

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.

+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.

+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.

+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

XN. 0063-

546 **Halma, Fr.,** Le grand dict. François & Flan Fransch en Nederd. woordenboek. Amst., 1708. Perk. Fransch-Nederlandsch. Hertzberger A'dam 1944

52 Epit 52

Digitized by Google

B 134

F.K 0641 xl

NIEUW WOORDENBOEK

DER FRANSCHE EN NEDERDUITSCHE TAALEN.

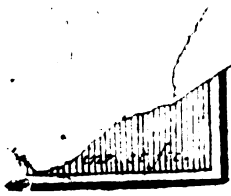

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

WOORDENBOEK

DER

NEDERDUITSCHE EN FRANSCHE

TAALEN,

Uit het Gebruik, en uit de beſte Schrijvers, met behulp van voornaame Taalkundigen opgeſteld,

DOOR

FRANÇOIS HALMA.

Vierde Druk, naauwkeurig overgezien, verbéterd, en op nieuw zeer veel vermeerderd.

DICTIONNAIRE FLAMAND & FRANÇOIS,

Tiré de l'Uſage & des meilleurs Auteurs,

PAR

FRANÇOIS HALMA.

Quatriéme Edition, revue avec ſoin, corrigée, & dérechef conſidérablement augmentée.

TE UTRECHT,

Bij de Wed. J. J. VAN POOLSUM,

Stadsdrukkereſſe. MDCCLXXVIII.

Digitized by Google

EX LIBRIS
BIBL.
VRIJE UNIV.
AMSTERDAM
P. J. H. [illegible]HUT

Digitized by Google

VOORBERIGT.

HET zal onnodig zijn het voortreflijke NEERDUITSCH EN FRANSCH WOORDENBOEK, welk wij aan den laftigen arbeid en onvermoeiden ijver van wijlen F. HALMA verfchuldigd zijn, en waar van thans een vierde Druk aangeboden word, den Liefhebberen dier taalen aan te prijzen, of in deszelfs anders wélverdienden lof uit te weiden, om hetzelve, daardoor, meer aanziens te doen verwerven, wijl dit Werk reeds alomme bekend, en, teregt, al voor lang, geägt is den voorrang boven anderen van dien aart waardig te zijn. En, hebben de voorige uitgaven dien roem gehad, zo durft men zig te meer vleijen, dat deeze nieuwe uitgave de goedkeuring van Taalminnaaren zal wegdragen, wijl dezelve veel vermeerderd en verbéterd niet alleen, maar ook in zuiver Neêrduitfch, régelmatig en taalkundig gefpeld, en met eene nauwkeurige aanwijzing der geflagten in 't licht verfchijnt. —— Het verbéteren der taale was ten hoogften noodzaaklijk, nademaal de voorige uitgaven, en inzonderheid de laatfte, in dat opzigt, al vrij gebrekkig waren; en zulk een werk, dat tot een *baſis* der taale dient, vooräl van dergelijke gebréken, zo veel mogelijk, behoort zuiver te zijn, voornaamlijk, daar men onze Neêrduitfche taal thans meer en meer begint te befchaven, en onze landgenooten, het loflijk voorbeeld van andere volken daarïn volgende, reeds zeer veel tot verbéteringe derzelve hebben toegebragt. ——— De aanmerklijke vermeerderingen, in dezen Druk gemaakt, zouden het Werk veel hebben doen uitlopen, 't welk men egter, zo veel doenlijk, wilde voorkomen, om niet in de noodzaaklijkheid te geraken van den prijs te verhogen: men heeft daaröm in 't zetten de gedrongenheid moeten in agt némen; ook heeft ons daarïn gedient het verwerpen van veele woorden, die wij oordeelden de plaats vrugtloos te beflaan; bij voorbeeld, in de voorige uitgaven vind men dikwils een deelwoord tweemaal, alleen met een klein onderfcheid in de fpelling, als *herbloeit* en *herbloeid*; *herbouwt* en *herbouwd*. e. z. v. waarvoor wij alleen het laatfte, op zijne plaats, behouden hebben, wijl zulke deelwoorden de *d* tot eene fluitletter moeten hebben, om dat men in het vrouwlijke en meervoudige altijd zegt *herbloeide*, *herbouwde*, en niet *herbloeite*, *herbouwte*. ——— Wij hebben ook eene kleine verandering gemaakt ten opzigte van de fpelling zommiger woorden, welken wij, met taalkundigen, agten béter met *ae*, dan met *aa*, *e*, of *ee* gefpeld te worden, als: *kaers*, *paerd*, *paerel*, *waereld*, *zwaerd* e. z. v.; voor het overige, in verkiezingen van fpelling, niets befliſſende, ten zij bij enkele gelégenheden, zo hebben wij bij voorbeeld *doch* gefpeld voor *dog*, om het eerfte, als een koppelwoord, te onderfcheiden van het tweede, als een zelfftandig woord; insgelijks *noch* voor *nog*, als het eene ontkenning is, e. z. v. ——— De griekfche *y* of *upſilon* hebben wij uit het Neêrduitfch in dit werk verworpen, èn dienaangaande onze ménïng onder die letter gezegd. —— Betreffende het Franfch, hierïn hebben wij méde eenige weinige verandering gemaakt; in plaats van *païs*, *tems* &c. hebben wij liever *pays*, *temps* willen zetten. —— Eenige vertalingen hebben wij verbéterd, bij voorbeeld: het woord *Allerhoogſte* (het Opperwézen) vond men vertaald, *le Souverain*, dat eene fout is, en zijn moet, *l'Etre ſouverain*, *l'Etre ſuprême*; want *Souverain* gebruikt men van een' aardfch' Vorft. Op *Beenbréker* vond men *Orfraye* voor *Oſſifrague*. *L'orfraye* is de *Beenbréker* niet. Op koelheid ftond *Elle étant &c.* dat geen Franfch is, zo min als, op *licht*, *donnez de la clarté*, *éteignez la clarté* &c. —— Zommige woorden door omfchrijvingen vertaald, hebben wij door één woord gegéven, als: *Theketel*, *trekpot*, *trekking*, e. z. v. ——— Voor 't overige zijn 'er geen koften noch moeite gefpaard geworden, om dit Woordenboek met allen luifter te doen in 't licht komen, hebbende men te dien einde eene nieuwe letter doen vervaardigen, op de alom beroemde lettergieterij van de Heeren JOH. ENSCHEDE EN ZOONEN, te Haarlem, en voor de correctie, als anderzins, is méde alle oplettendheid gebruikt. Wij wenfchen, dat onze arbeid onzen Landgenooten aangenaam zal zijn, en wij daardoor eenig nut, ter aanbouwinge onzer taale, zullen aangebragt hebben.

Ver-

Digitized by Google

Verklaring der Tekenen die de Natuur der Woorden aanduiden.

z. m. *z. v.* *z. g.*	is te zeggen	Mannelijk Vrouwelijk Geenerlei.	zelfſtandig naamwoord.
bijv. w.	is te zeggen	Bijvoegelijk naamwoord.	
bijw.		Bijwoord.	
w. w.		Werkend werkwoord.	
g. w.		Geenerlei werkwoord.	
Voorz.		Voorzetſel.	
Koppelw.		Koppelwoord.	
Voegw.		Voegwoord.	
Tuſſchenw.		Tuſſchenwerpſel.	
Ond. w.		Onduitſch woord.	
Onv. tijd.		Onvolmaakte tijd.	

NB. Op bladz. 393. in de tweede colom, boven aan, ſtaat,
Een aanſtootelijk gedrag, m. z. Een onaanſtootelijk gedrag.
en Een aanſtootelijk leven, m. z. Een onaanſtootelijk leven.

Digitized by Google

NIEUW WOORDENBOEK

Der Nederduitſche en Franſche Taalen.

DICTIONNAIRE NOUVEAU

Flamand & François.

A.

 , de eerſte letter van't ABC. *A, la première lettre de l'Alphabet, ou de l'ABC.* Naar de order van het ABC. *Suivant l'ordre de l'Alphabet.*

AB boek, *z. g. Un ABC. un petit livret ou l'on apprend l'ABC.*

Abecejongen, *z. m. Garçon qui apprend l'ABC.*

Abeceling, *z. w. en v.* Een Kind dat ABC leerd. *Un enfant qui apprend l'ABC.*

* Hij is noch een abeceling, *of* nieuweling in de wetenſchappen. *Il eſt encore aprenti, il n'eſt que fort peu avancé dans la connoiſſance des choſes.*

AAF, Aafje. Een vrouwe naam. *Eve. Nom de femme.*

Aaf, *z. v. of* Ave van een rad. *Moyen d'une roue.*

AAFSCH, *zie* Averegts.

AAGT, vrouwsnaam. *Agathe. Nom de femme.*

Aagje, Aagt. Een vrouwe naam. *Agathe. Nom de femme.*

Aagtappel *of* Aagjes appel. Zekere lekkere geele appel. *Eſpéce de capendu; ſorte de pomme délicieuſe, dont la chair eſt jaune & la peau d'un rougedtre rayé.*

AAI! Ach! och. [uitroeping.] *Ah! hé! Sorte d'exclamation.*

Aai mij, wat pijn is dat! *Ah, quelle douleur!*

AAIJEN, *w. w.* ſtreelen. (Een woordje van vriendelijkheid bij ſprakeloze kinderen.) *Careſſer. (un mot de Careſſe en parlant aux petits enfans qui ne parlent pas encore.)*

AAK, *z. v.* Keulſche Aak. Een ſlag van laſtſchepen op den Rhijn. *Sorte de long bateau qui monte & qui deſcend le Rhin.*

AAKSTER, Exter, *z. m. zie* Exter.

Aakſteroogen. *zie* Exteroogen.

AAL, *z. m.* Een ſlag van viſch. *Anguille. Sorte de poiſſon.*

‡ Eenen aal bij den ſtaert houden. *Spreekwoord. Tenir une anguille par la queue: c'eſt-à-dire, en facon de parler proverbiale, tenir le loup par les oreilles, être fort embaraſſé.*

Boerenaal. Kataal. Nebaal. Panaal. Puitaal. Quabaal. Snebaal. Zeeaal. *zie onder* Boer, enz.

AAL, Aaltje, Aletta. Een v[illegible] *Aletta. Nom de femme.*

AALBES, *of* Aalbezie, *z. v. Groſeille Sorte de fruit.*

Roode aalbeſſen. Witte aalbeſſen. Zwarte aalbeſſen. *Groſeilles rouges. Groſeilles blanches. Groſeilles noires.*

Aalbeſſenbier, *z. g. Bière où l'on a mis des groſeilles noires.*

Aalbeſſenwijn. *Vin de groſeilles.*

Aalbeſſenboom, Aalbeziënboom, *z. m. Groſelier.*

Aalbeſſenat, *z. g. Jus de groſeilles.*

Aalbeſſenſop, *of* beſſenſop, *z. v. Soupe aux groſeilles.*

Aalbeſſenſtruik, *z. v.* Aalbeſſenriſt. *Grape de groſeilles.*

AALDUITSCH, *z. g. oud w.* Ganſchelijk Duitſch. *Du Flamand pur.*

AALEINDE, *z. g. oud w.* Uiterſte einde. *La derniére fin, l'extrémité.*

Aalkorf. *Naſſe à prendre des anguilles.*

AALLIJK, geheel, gantſch. *Tout, entier.* NB. Dit woord is bij Hooſd en andere goede Schrijveren gebruikelijk.

AALMOES, *of* Aalmis. *z. v.* Armegiſt. *Aumône, ce qu'on donne par charité à un pauvre.*

Aalmoeſſen bidden, *of* verzoeken. Om eene aalmoes bidden. *Demander l'aumône.*

Aalmoeſſen doen, *of* geven [illegible] *mône, faire des charité[illegible]*

[illegible]ſſenier, *z. m.*

Digitized by Google

Aalmoesſenier, is ook een ampt bij Koningen en Vorſten, door eenen Geeſtelijken bekleed. *Aumônier.*
Groot Aalmoesſenier van Vrankrijk. *Grand Aumônier de France.*
Aalmoesſeniersarmen. *Pauvres entretenus de la ville.*
Aalmoesſeniershuis, daar de vreemde weeskinderen, de vondelingen en anderen bezorgd en onderhouden worden. *Maiſon publique pour l'entretien des orphelins étrangers, des enfans trouvés, & autres.*
Aalmoesſenierskamer, z. v. *Chambre des Aumôniers, chambre où s'aſſemblent les Aumôniers.*
Aalmoesſenierskind. *Enfant trouvé, orfelin étranger.*
Aalmoesſeniersſchap, z. g. Aalmoesſeniersampt. *Charge* ou *Dignité d'Aumônier.*
AALOUD, *bijv. w.* Zeer oud. *Très-ancien, très-vieux.*
Een aaloud geſlacht. *Une très-ancienne famille.*
Van aaloude tijden. *De tems immémorial.*
Aaloudheid, z. v. Uiterſte oudheid. *L'antiquité la plus reculée.*
Een aaloudheids beminnaar. *Un amateur de l'antiquité.*
AALRIJK. *Abondant en anguilles.*
Aalſchaar, z. v. *zie* Elger.
Aalshuiden, *of* Aalsvellen. *Peaux d'anguilles.*
‡ Een koopman in aalsvellen. Een arme ſlechte kramer. *Un marchand de peaux d'anguilles; un petit mercier, un vendeur d'alumettes.*
Aalſmeer, z. g. *Graiſſe d'anguille.*
Aalſpeer, z. m. *zie* Elger.
AALST, z. g. Eene ſtad in Vlaanderen. *Aloſt. Ville de Flandre.*
Het land van Aalſt. *Le pays d'Aloſt.*
AALSTEEKER, z. m. *zie* Elger.
AALTJE, word gezegd voor Alida. *Nom de femme. Adélide, Adélaïde.*
Aaltje, z. g. Kleine aal. *Petite anguille.*
AALTOLLETJE, z. g. *Cochonnet, Toton, pour jouer ſur une table, en le faiſant tourner.*

A A M.

AAM, z. g. Zeker wijn- of biervat vier ankers houdende. *Un ame, tonneau ou baril contenant quatre ancres.*
AAM, z. m. Bij verkorting voor Adem. Zie Adem.
AAMBEELD. *zie* Aanbeeld.
AAMBEIJEN. *zie* Aanbeijen.
AAMBORSTIG, *bijv. w.* Engborſtig, kortademig. *Aſthmatique. Qui a l'haleine courte.*
Aamborſtigheid, z. v. *Aſthme, dificulté de reſpirer.*
AAMEGTIG *of* Ammegtig. Magteloos. *Foible, qui eſt ſans force,* ou *ſans vigueur.*
Aamegtigheid, z. v. Magteloosheid. *Foibleſſe, manque de forces.*

A A N.

AAN. *Een voorzetzel.* Bij, omtrent. *Très, proche, ſur.* [*Prépoſition ſéparable qui répond à l'ad des Latins & l'à des François.*]
Hij woont aan de kerk. *Il demeure proche l'égliſe.*
aan den Rhijn. *Cologne eſt* ou *eſt ſituée ſ*
aan of h
peine à parvenir à ſon but.
* Daar leit het aan. Daar komt het op aan. *C'eſt là le point, ou le nœud de de l'affaire.*
‡ Hij heeft daar wat aan! 't Is wat ſchoons! *Il en eſt bien plus gras! Il y gagne beaucoup! C'eſt bien quelque choſe pour lui!* (*En parlant ironiquement.*)
Aan alle kanten, overal. *De tous côtés; de toutes parts; par tout.*
De Kerk word aan alle kanten vervolgd. *L'Egliſe eſt perſécutée en tous lieux.*
Is de ſchuit al aan? *Le bateau eſt-il arrivé?*
Het vuur is al aan. *Le feu eſt déja allumé.*
Zij had haar beſte kleed aan. *Elle avoit ſon meilleur habit.*
Mijn Buurman heeft voor eene tonne gouds aan oud porcelein. *Mon voiſin a pour cent mille francs de vieille porcelaine.*
AANADEMEN, *w. w. Vergulders w.* Aanaaſſemen. *Souffer doucement avec la bouche ſur l'or, y faire paſſer ſon haleine.*
Adem dat goud wat aan. *Souflez un peu cet or là.*
AANBAFFEN, *zie* Aanbaſſen.
AANBAKKEN, *g. w.* Aanbranden. *Hâvir* ou *brûler à force de rôtir* ou *de frire.*
Dat vleeſch bakt aan. *Cette viande brûle.*
AANBASSEN, *w. w.* Aanblaffen. *Aboyer ou abayer après.*
Die hond baft elk aan. *Ce chien aboye après tout le monde.*
Tegen de maan aanbaſſen, *ſpreekw.* Te vergeefs tieren of getier maken tegen de geenen die boven ons zijn. *Abboyer à la lune, crier & peſter inutilement contre une perſonne au deſſus de ſoi.*
AANBEELD, *of* Aambeeld, z. g. *Une enclume.*
Aanbeeldblok, z. g. *Billot ſur lequel repoſe l'enclume.*
Tuſſchen den hamer en 't aanbeeld zijn, van alle kanten in gevaar ſtaan. *Etre entre le marteau & l'enclume, avoir à ſouffrir de quelque côté qu'on ſe tourne.*
AANBEEREN. *Zeew.* Alle zeilen bijzetten. *Faire force de voiles, déployer toutes les voiles.*
AANBEGIN. z. g. Begin. *Commencement, origine, naiſſance.*
Van 's waereld aanbegin af. *Dès le commencement du monde.*
AANBEIJEN. z. v. *meerv.* Speenen. *Hémorrhoïdes. Tumeurs aux extrémités des veines qui ſont autour du fondement.*
AANBELANG. z. g. Gewigt, aangelegenheid. *Importance, poids.*
Dat is eene zaak van groot aanbelang. *C'eſt une affaire de grande importance.*
Aanbelangen. *w. w* Aangaan. *Concerner, regarder.*
Wat hun aanbelangt, ik geloof dat zij onſchuldig zijn. *Pour ce qui les regarde, je crois qu'ils ſont innocens.*
AANBELLEN, *g. w.* Aanſchellen. *Sonner, tirer la ſonnette.*
AANBESTEED. *d. w.* Van Aanbeſteeden, Bedongen. *Accordé, dont on a fait prix.*
Dat is aanbeſteed werk. *C'eſt de l'ouvrage dont on eſt accordé pour le prix.*
Aanbeſteeden. *w. w.* Voor een zekere prijs te vooren bedingen. *Donner à prix fait, à forfait. Faire prix avec des ouvriers pour quelque ouvrage.*
Ik zal dat werk aanbeſteeden. *Je donnerai à prix fait cet ouvrage.*
Hij heeft den Timmerman dat huis aanbeſt *Il a fait prix avec le Charpen- bâtir cette maiſon.*
r z. m. Aanbeſteeder van k. *Celui qui donne quelque ouvrage à prix fait.*
Aanbeſteeding. z. v. Verding van eenig werk. *Prix fait; accord qu'on fait avec des ouvriers pour quelque ouvrage; compoſition à forfait.*
Aanbeſteedſter. z. v. Eene vrouw die eenig werk aanbeſteed. *Celle qui donne quelque ouvrage à prix fait.*
AANBESTELD. *d. w.* Van Aanbeſtellen. Beſteld. *Commandé, ordonné, de commande.*
Aanbeſteld werk. *Ouvrage de commandé.*
Aanbeſtellen. *w. w.* Beſtellen om te maken. *Commander quelque choſe, faire faire.*
AANBESTERVEN. *g. w. Venir par voye de ſucceſſion, échoir en héritage.*
Haare goederen zijn mij aanbeſtorven. *Ses biens me ſont échus en héritage.*
Aanbeſtorven, *d. w.* Van Aanbeſterven.
AANBETROUWD. *d. w.* Van Aanbetrouwen.
Aanbetrouwen. *w. w. Confier, donner en dépôt.*
AANBEVEELEN. *w. w.* Beveelen, belaſten. *Recommander, enjoindre, charger, donner ordre, commander.*
Ik beval hem dat aan. *Je lui donnai charge de cela.*
Ik beveel u dien jongeling aan. *Je vous recommande ce jeune homme.*
Aanbeveelen, overgeeven, beveelen. *Laiſſer quelque affaire à la diſpoſition de quelqu'un; remettre entre les mains de quelqu'un, confier au ſoin de quelqu'un.*
Ik laat Gode die zaak aanbevolen. *Je remets cette affaire entre les mains de Dieu, je me repoſe de cela ſur la providence.*
Aanbeveeling. *Recommandation.*
AANBEVELEN. *zie* Aanbeveelen.
AANBEVOLEN. *d. w.* Van Aanbeveelen. *Recommandé.*
AANBIDDELIJK, *bijv. w.* Aanbiddens waerdig. *Adorable. Qui mérite d'être adoré.*
God is alleen aanbiddelijk. *Dieu ſeul eſt adorable.*
*Aanbiddelijk, uitmuntend, uitſteekend. *Adorable, très-excellent, très-parfait.*
Het is eene aanbiddelijke ſchoonheid. *C'eſt une beauté adorable,* ou *très-parfaite.*
Aanbiddelijkheid, z. v. *Qualité de ce qui doit être adoré.*
Aanbidden, *w. w.* Goddelijke eer bewijzen. *Adorer. Révérer par des actions de piété.*
* Aanbidden, eene eerbiedige liefde toonen. *Révérer, honorer d'une maniére pleine de reſpect & d'eſtime.*
Al de waereld aanbid hem, of bid hem aan. *Tout le monde l'adore.*
Aanbidder. z. m. Godsdienſtige eerbewijzer. *Adorateur. Celui qui révére par des actions de piété.*
* Aanbidder, een eerbiedig minnaar. *Adorateur. Celui qui aime d'une paſſion tendre & reſpectueuſe.*
Hij is de aanbidder van zijne minnares. *Il eſt l'adorateur de ſa maîtreſſe.*
Aanbidder der Afgoden. *zie* Afgodendienaar.
Aanbidding. z. v. Goddelijke eerbewijzing. *Adoration, honneur divin.*
Aanbidding der Afgoden. Afgoderije. *Adoration des Idoles* ou *des faux Dieux, Idolatrie.*
Aanbidſter, z. v. Aanbidderſche. *Celle qui adore, adoratrice.*
AANBIEDEN. *w. w. Offrir, préſenter.*
Zij bood mij haare gunſt aan. *Elle m'offrit ſa faveur.*
Aanbieder. z. m. *Celui qui offre.*
Aanbieding. z. v. *Offre. Préſentation.*

Dat

Digitized by Google

Dat is eene voordeelige aanbieding. *C'eſt une offre avantageuſe.*
Aanbiedſter. *z. v. Celle qui offre.*
Zij was de aanbiedſter der vrede. *C'étoit elle qui préſentoit la paix.*
AANBIJTEN. *w. w.* Ergens aan bijten. *Mordre à quelque choſe.*
* Hij wil daar niet aan bijten: hij wil zig daar meê niet bemoeijen. *Il n'y veut pas mordre; Il ne veut point s'en mêler.*
AANBINDEN. *w. w.* Aan vaſt maaken. *Lier à quelque choſe, attacher.*
De roovers hadden hem naakt aan eenen boom gebonden. *Les voleurs l'avoient lié tout nud à un arbre.*
* Aanbinden, bevorderen, voortzetten. *Avancer, pouſſer, pourſuivre.*
De Vorſt bond die zaak ſterk aan. *Le Prince pouſſoit fort cette affaire.*
Zijne ſchaatzen aanbinden. *Attacher ſes patins.*
De letters aanbinden. *Lier les lettres en écrivant.*
* Aanbinder, *z. m.* Voortzetter. *Celui qui pouſſe une affaire.*
Aanbinding, *z. v. Liaiſon, attache.*
Aanbinding der letteren. *La liaiſon des lettres.*
* Aanbinding, *z. v.* Voortzetting, bevordering. *Pourſuite, ſollicitation ardente.*
Hem was de aanbinding van die zaak betrouwd. *On lui avoit confié la pourſuite de cette affaire.*
* Aanbindſter, *z. v.* Voortzetſter. *Celle qui pouſſe une affaire.*
AANBLAAZEN. *w. w.* Opblaazen. *Souffler, allumer en ſouflant.*
't Vuur aanblaazen. *Souffler le feu.*
Eene kaers aanblaazen. *Rallumer une chandelle en ſouflant.*
* Aanblaazen, aanſtooken, aanhitzen. *Porter, pouſſer, inciter, exciter.*
De Vorſtin had hem tot den oorlog aangeblaazen. *La Princeſſe l'avoit pouſſé à faire la guerre.*
Aanblaaſter, *z. v.* Blaaſter. *Soufleuſe. Celle qui ſouffle, & allume en ſouflant.*
* Aanblaaſter, aanhitſter, aanſtookſter. *Celle qui incite*, ou *qui pouſſe à faire quelque choſe.*
Aanblaazer. *z. m.* Blaazer. *Soufleur. Celui qui ſouffle, & allume en ſouflant.*
* Aanblaazer, aanhitzer, aanſtooker. *Inſtigateur. Celui qui pouſſe & excite à faire quelque choſe de fâcheux.*
Hij was de aanblaazer der onluſten. *Il étoit l'inſtigateur des troubles.*
Aanblaazing, *z. v. Action de ſouffler, & d'allumer le feu en ſouflant.*
* Aanblaazing, aanhitzing, aanſtooking. *Inſtigation, ſuggeſtion, ſollicitation preſſante pour faire quelque mal.*
AANBLAFFEN. *g. en w. w. zie* Aanbaffen.
De voorbijgangers aanblaffen. *Abboyer les paſſans*, ou *après les paſſans.*
AANBLIJVEN. *g. w.* Volharden. *Etre aſſidu, pourſuivre, s'attacher.*
De ſtudie aanblijven. *Etre aſſidu à l'étude.*
Aanblijven, blijven in 't ampt, in de bedieninge. *Demeurer en charge.*
* Maakt dat ter deege ſchoon, daar moet geen drek aanblijven. *Nettoyez cela comme il faut, il n'y doit point reſter d'ordure.*
AANBLIK. *z. m. & v.* Eerſte ſlonkering. *Premier éclat, premiére lueur.*
Ter eerſter aanblik, ten eerſte. *Tout du premier abord.*
Aanblikken. *g. w.* Schitteren. *Etinceler, jetter de la lumiére ou de la flamme.*

AANBOD. *zie* Bod.
‡ AANBONZEN. *g. w.* Hard aankloppen. *Heurter rudement.*
Wie bonſt zoo tegen de deur aan? *Qui heurte ſi rudement à la porte? Qui donne ainſi des coups contre la porte?*
AANBOTZEN. *g. w.* Ergens tegen ſtooten. *Heurter contre quelque choſe.*
Aanbotzing, *z. v. Choc, heurt.*
AANBOUW. *z. m.* Aanbouw van ſchepen. *Conſtruction de vaiſſeaux*, ou plutôt, *Augmentation du nombre des vaiſſeaux.*
De aanbouw van 10 ſcheepen is vaſtgeſteld. *On a réſolu de faire bâtir 10 vaiſſeaux.*
* De Franſche Akademie doet dagelijks veel tot den aanbouw derFranſche taal. *L'Académie Françoiſe contribue tous les jours beaucoup à l'avancement de la langue.*
Aanbouwen. *w. w.* Schepen aanbouwen. *Conſtruire*, ou *bâtir de nouveaux vaiſſeaux: augmenter le nombre des vaiſſeaux.*
* De taal aanbouwen. *Cultiver la langue, l'enrichir.*
Aanbouwer. *z. m. Celui qui bâtit, ou augmente le nombre des vaiſſeaux. Celui qui cultive ou enrichit une langue.*
Aanbouwing. *zie* Aanbouw.
AANBRANDEN. *g. w.* Aanbakken, ſmeulen. *Havir, brûler à force de frire.*
Dat vleeſch is aangebrand. *Cette viande eſt havie*, ou *brûlée.*
‡ Zig ergens aan branden, *ſpreekwyze. Faire un marché deſavantageux.*
Aanbranding. *z. v. L'action de s'attacher en cuiſant, au fond d'un pot ou d'une poële.*
AANBRASSEN. *w. w. Zeew. Se ſervir des bras ou manœuvres avec leſquelles on gouverne les vergues, braſſer.*
AANBREEKEN. *g. w.* [Dit word van den dag gezegd.] Aankomen. *Venir, arriver, paroître, poindre:* [*parlant de la venuë du jour.*]
Zo ras de dag aanbrak ſloegen wij op weg. *Dès qu'il fut jour*, ou, *dès que le jour commença à poindre, nous nous mîmes en chemin.*
Aanbreeken, het aanbreeken, *zie* Aanbreeking.
Aanbreeking, *of* 't aanbreeken des dageraads. *Le point*, ou *la pointe du jour.*
AANBRENGEN. *w. w.* Aanvoeren. *Aporter, amener, porter.*
Zij bragten ieverig de bouwſtoffen aan. *Ils aportérent diligemment les matériaux.*
Aanbrengen, aanreiken, aanlangen. *Aporter, porter, bailler, donner.*
Brengt mij dat hout aan. *Aporte moi ce bois.*
* Aanbrengen. Beklaagen, verklikken. *Accuſer, dénoncer, déférer, déclarer, déceler, découvrir.*
Hij is den Schout aangebragt. *Il eſt dénoncé au Baillif.*
* Iets aanbrengen om vercijnsd te worden. *Déclarer quelques marchandiſes au bureau.*
Is de wijn aangebragt? *Ce vin eſt-il déclaré au bureau?*
* Aanbrengen, verhaalen. *Réciter, raconter, rapporter.*
* Aanbrengen, veroorzaken. *Cauſer, apporter.*
Dat brengt hem weinig voordeels aan. *Cela lui aporte peu de profit.*
Het aanbrengen, *zie* Aanbrenging.
Aanbrenger. *z. m.* Aanvoerder. *Celui qui aporte*, ou *qui amène.*
* Aanbrenger. Verklikker, beſchuldiger. *Accuſateur, délateur, dénonciateur.*
* Aanbrenger van eenige waaren. *Celui qui déclare quelques marchandiſes au bureau.*
Aanbrenging. *z. v.* Aanvoering. *L'action d'aporter quelque choſe.*
* Aanbrenging. Beſchuldiging, verklikking. *Accuſation, dénonciation, déclaration.*
* Aanbrenging van eenige waaren. *Déclaration de quelques marchandiſes au bureau.*
* Aanbrengſter, *z. v.* Beſchuldigſter, verklikſter. *Accuſatrice, celle qui accuſe, qui dénonce, qui décéle*, ou *déclare. Délatrice.*
* Aanbrengſter van eenige waaren. *Celle qui déclare quelques marchandiſes au bureau.*
AANBRIESCHEN. *g. w.* [Als men van eenen leeuw ſpreekt] *Rugir.* [Maar indien van een paerd] *Hennir.*
AANBRULLEN. *zie* Aanbrieſchen (van eenen leeuw.)
AANBUIGEN. *w. w. Courber.*
AANDAGT, *of* AANDAGTIGHEID. *z. v.* Opmerking. *Attention, application, réflexion.*
Zij luiſterden met eene groote aandagt. *Ils écoutérent avec une grande attention.*
Aandagt, godvrugtigheid. *Dévotion, contemplation.*
In eene heilige aandagt opgetrokken. *Ravi dans une ſainte contemplation.*
Met aandagt. *zie* Aandagtelijk.
* Met aandagt. Ter deege, als 't behoort. *Comme il faut.*
Proef die thee eens met aandagt. *Goûtez un peu ce thé comme il faut.*
Aandagtelijk. *bijw.* Met aandagt, met opmerking. *Attentivement, avec attention, avec application, ſérieuſement.*
Aandagtelijk ergens op denken. *Penſer attentivement à quelque choſe.*
Aandagtig. *bijv. w.* Opmerkend. *Attentif, qui a de l'attention*, ou *de l'aplication.*
Aandagtige toehoorders. *Des auditeurs attentifs.*
Aandagtigheid. *zie* Aandagt.
Aandagtiglijk. *zie* Aandagtelijk.
AANDEEL. *z. g.* Deel. *Part, portion. Quote-part.*
Zijn aandeel in een gelag betaalen. *Payer ſa part, ou ſa quote-part dans un écot.*
Aandeelhebber. *z. m.* Mededeelhebber. *Participant.*
AANDIENEN. *w. w.* Berichten, zeggen. *Donner avis, dire, repréſenter.*
Ik heb mijnen Heere dat aangediend. *J'ai donné avis de cela à Monſieur.*
* De tafel aandienen. *zie* Aanregten.
* Zig laten aandienen. *Se faire annoncer.*
AANDIEPEN. *Zeew.* Al peilende naar land vaaren. *Naviger ou faire voile vers terre en jettant la ſonde.*
AANDOEN. *w. w.* Aantrekken. *Mettre, parlant d'un habit, &c.*
Zijne kouſſen aandoen. *Se chauſſer, mettre ſes bas.*
Zijne kleederen aandoen. *S'habiller, mettre ſes habits.*
* Aandoen. Aanſpreeken. *Parler à quelqu'un pour quelque choſe. L'aborder.*
Ik deed hem daar over aan op ſtraat. *Je lui parlai de cela dans la rue.*
* Aandoen. Aanſpreeken, maanen. *Demander ſon argent.*
Ik zal hem aandoen. *Je lui demanderai ce qu'il me doit.*
* Aandoen. Aanr[illegible] aantaſten. *Attaquer, aſſaill[illegible]*

Digitized by Google

* Aandoen. Betoonen, bewijzen. *Faire, rendre, causer.*
Iemand eer aandoen. *Faire honneur à quelqu'un.*
Iemand vermaak, smert, smaad aandoen. *Faire du plaisir, causer de la douleur, de la honte à quelqu'un.*
Den oorlog aandoen. *Faire la guerre à quelqu'un.*
* Eene haven aandoen. *Jetter l'ancre dans un port, y mouiller.*
Hij kon 't land niet aandoen vermids de kust te steil was. *Il ne put aborder à cause que la rive étoit trop escarpée.*
* De deur aandoen. *Pousser la porte pour la fermer, sans pourtant la fermer tout à fait.*
* Hij wierd van die zaak zeer aangedaan. *Cette affaire le toucha vivement.*
* Met Gods Geest aangedaan zijn. *Etre inspiré de l'Esprit de Dieu, ou du S. Esprit.*
* Den nieuwen mensch aandoen. *Revêtir le nouvel homme.*
* Zig aandoen. Zig draagen. *Se ménager, se conduire, se comporter.*
Hij kan zig wel aandoen bij de Grooten. *Il sçait bien se ménager avec les Grands.*
Aandoening. *Action de mettre ses habits, de se vêtir.*
* Aandoening, aanranding. *Attaque, insulte.*
* Aandoening, z. v. *Sentiment, ressentiment, impression.*

AANDOORN, *zie* Longekruid.

AANDOUWEN, *of* aanduuven. *w. w.* Aandrukken. *Pousser, ferrer.*
Douw dat wat sterk aan. *Poussez, ou serrez cela un peu fort.*
Aandouwing. z. v. Aandrukking. *L'action de pousser, ou de ferrer.*

AANDRAAGEN. *w. w.* Aanlangen, aanbrengen. *Aporter, bailler, donner.*
De opperman draagt den metzelaar de bouwstoffen aan. *Le manœuvre aporte au maçon les matériaux.*
* Aandraagen. Beklaagen, verklikken. *Dénoncer, accuser, déférer.*
Zij wierd over die misdaad bij 't geregt aangedraagen. *Elle fut dénoncée à la Justice pour ce crime.*

AANDRAAIJEN. *g. w.* Ergens op aandraaijen. *Se tourner vers quelque lieu.*
Dat onweeder draaide op de stad aan. *Cette tempête menaçoit la ville, ou se tournoit de son côté.*
* Hij zag dat onheil op 't leger aandraaijen. *Il prévoyoit que ce malheur tomberoit sur l'armée.*
Aandraaijen. *w. w. Tourner.*
De wijnpers aandraaijen. *Tourner, serrer fortement le pressoir.*
* Iets eenen valschen zin aandraaijen. *Donner un faux sens à quelque chose, en tordre le sens.*
‡ Iemand iets aandraaijen *of* aanspreeken. *Vendre trop cher quelque chose à quelqu'un.*

AANDRAAVEN. *Courir, avancer vite, faire diligence, se hâter.*

AANDRANG. z. m. Gedrang. *Foule de gens, foule de monde.*
Aandrang, aaneenschakeling. *Enchaînement.*
Aandrang. *zie* Aandringing.

AANDRENTELEN. *g. w.* Aandribbelen. *S'avancer à petit pas, trotter dru & menu.*

AANDRIJVEN. *w. w.* Voortjaagen, voortdrijven. *Chasser, chasser devant soi,*
Gij moet die schaapen wat aandrijven. *Il faut chasser un peu ces moutons devant vous.*
Aandrijven, *knipers werkw.* De hoepen om eene ton vastslaan. *Chasser les cerceaux d'un tonneau.*
* Aandrijven. Voortzetten, bevorderen. *Pousser, poursuivre ardemment, presser vivement.*
Die zaak wierd sterk aangedreven. *Cette affaire fut poussée vivement.*
* Iemand tot het quaad aandrijven. *Inciter quelqu'un au mal.*
* Aandrijven *g. w.* Aanspoelen. *Etre poussé, être jetté.*
Het Schip dreef masteloos aan den oever. *Le vaisseau étant démâté fut poussé sur le rivage.*
Aandrijver. z. m. Aandrijfster, z. v. Aanporder. Aanporster van eene zaak. *Celui, ou celle qui pousse, ou qui poursuit une affaire. Celui, ou celle qui porte quelqu'un à faire quelque chose. Instigateur.*
Aandrijving. z. v. Voortzetting. *Poursuite. Action de pousser une affaire.*

AANDRIBBELEN, *zie* Aandrentelen.

AANDRINGEN. *w. w.* Voortdringen. *Pousser*, ou *presser quelqu'un, le faire avancer.*
* Aandringen, op aandringen. *Insister.*
* Aandringen. Aanzetten, aanporren. *Pousser, poursuivre, inciter, presser, exciter avec chaleur.*
Hij wil hard aangedrongen zijn. *Il faut le presser vivement.*
* Aandringer, z. m. Aanporder, aanzetter. *Celui qui pousse quelqu'un à faire quelque chose.*
* Aandringster, z. v. Aanporster, aandrijfster. *Celle qui incite, qui excite* ou *qui pousse à faire quelque chose.*
* Aandringing, z. v. Aanporring. *Instigation, incitation, instances.*

AANDRUKKEN, tegen aandrukken. *Serrer ou presser contre.*
Aandrukking. *L'action de serrer, &c.*

AANDUIDEN, *w. w.* Toeschrijven, nageeven. *Attribuer, dire qu'une personne a fait quelque chose dont on parle.*
Men duidde hem dat werk aan. *On lui attribuoit cet ouvrage.*

AANDUUWEN *of* Aanduwen, *zie* Aandouwen.

AANEEN, *bijw.* Vervolgens, na malkanderen. *De suite, consécutivement, l'un après l'autre.*
Hij dronk driemaal aan een. *Il but trois coups de suite.*
Aaneen. Te zamen, met malkanderen. *Ensemble, l'un avec l'autre, les uns avec les autres.*
Aaneen binden. *w. w.* t'Zamen binden. *Lier ensemble; attacher ensemble.*
De letters aaneen binden. *Lier les lettres en écrivant.*
* Eene reden aaneen binden. *Lier un discours.*
Aaneen brengen. t'Zamenvoegen. *Joindre ensemble, mettre l'un auprès de l'autre, lier ensemble.*
Hoe kan men die zaaken aaneen brengen? *Comment peut-on joindre ces choses?*
Aaneen doen. *Joindre ou mettre ensemble*
Aaneen flanzen. Haastig aan malkander naaijen. Haastig bij malkander brengen. *Faufiler; attacher à la hâte avec l'aiguille. Rapporter les pièces d'une chose à la hâte.*
Aaneen hangen, *g. w.* Aan malkander hangen. *Etre attachés ou liés l'un à l'autre.*
Aaneen hegten, aan malkanderen hegten. *Attacher ensemble, joindre ensemble.*
Aaneen ketenen. Met ketens aan malkanderen binden. *Enchaîner, lier avec des chaînes l'un à l'autre.*
De roeislaaven waren aaneen geketend. *Les forçats étoient enchaînés ensemble.*
* Aaneen ketenen. Aaneenketening. *zie* Aaneen schakelen. Aaneenschakeling.
Aaneen knoopen, aan malkanderen knoopen. *Nouer ensemble.*
* Aaneen knoopen. t'Zamenknoopen. *Lier ensemble, faire une liaison.*
Hoe heeft hij zijne redenen aaneen geknoopt? *Comment a-t-il lié ses raisons ou ses preuves.*
Aaneenknoping. *zie* t'Zamenknoping, t'zamenbinding.
Aaneen laslen, aaneen naaijen. *Coudre ensemble.*
Aaneen lassen, aaneen rijgen. *Enfiler ensemble, attacher ensemble.*
Aaneen lassen, aaneen spijkeren. *Clouër ensemble.*
Aaneen lijmen, t'zamen lijmen. *Coler ensemble, joindre avec de la colle.*
Aaneen naaijen, aan malkanderen naaijen. *Coudre ensemble.*
Die twee stukken laken zijn aaneen genaaid. *Ces deux pieces de drap sont cousues ensemble.*
Aaneen schakelen, t'zamenschakelen. *Enchaîner*, ou *lier ensemble.*
Aaneenschakeling. z. v. t'Zamenschakeling. *Enchaînement, connexion, liaison.*
Aaneen voegen, t'zamenvoegen. *Joindre, attacher ensemble.*
Die stukken houts zijn aaneen gevoegd. *Ces pieces de bois sont jointes ensemble.*

AANERVEN. *zie* Erven.

AANFLUITING. z. v. *Bijbelw.* Schimp, smaadheid, verachting. *Ignominie, infamie, opprobre, mépris.*
Jerusalem zal gesteld worden tot eene aanfluitinge der, enz. *Jérusalem deviendra l'opprobre* ou *le mépris de, &c.*

AANFOKKEN. *w. w.* Van de boomen en hoenderen spreekende. *Elever, cultiver, nourrir.*
Boomen aanfokken, aankweeken. *Cultiver, ou élever des arbres.*
Hoenderen aanfokken. *Nourrir des poulets.*
‡ Hij heeft al wel aangefokt. *Il a déjà une famille nombreuse.*
Aanfokking. z. v. Aankweking van boomen. *Culture des arbres.*

AANGAAN. *g. w.* Ras gaan. *Marcher vite, doubler le pas. Avancer.*
Gij moet wat aangaan. *Il faut aller un peu vite; il faut doubler le pas.*
Aangaan. *Aller en passant.*
Ik zal bij den hoedemaker aangaan. *J'irai en passant chez le chapelier.*
* Aangaan. *S'allumer.* Het vuur wil niet aangaan. *Le feu ne veut pas s'allumer.*
* Aangaan, maaken, sluiten, *w. w. Faire, conclure.*
Eenen koop aangaan. *Faire*, ou *conclurre un marché.*
Een verbond aangaan. *Faire une alliance.*
* Aangaan, bestaan, onderneemen. *w. w. Faire, entreprendre.*
Met iemand een huwelijk aangaan, *of* met iemand trouwen. *Se marier à quelqu'un.*
* Aangaan, betreffen, raaken. *Regarder, concerner, toucher.*
Dat gaat het Gemeenebest aan. *Cela concerne l'Etat*, ou *la République.*
Die zaak gaat u niet aan. *Cette affaire ne*

Digitized by Google

vous regarde pas, ou *ne vous touche pas.*

* Aangaan. *g. w.* Kijven, raazen, tieren. *Tempêter, fulminer, faire grand bruit.*

't Wijf ging ſchrikkelijk aan op haaren man. *La femme fulmina furieuſement contre ſon mari.*

* Die koop zal niet aangaan. *Ce marché ne réüſſira pas.*

* Dat gaat niet aan; dat is niet gelijk 't behoort. *Cela ne va pas bien; cela n'eſt pas comme il faut.*

Aangaande. *bijw. of liever voorzetzel.* Belangende, nopende. *Touchant, pour ce qui regarde, pour ce qui eſt de.*

Aangaande die ſchriften. *Touchant ces écrits.*

‡ AANGAAPEN. *w. w.* Aankijken, aanzien. *Regarder fixement & d'un air fier.*

AANGANG. *z. m.* Aanvang. *Commencement, première démarche.*

Aangang maaken. *Commencer.*

Aangang, *zie* Toegang.

AANGEBAFT, *zie* Aanbaffen.

AANGEBAKKEN, *deelw. Brulé*, ou *attaché à la tourtière, à la poële, &c.*

AANGEBAST, *d. w. zie* Aanbaſſen.

AANGEBEDEN, *deelw. Adoré. zie* Aanbidden.

AANGEBELD, *deelw. Sonné. zie* Aanbellen.

AANGEBETEN, *d. w. zie* Aanbijten.

AANGEBLAAZEN, *deelw. Soufflé, allumé en ſouflant, inſpiré.*

AANGEBLAFT, *zie* Aanblaffen.

AANGEBODEN, *deelw.* Dat men aanbied *Préſenté, offert.*

Aangeboden dienſt is niet aangenaam. *Un ſervice offert n'eſt pas agréable*, ou *n'eſt pas bien reçu.*

AANGEBONDEN, *deelw. Attaché, lié.*

AANGEBONST, *deelw. zie* Aanbonzen.

AANGEBOOREN, *bijv. w.* Eigen door de geboorte, natuurlijk. *Naturel, ce qui eſt né avec nous.*

Iemands aangeboren aart *of* inborſt. *L'Humeur*, ou *la complexion de quelqu'un.*

Dat zijn aangeboorene gebreken. *Ce ſont des défauts naturels.*

Aangeboren. *Inné.* De aangeboorene denkbeelden. *Les idées innées.*

AANGEBOTST, *deelw. zie* Aanbotzen.

AANGEBOUWD, *deelw. Bâti, conſtruit.*

AANGEBRAGT, *deelw. Aporté, dénoncé. zie* Aanbrengen.

AANGEBRAND, *deelw. Havi, brûlé.* Die rijſt is aangebrand. *Ce ris ſent le brûlé.*

AANGEBRAST, *deelw. zie* Aanbraſſen.

AANGEDAAN, *deelw. zie* Aandoen.

AANGEDIEND, *d. w. zie* Aandienen.

AANGEDOUWD, *d. w. Preſſé, ſerré.*

AANGEDRAAFD, *d. w. zie* Aandraaven.

AANGEDRAAGEN, *deelw. Aporté, rapporté.*

AANGEDRAAID, *deelw. zie* Aandraaijen.

AANGEDREEVEN, *deelw. Flotté, porté par le courant.* * *Pouſſé, excité.*

AANGEDRENTELD, *d. w. zie* Aandrentelen.

AANGEDRIBBELD, *d. w. zie* Aandribbelen.

AANGEDRONGEN, *deelw. Preſſé, ſerré.*

AANGEDRUKT, *d. w. zie* Aandrukken.

AANGEDUID, *d. w. zie* Aanduiden.

AANGEDUUWD, *d. w. Preſſé, ſerré.*

AANGEERFD, *deelw. Hérité.*

AANGEEVEN, *w. w.* Aanbrengen, bekend maaken. *Déclarer, dénoncer, donner à connoître.*

Is de wijn al aangegeeven? *Le vin eſt-il déclaré au bureau?*

Men moet zijnen naam in de grensſteden aangeeven. *Il faut déclarer ſon nom dans les villes frontières.*

Zijn goed voor 10000 guldens aangeeven. *Déclarer qu'on a dix mille livres de bien.**

Aangeeving, *z. v.* Bekendmaking. *Déclaration, dénonciation, notification.*

AANGEFOKT, *deelw. Nourri, élevé.*

AANGEGAAN, *deelw. zie* Aangaan.

AANGEGEEVEN, *deelw. zie* Aangeeven.

AANGEGLOMMEN, *d. w. zie* Aanglimmen.

AANGEGLUURD, *d. w. zie* Aangluuren.

AANGEGORD, *d. w. Ceint.*

AANGEGREEPEN, *deelw. Pris, attaqué, ſaiſi.*

AANGEGRENSD, *d. w. zie* Aangrenzen.

AANGEGROEID, *deelw. Cru, augmenté.*

AANGEHAAKT, *d. w. Accroché.*

AANGEHAALD, *deelw.* Achterhaald en verbeurd verklaard. *Saiſi par un Officier de la douane.*

Dat zijn aangehaalde goederen. *Ce ſont des marchandiſes ſaiſies ou arrêtées.*

* Aangehaald. Aangetrokken, bijgebragt. *Allégué, cité, aporté.*

Een reeks aangehaalde Schrijvers. *Une liſte d'Auteurs allégués.*

AANGEHAD, *d. w.* zie Aanhebben.

AANGEHANGEN. *d. w. zie* Aanhangen.

AANGEHEGT, *d. w. Attaché. zie* Aanhegten.

AANGEHEILIKT. *zie* Aangehuwd.

AANGEHEVEN, *d. w. Commencé zie* Aanheffen.

AANGEHIJST, *d. w. zie* Aanhijſſen.

AANGEHITST, *Excité, pouſſé.*

AANGEHOLPEN, *d. w. zie* Aanhelpen.

AANGEHOOGD. *deelw.* Aangemaakt, hooger gemaakt. *Rehauſſé, fait plus haut.*

Een aangehoogde weg, dijk, enz. *Un chemin rehauſſé. Une digue rehauſſée. &c.*

AANGEHOOPT, *d. w. Entaſſé.*

AANGEHOORD, *deelw. Ecouté, ouï.*

AANGEHOUDEN, *deelw. Arrêté, ſaiſi.*

AANGEHUWD, *deelw. Allié par le mariage.*

AANGEJAAGD, *d. w. zie* Aanjaagen.

AANGEKANT, *d. w. zie* Aankanten.

AANGEKEKEN, *d. w. Regardé.*

AANGEKLAAGD, *deelw. Dénoncé, déféré, accuſé.*

AANGEKLAMPT, *d. w. Accroché.*

AANGEKLEED, *d. w. Habillé.*

AANGEKLEEFD, *d. w. Attaché, collé.*

AANGEKLOPT, *d. w. Frappé, heurté.*

AANGEKNOOPT, *d. w. Noué, attaché, lié.*

AANGEKOMEN, *deelw. Arrivé, venu, abordé.*

AANGEKONDIGD, *d. w. Annoncé, publié.*

AANGEKOPPELD, *deelw. Joint, lié.*

AANGEKROOPEN, *d. w. zie* Aankruipen.

AANGEKWEEKT *of* AANGEQUEEKT, *d. w. Elevé, cultivé, nourri.*

AANGELAGCHEN, *d. w. Souri.*

AANGELAND, aanpalende. *Zie* Aangrenzende.

Aangeland. *zie* Aanlanden.

AANGELAPT, *deelw. Attaché après coup.*

AANGELAST. *d. w. Attaché, joint. zie* Aanlaſſen.

AANGELEERD, *d. w. zie* Aanleeren.

AANGELEGEN, *bijv. w.* Aangrenzende, naaſtgelegen. *Situé auprès, qui touche, qui confine, voiſin, limitrophe.*

Utrecht is aan Holland gelegen. *La Province d'Utrecht confine à la Hollande.*

* Aangelegen zijn, van belang zijn. *Etre d'importance, importer.*

Wat is u daar aan gelegen? *Qu'eſt-ce que cela vous importe?*

Hij laat zig veel aan die zaak gelegen zijn. *Il prend beaucoup d'intérêt à cette affaire. Il s'intéreſſe beaucoup dans cette affaire.*

* Aangelegenheid, *z. v.* Belang, gewigt. *Importance, poids.*

Eene zaak van groote aangelegenheid. *Une affaire de grande importance.*

AANGELEGD *of* AANGELEID, *d. w. zie* Aanleggen.

AANGELEID, *d. w. Conduit. zie* Aanleiden.

AANGELEUND, *d. w. Appuyé.*

AANGELIJMD, *d. w. Collé.*

AANGELOEFD, *d. w. zie* Aanloeven.

AANGELOKT, *d. w Alléché, attiré, amorcé.*

AANGELONKT, *d. w. zie* Aanlonken.

AANGELOOPEN, *d. w. Accouru.*

Hij heeft braaf aangeloopen. *Il a couru bien fort.*

AANGEMAAKT, aangezet, *d. w. Attaché après coup, poſtiche.*

Aangemaakte cieraaden. *Des ornemens poſtiches, qu'on a ajoûtés après coup.*

AAGEMAAND, *d. w. Exhorté, incité.*

AANGEMAATIGD, *d. w. Arrogé, attribué.*

AANGEMEND, *d. w. zie* Aanmennen.

AANGEMERKT, *koppelw. zie* Gemerkt.

Aangemerkt, *d. w. zie* Aanmerken.

AANGEMETZELD, *d. w. zie* Aanmetzelen.

AANGEMOEDIGD, *d. w. Encouragé, animé.*

AANGENAAID, *d. w. Couſu, attaché avec l'aiguille.*

AANGENAAM, *bijv. w.* Bevallig, behaaglijk. *Agréable, qui plaît, qui agrée.*

Eene aangenaame tijding. *Une nouvelle agréable.*

Eene aangenaame reden. *Un diſcours qui plaît.*

Dit is niet aangenaam te hooren. *Il n'y a pas de plaiſir à entendre cela.*

Aangenaamheid. *z. v.* Bevalligheid. *Agrément, bonne grace, bon air.*

Zij heeft eene groote aangenaamheid in 't ſpreken. *Elle a beaucoup d'agrément en parlant.*

Aangenaamlijk, *bijw. Agréablement.*

AANGENADERD, *d. w. Approché.*

AANGENAGELD, *d. w. Cloué.*

AANGENOOMEN, *d. w. Accepté.*

Zijn gevoelen wierd niet aangenoomen. *Son ſentiment ne fut pas ſuivi.*

* Aangenoomen, *d. w.* Verzoond, verdogterd. H. *Adoptif, adoptive, qui eſt adopté.*

Een aangenomen zoon. *Un fils adoptif.*

Eene aangenomene dogter. *Une fille adoptive.*

* Aangenomen werk. *Un ouvrage dont on eſt accordé pour le prix.*

AANGENOOPT, *d. w. zie* Aangepord.

AANGEPAALD, *d. w. zie* Aanpaalen.

AANGEPAKT, *d. w. zie* Aanpakken.

AANGEPARST *of* AANGEPERST. *d. w. zie* Aanperſſen.

AANGEPAST, *d. w. Eſſayé, en parlant d'un vêtement, ou d'une chauſſure.*

AANGEPLAKT, *d. w. Collé, attaché avec de la colle, affiché.*

AANGEPORD, *d. w. Pouſſé, incité, excité.*

AANGEPRAATEN, *d. w. zie* Aanpraaten.

AANGEPREEKT. *d. w. zie* Aanpreeken.

Digitized by Google

AANGEPREEZEN, *d. w. Loué, recommandé, vanté.*
AANGEPRIKKELD, *d. w. Aiguillonné, incité, excité.*
AANGEQUEEKT. *zie* Aangevoerd.
AANGERAADEN, *d. w. Conſeillé.*
AANGERAAKT, *d. w. Touché.*
AANGERAND, *d. w. Attaqué, inſulté.*
AANGEREEDEN. *zie* Aanrijden.
AANGEREEGEN, *d. w. Enfilé.*
AANGEREGT. *d. w.* Het eeten is aangeregt. *On a ſervi; le dîné, ou le ſoupé eſt ſur la table.*
Aangerecht, bedreeven. *Fait, commis.*
AANGEREIKT. *d. w. zie* Aanreiken.
AANGEREKEND, *d. w. Compté, alloué, imputé.*
AANGERITST, *d. w. Incité, excité.*
AANGEROEPEN, *d. w. Invoqué.*
AANGEROERD, *d. w. Touché.*
AANGEROEID, *d. w. zie* Aanroeijen.
AANGEROKEN, *d. w. Flairé, ſenti.*
AANGEROLD, *d. w. Roulé.*
AANGERUKT, *d. w. zie* Aanrukken.
AANGESCHAKELD, *d. w. Enchainé, uni, lié.*
AANGESCHELD. *d. w. zie* Aanſchellen.
AANGESCHENEN, *d. w. zie* Aanſchijnen.
AANGESCHIKT. *d. w. zie* Aanſchikken.
AANGESCHOTEN. *d. w. zie* Aanſchieten.
AANGESCHOVEN. *d. w. zie* Aanſchuiven.
AANGESCHOUWD, *d. w. Regardé, contemplé.*
AANGESCHREVEN, *d. w. Ecrit, noté, marqué, ordonné.*
AANGESCHUURD. *d. w. zie* Aanſchuuren.
AANGESLAGEN. *d. w.* Verbeurd verklaard. *Confiſqué, ſaiſi au profit de l'Etat*, ou *du Prince.*
Aangeſlaagen. *Affiché.*
AANGESLOPEN. *d. w. zie* Aanſluipen.
AANGESLOTEN, *d. w. Enfermé.*
AANGESMEERD. *d. w. zie* Aanſmeeren.
AANGESMETEN, *d. w. Jetté contre.*
AANGESPANNEN, *d. w. Attelé.*
AANGESPAT, *d. w. Reſailli.*
AANGESPEET, *d. w. Embrochè.*
AANGESPOELD. *d. w.* Aan ſtrand gedreven. *Pouſſé, ou jetté par le flux de la mer ſur le rivage.*
Aangeſpoelde goederen. *Des marchandiſes jettées ſur le rivage.*
AANGESPROKEN. *d. w.* Ik heb hem op ſtraat aangeſproken. *Je lui ai parlé*, ou *je l'ai abordé dans la rue.*
AANGESTAAN, *d. w. Plû, agréé.*
AANGESTAMPT, *d. w. Foulé, battu.*
AANGESTAPT. *d. w. zie* Aanſtappen.
AANGESTEEKEN, *d. w. Alumé.*
AANGESTELD, *d. w. Etabli, prépoſé.*
AANGESTOKEN. *d. w. zie* Aangeſteeken.
AANGESTOOKT, *d. w. Attiſé, * irrité, incité.*
AANGESTOOTEN. *d. w. zie* Aanſtooten.
AANGESTORMD. *d. w. zie* Aanſtormen.
AANGESTORT. *d. w. zie* Aanſtorten.
AANGESTORVEN. *d. w.* Bij verſterf toegevallen. *Echu par ſucceſſion.*
Dat zijn hem aangeſtorvene goederen. *Ce ſont des biens qui lui ſont échus par ſucceſſion.*
AANGESTOVEN. *d. w. zie* Aanſtuiven.
AANGESTOUWD. *d. w. zie* Aanſtouwen *of* Aanſtuiven.
AANGESTRAND. *d. w. zie* Aanſtranden.
AANGESTREEDEN. *d. w. zie* Aanſtrijden.
AANGESTREEKEN. *d. w. Reſtâtré, enduit, recrépi, crépi, plâtré.*
AANGETAST, *d. w. Touché, attaqué.*
AANGETEEKEND, *d. w. Noté, enrégiſtré, marqué.*
AANGETELD. *d. w. zie* Aantellen.
AANGETIERD. *d. w. zie* Aantieren.
AANGETILD. *d. w. zie* Aantillen.
AANGETIMMERD. *d. w. zie* Aantimmeren.
AANGETOGEN, *d. w.* van het *w. w.* Aantuigen. *Allégué, cité.*
Uit de aangetogene plaatzen kan men beſluiten dat, enz. *Des paſſages allégués on peut conclurre que, &c.*
Aangetogen heeft ook den zin van Aangetrokken, als blijkt uit het volgende.
Hij had naauwelijks zijne wapenen aangetogen, of, enz. *A peine avoit-il pris ſes armes, que &c.*
Zij had haare kleederen noch niet aangetogen, of, enz. *Elle ne s'étoit pas encore habillée, que, &c.*
AANGETOOND, *d. w. Montré, marqué, indiqué.*
AANGETORND, *d. w. Découſu.*
AANGETREEDEN. *d. w. zie* Aantreeden.
AANGETROFFEN, *d. w. Trouvé, rencontré.*
AANGETROKKEN. *bijv. w.* Aangedaan, aangegord. *Endoſſé, vêtu. zie* Aantrekken.
AANGETROUWD. *zie* Aangehuwd.
AANGEVAARD. *d. w. zie* Aanvaarden.
AANGEVALLEN, *d. w. Attaqué, inſulté.*
AANGEVANGEN, *d. w. Entrepris, commencé.*
AANGEVAREN. *d. w. zie* Aanvaren.
AANGEVAT, *d. w. Empoigné.*
AANGEVEEGD, *d. w. Balayé.*
AANGEVLOGEN, *d. w. Volé ſur* ou *contre.*
AANGEVLOGTEN, *d. w. Treſſé, entrelacé.*
AANGEVOED, *bijv. w.* Aangequeekt, ingeworteld. *Nourri, fomenté, entretenu, enraciné.*
Dat is een aangevoed quaad. *C'eſt un mal enraciné.*
AANGEVOEGD, *d. w. Joint.*
AANGEVOERD, *d. w. Amené, conduit.*
AANGEVOGTEN. *d. w.* Beſtreden, verzocht. *Tenté, combatu*, ou *attaqué par l'eſprit malin.*
Aangevogtene zielen. *Des ames combattues par des tentations.*
AANGEVREVEN. *d. w. Frotté. zie* Aanvrijven.
AANGEVULD, *d. w. Empli, rempli.*
AANGEWAAID. *d. w. zie* Aanwaaijen.
AANGEWAKKERT, *d. w. Encouragé, animé.*
AANGEWASSEN, *bijv. w.* [Dit word van de Oſſen en Koeijen gezegd, welkers longen aan de ribben vaſt zitten.] [*Ce mot ſe dit des bœufs & des vaches dont les côtes ſont attachées aux poumons.*]
AANGEWEND. *d. w.* Van aanwenden. *zie* Aanwenden.
AANGEWEND. *d. w.* Van aanwennen. *Accoutumé.*
AANGEWEEZEN, *d. w. Montré, indiqué.*
AANGEWONNEN, *d. w. Acquis, gagné.*
AANGEWORPEN, *d. w. Jetté contre.*
AANGEWREVEN. *d. w. zie* Aanwrijven.
AANGEZAAGD, *d. w. zie* Aanzaagen.
AANGEZEGD, *en* AANGEZEID, *d. w. zie* Aanzeggen.
AANGEZEILD, *d. w. zie* Aanzeilen.
AANGEZET, *d. w. Pouſſé, incité, aſſité, aiguiſé, falſifié, frelaté, ſophiſtiqué, poſtiche. zie* Aanzetten.
Een aangezette baard. *Une barbe poſtiche.*
AANGEZETEN. *d. w. zie* Aanzitten.
AANGEZIEN, *koppelw.* Overmids, dewijl, enz. *Puiſque, vuque, parceque.*
Aangezien die zaak zoo is. *Puiſque la choſe eſt ainſi.*
Aangezien. *d. w. zie* Aanzien.
AANGEZIGT. *z. g.* Aanzigt. *Viſage, face.*
De verrader gaf hem eene ſneê in 't aangezigt. *Le traître lui fit une balaſre*, ou *une eſtafilade au viſage.*
* Ik zal hem dat in zijn aangezigt zeggen. *Je lui ſoutiendrai cela en face; je lui dirai cela à ſon nez*, ou *à ſa barbe.*
* Hij ſmeet, *of* hij verweet haar dat in 't aangezigt. *Il leur reſrocha cela en face.*
Aangezigtwikker. *Phyſionomiſte.*
AANGEZOGT, *d. w. Recherché, ſollicité.*
AANGEZWOMMEN. *d. w. zie* Aanzwemmen.
AANGLIMMEN. *w. w. S'allumer, prendre feu.*
AANGLUUREN. *zie* Aanlonken.
AANGOOIJEN. *w. w. Jetter auprès.*
AANGORDEN, *w. w. Ceindre.*
AANGRENZEN, *g. w. Confiner, aboutir, être adjacent.*
AANGRENZENDE, *bijv. w. Adjacent, voiſin, limitrophe.*
AANGRIJPEN, *n. w.* Beſpringen. Aanvatten. *Attaquer, aſſaillir. Saiſir, prendre, empoigner.*
Het vijandelijke leger aangrijpen. *Attaquer l'armée ennemie.*
Hij greep het mes aan, om, enz. *Il empoigna le coutcau, pour, &c.*
Aangrijping. *z. v.* Beſpringing, aantasting. *Attaque, l'action d'attaquer.*
AANGROEI *z. m.* Aanwas, vermeerdering. *Accroiſſement, augmentation.*
AANGROEIJEN, *g. w. Accroître, augmenter, multiplier.*
AANHAAKEN, *w. w.* Aan vaſt haaken. *Accrocher, pendre à un crochet.*
Aanhaaken, *g. w. S'accrocher.*
Aanhaaking, *z. v. Action d'accrocher.*
AANHAALEN, *w. w.* Aantrekken. *Attirer, tirer à ſoi.*
Haal de ſchuit wat aan. *Tirez un peu le bateau de ce côté-ci.*
* Aanhaalen, aanhouden. *Saiſir, arrêter.*
De Commis heeft eenige koopmanſchappen aangehaald. *Le Commis a ſaiſi un arrêté quelques marchandiſes.*
* Aanhaalen, *w. w.* Doen, maaken, uitvoeren. *Faire, exécuter.*
Wie kan al dat werk aanhaalen? *Qui peut faire tant d'ouvrage à la fois?*
* Aanhaalen. Staande houden. *Entretenir ſoutenir.*
Hij kan zijn huishouden niet aanhaalen. *Il ne peut pas entretenir ſon ménage.*
* Aanhaalen. Aanlokken. *Attirer, alécher, tâcher de gagner par des manières agréables.*
Zij haalt de minnaars liſtiglijk aan. *Elle attire adroitement les amans.*
* Aanhaalen. Bijbrengen, aantrekken. *Citer, aporter, alléguer.*
Hij haalt veele Schrijvers uit de Oudheid aan. *Il cite pluſieurs Ecrivains de l'Antiquité.*
* Aanhaalen. Aanſtreepen, aantekenen. *Marquer d'un trait de plume.*

Alle

Digitized by Google

Alle de bovenſte naamen zijn aangehaald. *Tous les noms d'enbaut ſont marqués.*

Aanhaalig, aantrekkelijk, *bijv. w. Attirant, attrayant, obligeant.*

Aanhaligheid, *z. v. Humeur officieuſe.*

Aanhaling. *zie* Aanlokking.

* Aanhaaling, *z. v. L'action d'arrêter, ou de ſaiſir, ſaiſie.*

AANHANG, *z. m. Parti, faction, cabale, ſecte. Partiſans, ſectateurs.*

Die aardſchketter heeft eenen grooten aanhang. *Cet héréſiarque a beaucoup de ſectateurs.*

* Aanhangen, *w. w.* Navolgen. *Suivre, s'attacher, adhérer. Etre ſectateur,* ou *partiſan.*

De ketterije aanhangen. *Suivre l'héréſie.*

De waereld aanhangen. *Etre attaché au monde, tenir à la terre.*

* Die ziekte zal u lang aanhangen. *Cette maladie vous tiendra,* ou *vous travaillera longtems.*

* Aanhangen, *g. w.* Gevoelig over zijn. *Reſſentir, être ſenſible à.*

* Zijn dood hing mij lang aan. *Je me reſſentis longtemps de ſa mort.*

* Aanhangen. Afhangen. *Dépendre, être dans la dépendance.*

* De ganſche zaak hangt 'er aan. *Toute l'affaire en dépend.*

Aanhangen. *w. w.* Aan iet ophangen. *Pendre à quelque choſe.*

* Aanhangende. *bijv. w.* Beſmettelijk. *Contagieux, peſtilentiel.*

Dat is eene aanhangende ziekte. *C'eſt une maladie contagieuſe.*

Aanhanger. *z. m.* Voorſtander, navolger. *Sectateur, partiſan.*

Hij was een aanhanger van Ariſtoteles. *Il étoit ſectateur d'Ariſtote.*

Aanhangſter. *z. v.* Navolgſter. *Celle qui ſuit quelque ſecte. Celle qui s'attache à quelque parti.*

Aanhangzel. *z. g.* Bijvoegzel, vervulling. *Acceſſoire, appartenance, dépendance.*

Dat is maar een aanhangzel van die zaak. *Cela n'eſt qu'un acceſſoire de cette affaire.*

Aanhangzel van een boek. *Supplément d'un livre.*

AANHEBBEN. Als, hij had zijn ſlegtſte kleed aan, om dat het regende. *Il avoit mis ſon moindre habit, à cauſe qu'il pleuvoit.*

Wat zouden wij daar aan hebben? *Quel profit nous en reviendroit-il?*

AANHEFFEN, beginnen, aanvangen. *Commencer, entreprendre.*

Aanheffen, beginnen te zingen. *Entonner, mettre en chant.*

Hij hief aan met ſprecken. *Il commença à parler, il commença ſon diſcours.*

Wie heeft dien oproer 't eerſte aangeheven? *Qui a commencé le premier cette ſédition?*

Aanheffer. *z. m.* Stichter, aanvanger. *Auteur. Qui commence; qui entreprend.*

Aanhefſing. *z. v.* Begin. *Commencement, entrepriſe.*

AANHEGTEN, *w. w.* Aan vaſt maaken. *Attacher, lier, coudre une choſe à une autre.*

Aanhegting, *z. v. Action d'attacher.*

AANHELPEN, doen hebben. *Faire avoir, aider à obtenir, procurer.*

AANHIJSSEN. *zie* Ophijſſen.

AANHITZEN. *w. w.* Aanſtooken, aanporren. *Animer, pouſſer, inciter, exciter.*

Wie heeft hem daar toe aangehitſt? *Qui eſt-ce qui l'a pouſſé à cela?*

Honden aanhitzen. *Animer les chiens. Iuder les chiens: terme de chaſſe.*

Aanhitzend. *Excitatif.*

Aanhitzer. *Inſtigateur, boutefeu.*

Aanhitzing. *z. v.* Aanſtoking, aanporring. *L'action de pouſſer, d'inciter,* ou *d'exciter, inſtigation.*

AANHOOGEN, *w. w.* Hooger maaken. *Rehauſſer, hauſſer,* ou *élever davantage.*

Dat land is aangehoogd. *On a rehauſſé cette terre.*

AANHOOPEN. *zie* Ophoopen.

AANHOOREN, *w. w.* Hooren. *Ecouter, oüir, prêter l'oreille.*

Iemands klagten met geduld aanhooren. *Ecouter patiemment les plaintes de quelqu'un.*

Aanhooren, toehooren. *Appartenir.*

Aanhoorder. *z. m.* Hoorder. *Celui qui écoute,* ou *qui prête l'oreille.*

Aanhooring, *z. v. Mon zegt beter* het aanhooren. *L'Action d'écouter,* ou *de prêter l'oreille.*

Het aanhooren hunner klagten vermorwde 't hart des Konings. *Le cœur du Roi fut attendri par leurs plaintes.*

Aanhoorſter, *z. v. Celle qui écoute.*

AANHOORNBOOM. *zie* Ahornboom.

AANHOUDEN, *w. w.* Vaſthouden. *Arrêter, ſaiſir, retenir, faire priſonnier, empriſonner.*

Bij aldien geſtoolen goed bij u te koop gebragt word, gij moet het aanhouden, en, enz. *Si on apporte chez vous des choſes dérobées pour les vendre, il faut les retenir, &, &c.*

Alle de reizigers worden daar door last van den Vorſt aangehouden. *Tous les voyageurs ſont arrêtés-là par l'ordre du Prince.*

De ſchuit moet hier aanhouden *of* aanleggen. *Le bateau ſe doit arrêter ici* ou *aborder.*

Aanhouden. Ophouden, verſteeken. *Receler. Cacher dans ſa maiſon, ne pas découvrir.*

Schelmen en dieven aanhouden. *Loger,* ou *receler des voleurs & des coquins.*

* Aanhouden. Volherden. *Perſiſter, perſévérer, continuer, ſolliciter.*

Aanhouden in 't gebed, *of* met bidden. *Perſévérer dans l'oraiſon,* ou *dans la prière.*

Hij houd ſterk bij hem aan om die zaak. *Il le ſollicite fort pour cette affaire.*

Aanhoudend, *bijv. w. Continuel, qui dure.*

De aanhoudende droogte heeft aan alle de landvrugten veel ſchaade toegebragt. *La ſéchereſſe continuelle a fait beaucoup de mal à tous les fruits de la terre.*

Aanhouder. *z. m.* Volharder. *Celui qui perſévére,* ou *qui perſiſte.*

De aanhouder verwint. *Celui qui perſévére, gagne; celui qui perſiſte, l'emporte.*

Aanhouder van dieven. *Receleur de voleurs.*

Aanhouding van dieven. *Recélement de voleurs.*

Aanhouding van geſtoolen goed, *of* van geſlookene waaren. *Arrêt, ou ſaiſie d'un vol,* ou *de marchandiſes dont on veut frauder les droits.*

* Aanhouding. *z. v.* Volharding. *Perſévérance, l'action de perſiſter.*

De aanhouding in 't gebed. *La perſévérance dans l'oraiſon.*

AANJAAGEN, *g. w.* Aanrijden, ras rijden. *Aller vite à cheval, chaſſer, ou pouſſer un cheval pour le faire courir.*

* Aanjaagen. *Continuer de chaſſer.*

* Iemand eenen ſchrik aanjaagen. *Donner de la terreur à quelqu'un, l'épouvanter, lui faire peur.*

AANJUICHEN. *zie* toejuichen.

AANKANTEN. *w. w.* Zig tegen iemand aankanten. *S'oppoſer à quelqu'un.*

AANKIJKEN, *w. w. Regarder, contempler.*

AANKLAAGEN, *w. w.* Beſchuldigen. *Accuſer, déférer au Juge.*

Hij is bij den Schout aangeklaagd. *On l'a déféré au Baillif.*

Aanklaager. *z. m.* Beſchuldiger. *Accuſateur, délateur, dénonciateur.*

Aanklaagſter. *z. v.* Beſchuldigſter. *Accuſatrice. Celle qui accuſe, celle qui défére,* ou *qui dénonce.*

Aanklagt. *z. v.* Beſchuldiging. *Accuſation, plainte qu'on fait du crime,* ou *de la faute d'une perſonne, dénonciation.*

AANKLAMPEN, *w. w.* Aan boord leggen. *Accrocher, joindre un vaiſſeau pour entrer dedans. Aborder, venir à l'abordage.*

Hij klampte den Ammiraal aan. *Il accrocha l'Amiral. Il aborda l'Amiral.*

‡ Iemand aanklampen. Iemand op zij ſchieten. *Aborder quelqu'un, s'aprocher de quelqu'un, joindre quelqu'un.*

AANKLEEDEN, *w. w.* Zig aankleeden, zijne kleederen aantrekken. *S'habiller, mettre ſes habits, ſe vétir.*

Zij had zig naauwelijks aangekleed, of, enz. *A peine s'étoit-elle habillée, que, &c.*

AANKLEEFZEL. *z. g. zie* Aankleeve, aanhangzel.

Aankleeve. *z. v.* Aanhangzel. *L'acceſſoire, circonſtances, ce qui eſt joint au principal.*

Eene zaak met al haar aankleeven. *Une affaire avec toutes ſes circonſtances.*

De ſtad met haare aankleeve. *La ville avec ſon territoire,* ou *avec ſes dépendances.*

Aankleeven, *w. w.* Aanplakken. *Coller, attacher avec de la colle,* ou *avec quelque choſe de gluant.*

De ſchutbladen van dat boek zijn niet aangekleefd. *Les gardefeuilles de ce livre ne ſont pas collées au carton.*

Aankleeven, *g. w. S'attacher.*

Dat kleeft aan de vingeren. *Cela s'attache aux doigts, cela tient aux doigts*

‡ Dat bier kleeft aan de ribben. *Cette bière s'attache aux côtes; c'eſt-à-dire, eſt fort nourriſſante.*

* Aankleeven. Aanhangen, beminnen. *S'attacher, s'adonner, être attaché, aimer.*

De waereld aankleeven. *Etre attaché au monde.*

Aankleeving. *z. v. Adhérence, adhéſion, attachement.*

AANKLOPPEN, *g. w.* Aan de deur kloppen. *Fraper, ou heurter à la porte.*

Hebt gij aangeklopt? *Avez-vous heurté?*

AANKNIKKEN. *zie* toeknikken.

AANKNOOPEN. *w. w.* Aanbinden. *Nouër, attacher, lier à quelque choſe.*

* Aanknoopen. Bijdoen, bijvoegen. *Ajoûter, joindre.*

Ik zal 'er alleenlijk aanknoopen, dat, enz. *J'ajoûterai ſeulement, que, &c.*

AANKOMELIJK. *zie* Genaakbaar.

Aankomeling. *z. m. en v.* Jongeling, een aankomend meisje. *Jeune garçon, jeune fille. Celui, ou celle qui eſt en âge d'adoleſcence.*

Aankomen, *g. w.* Naderen. *Venir, aprocher, s'aprocher.*

Hij zag den vijand van verre aankomen. *Il vit venir l'ennemi de loin.*

De zomer komt aan. *L'été s'aproche.*

Aankomen. Inkomen. Aanlanden. *Arriver, aborder, venir dans un lieu,* ou *dans*

Digitized by Google

dans un pays, y prendre terre, entrer quelque part.

De vloot is aangekomen. *La flotte eſt arrivée.*

In onbekende landen aankomen. *Aborder en des pays inconnus.*

Hij kon daar, wegens de ſteilte van 't ſtrand, niet aankomen. *Il n'y put aborder, à cauſe que la rive étoit eſcarpée.*

* Aankomen. Bekomen, verkrijgen. *Obtenir, aquérir, attraper, trouver.*

Hoe zijt gij aan dat geld gekomen? *Comment avez-vous attrapé cet argent-là? Où avez-vous trouvé cet argent?*

Hoe zal hij aan dat ampt komen? *Comment parviendra-t-il à cette charge?*

* Aankomen. Overkomen, vervallen. *Attaquer, accabler, ſurprendre.*

Die ziekte is haar ſchielijk aangekomen. *Cette maladie l'a ſurpriſe. Elle a été ſoudainement attaquée de ce mal.*

* Aankomen, groot worden. Uwe dogter begint alreê aan te komen. *L'être fille commence déja à devenir grande.*

* Laat het op mij aankomen. *Repoſez-vous-en ſur moi.* Als 't 'er op aankomt. *Quand ce vient au fait & au prendre.*

* 't Vleeſch is zo duur, dat 'er geen aankomen aan is. *La viande eſt ſi chère qu'il n'y a pas moyen d'en acheter.*

* Aankomen. Bederven. *Se gâter, ſe corrompre, ne ſe pas garder: parlant du manger.*

Dat vleeſch begint aan te komen. *Cette viande commence à ſe corrompre.*

Aankomen. Bij iemand aankomen. Van iemand affcheid neemen. *Dire adieu à quelqu'un, ſaluër quelqu'un en partant.*

Ik zal nog aankomen voor dat ik vertrek. *Je vous verrai encore avant que de partir.*

Aankomend, *bijv. w.* die groot wort. *Qui eſt en âge d'adoleſcence, qui vient, prochain.*

Dat is een aankomend jongman, een aankomend meisje. *C'eſt un garçon, c'eſt une fille qui commence à ſe connoître.*

De aankomende lente. *Le printems qui vient*, ou *le printems prochain.*

Aankoming. *zie* Aankonſt.

Aankomſt. *z. v.* Natering, komſt. *Aproche. Arrivée, venue.*

De aankomſt des vijands. *L'aproche de l'ennemi.*

De aankomſt der Konings in deeze landen. *La venue du Roi dans ce pays*, ou *l'arrivée du Roi.*

Aankomſt van koorts. *Accès de fièvre.*

AANKONDIGEN, *w. w.* Aanzeggen. *Annoncer, dénoncer, déclarer.*

De dood wierd hem aangekondigd. *La mort lui fut annoncée.*

Aankondiger, *z. m. Qui annonce.* Aankondiger van wat goeds. *Meſſager de bonnes nouvelles.*

Aankondiging. *z. v.* Aanzegging. *Déclaration, dénoncement.*

De aankondiging des oorlogs. *La déclaration de la guerre.*

AANKOOIJEN. *Een drukkers werkw.* De vormen vaſt toeſlaan. *Serrer bien les formes.*

AANKOOMEN. *zie* Aankomen.

AANKOOPEN, *w. w.* Koopen. *Acheter, avoir à prix d'argent.*

Hij koopt veele boeken aan. *Il achète beaucoup de livres.*

AANKOPPELEN. *w. w.* t'Zamenkoppelen. *Accoupler, apparier.*

Aankoppeling. *z. v. Ac[illegible]*

AANKRUIPEN. *S'avancer en rampant, ou ſe traînant.*

AANLAGCHEN, *g. w.* Toelagchen. *Rire à quelqu'un.*

't Kind lagte hem vriendelijk aan. *L'enfant lui rioit d'un air doux.*

Aanlagching. *zie* Toelagching.

AANLANDEN, *w. w.* Aankomen. *Aborder, prendre terre, arriver à terre, faire deſcente.*

Hij landde te Kalais aan. *Il mit pié à terre à Calais.*

Aanlanding. *z. v.* Aankomſt. *Abord, arrivée, deſcente.*

AANLANGEN, *w. w.* Aanreiken. *Bailler, donner, mettre entre les mains, tendre.*

AANLAPPEN, *w. w.* Aanvoegen, aanzetten. *Attacher*, ou *joindre quelque piéce, coudre quelque piéce à un habit, &c.*

‡ Aanlappen. Bijvoegen, bijdoen. *Joindre, attacher, coudre.*

Ik heb altijd woorden die ik 'er, des noods, kan aanlappen. *J'ai toujours des mots pour les y coudre au beſoin.*

AANLASSEN, *w. w.* Aanſmeeden. *Attacher, joindre en forgeant.*

Daar is een ſtuk aangelaſt. *On y a joint une piéce.*

Aanlaſſen. Aannaaijen. *Coudre une piéce à quelque choſe.*

Aanlaſſen. *Enfiler, attacher, paſſer enſemble.* Papieren aanlaſſen. *Enfiler des papiers.*

Aanlaſſing, *z. v. Action d'enfiler.*

AANLAVEEREN, *zeew. Louvier, louvoyer.*

AANLEEREN. *g. w.* Voortleeren. *Apprendre.*

Uw Zoon zal braaf aanleeren. *Votre fils apprendra comme il faut.*

AANLEG. *zie* Toeleg. Aanſlag.

Aanleg. Beſteeding. *Emploi. zie* Aanleggen, Beſteeden.

Aanleggen. *g. w.* Aan den wal leggen, ſtilhouden. *Amarrer, attacher un vaiſſeau ou un bateau ſur la rive.*

De ſchipper moet eens aanleggen. *Le batelier doit arrêter le bateau pour un moment.*

* Aanleggen, pleiſteren. *S'arrêter, ſe rafraîchir en chemin.*

* Aanleggen. Aanzitten, als de Oude, op den elleboog aan tafel. *Etre à table ſur des lits à la maniére des Anciens.*

* Aanleggen, zig gereed maaken om te ſchieten. *Coucher en joue.*

Leg aan, en geef vuur. *En joue & tirez.*

* Aanleggen, doelen, mikken. *Viſer.*

* Aanleggen, aangelegen leggen, aangelegen zijn. *Importer.*

Wat leit u daar aan? Wat raakt dat u? *Que vous importe? Quel intérêt y prenez-vous?*

* Aanleggen. *w. w.* Gebruiken, beſteeden, te werk ſtellen. *Employer, ſe ſervir, mettre en œuvre.*

Geld tot winſt aanleggen. *Employer de l'argent pour le faire profiter.*

Alle zijne kragten aanleggen. *Employer toutes ſes forces.*

Aanleggen, beginnen, aanvangen, beſtieren. *Commencer, entreprendre.*

Een regt aanleggen. *Intenter un procès.*

Eene zaak aanleggen. *Diriger*, ou *gouverner une affaire.*

Hoe zal ik dat aanleggen? Hoe zal ik dat beginnen? *Comment m'y prendrai-je? Par où commencerai-je?*

* Vuur aanleggen. *Faire du feu.*

* 't Gebraad aanleggen. *Mettre la broche.*

* De hand aan 't werk leggen. *Mettre la main à l'œuvre.*

Aanleggend. *zie* Aangrenzend.

Aanlegger. *z. m.* Eiſcher in regten. *Demandeur. Celui qui intente une action contre quelqu'un.*

Aanlegger. Aanheffer, oorzaak. *Auteur, directeur, cauſe.*

Wie is de aanlegger van dat werk? *Qui eſt l'auteur de cette affaire?*

Aanlegger. *Celui qui couche en joue.*

Aanlegſter. *z. v.* Eiſcherſche in regten. *Demanderesſe. Celle qui demande en juſtice quelque choſe à un autre.*

Aanlegging. *z. v.* Beſteding, gebruik. *Emploi de quelque choſe à un certain uſage.*

Aanlegging van een geding. *L'action d'intenter*, ou *de commencer un procès.*

AANLEIDEN, ophitzen. *Pouſſer, exciter, exciter.*

Aanleiden, geleiden. *zie* Geleiden.

Aanleider, geleider. *Conducteur, Auteur, directeur, inſtigateur.*

Aanleider, helhamel. *Chef.* De aanleiders van de t'zamenſpanning. *Les Chefs de la conjuration.*

Aanleiding. *zie* Toegang.

Aanleiding. *z. v.* Gelegenheid. *Occaſion, lieu, ſujet, matiere.*

Hij gaf hem aanleiding om van die zaak te ſpreeken. *Il lui donna lieu de parler de cette affaire.*

* Aanleiding. Inleiding. Opening. *Introduction, ouverture.*

Iets tot aanleiding over eene Schriftuurplaats zeggen. *Dire quelque choſe pour ſervir d'ouverture ſur un paſſage de l'Ecriture ſainte.*

Aanleidſter. *Celle qui conduit le deſſein ou l'ouvrage. Celle qui fait naître la querelle.*

AANLEUNEN, *g. w.* Ergens tegen aanleunen. *S'apuyer, ſe tenir contre quelque choſe.*

Tegen eenen boom aanleunen. *S'apuyer contre un arbre.*

* Zig iets laaten aanleunen. *Permettre*, ou *ſouffrir qu'on nous attribue quelque titre*, ou *quelque honneur.*

Hij liet zig den naam van Aartsdigter aanleunen. *Il permit qu'on lui donnât le titre d'Archipoëte.*

AANLIGTEN, *g. w.* Aanbreeken, aankomen. *Paroître, venir, ſe faire voir.*

Zoo ras de dag aanligtte. *D'abord que le jour commença à paroître.*

AANLOEVEN, [*Een Schippersw.*] Tegen den wind inkrimpen. *Louvier, louvoyer. Aller contre le vent.*

AANLOKKELIJK, *bijv. w.* Bekoorlijk, bevallig. *Attirant, attrayant, beau, charmant.*

Eene aanlokkelijke ſchoonheid. *Une beauté attrayante.*

Aanlokkelijkheid. *z. v.* Schoonheid. *Beauté, charmes.*

Aanlokken. *w. w.* Zoeken te trekken. *Attirer, tâcher de gagner quelqu'un. Alécher.*

Iemand met ſchoone woorden aanlokken. *Attirer quelqu'un par de belles paroles.*

Aanlokkend, *bijv. w. Attrayant, charmant, engageant.*

Aanlokker. *z. m. Celui qui tâche d'attirer.*

Aanlokking. *z. v. L'action d'attirer.*

Aanlokking. *Tentation, attrait, charmes.* De aanlokkingen des vleeſchs. *Les tentations de la chair.*

Aanlokzel, *z. g. Attât, charme, attrait.*

Aanlokſter. *z. v.* Vleiſter. *Celui qui tâche*

Digitized by Google

che d'attirer quelqu'un par carroſſes, par belles paroles, &c.

AANLONKEN, *g. w.* Toelonken. *Jetter des œillades. Regarder d'un air amoureux.*

AANLOOP. *z. m.* Geloop, toevloeijing van menſchen. *Abord, concours de monde.*

Op de marktdagen is hier de aanloop. *Aux jours de marché il y a ici grande affluence de monde.*

* Het huis van mijnen buurman heeft veel aanloop. *La maiſon de mon voiſin eſt extrêmement fréquentée.*

Aanloop, verzoek *Sollicitation.* De Burgermeeſters hebben veel aanloop om dat ampt. *Les Bourguemaîtres ſont bien ſollicités, ou importunés pour cette charge.*

Aanloopen. *g. w.* Voortloopen. *Courir vîte*, ou *avec empreſſement.*

Gij moet braaf aanloopen om de ſchuit te krijgen. *Vous devez courir*, ou *vous devez doubler le pas pour atteindre le bateau.*

* Aanloopen. [Van den tijd ſpreekende.] Duuren. *Durer.*

Het zal nog lang aanloopen, eer, enz. *Il faut encore bien du temps, avant que, &c.*

Aanloopen. Tegenſtooten. *Courir contre.*

Aanloopen. Aanvallen. *Se jetter ſur quelqu'un, lui courir ſus.*

AANMAAKEN, *w. w.* Bijdoen, aanhegten. *Ajoûter, joindre quelque choſe à une autre.*

Ik moet daar wat aanmaaken. *Il faut que j'ajoûte à cela quelque choſe de nouveau.*

AANMAANEN, *w. w.* Aanporren. *Exhorter, exciter, pouſſer, porter.*

Iemand tot de oefening der deugd aanmaanen. *Exhorter quelqu'un à la pratique de la vertu.*

Aanmaanen, aanraaden. *zie* Aanraaden.

Aanmaanen, vermaanen. *zie* Vermaanen.

Aanmaaner *of* Aanmaander. *z. m.* Aanporder. *Celui qui exhorte, qui excite*, ou *qui pouſſe à quelque choſe.*

Aanmaaning. *z. v.* Aanporring. *Exhortation, inſtigation, excitation.*

Aanmaanſter. *z. v.* Aanporſter. *Celle qui exhorte, qui excite*, ou *qui pouſſe à quelque choſe.*

AANMAATIGEN. *zie* Aanmatigen.

AANMAKEN. *zie* Aanmaaken.

AAN MALKANDER, *bijw.* Aan een, te zamen. *Enſemble, l'un à l'autre*, ou *l'un avec l'autre.*

Dingen aan malkander binden. *Lier pluſieurs choſes enſemble.*

Aan malkanderen, *of liever* na malkander, *bijw.* Vervolgens. *De ſuite, conſécutivement, l'un après l'autre.*

Hij dronk driemaal aan *of* na malkanderen. *Il but trois fois de ſuite.*

AANMARREN, *zeew.* Met een kabeltouw aan den wal leggen. *Amarrer, attacher un vaiſſeau avec un cable ſur le quai.*

AANMATIGEN, zig aanmatigen. Zig onderwinden. Zig toeëigenen. *Entreprendre. S'attribuër. S'approprier quelque choſe. S'arroger.*

Zig groote dingen aanmatigen. *Entreprendre de grandes choſes.*

Hij matigt zig dien eernaam aan. *Il s'attribue ce titre d'honneur.*

Zig eens anders regt aanmatigen. *S'approprier le droit d'un autre.*

AANMATIGING. *z. v. Immixtion.* Van eene erfnis ſpreekende.

AANMENNEN, *w. w.* Aandrijven. *Chaſſer, pouſſer, faire avancer.*

De voerman moet wat aanmennen. *Le cocher doit faire avancer les chevaux.*

* Eene zaak ſterk aanmennen, *of* aandrijven. *Pouſſer vivement une affaire.*

AANMERKELIJK, *bijv. w.* Merkwaerdig. *Remarquable, conſidérable. Digne de remarque*, ou *de conſidération. Notable.*

Dat is een aanmerkelijk voorval. *C'eſt une avanture fort remarquable.*

Daar viel niets aanmerkelijks voor op de reize. *Il ne ſe paſſa rien de remarquable dans le voyage.*

Aanmerkelijkheid. *Conſidération.*

Aanmerken. *w. w.* Overweegen, gade ſlaan. *Remarquer, conſidérer, examiner, peſer, obſerver, prendre garde, faire des obſervations, noter, annoter.*

Hij merkt dien arbeid niet aan. *Il ne conſidére pas ce travail.*

Veele dingen in de H. Schrift aanmerken, die van anderen voorbij gegaan zijn. *Obſerver dans l'Ecriture Sainte pluſieurs choſes que d'autres ont paſſées.*

Aanmerkende. *zie* Opmerkend.

Aanmerkenswaerdig. *zie* Aanmerkelijk.

Aanmerker. *z. m.* Opmerker. *Obſervateur, celui qui obſerve, qui prend garde, qui fait des obſervations; celui qui eſt exact à obſerver quelque choſe; annotateur.*

Aanmerking. *z. v.* Aantekening. *Remarque, obſervation, note, annotation, animadverſion.*

Dat zijn ſchrandere aanmerkingen over dien Schrijver. *Ce ſont des remarques très judicieuſes ſur cet Ecrivain.*

Aanmerking. *z. v.* Waarneming. *Obſervation, conſidération, examen.*

Dat is eene ſterreloopkundige aanmerking. *C'eſt une obſervation aſtronomique.*

Uit aanmerking. Uit inzicht. *En conſidération.*

Uit aanmerking van zijne groote dienſten den Staat bewezen. *En conſidération des grands ſervices qu'il a rendus à l'Etat.*

Aanmerkſter. *Celle qui obſerve, &c.*

AANMETZELEN. *Joindre ou ajoûter en maçonnant.*

AANMINNELIJK. *zie* Beminnelijk.

Aanminnelijkheid. *zie* Beminnelijkheid.

Aanminnig, *'t zelfde als* Aanminnelijk.

Aanminnigheid, *'t zelfde als* Aanminnelijkheid.

AANMOEDIGEN. *w. w.* Moed geeven. *Encourager, animer, exciter, donner du courage.*

Dat moedigde 't heir aan. *Cela encouragea l'armée.*

Aanmoediger. Moedgever. *Celui qui encourage, &c.*

Aanmoediging. *z. v.* Moedgeeving. *Encouragement, excitation, incitation. Action d'animer.*

AANNAAIJEN. *Coudre à quelque choſe, attacher en couſant.*

Iemand ooren aannaaijen, *ſpreekw. Se mocquer de quelcun.*

AANNADEREN. *g. w. Avancer, approcher. S'avancer, s'approcher.*

Aannadering. *z. v.* Nadering. *Aproche, l'action d'avancer.*

De aannadering des vijands baarde groote vreeze. *L'aproche de l'ennemi cauſa une grande frayeur.*

AANNAGELEN. *w. w.* Ergens aannagelen, *of* aanſpijkeren. *Clouër, attacher avec des cloux.*

AANNEEMELIJK, *bijv. w.* Dat aan te neemen is. Redelijk. *Acceptable. Recevable, qui peut être reçu, qui peut être admis, probable. Raiſonnable.*

Dat zijn aanneemelijke voorwaarden. *Ce ſont des conditions raiſonnables.*

Die ſtelling is niet aanneemelijk. *Ce ſyſtême n'eſt pas probable.*

Aanneemeling, leerling. *zie* Leerling.

Aanneemeling, aangenomen. *Adoptif.*

Aanneemen. *w. w.* Aanvaerden. Ontvangen. *Accepter, recevoir, agréer.*

De Kroon, op 't verzoek der Rijksvergadering, aanneemen. *Accepter la Couronne à la ſollicitation du Parlement.*

Den Hervormden Godsdienſt aanneemen. *Embraſſer la Religion Réformée.*

Eenen wiſſelbrief aanneemen (om te betaalen.) *Accepter une lettre de change.*

Tot makker in het Rijk aanneemen. *Aſſocier à l'Empire.*

Iemand in eene broederſchap aanneemen. *Recevoir quelqu'un dans une confrairie.*

Eene verontſchuldiging *of* verſchoning aanneemen. *Recevoir une excuſe.*

Die wet wierd in Engeland niet aangenomen. *Cette loi ne fut pas reçue en Angleterre.*

* Iets tot betaling aanneemen. *Prendre quelque choſe en payement.*

* Een kind aanneemen. *Adopter un enfant.*

* Eene reis aanneemen, *of* aanvangen. *Entreprendre*, ou *commencer un voyage.*

‡ De reis aanneemen; ſterven. *Aller à l'autre monde; mourir.*

* Krijgsvolk aanneemen, *of* werven. *Enroller*, ou *lever des ſoldats, lever des troupes, faire des levées.*

De leeverantie voor 't loger aanneemen. *Entreprendre de fournir à l'armée ce dont elle a beſoin.*

Eenig werk aanneemen. *Accorder, faire accord*, ou *faire prix pour quelque ouvrage, entreprendre quelque ouvrage à ſon fait.*

* Aanneemen, gelooven. *w. w. Croire.*

Men moet zoo ligt niet aanneemen het geen de menſchen zeggen. *Il ne faut pas croire ſi légérement ce que le monde dit.*

* Aanneemen. *g. w.* Toeneemen. *Avancer, faire des progrès.*

Die jongeling neemt wel aan in de leeroefening. *Ce garçon fait de grands progrès dans l'étude.*

Aanneemen. *Vergulders w. Hater.*

Aanneemer. *z. m.* Aanneemer van eenig werk. *Celui qui fait accord pour quelque ouvrage.*

Aanneemer van geſchenken. *Celui qui reçoit ou accepte des préſens.*

Aanneemer van krijgsvolk. *Celui qui léve ou enrolle des gens de guerre.*

Aanneemer van een kind. *Celui qui adopte un enfant.*

Aanneeming. *z. v.* Ontfanging. *Acceptation, reception. Action d'accepter, d'admettre*, ou *d'agréer. Enrollement. Adhéritance.*

De aanneeming deezer voorwaarden was hard. *C'étoit une choſe bien dure, que d'accepter ces conditions.*

De dag van zijne aanneeming in den Raad. *Le jour de ſa reception au Conſeil.*

* Aanneeming. Kinderaanneeming. Verzoening, *of* verdogtering. *Il. Adoption. Acte légitime, en faveur de ceux qui n'ont point d'enfans, par lequel ils prennent pour fils* ou *pour filles des enfans d'autrui.*

Aanneeming. Bij de regtvaerdige Regters is geen aanneeming. *Les juſtes Juges ne font acception de perſonne.*

Aanneemelijk. Aannemen. Aannemer. Aanneming. *zie* Aanneemelijk, enz.

Digitized by Google

AANNOOPEN. *zie* Aanmoedigen, aanporren.

Aannooper. *zie* Aanmoediger, aanporder.

Aannooping. *zie* Aanmoediging, aanporring.

AANPAALEN. *g. w.* Aangrenzen. *Confiner, aboutir, être frontière, limitrophe*, ou *adjacent.*

Die akker paalt aan mijn land. *Ce champ aboutit à ma terre.*

Aanpaalende. *bijv. w.* Aangrenzende. *Aboutissant, qui aboutit.*

Aanpaalende akkers. *Des champs aboutissans.*

Aanpaaling. *z. v. Aboutissement.*

‡AANPAKKEN, aanvatten. *w. w.* Een dief vreest overal, dat de dienders hem zullen aanpakken. *Un filou craint partout que les Archers ne l'accrochent*, ou *ne le saisissent.*

* Aanpakken. *zie* Aanranden.

AANPARSSEN. *zie* Aanperssen.

AANPASSEN (van klederen, schoenen enz. spreekende.) *Essayer.*

Schoenen aanpassen. *Essayer des souliers.*

AANPERSSEN. *w. w. Pousser, exciter, pousser contre.*

AANPLAKKEN. *w. w.* Aankleeven. *Afficher, attacher, coler contre, plaquer contre ou sur.*

Dat plakkaat wierd door de gansche stad aangeplakt. *Cet édit fut affiché par toute la ville.*

‡ Aanplakken. *w. w.* Aanstneeren, te duur verkoopen. *Vendre trop cher quelque chose, survendre.*

Aanplakker. *z. m. Afficheur. Celui qui pour la commodité du public met des affiches aux carrefours.*

AANPORDER. *z. m.* Aanstoker. *Instigateur. Celui qui incite*, ou *qui pousse à quelque chose. Boute-en-train.*

Aanporren. *w. w.* Aanzetten. *Solliciter, pousser, inciter, porter à quelque chose.*

Iemand aanporren om te vertrekken. *Inciter quelqu'un à partir.*

Aanporrer. *zie* Aanporder.

Aanporring. Aanmoediging. *Incitation, encouragement.*

Aanporster. *z. v.* Aanstookster. *Celle qui pousse, celle qui incite.*

AANPRAATEN, voortpraaten. *Continuer de parler.*

* Aanpraaten. *w. w. Vanter, louër, prisér*, ou *faire consentir à une chose par de beaux discours.*

Hij weet zijne waaren wel aan te praaten. *Il sait bien priser ses marchandises pour les vendre.*

Hij poogt ieder zijn gevoelen aan te praaten. *Il tâche de faire donner tout le monde dans son opinion.*

AANPREEKEN. *g. w.* Voortpreeken. *Continuer de prêcher.*

Aanpreeken, smakelijk zoeken te maken. *zie* Aanpraaten, aanprijzen.

AANPRIJZEN. *w. w.* Prijzen om te verkoopen. *Louër, priser, vanter pour vendre.*

Aanprijzing. *z. v. L'Action de louër quelque chose pour la faire valoir.*

AANQUEEKEN. *w. w.* Aanfokken. *Elever, cultiver, faire croître.*

Boomen aanqueeken. *Elever des arbres.*

Hoenderen aanqueeken. *Elever* ou *nourrir des poulets.*

* Aanqueeken. Voortzetten. *Cultiver, avan[illegible] re avancer.*

De [illegible]nschappen aanqueeken. *Elever la jeunesse dans les sciences.*

Aanqueekerije. *Pépinière. zie* Queekerije.

Aanqueeking. *z. v.* Aanfokking. *Culture. Action d'élever*, ou *de cultiver.*

* De aanqueeking der wetenschappen. *La culture des sciences.*

AANRAADEN, en Aanraden. *w. w.* Raadgeven. *Conseiller, donner conseil.*

Aanraader, raadgever. *z. m. Celui qui conseille*, ou *qui donne conseil. Conseiller, dans le sens de donner conseil.*

Aanraadster, *z. v. Une Conseillère, celle qui conseille*, ou *donne conseil.*

Aanraading, raadgeving. *Conseil, suggestion.*

AANRAAKEN. *w. w.* Aanroeren. *Toucher.*

Ik heb 't niet aangeraakt. *Je n'y ai pas touché.*

De Koning heeft de zieken aangeraakt. *Le Roi a touché les malades.*

* Iets in eene reden, *of* geschrift aanraaken. *Toucher quelque chose dans un discours*, ou *dans un écrit.*

* Den knoop van 't geschil aanraaken. *Toucher le point*, ou *le nœud de la controverse.*

* Aanraaken, *g. w.* Bekoomen, verkrijgen. *Obtenir, parvenir.*

Hoe zal hij 'er aanraaken? *Comment y parviendra-t-il.*

* Dat raakt daar niet aan; dat gaat die zaak niet aan. *Cela ne touche pas cette affaire*, ou *cela ne regarde point cette affaire.*

Aanraaking. *z. v.* Aanroering. *Attouchement. Action de toucher.*

AANRANDEN. *w. w.* Aanvallen, overvallen, aantasten. *Attaquer, insulter. Assaillir.*

Wij wierden tusschen wege aangerand. *On nous attaqua en chemin.*

Eene koets op straat aanranden. *Attaquer un carosse dans la rue.*

AANREEDEN, *oud w. zie* Aanspreeken.

Aanreeden. Deel hebben aan de rederije. *Avoir part à l'équipement.*

AANREEKENEN, in rekening brengen. *w. w. Porter en compte, mettre en ligne de compte.*

* Aanreekenen, toeëigenen. *Allouer, imputer.*

De geregtigheid van Christus word den Geloovigen aangereekend. *La justice de Christ est imputée au Fidèle.*

Aanreekening, toeëigening. *z. v. Imputation.*

AANREGT. *zie* Aanregttafel.

Aanregtbank. *zie* Aanregttafel.

Aanregten. *w. w.* Bedrijven, pleegen. *Faire, commettre.*

Veele schelmstukken aanregten. *Commettre beaucoup de crimes*, ou *de méchancetés.*

* Aanregten. *w. w.* Aanstellen. *Dresser, préparer, apréter.*

Hij regtte eenen grooten maaltijd aan. *Il prépara*, ou *il fit un grand festin.*

Aanregten, opscheppen. De spijzen aanregten. *Dresser les viandes.*

Aanregten, opdissen, *of* opdisschen. De spijzen aanregten. *Servir les viandes, les mettre sur la table.*

Aanregter. *zie* Pleeger, verrigter.

Aanregting. *z. v.* Toereeding. *Préparation, préparatif, aprêt.*

De aanregting van een gastmaal. *L'aprêt d'un festin.*

Aanregttafel. *z. v.* Aanregtbank. *Buffet. Table dans les salles à manger, ou l'on étale la vaisselle. Table de cuisine. Table à dresser les viandes.*

AANREIKEN. *w. w.* Toereiken, aanlangen. *Donner en étendant le bras.*

AANRENNEN. *g. w.* Sterk aanrijden. *Courir à toute bride, galoper.*

Aanrennen. *Accourir, courir aussi vite que l'on peut (en parlant des hommes.)*

De voerman rent sterk aan. *Le charetier avance son chemin en faisant galoper les chevaux.*

Aanrennen, aanloopen. Op den vijand aanrennen. *Courir sur l'ennemi.*

Aanrenning, *z. v. Course au galop.*

AANRIJDEN. *g. w.* Ras rijden. *Pousser les chevaux*, ou *les faire aller grand train.*

Wij moeten wat aanrijden om de stad te krijgen, *of* binnen te raaken. *Il faut un peu pousser les chevaux pour arriver en ville.*

Aanrijden. *Avancer à cheval ou avec une voiture.* Daar koomt hij te paerde aanrijden. *Le voilà qui s'avance à cheval.* Daar koomt hij aanrijden met zijnen wagen. *Le voilà qui s'avance avec son charriot.*

Aanrijder. *Celui qui s'avance à cheval* ou *avec une voiture.*

Aanrijding. *Course à cheval &c.*

AANRIJGEN, *w. w.* Ergens aanrijgen. *Enfiler.*

Iemand aan den degen rijgen, of doorrijgen. *Passer à quelcun son épée au travers du corps.*

Aanrijgen. Paerlen aanrijgen. *Enfiler des perles.*

Aanrijging, *z. v. L'action d'enfiler.*

AANRITZELING. *z. v.* Beweging, gedagte. *Mouvement, pensée, inclination.*

De eerste aanritzelingen tot het quaad, *of* tot de zonde. *Les premières pensées au mal; les premiers mouvemens au péché.*

Aanritzen. *w. w.* Aanritzelen, aanporren. *Inciter, exciter, pousser, provoquer.*

Honden aanritzen. *Hâter des chiens, les animer.*

Aanritzer. *z. m.* Aanstoker. *Instigateur. Celui qui excite*, ou *qui pousse.*

Aanritzgeld. *z. g.* Geld dat den soldaten op hand gegeeven word. *L'argent qu'on donne aux soldats en les enrôlant.*

Aanritzing. *z. v.* Aanporring. *Instigation, action de pousser*, ou *d'inciter.*

AANROEIJEN. *g. w. Avancer à la rame, ou en ramant, ou continuer de ramer.* Sterk aanroeijen. *Ramer fortement.*

AANROEPEN. *w. w.* Bidden. *Invoquer, prier, reclamer, implorer.*

God aanroepen. *Invoquer Dieu.*

Aanroeper. *z. m. Celui qui invoque.*

Aanroeping. *z. v. Invocation, implorations.*

Aanroepster. *z. v. Celle qui invoque.*

AANROEREN. *w. w.* Aanraaken. *Toucher, remuer, mettre la main* ou *le doigt sur quelque chose.*

* Aanroeren, aanhaalen, melden. *Faire mention, alléguer, citer.*

Hij roerde die zaak niet aan. *Il ne touche pas ce point, il ne parle pas de cette affaire.*

Aanroering. *z. v.* Aanraking. *Attouchement, action de la personne qui touche.*

* Aanroering, aanhaaling. *Allégation, citation, mention.*

AANROLLEN. *w. w.* Voortrollen tot . . *Rouler jusques à . . .* ou *avancer en roulant.*

AANRUIKEN. *Sentir, flairer.*

* Hij durft 'er niet aanruiken. *Façon basse de parler. Il n'ose y mettre le nez.*

AANRUKKEN. *w. w. Tirer, tirailler. zie* Rukken.

* De Generaal kwam met varsche benden

Digitized by Google

den aanrukken. *Le Général avança avec des troupes fraiches.*

AANSCHAKELEN. *w. w.* AANSCHAKELING. *z. v. zie* Schakelen, schakeling.

AANSCHELLEN. *g. w.* Aanbellen. *Sonner, tirer la sonnette.*

Heeft de knecht aangeſcheld? *Le valet a-t-il ſonné?*

AANSCHIETEN, *w. w.* Toeſchieten, aanloopen. *S'élancer, ſe jetter ſur quelque perſonne.*

Een leeuw kwam op hem aanſchieten. *Un lion s'élança, ſe jetta, ou ſe rua ſur lui.*

* Zijne kleederen aanſchieten, *of* ſchielijk aantrekken. *S'habiller à la hâte, ſe vêtir promptement.*

* Aanſchieten, aanvaren. Het ſchip koomt daar aanſchieten. *Voilà le bateau qui s'avance de ce côté-là.*

* Aanſchieten. *S'avancer.* Nu de winter over is, zal ons werk aanſchieten. *A préſent que l'hiver eſt paſſé, notre ouvrage s'avancera.*

Aanſchieten. Schietgeweer loſſen. *Tirer avec des armes à feu.*

Men heeft de gantſche nagt aangeſchoten. *On a tiré toute la nuit.*

Aanſchieten. Aankoomen. Paaſchen zal haaſt aanſchieten. *Pâque viendra bientôt.*

AANSCHIJN. *z. g.* Aangezigt. *Face, viſage.*

Het aanſchijn van God zien in de heerlijkheid. *Voir la face de Dieu dans la gloire.*

* Aanſchijn. Gunſt, genade. *Face, faveur, grace.*

* God verbergt zomtijds zijn aanſchijn, *dat is*, zijne gunſt voor zijne kinderen. *Dieu cache quelquefois ſa face*, c'eſt à dire, *ſa faveur à ſes enfans.*

Aanſchijn, gedaante. *Repréſentation.*

Aanſchijnen. *g. w.* Glinſteren. *Reluire, paroître.*

AANSCHIKKEN. *w. w.* Aanſchuiven. *Se reculer*, ou *ſe preſſer, ſe ſerrer, ſe mettre plus près les uns des autres.*

Schikt wat aan. *Reculez-vous un peu.*

AANSCHOUW. *z. m.* Als, met den eerſten aanſchouw. *A la première vue.*

Aanſchouwelijk. *bijv. w. Spéculatif, contemplatif, qui peut être contemplé.*

Aanſchouwen. *w. w.* Aanzien, zien, beſpiegelen. *Voir, regarder, conſidérer, contempler, admirer.*

Gods heerlijkheid aanſchouwen. *Voir*, ou *contempler la gloire de Dieu.*

Aanſchouwer. *z. m.* Beſchouwer. *Spectateur, contemplateur, celui qui regarde*, ou *qui contemple.*

Den aanſchouweren behaagen. *Plaire aux ſpectateurs.*

Aanſchouwing. *z. v.* Gezigt, beſchouwing. *Vuë, aſpect, regard, contemplation, admiration.*

Aanſchouwſter. *z. v.* Beſchouwſter. *Celle qui regarde*, ou *qui contemple, ſpectatrice.*

AANSCHRIJVEN. *w. w.* Opſchrijven, optekenen. *Ecrire, marquer, noter.*

Zijn naam is aangeſchreven. *Son nom eſt écrit.*

't Gelag aanſchrijven. *Ecrire l'écot, en faire le compte.*

Aanſchrijven. Schriftelijk bevel geven. *Ordonner*, ou *enjoindre par écrit.*

De Vorſt ſchreef hem aan dat hij vertrekken moeſt. *Le Prince lui envoya l'ordre de partir*, ou *de ſe retirer.*

Aanſchrijving. *z. v.* Schriftelijk bevel. *Ordre*, ou *mandement par écrit.*

Aanſchrijving. *z. v.* Optekening. *L'action de noter*, ou *de marquer.*

AANSCHUIVEN. *w. w. Pouſſer en avant, faire avancer.*

Eene laai aanſchuiven. *Pouſſer un tiroir.*

Aanſchuiven. *g. w.* Aanſchikken. *Se reculer, ſe preſſer.*

AANSCHUUREN, tegen aanſchuuren. *Frotter contre.*

AANSIEN, AANSIGT. *zie* Aanzien, Aanzigt.

AANSLAAN, *g. w. Frapper contre quelque choſe.*

Tegen den muur aanſlaan. *Frapper contre la muraille.*

* Aanſlaan. *w. w.* Vaſt maaken. (Van een touw ſpreekende.) *Amarrer, attacher.*

De Schipper moet de lijn aanſlaan. *Le batelier doit attacher la corde au bateau.*

* De zeilen aanſlaan. *Enverguer les voiles.*

* Het aas aanſlaan, aan den angel vaſtmaken. *Amorcer l'hameçon.*

* Aanſlaan. Aanplakken. *Afficher, mettre des affiches aux coins des rues.*

Dat plakkaat is door de gantſche ſtad aangeſlagen. *Cet édit eſt affiché par toute la ville.*

* Aanſlaan. Verbeurd verklaaren. *Confiſquer, ſaiſir au profit du Prince*, ou *du Seigneur féodal.*

Alle zijne goederen wierden aangeſlagen. *Tous ſes biens furent confiſqués.*

* Hij wou dien boel niet aanſlaan, *of* niet aanvaarden. *Il renonça à cette ſucceſſion, il ne voulut pas accepter cette ſucceſſion.*

* Ergens de hand aanſlaan. *Empoigner quelque choſe, y mettre la main, y toucher.*

Hij wil daar geen hand aanſlaan; hij laat die zaak vaaren. *Il n'y veut pas mettre la main; il abandonne cette affaire.*

Aanſlag. *z. m.* Toeleg, voorneemen. *Deſſein, entrepriſe, projet.*

Daar is een gewigtige aanſlag op handen. *On a projetté un deſſein important.*

Een ſchrikkelijke aanſlag. *Un attentat énorme.*

Zijn aanſlag is misluk. *Son entrepriſe a manqué*

Aanſlag. De plaats daar de lijn aan eene ſchuit geſlaagen word. *L'endroit où l'on attache la corde au bateau.*

Aanſlaging. *z. v.* Verbeurd verklaring. *Confiſcation.*

AANSLUIPEN, toekruipen. *Se trainer vers un lieu.*

AANSLUITEN, toeſluiten. *zie* Vaſtſluiten.

AANSMEEREN. *zie* Smeeren.

‡ Iemand iets aanſmeeren, of ergens meê bedriegen. *Tromper quelcun, lui ſurvendre quelque choſe.*

AANSMIJTEN. *w. w.* Ergens tegen aanſmijten. *Jetter contre quelque choſe.*

AANSPANNEN. *w. w. Atteler. zie* Inſpannen.

* Met iemand aanſpannen. Met iemand iets beginnen. *S'aſſocier avec quelcun. S'unir avec quelcun pour agir de concert enſemble.*

Met wien hebt gij aangeſpannen? *Avec qui vous êtes-vous aſſocié? avec qui vous êtes-vous engagé?*

Aanſpanning. *z. v. L'action d'atteler. zie* Inſpanning.

Aanſpanning. *Engagement de deux ou de pluſieurs perſonnes pour un certain deſſein.*

AANSPATTEN. *g. w.* Tegen aanſpatten. *Rejaillir contre quelque choſe.*

Zijn bloed ſpatte tegen den muur aan. *Son ſang rejaillit contre la muraille.*

AANSPEETEN. *w. w.* Aan 't ſpit ſteeken. *Embrocher, mettre à la broche.*

AANSPIJKEREN. *w. w.* Aannageln. *Clouër, attacher avec des cleux.*

AANSPRAAK. *z. v.* Aantaal. Eiſch, of verzoek in regten. *Demande en juſtice. Action.*

* Aanſpraak. Bezoek. *Viſite.*

Ik bedank u voor uwe aanſpraak. *Je vous remercie de votre viſite.*

Aanſpraak aan 't volk. *Diſcours adreſſé au peuple, harangue.*

Aanſpraakelijk, *of* aanſpreekelijk. *Reſponſable, qui peut être actionné.*

Aanſpreekelijk. *zie* Aanſpraakelijk.

Aanſpreeken. *w. w. Parler à quelcun. Adreſſer la parole à quelcun. Haranguer.*

Het volk aanſpreeken. *Haranguer le peuple.*

* Iemand om betaaling aanſpreeken. *Demander à quelcun le payement.*

* Iemand met regt aanſpreeken. *Ajourner quelcun, aſſigner quelcun. Appeller quelcun en juſtice.*

Den Borg aanſpreeken. *Pourſuivre la caution* ou *le répondant.*

Ter begraffenis aanſpreeken. *Prier à l'enterrement.*

Aanſpreeker. *zie* Eiſcher.

* Aanſpreeker. *z. m.* Lijkbidder, groefbidder. *Celui qui prie aux enterrement. Prieur d'enterrement.*

AANSPRENGEN. *zie* Beſprengen.

AANSPRINGEN. *zie* Springen.

Ergens tegen aanſpringen. *Sauter contre quelque choſe.*

AANSTAAN. *g. w.* Ergens bij ſtaan. *Se tenir auprès de quelque choſe*, ou *être debout auprès de quelque choſe.*

Hij ſtond aan de deur. *Il étoit à la porte. Il ſe tenoit à la porte.*

* Aanſtaan. Met eene reet open ſtaan. *Etre entr'ouvert.*

De deur ſtont aan. *La porte étoit entr'ouverte.*

* Aanſtaan. Behaagen, gevallen. *Plaire, agréer.*

Dat ſtaat mij wel aan. *Cela me plait.*

* Aanſtaan, te beurt vallen. Het ſtaat u aan, 't is uwe beurt. *C'eſt votre tour.*

* Aanſtaan, aanhangen, afhangen. Gij weet dat het aan mij niet ſtaat. *Vous ſavez que la choſe ne dépend pas de moi.*

* Aanſtaan, aanloopen. Het zal nog wel wat aanſtaan eer de zaak tot eenen uitſlag komt. *L'affaire ne ſe terminera pas encore ſi-tôt.*

Aanſtaande, nabijſtaande. De aanſtaande pakhuizen kreegen water in. *L'eau entra dans les magaſins joignans.*

* Aanſtaande. *A venir, prochain, qui vient.* De aanſtaande week. *La ſemaine prochaine.*

AANSTAMPEN, met den laadſtok ſtampen. *Bourrer une arme à feu.*

AANSTAPPEN. *g. w.* Sterk aangaan. *Aller grand train, avancer. Marcher vite, ou à grands pas.*

AANSTEEKEN. *w. w.* Opſteeken. Een vat wijn aanſteeken. *Mettre en perce un tonneau de vin.*

* Aanſteeken. Ontſteeken, doen branden. Vuur aanſteeken. *Allumer du feu.*

Een huis aanſteeken, *of* in den brand ſteeken. *Mettre le feu à une maiſon, mettre une maiſon en feu. Brûler une maiſon.*

* Aanſteeken. Beſmetten door eenige ziekte. *Infecter par quelque malaſie contagieuſe.*

Ik vrees dat dit huis 't andere aanſteeken

Digitized by Google

ken zal *Je crains que cette maison n'infecte l'autre.*

Aansteeken. *g. w.* (Van vrugten spreekende.) *S'enticher.*

Die appelen beginnen aan te steeken, te rotten. *Ces pommes commencent à s'enticher.*

Die peeren zijn noch niet aangestooken. *Ces poires ne sont pas encore enticbées.*

Aansteecker. *zie* Aanstooker.

Aansteecker, opsteecker der lantaarnen. *Allumeur de lanternes.*

Aansteecking. *z. v. zie* Ontsteeking.

AANSTELLEN. *w. w.* Tegen aanstellen. *Mettre contre, placer contre.*

Stormladders tegen den muur aanstellen. *Planter des échelles contre la muraille pour escalader.*

* Zig tegen iemand aanstellen. *S'opposer à quelcun.*

* Aanstellen. Beraamen, bestemmen. *Arrêter, résoudre, déterminer, fixer.*

De dag die aangesteld was om te vertrekken. *Le jour qui fut arrêté pour partir.*

* Aanstellen. In het bewind stellen, magt geeven. *Etablir. Créer.*

Bedienden aanstellen. *Etablir*, ou *créer des Officiers.*

Hij is daar toe aangesteld. *Il a été commis pour cela. Il a été chargé de cela.*

* Zig wijsselijk aanstellen. *Se comporter sagement.*

Zig gekkelijk aanstellen. *Badiner, niaiser, faire le fou.*

AANSTERVEN. *g. w.* Bij erfnis toevallen. *Echoir par succession.*

Aansterving. *Heritage, succession.*

AANSTIGTEN. *zie* Stigten.

Aanstigter. *zie* Stigter.

AANSTONDS. *bijw.* *Incontinent, tout à l'heure, sur le champ.*

AANSTOOKEN. *w. w.* Opstooken. *Attiser, faire brûler, allumer.*

Men moet het vuur wat aanstooken. *Il faut un peu attiser le feu.*

* Iemand tot quaad aanstooken. *Pousser quelcun au mal, inciter quelcun à malfaire.*

Tweedragt aanstooken. *Allumer, fomenter la discorde.*

Aanstookend. *Excitatif.*

Aanstooker. *z. m.* Stookebrand. *Boute-feu. Celui qui sème la division*, ou *qui fomente la discorde.*

Aanstooking. *z. v. L'action d'attiser*, ou *d'allumer*, * *incitation, fomentation du desordre.*

AANSTOOT. *z. m.* Moeijelijkheid, verhindering. *Dificulté, inconvénient. Obstacle.*

Zij leeden veel aanstoots op den weg. *Ils soufrirent bien des incommodités en chemin.*

* Aanstoot. Berisping. *Censure, critique.*

Die aan den weg timmert lijd veel aanstoots. *Spreekw.* Die iets in 't openbaar doet lijd veel berisping. *Celui qui bâtit sur le chemin est sujet à bien des censures:* c'est-à-dire. *Celui qui fait quelque chose en public est exposé à bien des critiques.*

* Aanstoot. Ergernis. *Scandale, achopement.*

De steen des aanstoots. *La pierre de scandale* ou *d'achopement.*

Aanstootelijk. *bijw.* Ergerlijk. *Scandaleux. Qui donne occasion de scandale.*

Aanstootelijkheid, ergernis. *zie* Aanstoot.

Aanstooten. *w. w.* Tegen aanstooten. *Choquer contre quelque chose, heurter.*

Met het hooft tegen eenen boom aanstooten. *Donner de la tête contre un arbre.*

* Zig aanstooten; zig aan ergeren. *Se scandaliser. Prendre occasion de scandale.*

Hij stiet zig aan 't woord der waarheid. *Il se scandalisa de la parole de la vérité.*

AANSTOPPEN. *w. w.* Digt maaken. *Boucher. Fermer un trou*, ou *quelque ouverture.*

AANSTORMEN. *w. w.* Aanvallen, bespringen. *Attaquer, donner un assaut.*

AANSTORTEN. *w. w. zie* Aanvallen, bespringen.

AANSTOUWEN. *zie* Aanstuwen.

* Aanstouwen. Aanzetten, aanporren. *Inciter, pousser, exciter.*

AANSTRANDEN. *zie* Stranden.

AANSTRIJDEN, opstrijden. *w. w. Soutenir avec opiniâtreté.*

Ik zal tragten hem die zaak aan te strijden. *Je tâcherai de le convaincre de cette affaire en la soutenant opiniâtrement.*

Aanstrijding. *z. v. L'Action de soutenir avec opiniâtreté.*

AANSTRIJKEN. *w. w.* Bestrijken. *Enduire, crépir, plâtrer.*

Eenen muur aanstrijken. *Enduire un mur.*

Aanstrijken, opstrijken, herken. *Ratteler, rendre uni avec un rateau.*

Eene kneuzing met zalf strijken. *Frotter une contusion avec de l'onguent liquide.*

Aanstrijken, aanschuuren. (Dit word gezegd van een paerd dat de beenen tegen malkander stoot.) *S'entretailler.*

Aanstrijking. *z. v. Friction d'une contusion.*

AANSTROOMEN. *g. w.* Aanvlieten, bespoelen. *Couler auprès, arroser, baigner.*

De vloed stroomde tegen 't kasteel aan. *Le fleuve baignoit la citadelle.*

Aanstroomen, met den stroom aankomen. *Etre emporté par le courant de l'eau.*

Aanstrooming. *z. v. L'action d'être emporté par le courant de l'eau.*

AANSTUWEN. *Presser ou serrer fort, entasser.*

AANSWEMMEN, *Hever* Aanzwemmen. *w. w.* Ergens zwemmende aankomen. *Nager vers quelque endroit; arriver en quelque endroit à la nage.*

AANTAAL. *Gerigtsw. zie* Aanspraak.

Aantaaler. *Gerigtsw. zie* Aanspreeker *of* Eischer.

AANTAL, getal. *Nombre.*

AANTASTEN. *w. w.* Aanranden. *Attaquer, assaillir.*

Die schelm taste hem aan op straat. *Ce coquin l'attaqua dans la rue.*

Eene stad aantasten, *of* belegeren. *Attaquer une ville. Assiéger une ville.*

Dat is een heet ijzer om aan te tasten. *Spreekw. C'est un fer rouge à empoigner, c'est un fagot d'épines, c'est une affaire difficile à exécuter. zie* Handschoen *en* Kat: *En* Heet ijzer *op* Heet.

Den vijand in zijn voordeel aantasten. *Attaquer l'ennemi dans son avantage.*

* De ziekte zal hem nog harder aantasten. *La maladie le travillera encore davantage.*

Aantasting. *z. v.* Aangrijping. *Attaque. Action d'attaquer*, ou *de saisir.*

AANTEEKENAAR, *of* AANTEKENAAR. *z. m.* Opschrijver. *Marqueur. Celui qui marque*, ou *qui note*, ou *qui enrégistre.*

Aanteekenboek, aanteekenboekje, memorieboekje. *Tablettes.*

Aanteekenen, *of* Aantekenen. *w. w.* Optekenen. *Marquer, noter.*

Aantekenen, te boek stellen. *Enrégistrer.*

Ik teken altijd aan wat ik uitgeef. *Je marque toujours ce que je dépense.*

Aanteekening. *z. v.* Optekening, verklaaring. *Note, marque, remarque, annotation.*

Aanteekening, te boekstelling. *Enrégistrement.*

Hij houd aantekening van alles. *Il marque, il note*, ou *il écrit tout.*

AANTEELEN. *w. w.* Aanfokken, aanqueeken. *Elever, nourrir, cultiver.*

AANTELLEN. *w. w.* Toetellen, geeven. *Compter, donner.*

Ik heb hem 100 guldens aangeteld. *Je lui ai compté*, ou *donné* 100 *francs.*

AANTIEREN, raazen, getier maken. *zie* Tieren.

AANTIJGEN. *w. w.* Beschuldigen. *Accuser, déférer, déclarer, découvrir.*

Aantijger. *z. m.* Beschuldiger. *Accusateur, délateur.*

Aantijging. *z. v.* Beschuldiging, betichting. *Accusation, dénonciation.*

AANTILLEN. *zie* Tillen.

AANTIMMEREN, Aanbouwen. *Bâtir, construire.*

Veele nieuwe schepen aantimmeren. *Construire*, ou *bâtir beaucoup de nouveaux vaisseaux.*

AANTOGT. *zie* Optogt.

AANTOONEN. *Montrer, indiquer, faire voir.*

Aantoonend, *bijw. Qui marque, qui indique, qui montre.*

De aantoonende wijze der werkwoorden. *Le mode indicatif des verbes.*

Aantooner. *Qui montre &c.*

† AANTORNEN. Zij durven daar niet aantornen. *Ils n'osent entamer cette affaire. Ils n'osent toucher à cette corde. zie* Tornen.

AANTREED. *zie* Aantreeding.

Aantreeden. *w. w.* Aangaan. *Aller*, ou *marcher vers quelque lieu.*

De reis aantreeden. *Se mettre en voyage.*

Aantreeding, aantreed, voortgang. *Marche. L'Action d'avancer en marchant.*

AANTREFFEN. *g. w.* Ontmoeten, vinden. *Rencontrer, trouver.*

Ik heb hem niet konnen aantreffen. *Je n'ai pu le trouver.*

Hij heeft den zin wel aangetroffen. *Il a bien rencontré le sens.*

* Den vijand aantreffen. *Attaquer l'ennemi.*

Aantrefling. *z. v. Rencontre, attaque.*

AANTREKKELIJK, *bijv. w.* Bevallig, aangenaam. *Attrayant, charmant, agréable, engageant.*

Zij heeft iets aantrekkelijks in haar wezen. *Elle a quelque chose de charmant dans son air.*

* Aantrekkelijk. Die ligt iets aantrekt, *of* ter harten neemt. *Sensible, qui est facilement touché, qui prend facilement les choses à cœur.*

Die vrouw is zeer aantrekkelijk. *Cette femme est fort sensible.*

Aantrekkelijkheid. *z. v.* Bevalligheid. *Agrément, grace, bonne grace, attrait, charme, appas.*

Aantrekken, *w. w.* Aandoen. *Prendre, mettre, en parlant des vêtemens.*

Zijne kousen aantrekken. *Mettre ses bas, se chausser.*

Hij trok zijne kleederen aan. *Il s'habilla, il mit ses habits.*

* Aantrekken. Ter harten neemen. *Prendre à cœur, être touché de quelque chose.*

Zij trok zig haar mans dood zeer aan. *Elle fut fort touchée de la mort de son mari.*

* Aantrekken. Bijbrengen. *Citer, alléguer, rapporter.*

Hij

Digitized by Google

Hij trekt verſcheidene Schrijvers aan. *Il cite divers Auteurs.*

* Zig aantrekken. Zig meê bemoeijen. *Se mêler de quelque choſe, s'intéreſſer.*

Hij trok zig die zaak niet aan. *Il ne ſe méla point de cette affaire.*

* Zig aantrekken. Op zig zelven toepaſſen. *S'attribuer, s'imputer, prendre pour ſoi.*

Waarom wilt gij u dat aantrekken? *Pourquoi voulez-vous prendre cela pour vous?*

Aantrekken. *g. w.* Ergens op aantrekken. *Aller* ou *marcher vers quelque lieu.*

Hij trok regt op den vijand aan. *Il marcha droit à l'ennemi.*

Aantrekker. *z. m.* Schoeijer. *Chauſſe-piéd.*

De Schoenmaker moet zijnen aantrekker meê brengen. *Il faut que le Cordonnier aporte ſon chauſſe-piéd.*

Aantrekking. *z. v.* Het aantrekken van iets. *Action de mettre*, ou *de vêtir quelque choſe.*

Aantrekking van een leger naar eenige plaats. *La marche d'une armée vers quelque place,*

* Aantrekking *of* biibrenging van eenige Schrijveren. *Allégation*, ou *citation de quelques Auteurs.*

AANTROUWEN. *Acquérir par mariage.*

Magtige vrienden aantrouwen. *Se faire de puiſſans amis en ſe mariant.*

AANTUIGEN, aanhaalen. *w. w. Citer, alléguer.*

Aantuiging. *z. v. Citation, allégation.*

AANVAARDEN. *w. w.* Op zig neemen. *Prendre ſur ſoi, ſe charger.*

Hij heeft die zaak aangevaard. *Il s'eſt chargé de cette affaire,*

* Aanvaarden. In gebruik, *of* bezit neemen. *Entrer en poſſeſſion, prendre poſſeſſion.*

Aanvaarder. *z. m.* Een die iets aanvaard. *Celui qui entre en poſſeſſion*, ou *qui ſe charge de quelque choſe.*

Aanvaarding. *z. v.* Aanneming. *Action d'accepter quelque choſe*, ou *d'en prendre poſſeſſion.*

Aanvaardſter. *z. v.* Eene vrouw die iets aanvaard. *Femme qui entre en poſſeſſion*, ou *qui ſe charge de quelque choſe,*

AANVAAREN. *Avancer, par eau, faire chemin en bateau.*

AANVAL. *z. m.* Aantaſting. Beſtorming. *Attaque, aſſaut.*

Aanval, aanloop. *Abord, affluence.* Mijn Buurmans huis heeft veel aanval. *La maiſon de mon voiſin eſt d'un grand abord.*

Aanvallen. *w. w.* Beſpringen. *Attaquer, aſſaillir, ſe jetter ſur, ſe ruer ſur.*

Hij viel mij onvoorziens aan. *Il m'attaqua à l'improviſte.*

Aanvallen. *v. a.* Aanvangen. *Agreſſer.*

Aanvallend, als, aanvallend en verweerend verbond. *Une alliance offenſive & défenſive.*

Aanvaller. *z. m. Aggreſſeur. Celui qui attaque.*

AANVALLIG. *bijv. w.* Bevallig. *Agréable, attrayant, prévenant.*

Dat is een aanvallig kind. *C'eſt un enfant dont l'air plaît fort.*

AANVALLING. *zie* Aanval.

AANVANG. *z. m.* Begin. *Commencement, début.*

In den aanvang. In 't begin. *Au commencement.*

* Aanvang van koortze. *Accès de fièvre.*

Aanvangen. *w. w.* Beginnen. *Commencer, entreprendre, débuter.*

De oorlog was naauwelijks aangevangen, of, enz. *La guerre étoit à peine commencée, que &c.*

Wat zal ik nu aanvangen? *Que ferai-je à préſent?*

Aanvanger. *z. m. Entrepreneur. Celui qui commence.*

Aanvangkelijk. *bijv. w. Commençant.*

AANVATTEN. *w. w.* Aangrijpen. *Saiſir, prendre, empoigner.*

* Aanvatten. Onderneemen. *Entreprendre, commencer.*

Ik heb dat werk met luſt aangevat. *J'ai entrepris cet ouvrage avec plaiſir.*

't Is geen kat om zonder handſchoenen aan te vatten. *Sprekw. Ce n'eſt pas un chat à prendre ſans mitaines.*

Aanvatting. *z. v.* Aangrijping. *L'action de prendre*, ou *de ſaiſir.*

AANVECHTEN. *zie* Aanvegten.

AANVEEGEN, *of* Aanvegen. *Balayer.*

AANVEGTEN. *w w.* Verzoeken. *Tenter. Attaquer, aſſaillir, combattre.*

Hij wierd van den Duivel aangevogten. *Il fut tenté du Diable.*

De vijanden aanvegten. *Attaquer, combattre l'ennemi.*

Aanvegter. *z. m.* Verzoeker. *Tentateur. Aggreſſeur, aſſaillant.*

Aanvegting. *z. v.* Verzoeking, ſtrijd. *Tentation, aſſaut de l'Eſprit malin.*

* Dat was eene groote aanvegting voor hem. *Ce fut une grande tentation pour lui.*

AANVLEGTEN, t'zamenvlegten. *Zie* Vlegten.

AANVLIEGEN. *Voler ſur, fondre ſur.*

De roofvogels vliegen op den roofaan. *Les oiſeaux de proye fondent ſur la proye.*

Aanvliegen. *w. w.* Aanvallen. *Attaquer. Sauter, ſe jetter*, ou *ſe ruer ſur quelcun.*

De hond vloog hem aan. *Le chien ſe jetta ſur lui.*

AANVLIETEN. *g. w.* Zagtjes aanſtroomen. *Baigner, couler auprès.*

Aanvliting. *z. v.* Aanſtroming van 't water. *Cours de l'eau.*

AANVLOTTEN. *g. w. Venir en flottant.*

AANVOEGEN. *w. w.* Bijvoegen, bijdoen. *Ajoûter, joindre.*

Ik heb 'er een ſtuk aangevoegd. *J'y ai ajoûté une piéce.*

Aanvoeging. *z. v.* Bijvoeging. *Addition.*

Aanvoegzel, bijvoegzel. *Addition, ſupplément, piéce ajoûtée.*

AANVOERDER. *z. m.* Aanbrenger. *Celui qui apporte, améne, voiture.*

Aanvoerder, beleider van 't werk. *Conducteur de l'ouvrage.*

Aanvoerder. *z. m.* Bevelhebber van eenig krijgsvolk. *Celui qui conduit*, ou *qui commande quelques troupes.*

Hij was de aanvoerder der linkervleugel. *Il conduiſoit*, ou *commandoit l'aile gauche.*

Aanvoeren. *w. w. Mener, conduire, faire marcher.*

Hij voerde 't krijgsvolk tegen den vijand aan. *Il mena*, ou *il fit marcher les troupes contre l'ennemi.*

Den ſtorm aanvoeren *Commander l'aſſaut.*

Aanvoering. *z. v.* Leiding van 't krijgsvolk, van 't geſchut, van den ſtorm. *La conduite des troupes lorsqu'elles ſont en marche, conduite du canon, de l'aſſaut.*

AANVRIJVEN. *zie* Aanwrijven.

AANVULLEN. *w. w.* Volmaaken. *Remplir, emplir.*

Dat gat moet aangevuld worden. *Il faut remplir ce trou-là.*

Aanvulling. *z. v.* Vulling. *Remplage, l'action de remplir.*

AANWAAIJEN. *g. w. Continuer de venter.*

Aanwaaijen, tegen aanwaaijen. *Souffler contre.*

De wind waait ſchrikkelijk tegen den toren aan. *Le vent ſouffle, ou donne terriblement contre la tour.*

Aanwaaijen. *g. w.* Tegen aanwaaijen. *Etre emporté par le vent contre quelque choſe.*

‡ Zijne ziekte zal u zoo niet aanwaaijen. *Son mal ne vous prendra pas ſi vite.*

‡ De geleerdheid waait iemand zoo niet aan. *La ſcience ne s'acquiert pas de la ſorte.*

Aanwaaijen, onverwagt komen. Dat geluk is hem aangewaaid. *Ce bonheur lui eſt venu, lorsqu'il y penſoit le moins.*

AANWAKKEREN. *w. w.* Aanmoedigen. *Encourager, animer, exciter.*

* Aanwakkeren. *g. w.* Sterker worden. *Se renforcer, devenir plus fort.*

De wind wakkert aan, *of* word ſterker. *Le vent ſe renforce.*

Aanwakkering. *z. v.* Aanmoediging. *Encouragement.*

AANWAS. *z. m.* Aanwaſſing, vermeerdering. *Accroiſſement, augmentation, agrandiſſement, progrès.*

De aanwas van 't Rijk. *L'agrandiſſement de l'Empire.*

De aanwas der Konſten en Weetenſchappen. *Le progrès des Arts & des Sciences.*

Aanwaſſen. *g. w.* Vermeerderen, toeneemen. *Croître, s'augmenter, faire des progrès.*

Het water zal haaſt aanwaſſen. *L'eau montera bientôt.*

Aangewaſſen zijn. *zie* Aangewaſſen.

Dat kind is aangewaſſen. *Cet enfant eſt monté.*

AANWEEZEND. *zie* Aanwezend.

AANWENDEN. *zeew. zie* Wenden.

* Aanwenden. *w. w.* Gebruiken, in 't werk ſtellen. *Employer, ſe ſervir de, mettre en œuvre.*

Hij wendde alle mogelijke middelen aan. *Il employa toutes ſortes de moyens.*

Aanwending. *z. v. L'action d'employer, &c.*

AANWENNEN. *g. w.* Gewennen, gewoon worden. *S'accoutumer*, ou *prendre l'habitude.*

Aanwennen. *w. w.* Gewend maaken. *Accoutumer, faire prendre l'habitude.*

Aanwenning. *z. g. of* Aanwenzel. *z. g. Coutume, habitude.*

Aanwenſt. *z. v. zie* Aanwenning.

Aanwenzel. *zie* Aanwenning.

AANWERPEN. *w. w.* Aanſmijten. *Jetter contre quelque choſe.*

AANWEZEND. *bijv. w.* Tegenwoordig. *Préſent.*

De Prins wierd van alle Grooten en aanwezende Staatsdienaaren begroet. *Le Prince fut complimenté de tous les Grands, & des Miniſtres préſens.*

AANWIJZEN. *w. w.* Toonen. *Montrer, faire voir, déclarer, découvrir.*

Zij wees hem zijne gebreken aan. *Elle lui fit voir ſes défauts.*

Aanwijzer. *z. m. Celui qui montre*, ou *qui fait voir.*

Aanwijzing. *z. v. Déclaration. Dénotation. Indication.*

Zij moeſt aanwijzing doen van haare goederen. *Il fallut qu'elle déclarât ſes biens.*

AANWINNEN. *w. w.* winnen, winſt doen. *Profiter, gagner, faire du profit ou du gain.*

* Aanwinnen, kinderen aanwinnen. *Amaſſer des enfans.*

* Aanwinnen. De dagen beginnen aan te winnen. *Les jours commencent à s'allonger.*

Aanwinning, *of* aanwinſt. *Gain, profit. Acquiſition, aquêt.*

Digitized by Google

AANWRIJVEN. *w. w.* Aanſtrijken. *Frotter une choſe contre une autre.*

* Aanwrijven. Te laſt leggen. *Imputer, charger, accuſer.*

Iemand eene misdaad aanwrijven. *Charger quelqu'un d'un crime.*

AANZAAGEN. *Continuer de ſcier.*

De AANZEESTEDEN, *of* de Hanſe-ſteden. *Les villes Anſéatiques.*

AANZEGGEN. *w. w.* Verkondigen. *Annoncer, dire, faire ſavoir.*

Men zeide hem den dood aan. *On lui dit de ſe préparer à la mort, on lui annonça la mort.*

Den oorlog aanzeggen. *Déclarer la guerre.*

* De wagt aanzeggen. *Avertir qu'il faut Monter la garde.*

Aanzegger. *z. m. Annonciateur, meſſager. Celui qui déclare ou qui fait ſavoir.*

Aanzegging. *z. v. Déclaration, notification.*

Aanzegging hebben om op eene vergadering te verſchijnen. *Etre prié ou invité de ſe trouver à une aſſemblée.*

AANZEILEN. *g. w. Arriver à la voile, faire le trajet.*

AANZETTEN. *w. w.* Voortzetten. *Pouſſer, faire avancer.*

* Aanzetten. Aan land zetten. *Mettre à terre, débarquer.*

* Het zeil aanzetten. *Hâler la voile.*

* Een ſcheermes aanzetten. *Repaſſer un raſoir.*

* Aanzetten. Aanporren. *Inciter, porter, pouſſer.*

* Aanzetten, aanſtampen. *zie* Aanſtampen.

* Eenen gebroken arm aanzetten. *Remettre un bras caſſé.*

* Iemand eene klad aanzetten. *Calomnier, noircir quelcun, ternir ſa réputation.*

* Wijn aanzetten. *Frelater du vin, racommoder du vin gâté ou éventé.*

* Aanzetten, aanſchrijven. *Mettre ſur le compte.* Ik zal 'er eenen rijksdaalder voor aanzetten. *Je mettrai ſur le compte un écu pour cela.*

* Aanzetten, mededeelen. *Communiquer, donner par contagion.*

Hij zette hun zijne ziekte aan. *Il les infecta de ſa maladie.*

* Dat kan niet aanzetten. Dat kan niet helpen. *Cela ne peut ſervir de rien.*

* Ik zal 't 'er op aanzetten. Ik zal 't waagen. *Je le hazarderai.*

Aanzetter. *z. m. Celui qui pouſſe, ou qui excite à faire quelque choſe.*

* Aanzetter, ſtamper. *Fouloir.*

* Aanzetter van ſcheermeſſen. *Celui qui repaſſe des raſoirs.*

Aanzetting. *z. v. Exhortation, encouragement.*

* Aanzetting. *L'action de repaſſer des raſoirs.*

* Aanzetting. *L'action de remettre un membre caſſé.*

AANZIEN. *w. w.* Aanſchouwen. *Regarder, contempler, conſidérer, admirer.*

Iemand vriendelijk aanzien. *Regarder quelqu'un d'un œil doux.*

Iemand met meedelijden aanzien. *Regarder quelqu'un avec compaſſion.*

* Aanzien. Aanmerken. *Conſidérer, remarquer, voir, obſerver.*

Aanzien doet gedenken. *Spreekw. La vue rapelle le ſouvenir des choſes.*

In zijn aanzien. *En ſa préſence.*

* Aanzien. *z. g.* Opzigt. *Egard.*

Ten dien aanzien is hij een eerlijk man. *A cet égard il eſt honnête-homme.*

Aanzien. Aanſchouwing. *Vue, aſpect.*

* Aanzien, agting. *Eſtime, conſidération, diſtinction.*

Hij is in een groot aanzien. *Il eſt fort conſidéré,* ou *eſtimé.*

Een man van aanzien. *Un homme de conſidération.*

Aanziender. *z. m. zie* Aanſchouwer.

Aanzienlijk. *bijv. w.* Agtbaar. *Conſidérable, vénérable, apparent, illuſtre.*

't Is een aanzienlijk man. *C'eſt un homme vénérable.*

Hij ſprak den aanzienlijkſten van den hoop aan. *Il s'adreſſa au plus apparent de la troupe.*

Van eene aanzienlijke geboorte. *D'une illuſtre,* ou *d'une haute naiſſance.*

Een aanzienlijk geſchenk. *Un préſent conſidérable.*

Aanzienlijkheid. *z. v.* Agtbaarheid. *Vénération, conſidération, dignité*

AANZIGT. *zie* Aangezigt.

AANZIJN. *g. w. Etre allumé.* Is uwe pijp aan? *Votre pipe eſt-elle allumée?*

Aanzijn. *N'être pas tout-a-fait fermé.* De deur is aan. *La porte n'eſt que pouſſée, elle n'eſt pas tout-à-fait fermée.*

Aanzijn, in 't bewind zijn. *Etre en charge.*

Die actien gekogt hebben, zijn 'er kwalijk aan. *Ceux qui ont acheté des actions, s'en trouvent mal.*

AANZITTEN. *g. w.* Aanſchuiven. *Se ſerrer, ſe reculer.*

Zit wat aan. *Serrez-vous,* ou *reculez-vous un peu.*

* Aanzitten. Aan tafel zitten. *S'aſſeoir, ſe mettre à table.*

Wij zullen t'avond bij hem aanzitten. *Nous ſouperons ce ſoir chez lui.*

AANZOEK. *z. g.* Verzoek. *Demande, priére, ſollicitation, requête.*

Aanzoeken. *w. w.* Verzoeken. *Suplier, demander, ſolliciter.*

Iemand ergens toe aanzoeken. *Solliciter quelqu'un à faire quelque choſe.*

Aanzoeker. *z. m. Qui ſollicite, poſtulant, prétendant.*

Aanzoeking. *z. v. Recherche, ſollicitation.*

AANZOETEN, *g. w.* Verlokken, verleiden. *Allécher, attirer.*

't Spel en 't gezelſchap zoeten aan. *Le jeu & la compagnie ſont attirans.*

De winſt zoet aan. *Le gain attire.*

AANZWEMMEN. *zie* Aanſwemmen.

A A P.

AAP. *z. m.* Sim, zeker dier. *Singe, certain animal.*

* Aap. Een menſch die alles nabootſt. *Singe, un homme qui imite,* ou *qui contrefait tout.*

‡ 't Is een regte aap. *C'eſt une vilaine figure d'homme, c'eſt un vilain maget.*

Dat kind is een regte aap. *Cet enfant imite,* ou *contrefait tout,* ou *cet enfant eſt un vrai ſinge.*

‡ Aap. Een ſchat, eene ſomme gelds. *Un tréſor, une ſomme d'argent.*

‡ Hij houd den aap in den mouw, Hij verbergt zijne looshcid. *Il cache ſa ruſe, ſon jeu.*

‡ Hij laat den aap uit den mouw ſpringen. Hij toont zijnen aart. *Il laiſſe entrevoir ſon méchant naturel :* ou *bien, il ne fait pas cacher ſon jeu.*

‡ Aapenbakhuis. Aapenbek. *Mine de ſinge.*

Aapenbek. *zie* Aapenbakhuis.

Aapen-maker. *z. m. Goguenard, bouffon, qui fait des ſingeries.*

Aapenrok. *z. m. Pantalon, jaquette d'enfant. Vêtement de nuit, ordinairement fait le bayette, dans lequel on fait coucher les enfans, de peur qu'ils ne ſe morfondent pendant la nuit.*

Aapje. *z. g. Petit ſinge.*

Aapin. *z. g. Guenon, femelle d'un ſinge.*

Aaprok. *zie* Aapenrok.

Aaperije. *z. v. of* Aapenſpel. *z. g. Singeries, poſtures de ſinge.*

* Zijn alle die dingen niet maar aapenſpel? *Tout cela ne ſont-ce pas de pures ſingeries?*

A A R.

AAR. *z. v.* Koornaare, koornhalm. *Epi de bled.*

Aar voor ader. *zie* Ader.

AARD, *zie* AART.

NB. *Aard* word in veele t'zamen geſtelden met het woord van *aard,* voor *aarde* gebruikt. *zie* hier onder.

AARDAKER. *z. m.* Zekere vrugt die onder't koren waſt. *Eſpéce de truffe. Glande de terre. Sorte de fruit qui croît ſous terre parmi le bled.*

Aardappel. *z. m.* Verkensbrood. *Cyclamen, pain de pourceau, topinambour, patate* ou *batate.*

Aardbeſchrijving. *z. v. Géographie, deſcription de la Terre.*

Aardbeſchrijver. *z. m.* Een die eene beſchrijving der aarde opſtelt. *Géographe.*

Aardbeving. *z. v. Tremblement de terre.*

Aardbezien. *z. v.* Aardbeſſen. *Fraiſes.*

Aardbodem. *z. m.* De geheele Aarde. *La Terre habitable.*

Alle volkeren des Aardbodems. *Tous les peuples de la Terre.* Aardbuil. *zie* Aardappel.

Aarde. *z. m.* Het ganſche Aardrijk. *La Terre, toute la maſſe de la Terre.*

Aarde. *z. m.* Land. *Terre, fonds.*

Vette aarde. Schraale aarde. *Terre graſſe. Terre maigre.*

Potaarde. *zie onder* Pot-Volaarde *of* Vulaarde.

Aarden. *bijv. w. De terre.* Als, eene aarden kom. *Une écuelle de terre.*

Een aarden wal. *Un rempart de terre, ſans maconnerie.*

Aardengoed. *zie* Aardenwerk.

Iemand ter aarden werpen. *Jetter quelqu'un par terre.*

Ter aarden beſtellen, begraaven *Enterrer.*

AARDEN. *g. w.* Naar iemand aarden. *Tenir de quelqu'un, être de l'humeur,* ou *du naturel de quelqu'un : lui reſſembler par rapport à ſes inclinations.*

Waar aard uwe ongevoelige dogter dan na? *De qui donc tient votre inſenſible fille?*

Aarden. Alle de vrugten konnen niet overal aarden. *Tous les fruits ne peuvent pas venir également bien par-tout.*

Aarden, in een land wel mogen woonen. *Trouver l'air d'un pays bon.*

Veele menſchen konnen te Londen niet aarden. *Bien des gens ne ſauroient demeurer à Londres.*

AARDENWERK. *z. g. De la vaiſſelle de terre, poterie, des uſtenſiles de terre.*

Aarden teljooren. *Aſſiettes de terre.*

Aarden ſchotelen. *Plats de terre.*

Aardenwerkswinkel. *z. v.* Schotelwinkel. *Boutique de vaiſſelle de terre, de fayance,* ou *autre poterie.*

Een koopman in aardenwerk. *Fayancier. Un marchand qui vend toutes ſortes de vaiſſeaux de terre, de verres & de vaſes de fayance.*

Aard-

Digitized by Google

Aardgewas. z. g. Aardvrugt. *Plante*, ou *fruit de terre.*

AARDIG. *bijv. w.* Geestig, fraai. *Ingénieux, plaisant, divertissant, gentil.*

Dat is zeer aardig gemaakt. *Cela est joli, cela est bien tourné*, ou *fait avec beaucoup d'adresse.*

Dat is een aardig meisje. *Cette fille a bien de l'enjoûment, ses manières sont fort divertissantes.*

Aardigheid. z. v. Fraaijigheid. *Gentillesses, petits tours divertissans & agréables. Agrément.*

Aardiglijk. *bijw.* Op eene aardige wijze. *Plaisamment, ingénieusement, d'une manière fine & adroite.*

AARDKLOOT. z. m. 's Waereldsrond. *Le globe terrestre.*

Aardkuil z. m. Kuil in de aarde. *Antre, caverne, grotte.*

Aardmeeting. z. v. *zie* Landmeeting.

Aardmuis. z. v. Landmuis. *Mulot, rat des champs.*

Aardrijk. z. g. de Aarde. *La Terre, le Monde.*

Aardsch, *of* Aards. *bijv. w. Terrestre, qui appartient à la terre.*

Aardsche dieren. *Animaux terrestres.*

Aardsche goederen. *Les biens de la terre.*

Aardsch. Aardschgezind. *Mondain, qui tient à la terre*, ou *qui y est attaché.*

Aardschgezindheid. *Attachement à la terre, mondanité.*

Aardslange. z. v. *Serpent de terre.*

Aardspinne. z. v. *Tarentule.*

Aardveil. z. g. Hondsdraf, onderhaven. *Lierre terrestre.*

Aardvrugten. Aardgewassen. *Fruits de la terre.*

Aardworm. z. m. *Ver de terre.*

* Aardworm. z. m. Een aardschgezind mensch. *Esclave du monde. Un homme qui ne songe qu'aux affaires de ce monde.*

* Aardworm. z. m. Een arm mensch. *Ver de terre, homme de néant, un cancre.*

Aardwurm. *zie* Aardworm.

Aardwroeter. *zie* Aardworm.

Aaren. z. m. *meerv. Zoew. zie* Gooten.

AARS, met deszelfs t'zamengestelde. *zie* Naars.

AART. z. m. Natuurlijke inborst. *Naturel, humeur, complexion, instinct. Nature*, ou *propriété essentielle de quelque chose.*

Zij is zeer zagtzinnig van aart. *Elle est d'une humeur fort douce. Elle est d'un bon naturel.*

Dat kind toont eenen goeden aart. *Cet enfant donne des marques d'un bon naturel.*

De vos is loos van aart. *Le renard est naturellement rusé.*

De aart van die boomen is datze niet hoog opschieten. *C'est la nature de ces arbres de ne devenir jamais fort hauts.*

De aart van dat kruid is vergiftig. *Le propre de cette herbe est d'être venimeuse.*

De aart van eene taal. *Le génie d'une langue.*

AARTISIOK, *of* Aartichok. *zie* Artisiok.

AARTS, is bij zig zelfs een onduitsch woord, maar is evenwel in gebruik in de volgende t'zamengestelde naamen.

Aartsbisdom. z. m. *Archevêché.*

Aartsbisschop. z. m. *Archevêque.*

Aartsbisschopelijk. *bijv. w. Archiépiscopal.*

Aartsdiaken. z. m. *Archidiacre.*

Aartsdief. z. m. Aartsschelm. *Voleur. Coquin insigne. Archifripon, maître fripon.*

Aartsengel. z. m. *Archange.*

Aartshertog. z. m. *Archiduc.*

Aartshertogdom. z. m. *Archiduché.*

Aartshertogin. z. v. *Archiduchesse.*

Aartsketter. z. m. *Hérésiarque.*

Aartspriester. z. m. *Archiprêtre.*

Aartsschelm. z. m. *zie* Aartsdief.

Aartsvader. z. m. *Patriarche.*

Aartsvijand. z. m. Doodvijand. *Ennemi capital, ennemi mortel.*

AARZELEN. *g. w. zie* Aerzelen.

A A S.

AAS. z. g. Lokaas. *Amorce, appât.*

Aas, mesting. *Engrais.*

Aas, voedzel. *Pâture, nourriture, mangeaille.*

* Aas. Een dood lighaam, een dood kreng. *Une charogne, un cadavre.*

* Een dood mensch is een aas voor de wormen. *Un homme mort sert de pâture aux vers.*

Galgenaas. Lokaas. Ravenaas.

* Aas. Het kleinste gewigt. *Un grain. Le plus petit de tous les poids.*

* Het Aas van de speelkaarten. *As du jeu de cartes.*

Hartenaas. *As de cœur.* Schuppenaas. *As de pique.* Ruitenaas. *As de carreau.* Klaverenaas. *As de trèfle.*

Aas. *Un point dans les dez à jouer*, ou *dans le jeu de cartes.*

Twee aazen werpen. *Amener rafle d'as*, ou *ambesas.*

‡ Aas. z. m. Een stout aas, *of* kwant. *Un méchant fripon, un vaurien.*

‡ Hij is een galgen- of ravenaas. *Il file sa corde, c'est un franc pendart. Il sent l'échelle.*

Aasen. *zie* Aazen.

Aasje. z. g. *Petit fripon, petit pendart.*

AASSEM. Adem. z. m. *L'haleine. zie* Adem.

Aassemgat. *zie* Ademgat.

AASZAK. *zie* Knapzak.

A A T.

AATERLING. Bastaard. *Bâtard.*

A A Y.

AAYEN. *zie* AAIJEN.

A A Z.

AAZEN. *w. w.* Voeren. *Donner de la mangeaille aux oiseaux*, ou *les nourrir.*

Aazen, aas toewerpen. *Amorcer, jetter de l'amorce aux poissons ou aux oiseaux pour les prendre.*

Aazen, zijn voedzel zoeken. *Se repaître.*

De ravens en gieren aazen op krengen. *Les corbeaux & les vautours se repaissent de charognes.*

AB. ABB. ABD.

A, B leeren. *Apprendre l'ABC.*

ABBERDAAN. z. m. *of* Labberdaan *De la morue, sorte de poisson salé.*

ABD. *zie* Abt.

ABDIS, *of* ABDISSE. z. v. *Abesse, Supérieure d'un Couvent de Religieuses.*

ABDIJ, *of* ABDIJE. Een Klooster onder 't gezag van eenen Abt *of* eene Abdis. *Abbaye.*

A. B. E.

ABEBORDETJE. z. g. *Table d'ABC.*

ABEELBOOM. z. m. Populierboom. *Tremble. Peuplier blanc, sorte d'arbre.*

ABEL, *ond. w. bijv. w.* Gaauw, lustig, aardig. *Adroit, éveillé, gentil.*

‡'t Is een abele vent. 't Is een aardig kaerel. *C'est un plaisant corps, c'est un gaillard, c'est un homme qui aime à rire & à divertir les autres.*

Abelheid. *zie* Gaauwigheid.

ABERDAAN. *zie* Abberdaan.

ABR. ABT.

ABRIKOOS. z. m. *Abricot. Sorte de fruit à noyau.*

Abrikoosboom. z. m. *Abricotier.*

ABT. z. m. *Abbé, Chef d'une Abbaye d'hommes.*

‡ Zoo de Abt is, zijn de Monniken. *Spreekw.* De een is als de ander. *Tel Abbé, tels Moines.*

ACA. ACC.

ACACIA, *of* Acaciaboom. Slag van welriekende boom uit Oost-Indiën gebragt. *Acacia, sorte d'arbre odoriférant apporté des Indes Orientales.*

ACADEMIE, *of* Akademie. *zie* Hoogeschool.

ACCENT. *ond. w. zie* Klanktekeu.

ACCES. *ond. w.* Van de koorts spreekende. *zie* Aankomst.

ACCEPTEREN. *ond. w. zie* Aanneemen.

ACCIDENT. *ond. w. zie* Toeval.

ACCOORD. *ond. w. zie* Medeklank.

ACCIJS. z. m. Accijns, Pagt. *Impôt, droits qu'on paye pour les denrées que l'on consume. Accise.*

Accijskamer. *Bureau où l'on paye les impôts, ou les accises.*

Accijsmeester. z. m. Impostmeester, Pagter. *Fermier, Partisan. Receveur des accises.*

A C H.

ACH! Eilaas! *Ah! Hélas!*

ACHT. *bijv. w. Huit.*

Acht maal, acht werf, acht reizen. *Huit fois.*

Achtderhande, *of* achtderlei. *De huit sortes.*

Achteling. z. m. Achtste deel van eene zekere koornmaat. *Un boisseau, huitième partie d'une certaine mesure de grain.*

Achten houd zomtijds de plaats van het getal *acht.* Ik zal voor achten t'huis weezen. *Je serai au logis avant huit heures.*

Stukken van achten. Spaansche rijksdaalders. *Pièces de huit, patagons, écus.*

Achtendeel. z. g. Achtste gedeelte. *Un huitième, la huitième partie, un demi-quart, un demi-quarteron.*

Achtentwintig. *bijv. w. Vingt-huit.*

Een achtentwintig, *of* goud-gulde. *Pièce de 28 sous. Sorte de monnoye de Hollande.*

* Zij is al een oud achtentwihtig. *Elle a déjà vingt-huit ans passés.*

Achthoek, *of* Achtkant. z. m. *Octogone qui a 8 angles & 8 pans dans sa circonférence.*

Achtien. *bijv. w. Dix-huit.*

Achtiende. *Dix-huitième.*

Achtste. *bijv. w. Huitième.*

Een achtste. *Un huitième.*

Acht-toon. z. m. *Octave. Diapason, terme de musique.*

ACHT. z. v. Toezigt, opmerking. *Réflexion, considération, remarque.*

Ergens acht op slaan, op neemen, *of* op geeven. *Faire réflexion sur quelque chose, y prendre garde.*

Acht, achting. *zie* Achting.

Achtbaar. *bijv. w.* Aanzienlijk. *Vénérable, considérable.*

De achtbaare Vroedschap. *Le vénérable Magistrat.*

Digitized by Google

Ed. Achtbaarheden, de eernaam van de Vroedſchap der Steden in de Vereenigde Nederlanden. *Seigneuries. Titre qu'on donne aux Magiſtrats des villes des Provinces-Unies.*

Achtbaarheid. *z. v.* Aanzienlijkheid. *Vénération, conſidération, honneur, réputation.*

Zijne achtbaarheid verliezen. *Perdre ſon honneur, ſa réputation.*

ACHTELING. *zie onder.* Acht, getal-naam.

ACHTELOOS. *bijv. w.* Onachtzaam. *Négligent, nonchalant, qui n'a point d'attention, étourdi, indolent.*

Achteloosheid. *z. v.* Onachtzaamheid. *Négligence, nonchalance. Défaut d'attention. Indolence.*

ACHTEN, in plaats van het getal acht. *zie onder* Acht.

ACHTEN. *w. w.* Meenen, oordeelen. *Eſtimer, penſer, juger.*

Ik acht hem al verlooren. *Je le tiens perdu.*

Achten. Werk van maaken. *Eſtimer, ſe ſoucier, faire cas.*

Ik acht zijn zeggen niet, *Je ne fais aucun cas de ce qu'il dit.*

Hij acht niemant dan zig zelven. *Il n'eſtime que ſoi-même.*

ACHTENDEEL. *zie* Acht, getal-naam.

Achtentwintig. *zie* Acht, getal-naam.

ACHTER. *voorzetzel. Derrière, après.*

Achter de Kerk. *Derrière l'Égliſe.*

Achter zijnen heer gaan. *Suivre ſon maître.*

Gaa achter mij Satan. *Arrière de moi Satan.*

Achteraan, achteraan koomen ſleepen. *Lambiner, traîner après les autres.*

Achteraf. *bijw. A l'écart, dans un lieu retiré.*

Eenen beſchuldigde achteraf leiden. *Reconduire un accuſé en priſon.*

* Achter iets koomen, iets ontdekken. *Découvrir quelque choſe.*

Gij zijt niet achter de zaak. *Vous n'y êtes pas, vous ne l'avez pas deviné.*

Achter het net viſſen, verlooren arbeid doen. *Travailler en vain.*

‡ Achter den rug. In 't afwezen. *En l'abſence des gens.*

Meeneen knegt achter zig gaan. *Se faire ſuivre par un laquais.*

Van achteren. *bijw. Par derrière.*

Wij vielen het leger van achteren in. *Nous attaquâmes l'armée par derrière.*

Ten achteren gaan. *Reculer. Dépérir.*

Ten achteren zijn. In ſchuld ſteeken. *Etre en arrière. N'avoir pas payé au terme. Devoir des arrérages.*

Zij is veel aan mij ten achteren. *Elle me doit beaucoup d'arrérages.*

Ten achteren in zijn werk zijn. *Etre reculé dans ſon travail.*

‡ ACHTERBAKS. *bijw.* In 't heimelijk. *En cachette. En tapinois, en ſecret.*

ACHTERBANKS, achterweg. *Dans quelque coin.*

ACHTERBENDE. *z. v.* Achterhoede. *Arrière-garde.*

ACHTERBLIJVEN. *g. w. Tarder, demeurer arrière, être longtems à venir.*

Achterblijven, niet weerkomen. *Demeurer, ne pas revenir.*

ACHTERBOUT. *z. m.* Achterquartier van een Schaap. *Un gigot de mouton.*

ACHTERBURGWAL. *zie* Achtergragt.

ACHTERDARM. *zie* Naarsdarm.

ACHTERDEEL. *zie* Nadeel.

Achterdeelig. *zie* Nadeelig.

ACHTERDENKEN. *z. g.* Achterdogt, nadenken. *Soupçon, défiance.*

Achterdenken krijgen. *Entrer en ſoupçon.*

Achterdenken. *zie w. Soupçonner.*

Achterdenkend. *bijv. w. Soupçonneux, défiant, méfiant.*

ACHTERDEUR. *z. v. Porte de derrière. Fauſſe porte.*

* Achterdeur. Uitvlugt. *Echapatoire, une défaite.*

Hij houd altijd eene achterdeur open. *Il ſe réſerve toujours une défaite toute prête.*

ACHTERDOGT. Argwaan, quaad vermoeden. *Soupçon, défiance.*

Achterdogtig. *bijv. w.* Argwaanig. *Soupçonneux. Défiant.*

ACHTEREBBE. *z. v.* Het laatſte van de ebbe. *La fin du reflux.*

ACHTER-EEN. *bijw.* Na malkanderen. *De ſuite, l'un après l'autre, conſécutivement.*

ACHTER-EERGISTEREN. *Il y a quatre jours.*

ACHTEREINDE. *z. g.* Het laatſte eind. *L'extrémité, bout de derrière.*

ACHTEREN. (van, ten) *Par derrière. zie* Achteren *onder* Achter.

ACHTER-END. *zie* Achtereinde.

ACHTER-GANG. *z. m. Flux de ventre.*

ACHTERGRAGT. *Canal de derrière, foſſé reculé.*

ACHTERHAALEN. *w. w.* Onderhaalen. *Attraper, atteindre, joindre.*

Ik zal hem wel achterhaalen. *Je l'atteindrai, je l'attraperai bien.*

* Achterhaalen. Ontdekken. *Découvrir.*

* Achterhaalen, wederkrijgen. *Retrouver, recouvrer.*

* Iemand achterhaalen. Iemand in zijne reden verſtrikken. *Prendre quelqu'un par ſes paroles, l'embaraſſer.*

* Achterhaalen, betrappen. *Surprendre, attraper.*

* Achterhaalen, bedriegen. *Tromper, duper.*

Achterhaaling. *z. v. L'action d'atteindre ou de joindre ceux que l'on pourſuit.*

* Achterhaaling. *z. v. Recouvrement.*

* Achterhaaling. *z. v.* Verſtrikking van iemand in zijne reden. *Embaras qu'on cauſe à quelcun en prenant pié ſur ſes paroles.*

ACHTERHALS. *z. m.* Nek. *Le derrière du cou, la nuque.*

ACHTERHOEDE. *z. v.* de Achtertogt eens helrs. *L'arrière-garde d'une armée.*

De Achterhoede ſlaan. *Battre l'arrière-garde.*

ACHTERHOOFD. *z. g. Le derrière de la tête.*

ACHTERHOUDEN. *w. w.* Weghouden. *Retenir, garder pour ſoi.*

Achterhouden, verborgen houden. *Cacher, diſſimuler.*

Achterhouding. *z. v.* Verberging. *Retention, diſſimulation.*

ACHTERHUIS. *z. g. L'appartement de derrière, derrière de maiſon.*

ACHTERJAAR. *z. g.* Najaar. *L'arrière-ſaiſon.*

ACHTERKAMER. *z. v. Chambre de derrière.*

ACHTERKASTEEL. *z. g.* Schans op een ſchip. *Château d'arrière d'un vaiſſeau, la poupe.*

‡ Achterkaſteel. *z. g.* De billen. *Le derrière, les feſſes, le cul.*

ACHTERKEUKEN. *z. v. Cuiſine de derrière.*

ACHTERKLAP. *z. m. Médiſance, faux rapport, calomnie.*

Achterklappen. *g. w. Médire, parler mal de quelcun en ſon abſence.*

Achterklapper. *z. m. Médiſant, rapporteur.*

Achterklapſter. *z. v. Médiſante, rapporteuſe.*

ACHTERKOMEN. *g. w.* Ontdekken. *Découvrir.*

‡ ACHTERKOUSSIG. *bijv. w.* Argwaanig. *Soupçonneux, défiant.*

ACHTERLAATEN. *w. w.* Verlaaten. *Laiſſer, quiter, abandonner.*

Hij moeſt alles in zijne vlugt achterlaaten. *Il fut obligé d'abandonner tout lorſqu'il prit la fuite.*

Achterlaating. *z. v. Abandonnement.*

ACHTERLAST. *z. m. Preſſante envie de décharger ſon ventre.*

ACHTERLATEN. *zie* Achterlaaten.

ACHTERLEEN. *z. g.* Naleen. *Arrière-fief.*

ACHTERLEGGEN. *g. w. Etre derrière. Etre placé ou couché derrière.*

ACHTERLEI. *zie* Achterlei *onder* Acht.

ACHTERLIJF, onderlijf. *Le bas du corps.*

ACHTERLIJK. *bijv. w. Pareſſeux, tardif.*

Achterlijk in 't leeren zijn. *Apprendre difficilement. Avoir la conception dure.*

Achterlijkheid. *Difficulté d'apprendre.*

ACHTER-MALKANDEREN. *bijw.* Achter een. *De ſuite, tout de ſuite, conſécutivement, l'un après l'autre, ou les uns après les autres.*

Hij herhaalde dat driemaal achter malkanderen. *Il répéta cela trois fois de ſuite.*

ACHTERMIDDAG. *z. m.* Namiddag. *Après-midi, après-dîné.*

ACHTER-NA. *bijw.* Achteraan. *Derrière, après.*

Zij loopt hem gedurig achter-na. *Elle le ſuit par-tout où il va.*

ACHTERNOEN. *zie* Achtermiddag.

Achternoen. *Repas entre le dîné & le ſoupé, Collation.*

Achternoen houden. *Collationner.*

ACHTEROM, *bijw. Par derrière.*

Gaa achter 't volk om. *Paſſez derrière le monde.*

Achterom haalen, ſluiken. *Frauder les droits.*

Achterom varen, in de Ooſt-Indiſche vaart. *Faire le grand tour, paſſer au nord de l'Ecoſſe.*

ACHTEROP. *bijw.* Achter op 't paerd. *Derrière, en trouſſe, en croupe.*

Hij nam haar achter op. *Il la prit en trouſſe.*

ACHTEROVER. *bijw. Sur le dos, à la renverſe.*

ACHTERPAND. *z. g.* Rugſtuk van een kleed. *Pan de derrière d'un habit.*

ACHTERPOORT. *z. v.* Achterdeur. *Porte de derrière.*

‡ Achterpoort. De aars. *Le derrière, le cul.*

Achterquartier van een ſchaap. *Quartier de derrière d'un mouton.*

Achterquartier van een huis. *Quartier ou logement de derrière dans une maiſon.*

ACHTERRIEM. Staert-riem. *z. m. Croupière.*

ACHTERSCHIP. *z. g. La poupe, l'arrière du vaiſſeau.*

ACHTERSTAL. *z. g.* Onbetaalde rente. *Arrérages d'intérêts,* ou *de rente.*

Achterſtallig. *bijv. w. Ce qui eſt en arrérage.*

Achterſtallige renten. *Arrérages, rentes qu'on n'a pas payées au terme.*

De ACHTERSTE, de laatſte. *Le dernier.*

Het achterſte. *z. g. Le derrière, la partie de derrière, la partie poſtérieure.*

ACHTERSTEEVEN. *z. v.* Het achterſte van een ſchip, *of* ſchuit. *La poupe, le derrière d'un vaiſſeau,* ou *d'une barque.*

ACHTERSTELLEN. *w. w.* Achteraan ſtellen. *Mettre,* ou *poſter derrière.*

Hij ſtelde hen achter de ruiterije. *Il les poſta derrière la cavalerie.*

* Achter-ſtellen, minder agten. Zijne eigene belangens, om die van zijne vrien-

Digitized by Google

vrienden, achterſtellen. *Préférer les intérêts de ſes amis aux ſiens.*
Achterſtellinge, minderachting. *zie* Achterſtellen.
ACHTERSTEVEN, *zie* Achterſteeven.
ACHTERSTRAAT. *z. v. Rue écartée, reculée, détournée.*
ACHTERTIJD. *z. m.* Natijd. *L'Arrière-ſaiſon.*
ACHTERTOGT. *z. v.* Achterhoede van een leger. *L'arrière-garde d'une armée.*
ACHTERUIT. *z. g.* Eene plaats achter een huis. *Cour de derrière d'une maiſon.*
Achteruit. *bijw.* Achterwaarts, te rugge. *En arrière, à reculons.*
Achteruit gaan. *Aller à reculons, reculer.*
Achteruit gaan. *zie* Achteruit teeren.
Achteruit haalen. *Retirer en arriere.*
Achteruit leeren. *Deſapprendre.*
Achteruit loopen. *Retrograder.*
Achteruit ſpringen. *Sauter en arrière.*
Achteruit ſlaan. Achteruit ſmijten. *Ruer, donner des pieds de derriére, regimber.*
Dat paerd ſlaat achteruit. *Ce cheval ruë.*
* Achteruit ſlaan. Ondankbaar zijn. *Etre ingrat*, ou *méconnoiſſant, oublier les bienfaits qu'on a reçus, payer d'ingratitude.*
Achteruit teeren, *of* Achteruit zeilen. Verarmen. *Empirer, déchoir, tomber en décadence, devenir pauvre.*
Achteruit vaaren. *w. w.* Bankbreeken. *Faire banqueroute, faire faillite. Zie* Achteruit teeren.
Achteruitvaart. *z. v.* Bankbreuk. *Banqueroute, faillite.*
ACHTERVLOED. *z. m.* Het laatſte van den vloed. *Le dernier quart du flot*, ou *du montant. La fin de la marée.*
ACHTERVOEGEN. *Joindre par derrière.*
ACHTERVOLGEN. *w. w.* Volgen, vervolgen. *Suivre, pourſuivre.*
Iemand van verre achtervolgen. *Suivre quelqu'un de loin, l'obſerver.*
Den vijand achtervolgen. *Pourſuivre l'ennemi.*
* Achtervolgen. Onderhouden, nakomen. *Obſerver, garder.*
Achtervolgens, *voorz. tzel.* Naar, volgens. *Suivant, ſelon, en vertu de.*
Achtervolgens 't Koninglijk gebod. *Suivant le commandement du Roi.*
Achtervolging. *z. v.* Vervolg, reeks. *Suite, continuation, ſucceſſion.*
Achtervolging. Nakoming. *Obſervation, exécution.*
ACHTERWAARTS, *bijw*, Te rug. *En arrière.*
Achterwaarts drijven. *Repouſſer, chaſſer.*
Achterwaarts drijven. *g. w.* Achteruit drijven. *Reculer en nageant*, ou *en flotant ſur l'eau.*
Achterwaarts leeren, te rug leeren. *Desaprendre.*
Achterwaarts gaan. *Aller à reculons, reculer.*
* Achterwaarts gaan. Verarmen. *Tomber en décadence; devenir pauvre, ſe ruiner.*
ACHTERWALD. *z. g.* Ardennerwald, *of* Luitticherwald. *Les Ardennes, la Forêt d'Ardenne. Grand Bois, qui occupe une partie du Duché de Luxembourg, du Pays de Liége, & du Comté de Hainaut.*
ACHTERWEEGE. *bijw.* Achterweege blijven. *Demeurer en chemin, demeurer en arrière.*
Dien aanſlag bleef achterweege. *Cette entrepriſe échoua.*
Achterweege houden. *Supprimer, détourner.*
ACHTERWEEZEN. *zie* Achterſtal.
ACHTERWEG. *z. m. Chemin de derrière.*
ACHTERWEGE. *zie* Achterweege.
ACHTERWERK. *z. g.* Een klein kantje achter een grooter aangenaaid. *Engrelure.*
ACHTERWEZEN. *zie* Achterſtal.
ACHTERWINKEL. *Arriére-boutique.*
ACHTERZORGE. *zie* Nazorge.
ACHTGEEVEN, *of* GEVEN. *Prendre garde, faire attention.*
Achtgeeving, *of* geving. *zie* Opmerking.
ACHTHOEK. *z. m.* Achtkant. Een woord der Meetkunde. *Octogone. zie onder* Acht.
Achthoekig. *bijv. w.* Achtkantig. *Qui a huit angles, octogone.*
ACHTIEN, *en* Achtiende. *zie onder* Acht.
ACHTING. *z. v.* Aanzien. *Crédit, eſtime, réputation.*
Hij is in groote achting. *Il eſt en grand crédit; il a beaucoup de réputation. Il eſt fort conſidéré.*
ACHTSTE. *zie onder* Acht.
ACHTSAAM, *of* Achtzaam. *bijv. w.* Naarſtig. *Soigneux, diligent.*
Achtſaamheid. *z. v. Soin, ſouci, attention.*
Achtſaamlijk. *bijw. Soigneuſement.*
ACHT-TOON. *zie onder* Acht.
ACHTVOETIG. *A huit pieds.*
ACHTZAAM, enz. *zie* Achtſaam.

A C K. A C T.

Alle de woorden die voorheen met ACK geſchreven wierden, moet men zoeken op AKK. *Tous les mots qu'on écrivoit autrefois avec ACK, doivent ſe chercher ſous AKK.*
ACTE. *ond. w.* Openbaar geſchrift. Notariaal Acte. *Acte paſſé par devant Notaire.*
ACTIE. *z. v. ond. w.* Aanſpraak, aantaal. *Action, pourſuite en juſtice.*
Actie. *z. v. ond. w.* Aandeel in eene Maatſchappije. *Action, portion dans une Compagnie.*
De Actien van de Oost-Indiſche Maatſchappije. *Les Actions de la Compagnie des Indes Orientales.*
ADAMSAPPEL, uitwendige dikte in den voorhals der mannen. *Groſſeur extérieure qu'on voit à la gorge des hommes.*
ADDER. *z. m.* Adderſlang. *Vipére. Aſpic.*
* Addergebroedzel. *z. g. Race*, ou *engeance de vipéres.*
Adderkruid. *z. g. Scorzonére, Herbe dont la racine eſt bonne à manger.*
Addertonge. *z. v.* Speerkruid. *Langue de ſerpent, ſorte d'herbe.*
* Addertong. *Langue de vipére. Un Médiſant, Méchant homme qui médit de tout le monde.*

A D E.

ADEL. *z. m.* De Edelen. *La Nobleſſe, les Nobles, les Gentilshommes.*
De Adel wierd op ontboden. *On manda la Nobleſſe.*
ADELAAR. *z. m.* Arend, een roofvogel. *Aigle. Oiſeau de proye.*
* Adelaar. *z. m.* De Keizer; het Duitſche Rijk. *L'Empereur, l'Empire d'Allemagne.*
De Roomſche Adelaar. *L'Aigle Romaine.*
ADELBORST. *z. m.* Een die wat meer dan een gemeen Soldaat is. *Un Cadet. Un Apointé. Soldat qui tire un peu plus de gages qu'un autre.*
ADELDOM. *z. m. Nobleſſe, dignité de noble.*
* De ganſche Adeldom is tegen den Koning opgeſtaan. *Toute la Nobleſſe s'eſt ſoulevée contre le Roi.*
ADELIJK. *bijv. w.* Edel. *Noble.*
Een adelijk huis. *Une maiſon ſeigneuriale. Une famille noble, une maiſon noble.*
Zij zijn van een adelijk huis. *Ils ſont nobles*, ou *de noble extraction.*
Adelijkheid. *zie* Adeldom.
ADEM. *z. m.* Aaſſem. *Haleine.*
Hij liep ten einde zijnen adem. *Il courut à perte d'haleine.*
Zijnen adem inhoudeu. *Retenir ſon haleine.*
Hier kan men zijnen adem niet haalen, *of* ſcheppen. *On ne peut pas reſpirer ici.*
Zijnen adem hervatten. *Reprendre ſon haleine.*
Naar zijnen adem hijgen. *Avoir de la peine à reprendre ſon haleine, haleter, être obligé de reprendre ſouvent ſon haleine, être hors d'haleine.*
* Hij zeide hem dat met eenen adem. *Il lui dit cela tout de ſuite*, ou *tout d'une haleine.*
* Over al zijnen adem hebben; alles beſtellen. *Mettre le nez par-tout, s'attribuer la direction de tout, ſe mêler de tout.*
* Een werk van eenen langen adem; een groot werk. *Un ouvrage de longue haleine.*
Ademader. *z. v.* Slagader. *Artére.*
Ademborſtig. *zie* Aamborſtig.
Ademen. *g. w.* Aaſſemen. Zijnen adem haalen, *of* ſcheppen. *Reſpirer. Prendre haleine.*
Ademgat. *z. g.* Aaſſemgat. *La trachée artére, l'orifice de la trachée artére.*
Adempijp. *zie* Gorgelpijp.
Ademhaling. *z. v.* Ademing. *Reſpiration.*
Ademtogt. *z. v.* Lugt die men in- en uitademt. *Souffle, haleine, l'air qu'on reſpire, reſpiration.*
ADER. *z. m. Veine.*
Iemand eenen ader openen. *Ouvrir la veine à quelqu'un, le ſaigner.*
Slag-ader. *zie onder* Slag.
Adem-ader. *zie* Slag-ader.
Hart-ader. *zie* Slag-ader.
* Ader, digt-ader, rijm-ader. Bequaamheid tot de digtkonſt. *Veine poëtique.*
Aderen die door 't hout, *of* door de ſteenen loopen. *Veines du bois*, ou *des pierres. Petits filets qu'on y découvre.*
Aderen, water-aderen. *Veines d'eau. Petits conduits d'eau qui arroſent le terroir.*
Aderen, gouden en zilveren aderen in de mijnen. *Veines d'or & d'argent dans les mines.*
Rijm-ader. Span-ader. Spring-ader. Zilver-ader. *zie onder* Rijm. &c.
Aderagtig. *bijv. w.* Aderrijk, vol aderen. *Plein de veines.*
Hout dat zeer aderagtig is. *Bois qui eſt plein de veines.*
Aderklopping. *zie* Aderſlag.
Iemand aderlaaten. *w. w.* Laaten. *Saigner quelqu'un, lui ouvrir la veine.*
Aderlater. *z. m. Celui qui fait profeſſion de ſaigner, qui ne s'occupe qu'aux ſaignées.*
Aderlating. *z. v.* Het aderlaaten. *Saignée.*
Aderrijk. *zie* Aderagtig.
Aderſlag, aderklopping. *Battement de l'artére, le pous ou le pouls, pulſation.*
Adertjes, *of* aderdraatjes. *Veines capillaires. Veines fort petites.*

A D J. A D M.

ADJUDANT. *z. m. ond. w. Krijgsw.* Zeker Krijgs Bevelhebber aangeſteld om de bevecelen van eenen Generaal te brengen daar het noodig is. *Aide de camp.*
Adjudant van een Regiment. *Aide-major.*
ADMINISTRATIE. *zie* Bewind.
ADMIRAAL, *of* Amiraal. (*ond. w.*) *z. m.*

Digitized by Google

Zeevoogd, Zeeoverſte. *Amiral. Général d'une flotte.*

*Admiraal. Het Admiraals ſchip. *L'Amiral, vaiſſeau que monte l'Amiral.*

Hij ſchoot den Admiraal in den grond. *Il coula l'Amiral à fond.*

Admiraalſchap. *z. g.* Zeevoogdſchap. *Dignité ou charge d'Amiral, Amirauté.*

Admiraalſchap maken, word gezegd van verſcheidene vlooten die te zamen gevoegd, ergens naar toe te gelijk vaaren. *Aller de flotte, ou de conſerve, ſe dit de pluſieurs flottes qui s'uniſſent pour aller enſemble vers un même endroit.*

Admiraalsvlag. *z. v. Pavillon de l'Amiral.*

Admiraliteit. (*ond. w.*) Vergadering over de Zeezaaken. *Amirauté. Juriſdiction qui connoit des choſes de la marine.*

Hij zit in de Admiraliteit. *Il eſt dans l'Amirauté.*

Admiraliteitsheer. *z. m.* Bewindhebber over de zeezaken. *Membre de l'Amirauté. Conſeiller de l'Amirauté. Député à l'Amirauté.*

A D R.

ADRIANOPOLEN, ſtad van Romania in 't Europiſche Turkije. *Andrinople.*

A D V. A E M.

ADVIJS. *ond. w. zie* Raad *of* Raadgeeving. Advijsbrief. *z. m. Lettre d'avis.*

ADVOKAAT. (*ond. w.*) *z. m.* Voorſpraak. *Avocat.*

AEMBORSTIG. *zie* Aamborſtig.

A E R.

AERS, *of* aars, met deszelfs t'zamengeſtelde. *zie* Naars.

AERZELEN. *g. w.* Te rug deinzen. *Reculer. Aller en arrière.*

De vijand was aan 't aerzelen. *L'ennemi faiſoit ſa retraite.*

A E X.

AEXTER. *z. m.* Exter. *Pie. zie* Exter.

A F. A F B.

AF, voorzetzel tot de zamenſtelling der Nederduitſche werkwoorden, word veel in tegenſtelling van *aan* gebruikt. *Prépoſition qui ſert à la compoſition des verbes Flamands.*

Dat koomt daar af. *Cela vient de là.*

De reis is af. *Le voyage eſt rompu.*

Hou hem daar af. *Empêchez-le de le faire.*

Van agteren af. *Par derrière.*

AFBAKENEN. *w. w.* Met bakens afteekenen. *Compaſſer, aligner, marquer les diſtances, les proportions &c. avec des perches fichées en terre.*

AFBEEDELEN. *w. w.* Iets door beedelen verkrijgen. *Obtenir quelque choſe en mendiant.*

Hij heeft iemand dat kleed afgebeedeld. *Il a obtenu cet habit de quelqu'un à force de mendier.*

Hij heeft mij dat afgebeedeld. *Il m'a arraché cela à force de me le demander*, ou *par ſes importunités.*

Iemands gunſt afbeedelen. *Mendier la faveur de quelqu'un.*

AFBEELDEN. *w. w.* Afſchilderen. *Peindre, faire le portrait de quelqu'un. Repréſenter quelque choſe.*

God kan niet afgebeeld worden. *Dieu ne peut être repréſenté.*

* Afbeelden. Beſchrijven. *Décrire, dépeindre, repréſenter.*

Hij beeldde de zaak zeer levendig af. *Il fit une deſcription fort vive de la choſe.*

Afbeelding. *z. v.* Beeltenis, ſchilderije. *Tableau, peinture, portrait, repréſentation, image.*

* Afbeelding. Beſchrijving. *Deſcription.*

Dat is eene nette afbeelding van die plaats. *Voilà une belle deſcription de ce lieu.*

Afbeeldzel. *z. g. Portrait, repréſentation, image.*

AFBETAALEN. *w. w.* Voldoen. *Payer entiérement, ſatisfaire.*

* Afbetaalen. Verſcheidene misdaaden te gelijk ſtraffen. *Punir divers crimes en même tems.*

Afbetaaling. *z. v.* Voldoening van eene ſchuld. *Payement entier.*

Afbetaald. *d. w. zie* Afbetaalen.

AFBEUKEN. *w. w.* Dapper afroffen. *Etriller comme il faut, roſſer d'importance.*

AFBEUREN. *w. w.* Afheffen, aftillen. *Mettre bas, poſer à terre.*

Hij beurde hem van zijn paerd af. *Il le deſcendit de cheval.*

AFBEZIGEN. *w. w. Uſer entiérement.*

AFBIDDEN. *w. w.* Met bidden zoeken af te weeren. *Tâcher de détourner par ſes prières, prier qu'une choſe n'arrive pas.*

* Afbidden, met bidden eiſſchen en verkrijgen. *Demander & obtenir par ſes prières, à force de prières.*

Afbidding. *z. v.* Smeeking tot weering van eenig kwaad. *Prière qu'on fait pour détourner un mal.*

Afbidding. *Impétration, action d'obtenir par prière.*

AFBIJTEN. *w. w.* Ergens een ſtuk afbijten. *Arracher un morceau de quelque choſe, en mordant.*

AFBIKKEN. *w. w.* Eenen ouden muur afbikken. *Regratter un vieux mur.*

Het ijs van de ſtraat afbikken. *Enlever à coups de hache la glace de deſſus le pavé des rues.*

AFBINDEN. *w. w.* Losmaaken. *Délier, dénouer, détacher.*

Eene wrat afbinden. *Lier une verrue pour la faire tomber.*

Afbinding. *z. v.* Losmaaking. *Action de délier.*

AFBLAAZEN. *w. w. Souffler. Enlever ou ôter en ſouflant.*

Blaas die ſtof af. *Souflez cette pouſſière.*

AFBLIJVEN. *g. w.* Van iemand afblijven. *S'abſenter de quelqu'un.*

Van de vergadering afblijven. *S'abſenter de l'aſſemblée.*

Hij bleef lang van haar af. *Il s'abſenta longtems d'elle.*

* Afblijven. Niet aanroeren. *S'abſtenir de quelque choſe, ne toucher pas à quelque choſe.*

Ik zal daar wel afblijven. *Je me garderai bien d'y toucher.*

* Blijf van mij af. *Ne m'approche pas.*

AFBLINKEN. *g. w.* Afſchijnen, afſteeken. *Reluire, briller, éclater.*

AFBOENEN. *w. w. Nettoyer avec un fiottoir, frotter.*

AFBORGEN. *w. w.* Iemand iets afborgen. *Prendre à crédit.*

AFBORSTELEN. *w. w. Vergeter, nettoyer avec des vergettes ou avec une broſſe.*

Een kleed afborſtelen. *Vergeter un habit.*

De ſtof van een kleed afborſtelen. *Enlever la pouſſière d'un habit avec des vergettes.*

AFBRANDEN. *g. en. w. w.* Verbranden. *Mettre tout en feu, brûler entiérement, conſumer par le feu, réduire en cendres: être conſumé par le feu.*

De vijand brandde alles af. *L'Ennemi brûla tout*, ou *mit le feu par-tout.*

De ſtad is bijna gantſch afgebrand. *La ville eſt preſque toute brûlée.*

AFBREEKEN. *w. w.* Slegten, ſloopen. *Démolir, raſer, abattre.*

't Kaſteel wierd tot den grond toe afgebroken. *Le château fut raſé juſqu'aux fondemens.*

* Afbreeken. Eindigen. *Finir, ceſſer.*

Hij brak zijne reden af met eenen wenſch dat, enz. *Il finit ſon diſcours en ſouhaitant que, &c.*

De vredehandelingen afbreeken. *Rompre les négociations de paix.*

* Afbreeken. Verſtooren. *Interrompre un diſcours.*

* Dagelijks eenige uuren van zijnen tijd afbreeken tot zijn vermaak. *Employer tous les jours quelques heures de ſon tems à ſe divertir.*

* Afbreeken. *g. w.* Met ſtukken uitvallen. *Se rompre, ſe caſſer, ſe briſer, tomber en pièces.*

Afbreeking. *z. v.* Slegting, ſloping. *Démolition, action de démolir.*

* De afbreeking van een geſprek. *L'Interruption d'un diſcours.*

* De afbreeking der onderhandelingen. *La rupture des négociations.*

AFBRENGEN. *w. w.* Beneden brengen. *Porter en bas.*

Turf afbrengen. *Deſcendre des tourbes.*

Afbrengen. *w. w.* Afvoeren. *Faire deſcendre quelque choſe le long d'une rivière.*

Voeders wijn den Rhijn afbrengen. *Faire deſcendre des foudres de vin le long du Rhin.*

* Afbrengen. Behouden, redden. *Conſerver, ſauver.*

Hij bragt 'er de vloot gelukkiglijk af. *Il ſauva heureuſement la flotte.*

't Is hagchelijk of hij 'er 't lijf afbrengt. *Il y court risque de la vie. C'eſt merveille s'il en rechappe.*

* Afbrengen. Uit de gewoonte brengen. *Abolir, mettre hors d'uſage.*

* Afbrengen. *w. w.* Opbrengen. *Rendre, produire.*

Afbrenger. *zie* Afvoerder.

Afbrenging. *z. v.* Afvoering te water. *Deſcente le long d'une rivière.*

AFBREUK. *z. v.* Schade, verlies. *Dommage, perte.*

De vijand leed daar eene groote afbreuk. *L'ennemi y fit une grande perte.*

Afbreuk. *Une maiſon qui tombe en ruine & qui n'eſt bonne qu'à démolir.*

Afbreuk. *La pierre, les briques, le bois & tout le reſte d'un bâtiment démoli.*

AFBROKKELEN. *g. w.* Met ſtukken uitvallen. *Se briſer, tomber en pièces.*

Die muur brokkelt heel af. *Ce mur tombe par morceaux.*

AFBUITELEN. *g. w.* Afruimelen. *Culbuter de haut en bas.*

Hij buitelde den berg af. *Il tomba*, ou *il roula du haut de la montagne en bas.*

A F D.

AFDAALEN, nederdaalen. *g. w. Deſcendre.*

Den berg afdaalen. *Deſcendre de la montagne.*

Afdaaling. *z. v. Deſcente.*

AFDAK. *z. g. Apentis. Hangard, angard, pour*

Digitized by Google

pour mettre les choſes à couvert de la pluye.

AFDANKEN. *w. w.* Afſcheid geeven, uit den dienſt ontſlaan. *Congédier, licentier.*

Men heeft veel krijgsvolk afgedankt. *On a licentié un bon nombre de ſoldats.*

Afdanking. *z. v.* Het afdanken van 't Krijgsvolk. *Licentiement des troupes.*

AFDEELEN. *w. w.* Verdeelen. *Diviſer, partager.*

Dat boek is in twaalf hoofdſtukken afgedeeld. *Ce livre eſt diviſé en douze chapitres.*

De ſtad wierd afgedeeld in agt wijken. *On diviſa, ou on partagea la ville en huit quartiers.*

Afdeeling. *z. v.* Verdeeling. *Diviſion, ſection.*

De afdeeling van dat boek is niet wel gemaakt. *Ce livre n'eſt pas diviſé comme il faut.*

AFDEINZEN. *g. w.* Wijken, te rug gaan. *Reculer, ſe retirer.*

‡ AFDEKKEN. *w. w.* Afroſſen, afſlaan. *Roſſer, étriller, donner les étriviéres, épouſſetter.*

AFDINGEN. *w. w. Rabattre en marchandant.*

AFDOBBELEN. *w. w.* Zig afdobbelen van de galg. *Se ſauver du gibet par un coup de dez.*

Afdobbelen, vrij werpen. *Se dégager du jeu par les dez, quand on tire à qui en ſortira.*

AFDOEN. *w. w.* Afneemen, afleggen. *Oter, ſe défaire de.*

Zijnen hoed afdoen. *Oter ſon chapeau, ſe découvrir.*

Zijnen mantel afdoen. *Oter ſon manteau, ſe défaire de ſon manteau.*

* Een ſchaap afdoen, *of* afvillen. *Dépouiller un mouton.*

* Afdoen. Schoonmaaken. *Nettoyer, décrotter.*

Hebt gij mijne ſchoenen afgedaan? *Avez-vous décrotté mes ſouliers?*

* Afdoen. Beſlegten, ten einde brengen. *Terminer, vuider.*

Die zaak is van daag afgedaan. *On a jugé aujourd'hui cette affaire*, ou *ce procès.*

* Afdoen. Afmaaken. *Finir, achever.*

De eene zaak afdoen eer men de andere begint. *Achever une choſe avant que d'en commencer une autre.*

* Zijne taak afdoen. *Finir ſa tâche.*

* Afdoen. Afleggen. *Eteindre, amortir, rembourſer.*

't Land heeft veel gelds afgedaan. *L'Etat a éteint pluſieurs rentes*, c'eſt-à-dire, *qu'il a payé le capital pour ſe décharger des intérêts.*

* Oude ſchulden afdoen. *Payer de vieilles dettes.*

Afdoening. *z. v.* Na de afdoening van mijne taak, zal ik bij u komen. *Après avoir fini ma tâche, je viendrai chez vous.*

Afdoening. *Entier payement, rembourſement.*

Afdoening van een verſchil. *Accommodement d'un différend.*

AFDOUWEN. *zie* Afduwen.

AFDRAAGEN. *w. w.* Van boven draagen. , *Porter en bas.*

Een kleed afdraagen, met draagen ſlijten. *Porter un habit juſqu'à ce qu'il ſoit uſé.*

AFDRIJVEN. *w. w. Chaſſer, purger.*

Dat is een middel om af te drijven. *C'eſt un remède pour purger.*

Die drank drijft het graveel af. *Cette potion entraîne le ſable hors de la veſſie.*

Die ontaarde zoekt haare vrugt door dranken af te drijven. *Cette dénaturé tâche de ſe faire avorter par des potions.*

Afdrijven. Afjaagen. Naar beneden drijven. *Chaſſer en bas.*

De herder dreef zijne ſchaapen den berg af. *Le berger fit deſcendre la montagne à ſes brebis.*

Afdrijvend. *bijv. en d. w. Diurétique, apéritif, laxatif, purgatif.*

Afdrijven. *g. w.* Met den ſtroom afzakken. *Deſcendre le long d'un fleuve, ſuivre le courant de l'eau, être emporté par le courant.*

Wij dreeven den Rhijn af tot Straatsburg toe. *Nous deſcendîmes le Rhin juſqu'à Strasbourg.*

Afdrijvend. *Qui deſcend.* De dijk is door een afdrijvend houtvlot zeer beſchadigd. *La digue a été fort endommagée par un radeau qui deſcendoit la riviére.*

Afdrijving. *Action de deſcendre une riviére.*

Afdrijving. *z. v.* (*w.* van de geneeskunde) *Expulſion des mauvaiſes humeurs, purgation.*

AFDRINGEN. *w. w. zie* Afparſſen.

AFDRINKEN. *w. w.* Een krakkeel afdrinken. *Terminer un différend le verre à la main. Noyer une querelle dans le vin.*

Zij hebben t'zamen afgedronken. *Ils ont bû enſemble, ils ont fait la paix, ils ſe ſont réconciliés.*

AFDROOGEN. *w. w. Secher avec quelque choſe. Eſſuyer quelque choſe de mouillé.*

Zijne traanen afdroogen, zig troöſten. *Secher ſes larmes, ſe conſoler.*

AFDRUIP, *z. m.* druiping. *Dégout, ce qui tombe goute à goute.*

Afdruipen. *g. w.* Met droppels afvallen. *Dégouter, tomber goute à goute, diſtiller.*

Dat water is van boven afgedropen. *Cette eau eſt dégoutée d'enhaut.*

* Afdruipen. Een voor een doorgaan. *Déſerter l'un après l'autre.*

Al zijn volk droop van hem af. *Tout ſon monde déſerta.*

AFDRUPPELEN. *g. w. zie* Afdruipen.

AFDRUK, AFDRUKZEL. *z. g.* Eerſte druk van eene plaat. *Eſſai*, ou *épreuve d'une planche, eſtampe.*

Een afdrukzel van eene print maaken. *Tirer l'épreuve d'une planche.*

Afdruk, afdrukzel. *Exemplaire.*

Hoeveele afdrukzels zijn'er van dat boek gemaakt? *Combien d'exemplaires a-t-on tiré de ce livre?*

Afdrukzel. *Empreinte.*

Afdrukken. *w. w. Achever d'imprimer.*

Dat boek is niet lang afgedrukt geweeſt. *Il n'y a pas longtems que ce livre a été achevé d'imprimer.*

Eene plaat afdrukken. *Eſſuyer une planche, en prendre une épreuve.*

De plaat is afgedrukt, *of* afgeſleten. *La planche eſt uſée.*

AFDUWEN. *w. w. Eloigner en pouſſant.*

Duw de ſchuit met den haak van den wal af. *Eloignez le batteau du bord avec le croc.*

AFDWAALEN. *g. w.* Van den weg dwaalen. *S'égarer, s'écarter du chemin.*

Men dwaalt in dat boſch zeer ligtelijk van den weg af. *Il eſt facile de s'égarer dans ce bois.*

Afdwaaling. *z. v. Egarement, l'action de s'écarter ou de s'égarer.*

* Afdwaaling. *z. v.* Zonde. *Egarement, péché.*

Reinig mij van mijne verborgene afdwaalingen. *Purifiez-moi de mes péchés cachés.*

AFDWEILEN. *w. w.* De vloer afdweilen. *Eſſuyer le paré ou le plancher avec un linge groſſier. Le ſecher avec un morceau d'etoffe de toile groſſiére, comme on fait en Hollande.*

AFDWINGEN. *w. w.* Met geweld dwingen om iets te doen, *of* te geeven. *Extorquer quelque choſe à quelqu'un. Contraindre quelqu'un à faire*, ou *à donner quelque choſe, prendre de force.*

Iemand geld, eenen eed, enz. afdwingen. *Extorquer de l'argent à quelqu'un, l'obliger à faire un ſerment, &c.*

* Iemand zijn woord afdwingen. *Contraindre quelqu'un à donner ſa parole.*

A F E.

AFEETEN. *w. w.* Opeeten, verſlinden. *Manger tout, brouter tout.*

De rupzen hebben alle de bladen afgegeeten. *Les chenilles ont brouté toutes les feuilles.*

AFEISCHEN. *w. w.* Afvorderen. *Exiger, demander.*

Mij wierd eenen eed afgeëiſcht. *On exigea de moi que je prêtaſſe un ſerment.*

Afeiſching. *z. v.* Afvordering. *Demande, l'action d'exiger.*

A F F. A F G.

AFFUIT. *z. m. en v. ond. w.* Rolwagen daar men het geſchut opleit. *Affut.*

AFGAAN. *g. w.* Naar beneeden gaan. *Deſcendre, aller en bas.*

Afgaan. Verlaaten. *Abandonner, quiter.*

Hij is van zijne vrouw afgegaan. *Il a abandonné ſa femme.*

Van den regten weg afgaan. *S'égarer du droit chemin, ou le quiter.*

* Afgaan. Niet op blijven. *S'en aller, s'effacer, ſe ternir.*

Die verf gaat af. *Cette couleur s'efface, ou ſe ternit.*

* Afgaan. Uit het gebruik raaken. *Devenir hors d'uſage, commencer à n'être plus à la mode.*

Die gewoonte gaat heel af. *Cette coutume s'abolit entiérement.*

* Afgaan. *Sortir de charge.*

Die Borgemeeſter gaat haaſt af. *Ce Bourguemaître ſort bientôt de charge.*

* Afgaan. Slegter worden. *Déſérir, amoindrir, perdre de ſon prix*, ou *de ſa bonté, déchoir.*

De viſch gaat af. *Le poiſſon commence à ne valoir rien.*

* Afgaan. Verzwakken. *Diminuer, s'affoiblir, déchoir.*

De man is zeer afgegaan. *Cet homme eſt bien déchu.*

* De maan is aan 't afgaan. *La lune eſt dans ſon décours.*

Zijn verſtand is in het afgaan. *Son eſprit eſt ſur ſon déclin.*

* Afgaan. Niet voortgaan, afraaken. *Ceſſer, diſcontinuer.*

Die reis zal nog wel afgaan. *Ce voyage pourroit bien encore ne ſe pas faire.*

Het huwelijk ging weêr af. *Le mariage fut encore rompu.*

* Afgaan. Vertrekken. *Partir.*

De poſt zal net te zeven uuren afgaan. *La poſte partira préciſément à ſept heures.*

* Al wat hij doet gaat hem zeer wel af. *Il fait tout de fort bonne grace.*

* Dat Boek gaat wel af. *Ce livre ſe vend bien.*

* Afgaan. Buikloozen. *Aller à la ſelle. Lâcher le ventre.*

Van die pillen gaat men gemeenlijk zes maal af. *Ces pilules font aller d'ordinaire ſix fois à la ſelle.*

* Van zijne reden afgaan. *Quiter ſon ſujet,*

Digitized by Google

ſujet, interrompre ſon diſcourt.
Afgaande. *bijv. en d. w.* Afnemende. *Qui décroit, qui décheit, qui commence à décliner, qui part.*
Afgaande ziekte. *Maladie qui décroît, qui s'affoiblit, qui diminue.*
Afgaande koorts. *Fièvre intermittente.*
* Afgaande ouderdom. *Vieilleſſe décrépite.*
* De afgaande poſt is geplunderd even buiten de ſtad. *Le poſtillon qui partoit, a été dévaliſé tout près des murailles de la ville.*
Afgang. *z. m.* Klif. H. *Descente.*
De Afgang des bergs was gevaarlijk. *La deſcente de la montagne étoit dangereuſe.*
* Afgang. Buiklozing, ſtoelgang. *Selle, décharge de ventre.*
* Afgang. Uitwerpzel. *Excrément, matière fécale.*
* Afgang. Verval, afneeming. *Dépériſſement, décadence.*
Het Rijk is in zijnen afgang. *L'Empire tombe en décadence.*
* De Afgang der maane. *Le déclin*, ou *le decours de la lune.*
Afgang der koortze. *Déclin de la fièvre.*
AFGEBAKEND. *d. w. zie* Afbakenen.
AFGEBEDEN. *d. w. zie* Afbidden.
AFGEBEEDELD. *zie* Afbeedelen.
AFGEBEELD. *d. w. Repréſenté, dépeint. zie* Afbeelden.
AFGEBETEN. *d. w. Arraché en mordant.*
AFGEBEUKT. *d. w. Roſſé, étrillé.*
AFGEBEURD. *d. w. Mis bas, poſé à terre.*
AFGEBEZIGD. *d. w. Entièrement uſé.*
AFGEBIKT. *Regratté. zie* Afbikken.
AFGEBLAAZEN. *d. w. Enlevé en ſouffiant.*
AFGEBLEVEN. *d. w. zie* Afblijven.
AFGEBLONKEN. *d. w. Relui, brillé.*
AFGEBOEND. *d. w. Frotté avec un frottoir.*
AFGEBONDEN. *d. w. Délié, détaché.*
AFGEBORGD. *d. w. zie* Afborgen.
AFGEBORSTELD. *d. w. Vergeté, époufſeté.*
AFGEBRAGT. *Apporté en bas, deſcendu. zie* Afbrengen.
AFGEBRAND. *Brulé zie* Afbranden.
AFGEBROKEN. *Rompu, démoli. zie* Afbreeken.
AFGEBROKKELD. *d. w. Tombé en pièces.*
AFGEBUITELD. *d. w. Culbuté.*
AFGEDAALD. *d. w. Deſcendu.*
AFGEDAAN. *Terminé, achevé, fait. zie* Afdoen.
AFGEDANKT. *Congédié, licentié. zie* Afdanken.
AFGEDEELD. *d. w. Diviſé, partagé.*
AFGEDEINSD. *d. w. zie* Afdeinzen.
AFGEDEKT. *d. w. Roſſé, étrillé. zie* Afdekken.
AFGEDONGEN. *d. w. zie* Afdingen.
AFGEDOBBELD. *d. w. zie* Afdobbelen.
AFGEDOUWD. *d. w. zie* Afduwen.
AFGEDRAAGEN. *d. w. Porté en bas.*
AFGEDREEVEN. *d. w. Dérivé, emporté. zie* Afdrijven.
AFGEDRONGEN. *d. w. Arraché, ôté par force, extorqué.*
AFGEDRONKEN. *d. w. zie* Afdrinken.
AFGEDROOGD. *d. w. Seché, eſſuyé.*
AFGEDROOPEN. *d. w. Dégouté.*
AFGEDRUKT. *d. w. zie* Afdrukken.
AFGEDRUPPELD. *d. w. zie* Afgedroopen.
AFGEDUWD. *d. w. zie* Afduwen.
AFGEDWAALD. *d. w. Ecarté, égaré. zie* Afdwaalen.
AFGEDWEILD. *d. w. zie* Afdweilen.
AFGEDWONGEN. *d. w. Extorqué, arraché par force.*
AFGEEISCHT. *d. w. Exigé, demandé.*
AFGEEREN. *g. w.* Schuins afloopen. *Pencher, être oblique, n'être pas droit.*
De muur geert daar wat af. *La muraille penche un peu en cet endroit.*
AFGEEVEN. *Donner, rendre en paſſant.*
AFGEGAAN. *d. w. zie* Afgaan.
AFGEGEERD. *d. w. zie* Afgeeren.
AFGEGEETEN. *d. w. zie* Afeeten.
AFGEGEEVEN. *d. w. Donné, rendu en paſſant.*
AFGEGIERD. *d. w. zie* Afgieren.
AFGEGLEEDEN. *d. w. zie* Afglijden.
AFGEGLIPPERD. *d. w. zie* Afglipperen.
AFGEGOOID. *d. w. Jetté de haut en bas.*
AFGEGORD. *d. w. zie* Afgorden.
AFGEGREPPELD. *d. w. zie* Afgreppelen.
AFGEHAAKT. *d. w. Décroché.*
AFGEHAALD. *d. w. zie* Afhaalen.
AFGEHAKT. *d. w. Haché, coupé en morceaux.*
AFGEHANGEN. *d. w. Dépendu.*
AFGEHEIND. *d. w. zie* Afheinen.
AFGEHELD. *d. w. zie* Afhellen.
AFGEHEVEN. *d. w. Levé, ôté. zie* Afheffen.
AFGEHOLPEN. *d. w. zie* Afhelpen.
AFGEHOORD. *d. w. zie* Afhooren.
AFGEHOUDEN. *d. w. zie* Afhouden.
AFGEHOUWEN. *d. w. Coupé, abattu.*
AFGEHUURD. *d. w. Loué, pris à louage. zie* Afhuuren.
AFGEJAAGD. *d. w. zie* Afjaagen.
AFGEKABBELD. *d. w. zie* Afkabbelen.
AFGEKAKELD. *d. w. zie* Afkakelen.
AFGEKAPT. *d. w. Coupé, abattu. zie* Afkappen.
AFGEKEERD. *d. w. Détourné, repouſſé.*
AFGEKEURD. *d. w. Décrié, rebuté. zie* Afkeuren.
AFGEKLAUTERD. *d. w. zie* Afklauteren.
AFGEKLEMD. *d. w. zie* Afklemmen.
AFGEKLEPT. *d. w. Publié au ſon de la cloche.*
AFGEKLOMMEN. *d. w. Deſcendu.*
AFGEKLOPT. *d. w. zie* Afkloppen.
AFGEKLOUWD. *d. w. zie* Afklouwen.
AFGEKLUIFD. *d. w. Rongé.*
AFGEKNAAGD. *d. w. Rongé.*
AFGEKNABBELD. *d. w. Rongé.*
AFGEKNELD. *d. w. zie* Afknellen.
AFGEKNEPEN. *d. w. Extorqué, arraché.*
AFGEKNEVELD. *d. w. Extorqué.*
AFGEKNIBBELD. *d. w. zie* Afknibbelen.
AFGEKNIPT. *d. w. Coupé, retranché.*
AFGEKNOT. *d. w. zie* Afgehakt.
AFGEKOMEN. *d. w. Deſcendu. zie* Afkomen.
AFGEKOFT, *en* Afgekogt. *d. w. Acheté.*
AFGEKONDIGD. *d. w. Publié, déclaré.*
AFGEKORST. *d. w. zie* Afkorſten.
AFGEKORT. *d. w. Raccourci, retranché, rabattu.*
AFGEKRABD. *d. w. zie* Afkrabben.
AFGEKREGEN. *d. w. Oté. zie* Afkrijgen.
AFGEKRETST. *d. w. Poncé. zie* Afkretzen.
AFGEKROOPEN. *d. w. zie* Afkruipen.
AFGEKUST. *d. w. zie* Afkuſſen.
AFGELAADEN. *d. w. Déchargé.*
AFGELAATEN. *d. w. zie* Aflaaten.
AFGELANGD. *d. w. zie* Aflangen.
AFGELEEFD. *bijv. w.* Uitgeleefd, zeer oud. *Décrepit, fort vieux.*
Een afgeleefd man; eene afgeleefde vrouw. *Homme*, ou *femme ſur le bord de la foſſe.*
AFGELEEND. *d. w. Emprunté.*
AFGELEERD. *d. w. zie* Afleeren.
AFGELEGEN. *bijv. w. Lointain, éloigné, écarté.*
Afgelegenheid. *z. v.* Afſtand, tuſſchenſtand. *Diſtance, éloignement.*
AFGELEGD. *d. w. Mis, poſé bas. zie* Afleggen.
* De man heeft het van deezen nagt afgelegd. *Cet homme eſt mort cette nuit.*
AFGELEID. *d. w. zie* Afgeleid.
AFGELEID. *d. w. zie* Afleiden.
AFGELEKT. *d. w. zie* Aflekken.
AFGELEZEN. *d. w. Publié.*
AFGELIGT. *d. w. Levé, enlevé, ôté.*
AFGELIKT. *d. w. Leché.*
AFGELOOPEN. *d. w. Terminé, fini. zie* Afloopen.
AFGELORST. *d. w. zie* Aflorſſen.
AFGELOST. *d. w. Relevé, amorti, éteint. zie* Afloſſen.
AFGELUISD. *d. w. Filouté, eſcroqué.*
AFGEMAAID. *d. w. zie* Afmaaijen.
AFGEMAAKT. *d. w. Achevé, terminé.*
AFGEMAALD. *d. w. Peint, repréſenté.*
AFGEMAAND. *d. w. Déconſeillé.*
AFGEMAT. *d. w. Fatigué, ſur les dents, baraſſé, zie* Afmatten.
AFGEMETEN. *d. w. Meſuré.*
AFGEMEND. *d. w. zie* Afmennen.
AFGEMIKT. *d. w. Viſé.*
AFGEMOLMD. *d. w. Vermoulu.*
AFGEMUURD. *d. w. zie* Afmuuren.
AFGENAAID. *d. w. zie* Afnaaijen.
AFGENEPEN. *d. w. Tenaillé.*
AFGENOOMEN. *d. w. Pris, ôté, enlevé, ravi. zie* Afneemen.
AFGEPAALD. *d. w. zie* Afpaalen.
AFGEPARST. *d. w. zie* Afgeperſt.
AFGEPAST. *d. w. Compaſſé.*
AFGEPEILD. *d. w. Sondé.*
AFGEPELD. *d. w. zie* Afpellen.
AFGEPERKT. *d. w. zie* Afperken.
AFGEPERST. *d. w. Extorqué, arraché.*
AFGEPEUTERD. *d. w. zie* Afgepluisd.
AFGEPLUISD. *d. w. zie* Afpluizen.
AFGEPLUKT. *d. w. Cueilli.*
AFGEPRAAT. *d. w. zie* Afpraaten.
AFGEPREEKT. *d. w. zie* Afpreeken.
AFGERAADEN. *d. w. Déconſeillé.*
AFGERAAKT. *d. w. zie* Afraaken.
AFGERASPT. *d. w. zie* Geraspt.
AFGEREEDEN. *d. w. Parti à cheval ou en voiture. Uſé*, (*en parlant d'un cheval.*) *zie* Afrijden.
* Eene afgereedene hoer. *Une franche garce. Une paillaſſe de corps de garde.*
AFGEREEKEND. *d. w. Liquidé, vuidé de compte.*
AFGEREEPT. *d. w. zie* Afreepen.
AFGEREETEN. *d. w. Arraché.*
AFGEREGT. *d. w. Verſé, ſtilé, dreſſé.*
Afgeregt in den koophandel. *Stilé au négoce.*
Een afgeregt paerd. *Un cheval dreſſé.*
Een afgeregte dief. *Un voleur adroit.*
Hij is zeer afgeregt in die wetenſchap. *Il eſt fort verſé dans cette ſcience.*
AFGERIGT. *d. w. zie* Afgeregt.
AFGEREIKT. *d. w. zie* Afreiken.
AFGERIJSSELD. *d. w. zie* Afrijſſelen.
AFGEROEPEN. *d. w. Appellé, publié, proclamé.*
AFGEROEST. *d. w. Rouillé, enrouillé.*
AFGEROLD. *d. w. Roulé du haut en bas.*
AFGEROND. *d. w. Arrondi.*
AFGEROST. *d. w. Roſſé, battu d'importance.*
AFGEROT. *d. w. Pourri.*
AFGEROTST. *d. w. zie* Afrotzen.
AFGERUILD. *d. w. Troqué.*
AFGERUKT. *d. w. Arraché avec force.*
AFGESCHAAFD. *d. w. Raboté, poli.*
AFGESCHADUWD. *d. w. zie* Afſchaduwen.
AFGESCHAFT. *d. w. Abrogé, aboli, ſupprimé.*
AFGESCHAMPT. *d. w. Effleuré.*
AFGESCHANST. *d. w. Fortifié, environné de retranchemens.*
AFGESCHEENEN. *d. w. zie* Afſchijnen.
AFGESCHEEPT. *d. w. zie* Afſcheepen.
AFGESCHEIDEN. *d. w. Séparé, diviſé.*
AFGESCHELD. *d. w. zie* Afſchellen.
AFGESCHERMD. *d. w. zie* Afgeweerd.

Digitized by Google

AFGESCHETST. *d. w. Ebauché, deſſiné.*
AFGESCHEURD. *d. w. Arraché, déchiré.*
AFGESCHIKT. *d. w. Envoyé, dépêché.*
AFGESCHILDERD. *d. w. Dépeint, repréſenté.*
AFGESCHILFERD. *d. w. Ecaillé.*
AFGESCHILD. *d. w. zie* Afgeſcheld.
AFGESCHITTERD. *d. w. Brillé, éclatté. zie* Afſchitteren.
AFGESCHOOTEN. *zie* Afſchieten.
AFGESCHOPT. *d. w. zie* Afſchoppen.
AFGESCHRAAPT. *d. w. Gratté, raclé.*
AFGESCHRABD. *d. w. Raclé, biffé.*
AFGESCHREEVEN. *d. w. zie* Afſchrijven.
AFGESCHRIKT. *zie* Afſchrikken.
AFGESCHROBD. *d. w. Nettoyé. zie* Afſchrobben.
AFGESCHROEID. *d. w. Rogné. zie* Afſchroeijen.
AEGESCHROOID. *zie* Afgeſchroeid.
AFGESCHOOVEN. *d. w. Reculé, retiré.*
AFGESCHUD. *d. w. zie* Afſchudden.
AEGESCHUIMD. *d. w. Ecumé.*
AFGESCHUT. *d. w. Séparé par une cloiſon.*
AFGESCHUURD. *d. w. Ecuré.*
AFGESLAAFD. *d. w. zie* Afflaaven.
AFGESLAAGEN. *d. w. Repouſſé, rejétté, refuſé. zie* Afflaan.
AFGESLEEPEN. *d. w. Aiguiſé. zie* Afflijpen.
AFGESLEEPT. *d. w. Traîné de haut en bas.*
AFGESLEETEN. *d. w. Uſé. zie* Afflijten.
AFGESLIBBERD. *d. w. Gliſſé.*
AFGESLINGERD. *d. w. zie* Afflingeren.
AEGESLIPT. *d. w. Gliſſé.*
AFGESLOOFD. *d. w. Fatigué, ſur les dents.*
AFGESLOOTEN. *d. w. Fermé. zie* Afſluiten.
AFGESLONST. *d. w. zie* Afflonſſen.
ANGESMAKT. *d. w. zie* Afgegooid.
AFGESMEEKT. *d. w. Imploré, ſupplié.*
AFGESMEERD. *d. w. Roſſé, étrillé.*
AFGESMEETEN. *d. w. zie* Afgegooid.
AFGESMOLTEN. *d. w. Fondu.*
AFGESNEEDEN. *d. w. Coupé, retranché, démembré. zie* Afſnijden.
AFGESNIPPERD. *d. w. zie* Afſnipperen.
AFGESNOEID. *d. w. zie* Geſnoeid.
AFGESNOOTEN. *d. w. zie* Afſnuiten.
AFGESPANNEN. *d. w. zie* Ontſpannen.
AFGESPEEND. *d. w. zie* Speenen.
AFGESPONNEN. *d. w. zie* Afſpinnen.
AFGESPIT. *d. w. zie* Afſpitten.
AFGESPLETEN. *d. w. Crevaſſé, fendu.*
AFGESPOELD. *d. w. Rincé, lavé.*
AFGESPROOKEN. *d. w. zie* Afſpreeken.
AFGESPRONGEN. *d. w. Sauté de haut en bas.*
AFGESTAAN. *d. w. zie* Afſtaan.
AFGESTAPT. *d. w. zie* Afſtappen.
AFGESTEEKEN. *d. w. zie* Afſteeken.
AFGESTELD. *d. w. Dépoſé, mis à bas, aboli.*
AFGESTEMD. *d. w. Rejetté.*
AFGESTOFT. *d. w. zie* Afſtoffen.
AFGESTOMPT. *d. w. zie* Afſtompen.
AFGESTOOKEN. *d. w. zie* Afſteeken.
AFGESTOOLEN. *d. w. Dérobé, volé.*
AFGESTOOTEN. *d. w. Jetté de haut en bas.*
AFGESTOOVEN. *d. w. zie* Afſtuiven.
AFGESTORT. *d. w. zie* Afſtorten.
AFGESTORVEN. *d. w. Mort, décédé, défunt.*
AFGESTRAALD. *d. w. zie* Afſtraalen.
AFGESTREEKEN. *d. w. zie* Afſtrijken.
AFGESTROOMD. *d. w. zie* Afſtroomen.
AFGESTROOPT. *d. w. Ecorché.*
AFGESTUIT. *d. w. Rejailli, rebondi, réfléchi.*
AFGESTUURD. *d. w. Envoyé, dépêché.*
AFGETAPT. *d. w. Vuidé, tiré juſqu'à la lie, ou juſqu'au fond. zie* Aftappen.
AFGETARND. *d. w. zie* Aftornen.
AFGETEEKEND. *d. w. Deſſiné.*
AFGETELD. *d. w. zie* Aftellen.
AFGETILD. *d. w. zie* Afttillen.
AFGETORND. *d. w. Découſu.*
AFGETOUWD. *d. w. zie* Aftouwen.
AFGETREEDEN. *d. w. deſcendu.*
AFGETROGGELD. *d. w. zie* Aftroggelen.
AFGETROKKEN. *d. w. Souſtrait, rabattu. zie* Aftrekken.
AFGETROMPET. *d. w. Publié à ſon de trompe.*
AFGETROMD. *d. w. Publié au ſon du tambour.*
AFGETROOND. *d. w. zie* Aftroonen.
AFGETUIMELD. *d. w. Culbuté, tombé du haut en bas.*
AFGETUIND. *d. w. Environné d'une haye.*
AFGEVAAGD. *d. w. zie* Afgeveegd.
AFGEVAARDIGD. *d. w. Dépêché, envoyé.*
AFGEVAAREN. *d. w. zie* Afvaaren.
AFGEVALLEN. *d. w. Toubé, chu. zie* Afvallen.
AFGEVALLENE. *z. m. en v.* Afvallige, Een die van 't geloof afgevallen is. *Apoſtat. Celui ou celle qui a abjuré ſa réligion.*
AFGEVEEGD. *d. w. Nettoyé, épouſſeté.*
AFGEVERFD. *d. w. zie* Afverwen.
AFGEVERGD. *d. w. Exigé, demandé inſtamment.*
AFGEVIJLD. *d. w. Limé, enlevé avec la lime.*
AFGEVILD. *d. w. Ecorché.*
AFGEVLEID. *d. w. zie* Vleijen.
AFGEVLOOGEN. *d. w. Envolé.*
AFGEVLOOTEN. *d. w. zie* Afvlieten.
AFGEVLIJMD. *d. w. Coupé avec une lancette.*
AFGEVLOEID. *d. w. zie* Afvloeijen.
AFGEVOERD. *d. w. zie* Afvoeren.
AFGEVORDERD. *d. w. Exigé, demandé.*
AFGEVRAAGD. *d. w. demandé.*
AFGEVREEVEN. *d. w. zie* Afgewreeven.
AFGEWAAID. *d. w. Abattu par le vent.*
AFGEWAGT. *d. w. Attendu.*
AFGEWASSCHEN. *d. w. Lavé, nettoyé avec de l'eau.*
AFGEWATERD. *d. w. zie* Afwateren.
AFGEWEEFD. *d. w. zie* Afweeven.
AFGEWEEGD. *d. w. Peſé.*
AFGEWEEKEN. *d. w. zie* Afwijken.
AFGEWEERD. *d. w. Paré, repouſſé.*
AFGEWEEST. *d. w. zie* Afweezen.
AFGEWEETEN. *d. w. zie* Afweeten.
AFGEWEEZEN. *d. w. Repouſſé, rebuté, rejetté, refuſé. zie* Afwijzen.
AFGEWEID. *d. w. zie* Afweiden.
AFGEWELDIGD. *d. w. zie* Ontweldigen.
AFGEWELFD. *d. w. Voulé.*
AFGEWEND. *d. w. Détourné.*
AFGEWEND. *d. w. Defacoutumé.*
AFGEWENTELD. *d. w. zie* Afwentelen.
AFGEWIPT. *d. w. zie* Afwippen.
AFGEWISCHT. *d. w. Eſſuyé, effacé.*
AFGEWOLFD. *d. w. zie* Afwolven.
AFGEWONNEN. *d. w. Gagné.*
AFGEWOOND. *d. w. zie* Afwoonen.
AFGEWORPEN. *d. w. Abattu, renverſé.*
AFGEWREVEN. *d. w. zie* Afwrijven.
AFGEWRONGEN. *d. w. zie* Afwringen.
AFGEZAKT. *d. w. zie* Afzakken.
AFGEZANT. *z. m.* Gezant. *Ambaſſadeur.*
AFGEZEEPT. *d. w. Savonné.*
AFGEZEGD, *of* Afgezeid. *d. w. zie* Afzeggen.
AFGEZEILD. *d. w. zie* Afzeilen.
AFGEZEPEN. *zie* Afgezijpt.
AFGEZET. *d. w. Décrié, dépoſé, amputé, enluminé.*
AFGEZITTEN. *d. w. zie* Afzitten.
AFGEZIEN. *d. w. zie* Afzien.
AFGEZIJPELD. } *Decoulé, diſtillé,*
AFGEZIJPERD. } *tombé goutte à goutte.*
AFGEZEEPEN. }
AFGEZOEND. *d. w. zie* Afzoenen.
AFGEZONDEN. *d. w. Député, dépêché.*
AFGEZONDERD. *d. w. Séparé, mis à part.*
Een afgezonderd leeven leiden. *Mener une vie retirée.*
AFGEZOOPEN. *d. w. zie* Afzuipen.
AFGEZWOREN. *d. w. Abjuré.*
Zijn vinger is afgezwooren. *Une apoſtume lui a emporté le doigt.*
AFGIEREN. *g. w. Een Zeeman w. Déſerter. Etre emporté par le courant.*
Het ſchip gierde van het groote hoofd af. *Le vaiſſeau dérada du grand mole.*
AFGIETEN. *w. w.* Een beeld afgieten. *Jetter en moule.*
Afgieten. *Verſer d'en haut.*
Afgieting. *z. v. Fuſion d'un métal, du plâtre, &c. l'action de jetter en moule.*
AFGLIJDEN. *g. w.* Van boven neer glijden. *Gliſſer de haut en bas.*
AFGLIPPEREN. *zie* Afglijden.
AFGOD. *z. m.* Beeld van eenen valſchen God. *Idole, Objet d'un faux culte.*
Afgodendienaar. *z. m. Idolâtre.*
Afgodendienſt. *z. m.* Afgoderije. *Idolatrie, culte des faux Dieux.*
Afgoden-Prieſter. *Prêtre des faux Dieux.*
Afgodenoffer. *z. g. Offrande à l'idole, ſacrifice à l'idole.*
Afgodentempel. *z. m. Temple de l'Idole.*
Afgoderije. *zie* Afgodendienſt.
Afgodiſch. *Idolâtre, en parlant des choſes.*
AFGONST. *zie* Afgunſt.
AFGOOIJEN. *w. w. zie* Afwerpen, afſmijten.
AFGORDEN. *w. w.* Afdoen. *Déceindre, ôter une ceinture,* ou *toute autre choſe qui ſerre les reins.*
Naauwelijks had de Zeevoogd't zwaerd afgegord, of, enz. *A peine l'Amiral eut-il quité l'épée, que, &c.*
AFGREPPELEN. *w. w.* Met greppels afſcheiden. *Séparer les champs par de petits foſſés pour l'écoulement des eaux.*
AFGRIJSSELIJK. *of* Afgrijzelijk. *bijv. w.* IJſſelijk, ſchrikkelijk. *Horrible, épouvantable, abominable.*
Afgrijzelijkheid. *z. v. zie* Afgrijzen.
Afgrijzen. *z. g.* Afgrijzing. *z. v. Horreur, terreur.*
Ergens een afgrijzen voor hebben. Iets van harten verfoeijen. *Avoir une choſe en horreur; la déteſter.*
Afgrijzen. *w. w.* Verfoeijen. *Avoir en horreur, abhorrer.*
AFGROND. *z. m.* Grondelooze kolk. *Abîme, gouffre ſans fond.*
* Afgrond. *z. m.* De Helle. *L'Abîme, l'Enfer.*
De Duivelen voeren in den Afgrond. *Les Démons deſcendirent dans l'abîme.*
* Dat is een afgrond van zwarigheden. *C'eſt un abîme de difficultés.*
AFGUNST. *z. v.* Wangunſt, nijdigheid. *Envie, haine, diſgrace.*
De afgunſt der Grooten. *La diſgrace des Grands,* ou *qu'on éprouve auprès des Grands.*
Afgunſtig, *bijv. w.* Nijdig, wangunſtig. *Envieux, malveillant.* (*ce dernier vieillit.*)
Iemand afgunſtig zijn. *En vouloir à quelqu'un, être mal intentionné pour quelqu'un, être plein d'envie contre lui.*
Afgunſtiglijk. *bijw. Par envie, par haine.*
Zij gingen zeer afgunſtiglijk te'werk. *Ils s'y prenoient d'un air qui donnoit à connoître leur envie.*

A F H.

AFHAAKEN. *w. w.* Van eenen haak afdoen.

Digitized by Google

doen. *Détacher d'un crochet, décrocher.*
AFHAALEN. *w. w.* Van boven haalen. *Aller querir quelque choſe pour l'apporter en bas.*
* Iemand met geweld iets afhaalen, *of* afdwingen. *Extorquer quelque choſe de quelqu'un.*
* Eene barende vrouw een dood kind afhaalen. *Tirer un enfant mort du ſein d'une femme.*
* Eenen aal de huid afhaalen. *Ecorcher une anguille.*
* Iemand luſtig afhaalen, *of* afroſſen. *Battre quelqu'un d'importance.*
‡ 't Is een kalis, haalt 'er eens wat af. *Ce n'eſt qu'un gueux; tirez-en quelque choſe, je vous en défie.*
AFHAKKEN. *w. w.* Afkappen. *Couper a coups de hache.*
De beenhouwer moet onzen os komen afhakken. *Le boucher doit venir couper en piéces*, ou *dépécer notre bœuf.*
Afhandelen. Eene zaak afhandelen. *zie* Afdoen.
AFHANDIG. Afhandig maaken. *w. w.* Ontneemen. *Tirer quelque choſe d'entre les mains de quelqu'un, eſcamoter, eſcroquer, filouter.*
Zij gebruikte veel liſt om hem zijnen ring afhandig te maaken. *Elle ſe ſervit de bien des fineſſes pour avoir la bague qu'il portoit.*
AFHANGEN. *g. w. Dépendre.*
Afhangen. Ergens van afhangen. *Dépendre de quelqu'un ou de quelque choſe, être au pouvoir d'un autre.*
Hij hangt gantſch van 't Hof af. *Il eſt dans une entiére dépendance de la Cour.*
Afhangen. *w. w.* Neêrlaaten. *Dépendre quelqie choſe.*
Hangt die ſchilderije af, en hangt dezelve wat hooger. *Dépendez ce tableau & pendez-le un peu plus haut.*
* Afhangend, neêrhangend. *Qui penche, qui baiſſe, qui va en deſcendant.*
Een afhangend dak. *Un toit qui va en deſcendant, en baiſſant.*
Afhangende. Onderhoorig. *Dépendant. zie* Afhangkelijk.
Afhangig. *zie* Afhangkelijk.
Afhangkelijk. *bijw. w.* 't Geen van iets afhangt. *Dépendant. Ce qui eſt au pouvoir d'un autre.*
De ſchepzelen zijn van God afhangkelijk. *Les créatures ſont dépendantes de Dieu.*
Afhangkelijkheid. *z. v. Dépendance.*
AFHEFFEN. *w. w.* Afligten. *Lever, oter.*
De kaart afheffen. *Couper les cartes.*
AFHEINEN. *w. w.* Afruinen, met eene hegge beſluiten. *Environner d'une haye, enclorre, entourer.*
Die tuin is rontom afgeheind. *Ce jardin eſt entouré*, ou *fermé d'une haye.*
AFHELLEN. *g. w. Aller en penchant.*
AFHELPEN. *w. w.* Iemand ergens afhelpen, *of* verloſſen. *Délivrer quelqu'un, le tirer d'un pas dangereux.*
* Ik zal u wel van uwe koorts afhelpen. *Je vous guérirai bien de votre fiévre; je vous en délivrerai bien.*
Iemand van 't paerd afhelpen. *Aider quelqu'un à deſcendre de cheval.*
‡ Afhelpen. *Chaſſer.*
Ik zal de hoenders van de ſtraat afhelpen. *Je chaſſerai les poules de la rue.*
AFHOOREN. *w. w.* Iets afhooren. *Apprendre quelque choſe en écoutant.*
Hij hoorde van hup den ganſchen handel af. *Il aprit toute l'intrigue en les écoutant.*
De biegt afhooren. *Entendre la confeſſion.*
‡ Gij zult 'er afhooren. (Gezegd als een dreigement.) *On vous la garde bonne.*
AFHOUDEN. *w. w.* Iemand ergens van afhouden, *of* afweeren. *Tenir éloigné, empêcher quelqu'un d'aprocher de quelque choſe.*
Afhouden, *Scheepsw.* Afſtuuren. *Eloigner de terre.*
* Zig ergens van afhouden. *Se paſſer; s'abſtenir de quelque choſe.*
Hij houd zig gantſch van 't gezelſchap af. *Il ne voit perſonne; il ne fréquente aucune compagnie.*
* Afhouden. *Retenir.*
Ik zal 'er de helft afhouden. *J'en retiendrai la moitié.*
Afhouding. *z. v. zie* Onthouding.
Afhouding. Afweering. *zie* Afweering.
AFHOUWEN. *w. w.* Afhakken. *Couper, abattre.*
Dat boſch word alle vier jaaren afgehouwen. *On coupe ce bois tous les quatre ans.*
Het hoofd afhouwen, *of* afſlaan. *Couper*, ou *trancher la téte.*
Afhouwing. *z. v.* Houw van 't hout. *Coupe des bois.*
AFHUUREN. *w. w.* Voor zeker geld huuren. *Louer, prendre à louage.*
Eene afgehuurde ſchuit *of* wagen. *Bateau*, ou *chariot qu'on a loué.*

A F J.

AFJAAGEN. *w. w.* Naar beneden jaagen. *Chaſſer en bas.*
Een paerd afjaagen, *of* afrijden. *Surmener un cheval.*
Ik heb dien weg in zoo korten tijd afgejaagd. *J'ai fait ce chemin (à cheval ou en chariot &c.) en ſi peu de tems.*
Jaag den hond van 't vuur af. *Chaſſez le chien d'auprès du feu.*

A F K.

AFKABBELEN. *w. w.* Slijten. *Cæver, emporter de la chauſſée ou de la digue, parlant des efforts de l'eau.*
AFKAKELEN. *zie* Kakelen.
AFKAMMEN. *w. w.* Met den kam afkrijgen. *Abattre avec le peigne.*
AFKAPPEN. *w. w. zie* Afhouwen.
AFKEER. *z. m.* Afkeerigheid, weêrzin. *Averſion, antipathie.*
Ergens eenen grooten afkeer van hebben. *Avoir une grande averſion pour quelque choſe.*
AFKEEREN. *w. w.* Afweeren. *Repouſſer, détourner.*
Wij keerden den vijand ruſtig af. *Nous repouſſâmes vigoureuſement l'ennemi.*
Iemand ergens van afkeeren, *of* afkeerig van maaken. *Diſſuader quelqu'un, le détourner de quelque choſe.*
Afkeerig. Die ergens eene tegenheid in heeft. *Qui a quelque choſe en horreur*, ou *en averſion.*
Afkeerigheid. *zie* Afkeer.
Afkeerigljk. *bijw.* Met afkeer. *Avec averſion, avec répugnance.*
Afkeering. *z. v. zie* Afwending.
AFKEMMEN. *zie* Afkammen.
AFKEUREN. *w. w. Condamner, déſapprouver, blâmer.*
De kwaadſpreekinge afkeuren. *Blâmer la médiſance.*
De munt-ſpecien afkeuren. *Décrier les monnoyes.*
Afkeuring der muntſpecien. *Decri des monnoyes.*
Afkeuring der oude woorden. *Rejection des vieux mots.*
AFKIJKEN. *zie* Afzien.
AFKLAAREN. *w. w.* Volmaken. *Achever, perfectionner.*
AFKLAUTEREN. *g. w.* Op handen en voeten afklimmen. *Deſcendre en ſe ſervant des pieds & des mains.*
AFKLEMMEN. *w. w.* Ik hebb' mijnen vinger afgeklemd. *Je me ſuis écraſé ou emporté le doigt entre une perte & le montant, ou bien entre d'autres choſes capables de l'écraſer & de l'emporter. zie* Klemmen.
* Iemand iets afklemmen, *of* naauw afdingen. *Tirer quelque choſe de quelqu'un en marchandant trop.*
AFKLEPPEN. *w. w.* Iets met klokkengeklep afkondigen. *Proclamer, publier au ſon de la cloche.*
AFKLIMMEN. *g. w.* Afdaalen. *Deſcendre.*
Den berg afklimmen. *Deſcendre de la montagne.*
Afklimming. *z. v.* Afdaling. *Deſcente.*
AFKLOPPEN. *w. w.* Afſlaan. *Oter en battant.*
Klop de ſtof van mijnen mantel af. *Abattez la pouſſiére de mon manteau.*
Dat boek is te veel afgeklopt. *Ce livre eſt trop battu.*
‡ Afkloppen. *w. w.* Afroſſen, afſlaan. *Battre, roſſer, maltraiter.*
‡ AFKLOUWEN. *w. w.* Afſlaan. *Battre quelqu'un dos & ventre, le battre comme un chien, comme plâtre.*
AFKLUIVEN. *w. w.* Schoon afeeten. *Ronger entiérement.*
Kluif dat been braaf af. *Rongez cet os, comme il faut.*
AFKNAAGEN. *zie* Afknabbelen.
AFKNABBELEN. *w. w.* Afknaagen. *Ronger.*
AFKNELLEN. *w. w. zie* Afklemmen.
* Afknellen. *Rabattre en marchandant. Arracher à force de marchander.*
AFKNEVELEN. *w. w.* Afperſſen, [illegible] dwingen. *Extorquer, exiger par f[illegible]*
De Landvoogden knevelden het volk veel gelds af. *Les Gouverneurs épuiſérent le peuple par mille avanies.*
Afkneveling. *z. v. Exaction, concuſſion.*
AFKNIBBELEN. *w. w. Rabattre ou extorquer à force de chicaner.*
AFKNIJPEN. *zie* Aftrekken. Afperſſen.
AFKNIPPEN. *w. w.* Met een ſchaertje afknijden. *Couper avec des ciſeaux.*
Hij knipte het bovenſte velletje af. *Il coupa la premiére peau*, ou *la peau de deſſus.*
AFKNOTTEN. *zie* Afkappen.
AFKOMELING. *z. m. Deſcendant.*
De Afkomelingen. *Les deſcendans, la poſtérité.*
Afkomen. *g. w.* Van boven komen. *Deſcendre.*
Laat uw Heer eens afkomen. *Faites, s'il vous plait, deſcendre votre Maître.*
Dat goed moet te water den Rhijn afkomen. *Il faut que ces marchandiſes deſcendent le Rhin.*
* Afkomen. Sprulten, uit geboren zijn. *Sortir, tirer ſon origine.*
Uit eenen edelen ſtam afkomen. *Etre iſſu d'une famille noble, tirer ſon origine d'une noble famille.*
* Afkomen. Afraaken. *Sortir, ſe tirer d'affaire.*
Niet weeten hoe men ergens afkomen zal. *Ne ſavoir point comment on ſe tirera d'affaire.*
* Op den vijand afkomen. *Avancer vers*

Digitized by Google

vers l'ennemi, marcher à l'ennemi.
In het afkomen des ſtrooms wierd het ſchip aangehaald. *Le vaiſſeau fut arrêté en deſcendant la rivière.*
Afkoming, het afkomen der vijanden. *La venue ou la deſcente des ennemis.*
Afkomſt. *z. v.* Geſlagt *Race, famille.*
Afkomſt. Oorſprong. *Source. Origine.*
De afkomſt van een woord. *L'Etymologie d'un mot.*
Afkomſtig. *bijv. w.* Geboren, oorſprongkelijk. *Iſſu, originaire.*
Van eenen hoogen ſtam afkomſtig zijn. *Etre iſſu d'une grande famille.*
Van geringe ouderen afkomſtig zijn. *Etre iſſu de parens pauvres.*
AFKONDIGEN. *w. w.* Afleezen. *Annoncer, publier, proclamer.*
Men heeft van daag afgekondigd dat, enz. *On a publié aujourd'hui que, &c.*
Den oorlog afkondigen. *Déclarer la guerre.*
Den vrede afkondigen. *Annoncer ou publier la paix.*
Afkondiger. *z. m.* Afleezer. *Celui qui publie les Placcards, les Edits &c.*
Afkondiging. *z. v.* Afleezing. *Publication, proclamation.*
De afkondiging van dat plakkaat wierd opgeſchort. *On ſuſpendit la publication de cet arrêt.*
AFKONNEN. Als, meer werk hebben dan men afkan. *Avoir plus d'ouvrage qu'on n'en ſauroit faire.*
Zoo gij met die vrouw aan 't praten raakt, gij zult 'er zwaarlijk afkonnen. *Si vous entrez en converſation avec cette femme, vous aurez de la peine à vous défaire d'elle.*
AFKOOPEN. *w. w.* Iemand iets afkoopen. *Acheter quelque choſe de quelqu'un.*
Iemand van de galg afkoopen. *Racheter quelqu'un du gibet.*
AFKORSTEN. *w. w.* Brood afkorſten. *Enlever la croûte du pain.*
AFKORTEN. *w. w.* Korter maaken. *Racourcir, abréger.*
* Afkorten. Aftrekken. *Diminuer, rabattre, retrancher.*
Hoe veel woudt gij op die reekening wel afkorten? *Combien voudriez-vous rabattre de ce compte?*
Afkorting. *zie* Korting.
Afkortzel. *z. g. Rognure. zie* Affnijdzel.
AFKRABBEN. *w. w. Oter en gratant.*
AFKRETZEN. *zilverſ. w.* Afwrijven. *Poncer, donner la première poliſſure à l'argent.*
AFKRIJGEN. *w. w. Oter, faire en aller, faire paſſer.* De vlakken afkrijgen. *Oter les taches.*
* Afkrijgen. *Oter d'enbaut.* Ik kan die ſchotelen zonder leêr niet afkrijgen. *Je ne puis ôter ces plats d'enbaut ſans échelle.*
AFKRUIPEN. *g. w.* Nederwaarts kruipen. *Deſcendre en rampant.*
De ſlang kroop den berg af. *Le ſerpent deſcendoit la montagne en rampant.*
AFKUSSEN. *w. w.* Afzoenen. *Faire la paix par un baiſer.*

A F L.

AFLAADEN. *w. w.* Iets van eenen wagen aflaaden. *Décharger quelque choſe d'un charlot.*
Aflaaden. Een ſchip aflaaden. De lading ingeven. *Charger un vaiſſeau, lui donner ſa charge.*
Aflaading. *z. v. Cargaiſon. Charge d'un vaiſſeau.*
AFLAAT. *z. m.* Vergeving der zonden die de Paus verleent. *Indulgences, pardon, remiſſion des péchés que le Pape donne.*
Volle aflaat. *Indulgence pléniére.*
Luther kantte zig tegen 's Pauſen aflaaten. *Luther s'éleva contre les indulgences du Pape.*
Aflaatbrief. *z. m. Bulle d'indulgences.*
Aflaat geeven. Aflaat verleenen. *Donner*, ou *accorder des indulgences.*
Aflaaten. *w. w.* Nederlaaten. *Deſcendre, laiſſer aller en bas.*
Iets van boven met eene katrol aflaaten. *Deſcendre quelque choſe avec une poulie.*
De beenderkas van eenen Heiligen aflaaten. *Deſcendre la chaſſe d'un Saint.*
* Wijn aflaaten. *zie* Verlaten.
* Aflaaten. *g. w.* Ophouden, nalaaten. *Ceſſer, quiter, diſcontinuer.*
Laat af van 't kwaad te doen. *Ceſſez de faire le mal.*
Aflaatende koorts. *Fiévre intermittente.*
Aflaating. *z. v.* Neêrlating. *L'action de deſcendre quelque choſe.*
Aflaating van eene beenderkas. *Deſcente d'une chaſſe.*
Aflaating. *zie* Nalating, verlating.
AFLANGEN. *w. w.* Van boven langen. *Donner quelque choſe de haut en bas.*
Lang mij dat boek eens af. *Donnez-moi ce livre de là haut.*
‡ Hij houd niet veel van aflangen, *of* van geeven; hij is karig. *Il n'aime pas à donner, c'eſt un avare.*
AFLEENEN. *w. w.* Ontleenen. *Emprunter.*
Iemand veel gelds afleenen. *Emprunter de quelqu'un de grandes ſommes.*
Afleening. *z. v. Emprunt.*
AFLEEREN. *w. w.* Iemand iets afleeren. *of* ontwennen. *Déſaprendre, déſaccoutumer quelqu'un de quelque choſe.*
De meeſter heeft hem die ſtreeken afgeleerd. *Le maître l'a déſaccoutumé de ces tours.*
Afleeren. Van iemand leeren. *Apprendre de quelqu'un.*
Afleeren. Aan iemand leeren. *Montrer, enſeigner, apprendre à quelqu'un.*
AFLEEZEN. *w. w.* Openlijk verkondigen. *Publier, annoncer publiquement.*
Een plakkaat afleezen. *Publier un édit, une ordonnance.*
Afleezing. *z. v. Publication.*
AFLEGGEN. *w. w.* Neêrleggen, niet meer gebruiken. *Quiter, mettre bas.*
Een kleed afleggen. *Quiter un habit, ne le porter plus.*
Den rouw afleggen. *Quiter le deuil.*
Zijnen mantel afleggen. *Mettre bas ſon manteau, le quiter.*
Zijne gramſchap, zijnen haat afleggen. *Quiter ſa colére, ſe dépouiller de ſa haine.*
Zijne bediening afleggen. *Se démettre de ſa charge, de ſon emploi.*
Den eed van getrouwheid afleggen. *Prêter le ſerment de fidélité.*
* Geld afleggen, *of* afdoen. *Amortir une rente.*
* Afleggen, volbrengen (van eene reis geſprooken.) *Achever.*
Ik heb die groote reis in korten tijd afgelegd. *J'ai achevé ce grand voyage en peu de tems, je n'ai pas mis beaucoup de tems à le faire.*
* Bij iemand zijne pligten afleggen. *Rendre ſes devoirs à quelqu'un.*
De pligt van rouwklagte afleggen. *Faire des complimens de condoléance.*
* Afleggen. *g. w. Etre éloigné.* Mijne hoſſtede legt te verre af van den gemeenen weg. *Ma maiſon de campagne eſt trop éloignée du grand chemin.*
* Afleggen. Sterven. *Mourir.*
Hij heeft het afgelegd; hij is geſtorven. *Il a rendu l'eſprit; il eſt mort.*
Aflegging. *z. v. Dépouillement. Démiſſion. L'action de quiter le deuil, l'action de prêter le ſerment de fidélité.*
AFLEIDEN. *w. w.* Van boven leiden. *Conduire de haut en bas, faire deſcendre.*
Het water met eene goot van 't dak afleiden. *Conduire l'eau du toit par un tuyau.*
* Afleiden. *Détourner, faire prendre un autre cours à une riviére.*
Eenen misdaadigen agter afleiden. *Reſerrer un criminel, le mettre dans une priſon plus étroite.*
* Een woord van het Syriſch afleiden. *Tirer*, ou *dériver un mot du Syriaque.*
Afleiding. *z. v.* Afwending. *L'action de conduire en bas*, ou *de faire deſcendre.*
*Afleiding. *z. v.* Afleiding van een woord. *Etymologie, dérivation d'un mot.*
AFLEKKEN. Aflikken. *zie* Aflikken.
Aflekken. *g. w.* Afdruppen. *Dégouter.*
AFLIGTEN. *w. w. Lever, ôter.*
De ſchellen van de oogen afligten, klaar doen zien. *fig. ſprookw. Déſſiller les yeux, faire voir clair, détromper.*
AFLIJVIG. *bijv. w.* Overleden, geſtorven. *Mort, défunt, décédé.*
Aflijvig worden. *Mourir.*
Iemand aflijvig maaken; iemand ombrengen. *Tuer*, ou *maſſacrer quelqu'un.*
Aflijvigheid. *z. v.* Dood. *Mort, trépas, décès.*
Na 's Vorſten aflijvigheid veranderden de zaaken zeer. *Après la mort du Prince les affaires changérent extrémement de face.*
AFLIKKEN. *w. w. Lecher entierement.*
AFLOOP. *z. v.* Afgang, een weg die allenskens afloopt. *Deſcente, chemin qui va en deſcendant.*
De Afloop van 't water. *L'Ecoulement des eaux.*
Afloop, de Ebbe. *Le reflux.*
Afloopen. *g. w.* Naar beneden loopen. *Deſcendre, courir de haut en bas, découler.*
* Het water loopt af. *L'eau baiſſe.*
* Het uurwerk is afgelopen. *L'horloge eſt au bas.*
* Een ſchip laaten afloopen, een ſchip van de werf in 't water laaten glijden. *Lancer un vaiſſeau à l'eau.*
* Afloopen. Aflaan, leger van prijs worden. *Diminuer de prix, baiſſer, rabaiſſer.*
Het koren liep ſchielijk af. *Le bled rabaiſſa tout d'un coup.*
* Afloopen. Eenen uitſlag hebben. *Réuſſir bien* ou *mal.*
Hoe is die zaak afgeloopen? *Comment cette affaire a-t-elle réuſſi? Quel ſuccès a eu cette affaire?*
Het zal ſlegt met hem floopen. *Il ſe tirera mal d'affaire, il paſſera mal ſon tems.*
* Laat die zaak ſlegts zoo afloopen. *Laiſſez ſeulement aller cette affaire ſon train.*
* Mijn glas is afgeloopen, mijne jaaren zijn ten einde. *Je ſuis au bout de ma carriére, ma vie eſt ſur ſa fin.*
* Een ſchip afloopen, zig meeſter van een ſchip maaken. *Enlever un vaiſſeau, s'en rendre maître.*
* Afloopen. *w. w.* Door loopen, verſlijten. *Uſer à force de marcher.*
Mijne ſchoenen zijn afgeloopen. *Mes ſouliers ſont uſés.*
* Het platte land afloopen, *of* verwoeſten. *Ravager le plat pays.*

Aloo-

Digitized by Google

Aflooper. *z. m. Celui qui ravage.*
Afloping. *z. v.* Afloping van een ſchip in 't water. *Deſcente d'un vaiſſeau qu'on lance à l'eau.*
De afloping van 't zeewater, de ebbe. *Le reflux.*
Aflooping van 't water of ander vogt. *Ecoulement.*
* Aflooping, plundering. *Pillage, ravage.*
‡ AFLORSSEN. *w. w.* Afborgen. *Prendre à crédit.*
AFLOSSEN. *w. w.* De wagt afloſſen. *Relever la garde.*
Eenen ſchildwagt afloſſen. *Relever une ſentinelle.*
* Eene rente afloſſen, *of* afdoen. *Amortir une rente, en rembourſer le capital.*
Afloſſing. *z. v.* Afloſſing van de wagt. *L'Action de relever la garde.*
* Afloſſing van eene rente. *Amortiſſement d'une rente.*
§ APLUIZEN. *w. w.* Liſtiglijk ontneemen. *Filouter, eſcroquer, eſcamotter.*
‡ Hij luisde 't besje veel gelds af. *Il sira force argent de cette bonne vieille.*

A F M.

AFMAAIJEN. *w. w.* Met eene Zeiſſen afſnijden. *Faucher, moiſſonner, couper avec la faux*, ou *la faucille.*
* De dood maait ons leven af. *La mort termine nos jours.*
AFMAAKEN. *w. w.* Voltrekken. *Achever. finer, mettre la derniére main à quelque choſe.*
't Werk is maar half afgemaakt. *L'ouvrage n'eſt fait qu'à demi.*
* Afmaaken, ombrengen. *Tuer.*
Iemand voort afmaaken; eenen die op 't zieltoogen legt van kant helpen. *Donner le coup de grace à un patient, pour hâter ſa mort, & l'empêcher de languir.*
* Zig van iemand, *of* van eene zaak afmaaken. *Se défaire*, ou *ſe délivrer de quelqu'un*, ou *de quelque choſe.*
* Eene zaak afmaaken, *of* bijleggen. *Terminer, vuider*, ou *accommoder une affaire. Accorder.*
Hij heeft het met den Schout afgemaakt. *Il s'eſt accommodé avec le Baillif.*
Afmaaking. Na de afmaaking van zijne taak. *Après avoir achevé ſa tâche.*
* Afmaaking van een verſchil. *Accommodement d'un différend.*
AFMAALEN. *w. w.* Affchilderen. *Peindre quelqu'un, faire ſon portrait.*
* De verwen ontbreeken mij om de afgrijzelijkheid dier zaake naar het leeven af te maalen. *Les couleurs me manquent pour dépeindre au naturel l'horreur de cet attentat.*
AFMAANEN. *w. w.* Ontraaden. *Diſſuader, déconſeiller, détourner, conſeiller de ne point faire une choſe.*
Hij maande hem ſterk van den oorlog af. *Il lui déconſeilla fortement d'entreprendre la guerre.*
Afmaning. *z. v.* Ontrading. *Diſſuaſion.*
AFMATTEN. *w. w.* Vermoeijen. *Fatiguer, laſſer.*
Het leger was heel afgemat. *L'armée étoit accablée de fatigues.*
Zig afmatten. Zig vermoeijen. *Se fatiguer, ſe laſſer.*
Afmatting. *z. v.* Vermoeijing. *Fatigue, laſſitude cauſée par une grande fatigue.*
AFMEETEN. *w. w.* Ergens de maat van neemen. *Meſurer, prendre la meſure de quelque choſe.*
* Afmeeten. Verdeelen, *Partager, diviſer.*
Hij meet zijnen tijd wel af. *Il partage bien ſon tems.*
* Afmeeten. Afneemen, giſſen. *Juger, conjecturer. conclure.*
Daar uit kond gij wel afmeeten dat enz. *Vous pouvez bien juger delà que &c.*
Afmeeting. *z. v. Meſure, action de meſurer.*
* De afmeeting des tijds. *La meſure ou le partage du tems.*
AFMENNEN. *w. w.* Een paerd afmennen, *of* den bek afrijden. *Surmener un cheval.*
De paerden uit eenen quaaden weg afmennen. *Retirer les chevaux d'un mauvais chemin.*
AFMIKKEN. *g. w. Viſer, mirer, regarder fixement.*
AFMOLMEN. *g. w.* Uitmolmen. *Se vermouler (mot qui ſe dit du bois.)*
Dat hout molmt heel af. *Ce bois devient tout vermoulu.*
AFMUUREN. *w. w.* Met eenen muur afſchieten. *Séparer par un mur.*

A F N.

AFNAAIJEN. *w. w. Achever de coudre.* De naaiſter heeft al uw goed afgenaaid. *La couturiére a achevé de coudre tout votre linge.*
AFNEEMEN. *w. w. Oter, lever.* Neem alle uwe boeken van de tafel af. *Otez tous vos livres de deſſus la table.*
Zijnen hoed afneemen. *Oter ſon chapeau. Se découvrir.*
De kaarten afneemen, afheſſen. *Couper les cartes.*
Afneemen. Met geweld neemen. *Ravir, ôter, enlever.*
De dief nam hem zijnen mantel af. *Le voleur lui emporta ſon manteau.*
* Iemand eene boete afneemen, *of* doen betaalen. *Faire payer l'amende à quelqu'un.*
Afneemen. Korten, kleinder maaken. *Acourcir, racourcir, faire plus petit.*
* Afneemen. Giſſen, oordeelen. *Juger, conjecturer, conclure.*
Uit die reden kon hij ligtelijk afneemen, dat, enz. *Il put juger facilement, par ce diſcours, que, &c.*
* Iemand iets wel, *of* qualijk afneemen. *Prendre ce que quelqu'un dit, en bonne*, ou *en mauvaiſe part.*
Afneemen. *g. w.* Vervallen. *Tomber en décadence, s'affoiblir.*
Het Keizerrijk nam zeer af na Karel de Groote. *L'Empire perdit beaucoup de ſes forces après Charlemagne: Il eſt devenu fort foible depuis cet Empereur.*
Afneemen. Door ziekte verzwakken. *Diminuer, amaigrir, s'affoiblir par quelque maladie. Décroitre.*
De koorts neemt af, is aan 't afneemen. *La fiévre eſt ſur ſon déclin, elle diminue & commence à ſe paſſer.*
Afneeming. *z. v.* Verval. *Décadence, déclin, affoibliſſement, diminution de forces.*
De afneeming van 't Rijk. *Le déclin*, ou *la décadence de l'Empire.*
Afneeming, *of* vermindering van eene ziekte. *Le déclin d'une maladie.*
Afneeming van de koortze. *Déclin de la fiévre.*
AFNIJPEN. *w. w.* Met tangen afrukken. *Arracher en pinçant.*
Ravaillac, die Hendrik den IV. Koning van Vrankrijk vermoordde, wierd het vleeſch afgeneepen. *Ravaillac qui aſſaſſina Henri IV. Roi de France, fut tenaillé.*
* 't Volk veel gelds afnijpen. *Epuiſer le peuple d'argent.*

A F P.

AFPAALEN. *w. w.* Met paalen affcheiden. *Borner, ſéparer par des bornes.*
Die akker is daar afgepaald. *Voilà les bornes de ce champ.*
Afpaaling. *z. v.* Paalen die 't eene land van 't andere ſcheiden. *Bornes, limites qui ſéparent une piéce de terre d'une autre*, ou *l'action de borner.*
AFPARSSEN, *of* Afperſſen. *w. w.* Afdwingen. *Extorquer, tirer par violence, faire des concuſſions.*
Hij parſt het volk veel gelds af. *Il extorque beaucoup d'argent du peuple.*
Een boek afparſſen. *Mettre un livre ſous preſſe.*
Afparſſing. *z. v.* Afkneveling. *Extorſion, concuſſion, exaction.*
Afpaſſen. *w. w.* Afmeeten. *Compaſſer, régler les compartimens.*
AFPEILEN, *zie* Peilen.
AFPELLEN. *w. w.* Den baſt ergens van afdoen. *Peler, ôter la peau, l'écorce*, ou *la pelure de quelque choſe.*
Afpellen. Uitdoppen. *zie* Pellen.
AFPERKEN. *w. w. Parquer. Eſpacer, ſéparer.*
Afperking. *z. v. L'action de parquer*, ou *d'eſpacer. Séparation des ſalines, des troupeaux &c.*
AFPERSSEN. *zie* Afparſſen.
AFPEUTEREN. *w. w. zie* Afpluizen.
AFPLUIZEN. *w. w.* Afpeuteren. *Enlever en gratant.*
Dat kind pluiſt telkens de roof af van het zweer. *Cet enfant enléve toujours la croûte de l'ulcére.*
AFPLUKKEN. *w. w.* Plukken. *Cueillir.*
Appelen afplukken. *Cueillir des pommes.*
Afplukken, alles afplukken. *Cueillir tout.*
AFPRAATEN. *w. w.* Afraaden. *Déconſeiller, diſſuader, empêcher par ſes diſcours qu'une choſe ne ſe faſſe.*
Afpragchen. *w. w.* Iemand geld afpragchen. *zie* Uitkloppen.
AFPREEKEN. Afraden. *zie* Afraden.

A F R.

AFRAADEN. *w. w.* Ontraaden. *Diſſuader, détourner, déconſeiller.*
Hij raadde dat den Vorſt ſterk af. *Il diſſuada fort cela au Prince.*
Afraading. *z. v.* Ontrading. *Diſſuaſion, avis qui tend à déconſeiller quelque choſe.*
AFRAAKEN. *g. w.* Ergens afraaken. *Se ſauver, ſe garantir d'un péril, éviter une diſgrace, ſe tirer de quelque choſe de fâcheux.*
't Schip raakte 'er nog gelukkig af. *Le vaiſſeau s'en ſauva encore heureuſement.*
Afraaken. Ik zal 'er wel afraaken. *Je ſaurai bien m'en tirer.*
Afraaken, van den hoop afraaken. *S'écarter de la troupe.*
Van zijn ſtuk afraaken. *S'écarter de ſon ſujet.*
Van den regten weg afraaken, verdwaalen. *S'égarer, quiter le droit chemin.*
AFRASPEN. *w. w. Raper; froter ſur une rape. zie* Raspen.
AFREEKENEN. *g. en w. w.* Eene rekening effenen. *Compter enſemble; vuider un compte; le liquider.*
Afreekenen. *w. w.* Aftrekken. *Déduire*, ou *rabattre d'un compte.*
Zijne voorouders van een oud geſlagt af reekenen. *Faire preuve de nobleſſe, montrer*

Digitized by Google

montrer l'antiquité de ſa nobleſſe en remontant de père en fils.

Afreckening. z. v. Slot van rekening. *Liquidation, ſolde de compte.*

Bij afreekening blijft hij mij 100 guldens ſchuldig. *Par ſolde de compte il me redoit cent francs.*

‡ AFREEPEN. w. w. Een kleed afreepen. *Uſer un habit à force de ramper & de ſe trainer.*

AFREGTEN, *of* Afrigten. w. w. Oeffenen. *Dreſſer, exercer.*

AFREIKEN. *zie* Aanreiken.

AFREIS. z. v. Vertrek, affcheid. *Départ.*

AFRIGTEN. *zie* Afregten.

Een paerd afrigten. *Dreſſer un cheval.*

AFRIJDEN. g. w. Naar beneden rijden. *Deſcendre d'un lieu à cheval*, ou *en chariot.*

Wij reeden te paerd den berg af. *Nous deſcendimes la montagne à cheval.*

Afrijden. *Partir à cheval*, ou *en voiture.*

Een paerd afrijden, *of* den bek afrijden. *Haraſſer un cheval, le mettre ſur les dents.*

AFRIJSSELEN. g. w. Afbrokkelen. Met ſtukjes uitvallen. *Tomber par piéces.*

Die muur rijſſelt heel af. *Ce mur ſe briſe tout, tombe en piéces.*

AFRIJTEN. *zie* Affcheuren.

AFRIKA *of* AFRICA. z. v. Een der vier deelen van den Aardbodem. *Afrique, l'une des quatre parties de la Terre habitable.*

Afrikaan. *bijv. w.* Van Afrika. *Africain, d'Afrique.*

De Afrikaanſche kuſten. *Les côtes d'Afrique.*

Afrikaan, ſoort van bloem. *Oeillet d'Inde.*

AFROEPEN. w. w. Iemand afroepen. *Appeller quelqu'un pour le faire deſcendre.*

Afroepen. Afkondigen. *Publier, proclamer.*

De huwelijksgeboden afroepen. *Publier les bans, les annonces.*

Afroeping. z. v. Afkondiging. *Proclamation, publication.*

AFROESTEN. *zie* Verroeſten.

AFROLLEN. g. w. Nederwaarts rollen. *Rouler de haut en bas. Tomber en roulant. zie* Afwentelen.

Afrollen. w. w. *Dérouler, ôter en roulant.*

AFRONDEN. w. w. Rond maaken, *of* ſnijden. *Arrondir, couper en rond.*

AFROSSEN. w. w. Afslaan. *Battre, roſſer.*

AFROTTEN. *zie* Verrotten.

‡ AFROTSEN. w. w. Zijne kleederen afrotſen. *Uſer ſes habits à force de courir, de trotter & de ſe traîner.*

AFRUILEN. w. w. Iemand iets afruilen. *Echanger. Troquer quelque choſe avec quelqu'un.*

AFRUKKEN. w. w. Met geweld aftrekken. *Arracher*, ou *ôter par force.*

* Eenen huichelaar den grijns afrukken. *Oter le maſque à un hypocrite.*

A F S.

AFSCHAAVEN. w. w. *Raboter; polir le bois avec le rabot.*

Affchaafzel. z. g. Krullen. *Copeaux, morceaux de bois qu'on emporte avec le rabot.*

AFSCHADUWEN. w. w. Verbeelden, duiſterlijk vertoonen. *Repréſenter obſcurément. figurer.*

De Kerkzedige Wet ſchaduwde Chriſtus af. *La Loi cérémonielle figuroit Jéſus-Chriſt.*

Affchaduwing. z. v. Duiſtere verbeelding. *Ombre, type, repréſentation, figure.*

AFSCHAFFEN. w. w. Vernietigen, te niet doen. *Caſſer, annuler, abolir, retrancher.*

De Kerkzedige Wet is afgeſchaft. *La Loi cérémonielle eſt abolie.*

Een misbruik affchaffen. *Retrancher un abus.*

* Affchaffen. Laaten gaan. *Congédier, caſſer.*

Zijne dienſtboden affchaffen. *Congédier ſes domeſtiques.*

* Eenig gezelſchap affchaffen; niet meer met het zelve verkeeren. *Se défaire de quelque compagnie; ne la plus fréquenter.*

Affchaffing. z. v. Vernietiging. *Abolition, abrogation.*

Affchaffing van eene wet, van eene gewoonte. *Abolition d'une loi, d'une coutume.*

AFSCHAMPEN. g. w. Even raaken. *Effleurer, ſe renverſer en dehors, friſer.*

De bijl ſchampte af. *La hache ſe renverſa en dehors.*

AFSCHANSSEN. w. w. Beſchanſſen. *Fortifier, environner de retranchemens.*

Het leger lag rondom afgeſchanſt. *L'Armée étoit dans les retranchemens.*

Affchanſſing. z. v. Beſchanſſing. *Fortification, action d'environner de lignes*, ou *de retranchemens.*

AFSCHEEPEN. w. w. Met een ſchip afzenden. *Envoyer*, ou *expédier par eau.*

Iemand, *of* eenige waaren affcheepen. *Faire embarquer quelqu'un*, ou *quelques marchandiſes.*

‡ Affcheepen. Iemand affcheepen. *Se défaire de quelqu'un, s'en débaraſſer.*

AFSCHEEREN. w. w. Met eene ſcheer, enz. affnijden. *Raſer, tondre entiérement.*

AFSCHEID. z. g. *Congé, adieu.*

Van iemand zijn affcheid neemen. *Prendre congé de quelqu'un.*

Iemand zijn affcheid geeven. *Donner à quelqu'un ſon congé; le congédier.*

Affcheidbrief. z. m. *Congé, paſſeport.*

Affcheiden. g. w. Van iemand affcheiden. *Quitter quelqu'un, ſe ſéparer de lui.*

Ergens van affcheiden. Iets verkoopen. *Se défaire de quelque choſe, la vendre.*

Van een werk affcheiden; aan een werk niet meer doen. *Quitter un ouvrage; ceſſer d'y travailler.*

* Affcheiden. Eindigen. *Se ſéparer, finir.*

Dat huis ſcheid daar van af. *La ſéparation de cette maiſon eſt en cet endroit.*

Het eerſte boek ſcheid daar af. *C'eſt-là où finit le premier livre.*

Affcheiden. w. w. *Séparer, diviſer.*

Eenen tuin in tweën affcheiden. *Séparer un jardin en deux.*

De bokken van de ſchaapen affcheiden. *Séparer les boucs d'avec les brebis.*

Zig affcheiden; zig afzonderen. *Se ſéparer, quitter, ſe défaire.*

Hij ſcheid zig van de waereld af. *Il quitte le monde, il ſe ſépare du monde.*

Affcheiding. z. v. Verdeeling, afzondering. *Séparation, diviſion.*

Eene kaſt met affcheidingen. *Une armoire avec des ſéparations.*

Zijne affcheiding van de Kerk baarde veel gerugts. *Sa ſéparation de l'Egliſe fit beaucoup de bruit.*

Affcheidpredikatie. z. v. *Sermon d'adieu.*

AFSCHELLEN. *zie* Schellen, de ſchel afdoen.

AFSCHERMEN. *zie* Afweeren.

AFSCHETZEN. w. w. *Crayonner, ébaucher.*

AFSCHEUREN. w. w. Afrukken. *Déchirer, arracher.*

Dat plakkaat is afgeſcheurd. *On a déchiré ce placard.*

Hij is zoo verliefd dat hij van zijne vrijſter niet af te ſcheuren is. *Il eſt ſi éperdûment amoureux qu'on ne ſauroit l'arracher d'auprès de ſa maîtreſſe.*

Zig van de Kerk affcheuren. *Se ſéparer de l'Egliſe, faire ſchiſme.*

Affcheuring. z. v *L'action d'arracher*, ou *de déchirer.*

AFSCHIETEN. w. w. Loſſen. *Décharger, tirer, lâcher.*

Al het geſchut wierd te gelijk afgeſchoten. *On fit une décharge de toute l'artillerie.*

Affchieten. Door een middelſchot verdeelen. *Séparer par une cloiſon*, ou *par un entre-deux.*

Die kamer is van de andere afgeſchoten. *Cette chambre eſt ſéparée de l'autre.*

Affchieten. g. w. Uitglijden. *Gliſſer.*

Mijn voet ſchoot af. *Le pied me gliſſa.*

Affchieting. *zie* Affchutzel.

AFSCHIJNEN. g. w. Afblinken. *Reluire, luire, briller, éclater, reſplendir.*

Het vuur ſchijnt wel af. *Le feu flambe bien*, ou *il eſt fort clair.*

Affchijnzel. z. g. Weêrglans. *Splendeur, éclat.*

Chriſtus is het affchijnzel van Gods heerlijkheid. *Jéſus-Chriſt eſt la reſplendeur de la gloire de Dieu.*

AFSCHIKKEN. w. w. Afzenden. *Dépêcher, envoyer*

* AFSCHILDEREN. w. w. Beſchrijven. *Dépeindre, repréſenter, décrire, faire le portrait* ou *la deſcription de quelqu'un* ou *de quelque choſe.*

Een ſtuk affchilderen, *of* opmaaken. *Achever un tableau, y mettre la dernière main.*

AFSCHILFEREN. g. w. Met ſchilfers afbreeken. *S'écailler.*

Die ſteen ſchilfert heel af. *Cette pierre tombe en piéces, s'écaille tout-à-fait.*

AFSCHILLEN. w. w. Schillen. *Peler, ôter l'écorce.*

AFSCHITTEREN. g. w. Affchijnen. *Briller, éclater, reluire.*

AFSCHOPPEN. w. w. Van boven neêrſchoppen. *Jetter à coups de pied de haut en bas.*

* Eenen Koning van den throon afſchoppen. *Détrôner un Roi, le renverſer de ſon trône.*

AFSCHOUWELIJK, *bijv. w.* Verfoeijelijk, leelijk. *Difforme, horrible, affreux.*

Dat is eene affchouwelijke zaak. *Voilà une choſe horrible.*

Affchouwen. z. v. Afkeer. *Averſion, horreur.*

Ergens een affchouwen van hebben. *Avoir quelque choſe en horreur.*

AFSCHRAAPEN, affchrabben. *zie* Afſchrabben.

Affchraapzel. *zie* Affchrabzel.

AFSCHRABBEN. w. w. Affchrapen. *Racler, ratiſſer.*

Affchrabzel. z. g. *Ratiſſure, raclure.*

AFSCHRAPPEN. *zie* Affchrabben.

AFSCHRIFT. z. g. Naſchrift. *Copie.*

Affchrijven. w. w. Uitſchrijven. *Copier, tranſcrire.*

Affchrijven. *Achever d'écrire, écrire entiérement.*

Een werk affchrijven, *of* voltrekken. *Achever un ouvrage.*

Affchrijving. z. g. *L'action d'écrire tout depuis le commencement juſqu'à la fin.*

AFSCHRIK. z. m. Afkeerigheid. *Horreur, averſion.*

Affchrikken. w. w. Afkeerig maaken. *Donner de l'horreur, cauſer de l'averſion.*

AFSCHROBBEN. w. w. Met water afboenen.

Digitized by Google

boenen. *Nettoyer en frottant avec de l'eau & un balai.*

AFSCHROEIJEN. *w. w.* Afbranden. *Oter une partie d'un tout par le moyen d'un fer chaud.*

Affchroeijen. Affnoeijen. *Rogner, couper tout autour.*

Dat ſtuk is wat afgeſchroeid. *Cette pièce eſt un peu rognée.*

AFSCHROOIJEN. *zie* Affchroeijen.

AFSCHUDDEN. *w. w. Secouer, faire tomber en secouant.*

Peeren, *of* pruimen affchudden. *Faire tomber des poires*, ou *des prunes en ſecouant l'arbre.*

* Iets van zijnen hals affchudden; zig ergens niet meê willen bemoeijen. *Se décharger d'une affaire, ne vouloir pas s'en mêler.*

* Het juk affchudden. *Secouer le joug.*

AFSCHUIMEN. *w. w. Ecumer, ôter l'écume.*

AFSCHUIVEN. *w. w. Pouſſer quelque choſe de haut en bas.*

Iets van den hals affchuiven. *Se tirer d'une affaire, s'en diſculper, nier qu'on y ait eu part.*

AFSCHUTTEN. *w. w.* Met een ſchutzel affcheiden. *Séparer par une cloiſon.*

* Iets affchutten, *of* afkeeren. *Repouſſer*, ou *parer quelque coup, l'éviter.*

Affchutzel. *z. g.* Schutting. *Séparation, cloiſon.*

Affchutting. *z. v. zie* Affchutzel.

AFSCHUUREN. *w. w.* Schoon maaken. *Ecurer, nettoyer.*

* Iemand de huid affchuuren. *Roſſer, étriller d'importance.*

AFSCHUWELIJK, verfoeijelijk. *bijv. w. Horrible, épouvantable, effroyable, déteſtable, hideux, affreux.*

Affchuwelijkheid. *z. v. Horreur, ce qui rend une choſe horrible &c.*

AFSLAAN. *w. w. Abattre, faire tomber à coups de bâton.*

Nooten afflaan. *Abattre des noix.*

* Afflaan. Afweeren. *Repouſſer, faire reculer.*

Wij ſloegen den vijand driemaal af. *Nous repouſſâmes trois fois l'ennemi.*

Den vijanden hunnen leeftogt afflaan. *Prendre*, ou *enlever les vivres aux ennemis.*

* Iemand het hoofd afflaan. *Trancher la tête*, ou *couper le col à quelqu'un.*

* Iemand luſtig afflaan. *Roſſer quelqu'un de la belle manière.*

* Afflaan. Op minder prijs ſtellen. *Rabattre, diminuer*, ou *baiſſer du prix.*

Hij wil 'er niets van afflaan. *Il n'en veut rien rabattre.*

* Afflaan. Ontzeggen, weigeren. *Refuſer, dénier, ne pas accorder, éconduire.*

Hij ſloeg zijn verzoek plat af. *Il lui refuſa abſolument*, ou *tout net ſa demande.*

* Afflaan. Bij den afflag verkoopen. *Vendre au rabais.*

* Afflaan. *g. w.* In prijs verminderen. *Rabaiſſer, diminuer de prix.*

Het koren ſlaat hand over hand af. *Le blé rabaiſſe tous les jours.*

AFSLAAVEN, zig afflaaven. *Se tuer, s'accabler de travail.*

AFSLAG. *z. m.* Daling van prijs. *Rabais, diminution de prix.*

Bij den afflag verkoopen. *Vendre au rabais.*

* Afflag. Weigering. *Refus.*

Den afflag van dat verzoek kon hij qualijk verdouwen. *Il eut bien de la peine à digérer ce refus.*

Afflager. *z. m.* Erfhuismeeſter. *Celui qui préſide aux encans, vendeur public.*

* Afflager van de vis. *Le crieur public qui vend le poiſſon au rabais.*

AFSLEEPEN. *w. w.* Van boven ſleepen. *Traîner de haut en bas.*

Hij wierd van den trap afgeſleept. *On le traîna du haut en bas des degrés.*

AFSLIBBEREN. *zie* Afglijden.

AFSLIJPEN. *w. w.* Door ſlijpen afneemen. *Aiguiſer, ôter un peu en aiguiſant.*

AFSLIJTEN. *w. w.* Verſlijten. *Uſer entiérement, conſumer quelque choſe à force de s'en ſervir.*

Een kleed afſlijten. *Uſer un habit.*

AFSLINGEREN. *g. w.* Door ſlingeren ergens van afvallen. *Tomber en tournoyant.*

Hij ſlingerde van 't ſchip af. *Il tomba du vaiſſeau dans la mer.*

AFSLIPPEN. *zie* Afglijden.

‡ AFSLONZEN. *w. w.* Op eene ſlordige wijze verſlijten. Zijne kleederen afſlonzen. *Uſer ſes habits d'une manière malpropre. Friper ſes habits.*

AFSLOOVEN. Zig afſlooven. *Se tuer, ſe crever à force de travailler, ſe mettre ſur les dents.*

Hij ſlooft zig af aan dat werk. *Il ſe tue en travaillant à cet ouvrage.*

Hij ſlooft zig af met rijmen, waarom ſchrijft hij niet in onrijm? *Il ſe tue à rimer, que n'écrit-il en proſe?*

AFSLUITEN. *w. w. Fermer, ſéparer.*

Eene weide afſluiten. *Clorre un pré.*

Afſluiting. *z. v. L'Action de fermer, de clorre*, ou *de ſéparer.*

AFSMAKKEN. *zie* Afgooijen.

AFSMEEKEN. *w. w.* Iemand iets affmeeken. *Implorer, impétrer, obtenir par priéres.*

AFSMEEKING. *z. v. Deprecation.*

‡ AFSMEEREN. *w. w.* Afroſſen. *Battre, roſſer, étriller.*

AFSMEKEN. *zie* Affmeeken.

AFSMELTEN. *g. w.* Door hitte afloopen. *Se fondre par la chaleur du feu, en parlant d'un plat ou de quelqu'autre vaſe de cuiſine, d'un chandelier d'étain &c.*

AFSMEREN. *zie* Affmeeren.

AFSMIJTEN. *w. w.* Afgooijen, afwerpen. *Jetter de haut en bas.*

AFSNIJDEN. *w. w. Couper, trancher, rogner.*

Iemand neus en ooren affnijden. *Couper le nez & les oreilles à quelqu'un.*

Een boek affnijden. *Rogner un livre.*

* Iemands gezelſchap affnijden. *Fauſſer compagnie, rompre tout commerce avec quelqu'un.*

* Iemand alle hoop affnijden. *Oter toute eſpérance à quelqu'un.*

* Den vijanden den weg affnijden. *Couper le chemin aux ennemis.*

* Eenen zondaar van de Kerk affnijden. *Retrancher un pecheur du corps de l'Egliſe; l'excommunier.*

* Eenige Kerkgebruiken affnijden, *of* te niet doen. *Abolir quelques cérémonies de l'Egliſe.*

Affnijding. *z. v.* Afkapping. *Retranchement, coupe, taille.*

* Affnijding. Verſchanſſing binnen in eene plaats. *Retranchement qu'on fait au-dedans d'un fort*, ou *d'une place aſſiégée.*

* De affnijding van de Kerk. *L'Excommunication de l'Egliſe.*

* Affnijding, *of* affchaffing van eenige gebruiken. *Abolition de quelques coutumes.*

Affnijdſel. *z. g.* Snippelingen. *Rognures, retailles. Morceaux inutiles qu'on a coupés de quelque choſe.*

AFSNIPPEREN. *w. w. Couper en petites piéces.*

AFSNOEIJEN. *zie* Snoeijen.

Affnoeizel. *zie* Snoeizel.

AFSNUITEN. *w. w. Moucher.*

Zijnen neus affnuiten. *Se moucher.*

AFSPAANEN. *w. w. zie* Spaanen.

AFSPEENEN. *w. w. zie* Speenen.

AFSPANNEN. *zie* Ontſpannen.

AFSPINNEN. *w. w.* Eenig vlas affpinnen. *Achever de filer quelques quenouillées de lin.*

* Affpinnen. Eindigen, ten einde brengen. *Finir, achever, mettre fin à quelque choſe.*

Die dat ſpel gerokkend heeft mag het affpinnen. *Que celui qui a brouillé cette fuſée la démêle. Que celui qui a entrepris la choſe en vienne à bout.*

AFSPITTEN, uitgraven. *w. w. Bêcher, couper avec la bêche.*

Affpitten, van 't ſpit haalen. *w. w. Tirer de la broche.*

AFSPLIJTEN. *g. w.* Affſpringen. *Se crevaſſer; ſe fendre par éclats.*

AFSPOELEN. *w. w.* Met water reinigen. *Rincer, laver. Nettoyer dans l'eau.*

Affpoelen. *g. w.* Wegdrijven. *Etre entraîné par la force de l'eau.*

Daar is een ſtuk van den dijk afgeſpoeld. *L'eau a emporté une partie de la digue.*

* De zwarigheid met een glaasje affpoelen. *Se divertir, Noyer le chagrin dans le vin.*

Affpoelen. *Verwers woord. Reviquer.*

AFSPRAAK. *z. v.* Mondeling verdrag. *Convention* ou *promeſſe verbale.*

Affpreeken. *w. w.* Iets voor iemand affpreeken. *Se faire garand pour quelqu'un qui veut acheter quelque choſe.*

Iets t'zamen affpreeken, *of* vaſtſtellen om te doen. *Arrêter enſemble quelque choſe verbalement, concerter quelque choſe, convenir de quelque choſe.*

AFSPRINGEN. *g. w.* Nederwaarts ſpringen. *Sauter de haut en bas.*

* Affſpringen. *g. w.* Met ſtukken uitſpringen. *Se briſer peu à peu par de petits éclats qui ſe détachent de la ſuperficie d'une choſe.*

* Hij ſpringt telkens van zijne reden af. *Il change à tous momens de propos, il fait un coq-à-l'ane, il fait des digreſſions à chaque pas.*

AFSTAAN. *g. w.* Affſtand doen. *Quitter, faire ceſſion, céder, ſe déſiſter.*

Hij ſtond van den koop af. *Il ne tint pas le marché.*

Ik wil van mijn regt niet afſtaan. *Je ne veux rien céder*, ou *relâcher de mon droit.*

Van een proces afſtaan. *Se déſiſter d'un procès.*

* Afſtaan. Verlaaten. *Quitter, abandonner.*

Staa af van zonden. *Quittez le vice.*

Staa daar wat af: blijft daar wat van daan. *Retirez-vous un peu delà.*

* Afſtaan. Van gelegen zijn. *Etre éloigné, être diſtant.*

De Kerk ſtaat een ſtuk weegs van 't dorp af. *Le temple eſt à quelque diſtance du village.*

Affſtand. *z. v.* Afgelegenheid. *Eloignément, diſtance.*

Affſtand. *In 't gerigt. Devetiſſement.*

Affſtand. Overdragt. *Ceſſion.*

Affſtand doen; overgeeven. *Céder, abandonner, faire ceſſion.*

Hij deed affſtand van al zijn goed bij zijn

Digitized by Google

zijn leven. *Il fit ceſſion de tous ſes biens pendant ſa vie.*
Afſtand doen van zijn regt. *Céder de ſon droit.*
*Afſtand van zonden doen. *Quitter le péché; abandonner le vice.*
Afſtaande. *d. w.* Afgeleegen. *Eloigné, diſtant.*
Afſtandig. *bijv. w.* Van de waaren ſpreekende. *A vendre, dont on voudroit ſe défaire.*
AFSTAPPEN. *g. w.* Stappende afstreeden. *Deſcendre, mettre pied à terre.*
*Van zijn regt afſtappen; in zijn regt toegeeven. *Ceder*, ou *relâcher de ſon droit.*
AFSTEEKEN. *g. w.* Afvaaren, van land ſteeken. *Dériver, éloigner le bateau de terre avec les crocs; partir.*
De ſchuit is even afgeſtooken. *Le bateau ne fait que de partir.*
Van zijne goederen afſteeken. *Diminuer*, ou *conſumer ſon bien.*
Afſteeken. Aftoonen. *Paroître, avoir de l'éclat, éclater, donner dans la vue.*
Zwart op wit ſteekt wel af. *Le noir éclatte bien ſur le blanc.*
Die kleur ſteekt te veel af. *Cette couleur donne trop dans la vue.*
Iemand de loef afſteeken. *Spreekw. Damer le pion à quelqu'un.*
Eene legerplaats afſteeken. *Tracer* ou *marquer un camp.*
Een Varken de keel afſteeken. *Tuer, égorger un pourceau.*
Van zig afſteeken. *Parer les coups qu'on nous porte.*
Een vat wijn afſteeken. *Verſer, ſurvuider, verſer le vin en d'autres vaiſſeaux.*
Afſteeking. *z. v.* Vertrek van de ſchuit. *Départ du bateau.*
AFSTEELEN. *w. w.* Afneemen. *Dérober, voler, ravir.*
Mij is veel gelds afgeſtoolen. *On m'a volé beaucoup d'argent.*
AFSTELLEN. *w. w.* Afzetten. *Oter, mettre bas, dépoſer, décharger, abolir.*
Eenige ſchattingen afſtellen. *Décharger le peuple de quelques ſubſides.*
AFSTEMMEN. *w. w.* Verwerpen. *Rejetter, refuſer, contredire, s'oppoſer.*
Ik ſtemde dien voorſlag af. *Je m'oppoſai à cette propoſition.*
AFSTERVEN. *g. w.* *Mourir.*
Haar man ſtierf haar vroeg af. *Elle perdit ſon mari de bonne heure.*
Mij is veel vee afgeſtorven. *Il m'eſt mort beaucoup de bétail.*
*Afſterven. Afneemen, verminderen. *Diminuer, ſe refroidir.*
Onze vriendſchap ſterft heel af. *Notre amitié ſe refroidit entiérement.*
* De waereld afſterven; geen liefde meer tot de waereld hebben. *Mourir au monde, n'avoir plus d'inclination*, ou *d'attachement au monde.*
Afſterving. *z. v.* Verlies door den dood. *Perte qu'on fait de quelqu'un par ſa mort.*
*De afſterving van den ouden menſch. *La mort du vieil-homme.*
AFSTIEREN. *zie* Afſtuuren.
AFSTIJGEN. *g. w.* Afklimmen. *Deſcendre.*
Van 't paerd afſtijgen, *of beeter* van 't paerd ſtijgen. *Deſcendre de cheval, mettre pied à terre.*
Afſtijging van 't paerd. *Action de deſcendre de cheval.*
AFSTOFFEN. *w. w.* De ſtof afveegen. *Oter la pouſſiére, épouſſeter.*
AFSTOMPEN. *w. w.* Stomper maaken. *Emouſſer, éter la pointe.*
AFSTOOTEN. *w. w. Jetter*, ou *faire ſauter de haut en bas.*
Zij ſtieten hem van de trappen af. *Ils lui firent ſauter les degrés.*
Eenen dief van de leer afſtooten. *Pouſſer un voleur en bas de l'échelle.*
Hij ſtiet met zijnen degen wakker van zig af. *Il ſe défendit vigoureuſement avec ſon épée, il porta de vigoureux coups.*
*Laat dat op mij afſtooten, *of* aankoomen. *Laiſſez-moi ce ſoin, je me charge de cela.*
‡ Zijne hoorens afſtoooten; tam en bezadigd worden. *S'Aprivoiſer, devenir ſage à ſes dépens*, proprement *s'écorner.*
AFSTORTEN. *g. w. Tomber de haut en bas.*
Afſtorten. *w. w. Jetter de haut en bas.*
AFSTRAALEN. *g. w.* Met ſtraalen afſchijnen. *Rayonner, reſplendir.*
Afſtraaling. *z. v.* Afſchijnzel. *Splendeur, lueur, lumiére que les rayons répandent.*
AFSTRIJKEN. *w. w. Abaiſſer, mettre bas.*
Zijnen broek afſtrijken. *Mettre bas ſes chauſſes, ſa culote.*
De koornmaat afſtrijken. *Paſſer le rouleau ſur un boiſſeau de bled, raſer le bled.*
AFSTROOMEN. *g. w. Découler.*
AFSTROOPEN. *w. w.* Afvillen. *Ecorcher, éter*, ou *enlever la peau.*
*Het land afſtroopen, *of* plonderen. *Piller*, ou *ravager le pays.*
Afſtrooping. *z. v. L'Action d'écorcher, excoriation.*
AFSTUITEN. *g. w.* Ergens op afſtuiten. *Reſaillir, rebondir.*
*Ik zal het op hem laaten afſtuiten. *Je m'en déchargerai ſur lui.*
Afſtuiting. *z. v. Rebondiſſement, rejaillisſement.*
AFSTUIVEN. *g. w.* Ik zag het zand van den berg afſtuiven. *Je vis que le vent enlevoit le ſable de la montagne.*
‡ Hij ſtoof de kamer af. *Il deſcendit promptement de la chambre.*
AFSTUUREN. Afvaardigen, afzenden. *Dépécher, envoyer.*

A F T.

AFTAPPEN. *w. w. Tirer quelque choſe d'un vaiſſeau pour le mettre dans un autre.*
Wijn in fleſſen aftappen. *Mettre du vin en bouteilles.*
't Water uit eene gragt aftappen. *Faire écouler l'eau d'un foſſé, épuiſer un canal.*
Eene gragt aftappen. *Saigner un foſſé.*
Iemand bloed aftappen. *Saigner quelqu'un, tirer du ſang à quelqu'un.*
AFTARNEN. *zie* Aftornen.
AFTEKENAAR. *z. m. Deſſinateur.*
AFTEEKENEN. *w. w. Deſſiner, marquer, tracer.*
Die man is naar 't leven afgeteekend. *Cet homme eſt deſſiné au naturel.*
Afteekening. *z. v.* Tekening. *Deſſein.*
AFTELLEN. *Drukkersw.* Eenig ſchrift aftellen. *Compter une copie.*
Dat werk word heel afgeteld. *On compte toute la copie.*
AFTILLEN. *w. w.* Afheffen, afbeuren. *Oter* ou *deſcendre en ſoulevant.*
AFTOGT. *z. m.* Het aftrekken van een leger. *Retraite d'une armée.*
Den aftogt blaazen. *Sonner la retraite.*
Den aftogt ſlaan. *Battre la retraite.*
AFTORNEN. *w. w. Découdre entiérement.*
AFTOUWEN, bereiden. *Looijers w. Préparer.* De vellen aftouwen. *Préparer les peaux.*
Aftouwen, afroſſen. *zie* Afroſſen.
AFTREEDEN. *g. w.* Afklimmen. *Deſcendre.*
Hij trad van den wagen af. *Il deſcendit du chariot.*
Van den weg aftreeden. *Se détourner*, ou *s'écarter du chemin.*
Eenen weg aftreeden, *of* met treeden afmeeten. *Meſurer par ſes pas la longueur du chemin.*
* Van 't deugden pad aftreeden. *Se détourner*, ou *s'écarter du chemin de la vertu.*
Aftreeding. *z. v.* Afmeeting met treeden. *Action de meſurer par les pas.*
AFTREK. *z. m.* Sleet, vertiering. *Conſomption, débit, vente.*
Dat boek heeft weinig aftrek. *Ce livre n'eſt pas de débit.*
Aftrekken. *Retrancher, ſouſtraire, abſtraire, tirer.*
Aftrekken. *g. w. Se retirer, faire retraite.*
Aftrekken. Van de wagt trekken. *Deſcendre la garde.*
Wijn aftrekken. *Tirer du vin à clair.*
Aftrekken. Afrukken. *w. w. Arracher.*
*Iets op eene rekening aftrekken. *Rabattre quelque choſe ſur un compte.*
*Iemand van zijn voornemen aftrekken. *Détourner quelqu'un de ſon deſſein.*
*Haar hart is heel van hem afgetrokken. *Il n'a plus d'empire ſur ſon cœur; elle a perdu toute affection pour lui.*
Aftrekking. *z. v. Déduction, ſouſtraction, abſtraction.*
AFTROETELEN, afvleijen. *zie* Afvleijen.
‡ AFTROGGELEN. *w. w.* Afbedelen. *Mendier, obtenir par flatterie*, ou *par importunité.*
AFTROMMEN. *w. w. Publier au ſon du tambour.*
AFTROMPETTEN. *w. w.* Met trompet geblaas afkondigen. *Publier à ſon de trompe.*
AFTROONEN. *w. w.* Vleijende verzoeken *Obtenir en flattant, & en cajolant.*
AFTUIMELEN. *g. w.* Afbuitelen. *Culbuter, tomber en roulant de haut en bas.*
AFTUINEN. *w. w.* Afheinen. *Environner*, ou *fermer d'une haye, enclorre.*
Eenen akker aftuinen. *Environner un champ d'une haye.*
Aftuining. *z. v.* Omtuining. *L'action d'environner*, ou *de fermer d'une haye.*

A F V.

AFVAAGEN. *w. w. zie* Afveegen.
AFVAARDIGEN. *w. w.* Afzenden. *Dépécher, envoyer, expédier.*
Hij wierd naar den Koning afgevaardigd. *On le dépécha vers le Roi.*
‡ Iemand afvaardigen, *of* met woorden afzetten. *Se débarraſſer de quelqu'un, l'expédier en peu de mots.*
Afvaardiging. *z. v.* Afzending. *Envoi, action de dépécher*, ou *d'envoyer.*
AFVAAREN. *g. w.* Van land vaaren. *Quitter le bord, partir.*
De ſchuit zal te vier uuren afvaaren. *Le bateau doit partir à quatre heures.*
Na het afvaaren van de laatſte ſchuit. *Après le départ du dernier bateau.*
*Ergens wel, *of* qualijk afvaaren. *Se trouver bien*, ou *mal de quelque choſe.*
AFVAL. *z. m.* Afvalligheid, verzaking van 't geloof. *Apoſtaſie, abjuration de la foi.*
Afval, *of* overval tot de vijanden. *Déſertion, action des ſoldats qui paſſent du côté des ennemis.*
Afval van beeſten. *La fraiſure, les tripes, les pieds, & les entrailles des bêtes que l'on tue pour manger.*
* De afval van 't genot. 't Overſchot

Digitized by Google

van 't voordeel. *Le reſte du profit; l'anſe du panier.*

Afval. *Abattures.* Van vrugten ſprekende door den wind afgewaaid.

Afvallen. *g. w.* Van eene hoogte neêrſtorten. *Tomber de quelque hauteur.*

De leidekker viel van den tooren af. *Le couvreur tomba du haut de la tour.*

Afvallen. Verlaaten. *Se révolter, abjurer, abandonner, renoncer.*

Van zijn geloof afvallen. *Abjurer ſa religion, renoncer à ſa foi.*

Zij vielen den Koning af. *Ils ſe révoltérent contre le Roi.*

Afvallen. *Scheepsw. Dériver, être emporté par le vent* ou *par le courant.*

Afvallen [van den bloezem der boomen ſpreekende.] *Défleurir.*

De bloezem valt reeds van de boomen af. *Les arbres défleuriſſent déjà.*

* De wijn valt mij af. *Je ne trouve pas le vin auſſi bon que je croyois.*

* Die man is mij zeer afgevallen. *J'ai perdu beaucoup de l'eſtime que j'avois pour cet homme.*

Afvallig. *bijv. w.* Apoſtaat. *Révolté; qui ſe révolte, rebelle.*

Afvalligheid. *z. v.* Afval. *Apoſtaſie, révolte, changement de religion.*

Afvalling. *z. v. Chute, deſcente. Ecoulement de l'eau, dérive d'un vaiſſeau.*

AFVEEGEN. *w. w.* Met eenen borſtel ſchoon maaken. *Nettoyer avec des broſſes*, ou *des vergettes, épouſſéter.*

Afveegen. Afwrijven. *Nettoyer en frottant.*

De Plaatdrukkers veegen hunne plaaten telkens af. *Les Imprimeurs en tailles-douces nettoyent leurs eſtampes chaque fois qu'ils tirent.*

AFVERGEN. *w. w.* Iemand iets afvergen. *Demander inſtamment, exiger, prétendre.*

AFVERWEN. *g. w. Se détacher, s'effacer, en parlant des couleurs qui ſe détachent.*

AFVIJLEN. *w. w. Limer, ôter avec la lime.*

Afvijlzel. *z. g. Limaille.*

AFVILLEN. *w. w. Ecorcher, enlever la peau.*

Iemand levendig de huid afvillen. *Ecorcher quelqu'un tout vif.*

AFVLEIJEN. *w. w. zie* Vleijen.

AFVLIEGEN. *g. w.* Van eene hoogte afvliegen. *Voler de quelque hauteur.*

* Afvliegen. Schielijk afloopen. *Deſcendre vite*, ou *en hâte; courir vite de haut en bas.*

Hij vloog de trappen af op dat gerugt. *A ce bruit, il deſcendit précipitamment les degrés.*

AFVLIETEN. *g. w.* Afſtroomen. *Couler en deſcendant.*

AFVLIJMEN *w. w.* Met eene vlijm affnijden. *Enlever. Couper avec une lanceſte.*

AFVLOEIJEN. *g. w. Couler, deſcendre en coulant.*

AFVOERDER *z. m. Voiturier*, ou *Batelier qui amènent* ou *tranſportent les denrées.*

Afvoeren. *w. w.* De waaren met ſchuiten of wagens afvoeren. *Amener*, ou *deſcendre les marchandiſes avec des chariots ou des bateaux.*

Afvoering. *z. v. Tranſport de marchandiſes.*

AFVORDEREN. *w. w.* Afeiſchen. *Exiger, demander, prétendre.*

Iemand eenen eed afvorderen. *Exiger le ſerment de quelqu'un.*

AFVRAAGEN. *w. w. Demander.*

Afvraaging. *z. v. Demande.*

AFVRIJVEN. *zie* Afwrijven.

AFVRIJVING. *zie* Afwrijving.

A F W.

AFWAAIJEN. *g. w. Etre abattu, emporté par le vent.*

* De vlag laaten afwaaijen. *Arborer le pavillon.*

Afwaaijen. *w. w.* De wind zal den weêrhaan van den tooren afwaaijen. *Le vent emportera la girouette du clocher.*

AFWAGTEN. *w. w.* Verwagten. *Attendre.*

Zij durfden den vijand niet afwagten. *Il n'oſoient attendre l'ennemi.*

Ik zal afwagten wat 'er van koomt. *J'attendrai tout ce qui en pourra arriver.*

AFWALLEN. *w. w.* Met wallen beſluiten. *Environner de remparts, fermer de remparts.*

AFWASSCHEN. *w. w.* Met water reinigen. *Laver, nettoyer avec de l'eau, purifier.*

Ergens zijne handen afwaſſchen. Geen deel in eene zaak neemen. *Se laver les mains d'une choſe, s'en décharger, déclarer qu'on n'y prend point de part.*

* Al 't water van de zee zal hem die laſtering niet afwaſſchen. *Toute l'eau de la mer n'eſt pas capable de le laver de cette calomnie.*

* Afwaſſching. *z. v.* Reiniging. *Ablution, purification: Action de nettoyer en lavant.*

AFWATEREN. *g. w.* Afloopen. *S'écouler.*

Afwatering. *z. v.* Afloop van 't water. *Ecoulement de l'eau.*

AFWEEGEN. *w. w.* Een gedeelte ergens van afweegen. *Peſer une partie de quelque choſe.*

Ik zal u dertig pond van deeze zuiker afweegen. *Je vous péſerai trente livres de ce ſucre.*

AFWEEREN. *w. w.* Afkeeren, afwenden. *Repouſſer, détourner.*

Zij weerden den vijand mannelijk af. *Ils repouſſérent vigoureuſement l'ennemi.*

Hij is zodanig op het bouwen gezet, dat hij 'er niet van afteweeren is. *Il aime tant à bâtir qu'il eſt impoſſible de l'en détourner.*

Afweering. *z. v.* Afkeering. *Action de repouſſer*, ou *de détourner.*

AFWEESEN. *zie* Afweezen.

AFWEETEN, van iets weeten. *Savoir quelque choſe d'une affaire.*

Ik weet 'er niet af. *Je n'en ſai rien.*

AFWEEVEN. *w. w.* Linnen afweeven. *Achever d'ourdir une toile.*

AFWEEZEN. *g. w.* Afzijn. *Etre abſent.*

Afweezen, afgelegen zijn. *Etre diſtant, éloigné.*

Afweezen. *z. g. Abſence.*

Van iemand qualijk ſpreeken in zijn afweezen. *Médire de quelqu'un en ſon abſence.*

Afweezend, afweezig. *bijv. w.* Niet tegenwoordig. *Abſent, qui n'eſt pas préſent.*

Afweezendheid, afweezigheid. *z. v.* Afweezen. *Abſence, éloignement.*

Afweezig, enz. *zie* Afweezend, enz.

AFWEG. *z. m.* Zijdweg. *Détour, chemin écarté, ſentier détourné.*

Daar loopen veele afwegen in dat boſch. *Il y a pluſieurs ſentiers détournés dans ce bois.*

AFWEIDEN. *w. w. Manger, brouter tout.*

Die oſſen hebben al het gras van die weide afgeweid. *Ces bœufs ont brouté toute l'herbe de ce pré.*

* Afweiden. *g. w.* Van zijn onderwerp afweiden. *S'écarter, s'éloigner de ſon ſujet.*

Afweiding. *z. v. L'action de brouter tout. Digreſſion.*

AFWELVEN. *w. w.* Eene kamer afwelven. *Voûter une chambre.*

AFWELDIGEN. *zie* Ontweldigen.

AFWENDEN. *w. w.* Afkeeren. *Détourner.*

Zijne oogen van iemand afwenden. *Détourner ſa vue de deſſus quelqu'un.*

* Zig van 't quaad afwenden. *S'éloigner du mal, ſe détourner du vice.*

Afwending. *z. v.* Afkeering. *Action de détourner.*

Den vijand eene afwending maaken. *Faire une diverſion à l'ennemi.*

AFWENNEN. *w. w.* Afleeren. *Deſaccoutumer, perdre une coutume, faire perdre quelque habitude à quelqu'un.*

Zig van 't drinken afwennen. *Se deſaccoutumer de boire.*

Ik wen het tabakdrinken heel af. *Je me deſaccoutume de fumer.*

Afwenning. *z. v.* Ontwenning. *Deſaccoutumance, action de faire perdre l'habitude.*

AFWENTELEN. *g. en w. w. Rouler, tomber en roulant, ôter en roulant.*

Wentel dien molenſteen van den muur af. *Faites rouler cette meule de la muraille*, ou *ôtez cette meule du mur en la roulant.*

Afwenteling. *z. v. Roulement*, ou *action d'ôter en roulant.*

AFWEREN. *zie* Afweeren.

AFWERPEN. *w. w.* Affmijten. *Jetter de haut en bas, abattre.*

Iemand van eenen berg afwerpen. *Jetter quelqu'un du haut en bas d'une montagne.*

Eenen appel met eenen ſteen afwerpen. *Abattre une pomme d'un coup de pierre.*

* Het jok afwerpen. *Secouer le joug.*

Afwerpen. *zeew.* Afgieren, ſchielijk afzeilen. *Mettre promptement à la voile.*

Afwerping. *z. v. Action de jetter de haut en bas*, ou *d'abattre.*

AFWEVEN. *zie* Afweeven.

AFWEZEN, enz. *zie* Afweezen.

AFWIJKEN. *g. w.* Afdeinzen. *S'éloigner, ſe reculer, ſe retirer.*

De vijand is afgeweken. *L'Ennemi s'eſt reculé.*

* Afwijken. Afſtand doen. *Céder, démordre.*

* Ik zal van mijn voorneemen niet afwijken. *Je ne démordrai pas de mon deſſein.*

* Afwijken. Verlaaten. *Quitter, abandonner, s'éloigner.*

Wijk af van 't quaade. *Eloignez-vous du mal, fuyez le mal.*

Afwijken. Van malkanderen wijken. *Se retirer, ſe ſéparer, s'éloigner l'un de l'autre.*

De muur is wat afgeweken. *Le mur s'eſt tant ſoit peu retiré.*

Afwijking. *z. v.* Afdeinzing. *Retraite, fuite.*

* Afwijking. Verlating. *Abandonnement. Eloignement.*

Afwijking van 't pad der deugd. *Eloignement du ſentier de la vertu.*

De afwijking van het kompas. *La déclinaiſon de la bouſſole.*

AFWIJZEN. *w. w.* Weigeren, ontzeggen. *Refuſer, rejetter, ne pas accorder, éconduire.*

Zijn verzoek wierd afgewezen. *On lui refuſa ſa demande.*

* Den vijand afwijzen, *of* afflaan. *Repouſſer l'ennemi.*

Afwijzing. *z. v. Refus, rejection, l'action de repouſſer.*

AFWINDEN. *w. w. Devider.*

AFWINNEN. *w. w Gagner quelque choſe à quelqu'un au jeu, ou autrement.*

Hij heeft hem veel gelds afgewonnen. *Il lui a gagné beaucoup d'argent.*

* Den

Digitized by Google

*Den Turk eene ſtad afwinnen. *Prendre une ville ſur le Turc.*
*Iemand iets afwinnen; iets raſſer of beter doen dan een ander. *L'emporter ſur quelqu'un, faire quelque choſe plus vite ou mieux qu'un autre.*
Hij wint het mij af in 't gaan. *Il marche plus vite que moi.*
Ik win het hem af in het ſchrijven. *Je l'emporte ſur lui à écrire. J'écris mieux que lui.*
AFWIPPEN. *g. w.* Neêrvallen. *Tomber de deſſus quelque choſe qui eſt en balance.*
AFWISSCHEN. *w. w.* Afveegen, afdroogen. *Eſſuyer, ſecher en frottant.*
Wiſch uwe oogen af. *Eſſuyez-vous les yeux.*
* God zal alle traanen van hunne oogen afwiſſchen. *Dieu eſſuyera toutes les larmes de leurs yeux.*
AFWOLVEN. *Bouwk. w.* Een dak afwolven. *Faire un toit de trois coins.*
AFWOONEN. *g. w. Demeurer loin* ou *éloigné.*
AFWRIJVEN. *w. w. Eſſuyer, nettoyer en frottant.*
AFWRINGEN. *w. w.* Met wringen afrukken. *Arracher en tordant.*
Hij wrong de gans den hals af. *Il tordit le col à l'oye & l'arracha.*
Afwringen, met wringen uitdrukken, uitparſſen. *Exprimer*, ou *faire ſortir en tordant.*
*Afwringen, ontweldigen. *Extorquer.*

A F Z.

AFZAAGEN. *w. w. Scier.*
Die plank is te kort afgezaagd. *Cet ais eſt ſcié trop court.*
AFZAKKEN. *g. w.* Aftrekken. *Deſcendre, marcher en deſcendant.*
's Konings leger zakte den Rhijn af. *L'Armée du Roi deſcendoit le Rhin.*
Afzakken. Afdrijven. *Etre emporté par le courant*, ou *par la marée.*
Wij zakten met den ſtroom af. *Nous fûmes emportés par la marée.*
Afzakken. In een ſcheepsgevegt afdeinzen. *Prendre la chaſſe*, ou *fuir dans un combat naval.*
Afzakken. Neêrzakken. *S'affaiſſer, s'abaiſſer.*
De muur is afgezakt. *Le mur s'eſt affaiſſé.*
Afzakking. *z. v. Deſcente, affaiſſement.*
AFZEEPEN. *w. w.* Met zeepwater afwaſſchen. *Savonner, nettoyer avec du ſavon.*
AFZEGGEN. *w. w.* Weigeren. *Refuſer, éconduire.*
Afzeggen. *Contremander, retirer ſa parole.*
AFZEILEN. *g. w. Mettre à la voile.*
AFZENDEN. *w. w. Envoyer, dépêcher, députer, expédier.*
Afzending. *z. v. Dépêche, députation, action d'envoyer, envoi.*
AANZETTEN. *w. w.* Wegnemen, neêrzetten. *Oter, deſcendre.*
Zet den ketel van 't vuur af. *Otez le chaudron de deſſus le feu.*
*Afzetten. Verligten. *Enluminer une eſtampe, y mettre les couleurs convenables.*
Die Atlas is afgezet. *Cet Atlas eſt enluminé.*
*Afzetten. Berooven. *Piller, voler, ravir, dépouiller, détrouſſer.*
De poſt wierd tuſſchen wege afgezet. *Le courier fut détrouſſé*, ou *volé en chemin.*
*Afzetten. Afzaagen. *Couper.*
Iemand een been afzetten. *Couper une jambe à quelqu'un.*
*Afzetten. Verbieden. *Décrier. Publier qu'une choſe n'aura plus de cours.*
Men heeft dat geld afgezet. *On a décrié cette monnoye.*
* Afzetten. Iemand van zijn ampt zetten. *Dépoſer quelqu'un, le priver de ſa charge.*
*Angelieren afzetten. *Marcotter des œillets.*
* Afzetten. *v. a Purger, évacuer, zie* Afdrijven.
Afzettend. *Apéritif, diurétique, deterſif.*
Afzetter. *z. m.* Plonderaar. *Voleur de grand chemin, Brigand. Bandit.*
Afzetting. *z. v.* Verbod van eenig geld. *Décri de quelque monnoye.*
Afzetzel. *z. g.* Bloemlot. *Marcotte. Rejetton d'un œillet.*
* Afzetzels. Kinderen. *Poſtérité. Enfans, deſcendans.*
AFZIEDEN. *w. w.* Eenige kruiden afzieden. *Faire une décoction d'herbes.*
Afziedzel. *z. g.* Kookzel van geneeskruiden. *Décoction.*
AFZIEN. *w. w.* De oogen afwenden. *Détourner les yeux de deſſus quelqu'un*, ou *quelque choſe.*
* Afzien. *w. w.* Door 't zien leeren. *Apprendre quelque choſe en la voyant faire.*
Ik zag hem die konſt af. *J'appris ſon art en le voyant travailler.*
* Iemand een voordeel afzien. *Se ſervir adroitement de l'avantage d'un autre, remporter un avantage ſur lui.*
*Afzien. Bemerken, beſpeuren. *Obſerver, voir, remarquer.*
Na dat hij afgezien had wat 'er omging. *Après qu'il eut obſervé ce qui ſe paſſoit.*
* Ergens meê afzien, *of* 'er zig meê gedoen. *Se contenter de quelque choſe.*
Ik kan 't met mijn huis wel afzien. *J'ai aſſez de ma maiſon, ma maiſon me ſuffit.*
Van eene zaak afzien. *Renoncer à une choſe, ne s'en plus mêler.*
* Afzien. *z. g.* Verdriet, ongenoegen. *Chagrin, incommodité, déplaiſir, répugnance.*
Dat is een groot afzien voor mij. *Cela m'incommode fort, cela me donne bien du chagrin.*
AFZIGTIG. *ond. w. zie* Mismaakt.
AFZIJN. *g. w. Etre abſent, éloigné.*
*Daar wil ik afzijn. *Je ne veux pas être caution de cela. Je ne veux pas répondre de cela.*
Afzijn. *z. g.* Afweezen. *Abſence.*
AFZIJPELEN, Afziipen, *en* Afzijperen. *g. w.* Zoetjes afloopen. *Découler peu à peu, couler goutte à goutte.*
't Water zijpt langs den muur af. *L'eau coule le long du mur.*
AFZITTEN. *w. w.* Van 't paerd ſtijgen. *Mettre pied à terre, deſcendre de cheval.*
De Koning deed al zijne ruiterije afzitten. *Le Roi fit mettre pied à terre à toute ſa Cavalerie.*
Van iemand afzitten. *Etre aſſis loin de quelqu'un.*
AFZOENEN. *w. w. Baiſer, ſe réconcilier par un baiſer.*
Het is lang genoeg gekrakkeeld, zoen malkander weder af. *C'eſt aſſez querellé, réconciliez-vous par un baiſer.*
AFZONDEREN, *w. w.* Affcheiden. *Séparer, mettre à part, diſtinguer.*
Zig afzonderen. Zig affcheiden. *Se ſéparer, faire bande à part.*
Zij zonderden zig van de Kerk af. *Ils ſe ſéparérent de l'Egliſe, ils firent ſchisme.*
Afzonderen, afſluiten. *Exclure.*
Zig van de gezelſchappen afzonderen. *Se retirer des compagnies, ne les plus fréquenter.*
Afzondering, *z. v.* Affcheiding. *Séparation, ſchiſme.*
Afzonderlijk. *bijw. Séparément.*
‡ AFZUIPEN. *w. w.* Afdrinken. *Boire tout.*
‡ Zij hebben al mijnen wijn afgezopen. *Ils m'ont bu tout mon vin.*
AFZWEEREN. *w. w. Abjurer.*
AFZWEMMEN. *g. w. Se ſauver à la nage.*

A G. A GA.

AG! *zie* Ach!
AGAAT, *of* AGAATSTEEN. *z. m. Agathe. Pierre précieuſe.*

AGE. AGI. AGO.

AGENT. *z. m. ond. w.* Een bediende die de zaaken en de belangen van eenen Prins, Staat, Republiek, enz. waarneemt. *Agent d'un Prince, d'une République, ou de quelque corps.*
AGIO. *ond. w.* Agio van 't bankgeld. De waardije van 't bankgeld boven 't kasgeld. *Agio, agio de banque, la valeur de l'argent de banque au-deſſus de l'argent courant.*
AGNIETJE, vrouwen naam. *Agnès.*
AGORITJES. *zie* Agurretjes.
AGRIMONI. *zie* Leverkruid.

A G T.

AGT. *zie* Acht, Achtbaar, enz.
Agtbaar.
Agteloos.
Agten.
Agter.
Agtſte.

A G U.

AGURRETJES. *z. g. meerv.* Agurrikjes. Kleine komkommerties. *Cornichons, de petits concombres confits.*

AH. AHO. AIJ.

AH! *tuſſchenwerpzel.* Helaas! *Ah! hélas. zie* Ach!
AHORNBOOM. *z. m. Erable, plante, ſorte d'arbre.*
AIJ *of* AI. *Tuſſchenwerpzel. Hé! Eh! Hoye!*

AIR. AJU.

AIR, aar, koren-aar. *zie* Aar.
AJUIN. *z. m.* Uijen. *Oignon.*
Aardajuin. Zeeajuin. *Oignon de terre. Oignon de mer.*
Ajuinagtig. *bijv. w. en bijw.* Naar ajuin. *Qui ſent l'oignon.*
't Ruikt hier ajuinagtig. *On ſent ici l'oignon.*

AKA. AKE.

AKADEMIE. *z. v. ond. w.* Hooge School. *Univerſité. Académie.*
Akademiſt. *z. m. ond. w.* Een Wijze of Philoſooph van Platoos aanhang. *Académiſte, Philoſophe de la Secte de Platon.*
AKELEI. *z. v.* Eene bloem. *Ancolie, ſorte de fleur.*
AKELIG. *bijv. w.* Naar, vervaarlijk. *Affreux, lugubre, hideux.*
AKEN. Eene ſtad in Duitſchland. *Aix-la-Chapelle.*
AKER. *z. m.* Een koperen emmer. *Un ſeau de cuivre.*
Een put-aker. *Seau de puits*, ou *de citerne.*

Digitized by Google

Aker, eikel. *Gland.*
Akers, *of* eikels aan neusdoek, das *of* bef. *Des glands de mouchoir, de cravate* ou *de rabat.*
AARDAKER. *zie onder.* Aard.
AKERVERKEN. *zie* Eikelverken.

A K K.

AKKER. *z. m.* Een ſtuk bouwland. *Champ, terre labourable.*
Raapakker. *zie onder* Raap.
Akkerbouw, *z. m. Agriculture, labourage.*
Akkerbrem. *z. v.* Zekere bloem. *Herbe à jaunir, fleur à teindre.*
Akkerhanevoet. *z. v.* Een gewas. *Baſſinet. Plante.*
Akkeren *w. w.* Landbouwen. *Cultiver la terre, labourer.*
Akkerkruid. *z. g. Hièble, ſorte d'herbe.*
Akkerland, bouwland. *z. g. Terre labourable.*
Akkerman. *z. m.* Landbouwer. *Laboureur. Payſan qui laboure la terre.*
Akkermeeter. *zie* Landmeeter.
Akkertje. *z. g. Petit champ.*
Akkervoor *of* voren. *z. m. Sillon.*
Akkerwerk. *z. g.* Landbouw. *Labourage. Agriculture.*
Akkerwet. *z. v.* Wet bij de Romeinen gemaakt, tot het verdeelen der landerijen aan 't gemeene volk. *Loi agraire, chez les Romains pour le partage des terres au peuple.*

AKS. AL.

AKS. *zie* Bijl.
Akskaks. *bijw. en koppelw.* Quanſuis, als of, gelijk als of. *Comme, Comme ſi.*
AL, alle. *bijv. w. Tout, toute.*
Al de menſchen. *Toutes les perſonnes, tout le monde.*
Al t'zamen, altemaal. *Tout enſemble, tout à la fois.*
Al. Altemaal, 't geheel. *Le tout.*
Ik wil het al, of niet met al hebben. *Je veux tout, ou rien.*
Uit al mijne magt. *De toute ma force, de tout mon pouvoir.*
Al wat gij wilt. *Tout ce que vous voudrez, tout ce qu'il vous plaira.*
't Geheel-Al. *z. g.* De gantſche Waereld. *L'Univers, le Monde.*
Al is 't. Al hoewel. *Quand même, quoique, encore que.*
Al is 't dat hij een ſchelm is, enz. *Quand il ſeroit un fripon,* ou *encore qu'il ſoit un coquin, &c.*
Al was hij 'er. *Quand il y ſeroit.*
Al is hij ouder dan ik. *Quoiqu'il ſoit plus âgé que moi.*
Hoe vaart gij al? *Comment vous portez-vous?*
Wat zegt gij al? *Que dites-vous de bon?*
Al, *bijw.* Alreede. *Déjà.*
't Is al gedaan. *C'eſt déjà fait.*
Ik heb al gegeeten. *J'ai déjà mangé,* ou *plutôt, dîné* ou *ſoupé ſelon l'heure.*
Al doende. *En faiſant.* Al zeggende. *En diſant.* Al ſpeelende. *En jouant.* Al wandelende. *En ſe promenant.* Al eetende. *En mangeant.* Al drinkende. *En buvant.* Al ſlapende. *En dormant, &c.*
Al lagchende. *En riant.*
‡ Al lagchende. Gewillig, of onwillig. *De gré,* ou *de force; bongré malgré.*
Hij zal mij al lagchende betaalen. *Il me payera bongré malgré qu'il en ait.*
Al te goed. *Trop bon.* Al te quaad. *Trop méchant.* Al te wijs. *Trop ſage.* Al te rijk, enz. *Trop riche, &c.*
Al weetens. *bijv.* Met kennis. *De concert, de deſſein formé, avec connoiſſance de cauſe.*
Al willens, *bijw.* Met opzet. *De bon gré, de plein gré, exprès.*
Hij heeft het al willens gedaan. *Il l'a fait exprès.*
Al, al, tweemaal agter een, is zoo veel te zeggen als, *ja, ja,* in tegenſtelling tot het geen een ander gezeid heeft. Als, *bijv.* Bij aldien, iemand zegt, *dat zal niet lukken,* een ander antwoord daar op, *al, al;* 't geen zoo veel wil zeggen, als, *het zal wel:* in 't Franſch, *ſi fait. Cela ne réuſſira pas: ſi fait.*

A L A.

ALABAST. *zie* Albaſt.
ALANT. *z. m.* Zeker kruid. *Aunée,* en Latin, *Enula campana, ſorte d'herbe.*
Alantswijn. *z. m. Vin d'aunée.*
Alantswortel. *z. m. Racine d'énule campane,* ou *d'aunée, herbe médicinale.*
ALARM. *z. m. ond. w.* Wapenkreet, wapenroep. *Allarme, frayeur, cri d'une ville,* ou *de gens de guerre, ſurpris par l'ennemi.*
Alarm blaazen, alarm ſlaan. *Sonner, battre l'allarme.*
Alarm-klok ſlaan. *Sonner le tocſin.*

A L B.

ALBAST. *z. g.* Albaſter. *Albâtre, ſorte de marbre fort blanc, & ſans veines.*
Albaſter-beeld. *z. g. Statue d'albâtre.*
Albaſter-fleſſe. *z. v. Flaccon d'albâtre.*
* Albaſterwit. *bijv. w.* Zeer wit. *Blanc comme albâtre.*
Zij heeft eenen albaſterwitten hals. *Elle a le col blanc comme l'albâtre.*
ALBE. *z. v. ond. w.* Prieſterlijk Misgewaad. *Aube, Robe blanche que les Prêtres mettent lorsqu'ils vont dire la Meſſe.*
ALBEDIL. *z. m. en v.* Alberisper. *Critique,* ou *Cenſeur outré, Homme ou femme qui reprend* ou *critique tout.*
‡ ALBEDRIJF. *z. g.* Albeſchik. *Factoton, qui ſe mêle,* ou *qui prend ſoin de tout.*
‡ Hij is daar 't albedrijf in huis. *Il eſt le factoton de la maiſon.*
ALBESCHIK. *zie* Albedrijf.

ALC. ALD.

ALCHIMIE. *ond. w. zie* Stoffcheikunde.
Alchimiſt. *ond. w. zie* Stoffcheider.
ALCYON. *zie* IJs-vogel.
ALDAAR. Daar, aan *of* in die plaats. *Là, en cet endroit.*
Hij woont aldaar. *Il demeure là.*
ALDER. *of* ALLER, hebben den zin van deze twee woorden *van alle,* en worden gemeenlijk gebruikt, als men den hoogſten trap van iets uitdrukt. *Blot dont on ſe ſert ſouvent en Hollandois pour exprimer le ſuperlatif, comme il paroit par les exemples ſuivans.*
De alderbeſte. *Le meilleur.*
De alderbotſte. *Le plus bêbété, le plus plat de tous les hommes.*
Zijne Alderchriſtelijkſte Majeſteit; een eernaam van de Koningen van Vrankrijk. *Sa Majeſté très-Chrétienne; Titre des Rois de France.*
De alderhoogſte. *z. m.* God. *L'Etre Souverain, le Très-haut. Dieu.*
De kragt des Alderhoogſten. *La vertu de l'Etre Souverain, du Souverain arbitre.*

ALD. ALE ALF.

Op 't aldermiſte, *bijw.* Ten minſten. *Pour le moins.*
Dat koſt op 't alderminſte 10 guldens. *Cela coute pour le moins dix francs.*
De aldereerſte. *Le premier de tous.*
De aldergeringſte, de alderſlegſte. *Le dernier, le moindre, le plus vil, le plus mépriſable. (Et ainſi de tous les adjectifs, dont on peut former des ſuperlatifs en ajoûtant* alder, *& la terminaiſon* ſte.)
Alder, en *Aller,* zijn ook gebruikelijk elders dan bij de bijvoegelijke namen van den hoogſten trap, gelijk als bij de volgende exempelen te zien is.
Alderhande. *bijv. w.* Allerlei. *De toutes ſortes, de toutes les eſpéces.*
Hier verkoopt men alderhande waaren. *On vend ici de toutes ſortes de marchandiſes.*
Alderheiligen, een vierdag. *Touſſaints. Jour de fête, le 1. Nov.*
Op Alderheiligen verhuizen. *Changer de maiſon à la Touſſaints.*
Alderzielen dag. *z. m.* Een vierdag. *La commémoration des Trépaſſés, le 2. de Nov.*
ALDUS, *bijv.* Dusdanig, op deeze wijze. *Ainſi, de cette ſorte, en cette manière.*
Aldus ging de Vorſt te werk om zig ontzagchelijk te maaken. *C'eſt ainſi que le Prince s'y prit pour ſe rendre redoutable.*

ALE. ALF.

ALEENS. Eeven eens, onverſchillig. *Tout de même, indifférent.*
Doe het dus af zoo, 't is al eens. *Faites-le de cette manière ou de l'autre, cela eſt indifférent.*
ALEER. *koppelw.* Eer dat. *Avant que.*
Aleer hij naar de Kerk ging. *Avant qu'il allât à l'Egliſe.*
Aleer. *bijw.* Voor dezen, eertijds. *Cidevant, autrefois.*
ALFPAPENKRUID. *z. g. Couleuvrée, eſpéce de gros navet.*
ALFSPRANKE. *zie* Nagtſchade.
ALFT. zeker ſlag van viſch *Eſpéce de poiſſon à coquille* que Pline appelle; *Nautilus.*

A L G.

ALGEBRA. *ond. w.* Algemeene rekenkonſt. *Algébre. Arithmétique univerſelle, dans laquelle on employe les lettres de l'alphabet, auſſi-bien que les chiffres.*
ALGEMEEN. *bijv. w. Général. Univerſel.*
De Algemeene Staaten. *Les Etats Généraux.*
De Algemeene Kerk. *L'Egliſe univerſelle. L'Egliſe Catholique.*
In 't algemeen. *bijw. En général.*
Iets in 't algemeen, *of* in 't bijzonder verhandelen. *Traiter quelque choſe en général,* ou *en particulier.*
Algemeenheid. *z. v. Univerſalité.*
ALGENOEG. *bijw.* Genoeg. *Aſſez.*
Algenoegzaam, (*dit word van God gezegd.*) *Suffiſant à ſoi-même & pour les créatures.*
Gods algenoegzaamheid. *La toute-ſuffiſance de Dieu, ſa ſuffiſance univerſelle.*
ALGIERS. Stad van Barbariën in Africa. *Alger, ville de Barbarie en Afrique.*
ALGOEDE. *bijv. w.* In alles goed. *Tout bon, plein de bonté.*
De Algoede God. *Le bon Dieu, Dieu qui eſt plein de bonté.*
Algoede. *z. v.* Lammekens-oore. (een gewas.) *Toute-bonne, ſorte de plante.*
Gods algoedheid. *La toute-bonté de Dieu.*

Digitized by Google

ALH. ALI.

ALHIER. *bijw.* Hier. *Ici, en cet endroit-ci.*
ALHOEWEL. *koppelw.* Hoewel. *Quoi que, bien que.*
ALIKRUIK. *z. v. Salicoque, limaçon de mer.*

ALK. ALI.

ALKOOF, *of* ALCOVE. *ond. w. Alcove.*
ALLE, *bijv. w.* Alle te zamen. *Tout, toute. Tous, toutes.*
Alle volkeren der Aarden. *Tous les peuples de la Terre.*
Alle vleesch heeft zijnen weg bedorven. *Toute chair a corrompu sa voye. Tous les hommes se sont rendus criminels.*
Alle beiden. *Tous les deux.*
Alle dagen, alle daag. Dageliks. *Tous les jours, chaque jour, journellement.*
Alledaagsch. *bijv. w.* Daagelijks. *Quotidien, journalier, qui arrive, vient, paroit,* ou *se fait tous les jours; de tous les jours.*
Alle man, ieder een. *Chacun, tout le monde.*
Iets voor alle man verkoopen. *Vendre quelque chose publiquement, en public.*
Eene allemans hoer. *Une prostituée, une putain.*
Een allemans praatje. *Bruit commun.*
ALLEEN, *bijv. w.* Buiten iemands hulp. *Seul.*
Eene zaak alleen uitvoeren. *Venir à bout d'une affaire tout seul.*
Alleen. Buiten iemands gezelschap. *Seul, à part, sans compagnie, solitaire.*
Ik sprak hem alleen. *Je lui parlai seul,* ou *tête à tête.*
God is alleen eenwig. *Dieu seul est éternel.*
Alleen, alleenlijk. *bijw. Seulement. zie* Alleenlijk.
Alleenheersching. *z. v.* Eenhoofdige regeering. *Monarchie, gouvernement d'un seul.*
Alleenig. *bijv. w. zie* Alleen.
Alleenlijk. *bijw.* Eeniglijk, alleen. *Seulement, simplement.*
Ik verzoek alleenlijk deeze gunst. *Je demande seulement cette faveur.*
Ik wil dat alleenlijk van u hebben. *Je ne veux que cela de vous.*
Hij zegt alleenlijk dat, enz. *Il dit simplement que, &c.*
ALLEGAAR. Al te gader, t'zamen. *Tous ensemble.*
Zij waren 'er allegaar aan schuldig. *Ils en étoient tous complices,* ou *coupables.*
Allegaartje. Mengeldrank. *Liqueur composée de plusieurs autres dans les boutiques de brandevin, &c.*
‡ Alleman, Jan alleman, ieder een, elk een. *Tout le monde, un chacun.*
ALLENDEELEN. *bijw. En toutes manières.*
ALLENSKENS. *bijw.* Bij trappen. *Insensiblement, par degrés, peu à peu.*
De koorts nam allenskens af. *La fièvre diminuoit insensiblement.*
ALLENTHALVEN. *bijw.* In alle gelegenheden. *Par tout, en toutes les occasions.*
In alle manieren. *En toutes façons, à tous égards.*
Allenthalvige. *bijw.* In alles genoegzaam. (*T. de Théol.*) *Suffisant à tout. Efficace.*
De Allenthalvige Genade. *La Grace efficace.*
ALLER. *zie* Alder.
ALLERLEI. *bijv. w.* Allerhande. *De toutes sortes.*
Men vind 'er van allerlei slag. *On en trouve de toutes sortes.*
ALLERWEEGE. *bijw.* Overal. *Par-tout, en tous lieux.*
Men hoord allerweege van hem spreeken. *On entend par-tout parler de lui.*
ALLES, alle dingen. *Tout.*
Alles is hem onderworpen. *Tout lui est soumis.*
God weet alles. *Dieu sait tout.*
ALLEZINS, *bijw.* In allerlei opzigt. *En tous sens, à tous égards, en toutes manières.*
Dat is allezins waaragtig. *Cela est vrai à tous égards.*
ALLOI. *zie* Alooi.

ALM.

ALMAGT. *z. v. zie* Almagtigheid.
Almagtig, *bijv. w.* Almogend. *Tout-puissant.*
God is alleen almagtig. *Dieu seul est tout-puissant.*
De Almagtige. *z. m.* God. *Le Tout-puissant, Dieu.*
Almagtigheid. *z. v.* Almogendheid. Eene van Gods eigenschappen. *Toute-puissance, un des attributs de Dieu.*
Almagtiglijk. *bijw.* Op eene almagtige wijze. *Tout-puissamment.*
ALMANAK. *z. m.* Tijdwijzer. *Almanac, calendrier.*
Almanakmaker. *z. m. Faiseur d'almanacs. Visionnaire.*
ALMOGEND. Almagtig. *Tout-puissant.*
Almogendheid. *z. v. Toute-puissance.*

ALO.

ALOE, *en* Aloës. *z. v.* Zeker kruid *of* plant, *of* het zap 'er van. *Aloë, & Aloës, certaine plante,* ou *le suc qui s'en exprime.*
ALOM. *bijw.* Allerwege. *Par-tout.*
Alomtegenwoordig. *Immense, présent partout.*
Alomtegenwoordigheid. *z. v. Immensité, toute-présence.*
ALOOI. *z. g. ond. w.* Wezenlijke waarde van 't goud of zilver. *Alloi, valeur intrinsèque de l'or & de l'argent.*
ALOUD. *zie* Aaloud.

ALP. ALR.

ALPHABET, *ond. w.* dat uit de Griekse taal ontleend is, om de letterlijst te beteekenen. *Alphabet, l'A, B, C.*
Alphabetisch. *bijv. w.* Dat naar de order van het A, B, C, geschikt is. *Alphabétique.*
ALREEDE. Alreeds. Al. *bijw. Déjà.*
ALRUIN. *z. m. en v.* Zeker kruid. *Mandragore. Plante.*

ALS.

ALS. *koppelw.* Gelijk. *Comme, aussi bien que, de même que.*
Ik doe als een ander. *Je fais tout comme un autre.*
Als of 't alleen aan hem stond. *Comme si cela ne dépendoit que de lui.*
Hij is zoo geleerd als een ander. *Il est aussi savant qu'un autre.*
Ik ben 'er zoo wel bekwaam toe als gij. *J'en suis autant, aussi capable que vous.*
* Als. Terwijl, wanneer. *Pendant que, quand, comme, lorsque.*
Als ik daar meede beezig was. *Comme j'étois occupé à cela.*
Als ik den Hemel aanzie. *Quand je contemple le Ciel.*
Als men schreef duizend zes honderd en tien. *En l'an* 1610.
* Als, indien, bij aldien. *Si.*
Als het u belieft. *S'il vous plait.*
Als dat nu zoo is, wat raad? *Si cela est ainsi, quel remède?*
Als het waar is dat hij zegt. *Si ce qu'il dit est vrai.*
* Als, dan. *Que.* Die na mij koomt is grooter dan ik. *Celui qui vient après moi, est plus grand que moi.*
NB. *Meer als, minder als.* (of, en beter zegt men: *Meer dan, minder dan,* dewijl het de vergelijkende trap is, na denwelken men altijd *dan* behoort te gebruiken) beteekenende de hoeveelheid van 't getal, word in 't Fransch overgezet, door *plus de, moins de.*
Ik heb u meer dan tienmaal geroepen. *Je vous ai appellé plus de dix fois.*
Ik heb in de Loterij en een weinig minder dan duizend gulden verloren. *J'ai perdu aux Loteries un peu moins de mille franc.*
Deeze is hooger dan die. *Celui-ci est plus haut que celui-là.*
ALSDAN. Dan. *bijw. Alors.*
Alsdan zal de Koning zeggen, enz. *Alors le Roi dira, &c.*
‡ ALSKAKS. Quansuis. *Comme, comme si.*
‡ Alskaks of hij een groot Heer was. *Comme s'il étoit un grand Seigneur.*
ALSNU. *bijw.* Nu, tegenwoordig. *Présentement je suis satisfait.*
ALS OF. *Comme si.*
ALS TOEN. *Alors.*
ALS WANNEER. *Auquel tems, alors.*
ALSEM. *z. m.* Zeker kruid. *Absynthe. Herbe.*
Zeeälsem. *zie onder* Zee.
Alsemwijn. *z. m. Vin d'absynthe.*

ALT.

ALTAAR. *z. m. en g.* Outaar. *Autel.*
De altaar heiligt het offer. *L'Autel sanctifie l'offrande.*
Brandoffer-altaar. *zie onder* Brand.
Reuk-altaar. *zie onder* Reuk.
Altaar-dienaar. *Burettier.*
Altaar-gewaad. *z. g.* Priesterlijke kleederen. *Habits sacerdotaux.*
Altaar-kleed. *z. g. Nappe, linge qui couvre l'autel.*
AL TE. *Trop.*
Het is al te. *Cela va trop loin.*
ALTEGADER. *zie* Altemaal.
ALTEMAAL. *bijv. w.* Al te zamen. *Tous, tant qu'ils sont. zie* Allegaar.
ALTEMET, altemets. *bijw.* Zomtijds. *Quelquefois.*
AL TE NA. *Trop proche, trop près.*
Koom mij niet al te naa, of ik zal u, enz. *Ne t'approche pas trop de moi, ou je te, &c.*
AL TE VEEL. Te overvloedig. *Trop, en trop grande abondance.*
Al te veel praats hebben. *Etre trop grand parleur, avoir trop de babil.*
ALTHANS, nu, tegenwoordig. *A présent, présentement, pour le présent.*
ALTIJD. *bijw.* Altoos, geduuriglijk. *Toujours, continuellement.*
Die mensch zoekt altijd twist. *Cet homme-là cherche toujours querelle.*
Denk niet dat het altijd duuren zal. *Ne pensez pas que cela dure toujours.*
ALTOOS. *bijw.* Eeuwiglijk. *Toujours, éternellement.*
Altoos, ten minsten, nogtans, evenwel. *Toujours, du moins, cependant.*
Ben ik niet rijk, ik ben altoos zonder schulden. *Si je ne suis pas riche, toujours n'ai-je point de dettes.*

Digitized by Google

ALV. ALU.

ALVERVOLGENS. *bijw.* Na malkanderen, *Tout d'une suite, l'un joignant l'autre, sans interruption.*
ALUIN. *z. m.* Zekere bergstof. *Alun. Espéce de minéral.*
Berg-Aluin. Witte Aluin. *Alun de roche. Alun blanc.*
Pluim-aluin. *zie onder* Pluim.
Aluinrijk. *bijv. w. Abondant en alun.*
Aluinwater. *z. g. Eau d'alun.*
ALVORENS. *bijw. Auparavant.*
Alvorens. *koppelw. Avant que, avant de.*

A L W.

ALWAAR. *bijw.* Daar. *Où.*
Alwaar hij bleef tot op zijn vertrek. *Où il demeura jusqu'à son départ.*
ALWEDER. *bijw.* Wederom. *Encore, de nouveau.*
Hij doet het alweder. *Il le fait encore. Il le fait de nouveau.*
Alweer. *zie* Alweder.
ALWEETEND. *bijv. w. Qui sait tout, qui connoît toutes choses.*
Alweetendheid. *z. v. Toute-science. Qualité, ou faculté de savoir toutes choses, & qui ne peut convenir qu'à Dieu.*
Alwetens. *bijw. Avec connoissance, le sachant bien.*
AL WEL, zeer wel. *Fort bien.*
Alwel, genoeg. *Assez.*
ALWILLENS. *bijw. Exprès, de propos délibéré.*

A L Z.

ALZIENDE. *bijv. w. Qui voit tout.*
ALZOO. *bijw.* Op die wijze. *Ainsi, de cette manière, en cette sorte.*
Men bevond dat alzoo. *On trouva que cela étoit ainsi.*
Zijn deeze dingen alzoo? *Ces choses sont-elles ainsi?*
Het zij alzoo. *Ainsi soit-il. Amen.*
Alzoo, *koppelw.* Naardien, dewijl. *Puisque, comme.*
Alzoo hij vroeg getrouwd was. *Comme on l'avoit marié jeune*, ou *de bonne heure.*
Al zoo [in twee woorden.] *Déjà, aussi.*
Hij is al zoo geleerd als zijn meester. *Il est déjà aussi savant que son maître.*
Zie verder op het woordje zoo.
ALZOODANIGE. Alzulke. *zie* Zoodanige. Zulke.

A M A.

AMAGT, amagtig. *zie* Onmagt *of* flaauwte.
AMANDEL. *z. m.* Amandelkern, zekere vrugt. *Amande.*
Kraakamandelen. *Amandes amères.*
* Amandelen in de keel. Keelklieren. *Amygdales, glandules du gosier.*
Amandelboom. *z. m. Amandier.*
Amandeltaart. *z. v. Tarte d'amandes.*
AMARANTH, zekere bloem. *Amaranthe, sorte de fleur couleur de pourpre.*
AMARIL. *z. m.* Steen om te polijsten. *Du tripoli, de l'émeril.*
AMATIST-STEEN. *z. m. Améthyste, pierre précieuse.*
AMAUS. *z. g. Email.*
AMAILJEERSEL. *z. g. Email.*

A M B.

AMBAGT. *z. g.* Handwerk. *Métier.*
Hij kan een goed ambagt. *Il sait un bon métier.*
‡ 't Beedelen is een gemakkelijk ambagt. *C'est un métier fort aisé que de mendier.*
Ambagt. *z. g.* Hooge heerlijkheid. *Fief de haubert. Seigneurie dont le possesseur a haute & basse justice.*
De Drost van 't Hulsterambagt. *Le grand Baillif de la Seigneurie*, ou *Jurisdiction de Hulst.*
Ambagtsgezel. *z. m.* Handwerksknegt. *Compagnon d'artisan.*
Ambagtsheer. *z m.* Heer van eene hooge heerlijkheid. *Seigneur d'un fief de haubert*
Ambagtsheerlijkheid. *z. v. Fief de haubert.*
Ambagtskamer. *zie* Gildekamer.
Ambagtsknegt. *zie* Ambagtsgezel.
Ambagtslieden, [*het meerv. van* Ambagtsman.] *Les Artisans.*
Ambagtsman. *z. m. Artisan. Celui qui exerce un métier.*
Ambagtsvrouw. *z. v.* Vrouwe van eene hooge heerlijkheid. *Dame d'un fief de haubert.*
AMBASSAATSCHAP, AMBASSADEUR. *zie* Gezantschap. Gezant.
AMBEELD. *zie* Aanbeeld.
AMBER. *z. m.* Ambersteen, barnsteen. zekere gom. *Ambre, sorte de gomme transparente.*
Amberbloem. *z. v.* Zekere welriekende bloem. *Ambrette, sorte de fleur qui sent fort bon.*
Ambergrijs *z. g. Ambre-gris.*
Amberpeer. *z. m.* Peertje dat naar Ambergrijs ruikt. *Petite poire qui a l'odeur de l'ambre-gris.*
Ambersteen. *zie* Amber.
AMBEIJEN. *zie* Aanbeijen.
AMBORSTIG. *zie* Aamborstig.

A M E.

AMELDONK. *oud. w.* Amelmeel. *zie* Stijfzel.
AMELKOREN. *z. g.* Een slag van slegt kooren. *Sorte de bled fort chetif.*
AMEN. *Hebreeuwsch w. Amen, ainsi soit-il.*
AMERIJ *of* Amerings, is eigenlijk geen Duitsch woord, en word voor *Ave Maria* gezegd. In een amerij, in een ommezien, in eenen oogenblik. *Dans un moment, dans un instant.*
AMETHIST-STEEN. *zie* Amatist-steen.

AMI. AMM.

AMIANT, een slag van berg-stof, aluin gelijk. *Amiante, sorte de minéral qui ressemble à de l'alun de plume, & qui se conserve dans le sec.*
AMMELLAKEN, *oud. w. zie* Tafellaken.
AMMONIAK zout. *Sel armoniac.*

A M P.

AMPER, *bijv. w.* Zerp. *Âpre, tirant sur l'aigre.*
Het oud bier valt wat amper. *La vieille biére est un peu âpre.*
AMPT. *z. g.* Bediening. *Office, charge, emploi.*
De Schout heeft zijn ampt gekogt. *Le Baillif a acheté sa charge.*
Iemand van zijn ampt zetten. *Déposer quelqu'un de sa charge.*
* In eens anders ampt treeden: iets doen dat een ander toekoomt. *Se mêler de faire l'office d'un autre; s'ingérer dans les affaires d'autrui.*
Het Predikampt. *z. g. Le Ministére de la charge de Pasteur*, ou *de Ministre.*
Apostelampt. *zie onder* Apostel.
Het Priesterampt. *z. g.* Het Priesterschap. *La Prêtrise, le Sacerdoce.*
‡ Een ampt beedelen; om een ampt kuipen. *Briguer quelque charge.*
Ampt in zommige plaatzen is een gebruikelijk woord om de uitgestrektheid van een zeker Geregt te beteekenen. *Certaine étendue de jurisdiction. Sénéchaussée, ou quelque chose d'approchant.*
Amptenaar. *z. m.* Ampteling. Bediende. *Officier, celui qui exerce une charge.*
Staatsamptenaar. *zie onder* Staat.
Amptgenoot. *z. m.* Medegenoot in eenig ampt. *Collégue, celui qui exerce la même charge que nous.*
Amptgenootschap. *Collége, société.*
Amptman. *z. m. Ministre, Officier, Personne titrée.*
De Koning had getrouwe Amptlieden. *Le Roi avoit de fidéles Ministres.*
Amptman word in 't bijzonder gezegd in zommige plaatzen, van de geenen die op andere plaatzen *Drost, Schout, Ruart*, enz. genoemd worden. *Sénéchal, Baillif, Drossart, Juge, ou quelque chose d'approchant.*
Amptschrijver. *zie* Landschrijver.
Amptshalven. *bijw.* Uit kragt van eenig ampt. *Par le droit* ou *en vertu de la charge.*
Hij deed dat amptshalven. *Il faisoit cela en vertu de sa charge.*

AN. ANC.

AN. *zie* Aan, met al deszelfs t'zaamgestelde. *Voyez* Aan *& tous ses composés.*
Ananasperr. *z. v.* Soort van lekkere peer. *Culotte de Suisse, sorte de poire fort délicate.*
ANCHOVIS. *zie* Anfiovis.

A N D.

ANDER. *bijv. w.* Die, *of* dat het zelve niet is. *Autre, ce qui n'est pas le même.*
Een ander huis; een ander man. *Une autre maison; un autre homme.*
Een ander hij zelf. *Un autre soi-même.*
Zij woont op een ander, *of* elders. *Elle demeure chez un autre*, ou *dans un autre endroit.*
De eene dag volgt den anderen. *Un jour suit l'autre.*
Het eene voor 't andere neemen. *Se méprendre, prendre une chose pour une autre.*
Op eenen anderen tijd. *Une autre fois.*
Ten anderen tijden. *zie* Eertijds, voormaals.
Ten anderen, *bijw.* Ten tweeden. *Secondement, en second lieu, d'ailleurs.*
Des anderen daags, daags daar aan. *Le lendemain, le jour suivant.*
ANDERENDAAGSCH. *bijv. w. Qui revient tous les deux jours.*
Anderendaagsche koorts. *Fiévre tierce.*
's Anderendaagsch. *Le lendemain.*
Om den anderen dag. *De deux jours l'un.*
ANDERDEELS. *bijw. D'un autre côté, d'ailleurs.*
Eensdeels doe ik het om hem, en anderdeels om zijnen vader. *D'un côté je le fais pour lui, & d'un autre côté pour l'amour de son pére.*
ANDERHALF. *bijv. w.* Anderhalve; een en een half. *Un & demi.*
Anderhalve mergen lands. *Un arpent & demi.*
Anderhalve dag. *Un jour & demi.*
ANDERMAAL. *bijw.* Anderwerf. *Encore une fois, pour la seconde fois, une autre fois.*

Hij

Digitized by Google

Hij herhaalde dat eens en andermaal. *Il répéta cela jusqu'à deux fois.*

ANDERS. *bijw.* Op eene andere wijze. *Autrement, d'une autre manière.*

Dat is anders uitgevallen. *Cela a tourné autrement.*

Zij ſpreekt anders dan zij denkt. *Elle parle autrement qu'elle ne penſe.*

God heeft dat anders beſtierd. *Dieu en a diſpoſé autrement.*

Wat anders; eene andere zaake. *Une autre choſe.*

Ik zal u wat anders verhaalen. *Je vous raconterai quelque autre choſe.*

Wat is dat anders dan eene laſtering? *Qu'eſt-cela ſinon une calomnie?*

Iemand anders, een ander perſoon. *Un autre, une autre perſonne.*

Zij zag haaren man voor iemand anders aan. *Elle prit ſon mari pour un autre.*

Zig anders beraaden, een ander beſluit neemen. *Changer de deſſein, prendre d'autres meſures.*

Ik wenſch niet anders dan, enz. *Je ne ſouhaite autre choſe, ſinon que, &c.*

Andersgezind. *bijv. w.* Van eene andere gezindheid. *Adverſaire, qui eſt d'un autre ſentiment en matiére de religion.*

Ik ben nu heel anders gezind. *Je ſuis maintenant d'un tout autre avis.*

ANDERZINS. *bijw.* Buiten dat. *Autrement, cela à part, ſans cela.*

Anderzins was hij een eerlijk man. *C'étoit autrement un honnête-homme.*

Anderzins zou daar uit volgen, dat God, enz. *Autrement il s'enſuivroit de-là que Dieu, &c.*

ANDERWERF. *bijw.* Andermaal. *Pour la ſeconde fois, encore une fois.*

Hij bezogt haar anderwerf. *Il leur rendit viſite pour la ſeconde fois.*

ANDIVIE. *z. v.* Zeker gewas. *Endive, chicorée blanche.*

ANDOORN. *zie* Andoren.

Andoren. *z. m.* Zeker kruid. *Marrube, ſorte d'herbe médicinale.*

A N E.

ANEMOON, ſlag van bloem, Klapperroos. *Anémone, ſorte de fleur.*

A N G.

ANG. *bijv. w. zie* Bang.

ANGEL. *z. m.* Visangel. *Hameçon.*

Met den angel viſſchen. *Pêcher à la ligne.*

De angel der bijën. *L'aiguillon des abeilles.*

*Angel. *z. m.* Al 't geen waar door men iets naar zig trekt. *Piéges, appas, amorces, tout ce dont on ſe ſert pour ſe rendre maître de quelque choſe*, ou *pour s'enrichir.*

*Angel. Vergift, quaad. *Poiſon, mal, malignité.*

Daar is een angel onder verborgen. *Il y a quelque venin*, ou *quelque mal caché là deſſous.*

Angelreep. *z. v.* Touw van eene angelroede. *Corde d'une ligne à pêcher.*

Reepangel. *zie onder* Reep.

Viſchangel. *zie onder* Viſch.

Voetangel. *zie onder* Voet.

Angeltje. *z. g.* Kleine angel. *Petit hameçon, petit aiguillon.*

*Angeltje. Een klein overblijfzel. *Reſtes inſenſibles.*

Hij heeft een angeltje van die ketterije behouden. *Il a conſervé quelques reſtes de cette héréſie.*

Angelaar. *z. m.* Hengelaar. *Pêcheur à la ligne.*

Angelen. *g. w.* Met den angel viſſchen. *Pêcher à la ligne.*

ANGELICA. *ond. w.* Zeker ſlag van gewas dat geconfijt word, en goed voor de maag is. *Angélique, plante médécinale, qui eſt fort ſtomacale.*

ANGELIER. *z. m.* Teſtebloem. *Oeillet.*

ANGELROEDE. *z. v. La verge de la ligne d'un pêcheur.*

Angelſnoer. *z. g.* Viſchtuig. *La ligne au bout de laquelle eſt attaché l'hameçon.*

Angeltje. *zie hier boven onder.* Angel.

ANGEN. *zie* Benaauwen.

Angſt. *z. m.* Vreeze, benaauwdheid. *Angoiſſe, détreſſe, frayeur.*

Angſtelijk. *bijw.* Met vrees en bekommering. *En angoiſſes, en détreſſes, d'une manière accablante.*

Angſtig. *bijv. w.* Vreesagtig. *Plein de ſouci, de crainte, & de frayeur.*

Angſtige zorgen. *Soins rongeant.*

Angſtvallig. *bijv. w.* Vreesagtig. *Craintif, timide, ſoupçonneux.*

Angſtvalligheid. *z. v.* Schroom, bekommering. *Crainte, frayeur, ſcrupule.*

Angſtvalliglijk. *bijw.* Naauwkeuriglijk. *Soigneuſement, exactement, ſcrupuleuſement.*

Wij zullen dat niet al te angſtvalliglijk onderzoeken. *Nous n'examinerons pas cela trop ſcrupuleuſement.*

ANJ. ANIJ.

ANJELIER. *zie* Angelier.

ANIJL. *z. m. Indigo. De l'Indigo.*

ANIJS. Anijsboom, anijskruid. *z. v.* Zeker gewas. *Anis. Plante.*

Anijs, anijswater. *z. v.* Zekere ſterke drank. *Eau d'anis, eſpéce de boiſſon forte.*

Anijsbeſchuit. *z. v. Biſcuit à l'anis.*

Anijszaad. *z. g. Graine d'anis.*

Suikeranijszaad. *Anis ſucré.*

A N K.

ANKER. *z. g.* Zekere maat die onveranderlijk blijft, en houd in Holland 16 ſtoopen, of 32 mingelen; in 't Stigt van Utrecht 22 kannen. enz. *Meſure fixe, qui eſt en Hollande de 16 pots ou de 32 mingles; dans la Province d'Utrecht, de 22 pots, &c.*

Anker. Een vaatje houdende 16 ſtoop, enz. *Ancre; petit baril tenant 16 pots, &c.*

ANKER. *z. g. Ancre. Inſtrument de fer qui ſert à arrêter un vaiſſeau.*

Het groot-anker, plegtanker, ſtopanker. *La maîtreſſe ancre, la grande ancre.*

Het anker voor de boeg, boeg-anker, dagelijks anker. *Seconde ancre.*

Plegt-anker. Tui-anker. Vertui-anker. Werp-anker. *zie onder.* Plegt, enz.

Het anker uitwerpen. *Jetter l'ancre, mouiller.*

Ten anker koomen. *Se mettre à l'ancre.*

Op zijn anker reijen, omdraaijen. *Jouër ſur ſon ancre.*

Voor anker leggen. *Etre à l'ancre.*

Het anker kappen. *Couper & abandonner l'ancre.*

Mijn anker is blind; het touw is van mijn anker geraakt. *Mon cable à filé.*

Het anker is los geraakt. *L'Encre eſt dérapée*, ou *a quitté.*

Anker. IJzer dat door de muuren aan de balken word geklonken. *Ancre, tenon à queuës d'aronde, fer paſſé aux poutres des murailles pour ſoutenir le bâtiment.*

*Anker. Steunzel, toeverlaat. *Ancre, appui, ſoutien, refuge.*

Hij is het anker van mijne hoop. *C'eſt l'ancre*, ou *le fondement de mon eſpérance.*

Op zijn anker te land koomen; tegen alle hoop behouden worden. *Réuſſir*, ou *être délivré contre toute eſpérance.*

‡ Hij is zoo vet als een Spaanſch anker. *Il eſt maigre comme un ſquelette.*

Ankeragie. *z. v.* 't Geld dat men voor 't ankeren in de haven geeft. *Droit d'ancrage, argent qu'on paye à celui qui eſt établi ſur un port, pour avoir la permiſſion d'y mouiller.*

Ankerarmen. *La croiſée de l'ancre.*

Ankeren, *g. w.* Het anker uitwerpen. *Mouiller, jetter l'ancre.*

Ankergrond. *z. m.* Grond die bequaam is om te ankeren. *Ancrage, mouillage, endroit de mer propre* ou *commode pour ancrer.*

Ankerhanden, *of* Ankertanden. *Pattes de l'ancre.*

Ankerkruis. *z. g. W. der Wapenk. Croix recercelée, nille, nigle.*

Ankeroog. *z. g.* Het gat in de ankerſchaag. *Le trou qui eſt dans la verge de l'ancre.*

Ankerring. *z. m.* De ring van 't anker. *Arganeau*, ou *organeau de l'ancre, l'anneau où l'on amarre le cable.*

Ankerſchaag, *of* Ankerſteel. *z. v. La verge de l'ancre.*

Ankerſchoen, bus der Ankerhanden. *Soulier*, ou *étui des pattes de l'ancre.*

Ankerſmid. *z. m, Faiſeur d'ancres, forgeron*, ou *forgeur d'ancres.*

Ankerſteel. *zie* Ankerſchaag.

Ankerſteel. *W. der Wapenk. Stangue.*

Ankerſtok. *z. m.* De ſtok agter bij den ankerring. *Jas, eſſieu*, ou *jouët de l'ancre.*

Ankertalie. *z. v.* Een touw daar men 't anker meê ophijſt. *Les amarres de l'ancre.*

Ankertanden. *zie* Ankerarmen.

Ankertouw. *z. g.* Kabel, kabeltouw. *Cable, groſſe corde attachée à l'ancre.*

ANNA, vrouwe naam. *Anne, nom de femme.*

Anneken, Annetje, Antje, vrouwe naam. *Nanette, Nanon.*

ANS. ANT.

ANSIOVIS, *of* ANCHOVIS, viſchje kleinder dan de ſprot, zeer gemeen op de kuſten van Provence, dat gezouten, en overal verzonden word. *Anchois.*

ANTICHRIST. *ond. w.* Die tegen Chriſtus is. *Antechriſt.*

ANTJE. *zie* Anneken.

ANTIMONIE. *ond. w. zie* Spiesglas.

St. ANTONIS vuur. *z. g.* De Rooſ, belroos. *Feu St. Antoine, Eréſipèle.*

ANTWERPEN, eene vermaarde koopſtad in de Spaanſche of Ooſtenrijkſche Nederlanden. *Anvers.*

ANTWOORD. *z. g.* Beſcheid, wederlegging. *Réponſe, raiſon qu'on rend de quelque choſe, réfutation.*

Van iemand antwoord ontvangen. *Recevoir réponſe de quelqu'un.*

Tot antwoord op uw ſchrijvens dient, enz. *Pour répondre à votre lettre, vous ſaurez que, &c.*

Antwoord op het boek van, enz. *Réponſe au livre de, &c.*

Antwoorden. *g. en w. w.* Beſcheid geeven. *Répondre, faire réponſe, rendre raiſon.*

De Koning antwoordde hen trotzelijk. *Le Roi leur répondit fiérement.*

Op een boek antwoorden; een boek wederleggen. *Répondre à un livre, le réfuter.*

Digitized by Google

Op eenen brief antwoorden. *zie* Eenen brief beäntwoorden.

APE. API.

APE. *zie* Aap.
Apenſpel. Apenwerk, &c. *zie* Aap.
APINNE. *z. v.* 't Wijfje van eenen aap. *La femelle d'un ſinge.*

A P O.

APOCRIJPH, Apocrijf en Apocrief word gezegd van zekere boeken waar van 't gezag betwift word. *Apocryphe, livres apocryphes.*
APOSTEL. *z. m. ond. w.* Godsgezant. *Apôtre, Envoyé de Dieu appellé immédiatement par Jéſus-Chriſt.*
Apoſtel, word ook gezegd van de geenen die den Chriſtelijken Godsdienſt ergens ingevoerd hebben. *Apôtre, celui qui le premier à fait recevoir la Religion Chrétienne dans un pays.*
Apoſtel, naam of tijtel die te Geneve en in verſcheidene andere plaatzen van Zwitzerland aan Jonge onberoepene Predikanten gegeven word. *Apôtre, nom ou titre qui ſe donne à Genève & en pluſieurs autres endroits de la Suiſſe à de jeunes Miniſtres qui n'ont point encore reçu de vocation.*
‡'t Is een ruige Apoſtel; 't is een loskop. *C'eſt un bon apôtre.*
Apoſtelampt. *z. g.* Apoſtelſchap. *Apoſtolat, charge d'Apôtre.*
APOSTIL, iet dat bij of nageſchreven word. Bijſchrift, waar aan men gemeenelijk den naam geeft van *Poſt ſcriptum* of *P. S. Apoſtille.*
APOSTOLISCH. *bijv. w. Apoſtolique.*
APOTHEEK, *of* Apotheek. *z. v. ond. w.* Artzenij-winkel. *Boutique d'Apoticaire, Apoticairerie.*
‡Dat haalt men uit de Apotheek; dat moet men ten duurſten betaalen. *On l'achete chez l'apoticaire,* (c. à. d.) *on l'achete fort cher.*
Apoteeker, *of* Apotheeker. *z. m. ond. w.* Artzenijbereider. *Apoticaire.*
‡'t Is een drollige apoteeker; 't is een koddige vent. *C'eſt un maitre gouin, c'eſt un drolle qui en ſait long, c'eſt un plaiſant corps.*

A P P.

APPARENT. apparentie. *ond. woorden. zie* Waarſchijnelijk, waarſchijnelijkheid.
APPEL. *ond. en gerigtsw.* Betrekking voor een hooger Geregt. *Appel, d'une Juſtice inférieure à une ſupérieure.* NB. *el* in dit woordje heeft denzelven klank als in *ſpel, bevel, beſtel,* &c.
APPEL. *z. m.* Zekere boomvrugt. *Pomme, fruit d'arbre.*
Zoete appel. Zuure appel. *Pomme douce. Pomme aigre* ou *ſure.*
Geënte, *of* gegriffelde appel. *Pomme d'un arbre enté.*
Appel-Sina, *of* China's appel. *Orange douce.*
Tweedragts appel. *La pomme de diſcorde.*
Aagiesappel. Aardappel. Adamsappel. Granaatappel. Haagappel. Oogappel. Oranjeappel. Pijnappel. Rijksappel. Wijnappel. Winterappel. *zie onder* Adam, enz.
Appelen afdoen; appelen plukken. *Cueillir des pommes.*
*Appel, *of* ſter van 't oog. Oogappel. *La prunelle de l'œil.*
*Appel. 't Geen appelswijze gemaakt is. *Pomme; nom de quelque piéces de menuiſerie,* ou *d'architecture qui a la figure de ce fruit.*
De appel van eenen weêrhaan. *La pomme d'une girouëtte.*
Appelagtig. *bijv. w.* Als appelen. *Qui ſent la pomme,* ou *qui lui reſſemble.*
Appelbloezem. *z. m. Fleur de pommier.*
Appelbloezem, zekere verwe. *Rouge-pâle, couleur de fleur de pommier.*
Appelboom. *z. m. Pommier. Arbre.*
Appelboomgaard, *of* Appelbogaard. *z. m. Pommeraye, lieu,* ou *verger planté de pommiers.*
Appeldrank. *z. m. Cidre, boiſſon qu'on fait avec des pommes.*
‡Appelſlaauwte. *z. v. Pamoiſon, mal de cœur.*
Appelgraauw. *bijv. w. Gris pommelé.*
Een geſpan van appelgraauwe paerden. *Un attelage de chevaux pommelés.*
Appelgroen. *bijv. w. Verd de pomme.*
Appelkiſt. *z. v. Caiſſe à mettre des pommes.*
APPELLANT. *ond. w.* Die zig op eenen hoogeren Regter beroept. *Appellant, appellante.*
Appelleeren. Zig op eenen hoogeren Regter beroepen. *En appeller à un Juge ſuperieur.*
Appelman. *z. m.* Appelverkoper. *Vendeur de pommes.*
De appelman koomt om zijn geld. *Spreekwoord* dat gebruikelijk is tegen die geenen die in 't najaar ziek worden, om dat zij te veel vrugten gegeten hebben. *L'homme aux pommes vient demander ſon argent. Cette façon de parler proverbiale eſt uſitée en Hollande, contre ceux qui ſur la fin de l'automne tombent malades pour avoir mangé trop de fruits.*
Appelmand. *z. v. Panier aux pommes.*
Appelmarkt. *zie* Appelmerkt.
Appelmelk. *z. v. Lait de beurre où l'on fait bouillir des pommes.*
Appelmerkt. *z. v. Marché aux pommes.*
Appelmoes. *z. g. Marmelade de pommes.*
Appelpeer. *Pomme-poire, eſpéce de reinette griſe.*
Appelſchel. *z. v. Pelure de pommes.*
Appelſchip. *z. g.* Appelſchuit. *Bateau,* ou *Barque chargée de pommes.*
Appelſteel. *z. v. Queuë de la pomme.*
Appeltaart. *z. v. Tarte aux pommes,* ou *de pommes.*
Appelteef. *z. v.* Scheldwoord op de vrouwen die vrugten verkoopen. In 't Franſch is 'er zulk een woord niet: men zegt wel *Harangére,* maar het is eigenlijk eene *viſchteef.*
Appelton. *z. v. Tonne,* ou *tonneau à meſurer des pommes.*
Appeltuin. *zie* Appelboomgaard.
Appelveld. *z. g. zie* Appelboomgaard.
Appelwijf. *z. g.* Vrugtverkoopſter. *Vendeuſe de pommes, fruitiére.*
Appelzak. *z. m. Sac à mettre des pommes.*
Appelzalf. *z. v. Pommade.*
Appelzolder. *z. m. Grenier aux pommes.*

APR. ARA.

APRIL. *z. m.* Grasmaand. *Avril, le mois d'Avril.*
ARAK. *z. m. Boiſſon forte des Indiens. Arâque,* ou *réque.*

A R B.

ARBEID. *z. m.* Werk. *Travail, ouvrage.*
Een zwaare, *of* ligte arbeid. *Un travail rude,* ou *aiſé, un ouvrage pénible,* ou *facile.*
Verloren, *of* vergeefſche arbeid. *Travail inutile, peine perdue.*
De vrugt van zijnen arbeid genieten. *Jouïr du fruit de ſon travail.*
*Arbeid. Barensnood. *Le travail de l'enfantement.*
Die vrouw is, *of* zit in arbeid. *Cette femme eſt en travail.*
Den arbeid op den hals hebben. *Etre dans les douleurs de l'enfantement.*
Arbeid, opgiſting van den wijn en andere dranken die geſten moeten. *Travail, fermentation.*
Arbeiden. *g. w.* Werken. *Travailler.*
Nagt en dag arbeiden. *Travailler nuit & jour.*
*De wijn is aan 't arbeiden, *of* aan 't werken. *Le vin travaille, bout, fermente.*
Arbeider. *z. m.* Arbeidsman, werkman. *Ouvrier, manœuvre, artiſan, homme qui travaille à la journée, travailleur.*
Arbeiders in ſchans-werken, enz. *Travailleurs, pionniers.*
Arbeider. *z. m.* Kruijer. *Portefaix.*
Straatarbeider. *zie onder.* Straat, enz.
Traanarbeider.
Arbeidsloon. *z. m. Salaire.*
Iemand zijnen arbeidsloon onthouden. *Retenir à quelqu'un ſon ſalaire.*
Arbeidsman. *z. m.* Handwerksman. *Ouvrier, artiſan, homme de journée, travailleur.*
Arbeidſter. *z. v.* Werkſter. *Femme qui travaille à la journée.*
Arbeidsvolk. *z. g.* Werkvolk. *Travailleurs, ouvriers, manœuvres.*
Arbeidzaam. *bijv. w.* Neerſtig, vlijtig. *Laborieux, diligent, attaché au travail.*
Arbeidzaamheid. *z. v. Humeur laborieuſe, aſſiduité, application.*
Arbeidzaamlijk. *bijw. Laborieuſement, d'une maniére laborieuſe.*

A R C.

ARCEEREN. *w. w.* [een w. der tekenkunde.] Kruiswijze ſtreepjes in eene tekening trekkem om de ſchaduwe te maaken. *Hacher, faire des hachures avec le crayon, la plume,* ou *le burin, pour former les ombres.*
Arceering. *z. v. Hachures.*
ARCENAAL. *ond. w. zie* Wapenhuis, *of* Tuighuis.
Architect. *ond. w. zie* Bouwmeeſter.

ARD. ARE.

ARDUINSTEEN. *z. m.* Hardſteen. *Pierre dure, ſoit bleue, ſoit blanche, &c. pierre de taille.*
ARE, Aare. *z. v.* Korenaare. *Epi de bled.*
't Koren koomt in aaren. *Le bled croît en épis.*
Aaren plukken. *Cueillir des épis.*
AREND. *z. m.* Adelaar. Een roofvogel. *Aigle, oiſeau de proye.*
*Arend. Een ſlag van vaandel onder de Romeinen. *Aigle.* De Roomſche Arenden. *Les Aigles Romaines.*
*De Arend. Het Roomſche Keizerrijk. *L'Aigle. L'Empire Romain,* ou *l'Empire*

Digitized by Google

l'Empire d'Allemagne.
Viſcharend. *zie onder* Viſch.
Zeearend. *zie onder* Zee.
AREND. Arnoldus, een mans naam. *Arnaud*, ou *Arnout*, *nom d'homme.*
ARENDS-JONG. *Aiglon*, *petit de l'aigle.*
Arendsklaauwen. *Griffes d'aigle.*
Arends-neus. *z. m. Nez aquilin*, *nez crochu.*
Arendsoogen. *Yeux d'aigle.*
* Arendsoogen. Zeer ſcherpziende oogen. *Yeux d'aigle*, *yeux perçans.*
Arends-ſteen. *z. m. Pierre d'aigle.*
Arendsveederen. *Plumes d'aigle.*

A R G.

ARG *of* ERG. *bijv. w.* Loos. *Fin*, *ruſé*, *malicieux.*
Dat is een arg kind. *C'eſt un petit ruſé.*
* Arg. Leelijk, ongeſteld. *Laid*, *mal diſpoſé.*
De wonde ziet 'er heel arg uit. *La bleſſure eſt en très-mauvais état*, *elle paroit fort vilaine.*
Arg. *z. g.* Snoodheid, bedrog. *Fineſſe*, *ruſe*, *malice.*
Gedaan zonder arg of liſt, *dat is*, opregtelijk, ter goeder trouw. *Fait* * *ſans ruſe & ſans malice*, c'eſt-à-dire, *ſincérement. de bonne foi.*
Ik heb daar geen arg in. *Je n'y entens point de malice*, *j'y vais de bonne foi.*
Hij heeft 'er geen arg in; 't is een onnozele bloed. *C'eſt un innocent*, *il n'y entend pas fineſſe.*
Arg denken. Een quaad vermoeden hebben. *Soupçonner*, *avoir de la défiance.*
Die arg denkt vaart arg in 't hart. De zinſpreuk van de Ridderen des Kousſebands. *Honni ſoit qui mal y penſe. La deviſe des Chevaliers de l'Ordre de la Jarretiére.*
Argheid. *z. v.* Snoodheid, loosheid. *Ruſe*, *fineſſe.*
Argliſt. *z. v.* Argliſtigheid. *Malice*, *fineſſe*, *tour malicieux.*
Argliſtig. *bijv. w.* Loos, bedrieglijk. *Fin*, *ruſé*, *déceptif.*
De ſlang is een argliſtig dier. *Le ſerpent eſt un animal ruſé.*
Hij ging daar argliſtig in te werk. *Il s'y prenoit finement.*
Argliſtigheid. *zie* Argliſt.
Argliſtiglijk. *bijw. Finement*, *malicieuſement*, *d'une maniére ruſée.*
ARGER. Argeren. *zie* Erger, ergeren, enz.
ARGWAAN. *z. m.* Quaad vermoeden. *Soupçon*, *défiance.*
Argwaanen. *w. w.* Een quaad nadenken hebben. *Se méfier*, *avoir des ſoupçons.*
Argwaanig. *bijv. w.* Nadenkend. *Soupçonneux*, *défiant*, *méfiant.*

ARK. ARM.

ARKE. *ond. w.* De Arke Noachs. *L'Arche de Noé.*
De Arke de Verbonds. *L'Arche de l'alliance.*
ARM. *z. m.* Een deel van 's menſchen lighaam. *Bras. Membre du corps humain.*
De regter arm. De ſlinker arm. *Le bras droit. Le bras gauche.*
Den arm uitſteeken. *Etendre le bras.*
Den arm naar zig trekken. *Retirer le bras.*
* Hij ontfing hem met opene armen. *Il le reçut à bras ouverts.*
* De waereldlijke arm; de Overheid. *Le bras ſéculier*; *le Magiſtrat.*

Arm van eene rivier, van de zee. *Un bras de riviére*, *un bras de mer.*
* De armen van eene Kerkkroon. *Les branches d'un chandelier d'Egliſe.*
Ankerarmen. *zie onder* Anker.
Armband. *z. m.* Armcieraad. *Braſſelet* ou *bracelet.*
Armboog. *zie* Elleboog.
Armcieraad. *zie* Armband.
Armeloos, *of* armloos. *bijv. w. Qui eſt ſans bras*, *manchot des deux bras.*
Een armeloos en beenloos menſch. *Un homme qui n'a ni bras ni jambes.*
Arm-pijp. *z. v. Os du bras. Focile.*
De groote en kleine armpijp. *Le grand & le petit focile.*
Arm-ring. *z. m. zie* Arm-band.
Arm-ſnoer. *z. v. zie* Arm-band.
Arm-ſtoel. *z. m. Fauteuil*, *chaiſe à bras.*
Armſtuk van een lijfwapen. *Braſſard*, *armure dont les Anciens ſe ſervoient pour ſe couvrir les bras.*
ARM. *bijv. w.* Nooddruftig, behoeftig. *Pauvre*, *indigent.*
Arm worden. Verarmen. *S'appauvrir*, *devenir pauvre.*
* 't Is een arm, *of* flegt verſtand. *C'eſt un pauvre eſprit.*
‡ 't Is een arme duivel. *C'eſt un pauvre diable*, *c'eſt un miſerable qui n'a rien.*
Armagtig. *zie* Armhartig.
Armbezorger. *z. m.* Armmeeſter, Armvoogd. *Aumônier*, *celui qui a ſoin des pauvres.*
Armbuſſe. *z. v. Boite des pauvres*, *tronc.*
Armengeld. *z. g.* De aalmoeſſen. *Deniers*, ou *Argent des pauvres*, *aumônes.*
Armelijk. *bijv. w. Pauvre*, *miſérable.*
Armelijk. *bijw.* Elendiglijk, in armoede. *Pauvrement*, *petitement*, *d'une maniére miſérable.*
Zij leeven zeer armelijk. *Ils vivent fort petitement.*
ARMELIJN. *z. g.* Armelijnbont. *zie* Armijn.
ARMEN. De behoeftige, (*in 't algemeen.*) *Les pauvres*, (en général.)
Hij beſprak honderd guldens aan den armen. *Il légua par ſon teſtament cent francs aux pauvres.*
Van den armen leeven. *Vivre*, ou *être entretenu des deniers des pauvres*, *être aſſiſté de l'Egliſe.*
Aalmoezeniers-armen. *zie onder* Aalmoezenier.
ARMHARTIG, *of* Armhertig. *bijv. w.* Bekrompen van harten. *Puſillanime*, *pauvre*, *foible*, *miſérable.*
Armhartigheid. *z. v. Puſillanimité*, *foibleſſe*, *lacheté*, *pauvreté*, *miſére.*
Armhartiglijk. *bijw.* Deun, ſchraal. *D'une maniére puſillanime*, *lâchement*, *miſérablement*, *pauvrement.*
Armhartiglijk leeven. *Vivre miſérablement.*
ARMIJN. *z. g. Hermine*, *peau d'hermine.*
ARMINIAAN. *zie* Remonſtrant.
ARMLOOS. *zie* Armeloos
ARM-MAAKEN. *w. w.* Verarmen. *Appauvrir.*
ARMOEDE. *z. v.* Behoeftigheid, gebrek. *Pauvreté*, *indigence.*
Zij lijden groote armoede. *Ils ſont dans une extréme néceſſité.*
* Wij verteerden daar ons geld in armoede; wij wierden daar flegt onthaald. *Nous y dépenſâmes miſérablement notre argent*; *nous y fûmes fort mal traités pour notre argent.*
Armoedig, armelijk. *bijv. w. Pauvre*, *néceſſiteux.*
Armoedigheid. *zie* Armoede.

Armoediglijk. *bijw. zie* Armelijk.
ARMOZIJN. *z. g.* Zijden ſtof. *De l'armoiſin*, *ſorte de taffetas.*
ARMPIJP.
ARMRING.
ARMSNOER.
ARMSTOEL.
ARMSTUK. *zie onder* ARM, gedeelte van 's menſchen lighaam.

ARR. ARS.

ARREST. *ond. w. zie* Beſlag.
ARSENAAL. *ond. w. zie* Wapenhuis, *of* Tuighuis.

ART. ARW.

ARTICHOK. *zie* Artiſiok.
ARTIJKEL. *z. g. ond. w.* Litverdeeling. *Article*, *ſection.*
De 12 Artijkelen des Geloofs. *Les 12 Articles de la Foi.*
Artijkel-brief. *Ordonnance pour la conduite des Officiers & Gens de marine*, *qui dépendent des Etats-Généraux des Provinces-Unies.*
ARTILLERIJE. *z. v. ond. w.* Schutgevaarte, geſchut. *Artillerie*, *canons*, *munition de guerre.*
Artillerijmeeſter. *z. m.* Geſchutmeeſter. *Maître de l'artillerie.*
ARTISIOK. *z. v. Artichaut*, *plante de Jardin*, *eſpéce de chardon.*
Artiſiokſtoelen. *Culs d'artichauts.*
ARTZ. *z. m.* Geneesmeeſter. *Médecin*, *Docteur en Medecine.*
Artzenije. *z. v.* Geneesmiddel. *Remédes*, *drogues.*
Wondarts. *zie onder* Wond . . . .
Spuitartzenije. *zie* Kliſteer, Spuitmiddel.
Artzenijbereider. *z. m.* Artzenijmenger. *Apoticaire.*
Artzenijkunde. *z. v. Apoticairerie.*
Artzenijwinkel. *z. v. Boutique d'Apoticaire.*
ARWETEN. *zie* Erweten.

A S.

AS, aſch, aſſe, aſſche. *z. v. Cendres.*
De aſch van 't vuur. *Les cendres du feu.*
De aſch van een dood lijk. *Les cendres d'un corps mort.*
Tot aſſche verbranden. *Réduire en cendres.*
* De menſch is maar ſtof en aſſche. *L'homme n'eſt que poudre & cendre.*
Tuſſchen twee ſtoelen in de aſch zitten. *Proverb. Etre entre deux ſelles le cu à terre.*
Engelſche aſch. Zekere blaauwe verwe. *Sorte de couleur bleue.*
Potas. *zie onder* Pot.
AS. *z. v. en m.* Wagenas. *L'Eſſieu d'un chariot.* Windas. *zie* Wind.
As. [*Term. de Géogr.*] *L'axe.*
De Waereldsaſſen. *Les axes du Monde.*
ASAGTIG. *bijv. w.* Beäſt. *Cendreux*, *couvert de cendres.*
Dat brood ziet 'er asagtig uit. *Ce pain eſt tout ſali de cendres.*
Asbak. *z. m.* Vuilnisbak. *Lieu deſtiné pour y mettre les cendres.*
‡ Asbeer. *z. m.* Vuilnisraper. *Homme qui va par les ruës enlever la bone*, *& amaſſer les cendres & les ordures des maiſons & qui les emporte dans un tombereau*, *ou dans une brouette. Boüeur.*
Asbezem. *z. m. Balai de foyer*, *qu'on tient auprès du feu pour balayer les cendres.*
Asbus. *zie* Askruik.

Asdag.

Digitized by Google

Asdag. z. m. Assenwoensdag. *Les cendres, le mécredi des cendres.*
‡ Asgat. z. g. Meisje dat in de asch wroet, of dat 'er altoos morsig uitziet. *Cendron. Cendrillon.*
Asgraauw. *bijv. w.* Asverwig. *Gris-cendré.*
Hij draagt een asgraauwkleed. *Il porte un habit gris-cendré.*
Ashoop. z. m. Vuilnishoop. *Monceau de cendres, & d'ordures.*
Askarre. z. v. Vuilniskarre. *Tombereau à charier les cendres, &c.*
Asketel. z. m. *Chaudron à mettre les cendres.*
Askoek. z. m. Een koek op de as gebakken. *Gâteau cuit au feu, sur le foyer, sous les cendres.*
Askruik. z. v. Vat om de assche der gebrande lighaamen in te sluiten en te bewaaren. *Urne, vase à mettre les cendres des morts consumés par le feu.*
Asman. *zie* Asbeer.
Aspot. *Pot aux cendres.*
Asschup. *zie* Vuurschup.
Assepoester. *zie* Asgat.
‡ Assevijster, een mensch die altijd op den haart zit. *Celui ou celle qui se tient toujours auprès du feu.*
Asvat. *zie* Askruik.

ASP. ASS. ATL.

ASPERGIE. z. v. *Asperge.*
ASPIS-SLANG. Zekere kleine slang die zeer venijnig is. *Aspic, sorte de petit serpent fort venimeux.*
ASPUNT. z. g. *Le pole.*
Het noorder Aspunt. *Le Pole arctique, le Pole du Nord.*
Het Zuider Aspunt. *Le Pole antarctique, le Pole du Sud.*
* Dat zijn de aspunten daar 't alles op draait; dat zijn de mannen daar 't al op aankoomt. *Ce sont ceux qui portent le fardeau des affaires;* ou *sur qui tombent les affaires roulent.*
ASSAIJEUR. *ond. w. zie* Waardijn.
ASSEPOESTER. *zie* Assevijster. *zie onder* As.
ASSIGNATIE. z. v. Order om aan Toonder van 't briefje zekere som te betaalen. *Assignation, ordre de payer certaine somme au porteur du billet.*
Assuradeur. *ond. w. zie* Verzekeraar.
ASSURANT. *ond. w. Effrontè.*
Assurantie. z. v. *ond. w. Woord van den koophandel.* Polis van assurantie *of* verzekerbrief. *Contract de garantie, police d'assurance.*
AT. *onv. tijd* van Eeten; Als. Ik at. *Je mangeois* ou *j'ai mangé.*
ATERLING. z. m. Bastard. *Bâtard.*
ATLAS, verzameling van Land- en Paskaarten. *Atlas, recueil de Cartes Géographiques & de Cartes Marines.*
Zee-Atlas. *zie onder* Zee.

AVA. AVE.

AVANTUUR. *ond. w. zie* Geval.
AVARIE, *of* Avarie *zie* Haverije.
AUCTIE. z. v. *ond. w.* Openbaare verkooping van boeken. *Auction, vente publique de livres.*

AVEGAAR. z. m. Eene groote boor. *Tarrière.*
AVENTUER, Avontuur. *zie* Geval.
AVER. *ond. w.* Naar, schrikkelijk. *Sombre, ténébreux, effrayant.*
Aver, woord gebruikelijk bij 't gemeen volkje voor *Ouders.*
Van aver tot aver; van voorouderen tot voorouderen. *De pére en fils.*
AVEREGTS. *bijw.* Verkeerd. *A contretems, mal à propos, à rebours.*
Hij doet alles averegts. *Il fait tout à rebours.*
De Ouden hebben dat averegts begreepen. *Les Anciens ont mal compris cela.*
Een averegtsse slag; een slag van ter zijden. *Un coup de revers.*
Met eene averegtsse hand. *Du revers de la main.*
De averegtsse zijde van een kleed. *Le revers d'un habit.*
Hij heeft zijnen mantel averegts om. *Il a mis son manteau à l'envers.*
AVEROON, AVERUIT. z. g. *De l'aurone, sorte de plante amère.*
AVERIJE. *zie* Haverije.

AUG. AVO.

AUGUSTUS. z. m. Oogst-maand, de agtste maand van 't jaar. *Août, le huitiéme mois de l'année.*
AVOND. z m. Het einde van den dag. *Le soir, la fin du jour.*
Gisteravond. Eergisteravond. *Hier au soir. Avant-hier au soir.*
Op 't vallen van den avond. *Sur le soir, sur la brune.*
Op den avond; tegen den avond. *Sur le soir, vers le soir.*
Hij quam op den avond t'huis. *Il vint sur le soir à la maison.*
Schemeravond. *zie onder* Schemer.
Vieravond. *zie onder* vier.
Winteravond. Vastenavond.
Avondeeten. z. g. Avondkost, avondspijs. *Les mets du souper, ce qu'on a coutume de manger le soir.*
Avondkost. *zie* Avondeeten.
Avondlugt. z. v. *Le serein.*
De avondlugt is ongezond. *Le serein est mal sain.*
Avondmaal. z. g. Avondmaaltijd. *Le souper.*
Het H. Avondmaal. *La Ste. Céne.*
Het H. Avondmaal houden. *Participer à la Ste. Céne. Communier.*
Het H. Avondmaal ontvangen. *Recevoir le Sacrement de la Céne.*
Ten Avondmaal gaan; aan de tafel des Heeren gaan. *Aller à la communion,* ou *à la Ste. Céne; approcher de la table du Seigneur.*
Christus laatste Avondmaal. *La Céne, le dernier souper de Jésus Christ, où il institua le Sacrement de l'Eucharistie.*
Avondmaalen, avondmaal houden. *Souper.*

Avondmaalganger. *zie* Lidmaat.
Avond-muziek, *of* Avond-gezang. *Sérénade.*
Avondschool. z. g. *L'Ecole du soir.*
Is 't avondschool al uit? *Est-on sorti de l'école du soir?*
Avondspel. z. g. *Recréation du soir. Petits jeux qu'on fait pour se divertir, lorsqu'on passe la soirée ensemble.*
Avondspijs. *zie* Avondeeten.
Avondstar *of* Avondster. z. v. *L'étoile du soir, Vénus, une des Planétes.*
De avondster is opgegaan. *L'étoile du soir est levée.*
Avondstond. z. m. Avondtijd. *Le soir, la soirée.*
Dat is een lieflijke avondstond. *Voici une aimable soirée.*
Avondtijd. *zie* Avondstond.
Avondwandeling. z. v. *Promenade du soir.*
Avondwind. z. m. Wind die des avonds waait. *Le vent du soir. Petit vent qui s'lève le soir.*
AVONTUUR. *ond. w. z. g.* Geval. *Avanture.*
Avontuurig. *bijv. w. Fortuit, casuel.*
Avontuurig. *bijw. Par hazard, fortuitement.*
Avontuurlijk. *bijv. w. D'avanture, de hazard.*
Avontuurlijke speelen. *Jeux de hazard.*

AUT. AY.

AUTAAR. *zie* Altaar.
AY. *zie* Aij.

AZE. AZIJ.

AZEN. *zie* Aazen.
AZIJN. z. m. Edik. *Vinaigre.*
* Hij ziet zoo zuur of hij azijn gedronken had. *Il est aussi refrogné que s'il avoit bu du vinaigre. Il a l'air bien rebarbatif.*
Azijnkan. *zie* Azijnflesche.
Bierazijn. Roozenazijn. Vlierazijn. Wijnazijn. *zie onder* Bier, enz.
In azijn leggen; inzulten. *Mariner dans du vinaigre.*
Azijnagtig. *bijv. w.* Azijnig. *Qui tire sur le vinaigre, vinaigreux.*
Azijnen. *w. w.* Ergens azijn over gieten. *Mettre du vinaigre sur quelque chose.*
Is de salaad al geazijnd? *Le vinaigre est-il déjà sur la salade?*
Azijnflesche, azijnkan. z. v. *Vinaigrier, bouteille à vinaigre.*
Azijnkramer. z. m. *Vinaigrier, qui vend du vinaigre en détail.*
Azijnmaker. z. m. Edikmaker. *Vinaigrier, marchand de vinaigre.*
Azijnmakerije. z. v. *Lieu où se fait le vinaigre.*
Azijnton. z. v. Azijnvat. *Tonneau à vinaigre.*
Azijnwater. z. g. Eekwater, mengzel van water en azijn. *Oxierat, mélange d'eau & de vinaigre.*

A Z U.

AZUUR. *zie* Hemelsblaauw.

B.

B.

De tweede letter van 't ABC. *B. La deuxiéme lettre de l'Alphabet.*

B A A.

BAADEN. *w. w.* Zig in 't water wasschen. *Se baigner, prendre les bains.*
Zig baaden in de weelde. *Se baigner dans la volupté,* ou *dans les plaisirs.*
Baader. z. m. Die Badstoven houd. *Baigneur, celui qui tient des bains.*
Baader,

Digitized by Google

Baader, zwemmer. *Baigneur, celui qui se baigne.*
Baadinge. *L'action de se baigner.*
Baadkuip. *zie* Badkuip.
BAAI. *z. v.* Zekere grove ſtof. *Bayette, ſorte de ravelche.*
Rouwbaai. *zie onder* Rouw.
BAAI. Inham, beſlootene rede. *Baye, rade à couvert des vents.*
BAAK. *z. v. of* Baaken. *Baliſes. Marques qui ſont connoitre les endroits dangereux dans la mer, & dans les rivières.*
* Een wrak is eene baak in zee. *Les débris d'un navire ſont des baliſes,* (c. à. d.) *qu'ils marquent les endroits dangereux & qu'il faut éviter de peur de faire naufrage.*
De baakens verzetten, *of* verplaatzen. *Changer les baliſes.*
De bakens zijn verzet. *La médaille eſt tournée.*
* Als het tij verloopt verzet men de bakens. *Quand les choſes changent de face, on change de meſures.*
Baak, voorbeeld. *zie* Voorbeeld.
Zeebaak. *zie onder* Zee.
Baakenen, baakens zetten. *Mettre des baliſes.*
Vuurbaak. *z. v. Phare. Fanal qu'on allume la nuit, pour montrer la route aux vaiſſeaux, &c.*
BAAKER. enz. *zie* Baker.
BAAL. *z. v.* Een groot pak. *Bale, balot, gros fardeau.*
Eene baal boeken. *Bale de livret.*
Eene rijſtbaal; eene gierſtbaal. *Bale de ris, bale de millet.*
Baaldoek. *zie* Pakdoek.
Eene wolbaal, *Bale de laine.*
Baaltje. *z. g.* Een gemeen pak. *Paquet. Petit balot.*
BAAL. *z. g.* Avond- *of* nagtdans. Bijeenkomſt van lieden die zig met danſſen vermaaken. *Bal.*
BAALIE. *zie* Balie.
BAALJUW. Baaljuwſchap. *zie* Droſt, Droſtſchap.
BAAN. *z. v.* Eene effene vlakte. *Carrière, lice, chemin battu, voye, route.*
Op de baan koomen. *Entrer en lice, deſcendre ſur l'arène, ſe mettre ſur les rangs.*
Het eerſte op de baan koomen. *Ouvrir la carrière.*
Ruim baan maaken. *Fendre la preſſe, ſe faire un paſſage, écarter le monde d'autour de ſoi.*
* Op de baan brengen. Voorſtellen. *Propoſer, mettre ſur le tapis.*
* De baan klaar maaken. Alles gereed maaken. *Applanir la carrière.* (c. à d.) *Préparer tout ce qui eſt néceſſaire.*
De baan warm houden. Onophoudelijk op de ſullebaan glijden. *Ne pas laiſſer refroidir la gliſſoire, gliſſer ſans diſcontinuer.*
* De baan warm houden; zonder ophouden in dezelve bezigheid volharden. *Travailler ſans relâche à la même choſe.*
Bolbaan. *zie* Bol; enz.

Glijbaan.	Renbaan.
Heirbaan.	Rij-baan.
Kaatsbaan.	Rolbaan.
Klosbaan.	Speelbaan.
Kolfbaan.	Strijdbaan.
Loopbaan.	Sullebaan.
Maliebaan.	Tournooibaan.

BAAN, breedte van ſtoffe. *Lé.*
Een rok van zes baanen. *Une jupe de ſix lez.*
BAANBOER. *z. g.* Een die in de lijnbaan werkt. *Garçon de cordier, qui travaille à la corderie.*
BAANDERHEER. *z. m. Banneret, Gentilhomme qui a droit de porter la banière.*
BAANEN. *w. w.* Eenen weg baanen. *Ouvrir, frayer un chemin.*
* Zig eenen weg tot de onſterflijkheid baanen. *Se frayer un chemin à l'immortalité.*
Baangeld. *z. g.* Geld dat men geeft voor het ſchoonveegen van de ijsbaanen. *Argent qu'on donne à ceux qui balayent le chemin des canaux gelés.*
BAAR. *z. v.* Lijkbaar. *Brancard ſur lequel on poſe la biére,* ou *le cercueil du corps qu'on porte en terre.*
BAAR. *z. v.* Waterbaar, zeegolf. *Onde, vague,* ou *flot.*
't Schip wierd ſchrikkelijk geſlingerd van de baaren. *Le vaiſſeau fut violemment agité par l'impétuoſité des flots.*
De baaren der zee. *Les ondes, les flots de la mer.*
De onſtuimige baaren. *Les flots impétueux.*
* Hij meent dat hem geen baaren konnen te hoog gaan; hij zwigt voor niemand. *Il s'imagine être au-deſſus de l'orage; il ne veut céder à perſonne; il croit être au-deſſus de tout.*
BAAR. Staaf. *Barre, lingot.*
Eene baar zilvers. *Un lingot, une barre d'argent.*
Baarzilver. *z. g.* Blokzilver. *Argent en barres, en maſſe,* ou *en lingots.*
BAAR. *bijv. w.* Gereed, zuiver. *Comptant, pur.*
Hij koopt alles met baar geld. *Il achete tout avec de l'argent comptant.*
Hij heeft mij met baar goud betaald. *Il m'a payé en or pur.*
BAAR in een wapen (woord van de Wapenſchildkunde.) *Barre.* (T. de Blaſon.) *Piéce honorable qui occupe diagonalement le tiers de l'Ecu, à commencer par le côté gauche d'enhaut en tirant du côté droit.*
BAAR. Hek dat in Engeland de Regters van de misdadigen affcheid. *La Barre. Barrière qui en Angleterre ſépare les Juges d'avec les Criminels.*
BAARBLIJKELIJK. *bijv. w. Evident, manifeſte.*
Baarblijkelijkheid. *z. v. Evidence.*
BAARD. *z. m. La barbe. Le poil du menton & des joues.*
Hij begint eenen baard te krijgen. *La barbe lui vient.*
Den baard ſcheeren. *Raſer, faire le poil,* ou *la barbe.*
Baarden, ſteekels der korenaaren. *La barbe des épis de blé.*
Walviſchbaarden. *Des fanons.*
Roodbaard. *zie onder* Rood.
Rosbaard. *zie onder* Ros.
Snotbaard. Stoppelbaard. Vlasbaard. Zeeverbaard. *zie onder* Snot, enz.
Baardeloos. *bijv. w. Sans barbe, qui n'a point de barbe.*
Baardmannetjes. *z. g.* Een Poolſche ſchelling van 't jaar 1585. *On nomme ainſi un eſcalin de Pologne de l'année.* 1585.
‡ Baardmannetje. Een klein ventje met eenen grooten baard. *Petit homme barbu, petit homme à grande barbe.*
Baardſcheerder. *z. m.* Baardſchrapper. *Barbier.*
BAAREN. *w. w. Accoucher, enfanter.*
De maagd zal eenen zoon baaren. *La vierge mettra un fils au monde.*
Zij heeft eene dogter gebaard. *Elle eſt accouchée d'une fille.*
* Baaren. *Cauſer, produire.*
Eene daad van dien aart zal veel ongenoegen baaren. *Une action de cette nature cauſera bien du mécontentement.*
Die euveldaad zal niet dan ongelukken baaren. *Ces attentats ne produiront que des malheurs.*
* Baaren, tieren. *Crier, criailler, tempêter.*
Baarensnood. *z. m. Travail d'enfant, mal d'enfant.*
‡ BAARLIJK. *adj.* Mogelijk eene verkorting van *Zigtbaarlijk. Propre, même.*
‡ Zij raaſde als de baarlijke duivel. *Elle criolt comme un lutin, comme le diable même.*
BAARLIT. *z. g.* De ingang der lijfmoeder. *L'entrée, le col de la matrice.*
Baarmoeder. *z. v.* Lijfmoeder. *La matrice.*
BAARS. *z. m.* Zekere rivierviſch. *Perche, poiſſon de riviére.*
Den baars vergallen; de gal in 't ſchoonmaaken breeken. *Crever* ou *rompre le fiel d'une perche en la vuidant.*
‡ Hij zal den baars vergallen; hij zal zijne kunſt toonen. *Il fera voir ſon adreſſe. Il fera mieux qu'un autre* (*parlant ironiquement.*)
‡ Zoo quaad zijn als een baars. *Etre en mauvaiſe humeur; endévoir.*
Spanbaars. *zie onder* Span.
Steekelbaarsje. *zie onder* Steekel.
BAARS. *z. m.* Eene breede kuipers bijl. *Doloire, hache de tonnelier.*
BAARVLIES. *z. g. Membrane qui renferme le fœtus.*
BAAS. *z. m.* Werkmeeſter. *Maître-ouvrier, artiſan.*
Een timmermans baas. *Maître-charpentier.*
't Is een treffelijke baas. *C'eſt un excellent maître, c'eſt un très bon ouvrier.*
Baas. *z. m.* Meeſter. *Maître, celui qui commande,* ou *qui gouverne.*
De man moet baas in 't huis zijn. *Il faut que le mari ſoit le maître de la maiſon.*
* Den baas ſpeelen. *Faire le maître, trancher du maître.*
‡ Zijn wijf ſpeelt den baas, *of* heeft den broek aan. *Sa femme eſt la maîtreſſe, elle porte le haut-de-chauſſes.*
‡ Hij is een luſtige baas, *of* vrolijke ſnaak. *C'eſt un homme divertiſſant, c'eſt un drôle de corps.*
Werkbaas. *zie onder* Werk.
BAAT. *z. v.* Voordeel, nut. *Profit, utilité, intérêt.*
Elk zoekt zijne eigene baat. *Chacun cherche ſon propre intéret.*
Baat. Hulp, geneezing. *Aide, ſecours, guériſon, ſoulagement.*
Hij vond geen baat bij dat geneesmiddel. *Il ne reçut point de ſoulagement de ce remède.*
Baaten. *g. w. Profiter, faire du bien, être avantageux, ſervir à quelque choſe.*
Wat zal het mij baaten mijne waaren voor eenen zoo langen prijs te verkoopen? *Que me profitera-t-il de vendre mes marchandiſes à un ſi bas prix?*
De gunſt van dien man kan mij zeer baaten. *La faveur de cet homme me peut être fort avantageuſe.*
Al dat kermen kan niet baaten. *Tous ces cris ne ſervent de rien, ne ſont bons à rien.*
Baatje, kleine baat. Alle baatjes helpen. *Tout fait nombre, les petits ruiſſeaux font les grandes riviéres.*
Baatzoekend. *bijv. w.* Baatzugtig. *Avare, intéreſſé, avide de gain.*
Een baatzoekend menſch. *Un homme intéreſſé,* ou *avide de gain.*

Digitized by Google

Baatzoeker. *z. m. Homme intéreſſé.*
Baatzoekſter. *z. v. Femme intéreſſée.*
Baatzugt. *z. v.* Gewinzugt. *Avarice, intérêt, avidité de gain.*
Baatzugtig. *bijv. w. zie* Baatzoekend.
BAAZIN. *z. v. Maîtreſſe femme, vigoureuſe commère.*

B A B.

‡ BABBELAAR. *z. m.* Snapper. *Cauſeur, babillard, jaſeur.*
Babbelaarſter. *z. v. Babillarde, cauſeuſe.*
‡ Babbelguigies. Malle kuuren. *Balivernes, fadaiſes, niaiſeries.*
Babbelen. *g. w.* Kaauwen zonder tanden, *Mâcher avec les gencives.*
‡ Babbelen, ſnappen. *Jaſer, cauſer, babiller.*
‡ Hij babbelt als een oud wijf. *Il babille comme une vieille.*
‡ Babbelerije. *z. v. Babil.*
‡ BABOK. *z. m.* Weetniet. *Un badeau, un niais, un lourdaut, un maroufle.*

B A D.

BAD. *onv. tid* van bidden.
BAD. *z. g.* Waterbad, badſtove. *Bain, Etuve.*
Het Akenſe bad. *Les bains d'Aix-la-Chapelle.*
* 't Bad der wedergeboorte; de Doop. *Le lavement de la régénération, le Baptême.*
Zweetbad. *zie onder* Zweet.
Baden. *zie* Baaden.
Bader. *zie* Baadér.
Badkuipe. *z. v. Baignoire, Cuve à prendre le bain.*
Badſtoofhouder. *z. m.* Meeſter van eene badſtoove. *Baigneur, Etuviſte, celui qui tient des étuves chaudes.*
Badſtoof, *en* Badſtove. *z. v.* Bad. *Etuves, bains.*
Badwater. *z. g.* Een water om zig te baaden. *Bain, eau propre à ſe baigner.*
Gaa, waſch u in 't badwater Siloé, enz. *Allez vous laver dans le bain de Siloé, &c.*

BAF. BAG.

BAFFEN. *zie* Blaffen, baffen.
BAG *of* Bagge. *ond. w. z. v.* Gezette ring. *Bague.*
BAGAGIE. *z. v. ond. w.* Reiſtuig. *Hardes qu'on porte en voyage.*
BAGGER. *z. v.* Modder. *Boue, bourbe, de la vaſe qu'on tire du fond de l'eau.*
Baggeren. *w. w.* Modderen. *Tirer la boue,* ou *la vaſe du fond de l'eau.*
Baggerman. *z. m.* Modderman. *Curieur de canaux, Boueur.*
Baggernet. *z. g.* Moddernet. *Filet à tirer le limon des foſſés.*
Baggerſchuit. *z. v.* Modderſchuit. *Bateau de boueur, de curieur.*
BAGIJN. *z. v.* Begijn. Zekere geeſtelijke dogter. *Beguine, ſorte de Religieuſe.*
Bagijn. *z. v.* Een koebeeſt zonder hoorens. *Vache écornée,* ou *ſans cornes.*
Bagijnhof. *z. g.* De plaats daar de Bagijnen woonen. *Beguinage, lieu où demeurent les Beguines.*
BAGIJNE-REE. *Vergue de fougue.*

BAIJ. BAIL. BAK.

BAIJERT. *z. m.* Verwarde vormeloze klomp. *Chaos.*
BAIJERT. *zie* Beijert.
BAILLIUW, Baillu, Bailluw, Bal'uw *of* Bailiuw. *z. m. ond. w.* Schout, Rigter, Droſſaard, Droſt. *Bailli* ou *Baillif.*
Bailliuwagie. *z. v. ond. w. zie* Bailliuwſchap.
Bailliuwin. *z. v. ond. w.* Bailluws *of* Droſſaards vrouw. *Baillive, la femme du Baillif.*
Bailliuwſchap. *z. g. ond. w.* Droſtſchap. *Bailliage.*
BAK. *z. m. Vaſe peu profond, jatte, gamelle, bac.*
Op de Hollandſche ſchepen eeten zeven matroozen aan eenen bak. *Sur les navires Hollandois les matelots ſont ſept à une gamelle.*
Een houten bak; een ſteenen bak. *Vaſe de bois; vaſe de pierre.*
Asbak. Puinbak. Regenbak. Schuurbak. Smeebak. Snuiterbak. Speldenbak. Turfbak. Verkensbak. Vuilnisbak of Vullesbak. Zandbak. Zeepbak. Zoutbak. *zie onder* As, enz.
Bak. Het voorkaſteel van een ſchip. *Château d'avant,* ou *de proue.*
Bak, van eenen wagen of koets. *Le vaiſſeau, le dedans, le fond d'un chariot ou d'un caroſſe.*
Bak, daar de beeſten uit drinken, of eeten. *Auge, mangeoire.*
Bak van eene fontein. *Le baſſin d'une fontaine.*
Bak, pont, platboomde ſchuit om over de rivieren te vaaren. *Bac, ponton, bateau plat pour paſſer les rivières.*
Bak, in de Schouwburgen. *Endroit de la Comédie en Hollande où ſont les premières places. C'eſt juſtement dans cet endroit que ſe trouve le parterre en France.*
Bak van eene ſpring-fontein. *Baſſin d'une fontaine ſaillante ou d'un jet d'eau.*
Bak, daar de kreupelen in zitten. *Jatte.*
‡ Koom aan den bak; koom aan tafel. *A table, venez manger.*
Bakbeeſt. *z. g.* Een groot ongeſchikt beeſt. *Monſtre, groſſe bête qui eſt difforme à cauſe de ſa grandeur,* [*ce mot ſe dit auſſi de toutes les choſes trop grandes.*]
* Een bakbeeſt van een ſchip. *Gros vaiſſeau lourd & peſant.*
Een bakbeeſt van een boek. *Livre extrémement gros & épais.*
Een bakbeeſt van een menſch; een dik ongeſchikt menſch. *Gros lourdaut, balourdi, groſſe pécore.*
Bakboord. *z. m.* De linkerzijde van 't ſchip. *Basbord, le côté gauche du vaiſſeau.*
BAKELAAR. *z. v.* Lauwerbeziën. *Bayes,* ou *graines de laurier.*
BAKEN. *zie* Baak.
Bakenen. *zie* Baakenen.
BAKER. *z. v.* Bakermoêr, kraambewaardſter. *Garde-enfant, femme qui garde & a ſoin d'une accouchée, Garde d'accouchée.*
Bakeren, *w. w.* In docken en windzels doen. *Emmailloter un enfant.*
* Zig in de zon bakeren; in de zon leggen. *S'étendre & ſe coucher au ſoleil.*
Heet gebakerd zijn; driftig zijn. *Etre bouillant & précipité; avoir la tête chaude.*
Bakerhout. *z. g.* Jong hout daar men bij bakert. *Fagot de menu bois propre à faire un feu clair lorſqu'on emmaillotte un enfant.*
Bakermat *of* Bakermand. *z. v. Machine faite d'oſier, dans laquelle s'aſſied devant le feu, la garde ou la nourrice, qui doit remuer l'enfant & l'emmaillotter.*
Bakermand. *zie* Bakermat.
Bakerſtoel. *zie* Bakermat.
Bakervuur. *z. g.* Vuur daar men tegen bakert. *Feu devant lequel on emmaillotte les enfans.*
Bakgat. *zie* Napgat.
BAKHUIS. *z. g.* Bakkerije. *Boulangerie, lieu où l'on fait le pain.*
‡ Bakhuis. De mond. *La bouche, la gueule.*
Hou uw bakhuis toe. *Taiſez-vous, ayez bouche cloſe, tenez la bouche fermée.*
Aapenbakhuis. *zie onder* Aap.
BAKJE. *z. g.* Een kleine bak. *Petite gamelle, petite jatte, bacquet.*
BAKKELJOUW. *z. v.* Franſche zoute viſch. *De la morue de Terre-neuve.*
BAKKEN. *w. w. Cuire au four, dans la poêle, dans une tourtière.*
Brood bakken. *Cuire du pain.*
Koek bakken. *Faire du pain d'épices.*
‡ Iemand eene pots bakken. *Jouer un tour à quelqu'un.*
‡ Ik zal 't u weêr bakken. *Je vous rendrai la pareille, je prendrai ma revanche.*
‡ Ik zal dat wel bakken. *J'ajuſterai bien tout cela.*
Bakker. *z. m.* Broodbakker. *Boulanger.*
Paſteibakker. *zie onder* Paſtei.
Platteelbakker. *zie onder* Platteel.
Pottenbakker. *zie onder* Pot.
Steenbakker.
Steenbakkerije. *zie onder* Steen.
Suikerbakkerije. *zie onder* Suiker.
Tichelbakker. Waſelbakker.
Bakkerin. *zie* Bakſter.
Bakkerije. *z. v.* Bakhuis. *Boulangerie, lieu où l'on fait le pain.*
Bakkers. *bijv. w.* Dat van eenen bakker is; dat tot eenen bakker behoort. *De boulanger, ce qui regarde un boulanger.*
Bakkerstorf. *z. v. Tourbe de boulanger.*
BAKKES, word bij het ſlegt volkje voor *Bakhuis* gebruikt. *Bouche, gueule, muſeau.*
Bakkruiper. *zie* Napgat.
BAKOVEN. *z. m.* Oven. *Four.*
Bakpan. *z. v.* Fruitpan. *Poêle à frire.*
‡ BAKS. Achterbaks; in 't heimelijk. *En ſecret, en cachette, ſecrétement, en tapinois.*
BAKSTAG. *z. v.* Scheepstouw onder de mars van den grootſten maſt vaſtgemaakt, en op den bak bij de fok geſpannen. *Etai ou cordage frappé à la hune du grand mât, & tendu vers le mât de miſaine.*
Bakſtag-wind. *Vent gaillard, vent frais, qui fait que toutes les voiles portent.*
BAKSTEEN. *z. m.* Mop. *Brique, ſorte de pierre rouge ou griſe cuite dans un fourneau.*
Een groote bakſteen. *Une groſſe brique.*
Bakſter. *z. v.* Eens bakkers vrouw, *of* weduwe. *Boulangère, la femme,* ou *la veuve d'un boulanger.*
Waſelbaſter. *zie onder* Waſel.
Baktaud. *z. m.* Kies. *Dent machelière, groſſe dent.*
Baktrog. *z. m.* Trog daar men 't deeg in kneed. *Huche, coffre de bois où l'on paîtrit le pain.*
BAKWAGEN. *zie* Koetswagen.
BAKZEL. *z. g. Cuiſſon, fournée.*

B A L.

BAL. *z. m.* Kloot. *Boule, éteuf.*
Bal; kaatsbal. *Balle de jeu de paume.*
Den bal opgeeven. *Chaſſer, envoyer la balle.*
Den bal ſlaan; kolven. *Pouſſer la balle, croſſer.*
* Den bal misſlaan. *Spreekw. Ne pas bien ren-*

Digitized by Google

rencontrer; errer; ne pas toucher au but.
* Men moet den bal ſlaan zo als hij legt. *Il faut agir ſuivant l'occaſion, il faut ſe ſervir des outils que l'on a.*

Kolfbal. Sneeuwbal.
Pennenbal. Speelbal.
Reukbal *of* Riekbal. Teelbal.
zie Reuk, enz. Trokbal *of* Trukbal.
Scheerbal. Vlakbal *of* Vlekbal.
Schopbal. Vuurbal.
Slagbal. Windbal.
Smeerbal. Zeepbal.

Drukkers ballen. *Balles d'Imprimeur, inſtrumens qu'on trempe dans l'encre, & dont on touche les formes.*
De ballen opſlaan. De ballen afſteeken. (*Drukkers woorden.*) *Accommoder les balles. Défaire les balles.* (Termes d'Imprimeur.)
De bal van den voet. *La plante du pied.*

BALANS. *ond. w.* Weegſchaal. *Balance.*
In balans. *En équilibre.*
Balans van ontvang en uitgaaf. *Balance de recepte & de débourſemens.*
Balans-maaker. *Balancier. Qui fait & vend des balances.*

BALDADIG. *bijv. w.* Moedwillig. *Inſolent, effronté, impudent, pétulant, qui n'a point de retenue, qui manque de reſpect.*
Dat is een baldadig menſch. *C'eſt un inſolent.*
Baldadigheid. *z. v.* Moedwilligheid. *Inſolence, effronterie, impudence, pétulance.*
Baldadiglijk. *bijw.* Moedwilliglijk. *Inſolemment, effrontément, impudemment, pétulamment.*

BALDEREN. *g. w.* Geweldig raazen, een groot geraas maaken. *Faire un grand tintamarre.*
Het balderen van het geſchut en der musquetten. *Le bruit du canon & de la mouſquetterie.*

BALDEWIJN *of* Boudewijn. *z. m.* Mans naam. *Baudouin, nom d'homme.*

BALEIN. *z. g. ond. w.* Walviſchbeen. *Baleine, brins de baleine.*

‡ **BALG.** *z. m.* Pens, buik. *Le ventre, la panse, l'eſtomac.*
‡ Hij zette een heel brood in zijnen balg. *Il mit tout un pain dans ſon eſtomac, ou dans ſa panse; il mangea un pain entier.*
Wijnbalg. *zie onder* Wijn.

BALIE. *z. v.* Eene ſcheepstobbe. *Cuvette* ou *baquet dont on ſe ſert dans les navires, pour faire tremper les viandes ſalées.*
Balie. *z. v.* Eene leuning van eene ſtoep *of* brugge. *Baluſtrade d'un perron, d'un pont, d'une terraſſe, &c.*
Hij lag over de balie. *Il étoit appuyé ſur la baluſtrade.*
Balie. Hek tuſſchen de Rechters en de Advocaten. *Barreau, baluſtre qui ſépare le parquet des Juges, de l'endroit où ſont les Advocats.*
Baliemand. *z. v.* Eene platte kleerben. *Corbeille platte à mettre du linge.*
Balien. *ſcheepsw.* 't Water met eene balie uit het ruim ſcheppen. *Vuider l'eau d'un navire avec un baquet.*
Baljuw. *ond. w. zie* Bailliuw.

BALIJN. *zie* Balein.

BALK. *z. m. Poutre, ſolive.*
Balk. *W. der Wapenk. Poutre, trabe.*
Scheepsbalken. De balken in een ſchip. *Baux. Poutres d'un navire qui en ſoutiennent les ponts & le tillac.*
Balkdeel. *z. v.* Deel, *of* plank die van eenen balk is gezaagd. *Planche* ou *partie de bois qui a été faite d'une poutre.*

BALKEN. *g. w.* [Dit word van 't geſchreeuw des ezels gezegd.] *Braire.* [*Ce mot ſe dit du cri de l'âne.*]
‡ Hij balkt als een ezel. *Il brait comme un âne.*

BALKWAGERS. *meerv.* Bandweegers, balken rondom het ſchip daar de andere balken op ruſten. *Serrebauquières.*

BALLAST. *z. m.* Zand, ſteenen, enz. onder in een ſchip. *Quintelage, leſt, ſable, cailloux, &c. qu'on met au fond du vaiſſeau, pour le faire voguer plus ſurement en le tenant plus enfoncé dans l'eau.*
* Hij is een onnutte ballaſt voor de waereld. *Il n'eſt d'aucune utilité dans le monde, c'eſt un homme inutile.*
Ballaſten. *w. w.* Met ballaſt laaden. *Leſter, charger de leſt.*
Ballaſtſcheeps. *bijv. w. Simplement leſté, ſans marchandiſes à bord.*
Het ſchip is ballaſtſcheeps weggevaaren. *Le navire eſt parti ſans autre charge que ſon leſt.*
Ballaſt ſchieten. *w. w.* Ballaſt in *of* uitwerpen. *Jetter le leſt dedans,* ou *dehors, en charger,* ou *en décharger le vaiſſeau, le leſter,* ou *le déleſter.*
De ballaſt ſchiet; de ballaſt rolt van zijne plaats. *Le leſt roule, change de place.*

BALLET. *ond. w. z. g.* Dans van gemaskerde of ongemaskerde perſoonen. *Ballet.*

BALLETJE. *z. g. Boulette.*
Balletjes. *meerv. De petits godiveaux, des boulettes de veau hachè.*

BALLING. *z. m. en v.* Gebannene. *Un exilé, un banni, proſcrit.*
De ballingen weder inroepen. *Rappeller les exilés.*
Iemand balling maaken, *of* in ballingſchap verzenden. *Exiler quelqu'un, envoyer quelqu'un en exil.*
Ballingſchap. *z. v. Exil, banniſſement, proſcription.*
Hij leefde lang in ballingſchap. *Il vécut longtems en exil.*

BALNETTEN. Kaatsnetten. *Filets d'un jeu de paume.*

BALOORIG. *bijv. w.* Verdoofd door eenig geraas. *Etourdi par quelque bruit.*
't Gelui der klokken maakt mij baloorig. *Le bruit, le ſon des cloches m'etourdit.*
* Iemand baloorig maaken. *Faire tourner la cervelle à quelqu'un; lui faire de la peine, lui rompre la tête.*
Baloorigheid. *z. v.* Verdoving door eenig geraas. *Etourdiſſement, rompement de tête par quelque bruit.*

BALSEM. *z. m.* Zekere welriekende zalve. *Baume, onguent liquide.*
Balſemagtig. *bijv. w. Balſamique.*
Balſemboom. *z. m. Baume, arbre d'où diſtille le baume.*
Balſemen, *w. w.* Met balſem beſmeeren. *Embaumer, froter, oindre avec du baume.*
De Egiptenaars balſemden hunne dooden. *Les Egyptiens embaumoient leurs morts.*
Balſeming. *z. v. Action d'embaumer, embaumement.*
De balſeming van een lijk. *L'embaumement d'un corps mort.*
Balſemolie. *z. v. Huile de baume.*

BALTES, mans naam. *Balthaſar, nom d'homme.*

BALUSTER. *ond. w. zie* Balie.

BAM. BAN.

BAMIS. Vierdag ter eeren van S. Bavo in de Nederlanden den 1 October. *Fête de S Bavon.*

BAN. *z. m.* Affnijding van de Kerke. *Excommunication, cenſure, retranchement du corps de l'Egliſe.*
Iemand in den ban doen. *Excommunier quelqu'un.*
Hij ſtaat onder den ban van de Kerke. *Il eſt ſous la cenſure de l'Egliſe.*
De groote Kerkban der Jooden. *La grande excommunication des Juifs.*
Iemand van den ban ontſlaan. *Lever l'excommunication lancée contre quelqu'un.*
Eenen Vorſt in den ban van 't Rijk doen. *Mettre un Prince au ban de l'Empire.*

BAND. *z. m.* Al daar iets meede gebonden word. *Lien, ruban, attache, cordon, tout ce qui ſert à lier,* ou *à attacher.*
Is die band ſterk genoeg? *Cette attache eſt-elle aſſez forte? Ce lien eſt-il aſſez fort?*
Eenen hond aan den band leggen. *Mettre un chien à l'attache.*
Band, waar aan men de Jaghonden leid. *Leſſe.*
Banden van ijzer om de raderen. *Bandages, bandes.*
Band van ijzer of koper om eenen ſtok of om een mes, of iets diergelijks. *Virole.*
Band, ijzeren hoep om een vat. *Bande* ou *cerceau de fer.*
Band, in het verkeerbord, &c. *Caſe, au jeu de tric-trac, &c.*
Band. Breukband. *Bandage, brayer.*
Hij gaat in eenen band. *Il porte un bandage, il a une deſcente de boyaux.*
Band van den broek. *Ceinture de haut-de-chauſſes.*
Band van een Boek. *Réliure d'un livre.*
Een ſlegte hoornen band. *Une ſimple reliure, reliure en velin.*
Een Franſche band. *Reliure en veau.*
Een Engelſche band. *Reliure en veau ſans dorure.*
Dat boek valt uit den band. *La reliure de ce livre eſt toute uſée.*
Band. Eene dwarſſe rij ſteenen in eenen muur. *Cordon de muraille, pierre en forme de cordon le long d'une muraille.*
* De band des Huwelijks. *Le lien du mariage.*
* Iemand in den band houden; iemand bedwingen. *Tenir quelqu'un bride, le tenir dans la ſujettion.*
't Zeil in den band houden. *Tenir la voile ferme.*
Uit den band ſpringen; verwilderen. *S'écarter de ſon devoir, ſe jetter dans la débauche, ſe porter à des excès,* ou *à des égaremens.*
* Zij zijn door den band zoo; de eene is zoo als de andere. *Il ſont ainſi pour la plupart,* ou *l'un portant l'autre.*
* 't Moet van den zak of van den band. *Spreekw.* 't Moet ergens van daan koomen. *Il faut l'avoir de quelque part qu'il vienne.*
Iets bekennen buiten pijn en banden. *Avouer quelque choſe hors des liens, & des tourmens.*

Armband. Kouſſeband.
Bandhond. *zie* Bandrekel. Laatband.
Bandhout. *zie* Bindhout. Leiband.
Breukband. *zie* Breuk, enz. Quijlband.
Draagband. Reeband.
Egteband. Reefbanden.
Halsband. Ribbenband.
Hoedband. Ringband.
Hoofdband. Rouwband.
Huwlijksband. Schaatſeband.
Tuitband.
Vlegtband.
Wiegband.

BAN-

Digitized by Google

BANDELIER, *of* Bandolier. *z. v. ond. w.* Eene reep daar de Schutters hunne kruidmaaten aanhangen. *Bandoulière. Bande de cuir où les ſoldats portent leurs charges*, ou *cartouches pendues.*

Bandeliermaker. *z. m. Artiſan qui fait & vend des bandouliéres.*

BANDIET *of* Bandit. *ond. w. Bandit, voleur de grand chemin en Italie.*

BANDJE. *z. g.* Kleine band. *Cordelette, petit cordon, cordonnet.*

Bandnagel. *z. m.* Zeker ſlag van ſpijker. *Certaine eſpéce de clou, clou à rivet.*

Bandrekel. *z. m.* Een hond die aan eenen band legt. *Chien d'attache, un chien qu'on tient à l'attache.*

‡ Bandrekel. *Scheldw. Pareſſeux.*

‡ Wij lagen in 't ſchip als bandrekels. *Nous étions dans le vaiſſeau comme des chiens à l'attache.*

Brandrijs. *zie* Teen-rijs.

BANDWEEGERS. *zie* Balkwagers.

BANE. *zie* Baan.

Banen. *zie* Baanen.

BANG. *bijv. w.* Beangſt, bevreesd. *Inquiet, chagrin, agité, ſaiſi de crainte, accablé de douleur, timide, peureux, craintif, timoré.*

Iemand bang maaken. *Intimider, effrayer, épouvanter quelqu'un, jetter la peur & l'épouvante dans ſon eſprit.*

Bang worden. *S'effrayer, s'épouvanter, devenir inquiet*, ou *chagrin; ſe laiſſer emporter à la douleur, au chagrin, à la crainte, à l'épouvante.*

Hij wierd zeer bang door 't aanmaderen des vijands. *L'approche de l'ennemi lui cauſa une grande frayeur.*

Bang, Zwaar, laſtig, benaauwd. *Rude, incommode, fâcheux, pénible, difficile.*

De dood viel hem heel bang. *La mort lui fut très-rude*, ou *fort fâcheuſe; il ſouffrit beaucoup en mourant.*

Bangheid. *z. v.* Bangigheid, benaauwdheid. *Inquiétude, chagrin, peine, douleur preſſante, oppreſſion, agitation d'eſprit, anxiété, trouble.*

Bangheid van de lugt. *Peſanteur étouffante de l'air.*

BANIER. *z. v.* Vaan, veldteken. *Bannière.*

BANILLE. Zekere dop vol zaad, dat den Chocolaat reuk, kragt, en ſmaak geeft. *Banille, gouſſe pleine d'une petite ſemence qui donne au chocolat de l'odeur, de la force, & du goût.*

BANK. *z. v. Un banc.*

Bank, regtbank. *Tribunal.*

Bank, vleeshouwers bank. Slagters bank. *Etau de boucher.*

* Bank. Wiſſelbank. *Banque, lieu établi pour le change.*

De Amſterdamſe bank. *La banque d'Amſterdam.*

* Bank van leening. Lombert. *Lombard, mont de piété. Lieu public où l'on prête de l'argent à intérêt en recevant des gages.*

* Bank. Ondiepte in de zee. *Banc de ſable, amas de ſable ſous l'eau.*

't Schip ſtiet zig aan ſtukken op de banken. *Le vaiſſeau ſe briſa contre les bancs de ſable.*

‡ Hij ſteekt het onder ſtoel nog bank; hij zwijgt het voor niemand; hij zegt het al de waereld. *Il n'en fait point un ſecret; il ne le cache à perſonne; il le dit devant tout le monde.*

Bankbreeken. *w. w.* Achteruit vaaren. *Faire banqueroute.*

Bankbreeker. *z. m.* Bankeroetſpeelder. *Banqueroutier.*

Bankbreuk. *z. v.* Achteruitvaart. *Banqueroute.*

Bank-briefje. *Notice* ou *billet de banque.*

‡ Banken. *g. w.* Blijven, zig ophouden. *Demeurer, s'arrêter.*

‡ Hij mogt daar niet lang banken. *Il ne put pas s'y arrêter*, ou *y demeurer longtems.*

‡ De banken ſtellen; veel gewelds en geraas maaken. *Faire beaucoup de tintamarre. Faire bien du bruit, du vacarme, du tracas.*

Bankeroet. *zie* Bankrot.

‡ Bankſtelder. *z. m.* Een die veel gewelds maakt. *Tracaſſier. Celui qui fait beaucoup de tintamarre. Remueménage.*

BANKET. *ond. w.* Verheven voetweg langs de wallen digt onder de borſtweering. *Banquette, chemin élevé le long des remparts au-deſſous du parapet.*

BANKET. *ond. w. z. g.* Nageregt. *Deſſert.*

Banket, gaſtmaal. *Feſtin, repas, banquet.* Het Avondmaal is een heilig banket. *La ſainte Cène eſt un banquet ſacré.*

Banket, zuikergebak. *Des confitures ſéches.*

Banketbakker. *z. m. Confiturier.*

Banketſchink. *zie onder* Schink.

Banketteerder. *z. m. Un diſſolu, un débauché, un homme qui n'aime que le vin & la bonne chére. Un goinfre.*

Banketteeren. *g. w. Faire bonne chére, banqueter.*

Banketteering. *z. v. Feſtin, débauche, gloutonnerie, goinfrerie.*

BANKGELD. *Argent de banque.*

Bankhouder. *z. m.* Wiſſelaar. *Banquier.*

Bankier. *zie* Bankhouder.

BANKROT. *ond. w. zie* Bankbreuk.

Bankrot ſpeelen. *zie* Bankbreeken.

Bankrotier. *zie* Bankbreeker.

BANKVAST. Iemand Bankvaſt maaken. *Arrêter quelqu'un pour le faire comparoître en juſtice.*

Geldbank.	Slagtbank.
Pottenbank.	Straſbank.
Pijnbank.	Toonbank.
Regtbank.	Viſchbank.
Rijsbank.	Vleeſchbank.
Rocibank.	Voetbank.
Ruſtbank.	Wiſſelbank.
Schaafbank.	Zandbank.
Scheepensbank.	Zitbank.
Slaapbank.	Zweetbank.
Slagersbank.	*zie* Geld, enz.

BANNEN. *w. w.* In ballingſchap verzenden. *Bannir, exiler, envoyer en exil, proſcrire.*

Zij zijn voor eeuwig gebannen. *Ils ſont condamnés à un perpétuel exil, ils ſont bannis à perpétuité*, ou *pour toute leur vie.*

De droefheid bannen. *Bannir la mélancolie.*

BANNEN, in 't kaart-ſpel, met eene hoogere troef neemen. *Couper avec une plus haute triomphe.*

BANNING. *z. v.* Uitbanning. *Banniſſement, exil, proſcription.*

B A R.

BAR. *bijv. w.* Koud, ſtreng. *Froid, âpre, rigoureux.*

't Is bar weêr. *Il fait un tems rude, un froid rigoureux.*

Bar. Schraal, bloot. *Sec, découvert, à découvert.*

Dat is eene barre kuſt. *C'eſt une côte découverte*, ou *nue.*

BARAK. *ond. w.* Huisje voor de ſoldaten. *Baraque, hutte pour loger les ſoldats.*

BARBAARSCH. *ond. w. zie* Wreed, onmenſchelijk.

BARBEEL. *z. m.* Zekere ſtroomviſch. *Barbeau, poiſſon de riviére.*

Barbier. *z. v.* Vrouwe naam. *Barbe, nom de femme.*

BARBIER. *ond. w. z. m.* Baardſcheerder. *Barbier.*

Barbieren. *w. w.* Scheeren. *Raſer, faire la barbe.*

‡ Barbieren. Iemand beet krijgen. *Attraper, rançonner.*

Barbierstuig. *z. g. Outil*, ou *inſtrument de Barbier.*

Barbierswinkel. *z. m. Boutique de Barbier.*

BARDEZAAN. *ond. w.* Hellebaard. *Hallebarde, pertuiſane.*

BAREN. *zie* Baaren.

Barensnood. *zie* Baarensnood.

BARENT, mans naam. *Bernard, nom d'homme.*

BARG. Bark, gedekte ſchuit. *Barge, barque couverte.*

BARGHOUTEN. *zie* Barkhouten.

BARHEID. *z. v. Aridité, ſtérilité.*

BARK. *ond. w.* Slag van eene lange en ſmalle ſchuit. *Barque.*

BARKAAN. *ond. w.* Bourkaan. Grove ſtof. *Bouracan, ſorte d'étoffe groſſiére.*

BARKHOUTEN. *meerv.* Groote houten, tot vaſtigheid en ſtevigheid van een ſchip. *Ceintes, préceintes.*

BARM. *zie* Barbeel.

BARMHARTIG, *of* Barmhertig. *bijv. w.* Meedogend, genadig. *Miſéricordieux, clément, favorable, propice, doux, humain, benin.*

God is barmhartig. *Dieu eſt miſéricordieux.*

Dat is een barmhartig menſch. *C'eſt une perſonne charitable, portée à la clémence, qui a de la compaſſion.*

Hij toont zig barmhartig tegen de elendigen. *Il ſe montre plein de bonté envers les miſérables.*

Barmhartigheid. *z. v.* Meêdogen, ontferming. *Miſéricorde, clémence, humanité, douceur, bénignité, compaſſion, panchant naturel à ſecourir les miſérables, charité.*

Barmhartiglijk. *bijw.* Zagt, meêdogend. *Doucement, avec clémence, bénignement, favorablement, humainement, avec compaſſion.*

BARNEN, *ond. w. zie* Branden.

BARNING. *z. v.* Zeegolven die geweldig tegen 't ſtrand of de klippen aanbruiſchen. *Briſans; rejailliſſement des boules, ou des vagues de mer qui roulent & vont ſe rompre avec un furieux bruit contre le rivage*, ou *contre des rochers.*

In de barning vallen. *Tomber ſur les briſans.*

BARNNETEL. *z. v.* Brandnetel. *Ortie. Plante.*

Barnſteen. *z. g.* Brandſteen. *Karabé, ambre jaune*, ou *blanc.*

BARON. *ond. w.* Vrijheer. *Baron.*

Baronneſſe. *Baronne.*

Baronnije. *Baronnie.*

BARREVOETER. enz. *zie* Barvoeter.

BARS. *bijv. w. Hautain, dédaigneux, rogue.*

Barsheid. *z. v. Fierté, arrogance, dédain.*

Barſlijk, met barsheid. *bijw. Arrogamment.*

BARST. *z. v. Crevaſſe, fente, fêlure.*

Eene barſt van eenen muur. *La crevaſſe d'un mur.*

De barſt van eene plank. *La fente d'un ais.*

De barſt van een glas. *La fêlure d'un verre* ou *d'un vaſe de terre.*

Barſten. *g. w.* Berſten, aan ſtukken ſcheuren. *Crever, ſe crever, ſe briſer, ſe fêler.*

't Geſchut

Digitized by Google

't Geſchut barſte altemaal. *Tout le canon ſe creva.*
Dit glas is geborſten. *Ce verre eſt fêlé.*
Deeze plank is geborſten. *Cette planche eſt fendue.*
't Schip ſtiet zig op de klip te barſten. *Le vaiſſeau ſe briſa contre le rocher.*
Daar is een ader in zijn lijf geborſten. *Il a une veine rompue dans le corps.*
Een paerd te barſten rijden. *Crever un cheval.*
* Van ſpijt barſten. *Crever de dépit.*
‡ Zig te barſten lagchen. *Crever de rire, rire fort.*
‡ Zig te barſten drinken. *Se crever à boire.*
‡ Hij eet dat hij barſt. *Il ſe créve à force de manger. Il mange à crever.*
‡ Die zaak moet buigen, of barſten; (*dat is*) moet aan deeze of geene zijde overſlaan. *Il faut que cette affaire plie ou qu'elle créve.* (c. à d.) *Il faut qu'elle tourne d'un côté ou d'autre; qu'elle réuſſiſſe au gré de l'un ou de l'autre parti.*

BARTEL, mans-naam. *Barthelemée, Barthélémi, nom d'homme.*

BARVOETER. z. m. Barvoeter Monnik. *Moine déchauſſé, qui va nuds-pieds.*
Barvoets. *bijw.* Blootsvoets, ongeſchoeid. *Nuds-pieds.*
Barvoetsgaan. *Aller, marcher nuds-pieds.*
‡ Barvoetſe koſt; ſmaakelooze koſt. *Viande, ou mêts fade, inſipide, ſans goût ni ſaveur.*

B A S.

BAS. z. v. Zeker geſchut. *Pierrier.*
BAS, laagſte ſtem in de muziek. *Baſſe.*
De bas zingen. *Chanter la baſſe.*
Generaale *of* algemeene bas. *Baſſe-continue.*
De generaale bas ſpeelen. *Jouer la baſſe-continue, accompagner.*
Het ſpeelen van de generaale bas. *Accompagnement.*
Die de generaale bas ſpeelt. *Accompagnateur.*

BASSA. Turkſch Landvoogd. *Baſſa, Bacha & Pacha, Gouverneur d'un pays parmi les Turcs.*

BASEL. *zie* Bazel.
BASILISCUS, zeer venijnige ſlang. *Baſilic, ſerpent fort venimeux.*
BASRELIEF. *ond. w.* Verheeven beeldwerk op platte grond. *Bas-relief.*
BASSEN. *zie* Baſſen.
BASSETTE. *ond. w.* Baſſet-ſpel. Slag van Kaartſpel. *Baſſette, ſorte de jeu de cartes.*
BASSON. *ond. w.* Bas van de Hoboo. *Baſſon, baſſe de hautbois.*
BAST. z. m. Schorſſe, ſchel. *Ecorce, peau, pelure, coſſe, gouſſe.*
Baſt van eenen boom. *Ecorce d'arbre.*
Baſt van boomen. Zekere ſtof. *Ecorce d'arbre, ſorte d'étoffe.*
Baſt van koren. *Bale, petite peau qui couvre le bled.*
Baſt van ſchelgewaſſen, daar zij in groeijen. *Coſſe, gouſſe de légume.*
Die erweten zijn dik van baſt. *Ces pois ont la peau épaiſſe.*
Baſt. *Ventre, panse, bedaine.*
Hij vult zijnen baſt met gebraad. *Il remplit ſon ventre de rôti.*
Dit gewigt viel op zijnen baſt. *Ce poids tomba ſur ſa panſe, ſa bedaine.*
Baſt. z. m. Strop. *Hard, corde pour pendre & étrangler les criminels.*
Hij waſt tegen den baſt op. *Il file ſa Corde.*
‡ Hij blijft 'er bij als een dief bij den baſt; hij houd het ſtijf en ſterk ſtaande. *Il le ſoutient à cor & à cri; il n'en veut pas démordre.*
‡ Hangbaſt. Een menſch die op de galg aanloopt. *Pendard, homme qui file ſa corde, qui mène une vie de fripon, & qui eſt à la veille d'être pris & pendu.*
Schokkebaſt. *zie onder* Schokke.

BASTAARD, *of* Baſterd. z. m. *en v.* Aterling. *Bâtard, bâtarde, enfant illégitime, fils naturel, fille naturelle.*
Baſtaardbroeder. z. m. *Frére naturel, frére bâtard.*
Baſtaardkind. z. g. *Enfant bâtard,* ou *illégitime.*
Baſtaardzuſter. z. v. *Sœur naturelle, bâtarde.*
Iemand baſtaard maaken; iemand onterven. *Desbériter quelqu'un, le déclarer bâtard, le priver de la ſucceſſion qui lui devoit naturellement échoir.*
Baſtaard-makinge. z. v. *L'action de desbériter.*
Baſtaardhazewind. z. m. Baſtaard-windhond. *Levrier bâtard.*
Baſtaardije. z. v. Onegtſchap. *Bâtardiſe, qualité de bâtard.*
Baſtaardije. Plompheid, boersheid, onbeſchaafdheid van taal. *Groſſiéreté, ruſticité, impoliteſſe de langage.*
Baſtaardkoper. z. g. Half geel en halt rood koper. *Léton. Cuivre mêlé du jaune & du rouge.*
Baſtaardwoord. z. g. Uitheemſch woord. *Mot barbare, mot emprunté des étrangers.*
Baſtagtig. *bijv. w.* Baſtig, dik van baſt. *Qui a l'écorce épaiſſe.*
BASTERD. *zie* Baſtaard.
BASTERLEVEN. *zie* Baſtrelief.
BASTIAAN. z. m. Mans naam. *Sébaſtien, nom d'homme.*

B A T.

BATAILLON. *ond. w.* Zeker getal of bende krijgsknegten, van vier, vijf, of zes honderd man. *Bataillon, corps de gens de pied, d'environ quatre, cinq, ou ſix cens hommes.*
BATAVIER, woord van den Digtkundigen ſtijl, om eenen Geldersman, eenen Vries, of eenen Hollander te beteekenen. *Batave, mot du ſtile poëtique pour déſigner un Gueldrois, un Friſon* ou *un Hollandois.*
BATEN. *zie* Baaten.
BATHENGEL, zeker kruid. *Germandrée, ſorte d'herbe.*
‡ BATS. *bijv. w.* Trots, ſpijtig. *Orgueilleux, ſuperbe, arrogant, fier, hautain, inſolent.*
‡ Dat is een batze vent. *C'eſt un orgueilleux, un arrogant.*
‡ Batzelijk. *bijw.* Trotzelijk. *Arrogamment, fiérement, hautainement, orgueilleuſement, ſuperbement, inſolemment.*
BATTERIJE. z. v. *ond. w.* Schiet-ſchans. *Batterie.*

BAV. BAY.

BAVIAAN. z. m. Een groote aap. *Eſpéce de grand ſinge,* ou *magot.*
BAY. Inham. *zie* Baai.
BAYERT. *zie* Baijert.
BAYONNETTE. *ond. w.* Soldaatenpook. *Bayonnette.*

B A Z.

BAZEL. z. g. Eene ſtad in Zwitzerland. *Bâle, ville de Suiſſe.*

BAZIN. *z. v.* Baazin. Een kloek wijf. *Une habile femme, une maîtreſſe femme.* *zie* Baazin.
BAZUIN. z. v. Trompet. Blaastuig voor de ruiterije. *Trompette.*
De zeven bazuinen der Openbaaringe. *Les ſept trompettes de l'Apocalypſe.*
Bazuinen. *g. w.* Met de bazuin blaazen. *Sonner de la trompette.*
* Bazuinen. *w. w.* Iemands heldendaden bazuinen. *Préconiſer les faits héroïques de quelqu'un; louer hautement les actions héroïques de quelqu'un.*
Bazuiner. *Trompette, l'homme qui ſonne de la trompette.*

B E A.

BEAANGENAMEN, *ongebruikelijk woord. zie op* Welgevallen.
BEAARDEN. *zie* Begraaven.
BEADEMEN. *w. w.* Met zijnen adem bezwalken. *Souffler, toucher de ſon haleine, couvrir de la vapeur de ſon haleine.*
Beademing. z. v. Beaaſſeming. *Halené, ſouffle, action de ſouffler contre quelque choſe, de la toucher & de la couvrir de la vapeur de ſon haleine.*
BEAMENEN. *ongebruikelijk woord. zie* Toeſtemmen, toeſtaan.
BEAMPTE. *zie* Amptenaar.
BEAMPTSCHRIJVER. z. m. *Notaire. Sécretaire.*
BEANGST. *bijv. w.* Benaauwd, bevreeſt. *Inquiet, chagrin, ſaiſi de crainte* ou *de frayeur, craintif.*
Die tijding maakte hem zeer beangſt. *Cette nouvelle l'épouvanta fort.*
Beangſtheid. z. v. *zie* Vreeze.
Beangſtigen. *w. w.* Bevreesd maaken. *Intimider, épouvanter, effrayer, jetter la frayeur & l'épouvante dans l'eſprit de quelqu'un.*
BEANTWOORDEN. *w. w.* Wederleggen. *Répondre, réfuter, oppoſer des raiſons pour affoiblir* ou *détruire le ſentiment de quelqu'un.*
Al wat hij ſchrijft, word ſtraks beantwoord. *Tout ce qu'il écrit, eſt d'abord réfuté.*
Eenen brief beantwoorden. *Répondre à une lettre.*
Beantwoorden. Voldoen. *Répondre, ſatisfaire.*
Dat beantwoord mijne verwagting niet. *Cela ne répond pas à mon attente,* ou *ne ſatisfait pas mon attente.*
Beantwoording. z. v. Wederlegging. *Réfutation, réponſe, diſcours pour affoiblir* ou *détruire le ſentiment de quelqu'un.*
Beantwoording van eenen brief. *Réponſe à une lettre.*
BEARBEID. *deelw.* Doorwrogt. *Travaillé, fait avec peine, avec ſoin, avec application.*
Dat boek is wel bearbeid. *Ce livre eſt fort bien travaillé, fort bien fait,* ou *fort bien écrit. Ce livre eſt bien limé,* ou *bien poli, bien élaboré.*
Bearbeiden. *w. w.* Bewerken. *Travailler, faire quelque choſe avec ſoin, avec application, avec peine; limer.*
Een werk wel bearbeiden. *Travailler avec application à un ouvrage.*
Bearbeidinge. z. v. *Application qu'on apporte à un ouvrage.*
BEAST. *bijv. w.* Met aſſe bemorſt. *Rempli,* ou *couvert de cendres.*
Dat brood is heel beast. *Ce pain eſt tout couvert de cendres.*

Digitized by Google

BEB. BEC.

BEBAREN. *zie* Betraliën.

BEBLOED. *bijv. w.* Bloedig. *Enſanglanté, rempli* ou *couvert de ſang.*
Hij zag 'er heel bebloed uit. *Il étoit tout enſanglanté*, ou *tout couvert de ſang.*

BEBLOKKEN. *zie* Bearbeiden.
Beblokt *d. w.* Doorwrogt. *Travaillé, fait avec ſoin, avec application.*
Een wel beblokt ſchrift. *Un ouvrage bien limé, bien poli, un livre fort bien écrit.*

BEBOETEN. *w. w.* In de boete ſlaan. *Mettre, condamner à l'amende.*
Hij is daar over beboet. *Il a été mis pour cela à l'amende.*

BEBOEZEMD. *zie* Geborſt.

BEBOLWERKEN. *w. w.* Met bolwerken verſterken. *Fortifier, munir de baſtions* ou *de remparts.*
*Ergens in bebolwerkt, *of* beſloten zitten. *Etre fortifié*, ou *retranché en quelque endroit.*

BEBOUWEN. *w. w.* Met huizen bezetten. *Remplir, garnir de maiſons.*
De nieuwe uitleg word ſterk bebouwd. *Le nouvel agrandiſſement de la ville ſe remplit tous les jours, on y bâtit continuellement.*
Die ſtraat is nog niet bebouwd, *of* is nog onbebouwd. *On n'a pas encore bâti dans cette rue.*
Bebouwen, Land bebouwen. *Cultiver, labourer des terres.*
Bebouwd. *Deelw.* van bebouwen.

BECINGELEN. *zie* Omcingelen.

B E D.

BED. *zie* Bedde.

BEDAAGD. *bijv. w.* Oud, op zijne dagen. *Vieux, âgé, avancé en âge.*
Een bedaagd man. Eene bedaagde vrijſter. *Un homme âgé*, ou *vieux. Une fille âgée, vieille, avancée en âge.*
Bedaagdheid. *z. v.* Ouderdom, hooge jaaren. *Age, vieilleſſe, âge avancé.*

***BEDAAN.** *Deelw.* van Bedoen. Bevuild, bedrekt. *Sali, gâté, ſouillé, embrené, rempli d'ordure.*

BEDAARD. *bijv. w. en d. w.* Stil, geſtild. *Calme, tranquile, modéré, appaiſé.*
Het weêr is bedaard. De bui is over. *Le tems eſt calme, tranquile. La tempête eſt appaiſée.*
Iets met een bedaard gemoed, *of* met bedaarde zinnen zeggen. *Dire quelque choſe avec un eſprit calme, tranquile*, ou *de ſens raſſis.*
Bedaardelijk, met bedaardheid. *Avec modération, de ſens froid, de ſens raſſis.*
Bedaardheid. *z. v.* Zagtzinnigheid. *Modération, douceur, bénignité, humanité, tranquilité.*
Bedaaren. *g. w.* Stil worden. *Se calmer, devenir calme.*
De zee bedaart. *La mer ſe calme.*
*Bedaaren. Zagtzinniger worden. *Revenir à ſoi, reprendre ſes eſprits; devenir plus moderé, plus calme, plus tranquile, plus doux, plus traitable.*
Hij begint te bedaaren: zijn toorn gaat over. *Il commence à s'appaiſer. Sa colére ceſſe, ſe modére, ſe paſſe.*

BEDAGT. *deelw.* van bedenken. *Penſé, conçu, imaginé.*
Ik heb mij daar over bedagt. *J'ai penſé à cela; j'y ai réfléchi; j'y ai ſongé.*
Wie heeft dat bedagt? *Qui a inventé cela?*
Hij was op die zaak niet bedagt. *Il ne s'attendoit pas à cela; il n'y étoit pas préparé.*
Men is op middelen bedagt om zijne ſchadelijke voorneemens voor te koomen. *On penſe aux moyens de prévenir ſes deſſeins pernicieux.*

Bedagt. *bijv. w.* Beraaden, bezonnen. *Aviſé, ſage, circonſpect, prudent, conſeillé, éclairé.*
Wel, *of* qualijk bedagt zijn. *Etre bien*, ou *mal conſeillé; être bien*, ou *mal aviſé.*

Bedagtelijk. *bijw.* Met overleg. *Sagement, prudemment, avec prudence, avec circonſpection; en peſant bien & mûrement les choſes.*
Men moet in die zaak bedagtelijk te werk gaan. *Il faut agir prudemment en cette affaire.*

Bedagtzaam. *bijv. w. Sage, prudent, aviſé.*

Bedagtzaamheid. *z. v. Prudence, ſageſſe, circonſpection.*

Bedagtzaamlijk. *bijw.* Met bedagtzaamheid. *zie* Bedagtelijk.

BEDAMMEN. *w. w.* Toedammen. *Munir d'une digue, fermer, boucher avec une chauſſée.*

Bedamd. *deelw.* Toegedamd. *Muni d'une digue, fermé d'une chauſſée.*

BEDAMPEN. *zie* Bezwalken.

BEDANKEN. *w. w.* Dankzeggen. *Remercier, faire des remercimens, rendre graces.*
Hebt gij dien Heer al bedankt? *Avez-vous déjà remercié ce Monſieur?*
Ik bedank u van harten. *Je vous remercie de tout mon cœur.*
Bedanken. Beleefdelijk afſlaan. *Remercier, refuſer civilement une choſe, s'en excuſer honnêtement.*
Hij bedankte den Vorſt voor die eer. *Il remercia le Prince de cet honneur, il s'en excuſa.*
Bedankens waard. *Digne de remerciment.*
Het is niet bedankens waard. *Il n'y a pas de quoi remercier.*

Bedanking. *z. v.* Dankzegging. *Remerciment, action de graces.*

Bedankt. *Deelw.* van bedanken.

BEDAUWD. *d. w.* Met dauw bevogtigd. *Couvert de roſée.*
Het veld was nat bedauwd. *La campagne étoit couverte de roſée.*

Bedauwen. *w. w.* Met dauw bevogtigen. *Couvrir de roſée.*

Bedauwing. *z. v.* Bevogtiging door den dauw. *Chûte de la roſée.*

BEDDE, *of* Bed. *z. g. Lit, couche.*
Het bedde maaken, 't bed ſchudden. *Faire le lit, l'accommoder.*
Een kind te bed leggen. *Mettre un enfant au lit.*
Voor iemand een bed ſpreijen. *Préparer un lit pour quelqu'un.*
Bed word zomwijlen in den zin van huwelijk genomen: als, kinderen van het eerſte, van het tweede bed. *Enfans du premier, du ſecond lit.*
Bedde in eenen hof. *Carreau, planche de jardin.*

Beddedeeken. *zie* Beddekleed.

Beddejak. *z. g. Camiſole de nuit.*

Beddekleed. *z. g.* Het onderkleed dat op een bed legt. *Couverture de lit, couverture de deſſous, qui eſt ordinairement de laine.*

Beddenkoper. *z. m.* Beddenverkoper. *Marchand de lits de plumes, &c.*

Beddenkoopſter. *z. v.* Beddenverkoopſter. *Marchande*, ou *femme qui vend des lits de plumes, &c.*

Beddelaken. *z. g.* Slaaplaken. *Linceul, drap de lit.*

Beddenmaker. *z. m.* Beddenſtopper. *Celui qui fait des lits de plumes, &c.*

Beddenmaakſter. *z. v.* Beddenſtopſter. *Femme qui fait des lits de plumes. &c.*

Beddentijk. *z. v. Coutis* ou *coutil pour faire des lits.*

Bedgang. *z. m. Ruelle de lit.*

Bedgenoot. *z. m. en v.* Egtgenoot, 't zij man, *of* vrouw. *Compagnon*, ou *compagne de lit. Epoux, épouſe.*

Bedgordijn. *z. v. Rideau de lit.*

Bedkamer. *z. v. Chambre de lit, chambre à coucher.*

Bedlegerig. *bijv. w. Alité, obligé de garder le lit.*

Bedpan. *z. v.* Vuurpan. *Baſſinoire.*

Bedplank. *z. v.* Eene plank die voor 't bed ſteekt. *Planche de lit, planche qu'on met au devant des lits.*

Bedroede. *z. v. Verge de lit.*

Bedſponde. *z. v. Le devant du lit.*

Bedſteede. *z. v. Bois de lit attaché contre la muraille, fermé de planches tout autour, & qui n'a qu'un côté ouvert.*

Bedſtok. *z. m.* Stok daar men 't bed meê maakt. *Bâton dont on ſe ſert pour étendre les draps & les couvertures, quand on fait le lit.*

Bedſtroo. *z. g. Paille qu'on met ſur le bois de lit, paillaſſe.*
‡ Zij betaalden den huisheer met bedſtroo; zij gingen door zonder de huur te betaalen. *Ils payérent le maître de la maiſon avec de la paille; ils s'en allérent ſans payer le louage de la maiſon.*

Bruidsbed. *zie* Bruid, enz.

Egtebed.	Staatſiebed.
Praalbed.	Spilbed.
Pronkbed.	Sterfbed.
Rolbed.	Stroobed.
Ruſtbed.	Vlokbed.

Bedden. *zie* Betten.

BEDDINGEN. Zolderingen daar 't geſchut op ſtaat. *Platte-formes de batterie, planches & ſolives groſſes & larges où le canon eſt en batterie.*

BEDE. *of* Beede. *z. v. zie* Beede.
Bedebeloſte. *zie* Beedebeloſte.
Bededag. *zie* Beededag.

BEDEEGD. *bijv. w.* Voldeeg. *Empâté, enduit de pâte.*

BEDEELAAR. *z. m. Diſtributeur, celui qui fait les partages.*

Bedeelen. *w. w.* Uitdeelen. *Partager, faire part, départir.*
Zij heeft haaren neef bij erfmaking wel bedeeld. *Elle a bien partagé ſon neveu par ſon teſtament, elle lui a fait bonne part de ſes biens.*
Bedeeld worden; van den armen leeven. *Etre entretenu de l'argent des pauvres.*

Bedeeling. *z. v.* Aalmoeſſen. *Diſtribution des deniers eccléſiaſtiques, aumônes que l'Egliſe fait.*
Iemand zijne bedeeling verminderen. *Diminuer à quelqu'un ſa ſubſiſtance ordinaire, lui retrancher une partie des aumônes, que l'Egliſe lui aſſignoit.*
De bedeeling van Gods verbond. *L'économie de l'alliance de Dieu.*

Bedeeld. *deelw.* van Bedeelen.

BEDEEST. *bijv. w.* Verzet, ontſteld. *Emu, troublé, conſterné, embaraſſé, interdit.*
Zij zag 'er heel bedeeſt uit. *Elle parut toute troublée*, ou *interdite.*
Bedeeſt maken. *Embarraſſer, troubler, déconcerter.*

Bedeeſtheid. *z. v. Trouble, perplexité.*

BEDEKKEN. *w. w.* Verſteeken, verbergen. *Couvrir, cacher.*

Eene

Digitized by Google

Eene zaak bedekken, *of* verborgen houden. *Tenir une affaire secrette*, ou *cachée.*

Een dak met ſtroo bedekken. *Couvrir un toit de paille.*

* Bedekken. Verbloemen, verſchoonen. *Voiler, colorer, pallier, excuſer, couvrir ingénieuſement, donner quelque couleur.*

Zij bedekte dat onder eenen ſchoonen ſchijn. *Elle couvrit cela d'un beau prétexte, d'une belle couleur, elle voila cela d'une belle apparence.*

Bedekking. z. v. Verberging. *Action de cacher*, ou *de couvrir.*

* Bedekking. Verbloeming, verſchooning. *Prétexte, excuſe, apparence, couverture, couleur.*

Bedekt. *Deelw.* van bedekken, *en bijv. w.* Heimelijk, verborgen. *Couvert, ſecret, caché.*

Een bedekte weg. *Un chemin couvert.*

Eene zaak bedekt houden. *Tenir une choſe ſecrette.*

* Hij houd dat bedekt met het kleed der liefde. *Il couvre cela du manteau de la charité.*

Bedektelijk. *bijw.* Op eene bedekte wijze. *Couvertement, ſecrettement, en cachette, d'une maniére couverte*, ou *cachée, à la ſourdine.*

* Ergens bedektelijk in te werk gaan. *Former ſecrettement quelque deſſein, faire quelque choſe en ſecret, à la ſourdine*, ou *en cachette.*

BEDELAAR. Bedelen, enz. *zie* Beedelaar, beedelen.

BEDELVEN. *w. w.* Begraaven. *Enterrer, cacher en terre, enſévelir.*

* De waereld legt bedolven in onweetendheid. *Le monde eſt enſéveli dans l'ignorance, il y eſt plongé.*

BEDENKELIJK. *bijv. w.* Dat geene waar op men zig wel bedenken moet. *Imaginable. Choſe à quoi l'on doit bien penſer, que l'on doit peſer, examiner*, ou *conſidérer; choſe qui mérite bien qu'on y penſe; choſe ſur laquelle on doit faire une mûre & ſérieuſe réflexion.*

In die zaak heb ik te vergeefs alle bedenkelijke middelen aangewend. *J'ai vainement employé dans cette affaire tous les moyens imaginables.*

Is het bedenkelijk dat, enz. *Peut-on s'imaginer, ſe figurer; eſt-il concevable que*, &c.

Dat is een bedenkelijk huwelijk voor haar. *C'eſt un mariage auquel elle doit bien penſer; c'eſt un mariage qui mérite bien qu'elle y penſe.*

Bedenkelijkheid. z. v. Reden van bedenken. *Raiſons qu'on a de penſer à une choſe, de la peſer & examiner*, ou *d'y faire réflexion.*

Daar ſteekt groote bedenkelijkheid in die zaak. *Cette affaire demande une grande conſidération, une mûre & ſérieuſe réflexion.*

Bedenkelijkheid, waarſchijnelijkheid. *Vraiſemblance.*

Bedenken. *w. w.* Overweegen, verzinnen. *Peſer, examiner, délibérer, conſidérer, penſer ſérieuſement, faire réflexion.*

Hij bedagt hem lang eer hij den koop toeſloeg. *Il y penſa longtems avant qu'il conclût le marché.*

Zonder zig eens te bedenken, enz. *Sans y penſer ſeulement, ſans y faire réflexion.*

Iets in zijn bedenken, *of* in zijn beraad neemen. *Prendre quelque choſe en délibération, s'en charger pour y faire réflexion, y penſer.*

Ik heb mij weder bedagt; ik ben van voorneemen veranderd. *Je me ſuis raviſé; j'ai changé d'avis*, ou *de deſſein.*

Bedenken, uitvinden. *Inventer, imaginer.*

Een middel bedenken. *Imaginer un moyen.*

Bedenken, indagtig worden. Ik bedenk dat, enz. *Il me vient dans l'eſprit que*, &c.

Bedenken. z. g. Bedenking, overleg. *Délibération, conſidération, examen, réflexion, penſée.*

Dat is buiten bedenken. *Cela s'en va ſans dire; cela eſt certain; cela eſt hors de doute.*

Het bedenken van 't vleeſch is vijandſchap tegen God. *La penſée de la chair eſt inimitié contre Dieu.*

Bedenker. z. m. *Celui qui médite* ou *examine: celui qui invente & controuve.*

Bedenkſter. z. v. *Celle qui médite*, &c.

Bedenking. z. v. Beraad, overleg. *Penſée, délibération, examen, conſidération, réflexion.*

De zaak mag wel in bedenking genomen worden. *La choſe merite bien, que l'on y penſe, qu'on la conſidére.*

Bedenking. Aanmerking. *Remarque, obſervation.*

Ergens eenige fraaije bedenkingen over maaken. *Faire quelques belles obſervations*, ou *de belles remarques ſur quelque ſujet.*

Bedenk-tijd. z. m. *Le tems marqué & preſcrit pour délibérer ſur une affaire.*

BEDERF. z. g. Ondergang, verderf. *Perte, ruine, deſtruction, ravage, dégât.*

Hij loopt moedwillens in zijn bederf. *Il court volontairement à ſa perte.*

Ziet toe, dat zal uw bederf zijn. *Prenez garde, cela ſera votre ruine*, ou *votre perte.*

Bederf. Bederving. *Corruption, déréglement.*

't Bederf der zeden waft zeer aan. *La corruption, le déréglement des mœurs s'augmente fort.*

Zij is het bederf van haare Kinderen. *Elle gate ſes enfans, elle les perds.*

Bederfli k *of* bederfelijk. *bijv. w.* 't Geen bederven kan. *Corruptible, qui ſe peut corrompre & gâter, ſujet à ſe gâter.*

Bederflijke waare. *Marchandiſe ſujette à ſe gâter, qu'on ne peut garder longtems.*

Bederflijkheid. z. v. Verderflijkheid, vergankelijkheid. *Corruptibilité.*

Bederfſter. z. v. Verleidſter. *Séductrice, celle qui ſéduit, qui corrompt.*

Zij was de bederfſter der jeugd. *Elle corrompoit*, ou *ſéduiſoit la jeuneſſe, elle étoit la peſte de la jeuneſſe.*

Bederven. *w. w.* Beſchadigen. *Endommager, gâter, perdre, ruiner.*

De aanhoudende regen of droogte bederven de landvrugten. *La pluye ou la ſéchereſſe continuelle gâtent les fruits de la terre.*

De doortogten van de Leegers hebben ons land t'eenemaal bedorven. *Les paſſages des armées ont entiérement ruiné notre pays.*

Hij bederft alles wat hij aanraakt. *Il gâte tout ce qu'il touche.*

* Bederven. Verleiden. *Séduire, corrompre, porter à la débauche.*

Zij bederven malkanderen. *Ils ſe corrompent, ſe ſéduiſent, ſe débauchent les uns les autres, ils s'entrainent les uns les autres au libertinage & à la débauche.*

Bederving. z. v. *Ruine, dégât, corruption, ſéduction.*

Bederven. *g. w.* Ondeugend worden. *Se gâter, ſe corrompre.*

't Vleeſch bederft ligtelijk in den zomer. *La chair ſe corrompt facilement en Eté.*

Bederver. z. m. Verleider. *Séducteur, corrupteur, qui porte à la débauche.*

Bederver. Verwoeſter. *Deſtructeur, ravageur, celui qui ravage & fait du dégât.*

Een bederver van landen en ſteden. *Un deſtructeur de pays & de villes.*

BEDEVAART. *zie* Beedevaart.

BEDGANG.

BEDGENOOT.

BEDGORDIJN. *Zie onder* Bed, enz.

BEDIEDEN. *zie* Beduiden.

BEDIENAAR. z. m. Dienaar. *Miniſtre.*

Een bedienaar des heiligdoms. *Un adminiſtrateur*, ou *miniſtre du ſanctuaire*, ou *des choſes ſaintes.*

Bedienaar des Goddelijken woords. *Miniſtre de la parole de Dieu.*

Bedienareſſe. z. v. *Adminiſtratrice.*

Bediende. z. m. Een die eenige bediening heeft. *Officier, celui qui a quelque charge.*

Poſtbediende, *zie onder* Poſt.

Bediende. *Domeſtique.*

De groote Heeren moeten veele bedienden hebben. *Les grands Seigneurs doivent avoir beaucoup de domeſtiques.*

Bediende van de Kerk; Kerkamptenaar. z. m. *Bénéficier, celui qui a charge dans l'Egliſe.*

Bedienen. *w. w.* Bekleeden, waarneemen. *Remplir, adminiſtrer, exercer.*

Een ampt bedienen. *Remplir une charge.*

De Sacramenten bedienen. *Adminiſtrer les Sacremens.*

Iemand bedienen; iemand ergens in ten dienſt ſtaan. *Servir quelqu'un.*

Eene Kerk bedienen. *Servir une Egliſe en qualité de Paſteur.*

Eene Kapel bedienen. *Deſſervir une Chapelle.*

Bedien u van de gelegenheid. *Profitez de l'occaſion.*

Annibal wiſt zig van de overwinning niet te bedienen. *Annibal ne ſut pas ſe ſervir* ou *profiter de la victoire.*

Bediening. z. v. Ampt. *Charge, fonction.*

De bediening, *of* 't waarneemen van eenig ampt. *L'adminiſtration de quelque charge.*

In bediening zijn. *Etre en charge.*

Bediend. *Deelw.* van bedienen.

BEDIERF. *onv. tijd.* van bederven.

BEDIJD. *Deelw.* van Bedijen.

BEDIJEN. *g. w. Profiter, proſpérer.*

Onregtvaerdig goed bedijt niet. *Du bien mal acquis ne profite point.*

Al wat hij doet bedijt niet. *Tout ce qu'il fait ne réuſſit point.*

Een dronkaard kan niet bedijen. *Un yorogne de ſauroit proſpérer.*

Bedijden. *zie* Bedijen.

BEDIJKEN. *w. w.* Met eenen dijk beſluiten. *Environner, munir*, ou *entourer d'une digue.*

Bedijking. z. v. Bedijking van eenig land. *L'action d'environner de digues.*

Bedijkt. *Deelw.* van bedijken.

Bedijkte landen. *Terres munies de digues.*

‡ BEDIL-AL. z. m. *en v.* Moei-al. *Critique* ou *cenſeur outré, qui trouve à dire à tout, qui ſe mêle de tout, qui épilogue à tous propos.*

Bedillen. *w. w.* Beſchikken, berispen. *Gouverner, critiquer.*

Zij wil alles in 't huis bedillen. *Elle veut reprendre & gouverner tout ce qu'il y a dans la maiſon.*

Bediller. z. m. Bedilſter. z. v. *Celui*, ou *celle qui reprend & trouve à redire, Critique, Epilogueur.*

Digitized by Google

Bedilling. z. b. Berisping. *Censure, critique, chicane.*
Bedild. *Deelw.* van bedillen.
BEDING. z. g. Verdrag. *Condition, convention, accord.*
De Koning quam 't beding ſtiptelijk na. *Le Roi exécuta les conditions de point en point.*
Onder beding dat, enz. *A la charge que, &c. à condition que, &c.*
Bedingen. w. w. Bij verdrag beſpreeken. *Conditionner, faire des conditions, ſtipuler.*
Bedingen. Beknibbelen. *Barguigner, marchander.*
Met iemand, *of* iets naauw bedingen. *Marchander extrémement avec quelqu'un*, ou *ſur quelque choſe.*
Bedongene voorwaarden. *Conditions ſtipulées.*
Eenen prijs te vooren bedingen. *Convenir d'un prix auparavant.*
* BEDISSELEN. w. w. Een werk bediſſelen. *Préparer un ouvrage.*
BEDKAMER. *zie onder* Bed.
BEDLEGERIG. *zie onder* Bed.
‡ BEDOEN. w. w. Bevuilen. *Salir, embrener.*
BEDOLVEN. *Deelw.* van bedelven. *Couvert, enfoui, enterré.*
Het vleeſch is geheel met zout bedolven. *La chair eſt toute couverte de ſel.*
BEDOMPT. *bijv. w.* Donkeragtig. *Obſcur, ſombre, triſte, étouffant.*
Eene bedompte kamer. *Une chambre obſcure, triſte*, ou *mal percée.*
* BEDONDERD. *bijv. w. Etonné, ébahi.*
BEDONGEN. *Deelw.* van bedingen. *Stipulé, conditionné, marchandé.*
BEDOOPEN. *zie* Doopen.
BEDORF. *onv. tijd.* van bederven.
BEDORVEN. *Deelw.* van bederven. *Gâté, corrompu, ruiné.*
't Is een bedorven kind. *C'eſt un enfant gâté.*
In den grond bedorven zijn. *Etre ruiné de fond en comble.*
BEDOTT. *Deelw.* van bedotten.
‡ Bedotten. w. w. Opligten, bedriegen. *Duper, tromper.*
‡ Hij is daar leelijk mee bedott. *Il a été vilainement trompé en cela.*
‡ Gij zult mij niet bedotten. *Vous ne me tromperez pas.*
Bedotter. *zie* Bedrieger.
Bedotting. z. v. *zie* Bedrog.
BEDPAN, *en* Bedplank. *zie onder* Bed.
BEDRAAGEN. g. w. Beloopen. *Monter, revenir.*
Die koopmanſchappen bedraagen veel gelds. *Ces marchandiſes reviennent à beaucoup*, ou *montent à une groſſe ſomme.*
De ſomme bedraagt twee honderd guldens. *La ſomme ſe monte à deux cens francs.*
Bedraagen. *Deelw.* van bedraagen.
Alles heeft omtrent 3000 guldens bedraagen. *Le tout s'eſt monté environ à trois mille livres.*
BEDRAAIJEN. w. w. Inwikkelen. *Engager.*
Ergens in bedraaid zijn; ergens in gewikkeld ziin. *Etre engagé dans quelque fâcheuſe affaire.*
Bedraaid zijn; in verlegenheid zijn. *Etre en peine.*
BEDRAG. z. g. Het bedrag van eene reekening. *Le montant, la ſomme, le total d'un compte.*
Bedragloot. z. g. *Niveau, inſtrument de maçon, de charpentier &c.*
Bedraagen. *zie* Bedraagen.
BEDREET. *onv. tijd* van bedrijten.
BEDREIGEN. w. w. Dreigen. *Menacer.*
Bedreiging. z. v. Dreigement. *Menace.*
‡ BEDRETEN. d. w. Beſcheten. *Breneux, conchié, couvert de merde.*
BEDREEVEN. *Deelw.* van bedrijven. *Fait, commis, exercé.*
* Daar is weinig aan bedreeven. *Ce n'eſt pas une grande affaire que cela; il n'y a pas grand mal à cela.*
Bedreven. *bijv. w.* Ervaren, geöeffend. *Expérimenté, verſé, expert, ſtilé.*
Kooplieden bedreven in den handel. *Des marchands expérimentés dans le négoce.*
De Schipper is op die kuſt niet bedreven. *Le Capitaine n'a point d'expérience de ces côtes.*
Bedrevenheid. z. v. Ervarenheid. *Expérience.*
BEDRIEGEN. w. w. *Tromper, abuſer, impoſer, duper, decevoir.*
Iemand leelijk, *of* ſchandelijk bedriegen. *Tromper quelqu'un vilainement.*
Zig zelven bedriegen. *Se tromper ſoi-même.*
In zijne meening bedrogen zijn. *Etre trompé dans ſon opinion.*
Zoo ik mij niet bedrieg, is 't de zelve man. *Si je ne me trompe, c'eſt la même perſonne.*
De gierigheid bedriegt dikwils de wijsheid. *Spreekw. L'avarice nous trompe ſouvent*, ou *nous fait ſouvent faire de fauſſes démarches.*
Bedriegelijk. *bijw.* Met bedrog. *Frauduleuſement, avec fraude.*
Hij ging daar bedriegelijk in te werk. *Il agiſſoit frauduleuſement dans cette affaire.*
Bedriegelijk. *bijv. w.* Die met bedrog omgaat. *Frauduleux, trompeur.*
't Is een bedriegelijk menſch. *C'eſt un trompeur, un fourbe.*
Bedriegelijk. Broos. *Foible, qui trompe.*
Het ijs is bedriegelijk in den nawinter. *La glace eſt trompeuſe*, ou *trompe ſur la fin de l'hiver.*
Bedriegelijkheid. z. v. Bedrog. *Fourbe, fourberie, impoſture, fraude, tromperie.*
Bedrieger. z. m. *Trompeur, impoſteur, fourbe.*
Bedriegerije. z. v. Bedrog. *Tromperie, impoſture, fourberie.*
Bedrieglijk. *zie* Bedriegelijk.
BEDRIJF. z. g. Werk, daad. *Action, exploit.*
Bedrijf. Beroeping, hanteering. *Fonction, vocation.*
Bedrijf in een blij- of treurſpel. *Acte dans une comédie* ou *dans une tragédie.*
Het eerſte, het tweede bedrijf, enz. *Le premier, le ſecond acte, &c.*
Dat is mijn mans bedrijf; dat heeft mijn man aangeregt. *C'eſt mon mari qui a fait cela, c'eſt un tour de mon mari.*
Bedrijven. w. w. Doen, aanregten. *Faire, commettre, exercer.*
Veele ſchelmſtukken bedrijven. *Commettre pluſieurs crimes.*
Vreugde bedrijven. *Faire des réjouïſſances.*
Ongehoorde wreedheden bedrijven. *Exercer des cruautés inouïes.*
BEDRIJFAL. z. m. en v. *Celui qui fait, dirige tout.*
Hij is daar de bedrijfal in huis. *Il dirige tout dans cette maiſon.*
Bedrijver. z. m. Aanregter. *Celui qui commet une choſe.*
Bedrijving. z. v. Bedrijf. *Action.*
‡ BEDRIJTEN. w. w. Beſchijten. *Remplir de merde, embrener, conchier.*
BEDROEFD. *Deelw.* van bedroeven.
Bedroefd. *bijv. w.* Droevig, treurig. *Triſte, affligé.*
Eene bedroefde tijding. *Une triſte*, ou *fâcheuſe nouvelle.*
Zij is hartelijk bedroefd over den dood van haaren man. *Elle eſt extrémement affligée de la mort de ſon mari.*
Zij zijn in eenen bedroefden ſtaat. *Ils ſont dans un état pitoyable.*
Dat is bedroefd om te zien. *Cela fait pitié à voir.*
Bedroefd. Moeijelijk. *Fâcheux, chagrinant.*
't Is bedroefd dat het zoo is. *Il eſt fâcheux que cela ſoit ainſi.*
Eene bedroefde redenvoering. *Un pitoyable diſcours.*
Bedroefdelijk. *bijw. Triſtement.*
Zij leeven zeer bedroefdelijk. *Ils vivent fort triſtement, ils ménent une fort triſte vie.*
Bedroefdheid. z. v. Droefheid. *Triſteſſe, affliction.*
Bedroeven. w. w. Droevig maaken. *Attriſter, affliger, rendre triſte.*
Ik wil hem niet bedroeven, maar, enz. *Je ne veux point l'affliger, mais, &c.*
Zig bedroeven. w. w. Droevig worden. *S'attriſter, s'affliger.*
't Bedroefde hem geweldig dat hij dat zag. *Il eut bien du chagrin de voir cela.*
Bedroeving. z. v. *Triſteſſe, affliction.*
BEDROG. z. g. Bedriegerije. *Tromperie, impoſture, fraude, fourberie.*
't Bedrog wierd ontdekt. *La fraude fut découverte.*
Een heilig bedrog. *Une fraude pieuſe.*
BEDROOG. *onv. tijd* van Bedriegen.
Bedroogen. *Deelw.* van bedriegen. *Trompé, déçu.*
BEDROOPEN. *Deelw.* van bedruipen.
BEDROOPEN. w. w. Zig zelven konnen bedroopen; van zijn goed konnen leeven. *Avoir de quoi ſe maintenir, avoir de quoi vivre.*
BEDRUIPEN, w. w. *Arroſer en faiſant dégouter.*
Dat vleeſch bedruipt zig zelven. *Cette viande s'arroſe d'elle-même*, ou *s'arroſe de ſa propre graiſſe.*
De kandelaar is heel bedroopen. *Le chandelier eſt tout ſali de ſuif.*
Het gebraad bedruipen. *Arroſer le rôti.*
BEDRUKKEN. w. w. *Imprimer.*
Dat papier is bedrukt. *Ce papier eſt imprimé.*
Bedrukt. *bijv. w.* Bedroefd, treurig. *Affligé, triſte.*
Zij zag 'er heel bedrukt uit. *Elle parut fort affligée.*
Bedrukt. *Deelw.* van bedrukken.
Bedruktheid. z. v. Droefheid, treurigheid. *Affliction, triſteſſe.*
BEDSPONDE. Bedſteede. Bedſtok. Bedſtroo. *zie onder* Bed.
BEDUGT. *bijv. w. en d. w.* Bekommerd, bevreesd. *En crainte, en peine.*
Voor iets *of* voor iemand bedugt zijn. *Etre en peine pour quelqu'un*, ou *pour quelque choſe; craindre pour quelqu'un* ou *pour quelque choſe.*
Bedugten, vermoeden. *zie* Vermoeden.
Bedugten, twijffelen. *zie* Twijffelen.
Bedugtheid. z. v. *Crainte, appréhenſion, ſouci.*
BEDUID. *Deelw.* van beduiden.
Beduiden. w. w. Betekenen. *Signifier, marquer.*

Dat

Digitized by Google

Dat beduidde hoogere dingen. *Cela fignifioit quelque choſe de plus grand.*
Wat beduid dat? Waarom doet gij dat? *Que veut dire cela? Pourquoi faites-vous cela?*
Beduiden. Wijzen, onderregten. *Enſeigner, montrer, marquer, expliquer, faire entendre.*
Beduid hem het huis wel. *Montrez-lui bien la maiſon.*
't Heeft weinig te beduiden; 't is weinig van belang. *C'eſt peu de choſe, cela eſt de peu de conſéquence.*
Beduidenis. z. v. Betekenis. *Signification, figure, repréſentation.*
Beduiding. z. v. *zie* Beduidenis.
BEDUIDZEL. *zie* Beduidenis.
‡ BEDUIMELEN. w. w. Behandelen, bemorſſen. *Salir avec les mains.*
Beduin. *Glazemakers woord.* De middenknop van een glas daar men ruiten van ſnijd. *Boudin: terme de Vitrier* ou *de Verrier.*
BEDUIVELD, van den Duivel bezeten. *zie* Bezeten.
BEDUNKEN. z. g. Meening, gevoelen. *Opinion, avis.*
Naar zijn bedunken zou dat anders moeten zijn. *A ſon avis il faudroit que cela fût autrement.*
Mijns bedunkens; naar mijn oordeel, of gedagten. *Suivant mon ſentiment, ſelon mon opinion*, ou *à mon avis.*
Bedunken. g. w. Als, zig laaten bedunken, zig laaten voorſtaan, meenen. *Croire, être d'avis, penſer.*
BEDVRINDIN. z. v. Egtgenoote. *Epouſe.*
BEDURVEN. *zie* Bedorven.
‡ BEDUT. *bijv. w.* Bedwelmd. *Troublé, en peine.*
BEDUUR. *woord van de Zang-konſt.* Als het muziek-ſtuk op den hoogen drie-toon gezet is. *Bequarre. Becarre* ou *B quarre.*
BEDWANG. z. g. Dwang. *Contrainte, retenue, ſujettion.*
Zonder bedwang. Onbedwongen, vrijwillig. *Sans contrainte, librement, de plein gré.*
Met bedwang. Gedwongen. *Par contrainte.*
Onder zijn bedwang houden. *Tenir en ſujettion.*
BEDWARMER. z. m. Zeker geſtel om het Bed warm te maaken. *Moine, baſſinoire.*
BEDWELMEN. w. w. Bedwelmd maaken. *Troubler, rendre confus.*
BEDWELMD. *Deelw.* ontſteld, verwerd. *Troublé, confus.*
Bedwelmd in zijne gedagten zijn. *Avoir l'eſprit troublé.*
Bedwelmdheid. z. v. Ontſteltenis, verwerring. *Trouble, confuſion.*
BEDWINGEN. Intoomen, inhouden, *Brider, reprimer.*
Zijne hartstogten bedwingen. *Dompter, brider ſes paſſions, les tenir en bride.*
Zig zelven bedwingen. *Se contenir, ſe modérer.*
Bedwingen. w. w. Onder zijn geweld brengen. *Dompter, aſſujettir, ſubjuguer.*
Dus bedwong de Vorſt den trots der vijanden. *Ainſi le Prince dompta la fierté des ennemis.*
Bedwinger. z. m. Bedwingſter. z. v. *Dompteur, celui* ou *celle qui dompte, qui reprime.*
BEDWONGEN. *deelw. Dompté, reprimé. zie* Bedwingen.

BEE.

BEEDE. z. v. Verzoek, begeerte. *Prière, demande.*
't Gebed des Heeren heeft zes beeden. *L'Oraiſon Dominicale a ſix demandes.*
Hij deede zulks ter beede van haar. *Il fit cela à ſa prière.*
Beededag, biddag. z. m. *Jour de prières.*
Eenen beededag uitſchrijven. *Ordonner un jour de prières.*
BEEDELAAR. z. m. Een die om aalmoeſſen bid. *Mendiant, caimand, gueux.*
Beedelaars ambagt. z. g. *Métier de gueux.*
‡ Het beedelaars ambagt valt gemakkelijk. *Le métier de gueux eſt fort commode.*
Dat is een beedelaars ambagt; een ſlegt ambagt. *C'eſt un chetif emploi, un métier fort vil.*
Beedelaaragtig. *bijw.* Als een beedelaar. *Comme un gueux.*
Beedelaars mantel. z. m. *Manteau de gueux, de vieux baillons rapiécetés.*
Beedelaars ſtaf. z. m. Beedelaars ſtok. *Bâton de gueux.*
Beedelaarſter. z. v. Beedelſter, beedelareſſe. *Caimande, gueuſe, celle qui mendie.*
Beedelarije. z. v. *Gueuſerie, caimanderie.*
Order tegen de beedelarije ſtellen. *Mettre des ordres pour empêcher les gueux de mendier.*
Beedelbrief. Schrift waar mede men door 't land loopt om te beedelen. *Permiſſion qu'on donne par écrit à un mendiant pour mendier dans le plat pays.*
Beedel-broeder. Beedel-monnik. *Frére Quéteur. Moine mendiant.*
Beedelbrok. *zie* Beedelaar.
Beedelen. g. en w. w. Aalmoeſſen bidden. *Mendier, demander l'aumône, gueuſer.*
* Beedelen. w. w. Verzoeken, kuipen. *Mendier, rechercher par prières.*
Beedelkorf. z. m. *Corbeille de gueux.*
Beedel-monnik. z. m. *Moine mendiant. zie* Beedel-broeder.
De order der Beedel-monnikken. *L'ordre des Moines mendians.*
Beedelzak. z. m. *Beſace.*
* Beedelzak. Uiterſte armoede. *Dernière pauvreté, mendicité.*
Tot den beedelzak gebragt zijn. *Etre réduit à la beſace*, ou *à la mendicité.*
‡ Zij leeven van den beedelzak, of van den armen. *Ils vivent d'aumônes.*
BEEDEPLAATS. z. v. Plaats daar men bid. *Oratoire.*
Beedeſtond. z. m. Uur of tijd om te bidden. *Heure ou tems de la prière.*
Beedevaart. z. v. Beêvaart. *Pélerinage.*
In beedevaart naar Jeruzalem reizen. *Aller en pélerinage à Jéruſalem.*
Beedevaartganger. z. m. *Pélerin.*
Beeduur. *zie* Beduur.
BE-EEDIGEN. w. w. Met eede beveſtigen. *Confirmer par ſerment.*
Beëedigen. w. w. Met eede verbinden. *Obliger par ſerment.*
Hij had zijn gantſche heir beëedigd, om, enz. *Il avoit obligé toute ſon armée par ſerment de, &c.*
Iemand bij het aanvaarden van een ampt beëedigen. *Recevoir le ſerment de quelqu'un, lorſqu'il entre en charge.*
Beëedigd. *Deelw.* van beëedigen.
Beëedigde krijgslieden. *Soldats obligés par ſerment, gens de guerre qui ont prêté ſerment.*
Beëediging. z. v. Verbintenis, of beveſtiging met eede. *Obligation*, ou *confirmation par ſerment.*
BEEK. z. v. Waterbeek. *Ruiſſeau, petit courant d'eau.*
BEEKER. z. m. Drinkbeeker. *Gobelet, calice, coupe.*
Een zilveren beeker. *Gobelet d'argent.*
‡ veel van den beeker, *of* van beekeren houden. *Aimer la bouteille, aimer à boire*, ou *à pinter.*
Drinkbeeker.
Rijffelbeeker. *zie* Drink, enz.
‡ Beekeren. g. w. Sterk drinken. *Boire à tire-larigot, pinter, boire copieuſement.*
‡ Op dien maaltijd wierd luſtig gebeekerd. *Il fut bien bû à ce repas, on y fit bien rouler les verres.*
BEELD. z. g. Beelteniſſe. *Image, ſtatue, type, repréſentation.*
Een geſneeden, *of* gegoten beeld. *Une ſtatue taillée*, ou *fondue.*
Chriſtus is het beeld des Vaders. *Jéſus-Chriſt eſt l'image de ſon Pére.*
* Een beeld van een vrouwmenſch, een ſchoon vrouwmenſch. *Une beauté achevée.*
Een opgeregt beeld, *of* ſtokbeeld. *Une ſtatue.*
Beeld met een half lijf; borſtſtuk. *Buſte.*
Beeld te paerd. *Statue équeſtre.*
Beeldenaar. z. m. *Premier patron, modéle.*
Beeldendienaar. z. m. *Celui qui ſert les images, qui leur adreſſe un culte religieux.*
Beeldendienſt. z. m. *Le culte des images.*
Beeldgieter. z. m. *Fondeur de ſtatues.*
Beeldhouwen. w. w. Beeldſnijden. *Faire des images, tailler des ſtatues.*
Beeldhouwer. z. m. Beeldſnijder. *Sculpteur, celui qui taille des images* ou *des ſtatues.*
Beeldhouwerskunſt, beeldhouwkunde, beeldhouwerije, beeldſnijderije. z. v. *Sculpture, l'art de ſculpter.*
Beeldſpraak. z. v. *Iconologie.*
Beeldſtormer. z. m. Verbreeker der beelden. *Iconoclaſte, briſeur d'images.*
De Hiſtorie der Beeldſtormeren. *L'Hiſtoire des Iconoclaſtes.*
Beeldſtormerije. z. v. Beeldſtorming. *L'action de briſer les images.*
Beeldwerk. z. g. *Ouvrage de ſculpture.*
Volkomen beeldwerk. *Figures de ronde boſſe.*
Half uitloopend beeldwerk. *Baſſe taille*, ou *bas-relief.*
Beeltenis. z. v. *Image, repréſentation, portrait, effigie.*
Aanbeeld.
Blokbeeld.
Borſtbeeld.
Praalbeeld.
Pronkbeeld.
Ridderbeeld.
Spiegelbeeld.
Staanbeeld, *of* Standbeeld.
Stokbeeld.
Tekenbeeld.
Zinnebeeld.
Zonnebeeld. *zie* Borſt, enz.
BEEMD. z. v. Weide. *Pré, prairie.*
BEEN. z. g. Schonk, bonk, bot. *Os.*
De beenen ſteeken hem door 't vel; hij is zeer mager. *Il n'a que la peau & les os; il eſt fort maigre.*
* Het zijn twee honden over een been. *Ce ſont deux chiens aprés un os.*
* Iemand een been te kluiven geeven. *Donner un os à ronger à quelqu'un. Lui tailler de la beſogne.*
* Iemand bij het linker been krijgen. *Attraper, duper quelqu'un, le dénaiſer.*

Digitized by Google

* Een leger op de been brengen. *Mettre une armée sur pied.*
* Op de been komen. *Se mettre sur pied, s'attrouper.*
Op de been komen, van eene ziekte herſteld worden. *Se rétablir.*
* Zig op de been houden. *Se tenir sur pied; se tenir en mouvement, en action.*
Been. *z. g.* Gedeelte van 't lichaam dat onder de knie is. *La jambe.*
Het dik van 't been; de dije. *Le gras de la jambe. Cuiſſe.*
Beenagtig. *bijv. w.* Vol beenen. *Oſſu. Oſſeux, plein d'os.*
De beenagtige deelen des lichaams. *Les parties oſſeux du corps.*
Beenblok. *z. g.* Een blok vaſtgemaakt aan het been van een paerd. *Entrave.*
Beenbreeker, zeker ſlag van arend met eenen zoo ſterken bek dat hij beenderen aan ſtukken bijt. *Oſſifrague, le grand aigle de mer, ſorte d'aigle qui caſſe les os avec ſon bec.*
Beenbreuk. *Fracture d'os.*
Beencieraad, kouſſeband. *Jarretière.*
Beenderbus van eenen afgeſtorven Heiligen. *Châſſe d'un Saint trépaſſé.*
Beenderen. Doodsbeenderen. *z. g. meerv. Oſſemens.*
Beenderhuis. *z. g.* Knekelhuis. *Charnier.*
Beenen. *bijv. w.* Van been gemaakt. *D'os, fait d'os.*
Een beenen hegt; eene beenen kam. *Un manche d'os; un peigne d'os.*
Beenhakker. *z. m.* Vleeſchhouwer. *Boucher.*
Beenloos. *bijv. w.* Zonder beenen. *Sans jambes.*
Beenpijpe. *z. v. L'os de la jambe.*
Beentje. *z. g. Oſſelet.*
Iemand een beentje, *of* een voetje zetten. *Donner à quelqu'un le croc en jambe.*
Beenvlies. *z. g. Périoſte.*

Borſtbeen.	Quakkelbeentje.
Dijbeen.	Ruggebeen.
Elpenbeen.	Scheenbeen.
Gemagtbeen.	Sleutelbeen.
Heiligbeen.	Slimbeen.
Houtenbeen.	Spillebeen.
Kaakbeen.	Schrankelbeen.
Knorbeen.	Stuitbeen.
Kraakbeen.	Visbeen.
Krombeen.	Voorhoofdsbeen.
Kropbeen.	Vouwbeen.
Mergbeen.	Walvisbeen.
Oijevaarsbeenen.	Wervelbeen.

zie Borſt, enz.

BEER. *z. m.* Zeker wild dier. *Ours, ſorte d'animal ſauvage.*
Beer, het mannetje van de zeug. *Un verrat, un porc entier.*
Beer. *z. m.* Zekere ſteenen waterkeering. *Batardeau.*
Beer. Een geſternte. *Ourſe, une conſtellation.*
De groote beer; de kleine beer. *La grande Ourſe* ou *le chariot de David; la petite Ourſe.*
‡ Een morsbeer. *Un ſalop, un fouillon, une ſalope.*
‡ Een ongelikte beer. *Un ruſtre maltourné.*
Beerenhuid. *z. v.* Beerenvel. *Peau d'ours.*
Beerenklauw. *z. m.* Zeker kruid. *Acanthe, branche urſine, ſorte de plante.*
Beerenoor. *z. g.* Soort van bloem bekend onder den naam van *Auriculaas., Oreille d'ours, ſorte de fleur connue auſſi ſous le nom d'*Auricule.
Beerenvleeſch. *z. g. Chair d'ours.*
Beerin. *z. v.* 't Wijfje van eenen beer. *Ourſe, la femelle d'un ours.*
Beerleider. *z. m.* Een die met beeren omzwerft. *Meneur d'ours.*
Beerſteeker. *z. m.* Nagtwerker. *Gadouard, maître des baſſes œuvres.*
BE-ERVEN. *w. w.* Bij erfenis verkrijgen. *Hériter, obtenir par ſucceſſion.*
Koom, beërf het Koningrijk dat u, enz. *Venez, entrez en poſſeſſion du Royaume qui vous, &c.*
Beërving. *z. v.* Erfenis. *Héritage.*
BEEST. *z. g.* Een onredelijk dier. *Bête, animal irraiſonnable.*
Een wild beeſt, een tam beeſt. *Une bête ſauvage, une bête aprivoiſée.*
‡ Beeſt. Een beeſtagtig menſch. *zie* Beeſtagtig.
‡ 't Is een dronke beeſt. *C'eſt un ivrogne achevé.*
‡ De beeſt ſpeelen. *Tempêter, faire le diable à quatre.*
Beeſt zijn, in het lanturlu-ſpel. *Faire la bête.*
Laſtbeeſt.
Offerbeeſt.
Slagtbeeſt.
Trekbeeſt.
Wolbeeſt. *zie* Laſt, enz.
Beeſtenmarkt. *z. v. Marché aux bêtes.*
Hoornbeeſt; eene koe. *Une vache. zie onder* Hoorn, Hooren.
* Beeſtagtig. *bijv. w.* Beeſtelijk, onbeſchoft. *Brutal.*
't Is een beeſtagtig Menſch. *C'eſt un brutal.*
* Beeſtagtig. *bijw.* Beeſtelijk, onbeſchoftelijk. *Brutalement, d'une façon brutale.*
Zig beeſtagtig aanſtellen. *Agir brutalement.*
* Beeſtagtigheid. *z. v.* Beeſtelijkheid. *Brutalité.*
Beeſtelijk. *bijv. w. en bijw. zie* Beeſtagtig.
Beeſtiaal. *z. g.* Vee. *Les beſtiaux, les bêtes à corne & à laine.*
Beeſtig. *bijv. w. zie* Beeſtagtig.
Beeſtig. *bijw.* Hij kan beeſtig drinken. *Il boit comme une bête, il boit comme un trou.*
Hij kan beeſtig liegen. *Il ment comme un arracheur de dents.*
Beeſtrijk. *zie* Veerijk.
BEET. *z. m.* Brok. *Bouchée.*
Een Beet broods. *Une bouchée de pain.*
* Het is niet een beet; niet met allen. *Ce n'eſt rien du tout.*
* Zij had niet eenen beet te eeten. *Elle n'avoit rien du tout à manger.*
Beet. Hap. *Morſure.*
Een beet van eenen dollen hond. *Morſure d'un chien enragé.*
Ergens eenen beet van doen. *Prendre un bon morceau de quelque choſe.*
Iemand beet hebben. *Tenir quelqu'un, l'avoir ſous ſa patte.*
Beet. *onv. tijd* van bijten.
Vloobeet. *zie onder* Vloo.
BEETE. *z. v.* Zeker eetbaar kruid. *Bette, poirée, ſorte d'herbe potagère.*
BEETER. *bijv. w.* Van beeter hoedanigheid. *Meilleur, de meilleure qualité.*
Dat boek is beeter dan 't andere. *Ce livre-là eſt meilleur que l'autre.*
Beeter weeten; anders bewuſt zijn. *Savoir le contraire.*
Beeterweeten. *z. g.* Bewuſtheid van 't teegendeel. *Connoiſſance du contraire.*
Tegen zijn beeterweeten zondigen. *Pécher avec connoiſſance, contre les lumières de ſa conſcience.*
Beeteren. *g. w.* Geneezen; beeter worden. *Guérir, ſe porter mieux.*
Hij beeterd hand over hand. *Il ſe porte de mieux en mieux.*
Zig beeteren, zig bekeeren. *S'amender, ſe convertir.*
Beeterhuis. *z. g. Maiſon de correction.*
Beeterſchap. *z. v. Soulagement d'un mal, amendement de mœurs.*
Ik voel geen beeterſchap van dat geneesmiddel. *Je ne ſens aucun ſoulagement de ce remède.*
Hij belooft goede beeterſchap. *Il promet de s'amender.*
BEETJE. *z. g.* Stukje. *Petit morceau. Un peu.*
‡ Een lekker beetje; wat lekkers. *Un friand morceau.*
BEEVAART. *zie* Beedevaart.
BEETWORTEL. *z. m. Bétérave.*
BEEVEN. *g. w.* Schudden. *Trembler.*
Van ſchrik beeven. *Trembler de peur, Frémir d'horreur.*
BEEVER. *z. m.* Zeker halfſlagtig dier. *Caſtor, biévre, animal amphibie.*
Beeverhair. *z. g. Poil de caſtor.*
Beeverhoed. *z. m.* Hoed van beeverhair gemaakt. *Caſtor, chapeau fait de poil de caſtor.*
BEEVING. *z. v.* Schudding. *Tremblement.*
Aardbeeving. *z. v. Tremblement de terre zie onder* Aard.
BEEZEM. *z. m. Balai.*
Een kamerbeezem. *Balai de chambre.*
Een rietbeezem. *Balai de roſeaux.*
Rijsbeezem. *zie onder* Rijs, enz.
Tafelbeezem.
't Huis met beezemen keeren; 't huis veegen. *Balayer la maiſon.*
Beezemſteel. *z. m.* Beezemſtok. *Manche de balai.*
BEEZIE. *z. v.* Kleine weeke vrugt van zommige boomen en heeſters waar in het zaat zit. *Graine.*
Aardbeziën. *Des fraiſes.*
Lauwerierbeziën, of bakelaar. *De la graine de laurier.*
Roode aalbeziën. *Des groſeilles rouges.*

Aalbeziën.	Spreeuwbeziën.
Aardbeziën.	Steekelbeziën.
Boſchbeziën.	Vlierbeziën.
Braambeziën.	Wijnbeziën.
Lauwerbeziën.	Wolfbeziën.
Liſterbeziën.	Woudbeziën.
Sperwerbeziën.	zie Aal, enz.

BEEZIG. *bijv. w. Occupé.*
Ik ben altoos beezig. *Je ſuis toujours en action*, ou *occupé.*
Men moet de jeugd altijd beezig houden. *Il faut tenir la jeuneſſe toujours en haleine.*
Beezigen. *w. w.* Eene zaak beezigen. *Se ſervir d'une choſe.*
Beezigheid. *z. v. Occupation.*

BEF.

BEF. *z. m. Rabat, collet.*
Een bef met vouwen. *Un collet à plis.*
Een bef met kant, een kanten bef. *Rabat à dentelle.*
‡ Gebeft zijn, eenen bef aan hebben. *Porter un rabat.*
Befdrager, befman. *Qui porte le petit collet, le rabat.*
BEFAAMD. *ond. w.* Beroemd, berugt. *Renommé, fameux, célebre.*
Dat maakte Alexander zeer befaamd in 't Ooſten. *Cela rendit Alexandre très fameux dans l'Orient.*

Digitized by Google

B E G.

BEGAAFD. *bijv. w. en d. w.* Voorzien. *Doué, pourvu.*
Met groote deugden begaafd zijn. *Etre doué de grandes vertus.*
Begaafdheid. *z. v.* Bequaamheid. *Mérite, capacité, habilité.*
Eene groote begaafdheid in 't ſpreeken hebben. *Avoir beaucoup d'éloquence, parler avec facilité & avec politeſſe.*
BEGAAN. *w. w.* Doen, pleegen. *Faire, commettre.*
Zij begingen een groot ſchelmſtuk. *Ils commirent un grand crime.*
Laat mij met die zaak begaan, *of* geworden. *Laiſſez-moi faire, laiſſez-moi le maniment* ou *la conduite de cette affaire.*
Begaan. Betreeden. Ik heb dien weg dikmaals begaan. *J'ai marché bien ſouvent ſur ce chemin-là, j'ai battu ce chemin bien des fois.*
Begaan. *Deelw.* van begaan. Gedaan, gepleegd. *Fait, commis.*
Begaan, betreeden. *Battu.*
Dat pad is weinig begaan. *Ce ſentier n'eſt guéres battu.*
Begaan. *Emu, touché.*
Ik was 'er zeer over begaan. *J'en fus vivement touché.*
Ik ben over hem begaan. *J'ai pitié de lui.*
‡ **BEGAAPEN.** *w. w.* Bezien, bekijken. *Regarder, conſidérer, épier.*
‡ Mijne buuren begaapen al wat ik doe. *Mes voiſins éclairent,* ou *épient tout ce que je fais.*
BEGAAVEN. *w. w.* Begiftigen. *Douer, orner.*
God heeft hem met groote bequaamheid begaafd. *Dieu l'a doué d'un beau talent.*
BEGEERD. *d. w. Deſiré, ſoubaité.*
Begeerder. *z. m.* Een die iets begeert. *Celui qui deſire,* ou *qui ſoubaite quelque choſe.*
Begeeren. *w. w.* Naar haaken, naar tragten. *Convoiter, ſoubaiter, deſirer quelque choſe, aſpirer à quelque choſe.*
Gij zult niet begeeren. *Vous ne convoiterez point.*
Wat begeert gij? *Que ſoubaitez-vous? que deſirez-vous?*
Ik begeer uwe ſchade niet. *Je ne veux pas que vous perdiez,* ou *que vous faſſiez de la perte.*
Begeerig. *bijv. w.* Verlangende. *Qui a grande envie de quelque choſe, convoiteux.*
Zij was zeer begeerig om hem te zien. *Elle avoit grande envie de le voir, elle languiſſoit de le voir.*
Begeerlijk. *bijv. w. Deſirable, ſoubaitable.*
Begeerlijk. Schoon, aangenaam. *Attrayant, charmant, aimable, attirant.*
Begeerlijk. Happig. *Convoiteux, avare; qui aime à amaſſer.*
Dat is een begeerlijk menſch. *C'eſt un homme convoiteux, un avare.*
Begeerlijkheid. *z. v.* Ongeregelde begeerte. *Convoitiſe, concupiſcence, avarice.*
De begeerlijkheid der oogen, enz. *La convoitiſe des yeux, &c.*
Begeerte. *z. v.* Drift, verlangen. *Deſir, paſſion.*
Ergens eene ſterke begeerte naar hebben. *Avoir une forte paſſion pour quelque choſe. Soubaiter une choſe paſſionnément.*
Zijne begeerte voldoen. *Satisfaire à ſes deſirs.*
Wijsbegeerte. *zie onder* Wijs.

BEGEEVEN. *w. w.* Verlaaten. *Abandonner, quitter, délaiſſer.*
God zal u niet begeeven. *Dieu ne vous abandonnera pas.*
Begeeven. Breeken. *Se rompre.*
Dat touw zou u ligtelijk konnen begeeven. *Cette corde pourroit aiſement vous tromper en ſe rompant.*
Zig ergens toe begeeven; iets ter hand neemen. *S'adonner,* ou *s'apliquer à quelque choſe.*
Hij begaf zig ſpade tot de leeroefening. *Il s'adonna un peu tard à l'étude.*
Zig op de vlugt begeeven. *Prendre la fuite.*
Zig in den egt begeeven. *Se marier.*
Zig naar huis begeeven. *Se retirer à la maiſon.*
Zig op den weg begeeven. *Se mettre en chemin.*
Zig wat te verre begeeven. *S'éloigner un peu trop.*
Een ampt begeeven, *of* vergeeven. *Conférer une charge.*
Begeeving. *z. v.* Verlaating. *Abandonnement.*
Begeeving van ampten. *Diſtribution de charges, d'emplois.*
BEGEKKEN. *zie* Beſpotten, belagchen.
BEGENADIGEN. *w. w. Gratifier.*
God begenadigt de vroomen met zijnen zegen. *Dieu gratifie les gens de bien de ſa bénédiction.*
Begenadigd. *deelw. Gratifié, favoriſé.*
BEGIETEN. *w. w.* Nat maaken. *Arroſer, mouiller.*
Eenen tuin, *of* bloemen begieten. *Arroſer un jardin,* ou *des fleurs.*
‡ Een werk begieten; eens luſtig drinken op 't maaken van eenig werk. *Boire au bon ſuccès de quelque ouvrage commencé.*
Begieting. *zie* Beſproeijing.
Begiften. *zie* Begiftigen.
BEGIFTIGEN, *of* Begiften. *w. w.* Beſchenken. *Régaler, faire des préſens.*
Hij wierd met eenen gouden ketting begiftigd, *of* beſchonken. *Il fut régalé d'une chaîne d'or.*
Begiftiger *z. m. Donateur.*
Begiftiging. *z. v.* Begifting. *Don, préſent, gratification.*
Begiftiging van uiterſten wille. *Donation.*
Begiftigſter. *z. v. Donatrice.*
BEGIJN. *zie* Bagijn.
BEGIN. *z. g.* Beginzel, aanvang. *Commencement. Début.*
Een begin maaken. *zie* beginnen.
Het eerſte begin aller dingen. *L'origine de toutes choſes.*
In 't begin of in den beginne. *Au commencement.*
Beginnen. *w. w.* Aanvangen, *Commencer, entreprendre, débuter.*
Naauwelijks was 't gevegt begonnen, of, enz. *A peine le combat fut-il commencé, que, &c.*
Men begint daar wonderlijk van te ſpreeken. *On commence à en parler d'une étrange façon.*
Beginzel. *z. g.* Grond. *Principe, fondement, élément.*
De beginzels der Wiskunſt. *Les élémens des Mathématiques.*
De vreeze des Heeren is 't beginzel der wijsheid. *La crainte de Dieu eſt le commencement de la ſageſſe.*
BEGING. *onv. tijd.* van begaan. Als; Hij beging een [illegible] misſlag. *Il commettoit* ou *il commit une lourde faute.*
BEGLUUREN. *w. w.* Beloeren. *Epier, obſerver, guigner, lorgner.*
Hij begluurde 't leger van verre. *Il épia l'armée de loin.*
Hij heeft dat meisje in de Kerk begluurd. *Il a lorgné,* ou *guigné cette fille à l'Egliſe.*
Begluurd. *d. w.* van Begluuren.
Begluuring. *z. v.* Beloering. *Obſervation, l'action d'épier.*
BEGOCHELEN. *zie* Beguichelen.
BEGON. *onv. tijd.* van beginnen.
Begonnen. *deelw. Commencé, débuté.*
BEGONG. *zie* Beging.
BEGOOTEN. *d. w.* van begieten. *Arroſé.*
‡ **BEGORDEN.** *ond. w. zie* Bezwangeren.
BEGOST. *onv. tijd.* van beginnen.
BEGRAAFENIS. *z. v.* Uitvaart, lijkſtatie. *Enterrement, pompe funébre, funérailles, obſéques.*
Dat was eene ſtatelijke begraafenis. *C'étoit un enterrement pompeux.*
Te begraafenis gaan; een lijk volgen. *Aller à l'enterrement.*
Begraafenisbidder. *z. m.* Lijkbidder, Aanſpreeker. *Prieur d'enterrement.*
Begraafplaats. *z. v.* Graf, *of* Kelder waar in men begraaft. *Sépulture, lieu où l'on enterre.*
St. Denijs is de begraafplaats der Koningen van Vrankrijk. *St. Denys eſt la ſépulture des Rois de France.*
BEGRAASD. *bijv. w.* Begraasde boter. *De beure fait au printems, lorsque les vaches ſont déjà dans les prairies, où elle ſe repaiſſent d'herbe au-lieu de foin dont elles avoient été nourries pendant l'hiver.*
Begraaſen. *w. w.* Met gras bedekken. *Couvrir d'herbe.*
BEGRAAVEN. *w. w.* Ter aarde beſtellen. *Enterrer, enſévelir.*
Wanneer word hij begraaven? *Quand l'enterrera-t-on?*
Ergens begraaven leggen. *Etre enterré quelque part.*
De Prinſſen van Oranjen leggen te Delft. begraaven. *Les Princes d'Orange ont leur ſépulture à Delft.*
Zig begraaven. *w. w.* Zig verſchanſſen. *Se retrancher.*
Het leger heeft zig ſterk begraaven. *L'armée s'eſt fortement retranchée.*
Begraaven. *deelw. Enterré, retranché.*
Begraaving. *z. v. Enterrement, l'action d'enterrer, de mettre en terre,* ou *de ſe retrancher.*
Begraavenis. *zie* Begraafenis.
BEGRAAUWEN. *w. w.* Toeſnaauwen. *Grouder, rabrouer, rudoyer.*
BEGRAAZEN. *zie* Begraaſen *onder* Begraasd.
BEGREEPEN. *deelw. Conçu, compris.*
BEGRIJNZEN. *zie* Beſchreijen.
Begrijnzing. *zie* Bedilling.
BEGRIJP. *z. g.* Verſtand, oordeel. *Conception, jugement.*
Die jongen is ſchrander van begrijp. *Ce garçon a la conception bonne.*
Begrijp. Inhoud. *Sommaire, argument, contenu.*
't Kort begrijp van een boek. *Le ſommaire,* ou *le contenu d'un livre.*
Dat is 't kort begrijp van die zaak. *Voilà en peu de mots la ſubſtance de cette affaire.*
Een kort begrijp der Godgeleerdheid. *Un abrégé de la Théologie.*
Begrijpen. *w. w.* Verſtaan, bevatten. *Comprendre, concevoir.*
Ik begrijp die zaak heel anders. *Je conçois cette affaire tout autrement.*
Wie kan die verborgen[illegible]pen? *Qui peut, cor[illegible]*

Digitized by Google

re? *Qui peut le concevoir?*
Begrijpen. Vervatten. *Contenir, comprendre, renfermer.*
Holland begrijpt in zig veele Steeden en dorpen. *La Hollande comprend plusieurs villes & villages.*
Begrijpelijk. *bijv. w.* Verſtaanbaar. *Intelligible, concevable.*
De zaak is niet begrijpelijk. *La choſe n'eſt pas concevable.*
BEGRIMMEN. *w. w.* Met een grimmig gelaat aanzien. *Regarder d'un œil courroucé, regarder en colére.*
* Iemand begrimmen, of ſtraf bejegenen. *Reprendre quelqu'un rudement.*
BEGRIP. *zie* Begrijp.
BEGROBBELD. *d. w.* van begrobbelen.
Begrobbelen. *w. w.* Betaſten, behandelen. *Chiffonner, farfouiller.*
BEGROETEN. *w. w.* Groeten, gelukwenſchen. *Saluer, complimenter, féliciter, congratuler.*
Hebt gij dien Heer al weezen begroeten? *Avez vous été complimenter ce Monſieur?*
Iemand als Koning begroeten. *Proclamer* ou *reconnaître pour Roi.*
Een ſchip met eenige kanonſchooten begroeten. *Saluer un vaiſſeau de quelques volées de canon.*
Begroeting. *z. v.* Gelukwenſching. *Félicitation, congratulation, compliment.*
‡ BEGROMMELEN. *w. w. Salir, ſouiller, barbouiller.*
BEGROOTEN. *w. w.* Schatten. *Taxer, eſtimer, faire monter.*
Die ſchaade word op honderd duizend guldens begroot. *On fait monter cette perte à cent mille francs.*
Begrooting. *z. v. Taxation. Eſtimation.*
BEGRUIST. *bijv. end. w.* Bemorſt. *Craſſeux, ſale, mal-propre, barbouillé.*
Hij quam uit den ſtrijd met ſtof en bloed begruist. *Il ſortit du combat, couvert de ſang & de pouſſiére.*
Begruizen. *zie* Begrommelen.
BEGRYP, begrijpen. *zie* Begrijp, begrijpen.
BEGUICHELAAR. *zie* Guichelaar.
Beguichelen. *w. w.* Verblinden, bedriegen. *Enchanter, éblouïr, faſciner.*
Hij beguichelde ons, *of* onze oogen. *Il nous faſcina*, ou *il nous éblouït les yeux.*
Beguicheling. *z. v.* Verblinding, bedrog. *Enchantement, preſtige, faſcination, éblouïſſement.*
* De beguichelingen der waereld. *Les enchantemens du monde.*
BEGUNSTIGD. *d. w. Favoriſé, gratifié, ſecondé.*
Begunſtigen. *w. w. Favoriſer, gratifier, ſeconder.*
Iemand met een ampt begunſtigen. *Favoriſer quelqu'un d'un emploi, l'en gratifier, lui donner* ou *lui conférer une charge.*
De vijandelijke vloot begunſtigd van den wind, deed onze kuſten aan. *L'armée navale des ennemis, favoriſée du vent, inſulta nos côtes.*
Der vijanden voorneemens begunſtigen. *Seconder*, ou *favoriſer les deſſeins des ennemis.*
Begunſtiger. *z. m.* Voortzetter. *Protecteur, Patron, fauteur.*
Begunſtiging. *z. v. Faveur, grace, l'action de ſeconder.*
Begunſtigſter. *z. v. Protectrice, Patrone.*

B E H.

BEHAAGD. *d. w. Plû, agréé.*
Behaagelijk, *of* Behaaglijk. *bijv. w.* Aangenaam. *Agréable, charmant, ce qui plaît.*
Behaaglijkheid. *z. v.* Aangenaamheid. *Charme, plaiſir, agrément.*
Wat behaaglijkheid ſteekt daar in? *Quel agrément y a-t-il?*
Behaagen. *g. w.* Welgevallen. *Plaire, agréer, être agréable.*
Dat werk behaagt mij wel. *Cet ouvrage me plaît fort.*
Het behaagde God dat zoo te ſchikken. *Il plut à Dieu d'en diſpoſer ainſi.*
't Behaagt mij, *of* 't luſt mij die zaak te onderzoeken. *Je me fais un plaiſir de m'informer*, ou *de faire la recherche de cette affaire.*
Het behaagt mij nu niet dat te doen. *Il ne me plaît pas à préſent de faire cela.*
Iemand zoeken te behaagen. *Tâcher de plaire à quelqu'un, tâcher de s'inſinuer dans les bonnes graces de quelqu'un.*
Behaagen. *z. g. Plaiſir, divertiſſement, contentement.*
Ergens behaagen in hebben, ſcheppen of neemen. *Prendre plaiſir à quelque choſe.*
BEHAALEN. *w. w.* Verkrijgen. *Acquérir, remporter.*
De zege *of* overwinnning behaalen. *Remporter la victoire.*
Iemand ergens in behaalen. *Méler, intriguer quelqu'un dans une choſe.*
Ik wil in die zaak niet behaald zijn. *Je ne veux pas être intrigué*, ou *mêlé dans cette affaire.*
Behaaling. *zie* Verkrijging.
BEHAIRD. *bijv. w.* Met hair bewaſſen. *Velu, couvert de poil.*
BEHALVEN. Uitgenomen. *Excepté, hormis, à la réſerve.*
Ik ſtaa alles toe behalven het laatſte. *Je conſens à tout, je donne les mains à tout, hormis au dernier.*
Behalven dat. *koppelw. Outre que.*
Behalven dat ze zieklijk was, had ze, enz. *Outre qu'elle étoit maladive, elle avoit, &c.*
BEHANDELEN. *w. w.* Door de handen laaten gaan. *Manier, faire paſſer par les mains.*
Dat boek is zeer behandeld. *Ce livre a bien paſſé par les mains*, ou *a bien été manié.*
* Behandelen, beſtieren. *Manier, conduire, avoir le maniment* ou *la conduite de, &c.*
Hij heeft al zijn leven de Staatszaaken behandeld. *Il a manié toute ſa vie les affaires de l'Etat, il en a eu en main la conduite.*
* Behandelen, verhandelen. *Traiter, diſcuter, manier.*
Die Schrijver is gewoon zijne ſtof kortelijk en bondig te behandelen. *Cet Ecrivain eſt accoutumé de traiter ſon ſujet en peu de mots & ſolidement.*
* De pen wel behandelen. *Manier bien la plume.*
* Iemand behandelen. Met iemand omgaan, *of* verkeeren. *Hanter quelqu'un, converſer avec quelqu'un.*
Behandeling. *z. v. Maniment, conduite, maniére de traiter un ſujet.*
Behandeld. *d. w. Manié, conduit, traité.*
BEHANDIGEN. *w. w.* Ter hand ſtellen. *Mettre entre les mains. remettre en main propre, livrer.*
Hebt gij haar den brief behandigd? *Lui avez-vous mis la lettre en main?*
Behandigd. *d. w.* van behandigen.
BEHANGEN. *w. w. Tapiſſer, tendre de la tapiſſerie.*
Eene kamer behangen. *Tapiſſer une chambre, tendre de la tapiſſerie dans une chambre, y mettre une tenture.*
Behangen. *d. w.* van behangen.
Behangzel. *z. g. Tenture de tapiſſerie; Tapiſſerie.*
Behangzel. *Tour, garniture de lit.*
BEHARTIGEN. *w. w. Prendre à cœur.*
Ik behartig het belang van mijne vrienden gelijk mijn eigen. *Je prens les intérêts de mes amis à cœur comme les miens propres.*
Behartiging. *z. v. L'action de prendre à cœur, attachement, application.*
Behartigd. *d. w.* van behartigen.
BEHEBT. *bijv. w.* Hij is met veele quaalen behebt. *Il eſt ſujet à bien des maladies.*
Gij beſchuldigt mij van onſtandvastigheid, en gij zijt 'er zelf mede behebt. *Vous m'accuſez de légéreté, & vous en êtes entaché* ou *enticbé vous-même.*
Met gierigheid behebt zijn. *Etre entaché* ou *enticbé d'avarice.*
BEHEEREN. *w. w.* Regeeren. *Gouverner, avoir la direction.*
Zijn eigen goed beheeren. *Gouverner ſon propre bien.*
Beheerd. *d. w.* van beheeren.
BEHEERSCHEN. *w. w.* Heerſchappije voeren. *Dominer, être le maître, gouverner, maîtriſer.*
Steden en landen beheerſchen. *Avoir des villes & des pays ſous ſon obéiſſance.*
Zij beheerſcht mijn hart. *Elle régne ſur mon cœur.*
Zijne driften beheerſchen. *Avoir de l'empire ſur ſes paſſions, les dompter, les maîtriſer.*
* De gierigheid beheerſcht hem. *L'avarice le domine, le maîtriſe.*
Beheerſcher. *z. m. Dominateur; maître; celui qui gouverne.*
Beheerſcht. *d. w.* van beheerſchen.
Beheerſching. *z. v.* Heerſchappije. *Empire, domination.*
BEHEILIKEN. *zie* Behouwelijken.
BEHEINEN. *zie* Omheinen.
BEHELP. *zie* Behulp.
Zig behelpen. Zig geneeren. *S'accommoder, s'entretenir.*
Hij behelpt zig met wat koopmanſchap. *Il s'entretient d'un petit trafic.*
Zig behelpen. Zig gedoen. *S'accommoder, ſe contenter.*
Ik zal mij van de winter met dat huis behelpen. *Je m'accommoderai cet hiver de cette maiſon.*
Ik kan mij met zoo weinig niet behelpen. *Je ne ſaurois m'accommoder de ſi peu de choſe.*
Men moet zig behelpen met het geen men vind. *Il faut ſe contenter de ce que l'on trouve.*
Zig met weinig winſt behelpen. *Se paſſer à peu de gain.*
Zig behelpen. Zig van dienen. *Uſer, ſe ſervir.*
Zig met leugens behelpen. *Uſer de menſonges.*
BEHELSEN, *of* behelzen. *w. w.* Vervatten, begrijpen. *Comprendre, contenir, renfermer.*
Wat behelſt dat plakkaat? *Que contient*, ou *que porte cet édit?*

Die

Digitized by Google

Die brief behelft veele zaaken in weinig woorden. *Cette lettre renferme bien des choſes en peu de mots.*
Behelsd. *d. w.* van behelzen.
BEHENDIG. *bijv. w.* Schrander. *Adroit, habile, fin, ſubtil.*
Een behendig werkmeester. *Un habile artiſan.*
Ergens behendig meê weten om te gaan. *Etre adroit dans une affaire.*
Behendigheid. *z. v.* Gaauwigheid, ſchranderheid. *Adreſſe, eſprit, fineſſe, ſubtilité.*
Hij voerde de zaak uit met eene zeer groote behendigheid. *Il executa la choſe avec une adreſſe incomparable.*
Behendiglijk. *bijw.* Looslijk, ſchranderlijk. *Adroitement, avec adreſſe.*
BEHERTIGEN. *zie* Behartigen.
BEHIJLIKEN. *zie* Behouwelijken.
BEHOED. *zie* Behoeding.
Behoed. *d. w.* van behoeden.
Behoeden. *w. w.* Beſchutten, beſchermen. *Préſerver, garantir.*
God behoede u voor alle ongelukken. *Dieu vous préſerve de tous malheurs.*
Behoeder. *z. m.* Beſchutter, beſchermer. *Conſervateur, Protecteur.*
Behoeding. *z. v.* Voorzorge, beſcherming. *Conſervation, protection.*
Behoedster. *z. v.* Bewaarſter. *Protectrice, celle qui protége, celle qui prend en ſa protection.*
BEHOEF. *z. m.* Niet gebruikelijk dan in *ten behoeve.* Die inkomſten zijn ten behoeve van den armen geſchikt. *Ces revenus on été deſtinés pour les pauvres*, ou *au profit des pauvres.*
BEHOEFD. *d. w.* van behoeven.
Behoefte. *z. v.* Benodiging, gebrek. *Diſette, indigence, pauvreté.*
Behoeftig. *bijv. w.* Gebrekkelijk. *Indigent, néceſſiteux, qui eſt dans la diſette, qui a beſoin.*
De armen zijn altijd behoeftig. *Les pauvres ont toujours beſoin de tout.*
Behoeftigheid. *z. v.* Gebrek, armoede. *Diſette, indigence, pauvreté.*
Behoeven. *g. w.* Vereiſchen, verpligt zijn. *Etre obligé, néceſſaire.*
Hij behoeft dat niet te doen. *Il n'eſt pas obligé de faire cela.*
Gij behoeft u daar meede niet te bemoeijen. *Il n'eſt pas néceſſaire que vous vous méliez de cela.*
Dat behoeft zoo naauw niet onderzogt te worden. *Il n'eſt pas néceſſaire que l'on en faſſe une ſi exacte recherche*, ou *que l'on s'en informe ſi exactement.*
Behoeven. *w. w.* Van nooden hebben. *Avoir beſoin.*
Een kind behoeft niet veel tot zijn onderhoud. *Un enfant a beſoin de peu de choſe pour ſon entretien.*
BEHOLPEN. *deelw. zie* Behelpen.
BEHOOREN. *g. w. Devoir; convenir; être convenable; être décent.*
Dat behoort zoo te gaan. *Il faut que cela aille ainſi.*
Die zaak behoorde heel anders te geſchieden. *Cette affaire ſe devroit faire tout autrement.*
Iets doen gelijk het behoort, of gelijk het weezen moet. *Faire quelque choſe comme il faut.*
Naar behooren. *Convenablement; d'une maniére convenable; comme il faut; de la bonne maniére.*
Behooren. Toebehooren. *Appartenir.*
Die landerijen behooren mij. *Ces terres m'appartiennent.*
* Daar behoort vrij wat anders toe. *Il faut bien d'autres choſes pour cela; cela demande bien d'autres choſes.*
Behooren. *z. g.* Het behooren. *Le néceſſaire.*
Behoorlijk. *bijv. w.* Gevoeglijk, betaamelijk. *Convenable, comme il faut.*
Op eene behoorlijke wijze handelen. *Agir d'une maniére convenable.*
Behoorlijk. *bijw.* Gelijk het weezen moet. *Comme il faut, d'une maniére convenable.*
Hij gaat daar niet behoorlijk in te werk. *Il n'agit pas en cela comme il faut.*
Dat werk is niet behoorlijk gemaakt. *Cet ouvrage n'eſt pas fait comme il faut.*
Bekoorlijkheid. *z. v.* Betamelijkheid. *Bienſéance, convenance, décence.*
Behoord. *d. w.* van behooren.
BEHOUD. *z. g.* Behoudenis. *Conſervation, ſalut.*
Dat was het behoud van de ſtad. *Ce fut-là la conſervation de la ville*, ou *cela ſauva la ville.*
Behouden. *w. w.* Verloſſen, bevrijden. *Délivrer, préſerver.*
Iemand uit een groot gevaar behouden. *Sauver quelqu'un d'un grand danger.*
De ſtad wierd ter naauwer nood behouden. *La ville fut ſauvée*, ou *préſervée à grand' peine.*
't Schip quam behouden t'huis. *Le vaiſſeau arriva à bon port.*
* In behoudene haven zijn; zeker zijn, veilig zijn. *Etre en ſureté, être dans le port.*
Behouden. Bewaaren, niet afwennen. *Conſerver, garder.*
Eene quaade gewoonte behouden. *Conſerver une méchante* ou *mauvaiſe habitude.*
Iemands gunſt behouden. *Se conſerver les bonnes graces de quelqu'un.*
Wij hebben 't veld behouden. *Le champ de bataille nous eſt demeuré.*
Behouden. *d. w.* van behouden.
Behoudenis. *z. v.* Behoud. *zie* Behoud.
Behoudens uwe eer. *Sauf votre reſpect, votre honneur.*
Behouder. *z. m.* Behoeder. *Conſervateur, protecteur.*
Behouwdbroeder. *z. m.* Schoonbroeder. *Beau-frére.*
BEHOUWDDOGTER. *z. v.* Schoondogter, onze zoons huisvrouw. *Belle-fille, la femme de notre fils.*
Behouwdmoeder. *z. v.* Schoonmoeder, de moeder van onze dogtersman *of* van onze zoons huisvrouw. *Belle-mére, la mére du mari de notre fille.*
Behouwdvader. *z. m.* Schoonvader. *Beau-pére.*
Behouwdzoon. *z. m.* Schoonzoon, onze dogters man. *Beau-fils.*
Behouwdzuſter. *z. v.* Schoonzuſter. *Belle-ſœur.*
Behouwelijken. *w. w.* Ten huwelijk krijgen. *Acquérir par voye de mari[illegible]*
Hij behouwlijkte wel tien duizend dens met haar. *Il eut bien dix[illegible] francs en mariage avec elle.*
Behouwelijkt. *deelw. Acquis par voye de mariage.*
BEHUISD. *bijv. w.* Wij zijn zeer naauw behuisd. *Nous ſommes logés fort à l'étroit.*
Qualijk behuisd zijn. *Etre mal logé.*
BEHULP. *z. g.* Behulpzel. *Aide, ſecours, aſſiſtance.*
Dat is een goed behulp in deezen tijd. *C'eſt un bon ſecours en ce tems-ci.*
Behulpelijk. *bijv. w.* Behulpig, behulpzaam. *Serviable, obligeant, officieux.*
Behulpzaam. *zie* Behulpelijk.
Iemand de behulpzaame hand bieden. *Préter la main à quelqu'un, l'aſſiſter.*
Behulpzaamheid. *z. v.* Hulp en bijſtand. *Aide, ſecours, aſſiſtance.*
BEHUWEN. *zie* Behouwelijken.
Behuwd. *zie* Behouwd.
BEHUWELIJKEN. *zie* Behouwelijken.

BEJ. BEI.

BEJAAGEN. *zie* Bejagen.
Bejaagd. *d. w.* van bejagen.
BEJAARD. *bijv. w.* Oud, op zijne dagen. *Agé, qui a de l'âge.*
Een bejaard man. *Un homme âgé.*
Eene bejaarde dogter. *Une fille âgée.*
Bejaardheid. *z. v.* Bedaagdheid. *Age, vieilleſſe.*
BEJAG. *z. g.* Een vuil bejag; een ſnood bedrijf. *Méchante, mauvaiſe action.*
‡ Op zijn bejag uit zijn; zijn voordeel zoeken. *Pourſuivre*, ou *rechercher ſon avantage.*
Bejagen, bejaagen. *w. w.* Naar tragten, naar ſtaan. *Pourchaſſer, pourſuivre, rechercher.*
BEJAMMEREN. *zie* Beklaagen.
BEIDE. *bijv. w.* Alle beiden. *Tous les deux, toutes deux.*
Zij waren daar met hen beiden. *Ils étoient là tous les deux.*
Wie van beiden heeft dat gedaan? *Qui de vous deux a fait cela?*
Alle beiden. *Tous deux.*
Van beide zijden beſprongen worden. *Etre attaqué des deux côtés.*
Een van beiden kiezen. *Choiſir l'un des deux, choiſir l'un ou l'autre.*
BEIDEN. *g. w.* Wagten, vertoeven. *Attendre, être dans l'attente.*
Beiden. *Tarder.*
BEJEGENEN. *w. w.* Ontmoeten. *Rencontrer.*
Ik heb hem op ſtraat bejegend. *Je l'ai rencontré dans la rue.*
Bejegenen. Handelen. Iemand vriendelijk bejegenen. *Traiter quelqu'un avec douceur, lui faire un bon accueil.*
* Iemand ſcherp bejegenen, *of* toeſnauwen. *Parler rudement à quelqu'un, le traiter d'une maniére rude.*
Bejegening. *z. v. Rencontre, accueil, traitement.*
Dat is eene wonderlijke bejegening. *Voilà une étrange rencontre.*
Eene harde bejegening. *Un rude traitement. Un accueil peu honnête.*
BEIEVERAAR. *zie* Ieveraar.
Beieveren. *w. w.* Behartigen, voortzetten. *Travailler à quelque choſe avec chaleur, y employer de la diligence, pouſſer une affaire.*
Zij beieverden die zaak met alle magt. *Ils pouſſérent vivement cette affaire, ils s'employérent à cette affaire de toutes leurs forces.*
Beievering. *z. v.* Voortzetting. *Diligence, activité.*
BEIJEREN. *z. g.* Een land in Duitſchland. *Baviére, pays d'Allemagne.*
De Keurvorſt van Beijeren. *L'Electeur de Baviére.*
BEIJEREN. *g. w.* Op de klokken ſpeelen. *Carillonner, ſonner le Carillon.*
Beijeraar. *zie* Klokkenſpeelder.
Beijering. *z. v.* Het beijeren, *of* ſpeelen der Klokken. *Carillon, Carillonnement.*
BEIJERT. *zie* Baijert.
BEIJERT, *of* Baijert. Dus word genoe[illegible]

Digitized by Google

de algemeene Slaapplaats in het Gasthuis te Amsterdam. *Sale* ou *Chambre commune de l'Hopital d'Amsterdam.*

BEIJZELEN. *w. w. Faire geler.*

BEITEL. *z. m. Ciseau.*

Een beeldhouwers bijtel. *Un ciseau de sculpteur.*

Beitel, kloofbeitel. *Coin; outil à fendre du bois.*

Beitelaak. *z. m.* Beitelschip. *Sorte de vaisseau qui a la proue platte.*

Steekbeitel. *zie* Steek.

B E K.

BEK. *z. m.* Bek van eenen vogel. *Bec d'un oiseau.*

‡ Stout in den Bek zijn. *Etre fort en gueule; avoir bon bec.*

‡ Iemand den bek snoeren, *of* doen zwijgen. *Faire taire quelqu'un, lui fermer la gueule, abattre le caquet à quelqu'un.*

‡ Iemand den bek ophouden. *Entretenir quelqu'un; avoir quelqu'un sur ses crochets.*

Een paerd den bek afrijden. *Crever un cheval, le mettre sur les dents.*

Apenbek. Oievaarsbek. Schipbek. Stamelbek. Snaterbek. Vuilbek. *zie onder* Aap, enz.

BEKAAID. *bijv. w.* Dat lang op de kaai gelegen heeft, als, bekaaide visch. *Poisson qui commence à sentir.*

Een bekaaid schip, een schip dat door de sterke zon reeten in de huid gekreegen heeft. *Un vaisseau charoui, crevassé au soleil.*

Bekaaid. Beschaamd, verleegen. *Confus, honteux, en peine, penaud.*

Ergens bekaaid, *of* met schande af koomen. *Sortir d'une affaire avec honte,* ou *avec confusion.*

BEKAAMEN, van wijn, bier en azijn spreekende. *Se couvrir de fleurs, ou d'une moisissure blanche qui se forme sur le vin, la bière, le vinaigre &c.*

Bekaamdheid. *zie* Kaam.

BEKAKKEN. *w. w.* Bevuilen. *Embrener, remplir de merde.*

't Kind heeft zijn hemd bekakt. *L'enfant a embrené sa chemise.*

BEKALLEN. *zie* Bepraaten.

BEKE. *zie* Beek.

BEKEEKEN. *deelw. Regardé, vu, examiné.*

BEKEEREN. *w. w.* Tot beetering des levens brengen. *Convertir, mettre dans le chemin du salut.*

Paulus bekeerde veele Heidenen. *St. Paul convertit quantité de Payens.*

Zig bekeeren. Zijn leven beeteren. *Se convertir, s'amender, amender sa vie.*

Bekeerd. *d. w.* Verbeeterd van leeven. *Converti, amendé.*

De nieuw bekeerden. *Les nouveaux convertis.*

Bekeerder. *z. m.* Een die eenen anderen bekeerd. *Convertisseur, celui qui a converti un autre.*

Bekeering. *z. v.* Beetering des levens. *Conversion, amendement de vie.*

BEKEEVEN. *deelw. Grondé, reprimandé.*

BEKEFFEN. *zie* Keffen.

BEKENNEN. *w. w.* Belijden. *Avouer, confesser.*

Eene zaak rond uit bekennen. *Avouer rondement une chose, sans détour, sans déguisement.*

Schuld bekennen en om vergiffenis bidden. *Confesser sa faute & en demander le pardon.*

Ik beken gaerne dat ik dit niet verstaa. *Je veux bien avouer que je n'entends pas cela.*

Bekennen, onderscheiden. *Reconnoitre, discerner.*

Hij was zoo ver van mij af dat ik hem niet kon bekennen. *Il étoit si éloigné que je ne pouvois le reconnoitre.*

Het was zoo donker dat men de voorwerpen niet kon bekennen. *Il faisoit si obscur qu'on ne pouvoit discerner, distinguer les objets.*

‡ Eene vrouw bekennen; vleeschelijke gemeenschap met haar hebben. *Connoitre une femme, avoir commerce charnel avec elle.*

Bekenning. *z. v. Commerce charnel avec une femme.*

Bekend. *d. w.* van Bekennen, belijden. *Avoué, confessé.*

Bekend. *bijv. w.* Kundig, openbaar. *Connu, manifeste.*

't Is eene bekende zaak. *C'est une chose connue, notoire,* ou *de notoriété publique.*

Bekend zijn. *Etre connu, su.*

't Is al de waereld bekend, hoc, enz. *Tout le monde sait, comment, &c.*

Bekentenis. *z. v.* Belijdenis. *Confession, aveu.*

Schuldbekentenis. *zie onder* Schuld.

Bekendmaaken, doen weten. *Faire savoir, donner à connoitre.*

Bekendmaaken, aankondigen. *Publier.*

Bekendmaaker. *z. m. Celui qui fait savoir, qui publie.*

Bekendmaaking. *z. v.* Openbaring. *Notification, déclaration, avertissement.*

De bekendmaaking van Gods raad. *La révélation du conseil de Dieu.*

Bekendworden. *Venir à la connoissance du public. Faire des connoissances. Se faire connoitre.*

BEKER. *zie* Beeker.

BEKERMEN. *zie* Beschreijen, beweenen.

BEKEUREN. *w. w.* In boete slaan. *Mettre à l'amende, condamner à une amende.*

Hij is daar over bekeurd. *Il a été mis à l'amende pour cela.*

Bekeuring. *z. v.* Beboeting. *Condamnation à quelque amende.*

BEKIJFSTER. *z. v. Femme qui ne fait que gronder.*

BEKIJKEN. *w. w.* Bezien. *Voir* ou *regarder une chose avec attention, l'examiner.*

Bekijker. *z. m. Spectateur, celui que examine, qui regarde curieusement.*

Een dronkaard heeft veele bekijkers op de straat. *Un homme yvre trouve dans les rues beaucoup de gens qui le regardent.*

Pisbekijker. *Espèce de Médecin qui prétend découvrir la nature des maladies par la seule inspection des urines.*

Bekijking. *z. v. Inspection* ou *examen des urines.*

Bekijkster. *z. v. Celle qui examine de près.*

KIJVEN. *w. w.* Bestraffen, knorren. *Reprimander, gronder, faire une reprimande, gourmander.*

De meester bekeef den jongen. *Le maître gronda le garçon.*

Bekijfagtig. *bijv. w. Qui est d'une humeur grondeuse.*

Bekijving. *z. v.* Het kijven. *Reprimande, gronderie.*

BEKKEN. *z. g. Bassin.*

Een koperen *of* zilveren bekken. *Bassin de cuivre* ou *d'argent.*

Scheerbekken.

Steekbekken. *zie onder* Scheer, enz.

Een bekken voor zieken; een ondersteekzel. *Bassin à queue pour les malades.*

* In 't bekken verkoopen. *Vendre au bassin, à l'encan.*

BEKKENEEL. *z. g.* Herssenpan. *Crane, os de la tête qui couvre le cerveau.*

Bekkeneelvlies. *Le péricrane.*

BEKLAAGEN. *w. w.* Aanklaagen. *Accuser, citer en justice.*

Iemand aan 't regt beklaagen. *Accuser quelqu'un en justice.*

Iemand beklaagen; medelijden over iemand toonen. *Plaindre quelqu'un, en avoir pitié.*

Die man word van al de waereld beklaagd. *Tout le monde plaint cet homme-là.*

Ik beklaag uw ongeval. *Je plains,* ou *je deplore votre malheur, je plains votre infortune.*

Zig beklaagen; klaagen. *Se plaindre.*

Zij beklaagde zig geweldig over die zaak. *Elle se plaignoit fort de cette affaire.*

Hij zal het zig al zijn leeven beklaagen. *Il s'en repentira toute sa vie.*

Beklaager. *z. m.* Aanklager, beschuldiger. *Accusateur, délateur, dénonciateur. Celui qui plaint un autre, qui en a compassion.*

Beklaaging. *z. v. Accusation. L'action de plaindre les affligés.*

Beklaaglijk *of* beklaagelijk. *bijv. w.* Erbarmelijk. *Déplorable, pitoyable, digne de compassion, triste.*

Zij is in eenen zeer beklaagliken staat. *Elle est dans un état fort déplorable.*

Beklaagd. *deelw.* van Beklaagen.

BEKLAD. *d. w.* van Bekladden.

Bekladden. *w. w.* Bemorsen, vuil maaken. *Tacher, salir, souiller, barbouiller.*

Papier bekladden. *Barbouiller du papier.*

Iemands eer bekladden door lasteringen. *Desbonorer quelqu'un par des calomnies, noircir sa réputation.*

Bekladding. *z. v.* Bemorsing, bevuiling. *L'action de tacher,* ou *de salir.*

BEKLAG. *z. g.* Klagte. *Plainte, lamentation, complainte.*

Ergens zijn beklag over doen; ergens over klaagen. *Se plaindre de quelque chose, en faire ses plaintes.*

Rouwbeklag. *Compliment de condoléance sur la mort de quelqu'un.*

Beklagen. *zie* Beklaagen.

Beklager. *zie* Beklaager.

BEKLAPPEN. *w. w.* Verklikken. *Dénoncer, accuser, déférer.*

Wie heeft hem beklapt? *Qui l'a dénoncé?*

De gevangene beklapte al zijne medepligtigen. *Le prisonnier dénonça,* ou *déclara tous ses complices.*

Beklapper. *z. m. Dénonciateur, délateur.*

Beklapping. *z. v. Dénonciation, délation, décélement.*

Beklapt. *d. w.* van Beklappen.

BEKLAUTEREN. *w. w.* Beklimmen. *Grimper, monter.*

Beklauterd. *d. w.* van Beklauteren.

BEKLEED. *deelw.* Omhangen. *Vêtu, habillé, couvert, revêtu.*

De koets was met zwart bekleed. *Le carosse étoit drappé de noir.*

Een mensch met het heilige merkteken van Koning bekleed. *Un homme revêtu du sacré caractère de Roi.*

Bekleed. Beschoten. *Boisé, couvert de menuiserie.*

Bekleeden. *w. w. Revêtir, couvrir, garnir.*

Stoelen met fluweel bekleeden. *Garnir,* ou *couvrir des chaises de velours.*

* Hij weet de zaak zoo te bekleeden, dat,

Digitized by Google

dat, enz. *Il sait si bien ajuster la chose; que, &c.*

* Eene zaak met al haare bewijsdommen bekleeden. *Revêtir une chose de toutes ses preuves.*

Bekleeden, beschieten. *Boiser, couvrir de menuiserie.*

Eenen muur met houtwerk bekleeden. *Boiser une muraille.*

* Een ampt bekleeden, *of* bedienen. *Remplir une charge.*

Bekleeding. *z. v.* Beschieting. *L'action de boiser, de revêtir, &c.*

* Bekleeding, *of* bediening van eenig ampt. *Administration d'une charge.*

Bekleedzels. *ontleedk. en beelk. w. Tégumens.*

BEKLEMMEN. *Angoisser, oppresser.*

BEKLEMD. *d. w. en bijv. w.* Benaauwd. *Angoissé, accablé de tristesse.*

Beklemd van harten zijn. *Avoir le cœur serré*, ou *saisi de douleur.*

BEKLIJVEN. *g. w.* Vast en bestendig zijn. *Etre durable.*

* Beklijven. Voorspoedig zijn. *Avoir du bonheur, avoir le vent en poupe, prospérer.*

* Hun voornemen zal niet beklijven, *of* gelukken. *Leur dessein ne réussira pas*, ou *échouera.*

BEKLIMMEN. *w. w.* Beklauteren. *Grimper, monter, escalader.*

Eenen muur met stormladders beklimmen. *Escalader une muraille.*

De vijand beklom bij dag de stad. *L'ennemi escalada la place en plein jour.*

Beklimmer. *z. m. Celui qui escalade.*

Beklimming. *z. v. Escalade.*

BEKLONTEREN. *w. w. Crotter.*

Beklonterd. *deelw. Crotté.*

BEKNABBELEN. *w. w.* Afeeten. *Ronger.*

't Brood is van de rotten beknabbeld. *Le pain est rongé des rats.*

Beknabbeling. *z. v. Rongement.*

BEKNAUWEN. *zie* Beknabbelen.

BEKNELLEN. *w. w.* Benaauwen. *Presser, serrer, gêner.*

* Ergens in bekneld, *of* beneepen zijn. *Etre engagé dans une mauvaise affaire.*

Beknelling. *z. v. Gêne, contrainte, oppression.*

BEKNIBBELEN. *w. w.* Naauw bedingen. *Barguigner, marchander, chicaner.*

Beknibbeling. *z. v. L'action de marchander, de barguigner, de chicaner.*

BEKNOPT. *bijv. w.* Kort. *Succint, court, bref.*

Ergens een beknopt verhaal van doen. *Faire un récit succint de quelque chose, dire une chose en peu de paroles.*

Beknopt. Klein. *Petit, petite.*

Dat is een beknopt huis. *C'est une jolie petite maison.*

Beknoptelijk. *bijw.* Kortelijk. *Succintement, brièvement, en peu de paroles.*

Iets beknoptelijk voorstellen; zig beknoptelijk verklaaren. *Proposer quelque chose succintement; s'expliquer succintement.*

Beknoptheid. *z. v. Brièveté, petitesse.*

BEKNORREN. *w. w.* Iemand beknorren. *Grommeler contre quelqu'un.*

Die man beknort altoos zijne huisbedienden. *Cet homme gronde éternellement ses domestiques.*

BEKOGT. *deelw.* In den koop bedrogen. *Trompé dans un achat que l'on a fait.*

Ergens de helft aan bekogt zijn. *Trompé de la moitié, avoir donné le double de ce qu'une chose vaut.*

BEKOMELIJK, enz. *zie* Bekoomelijk.

BEKOMMER. *zie* Bekommering.

Bekommeren. *w. w.* Ontrusten. *Inquiéter, troubler.*

Zig bekommeren. *Se tourmenter, se mettre en peine.*

Bekommering. *z. v.* Zorge. *Soin, souci, inquiétude.*

Bekommerlijk. *bijv. w.* Zorgelijk. *Ce qui donne du soin & de l'inquiétude.*

Eene bekommerlijke, *of* gevaarlijke zaak. *Une affaire* ou *une chose dangereuse.*

In deeze bekommerlijke tijden. *Dans ces tems fâcheux* ou *difficiles.*

Bekommernis. *zie* Bekommering.

Bekommerd. *d. w.* Bezorgd. *Inquiet, qui est en peine.*

Bekommerdheid. *zie* Bekommering.

Zeer bekommerd zijn over eene zaak. *Etre fort en peine de quelque chose.*

BEKOMST. *z. v.* Verzadiging. *Rassasiement.*

Ik heb mijne bekomst. *Je suis rassasié, j'ai mangé autant qu'il me faut.*

Zijne bekomst eeten. *Manger son soul, manger assez.*

* Zijne bekomst ergens van hebben. *Avoir tout son soul de quelque chose.*

BEKOOKEN. *w. w.* Iemand bekooken; iemand spijs bezorgen. *Cuire la viande de quelqu'un, lui apprêter à manger.*

Ik word hier bekookt. *On m'apprête ici à manger.*

BEKOOMELIJK. *bijv. w.* Dat te bekoomen is. *Que l'on peut avoir.*

Bekoomen. *w. w.* Verkrijgen. *Obtenir, acquérir, faire quelque acquisition, recevoir.*

De zaligheid bekoomen. *Obtenir le salut.*

Dat boek is niet te bekoomen, *of* niet te vinden. *Ce livre-là ne se trouve point.*

Ik heb de waaren die ik ontboden had bekoomen. *J'ai reçu les marchandises que j'avois mandées.*

* Wel moet u bekoomen. *Bien vous fasse.*

* Dat zal hem qualijk bekoomen. *Cela lui fera du mal.*

Hoe is u die vis bekoomen? *Comment vous êtes-vous trouvé de ce poisson?*

* Het laatste oproer is eenigen muitemakeren niet wel bekoomen. *Quelques mutins se sont trouvés fort mal de la dernière rebellion.*

De wind bekoomen. *Gagner le vent.*

Bekoomen. *g. w.* Beeteren, gezond worden. *Commencer à se porter mieux, retourner en convalescence.*

Hij begint wat te bekoomen. *Il commence à se porter mieux, il commence à se remettre.*

Zij van haar zelve gevallen zijnde, deed men haar weder bekoomen met salvolaat. *S'étant pâmée on la fit revenir avec du sel-volatil.*

Bekooming *z. v.* Verkrijging. *Acquisition, recouvrement.*

BEKOOPEN. *w. w.* Boeten, betaalen. *payer, porter la peine.*

Hij moest dat met den hals bekoopen. *Il lui en a coûté la vie.*

* Iets duur bekoopen; ergens veel om lijden. *Payer quelque chose bien [illegible]; en porter la peine.*

BEKOORD. *d. w.* van Bekooren.

Bekoorder. *z. m.* Verzoeker, verleider. *Tentateur, séducteur.*

Bekooren. *w. w.* Verlokken, verleiden. *Tenter, induire en tentation, séduire. Enchanter, charmer, ravir.*

Dat geld bekoorde hem. *Cet argent le tenta.*

Geen schoonheid kan mij bekooren. *Il n'y a point de beauté qui soit capable de me charmer.*

Bekooring. *z. v.* Verzoeking. *Tentation, enchantement, charme, ravissement.*

Bekoorlijk. *bijv. w.* Schoon, aangenaam. *Charmant, attrayant, beau, agréable.*

Eene bekoorlijke schoonheid. *Une beauté charmante.*

Bekoorlijkheid. *z. v. Charme, appas, attraits.*

BEKORSTEN. *w. w. Incruster, couvrir d'une croûte.*

BEKORTEN, verkorten. *w. w. Accourcir, raccourcir, abréger.*

Bekorting. *z. v. Raccourcissement, abréviation.*

BEKOSTIGEN. *w. w.* De onkosten betaalen. *Faire la dépense, payer les frais.*

Wie zal dat werk bekostigen? *Qui payera les frais*, ou *la dépense de cet ouvrage?*

Bekostiger. *z. m.* Een die iets bekostigt. *Celui qui fait les frais*, ou *la dépense.*

Bekostiging. *z. v.* Het draagen der onkosten. *Les frais, la dépense, l'action de faire les frais.*

Bekostigd. *deelw.* Wie heeft het bekostigd? *Qui en a fait les frais*, ou *la dépense?*

BEKOUTEN. *oud. w. zie* Bepraaten.

BEKRABBEN. *w. w.* Krabben. *Egratigner, déchirer la peau avec les ongles.*

Bekrabd. *deelw. Egratigné.*

Zij ziet 'er heel bekrabd uit in 't aangezigt. *Elle a le visage tout égratigné.*

BEKRAGTIGEN. *w. w.* Bevestigen, versterken. *Confirmer, autoriser, ratifier.*

Met eede bekragtigen. *Jurer, confirmer par serment.*

Bekragtiging. *z. v.* Bevestiging, versterking. *Confirmation, assurance, ratification.*

BEKRANSSEN. *w. w.* Met eenen krans vercieren. *Couronner d'une guirlande.*

Iemand met lauwerieren bekranssen. *Couronner quelqu'un de lauriers.*

Bekransling. *z. v. Couronnement.*

BEKRASSEN, *of* bekratsen, met kratsen bederven. *Gâter quelque chose en y faisant des raies.*

BEKREETEN. *deelw.* Beschreid. *Eploré, tout en larmes.*

Hij is geheel bekreeten. *Il est tout éploré, tout baigné de larmes.*

't Kind zag 'er heel bekreeten uit. *L'enfant paroissoit encore tout en pleurs, baigné de larmes.*

BEKREUNEN. *w. w.* Zig bekreunen, zig bemoeijen. *Se mêler d'une chose, s'en mettre en peine.*

Zig nergens meê bekreunen. *Ne se mêler, ne se soucier de rien.*

Ik bekreun mij zijner dreigementen niet. *Je ne me mets pas en peine de ses menaces; ses menaces ne m'épouvantent point.*

BEKRIJGEN. *zie* Beoorloogen.

BEKRIJTEN. *w. w. zie* Beschreijen, beweenen.

BEKROMPEN. *bijv. w.* Dun, naauw. *Ménager, avare, chiche.*

't Is een bekrompen hart; 't is een dom mensch. *C'est un homme chiche, avare.*

't Geld koomt 'er zeer bekrompen uit. *L'argent sort de sa poche fort difficilement.*

Bekrompen, naauw, eng, klein. *Resserré, petit, concis.*

Eene bekrompene wooning. *Une maison resserrée, petite.*

Een bekrompen verstand. *Un esprit borné.*

Eene al te bekrompene reden. *Un discours trop concis.*

Bekrompen wooning; naauw, *of* eng wooning. *Etre logé à l'étroit, avoir une petite demeure.*

Digitized by Google

* De woorden quamen 'er bekrompen uit, *Il parloit avec timidité.*
Bekrompenheid. *z. v. Avarice, chicheté, petiteſſe.*
BEKROONEN. *w. w.* Kroonen. *Couronner.*
* De deugd word in 't eind bekroond. *La vertu ſe voit couronnée à la fin.*
* Bekrooning. *z. v.* Slot, einde. *Fin, couronnement.*
* Tot bekrooning van al zijne overwinningen. *Pour couronner toutes ſes conquêtes.*
BEKROOPEN. *d. w. zie* Bekruipen.
BEKRUID. *d. w.* van Bekruiden.
Bekruiden. *w. w. Epicer, aſſaiſonner d'épices.*
BEKRUIPEN. *w. w.* Kruipende iemand naderen. *S'approcher de quelqu'un ſecrettement pour le ſurprendre.*
Hij bekroop den ſchildwagt. *Il ſurprit la ſentinelle.*
* Eene dogter bekruipen. *Coucher avec une fille.*
BEKRUISSEN. *w. w.* Met een kruis teekenen. *Marquer d'une croix.*
Zig bekruiſſen. *Faire le ſigne de la croix.*
* BEKUIPEN. *w. w.* Heimelijk beleggen. *Briguer, conduire ſecrettement.*
Een ampt bekuipen. *Briguer une charge.*
* Dat werk was wel bekuipt. *Cette affaire fut ingénieuſement conduite.*
Bekuiping. *z. v.* Heimelijk beleid. *Brigue, intrigue.*
BEKWAAM, enz. *zie* Bequaam, enz.
BEKWIJLEN. *zie* Bequijlen.
BEKYKEN, enz. *zie* Bekijken, enz.
BEKYVEN, enz. *zie* Bekijven, enz.

BEL.

BEL. *z. v.* Schel. *Clochette, ſonnette, grelot.*
De bel trekken. *Tirer la ſonnette.*
Een halsband met bellen. *Un collier avec des grelots.*
Eene bel op 't water; waterbobbel. *Bouteille d'eau, petite boule,* ou *ampoule, qui s'éleve ſur la ſurface de l'eau.*
Bel, kinderbel. *Hochet*
Snottebel. *zie onder* Snot.
BELAADEN. *zie* Beladen.
BELAAGEN. *zie* Belagen.
Belaagſter. *z. v. Celle qui dreſſe des embuches.*
‡ BELABBEN. *w. w. Médire, bleſſer de la langue.*
BELADDEREN. *w. w.* Met ladders beklimmen. *Donner l'eſcalade, eſcalader, monter avec des échelles.*
Zij beladderden de veſten. *Ils eſcaladérent les murailles, ils montérent à l'aſſaut.*
Beladdering. *z. v.* Beklimming met ladders. *Eſcalade.*
BELADEN. *zie* Laaden.
* Beladen. *deelw.* Bezwaard. *Chargé.*
* Met zijne zonden beladen zijn. *Etre chargé de ſes péchés*
BELAGCHELIJK. *bijv. w.* Beſpottelijk. *Ridicule, digne de riſée, ſot, impertinent.*
Dat is eene belagchelijke zaak. *C'eſt une choſe ridicule.*
Door zijn ſlegt beleid maakt hij zig belagchelijk bij alle menſchen. *Il ſe donne un ridicule par ſa mauvaiſe conduite. Sa mauvaiſe conduite le tourne en ridicule auprès de tout le monde.*
Belagchelijkheid. *z. v. Ridicule, impertinence.*
Ziet gij 'er de belagchelijkheid niet van? *N'en voyez-vous pas le ridicule?*
Belagchen. *w. w.* Beſpotten, begekken *Se moquer, ſe railler, ſe rire, tourner en ridicule.*
Democritus belagchte de waereld. *Démocrite ſe rioit du monde.*
Dat verdient belagchen te worden. *Cela mérite d'être tourné en ridicule.*
Belagching. *z. v.* Beſpotting. *Riſée, raillerie, moquerie.*
BELAGEN. Belaagen. *w. w.* Laagen leggen. *Dreſſer des piéges,* ou *des embuches, tendre des piéges.*
Zij belaagden den vijand. *Ils dreſſérent,* ou *tendirent des piéges à l'ennemi.*
Belager. *z. m.* Een die iemand laagen legt. *Celui qui eſt en embuſcade,* ou *qui dreſſe des embuches.*
Belaging. *z. v.* Heimelijken aanſlag. *Embuſcade, deſſein ſecret.*
BELANDEN. *g. w.* Aan land koomen. *Arriver à terre, prendre terre, aborder.*
Wij belandden te Cadix. *Nous primes terre,* ou *nous arrivâmes à Cadix.*
* Niet weeten waar iemand beland of gebleeven is. *Ne ſavoir ce qu'eſt devenu quelqu'un.*
* Ik weet niet waar hij nog eindelijk belanden zal. *Je ne ſai ce qu'il deviendra à la fin.*
* Heb ik ooit geweeten waar ik belanden zou? *Ai-je jamais ſçu ce que je deviendrois?*
BELANG. *z. g.* Aangelegenheid. *Importance, conſidération, conſéquence, intérêt.*
Ergens groot belang bij hebben. *Avoir grand intérêt à quelque choſe.*
Hij heeft groot belang bij die zaak. *Cette affaire lui importe,* ou *l'intéreſſe extrémement.*
't Waare belang des Konings is, enz. *Le véritable intérêt du Roi eſt, &c.*
Eene zaak van groot belang. *Une affaire de grande conſéquence.*
Eene zaak van geen belang. *Une affaire de nulle importance,* ou *qui n'eſt point d'importance.*
Belangen. *w. w.* Aangaan, betreffen. *Importer, regarder, concerner.*
Wat mij belangt ik ſtaa het toe. *Pour moi,* ou *pour ce qui eſt de moi, j'y conſens.*
Wat dat belangt. *Pour ce qui eſt de cela.*
Belangende. Nopende, betreffende. *Touchant, concernant.*
Belangende die zaak. *Touchant cette affaire, à l'égard de cette affaire.*
BELAST. *deelw.* van Belaſten.
Belaſten. *w. w.* Bezwaaren. *Impoſer des droits, charger.*
Koopmanſchappen belaſten. *Impoſer des droits ſur des marchandiſes.*
Het volk met veele ſchattingen belaſten. *Charger le peuple de beaucoup d'impôts.*
Belaſten, Beveelen, gebieden. *Commander, ordonner, enjoindre, charger.*
Iets op zijn doodbed belaſten. *Ordonner quelque choſe à la veille de ſa mort.*
Iemand met eene boodſchap belaſten. *Charger quelqu'un d'une commiſſion.*
BELASTEREN. *zie* Laſteren.
BELASTING. *z. v.* Tol, bezwaarnis. *Charge, impoſition, impôt.*
Vrij van alle belaſting zijn. *Etre exempt de toutes charges.*
BELDEROM. *z. m.* Gildos. *Bœuf extrêmement gras, qu'un boucher fait promener dans les rues, orné de fleurs & de rubans, pour en vendre la chair plus promtement & à plus haut prix.*
BELEEDEN. *deelw.* van Beliiden.
BELEDIGD. *d. w.* Verongelijkt. *Offenſé, outragé, choqué.*
De beledigde zijde klaagde dat, enz. *La partie offenſée fit des plaintes,* ou *ſe plaignit de, &c.*
Van iemand grootelijks beledigd zijn. *Avoir reçu une rude offenſe de quelqu'un, en être griévement offenſé, outragé.*
Beledigen. *w. w.* Verongelijken. *Offenſer, choquer, outrager.*
Beledigend. *bijv. w.* Hoonend. *Outrageant, injurieux, offenſant.*
Belediging. *z. v.* Verongelijking. *Offenſe, injure, outrage.*
Ik kan die belediging niet verdouwen. *Je ne puis avaler cet affront, cet outrage.*
BELEEFD. *bijv. w.* Heus. *Civil, poli, honnete.*
Dat kind is zeer beleefd. *Cet enfant eſt fort civil.*
Beleefd Vriendelijk, ſpraakzaam. *Civil, honnête, traitable.*
Dat is een beleefd heer. *C'eſt un Seigneur fort traitable, fort honnête.*
Een beleefd verzoek. *Une priére humble, honnête, une ſollicitation civile.*
Beleefdelijk. *bijw.* Met beleefdheid. *Civilement, honnêtement, d'une maniére honnête & civile.*
Zijn verzoek wierd beleefdelijk afgeſlagen. *On lui refuſa honnêtement ſa demande.*
Beleefdheid. *z. v.* Heusheid. *Civilité, honnêteté, gracieuſeté.*
Beleefdheid. *z. v.* Vriendſchap. *Amitié, honnêteté, civilité.*
Hij toonde ons groote beleefdheid. *Il nous témoigna bien de l'honneteté.*
Beleefdheidshalven. *bijw.* Uit kragt van beleefdheid. *Par honnêteté, par civilité.*
Beleefd. *d. w.* van Beleeven.
BELEEMEN. *w. w.* Met leem beſtrijken. *Enduire de terre graſſe.*
Beleemd. *d. w.* van beleemen.
BELEENEN. *w. w.* Ergens geld op neemen. *Recevoir en gage.*
Beleenen, ergens geld op geeven. *Engager, donner en gage, hypothequer, mettre en gage.*
Dat goed is met duizend guldens beleend. *Ce bien là eſt engagé pour mille francs.*
Beleend. *d. w.* van Beleenen.
Beleening. *z. v. Emprunt, hypothéque. Inveſtiture.*
BELEEVEN. *w. w. Vivre, être en vie.*
Wie zal dien tijd beleeven? *Qui eſt-ce qui vivra juſqu'à ce tems-là?*
Beleeven. Zien gebeuren, zien. *Voir arriver, voir.*
* Wat beleef ik niet? *Que ne vois-je point arriver?*
* Die man beleeft niet veel goeds van zijne kinderen. *Ce pére ne voit pas beaucoup de bien en ſes enfans.*
Zijne geloofsbelijdenis beleeven. *Vivre d'une maniére conforme à ſa croyance.*
BELEEZEN. *w. w.* Bezweeren. *Exorciſer, conjurer.*
* Beleezen. *Perſuader par de belles paroles; endormir par de beaux diſcours; enjoller, emboiſer.*
Beleezen. *d. w.* van Beleezen.
Wel beleezen zijn; zig veel in boeken geoefend hebben. *Avoir beaucoup de lecture; avoir beaucoup lu; avoir feuilleté beaucoup de livres.*
Beleezenheid. *z. v. Lecture, étude des livres.*
Beleezing. *z. v.* Bezweering. *Exorciſme.*
* Beleezing. *L'action de faire donner quelqu'un*

Digitized by Google

qu'un dans notre ſentiment par de beaux diſcours; l'action d'emboiſer, d'enjoller, d'endormir par de belles paroles.

BELEG. *z. g.* Belegering. *Siége.*

Het vermaarde beleg van Buda, *of* Offen. *Le fameux ſiége de Bude.*

BELEGEN. *bijv. w.* Niet varſch. Belegen brood. *Du pain raſſis.* Belegen bier. *De la biére raſſiſe.*

BELEGERAARS. *z. m. meerv.* Beleggers van eene ſtad. *Aſſiégeans. Ceux qui aſſiégent une ville.*

Belegerden. *z. m. meerv. Aſſiégés. Ceux qui ſont aſſiégés dans une place.*

Belegeren. *w. w.* Met Krijgsvolk omringen. *Aſſiéger, mettre le ſiége devant une place.*

Belegering. *z. v.* Beleg. *Siége, campement d'une armée qui s'eſt retranchée & fortifiée autour d'une place pour la prendre.*

De belegering opbreeken. *Lever le ſiége.*

Belegerd. *d. w.* Beſloten. *Aſſiégé.*

BELEGGEN. *w. w. Couvrir, garnir, remplir.*

Een dak met leijen beleggen. *Couvrir un toit d'ardoiſes.*

Een kleed met paſſementen beleggen. *Garnir un habit de galon; chamarer un habit.*

Eenen zolder met tarw beleggen. *Remplir un grenier de froment.*

Eene bijeenkomſt beleggen. *Convoquer une aſſemblée.*

Beleggen. *zeew.* Aan eenen paal vaſt maaken. *Amarrer, lier à une pieu.*

Eenen vrouwerok beleggen, *of* bezetten. *Border une jupe.*

Geld beleggen; geld op rente zetten. *Mettre de l'argent à rente.*

Beleggen. Beſtieren. *Conduire, gouverner.*

Zijne woorden wel beleggen. *Prendre bien garde à ſes paroles, ſe bien conduire dans ce que l'on dit.*

Eene zaak wel, *of* qualijk beleggen. *Conduire une affaire bien,* ou *mal.*

Beleggen. Beſlaan. *Armer, garnir.*

Eenen balk met ijzeren banden beleggen. *Armer une poutre de bandes de fer.*

Belegger. *z. m.* Beſtierder. *Directeur, conducteur.*

Belegging. *z. v. L'action de couvrir, de garnir, de remplir.* zie Beleggen.

Belegd. *deelw. Couvert, garni, entouré, rempli, mis à rente.* zie Beleggen.

BELEID. *deelw.* zie Belegd.

BELEID. *d. w.* van Beleiden.

Beleid. *z. g.* Wijsheid, voorzigtigheid. *Conduite, ſageſſe, prudence.*

Wat beleid ſteekt 'er in hem. *Quelle conduite y a-t-il en lui?*

Een man van goed *of* van groot beleid. *Un homme de bonne conduite,* ou *de grande prudence.*

Beleid. Beſtiering, regeering. *Conduite, direction, commandement.*

Onder 't beleid van den Veldheer. *Sous les ordres,* ou *le commandement du Général.*

Beleiden, beſtieren. *zie* Beſtieren.

Beleider. *z. m.* zie Beſtierder.

Beleidſter. *z. v.* zie Beſtierſter.

BELEKKEN. *g. w.* Bewateren, bedruipen. *S'humecter, ſe mouiller de goutes d'eau.*

Belekt. *d. w.* Bewaterd. *Humide, mouillé par des goutes d'eau.*

BELEMMEREN. *w. w.* Bezwaaren. *Embaraſſer, empécher, incommoder.*

Belemmering. *z. v.* Bezwaarnis. *Embarras, empéchement, incommodité.*

Belemmerd. *deelw.* Beſlommmerd. *Empéché, embarraſſé, incommodé.*

't Heir was met te veel reistuig belemmerd. *L'armée ſe trouvoit embaraſſée de trop de bagage.*

BELEND. *bijv. w.* Aanpaalende. *Aboutiſſant.*

Eene weide aan den rijweg belend. *Un pré aboutiſſant au grand chemin.*

Belenden. *g. w. Aboutir.*

Zijn land belend aan dat van den Heer N. *Sa terre aboutit à celle de Monſieur N.*

BELET. *z. g.* Verhindering. *Empéchement, obſtacle.*

Zeg dat ik belet heb. *Dites que je ſuis empéché.*

Zoo ik geen belet krijg. *Si je ne ſuis point empeché; à moins qu'il ne me ſurvienne quelque empéchement.*

Belet laaten vragen. *Faire demander ſi la viſite n'incommodera pas.*

Belet. *d. w.* van Beletten.

Beletten. *w. w.* Verhinderen, ſtuiten. *Empécher, donner de l'empéchement.*

Iemands voorneemen beletten. *Détourner quelqu'un de ſon deſſein, empécher quelqu'un dans ſon deſſein.*

Beletzel. *z. g.* Verhindering. *Empéchement, obſtacle.*

Beleven. zie Beleeven.

BELGEN. Zig belgen. *Prendre en mauvaiſe part, s'offenſer de quelque choſe.*

Mijn Heer belgt zig dat grootelijks. *Monſieur ſe tient fort offenſé de cela: Monſieur prend cela en fort mauvaiſe part.*

Belg u daar niet over. *Ne vous offenſez pas de cela, ne vous en tenez pas offenſé.*

Belging. *z. v.* Euvelmoed, ongenoegen. *Déplaiſir, mécontentement.*

Belgziek. *zie* Belgzugtig.

Belgzugt. *z. v.* Belgiever. *Reſſentiment de quelque injure.*

Belgzugtig. *bijv. w. Colére, colérique, qui ſe reſſent aiſément de quelque choſe.*

BELHAMEL. *z. m. Mouton qui a une ſonnette au cou, clocheman.*

* Belhamel. *z. m.* De voornaamſte ſtigter van eenig oproer. *Auteur, bouteſeu de quelque ſédition.*

* De voornaamſte belhamels wierden gehangen. *Les principaux auteurs,* ou *chefs furent pendus.*

BELIEFTE. *zie* Believen.

BELIEGEN. *w. w.* t'Onregt belaſteren. *Accuſer fauſſement, calomnier.*

De vroomen worden dikwils belogen. *Les gens de bien, vertueux, ſont ſouvent accuſés à faux,* ou *calomniés.*

Belieger. *z. m.* Beliegſter. *z. v. Calomniateur, calomniatrice: celui* ou *celle qui accuſe.*

BELIEVEN. *z. g.* Wil, welbehagen. *Volonté, deſir, bon-plaiſir.*

Elk kan zijn believen daar van doen. *Chacun en peut faire ce qui lui plait.*

God zegent en ſtraft de menſchen naar zijn believen. *Dieu bénit & châtie les hommes ſelon ſon bon-plaiſir.*

Believen. *g. w. Plaire, complaire.*

Iemand zoeken te believen *of* te behagen. *Tâcher de plaire* ou *de complaire à quelqu'un, tâcher de gagner ſon amitié,* ou *ſes bonnes graces.*

Het belieft God dat land zoo te bezoeken. *Il plaît à Dieu de punir ainſi ce pays.*

Wat belieft u mijn Heer? *Que vous plaît-il Monſieur?*

Het belieft mij dat gij, enz. *Il me plaît que vous, &c.*

Believend. *d. w. en bijv. w. Officieux, complaiſant, obligeant.*

Believing. *z. v. Complaiſance.*

BELIJDEN. *w. w.* Bekennen. *Confeſſer, avouer, reconnoître.*

Wie mij belijden zal voor de menſchen, enz. *Celui qui me confeſſera devant les hommes, &c.*

Zijne misdaad belijden. *Confeſſer,* ou *avouer ſon crime.*

Belijdenis. *z. v.* Bekentenis. *Confeſſion, aveu.*

De belijdenis van zijn geloof doen. *Faire la confeſſion de ſa foi.*

Eene algemeene belijdenis der zonden. *Une confeſſion générale des péchés.*

Belijder. *z. m. Confeſſeur. Chrétien qui endure des tourmens pour la défenſe de ſa Religion, & qui eſt prêt à ſouffrir le martyre.*

BELIJMD. *deelw.* Met lijm beſtreeken. *Enduit de colle, collé.*

Belijmen. *zie* Lijmen.

BELITJE, vrouwe naam. *Iſabelle.*

BELLEN. *g. w.* Schellen, de bel trekken. *Sonner, tirer la ſonnette.*

Belletje, ſchelletje. *z. g. Sonnette, clochette.*

BELOEREN. *w. w.* Verſpieden. *Epier, obſerver des yeux, lorgner.*

Eene fraaije vrijſter beloeren. *Lorgner une belle fille, lui jetter des œillades, la regarder amoureuſement.*

Een ampt beloeren. *Coucher une charge en joue, travailler à l'obtenir.*

Beloering. *z. v.* Begluring. *L'action d'obſerver des yeux,* ou *de lorgner.*

BELOFTE. *z. v.* Toezegging. *Promeſſe.*

Iemand eenige beloften doen. *Faire des promeſſes à quelqu'un.*

Huwelijksbelofte. *z. v.* Trouwbelofte. *Promeſſe de mariage.*

Zijne beloften houden *of* volbrengen. *S'acquiter de ſa promeſſe, ne pas manquer à ſa parole, ſatisfaire à ſa promeſſe.*

Belofte maakt ſchuld. *Choſe promiſe, choſe dûe.*

Zijne belofte breeken. *Rompre ſa promeſſe, ne pas tenir ce que l'on a promis.*

Belofte aan God. *Vœu, promeſſe faite à Dieu.*

Het land van belofte. *La terre promiſe.*

Beloftenis. *z. v.* zie Belofte.

BELOKEN. *d. w.* van Beluiken. Gefloten. *Fermé, clos, en parlant des yeux.*

Beloken Paaſchen. *Pâques cloſes, la Quaſimodo, le Dimanche d'après Pâques.*

BELOKKEN. *w. w.* Aanlokken. *zie* Aanlokken.

BELOMMEREN. *w. w.* Overſchaduwen. *Ombrager, donner de l'ombre.*

Die ſtroom word van 't geboomte belommerd. *Cette riviére eſt ombragée par les arbres, les arbres ombragent cette riviére,* ou *lui donnent de l'ombre.*

Belommerd. *d. w. Ombragé, couvert d'ombre*

Belommerde plaatzen. *Lieux ombragés, où l'on eſt à l'ombre.*

Belommmering. *z. v.* Overſchaduwing. *Ombrage, ombre.*

BELONKEN. *w. w. Lorgner, mugueter, regarder amoureuſement.*

BELOOFD. *d. w. Promis.*

BELOONEN. *w. w.* Vergelden. *Récompenſer, reconnoître.*

Men moet geen quaad met quaad beloonen. *Il ne faut pas rendre le mal pour le mal.*

Zijnen arbeid wierd wel beloond. *Son travail fut bien récompenſé,* ou *bien reconnu.*

Belooner. *z. m.* Vergelder. *Rémunérateur, celui qui récompenſe.*

God is de belooner van de geenen die hem

Digitized by Google

hem zoeken. *Dieu eſt le rémunérateur de ceux qui le cherchent.*
Beloning. z. v. Loon, vergelding. *Récompenſe, ſalaire, rémunération.*
Beloonſter. z. v. Vergeldſter. *Rémunératrice, celle qui récompenſe.*
Beloond. d. w. van Beloonen.
BELOOP. z. g. Loop, wijze. *Cours, mode, maniére.*
Dat is 't beloop van de waereld. *C'eſt le cours du monde.*
Beloop van een ſchip. *La forme*, ou *le gabarit d'un vaiſſeau.*
Die rotting is fraai van beloop. *Cette canne eſt d'une belle proportion, elle eſt bien proportionnée.*
Het beloop van verſcheidene ſommen. *Le montant, le total de pluſieurs ſommes*
Iets op zijn beloop laaten; iets laaten loopen zoo als 't wil. *Laiſſer quelque choſe aller ſon train.*
Beloopen. zeew. Bezeilen. *Attrapper, atteindre* ou *gagner à la voile.*
Iemand beloopen. *Atteindre quelqu'un en courant.*
*Iemand met eenen natten vinger konnen beloopen; niet verre van iemand zijn. *N'être guéres éloigné de quelqu'un.*
Beloopen, overvallen worden. *Etre ſurpris.*
Van eenen ſtorm beloopen worden. *Etre ſurpris d'une tempête.*
Beloopen. Beſtellen, verrigten. *Expédier, faire.*
Veele boodſchappen te beloopen hebben. *Avoir beaucoup de meſſages*, ou *de commiſſions à faire.*
Beloopen. g. w. Bedraagen. *Monter, revenir.*
Hoe veel beloopt die ſom? *A combien monte cette ſomme?*
Beloopen. d. w. van Beloopen.
BELOOVEN. w. w. Toezeggen, verzeekeren. *Promettre, donner ſa parole.*
Iets met eede belooven. *Promettre quelque choſe*, ou *engager ſa promeſſe par ſerment.*
Trouw belooven. *Donner promeſſe de mariage.*
Dat kind belooft veel, van dat kind is 'er veel te verwagten. *Cet enfant promet beaucoup.*
De zomer belooft eenen overvloedigen oogſt. *L'été promet une abondante recolte.*
Die Heer heeft hem beloofd te helpen. *Ce Monſieur a promis de l'aſſiſter*, ou *de lui prêter la main.*
‡ Gouden bergen belooven; groote beloften doen. *Promettre monts & merveilles; faire de grandes promeſſes.*
Men is gehouden na te koomen dat men belooft. *On eſt obligé de tenir ce qu'on promet.*
Beloover. z. m. *Prometteur, celui qui promet.*
‡ Een groote beloover, en kleine geever. *Un grand prometteur, & un petit donneur.*
‡ Eene groote belooffter. *Une grande prometteuſe.*
BELUIKEN. *zie* Toeluiken.
BELUISTERAAR. z. m. *Eſpion qui eſt aux écoutes.*
Beluiſteren. w. w. *Etre aux écoutes, épier en écoutant.*
Iemand beluiſteren. *Epier quelqu'un en écoutant ſecrettement ce qu'il dit*, ou *ce qu'il fait.*
Beluiſtering. z. v. *L'action d'épier quelqu'un en écoutant ce qu'il dit ou ce qu'il fait. Eſpionnage.*
‡ BELUL. z. g. Begrijp, oordeel. *Jugement, connoiſſance.*
‡ Ergens geen belul van hebben. *N'être touché de quoi que ce ſoit, être indolent.*
‡ Alles doen zonder belul. *Faire toutes choſes ſans jugement*, ou *ſans réflexion.*
BELUST. *bijv. w.* Begeerig. *Qui a envie de quelque choſe.*
Ergens op beluſt worden. *Concevoir une grande envie pour quelque choſe.*
Beluſt zijn om iets te koopen, *of* om iets te eeten. *Avoir envie d'acheter*, ou *de manger quelque choſe.*
*Men moet wel beluſt zijn om op zulk een belagchelijke wijsneus verliefd te worden. *Il faut avoir grande envie d'être amoureux, pour le devenir d'une précieuſe ſi ridicule.*
Eene beluſte vrouw. *Une femme groſſe qui a grande envie de quelque choſe.*
Beluſtheid. z. v. Trek, *of* luſt der zwangere vrouwen. *Grande envie*, ou *appétit des femmes groſſes.*
BELY. *zie* Belitje.
BELYDEN. *zie* Belijden.

B E M.

BEMAGTIGEN. w. w. Overweldigen, vermeeſteren. *Emporter, prendre, conquérir.*
Eene ſtad bemagtigen. *Prendre une ville, s'emparer, ſe rendre maitre d'une ville, emporter une place.*
Bemagtiging. z. v. Overweldiging, vermeeſtering. *Priſe, conquête.*
Bemagtigd. deelw. van Bemagtigen. *Pris, conquis, emporté.*
BEMANNEN. zeew. Met volk voorzien. *Pourvoir un vaiſſeau de matelots.*
Een welbemand ſchip. *Un vaiſſeau bien pourvu de monde.*
Een ſchip met 500 man bemand. *Un vaiſſeau monté de cinq cens hommes.*
BEMANTELEN. *zie* Bewallen.
BEMATIGEN. *zie* Matigen.
BEMEELD. *bijv. w. Enfariné, farineux, couvert de farine.*
De molenaar ziet gemeenlijk bemeeld. *L'habit d'un meunier eſt ordinairement farineux.*
BEMEETEN, *zie* Afmeeten.
BEMERKEN. w. w. Gewaar worden. *Remarquer, reconnoitre, s'appercevoir.*
Bemerking. *zie* Aanmerking, opmerking.
Bemerkt. deelw. *Remarqué, apperçu, vu.*
Als hij bemerkte dat de vijand naderde. *Lorsqu'il s'apperçut de l'approche de l'ennemi.*
BEMESTEN. w. w. Het land bemeſten. *Fumer, engraiſſer la terre.*
BEMETEN. *zie* Afmeeten.
‡ BEMEUZELEN. w. w. Bemorſſen. *Barbouiller, ſouiller.*
BEMIDDELAAR. *zie* Middelaar.
Bemiddelen. w. w. Een verſchil bemiddelen. *Accommoder un différend; vuider une querelle par voye de médiation.*
Bemiddeling. z. v. *Accommodement, médiation.*
BEMIND. d. w. *en bijv. w.* Geliefd. *Bienaimé, cher, chére. Amant, amante.*
Mijne beminde, *of* lieve huisvrouw. *Ma chére épouſe.*
Beminde broeders. *Chers fréres, fréres bien-aimés.*
Beminnaar. z. m. Liefhebber. Kender. *Amateur. Connoiſſeur.*
Een beminnaar der Oudheden. *Amateur d'Antiquités.*
Beminnaarſter. z. v. Liefhebſter. *Amatrice.*
Beminnelijk. *bijv. w.* Bekoorlijk, aangenaam. *Aimable, agréable, beau.*
Beminnelijkheid. z. v. Bekoorlijkheid. *Agrément, charmes, beauté.*
Beminnen. w. w. Liefhebben. *Aimer, chérir.*
Hij bemint haar vieriglijk. *Il l'aime paſſionnément.*
Bemint God boven al. *Aimez Dieu ſur toutes choſes.*
Beminnenswaardig. *bijv. w. Digne d'être aimé. zie* Beminnelijk.
Beminner. *zie* Beminnaar.
Beminſter. z. v. *zie* Beminnaarſter.
BEMODDERD. d. w. Bellijkt. *Eclaboufſé, ſali de boue, de crotte.*
De ſtraaten zijn heel bemodderd. *Les rues ſont fort pleines de boue.*
Bemodderen. w. w. Met modder vuil maken. *Crotter, ſalir de boue.*
BEMOEIJEN. Zig bemoeijen. *Se méler, s'ingérer.*
Hij bemoeit zig ſterk met die zaak. *Il ſe méle fort de cette affaire.*
Hij bemoeit zig met het geen hem niet aangaat. *Il s'ingére de ce qui ne le regarde point.*
Men moet zig met eens andermans zaaken niet bemoeijen. *Il ne faut point ſe méler des affaires d'autrui.*
‡ Bemoei-al. z. m. en v. Die zig met alles bemoeit. *Un fictotum, celui* ou *celle qui ſe méle de toutes choſes, qui fait le néceſſaire, &c.*
BEMOL, woord van de zangkonſt. Als het muziekſtuk op den kleinen drietoon gezet is. *Bemol*, ou *B mol.*
BEMOMPELEN, *zie* Mompelen.
BEMORSSEN, w. w. Bevuilen. *Salir, ſouiller, barbouiller.*
Bemorſt, d. w. Vuil. *Sale, barbouillé.*
Hij ziet 'er heel bemorſt uit in 't aanzigt. *Il a le viſage tout barbouillé.*
BEMOST, *bijv. w.* Met mos bewaſſen. *Couvert de mouſſe.*
BEMUUREN, w. w. Met eenen muur omringen. *Murer, entourer*, ou *environner de murailles.*
Bemuurd, d. w. Met eenen muur beſloten. *Muré, entouré*, ou *environné de murailles.*
Eene bemuurde ſtad. *Une ville murée.*
Een bemuurde wal. *Un rempart revêtu de pierre.*

B E N.

BEN, z. v. Mand. *Manne, panier.*
Kleerben. *Panier au linge pour le blanchiſſage.*
Sluitben, *zie onder* Sluit.
Viſchben, *zie onder* Viſch.
Ik BEN. Van 't *verbum* zijn *of* weezen. *Je ſuis.*
Ik ben van voorneemen, *of* van meening. *Je ſuis d'avis, j'ai deſſein*, ou *j'ai réſolu.*
BENAAMEN, *zie* Benoemen.
Benaaming. Naam. *Nom, dénomination.*
Benaamd. d. w. *Nommé, appellé.*
BENAARSTIGEN, w. w. *zie* Benceritigen.
BENAASTEN, *zie* Benaderen.
BENAAUWD, *bijv. w. en d. w.* Beangſt. *Oppriné, accablé.*
Benaauwd zijn; beangſt zijn. *Etre en peine, avoir peur.*

Wij

Digitized by Google

Wij waren zeer benaauwd in dat boſch. *Nous eûmes bien peur dans ce bois; nous fûmes ſaiſis de crainte dans cette forêt.*
Benaauwd. Droevig, ſlegt. *Triſte, calamiteux.*
Een benaauwde tijd. *De triſtes tems, des tems fâcheux.*
Benaauwd. Eng. *Serré, étroit.*
Dat is eene benaauwde plaats. *C'eſt un lieu fort étroit.*
Eene benaauwde borſt. *Une poitrine oppreſſée.*
Een benaauwd geweeten. *Une conſcience allarmée, troublée, timorée.*
Benaauwen. *w. w.* In nood en lijden brengen. *Opprimer, mettre en peine, donner de la peine, oppreſſer.*
Eene ſtad benaauwen. *Serrer une ville de près.*
Benaauwdheid. *z. v.* Angſt, nood. *Oppreſſion, angoiſſe, néceſſité.*
De ſtad is in de uiterſte benaauwdheid gebragt *La ville eſt réduite à la dernière néceſſité*, ou *extrémité; la ville eſt réduite aux abois.*
Benaauwdheid des harten. *Oppreſſion de cœur.*
Benaauwer. *z. m.* Plager. *Oppreſſeur.*
Benaauwing. *z. v. L'action de ſerrer, de preſſer*, ou *de mettre à l'étroit.*
BENAAYEN. *zie* Benaaijen.
BENADEELEN. *w. w.* Schade en hinder doen. *Faire tort, nuire.*
Niemand in zijn goed, of eer benadeelen. *Ne faire tort à perſonne, ni dans ſes biens, ni dans ſon honneur.*
Benadeeling. *z. v.* Nadeel. *Dommage, tort, préjudice.*
Benadeeld. *deelw. Nui.*
BENADEREN. *w. w. Retraire, revendiquer comme premier acheteur.*
Hij heeft dat land willen benaderen. *Il a voulu retraire cette terre.*
Benadering. *z. v. Retrait lignager.*
Het regt van benadering. *Droit de retrait lignager.*
BENAIJEN. *w. w. Coudre.*
Dat behangzel is over al wel benaaid. *Cette garniture de lit eſt bien couſue par-tout.*
Eenen koſtganger moeten benaaijen. *Etre obligé de raccommoder le linge & les habits d'une perſonne en penſion.*
BENAMEN. *zie* Benaamen.
BENARD, *bijv. w.* Benaauwd, verlegen. *En peine, embarraſſé, angoiſſé.*
Hij ſtond heel benard. *Il étoit fort en peine, fort embarraſſé, fort angoiſſé.*
Benardheid. *z. v.* Verlegenheid. *Peine, embarras.*
BENDE. *z. v.* Hoop volks. *Bande, troupe, compagnie.*
Eene bende ruiters. *Brigade, troupe de cavallerie.*
Eene bende Toneelſpeelders. *Une troupe de comédiens.*
Achterbende. Krijgsbende. Ruiterbende. Spaarbenden. *zie onder* Achter, enz.
BENEDEN. *bijw.* Om laag. *En bas.*
Wie is daar beneden? *Qui eſt là-bas?*
Naar beneden gaan. *Aller en bas, deſcendre.*
* Beneden. *voorzetzel.* Onder. *Au deſſous de.*
* Dat is beneden de waarde. *Cela eſt au deſſous de la valeur.*
* Dat is beneden zijne waardigheid. *Cela eſt indigne de ſon caractère.*
* Beneden iemand zijn in aanzien. *Etre inférieur à quelqu'un, être au deſſous de lui.*
Benedenkamer. *z. v. Chambre d'embas, chambre baſſe.*
Benedenſtad. *z. v. Ville baſſe.*
Het benedenſte, het laagſte. *Le plus bas, le fond.*
BENEDIJDEN. *zie* Zegenen.
BENEEMELIJK. *bijv. w. Qui peut être ravi; que l'on peut prendre; amiſſible.*
Beneemen. *w. w.* Ontneemen. *Oter, ravir, priver.*
Iemand het leven beneemen. *Tuer quelqu'un, lui ôter la vie.*
Iemand de magt beneemen. *Oter le pouvoir à quelqu'un.*
* Iemands eer beneemen. *Ravir l'honneur à quelqu'un, le perdre d'honneur*, ou *de réputation, le diffamer.*
Beneemer van eene vrijſters eere. *Raviſſeur de l'honneur d'une fille; celui qui l'a deshonorée.*
Beneeming. *z. v.* Beroving, krenking. *Privation, raviſſement.*
BENEEND. *d. w.* van Beneenen.
Beneenen. *w. w. Woord van de ſpraakkunſt.* Ontkennen, lochenen, neen zeggen, zeggen van neen. *Nier, uſer d'une négation* ou *d'un terme négatif.*
Beneening. *z. v.* Ontkenning. *Négation, terme négatif.*
BENEEPEN. *ſchecpsw.* Niet konnen vlotten. *Ne pouvoir point flotter.*
BENEEPEN. *d. w.* van Benijpen. Beklemd, benaauwd, verlegen. *Embarraſſé, oppreſſé, opprimé, ſerré.*
Beneepen zijn. *Etre fort en peine; ne ſavoir de quel côté ſe tourner, quel parti prendre; être fort embarraſſé.*
BENEERSTIGEN. *w. w.* Zig beneerſtigen, beieveren, bevlijtigen. *S'efforcer, s'évertuer, faire ſes diligences, appliquer tous ſes ſoins, ſe diligenter.*
Iets beneerſtigen. *Avoir une forte application à quelque choſe, s'y appliquer fortement.*
Hij beneerſtigt de leeroeffening zeer. *Il a une grande application*, ou *un grand attachement à ſes études.*
Beneerſtiging. *z. v.* Beievering, bevlijtiging. *Diligence, application, ſoin.*
Beneerſtigd. *deelw.* van Beneerſtigen.
BENEFFENS. *zie* Benevens.
BENEMEN, enz. *zie* Beneemen.
BENEVELEN. *w. w.* Verduiſteren. *Offusquer, obſcurcir, couvrir de ténèbres.*
* De waarheid benevelen. *Obſcurcir la vérité.*
* De hartſtogten benevelen ons verſtand. *Les paſſions nous offuſquent l'eſprit*, ou *obſcurciſſent les lumières de l'eſprit.*
Benevelen. *g. w.* Duiſter worden. *S'obſcurcir, devenir obſcur, ſe couvrir de ténèbres.*
Straks benevelde de lugt. *L'air s'obſcurcit d'abord, ſe couvrit de ténèbres.*
Beneveling. *z. v.* Verduiſtering. *Obſcurciſſement.*
* Beneveling der waarheid. *Obſcurciſſement de la vérité.*
Beneveld. *d. w. Obſcurci, offuſqué.*
BENEVENS. *bijw. en voorzetzel.* Nevens, met. *Avec, conjointement.*
Zij eeren 't ſchepzel nevens den Schepper. *Ils honorent la créature avec le Créateur.*
Benevens, digt bij. *Tout contre, joignant, tout-près.*
Zijn huis ſtaat benevens de Kerk. *Sa maiſon eſt joignant l'Egliſe.*
Daarbeneven, daarenboven. *Outre cela, de plus.*
‡ BENGEL. *z. m.* Kleine ſtoute jongen. *Petit fripon, petit coquin.*
BENGEL. *z. m.* Poortklokje, om de geenen die nog buiten zijn, en binnen weezen moeten, in te roepen, eer de Poort toegaat. *Petite cloche pour faire ſavoir à ceux qui ſont dehors qu'on va fermer la porte de la ville.*
Bengelen. *g. w. Sonner la cloche de la porte.*
* Bengelen, aan de ooren bengelen. *Rompre la tête, étourdir les oreilles.*
BENGELKRUID, *of* Bingelkruid. *z.* & *Mercuriale, ſorte d'herbe médicinale.*
BENIEUWEN. *Onperſon. werkw.* Als:
Het benieuwt mij. *Je ſuis curieux.*
Het zal mij benieuwen. *Je ſerai curieux.*
Benieuwd zijn. *g. w. Etre curieux.*
Benieuwd. *bijw. Avec curioſité, d'une maniere curieuſe.*
BENIJD. *d. w.* van Benijden.
Benijden. *w. w.* Afgunſtig zijn. *Envier, porter envie.*
Benijd worden; benijders hebben. *Etre envié, avoir des envieux.*
't Is beter benijd dan beklaagd. *Il vaut mieux faire envis que pitié.*
Benijder. *z. m.* Een nijdig menſch. *Envieux, celui qui porte envie.*
Benijdſter. *z. v.* Een nijdig vrouwmenſch. *Envieuſe, celle qui porte envie.*
BENIJPEN. *w. w. zie* Nijpen.
BENNE. *z. v. zie* Ben.
BENODIGD. *d. w.* van Benodigen. Verlegen. *Qui eſt en peine*, ou *en néceſſité.*
Zeer om geld benodigd zijn. *Etre fort en peine d'argent, avoir grand beſoin d'argent.*
Benodigen. *w. w. Avoir beſoin.*
Ik wil hoopen dat ik uwen bijſtand niet benodigen zal. *J'eſpére que je n'aurai pas beſoin de votre ſecours.*
Benodiging. *zie* Gebrek, behoefte.
BENOEMEN. *w. w.* Noemen, eenen naam geeven. *Nommer, appeller, donner un nom.*
Benoeming. *z. v. L'action de nommer; dénomination, nomination.*
De benoeming van N. tot het Bisdom van . . . *La nomination de M. N. à l'Evechè de . . .*
Benoemd. *deelw. Nommé, dénommé.*
BENOMEN, *of* benoomen. *d. w.* van Benemen. *Oté, ravi.*
BENOORDEN. *bijw. Au Nord; vers le Nord; du côté du Nord.*
Benoorden de Linie. *Au Nord de la Ligne Equinoctiale.*
BENT, van 't werkwoord, zijn *of* weezen; als, *gij bent*, voor *gij zijt. Tu es*, ou *vous êtes.*
BENT. *z. v. Bande. C'eſt ainſi que l'on nomme une ſociété de Peintres Allemands & Hollandois à Rome.*
Bentnaam. *z. m. Sobriquet ſous lequel eſt connu chaque Peintre de la ſociété.*
Bentvogel. *Membre de la ſociété des Peintres.*

B E O.

BEOLIEN. *w. w. Salir*, ou *barbouiller d'huile.*
Beolied. *deelw. Sali, barbouillé d'huile.*
BEOOGEN. *w. w.* In 't oog hebben, zoeken. *Avoir en vue, rechercher, buter, viſer.*
Wat beoogt hij daar mede? *Que ſe propoſe-t-il en cela? Quelle vue a-t-il? Quel eſt ſon but, ſon deſſein?*
Hij beoogt groote dingen. *Il a de grandes vues, il a de vaſtes deſſeins.*

Beooging.

Digitized by Google

Beooging. *zie* Voorneemen, oogmerk.
BEOORLOGEN, *w. w.* Beſtrijden. *Faire la guerre.*
De Keizer is voorneemens den Turk te beoorlogen. *L'Empereur a deſſein de faire la guerre au Turc.*
BEOOSTEN. *bijw. Du côté de l'Eſt, à l'Eſt.*
Beooſten Vlaanderen. *A l'Eſt de Flandres.*

B E P.

BEPAALD. *d. w.* Gezet, vaſt. *Déterminé, borné, fixé, arrêté.*
Eenen bepaalden dag vieren. *Célébrer un jour arrêté.*
Bepaaldelijk. *bijw.* Als, zig bepaaldelijk, *of* binnen de paalen houden. *Se tenir dans les bornes.*
Bepaalen. *w. w.* Vaſt ſtellen. *Déterminer, fixer, arrêter.*
Die zaak kan men zoo naauw niet bepaalen. *On ne ſauroit ſe déterminer ſi préciſément ſur cette affaire.*
*Bepaalen. Stuiten. *Borner, mettre des bornes,* ou *des limites.*
*Die ſtroom bepaalde zijne overwinningen. *Ce fleuve borna ſes conquêtes,* ou *mit fin à ſes victoires.*
*Zijne magt is thans te zeer bepaald. *Son pouvoir, eſt à préſent trop borné.*
*Bepaalen. Beſchrijven. *Définir, donner une définition.*
*Bepaaling. *z. v.* Beperking. *Borne, limite, limitation.*
*Ergens eene bepaaling in maaken. *Limiter une choſe, y mettre des bornes.*
BEPEILEN. *zie* Peilen.
BEPEINZEN. *w. w. brab. w.* Overdenken. *Méditer; faire une mûre réflexion à quelque choſe.*
Bepeinzing. *z. v.* Overdenking. *Méditation, réflexion.*
BEPEKKEN. *w. w.* Met pek beſmeeren. *Poiſſer, enduire de poix.*
Een nieuw bepekt ſchip. *Un vaiſſeau nouvellement poiſſé.*
Bepekking, *z. v. L'action de poiſſer.*
BEPERKEN. *w. w.* Een perk zetten. *Borner, limiter, mettre des bornes,* ou *des limites.*
Beperking. *zie* Bepaaling.
Bepikken. *zie* Bepekken.
BEPISSEN. *w. w.* Met pis bevuilen. *Salir, mouiller de ſon urine.*
De honden hebben die deur bepiſt. *Les chiens ont piſſé contre cette porte.*
‡ Lagchen dat men zig bepiſt. *Piſſer de rire.*
Bepiſt. *d. w. zie* Bepiſſen.
BEPLAASTEREN. *w. w.* Bepleiſteren. *Plâtrer, couvrir* ou *enduire de plâtre* ou *de chaux, crépir.*
Eenen muur beplaaſteren. Met fijne kalk overſtrijken. *Crépir un mur, le couvrir d'une couche de plâtre* ou *de chaux.*
Eenen zolder beplaaſteren, met plaasterwerk vercieren. *Plafonner.*
*Beplaaſteren. Verbloemen, verſchoonen. *Colorer, pallier, couvrir ingénieuſement.*
Hij beplaaſtert zijn doen met eenen ſchoonen ſchijn. *Il colore,* ou *pallie ſon action d'un beau prétexte,* ou *d'une belle apparence.*
Beplaaſtering. *z. v.* Beſtrijking met kalk. *Crépiſſure, action de plâtrer, de crépir.*
*Beplaaſtering. Verſchoning, verbloeming. *Couleur, prétexte.*
Beplaaſterd. *d. w.* Met kalk beſtreken. *Crépi, plâtré, enduit de plâtre* ou *de chaux.*
BEPLAKKEN. *w. w. Coller.*
BEPLANKEN. *w. w. Garnir de planches.*
Beplanking. *z. v. L'action de garnir de planches.*
Beplankt. *d. w.* van Beplanken.
BEPLANT. *d. w.* Met boomen bepoot. *Planté d'arbres.*
Beplanten. *w. w.* Bepooten. *Planter, mettre des arbres.*
Eenen tuin met boomen beplanten. *Planter, garnir un jardin d'arbres.*
BEPLEISTEREN. *zie* Beplaaſteren.
BEPLEIT. *d. w. zie* Bepleiten.
Bepleiten. *w. w. Plaider.*
Eene zaak bepleiten. *Plaider une cauſe.*
BEPLEKKEN. *oud. w. zie* Bevlakken.
BEPLOEGEN. *w. w. Labourer.*
Het land wel beploegen. *Labourer bien la terre; remuer bien un champ.*
Beploegd. *deelw. Labouré.*
BEPLUIMEN. *Garnir de plumes.*
BEPOOTEN. *zie* Beplanten.
Bepoot. *zie* Beplant.
BEPRAAT. *d. w. zie* Bepraat.
Bepraaten. *w. w.* Met woorden overreeden. *Enjoler, perſuader, induire, attirer,* ou *gagner par des paroles.*
Iemand ergens toe zoeken te bepraaten. *Tâcher d'induire quelqu'un à quelque choſe par de beaux diſcours.*
Hij liet zig bepraaten om met hem te gaan. *Il ſe laiſſa perſuader d'aller avec lui.*
BEPROEFD. *d. w.* Bekend. *Eſſuyé, éprouvé, connu, reconnu.*
Een man van eene beproefde deugd. *Un homme d'une probité reconnue,* ou *exemplaire.*
Beproeven. *w. w.* Bezoeken, eene proef neemen. *Eſſayer, faire eſſai.*
*Beproeven. Onderzoeken. *Eprouver, examiner.*
*Beproeft alles en behoud het goede. *Eprouvez toutes choſes, & retenez ce qui eſt bon.*
God beproefde Abraham. *Dieu éprouva Abraham.*
God beproeft hart en nieren. *C'eſt Dieu qui ſonde le cœur & les reins.*
*Beproefſter. *z. v.* De Godheid als eene beproefſter der harten kent onze allergeheimſte gedagten. *Dieu qui eſt le ſcrutateur des cœurs, ſait nos penſées les plus ſecrettes.*
*Beproever. *z. m. Scrutateur.*
Beproeving. *z. v.* Proeve, onderzoek. *Epreuve, eſſai.*
*God deede dat tot zijne beproeving. *Dieu fit cela pour l'éprouver.*
Beproeving van 't Goud. *Epreuve* ou *eſſai de l'or.*

B E Q.

BEQUAAM. *bijv. w.* Met goede hoedanigheden voorzien. *Capable, propre, ſuffiſant, habile.*
Dat is een bequaam man. *Voilà un homme capable, voilà un habile homme.*
Nergens toe bequaam zijn. *N'être bon à rien.*
Bequaam tot den oorlog zijn. *Etre propre à la guerre, être propre à porter les armes.*
Eene vrugt bequaam om te eeten. *Fruit propre à manger.*
Een bequaame afſtand. *Une bonne diſtance.*
Bequaam maaken. *Rendre capable,* ou *propre.*
Bequaam. Wel gelegen. *Propre, commode.*
Eenen bequaamen tijd verkiezen. *Choiſir un tems commode.*
Dat huis is heel bequaam tot de koopmanſchap. *Cette maiſon eſt fort propre pour le négoce.*
Bequaamelijk. *bijw.* Gevoegzaam. *Commodément, convenablement.*
Zoo dat bequaamelijk geſchieden kon. *Si cela ſe pouvoit faire commodément,* ou *aiſément.*
Bequaamheid. *z. v.* Gaven, deugden. *Capacité, ſuffiſance, induſtrie.*
Een man van groote bequaamheid. *Un habile homme, un homme d'une grande capacité.*
Ergens bequaamheid toe hebben, *of* ergens bequaam toe zijn. *Avoir de la capacité pour quelque choſe, en être capable.*
BEQUIJLEN. *w. w.* Bezeveren. *Remplir de bave.*

B E R.

BERAAD. *z. g.* Overleg. *Délibération, examen.*
Na een wijs, *of* rijp beraad. *Après une mûre délibération.*
Beraad. Opzet, voorneemen. *Réſolution, avis.*
Ik heb mijn beraad bij mij. *Ma réſolution eſt priſe.*
Beraaden. *deelw.* Bedagt. *Aviſé.*
Qualijk beraaden; onbedagt. *Mal aviſé.*
Ergens wel, *of* qualijk in beraaden zijn. *Etre bien,* ou *mal aviſé en quelque choſe.*
Iets dat van langer hand beraaden is. *Une choſe concertée,* ou *délibérée depuis longtems.*
Zig ergens over beraaden. *w. w.* Iets in beraad neemen. *Délibérer ſur quelque choſe; prendre,* ou *mettre quelque choſe en délibération.*
Zig weder beraaden; van gevoelen veranderen. *Changer d'avis,* ou *de réſolution.*
Beraadende ſtem hebben. *Avoir voix délibérative.*
Beraading. *zie* Beraad.
Beraadſlaagen. *g. w.* Overleggen. *Délibérer, concerter, aviſer.*
Zij beraadſlaagden lang over die zaak. *Ils délibérérent longtems ſur cette affaire.*
Beraadſlaagd. *d. w. zie* Beraadſlagen.
Beraadſlaging. *zie* Raadſlag, overleg.
BERAAMD. *d. w. zie* Beraamen.
Beraamen. *w. w.* Vaſt ſtellen. *Déterminer, arrêter, fixer.*
Wij beraamden eenen tijd. *Nous arrêtâmes, nous fixâmes un tems.*
Ik zal zulke maatregelen beraamen die enz. *Je prendrai des meſures qui &c.*
Beraming. *z. v. Convention, ſtipulation.*
BERADEN. *w. w. zie* Beraaden.
BERAMEN. *w. w. zie* Beraamen.
BERD. *zie* Bord, plank.
Te BERDE brengen. Voorſtellen. *Propoſer, mettre ſur le tapis.*
Te berde brengen, bijbrengen. *Alléguer.*
Wat waren de redenen van onſchuld die hij te berde bragt. *Quelles étoient les raiſons d'excuſe qu'il allegua.*
BEREEDEN. *d. w.* Een wel bereeden paerd. *Un cheval bien dreſſé.*
Een bereeden weg. *Un chemin battu. zie* Beriiden.
BEREEGENEN. *w. w. Mouiller de la pluye.*
Bereegend. *deelw.* Door den reegen nat geworden. *Mouillé, humecté de la pluye.*
De ſtraaten zijn heel bereegend. *Les rues ſont toutes mouillées de la pluye.*
BEREEKENEN. *w. w.* Opreekenen. *Supputer, calculer, compter.*
Bereekend. *d. w. zie* Bereekenen.

BEREG-

Digitized by Google

BEREGTEN. *w. w.* Iemand wel beregten. *Donner à quelqu'un bon poids & bonne meſure, le bien ſervir pour ſon argent.*
Iemand qualijk beregten. *Ne pas donner à quelqu'un ce qu'il lui faut pour ſon argent.*
Eenen zieken beregten; het laatſte olijzel aan eenen zieken geeven. *Donner l'extrême-onction à un malade.*
Beregten. *zie* Berigten.
Beregtſchrift. *z. g.* Berigtſchrift. *Ecrit d'avis.*

BEREID. *deelw. en bijv. w.* Gereed gemaakt. *Préparé, apprêté, diſpoſé.*
De bruiloft is bereid. *Les noces ſont prêtes.*
Bereiden. *w. w.* Gereed maaken, toemaaken. *Aprêter, préparer.*
Spijs bereiden. *Préparer*, ou *apprêter des viandes.*
Bereiden. Leêr bereiden. *Courroyer, corroyer, conroyer le cuir, l'apprêter.*
Pennen bereiden. *Hollander des plumes, les préparer & les mettre en état de ſervir pour écrire.*
Zig bereiden; zig gereed maaken. *Se préparer, s'apprêter, s'équiper.*
Zig tot den dood bereiden. *Se préparer à la mort.*
Bereider. *z.m. Celui qui apprête, qui prépare.*
Artzenijbereider. *zie* Artz.
Lakenbereider. *z. m. Drapier.*
Lakenbereiderije. *Drapier.*
Leerbereider. *z. m. Corroyeur, corroyeur, courroyeur, tanneur.*
Leerbereiderije. *Tannerie.*
Pennenbereider. Perkementbereider.
Pluimbereider. Spijsbereider.
Wolbereider. *zie onder* Pen, enz.
Bereiderije. *z. v. Lieu où l'on prépare.*
Bereiding. *z. v. Préparation, appareil, apprêt.*
Bereiding, *of* toemaking der ſpijze. *Aſſaiſonnement des viandes.*

BEREIDS. *bijw.* Alreede. *Déjà.*

BEREIDSCHAP. *z. v. Préparatif, préparation.*
Bereidſter. *z. v. Celle qui apprête, qui prépare.*
Bereidwillig. *bijv. w. De bonne volonté, diſpoſé à rendre ſervice.*
Bereidwilligheid. *z. v. Bonne volonté, diſpoſition à rendre ſervice.*
Bereidwilliglijk. *bijw. Volontairement, de bon gré.*
Bereidzel. *z. g.* Vislijm. *Colle de poiſſon, de l'apprêt.*
Die wijn moet met bereidzel ſchoongemaakt worden. *Il faut éclaircir ce vin avec de l'apprêt.*
Een hoed zonder bereidzel, zonder lijm. *Un chapeau ſans apprêt.*

BEREIK. *z. g.* Uitſtrekking. *Etendue, portée* ou *diſtance à laquelle on peut atteindre.*
Dat is boven uw bereik; daar kunt gij niet bij reiken. *Cela eſt trop haut pour vous, vous ne ſauriez atteindre à cela.*
Buiten 't bereik van iemands magt zijn. *Etre hors des atteinter*, ou *hors de la puiſſance de quelqu'un.*
Buiten 't bereik van 't geſchut zijn. *Etre hors de la portée de canon, être à couvert du canon.*
Dat is boven 't bereik van uw verſtand. *Cela paſſe votre portée, cela ſurpaſſe votre intelligence.*

Bereiken. *w. w.* Met reiken aanraaken, bijkoomen. *Atteindre, parvenir à quelque choſe.*
Ik kan den klopper van de deur niet bereiken. *Je ne puis atteindre au marteau de la porte.*
* Hij heeft 20 jaaren nog niet bereikt. *Il n'a pas encore atteint l'âge de vingt ans.*
* Zijn oogmerk bereiken. *Parvenir à ſon but, réuſſir dans ſes deſſeins, venir à bout de ſes entrepriſes.*
Bereiking. *z. v.* Verkrijging. *Acquiſition.*
Bereikt. *d. w. zie* Bereiken.

BEREISD. *bijv. w.* Een bereisd man. *Un homme qui a voyagé.*

BERENNEN. *w. w.* Eene ſtad berennen; 't leger rondom eene ſtad voeren. *Inveſtir une ville, camper une armée autour d'une ville pour en occuper les avenues.*
Berend. *d. w.* van Berennen. *Inveſti.*
Berenning. *z. v.* Omſluiting van eene veſting die men berennen wil. *Inveſtiſſement d'une place qu'on veut aſſiéger*

BERG. *z. m. Montagne, mont.*
Een ſteile en ongenaakbaare berg. *Une montagne roide & inacceſſible.*
De Pyreneeſche bergen. *Les monts Pyrenées.*
De berg Parnas. *Le mont Parnaſſe.*
Gouden bergen belooven. *Spreekw. Promettre des monts d'or.*
* Hij is dien berg nog niet over. *Il n'a pas encore ſurmonté cela; Il n'en eſt pas encore delivré; Il n'en eſt pas encore venu à bout.*
Goudberg. Krijtberg. Vuurberg.
Wijnberg. Zandberg. *zie* Goud, enz.
Bergaarde. *z. v. Eſpéce de terre qu'on trouve par mottes, dont on fait le* minium *ou vermillon, de couleur de fer un peu rouſſâtre, & couverte d'une pouſſiére rouge.*
Bergagtig. *bijv. w.* Vol bergen. *Montueux, montagneux, pleín de montagnes.*
Een bergagtig land. *Un pays montagneux.*
Bergbewoonder. *z. m.* Bewoonder der bergen. *Montagnard, habitant des montagnes.*

BERGEMOT. *z. v.* Bergemotpeer. *Bergamotte.*

BERGEN. *w. w.* Behouden. *Sauver, conſerver.*
't Schip verging, dog al 't goed wierd geborgen. *Le vaiſſeau périt, mais toutes les marchandiſes furent ſauvées.*
Bergen. Wegſteeken, wegleggen. *Serrer, enfermer.*
Berg dat. *Serrez cela.*
Zig bergen, zig beſchutten. *Se garder, ſe garantir, ſe préſerver.*
Hij kon zig naauwelijks bergen van al de pijlen. *Il eut de la peine à ſe garantir des traits qu'on lui lançoit de toutes parts.*
Berg u! *Gare!*
De hairen reezen hem hier over te bergen. *Cela lui fit dreſſer les cheveux, cela lui fit horreur.*

BERGEN. De Hoofdſtad van Henegouwen. *Mons en Hainaut.*

BERG-EPPE. *Perſil de montagne.*

BERGER. *z. m.* Een die 't goed uit de geſtrande ſcheepen bergt. *Celui qui ſauve les marchandiſes des vaiſſeaux qui ont échoué.*

BERGERVAARDER. *z. m.* Die op Bergen in Noorwegen vaart. *Celui qui trafique par mer à Bergen en Norvége.*

BERGGEEL. *z. g.* Oker, zekere geele verwe. *Ocre, terre jaune.*
Berg-geit. *z. v. Chévre ſauvage*, appelleé. *Chevrelle* ou *Chevrette: C'eſt la femelle du Chevreuil.*
Berg-glas. *z. g. Criſtal de roche.*
Berg-god. *z. m.* God der bergen. *Faune, Dieu des montagnes.*
Berg-godinnen. *z. m. meerv. Nymphes appellées Oréades.*
Berg-groen. *z. g.* Zekere groene verwe. *Verd de montagne.*
Berg-groen. Goudlijm, zekere bergſtof. *Chryſocolle, minéral qui ſert à ſouder l'or, &c.*
Berghaan, *of* Berghoen. *z. m. Coq ſauvage, coq de Bruyére.*
Bergje. *z. g. Petite montagne.*

BERGING. *z. v.* Behouding. *Conſervation, action de ſauver.*
Hij deede zulks tot berging van ſchip en goed. *Il fit cela pour ſauver le vaiſſeau & les marchandiſes.*
Bergkaauw. *z. v.* Slag van rave die eenen geelen bek heeft, en in de Alphiſche Bergen gevonden word. *Sorte de corbeau, qui a le bec jaune, & qui ſe trouve dans les Alpes.*
Bergkriſtal. *z. g. Criſtal de roche.*
Bergmuis. *z v.* Klein diertje in Lapland. *Leunmer* ou *ſouris de montagne, ſorte de petit animal de Laponie.*

BERGLIEDEN. *z. m. meerv.* Menſchen die in de bergen woonen. *Montagnards, habitans des montagnes.*

BERGLOON. *z. g.* 't Geen men van geſtrande goederen trekt. *Le droit que l'on tire des marchandiſes dont les vaiſſeaux ont échoué.*

BERGLUIDEN. *zie* Berglieden.
Berg-nymfen. *zie* Berg-godinnen.

BERG-PLAATS. *z. v. Lieu où l'on reſſerre quelque choſe.*
Bergrot. *z. v.* Alphiſche rot. *Loir, marmotte, gros rat qui ſe trouve dans les Alpes.*

BERGSTOFFE. *z. v.* Mijnſtoffe.. *Minéral.*
Bergſtofgroeve. *z. v.* Mijn. *Mine.*
Bergwater. *z. g. Eeau qui découle des montagnes.*
Bergwerk. *z. g.* Mijnwerk. *Ouvrage de ceux qui travaillent dans les mines.*
Bergwerker. *z. m.* Mijnwerker. *Ouvrier qui travaille dans les mines*
Bergzout. *z. g. Sel minéral.*
Hooiberg. Krijtberg. Vuurberg.
Wijnberg. Zandberg. Zoutberg, *zie* Hooi. enz.

BERIEKEN. *w. w. Se douter de quelque choſe.*

BERIGT. *z. g.* Opening. *Ouverture, déclaration.*
Berigt. Kennis, beſcheid. *Information, connoiſſance, avis.*
Schriftelijk berigt. *Avis par écrit.*
Men gaf den Koning daar berigt van. *On en informa le Roi, on lui en donna avis.*
Tegenberigt. *zie onder* Tegen.
Berigt. *deelw. zie* Berigten.

BERIGTEN. *w. w.* Te verſtaan geeven. *Informer, donner avis, donner connoiſſance.*
Mij is van goeder hand berigt, enz. *J'en ſuis informé de bonne part, j'en ai reçu avis de bon lieu, &c.*
Wij moeten hem die zaak berigten. *Il faut que nous lui donnions avis de cette affaire.*

Berigter, *of* berigtgever. *z. m.* Een die eenig berigt geeft. *Celui qui donne quelque avis.*

BERIJDELIJK. *bijv. w.* Daar men te paerd op rijden kan. *Où l'on peut aller à cheval.*

Berijden. *w. w.* Een paerd berijden. *Monter un cheval.*
Een paerd berijden in de rijſchool. *Travailler un cheval au manége.*
Eenen weg berijden. *Paſſer par un chemin à cheval* ou *en voiture.*

Bereider. *z. m.* Een die een paerd berijd.

Digitized by Google

Paerdenberijder. *Ecuyer, Maître de manége, celui qui monte un cheval.*
BERILSTEEN. *z. m.* Een koſtelijk geſteente. *Béril, pierre précieuſe ſemblable au criſtal, & de couleur de mer,*
BERINGEN. *w. w. zie* Omringen.
BERISPELIJK. *bijv. w.* Misprijzelijk. *Réprébenſible, blamable, digne de cenſure.*
Berispen. *w. w.* Wraaken, beſtraffen. *Reprendre, contróler, critiquer, reprimander, cenſurer.*
Hij berispt al de waereld. *Il contrôle tout le monde.*
Berisper. *z. m.* Beſtraffer. *Cenſeur, critique.*
Berisping. *z. v.* Beſtraffing. *Reprimande, cenſure, réprébenſion, critique.*
Berispt. *d. w. Repris, cenſuré, critiqué.*
Berispdigt. *zie* Schimpſchrift.
BERKEMEIJER. *z. m. Bocal, banap, grande taſſe, grand gobelet que l'on remplit & que l'on fait boire à ceux qui pour la première fois ſe trouvent dans quelque repas de cérémonie.*
BERKENBEZEM. *z. m. Balay de bouleau.*
Berkenboom. *z. m. Bouleau, arbre.*
Berkenhout. *z. g. Du bouleau. Bois de bouleau.*
Berkenroede. *z. v. Verge de bouleau.*
BERKOEN. *z. v.* Houten ſtijl. *Pilier de bois: terme de charpentier.*
BERLIJN, *of* Berlein. *z. v.* Zeker rijtuig. *Berline, Brelingue.*
BERMHERTIG. *bijv. w. zie* Barmhartig.
BERNAGIE. *z. v.* Zeker kruid. *De la bourache, de la bugloſe, herbe.*
BERNEN. *oud. w. zie* Branden.
BERNSTEEN. *z. m. zie* Amber.
BEROEMD. *bijw. en d. w.* Vermaard, berugt. *Renommé, fameux, célébre.*
Een beroemd geſlagt. *Une famille célébre, une race diſtinguée.*
Beroemen. Zig beroemen; ergens op ſtoffen. *Se vanter, ſe glorifier, faire gloire de quelque choſe.*
Hij beroemt zig dat hij alles kan doen. *Il ſe vante de pouvoir tout faire.*
Beroeming. *z. v.* Roem. *Oſtentation, vanité, gloire.*
Beroemer. *zie* Pogcher.
BEROEP. *z. g.* Beroeping, hanteering. *Vocation, profeſſion.*
Een eerlijk beroep. *Une profeſſion honorable, une vocation honnête.*
Beroep, *of* Beroeping tot den Predikdienſt. *Vocation au Miniſtére.*
Beroep, *of* beroeping. Uitdaging. *Défi, appel, provocation.*
Beroepen. *w. w.* t'Zamen roepen. *Convoquer.*
Eene Rijksvergadering beroepen. *Convoquer un Parlement.*
Eene Kerkvergadering beroepen. *Convoquer un Concile.*
Iemand tot een lijfgevegt beroepen. *Appeller quelqu'un en duel.*
Zig beroepen. Paulus beriep zig op den Keizer. *St. Paul en appella à l'Empereur.*
Zig beroepen. Zig verontſchuldigen. Hij beriep zig op het bevel dat men hem gegeeven had. *Il s'excuſa ſur les ordres qu'on lui avoit donnés; il allégua pour ſa défenſe les ordres qu'il avoit reçus.*
Iemand tot Predikant beroepen. *Appeller quelqu'un pour Miniſtre, lui adreſſer une vocation.*
Beroepen. *d. w. Appellé, convoqué.*
Beroeping. *z. v.* t'Zamenroeping. *Convocation.*
Beroeping van Biſſchoppelijke *of* Kerkelijke Vergadering. *Convocation d'un Concile,* ou *d'un Synode.*
Beroeping, beroep. *zie* Beroep.
BEROERDER. *z. m.* Ontruſter. *Perturbateur.*
Zijt gij die beroerder van Iſraël? *Etes-vous ce perturbateur d'Iſraël?*
Beroeren. *w. w.* Ontſtellen, ontruſten. *Troubler, conſterner, inquieter, allarmer.*
Beroering. *z. v.* Beweeging. *L'action de troubler en remuant.*
Beroerlijk. *zie* Roerlijk.
Beroerſter. *z. v. Perturbatrice.*
Beroerd. *d. w.* Ontſteld, ontroerd. *Troublé, conſterné, ému.*
Beroerd. *bijv. w.* Onklaar. *Trouble, qui n'eſt pas clair.*
't Water is beroerd. *L'eau eſt trouble.*
Beroerd. Lam in de leden. *Paralytique; qui a les membres perclus; qui eſt perclus de ſes membres.*
Beroerte. *z. v.* Oproer, oploop. *Tumulte, trouble, ſédition.*
Daar quam eene groote beroerte onder 't volk. *Il s'éleva un grand tumulte,* ou *une grande ſédition parmi le peuple.*
Beroerte, *of* beroerdheid. *zie* Beroerdheid.
Beroerdheid. *z. v.* Geraaktheid. *Paraliſie, apoplexie.*
BEROEST. *d. w.* Door den roeſt ingegeeten. *Rouillé, enrouillé, mangé de la rouille.*
Beroeſten. *zie* Roeſten.
Beroeſting. *z. v. zie* Verroeſting.
* BEROKKENEN. *w. w.* Stooken, verwekken. *Braſſer, machiner, exciter, inciter.*
* Eenig quaad berokkenen. *Exciter* ou *braſſer quelque mal.*
Zie verder op het woord Rokkenen.
BEROOFD. *d. w.* Ontbloot. *Privé, dépouillé, dénué.*
Van al zijn goed beroofd zijn. *Etre privé* ou *dépouillé de tout ſon bien.*
Beroofd van zijne zinnen zijn; krankzinnig zijn. *Etre hors du ſens, avoir perdu l'eſprit.*
BEROOID. *bijv. w.* Arm, kaal. *Pauvre, néceſſiteux, apauvri.*
Berooid zijn. Arm zijn. *Etre pauvre.*
Berooidmaaken. *Apauvrir, rendre pauvre.*
Berooid. Verwerd, ontſteld. *Troublé, confus.*
Berooid van zinnen zijn. *Avoir l'eſprit troublé.*
BEROOKEN. *w. w.* In den rook hangen. *Fumer, pendre à la fumée.*
Berooken, met rook doortrekken. *Enfumer.*
Berooking. *z. v. Action de fumer,* ou *de pendre à la fumée.*
Berookt. *d. w.* Van den rook bezwalkt. *Enfumé.*
Die muur is heel berookt. *Cette muraille eſt toute enfumée.*
Berookt, in den rook gehangen. *Fumé, pendu à la cheminée.*
BEROOVEN. *w. w.* Ontneemen, beneemen. *Priver, ôter, ravir.*
Iemand van 't leven berooven. *Oter la vie à quelqu'un, le priver de la vie, le tuer.*
Eene dogter van haare eer berooven; eene dogter ſchenden. *Ravir l'honneur à une fille.*
Beroover. *zie* Roover.
Berooving. *z. v. L'action d'ôter* ou *de ravir, dépouillement.*
BEROUW. *z. g.* Leedweezen. *Regret, repentir, repentance.*
Berouw over zijne zonden hebben. *Se repentir de ſes fautes, avoir regret* ou *du repentir de ſes péchés.*
Berouwen. *g. w.* Berouw hebben. *Avoir regret, ſe repentir.*
't Berouwt mij dat ik hem dat gezegd heb. *Je me repens,* ou *j'ai regret de lui avoir dit cela.*
Het zal hem nog berouwen. *Il s'en repentira, il s'en mordra les doigts.*
Berouwd. *d. w.* van Berouwen.
BERSTEN. *zie* Barſten.
BERTRAM. *z. m. Woord der Kruidkunde.*
Zeker geneeskruid. *Pied d'Alexandre, herbe médécinale.*
BERUGT. *bijv. w.* Beroemd, vermaard. *Fameux, renommé, célébre.*
Zig berugt maaken in de waereld. *Se rendre fameux,* ou *célébre dans le monde.*
Berugtheid. *z. v.* Beroemdheid, vermaardheid. *Renom, célébrité.*
BERUSTEN. *g. w.* Ruſten, ſtilſtaan. *Repoſer, être en repos.*
De oude brieven des lands beruſten in de cancelleri'e. *Les chartes & les documens de l'Etat ſont* ou *ſont gardés dans la Chancellerie.*
Laat dat werk nog wat beruſten. *Ne touchez pas encore à cet ouvrage; laiſſez cet ouvrage encore un peu en repos.*
Eene zaak laaten beruſten; van eene zaak niet melden. *Ne toucher point à une affaire, paſſer une choſe ſous ſilence.*
Eene zaak op iemand laaten beruſten. *Se repoſer d'une affaire ſur les ſoins de quelqu'un.*
Zig beruſten, zig verlaaten. *Se repoſer, faire fonds,* ou *compter ſur quelqu'un.*
Een Chriſten beruſt zig op Gods belofte. *Un Chrétien ſe repoſe ſur la promeſſe de Dieu,* ou *s'aſſure ſur ſa parole.*
Ik beruſt mij op uw woord. *Je me repoſe ſur votre parole.*

B E S.

BES. *z. v.* Bezie. *Groſeille. zie* Beezie.
Roode bes, witte bes. *Groſeille rouge, groſeille blanche.*
‡ Bes. *z. v.* Besje; eene oude vrouw. *Une vieille femme.*
Eene tandelooze bes. *Une vieille édentée, qui n'a point de dents.*
BESCHAAFD. *d. w.* van Beſchaaven. *Rabotté, poli avec le rabot.*
Beſchaafd. *Bien fait, bien travaillé, poli, coulant.*
De beſchaafde Waereld. *Le monde poli; les honnêtes gens.*
Beſchaafdelijk. *bijw. Poliment, honnêtement.*
Beſchaafdheid. *z. v. Politeſſe, honnêteté, netteté.*
BESCHAAMEN. *w. w.* Beſchaamd maaken. *Confondre, faire rougir, rendre confus.*
God zal alle zijne vijanden beſchaamen. *Dieu confondra* ou *rendra tous ſes ennemis confus.*
Dat werk beſchaamt zijnen meeſter. *Cet ouvrage fait honte à ſon auteur.*
Beſchaaming. *z. v. L'action de faire rougir,* ou *de rendre confus.*
Beſchaamdelijk. *bijw. Honteuſement, avec timidité.*
Beſchaamd. *bijv. w. en d. w.* Schaamrood. *Honteux, confus.*
Op dat woord wierdenze beſchaamd. *Ce mot-là les fit rougir, à ce mot la rougeur leur monta au viſage.*
Beſchaamd. Schaamagtig. *Honteux, qui a de*

Digitized by Google

e de la pudeur, ou *de la honte.*
Beſchaamd worden. *Rougir, devenir honteux.*
Beſchaamdheid. z. v. Schaamte. *Honte, pudeur.*
BESCHAAVEN. *zie* Beſchaven.
BESCHADIGEN. *w. w.* Schade en hinder doen. *Endommager, faire*, ou *porter du dommage, nuire.*
Beſchadigd. *d. w.* Geſchonden, bedorven. *Endommagé, gâté, maltraité.*
Dat is altemaal beſchadigd papier. *Tout cela eſt du papier gâté*, ou *endommagé.*
Zijn ſchip is door eenen kaper zeer beſchadigd. *Son vaiſſeau a été fort maltraité par un armateur.*
In de haven is een ſchip zeer beſchadigd binnen gekomen. *Il eſt entré au port un vaiſſeau fort endommagé.*
Beſchadigende en verdedigende wapenen. *Armes offenſives & défenſives.*
Beſchadiging. z. v. Benadeeling. *Endommagement, perte.*
BESCHADUWEN. *w. w.* Belommeren. *Ombrager, couvrir d'ombre.*
Die boomen beſchaduwen dat huis. *Ces arbres ombragent cette maiſon, la couvrent d'ombre.*
Beſchaduwing. z. v. Schaduwe. *Ombrage, ombre.*
* Beſchaduwing. Beſcherming. *Ombre, protection, appui.*
* Onder de beſchaduwing van God leeven. *Vivre ſous la protection divine.*
BESCHAFFEN. *zie* Verſchaffen.
BESCHAMEN. *zie* Beſchaamen.
BESCHAMPEN. Spotten, laſteren. *zie* Beſpotten, laſteren.
BESCHANSSEN. *w. w.* Met graafwerk verſterken. *Retrancher; fortifier; couvrir de retranchemens.*
Een leger rondom beſchanſſen. *Faire des retranchemens autour d'une armée; fortifier un camp.*
Zig beſchanſſen. *zie* Zig verſchanſſen.
Beſchanſſing. z. v. Verſchanſſing. *Retranchement, fortification.*
Beſchanſt. *deelw. Retranché; fortifié.*
BESCHATTEN. *oud. w. zie* Schatten.
*BESCHAVEN. *w. w.* Beſchaaven, overzien, verbeeteren. *Corriger, polir, perfectionner, limer.*
* Een werk beſchaaven. *Limer* ou *polir un ouvrage, le retoucher.*
Beſchaving. z. v. *Expolition.*
BESCHEENEN. *deelw. Eclairé, illuminé.*
BESCHEEREN. *w. w.* Rondom affnijden. *Raſer*, ou *couper tout à l'entour avec des ciſeaux.*
Hij beſchoor hem 't hoofd. *Il lui raſa la tête.*
BESCHEETEN. *d. w.* van Beſchijten.
BESCHEID. z. g. Antwoord. *Réponſe.*
Iemand beſcheid ſchrijven. *Faire réponſe à quelqu'un.*
Iemand goed of quaad beſcheid geeven. *Donner une bonne ou une méchante réponſe à quelqu'un.*
Beſcheid doen in 't drinken. *Faire raiſon en buvant.*
Beſcheid. Tijding. *Avis, nouvelle.*
Van iemand geen beſcheid hooren. *N'apprendre point de nouvelles de quelqu'un, n'en recevoir aucun avis.*
Beſcheidbrief. z. m. Schriftelijk getuigenis. *Témoignage par écrit.*
Beſcheiden. *bijw. w.* Redelijk. *Raiſonnable, diſcret.*
Dat is een heel beſcheiden man. *C'eſt un homme fort diſcret*, ou *fort raiſonnable.*
Beſcheiden. *w. w.* Bedingen. *Mettre dans un contract, ſtipuler, marquer.*
Dat is in onze voorwaarden wel duidelijk beſcheiden. *Cela a été bien expreſſément marqué dans nos conditions.*
Beſcheiden. *w. w. Aſſigner, appointer.*
Ik ben tegen drie uuren daar beſcheiden. *Je ſuis appointé là vers les trois heures.*
Wij hebben geen uur daar toe beſcheiden. *Nous n'avons point marqué d'heure pour cela; nous ne ſommes pas encore convenus de l'heure.*
Beſcheiden. *d. w.* van Beſcheiden. *Stipulé, aſſigné, appointé, marqué.*
Beſcheidenheid. z. v. Heusheid. *Diſcrétion, retenue, honnêteté.*
Dat is eene groote beſcheidenheid van dien man. *C'eſt une grande honnêteté de cet homme-là.*
Beſcheidenlijk. *bijw.* Duidelijk. *Clairement, diſtinctement.*
Beſcheidenlijk leezen. *Lire diſtinctement.*
Iemand beſcheidenlijk konnen verſtaan. *Pouvoir entendre quelqu'un diſtinctement.*
Beſcheidenlijk, voorzigtiglijk. *Prudemment, avec diſcrétion.*
Beſcheiding. z. v. Dagvaarding. *Ajournement, citation, ſommation.*
Beſcheiding. *zie* Beding.
BESCHEMEREN. *zie* Beſchaduwen.
BESCHEMPEN. *zie* Beſchimpen.
BESCHENKEN. *w. w.* Begiftigen. *Régaler, faire un régal*, ou *un préſent.*
Hij wierd met eene gouden ketting beſchonken. *Il fut régalé d'une chaîne d'or.*
Iemand met eene vleſſe wijns beſchenken. *Régaler quelqu'un d'une bouteille de vin.*
Hij heeft ons dapper beſchonken. *Il nous a bien fait boire; il nous a fait boire largement.*
Beſchenken, dronken maaken. *Griſer, enivrer.*
BESCHERMEN. *w. w.* Verdedigen. *Défendre, protéger, garantir, maintenir.*
Zijn land tegen den inval der vijanden beſchermen. *Garantir ſon pays de l'invaſion des ennemis; le défendre contre leur invaſion.*
Beſchermengel. z. m. *Ange gardien.*
Beſchermgod. z. m. *Dieu tutélaire.*
Beſchermgodinne. z. v. *Déeſſe tutélaire.*
Beſchermer. z. m. Verdeediger. *Défenſeur, protecteur.*
Beſchermer des geloofs. *Défenſeur de la foi.*
Beſcherming. z. v. Verdediging, behoeding. *Défenſe, protection.*
Zig onder iemands beſcherming ſtellen. *Se mettre ſous la protection de quelqu'un.*
Iemand in zijne beſcherming neemen. *Prendre quelqu'un ſous ſa protection.*
Beſcherming. Beſchutzel. *Défenſe.*
Dat dient hem tot beſcherming tegen de koude. *Cela lui ſert pour ſe défendre*, ou *pour ſe garantir du froid.*
Beſchermſter. z. v. Verdeedigſter. *Protectrice.*
Beſchermd. *Défendu, protégé.*
BESCHIETEN. *w. w.* Met grof geſchut beſchieten. *Canonner, battre avec du canon.*
Die ſtad wierd drie dagen lang beſchoten. *La ville fut battue pendant trois jours.*
Beſchieten. Met geſchut bereiken. *Atteindre avec l'artillerie.*
Zijn geſchut kon het groote bolwerk niet beſchieten. *Son artillerie ne put atteindre le grand baſtion.*
Iemand met eerſcheuten beſchieten. *Faire quelque décharge de mouſquetterie* ou *de quelque autre artillerie à l'honneur de quelqu'un, lui faire une ſalve.*
Beſchieten. *w. w.* Met wagenſchot bekleeden. *Lambriſſer, revêtir d'un lambris, boiſer.*
Eenen muur beſchieten. *Revêtir une muraille d'un lambris.*
Gij zult uw oogmerk niet beſchieten. *Vous ne parviendrez pas à votre but.*
Beſchieten. *g. w.* Vorderen, voortgaan. *S'avancer.*
Dat werk beſchiet niet. *Cet ouvrage ne s'avance pas*, ou *traîne trop.*
Mijne oogen beſchieten van vaak. *Je ſuis accablé de ſommeil.*
BESCHIJNEN. *w. w.* Verligten. *Eclaircir, donner de la lumière* ou *de la clarté.*
De zon beſchijnt ons halfrond. *Le ſoleil éclaire notre hémiſphère.*
Beſchijning. z. v. *Illumination.*
‡BESCHIJTEN. *w. w.* Bekakken. *Embrener, remplir de merde.*
‡ Beſchijten. Bedriegen. *Tromper, duper.*
‡ Hij heeft mij leelijk beſcheeten. *Il m'a trompé vilainement.*
BESCHIK. z. g. Beſchikking, beſtel. *Direction, diſpoſition, gouvernement, conduite.*
Ergens 't beſchik over hebben. *Avoir la direction, la conduite, le maniment d'une affaire.*
‡ Beſchikal. *zie* Bemocial.
Beſchikken. *w. w.* Beſtellen. *Fournir, faire avoir.*
Ik zal u dat boek beſchikken. *Je vous fournirai ce livre-là.*
Beſchikken, regeeren. *Gouverner, diriger, avoir la direction*, ou *la diſpoſition de quelque choſe.*
Hij beſchikte dat gantſche werk. *Il gouverna toute cette affaire, il eut la diſpoſition, la conduite de toute cette affaire.*
Beſchikking. *zie* Beſchik.
BESCHILDEREN. *w. w.* Met ſchilderwerk vercieren. *Peindre, orner de peinture.*
Die kamer is rondom beſchilderd. *Cette chambre eſt toute peinte, ou eſt toute ornée de peinture.*
De ſneê van een boek beſchilderen. *Enioliver la tranche d'un livre.*
BESCHIMMELD. *Moiſi, chanci.*
Beſchimmeld brood. *Pain moiſi.*
Beſchimmeldheid. z. v. *zie* Beſchimmeling.
Beſchimmelen. *g. w.* Schimmelen. *Se moiſir, contracter de la moiſiſſure, devenir moiſi, moiſir, chancir.*
Het brood beſchimmelt door de vogtigheid. *L'humidité fait moiſir le pain.*
Beſchimmeling. z. v. Schimmeling. *Moiſiſſure, chanciſſure.*
BESCHIMPEN. *w. w.* Belagchen, beſpotten. *Piquer de paroles, brocarder, donner quelque brocard, railler, ſe moquer, draper, dauber.*
Beſchimper. z. m. Beſpotter. *Railleur, moqueur.*
Beſchimping. z. v. Beſpotting. *Brocard, paroles piquantes, raillerie.*
Beſchimpt. *d. w.* van Beſchimpen.
BESCHOFT. *oud. w. Qui a de belles manières.*
BESCHONKEN. *deelw.* Dronken. *Sou, ivre.*
Die man is heel beſchonken. *Cet homme eſt tout à fait ſou.*
Beſchonken. Met iets begiftigd of onthaald. *Régalé. zie* Beſchenken.

Digitized by Google

Beſchonkenheid. *z. v. Etat d'une perſonne ivre, ivreſſe.*
BESCHOOIJEN. Bier beſchooijen. *Fait négoce en bières étrangéres.*
Beſchooijer. *zie* Bierbeſchooijer.
BESCHOREN. *bijv. w.* Toegelegt. *Deſtiné, préparé, réſervé.*
Hem is een quaad lot beſchoren. *Sa deſtinée ſera malheureuſe; ſon deſtin ſera fâcheux; il a un mauvais ſort à attendre.*
Dat was hem van den Hemel beſchoren. *Cela lui étoit deſtiné du Ciel.*
Beſchoren. *d. w. zie* Beſchoren.
BESCHOT. *z. g.* Affchutzel. *Cloiſon, ſéparation de charpente.*
Beſchot Bekleedzel van eenen muur. *Lambris, revêtement de menuiſerie.*
Beſchoten. *deelw. Lambriſſé, boiſé.*
Een zolder die van onderen beſchoten is. *Plancher lambriſſé.*
BESCHOUWEN. *w. w.* Zien, aanſchouwen. *Contempler, regarder, voir.*
Gods heerlijkheid beſchouwen. *Contempler la gloire de Dieu.*
Beſchouwer. *z. m.* Aanſchouwer. *Contemplateur, celui qui contemple.*
Beſchouwing. *z. v.* Gezigt. *Contemplation, vue.*
Beſchouwſter. *z. v. Contemplatrice.*
Beſchouwd. *d. w. Contemplé, examiné, regardé.*
BESCHREDEN. *deelw. Enjambé, mis à califourchon. zie* Beſchrijden.
BESCHREIJELIJK. *bijv. w.* Dat te beſchreijen, of te beweenen is. *Déplorable, digne d'être déploré.*
Beſchreijen. *w. w.* Beweenen. *Pleurer, déplorer.*
De elende van den tijd beſchreijen. *Déplorer la miſére du tems.*
Zijne zonden beſchreijen. *Pleurer ſes pechés.*
Die zaak is te beſchreijen. *C'eſt une choſe déplorable.*
BESCHREVEN. *d. w.* In geſchrift geſteld. *Ecrit, mis* ou *couché par écrit. zie* Beſchrijven.
Gods beſchreven woord. *La Parole de Dieu écrite, la ſainte Ecriture.*
BESCHRIJDEN. *w. w.* Schrijdelings zitten met de beenen aan weerkanten. *Se mettre à califourchon, jambe deça jambe delà.*
Beſchrijden. Overſchrijden. Eene floot Beſchrijden. *Enjamber un foſſé.*
BESCRIJFFELIJK, *of* beſchrijvelijk. *bijv. w.* Dat men beſchrijven kan. *Ce que l'on peut décrire.*
Beſchrijven. *w. w. Décrire, faire la deſcription de quelque choſe.*
Iemands leven beſchrijven. *Ecrire l'hiſtoire,* ou *la vie de quelqu'un.*
De Waereld beſchrijven. *Faire la deſcription du Monde.*
Beſchrijven. In geſchrift ſtellen. *Ecrire, mettre en écrit.*
Ik zal dat verdrag laaten beſchrijven. *Je ferai mettre ce contract par écrit,* ou *je ferai écrire ce contract.*
Beſchrijven. Trekken. Eenen kring beſchrijven. *Décrire* ou *tracer un cercle.*
Beſchrijven. Dagvaarden. *Convoquer, ajourner,* ou *citer par écrit.*
De Staten zijn tegen den tienden deezer maand beſchreven. *Les Etats ſont convoqués pour le dixiéme de ce mois.*
Iemand ten Hove beſchrijven, *of* voor 't Hof dagvaarden. *Ajourner,* ou *citer quelqu'un devant la Cour.*
Beſchrijver. *z. m.* Een die iets beſchrijft. *Celui qui fait la deſcription de quelque choſe.*
Waereldbeſchrijver. *Cosmographe, celui qui fait la deſcription du Monde.*
Stambeſchrijver. *zie onder* Stam.
Beſchrijving. *z. v.* Verhaal. *Deſcription, rélation, récit.*
Beſchrijving van eenig land. *La deſcription de quelque pays.*
Beſchrijving. Bepaling. *Deſcription, définition.*
Maak eens eene beſchrijving van die zaak. *Faites-moi la deſcription,* ou *donnez-moi la définition de cette choſe.*
Beſchrijving der Waereld; Waereldbeſchrijving. *Coſmographie, deſcription du Monde.*
Beſchrijving der Aarde, of Aardbeſchrijving. *Géographie.*
Beſchrijving der Zee, of Zeebeſchrijving. *Hydrographie.*
Beſchrijving der Staten. *Convocation des Etats.*
Aardbeſchrijving. *zie onder* Aard.
Reisbeſchrijving. *zie onder* Reis.
‡ BESCHROBBEN. *w. w.* Doorneemen, doorſtrijken. *Reprimander, reprendre rudement, faire de rudes reprimandes. Laver la tête à quelqu'un.*
BESCHROMPELD. *zie* Gerimpeld.
BESCHROOMD. *bijv. w.* Bevreeſt, bezorgd. *Lâche, timide, qui n'a point de hardieſſe, craintif.*
In eene zaak beſchroomd zijn. *Etre timide, n'être point hardi dans une affaire.*
Beſchroomd. *bijw.* Met ſchroom en zorge. *Avec crainte, avec ſcrupule, avec inquiétude.*
Ergens beſchroomd in te werk gaan. *Faire une choſe avec crainte, avec ſcrupule,* ou *avec inquiétude.*
Beſchroomdelijk. *bijw. zie* Beſchroomd.
Beſchroomdheid. *z. v.* Bezorgdheid, kommer. *Crainte, timidité, inquiétude, ſcrupule.*
BESCHUIT. *z. v. end. w.* Tweebak. *Du biſcuit.*
Anijsbeſchuit.
Scheepsbeſchuit. *zie onder* Scheeps.
BESCHULDIGEN. *w. w.* Aanklaagen, betigten. *Accuſer, charger.*
Hij word van zwaare misdaaden beſchuldigd. *Il eſt accuſé* ou *chargé de grands crimes.*
Beſchuldigen, beſtraffen. *Blâmer.*
Iemand over eene zaak beſchuldigen. *Blâmer quelqu'un d'une choſe.*
Hij is daar over te beſchuldigen. *Il eſt à blâmer en cela.*
Beſchuldiger. *z. m.* Aanklager. *Accuſateur, délateur, celui qui accuſe.*
Beſchuldiging. *z. v.* Aanklaaging. *Accuſation, dénonciation.*
Beſchuldigſter. *z. v.* Aanklaagſter. *Accuſatrice, délatrice.*
Beſchuldigd. *deelw. Accuſé.*
BESCHUT. *zie* Beſchutzel.
Beſchut. *deelw. Défendu, protégé.*
Beſchutſel. *zie* Beſchutzel.
Beſchutten. *w. w.* Beſchermen. *Défendre, protéger, appuyer.*
Beſchutten. Dekken. *Mettre à couvert.*
Beſchutter. *zie* Beſchermer.
Beſchutter. Zekere jagthond. *Gardelière, eſpéce de chien de chaſſe.*
Beſchutting. *z. v.* Beſcherming. *Défenſe, protection.*
Beſchutsheer. *z. m.* Beſchermheer. *Défenſeur, protecteur, patron.*
Beſchutsvrouw. *zie* Schutsvrouw.
Beſchutzel. *zie* Affchutzel.

BESEF. *z. g.* Begrijp. *Idée, conception, compréhenſion.*
Beſeffelijk. *bijv. w. Concevable, compréhenſible.*
Beſeffen. *w. w.* Begrijpen, verſtaan. *Comprendre, concevoir, pénétrer, entendre.*
Eene zaak klaarlijk beſeffen. *Comprendre clairement une choſe, pénétrer le fond d'une affaire.*
Beſefling. *z. v. zie* Beſef.
Beſeft. *d. w. zie* Beſeffen.
‡ BESJE. *z. v.* Eene oude vrouw. *Une vieille, une vieille femme.*
‡ Besje. Grootmoeder. *Grand'mére.*
‡ Mijn zalige besje. *Feue ma grand'mére, ma grand'mére défunte.*
Toverbesje. *zie onder* Toveraar.
BESINGELEN. *zie* Omcingelen.
BESLAAGEN. *zie* Beſlagen.
BESLAAN. *w. w.* In goud *of* zilver beſlaan. *Enchaſſer en or ou en argent.*
Met goud beſlaan. *Couvrir de lames d'or.*
De paerden beſlaan. *Ferrer les chevaux, mettre des fers aux pieds des chevaux.*
Eene deur beſlaan. *Ferrer une porte, couvrir une porte de lames de fer.*
Eene piek beſlaan. *Ferrer une pique.*
Neſtelingen beſlaan. *Ferrer des aiguillettes.*
Met nagels *of* ſpijkers beſlaan. *Garnir de clous.*
Meel beſlaan; koeken mengen. *Détremper de la farine.*
Kalk beſlaan. *Gacher du plâtre,* ou *de la chaux, la détremper.*
Een boek beſlaan. *Garnir un livre d'or, d'argent,* ou *de léton.*
Eenen balk met ijzeren banden beſlaan. *Armer une poutre de bandes de fer.*
De zeilen beſlaan. *Ferler les voiles.*
In de boete beſlaan. *Mettre à l'amende.*
Plaats beſlaan. *Occuper,* ou *remplir de la place.*
Die boom beſlaat veel plaats. *Cet arbre tient* ou *occupe beaucoup de place.*
Beſlaan. Panden, vaſthouden. *Saiſir, arrêter.*
Men heeft al zijn goed beſlagen. *On a ſaiſi,* ou *arrêté tout ſon bien.*
* Beſlaan. Iemand beſlaan; iemand een koop toeſlaan. *Prendre quelqu'un au mot.*
Ik was al beſlagen eer ik het wiſt. *J'étois pris avant que je m'en appersuſſe.*
Beſlaan. *g. w.* Bezwalken. *S'obſcurcir par quelque vapeur, ſe ternir.*
BESLAAPEN. *zie* Beſlapen.
BESLABBEN. *w. w.* Zig beſlabben. *Répandre* ou *laiſſer tomber quelque choſe ſur ſes habits en mangeant, ſe ſalir.*
Beſlabberaar. *z. m. Celui qui répand, &c.*
Beſlabbering. *z. v. L'action de répandre, &c.*
Beſlabd. *d. w. zie* Beſlabben.
BESLAG. *z. g.* Boekbeſlag. *Garniture d'un livre.*
Beſlag van goud of zilver. *Garniture d'or* ou *d'argent.*
Beſlag, of ijzeren kokertje onder aan eene piek, of aan den laadſtok van eenen ſnaphaan of piſtool. *Douille.*
Beſlag van paerden. *Ferrement de chevaux.*
Beſlag van eenen draagband. *Garniture d'un baudrier.*
't Beſlag van een rad. *Bandages autour d'une roue.*
Beſlag, beſlommering. *Embarras, bagage*
Dat is te veel beſlag. *C'eſt trop d'embarras que cela: c'eſt trop de bagage.*
Beſlag. Mengzel van meel, enz. *Pâte; Mélange de farine avec de l'eau, farine détrempée, &c.*

Beſlag

Digitized by Google

Beslag. *Arrêt, saisie.*
't Beslag van de schepen duurt nog. *L'arrêt sur les vaisseaux continue encore.*
In beslag neemen. *Arrêter, mettre en arrêt, saisir.*
Beslagen. *d. w. Enchassé, ferré: Arrêté, détrempé.*
Beslagene paerden. *Chevaux ferrés.*
Beslagen kalk. *Du mortier, de la chaux détrempée avec du sable,* ou *du ciment, chaux gâchée.*
*Beslagen ten ijs komen; tot eene zaak wel voorbereid zijn. *Etre ferré a glace, être bien préparé à une affaire.*
Beslaglijn z. v. Bindzel, touw waar meede men iets bewoelt. *Lien, corde qui sert à lier & serrer quelque chose.*
BESLAPEN, beslaapen. *w. w.* Eene dogter beslaapen. *Coucher avec une fille.*
Beslapen, bezwangeren. *Engrosser.*
Mijn buurman heeft zijne meid beslapen. *Mon voisin a engrossé sa servante.*
Zig ergens op beslaapen; iets in zijn beraad neemen. *Prendre quelque tems pour délibérer sur une affaire, prendre quelque chose en déliberation, songer à une affaire.*
Dat bed is nog niet beslaapen. *On n'a point encore couché sur ce lit-là.*
Beslapen. *deelw.* van Beslaapen.
*BESLEEPEN. *zie* Doorsleepen, doortrapt.
BESLEGTEN. *w. w.* Vereffenen. *Vuider, régler, terminer.*
Een verschil beslegten, *of* bijleggen. *Accommoder, vuider, accorder, terminer un différend.*
Beslegt. *d. w.* van Beslegten.
Beslegting. *z. v. Accommodement.*
BESLIJKEN. *w. w.* Met slijk bemorssen. *Croter, remplir de boue,* ou *de crotes.*
Beslijkt. *d. w.* Vuil van slijk. *Crotè, rempli de boue,* ou *de crotes.*
De straaten zijn heel beslijkt. *Les rues sont fort sales,* ou *toutes couvertes de boue.*
BESLIJMD. *zie* Verslijmd.
BESLISSEN. *w. w. Juger, décider, ajuster un différend.*
Beslissing. *z. v. Jugement, décision.*
Beslist. *deelw. Jugé, décidé, ajusté.*
BESLOMMEREN. Zig beslommeren. *S'embarrasser, s'embrouiller, s'embourber.*
Beslommering. *z. v.* Omslag. *Embarras, embrouillement, tracas.*
Ik hou van geen beslommering. *Je n'aime point l'embarras,* ou *le tracas.*
Beslommerd. *deelw. Embarrassé, embrouillé.*
Een beslommerde boedel. *Une succession embrouillée.*
Beslommerd zitten. *Avoir ses biens chargés, être mal dans ses affaires.*
BESLOTEN. *d. w.* van Besluiten. Verzegeld. *Cacheté, fermé.*
Een besloten brief. *Une lettre cachetée, une lettre de cachet.*
Besloten. Belegerd. *Assiégé, entouré, environné, investi.*
De stad is maar aan eene kant besloten, *of* bezet. *La ville n'est investie que d'un côté.*
Besloten. Vastgesteld. *Arrêté, conclu, résolu, déterminé.*
Daar is besloten in den raad, dat enz. *On a arrêté,* ou *résolu dans le Conseil, que &c.*
Besloten, geslooten. *Clos, fermé.*
Eene beslotene kamer. *Une chambre close.*
Besloten nagt. *Nuit close.*
Beslotene *of* bemuurde steden. *Villes murées,* ou *environnées de murailles.*
Besloten tijd (wanneer de Roomsgezinden niet mogen trouwen.) *Tems d'abstinence de se marier dans l'Eglise Romaine.*
Beslotene jagt. *Tems durant lequel la chasse est défendue.*
Besloten water. *Eaux prises.*
Zo lang het besloten water blijft. *Tant que les eaux seront prises,* ou *gelées.*
BESLUIT. *z. g.* Opzet, voornemen. *Résolution, dessein.*
Wij namen een besluit om te vertrekken. *Nous résolûmes de partir, nous primes la résolution de partir.*
Ik heb mijn besluit al genomen. *J'ai déjà pris ma résolution.*
Besluit van den Raad. *Arrêt du Conseil.*
Gods eeuwig besluit. *Le decret éternel de Dieu.*
't Besluit. Slot. *Conclusion, fin.*
't Besluit van die gantsche reden, was, enz. *La fin,* ou *la conclusion de tout ce discours fut, &c.*
't Besluit van een vertoog, *of* van een werk. *La fin, épilogue d'une oraison,* ou *d'un ouvrage.*
Besluiten. *w. w.* Voorneemen. *Arrêter, conclurre, déterminer, résoudre.*
Besluiten. Vervatten, behelzen. *Contenir, renfermer.*
Besluiten. Eindigen. *Finir, conclurre.*
Besluiten. Oordeelen. *Juger, conclurre.*
Iets ergens uit besluiten, *of* uit afneemen. *Inférer, conclurre, tirer une conséquence,* ou *une conclusion de quelque chose.*
Waar uit ik besluite, dat enz. *D'où j'infère, que &c.*
Besluiten, omringen. *Environner, bloquer, investir.*
Besluiting. *zie* Belegering.
Besluitreden. *zie* Sluitreden.
BESMEEREN. *w. w.* Vuil en smeerig maaken. *Engraisser, salir avec de la graisse.*
Besmeeren. Bestrijken. *Graisser, oindre de graisse.*
Brood met boter besmeeren. *Etendre du beurre sur du pain.*
Besmeerd. *d. w. en bijv. w.* Vuil, smeerig. *Crasseux, sali de graisse, graissé, oint de graisse.*
Besmeering. *z. v.* Smeering. *Onction.*
BESMET. *d. w. en bijv. w.* Onrein, onzuiver. *Infecté, souillé, impur.*
Eene besmette plaats. *Lieu contagieux,* ou *infecté.*
Zij zijn allen met dat quaad besmet. *Ils ont tous la même maladie; ils sont tous infectés de ce mal.*
Besmettelijk. *bijv. w.* Dat besmet. *Contagieux.*
Besmettelijke ziekte. *Maladie contagieuse, mal contagieux.*
Besmettelijkheid. *z. v. Contagion. Infection, mal contagieux, souillure.*
Besmetten. *w. w.* Ontsteeken. *Infecter, gâter, salir, souiller.*
Een huis met eenige ziekte besmetten. *Infecter une maison de quelque mal.*
*Hij besmette 't land met die ketterije. *Il infecta le pays de cette hérésie.*
Besmetting. *z. v.* Ontsteeking. *Infection, contagion.*
*Besmetting, bevlekking, onreinigheid. *Souillure, tache, impureté.*
*De besmettingen der ziele. *Les souillures, les taches,* ou *les impuretés de l'ame.*
BESMEUREN. *w. w.* Bemorssen, besmullen. *Salir, tacher, gâter.*
Dat kleed ziet 'er heel besmeurd uit. *Cet habit est rempli de taches.*
Besmeurd. *d. w.* van Besmeuren.
BESMODDEN. *zie* Overslaan. *Maculer, parlant d'un livre qu'on bat pour le relier.*
BESMULLEN. *zie* Besmeuren.
BESNEDEN. *d. w. Circoncis. zie* Besnijden.
Een besnedene, een Jood. *Un circoncis, un Juif.*
Welbesneden. Welgemaakt. *Bien fait, bien façonné, bien taillé.*
Besneden van tronij zijn. *Avoir le visage bien taillé.*
Besnedendom. *z. g. digtkund. w.* Het Joodendom. *Les Juifs, la Nation Juive.*
BESNEEUWD. *bijv. w. Couvert de neige.*
BESNIJDEN. *w. w.* De voorhuid afsnijden. *Circoncire, couper le prépuce.*
Iets besnijden, of korter maaken. *Regner,* ou *couper quelque chose.*
Besnijdenis. *z. v. Circoncision.*
BESNOEID. *deelw. Retranché, diminué, rogné.*
Besnoeijen. *w. w.* Afsnoeijen. *Regner, couper.*
Geld besnoeijen. *Regner l'argent,* ou *la monnoye.*
*Besnoeijen. Verkleinen, verminderen. *Retrancher, diminuer.*
*Iemands vrijheid, of magt besnoeijen. *Diminuer la liberté,* ou *l'autorité de quelqu'un; retrancher quelque chose de sa liberté,* ou *de son autorité, lui rogner les ailes.*
De boomen besnoeijen. *zie* Snoeijen.
*Besnoeijing. *z. v.* Verkleining, vermindering. *Diminution, retranchement, action de rogner.*
Besnoeijing der boomen. *zie* Snoeijing.
BESNORKEN. *w. w.* Iemand besnorken. *Morguer* ou *braver quelqu'un.*
Besnorkt. *d. w. zie* Besnorken.
BESNOT. *bijv. w. Morveux, rempli de morve.*
Dat kind, of de neus van dat kind is altijd besnot. *Cet enfant-là a toujours le nez plein de morve.*
BESNUFFELEN. *zie* Doorsnuffelen.
BESPAAREN. *w. w.* Spaaren, te raade houden. *Epargner, ménager.*
Iemand bespaaren, met hem zagter omgaan als hij verdient. *Epargner quelqu'un, le traiter plus doucement qu'il ne mérite.*
Bespaaring. *z. v. Epargne*
Bespaard. *d. w. Epargné.*
BESPAT. *d. w.* van Bespatten.
Bespatten. *w. w.* Besprenkelen. *Faire rejaillir de l'eau,* ou *de la boue sur quelqu'un.*
BESPEKKEN. *w. w.* Eenig gevogelte bespekken. *Barder, couvrir de bandes de lard la volaille qu'on veut rotir.*
Bespekken. Met spek bestecken. *Larder.*
Bespekt. *d. w. zie* Bespekken.
BESPEURDER. *z. m. Auteur d'une découverte.*
Bespeuren. *w. w.* Zien, gewaar worden. *Reconnoître, remarquer.*
Naar ik bespeuren kan, zal die zaak wel uitvallen. *A ce que je puis remarquer, cette affaire doit avoir un bon succès.*
Bespeuring. *z. v. Découverte, remarque.*
Bespeurd. *d. w. Remarqué.*
Men bespeurd iets groots in dat Kind. *Cet enfant promet quelque chose de grand, on remarque en lui de la grandeur d'ame.*
BESPIED. *d. w.* van Bespieden.
Bespieden. *w. w.* Verspieden. *Epier, espionner, être aux aguets,* ou *aux écoutes.*
Iemands daaden bespieden. *Epier les actions de quelqu'un.*
Bespieder. *z. m.* Verspieder. *Espion, celui qui épie.*
Bespieding. *z. v.* Verspieding. *Action d'épier, espionnage.*

Digitized by Google

Beſpiedſter. *z. v. Eſpionne, celle qui épie.*
Beſpieſchip. *zie* Uitlegger.
Beſpietoren. *zie* Wagttoren.
BESPIEGELEN, (in den eigenlijken zin.) *zie* Spiegelen.
* Beſpiegelen. *w. w.* Met aandagt beſchouwen. *Contempler, conſidérer, regarder avec attention.*
* Beſpiegelende. *bijv. w. Contemplatif.*
* De beſpiegelende Godgeleerdheid. *La Théologie contemplative.*
* Beſpiegeling. *z. v.* Aandagtige beſchouwing. *Contemplation, action*, ou *attachement de l'eſprit, qui contemple quelque choſe, Théorie.*
Beſpiegeld. *d. w. zie* Beſpiegelen.
BESPIKKELD. *d. w.* van Beſpikkelen.
Beſpikkelen. *w. w.* Beſprenkelen. *Jaſper, peindre* ou *bigarrer de diverſes couleurs.*
Beſpikkeling. *z. v.* Spikkeling. *Moucheture, tavelure.*
BESPOGEN. *d. w. zie* Beſpuigen.
BESPOT. *d. w.* van Beſpotten.
Beſpottelijk. *bijv. w.* Belagchelijk. *Ridicule, digne de riſée, riſible.*
Beſpottelijkheid. *z. v. Le ridicule.*
Beſpotten. *w. w.* Belagchen. *Se moquer, ſe railler.*
Beſpotſter. *zie* Spotſter.
Beſpotter. *z. m.* Spotter, beſchimper. *Railleur, moqueur, rieur.*
Een beſpotter van de heilige dingen. *Un Impie, un profane, un homme qui ſe moque des choſes ſaintes.*
Beſpotting. *z. v.* Belagching. *Raillerie, moquerie.*
BESPOUWEN. *w. w.* Beſpuwen, beſpuigen. *Cracher contre quelqu'un.*
De Jooden beſpogen Chriſtus. *Les Juifs crachérent contre le Sauveur.*
Beſpouwd, *of* beſpogen. *d. w. Rempli de crachat.*
BESPRAAKT. *bijv. w.* Wel beſpraakt. *Eloquent, qui a le don de bien parler.*
Qualijk beſpraakt zijn. *Bégayer, bégaier en parlant.*
* Qualijk beſpraakt zijn; in een quaad gerugt zijn. *Avoir une mauvaiſe renommée, une méchante réputation.*
Beſpreeken. *w. w.* Bedingen. *Contracter, faire des conditions.*
Hij beſprak bij die handeling, dat, enz. *Il ſtipula par ce traité*, ou *par cette convention, que, &c.*
Eene plaats op eenen wagen, *of* in eene ſchuit beſpreeken. *Retenir une place dans un coche*, ou *dans un bateau.*
Bier beſpreeken. *Commander de la bière.*
Beſpreeken. Bij uiterſten wille maaken. *Léguer, donner*, ou *laiſſer par teſtament.*
Hij heeft mij honderd gulden 's jaars beſproken. *Il m'a légué cent francs par an.*
BESPREIDEN. *w. w. zie* Spreiden.
BESPREK. *z. g.* Bedongene voorwaarde. *Convention, accord.*
Met iemand in beſprek, *of* onderhandeling zijn. *Traiter avec quelqu'un.*
BESPRENGEN, *of* beſprenkelen. *w. w.* Beſprocijen. *Arroſer, aſperger.*
De Prieſter beſprengde het volk met het offerbloed. *Le Prêtre aſpergea le peuple du ſang de la victime.*
Vleeſch met zout beſprengen. *Saupoudrer la viande, jetter du ſel deſſus.*
Beſprenging. *z. v.* Beſprenkeling. *Aſperſion.*
De Doop geſchied nu met beſprenging. *Le Baptême ſe fait préſentement par aſperſion.*
Beſprengd, *of* beſprenkeld. *decl w. Arroſé, aſpergé.*
Beſprenkelen. *zie* Beſprengen.
BESPRINGEN. *w. w.* Aanvullen. *Aſſaillir, attaquer.*
Wij wierden door rovers beſprongen. *Nous fûmes attaqués par des voleurs.*
Eene ſtad beſpringen. *Attaquer une ville.*
Eene merrie van eenen hengſt laaten beſpringen. *Faire couvrir une cavalle par un étalon.*
Beſpringer. *z. m.* Belegeraar. *Aſſiégeant, aſſaillant.*
De beſpringers en verweerders *Les aſſiégeans & les aſſiégés.*
Beſpringing. *z. v.* Aanval. *Aſſaut, attaque.*
Beſpringing van eene ſtad. *Attaque d'une ville.*
BESPROEID. *d. w. zie* Beſprocijen.
Beſproeijen. *w. w.* Bevogtigen. *Arroſer, verſer* ou *répandre de l'eau avec un arroſoir.*
Eenen hof, of tuin beſproeijen. *Arroſer un jardin.*
De Tijberſtroom beſproeid de ſtad Romen. *Le Tibre arroſe la ville de Rome.*
Beſproeijing. *z. v.* Bevogtiging. *Arroſement, aſperſion.*
BESPRONGEN. *decl w. Aſſailli, attaqué.*
BESPROOKEN, *of* beſproken. *d. w. zie* Beſpreeken.
BESPUIGEN. *w. w. zie* Beſpouwen.
BESPUITEN. *w. w. zie* Spuiten.
BESPUWEN. *w. w. zie* Beſpouwen.
BEST, beſte. *bijv. w.* Van de boventrap of ſuperlativus van het bijv. w. *Gocd. Le meilleur.*
't Is de beſte man van de waereld. *C'eſt le meilleur homme du monde.*
Het beſte dat ik in hem vinde, is, enz. *Ce qui je trouve de meilleur en lui, eſt, &c.*
Het beſte deel. *La meilleure partie.*
De beſte zijde kiezen. *Prendre* ou *épouſer le meilleur parti.*
Zijn beſt doen. *Faire ſon poſſible, de ſon mieux, faire tous ſes efforts.*
Beſt, beter. *bijw. Mieux.*
't Is beſt t'huis te bliiven. *Il vaut mieux demeurer à la maiſon*, ou *au logis.*
Het gemeene beſt. *Le bien public; la République,*
Paaſchbeſt. *zie onder* Paaſch.
BESTAAKEN, *of* beſtaken. *w. w.* Met ſtaaken bezetten. *Echalaſſer, garnir d'échalas.*
Beſtaakt. *d. w. Garni*, ou *ſoutenu d'échalas.*
BESTAAN. *z. g.* Onderneming. *Entrepriſe.*
Dat is een ſtout beſtaan. *C'eſt une entrepriſe téméraire*, ou *une action bien hardie.*
Beſtaan. *w. w.* Onderneemen. *Entreprendre, ſe charger de faire quelque choſe.*
Hij is ſtout om iets te beſtaan. *Il eſt fort entreprenant, il eſt hardi à entreprendre quelque choſe.*
Hij beſtaat groote dingen. *Il entreprend de grandes choſes.*
Beſtaan. *g. w. Subſiſter, ſe maintenir.*
Van zijne goederen konnen beſtaan, *of* leeven. *Pouvoir vivre*, ou *ſubſiſter de ſon bien, avoir de quoi vivre* ou *ſubſiſter.*
Dat mag zoo niet beſtaan. *Cela ne doit pas être ainſi.*
Ik beſtaa zoo niet. *Ce n'eſt pas-là ma manière; je ne ſuis pas de cette humeur-là; je n'en agis pas ainſi.*
Wie kan tegen Gods geregtigheid beſtaan? *Qui peut ſubſiſter devant la juſtice de Dieu?*
Beſtaan. In wezen zijn. *Subſiſter, exiſter, être.*
't Lichaam kan buiten de ziel niet beſtaan. *Le corps ne peut point ſubſiſter ſans l'ame.*
Eene wijze van beſtaan. *Une manière*, ou *façon de ſubſiſter.*
Dat beſtaat in reden. *La raiſon le veut ainſi*, ou *dicte cela.*
Zijne rijkdommen beſtaan in landerijen. *Ses richeſſes conſiſtent en terres.*
Het leger beſtaat uit 40000 mannen. *L'armée eſt compoſée de 40000 hommes.*
Iemand beſtaan; van iemands maagſchap zijn. *Etre parent*, ou *allié de quelqu'un.*
Hij beſtaat mij zeer. *Il me touche de près, c'eſt mon proche parent.*
Hij beſtaat mij gantſch niet. *Il ne m'eſt rien, nous ne ſommes ni parens ni alliés.*
Hij kan met die verklaring beſtaan. *Cette déclaration lui ſuffit.*
Dat met iets anders beſtaan kan. *Compatible, qui ſe peut accorder.*
Dat met iets anders niet kan beſtaan. *Incompatible, qui ne peut s'accorder.*
De koude en de hitte konnen t'zamen niet beſtaan. *Le froid & le chaud ſont incompatibles.*
Nabeſtaande. *z. m. en v. Proche parent.*
Beſtaan. *d. w.* van Beſtaan.
Beſtaanlijkheid. *z. v.* (Een woord der Godgeleerdheid.) Zelfſtandigheid. *Exiſtence, manière d'exiſter.*
BESTAKEN. *zie* Beſtaaken.
BESTALLEN. *zie* Stallen.
BESTAND. *z. g.* Wapenſchorſſing. *Trêve, ſuſpenſion d'armes, armiſtice.*
Beſtand. *bijv. w. Suffiſant.*
Beſtand, bekwaam zijn om, enz. *Etre ſuffiſant pour, être capable de &c.*
Ik ben beſtand om mij tegen alle mijne wederſtrevers te handhaven. *Je me ſens capable, je ſuis en état*, ou *j'ai la force de me maintenir contre mes adverſaires.*
Beſtandig. *zie* Beſtendig.
BESTE. *zie* Beſt.
BESTEED. *d. w.* van Beſteeden.
Beſteeden. *w. w.* Verhuuren. *Mettre, engager en ſervice.*
Een jongen op een ambagt beſteeden. *Mettre un garçon chez un maître pour apprendre un métier.*
Een kind ſchool beſteeden. *Mettre un enfant à l'école.*
Iemand in de koſt beſteeden. *Mettre quelqu'un en penſion.*
Zijne dogter ten houwelijk beſteeden. *Marier ſa fille, la donner en mariage.*
Beſteeden. Uitgeven. *Employer, dépenſer.*
Hoe veel beſteed gij daar voor? *Combien avez-vous donné de cela? Combien vous coute cela?*
Beſteeden. Gebruiken. *Employer.*
Hij beſteed al zijnen tijd aan de leeroeffening. *Il donne*, ou *il employe tout ſon tems à l'étude.*
Alle zijne kragten beſteeden. *Employer toutes ſes forces, s'appliquer de toutes ſes forces.*
Iets wel of kwalijk beſteeden, of gebruiken. *Faire un bon* ou *un mauvais uſage de quelque choſe.*
Beſteeden, beſtellen, belaſten te maken. *Commander, donner à faire.*
Ik heb een jagtroer bij den laamaaker beſteed. *J'ai commandé un fuſil de chaſſe chez l'armurier.*
Beſteeding. *z. v.* Gebruik. *Uſage, emploi. zie* Beſteeden.

Beſteed-

Digitized by Google

Besteedster. z. v. Verhuurster van dienstboden. *Femme qui fait métier de trouver des servantes, des nourrices, &c. pour les mettre en condition* ou *en service. Entremetteuse.*

Besteekband. z. m. Strookje van een boek. *Tranche-file : terme de Relieur de livres.*

BESTEEKEN. w. w. Vercieren. *Orner, parer.* Met bloemen besteecken. *Orner de fleurs.*

* Iemand op zijnen geboorte dag besteeken. *Donner un bouquet à quelqu'un à son jour de naissance.*

* Eene zaak heimelijk besteeken. *Concerter secrettement une affaire.*

Den vijand besteeken, aanvallen. *Attaquer, assaillir l'ennemi.*

Besteecken. d. w. Overlegd. *Concerté, concertée.*

Dat is een besteeken werk. *C'est une affaire concertée.*

Besteeker. z. m. Besteeker van 't werk. *Directeur d'un ouvrage : Conducteur d'une affaire*, ou *d'une entreprise.*

BESTEELEN. w. w. Berooven. *Voler, dérober.*

Die meid heeft haare vrouw bestolen. *Cette servante a volé sa maîtresse.*

BESTEEVENEN. w. w. zeew. Den steeven ergens naar toe wenden. *Tourner la proue d'un vaisseau vers quelque endroit ; faire route.*

Wij besteevenden de Kaap. *Nous fîmes route vers le Cap : Nous revirâmes le bord vers le Cap.*

* Iets besteevenen; eene zaak overleggen. *Préméditer une chose, former quelque dessein.*

* Dat ik besteevend heb zal ik wel bezeilen. *Je toucherai bien au but que je me suis proposé.*

BESTEK. z. g. Ontwerp. *Projet, dessein, plan.*

Ergens een bestek van maaken. *Faire un dessein de quelque chose, faire le plan d'un ouvrage.*

Bestek van eenen stuurman. *Point* ou *pointage de pilote dans la carte.*

In groot bestek. *En grand.*

In klein bestek. *En petit.*

Dat huis is te klein van bestek. *Cette maison est trop petite.*

Het bestek van dien tuin is niet goed. *Ce jardin n'est pas bien ordonné*, ou *ménagé.*

BESTEKEN. *zie* Besteecken.

BESTEL. z. g. Bewind. *Soin, direction, conduite, ordonnance.*

Ergens 't bestel over hebben. *Avoir la direction d'une chose.*

Bestel, zeker slag van gekruide tweebak, of beschuit, dat men in zoetemelk kookt. *Sorte de biscuit épicé qu'on fait tremper & bouillir dans du lait.*

BESTELEN. *zie* Besteelen.

BESTELLEN. w. w. Beschikken. *Ordonner, régler.*

Ik zal dat alles wel bestellen. *Je réglerai bien, j'ordonnerai bien tout cela.*

Bestellen. Brengen. *Porter.*

Hebt gij dat al besteld aan mijnen Heere? *Avez-vous porté cela chez Monsieur?*

Eenen brief aan iemand bestellen. *Porter une lettre à quelqu'un, délivrer une lettre à son adresse.*

Eenen brief aan den post bestellen. *Mettre une lettre à la poste.*

Bestellen, besteeden, te maken geven. *Commander, donner à faire.*

Dien man is veel werks besteld. *On a commandé beaucoup d'ouvrage à cet homme-là.*

Iemand school bestellen. *Mettre quelqu'un à l'école.*

Iemand op een handwerk bestellen. *Mettre quelqu'un à un métier.*

Bestellen. Beschikken, bezorgen. *Fournir, procurer.*

Bestel mij dat boek. *Procurez-moi ce livre-là.*

‡ Men heeft mij daar een werkje besteld. *On m'a fait-là une affaire : on m'a-là joué un vilain tour.*

‡ Hij is fraai besteld! hij ziet 'er mooi uit! *Ah! la belle mine! ah! qu'il est bien accommodé!*

Besteller. z. m. Bestelder, briefdrager. *Porteur de lettres.*

Bestelling. *zie* Bestel, bewind.

Bestelster. z. v. Briefdraagster. *Porteuse de lettres.*

Besteld. d. w. Aanbesteed. *Ordonné, commandé.*

Besteldwerk. *Ouvrage de commande*, ou *que l'on donne à faire à quelqu'un.*

BESTEMMEN. w. w. Beraamen, vaststellen. *Constituer, fixer, concerter, arrêter.*

Tijd bestemmen om iets te doen *Destiner*, ou *fixer un tems pour faire quelque chose.*

Bestemd. d. w. Vastgesteld. *Ordonné, résolu, destiné, fixé, établi, stipulé.*

Een bestemde dag. *Un jour arrêté.*

Eene bestemde plaats. *Un lieu destiné, un rendez-vous.*

‡ BESTEMOEDER. z. v. Bestemoêr, grootmoeder. *Grand'mère.*

‡ Bestemoêr. Eene oude vrouw. *Une vieille, une vieille femme.*

BESTEN. Ten besten, *als* Iets ten besten geeven. *Donner pour boire.*

Hij gaf hun 20 guldens ten besten. *Il leur donna 20 francs pour boire.*

Die Gezant gaf het overschot van den maaltijd aan het volk ten besten. *Cet Ambassadeur abandonna les restes du repas au peuple.*

Voor iemand ten besten spreeken. *Parler en faveur de quelqu'un.*

Iets ten besten neemen of ten besten duiden. *Prendre en bonne part.*

Tot uwen besten; tot uwen dienst. *A votre service.*

Daar is voor u niet ten besten. *Il n'y a rien à faire* ou *à frire pour vous.*

Alles wat ik heb is tot uwen besten. *Tout ce que j'ai est à votre service*, ou *à votre disposition ; vous pouvez disposer de tout ce que j'ai.*

BESTENDIG. *bijv. w.* Vast, duurzaam. *Durable, stable, ce qui peut durer & subsister longtems, solide.*

Dat is geen bestendig werk. *Cet ouvrage n'est pas de durée*, ou *ne durera pas longtems.*

Eene bestendige vrede. *Une paix solide, durable, ferme, stable.*

Bestendig. Standvastig. *Constant, immuable, ferme.*

Die man is niet bestendig in zijn voornemen. *Cet homme n'est point ferme dans ses desseins*, ou *n'a point de fermeté dans ses résolutions ; il tourne à tous vents.*

't Weêr is niet bestendig. *Le tems est variable.*

Bestendigheid. z. v. Vastigheid. *Durée, stabilité.*

Bestendigheid. Standvastigheid. *Constance, fermeté, solidité.*

Bij 't vrouwvolk is geen bestendigheid. *Les femmes sont changeantes, le sexe est variable.*

‡ Eene bestendige vrouw is een vogel dien men nooit gezien heeft. *Une femme constante est un oiseau que l'on n'a jamais vu.*

Bestendiging. z. v. Bevestiging. *Affermissement, établissement.*

Tot bestendiging van zijn geluk. *Pour établir*, ou *pour affermir son bonheur*, ou *sa fortune.*

Bestendiglijk. *bijw.* Onveranderlijk. *Constamment, avec fermeté.*

Bestendiglijk in eene zaak volharden. *Persévérer dans une affaire, y persister avec fermeté.*

BESTERVEN. w. w. Door eenig toeval sterven. *Mourir de quelque accident.*

Hij zal dien val besterven. *Il mourra de cette chute.*

Hij zal het besterven. *Il en mourra.*

Besterven. g. w. Als : Het vleesch laaten besterven. *Mortifier la viande.*

Besterven, word ook van verwen gezegd.

De verw begint alrede te besterven. *La couleur commence déjà à se sécher.*

De muuren van een nieuw gebouw moeten besterven, eer men de kamers behange. *Les murailles d'un nouveau bâtiment doivent être sechées avant que d'en tapisser les chambres*, ou *d'y mettre des tentures.*

Besterven. Bleek worden. *Pâlir, blémir, devenir pâle*, ou *bléme.*

Zij besterven als dooden. *Ils devinrent pâles*, ou *ils pâlirent comme des morts.*

‡ BESTEVAAR. Bestevader. z. m. Grootvader. *Grand-Père.*

‡ Bestevaâr. z. m. Een oud man. *Un vieillard.*

BESTEVENEN. *zie* Besteevenen.

BESTIAAL. z. g. *zie* Beestiaal.

BESTIER. z. g. Bewind, regeering. *Direction, administration, gouvernement, commandement.*

't Bestier over eene zaak hebben. *Avoir la direction d'une affaire, avoir le gouvernement d'une chose, gouverner*, ou *diriger une affaire.*

Rijksbestier. Scheepsbestier.

Staatsbestier. *zie onder* Rijk, enz.

Bestierd. d. w. van Bestieren.

Bestierder. z. m. Regeerder. *Directeur, Gouverneur, Administrateur.*

Bestieren. w. w. Regeeren. *Gouverner, régir, administrer.*

Zig wel bestieren. *Se comporter bien, avoir un bon comportement, une bonne conduite.*

Bestiering. z. v. Regeering. *Gouvernement, commandement, administration, direction.*

Bestierster. z. v. Regeerster. *Gouvernante, Administratrice, Régente.*

BESTIPT. *zie* Stip.

Bestiptelijk. *zie* Stiptelijk.

Bestolling. *zie* Stolling.

BESTOOKEN, *of* bestoken. w. w. Bespringen. *Attaquer, assaillir.*

De vijanden in hunne legerplaats bestooken. *Attaquer les ennemis dans leur camp.*

BESTOOKEN. d. w. van Besteeken.

BESTOOKING. z. v. Bespringing, aanval. *Attaque, assaut.*

Bestookt. d. w. van Bestooken. *zie* Bestooken.

BESTOOLEN, *of* bestolen. *deelw. Volé*

Hij is van de nagt bestoolen. *Il a été volé cette nuit.*

BESTORMEN. w. w. Aanvallen. *Attaquer, assaillir, donner un assaut.*

De stad wierd bestormd. *On donna l'assaut à la ville.*

‡ Bestormen, onverwagt aanvallen. *Surprendre, venir voir à l'improviste.*

‡ Zij

Digitized by Google

‡ Zij quamen mij in mijne kamer beſtormen. *Ils vinrent me ſurprendre dans ma chambre; ils m'y vinrent rendre une viſite à l'improviſte.*
Beſtormer. *z. m.* Bevegter. *Aſſaillant, attaquant.*
Beſtorming. *z. v.* Bevegting. *Attaque, aſſaut.*
Beſtormd. *d. w.* van Beſtormen.

BESTORTEN. *w. w.* Beplengen. *Mouiller, verſer de l'eau ſur quelque choſe.*
De vloer is heel beſtort. *Le pavé eſt tout mouillé.*

BESTORVEN. *bijv. w.* Wiens vader en moeder overleeden zijn. *Qui n'a ni père ni mére.*
Eene beſtorvene dogter. *Une fille, qui n'a ni pere ni mére,* ou *dont le pére & la mére ſont morts.*
Beſtorven. *deelw. zie* Beſterven.

BESTOVEN. *d. w.* van Beſtuiven. Met ſtof bedekt. *Poudreux, couvert* ou *rempli de poudre,* ou *de pouſſiére.*
‡ Beſtoven. Beſchonken, dronken. *Sou, ivre*

BESTRAALD. *d. w. zie* Beſtralen.
Beſtraalen. *zie* Beſtralen.

BESTRAAT. *d. w.* van Beſtraten. *zie* Beſtraten.
Beſtraaten. *w. w. zie* **Beſtraten.**

BESTRAFFELIJK. *bijv. w.* Wraakbaar *Réprébenſible, blamable.*
Beſtraffen. *w. w.* Berispen, wraaken. *Reprendre, reprimander, corriger.*
Zijn vader beſtrafte hem hardelijk. *Son pére le reprimanda rudement,* ou *lui fit de rudes reprimandes.*
Beſtraffer. *z. m.* Berisper. *Critique, cenſeur, qui reprimande.*
Beſtraffing. *z. v.* Berisping. *Reprimande, correction, cenſure.*
Eene ontijdige beſtraffing. *Une reprimande mal à propos,* ou *à contre-tems.*
Beſtraft. *deelw. Reprimandé, cenſuré.*

BESTRALEN. *w. w.* Beſtraalen, beſchijnen. *Eclairer, jetter des rayons.*
De zon beſtraalt het Aardrijk. *Le ſoleil éclaire la Terre,* ou *répand ſes rayons ſur la Terre.*
* God beſtraalt ons met zijne genade. *Dieu nous éclaire de ſa grace.*
Beſtraling. *z. v.* Beſchijning. *Rayonnement, l'action d'éclairer.*

BESTRATEN. *w. w.* Beſtraaten, met eene ſtraat leggen. *Paver, paver une rue.*
Beſtraat. *d. w. Pavé.*
Een beſtraate weg, *of* ſtraatweg. *Un chemin pavé.*

BESTREEDEN. *deelw. Attaqué, aſſailli.*

BESTREEKEN. *deelw. zie* Beſtrijken.

BESTRIJDEN. *w. w.* Bevegten. *Attaquer, aſſaillir, combattre.*
Beſtrijden. Aanvegten. *Attaquer, tenter.*
Van den duivel beſtreden worden. *Etre tenté du diable.*
Beſtrijder. *z. m.* Bevegter. *Ennemi, aſſaillant.*
Beſtrijder. Aanvegter. *Tentateur, agreſſeur.*
Beſtrijding. *z. v.* Bevegting. *Attaque, aſſaut, tentation.*

BESTRIJKEN. *w. w. Enduire, crépir.*
Met kalk, *of* met pik beſtrijken. *Enduire de poix, de plâtre,* ou *de chaux.*
Met honing beſtrijken. *Frotter de miel.*
Eenen muur beſtrijken. *Crépir un mur.*
Beſtrijken, een woord der Veſtingbouwkunde. *Défendre, enfiler.*
Drie ſtukken geſchut beſtroeken de voorzijde van dit bolwerk. *Trois piéces de canon défendoient la face de ce baſtion.*
De loopgraven beſtrijken. *Enfiler la tranchée, la nettoyer.*
Met zalf beſtrijken. *Oindre.*

BESTRIKKEN, in eenen ſtrik vangen. *Prendre dans des lacs, des piéges.*
Beſtrikt. *d. w. zie* Beſtrikken.

BESTRIKT. *bijw. Garni, couvert de rubans.*

BESTROOID. *d. w. zie* Beſtrooijen.
Beſtrooijen. *w. w. Joncher, épandre, parſemer.*
Eene zaal met groente en bloemen beſtrooijen. *Joncher* ou *parſemer une ſale de verdure & de fleurs.*
Beſtrooijing. *z. v. Jonchée.*

BESTRUIFD. *d. w. zie* Beſtruiven.
‡ Beſtruiven. *w. w.* Bekakken. *Embrener, remplir de merde.*
‡ Beſtruiven. Bedriegen. *Tromper, duper.*
‡ Eene dogter beſtruiven, *of* met kind maaken. *Engroſſer une fille, faire un enfant à une fille.*

BESTUIVEN. *w. w. en g. w.* Met ſtof bedekken, *of* bedekt worden. *Couvrir,* ou *remplir de pouſſiére, être couvert de pouſſiére.*
Mijn kleed is heel beſtoven. *Mon habit eſt plein de pouſſiére.*

BESTURVEN. *zie* Beſterven.

BESTUUR. *z. g.* Beſtier, bewind. *Conduite, direction. zie* Beſtier.
Beſtuuren. *w. w.* Beſtieren. *Diriger, conduire, avoir la conduite,* ou *la direction.*

BESTUWEN. Verzellen, omringen. *Accompagner, environner.*
Beſtuwd. *deelw. Environné, accompagné.*
Een Koning beſtuwd met zijne wagten. *Un Roi accompagné de ſes Gardes.*
Diana beſtuwd met ſterren. *Diane environnée d'étoiles.*

B E T.

BET *voor* Elizabeth, vrouwe naam. *Babet* pour *Elizabeth, nom de femme.*

BET. *bijv. w.* (een ſlegt woord.) *zie* Beter.
Bet-overgrootvader (een laag woord.) *Triſaieul.*

BETAALD. *deelw.* Voldaan. *Payé, ſatisfait.*
Betaalder. *z. m.* Een die iets betaalt. *Payeur, celui qui paye.*
Een goed, *of* quaad betaalder. *Un bon,* ou *méchant payeur.*
Betaalen, *of* betalen. *w. w.* Voldoen. *Payer, ſatisfaire, acquiter, s'acquiter.*
Zijne ſchulden betaalen. *Payer ſes dettes.*
De boeten betaalen. *Payer l'amende.*
Zijn gelag betaalen. *Payer ſon écot.*
* Betaalen. Vergelden. Betaald zetten. *Payer, rendre la pareille.*
Ik zal 't hem vroeg *of* laat betaalen. *Je le lui revaudrai,* ou *il me le payera tôt ou tard.*
‡ 't Gelag, of de ballen moeten betaalen. *Spreekw. Payer la folle enchére, payer les pots caſſés.*
Betaaler. *z. m. zie* Betaalder.
Betaaling. *z. v.* Voldoening van eenige ſchuld. *Payement, ce que l'on donne pour acquiter une dette.*
Iets tot betaaling geeven. *Donner quelque choſe en payement.*
* Betaaling. *z. v.* Vergelding. *Payement, vengeance.*
Betaalsheer. *z. m.* Betaalder van 't krijgsvolk. *Tréſorier, Officier qui fait les dépenſes de la guerre, & qui paye les troupes.*
Betaalmeeſter. *zie* Betaalsheer.
Betaalſter. *z. v.* Eene vrouw die iets betaalt. *Payeuſe, celle qui paye.*

BETAAMD. *zie* Betamen.
Betaamelijk, *of* betamelijk. *bijv. w.* Gevoegzaam. *Convenable, qui convient, bienſéant, décent.*
Dat is eene betamelijke zaak. *C'eſt une choſe convenable, c'eſt une choſe qui convient,* ou *décente.*
Betamelijk. *bijw.* Op eene behoorlijke wijze. *Convenablement, d'une maniére convenable, comme il faut.*
Betamelijk zijn, betaamen. *Convenir, être convenable.*
't Is niet betamelijk zoo te ſpreeken. *Il n'eſt pas convenable de parler ainſi*
Betamelijkheid. *z. v.* Redelijkheid. *Equité, juſtice.*
Wat betamelijkheid *of* reden ſteekt daar in? *Quelle équité,* ou *quelle juſtice y a-t-il en cela?*
Betamen. *w. w.* Betaamen, voegen, paſſen. *Convenir, être convenable, être du devoir de quelqu'un.*
't Betaamt geen vrouw haaren man te gebieden. *Il ſied mal à une femme de commander à ſon mari.*
't Betaamde hem mij eerſt te zien. *C'étoit à lui de me voir le premier.*
Doe gelijk het betaamt. *Faites ce qui eſt de raiſon,* ou *convenable.*

BETAST. *d. w. zie* Betaſten.
Betaſten. *w. w.* Bevoelen. *Fouiller, tâter, patiner.*
Betaſt mij vrij. *Fouillez-moi.*
Betaſting. *z. v.* Bevoeling. *Attouchement, maniment, l'action de patiner.*

BETE, zeker hof-kruid. *zie* Beet.

BETEEREN. *w. w.* Met teer beſmeeren. *Goudronner, poiſſer, enduire de poix,* ou *de goudron.*
Beteerd. *d. w.* Geteerd. *Goudronné, poiſſé.*
Een nieuw beteerd ſchip. *Un vaiſſeau nouvellement goudronné.*

BETEGENEN, ontmoeten, bij Hooft en andere Schrijveren. *Rencontrer.*

BETEKENEN. *zie* Beteekenen.

Beteekenen, *of* betekenen. *w. w.* Beduiden. *Signifier, marquer, donner à connoitre.*
Dat woord beteekent wat anders. *Ce mot ſignifie quelque autre choſe.*
Dat beteekent niet veel goeds. *Cela ne ſignifie,* ou *ne préſage rien de bon; ce n'eſt pas une bonne marque.*
Beteekenis. *z. v.* Beduidenis. *Signification, marque.*
Eene eigenlijke, *of* eene oneigenlijke betekenis. *Une ſignification propre,* ou *impropre.*
Beteekend. *d. w. Marqué, ſignifié.*
Het teken word in de H. Schrift dikwils genomen voor de betekende zaak. *Le ſigne ſe prend ſouvent dans la Sainte Ecriture pour la choſe ſignifiée.*

BETEMMEN. *w. w.* Beteugelen, bedwingen. *Dompter, contraindre.*
Dat paerd is niet te betemmen. *Ce cheval eſt indomptable.*
Betemming. *z. v. L'action de dompter un animal féroce, d'apprivoiſer une béte ſauvage.*
Betemd. *d. w. zie* Betemmen.

BETER, beteren, enz. *zie* Beeter, beeteren, enz.
Beterhand. *zie* Beeterſchap.

BETEUGELEN. *w. w.* Intoomen, bedwingen. *Brider, tenir en bride, reprimer, dompter.*
Een paerd beteugelen. *Tenir un cheval en bride, le dompter.*

Iemands

Digitized by Google

Iemands trotsheid beteugelen. *Reprimer l'arrogance de quelqu'un.*
Zijne hartstogten beteugelen. *Brider*, ou *dompter ſes paſſions.*
Beteugeling. *z. v.* Intooming. *Contrainte*, *force.*
Beteugeld. *d. w. zie* Beteugelen
BETEUNIE-BLOEM. *z. v. Primevére*, *ſorte de fleur qui fleurit ſur la fin de février.*
‡BETEUTERD. *d. w.* Ontſteld. *Confus*, *embarraſſé*, *troublé.*
Beteuteren. *w. w.* Ontſtellen, bevreesd of verlegen maaken. *Troubler*, *intimider*, *rendre confus.*
BETJE. *z. g.* Vrouwe naam. *Babet*, *nom de femme.*
BETIGT. *d. w. zie* Betigten.
Betigten. *w. w.* Beſchuldigen. *Accuſer*, *déférer*, *charger.*
Men betigt hem met veele ſchelmſtukken. *On l'accuſe de bien des crimes.*
Betigter. *z. m.* Beſchuldiger. *Accuſateur*, *celui qui accuſe.*
Betigting. *z. v.* Beſchuldiging. *Accuſation.*
Dat is eene valſche betigting. *C'eſt une fauſſe accuſation.*
Betigſter. *z. v. Accuſatrice.*
‡BETIJEN. *g. w.* Iemand laaten betijen *of* begaan. *Laiſſer faire quelqu'un.*
‡ Laat hem betijen, hij zal 't wel maaken. *Laiſſez-le faire*, *il s'en acquitera bien.*
BETIJGEN. *zie* Betigten.
BETIJTELD. *d. w.* van Betijtelen.
Betijtelen. *w. w.* Eenen tijtel geeven, benoemen. *Intituler.*
BETIMMEREN. *w. w.* Bebouwen. *Bâtir*, *remplir de bâtimens.*
Eene ledige plaats betimmeren. *Remplir de bâtimens un eſpace vuide.*
De ſtad word overal betimmerd. *On bâtit à force dans la ville.*
Iemands ligt betimmeren. *Oter le jour*, ou *la lumiére à quelqu'un par un bâtiment*, ou *par un mur qu'on fait bâtir.*
*Iemands ligt betimmeren; iemand ergens in overtreffen. *Exceller par deſſus quelqu'un*, *effacer quelqu'un.*
Betimmering. *z. v.* Bebouwing. *Conſtruction de bâtimens*, *l'action de remplir de bâtimens.*
Betimmerd. *d. w. zie* Betimmeren.
BETONIE. *ond. w.* Nieskruid. *Bétoine*, *herbe qu'on réduit en poudre pour la prendre par le nez.*
Betonie-bloem. *zie* Beteunie-bloem.
BETOOGEN, *of* betogen. *w. w.* Klaarlijk bewijzen. *Démontrer*, *faire voir clairement.*
Betooging. *z. v.* Klaar bewijs. *Démonſtration*, *preuve claire & évidente.*
De wiskonſtige betoogingen van Descartes. *Les démonſtrations mathématiques de Deſcartes.*
Betoogd. *d. w. zie* Betoogen.
BETOOMEN, *of* betomen. *zie* Beteugelen.
BETOONEN, *of* betonen. *w. w.* Bewijzen. *Prouver*, *faire voir*, *démontrer.*
Betoning. *z. v.* Bewijs. *Preuve*, *démonſtration.*
Tot betoning van zijne onſchuld. *Pour faire voir*, *prouver*, ou *juſtifier ſon innocence.*
Betoond. *d. w. zie* Betoonen.
BETOOVEREN, *of* betoveren. *w. w. Enchanter*, *enſorceler.*
Dat kind is betoverd. *Cet enfant eſt enſorcelé.*
* Betoveren. Verlokken. *Enchanter*, *charmer*, *ravir.*
* Zij betovert de minnaars door haare liſt. *Elle enchante ſes amans par ſon adreſſe.*
* Betoverende oogen. *Yeux charmans*, ou *enchantés.*
Betoveraar. *zie* Toveraar.
Betovering. *z. v.* Toverije. *Sorcellerie*, *ſortilége*, *enchantement.*
* De betoveringen der waereld. *Les enchantemens du monde.*
Betoverd. *zie* Betoveren.
BETRAAND. *d. w.* Met traanen beſproeid. *Eploré*, *tout en pleurs*, *mouillé de larmes.*
Zijne wangen zijn heel betraand. *Il a les joues couvertes de larmes.*
Betraanen, *of* betranen. *w. w. Mouiller* ou *baigner de larmes.*
BETRAGT. *d. w. zie* Betragten.
Betragten. *w. w.* Doen, in 't werk ſtellen. *Faire*, *pratiquer*, *mettre en uſage*, ou *en pratique.*
Zijnen pligt betragten. *Faire ſon devoir*, *s'acquiter de ſon devoir.*
Zijne eer en zijnen eed betragten. *Satisfaire à ſon honneur & à ſon ſerment.*
De deugd betragten. *Pratiquer*, ou *exercer la vertu*, *s'attacher à la pratique de la vertu.*
Betragting. *z. v.* Oeffening. *Pratique*, *exercice.*
De betragting van deugd en Godvrugtigheid. *La pratique de la vertu & de la pieté.*
BETRALIEN, met traliën voorzien. *Griller*, *munir de grilles.*
Betralied. *d. w. zie* Betraliën.
BETRANEN. *zie* Betraanen.
BETRAPPELEN. *w. w.* Betreeden. *Fouler*, ou *applanir avec les pieds.*
Betrappeld. *d. w. zie* Betrappelen.
BETRAPPEN, *w. w.* Agterhaalen. *Attraper*, *ſurprendre*
Iemand op de daad betrappen. *Prendre quelqu'un ſur le fait.*
Ik zal hem wel betrappen. *Je l'attraperai bien.*
Betrapt. *d. w. zie* Betrappen.
BETREDEN *of* Betreeden, *w. w.* Bewandelen. *Marcher dans* ou *ſur*, *&c.*
*Hij heeft den regten weg niet betreeden. *Il s'eſt écarté du vrai chemin.*
Betreeden. *d. w. Foulé.*
Een betreeden weg. *Un chemin battu.*
Die weg word weinig betreeden. *Ce chemin n'eſt guéres fréquenté.*
BETREFFEN. *w. w.* Aangaan. *Regarder*, *toucher*, *concerner.*
Wat die zaak betreft. *Pour ce qui eſt de cette affaire*, *pour ce qui regarde* ou *concerne cette affaire.*
Het betreft hier uwe eer en uw leven. *Il s'agit ici de votre honneur & de votre vie.*
Het betrof den gantſchen welſtand van den Staat. *Il s'agiſſoit de l'entiére conſervation de l'Etat.*
BETREK. *z. g.* Betrek van 't vonnis op hooger Regtbank. *Appel*, *appellation*, *recours au juge ſupérieur.*
Betrekkelijk. *bijv. w. Rélatif.*
Betrekken. *w. w.* Iemand in 't regt betrekken. *Citer quelqu'un en juſtice.*
Iemand betrekken. *Tirer ſur quelqu'un*; *faire des lettres de change à ſa charge.*
Iemand in eene zaak betrekken. *Embarquer*, *embarraſſer quelqu'un dans une affaire.*
* Ergens toe betrekken. *Appliquer à quelque choſe.*
* Die Schriftuurplaats word daar qualijk toe betrokken. *Ce paſſage de l'Ecriture eſt mal appliqué à cela.*
De winterlegering betrekken; in de winterquartieren gaan. *Prendre les quartiers d'hiver*, *ſe mettre en quartier d'hiver.*
‡ Betrekken. *Duper*, *tromper.*
‡ Hij zogt mij te betrekken. *Son deſſein étoit de me tromper.*
Betrekken. *g. w.* Bewolken. (Dit word van de lugt gezegd.) *S'obſcurcir*, *ſe couvrir de nuages.*
De lugt betrekt. *Le ciel s'obſcurcit*, ou *ſe couvre de nuages.*
Betrekking. *z. v. Rélation. zie* Betrekken.
BETREUREN. *w. w.* Beweenen. *Pleurer*, *plaindre*, *déplorer.*
Zij betreurt haars mans dood nog. *Elle pleure encore la mort de ſon mari.*
Betreuring. *z. v.* Beweening. *Plainte*, *pleurs.*
Betreurlijk. *zie* Beklaaglijk.
Betreurd. *d. w. zie* Betreuren.
BETRIPPELEN. *zie* Betrappelen.
BETROFFEN. *d. w. zie* Betreffen.
BETROKKEN. *deelw. zie* Betrekken.
BETROMPEN. *zie* Bedriegen.
BETROUWD. *d. w. zie* Betrouwen.
Betrouwen. *z. g.* Hoop, vertrouwen. *Confiance*, *eſpérance*, *eſpoir.*
Al zijn betrouwen op God ſtellen. *Mettre toute ſon eſpérance* ou *toute ſa confiance en Dieu*, *ſe répoſer entiérement ſur Dieu.*
Betrouwen. *w. w.* Toevertrouwen. *Se fier*, *ſe confier.*
Een ſchelm is niet te betrouwen. *On ne doit pas ſe fier à un fripon.*
Betrouw hem niet te veel. *Ne vous fiez pas trop à lui.*
Iemand eene zaak betrouwen of overgeeven. *Confier une choſe à quelqu'un*, *ſe repoſer ſur quelqu'un d'une affaire.*
Men moet zig op niemand betrouwen. *On ne doit faire fond ſur perſonne.*
BETTEN. *w. w. wondbeeld. w.* Vogtig maaken. *Humecter avec une éponge*; *&c. boſſiner.*
BETTJE, vrouwe naam. *zie* Bet.
BETUIGD. *d. w. zie* Betuigen.
Betuigen. *w. w.* Verzekeren, verklaaren. *Témoigner*, *déclarer*, *proteſter.*
Ik betuige voor God. *Je proteſte*, ou *je déclare devant Dieu.*
Ik kan betuigen dat ik onſchuldig ben. *Je puis déclarer que je ſuis innocent*; *je puis proteſter que je ne ſuis point coupable.*
Ik verkeer gaern met die geenen die mij vriendſchap betuigen. *Je fréquente volontiers ceux qui me témoignent de l'amitié.*
Betuiging. *z. v.* Verzekering, verklaring. *Témoignage*, *déclaration*, *proteſtation.*
BETUINEN. *w. w.* Met eenen tuin beſluiten. *Enfermer*, ou *environner d'une haye.*
Betuining. *z. v.* Heining. *Clôture*, *haye.*
Betuind. *d. w. zie* Betuinen.
BETUWE. *z. v.* Zekere landſtreek van Gelderland. *Betuwe*, *Betau*, *contrée de Gueldre.*
BETWEETER. *z. m.* Schoolzwetzer. Wijsneus. Wijshoofd. *Pédant.*
BETWIST. *d. w. zie* Betwiſten.
Betwiſtbaar. *bijv. w.* Betwiſtelijk. *Diſputable*, *conteſtable*, *ce dont on peut diſputer.*
Betwiſtelijk. *bijv. w. zie* Betwiſtbaar.
Betwiſten. *w. w.* Ergens over twiſten. *Diſputer*, *conteſter*, *débattre.*
Die zaak wierd ſterk betwiſt. *Cette affaire fut fort débattue*, ou *conteſtée.*
Iemand zijn vermeind regt betwiſten. *Diſputer*, ou *conteſter à quelqu'un ſon prétendu droit.*

Digitized by Google

Betwiſter. *z. m. Diſputeur, controlleur, celui qui contredit.*
Betwiſting. *z. v.* Twiſting. *Diſpute, conteſtation, débat.*

BEU. BEV.

BEU. Als, ik ben zalm moe en beu gegeten. *Je ſuis ſou de ſaumon, je n'en puis plus manger.*
BEVAAN. *oud. w. zie* Bevangen.
BEVAARBAAR. *bijv. w. Navigable.*
BEVAL. *onv. tijd.* van beveelen. Als, ik beval, *je commandois* ou *je commandai.*
BEVALLEN. *g. w.* Een kind krijgen. *Accoucher, mettre un enfant au monde.*
Zij is van eenen zoon bevallen, of verloſt. *Elle eſt accouchée*, ou *délivrée d'un fils.*
Bevallen. Behaagen, aanſtaan. *Plaire, agréer.*
Hoe bevalt u dat laken? *Comment trouvez-vous ce drap? que vous ſemble de ce drap?*
Het bevalt mij zeer wel. *Il m'agrée fort, je le trouve fort bon*, ou *fort beau.*
Bevallig. *bijv. w.* Schoon, aangenaam. *Agréable, beau, aimable, charmant.*
Een bevallig wezen. *Un viſage charmant, un air agréable.*
Eene bevallige ſpraak. *Un beau langage, un langage poli.*
Dat is een bevallig kind. *C'eſt un joli*, ou *un aimable enfant.*
Bevalligheid. *z. v.* Aangenaamheid, aanminnigheid. *Agrément, charme, grace.*
Zij is vol bevalligheden. *Elle eſt remplie de charmes, les graces l'accompagnent.*
Bevalliglijk. *bijw.* Op eene bevallige wijze. *Agréablement, galamment, d'une manière agréable*, ou *galante, de bonne grace.*
Bevalling. *z. v.* Het in de kraam komen. *Accouchement.*
Bevallen. *d. w. zie* Bevallen in beide de zinnen.
BEVANGEN. *d. w.* Overvallen. *Accablé, pris, ſaiſi.*
Met eenen diepen ſlaap bevangen zijn. *Etre accablé* ou *ſaiſi d'un profond ſommeil.*
Met vreeze, met droefheid bevangen zijn. *Etre ſaiſi de crainte, de douleur*, ou *de triſteſſe.*
Met eene zwaare ziekte bevangen zijn. *Etre atteint d'une grande maladie.*
Bevangen. *w. w. Saiſir, prendre, attaquer, s'emparer.* Dit woord word gezegd van eenige driften, ziektens, en den ſlaap.
Eene ſchielijke vreeze beving hunnen geeſt. *Une crainte ſoudaine s'empara de leur eſprit.*
De ſlaap beving hem. *Le ſommeil le prit.*
* De wijn heeft hem bevangen. *Le vin l'a pris, il eſt ſou.*
* Het laatſte glas beving hem. *Le dernier verre l'enivra.*
De koorts heeft hem bevangen. *La fièvre l'a pris, attaqué.*
Bevangen. Behelzen, begrijpen. *Contenir, comprendre.*
Dat bevangt eene groote ſtreek lands. *Cela contient une grande étendue de pays.*
Bevangheid, *of* bevanging. *z. v. Saiſiſſement.*
BEVAREN. *d. w. en bijv. w.* Bevaaren, ervaaren op zee. *Expérimenté ſur mer, qui a fréquenté la mer, emmariné.*
Een bevaren man. *Un homme qui a fréquenté* ou *hanté la mer.*
Bevaren. *w. w.* Bevaaren. *Naviger.*
Hij heeft dien ſtroom lang bevaaren. *Il y a longtems qu'il navige ſur cette rivière.*
BEVAT. *d. w. zie* Bevatten.
Bevattelijk. *bijv. w.* Begrijpelijk, verſtaanbaar. *Intelligible, compréhenſible, concevable, aiſé à concevoir.*
De zaak is niet bevattelijk. *La choſe n'eſt pas concevable.*
Bevatten. *w. w.* Begrijpen, behelzen. *Enfermer, comprendre, contenir, tenir.*
Bevatten, begrijpen, verſtaan. *Comprendre, concevoir.*
Eene zaak klaarlijk bevatten. *Comprendre bien une choſe; en avoir une intelligence claire & diſtincte.*
Bevatting. *z. v.* Begrijp, oordeel. *Conception, idée, intelligence, pénétration, jugement.*
Hij ſpreekt van die zaak naar zijne bevatting. *Il parle de cette affaire ſelon l'idée qu'il en a.*
BEVEELEN. *w. w.* Gebieden. *Commander, ordonner, enjoindre, charger, commettre, confier.*
Hij beval hem te vertrekken. *Il lui commanda de partir.*
Ik beveel u de bewaaring van mijne ſchatten. *Je vous commets*, ou *je vous confie la garde de mes tréſors.*
Ik beveel mij in uwe gunſt. *Je me recommande à vos bonnes graces.*
Beveeling. *z. v.* Bevel. *zie* Bevel.
Beveeling. Aanbeveeling. *Recommandation.*
Den wolf het ſchaap beveelen. *ſpreekw. Donner la brebis à garder au loup.*
BEVEGTEN. *w. w.* Beſtrijden. *Attaquer, aſſaillir.*
Eene ſtad bevegten. *Attaquer une ville.*
Bevegten. Door vegten verkrijgen. *Remporter en combattant, gagner.*
Hij heeft in die gelegenheid veel eers bevogten. *Il a remporté beaucoup de gloire dans cette occaſion.*
De bevegting der zege koſtte veel bloeds. *La victoire couta beaucoup de ſang.*
BEVEILIGEN, veilig maaken. *Mettre en ſureté, aſſurer, rendre ſûr.*
Beveiligd. *d. w. zie* Beveiligen.
BEVEL. *z. g.* Laſt, gebod. *Commandement, ordre.*
Door Koninglijk bevel. *Par ordre du Roi.*
Bevel. Gebied, bewind. *Commandement, gouvernement, direction, adminiſtration.*
Hij voerd het bevel over 't leger. *Il commande l'armée en chef, il a le commandement de l'armée.*
Bevelhebber. *z. m.* Gebieder. *Gouverneur Commandant.*
Bevelvoerder. *zie* Bevelhebber.
BEVEN. *zie* Beeven.
BEVENAART. *z. m.* Bevernel.
BEVER. *zie* Beever.
BEVERNEL. *z. v.* Een kruid dat men voorgeeft de kragt te hebben van den ſteen in 's menſchen lichaam te konnen breeken. *Saxifrage; ſorte de plante.*
BEVESTIGEN. *w. w.* Bekragtigen, verſterken. *Confirmer, aſſurer de nouveau, rendre plus ferme, affermir.*
Iets met eede beveſtigen. *Confirmer quelque choſe par ſerment.*
Zijne heerſchappije wierd daar door beveſtigd. *Son empire en fut affermi.*
Beveſtiger. *z. m. Celui qui confirme &c.*
Beveſtiging. *z. v.* Verſterking. *Confirmation, aſſurance.*
Beveſtiging met eede. *Affirmation*, ou *confirmation par ſerment.*
Beveſtiging. Vaſtſtelling. *Affermiſſement, établiſſement.*
Tot beveſtiging van zijn rijk, *of* van zijnen throon. *Pour l'affermiſſement de ſon empire*, ou *de ſon trône.*
Beveſtigd. *d. w. zie* Beveſtigen.
BEUGEL. *z. m.* Een groote ijzeren ring. *Carcan, collier de fer.*
Beugel van 't geveſt van eenen degen. *Branche de garde d'épée.*
* Dat mag of kan niet door den beugel; dat is onbehoorlijk. *Cela ne peut pas paſſer; cela n'eſt pas pardonnable.*
Beugel. Klospoort. *Anneau de fer.*
Beugelbaan. *z. v.* Klosbaan. *Jeu de boules, avec une paſſe.*
Beugelen. *g. w.* Kloilen, in de beugelbaan ſpeelen. *Jouer à la boule avec une paſſe.*
Beugelſchaar. *zie onder* Schaar.
Beugeltas. *z. v. Bourſe à reſſort.*
BEVINDEN. *w. w.* Ondervinden. *Trouver, expérimenter, éprouver.*
Ik heb dat dikwils bevonden. *J'ai éprouvé* ou *expérimenté cela diverſes fois*, ou *ſouvent.*
Gij zult bevinden dat ik de waarheid gezegd hebbe. *Vous trouverez que j'ai dit la vérité.*
Zig wel *of* qualijk bij iets bevinden. *Se trouver bien* ou *mal de quelque choſe.*
Zig qualijk bevinden; onpaſſelijk zijn. *Se trouver indiſpoſé, être indiſpoſé* ou *malade.*
Hoe bevind zig de zieke al? *Comment ſe porte le malade?*
Iemand op de daad bevinden, *of* betrappen. *Trouver, attraper* ou *ſurprendre quelqu'un ſur le fait.*
De Monſter-Heeren bevinden zig tegenwoordig in deze ſtad. *Les Commiſſaires pour la revue ſont préſentement dans cette ville.*
Bevinding. *z. v.* Ondervinding. *Expérience, épreuve.*
Naar bevinding van zaaken. *Selon l'état des affaires; ſelon l'état où les affaires ſe trouveront.*
BEUKELAAR. *z. m.* Schild. *Bouclier, rondache, écu.*
BEUKEN. *w. w.* Kloppen, ſlaan. *Battre, frapper.*
Stokviſch beuken. *Battre de la morue ſéche*, ou *du Stokfiche.*
‡ Iemand als ſtokviſch beuken, *of* plat ſlaan. *Battre quelqu'un comme plâtre.*
De baaren der zee beuken onze ſtadsveſten. *Les vagues de la mer battent les murailles de notre ville.*
BEUKENBOOM. *z. m.* Boekenboom. *Hêtre.*
Beukenboſch. *z. g. Bois* ou *forêt plantée de hêtres.*
Beukenhout. *z. g. Du bois de hêtre.*
Beukennoot. *z. v. Faine, fruit du hêtre.*
BEUKERIJE. *z. v.* Batterije. *Batterie.*
Beukhamer. *z. m.* Een hamer daar men meê beukt. *Maillet à battre* ou *à caſſer quelque choſe.*
BEUL. *z. m.* Scherpregter. *Bourreau, exécuteur de la haute juſtice, maître des hautes œuvres.*
* Beul. Een ſtraf menſch. *Un bourreau, un homme cruel & inhumain.*
* Een quaad geweten is een geduurige beul. *Une mauvaiſe conſcience eſt un bourreau perpétuel.*
Beulagtig. *bijv. w. en bijw. De Bourreau, en bourreau.*
Zij hebben met ons beulagtig gehandeld. *Ils nous ont fait un traitement de bourreau.*
BEVLAKKEN. *zie* Bevlekken.
Bevlakt. *zie* Bevlekt.

Digitized by Google

* BEVLEKKEN. *w. w.* Beſmetten. *Souiller, ſalir, tacher, rendre impur.*
* Zig bevlekken. Zig bezoedelen. *Se ſouiller, ſe ſalir.*
* Hij heeft zig met veele zonden bevlekt. *Il s'eſt ſouillé de pluſieurs crimes*, ou *d'une infinité de péchés.*
Bevlekking. *z. v.* Beſmetting, bezoedeling. *Souillure, tache, impureté, infection.*
Bevlekt. *d. w.* Bezoedeld, beſmet. *Souillé, infecté.*
BEVLIJTIGEN. Zig bevlijtigen. *S'évertuer, s'efforcer, s'attacher, s'appliquer avec diligence.*
Bevlijtiging. *z. v.* Benaarſtiging. *Effort, attachement, application.*
Bevlijtigd. *d. w. zie* Bevlijtigen.
BEULIN, *of* Beulinne. *z. v.* Beulsvrouw. *Bourrelle*, terme bas: *la femme du Bourreau.*
BEULING. *z. m.* Worſt. *Boudin.*
Beuling, eene wrong tot gebruik van vrouwen. *Bourlet.*
Bloedbeuling. *Boudin de ſang, &c.*
‡ Bloedbeuling. *zie onder* Bloed.
BEVLOEREN. *w. w. Paver, planchéyer.*
Bevloerd. *d. w. zie* Bevloeren.
Bevloering. *z. v. L'action de paver &c.*
BEULSCHAP. *z. g.* 't Beuls ampt. *Office de bourreau.*
Beulsknegt. *z. m. Valet de bourreau.*
Beulsregt. *z. g. Droit de bourreau.*
BEUN. *z. v.* De plaats in eene ſchuit daar de viſch levendig gehouden word. *Lieu dans un bateau où l'on garde le poiſſon en vie, boutique.*
‡ BEUNHAAS, *of* Beunaas. *z. m. Celui qui exerce un métier ſans avoir payé le droit de maîtriſe.*
Beunhaas *of* Beunaas word t'Amſterdam van den geenen gezegd, die, geen gezwooren makelaar zijnde, zig evenwel met koopſluiten bemoeid. *Courtier qui n'eſt pas autoriſé du Magiſtrat.*
‡ Beunhaazen. *g. w. Exercer un métier*, ou *quelque autre profeſſion ſans y être admis.*
BEUNVISCH. *z. v.* Viſch die in eene beun levendig gehouden is. *Poiſſon qu'on a gardé dans un bateau de pêcheur* ou *dans une boutique à poiſſon.*
BEVOEGD. *bijv. w.* Bevoegd zijn, geregtigd zijn. *Etre en droit, avoir droit.*
Hij was niet bevoegd om zulks te doen. *Il n'étoit pas en droit de faire cela.*
Dat was zijn bevoegde *of* wettige regter niet. *Ce n'étoit pas ſon juge compétent.*
BEVOELEN. *w. w.* Betaſten. *Tâter, manier, fouiller, chercher ſur quelqu'un.*
Bevoelt dat laken eens. *Tâtez* ou *maniez un peu ce drap.*
Hij wierd overal bevoeld. *On le fouilla partout.*
Zig wel, *of* qualijk bevoelen. *Se trouver bien*, ou *mal.*
Bevoeld. *d. w. zie* Bevoelen.
BEVOGTEN. *d. w. zie* Bevegten.
BEVOGTIGEN. *w. w.* Vogtig maaken. *Arroſer, humecter, abreuver.*
't Land bevogtigen. *Abreuver*, ou *arroſer la terre.*
De dauw bevogtigt het land. *La roſée humecte la terre.*
Die ſtroom bevogtigt dat land. *Cette riviére arroſe* ou *baigne ce pays.*
Bevogtiging. *z. v. Arroſement.*
Bevogtigd. *d. w. zie* Bevogtigen.
BEVOLEN. *deelw.* van Beveelen. Belaſt, geboden. *Commandé, ordonné, enjoint.*
Blijf, *of* zijt Gode bevolen. *Je vous recommande à la garde de Dieu; Dieu veuille vous prendre ſous ſa ſainte protection.*
BEVOLKEN. *w. w.* Met volk bezetten. *Peupler, pourvoir d'habitans.*
Een land bevolken. *Peupler un pays.*
Bevolking. *z. v.* Volkplanting. *Peuplade, colonie, action de peupler.*
BEVONDEN. *deelw.* van Bevinden. *Trouvé, reconnu, expérimenté.*
BEVOOL. *onv. tijd.* van Beveelen. *zie* Beval.
BEVOORENS. *zie* Bevorens.
BEVOORREGT. *d. w. Privilégié.*
Bevoorregten. *w. w.* Begunſtigen. *Accorder des privilèges, privilégier.*
Bevoorregting. *z. v. Privilége, prérogative.*
BEVOORWAARDING. *zie* Beſprek, beding.
BEVORDERAAR. *z. m.* Voortzetter. *Perſonne qui pouſſe & qui fait avancer une affaire.*
Bevorderd. *d. w. zie* Bevorderen.
Hij is de voornaamſte bevorderaar van dat werk. *C'eſt lui qui pouſſe le plus cette affaire, qui la fait le plus avancer.*
Bevorderen. *w. w.* Voortzetten. *Avancer, pouſſer.*
Eene zaak bevorderen, *of* voortzetten. *Donner le branle à une affaire, la pouſſer.*
Iemand tot eenig ampt, *of* waardigheid bevorderen. *Avancer quelqu'un à quelque charge*, ou *à quelque dignité.*
Bevordering. *z. v.* Voortzetting. *Pourſuite, avancement.*
De bevordering van eene zaak. *La pourſuite d'une affaire.*
Bevordering tot eenige waardigheid. *Avancement*, ou *élevation à quelque dignité.*
BEVORENS. Alvorens. *bijw. Auparavant, d'avance.*
Bevorens. *koppelw. Avant que, avant de.*
BEVORKT. *bijv. w. Fourchu.*
BEVRAAGD. *d. w. zie* Bevragen.
Bevraagen. *w. w. zie* Bevragen.
BEVRAGEN. *w. w.* Bevraagen, vernemen, onderzoeken. *S'informer, s'enquérir.*
Gij zult zijne woonplaats moeten bevragen. *Il faudra vous enquérir*, ou *vous informer de ſa demeure.*
BEVRAGT. *d. w. zie* Bevragten.
BEVRAGTEN. *w. w.* Laaden. *Charger.*
Een ſchip bevragten. *Charger un vaiſſeau de louage.*
Bevragter. *z. m. Celui qui charge un vaiſſeau.*
Bevragting. *z. v.* Lading. *Charge, voiture.*
BEVREDIGEN. *zie* Bevreedigen.
Bevreedigd. *d. w. zie* Bevreedigen.
Bevreedigen. *w. w.* Te vreede ſtellen. *Contenter, rendre content, appaiſer.*
Ik zal zijne vrienden tragten te bevreedigen. *Je tâcherai de mettre ſes amis bien enſemble, de les accorder.*
Waar mede kan de Godheid bevreedigd worden? *Par quelle voye la Divinité peut-elle être appaiſée?*
Bevreediger. *z. m. Arbitre, réconciliateur, pacificateur; celui qui accorde les parties oppoſées, & qui les porte à la paix.*
Bevreediging. *z. v.* Verzoening. *Réconciliation, accommodement.*
Bevreedigſter. *z. v. Celle qui fait la paix*, ou *qui accommode un différend.*
Zij was de bevreedigſter van dat krakeel. *C'eſt elle qui accommoda ce différend, qui mit fin à cette querelle.*
BEVREESD. *bijv. w.* Verſchrikt. *Craintif, peureux, timide.*
Voor iemand bevreesd zijn. *Craindre pour quelqu'un, être fort en peine pour lui.*
Iemand bevreesd maaken. *Faire peur, donner de l'allarme* ou *de l'appréhenſion à quelqu'un, l'allarmer, l'intimider.*
Bevreesdelijk. *zie* Schroomagtig.
Bevreesdheid. *z. v.* Angſt, vreeze. *Timidité, crainte, peur, appréhenſion.*
BEUREN. *w. w.* Heffen, tillen. *Lever, hauſſer.*
Sterk in 't beuren zijn. *Etre fort à lever quelque choſe, avoir les bras forts pour la lever.*
Beur dat eens op. *Levez un peu cela.*
Beuren. Ontvangen. *Recevoir.*
Geld beuren, *of* ontvangen. *Recevoir de l'argent.*
Beuren. *g. w.* Gebeuren. *zie en zeg* Gebeuren.
‡ Dat mag mij niet beuren. *Cela ne m'eſt pas permis. Je n'en ai pas la commodité.*
BEVRIEND. *bijv. w.* Die bloedvrienden heeft. *Apparenté, qui a des parens.*
BEVRIEZEN. *g. w. Se geler, ſe prendre par la gelée, ſe glacer.*
Alle ſtroomen zijn bevrozen. *Toutes les riviéres ſont priſes.*
Bevriezing. *z. v. Gelée, congélation.*
BEVRIJD. *d. w. zie* Bevrijden.
Bevrijden. *w. w.* Vrij maaken. *Affranchir, délivrer, exempter, garantir.*
Iemand van alle laſten bevrijden. *Exempter* ou *affranchir quelqu'un de toutes ſortes de charges* ou *d'impoſitions.*
Chriſtus bevrijd ons van den vloek der Wet. *Chriſt nous délivre, nous affranchit de la malédiction de la Loi.*
Ik zal hem voor alle ongelukken bevrijden. *Je le garantirai de tous malheurs.*
Bevrijd zijn, verloſt zijn. *Etre exempt, délivré*, ou *affranchi.*
Bevrijding. *z. v.* Ontſlaging. *Exemption, délivrance, affranchiſſement.*
BEVROED. *d. w. zie* Bevroeden.
Bevroeden. *w. w.* Bevatten, verſtaan. *Comprendre, concevoir.*
Ik kan die zaak naauwelijks bevroeden. *J'ai de la peine à comprendre cette affaire.*
Bevroeding. *z. v.* Bevatting. *Conception, intelligence, pénétration.*
BEVROOR, *of* Bevroos. *onv. tijd.* van Bevriezen, als, het water bevroor. *L'eau ſe geloit* ou *ſe gela.*
Bevroren, *of* bevrozen. *d. w. Gelé, pris par la gelée.*
BEURS. *z. v.* Geldbeurs. *Bourſe à mettre de l'argent.*
‡ Eene kaale beurs maakt een berooid hoofd. *C'eſt un grand chagrin qu'une bourſe vuide.*
Met geſlootene beurſen betaalen, *dat is*, met ruilen of anderzins zonder geld uit te ſchieten. *Se payer ſans bourſe délier.*
Op een andermans beurs leeven. *Vivre aux dépens d'autrui.*
Naar zijne beurs te markt gaan. *Régler ſa bouche ſelon ſa bourſe, faire ſa dépenſe ſelon ſes forces.*
Zijne beurs is wel voorzien. *Sa bourſe eſt bien garnie.*
Beurs, zekere jaarlijkſche inkomſt die aan eenige jonge leerlingen gegeven word tot het voortzetten van hunne ſtudien. *Bourſe, penſion qu'on donne à un certain nombre d'écoliers, pour pouſſer leurs etudes.*
* Op eene beurs ſtudeeren. *Avoir une bourſe, étudier ſur une bourſe.*
Beurs. Vergaderplaats der Kooplieden. *Bourſe, lieu où s'aſſemblent les Marchands.*
Stokbeurs. *zie onder* Stok.

Digitized by Google

BEURS. *bijv. w. zie* Beurzig.
BEURSESNIJDER. *z. m. zie* Beurzesnijder.
Beursje. *z. g.* Binnenbeursje. *Gousset.*
BEURT. *z. v.* Gezette tijd om iets te doen. *Tour, rang successif*, ou *alternatif.*
Aan de beurt leggen, (van een schip spreekende.) *Etre de tour pour charger & transporter les marchandises.*
* Ik leg aan de beurt om te spreeken. *C'est mon tour de parler.*
Op zijne beurt vaaren. *Partir à son tour.*
Voor zijne beurt spreeken. *Parler avant son tour, parler mal à propos.*
Te beurt vallen. *Tomber en partage.*
Gij zult nog wel uwe beurt krijgen. *Vous aurez bien encore votre tour, votre tour viendra.*
Bij beurte; de eene na de andere. *Tour à tour, l'un après l'autre.*
Beurt om te prediken. *Tour pour prêcher.*
Iemands beurt waarneemen. *Remplir la place de quelqu'un.*
Bij beurte zingen. *Chanter alternativement, chanter tour à tour.*
Beurtelings. *bijw.* Bij beurte. *Alternativement, tour à tour.*
Beurtman. *z. m.* Beurtschip. *Vaisseau qui part à un tems fixé & réglé pour quelque endroit.*
Beurtschipper. *z. m. Maître d'un navire qui part à un tems réglé.*
Beurtvallig. *bijv. w. zie* Wisselvallig.
Beurtvalligheid. *z. v. zie* Wisselvalligheid.
Beurtverwisseling. *z. v. Vicissitude.*
Al de ondermaansche dingen zijn niet anders dan eene geduurige beurtverwisseling. *Toutes les choses sublunaires ne sont qu'une vicissitude continuelle.*
Beurtwisselen, iets bij beurten doen. *Faire quelque chose alternativement.*
BEURZESNIJDER. *z. m.* Gaauwdief. *Coupeur de bourse, filou.*
BEURZIG. *bijv. w.* Dit word van de peeren gezegd. *Mou, à demi pourri en dedans, blet.*
Beurzige peeren. *Des poires molles, gâtées en dedans, des poires blettes.*
BEVRUGT. *d. w.* Zwanger. *Grosse, enceinte.*
Eene bevrugte vrouw. *Une femme grosse*, ou *enceinte.*
Bevrugt worden; zwanger worden. *Concevoir, devenir grosse.*
Bevrugten. *w. w.* Bezwangeren. *Engrosser.*
BEVUILEN. *w. w. Embrener, conchier.*
Bevuild. *d. w.* van Bevuilen.
BEUZELAAR. *z. m.* Verteller van leugenen, *of* beuzelingen. *Homme qui s'amuse à des bagatelles. Conteur de fornettes*, ou *de bagatelles. Lambin, lanternier.*
Beuzelaarster. *z. v. Femme qui s'amuse à des bagateiles, &c.*
Beuzelagtig. *bijv. w.* Leugenagtig. *Frivole, vain.*
Beuzelagtigheid. *z. v. Frivolité.*
Beuzelarije. *z. v. zie* Beuzeling.
Beuzelen. *g. w.* Beuzelingen, *of* leugens vertellen. *Vetiller, conter des bagatelles*, ou *des fornettes.*
Beuzeling. *z. v.* Een nietig ding. *Bagatelle, fadaise, fattise, vetille, niaiserie.*
Zig met beuzelingen ophouden. *S'arrêter à des bagatelles* ou *à des fadaises, s'amuser à la bagatelle.*
* Beuzelkraam. *z. v. Amas de bagatelles, d'impertinences*, ou *de niaiseries.*
Beuzelkraamer. *zie* Beuzelaar.
Beuzelpraat. *z. m. Des niaiseries, des fornettes, des contes bleus.*
Beuzelwerk. *z. g. Badineries, vetilles.*

B E W.

BEWAAID. *d. w.* van Bewaaijen.
Bewaaijen. *w. w. Souffler dessus.*
BEWAAKEN. *w. w.* Des nagts opzigt hebben. *Veiller auprès de quelqu'un. garder quelqu'un de nuit.*
Eenen zieken bewaaken. *Veiller un malade.*
* Des vaderlands heil bewaaken. *Veiller au salut de la patrie.*
Bewaaker. *z. m.* Bewaakster. *z. v. Celui* ou *celle qui veille un malade; garde.*
Bewaaking. *z. v. Veille d'un malade.*
Bewaakt. *d. w. zie* Bewaaken.
BEWAARD. *d. w. zie* Bewaren.
Bewaarder. *z. m.* Behoeder, verzorger. *Garde, gardien, conservateur.*
Zegelbewaarder. *zie onder* Zegel.
Ziekenbewaarder. *zie onder* Ziek.
Bewaardster. *z. v.* Bezorgster. *Gardienne, conservatrice.*
Bewaargeving. *z. v. Dépôt.*
Kraambewaardster. *zie onder* Kraam.
Bewaaren. Bewaaring. *zie* Bewaren, bewaring.
BEWAARHEEDEN. *w. w.* Waarmaaken. *Vérifier, prouver.*
BEWAASSEMD. *bijv. w.* Met waassem bezwalkt. *Obscurci par quelque vapeur.*
Bewaasseming. *zie* Bezwalking.
BEWALD. *d. w.* Met eenen wal omringd. *Entouré d'un rempart.*
Eene bewalde stad. *Une ville revêtue d'un rempart.*
Bewallen. *w. w.* Met eenen wal omringen. *Entourer*, ou *environner de remparts.*
Bewalling. *z. v.* Omringing met eenen wal. *L'action de fortifier* ou *d'environner d'un rempart.*
BEWANDELEN. *w. w.* Betreeden; begaan. *Marcher, se promener.*
Eenen weg dikwils bewandelen. *Se promener souvent par le même chemin, faire souvent le même chemin.*
Gelukzalig is de geene die 't pad der deugd bewandelt *Bienheureux est celui qui marche* ou *qui chemine dans le sentier de la vertu.*
Bewandeld. *d. w. zie* Bewandelen.
BEWAPENEN. *oud w. zie* Wapenen.
BEWAREN. *w. w.* Bewaaren, opsluiten, spaaren. *Garder, conserver.*
Iemand iets te bewaaren geeven. *Donner quelque chose en garde* ou *à garder à quelqu'un.*
Iets tot op eenen anderen tijd bewaaren. *Garder*, ou *se conserver quelque chose pour une autre fois.*
Bewaaren. Behoeden, beschermen. *Conserver, protéger, préserver.*
God bewaare u. *Dieu vous conserve*, ou *vous garde.*
De gevangene word van vier dienaaren bewaard. *Le prisonnier est gardé par quatre archers.*
Zijne eer bewaaren, voor zijne eer zorg draagen. *Conserver son honneur* ou *sa réputation, avoir soin de son honneur.*
Zijnen rang bewaren. *Garder son rang.*
Daar beware mij God voor. *Dieu m'en garde.*
Kraambewaaren. *zie onder* Kraam.
Uit kraambewaren gaan. *zie* Kraam.
Bewaring. *z. v.* Opsluiting, beschermiug. *Garde, conservation, préservation, protection.*
Iets in, *of* onder zijne bewaring hebben. *Avoir quelque chose en garde*, ou *en dépôt.*
Geld in bewaring leggen. *Mettre de l'argent en dépôt.*
Zig in, *of* onder iemands bewaring stellen. *Se mettre sous la garde*, ou *sous la protection de quelqu'un.*
Iemand in bewaring zetten, *of* gevangen zetten. *S'assurer de quelqu'un, le mettre en prison.*
BEWASSCHEN. *w. w.* Iemand bewasschen; iemands lijnwaad reinigen. *Laver*, ou *blanchir le linge de quelqu'un.*
Ik geef tien gulden voor 't bewasschen van mijn goed. *Je donne dix francs pour le blanchissage de mon linge.*
Bewasschen. *d. w. zie* Bewasschen, enz.
BEWASSEN. *d. w. Couvert de quelque végétatif*, ou *de quelque chose qui croit.*
Bewassen. *g. w. Se couvrir de quelque chose qui croit.*
De geheele muur bewast met mos. *Toute la muraille se couvre de mousse.*
Zijne kin is heel met hair bewassen. *Il a le menton tout couvert de poil.*
BEWASSEN. *w. w.* Met was overtrekken. *Couvrir* ou *enduire de cire, cirer.*
Bewast. *d. w. zie* Bewassen. *Ciré, &c.*
BEWATEREN. *w. w.* Bevogtigen. *Arroser, baigner, humecter, abreuver.*
Die stroom bewatert dat land. *Cette rivière baigne*, ou *arrose cette terre.*
Bewateren, bepissen. *w. w. Mouiller* ou *salir d'urine.*
Bewaterd. *d. w. zie* Bewateren.
BEWEEGBAAR. *bijv. w.* Beweegelijk. *Mobile, qui peut se mouvoir.*
De aarde is beweegbaar. *La terre est mobile.*
Onze leden zijn beweegbaar, *of* konnen zig beweegen. *Nos membres sont mobiles*, ou *ont la vertu de se mouvoir.*
Beweegbaarheid. *z. v.* Kragt om zig te beweegen. *Mobilité, la vertu de se mouvoir.*
De beweegbaarheid der Aarde. *La mobilité de la Terre.*
Beweegelijk. *bijv. w* Dat zig beweegen kan, *of* bewogen kan worden. *Mobile, qui peut se mouvoir.*
De beweegelijke dingen. *Les choses mobiles.*
* Beweegelijk. Kragtig, hartroerende. *Touchant, pathétique, qui émeut.*
* Eene beweegelijke reden. *Un discours touchant*, ou *pathétique, un discours qui émeut.*
* Beweegelijk. *bijw.* Zielroerende; op eene kragtige wijze. *Pathétiquement, d'une manière touchante & pathétique.*
* Hij sprak zeer beweegelijk. *Il parla d'une manière fort touchante, il tint un discours fort touchant.*
* Beweegelijkheid. *z. v.* Kragt om iemand te beweegen. *Vertu qui émeut*, ou *qui excite.*
* Daar stak eene groote beweegelijkheid in zijn gesprek. *Son discours fut fort pathétique*, ou *touchant.*
Beweegen. *w. w.* Verroeren. *Emouvoir, remuer, agiter, branler, ébranler.*
Zig beweegen, *of* verroeren. *Se remuer.*
* Beweegen. Iemand ergens toe beweegen. *Porter, émouvoir*, ou *exciter quelqu'un à quelque chose.*
* Iemand tot medelijden beweegen. *Emouvoir quelqu'un à compassion.*
* Door veel gevlei zogtze haaren man te beweegen, dat hij, enz. *Elle employa mille douceurs pour porter*, ou *pour pousser son mari à, &c.*

* Hij

Digitized by Google

* Hij is niet te beweegen; hij is onverzettelijk. *Il eſt inflexible*, ou *inexorable; c'eſt un homme qu'on ne ſauroit fléchir.*
* Hemel en Aarde beweegen om tot zijn oogmerk te geraaken. *Remuer Ciel & Terre, pour parvenir à ſes fins*, ou *à ſon but.*
* Zig laaten beweegen; zig laaten overreeden. *Se laiſſer gagner*, ou *perſuader.*

Beweegen. *g. w.* Zig beweegen. In beweeging zijn. *Se remuer, remuer, être en mouvement.*

Beweegend *bijv. w.* De beweegende kragt van eene dommekragt, of ander werktuig. *La force mouvante d'un cric*, ou *d'une autre machine.*

De beweegende oorzaak. *La cauſe mouvante: terme de Phyſique.*

Beweeger. *z. m. Moteur.*

Beweeghemel. *z. m. Premier mobile.*

Beweeging. *z. v. Mouvement, branle, remuement, agitation.*

De oorzaaken der beweeging onderzoeken. *Examiner les cauſes*, ou *les principes du mouvement.*

* Beweeging. *z. v.* Beroerte. *Tumulte, déſordre, émotion, ſédition.*
* Eene groote beweeging onder 't volk maaken. *Cauſer une grande émotion parmi le peuple, exciter un grand tumulte parmi la populace.*
* Beweeging. *z. v.* Bekuiping. *Brigue*, ou *pourſuite ardente pour obtenir quelque choſe.*
* Groote beweegingen om een ampt maaken. *Briguer une charge avec beaucoup de chaleur; faire de puiſſantes brigues*, ou *de grandes pourſuites pour quelque emploi.*
* Beweegingen des gemoeds; hartstogten. *Mouvemens*, ou *paſſions de l'ame.*

Beweegmiddel. *z. g. Moyen pour remuer & émouvoir.*

Beweegoorzaak. *z. v.* Oorzaak der beweeginge. *Cauſe*, ou *principe du mouvement.*

* Beweegreden. *z. v.* Reden om iets te doen. *Motif, ce qui meut*, ou *pouſſe à faire quelque choſe.*

BEWEENELIJK, *of* beweenlijk. *bijv. w. zie* Beſchreijelijk.

Beweenen. *w. w.* Beſchreijen, beklaagen. *Pleurer, déplorer, plaindre, regretter.*

Zijne zonden beweenen. *Pleurer ſes péchés, avoir regret de ſes fautes.*

Zijnen dood word zeer beweend. *Sa mort le fait fort regretter, on plaint beaucoup ſa mort.*

Beweener. *z. m. Celui qui pleure* ou *qui déplore.*

Beweening. *z. v.* Beſchreijing. *Pleurs, plainte, gémiſſement.*

Beweend. *d. w. zie* Beweenen.

BEWEERD. *d. w. zie* Beweeren.

Beweerder. *z. m. Celui qui ſoutient.*

Beweeren. *w. w.* Verdedigen, ſtaande houden. *Défendre, ſoutenir, appuyer par des raiſons, prouver, démontrer.*

Daar word openlijk beweerd dat God, enz. *On ſoutient publiquement que Dieu, &c.*

Men kan ligtelijk beweeren dat de Aarde draait. *Il eſt aiſé de prouver que la Terre tourne.*

Beweering. *z. v. Défenſe; action de ſoutenir par des raiſons.*

BEWEEZEN. *d. w. Prouvé, démontré.*

BEWEGEN. *zie* Beweegen.

BEWEIDEN. *g. w. Paître dans les prairies.*

BEWELDIGEN. *zie* Overweldigen.

BEWELKOOMEN. *zie* Verwelkoomen.

BEWENEN. *zie* Beweenen.

BEWEREN. *zie* Beweeren.

BEWERKELIJK. *bijv. w. Propre à mettre en œuvre.*

Bewerkelijk hout. *Bois propre à être travaillé.*

Bewerkelijkheid. *z. v. Qualité qui rend propre à être travaillé*, ou *mis en œuvre.*

Bewerken. *w. w.* Bevorderen, uitwerken. *Effectuer, opérer, procurer.*

Iemands heil bewerken. *Opérer le ſalut de quelqu'un.*

Iemands geluk bewerken. *Procurer le bonheur de quelqu'un.*

Wol bewerken, zijde bewerken. *Travailler de la laine* ou *de la ſoye; la mettre en œuvre.*

Bewerker. *z. m. Celui qui opère, qui procure, &c.*

Bewerking. *z. v. L'action d'opérer, de procurer, &c.*

De bewerking onzer zaligheid door Jeſus dood. *L'opération de notre ſalut par la mort de J. C.*

Bewerkt. *d. w.* van Bewerken. *Opéré, travaillé.*

BEWERP, enz. *zie* Ontwerp, enz.

BEWESTEN. *bijv. w. en voorz.* Naar den kant van 't weſten. *Du côté de l'Occident*, ou *de l'Oueſt: à l'occident, à l'oueſt de.*

Die kuſt legt beweſten Afrika. *Cette côte eſt à l'occident de l'Afrique.*

BEWETTIGEN. *w. w. Légitimer, déclarer légitime.*

BEWEZEN. *d. w. zie* Beweezen.

BEWIEROOKEN. *w. w. Encenſer, donner de l'encens.*

De Heidenen bewierookten hunne Afgoden. *Les Payens encenſoient leurs Idoles.*

Bewierooker. *z. m. Encenſeur, celui qui encenſe.*

Bewierooking. *z. v. Encenſement, action d'encenſer.*

Bewierookt. *d. w. zie* Bewierooken.

BEWIJS. *z. g.* Blijk, reden. *Preuve, raiſon, ce qui ſert à prouver.*

Wat bewijs brengt hij daar van? *Quelle preuve donne-t-il de cela? Quelle raiſon apporte-t-il pour prouver cela?*

Tot bewijs. *bijw.* Tot betoning. *Pour preuve, pour raiſon, pour marque.*

Slotbewijs. *zie* Slot.

Bewijsbaar. *bijv. w.* Bewijslijk. *Probable, ce qui ſe peut prouver.*

Bewijsbaarheid. *z. v. Probabilité.*

Bewijsgrond. *z. v.* Reden van een bewijs. *Fondemens d'une preuve.*

Bewijslelijk, *of* Bewijslijk, enz. *zie* Bewijsbaar, enz.

Bewijsreden, *z. v.* Bewijs, betoog. *Preuve*, ou *raiſon qui prouve.*

Bewijslelijk, enz. *zie* Bewijsbaar, enz.

Bewijsſtuk. *z. g. Inſtrument, acte authentique pour prouver une choſe.*

Bewijzelijk. enz. *bijv. w. zie* Bewijsbaar.

Bewijzen. *w. w.* Betoogen. *Prouver, démontrer.*

Die zaak kan zwaarlijk bewezen worden. *C'eſt une choſe difficile à prouver.*

* Bewijzen. Betoonen, aandoen. *Témoigner, faire paroître.*

Iemand eene bewijzen. *Faire de l'honneur à quelqu'un.*

Iemand vriendſchap bewijzen. *Témoigner de l'amitié*, ou *donner des marques d'amitié à quelqu'un.*

Iemand genade bewijzen. *Faire grace à quelqu'un.*

* Zijne kinderen goed bewijzen. *Aſſigner une partie de ſes biens à ſes enfans.*

Bewijzing. *z. v. zie* Bewijs.

BEWILLIGD. *d. w. zie* Bewilligen.

Bewilligen. *w. w.* Toeſtaan. *Conſentir, accorder, donner les mains*, ou *ſon conſentement.*

Ik bewillig niet in die zaak. *Je ne conſens point à cela, je ne donne point les mains à cette affaire.*

Bewilliging. *z. v.* Toeſtemming. *Conſentement, aveu.*

BEWIMPELD. *d. w. zie* Bewimpelen.

Bewimpelen. *w. w.* Verbloemen, verſchoonen. *Diſſimuler, déguiſer, couvrir, colorer, pallier.*

Eene zaak zoeken te bewimpelen. *Tâcher de déguiſer, de colorer une affaire.*

Bewimpeling. *z. v.* Verſchooning. *Déguiſement, couverture, couleur, prétexte.*

BEWIND. *z. g.* Beſtel, beſtier. *Adminiſtration, direction, gouvernement.*

't Bewind van, *of* over eene zaak hebben. *Gouverner une affaire, en avoir la direction*, ou *le gouvernement.*

Rijksbewind.

Staatsbewind. *zie onder* Rijk, enz.

BEWINDEN. *w. w. Lier*, ou *entortiller à l'entour de quelque choſe.*

Zijn been met eenen doek bewinden. *Envelopper ſa jambe d'un linge.*

Bewindhebber. *z. m.* Gezaghebber. *Directeur, Adminiſtrateur.*

Bewindhebber der Ooſtindiſche Maatſchappije. *Directeur de la compagnie des Indes Orientales.*

Bewindhebſter. *z. v.* Gezaghebſter. *Directrice.*

Bewindſel. *z. g. Enveloppe.*

Bewindsman. *z. m. Agent, Miniſtre, Directeur.*

BEWITTEN. *zie* Witten.

BEWOEG. *onv. tijd.* van Beweegen. *zie* Bewoog.

BEWOELEN. *w. w.* Bewinden. *Lier, entortiller autour de quelque choſe.*

Een kabel bewoelen. *Fourrer un cable; le garnir de toiles* ou *de petites cordes.*

BEWOLKEN. *w. w.* Met wolken betrekken. *Se couvrir*, ou *ſe charger de nuages.*

Straks daar op bewolkte zig de lugt. *Immédiatement après le ciel ſe couvrit de nuages*, ou *le ciel s'obſurcit.*

Bewolking. *z. v.* Betrekking der lugt. *Obſcurciſſement qui ſe fait par les nuages.*

Bewolkt. *d. w.* Met wolken betrokken. *Couvert de nuages.*

BEWOGEN. *d. w. en bijv. w.* Medeliidend, gevoelig. *Emu, touché, ſenſible.*

Zeer bewogen zijn over iemands ongeval. *Etre fort ſenſible au malheur de quelqu'un; être ſenſiblement touché de ſon infortune.*

BEWONDEN. *d. w. zie* Bewinden.

Bewonderen. *v. a. Admirer.*

Gij bewondert het beleid van deezen man; maar enz. *Vous admirez la conduite de cet homme; mais &c.*

BEWOOG. *onv. tijd.* van Beweegen, als, ik bewoog. *J'émouvois*, ou *j'émus.*

Bewoogen. *d. w. zie* Bewogen.

BEWOONBAAR. *bijv. w.* Dat bewoond kan worden. *Habitable, ce qui eſt en état d'être habité.*

Een bewoonbaar land. *Un pays habitable*, ou *qui peut être habité.*

Bewoond. *d. w. Habité.*

Bewoonder. *zie* Bewooner.

Bewooning. *z. w.* Zijne wooning hebben. *Habiter, demeurer, avoir ſa demeure.*

Een huis net, *of* zindelijk bewoonen. *Entretenir une maiſon proprement.*

Digitized by Google

Dat land word niet bewoond. *Ce pays n'eſt point habité, ce pays eſt déſert.*
Bewooner. Bewoonder. *z. m. Habitant.*
Bewoonſter. *z. v. Habitante.*
BEWOORDING. *z. v. Expreſſion, énonciation.*
BEWORP. *z. g.* Ontwerp van iets. *Le plan*, ou *le deſſein d'un ouvrage.*
BEWROGT. *d. w. zie* Bewerken.
BEWUST. *bijv. w.* Kundig. *Connu, manifeſte.*
Ergens van bewuſt zijn, *of* kennis van hebben. *Avoir connoiſſance d'une choſe.*
Mij is die zaak niet bewuſt *Je n'ai point de connoiſſance de cette affaire-là, je l'ignore.*
Bewuſt, gemeld, gezeid. *Mentionné, ſusdit, ſusnommé.*
Bewuſtheid. *z. v.* Kennis. *Connoiſſance.*

B E Z.

BEZAADIGD. enz. *zie* Bezadigd. enz.
BEZAAID. *d. w. Enſemencé, ſemé.*
Bezaaide landen. *Terres enſemencées.*
De hemel is geheel met ſterren bezaaid. *Le ciel eſt tout parſemé d'étoiles.*
Bezaaijen. *w. w.* Een land bezaaijen. *Enſemencer une terre.*
Bezaaijing. *z. v. Semaille, action de ſemer le grain.*
BEZAAN. *z. v.* Het agterſte zeil op een ſchip. *Artimon, la voile qui eſt à la poupe.*
Bezaans-bras. *z. v.* Touw dienende om de bezaans-ree aan bakboord of ſtuurboord vaſt te maaken. *Hource: terme de Marine.*
Bezaansmaſt. *z. m.* De agterſte maſt. *Mat d'artimon, le mât de foule* ou *de fougne, le mât de l'arrière* ou *de la poupe.*
‡ BEZABBEREN. *w. w.* Bezabbelen. *Remplir de bave.*
Bezabberd. *d. w. zie* Bezabberen.
BEZADIGD. *d. w. en bijv. w.* Beſcheiden, ingetoogen. *Poſé, retenu, diſcret, ſage.*
Een bezadigd man. *Un homme poſé, un homme qui a de la retenue*, ou *de la modération.*
Een bezadigd gemoed. *Un eſprit modéré.*
Iets met bezadigdezinnen doen. *Faire quelque choſe avec un eſprit doux & tranquille.*
Bezadigen. Zig bezadigen, bedaaren. *Se tempérer, ſe modérer, ſe régler.*
Bezadigdheid. *z. v. Modeſtie, modération, retenue.*
Bezadiglijk. *bijw. Modérément, poſément, avec retenue.*
BEZANDEN. *w. w.* Met zand dekken. *Couvrir de ſable.*
De paden van eenen hof of tuin bezanden. *Mettre du ſable dans les allées & les ſentiers d'un jardin, les ſabler.*
BEZALVEN. *zie* Zalven.
BEZEEGELD. *d. w.* Met een zegel geſloten. *Cacheté, ſcellé.*
Bezeegelde brieven. *Lettres cachetées.*
Een bezeegeld vonnis. *Une ſentence ſcellée.*
Bezeegelen. *w. w. Cacheter, ſceller.*
Eenenbrief bezeegelen. *Cacheter une lettre.*
Eenen genadebrief bezeegelen. *Paſſer un pardon au ſceau, ſceller un pardon.*
* Met eede bezeegelen, *of* beveſtigen. *Confirmer par ſerment.*
Bezeegeling. *z. v. Appoſition du ſceau.*
BEZEERD. *d. w. zie* Bezeeren.
Bezeeren. *w. w.* Iemand bezeeren, *of* quetzen. *Bleſſer quelqu'un.*
Zig bezeeren; zig quetzen. *Se bleſſer; ſe faire du mal.*
Hij heeft zig door dien val bezeerd. *Il s'eſt bleſſé de cette chûte.*
Bezeering. *z. v.* Quetzing. *Playe, bleſſure, foûlure.*
BEZEETEN. *d. w. zie* Bezitten.
Bezeeten. *bijv. w.* Van den duivel bezeeten. *Poſſédé, tourmenté du diable.*
Een bezeeten menſch. *Un poſſédé un homme qui eſt tourmenté du démon, un démoniaque.*
‡ Zij raaſt als eene bezeetene. *Elle méne un bruit de poſſédée*, ou *de diable.*
Bezeetenheid. *z. v. Fureur des perſonnes poſſédées du démon.*
BEZEEVERD. *d. w. zie* Bezeeveren.
Bezeeveren. *w. w.* Bequijlen. *Remplir de bave, baver ſur quelque choſe.*
Bezeevering. *z. v.* Bequijling. *L'action de baver.*
BEZEFFEN. *zie* Beſeffen.
BEZEGELEN. *zie* Bezeegelen.
BEZEILEN. *w. w. Gagner, atteindre en faiſant voile.*
Wij bezeilden de Straat in 14 dagen. *Nous gagnâmes le détroit en quinze jours.*
Bezeild. *d. w. Atteint, gagné en faiſant voile.*
Bezeild. *bijv. w.* Snel in 't zeilen. *Bon voilier, légér à la voile.*
BEZEM. *z. m. zie* Beezem.
BEZENDEN. *w. w.* Iemand bezenden. *Députer quelqu'un, l'envoyer en députation.*
De Vorſt is daar nog niet over bezonden. *On n'a pas encore député au Prince pour ce ſujet.*
Bezending. *z. v.* Afzending. *Députation, envoi avec commiſſion.*
Zij deeden eene bezending naar den Koning. *Ils firent une députation au Roi.*
* Bezending. Afgezondenen. *Le corps des Députés.*
BEZEREN. *zie* Bezeeren.
BEZET. *d. w.* Beleminerd. *Occupé, embaraſſé.*
Ik ben zeer bezet. *Je ſuis fort occupé.*
Mijn tijd is zeer bezet. *Le tems me preſſe, j'ai fort peu de tems.*
Bezet. Omringd, omcingeld. *Entouré, environné, enveloppé.*
De vijand is van alle kanten bezet. *L'Ennemi eſt environné* ou *enveloppé de tous côtés.*
Bezet. Belegd. *Garni, galonné.*
Dat kleed is rondom bezet. *Cet habit eſt garni tout à l'entour.*
Bezet. Beſlagen, ingenomen. *Occupé, rempli, pris.*
Ik vind de plaats al bezet. *Je trouve la place occupée*, ou *priſe.*
's Konings beeltenis was met edele geſteenten bezet. *Le portrait du Roi étoit enrichi de pierreries.*
Die prijs is zeer bezet, *of* zeer laag. *Ce prix eſt fort bas.*
BEZETEN. *d. w.* van Bezitten. *Poſſédé.*
De kinderen Iſraëls hebben het land van Canaan overwonnen, en lang bezeten. *Les enfans d'Iſraël ont conquis le pays de Canaan & l'ont poſſédé longtems.*
Bezeten. Van den duivel bezeten. *Poſſédé du diable, Démoniaque. zie* Bezeeten.
BEZETTELING. *z. m.* Een ſoldaat die in eene ſtad legt. *Soldat qui eſt en garniſon dans une ville.*
Bezetten. *w. w.* Voorzien. *Munir, pourvoir.*
Eene ſtad met krijgsvolk bezetten. *Munir*, ou *pourvoir une ville de garniſon.*
Een kleed bezetten. *Garnir un habit.*
Eenen pas, *of* doortogt bezetten. *Occuper un paſſage.*
Iemand bij uiterſten wille iets bezetten, *of* maaken. *Léguer, donner*, ou *laiſſer quelque choſe par teſtament à quelqu'un.*
Eenen ring met koſtelijk geſteente bezetten. *Monter une bague, la garnir de pierres fines.*
De toegangen bezetten. *Occuper les avenues.*
Den doortogt bezetten. *Boucher le paſſage.*
Bezetting. *z. m.* 't Krijgsvolk eener ſtad. *Garniſon d'une place.*
De bezetting trok met volle geweer uit. *La garniſon ſortit avec armes & bagage.*
Bezetting bij uiterſten wille. *Legs, don par teſtament.*
BEZEVEREN. *zie* Bezeeveren.
BEZIE. *zie* Beezie.
BEZIELEN. *w. w.* Ziel en leven geeven. *Animer, donner la vie.*
God bezield alle ſchepzelen. *Dieu donne la vie à toutes les créatures.*
Bezieling. *z. v. Infuſion de l'ame dans le corps, vivification, animation.*
Bezield. *d. w. en bijv. w.* Levendig. *Animé, vivant.*
BEZIEN. *w. w.* Bekijken. *Voir, regarder, conſidérer.*
Bezien. *d. w. zie* Bezien.
Eene ſtad bezien. *Voir une ville.*
Een huis bezien om te huuren. *Voir une maiſon pour la louer.*
* Dat zal te bezien ſtaan. *J'en doute, cela n'eſt pas ſûr.*
Bezie u zelven. *Conſidérez vous vous-même, jettez les yeux ſur vous-même.*
BEZIEN. *meerv.* van Bezië. *zie* Beezie.
BEZIG. enz. *zie* Beezig. enz.
BEZIGTIGD. *d. w. zie* Bezigtigen.
Bezigtigen. *w. w.* Bezien, Bekijken. *Faire inſpection, regarder, viſiter.*
Eene plaats bezigtigen. *Viſiter une place.*
Bezigter. *z. m. Inſpecteur.*
Bezigtiging. *z. v. Vue, inſpection.*
BEZIJDEN. *voorz.* Naaſt aan. *Joignant, à côté de.*
Bezijden de kerk, *of* 't huis. *A côté de l'Egliſe*, ou *de la maiſon; joignant l'Egliſe, &c.*
Bezijden, buiten, uit. *Hors.*
Bezijden 't ſpoor rijden. *Aller hors de l'ornière.*
Dat huis ſtaat bezijden den weg. *Cette maiſon eſt bâtie a l'écart, hors du chemin.*
BEZINKEN. *g. w.* Door ſtilſtaan klaar worden. *Se clarifier, devenir clair, repoſer, parlant des liqueurs.*
Laat dat water wat bezinken. *Laiſſez un peu repoſer cette eau.*
BEZINNEN. *zie* Verzinnen.
Bezinnen. *w. w.* Beminnen. *Chérir, aimer.*
Hij bezint zijne vrouw zeer. *Il a beaucoup d'amitié pour ſa femme, il aime extrêmement ſa femme.*
BEZIT. *z. g.* Bezitting. *Poſſeſſion, jouiſſance.*
Zijn goed in bezit hebben; zijn goed bezitten. *Avoir la jouiſſance de ſon bien, poſſéder ſon bien.*
Zij bleef na haars mans dood in 't volle bezit. *Après la mort de ſon mari elle demeura en poſſeſſion de tout.*
Ergens 't bezit van neemen. *Prendre poſſeſſion de quelque choſe.*
Bezitſter. *z. v.* Eene vrouw die iets bezit. *Celle qui eſt en poſſeſſion*, ou *qui a la jouiſſance de quelque choſe.*
Bezitten. *w. w.* In eigendom hebben. *Poſſéder, jouir de, avoir en poſſeſſion.*
Veele goederen bezitten. *Poſſéder de grands biens, avoir de grandes richeſſes, être fort riche.*
Iets onregtvaerdig bezitten. *Poſſéder quelque choſe injuſtement, être en poſſeſſion de quelque choſe qui ne nous appartient pas.*
Hij bezit dat goed in lijftogt. *Il poſſéde ce bien à vie, il en a l'uſufruit.*
Bezittend. *bijv. w. Poſſeſſif.*

Digitized by Google

Bezitter. *z. m.* Eigenaar. *Poſſeſſeur, propriétaire.*

Bezitting. *z. v.* Bezit, eigendom. *Poſſeſſion, jouiſſance.*

Uit zijne bezitting geſtoten worden. *Etre dépoſſédé*, ou *jetté hors de ſa poſſeſſion.*

BEZOAR. *z. m.* Bezoarſteen. *Bézoar, Pierre engendrée dans la veſſie d'un bouc des Indes.*

BEZOEDELD. *d. w. zie* Bezoedelen.

Bezoedelen. *w. w.* Beſmetten. *Souiller, ſalir, tacher.*

* Zig met ſchelmſtukken bezoedelen. *Se ſouiller de crimes.*

Bezoedeling. *zie* Beſmetting.

* Bezoedeling. *z. v.* Beſmetting. *Souillure, tache, impureté.*

* De zonde is eene bezoedeling der ziele. *Le péché eſt une ſouillure de l'ame.*

BEZOEK. *z. g. Viſite.*

Ik bedank u voor de eer van uw bezoek. *Je vous remercie de l'honneur de votre viſite.*

* Bezoek van eene bruid. *Viſite de cérémonie que l'on rend chez une fiancée, pour féliciter les Accordés ſur leur prochain mariage.*

Op 't bezoek gaan. *Aller complimenter*, ou *féliciter les fiancés.*

Een open bezoek. *Une viſite publique dans laquelle les bonnes connoiſſances des Accordés ont un libre accès.*

Een ſtil bezoek. *Une viſite particuliére où l'on ne reçoit que les proches parens des Accordés.*

Op het bezoek gaan. *Aller féliciter une fiancée.*

Bezoek houden. *Recevoir des viſites de félicitation ſur un mariage fait* ou *à faire, ſur un relévement de couche, &c.*

Bezoeken. *w. w.* Iemand bezoeken. *Viſiter, voir, rendre viſite.*

Koom mij zomtijds bezoeken. *Venez me voir quelquefois.*

De vijanden met een ſterk leger bezoeken, *of* beſpringen. *Marcher contre l'ennemi avec une puiſſante armée.*

Bezoeken. Beproeven. *Eprouver, eſſayer, faire l'eſſai.*

Ik zal 't eens bezoeken. *Je l'eſſayerai un peu, j'en ferai l'eſſai.*

* Bezoeken. Plaagen. *Viſiter, affliger, châtier.*

God heeft die ſtad zwaarlijk bezogt. *Dieu a châtié rudement cette ville, Dieu a extraordinairement affligé cette ville.*

Bezoeker. *z. m.* Een krankenbezoeker. *Un conſolateur qui viſite les malades.*

Bezoeking. *z. v.* Kaſtijding. *Affliction, châtiment.*

Dat is eene zwaare bezoeking over dat huis. *C'eſt une grande affliction à cette maiſon, c'eſt un rude châtiment pour cette famille.*

BEZOETELEN. *zie* Bezoedelen.

BEZOGT. *d. w.* van Bezoeken. *Viſité, éprouvé, châtié.*

Bezogt is ook de *onv. tijd.* van Bezoeken.

BEZOLDEN. *zie* Bezoldigen.

BEZOLDEREN. *w. w. Plafonner.*

Bezoldering. *z. v. L'action de plafonner.*

BEZOLDIGD. *d. w.* Die bezolding trekt. *Soudoyé, qui reçoit la ſolde.*

Bezoldigen. *w. w.* Bezolding geeven. *Soudoyer, payer la ſolde*, ou *donner la paye.*

Bezolding. *z. v.* Loon van 't krijgsvolk. *Solde, gage, paye.*

* De bezolding der zonde, is de dood. *Les gages du péché c'eſt la mort.*

BEZON. *onv. tijd.* van Bezinnen, in de beteekenis van *verzinnen*, als, ik bezon, *j'inventois*, ou *j'inventai.*

BEZONDEN. *d. w. zie* Bezenden.

BEZONDER. *zie* Bijzonder.

BEZONDIGD. *d. w. zie* Bezondigen.

Bezondigen. Zig bezondigen. *Pécher, commettre quelque péché*, ou *quelque crime.*

Men bezondigt zig daar zwaarlijk aan. *On fait grand péché* ou *on péche beaucoup en cela.*

Bezondiging. *z. v.* Het zondigen. *Action de pécher.*

BEZONNEN. *d. w. Inventé. zie* Verzonnen.

Bezonnen. *bijv. w.* Beraaden. *Senſé.*

BEZOOMEN. *w. w. Ourler.*

Eenen neusdoek rondom bezoomen. *Ourler un mouchoir tout à l'entour.*

Bezoomd. *d. w. zie* Bezoomen.

BEZORGD. *d. w. zie* Bezorgen.

Bezorgd. *bijv. w.* Bekommerd. *Inquiet, en peine.*

Bezorgd zijn, bekommerd zijn. *Etre en peine, avoir de l'inquiétude.*

Bezorgdheid. *z. v.* Zorge. *Peine, inquiétude, ſouci.*

Bezorgen. *w. w.* Verzorgen. *Avoir*, ou *prendre ſoin de quelque choſe.*

Bezorgen. *w. w. Procurer.* Zoudt gij mij die werken kunnen bezorgen? *Pouriez vous me procurer ces ouvrages?*

Ik zal die zaak bezorgen. *J'aurai*, ou *je prendrai ſoin de cette affaire.*

Ieder een is niet bekwaam om de zieken te bezorgen. *Chacun n'eſt pas capable de ſoigner les malades.*

Als men Kinderen in de koſt heeft, moet men dezelven wel bezorgen. *Quand on tient des penſionaires, il faut en prendre grand ſoin.*

Bezorger. *z. m.* Verzorger. *Celui qui a ſoin*, ou *qui prend ſoin.*

Bezorger der armen. *Aumônier, celui qui diſtribue les aumônes.*

Pleitbezorger. *zie onder* Pleit.

Ziekenbezorger. *zie onder* Ziek.

Bezorging. *z. v.* Verzorging. *Soin, commiſſion.*

Bezorging der leeftogt voor een leger. *La fourniture des vivres pour une armée.*

Bezorgſter. *z. v.* Verzorgſter. *Femme*, ou *fille qui a ſoin.*

BEZUGTEN. *w. w. Déplorer, regretter.*

BEZUIDEN. *bijw. of voorz.* Naar den kant van 't zuiden. *Au ſud, du côté du ſud*, ou *du midi: au ſud de, au midi de.*

De ſtad legt bezuiden die landſtreek. *La ville eſt ſituée au ſud de cette région.*

BEZUINIGEN. *w. w. Ménager, uſer de ménage, employer avec économie.*

Hij weet zijne kleine inkomſten wel te bezuinigen. *Il ſait employer ſes petits revenus avec beaucoup d'économie.*

Bezuiniger. *z. m. Econome, celui qui ſait bien ménager.*

Bezuiniging. *z. v. Epargne, ménage.*

De bezuiniging is geen van de minſte inkomſten, in 't huishouden. *De l'économie n'eſt pas le moindre revenu dans le ménage.*

BEZUUREN. *w. w.* Iets bezuuren. *Endurer, ſoufrir, eſſuyer.*

Ik zal dat moeten bezuuren. *Il faudra que j'en pétiſſe, j'en porterai la peine.*

Iets met den dood bezuuren, *of* bekoopen. *Payer quelque choſe au prix de ſon ſang* ou *de ſa vie, ſoufrir la mort pour quelque choſe.*

Bezuurd. *d. w. zie* Bezuuren.

BEZWAARD. *d. w.* Belaſt. *Chargé de droits, d'impôts*, ou *de gabelles.*

De koopmanſchap is zeer bezwaard. *On a mis de grands droits ſur les marchandiſes.*

* Bezwaard. Bekommerd. *Inquiet, en peine.*

* Ik ben zeer bezwaard over die zaak. *Cette affaire-là me met fort en peine, j'en ſuis fort en peine.*

* Zig ergens bezwaard, *of* ongeruſt over vinden. *Avoir l'eſprit agité*, ou *n'avoir pas l'eſprit en repos ſur certaine choſe.*

Bezwaardheid. *z. v.* Moeijelijkheid. *Difficulté.*

De aamborſtigheid is eene bezwaardheid van adem haalen. *L'aſthme eſt une difficulté de reſpirer.*

Bezwaardheid van borſt. Benaauwdheid. *Oppreſſion de poitrine.*

Bezwaaren. *w. w.* Belaſten. *Charger.*

De boeren met hoofdgeld bezwaaren. *Charger les payſans de tailles.*

* Eenen gevangenen bezwaaren. *Charger un priſonnier, témoigner contre lui.*

De zoute ſpijzen bezwaaren de maag. *Les viandes ſalées chargent l'eſtomac.*

Zijn gemoed of geweeten bezwaaren. *Charger ſa conſcience, faire quelque choſe dont on a la conſcience chargée.*

Bezwaaren. *z. g. Souffrance, oppreſſion.*

Bezwaaring. *z. v.* Verdrukking. *Charge, fardeau, incommodité, vexation.*

* Bezwaaring. Belaſting, beſchuldiging. *Charge, accuſation.*

Daar koomt veel in tot bezwaaring van den gevangenen. *On découvre beaucoup de choſes à la charge du priſonnier.*

Bezwaarlijk. *bijw.* Qualijk. *Difficilement, avec peine.*

Hij zal bezwaarlijk tot zijn oogmerk koomen. *Il aura de la peine à parvenir à ſon but*, ou *à réuſſir dans ſon deſſein.*

Bezwaarnis. *z. v.* Bezwaring. *Grief.*

BEZWAGTELEN. *zie* Bakeren, zwagtelen.

* Bezwagtelen *w. w.* Vermommen, bedekken. *Déguiſer, pallier, colorer.*

* Zijn zeggen met eenen ſchoonen ſchijn bezwagtelen. *Donner un beau ſemblant à ſon diſcours, colorer ſon diſcours d'un beau prétexte.*

* Bezwagteling. *z. v.* Vermomming. *Couverture, prétexte, déguiſement.*

Bezwagteld. *d. w. zie* Bezwagtelen.

BEZWALKEN. *w. w.* Dompig maaken. *Obſcurcir, ternir, offuſquer.*

't Glas van eenen ſpiegel bezwalken. *Ternir la glace d'un miroir.*

* Iemands eer en aanzien bezwalken. *Ternir l'honneur* ou *la réputation de quelqu'un.*

Bezwalking. *z. v.* Verdoving. *Obſcurciſſement, affoibliſſement de l'éclat.*

Dat was eene groote bezwalking van zijne eer. *Cela fut une grande flétriſſure à ſa gloire.*

Bezwalkt *d. w. zie* Bezwalken.

BEZWANGEREN. *w. w.* Bevrugten. *Engroſſer, rendre enceinte.*

Hij heeft zijne meid bezwangerd. *Il a engroſſé ſa ſervante.*

Bezwangering. *z. v.* Bevrugting. *L'action d'engroſſer une femme*, ou *une fille.*

Bezwangerd. *d. w.* Bevrugt, zwanger. *Groſſe, enceinte.*

* Met eenige gedagten bezwangerd gaan. *Etre rempli de quelques penſées, avoir quelques penſées dans l'eſprit.*

BEZWAREN, enz. *zie* Bezwaaren, enz.

BEZWEEK. *onv. tijd.* van bezwijken, als, ik bezweek, *je ſuccombois*, ou *je ſuccombai.*

Bezwee-

Digitized by Google

Bezweeken. *deelw. Pâmé, evanoui, succombé. zie* Bezwijken.
BEZWEEM. *onv. tijd.* van Bezwijmen, als, ik bezweem, *je tombois* ou *je tombai en défaillance.*
Bezweemen. *d. w. zie* Bezwijmen.
BEZWEERD. *d. w. zie* Bezweeren.
Bezweerder. *z. m.* Duivelbanner. *Exorciste, conjurateur de démons,* ou *de malins esprits.*
Bezweeren. *w. w.* Den duivel bannen. *Conjurer, exorciser.*
Bezweeren. Beëdigen. *Confirmer par serment.*
Dat verbond is wederzijds bezworen. *Ce contract a été confirmé par serment de part & d'autre.*
*Iemand bezweeren, *of* hartelijk bidden om iets te doen. *Conjurer quelqu'un de faire quelque chose, le prier instamment.*
* Ik bezweere u bij den Heere, enz. *Je vous conjure par le Seigneur, &c.*
Bezweering. *z. v.* Duivelsban. *Conjuration, exorcisme.*
Bezweering. Beëdiging, bevestiging met eede. *Confirmation par serment.*
BEZWEET. *bijv. w.* Nat van zweet. *Mouillé de sueur, plein de sueur.*
Hij is heel bezweet. *Il est tout en sueur.*
BEZWIJKEN. *g. w.* Magteloos worden. *S'évanouir, tomber en défaillance,* ou *en foiblesse, se pâmer.*
Van dorst bezwijken. *Pâmer de soif.*
Van droefheid bezwijken. *Succomber à la tristesse.*
Bezwijken. Zakken, instorten. *S'affaisser, s'abaisser.*
Die muur bezwijkt. *Ce mur s'affaisse.*
*'t Hart bezwijkt mij van verlangen. *Je brûle de desir, je languis d'impatience.*
*In 't geloove bezwijken. *Chanceler dans la foi, n'être pas ferme dans sa croyance.*
*Een getrouw minnaar bezwijkt nooit in zijne liefde. *Un amant fidèle est constant dans ses amours.*
*Men bezwijkt ligtelijk onder den last. *On succombe aisément sous le faix.*
Bezwijking. *z. v.* Inzakking. *Affaissement, abaissement de quelque chose.*
BEZWIJMEN. *g. w.* Van zig zelven vallen. *S'évanouir, tomber en défaillance,* ou *en foiblesse, se pâmer.*
Bezwijming. *z. v.* Magteloosheid. *Défaillance, foiblesse.*
BEZWOOREN. *deelw.* van Bezweeren. *Conjuré, confirmé par serment, exorcisé.*

B I D.

BID-BANK. *z. v. Prie-Dieu.*
BIDDAG. *zie* Beededag.
Bidden. *w. w.* Smeeken. *Prier, supplier.*
God om zijnen zegen bidden. *Implorer la bénédiction de Dieu.*
*Bidden. Verzoeken. *Prier, demander*
* Ik bad hem lang om die gunst. *Je l'ai prié longtems de cette grace, je la lui ai longtems demandée.*
Bidden. Beedelen. *Mendier, gueuser, demander l'aumône.*
Van deur tot deur zijn brood bidden. *Mendier son pain de porte en porte.*
* Te begrafenis bidden. *Prier à l'enterrement.*
Bidder. *z. m.* Een die God bid. *Celui qui prie Dieu.*
* Bidder. Aanspreeker. *Prieur d'enterremens.*
Bidding. *z. v. zie* Beede *of* Gebed.
Bidplaats *zie* Beede plaats
Bidster. *z. v. Celle qui prie.*

B I E.

BIE. *zie* Bije.
BIEDEN. *w. w.* Uitlooven. *Offrir, présenter.*
Hoe veel bied gij voor dat boek? *Combien offrez-vous de ce livre?*
Bie niet meer dan gij besteeden wilt. *N'en offrez pas plus que vous n'en voulez donner.*
Iemand de hand bieden, *of* aanbieden. *Présenter,* ou *offrir la main à quelqu'un.*
*Iemand de hand bieden, *of* helpen. *Prêter la main à quelqu'un, l'aider, le secourir.*
Iemand geluk bieden, eene oude spreekwijze. Geluk wenschen. *Souhaiter du bonheur à quelqu'un, le féliciter.*
De meestbiedende. *zie onder* Meest.
BIEGT. *z. v.* Oorbiegt. *Confession auriculaire, déclaration de ses péchés à un Prêtre.*
Te biegt gaan. *Aller à confesse.*
‡ Bij den duivel te biegt gaan. *Se confesser au renard; dire ses secrets à un homme plus fin que soi,* ou *suspect, & intéressé, & qui en tirera avantage.*
Biegten. *w. w.* Zijne zonden belijden. *Se confesser,* ou *confesser ses péchés.*
Biegt gij dat wel? *Vous confessez-vous de cela?*
*Biegten. Belijden, bekennen. *Confesser, avouer, déclarer.*
Biegten; biegt hooren. *Confesser, entendre la confession d'un Pénitent* ou *d'une Pénitente.*
Hij heeft van daag meer dan vijftig menschen gebiegt. *Il a confessé aujourd'hui plus de cinquante personnes.*
Biegtstoel. *z. v. Confessionnal.*
Biegtvader. *z. m. Confesseur, Père confesseur, Prêtre qui confesse.*
‡ Gij zijt mijn biegtvader niet; ik ben niet verpligt u mijne geheimen te ontdekken. *Vous n'êtes pas mon confesseur; je ne suis pas obligé de vous découvrir mes secrets.*
BIEK. *onv. tijd.* van bakken, als ik biek. *Je cuisois,* ou *je cuisis.*
BIER. *z. g.* Drank van hop en koren gebrouwen. *Cervoise; de la bière; boisson faite de houblon & de grain.*
Dik bier; goed bier. *Forte bière, bonne, double bière.*
Dun bier, *of* klein bier. *Petite bière.*
Aalbessenbier. Drafbier. Scharbier.
Scharrebier, *of* Scherrebier. Tafelbier.
Vulbier. Windbier. *zie onder* Aal, enz.
Bieragtig. *bijv. w.* Als bier. *Qui ressemble à de la bière, qui en a le goût.*
Bierazijn. *z. m.* Bieredik. *Vinaigre de bière.*
Bierbank. *z. v.* Bank in eene kroeg. *Banc dans un cabaret à bière.*
‡ Hij zit den gansehen dag op de bierbank; hij is altijd in de kroeg. *Il ne bouge du cabaret.*
Bierbeschoijen. *g. w. Vendre,* ou *fournir des bières étrangères en gros.*
Bierbeschoijer. *z. m. Marchand de bières étrangères.*
Bierboom. *z. m. Barre,* ou *joug de bois à porter les tonneaux de bière.*
Bierbrouwen. *w. w.* Brouwen. *Brasser,* ou *faire de la bière.*
Bierbrouwer. *z. m.* Brouwer. *Brasseur, celui qui brasse la bière.*
Bierdrager. *z. m. Porteur de bière.*
Bieren. *g. w. Inag woord.* Uit deeze of geene brouwerije bier neemen. *Prendre de la bière à quelque brasserie.*
Ik bier uit de zwaan. *Je prends ma bière à la brasserie du cigne.*
Bierenbrood. *z. g. Bière bouillie avec du pain, du sucre, & des épiceries.*
Bierglas. *z. g. Verre à bière.*
Bierhaak. *zie* Takelhaak.
Bierhuis. *z. g. zie* Bierkroeg.
Bierkan. *z. v. Pot à bière.*
Bierkelder. *z. m. Cave à bière.*
Bierkraan. *z. v.* Kraan. *Robinet.*
Bierkroeg. *z. v.* Bierherberg. *Cabaret en l'on ne vend que de la bière.*
‡ Bierpens. Bierbuik. *Biberon, sac à bière, grand buveur de bière.*
Biersteeken. *w. w.* Vreemde bieren bij vaten verkoopen. *Vendre des bières étrangères en gros.*
Biersteeker. *z. m.* Een die vreemde bieren bij vaten verkoopt. *Marchand de bières étrangères en gros.*
Bierstel. *z. m.* Bierstelling. *Chantier à mettre les tonneaux de bière.*
Bier tappen. *w. w. Vendre la bière à petite mesure.*
Biertapper. *z. m.* Bierverkoper. *Cabaretier, vendeur de bière en détail.*
Bierton. *z. v. Tonne à bière.*
Biervlieg. *z. v.* Eene vlieg die op bier aast. *Mouche qui se nourrit de bière.*
‡ Biervlieg. *z. v.* Een bierhebber van bier. *Un avaleur de bière.*
Bierwerker. *z. m. Valet de brasserie.*
BIES. *z. v.* Bieze. Zeker gewas. *Jonc, sorte de plante.*
Met biezen bestrooijen. *Joncher, étendre des joncs à terre, la couvrir de joncs.*
Zijne biezen pakken. *zie onder* Pakken.
Zeebies. *zie onder* Zee.
Biesband. *z. m.* Gevlogtene bies. *Tresse de joncs pour faire des nattes.*
Biesbos. *z. m.* Plaats daar veele biezen wassen. *Jonchaye: marais, lieu plein de joncs.*
*Den biesbos uitsteeken. *S'élever trop haut, trancher du grand.*
Bieskorf. *z. m.* Een korf van biezen gebreid. *Panier de joncs.*
Bieslint. *z. g. De la nompareille; du ruban fort mince & fort étroit.*
Biesnet. *z. g. Nasse de joncs pour prendre du poisson.*
Bieslook. *z. v.* Zeker hofgewas. *Ciboule, appétit, plante.*
BIETE, hofkruid. *zie* Beet.
‡ BIETEBAAUW. *z. m.* Bullebak. Een ingebeeld spook. *Loupgarou, esprit folet, lutin.*
BIEST. *z. v.* De eerste melk na dat eene koe gekalfd heeft. *Le premier lait après que la vache a vêlé.*
Biestboter. *z. v. Du beurre fait du premier lait que les vaches rendent après avoir vêlé.*
BIEZEN. *g. w.* Blaazen als de slangen. *Siffler comme les serpens.*
BIEZEN. *meerv.* van Bies. *zie* Bies.

B I G.

BIG. *z. v.* Bigge, een jong varken. *Un cochon de lait, un jeune cochon.*
BIGGELEN. *g. w.* Afloopen. *Couler, découler.*
De traanen biggelden hem langs de wangen. *Il avoit les yeux baignés de larmes, les larmes lui couloient le long des joues.*

Digitized by Google

BIJ.

BIJ. *voorzetzel*, digte bij. *Près de, proche de, auprès de.*
Bij een. *Ensemble.*
Hij woont bij dē Kerk. *Il demeure près*, ou *proche de l'Eglise.*
Bij iemand gaan. *Aller trouver quelqu'un, aller chez lui.*
Bij iemand zweeren. *Jurer par quelqu'un.*
Hij zwoer bij God, bij zijne ziel, bij zijne trouw, enz. *Il jura par Dieu, par son ame, par sa foi, &c.*
Bij beurte. *Tour à tour, successivement, l'un après l'autre, alternativement.*
Bij dage. Bij nagt. *De jour. De nuit.*
Bij de kaers. *A la chandelle.*
Bij brood; van brood. Als, De menſch leeft niet alleen bij brood. *L'homme ne vit pas de pain seulement.*
Bij tweën, bij driën. *Deux à deux, trois à trois.*
Bij grooten en bij kleinen. Bij elk een. *Chez les grands & chez les petits. Chez un chacun.*
Hij is bij grooten en bij kleinen gezien. *Il est estimé des grands & des petits.*
Bij huis, t'huis. *A la maison, au logis.*
Bij huis blijven. *Demeurer* ou *s'arrêter proche de sa maison, ne s'éloigner point de chez soi.*
Bij malkanderen, te zaamen. *Ensemble, l'un avec l'autre.*
Bij malkanderen zijn; vergaderd zijn. *Etre ensemble, être assemblés*, ou *être de compagnie.*
Bij wijze van ſpreeken. *Par manière de dire.*
Bij voorbeeld. *Par exemple.*
Bij mij, door mij. *Par moi.*
Bij mij openbaar Beamptſchrijver (*Notaris*) ondertekend, enz. *Signé par moi Notaire, &c.*
Oordeel van mij bij u zelven. *Jugez de moi par vous-même.*
Bij levenden lijve, terwijl men leeft. *De son vivant, pendant qu'on est en vie.*
Iemand bij den mouw trekken. *Tirer quelqu'un par la manche.*
Bij iemand zijn. *Etre auprès de quelqu'un.*
Geld bij zig hebben. *Avoir de l'argent sur soi.*
Bij gebrek van geld. *Faute d'argent.*
Bij gebrek van brood eet men korſtjes van paſteijen. *ſpreekw. Faute de pain on mange de la croûte de pâté; faute de l'un on ſe contente de l'autre.*
Bij wijze. *Par manière.*
Bij wege. *En forme, par voye.*
Bij gelijkenis. *Par comparaiſon.*
Bij geluk. *Par bonheur.*
Bij geval. *Par hazard.*
Ik zeg het en ik blijf 'er bij. *Je le dis & le soutiens*, ou *& je m'y tiens.*
Bij zijne zinnen zijn; zijn verſtand hebben. *Avoir du bon-ſens, n'être point ſot.*
Bij wijlen; bij tijden, zomtijds. *Par fois, quelque fois, par intervalles.*
Bij aldien. *zie* Bij zoo verre.
Bij zoo verre, bij aldien. *En cas que, au cas que, ſi.*
Bij zoo verre hij zulks onderſtaat. *En cas qu'il entreprenne cela.*
Bij der hand zijn. *Etre levé, être en état de paroître.*
Bij, bijna. *Presque, près de, environ.*
Hij is bij de vijftien jaar. *Il a près de quinze ans.*
Bij driën, bij drie uuren. *Près de trois heures.*

B IJ B.

BIJBEL. *z. m.* Gods beſchreven woord. *La Bible, le vieux & le nouveau Teſtament, la ſainte Ecriture.*
Bijbelbeflag. *z. g.* Beflag van eenen Bijbel. *La garniture d'une Bible.*
Bijbelſtoffe. *z. v.* Stoffe uit den Bijbel getrokken. *Matière tirée de la ſainte Ecriture.*
‡ Bijbelzuſter. *z. v. Une bigotte, femme* ou *fille qui ne parle que par l'Ecriture.*
BIJBLIJVEN. *w. w.* Niet verlaaten. *Demeurer auprès de quelqu'un, ne le point quitter*, ou *abandonner.*
Hij bleef zijnen heer trouwelijk bij. *Il n'abandonna point ſon maître, il fut fidèle à ne le point abandonner.*
De zaak zal daar niet bij blijven. *La choſe n'en demeurera pas-là; cette affaire aura des ſuites.*
Bij zijn woord blijven. *Tenir ſa parole.*
Dat quaad is hem altijd na dien tijd bijgebleven. *Ce mal ne l'a point quitté depuis ce tems-là; ce mal l'a toujours travaillé depuis ce tems-là.*
Bijblijvende. *bijv. w.* Geduurige. *Continuel, perſévérant.*
Eene bijblijvende koortze. *Une fièvre continue.*
BIJBRENGEN. *w. w.* Toebrengen. *Amener, apporter.*
Bijbrengen. Aantrekken tot bewijs. *Citer, alléguer, rapporter.*
Hij [illegible]gt veele Schriftuurplaatzen bij. *Il allégue divers paſſages de l'Ecriture.*
Wat brengt zij bij tot haare verſchoning? *Que dit-elle pour ſa défenſe*, ou *pour ſa juſtification?*
Kan ik het bijbrengen, zoo zal ik koomen. *Je viendrai ſi je puis, ſi mes affaires me le permettent*, ou *ſi j'en ai le loiſir.*
Bijbrengen. *g. w. Contribuer à &c.*
Dat kan niet bijbrengen; dat kan niet helpen. *Cela n'avance pas l'affaire. Cela n'y ſert de rien.*
Het geld dat gij hebt kan weinig bijbrengen om koophandel te drijven. *Pour faire négoce c'eſt peu de choſe que l'argent que vous avez.*
Bijbrenging. *z. v.* Aantrekking van iets tot bewijs. *Citation, allégation.*

B IJ D.

BIJDOEN. *w. w.* Bijvoegen. *Ajoûter, joindre.*
Daar zijn veele dingen bij dat werk gedaan. *On a augmenté de beaucoup cet ouvrage.*
Iets tot iemands reden bijdoen. *Ajoûter quelque choſe au diſcours de quelqu'un, l'amplifier.*

B IJ E.

BIJE. *z. v.* Honigbije. *Abeille, mouche à miel.*
Bijeangel. *z. m.* Angel der bijen. *Aiguillon de mouche à miel.*
Bijenhouder. *z. m.* Bijenman. *Celui qui a ſoin des abeilles.*
Bijenkoning. *z. m.* Bijenmoeder. *Roi des abeilles.*
Bijenkorf. *z. m. Ruche, panier à nourrir & ſerrer les mouches à miel.*
Bijenzwerm. *z. v.* Eene zwerm bijen. *Eſſaim*, ou *eſſain d'abeilles.*
't Gedommel, 't gebrom, *of* 't geruiſch der bijen. *Bourdonnement des abeilles.*
Bijenblad. *z. g.* Kruid dat men anders noemt citroenkruid. *Mélisſe.*
Bijenwolf. *z. m.* Vogeltje dat de bijen eet. *Guêpier, oiſeau qui mange les guêpes & les abeilles.*
BIJEEN. *Enſemble.*
BIJEENBRENGEN. *w. w. Amaſſer, aſſembler.*
BIJEENDRAAGEN. } *zie* bijeenbren-
BIJEENHAALEN. } gen.
BIJEENKOMST. *z. v.* Vergadering. *Aſſemblée, nombre, multitude de perſonnes aſſemblées pour la même choſe.*
Eene Kerkelijke bijeenkomſt. *Un Synode, une Aſſemblée d'Eccléſiaſtiques.*
Bijeenkoomen. *g. w.* Vergaderen. *S'aſſembler.*
BIJEENTREKKEN. *w. w. Amaſſer, joindre enſemble, additionner.*
Bijeentrekken. *g. w. Se joindre, s'attrouper.*
De verſtrooide benden trokken weder bij een. *Les troupes diſperſées ſe rallièrent.*
BIJEENVOEGEN. *w. w. Joindre; joindre enſemble; amaſſer; additionner.*

B IJ G.

BIJGAAN. *g. w.* Toegaan. *Aller vers, chez, auprès de.*
BIJGEBLEVEN. *d. w. zie* Bijblijven.
BIJGEBRAGT. *d. w. zie* Bijbrengen.
BIJGEDAAN. *d. w. zie* Bijdoen.
BIJGEEVEN. *w. w.* Toegeeven. *Donner par deſſus.*
BIJGEGAAN. *d. w. zie* Bijgaan.
BIJGEGEVEN. *d. w. zie* Bijgeeven.
BIJGEGROEID. *d. w. zie* Bijgroeijen.
BIJGEHAALD. *d. w. zie* Bijhaalen.
BIJGEHANGEN. *d. w. zie* Bijhangen.
BIJGEKOMEN. *d. w. zie* Bijkomen.
BIJGEKROOPEN. *d. w. zie* Bijkruipen.
BIJGELEGD. *d. w. zie* Bijleggen.
BIJGELEGEN. *bijv. w.* Aanpalende. *zie* Aanpalende.
BIJGELEID. *d. w.* van Bijleggen. *zie* Bijleggen.
BIJGELEID. *d. w.* van Bijgeleiden. *zie* Bijgelijden.
Bijgeleiden. *w. w. Eſcorter, convoyer.*
BIJGELOOF. *z. g.* Overgeloof. *Superſtition, opinion vaine* ou *mal fondée en fait de Religion.*
BIJGELOOPEN. *d. w. zie* Bijloopen.
BIJGELOOVIG. *bijv. w.* Overgeloovig. *Superſtitieux.*
Bijgeloovigheid. *z. v. zie* Bijgeloof.
BIJGEMENGD. *d. w. zie.* Bijmengen.
BIJGENAAMD. *bijv. w. Surnommé.*
Karel de vijfde Koning van Vrankrijk, bijgenaamd de wijze. *Charles V. Roi de France ſurnommé le Sage.*
BIJGENOMEN. *d. w. zie* Bijneemen.
BIJGEREEKEND. *d. w. zie* Bijreekenen.
BIJGEROEPEN. *d. w. zie* Bijroepen.
BIJGESCHIKT. *d. w. zie* Bijſchikken.
BIJGESCHREVEN. *d. w. zie* Bijſchrijven.
BIJGESLAAPEN. *d. w. zie* Bijſlaapen.
BIJGESMETEN. *d. w. zie* Bijſmijten.
BIJGESPRONGEN. *d. w. zie* Bijſpringen.
BIJGESTAAN. *d. w. zie* Bijſtaan.
BIJGESTEEKEN. *d. w. zie* Bijſteeken.
BIJGESTELD. *d. w. zie* Bijſtellen.
BIJGESTOOKEN. *d. w. zie* Bijſteeken.
BIJGESTOOTEN. *d. w. zie* Bijſtooten.
BIJGEVALLEN. *d. w. zie* Bijvallen.
BIJGEVAREN. *d. w. zie* Bijvaren.

Digitized by Google

BIJGEVEN. *w. w. zie* Bijgeeven.
BIJGEVOEGD. *d. w. zie* Bijvoegen.
BIJGEVOLG. *bijw. Par conſéquent.*
BIJGEWAS. *z. g.* Vreemd gewas. *Fruit, arbre, plante, qui ne croiſſent pas dans le pays.*
BIJGEWEEST. *d. w. zie* Bijweezen *of* Bijzijn.
BIJGEWOOND. *d. w. zie* Bijwoonen.
BIJGEWORPEN. *d. w. zie* Bijwerpen.
BIJGEZET. *d. w. zie* Bijzetten.
BIJGEZETEN. *d. w. zie* Bijzitten.
BIJGROEIJEN. *g. w. Croître auprès.*

B IJ H.

BIJHAALEN. *w. w. zeew.* De zeilen bijhaalen. *Déployer les voiles; mettre hors toutes les voiles; faire force de voiles.*
Eenen Geneesheer bij eenen zieken haalen. *Faire venir un Médecin auprès d'un malade.*
BIJHANGEN. *w. w.* Bijlappen. *Ajoûter, joindre.*
Hij hangt 'er de helft bij. *Il y ajoûte la moitié, il en dit la moitié plus qu'il n'en eſt.*
BIJHOOREN. *g. w. Appartenir à, dépendre de.*
Bijhoorig. *bijv. w. Acceſſoire, appartenant.*
Bijhoorigheid. *z. v. Acceſſoire, appartenance.*
De borgtogt is eene bijhoorigheid die het contract bekragtigt. *La caution eſt un acceſſoire qui fortifie le contract.*

B IJ K.

BIJKANS. *bijw.* Bijna, omtrent. *Presque, quaſi, à peu près, peu s'en faut.*
Hij was bijkans verdronken. *Il penſa être noyé, il faillit à être noyé.*
BIJKOMEN. *g. w.* Bij iemand komen. *Venir auprès de quelqu'un.*
De legers quamen digt bij malkanderen. *Les armées s'approchérent tout près les unes des autres.*
Hoe is dat bijgekomen? waar door is dat geſchied? *Comment cela s'eſt-il fait? qu'eſt-ce qui y a donné occaſion?*
Ik zal u bijkomen; ik zal u ſtraffen, *of* kaſtijden. *Je m'en vais vous trouver, je vous aurai.*
Indien gij mij honderd rijksdaalders bood, dat zou nog wat bijkomen. *Si vous m'offriez cent écus, cela approcheroit un peu de la ſomme.*
Dat komt 'er niet bij. *Cela n'en approche pas.*
Bijkomen. *Se remettre d'une maladie.*
Hij is op den oever van den dood geweeſt, maar nu begint hij weder wat bij te komen. *Il a été ſur le bord de la foſſe, mais il commence à ſe remettre un peu.*
Bijkoomen. *zie* Bijkomen.
BIJKRUIPEN. *g. w. Se couler, ſe gliſſer, ſe fourrer.*
Bij 't vuur kruipen. *S'approcher du feu.*
Hij kruipt overal bij. *Il ſe fourre par-tout.*

B IJ L.

BIJL. *z. v. Hache.*
Met eene bijl houwen. *Hacher, couper avec une hache.*
Scheepsbijl. Slagersbijl. Steekbijl. *zie onder* Scheeps, enz.
Bijlbrief. Verbandſchrift. *Promeſſe authentique, par laquelle quelqu'un qui a acheté un vaiſſeau, s'oblige de payer au charpentier qui l'a conſtruit, le reſte de la ſomme qu'il lui doit de l'achat.*
Bijldrager. *z. m.* Dienaar van de Burgermeeſteren in 't oude Rome. *Licteur, celui qui portoit autrefois la hache Conſulaire devant les premiers Magiſtrats de l'ancienne Rome.*
Bijlhouwer. *z. m.* Een die met de bijl omgaat. *Ouvrier qui ſe ſert de la hache.*
Het bijlhouwers gild. *Le corps de métier de ceux qui ſe ſervent de la hache.*
Die man is het bijltje kwijt geworden. *Cet homme a perdu ſon crédit.*
Het bijltje zoeken. *S'amuſer à la bagatelle.*
BIJLAGE. *z. v. Ecrit attaché à un autre pour éclaircir une affaire dont il eſt queſtion.*
Alle de ſtukken dienende tot bijlage van het requeſt. *Toutes les piéces attachées à la requête.*
BIJLANDIG. *bijv. w. zie* Aanpaalende.
BIJLEGGELIJK. *bijv. w.* Die of dat bijgeleid kan worden. *Accommodable, qu'on peut terminer par un accommodement.*
BIJLEGGEN. *zeew.* Tegen eenen harden wind niet opkonnen. *Avoir le vent en proue tellement que l'on ne peut avancer; demeurer en arrière.*
Bijleggen. *w. w.* Geld bijleggen, of toeleggen. *Contribuer de l'argent, mettre ſa part.*
Ergens geld bijleggen; ergens verlies aan doen. *Perdre à quelque choſe, y mettre du ſien.*
Ik leg 'er geld bij, ik verlies 'er op. *J'y perds.*
* Bijleggen. Beſliffen. *Accommoder, ajuſter, accorder.*
Een krakkeel bijleggen. *Accommoder, ou ajuſter un différend.*
* Bijleggen. Toegeeven, gewonnen geeven. *Céder, reconnoître que quelqu'un a raiſon.*
Hij kan niet bijleggen; hij kan niet toegeeven. *Il ne ſauroit céder.*
Bijleggen. *g. w.* Bij gelegen zijn. *Etre voiſin, proche, limitrophe.*
Mijn land legt bij 't zijne. *Ma terre eſt proche de la ſienne.*
Bijleggende landen. *Pays voiſins, terres voiſines.*
BIJLEGGER. *z. m.* Bevrediger, vredemaker. *Pacificateur.*
Bijlegger. *z. m.* Een tegenwind waar door de ſchepen geen zeil konnen voeren. *Un vent contraire & qui empêche que l'on ne puiſſe ſe ſervir de ſes voiles.*
Bijlegging. *z. v.* Vergelijk van eenig krakkeel. *Ajuſtement, accommodement, réconciliation.*
BIJLOOPEN. *g. w. Accourir.*
Bijlooper. *Surnuméraire.*

BIJM. BIJN.

BIJMALKANDEREN. *bijw. Enſemble.*
BIJMENGEN. *w. w.* Iets ergens bij mengen. *Entremêler, mêler une choſe avec une autre.*
BIJNA. *bijw.* Bijkans, omtrent. *Presque, quaſi, à peu près.*
Ik had het bijna gedaan. *J'ai penſé le faire, peu s'en eſt fallu que je ne le fiſſe.*
Het ſpel is bijna uit. *Le jeu va finir, le jeu eſt ſur le point de finir.*
BIJNAAM. *z. m.* Toenaam. *Surnom, ſobriquet.*
Iemand eenen bijnaam geeven. *Donner un ſobriquet à quelqu'un.*
Bijnaamen. *oud. w.* Voornamenlijk. *Surtout, principalement.*
BIJNEEMEN. *w. w. Prendre avec, ajoûter à.*
Ik zal 'er eenen goeden man bij neemen. *Je prendrai un arbitre.*

BIJP. BIJR. BIJS.

BIJPAD. *z. g.* Toepad. *Sentier, chemin qui traverſe.*
Het bijpad is nader dan de gemeene weg. *Le ſentier eſt plus court que le grand-chemin.*
BIJREEKENEN. *w. w.* Iets bij eene ſom trekken. *Ajoûter quelque choſe à une ſomme, compter avec.*
Is 't gelag van giſteren daar bij gereekend? *L'écot d'hier y eſt-il compris?*
BIJROEPEN. *w. w.* Iemand ergens bijroepen. *Appeller quelqu'un pour être preſent à &c.*
Waarom hebt gij mij daar niet bij geroepen? *Pourquoi ne m'y avez-vous pas appellé?*
BIJSCHIKKEN. *w. w. Se ranger pour faire place.*
BIJSLAAP. *z. m. en v.* Een die bij iemand ſlaapt. *Celui, ou celle qui couche avec un autre; Camarade de lit; compagnon ou compagne de couche.*
Bijſlaap. *z. v. Une concubine.*
Bijſlaapen. *g. w.* Bij iemand ſlaapen. *Coucher avec quelqu'un.*
* Bijſlaapen. Vleeſchelijke gemeenſchap hebben. *Coucher, ou avoir commerce charnel avec un autre.*
‡ Zij ſlaapt gaerne bij. *Elle aime les plaiſirs de Venus.*
* Het bijſlaapen. *z. g. Le commerce charnel.*
Bijſlaaper. *z. m. Ruffien, putaſſier.*
Bijſlaapſter. *z. v. Concubine, putain.*
BIJSMIJTEN. *w. w. Jetter aumès.*
BIJSPRAAK *of* Bijſpreuk. *z. v.* Gelijkenis. *Parabole, comparaiſon, allégorie, métaphore.*
Bijſpreuk. *z. v.* Spreuk. *Sentence, proverbe.*
Salomons Bijſpreuken, *of* Spreuken. *Les Proverbes de Salomon.*
BIJSPRINGEN. *w. w.* Haaſtelijk te hulp komen. *Voler, ou courir au ſecours de quelqu'un; l'aider, le ſecourir avec diligence.*
De Koning ſprong hem bij met al zijne magt. *Le Roi le ſecourut en diligence de toutes ſes forces.*
BIJSTAAN. *w. w.* Helpen. *Aider, ſecourir, aſſiſter, donner du ſecours, prêter la main.*
Malkanderen trouwelijk bijſtaan in een gevegt. *S'entre-ſecourir, s'entr'aider, ſe ſecourir, s'aider mutuellement dans un combat.*
De armen bijſtaan in hunnen nood. *Aſſiſter les pauvres dans le beſoin.*
Laat het zeil bijſtaan. *zeew.* Zwigt niet. *Laiſſez la voile au vent, ne la baiſſez point.*
Bijſtaander. *z. m. Celui qui donne du ſecours, qui ſeconde.*
Bijſtaanders, omſtaanders. *meerv. Les aſſiſtans.*
Bijſtand. *z. v.* Hulpe. *Secours, aide, aſſiſtance.*
Iemand bijſtand doen 't zij met geld, *of* met volk. *Aſſiſter quelqu'un d'argent ou de troupes.*
BIJSTEEKEN. *Mettre avec.*
Steek dat bij u; ſteek dat in uw zak. *Mettez cela à* ou *dans la poche.*
‡ Steek dat glaasje wijn bij u; drink het uit. *Jettez ce verre de vin ſur votre eſtomac; buvez-le.*
BIJSTELLEN. *w. w. Joindre à; mettre avec* ou *auprès.*

Digitized by Google

Gij hebt het andere op mijne rekening gezet, gij kont 'er dit ook bijstellen. *Vous avez mis l'autre sur mon compte, vous y pouvez aussi joindre* ou *mettre ceci.*
Bijstelling. z. v. *Jonction, addition, l'action de joindre* ou *d'ajoûter.*
BIJSTER. *bijv. w.* Leelijk, afschouwelijk. *Hideux, affreux, qui fait peur.*
Dat ziet 'er bijster uit. *Cela a une très-méchante mine.*
Bijster zijn van zinnen, of zijne zinnen bijster zijn. *Avoir l'esprit troublé.*
Het spoor bijster zijn. *Etre égaré*, ou *s'égarer de la route.*
‡ Arm en bijster; kaal en berooid. *Pauvre & gueux.*
‡ Bijster. *bijw.* Zeer. *Fort, extrêmement.*
‡ Zij is bijster lelijk. *Elle est extrêmement laide.*
Bijsterheid. z. v. Als, bijsterheid van zinnen. *Trouble de l'esprit.*
BIJSTOOTEN. *w. w. Pousser auprès* ou *contre.*

B IJ T.

BIJT. z. v. Wak, een gat in 't ijs gehouwen. *Trou, ouverture que l'on fait dans la glace.*
‡ Hij viel daar in als eene eend in de bijt; hij deede dat zonder overleg. *Il fit cela à l'étourdie.*
Bijtagtig. *bijv. w. Mordant, mordicant, corrosif.*
Bijtagtigheid. z. v. *Qualité mordante* ou *corrosive.*
BIJTEBAUW. *zie* Bietebauw.
BIJTEN. *w. w.* Met de tanden bijten. *Mordre.*
De hond beet hem in de hand. *Le chien le mordit à la main.*
Op zijne tanden bijten van gramschap. *Grincer les dents de rage*, ou *de fureur.*
Bijten; in koper etzen. *Graver en cuivre avec de l'eau forte.*
Bijten. Steeken. *Mordre, piquer.*
De luizen bijten hem. *Les poux le mangent.*
Eene wonde die bijt. *Une playe qui cuit.*
Mijne oogen bijten. *Mes yeux me cuisent.*
Bijten. Het ijs opbijten. *Macher la glace pour y faire une ouverture.*
Bijtend. *bijv. w. en d. w. zie* Bijtagtig.
Bijters. z. m. meerv Baktanden. *Dents machelières, grosses dents.* Voortanden. *Les dents de devant,*
Kribbebijter. Pijlaarbijter.
Pijlaarbijtster. Schalbijter.
Schalbijter. *zie onder* Kribbe, Pijlaar, enz.
Bijting. z. v. *Morsure, demangeaison, picotement.*

B IJ V.

BIJVAAREN. *g. w. Voguer auprès de* ou *le long de.*
BIJVAL. z. g. Toeval. *Accident, avanture.*
Bijvallen. *g. w. Tomber près de, arriver.*
Bijvallen. *w. w.* Eenige zijde kiezen. *Se mettre* ou *se ranger dans un parti, le seconder.*
Hij viel ons bij. *Il se mit avec nous, il se rangea de notre côté.*
BIJVOEGEN. *w. w.* Bijdoen. *Ajoûter, joindre.*
Hij voegt zig bij alle gezelschappen. *Il se fourre dans toutes les compagnies.*
‡ Voeg u bij den bak; koom aan tafel. *Mettez-vous à table.*
Bijvoegelijk, *of* toevoegelijk. *bijv. w. Adjectif, Conjonctif*, ou *Subjonctif.*
Een bijvoegelijk naamwoord. *Un nom adjectif.*
De bijvoegelijke wijze van een werkwoord. *Le mode conjonctif*, ou *subjonctif d'un verbe.*
Bijvoeging. z. m. Vergrooting. *Augmentation, agrandissement.*
Bijvoegzel. z. g. Aanhangzel. *Addition, ce que l'on ajoûte*, ou *qu'on joint à quelque chose.*
Een bijvoegzel van een boek. *Addition à un livre.*
BIJVOET. z. m. St. Jans kruid; zeker gewas. *Armoise, l'herbe de St. Jean.*

B IJ W.

BIJWEEZEN. *g. w.* Bijzijn. *Etre auprès, être présent.*
Zij moet overal bij weezen. *Il faut qu'elle ait le nez par-tout, il faut qu'elle se trouve par-tout.*
Bijweezen. z. g. *Présence.*
Hij verhaalde zulks in zijn bijweezen. *Il raconta cela en sa présence.*
De bijweezenden; de aanweezenden. *Les assistans, ceux qui sont présens.*
BIJWEG. z. m. Toeweg. *Chemin d'à côté, sentier, petit chemin au travers des champs, des bois, &c.*
Daar loopen veele bijwegen in 't bosch. *Il y a plusieurs sentiers qui traversent la forêt.*
Bij wege. *bijw.* bij wijze, als. *En forme, comme, par voye.*
Hij belaft zulks bij wege van bede of smeeking. *Il ordonne cela comme par priére.*
Bij wege van regten. *Par voye de justice.*
BIJWERK. z. g. Cieraad, vercierfel. *Ornement de quelque ouvrage.*
Het bijwerk in eene schilderije. *Les ornemens d'un tableau.*
Bijwerk. *Piéce ajoûtée à un bâtiment.*
BIJWERPEN. *w. w.* Bijsmijten. *Jetter une chose auprès d'une autre.*
Bijwerpen. *w. w.* Bijvoegen. *Ajoûter, joindre.*
BIJWEZEN. *zie* Bijweezen.
BIJWIJF. z. g. Bijzit. *Concubine.*
Salomon had driehonderd bijwijven. *Salomon avoit trois cens concubines.*
Bijwijfschap. z. g. *Concubinage.*
BIJWIJLEN. *bijw.* Zomtijds. *Quelquefois.*
BIJWOONEN. *g. w.* De predikatie bijwoonen. *Assister au sermon.*
De vergadering heeft hij bijgewoond. *Il a assisté à l'assemblée.*
BIJWOORD. z. g. Een woord dat bij de werk- en bijvoegelijke woorden gevoegd word. *Adverbe, mot indéclinable qui se joint avec les adjectifs & avec les verbes.*
Bijwoordelijk of bijwoordig. *bijv. w. Adverbial.*
Bijwoordiglijk. *bijw.* Op de wijze van een bijwoord. *Adverbialement, à la maniére d'un adverbe.*

B IJ Z.

BIJZETGELD. z. g. *Enjeu, ce qu'on met au jeu.*
BIJZETTEN. *w. w. Poser, mettre auprès.*
Bijzetten. *zeew.* Alle zeilen bijzetten. *Cingler, aller à toutes voiles, voguer à pleines voiles.*
De vloot zette alle zeilen bij. *La flotte déploya toutes ses voiles au vent.*
* Alle zeilen bijzetten; zijn uiterste vermogen doen. *Employer le vent & le sec, se servir de tous les moyens possibles, faire ses derniers efforts.*
Alles bijzetten wat men heeft. *Employer tout ce que l'on a.*
‡ Hij heeft niet meer bijtezetten; hij is kaal en berooid. *Il n'a plus rien à donner, il n'a pas de quoi donner.*
Geld bijzetten. *Mettre de l'argent au jeu.*
Een lijk in de Kerk bijzetten. *Déposer un corps dans une Église.*
BIJZIENDE. *bijv. w.* Stikziende. *Qui a la vue basse* ou *courte, qui ne sauroit voir que de près.*
BIJZIJN. *g. w. zie* Bijweezen.
Bijzijn. z. g. *zie* Bijweezen.
BIJZIT. z. v. Bijwijf. *Concubine.*
Eene bijzit houden. *Avoir* ou *entretenir une concubine.*
Bijzitschap. *zie* Bijzitting.
Bijzitten. *g. w.* Bij iemand zitten. *S'asseoir*, ou *être assis auprès de quelqu'un.*
Bijzitter. z. m. Raadgeever. *Assesseur, sorte de Conseiller de justice.*
Bijzitting. z. v. Bijzitschap. *Concubinage.*
BIJZON. z. v. Wolkzon. *Faux soleil qui paroît auprès du soleil naturel.*
BIJZONDER. *bijv. w.* Op zig zelven. *Particulier, singulier.*
Dat is eene bijzondere stoffe. *C'est une matière particulière.*
Bijzonder. Uitneemende. *Extraordinaire, exquis, particulier.*
Eene Juffer van eene bijzondere schoonheid. *Une Demoiselle d'une beauté exquise.*
Bijzondere genade. *Grace singuliére.*
In 't bijzonder. *bijw.* Voornamenlijk. *Particuliérement, d'une façon particuliére.*
In 't bijzonder; alleen. *En particulier, tête à tête.*
Iemand in 't bijzonder spreeken. *Parler à quelqu'un tête à tête.*
Wat bijzonders. *Quelque chose de particulier*, ou *d'extraordinaire.*
Dat is niet veel bijzonders. *Ce n'est pas grand' chose, cela ne vaut rien qui vaille.*
Bijzonder. *bijw.* Zeer. *Extrémement, fort, extraordinairement.*
Zij is bijzonder schoon. *Elle est très-belle, c'est une beauté achevée.*
Bijzonderheid. z. v. *Particularité, singularité.*
Men weet de bijzonderheden van die zaak alrede. *On sait déjà les particularités de cette affaire.*
De bijzonderheid van dat geval verwondert ieder een. *La singularité de cet événement surprend tout le monde.*
Bijzonderlijk. *bijw.* Voornamenlijk. *Principalement, particuliérement, surtout.*
Bijzonderlijk als de zaak zulks vereischt. *Principalement quand la chose le demande.*
* Bijzonderste. *bijv. w.* Voornaamste. *Principal, le plus considérable, le premier.*
Het bijzonderste lid van die reden. *Le principal point de ce discours.*

B I K.

BIKHAMER. z. m. Hamer om het marmer te bikken. *Marteline, marteau à gruger le marbre.*
BIKKEL. z. m. Zeker beentje daar de kinders mee speelen. *Osselet, petit os dont les enfans se servent pour jouer.*
Bikkelen. *g. w.* Met bikkels speelen. *Jouer aux osselets.*

BIK-

Digitized by Google

BIKKEN. *w. w.* Den molensteen bikken, *of* scherpen. *Battre*, ou *piquer la meule.*
't IJs bikken. *Hacher la glace.*
Eenen muur bikken. *Regratter une muraille.*

BIKKEN. *w. w.* Pikken. *zie* Pikken.
‡ Bikken. Eeten. *Manger, croustiller.*
‡ Wij kreegen t'scheep niet veel te bikken. *Nous ne fimes que croustiller dans le vaisseau, nous n'y eûmes pas grand' chose à gruger.*

BIKSTEEN. *z. v. Du grais broyé dont on se sert en Hollande pour écurer le fer, le bois, &c.*

B I L.

BIL. *ord. w.* Schriftelijk voorstel in 't Engelsch Parlement, daar men voor en tegen spreekt. *Bil, proposition par écrit, laquelle est débattue dans le Parlement d'Angleterre.*
Een bil moet driemaal gelezen worden, om eene wet te konnen worden. *Un bil doit se lire trois fois avant que de passer en loi.*

BIL. *z. v. mcerv.* Billen. *Les fesses.*
Voor de billen geeven; op de billen slaan. *Donner le fouet, fouëtter, donner sur les fesses.*
‡ Zijn goed door de billen lappen. *Manger son bien; manger tout son saint Crepin.*

BILLEN. *w. w.* Den molensteen scherpen. *Battre*, ou *piquer la meule, l'aiguiser.*

BILLIJK. *bijv. w.* Redelijk; betamelijk. *Equitable, juste, raisonnable, convenable.*
Is dat niet eene billijke zaak? *Cela n'est-il pas juste? N'est-ce pas une chose raisonnable?*
Billijk. *bijw.* Billijkheid, op eene billijke wijze. *Raisonnablement, avec raison, avec justice, équitablement.*
Hij gaat billijk in die zaak te werk. *Il agit raisonnablement dans cette affaire.*
Billijkheid. *z. v.* Redelijkheid. *Equité, raison, justice, droit.*
Daar steekt de minste billijkheid niet in. *Il n'y a ni raison, ni justice dans cette affaire-là, cela est contre tout droit & raison.*

BILSENKRUID. *z. g.* Zeker geneeskruid. *Jusquiame, herbe médicinale.*

BILSTUK. *z. g.* Een agterstuk van eenen os. *Un morceau du derrière d'un bœuf, qu'on enléve de dessus la cuisse.*

B I N.

BIND. *z. g. Een woord der Bouwkunde.* Het voorste gedeelte van de Architraaf. *La bande de l'Architrave.*
Bind, of Dwarsbind. *Traverse. Poutre traversant les solives qui soutiennent le toit.*
Bindten van 't gebouw. *Les membrures qui lient les pièces d'un édifice ensemble.*

Binden. *w. w.* Vast maaken. *Lier, attacher.*
Hij wierd aan eenen boom gebonden. *Il fut lié* ou *attaché à un arbre.*
Een dol mensch met ketenen binden. *Enchaîner un furieux,* ou *un enragé.*
‡ Iemand iets van zijn hart binden. *Escroquer quelque chose à quelqu'un, en tirer* ou *arracher quelque chose à force de le flatter.*
Hij wil zig aan die harde voorwaarden niet binden. *Il ne veut pas se lier,* ou *s'astreindre,* ou *s'obliger à ces dures conditions.*
Zijne bewijzen aan een binden. *Lier ses preuves.*
* Zig ergens te veel aan binden. *S'attacher trop à quelque chose.*
Een boek binden. *Relier un livre.*
Eene ton binden, of kuipen. *Relier un tonneau.*
Het boekbinden. *z. g.* 't Boekbinders handwerk. *Le métier de relieur.*
Op 't boekbinden gaan. *Apprendre à relier des livres,* ou *le métier de relieur.*
Binder. *z. m.* Boekbinder. *Relieur.*
Bindgaren. *z. g.* Bindtouw. *De la ficelle, corde fort menue.*
Binding. *zie* Band.
Bindplaaster. *z. v. Emplâtre pour joindre & fecher.*
Bindrijs. *zie* Bandrijs.
Bindvlies. *z. g. Heelk. w. Conjonctive.*
Bindzel. *z. g.* Band. *Lien, tout ce qui sert à lier.*

BINGELKRUID. *z. g. Mercuriale, sorte d'herbe.*

BINNEN. *bijw. en voorzetzel.* In. *Dedans, dans.*
Binnen de muuren. *Dans l'enceinte des murailles.*
Van binnen. *bijw.* Inwendig. *Intérieurement, dans l'intérieur.*
Het schort hem van binnen. *Son indisposition est intérieure, son mal est dans les parties intérieures.*
Binnen brengen, binnen draagen. *Porter dedans.*
Een schip binnen brengen of binnen lootzen. *Mener un vaisseau dans le port.*
* Iemand iets te binnen brengen, of herinneren. *Faire souvenir quelqu'un de quelque chose, la lui remettre en mémoire.*
Het schip is binnen, of is in de haven. *Le vaisseau est arrivé au port,* ou *est entré dans le port.*
Binnen gaan, binnen koomen, binnen treeden. *Entrer.*
Te binnen koomen, in de geheugenisse koomen. *Venir dans la pensée,* ou *dans l'esprit.*
Zijn naam koomt mij nu niet te binnen. *Je ne me ressouviens présentement pas de son nom, la mémoire ne me le fournit pas.*
Binnen sluiten. *Renfermer.*
Binnen stooten. *Pousser dedans.*
* Hij heeft u al binnen; gij zijt al beslaagen. *Vous êtes déjà pris, il vous tient déjà.*
* Dat mag wel binnen loopen; dat mag op den koop toeloopen. *Cela peut bien entrer dans le marché, cela peut y être compris.*
Ik heb den maaltijd al binnen. *J'ai déjà dîné,* ou *soupé.*
Binnen een uur. *Dans une heure.*
Binnen een jaar. *Dans un an.*
Binnen eenen korten tijd zal men wat hooren. *On aprendra dans peu quelque chose d'importance; nous sommes à la veille d'aprendre quelque chose de considérable.*
Binnen. *bijv. w. Interne, intérieur: ce qui est au dedans.*
Binnenbeul. *z. m. Bourreau privé.*
Binnenbeursje. *z. g. Gousset.*
Binnenchoor. *z. g. Le chœur intérieur.*
Binnendeur. *z. v. Porte du dedans.*
Binnenkamer. *z. v. Cabinet, chambre intérieure.*
Binnenkeuken. *z. v. La principale cuisine.*
Binnenkiel van een schip. *z. v. Carlingue.*
Binnenkoorts. *z. v.* Inwendige koorts. *Fièvre interne.*
Binnenmoeder van een weeshuis. *Mère d'une maison d'orphelins, logée dans la maison même.*
Binnendijk. *z. m. Digue, levée de terre pour arrêter les eaux d'une autre digue, en cas qu'elle vienne à rompre.*
Binnendijks. *bijw.* Binnen den dijk. *En deçà de la digue.*
Binnendijks woonen. *Demeurer en-deçà de la digue.*
Binnenhof. *z. g. La cour du palais.*
Binnenkant. *z. m.* Binnenzijde. *La côté de dedans.*
Binnenlandsch. *bijv. w.* Inlandsch. *Qui est du pays.*
Binnenlandsche waaren. *Marchandises du pays.*
Een binnenlandsche oorlog. *Une guerre civile,* ou *intestine.*
Binnenlandsche scheepen. *Vaisseaux qui voiturent dans le pays.*
Binnenlandschvaarder. *z. m. Batelier* ou *patron de vaisseau qui ne navige que dans le pays.*
Binnenmuur. *z. m. Paroi.*
Binnenpad. *z. g. Chemin* ou *sentier qui traverse & accourcit.*
Binnenschuit. *z. v. Bateau qui navige sur les Canaux & autres eaux du pays.*
Binnenshuis, binnensdeurs. *Dans la maison.*
Binnenskamers. *Dans la chambre.*
Eenen misdadiger binnens kamers geesselen. *Fouetter un criminel sous la custode, en secret, en prison.*
Binnensmonds. *Entre les dents, sans ouvrir la bouche.*
't Binnenste. *L'intérieur, le dedans.*
't Binnenste van 't huis. *Le dedans de la maison.*
Binnenplaats. *z. v. Cour dans l'enceinte d'une maison: Cour intérieure.*
Binnenschans. *z. v.* Eene schans die van binnen legt. *Bastion qui est au dedans.*
Binnenstuipen. *z. v. Convulsions internes.*
Binnenvaart. *z. v. Canal d'un lieu à l'autre pour la commodité du commerce.*
Binnenvader van een Weeshuis. *Père d'une maison d'orphelins, logé dans la maison même.*
Binnenwaards. *bijw.* Naar binnen. *Vers le dedans.*
Dat huis staat wat binnenwaards. *Cette maison est enfoncée entre les autres.*
Binnenwater. *z. g. Les eaux du pays, les eaux qui arrosent le pays, les canaux.*
Binnenweg. *zie* Binnenpad.
Binnenwerk. *z. g.* Al 't werk van binnen. *Les ouvrages du dedans.*
't Binnenwerk van dat huis is nog niet klaar. *Les ouvrages du dedans de cette maison ne sont point encore faits.*
Binnenwerk. Zeker speldenwerk. *Certain petit ouvrage de dentelle.*
Binnenwerken. Verschanssingen van binnen. *Fortifications intérieures,* ou *dans le corps de la place.*

B I R. B I S.

BIRKWORTEL. *z. m. Férule, sorte de Plante.*

BISDOM. *z. g.* 't Stigt, of 't Stift; het onderhoorig gebied van eenen Bisschop. *Evêché, Diocèse.*
Bisschop. *z. m.* Opziender. *Evêque.*
Bisschoppelijk. *bijv. w.* Van eenen Bisschop. *Episcopal, appartenant à un Evêque.*

Bisschop-

Digitized by Google

Biſſchoppelijke vergadering. *Concile, assemblée d'Evêques.*
Algemeene Biſſchoppelijke vergadering. *Concile Oecuménique, général*, ou *univerſel.*
De Biſſchoppelijke in de Engelſche Kerk. *Les Epiſcopaux dans l'Egliſe Anglicane.*
Biſſchopsampt. *z. g. Episcopat: Dignité d'Evêque.*
Biſſchopshof. *z. g.* Biſſchoppelijke Regtbank. *Officialité, Jurisdiction Eccléſiaſtique de l'Evêque.*
Biſſchopsmijter. *z. m.* Biſſchopsmuts. *Mitre d'Evêque.*
Biſſchopsſtaf. *z. m. Croſſe.*

B I T.

BIT. *z. g.* Gebit voor de paerden. *Mords pour les chevaux.*
BITS, of bitzig, *bijv. w.* Spijtig. *Fier, aigre, mordant, dédaigneux.*
Een bits antwoord. *Une réponſe aigre.*
De bitze nijd. *L'envie qui cherche toujours à mordre.*
Dat is een bits wijf. *Voilà une femme bien fière, bien dédaigneuſe.*
Bitsheid, *z. v.* Spijtigheid. *Fierté, arrogance, aigreur.*
Bitzelijk, *bijv.* Trotzelijk. *Fièrement, aigrement.*
Hij antwoordde haar bitzelijk. *Il lui répondit bruſquement*, ou, *d'un maniére dédaigneuſe.*
Bitzigheid, *z. v. zie* bitsheid.
BITTER, *bijv. w. Amer.*
Een bitter kruid. *Une herbe amère.*
Zoo bitter als roet, als gal, als alſem. *Amer comme de la ſuye, comme du fiel, comme de l'abſinthe.*
Bittere amandelen. *Amandes amères*
* Bitter, ſmertelijk, zwaar. *Amer, affligeant, ſenſible.*
* Bitter, hard, ieverig. *Zélé, qui a du zéle pour quelque religion.*
* Bittere droefheid. *Douleur amère, une grande douleur.*
* Eene bittere, of geſtrenge koude. *Un froid bien rude, un grand froid.*
* Bittere vijanden. *Des ennemis mortels.*
Bitter, *bijv. w. Zie* bitterlijk.
Bitteragtig, *bijv. w. Un peu amer, ce qui a un petit goût amer.*
Dat ſmaakt wat bitteragtig. *Cela a le goût un peu amer.*
Bitter in den mond is 't hart gezond, (een ſpreekwoord.) *Ce qui eſt amer à la bouche eſt doux au cœur.*
Bitterappel. Quintappel. *z. m. Coloquinte.*
Bitterheid. *z. v. Amertume.*
* Bitterheid, droefheid. *Amertume, triſteſſe, douleur, déplaiſir, chagrin.*
't Vermaak is altijd met wat bitterheids verzeld. *Les plaiſirs ſont toujours mélés d'amertume, il y a toujours quelque amertume dans les plaiſirs.*
Bitterheid van de koude. *La rigueur, l'âpreté du froid.*
* Bitterlijk, *bijw. Amérement.*
* Bitterlijk weenen. *Pleurer amérement.*
Bitterzoet, *z. g.* Zeker geneeskruid. *Douce-amére, dulcamara, plante médicinale.*

B L A.

BLAADJE. *z. g. Petite feuille.*
‡ Bij lemand in een quaad blaadje ſtaan. *Etre mal dans l'eſprit de quelqu'un.*
BLAAKEN. *w. w. Brûler, flamber.*
* Van liefde blaaken. *Brûler d'amour.*
Een wild varken blaaken. Het de borſtels afzengen met ſtroo. *Flamber* ou *griller un ſanglier.*
Een ſchip blaaken. Met brandend riet rondom zengen om het voor den worm te bevrijden. *Chauffer le bordage d'un vaiſſeau.*
Blaakend, *bijv. w. Brûlant, enflammé.*
BLAAM, *een baſtert w. zie* Laſter.
BLAAR, *z. v.* bladder. *Veſſie, cloche, puſtule, enflure ſur la peau.*
Blaaren in zijne handen krijgen. *Avoir des ampoules aux mains à force de travailler.*
BLAAREN, voor *Bladeren. Zie* blad.
BLAAREN, *g. w. Crier, criailler.* Wat doet u zoodanig blaaren? *Qu'eſt-ce qui vous fait crier de la ſorte?*
BLAAS. *z. v.* Blaaze. *Veſſie.*
Verſtoppingen in de blaas hebben. *Avoir quelque obſtruction dans la veſſie, être incommodé d'une retention d'urine.*
Eene blaas opblaazen. *Enfler* ou *ſouffler une veſſie.*
De galblaas. *La veſſie du fiel.*
Eene blaas met boonen. *Une veſſie où l'on a mis des pois*, ou *des féves, pour faire du bruit.*
‡ Men zou hem met eene blaas met boonen verjaagen. *La moindre choſe lui fait prendre la fuite.*
Een blaasje, of bobbel op 't water. *Une ampoule, une petite bouteille qui ſe forme ſur l'eau.*
Blaasbalg, *z. m.* Blaasbalk. *Soufflet à ſouffler le feu.*
BLAASEN. *zie* Blazen.
Blaashoorn, *z. m. zie* Toethoorn.
‡ Blaaskaak, *z. m.* Opſnijder. *Fanfaron, bableur.*
‡ Blaaskakerije, *z. v. Hablerie, fanfaronnade, gaſconnade.*
Blaaskruid, *z. g. Véſicaire. Herbe.*
Blaasop. *Un ſouflet, un coup de poing.*
Blaaspijp, *z. v. Soufflet, eſpéce de tuyau qui ſert à faire du vent pour allumer le feu.*
BLAATEN. *zie* Bleeten.
BLAAUW, *bijv. w.* Blaauwverwig. *Bleu, de couleur bleue.*
Dat huis is blaauw geverfd. *Cette maiſon eſt peinte de bleu.*
Blaauwe beſſen. *Mûres ſauvages Zie* Braambeziën.
Dat kind heeft blaauwe oogen. *Ces enfants a les yeux bleus.*
Blaauwe oogen; oogen die blaauw geſlagen zijn. *Yeux meurtris, yeux pochés au beurre noir.*
‡ Iemand blaauw en blond ſlaan. *Battre quelqu'un comme plâtre, battre quelqu'un dos & ventre.*
* Blaauw, onnozel, flegt. *Frivole, fade, froid.*
* Dat is eene blaauwe uitvlugt. *Voilà une pauvre défaite, voilà une méchante excuſe.*
* Die zaak koomt geweldig blaauw. *Cette choſe-là vient fort mal à point.*
Eene blaauwe boodſchap. *Un meſſage inventé. Un vain prétexte.*
Blaauwe bloemetjes. *Des contes bleus; des contes à la cigogne; des chanſons.*
‡ Een blaauwe ſcheen, of een blaauwtje loopen; ergens vrijen daar 't mislukt. *Eſſuyer un refus en demandant une fille en mariage.*
Blaauw. *z. g.* Blaauwe verwe. *Bleu, couleur bleue.*
Hemelsblaauw. Schoon, of ligt blaauw *Bleu-céleſte, azur.*
Blaauweſchuit. *z. v. Scorbut.*
Blaauw ſpegt. *zie* Spegt.
Blaauwagtig, *bijv. w.* Naar het blaauw trekkende. *Bleuâtre, couleur qui approche du bleu.*
Blaauwen. *w. w. Verwers w.* Blaauw verwen. *Teindre en bleu, faire paſſer par le bleu.*
Dat laken is dubbeld geblaauwd. *Ce drap a paſſé deux fois par le bleu.*
Blaauwheid, of blaauwigheid. *z. v. Couleur bleue.*
Blaauwigheid van ſlagen. *Meurtriſſure.*
Blaauwſel. *z. g. Amidon bleu, émail.*
BLAAZEN. *z/e* Blazen.
BLAD. *z. g.* Blad van eenen boom. *Feuille d'arbre.*
De bladeren vallen af. *Les feuilles tombent.*
* De bladeren, of inkomſten van eenig goed. *L'uſufruit de quelque bien, la jouiſſance d'un revenu.*
* Hij trekt 'er de bladeren maar af. *Il n'en tire que l'uſufruit.*
Blad van eenen ſleutel. *Paneton.*
Een blad, of vel papier. *Une feuille de papier.*
Hoe veel bladen heeft dat boek? *Combien de feuilles contient ce livre?*
Een boek van blad tot blad doorzien. *Feuilleter*, ou *parcourir un livre.*
Een blad geſlagen goud. *Feuille d'or.*
Blad of deur van een ſcherm. *Feuille de paravent.*
* Blad van eene zaag. *La feuille d'une ſcie.*
* Blad, of 't plat van eene riem. *La planche d'un aviron.*
Blad van eene tafel. *Le deſſus d'une table.*
Roozenblad, Schouderblad, Theeblad. Wijngaardblad, Zeneblad. *zie onder* Rooze, enz.
Bladgoud, *z. g. De l'or en feuilles.*
Bladkoper, *z. g. Cuivre en lame.*
Bladzijde van een boek. *Page d'un livre.*
Bladwijzer, *z. m. Table, Indice d'un livre.*
Bladerrijk, of bladrijk, *bijv. w.* Vol bladeren. *Touffu, chargé de quantité de feuilles les uns auprès des autres.*
Een bladerrijken boom. *Un arbre bien touffu.*
BLAETEN. *zie* Bleeten.
BLAFFEN, *w. w.* Baffen. *Abayer*, ou *aboyer.*
De hond blafte den gantſchen nagt. *Le chien aboya toute la nuit.*
Tegen de maan blaffen. *Aboyer contre la lune. Cracher contre le vent. Battre l'eau.*
Blaffert, blaffaart, *z. m.* Een hond die veel blaft. *Chien qui ne fait qu'aboyer.*
‡ Blaffert, *z. m.* Snapper. *Criailleur, bableur.*
BLAFFERT, 't Boek der Ontvangeren. *Regiſtre des Receveurs.*
BLAFFING. *zie* Geblaf.
BLAKEN. *zie* Blaaken.
BLAKER. *z. m.* Platte kandelaar. *Martinet, eſpéce de chandelier plat avec une queue.*
BLANK, *z. v. Valeur de trois liards.*
BLANK, *bijv. w. Blanc.*
Blank zijn. *Avoir le teint blanc.*
* Een blank geweeten. *Une conſcience pure.*
Blankheid, *z. v. Blancheur.*
BLANKETDOOS, *z. v.* Eene doos waar in blanketzel is. *Une boîte à garder*, ou *à mettre du fard.*
Blanketten, *w. w.* Met eenig ſmeerzel opſmukken. *Farder, embellir avec du fard.*

Digitized by Google

Zij blanket zig alle daagen. *Elle se farde tous les jours.*

* Eene zaak blanketten; eene zaak eenen schoonen schijn geeven. *Farder*, ou *donner de fausses couleurs à une chose.*

Blanketzel. *z. g. Du fard, ce dont quelques Dames se servent pour embellir leur teint.*

* Blanketzel. *Prétexte.*

Dat is maar een blanketzel voor die daad. *Ce n'est qu'un faux prétexte pour couvrir cette action.*

Blankheid. *z. v. Blancheur du teint.*

BLASEN. *zie* Blazen.

BLASOEN. *zie* Blazoen.

BLATEN. *zie* Bleeten.

BLAUW, enz. *zie* Blaauw.

BLAZEN, *w. w.* Blaazen. *Souffler,*

Op den hoorn blazen. *Corner, sonner du cor.*

* Blazen, waaijen. *Venter, souffler, faire du vent.*

De wind blaast sterk. *Il vente fort, le vent souffle fort, il fait grand vent.*

Een orgel blazen. *Souffler l'orgue, donner du vent aux tuyaux d'orgues.*

Glas blazen. *Faire le verre.*

* Iemand iets in 't oor blazen, of zeggen. *Souffler quelque chose aux oreilles de quelqu'un, la lui suggérer.*

Eene dam of schijf in 't damspel blazen. *Souffler une dame, un pion.*

Blazen, de konst zoeken van goud te maaken. *Souffler, chercher la pierre philosophale.*

‡ Blazen, *g. w.* Pogchen, opsnijden. *Hâbler, gasconner, faire des rodomontades.*

‡ Hij blaast geweldig. *Il fait le rodemont, il fait de grandes rodomontades.*

Blazer, *z. m.* Een die blaast. *Souffleur, celui qui souffle.*

Een glasblazer. *Verrier, fuiseur de verre.*

Glasblazerije, *z. v. Verrerie, lieu où l'on fait le verre.*

Een orgelblazer. *Soufleur d'orgues.*

Oorblazer, *z. m.* Quaadsprecker. *Médisant, celui qui souffle, ou insinue quelque mal dans l'esprit d'autrui.*

‡ Blazer, *z. m.* Opsnijder, blaaskaak. *Hâbleur, fanfaron, rodomont, avaleur de charettes ferrées.*

Blazing, *zie* Geblaas.

Oorblazing, *z. v. Suggestion.*

BLAZOEN, *z. g. ond. w.* Wapenschildkunde. *Blason.*

B L E.

BLEEF, *onv. tijd* van blijven. Als, ik bleef. *Je demeurois* ou *je demeurai.*

BLEEK, bleekveld, *zie* bleik.

BLEEK, *onv. tijd* van blijken. Als het bleek. *Il paroissoit* ou *il parut clairement.*

BLEEK, *bijv. w.* bleekverwig. *Pâle, blême, décoloré.*

Die Juffer is heel bleek. *Cette Demoiselle a le visage fort pâle.*

Bleek worden van schrik of schaamte. *Pâlir, devenir pâle.*

Bleekagtig, *bijv. w.* Wat bleek. *Un peu pâle, de couleur qui tire sur le pâle.*

Bleekblaauw, *bijv. w. Du bleu pâle.*

‡ Bleeken, *g. w.* Bleek worden. *Pâlir, devenir pâle.*

Zij weet van bleeken nog van bloozen; zij is heel onbeschaamd. *Elle a un front d'airain, elle est impudente au dernier point.*

BLEEKEN. *Blanchir.* *Zie* bleiken.

Bleeker. *zie* Bleiker.

BLEEKERT, *z. m. Du vin paillet.*

BLEEKERIJE. *Zie* bleikereije.

BLEEKGEEL, *bijv. w. Jaune pâle, de couleur de bouis.*

Bleekgoud, *z. g.* Goud met zilver gemengd. *Or blanc, bas or, or mélangé d'une cinquième partie d'argent.*

Bleekgroen, *bijv. w. Verd pâle.*

Bleekheid, *z. v. Pâleur.*

Bleekrood, *bijv. w. Paillet, rouge pâle.*

BLEEKSTER, *zie* Bleikster.

Bleekveld, *zie* Bleikveld.

BLEETEN, *g. w.* [Dit word van de schapen gezegd.] *Bêler.* [*Ce mot se dit du cri naturel des brebis.*]

Bleeting, *zie* gebleet.

BLEI, *z. v.* Witvisch. *Able, ablette, sorte de petit poisson de rivière.*

BLEIK, *z. v.* Eene openbaare bleikplaats. *Blanchisserie, lieu où l'on blanchit des toiles,* ou *du linge.*

De kleeren zijn op de bleik. *La linge est à la blanchisserie.*

Bleiken, *w. w.* Wit maaken. *Blanchir, faire devenir blanc.*

Linnen, of wasch bleiken. *Blanchir du linge,* ou *de la cire.*

Bleiken, *g. w.* Wit worden. *Devenir blanc sur l'herbe.*

Het bleiken, *z. g. Le blanchissage, l'action & l'effet de blanchir.*

Bleiker, *z. m.* Een die 't linnen bleikt. *Blanchisseur, celui qui blanchit la toile.*

Bleikerije, *z. v.* bleikplaats. *Blanchisserie, lieu où l'on blanchit des toiles,* ou *du linge.*

Te Haarlem zijn veele bleikerijen. *Il y a plusieurs blanchisseries à Harlem.*

Bleikgeld, *z. g. L'argent qu'on paye pour le blanchissage.*

Bleikster, *z. v. Blanchisseuse.*

Bleikveld, *z. g. Pré sur lequel on étend la toile pour la faire devenir blanche.*

BLEIN, *z. v. Pustule, petite vessie sur la peau.*

Bleintrekkend, *bijv. w. Vésicatoire.*

Een bleintrekkende pleister. *Un emplâtre vésicatoire,* ou simplement *vésicatoire.*

BLEK, of blik. *z. g. Du fer-blanc.*

Blek, blekje. *Instrument de fer-blanc pour enlever les balayeures d'une chambre.*

Eene blekken lamp. *Une lampe de fer-blanc.*

Iets met blek beslaan. *Couvrir quelque chose de lames de fer-blanc.*

't Blekslaan. *z. g.* 't blekslagers handwerk. *Le métier de Taillandier en fer-blanc.*

Die jongen is op 't blekslaan. *Ce garçon apprend le métier de &c.*

Blekslager, *z. m.* Blikslager. *Ouvrier ou Taillandier en fer-blanc; ferblantier.*

BLES, of bleste, *z. v.* Hair aan 't voorhoofd der paerden. *Toupet de crin qui tombe sur le front d'un cheval.*

Bles. Eene witte streep op 't voorhoofd der paerden. *Raye blanche au front d'un cheval.*

Een bles, of blespaerd, *z. m.* Een paerd dat eene bles heeft. *Cheval qui est marqué d'une raye blanche au front.*

‡ Bles, *z. v.* Hairlok. *Touffe de cheveux.*

BLET, blad van eene tafel. *Zie* blad.

Blet van eene schup. *Pellatre, la partie platte & large d'une pelle.*

BLEUMOURANT, *ond. w. zie* Bloemerant.

BLIE. BLIJ.

BLIES, *onv. tijd* van blaazen, als, ik blies. *Je soufflois* ou *je soufflai.*

BLIJDE, of blij, *bijv. w.* Vrolijk. *Aise, joyeux, gaillard.*

Een blij gelaat. *Un visage riant,* ou *ouvert, une face riante.*

Iemand een blij gelaat toonen. *Faire bon visage à quelqu'un, lui faire bonne mine.*

Zeer blijde zijn. *Etre bien aise, avoir bien de la joye, être fort joyeux.*

Blijde, levendig, schoon. *Gai, vif, éclatant.*

Eene blijde kleur. *Couleur gaye.*

Blijdelijk, *bijv. w.* Met blijdschap. *Avec joye, avec plaisir, gayement, gaillardement.*

Wij wierden blijdelijk ontvangen. *Nous fûmes reçus avec joye,* ou *à bras ouverts; on nous fit un fort bon accueil.*

Blijdschap, *z. v.* Vrolijkheid. *Joye, réjouissance, gayeté.*

Dat verwekte groote blijdschap onder 't volk. *Cela causa une grande joye parmi le peuple.*

Blijeindend Treurspel. *Tragicomédie.*

Blijgeestig, *bijv. w.* Vrolijk van Geest. *Gai, gaillard, jovial, enjoué.*

Een blijgeestig mensch. *Un homme qui a le cœur gai, un homme de bonne humeur, d'une humeur joviale.*

Blijgeestigheid, *z. v.* Vrolijkheid. *Gayeté, enjoûment, disposition à la joye.*

Blijheid, *z. v. Joye, allégresse, enjoûments.*

Vrijheid, blijheid. *Spectac. La joye accompagne la liberté,* ou *la liberté engendre la joye.*

BLIJK, *z. v.* Bewijs. *Preuve, marque.*

Blijkbaar, *bijv. w.* Blijkelijk, klaar. *Evident, manifeste, clair.*

Dat is eene blijkbaare waarheid. *C'est une vérité évidente.*

Blijken, *g. w.* Schijnen; zig vertoonen. *Paroître, se faire voir.*

Dat blijkt zoo klaar als de dag. *Cela paroit aussi clair que le jour.*

Dat blijkt mij heel anders. *Cela me paroit tout autre.*

Het zal blijken dat ik de waarheid zegge. *Il paroîtra que je dis la vérité.*

Niets laaten blijken. *Ne faire rien paroître, ne faire semblant de rien.*

BLIJMOEDIG. *zie* Blijgeestig.

BLIJSPEL, *z. g. Comédie.*

BLIJVEN, *g. w.* Niet veranderen. *Demeurer, ne point changer, subsister.*

Dat gebruik is gebleven tot nu toe. *Cette coutume a subsisté jusqu'à présent.*

Blijven. Niet vertrekken. *Demeurer, s'arrêter.*

Men bepraatte hem dat hij blijven zoude. *On lui persuada de demeurer.*

Wij bleven twee maanden aan de Kaap van Goede Hoop. *Nous demeurâmes,* ou *nous nous arrêtâmes deux mois au Cap de Bonne espérance.*

Ergens met de kleêren, enz. aanblijven hangen. *S'accrocher à quelque chose, y demeurer attaché.*

* Aan eenen koop blijven hangen. *Etre pris au mot.*

* Aan eenige gewoonte blijven hangen. *Contracter* ou *conserver une habitude.*

* Ergens bij blijven; van zijn stuk niet afgaan. *Se tenir à quelque chose, n'en point démordre.*

* Hij blijft sterk bij zijn woord. *Il se tient ferme à ce qu'il dit.*

‡ Hij blijft 'er bij als een dief bij den baft. *Il y est attaché comme un larron à la corde.*

Ik zal 't daar niet bij laaten blijven. *Je n'en demeurerai pas là.*

Blijven. Vergaan. *Périr, se perdre.*

't Schip is gebleven. *Le vaisseau est péri.*

* Blijven. Sneuvelen, omkoomen. *Demeurer,*

Digitized by Google

meurer, ou *refter fur la place*, *être tué*.
Hij bleef in den flag van Senef. *Il fut tué à la bataille de Senef.*
* Daar bleef tien duizend man op de plaats. *Il refta dix mille hommes fur la place.*
* In de zonde blijven, of volharden. *Perfifter dans le péché.*
Blijven doet beklijven. *Spreekw. Pour profpérer il faut demeurer en un endroit. Pierre qui roule n'amaffe point de mouffe.*
Ik ben hem niet fchuldig gebleven. *Je lui ai donné fon refte, je lui ai répondu vertement.*
Schuldig blijven. *Etre redevable.*
Blijven ftaan. *Demeurer debout.*
Blijven ftecken. In 't preeken blijven ftecken. *Demeurer court en prêchant.*
Blijven woonen. *Continuer à demeurer dans un lieu.*

B L I.

BLIK, enz. *Zie* blek, enz.
BLIK, z. g. Luik voor de glazen. *Volet; ouvrage de menuiferie pour couvrir les vitres.*
BLIK, weerligt, *zie* Weerligt.
BLIK, oogenblik, *zie* Oogenblik.
BLIKAARS, blikaars, blikkenaars. z. m. Een ongemak dat men van 't rijden krijgt. *Cul écorché d'aller à cheval.*
Ik heb eenen blikaars. *J'ai le cul écorché.*
* BLIKKEN, z. g. meerv. Oogleden, oogen. *Paupières, yeux.*
Hij floeg een paar vervaarlijke blikken op. *Il lança des regards affreux.*
BLIKKEN, g. w. zeew. Blikvuuren. *Donner le fignal avec du feu pour montrer qu'on eft en danger de périr.*
Blikken, flikkeren. *Briller, reluire, éclater, étinceler.*
Blikken, wenken. *Ciller.*
Blikking. *zie* Geblik.
Blikoogen. *Des yeux étincelans.*
BLIKTAND, z. v. *Dent qui avance hors de la bouche.*
Bliktanden, g. w. Veel zijne tanden laaten zien. *Montrer*, ou *faire voir fouvent fes dents.*
BLIKVUUREN, *zie* blikken. *zeew.*
BLIKZEM, of Blixem, z. m. *Eclair. Foudre, exhalaifons enflammées qui fortent de la nue avec éclat & violence.*
Dat fchip zeilt als een blikzem. *Ce vaiffeau va comme la foudre.*
* Blikzem, Kerkelijke vloek, vonnis. *Foudre, excommunication de l'Egliſe.*
* De Vatikaanfche blikzemen. *Les foudres du Vatican.*
Dat is als een blikzem voorbij gegaan. *Cela a paſſé comme un éclair.*
Blikzemen, w. w. *Foudroyer, lancer la foudre.*
De reuzen zijn door Jupiter geblikzemd. *Les géans ont été foudroyés par Jupiter.*
* Den Vatikaanfchen vloek uitblikzemen. *Fulminer, lancer les foudres du Vatican.*
* Blikzemen en donderen. *Jurer d'une manière épouvantable.*
Het blikzemt. *Il tonne, il éclaire.*
Blikzemflag, z. m. *Coup de foudre.*
Blikzemfteen, *zie* Donderfteen.
Blikzemftraal, z. v. *Rayon de la foudre; éclat de tonnerre.*
Blikzemvuur, z. g. *Feu de la foudre.*
BLIND, *bijv. w.* Die niet zien kan. *Aveugle, qui n'a point de vue.*
Een blindgeboorene. *Un aveugle né.*
* Blind in geeftelijke dingen zijn. *Etre ignorant dans les choſes ſpirituelles, n'avoir point de connoiſſance des choſes ſaintes.*
* Blind, onweetend, onervaren. *Aveugle, ignorant.*
Blinde leidslieden. *Conducteurs aveugles.*
* Eene blinde ſtraat; eene ſtraat zonder uitgang. *Un cul de ſac, une rue ſans iſſue.*
* Een blinde muur; een muur daar geen gat, of glas in is. *Une muraille ſans fenêtres, une muraille ſans vue.*
* Eene blinde zaak; eene zaak daar men niet doorzien kan. *Une affaire où l'on ne voit goute.*
In 't land der blinden is eenoog Koning. *Au Royaume des aveugles les borgnes ſont Rois.*
De liefde is eene blinde drift. *L'amour eſt une paſſion aveugle.*
Blind in zijne eigene gebreken zijn. *Ne pas appercevoir ſes défauts.*
‡ Hij ſchreeuwt als een blinde die zijnen ſtok verlooren heeft. *Il crie comme un aveugle qui a perdu ſon bâton.*
‡ Hij oordeelt 'er van als een blinde van de verwen. *Il en juge comme un aveugle des couleurs.*
Steekeblind. Stokblind. *zie onder* Steek, enz.
In eene zaak blind toeloopen. *Donner tête baiſſée dans une affaire.*
Blind, z. v. en g. Boegſprietzeil, *Voile de Beau-pré.*
Het groote of onderſte blind. *La civadière.*
Klein blind; boven blind. *Tourmentin. Petit beau-pré.*
Blind, z. g. Luik voor de glazen. *Volet. zie* Blik.
Blindagtig, *bijv. w.* Zwak van gezigt. *Qui a la vue foible, qui a de la peine à voir.*
* Blindagtigheid, z. v. *Obſcurciſſement de la vue.*
Blindeling, of blindelings, *bijw.* Zonder te zien. *Sans voir, aveuglément.*
* Blindeling, onbezonnen, onbedagt. *Aveuglément, ſans conſidération, inconſidérément, à l'étourdie.*
* Blindelings ergens in te werk gaan. *Faire quelque choſe à l'étourdie*, ou *inconſidérément.*
Blindeman, z. m. Een man die blind is. *Un aveugle.*
Blindemannetje ſpeelen. *Jouer à colin-maillard.*
Blinden, w. w. De oogen blinden. *Bander les yeux, mettre un bandeau ſur les yeux.*
Blindheid, z. v. Gebrek van Gezigt. *Aveuglement, privation de la vue.*
* Blindheid, onwetendheid. *Aveuglement, ignorance, erreur.*
* De Heidenen zitten in groote blindheid. *Les payens ſont dans un grand aveuglement.*
Blindhokken, w. w. Een bindzel voor de oogen doen. *Bander les yeux, mettre un bandeau ſur les yeux.*
* Blindhokken, bedriegen, misleiden. *Fourber, tromper, abuſer, ſéduire.*
* Blindhokking, z. v. Misleiding. *Tromperie, impoſture, fourberie.*
Blinding, z. v. *Action de bander les yeux.*
Blindmaaken, w. w. *Aveugler, ôter la vue, priver de la vue.*
BLINKEN, g. w. Affchijnen. *Reluire, briller, éclater.*
Het goud blonk 'er aan alle kanten. *On y vit briller l'or de tous côtés.*
* 't Is al geen goud dat 'er blinkt; *Spreekw.* Veele dingen zijn zoo ſchoon niet dan ze wel ſchijnen. *Tout ce qui reluit n'eſt pas or; toutes choſes ne ſont pas ce qu'elles paroiſſent.*
Blinkend, *bijv. w.* Glanſig. *Brillant, reluiſant, éclattant.*
De blinkende ſterren. *Les aſtres luiſans.*
De Veldheer droeg blinkende wapenen. *Le Général portoit des armes luiſantes.*
Blinking, z. v. *Splendeur, éclat.*
Blinkworm. *zie* Glinſterworm.
BLIXEM. *zie* Blikzem.

B L O.

BLOED, z. g. *Sang.*
De omloop van 't bloed. *La circulation du ſang.*
Men zegt met een *ſpreekwoord*, Goed bloed kan niet liegen. *Bon ſang ne peut mentir.*
En nog, 't bloed kruipt daar 't niet gaan kan. *La force du ſang ſe fait toujours connoître de quelque manière.*
* Bloed, geboorte, afkomſt. *Sang, naiſſance.*
Abdolonymus was van koninglijk bloed afkomſtig. *Abdolonyme étoit iſſu de ſang royal.*
* Uit edel bloed geſproten. *Iſſu de ſang noble.*
‡ Bloed, z. m. Een flegt onnozel menſch. *Un innocent, un benêt, un niais, un pauvre eſprit, un oiſon.*
't Is een dronken bloed. *C'eſt un pauvre homme ivre.*
Bloed! zeker *tuſſchenwerpzel*, of uitroeping. Daar is in 't Franſch geen woord voor.
Bloedader, z. v. Ader. *Veine.*
Bloedagaat, een Agaatſteen vol roode aderen. *Une Agate pleine de veines rouges.*
Bloedagtig, *bijv. w.* Wat bloedig. *Un peu ſanglant.*
Bloedbad, z. g. bloedſtorting. *Boucherie, grand carnage, bataille ſanglante.*
Een ſchrikkelijk bloedbad aanregten. *Faire un horrible carnage, faire une cruelle*, ou *une ſanglante boucherie.*
Bloedbeuling, z. m. bloedworſt. *Boudin de ſang.*
‡ Bloedbeuling. Een flegt onnozel menſch. *Un innocent, un benêt, un pauvre eſprit.*
Bloeddorſtig, *bijv. w.* Wreed. *Sanguinaire, cruel, altéré de ſang.*
Een bloeddorſtig menſch. *Un homme ſanguinaire, un homme qui ne reſpire que ſang & carnage.*
Bloeddorſtigheid, z. v. Wreedheid. *Cruauté, inhumanité, humeur ſanguinaire, avidité de répandre le ſang.*
De Prinſſen van den bloede, *dat is te zeggen*, van koninglijke afkomſt. *Princes du ſang.*
In koelen bloede, *bijw. De ſang froid.*
Iemand in koelen bloede vermoorden. *Tuer quelqu'un de ſang froid.*
Bloedeloos, *bijv. w.* Zonder bloed. *Qui n'a point de ſang, qui eſt ſans ſang.*
Een bloedeloos, of gekorven diertje. *Un inſecte.*
Bloeden, g. w. bloed loozen. *Saigner, rendre*, ou *jetter du ſang.*
Uit den neus bloeden. *Saigner du nez.*
* Die wond bloed nog: die zaak is eerſt verſch geſchied. *Cette playe ſaigne encore, elle eſt encore toute nouvelle.*

Bloe-

Digitized by Google

Bloeden, ſtraf lijden, boeten. *Porter la peine.*

‡ Hij moeſt luſtig in de beurs bloeden. *On a fait une ſaignée à ſa bourſe, on lui a fait cracher au baſſin comme il faut.*

Bloedgang, z. m. Roode loop. *Flux de ſang, dyſſenterie.*

Bloedgetuige, z. m. en v. Martelaar, Martelares. *Martyr, Martyre.*

Bloedgierig. *zie* Bloeddorſtig.

Bloedhond, z. m. Een Engelſche Dog. *Dogue, ſorte de chien qui vient d'Angleterre; chien de haut nez.*

* Bloedhond. Een bloeddorſtig menſch. *Un homme ſanguinaire*, ou *altéré de ſang.*

Bloedje, z. g. Arm kind in den gemeenen ſtijl. *Pauvre enfant, pauvret, petit innocent.*

Bloedig, *bijv. w.* Bebloed. *Sanglant, plein de ſang.*

Een bloedig gevegt. *Combat ſanglant.*

Bloeding, z. v. Bloedloozing. *Ecoulement de ſang.*

Bloeding, of bloedloozing uit den neus. *Saignement de nez.*

Bloedkoraal, z. g. *Du corail rouge.*

Bloedkruid, z. g. *Renoüée, centinode, corrigiole, certaine herbe qui étanche le ſang.*

Bloedlaaten. *zie* Aderlaaten.

Bloedlaauw, *bijv. w.* Even laauw. *Tiède, à demi chaud, qui a le même degré de chaleur que le ſang.*

Bloedloop. *zie* Bloedgang.

Bloed plengen, *w. w.* Bloed ſtorten. *Verſer*, ou *répandre du ſang.*

Bloedraad, z. m. *Inquiſition, Juriſdiction Eccléſiaſtique établie en Eſpagne, en Italie, & ailleurs.*

Bloedregt, z. g. Halsregt. *Haute Juſtice, droit de Haute Juſtice.*

Bloedregter, z. m. Halsregter. *Prévôt, Juge criminel.*

Bloedregter. Lid van den Bloedraad door den Hertog van Alba in de Nederlanden ingeſteld. *Membre du Conſeil de ſang établi par le Duc d'Albe dans les Pays-Bas, Conſeiller, Juge.*

Bloedrijk, *bijv. w.* Vol bloed. *Sanguin, en qui le ſang abonde.*

Bloedrood, *bijv. w.* Schoon rood. *Couleur ſanguine, beau rouge, vermeil.*

Bloedſchand of bloedſchande. z. v. Hoererije met zijnen nabeſtaanden. *Inceſte, commerce charnel entre des parens dans les degrés défendus.*

Bloedſchande plegen. *Commettre un inceſte, avoir un commerce charnel avec une perſonne qui nous eſt parente dans un degré défendu.*

Bloedſchandig, *bijv. w. Inceſtueux.*

Bloedſchandige vereeniging. *Union inceſtueuſe.*

Bloedſchender, z. m. *Inceſtueux, celui qui commet un inceſte.*

Bloedſchending. *zie* Bloedſchande.

Bloedſchendſter, z. v. *Femme inceſtueuſe, celle qui commet un inceſte.*

Bloedſchrijver, z. m. *Clerc*, ou *eſpéce de Sécretaire employé dans les procédures contre les criminels.*

Bloedſchuld, z. v. Schuld wegens moord, of manſlag. *Crime capital, homicide, meurtre.*

Bloedſchuldig, *bijv. w.* Schuldig aan bloed. *Coupable d'un crime capital.*

Bloedſpouwen, of bloedſpuwen. *w. w. Cracher du ſang.*

Bloedſpouwing, z. v. *Crachement de ſang.*

Bloedſteen, z. m. *Hématite, pierre appellée ſanguine, propre à étancher ou arrêter le ſang.*

't Bloed ſtelpen, *w. w. Etancher*, ou *arrêter le ſang.*

Bloed ſtorten, *w. w. zie* Bloed plengen.

Bloedſtorting, z. v. Slagting. *zie* Bloedbad.

Bloedvat. *zie* Bloedader.

Bloed vergieten, *w. w.* Bloed ſtorten. *zie* Bloed plengen.

Bloedverwant, z. m. *zie* Bloedvriend.

Bloedverwantſchap. *zie* Bloedvriendſchap.

Bloedverwig, *bijv. w. De couleur de ſang, de couleur ſanguine.*

Bloedvin, of bloedvinne. z. v. Bloedzweer. *Phlegmon, froncle, tumeur enflammée.*

Bloedvink, z. m. *Sorte de petit oiſeau, que le Nomenclateur de Junius appelle Roſſignol de mur.*

Bloedvlag, z. v. Roode vlag. *Pavillon rouge que l'on arbore pour donner le ſignal du combat.*

Bloedvloed, z. m. *Flux de ſang, dyſſenterie.*

Bloedvriend, z. m. Bloedverwant. *Parent, perſonne qui nous eſt unie par le ſang.*

Bloedvriendin, z. v. *Parente, celle qui nous eſt unie par le ſang.*

Bloedvriendſchap, z. v. Bloedverwantſchap. *Parentage, parenté, conſanguinité, proximité de ſang.*

Bloedworſt. *zie* Bloedbeuling.

Bloedzugt. z. v. *zie* Bloeddorſtigheid.

Bloedzugtig, *bijv. w. zie* Bloeddorſtig.

Bloedzuiger, z. m. Zekere waterrupze. *Sangſue*, ou *ſunſuſe, ſorte d'inſecte qui vit dans l'eau, & qui ſuce le ſang des animaux.*

* Bloedzuiger. Een menſch die iemand uitzuipt. *Une ſangſue*, ou *ſunſue, celui qui ruine un autre.*

Bloedzweer, z. v. *zie* Bloedvin.

BLOEI, z. v. Bloeſſem. *Fleur des arbres.*

Al 't geboomte ſtaat in zijne bloei. *Tous les arbres ſont préſentement en fleur*, ou *couverts de fleurs.*

‡ Bloei. Kragt en ſchoonheid. *Fleur, vigueur.*

* Hij ſtierf in de bloei zijner jaaren. *Il mourut à la fleur de ſon âge.*

De koophandel is daar in bloei. *Le commerce fleurit là, le négoce y roule.*

Bloeimaand, z. v. De maand van Mei. *Le mois de May.*

Bloeiſel. *zie* Bloeſſem.

Bloeitiid. *zie* Bloemtijd.

BLOEIJEN, *g. w.* In zijnen bloeſſem ſtaan. *Fleurir, porter* ou *avoir des fleurs, être en fleur.*

* Bloeijen. Welvaaren, voorſpoedig zijn. *Fleurir, avoir le vent en poupe, être à ſon aiſe.*

* De geleerdheid bloeit in Nederland. *Les arts*, ou *les ſciences fleuriſſent aux Pays-bas.*

Uwe dogter doet niet dan groeijen en bloeijen. *Votre fille ne fait que croître & embellir.*

Bloeijend, *bijv. w.* Dat in zijne bloei ſtaat. *Fleuriſſant, qui eſt en fleurs.*

De bloeijende jaaren, of de bloei der jaaren. *La Fleur de l'âge.*

* Bloeijend, in eenen bloeijenden ſtaat. *Floriſſant.*

Een bloeijend Gemeenebeſt. *Une floriſſante République.*

BLOEM, z. v. Blom. *Fleur.*

Bloem, blom. Meelbloeme. *Fleur de farine.*

De ſijnſte bloem uit het meel ziften. *Paſſer la plus fine fleur de la farine.*

* De bloem. Het puik, het beſte. *La fleur, l'élite.*

* De bloem van den adel, van de borgerije, enz. *La fleur*, ou *l'élite de la nobleſſe, de la bourgoiſie, &c.*

BLOEMERANT, *ond. w.* Bleekblaauw. *Bleu-mourant, bleu pâle.*

BLOEMGODINNE, z. v. *La Déeſſe des fleurs, Flore.*

Bloemhof, z. m. Bloemtuin. *Jardin à fleurs, parterre.*

Bloemiſt, z. m. Liefhebber van bloemen. *Fleuriſte, celui qui aime & qui cultive les fleurs.*

Bloemkool, z. v. *Choux-fleurs.*

Bloemkrans of bloemenkrans, z. m. *Guirlande, couronne de fleurs, chapeau de fleurs.*

Bloemmaand. *zie* Bloeimaand.

Bloemmarkt, z. v. *Marché aux fleurs.*

Bloemmeel of meelbloem. *Fleur de farine.*

Bloempap, z. v. Kinderpap. *Bouillie faite avec du lait doux & de la fleur de farine.*

Bloemperk, z. g. *Parterre.*

Bloemperken van palm gemaakt. *Parterres en broderie de buis.*

Bloempot, z. m. *Pot à fleurs.*

Bloemrijk, *bijv. w. Couvert de fleurs, abondant en fleurs.*

Bloemruiker. *zie* Ruiker.

Bloemſchilder, z. m. *Peintre en fleurs.*

Bloemſtuk, z. g. Eene ſchilderije waar in bloemen geſchilderd zijn. *Tableau de fleurs.*

Bloemtuin. *zie* Bloemhof.

Bloemtijd, z. m. Bloeitijd. *Le printems, le renouveau, le tems où les plantes & les arbres commencent à pouſſer des fleurs.*

Bloemwerk, z. g. *Ouvrage à fleurs*, ou *ouvrage figuré de fleurs.*

Bloemzeef, z. v. *Bluteau à paſſer la farine.*

Beteunisbloem.	Muurbloem.
Betonisbloem.	Nagelbloem.
Boterbloem.	Oranjebloem.
Camillenbloem.	Paerdenbloem.
Crocusbloem.	Paddenbloem.
Damastbloem.	Papenbloem.
Diſtelbloem.	Paſſiebloem.
Fluweelbloem.	Penningbloem.
Gansbloem.	Pinxterbloem.
Goudsbloem.	Roggenbloem.
Granaatbloem.	Saffraanbloem.
Hofbloem.	Schorfsbloem.
Kankerbloem.	Sleutelbloem.
Koekoeksbloem.	Sprokkelbloem.
Kollenbloem.	Teſtenbloem.
Korenbloem.	Tuinbloem.
Lavendelbloem.	Vlasbloem.
Lentebloem.	Vlierbloem.
Liesbloem.	Waterbloem.
Maagdenbloem.	Winterbloem.
Meelbloem.	Zomerbloem.
Meibloem.	Zonnebloem.

zie Beteunie, enz.

Bloeſem of bloeſſem, z. m. *Fleurs, boutons épanouis que pouſſent les arbres & les plantes.*

De bloeſſem valt af. *Les fleurs tombent.*

Appelbloeſſem. *zie onder* Appel.

BLOK, z. g. Een dik ſtuk houts. *Billot, buche, ſouche, groſſe pièce de bois, maſſe.*

Marmeren, ſteenen, houten blok. *Bloc de marbre, de pierre, de bois.*

Vleeshouwers blok. *Billot* ou *bloc de boucher.*

Blok dat de gevangenen en de paerden aan het been hebben om niet door te gaan. *Entrave.*

* Een blok aan 't been hebben. *Etre en cage, avoir perdu ſa liberté, n'avoir plus de liberté.*

Digitized by Google

* Zij is zoo ongevoelig als een blok. *Elle eſt inſenſible comme une buche.*
* Zij ſprak niet meer dan een blok. *Elle ne parloit non plus qu'une ſouche.*
Blok, Scheepsblok, Ezelshoofd. *Mouffle, poulie.*
Schootblok, Windreepsblok, Zeilblok. *zie onder* Schoot, enz.
Blokbeeld. *zie* Stokbeeld.
Blokſteen, *z. m.* Steen die uit de ſteengroeven gehaald word. *Moilon, pierre à bâtir.*
Blokzilver. *zie* Baarzilver.
BLOKHUIS, *z. g.* *Fort pour défendre l'entrée d'un havre.*
BLOKKEVERIG, *bijv. w.* *Aſſidu, attaché à l'ouvrage.*
BLOKKADE, *ond. w.* Blokus. Inſluiting van eene ſtad door de vijanden. *Blocus.*
Blokkeeren, *ond. w.* Eene ſtad inſluiten. *Bloquer une ville.*
Blokkeering, *ond. w.* *zie* Blokkade.
BLOKKENMAKER, *zie* Blokmaker.
BLOKKEN, *meerv.* Holblokken. *zie* Klompen.
BLOKKEN, *w. w.* Geduurig in de leeroefening bezig zijn. *Etre aſſidu à l'étude.*
Hij blokt te veel. *Il eſt trop aſſidu*, ou *trop attaché à l'étude.*
‡ Blokker, *z. m.* Een die altijd in de leeroefening bezig is. *Un homme qui eſt aſſidu à l'étude*, ou *qui étudie beaucoup; un cul de plomb.*
Blokking, *z. v.* *Aſſiduité* ou *attachement à l'étude, au travail.*
BLOKMAKER, of Blokkenmaker. *z. m.* *Poulieur, ouvrier qui fait des mouffles & des poulies.*
BLOKNAAD, *z. v.* Zekere naad der linnennaaisters. *Certaine couture platte de lingère.*
BLOKSTER, *z. v.* *Femme laborieuſe & aſſidue à ſon ménage.*
BLOKTIN, *z. g.* *Etain d'Angleterre de la meilleure ſorte.*
BLOM. *zie* Bloem.
BLONK, *onv. tijd.* van blinken, als, ik blonk. *Je brillois, j'éclatois* ou *je brillai, j'éclatai.*
BLOND, *bijv. w.* Geelagtig. *Blond, blonde.*
Blond hair. *Cheveux blonds, chevelure blonde.*
Een blond man. *Un blondin.*
Eene blonde vrouw. *Une blondine.*
Iemand blond en blaauw ſlaan. *Battre quelqu'un comme plâtre, battre quelqu'un juſqu'à lui en faire porter des marques bleues*, ou *livides.*
Blondheid, *z. v.* Blaauwheid door eene kneuſinge of wonde. *Couleur livide.*
Blontje, *z. g.* Een vleijend woord. *Petit blondin*, ou *petite blondine. Mot careſſant & bas.*
BLOO, *bijv. w.* Bloede, vreesagtig, vertzaagd. *Timide, craintif, peureux, lâche, ſans courage, ſans cœur, poltron.*
't Is een bloo menſch. *C'eſt un homme timide.*
Bloodaart, *z. m.* Een bloo menſch. *Un poltron, un lâche, un homme ſans cœur.*
Bloode. *zie* Bloo.
Blooheid, *z. v.* Vreesagtigheid. *Timidité, lâcheté, poltronnerie, manque de courage.*
Bloohartig, *bijv. w.* Laf hartig, vertzaagd. *zie* Bloo.
Bloohartigheid, *z. v.* Laf hartigheid. *zie* Blooheid.
BLOOS. *zie* Blos.
BLOOT, *bijv. w.* Naakt. *Nud, découvert.*
Bloote borſten, of een bloote boezem. *Le ſein nud*, ou *découvert.*
‡ Met de billen bloot leggen. *Avoir le cul nud*, ou *les feſſes au vent.*
Een bloote muur. *Une muraille nue.*
Een bloot mes. *Un couteau hors de la gaine.*
Een bloot zwaerd. *Un épée nue.*
Zig bloot geeven, of ſtellen; zig laaten zien; zig vertoonen. *S'expoſer, ſe faire voir, ſe montrer.*
Zig aan 't gevaar bloot ſtellen. *S'expoſer au danger, ſe hazarder.*
Zig al te bloot geeven als men ſchermt. *Se découvrir trop quand on fait des armes.*
* Zig bloot geeven; zijne gedagten ontdekken. *S'ouvrir, ſe déclarer*, ou *ſe découvrir.*
* Bloot, opregt, zuiver. *Pur, ſincére.*
De bloote of ronde waarheid zeggen. *Dire la vérité toute nue, dire la pure vérité.*
* Blootelijk, *bijw.* Onbewimpeld, regt uit. *Rondement, franchement, ſans fard*, ou *ſans déguiſement.*
Hij zegt dat daar zoo blootelijk heen. *Il dit cela tout bonnement.*
Blooten, *w. w.* Vellen blooten. *Repaſſer des peaux, dénuer les peaux de la laine.*
Blooter, *z. m.* Vellenblooter. *Mégiſſier, celui qui repaſſe des peaux, Peauſſier.*
Blootheid. *zie* Naaktheid.
Blootshoofd, *bijw.* Met ongedekten hoofde. *La tête nue* ou *découverte, nu-tête.*
Iemand blootshoofd aanſpreeken. *Parler à quelqu'un tête nue*, ou *chapeau bas.*
Blootsvoets, *bijw.* Barrevoets. *Nu-pieds, les pieds nuds.*
BLOOZEN, *g. w.* Rood, of bloozend worden. *Rougir, devenir rouge par pudeur.*
Zij weet van bleeken nog van bloozen; zij is ten uierſten onbeſchaamd. *Elle a toute honte bue, c'eſt une effrontée, elle n'a ni honte ni pudeur.*
Bloozende, *bijv. w.* Roode. *Vermeil, rouge.*
Bloozende verwe van 't aangezigt. *Teint vermeil.*
Bloozende wangen hebben. *Avoir les joues vermeilles, avoir le teint vermeil.*
Bloozendheid, *z. v.* Roodheid van 't aangezigt. *Rougeur, teint vermeil.*
BLOS, *z. m.* Blozendheid van ſchaamte. *Rougeur, pudeur.*
Toen kreeg zij eenen blos. *Elle rougit alors; le rouge lui monta au viſage.*
Iemand eenen blos aanjaagen. *Faire rougir quelqu'un de pudeur.*
BLOUW. *zie* Blaauw.
BLOUWEL, *z. m.* *Broye; chevalet, machine pour rompre le chanvre.*
Blouwen, *w. w.* *Rompre le chanvre avec la broye.*

B L U.

BLUSSCHEN, of bluſſen, *w. w.* Leſſchen. *Eteindre.*
De brand wierd tijdig gebluſcht. *Le feu*, ou *l'embraſement fut éteint à tems.*
Kalk bluſſchen. *Eteindre la chaux, l'amortir.*
* Zijnen dorſt bluſſchen. *Etancher ſa ſoif, ſe déſaltérer.*
* Zijnen brand bluſſchen. *Aſſouvir ſa paſſion, ſatisfaire ſon envie.*
Bluſchgereedſchap, *z. g.* Brandgereedſchap. *Tous les inſtrumens propres à éteindre le feu d'un embraſement.*
Bluſſing, *z. v.* Brandbluſſing. *Extinction d'un embraſement.*
* De bluſſing van zijnen luſt ſtond hem duur. *L'aſſouviſſement de ſes deſirs lui couta cher.*
BLUTS, *z. v.* Buil. *Boſſe, tumeur qui vient de quelque coup.*
Hij ſtiet zig eene bluts in 't hoofd. *En ſe heurtant il ſe fit une boſſe à la tête.*
‡ BLUTS. Iemand bluts ſpeelen. *Gagner à quelqu'un tout ſon argent; le mettre au blanc.*
‡ Bluts. *bijv. w.* Kaal, die alles met ſpeelen verloren heeft. *Qui a perdu tout au jeu.*
BLUTS. Blutskoorts, *z. v.* *Fièvre pourprée.*
BLUTZEN, *w. w.* Kneuzen. *Meurtrir, faire quelque meurtriſſure, froiſſer.*
Die appelen zijn gebluſt. *Ces pommes ſont toutes meurtries.*
Blutzing. *z. v.* Kneuzing. *Meurtriſſure, marque livide.*
BLY. *zie* Blijde.

BOB. BOC.

BOBBEL, *z. m.* Waterbobbel, waterblaas. *Bouteille ſur l'eau, petite boule*, ou *ampoule, qui s'éléve ſur la ſurface de l'eau.*
Bobbelen, *w. w.* Zig met bobbels opwerpen. *Bouillonner, ſortir par bouillons.*
Bobbeling, *z. v.* Opwelling. *Bouillonnement.*
BOBERELLEN, *z. v.* *meerv.* Krieken over zee; zeker gewas. *Coquerets, ſorte de plante.*
BOBIJN, *z. v. ond. w.* Garenklos. *Bobine, ſorte de fuſeau.*
BOCAAL. *zie* Bokaal.
BOCHCHEL, of bogchel. *z. m.* Buil. *Boſſe.*
Zij heeft eenen bogchel. *Elle a une boſſe, elle eſt boſſue.*
Luſtig op zijnen bogchel krijgen. *Etre roſſé d'importance.*
Bogchelaar, *z. m.* *Un boſſu.*
Bogchelaarſter, *z. v.* *Une boſſue.*
‡ Bogchelen, *g. w.* Naerſtig arbeiden. *Etre aſſidu au travail, travailler beaucoup.*
Bogchelmannetje, *z. g.* *Un petit boſſu.*
Bogcheltje, *z. g.* *Une petite boſſe, un petit boſſu.*

B O D.

BOD, *z. g.* 't Geen men uitbiedt. *Offre, ce que l'on offre quand on veut acheter quelque choſe.*
Ik heb het hoogſte bod. *Je ſuis le plus offrant.*
Zijn bod verbeteren; meer bieden. *Offrir davantage, ajoûter quelque choſe à ce que l'on a offert.*
BODE, *z. m.* Boodſchapper. *Meſſager.*
Koopmans-bode. Bode die voor de koopluiden reiſt. *Meſſager qui voyage pour les marchands.*
De Statenboden, enz. *Les Meſſagers des Etats, &c.*
Hij kreeg eenen bode dat hij vertrekken moeſt. *Il reçut ordre de partir.*
Bode, *z. m. en v.* Dienſtbode. *Serviteur, valet; ſervante.*
Bodeampt, *z. m.* Bodeſchap. *La charge*, ou *l'office d'un meſſager.*
Een bodeampt vergeeven. *Diſpoſer d'une charge de meſſager.*

Dienſtbode.	Regtsbode.
Geregtsbode.	Renbode.
Godsbode.	Staatenbode.
Legerbode.	Stadsbode.
Poſtbode.	Zendbode, enz.

zie Dienſt, enz.
BODEM, *z. m.* Het onderſte van iets. *Fond, le deſſous, z. v. Une choſe*

Digitized by Google

De bodem, of de kiel van 't ſchip. *La carène*, ou *la quille d'un vaiſſeau.*
De bodem van een vat. *Le fond d'un tonneau.*
Den bodem inſlaan. *Défoncer.*
* De bodem der zee. *Le fond de la mer.*
Bodem. Land, landen. *Terres, pays.*
De vijand lag op onzen bodem. *L'ennemi étoit ſur nos terres.*
De aardbodem. *zie onder* Aarde.
* Op eenen eſſen bodem zijn; geen ſchulden meer hebben. *S'être acquitté de ſes dettes, n'avoir plus de dettes: avoir ſes comptes liquides.*
‡ Het vaatje op den bodem zetten; het vaatje ſchoon uitdrinken. *Mettre un tonneau ſur le cu; le vuider, le boire entiérement.*
Bodemen, *w. w.* Eenen bodem inzetten. *Fonecr.*
BODEMERIJE, *z. v.* Verzetting, of leening op den bodem of de kiel van een ſchip. *Bomerie: Prêt à la groſſe avanture; Prêt ſur la quille d'un vaiſſeau.*
Bodemtrekker of boômtrekker, ſchroefring, werktuig van eenen kuiper. *Tirefonds, inſtrument de Tonnelier.*
BODENBROOD, *z. g.* Bodenloon. *Le préſent que l'on fait à celui qui apporte le premier quelque bonne nouvelle.*
Bodenbrood. Brood voor de dienſtboden. *Pain des domeſtiques.*
Bodeſchap. *zie* Bodeampt.
Bodinne, *z. v.* Boodſchapſter. *Meſſagére.*

B O E.

‡ BOE. Hij zei nog boe nog ba. *Il ne dit mot; il ſe tut; il demeura muët comme un poiſſon.*
Boe. Theeboe. *zie* Theeboe.
BOEDEL, *z. m.* Boël, erfenis. *Héritage, ſucceſſion.*
Den boedel aanvaarden. *Accepter la ſucceſſion.*
‡ Den boedel met den voet ſtooten; den boedel niet aanvaarden, of den ſleutel op de baar leggen. *Renoncer à la ſucceſſion, mettre les cleſs ſur la foſſe.*
Deſolate of inſolvente boedel. *Succeſſion embrouillée, qui ne ſuffit pas pour payer les dettes.*
Boedelhouder, *z. m.* Boedelhalder. *Celui qui ſurvit à ſa femme, & qui demeure en poſſeſſion des biens.*
Boedelhoudſter, *z. v.* Boedelhaldſter. *Celle qui ſurvit au mari, & qui &c.*
Boedelhuis, boëlhuis. *zie* Erfhuis.
Boedelredder, *z. m.* Boëlredder, boedelſcheider. *Curateur* ou *Commiſſaire qui a la direction d'une ſucceſſion.*
Boedelſcheiding, *z. v.* Verdeeling der erfenis. *Diviſion*, ou *partage des biens d'une ſucceſſion.*
Boedelſchrijver, *z. m. Celui qui fait l'Inventaire de la ſucceſſion.*
Boedelſchrijving, *z. v. Inventaire.*
BOEF, boeve, *z. m.* Guit, deugniet. *Belître, coquin, fripon, garnement, vaurien.*
‡ Een ſtuk boefs; een ganſch ondeugend menſch. *Un fripon achevé.*

Galeiboef.	Schoppenboef.
Hartenboef.	Spotsboef.
Klaverenboef.	Tugtboef.
Legerboef.	Schuitenboef.
Potboef.	Schuimboef.
Rasphuisboef.	Trosboef.
Ruitenboef.	Trotsboef, enz.

zie Galei, enz.
[illegible]tig, *bijv. naam.* Guitagtig, ondeugend. *Méchant, vicieux.*
Boefagtigheid. *zie* Boeverije.
* Boefje, *z. g.* Een loos doortrapt jongetje. *Un petit coquin, un petit fripon, un petit eſpiégle.*
BOEG, *z. m.* De boeg, of de borſt van 't ſchip. *La proue, l'avant d'un vaiſſeau.*
Een ſchip dwars voor den boeg koomen. *Prendre un vaiſſeau par la proue, donner contre la proue d'un vaiſſeau.*
* Iemand dwars voor den boeg koomen; Iemand ergens hinderlijk in zijn. *Traverſer les deſſeins de quelqu'un, mettre obſtacle à ſes entrepriſes, le contrecarrer.*
Op eenen boeg zeilen, *zeew.* In 't zeilen eene ſtreek houden. *Naviger ſur une même aire de vent.*
* Op eenen boeg zeilen; doen gelijk men gewend is. *Suivre ſon train ordinaire, aller le même train.*
Op eenen anderen boeg wenden; in 't zeilen zijne ſtreek veranderen. *Revirer le navire, renverſer le bord, naviger ſur une autre aire de vent.*
* Iets op eenen anderen boeg wenden; iets op eene heel andere wijze doen. *S'y prendre d'un autre biais, changer de manière d'agir, changer de train, changer de batterie.*
* Het over alle boegen wenden. *Mettre tout en œuvre; s'y prendre de toutes les façons.*
Het moet over dien boeg gaan; die ſtreek moeten wij houden. *Il faut que nous tenions cette aire de vent*, ou *cette route.*
* Het moet over dien boeg gaan. *C'eſt de ce biais là qu'il faut s'y prendre.*
* Wij kregen al dat geld op eenen boeg; *dat is*, teſſens, of op een bordje. *Nous eûmes*, ou *nous reçûmes cet argent tout à la fois.*
Slagboeg. *zie onder* Slag.
Boegkruiſſen, *w. w. zeew.* Laveeren. *Bouliner, aller à la bouline, louvoyer.*
Boeglegger. Schipper of ſchip die in de beurt ſtaat naar het vertrek van den beurtman. *Battelier* ou *bateau qui eſt en tour après le départ du vaiſſeau chargé.*
Boegſeeren, *w. w. Remorquer, touer.*
Het boegſeeren van een ſchip. *Le touage d'un vaiſſeau.*
Boegsjaarden. *zie* Boegſeeren.
Boegſlag, *z. m. Revirement, changement de bord.*
Met eenen boegſlag. *En revirant, en renverſant le bord.*
Boegſpriet, *z. v.* Dwarsmaſt op een ſchip. *Mât d'avant*, ou *mât de beaupré.*
Boegſteng, *z. v.* Maſtje dat regt op de boegſpriet ſtaat. *Perroquet de beaupré; petit beaupré; tourmentin.*
Boegſtukken, ſtukken geſchut die voor de boeg uitſteeken. *Chaſſes de proue.*
‡ BOEHAI, *z. g.* Beſlag, geweld. *Bruit, tintamarre.*
‡ Ergens veel boehai over maaken. *Faire beaucoup de bruit ſur quelque choſe*
BOEI, boeij, *z. v.* Ankerwaaker. Blok dat boven drijft, en de plaats aanwijſt waar het anker leit. *Bouée, Baliſes.*
BOEI. Theeboei. *zie* Theeboe.
BOEIJEN, *z. v. meerv. Fers; chaînes; ceps.*
Handboeijen. *zie onder* Hand.
Voetboeijen. *zie onder* Voet.
* Boeijen. Het gevangenhuis. *La priſon.*
* Het gerigt is in de boeijen om de misdadigen te verhooren. *La Juſtice eſt dans la priſon pour examiner les criminels.*
* Hij zit in de boeijen; hij zit gevangen. *Il eſt en priſon, il eſt dans les fers.*
Zijne boeijen verbreeken, zig van zijne boeijen ontſlaan; (t zij in den eigenlijken zin, of in geval van liefde.) *Briſer ſes fers*, ou *ſes chaînes, ſe délivrer de ſes fers*, ou *de ſes chaînes.*
* In zijne boeijen quijnen. *Languir dans ſes chaînes*, ou *dans ſes fers.*
Boeijen, *w. w.* Kluiſteren, in boeijen ſluiten. *Mettre aux fers, mettre les fers aux mains*, ou *aux pieds.*
Hij wierd geboeid aan handen en voeten. *On lui mit les fers aux pieds & aux mains.*
BOEIJER, *z. m.* Zeker ſchip met eene platte kiel. *Boyer; certain vaiſſeau de charge à fond plat.*
BOEIPLANK, *z. v. Planche d'abordage.*
Boeireep, *z. v.* Touw dat aan de boeijen en 't anker vaſt zit. *L'orin.*
Boeiſel, *z. g.* Buitenſte bekleeding van het ſchip van de kielgangen tot het dolboord. *Revêtement de planches qui couvre le vaiſſeau par dehors depuis le gabord juſqu'au plat bord.*
Boeitang, *z. v. Tenaille ſervant à ferrer les bordages.*
BOEK, *z. g. Livre.*
Een boek drukken. *Imprimer un livre.*
Een boek op de pers leggen. *Mettre un livre ſous la preſſe.*
Te boek zetten, te boek ſtellen. *Coucher dans le livre de compte.*
Een boek papier. *Une main de papier.*
Boekbeſlag, *z. g.* Sloten en hoeken aan een boek. *Garniture d'un livre.*
Boekbinden, *w. w.* Binden. *Relier des livres.*
't Boekbinden, *z. g.* 't Boekbinders handwerk. *Le métier de relieur.*
Boekbinder, *z. m.* Binder. *Relieur.*
Boekdrukken, *w. w.* Drukken. *Imprimer.*
't Boekdrukken, *z. g.* Het drukkers handwerk. *L'Imprimerie, l'art d'imprimeur.*
Boekdrukker, *z. m.* Drukker. *Imprimeur.*
Boekdrukkerije, *z. v.* Drukkerije. *Imprimerie.*
Boekenkamer, *z. v.* Studeerkamer. *Etude, cabinet où l'on étudie.*
Boekenkas, *z. v. Bibliothèque, lieu deſtiné à mettre des livres.*
Boekenkraam, *z. v. Une tante où l'on vend des livres.*
BOEKEL, *ond. w.* Krul. *Boucle de cheveux.*
Eene pruik dikwils in boekels zetten is het beſte middel om dezelve in goeden ſtaat te houden. *Mettre ſouvent une perruque en boucles eſt le meilleur moyen de la tenir en bon état.*
BOEKEN, *w. w. zie* 'Te boek zetten.
Boekerije, *z. v.* Verzamelde boeken. *Bibliothèque, aſſemblage de livres.*
Boekhandel, *z. m.* Boekkoopmanſchap. *La librairie.*
Boekhandelaar, *z. m.* Koopman in boeken. *Marchand libraire.*
Boekhouden. Koopmans rekening houden. *Tenir les livres de compte.*
't Italiaanſch boekhouden leeren. *Apprendre à tenir les livres de compte à l'Italienne*, ou *en parties doubles.*
Boekhouder, *z. m.* Koopmans rekeninghouder. *Teneur de livres.*
Boeknieuws, *z. g. Nouvelles littéraires.*
Boekoeffenaar, *z. m.* Leeroeffenaar, ſtudent. *Etudiant.*
Boekoeffening, *z. v.* Leeroeffening. *Etude.*
Al zijne boekoeffening tot een quaad einde aanleggen. *Mettre toute ſon étude à faire du mal.*
Boekoeffenkamer. *zie* Boekenkamer.
Boekſchrijver, *z. m.* Schrijver. *Auteur, écrivain.*

Digitized by Google

écrivain, celui qui fait imprimer quelque ouvrage.

Boekſtaaf. z. v. Letter van een boek; (als A. B. C.) *Une lettre*, ou *un caractère.*

* Iemand boekſtaaven; iemand iets ſcherp inboezemen. *Imprimer, perſuader quelque choſe à quelqu'un.*

Boekſtaaven. *zie* Spellen.

Gebedenboek, Kerkboek, Schrijfboek. *zie* Gebede, enz.

‡ Boekſuffer, z. m. Een die altijd met den neus in de boeken zit. *Une perſonne qui étudie toujours*, ou *qui a toujours le nez dans les livres.*

't Boekverkopen, z. g. Boekverkopers neering. *Da librairie.*

Boekverkoper, z. m. *Libraire, marchand libraire.*

BOEKWEIT, z. v. Zeker koorngewas. *Bled noir*, ou *bled ſarraſin.*

Boekweitenbrij, z. v. *De la bouillie faite avec de la farine de bled ſarraſin.*

Boekweitenkoek, z. v. *Gâteau* ou *galette de farine de bled noir cuite dans la poële*, ou *au four.*

Boekweitenmeel, z. g. *Farine de bled ſarraſin.*

BOEKWINKEL, z. m. *Boutique de libraire.*

Boekwurm, of boekworm. z. m. Een wurm die de boeken doorknaagt. *Tigne, ſorte de ver qui ronge les livres.*

‡ Boekwurm. Toenaam die men aan kleine Boekverkoperties geeft. *Sobriquet affecté aux libraires qui font petit negoce.*

‡ Boekwurm, z. m. Een die altijd in de boeken woet. *Celui qui donne tout ſon tems aux livres, qui en fait toute ſon occupation.*

Boekzaal, z. v. *Bibliothéque, chambre* ou *ſale aux livres.*

Boekzaal is ook in 't Hollandſch de naam van een maandelijks boekje, dat in Holland gedrukt word. *Bibliothéque. Journal écrit en Hollandois, & qui s'imprime en Hollande ſous le titre de* Boekzaal.

Boekzifter, *Un Critique, celui qui examine les fautes & les défauts qui ſe trouvent dans les livres.*

BOEL. Boedel. *zie* Boedel.

BOEL, z. m. Man daar eene vrouw mêe hoereert. *Un homme avec qui une femme entretient un commerce illicite: Concubinaire, Ruffien.*

Boel, boelin, z. v. Vrouw, of vrijſter, daar een man mêe hoereert. *Garce, putain, concubine.*

Boeleerder. *zie* Boel. z. m.

Boeleeren, w. w. Hoereeren, overſpel bedrijven. *Paillarder, commettre adultère.*

Boeleering, z. v. Hoererije, overſpel. *Paillardiſe, adultère.*

Boeleerſter, z. v. *zie* Boel, z. v.

Boelhouder, z. m. Boeleerder. *zie* Boel. z. m.

BOELHOUDER, z. m. Boedelhouder. *zie* Boedelhouder.

Boelhuis, z. g. Boedelhuis. *zie* Boedelhuis.

BOELHUIS, Verkooping van hoornbeeſten. *Vente de bêtes à corne.*

BOELIJNS, z. v. *meerv.* Lange touwen aan twee korteren vaſt gemaakt dienende om het zeil ſchuins te zetten. *Boulines.*

De boelijns aanhaalen. *Haler ſur les boulines.*

Met ſlappe boelijns zeilen. *Aller à la groſſe bouline.*

BOELIN, z. v. *zie* Boel, z. v.

BOELKENSKRUID, z. [illegible] *Migremoine, ſorte d'herbe.*

BOELREDDER, Boelſcheider, Boelſchrijver, enz. *zie* Boedel, enz.

BOELSCHAP, z. v. Boelin. *zie* Boel, z. v. Boelin.

Boelſchap, z. g. *Paillardiſe, adultère.*

Boelſcheider. *zie* Boelredder.

BOENDER, z. m. Een borſtel van hei gemaakt. *Frottoir, broſſe de brins de bruyére.*

Boenen, w. w. Eene kas boenen. *Frotter une armoire.*

‡ Iemand van eene plaats boenen, of jagen. *Chaſſer quelqu'un de quelque endroit; le faire décamper.*

BOER, z. m. Landbouwer, Huisman. *Payſan, villageois, manant.*

* Boer, z. m. Een onbeleefd, plomp menſch. *Un payſan, un ruſtaud, un incivil, un ruſtre.*

* 't Is een regte boer. *C'eſt un vrai payſan, c'eſt un ruſtaud achevé.*

Hartenboer.	Troefboer.
Klaverenboer.	Turfboer.
Melkboer.	Veenboer.
Ruitenboer.	Wolboer.
Schoppenboer.	Zandboer.

zie onder Harte, enz.

Iemand voor den boer houden. Iemand foppen. *Se moquer de quelqu'un, ſe jouer de lui.*

‡ Boer, z. m. Eene oprisping der maage. *Rot, vent qui s'élève de l'eſtomac, & qui ſort par la bouche.*

* Boeragtig, *bijv. w.* Boerſch. *Ruſtique, incivil, groſſier.*

Ergens boeragtig in te werk gaan. *Faire quelque choſe d'une maniére ruſtique.*

Boeragtigheid, z. v. Boersheid, onbeleefdheid. *Ruſticité, incivilité.*

Boerenboonen, z. v. *mee v.* Groote boonen. *Groſſes féves.*

Boerenbruiloft, z. v. *Noce de village.*

Boerendans, z. m. *Danſe de village.*

Boerenfeeſt, z. g. *Fête de village.*

Boerenſluit, z. v. *Chalumeau.*

Boerengeregten. *zie* Boerenkoſt.

Boerengezang. *zie* Boerenlied.

Boerenhut, z. v. *Chaumiére, cabane.*

Boerenkermis, z. v. *Foire de village.*

Boerenkoſt, z. v. *Viandes groſſiéres, mets ruſtiques.*

Boerenkrijt, z. g. *De la craye ordinaire, de la craie blanche.*

Boeren, g. w. Oprispen. *Lâcher des rots*, ou *des vents par haut.*

Boeren, g. w. Bouwen, Landbouwen. *Exercer l'agriculture, faire le métier de payſan.*

Boerenaal. *zie* Puitaal.

Boerenhuis, z. g. Boerenwoning. *Maiſon de payſan.*

Boerenlied, z. g. *Chanſon champêtre, chanſon de village.*

Boerenleven, z. g. *Vie champêtre.*

Boerenwerk, z. g. *Labour, labeur, ouvrage de payſan.*

Boerin, z. v. Landwijf. *Payſane, villageoiſe.*

* Boerin, z. v. Een onbeleefd vrouwmenſch. *Femme*, ou *fille groſſiere & mal polie.*

Boerſch. *zie* Boeragtig.

Boerſche zeden. *Maniéres ruſtiques.*

Op zijn boerſch, *bijw.* Naar de wijze der boeren. *A la payſane, à la maniére des payſans.*

Boerſcheid, of boersheid, z. v, *zie* Boeragtigheid.

BOERT, z. v. *Le comique; le burlesque; le plaiſant.*

Boert en ernſt zijn nader bauren dan men wel meent. *Le ſérieux & le comique ſont plus proches voiſins que l'on ne penſe.*

Boertagtig, *bijv. w.* Koddig, ſpotagtig. *Burleſque, plaiſant.*

Eene boertagtige ſpreekwijs. *Façon de parler burleſque.*

Boerten, g. w. Jokken, ſpotten. *Se moquer, railler, dire des plaiſanteries, ſe jouer, plaiſanter.*

BOERTEN. *zie* Boeren, oprispen.

BOERTENDE, al boertende, *bijw.* Lagchende, ſpottende. *En raillant, en ſe jouant, par raillerie, par plaiſanterie.*

Boertenderwijze, *bijw. zie* Al boertende.

Hij zegt dat al boertende, of boertender wijze. *Il dit cela en raillant, par raillerie*, ou *par plaiſanterie.*

Boerter, z. m. Jokker, ſpotter. *Railleur, moqueur.*

Boerterije, z. v. Jokkernije, ſpotternije. *Raillerie, plaiſanterie, moquerie.*

Boertig, *bijv. w.* Klugtig. *Facétieux, plaiſant, burleſque.*

Boertiglijk, *bijw.* Op eene klugtige wijze. *Plaiſamment, d'une maniére plaiſante, facétieuſe*, ou *burleſque.*

BOET, baat. *zie* Baat.

BOETE, z. v. Berouw. *Pénitence, repentance.*

Boete doen; berouw toonen. *Faire pénitence, témoigner de la repentance.*

Boete, breuke. *Amende*, ou *peine pécuniaire.*

De boete betaalen. *Payer l'amende.*

Iemand in de boete ſlaan. *Mettre quelqu'un à l'amende, impoſer l'amende à quelqu'un.*

In de boete vervallen. *Encourir l'amende.*

BOETEILJE, *ond. w. zie* Fleſch.

BOETEN, w. w. Vuur boeten; vuur aanleggen. *Faire*, ou *allumer du feu.*

BOETEN, w. w. De geſcheurde netten digt maaken. *Racommoder les rets.*

Eenen ketel boeten. *Rapetaſſer un chaudéron.*

BOETEN, w. w. Om zijne misdaad geſtraft worden. *Etre puni de quelque action criminelle.*

Eene misdaad boeten. *Expier un crime.*

Iets met geld boeten. *Payer une amende pécuniaire pour une faute*, ou *en être quite pour une amende pécuniaire.*

Hij zal 't met den hals boeten. *Il le payera de ſa tête, il lui en coûtera la vie.*

Wat men dronken doet, moet men nugter boeten. *Il faut à jeun porter la peine de ce qu'on fait étant ivre.*

Zijne luſten boeten, of voldoen. *Satisfaire ſes déſirs, contenter*, ou *aſſouvir ſa paſſion.*

BOETER. *zie* Keetelboeter.

BOETESEL, *ond. w.* Trompetgeluid waar door de Ruiters gewaarſchouwd worden om op te zitten. *Bouteſelle.*

De boeteſel blaazen. *Sonner le bouteſelle.*

BOETING, z. v. Voldoening. *Aſſouviſſement, ſatisfaction.*

Zij deede dat tot boeting van haaren luſt. *Elle fit cela pour ſe ſatisfaire*, ou *pour aſſouvir ſa paſſion.*

Boeting, of betaling van eene misdaad. *Satisfaction pour un crime.*

Schuldboeting. *zie onder* Schuld.

BOETPSALMEN. De zeven boetpſalmen. *Les ſept pſeaumes pénitentiaux.*

BOETSEEREN. *zie* Boetzeeren.

BOETVAERDIG, *bijv. w.* Berouw hebbende. *Pénitent, repentant.*

Een boetvaardig menſch. *Un pénitent.*

Boetvaerdigheid, z. v. Berouw over-

Digitized by Google

ne zonden. *Pénitence, repentance, regret de ſes péchés.*

BOETZEERDER, *z. m.* In klei, of waſch. *Celui qui fait des images de cire*, ou *d'argile.*

Boetzeeren, *w. w.* In klei of waſch. *Faire des images de cire*, ou *d'argile.*

Boetzeering, *z. v. L'action de faire des images, &c.*

BOEVE. *zie* Boef, met al de woorden die 'er van worden t'zamengeſteld.

Boevenklok, *z. v.* Zekere klok die eilen voor het aangaan van de kermis geluid word, dienende tot een teeken dat het aan ballingen, bankrottiers, en boeven vrijſtaat op dien tijd in de ſtad te komen. *Certaine cloche que l'on ſonne immédiatement avant que la foire commence, & qui ſert à avertir que les bannis, les banqueroutiers, les vagabonds, &c. peuvent librement entrer dans la ville.*

Boeven, *meerv.* van boef.

Boevenpraat, *z. v. Langage de la canaille.*

Boeverije, *z. v. Malice, tour malin, fripponnerie.*

Boevenſtuk, *z. g. zie* Boeverije.

BOEZEM, *z. m.* Borſt. *Sein, gorge.*

Den boezem ontblooten, of ontdekken. *Découvrir le ſein.*

Een volle boezem. *Une gorge pleine.*

Een platte boezem. *Une gorge platte.*

Een ſchoone boezem. *Un beau ſein, une belle gorge.*

* Boezem der zee; Zeeboezem. *Golfe de mer.*

Boezemvriend, *z. m. Ami intime; ami du cœur.*

Boezemvriendinne, *z. v. Amie intime.*

Boezemvriendſchap, *z. v. Amitié intime* ou *cordiale, cordialité.*

BOF. BOG.

BOFFEN, *w. w.* Verduuren: dat woord is bij Hooft te vinden. *Endurer.*

BOGAARD, *z. m.* Boomgaard. *Verger, lieu planté d'arbres fruitiers.*

Een kerſſenbogaard. *zie onder* Kerſſe.

Een appelbogaard. *zie onder* Appel.

Bogaardman, *z. m.* Opzigter over eenen bogaard. *Un jardinier, ſur-tout pour les arbres fruitiers.*

Bogchel. *zie* Bochchel.

BOGT, *z. v.* Kromte. *Courbure, coude, ſinuoſité.*

De bogt van eenen boog. *La courbure d'un arc.*

De ſtraat maakt op die plaats eene bogt. *La rue fait un coude en cet endroit.*

Die weg loopt met verſcheidene bogten. *Ce chemin eſt fort tortu*, ou *a beaucoup de détours.*

De bogten van eene rivier. *Les ſinuoſités d'une rivière.*

Bogt, een laag woord, waar mede men alles benoemt dat niet veel deugt. *Rebut.*

Hij had voor deezen goede vrugten te koop, maar nu verkoopt hij niet dan bogt. *Il avoit ci-devant de bons fruits à vendre, mais maintenant il en vend qui ne valent rien du tout.*

Bogt van volk. *De la canaille.*

Bogt van tabak. *Du tabac qui ne vaut rien.*

* Bogt. Eene ree die innewaards gebogen legt. *Golfe de mer.*

Voor iemand in de bogt ſpringen; voor iemand een krakkeel opneemen. *Prendre le parti d'autrui*, ou *défendre ſa cauſe.*

Luſtig uit de bogt ſpringen. *Se divertir comme il faut.*

Bogtig, *bijv. w.* Krom, met bogten. *Courbé, qui a des courbures.*

Dat hout valt heel bogtig. *Ce bois eſt tout courbé.*

Die beek is bogtig, loopt met bogten. *Ce ruiſſeau va en ſerpentant.*

Bogtigheid. *zie* Bogt of kromte.

BOH. BOK.

BOHA: als, Boha maaken in de ſpeeltooneelen. *Faire le brouhaha.*

BOK, *z. m.* 't Mannetje van de geit. *Bouc, le mâle de la chèvre.*

Hij ſtinkt als een bok. *Il ſent le bouc, il put comme un bouc.*

* Bok. Een onwetend, of onbeleefd menſch. *Un homme ruſtique & incivil, un lourdant, un ignorant.*

* Hij ging daar in te werk als een bok. *Il ſe conduiſit dans cette affaire comme un véritable ignorant, comme un lourdaut, comme un âne.*

* Bok. *Chèvre, machine pour élever de grands fardeaux.*

* Bok. *Certain batteau plat de charge.*

* Bok. *Batteau plat renforcé, muni d'un engin pour retirer les bâtimens enfoncés*, ou *embourbés.*

Rheebok. Steenbok. Stinkbok. Stormbok. Traanbok. *zie onder* Rhee, enz.

BOKAAL, *z. v. Bocal; grand verre à vin.*

* BOKAGTIG, *bijv. w. Incivil, d. ſobligeant, brutal, laſcif.*

Bokagtig, *bijw.* Onbeleefd. *Incivilement, brutalement, d'une manière brutale.*

Bokagtigheid, *z. v. Incivilité, brutalité, laſciveté.*

BOKANIER, *ond. w.* Wildejaager in Amerika. *Boucanier, Chaſſeur qui chaſſe aux bœufs ſauvages.*

BOKKEL, *ond. w.* Hairkrul. *zie* Boekel.

BOKKELEER, *z. g.* Bokkevel. *Peau de bouc.*

Een bokkeleeren broek. *Une culotte de peaux de bouc.*

BOKKEN, *w. w.* Bukken. *Se baiſſer, ſe courber.*

BOKKEN, *meerv.* van Bok.

Bokkenbaard, *z. m. Barbe de bouc.*

‡ Hij heeft eenen bokkenbaard. *Il a une barbe de bouc, il a une barbe fort longue.*

BOKKING, *z. v.* Bukking of gerookten haring. *Hareng ſoret, hareng fumé.*

Engelſche bokking. *Hareng ſoret d'Angleterre.*

‡ Bokking, *z. v.* Streek, ſteek. *Brocard, lardon, mot piquant.*

‡ Iemand eene bokking geeven; iemand doorſtrijken. *Donner un brocard à quelqu'un, dire quelque choſe de choquant à quelqu'un.*

BOKSBAARD, *z. m.* Zeker kruid. *Barbe de bouc, ſorte d'herbe.*

BOKSBOOM, *z. m. zie* Busboom.

BOKSDOORN, *z. m.* Zeker boomtje uit welks geſmedene ſchors de dragantgom zijpt. *Arbriſſeau épineux dont on tire la gomme adragant.*

BOKSHOORN, *z. m.* Zevengetijdenkruid. *Senegré, fénugrec, ſorte d'herbe.*

BOKSHOORN, of Boksoor, ijzeren haak, dienende in een ſchip om de touwen daar aan te beleggen. *Crochet de fer ſervant dans un vaiſſeau pour y amarer les cordes.*

BOKSHOORNEN. *Des cornes de bouc.*

BOKSOOR. *zie* Bokshoorn.

BOKSVEL. *zie* Bokkeleer, bokkevel.

Boksvoet, *z. m. Pied de bouc. Les Poëtes appliquent cette épithète à Pan, Dieu fabuleux.*

De boksvoet Pan. *Le Dieu Pan aux pieds de bouc.*

Boksvoeten. *Les Dieux Chèvrepieds.*

BOKWEIT. *zie* Boekweit.

‡ BOKZEN, *z. v.* Broek. *Culote, haut-de-chauſſes.*

BOL.

BOL. Hol over bol. *zie* Hol.

BOL, *z. m.* Kloot. *Une boule.*

Bol, windbal. *Ballon.*

Met bollen ſpeelen. *Jouer à la boule.*

‡ Bol. Hoofd. *Tête.*

‡ Het ſchort, of leutert hem in den bol. *Il a la tête troublée, il a le timbre fêlé.*

Bol van den hoed. *Cul ou forme du chapeau.*

Bol van eene bloem, van eene tulp, enz. *Bulbe, oignon de fleur, de tulipe, &c.* t'te ou *gouſſe de certains légumes.*

Bol. Bolle, eene bolle broods. *Petit pain rond.*

Bol. Drukkers bol. Bollen die de drukkers gebruiken. *Balles d'imprimeur dont il touche les formes.*

Heulbol, Kaardebol, Lookbol, Raagbol, Roodbol, Schuddebol, Slaapbol, Tulpebol. *zie* Heul, enz.

BOL, *bijv. w.* Gezwollen. *Enflé, bourſouflé, poreux, ſpongieux.*

Zij is bol van aangezigt. *Elle a le viſage tout bourſouflé.*

Bol ijs. Ijs daar geen water onder is. *De la glace ſous laquelle il n'y a point d'eau.*

Bolagtig, *bijv. w.* Wat bol. *Un peu ſpongieux*, ou *enflé.*

BOLBAAN, *z. v. jeu de boules.*

BOLDER, *z. v.* Zwarte koorentjes die men in het koorn vind, en het brood eenen bitteren ſmaak geeven. *Petits grains noirs qu'on trouve dans le bled & qui donnent au pain un goût amer.*

BOLDERWAGEN, *z. m. Certain chariot couvert, fort commun en Hollande.*

BOLK, *z. v.* Wijting; zekere Zeevisch. *Merlan, ſorte de poiſſon de mer.*

BOLKVANGER, *z. m. Cape de Béarn, Caſtaquin de gros drap dont les matelots & les batteliers ſe ſervent dans le mauvais tems.*

BOLLEBAAN. *zie* Bolbaan.

Bollenmaker, *z. m.* Die windballen maakt. *Ballonnier.*

‡ BOLLEN, *w. w.* Kollen; voor den bol ſlaan. *Aſſommer, tuer à coups de maillets appliqués ſur le devant de la tête.*

Eenen os bollen. *Aſſommer un bœuf.*

Het ſchort hem daar men de oſſen bolt. *Il a un coup de hache; il a le timbre fêlé.*

BOLLEN, *zeew.* Korten, minderen. *Reſſerrer, retirer.*

De bezaan bollen; het zeil van de bezaan minderen. *Reſſerrer la miſaine.*

‡ BOLLEN, *g. w.* Behagen. Als, dat boit mij; dat is mij aangenaam. *Cela me plaît, cela me donne de la joye.*

BOLLEPEES. *zie* Bullepees.

BOLLETJE, *z. g. Petite boule, petite tête.*

BOLROND, *z. g. Rond*, ou *rondeur convexe.*

Eene bolronde vlakte. *Une ſuperficie ronde & convexe.*

BOLSTER, *z. m.* Halfrond blok met eenen inkeep boven op den maſt daar de ſteng in gezet word. *Chouquet.*

BOLSTER, *z. m.* De groene baſt van nooten. *Brou, écorce verte des groſſes noix.*

Bolſter. De ſchel van koorngewaſſen. *Groſſes, enveloppe*, ou *couverture des bleds.*

Tolſte-

Digitized by Google

Bolſteren, *w. w.* Nooten bolſteren. *Ecaler des noix, en ôter le brou qui les couvre.*
Bolvormig. *Globuleux.*
BOLWERK, *z. g.* Zekere ſterkte. *Boulevard, baſtion, ouvrage de fortification.*
* Bolwerk, beſchutzel, beſcherming. *Rempart, boulevard, défenſe.*
* Dat verſtrekte hem tot een bolwerk in zijn ongeval. *Cela lui ſervit de boulevard dans ſon malheur.*
Bolwerken, *w. w.* Bebolwerken. *Fortifier, munir, conſtruire des boulevards,* ou *d'autres fortifications.*
De ſtad is ſterk gebolwerkt. *La ville eſt bien fortifiée,* ou *bien munie de baſtions.*
BOLWURM, *z. m.* Hoofdwurm. *Vercoquin; ver qui s'engendre dans la tête & qui cauſe des vertiges & des convulſions.*
* Hij heeft den bolwurm in den kop. *Il a le cerveau mal tourné; il eſt quinteux; il a un coup de hache; il a le timbre fêlé.*
‡ De bolwurm ſteekt hem weêr. *Sa quinte le prend encore.*

B O M.

BOM, *z. v. drukk. w.* Het bovenſte van den tijmpaan. *Brayes,* (Term. d'Imp.) *Feuille de parchemin bandée ſur un chaſſis de bois.*
Rinkelbom. *zie onder* Rinkel.
BOM, *z. v.* Bom van een vat. *Bondon, bouchon de tonneau.*
BOM of bombe. *z. v. Bombe.*
Bombardeeren, *ond. w. w. w. Bombarder.*
Bombardeering, *ond. w. z. v. Bombardement.*
BOMBAZIJN, *z. g.* Zekere ſtoffe van boomwol. *Double baſin, futaine.*
‡ BOMBEEN, *z. g. Jambe extrémement groſſe.*
BOMGAT, *z. g. Ouverture du tonneau; trou du bondon.*
Bomgat in eenen toren. *Lumière, trou dans un clocher par où ſort le ſon des cloches.*
‡ BOMMEL, *z. m.* Eenig oneerlijk bedrijf. *Pot aux roſes, intrigues mal-honnêtes.*
‡ Bommel. De bommel is uitgebroken. *La mine eſt éventée; la mèche eſt découverte; on a découvert le pot aux roſes.*
Bommel. Bom van een vat. *zie* Bom.
BOMMEN, *g. w. Reſonner. Rendre un ſon comme un tonneau vuide.*

B O N.

BOND, *onv. tijd* van binden. Als, ik bond. *Je liois,* ou *je liai.*
Bond. *zie* Verbond.
Bondbreeker, *z. m.* Verbondbreeker. *Violateur d'alliance.*
Bondbreuk, *z. v.* Verbondbreeking. *Rupture d'un traité,* ou *d'une alliance.*
BONDEL. *zie* Bundel.
BONDER. *zie* Bunder.
BONDGENOOT, *z. m.* Verbondeling. *Allié, confédéré.*
Onze vrienden en bondgenooten. *Nos amis & nos alliés.*
Bondgenootſchap, *z. g.* Alle de verbondelingen. *Confédération, alliance, tous les alliés.*
BONDIG, *bijv. w.* Vaſt. *Solide, ferme.*
Een bondig bewijs. *Une preuve ſolide, une preuve évidente,* ou *bien fondée.*
Een bondig oordeel; eene bondige kennis. *Un jugement, une connoiſſance ſolide.*
Iemand bondige redenen van iets geeven. *Donner à quelqu'un des raiſons ſolides* ou *évidentes de quelque choſe.*
Bondigheid, *z. v. Solidité, force.*
Bondiglijk, *bijw. Solidement, avec force, en peu de mots.*
BONDKIST, *z. v. Arche de l'alliance.*
Bondſchrift, *z. g.* Schrift van een verbond. *Ecrit qui contient les articles d'un traité.*
Bondſchrijver. *zie* Beamptſchrijver.
BONK, *z. v. oud. w.* Been. *Os.*
BONNET, *ond. w. zie* Muts.
BONNET. Bijzeiltje, als 'er weinig wind is. *Bonnette, petite voile ajoûtée à une grande, quand le vent eſt petit.*
BONS, *z. v.* Slag, ſtoot. *Choc, coup.*
* De bons krijgen. *Etre refuſé, dépoſé d'un emploi.*
Bonſing. *zie* Bunſing.
Bonſem. *zie* Bunſing.
BONT, *z. g.* Bonte vellen. *Fourrure, peaux qui ſervent à fourrer.*
Bonte, *bijv. w.* Met bont gevoêrd. *Ce qui eſt fourré.*
Eene bonte muts. *Un bonnet fourré.*
Een bonte rok. *Une robe fourrée.*
Voſſebont. *zie onder* Vos.
BONT, BONTE, *bijv. w.* Veelverwig. *Bigarré, mêlé de différentes couleurs.*
Een bont paerd. *Un cheval tacheté.*
Eene bonte koe. *Une vache de différentes couleurs.*
Bonte kers. *z. v. Bigarreau, ſorte de groſſe ceriſe.*
Eene bonte kraai, *z. v. Corneille emmantelée, ſorte d'oiſeau.*
Hij is bekend als de bonte hond, of als de bonte os. *Il eſt connu par-tout.*
Dat kleed ſtaat kakelbont. *Cet habit paroît tout bigarré.*
* Hij ſtelt het te bont aan. *Il en fait trop. Il outre le divertiſſement.*
* Maak het niet te bont. *N'en faites pas trop, gardez-vous de faire trop des vôtres.*
Bont en blaauw ſlaan. *Zie* blond en blaauw ſlaan.
BONTWERK, *z. g.* Al wat van bont is gemaakt. *Péleterie, marchandiſe de péletier.*
Bontwerken, *w. w. Faire de la péleterie.*
Het bontwerken, *z. g. La péleterie. L'aprêt des fourrures.*
Bontwerker, *z. m. Péletier.*
BONZEN, *w. w.* Hard kloppen, of ſtooten. *Heurter, frapper rudement.*
Op de deur bonzen. *Heurter fort à la porte. Tambouriner contre la porte.*

B O O.

BOO *voor* Bode. *Zie* Bode.
BOOD, *onv. tijd* van bieden. Als, ik bood. *J'offrois,* ou *j'offris.*
BOODSCHAP, *z. v. Meſſage, commiſſion.*
Eene boodſchap doen. *Faire un meſſage, s'acquiter d'une commiſſion.*
Iemand met eene boodſchap belaſten. *Donner une commiſſion à quelqu'un, l'en charger.*
* Boodſchap, tijding. *Nouvelle.*
* Wie bragt hem eerſt die boodſchap? *Qui fut le premier qui lui apporta cette nouvelle?*
‡ Dat is eene andere boodſchap. *C'eſt une autre paire de manches.*
Mariaboodſchap. (Een vierdag der R. Kerke.) *L'Annonciation. (Fête de l'Egliſe R.)*
BOODSCHAPPEN, *w. w.* Aankondigen. *Annoncer, apporter quelque nouvelle, donner avis.*
Men boodſchapte den Koning, enz. *On donna avis au Roi, &c.*
Men boodſchapte hem den dood van zijnen Vader. *On lui annonça la mort de ſon père.*
Boodſchap hem van mijnentwegen, dat, enz. *Dites-lui de ma part, que, &c.*
Boodſchapper, *z. m.* Bode. *Celui qui apporte quelque nouvelle.*
Boodſchapping, *z. v.* Aankondiging. *Avis, avertiſſement.*
Boodſchapſter, *z. v. Celle qui annonce quelque choſe.*
BOOG, *onv. tijd* van buigen, als, ik boog. *Je courbois,* ou *je courbai.*
BOOG, *z. m.* Zeker ſchiergereedſchap. *Arbaléte, arc.*
Met pijl en boog gewapend. *Armé d'arc & de fléches.*
Den boog ſpannen. *Tendre,* ou *bander l'arc.*
* De boog kan niet altijd geſpannen zijn. (*ſpreekw.*) Men moet zig somtijds eens verluſtigen. *L'arc ne doit pas toujours être bandé. Il faut prendre quelque relâche.* (prov.)
Den boog ontſpannen. *Débander l'arc.*
Met eenen boog ſchieten. *Tirer de l'arc.*
Boog, gewelf. *Voute, arc.*
Boog van eene brug. *Arche,* ou *arcade d'un pont.*
Eene brug met drie boogen. *Un pont à trois arches.*
Boog. Al wat boogswijze gemaakt is. *Arc, tout ce qui eſt fait en forme d'arc.*
Boog, of ſtrijkſtok van eene veel, of viool. *Archet de violon.*
De boogen van eene ſchuit. *Les arcs d'un bateau.*
Boogenmaker, *z. m.* Een die boogen maakt. *Faiſeur d'arbalétes* ou *d'arcs.*
Booghout, *z. g.* Hout om boogen van te maaken. *Bois dont on fait les arbalêtes* ou *les arcs.*
BOOGHOUTENBOOM, *z. m. Charme, ſorte d'arbre non fruitier.*
Boogpijl, *z. v.* Schietpijl. *Fléche.*
Boogſcheut, *z. v. Un trait d'arc.*
Boogſchieter, of boogſchutter, *z. m. Arbalétrier, celui qui tire de l'arbalet,* ou *de l'arc.*
Boogswijze, *bijw.* Als een boog. *En arcade, en forme d'arc.*
Boogzaam. *zie* Buigzaam.

Armboog.	Schietboog.
Eerboog.	Schuttersboog.
Elleboog.	Spiegelboog.
Graadboog.	Triomphboog.
Handboog.	Voetboog.
Praalboog.	Wolkboog.
Regenboog.	Zegeboog, enz.

zie onder Arm, enz.
BOOM, *z. m. Arbre.*
De boom van 't kruis. *L'arbre de la croix.*
Boom des levens. *L'arbre de vie.*
Boom der kenniſſe van goed en quaad. *L'arbre de la ſcience du bien & du mal.*
Beſſenboom, of Beeziënboom, *z. m. Groſelier.*
Aalbeſſenboom, of Aalbeeziënboom. *z. m. Groſelier, où les groſeilles croiſſent en forme de grappe.*
Boom. Eene lange ſchippers kloet. *Perche de batelier.*
Boom. Sluitboom. *Barriére.*
Boom. *Barriére qui ferme le port.*
De boom is al toe. *La barriére du p eſt fermée. Le port eſt fermé.*
Hij zit op den boom; hij heeft opzi op de doorvarende ſche

Digitized by Google

commis pour visiter les vaisseaux qui entrent & qui sortent.

Een boom daar men eene deur meê sluit. *Barre servant à fermer une porte.*

Boom van eene drukkers pers. *Barreau.* (*Terme d'imprimeur.*)

Boom voor bodem. *Zie* bodem.

Boomen. *g. w.* Eene schuit met eenen boom voortdouwen. *Pousser un bateau avec une perche.*

Boomenschender. *zie onder* Schender.

Boomeuvel, *z. g. Maladie des arbres.*

Boomgaard, *z. m.* Bogaard. *Verger.*

Boomgeld, *z. g.* 't Geld dat men aan den boom betaalt. *Péage, l'argent que l'on donne pour passer.*

Boomig. *zie* Eggig, of Eggerig.

Boomigheid. *zie* Eggigheid.

Boomklok, *z. v. Cloche qu'on sonne pour avertir le matin qu'on va ouvrir la barriére; & le soir, qu'on va la fermer.*

Boomkweekerije, *z. v. Pépinière.*

Boomleer, *z. v.* Boomladder. *Echelle pour monter sur les arbres.*

Boommeester. *zie* Boomsluiter.

Boommosch, *z. g. Mousse d'arbres.*

Boommus, *z. v.* Ringelmus. *Passereau*, ou *moineau qui niche dans les arbres.*

Boomolie, *z. v.* Olie uit olijven geparst. *Huile d'olives.*

Boompie. *zie* Boomtje.

Boomplanter, *z. m.* Boompoter. *Planteur d'arbres.*

Boomqueekerije, *zie* Boomkweekerije.

Boomrijk, *bijv. w. Abondant en arbres.*

Boomsluiter, *z. m.* Boommeester. *Commis pour ouvrir*, ou *pour fermer la barriére du port.*

Boomsnoeijer, *z. m. Jardinier qui émonde*, ou *ébrancle les arbres.*

Boomstorting, *z. v. Abbatis d'arbres.*

Boomstruik, *z. v.* Boomstronk. *Petit tronc d'arbre.*

Boomtje, *z. g.* Heester. *Petit arbre, arbrisseau.*

Spijkboomtje. Tœnboomtje. *zie* Spijk, enz.

Met'er tijdwoord een klein boomtje groot. *Un petit arbre devient grand avec le tems.*

BOOMVAARENKRUID, *z. g. De la fougere, sorte d'herbe qui croit sur les arbres.*

Boomvrugt, *z. v.* Vrugt van boomen. *Fruit d'arbre.*

Boomwol, *z. v. Du coton.*

Boomwurm, *z. m. Ver qui ronge les arbres.*

Aalbessenboom.	Draaiboom.
Abeelboom.	Dwarsboom.
Abricoosboom.	Ebbenhoutenboom.
Abornboom.	Eikenboom.
Amandelboom.	Elzenboom.
Anijsboom.	Espenboom.
Appelboom.	Essenboom.
Balzemboom.	Framboozenboom.
Berkenboom.	Geneverboom.
Beukenboom.	Geslagtboom.
Bierboom.	Granaatboom.
Boksboom.	Greenenboom.
Booghoutenboom.	Haagappelboom.
Borstbeziënboom.	Hazenotenboom.
Bosboom.	Hulzenboom.
Castanjenboom.	Ichenboom.
Ceederboom.	Iepenboom.
Citroenboom.	Kerssenboom.
Coraalboom.	Korkboom.
Cypresboom.	Kornellenboom.
Dadelboom.	Kornoeljeboom.
Dennenboom.	Kweeboom.
Distelboom.	Lamoenboom.
Doornboom.	Larixboom.
...oom.	Latierboom.
Lauwrierboom.	Senilboom.
Limoenboom.	Slagboom.
Lindenboom.	Sleeboom.
Mastboom.	Sluitboom.
Mastikboom.	Sorbenboom.
Meelboom.	Sparrenboom.
Mispelboom.	Sperrenboom.
Moerbessenboom.	Sperwerbeziënb.
Morellenboom.	Spilboom.
Myrrhenboom.	Spreeuwbeziënb.
Myrthenboom.	Stalboom.
Nagelboom.	Stamboom.
Notenboom.	Tamarindenboom.
Olijfboom.	Tamarisboom.
Olmboom.	Taxisboom.
Oranjeboom.	Terpentijnboom.
Palmboom.	Theeboom.
Peerenboom.	Violierboom.
Peperboom.	Vijgenboom.
Perfikboom.	Vlierboom.
Pijnboom.	Vrugtboom.
Pimperboom.	Wasboom.
Pimpernootjesboom.	Wendelboom.
Pistachenboom.	Weversboom.
Popelboom.	Wierooksboom.
Popelierboom.	Wilgenboom.
Pruimboom.	Windboom.
Queeboom.	Wonderboom.
Rozenboom.	Ypenboom.
Savelboom.	Zavelboom of
Scheidboom.	Zevenboom.
Schipboom.	Zwelkenboom.

zie onder Abeel, enz.

BOON, *z. v.* Zeker schelgewas. *Fève, sorte de légume.*

Groote boonen. Boeren boonen. *De grosses féves.*

Boerenboonen.	Paerdenboonen.
Duivenboonen.	Princessenboonen.
Klunboonen.	Snijboonen, enz.

zie onder Boer, enz.

Boonen pellen, of uitdoppen. *Ecosser les féves.*

Boonen inleggen, of inzulten. *Saler des féves pour la provision d'hiver.*

‡ Dat is zo veel als eene boon in eenen brouwketel. (*Spreekw.*) Dat kan weinig helpen. *Ce n'est pas plus qu'une féve dans une chaudiére de brasseur*; ou *c'est comme une goute d'eau dans la mer; c'est tout comme rien.*

Boonakker, *z. m.* Een akker met boonen bezaaid. *Champ semé de féves.*

Boonenmeel, *z. g.* Meel van gemaalen boonen. *Farine de féves.*

Boonenschel, *z. v. Gousse*, ou *écosse de féves.*

Boonenstroo, *z. g. L'éteule des féves.*

Boonhalm. *zie* Boonenstroo.

Boonstok. *of* Boonstaak. *Echalas.*

Boonstoppelen. *zie* Boonenstroo.

Boontje, *z. g. Féverolle, petite féve.*

Boontjesholwortel, *z. m.* Zeker geneesmiddel. *Aristolochie, sorte de plante médécinale.*

Boonveld. *zie* Boonakker.

Boonwater, *z. g.* Water om de troonije schoon te wasschen. *Eau de féves pour laver & nettoyer le visage.*

BOOR, *z. v.* Zeker werktuig. *Villebrequin* ou *virebrequin.*

Groote boor; Avegaar. *Tiriére. Tariére.*

Trepaneerboor. Boor die de Wondheelers gebruiken. *Trépan, instrument dont se servent les Chirurgiens.*

Pompboor. *zie onder* Pomp.

BOORD, *z. g.* Rand, Zoom. *Bord.*

Boord. De rand van een schip. *Le bord d'un vaisseau.*

*Boord. Het schip. *Bord, vaisseau.*

*Zij hebben 't goed al binnen boord. *Ils ont les marchandises à bord* ou *dans le vaisseau.*

Aan hooger boord zijn. *Etre assis au haut bord.*

*Aan hooger boord, of hooger wal zijn; gelukkig zijn. *Etre à son aise, avoir du bien, être riche.*

*Zig aan hooger boord houden. *Choisir le parti le plus avantageux, être du parti où il y a le plus à profiter.*

Aan boord klampen. *Aborder, venir à l'abordage.*

Een schip aan boord klampen. *Aborder un vaisseau.*

Aan boord koomen; t'scheep koomen. *Venir à bord.*

*Iemand aan boord koomen, of aanpakken. *Aborder*, ou *attaquer quelqu'un.*

Aan boord leggen; zoeken te enteren. *Aborder, tâcher d'accrocher un vaisseau.*

Aan boord vaaren; naar 't schip toe vaaren. *Aller à bord, se rendre à bord.*

Buiten boord of over boord smijten. *Jetter dans l'eau.*

*Iemand buiten boord of over boord smijten; iemand van zijn ampt zetten. *Démettre*, ou *déposer quelqu'un de sa charge, mettre quelqu'un hors d'emploi.*

*Daar is veel over boord, of veel verloren. *Il y a beaucoup de perdu, il y a grande perte.*

Over boord zetten; in zee laaten zakken. *Jetter en mer, faire descendre en mer.*

Over boord raaken; uit het schip in 't water raaken. *Tomber du bord dans l'eau.*

*Over boord raaken; buiten bediening raaken. *Etre mis hors d'emploi, être démis*, ou *dépossédé de sa charge.*

't Geschut en eenige waaren over boord werpen; eenen uitworp doen. *Faire le jet; jetter une partie de la charge d'un vaisseau pour éviter le naufrage.*

Scheepsboord, Spilboor, Spijkerboor. Trepaneerboor, Wielboor. *zie onder* Scheeps, enz.

BOORDEN, *w. w.* Met boordzel beleggen. *Border, garnir le bord de quelque chose.*

Een kleed boorden. *Border un habit, garnir les bords d'un habit.*

Boordlint, *z. g. Galon. Ruban qui sert à border.*

Boordevol, *bijv. w. en bijw.* Tot boven toe vol. *Rempli jusqu'au bord.*

Een glas boordevol schenken. *Remplir un verre jusqu'au bord, verser tout plein.*

Een glas boordevol drinken. *Boire rasade; boire un rouge bord.*

Boordzel, *z. g.* Al het geen waar meede men boord. *Bordure; tout ce qui sert à border.*

BOOREN, *w. w.* Een gat maaken. *Percer, faire un trou.*

Booren. Een gat in eenen sleutel maaken. *Forer, faire un trou dans une clef.*

Een schip in den grond booren. *Couler un vaisseau à fond.*

‡ Iemand iets door den neus booren; iemand iets listiglijk onttrekken. *Prendre subtilement quelque chose à quelqu'un.*

‡ Iemand een gat door den neus booren. *Passer à quelqu'un la plume par le bec. Duper quelqu'un finement.*

BOORSCHAAF, *z. v. Guillaume à ébaucher, espéce de rabot.*

BOORTS, *z. v. Dégorgement de bile, sorte de maladie.*

BOORVLIJM, *z. v. Lancette.*

BOOS, Booze, *bijv. w.* Quaad, verwoed. *Méchant, malin, pervers.*

Een

Digitized by Google

Een boos wijf. *Une méchante femme.*
Een booze hond. *Un méchant chien.*
De boozen of de booze geest. *L'esprit malin, le démon.*
Boos worden. *Devenir méchant.*
De waereld word alle dagen boozer. *Le monde empire de jour en jour. Le Monde deviant tous les jours plus méchant.*
Boos worden, quaad worden. *Se mettre en colére, s'emporter.*
Boos zijn. *Etre méchant, pervers.*
Boos zijn; quaad zijn; gestoord zijn. *Etre fâché, être en colére.*
Iemand boos maaken. *Fâcher quelqu'un, le mettre en colére.*
Boosaardig *of* Boosaartig, *bijv. w.* Genegen tot boosheid. *Malicieux, plein de malice, pervers, méchant.*
Boosaardigheid, *z. v.* Quaadaardigheid. *Malice, méchanceté.*
Boosaardiglijk, *bijw.* Booslijk. *Malicieusement, méchamment.*
Zij gingen daar boosaardiglijk in te werk. *Ils agirent malicieusement dans cette affaire, ils uférent de malice.*
Boosdaad, *z. v.* Schelmstuk. *Un crime, une action criminelle,* ou *une méchante action, une action noire.*
Boosdoender. *zie* Quaaddoender.
Boosheid, *z. v.* Quaadheid. *Méchanceté, malice, perversité.*
Boosheid. Toorn. *Colére, emportement.*
Booshartig, *bijv. w.* Quaadhartig. *Méchant, qui a un méchant cœur.*
Booskoppig, *zie* Koppig.
Booslijk, *bijw.* Boosaardiglijk. *Malicieusement, méchamment.*
Iemand booslijk bedriegen. *Tromper quelqu'un malicieusement.*
Booswillig. *zie* Boosaardig.
Booswilligheid. *zie* Boosaardigheid.
Booswilligliik. *zie* Boosaardiglijk.
Booswigt, *z. m.* Schelm. *Fripon, coquin, garnement, scélérat.*
BOOT, *z. v.* Zeker vaartuig. *Nacelle, bachot, esquif, sorte de petit bateau.*
Vlieboot, Vijgeboot, Werfboot. *zie onder* Vlie, enz.
BOOT, *z. v.* Borstjuweel. *Rose, croix,* ou *bouquet de diamans.*
BOOTJE, *z. g.* Eene kleine boot. *Une petite nacelle,* ou *petit bateau.*
Bootsgezel, *z. m.* Matroos. *Matelot, marinier.*
Bootshaak, *z. m.* Haak die in de boot word gebruikt. *Gaffe; croc dont on se sert dans les bateaux.*
Bootsman, *z. g.* Hoogbootsman. *Maître, Officier qui commande les matelots; Capitaine des matelots.*
Bootstouw, *z. g.* Het touw van de boot. *La corde du bateau.*
Bootsvolk, *z. g.* De bootsgezellen. *Les matelots.*

B O R.

BORAT, *z. g.* Zekere stoffe. *Borat, sorte d'étoffe de soye & de laine.*
BORAX, *z. m.* Zeker gestold bergsap. *Borax; certain suc minéral congelé.*
BORD, *z. g.* Plank. *Ais, planche.*
* Een bord voor 't hoofd hebben; ten uitersten onbeschaamd zijn. *Avoir toute honte bue, n'avoir point de honte, être effronté au dernier point.*
Bord. *zie* Boorts.
Borden van een boek. *Les cartons d'un livre.*
Borden. Persborden, Persplanken. *Ais, planches à presser dont se servent les relieurs, &c.*
Een boek in de borden zetten. *Encartonner un livre.*
Bord, taljoor, teljoor. *Assiette.*
Aardenbord. *Assiette de terre.*
Dambord. Schrijfbord.
Hakbord. Schoolbord.
Hakkebord. Slijpbord.
Hangbord. Speelbord.
Houtenbord. Tafelbord.
Persbord. Tiktakbord.
Rijstelbord. Tinnenbord.
Ringbord. Toonbord.
Schaakbord. Verfbord.
Scharbord. Verkeerbord.
Schenkbord. Uithangbord.
Scherfbord. enz.
zie onder Dam, enz.
BORDEEL, *z. g. ond. w.* Hoerhuis. *Bordel, lieu de débauche.*
‡ Bordeelbrok, *z. m.* Hoerenjager. *Putassier, coureur de bordel.*
Bordeelhoer, *z. m.* Allemanshoer. *Putain publique, coureuse de bordel.*
Bordeelhouder, *z. m.* Hoerenwaard, Koppelaar. *Maquereau, ruffien.*
Bordeelhoudster. *zie* Hoerenwaardin.
Bordetje, of bordje, *z. g. Petit ais, petite planche.*
Scheenbordje. *zie* Scheen.
Bordig, *bijv. w.* Stijf. *Dur, peu souple, roide.*
Nieuw grof linnen is heel bordig. *La toile grosse & neuve est bien rude.*
Bordpapier, *z. g.* Stijf papier. *Du carton.*
BORDUURDER, *z. m.* Borduurwerker. *Brodeur, faiseur de broderie.*
Borduuren, *w. w.* Met de naald stikken. *Broder, travailler en broderie.*
Borduurwerk, *z. g.* Borduurzel, stikzel, stikwerk. *Broderie, ouvrage de brodeur.*
Borduurzel. *zie* Borduurwerk.
BOREN. *zie* Booren.
BORG, *onv. tijd* van borgen. Als, ik borg. *Je sauvois, je garantissois,* ou *je sauvai, je garantis.*
BORG, *z. m. en v.* Borge, een die voor een ander instaat. *Caution, répondant, pleige.*
Voor iemand borg zijn, of blijven. *Etre,* ou *demeurer caution pour quelqu'un, répondre pour lui* ou *demeurer son répondant.*
Borg eischen, of verzoeken. *Demander caution.*
Op borg koopen. *Acheter à crédit.*
De borg is te groot. *Il faut faire trop de crédit.*
Borgen, *w. w.* Iets op geloof geeven. *Donner à crédit.*
Ik heb hem een jaar geborgd. *Il y a un an que je lui fais crédit.*
Het borgen. *Le crédit.*
Borgen, *w. w.* Te borg neemen. *Prendre à crédit.*
* Borgen. De straf uitstellen. *Remettre quelque punition à un autre tems, différer la punition.*
* Lang borgen is geen quijtschelden. (*Spreekw.*) *Si l'on fait longtems crédit ce n'est pas qu'on tienne quite. Ce qui est différé, n'est pas perdu.*
Borger, *z. m.* Die borgt. *Celui qui vend à crédit.*
BORGER. *zie* Burger.
BORGSTELLEN. *Donner caution.*
Borgsteller, *z. m. Celui qui donne caution.*
Borgstelling, *z. v. Garantie. L'action de donner caution.*
Borgster, *z. v. Celle qui donne* ou *prend à crédit.*
BORGT. *zie* Burgt.
BORGTOGT, *z. v.* Verbintenis. *Caution, pleige.*
Onder borgtogt ontslaagen worden. *Etre élargi sous caution.*
BORKAAN, *z. g.* Zekere stoffe. *Barracan,* ou *bourracan, sorte d'étoffe.*
BORN. *zie* Bron. Wel.
Borneeren, *g. w.* Dit word gezeid van de beweeging die de wijn in het glas maakt wanneer men 'er geraspte zuiker inwerpt, na dat men 'er even van te vooren Spawater of ander mineraal-water ingegooten heeft. *Bouillonner. Petiller.*
Borneeren. Wijn met Spawater gemengd drinken. *Boire du vin mêlé avec de l'eau de Spa.*
In de hondsdagen is het goed te borneeren. *Le vin mêlé avec de l'eau de Spa est de saison pendant les jours caniculaires.*
Bornput, *z. m.* Waterput. *Puits.*
BORNSCHEIT. Abtdije digt bij Aken gelegen. *Borsette. Abbaye tout près d'Aix la Chapelle.*
BORNWATER, *z. g.* Bronwater. *Eau de fontaine, eau de source. Sorte d'eau minérale, eau de Spa.*
Bornwaterskan, *z. v. Flacon de terre, grosse bouteille de terre à transporter les eaux minérales.*
BORREL, *z. m. zie* Waterbel. Bel.
‡ Borrel. Flesje daar men gebrande wateren in bij zig draagt *Brandouillette. Petite bouteille où l'on porte du brandevin* ou *de genévre &c. avec soi dans le voyage.*
‡ Borrel. *Brandevin, genévre,* ou *autre liqueur forte.*
‡ Dat wijf houd veel van den borrel. *Cette femme aime le brandevin.*
Borrelen, *g. w.* Opborrelen, opwellen. *Sourdre.*
‡ Borrelen. 't Flesje ligten. *Lever la bouteille, hausser le coude.*
Borreling, *z. v.* Opborreling. *Bouillonnement de l'eau de source.*
BORST, *onv. tijd* van barsten of berstten. Als, ik borst. *Je crevois,* ou *je crevai.*
BORST, *z. v.* Boezem. *Sein, poitrine.*
De borsten of boezem van eene vrouw. *Le sein d'une femme, les tetons,* ou *les mamelles d'une femme.*
Schoone borsten. *De beaux tetons.*
Die dogter begint borsten te kriigen. *Les tetons commencent à venir à cette fille.*
Een kind de borst geeven. *Donner la mamelle à un enfant, lui donner à tetter.*
* Borst. De boeg van 't schip. *La poupe, le devant d'un vaisseau.*
* Breed voor de borst; groots, opgeblazen. *Orgueilleux, hautain, fier.*
‡ De borst smeeren; goed cier maken. *Faire bonne chére, se bien traiter.*
Eene kalfsborst. *zie onder* Kalf.
* Borst, *z. m.* Jongeling. *Garçon, jeune-homme.*
't Is een braaf borst. *C'est un brave garçon.*
Borstbeeld, *z. g.* Borststuk. *Buste, ouvrage de sculpture.*
Borstbeen, *z. g. L'os de la poitrine.*
Borstbes of Borstbeezie, *z. v. Jujube.*
Borstbeeziënboom, *z. m. Jujubier.*
BORSTEL, *z. m.* Schuijer. *Brosse, vergette.*
Borsteldraad, *z. m.* Een schoenmakers pikdraad. *Fil de cordonnier.*
Borstelen, *w. w. zie* Afborstelen.
Borstels. Verkensborstels. *Soies de pore,* ou *de pourceau.*

Digitized by Google

Borſtelmaker, *z. m. Faiſeur de broſſes.*
Borſtelwinkel, *z. m. Boutique où l'on vend des broſſes.*
Kamborſtel. Wrijfborſtel.
Kleerborſtel. Zwijnborſtel.
Schoenborſtel. *zie onder* Kam, enz.
BORSTEN, *g. w. zie* Berſten.
BORSTHARNAS, *z. g.* Borſtwapen. *Corſelet, cuiraſſe, armure de poitrine.*
Borſthemd, *z. g.* Een klein kinderhemd. *Petite chemiſe d'enfant.*
Borſtkuweel, *z. g. zie* Boot.
Borſtklier, *z. v. Glande de la poitrine.*
Borſtlap, *z. v. Pectoral.*
De borſtlap des Hogenprieſters. *Le pectoral du Souverain Pontife.*
Borſtlap van eenen ſchermmeeſter. *Plaſtron, ce dont le maitre d'armes ſe couvre l'eſtomac.*
Borſtlap. *zie* Neerſtik.
Borſtplaat. *zie* Borſtzuiker.
Borſtriem, *z. m.* Riem voor de borſt der paerden. *Poitrail, bande de cuir qui paſſe par devant le poitrail d'un cheval.*
Borſtrok, *z. m. Camiſole.*
Borſtſtuk, *z. g.* Een ſtuk vlees van de borſt. *Morceau d'une poitrine.*
't Borſtſtuk. 't Voorſtuk van een borſtwapen. *Le devant de la cuiraſſe.*
Borſtſtuk. *zie* Borſtbeeld.
Borſtvlies, *z. g. Pleure.*
Borſtwapen. *zie* Borſtharnas.
Borſtweer, of borſtweering, *z. v. Parapet.*
Eene borſtweering rondom een leger. *Retranchement*, ou *ligne de circonvalation autour d'une armée.*
Borſtzuiker, *z. v. Sucre candi qui s'attache au fond de la chaudière & qui eſt bon pour les enrhumés.*
Borſtzweer, *z. g.* Borſtgezwel. *Sorte d'abſces qui vient au ſein des femmes.*
BORZE. *zie* Beurs.

B O S.

BOS, *z. m.* Buſſel. *Faiſceau, botte, paquet.*
Een bos druiven. *Une grape de raiſin.*
Een bos hair. *Une touffe de cheveux.*
Een bos hooi. *Une botte de foin.*
Een bos hout. *Un fagot, un cotret.*
Een bos linten. *Un nœud de ruban.*
Een bos pijlen. *Un faiſceau de fléches.*
Een bos pluimen, die men op eenen hoed, of ſtormhoed zet. *Un bouquet de plumes.*
Een bos ſleutels. *Un trouſſeau de cleſs.*
Een bos ſtroo. *Une botte de paille.*
Een bos zwavelſtokken. *Une botte d'allumettes.*
Een bos uijen. *Une botte d'oignons.*
Een bos witte reigers veêren, die men regt op zet, op eenen hoed of op eene muts. *Une aigrette.*
Bos, bus. *zie* Bus.

Biesbos.	Sleutelbos.
Hairbos.	Stroobos.
Pluimbos.	Takkenbos.
Rijsbos.	Vederbos.

zie onder Bies, enz.
Olievaarsbos. *Tegot petit & menu.*
BOSBOOM, *z. m. zie* Busboom.
BOSJE, *z. g.* Een kleine bos. *Un petit bouquet* ou *paquet. Un petit bois, un boſquet.*
BOSCH, *z. g.* Woud. *Bois, forêt.*
Wij gingen diep in 't boſch. *Nous allâmes bien avant dans le bois, nous nous avançâmes bien avant dans la forêt.*
Boſch van hooge boomen. *Bois de haute futaye.*
Houwboſch. Sterreboſch.
Kreupelboſch. Struikboſch.
Plantſoenboſch. Teenboſch.
Roosboſch. *zie onder* Houw, enz.
Boſchaadje of boſchchaadje, *z. v. Bocage, boſquet, petit bois.*
Boſchagtig, *bijv. w.* Boſchrijk, vol boſſchen. *Plein*, ou *rempli de bois*, ou *de forêts.*
Een boſchagtig land. *Un pays rempli de bois*, ou *de forêts.*
BOSCHBEEZIE, *z. v.* Boſchbeſſe. *Airelle; baye ſauvage; petit fruit qui croit dans les bois.*
Boſchbewaarder. *z. m. Garde-bois, Gruyer.*
Boſchbewaardersampt, *z. g. Gruerie, office de gruyer.*
Boſchbewoonder of bewooner, *z. m. Habitant des bois* ou *des forêts.*
Boſchbewoondſter, *z v. Habitante, &c.*
Boſchboom, *z. m. zie* Busboom.
Boſchdruif, *z. v. Raiſin ſauvage.*
Boſchduif, *z. v. Pigeon ramier, pigeon ſauvage.*
Boſchgod, *z. m.* Boksvoet, [als Pan, Sylvaan, enz.] *Faune, Satire.*
Boſchgodinnen, *z. m. meerv.* Boſchnimphen. *Dryades, Déeſſes*, ou *Nymphes qui habitent les bois.*
Boſchhakker, *z. m. Bucheron.*
Boſchhen, *z. v.* Korhoen. *Gelinote, ſorte de poule de bois.*
Boſchhoeder. *z. m.* Boſchwagter. *Gruyer, garde-forêt, garde-bois. zie* Boſchbewaarder.
Boſchhoning of honig. *z. m. Miel ſauvage.*
Boſchhouwer, *z. m. zie* Boſchhakker.
Boſchje, *z. g.* Boſchaadje. *Bocage, petit bois.*
Boſchmeeſter, *z. m.* Houtveſter. *Forétier, Intendant des forêts.*
Boſchnimf. *zie* Boſchgodin.
Boſchregt, *z. g. Gruerie.*
Boſch-en weideregt. *Droit de gruerie & de pâturage.*
Boſchrover. *zie* Struikrover.
Boſchſlang, *z. v. Couleuvre, ſerpent qui naît dans les bois.*
Boſchveller, *z. m.* Boſchhouwer. *Abateur de bois.*
BOSSEMAN. *zie* Bootsman.
BOSSEN, *w. w.* Tot boſſen binden. *Faire des fagots, des paquets* ou *des faiſceaux.*
BOSSEN, *z. v. meerv.* Spiegaten waar door 't water uit de ſcheepen loopt. *Trous dans le bord d'un vaiſſeau, par où l'eau ſort.*
BOSCHWAGTER, *zie* Boſchbewaarder.

B O T.

BOT, *z. m.* Zekere platviſch. *Carlet, Carrelet, Plie, poiſſon de mer, plat & large, blanc d'un côté & griſâtre de l'autre.*
Bot vangen. *Prendre des carlets.*
‡ Gij zult bot vangen. *Vous trouverez buiſſon creux. Vous perdrez vos pas. Vous ne réuſſirez pas.*
‡ Die kaerel zal den bot vergallen. *Cet homme ſera la barbe aux autres. Ce brave damera le pion à tous.*
Den bot vergallen, verknollen, verbrodden. *Gâter la beſogne.*
BOT, *z. v.* Scheut, ruimte. Als, Bot vieren, *zeem. w.* Het touw bot geeven. *Filer, larguer les manœuvres.*
Geef wat meer bot. *Lâchez* ou *donnez un peu plus de corde.*
Het touw heeft geen bot; het touw is al te ſtrak. *La corde eſt trop bandée, ou n'eſt point aſſez lâchée.*
* Een kind wat bot geeven. *Donner un peu de liberté à un enfant; lui lâcher un peu la bride.*
BOT, *bijv. w.* Plomp, dom. *Lourd, groſſier, ſtupide, indocile.*
't Is een bot menſch. *C'eſt un homme ſtupide, c'eſt un lourdaut.*
‡ Hij is een botte vlegel. *C'eſt un ſtupide, c'eſt un âne.*
Hij is zoo bot als het agtereind van een varken, *Il eſt lourd comme un âne. C'eſt un âne fieffé.*
Bot, plomp, ſtomp. *Emouſſé, qui ne tranche pas bien, rebouché.*
't Mes is bot. *Le couteau eſt émouſſé.*
Bot, *bijw.* Plomp, botteliik. *Lourdement, ſtupidement, ſans conſidération, crûment.*
Zij gingen 'er bot mee te werk. *Ils s'y prirent fort mal, ils allèrent lourdement en beſogne.*
Gij hebt hem dat al te bot gezeid. *Vous lui avez dit cela trop crûment.*
Bot. Schielijk. *Tout à coup. Tout court.*
Bot blijven ſtaan. *S'arrêter tout à coup.*
Zwijgt bot ſtil. *Taiſez-vous tout court.*
‡ Op een bot. *A l'improviſte, à l'impourvu.*
BOT, *z. g. Gelders w.* Been. *Os.*
De botten ſteeken hem door 't vel. *Les os lui percent la peau.*
BOT van de Boomen, Wijnſtok, enz. *Bouton, bourgeon.*
BOTER, *z. v. Du beurre.*
Sterke boter. *Du beurre fort.*
Varſche boter. *Du beurre frais.*
Zoute boter. *Du beurre ſalé.*
Boter kernen. *Battre le beurre.*
In de boter braaden, of bakken. *Frire au beurre.*

Roomboter.	Strooboter.
Schaalboter.	Weiboter.

zie onder Room, enz.
Boteragtig, *bijv. w.* Als boter. *Comme du beurre.*
Boteram. *zie* Boterham.
BOTERBLOEM, *z. v.* Zekere geele veldbloem. *Boſſinet, petite fleur jaune qui croit dans les prez.*
Boterboer, *z. m. Payſan qui vend du beurre.*
Boterboerin, *z. v. Payſane qui vend du beurre.*
Boterbroodje, *z. g. Eſpéce de gâteau.*
Boterdoos, *z. v. Petit pot avec un couvercle, pour y mettre du beurre.*
Boteren, *w. w.* Met boter ſmeeren. *Beurrer, étendre du beurre.*
Een ſtuk brood boteren. *Faire une beurrée, étendre du beurre ſur le pain.*
Viſch boteren. *Verſer du beurre ſur du poiſſon.*
Boteren, *g. w. Rendre du beurre.* Als, die melk wil niet boteren. *Ce lait, quoiqu'on le batte, ne rend point de beurre.*
‡ 't Wil niet boteren. *La choſe ne prend pas un bon tour.*
Boterham, *z. v. Une beurrée.*
Boterkern, *z. v.* Kern. *Barate, vaiſſeau pour battre le beurre.*
Boter kernen, *w. w.* Kernen. *Battre le beurre.*
Boterkoek, *z. m. Gâteau.*
Boterkoper, *z. m.* Boterverkoper. *Beurrier, marchand de beurre.*
Boterkoopſter, *z. v.* Boterverkoopſter, koopvrouw in boter. *Beurrière, femme qui vend du beurre.*
Boterkraamer, *z. m. zie* Boterkoper.
Botermarkt, *z. v. Marché au beurre.*
Botermelk, *z. v.* Kernemelk. *Lait de beurre.*

Boter-

Digitized by Google

Botermerkt. *zie* Botermarkt.
Boterpeer, *z. v. Du beurré*, ou *poire de beurrée, sorte de poire.*
Boterpot, *z. v. Pot à beurre.*
Boterschotel, *z. v. Plat à mettre du beurre.*
Boterspaan, *z. v. Petite cuilliere de bois avec laquelle on tire le beurre hors du tonneau*, ou *du pot.*
Botertanden. De twee grootste voortanden. *Les deux plus grandes dents de devant dans la rangée d'enhaut.*
Boterton, *z. v. Tonneau*, ou *baril à beurre.*
Boterverkoper. *zie* Boterkoper.
Botervlieg, *z. v.* Witje, kapel. *Papillon.*
Boterwaage, *z. v. Lieu public où l'on pése le beurre.*
Boterwijf, *z. g. zie* Boterverkoopster.
BOTHEID, *z. v.* Bottigheid. dommigheid. *Lourdise, stupidité.*
BOTHIEL, *z. v. Pied-bot. Pied rond & mal bâtit.*
BOTMAKEN, *w. w. Emouffer, abétir, abrutir.*
‡ Botmuil, *z. m.* Botterik. *Lourdaut, stupide.*
BOTS, *z. v. zie* Buil.
Botsen. *zie* Botzen.
BOTSTOUW, *z. g. Corde qui sert à lâcher.*
BOTTE, knop. *zie* Bot.
BOTTEL, *ond. w. z. v. Bouteille.*
BOTTELARIJE, *z. v.* Bottelarijkas, eetensspinde. *Déjeuné, garde-manger, sommellerie, office, caveau où l'on garde le fruit, & le vin en bouteilles.*
BOTTELBIER, *z. g. Sorte de bière préparée avec du sucre, de la canelle, &c.*
Bottelhuis, *z. g.* Een huis daar men bottelbier verkoopt. *Maison où l'on vend de la bière préparée avec du sucre, &c.*
Bottelkan, *z. v. Vaisseau de terre où l'on garde cette bière.*
BOTTELIER, *z. m.* Spijsbezorger. *Défensier, Sommelier.*
Wanneer de botelier met den kok kijft, dan hoort men waar de boter blijft. *Quand les domestiques se disent leurs vérités, on apprend qui a mangé le lard.*
Botteliersmaat, *z. m.* Onderbottelier. *Valet-Sommelier* ou *valet dépensier, dans un vaisseau.*
BOTTELIJK, *bijw. zie* Bot.
BOTTEN, *g. w.* Uitbotten, uitspruiten. *Boutonner, pousser des boutons, bourgeonner.*
De vijgenboom begint te botten. *Le figuier commence à boutonner*, ou *à jetter des boutons.*
BOTTERIK, *z. m. zie* Botmuil.
Bottigheid. *zie* Botheid.
BOTVOET. *zie* Bothiel.
‡ BOTZEN, *w. w.* Stooten. *Heurter rudement, choquer bien fort.*
Zijn hooft tegen den muur botzen. *Se heurter la tête rudement contre le mur; donner de la tête contre la muraille.*
‡ Hij wierd leelijk gebotst. *On lui fit un mauvais accueil, il fut fort mal reçu.*
‡ Botzen, *g. w.* Gelijk op speelen *Jouer quite.*
‡ Botzen. Gelijk op rekenen. *Faire quite à quite.*
‡ Wij mogen met malkander botzen. *Faisons quitte à quitte.*

B O V.

BOVEN, *bijw.* Om hoog. *En-haut.*
Boven zijn. *Etre en-haut.*
Boven woonen. *Demeurer en-haut*, ou *avoir sa demeure en-haut.*
Iemand van boven roepen; iemand afroepen. *Appeller quelqu'un d'en-haut.*
De goede gedagten komen ons van boven. *Les bonnes pensées nous viennent du ciel*, ou *d'en-haut.*
Boven. *Sur. Dessus. Au dessus.*
Boven op de tafel. *Sur la table.*
Boven aan. *En-haut.*
Boven, *voorzetzel. Au-dessus de.*
Daar is een bordje boven de deur. *Il y a un écriteau au-dessus de la porte.*
Het water stond boven den dijk. *L'eau étoit plus haute que la digue.*
Dat is boven zijne kragt. *Cela est au-dessus de ses forces, cela passe ses forces.*
Die zaak gaat boven mijn begrijp. *Cela passe la portée de mon esprit, cela me passe, c'est une chose que je ne puis comprendre.*
Boven water zijn. Boven wind zijn. *zie onder* water, enz.
Boven al. Boven alle dingen. *Sur tout, sur toute choses.*
God boven al. *Dieu par dessus tout.*
Boven op. *Tout au-dessus.*
* Boven iemand zijn, in hooger staat zijn. *Etre supérieur à quelqu'un*, ou *être au-dessus de quelqu'un, être dans un état plus relevé.*
Boven maaten. Zeer ongemeen. *Extrémement, fort, extraordinairement.*
Zij is boven maaten leelijk. *Elle est extrémement laide.*
Boven dat. Boven dien. *Outre cela, de plus.*
Boven dat bevestigde de Koning, dat enz. *Outre cela, le Roi confirma que, &c.*
Iemand te boven gaan, iemand overtreffen. *Surpasser quelqu'un, exceller par dessus quelqu'un.*
Alle de hinderpalen te boven koomen. *Surmonter tous les obstacles.*
Boven, *bijw. w. Ce qui est dessus; supérieur.*
Het boven deel. *La partie supérieure.*
Bovenbrock, *z. m. Haut de chausses.*
Bovendeur, *z. v. Porte de dessus.*
Bovendorpel, *z. m.* Kalf boven eene deur of venster. *Linteau, dessus de porte* ou *de fenêtre.*
Bovengemelde, *bijw. w. Susmentionné.*
Bovenkamer, *z. v. Chambre d'en-haut.*
Bovenkousen, *z. v. meerv. Bas de dessus*
Bovenleêr, *z. g.* Overleêr. *Le cuir de dessus, l'empeigne.*
Bovenlip, *z. v. Lévre de dessus.*
Bovenmeester, *z. m. Maître, premier maître.*
Bovenmenschelijk, *bijv. w.* Bovennatuurlijk. *Surnaturel, ce qui est au-dessus des forces de la nature.*
Bovennatuurkunde, *z. v. Métaphysique, science des choses surnaturelles.*
Bovennatuurkundig, *bijv. w. Métaphysique, Métaphysicien.*
Bovennatuurlijk, *bijv. w. Surnaturel.*
Bovenrok, *z. m.* Een vrouwe bovenrok. *Jupe de dessus.*
De bovenstaande som. *La somme ci-dessus.*
Het bovenste, *z. g.* Het hoogste. *Le dessus, le plus haut.*
Bovenste, *bijv. w. Dessus; ce qui est dessus; supérieur.*
Het bovenste gedeelte. *La partie supérieure.*
De bovenste schotel is grooter dan de onderste. *Le plat de dessus est plus grand que celui de dessous.*
De bovenste kamer van 't huis. *La plus haute chambre de la maison.*
Bovenstem, *z. v.* De hoogste stem in de zangkonst. *Le dessus, la partie la plus haute du chant.*
Boventanden. *zie onder* Tand.
Bovenvoet. *zie* Voorvoet.
Bovenwaarts. *zie* Opwaarts.
Bovenwater. *zie* Opwater.
Bovenzaal, *z. v. Sale d'enhaut.*
Bovenzang. *zie* Bovenstem.
* Zij wil altijd den bovenzang hebben; zij wil altijd het hoogste woord voeren. *Elle veut toujours avoir le dessus, elle ne veut céder à personne.*
Daarenboven, *bijw. Outre cela, de plus. zie onder* Daar.
Hij is mij daarenboven nog schuldig. *Il me doit encore outre cela.*
Hij heeft tien duizend guldens inkomst en daarenboven. *Il a dix mille livres de rente, & par delà.*

B O U.

BOURKAAN, *ond. w. zie* Barkaan.
BOUT, *z. m.* IJzeren bout. *Boulon.*
Iets met eenen bout toesluiten. *Serrer*, ou *fermer quelque chose avec une cheville de fer.*
Bout. *Une éclanche, un gigot.*
* Den bout of slag op 't hoofd krijgen; zijn geding verliezen. *Perdre son procès, être condamné.*
‡ Bout spreeken. Stout spreeken. *Parler hardiment*, ou *effrontément.*
Boutje, *z. g. Petit gigot.*
Boutje van eene gans, hoen, enz. *Cuisse d'oye, de poulet, &c.*
‡ Boutje, Liefje. *Mon cœur, mon cher, ma chére, &c.*
Boutjes. Dunne Schrijfpennetjes. *Sorte de plumes à écrire fort menues, bouts d'ailes, ailerons.*

Achterbout.	Schapenbout.
Hamelenbout.	Schotbout.
Lamsbout.	Stamelbout.
Ringbout.	Voorbout.

zie onder Achter, enz.
Een achterbout van eenen kalkoen. *Une cuisse de dindon.*
Boutkogel, *z. m. Boulet à branche, boulet ramé, ange.*
BOUW, *z. m.* Bouwtijd, oogst. *Moisson, la coupe & la recolte du foin & des bleds.*
De boeren zijn in den bouw. *Les paysans moissonnent*, ou *font la recolte.*
* Hij is in zijnen bouw. *C'est présentement sa moisson, c'est à présent son tems de recueillir, il fait ses orges.*

Akkerbouw.	Scheepsbouw.
Landbouw.	Vestingbouw.

zie onder Akker, enz.
Bouwen, *w. w.* Stigten. *Bâtir, construire.*
Een huis bouwen. *Bâtir une maison.*
Bouwen, ploegen, bearbeiden. *Labourer, cultiver.*
Land bouwen. *Labourer la terre.*
* Bouwen. Stigten. *Edifier.*
* Gods kerke bouwen. *Edifier l'église de Dieu.*
* Zijn geluk bouwen op eens anders verderf. *Bâtir* ou *élever sa fortune sur les ruines d'autrui.*
* Op iemand bouwen. *Compter sur le secours* ou *sur la protection de quelqu'un, se confier en lui.*
Wij moeten op God alleen bouwen. *Nous devons nous confier en Dieu seul.*
* De zee bouwen. *Voyager sur mer, exercer la navigation.*
Bouwer, *z. m.* Stigter. *Bâtisseur, celui qui fait bâtir, fondateur.*
Wie is de bouwer van dat huis? *Qui est-ce qui a fait bâtir cette maison?*

Digitized by Google

Bouwer. Landbouwer, boer. *Laboureur, paysan.*
Veſtingbouwer. *zie onder* Veſting.
Bouwerije, z. v. Al de omlag van eenen boer. *Tout ce dont un paysan a beſoin, tout ſon ménage.*
Bouwerije. Landbouwerije. *Culture des terres.*
Bouwheer, z. m. *zie* Bouwer, ſtigter.
Bouwhuis, z. g. *Grange; lieu où le paysan bat les bleds & loge ſa charue & tout ſon attirail.*
Bouwing, z. v. Stigting, timmering. *Conſtruction, l'action de bâtir.*
De bouwing van een huis of van een ſchip. *La conſtruction d'une maiſon, ou d'un vaiſſeau.*
Bouwing van 't land, landbouw. *Labourage, culture.*
Bouwkonſt, Bouwkunſt, Bouwkunde. z. v. *Architecture, art de bien bâtir.*
Bouwkunde. *zie* Bouwkonſt.
Bouwkundig, *bijv. w. Qui entend l'architecture*, ou *ce qui la concerne.*
De bouwkundigen zullen anders oordeelen. *Les gens verſés dans l'architecture en jugeront autrement.*
Bouwkundige cieraaden. *Des ornemens d'architecture.*
Bouwland, z. g. Zaailand, korenland. *Terre labourable, terre qui rapporte du bled.*
Bouwman, z. m. Landman, Boer. *Payſan, laboureur, villageois.*
Bouwmeeſter, z. m. *Architecte.*
Bouwbooſſen, z. v. meerv. 't Geen tot bouwen noodig is. *Matériaux.*
Bouwvallig, *bijv. w.* Dat dreigt om te vallen. *Caduque, qui menace ruine.*
Een bouwvallig huis. *Une maiſon qui eſt en décadence, qui tombe en ruine.*
Bouwvalligheid, z. v. *Caducité, décadence.*

BOX. BOZ.

BOXEN, *zie* Bokzen.
BOZE, booze, *bijv. w. zie* boos.
Bozen, of boozen, z. m. De Duivel *Le malin, l'eſprit malin, le diable.*
Verlos ons van den boozen. *Délivrez-nous du malin.*

B R A.

BRAADAPPELEN, of Braanappeleu. *Pommes rôties.*
BRAADEN, *w. w. Rôtir.*
Vleeſch aan 't ſpit braaden. *Rôtir de la viande à la broche.*
Op den rooſter, of op eenen gloed braaden. *Rôtir ſur le gril*, ou *ſur la braiſe.*
In den oven braaden. *Rôtir au four.*
In de pan braaden. *Riſſoler, frire.*
Braader, z. m. Brader, kok. *Rôtiſſeur, cuiſinier.*
Braaderije, z. v. *Rôtiſſerie.*
In Engeland zijn veele braaderijen. *Il y a quantité de rôtiſſeries en Angleterre.*
Braadharing, z. m. *Hareng deſſalé pour griller*, ou *pour rôtir ſur le gril.*
Braadpan daar het vet van 't gebraaden vleeſch in druipt. *Léchefrite.*
Braadſpit, z. g. Spit. *Broche.*
‡ Braadſpit. Een lange degen. *Broche, une longue épée, une longue brette.*
Braadſpit. Werktuig op de Koopvaardijſchepen om 't anker en andere zwaartens op te ligten. *Virevau, guindeau, machine ſur les vaiſſeaux marchands, ſervant à lever l'ancre & d'autres fardeaux.*
Braadverken, z. g. Speenverken of Braadvarken. *Cochon de lait rôti à la broche.*
Braadvet, z. g. *Graiſſe découlée du rôti.*
* Braadworſt, z. v. Metworſt. *Andouille* ou *ſaucisſe que l'on rôtit.*
BRAAF, *bijv. w.* Eerlijk, kloekmoedig. *Honnête, brave.*
Dat is een braaf of eerlijk man. *C'eſt un brave homme, un honnête homme.*
Hij is een braaf kaerel. *C'eſt un brave*, ou *un homme de courage.*
Braaf, *bijv. Honnêtement, galamment: d'une manière courageuſe & pleine de bravoure, vigoureuſement: bravement, bien, beaucoup.*
Hij heeft braaf bij u gedaan. *Il en a agi honnêtement* ou *galamment avec vous.*
Hij heeft zig braaf verdedigd toen de vijand op zijn legertje aanviel. *Il s'eſt défendu avec beaucoup de bravoure lorſque l'ennemi tomba ſur ſon corps d'armée.*
Ik zal u braaf bijſtaan. *Je vous aſſiſterai vigoureuſement.*
Wij hebben ons braaf verluſtigd. *Nous nous ſommes bravement divertis.*
Hij heeft ons braaf geholpen. *Il nous a beaucoup aidés.*
BRAAK, z. v. Zeker werktuig om vlas of hennip meê te braaken. *Briſoir, broye, certain inſtrument à rompre le chanvre &c.*
BRAAK, *bijv. w.* Onbebouwd. *En jachère, champ qui n'eſt point enſemencé.*
Die akker legt braak. *Cette terre eſt en jachère*, ou *cette terre repoſe.*
BRAAK, z. v. Breuk in 's menſchen ligchaam. *zie* Breuk.
Braak. Breuk. Huisbraak. *zie* Huisbraak.
Van de winter hebben wij drie groote braaken in den dijk gekregen. *Nous avons eu cet hiver trois brèches, trois trous*, ou *trois ouvertures à la digue.*
BRAAKDRANK, z. m. Een drank om te braaken. *Vomitif, potion qui excite le vomiſſement.*
Braakluſt, z. v. *Envie de vomir.*
Braaken, *w. w.* Spouwen, overgeeven. *Vomir, rendre, dégobiller.*
BRAAKEN, *w. w.* Vlas of hennip braaken. *Rompre du chanvre* ou *du lin avec la broye.*
Nagtbraaken, 's nagts werken. *zie onder* nagt.
Braaker, z. m. Braakſter, z. v. Hennip of vlasbraaker, enz. *Celui* on *celle qui rompt du chanvre*, ou *du lin.*
BRAAKER, z. m. Die het braaken onderhevig is. *Sujet au vomiſſement.*
Braaking, z. v. Spouwing, overgeeving. *Vomiſſement, action de vomir.*
BRAAKLAND, z. g. Land dat ſtil legt. *Terre en jachère*, ou *en friche.*
Braakmaand. *zie* Wiedemaand.
BRAAKMIDDEL. *zie* Braakdrank.
Braakwijn, z. m. *Emétique, vin émétique, vin pour faire vomir.*
BRAAM, z. v. *Ronce, ballier, ſorte d'arbriſſeau épineux.*
Braambeziën, z. v. Braam. *Meuron; meure ſauvage, fruit de la ronce* ou *de ballier.*
Braamboſch, z. m. *Buiſſon. Ballier.*
Braamſtruiken. *Buiſſons pleins d'épines.*
BRAASSEM, z. m. Zekere ſtroomviſch. *Bréme, ſorte de poiſſon de rivière.*
Zeebraaſſem. *zie onder* Zee.
BRABAND, z. g. Een landſchap van Nederland. *Le Brabant, province des Pays-bas.*
Brabander, z. m. *Brabançon, celui qui eſt du Brabant.*
De Brabanders zijn heel beleefd. *Les Brabançons ſont fort civils*, ou *très-obligeans.*
't Brabandſch. z. g. De brabandſche ſpraak. *Brabançon, langage du Brabant.*
Brabandſch, *bijv. w.* Dat van braband is. *Qui eſt du Brabant.*
Brabandſche kant. *Dentelle de Brabant.*
‡ BRABBELAAR, z. m. Kakelaar, wargeeſt. *Babillard, jaſeur, brouillon, bredouilleur.*
Brabbelen, *w. w.* Verwarren. *Confondre, méler pêle-mêle, ſans ordre ni diſtinction; bredouiller.*
Hij brabbelt het eene onder 't andere. *Il méle*, ou *il confond l'un avec l'autre.*
Brabbeling, z. v. Verwarring. *Embarras, confuſion, mélange, brouillamini.*
Dat geeft eene groote brabbeling in de rekening. *Cela cauſe une grande confuſion dans le compte.*
Brabbeltaal, z. v. *Baragouin. Jargon. Galimathias.*
BRADEN, enz. *zie* braaden, enz.
BRAGT, *onv. tijd* van brengen. Als, ik bragt, *je portois*, ou *je portai.*
BRAK, *onv. tijd* van breeken. Als, ik brak, *je rompois*, ou, *je rompis.*
BRAK, *bijv. w.* Zoutagtig. *Un peu ſalé, qui a le goût d'eau de mer,*
Brak water. *Eau ſalée, eau ſaumache.*
Een brakke grond. *Fond ſalé.*
BRAK, z. m. Zekere jagthond. *Braque, brachet, chien de haut nez, ſorte de chien de chaſſe.*
BRAKKIN, z. v. *Une griſette, mot particuliérement en uſage à Amſterdam.*
BRALLEN, g. w. Brallen, pronken. *Faire parade.*
BRAM of bramzeil. *Voile d perroquet.*
Bramopbramvoeren. *Faire oſtentation de &c.*
Bram op bram voeren. *Porter pluſieurs perroquets l'un ſur l'autre.*
BRAND, z. m. *Embraſement, incendie.*
Men zag eenen grooten brand in de ſtad. *On vit un grand feu*, ou *un grand embraſement dans la ville.*
Daar is deze nagt brand in onze ſtraat geweeſt. *Il y a eu cette nuit un incendie en notre rue.*
Brand roepen. *Crier au feu.*
Brand ſteeken. Als, den brand in eenen takkenbos ſteeken. *Allumer un fagot.*
In brand ſteeken. Als, een huis in brand ſteeken. *Mettre le feu à une maiſon.*
In brand raaken. Als, het huis raakte in brand. *Le feu prit à la maiſon.*
In brand ſtaan. *Etre en feu, brûler.*
Den brand bluſſchen. *Eteindre le feu.*
* Brand, z. m. Hitte des lichaams. *Chaleur, feu dans le corps.*
* Hij heeft eenen grooten brand bij zig. *Il a un grand feu*, ou *une grande chaleur dans le corps: il a le corps tout en feu.*
Den brand van eene wonde matigen. *Modérer l'inflammation d'une playe.*
Brand. Al 't geen men brand om zig te warmen, enz. *Chauffage, tout ce que l'on brûle pour ſe chauffer, &c.*
Hij moet alle jaaren voor meer dan honderd guldens aan brand hebben. *Il lui faut pour plus de cent francs de chauffage tous les ans.*
Ik heb geen brand meer, mijn brand is op. *Je n'ai plus de chauffage.*
Zeebrand. *zie onder* Zee.
Brandaris. z. m. *zie* Vuurbaak.
Brandbaar, *bijv. w. Ce qui peut brûler, combuſtible.*
BRANDBRAASSEM, z. m. *Certain poiſſon qui a une tache noire ſur la queue.*
BRANDBRIEF, z. m. Brief waar in men met brand gedreigd word, bij nalaatigheid van zekere ſom gelds daar men op geſchat is, op te brengen. *Lettre pour exiger des contributions, & qui menace du feu ceux qui n'y ſatisfont pas.*
* Brand-

Digitized by Google

*Brandbrief. Brief waar meede men iemand ſchielijk op ontbied. *Lettre par laquelle on mande à quelqu'un de venir inceſſamment.*

Brandemmer, z. m. Leêren emmer, om den brand te bluſſchen. *Sorte de ſeau de cuir, dont on ſe ſert à prendre de l'eau pour éteindre le feu.*

‡ Brandemoris. *Du brandevin, de la brandouille.*

Branden, g. w. Vlammen, verteeren. *Brûler, ſe brûler, ſe conſumer.*

Zoo draa als het vuur branden zal, zullen wij ons komen warmen. *Dès que le feu brûlera, nous viendrons nous chauffer.*

*Branden. Eene onmatige hitte van bloed hebben. *Brûler, avoir une chaleur exceſſive.*

Van liefde branden. *Brûler d'amour, être enflammé d'amour.*

Branden, w. w. Verbranden. *Brûler, conſumer.*

Hout branden. *Brûler du bois.*

Wierook branden. *Brûler de l'encens.*

*Zig branden. Zig door vuur bezeeren. *Se brûler.*

*Zig branden, zijne handen branden; zig ergens in bedrogen vinden. *Se brûler, s'échauder, faire un méchant marché.*

Genever branden. *Faire ou diſtiller du genévre,* ou *de l'eau de genévre.*

Brandend, *bijv. w.* Vlammend. *Brûlant, ardent, allumé.*

Eene brandende hitte. *Chaleur ardente.*

*Eene brandende koorts. *Une fiévre chaude.*

*Brandende liefde. *Amour enflammé.*

Brandende begeerte. *Déſir ardent.*

Brandeneetel, z. v. *zie* Barnnetel.

Brander, z. m. Brandſchip. *Brûlot, vaiſſeau dont on ſe ſert pour brûler un autre vaiſſeau.*

Eenen brander aan boord krijgen. *Etre abordé,* ou *accroché par un brûlot.*

Brander, z. m. *Diſtillateur d'eau de vie de grain.*

Brandewijn, z. m. *Brandevin, eau de vie.*

Brandewijnbrander, z. m. *Celui qui diſtille le vin pour en faire de l'eau de vie* ou *du brandevin.*

Brandewijnflesje, z. g. *Bouteille à eau de vie.*

Brandewijnglaasje, z. g. *Petit verre à eau de vie.*

Brandewijnkoper, z. m. *Vendeur,* ou *marchand d'eau de vie.*

Brandewijnkroeg, z. v. *Méchant cabaret, où l'on boit de l'eau de vie, du genévre, & autres liqueurs fortes.*

Brandewijnspagt, z. v. *La ferme des eaux de vie.*

Brandewijnspagter, z. m. *Fermier des eaux de vie.*

Brandewijnsvat, z. g. Brandewijnston *Tonneau, vaiſſeau pour y mettre de l'eau de vie.*

Brandewijnverken, z. g. Een verken met brandewijnsdraf gemeſt. *Cochon qui à été nourri de marc d'eau de vie faite de grain.*

‡ Brandewijnsverken, z. m. *en* v. Brandewijnzuiper; Brandewijnzuipſter. *Sac à eau de vie, grand buveur* ou *buveuſe de brandevin.*

Brandglas, z. g. brandſpiegel, z. m. *Miroir ardent, verre ardent.*

Brandhaak, z. m. Haak dien men in den brand gebruikt. *Croc à feu, croc dont on ſe ſert dans un embraſement.*

Brandhout, z. g. Hout om te branden. *Bois à brûler.*

*Brandig, *bijv. w.* Heet, vierig. *Echauffé, brûlant, ardent, enflammé.*

*De lugt is brandig, 't is zeer benaauwd weêr. *Il fait un air étouffant.*

Brandig bier. *De la biére qui ſent le brûlé.*

Het water van den zieken is zeer brandig. *L'Urine du malade eſt fort enflammée.*

BRANDIJZER, z. g. Vuurijzer. *Chenet.*

Brandig. *zie* Brand.

BRANDING, Zeegolven, z. v. *zie* Barning.

Brandklok, z. v. *Cloche qui ſonne au feu.*

Brandkoren, z. g. Zeker misgewas van koren. *De la nielle.*

BRANDKRAAL, z. v. Kraal van Barnſteen. *Grain d'ambre.*

BRANDKRUID, z. g. *Mouron, ſorte d'herbe.*

BRANDLADDER. *zie* Brandleêr.

BRANDLATOUW, z. v. Hoefbladeren; zeker gewas. *Pas de cheval, ſorte d'herbe.*

BRANDLEER, z. v. Brandladder. *Echelle à feu, échelle dont on ſe ſert dans les embraſements.*

Brandmeeſter, z. m. *Officier prépoſé à la conſervation de ſon quartier en cas de feu.*

Brandmerk, z. g. *Marque de la ville, que l'on inflige aux criminels.* (*C'eſt en France une Fleur de lis.*)

Brandmerk, Schandvlek. *Note d'infamie.*

Brandmerken, w. w. Een brandmerk geeven. *Fleurdeliſer; appliquer la fleur de lis, appliquer la marque de la ville ſur le corps d'un criminel.*

*Brandmerken. Leelijk afſchilderen, of ten toon ſtellen. *Noircir, diffamer, deshonnorer, décrier.*

Brandmiddel, z. g. *Cauſtique, reméde cauſtique.*

Brandnetel, z. v. *zie* Barnnetel.

Brandoffer, z. g. *Holocauſte, ſacrifice.*

Brandofferaltaar, z. g. *L'autel des holocauſtes, l'autel où l'on immole les bêtes.*

Brandofferen, g. w. *Faire un ſacrifice, ſacrifier quelque choſe.*

Brandoven, z. m. *Fournaiſe, fourneau.*

Brandſchatten, w. w. Onder brandſchatting ſtellen. *Mettre ſous contribution, rendre ſujèt à payer contribution.*

Brandſchatting, z. v. *Contribution.*

Een land onder brandſchatting zetten, of ſtellen. *Mettre un pays ſous contribution.*

Brandſchilder, z. m. Een ſchilder die de verwe door 't vuur vaſt legt. *Emailleur, ouvrier qui travaille en émail.*

Brandſchilderen, g. w. De verwe door 't vuur vaſt leggen. *Emailler, travailler en émail.*

Brandſchildering, z. v. Vlamſchildering. *Email, ouvrage en émail.*

Brandſchip, z. g. *zie* Brander.

Brandſlang, z. v. Zeker ſlag van brandſpuit. *Pompe à boyaux, machine en forme de ſerpent, dont on ſe ſert pour éteindre le feu dans un embraſement.*

Brandſpiegel, z. m. *zie* Brandglas.

Brandſpuit, z. v. Spuit om den brand te bluſſchen. *Machine pour éteindre le feu, pompe à feu.*

Brandſteen, z. m. *zie* Barnſteen.

Brandſtigten, w. w. *Commettre un incendie, mettre le feu en quelque lieu.*

Brandſtigter, z. m. *Incendiaire, bouteſeu, brûleur de maiſons.*

Brandſtigting, z. v. *Incendie, feu mis à deſſein.*

Brandſtoffe, z. v. *Matiére combuſtible.*

Brandſtok, z. m. *Tiſon allumé, qui ſert à mettre le feu en un lieu.*

Brandſtooken. *zie* Brandſtigten.

Brandteken, z. g. Lidteken van brand. *Cicatrice,* ou *marque cauſée par une brûlure.*

Brandverf, z. v. *Email.*

Brandvogel, z. m. *Oiſeau de mauvais augure, & qui préſage les incendies.*

Brandwagt, z. v. *Garde avancée. Sentinelle avancée.*

Liefdebrand. Zeebrand.

Minnebrand.

Zie onder Liefde, enz.

BRAS, z. v. *zeew.* Het touw daar men de raa en 't zeil mée omhaalt. *Bras, corde attachée au bout des vergues pour orienter les voiles.*

‡ Ik heb 'er den bras van, ik wil dat niet doen. *Je ne m'en ſoucie pas, je n'en ferai rien.*

‡ Hij kreeg het al den bras, *dat is,* altemaal. *Il eut tout, on lui donna tout.*

BRASDAGEN, z. m. *meerv.* Slempdagen. *Jours gras, jours deſtinés à la bonne chére & à la rejouiſſance.*

BRASEM. *zie* Braaſſem.

BRASPENNING, z. m. *La valeur de cinq liards monnoye d'Hollande.* Eertijds koſt men voor dat geld braſſen, of goed cier maken, en daar van heeft het den naam gekregen van braspenning. *Pour cet argent on pouvoit faire bonne chére, & c'eſt delà qu'il a tiré le nom de* braspenning.

BRASSEN, g. w. Slempen. *Faire bonne chére, faire débauche.*

BRASSEN. De braſſen aanhaalen. *Haler* ou *amarrer les bras &c.*

BRASSER, z. m. Slemper. *Homme de bonne chére, un débauché.*

Braſſerije, z. v. Slemperije. *Bonne chére, grand repas, débauche.*

BRAT, Borat, z. g. Zekere ſtoffe. *Du borat. Etamine, ſorte d'étoffe de fine laine.*

BRAVEEREN, w. w. *digtk. w.* Trotzen. *Braver, morguer.*

't Gevaar en den dood braveeren. *Braver le danger & la mort.*

BRAUW, *zie* Wijnbrauw, of Wenkbrauw.

BRAZELET, z. v. *ond. w.* Armband, armcieraad. *Bracelet; ſorte d'ornement que l'on porte au bras.*

Brazem. *zie* Braaſſem.

BRAZILIEN, Braziliënhout. *zie* Braziliën, Brezillënhout.

B R E.

BREEBIJL, z. m. *zie* Breedebijl.

BREED, *bijv. w. Large.*

Dat laken is zeer breed. *Ce drap-là eſt fort large.*

Breed van ſchouderen zijn. *Avoir les épaules larges.*

Een hoed met eenen breeden rand. *Un chapeau à grands bords.*

*Breed, lang. *Ample, long, étendu.*

*Ergens een breed verſlag van doen. *Faire un long récit,* ou *une ample relation de quelque choſe.*

Het is zoo breed niet bij hem als men meent. *Il n'eſt pas ſi bien dans ſes affaires que l'on penſe.*

*Breed opgeeven; pogchen, ſnorken, roemen. *Vanter, prôner, exagérer, amplifier.*

*Dat is zoo breed als 't lang is. *Spreekw. Cela revient au méme. Cela eſt fort indifférent. L'un vaut l'autre.*

*Breed en wijd; alom, over al. *Partout, en tout lieu, de tous côtés.*

Men ſpreekt 'er breed en wijd van. *On en parle par-tout.*

*Er-

Digitized by Google

*Ergens breed in uitwijden; iets wijdloopig verhaalen. *S'étendre sur quelque matière, parler amplement d'une chose.*

Breedagtig, *bijv. w.* Eenigzins breed. *Un peu large.*

In 't breede, *bijw.* Van ſtuk tot ſtuk. *Amplement, de point en point, tout au long.*

Iets in 't breede verhaalen. *Rapporter* ou *raconter une chose tout au long, la déduire de point en point.*

Breede Raad, *z. m.* Groote raad. *Grand Conſeil.*

De breede Raad was vergaderd. *Le Grand Conſeil fut aſſemblé.*

Eene breede bijl. *Hache à large tranchant, une hache qui a beaucoup de largeur.*

*Ergens met de breede bijl in hakken; ruim ſpreeken. *Faire le fanfaron, faire le Gaſcon.*

Breedboeg, *z. m.* Een ſchip met eenen breeden boog. *Un vaiſſeau fort large de devant.*

Breedborſtig, *bijv. w.* Breed van borſt. *Qui a la poitrine large.*

Breedelijk, *bijw.* Wijdloopig. *zie* In 't breede.

Breedſpraak, *z. v. Exagération, hyperbole.*

Breedſpraakelijk, *bijw.* Wijdloopig. *Au long, de point en point.*

Iets breedſpraakelijk bewijzen. *Prouver une choſe au long.*

Breedſpreeken, *g. w. Exagérer, babler.*

‡ Breedſpreeker, *z. m.* Grootſpreeker, ſnorker. *Hableur, rodomont, grand parleur.*

Breedte, *z. v. La largeur.*

Ergens de breedte van meeten. *Meſurer la largeur de quelque choſe.*

Breedte, *z. v. La latitude.*

De graaden van lengte en breedte. *Les degrés de longitude & de latitude.*

Iets in de breedte neemen. *Prendre quelque choſe en ſa largeur.*

Breedvoetig, *bijv. w.* Breed van voeten. *Qui a le pied large.*

Breegang. *zie* Schutvulling.

BREEKBAAR, of breekelijk, *bijv. w. Ce qui peut ſe rompre ou caſſer; Fragile; frêle.*

Porcelein is breekbaare waare. *La porcelaine eſt une marchandiſe fragile.*

Breekelijk, *bijv. w. zie* Breekbaar.

Breeken, *w. w.* Aan ſtukken ſlaan. *Rompre, briſer, caſſer, mettre en piéces.*

Breeken dat men gemaakt heeft. *Rompre ce que l'on a fait.*

Zijnen arm of zijn been breeken. *Se rompre un bras* ou *une jambe.*

* Breeken, niet houden, te niet doen. *Rompre, caſſer, annuller, anéantir.*

Zijn woord, zijne beloften breeken. *Fauſſer ſa parole, ne pas ſatisfaire à ſes promeſſes, manquer de parole, ne pas tenir ſa parole, manquer de foi.*

Beloften breeken die men aan God heeft gedaan. *Rompre*, ou *fauſſer ſes vœux.*

Een verbond breeken. *Fauſſer un traitté* ou *un contract, violer une alliance.*

Eenen uiterſten wil breeken. *Caſſer*, ou *annuller un teſtament.*

De vriendſchap breeken. *Rompre l'amitié, faire ceſſer l'amitié.*

De vaſten breeken. *Rompre ſon jeûne.*

* Zijn hoofd ergens meê breeken. *Se rompre la tête à quelque choſe.*

* Zijn hoofd ergens meê breeken; zig ergens over bekommeren. *Appliquer ſon eſprit à quelque choſe, ſe mettre en peine, ſe tourmenter l'eſprit.*

*Iemand het hoofd breeken; iemand doen veel geraas of praats moeijelijk maaken. *Rompre la tête à quelqu'un, l'étourdir à force de bruit ou de caquet.*

* Breeken, verminderen, ſtuiten. *Rompre, diminuer.*

De rots breekt de kragt van 't water. *Le rocher rompt la force de l'eau.*

Dat breekt de hardigheid der verwe in eene ſchilderije. *Cela adoucit le coloris d'un tableau.*

Eene wet breeken. *Violer une loi.*

Breeken, *g. w.* Aan ſtukken vallen. *Se caſſer, ſe rompre, ſe briſer.*

't Glas breekt zeer ligt. *Le verre eſt fort fragile, le verre ſe caſſe* ou *ſe rompt fort aiſement.*

Bij nagt in een huis breeken. *Entrer de force dans une maiſon pendant la nuit.*

Breeker, *z. m.* Breekſter, *z. v.* (*Deeze woorden worden niet dan met eenig bijgevoegd zelfſtandig woord gebruikt, als:* Egtbreeker, Egtbreekſter, Muurbreeker, Verbondbreeker, enz.) *Zie elk op zijne plaats.*

Wetbreeker, windbreeker. *zie* Wet enz.

Breekijzer, *z. g.* breekbeitel. *Fer à rompre*, ou *à faire des trous dans une muraille.*

Breeking, *z. v.* Het breeken van iets. *Rupture, action par laquelle une choſe eſt rompue, violation.*

De breeking van 't brood, of van de Hostie. *La fraction du pain*, ou *de l'Hoſtie.*

Beeldbreeker, *z. m.* Beeldſtormer. *zie onder* beeld.

Breekſpel, *z. m. en v.* Een die 't vermaak van eenig gezelſchap ſtoort, enz. *Un trouble-fête, une trouble-fête, celui* ou *celle qui trouble la joye des autres.*

BREEUWEN, *w. w. Scheepsw.* De reeten en ſpleeten, met het inſlaan van werk toeſtoppen. *Calfater* ou *calfeutrer, garnir de poix & d'étoupe les fentes d'un vaiſſeau.*

Breeuwer, *z. m. Calfat, calfateur, celui qui calfeutre un vaiſſeau.*

De breeuwers knegt. *Calfatin, valet du Calfat*, ou *Calfateur.*

Breeuwhamer, *z. m. Marteau pour calfeutrer un vaiſſeau, calfat.*

BREIDEL, *z. m.* Gebit. *Mords, embouchure, frein.*

De paerden eenen breidel in den mond leggen. *Mettre une embouchure aux chevaux, emboucher les chevaux.*

* Dat was een breidel voor zijne ongebondenheid. *C'étoit un frein à ſes déréglemens.*

Breidelen, *w. w.* Een gebit in den mond leggen. *Emboucher, mettre une embouchure.*

* Breidelen, intoomen, bedwingen. *Brider, reprimer, refréner.*

* Zijne hartstogten breidelen. *Brider ſes paſſions.*

* Breideling, *z. v.* bedwinging. *L'action de refréner* ou *de brider.*

BREIDEN, *w. w.* breijen. *Tricoter.*

Kouſſen breiden. *Tricoter des bas.*

Netten breiden. *Faire des rets.*

Te breiden gaan; breiden leeren. *Apprendre à tricoter des bas.*

Het breiden van een paar kouſſen koſt, enz. *Le tricotage d'une paire de bas coute, &c.*

't Hair breiden of vlegten. *Treſſer les cheveux.*

Breider, *z. m.* breijer. *Tricoteur, celui qui tricote des bas.*

Breigaren, *z. g.* Saijet. *De la laine à tricoter.*

Breihoutje, *z. g. Aſſiquet, petit bâton pour tricoter.*

Breikinderen, *z. g. meerv.* Kinderen die leeren breiden. *Enfans qui apprennent à tricoter.*

Breikoker, *z. m. zie* breihoutje.

Breimatres, *z. v. Maîtreſſe qui enſeigne à tricoter.*

BREIN, *z. g. Cervelle, cerveau.*

BREINAAD, *z. v. Couture tricotée.*

Breinaald, *z. v. Aiguille* ou *broche à tricoter.*

BREINLOOS, *bijv. w. Sans cervelle.*

Breinvlies, *z. g. Tunique* ou *membrane qui enveloppe le cerveau. Elle s'appelle* Méninge *en Anatomie. Il y en a deux, qui ſont nommées* pie-mére & dure-mére.

BREISCHOOL, *z. g.* breiwinkel. *Ecole où l'on apprend à tricoter.*

Breiſter, *z. v. Tricoteuſe, femme* ou *fille qui gagne ſa vie à tricoter.*

Breiwerk, *z. g. Tricotage, ouvrage de tricoteuſe.*

BREM, *z. m.* Zeker heeſtergewas. *Genêt, ſorte d'arbriſſeau qui croît dans les bruyéres.*

BRENGEN, *w. w.* Aanvoeren. *Apporter, porter.*

Breng mij de kaers, de ſnuiter, enz. *Apportez-moi la chandelle, les mouchettes, &c.*

Breng dat op zijne plaats. *Portez cela à ſa place.*

Eenen brief naar den poſt brengen. *Porter une lettre à la poſte.*

Brengen, geleiden. *Mener, conduire.*

Iemand t'huis brengen. *Mener*, ou *conduire quelqu'un chez lui, à ſa maiſon*, ou *à ſon logis.*

Eene tijding, eene boodſchap brengen. *Apporter une nouvelle, un meſſage.*

Hij bragt 'er de eerſte tijding van in de ſtad. *Il fut le premier qui en apporta la nouvelle dans la ville* ou *en ville; il y en apporta les premiéres nouvelles.*

Wat nieuws brengt gij ons meede? *Quelles nouvelles nous apportez-vous?*

Eenen gaſt meede brengen. *Amener ſon ombre avec ſoi*, c'eſt-à-dire, *une perſonne qui n'eſt pas invitée.*

Ergens antwoord op brengen. *Apporter réponſe ſur quelque choſe.*

Het iemand brengen, Iemand toedrinken. *Porter une ſanté, boire à la ſanté de quelqu'un en s'adreſſant à un autre.*

Ik breng u de gezondheid van den Koning. *A la ſanté du Roi; je vous porte la ſanté du Roi.*

Aan den dag brengen; ontdekken. *Découvrir, publier, divulguer.*

Iemand in gevaar brengen. *Jetter*, ou *mettre quelqu'un en danger, engager quelqu'un dans le péril.*

Iemand op den troon brengen. *Elever quelqu'un ſur le trône, l'y faire monter.*

Iemand in ſtaat brengen om zijne koſt te winnen. *Mettre quelqu'un en état de gagner ſa vie.*

Iemand tot armoede, of tot den bedelzak brengen. *Réduire quelqu'un à la pauvreté*, ou *à la beſace.*

Iemand tot reden brengen. *Mettre quelqu'un à la raiſon.*

Iemand in of tot koſten brengen. *Mettre quelqu'un en frais, lui cauſer de la dépenſe.*

Iemand in vreeze, in twijfel brengen. *Donner de la crainte, de la peur à quelqu'un, lui cauſer de l'incertitude.*

Tot wanhoop brengen. *Réduire*, ou *mettre au déſeſpoir.*

Eene ſtad tot het uiterſte brengen. *Réduire une ville à la dernière extrémité.*

Zig zelven in 't verdrie brengen. *Etre cauſe*

Digitized by Google

eauſe de ſon malheur, ou *de ſa miſère*, *ſe précipiter ſoi-même dans un malheur.*

Iets tot zijn grondwoord brengen, of van zijn grondwoord afleiden. *Deriver quelque mot de ſon origine, en donner l'étymologie.*

Brenger, *z. m.* beſtelder. *Porteur.*

Zend mij antwoord door brenger deezes. *Envoyez-moi la réponſe par le porteur de la préſente.*

Brenging, *z. v. L'action d'apporter.*

Brengſter, *z. v.* beſtelſter. *Porteuſe.*

BRES, *z. v. Brèche.*

Bres ſchieten. *Battre en brèche.*

BREUK, *z. v.* Navelbreuk. *Rupture, hergne, deſcente de boyau.*

Eene zwaare breuk hebben. *Avoir une rude deſcente de boyau.*

Breuk, verbreeking, braake. *Rupture, fente, crevaſſe, fêlure.*

* Die aarden pot heeft eene nieuwe breuk *Il y a une nouvelle fêlure à ce pot de terre.*

De breuken van eenen muur toemaaken. *Réparer les brèches d'une muraille.*

Breuk. Een w. der Cijfferkonſt. *Fraction.*

Beenbreuk.	Schipbreuk.
Bondbreuk.	Vredebreuk.
Navelbreuk.	Wolkbreuk.

Zie onder Been, enz.

Breuke, *z. v.* boete. *Amende, peine pécuniaire.*

In eene zwaare breuke vervallen. *Encourir une groſſe amende.*

Breukband, *z. m. Brayer, bandage que portent ceux qui ont quelque deſcente de boyau.*

Eenen breukband dragen. *Porter le brayer.*

Breukmeeſter, *z. m.* Breukheelder; die breukbanden maakt. *Celui qui guérit les deſcentes de boyau; Bandagiſte, celui qui fait des bandages* ou *des brayers.*

Breukſnijder, *z. m. Opérateur.*

Breukſpannen, die de Heelmeeſters gebruiken om de gebrokene beenen vaſt te maken. *Eclifſes pour affermir les os fracturés.*

BREYEN, *w. w.* breiden. *Zie* breiden.

BREYEN, *g. w.* Lispen in 't ſpreeken. *zie* Brijen.

BREZILIEN, *z. g.* Zeker Land in Weſt-Indiën. *Bréſil, Pays des Indes Occidentales.*

Breziliënhout, *z. g.* Hout dat uit Breziliën koomt. *Bois de Bréſil, du Bréſil, ſorte de bois rouge.*

Breziliënhout raspen of zagen. *Scier du bois de Bréſil.*

B R I.

BRIDSEN, *w. w.* Laerzen: *Scheeps w.* Een Matroos bridſen. *Fouetter*, ou *battre un matelot à coups de corde devant le mât.*

BRIED, *onv. tijd* van braaden. Als, ik bried, *je rôtiſſois*, ou *je rôtis.*

BRIEF, *z. m. Lettre, épitre.*

Eenen brief ſchrijven. *Ecrire une lettre.*

Eenen brief toedoen, of ſluiten. *Fermer une lettre.*

Eenen brief zegelen. *Cacheter une lettre.*

Opene brieven. *Lettres patentes.*

Een gezegelde brief. *Une lettre cachetée.*

Een gezegelde brief van de Overheid. *Une lettre de cachet du Souverain.*

Brievenbeſtelder, *z. m. Porteur de lettres.*

Brievenbeſtelſter, *z. v. Porteuſe de lettres.*

Met iemand brieven wiſſelen. *Avoir commerce de lettres avec quelqu'un.*

Brievenwiſſeling, *z. v. Commerce de lettres, correſpondance par lettres.*

Briefje, *z. g. Billet, petite lettre.*

Bankbriefje. *zie onder* bank.

Advijsbrief.	Scheepenbrief.
Artijkelbrief.	Scheidbrief.
Bijlbrief.	Schildbrief.
Genadebrief.	Schimpbrief.
Gunſtbrief.	Schuldbrief.
Kreitsbrief.	Schutsbrief.
Minnebrief.	Troofbrief.
Octrooibrief.	Vragtbrief.
Opdragtbrief.	Vrijbrief.
Plakbrief.	Uitdaagbrief.
Poſtbrief.	Wiſſelbrief.
Rentebrief.	Zendbrief, enz.

Zie onder Advijs, enz.

Briefloon, *z. g. Port de lettre.*

BRIESCHEN, of briefſchen, *g. w. Dit word van den Leeuw gezegd.* Brullen. *Rugir.*

De Leeuw briefcht in 't boſch. *Le Lion rugit dans la forêt.*

Briefchen. Rinneken. *Hennir, faire des henniſſemens.*

't Paerd briefcht in den ſtrijd. *Le cheval hennit dans le combat.*

Briefchend, *bijv. w.* Dat briefcht. *Rugiſſant, henniſſant, qui hennit, ou qui rugit.*

Een briefchende leeuw. *Un lion rugiſſant,*

Een briefchend paerd. *Un cheval henniſſant.*

Briefching, *z. v.* 't Gebrul van eenen leeuw. *Rugiſſement, cri naturel du lion.*

Briefching, *beter* 't gebriefch van de paerden. *Henniſſement, cri naturel des chevaux.*

BRIEVEN, *meerv.* van brief. *Zie* brief.

BRIGADIER, *z. m. ond. w. Un Brigadier.*

BRIJ, *z. v. Bouillie.*

Boekweitenbrij, Rijſtenbrij. *zie onder* boek, enz.

Brij kooken. *Faire de la bouillie.*

Brijlepel, *z. m.* Hollepel. *Cuillier à manger*, ou *à tourner la bouillie.*

Brijpot, *z. m. Pot à cuire de la bouillie.*

BRIJBEK, *z. m. en v.* Een die in 't ſpreeken lispt. *Celui ou celle qui parle gras, qui a la langue épaiſſe, qui graſſeye.*

‡ BRIJEN, *g. w.* Lispen. *Parler gras, graſſeyer, prononcer mal certaines conſonnes & principalement les R.*

BRIJZELEN, *w. w.* Morſſelen. *Briſer, égruger.*

Brijzeling, *z. v.* Morſſeling. *Briſement, action de briſer*, ou *d'égruger.*

BRIL, *z. m. Lunettes.*

Bril, het gat van een heimelijk gemak. *Lunette, trou du ſiége d'un privé.*

Iemand eenen bril op den neus zetten. *Tenir quelqu'un en bride, le brider, le morigéner.*

Brilhuisje, *z. g.* brilkas. *Etui à lunettes.*

Brillenkraamer, *z. m. Petit mercier qui vend des lunettes.*

Brillenmaker, *z. m. Lunetier, faiſeur de lunettes.*

Brillenman, *z. m.* brillenverkoper. *Lunetier, vendeur de lunettes.*

Brillen, *g. w.* Door eenen bril zien *Se ſervir de lunettes.*

Mijn vader begint al te brillen. *Mon père commence à ſe ſervir de lunettes.*

‡ Dat is een brave neus om te brillen. *Voilà un beau nez à porter lunettes.*

‡ Brillen, *w. w.* Als, iemand brillen; iemand plaagen of quellen. *Tourmenter quelqu'un, le nazarder, le duper, le déniaiſer.*

Brilneus. *Nez à lunettes.*

Brillen, *meerv.* van bril. *Zie* bril.

BRIT, een digtkundig w. *Un Anglois, une Angloiſe.*

Britanje, *z. g. La Bretagne.*

Grootbrittanje. *La Grande Bretagne, qui comprend l'Angleterre & l'Ecoſſe.*

B R O.

BRODDELAAR, *z. m.* Knoeijer. *Brouillon, méchant ouvrier, ouvrier qui ne fait rien qui vaille, une mazette.*

Broddelarije, *z. v.* Knoeijerije. *Ouvrage mal fait, boufillage.*

Broddelen of brodden, *w. w.* Knoeijen, 't werk bederven. *Boufiller, gâter, l'ouvrage, ne faire rien qui vaille.*

Broddelwerk, *z. g.* Knoeiwerk. *Méchant ouvrage, ouvrage mal fait, boufillé.*

Brodden. *zie* Broddelen.

BROEDEI, *z. g.* Neſtei. Een ei dat vuil gebroed is. *Un œuf couvis, un œuf gâté.*

Broeden, broeijen. *zie* broeijen, enz.

Broedzel. *zie* Broeiſel.

BROEDER, *z. m.* Broêr. *Frére.*

Heele, of volle broeder. *Frére d'un même père & d'une même mére*, ou *de même lit.*

Halve broeder. *Frere de pére; frére utérin; demi-frére.*

Broeders van eene dragt; twêelingen. *Frères jumeaux, frères d'une même couche.*

Broeder, Geloofsgenoot. *Frére en Jéſus-Chriſt.*

Alle Chriſtenen zijn broeders. *Tous les Chrétiens ſont frères.*

T'zamen leeven als broeders. *Vivre en frères, vivre paiſiblement enſemble.*

Behouwdbroeder.	Schoonbroeder.
Cellebroêrs.	Spitsbroeder.
Kloofterbroeder.	Stiefbroeder.
Lekebroeder.	Stoelbroeder.
Likkebroêr.	Zogbroeder, of
Reisbroeder.	Zoogbroeder.

Zie onder Behoud, enz.

Broederlijk, *bijv. w. Fraternel.*

Broederlijke liefde. *Amour fraternel, amitié fraternelle.*

Broederlijk, *Lijw.* Als een broeder. *Fraternellement, en frére.*

Iemand broederlijk handelen, of vermaanen, enz. *Traiter*, ou *exhorter quelqu'un en frére.*

Broederlijkheid, *z. v. Fraternité, union fraternelle.*

Broederloos, *bijv. w.* Zonder broeders. *Sans frères, qui n'a point de frères.*

Broedermoord, *z. m. Fratricide, meurtrier d'un frére, parricide.*

Broedermoorder, *z. m. Fratricide, meurtrier de ſon frére, parricide.*

Broederſchap, *z. v.* Broederlijke vriendſchap. *Fraternité.*

De broederſchap vereiſcht zulks. *L'amitié fraternelle exige cela.*

Broederſchap, Genootſchap, Gild. *Confrairie, Société.*

Broeders dogter, *z. v. Niéce.*

Broeders kind, *z. g. Neveu* ou *Niéce.*

Broedersvrouw, *z. v.* Schoonzuſter. *Belleſœur.*

Broeders zoon, *z. m. Neveu.*

BROEDER, dikke koek van boekweiten meel. *Gros gâteau de farine de ſarraſin, cuit dans une tourtière.*

Broederties, *meerv. Petits gâteaux ronds, faits de farine de ſarraſin, & cuits dans une poêle deſtinée à cet uſage.*

Broedertjespan. *Poêle propre à cuire des bigrets.*

BROEIHEN, *z. v. Couveuſe, poule qui couve.*

Broeikuip, *z. v.* Eene kuip waar in men linnen broeit. *Cuvier à faire tremper le linge;*

Digitized by Google

Broeis, *bijv. w.* Tot broeijen genegen. *Prêt à couver.*

Broeizel, *z. g.* Gebroed. *Couvée, engeance.*

Een broeizel van jonge kiekens. *Couvée de poussins.*

BROEIJEN, *w. w.* broeden. *Couver, être assidûment sur des œufs pour en faire éclorre des petits.*

Eene hen te broeijen zetten. *Mettre une poule couver.*

De vogels broeijen in de Mei. *Les oiseaux couvent au mois de Mai.*

*Eenig quaad broeijen, smeeden, of beraadslaan. *Couver*, ou *méditer quelque mal.*

*Wat zal nog uit die zaak broeijen? *Qu'est-ce qui naîtra encore de cette affaire-là? qu'en verra-t-on naître? quel effet produira-t-elle?*

Broeijen, met heetwater broeijen. *Echauder, tremper dans de l'eau bouillante.*

Een varken, een hoen, enz. broeijen. *Echauder un cochon, un poulet, &c.*

Linnen broeijen; linnen in 't heet zetten. *Faire* ou *mettre tremper le linge sale dans de l'eau chaude.*

Broeijen, *g. w.* Heet op malkanderen worden. *S'échauffer, se gâter.*

De lugt broeid. *L'air est fort échauffé, l'air est étouffant.*

Nat hooi raakt ligt aan 't broeijen. *Le foin qui n'est pas bien sec s'échauffe facilement.*

Broeijing, *z. v. L'action de couver, de s'échauffer, &c.*

BROEK, *z. m.* Mansbroek. *Haut de chausse, culotte.*

De jongen is in den broek. *Le petit garçon porte un haut de chausse.*

‡Den broek aan hebben; de meester speelen. *Porter le haut de chausse, être le maître.*

‡Zijn wijf heeft den broek aan. *Sa femme porte le haut de chausse, sa femme est la maîtresse.*

Bovenbroek.	Rolbroek.
Onderbroek.	Schijtebroek.
Pekbroek.	Slodderbroek.
Pikbroek.	Voorbroek.
Pisbroek.	Vrouwebroek,
Plaatbroek.	enz.

Zie onder boven, enz.

BROEK, Moeras, moeraſſige grond. *Marais, fonds marécageux.*

Broekagtig, *bijv. w.* Wateragtig. *Marécageux.*

BROEKBAND, *z. m.* Band van den broek. *La ceinture du haut de chausse.*

BROEKEN, *w. w.* In zijnen broek ſteeken. *Fourrer dans sa culotte.*

BROEKLAND, *z. g.* Wateragtig land. *Marais, marécage, terre marécageuse.*

BROEKMANNETJE, *z. g Un petit garçon à qui on fait porter la culotte après lui avoir fait quitter la jaquette.*

BROER, enz, *Zie* broeder, enz.

BROGT, *onv. tijd* van brengen: Als, ik brogt, *je portois ou je portai.*

BROK, *z. m.* Mondvol. *Morceau, bouchée, bolus.*

Gij ſteekt te groote brokken in uwen mond. *Vous mettez de trop grands morceaux dans la bouche*, ou *vous faites de trop grosses bouchées.*

Men maakt de hoenderen en de ganzen vet met brokies van zeker deeg. *On engraisse les poulets & les oyes avec de petites boulettes d'une certaine pâte.*

Een ſtuk, gedeelte. *Morceau, pièce.*

Daar viel een brok van den muur. *Il tomba un morceau de la muraille.*

Ergens een ſtuk of eenen brok van weeten. *Ne savoir une chose qu'en partie, n'en savoir qu'une partie.*

Bij ſtukken en brokken betaalen. *Payer à diverses reprises, petit à petit.*

*Dat is een vette brok. *C'est un morceau bien gras. C'est une bonne somme*, ou *un bon revenu.*

*Hij kreeg 'er mêe eenen brok van, *dat is*, eenig genot. *Il en eut*, ou *il en reçut aussi sa part; il eut aussi part au gâteau.*

Galgbrok, Schendbrok, Zweepbrok, *zie onder* Galg, enz.

Brokkelen, *g. w.* Met ſtukken uitvallen. *Se gruger; se rompre en pièces*, ou *en morceaux.*

Brokkelig, *bijv. w*, broos, brokkig. *Fragile, aisé à rompre, qui se gruge aisément.*

Brokkeltje, brokje, *z. g. Petit morceau.*

Brokken, *w. w*, brood brokken. *Rompre du pain par morceaux.*

Brood in de melk brokken. *Rompre du pain dans le lait.*

‡ Niet hebben om in de melk te brokken; arm zijn, kaal zijn. *N'avoir ni pain ni pâte, n'avoir rien vaillant, être pauvre.*

BROMMEN, *g. w.* Een grof geluid geeven. *Résonner, rendre un son creux, bourdonner.*

De klok bromt lang. *La cloche résonne, retentit longtems.*

‡Hij bromt op zijn geſlagt. *Il prône*, ou *il vante sa naissance, sa famille*, ou *son extraction.*

Brommen; *Crier comme les ours.*

BRON, *z. v*, bronader, waterwel. *Fontaine, source.*

*De bron, of bronader der wijsheid. *La source*, ou *le principe de la sagesse.*

Bronfeeſten, *Fêtes qu'on célébroit à l'honneur des Dieux* ou *Déesses des fontaines.*

Brongod. *Dieu qui préside à une fontaine.*

Springbron, *zie onder* Spring.

BRONST, *z. v. Le rut, ardeur amoureuse des bêtes fauves.*

Bronſten, in de bronſt zijn, *g. w.* Dit word van de herten en hinden, en eenige andere dieren gezeid, als zij jagtig zijn. *Etre en rut.*

Bronſttijd; *La saison du rut.*

BRONWATER, *z. m. De l'eau vive, de l'eau de source* ou *de fontaine.*

De hengſtebron der Digteren; *zie onder* hengſte.

BROOD, *z. g. Pain, du pain.*

Witte brood. *Du pain blanc.*

Droog brood. *Du pain sec.*

Nieuwbakken of varſch brood. *Du pain nouveau cuit, du pain tendre.*

Oudbakken brood. *Du pain vieux cuit, du pain rassis.*

Gedeeſtemd of geheveld brood. *Pain levé*, ou *fait avec du levain.*

Ongedeeſtemd, of ongeheveld brood: *Pain azime, pain sans levain.*

Iemand te water en te brood zetten; *Mettre quelqu'un au pain & à l'eau.*

*Iets voor een ſtuk broods geeven; iets bijna voor niet geeven. *Donner quelque chose pour une pièce de pain*, c'est-à-dire, *presque pour rien.*

*Hij werkt om een ſtuk broods; hij heeft heel ſlegt loon. *Il travaille pour un morceau de pain, il a un salaire fort vil.*

Brood bidden; brood beedelen. *Mendier son pain, demander son pain.*

*Men ſluit geen brood voor vrienden, *Spreekwoord:* Alles is voor vrienden ten beſten. *Tout est commun entre amis.*

*Chriſtus is het brood des levens: *Christ est le pain de vie.*

Dagelijks brood. *Pain quotidien.*

* Het lijden is mijn dagelijks brood: *Les souffrances & les peines sont mon pain quotidien; il m'est ordinaire de souffrir & d'avoir de l'affliction.*

BROODBAKKER, *z. m*, Bakker. *Boulanger.*

Broodbezorger, *z. m.* Zeker bediende; *Panetier, sorte d'Officier domestique.*

BROODDRONKEN, *bijv. w*, weeldrig, dartel; *Pétulant, remuant.*

Brooddronkenheid, *z. v.* Brooddronkenſchap, weeldrigheid. *Pétulance, légéreté, insolence.*

BROODKAMER, *z. v.* Broodſpinde, *Gardemanger.*

Broodkorf, *z. m.* Broodmand. *Panier à mettre du pain.*

Broodmes, *z. g. Couteau de table, couteau à couper du pain.*

‡BROODROT, *z. m.* Een leeroeſſenaar die eene beurs heeft: *Boursier, pauvre écolier qui a une bourse dans un Collége.*

Broodſuiker, *z. v. Du sucre en pain.*

Bodebrood,	Misbrood,
Burgerbrood,	Roggenbrood,
Duivelsbrod,	Suikerbrood,
Garſtenbrood,	Tarwenbrood,
Hemelsbrood,	Toonbrooden,
Huisbakkebrood,	Varkensbrood,
Huisbrood,	Weitenbrood,
Legerbrood,	Wijbrood,
Lokbroon,	Zeepbrood,
Maſteleinbrood,	enz.

Zie onder bode, enz.

BROODWINNER, *z. m. Gagne-pain; celui qui entretient une famille par son travail.*

*De pen is zijn eenige broodwinner; hij wint de koſt met de pen: *La plume est son unique gagne-pain.*

BROOS, *bijv. w*, bros, dat ligt breekt; *Fragile, qui se casse* ou *qui se rompt aisément, frêle.*

't Glas is broos; *Le verre est fragile*, ou *se casse aisément.*

*Broos, vergankelijk; *Caduque, périssable.*

*'s Menſchen leven is broos. *La vie de l'homme est fragile.*

Broosheid, *z. v*, brosheid. *Fragilité.*

*De broosheid van 's menſchen leven; *La fragilité de la vie humaine.*

BROOS, *z. v*, broozen, *meerv.* Toneel laarzen. *Cothurnes, Brodequins, espéce de bottines; chaussure des Acteurs de théâtre.*

Broosjes, of brooskens in de treurſpeelen. *Brodequins, cothurnes.*

BROS, *zie* broos, *bijv. w.*

BROUWEN, *w. w*, Bier brouwen. *Brasſer, faire de la bière.*

* Onder malkanderen brouwen, vermengen. *Meler, faire un mélange, mélanger.*

*Eenig quaad brouwen, of heimelijk beſteeken. *Brasſer quelque mal, machiner, projetter quelque mauvais deſſein.*

BROUWEN, brijen; lispen in 't ſpreeken; *zie* brijen, lispen.

BROUWER, *z. m. Brasſeur, celui qui brasſe*, ou *fait brasſir de la bière.*

Brouwer, of ſligter van eenig quaad. *Auteur de quelque mal.*

Brouwerije, *z. v.* brouwhuis. *Brasſerie,*

Digitized by Google

vie, lieu où l'on fait la bière.
Brouwhuis. *Zie* brouwerije.
Brouwing, *z. v.* Vermenging. *Mélange.*
* Brouwing van eenig quaad. *Machination, action de machiner quelque mal.*
BROUWING, Lisping. *zie* Lisping.
BROUWKETEL, *z. m. Chaudière à brasser.*
Brouwsel, *z. g.* Gebrouwd. *Brassin, cuves pleines de bière.*
Brouwster, *z. v.* Een brouwers vrouw of weduwe. *Brasseuse, femme,* ou *veuve de brasseur.*
* Zij was de brouwster van dat quaad. *C'est elle qui fut cause de ce mal,* ou *qui avoit brassé ce mal.*

B R U.

BRUG, *z. v. Pont.*
Brug van eene Drukperssse. *Tablette d'une presse d'imprimerie.*
De brug van eene luit. *Le chevalet d'un luth.*
* Dat is eene brug gelegd voor allerlei godloosheid. *Voilà un acheminement à toute sorte d'impiétés, voilà un principe qui conduit à toute sorte de vices.*
* Eene brug voor een ander leggen, *spreekwijze;* Iemand den weg wijzen. *Faire la planche aux autres, leur montrer le chemin.*

Gierbrug.	Schipbrug.
Houtenbrug.	Steenenbrug.
Koebrug.	Tilbrug.
Ophaalbrug.	Vallbrug,
Optrekbrug.	enz.

Zie onder gier, enz.
Bruggeld, *z. g.* 't Geld dat men aan eene brugge betaalt. *L'argent que l'on paye pour passer sur* ou *sous un pont.*
BRUGGEN; Zekere stad in Vlaanderen. *Bruges, ville de Flandres.*
BRUGGETJE, *z. g. Petit pont.*
Brugman, *z. m.* Een die de brug ophaalt. *Celui qui a la charge de lever le pont, & qui en reçoit le péage.*
Brugmeester. *zie* Brugman.
BRUI, *z. m. Coup, coup de poing.*
Ik heb 'er den brui van. *Je m'en moque.*
Niet eenen brui, niet met al. *Rien du tout.*
Al den brui. *Tout.*
Zoo den brui! Uitroeping. *Voilà qui va bien: ironiquement.*
Alle deze manieren van spreeken zijn uit de straattaal ontleend.
BRUID, *z. v.* Ondertrouwde. *Fiancée, épouse.*
Juffer P is de bruid. *Mademoiselle P se marie.*
Bruids Zeker kaartspel, anders *Belle-Bruid* genoemd. *Sorte de jeu de cartes nommé mariage, beau mariage.*
Bruidegom, *z. m.* Bruigom. *Fiancé, époux.*
Christus is de bruidegom van zijne Kerk. *Christ est l'époux de son Eglise.*
Bruidsbed, *z. g.* Het bed der nieuw getrouwden. *Lit nuptial, couche nuptiale,*
Bruidschat, *z. v.* Huwelijksgoed van eene dogter. *Dot, dote, ce qu'une femme apporte en mariage.*
Bruidsgaave, *z. v.* 't Geen een bruidegom zijne bruid geeft. *Douaire, ce que le mari donne à sa femme.*
Bruidsgoed, *z. g.* Bruidsgewaad. *Le trousseau de l'épouse.*
Bruidskleed, *z. g. Habit de la mariée.*
Bruidstraanen; Hypocras, of Kaneelwijn die op de bezoeken, en bruiloftsmaalen geschonken, en aan de goede vrienden verzonden word. *Hipocras,* ou *larmes de l'épouse, sorte de vin que l'on présente dans le tems de mariage, & qu'on envoye aux bons amis.*
Bruidstuk, *z. g.* Gift van eene bruid aan haare bedienden. *Présent que l'épouse fait à ses domestiques, quand elle se marie.*
Bruigom. *zie* Bruidegom.
Bruigomsgoed, *z. g.* Huwelijksgoed. *Le bien que l'on donne en mariage à un garçon.*
Bruigomskleed, *z. g. Habit de nôce, habit que l'époux porte quand il se marie.*
Bruigomsstuk, *z. g.* De gift van eenen bruidegom aan zijne bedienden. *Présent que l'époux fait à ses domestiques quand il se marie.*
BRUIJEN, *zv. w. Straatw.* Slaan, kloppen. *Battre, frapper.*
De nieuwelingen worden altijd gebruid. *On tourmente toujours les nouveaux venus.*
Wat bruit het mij? *Que m'importe?*
Iemand, of iets in 't water bruijen. *Jetter quelqu'un* ou *quelque chose dans l'eau.*
Bruijen, *g. w.* Vallen, tuimelen. *Tomber, culbuter.*
Heen bruijen; Ergens van daan gaan. *S'en aller, se retirer.*
Bruit heen. *Retire-toi d'ici; va te promener; va-t-en au diable.*
Bruijer, *z. m.* Als, een goede bruijer, een vrolijk kaerel. *Un bon vivant.*
Bruijerije, *z. v.* Krakkeel, zwarigheid. *Brouillerie, difficulté, empêchement.*
BRUIKBAAR, *bijv. w.* Dat men gebruiken kan, dat van eenig gebruik is. *Ce dont on peut se servir, qui est de quelque usage; d'usage.*
BRUIKER, *z. m.* Een Hoevenaar op eene Bruikweer of Pagthoeve woonende. *Fermier, censier.*
Bruikweer. *Ferme, cense, métairie.*
BRUILOFT, *z. v.* Bruiloftsfeest. *Nôces, festin qui se fait après les épousailles.*
Bruiloft houden. *Faire des nôces.*
Te bruiloft gaan. *Aller aux nôces.*
Iemand te- of ter bruiloft noden of verzoeken. *Inviter,* ou *prier quelqu'un aux nôces.*
Zilveren bruiloft. *Festin que deux personnes mariées donnent après avoir été vingt-cinq ans ensemble.*
Gouden bruiloft. *Festin que deux personnes mariées donnent après avoir été cinquante ans ensemble.*
Bruiloftsbed. *zie* Bruidsbed.
Bruiloftsdag, *z. m. Le jour des nôces.*
Bruiloftsfeest, *z. g. La fête des nôces.*
Bruiloftsgasten, *z. m. mierv.* Genoodden ter bruiloft. *Invités,* ou *conviés aux nôces, les gens des nôces.*
Bruiloftsdigt of bruiloftsgedigt, *z. g. Epithalame, poëme qui se fait à l'occasion de quelque mariage.*
Bruiloftskleed, *z. g. Habit de nôces, robe nuptiale.*
Bruiloftskoets. *zie* Bruidsbed.
Bruiloftslied, *z. g. Chanson nuptiale, chanson que l'on chante aux nôces de quelqu'un.*
Bruiloftsmaal. *Repas de nôces.*
Bruiloftsvolk, *z. g. zie* Bruiloftsgasten.
Bruiloftszang. *zie* Bruiloftslied.
BRUIN, *bijv. w.* bruinverwig. *Brun, de couleur brune.*
Bruine kouffen. *Des bas bruns.*
Bruine oogen hebben. *Avoir les yeux noirs.*
Bruinagtig, *bijv. w.* Uit den bruinen. *Brunet, un peu brun, tirant sur le brun.*
Bruinbrood, *z. g. Pain bis.*
Bruineerder, *z. m. Brunisseur.*
Bruineeren, *w. w.* Schoon en glad maaken. *Brunir, polir avec le brunissoir.*
Bruineerijzer, *z. g.* Bruineerstaal. *Fer à brunir, brunissoir.*
Bruineerster, *z. v. Brunisseuse.*
Bruineertand, *z. v.* Een boekbinders werktuig. *Dent de chien,* ou *dent de loup, dont les relieurs se servent pour polir la tranche d'un livre.*
Bruingraauw, *bijv. w. Gris brun.*
Bruinrood, *bijv. w.* Donker rood. *Rouge brun.*
Bruineerzel, *z. g. Brunissure.*
Bruinet; Vrouwmensch met bruin of zwart hair. *Brunette, fille* ou *femme qui a les cheveux bruns* ou *noirs.*
BRUINETTEKE; Zekere bloem. *Coquelourde* ou *passefleur.*
BRUINVISCH, *z. m.* Zekere Zeevisch. *Marsouin, sorte de poisson de mer.*
BRUISSEN, bruischen, *g. w.* Gonzen. *Bruire, rendre un son confus.*
Ik hoor de golven bruisschen. *J'entends bruire les flots.*
BRULLEN, *g. w. Rugir: Le cri naturel d'un lion en colère. Zie* Briefschen.
Brulling. *zie* Briefsching.
BRUSK, *ond. w, bijv. w.* Opvliegend, driftig. *Brusque, emporté, impétueux.*
BRUSSEL, de Hoofdstad van Braband. *Bruxelles, Capitale du Brabant.*
BRUSTEN. *zie* Bruijen.
BRUYEN. *zi* Bruijen.
BRY. *zie* Brij.
BRYEN. *zie* Breiden.
BRYEN. *zie* Brijen.

B U C.

BUCHEL, of bucchel. *zie* Bochchel.
Buchelen, bochelen, *g. w.* Sterk arbeiden. *Travailler assidûment, faire un travail pénible.*

BUE. BUF.

BUER. *zie* Buur.
BUFFEL, *z. m.* Zeker wild dier. *Busle, espece de bauf sauvage.*
‡ Buffel, *z. m.* Een onbeschoft mensch. *Un busle, un brutal, un marousle.*
* Buffelagtig, *bijv. w.* Onbeschoft, onverstandig. *Rustique, incivil, brutal.*
‡ Hij gaat daar buffelagtig in te werk. *Il fait,* ou *il agit fort brutalement en cela.*
Buffels, *bijv. w.* Van eenen buffel. *De busle, qui est du busle.*
Buffelskolder, *z. m. Busle, pourpoint de busle.*
Buffelshuid, *z. v.* Buffelsvel. *Peau de busle.*
Buffelsleer, *z. g. Peau de busle bien passée.*

B U I.

BUI, *z. v.* Vlaag. *Orage passager.*
De eene bui jaagt de andere, *dat is,* volgt op de andere. *Un orage suit l'autre, une tempete attire l'autre.*
* Bui; Eene korte zotheid. *Quinte, sorte de caprice soudain, courte folie.*
* Die mensch heeft quaade buijen. *Cet homme-là a des quintes à faire enrager les gens.*
* Bui. Zin, opzet, voorneemen. *Caprice, dessein, envie.*
* Krijgt hij de buijen in 't hoofd, hij zal, enz. *Si l'envie,* ou *le caprice lui en prend, il &c.*
* Die bui zal wel overgaan. Hij zal wel bedaaren. *Cet accès de colère passera bien.*
Die bui zal wel overgaan. Hij zal wel van zin veranderen. *Cette envie,*

Digitized by Google

ou *cette quinte paſſera bien.*
*De man heeft eene goede bui. *Le bon homme eſt en bonne humeur.*
Donderbui. Regenbui.
Hagelbui. Windbui, enz.
Zie onder donder, enz.
Buiagtig, enz. buijig. *Zie* buiiagtig.
BUIDEL, *z. m.* Beurs. *Bourſe.*
Geen geld in den buidel of in de beurs hebben. *N'avoir point d'argent en bourſe, avoir la bourſe vuide.*
Buidel, buil. *Zie* buil.
BUIGELIJK, *bijv. w.* Dat ligt buigt. *Souple, pliant, flexible, qui ſe courbe* ou *ſe plie facilement.*
Buigen, *w. w.* krommen. *Fléchir, plier, courber.*
Eenen tak, of eenen rotting buigen. *Plier une branche,* ou *une canne.*
De kniën buigen. *Plier les genoux.*
Zig voor iemand buigen; iemand buigende groeten; van de mannen ſpreede. *Se baiſſer devant quelqu'un, le ſaluer en ſe baiſſant.*
Hij boog zig voor hem ter aarden toe. *Il ſe baiſſa devant lui juſqu'à terre, il lui fit une profonde révérence.*
*Iemands genegenheden buigen. *Fléchir les inclinations de quelqu'un, le faire changer d'inclination.*
*Den hals onder het jok buigen. *Fléchir ſous le joug, ſe ſoumettre.*
*Zig onder iemand buigen; zig iemand onderwerpen. *Se ſoumettre à quelqu'un, reconnoître ſes loix,* ou *ſon empire.*
Buigen: Als, een naamwoord buigen. *Décliner un nom.*
Buigen, *g. w.* Krom worden. *Plier, ſe plier, ſe courber.*
De takken van onze peerenboomen buigen van de meenigte der aanhangende peeren. *Les branches de nos poiriers plient,* ou *ſe courbent de la quantité de leurs fruits.*
*Dat moet buigen of berſten. *Il faut en venir à bout ou crever.*
Al is dat kind nog zoo boos, evenwel zal het moeten buigen of barſten. *Quelque méchant que ſoit cet enfant, il faudra pourtant qu'il plie* ou *qu'il créve.*
Buiging, *z. v.* Kromming. *Fléchiſſement, pli, l'action de courber.*
Buiging der knien. *Génuflexion, fléchiſſement des genoux.*
*Buiging van iemands genegenheden. *Fléchiſſement des inclinations de quelqu'un.*
Buiging der naamwoorden, woordbuiging. *Déclinaiſon des noms.*
Buigſtoel, *z. m. Chaiſe pliante, ſiége pliant, un pliant.*
Buigtang. *zie onder* Tang.
Buigzaam, *bijv. w.* Gedwee. *Flexible, ſouple.*
*Buigzaam, gedwee, gehoorzaam. *Souple, ſoumis, obéiſſant.*
*Een buigzaam kind. *Un enfant obéiſſant,* ou *docile.*
Buigzaamheid, *z. v.* Gedweecheid. *Souplesſe.*
De buigzaamheid der leden. *La ſouplesſe des membres.*
Buigzaamheid van den geeſt. *La docilité de l'eſprit.*
Buigzaamlijk, *bijw. Avec ſouplesſe, avec docilité, docilement.*
Buijagtig, *bijv. w.* Onſtuimig. *Orageux, tempétueux.*
Het is buijagtig weêr. *Il fait un tems fâcheux, mêlé de bourasques.*
Buijen, *meerv.* van bui. *Zie* bui.
Maartſche buijen. *Des gibouleés de mars.*
Buijen, ſtormen, kwaad weêr zijn. *Faire mauvais tems.*
Het buit hard. *Il fait un tems fort orageux.*
Buijig. *zie* Buijagtig.
BUIK, *z. m.* Een deel van 't lichaam. *Ventre, partie du corps.*
Eenen dikken buik hebben. *Avoir un gros ventre.*
Zijnen buik ontlaſten. *Se décharger le ventre.*
Dikbuik. Onderbuik.
Melkbuik. Smeerbuik.
Zie onder Dik, enz.
Pijn in den buik hebben. *Avoir mal au ventre.*
Op zijnen buik leggen. *Etre couché ſur le ventre.*
‡ Eeten dat de buik overend ſtaat. *Manger à ventre déboutonné.*
Den buik voor uit ſteeken. *Avancer le ventre.*
*Den buik voor uit ſteeken; moedig gaan. *Marcher d'un air fier & ſuperbe.*
*De buik van de Kerke. *La nef de l'Egliſe.*
*De buik van 't ſchip. *Le ventre,* ou *le creux d'un vaiſſeau.*
‡ Luije buiken. *Ventres pareſſeux.*
‡ Twee handen op eenen buik, (*ſpreekw.*) *Deux têtes ſous un bonnet,* (proverbe.)
‡ Een hongerige buik heeft geen ooren, (*ſpreekwoord.*) *Ventre affamé n'a point d'oreilles,* (proverbe.)
Buikagtig, *bijv. w.* Als, eene buikagtige ſles. *Une bouteille qui a un gros ventre.*
*Buikdienaar, *z. m. Gourmand, celui qui fait ſon Dieu de ſon ventre; qui a plus grand ſoin de ſervir ſon ventre que de ſervir Dieu.*
Buikloop, *z. m.* Loop, buikvloed. *Flux,* ou *cours de ventre.*
Buikloopig, *bijv. w. Qui a le cours de ventre.*
Buikloozen, *g. w.* Kakken. *Décharger ſon ventre, chier, faire ſes affaires.*
Buikpijn, *z. v.* buikwee. *Mal de ventre, tranchées de ventre.*
Buikriem, *z. m.* Van een paerd. *Sangle de cheval.*
Buikſtuk, *z. g. ſcheepsw. Varangue.*
Buikvlies, *z. g. Périſtoine, membrane qui enveloppe les viſcéres.*
Buikwee. *Zie* buikpijn.
Buikweek. *Zie* buikziek.
Buikworm, *z. m.* Worm die in den buik groeit. *Ver qui s'engendre dans le ventre.*
*Buikziekte, *bijv. w.* buikweek. *Mol, mou, blet.*
*Buikzieke peeren. *Poires molles* ou *blettes.*
BUIL, *z. v.* Gezwel. *Boſſe, tumeur, enflure.*
Ik ſtiet mij eene buil in 't hoofd. *Je me fis une boſſe à la tête, en me heurtant &c.*
BUIL, *z. v.* Meelbuil, windbuil. *Bluteau, ſas, tamis.*
Builen, *w. w. Blutter, ſaſſer, paſſer par le bluteau.*
Builzak. *Zie* buil.
Builzeef. *Zie* buil.
BUIS, *z. v.* Goot. *Canal, conduit, tuyau.*
Eene looden buis. *Conduit, tuyau de plomb.*
Buis, kraan die men in een vat ſteekt. *Robinet, fontaine.*
BUIS, *bijv. w.* Buis zijn, beſchonken zijn. *Etre pris de vin, en avoir dans la tête.*
BUIS, *z. v.* Haringbuis. *Sorte de barque à pêcher le hareng.*
Buisharing, *z. m. Hareng ſalé.*
Buisman, *z. m.* Een Zeeman die op eene buis ten haring vaart. *Pêcheur qui fait la pêche du hareng.*
BUIT, *z. m.* Roof. *Butin, dépouille.*
Op buit gaan. *Sortir pour faire quelque butin.*
Wij haalden grooten buit op den vijand. *Nous fîmes un grand butin ſur l'ennemi.*
Peſtbuit, Vrijbuit, Zeebuit.
Zie onder Peſt, enz.
Buiten, *g. w.* Kaapen, rooven. *Butiner, faire du butin.*
BUITEN, *w. w.* Wiſſelen, ruilen. *Troquer, changer.*
Hij doet niet dan ruilen en buiten. *Il ne fait que troquer & changer.*
BUITEN, *voorzetzel.* Uit. (Het tegendeel van binnen.) *Hors de.*
Buiten de ſtad. *Hors de la ville.*
Iemand buiten de deur ſluiten. *Fermer à quelqu'un la porte au nez.*
Dat is geſchiet buiten mijne kennis. *Cela s'eſt fait à mon inſu,* ou *ſans que j'en ſuſſe rien.*
Buiten kennis leggen. *Etre malade juſqu'à avoir perdu la connoiſſance. Etre ſans connoiſſance.*
*Dat is buiten mij; dat raakt mij niet. *Cela ne me regarde pas, c'eſt une affaire qui ne me touche pas.*
*Laat dat buiten mij geſchieden; moeit mij daar niet meê. *Que cela ſe faſſe ſans moi; ne m'embarraſſez pas de cela.*
Buiten de gewoonte. *Contre la coutume, contre l'ordinaire.*
Buiten twijffel, *bijw. Sans-doute.*
Buiten verwagting, *bijw.* Onverwagt. *A l'improviſte.*
Buiten weeten, *bijw.* Zonder dat men 't zelf bewuſt is. *Sans le ſavoir, ſans y avoir pris garde, ſans y ſonger.*
Iets buiten weeten zeggen. *Dire quelque choſe ſans y ſonger,* ou *ſans s'en appercevoir.*
Buiten mijn weeten; buiten mijne kennisſe. *A mon inſu.*
Buiten, *bijw.* Uit de ſtad; op 't land. *A la campagne, aux champs.*
Uw broeder is, of ſtaat daar buiten. *Votre frére eſt là dehors.*
Van buiten, *bijw.* Van eene vreemde plaats. *De dehors, d'un lieu étranger.*
Van buiten koomen. *Venir de dehors,* ou *de quelque quartier étranger. Venir de la campagne.*
*Iets van buiten leeren. *Apprendre quelque choſe par cœur.*
*Zig te buiten gaan. *Commettre quelque excès, ſortir des bornes, aller trop loin.*
Buiten dat, *bijw.* Daarenboven. *Outre cela.*
Ik trek uit mijn ampt duizend gulden jaarlijks, en buiten dat heb ik vrije wooning. *Je tire par an mille francs de ma charge, & outre cela j'ai le logement franc,* ou *je ſuis logé pour rien.*
Buiten dat. Op dat na. *A cela près.*
Buiten dat is hij een eerlijk man. *A cela près, c'eſt un honnête homme.*
Buiten, *bijw. Ce qui eſt dehors, extérieur.*
Buitendeur, *z. v. Porte de dehors.*
Buitendijk, *z. m. Digue de dehors, digue exterieure.*
Buitendijks, *bijw.* Buiten den dijk. *Au-de-là de la digue.*
Buitengemeen, *bijv. w.* Ongemeen. *Extraordinaire.*
Buitengemeen, *bijw. Extraordinairement.*
Buitengewoon. *Zie* buitengemeen.
Buitenhof, *z. g. Avantcour, cour extérieure.*
Buitenhof. *C'eſt le nom d'une belle place de la Haye.*
Buitenkant, *z. m. Le côté extérieur, le côté de dehors.*
Buitenkansje, buitenwinſt. *Tour du bâton, profits caſuels.*

Buiten-

Digitized by Google

Buitenlander, *z. m.* Uitlander, vreemdeling. *Etranger, qui eſt d'un autre pays*
Buitenlandſch, *bijv. w. Etranger, étrangére.*
De buitenlandſche zaaken. *Les affaires étrangéres*, ou *du dehors.*
Buiten man, *z. m.* Een man die van buiten koomt. *Perſonne qui vient de dehors.*
Buiten maaten, *bijw. Extraordinairement, exceſſivement.*
Buitenmoeder, *z. v. Directrice*, ou *Mére honoraire d'une maiſon d'orphelins.*
Buitenmuur, *z. m. Une muraille de dehors.*
Buitenplaats, *z. v. Lieu hors de la ville, place à la campagne.*
Buitenregelig, enz. *zie* Onregelmaatig, enz.
Buiten 's huis. *Hors de la maiſon.*
Buiten 's lands reizen. *Voyager hors du pays, faire voyage dans les pays étrangers.*
Buitenſluiten, *w. w. Exclure.*
* **Buitenſporig**, *bijv. w.* ongeregeld, uitſporig. *Extravagant, exorbitant, outré.*
Eene buitenſporige reden. *Un diſcours extravagant.*
Buitenſporige koſten. *Dépenſes exorbitantes*, ou *exceſſives.*
* **Buitenſporigheid**, *z. v.* Uitſporigheid. *Extravagance, impertinence, dérégiement.*
* **Buitenſporiglijk**, *bijw.* Onhebbelijk, ongeregeld. *Extravagamment, d'une maniére extravagante.*
* **Buitenſporiglijk te werk gaan.** *Agir avec extravagance, conduire mal une affaire.*
Buitenſtad, *z. v.* Voorſtad. *Fauxbourg.*
Buitenſte, *z. g.* Het buitenſte. *Le dehors.*
Buitenſtreeks, *bijw.* buiten de gemeene ſtreek. *Hors du cours, hors de la voye ordinaire.*
Buitentijds, *bijw.* buiten den regten tijd. *Hors de ſaiſon, quand il n'eſt plus tems.*
Buiten tijds ergens gaan, of koomen. *Aller*, ou *venir quelque part à heure indue.*
Een huis buiten tijds huuren. *Louer une maiſon hors de ſaiſon.*
Buiten 't ſpoor; uit het ſpoor. *Hors de l'ornière.*
Buiten 't ſpoor rijden. *Conduire un chariot hors de l'ornière.*
Buiten 't ſpoor zijn. *Etre hors de l'ornière.*
* **Buiten 't ſpoor raaken**; in zijne reden verbijſteren. *Extravaguer, ne ſavoir ce que l'on dit ou fait.*
Buitenwaarts, *bijw.* Van buiten. *Par dehors, au dehors.*
De Stad buitenwaarts aan te zien, ſchijnt, enz. *A voir la ville par dehors, au dehors, il ſemble, &c.*
Buitenwaarts; Naar buiten. *En dehors.*
De ſpits van die rots ſtrekt zig buitenwaarts uit in zee. *La pointe de ce rocher avance dans la mer.*
Buitenvader, *z. m. Directeur*, ou *Pére honoraire &c.*
Buitenwagt, *z. v.* Uitgezette wagt. *Garde avancée.*
Buitenwinſt. *zie* Buitenkansie.
Buitenweegs, *bijw.* Uit den weg; ter zijden af. *Hors du chemin, à l'écart, dans un lieu écarté.*
Buitenweegs woonen. *Demeurer dans un lieu détourné du chemin, demeurer dans un endroit écarté.*
Buitenwerk, *z. g.* 't buitenwerk van een gebouw, enz. *Les ouvrages de dehors, &c.*
De buitenwerken van eene Veſting. *Les dehors d'une place.*
* **Buiten weſten zijn.** *Avoir perdu la tramontane. Etre deſorienté.*
* **Buiten zig zelven**, ontſteld, verbaaſt. *Troublé, conſterné, évanoui.*
BUITER. *zie* Vrijbuiter.
Buitgeld, *z. g.* 't Geld van den verkogten buit. *Argent provenant de la vente du butin.*
Buitzoeker, *z. m. Avanturier.*
‡ **BUIZEN**, *g. w. Boire, trinquer.*
BUIZEN, *meerv.* van buis.

BUK. BUL.

BUKKEN, *g. w. Se baiſſer, ſe courber.*
Buk wat. *Baiſſez-vous un peu.*
Bukking, *z. v. Inclination en ſe courbant.*
BUKKING, gerookte haring. *Zie* bokking.
* Bukking, ſchrob, neep. *Zie* bokking.
BUKSBOOM, *z. m. zie* busboom.
BUL, bulle, *ond. w. zie* bulle.
BUL, *z. m.* Stier, Var. *Taureau, le mâle de la vache.*
De koe bij den bul brengen. *Mener la vache au taureau.*
‡ Bul, *z. m.* Een ſtuurs menſch. *Un homme qui a la mine rude* ou *refrognée, un brutal, un loupgarou.*
‡ Bul, *z. m.* bietebauw, bullebak. *Lutin, fantôme, malebête.*
‡ Bulagtig, *bijv. w.* Stuurs. *Brutal, rude.*
‡ Hij ziet 'er bulagtig uit. *Il a la mine brutale* ou *d'un brutal.*
‡ **BULDERAAR**, *z. m.* Een die buldert. *Criard, tempêteur.*
Bulderen, *g. w.* (*Dit word van de winden gezegd.*) Tieren, raazen. *Gronder, faire grand bruit.*
‡ Bulderen, *g. w.* Tieren, baaren, kijven. *Tempéter, faire un grand bruit, un grand tintamarre.*
‡ Zij buldert als de baarlijke droes. *Elle fait un bruit enragé, elle tempête comme un démon, elle crie comme une enragée.*
Eene bulderende ſtem. *Une voix de tonnerre.*
Bulderig, buldrig, *bijv. w. Tempétueux, orageux.*
BULHOND, *z. m. Mâtin, gros chien.*
BULKEN, *g. w.* Loeijen. *Meugler, mugir, beugler.*
‡ Bulken, vervaarlijk of leelijk zingen. *Chanter d'une maniére très-desagréable.*
‡ Hij zingt niet, maar bulkt. *Il ne chante pas, il brait.*
Bulking, *z. v. Mugiſſement.*
Bulkhoofden, *meerv. ſcheepsw.* Affchutzels. *Séparations dans un vaiſſeau.*
BULLE, *z. v. ond. w.* Zekere brief van den Paus, of van een Opperſchool. *Bulle, brevet du Pape*, ou *lettres d'une Univerſité.*
BULLEBAK, *z. m. La malebête, le loupgarou. Mot dont on ſe ſert pour effrayer les enfans.*
BULLEPEES, *z. v.* Eene zenuw van eenen bul. *Nerf de bœuf.*
BULOS, *z. m.* Een os die eerſt voor bul geloopen heeft. *Taureau châtré aprés avoir couvert des vaches.*
BULSTER, *z. m.* beddegoed. *Tout ce qui appartient à un lit.*
BULT, *z. m.* bochel, hooge rug. *Boſſe, élevation du dos.*
Hij heeft eenen bult, of hij is gebult. *Il a une boſſe, il eſt boſſu.*
Bultagtig, *bijv. w. Boſſu, en forme de boſſe.*
Bultenaar, *z. m.* Gebochelde. *Boſſu, qui a une boſſe.*
Bultig, *bijv. w. Inégal, raboteux, convexe.*
Een bultige ſpiegel. *Un miroir convexe.*
Bultige bergen. *Montagnes à pluſieurs ſommets.*
Bultje, *z. g. Petite boſſe.*

BUL. BUN. BUR

BULTZAK, *z. m.* Stroozak. *Paillaſſe.*
‡ Bultzak; Soldaaten hoer. *Paillaſſe de corps de garde, putain d'armée.*
BULZAK. *Zie* bultzak.

B U N.

BUN, beun. *Zie* Beun.
BUNDEL, *z. m.* bondel. *Botte, paquet, faiſceau.*
Een bundel lijnwaats. *Paquet de linge.*
Een bundel hooi. *Botte de foin.*
Hooi in bundels binden. *Boteler du foin.*
Het in bundels binden van hooi. *Le botelage du foin.*
Bundels; bijlen met roeden omvlogten, die voor de voormaamſte Overheden van Rome gedragen wierden. *Faiſceaux, baches environnées de verges, qu'on portoit devant les principaux Magiſtrats de Rome, du tems de la République.*
Bundeltje, *z. g. Petit faiſceau.*
BUNDER lands; zoo veel als twee oſſen op eenen dag konnen ploegen, in de lengte 240, en in de breedte 120 voeten. *Eſpace de terre qui comprend en longueur 240 pieds & en largeur 120.*
BUNSING, *z. m.* bonſing, zeker dier. *Fouine, taiſſon.*
‡ Hij ſtinkt als een bunſing. *Il put comme un taiſſon.*
Bunzum. *Zie* bunſing.

B U R.

BURG. *Zie* Kaſteel.
Schouwburg, Vrijburg, Zeeburg. *Zie onder* Schouw, enz.
BURGER, *z. m.* borger, poorter. *Bourgeois, citoyen.*
Iemand burger maaken. *Faire quelqu'un bourgeois, lui donner le droit de bourgeoiſie.*
Burger worden. *Devenir bourgeois, acquérir le droit de bourgeoiſie.*
Burgeragtig, *bijv. w. Bourgeois, ingénu, groſſier.*
Burgerbrood, *z. g.* Huisbakkenbrood. *Pain bourgeois, pain de ménage.*
Burgerdeugden. *zie* Zededeugden.
Burgerdragt, *z. v.* burgerlijke wijze van zig te kleeden. *Habillement bourgeois, habit à la bourgeoiſe, maniére bourgeoiſe de s'habiller* ou *ſe mettre.*
Burgerheerſching, *z. v.* burgerregeering. *Démocratie, ſorte de gouvernement où le peuple a toute l'autorité.*
Burgerkoſt, *z. v.* burgerſpijs. *Viande commune.*
Burgerkrijg, *z. m.* binnenlandſche oorlog. *Guerre civile, guerre inteſtine.*
Burgerleven. *Vie privée.*
Burgerlieden, *z. m. meerv.* burgers. *Bourgeois, Citoyens.*
Burgerlijk, *bijv. w.* Van de burgeren. *Bourgeois.*
Een burgerlijke oorlog. *Guerre civile.*
Zij houden eene burgerlijke tafel. *Ils ſe nourriſſent en bourgeois, ils tiennent une table de bourgeois.*
Burgerlijk, *bijw.* Op zijn burgers. *Bourgeoiſement, en bourgeois, à la bourgeoiſe.*
* Iemand burgerlijk onthaalen. *Recevoir*, ou *traiter quelqu'un à la bourgeoiſe.*
Burgerlijk leeven. *Vivre bourgeoiſement*, ou *en bourgeois, mener une vie de bourgeois.*
Burgerluiden, *z. m. meerv.* burgers. *Zie* burgerlieden.
Burgerman. *Zie* burger.
Burgermeeſter, *z. m.* burgemeeſter. *Bourguemaſtre,*

Digitized by Google

Bourgmeſtre, ou *Bourguemaître*.
Burgermeeſterlijk, *bijv. w. Ce qui eſt d'un Bourguemaitre. Conſulaire.*
Men droeg hem de burgermeeſterlijke waardigheid op. *On lui conféra la dignité conſulaire.*
Burgermeeſterlijk, *bijw. En Bourguemaître.*
Burgermeeſterſchap. z. g. 't Burgermeeſterampt. *Conſulat, dignité de Bourguemaître.*
Burgerregeering. *Zie* burgerheerſching.
Burgers, *bijv. w.* Van eenen burger. *De bourgeois, ce qui appartient au bourgeois.*
Burgerſchap, z. g. Burgerregt. *Droit de bourgeoiſie, la qualité de bourgeois*, ou *de citoyen.*
Burgerſchap, z. v. burgerije, alle de burgers. *La bourgeoiſie, le corps des bourgeois.*
Burgertrant, z. m. *Manière bourgeoiſe*, ou *de vivre à la bourgeoiſe.*
Burgervader; Eertijtel. *Père des bourgeois* ou *des citoyens: titre glorieux pour les bons Bourguemaitres.*
Burgervoogd, Stadvoogd. *Gouverneur d'une ville.*
Eene burgervrouw. *Une femme de bourgeois, une bourgeoiſe.*
Burgerwetten. *Les loix politiques.*
Burgerije, z. v. *La bourgeoiſie, le corps des bourgeois.*
De burgerije was in de wapenen. *La bourgeoiſie étoit ſous les armes.*
BURGGRAAF, z. m. Burggrave. *Burgrave.*
Burggraafſchap, z. g. *Burgraviat.*
BURGHAAK, z. m. Scheeps timmermans tuig. *Adent, inſtrument de charpentier de vaiſſeaux.*
BURGT, z. m. *Forteresſe, fort, château.*
Burgwal; Wal van eenen burgt. *Mur* ou *muraille d'un château, d'un fort, &c.*
Burgwal, z. v. *Een Amſterdams woord. Foſſé; canal intérieur*, ou *canal dans la ville.*
Achterburgwal. *zie* Achtergragt.
BURRIE, of Burrije, z. v. *Civière.*
Iets op eene burrie draagen. *Porter quelque choſe ſur une civière.*
Burrije. *zie* Burrie.

BUS.

BUS, z. v. Buſſe, bos. *Boëte* ou *Baite.*
Met de bus omgaan; geld inzamelen voor den armen. *Faire la collecte pour les pauvres.*
‡ in de bus blaazen; geld opbrengen. *Cracher au baſſin, contribuer à quelque dépenſe.*
Dat fluit als eene bus; het fluit heel digt. *Cela ferme comme une boite*, ou *parfaitement bien.*
Bus; Loop van een Schietgeweer. *Arquebuſe, ſorte d'arme à feu, canon d'un mouſquet* ou *d'un fuſil.*
BUSBOOM, z. m. Buksboom. *Bouis, ſorte d'arbre.*
BUSGAT. *zie* Schietgat.
Busgieter, z. m. Geſchutgieter. *Fondeur d'artillerie.*
Bushuis, z. g. Wapenhuis. *Arſenal, magazin d'artillerie.*
Buskloot, z. m. Buskogel. *Boulet.*
Buskruid, z. g. Buspoeder. *Poudre à canon.*
Busmeeſter, z. m. Bosmeeſter, bewaarder van eene gildsbus. *Tréſorier d'une confrérie.*
Busmeeſter. *Zie* Konſtapel.
Buspoeder. *zie* Buskruid.
Busſchieter. *zie* Konſtapel.
Buſſchieter, z. m. *Arquebuſier.*
Eene bende Buſſchieters. *Une Compagnie d'Arquebuſiers.*
Buſſchieterije, z. v. De kennis om met geſchut om te gaan. *La connoiſſance de bien pointer le canon.*
De Buſſchieterije wel verſtaan. *Etre bon canonnier, avoir bonne connoiſſance de pointer, charger & tirer le canon.*

Armbus.	Poeijerbus.
Donderbus.	Schietbus.
Doodbus.	Smeerbus.
Handbus.	Theebus.
Kruidbus.	Windbus.
Laadbus.	Zalfbus.
Lijkbus.	Zandbus,
Peperbus.	enz.

Zie onder Arm, enz.
BUSSEL, z. m. Bondel, bos. *Botte, faiſceau.*
Stroo tot buſſelen binden. *Boteler la paille, la mettre en bottes.*

BUT. BUU.

BUT, z. v. Zekere hooge kan met eenen platten voet. *Sorte de grand vaiſſeau à mettre de la biére.*
BUTOOR, z. m. Zekere vogel. *Butor, ſorte d'oiſeau.*
BUTS. *zie* Bots, buil.
BUTTER. *zie* Boter.
BUUR, z. m. en v. Gebuur, *Voiſin, voiſine.*
Zij zijn mijne naaſte buuren. *Ils ſont mes plus proche voiſins.*
Hij houd groote gemeenſchap met zijne buuren. *Il rend de fréquentes viſites à ſes voiſins, il entretient grande familiarité avec eux.*
Met zijne buuren kijven. *Avoir des querelles avec ſes voiſins.*
Buurdogter. *zie* Buurvrijſter.
Buurhuis, z. g. Naaſt gelegen huis. *Maiſon de voiſin, maiſon voiſine.*
Te buurhuis praaten. *Voiſiner, cauſer*, ou *jaſer avec les voiſins.*
Buurkind, z. g. *Enfant du voiſinage.*
Buurman, z. m. *Voiſin.*
Een goed buurman is beter dan een verre vriend. *Un bon voiſin vaut mieux qu'un parent éloigné.*
Buurmeeſter, z. m. *Maître du quartier.*
Buurmeid, z. v. Buurmeisje. *Fille du voiſinage.*
Buurpraatje, z. g. Als, een buurpraatje houden. *Cauſer avec les voiſins.*
Buurſchap, z. v. *Commerce, familiarité avec les voiſins.*
Buurſchap houden. *Voiſiner, converſer familiérement avec ſes voiſins.*
Buurt, z. v. Zeker begrijp van huizen bij malkanderen. *Voiſinage.*
Hij woont in mijne buurt. *Il demeure dans mon voiſinage, il eſt mon voiſin.*
Ik gaa in eene andere buurt woonen. *Je vais demeurer dans un autre quartier, je vais changer de voiſins.*
Buurt, gehugt. *Hameau.*
Buurvrijer, z. m. *Garçon du voiſinage, voiſin.*
Buurvrijſter, z. v. *Fille du voiſinage, voiſine.*
Buurvrouw, z. v. *Voiſine.*
BUY. *zie* Bui.
BY. *zie* Bij.

C.

De derde letter van 't ABÇ, word bij de hedendaagſche Hollandſche Schrijveren, voor de *a*, *o*, en *u*, niet meer gebruikt; want in plaats van de *C*, gebruikt men de letter *K*. Voor de klinkers *e*, en *i*, heeftze dikwils een goed gebruik, gelijk ook voor de woorden die uit de Griekſche Taale afgeleid worden, als uit het volgende blijkt.

De meeſte woorden die met eene *C* beginnen, zijn onduitſche woorden, die evenwel in de hedendaagſche taal gebruikelijk zijn. De geenen die men onder *C* niet en vind, moet men onder *K* zoeken.

C. *Troiſiéme lettre de l'Alphabet, dont les Auteurs modernes Hollandois ne ſe ſervent plus devant l'a, l'o, ou l'u, mais ils mettent à ſa place le* K. *Devant l'e, & l'i, on peut s'en ſervir, de même que devant les mots qui deſcendent du Grec, comme il paroît par ceux qui ſuivent.*

La plupart des mots qui commencent par un C, *ſont des mots étrangers, qui cependant ſont aujourd'hui uſités. Ceux que l'on ne trouvera pas ſous le* C *doivent ſe chercher ſous le* K.

CAB. CAC. CAD.

CABAAN, *ond. w. z. v.* Hut, hutje. *Cabane, hutte, chaumiére.*
CABALE, *ond. w. zie* Aanhang. Streng.
CABRIT, *ond. w. z. m.* Jong geitje. *Cabri, chevreau.*
Cabritleeren handſchoenen. *Des gans de peau de cabri*, ou *de chevreau: des gans de chevrotin.*
CACAO, Cacau, Kakau. *Cacao, fruit du cacayer, dont on fait le chocolat.*
CACHOT, *ond. w. z. g.* Donker onderaardſch gat in een gevangenhuis. *Cachot.*
CACHOU, z. v. Zekere gom die na muskus ruikt. *Cachou.*
CADANS, *ond. w. z. v. Cadence.*
CADET. Een jongen van goeden huize, als ſoldaat dienende. *Cadet, jeune garçon de famille qui ſert comme ſoldat.*

CAL. CAM. CAN.

CALANGE, *ond. w. zie* Aanklagt.
Calangeeren, *ond. w. zie* Aanklaagen.
CALFACTOR, *ond. w. z. m.* Een ſoort van Beunhaas of Factoor. *Eſpéce de Courtier ou de Facteur.*
Calfactor in de ſpeelen, is de geene die vrij raakende, evenwel van de ſpeelderen wat trekt. Het heeft in 't Franſch geen naam.
CALIBER, *ond. w. z. g.* Wijdte van den mond van een loop of geſchut. *Calibre.*
CALMUS, *ond. w. z. v.* Lieswortel. *De la racine d'Iris, glayeul ou flambe.*

CALOT-

Digitized by Google

CALOTJE, *ond. w. z. g.* Slag van klein mutsje. *Calotte.*

CAMELEON, *z. m.* Slag van Hagedis, die gezeid word van de lugt te leeven. *Caméleon.*

CAMIZOOL, *ond. w. z. g.* Onderkleed. *Veste.*

CAMOMIL. *zie* Kamille.

CANAAL, *ond. w. z. g.* Het Canaal tusschen de Engelsche en de Fransche Kusten. *Le Canal, la manche.*

CANALJE, *ond. w. z. g.* Janhagel. *Canaille.*

CANARIJE, of Canarijvogel. Canari. *Serin de Canarie.*

Canarijzaad, *z. g. Graine* ou *semence pour la nourriture des canaries.*

CANASTER. Slag van Indische kist dienende tot het overvoeren van thee, tabak enz. *Canastre, sorte de coffre des Indes servant au transport du thé, du tabac &c.*

CANDIDAAT, *ond. w. z. m.* Die naar eenige waereldlijke of geestelijke bedieninge staat. *Candidat, celui qui aspire à quelque emploi séculier* ou *ecclésiastique.*

CANON, *ond. w.* Geloofsregel. *Canon d'un Concile.*

CANON, *ond. w. z. g.* Een stuk geschut. *Canon, pièce d'artillerie.*

CANON, *ond. w.* Zekere drukletter. *Canon, certain caractère d'imprimerie.*

CANONISATIE, *ond. w. z. g.* Verheffing tot de graad van Heilig. *Canonisation.*

CANONIK, *bijv. w.* Dat tot een regel strekt. *Canonique.*

De Canonike boeken des Ouden en Nieuwen Testament. *Les livres canoniques de l'Ancien & du Nouveau Testament.*

CANOT, *ond. w.* Schuitje dat van eenen geholden boom gemaakt is. *Canot, petit bateau fait d'un arbre creusé.*

CANTELBERG of Canterbury. Stadsnaam *Cantorbery*, ou *Cantorbie, capitale du Comté de Kent en Angleterre.*

CANTON, *ond. w. z. g.* Als, de Zwitsersche Cantons. *Les Cantons Suisses.*

CANTONNEEREN, *ond. w.* Bij een komen om ergens te legeren. *Se cantonner.*

Cantonneering, of Cantonnement. *Cantonnement.*

CAP. CAR.

CAPITULATIE, *ond. w. z. v.* Verdrag wegens de overgaaf van eene belegerde stad. *Capitulation.*

Capituleeren. In onderhandeling treeden om eene belegerde Stad over te geeven. *Capituler.*

CAPORAAL, of Corporaal. Laag Officier onder 't voetvolk essen onder den Sergiant. *Caporal* ou *Corporal. Bas Officier d'Infanterie au dessous du Sergent.*

CAPOT, *ond. w.* Overkleed voor mannen en vrouwen. *Capotte.*

CAPOT, in 't piketspel. Capot maaken, alle de trekken haalen. *Faire capot, faire toutes les levées.*

CAPRIOL, *ond. w.* Lugtsprong in den dans. *Cabriole* ou *capriole, saut dans la danse.*

CAPTEEREN, *ond. w. g. w.* Hairkloven. *Chicaner, pointiller.*

Captie. *Chicane, pointille.*

CAPUA, Stadsnaam. *Capoue, ville d'Italie.*

CARAAT, *ond. w.* Is gebruikelijk om de waardije van 't goud, en het gewigt der diamanten aan te wijzen. *Carat, mot qu'on employe pour marquer la valeur de l'or & le poids des diamans.*

CARABIJN, *ond. w.* Soort van Schietgeweer. *Carabine.*

Carabiniers, of Carabijners. Soort van ruiters met eenen Carabijn gewapend. *Carabiniers, sorte de Cavaliers armés de Carabines.*

CARACOL, *ond. w.* Omrijding van 't paerd, als de ruiter zijn schietgeweer geloost heeft. *Caracol, mouvement que le Cavalier fait faire en rond à son cheval après avoir tiré son coup.*

Caracollen maaken. *Caracoller, faire des caracolles.*

CARACTER, *ond. w. z. g.* Letters die men in 't schrijven en drukken gebruikt. *Caractére, lettre d'écriture* ou *d'impression.*

Caracter, Hoedanigheid, rang, waardigheid. *Caractére, qualité, rang, dignité.*

CARAVAAN, *ond. w. z. v.* Meenigte van alderhande soorten van menschen in de Oostersche geweesten, eene groote bende met malkanderen uitmakende, om veilig te konnen reizen. *Caravane. Multitude de toutes sortes de gens qui dans l'Orient se joignent en troupe, pour voyager plus surement.*

CARCAS, *ond. w.* Soort van langwerpige bombe. *Carcasse, sorte de bombe ovale.*

CARDAMON, *ond. w.* Paradijs-koren. *Cardamome, graine odoriférante.*

CARDEBENEDICT, *ond. w.* Zeker plantgewas. *Chardon benit; sorte de plante.*

CARGA, *ond. w.* Lijst der aflaading van een schip. *Facture* ou *liste de la charge d'un vaisseau.*

Cargezoen, *ond. w. z. g.* Aflaading van een schip. *Cargaison, charge d'un vaisseau.*

CARMIJN, *ond. w.* Brasilje verf. *Carmin, sorte de couleur rouge, qu'employent beaucoup les Peintres en miniature.*

CARNAVAL, *ond. w. z. g.* Zekere tijd van 't jaar in den winter, van driekoningendag af tot vastenavond toe. Slemptijd der Roomsgezinden. *Carnaval, tems de réjouissance chez les Catholiques-Romains, qui dure depuis le jour des Rois jusques au mécredi des cendres.*

CAROLIJN, Carolijnhoed. Soort van hoed. *Carolin, sorte de chapeau.*

CARROUSSEL, *ond. w. z. g.* Soort van Renspel. *Carrousel, espéce de Tournoi.*

CARTEL, *ond. w. z. g.* Verdrag tusschen de wederzijdsche vijanden tot het vrij koopen of uitwisselen van krijgsgevangenen. *Cartel, accord pour le rachat* ou *l'échange des prisonniers.*

Cartel, uitdaging tot een lijfgevegt. *Cartel, défi pour se battre en duël.*

CAS. CAT. CAV. CAZ.

CASCADE, *ond. w.* Waterval. *Cascade.*

CASEMATE, *ond. w. z. v.* Overwelfde baterije in de zijde van 't bolwerk. *Casemate, batterie dans le flanc du bastion.*

CASERNEN, *ond. w.* Huisjes voor de soldaten langs den wal. *Casernes, logemens pour les soldats le long du rempart.*

CASPER. *zie* Kasper.

CASSA. *zie* Kas, Koopmans kas.

CASSAVE, *z. v.* Brood dat in de West-Indiën van den manioks-wortel gebakken word. *De la cassave, sorte de pain dans les Indes Occidentales, fait de racine de manioc.*

CASSIA, *z. v.* Zeker merg dat uit een soort van riet gehaald word, en in de geneeskunst gebruikelijk is. *Casse, moëlle d'une certaine canne des Indes qui porte ce nom.*

CASSONNADE, *z. v.* Grove poeijer suiker. *Cassonnade, sucre non raffiné.*

CASTANJETTEN, *ond. w.* Klaphoutjes die bij de Mooren en Spanjaarden in den dans gebruikelijk zijn. *Castagnettes dont se servent en dansant les Mores & les Espagnols pour marquer la cadence.*

CASUARIS, *z. m.* Indiaansche vogel. *Casuel, oiseau des Indes approchant de l'autruche.*

CASUISTEN, Theologanten die de bezwaarnissen des Gemoeds oplossen. *Casuistes, Theologiens qui traittent des cas de conscience.*

CATALOGUS, *ond. w. Catalogue.*

CATECHISATIE, *ond. w. z. v.* Onderwijzing in 't geloof. *Catéchisme, instruction.*

Catechiseerder, *z. m. Catéchiste.*

Catechiseeren, *w. w.* In 't geloof onderwijzen. *Catechiser.*

Catechismus, *z. m.* Verhandeling van de Geloofsartijkelen met vragen en antwoorden. *Catéchisme par demandes & par réponses.*

CATHEGORISCH, *bijv. w.* Als, Cathegorisch antwoord, klaar en duidelijk antwoord. *Réponse cathégorique, & positive.*

CATHERIJN. *zie* Katharina.

CATHOLIJK, *ond. w. bijv. w. Catholique.*

De Catholijke Kerk. *L'Eglise Catholique.*

De Koning van Spanjen voert den tijtel van Catholijke Majesteit. *Le Roi d'Espagne porte le titre de Majesté Catholique*

Catholijken. De Catholijken, de Roomsgezinden, die zig dien naam toegeëigend hebben. *Les Catholiques, nom que prennent ceux qui suivent la Religion Romaine.*

CAVIARD of Caviaart, *z. m.* Steurkuit in Moscoviën met zout toegemaakt. *Caviar, Oeufs d'esturgeon préparés avec du sel en Moscovie.*

CAZUIFFEL, Priesterlijk overkleed. *Chasuble, ornement que le Prêtre met par dessus l'aube.*

CED. CEL.

CEDEL; *ond. w. z. m.* Ceël, naamlijst. *Liste, catalogue des noms.*

Een rouweceël. *Liste des personnes priées à un enterrement.*

De ceël in een sterfhuis maken. *Faire la liste dans une maison mortuaire.*

CEDER, *z. m.* Cederboom. *Cédre, sorte d'arbre fort haut.*

De Cederen van Libanon. *Les Cédres du Liban.*

Cederen hout, *z. g. Bois de cédre.*

CEDILL. *zie* Cidill.

CEDUL. *zie* Cedel.

CEEL. *zie* Cedel.

CEL, *ond. w. z. v.* Een kamertje in een Klooster. *Cellule de couvent.*

CELADON, Koleur, Ligtgroen. *Celadon, verd clair.*

CELLE. *zie* Cel.

CELLERIJ of Celleree. *zie* Selderij.

CELLEBROERS, *z. m.* Monniken die de dooden begraaven. *Cellites. Frères, ou Moines, qui portent & enterrent les morts.*

CEMENT, *z. m.* Tiras. *Ciment.*

CENT, voor honderd; Als, vier per cent, of vier ten honderd. *Quatre pour cent.*

Centener. Honderd pond. *Cent livres, un quintal.*

CEPIER, *z. m.* Dienaar van 't Gerigt, die de gevangenen bewaart en spijst. *Géolier, concierge d'une prison.*

CEREMONIE. *zie* Plegtigheid.

CERTIFICATIE, *ond. w.* Getuigschrift. *Certificat.*

Digitized by Google

CESSIE. *zie* Affland.
CEULEN. *zie* Keulen.

CHA. CHI CHIJ. CHO. CHR.

CHABRAK, *z. g.* Een dekkleed van een Rijpaerd. *Housse.*
CHAIZE, Chais, *z. v.* Zeker Rijtuig. *Chaise roulante.*
Poſtchaize. *zie onder* Poſt.
CHALOT, Charlot of Charlotte, *z. v.* Zeker look. *Echalotte.*
CHAMADE, *ond. w.* Als de chamade ſlaan, of de trommel roeren, om te kennen te geven, dat men van zin is om de belegerde ſtad over te geven. *Battre la chamade.*
CHAMBREEREN, *ond. w. w. w.* Met paſſement enz. beleggen. *Chamarrer.*
CHAOS. *zie* Baijert.
CHARLOT. *zie* Chalot.
CHARNIER, of Scharnier, *ond. w. zie* Scharnier.
CHERUBIM. Naam van Engelen die op de Seraphims volgen. *Chérubin, nom des Anges qui suivent les Séraphins.*
CHICOREI. *zie* Andivie.
CHIMIE. *zie* Scheikonſt.
CHINASAPPEL of Appelſina. *Orange de la Chine, orange douce.*
Chinees, *bijv. w. Qui eſt de la Chine. Chinois, Chinoiſe.*
CHIRURGIE. *zie* Heelkunde.
CHITS. *zie* Sits.
CHIJL, Ghijl, Gijl, *z. v.* Wit ſap dat de koking der maage uit het voedzel trekt. *Chyle.*
CHYMIE. *zie* Scheikonſt.
CHOCOLAAT. Soort van koekjes met Cacaos boonen gemaakt. *Chocolat, tablettes de chocolat.*
Chocolaat. Drank met de gemelde koekjes gemaakt. *Chocolat, breuvage fait avec ces tablettes.*
CHOOR, *z. g. ond. w.* Koor, het agterſte van eene Kerke. *Chœur d'Egliſe.*
In 't choor zingen. *Chanter au chœur.*
Hij legt in 't Choor begraven. *Il eſt enterré dans le chœur de l'Egliſe.*
Chorus. Algemeene zang; Alle de ſtemmen te zamen. *Chœur. Chorus, qu'il faut prononcer Corus.*
CHRISTDAG, *z. m.* Kersdag. *Noël, le jour de la nativité de Notre Seigneur.*
Chriſtelijk, *bijv. w. en bijw.* Dat van een Chriſten is. *Chrétien, ce qui eſt d'un Chrétien, chrétiennement.*
Chriſtelijk leeven; Leeven als een Chriſten. *Mener une vie chrétienne, vivre chrétiennement.*
Chriſtelijkheid, *z. v.* Deugdzaamheid naar 't voorbeeld van Chriſtus. *Vertu Chrétienne.*
Chriſten, *z. m. en v.* Een die in Chriſtus gelooft. *Chrétien, Chrétienne, celui ou celle qui croit en Jéſus-Chriſt.*
Chriſtendom, *z. g.* Chriſtenheid; alle de Chriſtenen. *La Chrétienté, tous les pays où J. C. eſt adoré, tous les Chrétiens diſperſés dans le Monde.*
Chriſtendom, *z. g.* Belijdenis van 't Chriſten Geloof. *Le Chriſtianiſme, la Religion Chrétienne.*
Het Chriſtendom leert ons de waereld verzaaken, enz. *Le Chriſtianiſme nous apprend à renoncer au monde.*
Chriſtenheid, *z. v.* Alle de Chriſtenen. *La Chrétienté, tous les Chrétiens,*
De algemeene vijand der Chriſtenheid. *L'ennemi commun de la Chrétienté.*
Chriſtenrijk, *z. g.* Het Chriſten gebied. *Chrétienté, Empire Chrétien, le Monde Chrétien.*
CHRISTUS. Een naam des Heilands, betekenende Gezalfde. *Chriſt, nom du Sauveur, qui ſignifie Oint.*
CHRONIJK, Kronijk, *ond. w. z. v.* Tijdboek. *Cronique* ou *chronique.*
De oude Hollandſche Rijmchronijk. *L'ancienne Chronique de Hollande en vers.*
Chronijkſchrijver, *z. m.* Tijdboekſchrijver. *Chroniqueur, celui qui fait des chroniques.*
CHRYZOLYT, *z. m.* Zekere Jaspisſteen. *Chryſolite, eſpéce de Jaſpe.*
CHUR. Stad en Bisdom in 't land der Graauwbunderen. *Coire, ville des Griſons.*

CIC. CID. CIE.

CICERS, *z. m. meerv.* Soort van erweten. *Pois chiches.*
Wilde cicers, platte erweten. *Giſſe, ſorte de pois.*
CICORIJE, *z. v.* Zeker tuingewas. *Chicorée.*
CIDER. *zie* Appeldrank.
CIDIL, Cidill, of Cedill. Zeker merkteeken onder de letter C, op deze wijze Ç, voor *a, o, u*, om te toonen dat dezelve verzagt en als eene dubbelde *s* uitgeſprooken moet worden. Bij voorbeeld, *façon*, moet het geluid hebben van *faſſon* enz. *Cédille.*
CIER, *ond. w. z. v.* Goed cier, vrolijkheid. *Bonne chére, joye, divertiſſement.*
Goed cier maaken, vrolijk zijn. *Faire bonne chére, ſe divertir.*
CIERAAD, *z. g.* Verciering. *Parement, ornement, parure, embelliſſement.*
Dat is een ſchoon cieraad aan dat huis. *Voilà qui eſt d'un grand ornement à cette maiſon.*
Vrouwe cieraad. *Orniment* ou *parure de femme.*
* Lukretia was 't cieraad van haare eeuwe. *Lucréce fut l'ornement de ſon ſiécle.*
Pronkcieraad, Toneelcieraaden. *Zie onder* Pronk, enz.
CIEREN, *w. w.* Vercieren, optooijen. *Orner, parer, embellir, rendre plus beau & plus agréable.*
Cierlijk, *bijv. w.* Fraai, mooi. *Beau.*
Eene cierlijke reden. *Un diſcours élégant, un beau diſcours, un diſcours poli.*
Eene cierlijke kleeding. *Un habit d'un bon goût, un bel habit, un habit propre.*
Cierlijk, *bijw.* Fraai, behaaglijk. *Agréablement, proprement.*
Cierlijk danſſen. *Danſer agréablement.*
Cierlijkheid, *z. v. Beauté, propreté, gentilleſſe, netteté, politeſſe.*
Cierperk, *z. g. zie* Bloemperk.
Cierſel, *z. g. zie* Cieraad.
CIERTIE. *zie* Ciertje.
CILINDER. *zie* Cylinder.

C IJ F.

CIJFER, *z. g.* Cijferletter. *Chiffre, caractére qui ſert à exprimer les nombres.*
Cijfer. Verborgen ſchrift dat zonder ſleutel niet kan geleezen worden. *Chiffre, écriture en chiffre que l'on ne peut lire ſans clef.*
Een brief in cijfer geſchreven. *Lettre écrite en chiffre.*
Cijferaar, *z. m. Chiffreur, Arithméticien.*
Cijferboek, *z. g.* Rekenboek. *Livre d'Arithmétique.*
Cijferen, *w. w.* Oprekenen. *Chiffrer, marquer par chiffres.*
Cijfergetal, *z. g. Nombre en chiffre.*
Cijferkunſt, *z. v.* Rekenkunſt. *L'Arithmétique, l'art de chiffrer, la ſcience des nombres.*
Cijferletter, *z. v.* Cijfer. *Chiffre, caractére dont on ſe ſert pour marquer les nombres.*
Cijfermeeſter, *z. m.* Rekenmeeſter. *Arithméticien*, ou *Maître d'arithmétique.*
Cijferſchool, *z. g.* Rekenſchool. *Ecole d'arithmétique.*
Cijferſchrift, *z. g.* Schrift met cijfer geſchreven. *Choſe écrite en chiffre.*
CIJNS, *z. v.* Tol, ſchatting. *Cens, tribut, ferme.*
Cijnsbaar, *bijv. w.* Tolpligtig, onderworpen. *Tributaire, qui paye tribut, qui eſt dans la dépendance.*
Alexander maakte veele volkeren cijnsbaar. *Alexandre rendit pluſieurs peuples tributaires.*
CIJSJE, *z. g.* Sijsje, zeker zangvogeltje. *Tarin, linote, certain petit oiſeau qui chante.*

CIM. CIN.

CIMBAAL, *z. m.* Zeker ſpeeltuig. *Cymbales, ſorte d'inſtrument à jouer.* *Zie* Ringbord.
CIMENT. *zie* Cement.
CINABER, *z. v.* Soort van Vermiljoen. *Cinabre.*
CINASAPPEL. *zie* Chinasappel.
CINGEL, *z. g.* Stads cingel. *Chemin autour d'une ville, que les Ingenieurs appellent contreſcarpe.*
Het cingel omwandelen. *Faire une promenade autour de la ville.*
Cingel, of gordriem van een paerd. *Sangle d'un cheval.*
Cingels van een ruſtbedde, van eenen ſtoel, enz. *Sangles d'un lit de repos, d'une chaiſe, &c.*
Een paerd cingelen; een paerd den gordriem aandoen. *Sangler un cheval, attacher les ſangles à un cheval.*

CIP. CIR.

CIPIER. *zie* Cepier.
CIPRES, *z. m.* Cipreſſenboom. *Cyprès, ſorte d'arbre.*
Cipreſſen hout, *z. g. Bois de Cyprès.*
Veldcipres. *zie onder* Veld.
CIRKEL, of Cirkul, *ond. w. z. m.* Kring. *Cercle, rond.*
Alle cirkels worden in 360 graaden verdeeld. *Tout cercle ſe diviſe en 360 degrés.*
Een halve cirkel; een half rond. *Un demi-cercle.*
Cirkelen, *ond. w. g. w.* Ronde kringen maaken. *Faire* ou *décrire des cercles*, ou *des ronds.*
Cirkelboog, *z. m. W.* der Wiskunde. *Arc de cercle.*
Cirkelſtuk, *z. g. W.* der Wiskunde. *Segment de cercle.*
Circulatie, *z. v.* Omloop van 't bloed. *Circulation du ſang.*

C I T.

CITADEL, *ond. w. z. v.* Afzonderlijke Veſting om eene ſtad te verweeren of in toom te houden. *Citadelle, forteresſe qui ſert à défendre une ville*, ou *à la tenir en bride.*
CITATIE, *oud. w. z. v. Zie* dagvaarding.
Citeeren, *ond. w. w. w. Zie* Dagvaarden.

CITER,

Digitized by Google

CITER, *z. v.* Citer, zeker speeltuig. *Cistre, sistre, instrument de musique.*
Citerspeelder, *z. m. Joueur de cistre.*
CITROEN, *z. m.* Citroenappel, citroenpeer, zekere vrugt. *Citron, sorte de fruit.*
Citroenbloesem, *z. m. Fleur de citron.*
Citroenboom, *z. m. Citronnier, arbre qui porte des citrons.*
Citroenkleur, *z. v.* Citroenverwe. *Couleur de citron.*
Citroenkleurig. *zie* Citroenverwig.
Citroenkruid, *z. g. Melisse, sorte d'herbe odoriférante.*
Citroenverwe, *z. v.* Citroengeel. *Citrin; certaine couleur d'un jaune pâle.*
Citroenverwig, *bijv. w. Couleur de citron.*
Citroenverwig lint. *Du ruban couleur de citron.*
CIVET. Geurige keutels der Civetkatten. *Civette, l'excrément odoriférant de l'animal appellé civette.*
Civetkat. Zeker wild dier. *Civette, animal qui produit la civette.*
CIVIEL, Burgerlijk. *zie* Burgerlijk.
Civiel, enz. Beleefd. *zie* Beleefd, enz.

CLA. CLE. CLI.

CLASSE, of Classis, *ond. w. z. g.* Kerkelijke vergadering. *Classe, Assemblée Ecclésiastique.*
De Classen van 't Latijnsche School. *Les Classes de l'Ecole Latine, ou des Colléges où l'on apprend le Latin.*
CLAUSUL, *ond. w.* Voorbeding. *Clause, condition ajoutée devant ou après l'acte qu'on passe.*
CLAVECIMBAAL of Clavecimbel. Musiek-speeltuig, met een of tweé Clavieren. *Clavecin,* ou *Claveßin, instrument de Musique à un ou deux claviers.*
CLAVEKOORD; Musiek speeltuig dat den Clavecimbel gelijkt, en een zagt geluid geeft. *Espéce de petit clavecin qui ne rend guéres de son.*
CLAVIER. *zie* Klauwier.
CLEEF. *zie* Kleef.
CLERK, *ond. w.* In tegenstelling van Leeke, beteekent een lid van de Geestelijkheid. *Clerc, Membre du Clergé.*
Clerk; Bediende van Raadsheeren, Advocaaten, Geheimschrijveren, Notarissen, Procureurs, enz. om onder dezelven te schrijven. *Clerc de Conseiller, d'Avocat, de Sécretaire, de Notaire, de Procureur &c. pour écrire sous eux. Zie* Klerk.
CLIENTEN. *zie* Pleiters.
CLIMAAT, *ond. w.* Lugtstreek, Landstreek. *zie* Lugtstreek.
CLISTEER of Clijsteer, *ond. w.* Darmspoeling. *Clystére, lavement.*

COA. COC. COD

COADJUTEUR, *z. m.* Benoemd medehelper van eenen Kerkvoogd. *Coadjuteur, successeur désigné, ajoint au Prélat.*
COCHENILJE, of Conchenilje. Zaad of worm van den Coccusboom, dienende om Scharlaken te verwen. *Cochenille, graine ou ver du coccus ou chêne-verd, dont on se sert pour teindre en écarlatte.*
COCHLEARIA. *zie* Lepelblad.
CODEBEK, of Koddebek. Hoed die den naam draagt van de stad daar zulke soort eerst gemaakt is. *Caudebec, sorte de chapeau.*
CODICILLE, *ond. w. z. v.* Bijschrift in een Testament. *Codicille. Disposition par écrit qui ajoûte ou change quelque chose dans un Testament.*
COERS, *ond. w.* Als, naar eene plaats coers zetten. *Prendre sa route vers un certain endroit, faire voile de ce côté-là.*
Coers. De markt, de gestelde prijs der waaren. *Le Cours, prix courant des marchandises.*
Cours van de wissel. *Le cours du change.*
COLLECTE. Inzameling van aalmoessen, van 't hoofdgeld, van Loterije penningen, enz. *Collecte.*
Collecteeren; Inzamelen. *Recevoir les deniers des collectes.*
Collecteur; Inzamelaar, enz. *Collecteur, Receveur des deniers &c.*
COLLEGA, Amptgenoot. *Collégue.*
COLLEGIANT. Onder een Collegie hoorende. *Disciple, écolier d'un Collége.*
COLLEGIE. Naam die eigen is voor zekere vergaderingen, als,
Collegie der Keurvorsten. *Le Collége des Electeurs.*
Collegie der Cardinaalen. *Le Collége des Cardinaux, le Sacré Collége.*
COLOM, *ond. w. zie* Pijlaar.
COLOMBIJN, *ond. w. z. v.* Zeker suikergebak, suikerbrood. *Biscuit sucré, appellé colombin, du nom de celui qui les faisoit.*
Colombijn koleur. Duive koleur. *Colombin. Couleur de gorge de pigeon.*
COLONIE. *zie* Volkplanting.
COLOQUINT. *zie* Quintappel.
COMEDIE. *zie* Blijspel.
COMEET. *zie* Staertster.
COMENE, Stads naam. *Comines, ville de Flandre.*
COMENIJ. *zie* Kruideniers winkel.
COMIJN, *z. m.* Gewas dat de venkel gelijkt. *Cumin, plante qui ressemble au fenouil.*
COMITE. Bijzondere vergadering van eenige leden uit een van beide de Huizen van 't Parlement in Engeland. *Comité, Assemblée particuliére de quelques membres de l'une des deux Chambres du Parlement d'Angleterre.*
COMMA, *ond. w. z. g.* Scheidteekentje dat men in de gedrukte of geschrevene Redenvoeringen gebruikt om den zin op te helderen. *Virgule, petite marque de séparation, dont on se sert dans les discours imprimés ou couchés sur le papier, pour rendre le sens plus clair.*
* COMMANDANT of Commandeur, *z. m.* De opperste Bevelhebber in eene Vesting daar geen Gouverneur is, en de tweede daar een Gouverneur aangesteld is. *Commandant, premier Officier d'une place forte sans Gouverneur, & le second quand il y a un Gouverneur.*
COMMANDEUR; Zeebevelhebber die een smaldeel gebied. *Chef d'escadre.*
Commandeur word ook zomtijds gezegd voor een Scheeps-Capitein. *Capitaine de vaisseau.*
Commandeur. Ridder, lid van eene Ridderlijke Order, die in bezit is van eene Commanderije. *Commandeur, Chevalier, Membre d'un Ordre de Chevalerie, lequel est en possession d'une Commanderie.*
COMMIS, *ond. w. z. m.* Onderbediende, de Comisen van eenen Ontvanger. *Les Commis d'un Receveur.*
Commis van de Posterijen. *Commis de la Poste.*
COMMISSAAL. Die bij een ander gehuisvest word, en aan desselfs tafel eet. *Commensal, pensionnaire.*
COMMISSARIS, *ond. w. z. m.* Aangestelde Regter, en Opziender. *Commissaire, Juge commis, Inspecteur.*
Commissarissen Decisieurs, Leden uit de Staaten Generaal benoemd en aangesteld, om te Mastricht het ampt vanopperste Regter waar te neemen. *Commissaires Décisieurs, Membres des Etats-Généraux qui vont à Mastricht pour y juger souverainement de toutes les affaires.*
COMMISSIE, *ond. w. z. v.* Last, bevel, boodschap. *Commission, ordre.*
Commissie om Krijgsvolk te werven. *Commission pour lever des gens de guerre.*
Commissievaarder, *z. m.* Schip met last van de Overheid, ter Kaap uitgerust. *Armateur, vaisseau qui a commission du Souverain de croiser sur l'ennemi.*
Het is ook de naam van den Capitein van zoo een schip. *C'est aussi le nom du Capitaine d'un tel vaisseau.*
Commissionaris, *z. m.* Factoor, die de vreemde Koopluiden ten dienste is om het opkoopen en 't verzenden der waaren waar te neemen. *Commissionnaire, qui fait les commissions des marchands qui l'employent.*
COMMUNICANT, *ond. w. z. m. en v.* Lidmaat van de Kerk. *Communiant, Membre de l'Eglise.*
COMMUNICATIE. *zie* Mededeeling.
COMMUNICEEREN, *g. w.* Aan de tafel des Heeren gaan. *Communier, participer à la Sainte Cène.*
Communie. Genieting van 't Heilig Avondmaal. *Communion, participation à la Sainte Cène.*
COMPAGNIE, *ond. w. z. v.* Bende van Krijgsvolk. *Compagnie de gens de guerre.*
Compagnie. Maatschappije van kooplieden. *Compagnie, société de Marchands.*
De Compagnie van Oost en West-Indiën. *La Compagnie des Indes Orientales & Occidentales.*
COMPARANT, *ond. w. z. m. en v.* Al wie voor den Regter of voor eenen Notaris verschijnt. *Comparant, Comparante.*
Comparitie, *z. v.* Verschijning. *Comparution.*
COMPENSATIE van kosten. *Compensation de dépens.*
De kosten compenseeren, evenstellen. *Compenser les frais.*
COMPTEEREN, *g. w.* Toehooren, toekomen. *Appartenir.*
Toen ik trouwde, kreeg ik van mijne moeder alwat mij van mijn Vaders kant competeeren kost. *Lorsque je me mariai, ma mére me donna tout ce qui pouvoit m'appartenir ou me revenir de la succession de mon pére.*
Competent, *bijv. w.* Bevoegd, wettig: als Competente Regter. *Juge compétent, qui doit connoître d'une cause.*
Competent. Vereist. Als, Competente ouderdom. *Age compétent.*
Competentie, bekwaamheid, regt. *Compétence, droit.*
Dat is van uwe competentie niet. *Cela n'est pas de votre compétence.*
Competentie, bekomst in eeten en drinken. *zie* Bekomst.
COMPLEET, *ond. w. bijv. w.* Voltallig. *Complet.*
Completteeren, *w. w. Rendre complet.*
COMPLEXIE. *zie* Gesteldheid.
COMPLICE. *zie* Medepligtig.
COMPLIMENT. *zie* Pligtpleeging.
COMPONEEREN, *W. van de Zangkunde, Composer en Musique.*
Componeeren. *Drukkersw.* De letters t'zamen zetten. *Composer.*
Componist, *z. m.* Een Musikant die

Digitized by Google

Zang of Speelſtukken opſtelt. *Compoſiteur, Muſicien qui compoſe des piéces pour la voix ou pour les inſtrumens.*

Compoſitie, z. v. Werk van eenen Muſikant of door eenen Muſikant opgeſteld. *Compoſition, ouvrage de Muſique, piéces compoſées par un Muſicien.*

COMPRES. Vouwdoekje dat men op eene wonde legt. *Compreſſe, morceau de linge plié en pluſieurs doubles, qu'on applique ſur une playe.*

Compres, *bijv. w. en bijw.* Gij moet zoo compres niet ſchrijven. *Vous ne devez pas écrire ſi ſerré, vous ne devez pas tant ſerrer ou preſſer votre écriture.*

COMPROMIS. *zie* Verblijf.

COMPTOIR, *ond. w. z. g.* Poſtcomptoir. *Bureau de poſte.*

Comptoir, ten opzigt van de Finantiën. *Bureau ou Comptoir des Finances.*

Comptoir. Factorie, ten opzigt van de Ooſt-Indiſche Compagnie. *Comptoir, factorie, bureau, dépendant de la Compagnie des Indes Orientales.*

Comptoir, Schrijfvertrek. *zie* Kantoor.

Poſtcomptoir. *zie onder* Poſt.

CONCEPT, *ond. w.* Gedagte, bezef, begrijp. *Idée, compréhenſion.*

CONCERT, *ond. w. z. g.* Het ſpeelen en zingen van uitgelezene muſiekſtukken, door Muſikanten of liefhebberen van de Muſiek daar toe bij een vergaderd. *Concert.*

CONCIERGE, of Concerge, *ond. w. z. m.* Caſtelein, Cipier, Koſter. *Concierge, Chatelain, Géolier, Marguillier.*

CONCILIE. *zie* Kerkelijke Vergadering *onder* Kerk, of Biſſchoppelijke Vergadering *onder* Biſſchop.

CONCLAVE, *ond. w. z. g.* Zeker groot Vertrek daar de Kardinaalen in verſcheidene kleine Celletjes vergaderen na den dood van den Paus om eenen nieuwen te verkiezen. *Conclave. Grand appartement où les Cardinaux après la mort du Pape s'aſſemblent dans différentes petites cellules pour en élire un nouveau.*

Conclaviſt, *z. m.* Een Kardinaalsbediende, die met zijnen Meeſter in 't Conclave opgeſloten word. *Conclaviſte, Domeſtique d'un Cardinal, enfermé avec ſon Maitre pour le ſervir pendant la durée du Conclave.*

CONCLUDEEREN. *zie* Beſluiten.

Concluſie, *Stadh. w.* Eiſſchen en Concluſien. *Demandes & concluſions.*

CONCORDANTIE, *ond. w. z. v.* Overeenkomſt. *zie* Overeenkomſt.

Concordantie. Algemeen Regiſter van alle de woorden die in de Schriften van 't Oude en Nieuwe Teſtament vervat zijn, zoo dikmaals als dezelve aldaar gevonden worden. *Concordance. Indice Alphabétique de tous les mots de l'Ancien & du Nouveau Teſtament, autant de fois qu'ils s'y trouvent.*

CONDITIE, *ond. w. z. v.* Voorwaarde. *zie* Voorwaarde.

Conditie, Afkomſt. *Condition.*

Een man van conditie, van aanzienlijke afkomſt. *Un homme de condition, de naiſſance diſtinguée.*

Conditionneel, *bijv. w.* Dat door zekere voorwaarden bepaald word. *Conditionnel.*

CONFESSIE, *ond. w. z. v.* Geloofsbelijdenis. *Confeſſion de foi.*

De Augsburgſche Confeſſie. *La Confeſſion d'Augsbourg.*

CONFISCATIE. *zie* Verbeuring.

Confiskeeren, of Confisqueeren. *zie* Verbeuren.

CONGRES, *ond. w. z. g.* Vergadering van Staatsmannen. *Congrès, aſſemblée de perſonnes qui ſe rendent dans un même lieu, pour y régler chacun de ſon côté les intérêts des Souverains qui les y envoyent.*

CONJUGATIE, *ond. w. z. v.* Buiging der werkwoorden. Tijdvoeging. *Conjugaiſon.*

CONNAUGHT. Landſchap van Ierland. *Conacie, Province d'Irlande.*

CONOSSEMENT of Cognoſement, *ond. w. z. g.* Vragtcedul voor de ingeladene goederen. *Connoiſſement. Déclaration des marchandiſes chargées dans un vaiſſeau &c.*

CONRECTOR, *ond. w. z. m.* De eerſte na den Rector in de Latijnſche Schoolen. *Correcteur ou Vice-Recteur, le premier après le Recteur dans les Ecoles Latines.*

CONSCIENTIE, *ond. w. z. v.* Gewiſſe, geweeten, medeweeten, gemoed. *zie* Gewiſſe, enz.

CONSENT. *zie* Toeſtemming, Bewilliging. *Conſentement, aveu.*

CONSERF, *ond. w. z. g.* Droog gekonfijte bloemen, kruiden, enz. *Confeſtve, confiture ſéche de fleurs, fruits &c.*

CONSIGNATIE, *ond. w. z. v.* Bewaarſtelling van penningen, papieren, enz. *Conſignation.*

De Ontvanger der Conſignatien. *Receveur des conſignations.*

Conſigneeren, *w. w.* In eene derde hand te bewaaren geven. *Conſigner, déposer en main tierce, ou entre les mains d'un tiers.*

CONSISTORIE, *ond. w.* Is te Rome eene Vergadering van Cardinaalen. *Conſiſtoire, aſſemblée de Cardinaux à Rome.*

Conſiſtorie bij de Gereformeerden. *Zie* Kerkenraad.

CONSONANT. *zie* Medeklinker.

CONSOORTEN. Deelhebbers in eene zaak of in een proces. *Conſorts, ceux qui ont part dans une affaire ou dans un procès.*

CONSUL, *ond. w. z. m.* Soort van Regter in de vreemde Zeeſteden, aangeſteld, om den koophandel van zijne Landluiden te begunſtigen, enz. *Conſul, ſorte de Juge dans les villes maritimes des pays étrangers, établi pour le bien du commerce de ſes compatriotes, ou des marchands de ſa nation, &c.*

Conſulaat, *z. g.* Raad tot het beveiligen en voortzetten van den Koophandel. *Conſulat, Conſeil établi pour le bien du Negoce.*

Conſuleeren of Conſulteeren. *zie* Raadvragen.

Conſultatie. *zie* Raadpleeging.

CONSUMPTIE, *ond. w. z. v.* Verteering. Slijtagie van mondkoſten. *Conſommation de vivres.*

CONTINGENT, *ond. w. z. g. zie* Aandeel.

CONTRABANDE waaren. Verbodene waaren. *Marchandiſes de contrebande, marchandiſes défendues.*

CONTRABOEK, *z. g.* Tweede boek dat gehouden word om het eerſte waar te maken. *Contrôle.*

Contraboek houden. *Contrôler, tenir le contrôle.*

Contraboekhouder, *z. m. Contrôleur.*

CONTRACT, *ond. w. z. g.* Als, Huwelijks-Contract. *Contract de mariage.*

Contractanten. Luiden in welker naam het Contract aangegaan word. *Contractans, ceux au nom de qui ſe paſſe le Contract.*

Contracteeren, *g. w.* Een Contract aangaan. *Contracter, paſſer un Contract.*

CONTRAMINEEREN, *ond. w. g. w.* Contra-mijnen maaken. *Contreminer, faire des Contremines.*

Contra-mijn. *Contremine.*

CONTRAPARTIJE, *ond. w.* Tegenpartije. *Contrepartie en muſique, partie adverſe en procès.*

CONTRAVENTIE, *ond. w. z. v. Zie* Overtreeding.

CONTRESCHARP, *ond. w. z. v.* Buitenkant van de Stadsgraft tuſſchen de Graft en den bedekten weg. *Contreſcarpe, bord extérieur du foſſé de la ville, entre le foſſé & le chemin couvert.*

CONTRIBUTIE. *zie* Brandſchatting.

Iemand onder Contributie houden, of in den toom houden. *Tenir quelqu'un en bride, ſous contribution,* ou *le tenir de court.*

CONTROLLEEREN. *Zie* Contraboek houden.

Controlleeren. *zie* Bedillen, berispen.

CONTROVERSIE, *ond. w. z. v.* Zintwiſt, Redentwiſt. *Controverſe.*

COPULATIE, *ond. w. z. v.* Vleeſchelijke koppeling. *Copulation charnelle.*

CORBETTE, *ond. w.* Lugtige ſprong van een paerd. *Courbette.*

CORDUA, Stads naam. *Cordoue, ville d'Eſpagne.*

CORENTEN, Korinten, Krint. *Raiſins de Corinthe.*

CORNALIJN, Fijn geſteente. *Cornaline, ſorte de pierre précieuſe.*

CORNELIS of Kornelis, *z. m.* Mans naam. *Corneille, nom d'homme.*

CORNWALL, Graafſchap van Engeland. *Cornouaille, Comté d'Angleterre.*

CORPORAAL, of Caporaal. *zie* Caporaal.

CORPS, *ond. w. z. g.* Een legertje Krijgsvolk. *Un corps d'armée, petite armée qui agit à part.*

Corps de garde. *zie* Wagt.

Corps de reſerve. Dusword genoemd een afgezonderde hoop van Krijgsvolk, om de Voortroepen, zoo de nood het vereiſcht, bij te ſpringen. *Corps de réſerve, corps de troupes ſéparé, & qu'on réſerve pour le faire agir où le beſoin le demande.*

CORRECT, *ond. w. bijv. w.* Zuiver, zonder feilen. *Correct, exempt de fautes.*

Correcteur of Corrector, *z. m.* Overziender van de Drukproeven. *Correcteur d'Imprimerie.*

Correctie, *z. v.* Overziening of nazieningder Proefbladeren. *Correction des épreuves de l'Imprimeur.*

CORRESPONDENT, *ond. w. z. m.* Koopman die met eenen anderen handel drijft. *Correſpondant.*

Correspondent. Die Brievenhandel met eenen anderen heeft om hem al 't nieuws bekend te maken. *Correſpondant, qui a commerce de lettre avec un autre, pour lui faire ſavoir tout ce qu'il a de nouveau.*

Correſpondentie, *z. v.* 't Zamenhandel tuſſchen Koopluiden. *Correſpondence.*

Correspondentie, Brievenhandel, enz. *Correſpondance, commerce de lettres &c.*

CORRIGEEREN, *w. w.* Van feilen zuiveren. *Corriger, ôter les fautes.* Drukkers woord.

CORSETJE, *ond. w. z. g.* Vrouwe borſtrokje, Plaats houdende van een riglijf. *Corſet, chemiſette de femme, tenant lieu d'un corps de juſte.*

CORTRIJK, Stads naam. *Courtrai, ville de Flandre.*

Digitized by Google

COSTNITZ, Stads naam in Duitſchland. *Conſtance, nom de ville en Allemagne dans le Cercle de Souabe.*
COULANT, *ond. w.* Halsjuweel. *Coulant.*
COUPEL, *ond. w. z. v.* Ronde kap van eene Kerk of ander Gebouw. *Dôme, coupole, coupe.*
COURANT, *ond. w. z. v.* Gedrukte tijdingen die alle weeken verſcheidene maalen uitgegeven worden. *Gazette.*
Courant, in koopmans ſtijl, word voor de loopende maand gezegd: Als, uw brief van den 20 courant is mij wel geworden. *Votre lettre du 20 du courant m'a été bien rendue.*
Courantier, *z. m. Gazettier.*
COURIER, *ond. w. z. m.* Poſtlooper. *Courier, poſtillon.*
COURTAGIE, *ond. w. z. v.* 't Loon dat een Maakelaar verdient. *Courtage, ſalaire de Courtier.*
COUVERT, *ond. w. z. g.* Daar door verſtaat men ſervet, tafelbord, mes, lepel en vork voor ieder van de geenen die aan tafel zitten. *Couvert. Ce mot comprend la ſerviette, l'aſſiette, le couteau, la cuillier & la fourchette pour chacun de ceux qui ſont à table.*
Couvert, *z. g.* Omſlag van Brieven. *Couvert, enveloppe.*
CRAKOW, Stads naam. *Cracovie, ville de Pologne.*
CREDENTIAALEN, of Credentiebrieven. *zie* Geloofbrieven.
CREDIT, *ond. w. z. g.* Als, op credit verkoopen, borgen. *Vendre à crédit.*
Credit, aanzien, agting. *Crédit, conſidération, réputation, eſtime.*
Crediteeren, *w. w.* Borgen. *Vendre à crédit.*
Crediteuren, *z. m. meerv.* Schuldeisſchers. *Créanciers.*
CRIMINEEL, *ond. w. bijv. w.* Crimineele Regter. *Lieutenant-Criminel.*
Crimineel proces. *Procès Criminel.*
CROATEN, *z. m. meerv.* Soldaaten uit Croatie. *Cravattes.*
CROCUSBLOEM, *z. m. Crocus* ou *fleur de ſafran.*
CUBIS, *ond. w. bijv. w.* Cubik; Zeshoekig vierkant, als de Dobbelſteenen. *Cube, quarré,* ou *corps ſolide à ſix faces quarrées égales.*
Een cubiſche voet. *Un pied cubique, un pied quarré en tout ſens.*
CUIRASSE, *zie* Harnas, Borſtharnas, Borſtwapen.
CUIRASSIERS, Ruiters met Borſtharnaſſen gewapend. *Cuiraſſiers, ſorte de Cavalerie armée de cuiraſſes.*
CUPIDO, Minnegod. *Cupidon, Dieu d'amour.*
Een Cupidootje of Cupidoosbeeltje. *Une petite ſtatue de Cupidon.*
CURATEUR. *zie* Boelredder.
Curateur, *z. m.* Opziender van eene Hooge Schoole, enz. *Curateur d'une Univerſité, &c,*
CURCIJF of curſijf, *ond. w. bijv. w. Italique.*
CUREEREN, *zie* Bezorgen.
CURIEUS, *ond. w, bijv. w, en bijw. Net, propre, proprement fait.*

CYF, CYL, CYP, CYT, CZA.

CYFER. *zie* Cijfer.
CYLINDER. *zie* Rolſteen.
CYPRES. *zie* Cipres.
CYTER. *zie* Citer.
CZAAR, Eertijtel van den Oppervorſt van Moscoviën. *Czar, titre du Souverain de Moſcovie.*
CZAARINNE, *z. v.* Gemalinne van den Czaar. *Czarine, femme du Czar.*

D.

D A A.

D. De vierde letter van 't ABC. *D. La quatriéme lettre de l'Alphabet.*
DAAD, *z. v.* Werk, bedrijf. *Action, fait, exploit.*
Eene heerlijke daad. *Une belle,* ou *une grande action, une action noble* ou *glorieuſe, un bel exploit.*
Eene quaade of leelijke daad. *Une méchante, une mauvaiſe, ou une vilaine action.*
Iemands daaden beſchrijven. *Décrire, ou écrire l'hiſtoire, les geſtes, les faits, les exploits, ou les actions de quelqu'un.*
Met de daad, *bijw.* Door de werken. *Par les œuvres, par les effets.*
Iemand niet alleen door woorden, maar met de daad behulpzaam zijn. *Secourir quelqu'un non ſeulement de paroles, mais d'effet.*
In de daad, voorwaar. *En effet, effectivement, de fait.*
't Is in de daad zoo geſchied. *La choſe s'eſt effectivement ainſi paſſée.*
Op de daad, zoo als het feit begaan word. *Sur le fait, en flagrant délit.*
Iemand op de daad betrappen. *Prendre quelqu'un ſur le fait.*
Daadelijk, *bijv. w.* Werkelijk, dat men doet. *Actuel, effectif.*
De daadelijke zonde. *Le péché actuel.*
Daadelijk, *bijw.* Met de daad. *Actuellement, d'une maniére réelle & actuelle.*
Daadelijkheid, *z. v. zie* Feitelijkheid.
Daadelijkheid, werkende kragt. *Activité, opération.*
Daader, *z. m.* Pleeger van eenig ſchelmſtuk. *L'auteur de quelque crime.*
De daader wierd gekreegen. *L'auteur fut ſaiſi.*
Weldaad, Wonderdaad, Wreveldaad, *zie onder* Wel, enz.
DAAGEN, *g. w.* Dag worden. *Commencer à faire jour.*
Het begint te daagen. *Il commence à faire jour, le jour commence à poindre, ou à paroître.*
Daagen, *w. w.* Dagvaarden voor 't regt. *Ajourner, aſſigner, citer.*
Hij is gedaagd om binnen 14 dagen te verſchijnen. *On l'a aſſigné à comparoître dans 15 jours.*
Daager, *z. m.* Een die iemand voor 't regt daagt. *Celui qui aſſigne quelqu'un en juſtice.*
Daaging, *z. v.* Daaging voor 't regt. *Aſſignation, ajournement.*
Daags, *bijw.* Overdag. *De jour.*
Daags daar aan. *Le Lendemain, le jour ſuivant.*
's Daags, *bijw. Par jour, de jour.*
's Daags voor zijn vertrek. *La veille de ſon départ.*
's Daags na zijn vertrek. *Le lendemain de ſon départ.*
DAAL, Looden buis van de pomp. *Le tuyau de la pompe.*
Pokdaal, *zie onder* Pok.
DAALDER, *z. m.* Daaler, zeker ſtuk gelds. *Une piéce d'argent qui n'a pas par-tout la même valeur.*
Een Hollandſche daalder. *Une piéce de trente ſols, monnoye d'Hollande.*
Een Rijksdaalder, *zie onder* Rijk.
DAALEN, *g. w.* Afklimmen. *Deſcendre, baiſſer.*
De Zon is aan 't daalen. *Le ſoleil ſe couche, ou deſcend ſur l'horiſon.*
Wij daalden den berg af. *Nous descendimes la montagne.*
Daalen, afſlaan in prijs. *Baiſſer, rabaiſſer de prix.*
De graanen rijzen en daalen naar dat 'er eenen goeden of ſlegten oogſt verwagt word. *Les bleds haiſſent & baiſſent ſelon la bonne ou chetive recolte qu'on attend.*
Daaling, *z. v.* Nederdaaling. *Deſcente.*
*Daaling, *z. v.* Vermindering van prijs. *Rabais, diminution de prix.*
DAAM, Mans naam, word voor Adam gezeid. *Adam.*
DAAN, Van daan, *bijw.* Afkomſtig, afgelegen: Als, waar zijt gij van daan? *D'où êtes-vous? de quel pays êtes-vous?*
Die ſtad legt hier drie mijlen van daan. *Cette ville-là eſt à trois lieues d'ici.*
*'t Is 'er verre van daan dat ik zulks doen zoude. *Je ſuis bien éloigné de faire une telle choſe.*
Waar koomt gij nu van daan? *D'où venez-vous préſentement?*
‡ Hier van daan; pak uw ſpillen; vertrek; maak u van hier. *Retirez-vous d'ici, ſortez d'ici, ôtez-vous d'ici.*
Daan, in de Digtkonſt voor daaden, *meerv.* van daad.
DAAR, *bijw.* Op die plaats. *Là, en cet endroit-là, en ce lieu-là, y* rélatif.
Wie woont daar? *Qui demeure-là?*
Ik zal op dien tijd daar komen. *J'y viendrai, ou je m'y rendrai en ce tems-là.*
Wie daar? Wie is daar? *Qui eſt là? Qui va là?*
Zult gij daar komen durven? *Oſerez-vous y venir?*
Daar; Is ook altemet een vulwoordje dat nadruks-halven in de reden ingelaſcht word, *bij voorbeeld:* Is zij wreed genoeg om mij zoo te handelen, daar ik haar zoo trouwelijk bemin. *Eſt-elle aſſez cruelle pour me traiter de la ſorte, moi qui l'aime ſi fidellement.*
Vreeſt gij, daar gij zoowel gewapend zijt? *Craignez-vous, vous qui êtes ſi bien armé?*
Die zaak is daar aan vaſt. *Cette affaire aboutit-là.*

Daar

Digitized by Google

Daar is 't al aan geleegen. *Tout dépend de-là.*
Daar agter; agter die plaats. *Là-derriere.*
Daar agter is nog een vertrek. *Il y a encore un appartement là-derrière.*
Daar beneden. *Là-bas.*
Daar boven. *Là-haut.*
Daar beneven, daar beneffens. *Outre cela, de plus.*
Daar beneven moet men weeten, dat, enz. *De plus il faut savoir que, &c.*
Daar binnen. *Là-dedans.*
Daar buiten. *Là-dehors.*
Daar bij. *zie* Daarenboven.
Daar door; door dien weg. *Par-là, par ce chemin-là.*
Daar door; om die oorzaak. *Par-là, par ce moyen-là.*
Hij wierd daar door in den grond bedorven. *C'eſt par-là qu'il fut ruiné de fonds en comble, c'eſt ce qui fut la cauſe de ſa ruine totale.*
Daarenboven, boven dien. *Outre cela, de plus.*
Daarenboven is het zeker, enz. *De plus il eſt certain, &c.*
Daarentegen; in tegendeel. *Au contraire.*
Daarentegen indien zij onſchuldig bevonden word, enz. *Au contraire ſi on la trouve innocente,* ou *ſi on ne la trouve pas coupable, &c.*
Daar heene, derwaarts. *Vers là, de ce côté-là, vers cet endroit-là.*
Ik gaa daar heene. *Je m'y en vais, je m'en vais-là.*
Hij is met zijn gantſche huis daar heene getrokken. *Il y eſt allé avec toute ſa famille.*
Daar in. *Là-dedans, en cela.*
Daar is, daar zijn, daar was, daar waren, enz. *Il y a, il y avoit.*
Daar langs, *bijw.* langs die plaats. *Par-là, le long de ce lieu-là.*
De vijand is daar langs getrokken. *L'Ennemi a paſſé par-là.*
Daar meede; met die zaak. *Avec cela, par-là.*
Ik bemoei mij daar niet meede, *Jene me mêle point de cela,* ou *de cette affaire-là.*
Wat wilt gij daar meede bewijzen? *Que prétendez-vous* ou *voulez-vous prouver par-là?*
Daar na; Na dien tijd. *Après cela, après ce tems-là.*
Korts daar na ſtierf hij. *Peu de tems après il mourut.*
Daar na, op eenen anderen tijd. *Une autre fois, un autre jour.*
Ik zal dat daar na wel krijgen. *J'aurai bien cela une autre fois.*
Daarom, om die reden, uit die inzigte. *C'eſt pourquoi, pour cela, pour cette raiſon.*
Ik heb dat daarom gedaan. *Je l'ai fait pour cette raiſon, c'eſt pour cela que je l'ai fait.*
Daar omtrent; omtrent die plaats. *Environ, aux environs.*
Parijs legt honderd mijlen van Lyon of daar omtrent. *Il y a cent lieus de Paris à Lyon ou environ.*
Daar onder; onder die plaats. *Là deſſous, ſous cette place.*
* Daar onder; onder dat voorwendzel. *Sous ce prétexte.*
* Daar ſchuilt wat onder. *Il y a quelque choſe de caché là-deſſous.*
Daar op. *Là-deſſus, dans ce moment: pour cette raiſon là.*
Daar over; Over die zaak. *Touchant cela.*
Daar over. *Vis-à-vis de cet endroit-là.*
Daar tegen; tegen die zaak. *Contre cela, à l'encontre de cela.*
Gij ſtelt voor, dat, enz. maar daar tegen ſtel ik, dat, enz. *Vous mettez en avant que, &c. mais à cela je vous oppoſe que &c.*
Niemand zegt daar tegen. *Perſonne n'y contredit, ne s'y oppoſe.*
Daar tegen over. *Là vis-à-vis, à l'oppoſite.*
Daar toe; tot die zaak. *A cela, touchant cela, pour cela.*
Wat zegt gij daar toe? *Qu'en dites-vous? que vous en ſemble? que dites-vous là-deſſus?*
Hij quam tot daar toe, en niet verder. *Il vint juſques-là, & pas plus avant.*
Daar tuſſchen, ondertuſſchen, middelerwijl. *Cependant, pendant ce tems-là, ſur ces entrefaites.*
Daar van. *De* ou *touchant cela, en* rélatif.
Wat zeiden zij daar van? *Que dirent-ils de cela? qu'en dirent-ils?*
Daar van daan. *De-là, de ce lieu-là, en* rélatif.
Ik kwam gisteren avond daar van daan. *Je revenois* ou *je revins hier au ſoir de-là; j'en revenois* ou *j'en revins hier au ſoir.*
Daar uit; uit die woorden. *De-là, de ces paroles.*
Daar uit ontſtond een groote twiſt. *Cela fut cauſe d'une grande querelle.*
Daar uit beſluit ik. *De-là je conclus,* ou *j'infére.*
Daar uit, of daar van daan koomt het, dat enz. *De-là vient, ou cela eſt cauſe, que &c.*
Daar voor. *Pour cela.*
Hoe veel geeft gij daar voor? *Combien payez-vous pour cela? Combien vous coute cela?*
Daar voor leed hij zwaare ſtraffe. *Il en fut ſévérement puni, il a beaucoup ſouffert pour cela.*
Daauw. *zie* Dauw.

DAD. DAG.

DADEL, *z. m.* De vrugt des Dadelbooms. *Darte, fruit du palmier.*
Dadelboom, *z. m. Palmier.*
DADELIJK. *zie* Daadelijk.
DADINGEN of Dedingen, *oud w, w. w.* Een gerezen verſchil bijleggen. *Terminer une affaire par arbitre.*
Dadingsman, *z. m.* Een ſcheidsman, die een verſchil bijlegt. *Un arbitre, celui qui termine une affaire.*
DAG, *z. m.* Een natuurlijke dag. *Jour, jour naturel qui eſt de 24 heures, comprenant le jour & la nuit.*
Dag, de tijd van dat de Zon opgaat tot dat ze ondergaat. *Jour, jour artificiel, qui ſe prend depuis le lever juſqu'au coucher du ſoleil.*
De kortſte Dag. *Le plus court jour.*
De langſte dag van 't jaar. *Le plus long jour de l'année.*
Het word dag; de dag koomt aan. *Il commence à faire jour, le jour commence à poindre.*
De dag begint aan te breeken. *Le jour commence à paroître.*
Het is hoog dag. *Il fait grand jour.*
De dag neigt ten avond. *Le jour eſt ſur ſon déclin, le jour décline.*
De jongſte dag. *Le jour du dernier jugement.*
‡ Een gat in den dag ſlaapen. *Dormir la groſſe matinée.*
Een ſchoone dag; een dag dat het ſchoon weêr is. *Un beau jour, une belle journée.*
Een dag van vergadering. *Un jour d'aſſemblée.*
Een dag van vreugde, of van vrolijkheid. *Un jour de réjouiſſance.*
Dag, *z. m.* (Voor den tijd in 't gemeen genomen.) *Jour, tems.*
Daar zal een dag of een tijd koomen, dat, enz. *Le jour, le tems viendra, que, &c.*
Eenen dag uitſtel neemen. *Prendre un jour de délai.*
Eenen dag ſtellen om eene zaak te doen. *Arrêter,* ou *fixer un jour pour faire quelque choſe.*
Den dag onnutteliik doorbrengen, of verquiſten. *Paſſer le jour inutilement, ou à rien faire.*
Op deezen dag; heden. *Aujourd'hui, en ce jour.*
Zij drinken dag en nagt. *Ils boivent nuit & jour, ils paſſent les nuits & les jours à boire.*
Die twee broeders ſcheelen als dag en nagt. *Il y a entre ces deux frères une différence comme du jour à la nuit.*
* Iets aan den dag brengen; iets ontdekken. *Découvrir, déclarer quelque choſe.*
Voor den dag koomen. *Se montrer, paroître.*
* Een valſchen dag; een valſch ligt. *Un faux jour, une clarté qui entre dans un lieu, de telle ſorte qu'elle fait voir les objets autrement qu'ils ne ſont.*
Dag. De hoogzels in eene ſchilderije. *Jours, les touches les plus claires dans un tableau.*
De dag valt niet wel op die ſchilderije. *Ce tableau eſt à contre-jour, ce tableau n'eſt point en ſon jour.*
Bij dag. *zie* Bij dage.
Dagboek, *z. g. Journal, mémoire de ce qui ſe fait,* ou *ſe paſſe chaque jour.*
‡ Dagdief, *z. m.* Een daghuurder die niet naar behooren arbeid. *Ouvrier qui employe mal ſa journée, qui ne travaille pas autant qu'il doit. Voleur de journées, nivéleur.*
‡ Dagdieven, *g. w.* Lanterfanten, luijeren. *Dérober le tems de ſon maître, ne pas travailler autant que l'on doit par jour, nivéler.*
Dagdieverije. *Lambinage, perte de tems d'un ouvrier.*
Bij dage; des daags. *De jour, en pleinjour.*
Alle dagen; dagelijks. *Tous les jours, journellement.*
Ten beſtemden dage. *A jour préfix, à jour arrêté, fixé, marqué, nommé.*
Ik wagt hem alle dagen. *Je l'attends de jour en jour.*
Die moord geſchiedde bij ligten dage. *Ce meurtre ſe fit, ſe commit en pleinjour.*
Dagen, *z. m. meerv.* Leven; de tijd des levens. *Jours, vie.*
Zijne dagen verkorten. *Abréger ſes jours, ou ſa vie.*
Ik heb dat van al mijn dagen niet gezien. *Je n'ai vu cela de mes jours: c'eſt ce que je n'ai jamais vu.*
Ter goeder dagen gaan. *Aller faire bonne chére.*
Hij heeft goede dagen bij zijnen Grootvader. *Il paſſe bien ſon tems chez ſon grand-père, il y a de bons jours.*
De beſte dagen; de jeugt. *Les plus beaux jours, la jeuneſſe.*
Hij heeft de beſte dagen van de waereld bij zijnen oom. *Il paſſe ſon tems le mieux du monde chez ſon oncle.*
Hij heeft zijne beſte dagen al verſleten. *Il a paſſé ſes plus beaux jours.*
Op zijne dagen komen; oud worden. *Vieillir, devenir vieux.*
Dat is een man op zijne dagen; dat is een oud man. *C'eſt un homme avancé en âge, c'eſt un vieillard.*

Dage-

Digitized by Google

Dagelijks, *bijw.* Alle dagen. *Tous les jours, journellement.*
Men ziet dat dagelijks gebeuren. *On voit arriver cela tous les jours, cela se voit tous les jours.*
Dagelijks, *bijv. w.* Dat alle dagen geſchied. *Journalier, qui ſe fait chaque jour, qui eſt chaque jour.*
Dagelijks brood. *Pain quotidien, le pain de chaque jour.*
* Dat is mijn dagelijks brood, of dagelijks werk. *C'eſt mon pain quotidien, c'eſt mon occupation ordinaire.*
Dagelijkſe ervarenheid. *Expérience journaliére.*
Dagelijkſe koorts. *Fiévre quotidienne.*
Dageraad, of Dageraat, *z. m.* Morgenſtond. *L'Aurore, l'aube du jour, le point du jour.*
DAGGE, *z. v.* Korte degen. *Dague, poignard, bayonnette.*
DAGGELD, *z. g.* Dagloon. *L'argent*, ou *le ſalaire de la journée.*
Zijn daggeld trekken of ontvangen. *Recevoir ſa journée*, ou *le ſalaire de ſa journée.*
Daggelder, *z. m. zie* Daghuurder.
Daghouder, *z. m.* Scheidsman, goede man. *Arbitre, celui qui termine un différend.*
Daghuur, *z. v.* Dagloon. *Le ſalaire de la journée, ce que l'on gagne par jour.*
Daghuurder, *z. m.* Daglooner. *Celui qui travaille à la journée.*
Dagligt, *z. g.* 't Ligt van den dag. *La lumiére du jour, le jour.*
Mijne oogen kunnen 't dagligt niet verdraagen. *Mes yeux ne ſauroient ſouffrir le jour*, ou *l'éclat du jour.*
Dagloon; Daglooner. *zie* Daghuur, Daghuurder.
Daglooper, *z. m. Courier qui ne voyage que de jour.*
Dagregen, *z. m.* Regen die eenen gantſchen dag duurt. *Pluye qui dure toute la journée.*
Dagregiſter, *z. g. Journal.*
Dagreize, *z. v. Journée, eſpace de chemin que l'on peut faire en un jour.*
Die ſteden leggen twee dagreizen van malkanderen. *Ces villes ſont à deux journées l'une de l'autre.*
Het leger trekt met kleine dagreizen. *L'Armée marche*, ou *s'avance à petites journées.*
Dagſchool, *z. g.* School dat bij dag gehouden word. *Ecole qui ſe tient pendant le jour.*
Dagſterre, *z. v. zie* Morgenſterre.
DAGT, *onv. tijd* van denken; Als, ik dagt, *je penſois* ou *je penſai.*
DAGTEEKENEN, *w. w.* Eenen Brief dagteekenen. *Dater une lettre.*
Dagteekening, *z. v. Date.*
Dagvaard, *z. v. oud w.* Landdag; Vergadering der Staaten. *Jour de conſeil, aſſemblée des Etats.*
Dagvaard houden; Landdag houden. *Tenir jour de conſeil.*
De dagvaard uitſchrijven, de Staatsvergadering uitſchrijven. *Convoquer l'aſſemblée des Etats.*
Hij is ter dagvaard afgezonden. *Il eſt député à l'aſſemblée des Etats.*
Dagvaarden, *w. w.* Dagen. *Aſſigner, ajourner, citer.*
Dagvaarding, *z. v.* Daging. *Aſſignation, ajournement.*
Dagverhaal. *zie* Dagregiſter.
Dagwagt, *z. v. Garde de jour.*
Dagwerk, *z. g.* 't Geen beſt bij dag geſchied. *Ouvrage de jour, travail qui ſe fait mieux le jour.*
Dagwerk, *z. g.* 't Geen men op eenen dag afdoet. *Journée, travail d'une journée.*
Dagwerker. *zie* Daghuurder.
Dagwijzer, *z. m.* Maandwijzer, Tijdwijzer. *Almanac, Calendrier.*

Aſchdag,	Regtdag,
Bededag,	Rijksdag,
Biddag,	Ruſtdag,
Brasdagen,	Sabbatdag,
Bruiloftsdag,	Sacramentsdag,
Chriſtdag,	Saterdag, of
Dankdag,	Saturdag,
Dingdag,	Schrikkeldag,
Dingsdag,	Slempdagen,
Donderdag,	Smuldagen,
Doopdag,	Speeldag,
Feeſtdag,	Sterfdag,
Geboortedag,	Trouwdag,
Gerigtsdag,	Vaſtendag,
Hemelvaartsdag,	Verkoopdag,
Hondsdagen,	Verſchijnsdag,
Kerkdag,	Vervaldag,
Kersdag,	Vierdag,
Koopdag,	Viſchdag,
Landdag,	Vleeſchdag,
Legdagen,	Vreugdedag,
Maandag,	Vrouwedag,
Marktdag,	Vrijdag,
Naamdag,	Werkdag,
Paaſchdag,	Winterdag,
Pinxterdag,	Woensdag,
Pleitdag,	Zitdag,
Poſtdag,	Zomerdag,
Quarturdag,	Zondag.

Zie onder Aſch, enz.

D A K.

DAK, *z. g.* Dak van een gebouw. *Toit, le faîte*, ou *la plus haute partie d'un édifice, & qui en eſt la couverture.*
Een huis onder 't dak brengen. *Mettre le toit à une maiſon, couvrir une maiſon.*
Zij konden naauwlijks onder dak raaken. *Ils eurent bien de la peine à trouver où loger.*
Een plat dak. *Toit plat.*
Een Franſch dak. *Toit à la Manſarde.*
Een ſpits dak. *Toit pointu.*
Dakbalk, *z. m.* Dakrave; een balk daar 't dak op ruſt. *Poutre ſur laquelle le toit repoſe.*
Dakberden. *zie* Dakborden.
Dakborden. Houten borden in plaats van leiten of pannen, om een dak te dekken. *Bardeau, du bardeau, ſorte de petits ais à couvrir les toits.*
Dakdekker, *z. m. zie* Leidekker.
Dakdigt, *bijv. w.* Een huis dakdigt houden. *Entretenir bien le toit d'une maiſon.*
Dakdrop, *z. m.* Dakdruiping. *Egout des eaux qui tombent du toit.*
Dakdruip. *zie* Dakdrop.
Dakgoot, *z. v. Goutiére.*
Dakpan, *z. v. Tuile pour couvrir les maiſons.*
Dakrib, *z. v.* Dakſper. *Chevron.*
Dakriet, *z. g. Roſeau à couvrir les toits.*
Dakſperre. *zie* Dakrib.
Dakſtroo, *z. g.* Dekſtroo. *Chaume qui ſert à couvrir un toit.*
Dakvenſter, *z. g.* Venſter in het dak. *Fenêtre du toit* ou *du grenier.*

Leidak,	Schaliendak,
Pannendak,	Schutdak,
Rietdak,	Stroodak, enz.

Zie onder Lei, enz.

DAL. DAM.

DAL, *z. g.* Laagte. *Vallée, vallon, eſpace de pays renfermé entre des montagnes.*
Over berg en dal. *Par monts & par vaux.*
Dal der traanen; traanendal. *Vallée de miſére, ou de larmes.*
Dalen, *meerv.* van Dal.
DALEN. *zie* Daalen.
DALER, *z. m. zie* Daalder.
DALING. *zie* Daaling.
DALLUIDEN, *z. m. meerv. Habitans des vallées.*
Dalluiden, of Waldenzen. *Les Vaudois*
DAM, *z. m.* Eene hoogte, of beſchutzel voor 't water. *Levée de terre, ſorte de digue pour retenir les eaux d'une riviére*, ou *d'un étang.*
Eenen dam leggen; iets bedammen. *Faire une levée de terre contre les eaux.*
't Water loopt over dijken en dammen. *Rien ne peut arrêter le débordement des eaux.*
* Eenen dam leggen; den grootſten honger verdrijven. *Etourdir la groſſe faim.*
DAM, *z. m.* Eene dubbelde ſchijf in 't dampel. *Dame, pion, dame damée, pion damé*, (*terme de jeu de dames.*)
Ik heb dam. *Je ſuis à dame.*
DAMAST, *z. g. Damas, ſorte d'étoffe de ſoye.*
Damaſtbloem, *z. v. Giroflée blanche, ſorte de fleur.*
DAMBORD, *z. g.* Damberd. *Damier.*
DAMLOPER, *z. m.* Zeker binnenlandſch Vaartuig. *Bélande, bélandre.*
DAMMEN, *w. w.* Eenen dam leggen. *Faire une levée de terre contre les eaux.*
DAMMEN, *w. w.* Dam ſpeelen. *Jouer aux dames.*
Dammen, *w. w.* Eene ſchijf dammen. *Damer un pion.*
Dammer, *z. m. Joueur de dames.*
DAMP, *z. m.* Waaſſem. *Vapeur, exhalaiſon.*
Damp, Rook. *Fumée, vapeur épaiſſe.*
Dampen opwerpen. *Exhaler des vapeurs.*
Dampen die uit de maag naar 't hoofd ſtijgen. *Vapeurs qui montent de l'eſtomac vers le cerveau.*
Solferagtige dampen. *Vapeurs ſulfurées.*
‡ Damp geeven; ſchieten. *Tirer*, ou *décharger le canon &c.*
Dampen, *z. w.* Rooken, ſmooken. *Fumer, jetter de la fumée.*
Dampig, *bijv. w.* Dompig. *Sombre, couvert, obſcur.*
't Is dampig weêr. *Il fait un tems ſombre & humide.*
Dampige wijn. *Vin fumeux.*
Een dampig of dempig paerd. *Un cheval pouſſif.*
Dampigheid of dempigheid van een paerd. *La pouſſe.*
DAMSCHIJF, *z. v. Dame, pion.*
Damſpeelder, *z. m. zie* Dammer.
Damſpel, *z. g. Jeu de dames.*

D A N.

DAN, *bijw.* Als dan; op dien tijd. *Pour lors, en ce tems-là.*
Laaten wij die zaak tot toekomende jaar uitſtellen, en dan zullen wij zien. *Remettons cette affaire-là à l'année qui vient, & pour lors nous verrons.*
Dan als dan. *Alors comme alors.*
Wat zal men dan doen? *Que fera-t-on alors?*
Dan eiſcht hij dit, dan dat. *Tantôt il demande ceci, tantôt cela.*
Dan, bijgevolg. *Donc.*

Digitized by Google

Is dat dan uwe meening? *Eſt-ce donc là votre opinion*, ou *votre ſentiment?*
Wat is dat dan? *Qu'eſt-ce donc que cela?*
Dan, *koppelw.* Als. *Que.*
Daar was niemand dan ik. *Il n'y eut perſonne que moi.*
Gij doet anders dan gij beloofd hebt. *Vous faites autrement que vous n'avez promis.*
Hij is wijzer dan ik. *Il eſt plus ſage que moi.*
Hij doet dat nergens om, dan om, enz. *Il ne fait cela que pour*, &c.
Dan of. *Ou ſi.* Ik kan u niet zeggen of de Koning al gekomen is, dan of hij nog verwagt word. *Je ne ſaurois vous dire ſi le Roi eſt déjà venu, ou ſi on l'attend encore.*

DANK, z. m. Erkentenis, bedanking. *Reconnoiſſance, gré, remercîment.*
Tegen zijnen wil en dank. *Bongré malgré qu'il en ait.*
Hij deede dat tegen mijnen wil en dank. *Il fit cela malgré moi.*
Zij behaalden daar weinig danks meede. *On ne leur en ſut pas beaucoup de gré.*
Iemand iets dank weeten. *Savoir gré de quelque choſe à quelqu'un.*
Iets in dank aanneemen. *Prendre quelque choſe à gré.*
Dat is voor mijnen dank. *Voilà le gré qu'on m'en ſait. Voilà le ſalaire de mes bienfaits. Voilà l'obligation qu'on m'en a.*
Plasdank. *zie onder* Plas.
Dankbaar, *bijv. w. Reconnoiſſant, qui ſait gré.*
Een zeer dankbaar menſch. *Un homme fort reconnoiſſant.*
Dankbaar zijn. *Etre reconnoiſſant, avoir de la reconnoiſſance.*
Dankbaar, dankbaarlijk, *bijw. Avec reconnoiſſance, avec gratitude.*
Dankbaarheid, z. v. Erkentenis. *Reconnoiſſance, gratitude.*
Dankbaarlijk, *bijw. zie* Dankbaar.
Dankdag, z. m. *Jour d'actions de graces.*
Danken, *w. w.* Bedanken. *Remercier, rendre graces.*
Ik dank u voor uwe beleefdheid. *Je vous rends graces, ou je vous remercie de vos bonnêtetés.*
Dankt Gode, of dankt den Heere. *Remerciez Dieu*, ou *rendez graces au Seigneur.*
Dankoffer, z. g. *Sacrifice d'actions de graces.*
Dankweeten, *zie* dankweeten *onder* weeten, en hier boven.
Dank zeggen. Danken. *Rendre graces, remercier.*
Gode dank zeggen over zijne weldaaden. *Rendre graces à Dieu*, ou *remercier Dieu de ſes bienfaits.*
Dankzegging, z. v. Bedanking. *Action de graces, remerciment.*

DANS, z. m. Opſpringing naar de maat. *Danſe, mouvement du corps qui ſe fait en cadence*, ou *à pas meſurés.*
Iemand ten dans leiden. *Mener quelqu'un danſer.*
‡ Geen pijp geen dans, *ſpreekw. Point d'argent point de branle. Point d'argent, point de Suiſſes.*
‡ Niet langer pijp niet langer dans, *ſpreekw. Plus d'argent, plus de branle.*
*Den dans ontſpringen. *L'échapper belle, eſquiver le coup.*
*Aan den dans koomen; in een gevegt koomen, beginnen te ſlaan. *En venir aux priſes*, ou *aux mains, commencer à ſe battre.*
*Aan den dans raaken; in 't ſpel koomen. *Entrer en danſe, s'intriguer*, ou *s'embaraſſer dans une affaire.*
[illegible], z. g. *Bal.*
Danslied, z. g. *Air à danſer.*
Dansmeeſter, z. m. *Maitre de danſe. Maitre à danſer.*
Dansreije, z. v. *Bande de danſeurs.*
Dansſchoenen. Platte laage ſchoenen. *Eſcarpins, ſoulliers à danſer.*
Dansſchool, z. g. *Lieu où l'on apprend à danſer.*
Op het dansſchool gaan, danſſen leeren. *Apprendre à danſer.*
Danſſen, *g. w.* Huppelen, ſpringen. *Danſer, ſauter.*
Op de maat danſſen. *Danſer en cadence.*
‡ Ik zal u van de trappen doen danſſen. *Je vous ferai dégringoler les degrés.*
‡ Ik zal u de deur uit doen danſſen. *Je vous ferai ſortir, je vous mettrai hors de la porte.*
‡ Naar iemands pijpen danſſen; zig naar iemands zin moeten ſchikken. *Etre ſoumis à la volonté d'autrui.*
Al danſſende. Al huppelende. *En danſant, tout en danſant, en ſautant*, &c.
Op de koord danſſen. *Danſer ſur la corde.*
Danſſer, z. m. *Danſeur.*
Schavotdanſſer. *zie onder* Schavot.
Danſter, z. v. *Danſeuſe.*

D A P.

DAPPER, *bijv. w.* Klockmoedig, ſtout. *Brave, vaillant, courageux, magnanime.*
't Is een dapper man. *C'eſt un homme courageux, c'eſt un brave, c'eſt un homme qui a du cœur.*
Dat is eene dappere daad. *Voilà une belle action, c'eſt un bel exploit.*
Dapper, *bijw. zie* Dapperlijk.
Dapper. Zeer, veel. *Bravement, fort, extrémement, vigoureuſement.*
‡ Hij heeft hem dapper bekeeven. *Il l'a grondé comme il faut. Il lui a chanté ſa game de la belle manière.*
‡ Hij wierd dapper afgeroft. *Il fut roſſé bravement, il fut étrillé d'importance.*
Dapperlijk, *bijw.* Klockmoedigliik. *Vaillamment, courageuſement.*
Zij gingen den vijand dapperlijk te keer. *Ils attaquérent vaillamment les ennemis, ils fondirent ſur les ennemis en braves*, ou *avec beaucoup de vigueur.*

D A R.

DARM, z. m. Derm. *Boyau, inteſtin.*
Krimpingen in de darmen hebben. *Avoir la colique, être incommodé de la colique.*
‡ 't Is een holle darm; 't is een gulzig menſch. *C'eſt un goulu, un goinfre.*
‡ Den darm vullen, of met ſpijze opproppen. *Se remplir le ventre à force de manger.*
‡ Gij zoud mij de darmen uit het lijf doen braaken. *Vous me feriez rendre tripes & boyaux.*

Aarsdarm,	Peesdarm,
Agterdarm,	Propdarm,
Endeldarm,	Slokdarm,
Naarsdarm,	Vreetdarm, enz.

Zie onder Aars, enz.
Darmjigt, z. v. *La colique.*
Darmking, z. v. Darmkink of darmkronkel, een kronkel in de darmen. *Miſérére. Maladie des inteſtins, colique violente où le boyau ſe noue.*
Darmkronkel. *zie* Darmking.
Darmnet, z. g. Darmvlies. *Membrane qui couvre les boyaux.*
Darmpijn, z. v. *Colique, tranchées, douleurs de ventre.*
Darmſcheidzel of darmſcheel. *Méſentére, membrane qui eſt au milieu des inteſtins, & à laquelle ils ſont attachés.*
Darmſtniiding, z. v. *zie* Darmpijn.
Darmvalling, z. v. *Deſcente de boyaux.*
Darmvet. *zie* Scheelvet.
Darmwee, z. g. *zie* Darmpijn.

DARREN, *w. w.* Durven. *Oſer, avoir le cœur de faire quelque choſe.*
Ik darre, of ik durve dat niet beſtaan. *Je n'oſerois faire*, ou *entreprendre cela.*

DARTEL, enz. *zie* Dertel, enz.
DARTIEN, *bijv. zie* Dertien.
Dartiende, *bijv. w. zie* Dertiende.
Dartig, *bijv. w. zie* Dertig.
Dartigſte, *bijv. w. zie* Dertigſte.

DAS. DAT.

DAS, z. m. Zeker wild dier. *Daim, ſorte d'animal ſauvage.*
DAS, z. v. Halsdoek. *Cravate.*
Eene das met kant. *Une cravate à dentelle.*
DAT, het onzijdige van den voornaam *die. Le neutre du pronom démonſtratif* die. *Ce, cet, cette.*
Dat dier. *Cet animal.* Dat water. *Cette eau.*
Dat, is ook het onzijdige van den betrekkelijken voornaam *die.* Dat *eſt auſſi le neutre du pronom rélatif* die. *Qui*, ou *lequel, laquelle.*
Het huis dat ik gehuurd hebbe. *La maiſon que j'ai louée.*
Het kind dat mij aanſpreekt. *L'enfant qui me parle.*
Dat. Zulks. Die zaak. *Cela, cette affaire, cette choſe.*
Ik beken dat gedaan te hebben. *Je confeſſe*, ou *j'avoue avoir fait cela.*
Dat raakt u niet. *Cela ne vous touche pas* ou *ne vous regarde pas.*
Dat is niet waar. *Cela n'eſt pas vrai.*
Dat deugt niet. *Cela ne vaut rien.*
Wat dat belangt. *Pour ce qui eſt de cela. Quant à cela.*
Dat zelf is een bewijs van zijne trouwloosheid. *Cela même eſt une marque de ſa perfidie.*
Dat is de man dien ik meen. *Voilà l'homme que je penſe, que j'ai en vue* ou *dans l'eſprit.*
Dat is een ſchoon huis. *Voilà une belle maiſon.*
Dat is de zaak. *Voilà l'affaire, c'eſt-là le point.*
Dat was 't geen ik vreesde. *Voilà ce que j'appréhendois*, ou *ce que je craignois.*
Is dat uwe meening niet? *N'eſt-ce pas votre penſée? n'eſt-ce pas-là votre ſentiment?*
Dat, *koppelw. Que.*
Ik geloof dat hij koomen zal. *Je crois qu'il viendra.*
Ik vreeze dat ik niet zal konnen. *Je crains que je ne pourrai.*
*Dat heeft ook zomtijds den zin van *indien.* Als, dat gij ons wat ſchonkt, gij zoud zoo kwaalijk doen. *Si vous nous verſiez du vin, vous ne feriez pas tant mal.*

DATELIJK, of dadelijk, *bijw.* Terſtond, ſtraks. *Tout à l'heure, incontinent, ſur le champ, d'abord.*
Ik zal dateliik komen. *Je viendrai tout à l'heure, incontinent, dans le moment.*

DAV. DAU.

DAVEREN, *g. w.* Sterk bewogen en beroerd worden. *Trembler, s'ébranler, être ébranlé, être ſecoué.*
Toen daverde de aarde. *Alors la terre trembla.*

Da-

Digitized by Google

Davering, *z. v. Tremblement, secousse.*
DAUW, *z. m.* Daauw. *Rosée.*
Het veld lag vol dauw. *Le champ étoit tout couvert de rosée.*
*Dat is muls als een dauw. *Cela est tendre comme rosée.*
De dauw begint te vallen. *La rosée commence à tomber.*
DAUWEN, daauwen, *onperf. w.* Het heeft van de nagt sterk gedauwd. *Il est tombé beaucoup de rosée cette nuit, la rosée est tombée en abondance.*
DAUWWORM, *z. m.* Zeker hoofdzeer der Kinderen. *Espèce de galle qui vient à la tête des enfans.*
‡ DAUWEL, *z. m.* Een onhebbelijk vrouwmensch. *Femme folâtre, qui aime à badiner: une salope.*
‡ Dauwelagtig, *bijv. w. Folâtre.*
‡ Zij is heel dauwelagtig. *Elle est extrêmement folâtre,* ou *badine.*
‡ Dauwelen, *g. w.* Zig onhebbelijk aanstellen. *Folâtrer, badiner.*
‡ Dauwelarije, *z. v. Badinerie.*

D E.

DE. Een woordlid dat mannelijk en vrouwelijk is in 't eenvoud, en van alle de drie geslagten in 't meervoud. *Article masculin & féminin au singulier, & de tous les trois genres au pluriel devant les substantifs de la langue Flamande. Le, la, les.*
De man, de vrouw. *L'homme, la femme.*
De menschen, de boomen, de brooden. *Les hommes, les arbres, les pains.*
Alle de geenen die, enz. *Tous ceux qui, &c.*
Dit woordleedje deveranderd in 't geevende en beschuldigende geval in *den.* In 't baarende geval van't mannelijke geslagt in *des.* In 't vrouwelijke in *der.* In 't meervoud van alle geslagten in *der*; als uit de volgende voorbeelden blijkt.
Hij gaf dat den regter over. *Il mit cela entre les mains du juge.*
Men beschuldigde den Veldheer van lafhartigheid. *On accusa le Général de lâcheté.*
De sterkte des mans, *of* van den man. *La force de l'homme.*
De zwakheid der vrouwe. *La foiblesse de la femme.*
De dapperheid der mannen. *La valeur des hommes.*
De schoonheid der vrouwen. *La beauté des femmes.*
De zoetigheid der kinderen. *La douceur des enfans.*
DEBIT of debet, gebruikelijk woord in de boeken der Koopluiden, heeft den zin van *schuldig*, of *is schuldig.* Als, de Heer... debit, *en* debet, *of* is debit *en* debet aan... *Monsieur... doit à...*
Debit of debet, bednid ook de rekening tot iemandslaft. *Le debet.* Als, die post. heb ik op uwen debit of debet gebragt. *J'ai mis cet article sur votre compte,* ou *sur votre debet.*
DEBITEEREN, op den debit brengen. *Mettre quelqu'un sur le compte courant* ou *sur le debet pour une certaine somme.*
Debiteuren, Schuldenaars. *Debiteurs.*
DECEMBER, *z. m.* Wintermaand. *Décembre, le mois de Décembre.*
DEDE, *zie* Deed.

D E E.

DEED, dede, of dee, *onv. tijd* van Doen: Als, ik deed, deede, dede, of dee. *Je faisois,* ou *je fis.*

DEEG, *z. g.* Gekneed meel om brood te bakken. *Pâte, farine paitrie & préparée pour en faire du pain.*
Het deeg kneeden. *Paitrir la pâte.*
Het deeg te rijzen zetten. *Faire lever la pâte.*
Amandeldeeg. *Pâte d'amandes.*
Deegbrok, *z. m.* Deegbrokje, *z. g. Boulette de pâte dont on nourrit la volaille pour l'engraisser.*
Hefdeeg of Zuurdeeg. *zie onder* Hef of Zuur.
Suikerdeeg, Wafeldeeg, Zuurdeeg. *zie onder* Suiker, enz.
DEEG. Deege. Een woord dat in de volgende spreekwijzen te pas koomt.
Is 't geen deeg? Zijt gij onpasselijk? *Etes vous incommodé? Ne vous portez-vous pas bien?*
Is het nu nog geen deeg? *Y a-t-il encore quelque chose qui vous fasse de la peine? Y a-t-il encore quelque fer qui loche? N'êtes-vous pas encore content?*
Die drank zal u deeg doen. *Ce julep vous fera du bien.*
't Is met mij geen deeg; ik ben geen deeg; ik ben niet wel te pas. *Je ne me porte pas bien; je ne me porte pas comme il faut.*
Ter deeg of ter deege, *bijw.* Gelijk het behoort. *Bien, comme il faut, de la manière qu'il faut.*
Iets ter deege maaken. *Faire quelque chose comme il faut.*
Deegelijk. *zie* Degelijk.
DEEL, *z. g.* Gedeelte van iets. *Part, partie, portion, pièce.*
Elk zijn deel. *Chacun sa part, chacun ce qu'il lui faut.*
Zijn deel ergens van hebben. *Avoir sa part de quelque chose.*
Ergens deel aan hebben. *Avoir part dans une affaire, avoir part à quelque chose.*
't Geheel is grooter dan zijn deel. *Le tout est plus grand que sa partie.*
Het eerste, tweede, of derde deel. *La première, seconde, ou troisième partie.*
Het meeste deel zijn eerlijke luiden. *La plupart sont d'honnêtes gens.*
Ieder zijn deel geeven. *Donner à chacun sa part,* ou *ce qu'il lui faut.*
Voor mijn deel; wat mij belangt. *Pour moi, pour ce qui me concerne* ou *me regarde, pour ce qui est de moi, quant à moi.*
Deel van een boek. *Volume, tome, partie, en parlant d'un livre.*
De vier deelen der waereld. *Les quatre parties du Monde,* ou *de la Terre habitable.*
Bij deelen, *bijw.* Bij stukken. *Par parties, séparément.*
Deel. Meenigte. *Quantité, bon nombre.*
Ik heb een deel oude boeken, die ik eerstdaags verkoopen zal. *J'ai quantité de vieux livres, que je vendrai au premier jour.*
Deel, belang: Als, deel ergens in neemen. *Prendre part à.. s'intéresser en...*
Ik neem deel in uwe blijdschap, in uwe droefheid. *Je prens part à votre joye, à votre affliction.*
Uwvriend zijnde, neem ik deel in al watu voorvallen kan. *Etant votre ami, je m'intéresse en tout ce qui peut vous arriver.*
Nadeel, Schaamdeelen, Smaldeel, Tegendeel, Voordeel. *zie onder* Nadeel, enz.
DEEL, *z. v.* Eene gezaagde plank. *Planche, ais.*
Noordsche deelen. *Planches de Norvége.*
DEEL, *z. v.* Dorschvloer. *L'aire d'une grange où l'on bat le grain.*

DEELAGTIG, *bijv. w. Participant, qui a part à quelque chose.*
Aan iets deelagtig zijn. *Etre participant, participer,* ou *avoir part à quelque chose.*
Iemand iets deelagtig maaken. *Faire part de quelque chose à quelqu'un.*
Deelbaar, *bijv. w.* Dat gedeeld kan worden. *Divisible, qui se peut diviser.*
Alle stoffe is deelbaar. *Toute matière est divisible.*
Deelbaarheid, *z. v. Divisibilité.*
De deelbaarheid der stoffe in 't oneindige. *La divisibilité de la matière à l'infini.*
Ten deele, *bijw.* Stukswijze. *En partie.*
Hij zegt ten deele de waarheid. *Il y a quelque chose de vrai en* ou *dans ce qu'il dit; ce qu'il dit est vrai en partie.*
DEELEN, *w. w.* Verdeelen. *Partager, diviser, séparer.*
Goederen deelen. *Partager des biens.*
Met iemand gelijk in eenen boedel deelen. *Partager également une succession avec quelqu'un.*
Ik deel in uwe smert. *Je prends part à votre douleur.*
Wij hebben altoos gedeeld in het geen u betreft. *Nous avons toujours pris part à ce qui vous concerne.*
Deeler, *z. m.* Verdeeler, Uitdeeler, Deeler. *Een woord der Cijfferk. Diviseur, petit nombre par lequel on divise un plus grand, le numérateur d'une fraction.*
Deelgenoot, *z. m.* Deelhebber. *Participant, qui participe.*
Deelgenootschap, *z. g.* Deelhebbing. *Participation.*
Het deelgenootschap aan Christi Verdiensten. *La participation aux mérites de Jésus-Christ.*
Deelhebber. *zie* Deelgenoot.
Deelhebster, *z. v. zie* Deelgenoot.
Deeling, *z. v.* Verdeeling, scheiding. *Division, partage, séparation.*
Deeling doen. *Partager, faire partage.*
Daar is nog geen deeling van den boedel geschied. *On n'a pas encore touché à la succession; on n'en a pas encore fait le partage.*
Eensdeels, anderdeels, *bijw. En partie.*
Die zaak is eensdeels waar, en anderdeels onzeker. *Cette chose est en partie véritable, & en partie incertaine.*
Deeltje, *z. g. Particule, parcelle, petite partie, petite part, petite portion.*
Deelwoord. Woord der Spraakkunst, *z. g. Participe; terme de Grammaire.*
DEEN. Een uit Deenemark. *Un Danois.*
Deenemark. Een van de Noordsche Koningrijken. *Danemarc, l'un des royaumes du Nord.*
Deensch, *bijv. w. Danois. De Danemarc, qui regarde le Danemarc, qui se trouve en Danemarc, ou qui en vient.*
Deensche Ossen. *Bœufs de Danemarc.*
DEEREN, *g. w.* Jammeren, meedelijden hebben. *Avoir pitié,* ou *compassion.*
Deeren, *w. w.* Schaaden, hinderen. *Nuire, préjudicier, faire tort* ou *dommage.*
Dat kan hem niet deeren. *Cela ne sauroit lui nuire, cela ne peut point l'incommoder.*
DEERLIJK, *bijv. w.* Jammerlijk, elendig. *Pitoyable, misérable.*
Hij ziet 'er deerlijk uit. *Il a une mine qui fait pitié.*
Dat is een deerlijk ongeluk. *C'est un grand malheur,* ou *un funeste accident.*
DEERNE, *z. v. Brabans, Gelders en Overysels woord.* Vrijster, Maagd. *Une fille.*
Eene jonge deerne, eene braave Deerne. *Une jeune, une [illegible] fille.*
Melkdeern, [illegible]

D'DEER-

Digitized by Google

DEERNIS, *z. v.* Medelijden. *Pitié, compassion.*
Deernis met iemand hebben. *Avoir pitié, ou compassion de quelqu'un.*
DEESE. *zie* Deeze.
DEESSEM, *z. g.* Zuurdeeg. *Levain, levure.*
Deeſſemen, *w. w.* 't Brood deeſſemen. *Mettre du levain dans la pâte.*
Gedeeſſemd brood. *Pain levé.*
DEEZE, dit. Aantoonende voornaam. *Ce, cet, cette, pronom démonſtratif.*
Deeze of dees man. *Cet homme.*
Deeze vrouw. *Cette Femme.*
Dit dier. *Cet animal.*
Deezer word gebruikt in den genitivus van 't enkele getal voor de naamen van 't vrouwelijke geſlagt; en van 't meervoud voor alle drie de geſlagten. *De ce, de cet, de cette, de ces.*
Zomtijds word *deezer* ook in eenen anderen naamval gebruikt. Als, in dezer voegen. *Ainſi, de cette manière.*
Deezes word gebruikt in den *genitivus* van 't enkele getal voor de naamen van 't mannelijke of onzijdige geſlagt. *De ce, de cet, de cette.*

D E F.

DEFTIG, *bijv. w.* Treffelijk, uitmuntend. *Excellent, magnifique.*
Deftig, groots, aanzienlijk. *Magnifique, majeſtueux.*
Een deftig gelaat. *Un air majeſtueux.*
Een deftig man. *Un homme grave, un homme de gravité & de réputation.*
Een deftig ſchrijver. *Un excellent auteur.*
Hij deede eene deftige lijkreden. *Il fit une très-belle oraiſon funèbre.*
Deftig, *bijw. Fort bien; bravement, comme il faut.*
Ergens deftig van ſpreeken. *Parler très-bien d'une choſe, en parler excellemment.*
Deftigheid, *z. v.* Statigheid, aanzienheid. *Gravité, majeſté, magnificence, beauté, excellence.*
Die man heeft eene deftigheid in zijn wezen. *Cet homme a l'air grave, ou majeſtueux; il paroit beaucoup de gravité ſur ſon viſage.*
Zijne deftigheid bewaaren. *Garder ſa gravité.*
Deftiglijk, *bijw. zie* Deftig, *bijw.*

D E G.

DEGEL, *z. m.* Degel van eene drukperſſe. *Platine d'une preſſe d'imprimerie.*
DEGELIJK, *bijv. w.* Eerlijk, vroom. *Honnête, bon, vertueux.*
't Is een degelijk man, eene degelijke vrouw. *C'eſt un honnête homme, c'eſt une honnête femme.*
Degelijk, *bijw.* Zeker, gewis. *Aſſurément, certainement.*
't Is degelijk zoo. *Cela eſt certain.*
Degelijk, *Tout net, ſans biaiſer.*
Ik zal hem wel degelijk 'er over waarſchouwen. *Je l'en avertirai ſans détour.*
Ik zal 't hem wel degelijk zeggen, *Je le lui dirai tout net.*
Degelijkheid, *z. v.* Deugdzaamheid. *Bonté, probité, honnêteté, bonne manière, manière honnête.*
DEGEN, *z. m.* Zijdgeweer. *Epée.*
Eenen degen dragen. *Porter l'épée.*
Den degen trekken. *Tirer l'épée.*
Iemand den degen ontweldigen. *Faire rendre l'épée à quelqu'un, l'obliger à la rendre.* *parader dans* , *z. g. Bal.*
Met den degen in de vuiſt ſterven. *Mourir l'épée, ou le ſabre à la main.*
Met den degen vegten. *Se battre à l'épée.*
‡ Zijn degen is nog maagd, (ſpreekwijze, gebruikelijk als iemand nooit gevogten heeft.) *Son épée eſt encore pucelle, pour dire que quelqu'un ne s'eſt jamais battu.*
Pronkdegen, Schermdegen, Stootdegen. *zie onder* Pronk, enz.

D E I.

DEINING. *zie* Barning en Branding,
DEINZEN, *g. w.* Te rug wijken. *Se retirer, reculer, lâcher le pied.*
Wij bragten den vijand aan 't deinzen. *Nous obligeâmes l'ennemi à reculer.*
Al deinzende, *bijw.* Al wijkende. *En reculant, en retraite.*
Al deinzende vegten. *Se battre en retraite*, ou *en reculant.*
Deinzing, *z. v.* Af wijking. *Retraite, fuite.*
DEIZIG. *zie* Dijzig.

D E K.

DEK, *z. g.* Verdek van een ſchip. *Pont, tillac, plancher*, ou *étage de vaiſſeau.*
Een ſchip van drie dek. *Un vaiſſeau à trois ponts.*
DEK is in 't gemeen al wat dient om het bed te dekken. *Tout ce qui ſert à couvrir un lit, tant les draps que les couvertures.*
Paerdedek, Stroodek, *zie onder* Paerd, enz.
DEKEN, *z. v.* Dekkleed. *Couverture.*
Eene watten deken. *Sorte de couverture garnie d'ouatte.*
Pronkdeken. *zie onder* Pronk.
DEKEN, *z. m.* Overman van een Gild. *Doyen de quelque compagnie.*
Deken van een Domkapittel. *Doyen d'un Chapitre.*
Deken van eene hooge Schoole. *Doyen d'une Univerſité.*
Dekenſchap, *z. g. Doyenné, dignité*, ou *charge de Doyen. Décanat.*
Naar het dekenſchap ſtaan. *Prétendre au Doyenné*, ou *à la charge de Doyen.*
DEKKEN, *w. w.* Toedekken, bedekken. *Couvrir, voiler, couvrir d'un voile.*
De tafel dekken. *Couvrir la table, mettre le couvert.*
Een huis met ſtroo, pannen, leijen, enz. dekken. *Couvrir une maiſon de chaume, de tuiles, d'ardoiſes, &c.*
Eene merrie laten dekken. *Faire couvrir une cavalle.*
* Dekken. Beſchermen, bevrijden. *Couvrir, garantir, défendre.*
* Het leger dekte de ſtad. *L'Armée couvrit la ville, l'armée mit la ville à couvert.*
* Iemand afdekken of afroſſen. *Etriller*, ou *frotter quelqu'un, le bien battre.*
Dekker, *z. m.* Leidekker. *Couvreur, artiſan qui couvre les bâtimens d'ardoiſes, &c.*
Dakdekker, Pannendekker, Leidekker, Rietdekker, enz. *Zie onder* Dak, enz.
Dekking, *z. v. L'action de couvrir, diſſimulation.*
Dekkleed, *z. g.* Deken. *Couverture.*
Dekkleed van een rijpaerd. *zie* Chabrak.
Dekkleed van een paerd dat op ſtal ſtaat. *Caparaçon.*
Dekloot, *z. g.* Dun en plat loot. *Plomb en lames, du plomb délié propre à couvrir quelque choſe.*
* Dekmantel, *z. m.* Voorwendzel, ſchijn. *Prétexte, ombre, apparence.*
* Onder den dekmantel van godvrugtigheid. *Sous prétexte*, ou *ſous ombre de dévotion.*
Den Godsdienſt gebruikt hij tot eenen dekmantel van zijne ſtaatzugt. *Il fait ſervir la Religion de prétexte à ſon ambition.*
Dekpan. *zie* Dakpan.
Dekriet, *z. g.* Dekſtroo. *Roſeau à couvrir les maiſons.*
Dekſtroo, *z. g. Chaume, paille à couvrir les maiſons.*
Dekzel, *z. g.* Alles waar mede iets gedekt word. *Couvercle, ce qui couvre l'ouverture de quelque vaſe.*
Dekzel van eenen pot, ketel, enz. *Couvercle d'un pot, d'une marmite, &c.*
Geen potzoo ſcheef of men vind'er eenen dekzel toe, *ſpreekw. Chaque pot a ſon couvercle. Proverbe dont on ſe ſert quand un garçon mal bâti épouſe une fille auſſi maiſonite que lui.*
Dekzel en voedzel; koſt en kleederen. *La nourriture & les habits.*
* Dekzel. *zie* Dekmantel.
Potdekſel, Putdekzel. *zie onder* Pot, enz.

DEL. DEM.

DEL. *zie* Laagte.
DELGEN. *zie* Uitdelgen.
DELVEN, *w. w.* Spitten, graaven. *Fouir, bêcher, creuſer la terre avec la bêche.*
DELVENAAR. Inwooner van de Stad Delft. *Habitant de la Ville de Delft.*
DELVER, *z. m.* Graver. *Celui qui fouit* ou *qui creuſe la terre, pionnier.*
Putdelver. *zie onder* Put.
Delving, *z. v.* Graving. *Action de fouir*, ou *de bêcher la terre.*
DEMOEDIG, *bijv. w.* Nedrig, ootmoedig. *Humble, ſoumis.*
Demoedig of demoedigliik, *bijw. Humblement, d'une manière humble, avec ſoumiſſion.*
Demoedigheid, *z. v. Humilité, l'état d'un homme ſoumis & humble.*
DEMPEN, *w. w.* Smooren, uitdooven. *Etouffer, éteindre.*
't Vuur dempen. *Etouffer, ou éteindre le feu.*
* Dempen, *w. w.* Stillen, ſtillen. *Appaiſer, arrêter.*
Eenen opreer dempen. *Appaiſer un tumulte, faire ceſſer*, ou *arrêter une émotion populaire.*
DEMPEN. Vullen. *Remplir, combler.*
Eene gragt dempen. *Remplir*, ou *combler un foſſé.*
Den put dempen als het kalf verdronken is, (*ſpreekw.*) *Fermer l'écurie, quand les chevaux ſont dehors*, (proverbe.)
DEMPIG, Dempigheid. *zie* Dampig, dampigheid.
DEMPING, *z. v.* Smoring. *Etouffement, extinction.*
* Demping der onluſten. *Appaiſement des troubles*, ou *des déſordres.*

D E N.

DENKBEELD, *z. g. Idée.*
Ingeſchapen denkbeeld. *Idée innée.*
Denkelijk, *bijv. w.* Dat gedagt kan worden. *Imaginable, qui ſe peut imaginer.*
Denken, *w. w.* Gedagten hebben. *Penſer, ſonger, avoir quelque penſée.*
Ergens aandagtig op denken. *Songer*, ou *penſer ſérieuſement à quelque choſe.*

Waar

Digitized by Google

Waar op denkt gij? *A quoi songez-vous? A quoi penſez-vous?*
Om zijne dingen denken; op zijne dingen agt ſlaan. *Penſer*, ou *ſonger à ſes affaires.*
Nergens op denken; nergens geen agt op ſlaan. *Ne penſer*, ou *ne ſonger à rien, n'avoir ſoin de rien.*
Denk daar op; neem dat in agt. *Songez-y, faites-y réflexion.*
Denken en herdenken. *Penſer & repenſer.*
Denken. Meenen. *Etre d'opinion, être d'avis.*
Ik denk 'er niet te gaan. *Je ne ſuis point d'avis d'y aller.*
Denkend, of denkende, *bijv. w. en d. w. Penſant, qui penſe.*
De ziel is een denkend weezen. *L'ame eſt un être penſant.*
Denking, *z. v.* Het denken. *Penſée, l'action de penſer.*
DENNE, *z. g.* Het verdek op een klein vaartuig. *Tillac, couverture d'un petit bâtiment.*
DENNENBOOM, *z. m. Sapin, ſorte d'arbre.*
Roode dennenboom; Pekboom. *Sapin rouge, qui produit de la réſine.*
Witte dennenboom; Maſtboom. *Sapin blanc; Sapin qui a l'écorce blanche.*
Dennenappel, *z. m. zie* Pijnappel.
Dennenhout, *z. g. Du ſapin, bois de ſapin.*

D E R.

DER, is de *genitivus*, van 't woordlid *de*, in 't enkele getal voor de naamen van 't vrouwelijke geſlagt: en in't meervoud, voor de drie geſlagten. *Du, de la, des.*
DERDE, *bijv. w. Troiſiéme.*
De derde dag; de derde reis. *Le troiſiéme jour; la troiſiéme fois.*
Willem de derde; Henrik de derde. *Guillaume trois, Henri trois.*
Het derde lidvan eenen Staat. *Le tiers Etat.*
De derde uur van de zeven Kanonijke uuren. *Tierce, l'une des heures Canoniales.*
Eenen derden, of eenen ſcheidsman neemen. *Prendre un tiers*, ou *un arbitre.*
Iets aan eenen derden ſtellen, of eene zaak in eene derde hand ſtellen. *Mettre une choſe en main tierce.*
Een derde; een derde deel. *Un tiers, une troiſiéme partie.*
Derdehalf, *bijv. w. Deux & demi.*
Derdehalve ſtuiver. *Deux ſous & demi.*
Een derde in 't piketſpel; drie Kaarten die malkander volgen. *Un tierce au jeu de piquet, &c.*
Een derde van den boer. *Une tierce au valet.*
Een derde van 't aas. *Une tierce majore.*
Ten derden maal, *bijv.* Voor de derde reis. *Pour la troiſiéme fois.*
Derdendaags, *bijv. w. Qui revient tous les trois jours.*
De derdendaagſe Koorts. *La Fièvre quarte.*
DEREN. *zie* Deeren.
DERGELIJK, *bijv. w. zie* diergelijk.
DERHALVEN, *bijw.* Overzulks. *C'eſt pourquoi, pour cette raiſon.*
Derhalven moet men beſluiten, dat, enz. *C'eſt pourquoi il faut conclure que, &c.*
DERM. *zie* Darm.
DERMATEN, *weinig in gebruik.* Diervoegen, zoodanig. *Tellement, de telle manière.*
DERREN. Darren. *zie* Durven.
DERRIE, Derrije, *z. m.* Eerſte harde grond die men na de modder in 't graven vind. *Glaiſe, crayon, première couche de terre qu'on trouve au fond des eaux après en avoir tiré la vaſe.*
DERTEL, *bijv. w.* Dartel, weeldrig. *Fretillant, qui danſe, qui ſaute, qui eſt toujours en mouvement.*
Dat is een dertel kind. *C'eſt un enfant fretillant, c'eſt un enfant qui fretille toujours.*
Dertel, geil. *Laſcif, luxurieux.*
Dertele gebaarden. *Des geſtes laſcifs.*
Dertel, wulps, brooddronken. *Pétulant, indiſcret, effronté.*
* Een dertele ſtijl. *Un ſtile libre & fleuri.*
Dertelen, dartelen, *g. w. Folâtrer, fretiller, badiner, faire des malices.*
Dertelheid, *z. v.* Weeldrigheid. *Fretillement, légéreté, immodeſtie, pétulance.*
DERTIEN, *bijv. w.* Zeker getal. *Treize, certain nombre.*
Dertienmaal, dertien reizen. *Treize fois.*
Dertiende, *bijv. w. Treiziéme.*
Lodewijk de dertiende. *Louis treize.*
Ten dertienden, *bijv. En treiziéme lieu.*
DERTIG, *bijv. w.* Zeker getal. *Trente, certain nombre.*
Dertigmaal, dertigwerf, dertig reizen. *Trente fois.*
Dertigſte, *bijv. w. Trentiéme.*
Ten dertigſten, *bijv. En trentiéme lieu.*
DERVEN, Durven. *zie* Durven.
DERVEN, *w. w.* Ontbeeren, miſſen. *Se paſſer de quelque choſe.*
Ik heb dat liever te derven, dan het te verzoeken. *J'aime mieux me paſſer de cela que de le demander.*
Ik kan haar bijzijn niet derven. *Je ne puis être privé de ſa préſence, je ne ſaurois me paſſer de la voir.*
DERVOEGEN. *zie* Diervoegen.
DERWAARTS, *bijv.* Naar die plaats. *Vers ce lieu-là, vers cet endroit-là.*
Is hij derwaarts vertrokken? *Eſt-il parti pour ce lieu-là? S'eſt-il mis en chemin pour aller vers ce lieu-là?*
Herwaarts en derwaarts. *De côté & d'autre, çà & là.*
DERZELVER houd zomtijds de plaats van *haar.* Als, zoo draa als de moeder geſtorven was, wierden derzelver kinderen in handen van de Voogden geſteld. *Dès que la mère fut morte, on mit ſes enfans entre les mains des Tuteurs.*

D E S.

DES. Het barende geval van't enkele getal in het mannelijke en onzijdige geſlagt, van het woordlid. *De. Le genitif de l'article maſculin & neutre ſingulier* De. *Du, de la.*
Des, *bijw. Tant, d'autant.*
Des te beter; des te erger. *Tant pis; tant mieux.*
Uwe daaden zullen daar door des te heerlijker zijn. *Vos actions en ſeront d'autant plus éclatantes.*
Des, betekent ook altemet *zulks*, en is dan het barende geval van *het.*
Ik ben des wel bewuſt; Ik ben dier zaake of zulks bewuſt. *Je ſai bien cela. Je n'ignore pas cela.*
Des, is ook een woordje van beſluiten, dat men altemet gebruikt in plaats van *dan*, of *derhalven*, of *daarom.* Als, ik ſpreek van groote zaaken des hoor mij. *Je dis de grandes choſes, écoutez-moi donc.*
Des niettemin; Des niet tegenſtaande, *bijw. Nonobſtant cela.*
DESE, *zie* Deeze.
DESGELIJKS, *bijw.* Van gelijken. *Pareillement, ſemblablement.*

DESHALVEN, dieshalven. *zie* Derhalven.
DESOLAAT, *ond. w.* Wild en woeſt. *En confuſion.*
Deſolaate Boedel. *Succeſſion abandonnée.*
DESWEGEN, *bijw. Pour cela, à cauſe de cela.*
DESZELFS, houd zomtijds de plaats van den bezittenden voornaam zijn. Als, ik heb deszelfs Vader van alles verwittigd. *J'ai donné avis de tout à ſon père.*

D E U.

DEUGD, *z. v. Vertu, probité.*
De deugd verlieſt haare kragt, als zij de waarheid tot geen grondveſt heeft. *La vertu perd ſa force quand elle n'a point la vérité pour fondement.*
Deugd. Goed, vermaak. *Joye, plaiſir.*
Dat deede hem veel deugds, of veel goeds. *Cela lui fit grand plaiſir, il en reçut bien de la joye.*
* 't Is een deugd van een man; 't Is een heel deugdzaam man. *C'eſt un homme de grande probité, c'eſt un modèle de vertu.*
* Hij is de deugd zelf. *C'eſt la vertu*, ou *la probité même, c'eſt un exemple de vertu.*
Van de nood eene deugd maaken. (*Spreekwijze*) *Faire de néceſſité vertu.* (*Façon de parler.*)
Het pad der deugd; Het deugden pad. *Le chemin ou le ſentier de la vertu.*
Chriſtelijke deugden. *Vertus Chrétiennes.*
Burgerdeugden, Schijndeugd,
Heldendeugden, Zededeugden,
Hoofddeugden, enz.
Zie onder Burger, enz.
Deugdelijk, *bijv. w.* Deugdzaam. *Vertueux, qui a de la vertu.*
Een deugdelijk man; eene deugdelijke vrouw. *Un homme vertueux, ou un homme de bien; une femme vertueuſe*, ou *honnête.*
Een deugdelijk gemoed hebben. *Avoir l'ame belle, être homme de bien.*
Deugdelijk. Waare. *Juſte, véritable.*
Dat is eene deugdelijke ſchuld. *C'eſt une dette juſte & véritable.*
Deugdelijk, *bijw.* Als, ik zal 't u deugdelijk betaalen. *Je vous le payerai honnêtement, je vous en tiendrai bon compte.*
Deugdelijkheid, *z. v.* Degelijkheid. *Vertu, bonté.*
Deugdrijk, *bijv. w.* Vol deugden. *Plein, ou rempli de vertus, riche en vertus.*
Deugdzaam. *zie* Deugdelijk.
DEUGEN, *g. w.* Goed zijn. *Valoir, être bon, être utile.*
Dat deugt nergens toe. *Cela n'eſt bon, ou n'eſt utile à rien, cela n'eſt d'aucune utilité, cela ne ſauroit ſervir à rien.*
Hij deugt niet veel. *Il ne vaut pas grand'choſe.*
Dat bewijs deugt niet. *Cette preuve ne vaut rien, cette preuve n'eſt pas ſuffiſante.*
Die jongen wil niet deugen. *Ce garçon ne veut rien valoir.*
Deugniet, *z. m.* Een ondeugend menſch. *Un vaurien, un coquin, un fripon.*
DEVIES, *ond. w. z. v.* Zinſpreuk. *Deviſe.*
DEUN, *bijv. w. laag w.* Gierig, karig. *Chiche, avare, meſquin.*
Hij valt heel deun. *Il eſt fort chiche, c'eſt un avaricieux.*
DEUN, *z. m.* Lied, Zang. *Chanſon.*
‡ Om den deun. *bijw.* Om kortswijl, om vermaak. *Par plaiſanterie, pour rire, par plaiſir.*
‡ Ik moet dat om den deun eens doen. *Il faut que je faſſe un peu cela par plaiſir.*
Velddeun, [illegible] elooze dic[illegible]
DEUNHEID, *z.* [illegible] *avarice.*

Digitized by Google

DEUNTJE, *z. g.* Liedje, Gezang. *Chansonnette, air, petite chanson.*
Een deuntje speelen. *Jouer quelque air.*
Een deuntje zingen. *Chanter un air.*
‡ Hij zingt altijd het zelfde deuntje. *Il dit toujours la même chose.*
‡ Het is een ander deuntje. *C'est une autre histoire.*
Iemand een deuntje verleenen. *Jouer, ou chanter quelque air pour complaire à quelqu'un.*
Slaapdeuntje, Straatdeuntje. *zie onder* Slaap, enz.

DEUNTJES, *bijv. w.* Wat deun. *Un peu chiche, qui regarde de près à la dépense.*

DEUR word bij de gemeene luiden gezegd in plaats van *Door.*

DEUR, *z. v. Porte.*
Van deur tot deur. *De porte en porte.*
Aan de deur kloppen. *Frapper,* ou *heurter à la porte.*
Iemand de deur voor 't hoofd smiiten. *Fermer la porte à quelqu'un, lui fermer la porte au nez.*
Iemand de deur uitzetten of wegjaagen. *Mettre quelqu'un à la porte, le chasser.*
Door de regte deur; door de regte middelen. *Par la véritable porte, par le droit chemin, par la véritable voye.*
Hij is in den Kerkendienst door de regte deur niet ingekoomen. *Ce n'est pas par la véritable voye qu'il est entré dans le service de l'Eglise.*

Achterdeur.	Tempeldeur.
Ovendeur.	Valdeur.
Schutdeur.	Voordeur.
Sluipdeur.	Vouwdeur,
Straatdeur.	enz.

Zie onder Achter, enz.

Deurhamer, *z. m.* Klopper. *Marteau d'une porte.*
Deurhengzel, *z. g. Penture, qui sert à soutenir une porte sur ses gonds.*
Deurraamt, *z. g. Chambranle d'une porte.*
Deurring, *z. v. Anneau d'une porte.*
Deurslag, *z. m.* Vergietteft. *Paſſoire, vaiſſeau qui ſert à égouter.*
Deurslot, *z. g. Serrure d'une porte.*
Deurstijl, *z. m. Poteau d'une porte.*
Deurwaarder, *z. m.* Geregtsdienaar. *Huiſſier, ſergent, ſorte de bas-officier de juſtice.*
Iemand eenen deurwaarder zenden. *Envoyer un huiſſier, ou un ſergent à quelqu'un*
Deurwaarderschap, *z. g.* Het Deurwaarders ampt. *Charge de huiſſier.*
Deurwagter, *z. m.* Oppaſſer aan eene deur. *Portier, huiſſier.*
Deurwagtſter, *z. v. Portière.*

DEUVEKATER, *z. m.* Een wittebrood, dat in Holland tegen Kerstijd gebakken word. *Sorte de long pain blanc, qui ſe cuit en Hollande vers la Noël.*

DEUVIK, *z. m.* Tap in eene ton. *Brocbe, tampon, cheville de bois pointue dont on bouche le trou d'un tonneau, qui doit ſervir à mettre le robinet.*
‡ Deuvik, *z. m.* Een kort t'zamen gedrongen mensch. *Un courtaut, une perſonne courte & ramaſſée.*

DEUVIKKEN, *w. w.* Bier zonder Kraan en door den Deuvik uit eene Ton tappen. *Tirer de la bière d'un tonneau par la broche & ſans robinet.*

D E W.

DEWELKE, Welke, *voornaam. Lequel, laquelle,*

DEWIJL, Naardien, nademaal. *Vu que, puisque; attendu que.*
Dewijl de zaak zoo is. *Vu que la choſe eſt ainſi.*

DEZE, *zie* Deeze.

D I A.

DIAKEN, *ond. w. z. m.* Armbezorger. *Diacre, celui qui a ſoin des pauvres.*
Diakonesse, *z. v. of* Diakoniſſe. *Diaconeſſe.*
Diakenschap, *z. g.* 't Ampt van eenen Diaken. *Diaconat, charge de Diacre.*
Diakonije, *z. v.* Gemeene armenbeurs. *Diaconie, bourſe des Diacres.*
Van de Diakonije leeven. *Vivre,* ou *être entretenu de la Diaconie.*

DIAMANT, *z. m.* Zeker edel gesteente. *Diamant, ſorte de pierre précieuſe.*
Rouwe, of ruuwe diamant. *Diamant brut, ou qui n'eſt point encore taillé.*
Diamantboot. *zie* Boot.
Diamantgruis, *z. g. De la poudre de Diamant.*
Diamanthaak, *z. m. Agraffe de diamans.*
Diamantring, *z. m. Bague, anneau enrichi de diamans. Un Diamant.*
Diamanten slijpen. *Tailler des Diamans.*
Het Diamant slijpen. *Le métier de lapidaire ou diamantaire.*
Diamantslijper, *z. m. Lapidaire, ouvrier qui taille les pierres précieuſes.*
Diamantsteen. *zie* Diamant.

D I E.

DIE, is een voornaam die bijna het zelfde beteekent als *deeze,* zoo van 't mannelijke als 't vrouwelijke geslagt, en in 't enkele, en meervoudige getal. *Ce, cet, cette, ces.*
Die man; die vrouw; die jongen. *Cet homme; cette femme; ce garçon.*
Die menschen; die boomen, enz. *Ces hommes, ces arbres, &c.*
Hij is de Zoon van dien man. *C'eſt le fils de cet homme-là.*
Zij gaven dien Voerman elk eenen rijxdaalder. *Ils donnérent chacun un écu à ce charretier-là.*
Men betigtte dien Stadvoogd van trouwloosheid. *On accuſoit ce Gouverneur de perfidie.*

DIE, dewelke. Opzigtelijke voornaam. *Lequel, laquelle, qui.*
De kinderen die God vreezen. *Les enfans qui craignent Dieu.*
NB. Zomtijds vind men digte bij malkander de voornaam *die,* in beide de beteekenissen: Als, die geene die, die geenen die. *Celui qui, ceux qui.*
Zomtijds word ook *die* alleen gebruikt voor *die geene die.* Als, die mij gezonden heeft, doet u zeggen, enz. *Celui qui m'a envoyé, vous fait dire &c.*

DIEDENHOVEN, Stadsnaam. *Thionville, ville du Duché de Luxembourg.*

DIEDERIK, *z. m.* Mans naam. *Théodore ou Thierry, nom d'homme.*

DIEF, *z. m.* Rover. *Larron, voleur.*
Hij is een geboren dief; hij doet niet dan steelen. *Il eſt larron de ſon naturel; il eſt larron comme une chouette, ou comme une pie; il ne ſait que voler.*
De gelegenheid maakt den dief, *spreekw. L'occaſion fait le larron,* proverbe.
Elk is een dief in zijne neering. (*spreekw.*) *Chacun vole dans ſa profeſſion.*
Een dief in de kaers. *Petite flammèche qui fait couler la chandelle.*

Dagdief. Landdief.
Eerdief. Nagtdief.
Gaauwdief. Paerdendief.
Huisdief. Veedief,
Kerkdief. enz.
Zie onder Dag, enz.

Diefagtig, *bijv. w.* Genegen tot steelen. *Adonné, ou enclin au larcin.*
Die meid is wat diefagtig. *Cette ſervante eſt un peu adonnée au larcin, ou eſt un peu larronneſſe.*
Diefagtigheid, *z. v.* Genegenheid tot steelen. *Inclination à dérober, démangeaiſon de voler.*
Diefduim, *z. m. Ferrement dont on munit les fenêtres des maiſons contre les voleurs.*
Diefegge, *z. v.* Een vrouwmensch dat steelt. *Larronneſſe.*
Diefhenker, *z. m.* Beul. *Bourreau, maître des hautes œuvres.*
Diefijzers, *z. g. meerv. De gros barreaux de fer dont on munit les fenêtres contre les voleurs.*
Diefkelder, *z. m.* Diefput. *Cachot, lieu bas & obſcur, où l'on renferme les larrons.*
‡ Diesslapper, *z. m.* Wondheeler. *Chirurgien qu'on compare au bourreau.*
Diefleider, *z. m.* Dienaar van 't Geregt. *Archer, ſergent de juſtice.*
Dieflijk, *bijw.* Diefagtig. *Secrettement, furtivement, en cachette, à la ſourdine.*
Iemand iets dieflijk ontdraaijen. *Enlever à quelqu'un quelque choſe ſecrettement, ou furtivement.*
Diefstal, *z. m. Vol, larcin.*
Diefzak, *z. m. Gouſſet, bourſon, bourſeron.*

DIEMET of Diemit, *z. g. De la futaine.*

DIEN is een naamval van den voornaam *die;* en word in *dativus en accuſativus* voor de naamen van het mannelijke geslagt gebruikt. *A qui, auquel, que. Ce, cet, cette, à cet, à cette.*
Dienaangaande. *Par rapport à cela, ſur cela, à ce ſujet.*

DIENAAR, *z. m.* Een die eenig ampt bedient. *Serviteur, miniſtre.*
Dienaar des Goddelijken woords. *Miniſtre de la parole de Dieu.*
Dienaar van 't Hof. *Officier du Palais.*
Dienaar van 't Geregt; Geregtsdienaar. *Sergent de Juſtice.*
Dienaar, *z. m.* Knegt. *Serviteur, valet.*
De dienaars des Konings. *Les Officiers de la maiſon du Roi.*
Uw dienaar, uwe dienaresse. Groetwoord, als men iemand nadert, of voorbij gaat, of van iemand afscheid neemt. *Votre ſerviteur, votre ſervante. Manière de ſaluer ceux qu'on aborde, que l'on rencontre en paſſant, ou dont on prend congé.*
Uw dienaar, mijn Heer. *Votre ſerviteur, Monſieur.*
Ik ben uw ootmoedigste en gehoorzaamste dienaar. *Je ſuis votre très-humble, & très-obéiſſant ſerviteur.*

Afgodendienaar.	Staatsdienaar.
Kamerdienaar.	Stadsdienaar.
Kerkendienaar.	Tafeldienaar.
Schoutsdienaar.	Volgdienaar, enz.

Zie onder Afgoden, enz.

Dienaaresse, *z. v. Servante: terme de civilité.*
Ik ben uwe dienaaresse. *Je ſuis votre ſervante.*
Diender, *z. m. zie* Dienaar van 't Geregt, of Diefleider.
Dienen, *w. w.* In iemands dienst zijn. *Servir, être au ſervice de quelqu'un.*
Hij dient bij eenen Heer. *Il eſt en condition,*

Digitized by Google

dition, il eſt au ſervice de quelque Seigneur.
Dienen, dienſt doen, gunſt toonen. *Servir, rendre ſervice, rendre de bons offices.*
Iemand in verſcheidene gelegenheden dienen. *Servir quelqu'un en diverſes occaſions, lui rendre de bons offices.*
Iemand in zijne regtzaak dienen. *Servir quelqu'un dans ſon procès; entreprendre ſa défenſe* ou *ſa cauſe.*
God dienen. *Servir Dieu.*
Men kan geen twee Heeren dienen, God en de Waereld. *On ne ſauroit ſervir à deux maîtres, à Dieu & au monde.*
Dienen, dienſt neemen in den Oorlog. *Servir l'Etat à la guerre, prendre parti dans les troupes.*
Te land dienen. *Servir ſur terre.*
Op zee dienen. *Servir ſur mer.*
De tafel dienen. *Servir à table, ſervir la table.*
Kan ik u ergens in dienen? *Puis-je vous rendre ſervice en quelque choſe? y a-t-il quelque choſe pour votre ſervice?*
Dienen, *g. w.* Nuttig, en dienſtig zijn. *Servir, être utile.*
Die knegt dient u niet. *Ce valet ne vous convient pas, ce n'eſt pas-là le valet qu'il vous faut.*
Dat dient nergens toe. *Cela ne ſert à rien, cela n'eſt bon, ou n'eſt utile à rien.*
Dienen. Goed en heilzaam zijn. *Etre bon, être utile.*
Die ſpijs dient niet voor de zieken. *Cette viande n'eſt pas bonne ou nuit aux malades.*
Raauwe vrugten dienen niet voor zwakke maagen. *Les fruits crus nuiſent aux eſtomacs débiles.*
Dienen. Aangaan, raaken, betreffen. *Regarder, toucher, concerner.*
Dat dient tot die zaak niet. *Cela ne fait rien à l'affaire, cela ne la regarde point.*
Dienen. Strekken, te paſſe koomen. *Servir, venir à point.*
Dewijl gij uwen vader verloren hebt, wil ik gaern u tot vader dienen. *Puiſque vous avez perdu votre père, je veux bien vous en ſervir.*
Die dingen dienen tot bewijs. *Ces choſes ſervent de preuve.*
Dat hout zal mij daar toe kunnen dienen. *Ce bois pourra me ſervir à cela, ce bois me ſera propre pour cela.*
Dienen. Antwoorden. Wij zullen u daar op dienen dat, enz. *Nous vous repondrons à cela que, &c.*
Zig ergens van dienen; iets gebruiken. *Se ſervir de quelque choſe, en uſer.*
Descartes dient zig van die reden, om, enz. *Deſcartes ſe ſert de cette raiſon, pour &c.*
Dienende. Als, de dienende Edelluiden. *Les Gentilshommes ſervans, ou qui ſont de quartier.*
DIENS, voor *wiens.* Als, diens brood gij eet, diens woorden dat gij ſpreekt. *Spreekwijze. Nous devons toujours être pour ceux que nous ſervons, & dont nous mangeons le pain.*
Dienshalven. *zie* Dieshalven.
DIENST, *z. m. Service.*
Dat paerd is van eenen goeden dienſt. *Ce cheval eſt de bon ſervice.*
Ten dienſte ſtaan; dienſt en voordeel doen. *Rendre ſervice.*
Dienſt, Krijgsdienſt. *Service militaire.*
‡ Den dienſt of den Krijg de zak geeven; uit den dienſt ſcheiden. *Prendre l'épée au croc, quiter le ſervice.*
In 's Konings dienſt zijn. *Etre au ſervice du Roi.*
Zig in vreemden dienſt begeeven. *Prendre parti dans les troupes étrangéres, s'engager au ſervice des étrangers.*
Is 'er iets tot uwen dienſt? *Y a-t-il quelque choſe pour votre ſervice?*
Ik ben altoos bereid tot uwen dienſt. *Je ſuis toujours prêt à vous rendre ſervice.*
Dienſt; Kerkendienſt. *Service, miniſtére, ſervice divin.*
Zig tot den dienſt van God heiligen. *Se conſacrer, ſe vouer au ſervice de Dieu.*
Terwijl men den dienſt pleegde, enz. *Pendant qu'on faiſoit le ſervice, &c.*
Dienſt, *z. m.* Gunſt. *Service, aſſiſtance, bon office.*
Iemand dienſt doen. *Rendre ſervice,* ou *de bons offices à quelqu'un, lui faire plaiſir,* ou *amitié.*
Dienſt neemen. *Prendre ſervice.*
Dienſt zoeken. *Chercher condition, chercher de l'emploi.*
Afgodendienſt, Tempeldienſt, Schepzeldienſt, enz. *Zie onder* Afgoden, enz.
Dienſtbaar, *bijv. w.* Tot dienſt verbonden. *Obligé,* ou *ſujet à ſervir.*
Dienſtbaarheid, *z. v. Servitude, eſclavage.*
Eene harde dienſtbaarheid. *Une dure ſervitude, un rude eſclavage.*
Dienſtbereid, dienſtwillig, *bijv. w.* Tot dienſt gereed. *Prêt à rendre ſervice.*
Dienſtbieding, *z. v.* Aanbieding van dienſt. *Offre,* ou *préſentation de ſervice.*
Dienſtboode, *z. m. en v. Valet, ſerviteur, ſervante.*
Veele dienſtbooden hebben. *Avoir beaucoup de domeſtiques, avoir beaucoup de perſonnes à ſon ſervice.*
Dienſtbroeder, *z. m.* Klooſterbroer, Leekebroer. *Frére Lai, frére Convers, frére Coupechou.*
Dienſtig, *bijv. w.* Nuttig, gevoegelijk. *Utile, propre, convenable.*
Alles is hem niet dienſtig. *Tout ne lui eſt pas bon, toutes choſes ne lui ſont pas utiles.*
Dat zou mij zeer dienſtig zijn. *Cela m'accommoderoit fort, cela me viendroit fort à point, cela me ſeroit d'une grande utilité.*
't Is niet dienſtig dat men alles weete. *Il n'eſt pas bon de ſavoir toutes choſes.*
Dienſtigheid, *z. v. Utilité.*
Dienſtiglijk, *bijv. Utilement.*
Dienſtknegt, *z. m.* Knegt. *Serviteur, valet.*
Dienſtloon, *z. g.* Verdiende loon. *Salaire, loyer, gages.*
Dienſtmaagd, *z. v.* Dienſtmeid. *Servante.*
Dienſtmeid. *zie* Dienſtmaagd.
Dienſtvaerdig, *bijv. w.* Dienſtwillig; gereed tot dienſt. *Serviable, officieux, prêt à rendre ſervice, prêt à ſervir.*
Dienſtvaerdigheid, *z. v.* Dienſtwilligheid. *Promptitude à ſervir,* ou *à rendre ſervice.*
Dienſtwillig. *zie* Dienſtvaerdig.
Dienſtwilligheid. *zie* Dienſtvaerdigheid.
DIENVOLGENS, *bijw.* Volgens dat, uit dien inzigt. *Suivant cela, à cauſe* ou *en vertu de cela, par conſequent, c'eſt pourquoi.*
Dienvolgens beſluit ik, dat, enz. *C'eſt pourquoi je conclus, que &c.*
DIEP, *bijv. w. Profond.*
Dat is een diep water. *C'eſt une eau profonde.*
De Gragt is agt voeten diep. *Le canal a huit pied de profondeur, ou eſt profond de huit pieds.*
* Stille waters hebben diepe gronden; *ſpreekw.* Die veel zwijgen, denken daarom niet minder. *Il n'eſt jire eau que l'eau qui dort.* Proverbe. *Ceux qui ne parlent pas beaucoup, n'en penſent pas moins.*
De wonde is heel diep. *La playe eſt fort profonde.*
Dat is een zeer diep of lang huis. *Voilà une maiſon qui eſt fort longue, ou bien profonde.*
* Diepe gedagten. *Des penſées profondes.*
* Een diep onderzoek. *Une recherche profonde.*
* Het is niet dieper. *ſpreekw.* Zijn begrijp gaat niet verder. *Sa capacité ſe borne-là, il ne faut pas lui en demander davantage.*
* Een man van diepe geleerdheid. *Un homme d'une ſcience* ou *d'une érudition profonde.*
* Wij moeten nooit van God ſpreeken dan met eene diepe eerbied. *Nous ne devons jamais parler de Dieu qu'avec un profond reſpect.*
Diep, *z. g.* Diepte des waters. *Profondeur de l'eau.*
Wij quamen des nagts in 't diep. *Nous entrâmes la nuit en pleine mer,* ou *en haute mer.*
Diep, *bijw. Profondément, bien avant, bien loin.*
Diep graaven, *Fouir, ou creuſer bien avant.*
Diep in Zee zijn. *Etre en haute mer, être au large.*
Als het quaad diep ingeworteld is, valt het zwaar het zelve uit te roeijen. *Quand le mal eſt profondément enraciné, il eſt difficile de l'extirper.*
Als men diep in de ſchulden ſteekt, kan men niet geruſtelijk ſlaapen. *Quand on eſt fort endetté, on ne ſauroit dormir tranquillement.*
Dat ſchip gaat heel diep. *Ce vaiſſeau eſt fort chargé, ce vaiſſeau tire beaucoup d'eau.*
Dat ſchip gaat twintig voeten diep. *Ce vaiſſeau tire vingt pieds d'eau.*
Ik ben al diep in de vijftig. *Je ſuis déjà bien au-delà des cinquante ans.*
* Iets diep onderzoeken. *Faire une profonde recherche de quelque choſe, examiner quelque choſe à fonds.*
Diepagtig, *bijv. w.* Eenigzins diep. *Un peu profond.*
DIEPEN, *w. w.* Dieper maaken. *Creuſer, rendre plus profond.*
* Dat kan diepen nog droogen, dat geeft nog neemt niet. *Cela ne fait ni bien ni mal; cela ne hauſſe ni ne baiſſe; l'affaire eſt toujours dans le même état; cela n'avance ni ne recule.*
Diepen, *ſchilders w.* Schaduw maaken. *Ombrer, peindre,* ou *mettre les ombres dans un tableau.*
Dat ſtuk is ſterk gediepen. *Ce tableau eſt fort ombré.*
DIEPGAAN, *g. w.* Zwaar gelaaden zijn. *Etre fort chargé, tirer pluſieurs pieds d'eau.*
De groote ſcheepen gaan heel diep. *Les grands vaiſſeaux tirent beaucoup d'eau.*
Diepgaande. *Profondé.*
Een diepgaand ſchip. *Un vaiſſeau profoncié.*
DIEPLOOT, *z. g.* Peilloot. *La ſonde, ſorte d'inſtrument pour meſurer la profondeur de l'eau.*
Het dieploot uitwerpen. *Sonder, jetter la ſonde.*
DIEPTE, *z. v.* Diepte der zee. *Profondeur de la mer.*
Wij bragten den gantſchen nagt in de diepte over. *Nous tinmes le large toute la nuit, ou nous paſſâmes la nuit en haute mer.*
Diepte, Kulk, Afgrond. *Gouffre, abîme.*
Dat is eene ſ[illegible] delooze diepte. *C'eſt un abîme ſans fond.*

De

Digitized by Google

De diepte van eene wonde peilen. *Sonder une playe.*
DIEPZINNIG, *bijv. w. Profond, difficile à comprendre, abstrus.*
Een man van een diepzinnig verſtand. *Un homme d'un eſprit profond.*
De bovennatuurkunde is eene zeer diepzinnige wetenſchap. *La Metaphyſique eſt une ſcience fort abſtruſe.*
Diepzinnigheid, *z. v. Profondeur de ſcience.*
Diepzinniglijk, *bijv. w. D'une maniére recherchée, à fonds.*
DIER, *z. g.* Al wat leven en beweging heeft. *Animal, tout ce qui a vie & mouvement.*
De dieren des velds. *Les animaux des champs.*
Een wild, of wreed dier. *Un animal, ou une bête ſauvage, farouche, ou féroce.*
De menſch is een redelijk dier. *L'homme eſt un animal raiſonnable.*
Dieren die op 't land en in 't water leeven. *Animaux amphibies.*
Tamme dieren. *Animaux apriviſés, ou domeſtiques.*
Kruipende dieren. *Animaux reptiles.*
Dieren die vliegen. *Animaux volatiles.*

Aardsdier.	Monſterdier.
Huisdier.	Schrikdier.
Landdier.	Waterdier.
Laſtdier.	Zeedier.

Zie onder Aards, enz.
Bloedelooze, of gekorvene diertjes. *Des inſectes.*
DIER is ook zomtijds als een naamval van den voornaam *die.* Als, in dier voege. *Ainſi, de cette maniére-là.*
DIER. *zie* Duur.
DIERBAAR, *bijv. w. Cher, précieux.*
Chriſtus dierbaar bloed. *Le ſang précieux de J. C.*
DIERGAARDE. *Parc, Lieu fermé où l'on tient des bêtes fauves.*
DIERGELIJK, *bijv. w.* Van het zelve ſlag. *Semblable, de la même ſorte.*
Men vind daar diergelijke menſchen. *On y trouve de ſemblables hommes.*
Dat is van diergelijk een prijs. *Cela eſt du même prix.*
DIERKRING, *z. m. Zodiaque.*
Dierlijk, *bijv. w.* Natuurlijk. *Animal.*
Het dierlijke leven. *La vie animale.*
De dierlijke geeſten. *Les eſprits animaux.*
DIERRIJK. *zie* Diederik of Dirk.
DIERTE, *z. v. zie* Duurte.
DIERTJE, *z. g. Petit animal.*
DIERVOEGEN, *bijw.* Zoodanig. *Tellement, de telle maniére.*
DIES, *bijw.* Dieshalven, derhalven, overzulks. *C'eſt pourquoi, pour cette raiſon.*
Dies beſluit ik, dat, enz. *C'eſt pourquoi je conclus que, &c.*
Dies te, des te. Als, dies te loſwaardiger. *D'autant plus digne de louange.*
DIESHALVEN, *bijw.* Derhalven, overzulks. *A cauſe de cela, pour cette raiſon.*
Dieshalven zal ik de ſtraf draagen. *A cauſe de cela j'en porterai la peine.*
Dat is dieshalven gedaan. *Cela eſt fait pour cette raiſon.*
DIETS, Diets maaken, *w. w.* Wijs maaken. *Faire croire, perſuader.*
Hij zogt hem dat met alle kragt diets te maaken. *Il fit tous ſes efforts pour lui perſuader.*
DIEVE, *bijv. w. De larron, de voleur.*
Dieven lantaarn. *Lanterne ſourde.*
Dieven, *meerv.* van dief. *zie* Dief.
Dieverije, *z. v. Larcin, vol, volerie.*
Iets verkoopen de ſt meer dan 't waardig is, openbaare dieverije. *Vendre une choſe le double de ce qu'elle vaut, eſt un vol ou une volerie manifiſte.*
Zig met dieverije geneeren. *Vivre de larcin.*
Kerkdieverije. *zie onder* Kerk.
Dieventaal. *Jargon des voleurs.*
DIEVERTJE, vrouwe-naam. *Débora, nom de femme.*

DIGT.

DIGT, *bijv. w.* Vaſt, nabij malkander. *Solide, ferme, ſerré, preſſé.*
Dat linnen valt heel digt. *Cette toile eſt bien ſerrée, ou bien travaillée.*
Digt, welgeſloten, dat niet lek is, dat geen opening heeft. *Bien fermé, qui n'a point d'ouverture.*
Eer men een vogt in een vat doet, moet men zien of het wel digt is. *Avant que de mettre de la liqueur dans un vaiſſeau, il faut voir s'il ne s'enfuit point.*
Men kan met eene pijp die niet digt is, niet rooken. *On ne ſaurait fumer avec une pipe qui a quelque ouverture entre les deux bouts.*
De zaak word heel digt gehouden. *La choſe eſt tenue fort ſecrette, on tient cette affaire fort cachée.*
* Digt zijn; niets ontdekken. *Etre ſecret, ne point découvrir ce qui a été confié, garder le ſecret.*
Digt, *bijw.* Vaſt, ſterk. *Bien ſerré, fortement.*
Dat ſchrift is heel digt geſchreven. *Cette écriture eſt bien preſſée, ou ſerrée.*
Al te digt ſchrijven. *Ecrire trop ſerré.*
Iets digt toetrekken. *Serrer quelque choſe de bien près.*
‡ Digt om zijne ooren krijgen; digt ſlagen krijgen. *Etre battu bien ſerré.*
‡ Iemand digt affmeeren. *Frotter quelqu'un comme il faut, battre quelqu'un bien ſerré, le bien étriller.*
Het huis is rontom digt geſloten. *La maiſon eſt bien fermée de toutes parts, ou de tous côtés.*
Het regent heel digt. *Il pleut bien fort.*
‡ De glaasjes quamen zoo digt als ſtofregen. *Le vin y fut verſé en abondance, on ſervit du vin en abondance, les verres y roulaient ſans diſcontinuer.*
DIGT, z. g. Voorſchrift van eenen meeſter. *Exemple, modéle d'écriture que les Maîtres écrivains donnent à leurs écoliers.*
DIGT, *z. g.* Gedigt. *Poëme, piéce de poëſie.*

Berispdigt.	Puntdigt.
Bruiloftsdigt.	Rouwdigt.
Eerdigt.	Schimpdigt.
Geboortedigt.	Slotdigt.
Graſdigt.	Smeekdigt.
Hekeldigt.	Sneldigt.
Heldendigt.	Steekdigt.
Klinkdigt.	Toneeldigt.
Lierdigt.	Treurdigt.
Lijkdigt.	Trouwdigt.
Lofdigt.	Zegedigt,
Naamdigt.	enz.

Zie onder Berispt, enz.
DIGTADER, *z. v.* Drift tot digten. *Veine poëtique, génie, ou eſprit poëtique.*
DIGTE bij, *bijw.* Na bij. *Près, proche.*
De vijand quam ons digte bij. *L'ennemi nous approcha de fort près.*
Zij woonen digte bij malkander. *Ils demeurent tout proche l'un de l'autre.*
Digten, *w. w.* Digt maaken. *Remplir, fermer.*
Kant digten. *Remplir de la dentelle.*
DIGTEN, *g. w.* Vaarzen maaken. *Faire, ou compoſer des vers.*

Hekeldigter.	Puntdigter.
Letterkeerdigter.	Schimpdigter.
Naamdigter.	Toneeldigter.
Prullendigter.	Treurſpeldigter.
Pſalmdigter.	Treurdigter, enz.

Zie onder Hekel, enz.
Digterſche, *z. v. Poëte, celle qui fait,* ou *qui compoſe des vers.*
DIGTHEID, *z. v.* Nabijheid. *Proximité, voiſinage.*
De digtheid der plaatze belette niet, dat, enz. *La proximité du lieu n'empécha point, que, &c.*
DIGTKONST, enz. *zie* Digtkunde, enz.
Digtkunde, *z. v.* Digtkunſt. *Poëſie.*
Zig in de digtkunde oefenen. *S'exercer dans la poëſie.*
Digtkundig, *bijv. w.* Digtkunſtig. *Poëtique.*
Eene digtkundige ſpreekwijs. *Une phraſe poëtique, façon de parler propre aux poëtes.*
Digtkunſt, enz. *zie* Digtkunde, enz.

DIJE.

DIJE, *z. v.* Het dik van 't been. *La cuiſſe.*
Hij kreeg eene ſteek in de dije. *Il reçut un coup d'épée à la Cuiſſe.*
Dije-harſt, *z. m. Un gigot de mouton, une éclanche.*
Dije-ſtuk. *zie* Dije-harſt.
Dije-zak, *z. m.* Zak in den Broek. *Poche de culotte.*

DIJK.

DIJK, *z. m.* Eene hoogte tegen 't water. *Digue.*
Eenen dijk opwerpen. *Elever une digue.*
Eenen dijk doorſteeken. *Percer une digue.*

Binnendijk.	Wierdijk.
Buitendijk.	Zeedijk.
Kaaidijk of	Zomerdijk,
Kadijk.	enz.

Zie onder Binnen, enz.
Dijkaadje of dijkagie, *z. v.* Aarde en paalwerk dat tot het leggen van eenen dijk behoort. *Tout ce qui appartient à la conſtruction des digues.*
Dijken, *g. w.* Eenen dijk maaken. *Faire une digue.*
Dijker, *z. m.* Een Graver die aan de dijken arbeid. *Celui qui travaille à une digue.*
‡ Hij eet als een dijker; hij mag luſtig eeten. *Il mange comme un loup, comme un Limoſin, comme un batteur en grange.*
Dijkgraaf, *z. m.* Opperbewindhebber over den dijk. *Intendant des digues.*
Dijkgraafſchap, *z. g. Intendance des digues.*
Dijkmeeſter, *z. m.* Bevelhebber over de dijkers. *Directeur des ouvriers qui travaillent à une digue.*
Dijkregt, *z. g.* Het regt der dijken. *Le Droit* ou *les Loix qui regardent les digues.*
Dijkſchouwen, *w. w.* De dijken ſchouwen. *Viſiter les digues.*
Dijkſchrijver, *z. m. Sécretaire du Collége qui eſt prépoſé à l'inſpection & à l'entretien des digues.*

DIJN. DIJZ.

DIJN, *oud. w. zie* Uw.
DIJZIG, *bijv. w.* Bedomt. *Sombre, humide.*
Dijzig weêr. *Tems ſombre & humide.*

DIK.

DIK, *bijv. w.* Lijvig, gezet. *Gros, épais.*

't is

Digitized by Google

't Is een dik man. *C'eſt un gros homme.*
Eene dikke vrouw. *Une groſſe femme, une groſſe dondon.*
Die man word heel dik. *Cet homme devient fort gras.*
Dikke melk. *Lait caillé.*
Een dik boek. *Un gros livre.*
Dik hair. *Cheveux épais.*
Dik papier. *Papier épais.*
Een dik, of digt boſch. *Une épaiſſe forêt.*
Die boom word heel dik. *Cet arbre groſſit tous les jours, ou devient fort gros.*
De muur is vijf voeten dik. *La muraille a cinq pieds d'épaiſſeur.*
't Vrieſt een voet dik ijs. *Il gèle à pierre fendre.*
Een kabel van vier dik. *Un cable de quatre tourons.*
Saijet van drie dik. *De la fine laine à brocher, de trois fils.*
Dik van vleeſch. *Charnu, qui a de l'embonpoint.*
Die os is dik van vleeſch. *Ce bœuf eſt bien gras.*
Dik, *bijw.* Als, dik, of digt zaaijen. *Semer fort épais.*
Dik gekleed zijn. *Etre vêtu peſamment. Avoir beaucoup de hardes ſur le corps.*
Dik *voor* dikwils. *zie* Dikwils.
Dik, *z. g.* Als, het dik van 't been. *Le gras de la jambe.*
Dikagtig, *bijv. w.* Eenigzins dik. *Un peu gros.*
‡ Dikbek, *z. m. en v.* Een die een dik aanzigt heeft. *Celui ou celle qui a un gros viſage.*
Dikbekkig, *bijv. w.* Die dikke wangen heeft. *Joufflu, qui a de groſſes joues.*
Dikbek, *z. v.* Zeker ſlag van vogel, of duif. *Gros-bec, ſorte d'oiſeau, ou de pigeon.*
Dikbaard of dikbaardig, *bijv. w. Fort barbu, qui a une barbe touffue ou épaiſſe.*
‡ Dikbaſt. *zie* Dikbuik.
‡ Dikbuik, *z. m.* Dikpens. *Pançard, gros ventre, ventru, gros crevé.*
‡ Dikdarm, of Dikderm, *z. m.* Dikzak. *zie* Dikbuik.
Dikken, *g. w.* Dik worden. *S'épaiſſir, devenir épais.*
Dat nat dikt in 't ſtaan. *Ce bouillon s'épaiſſit en ſe refroidiſſant.*
Dikken, *w. w.* Dik maaken. *Epaiſſir, faire ou rendre épais.*
De brij is niet veel gedikt. *La bouillie n'eſt pas fort épaiſſie.*
‡ Dikkert, *z. m.* Dikzak, een dikke jongen. *Un gros garçon.*
Dikkoonig, *bijv. w.* Die dikke koonen heeft. *Joufflu.*
‡ Dikkop, *z. m. en v.* Een die een dik hoofd heeft. *Qui a la tête groſſe, groſſe caboche.*
‡ Diklip. *zie* Dikkelip.
Dikkelip, *z. m. en v.* Die dikke lippen heeft. *Celui ou celle qui a de groſſes lèvres. Lippu.*
Dikmaal, of dikmaals. *zie* Dikwils.
‡ Dikpens, *z. m. zie* Dikbuik.
Dikte, *z. v. Epaiſſeur, groſſeur.*
De dikte van anderhalve voet. *L'épaiſſeur d'un pied & demi.*
De dikte van eenen vinger; een vinger dikte. *L'épaiſſeur d'un doigt.*
DIKWILS, *bijw.* Meenigmaal, meenigwerf. *Souvent, pluſieurs fois.*
Hij herhaalt dat dikwils. *Il répète cela ſouvent, ou pluſieurs fois.*
Hoe dikwils hebt gij dat al gevraagd? *Combien de fois avez-vous demandé cela?*
DIKZAK. *zie* Dikkert.

DIL. DIN.

DILLE, *z. v.* Zeker kruid. *Anet, herbe médicinale.*
DING, *z. g.* Zaak. *Choſe.*
Wat is dat voor een ding? *Quelle choſe eſt-ce là? Qu'eſt-ce que cela?*
Dat is een wonderlijk ding. *C'eſt une choſe étrange.*
Alle de dingen van de wereld. *Toutes les choſes du monde.*
DINGBANK, *z. v.* Pleitbank. *Barreau, lieu où l'on plaide.*
Dingdag, *z. m.* Pleitdag. *Jour de barreau, jour auquel on plaide.*
DINGEN, *w. w.* Over eenige koopmanſchap dingen. *Marchander, tâcher d'avoir bon marché de quelque choſe que l'on veut acheter.*
Naauw dingen en wel betaalen. (*Spreekw.*) *Bien marchander & bien payer.*
Hij heeft over dat paerd lang gedongen. *Il a marchandé ce cheval fort à ſon.*
Dingen. Pleiten. *Plaider, procéder.*
Ergens naar dingen, of naar ſtaan. *Prétendre*, ou *aſpirer à quelque choſe.*
Hij dingt naar dat ampt. *Il aſpire à cette charge.*
Naar de galg dingen. *Jouer à ſe faire pendre, filer ſa corde.*
Dinger, *z. m.* Een die iets dingt. *Celui qui marchande quelque choſe.*
Dinger, Pleiter. *Plaideur, celui qui plaide.*
Dingetje, *z. g. Petite choſe, babiole, bagatelle.*
Dinging, *z. v.* Als, Dinging naar een ampt. *Prétention à une charge, l'action d'y aſpirer.*
DINGSDAG, *z. m.* De derde dag der week. *Mardi, le troiſième jour de la ſemaine.*
DINGSPLIGTIG, *bijv. w.* Het Geregt onderworpen. *Sujet à la juſtice.*
Dingſter, *z. v.* Eene vrouw die iets dingt. *Femme qui marchande quelque choſe.*
Dingſtoel. *zie* Regterſtoel.
Dingtaal, *z. v.* Geding. *Plaidoyé, diſcours prononcé à l'audience par un Avocat pour défendre le droit d'une partie.*
Dingwaarder, *z. m. Overyſſels w.* De Voorzitter in des Lands hooge Regtbank. *Préſidant à la Cour ſouveraine de juſtice dans la Province d'Overyſſel.*
Dingzak. *zie* Pleitzak.

DIR. DIS.

DIRK, *z. m.* Mans naam. *Thiery, Théodore, nom d'homme.*
DIRKJE, vrouwe naam. *Théodore, nom de femme.*
DIS, Diſch, *z. m. Woord van 't Hoogduits ontleend.* Tafel. *Table.*
Wij zaten t'zamen aan den dis. *Nous étions enſemble à table.*
Diſchmeeſter. *zie* Hofmeeſter.
DISCIPEL, *ond. w. z. m. Diſciple.*
DISGEMEEN, *bijv. w.* Die t'zamen eene gemeene tafel hebben. *Qui ont une même table.*
Disgenoot, *z. m. en v.* Gaſt. *Compagnon de table, celui ou celle qui mange à la même table.*
Disgeregt, *z. g. zie* Tafelgeregt.
Dislaken, *z. g. zie* Tafellaken.
Diſſchen, *w. w. zie* Opdiſſchen.
DISSEL, *z. m.* Zeker Kuipers of Timmermans gereedſchap. *Herminette, erminette, doloire.*
DISSEL of Diſſelboom, *z. m.* Diſſelboom van eenen wagen. *Le timon d'un chariot.*
De diſſelboom van eene koets. *La flèche ou le timon d'un caroſſe.*
DISTEL, *z. m.* Zeker gewas. *Chardon, ſorte de plante.*
Dat land draagt niet dan diſtelen en doornen. *Cette terre ne produit que des chardons & des épines.*
Gezegende diſtel. *Chardon bénit.*
Kaardediſtel. *Chardon à carder.*
Diſtelagtig, *bijv. w. zie* Diſtelig.
DISTELBLOEM, *z. v. Fleur de chardon.*
* De Diſtelbloem betekent het rijk van Schotland, gelijk men door de Lelien Vrankrijk verſtaat. *Le chardon ſignifie l'Ecoſſe, comme par les lis on entend la France.*
Eene Schotze Diſtelbloem; zeker geld in Schotland geſlagen. *Sorte de monnoye battue en Ecoſſe & marquée d'un chardon.*
Diſtelig, *bijv. w.* Vol diſtelen. *Plein de chardons.*
Dat is een diſtelig land. *C'eſt une terre pleine de chardon.*
* Diſtelig, *bijv. w.* Moeijelijk. *Epineux, difficile à réſoudre.*
* Een diſtelig geſchil. *Une queſtion épineuſe.*
DISTELKRUID, *z. g. Herbe qui a des piquans, comme les artichauts & les cardons d'Eſpagne.*
DISTELVINK, *z. m.* Putter; zekere zangvogel. *Chardonneret, ſorte d'oiſeau qui chante agréablement.*
DISTILATEUR, *ond. w. z. m.* Uitbrander van bloemen, kruiden, enz. *Diſtilateur.*
Diſtilatie, *ond. w. z. v. Diſtilation.*
Diſtilleeren, *ond. w. w. w. Diſtiler.*
Gediſtilleerde wateren. *Eaux diſtillées.*
DISTRICT, *ond. w. z. g.* Regtsgebied. *Diſtrict, etendue de juriſdiction.*

DIT.

DIT, is een voornaam van 't geenerlei geſlagt. *Ce, cette, ceci, celui-ci, celle-ci, pronom démonſtratif.*
Dit land. *Ce pays.*
Dit huis. *Cette maiſon.*
Dit geweſt. *Cette contrée.*
Dit zelve. *Ceci même.*
Dit is de man daar ik van geſproken heb. *C'eſt l'homme ou voilà l'homme dont je vous ai parlé.*
Ditmaal. Deeze reis. *Cette fois.*
Ditmaal zal ik het nog doen, maar niet meer. *Je le ferai encore cette fois, mais pas davantage.*

DOB.

DOBBEL, *z. m. Le jeu de dez, ſorte de jeu de hazard.*
Eenen goeden dobbel hebben. *Gagner au jeu.*
Eenen quaaden dobbel hebben. *Perdre au jeu, avoir du malheur au jeu.*
* Eenen goeden dobbel hebben. *Faire un bon coup, faire quelque profit conſidérable.*
Dobbelaar, *z. m.* Tuiſcher, ſpeelder. *Joueur de profeſſion, celui qui joue ſouvent. Brelandier.*
Dobbelaarſter, *z. v.* Speelſter. *Joueuſe, brelandière.*
Dobbelen, *g. w.* Tuiſchen, ſpeelen. *Jouer aux dez, jouer gros jeu.*
Dobbelen. Met dobbelſteenen ergens om werpen. *Jetter les dez.*
Tegen [illegible]gen dobbelen in eene zaak. *Cou[illegible] grand riſque de ne pas réuſſir.*

Digitized by Google

réuſſir, ou d'échouer dans une affaire.
De zieke dobbelt tegen twaalf oogen. *Le malade eſt dans un état déſeſpéré.*
Dobbelkroes, of dobbelhoorn, *z. m. Cornet à jetter les dez.*
Dobbelſpel, *z. g. Gros jeu, jeu de hazard, jeu de dez.*
Dobbelſteen, *z. m.* Teerling. *Un dé à jouer.*
Valſche dobbelſteen. *Dé pipé.*
DOBBER, *z. m.* Pen van een viſchtuig. *La plume qui eſt à la ligne des pêcheurs.*
De dobber wil niet ſtaan. *La plume ne tient pas.*
Dobber, ankerhout. *Le bois de l'ancre.*
Dobber, of dobberſchuit. *Petite nacelle fort légére.*
Biezen dobbers. *Bottes de joncs dont on ſe ſert pour apprendre à nager.*
Dobberen, *w. w.* In 't water op en neêr drijven. *Monter & deſcendre avec la vague.*
Dobbering, *z. v. L'action de monter & de deſcendre avec la vague.*
Dobbervreugd, *z. v.* 't Speelevaaren. *Divertiſſement qu'on prend ſur l'eau dans des chaloupes.*

D O C.

DOCEERING, *z. v.* (W. der Veſtingbouw.) *Talut, ou talus.*
DOCH, *koppelw. Zie* Dog.

D O D.

DODDERIG, *bijv. w.* Slaaperig, luſteloos. *Aſſoupi, aſſoupie.*
* Hij was heel dodderig van 't ligtmiſſen. *Il étoit tout aſſoupi de la débauche.*
Dodderigheid, *z. v.* Luſteloosheid. *Aſſoupiſſement.*
DODELIJK, *bijv. w. zie* Doodelijk.
‡ DODOOR, *z. m. en v.* Een die veel ſlaapt. *Dormeur, dormeuſe, qui dort beaucoup.*

D O E.

DOE *zie* Toen.
DOE is ook de eerſte perſoon van 't enkele getal, van 't werkwoord *doen* in den tegenwoordigen tijd van de aantoonende en aanvoegende wijzen: Als, ik doe. *Je fais, & je faſſe.*
DOEDELZAK, *z. m.* Zakpijp, ruiſpijp, zeker blaasſpeeltuig. *Muſette, cornemuſe, ſorte d'inſtrument de muſique à vent.*
DOEK, *z. g.* Lijnwaat. *Toile, de la toile.*
Doek, *z. m.* Een lap linnen. *Morceau de toile.*
Een linnen doek. *Un linge.*
Een wollen doek. *Morceau d'étoffe, lange.*
Doeken, Luiren. *Maillots, langes des petits enfans.*
Een kind in de doeken winden. *Emmailloter un enfant.*
‡ Iemand doeken; iemand bedriegen. *Tromper quelqu'un, le duper.*
‡ Ik laat mij niet doeken, of bedotten. *Je ne me laiſſe pas tromper, ou duper.*
Doekenhuif, *z. v.* Zeker oud vrouwe kapzel. *Sorte de coiffe de toile dont les femmes ſe ſervoient du temps paſſé, couvrechef.*
Doekje, *z. g.* Lapje linnen. *Petit morceau de linge.*
‡ Dat is maar een doekje voor't bloeden, dat is maar eene ligte verſchooning. *Ce n'eſt qu'une excuſe frivole.*
Doeking, *z. v. zie* Beſtek.
Baaldoek, Schorteldoek,
Droogdoek, Sneurdoek,
Halsdoek, Schorteldoek,
Halsneusdoek, Schoteldoek,
Handdoek, Schuurdoek,
Hoofddoek, Slabdoek,
Kameriksdoek, Smaldoek,
Kinderdoeken, Snotdoek, of
Kwiildoek, Sneudoek,
Neteldoek, Theedoek,
Neusdoek, Vaatdoek,
Pakdoek, Vlagdoek,
Pisdoek, Zeildoek,
Potdoek, Zeverdoek,
Quijldoek, Zweetdoek, enz.
Zie onder Baal, enz.
DOEL, *z. m.* 't Wit daar men naar ſchiet. *Le but, l'endroit où l'on viſe.*
Naar den doel ſchieten. *Tirer au but.*
Doelen, *z. m.* Eene gemeene plaats daar men met den boog ſchiet. *Lieu public où l'on tire de l'arbalête, de l'arquebuſe &c.*
Doelen, *g. w.* Op doelen, naar mikken. *Viſer, mirer, tendre au but.*
Hij doelt op 't wit. *Il viſe au but.*
* Ergens naar doelen, of naar ſtaan. *Viſer à quelque choſe, avoir une choſe en vue.*
* Die Prediker doelt, of ſtaat naar 't Biſſchopsampt. *Ce prédicateur viſe à l'Epiſcopat.*
DOELPEN, *z. v. Petit fer pointu qui eſt attaché au milieu du rond où l'on tire.*
DOELPUNT. *zie* Mikpunt.
DOELWIT, *z. g.* Wit daar men naar ſchiet. *Le blanc, le but à quoi l'on viſe.*
* Doelwit, *z. g.* Oogwit, oogmerk. *But, intention, ce que l'on a en vue.*
Hij heeft dat tot zijn doelwit. *Il viſe à cela, voilà ſon but.*
DOEMEN. *w. w.* Veroordeelen. *Condamner par arrêt de juſtice.*
Iemand ten vuure doemen. *Condamner quelqu'un au feu, ou à être brûlé.*
Doemenis. *zie* Veroordeeling.
Doemwaerdig, of doemenswaerdig, *bijv. w. Condamnable.*
DOEN, *bijv.* van tijd. *zie* toen.
DOEN, *w. w.* Verrigten. *Faire.*
Eene fraaije daad doen. *Faire une belle action.*
Zijnen pligt doen. *Faire ſon devoir.*
Goed doen. *Bien faire, faire du bien.*
Quaad doen. *Malfaire, faire du mal.*
Aalmoeſſen doen, of geeven. *Faire des aumônes, des charités.*
Een gebed doen. *Faire une prière.*
Ongelijk of onregt doen. *Faire tort.*
Wat hebt gij hier te doen? *Qu'avez-vous à faire ici?*
Met iemand te doen hebben. *Avoir à faire à quelqu'un.*
* Met eene vrouw te doen hebben. *Avoir à faire avec une femme.*
Ik wil 'er niet meê te doen hebben; ik moei 'er mij niet meê. *Je ne veux pas m'en mêler.*
Met wien meent gij te doen te hebben? *A qui croyez-vous avoir a faire? A qui vendez-vous vos coquilles?* Deeze laatſte ſpreekwijze is boertig.
Wat heeft hij daar meede te doen? Wat raakt hem dat? *Qu'en a-t-il à faire? Qu'eſt-ce que cela lui fait?*
Veel te doen, of veel werks te doen hebben. *Avoir beaucoup d'affaires, être fort occupé.*
* Iemand veel te doen geeven. *Tailler bien de la beſogne à quelqu'un, lui donner de la tablature.*
Hij doet in huiden en leer. *Il fait négoce en cuir & en peaux.*
t'Zamen doen; in maatſchappije handelen. *Faire ou négocier en compagnie.*
Iemand handreiking doen. *Aider quelqu'un, le ſoulager.*
Iemand eenen dienſt doen. *Rendre ſervice à quelqu'un.*
Hoe vaart gij al? Zeer wel om u dienſt te doen. *Comment vous portez-vous? Fort bien pour vous ſervir ou pour vous rendre ſervice.*
Meer doen dan men kan. *Faire plus qu'on ne peut.*
Hij maakt 'er veel om te doen. *Il en fait grand bruit.*
Zijn zoon maakt hem genoeg te doen. *Son fils lui eſt fort à charge, ſon fils lui cauſe aſſez de ſoin, ou aſſez de peine.*
Iemand zijnen zin, of zijnen wil doen. *Faire la volonté de quelqu'un.*
Met eene dogter zijnen wil doen. *Avoir les dernieres faveurs d'une fille.*
Anders doen dan men beloofd heeft. *Faire autrement qu'on n'a promis.*
Te niet doen, vernietigen. *Anéantir, abolir.*
Weg doen. *Oter, enlever, ſerrer.*
Doe uw goed weg. *Otez, ſerrez vos hardes.*
Nadoen, namaaken. *Contrefaire.*
* Hij is daar het doen en laaten. *Il eſt là le factotum, il fait là tout ce qu'il veut.*
Het doen en laaten; de handel en wandel. *La vie & les mœurs.*
Hij haalde het doen en laaten der geklooſterden dapper over. *Il invective extrémement contre la vie & les mœurs des Religieux, ou il cenſura rudement leur vie & leurs mœurs.*
Doen, *z. g.* Als, iemands doen; iemands werk of bedrijf. *Travail, ou occupation de quelqu'un.*
Hij zit in een goed doen. *Il eſt fort bien dans ſes affaires: Son négoce va fort bien.*
Dat is mijn doen niet. *Ce n'eſt pas moi qui ai fait cela.*
Doende, *deelw.* Bezig, Werkzaam. *Occupé.*
Hij is dapper doende. *Il eſt fort occupé, il eſt toujours en action.*
Doender, *z. m.* (Dit woord word nooit alleen gebruikt.) *Faiteur.* (*Ce mot ne ſe dit pas ſeul.*)
Weldoender. *Bienfaiteur.*
Quaaddoender. *Malfaiteur.*
Doening, *z. v. zie* Daad, Bedrijf, Werking.
Doenlijk, *bijv. w.* Dat gedaan kan worden. *Faiſable, ce qui ſe peut faire.*
Die zaak was niet doenlijk. *Cette affaire n'étoit pas faiſable.*
DOENMAALS. *zie* Toenmaals.
‡ DOENNIET, *z. m. en v.* Lanterfant. *Fainéant, fareſſeux, celui ou celle qui paſſe ſa vie à ne rien faire.*
DOEVER. Stadsnaam. Stad van Engeland in 't Graaffchap Kent. *Douvres, nom d'une ville d'Angleterre, dans le Comté de Kent.*
DOEZELEN, *w. w.* Woord der tekenkunde, eene tekening doezelen. *Eſtomper un deſſein, ou une eſquiſſe.*

D O F.

DOF. Vogtig. *zie* Duf.
DOF, *z. m.* Riemſlag in 't roeijen. *Coup d'aviron en ramant.*
* Iemand eenen dof op den rug geeven. *Donner un coup ſur le dos à quelqu'un.*
DOF, *bijv. w.* Zwaarmoedig. *Peſant, qui n'a point de vivacité.*

Digitized by Google

Dof van geeſt zijn. *Avoir l'eſprit peſant.*
Een dof geluid. *Un ſon ſourd, un ſon qui ne retentit point.*
‡ DOFFEN, *w. w.* Slaan, ſtooten. *Donner des coups.*
DOFFER, *z. m.* 't Manneetje van eene Duive. *Pigeon mâle.*
‡ Doffer. Die gaern met de brakinnen verkeert. *Un gaillard qui fréquente volontiers les griſettes*, ou *les filles de bonne volonté.*
DOFFIGHEID, *z. v. Peſanteur, pareſſe d'eſprit.*
‡ DOFJE, *z. g.* Voordeel, winſt. *Profit, gain, avantage.*
‡ Ergens een dofje aan hebben. *Tirer du profit de quelque choſe.*
DOFT, *z. v.* Roeibank. *Banc des rameurs, banc ſur quoi on s'aſſied pour ramer.*

DOG. DOK.

DOG, *z. m.* Een groote Engelſche hond. *Dogue, gros chien d'Angleterre.*
DOG, *koppelw.* Maar. *Mais.*
Ik zou 't hem wel vraagen, dog, enz. *Je le lui demanderois bien, mais, &c.*
De zaak is gedaan, of 't verdrag is klaar; dog 't geld ontbreekt. *L'affaire eſt faite, ou l'accord eſt fait, mais l'argent manque.*
Dog. *zie* Tog.
Doghond. *zie* Dog.
DOGT, *onv. tijd* van Denken, Dunken, en deugen. Als, ik dogt. *Je penſois*, ou *je penſai.*
Het dogt mij. *Il me ſembloit*, ou *il me ſembla.*
DOGTER, *z. v. Fille.*
Eene huwbaare dogter. *Fille à marier ou nubile.*
Zijne dogter uittrouwen. *Marier ſa fille.*
Baſtaarddogter, *z. v. Batarde, fille naturelle.*
Schoondogter, *z. v.* Snaar, (dit laatſte is weinig, en maar bij 't gemeene volk in gebruik.) *Belle-fille, bru.*
Stiefdogter, *z. v. Belle-fille, fille du mari ou de la femme.*
Dogterman, *z. m.* Schoonzoon. *Gendre, beau-fils.*
Dogtertje, *z. g.* Meisje. *Petite fille.*
Voordogter, Zuſtersdogter, Winkeldogter. *Zie onder* Voor, enz.
DOK, *z. v.* Kom, eene beſlootene plaats om ſcheepen te leggen. *Darſe ou darſine, baſſin pour mettre les vaiſſeaux à couvert, une forme.*
DOKKEN, *w. w.* De ſchepen in eene dok opleggen. *Mettre les navires à la rade.*
‡ DOKKEN, *w. w.* Geld dokken, geld ſchieten. *Donner, ou payer de l'argent.*
DOKTER, *ond. w.* Arts. *Médicin.*
Dokteren, *g. w. laag w. Prendre des médecines, prendre des remédes ordonnés par un Médicin.*
Ik heb een jaar gedokterd. *Il y a un an que je prens des médecines.*

D O L.

DOL, *z. m.* Houten pen, waar tuſſchen de riemen van de roeiboots leggen. *Tolet, cheville de bois qui ſert à retenir les avirons ſur le bord.*
DOL, *bijv. w.* Verwoed, razende. *Enragé, furieux, hors du ſens.*
Een dol menſch. *Un homme enragé.*
Dol worden. *Enrager, devenir enragé, être ſaiſi de la rage.*
Iemand dol maaken. *Faire enrager quelqu'un.*
Zijt ge dol? *Avez-vous le diable au corps? Avez-vous perdu le ſens? Quelle rage vous tient? Avez-vous perdu entiérement l'eſprit?*
DOLBESSEN, *z. m. meerv. Un petit fruit rougeâtre tirant ſur le noir, comme les grains de ſureau.*
DOLBOORD, *z. g.* Het boord daar de dollen in geſlagen worden. *La partie du bord des chaloupes où ſont les tolets.*
DOLEEREN, *ond. w. g. w. zie* Klaagen.
DOLEN, Dwaalen. *zie* Doolen.
DOLF, *onv. tijd* van delven. Als, ik dolf. *Je fouiſſois, ou je fouis.*
DOLFIJN, *z. m.* Zekere Zeevisch. *Dauphin, poiſſon de mer.*
Dolfijn. De oudſte zoon van de Koningen van Vrankrijk. *Dauphin. Titre d'honneur qu'on donne aux fils ainés des Rois de France.*
DOLGAT, *z. g.* Het gat daar den dol in geſteeken word. *Trou de tolet.*
DOLHEID, *z. v.* Dolligheid, woede, razernije. *Rage, fureur.*
DOLHUIS, *z. g.* Gekhuis. *Petites-maiſons, lieu où l'on renferme les fous & les enragés.*
DOLIK, zeker onkruid. *De l'ivraye.*
DOLK, Pook, *z. m.* Zeker kort geweer. *Poignard, bayonnette, ſorte de coutelas.*
Hij zette hem den dolk op de keel. *Il lui mit le poignard ſur la gorge.*
‡ DOLKOPPIG, *bijw. en bijv. w.* Zonder oordeel. *Inſenſé, étourdi, qui fait tout à l'étourdie.*
Een dolle hond. *Un chien enragé.*
Eene dolle koorts. *Une fiévre chaude.*
Dolle beziën. *zie* Dolbeſſen.
Dolle Kervel, *z. v. Cigue, ſorte d'herbe venimeuſe.*
Dollen, *g. w.* Woeden. *Entrer en frénéſie.*
Hij dolt in zijne ziekte. *Il eſt en délire.*
‡ Dollen. Optrekken, ligtmiſſen. *Paſſer les jours & les nuits en débauche.*
DOLLEN, eenen os dollen. *zie* Bollen.
DOLLIGHEID, *z. v.* Dolheid, Woede. *Rage, fureur, frénéſie.*

D O M.

DOM, *bijv. w.* Bot, plomp. *Stupide, lourd, bêbété.*
Een dom menſch. *Un ſtupide, une bête, un lourdaut, un butor.*
Hij heeft eenen dommen misſlag begaan. *Il a commis une lourde faute.*
DOM, *z. m.* De tooren van eene Domkerk. *Dôme, tour d'une Egliſe Cathedrale.*
Dom, Domkerk, Hoofdkerk. *Egliſe Cathédrale.*
Domdeken, *z. m.* Deken van 't Domkapittel. *Doyen du Chapitre.*
Domheer, *z. m.* Kanonnik. *Chanoine.*
Domheerſchap, *z. g.* Domheersampt. *Canonicat, bénefice de Chanoine.*
DOMHEID, *z. v.* Bottigheid, plompheid. *Stupidité, bêtiſe, ânerie.*
DOMINE, *z. m. laag w.* Prediker, Meeſter in een Latijnſch School. *Miniſtre du St. Evangile, Prédicateur, Régent d'une claſſe.*
DOMJUFFER, *z. v. Chanoineſſe.*
Domkapittel, *z. g. Chapitre.*
Domkoſter, *z. m. Sacriſtain d'une Egliſe Cathédrale.*
DOMME, *bijv. w. zie* Dom, *bijv. w.*
DOMMEKRAGT, *z. v.* Een werktuig waar meede men groote kragt doet. *Cric, machine qui ſert à lever de très-peſans fardeaux.*
‡ Dommekragt, *z. m.* Een dom menſch. *Un gros lourdaut, un mal adroit, un butor.*
DOMMELEN, *w. w.* Hommelen. (Dit word van de Bijen gezegd.) *Bourdonner. (Ce mot ſe dit des abeilles.)*
‡ Dommelen, *w. w.* Mompelen. *Murmurer, gronder entre les dents.*
DOMMELIJK, *bijw.* Bottelijk. *Lourdement, groſſiérement, mal-adroitement.*
DOMMELING, *z. v.* 't Gehommel der Bijen. *Bourdonnement, ou murmure des mouches à miel.*
DOMMIGHEID, *z. v. zie* Domheid.
DOMP. *zie* Damp.
DOMP, Groote neus. *zie* Dompneus.
DOMPELAAR, *z. m.* Duiker, zekere watervogel. *Plongeon, ſorte d'oiſeau aquatique.*
Dompelaar, *z. m.* Een die 't gevoelen van den Dompeldoop volgt, naar de wijze der Grieken. *Celui qui ſuit la ſecte de ceux qui baptiſent en plongeant ou par immerſion, comme font les Grecs.*
Dompeldoop, *z. m.* Doop die door indompeling geſchied. *Baptéme qui ſe fait par immerſion.*
DOMPELEN, *w. w.* Onder 't water duiken. *Plonger, enfoncer dans l'eau.*
* Zijne onvoorzigtigheden hebben mij in eenen poel van ellenden gedompeld. *Ses imprudences m'ont plongé dans un abime de miſéres.*
Dompelen word in eenige Hollandſche Steden gezegd voor begraaven. *Enterrer, inhumer.*
Dompeling, *z. v. Plongement, immerſion.*
DOMPEN, *w. w.* 't Geſchut dompen. *Rafraîchir le canon.*
DOMPEN. Onder doen duiken. *zie* Dompelen.
DOMPEN. Dempen, uitdooven. *Eteindre, étouffer.*
Domp de Kaers uit. *Eteignez la Chandelle.*
Domper, of Domphoorn, *z. m.* Kaersdomper. *Cornet à éteindre les Chandelles, éteignoir.*
Dompig, *bijv. w.* Bedompt. *Sombre, obſcur.*
Een dompig huis. *Une maiſon obſcure, mal percée.*
‡ DOMPNEUS. Als, Hij heeft eenen dompneus; hij heeft eenen grooten neus. *Il a le nez gros.*
DOMPROOST, *z. m. Prévôt d'une Egliſe Cathédrale.*

D O N.

DONAUW, *z. m.* Een ſtroom in Duitſchland. *Le Danube, fleuve d'Allemagne.*
DONDER, *z. m. Tonnerre.*
Dat is een zwaare donder. *Voilà un grand coup* ou *éclat de tonnerre.*
Donderraar, *z. m.* Deeze naam word door de ouden Jupiter toegeſchreven. *Jupiter tonnant.*
DONDERBAARD, *z. m.* Zeker gewas. *Joubarbe, herbe médécinale & rafraîchiſſante.*
Donderbui, *z. v.* Dondervlaag. *Orage de tonnerre.*
Donderbus, *z. v.* Roer dat kort en wijd van loop is. *Mouſqueton, mouſquet peu long, mais dont le canon a une ouverture fort large.*
DONDERDAG, *z. m. Jeudi.*
Witte donderdag; donderdag voor Paaſchen. *Jeudi ſaint, jeudi avant Pâques.*
DONDEREN, *g. w. Tonner.*
Het dondert ſterk. *Il tonne fort.*
* 't Geſlacht begon [illegible] *conſumer.*
[illegible] uttelijk doorbrengen.
* De Predike. *Paſſer*

Digitized by Google

de gebreken. *La prédicateur tonne en chaire contre les vices.*
Het quam hem zoo vreemd voor als of hij te Keulen had hooren donderen. *Spreekw. Il en fut étonné comme d'un coup de foudre.*
De Donder-God. *Le Dieu qui lance le tonnerre, Jupiter parmi les anciens Payens.*
Donderkloot, z. v. Dondersteen. *Carreau de foudre.*
Donderslag, z. m. 't Geklater des donders. *Coup, éclat de tonnerre.*
* Dat was een donderslag voor mij. *Ce fut un coup de tonnerre pour moi.*
Dondersteen. *zie* Donderkloot.
Donderstraal, z. v. *Rayon de tonnerre.*
DONG, *onv. tijd* van dingen. Als, ik dong. *Je marchandois, ou je marchandai.*
DONKER, *bijv. w.* Duister, betrokken. *Obscur, couvert, sombre, ténébreux.*
't Is eene donkere Kerk. *C'est une Eglise obscure.*
't Is donker weêr. *Il fait un tems obscur.*
Een donker gezigt. *Des yeux enfoncés.*
‡ Een donker gezigt; een stuurs mensch. *Un homme qui a l'air sombre.*
* Het zag 'er donker uit voor den Staat. *Une sombre nuée menaçoit l'Etat, ou l'Etat étoit menacé de grandes calamités.*
In den donker. Bij donker. *Dans l'obscurité, sans lumière.*
Zij aten in den donker. *Ils mangeoient sans chandelle.*
Tusschen ligt en donker. *Entre chien & loup.*
Donkeragtig, *bijv. w.* Eenigzins donker. *Un peu obscur, tirant sur l'obscur.*
Donkerblauw, *bijv. w. Bleu-obscur.*
Donkerbruin, *bijv. w. Brun tirant sur le noir.*
Donkere verwen. *Couleurs obscures.*
Eene donkere wolk. *Nuage obscur.*
* Daar hangt eene donkere wolk over de stad. *La ville est menacée d'un grand malheur.*
Dat is eene donkere reden. *C'est un discours obscur.*
Donkergeel, *bijv. w. Jaune obscur.*
Donkergroen, *bijv. w. Verd brun, verd obscur.*
Donkerheid, z. v. Duisterheid. *Obscurité, ténèbres.*
Donkerlijk, *bijw. zie* Duisterlijk.
DONS, z. g. De zagtste veeren der vogelen. *Duvet, les menues plumes des oiseaux.*
Een oorkussen met dons gevuld. *Un oreiller de duvet.*
Zwaanendons. *zie onder* Zwaan.

D O O.

DOOD, z. m. *en* v. De dood. *La mort.*
De dood besprong hem schielijk. *La mort le surprit.*
Een geweldige dood. *Une mort violente.*
Een haastige dood. *Une mort subite.*
Een langzaame dood. *Une mort lente.*
Een schandelijke dood. *Une mort ignominieuse.*
Een zagte dood. *Une mort douce.*
Iemand ter dood verwijzen. *Condamner quelqu'un à mort.*
* De poorten des doods. *Les approches de la mort.*
Hij besturf zoo bleek als de dood. *Il pâlit comme la mort.*
* Den dood onder de oogen zien. *Affronter, ou braver la mort.*
* De lippen hebben. *Avoir*
courir à sa mort.
* Hij riep den dood te hulp. *Il appella la mort à son aide.*
* De dood was doof voor zijn geroep. *La mort fut sourde à ses cris.*
* 't Is de dood met zulk een menschte doen te hebben. *C'est une mort que d'avoir à faire à un tel homme.*
Dood, *bijv. w.* Gestorven, overleden. *Mort, décedé, trépassé.*
Haar man is dood. *Son mari est mort.*
* Dood. In gevaar van 't leven te verliezen. *Mort, qui est en danger de perdre la vie.*
* Hij is een dood man zoo hij gevangen word. *C'est un homme mort s'il est attrapé.*
* Dood. Daar niet meer van gemeld word. *Ce qui est dans l'oubli.*
* Die zaak is lang dood. *Cette affaire est en oubli depuis longtems.*
Dood krank leggen. *Etre malade à la mort.*
* Het is doodstil; daar waait niet een windje. *Le tems est fort calme, ou fort coi.*
* Iemand dood loopen; harder zeilen dan een ander schip. *Dépasser un vaisseau, le devancer.*
Zig zelven dood loopen. *Se crever, se tuer à force de courir.*
* Die zaak zal zig zelve dood loopen. *Cette affaire tombera d'elle-même.*
Zig zelven dood werken. *Se tuer à force de travail.*
Dood bloeden. *Saigner jusqu'à la mort.*
* Die zaak zal allengskens dood bloeden. *Cette affaire s'oubliera peu à peu.*
Dood hout. *Bois mort.*
Dood vleesch. *Chair morte.*
Dood water. *Eau dormante, eau croupissante.*
Doodbaar, z. v. *Civière sur laquelle on pose le cercueil.*
Doodbed, z. g. Sterfbed. *Lit de la mort.*
Iets op zijn doodbed beveelen. *Recommander quelque chose au lit de la mort.*
Doodbidder, z. m. Begraafenisbidder, Aanspreeker. *Prieur d'enterremens.*
* Doodboek, z. g. Vergeetboek. *Oubli.*
* Die schuld staat al in 't doodboek. *On ne songe plus à cette dette, cette dette est mise en oubli.*
Doodbus. *zie* Doodkist.
Doodbraaken, *g. w.* Zieltoogen, op sterven leggen. *Etre à l'agonie, être à l'article de la mort.*
Doodceêl, z. v. Rouwceêl. *Liste des personnes priées à un enterrement.*
Een doode, z. m. Een dood lichaam, Een lijk. *Un cadavre, un corps mort.*
Doode stroom. *zie* Stroom.
* Een doode tijd voor den Koophandel. *Saison morte pour le commerce.*
Een levendige hond is beter dan een doode leeuw, *spreekw. Un chien vivant vaut mieux qu'un lion mort*, proverbe.
De doode Zee. *La Mer Morte.*
DOODELIJK. *bijv. w.* Dat den dood veroorzaakt. *Mortel, qui cause la mort.*
Een doodelijk vergif. *Poison mortel.*
Eene doodelijke wonde. *Une playe mortelle.*
* Doodelijk. Groot, hevig. *Mortel, grand, violent.*
Een doodelijke haat. *Une haine mortelle.*
Eene doodelijke smert. *Une douleur mortelle.*
Een doodelijke vijand. *Un ennemi mortel.*
Doodelijk, *bijw.* Ter dood toe. *Mortellement, à mort.*
Iemand doodelijk quetzen. *Blesser quelqu'un à mort.*
Doodelijk zondigen. *Pécher mortellement.*
* De dooden begraaven. *Enterrer les morts.*
* Levenden en dooden oordeelen. *Juger les vivans & les morts.*
DOODEN, *w. w.* Doodslaan, ombrengen. *Tuer, faire mourir.*
Eenen mensch dooden. *Tuer un homme.*
* Zijne lusten, of driften dooden. *Mortifier, ou reprimer ses passions.*
Doodgeschooten, *d. w. Tué d'un coup d'arme à feu.*
Doodgeslagen, *d. w. Tué à force de coups, assommé.*
Doodgestooken, *d. w. Tué d'un coup d'épée.*
Doodgraaver, z. m. *Fossoyeur, celui qui fait les fosses pour enterrer les morts.*
* Dooding, z. v. Onderbrenging. *Mortification.*
Dooding van 't vleesch, van zijne lusten, enz. *Mortification de la chair, de ses passions, &c.*
Doodkist, z. m. *Cercueil, bière.*
‡ Hij is een nagel aan zijnen doodkist. *Spreekw.* Hij is eene oorzaak van zijnen dood. *Il est en partie la cause de sa mort.*
Doodkleed, z. g. Een linnen kleed voor de dooden. *Drap mortuaire.*
Doodlied, z. g. *Hymne mortuaire.*
Doodpligt, z. m. Lijkpligt. *Funérailles.*
Doods, *bijv. w.* Doodsch, doodsche, doodse, naar, eenzaam. *Désert, solitaire, qui est retiré du commerce du monde, pâle, blême.*
Eene doodsche plaats. *Un lieu désert ou solitaire.*
Eene doodsche kleur. *Une couleur pâle.*
Doodsche lippen; heel bleeke lippen. *Lévres mortes, lévres fort pâles.*
Doodsbeenderen, z. g. meerv. *Ossemens de morts.*
Doodsbeenderhuis, z. g. Knekelhuis. *Charnier, lieu dans un cimetière où l'on range les ossemens des morts.*
Doodschieten, *w. w. Tuer avec une arme à feu.*
Doodschrik, z. m. Een groote schrik. *Grande terreur, frayeur mortelle.*
Iemand eenen doodschrik aanjaagen. *Causer une frayeur, ou une terreur mortelle à quelqu'un.*
Doodschulden, z. v. meerv. *Frais funéraires.*
De doodschulden moeten ten eersten betaald worden. *Les frais funéraires doivent d'abord être payés.*
Doodschuldig, *bijv. w.* Die den dood heeft verdiend. *Coupable de mort, qui a mérité la mort.*
Doodsgevaar, z. g. *Péril, ou danger de mort.*
Doodshoofd, z. g. *Une tête de mort.*
Doodshoofds-blok, z. g. Rond scheepsblok zonder schijf. *Moque, araignée, mouffle rond sans poulie.*
Doodslaan, *w. w.* Dooden, ombrengen. *Tuer, donner la mort, massacrer.*
Doodslag, z. m. Manslag. *Homicide, meurtre.*
Eenen doodslag begaan. *Faire un meurtre, commettre un homicide.*
Een onnozele doodslag. *Un meurtre innocemment commis.*
Doodslager, z. m. Moordenaar. *Homicide, meurtrier.*
Doodsnik, z. m. Laatste snik. *Le dernier soupir.*
Doodsnood, z. m. Zieltoging. *Agonie, dernier combat de la nature contre la mort.*
In doodsnood zijn; op sterven leggen. *Agoniser, être à l'agonie.*
‡ Hij zit als een uil in doods nood; hij is heel verlegen. *Il ne sait où il.*

Digitized by Google

il en eſt ; il a le bec mort.
Doodſteek, *z. m.* Steek waar van iemand ſterft. *Coup mortel fait avec une épée, &c.*
* Dat is hem een doodſteek in 't hart; dat is hem een groot verdriet. *C'eſt un coup mortel, c'eſt un chagrin mortel pour lui.*
Iemand doodſteeken. *Donner un coup mortel à quelqu'un avec une épée, &c.*
Doodſteeking, *z. v. L'action de tuer quelqu'un avec une épée, &c.*
Doodſtonde, *z. v.* Uure des doods. *Heure de la mort.*
Doodſtraf, *z. v. Peine de mort.*
Doodſtrijd, *z. m.* Zieltooging. *Agonie, combat de la nature contre la mort.*
Doodſtuipen, *z. m.* Doodvlaagen. *Convulſions qui ſont comme des avant coureurs de la mort.*
Doodverf. *Pâleur mortelle.*
Hij heeft de doodverf al gezet, of den dood al op 't aanzigt geſchilderd. *La mort eſt déjà peinte ſur ſon viſage.*
Doodverf, *W. der Schilderk. Première ébauche, première couche d'un tableau.*
Doodverwen, *w. w. Mettre les premières couches ſur un tableau.*
Doodverwig, *bijv. w.* Doods en bleek. *Pâle, ou blême comme la mort.*
Doodvonnis, *z. g. Sentence de mort.*
Doodvijand, *z. m.* Erfvijand. *Ennemi mortel*, ou *irreconciliable.*
Doodwonde, *z. v. Playe ou bleſſure mortelle.*
Doodzeilen. *zie* Doodloopen.
Doodziek, *bijv. w. Malade à la mort, ou à mourir, mortellement malade.*
Doodziekte, *z. v. Maladie mortelle.*
Doodzonde, *z. v. Péché mortel.*
Doodzweet, *z. g.* Het klamme zweet der ſtervenden. *Sueur froide d'une perſonne qui agoniſe.*
DOOF, Doove, *bijv. w.* Die niet hooren kan. *Sourd, ſourde.*
Doof maaken. *Aſſourdir, rendre ſourd.*
Doof zijn. Doof worden. *Etre ou devenir ſourd.*
* Doof zijn voor iemands klagten. *Etre ſourd aux plaintes de quelqu'un.*
Zig doof houden; niet willen hooren. *Faire le ſourd, ou faire la ſourde oreille.*
Een doof hout; een hout dat uitgedoofd is. *Un tiſon éteint.*
* Het is voor een doofmans deur geklopt. (*ſpreekw.*) *C'eſt parler à un ſourd.*
Doof. Dat niet klinkende is. *Sourd, qui ne reſonne pas.*
Een doof geluid. *Un bruit ſourd.*
Die Clavecimbel is doof. *Ce Clavecin eſt ſourd, n'a pas un bon ſon, ne reſonne pas bien.*
Doofagtig, *bijv. w.* Eenigzins doof. *Sourdaut, ſourdaude.*
Doofheid, *z. v.* Doovigheid. *Surdité.*
De doofheid geneezen. *Guérir la ſurdité.*
Doofketel. *zie* Doofpot.
Doofpot, *z. m.* Smoorpot. *Etouffoir, pot où l'on met les charbons allumés pour les éteindre.*
DOOGEN. *zie* Deugen.
DOOI, *z. m. Dég l.*
DOOIJEN, *g. w. Dégeler.*
Het dooit; het weêr ontlaat. *Il dégèle, le tems ſe radoucit, le tems eſt au dégel.*
Dooi-weêr, *z. g. zie* Dooi.
DOOIJER. Dooijer, *z. m.* 't Geele van 't ei. *Jaune d'œuf.*
Dooijer-geel, *z. g.* Zekere geele verwe. *Jaune, ſorte de couleur.*
DOOK, *onv. tijd* van duiken. Als, ik dook. *Je plongeois, ou je plongeai &c.*
DOOLEN, *g. w.* Dwaalen. *S'égarer, errer, fourvoyer.*
Wij doolden lang in 't boſch. *Nous errâmes longtems dans la forêt.*
Men doolt in den naam. *On ſe trompe au nom.*
Doolend, *bijv. w. Errant, vagabond.*
Doolende Ridder. *Chevalier errant.*
Doolhof, *z. m. Labyrinthe.*
* Hij is in eenen verwarden doolhof gevallen. *Il eſt tombé dans un fâcheux labyrinthe.*
Dooling, *z. v. Egarement, fourvoyement, erreur.*
* Doolweg, *z. m. Mauvais chemin, chemin de perdition.*
* Iemand op den doolweg brengen. *Pervertir, débaucher quelqu'un.*
DOOP, *z. m.* Doopzel. *Baptême.*
De Doop is een teken van Gods verbond. *Le baptême eſt un ſigne de l'alliance de Dieu.*
Doop des waters; waterdoop. *Baptême d'eau.*
Doop des vuurs. *Baptême de feu.*
Doop van den H. Geeſt. *Baptême du St. Eſprit.*
Doop des bloeds. *Baptême de ſang.*
Doop der Kinderen; kinderdoop. *Baptême des enfans.*
Doop der Volwaſſenen. *Baptême des adultes, ou de ceux qui ſont avancés en âge.*
Zijnen Doop wel beleeven. *Vivre ſelon la promeſſe du ſacrement du baptême.*
Een kind ten doop houden. *Tenir un enfant ſur les fonts, le préſenter au baptême.*
Doop. Saus *zie* Saus.
Doopbekken, *z. g. Baſſin dont on ſe ſert à mettre de l'eau pour baptiſer.*
Doopboek. *z. g.* Lijſt der Doopelingen. *Regître où l'on met les noms de ceux qu'on baptiſe.*
Doopcedel, *z. v.* Doopbrief. *Baptiſtére, extrait baptiſtére.*
Doopdag, *z. m.* Dag van iemands doop. *Jour de baptême.*
Doopeling, *z. m.* Een die gedoopt word. *Celui, ou celle qu'on baptiſe, ou qu'on doit baptiſer.*
Doopen, *w. w.* Waſſchen, indompelen. *Baptiſer.*
Doopen met beſprenging, of met indompeling. *Baptiſer par aſperſion, ou par immerſion.*
Doopen, eenen naam bij den doop geeven. *Donner un nom au baptême.*
Hij is Jan gedoopt. *Il a été baptiſé Jean, ou lui a donné au baptême le nom de Jean.*
Doopen. *Tremper, ſaucer.*
Zijn brood in wijn doopen. *Tremper ſon pain dans du vin.*
Zijn brood in de ſaus doopen. *Tremper ſon pain dans la ſauce.*
Zijnen wijn doopen. *Mettre de l'eau dans ſon vin, le baptiſer.*
Dooper, *z. m. Celui qui baptiſe.*
Johannes de Dooper. *Jean Baptiſte.*
Doopfond. *zie* Doopvont.
Doophuis in de Gereformeerde Kerken. Het hek daar de Kinderen gedoopt worden, en daar de Predikanten, Onderlingen, en Diakenen in zitten. *Parquet, lieu fermé dans les Egliſes Réformées, dans lequel on baptiſe les enfans, & où ſont aſſis les miniſtres, les Anciens & les Diacres.*
Dooping, *z. v. Action de tremper ou de plonger.*
Doopkleed, *z. g. Tavayole, toilette, ou couverture dont on couvre l'enfans qu'on veut faire baptiſer.*
Doopkuip. *zie* Doopvont.
Doopmaal, *z. g. Repas donné à l'occaſion d'un baptême.*
Men hield 'er een prægtig doopmaal. *On y fit un baptême magnifique.*
Doopnaam, *z. m. Nom de baptême.*
Doopsgezind, *z. m. en v.* Mennoniſt. *Anabaptiſte. Celui ou celle qui ſuit la doctrine de Menno Simons.*
Doopvont, *z. m. Les fonts baptiſmaux.*
Doopwater, *z. g. Eau du baptême.*
DOOR *voor* Dooijer. *zie* Dooijer.
DOOR, *voorzetzel. Par.*
Door mij zelven, of door eenen anderen. *Par moi-même, ou par un autre*
Door liefde, of door haat gedreven. *Pouſſé par l'amour ou par la haine.*
Door en door ſteeken. *Percer de part en part, d'outre en outre.*
* Ik ken hem door en door. *Je le connois à fond.*
Door de deur. *Par la porte.*
Daar door. *Par-là, par ce moyen-là.*
Daar door zult gij u bedriegen. *C'eſt par-là que vous vous tromperez.*
Daar door zult gij des te ligter leeren. *C'eſt par ce moyen-là que vous apprendrez plus facilement.*
Door. *A travers, au travers de.*
Hij liep door het vuur. *Il paſſa au travers du feu.*
Door de baaren, over zee. *Au travers des flots.*
Door de bank, door den band. Gemeenlijk. *Ordinairement, communément, pour l'ordinaire.*
Zij zijn door de bank goed. *Ils ſont ordinairement bons.*
DOORBAKKEN, *bijv. w.* Heel gaar. *Bien cuit.*
Doorbakken brood. *Pain bien cuit.*
DOORBERSTEN, *g. w.* Aan ſtukken berſten. *Crever tout à fait.*
DOORBIJTEN, *w. w. Percer, rompre quelque choſe avec les dents.*
* Dewijl ik die zaak begonnen heb, wil ik 'er doorbijten. *Puiſque j'ai entamé cette affaire, je veux la pouſſer juſqu'au bout.*
DOORBLAAZEN. *Faire paſſer au travers en ſouflant.*
DOORBLADEREN, *w. w.* Een boek doorbladeren. *Feuilleter un livre.*
DOORBLINKEN. *zie* Doorſchijnen.
DOORBOOREN, *w. w. Percer d'outre en outre.*
DOORBRAADEN, *w. w. Bien rôtir.*
Het vleeſch is doorbraaden. *La viande eſt rôtie juſqu'au fond.*
DOORBRANDEN, *w. w. Percer en brûlant, brûler de part en part.*
Doorbrand, of doorgebrand. Tot koolen gebrand. *Qui eſt réduit en braiſes.*
Dat hout zal haaſt doorbrand zijn. *Ce bois ſera bientôt des braiſes.*
DOORBREEKEN, *g. w.* Voor den dag komen. *Paroître, ſe faire voir.*
De zon breekt door. *Le ſoleil commence à paroître, à percer.*
De zweer zal haaſt doorbreeken. *L'abſcès crévera bientôt.*
Doorbreeken. Door een leger heene ſlaan. *Se faire jour au travers des ennemis.*
* Doorbreeken. In zwang koomen. *S'introduire, devenir en uſage, commencer à avoir cours.*
Dat gevoelen, die gewoonte zal met den tijd doorbreeken. *Ce ſentiment, cette coutume s'introduira peu-à-peu, ou avec le tems.*
Doorbreeken, *w. w. Rompre en deux.*
DOORBRENGEN, *w. w.* Slijten, verquisten, *conſumer.*
Zijnen tijd, uittelijk doorbrengen.

Digitized by Google

Paſſer ſon tems inutilement.
Hij heeft al zijn goed doorgebragt. *Il a dépenſé tout ſon bien, il a mangé tout ſon bien.*
Iemand door een boſch brengen. *Conduire quelqu'un à travers un bois, le mener à travers une forêt.*
Doorbrengen. Door heene brengen. *Porter, mener, conduire par, ou au travers de.*
Ik bragt hem dwars door 't leger. *Je le menai au travers de l'armée.*
Doorbrenger, *z. m.* Verquiſter. *Prodigue, qui dépenſe mal à propos ſon bien.*
Doorbrengſter, *z. v.* Verquiſterſe. *Celle qui dépenſe ſon argent inutilement, ou mal à propos.*
DOORDELVEN. *zie* Doorgraven.
DOORDIEN, *koppelw.* Naardien, nademaal. *Puiſque, parce que, vu que.*
DOORDOEN, *w. w.* Uitſchrappen, uitdoen. *Effacer, rayer, biffer.*
Eene rekening op zijn boek doordoen. *Rayer un compte dans ſon livre.*
DOORDOUWEN, *w. w.* Door heene douwen. *Pouſſer au travers de.*
DOORDRAAGEN, *w. w. Emporter, porter au travers de.*
DOORDRIJVEN, *w. w.* Doorjaagen. *Chaſſer par quelque lieu.*
Eene kudde ſchaapen door de poort drijven. *Chaſſer, ou mener un troupeau de brebis par la porte.*
* Doordrijven, eene zaak doordrijven. *Pouſſer une affaire juſqu'au bout.*
* Hij dreef die zaak door in den Raad. *Il fit paſſer cette affaire dans le Conſeil.*
DOORDRINGELIJK, *bijv. w.* Dat men kan doordringen. *Pénétrable, qu'on peut pénétrer, où l'on peut pénétrer.*
Doordringen, *w. w. Percer, paſſer à travers.*
Door eenen hoop volks dringen. *Fendre la preſſe, paſſer au travers d'une foule de monde.*
Alexander drong heel diep in de Indiën door. *Alexandre pénétra bien avant dans les Indes.*
't Ligt dringt door 't glas. *La lumière pénétre le verre.*
* Doordringen, bevatten. *Pénétrer, avoir une profonde connoiſſance de quelque choſe.*
De geheimen der natuure doordringen. *Pénétrer les ſecrets de la nature.*
* Doordringen. Eene zaak doordringen; tot eenen uitſlag brengen. *Pouſſer une affaire; la faire avancer, la terminer.*
Doordringend, *bijv. w.* Schrander, ſcherpzinnig. *Pénétrant, ſubtil, qui a de la perſpicacité, ou une grande pénétration.*
De doordringende kragt des verſtands van Tacitus. *La faculté divinatrice de Tacite.*
Een man van een doordringend verſtand. *Un homme de grand eſprit, ou qui a l'eſprit pénétrant.*
Doordringendheid, *z. v. Pénétration, perſpicacité.*
DOORDROOG, *bijv. w.* Heel droog. *Tout à fait ſec.*
DOORDRUIPEN, *g. w.* Doorlekken. *Dégouter, couler par quelque ouverture.*
‡ Doordruipen. Stil weggaan. *S'en aller ſans dire adieu; ſe retirer à la ſourdine.*
DOORDUWEN. *zie* Doordouwen.
DOORENG, *bijv. w.* Zeer eng. *Fort étroit.*
DOORGAAN, *g. w.* Ergens door gaan. *Paſſer par quelque endroit, traverſer quelque endroit.*
Ik ging door de [illegible] *je paſſai par la porte.*
* Die zaak zal niet doorgaan. *Cette affaire ne paſſera, ne réuſſira pas.*
Dat gaat niet door. *Cela ne conclut pas, cela n'eſt pas de miſe, cela ne paſſe pas.*
Doorgaan. Weggaan. *S'éclipſer, s'eſquiver.*
Hij is ſtilletjes doorgegaan. *Il s'en eſt allé à la ſourdine, il s'eſt eſquivé.*
Met eene Juffer doorgaan. *Enlever une Demoiſelle, s'en aller furtivement avec elle.*
Doorgaan. Aan de andere zijde uitkoomen. *Pénétrer, paſſer à travers.*
Die ſteek gaat niet door. *Ce coup ne pénétre pas.*
* Doorgaan, *g. w.* Toegelaaten worden. *Paſſer, être admis.*
* Dit boek zal wel doorgaan. *Ce livre paſſera bien.*
Dat ſchip gaat 'er wakker door; dat ſchip zeilt ſnel. *Ce vaiſſeau va vite à la voile.*
* Ik laat dat voor deeze reis doorgaan. *Paſſe pour cette fois.*
Doorgaande, *bijv. w.* Geduurige. *Aſſidu, continuel, qui ne change point.*
Eene doorgaande koorts. *Fièvre continue, ou qui n'a point d'intermiſſion.*
Doorgaans, *bijw.* Gemeenlijk, gewoonlijk. *Communément, ordinairement.*
De Italianen zijn doorgaans agterhoudende. *Les Italiens ſont ordinairement ou pour la plupart diſſimulés & ſoupçonneux.*
Doorgang, *z. m. Paſſage.*
De dood der uitverkoorenen is een doorgang tot het eeuwige leeven. *La mort des Elus eſt un paſſage à la vie éternelle.*
Ergens eenen doorgang maaken. *Faire un paſſage en quelque endroit.*
De doorgang van Iſraël door de roode Zee. *Le paſſage des Iſraélites par la mer rouge.*
DOORGEBEETEN, *d. w.* van Doorbijten. *Percé, rompu avec les dents.*
DOORGEBLAAZEN, *d. w.* van Doorblaazen. *Soufflé au travers de, pouſſé en ſoufflant.*
DOORGEBLADERD, *d. w.* van Doorbladeren. *Feuilleté.*
DOORGEBOORD, *d. w.* van Doorbooren. *Percé d'outre en outre.*
DOORGEBORSTEN, *d. w.* van Doorberſten. *Crevé tout à fait.*
DOORGEBRAGT, *d. w.* van Doorbrengen. *Gaſpillé, porté ou mené à travers.*
DOORGEBRAND, *d. w.* van Doorbranden. *Brûlé de part en part.*
DOORGEBROOKEN, *d. w.* van Doorbreeken. *Rompu, percé, &c.*
DOORGEDAAN, *d. w.* van Doordoen. *Effacé, rayé, biffé.*
DOORGEDOLVEN, *d. w.* van Doordelven. *zie* Doorgegraven.
DOORGEDOUWD, *d. w.* van Doordouwen. *Pouſſé au travers.*
DOORGEDRAAGEN, *d. w.* van Doordraagen. *Emporté, porté au travers de.*
DOORGEDREVEN, *d. w.* van Doordrijven. *Chaſſé, pouſſé &c.*
DOORGEDRONGEN, *d. w.* van Doordringen. *Percé, pénétré, paſſé à travers &c.*
DOORGEDROOPEN, *d. w.* van Doordruipen. *Dégouté, couté par quelque ouverture &c.*
DOORGEGAAN, *d. w.* van Doorgaan. *Paſſé ou traverſé par quelque endroit &c.*
DOORGEGOTEN, *d. w.* van Doorgieten. *Paſſé au travers d'un tamis.*
DOORGEGRAVEN, *d. w.* van Doorgraven. *Creuſé, percé.*
DOORGEHAALD, *d. w.* van Doorhaalen. *Rayé, biffé, cenſuré &c.*
DOORGEHAKT, *d. w.* van Doorhakken. *Haché, coupé, fendu &c.*
DOORGEHOLPEN, *d. w.* van Doorhelpen. *zie* Doorhelpen.
DOORGEHOUWEN, *d. w.* van Doorhouwen. *zie* Doorgehakt.
DOORGEJAAGD, *d. w.* van Doorjaagen. *Chaſſé à travers, &c.*
DOORGEKEKEN, *d. w.* van Doorkijken. *Regardé à travers, épié.*
DOORGEKLENST, *d. w.* van Doorklenzen. *zie* Doorgezegen.
DOORGEKLONKEN, *d. w.* van Doorklinken. *zie* Doorklinken.
DOORGEKLOOFD, *d. w.* van Doorkloven. *zie* Doorgeklooven.
DOORGEKLOOVEN, *d. w.* van Doorklieven. *Fendu, ſéparé.*
DOORGEKLOPT, *d. w.* van Doorkloppen. *Etrillé d'importance.*
DOORGEKNAAGD, *d. w.* van Doorknaagen. *Rongé, coupé avec les dents.*
DOORGEKNABBELD, *d. w.* van Doorknabbelen. *zie* Doorgeknaagd.
DOORGEKOMEN, *d. w.* van Doorkomen. *Paſſé au travers de.*
DOORGEKOOKT, *d. w.* van Doorkooken. *Bien bouilli, bien cuit à force de bouillir.*
DOORGEKORVEN. *d. w.* van Doorkerven. *Haché, coupé en piéces.*
DOORGEKRABD, *d. w.* van Doorkrabben. *Ouvert en grattant.*
DOORGEKROOPEN, *d. w.* van Doorkruipen. *zie* Doorkruipen.
DOORGEKRUIST, *d. w.* van Doorkruiſſen. *Croiſé, parcouru.*
DOORGEKUIJERD, *d. w.* van Doorkuijeren. *zie* Doorwandelen.
DOORGELAATEN, *d. w.* van Doorlaaten. *zie* Doorlaaten.
DOORGELAST, *d. w.* van Doorlaſſen. *Enfilé.*
DOORGELEERD, *d. w.* van Doorleeren. *Appris tout à fait par cœur.*
Doorgeleerd, *bijv. w.* Zeer geleerd. *Fort ſavant, très-habile.*
Dat is een doorgeleerd man. *C'eſt un homme d'une profonde érudition.*
DOORGELEEZEN, *d. w.* van Doorleezen. *Lu d'un bout à l'autre.*
DOORGELEID, *d. w.* van Doorleiden. *Mené ou conduit au travers de.*
DOORGELIGT, *d. w.* van Doorligten. *Eclairé par-tout.*
DOORGELOOPEN, *d. w.* van Doorloopen. *Parcouru.*
DOORGEMAAKT, *d. w.* van Doormaaken. *zie* Doormaaken.
DOORGEMENGD, *d. w.* van Doormengen. *Entremélé.*
DOORGENAAID, *d. w.* van Doornaaijen. *Bien couſu, couſu fortement.*
DOORGENAGELD, *d. w.* van Doornagelen. *Percé de cloux.*
DOORGENOOMEN, *d. w.* van Doorneemen. *Reprimandé.*
DOORGEPAKT, *d. w.* van Doorpakken. *zie* Doorpakken.
DOORGEPEILD, *d. w.* van Doorpeilen. *Sondé, pénétré.*
DOORGEPRIEMD, *d. w.* van Doorpriemen. *Percé avec un poinçon.*
DOORGERAAKEN. *zie* Doorraaken.
DOORGERAAKT, *d. w.* van Doorraaken. *Paſſé à travers.*
DOORGEREEDEN, *d. w.* van Doorrijden. *Paſſé à cheval ou en voiture.*
DOORGERIEGEN, *d. w.* van Doorrijgen. *Enfilé, percé.*

DOOR-

Digitized by Google

DOORGEREGEND, *d. w.* van Doorregenen. *Percé de la pluye.*
DOORGEREISD, *d. w.* van Doorreizen. *Traverſé en voyageant.*
DOORGEROEID, *d. w.* van Doorroeijen. *Traverſé à la rame ou en ramant.*
DOORGEROOKT, *d. w.* van Doorrooken. *Parfumé.*
DOORGERUKT, *d. w.* van Doorrukken. *Paſſé au travers de.*
DOORGESCHENEN, *d. w.* van Doorſchijnen. *Relui à travers.*
DOORGESCHEURD, *d. w.* van Doorſcheuren. *Déchiré d'un bout à l'autre.*
DOORGESCHOTEN, *d. w.* van Doorſchieten. *Percé d'un coup d'arme à feu &c.*
DOORGESCHRABT of Doorgeſchrapt, *d. w.* van Doorſchrabben, of Doorſchrappen. *Effacé, rayé, biffé.*
DOORGESCHREVEN, *d. w.* van Doorſchrijven. *Ecrit d'un bout à l'autre.*
DOORGESLAAGEN, *d. w.* van Doorſlaan. *Percé, pénétré, &c.*
DOORGESLAAPEN, *d. w.* van Doorſlaapen. *zie* Doorſlaapen.
DOORGESLEEPT, *d. w.* van Doorſleepen. *Trainé.*
DOORGESLOOPEN, *d. w.* van Doorſluipen. *zie* Doorſluipen.
DOORGESNEDEN, *d. w.* van Doorſnijden. *Trenché, coupé, coupé de part en part.*
DOORGESNUFFELD, *d. w.* van Doorſnuffelen. *Fureté, recherché, viſité exactement.*
DOORGESPEELD, *d. w.* van Doorſpeelen. *zie* Doorſpeelen.
DOORGESPEKT, *d. w.* van Doorſpekken. *Lardé tout au travers.*
DOORGESPIT, *d. w.* van Doorſpitten, *zie* Doorgeſtooken.
DOORGESPOELD, *d. w.* van Doorſpoelen. *Paſſé ou coulé par.*
DOORGESTAAN, *d. w.* van Doorſtaan. *Souffert, enduré.*
DOORGESTIKT, *d. w.* van Doorſtikken. *Brodé par-tout.*
DOORGESTOOKEN, *d. w.* van Doorſteeken. *Percé, tranſpercé.*
DOORGESTOOTEN, *d. w.* van Doorſtooten. *zie* Doorgeſtooken.
DOORGESTOOVEN, *d. w.* van Doorſtuiven. *zie* Doorſtuiven.
DOORGESTRAALD, *d. w.* van Doorſtraalen. *zie* Doorgeſchenen.
DOORGESTREEKEN, *d. w.* van Doorſtrijken. *Cenſuré, reprimandé &c.*
DOORGESTREEPT, *d. w.* van Doorſtreepen. *zie* Doorgeſchrabt.
DOORGESTROOMD, *d. w.* van Doorſtroomen. *zie* Doorſtroomen.
DOORGETAST, *d. w.* van Doortaſten. *Eprouvé, tenté.*
DOORGETOOGEN. *zie* Doorgetrokken.
DOORGETREEDEN, *d. w.* van Doortreeden. *zie* Doortreeden.
DOORGETROKKEN, *d. w.* van Doortrekken. *Paſſé par ou au travers de.*
DOORGEVAAREN, *d. w.* van Doorvaaren. *Paſſé au travers en bateau.*
DOORGEVALLEN, *d. w.* van Doorvallen. *Tombé au travers de.*
DOORGEVLAMD, *d. w.* van Doorvlammen. *zie* Doorvlammen.
DOORGEVLOGTEN, *d. w.* van Doorvlegten. *Entrelaſſé.*
DOORGEVLOOGEN, *d. w.* van Doorvliegen. *Envolé, volé par la fenêtre.*
DOORGEVLOOTEN, *d. w.* van Doorvlieten. *Paſſé, coulé par quelque endroit.*
DOORGEVLOEID, *d. w.* van Doorvloeijen. *Paſſé par ou au travers de.*
DOORGEVOERD, *d. w.* van Doorvoeren. *Porté ou voituré au travers de.*
DOORGEWAAD, *d. w.* van Doorwaaden. *Paſſé à gué.*
DOORGEWAAID, *d. w.* van Doorwaaijen. *zie* Doorwaaijen.
DOORGEWAAKT, *d. w.* van Doorwaaken. *zie* Doorwaaken.
DOORGEWANDELD, *d. w.* van Doorwandelen. *zie* Doorwandelen.
DOORGEWERKT, *d. w.* van Doorwerken. *zie* Doorwerken.
DOORGEWIST, *d. w.* van Doorwiſſchen. *Effacé.*
DOORGEWOND, *d. w.* van Doorwonden. *Bleſſé d'outre en outre.*
DOORGEWORSTELD, *d. w.* van Doorworſtelen. *zie* Doorworſtelen.
DOORGEWREVEN, *d. w.* van Doorwrijven. *zie* Doorgewiſt.
DOORGEZAAGD, *d. w.* van Doorzaagen. *Scié en deux.*
DOORGEZAKT, *d. w.* van Doorzakken. *Affaiſſé.*
DOORGEZEGEN, *d. w.* van Doorzijgen. *Filtré.*
DOORGEZEILD, *d. w.* van Doorzeilen. *Traverſé, ou paſſé à la voile.*
DOORGEZEPEN, *d. w.* van Doorzijpen. *Dégouté au travers de.*
DOORGEZIEN, *d. w.* van Doorzien. *Vu à travers.*
DOORGEZIFT, *d. w.* van Doorziften. *Tamiſé, paſſé par le tamis.*
DOORGEZOGT, *d. w.* van Doorzoeken. *Recherché exactement, viſité, fouillé.*
DOORGEZONKEN, *d. w.* van Doorzinken. *zie* Doorzinken.
DOORGEZWORVEN, *d. w.* van Doorzwerven. *Parcouru en voyageant.*
DOORGIETEN, *w. w.* Iets ergens doorgieten. *Paſſer, couler quelque choſe au travers d'un tamis, &c.*
DOORGOED, *bijv. w.* Deur goed, heel goed. *Très-bon, excellent.*
DOORGOOIJEN, *w. w.* Als, de glaazen doorgooijen. *Caſſer les vitres en jettant quelque choſe contre ou à travers.*
DOORGRAAVEN, *w. w.* *Percer, trouer.*
Een ſtuk lands doorgraaven. *Creuſer un foſſé pour ſéparer une terre d'avec une autre.*
Eenen muur doorgraaven. *Trouer, ou percer une muraille.*
DOORGRIEVEN, *w. w.* *zie* Doorwonden.
* DOORGRONDEN, *w. w.* Grondig verſtaan. *Pénétrer, comprendre à fond.*
Die zaak is niet te doorgronden. *Cette affaire eſt impénétrable.*
DOORHAALEN, *w. w.* Uitſchrabben. *Effacer, rayer, biffer.*
Ik heb dat op mijn boek doorgehaald. *J'ai rayé cela de mon livre.*
Doorhaalen. Nat maaken. *Mouiller, humecter, tremper.*
Papier doorhaalen. *Mouiller du papier.*
Linnen doorhaalen of ſtijven *Paſſer du linge par l'eau d'empois.*
* Doorhaalen. Doorneemen, bekijven. *Reprendre, reprimander, tanſer.*
* Iemand luſtig doorhaalen. *Reprendre quelqu'un rudement, laver la tête à quelqu'un.*
* Doorhaalen. Doorzetten. *Venir à bout de.*
* Ik zal 'er die zaak wel doorhaalen. *Je viendrai bien à bout de cette affaire.*
Die zieke zal het 'er niet doorhaalen. *Le malade n'en échappera point.*
Erweten doorhaalen, om cr[illegible]eten nat van te maaken. *Paſſer des pois pour en faire de la purée.*
Vlas doorhaalen. *Serancer du lin, le paſſer par le ſ[illegible]*
DOORHAKKEN, *w. w.* Doorhouwen. *Couper avec la coignée, ou la hache.*
Eenen os doorhakken. *Fendre un bœuf, couper un bœuf par la moitié.*
DOORHEEN, *bijw. A travers, d'outre en outre, de part en part.*
DOORHEET, *bijv. w.* Heel heet. *Très-chaud, très ardent.*
DOORHELPEN, *w. w.* Uit eenige moeijelijkheid helpen. *Tirer quelqu'un d'un mauvais pas.*
Die vriend hielp 'er hem door. *Cet ami le tira d'un mauvais pas.*
Doorhelpen. Door eene bezetting helpen. *Aider quelqu'un à paſſer une garde, &c.*
Hij heeft al zijn geld doorgeholpen. *Il a dépenſé ou gaſpillé tout ſon argent.*
DOORHOUWEN. *w. w.* *zie* Doorhakken.
Het hoofd met eenen ſabelſlag doorhouwen. *Fendre la tête d'un coup de ſabre.*
DOORJAAGEN, *w. w.* Doordrijven. *Chaſſer à travers.*
Doorjaagen. *Faire diligence à cheval.*
‡ Zijn goed doorjaagen, of doorbrengen. *Dépenſer ſon bien.*
DOORKERVEN, *w. w.* Doorſnijden. *Hacher, dégouter au travers de.*
DOORKIJKEN, *w. w.* Doorzien. *Regarder de près, ou à travers.*
‡ Hij koomt het gat eens doorkijken; hij koomt eens zien wat 'er omgaat. *Il vient épier, ou il vient voir ce qui ſe paſſe.*
DOORKLENZEN. *zie* Doorzijpen.
DOORKLIEVEN, Doorklooven, *w. w.* *Fendre en deux.*
DOORKLINKEN, *w. w.* *Retenir, rendre un grand ſon.*
Zijne faam zal de wijde waereld doorklinken. *Sa renommée ſe répandra partout, l'univers retentira de ſon nom.*
DOORKLOPPEN, *w. w.* *Etriller d'importance, battre dos & ventre.*
DOORKLOOVEN. *zie* Doorklieven.
DOORKNAAGEN, *w. w.* Doorknabbelen, doorbijten. *Ronger, couper avec les dents.*
DOORKNABBELEN, *w. w.* *zie* Doorknaagen.
DOORKNEEDEN, *w. w.* Ter deege kneeden, door en door kneeden. *Pétrir ou paitrir comme il faut.*
DOORKOOMEN, *g. w.* Door eenen drang volks koomen. *Paſſer par une foule de monde.*
Daar is geen doorkomen aan. *On n'en peut pas venir à bout.*
* Hij kan door zijn werk niet komen. *Il ne peut pas venir à bout de ſon ouvrage.*
Doorkomſt, *z. v.* Daar is geen doorkomſt aan dat werk. *On ne peut pas venir à bout de cet ouvrage.*
Daar is geen andere doorkomſt dan deeze. *Il n'y a point d'autre moyen pour le tirer d'affaire que celui-ci. Il n'y a point d'autre iſſue que celle-ci.*
* DOORKOOMEN, *g. w.* Opkoomen, herſteld worden. *Se rétablir.*
* De Kranke zal 'er nog wel doorkomen. *La malade en échappera bien, ou ſe remettra bien encore.*
DOORKOOKEN, *w. w.* Ter deege kooken. *Bien bouillir, bouillir comme il faut.*
Doorkookt of Doorgekookt. *zie* Doorgekoo[illegible]
DOORKO[illegible], *bijv. w.* *Fort froid, geld de*

Digitized by Google

DOORKRABBEN, *w. w.* Eene zweer doorkrabben. *Ouvrir un ulcére en l. grattant.*

Doorkruiſſen, *w. w. Croiſer, parcourir.*

Hij heeft de gantſche waereld doorgekruiſt. *Il a parcouru tout le monde.*

DOORKRUIPEN, *g. w. Se gliſſer, ſe trainer au travers de quelque choſe.*

De jongen kruipt door 't gat. *Le garçon ſe gliſſe par le trou.*

DOORLAATEN, *w. w.* Toelaaten dat iemand doorgaat. *Laiſſer paſſer.*

Zij wilden hem in 't leger niet doorlaaten. *Ils l'empêchérent de paſſer au travers de l'armée.*

DOORLEEREN, *w. w.* Ten einde leeren. *Apprendre tout à fait.*

Hij heeft het boek doorgeleerd. *Il a appris le livre tout du long.*

Doorleerd of Doorgeleerd, *bijv. w. zie* Doorgeleerd.

DOORLEEZEN. *w. w.* Ten einde uitleezen. *Lire tout du long, ou d'un bout à l'autre.*

Doorleezen, *bijv. w.* Het is een doorleezen man. *C'eſt un homme d'une grande lecture.*

DOORLEIDEN, *w. w. Mener au travers de.*

DOORLIGTEN, *g. w. Eclairer par-tout, briller ou éclatter au travers de.*

DOORLOOP, *z. m.* Doorgang. *Paſſage.*

Doorloopen, *w. w.* Doorgaan. *Paſſer à travers, traverſer, parcourir.*

Ik liep de ſtad dwars door. *Je traverſai la ville.*

Een boek doorloopen; een boek ter loops leezen. *Parcourir un livre.*

DOORLUGTIG, *bijv. w. Ouvragé à jour, bien percé, clair, percé.*

Een doorlugtig dak. *Un toit percé de tous côtés.*

Doorlugtig. Doorſchijnend. *Tranſparent, diaphane.*

Het glas is doorlugtig. *Le verre eſt tranſparent.*

Een doorlugtig huis. *Un bâtiment clair. une maiſon bien percée.*

Doorlugtig ſnijwerk. *Piéce de ſculpture ouvragée à jour.*

* Doorlugtig. Heerlijk, uitmuntend. *Illuſtre, éminent, excellent, auguſte.*

* Een doorlugtig huis. *Une maiſon illuſtre.*

* Een doorlugtig Vorſt. *Un Prince illuſtre.*

* Een doorlugtig verſtand. *Un grand génie, un excellent eſprit.*

Doorlugtigheid, *z. v.* Heerlijkheid. *Eminence, excellence.*

Doorlugtigheid, *z. v.* Een eernaam dien zommigen Vorſten gegeeven word. *Alteſſe, titre d'honneur que l'on donne aux Princes.*

Zijne Keurvorſtelijke Doorlugtigheid. *Son Alteſſe Electorale.*

DOORMAAKEN. Volmaaken. *zie* Volmaaken.

Doormaaken. Zig doormaaken, doorgaan, ontſnappen. *zie* Doorgaan.

DOOR MALKANDER, *bijw.* Verward. *Brouillé, confus, confondu, pêle-mêle.*

Dat ſtaat alles door malkander. *Tout cela eſt brouillé, ou confondu.*

Alles door malkander tellen. *Compter tout l'un parmi l'autre.*

Door malkander; de eene door den anderen. *L'un portant l'autre.*

Hij reekent die boeken door malkander. *Il compte ces livres l'un portant l'autre.*

DOORMAGER. *bijv. w.* Zeer mager. *Fort maigre.*

DOORMENGEN, *w. w. Mêler, entremêler.*

DOORMEST, *bijv. w. Bien engraiſſé.*

Een doormeſt man. *Un homme qui a beaucoup d'embonpoint.*

DOORN, *z. m. Epine.*

* Zig eenen doorn uit den voet trekken; zig van eene moeijelijkheid ontſlaan. *Se tirer une épine du pied; ſe tirer d'un embarras, ou d'un mauvais pas.*

Daar waſſen niet dan doornen en diſtelen. *Il n'y croit que des épines & des ronces.*

Sleedoorn. *zie onder* Slee.

DOORNAAIJEN, *w. w.* Sterk naaijen. *Bien coudre, coudre comme il faut.*

DOORNAGELEN, *w. w. Percer de cloux.*

Doornageld of Doorgenageld, *d. w. zie* Doorgenageld.

* DOORNAGTIG, *bijv. w.* Doornig. *Epineux, plein d'épines.*

DOORNAT, *bijv. w.* Heel nat. *Trempé, tout mouillé.*

Ik wierd heel doornat. *Je fus tout percé de la pluye.*

DOORNBOOM, *z. m. Aube-épine, épine noble, épine blanche.*

Doornboſch, *z. g.* Doornhaag. *Buiſſon d'épines, ballier.*

Doornen, *bijv. w.* Dat van doorn is. *D'épine, ce qui eſt d'épines.*

Eene doornen hegge. *Une haye d'épines.*

Doornen kroon, *z. v. Couronne d'épine.*

Een doornen ſtok. *Bâton d'épine.*

DOORNEEMEN, *w. w.* Overhaalen, beſtraffen. *Reprendre, tanſer, reprimander.*

Hij nam hem luſtig door. *Il lui lava bien la tête.*

DOORNHAAG, of Doornhegge, *z. v. Haye d'épines, buiſſon, ballier.*

Doornig. *zie* Doornagtig.

DOORNIK, Stadsnaam. *Tournai, ville de Flandre.*

Stekeldoorn. Doornſtekel. *Zie onder* Stekel.

DOORNVINK. *zie* Diſtelvink.

DOORNZWIJN. *zie* Egel.

‡ DOORPAKKEN. Zig doorpakken, weggaan. *S'eſquiver, s'en aller, s'enfuir, enfiler la venelle.*

DOORPEILEN, *w. w. Sonder, ſténétrer.*

DOORPRIEMEN, *w. w. Percer avec un poinçon.*

DOORRAAKEN, *g. w.* Door geraaken. *Paſſer au travers de; s'évader, s'eſquiver, ſe ſauver, ſe diſſiper, ſe perdre.*

DOORREGENEN, *g. w. Etre percé de la pluye.*

Mijn mantel is heel doorgeregend. *Mon manteau eſt tout percé de la pluye.*

DOORREIS, Doorreize, *z. v. Paſſage, voyage paſſager.*

Ik heb hem in mijne doorreis te Frankfurt geſprooken. *Je lui parlai à Francfort lorſque j'y paſſai.*

Doorreizen, *w. w.* Een land doorreizen. *Traverſer un pays.*

Ik heb gantſch Vrankrijk doorgereisd. *J'ai traverſé toute la France.*

DOORRIJGEN, *w. w.* Doorſteeken. *Percer, faire une ouverture de part en part.*

‡ Iemand doorrijgen; iemand doorſteeken. *Donner un coup d'épée au travers du corps à quelqu'un; lui paſſer l'épée au travers du corps.*

DOORRIJDEN, *g. w. Paſſer par un lieu à cheval ou en voiture.*

DOORRIJP, *bijv. w.* Heel rijp. *Bien mûr.*

DOORROEIJEN, *w. w. Traverſer à l rame ou en ramant.*

DOORROOKEN met reukwerk. *Parfumer.*

DOORSAAKEN. Doorgaan. *Paſſer au travers de.*

DOORSCHEUREN, *w. w. Déchirer d'un bout à l'autre.*

DOORSCHIETEN, *w. w. Percer d'un coup de fuſil, de piſtolet, de bale, &c.*

Doorſchieten, *w. w.* Onder malkanderen ſchieten. *Entremêler, meler parmi.*

De kaart doorſchieten. *Battre les cartes, les meler.*

* Laat dat doorſchieten. *Laiſſez paſſer cela.*

DOORSCHIJNEN, *g. w.* Door heene ſchijnen. *Reluire à travers.*

De zon ſchijnt door 't glas. *Le ſoleil reluit au travers des vitres.*

Doorſchijnend, *bijv. w. Tranſparent, diaphane.*

DOORSCHOOTEN, *d. w. zie* Doorſchieten.

DOORSCHRABBEN, *w. w.* Doorſchrappen. *Effacer, rayer, biffer.*

Iemands naam doorſchrappen. *Effacer le nom de quelqu'un.*

DOORSCHRIJVEN, *w. w. Ecrire d'un bout à l'autre.*

DOORSLAAN, *g. w.* Doortrekken. *Percer, pénétrer.*

Het papier ſlaat door. *Le papier boit.*

De muur ſlaat door. *L'eau pénétre à travers la muraille.*

* Doorſlaan. Door heene ſlaan. *Se faire jour, ſe faire paſſage.*

Dwars door de vijanden ſlaan. *Se faire jour au travers des ennemis.*

* Ergens doorſlaan. Iets ſchielijk afdoen. *Se hâter, faire quelque choſe en diligence.*

Doorſlaan, *w. w.* Doorbreeken. *Abattre, enfoncer.*

Eene kamer doorſlaan. *Enfoncer l'entredeux d'une chambre.*

Eenen bal wel doorſlaan. *Bien pouſſer une bale.*

DOORSLAAPEN, *w. w. Dormir profondément, ou ſans ſe réveiller.*

Hij heeft dat gantſche geraas doorgeſlaapen. *Il a dormi profondément pendant tout ce tintamarre.*

DOORSLAG, *z. m.* Deurſlag, vergietteſt. *Paſſoire.*

Viſch op den doorſlag zetten. *Mettre égouter le poiſſon.*

Doorſlag, *z. m.* Een ſchoenmaakers doorſlag. *Porte-piéce, outil de cordonnier.*

DOORSLEEPEN, *bijv. w.* Heel arg, of loos. *Ruſé, qui a beaucoup de fineſſe, qui eſt fort habile à tromper.*

Een doorſleepen bedrieger. *Un impoſteur ruſé, un franc trompeur.*

Doorſleepenheid, *z. v. Ruſe, fineſſe, habileté à tromper.*

DOORSLEEPEN, *w. w.* Sleepende doortrekken. *Traîner, tirer quelque choſe ou quelqu'un après ſoi.*

Door of langs de ſtraaten ſleepen. *Traîner par les rues.*

Hij ſleepte hem door de modder. *Il le traina par la boue, ou par la fange.*

DOORSLUIPEN, *g. w.* Stilletjes doorgaan. *S'en aller, ou ſe retirer à la ſourdine, ſe ſauver à la dérobée.*

DOORSNIJDEN, *w. w.* Aan ſtukken ſnijden. *Couper, tailler en piéces.*

Eene taart in agt deelen doorſnijden. *Partager une torte en huit piéces, la couper en huit morceaux.*

* Laaten we't verſchil doorſnijden. *Partageons le différend.*

Een land met graften en weteringen

Doorſnij-

Digitized by Google

doorſnijden. *Entrecouper un pays de foſſées & de canaux.*
Doorſnijding, z. v. Het doorſnijden. *Diviſion, partage.*
Doorſnijding, z. v. Afſnijding. *Retranchement.*
Eenige doorſnijdingen maaken. *Faire quelques retranchemens.*
DOORSNUFFELEN, w. w. *Fureter, rechercher, s'informer, s'enquérir.*
Hij wil alles doorſnuffelen. *Il veut s'enquérir, ou s'informer de tout.*
Doorſnuffeler, z. m. Onderzoeker. *Celui qui fait de profondes recherches dans quelque ſcience.*
Een doorſnuffeler der oudheid. *Antiquaire, celui qui eſt curieux d'antiquités.*
Doorſnuffeling, z. v. Onderſoek. *Perquiſition, recherche.*
DOORSPEELEN, w. w. Geduurig ſpeelen. *Jouer ſans diſcontinuer.*
Hij heeft den gantſchen nagt doorgeſpeeld. *Il a paſſé toute la nuit à jouer.*
DOORSPEKKEN, w. w. *Larder.*
DOORSPEKT, d. w. van Doorſpekken.
DOORSPITTEN. *zie* Doorſteeken.
DOORSPOELEN, g. w. Doorloopen. *Paſſer, couler.*
De Amſtel ſpoelt door de ſtad. *L'Amſtel paſſe au travers de la ville.*
‡ Men moet het ſtof eens doorſpoelen. *Il faut boire un coup pour avaler la pouſſière.*
Doorſpoeling, z. v. Doorloop. *Ecoulement, paſſage de l'eau.*
DOORSTAAN, g. w. Uitſtaan, lijden, verdraagen. *Souffrir, endurer, ſupporter.*
De pijnbank doorſtaan. *Souffrir la torture ſans rien confeſſer.*
Door laaten ſtaan, zeew. Niet zwigten. *Laiſſer toutes les voiles au vent, ne pas caler, ou amener les voiles.*
Laat doorſtaan; zwigt niet. *Laiſſez porter toutes les voiles, ne calez, ou n'amenez pas les voiles.*
* Doorſtaan laaten, niet zwigten: zoo 't begonnen is, voleinden. *Exécuter une choſe comme on l'a reſolue, pourſuivre une choſe comme on l'a commencée.*
DOORSTEEKEN, w. w. *Percer, tranſpercer, percer de part en part.*
Eenen dijk doorſteeken. *Percer une digue, faire une ouverture dans une digue.*
Eene pin door een gat ſteeken. *Paſſer une cheville par un trou.*
Eenen draad garen of zijde door de naald ſteeken. *Enfiler une aiguille.*
* Doorſteeken, *bijv. w.* Beraadſlaagd, overlegd. *Secrettement ménagé.*
* Dat is een doorſteeken kaart, of werk. *C'eſt une intrigue ſecrette.*
Doorſteeking, z. v. *L'action de percer, ou de tranſpercer.*
DOORSTIKKEN, w. w. *Broder par-tout.*
DOORSTOOTEN, w. w. *zie* Doorſteeken.
DOORSTRAALEN. *zie* Doorſchijnen.
Doorſtraaling. *zie* Doorſchijning.
DOORSTREEPEN. *zie* Doorſchrabben.
DOORSTRIJKEN, w. w. Doorhaalen. *Effacer, rayer.*
Ik heb de ſchuld in mijn boek of op mijn boek doorgeſtreeken. *J'ai raye la dette dans mon livre de comptes.*
Doorſtrijken. Het linnengoed met een ſtrijkijzer doorſtrijken, *Repaſſer le linge avec un fer.*
* Doorſtrijken, doorneemen, berispen. *Reprendre, cenſurer, critiquer, laver la tête à quelqu'un.*
* Doorſtrijken. Bedriegen. *zie* Bedriegen.
* Doorſtrijken. Wegloopen. *zie* Wegloopen.
DOORSTROOMEN, w. w. *Couler ou paſſer au travers d'un lieu.*
De Seine ſtroomt door Parijs. *La Seine coule ou paſſe au travers de Paris, elle traverſe Paris.*
DOORSTUIVEN, g. w. Doorvallen, van ſtof ſpreekende. *Tomber par quelque fente, parlant de la pouſſière.*
Die zolder ſtuift door. *La pouſſière tombe par les fentes de ce plancher.*
DOORTASTEN, w. w. *Eprouver, tenter.*
DOORTOGT, z. m. *Paſſage, cours, flux.*
Een leger doortogt door zijn land vergunnen. *Donner, ou livrer paſſage à une armée par ſon pays.*
Het water heeft geen doortogt. *Le cours de l'eau eſt bouché.*
Vrije doortogt. *Paſſage libre.*
DOORTRAPT, *bijv. w.* Loos, erg. *Ruſé, ſubtil, fin, adroit.*
Hij is een zeer doortrapt menſch. *C'eſt un homme fort ruſé.*
‡ De doortrapte prije! *La fine mouche!*
't Is een doortrapte gaſt. *C'eſt un fin drole, un fin matois.*
Doortraptheid, z. v. *Malice, ruſe, fineſſe.*
DOORTREEDEN, w. w. Ergens een gat in treeden. *S'enfoncer le pied dans quelque choſe en marchant.*
Men zou dat ijs ligtelijk konnen doortreeden. *On pourroit aiſément s'enfoncer le pied dans cette glace.*
DOORTREKKEN, w. w. Door eene plaats trekken. *Paſſer par quelque lieu, ou par quelque endroit.*
Het leger trok dwars door de ſtad. *L'armée paſſa au travers de la ville.*
Doortrekken, doorzuigen, doorſlaan. *Paſſer, percer.*
De inkt trekt door 't papier. *L'encre perce le papier.*
Doortrekken, *ſchilders w. Calquer, contretirer un deſſein pour en avoir les mêmes traits.*
Doortrekking, z. v. Doormarſch van Krijgsvolk. *La marche d'une armée.*
DOORVAAREN, w. w. Door eene plaats vaaren. *Paſſer par quelque lieu en bateau.*
De trekſchuit moet onze ſtaddoorvaaren. *Le bateau doit paſſer par notre ville.*
Doorvaart, z. v. Doorvaart der ſcheepen. enz. *Paſſage des vaiſſeaux, &c.*
Daar is eene groote doorvaart op die plaats. *Il y a un grand paſſage de bateaux en cet endroit.*
DOORVALLEN, g. w. *Tomber au travers de.*
DOORVLAMMEN. *zie* Inbranden.
DOORVLEGTEN, w. w. *Entrelaſſer.*
DOORVLIEGEN, g. w. *S'envoler par quelque endroit ouvert.*
DOORVLIETEN, g. w. Doorſtroomen. *Couler, avoir ſon cours, paſſer par quelque lieu.*
DOORVLOEIJEN, g. w. Doorloopen. *Paſſer, couler à travers de quelque choſe, ou par quelque lieu.*
De oude Rhijn vloeit door Utrecht. *Le vieux Rhin paſſe à Utrecht.*
* Doorvloeijen. Uit de geheugenis raaken. *Sortir de la mémoire, s'oublier.*
* Dat is mij doorgevloeid. *Je ne me ſouviens pas de cela, j'ai oublié cela.*
DOORVOEREN, w. w. *Voiturer au travers de.*
DOORWAADBAAR, *bijv. w.* Waadbaar, dat men doorwaaden kan. *Guéable, qu'on peut paſſer à gué.*
Op 't eind van den zomer zijn bijkans alle ſtroomen doorwaadbaar. *A la fin de l'été preſque toutes les rivières ſont guéables.*
Doorwaaden, w. w. Doorgaan. *Guéer, paſſer à gué.*
Men kan den Rhijn op zommige plaatzen doorwaaden. *On peut paſſer le Rhin à gué en quelques endroits.*
DOORWAAIJEN, g. w. *Venter ferme.*
Doorwaaijen. Uit de geheugenis raaken. *Sortir de la mémoire.*
* Het is mij reeds doorgewaaid, het zal hem ook wel doorwaaijen. *Je ne m'en ſouviens déjà plus, il l'oubliera bien auſſi.*
DOORWAAKEN. Den gantſchen nagt doorwaaken. *Veiller toute la nuit.*
Doorwaaking, z. v. *Longue veille.*
DOORWANDELEN, w. w. Te voet doorgaan. *Se promener par quelque endroit.*
Wij hebben den Haag doorgewandeld. *Nous nous ſommes promenés par la Haye, nous avons vu toute la Haye en nous promenant.*
* Met zijnen geeſt het heelal doorwandelen. *Promener ſon eſprit par tout l'univers.*
DOORWARM, *bijv. w. Tout à fait chaud, bien chaud.*
DOORWASSEN, *bijv. w.* Vet. *Gras, entrelardé de gras & de maigre.*
Dat ſtuk oſſenvleeſch is wel doorwaſſen. *Ce morceau de bœuf eſt bien entrelardé.*
DOORWAS. Soort van kruid. *Millepertuis, ſorte d'herbe.*
DOORWEEKEN, DOORWEIKEN, w. w. *Tremper dans quelque liqueur, bien tremper, tremper comme il faut.*
DOORWEG. *zie* Doortogt.
DOORWEIKT, d. w. Van 't water doortrokken. *Trempé ou mouillé dans quelque liqueur.*
DOORWERKEN, w. w. Iets met goud en zilver doorwerken. *Travailler quelque choſe avec de l'or & de la ſoye.*
Stevig doorwerken. *Travailler avec aſſiduité.*
Een wel doorwerkt ſtuk. *Une pièce bien finie, bien travaillée.*
DOORWEVEN. *zie* Doorvlegten.
DOORWIT, *bijv. w.* Zeer wit. *Fort blanc.*
DOORWISSCHEN, w. w. Uitwiſſchen. *Effacer.*
DOORWONDEN, w. w. *Bleſſer d'outre en outre, percer de part en part.*
Hij lag heel doorwond op den weg. *Il étoit couché ſur le chemin percé de coups.*
DOORWORSTELEN, w. w. *Se dépêtrer, ſe tirer d'un embarras par de grands efforts, ſurmonter.*
Hij heeft veele zwaarigheden doorgeworſteld. *Il a ſurmonté bien des difficultés.*
DOORWRIJVEN. *zie* Doorwiſſchen.
DOORWROGT, *bijv. w. Achevé; fini, élaboure.*
Een wel doorwrogt werk. *Un ouvrage fini, bien travaillé.*
DOORZAAGEN, w. w. *Scier, couper en ſciant.*
Doorzaaging, z. v. *L'action de couper en ſciant.*
DOORZAKKEN, g. w. *S'affaiſſer.*
Doorzakking, z. v. *Affaiſſement.*
DOORZEILEN, w. w. *Traverſer en faiſant voile, paſſer à la voile.*
DOORZIEN, w. w. Doorkijken. *Voir à travers.*
* Eene zaak doorzien of bevatten. *Pénétrer une choſe à fond.*
* Ergens een gat doorzien. *Voir jour à quelque affaire.*
DOORZIFTEN, w. w. *Tamiſer, blutter.*

Digitized by Google

DOORZIGT, z. v. Uitzigt. *Perspective, vue.* De doorzigt van Verſailles is vermaakelijk. *La vue de Verſailles eſt agréable.*
Doorzigtbaar, *bijv. w.* Daar men doorzien kan. *zie* Doorzigtig.
Doorzigtig, *bijv. w. Tranſparent, diaphane.*
Doorzigtigheid, z. v. *Tranſparence.*
Doorzigtkunde, z. v. Doorzigtkunſt. *Perſpective.*
DOORZIJGEN, *w. w.* Ergens laaten doorloopen. *Filtrer, paſſer des choſes liquides par un tamis ou par un linge.*
DOORZIJPEN, *g. w.* Doordruipen, doordringen. *Dégouter, tomber goute à goute.*
DOORZINKEN, *g. w. Aller au fond.*
DOORZOEKEN, *w. w.* Onderzoeken. *Viſiter, faire recherche, fouiller.* Men doorzogt al zijn goed. *On viſita toutes ſes bardes.*
De Schout doorzogt het gantſche huis. *Le Baillif viſita exactement toute la maiſon.*
Iemands zakken doorzoeken. *Fouiller quelqu'un.*
Doorzoeker, z. m. *Celui qui viſite, fouille &c.*
Doorzoeking, z. v. *Viſite, recherche, perquiſition.*
DOORZULT, *d. w.* Doormengd. *zie* Doorzulten.
DOORZULTEN, *w. w.* In de pekel doen. *Mettre à la ſaumure.*
* Doorzulten. Doormengen. *Entrelarder, entremêler.*
Die lofreden is met uitgelezene uitdrukkingen doorzult. *Ce panégyrique eſt entrelardé ou parſemé d'expreſſions choiſies.*
DOOS, z. v. Dooze. *Boite.*

Kappendoos,	Snuifdoos,
Kruiddoos,	Tabaksdoos,
Moesjesdoos,	Tinteldoos,
Naaidoos,	Tondeldoos,
Peperdoos,	Verfdoos,
Poeijerdoos,	Zalfdoos,
Pruikdoos,	Zanddoos,
Reukdoos,	Zegeldoos,
Ringdoos,	Zuikerdoos,
Sluitdoos,	Zwartzeldoos,
Smeerdoos,	enz.

Zie onder Kap, enz.
‡'t Is eene regte doos. *C'eſt une innocente.*
DOOT. *zie* Dood.
DOOVE, *bijv. w. zie* Doof.
Doove, word gebruikt voor de zelfſtandige naamen van 't vrouwelijke geſlagt in 't enkele getal, en voor de meerv. van alle de anderen. Als doove vrouw. *Femme ſourde.*
De doove menſchen. *Les perſonnes ſourdes.*
Doove koolen. *Charbons éteints.*
Doove noot. *Noix gâtée.*
Doove neetelen. *Ortics blanches, qui ne piquent point.*
Doovert, z. m. *Sourdaut.*
Doovigheid. *zie* Doofheid.
Doove ſtem. *Voix enrouée.*
DOOVEN, *w. w.* Uitdooven. *Eteindre.*
Koolen uitdooven. *Eteindre des charbons.*
DOOY. *zie* Dooi.
DOOYEN. *zie* Dooijen.
DOOYER. *zie* Dooijer.
DOOZE. *zie* Doos.

D O P.

DOP, z. m. Schaal. *Ecaille, coquille.*
Eijerdop. Eijerſchaal. *Coque, ou coquille d'œuf.*
Nootendop. Nootenſchaal. *Coque de noix.*
Een gouden dop. *Un bouton d'or.*
Eijeren uit den dop eeten. *Manger des œufs à la coque.*
‡ Hij koomt pas uit den dop; hij is nog heel jong. *Il ne ſait que ſortir de la coquille; il eſt encore fort jeune.*
‡ Ik zou'er niet eenen nootendop voor geeven. *Je n'en donnerois pas une coque de noix, je n'en donnerois pas un zeſte.*
‡ Heeft hij neuties, zij zal wel doppen maaken, *ſ'il a de l'argent, elle le dépenſera bien.*
Doppen, *w. w.* Eijeren doppen. *Caſſer des œufs, les ôter de leurs coques.*
Boonen doppen of pellen. *Ecoſſer des fèves.*
Peulen doppen. *Ecoſſer des pois.*
Nooten doppen. *Oter la coque des noix.*
Gedopte boonen. *Fèves écoſſées.*
DOPPEN, *w. w.* IJken. Een ſchip doppen. *Jauger un vaiſſeau pour ſavoir combien de tonneaux il contient.*
Dopper, z. m. IJker van een Schip. *Jaugeur. Celui qui marque un vaiſſeau pour faire connoître ſes dimenſions.*

D O R.

DOR, Dorre, *bijv. w.* Dat niet groen is. *Sec, ſéche, qui n'eſt point verd.*
Dor hout. *Du bois ſec.*
Een dorre boom. *Un arbre ſec, ou ſans ſuc.*
Eene dorre heide. *Plaine ſablonneuſe, platte campagne où il ne croît que des bruyéres; bruyére ſtérile.*
Eene dorre of drooge zomer. *Un été ſec.*
Dor, mager, ſchraal. *Maigre, qui a très-peu de graiſſe.*
Dat vleeſch is heel dor. *Cette chair eſt fort maigre.*
‡'t Is hier een dorre ſtroom; hier is niet veel ten beſten. *Il n'y a rien à faire ici.*
‡ Een dorre vrijer. *Un amoureux tranſi, un amant froid, indifférent, ou inſenſible à l'amour.*
Doragtig, *bijv. w.* Eenigzins dor. *Un peu ſec.*
Dorheid, z. v. Schraalheid. *Sécheresſe, ariditè.*
DORP, z. g. *Village.*
Op een dorp woonen. *Demeurer dans un village ou à la campagne.*
Van dorp tot dorp. *De village en village.*
Dorpagtig, *bijw.* Als een dorp. *Ruſtiquement, à la payſanne.*
DORPEL, z. m. Drempel, onderſte dwarsſtuk van een deurraamt. *Seuil, ſeuil de la porte.*
*Allen die maar op den dorpel der wetenſchappen zijn gekomen, weeten, enz. *Tous ceux qui ont appris les premiers elémens des ſciences, ſavent, &c.*
DORPELING, z. m. en v. *Villageois, villageoiſe.*
DORPERHEID, z. v. *Ruſticité, groſſiéreté, impoliteſſe.*
Dorphuis. *zie* Landhuis.
Dorpkermis, z. v. Boerenkermis. *Fête, ou foire de village.*
Dorpluiden, Landluiden, Boeren. *Payſans, villageois, gens de village.*
Dorpſchout, z. m. Regter van een dorp. *Juge ou Baillif de village.*
DORRE, *bijv. w. zie* Dor.
DORREN. Verdorren. *Se flétrir, ſe faner, ſe ſécher, ſe ternir, perdre la couleur & la vivacité, devenir ſec, ou aride.*
Het gras dort. *L'herbe ſe fane, ou perd ſa verdure.*
De bloemen verdorren of verdroogen. *Les fleurs ſe flétriſſent.*
De zweer is gedord. *L'ulcére eſt devenu ſec.*
DORSCHEN, *w. w.* Koren dorſchen. *Battre le bled.*
Dorſcher, z. m. *Batteur en grange.*
Dorſching, z. v. Het dorſchen. *L'action de battre le bled.*
Dorſchvlegel, z. m. *Fléau, inſtrument à battre le bled.*
Dorſchvloer, z. m. Deel. *L'aire ſur laquelle on bat le bled.*
Dorſchſchuur. *Grange où l'on bat le bled.*
DORST, *onv. tijd* van Derven of Durven. Als, ik dorſt. *J'oſois, ou j'oſai.*
DORST, z. m. *Soif.*
Grooten dorſt hebben. *Etre fort altéré, avoir grand ſoif.*
Den dorſt verſlaan, of leſſchen. *Etancher la ſoif, ſe déſaltérer.*
Dat bier verſlaat geen dorſt. *Cette biére ne déſaltére point.*
Dat is goed bier voor den dorſt. *Cette biére eſt fort propre pour éteindre la ſoif, ou eſt fort rafraîchiſſante.*
Ik verſmagt, ik ſterf van dorſt. *Je pâme, je meurs de ſoif.*
Dorſten, *g. w.* Dorſt hebben. *Cauſer de la ſoif.*
Mij dorſt. Ik heb dorſt. *J'ai ſoif, je ſuis altéré.*
Dorſtig, *bijv. w.* Die dorſt heeft. *Altéré, qui a ſoif.*
Dorſtig. Dat dorſt verwekt. *Qui cauſe la ſoif, qui altére.*
De hitte maakt dorſtig. *La chaleur altére.*
Dorſtigheid, z. v. *zie* Dorſt.
* Gelddorſtig en Bloeddorſtig. *zie* Geld en Bloed.
DORVEN. *zie* Durven, of Darren.

D O S.

DOS, z. m. Kleederen. *Vêtement, ou habits.* Wel in den dos zijn. *Etre bien habillé, ou bien vêtu.*
Doſſen, *w. w. Habiller, vêtir.*
Hij doſt zig in ſatin, in purper en ſcharlaken. *Il s'habille de ſatin, de pourpre & d'écarlate.*

D O T.

DOT, z. v. Een verwarde bos garen. *Du fil entortillé.*
DOTTEN. *zie* Bedotten, bedriegen.
‡ Dotskop, z. m. en v. Dotshoofd, een dom of plomp menſch. *Un lourdaut, un ſot, un fat.*

D O U.

DOUW. *zie* Dauw.
Douwregen, z. m. Dauwregen. *Bruine, fine ou menue pluye.*
DOUW, z. m. *Horion, heurt, coup de coude.*
Douwen, *w. w.* Drukken. *Pouſſer, ſerrer, preſſer, enfoncer.*
Iemand tegen eenen boom, den muur, enz. aandouwen. *Pouſſer quelqu'un contre un arbre, ou contre la muraille, &c.*
Den dolk in iemands borſt douwen. *Enfoncer le poignard dans le ſein de quelqu'un.*
Iemand aan de hand douwen of drukken. *Serrer la main à quelqu'un.*
Iemand iets in de hand douwen, of ſteeken. *Donner quelque choſe ſecrettement à quelqu'un.*
* Ik zal mij dat niet in de hand laaten douwen; ik zal mij daar niet mee laaten paaijen. *Je ne me contenterai pas de cela.*

Iets

Digitized by Google

Iets in eenen hoek douwen, of ſteeken. *Fourrer quelque choſe dans un coin.*
DOUWWORM. *zie* Dauwworm.

DOY. DOZ.

DOY. *zie* Dooi.
DOZIJN, *ond. w.* Het getal van twaalf. *Douzaine.*
Een dozijn knoopen. *Une douzaine de boutons.*
Bij 't dozijn. *A la douzaine.*
‡ Dozijndigter, *z. m.* Een ſlegt digter. *Poëte à la douzaine.*
‡ Een dozijnſchilder, *z. m.* Een ſlegt ſchilder. *Un peintre à la douzaine, un fort méchant peintre.*

D R A.

DRA of draa, *bijw.* Ras, ſchielijk. *Vitement, ſubitement, ſoudainement.*
Ik zal dra komen. *Je viendrai d'abord, ou incontinent; je ne tarderai pas à venir.*
Zoo dra, of zoo draa als, *coppelw.* *Dès que, auſſitôt que.*
DRAAD, *z. m. Fil.*
Draad, Vezel, (dit word van de wortelen en 't vleeſch gezegd.) *Fibre, (ce mot ſe dit des racines & des chairs.)*
* De draad van eene reden. *Le fil d'un diſcours.*
* De gantſche draad van Gods Woord leert ons, enz. *Toute la ſuite de la parole de Dieu nous apprend, ou nous enſeigne, &c.*
* Zijnen draad volgen. *Suivre ſon train.*
Gouddraad. *Fil d'or.*
IJzerdraad. *Fil d'archal.*
Koperdraad. *Fil de laiton.*
Zilverdraad. *Fil d'argent.*
Scheerdraad, Schoendraad, Tegendraad, Zomerdraaden, enz. *zie onder* Scheer, enz.
De draad aan een mes, ſcheermes, enz. *Morſil d'un couteau, d'un raſoir, &c.*
Zomerdraaden. *De longues filandres, ou des filets blancs qu'on remarque ſouvent ſur les campagnes en été quand il fait beaucoup.*
* Als ik den draad heb, zal ik het kluwen wel vinden. *ſpreekw. Je démêlerai bien la fuſée, pourvu que j'en tienne le bout.*
Draadbus, Draadijzer. Trekijzer daar men draad door trekt. *Filière.*
Draadig, *bijv. w.* Vezelagtig. *Fibreux, fibreuſe.*
Draadkogel, *z. m. Boulet ramé, bale ramée; boulet à deux têtes.*
Draadtrekken, *w. w. Tirer du fil d'archal.*
Goud en zilverdraad trekken. *Tirer du fil d'or & d'argent.*
Draadtrekker, *z. m.* IJzerdraadtrekker. *Tireur de fil d'archal.*
Goud en zilverdraad trekker. *Tireur de fil d'or & d'argent.*
Draadwerk, *z. g.* Werk van goud of zilverdraad gemaakt. *Ouvrage de filigrane.*
DRAAGBAAR, *bijv. w.* Dat gedraagen kan worden. *Portatif, qu'on peut porter.*
Draagbak, *z. m.* Kalkbak. *Auge dans lequel on porte le plâtre.*
Draagband, *z. m.* Draagband van eenen degen. *Baudrier, ceinturon.*
Dragboom. *Bâton de litière ou de chaiſe à porteur: barre ou joug à deux crochets pour porter les tonneaux.*
Draagen, *w. w. Porter.*
Een zwaar pak draagen. *Porter un peſant fardeau.*
* Alle zeilen draagen, *zeew. Toutes les voiles portent: terme de marine.*
Die balken draagen niet gelijk. *Ces poutres ne portent pas également.*
Zig wel draagen, zig qualijk draagen. *Se comporter bien, ſe comporter mal.*
Die vrouw draagt een kind of is zwanger. *Cette femme eſt enceinte, ou eſt groſſe.*
Een kleed draagen. *Porter un habit.*
Een lijk draagen. *Porter un corps mort, ou un mort en terre.*
* Zorge draagen. *Avoir ſoin, prendre ſoin.*
* Draagen. Uitſtaan. *Supporter.*
Wie kan die laſten draagen? *Qui peut ſupporter ces charges, ou ces fardeaux?*
Draagen, *g. w. Suppurer, rendre du pus ou de la matiere.*
De wonde begint te draagen. *La playe commence à ſuppurer.*
Draagend, *bijv. w. Portant.*
Een laſtdraagend dier. *Un animal de charge. Une bête de ſomme.*
Eene zaak draagende houden, ſleepende houden. *Trainer une affaire, ne pas faire avancer une affaire.*
DRAAGER, *z. m.* Kruijer. *Porteur, porte-faix, crocheteur.*
Draager, Lijkdraager. *Celui qui porte un corps mort.*

Bierdraager,	Piekdraager,
Kalkdraager,	Spiesdraeger,
Kooldraager,	Stoeldraager,
Koorndraager,	Turfdraager,
Kruisdraager,	Vaandraager,
Laſtdraager,	Visdraager,
Lijkdraager,	Waterdraager,
Manteldraager,	Wijndraager,
Pakkendraager,	Zakkendraager.

Zie onder Bier, enz.
* Draagelijk, *bijv. w.* Lijdelijk. *Supportable, ce qu'on peut ſupporter.*
Een draagelijk jok. *Un joug ſupportable.*
Draagloon, *z. g.* Draaggeld. *Port, ſalaire pour avoir porté quelque choſe.*
Draagſtoel, *z. m. Litière, chaiſe à porteur.*
Draagzadel, *z. m. Bât, ſelle de bête de ſomme.*
Draagzetel. *zie* Draagſtoel.
DRAAI. *zie* Draaiboom.
Draai, *z. m.* Keer, loop. *Tour.*
Die zaak kan eenen gantſch anderen draai neemen. *Cette affaire peut prendre tout un autre tour.*
‡ Ergens den draai afhebben; iets niet willen doen. *Refuſer de faire quelque choſe.*
Draaibank, *z. v. Un tour, un banc de tourneur.*
Draaibeitel, *z. m.* Draaijizer. *Biſeau, gouge, outil dont les tourneurs ſe ſervent.*
Draaiboom, *z. m.* Kruisrad om eenen doorgang te ſtoppen voor rijtuigen en paerden. *Tourniquet.*
Draaibord, *z. g.* Rijſſelaars bord. *Tourniquet; Roue de fortune.*
Draaihout, *z. g.* Hout bekwaam om daar iets van te draaijen. *Bois propre à tourner.*
Draaikolk, *z. m.* Draaikuil, wiel. *Gouffre, tournant de mer ou de rivière.*
Draaikonſt, *z. v.* Draaijers konſt. *L'art de tourner.*
Draaireep, *z. v. zeew. w. Itague, Itaque.*
De groote draaireep. *L'itaque de la grande vergue.*
Draaitolletje, *z. g. Toton, cochonnet.*
Draaiſpit, *z. g. Tourne-broche.*
Draaiwerk, *z. g.* Gedraaidwerk. *Ouvrage tourné, ou travaillé au tour.*
Draaiwind, *z. m.* Wervelwind. *Tourbillon.*
Draaiwoordig, *bijv. w. zie* Dubbelzinnig.
DRAAIJEN, *w. w.* Draaiwerk maaken. *Tourner, travailler quelque choſe au tour.*
Stoeldraaijen. *Tourner des chaiſes.*
Wieldraaijen. *Faire des roüets à filer.*
Draaijen, wenden, keeren. *Tourner.*
Het ſpit draaijen. *Tourner la broche.*
Eenen ſlijpſteen draaijen. *Tourner la pierre, ou la meule à aiguiſer.*
Zig draaijen; zig wenden. *Se tourner.*
Stutjes draaijen. *Faire l'école buiſſonnière; prendre la clef des champs.*
Draaijen, *g. w. Tourner.*
De wind draait om; de wind loopt om. *Le vent tourne, ou le vent change.*
Zommige vogels draaijen in 't vliegen. *Certains oiſeaux tournoyent en volant.*
* Het hoofd draait mij. *La tête me tourne.*
Draaijend, *d. w.* 't Geen draait. *Tournant, ce qui tourne.*
Een draaijende molen. *Un moulin qui tourne.*
Draaijer, *z. m.* Een die draaijwerk maakt. *Tourneur, celui qui travaille au tour.*
Stoeldraaijer, Vormdraaijer, Wervel-draaijer, Wieldraaijer. *zie onder* Stoel, enz.
Draaijer. Een die een rad of ſlijpſteen draait. *Celui qui tourne une roue ou une meule à aiguiſer.*
Draaijer. Zeker ſlag van duive. *Sorte de pigeon qui tournoye en planant.*
Draaijing, *z. v.* Omdraaijing. *Tour, changement.*
Draaijing van 't hoofd; ſcheel hoofd-zweer. *Vertige, tournoyement de tête.*
Draaijing van 't water. *Tournoyement de l'eau.*
Draaijing van den wind. *Changement de vent.*
Draaijizer. *zie* Draaibeitel.
DRAAK, *z. m.* Zekere gevleugelde ſlang. *Dragon, eſpéce de ſerpent qui a des ailes.*
‡ 't Is een draak van een wijf; 't is een bars ſtuurs wijf. *Cette femme eſt un vrai dragon,* (c'eſt-à-dire) *eſt d'une humeur fâcheuſe, & acariâtre.*
Den draak ſteeken met iemand. *Se jouer, ſe railler de quelqu'un.*
‡ Hem ſteekt de draak; hij is ſtuurs en nors. *Il eſt en mauvaiſe humeur, ſa quinte le tient.*
* De oude draak; de duivel. *Le dragon infernal, le malin, le diable, le vieux ſerpent.*
Draakenboom, *z. m. Sorte d'arbre qui croît dans l'Amérique.*
Draakenbloed, *z. g.* Sap van den draakenboom. *Sandaraque, liqueur figée qui ſort d'un arbre qui croît dans l'Amérique.*
DRAALEN, *g. w.* Toeven.
Hij beſloot zonder te draalen, enz. *Il conclut d'abord, ou ſans balancer.*
Al draalende, *bijw.* Langzaam. *Lentement, avec lenteur.*
‡ Draaler, *z. m.* Een langzaam menſch. *Un homme fort lent, ou fort tardif, un lambin.*
Draaling, *z. v.* Vertoeving, wagting. *Lenteur, lambinage.*
DRAAVEN, *g. w.* Op eenen draf loopen. *Trotter, aller le trot.*
Dat paerd draaft wel. *Ce cheval trotte bien, ce cheval va un bon trot.*
* Draaven. Snel loopen. *Courir vite.*
* Draaf daar eens heene. *Courez-y vite.*
Draaver, *z. m.* Paerd dat op een Rijſchool op een draaven afgeregt is. *Trotteur, cheval dreſſé au Manége à n'aller que le trot.*
DRAAYEN. *zie* Draaijen.
DRABBEN, *g. w. zie* Flodderen.
Drabbig, *bijv. w.* Onklaar. *Trouble, qui n'eſt pas clair.*
Drabbig bier. *Bière trouble.*

Digitized by Google

Drabbig water. *Eau trouble.*
Drabbigheid, z. v. Onklaarheid. *Ce qui rend trouble.*
DRAF, z. m. *Marc, ce qui reste du bled après la cuisson de la bière.*
Drafbier. *zie* Scharrebier.
DRAF, z. m. Zekere gang van een paerd. *Le trot d'un cheval.*
Dat paerd gaat op eenen draf. *Ce cheval trotte, ou va le trot.*
* Op eenen draf loopen; hard loopen. *Courir vite, ou aller à grands pas.*
Draflooper. *zie* Draaver.
DRAGANT, zekere soort van gom. *Gomme adraganth ou tragacanth.*
DRAGEN. *zie* Draagen.
DRAGON, z. v. *Estragon, sorte d'herbe qui se mange en salade, & qu'on confit au vinaigre.*
DRAGONDER, *ond. w. z. m.* Soldaat te voet en te paerd dienende. *Dragon, Soldat qui sert à pied & à cheval.*
DRAGT, z. v. Het zwanger zijn der vrouwen. *Grossesse.*
Zij is in de zesde maand van haare dragt. *Elle est au sixième mois de sa grossesse.*
Dragt. Wijze van 't draagen der kleederen. *Mode, manière de s'habiller.*
Dragt. Zoo veel als men teffens draagt. *Charge, ce que l'on peut porter à la fois.*
Eene dragt houts. *Une charge de bois.*
Hij heeft 'er eene dragt aan; hij heeft 'er genoeg aan te draagen. *Il en a autant qu'il en peut porter.*
Dragt; (dit word van de dieren gezegd die jongen hebben.) *Portée, (ce mot se dit des femelles des animaux qui ont des petits.)*
Die teef heeft vier honden t'eener dragt, of teffens geworpen. *Cette chienne a fait quatre chiens d'une portée.*
Dragt, of etter der wonden. *Pus, matière qui sort des playes, abcès, &c.*
Dragt der oogen. *Chassie, humeur gluante qui sort des yeux malades.*
DRAKENBLOED. *zie* Draakenbloed.
DRANG, z. m. Gedrang. *Presse, foule.*
Door den drang geraaken. *Fendre la presse.*
DRANK, z. m. Al wat gedronken word. *Boisson, breuvage, tout ce que l'on boit.*
Drank, z. m. Een geneesmiddel dat men indrinkt. *Potion médécinale.*
Drankmeester, z. m. *Sommelier.*
Drankoffer, z. g. *Libation, effusion de vin dans les sacrifices.*
Eenen drank inneemen. *Prendre une médécine.*
Drankje, z. g. *Potion médécinale.*

Appeldrank,	Meidrank,
Braakdrank,	Minnedrank,
Godendrank,	Peerendrank,
Honingdrank,	Purgeerdrank,
Koeldrank,	Slaapdrank,
Liefdedrank,	Slorpdrank,
Limoendrank,	Zuiverdrank,
Meedrank,	Zweetdrank.

Zie onder Appel, enz.
DRAS, z. v. Weeke aarde. *Limon, terre molle & humide.*
Drassig, *bijv. w.* Natagtig, vogtig. *Marécageux, limoneux, humide, bourbeux.*
Drasland, z. g. *Terrain marécageux.*
DRAVEN, enz. *zie* Draaven.
DRAVIG, z. m. Soort van onkruid dat onder 't koren wast of groeit. *Coquiole, plante qui ressemble à l'orge.*

D R E.

DREEF, *onv. tijd* van drijven. Als, ik dreef. *Je poussois ou je poussai.*
DREEF, z. m. *Troupeau.*
Een dreef of kudde schaapen. *Un troupeau de moutons.*
Dreef der wolken. *zie* Zwerk.
DREEF, z. v. Laan van boomen. *Une allée.*
* Op zijne dreef zijn; aan den gang zijn. *Etre en train.*
‡ DREEF. Kinnebakslag. *Soufflet? coup de poing.*
‡ Iemand eene dreef geeven. *Donner un soufflet à quelqu'un.*
Dreevel. *zie* Drevel.
DREG, z. v. Enterdreg. *Grapin, sorte de crochet pour accrocher les vaisseaux, sorte d'ancre à trois ou quatre crochets.*
* Dreg, Gierigaart. *Taquin, pincemaille, harpagon, ladre.*
Dreggen, *w. w.* Met eene dreg vast maaken. *Accrocher, attacher, ou arrêter avec un crochet.*
Dregnet, z. g. *Espèce de rets, ou de filets à pêcher, dregue.*
DREIGEMENT. *zie* Dreiging.
DREIGEN, *w. w. Menacer.*
Iemand met den dood dreigen. *Menacer quelqu'un de la mort.*
Hij dreigde hem te doorsteeken. *Il le menaçoit de lui donner un coup d'epée au travers du corps.*
Die muur dreigt te vallen. *Cette muraille menace ruine.*
Dreigen, g. w. Onzeker zijn wat men doen zal. *Etre en suspens, ne savoir ce qu'on doit faire.*
Hij dreigt telkens te vertrekken. *Il se propose à tous momens de partir.*
Hij heeft dat lang gedreigd te doen. *Il pense depuis longtems à faire cela.*
Al dreigende, *bijw.* Dreigender wijze. *En menaçant, par menaces.*
Hij zeide hem dat al dreigende. *Il lui dit cela d'un ton menaçant.*
Dreiger, z. m. *Celui qui menace.*
Dreiging, z. v. Bedreiging. *Menace, l'action de menacer.*
Ik vrees zijne dreigingen luttel. *Je ne crains guères ses menaces.*
DREK, z. m. Slijk, vuilnis. *Ordure, bourbe, fange, boue.*
Wij worden niet meer geagt dan drek. *On ne nous estime non plus que la bone.*
Hij heeft geld als drek. *Il est tout consu d'or; il mesure l'argent à la pelle.*
‡ Hij zou zijnen eigen drek eeten, zoo gierig is hij. *Il mangerait sa propre ordure, tant il est ladre.*
Drekbraaken. *zie* Darmkink.
Beestendrek. * *Fiente d'animaux.*
Menschendrek. Stront. *De la merde.*
Drekgoot, z. v. Riool. *Egout, conduit par lequel on fait écouler les eaux & les immondices d'une ville.*
Drekhoop, z. m. *Monceau d'ordures.*
Drekkar, z. v. *zie* Drekwagen.
Drekkig, *bijv. w.* Vuil, slijkerig. *Plein de fange, plein d'ordures.*
De wegen zijn zeer drekkig. *Les chemins sont fort sales.*
Drekwagen, z. m. Vuilniskar. *Tombereau, sorte de charette pour le transport des boues.*
DREMPEL, z. m. Dorpel. *Seuil, pièce de bois, ou de pierre, qui est au bas de la porte.*
* Hij stoot zijnen voet aan den drempel, *spreekw.* Hij koomt al kijvende in huis. *Il entre dans la maison en grondant.*
* Hij heeft den drempel der wetenschap niet gegroet. *Il n'a aucune teinture des belles-lettres.*
DRENKBAK, z. m. Drenktrog. *Abreuvoir, auge dans lequel les animaux boivent.*

Drenkeling, z. m. en v. Een mensch of beest dat in 't water versmoord is. *Une personne, ou une bête qui s'est noyée.*
Drenken, w. w. Te drinken geeven. *Abreuver, faire boire.*
Het vee drenken. *Abreuver le bétail.*
Drenkplaats of drenkwed. *Lieu où l'on mene boire les chevaux.*
Drenkwed. *zie* Drenkplaats.
DRENTELAAR, z. m. Een langzaam mensch. *Un lambin, un niveleur, un lendore.*
‡ Drentelagtig, *bijv. w.* Traag, langzaam. *Lent, tardif.*
Drentelen, g. w. *Lambiner, niveler, marcher à pas comptés.*
DREUM, Dreumel, z. m. Draaden die van de ketting overblijven na dat een stuk afgeweeven is. *Fils, ou files qui restent de la chaine après qu'une pièce de toile ou d'étoffe est achevée: bout de chaine.*
DREUNEN, g. w. Daveren, schudden. *Trembler, branler, frémir.*
Het dreunde alles van dien slag. *Tout trembla de ce coup.*
DREUTEL, z. m. Keutel. *Crotte.*
‡ Dreutel, klein mannetje. *Bout de un, magot.*
DREVEL, z. m. *Radenmakers woord.* Houten pinnetjes waar mede de randen van een rad aan malkanderen gevoegd en geslagen worden. *Goujon, petit morceau de bois rond qu'on met dans les trous des jantes pour les faire tenir ensemble: terme de Charron.*

D R I.

DRIAKEL. *zie* Triakel.
DRIBBELEN, g. w. *Sauter à jambes closes, à pieds joints.*
Dribbeling, z. v. *Saut à pieds joints.*
DRIE, *bijv. w.* Zeker getal. *Trois, certain nombre.*
Driedubbeld, *bijv. w. De trois doubles.*
Driedubbeld, *bijw.* Driewerf.. *Triplement, au triple.*
Ik zal 't hem driedubbeld vergelden. *Je l'en récompenserai au triple.*
Drieëenig, een w. der Godgeleerdheid. De drieëenige God. *Un seul Dieu en trois personnes.*
Drieëenigheid, z. v. *Trinité.*
De bestrijders der H. Drieëenigheid. *Antitrinitaires, unitaires, ceux qui nient la Sainte Trinité.*
Driederhande. *zie* Driederlei.
Driederlei, *bijv. w.* Driederhande. *De trois sortes.*
Men vind 'er driederlei slag. *On en trouve de trois sortes.*
In driën, *bijw. En trois parties.*
Zij waren met hun driën. *Ils étoient trois.*
DRIEGDRAAD, z. m. Een draad waar mede men iets opdriegt. *Fausil.*
Driegen, w. w. Met groote steeken vast hegten. *Faufiler, coudre à longs points.*
DRIEHOEK, z. m. *Triangle.*
Driehoekig, *bijv. w.* Driekantig. *Triangulaire, qui a trois angles.*
Driehoofdig, *bijv. w.* Dat drie hoofden heeft. *Qui a trois têtes.*
De driehoofdige helhond Cerberus. *Cerbère, chien que les Poëtes ont feint avoir trois têtes.*
Driejaarig, *bijv w.* Dat drie jaar oud is. *De trois ans, qui a trois ans, ou qui est âgé de trois ans.*
Een driejaarig paerd. *Un cheval de trois ans.*

Drieling,

Digitized by Google

Drieling, z. m. *en v.* Een kind van drien van eener dragt. *Un de trois enfans d'une seule couche.*
Die broeders zijn drielingen. *Ces trois frères sont tous d'une ventrée.*
Drieling, z. m. Groote porceleinen schotel. *Espèce de grand plat de porcelaine.*
Drieling. Soort van gekloofd eiken brandhout. *Sorte de bois à brûler, bois de chêne fendu pour brûler.*
Drieling. Zeker slag van wijnroemer. *Sorte de verre, dont trois tiennent une pinte de Hollande.*
Drieman, z. m. Een van de Driemannen te Rome, die 't Roomsche Gemeenebest regeerden. *Triumvir, un des trois hommes qui gouvernèrent conjointement la République Romaine.*
Driemanschap, z. g. Regeering der Driemannen. *Triumvirat, le gouvernement des Triumvirs.*
Drieponder, z. m. Een kogel van drie pond. *Un boulet pesant trois livres.*
Driepuntig, *bijv. w.* Drietandig. *Qui a trois pointes.*
Drieslag, z. m. *Le pas du cheval qui s'entretaille.*
Driesprong, z. m. Eene plaats daar drie wegen in malkander loopen. *Carrefour, lieu où aboutissent trois rues, ou trois chemins.*
DRIEST, Drieste, *bijv. w. Hardi, audacieux, plein d'audace.*
De driestе ouwetendheid. *L'ignorance audacieuse.*
DRIESTAL, z. m. Driestapelde stoel. *Chaise à trois pieds.*
Driestek, Driestrik, z. g. Zeker spel. *Sorte de jeu.*
Drietand, z. m. Vork met drie tanden. *Trident, fourche à trois dents.*
Neptuin stak zijnen drietand op. *Neptune eleva son trident.*
Drietandig, *bijv. w.* Driepuntig. *Qui a trois pointes, ou trois dents.*
Eene drietandige vork. *Fourchette à trois dents.*
Drievoet, z. m. *Trépié.*
Drievoetig, *bijv. w.* Dat drie voeten heeft. *Qui a trois pieds.*
Eene drievoetige tafel. *Table à trois pieds.*
Drievoudig, *bijv. w.* Driedubbeld. *Triple, qui contient trois fois le simple en nombre, ou en étendue.*
Drievoudig, *bijv. Triplement, au triple.*
Drievoudig wedergeeven. *Rendre au triple.*
Drievoudigljk. *bijv. zie* Drievoudig. *bijv.*
Drievuldig, *bijv. zie* Drievoudig.
Drievuldigheid, z. v. *zie* Drieëenigheid.
Drieweg. *zie* Driesprong.
Driewerf, *bijv.* Drie reizen. *Trois fois.*
DRIFT, z. v. *Troupeau.*
Eene drift ossen of schaapen. *Un troupeau de bœufs ou de moutons.*
Die Heer heeft de vrije schaapen-drift op de Heide rondom. *Ce Seigneur a le droit de faire paître ses moutons dans la bruyère d'alentour.*
Zwanendrift. *Canal ou lac où l'on nourrit ou entretient des cygnes pour marque de haute seigneurie. Ce mot signifie aussi le droit d'entretenir des cygnes.*
DRIFT, z. v. Voortgang van een schip. *La course d'un vaisseau.*
Drift. Stroom van 't water. *Cours de l'eau.*
In dien stroom gaat eene sterke drift. *Le cours de cette rivière est fort rapide.*
* Drift. Hartstogt. *Passion, emportement.*
Hij bemint haar met veel drifts. *Il l'aime avec beaucoup de passion.*
Drift, schielijkheid. *Précipitation, hâte, chaleur.*
Hij heeft zijne vijanden met veel drifts vervolgt. *Il a persécuté ses ennemis avec beaucoup de chaleur.*
Hij deede dat met eene groote drift. *Il fit cela avec beaucoup de précipitation.*
Driftig, *bijv. w.* Dat drijven kan. *Flottant, ce qui peut flotter.*
Driftig zijn, vlot zijn, drijven. *Flotter, être porté sur l'eau sans aller à fond.*
* Driftig, *bijv. w.* Haastig, schielijk. *Brusque, précipité.*
* Driftigheid, z. v. Haastigheid, schielijkheid. *Précipitation, trop grand empressement.*
Driftiglijk, *bijv.* Driftig. *Précipitamment, avec précipitation.*
Drifzand, z. g. Drijfzand. *Gravier, gros sable.*
Drifzandig, *bijv. w.* Drijfzandig. *Plein de gravier.*
DRIJFBIJTEL, z. m. *Ciseau, instrument à ciseler.*
Drijfhamer, z. m. *Maillet, marteau de bois.*
Drijfhout, z. g. Een kuipers werktuig om de hoepen aantedrijven. *Chassoir, morceau de bois pour chasser les cerceaux.*
Drijfijzer, z. g. Een werktuig der timmerlieden om spijkers mede te rugge te drijven. *Repoussoir à cloux.*
Drijfland, z. g. Land dat driftig is. *Ile flottante.*
Drijfsteen. *zie* Puinsteen.
Drijftol, z. v. Zeker kinder speeltuig. *Sabot, sorte de toupie qu'on fait tourner à force de coups de fouet.*
Drijfton. Tonneboei om eene ondiepte aan te wijzen. *Balise, Tonne flottante pour marquer les bancs de sable.*
Drijfzand. *zie* Drifzand.
‡ DRIJTEN, *w. w.* Kakken. *Chier.*
‡ Drijter, z. m. Kakker. *Chieur.*
‡ Drijtster, z. v. Kakster. *Chieuse.*
DRIJVEN, *g. w.* Op het water vlotten. *Flotter, être porté sur l'eau sans aller à fond.*
Drijven. In de lugt op zijne vleugelen drijven. *Planer, se soutenir sur ses ailes déployées.*
Het schip kan zeilen nog drijven; het schip deugt nergens toe. *Ce vaisseau ne peut ni flotter ni aller à la voile,* (c'est-à-dire) *n'est propre à rien.*
Drijven, *w. w.* Jaagen. *Chasser.*
Iemand uit den huize drijven. *Chasser quelqu'un de la maison.*
De vijanden op de vlugt drijven. *Mettre les ennemis en fuite, ou en déroute.*
Drijven, jaagen. *Mener, faire marcher devant soi, chasser aux champs.*
De koeijen in de weide drijven. *Chasser les vaches aux champs.*
Eene kudde schaapen drijven. *Chasser un troupeau de moutons.*
Koopmanschap drijven of doen. *Faire commerce, ou faire négoce, trafiquer.*
Zij drijven eenen grooten handel. *Ils font un grand commerce, ou un grand négoce.*
De wolken drijven naar 't weste. *Les nuées chassent vers l'ouest.*
Drijven, *breeuwers w.* Schepen met werk of mos stoppen. *Calfeutrer, ou calfater, boucher les trous & les fentes d'un vaisseau.*
Drijven, *zilverswijds w.* Beeldwerk op zilver maaken. *Ciceler, travailler au ciseau.*
* Drijven. Staande houden. *Soutenir, défendre.*
Hij drijft die zaak heel sterk. *Il soutient cette cause de toutes ses forces.*
* Eene zaak laten drijven; naar eene zaak niet omzien. *Négliger une affaire, n'en prendre aucun soin.*
Drijvend, *bijv. w. Flottant, qui nage sur l'eau.*
Drijvende, *bijw. Tout à l'heure, d'abord, sur le champ.*
DRIJVER. z. m. Hoeder, Weider. Als, Ossendrijver, z. m. *Bouvier, vacher.*
Verkendrijver, z. m. *Porcher.*
Drijver. Een die gedreven werk maakt. *Ouvrier qui travaille au ciseau.*
* Drijver. Voorstander, beweerder. *Celui qui défend obstinément quelque opinion.*
Hij is een sterke drijver van dat gevoelen. *Il défend obstinément cette opinion.*
Drijving, z. v. Drijving op 't water. *Flottement.*
* Drijving. Beweering van iets. *Affirmation opiniâtre ou obstinée d'une chose.*
DRIL, z. m. Een smids werktuig om gaten in 't ijzer te maaken. *Fret, sorte d'instrument dont les ferruriers se servent pour percer le fer.*
DRIL, z. m. Gestolt kalfsnat. *De la gelée de veau, bouillon de veau figé.*
DRILBOOG, z. m. *Arçon, archet, outil pour faire tourner le foret.*
Drilboor, z. v. *zie* Dril.
DRILGAT, Ligtvaerdig Vrouwmensch. *Coureuse.*
DRILKONST, z. v. Wapenoefening. *Exercice des armes, l'art de bien manier les armes.*
DRILLEN, *w. w.* In de wapenen oeffenen. *Exercer.*
De Kaptein heeft zijne Soldaaten gedrild. *Le Capitaine a exercé ses Soldats, il a fait faire l'exercice à ses Soldats.*
Drillen, *g. w. Faire l'exercice, s'exercer dans le maniment des armes.*
DRILLEN, *w. w.* Ergens een gat in drillen. *Faire un trou dans quelque chose avec un foret, percer avec le foret.*
Drillen, *w. w. Graver dans le verre.*
Ik zal 's Konings wapen op deezen bokaal doen drillen. *Je ferai graver les armes du Roi sur ce bocal.*
DRILLEN, *g. en w. w.* Schudden, beeven. *Trembler, branler, vaciller.*
Drilling, z. v. Schudding. *Branlement de la pique.*
DRILMEESTER, z. m. *Maître qui enseigne l'exercice des armes.*
Drilplaats, z. v. *Lieu où les gens de guerre font l'exercice.*
DRINGEN, *w. w. Presser, serrer, pousser.*
Zij drongen heel sterk in den schouwburg. *Il y avoit grande presse à la comédie.*
* Hij drong mij daar op. *Il me pressoit fort là-dessus.*
* De nood dringt mij. *La nécessité me presse, ou me contraint.*
* Ergens op dringen; iets ernstig verzoeken. *Solliciter, ou demander quelque chose avec empressement.*
* Iemand dringen om iets te doen. *Presser, ou porter, ou pousser quelqu'un à faire quelque chose.*
Het water dringt opwaarts of naar boven. *L'eau monte.*
* Dringende. *bijv. w.* Groote, hoogaande. *Pressant, pressante.*
Een dringende nood. *Une nécessité pressante, ou urgente.*
* Dringer, z. m. Een die eenen anderen dringt. *Celui qui presse, ou qui pousse un autre.*
DRINGER. Aanzetter of voorzetter van eene zaake. *Solliciteur, celui qui pousse*

Digitized by Google

une affaire, celui qui excite quelqu'un à faire quelque chose.
* Hij is een sterke dringer. *Il est opiniâtre dans ses instances, il s'efforce de venir à bout de ce qu'il entreprend.*
DRINKBAAR, *bijv. w.* Dat gedronken kan worden. *Propre à boire, ce qu'on peut boire, buvable.*
Die wijn is niet drinkbaar. *Ce vin ne se peut pas boire.*
Drinkbaar goud. *Or potable.*
Drinkbak, *z. m.* Drenkbak. *Abreuvoir.*
Drinkbeker, *z. m. Gobelet, vase à boire sans anses & sans pieds.*
De Drinkbeker in 't H. Avondmaal. *Le calice dans la sainte Cène.*
‡ Drinkebroêr, *z. m.* Zuiper, zwelger. *Buveur, biberon, celui qui aime à boire.*
DRINKEN, *w. w. Boire.*
Zig dronken drinken. *S'enivrer, se souler.*
Voor den dorst drinken. *Boire pour se désaltérer.*
Op iemands gezondheid drinken. *Boire à la santé de quelqu'un.*
Een vol glas, of boordevolletje drinken. *Boire un rouge bord ou une rasade.*
Drinker, *z. m.* Drinkert. *zie* Drinkebroer.
Wijndrinker. *zie onder* Wijn.
Drinkgelag, *z. g.* Gelag. *Ecot.*
Drinkgelagen zetten; herberg houden, tappen. *Tenir cabaret, vendre du vin, ou de la bière en détail.*
Drinkgeld, *z. g.* Drinkpenning. *Argent qu'on donne pour boire.*
Drinkgezel, *z. m. Camarade de débauche.*
Drinkglas, *z. g. Verre à boire.*
Drinkhuis, *z. g. Maison où l'on vend à boire, cabaret.*
Drinkkan, *z. v. Pot à boire.*
Drinking, *z. v. Action de boire.*
Drinkkop, *z. m.* Drinkschaal. *Coupe, ou tasse à boire.*
Drinkpenning. *zie* Drinkgeld.
Drinkplaats. *zie* Drenkplaats of Drenkwed.
Drinkpot. *zie* Drinkkan.
Drinkpriëel, *z. g.* Zomerhuisje daar men met zijne vrienden drinkt. *Vuide-bouteille, cabinet de jardin où l'on boit bouteille avec ses amis.*
Drinkschaal. *zie* Drinkkop.
Drinkvat, *z. g. Vaisseau à boire.*
Drinkwinkel. *zie* Drinkhuis.

D R O.

DROEF, moer, droesem. *zie* Droesem.
DROEF, *bijv. w. zie* Droevig.
Droefenisse. *zie* Droefheid.
Droefgeestig, *bijv. w.* Treurig. *Mélancolique, triste, morne, chagrin, pensif.*
Hij ziet 'er droefgeestig uit. *Il a le visage morne.*
Droefgeestigheid, *z. v. Mélancolie.*
Droefheid, *z. v.* Treurigheid. *Tristesse, chagrin.*
Eene groote droefheid hebben; zeer bedroefd zijn. *Etre fort triste, avoir une grande tristesse.*
Droefheid over zijne zonden. *Contrition, douleur sincère de ses péchés.*
Droeflijk. *zie* Droevig.
DROEG, *onv. tijd* van Draagen. Als, ik droeg. *Je portois, ou je portai.*
DROEL, *z. m.* Een gek daar men meede spot. *Fou dont on se moque.*
Iemand voor den droel of voor den gek houden. *Se moquer de quelqu'un.*
Met iemand droelen. *Se moquer de quelqu'un.*
DROES, *z. m.* Zekere ziekte der paerden. *Gourme, maladie des jeunes chevaux.*
‡ **DROES**, *z. m.* De duivel. *Le diable.*
‡ Hij is zoo boos, of zoo erg als de droes. *Il est malin comme le diable.*
DROESSEM, *z. m.* Hef, moêr, grondsop. *La lie, le marc, ce qui est de plus grossier dans une liqueur & qui va au fond.*
Droessem van wijn, wijndroessem. *Lie de vin.*
Droessem van bier. *Lie de bière.*
Droessemig, *bijv. w.* Onklaar. *Trouble, qui n'est pas clair.*
DROEVIG, *bijv. w.* Bedroefd. *Triste, mélancolique, chagrin.*
't Is droevig weêr. *Il fait un tems sombre & triste.*
Dat is een droevig geval. *C'est une triste avanture.*
* Droevig. Onklaar. *Trouble.*
* Droevige wijn. *Vin trouble.*
Droevig, *bijv.* Op eene droevige wijze. *Tristement, lamentablement, d'une manière triste.*
Droevig, elendig, *Misérablement, pitoyablement.*
Hij quam droevig om, of aan zijn einde. *Il périt misérablement.*
DROEZIG, *bijv. w.* Een droezig paerd. *Un cheval qui a la gourme, un cheval gourmeux.*
DROGEN. *zie* Droogen.
DROGEN, of Droogeriien, *z. v. meerv.* Drogiste waaren. *Des drogues.*
DROGET, *z. g. ond. w.* Soort van stoffe daar men kleederen van maakt. *Droguet.*
DROGIST, *z. m.* Drogerijen verkooper. *Marchand de drogues, ou droguiste.*
Drogistwinkel, *z. m. Boutique de droguiste.*
DROGLIGT, *zie* Dwaalligt.
DROK, Druk. 't Is 'er heel drok; daar is veel volks. *Il y a grande foule, ou beaucoup de monde.*
Drok werk; haastig werk. *Besogne pressante.*
Hij heeft het heel drok. *Il a beaucoup à faire, il a beaucoup de besogne.*
Drokte, *z. v.* Drokke tijd. *Tems de la plus grande presse.*
De grootste drokte is over. *La plus grande presse est passée.*
‡ **DROL**, *z. m.* Keutel. *Crotte.*
‡ Een dikke drol; een kort dikkijvig mensch. *Un courtaud, ou une personne ramassée.*
‡ Drollig, *bijv. w.* Koddig, klugtig. *Drôle, plaisant, facétieux.*
‡ Dat is een drollige vent. *C'est un drôle de corps, c'est un plaisant corps, c'est un goguenard.*
‡ Een drollig vrouwmensch. *Une drôlesse, une femme facétieuse.*
‡ Dat is een drollig zeggen. *Voilà un plaisant conte, voilà qui est drôle.*
‡ Drolligheid, *z. v.* Klugtigheid. *Plaisanterie, drôlerie.*
DROM, *z. m.* Eene menigte. *Multitude, foule, presse, ou troupe de gens.*
Een drom Krijgsvolk. *Une troupe de soldats, une bande de gens armés.*
* Met eenen drom bezigheden bezet zijn. *Etre accablé d'une foule d'affaires.*
* Hij bragt eenen gantschen drom bewijsredenen bij. *Il allégua une foule de raisons, ou de preuves.*
DROMEDARIS, *z. m.* Zeker bultig dier dat naar eenen Kemel gelijkt. *Dromadaire, sorte de chameau, qui a deux bosses sur le dos.*
‡ **Dromedaris**, *z. m.* Een grof plomp mensch. *Un lourdaut, un butor, un maladroit.*
DROMMEL, *z. m.* Duivel. *Diable, diantre.*
Drommelsch, *bijv. w.* Als, Een drommelsch wijf. *Une diable de femme.*
‡ Drommelskop, *z. m.* Een koppig mensch. *Un brutal, ou un opiniâtre.*
DRONG, *onv. tijd* van dringen. Als, ik drong. *Je pressois ou je pressai.*
DRONK, *onv. tijd* van drinken. Als, ik dronk. *Je buvois, ou je bus.*
DRONK, *z. m.* Teug. *Trait, coup.*
Een dronk bier. *Un trait de bière.*
Een dronk wijn. *Un coup de vin.*
Hij deê eenen lustigen dronk. *Il but un bon coup.*
Hij heeft eenen quaaden dronk over zig. *Il est méchant quand il a bu, ou quand il est fou: Il a le vin mauvais.*
Scheidronk. *zie onder* Scheiden.
DRONKAART, *z. m.* Zuiper, Zwelger. *Ivrogne, un buveur.*
't Is een groote dronkaart. *C'est un grand ivrogne.*
Dronken, *bijv. w.* Door den drank bevangen. *Ivre, fou, qui a trop bu.*
Zig dronken drinken. *S'enivrer, se souler.*
Iemand dronken maaken. *Enivrer quelqu'un, ou le rendre ivre.*
Dronken worden. *S'enivrer, se souler.*
Slaapdronken, Smoordronken, Wijndronken, enz. *zie onder* Slaap, enz.
Dronkenschap, *z. v.* Beschonkenheid. *Ivresse, l'état d'une personne ivre.*
Hij is van zijne dronkenschap nog niet ontwaakt. *Il n'est pas encore revenu de son ivresse.*
Dronkenschap. Zuiperije, gewoonte van zig dronken te drinken. *Ivrognerie, habitude de boire jusqu'à s'enivrer.*
DROOG, Drooge, *bijv. w. Sec, sèche.*
Droog hout. *Du bois sec.*
Dat is een droog huis. *Il fait fort sec dans cette maison, elle n'est pas humide.*
Droog van aart of van natuur. *D'un tempérament sec.*
Droog worden, droogen. *Secher, se secher, devenir sec.*
Droogagtig, *bijv. w. Un peu sec.*
Droogdoek, *z. m.* Handdoek. *Un essuye-main, linge à essuyer les mains.*
Het drooge, *z. g.* De aarde. *Le sec, la terre.*
De visch spouwde Jonas op het drooge. *Le poisson vomit Jonas sur le sec, ou sur le rivage.*
Drooge haring, bukking. *Harang soré, ou soret.*
Drooge hoest. *Toux sèche.*
Eene drooge min; eene min die niet zoogt. *Nourrisse qui n'allaite point.*
‡ Een drooge vrijer. *Un amoureux tranſi, un amant timide jusqu'à l'excès.*
Drooge waaren. *Marchandises sèches.*
't Is een drooge zomer. *L'été est sec.*
DROOGEN, *w. w.* Te droogen hangen; afdroogen. *Secher, essuyer, dessecher, faire secher.*
Linnen droogen. *Secher du linge.*
De handen droogen. *Essuyer les mains.*
Iets in de lugt, tegen 't vuur, enz. droogen. *Faire secher quelque chose à l'air, au feu, &c.*
Droogen in den rook. *zie* Rooken.
Droogen, *g. w.* Droog worden. *Secher, se secher, devenir sec.*
Laat dat zoo sterk niet droogen. *Ne laissez pas tant secher cela.*

* Dat

Digitized by Google

*Dat kan nog diepen nog droogen. *zie* Diepen.
De wegen droogen door de zon. *Les chemins sechent à cause du soleil.*
Droogheid, z. v. *Sécheresse.*
Drooging, z. v. *Action de secher, séchement.*
‡ Droogkloot, z, m. Een scheldwoord. *Pisse-froid, niquedouille.*
Droog kraauwzel, z. g. *Galle seche.*
Droogmonds, *bijw. A jeun; sans avoir mis quelque chose à la bouche.*
Droogscheerder, z. m. *Tondeur de drap.*
Droogscheeren, w. w. *Tondre le drap.*
Droogte, z. v. Drooge hoedanigheid. *Sécheresse, état ou qualité de ce qui est sec.*
De droogte der aarde. *La sécheresse de la terre.*
Droogte. Droogweêr. *Sécheresse, tems sec.*
Wij hebben deezen zomer eene langduurige droogte gehad. *Nous avons eu une grande sécheresse pendant cet été.*
Droogte. Zandplaat. *Banc de sable.*
't Schip raakte op eene droogte. *Le vaisseau échoua sur un banc de sable.*
Droogvoets, *bijw. A pied sec.*
DROOM, z. m. *Songe, rêve.*
Een zwaare droom. *Un fâcheux songe, un songe hideux.*
*Dat schijnt ons als een droom te zijn. *Cela nous paroit comme un songe.*
Droomen zijn bedrog. *Songes sont mensonges.*
Eenen droom uitleggen. *Interpréter un songe.*
Droomagtig, *bijv. w.* Droomig, vakerig. *Assoupi, endormi à demi.*
Ik bevind u heel droomagtig. *Je vous trouve tout assoupi.*
Droombeduider, z. m. Uitlegger van droomen. *Interprète des songes, devin qui explique les songes.*
DROOMEN, g. w. *Songer, faire un songe, rêver.*
Ik droomde te nagt, dat, enz. *Je songeois cette nuit, que, &c.*
*Wie zou dat droomen? Wie zou dat denken? *Qui s'aviseroit de cela? Qui pourroit s'imaginer cela? Qui pourroit penser cela?*
* Gij droomt; gij hebt mis. *Vous rêvez, vous ne rêvez ce que vous dites.*
Droomer, z. m. Een die droomt. *Songeur, rêveur.*
‡ 't Is een regte droomer; 't is een lusteloos mensch. *C'est un esprit endormi, c'est un homme assoupi, ou sans vivacité.*
Droomgespuis, z. g. *Réveries, imaginations sottes, visions ridicules qu'on se met dans l'esprit.*
Droomgezigt. *zie* Droomgespuis.
Droomig, *bijv. w. zie* Droomagtig.
Droomster, z. v. *Songeuse, reveuse.*
DROOP, *onv. tijd* van druipen. Als, het water droop. *L'eau dégoutoit, ou dégouta.*
DROOPEN, w. w. Bedruipen. *Arroser le rôti, faire dégouter du beurre sur le rôti.*
't Gebraad aan 't spit droopen. *Arroser le rôti.*
Drooppan, z. v. *zie* Braadpan.
Droopzel, z. g. Droopvet. *La graisse du rôti qui tombe dans la léchefrite.*
DROP, z. m. Afdruiping der vogtigheid. *Egout; la chûte & l'écoulement des eaux de pluye d'un toit.*
Men mag den drop van zijn water niet op zijn buurmans erfaaten vallen. *Il n'est pas permis de laisser tomber l'egout de ses eaux sur le terrain de son voisin.*
‡ Drop. Drank. *Toute sorte de boisson.*
Hij houd veel van den drop, of van de vogt. *Il aime fort à boire.*
Drop van zoethout. *Jus de réglisse.*
Drop. Eene quaal van zogende vrouwen. *Grumeaux de lait que les femmes ont aux mamelles.*
Neusdrop. *zie onder* Neus.
Droppel, z. m. Druppel. *Goute.*
Eenige droppelen olië. *Quelques goutes d'huile.*
Droppelen, g. w. Druipen. *Dégouter, tomber goute à goute.*
Droppelings, *bijw.* Bij droppelen. *Goute à goute.*
Droppelpis, z. v. Koude pis. *Difficulté d'urine; retention d'urine; ardeur d'urine.*
Dropwijn, z. m. Lekwijn. *Vin qui dégoute hors du tonneau.*
DROSSAART, z. m, Drost, Landvoogd. *Baillif, Chef d'une justice subalterne, Drossart.*
Drossaartschap, z. g. Drostampt. *Charge de Baillif.*
Drost, z. m. *zie* Drossaart.
Drostin, z. v. *La femme du Drossart.*
Drostschap. *zie* Drossaartschap.

D R U.

DRUIF, Druive, z. v. De vrugt des wijnstoks. *Raisin, le fruit de la vigne.*
De druif is van 't jaar wel geslaagd. *Le raisin est bien cru cette année.*
De druiven zijn zuur zei de vos, *spreekw. Autant en dit le renard des mûres, elles sont trop vertes*, proverbe.
Rijpe druiven. *Raisins mûrs.*
Onrijpe druiven. *Raisins qui n'ont pas encore leur maturité.*
Vroege druiven. *Raisins hâtifs ou précoces.*
Laate druiven. *Raisins tardifs.*
Druifkruid, z. g. *Piment, sorte de plante.*
Druifleezen, enz. *zie* Druiven leezen, enz.
Druifmes, z. g. *Serpette pour vendanger.*
*Druif. De knop die aan 't eind van de boomen en bootshaaken is. *Bouton qui est au bout des gaffes ou des perches des mariniers.*
DRUIL, z. m. Zeker klein zeil. *Tapecu, sorte de petite voile.*
*Met eenen druil iets doen; iets langzaam doen. *Faire quelque chose lentement.*
‡ Druil, z. m. Druiloor; een lusteloos mensch. *Un homme lent, un lendore.*
DRUILEN, g. w. Talmen. *Lambiner.*
Druilen, sluimeren. *Sommeiller.*
Druiloor. *zie* Druil.
‡ Druilooren, g. w. Druiloorig zijn; lusteloos zijn. *Etre assoupi, ou être à demi endormi.*
Druiloorig, *bijv. w. Lambin, lent, paresseux.*
Druiloorigheid, z. v. *Lambinerie, lenteur, paresse*
DRUIPEN, g. w. Afdruipen. *Dégouter.*
Het water druipt daar langs heene af. *L'eau degoute par-là.*
‡ Hij druipt door zijn bedstroo; hij verquijnt. *Il périt misérablement.*
*Hij ging heene druipen; hij ging stilletjes weg. *Il s'en alla doucement, à la dérobée, en cachette, ou furtivement.*
‡ Hij zal nog van de galg druipen. *Il se fera pendre un jour ou l'autre.*
Door de mand druipen, zijne woorden niet konnen waar maaken. *Etre trouvé menteur, se contredire, se couper.*
Druipert, z. m. Zekere Venusziekte. *Chaudepisse, certaine maladie vénérienne.*
Druiping, z. v. Afdruiping. *Ecoulement.*
Druiping van den neus. *Ecoulement des humeurs par le nez.*
‡ Druipneus, z. m. en v. Een snotterig mensch. *Un morveux, une morveuse.*
‡ Druipoog, z. m. en v. Leepoog. *Celui, ou celle qui a les yeux chassieux.*
‡ Druipstaerten, w. w. Wegsluipen. *S'en aller tout confus, ou plein de honte.*
DRUISSCHEN. *zie* Ruisschen.
DRUIVE, *bijv. w. De raisin.*
Een tros, of bos druiven; een druiven tros. *Une grape de raisin.*
Druivenbloed, z. g. *zie* Druivennat.
Druivendrager, z. m. Die de druiven in eenen rugkorf draagt. *Hotteur.*
Druivenkorf, z. m. Ruggekorf om druiven te draagen. *Hotte à porter le raisin*
Druivenkorlen. *Pepins de raisin.*
Druivenkruid, z. g. *zie* Druifkruid.
Druivenmand. *zie* Druivenkorf.
Druivennat, z. g. *Le jus de la vigne, ou de la treille, le vin.*
Druivenleezen, w. w. *Vendanger, faire la vendange.*
Druivenleezer, z. m. *Vendangeur.*
Druivenleezing, z. v. *Vendange.*
Druivenoogst, z. m. *Vendange, le tems de la vendange.*
Druivenpers, z. v. *Pressoir.*
Druivenperser, z. m. *Celui qui travaille au pressoir.*
Druivenperzing, z. v. *Le travail du pressoir.*
Druivenplukker. *zie* Druivenleezer.
Druivenrank, z. m. *Sarment, bois que jette la vigne.*
Druivensap. *zie* Druivennat.
Druivenschil, z. v. *La peau du grain de raisin.*
Druivensteel, z. m. *Queue de la grappe.*
Druiventreeder, z. m. *Celui qui foule le raisin dans la cuve.*
Druiventros, z. m. *Grape de raisin.*
Druivenvogt. *zie* Druivennat.
DRUK, z. m. Elende. *Misère, malheur, affliction, douleur, tristesse.*
Hij zit in den druk. *Il est dans la douleur, ou dans l'affliction.*
De druk van een boek; al de afdrukzels. *L'impression d'un livre, tous les exemplaires.*
Hij kogt den gantschen druk. *Il achete toute l'impression.*
Dat boek kost zoo veel in den druk. *Ce livre coute tant d'impression.*
De druk van dat boek is uitverkogt. *L'édition de ce livre est vendue.*
Dat is een nieuwe en schoone druk van dat werk. *Voilà une nouvelle & belle impression de cet ouvrage.*
De drukken van de Stephanussen zijn zeer vermaard. *Les impressions des Etiennes sont fort en estime.*
De eerste druk van dat boek, de tweede druk. *La première édition d'un livre, la seconde édition.*
Een schoone of bruine druk van eene plaat. *Une taille-douce bien tirée.*
Proefdruk. *zie onder* Proef.
Druk, Drang *zie* Drok.
Drukballen, z. m. Drukkers ballen. *Balles à imprimer, ou à toucher les formes.*
Drukfeil, z. v. *Faute d'impression.*
Drukinkt, z. m. Drukkers inkt. *Encre pour imprimer.*
DRUKKEN, w. w. Boekdrukken. *Imprimer, mettre sous la presse.*
Een boek voor de tweedemaal drukken. *Faire une seconde édition d'un livre.*
Plaatdrukken. *Imprimer des tailles-douces.*

Drukker.

Digitized by Google

Drukken, Douwen. *Preſſer, ſerrer.*
Hij drukte haar aan de hand. *Il lui preſſa, ou lui ſerra la main.*
Drukken, prangen, quetzen. *Bleſſer.*
Dat paerd is onder den zadel gedrukt. *Ce cheval eſt bleſſé ſous la ſelle.*
* Drukken. Bedroeven. *Affliger, chagriner.*
* Dat verlies drukte hem zeer. *Cette perte l'affligea, ou le chagrina fort.*
DRUKKER, *z. m.* Drukkermeeſter. *Imprimeur, maître-imprimeur.*
Drukker. Drukkers knegt. *Compagnon qui travaille à la preſſe, Garçon-imprimeur.*
Plaatdrukker. *zie onder* Plaat.
Drukkerije, *z. v. Imprimerie.*
Eene drukkerije opregten. *Etablir une imprimerie.*
Drukking, *z. g.* Perſſing. *Preſſement.*
De drukking der lugt. *Le preſſement de l'air.*
De drukking van 't water. *Le preſſement de l'eau.*
Drukkonſt, *z. v. L'art d'imprimer.*
Drukpapier, *z. g. Papier à imprimer.*
Drukpers, *z. v.* Drukkerspers. *Preſſe à imprimer.*
Drukzel. *zie* Afdrukzel.
DRUP. *zie* Drop.
Druppel. *zie* Droppel.

DUB. DUC.

DUBBEL, of Dubbeld, *bijv. w.* Tweevoudig. *Double.*
Een dubbel hart. *Un cœur double, ou diſſimulé.*
Het dubbel van eenig geſchrift. *Le double de quelque écrit.*
Een dubbele ſlag, of winſt doen. *Gagner au double.*
Dat is een dubbele ſlag, of dubbel ongeval. *Voilà un double malheur.*
Die man is dubbele eere waerdig. *Cet homme-là mérite un double honneur.*
Eene dubbele deur. *Une porte à deux battans.*
Dubbel, *bijw. Doublement, au double.*
Ik zal 't hem dubbel vergelden. *Je le récompenſerai au double, je lui rendrai au double.*
DUBBELEN, *w. w. zie* Verdubbelen.
Dubbelhartig, *bijv. w.* Valſch, geveinsd. *Diſſimulé, qui a le cœur double.*
Een dubbelhartig menſch. *Un homme diſſimulé, ou double de cœur.*
Dubbelhartigheid, *z. v.* Valsheid, geveinsdheid. *Diſſimulation duplicité de cœur, mauvaiſe foi.*
Dubbeling, *z. v. L'action de doubler.*
Dubbelheid. *zie* Dubbeling.
Dubbeltje, *z. g.* Geldſtuk van twee ſtuivers. *Une pièce de deux ſous, un double ſou.*
Dubbelzinnig, *bijv. w.* Twijfelagtig. *Equivoque, ambigu.*
Een dubbelzinnig antwoord. *Réponſe ambigue, ou équivoque.*
Dat is eene dubbelzinnige vraag. *Voilà une demande équivoque, ou ambigue.*
Dubbelzinnige godſpraaken. *Des oracles ambigus.*
Dubbelzinnig, *bijw.* Dubbelzinniglijk. *Ambigûment, d'une maniére ambigue, ou équivoque.*
Dubbelzinnig antwoorden. *Répondre ambigûment, ou donner une réponſe équivoque.*
Dubbelzinnigheid, *z. v. Ambiguïté, obſcurité dans les mots qui fait un double ſens.*
DUBBEN, *w. w. oud w.* Twijfelen. *Douter, être en doute*
Dubber, *z. m.* Twijfelaar. *Perſonne qui doute, ou qui eſt en doute.*
Dubbing, *z. v.* Twijfeling. *Doute, incertitude, ſcrupule.*
DUBBELETTEN, of Doubletten, *ond. w.* Twee dobbelſteenen met evenveel oogen. *Doublets.*
Dubbletten gooijen. *Jetter ou amener des doublets.*
DUBLOEN, *ond. w. z. m.* Spaanſche piſtool. *Doublon, piſtole d'Eſpagne.*
DUCAAT of Dukaat, *z. m.* Gouden munt van 5 gulden 5 ſtuivers Hollandſch. *Ducat, pièce d'or, de la valeur de cinq livres cinq ſous, monnoye d'Hollande.*
Een dubbelde ducaat. *Un double ducat.*
Ducatengoud, *z. g. Or de ducat, qui eſt eſtimé le plus fin.*
Ducaton of Dukaton, *ond. w. z. m.* Silver ſtuk geld van 3 gulden 3 ſtuivers Hollandſch. *Trois livres trois ſous monnoye d'Hollande.*
Gouden ducaton, goudſtuk van 15 gulden 15 ſtuivers Hollandſch. *Souverain, ou ducaton d'or de la valeur de quinze livres quinze ſous monnoye d'Hollande.*

DUF. DUG.

DUF, *bijv. w.* Muf, verduft. *Moiſi, qui ſent le moiſi.*
Dat brood heeft eenen duffen ſmaak. *Ce pain ſent le moiſi.*
Duffigheid, *z. v.* Muffigheid. *Moiſiſſure.*
De duffigheid is vies. *La moiſiſſure eſt dégoutante.*
DUFSTEEN, *z. m.* Tuffteen. *zie* Duifſteen.
DUGTEN, *w. w.* Vreezen, bekommerd zijn. *Craindre, appréhender, être en peine.*
Ik dugte dat ik mijn oogmerk niet zal bereiken. *J'appréhende de ne pas venir à bout de mes deſſeins.*
God is voor allen te dugten. *On doit craindre Dieu ſur toutes choſes.*
Dugting, *z. v.* Vrees, ontzag. *Crainte, appréhenſion.*

D U I.

DUIDELIJK, *bijv. w.* Klaar. *Clair, viſible, évident, manifeſte, diſtincte.*
Duidelijk ſchrift. *Ecriture claire & facile à lire.*
Hij ſpreekt zeer duidelijk. *Il parle fort diſtinctement.*
Duidelijk, *bijw.* Klaarlijk, openlijk. *Clairement, évidemment, viſiblement, manifeſtement, diſtinctement.*
Hij gaf hem duidelijk te kennen, dat, enz. *Il lui donna clairement à connoître, que, &c.*
Zig duidelijk uitdrukken. *S'expliquer, ou s'exprimer clairement, ou ſans équivoque.*
Dat is duidelijk vals. *Cela eſt évidemment faux.*
Duidelijkheid, *z. v.* Klaarheid. *Evidence, certitude manifeſte, clarté.*
Duiden, *w. w.* Toepaſſen, verklaaren. *Appliquer, expliquer, interpréter.*
Iets ten goeden of ten quaaden duiden. *Expliquer quelque choſe en bonne, ou en mauvaiſe part.*
Hij duid dat verkeerdelijk op die zaak. *Il applique mal cela à ce ſujet.*
Iets ten beſten duiden of neemen. *Prendre quelque choſe en bonne part.*
DUIF, *z. v.* Duive. *Pigeon.*
De H. Geeſt daalde op J. C. neder in de gedaante van eene duive. *Le St. Eſprit deſcendit ſur J. C. en forme de colombe.*
Eene wilde duif. *Un pigeon ramier.*
Eene jonge duif. *Un pigeonneau.*
‡ Zij is eene flegte duif; zij is een flegt vrouwmenſch. *C'eſt une innocente.*
Ringduif of Ringelduif. *zie onder* Ring.
Duifhuis, *z. g.* Duivenkot. *Colombier, ou coulombier.*
Duifje, *z. g. Petit pigeon.*
Duifkruid, *z. g. zie* Duivenkervel.
DUIFSTEEN, *z. m. Du tuf, ſorte de pierre dont on fait le ciment.*
Ringelduif, Slagduif. *zie onder* Ringel, enz.
DUIG, *z. v.* Duig van een vat. *Douve de tonneau.*
Eene duig in een Oxhoofd ſteeken. *Mettre une douve à un muid.*
In duigen vallen, *g. w. Tomber en javelle.*
* Die aanſlag leit in duigen, die aanſlag is mislukt. *Cette entrepriſe a échoué, a manqué.*
* Hij ſmeet dat heele werk in duigen. *Il renverſa toute cette affaire.*
DUIKELAAR, *z. m.* Duiker. *Plongeon, oiſeau aquatique.*
DUIKEN, *g. w.* Voor over bukken. *Se courber, ſe baiſſer.*
Die man duikt in 't gaan. *Cet homme marche tout courbé.*
Duiken. Onder water zwemmen. *Nager ſous l'eau, plonger.*
* Duiken. Zwigten, toegeeven. *Céder.*
Hij wil voor niemand duiken. *Il ne veut céder à perſonne.*
Duiker, *z. m.* Een die lang onder water blijft. *Plongeur.*
Duiker. *zie* Duikelaar.
‡ De DUIKER, de Duivel. *Le Diantre, Le Diable.*
DUIKER, verlaatdeurtje dat het water ophoud of ſtuit. *Vanne, ou bonde d'écluſe.*
Duikers. Zeker ſlag van ſpijkers. *Sorte de cloux à têtes menues.*
DUIM, *z. m.* De dikſte vinger. *Le pouce, le plus gros des doigts de la main.*
Iemand de duimen knellen. *Serrer les pouces à quelqu'un.*
* Onder den duim. *Enſecret, en cachette.*
‡ Iemand bij den duim houden; iemand kort houden. *Tenir quelqu'un de court, lui tenir la bride haute.*
Duim. Een ijzeren duim. *Gond, morceau de fer coudé qui ſert à porter une penture.*
Eene deur uit haare duimen ligten. *Enlever une porte de deſſus ſes gonds.*
Duim. Zekere maat. *Un pouce, certaine meſure.*
Dat is een voet en drie duimen lang. *Cela a un pied & trois pouces de longueur.*
Daar zijn twaalf duimen in eenen Rhijnlandſchen voet. *Il y a douze pouces au pied de Roi.*
Een duimbreed; de breedte van eenen duim. *La largeur d'un pouce.*
Duimijzer, *z. g. Gond de porte ou de fenêtre.*
Duimijzers, *z. g. meerv.* IJzers die men den gevangenen aan de duimen doet. *Certains inſtrumens de fer qui ſervent à ſerrer les pouces aux priſonniers qu'on applique à la torture.*
Duimkleppers, *meerv. Caſtagnettes.*
‡ Duimkruid, *z. g.* Geld. *De la pécune, de l'argent.*
‡ Men heeft hem wat duimkruid gegeeven om zijne ſtem te winnen. *On lui a donné la pièce pour gagner ſon ſuffrage.*
Duimſpijkers, *meerv. Sorte de clous.*
Duimſtok, *z. m.* Zeker maatſtokje. *Petite meſure de bois où les pouces ſont marqués.*
DUIN, *z. m.* Zandduin. *Dunes, colline ſablonneuſe*

Digitized by Google

blonneuſe qui s'étend le long des bords de la mer.
Door de duinen rijden. *Traverſer, ou paſſer les dunes à cheval, ou en voiture.*
Duinhelm, z. m. *Genet qui vient ou qui croît dans les dunes.*
Duinkant, z. m. Eene Landſtreek omtrent de duinen. *Lieu aux environs des dunes, ou ſitué proche des dunes.*
Hij woont aan den duinkant. *Il demeure proche des dunes.*
DUINKERKE. Stadsnaam. *Dunquerque, ville de Flandre.*
DUINKONIJN, z. g. *Lapin de dunes.*
Duinmaaijer, z. m. Opzigter van de duinen. *Officier commis pour empêcher la chaſſe ſur les dunes.*
Duinroosje, z. g. *Sorte de petite roſe qui croît ſur les dunes.*
Duinſtrand, z. g. *zie* Duin.
Duinzand, z. g. *Sable des dunes.*
DUIST, z. g. Boekweiten duiſt. *Ecoſſe de bled ſarazin.*
DUISTER, *bijv. w.* Donker. *Obſcur, ſombre, ténébreux, qui n'eſt pas éclairé.*
Het is duiſter weêr. *Il fait un tems obſcur.*
* Duiſter. Verward. *Mêlé, brouillé, confondu.*
* Duiſter, moeijelijk, zwaar. *Obſcur, difficile.*
Dat is duiſter om te verſtaan. *Cela eſt difficile, ou malaiſé à entendre.*
Een duiſter ſchrijver. *Un auteur obſcur.*
Eene duiſtere reden. *Un diſcours obſcur.*
Duiſteragtig, *bijv. w.* Eenigzins duiſter. *Un peu obſcur, tirant ſur l'obſcur.*
Duiſterheid, z. v. Duiſternis. *Obſcurité, ténébres, ſombre.*
* Duiſterheid, z. v. Moeijelijkheid om te ontwinden. *Difficulté à réſoudre quelque choſe.*
Die zaak heeft haare duiſterheid. *Cette affaire a ſa difficulté.*
* Duiſterlijk, *bijw.* Heimelijk, bedekt. *Obſcurément, couvertement, ſecrettement.*
Iets duiſterlijk te kennen geeven. *Donner quelque choſe à connoître obſcurément.*
Duiſternis, z. v. Donkerheid. *Obſcurité, ténébres.*
De duiſternis van de nagt. *Les ténébres, ou l'obſcurité de la nuit.*
DUIT, z. v. Twee penningen. *Un double, ou une dute, piéce de cuivre qui fait la huitiéme partie d'un ſou d'Hollande.*
* Dat is geen duit waardig. *Cela ne vaut rien du tout.*
Men heeft nieuwe duiten geſlagen. *On a frappé de nouvelles dutes.*
Ik geef 'er niet eene duit van. *Je n'en donne pas un double.*
* Hij heeft niet eene duit in de waereld. *Il n'a pas un ſou, il eſt miſerable.*
Hij gelijkt zijnen vader op eene duit. *Il reſſemble à ſon pére comme deux goutes d'eau, c'eſt ſon pére tout craché.*
DUITSCH, *bijv. w.* Dat van Duitſchland is. *D'Allemagne, ce qui eſt d'Allemagne.*
Duitſch geld. *Argent, ou monnoye d'Allemagne.*
De Duitſche Keizer. *L'Empereur d'Occident, ou d'Allemagne.*
De Duitſche Order. *L'Ordre Teutonique.*
Eene Duitſche Vrouw. *Une Allemande.*
Duitſch. Nederduitſch. *Flamand, Hollandois.*
't Duitſch, z. g. *Le Flamand, le Hollandois; la langue Flamande, la langue Hollandoiſe.*
Duitſcher, z. m. Hoogduitſcher. *Un Allemand.*
Duitſchland, z. g. Hoogduitſchland. *Allemagne.*
DUIVE. *zie* Duif.
Duive, *bijv. w. De pigeon.*
Duivenboonen. *zie* Paerdenboonen.
Duivendrek. *Fiente de pigeon.*
Duivenkervel, z. v. *Sorte de cerfeuil ſauvage, fume-terre.*
Duivenkot. *zie* Duifhuis, Duivenhok.
DUIVEL, z. m. Een Afvallige Engel. *Diable, démon, mauvais ange.*
‡ Een duivel van een menſch; een boos menſch. *Un méchant diable.*
't Is een gevleeſchde Duivel. *C'eſt un diable incarné.*
Quelduivel, Zeeduivel. *zie onder* Quel, enz.
Duivelbanner, z. m. *Exorciſte, celui qui conjure les démons*
Duivelbezweerder. *zie* Duivelbanner.
Duivelbezweering, z. v. *Exorciſme.*
‡ Duivelerije, z. v. Duivels bedrijf. *Diablerie.*
‡ Duivelhaagen, *w. w.* Met den duivel aanſpannen. *Faire pacte avec le diable*
‡ Duivelhaager, z. m. Toveraar. *Magicien, ſorcier.*
‡ Duivelhaagſter, z. v. Toverefſe. *Magicienne, ſorciére.*
‡ Duivelin, z. v. Een boos verwoed vrouwmenſch. *Diableſſe, une méchante femme.*
Duivelsbeet, z. v. Zeker kruid. *Mors de diable, ſorte d'herbe.*
‡ Duivelsbrood, z. g. Kampernoelje. *Champignon.*
Duivelſch, *bijv. w.* Dat van den duivel is. *Diabolique, ce qui eſt du diable, ou du démon.*
Dat is een duivelſch werk. *Voilà une diable d'affaire.*
Het buskruid is eene duivelſche vinding. *La poudre à canon eſt une invention diabolique.*
‡ Dat is eene duivelſche, of eene groote leugen. *C'eſt un diable de menſonge, c'eſt un grand menſonge.*
* Duivelſch. Verraaderſch, verfoeijelijk. *Diabolique, abominable, horrible.*
Eene duivelſche t'zamenzweering tegen 't leven van den Koning. *Une conjuration diabolique contre la vie du Roi.*
Duivelsdrek, z. m. *Aſſa fœtida, ſorte de gomme fort puante.*
‡ Duivelskop, z. m. Een uitgegraven wortel van eenen boom. *Une racine d'arbre ſéparée du tronc, qu'on arrache de la terre.*
‡ 't Is een regte duivelskop. *C'eſt une vraye tête de diable; c'eſt une méchante tête.*
Duivelsmelk, z. v. Zeker kruid. *Réveille-matin des vignes, ſorte d'herbe.*
‡ Duivels naaigaaren, z g. Zeker boos onkruid. *Sorte d'ivraye très-difficile à arracher.*
Duiveltje, z. g. *Diablotin, petit diable.*
* DUIVENMELKER, z. m. Een die veel duiven houd. *Celui qui nourrit beaucoup de pigeons.*
Duivenmerkt, z. v. *Marché aux pigeons.*
Duivenmeſt, z. v. *zie* Duivendrek.
Duiven houden. *Tenir des pigeons, nourrir des pigeons.*
Een paar duiven die gepaard zijn. *Une paire de pigeons qui ſont appariés.*
Een koppel gebraadene duiven. *Un couple de pigeons rôtis.*
Eene vlugt duiven. *Une volée de pigeons.*
Duivenei, z. g. *Oeuf de pigeon.*
Duivenhok, z. g. *zie* Duifhuis.
Duivenſlag, z. g. *Pigeonnier, colombier.*
Duiventil. *Trebuchet d'un Colombier.*
Duivenvlugt. *zie* Duivenſlag.
Duivenvoet, z. m. Zeker gewas. *Pied de pigeon, ſorte de plante.*
DUIZELEN, g. w. Bedwelmd zijn. *Etre étourdi, avoir des tournoyemens de tête.*
Duizelig, *bijv. w.* Bedwelmd. *Etourdi, étourdie, qui a le cerveau ébranlé, qui a des tournoyemens de tête.*
Ik ben wat duizelig van hoofde. *J'ai la tête un peu étourdie.*
Duizeling, z. v. Bedwelmdheid. *Etourdiſſement, tournoyement de tête, ébranlement de cerveau.*
DUIZEND, *bijv. w.* Zeker getal. *Mille, millier, certain nombre.*
Duizend man op de been brengen. *Mettre mille hommes ſur pied.*
Een duizend ſpelden. *Un millier d'epingles.*
Duizendbeen, z. m. Piſſebed, zekere ſchietworm. *Cloporte, eſpéce de petit inſecte.*
Duizendblad, z. g. Gerwe; zeker kruid. *Mille-feuille, ſorte d'herbe.*
Duizendknoop, z. v. Verkensgras; zeker kruid. *Renouée, corrigiole, ſorte d'herbe.*
Duizendkoren, z. g. Zeker gewas. *Boutonnet, ſorte de plante.*
Duizendkruid, z. g. *Centaurée, herbe médécinale.*
Duizendmaal, *bijw.* Duizendwerf. *Mille fois.*
Duizendſchoon, z. g. Herfſtklokjes, zekere bloem. *Violette bleue, ſorte de fleur.*
Duizendſte. *Milliéme.*
Het duizendſte deel van de menſchen weet dat niet. *La milliéme partie des hommes ne ſait pas cela.*

D U K.

DUKAAT. *zie* Ducaat.
Dukaton. *zie* Ducaton.
DUKDALF, z. m. Paalwerk in het water om ſcheepen aan vaſt te leggen. *Aſſemblage de pieux enfoncés dans le fond de l'eau pour y amarer les vaiſſeaux en rade, ou devant l'eſtacade d'un port.*
De DUKER word vloekswijze gezegd voor *de Duivel. Diantre.*

D U L.

DUL. *zie* Dol.
DULDELIJK, *bijv. w.* Lijdelijk, verdraagelijk. *Supportable, ce qui ſe peut ſupporter, qu'on peut ſouffrir, aiſé à endurer, tolérable.*
Die zaak is niet duldelijk. *Cette choſe, ou cette affaire n'eſt pas ſupportable.*
Duldeloos, *bijv. w.* Dat niet te dulden is. *Inſupportable, qu'on ne peut ſouffrir, qu'on ne peut endurer.*
Dulden, *w. w.* Lijden, verdraagen, toelaaten. *Souffrir, endurer, tolérer.*
Die ſmart is niet te dulden. *Cette douleur ne ſe peut ſouffrir.*
Men duld geen Jooden in Portugal. *On ne tolére point les Juifs en Portugal.*
DULHEID, z. v. *zie* Dolheid.
DULHUIS. *zie* Dolhuis.

D U N.

DUN, *bijv. w.* Smal, ſchraal. *Mince, claire, menu, délié, délicat.*
Zij is heel dun van lijf. *Elle eſt d'une taille fort delicate.*

Dat

Digitized by Google

Dat koren is dun gezaaid. *Ce bled eſt ſemé trop clair.*
Dunne zalf. *Onguent fluïde.*
* Dun gezaaid, zeldzaam, weinig te vinden. *Rare, qui arrive peu ſouvent, qui ne ſe trouve pas ordinairement.*
De deugd is dun gezaaid. *La vertu eſt rare.*
Dunhairig, *bijv. w.* Dun van hair. *Qui a peu de cheveux.*
Dunheid, *z. v.* *La fineſſe ou le peu d'épaiſſeur de quelque choſe.*
Dun kakken. *Foirer, jetter des excrémens fluïdes.*
DUNKEN, *g. w.* Meenen, vermoeden. *Penſer, ſoupçonner.*
Mij dunkt dat ik daar iemand zie. *Il me ſemble que je vois là quelqu'un.*
Wat dunkt u daar van? *Que vous en ſemble?*
Die zaak dunkt hem geheel anders. *Cette affaire lui paroit tout autrement.*
Naar mijn dunken behoorde hij het anders te beginnen. *A mon avis il devroit s'y prendre autrement.*
DUNLIJVIG, *bijv. w.* Die veel ter ſtoel gaat. *Foireux, qui a la foire; qui va ſouvent à la ſelle.*
Dunlijvigheid, *z. v.* *Dévoyement, cours de ventre.*
DUNNEN, *w. w.* Dun maaken. *Atténuer, diminuer, rendre mince, menu, ou délié, amenuiſer.*
't Leêr van een boek dunnen. *Parer la couverture d'un livre.*
Dunnetjes, *bijv. w. en bijw.* Dunagtig. *Un peu mince, un peu délié, ou menu.*
Dat brood is dunnetjes geſneden. *Ce pain eſt coupé bien mince.*
Eenen muur dunnetjes pleiſteren. *Plâtrer ou enduire une muraille légérement, ou délicatement.*
Dunſel, *z. m. en g.* De eerſt opgeſchotene bladen van kropſlaa. *Les premières feuilles de laitue qui ne ſont que de lever.*
Eene ſlaa van dunſel. *Une ſalade de jeunes laitues.*

D U R.

DURFNIET. Iemand die bloohartig is. *Un Poltron.*
DURK, *z. m.* Urk. De plaats daar 't vuil water onder in 't ſchip vergadert. *La ſentine, lieu le fond du navire où s'amaſſe l'eau ſale & infecte.*
DURVEN, *w. w.* Het hart hebben. *Oſer, avoir la hardieſſe, avoir le cœur, ou le courage.*
Iemand ſtout durven aankijken. *Oſer regarder quelqu'un hardiment.*
Hij dorſt den vijand onder de oogen zien. *Il oſa braver l'ennemi.*

DUS. DUT.

DUS, *bijw.* Aldus, op deeze wijze. *Ainſi, de la ſorte, de cette façon.*
Dus viel hij 't leger aan. *C'eſt ainſi qu'il attaqua l'armée.*
Hoe ziet gij 'er dus uit? *Qui vous a ainſſé de cette façon?*
Dus verre ging hij met hem. *Il l'accompagna ſi loin, il le conduiſit juſques-là.*
Dusdanig, *bijv. w.* Zoodanig. *Tel, telle.*
Dusdanig is de ſtaat van Rome. *Tel eſt l'état de Rome.*
Dusdanig, *bijw.* Op deeze wijze. *Tellement, ainſi, de cette façon, de cette manière.*
Deeze geſchiedenis droeg zig dusdanig toe. *Voilà comme ſe paſſa cette hiſtoire.*
DUT, *z. m.* *Sommeil, ſomme.*
Het leger was in den eerſten dut wanneer de vijand ſchielijk 'er op aanviel. *L'armée étoit dans le premier ſommeil quand l'ennemi vint fondre tout à coup ſur elle.*
Hij zit in den dut. *Il ſommeille.*
* Hij zit in den dut. *Il radotte, il rêve, il a la berlue.*
* Iemand uit den dut helpen. *Détromper quelqu'un, le tirer d'erreur.*
Dutten, *g. w.* Sluimeren, half ſlaapen. *Sommeiller, dormir d'un leger ſomme.*
Dutten. Suffen, mijmeren. *Radotter, rêver, être en délire, avoir la berlue.*

DUW. DUU.

DUUR, *bijv. w. en bijw.* Dier, hoog van prijs. *Cher, qui coute beaucoup.*
Het koren is heel duur. *Le bled eſt fort cher.*
Iets te duur koopen. *Acheter quelque choſe trop cher.*
* Hij moeſt dat duur betaalen. *Il en dut payer la folle enchère.*
Ten duurſten, *bijw.* Op den hoogſten prijs. *Au plus haut prix.*
Duurbaar, *bijv. w. zie* Dierbaar.
DUUR, *z. m.* Duuring. *Durée.*
Het geweld is meeſten tijd van korten duur. *La violence eſt le plus ſouvent de courte durée.*
Het geen in den beginne meeſt behaagt, word verdrietig in den duur. *On s'ennuye à la longue de ce qui plaît le plus au commencement.*
Duure tijd. *Tems de diſette, diſette, famine, cherté de vivres.*
Duuren, *g. w.* In ſtand of in wezen blijven. *Durer, ſubſiſter longtems, être longtems en état.*
Dat rijk zal niet lang duuren. *Ce régne, ou cet empire ne durera, ou ne ſubſiſtera pas longtems.*
Duuren. Buiten bederf blijven. *Se garder, demeurer en bon état, ne pas ſe corrompre.*
't Vleeſch kan niet duuren in den zomer. *La chair, ou la viande ne ſe garde pas en été.*
Die appelen konnen niet duuren. *Ces pommes ne ſe conſervent pas longtems.*
Hij kan op geen eene plaats duuren. *Il ne peut pas demeurer longtems dans un lieu.*
Ik kan van de pijn niet duuren. *Je ne ſaurois durer de la douleur que je reſſens.*
Ik kan niet duuren als de hitte groot is. *Je ne ſaurois durer pendant les grandes chaleurs.*
Dat zal nog lang duuren, of nog lang aanloopen. *Cela durera, ou tardera encore longtems, cela trainera encore longtems.*
DUURKOOP. *zie* Duur.
Duurte, *z. v.* *Cherté.*
Dat is geen duurte. *Cela n'eſt pas trop cher.*
DUURZAAM, *bijv. w.* Dat duuren kan. *Durable, ce qui peut durer.*
Duurzaamheid, *z. v.* Duurzaame ſtand. *Durée, l'eſpace de tems qu'une choſe dure.*
De duurzaamheid der Waereld. *La durée du Monde.*
DUW. *zie* Douw.
DUWEN. *zie* Douwen.

D W A.

DWAAL, *ond w. zie* Handdoek.
DWAALEN, *g. w.* Doolen. *Errer, ſe fourvoyer, s'écarter du chemin, s'égarer.*
Wij dwaalden lang in 't boſch. *Nous errâmes longtems dans le bois.*
* Dwaalen. Ergens een misverſtand in hebben. *Errer, ſe tromper en quelque choſe.*
Hij dwaalt zeer, zo hij meent dat, enz. *Il ſe trompe fort, s'il croit que, &c.*
Dwaalend, *bijv. w.* Doolend. *Errant, vagabond.*
* Dwaaling, *z. v.* Dooling, misverſtand. *Egarement, erreur, fauſſe opinion.*
In, of tot dwaaling vervallen. *Tomber dans l'erreur.*
Volkdwaaling. *zie onder* Volk.
Dwaalligt, *z. g.* Stalkaers. *Feu-folet.*
Dwaalſter, *z. v.* *Planète, étoile errante.*
Dwaalweg, *z. m.* Doolweg. *Chemin trompeur, chemin qui fait écarter.*
* Iemand op den dwaalweg brengen, iemand bederven. *Gâter quelqu'un; corrompre ou ſéduire quelqu'un, le faire tomber dans l'erreur.*
DWAAS, *bijv. w.* Dwaaze, uitſpoorig. *Sot, ſans eſprit, ſans jugement, inſenſé.*
Dat is eene dwaaze onderneeming. *Voilà une folle entrepriſe.*
Ik zal zoo dwaas niet zijn. *Je ne ſerai pas ſi fou.*
Een dwaas menſch. *Un ſot, un fou, un homme ſans jugement, ou ſans conduite.*
Dwaasheid, *z. v.* Gekheid, uitſpoorigheid. *Folie, ſottiſe.*
Dwaaslijk, *bijw.* Zottelijk, uitſpooriglijk. *Follement, ſottement, inconſidérément.*
Ergens dwaaslijk in handelen. *Agir inconſidérément en quelque choſe.*
Hij heeft zig dwaaslijk in die zaak gewikkeld. *Il s'eſt follement engagé dans cette affaire.*
DWANG, *z. m.* Noodzaak. *Néceſſité, contrainte.*
Iets door dwang doen. *Faire quelque choſe par contrainte.*
In 't geloof moet geen dwang plaats hebben. *Il ne faut pas employer la contrainte en matière de Religion.*
Regtsdwang. *zie onder* Regt.
Dwangdienſt, *z. m.* Gedwongen dienſt. *Service forcé.*
Dwangmiddel, *z. g.* *Violence.*
DWARLEN, *g. w.* Draaijen. *Tourneyer.*
In malkander dwarlen. *S'entortiller l'un avec l'autre, ſe brouiller.*
Dwarlwind, *z. m.* Draaiwind. *Tourbillon, grain de vent.*
DWARS. Dwers, *bijv. w.* Schuins, ſcheef. *Oblique, de biais.*
Over dwars. *De travers, de biais, de côté.*
Dwars, *bijw.* *Obliquement, de travers.*
Iemand over dwars aanzien. *Regarder quelqu'un de travers.*
Dwars door. *A travers, au travers de.*
Dwars over, ſchuins over. *Preſque vis-à-vis.*
Dwarsbalk, *z. m.* *Traverſe, poutre qu'on met de travers pour ſoutenir les foliveaux.*
Dwarsboom, *z. m.* *Traverſe, poutre miſe de travers pour fermer un paſſage.*
* Dwarsboomen, *w. w.* Iemands voorneemens dwarsboomen. *S'oppoſer aux deſſeins de quelqu'un, le contrecarrer dans ſes deſſeins, contrecarrer ſes entrepriſes.*
* Dwarsdrijven, *w. w.* Krakkeelen. *Chicaner, contrarier.*
Dwarsdrijver, *z. m.* *Chicaneur, celui qui fait metier de contrarier tout.*
Dwarsdrijſter, *z. v.* *Celle qui prend plaiſir à contrarier.*
Dwarsdrijverije, *z. v.* Het is enkel dwarsdrijverije. *Ce n'eſt que chicane toute pure; ce n'eſt qu'entêtement, ce n'eſt qu'entêtement.*
Dwarsdrijving, *z. v. zie* Dwarsdrijverije.
Dwarsfluit, *z. v.* *Flûte Allemande, flûte qu'on embouche de travers, flûte traverſière.*

Dwars-

Digitized by Google

Dwarsgeeſt. *zie* Dwarsdrijver.
Dwarslijſt van een deurraamt. *Traverſe d'un chambranle.*
Dwarshout, *z. g. zie* Dwarsbalk.
Dwarspad, *z. g.* Een pad dat dwars loopt. *Sentier tortu, ſentier de traverſe.*
Dwarsſlag, *z. m.* Slag van ter zijden. *Revers, coup du revers de la main.*
* Een dwarsſlag van 't geluk. *Un revers de fortune, une disgrace, un malheur.*
Dwarsſlee, *z. v. Machine dont ſe ſervent les charpentiers de vaiſſeaux, pour les mettre à ſec.*
Dwarsſtraat, *z. v. Traverſe; rue qui en entrecoupe une autre, rue de traverſe.*
Dwarsſtroom, *z. m.* Een ſtroom die van ter zijden koomt. *Canal, ou rivière qui en traverſe une autre, ou qui ſe décharge dans une autre.*

D W E.

‡DWEEPEN, *g. w.* Gekke kuuren hebben. *Avoir des boutades, ou des caprices.*
Dweeper, *z. m. Un fanatique.*
Dweeperije, *z. v.* Zotternije; uitſpoorigheid. *Sottiſe, folie, fanatiſme, extravagance.*
DWEIL, *z. v.* Scheepsdweil. *Faubert, vadrouille.*
Dweil, ſeil, vloerdweil *Eſſui de pavé ou de plancher. Morceau de groſſe toile ou de gros drap qui ſert à eſſuyer le pavé, ou le plancher, quand on les nettoye avec de l'eau,*
Ovendweil, Stokdweil, Voetdweil. *zie onder* Oven, enz.
DWEILEN, *w. w.* Feilen. *Eſſuyer le pavé ou le plancher.*
Dweiſtok, *z. m. Manche de vadrouille.*
DWERG, *z. m. en v. Nain, naine, pigmée.*
De Vorſten hebben gemeenlijk dwergen in hun hof. *Les Souverains entretiennent ordinairement des nains dans leur Cour.*
Dwergboom, *z. m. Arbre nain.*
Dwergklein, *bijv. w.* Zoo klein als een dwerg. *Auſſi petit qu'un nain.*
Dwergpaerd, *z. g.* Een klein paerdje. *Un petit cheval, un bidet.*

D W I.

DWINGELAND, *z. m.* Geweldenaar. *Tyran, uſurpateur, celui qui ſe fait obeir avec violence.*
Dwingelandſch, *bijv. w.* Streng, hard. *Tyrannique.*
Eene dwingelandſche regeering. *Un gouvernement tyrannique.*
Dwingelandije, *z. v.* Geweldenarije. *Tyrannie, oppreſſion, violence.*
Dwingelandij[illegible]bruiken, of oeffenen. *Tyranniſer, uſer de tyrannie, agir en tyran.*
Iemands dwingelandije ontkoomen. *Echapper à la tyrannie de quelqu'un.*
De hartstogten gebruiken dwingelandije over deziel. *Les paſſions tyranniſent l'ame.*
DWINGEN, *w. w.* Noodzaaken; dwang gebruiken. *Forcer, contraindre, obliger.*
Men dwong hem haar te trouwen. *On le força à l'épouſer.*
Dwinger. *zie* Bedwinger.
Dwong, *onv. tijd* van dwingen. Als, ik dwong. *Je contraignois, ou je contraignis.*

D Y.

DY of Dye. *zie* Dije.

E.

EB. EBB.

E, *z. m.* De viifde letter van 't A B C. *E. La cinquiéme lettre de l'Alphabet.* Een welgemaakte E. *Un E bien fait.*
EB. Ebbe, *z. v.* Het afloopen der zee. *Juſſant, reflux, mouvement réglé de la mer qui ſe retire de ſon rivage à certaines heures du jour.*
Eb en vloed. *Flux & reflux.*
's Waerelds goed, is eb en vloed, *ſpreekw. Les choſes du monde ſont ſujettes à un flux & reflux continuel.*
't Geluk heeft zijne eb envloed als de zee. *La fortune à ſon flux & ſon reflux comme la mer.*
Achtereb, Voореb. *zie onder* Achter, en Voor.
Ebben, *g. w.* Afloopen, vallen. *Baiſſer, devenir bas.*
Het ebt ſterk; de zee loopt hard af. *La mer baiſſe fort.*
EBBEN. *zie* Ebbenhout.
Ebbenhout, *z. g.* Zeker ſchoon zwart hout. *Bois d'ébéne.*
Ebbenhoutenboom, *z. m. Ebénier, arbre d'où l'on tire le bois d'ébéne.*
Ebbenhoutwerker, *z. m. Ebéniſte, ouvrier qui travaille en ébéne.*
Ebbenkas, *z. v. Armoire d'ébéne, ou faite de bois d'ébéne.*
Ebbenlijſt, *z. v. Quadre d'ébéne.*

ECC. ECH.

ECCHO. *zie* Echo.
ECHEL, *z. m.* Bloedzuiger. *Sangſue, eſpéce d'inſecte.*
*'t Neeſſchap is de ſchandelijke echel of bloedzuiger van 't Roomſche Volk. *Le Népotiſme eſt l'infame ſangſue du peuple Romain.*
ECHENIS, of Eechenis, *z. v. L'aine.*
ECHO, *z. v.* Weergalm, weerſtem. *Echo, ſon réfléchi & redoublé.*

E D E.

EDEL, *bijv. w.* Adelijk. *Noble.*
Uit een edel geſlagt geboren. *Né d'une noble famille, ou d'une noble race.*
* Edel, doorlugtig, verheven. *Noble, illuſtre, relevé au deſſus des autres du méme genre.*
Edele Mogende, en Edele Groot Mogende. *zie* Mogende.
* Edel, edele, uitmuntend, voortreffelijk. *Noble, excellent, magnifique.*
* Dat zijn edele gedagten. *Voilà de nobles penſées.*
* Edele geſteenten. *Pierres précieuſes.*
* Zij was met veele edele geſteentens vercierd. *Elle parut toute chargée de pierreries.*
* Eene edele ziel. *Une ame noble & généreuſe.*
Edeldom, *z. m.* Adel, of adelijke geboorte. *Nobleſſe, qualité par laquelle un homme eſt noble.*
Zijnen edeldom bewijzen. *Prouver ſa nobleſſe, faire preuve de ſa nobleſſe.*
De edeldom word door fraaije daaden verkregen. *La nobleſſe s'acquiert par de belles actions.*
Edeldom, *z. m.* Edelheid. *Nobleſſe.*
De edelen; de adel. *Les nobles, la nobleſſe.*
Edelgeboren, *bijv. w.* Van adelijke afkomſte. *De noble famille, de noble race.*
De hoogedelgeboren Heer, enz. *Le très-noble Seigneur, &c.*
Edelheid, *z. v.* Een eernaam. *Seigneurie, terme d'honneur qu'on donne par civilité.*
* Edelheid van 't gemoed. *Nobleſſe de cœur.*
Hoogedelheid, *z. v.* Een eernaam aan eenen grooten Heere. *Excellence, Grandeur, titre qu'on donne à un grand Seigneur.*
Ik heb zijne Hoogedelheid daar kennisſe van gegeeven. *J'on ai informé ſon Excellence.*

Edellieden, *meerv. Gentilshommes.*
Edelmaken, *w. w. Anoblir, rendre noble.*
Edelmaking, *z. v. Anobliſſement.*
Edelman, *z. m.* Een edel Heer. *Gentilhomme, noble d'extraction.*
Dat is een goed edelman. *C'eſt un bon gentilhomme.*
Hij geeft zig voor een Edelman uit. *Il ſe dit noble, il ſe pique de nobleſſe.*
Edelmoedig, *bijv. w.* Grootmoedig. *Généreux, magnanime, noble, grand.*
Een edelmoedig antwoord. *Une généreuſe réponſe.*
Edelmoedigheid, *z. v.* Grootmoedigheid. *Généroſité, magnanimité, grandeur d'ame.*
Edelmoedigliik, *bijv.* Grootmoedigliik. *Magnanimement, généreuſement, d'une maniére généreuſe.*
Zij vergaf 't hem edelmoedigliik. *Elle lui pardonna d'une maniére généreuſe, ou fort généreuſement.*
EDIK, *z. m.* Azijn, Eek. *Vinaigre.*
Bieredik, Roozenedik, Vlieredik, Wijnedik, *zie onder* Bier, enz.
EDOG. *zie* Dog.

EEC. EED. EEG.

EECHENIS. *zie* Echenis.
EED, *z. m.* Eedzweering. *Serment, affirmation d'une choſe en prenant Dieu à temoin.*
Een valſche eed. *Un faux ſerment.*
Een plegtige eed. *Un ſerment ſolemnel.*
Eenen eed doen; eed zweeren. *Faire ſerment.*
Iets plegtelijk met eede ſtaaven, of beveſtigen. *Confirmer quelque choſe par un ſerment ſolemnel.*
Zig bij eede verbinden. *S'obliger par ſerment.*
Iemand eenen eed afneemen. *Recevoir le ſerment de quelqu'un.*
Het krijgsvolk van den eed ontſlaan. *Diſpenſer les ſoldats du ſerment de fidélité.*

Digitized by Google

Eedbreeken, *w. w.* Mijneedig zijn. *Faussser sa foi, violer son ferment.*
Eedbreeker, *z. m.* Mijneedige. *Parjure, celui ou celle qui se parjure.*
Eedbreuk, *z. v.* Mijneedigheid. *Parjure, le crime de parjure.*
Eedgenoot, *z. m.* Verbondene met eede. *Allié, ou confédéré par ferment.*
Eedgenootschap, *z. g.* Verbintenis met eede. *Alliance, ou confédération qui se fait par ferment.*
Eedgespan, *z. g. Tous les conjurés, tous ceux qui sont d'une conjuration.*
Eedverwant, Eedverwantschap. *zie* Eedgenoot, Eedgenootschap.
EEGEL. *zie* Egel.

EEK. EEL.

EEK. *zie* Run.
EEK. *zie* Edik.
EEKEL. *zie* Eikel.
EEKHOORENTJE, *z. g.* Eikhoorentje, Inkhoorentje, klein wild viervoetig diertje. *Ecureil, petit animal sauvage à quatre pieds avec une longue & grosse queue qu'il léve le long du dos.*
EEL, *bijv. w.* Edel, fraai. *Délicat, délié, fin.*
Een eêl snijwerk, enz. *Une sculpture délicate.*
Die Schilder heeft een eêl pinseel. *Ce Peintre a le pinceau délicat.*
Eelheid, *z. v. Délicatesse, beauté, finesse.*
EELT, *z. g.* Hardigheid in de handen, of onder de voeten. *Calus, durillon qui vient aux mains, aux pieds, &c.*
Eeltagtig. *Calleux.*
Eeltagtigheid. *Callosité.*

EEM. EEN.

EEMER. *zie* Emmer.
EEN. Eene. *Un, une.*
Een man. *Un homme.*
Eene vrouw. *Une femme.*
Eenen. Een zeker mensch. *Un certain.*
Een voor een. *Un à un.*
Zij gingen 'er een voor een over. *Ils passèrent l'un après l'autre.*
Een van twee. Een van beiden. *Un des deux.*
Een iegelijk; ieder een. *Un chacun.*
Een paar. Twee gelijken. *Une paire, deux de la même sorte.*
Een paar kousen. *Une paire de bas.*
Een paar schoenen. *Une paire de souliers.*
Een paar. Mannetje en wijfje die gepaard zijn. *Une paire; mâle & femelle qui sont appariés.*
Een paar. Man en vrouw. *Un couple, le mari & la femme.*
EEND, *z. v.* Endvogel. *Canard, cane.*
Eene wilde eend. *Canard sauvage.*
Eene tamme eend. *Canard privé.*
Eendenbrander. *zie* Protijtertje.
Eendengroen, *z. g. Fine herbe qui vient sur la surface de l'eau, & que les canards mangent en barbotant.*
Eendenkooi, *z. v.* Kooi om wilde eenden te vangen. *Canardière, lieu préparé pour prendre des canards sauvages.*
Eendenkrooft. *zie* Eendengroen.
Eendenei, *z. g. Oeuf de cane.*
EENDERHANDE. *zie* Eenerhande.
EENDERLEI. *zie* Eenerlei.
EENDRAGT, *z. v. Concorde, union.*
Eendragt maakt magt. (Zinspreuk van den Staat der Vereenigde Nederlanden.) *L'union affermit la puissance, la concorde rend les petites choses grandes. (Devise des Etats-Généraux des Provinces Unies.)*
Eendragtelijk, *bijw.* Met gemeene bewilliging. *Unanimement, d'un commun accord.*
Iets eendragtelijk bestemmen of inwilligen. *Consentir à quelque chose unanimement, ou d'un commun accord.*
Eendragtig, *bijv. w. Unanime, qui se fait par le concours des suffrages de tous les intéressés.*
Een eendragtig besluit. *Résolution unanime.*
Eene eendragtige bewilliging. *Consentement unanime.*
Eendragtigheid, *z. v.* Eendragt. *Unanimité, union, concorde, conformité de sentimens.*
t'EENEMAAL, *bijw.* Gantschelijk. *Tout à fait, entièrement.*
t'Eenemaal overgegeeven zijn aan de Godvrugtigheid. *Etre tout à fait adonné à la piété.*
Een mensch t'eenemaal aan de godloosheid overgegeeven. *Un homme entiérement abandonné au vice, ou à toute sorte de crimes.*
EENENTWINTIG, Eenendertig, enz. *Vingt-un, trente-un, &c.*
Eenentwintigste, enz. *Vingt-unième, &c.*
EENER, is de *Genitivus* voor de naamen van 't vrouwelijke geslagt. Van eene. *D'un, d'une.*
EENERHANDE, *bijv. w.* Eenerlei. *Semblable, pareil, de la même sorte, de la même espéce.*
Dat zijn eenerhande bloemen. *Ce sont des fleurs de la même espéce.*
Dat was eenerhande volk. *C'étoient des gens d'un même calibre, ou de même condition.*
EENERLEI, *bijv. w.* Van een slag. *Semblable, de la même sorte, d'un même genre.*
Zij hebben eenerlei gevoelen. *Ils ont une même opinion.*
EENHANDIG, *bijv. w.* Met eene hand. *Manchot, mancbote, qui n'a qu'une main, estropié d'une main.*
EENHEERSCHAPPIJE, *z. v. zie* Eenheersching.
Eenheerscher, *z. m.* Alleenheerscher. *Monarque, Empereur, Roi, celui qui a l'autorité souveraine dans un grand Etat.*
Eenheersching, *z. v.* Alleenheersching. *Monarchie, gouvernement despotique.*
In Vrankrijk heeft de Eenheersching plaats. *La France est un Etat Monarchique.*
EENHEID, *z. v. Unité.*
Gods eenheid. *L'unité de Dieu.*
EENHOOFDIG, *bijv. w.* Als, Eenhoofdige regeering. *Monarchie.*
EENHOORN, *z. m.* Zeker wild dier. *Licorne, sorte d'animal sauvage.*
EENJAARIG, *bijv. w.* Van een jaar. *D'un an.*
Eene eenjaarige veerze. *Geniſſe d'un an, jeune vache d'un an.*
EENIG, *bijv. w.* Alleen. *Seul, unique, qui n'est qu'un.*
God is de eenige Heer. *Dieu est le seul Seigneur.*
Eenig. Eenzaam. *Solitaire.*
't Is zeer eenig op 't land. *La campagne est fort solitaire.*
Een eenig kind. *Un enfant unique.*
Een eenige zoon. *Un fils unique.*
Eene eenige dogter. *Une fille unique.*
Eenig mensch, iemand. *Quelqu'un, ou quelcun.*
Is 'er eenig mensch ongelukkiger dan ik? *Y a-t-il homme au monde ou quelqu'un plus malheureux que moi?*
Eenigen. *Quelquesuns.*
Eenig geld. *Quelque argent.*
Eenig goed. *Quelque bien.*
Eenige tijd. *Quelque tems.*
Eenige reizen. *Quelquefois.*
‡ t'Eeniger dage, den eenen dag of den anderen. *Un jour ou l'autre.*
Eenigermaaten. *zie* Eenigzins.
t'Eenigerstonde. *zie* t'Eeniger dage.
t'Eenigertijd. *zie* t'Eeniger dage.
Eenigerwijze. *En quelque manière.*
Eenigheid, *z. v.* Eendragt. *Union, concorde.*
Daar is eene groote eenigheid in dat land. *La concorde régne dans ce pays-là.*
Eenigheid, *z. v.* Eenzaamheid. *Solitude.*
De eenigheid beminnen. *Aimer la solitude.*
In zijne eenigheid, *bijw.* Alleen. *Tout seul, en particulier.*
In zijne eenigheid wandelen. *Se promener seul, ou seule.*
Eenigljk, *bijw.* Alleen. *Uniquement, seulement.*
Dat geschied eenigljk daarom. *Cela se fait uniquement pour cette raison.*
Eenigste. *zie* Eenig.
EENIGZINS, *bijw.* Eenigermaaten. *En quelque façon.*
Hij zegt eenigzins de waarheid. *Il dit en quelque façon la vérité.*
EENKENNIG, *bijv. w. D'une humeur particuliére, qui ne se communique point. Cela se dit des petits enfans.*
EENLOOPEND, *bijv. w.* Ongetrouwd. *Vivant seul, ou hors du mariage, qui n'est pas marié.*
Een eenloopend gezel. *Un garçon, homme qui n'est pas marié.*
EENMAAL, *bijw.* Eene reis. *Une fois.*
EENMOEDIG, *bijv. w.* Eendragtig. *Unanime, d'un même sentiment.*
Eenmoedigheid, *z. v.* Eendragtigheid. *Concorde, unanimité, conformité de sentimens, &c.*
Eenmoedigljk, *bijw.* Eendragtiglijk. *Unanimement, d'un commun accord, ou d'un commun consentement.*
EENOOG, *z. m. en v. Borgne.*
‡ In 't land der blinden zijn de eenoogen Koningen. *Au Royaume des aveugles les borgnes sont Rois.*
Eenoogig, *bijv. w.* Die maar een oog heeft. *Borgne, qui a perdu un œil.*
EENPAAR, *oud w. zie* Eenpaariglijk.
Eenpaarig, *bijv. w. Egal, uniforme.*
Zij geeven hem een eenparig getuigenis. *Ils lui rendent un même témoignage.*
Eenparig, effen, gelijk. *Uni, égal.*
Die stof is niet eenpaarig. *Cette étoffe n'est pas égale.*
Altijd een eenpaarig gemoed hebben. *Avoir l'esprit toujours égal, ou dans la même assiette.*
Eenpaarig, *bijw.* Eenpaariglijk. *Unanimement, d'un consentement général, d'un commun accord.*
Zij getuigen eenpaarig, dat, enz. *Ils témoignent tous d'une voix, que, &c.*
Zij besloten eenpaarig te vertrekken. *Ils résolurent unanimement de partir.*
Eenpaarigheid, *z. v. Uniformité, unanimité, égalité.*
Eenpaariglijk. *zie* Eenpaarig, *bijw.*
EENS, *bijw.* Eenmaal; eene reis. *Une fois.*
Ik heb hem meer dan eens gewaarschouwd. *Je l'ai averti plus d'une fois.*
Eens. *Un peu.* Hoor eens. *Ecoutez un peu.*
Eens. Op eenen tijd. *Un jour.*
Ik was eens in den Schouwburg en ik zag daar iets vreemds. *J'étois un jour à la comédie & j'y vis quelque chose d'étrange.*

Eens,

Digitized by Google

Eens, *bijv. w. D'accord, d'intelligence, du même sentiment.*
Eens worden; malkanderen verstaan. *Convenir, tomber d'accord.*
Wij konden den koop niet eens worden. *Nous ne pûmes convenir du prix, ou du marché.*
Het eens zijn; wel overeenkomen. *Convenir, s'accorder.*
Zij zijn 't eens in die zaak. *Ils en sont d'accord, ils conviennent en cela.*
EENSDEELS, *bijw.* Ten deele. *En partie.*
Dat is eensdeels waar, en anderdeels valsch. *Cela est en partie vrai, & en partie faux.*
EENSGANGS, *bijw.* Straks, zonder wagten. *Incontinent, aussi-tôt, tout à l'heure, d'abord.*
Hij ging 'er eensgangs naar toe. *Il y alla d'abord.*
EENSGEZIND, *bijv. w. D'accord, de bonne intelligence.*
Eensgezind zijn onder malkanderen. *Vivre dans une bonne intelligence, être d'accord,*
Eensgezindheid, *z. v.* Eendragtigheid. *Conformité de sentimens, bonne intelligence, concorde, union.*
‡ EENSKLAPS, *bijw.* Met eenen slag. *Tout d'un coup, à l'improviste.*
‡ Hij zag zig eensklaps van zijne vrienden beroofd. *Il se vit tout d'un coup privé de ses amis.*
EENSLUIDEND, *bijv. w. Qui a le même son, qui a la même teneur.*
EENSTEMMIG, *bijw.* Eendragtig. *Unanimement, tout d'une voix.*
Zij beweerden eenstemmig, dat, enz. *Ils soutenoient tout d'une voix, que, &c.*
Eenstemmigheid. *zie* Eendragt.
Eenstemmiglijk, *bijw.* Eendragtiglijk. *Unanimement, d'un commun accord, ou d'un commun consentement.*
Eensstreeks. *zie onder* Streek.
EENSWEEGS, *bijw.* Dezelve weg. *Par le même chemin.*
Wij moeten eensweegs of den zelven weg gaan. *Nous avons le même chemin à faire.*
EENTAL. *zie* Eenvoud.
EENVERWIG, *bijv. w.* Van de zelve verwe of kleur. *De la même couleur, du même teint.*
EENVORMIG. *zie* Gelijkvormig.
EENVOUD, *z. g.* Eenvoudig getal. *Le singulier.*
Eenvoudig, *bijv. w.* Ongeveinsd. *Ingénu, simple, qui est sans déguisement, sans malice ou sans orgueil, sincére.*
Hij is zoo eenvoudig als een kind. *Il est simple comme un enfant.*
Dat is een eenvoudig man. *Voilà un homme sincére.*
* Eenvoudig. Zonder vercierfel. *Simple, sans ornemens, ou sans enrichissemens.*
Hij is eenvoudig in zijne kleeding. *Il est simple dans ses habits.*
* Eenvoudig. Slegt, onnozel. *Simple, innocent, niais, qui se laisse facilement tromper.*
De geveinsden bedriegen de eenvoudigen en ligtgelovigen. *Les hipocrites abusent [illegible] simples & crédules.*
Eenvoudig. Enkel, zonder t'zamenstel. *Simple, qui n'est pas composé.*
God alleen is een volmaakt eenvoudig wezen. *Dieu seul est un être parfaitement simple.*
De eenvoudigste werktuigen zijn gemeenlijk de besten. *Les machines les plus simples sont ordinairement les meilleures.*
Eenvoudigheid, *z. v.* Opregtheid. *Ingénuité, naïveté, sincérité.*
De eenvoudigheid van een kind. *La naïveté d'un enfant.*
De eenvoudigheid in zijne kleederen. *La simplicité dans ses habits.*
Eenvoudigheid. Slegtheid, onnozelheid. *Simplicité, trop grande facilité à croire, & à se laisser tromper.*
Ik zag nooit grooter eenvoudigheid. *Je ne vis jamais une plus grande simplicité.*
Eenvoudiglijk, *bijw.* Op eene eenvoudige wijze. *Simplement, d'une manière simple, ingénûment.*
Eenvoudiglijk gekleed gaan. *Etre vêtu d'une manière simple, ou sans faste.*
Ik zal u de zaak eenvoudiglijk verhaalen. *Je vous raconterai la chose ingénûment, ou naïvement.*
Eenvoudiglijk. Opregtelijk. *Sincérement, sans déguisement.*
Eenvoudiglijk in eene zaak handelen. *Agir sincérement dans une affaire.*
EENWERF. *zie* Eenmaal.
EENWILLIG. *zie* Eendragtig.
EENZAAM, *bijv. w. en bijw.* Alleen, eenig. *Solitaire, ce qui est écarté.*
Eenzaame plaatzen. *Lieux solitaires.*
Een eenzaam mensch. *Un homme solitaire.*
Eenzaam leeven, woonen, enz. *Vivre, demeurer solitairement, dans la solitude.*
Eenzaamheid, *z. v.* Eenzaame staat. *Solitude, état d'un homme qui est seul & retiré du commerce du monde.*
De eenzaamheid beminnen. *Aimer la solitude.*
Eenzaamheid. Eenzaame plaats. *Solitude, lieu éloigné du commerce, de la vue, & de la fréquentation des hommes.*
Zig in de eenzaamheid begeeven. *Se retirer dans la solitude.*
EENZIJDIG, *bijv. w. Partial, qui favorise un parti.*
Eenzijdigheid, *z. v. Partialité.*
Eenzijdig, eenzijdiglijk, *bijw. Partialement, avec partialité, en se déclarant pour quelque parti.*
Gij gaat al te eenzijdig te werk in die zaak. *Vous en agissez trop partialement, ou avec trop de partialité dans cette affaire.*
EENZINNIG, *bijv. w.* Eigenzinnig. *Obstiné, opiniâtre, attaché à son sens.*
Dat is een eenzinnig mensch. *C'est un opiniâtre, c'est un homme obstiné.*
Eenzinnigheid, *z. v.* Stijfzinnigheid. *Obstination, opiniâtreté.*
Eenzinniglijk, *bijw.* Stijfzinniglijk. *Obstinément, opiniâtrement.*
Zij gaat in dat geval heel eenzinniglijk te werk. *Elle agit fort opiniâtrement dans cette rencontre.*

E E R.

EER, *bijw.* Eerder, vroeger. *Plutôt, de meilleure heure, avant.*
De wagen quam eer aan. *Le chariot arriva plutôt.*
Ik zal daar eer zijn dan gij. *J'y serai plutôt que vous, j'y serai avant vous.*
Eer, liever. Ik storf eer dan dat toe te laaten. *J'aimerois mieux mourir que de pe mettre cela. Je perdrois plutôt la vie que de permettre cela.*
Dat koomt eer men 't verwagt. *Cela vient, cela arrive avant qu'on l'attende ou plutôt qu'on ne pense.*
Eer, eerdat, *koppelw. Avant que, avant de.*
Eer ik dat deede. *Avant que je fisse cela.*
Eer dat, *koppelw. zie* Eer, *koppelw.*
EER, *z. v.* Eerbied. *Honneur, gloire, respect, culte.*
Zij betoonden den Gezanten van dien Vorst groote eer. *Ils firent de grands honneurs aux Ambassadeurs de ce Prince.*
Iemand alle bedenkelijke eer betoonen. *Faire à quelqu'un tous les honneurs imaginables.*
Het schepsel goddelijke eer bewijzen. *Rendre un culte divin à la créature.*
De eer van eene dogter; haar maagdom. *L'honneur, ou la virginité d'une fille.*
Die dogter is haare eer quijt. *Cette fille a forfait à son honneur, elle a perdu son honneur, ou son pucelage.*
Een man van eer of van aanzien. *Un homme d'honneur, ou de considération.*
Op mijne eer. (Zekere bevestiging.) *Sur mon honneur. (Sorte d'affirmation.)*
Behoudens uwe eer. *Sauf votre honneur.*
De eere van God voor alle dingen zoeken. *Chercher la gloire de Dieu avant toutes choses.*
Die Veldheer heeft veel eers ingeleid in dien slag. *Ce Général a acquis beaucoup de gloire dans cette bataille.*
Eerampt, *z. g. Honneurs, charge, dignité.*
Eerbaar, *bijv. w.* Kuisch. *Honnête, pudique, chaste.*
Eene eerbaare vrouw. *Une honnête femme.*
Eerbaare schaamte. *Pudeur.*
Eerbaarheid, *z. v. Pudeur, chasteté, honnêteté.*
Eerbaarlijk, *bijw.* Op eene eerbaare wijze. *Honnêtement, d'une manière honnête & pudique.*
Eerbeeld, *z. g.* Pronkbeeld. *Statue érigée à l'honneur de quelqu'un.*
Men heeft den Koning een eerbeeld opgeregt. *On a érigé une statue au Roi.*
Eerbewijs. *zie* Eerbewijzing.
Eerbewijzing, *z. v. Vénération, respect, révérence, hommage.*
Goddelijke eerbewijzingen ontvangen. *Recevoir des honneurs divins.*
Eerbied. *zie* Eerbiedigheid.
Eerbiedenis. *zie* Eerbiedigheid.
Eerbiedenishalven, *bijw.* Uit eerbied. *Par respect, pour marque de respect.*
Zeer eerbiedig voor Gods woord zijn. *Avoir grand respect pour la parole de Dieu.*
Eerbiedigheid, *z. v. Révérence, respect, vénération.*
Ik heb den Stadvoogd alle mogelijke eerbiedigheid bewezen. *J'ai témoigné au Gouverneur tout le respect imaginable, ou toute la vénération possible.*
Eerbiediglijk, *bijw.* Met eerbied. *Respectueusement, avec respect.*
Eerbiediglijk van iemand spreeken. *Parler respectueusement d'une personne, en parler avec respect.*
EERBOOG, *z. m. Arc triomphal. Arc de triomphe.*
EERDER, *bijw.* Gaauwer, raffer. *Plutôt, plus vite.*
Eerder. Liever. *Plutôt, mieux.*
EERDIEF, *z. m.* Die iemand door lasteren zijne eer ontneemt. *Diffamateur, calomniateur. Celui qui par ses calomnies ou par ses médisances ravit l'honneur à son prochain.*
Eerdigt. *zie* Lofdigt.
EERDRIJK. *zie* Aardrijk.
EERDVEIL. *zie* Aardveil of Hondsdraf.
EEREN, *w. w.* Eer bewijzen. *Honorer, respecter, rendre honneur ou hommage, vénérer.*
Vreest God, eert den Koning. *Craignez Dieu, honorez le Roi.*

Digitized by Google

De kinders moeten hunne ouderen eeren. *Les enfans doivent respecter ou honorer leurs péres & méres.*
Ter eeren, *bijw.* Tot eer. *A l'honneur de, ou pour la gloire de.*
Doet alles ter eeren van God of ter eeren Gods. *Faites tout pour la gloire de Dieu.*
Eene dogter ter eeren brengen, *dat is*, eene dogter trouwen die men onteerd heeft. *Epouser une fille qui a été deshonorée, qui a fait faux bond à son honneur.*
Eerensfeste, *bijv. w. Uit het Hoogd. ontleend. Vénérable, digne de respect.*
Eerenprijs, *z. v.* Zeker kruid. *Velvote, sorte d'herbe.*
Eerenwijn, *z. m. Vin qu'on présente par honneur à un Prince ou à une autre personne de distinction qui passe par une ville.*
Eergenoot, *bijv. w. Qui a part au même honneur.*
Eergierig, *bijv. w. Qui aime l'honneur, qui a de l'émulation, qui a de l'ambition.*
Een eergierig hart. *Un cœur généreux, une ame bien née.*
Eergierigheid, *z. v. Générosité, ambition, envie de parvenir, émulation.*
Eergierigliik, *bijw. Avec émulation, d'une maniére généreuse, généreusement.*
Eergift. *Présent que le nouveau marié fait à sa femme le lendemain de ses nôces.*
EERGISTEREN; voor gisteren. *Avanthier.*
EERGRAAD. *zie* Eertrap.
Eergraf, *z. g.* Pronkgraf. *Mausolée, tombeau magnifique de quelque grand Seigneur.*
Eerkrans, *z. m. Couronne triomphale, guirlande faite à l'honneur de quelqu'un.*
EERLANG, *bijw. Dans peu, avant qu'il soit peu, bientôt.*
EERLIJK, *bijv. w.* Deugdzaam. *Honnête, vertueux.*
Een eerlijk man. *Un homme de probité, ou d'honneur.*
Eene eerlijke vrouw. *Une femme vertueuse, ou d'honneur.*
Eerlijk, *bijw.* Trouw, opregt. *Honnêtement, franchement, honorablement, avec honneur.*
Eerlijk met iemand handelen. *En user honnêtement avec quelqu'un.*
Zig eerlijk draagen. *Se comporter honnêtement, vivre en honnête homme.*
Hij wierd eerlijk begraaven. *Il fut enterré honorablement, ou avec honneur.*
Eerlijkheid, *z. v.* Deugdzaamheid. *L'honneur, la vertu, la candeur.*
De eerlijkheid van eene dogter. *La chasteté, ou l'honneur d'une fille.*
Dat strijd tegen de eerlijkheid. *Cela va contre l'honneur.*
Eerloos, *bijv. w.* Zonder eer. *Infame, sans honneur.*
Een eerloos mensch. *Un malhonnête homme, un infame.*
Eerloosheid, *z. v.* Schandelijkheid. *Infamie, deshonneur, chose infame, indignité.*
Dat was eene eerloosheid onder de Grieken. *C'étoit une chose infame parmi les Grecs.*
Eerlooslijk, *bijw. Sans honneur, d'une maniére infame.*
Eernaam, *z. m.* Pronknaam. *Titre d'honneur.*
Eerpoort. *zie* Eerboog.
Eerrang. *zie* Eertrap.
Eerrover. *zie* Eerdief.
Eerroving, *z. v. Calomnie qui va jusqu'à ôter l'honneur à son prochain.*
EERS. *zie* Aars, *of liever*, Naars.
Eersbil *zie* Bil.
EERST, of eerste, *bijv. w.* De eerste. *Le premier.*
God is 't eerste wezen. *Dieu est le premier être.*
Ik ben 'er eerst geweest. *J'y ai été le premier.*
Hij is de eerste die mij dat verhaalde. *C'est lui qui me raconta cela le premier.*
De eerste stad of grensstad van Vrankrijk. *La premiére ville frontiére de France.*
De eerste, de hoogste, de aanzienlijkste. *Le premier, le plus considérable.*
Parijs is de eerste stad, of de hoofdstad van Vrankrijk. *Paris est la premiére ville, ou la ville capitale de la France.*
Een man van den eersten staat, of van 't hoogste aanzien. *Un homme du premier rang, ou de la premiére qualité.*
De eerste of hoogste plaats bekleeden. *Occuper la premiére place.*
Zijne eerste gezondheid weder krijgen. *Recouvrer sa premiére santé.*
Eerst, *bijw. Premiérement, en premier lieu.*
Eerst sprak hij den Koning. *Il parla premiérement au Roi.*
Eerst, niet eer, niet vroeger. *Pas plutôt, pas avant.*
Hij zal eerst over agt dagen koomen. *Il ne viendra que dans huit jours.*
't Spel begint nu eerst. *Le jeu ne fait que de commencer.*
Dan eerst, *bijw. Alors.* Koomende over een met het Latijnsche *Demum.*
Dan zal men eerst zien wat zijne voorneemens waren. *C'est alors qu'on verra quels étoient ses desseins.*
Dan zal de Heer eerst toonen dat hij een wreeker der verdrukten is. *C'est alors que l'Eternel fera connoitre qu'il est le vengeur des innocens opprimés.*
Eerst lange daar na. *Longtems après.*
Voor eerst, *bijw.* In de eerste plaats. *Premiérement, en premier lieu.*
Voor eerst moet men weeten, dat, enz. *Il faut savoir premiérement, que, &c.*
Eerstdaags, *bijw. Au premier jour.*
Eerstelijk, *bijv. w.* Voor eerst. *Premiérement, en premier lieu.*
Eerstelijk moet men weeten. *Il faut savoir premierement.*
Eersteling, *z. v. meerv.* Eerstelingen, eerste vrugten van 't land of van 't vee. *Prémices, les premiers fruits de la terre, ou du bétail.*
De eerstelingen moest men onder de wet Gode opofferen. *Il falloit offrir à Dieu les prémices sous l'ancienne loi.*
* Ik wijde u de eerstelingen van mijnen arbeid toe. *Je vous consacre les prémices de mon travail.*
Ten eersten, *bijw.* Straks, datelijk. *D'abord, tout à l'heure, sur le champ.*
Hij kreeg ten eersten gehoor. *Il eut d'abord audience.*
Ten eersten, eerstelijk. *Premiérement, en premier lieu.*
Ten eersten moet men aanmerken, dat, enz. *Il faut considérer en premier lieu, que, &c.*
Eerstgeboorne, *z. m. en v.* Die eerst geboren is. *Premier-né, aîné, aînée.*
Eerstgeboorte, *z. v. Aînesse, priorité d'âge.*
't Regt van eerstgeboorte. *Le droit d'aînesse.*
Esau verkogt 't regt van zijne eerstgeboorte aan Jakob. *Esaü vendit son droit d'aînesse à Jacob.*
De eerstemaal, de eerste reis. *La premiére fois.*
Iets voor de eerstemaal verschoonen. *Pardonner quelque chose pour la premiére fois.*
Eerstkomende, *bijv. w.* Naastvolgende. *Prochain, prochaine, qui suit immédiatement.*
De eerstkomende week, maand, enz. *La semaine prochaine, le mois prochain, &c.*
EERTEKEN, *z. g. Marque d'honneur.*
EERTIJDS, *bijw.* Voortijds, voorheen. *Autrefois, jadis.*
Eertijds ging men anders gekleed. *Autrefois on étoit habillé d'une autre façon.*
Athene was eertijds de Hoofdstad van Griekenland. *Athènes étoit autrefois la premiére ville de la Gréce.*
EERTIJTEL. *zie* Eernaam.
* Eertrap, Eerentrap, *z. m.* Trap der eeren. *Degré de gloire, ou d'honneur.*
Zij zijn op den hoogsten eerentrap gestoegen. *Ils sont montés au plus haut degré de la gloire.*
EERWAARDIG, *bijv. w.* Agtbaar. *Vénérable, digne de respect, honoré, honorable.*
Eerwaardig vader, ten opzigt van den zoon. *Honoré Pére.*
* Eerwaardige Vader, tegen eenen Monnik sprekende. *Révérend Pére.*
Een oud eerwaardig man. *Un vénérable vieillard.*
Eerwaardigheid, *z. v.* Aanzienlijkheid. *Dignité, mérite, importance.*
De eerwaardigheid der plaatze verbied zulks. *La dignité du lieu ne souffre pas cela.*
Eerwaardigheid, *z. v.* Een tijtel dien men zommigen Geestelijken of Kerkelijken persoonen geeft. *Révérence, titre qu'on donne à quelques Religieux, ou Ecclésiastiques.*
Uwe eerwaardigheid gelieve te weeten, dat, enz. *Votre Révérence saura, que, &c.*
Eerwaardiglijk, *bijw.* Met groote eer. *Respectueusement, avec grande révérence, avec grand respect.*
Hij wierd alom eerwaardiglijk ontvangen. *Il fut reçu par-tout avec des marques de respect, ou d'honneur.*
EERZAAM, *bijv. w. zie* Eerwaardig.
Eerzugt, *z. v.* Eerzugtigheid. *Ambition, désir d'honneur & de grandeur.*
Eerzugtig, *bijv. w.* Eergierig. *Ambitieux, qui a de l'ambition.*
Een eerzugtig gemoed. *Un esprit ambitieux, une ame pleine d'ambition.*
Eerzugtigheid. *zie* Eerzugt.
Eerzuil, *z. m. Obélisque, colonne, monument élevé à l'honneur de quelqu'un.*

EES. EET.

EESEL. *zie* Ezel.
EEST, *z. m.* De plaats alwaar de brouwers hun mout droogen. *Le lieu où les brasseurs sechent leur grain.*
EETBAAR, *bijv. w.* Dat gegeeten kan worden. *Mangeable, qu'on peut manger, ce qui est bon à manger.*
Dat is geen eetbare Kost. *Cela n'est pas mangeable.*
EETEN, *w. w. Manger.*
Vleesch, visch, enz. eeten. *Manger de la viande, du poisson, &c.*
's Middags eeten. *Diner.*
's Avonds eeten. *Souper.*
Mijn Heer eet 's avonds niet. *Monsieur ne soupe jamais ou ne mange pas le soir.*
Voor den eeten. *Avant dîné, avant soupé.*
Na den eeten. *Après dîné, après soupé.*
Het middag eeten. Het middagmaal. *Le dîner.*
Het avond eeten, het avondmaal. *Le souper.*

Het

Digitized by Google

Het eeten, z. g. De ſpijze. *Le manger. ce qu'on mange.*
Het eeten gereed maaken. *Préparer, et accommoder le manger.*
Eetenskas, z. v. Spiskamer. *Garde-manger.*
Eetenstijd. *Le tems de manger, le tems de repaître, le tems de la réfection.*
Eeter, z. m. Die ſterk eet. *Mangeur, celui qui mange beaucoup.*
Menſcheneeter, Spekeeter,
Miereneeter, Viſcheeter,
Slangeneeter, Vleeſcheeter, enz. *zie onder* Menſch, enz.
Hij is een ſterk of groot eeter. *C'eſt un grand mangeur.*
Eetkamer *zie* Eetzaal.
Eetkoſten. *zie* Eetwaaren.
Eetluſt, z. v. Graagheid. *Appétit, envie de manger.*
Eetmaat, z. v. *Diète, régime de vivre.*
Eetplaats. *zie* Eetzaal.
Eetſter, z. v. *Mangeuſe, celle qui mange beaucoup.*
Eettafel, z. v. *Table à manger.*
Eetwaaren, z. v. *meerv.* Al wat gegeeten word. *Vivres, denrées, proviſions de bouche.*
Daar verkoopt men alderhande eetwaaren. *On vend là toute ſorte de vivres.*
De eetwaaren zijn duur, zijn goed koop, enz. *Les vivres ſont chers, ſont à bon marché, &c.*
Eetzaal, z. v. *Sale ou chambre à manger.*

E E U.

EEUW, Eeuwe, z. v. De tijd van honderd jaaren. *Siècle, eſpace de cent ans.*
Na verloop van eene eeuwe. *Après l'eſpace de cent ans, ou d'un ſiècle.*
Eeuwig. In de Philoſophiſche naauwkeurigheid, *bijv. w.* Dat begin noch eind heeft. *Eternel, qui n'a ni commencement ni fin, qui eſt & qui ſera de toute éternité.*
God is alleen eeuwig. *Dieu ſeul eſt éternel.*
Eeuwig. Dat geen eind heeft. *Eternel, qui n'a point de fin.*
Het eeuwige goed zoeken. *Chercher les biens éternels.*
Het eeuwige leven. *La vie éternelle.*
De eeuwige zaligheid hangt 'er aan. *Le ſalut éternel en dépend.*
De eeuwige dood; de eeuwige verdoemenis. *La mort éternelle, la damnation éternelle.*
*Eeuwig, zeer lang, ſteeds. *Toujours, fort longtems.*
Ach! riep hij, zal ik eeuwig klaagen, en eeuwig ongelukkig zijn? *Ah! s'écria-t-il, me plaindrai-je toujours, & ſerai-je toujours malheureux?*
Ter eeuwiger gedagteniſſe. *En éternelle mémoire.*
Men heeft dat beeld ter eeuwiger gedagteniſſe van den Koning opgeregt. *On a érigé cette ſtatue à l'immortelle mémoire du Roi.*
Eeuwigduurend, *bijv. w.* Dat altoos duurt. *Perpétuel, d'éternelle durée, ſtable, permanent.*
De hemelſche goederen zijn eeuwigduurend. *Les biens céleſtes ſont ſtables, ou permanens.*
Eeuwigheid, z. v. *Eternité.*
Van alle eeuwigheid. *De toute éternité.*
Tot in alle eeuwigheid leeven. *Vivre éternellement.*
Eeuwiglijk, *bijw.* Zonder einde. *Eternellement, à jamais, ſans fin.*
Eeuwſpeelen, z. g. *meerv.* Speelen die op 't einde van ieder eeuw aangeregt worden. *Jeux ſeculaires, jeux qui ſe font au commencement de chaque ſiècle.*
EEZEL. *zie* Ezel.

E F F.

EFFE, *bijv. w.* Gelijk, glad. *Ras, uni, égal.*
Eene effe ſtof, eene ſtof zonder ruigte van wol. *Une étoffe raſe.*
Eene effe ſtof; zonder bloemen, of goud, of zilver. *Une étoffe unie.*
Een effe veld. *Une campagne raſe, une plaine unie.*
*Eene effe tronie. *Un viſage poſé, un viſage qui ne marque aucune émotion intérieure.*
*Hij kan liegen met eene effe tronie. *Il ſait mentir ſans ſe déconcerter, ou ſans qu'il y paroiſſe.*
Eenen weg effen maaken. *Applanir un chemin.*
Effen. Vereffend. *Réglé, ajuſté.*
Nu zijn wij tot heden van alles effen. *Nous avons ſoudé nos comptes juſqu'au jourd'hui.*
Eene effe rekening. *Un compte réglé, un compte ajuſté, ou ſoudé.*
*Eene rekening effen ſtellen, of effen maaken. *Souder, terminer, régler, ou ajuſter un compte.*
*Op eenen effen bodem ſtaan; geen ſchulden hebben. *N'avoir point de dettes, ne devoir rien à qui que ce ſoit.*
Effen maaken, glad maaken. *Polir. zie* Effenen.
Effen of even, *bijw.* Als, Effen of even aanraaken. *Toucher légérement.*
Effen of even te laat koomen. *Venir un peu trop tard.*
Hij is effen, of even uitgegaan. *Il vient de ſortir, ou il ne fait que de ſortir.*
Effenen, *w. w.* Effen maaken. *Applanir, rendre uni, polir.*
De paden van eenen hof effenen. *Applanir les allées d'un jardin.*
*Eene rekening effenen of ſluiten. *Souder un compte, régler ou ajuſter un compte.*
Effenheid. *zie* Gelijkheid.
Effening, z. v. Vereffening van rekening. *Liquidation de compte.*
Effening, of beſlegting van een geſchil. *L'action de terminer un différend.*
's Effens, te gelijk. *A la fois, tout d'un coup.*
Teffens. *zie* 's Effens.
Men kan alles niet teffens doen. *On ne peut pas faire tout à la fois.*
Effenties, eventjes, *laag w. Un peu, légérement. zie* Effen aanraaken, effen te laat komen, enz.
EFTER. *zie* Egter.

EGA. EGE. EGG.

EGA, Egade. *Moitié, époux, épouſe.*
De dood heeft hem zijne waarde ega ontrukt. *La mort lui a ravi ſa chère épouſe.*
Haar ega bemint haar tederlijk. *Son époux l'aime avec beaucoup de tendreſſe.*
EGAAL, *ond. w. bijv. w.* Gelijk. *Egal.*
EGDISSE. *zie* Haagdiſſe.
EGEL, z. m. Beker ſtekelig dier. *Hériſſon.*
Hij krimpt als een egel. *Il ſe retire comme un hériſſon.*
Zee-egel, Zwijnegel, *zie onder* Zee, enz.
EGELANTIER, z. m. Egelantier-boom. *Eglantier, roſier ſauvage.*
Egelantierroosje, z. g. *Fleur, ou roſe d'églantier.*
Egelantierknop, z. m. *Gratecu.*
EGEMAAL. *zie* Gemaal.
EGGE, z. v. Een landbouwers werktuig. *Herſe, inſtrument de laboureur.*
Eene houten egge. *Herſe de bois.*
Eene ijſeren egge. *Herſe de fer.*
Zelfegge. *zie onder* Zelf, enz.
EGGEN, *w. w.* 't Land eggen. *Herſer la terre, rompre ou briſer les mottes avec la herſe.*
EGGER, z. m. Een die 't land egt. *Herſeur, celui qui herſe la terre.*
EGGERIG, *bijv. w.* Wrang, zuur. *Acide, aigre, ſûr.*
Eggerigheid, z. v. Wrangheid. *Appreté, verdeur d'un fruit qui n'eſt pas mûr.*
Eggerigheid, ſtompheid der tanden. *zie* Eggigheid.
Eggig, *bijv. w.* Stomp door 't eeten van wrange vrugten. *Agacé, agacée.*
Mijne tanden zijn heel eggig. *Mes dents ſont fort agacées.*
Eggigheid, z. v. Stompheid der tanden. *Agacement des dents.*
EGGING, z. v. Het eggen van 't land. *Action de herſer la terre.*

EGT. EI.

EGT, z. m. Egtenſtaat. 't Huwelijk. *Mariage, union conjugale.*
Zig in den egt begeeven. *Entrer en mariage, ſe marier.*
De egt, of 't huwelijk is van God ingeſteld. *Le mariage eſt établi ou inſtitué de Dieu.*
Egt, Egte, *bijv. w. Légitime.*
Een egt kind. *Un enfant légitime.*
Een kind egt maaken, of voor wettig verklaaren. *Légitimer un enfant.*
Egtbreeken, *w. w.* Overſpel doen. *Commettre un adultère.*
Egtbreeker, z. m. Overſpeelder. *Adultère, celui qui fouille la couche d'autrui.*
Egtbreekſter, z. v. Overſpeelſter. *Adultère, celle qui commet adultère.*
Egtbreuk, z. v. Overſpel. *Adultère, le crime d'adultère.*
Egtband, z. m. Huwelijksband. *Lien du mariage, lien conjugal.*
Egtbed, z. g. Huwelijksbed. *La couche conjugale.*
‡ Dat is van 't egte bed; dat is van 't regte ſlag. *C'eſt de la meilleure ſorte, ou de la vraye ſorte, c'eſt du meilleur.*
Egte man, wettige man. *Mari légitime.*
Egte vrouw, wettige vrouw. *Femme légitime.*
Egte zoon. *Fils légitime.*
Egte dogter. *Fille légitime.*
Egte liefde. *Amour conjugal.*
Egtelijk, *bijw.* Wettelijk. *Légitimement.*
Egtelijk van zijne vrouw ſcheiden. *Faire divorce avec ſa femme, ſe ſéparer de ſa femme.*
Egteloos. *bijv. w.* Onwettig. *Illégitime, bâtard.*
Een egteloos kind. *Un bâtard, ou une bâtarde, un enfant illégitime.*
Egte luiden, getrouwde luiden. *Gens mariés.*
Egten, *w. w.* Voor egt of wettig verklaaren. *Légitimer, déclarer légitime.*
Een kind egten. *Légitimer un enfant.*
Eene vrouw egten, zijne bijzit trouwen. *Epouſer ſa concubine.*
Egtenband. *zie* Egtband.
EGTER, *bijw.* Evenwel; niettemin. *Néanmoins, toutefois, pourtant, cependant.*
Egter is hij een eerlijk man. *Toutefois il eſt honnête homme.*
EGTESTAAT, Huwelijksſtaat. *Etat de mariage.*
Egte-trouw, z. v. *Fidélité ou foi conjugale.*

Egte-

Digitized by Google

Egtgenoot, Egtgenoote, *z. m. en v.* Man of vrouw. *Le mari, ou la femme.*
Zij was gevoelig over den dood van haaren Egtgenoot. *Elle fut ſenſiblement touchée de la mort de ſon mari.*
Egting, *z. v.* Egtverklaring. *Légitimation.*
Egtkoets, *z. v.* Egtbed. *La couche nuptiale.*
Zij bezoedelde haare egtkoets. *Elle ſouilla ſa couche nuptiale.*
Egtſcheiden, *g. w. Faire divorce.*
Egtſcheiding, *z. v.* Huwelijksbreuk. *Divorce, rupture de mariage.*
De egtſcheiding is ongeoorlofd in 't Chriſtendom. *Le divorce n'eſt pas permis dans le Chriſtianiſme.*
Egtſchender. *zie* Egtbreeker.
Egtſtand. *zie* Huwelijk.

EI! (Een woordje van verwondering.) *Hé! Ho!* (*Sorte d'interjection.*)
Ei! wat zegt gij daar? *Hé! que dites-vous-là? Hé! que dites-vous?*
Ei zeg mij tog eens, *Dites-moi, je vous en prie.*
Ei lieve, is dat waar? *Tout de bon, cela eſt il vrai?*
Ei lieve, leen mij uw mes. *Je vous prie, prêtez-moi votre couteau.*

EI, Eij, *z. g. meerv.* Eijeren. *Oeuf.*
Een dodei; een vuil ei. *Un œuf couvis.*
Een ſlorpei, een week gekookt ei. *Un œuf à la coque.*
Een ei met twee dooijers. *Oeuf à double jaune, œuf qui a deux jaunes, ou deux moyeux.*
Een windej; een ei zonder ſchaal. *Un œuf ſans coque.*
Een neſtei. *Oeuf couvis.*
De dooijer van een ei. *Jaune d'œuf, ou moyeu.*
't Wit van een ei; eiwit. *Blanc d'œuf.*
‡ Hij is zo vol ondeugd als een ei vol zuivel, hij is heel ondeugend. *Il eſt le plus méchant homme du monde.*
Eijeren uit den dop eeten. *Manger des œufs à la coque.*
Geroerde eijeren. *Oeufs frits, ou fricaſſés, œufs brouillés.*
Paaſcheijeren. *zie onder* Paaſch.
Eijerdoor. Dooijer van een ei. *Jaune d'œuf.*
Eijerdop. *zie* Eijerſchaal.
Eijerkoek, *z. v.* (Oneigenlijk eene Zuster genaamd.) *Gâteau aux œufs & au beurre.*
Eijerſchaal, *z. v.* Eijerdop. *Coque, coquille d'œuf.*
Eijerſtruif, *z. v. Omelette, amelette, ou aumelette.*

E I G.

EIGEN, *bijv. w.* Dat elk in 't bijzonder raakt of toekoomt. *Propre, ce qui touche, ce qui concerne quelqu'un, ce qui lui appartient, ce qui lui convient.*
Dat is mijn eigen werk, mijn eigen goed, mijn eigen huis, enz. *C'eſt mon propre ouvrage, mon bien propre, ma propre maiſon, &c.*
Zijne eigene vrouw beſchuldigt hem. *Sa propre femme l'accuſe.*
Eigen broeder. *Propre frére, frére germain, de même pére & de même mére.*
Eigen, of volle neef, nigt, enz. *Couſin germain, couſine germaine, &c.*
Eigen lof, *z. m.* Lof dien men zig zelven geeft. *Applaudiſſement de ſoi-même, louange qu'on ſe donne à ſoi-même.*
Eigen lof ſtinkt of is haatelijk. *La louange de ſoi-même eſt odieuſe.*

Eigen man; eigen heer, vrij. *Indépendant, qui eſt libre, qui ne dépend de perſonne.*
Zijnen eigen man of eigen heer zijn. *Etre libre, ou indépendant, ne dépendre de perſonne.*
Zijnen eigen dood ſterven. *Mourir de ſa belle mort, mourir de mort naturelle.*
Op zijne eigene wieken drijven. *Ne dépendre que de ſoi-même; agir ſans aucun ſecours; faire ſes propres affaires ſans aucune aſſiſtance.*
Eigenaar, *z. m.* Bezitter, die iets toekoomt. *Propriétaire, poſſeſſeur, celui à qui une choſe appartient.*
Hij is de eignenaar van die huizen. *C'eſt le propriétaire de ces maiſons.*
Eigenaardig. *zie* Natuurlijk.
Eigenbaat, *z. v.* Zelfsvoordeel. *Intérêt propre, ou particulier.*
Door eigenbaat vervoerd, beſtond hij, enz. *Pouſſé par ſon propre intérêt, il entreprit de, &c.*
Eigenbaatig. *zie* Baatzugtig.
Eigendom, *z. g.* Bezitting. *Propriété, le droit, le titre par lequel une choſe appartient à quelqu'un.*
Het eigendom eener erfeniſſe betwiſten. *Conteſter la propriété d'un héritage.*
Iets in eigendom hebben of bezitten. *Avoir, ou poſſéder quelque choſe en propre.*
Eigenen, *w. w.* Toeëigenen, zig eigen maken. *S'approprier, s'attribuer.*
Eigengeleerde. *Qui ſait les choſes ſans les avoir apprifes d'un maitre.*
Eigenhoofdig. *zie* Eigenzinnig.
Eigening, *z. v.* Toeëigening, eigenmaking. *Action de celui qui s'approprie quelque choſe.*
Eigenliefde, *z. v.* Zelfsliefde. *Amour-propre.*
De eigenliefde heeft hem verblind. *L'amour-propre l'a ébloui.*
Eigenſchap, *z. v.* Aart, hoedanigheid. *Propriété, qualité, vertu particuliere des choſes naturelles.*
't Is de eigenſchap van 't land, dat, enz. *C'eſt la propriété, ou la nature du pays, que, &c.*
De eigenſchap van eene taale, van een woord, enz. *La propriété d'une langue, d'un mot, &c.*
Goddelijke eigenſchappen of volmaaktheden. *Attributs divins, ou perfections divines.*
Eigenſte, *bijv. w.* De zelfde. *Le même, la même.*
Het eigenſte huis. *La même maiſon.*
De eigenſte man. *Le même homme.*
Eigenlijk, *bijv.* In den eigenlijken zin. *Propre, dans le ſens propre.*
Dat is eene eigenlijke ſpreekwijs. *C'eſt une phraſe dans le ſens propre.*
Eigenlijk, *bijw.* Stiptelijk. *Proprement, préciſément, poſitivement.*
Hij verklaart zig daar eigenlijk over. *Il s'explique préciſément la-deſſus.*
Eigenlijkheid, *z. v. Propriété, convenance.*
Eigenwijs, *bijv. w.* Neuswijs, laatdunkend. *Vain, arrogant, pédant, qui a bonne opinion de ſoi-même, qui s'applaudit en tout ce qu'il fait.*
Dat is een eigenwijs menſch. *Voilà un homme qui ſe croit bien ſage.*
Eigenwijsheid, *z. v.* Verwaandheid. *Vanité, arrogance, ſageſſe imaginaire.*
Eigenwillig, *bijv. w.* Naar eigen wil, of verkiezing. *Qui ſe fait par un principe d'amour-propre.*
Een eigenwillige Godsdienſt. *Une religion qu'on ſe fait à ſon choix, ou à ſa mode.*

EIGENZINNIG, *bijv. w.* Eenzinnig. *Capricieux, têtu, opiniâtre, qui abonde en ſon ſens, obſtiné.*
Die menſch is zeer eigenzinnig. *Cet homme-là eſt fort opiniâtre, ou fait tout à ſa tête.*
Eigenzinnigheid, *z. v.* Eenzinnigheid. *Opiniâtreté, obſtination, caprice, entêtement.*

EIJ. *zie* Ei.

EIJ. *Tuſſchenwerpzel. Zie* Ei.

E I K.

EIKE, *z. v. en m.* Eikenboom. *Chêne, rouvre, ſorte d'arbre.*
De kruinen van die eiken zijn van den blikzem verzengd. *La cime des chênes a été frappée de la foudre.*
Steeneike. *zie onder* Steen.
Eikel of Ekel, *z. v. en m.* De vrugt der eike. *Gland, fruit de chêne.*
Eikelſchink. *zie onder* Schink.
Eikelvarken, *z. g.* Een varken met eikelen gemeſt. *Cochon nourri de glands.*
Eikenbaſt, *z. m.* Eikenſchors, eikenſchil. *Ecorce de chêne.*
De run word van eiken baſten gemaakt. *Le tan ſe fait d'écorce de chêne.*
Eikenboom. *z. m. zie* Eike.
Eikenboſch, *z. g.* Een boſch met eikenboomen beplant. *Chênaye, lieu planté de chênes.*
Eikenboſchjes. Takkenbosjes van eiken hout. *Fagots de chêne.*
Eikenhout, *z. g. Du chêne, bois de chêne.*
Eikenkaſt, *z. v.* Eene kaſt van eiken hout gemaakt. *Armoire de bois de chêne.*
Eikenkrans, *z. m.* Een krans van eikenloof gevlogten. *Couronne de feuilles de chêne.*
Eikenloof, *z. g.* Eiken bladeren. *Feuilles de Chêne.*
Eikenplank, *z. v.* Eiken bord. *Planche de chêne.*
Eikenſtam, *z. m.* Stam van eene eike. *Tronc, ou ſouche de chêne.*
Eikentafel, *z. v.* Eene tafel van eiken hout gemaakt. *Table de bois de chêne.*
Eikentak, *z. m. Branche de chêne.*
Eikentelg, *z. v. Chêneau, jeune chêne.*
Eikenvaren. Varen die op de eiken wasſen. *De la fougére, polypode, ſorte de plante.*
Eikenvuur, *z. g.* Een vuur van eiken hout geſtookt. *Feu de bois de chêne.*
Dat gezwel moet voor een eiken vuur geſtreeken worden. *Il faut frotter cette tumeur devant un feu de bois de chêne.*
EIKHOORENTJE. *zie* Eekhoorentje.

EIL. EIN.

EILAAS! Eene uitroeping van beklag. *Hélas! Sorte d'interjection.*
Eilaas, onze vriend is geſtorven! *Hélas, notre ami eſt mort!*
EILAND, *z. g.* Een land rondom van de zee beſpoeld. *Ile, pays environné de la mer.*
Engeland is een groot eiland. *L'Angleterre eſt une grande île.*
Een half eiland. *Une péninſule, préſqu'île.*
Eilander, *z. m.* Inwooner van een eiland. *Inſulaire, habitant d'une île.*
Eilandſch, *bijv. w.* Van een eiland, enz. *D'île, ce qui eſt d'une île, ou qui appartient à une île.*
EILOOF, *z. g.* Veil, klimop; zeker gewas. *Lierre, ſorte de plante qui rampe à terre, & qui monte contre les arbres, ou contre les murailles.*
Eiloofsbladeren. *Feuilles de lierre.*

Een

Digitized by Google

Een krans van eiloofsbladeren. *Une couronne de lierre.*

EIND, Einde, z. g. End, het laatſte. *Fin, terme, ce qui termine, ce qui achéve quelque choſe.*

Op of omtrent het einde van den maaltijd. *Sur la fin du repas.*

Het eind kroont het werk; of, 't eind goed, al goed, *ſpreekw. La fin couronne l'œuvre*, proverbe.

Eind. Uiterſte. *Bout, extrémité, ce qui termine quelque choſe.*

Het eind van de waereld. *Le bout du monde.*

‡ Hij woont aan 't einde van de waereld; hij woont heel ver. *Il demeure bien loin, ſa demeure eſt fort éloignée.*

Eind. Stuk. *Morceau, piéce.*

Een eind metworſt. *Morceau de ſauciſſe.*

Een eind kaers. *Bout de Chandelle.*

* Eene zaak aan 't regte einde vatten, of wel beginnen. *Bien débuter, prendre une affaire par le véritable biais.*

* Eind. De dood. *La mort.*

* Een quaad of rampzalig eind hebben. *Avoir une mauvaiſe fin, mourir malheureuſement.*

Hij is nog aan zijn einde niet; hij is nog niet dood. *Il n'eſt pas encore mort.*

EINDE, oogmerk, voorneemen. *Fin, but, deſſein, ce que l'on ſe propoſe pour but.*

Tot wat einde geſchied dat? *A quelle fin cela ſe fait-il?*

Einde, uitflag, uitkomſt. *Fin, ſuccès, iſſue.*

Die zaak zal een quaad einde hebben. *Cette affaire aura une méchante fin, ou un mauvais ſuccès.*

Ten einde, *koppelw.* Op dat. *Afin que.*

Dat geſchied ten einde gij weeten zoudt, dat, enz. *C'eſt afin que vous ſachiez que, &c.*

Voeteneind, Zelfeind, Zuideind. *Zie onder* Voet, enz.

Eindenbrander. *zie* Profijtertje.

Eindelijk, *bijw.* Ten laatſten. *Enfin, à la fin, finalement.*

Waar wil dat eindelijk heene? *Enfin à quoi aboutira cela? Qu'en arrivera-t-il à la fin?*

Eindelijk die zaak is beſlegt. *Enfin cette affaire eſt terminée.*

Eindelijk. Met een woord. *Bref, en un mot, après tout.*

Maar eindelijk, wat heeft hij u gezegd? *Mais, enfin, ou après tout que vous a-t-il dit?*

Eindeloos, *bijv. w.* Ontelbaar. *Infini, innombrable*

Een eindeloos getal ſchrijvers verhaalen zulks. *Une infinité d'écrivains rapportent cela.*

Einden, *g. w.* Eindigen, ten einde koomen. *Finir, ſe terminer.*

Hoe zal die zaak nog einden? *Comment cette affaire ſe terminera-t-elle, ou comment finira-t-elle?*

Zigteinder. *zie onder* Zigt.

Eindje. *z. g.* Stukje. *Petit bout, petit morceau.*

Een eindje kaers, houts, enz. *Un bout de chandelle, un morceau de bois, &c.*

‡ Iemand met een eindje houts onthaalen. *Régaler quelqu'un de coups de bâton.*

Eindig, *bijv. w.* Dat een eind heeft. *Limité, borné, fini, qui a une fin.*

De waereld is eindig. *Le Monde eſt fini.*

Eindigen, *w. w.* Ten einde brengen. *Finir, terminer, achever.*

Zijne reden eindigen. *Finir, ou achever ſon diſcours.*

Hij eindigde met deeze woorden. *Il finit en ces termes.*

Eindiging, z. v. Eind, ſlot. *Fin, concluſion.*

Eindiging der redenvoeringe. *Fin du diſcours.*

Eindpaalen, *z. v. meerv.* Paalen, of eind van eenig land. *Limites, bornes, confins, extrémités.*

Dat zijn de eindpaalen van dat Hertogdom. *Voilà les limites de ce Duché.*

De eindpaalen der waereld. *Les bornes, les extrémités du Monde.*

Eindvonnis, *z. g.* Slotvonnis. *Sentence finale.*

EIR. EIS. EIW.

EIROND, *bijv. w.* Langwerpig rond. *Ovale, rond en longueur.*

Eene eironde drinkſchaal. *Une taſſe ovale.*

Dat is eirond getrokken. *Cela eſt tiré en ovale.*

EISCH, *z. m.* Vordering. *Demande, prétention.*

Een eiſch in regten. *Demande qu'on fait en Juſtice.*

Tegen iemand eenen eiſch doen. *Intenter action contre quelqu'un.*

Zijn eiſch is hem ontzegd. *Il a été débouté de ſa demande, on a rejetté ſa demande.*

De eiſch van den Hoofdſchout. *Les concluſions du Grand-Baillif.*

Eiſch. Vereiſch. *Exigence, beſoin.*

Naar eiſch van zaaken. *Selon l'exigence des cas.*

EISCHEN, *w. w.* Vorderen. *Exiger, demander, prétendre.*

De Schout eiſcht lijf en goed. *Le Baillif exige, ou demande la vie & les biens.*

De Schout eiſchte het leven van den gevangenen. *Le Bailiif demanda la mort du priſonnier.*

Van iemand rekening eiſchen. *Exiger un compte de quelqu'un.*

God eiſcht in zijne wet, dat, enz. *Dieu commande dans ſa loi, que, &c.*

Eiſchen, uiteiſchen, uitdaagen. *Appeller, défier, provoquer.*

Iemand tot een tweegevegt eiſchen. *Appeller quelqu'un en duël.*

Gehoor eiſchen. *Demander audience.*

Eiſcher, *z. m.* Eiſcher in regten. *Demandeur, (terme de Palais) celui qui demande à un autre quelque choſe en juſtice.*

Schuldeiſcher. *zie onder* Schuld.

Eiſcherſche, *z. v. Demanderesſe, (terme de Palais.)*

EIWIT, *z. g.* Wit van ei. *Blanc d'œuf.*

Geſlagen eiwit. *Blanc d'œuf battu.*

EKE. EKL.

EKEL. *zie* Eikel.

EKLIPS, *z. v. ond. w.* Taning der zonne of der maane. *Eclipſe, obſcurciſſement du ſoleil, ou de la lune.*

Eene groote eklips; eene lange verduiſtering van zon of maan. *Une grande éclipſe.*

E L.

EL, *z. v.* Elle; zekere meetſtok. *Aune, ſorte de meſure.*

Iets bij de el verkoopen. *Vendre quelque choſe à l'aune.*

El. De lengte van eene elle. *Une aune.*

Hoe veel koſt de el van dat laken? *Combien vaut l'aune de ce drap?*

* Hij meet anderen naar zijne elle; hij oordeelt van anderen naar zig zelven. *Il meſure les autres à ſon aune; il juge d'autrui par ſoi-même.*

* Men meet de menſchen niet met de el. *Les hommes ne ſe meſurent pas à l'aune.*

* Hij weet wat 'er de el van koſt; hij heeft 'er tot zijne ſchade de proef van genomen. *Il ſait ce qu'en vaut l'aune; il en a fait l'expérience à ſes dépens.*

ELA. ELD.

ELAND, *z. m.* Zeker wild dier. *Elan, ſorte d'animal ſauvage.*

Elands, *bijv. w.* Van den eland. *D'élan, ce qui eſt d'élan.*

Een elandſche of elands leêren kolder. *Buffle de peau d'élan.*

ELDERS, *bijv.* Ergens anders. *Ailleurs, dans un autre lieu, dans un autre endroit.*

Elders woonen. *Demeurer ailleurs.*

Elders naar toe gaan. *Aller vers un autre endroit.*

Elders van daan komen. *Venir d'ailleurs, ou d'un autre endroit.*

ELE. ELF.

ELEFANT. *zie* Olifant.

ELEMENT, *ond. w. zie* Hoofdſtoffe.

ELENDE, *z. v.* Elendigheid, rampſpoed. *Miſére, infortune, malheur.*

De elende van dat volk is onbeſchrijvelijk. *La miſére de ce peuple eſt inexprimable.*

Men hoort niet dan van elende. *On n'entend que miſére, on ne parle que de miſére.*

Elendig, *bijv. w.* Rampzalig, ongelukkig. *Miſérable, chetif, malheureux, pitoyable.*

Elendige, *z. m. en v.* Een elendig menſch. *Miſérable, un miſérable.*

Medelijden hebben met de elendigen. *Avoir compaſſion, ou pitié des miſérables.*

Wij beleeven elendige tijden. *Nous vivons dans des tems malheureux, ou miſérables.*

Hij meent mij alle mijne moeiten te betaalen met eene zoo elendige ſom. *Il penſe me payer de toutes mes peines avec une ſi chetive ſomme.*

Elendige vaerzen. *Des vers pitoyables.*

't Elendige kerkhof; begraafplaats der misdadigers. *Lieu où l'on enterre les criminels.*

Elendigheid, *z. v.* Elende. *Miſére, calamité, malheur.*

Elendiglijk, *bijw.* Rampzaliglijk. *Miſérablement, malheureuſement.*

Elendiglijk leeven. *Vivre miſérablement, ou vivre dans la miſére.*

Elendiglijk ſneuvelen, of omkoomen. *Périr, ou mourir miſérablement.*

ELF, *bijv. w.* Zeker getal. *Onze; nom de nombre.*

Elfmaal. Elf reizen. *Onze fois.*

De elfde of de elfſte. *L'onziéme.*

De elfde van de maand. *L'onziéme du mois.*

Lodewijk de elfde. *Loüis Onze.*

St. Urſel met haare elf duizend maagden. *Ste. Urſule avec ſes onze mille vierges.*

‡ Elfrib, *z. m.* Een ſcheldnaam dien de vrouwen zomtijds den mannen geeven. *Qui n'a qu'onze côtes: c'eſt un ſurnom que les femmes donnent quelquefois par mépris aux hommes.*

ELFT, *z. m.* Zekere Zeevisch. *Aloſe, poiſſon de mer.*

Gerookte elft. *Aloſe fumée.*

ELGER, *z. m.* Steek-Elger. *Foüine, eſpéce de fourche de fer qui ſert à prendre des anguilles en les embrochant dans la bourbe de l'eau.*

Slag-elger. *Machine de fer faite en forme de peigne qui ſert à prendre des anguilles en frappant dans la bourbe de l'eau, & non en pouſſant comme avec le* Steek-elger.

Elger. *Foëne; eſpéce de dard à trois pointes dont*

Digitized by Google

dont les Mariniers ſe ſervent pour harponner les dorades & la bonite.

ELH. ELK.

ELHOREN. *zie* Vlier.

ELIXIR, *ond. w.* Zuiverſte uittrekzel van iets. *Elixir, quinteſſence.*

ELK, *bijv. w.* Elk een, ieder een, een iegelijk. *Chacun, chacune, chaque.*

Elk ſpreekt daar van, of heeft daar den mond vol van. *Chacun en parle, tout le monde en parle.*

Elk trekt zig dat aan. *Chacun s'y intéreſſe.*

Elk in 't bijzonder. *Chacun en particulier.*

Elk menſch heeft zijnen bijzonderen inborſt. *Chaque perſonne a ſon humeur particuliére.*

Elke reis. *Chaque fois, à tout moment.*

Hij roept mij elke reis. *Il m'appelle à tous momens.*

Elke ſtad heeft haare bijzondere voorregten. *Chaque ville a ſes priviléges particuliers.*

Elkáar. *zie* Elkander.

Elk jaar, alle jaar, jaar op jaar. *Chaque année, tous les ans.*

ELKANDER. *Enſemble, l'un contre l'autre.*

Twee jongens ſloegen elkander. *Deux garçons ſe battoient enſemble, ou s'entrebattoient.*

Twee honden beeten elkander. *Deux chiens s'entremordoient.*

Elkanderen. De eene de andere, (van twee in het manlijke en vrouwelijke geſlagt.) *Enſemble, réciproquement, l'un l'autre, l'une l'autre.*

Twee vrouwen riepen elkanderen. *Deux femmes s'entr'appelloient.*

De twee vlooten holpen elkanderen. *Les deux flottes s'entreſecoururent.*

Elkanderen. Malkanderen, (van meer dan twee in het manlijke en vrouwelijke geſlagt.) *Enſemble; les uns les autres, les unes les autres.*

De bevalligheden gaan met elkanderen hand aan hand. *Les Graces ſe tiennent réciproquement par les mains.*

Elkanderen vriendelijk bejeegenen. *Se donner réciproquement des marques d'eſtime & d'amitié.*

t'ELKENS, *bijw.* Elke reis, gedurig. *Continuellement, à tous momens, aſſidument, à tout bout de champ, toutes les fois, chaque fois.*

Hij vervalt t'elkens in denzelven misſlag. *Il retombe dans la même faute à chaque bout de champ.*

ELL. ELP.

ELLE. *z. v. zie* El.

ELLEBOOG, *z. m. Coude.*

Op den elleboog leunen, of ruſten. *S'accouder, s'appuyer ſur le coude.*

Een elleboog hoog. *Haut d'une coudée.*

Tot de elleboogen toe in het geld taſten. *Prendre l'argent à pleines poignées.*

Elleboogskuſſen, *z. g.* Leunkuſſen. *Petit couſſin pour appuyer le coude.*

Elleboogsſpier, *z. g. Muſcle du coude.*

ELLEMAAT, *z. v. Aunage.*

Ellemannetje, *z. g.* Een dwerg, een klein mannetje. *Un pigmée, un nain, un bout de cu.*

ELLEN, *w. w.* Met de ellen meeten. *Meſurer à l'aune.*

ELLENDE. *zie* Elende.

ELLER, *z. m.* Die met de elle meet. *Auneur, celui qui meſure à l'aune.*

ELLERS, *meerv. zie* Uijers.

ELLING, *z. v. Aunage.*

ELPENBEEN, *z. g.* Olifantstand. *Ivoire, dent d'éléphant.*

Met elpenbeen vercierd. *Embelli d'ivoire.*

Elpenbeenen, *bijv. w.* Van elpenbeen. *D'ivoire, ce qui eſt d'ivoire.*

Een kunſtig gewerkt elpenbeenen beeld. *Une ſtatue d'ivoire bien travaillée, ou bien faite.*

Salomon had eenen elpenbeenen throon. *Salomon avoit un trône d'ivoire.*

E L S.

ELS, *z. v.* Elzenboom. *Aune, ſorte d'arbre.*

De waterkant is met els of elzen beplant. *La rive, ou le rivage eſt bordé d'aunes.*

ELS, *z. v.* Elſſen; zekere priem. *Aléne, eſpéce de poinçon.*

Eene ſchoenmakers els. *Aléne de cordonnier.*

ELST. *zie* Elzenboom.

ELV. ELZ.

ELVE, *z. v.* Zekere ſtroom van Duitſchland. *Elbe, rivière d'Allemagne.*

ELZENBOOM, *z. m. Aune, ſorte d'arbre.*

Elzenboſch, *z. g.* Eene plaats met els beplant. *Aunaye, lieu planté d'aunes.*

Elzenhout, *z. g. Bois d'aune, de l'aune.*

Elzenſtaak, *z. v. Pieu d'aune.*

EMA. EMM. EN. END.

EMAUS, *z. g. Email.*

Emailleerzel, *z. g. Email.*

Emailleeren, *w. w.* Brandſchilderen. *Emailler.*

EMMER, *z. m.* Wateremmer. *Seau, ſorte de vaſe qui ſert à puiſer de l'eau.*

Een koperen of blikken emmer. *Seau de cuivre, ou de fer blanc.*

Brandemmer, Melkemmer, Putemmer. *zie onder* Brand, enz.

Een leeren emmer of brandemmer. *Un ſeau de cuir, dont on ſe ſert pour éteindre le feu.*

Een melkemmer. *Un ſeau à porter le lait.*

Een emmer melks. *Un ſeau de lait.*

Een emmer waters, wijns, enz. *Un ſeau d'eau, de vin, &c.*

Daar kan drie emmeren nats in. *Cela peut contenir trois ſeaux.*

EMMERTJE, *z. g. Petit ſeau.*

Pompemmertje. *zie onder* Pomp.

EN. Ende, *koppelw. Et, ſorte de conjonction.*

Door den regen en de ſneeuw. *Par la pluye & la neige.*

END. Ende. *zie* Eind.

END, *z. v.* Eend, endvogel. *Canard.*

Het wijſje van eenen endvogel. *Cane.*

Een halve endvogel. *Albran, alebran, albrent, ballebran.*

Elke ſchoot is geen endvogel, *ſpreekw. Tous les coups ne portent pas; on ne rencontre pas toujours.*

Eene wilde end. *Canard ſauvage.*

Eene tamme end. *Canard privé, ou apprivoiſé.*

Endenkrooſt, *z. g.* Endengroen. *Verdure qui croit ſur l'eau, & que les canards mangent.*

ENDJE. *zie* Eindje.

ENDELDARM, *z. m.* Enddarm. *Inteſtin droit.*

ENDEN, *g. w. zie* Einden en eindigen.

ENDENEI, *z. g. Oeuf de cane.*

Endennеſt, *z. g. Nid de canard.*

Endvogel, *z. m. zie* End of Eend.

E N G.

ENG. Enge, *bijv. w.* Naauw, bekrompen. *Etroit, étroite, qui a peu de largeur.*

Een eng kleed. *Un habit étroit, ou qui n'eſt pas aſſez large.*

Eene enge ſtraat. *Une rue étroite.*

Eng, *bijw.* Naauw. *Etroitement.*

Eng gehuisd zijn; naauw woonen. *Etre logé étroitement, être logé à l'étroit.*

Engagtig, *bijv. w.* Naauwagtig. *Un peu étroit.*

Engborſtig, *bijv. w.* Aamborſtig. *Aſthmatique.*

Een engborſtig paerd. *Un cheval pouſſif.* *zie* Een dampig paerd.

Engborſtigheid, *z. v.* Aamborſtigheid. *Aſthme, difficulté de reſpirer; maladie du poumon.*

Engborſtigheid van een paerd. *Zie* Dampigheid.

ENGEL, *z. m.* Gods bode, Gods gezant. *Ange, meſſager de Dieu.*

De engelen des hemels. *Les anges du ciel.*

Een goede of quade engel. *Un bon, ou mauvais ange.*

De engel des verbonds, Chriſtus. *L'Ange d'Alliance, Jeſus-Chriſt.*

* Hij ſpreekt als een engel; hij is heel welſpreekend. *Il parle comme un ange; il eſt fort éloquent.*

Zij is zoo ſchoon als een Engel. *Elle eſt belle comme un Ange.*

Engel, mijn Engel, troetelwoord tuſſchen getrouwde luiden. *Mon Ange, terme de careſſe entre gens mariés.*

Schutsengel. *zie onder* Schut.

Engelagtig, *bijv. w. Angélique, excellent.*

Eene engelagtige ſchoonheid. *Une beauté angélique.*

ENGELAND, *z. g.* Een Koningrijk van Europa. *Angleterre, Royaume de l'Europe.*

Engelander, *z. m. zie* Engelſch man.

ENGELENBURG, zeker kaſteel binnen Rome. *Château-Saint-Ange, forteresſe dans Rome.*

ENGELIN, *z. v.* Troetelwoord. *Mon Ange.*

Het Engelenkoor, *z. g.* De kooren der Engelen. *Le chœur des Anges, les hiérarchies des Anges.*

ENGELS. Goud en Silverſmids gewigt, zijnde het tiende deel van een loot, en bijgevolg 28 aazen en een half weegende. *Eſtelin, poids d'orfévre, faiſant la 20 partie de l'once, & peſant par conſéquent 28 grains & demi.*

ENGELSCH, *bijv. w.* Van, of als een Engel. *D'Ange, ce qui eſt d'Ange.*

* Dat is een engelſch leven, of volmaakt leven. *Voilà une vie angélique (c'eſt-à-dire,) une vie pure, chaſte, & paiſible.*

ENGELSCH. Die uit Engeland is. *Anglois, Angliſe.*

Engelſch, *bijv. w.* Van Engeland. *D'Angleterre, ce qui eſt ou qui vient d'Angleterre.*

Engelſch laken, tin, enz. *Drap d'Angleterre, étain d'Angleterre, &c.*

Eene engelſche vrouw. *Une Angloiſe.*

De engelſche kerk, of de kerk van Engeland. *L'Egliſe Anglicane.*

Engelſche kerk. Waar in men in 't Engelſch predikt. *Egliſe Angloiſe, où l'on prêche en Anglois.*

De engelſche kuſten. *Les côtes d'Angleterre.*

't Engelſch, *z. g.* De Engelſche taal. *L'Anglois, la Langue Angloiſe.*

Kunt

Digitized by Google

Kunt gij engelſch ſpreeken? *Parlez-vous Anglois?*
ENGELSCHAARE. *zie* Engelkoor.
De ENGELSCHEN; 't Volk van Engeland. *Les Anglois, le peuple d'Angleterre.*
De Engelſchen zijn goede Soldaaten. *Les Anglois ſont bons ſoldats.*
Een Engelſchman, *z. m. Un Anglois.*
ENGELZOET, *z. g.* Een kruid varenkruid gelijkende. *Polypode, herbe & racine qui reſſemble à la fougére.*
ENGEN, *w. w. laag woord.* Enger maaken. *Etrecir, rendre plus étroit.*
Enghalsde, *bijv. w.* Eng van hals. *Ce qui a le cou étroit.*
Eene enghalsde kruik, *z. v. Cruche qui a le cou étroit.*
Enging, *z. v.* Inlegging. *Etreciſſement, action d'étrecir, ou de rendre étroit.*
ENGTE, *z. v.* Naauwte. *Détroit, défilé, pas.*
Den vijand in eene engte dringen. *Pouſſer les ennemis dans des défilés, ou dans des détroits.*
Eene engte of ſtraat der zee. *Détroit de mer, endroit de la mer ſerré entre deux terres.*
De engte of ſtraat van Gibralter. *Le détroit de Gibraltar.*
* Engte. Verlegenheid. *Un mauvais pas, une occaſion où il eſt difficile de ſe bien conduire.*
In eene engte, of in verlegenheid zijn. *Se trouver dans un mauvais pas, ou dans quelque embarras.*
* Zig uit eene engte of verlegenheid redden. *Se tirer d'un mauvais pas.*
* Iemand in 't zintwiſtan in eene engte brengen. *Pouſſer quelqu'un à bout dans une diſpute, l'embarraſſer.*
Zee-engte. *zie onder* Zee.

E N K.

ENKEL, enkeld, *bijv. w.* Ongemengd, niet dubbel. *Simple, qui n'eſt pas compoſé, qui n'eſt pas double.*
De enkele hoofdſtoffen. *Les élémens ſimples.*
Het enkele getal. *Een w. der ſpraakkunde. Le nombre ſingulier.*
Een enkele gulden. *Une piéce de vingt ſous en eſpéce.*
Een enkele ſtuiver. *Un ſou en eſpéce.*
Enkel, ongemengd, zuiver. *Pur, ſans mélange.*
Hij betaalde mij in enkel goud. *Il me paya en or pur, ou tout en or.*
* Hij vaart tegen mij uit van enkele ſpijt. *Il ſe débaine contre moi par pur dépit.*
't Is enkel nijd. *C'eſt envie toute pure.*
Enkel, *bijv. Simplement, uniquement.*
Hij zegt dat enkel om mij te verongelijken, te beſchaamen, enz. *Il dit cela uniquement pour me faire tort, pour me faire honte, &c.*
Dat ſtrekt enkel tot zijn verderf. *Cela tend uniquement à ſa ruine.*
Hij betaalde mij enkel met goud. *Il me paya uniquement en or, ou en or ſeul.*
Hij leit het daar enkel op toe. *Il n'a point d'autre vue que cela; il ne ſe propoſe point d'autre but; il n'a que cela en vue.*
ENKEL, *z. m.* Enklauw van den voet. *Cheville du pied.*
Tot de enkels toe in den ſlijk treeden. *Enfoncer dans la boue juſqu'à la cheville du pied.*
ENKELD, *bijv. w. zie* Enkel.
Enkelijk, *bijv. zie* Enkel, *bijv.*
Enkeltje, *z. g. zie* Enkele ſtuiver.
Enkelvoudig, *bijv. w. zie* Enkel getal.
Enkelzinnigheid, *z. v. Univocation.*
ENKLAUW, *z. m.* Enkel. *Cheville du pied.*

E N T.

ENT, Endvogel. *zie* End.
ENT, *z. v.* Griffel. *Ente, greffe; ſcion d'un arbre qu'on ente ſur un autre.*
ENTEN, *w. w. Enter, greffer.*
Gelijke aart op gelijken aart enten. *Enter, ou greffer franc ſur franc.*
Op eenen wilden ſtam enten. *Enter ſur un ſauvageon.*
Schuin op malkander zonder kloof enten. *Enter en ſcim.*
Schuin in de kloof enten. *Enter en pied de chévre.*
Enter, *z. m.* Die ent. *Celui qui ente.*
ENTERBIJL, *z. v. Hache d'abordage.*
Enterdreg, *z. v. Grapin d'abordage.*
ENTEREN, *w. w.* Aan boord klampen. *Aborder, aramber, accrocher par le moyen des grapins.*
Entering, *z. v. Abordage, action d'accrocher, ou d'aramber.*
ENTERLOPER. *zie* Lorrendraaijer.
ENTERLUIK, *z. g. Ecoutille d'abordage.*
ENTERIJE, *z. v.* Plantſoenboſch, queekhof. *Pépiniére.*
Enting, *z. v. Entement.*
Entqueekerije, *z. v. Pépiniére.*

EPP. EQU. ERB.

EPPE, *z. v.* Eppenkruid, Jonkvrouwmerk; zeker kruid. *Ache, ſorte d'herbe.*
EQUIPAGIE, *ond. w. zie* Toerusting.
Equipagiemeeſter, *z. m. Maitre d'équipage.*
Equipeeren, *ond. w. zie* Toeruſten.
'ER, eene verkorting van *daar* of *daar van.* *Y, en.* Ik zal 'er koomen. *J'y viendrai.* Ik ga'er naar toe. *Je m'y en vais.* Ik heb'er genoeg. *J'en ai aſſez.* Gij zult 'er meer hebben. *Vous en aurez davantage.*
ERBARMELIJK, *bijv. w.* Droevig, deerlijk. *Pitoyable, miſérable, qui fait pitié, digne de pitié & de compaſſion.*
Een erbarmelijk geſchreeuw. *Un cri pitoyable.*
In eenen erbarmelijken ſtaat zijn. *Etre dans un état pitoyable.*
Dat is een erbarmelijk voorwerp. *Voilà un objet qui fait pitié.*
Erbarmelijk, *bijv.* Droevig. *Lamentablement, pitoyablement.*
Hij verhaalde ons zijne rampen zoo erbarmelijk, dat, enz. *Il nous conta ſes adverſités d'une maniere ſi touchante, que &c.*
Erbarmen. Zig erbarmen, *w. w.* Zig ontfermen. *Avoir compaſſion, avoir pitié.*
Heere, erbarm, of ontferm u onzer! *Seigneur, ayez pitié de nous!*
God erbarmt zig den boetvaerdigen zondaaren, of God erbarmt zig over de boetvaardige zondaars. *Dieu a pitié des pécheurs repentans.*
Erbarming, *z. v.* Ontferming. *Compaſſion, pitié.*

ERD. ERF.

ERDENKEN, *w. w. zie* Herdenken.
ERDIGTEN, *w. w. zie* Verdigten.
EREMIJT, *ond. w. zie* Kluizenaar.
ERF, *z. g.* Erfgoed, erve. *Héritage, ce qu'on acquiert par ſucceſſion.*
's Vaders erf, of erfgoed. *Héritage du pére, ou héritage paternel, patrimoine.*
Erf. Grond om te bouwen. *Fonds, ſol de terre, lieu propre à bâtir.*
Daar ſtaat nog een erf te koop. *Il y a encore un fonds a vendre.*
Men moet op eens anders erf niet bouwen. *Il ne faut pas bâtir ſur le fonds d'autrui.*
Erfbezit. *zie* Erfbezitting.
Erfbezitter, *z. m.* Erfelijke bezitter. *Poſſeſſeur héréditaire.*
Een erfbezitter van 't Rijk. *Héritier du Royaume.*
Erfbezitting, *z. v.* Erfelijke bezitting. *Héritage, poſſeſſion, ou, bien héréditaire.*
Erfcijns. *zie* Oudeigen, of Grondregt.
Erfdeel, *z. g.* Deel in eene erfenis. *Part qu'on a en quelque héritage.*
Met zijn erfdeel wel te vrede zijn. *Etre content de ſon partage.*
Erfelijk, of Erflijk, *bijv. w.* Dat geërfd word. *Héréditaire, qui vient par droit de ſucceſſion.*
De Kroon van Vrankrijk is erfelijk. *La Couronne de France eſt héréditaire.*
Eene erfelijke ziekte. *Maladie héréditaire.*
Eene erfelijke bediening. *Une charge, ou un office héréditaire.*
Erfelijk, *bijw.* Altoos, gedurig. *Eternellement, toujours.*
Die laſt blijft erfelijk op dat huis. *Cette taxe demeure toujours ſur cette maiſon.*
Erfenis, *z. v.* Erfgoed. *Héritage, ſucceſſion.*
Hem is eene groote erfenis toegevallen; hij heeft veel goeds geërfd. *Il a une grande ou une riche ſucceſſion, il a hérité beaucoup de bien.*
Erfgaaf, *z. v.* Gift bij uiterſten wille. *Legs Teſtamentaire.*
Erfgemaakte, *z. m. en v.* Legataris. *Légataire.*
Erfgenaam, *z. m. Héritier, héritiére, celui ou celle qui hérite, ou qui doit hériter d'une ſucceſſion.*
Zig als erfgenaam gedraagen. *Se porter pour héritier.*
Iemand tot algemeen erfgenaam ſtellen. *Inſtituer quelqu'un héritier univerſel, ou de tout ſon bien.*
Zijdelingſche erfgenaam. *Héritier collatéral.*
Erfgenaam bij uiterſten wille. *Héritier par teſtament.*
De naaſte erfgenaam van de kroon. *L'Héritier préſomptif de la couronne.*
Erfgenoot, *z. m. en v.* Mede erfgenaam. *Cohéritier, cohéritiére, celui ou celle qui hérite avec un autre.*
Erfgifte. *zie* Erfgaaf.
Erfgoed, *z. g.* 't Goed van eene erfenis. *Héritage, biens dont on hérite, ou qu'on a par voye d'héritage.*
't Vaderlijke, of 't moederlijke erfgoed. *Le bien du pére, ou de la mére, dont on a hérité, le patrimoine.*
Erfgraf, *z. g.* Erfelijk graf. *Sépulcre héréditaire.*
Erfgrond, *z. m. Fonds d'héritage, poſſeſſion héréditaire, fonds héréditaire.*
Erfgrondregt, *z. g. Droit foncier.*
Erfhuis, *z. g.* Boelhuis. *Encan, inventaire, vente publique des meubles d'une maiſon.*
Erfhuis houden. *Vendre à l'encan, ou au plus offrant & dernier enchériſſeur.*
Erfhuisboek, *z. g. Rolle, énombrement par écrit des choſes vendues à l'encan.*
Erfhuisgeld, *z. g.* 't Geld dat van eene verkooping koomt. *Argent qui provient de la vente publique des biens, ou des meubles.*
Erfhuismeeſter, *z. m.* Afſlager. *Celui qui eſt conſtitué maitre des ventes publiques.*

Digitized by Google

Erfkoning, z. m. *Roi héréditaire.*
Erfkoningrijk, z. g. *Royaume héréditaire.*
Spanjen is een erfkoningrijk. *L'Eſpagne eſt un Royaume héréditaire.*
Erfland, z. g. *Pays héréditaire.*
De Keizerlijke erflanden. *Les pays héréditai es de l'Empereur.*
Erfloos, erveloos, *bijv. w.* Zonder erfgenamen. *Sans héritier, qui n'a pas d'héritiers.*
Erfpagt, z. v. Erfhuur. *Ferme héréditaire, emphytéoſe, bail emphytéotique.*
Een land voor twintig jaaren in erfpagt hebben. *Avoir une terre en ferme héréditaire, ou à bail emphytéotique de vingt ans.*
* 't Is of hij de wijsheid in erfpagt had; 't is of hij alleen wijs was. *C'eſt comme s'il étoit ſeul ſage; il parle comme s'il n'y avoit que lui de ſage au monde.*
Erfpagter, z. m. Erfhuurder. *Fermier, qui tient à ferme héréditaire, ou à bail emphytéotique.*
Erfprins, z. m. De oudſte der Kroonprinſſen, en erfgenaam na 's vaders dood. *Le Prince héréditaire, l'héritier de la couronne, ou des Etats de ſon père.*
Erfprinſes, z. v. Eene Prinſes die erfgenaame van haar vaders kroone is. *Princeſſe héréditaire, Princeſſe qui hérite des Etats de ſon père.*
Erfregt, z. g. Een overgaand regt. *Droit héréditaire, ou qui paſſe du père au fils.*
Erfrente, z. v. *Rente perpétuelle.*
Erfſtadhouder, z. m. *Gouverneur héréditaire.*
Erfſtadhouderſchap, z. g. *Gouvernement héréditaire.*
Erftugt, Erftugtenaar. *zie* Lijftogt, Lijftogtenaar.
Erfvijand, z. m. Doodvijand. *Ennemi mortel.*
De Turk is de erfvijand der Chriſtenen. *Le Grand-Turc eſt l'ennemi mortel des Chrétiens.*
Erfvijandſchap, z. v. Geduurige vijandigheid. *Inimitié héréditaire.*
Erfziekte, z. v. Erfelijke ziekte. *Maladie héréditaire.*
De teering is eene erfziekte in dat geſlagt. *La phtiſie eſt une maladie héréditaire dans cette famille.*
Erfzonde, z. v. Aangeboorene verdorvenheid. *Péché originel, corruption naturelle.*
De erfzonde loochenen. *Nier le péché originel.*

E R G.

ERG, *bijv. w.* Loos. *zie* Arg.
Erg, *bijv. w.* Quaad, gevaarlijk. *Méchant, mauvais, dangereux.*
De wonde ſtaat heel erg. *La playe eſt en fort mauvais état.*
Die erg denkt vaart erg in 't hart. *Honni ſoit qui mal y penſe. C'eſt la deviſe de l'Ordre de la Jarretiére.*
ERGENS, *bijv.* In eenige plaats. *Quelque part, en quelque lieu, ou en quelque endroit.*
Ergens naar toe reizen. *Faire un voyage quelque part, aller en quelque lieu.*
Hij is ergens heene getrokken zonder dat men weet waar naar toe. *Il eſt allé faire un voyage ſans qu'on ſache où.*
Ergens door; door eenig middel. *Par quelque moyen.*
Ik zal dat wel ergens door te weeten koomen. *Je le ſaurai d'une façon ou d'autre.*
ERGER, *bijv. w.* Boozer. *Pire, plus méchant.*
Zijne ziekte word dagelijks erger. *Sa maladie empire de jour en jour.*
Van quaad tot erger vervallen. *Aller de mal en pis, tomber de fiévre en chaud mal.*
Die zaak is erger dan men denkt. *Cette affaire eſt pire qu'on ne penſe.*
‡ Hij heeft een wijf erger dan de duivel. *Il a une femme qui eſt pire qu'un démon.*
Erger, *bijw. Plus mal, pis.*
Gij wilt mij verbeteren, en gij doet erger dan ik. *Vous voulez me corriger, & vous faites pis que moi.*
Al ſchrijf ik nog zoo flegt, gij ſchrijft nog erger dan ik. *Quelque mal que j'écrive, vous écrivez encore plus mal que moi.*
Des te erger of zoo veel te erger. *Tant pis.*
ERGEREN, *g. w.* Erger worden. *Empirer, devenir pire.*
Ergeren, *w. w.* Aanſtoot, of ergernis geeven. *Scandaliſer, donner du ſcandale.*
Hij ergert de gantſche Kerk. *Il eſt en ſcandale à toute l'Egliſe.*
Zig ergeren. Ergernis neemen. *Se ſcandaliſer.*
Hij ergert zig zeer over het gedrag van dien man. *Il ſe ſcandaliſe fort de la conduite de cet homme.*
Ergerlijk, *bijv. w.* Quaad, zondig. *Scandaleux, ſcandaleuſe, mauvais, méchant.*
Een ergerlijk leven leiden. *Vivre ſcandaleuſement, mener une vie ſcandaleuſe.*
Dat is een ergerlijk menſch. *Voilà un méchant homme, un homme ſcandaleux.*
Ergerlijk, *bijw.* Aanſtootelijk. *Scandaleuſement, d'une maniére ſcandaleuſe.*
Ergerlijk leeven. *Vivre d'une maniére ſcandaleuſe.*
Ergernis, z. v. Aanſtoot. *Scandale, achoppement.*
Men moet niemand ergernis geeven. *Il ne faut ſcandaliſer perſonne, il ne faut donner de ſcandale à perſonne.*
Eene gegeevene ergernis. *Scandale donné.*
Eene genomene ergernis. *Scandale pris.*
De ergſte, de ſnoodſte, de booſte. *Le plus méchant, le plus ſcélérat.*
Hij is van 't ergſte ſlag niet. *Il n'eſt pas des plus méchans.*
De ergſte ſtaat van allen is die van een menſch, die, enz. *La pire de toutes les conditions eſt celle d'un homme, qui, &c.*
Ten ergſten, *bijw.* Op 't ergſte, ten quaadſten. *Au pis aller, quoi qu'il en puiſſe arriver.*
Ten ergſten genomen. *Au pis aller.*
Iets ten ergſten duiden of neemen. *Prendre quelque choſe au pis.*

ERI. ERK.

ERINNEREN, *w. w.* Zig te binnen brengen. *Se reſſouvenir, ſe remettre en mémoire.*
Erinner u onze oude vriendſchap. *Reſſouvenez-vous de notre ancienne amitié.*
Ik zal u die zaak weder erinneren. *Je vous ferai reſſouvenir de cette affaire.*
Ik erinner mij zijn wezen en zijn aangezigt. *Je me remets ſa mine & ſon air.*
ERKAAUWEN. *zie* Herkauwen.
ERKENNEN, *w. w.* Erkentenis toonen. *Reconnoître, montrer de la reconnoiſſance.*
Ik zal die weldaad altoos erkennen. *Je reconnoîtrai ce bienfait dans toutes les occaſions.*
Erkennen. Houden, kennen. *Reconnoître, avouer.*
Hij heeft hem voor zijnen zoon erkend. *Il l'a reconnu pour ſon fils.*
Zijne handtekening erkennen. *Reconnoître ſon ſeing.*
Erkenning, z. v. *zie* Erkentenis.
Erkend, *d. w.* van erkennen. *Reconnu.*
Erkentenis, z. v. Erkenning. *Reconnoiſſance, gratitude, reſſentiment des bienfaits reçus.*
Tot erkentenis van zoo veele gunſten. *En reconnoiſſance de tant de faveurs, ou de tant de bienfaits.*

ERL. ERM.

ERLANGEN, *w. w.* Verkrijgen, bekoomen. *Obtenir, acquérir.*
Hij zal zijnen wenſch nooit erlangen. *Il n'obtiendra jamais ce qu'il ſouhaite.*
Erlanging, z. v. Verkrijging, verwerving. *Acquiſition, l'action d'acquérir, ou d'obtenir.*
ERM. *z. m. zie* Arm.
ERM, *bijv. w. zie* Arm, behoeftig.

E R N.

ERNEEREN. *zie* Geneeren.
ERNST, z. m. Bedaardheid. *Sérieux, gravité.*
Jok en ernſt. *L'enjoué & le ſérieux.*
Is 't jok of ernſt? *Eſt-ce pour rire, ou tout de bon?*
Ernſt in 't ſpreeken gebruiken. *Parler ſérieuſement.*
Met ernſt. *Sérieuſement.*
Met veel ernſt ſpreeken. *Parler avec beaucoup de gravité, ou d'un grand ſérieux.*
Iets in ernſt opvatten. *Prendre une choſe ſérieuſement.*
Hij toont dat hem de zaak ernſt is. *Il témoigne être zélé ou il montre avoir du zéle pour cette affaire; il prend cette affaire à cœur.*
Zeg mij in goeden ernſt, is de Koning dood? *Dites-moi ſérieuſement, le Roi eſt-il mort?*
Ernſtelijk, *bijw.* Met ernſt. *Sérieuſement, tout de bon.*
Iets ernſtelijk verzoeken. *Demander quelque choſe ſérieuſement.*
Ernſthaftig, *bijv. w.* Deftig, ſtatig. *Sérieux, grave.*
Een ernſthaftig man. *Un homme grave, ou ſérieux.*
Ernſthaftigheid, z. v. Deftigheid. *Gravité, mine grave ou ſérieuſe.*
Hij toont eene groote ernſthaftigheid in zijne reden. *Il a beaucoup de gravité dans ſon diſcours.*
Erdſthaftiglijk, *bijw.* Met grooten ernſt. *Sérieuſement, d'une maniére ſérieuſe.*
Iemand ernſthaftiglijk beſtraffen. *Corriger, reprendre, ou cenſurer quelqu'un ſérieuſement.*
Ernſtig, *bijv. w.* Deftig, zonder jok. *Sérieux, ſérieuſe, ſans raillerie.*
Dat zijn ernſtige redenen. *Voilà des diſcours ſérieux.*
Ernſtig, *bijv.* *Sérieuſement, avec zéle & gravité, ardemment.*
Zig ernſtig in eene zaak toonen. *Témoigner beaucoup de zéle dans une affaire.*
God ernſtig bidden. *Prier Dieu ardemment, prier Dieu avec zéle.*
Iemand iets ernſtig aanbeveelen. *Recommander une choſe très-fortement à quelqu'un.*
Ernſtigheid, z. v. Ernſt, deftigheid. *Gravité, zéle*
Ernſtiglijk, *bijw.* *Sérieuſement, gravement, d'une maniére ſérieuſe. zie* Ernſtig, *bijw.*

ERR.

Digitized by Google

ERR. ERV.

ERRET, *z. v.* Ert, erwet; zeker ſchelgewas. *Pois, ſorte de légume.*
Graauwe erreten. *Pois gris.*
Groene erreten. *Pois verds.*
Witte erreten. *Pois blanc.*
Suiker erreten. *Dragées.*
Ongepelde, of ongedopte erreten. *Des pois en gouſſe.*
Doorgehaalde erretenſop. *De la purée.*
Erretennat, *z. g.* Erretenſop. *Bouillon aux pois.*
Erretenworm, *z. m. Coſſon, vermiſſeau qui ronge les pois.*
ERVAAREN, *d. w.* Ondervonden, bevonden. *Eprouvé, expérimenté.*
Ervaren, *bijv. w.* Bedreven, geoeffend. *Expert, verſé, expérimenté.*
Hij is een ervaren krijgsman. *C'eſt un ſoldat bien expérimenté, ou de grande expérience.*
Hij is zeer ervaren in de drukkonſt. *Il eſt fort expert en l'art de l'imprimerie.*
Ervarenheid, *z. v.* Ondervinding. *Expérience, épretve qu'on fait de quelque choſe.*
De ervarenheid leert ons alle dagen, dat, enz. *L'expérience nous apprend tous les jours, que, &c.*
Dat is een man van groote ervarenheid. *C'eſt un homme de grande expérience.*
De ervarenheid is de meeſterſche der kunſten. *L'expérience eſt la maîtreſſe des arts.*
Ervaring, *z. v. Expérience, connoiſſance.*
Wij zijn in ervaring gekoomen, dat, enz. *Il eſt venu à notre connoiſſance que &c.*
ERVE. *zie* Erf.
Huis en erve te koop. *Maiſon à vendre avec le fonds.*
Erven, *z. m. en v.* Erfgenaamen. *Héritiers mâles, ou femelles.*
Hij heeft geen manlijke erven. *Il n'a pas d'héritiers mâles.*
Hij en zijne erven hebben zig daar voor verbonden. *Lui & ſes héritiers ſe ſont obligés à cela, ou en ſont reſponſables.*
Erven, *w. w.* Door erfenis verkrijgen. *Hériter, acquérir par ſucceſſion.*
Zij heeft groot goed geërfd. *Elle a hérité beaucoup de bien.*
Erven, *g. w.* Door erfenis iemand toevallen. *Echoir par ſucceſſion à quelqu'un.*
Dat leengoed kan op geen vrouw erven. *Les femmes ne peuvent pas hériter de ce bien.*
Erving, *z. v. zie* Erfenis.
ERWET, *zie* Erret.

ESE. ESP. ESS. EST.

ESEL. *zie* Ezel.
ESPENBOOM, *z. m.* Bevende populier, abeel. *Un tremble.*
ESSCHENBOOM, *z. m.* Eſſche, Eſſenboom. *Un Frêne, ſorte d'arbre.*
Eſſchen of Eſſenhout, *z. g. Bois de frêne, du frêne.*
Een eſſchenhouten ſtoel. *Chaiſe de frêne.*
Eſſchen pieken. *Piques de bois de frêne.*
ESTRIK, *z. m.* Gebakken vloerſteen. *Carreau de terre cuite à paver les maiſons.*
Een vloer van roode en blaauwe eſtrikken. *Un pavé à carreaux rouges & bleus.*

ETE. ETG. ETM.

ETELIJK of Eetelijk, *bijv. w. zie* Eetbaar.
Eten, Eter, enz. *zie* Eeten, Eeter, enz.
ETGROEN, *z. g.* Nagras. *Regain, herbe qui revient dans un pré après avoir été fauché.*
De beeſten in 't etgroen drijven. *Chaſſer le bétail dans le regain.*
ETMAAL, *z. g. zeew.* Een natuurlijke dag. *Un jour naturel, l'eſpace de 24 heures.*
De ſtorm duurde een etmaal. *La tempête dura 24 heures.*

ETS. ETT. ETZ.

ETSEN. *zie* Etzen.
ETTELIJKEN, *bijv. w.* Zommigen. *Divers, pluſieurs, quelques.*
Daar verliepen ettelijke dagen, zedert dat, enz. *Pluſieurs jours s'écoulérent, depuis que, &c.*
Ettelijke vrouwen verſtoutten zig hem aan te ſpreeken. *Quelques femmes oſérent ou eurent la hardieſſe de lui parler.*
Hij deê dat ettelijke reizen. *Il fit cela pluſieurs fois.*
ETTER, *z. m.* 't Geen uit een gezwel, enz. vloeit. *Pus, la matiére qui ſort d'un abſcès, &c.*
Etteren, *g. w.* Etter uitwerpen, dragen. *Suppurer, jetter du pus.*
Etteragtig, *bijv. w. Mêlé de pus.*
Etterbuil. *zie* Ettergezwel.
Ettergezwel, *z. g. Apoſtume, abſcès.*
Etterig, *bijv. w.* Etteragtig. *Plein de pus, mêlé de pus.*
Eene etterige wonde. *Une playe qui ſuppure.*
Etterſlijm, *z. g. zie* Etter.
Etterwonde. *zie* Ettergezwel.
ETZEN, *w. w.* Met ſterkwater in eenig metaal bijten. *Graver à l'eau forte.*
Die plaat is geëtſt en niet gefneeden. *Cette planche eſt gravée à l'eau forte, & non au burin.*
Etzer, *z. m.* Plaatetzer. *Graveur à l'eau forte.*
Etzkunſt, *z. v. Art de graver à l'eau forte.*

EVA. EVE.

EVANGELIE of Evangelium, *ond. w. Evangile.*
EVEN, effen, *bijv. Légérement.*
Iemand even aanraaken. *Toucher quelqu'un légérement.*
De kogel vloog even voorbij zijn aangezigt. *La bâle lui friſa le viſage.*
Even voor, even van te vooren. *Un peu auparavant.*
Even na. *Un peu après.*
Ik koom zoo even-aan. *Je ne fais que d'arriver.*
EVEN, *bijv. w.* Gelijk. *Pair.*
Even of oneven. (Zeker ſpel.) *Pair ou non pair. (Sorte de jeu.)*
Even getal. *Nombre pair, nombre qui peut ſe diviſer en deux parties égales ſans fraction.*
EVENAAR, *z. m.* De naald van de balans of ſchaal. *La languette de la balance.*
Evenaar, *w. der Aardbeſchr. L'Equateur.*
Evenaardig, evenaartig, *bijv. w. De même nature.*
Evenaartige zaaken. *Des choſes de même nature.*
Evenaardigheid, evenaartigheid. *Etat de ce qui eſt de même nature. Connexité.*
Evenaaren, *w. w. Egaler, rendre égal.*
Evenaaring, *z. g. L'action de rendre égal ou d'égaler.*
Evenbeeld, *z. g. Reſſemblance, image propre.*
God heeft den menſch geſchapen naar zijn evenbeeld. *Dieu a créé l'homme à ſon image.*
Eveneens, *bijv. w.* Van [illegible]lijke ſlag. *Tout ſemblable, tout de [illegible]*

't Is eveneens als of 'er geſchreven ſtond, enz. *C'eſt tout comme s'il y avoit écrit, &c.*
Eveneens, *bijv. De la même ſorte, tout un.*
't Is mij eveneens. *Ce m'eſt tout un, il m'eſt tout à fait indifférent.*
Even-gelijk. *Egal en toutes choſes.*
Gods Zoon is zijnen Vader even gelijk. *Le Fils de Dieu eſt égal à ſon Pére.*
Evening, *z. v.* Gelijkmaking. *L'action de rendre égal.*
Dag en nagt evening. *L'Equinoxe.*
Evenmatig. *zie* Gelijkmatig.
Evenmeetbaarheid, *z. v. Woord der Meetkunde.* Evenredigheid. *Proportion.*
Evenmenſch. *Prochain, qui eſt homme comme nous.*
Evennaaſten, *z. m. Prochain.*
Evennagt-lijn, *z. v. Ligne équinoctiale.*
Evenredig, *bijv. w. Woord der Wiskunde. Proportionnel.*
Evenredigheid, *z. v. Proportion, Egalité de raiſons.*
EVENTJES, *bijw. zie* Even, *bijw.*
EVENVEEL, *bijw. Autant, tout autant, également, tout un.*
Ik agt u evenveel. *Je vous eſtime également.*
Wilt gij het, of wilt gij 't niet, het is mij evenveel. *Que vous le vouliez, ou ne le vouliez pas, ce m'eſt tout un, ce m'eſt la même choſe.*
Het is evenveel wat de kinders doen als zij maar te vreden zijn. *Il n'importe ce que faſſent les enfans pourvu qu'ils ſoient contens.*
Evenveel. De eene zo veel als de andere. *L'un autant que l'autre.*
Zij moeſten evenveel betaalen. *Ils étoient obligés de payer l'un autant que l'autre.*
Evenwel, *bijw. Pourtant, cependant, néanmoins, toutefois.*
Evenwigt, *z. g. Equilibre.*
Evenwigtig, *bijv. w. Qui eſt en équilibre, qui péſe autant.*
Evenwigtigheid. *zie* Evenwigt.
Evenzinnig, *bijv. w. Qui eſt à même ſignification, ſynonyme.*
EVERWORTEL, *z. m. Eſpéce de chardon blanc.*
EVERZWIJN, *z. g. Sanglier.*

EUN. EUV. EXE. EXT.

EUNJERHEID, *laag boerenwoord. zie* Aardigheid.
EUVEL, *z. g.* Quaal. *Mal, maladie.*
Handeuvel. *Goute aux mains.*
Voeteuvel. *Goute aux pieds.*
Euvel, *bijv. w. en bijw.* Qualijk. *Mécontent, offenſé, malade, méchant, pervers, mal.*
Hij hield zig zeer euvel. *Il ſe tint fort offenſé.*
Hij was zeer euvel te vrede. *Il étoit très-mécontent.*
Hij is van deeze nagt zeer euvel geweeſt. *Il s'eſt porté très-mal cette nuit.*
Een euvel menſch, of boos menſch. *Un méchant homme.*
Euveldaad, *z. v.* Snoode daad. *Action noire, méchante action.*
Euvelmoed, *z. m.* Hovaerdigheid, ſtoutmoedigheid. *Hardieſſe, effronterie, orgueil, témérité.*
EXEMPEL, *ond. w. zie* Voorbeeld.
Exemplaar, *ond. w. zie* Afdrukzel.
EXPRESSE, *ond. w.* Afgevaerdigde. *Un exprès.*
EXTER, Aaxter, *z. m.* Zekere vogel. *Pie, ſorte d'oiſeau.*
‡ De exter kan zijn huppelen niet laaten. *Spreekw.*

Digitized by Google

Spreekw. Hij kan zig niet beeteren. *La Pie ne sauroit s'empêcher de sautiller. Il lui est impossible de se corriger.*

‡ Dat wijf klapt als een exter. *Cette femme jase comme une pie, ou comme une pie borgne.*

Exteroog, z. v. Likdoorn. *Cors au pied, sorte de durillon qui vient aux pieds.*

Extrik. *zie* Estrik.

EY. EZE.

EY, z. g. *zie* Ei.

EY, *tusschenwerpzel. Zie* Ei.

EZEL, z. m. Lastdier. *Ane.*

De ezel begon te balken. *L'âne commença à braire.*

* Ezel. Dom mensch. *Ane, baudet, homme stupide, un ebête.*

Ezel. Schilders ezel waar op de schilderije rust als hij schildert. *Chevalet.*

Woudezel. *zie onder* Woud.

Ezelagtig, *bijv. w. D'âne.*

Eene ezelagtige domheid. *Anerie, ignorance crasse, bêtise.*

Ezelin, Ezelinne, z. v. *Anesse.*

Ezelshoofd, z. g. Rond blok boven op den mast in wiens holte de steng gezet word. *Chouquet, tête de more.*

Ezelslippen. Soort van kruid. *Orcanette.*

Ezeltje, z. g. *Baudet, petit âne.*

Ezelsveulen. *Anon.*

F.

F A A.

F. De zesde letter van 't ABC. *F. La sixième lettre de l'Alphabet.*

FAALEN. *zie* Feilen.

FAALGREEP, z. v. *oud w.* Misslag. *Méprise, faute, erreur.*

FAAM, z. v. *ond. w.* Gerugt. *Bruit, renommée.*

Ter goeder naam en faam staan. *Avoir bonne renommée, être en bonne réputation.*

Faam. Lugtbodin, eene Godin der Digteren. *La Renommée, Déesse des Poëtes.*

De Faam blaast alom zijnen lof uit. *La Renommée publie par-tout ses louanges.*

Faamrover, z. m. Faamschender, eerrover. *Diffamateur, celui qui diffame.*

FAAS, *ond. w.* Gevel. *Face, façade.*

FAB. FAC. FAI. FAK.

FABEL, z. v. *ond. w.* Verdigtzel, verzierscl. *Fable, chose feinte & inventée pour instruire, ou pour divertir.*

De fabelen van Esopus zijn door Fedrus vertaald. *Les fables d'Esope sont traduites par Phèdre.*

Fabelagtig. *zie* Leugenagtig.

Fabeldigter, z. m. Een die verzierselen schrijft. *Inventeur, ou auteur de fables, celui qui écrit des fables, fabuliste.*

Fabelkunde, z. v. *Mythologie.*

FABRIJK, Fabrijkmeester, z. m. *ond. w. Edile, Inspecteur des bâtimens publics.*

Fabrijk, z. v. *ond. w.* Maakzel. *Fabrique.*

Fabriqueeren, *w. w. ond. w. Fabriquer.*

Fabriqueur, z. m. *ond. w. Fabriqueur.*

FACTIE, z. v. *ond. w.* Aanhang. *Faction, cabale.*

FACTOOR, z. m. *ond. w.* Een man die ten dienste der koopluiden van andere steden, of vreemde landen is. *Facteur, celui qui est au service des Marchands d'autres villes, ou de pays étrangers.*

Factorie. Pakhuis of Comptoir der Factooren. *Bureau, comptoir ou magazin des Factoirs, Factorerie.*

Factorie. Factoorshandel. Als, het gaat in den tijd van vreede met de factorie zeer wel. *En tems de paix les Facteurs font bien leurs affaires.*

Factuur of Facture. Lijst der goederen die men verzend. *Facture, notice des marchandises qu'on envoye.*

FACULTEIT, z. v. *ond. w.* Gemeenschap van Leeraaren. Als, Faculteit der Godsgeleerdheid, der Geneeskunde, der Regten, enz. *La Faculté de Théologie, de Médecine, de Droit, &c.*

FAILLEEREN, *g. w. ond. w.* Bankbreeken. *Faillir, faire faillite, faire banqueroute.*

FAIZANT, z. m. Faizantvogel. *Faisan sorte d'oiseau.*

Faizanthaan. *Coq faisan.*

Faizanthen. *Faisanne, ou faisande, femelle du faisan.*

Faizanthok, z. g. *Faisanderie.*

Een jonge Faizant. *Faisandeau.*

Faizantwagter, z. m. Een die op de Faizanten past. *Faisandier.*

FAKKEL, z. m. Toorts. *Flambeau, torche.*

Een brandende fakkel. *Flambeau ardent, torche ardente.*

* Hij was een ligtende fakkel, hij was een uitsteekend geleerd man. *C'étoit un brillant flambeau, c'étoit un très-savant homme.*

FAL. FAR.

FALBALA, *ond. w.* Zekere plooijen in de vrouwen rokken, enz. *Falbala, certains plis dans les juppes des femmes.*

FALI. z. v. Een vrouwen hoofddsluijer. *Mante, voile que les femmes mettent sur leur tête quand elles vont dans les rues en deshabillé.*

‡ FALIKANT, Falikantig, *bijv. w.* Ontrouw, valsch. *Couvert, fin, dissimulé, artificieux, qui se sert de détours, ou de dissimulation.*

‡ Iemand ergens falikant of trouwloos in vinden. *Trouver que quelqu'un n'agit pas rondement dans une affaire.*

‡ Falivouwen, *w. w.* Geveinsdelijk handelen. *Dissimuler, feindre, cacher ses sentimens, ne pas agir franchement, se servir de détours, flatter lâchement pour complaire.*

‡ Falivouwer, z. m. Een valsch bedriegelijk mensch. *Adulateur, un esprit dissimulé, un hypocrite, un homme qui se sert de détours.*

Ik ben geen falivouwer. *J'y vais rondement, je ne suis pas adulateur.*

FALKONET. Klein veldstuk. *Fauconneau, petite pièce de campagne.*

FALSARIS. Die een valsch schrift opstelt, of eens anders hand met eene valsche teekening nabootst. *Faussaire.*

FAMILIE, *ond. w. zie* Huisgezin.

Familiegeld, z. g. Schatting op ieder huisgezin. *Taxe sur chaque famille.*

FARHEER. *zie* Pharheer.

FAT. FAU. FEE.

FATSEN, z. v. *meerv. zeew.* Onderbonnetten die men aan de zeilen rijgt om vaart te maken. *Les bonnettes que l'on attache au bas des autres voiles pour aller plus vite.*

‡ Hij is op de fatsen; hij is op de loop. *Il a pris la clé des champs.*

FATSOEN, z. g. *ond. w.* Maakscl, gedaante. *Façon, manière, sorte, forme, figure, mode.*

Die kleêren zijn op 't nieuwe fatsoen gemaakt. *Ces habits sont fait à la nouvelle mode.*

Het fatsoen van 't zilver kost veel. *La façon de la vaisselle d'argent coute beaucoup.*

Luiden of lieden van fatsoen. *D'honnêtes gens, des gens qui savent vivre, des personnes de façon.*

Daar is nog eer nog fatsoen bij dien man. *C'est un homme sans honneur; c'est un homme qui ne connait ni honneur ni probité.*

Het is geen fatsoen zig zoo aan te stellen. *Il n'est pas honnête de se comporter de la sorte: Il n'est pas bien-séant de se comporter ainsi.*

Fatsoeneeren, *w. w. ond. w.* Vormen, gestalte geeven. *Façonner.*

Fatsoeneering, z. v. Vorming. *Formation, figuration.*

Fatsoenlijk, *bijv. w.* Behoorlijk. *Raisonnable, passable, convenable, qui n'est pas mauvais, qui est assez bon dans son espèce.*

Dat is een fatsoenlijk kleed. *Voilà un habit passable, un habit honnête.*

Dat zijn fatsoenlijke luiden. *Ce sont d'honnêtes gens.*

Fatsoenlijk, *bijv.* Met fatsoen. *Honnêtement, raisonnablement.*

Zig fatsoenlijk aanstellen. *Se comporter honnêtement.*

Hij kan fatsoenlijk van zijne inkomsten leeven. *Il peut vivre honnêtement de ses revenus.*

Eet fatsoenlijker. *Mangez plus proprement.*

Fatsoenlijkheid, z. v. *Bienséance, honnêteté, politesse.*

FAUT, *ond. w. zie* Feil.

FEEKS. *zie* Feex.

FEEST, z. g. *ond. w.* Feestdag, Vierdag. *Fête, jour de fête, jour consacré au service de Dieu, &c.*

Een feest vieren. *Célébrer une fête.*

Een groot feest of gastmaal. *Un festin solemnel, ou magnifique, un grand repas.*

Kersfeest, Paaschfeest, Pinxterfeest, Tempelfeest, enz. *zie onder* Kers, enz.

Feestdag. *Jour de fête.*

Feestvieren, *ond. w. zie* Onthaalen.

Feestvieering, *ond. w. zie* Onthaal.

Feestelijk, *bijv.* Plegtelijk. *Solennellement, d'une manière solemnelle, splendidement.*

Iemand feestelijk onthaalen. *Fêtoyer quelqu'un, le régaler splendidement.*

Feestgewaad, z. g. Vierkleed. *Habit de fête.*

FEEX of Feeks, z. v. *Une dessillée, une matoise, une fine mouche.*

Digitized by Google

FEI. FEL. FEM. FEN.

FEIL, z. v. Gebrek. *Faute, mépris.*
Iemand zijne feilen aanwijzen. *Montrer à quelqu'un ses fautes.*
Drukfeil, drukfout. *Faute d'impression.*
Feilbaar, *bijv. w.* Die feilen kan. *Fautif, qui peut faillir ou errer.*
Feilen, *g. w.* Dwaalen, eenen misslag hebben. *Errer, faillir, manquer, faire quelque faute, se tromper.*
Dat kan niet feilen of niet missen. *Cela ne sauroit manquer.*
Hij feilt grootelijks daar in. *Il se trompe lourdement en cela.*
Feiling, z. v. Misslag. *Mépris, faute, erreur.*
FEIL. *zie* Dweil.
Feilen. *zie* Dweilen.
FEIT, z. *g. ond. w.* Daad. *Fait, action.*
Dat is een boos feit. *Voilà une méchante action.*
Vroome feiten, heerlijke daaden. *Belles actions, beaux faits, faits héroïques.*
Ik heb hem op 't feit betrapt. *Je l'ai surpris sur le fait.*
FEITEL, z. v. Luijer, doek. *Drapeau, sorte de linge qui sert à emmailloter un enfant.*
FEITELIJK, *bijv. w.* Vijandelijk. *D'ennemi.*
Feitelijk, *bijw. En ennemi.*
Feitelijkheid, z. v. Vijandelijkheid. *Hostilité.*
FEL, *bijv. w.* Boos, verwoed. *Féroce, barbare, cruel, impitoyable, furibond.*
Dat is een fel menfch. *Voilà un furibond.*
Een fel gemoed. *Un esprit violent, féroce, forcené.*
Fel. Scherp, hard. *Rude, sévère, cruel.*
Een felle wind. *Un vent violent, ou impétueux.*
Een felle winter. *Un rude hiver.*
Iemand een fel antwoord geeven. *Faire, ou donner à quelqu'un une rude réponse.*
Fel, *bijw. Rudement, cruellement.*
Iemand fel aanvallen. *Attaquer quelqu'un rudement.*
Felheid, z. v. Boosheid, woede. *Fureur, furie, violence, impétuosité.*
De felheid der koude. *La rigueur du froid.*
De felheid der winden. *La violence, l'impétuosité des vents.*
FELOUK. Soort van vaartuig. *Felouque.*
FELP, z. *g. zie* Fluweel.
FEMELAAR, enz. *zie* Fijmelaar, enz.
FENEGRIEK, Fenigriek, z. *g.* Zeker kruid. *Senegré, herbe.*
FENIJN. *zie* Venijn.
Fenijnig. *zie* Venijnig.
FENIX. *zie* Phenix.

FEP. FER.

‡ FEPPEN, *w. w.* Drinken, zuipen. *Boire à tire-larigot, hausser le godet.*
‡ Dat wijf kan wakker feppen. *Cette femme trinque bien.*
‡ Fepper, z. m. Drinker, zuiper. *Buveur, avaleur, biberon.*
‡ Fepster, z. v. Drinkster, zuipster. *Beuveuse, ivrogneffe.*
FERMOOR, z. *g.* Scheepstimmermans beitel. *Terme de Charpentier de navire. Sorte de ciseau pour ébaucher les mortaises.*
Het groot fermoor. *L'ébauchoir.*

FIE. FIG.

FIELT, z. m. Schelm, Guit. *Coquin, vaurien, fripon, belitre.*
Fielterije, z. v. Guiterije. *Friponnerie, filouterie.*
Fielterije pleegen. *Faire quelque friponnerie.*
Fielterijstuk, z. *g.* Guitenstuk. *Action noire, ou infame.*
FIER, *bijv. w.* Trots. *Fier, orgueilleux, arrogant.*
Een fier gelaat, een trots weezen. *Mine fière, regard fier.*
Fier, *bijw.* Trotzelijk. *Fièrement, arrogamment, d'une manière fière, ou arrogante.*
Iemand fier antwoorden. *Repondre fièrement à quelqu'un.*
Fierheid, z. v. Trotsheid. *Fierté, arrogance.*
FIGUUR, z. v. *ond. w.* Afbeeldsel. *Figure.*
Eene wiskonstige figuur. *Figure de Mathématique.*
Dat boek is met fraaije figuuren vercierd. *Ce livre est enrichi de belles tailles-douces, ou de belles estampes.*
‡ Hij maakt eene wonderlijke figuur in de waereld. *Il fait une étrange figure dans le monde.*
‡ Figuuren maaken. Zotternijen pleegen. *Faire des niches, faire des singeries.*
‡ D. Quixotte, Ridder van de droevige figuur. *D. Quichotte, Chevalier de la triste figure.*
Figuurlijk, *bijv. w. en bijw.* Oneigenlijk, bij gelijkenisse. *Figuré, figurément, d'une façon figurée*
Dat is eene figuurlijke spreekwijs. *Voilà une façon de parler figurée.*
Dat word figuurlijk verstaan. *Cela s'entend figurément.*

FIJM. FIJN.

FIJMELAAR, z. m. Futzelaar. *Lanternier, celui qui s'amuse à des bagatelles.*
‡ Fijmelaar. Geveinsde, schijnheilig. *Tartuffe, hypocrite, faux dévot, cafard, bigot.*
Fijmelaarster, z. v. *Lambine, nivelleuse, lendore.*
‡ Fijmelaarster. *Une fainte nitouche, une bigotte, une chattemite.*
Fijmelarije, z. v. *Lambinerie.*
Fijmelen, *ov. w.* Futzelen. *S'amuser à des bagatelles.*
* Fijmelen. Den heilig spelen. *Etre hypocrite, ou faire le tartuffe.*
FIJN, *bijv. w.* Dun, zuiver. *Fin, pur.*
Fijn lijnwaat. *Toile fine.*
Fijn laken. *Drap fin.*
Fijn goud. *Fin or, or pur.*
* Fijn. Godsdienstig, schijnheilig. *Dévot.*
De fijnen verdoemen al de waereld uit hun eigen gezag. *Les dévots damnent tout le monde de leur autorité privée.*
* Hij gaat voor eenen fijnman. *Il passe pour un homme dévot.*
‡ Dat is een fijnman, een schijnheilig. *Voilà un tartuffe, ou un hypocrite.*
Fijnigheid, z. v. Zuiverheid. *Finesse, pureté.*
Gij ziet niet op de fijnigheid van dat linnen. *Vous ne considérez pas la finesse de cette toile.*
* Fijnigheid, z. v. Godsdienstigheid. *Dévotion, piété outrée.*
‡ Fijnigheid. Geveinsdheid. *Hypocrisie, fausse dévotion.*
Fijnman, z. m. *Nom qu'on donne par dérision à un homme qui fait l'entendu ou le suffisant.*
Wel fijnman wat dunkt'er u van? *Eh bien, mon bon Monsieur, qu'en dites-vous?*
Fijnschilder, z. m. In tegenstelling van kladschilder. *Peintre, par opposition à Barbouilleur.*
FIKFAKKERIJE. *zie* Fijmelaarije.
FIKS. *zie* Fix.
FILEZEL, z. v. Grove zijde. *Filoselle, grosse soye.*
FILIPS, Filip, z. m. Mans naam. *Philippe, nom d'homme.*
FILOSOOF, of Philosooph. *zie* Wijsgeer.
Filosophie. *zie* Wijsbegeerte.

FIN. FIO. FIS. FIX.

FINANCIER, z. m. *ond. w. Financier.*
Financie of Finantie. Gereed geld. *Finance, argent comptant, revenus en argent.*
Financiekamer. *Chambre des Finances.*
FINEERDER, z. m. *ond. w.* Zuiveraar. *Rafineur, ou affineur.*
Fineeren, *w. w. ond. w.* Zuiveren. *Affiner, rafiner, rendre plus fin, rendre meilleur.*
FIOOL, z. v. *ond. w.* Veêl, vedel. *Violon, instrument de musique à cordes.*
Op de fiool leeren speelen. *Apprendre à jouer du violon.*
Eene goede fiool strijken; wel op de fiool speelen. *Jouer bien du violon.*
Fiolist, violist, z. m. *Joueur de violon, violon.*
Zijn de fiolisten reeds gekoomen? *Les violons sont-ils déjà venus?*
Fioolmaker, z. m. Vedelmaker. *Luthier, faiseur d'instrumens de musique à cordes.*
Fioolspeelder, z. m. Vedelspeelder. *Violon, joueur de violon.*
Fioolstuk, z. *g. Un air pour le violon.*
FISTEL, z. v. *ond. w.* Loopend gat. *Fistule, sorte d'ulcère creux & profond.*
FIX, *bijv. w. en bijw. Réglé comme il faut, réglément.*
Het fixe zeilkompas. *La boussole qui tend constamment, ou réglément au nord.*
Hij verstaat die kunst fix. *Il entend cet art comme il faut, ou parfaitement bien.*

F L A.

FLAAUW, *bijv. w.* Onmagtig. *Foible, débile.*
Flaauwe redenen. *De foibles, ou de pauvres raisons.*
Een flaauwe tegenstand of tegenweer. *Une réfistance molle, ou foible.*
Hij bragt zijnen vijand niet dan flaauwe slagen toe. *Il ne portoit à son ennemi que des coups impuissans.*
Flaauw worden, in onmagt vallen. *Tomber en foiblesse, ou en défaillance.*
Ik ben flaauw. *Je suis foible.*
* Flaauw. Koel, onverschillig. *Foible, froid, indifférent.*
Iemand een flaauw antwoord geeven. *Donner une foible réponse à quelqu'un.*
* Flaauw. Bleek. *Blême, pâle, qui n'a pas assez de couleur.*
* Dat is flaauw gedrukt. *Cela est imprimé bien foiblement.*
De verwen flaauw aanleggen. *Coucher les couleurs délicatement.*
* Flaauwelijk, *bijw.* Koeltjes. *Froidement.*
* De Koning antwoordde den Gezanten flaauwelijk. *Le Roi répondit froidement aux Ambassadeurs.*
Flaauwelijk. Even. *Foiblement, légèrement, un peu.*
Dat is flaauwelijk in de schilderije aangewezen. *Cela n'est que touché dans le tableau.*
Flaauwen. *zie* Verflaauwen.
Flaauwheid. *zie* Flaauwte.

Flaauw-

Digitized by Google

Flaauwhartig, *bijv. w.* Flaauw om 't hart. *Foible de cœur.*

* Flaauwhartig. Bloo, vertſaagd. *Timide, craintif, qui n'a pas de cœur, ou de courage, pusillanime.*

* Iemand flaauwhartig maaken. *Décourager quelqu'un.*

Flaauwhartigheid, *z. v.* Magteloosheid. *Foiblesſe, débilité, mal de cœur.*

* Flaauwhartigheid. Blooheid, vertſaagdheid. *Timidité, lâcheté, manque de courage, pusillanimité.*

Flaauwigheid. *zie* Flaauwte.

Flaauwmoedig. *zie* Flaauwhartig.

Flaauwte, *z. v.* Flaauwigheid, onmagt. *Pâmoiſon, défaillance, débilité.*

In eene flaauwte vallen. *Tomber en pâmoiſon, ou en défaillance.*

Flaauwtjes, *bijw. Un peu foiblement, froidement. zie* Flaauwelijk.

FLAMBOUW. *zie* Fakkel. Toorts.

FLANC, *ond. w.* Flank, zijde. *Flanc, côté.*

Flanqueeren, *w. w. ond. w.* Van ter zijden vegten. *Donner dans le flanc, combattre de côté.*

Flanqueering, *z. v. ond. w.* Zijdelingſe borſtweering. *Flanc, partie du baſtion qui eſt entre la face du baſtion & la courtine.*

FLANSSEN, *w. w. zie* Aan een flanſen.

‡ FLAP, *z. m.* Klap, ſlag. *Coup, ſoufflet.*

Flapkan, *z. v.* Eene groote bierkan. *Un grand pot à bière.*

FLARDEN, *z. meerv.* Stukken, Flenters. *Lambeaux, pièces, drapeaux, morceaux.*

Een wervelwind ſloeg het zeil in flarden. *Un grain de vent, ou un tourbillon mit la voile en lambeaux.*

FLATTEEREN, *ond. w. zie* Vleijen. Liefkoozen.

FLAUW. *zie* Flaauw.

F L E.

FLEDERMUIS, *z. v. zie* Vledermuis.

FLEEMEN, *w. w* Vleijen. *Flatter, cajoler.*

Hoe kan hij nu fleemen! *Comme il ſe radoucit maintenant! Comme il ſait flatter maintenant!*

Fleemer, *z. m.* Vleijer. *Flatteur, cajoleur.*

Flemerije, *z. v.* Gefleem. *Flatterie, paroles flatteuſes.*

Fleemſter, *z. v.* Vleiſter. *Flatteuſe, cajoleuſe.*

Fleemtong, *z. v.* Vleijer. *Flatteur, celui qui dit des flatteries.*

FLENTERS, *z. v. meerv.* Stukken. *Pièces, morceaux.*

Iets aan duizend flenters ſcheuren. *Déchirer quelque choſe en mille pièces, ou en mille morceaux.*

‡ Iets uitflenteren; iets met der haaſt uitwaſſchen. *Laver & nettoyer quelque choſe à la hâte.*

FLEP, *z. v.* Een driekante hoofddoek der vrouwen. *Sorte de bandeau triangulaire, dont les femmes ſe ſerrent le front.*

Eene kinder flep. *Un bandeau d'enfant.*

FLERECIJN, *z. g. ond. w.* Jigt. *La goute, douleur des jointures.*

Met het flerecijn gequeld zijn. *Etre tourmenté de la goute.*

FLESCH. Fles. Vleſch. Vles. *z. v. Bouteille.*

Azijnfleſch, Schroeffleſch, Traanfleſch, Wijnfleſch, enz. *zie onder* Azijn, enz.

Fleſchkelder. *zie* Reiskelder.

Fleſchje, *z. g.* Vleſchje. *Petite bouteille.*

‡ Zijn wijfhoud veel van 't fleſchje, (dat is) van brandewijn. *Sa femme aime la petite bouteille, (c'eſt-à-dire) l'eau de vie.*

Een Apothekers fleſchje. *Une phiole d'Apoticaire.*

Daar is geeſt van vitriool in dat fleſchje. *Il y a de l'eſprit de vitriol dans cette phiole.*

‡ FLEUREN, *z. meerv.* Praatjes voor de vaak. *Des contes bleus, des contes à la cigogne.*

F L I.

FLIK, *ſtraat woord.* Kaartſpel. *Jeu de cartes.*

FLIER. *zie* Vlier.

‡ FLIKFLOOIJEN, *w. w.* Vleijen, lieſkoozen. *Flatter, cajoler.*

‡ Flikflooijer, *z. m.* Vleijer. *Flatteur, adulateur.*

‡ Flikflooiſter, *z. v.* Vleiſter. *Flatteuſe, cajoleuſe.*

FLIKFLOOIJERIJE, *z. v. Cajolerie, flatterie.*

FLIKKEN, *w. w. zie* Opflikken.

FLIKKEREN, *g. w.* Glinſteren. *Briller, éclatter, reluire.*

Die ſtar flikkert zeer. *Cette étoile brille fort, ou eſt fort brillante.*

Flikkering, *z. v.* Glinſtering. *Eclat, lumière brillante, ou étincelante.*

Flikkervuur, *z. g. Feu étincelant.*

Flikkervuuren. *Des feux folets.*

‡ FLINK. Dit ſtraatwoord word in de volgende ſpreekwijzen gebruikt. *On ſe ſert de ce mot burleſque & bas dans les expreſſions ſuivantes.*

‡ Het is een flink van een kaerel. *C'eſt un homme à tout faire, un galant-homme, un homme bien fait, ou bien tourné.*

‡ Het is een flink van een vrouwmenſch. *C'eſt une femme, ou fille qui ſait vivre, ou fille qui a bonne mine, ou qui eſt bien faite.*

‡ Dat is flink van ſchrijven. *Voilà ce qui s'appelle écrire.*

FLIP, *z. m.* Mansnaam. *Philippe, nom d'homme.*

FLITS, *z. v. ond. w.* Pijl, ſchigt. *Fléche, dard.*

Flitsboog. *zie* Pijlboog of Boog.

Flitskoker. *zie* Pijlkoker.

F L O.

‡ FLODDEREN, *w. w.* Door 't water, door den ſlijk flodderen. *Patrouiller dans la boue, ou dans l'eau.*

‡ Flodderings, *bijw.* Onbeſuist. *Brusquement, à l'étourdie.*

‡ Hij liep daar flodderings door. *Il paſſa brusquement, & à l'étourdie par ce lieu-là.*

Flodderkouſſen, *z. v. meerv. Bas trop larges, qui tombent ſur les talons.*

Floddermijn. *Fougaſſe. Eſpéce de mine.*

‡ Floddermoêr, *z. v.* Een ſlordig vrouwmenſch. *Femme mal-propre, ou ſalope; une ſalope.*

FLOERS. Soort van ruuwe zijden ſtof. *Crêpe.*

FLOKS, *bijv. w. zie* Fluks.

FLONKEREN, *g. w.* Glinſteren, ſchitteren. *Briller, éclater, reluire.*

Flonkering, *z. v. Eclat, rejaillissement de lumière.*

Flonkerligt. *Lumière éclatante.*

Flonkerſtar, *z. v.* Eene ſchitterende ſtar. *Une étoile brillante.*

* Hij was eene flonkerſtar der Kerke; hij was een uitmuntend Leeraar. *C'étoit un des flambeaux de l'Egliſe; c'étoit un grand Docteur.*

FLOORTJE, vrouwe naam. *Flore ou Flora, nom de femme.*

FLORIS, *z. m.* Mans naam. *Florent, nom d'homme.*

FLORET, *z. v.* Floretgaren, *z. g.* Garen van de groffſte zijde geſponnen. *Du Fleuret, du fil de fleuret.*

FLOUW, *z. v.* Net om ſnippen, enz. te vangen. *Filet à prendre des becaſſes, &c.*

F L U.

FLUIM, *z. v.* Taai ſpeekzel. *Flegme, pituite en crachats.*

Veel fluimen opwerpen. *Jetter ou rendre beaucoup de flegmes.*

Fluimagtig, *bijv. w.* Die veel fluimt. *Flegmatique, pituiteux, qui abonde en flegmes, ou en pituite.*

Fluimen, *g. w.* Fluimen ſpouwen. *Rendre ou jetter des flegmes.*

FLUIN. *zie* Fluwijn.

FLUIT, *z. v.* Zeker ſpeeltuig. *Flûte, inſtrument de muſique à vent.*

Op de fluit ſpeelen. *Jouer de la flûte.*

Eene herders fluit. *Chalumeau, flûte de berger.*

Fluit, *z. g.* Fluitſchip. *Flûte, vaiſſeau de mer.*

FLUITEN, *w. w.* Met den mond fluiten. *Sifler.*

Die vogel fluit wel. *Cet oiſeau ſifle bien.*

Die meerle fluit alle deuntjes die hem geleerd worden. *Ce merle ſifle tous les airs qu'on lui montre.*

Iemand fluiten, iemand met fluiten roepen. *Sifler pour avertir, ou pour appeller quelqu'un.*

‡ Hij kan luſtig fluiten of liegen. *Il s'entend fort bien à mentir.*

‡ Fluiter, *z. m. zie* Fluitſpeeler.

Fluitje, *z. g. Flageollet, petite flute.*

Quakkelfluitje. *zie onder* Quakkel.

Fluitmeeſter, *z. m. Maitre qui montre à jouer de la flûte.*

Fluiting, *z. v. zie* Gefluit.

Fluitregiſter in een orgel. *Le larigot, ou la flûte d'une orgue.*

Fluitſpeeler, *z. m. Joueur de flûte.*

Fluitſpel, *z. g.* Fluit. *La flûte, ce qu'on joue ſur la flûte.*

Het fluitſpel is aangenaam. *La flûte eſt quelque choſe d'agreable.*

FLUKS, *bijv. w.* Vaerdig, gezwind. *Alerte, leger, diſpos, agile.*

Dat is een jong fluks kaerel. *Voilà un jeune homme bien diſpos.*

Fluks, *bijw.* Straks, datelijk. *Tout à l'heure, incontinent, à l'inſtant, d'abord, ſur le champ.*

Zijn bevel wierd fluks uitgevoerd. *Son commandement fut exécuté d'abord.*

Fluks, haaſt u. *Vite, dépêchez-vous, hâtez-vous.*

Fluksheid, *z. v.* Gaauwheid. *Viteſſe, agilité.*

FLUS, *bijw.* Binnen korten tijd. *Tantôt, bientôt, en peu de tems,*

Ik zal u dat flus wel zeggen. *Je vous le dirai bien tantôt.*

Tot flus toe. *Juſqu'à tantôt.*

FLUWEEL, *z. g.* Felp. *Velours.*

Fluweel van twee of drie hairen. *Velours à deux ou trois poils.*

Fluweel, *bijv. w.* Fluweelen. *De velours.*

Een fluweelen kleed. *Un habit de velours.*

Fluweelbloem, *z. v. Paſſe-velours, amaranthe, ſorte de fleur.*

Fluweel klapperroos. *Anemone veloutée.*

Fluweelpap. *zie* Bloempap.

Fluweelen woorden. *De douces paroles.*

Fluweelwerker, *z. m.* Felpwerker. *Veloutier, ouvrier qui fait du velours.*

FLUWIJN, *z. g.* Zeker dier. *Fouine, ſorte d'animal.*

Digitized by Google

FNI FNU. FOE.

FNIEZEN, *g. w. zie* Niezen.

FNUIKEN, *w. w.* De flagpennen uit de vleugelen trekken. *Tirer, ou arracher les plus groſſes plumes des ailes des oiſeaux.*

*Iemands magt fnuiken, of bekorten. *Diminuer à quelqu'un ſon autorité, ou ſon pouvoir, borner ſa puiſſance.*

Fnuiking, *z. v.* Het uittrekken der flagpennen. *Arrachement des plus groſſes plumes des ailes d'un oiſeau.*

*Fnuiking, of bekorting van iemands magt. *Diminution de l'autorité de quelqu'un.*

FOEI. Een woordje van verontwaerdiging. *Fi. Sorte d'interjection qui marque de l'indignation.*

Foei, dat is lelijk! *Fi, voilà qui eſt vilain!*

Foei, wat heb ik gedaan! *Fi, qu'ai-je fait!*

Foei hem, dien eerloozen guit! *Fi le coquin! Fi le vilain gueux!*

FOELI, *z. v.* Nootemuskaatbloemen. *Du macis, ou fleurs de muſcade.*

Foeli, *z. v.* Verfoelifel van eenen ſpiegel. *Feuille d'étain, enduit d'argent-vif dont on couvre la glace d'un miroir d'un côté.*

De foeli van eenen ſteen, of die onder een ingezet edelgeſteente legt. *Petite feuille de métal coloré que les metteurs en œuvre placent derrière les pierres précieuſes pour en rebauſſer l'éclat.*

Dat rotskriſtal is op foeli gezet *Ce criſtal de roche a été enchaſſé ſur une feuille.*

FOETSELEN, *g. w.* Duiten met een zwabbertouw wegſlaan. *Chaſſer des dutes avec un bout de corde: Jeu d'enfans fort ordinaire en Hollande.*

FOK. FOL.

FOK, *z. v.* Fokzeil. *Miſaine, ſorte de voile.*

De fok ophaalen. *Hauſſer la voile de miſaine.*

De fok op den ſteven, ſtrijk de fok. *Calez, ou amenez la miſaine.*

‡ Fok, *z. v.* Bril. *Lunettes.*

‡ Hij zit met de fok op den neus. *Il a les lunettes ſur le nez.*

Fokkemaſt, *z. v.* De maſt van de fok. *Mât de miſaine.*

‡ FOKKEN. Brillen; eenen bril gebruiken. *Se ſervir de lunettes.*

FOKKEN. *zie* Aanfokken.

‡ FOKKER, *z. m.* Een rijke fokker, een rijk man. *Un richard, un homme fort riche.*

Fokkerije, *z. v. Ménagerie, lieu où l'on nourrit de la volaille, des lapins, &c.*

Paerden-fokkerije. Een hoop hengſten en merrien om jongen te fokken. *Haras; Troupe de jumens & de chevaux entiers pour faire race.*

FOKKESPOOR, *z. g.* Het ſpoor daar de fokkemaſt in ſtaat. *L'éperon, mât qui eſt à la proue d'un vaiſſeau.*

FOLIANT, *ond. w. Un Folio, un livre in folio.*

FOLTERBANK, *z. v.* Pijnbank. *Torture, queſtion.*

Folteren, *w. w.* Pijnigen. *Appliquer à la torture, donner la queſtion.*

Foltering, *z. v. Torture, géne.*

Foltertuig, *z. g.* Werktuigen daar men mede pijnigt. *Inſtrumens à donner la queſtion, inſtrumens de torture.*

FOM. FON.

FOMMELEN, *w. w.* In malkanderen ſommelen. *Farfouiller, chiffonner.*

Fommeling, *z. v. Chiffonnage.*

FONDAMENT, *z. g. ond. w. zie* Grondſlag. * Grondveſt.

‡ Fondament, *z. g.* De aars. *Le fondement, l'anus.*

FONDATEUR, *ond. w. zie* Grondlegger.

FONTANEL. *zie* Fontenel.

FONTANGE, *ond. w.* Lint waar mede de vrouwen haar kapzel vercieren. *Fontange, ruban qui ſert d'ornement aux coiffures des femmes.*

FONTEIN, *z. v. ond. w.* Bron, *Fontaine, ſource d'eau vive.*

Eene altijd ſpringende fontein. *Une fontaine jailliſſante, ou qui jaillit toujours.*

Eene uitgedroogde fontein. *Une fontaine tarie.*

Fonteinader, *z. v.* Bronader. *Source d'une fontaine.*

Fonteinbak, *z. m.* Fonteinbekken. *Le baſſin d'une fontaine.*

Fonteinbuis, *z. v.* Fonteinpijp. *Tuyau de fontaine.*

Fonteinmeeſter, *z. m.* Bronmeeſter. *Fontainier, celui qui a ſoin des eaux & des fontaines.*

Fonteinpijp. *zie* Fonteinbuis.

Een fonteintje. Vat om water in te doen. *Fontaine, vaſe de cuivre, ou d'autre métal, où l'on garde l'eau dans les maiſons.*

Fonteinwater, *z. g.* Bronwater. *Eau de fontaine.*

Fonteinwerker, *z. m.* Fonteinmaker. *Fontainier, celui qui fait des fontaines.*

FONTENEL, *z. v. ond. w.* Een zijpgat op arm of been. *Un cautére.*

FOO. FOP. FOR. FOU.

FOOI, *z. v.* Affcheiddronk. *L'Adieu, ce qu'on donne en partant.*

Hij zal ons de fooi geeven eer hij vertrekt. *Il nous régalera avant que de partir; il nous donnera un régal d'adieu avant que de ſe mettre en chemin.*

De meid een fooitje geeven. *Faire un petit préſent à la ſervante en partant.*

‡ Iemand de Rotterdamſche fooi geeven. *Mettre le viſage de quelqu'un en compotte; lui pocher les yeux au beurre noir.*

‡ FOOLEN, *w. w. ond w.* Handelen, voelen. *Careſſer, manier, tâter, patiner.*

‡ Zij zal haar kind nog dood foolen. *Elle étouffera ſon enfant à force de le careſſer.*

FOP. Als, iemand voor de fop houden. *zie* Foppen.

‡ Foppen, *w. w.* Scherſſen, ſpotten. *Se moquer, ſe railler, drapper.*

Hij wierd dapper in ons gezelſchap gefopt. *Il fut bien raillé dans notre compagnie.*

Daar word gezeid dat men hem gefopt heeft in zeker ſchimpſchrift. *On dit qu'on l'a drappé dans certain ſatire.*

Fopper, *z. m.* Spotter, ſcherſſer. *Railleur, rieur, qui aime à railler.*

FORCEEREN, *ond. w. w. w.* Overweldigen. *Forcer, ſe rendre par force maitre de.*

FORELLE, *z. v. Truite, eſpéce de poiſſon de riviére.*

FORET. *zie* Fret.

FORKETSTOK, *z. m.* Musketvork. *Fourchette de mouſquet.*

FORM, *z. v. ond. w.* Vorm, gedaante. *Forme, figure.*

Formaat, *z. g. drukkers w.* Schikking van een blad om te drukken. *La forme des pages ſelon le volume qu'on imprime.*

Dat is een goed formaat. *Voilà une belle, ou bonne forme.*

Formaathout. Houten daar 't formaat meede word gemaakt. *Piéces de bois qui ſervent à faire la forme.*

Formaliteit, *z. v.* Wijze van regtspleeging, omſtandigheid van pligtpleeging. *Formalité dans les procédures de juſtice, & dans les cérémonies.*

Formeel. *zie* Uitdrukkelijk.

Formeeren. *zie* Vormen.

Formulier, Formulierboek, *ond. w. z. g. Formulaire.*

FORNUIS, *z. g. ond. w.* Vuuroven. *Fourneau.*

FORS, *bijv. w. Bruſque, emporté.*

FORT, *ond. w. z. g. zie* Kaſteel.

Fortificatie, *ond. w. z. v. zie* Veſtingbouw,

FORTUIN, *ond. w. z. v. en g. La Fortune.*

FOURAGIE, *ond. w. zie* Voeder, beeſtenvoêr.

FOURIER, *ond. w. z. m.* Plaatsbezorger voor 't hof, en voor 't krijgsvolk. *Fourier.*

FOUT. *zie* Feil, misſlag.

Drukfout, *z. v.* Drukfeil. *Faute d'impreſſion.*

Schrijfout. *zie onder* Schrijf.

FRA. FRE.

FRAAI, *bijv. w.* Schoon, cierlijk. *Beau, joli, bien fait.*

Een fraai meisje. *Une jolie fille.*

Een fraai jong borſt. *Un joli ou un brave garçon.*

Fraai, *bijw. Joliment, bien.*

Dat ſtaat heel fraai. *Cela ſied parfaitement bien.*

Dat boek is fraai gedrukt. *Ce livre eſt bien imprimé.*

Fraaiheid, *z. v.* Fraaijigheid, cierlijkheid. *Beauté, propreté, netteté.*

Wat fraaijigheid ſteekt daar in? *Qu'y-a-t-il de beau en cela?*

Fraaitjes, *bijw. Gentiment, joliment.*

‡ Ik heb 't hem fraaitjes gezeid. *Je le lui ai dit tout net.*

Fraaijigheid, *z. v. zie* Fraaiheid.

FRAMBOOS, *z. v. Framboiſe, eſpéce de fruit.*

Framboozen-boom. *Framboiſier.*

FRANCIJN, *z. g.* Schrijfperkament. *Parchemin à écrire.*

Die brief is op francijn geſchreeven. *Cette lettre eſt écrite ſur du parchemin.*

FRANCIS, *z. m.* Mans naam. *François, nom d'homme.*

FRANCIJNTJE, Fransje. Een vrouwe naam. *Françoiſe, Franchon, nom de femme.*

FRANCO, *ond. w.* In gebruik, om te kennen te geven, dat een brief of een pakje vrij van vragt is. *Franco, mot en uſage pour donner à connoître qu'on ne doit point payer de port d'une lettre ou d'un paquet.*

FRANJE, *z. v. ond. w.* Zeker boordzel. *Frange, ſorte d'ornement.*

Zij draagt eenen rok met franje. *Elle porte une jupe à frange.*

Franjemaakſter, *z. v. Celle qui fait & vend de toutes ſortes de franges, &c.*

Franjemaker, *z. m. Ouvrier qui fait & vend de toutes ſortes de franges, &c.*

FRANK, mans naam. *zie* Frans of Francis.

FRANKEEREN, *w. w. ond. w.* Als, Eenen brief frankeeren. *Affranchir une lettre.*

FRANKENLAND, *z. g. Franconie, Province d'Allemagne.*

FRANKRIJK. *zie* Vrankrijk.

FRANS. Een mans naam. *François, nom d'homme.*

FRANS of Franſch. Die uit Vrankrijk is. *François, Françoiſe.*

De Franſchen worden voor onſtandvastigen gehouden. *Les François paſſent pour inconſtans.*

Digitized by Google

De Franſche Vrouwen, het Franſch Vrouwvolk. *Les Françoiſes.*
't Frans of Franſch, z. g. De Franſche ſpraak. *Le François, le Langage François, la Langue Françoiſe.*
Franſch leeren. *Apprendre le François.*
Een franſch boek. *Un livre François.*
Op zijn Franſch, op de Franſche wijze. *A la Françoiſe, à la mode de France.*
Op zijn Franſch gekleed gaan. *Etre habillé à la Françoiſe.*
Franſch. *bijv. w.* Dat uit Vrankrijk koomt. *De France, ce qui vient de France.*
Franſche wijn, Franſch papier, enz *Du vin de France, du papier de France, &c.*
Franſche kraamer. *Marchand qui vend des gants, des chapeaux, des éventails, des bas, des écharpes, &c.*
Een Franſche band van een boek. *Reliure en veau.*
Fransman, z. m. *Un François.*
Fransvaarder, z. m. Een ſchip of ſchipper die op Vrankrijk vaart. *Navire, ou patron de navire qui trafique en France.*
FRATSEN, *meerv.* Grillen, Kuuren. *Des ſottiſes, des badineries.*
FREGAT. Soort van Zeeſchip. *Fregate, ſorte de vaiſſeau de mer.*
FREHLE. Fraulin, uit de Hoogduitſche taal ontleend. Tijtel die men aan de adele dogteren geeft. De Franſche taal heeft daar geen woord toe, dan *Mademoiſelle.*
FRET, z. g. *ond. w.* Een boortje, om een vat, enz. meê op te booren. *Vrille, foret, petit inſtrument de fer pour percer un muid, &c.*
FRET, z. g. *Furet, petit animal de chaſſe qui pourſuit les lapins dans leurs trous & les en fait ſortir.*

FRIJ. FRI. FRO. FRU.

FRIJTEN, *w. w.* Fruiten, In de pan roosten. *Fricaſſer, frire.*
Frijting, z. v. Fruiting. *Friture, l'action de frire.*
Frijtpan, z. v. Fruitpan. *Poële à frire.*
FRIKKEDIL, of frikkadel, z. v. Balletje van gehakt kalfsvleeſch. *Petit godiveau, boulette de veau haché.*
FRISCH, *bijv. w. Frais, mediocrement froid.*
Een friſſche wind. *Un vent frais.*
Friſch. Gezond. *Diſpos, en bonne ſanté ſain.*
Ik ben weder friſch *Ma ſanté eſt rétablie, je me porte bien.*
Eene friſſche kleur. *Un teint frais.*
Een friſſche dronk. *Un verre de quelque liqueur fraîche.*
Friſheid, z. v. *Fraîcheur.*
FRISKET, z. g. Drukkers raam om de kanten der vellen ſchoon te houden. *Friſquette.*
FRIZEEREN. *zie* Krullen.
FROMMELEN. *zie* Wegſteeken.
FRONS, z. v. Rimpel. *Ride, repli de la peau.*
Hij heeft veel fronſſen voor 't hoofd. *Il a le front plein de rides.*
Kouſſen met fronſſen. *Bas froncés.*
Fronſſen, *w. w.* Met rimpels trekken. *Rider, froncer, pliſſer.*
't Voorhoofd fronſſen. *Froncer le ſourcil.*
Een hemd fronſſen. *Froncer une chemiſe.*
Fronſſing, z. v. Rimpeling van 't voorhoofd. *Action de celui ou de celle qui ſe ride le front.*
FRONTIEREN, z. v. *meerv. ond. w.* Grenzen. *Frontiéres, limites de Pays, bornes de Royaume.*
Frontierplaats, z. v. Grensplaats. *Place frontiére.*
Frontierſtad, z. v. Grensſtad. *Ville frontiére.*
FRUIT, z. v. *ond. w.* Ooft, vrugten. *Fruit, fruitage.*
Winterfruit. *zie onder* Winter.
Fruitbeen, z. v. *Corbeille à mettre, ou à ſervir le fruit.*
Fruitboom, z. m. Vrugtboom. *Arbre fruitier.*
FRUITEN. *zie* Frijten.
FRUITKELDER, z. v. Ooftkelder. *Cave où l'on garde les fruits, fruiterie.*
Fruitmand, z. v. *Panier ou corbeille à mettre des fruits.*
Fruitmerkt, z. v. Ooftmerkt. *Marché aux fruits.*
Fruitſchilder, z. m. *Peintre en fruits.*
Fruitſchotel, z. v. Fruitſchaal. *Plat à ſervir le fruit.*
Fruitſtuk, z. g. Eene ſchilderije waar in ooft geſchilderd is. *Peinture, ou tableau dans lequel on repréſente des fruits.*
Fruitverkooper, z. m. Ooftverkooper. *Fruitier, celui qui vend des fruits.*
Fruitverkoopſter, z. v. Ooftverkoopſter. *Fruitiére, celle qui vend des fruits.*

FUI. FUL. FUN. FUS. FUT. FY.

FUIK, z. v. Zeker vistuig van teen gevlogten. *Naſſe, ſorte d'inſtrument d'oſier ſervant à prendre du poiſſon.*
‡ Hij is al in de fuik, hij is al in 't net. *Il eſt dans la naſſe, il eſt attrapé, il eſt pris.*
*De huwelijksfuik; het huwelijk. *Le mariage, le lien nuptial.*
FULP. *zie* Fluweel.
‡ FUN, z. m. Schurk, guit. *Gueux, fripon, coquin, belitre.*
‡ 't Is een regte fun. *C'eſt un franc fripon.*
FUSTAGIE, z. v. *ond. w.* Allerhande vaatwerk. *Futailles, toute ſorte de tonneaux, &c.*
Wat is dat voor fuſtagie? *Quelles ſortes de futailles ſont-ce-là?*
FUTZELAAR, z. m. Een langzaam menſch. *Nivéleur, un homme lent, ou tardif, qui agit avec lenteur.*
‡ Futzelboek, z. g. Uitſtel, verwijling. *Retardement, délai, remiſe, amuſette.*
Het futzelboek zoeken. *Chercher quelque amuſette, tourner autour du pot, éviter de venir à la concluſion, tâcher de gagner du tems.*
‡ Futzelen, *g. w.* Iets langzaam doen. *Lambiner, niveler, faire quelque choſe avec lenteur.*
‡ Futzelwerk, z. g. *Ouvrage vetilleux, beſogne ennuyante.*
FY. *zie* Foei.

G.

G A A.

G. De zevende letter van 't ABC. *G. Septiéme lettre de l'Alphabet.*
Dat is eene welgemaakte G. *Voilà un G bien fait.*
GAAF, Gaave, *bijv. w.* Geheel, ongeſchonden. *Entier, qui n'eſt point gâté, où il ne manque rien.*
Dat zijn gaave appelen. *Voilà des pommes bien conſervées.*
Het beeſt is gaaf en gezond.. *La bête eſt ſaine & en bon état.*
GAAF, z. v. *zie* Gave, Gifte.
GAAL, z. v. Kaale ſtreep in laken of ſtof. *Raye dénuée de laine dans le drap ou dans quelque autre étoffe.*
Gaalig, *bijv. w.* Vol gaalen. *Plein de rayes, plein de fautes,* (*en parlant de drap & d'autres étoffes.*)
GAAN, *g. w. Aller, marcher, cheminer.*
Ik kan wel gaan. *Je puis bien marcher.*
Ras gaan. *Aller vite.*
Langzaam gaan. *Marcher lentement, ou à petit pas.*
Door 't water gaan; door 't water waaden. *Paſſer une riviére à gué.*
Iemand te gemoet gaan. *Aller au devant de quelqu'un.*
Groot gaan. *zie* Zwanger gaan.
Gaan. Reizen. *Aller, voyager, faire un voyage.*
Hij zal naar Rome gaan. *Il ira faire un voyage à Rome, il s'en ira à Rome.*
Te voet gaan. *Aller à pied.*
Te land gaan. *Aller par terre.*
Te water gaan. *Aller par mer, ou par eau.*
Zij zijn met de ſchuit, met den wagen, enz. gegaan. *Ils ſont allés par bateau, par chariot, &c.*
Op zee gaan. *Aller en mer ou ſur mer.*
Gaan. Dit woord word in verſcheidene ſpreekwijzen gebruikt. *Aller.* (*On ſert du mot* gaan *en pluſieurs maniéres, ou façons de parler.*)
Aan eene zijde gaan. *Aller de côté.*
Gaan ſlaapen. *Aller coucher, ou dormir.*
In zwang gaan. *Etre en vogue.*
Te ſcheep gaan. *S'embarquer.*
Te boven gaan. Overtreffen. *Surmonter, ſurpaſſer, exceller.*
Zig te buiten gaan in het drinken. *Faire excès dans la boiſſon.*
De paalen der billijkheid te buiten gaan. *Excéder les bornes de l'équité, ſortir des bornes de l'équité.*
Hij gaat zig ligt te buiten in zekere zaaken. *Il s'oublie aiſément en de certaines choſes.*
Te grond gaan. Zinken. *Couler au fond, aller au fond.*
*Te grond gaan; in armoede vervallen. *Aller en décadence; tomber en pauvreté, ou en diſette.*
Zwanger gaan. Groot gaan, met kinde zijn. *Etre enceinte, être groſſe.*
Open gaan. *S'ouvrir, s'éclorre, s'épanouïr.*
De aarde gaat open, of ſplijt. *La terre s'ouvre.*
Die roos begint open te gaan. *Cette roſe commence à s'épanouïr, ou à s'éclorre.*
Ter harte gaan. *Tenir à cœur.*

Uw

Digitized by Google

Uw ongeval gaat mij ter harte. *Votre malheur me tient à cœur.*
In zijn tiende jaar gaan. *Etre dans sa dixième année.*
* Te werk gaan, handelen. *Procéder, agir.*
* Ergens dom in te werk gaan. *Faire quelque chose à l'étourdie.*
Alles zal wel gaan. *Tout ira bien.*
Hoe gaat het u al? Hoe vaart gij al? *Comment vous va? Comment vous portez-vous?*
Dat gaat wel. *Cela va bien.*
Zijne zaaken gaan voorspoedig. *Il a le vent en poupe; il fait heureusement ses affaires.*
* Ergens vast op gaan, zig ergens op verlaaten. *Se fier sur quelque chose, s'assurer sur quelque chose.*
Het gaat haar wel. *Les choses vont bien pour elle; elle a la fortune favorable.*
Het gaat hem qualijk. *Tout va mal pour lui, la fortune lui tourne le dos.*
Dat werk gaat niet voort, of dat werk staakt. *On a abandonné, ou on a quitté cet ouvrage.*
Het Hoogduitsch geld gaat niet in Holland. *L'argent d'Allemagne n'a point de cours en Hollande.*
GAANDE, *deelw.* van Gaan. *Allant, marchant, cheminant.*
Gaande houden, draagende houden. *Trainer une affaire, la prolonger.*
Een werk gaande houden. *Faire aller un ouvrage son train.*
Iemand gaande houden. *Tenir quelqu'un en haleine; le tenir occupé.*
Gaande maaken. *Exciter, inciter, donner le branle, animer.*
Een roervink kan de gantsche burgerije gaande maaken. *Un seul esprit séditieux peut donner le branle à toute la bourgeoisie.*
Gaande raaken, *zeew.* Van zijn anker spoelen. *Chasser sur les ancres.*
De ballast raakt gaande, (*dat is*) rolt over hoop. *Le lest tombe tout d'un côté.*
* Gaande raaken. Kwaad worden. *Se mettre en colère, se fâcher.*
Gaande worden. *zie* Gaande raaken.
* Hij is geweldig haastig als hij gaande word. *Il est extrêmement fougueux quand il se met en colère.*
* Gaande zijn, quaad of toornig zijn. *Etre en colère.*
De gaande en koomende man. *Les allans & les venans.*
Al gaande en staande, *bijw.* *Sans tenir le lit.*
Iemand al gaande en staande geneezen. *Guérir quelqu'un sans qu'il soit obligé de tenir le lit.*
GAANDERIJE. *zie* Galderije.
GAANS. Wat is 'er gaans? *Qu'y a-t-il? Qu'est-ce qui se passe?*
Daar is weêr wat gaans. *Il y a encore, ou il s'y brasse encore quelque chose.*
Drie uuren gaans. *Trois heures de chemin, trois lieues d'une heure de chemin.*
GAAPEN, *g. w.* Den mond opsperren. *Bâiller, ouvrir la bouche.*
Hij gaapt zoo wijd als hij kan. *Il ouvre la bouche tant qu'il peut.*
Gaapen. Niet sluiten. *Bâiller, être mal joint, être entr'ouvert.*
De deur gaapt wat. *Cette porte bâille.*
‡ Hij gaapt heel wijd; hij eischt veel. *Il demande un prix excessif.*
‡ Dat gaapt zoo wijd als een oven, dat is baarblijkelijk valsch. *Cela est évidemment faux.*
‡ Gaapen. Sterk kijken. *Regarder avec admiration, bayer aux corneilles.*
Gaaper, *z. m.* *Bâilleur, celui qui bâille souvent.*
‡ Gaaper, *z. m.* Gaapstok. *Badaut, qui s'amuse à bayer.*
Gaaping, *z. v.* Opening. *Ouverture.*
De gaaping eener wonde. *L'ouverture d'une playe.*
Gaapster, *z. v.* *Bâilleuse, celle qui bâille souvent.*
‡ Gaapster, *z. v.* Gaapstok. *Badaude, niaise qui s'amuse à bayer.*
GAAR, *bijv. w.* Dat genoeg gekookt, of gebraaden is. *Qui est bien cuit, qui est assez cuit.*
Dat vleesch is niet gaar. *Cette chair n'est pas assez cuite.*
De spijs gaar kooken. *Faire bien cuire la viande.*
Gantsch en gaar, *bijw.* Geheellijk. *Totalement, entierement, de fonds en comble, tout à fait.*
De stad wierd gantsch en gaar uitgeroeid. *La ville fut ruinée de fonds en comble, ou totalement détruite.*
GAARDE. *zie* Lusthof.
GAAREN. *zie* Garen.
GAARKEUKEN, *z. v.* Eene plaats daar men allerlei gaare spijs verkoopt. *Gargotte. Sorte d'auberge, ou d'ordinaire, où l'on vend toute sorte de viandes cuites.*
In eene gaarkeuken eeten. *Manger dans un ordinaire.*
Gaarmaaken. *Cuire, rôtir, ou bouillir comme il fait.*
GAARNE. *zie* Gaerne.
GAAS, *ond. w.* *zie* Gaaz.
GAATEN. *w. w.* Doorbooren. *Percer, trouer.*
Gaaten, *'t meerv.* van Gat. *Des trous.*
Gaats. Als, de scheepen binnen gaats brengen, of lootzen. *Conduire les vaisseaux dans le port.*
De vloot is al buiten gaats. *La flotte est déjà en mer.*
GAAUW. *zie* Gauw.
Gaauwdief. *zie* Gauwdief en alle de woorden die van *Gauw* zijn zamengesteld.
GAAZ, *z. v. ond. w.* Zeer dunne doorschijnende stoffe. *Gaze, étoffe claire & transparente qui est ordinairement de soye.*

G A D.

GADE, of, bij verkorting, Gaâ, *z. v.* (Een woord dat men van de vogelen gebruikt.) Wederpaar. *Pair.*
De Tortelduif treurt na 't verliezen van haare gade. *La Tourterelle gémit après avoir perdu son pair.*
Gade. (*Digtkunstig w.*) *Epoux, épouse.*
* Gade. *Pareil. zie* Weêrgaâ.
Gadeloos, *bijv. w. Sans pareil, incomparable.*
GADER, te gader, *bijw.* Zamen, te zamen. *Ensemble, l'un avec l'autre.*
Al te gader. Al te zamen. *Tous ensemble.*
GADEREN, *w. w.* Zamelen. *Amasser, recueillir, assembler.*
Veel gelds bijeen gaderen. *Amasser beaucoup d'argent.*
Gadergeld, *z. g.* *L'argent qu'un Receveur a pour lui de sa recette.*
Gadermeester, *z. m.* *Receveur, Commis pour recevoir les deniers publics.*
GADESLAAN, *w. w.* Agt op geeven. *Prendre garde, être attentif.*
Iemands woorden gade slaan. *Etre attentif aux paroles de quelqu'un.*
Iemand gade slaan, op iemand letten. *Prendre garde à quelqu'un, avoir l'œil sur lui, veiller sur sa conduite.*
GADING, *z. v.* Zin, of genegenheid om te koopen. *Envie, désir qu'on a d'acheter quelque chose.*
Hebt gij gading in 't huis? *La maison vous plait-elle? Avez-vous envie d'acheter, ou de louer la maison?*
Gij hebt van mijne gading niet. *Vous n'avez pas ici de ce qui m'accommode, vous n'avez rien qui m'agrée.*
Hij heeft gading of zin in dat stuk. *Il a envie de ce tableau.*

G A E.

GAERNE, gaarne, geerne, *bijw.* Gewillig. *Volontiers, de bon gré, de bon cœur.*
Ik wil dat gaerne doen. *Je veux faire cela de bon cœur.*
Zeer gaerne, mijn Heer. *Très-volontiers, de très-bon cœur, Monsieur.*
Gaerne visch eeten. *Manger volontiers du poisson, aimer fort le poisson.*

GAF. GAG.

GAF, *onv. tijd* van Geeven. Als, ik gaf. *Je donnois ou je donnai.*
GAFFEL, *z. v.* Vork. *Fourche.*
Hooigaffel. *Fourche à foin.*
Vleeschgaffel. *Grande fourchette de fer, qui sert à tirer de la marmite les gros morceaux de viande.*
Ovengaffel. *zie ender* Oven.
Gaffelstukken. *Zeewoord. zie* Zogstukken.
GAFFER, *Zeewoord. Corne de vergue.*
GAGEL, *z. m.* Gaelboom. *Bruse, myrthe sauvage, sorte d'arbrisseau.*
GAGELEN of Gaggelen, *g. w.* (Dit word van 't geschreeuw der ganzen gezegd.) *Crier comme font les oyes.*

G A L.

GAL, *z. v.* Knobbels aan de beenen der paerden. *Des javarts, durillons qui viennent aux pieds des chevaux.*
GAL, *z. v.* *Bile, une des humeurs du corps humain.*
Overloop van gal hebben. *Avoir un dégorgement de bile.*
De gal, of galblaas. *zie* Galblaas.
* Gal. Boosheid, toornigheid. *Fiel, bile, malice, animosité, colère.*
* Hij is vol gal, of vol bitterheid. *Il est plein de fiel, ou d'animosité.*
* Zijne pen in gal doopen, scherp en bitter schrijven. *Tremper sa plume dans le fiel, écrire d'une manière fort piquante.*
* Zijne gal uitbraaken. *Vomir son fiel.*
* Geen gal hebben, geen wraakzugt hebben. *N'avoir point de fiel, n'avoir point de ressentiment.*
Iemand de gal ontsteeken. *Echauffer la bile à quelqu'un.*
Galagtig, *bijv. w.* Die veel gal heeft. *Bilieux, bilieuse, en qui la bile domine.*
* Galagtig. Boosaardig. *Colère, emporté.*
* 't Is een galagtig mensch. *C'est un homme emporté, ou bilieux.*
GALANT, *ond. w. bijv. w. zie* Hoffelijk.
GALBLAAS, *z. v.* *Fiel, petite vessie attachée au foye, & pleine d'une liqueur verdâtre fort amère.*
GALDERIJE, *z. v.* Overdekte wandelplaats. *Galerie.*
Galderije in eenen hof. *Allée couverte dans un jardin.*
GALEAS. Groot roeischip bij de Venetianen. *Galéasse.*
GALEI, *z. v.* Zeker vaartuig met zeilen en

Digitized by Google

en riemen. *Galjge, vaisseau long de bas bord qui va à voiles & à rames.*
Op de Galei gebannen zijn, of zitten. *Etre condamné aux galères.*
Galeibank. *zie* Roeibank.
Galeiboeve, *z. m.* Roeislaaf, roeijer op eene Galei. *Galérien, forçat, celui qui tire à la rame.*
GALEI. Drukkerswoord, Zetplankje. *Galée, petit ais sur lequel le compositeur arrange ses lettres.*
GALERIJE. *zie* Galderije.
GALG, *z. v. Gibet, potence.*
Eene halve galg. *Potence à un bras.*
Aan de galg hangen. *Pendre, ou attacher au gibet, ou y être pendu.*
Hij zal nog aan de galg komen. *Il se fera pendre un jour.*
Hij dingt naar de galg.. *Il file sa corde, il prend le chemin du gibet.*
Loop naar de galg. Een laag scheldw. *Va te faire pendre.*
‡ Eene galg in 't oog hebben. *Se défier de quelque chose, soupçonner, ou présumer quelque chose.*
Putgalg. *zie onder* Put.
Dat zou beter galgen, dan Burgermeesteren. *Laag spreekw. Cela sentiroit plus le gibet que le Bourguemaître. Pour dire: Cette action seroit d'un coquin fieffé, bien loin d'être d'un homme d'honneur. Il faut se souvenir que* Galgen *considéré comme verbe neutre n'est usité que dans ce proverbe seul:*
Galgbrok. *zie* Galgenaas.
‡ Galgenaas, *z. g.* Galglap, hangbast. *Pendard, scélérat.*
Galgeveld, *z. g.* Geregtplaats. *Lieu où est dressé le gibet où l'on expose les criminels après leur supplice.*
Galgewaards, *bijw.* Naar de galg. *Au gibet, à la potence.*
Iemand galgewaards leiden. *Mener quelqu'un au gibet.*
Galglap. *zie* Galgenaas.
‡ Galgevogel, *z. m.* Een die de Galg heeft verdiend. *Pendard, qui a mérité la corde.*
GALIOEN of Galjoen, *z. g.* Snuit van een schip. *Eperon, poulaine, polaine.*
Galioen, soort van schip hoog opgeboeid, waar mede de Spanjaarden op West-Indiën vaaren. *Galion, vaisseau de haut bord dont les Espagnols se servent pour aller aux Indes-Occidentales.*
GALJOOT, *z. g.* Zeker koopvaardijschip. *Galiotte, sorte de vaisseau marchand qui n'a qu'un mât.*
Bombardeergaljoot. *Galiotte à bombes.*
GALLEN, *w. w.* De Gal uithaalen. *Oter le fiel, tirer le fiel.*
De visch gallen. *Oter le fiel d'un poisson.*
‡ De baars gallen. *zie* Vergallen.
Gallig. *zie* Galagtig.
GALM, *z. m.* Geluid, weêrklank. *Retentissement, bruit, son rendu avec éclat.*
De galm van zijne stemme word verre of van verre gehoord. *Le retentissement de sa voix se fait entendre bien loin, ou de loin.*
Tegengalm, Vreugdegalm, Woergalm, enz. *zie onder* Tegen, enz.
Galmen, *g. w.* Galm geeven. *Retentir, rendre, ou renvoyer un son éclatant.*
Galmgaten van eenen kloktoren. *Ouvertures d'un clocher, pour faire entendre le son des cloches.*
GALNOOT, *z. v. Noix de galle.*
GALON, *z. g. ond. w.* Boordlint. *Galon, passement.*
GALOP, *z. m. ond. w.* Ren; de gaauwste loop van een paerd. *Galop.*
Het paerd liep op eenen vollen ren of galop. *Le cheval alloit au grand galop.*
Galloppeeren, *g. w. ond. w.* Rennen. *Galoper, aller au galop.*
GALZIEK. *zie* Galagtig.
Galziekte, *z. v. Maladie que cause un excès de bile.*

G A N.

GANG, *z. m.* Het gaan. *Allure, démarche, le marcher d'une personne, ou sa manière d'aller.*
Hij heeft eenen trotschen gang. *Il a la démarche fière.*
Zij heeft eenen zwaaren gang. *Elle a la démarche pesante.*
Iemand aan zijnen gang kennen. *Connoître quelqu'un à son allure, à sa démarche.*
Gang. Weg. *Chemin, route.*
Hij neemt zijnen gang naar 't kasteel. *Il prend le chemin du château, ou pour aller au château.*
Gang. Streek van een schip in 't laveeren. *Cours d'un navire, bordée.*
Een gang of twee gaan. *Faire un cours ou deux, faire une bordée ou deux.*
Gang. Doorgang. *Allée.*
Gang van een huis. *Allée d'une maison.*
Een Gang onder de aarde. *Allée souterraine, passage souterrain.*
Eenen Gang uitleggen, *scheepsw. Mettre une planche pour sortir ou entrer dans un vaisseau.*
Aan den gang zijn, vaart hebben. *Etre en course.*
Dat werk is nog niet regt aan den gang. *Cet ouvrage n'est pas encore bien en train.*
‡ Aan den gang zijn; hollen, optrekken. *Faire la débauche.*
* Hij gaat zijnen gang; hij volgt zijn hoofd. *Il va toujours son train; il fait tout à sa tête.*
‡ Gaa uwen gang; doet als gij gewoon zijt. *Continuez, faites comme vous êtes accoutumé de faire; poursuivez votre train.*
Agtergang, Pasgang, Stoelgang, Zetgang, Zijgangen, enz. *zie onder* Agter, enz.
Gangbaar, *bijv. w. Courant, de mise, qui a cours.*
Gangbaar geld. *Monnoye courante, ou qui a cours.*
Gangbaare waare. *Marchandise qui a cours.*
Gangboord, *z. g.* Het boord in een schip daar men langs gaat. *Tillac d'un vaisseau.*
* Gangen. *z. v. meerv.* Bedrijven. *Actions.*
* Quaade gangen gaan; booze stukken pleegen. *Faire de méchantes actions.*
Gangen, *meerv.* van Gang, streek van een schip. *Bordées.*
Ganger, *z. m.* Voetganger. *Piéton, qui va à pied.*
Ik ben geen groot ganger. *Je ne suis pas grand piéton.*
Kostganger, Partijganger, Pasganger, Telganger, Voetganger, enz. *zie onder* Kost, enz.
Gangetje, *z. m.* Slopje, steegje. *Ruelle, petite rue.*
In een gangetje woonen. *Demeurer dans une ruelle.*
Een gangetje gaan; een streek laveeren. *Faire une petite traversée avec un vaisseau.*
‡ Een gangetje gaan; vegten. *Se battre.*
‡ Een gangetje met iemand gaan; met iemand dansen. *Danser avec quelqu'un.*
Gangster, *z. v. Marcheuse.*
Mijne vrouw is eene goede gangster. *Ma femme est une bonne marcheuse.*
GANS, *z. v.* Zekere vogel. *Oye, certain oiseau.*
De gans trekken. *Tirer l'oye.*
Eene wilde gans. *Oye sauvage.*
Eene tamme gans. *Oye domestique.*
Eene jonge gans. *Un oison.*
* Maak dat de ganzen wijs, *spreekw. Faites accroire cela à des idiots.*
Rotgans, Stoppelgans, Trapgans, Vosgans, *zie onder* Rot, enz.
GANTSCH, *bijv. w. en bijw.* Geheel. *Entier, entièrement, tout à fait.*
Een gantsche appel. *Une pomme entière.*
Die zaak koomt gantsch niet te pas. *Cela ne vient point du tout à propos.*
De gantsche stad waagt 'er van. *Toute la ville en est pleine.*
Het gantsche huis is 'er door besmet. *Toute la maison en est infectée.*
Hij is gantsch bedurven. *Il est tout à fait ruiné.*
Gantsch en gaaf, *bijv. w.* Volkomen gezond. *Sain, entier, qui a bon pied bon œil, à qui on à quoi il ne manque rien.*
Gantschelijk, *bijw.* Geheellijk. *Entièrement, totalement, tout à fait.*
De schuld gantschelijk betaalen. *Acquitter toute la dette, la payer entièrement.*
Gantschelijk niet. Geenzins. *Nullement, en aucune façon.*
Ik verstaa dat gantscheliik niet. *Je n'y consens en aucune manière.*
Uit gantscher magt, *bijw. De toute sa force.*
Uit gantscher magt roepen. *Crier de toute sa force.*
GANZE, *bijv. w.* Dat van eene gans is. *Ce qui est d'une oye.*
Ganzebloem. *Marguerite blanche, sorte de fleur.*
Ganzenbord, *z. g.* Zeker spel. *Jeu de l'oye, sorte de jeu.*
Op 't Ganzenbord speelen. *Jouer à l'oye.*
Ganzebout, *z. v. Cuisse d'oye.*
Ganzekieken, *z. g.* Jonge Gans. *Oison, petite oye.*
Ganzenmarkt, *z. v. Marché aux oyes.*
Ganzenhok, *z. g. Lieu où l'on renferme les oyes.*
Ganzepen, *z. v. Plume d'oye.*
Ganzenpoel, *z. m. Lieu où il y a des oyes.*
Ganzepoot. *zie* Ganzevoet.
Ganzenspel. *Jeu d'oye, le jeu d'oye.*
Ganzensmout, *z. g.* Ganzenvet. *Graisse d'oye.*
Ganzevéeren, *z. v. Plumes d'oye.*
Een bed met Ganzenveêren gevuld, *Un lit rempli de plumes d'oye.*
Ganzevel, *z. g. Peau d'oye.*
* Dat kind heeft Ganzevel. *Cet enfant a la peau comme celle d'une oye.*
Ganzenveld, *z. g.* Ganzenweide. *Champ où l'on fait paître les oyes.*
Ganzevleugel, *z. v.* Ganzevlerk. *Aile d'oye.*
Ganzevoet, *z. m.* Ganzepoot. *Pied d'oye, patte d'oye.*
Ganzevoet. Zeker kruid. *Pied d'oye, arroche, sorte d'herbe.*
Ganzerik, *z. v.* Zeker kruid. *De l'argentine, herbe.*
Ganzenvet. *zie* Ganzensmout.

G A R.

GARDE, *z. v. ond. w.* Roede. *Verge, fouet.*
Iemand met de Garde geeven, iemand geesse-

Digitized by Google

geeſſelen. *Donner le fouet à quelqu'un, le fouetter.*
GARDES, *z. m. meerv. ond. w.* Trawanten, Lijfwagt. *Gardes, Gardes du corps.*
Gardes te voet en te paerd. *Gardes à pied & à cheval.*
GARDIAAN, *z. m. ond. w. Le Gardien, le Supérieur d'un Couvent.*
GAREEL, *z. g* De touwen daar de paerden in geſpannen zijn. *Traits, longe de corde ou de cuir avec quoi les chevaux tirent.*
't Paerd heeft het Gareel aan ſtukken getrokken. *Le cheval a rompu ſes traits.*
* Die twee loopen in 't zelve Gareel, of zijn altoos bij malkanderen. *Ces deux amis ſont inſéparables.*
Gareelmaker. *zie* Zadelmaker.
GAREN, *z. g.* Naaigaren. *Fil, filet, fil à coudre.*
Een klouwen Garen. *Un peloton de fil.*
Garen winden. *Devider du fil, le mettre en peloton.*
Garen. Net. Vogelnet. *Filets pour prendre des oiſeaux.*
't Garen ſpannen. *Tendre des filets.*
* Hij is menigmaal voor 't Garen geweeſt; hij is menigmaal in gevaar geweeſt van beknipt te worden. *Il a ſouvent été en danger d'être pris.*
Bindgaren. Pakgaren. Zeilgaren. *zie onder* Bind, enz.
GAREN. Gaarne, geerne. *zie* Gaerne.
GARENKLOPPER, *z. m. Maillet qui ſert à battre le fil.*
Garenkoper, *z. m.* Koopman in garen. *Marchand de fil.*
Garenmolen. *zie* Twijnmolen.
Garentwijner, *z. m.* Twijnder. *Celui qui retord le fil.*
Garenverkoopſter, *z. v. Marchande ou vendeuſe de fil.*
Garenwiel. *zie* Spinwiel.
Garenwinkel, *z. v. Boutique où l'on vend du fil.*
Garenzak, *z. m. Sac à mettre du fil.*
GARF, Garve, *z. v.* Schoof. *Gerbe de bled.*
Het koren in garven binden. *Mettre le bled en gerbes.*
Het land om de Garven bouwen. *Cultiver la terre pour en recueillir certaine quantité de gerbes.*
Garven, *g. w.* De Garven van het land voeren. *Tranſporter, ou lever les gerbes.*
GARNAAT, *z. v.* Garneel; zekere kleine kreeft. *Chevrette, ſalicoque, ſorte de petite écreviſſe de mer.*
GARNIZOEN, *z. g. ond. w.* Bezetting. *Garniſon, nombre de ſoldats qu'on met dans une place pour la garder.*
Garnizoen in eene ſtad leggen. *Mettre garniſon dans une ville.*
Garnizoen inneemen. *Recevoir garniſon.*
't Garnizoen is uitgetrokken. *La garniſon eſt ſortie.*
In Garnizoen leggen. *Etre en garniſon.*
GARST, *z. v.* Gerſt, zeker koren. *De l'orge.*
Gepelde Garſt. *De l'orge mondé.*
Geperelde Garſt. *De l'orge perlé.*
Garſtebrood. *Du pain d'orge.*
Garſtedrank. *zie* Garſtewater.
Garſtegort, *z. v. Du gruau d'orge.*
Garſtekern, *z. v. Grain d'orge.*
Garſtewater. *Ptiſanne, eau d'orge.*
GARSTIG, *bijv. w.* Gerſtig. *Rance, qui commence à ſe gâter.*
Garſtig ſpek. *Lard rance.*
Garſtig vleeſch. *Chair rance.*
Garſtigheid, *z. v. Ranciſſure, goût rance.*
GARVE. *zie* Garf.

GAS.

GAST, *z. m. en v.* Iemand dien men ten eeten noodigt. *Convié, celui qui eſt invité à un repas.*
Gaſten nooden. *Convier ſes amis à un repas.*
Een ongenoode Gaſt. *Celui qui vient à un repas ſans y être convié.*
Zijne Gaſten wel onthaalen. *Faire grande chére aux conviés.*
Te gaſt, *bijw.* Ten eeten. *A dîner, à ſouper.*
Iemand te gaſt nooden. *Convier, ou prier quelqu'un à dîner, ou à ſouper.*
Dikwils te gaſt gaan. *Manger ſouvent chez ſes amis, aller ſouvent dîner ou ſouper en ville.*
* Hij is daar ſlegt te gaſt geweeſt. Hij is daar zeer qualijk gevaaren. *Il a été reçu là comme un chien dans un jeu de quilles.*
Gaſt. Werkknegt. *Compagnon, ouvrier qui travaille ſous un maître.*
Een drukkers gaſt. *Un compagnon d'imprimerie, un imprimeur, celui qui travaille à la preſſe.*
Wij zijn ſtoute Gaſten; wij laaten ons niet lang nooden. *Nous ſommes gens ſans façon; nous ne nous faiſons pas beaucoup prier.*
* 't Is een ſtoute Gaſt; een ſtout Kaerel. *C'eſt un hardi drôle.*
Gaſt. Vreemdeling, die geen burger of inwooner is. *Etranger, celui qui n'eſt point d'une ville, ou qui eſt d'ailleurs.*
Tafelgaſt. *zie onder* Tafel.
GASTEREEREN, *g. w. Etre ſouvent en fête.*
Gaſterije, *z. v.* Gaſtmaal. *Feſtin, banquet, fête.*
Eene groote Gaſterije aanregten. *Faire un grand feſtin.*
Gaſthouder. *zie* Herbergier.
Gaſthuis, *z. g.* Herberg der arme zieken. *Hôtel-Dieu, hôpital, lieu où ſe retirent les pauvres malades.*
Gaſthuis. Huis daar arme oude luiden verzorgd worden. *Hôpital, maiſon établie pour retirer les vieillos gens.*
In 't Gaſthuis leggen. *Etre à l'hôpital*
* Het is daar heel in 't Gaſthuis, zij zijn daar altemaal ziek. *C'eſt un hôpital que cette maiſon-là, chacun y eſt malade.*
* Die twee leggen in 't zelfde Gaſthuis ziek. *Ces deux-là ſont ſujets à la même folie: ces deux ſont égaux en ce cas-là, ou ils ſont dans les mêmes circonſtances*
* Dat is de weg naar 't Gaſthuis, dat is een gereed middel om arm te worden. *Voilà le chemin de l'hôpital, voilà le moyen de ſe ruiner.*
Peſt-Gaſthuis. *zie onder* Peſt.
Gaſthuismeeſter, *z. m. Directeur de l'hôpital.*
Gaſthuismoeder, *z. v. Mére, ou Directrice de l'hôpital.*
Gaſthuisvader, *z. m. Pére ou Directeur de l'hôpital.*
Gaſtmaal. *zie* Gaſterije.
Gaſtregt, *z. g.* Regt dat de vreemdelingen genieten. *Le droit dont jouiſſent les étrangers.*
Gaſtvrij, *bijv. w.* Herbergzaam. *Hoſpitalier, celui qui loge volontiers les pauvres, les paſſans, &c.*
Gaſtvrijheid, *z. v.* Herbergzaamheid. *Hoſpitalité, libéralité qu'on exerce en logeant gratuitement les étrangers, &c.*
Het regt van Gaſtvrijheid ſchenden. *Violer le droit d'hoſpitalité.*

GAT.

GAT, *z. g.* Opening. *Trou, ouverture.*
Een gat maaken. *Faire un trou.*
Een gat ſtoppen. *Boucher un trou.*
Daar is een gat in uwe kous. *Il y a un trou à votre bas.*
Die kan heeft een gat. *Ce pot eſt troué, il y a un trou dans ce pot.*
Ergens een gat in booren. *Faire un trou dans quelque choſe.*
Gat van eenen ſleutel. *Forure, trou de clef.*
Door 't ſleutelgat zien. *Regarder par le trou de la ſerrure.*
Hij ſmeet hem een gat in 't hoofd. *Il lui fit un trou à la tête.*
Het gat van den oven. *La gueule du four.*
Gat in eenen muur daar men de juffers in ſteekt, als men in 't timmeren ſteigert. *Boulin, trou où l'on met les pièces de bois qui ſervent à échafauder.*
* Dat is geen ſtad, geen huis, enz. 't is maar een gat. *Ce n'eſt pas une ville, une maiſon, &c. ce n'eſt qu'un trou.*
Gat, *z. g.* Aarsgat. *Le trou du cul.*
‡ Iemand voor 't gat ſlaan. *Donner le ſouet à quelqu'un, lui donner ſur les feſſes.*
‡ Iemand eenen voet voor 't gat geeven. *Donner un coup de pied au cul à quelqu'un.*
* Iemand eenen voet voor 't gat geeven; iemand wegjaagen. *Chaſſer quelqu'un.*
‡ Iemand in 't gat kruipen. *Flatter quelqu'un d'une maniére lâche & ſervile.*
‡ Zijn gat vol zuipen. *Se ſoûler, s'enivrer.*
Iemand in een gat ſmijten; iemand gevangen zetten. *Empriſonner quelqu'un, mettre quelqu'un en priſon.*
Het gat of de mond van eene haven. *Le pertuis, ou l'embouchure d'un port.*
Voor 's Lands gaten kruiſſen. *Croiſer devant les paſſes, les pertuis ou les embouchures des riviéres du pays.*
Het gat van St. Maerten, bij Rochelle. *Le pertuis d'Antioche près de la Rochelle.*
Het Goereeſche Gat. *La paſſe de Gouré ou Goerée.*
Wij moeſten dat gat inloopen. *Il nous falut entrer par cette embouchure.*
Het ſchip op zijn gat zetten, *dat is*, met zijnen agterſteven op het drooge zetten. *Mettre la poupe d'un vaiſſeau ſur le ſec.*
‡ De neeringen gaan op haar gat zitten, de neeringen verſlappen. *Le trafic ſe ralentit, le commerce ou le négoce diminue.*
‡ Een gat in den dag ſlapen. *Dormir la graſſe matinée.*
‡ Lap het maar voor zijn gat. *Faites-moi cela en deux coups ſix trous; donnez-lui du ſamedi de pâques.*
De vorſt heeft een gat. De kragt der koude is gebrooken. *La force de la gelée eſt rompue.*
‡ Ik zie 'er geen gat in. Ik zie 'er geen kans toe. *Je n'y vois pas de jour.*
Een gat vernagelen, eenen ſpijker met geweld in ſlaan. *Enclouer un trou.*
‡ Ik zal u dat gat wel vernagelen; ik zal u dat wel beletten. *Je vous empêcherai bien de faire cela.*
* Een gat ſtoppen, eene ſchuld betalen. *Boucher un trou, payer une dette.*
‡ Dat gat is niet te ſtoppen; die ſchulden konnen niet betaald worden. *Ces dettes ne ſe peuvent payer.*
‡ Weet gij eenen nagel, hij weet een gat. *Spreekwoord.* 'Hij heeft zijn antwoord gereed. *Autant de trous que de chevilles.* Proverbe. *Il a ſes excuſes toujours prêtes ſur tout ce qu'on lui dit.*
‡ Hij is voor een gat niet te vangen; hij is loos en niet ligt te betrappen. *Il eſt difficile de l'attrapper.*

Digitized by Google

Aarsgat, Spijkergat,
Ademgat, Spilgat,
Reefgat, Spondgat,
Regengat, Stinkgat,
Rookgat, Stormgat,
Schietgat, Togtgat,
Schijtgat, Venſtergat,
Sleutelgat, Windgat,
Slotgat, Wormgat,
Smookgat, Zeegat,
Snotgat, Zoggat,
Spiegat, Zweetgat.

Zie onder Aars, enz.

Gatenperiel, Gatenplatiel. *zie* Doorſlag.

Gaten, Gaaten, *w. w.* Paerlen gaaten. *Trouer des perles.*

Die paerlen zijn niet gegaat. *Ces perles ne ſont pas trouées.*

Gatig. *zie* Oogig.

‡ Gatlikken, *w. w.* Soebatten. *Flatter lâchement, faire le pied de veau.*

‡ Gatlikker, *z. m.* Laffe vleijer, ſlaaffche oppaſſer. *Lâche flateur, adulateur infame.*

G A V.

GAVE, *z. v.* Gaaf, gifte, geſchenk. *Don, préſent.*

Iemand met gaven omzetten. *Corrompre quelqu'un par préſens.*

't Geloof is eene gave van God. *La foi eſt un don de Dieu.*

Gave. Begaafdheid, deugd. *Don, vertu.*

Hij is met ſchoone gaven vercierd. *Il eſt doué de grandes vertus, ou de belles qualités.*

Gaven der natuure. *Dons de la nature.*

GAVE, *bijv. w. zie* Gaaf.

GAUW, *bijv. w.* Gaauw, ſchrander. *Habile, adroit, qui a de l'eſprit, capable.*

Dat is een gauw man. *C'eſt un habile homme, voilà un homme d'eſprit.*

Een gauw verſtand. *Un grand génie.*

Gauw, *bijw.* Vaerdig, haaſtelijk. *Vite, promptement, vitement, bientôt.*

Gauw weder koomen. *Revenir bientôt.*

Hij quam gauw toeloopen. *Il accourut promptement.*

Gauw toezien. *Avoir l'œil à tout, être alerte.*

Gauwdief, *z. m. Filou, voleur.*

Gauwdieverije, *z. v. Filouterie, friponnerie.*

Gauwert, *z. m. ſcherſend w.* Ik weet dat gij een gauwert zijt. *Je ſai que vous êtes un habile homme, ſans doute. Parlant ironiquement.*

Gauwheid, *z. v. Adreſſe, fineſſe, ſubtilité, habileté.*

Gauwigheid. *Diligence, promptitude.*

GAY. *zie* Gade.

G E.

GE, is eene lettergreep die in gebruik is om de deelwoorden van den voorleden tijd te maaken. Als, *gemaakt*, van 't werkwoord *maaken; geſchreeven*, van 't werkwoord *ſchrijven. GE, eſt une ſyllabe qui ſert à la formation des participes du tems paſſé de la Langue Flamande.*

G E A.

GEAARD, *d. w.* van Aarden. *Doué d'un certain naturel.*

Dat kind is wel of qualijk geaard. *Cet enfant eſt d'un bon, ou d'un mauvais naturel.*

Alle wel geaarde lieden zullen die daad verfoeijen, *Tous les gens d'un bon naturel auront horreur de cette action.*

GEAASD, *d. w.* van Aazen. *Amorcé.*

GEADELD. *zie* Vereedeld.

GEADERD, *bijv. w.* Met aderen. *Veineux, plein de veines.*

Geaderde ſteen. *Pierre veineuſe, ou pleine de veines.*

GEAGT, *d. w.* van Agten of Achten. In agtinge. *Eſtimé.*

De deugd is niet geagt in de waereld. *La vertu n'eſt point eſtimée dans le monde.*

Zijn zeggen wierd weinig geagt. *On fit peu de compte, ou peu de cas de ce qu'il diſoit.*

Hij is voor zodanig geagt geweeſt. *Il a été réputé, ou eſtimé tel.*

‡ Een geagt man; een man met agt kinderen. *Un homme qui a huit enfans.*

GEAKKERD, *d. w.* van Akkeren. Gebouwd, geploegd. *Labouré.*

Geakkerd of gebouwd land. *Terre labourée, ou rompue avec la charrue.*

GEANGELD, *d. w.* van Angelen. *Péché à la ligne.*

GEANKERD, *d. w.* van Ankeren. Met ankers vaſt gemaakt. *Ancré, affermi par une ou pluſieurs ancres.*

Dat huis is wel geankerd. *Cette maiſon eſt bien affermie par des ancres.*

* Ergens vaſt geankerd zijn; ergens wel of vaſt zitten. *Etre bien ancré dans quelque lieu, y être bien établi.*

GEANTWOORD, *deelw.* van Antwoorden. *Répondu.*

GEAPPELLEERD, *d. w.* van Appelleeren. *ond. w. Appellé.*

GEARBEID, *d. w.* van Arbeiden. *Travaillé.*

GEARCEERD, *d. w.* van Arceeren. *zie* Arceeren.

GEAZIJND. *d. w.* van Azijnen. *zie* Azijnen.

G E B.

GEBAAD, *d. w.* van Baaden. *Baigné.*

GEBAAND, *d. w.* van Baanen. *Frayé, préparé pour marcher.*

Dat is een gebaande weg. *C'eſt un chemin frayé.*

GEBAAR, *z. g.* Gebeerden, beweging des lighaams. *Geſtes, actions, mouvemens du corps, des bras, &c. qui accompagnent le diſcours.*

Die Redenaar heeft een fraai gebaar. *Cet Orateur a le geſte beau.*

Gebaar. Getier, geraas. *Bruit, tumulte, tintamarre.*

Een groot gebaar maaken. *Faire grand bruit.*

‡ Die menſch maakt een gebaar van den duivel. *Cet homme fait un bruit de diable.*

Vreugdegebaar. *zie onder* Vreugde.

‡ GEBAARD, *bijv. w.* Die veel baards heeft. *Barbu, qui a beaucoup de barbe.*

‡ Eene vrouw gebaard, is van quaaden aard. *Spreekw. Femme barbue, bête tétue.* Proverbe.

GEBAARD, *d. w.* van Baaren. *Accouché, enfanté.*

GEBAAT, *d. w.* van Baaten. *Profité.*

GEBABBEL, *z. g.* Het eeten zonder tanden. *L'action de mâcher ſans dents.*

Gebabbel. Uitſpraak van iemand die zonder tanden is. *Le bredouillement d'une perſonne qui n'a point de dents.*

‡ Gebabbel. *Babil, caquet.*

Gebabbeld, *d. w.* van Babbelen. *Mâché ſans dents. Caqueté, jaſé, babillé.*

GEBAER. *zie* Gebaar.

GEBAERDEN. *zie* Gebaar.

GEBAFT, *d. w.* van Baffen. *Abboyé.*

GEBAGGERD, *d. w.* van Baggeren. *zie* Baggeren.

GEBAK, *z. g.* Alle gebakkene ſpijze. *Toute ſorte de pâtiſſerie, comme pâtés, tourtes, gâteaux, biſquits, &c.*

Veel van gebak houden. *Aimer fort la pâtiſſerie.*

Ovengebak, Zuikergebak. *Zie onder* Oven, enz.

GEBAKEND, *d. w.* van Bakenen. Met bakens afgetekend. *Où l'on a mis des baliſes.*

* Ik weet hoe 't daar gebakend ſtaat, *dat is*, hoe de zaaken daar ſtaan. *Je ſai dans quel état les affaires ſont-là, ou comme les choſes ſe paſſent dans ce lieu-là.*

GEBAKERD, *d. w.* van Bakeren. In windzels gewonden. *Emmaillotté, qui eſt dans ſon maillot.*

't Kind word gebakerd. *On emmaillotte l'enfant; on met l'enfant dans ſes maillots.*

‡ Hij is geweldig heet gebakerd, hij is heel driftig. *Il eſt fort précipité, il a la tête chaude.*

GEBAKKEN, *d. w.* van Bakken. *Cuit au four, dans une poële.*

Gebakken ſteen, metzel ſteen. *Brique, terre cuite au four propre à bâtir.*

‡ Hij heeft mij dien pots gebakken. *C'eſt lui qui m'a joué ce tour. zie* Bakken.

GEBALDER, *z. g.* Geluid. *Grand bruit.*

't Gebalder van 't geſchut. *Le bruit du canon.*

Gebalderd, *d. w.* van Balderen. *zie* Balderen.

GEBALKT, *d. w.* van Balken. *zie* Balken.

GEBALLAST, *d. w.* van Ballaſten. Met ballaſt gelaaden. *Leſté, chargé de leſt.*

Een geballaſt ſchip. *Vaiſſeau leſté.*

GEBALSEMD, *d. w.* van Balſemen. *Embaumé.*

Een gebalſemd lijk. *Un cadavre embaumé.*

GEBANKETTEERD, *d. w.* van Banketteeren. *zie* Banketteeren.

GEBANNEN, *d. w.* van Bannen. Balling. *Banni, exilé.*

Hij is uit het rijk gebannen. *Il eſt banni du Royaume.*

* Men heeft hem uit het gezelſchap der eerlijke lieden gebannen. *On l'a banni de la compagnie des gens d'honneur, ou des honnêtes gens.*

GEBAS, *z. g.* Geblaf. *Abboi.*

* Gebas. Geklap, geſnater. *Caquet, babil.*

GEBAST, *d. w.* van Baſſen. *zie* Gebaft.

GEBED, *z. g.* Smeeking tot God. *Prière, oraiſon.*

Het Gebed des Heeren. Onze Vader, of het Vader ons. *L'Oraiſon Dominicale.*

In 't gebed zijn; bidden. *Prier Dieu, être en prière.*

Vierige, of ieverige gebeden doen voor de behoudenis van den Staat. *Faire d'ardentes prières pour la conſervation de l'Etat.*

Gebedenboek, *z. g. Livre de prières.*

Gebeden, *d. w.* van Bidden. *Prié.*

GEBEEDELD, *d. w.* van Beedelen. *Mendié.*

GEBEEFD, *d. w.* van Beeven. *Tremblé.*

GEBEEKERD, *d. w.* van Beekeren. *zie* Beekeren.

GEBEELD, *bijv. w.* Met beeldwerk geweeven. *Figuré, damaſſé.*

Een gebeeld tafellaken. *Nape damaſſée.*

Gebeeld. Gedreven. *Ciſelé, travaillé au ciſeau.*

Zilveren gebeelde vaten. *Vaiſſelle d'argent ciſelée.*

GEBEENTE, *z. g.* De beenen van 't lighaam. *Oſſemens, les os du corps.*

De

Digitized by Google

De onkuiſchheid zit hem tot in het gebeente toe. *L'impudicité lui tient jusques dans les os, ou dans les moelles.*
Een lighaam in 't gebeente zetten. *Ranger les offemens d'un corps, & en faire un ſquelette.*
* Iemands gebeente beſchreijen. *Pleurer la mort de quelqu'un.*
‡ Twee koppelen hoenderen in 't gebeente leggen, *dat is*, gantſch op eeten. *Manger deux paires de poulets juſqu'aux os.*

‡ GEBEER. *zie* Gebaar.
Gebeerden, *meerv. zie* Gebaar.
GEBEETEN, *d. w.* van Bijten. *Mordu.*
Van eenen dollen hond gebeeten zijn. *Etre mordu d'un chien enragé.*
* Op iemand gebeeten zijn; op iemand quaad of geſtoord zijn. *Etre en colére, ou avoir de l'animoſité contre quelqu'un.*
GEBEETERD, *d. w.* van Beeteren. Geneezen, herſteld. *Guéri, rétabli, remis.*
Hij zal haaſt van zijne quaale gebeeterd zijn. *Il ſera bientôt rétabli de ſon incommodité.*
GEBEEZIGD, *d. w.* van Beezigen. *Employé.*
* GEBEFT, *bijv. w. Qui a un rabat.*
‡ Hij was dapper gebeft. *Il avoit un rabat d'une grandeur énorme.*
GEBEKT, *bijv. w.* Die eenen bek heeft. *Qui a un bec.*
* Elke vogel zingt zoo als hij gebekt is. *Chaque oiſeau chante à ſa façon, ou ſelon qu'il a le bec tourné.*
‡ Zij is ſtijf gebekt; zij is ſtijf in de kaaken. *Elle eſt bien forte en gueule.*
‡ Spits gebekt zijn; ſpijtig zijn. *Avoir le bec aſilé.*
GEBELGD, *d. w.* van Belgen. *Fâché.*
GEBELD, *d. w.* van Bellen. *zie* Bellen.
GEBENEDIJD, *ond. w. zie* Gezeegend.
GEBERGTE, *z. g.* De Bergen. *Les monts, les montagnes.*
Het Alpiſche Gebergte. *Les Alpes.*
't Pireneeſche Gebergte. *Les monts Pirenées.*
Voorgebergte. *zie onder* Voor.
GEBET, *d. w.* van Betten. *Humecté, baſſiné.*
GEBEUKT, *d. w.* van Beuken. *Battu à coups de maillet.*
Hij wierd gebeukt als ſtokviſch. *Il fut battu comme du ſtokfiſch, ou comme plâtre.*
GEBEULD. *zie* Gepijnigd.
GEBEUREN, *g. w.* Geſchieden. *Arriver.*
Die zaak kan gebeuren. *Cette choſe ou cela peut arriver.*
Het gebeurt dikwils; dat, enz. *Il arrive ſouvent, que, &c.*
Gebeurd, *d. w.* van Gebeuren. *Arrivé.*
Gebeurtenis, *z. v.* Geſchiedenis, voorval. *Avanture, événement.*
Gebeurlijk, *bijv. w.* Dat gebeuren kan, gevallig. *Qui peut arriver, fortuit.*
Gebeurlijkheid, *z. v.* Mogelijkheid dat iets gebeurt. *Poſſibilité qu'une choſe arrive.*
GEBEUZELD, *d. w.* van Beuzelen. *Badiné.*
GEBIED, *z. g.* Heerſchappije. *Autorité, empire, domination.*
Een volkomen gebied in zijn rijk hebben. *Régner deſpotiquement, ou d'une manière abſolue.*
Gebied. Uitſtrekking eener heerſchappije. *Juriſdiction, reſſort.*
Hij ſtaat onder 't gebied van Amſterdam. *Il eſt du reſſort d'Amſterdam.*
In 's vijands gebied of land trekken. *Entrer dans le pays ennemi.*
Regtsgebied, Rijksgebied, Stadsgebied, enz. *zie onder* Regts, enz.
Gebieden, *w. w.* Beveelen, belaſten. *Commander, donner des ordres, preſcrire, ordonner.*
Hij gebood hem te vertrekken. *Il lui commanda de partir, ou de s'en aller.*
Gebieden. 't Bevel voeren. *Commander, avoir le commandement.*
Hij gebied over een regiment ligte paerden. *Il commande un regiment de chevaux-legers.*
Gebiedenis, *z. v.* Groete, Groetenis. *Baiſemains, complimens.*
Doe mijne gebiedenis aan Mijnen Heere. *Faites mes baiſemains à Monſieur.*
Gebieder, *z. m.* Bevelhebber. *Commandant, Chef, celui qui commande.*
Gebieding. *zie* Gebod, bevel.
Gebiedſter, *z. v. Celle qui commande.*
Gebiedſter van mijn hart, enz. *Maîtreſſe de mon cœur, &c.*
GEBIEGT, *d. w.* van Biegten. *Confeſſé à l'oreille d'un Prêtre.*
GEBIERD, *d. w.* van Bieren. *zie* Bieren.
GEBIGGELD, *d. w.* van Biggelen. *Découlé.*
GEBIKT, *d. w.* van Bikken. *zie* Bikken.
GEBILD, *bijv. w.* Die dikken billen heeft. *Qui a de groſſes feſſes.*
GEBILD, *d. w.* van Billen. *zie* Billen.
GEBINT, *z. g.* De gezamenlijke gebintſtukken van een dak. *L'entablement d'un toit.*
GEBIT, *z. g.* Tanden. *Dents.*
Een goed gebit, of goede tanden hebben. *Avoir de bonnes dents.*
Gebit. Mondſtuk van een paerd. *Mords de cheval.*
Een paerd 't gebit in den mond leggen. *Emboucher un cheval.*
GEBLAAKT, *d. w.* van Blaaken. Gezengd. *Flambé, brûlé.*
GEBLAARDE, of bonte koe. *Vache tavelée.*
GEBLAAS, *z. g.* Blazing. *Le ſouffle.*
Het geblaas van zijnen mond. *Le ſouffle de ſa bouche.*
Slangegeblaas. *zie onder* Slang.
Geblaazen, *d. w.* van Blaazen. *Soufflé.*
GEBLAAUWD. *zie* Geblauwd.
GEBLADERD, *bijv. w. zie* Bladerrijk.
GEBLAET. *zie* Gebleet.
GEBLAF, *z. g.* Gebas. *Abboi, cri naturel du chien.*
Geblaft, *d. w.* van Blaffen. *Abboyé.*
GEBLANKET, *d. w.* van Blanketten. *Fardé.*
Eene geblankette tronie. *Un viſage fardé, ou chargé de fard.*
GEBLAUWD, *bijv. w. Teint en bleu.*
Geblauwd laken. *Du drap teint en bleu.*
GEBLEEKEN, *d. w.* van blijken. *Paru.*
Zijne deugd is in die zaak gebleeken. *Sa vertu a paru, s'eſt montrée, s'eſt faite voir, a éclaté dans cette affaire.*
GEBLEEKT, *d. w.* van Bleeken. *zie* Gebleikt.
GEBLEET, *z. g.* Het natuurlijk geluid der ſchapen. *Bélement; le cri naturel des brebis.*
GEBLEIKT. *d. w.* van Bleiken. *Blanchi, parlant du linge.*
GEBLEVEN, *d. w.* van Blijven. *Demeuré.*
GEBLIK, *z. g.* Opſlag der oogen. *Cillement ou fillement des yeux.*
GEBLIKT, *d. w.* van blikken. *zie* Blikken.
GEBLIKZEMD, *d. w.* van Blikzemen. *Foudroyé, fulminé.*
GEBLIND, *d. w.* van Blinden. Blind gemaakt. *Qui a les yeux bandés, aveuglé.*
Dat paerd is geblind. *Ce cheval a les yeux couverts de lunettes.*
* Geblindhokt, *d. w.* van Blindhokken. Misleid, bedrogen. *Aveuglé, ſéduit, trompé.*
Dat volk word zoo verre geblindhokt dat het den duivel aanbid. *Ce peuple eſt aveugle à un tel point qu'il adore le diable.*
GEBLOED, *d. w.* van Bloeden. *Saigné.*
GEBLOEID, *d. w.* van Bloeijen. *Fleuri.*
GEBLOEMD, *bijv. w.* Met bloemen gebeeld. *Figuré, travaillé à fleurs.*
Gebloemde ſtoffe. *Etoffe figurée.*
GEBLOKT, *d. w.* van Blokken. *zie* Blokken.
GEBLONKEN, *d. w.* van Blinken. *Relui, brillé, éclaté.*
GEBLOOSD, *d. w.* van Bloozen. *zie* Blozen.
GEBLOOT, *d. w.* van Blooten. *zie* Blooten.
GEBLUSCHT, *d. w.* van Bluſſchen. *Eteint.*
De brand is gebluſcht. *Le feu eſt éteint.*
GEBLUTST, *d. w.* van Blutzen. *Froiſſé, meurtri.*
Al de vrugten zijn geblutſt. *Tous les fruits ſont meurtris, ou froiſſés.*
GEBOBBELD, *d. w.* van Bobbelen. *Bouillonné.*
GEBOCHELD, *bijv. w.* Gebult. *Boſſu, qui a une boſſe.*
Hij is van vooren en van agteren gebocheld. *Il eſt boſſu par devant & par derrière.*
GEBOCHCHELD, *d. w.* van Bochchelen. *Zie* Bogchelen.
GEBOD, *z. g.* Bevel. *Commandement, ordre que donne celui qui commande.*
Een Goddelijk, een Menſchelijk Gebod. *Un commandement divin, un commandement humain.*
Iemands geboden gehoorzaamen, of betragten. *Obéir aux commandemens de quelqu'un.*
Gebod. Huwelijks proclamatie. *Ban, annonce.*
De geboden ſchutten. *Arrêter ou retenir les annonces.*
Onder de geboden zijn. *Avoir des annonces.*
Geboden, *d. w.* van Gebieden. *Commandé, ordonné.*
GEBODEN, *d. w.* van Bieden. *Offert.*
Ik heb hem zes Piſtoolen voor zijnen hond geboden. *Je lui ai offert ſix louis de ſon chien.*
GEBOEFTE, *z. g.* Boeven, ſchuim van volk. *Racaille, canaille, la lie du peuple.*
Veel geboefte loopt 'er langs de ſtraat. *Il y a beaucoup de racaille qui court les rues.*
GEBOEID, *d. w.* van Boeijen. *Enchaîné, garotté.*
GEBOEKT, *d. w.* van Boeken. *Mis en livre, couché au livre.*
GEBOERT, *d. w.* van Boerten. *Plaiſanté, raillé, badiné, folâtré.*
GEBOET, *d. w.* van Boeten. *Expié.*
GEBOFT, *d. w.* van Boffen. *Enduré.*
GEBOGEN. *zie* Geboogen.
GEBOLWERKT, *d. w.* van Bolwerken. *zie* Bolwerken.
GEBONDEN, *d. w.* van Binden. Vaſt gemaakt. *Lié, attaché.*
't Paerd ſtond aan eenen boom gebonden. *Le cheval étoit lié à un arbre.*
Een gebonden boek. *Un livre relié.*
Een winkelier is nauwer gebonden dan een ander. *Un boutiquier eſt plus aſſujetti, ou plus attaché qu'un autre.*
Ik wil niet gebonden zijn aan die zaak. *Je ne veux pas être obligé à cela.*
Eene gebondene ſaus. *Une ſauſſe liée, ou épaiſſe.*
GEBOOD, *onv. tijd* van Gebieden. Als: ik gebood. *Je commandois ou je commandai.*

Digitized by Google

Gebaoden, *d. w.* van Gebieden. *zie* Gepoden.

GEBOOGEN, *d. w.* van Buigen. *Courbé.*

GEBOOMD, *d. w.* van Boomen. *zie* Boomen.

GEBOOMTE, *z. g.* Veel boomen bij malkander. *Pluſieurs arbres enſemble.*

GEBOORD, *d. w.* van Boorden. *Galonné, bordé.*

Een kleed met goud geboord. *Un habit bordé, ou galonné d'or.*

GEBOORD, *d. w.* van Booren. *Percer, trouer.*

Het ſchip is in den grond geboord. *Le vaiſſeau a été coulé à fond.*

GEBOOREN. *zie* Geboren.

GEBOORTE, *z. v.* Afkomſt. *Naiſſance.*

Eene edele geboorte. *Une naiſſance noble.*

Eene geringe geboorte. *Une naiſſance obſcure.*

't Kind ſtaat in de geboorte. *L'enfant eſt ſur le point de naître.*

Geboortedag, *z. m. Jour de naiſſance.*

Chriſtus Geboortedag, Chriſtdag, Kersdag. *La nativité de Jéſus-Chriſt, le jour de Noël.*

Zijnen Geboortedag vieren. *Célébrer jour de ſa naiſſance.*

Geboortedigt, *z. g.* Gedigt dat op iemands geboorte gemaakt word. *Pièce de poëſie faite ſur la naiſſance d'une perſonne.*

Geboortegroet, *z. v.* Geboortewenſch. *Félicitation, congratulation qu'on fait à une perſonne au jour de ſa naiſſance.*

Geboortelied, *z. g.* Geboortezang. *Chant, ou chanſon faite ſur la naiſſance de quelqu'un.*

Geboorteplaats, *z. v. Lieu de naiſſance.*

Diedenhoven is mijne Geboorteplaats. *Thionville eſt le lieu de ma naiſſance.*

Geboorteſtad, *z. v. Ville où l'on a pris naiſſance.*

Keulen is zijne Geboorteſtad. *Cologne eſt le lieu de ſa naiſſance.*

Geboorteſtar. *Etoile ſous laquelle on eſt né.*

Geboortetijd, *z. m.* Geboorteſtond. *Le point de la naiſſance.*

Geboorteuur, *z. g.* Geboorteſtond. *L'heure de la naiſſance.*

Geboortewenſch, *z. m. zie* Geboortegroet.

Geboortezang, *z. m. zie* Geboortelied.

Geboortig, *bijv. w.* Afkomſtig. *Né, deſcendant, natif.*

Geboortig uit eenen edelen ſtam. *Né d'une noble race, ou famille.*

Geboortig van Parijs. *Natif de Paris.*

GEBORDUURD, *d. w.* van Borduuren. *Brodé.*

GEBOREN, *bijv. w. Né, née.*

Een geboren Franſchman. *Un François natif.*

Een geboren Digter. *Un Poëte né.*

Geboren worden, *g. w. Naître, venir au monde.*

Hem is een zoon geboren. *Il lui eſt né un fils.*

* De tijd is nog niet geboren, of nog niet gekomen. *Le tems n'eſt pas encore venu.*

Voor de tijd geboren worden. *Naître avant le tems, ou avant le terme.*

Nieuwgeboren, *bijv. w.* Verſchgeboren. *Nouvellement né.*

Een nieuwgeboren kind. *Enfant nouvellement né, enfant qui vient de naître.*

Waar is de Nieuwgeboren Koning der Jooden? *Où eſt celui qui eſt nouvellement né Roi des Juifs?*

GEBORGEN, *d. w.* van Bergen. *Serré, ſauvé.*

Het ſchip is vergaan, maar de goederen zijn geborgen. *Le vaiſſeau eſt péri, mais on a ſauvé les marchandiſes.*

Ik heb mijn goed geborgen. *J'ai ſerré mes hardes.*

GEBORRELD, *d. w.* van Borrelen. *Zie* Borrelen.

* GEBORST, *bijv. w.* Wel geborſt, groot van borſten. *Mamelue, qui eſt bien fournie de tetons.*

‡ Dat is een welgeborſt wijf. *Voilà une groſſe mamelue.*

GEBORSTELD, *d. w.* van Borſtelen. *Vergetzt.*

Geborſteld, *bijv. w.* Die borſtelen heeft. *Velu, couvert de poil, ou de ſoyes comme les cochons & les ſangliers.*

GEBORSTEN, *d. w.* van Berſten. *Fendu, crevé, félé.*

't Geſchut is geborſten. *Le canon eſt crevé.*

Die plank is geborſten. *Cette planche eſt fendue.*

Die pot is geborſten. *Ce pot-là eſt félé.*

GEBOST, *d. w.* van Boſſen. *zie* Boſſen.

GEBOT, *d. w.* van Botten. *Bourgeonné.*

GEBOTERD, *d. w.* van Boteren. *zie* Boteren.

GEBOTST, *d. w.* van Botzen. *Heurté, choqué.*

GEBOUW, *z. g. Edifice, bâtiment.*

Dat is een treffelijk gebouw. *Voilà un bel édifice, voilà un beau bâtiment.*

Den eerſten ſteen van een gebouw leggen *Mettre la première pierre à un édifice.*

Die grond kan de zwaarte van dat gebouw niet draagen. *Ce fondement n'eſt pas aſſez ſtable pour porter cet édifice.*

Gebouwd, *d. w.* van Bouwen. Geſtigt. *Bâti, conſtruit.*

Hij heeft dat huis nieuw gebouwd. *Il a bâti nouvellement cette maiſon.*

* Op den Grondveſt van Chriſtus en der Apoſtelen gebouwd. *Edifié ſur le fondement de Jeſus-Chriſt & des Apôtres.*

GEBRAAD, *z. g.* Allerlei gebraadene ſpijze. *Rôt, rôti, toute ſorte de viande rôtie.*

Het gebraad opzetten. *Servir le rôt, mettre le rôti ſur la table.*

Veel van gebraad houden. *Aimer fort le rôti.*

* Ik heb van het gebraad niet gegeeten, en word met het ſpit gemeeten. *Jeuneke.* *J'ai battu les buiſſons, & un autre a pris les oiſeaux*, proverbe. *J'ai eu la peine, & un autre a eu le profit.*

Gebraaden, *d. w.* van Braaden. Aan 't ſpit, of in den oven gebraaden. *Rôti à la broche, ou au four.*

Gebraadene appelen. *Des pommes cuites.*

Gebraaden brood. *Une rôtie, tranche de pain qu'on fait rôtir.*

Gebraadene hoenderen. *Poulets rôtis.*

Een gebraaden hart. *Un alloyau rôti.*

De H. Laurens wierd op eenen rooſter gebraaden. *St. Laurens fût rôti ſur un gril.*

GEBRAAKT, *d. w.* van Braaken. *Vomi.*

* GEBRABBEL, *z. g.* Brabbeling, verwarring. *Confuſion, embrouillement, brouillamini.*

Dat geeft een groot gebrabbel in de rekening. *Cela fait une grande confuſion dans le compte.*

Gebrabbeld, *d. w.* van Brabbelen. *zie* Brabbelen.

GEBRAGT of Gebrogt, *d. w.* van Brengen. *Porté, apporté, amené, conduit.*

Ik ben tot het uiterſte gebragt. *Je ſuis réduit à l'extrémité.*

GEBRAND, *d. w.* van Branden. Door 't vuur geſchonden. *Brûlé.*

Ik heb mijne hand gebrand. *Je me ſuis brûlé la main.*

De koffi is wel gebrand. *Le caffé eſt bien brûlé.*

* Hij heeft zig daar in leelijk gebrand, of misgreepen, *Il s'eſt bien écbaudé les doigts dans cette affaire.*

Gebrand. Door 't vuur overgehaald. *Diſtillé, tiré par l'alambic, alambiqué.*

Gebrande wateren. *Toutes ſortes de liqueurs diſtillées.*

Gebrand van de zon. *zie* Verbrand.

Gebrande wijn. *zie* Brandewijn.

Gebrandmerkt, *d. w.* van Brandmerken. *Fleurdelizé, marqué d'un fer chaud.*

Hij is gegeeſteld en gebrandmerkt. *Il a été fouetté & marqué, ou fleurdelizé.*

* Men heeft hem leelijk gebrandmerkt, of zwart gemaakt. *On l'a vilainement décrié, ou noirci.*

GEBRAST, *d. w.* van Braſſen. *zie* Braſſen.

GEBRAVEERD, *d. w.* van Braveeren. *Bravé.*

GEBREEKEN, *g. w.* Gebrek hebben. *zie* Ontbreeken.

GEBREEUWD, *d. w.* van Breeuwen. *Calfaté, calfeutré.*

GEBREID, *d. w.* van Breijen. *Tricoté, lacé, treſſé, brocbé.*

GEBREIDELD, *d. w.* van Breidelen. *zie* Breidelen.

GEBREK, *z. g.* Behoefte, armoede. *Néceſſité, pauvreté, diſette.*

Gebrek lijden. *Etre dans la diſette, ou en néceſſité.*

Gebrek. Verminktheid. *Défaut, imperfection, manquement.*

Een heimelijk gebrek hebben. *Avoir un défaut ſecret; ou caché.*

Gebrek van geld, van wijsheid, enz. *Manque ou beſoin d'argent, de ſageſſe, &c.*

Gebrek. Zonde. *Défaut, vice, faute, péché, crime.*

Alle menſchen hebben hunne gebreken. *Tout le monde a ſes défauts, perſonne ne vit ſans défauts.*

Wat gebrek heeft hij daar bij? *Quel intérêt a-t-il en cela?*

Gebreken of gebreeken. *zie* Ontbreeken.

Gebrekkelijk, *bijv. w.* Behoeftig. *Pauvre, indigent, dénué du néceſſaire.*

Die menſchen zijn altijd gebrekkelijk. *Ces gens ſont toujours dans l'indigence.*

Gebrekkelijk. Verminkt. *Eſtropié, impotent, défectueux.*

Gebrekkelijkheid, *z. v.* Behoeftigheid. *Pauvreté, indigence, néceſſité.*

Gebrekkelijkheid. *Imperfection, défectuoſité.*

Gebrekkig. *zie* Gebrekkelijk.

GEBRIDST, *d. w.* van Bridſen. *zie* Bridſen.

GEBRIESCH, *z. g.* Het natuurlijke geluid der leeuwen en paerden *Le cri naturel des lions & des chevaux.*

Het gebrieſch van den leeuw. *Le rugiſſement du lion.*

Het gebrieſch van het paerd. *Le hennissement du cheval.*

Gebrieſcht, *d. w.* van Brieſſchen. *Hennì, rugi.*

GEBRIJZELD, *d. w.* van Brijzelen. *Briſé, égrugé.*

GEBRODDELD, *d. w.* van Broddelen. *Beuſſilé.*

GEBROED, *z. g.* Gebroedzel. *Couvée.*

Dat is het gantſche gebroed van die Hen. *C'eſt-là toute la couvée de cette poule.*

* Gebroed. Gebroedzel, quaadaardige menſchen. *Engeance, race de méchantes gens.*

* Dat

Digitized by Google

*Dat is een vuil gebroed. *C'eſt une mauvaiſe engeance, ou une méchante race.*
Gebroedzel, *z. g. zie* Gebroed.
*Adderen gebroedzels. *Engeances de vipères.*
GEBROEDERLINGEN, *z. m. meerv. Les enfans de deux frères.*
Gebroeders. *z. m. meerv.* Broeders. *Frères.*
Romulus en Remus waren gebroeders. *Romulus & Remus étoient frères.*
Gebroederſchap, *z. v.* Broederſchap. *Confrairie.*
De Gebroederſchap der H. Maagd. *La confrairie de la Ste. Vierge.*
GEBROEID, *d. w.* van Broeijen *Zie* Broeijen.
GEBROEKT, *d. w.* van Broeken. *Zie* Broeken.
Gebroekt, *bijv. w.* Die eenen broek draagt. *Qui porte un haut de chauſſes.*
GEBROGT, *d. w.* van Brengen. *zie* Gebragt.
GEBROKEN, *d. w.* van Breeken. Aan ſtukken. *Rompu, caſſé, mis en piéces.*
Gebroken land. *Terres ſéparées par des canaux, des riviéres, &c.*
Een gebroken arm of been. *Un bras rompu, une jambe rompue.*
Gebroken zijn, eene darmbreuk hebben. *Etre rompu, avoir une deſcente de boyaux, une hergne.*
't Gebroken; Gebroken getal. (*w. der Rekenk.*) *Fraction, (terme d'Arithmétique.*
Den regel van driën in 't gebroken kennen. *Savoir la régle de trois en fractions.*
*In 't gebroken. Dat zal nu alles in 't gebroken zijn. *Tout cela ſera maintenant imparfait, il n'y aura rien de parfait en tout cela.*
GEBROKKELD, *d. w.* van Brokkelen. *Broyé, rompu menu avec la main.*
GEBROM, *z. g. Le ſon d'une grande cloche, le ſon bourdonnant d'une cloche.*
Onderwijl doen ontelbaare luidende klokken de wolken in de lugt weêrgalmen door een naar gebrom. *Cependant, dans les airs, mille cloches émues, d'un funébre concert font retenir les nues.*
Gebromd, *d. w.* van Brommen. *Reſonné, bourdonné.*
GEBRONST, *d. w.* van Bronſten. *zie* Bronſten.
GEBROOKEN. *zie* Gebroken.
GEBROUWD, of Gebrouwen, *d. w.* van Brouwen. *Braſſé, machiné.*
Gebrouwt, *z. g. zie* Brouwſel.
GEBRUI, *z. g.* Geweld, getier. *Bruit, tintamarre, charivari.*
Gebruid, *d. w.* van Bruijen. *zie* Bruijen.
GEBRUIK, *z. g.* Gewoonte. *Uſage, coutume.*
Het gebruik is de dwingeland der taalen. *L'uſage eſt le tyran des langues.*
Een quaad gebruik. *Une mauvaiſe coutume.*
Die zaak is in 't gebruik. *Cette choſe eſt en uſage.*
In 't gebruik brengen. *Mettre en uſage.*
In 't gebruik komen. *Venir en uſage.*
Hij heeft het gebruik van de ſpraak verlooren, of hij is ſtom geworden. *Il a perdu l'uſage de la parole, ou il eſt devenu muët.*
Dat geſchied naar 't gemeen gebruik. *Cela ſe fait ſelon l'uſage commun, ou vulgaire.*
Ergens zijn gebruik van neemen. *Faire uſage de quelque choſe, ſe ſervir de quelque choſe.*
Een goed gebruik van zijne goederen maaken. *Faire un bon uſage de ſon bien.*
Vrugtgebruik. *zie onder* Vrugt.

Gebruikelijk, *bijv. w.* 't Geen gebruikt word. *Uſité, ce qui eſt en uſage.*
Dat woord, die ſpreekwijs is niet meer gebruikelijk. *Ce mot, cette façon de parler n'eſt plus en uſage, ou eſt hors d'uſage.*
Gebruiken, *w. w.* Bezigen, zig van dienen. *Uſer, employer, ſe ſervir.*
Men moet geduld gebruiken in tegenſpoed. *Il faut uſer de patience dans l'adverſité.*
Hij gebruikte kragtige redenen. *Il apporta, ou il allégua de puiſſantes raiſons.*
Veel gelds gebruiken in koopmanſchap. *Employer beaucoup d'argent, ou force argent dans le négoce.*
Zig ergens toe laaten gebruiken. *Se laiſſer employer à quelque choſe.*
Ik zal de woorden der H. Schrift zelve gebruiken. *Je me ſervirai des paroles de la Ste. Ecriture méme.*
Reden gebruiken. *Uſer de raiſon, être raiſonnable.*
Geneesmiddelen gebruiken. *Prendre des remédes.*
Hij gebruikte die vrijheid. *Il prit cette liberté.*
Een land in huure gebruiken. *Avoir une terre à ferme pour la labourer.*
‡ Eene vrouw gebruiken. *Avoir la jouiſſance d'une femme, coucher avec elle.*
Dat vrouwmenſch laat zig voor geld gebruiken, dat vrouwmenſch ſpeelt de hoer. *Cette fille s'abandonne ou ſe proſtitue pour de l'argent.*
Gebruikt, *d. w.* van Gebruiken. *zie* Gebruiken.
*Eene gebruikte dogter. *Une fille qui a été ſubornée, qui a perdu ſon pucelage.*
GEBRUIST, *d. w.* van Bruiſſen. *zie* Bruiſſen.
GEBRUL, *z. g.* Het gebriesch van eenen leeuw. *Rugiſſement, cri naturel du lion.*
Gebruld, *d. w.* van Brullen. *Rugi.*
GEBRUST, *d. w.* van Bruſten. *zie* Bruſten.
GEBUISD, *d. w.* van Buizen. *Bu, tringué.*
GEBUKT, *d. w.* van Bukken *zie* Bukken.
GEBULDERD, *d. w.* van Bulderen. *Grondé &c.*
GEBULK, *z. g.* Geloei. *Cri naturel des taureaux, des bœufs & des vaches.*
GEBULKT, *d. w.* van Bulken. *Mugi, meuglé.*
GEBULT, *bijv. w.* Gebocheld. *Boſſu, qui a une boſſe.*
GEBUUR, *z. m.* Buurman. *Voiſin.*
Dat is mijn gebuur. *C'eſt mon voiſin.*
De gezamenlijke gebuuren beſloten, enz. *Tous les voiſins aſſemblés conclurent, ou réſolurent, &c.*
Gebuurſchap, *z. g.* Buurſchap. *Voiſinage.*

G E C.

GECANTONNEERD, *d. w.* van Cantonneeren. *Cantonné.*
GECAPITULEERD, *d. w.* van Capituleeren. *Capitulé.*
GECAPTEERD, *d. w.* van Capteeren. *Chicané.*
GECATECHISEERD, *d. w.* van Catechiſeeren. *Catéchiſé.*
GECIJFERD, *d. w.* van Ciifferen. *Chiffré.*
GECINGELD, *d. w.* van Cingelen. *Sanglé.*
GECOLLECTEERD, *d. w.* van Collecteeren. *Collecté.*
GECOMMUNICEERD, *d. w.* van Communiceeren. *Communié.*
GECOMPENSEERD, *d. w.* van Compenſeeren. *Compenſé.*
GECOMPETEERD, *d. w.* van Competeeren. *Competé.*
GECOMPLETTEERD, *d. w.* van Completteeren. *Rendu complet.*
GECOMPONEERD, *d. w.* van Componeeren. *Compoſé. zie* Componeeren.
GECONCLUDEERD, *d. w.* van Concludeeren. *Conclu.*
GECONSIGNEERD, *d. w.* van Conſigneeren. *Conſigné.*
GECONTRAMINEERD, *d. w.* van Contramineeren. *Contremíné.*
GECONTROLLEERD, *d. w.* van Controlleeren. *Controllé.*
GECORRIGEERD, *d. w.* van Corrigeeren. *Corrigé.*
GECREDITEERD, *d. w.* van Crediteeren. *zie* Crediteeren.

G E D.

GEDAAGD, *d. w.* van Daagen. Gedaagde voor 't Regt. *Ajourné, aſſigné, celui ou celle qu'on cite en Juſtice.*
De eiſcher en de gedaagde. *Le demandeur & l'aſſigné ou le défendeur.*
GEDAALD, *d. w.* van Daalen. *Deſcendu, baiſſé, diminué de prix, ramendé.*
Uit den Hemel gedaald. *Deſcendu du Ciel.*
De Graanen zijn gedaald. *Les bleds ont baiſſé, ou ramendé.*
GEDAAN, *d. w.* van Doen. Verrigt. *Fait, fini.*
Hij heeft zijn werk gedaan. *Il a fait ce qu'il avoit à faire.*
't Is bij hem nooit gedaan werk. *On n'a jamais fait chez cet homme-là.*
De oorlog is gedaan, 't is vrede. *La guerre eſt terminée, la paix eſt faite.*
*'t Is met die luiden gedaan, zij zijn arm. *C'eſt fait de ces gens-là, ils ſont ruinés, ou abîmés.*
't Zal daar mede nog niet gedaan zijn. *On verra bien encore autre choſe.*
Gij ziet 'er vrij wel gedaan uit. *Vous n'avez pas mauvaiſe mine, vous avez fort bonne mine.*
GEDAANTE, *z. v. Forme, face, air.*
Onder de gedaante van eene duive. *Sous la forme d'une colombe.*
De zaaken zijn veranderd van gedaante. *Les affaires ont changé de face.*
Hij is bekoorlijk van gedaante. *Il a l'air charmant, ou engageant.*
GEDAGT, *d. w.* van Denken. *Penſé, cru.*
Ik heb dikwils aan u gedagt. *J'ai ſouvent penſé à vous.*
Ik hadde gedagt dat hij zig anders zou gedraagen hebben. *J'avois cru qu'il ſe ſeroit autrement comporté.*
Gedagte, *z. v.* Denking. *Penſée.*
De ziel beſtaat, naar 't gevoelen van Descartes, in de gedagte. *L'ame, ſelon l'opinion de Deſcartes, conſiſte dans la penſée.*
Gedagte, overleg, gevoelen. *Opinion, ſentiment, conſidération.*
Wat gedagte hebt gij daar over? *Quelle opinion en avez-vous? que penſez-vous de cela?*
Wil ik u mijne gedagte daar van zeggen? *Voulez-vous que je vous en diſe ma penſée?*
Ik ben niet van die gedagte. *Je ne ſuis pas de cette opinion.*
Ik was van gedagte dat hij met ons zou gaan. *Je penſois qu'il iroit avec nous.*
Ik ben van gedagte eene wandeling te doen. *Je ſuis d'avis de faire une promenade.*
Ik zal het in mijne gedagten neemen. *J'y ſongerai, j'y penſerai, j'y aviſerai.*
Hoe durft gij dat in uwe gedagten neemen? *Comment oſez-vous former un tel deſſein?*

Digitized by Google

deſſin, comment cela vous peut-il monter à la tête.

In gedagte zijn. *Etre diſtrait, avoir l'eſprit ailleurs.*

Iets in gedagte doen of zeggen. *Faire ou dire quelque choſe ſans y penſer.*

Met geen gedagten. *En aucune manière, point du tout.*

De gedagte brieven, de gemelde brieven. *Les dites lettres.*

De gedagte Heer. *Le dit, ou ſusdit Sieur.*

GEDAGTEKEND, *d. w.* van Dagtekenen. *Daté, datée.*

Wanneer is die brief gedagtekend? *De quand, ou de quel jour cette lettre eſt-elle datée?*

GEDAGTENIS, *z. v.* Geheugenis. *Mémoire, ſouvenir, commémoration.*

Zaliger gedagtenisſe. *D'heureuſe mémoire.*

Prins Wilhelm de I. hoogloſlijker gedagtenis. *Le Prince Guillaume premier de glorieuſe mémoire.*

Iemands gedagtenis vieren. *Célébrer la mémoire de quelqu'un.*

Ter gedagtenisſe, *bijw.* Tot gedagtenis. *En mémoire, en commémoration.*

Tot gedagtenis van Chriſtus dood. *En commémoration de la mort de Jéſus-Chriſt.*

Gedagtig, *bijv. w. Qui ſe ſouvient ou ſe reſſouvient.*

Ik zal dat gedagtig zijn. *Je m'en ſouviendrai.*

Iemand gedagtig zijn, hem iets meêdeelen. *Se ſouvenir de quelqu'un, lui donner quelque choſe.*

GEDAGVAARD, *d. w.* van Dagvaarden. Gedaagd. *Cité, ajourné.*

GEDAMD, *d.w.* van Dammen. *zie* Dammen.

GEDANKT, *d. w.* van Danken. *Remercié.*

Gode zij gedankt. *Loué ſoit Dieu, graces à Dieu.*

GEDANS, *z. g. La danſe, l'action de danſer.*

Gedanst, *d. w.* van Danssen. *Danſé.*

GEDARMTE, *z. g.* De Darmen. *Les boyaux, les inteſtins, les entrailles.*

't Gedarmte uit een beest haalen. *Eventrer une bête, en tirer les boyaux.*

GEDAVERD, *d.w.* van Daveren. *Tremblé.*

GEDEBITEERD, *d. w.* van Debiteeren. *zie* Debiteeren.

GEDEELD, *d. w.* van Deelen. *Partagé, diviſé.*

Gedeelte, *z. g.* Deel. *Partie, part, portion.*

Ergens een gedeelte van hebben. *Avoir part ou portion de quelque choſe, y participer.*

GEDEESSEMD, *d. w.* van Deessemen. Gerezen. *Levé, levée.*

Wel gedeessemd deeg. *Pâte bien levée.*

Gedeessemd brood. *Pain levé, pain avec du levain.*

GEDEINSD, *d. w.* van Deinzen. *Reculé &c.*

GEDELGD, *d. w.* van Delgen. *zie* Verdelgen.

GEDEKT, *d. w.* van Dekken. *Couvert.*

GEDEMPT, *d. w.* van Dempen. *Comblé.*

* Het oproer wierd gedempt door zijne waakzaamheid. *La rebellion fut éteinte, ou étouffée par ſa vigilance.*

GEDENKEN, *w. w.* In gedagten houden. *Se ſouvenir, avoir ſouvenance, ſonger.*

Gedenkt den Sabbathdag, dat gij dien heiligt. *Souvenez-vous du jour du Sabbath, pour le ſanctifier.*

Aanzien doet gedenken, *ſpreekw. zie* Aanzien.

Gedenkpenning, *z. m. Médaille frappée en mémoire de quelque événement.*

Gedenkschrift, *z. g. Mémoire.*

De Gedenkschriften van den Heere Temple. *Les Mémoires de Mr. Temple.*

Gedenkspreuk, *z. v.* Zedeles. *Apophtegme, bon-mot, epiphonéme.*

Gedenkteken, *z. g. Monument, piéce d'Architecture qu'on laiſſe à la poſtérité en mémoire de quelque événement conſidérable.*

Gedenkwaardig, *bijv. w.* Aanmerkelijk. *Mémorable, digne de mémoire.*

Gedenkzuil, *z. m. zie* Eerzuil.

GEDERTELD, *d. w.* van Dertelen. *Folâtré.*

GEDEUVIKT, *d. w.* van Deuvikken. *zie* Deuvikken.

GEDIENSTIG, *bijv. w.* Dienstvaerdig. *Serviable, officieux, prêt à ſervir, prompt à rendre ſervice.*

Hij is zeer gedienstig. *Il eſt fort officieux, ou ſerviable.*

Gedienstigheid, *z. v.* Dienstvaerdigheid. *Promptitude à rendre ſervice, humeur officieuſe.*

Gedienstiglijk, *bijw.* Dienstvaerdiglijk. *Officieuſement, obligeamment, bonnetement, d'une maniére ſerviable.*

Hij heeft zig zeer gedienstiglijk getoond. *Il en a uſé le plus officieuſement du monde.*

Gediend, *d. w.* van Dienen. *Servi.*

GEDIEPT, *d. w.* van Diepen. *Creuſé.*

GEDIERTE, *z. g.* De dieren. *Les animaux.*

Al het Gedierte des velds. *Tous les animaux des champs.*

Pluimgedierte. *zie onder* Pluim.

GEDIGT, *d. w.* van Digten. *zie* Digten.

Gedigt, *z. g.* Vaers. *Poëme, des vers.*

Op iemand een gedigt maaken. *Faire un poëme à l'honneur de quelqu'un.*

Bruiloftsgedigt, Rougedigt. *zie onder* Bruiloft, enz.

Gedigt. Voorschrift van eenen meester. *Exemple, d'un maître à écrire, modéle d'écriture.*

Gedigtzel, *z. g.* Gedagte, overleg. *Penſée, méditation.*

Al het gedigtzel van 's menschen harte is boos van zijner jeugd aan. *Toutes les penſées du cœur de l'homme ſont portées au mal dès ſa jeuneſſe.*

GEDIJDEN, of beter Gedijen, *g. w.* Strekken. *Profiter, être utile, réuſſir.*

Ik wens dat die zaak ten uwen voordeele moge gedijen. *Je ſouhaite que cette affaire puiſſe tourner à votre avantage.*

Dat gedijdde tot zijn nadeel. *Cela tourna à ſon préjudice.*

Onregtvaerdig goed gedijd of bedijd niet. *Les biens injuſtement acquis ne profitent pas.*

Gedijd, *d. w.* van Gedijden of Gedijen,

GEDIJKT, *d. w.* van Dijken. *zie* Dijken.

GEDIKT, *d. w.* van Dikken. *Epaiſſi.*

GEDING, *z. g.* Regtzaak. *Cauſe, procès.*

Met iemand een geding hebben. *Etre en procès ou avoir un procès avec quelqu'un.*

Zijn geding is hem toegewezen. *Son procès a été jugé en ſa faveur.*

Gedingstukken. *Piéces qui ſervent à quelque procès.*

Gedingbezorger, waar voor men gemenelijk het *ond. w. Procureur* gebruikt. *Procureur.*

Gedingschrijver, waar voor men gemeenelijk het *ond. w. Notaris* gebruikt. *Notaire.*

Gedingzaal. *zie* Pleitzaal.

GEDISTILEERD, *d. w.* van Distileeren. *Diſtillé.*

GEDOBBELD, *d. w.* van Dobbelen. *zie* Dobbelen.

GEDOBBERD, *d. w.* van Dobberen. *zie* Dobberen.

GEDOE, *z. v. zeer laag w.* Geraas, leven. *Bruit, vacarme, charivari.*

GEDOEKT, *d. w.* van Doeken. *Trompé.*

GEDOEMD, *d. w.* van Doemen. Verwezen. *Condamné.*

Ter dood gedoemd. *Condamné à mort.*

GEDOEN, *laag w.* Zig ergens mee gedoen of behelpen. *S'accommoder, être content de quelque choſe.*

Hij kan zig gedoen met dat huis. *Il ſe peut accommoder de cette maiſon-là.*

GEDOEZELD, *d. w.* van Doezelen. *Eſſompé.*

GEDOFT, *d. w.* van Doffen. *zie* Doffen.

GEDOGT, *d. w.* van Denken. *Penſé.*

GEDOGT, *d. w.* van Dunken. *Semblé.*

GEDOKEN, *d. w.* van Duiken. Neêrgebukt. *La tête baiſſée, incliné vers la terre.*

Hij ging gedoken in zijnen mantel. *Il marchoit caché dans ſon manteau.*

GEDOKT, *d. w.* van Dokken. *zie* Dokken.

GEDOKTERD, *d. w.* van Dokteren. *zie* Dokteren.

GEDOLD, *d. w.* van Dollen. *zie* Dollen.

GEDOLVEN, *d. w.* van Delven. *Bêché, creuſé, foüi, enfoüi.*

Levendig onder de aarde gedolven worden. *Etre enterré tout vif.*

GEDOMMEL, *z. g.* Geruisch. *Murmure, bourdonnement.*

Gedommel der Bijën. *Bourdonnement des abeilles.*

* Men hoorde een verward gedommel in de vergadering. *On entendit un bourdonnement confus dans l'aſſemblée.*

Gedommeld, *d. w.* van Dommelen. *Bourdonné.*

GEDOMPELD, *d. w.* van Dompelen. *Plongé.*

GEDONDER, *z. g. Le tonnerre, l'action de tonner.*

Gedonderd, *d. w.* van Donderen. *Tonné.*

GEDONGEN, *d. w.* van Dingen. *Marchandé.*

GEDOOD, *d. w.* van Dooden. Omgebragt. *Tué, maſſacré.*

Hij wierd wreedelijk gedood. *Il fut cruellement maſſacré.*

GEDOODVERFD, *d. w.* van Doodverven. *Schilders w.* Aangeleid. *Ebauché.*

Dat stuk is maar gedoodverfd. *Ce tableau n'eſt qu'ébauché.*

* Hij is al gedoodverfd; hij loopt al in 't oog. *Il eſt à peu près découvert.*

GEDOOGEN, *d. w.* van Deugen. *Valu.*

GEDOOGEN, *w. w.* Dulden, toelaaten. *Souffrir, tolérer, ſupporter, permettre.*

Ik zal dat geenzins gedoogen. *Je ne ſouffrirai cela en aucune maniére.*

De Godsdienst word in dat land niet gedoogen of gedoogd. *Cette Religion ne ſe tolére pas dans ce pays-là.*

Gedoogd of gedoogen, *d. w.* van Gedoogen. *Toléré, ſouffert.*

Gedoogzaam. *zie* Langmoedig, verdraagzaam.

Gedoogzaamheid. *zie* Langmoedigheid, verdraagzaamheid.

GEDOOID, *d. w.* van Dooijen. *Dégelé.*

GEDOOLD, *d. w.* van Doolen. *Erré, &c.*

GEDOOPT, *d. w.* van Doopen. *Baptiſé, à qui on a conféré le baptême.*

Een verseh of eerst gedoopt kind. *Un enfant nouvellement baptiſé.*

GEDOPT, *d. w.* van Doppen. Gepeld, uit den dop gedaan. *Ecalé, écoſſé, hors de l'écoſſe, ou de l'écaille.*

Gedopte eijeren. *Oeufs hors de la coque.*

Gedopte boonen. *Des féves écoſſées.*

GEDOPT, *d. w.* van Doppen. *Jauger, jaugé, &c.*

GEDORD, *d. w.* van Dorren. *zie* Dorren.

Digitized by Google

GEDORST, *d. w.* van Dorſchen. Het koorn is gedorſt. *Le bled eſt battu.*
GEDORST, *d. w.* van Dorſten. *zie* Dorſten.
GEDORST, *d. w.* van Durven. *zie* Gedurſd.
GEDOST, *bijv. w.* Gekleed. *Habillé, vêtu.* Hij is wel gedoſt tegen de koude. *Il eſt bien vêtu contre le froid.*
GEDOUWD, *d. w.* van Douwen. *Pouſſé, ſerré, preſſé, &c.*
GEDRAAFD, *d. w.* van Draaven. *Trotté.* *zie* Draaven.
GEDRAAGEN. Zig aan iemand gedraagen. *S'en rapporter à quelqu'un.* Ik gedraag mij daar in aan uw oordeel, aan uwen eed, enz. *Je m'en rapporte à votre jugement, à votre ſerment, &c.* Zig wel of qualijk gedraagen. *Se comporter bien, ou mal; être d'une bonne ou d'une mauvaiſe vie.*
GEDRAAGEN, *d. w.* van Draagen. *Porté.*
GEDRAAID, *d. w.* van Draaijen. *Tourné.*
GEDRAALD, *d. w.* van Draalen. *Tardé.*
GEDRABD, *d. w.* van Drabben. *zie* Gedlodderd.
GEDRAG, *z. g.* Handel en wandel. *Comportement, bonne ou mauvaiſe vie.* Een onberispelijk gedrag. *Une vie, ou un comportement irreprehenſible.* Die man is van een quaad gedrag. *C'eſt un homme de mauvaiſe vie.*
GEDRAGEN. *zie* Gedraagen.
GEDRANG, *z. g.* Drang van 't volk. *Foule, preſſe, multitude de monde.* Uit het gedrang komen. *Se tirer de la foule, fendre la preſſe.*
‡ GEDREETEN, *d. w.* van Drijten. Gekakt. *Chié, foiré.*
GEDREEVEN, *d. w.* van Drijven. *Ciſelé.* Gedreeven zilverwerk. *Argenterie ciſelée.* Gedreeven. Geleid, beſtierd. *Conduit, inſpiré.* De Apoſtelen wierden van Gods Geeſt gedreeven. *Les Apôtres furent inſpirés de l'Eſprit de Dieu.* Gedreeven, geſlingerd, gejaagd. *Chaſſé, agité, pouſſé, &c.* Het ſchip wierd heen en weêr gedreeven van den wind. *Le vaiſſeau fut agité de côté & d'autre par le vent.*
GEDREIGD, *d. w.* van Dreigen. *Menacé.*
GEDRENKT, *d. w.* van Drenken. *Abbreuvé.*
GEDRENTELD, *d. w.* van Drentelen. *Lambiné, &c.*
GEDREUN, *z. g. Tremblement.* Gedreund, *d. w.* van Dreunen. *Tremblé.*
GEDRIBBELD, *d. w.* van Dribbelen. *zie* Dribbelen.
GEDRILD, *d. w.* van Drillen. *Lancé, jetté; en parlant d'un javelot.* Gedrild. *Gravé dans le verre, ou dans quelque pierre dure.* Gedrild, geoefend in den wapenhandel. *Exercé dans le maniment des armes, &c.*
GEDROGT, *z. g.* Schrikdier. *Monſtre.* Wie zou niet ſchrikken voor zulk een gedrogt? *Qui n'auroit peur d'un tel monſtre?* Een helſch gedrogt. *Un monſtre infernal.* Schrikgedrogt, Zeegedrogt. *zie onder* Schrik, enz. Gedrogtelijk, *bijv. w. en bijw. Monſtrueux, monſtrueuſement, d'une manière monſtrueuſe.*
GEDRONGEN, *d. w.* van Dringen. Geperſt. *Preſſé, ſerré, pouſſé.* Gedrongen zitten. *Etre aſſis à l'étroit.* Gedrongen. In een gepakt. *Preſſé.* Zeer gedrongen worden. *Etre fort preſſé.* * Zeer gedrongen worden in eene twiſtreden. *Etre fort preſſé, ou être ſerré de près dans une diſpute.* Hij is kort en gedrongen. *Il eſt court & ramaſſé.*
GEDRONKEN, *d. w.* van Drinken. *Bu.*
GEDROOGD, *d. w.* van Droogen. Droog gemaakt. *Seché, ſec, deſeché.* Gedroogde viſch. *Poiſſon ſec.* Gedroogde appelen, peeren. *Des pommes, des poires ſéches.* In de zon, of tegen 't vuur gedroogd. *Seché au ſoleil, ou au feu.*
GEDROOMD, *d. w.* van Droomen. *Songé, rêvé.*
GEDROOPEN, *d. w.* van Druipen. *Coulé, découlé.* *zie* Druipen. Hij ziet 'er uit of hij van de galg gedroopen was. *Il a la mine d'un réchappé du gibet.*
GEDROOPT, *d. w.* van Droopen. Met vet of boter gedroopt. *Arroſé de graiſſe, ou de beurre.* Dat is een wel gedroopt gebraad. *Voilà du rôti bien arroſé.*
GEDRUILD, *d. w.* van Druilen. *zie* Getalmd.
GEDRUIS, *z. g.* Gerugt. *Bruit, tintamarre.* 't Leger quam aan met een groot gedruis. *L'armée s'approcha avec grand bruit.* De wind maakt een groot gedruis. *Le vent fait un bruit horrible.* Het gedruis der wapenen. *Le bruit des armes.* Het zou een ijſſelijk gedruis geeven. *Cela feroit un tintamarre horrible.*
GEDRUIST, *d. w.* van Druiſchen. *zie* Ruiſchen.
GEDRUKT, *d. w.* van Drukken. *Imprimé, preſſé, ſerré.*
GEDUBBELD, *d. w.* van Dubbelen. *Doublé.*
GEDUBT, *d. w.* van Dubben. *Douté.*
GEDUGT, *d. w.* van Dugten. *Craint, appréhendé.* Gevreesd *eſt plus uſité.* Gedugt, *bijv. w. Redoutable, formidable, craint.* Gedugte Godheid die den ſtaalen blixem zwaait. *Dieu craint & redouté qui lance le tonnerre.*
GEDUID, *d. w.* van Duiden. *zie* Duiden.
GEDUIZELD, *d. w.* van Duizelen. *zie* Duizelen.
GEDULD, *d. w.* van Dulden. *Souffert.* Geduld, *z. g.* Lijdzaamheid. *Patience.* Geduld hebben. *Avoir patience.* Geduld neemen. *Prendre patience.* Geduldig, *bijv. w.* Lijdzaam. *Patient, qui a de la patience, qui ſouffre patiemment.* Job was heel geduldig in zijn lijden. *Job étoit fort patient dans ſes ſouffrences.* Geduldig, *bijw. Patiemment, avec patience.* Geduldigheid. *zie* Geduld. Geduldiglijk. *zie* Geduldig, *bijw.*
GEDUND, *d. w.* van Duunen. Dun gemaakt. *Amenuiſé, amoindri, rendu mince ou menu.* Men heeft dien boom gedund, of meer lugt gegeeven door het weghouwen van takken. *On a élagué cet arbre.* Zijn leger is zeer gedund, of verminderd. *Son armée eſt fort affoiblie, ou diminuée.* De regen is zeer gedund. *La pluye eſt bien diminuée.* Dat leêr is wel gedund. *Ce cuir eſt bien paré.*
GEDURFD of gedorſt, *d. w.* van Durven. *Oſé.*
GEDUTT, *d. w.* van Dutten. *Sommeillé, rêvé, radotté.*
GEDUUREN, *g. w. zie* Duuren. Geduurende, *voorzetzel.* In. *Durant, pendant.* Geduurende al dien tijd. *Durant tout ce tems-là.*
Geduurig, *bijv. w.* dat niet ophoud. *Continuel, qui ne ceſſe point.* Eene geduurige koorts. *Une fiévre continue.* Geduurig, *bijw.* Telkens. *Continuellement, à chaque fois, toujours, inceſſamment.* Hij ſpreekt 'er hem geduurig over aan. *Il lui en parle à tout moment.* Hij ſtelt hem geduurig in 't ongelijk. *Il lui donne toujours le tort.*
Geduuriglijk, *bijw. zie* Geduurig.
Geduurd, *d. w.* van Duuren. *Duré.* Hoe lang heeft dat geduurd? *Combien de tems cela a-t-il duré?*
Geduurzaam, *bijv. w.* Duurzaam. *Durable, ce qui peut durer.* Hij is niet geduurzaam in eene plaats. *Il ne peut pas durer dans un même lieu.*
Geduurzaamheid. *zie* Duurzaamheid.
GEDUWD, *d. w.* van Duwen. *Pouſſé. zie* Gedrukt, Geperſt en Duwen.
GEDWAALD, *d. w.* van Dwaalen. *Erré, &c.*
GEDWARLD, *d. w.* van Dwarlen. *Tournoyé, &c.*
GEDWEE of Gedweeg, *bijv. w.* Buigzaam, zagt. *Souple, maniable, flexible.* Dat leêr is heel gedweeg. *Ce cuir eſt fort ſouple.* * Gedweeg, buigzaam, gehoorzaam. *Souple, flexible, docile, complaiſant, ſoumis, qui a l'eſprit flexible aux volontés d'autrui.* Gedwee maaken. *Rendre ſouple.* * Gedweeheid of Gedweegheid, *z. v.* Buigzaamheid, gewilligheid. *Complaiſance, ſoumiſſion.*
GEDWEEPT, *d. w.* van Dweepen. *zie* Dweepen.
GEDWEILD, *d. w.* van Dweilen. *zie* Dweilen.
GEDWONGEN, *d. w.* van Dwingen. Afgeperſt. *Contraint, forcé.* Een gedwongen eed. *Un ſerment forcé.* Ik heb dat gedwongen gedaan. *J'ai fait cela par force, ou par contrainte.*

G E E.

GE-EBD, *d. w.* van Ebben. *zie* Ebben.
GE-EEDE. *zie* Beëdigde. Geëdigd. *zie* Beëdigd, Bezworen.
GE-EERD, *d. w.* van Eeren. Geagt. *Honoré, révéré.* Geëerd, *bijv. w.* Agtbaar, eerwaerdig. *Vénérable.* 't Is een geëerd oud man. *C'eſt un vénérable vieillard.* Geëerd. Ter eere gebragt. *Remis en honneur.* Na dat hij die dogter onteerd had heeft hij haar weder geëerd door de trouw. *Après avoir ravi l'honneur à cette fille, il l'a remiſe en honneur en l'épouſant.*
GE-EFFEND, *d. w.* van Effenen. Geſlegt. *Applani, rendu uni.* De weg is geëffend. *Le chemin eſt applani.* * Die zwarigheden zijn geëffend. *Ces difficultés ſont applanies.* Geëffend. Vereffend. *Liquidé, réglé, ſoudé.* Eene geëffende rekening. *Un compte réglé, liquidé, ou ſoudé.*
GEEFSTER, *z. v. Celle qui donne, donneuſe.*
GE-EGD, *d. w.* van Eggen. Dat land is alrede geëgd. *Ce champ a déjà été herſé; on a déjà paſſé la herſe ſur ce champ.*
GE-EGT, *d. w.* van Egten. Gehuwd, getrouwd. *Marié, légitimé par le mari.* Hij heeft haar geëgt na dat hij ze beſlaa-

Digitized by Google

slaapen hadde. *Il l'a épouſée après en avoir abuſé.*
De kinderen zijn door de trouw van de moeder geëgt. *Les enfans ſont légitimés par le mariage de la mére.*
GE-EIGEND, *d. w.* van Eigenen. *Approprié.*
GE-EINDIGD, *d. w.* van Eindigen. *Fini, achevé.*
GE-EISCHT, *d. w.* van Eiſchen. *Demandé, exigé.*
GEEL, *z. g.* Geele verwe. *Jaune, couleur jaune.*
Bleekgeel. *Jaune pâle.*
Citroengeel. *Citrin, couleur de citron.*
Schiltgeel. *zie onder* Schilten.
Het geel of de dooijer van een ei. *Jaune d'œuf.*
Geel, *bijv. w.* Geelverwig. *Jaune, de couleur jaune.*
Geel lint. *Ruban jaune.*
Geelagtig, *bijv. w.* Eenigzins geel. *Jaunâtre, qui tire ſur le jaune.*
Geelekneu, *z. v. zie* Vlasvink.
GEELEN, *g. w.* Geel worden. *Jaunir, devenir jaune.*
Geelgieter, *z. m.* Kopergieter. *Fondeur en cuivre.*
Geelvink, *z. v. Pinçon, oiſeau qui a des plumes qui tirent ſur le jaune & le bleu.*
Geelzugt, *z. v.* Zekere quaal des lichaams. *Jauniſſe, eſpéce de maladie.*
Dat meisje heeft de geelzugt. *Cette fille a la jauniſſe.*
Geelzugtig, *bijv. w. Sujet à la jauniſſe.*
Een geelzugtig menſch. *Une perſonne ſujette à la jauniſſe.*
GEEMAILLEERD, *d. w.* van Emailleeren. *Emaillé.*
GEEMELIJK, *bijv. w.* Moeijelijk, geſtoord. *Chagrin, fâché, triſte, de mauvaiſe humeur.*
Geemelijk worden. *Se chagriner, ſe fâcher.*
Dat is een geemelijk menſch. *C'eſt un homme chagrin.*
Iemand geemelijk maaken. *Chagriner quelqu'un.*
Geemelijkheid, *z. v.* Moeijelijkheid. *Chagrin, inquiétude, déplaiſir, triſteſſe.*
GEEN, *bijv. w.* Niet met allen. *Nul, point du tout.*
Ik heb geen geld. *Je n'ai pas d'argent.*
Hij heeft geen hoop. *Il n'a aucune eſpérance.*
Dat heeft geen val. *Cela n'eſt pas de ſaiſon, cela a mauvaiſe grace.*
Geen. Niemand. *Perſonne, aucun, nul.*
Ik heb geen menſch gezien. *Je n'ai vu perſonne.*
Geen van beiden heeft dat gedaan. *Aucun des deux n'a fait cela.*
Geen van twee, geen van beiden. *Ni l'un ni l'autre.*
GEEN, geene. *Voornaam.* Als, De geenen die. *Ceux ou celles qui.*
De geenen die waarlijk Chriſtenen zijn. *Ceux qui ſont véritablement Chrétiens.*
't Geen. Dat. *Ce qui.*
Het geen de oorzaak is, waarom, enz. *Ce qui eſt la cauſe, pourquoi, &c.*
GEENEN, zommigen. Als, Deezen en geenen zeggen het. *Pluſieurs le diſent.*
GEEN, geene. *Qui eſt, ou ce qui eſt au-delà.*
Aan geene zijde van den ſtroom. *De l'autre côté de la riviére.*
GEENERHANDE, Geenderhande. *Nul, aucun, de nulle ſorte.*
Geenerhande dobbelſpel behaagt mij. *Nul jeu ou aucun jeu de hazard ne me plait.*
Op geenerhande [illegible] geenerhande.
maniere. *En aucune manière, nullement.*
Geenerlei. *zie* Geenerhande.
GEENERLEI, *bijv. w.* Geen van beiden *Neutre, ni l'un ni l'autre.*
Het geenerlei, of onzijdige geſlagt, *woord der ſpraakkunſt. Le genre neutre:* terme de Grammaire.
GE-ENT, *d. w.* van Enten. *Enté.*
GE-ENTERD, *d. w.* van Enteren. *Abordé, arraisonné, accroché &c.*
GEENZINS, *bijv. w.* Gantſchelijk niet. *Nullement, en aucune manière.*
Zij wil daar geenzins in bewilligen. *Elle n'y veut nullement conſentir.*
GEEPE, *z. v.* Klein viſchje met ſteekels op den rug. *Epinoche, petit poiſſon qui a ſur le dos des épines ou des aiguillons dont il ſe défend.*
GEER, *z. v.* Een ſchuinſe ſtrook linnen. *Gouſſet, morceau de toile.*
Geer van een hemd. *Gouſſet de chemiſe.*
Geer van een zeil. Een ſtrook doek aan een zeil gehegt om het breeder te maaken. *Langue de voile.*
GEEREN, *g. w.* Schuins toeloopen. *Etre de biais.*
Dat huis geert. *Cette maiſon eſt de biais.*
Geeren, *ſcheepsw.* Afhouden. *Emharder.*
GE-ERFD, *d. w.* van Erven. *Hérité.*
GE-ERGERD, *d. w.* van Ergeren. *Scandaliſé, empiré.*
GE-ERINNERD, *d. w.* van Erinneren. *zie* Erinneren.
GEERNE. *zie* Gaerne.
GEERS, *z. v.* Gierſt. *Mil, ou millet, ſorte de grain.*
GEERTRUID, *z. g.* Vrouwe naam. *Gertrude, nom de femme.*
GEESSEL, *z. m.* Roede, Zweep. *Verge, fouet.*
Een geeſſel van touwtjes gedraaid. *Un fouet fait de cordelettes.*
* Geeſſel. In den verbloemden ſtijl, verwoeſter. *Fléau, deſtructeur.*
* De Gotthen waren de geeſſel van Italien. *Les Gothe étoient le fléau de l'Italie.*
GEESSELAAR, *z. m.* Geeſſelbroeder, Monnik die zig zelven geeſſelt om boete te doen. *Flagellant.*
‡ Geeſſelaar, die de kinderen dikwils en om geringe oorzaaken geeſſelt. *Feſſeur, fouetteur.*
Geeſſelen, *w. w.* Met roeden ſlaan. *Fuſtiger, feſſer, fouetter, donner des coups de fouet, ou de verges.*
Door beuls hand gegeeſſeld worden. *Etre fouetté par la main du Bourreau.*
Geeſſeling, *z. v. Le fouet, fuſtigation, flagellation.*
Hij heeft eene geeſſeling verdiend, en zijn vader zal hem die ook geeven. *Il a mérité le fouet, & ſon pére le lui donnera auſſi.*
De Magiſtraat heeft het ſluiken verboden met bedreiging van eene geeſſeling. *Le Magiſtrat a défendu les fraudes ſous peine du fouet.*
Na de geeſſeling van Jeſus Chriſtus door bevel van Pilatus. *Après la flagellation de J. C. par ordre de Pilate.*
Geeſſelmonnik. *zie* Geeſſelaar.
GEEST, *z. m.* Een onlichaamlijk wezen. *Eſprit, un être incorporel.*
God is een volmaakte Geeſt. *Dieu eſt un eſprit parfait.*
De Heilige Geeſt. *Le Saint Eſprit.*
De geeſt of ziel des menſchen. *L'eſprit ou l'ame de l'homme.*
Schoon het lichaam vergaat, blijft de geeſt ongeſchonden. *Quoique le corps périſſe, l'ame n'en reçoit aucune atteinte.*
* Geeſt. Verſtand, ſcharanderheid. *Eſprit, génie.*
* Die man heeft eenen grooten geeſt. *Cet homme a un génie ſupérieur, ou eſt d'un eſprit relevé.*
Een fraaije geeſt, of een fraai verſtand. *Un bel eſprit.*
Verheven van geeſt zijn. *Avoir l'eſprit élevé, ou ſublime.*
Zwaar van geeſt, zwaarmoedig. *Mélancolique, triſte, chagrin.*
Den geeſt geeven, ſterven. *Rendre l'ame, mourir.*
De booze geeſt, de duivel. *L'eſprit malin, le diable, le démon.*
Een quaade geeſt, een duivel. *Un eſprit malin, lutin, farfadet, ſorte de démon.*
Men zegt dat 'er een quaade geeſt in dat huis is. *On dit qu'il y a un lutin dans cette maiſon.*
* Een quaade geeſt, een ſchuldeiſcher. *Un créancier importun.*
De verſchijninge der geeſten gelooven. *Croire l'apparition des eſprits.*
Naar het zeggen van zommigen, heeft ieder menſch eenen quaaden geeſt die hem zoekt te ſchaaden, en eenen goeden geeſt die hem beſchermt. *Selon le ſentiment de quelques-uns, chaque homme a un mauvais génie qui tâche de lui nuire, & un bon génie qui le protége.*
Geeſt, vijfde weezen. *Eſprit, quinteſſence.*
Geeſt van wijn. Overgehaalde brandewijn, of voorloop van brandewijn. *De l'eſprit de vin.*
De levensgeeſten. *Les eſprits vitaux.*
Poltergeeſt, Quelgeeſt, Tuimelgeeſt, Vrijgeeſt, Waargeeſt, Wargeeſt, Woelgeeſt, enz. *zie onder* Polter, enz.
Geeſtagtig, *bijv. w.* Daar veel geeſt in is. *Spiritueux.*
Een geeſtagtig vogt. *Une liqueur ſpiritueuſe.*
Geeſtdrijver, *z. m.* Dwaalgeeſt. *Fanatique.*
Geeſtelijk, *bijv. w.* Dat geen lichaam heeft. *Spirituel, immatériel, incorporel.*
De denking is eene geeſtelijke zelfſtandigheid. *La penſée eſt une ſubſtance immatérielle.*
Geeſtelijk, *bijv. w.* Kerkelijk. *Eccléſiaſtique, ce qui appartient à l'Egliſe, ce qui eſt de l'Egliſe.*
De Geeſtelijken. *Les Eccléſiaſtiques, les membres du Clergé.*
De Geeſtelijke Lords van 't Engelſch Parlement. *Les Seigneurs Spirituels du Parlement d'Angleterre.*
De Geeſtelijken, de Monniken. *Les Religieux, les Moines.*
Eene geeſtelijke dogter. *Une Religieuſe.*
Het geeſtelijk Regt. *Le Droit Canon.*
Een geeſtelijk Abt. *Abbé régulier.*
Geeſtelijke, of Kerkelijke goederen. *Biens Eccléſiaſtiques.*
Geeſtelijk gewaad. *Habit de gens d'Egliſe.*
Geeſtelijk, *bijv.* Op eene geeſtelijke wijze. *Spirituellement, d'une manière ſpirituelle.*
Gods woord geeſtelijk uitleggen. *Expliquer ſpirituellement la Sainte Ecriture.*
Geeſtelijk, *bijv. w.* Godvrugtig. *Pieux, dévot.*
Dat is een regt geeſtelijk menſch. *C'eſt un véritable dévot, voilà un homme vraiment dévot.*
Geeſtelijkheid, *z. v.* De Geeſtelijken. *Le Clergé, les Eccléſiaſtiques.*

De

Digitized by Google

De Geeſtelijkheid van Vrankrijk. *Le Clergé de France.*
Geeſtig, *bijv. w.* Aardig. *Spirituel, vif, ingénieux, qui a beaucoup d'eſprit.*
Dat is een geeſtig Schrijver. *C'eſt un Auteur ſpirituel, ou ingénieux.*
Geeſtig, *bijw.* *Ingénieuſement, ſpirituellement, avec eſprit.*
Dat boek is geeſtig gemaakt. *Ce livre eſt fait ingénieuſement, ou avec eſprit.*
Geeſtigheid. *z. v.* Aardigheid. *Vivacité d'eſprit.*
Geeſtigies, *bijw.* Eenigzins geeſtig. *Aſſez bien fait, aſſez bien tourné.*
Dat werk is geeſtigies uitgevoerd. *Cet ouvrage eſt fait avec aſſez d'eſprit.*
Geeſtiglijk, *bijw.* *Ingénieuſement, joliment.*
Geeſtrijk, *bijv. w.* Vol geeſt. *Plein d'eſprit.*
Een geeſtrijk kind. *Un enfant qui a beaucoup d'eſprit.*
GE-ET, *z. g. jagers w.* De plaats daar een Hert weid. *Viandis de cerf.*
GE-ETST, *d. w.* van Etzen. *Gravé à l'eau forte.*
GE-ETTERD, *d. w.* van Etteren. *Suppuré.*
GEEVEN, *w. w.* *Donner, faire don, faire préſent.*
Mildelijk of mildadiglijk geeven. *Donner libéralement.*
Aalmoeſſen, of iets aan den armen geeven. *Donner l'aumône, donner la charité, donner quelque choſe aux pauvres.*
Nieuwjaar geeven. *Donner des étrennes.*
Een gaſtmaal, een baal, enz. geeven. *Donner un feſtin, donner le bal, &c.*
Hij zou zijn leven voor zijne vrienden geeven. *Il donneroit ſa vie, ou ſon ſang pour ſes amis.*
Naiever geeven of verwekken. *Donner de la jalouſie.*
Dat zal hem moeijelijkheid geeven. *Cela lui cauſera de fâcheuſes affaires.*
Iemand hoop geeven. *Donner de l'eſpérance à quelqu'un.*
Iemand affcheid geeven. *Donner congé à quelqu'un.*
Zijne ſtem geeven. *Donner ſa voix, ou ſon ſuffrage.*
Den vijand veel werks geeven, *Donner de la tablature, ou tailler de la beſogne à l'ennemi.*
Den vrede aan Europa geeven. *Rendre la paix à l'Europe.*
Ik zal mij de eer geeven om u te zien. *Je me donnerai l'honneur de vous voir.*
‡ Iemand wat om de ooren geeven, of wat afroſſen. *Donner ſur les oreilles à quelqu'un, le roſſer.*
Geloof geeven. *Croire, ajoûter foi.*
Raad geeven. *Conſeiller, donner conſeil.*
Rekenſchap geeven. *Rendre compte.*
Ligt geeven. *Jetter, ou réfaudre de la lumière.*
Den geeſt geeven. *zie* Geeſt.
Eenen zugt geeven. *Pouſſer, ou jetter un ſoupir.*
Reuk van zig geeven. *Exhaler, jetter de l'odeur.*
Een boek in 't ligt geeven. *Mettre un livre au jour, ou en lumière.*
Een paerd de ſpooren geeven. *Donner de l'éperon à un cheval.*
Een kind eenen naam geeven. *Donner un nom à un enfant.*
Eene ſtad ten roof, of ter plondering geeven. *Donner une ville au pillage.*
Nergens om geeven. *Ne ſe ſoucier de rien, ne ſe mettre en peine de rien.*
Te verſtaan geeven. *Donner à entendre, ou faire entendre.*
Te kennen geeven. *Faire ſavoir, mander, apprendre, faire voir.*
Iemand iets gewonnen geeven. *Céder quelque choſe à quelqu'un, lui donner gagné.*
GE-EVENAARD, *d. w.* van Evenaaren. *Egalé.*
GEEVER, *z. m.* *Donneur, celui qui donne.*
God is de geever alles goeds. *Tout bien nous vient de Dieu; c'eſt de Dieu dont nous vient tout bien; Dieu eſt l'auteur de toute bonne donation.*
Wetgeever. *zie onder* Wet.
GEEUWAART. *zie* Geeuwer.
GEEUWEN, *w. w.* *Bâiller, ouvrir la bouche.*
Hij doet niet dan geeuwen. *Il ne fait que bâiller.*
't Geeuwen, *z. g.* Gegeeuw. *Bâillement, l'action de bâiller.*
Geeuwer, *z. m.* Een die geeuwt. *Bâilleur, celui qui bâille.*
Geeuwing, *z. v.* Gegeeuw. *Bâillement, action de bâiller.*
Geeuwſter, *z. v.* *Bâilleuſe, celle qui bâille.*

GEF. GEG. GEH.

GEFABRIQUEERD, *d. w.* van Fabriqueeren. *Fabriqué.*
GEFAILLEERD, *d. w.* van Failleeren. *Failli, &c.*
GEFATSOENEERD, *d. w.* *Façonné, formé.*
GEFEILD, *d. w.* van Feilen. *Eſſé, failli, manqué.*
GEFEPT, *d. w.* van Feppen. *Bu largement, trinqué.*
GEFIJMELD, *d. w.* van Fijmelen. *zie* Fijmelen.
GEFINEERD, *d. w.* van Fineeren. *Affiné, raffiné.*
GEFLANQUEERD, *d. w.* van Flanqueeren. *zie* Flanqueeren.
GEFLATTEERD, *d. w.* van Flatteeren. *Flatté.*
GEFLAUWD, *d. w.* van Flaauwen. *zie* Verflaauwd.
GEFLEEM. *zie* Fleemerije.
Gefleemd, *d. w.* van Fleemen. *Careſſé, flatté, cajolé.*
GEFLIKT, *d. w.* van Flikken. *Recouſu, racommodé, rapetaſſé, &c.*
GEFLODDERD, *d. w.* van Flodderen. *zie* Flodderen.
GEFLONKERD, *d. w.* van Flonkeren. *Brillé, éclatté, relui.*
GEFLUIMD, *d. w.* van Fluimen. *zie* Fluimen.
GEFLUIT, *z. m.* Fluiting. *Siflement.*
Gefluit, *d. w.* van Fluiten. *Sifflé.*
‡ 't Is vergeeffch gefluit als 't paerd niet piſſen wil, *ſprcekw.* *On a beau prêcher à qui n'a cure de bien faire,* proverbe.
GEFNIESD, *d. w.* van Fniezen. *zie* Genieſt.
GEFNUIKT, *d. w.* van Fnuiken. *zie* Fnuiken.
GEFOETSELD, *d. w.* van Foetſelen. *zie* Foetſelen.
GEFOKT, *d. w.* van Fokken. *Nourri élevé &c. zie* Fokken.
GEFOLTERD, *d. w.* van Folteren. *Appliqué à la torture, torturé.*
GEFOMMELD, *d. w.* van Fommelen. *Chiffonné.*
GEFOPT, *d. w.* van Foppen. *Raillé, moqué, drapé.*
GEFORCEERD, *d. w.* van Forceeren. *Forcé, pris par forcé.*
GEFRANKEERD, *d. w.* van Frankeeren. *Affranchi.*
GEFRIJT, *d. w.* van Frijten. *Frit, friſſé.*
GEFRIZEERD, *d. w.* van Frizeeren. *zie* Gekruld.
GEFROMMELD, *d. w.* van Frommelen. *Caché.*
GEFRONST, *d. w.* van Fronſſen. *Froncé, ridé.*
GEFRUIT, *d. w.* van Fruiten. *zie* Gefrijt.
GEFUTZELD, *d. w.* van Futzelen. *zie* Futzelen.
GEGAAN, *d. w.* van Gaan. *Allé, marché, cheminé.*
GEGAAPT, *d. w.* van Gaapen. *Bâillé.*
GEGAAT, *d. w.* van Gaaten. *Troué, Percé.*
Die paerlen zijn nog niet gegaat. *Ces perles ne ſont pas encore trouées, ou percées.*
GEGADERD, *d. w.* van Gaderen. *zie* Vergaderd.
GEGADINGDEN, *bijv. w.* *Stadh. w.* 't welk altijd zelfſtandiger wijze geſteld word. *Ceux qui ont envie d'acheter.*
GEGAGGELD, *d. w.* van Gaggelen. *zie* Gaggelen.
GEGALMD, *d. w.* van Galmen. *Retenti, reſonné.*
GEGALD, *d. w.* van Gallen. *zie* Gallen.
GEGARFD, *d. w.* van Garven. *zie* Garven *onder* Garf.
GEGASTEREERD, *d. w.* van Gaſtereeren. *zie* Gaſtereeren.
GEGEELD, *d. w.* van Geelen. *Jauni, devenu jaune.*
GEGEERD, *d. w.* van Geeren. *zie* Geeren.
GEGEESSELD, *d. w.* van Geeſſelen. *Fouetté, fuſtigé, flagellé.*
GEGEETEN. *zie* Gegeten.
GEGEEVEN, *d. w.* van Geeven. *Donné.*
GEGEEUW, *z. g.* *Bâillement.*
Gegeeuwd, *d. w.* van Geeuwen. *Bâillé.*
GEGEKT, *d. w.* van Gekken. *Raillé.*
GEGESPT, *d. w.* van Gespen. *Bouclé, attaché avec des boucles.*
GEGEST, *d. w.* van Geſten. *Fermenté.*
GEGETEN, *d. w.* van Eeten. *Mangé.*
GEGIERD, *d. w.* van Gieren. *zie* Gieren.
GEGIJPT, *d. w.* van Gijpen. *zie* Gijpen.
GEGIJZELD, *d. w.* van Gijzelen. *zie* Gijzelen.
GEGILD, *d. w.* van Gillen. *zie* Gillen.
‡ GEGISPT, *d. w.* van Gispen. *Fouetté, fuſtigé.*
GEGIST, *d. w.* van Giſſen. *Conjecturé.*
GEGIST, *d. w.* van Giſten. *zie* Gegeſt.
GEGLANSD, *d. w.* van Glanſſen. *Luſtré, glacé.*
GEGLEEDEN, *d. w.* van Glijden. *Gliſſé.*
GEGLIBBERD, *d. w.* van Glibberen. *Gliſſé.*
GEGLINSTERD, *d. w.* van Glinſteren. *Relui, brillé, éclatté.*
GEGLIPT, *d. w.* van Glippen. *Gliſſé, échappé.*
GEGLOED, *d. w.* van Gloeden. *zie* Gloeden.
GEGLOEID, *d. w.* van Gloeijen. *zie* Gloeijen.
GEGLOMMEN, *d. w.* van Glimmen. *zie* Glimmen.
Geglommene kooleu. *Des charbons bien allumés.*
GEGLUURD, *d. w.* van Gluuren. *Lorgné, guigné.*
GEGOED, *bijv. w.* *Ant.* *Aiſé, qui a du bien.*
GEGOMD, *d. w.* van Gommen. *Gommé.*
GEGOND, *d. w.* van Gonnen. *zie* Gegund.
GEGOOCHELD, *d. w.* van Goochelen. *zie* Goochelen.
GEGOOI. *L'action de jetter.*
GEGOOID, *d. w.* van Gooijen. *Jetté, lancé.*
GEGOTEN, *d. w.* van Gieten. *Fondu, jetté en moule.*

Digitized by Google

GEGORD, *d. w.* van Gorden. *Ceint.*
GEGORGELD, *d. w.* van Gorgelen. *Garrisé.*
GEGOTEN. *zie* Gegooten.
GEGRAASD, *d. w.* van Graazen. *zie* Graazen.
GEGRAAVEN, *d. w.* van Graaven. *Creusé, fouï, béché.*
GEGRABBELD, *d. w.* van Grabbelen. *Pris, happé, agriffé, aggrippé.*
GEGRAVEERD, *d. w.* van Graveeren. *Gravé.*
GEGRAVEN. *zie* Gegraaven.
GEGRAUWD, *d. w.* van Grauwen. *Rabroué &c.*
GEGREEPEN, *d. w.* van Grijpen. *Pris, saisi, empoigné.*
GEGRENDELD, *d. w.* van Grendelen. *Fermé au verrou.*
GEGRENEN, *d. w.* van Grijnen. *Grondé, grommelé, murmuré.*
GEGRENSD, *d. w.* van Grenzen. *Confiné.*
GEGRIEFD, *d. w.* van Grieven. *Blessé.*
GEGRIELD, *d. w.* van Grielen. *Fourmillé.*
GEGRIFFELD, *d. w.* van Griffelen. *Greffé, enté.*
GEGRIFT, *d. w.* van Griffen. *zie* Gegriffeld.
GEGRIJNSD, *d. w.* van Grijnzen. *zie* Gegrenen.
GEGRIJSD, *d. w.* van Grijzen. *Grisonné, devenu gris.*
GEGRILD, *d. w.* van Grillen. *Tremblé, frissonné.*
GEGRIMMELD, *d. w.* van Grimmelen. *Fourmillé.*
GEGRIMD, *d. w.* van Grimmen. *Rugi, grondé, recbigné &c.*
GEGRINNIKT, *d. w.* van Grinniken. *Henni.*
GEGROEID, *d. w.* van Groeijen. *Cru, augmenté.*
GEGROET, *d. w.* van Groeten. *Salué.*
GEGROLD, *d. w.* van Grollen. *Grondé, grogné.*
GEGROMMELD, *d. w.* van Grommelen. *zie* Grommelen.
GEGROMD, *d. w.* van Grommen. *Grondé. Vuidé, &c.*
GEGROND, *d. w.* van Gronden. *Fondé.*
Eene wel gegronde reden. *Une raison bien fondée, un raisonnement solide.*
GEGRONDVEST, *d. w.* van Grondvesten. *Fondé.*
GEGROSSEERD, *d. w.* van Grosseeren. *zie* Grosseeren.
GEGRUISD, *d. w.* van Gruizen. *zie* Vergruisd.
GEGRUWELD, *d. w.* van Gruwelen. *zie* Gruwelen.
GEGRUWD, *d. w.* van Gruwen. *zie* Gruwen.
GEGUICHELD, *d. w.* van Guichelen. *zie* Goochelen.
GEGUND, *d. w.* van Gunnen. *zie* Gunnen.
GEHAAKT, *d. w.* van Haaken. *zie* Haaken.
GEHAALD, *d. w.* van Haalen. *zie* Haalen.
GEHAAST, *d. w.* van Haasten. *zie* Haasten.
GEHAAT, *d. w.* van Haaten. *Haï.*
GEHAD, *d. w.* van Hebben. *Eu.*
GEHAGELD, *d. w.* van Hagelen. *Grêlé.*
GEHAIRD. *bijv. w.* Die hair heeft of dat met hair bedekt is. *Couvert de poil ou de cheveux, qui a du poil ou des cheveux.*
GEHAKKELD, *d. w.* van Hakkelen. *zie* Hakkelen.
GEHAKKETEERD, *d. w.* van Hakketeeren. *Contesté, disputé, &c. né.*
GEHAKT, *d. w.* van Hakken. *Haché.*
Het gantsche leger wierd in de pan gehakt. *Toute l'armée fut taillée en pièces.*
GEHALTE, *z. g. La valeur intrinsèque de la monnoye, ou des métaux.*
GEHALVEERD, *d. w.* van Halveeren. *zie* Halveeren.
GEHANDELD, *d. w.* van Handelen. *Traité.*
Hij heeft ons gehandeld naar onze verdiensten. *Il nous a traités selon nos mérites.*
Gehandeld. *Négocié.*
Gehandeld, Betast. *zie* Behandeld.
GEHANGEN, *d. w.* van Hangen. *Pendu.*
GEHANTEERD, *d. w.* van Hanteeren. *Exercé, professé.*
GEHAPERD, *d. w.* van Haperen. *Hésité, retardé &c.*
GEHAPT, *d. w.* van Happen. *Mordu, happé.*
GEHARD, *d. w.* van Harden. *Durci, rendu dur.*
GEHARKEBUZEERD, *d. w.* van Harkebuzeeren. Men heeft eenen soldaat geharkebuzeerd. *On a cassé la tête à un soldat, on a fait passer un soldat par les armes.*
GEHARKT, *d. w.* van Harken. *Ratelé.*
GEHARNAST, *bijv. w.* Met een harnas gewapend. *Couvert d'une cotte de maille, d'une cuirasse, &c.*
* Ik ben tegen alle slagen van de Fortuin geharnast. *Je me suis fortifié contre tous les coups de la Fortune.*
GEHARPOEND, *d. w.* van Harpoenen. *Harponné.*
GEHARPT, *d. w.* van Harpen. *Criblé.*
GEHARPUISD, *d. w.* van Harpuizen. *Brayé, frotté de courée.*
Het schip is gecalfateerd en geharpuisd. *Le vaisseau a été radoubé & brayé.*
GEHART, *bijv. w.* Gemoedigd, gesterkt. *Encouragé, fortifié.*
Wel gehart, of wel gemoed zijn. *Avoir du Cœur, ou du courage.*
GEHASPELD, *d. w.* van Haspelen. *Devidé.*
GEHAVEND, *d. w.* van Havenen. *Accommodé, traité, ajusté.*
GEHEEL, *bijv. w.* Gantsch, ongeschonden. *Entier, complet, en son entier.*
Een geheel jaar, of rond jaar. *Une année entière.*
Daar zijn veele Schrijvers die wij niet geheel hebben. *Il y a beaucoup d'Auteurs que nous n'avons pas tout entiers.*
Hij moest de geheele schuld betaalen. *Il dut payer toute la dette.*
Daar is 't geheel en al. Daar is 't altemaal. *Voilà tout, le voilà tout entier.*
't Geheel. *z. g. Le tout.*
't Geheel is grooter dan zijn deel. *Le tout est plus grand que sa partie.*
't Geheelal. De gantsche Waereld. *L'Univers, tout le Monde.*
* Gij zijt nog in uw geheel, gij kunt nog doen wat gij wilt. *Vous êtes encore le maître, vous pouvez encore faire ce que vous voulez.*
Het gebouw staat nog in zijn geheel. *L'édifice, ou le bâtiment est encore en son entier.*
De Regel van driën in 't geheel. *La Régle de trois simple, ou sans fractions.*
Geheel, *bijw.* *Tout à fait, entièrement.*
Geheel niet. Gantschelijk niet. *Point du tout, nullement, en aucune manière*
GEHEELD, *d. w.* van Heelen. *Guéri, consolidé, caché, recelé, pallié.*
Geheelde goederen. *Des marchandises recelées.*
Hij heeft zijne misdaad zoo lang geheeld als hij gekonnen heeft. *Il a pallié, ou caché son crime aussi longtems qu'il lui a été possible.*
Geheelijk. Gantschelijk, in 't geheel. *Entièrement, tout à fait.*
Men ontschuldigde hem geheellijk. *On le déclara tout à fait innocent.*
GEHEERSCHT, *d. w.* van Heerschen. *Régué, dominé.*
GEHEET, *d. w.* van Heeten. *Bakkers w. Chauffé.*
De Oven is niet sterk genoeg geheet. *Le four n'est pas assez chauffé, ou assez chaud.*
GEHEETEN, *d. w.* van Heeten of Hieten. *Nommé, appellé.*
GEHEGT, *d. w.* van Hegten. *Attaché.*
GEHEID, *d. w.* van Heijen. *Piloté.*
GEHEILIGD, *d. w.* van Heiligen. *Bénit, consacré, sanctifié.*
Geheiligd brood. *Pain bénit, ou consacré.*
Uw naam worde geheiligd. *Ton nom soit sanctifié.*
Geheiligd. Gewijd, tot een heilig gebruik afgezonderd. *Sacré, ou consacré à quelque usage saint.*
Die Kerk is tot Gods dienst geheiligd. *Ce temple est consacré au service divin.*
Geheiligd. Heilig gemaakt. *Sanctifié par l'Esprit de Dieu.*
Geheiligd. Op eene heilige wijze gevierd. *Sanctifié, célébré saintement.*
GEHEIM, *bijv. w.* Bedekt, verborgen. *Secret, caché.*
Eene zaak geheim houden. *Tenir une chose cachée.*
Geheim, *z. g.* Verborgenheid, geheimenis. *Secret, mystère.*
Iemand een geheim vertrouwen. *Confier un secret à quelqu'un.*
Dat is een geheim van den Godsdienst. *C'est un mystère de la Religion.*
Geheimbewaarder, *z. m. Confident.*
Geheimbewaardster, *z. v. Confidente.*
Geheimenis, *z. v.* Verborgenheid. *Mystère.*
Geheimkamer, *z. v.* Geheimvertrek. *Cabinet, lieu où l'on traitte des affaires secrettes.*
Geheimraad, *z. m.* Lid van den geheimen raad. *L'un des membres du Conseil privé.*
De geheime raad. *Le Conseil privé.*
Geheimschrift, *z. g.* Verborgen schrift. *Hiéroglyphe, écrit secret, ou caché, qui renferme quelque mystère.*
Geheimschrijver, *z. m. Sécretaire.*
Geheimweeter en Geheimweetster. *zie* Geheimbewaarder, enz.
GEHEIND, *d. w.* van Heinen. *Environné ou entouré de hayes.*
GEHEKELD, *d. w.* van Hekelen. *Sermoné.*
* Gehekeld, Berispt. *Censuré, critiqué sévérement.*
Ik heb hem dapper gehekeld. *Je lui ai bien lavé la tête.*
GEHELMD, *bijv. w. Couvert d'un casque.*
GEHELD, *d. w.* van Hellen. *Penché.*
GEHEMELD, *d. w.* van Hemelen. *zie* Hemelen.
GEHEMELTE, *z. g.* 't Gehemelte van den mond. *Le palais de la bouche.*
Gehemelte van eene bedsteede, of een bedikant. *Ciel de lit.*
GEHENGELD, *d. w.* van Hengelen. *Péché à la ligne.*
* Hij heeft 'er lang na gehengeld. *Il l'a sollicité longtems. Depuis longtems il s'est donné*

Digitized by Google

donné bien des mouvemens pour cela. Il l'a brigué, ou recherché longtems.

GEHENGEN, *g. w.* Gedoogen, toelaaten. *Permettre, tolérer, soufrir.*

God kan geenzins zulks gehengen. *Dieu ne peut soufrir cela en aucune manière.*

GEHENGD, *d. w.* van Gehengen.

GEHERBERGD, *d. w.* van Herbergen. *zie* Herbergen.

GEHERKT, *d. w.* van Herken. *zie* Geharkt.

GEHERST, *bijv. w.* Gerooft. Als, geherst brood. *Du pain rôti, une rôtie, une tranche de pain rôtie.*

GEHERT. *zie* Gehart.

GEHEVELD, *bijv. w.* Gedeeltemd. *Levé, où il y a du levain.*

Geheveld brood. *Pain levé, pain avec du levain.*

GEHEVEN, *d. w.* van Heffen. *Levé.*

Ik kan dat gewigt nu niet heffen nog tillen, en voorheen heb ik het honderd maal geheven. *Je ne saurois ébranler ce poids maintenant, & autrefois je l'ai levé plus de cent fois.*

GEHEUGELIJK, *bijv. w. Mémorable, agréable.*

GEHEUGEN, *z. g.* Gedagtenis. *Souvenir, mémoire.*

Ik heb daar geen geheugen van. *Je n'en ai pas de souvenir, je ne m'en souviens pas.*

Boven 's menschen geheugen. *Hors de mémoire d'homme.*

Geheugen, *w. w.* Heugen, gedagtenis hebben. *Se souvenir, avoir mémoire, se ressouvenir.*

't Geheugt mij dat, enz. *Il me souvient, que, &c.*

Geheugenis, *z. v.* Onthouding. *Mémoire, puissance ou faculté par laquelle l'ame conserve les images des choses.*

Dat versterkt de geheugenis. *Cela fortifie la mémoire.*

GEHEUGD, *d. w.* van Heugen. *zie* Heugen.

GEHEULD, *d. w.* van Heulen. *zie* Heulen.

GEHIELD, *d. w.* van Hielen. *zie* Hielen.

GEHIJGD, *d. w.* van Hijgen. *zie* Hijgen.

GEHIJST, *d. w.* van Hijssen; Hijsen, of Hijzen. *zie* Hijzen.

GEHIKT, *d. w.* van Hikken. *zie* Hikken.

GEHINDERD, *d. w.* van Hinderen. *zie* Verhinderd.

GEHINKT, *d. w.* van Hinken. *Clochê, boité.*

GEHINNIK, *z. g.* 't Natuurlijk geluid der paerden. *Hennissement, cri naturel des chevaux.*

GEHINNIKT, *d. w.* van Hinniken. *Henni.*

GEHIPPELD, *d. w.* van Hippelen. *zie* Gehuppeld.

GEHITST, *d. w.* van Hitzen. *Incité, excité, agacé, irrité.*

GEHOBBELD, *d. w.* van Hobbelen. *zie* Hobbelen.

GEHOED, *d. w.* van Hoeden. *Gardé, protégé, mené paître.*

GEHOEREERD, *d. w.* van Hoereeren. *zie* Hoereeren.

GEHOEST, *d. w.* van Hoesten. *Toussé.*

‡ GEHOETEL, *z. g.* Hoetelarije, getalm. *Boufillage, manière d'agir lente & défectueuse.*

Gehoeteld, *d. w.* van Hoetelen. *Boufillé &c.*

GEHOLPEN, *d. w.* van Helpen. *Aidé, assisté, secouru.*

GEHOLD, *d. w.* van Hollen. *zie* Hollen.

GEHOMMEL. *zie* Gedommel.

Gehommeld, *d. w.* van Hommelen. *zie* Gedommeld.

GEHOMPELD, *d. w.* van Hompelen. *Chancelé, boité, clochê.*

GEHONGERD, *d. w.* van Hongeren. *zie* Hongeren.

GEHONKERD, *d. w.* van Honkeren. *zie* Gehunkerd.

GEHOOGD, *d. w.* van Hoogen. *Haussé, exhaussé.*

GEHOOND, *d. w.* van Hoonen. *Offensé, affronté, insulté.*

GEHOOPT, *d. w.* van Hoopen. Verwagt, gewenscht. *Espéré, attendu, souhaité.*

Dat is eene lang gehoopte zaak. *Voilà une chose qu'on a longtems souhaitée,*

GEHOOPT. Opgehoopt. *zie* Opgehoopt.

GEHOOR, *z. g.* Een van de vijf zinnen. *L'ouïe, l'un des cinq sens.*

Hard van gehoor, of hardhoorig zijn. *Avoir l'ouïe dure, être sourdaut.*

Scherp of snel van gehoor zijn. *Avoir l'ouïe bonne, ou fine.*

Den Gezanten gehoor geeven, of verleenen. *Donner audience aux Ambassadeurs.*

Geef hem geen gehoor, hoor niet naar hem. *Ne l'écoutez pas, ne le croyez pas.*

* Den duivel gehoor geeven. *Se laisser séduire par le diable.*

Gehoor, *z. g.* Vergadering van toehoorderen. *Auditoire, l'assemblée des auditeurs.*

Die Leeraar heeft een schoon gehoor. *Ce Prédicateur, ou ce Ministre a un bel auditoire.*

Gehoord, *d. w.* van Hooren. *Ouï, entendu, écouté.*

GEHOORND, *bijv. w. Cornu, qui a des cornes.*

GEHOORPLAATS, *z. v.* Leesplaats in eene doorlugtige Schoole. *Auditoire d'un Collége, ou d'une Académie.*

GEHOORZAAM, *bijv. w.* Onderworpen. *Obéissant, docile, soumis.*

Een gehoorzaam kind. *Un enfant docile, soumis, obéissant, qui se laisse conduire à ses parens ou à ses maîtres.*

God en zijnen Ouderen gehoorzaam. *Obéissant à Dieu & à ses parens.*

Uw gehoorzaamste dienaar. *Votre très-obéissant serviteur.*

Gehoorzaamd, *d. w.* van Gehoorzaamen. *Obéi.*

Gehoorzaamen, *w. w.* Gehoorzaam zijn. *Obéir, rendre obéissance, se soumettre aux volontés de quelqu'un.*

De Overheid, den Koning, enz. gehoorzaamen. *Obéir au Magistrat, au Roi, &c.*

Om wel te gebieden moet men gehoorzaamd hebben. *Pour bien commander il faut avoir obéi.*

De driften moeten de reden gehoorzamen. *Il faut que les passions obéissent à la raison.*

Gehoorzaamheid, *z. v. Obéissance.*

De Koning eischt eene volkomene gehoorzaamheid. *Le Roi demande une entière obéissance.*

Een land onder zijne gehoorzaamheid brengen. *Mettre un pays sous sa puissance, le subjugeur.*

Eene blinde gehoorzaamheid. *Une obéissance aveugle.*

GEHOPT, *d. w.* van Hoppen. *Houblonné.*

GEHORT, *d. w.* van Horten. *Heurté, choqué, poussé.*

GEHOST. *zie* Gehoftt.

GEHOTST, *d. w.* van Hotzen. *Cahoté, secoué rudement dans un chariot.*

GEHOUDEN. Verbonden, verpligt. *Obligé.*

Aan iemand gehouden zijn. *Etre obligé à quelqu'un.*

Ik ben aan mijn woord niet langer gehouden. *Je ne suis pas obligé de tenir ma parole plus longtems.*

GEHOUWEN, *d. w.* van Houwen. *Haché, coupé.*

GEHOUWD. *zie* Gehuwd.

GEHUGT, *z. g.* Een klein vlekje zonder Kerk. *Hameau, village sans Eglise.*

GEHUICHELD, *d. w.* van Huichelen. *zie* Huichelen.

GEHUIKT, *d. w.* van Huiken. *zie* Huiken.

GEHUIL, *z. g.* Geschrei. *Hurlement, cri.*

Men hoorde den gantschen nagt 't gehuil der wolven. *On entendit toute la nuit le hurlement des loups.*

Dat is een naar gehuil. *Voilà un hurlement effroyable.*

Gehuild, *d. w.* van Huilen.

GEHUISD, *bijv. w.* Die ergens een huis heeft. *Qui a une maison en propre dans quelque endroit.*

Hij is daar gehuisd en gehoofd. *Il a là & maison & jardin.*

Ruim gehuisd zijn. *Etre logé au large.*

Ik ben heel naauw gehuisd. *Je suis fort étroitement logé.*

Gehuisd, *d. w.* van Huizen. *zie* Huizen.

* De vijand heeft daar heel slegt gehuisd, of huis gehouden, heeft alles verwoest. *L'ennemi y a saccagé tout, y a mis tout au pillage, ou y a fait un entier dégat.*

GEHUISVEST, *d. w.* van Huisvesten. *Logé.*

Ik ben daar gehuisvest. *J'ai fixé ma demeure là, je demeure là, je suis logé là.*

GEHUIVERD, *d. w.* van Huiveren. *Tremblé, frissonné.*

GEHULD, *d. w.* van Hullen. *Coiffé &c.*

GEHULDIGD, *d. w.* van Huldigen. *Déclaré, ou reconnu pour Prince.*

De Prins is nog niet gehuldigd. *Le Prince n'est pas encore reconnu.*

GEHUNKERD, *d. w.* van Hunkeren. *Desiré ardemment &c.*

GEHUPPEL, *z. g.* Huppeling. *Bondissement, action de bondir.*

't Gehuppel der lammeren. *Le bondissement des agneaux.*

't Gehuppel van den exter. *Le sautillage de la pie.*

Gehuppeld, *d. w.* van Huppelen. *Sauté-lé, sautillé.*

GEHUTZELD, *d. w.* van Hutselen. *Secoué, remué &c.*

GEHUURD, *d. w.* van Huuren. *Loué, pris à louage.*

Een gehuurd huis. *Une maison louée.*

GEHUWELIJKT, *d. w.* van Huwelijken. *Marié.*

Een gehuwd man. *Un homme marié.*

Eene gehuwde vrouw. *Une femme mariée.*

GEJ. GEI.

GEJAAGD, *d. w.* van Jaagen. *Chassé, poursuivi.*

GEJAGT, *d. w.* van Jagten. *zie* Jagten.

GEJAMMER, *z. g. Lamentations, gémissemens.*

Gejammerd, *d. w.* van Jammeren. *zie* Jammeren.

GEJANGEL. *zie* Gejank.

Gejangeld, *d. w.* van Jangelen. *zie* Gejankt.

GEJANK, *z. g.* Gekrijt van geslaagene of gebeetene honden, enz. *Glapissement, cri plaintif de chiens battus, mordus, &c.*

Gejankt, *d. w.* van Janken. *Abboyé, jappé, criaillé, contesté.*

GEIEVERD, *d. w.* van Ieveren. *zie* Ieveren.

GE-

Digitized by Google

GEJEUKT, *d. w.* van Jeuken. *Demangé.*
GEIJKT, *d. w.* van IJken. Met de ſtads ijk gemerkt. *Etalonné, marqué des armes de la ville.*
Eene geijkte maat, el, enz. *Une meſure étalonnée, une aune étalonnée, ou marquée des armes de la ville, &c.*
GEIJLD, *d. w.* van IJlen. *Extravagué, révé, &c.*
GEIJSD, *d. w.* van IJzen. *zie* IJzen.
GEIJZELD, *d. w.* van IJzelen. *zie* IJzelen.
GEIL, *bijv. w.* Welluſtig, onkuiſch. *Laſcif, voluptueux, incontinent, impudique.*
De bok is een geil dier. *Le bouc eſt un animal laſcif.*
Een geil wijf. *Une femme laſcive & impudique.*
Geile gedagten. *Penſées laſcives.*
Geil. Walgagtig. *Degoutant, fade, qui provoque à vomir par ſa graiſſe, ou par ſa douceur.*
Geil, *bijw.* Op eene geile wijze. *Laſcivement, d'une manière laſcive & malhonnête.*
Geilbier, *z. g.* Gijlbier. *Bière nouvellement tirée de la chaudière, & qui n'a pas achevé de travailler.*
Geilheid, *z. v.* Walgagtigheid. *Douceur fade.*
Geilheid. Onkuisheid. *Laſciveté, volupté, lubricité, incontinence, impudicité.*
Geilkuip, *z. v.* Kuip daar 't bier in koelt.
GEIN. *zie* Jein.
GEINT, *d. w.* van Innen. *zie* Innen.
GEJOELD, *d. w.* van Joelen. *zie* Joelen.
GEJOK, *z. g.* Geſchers. *Raillerie, moquerie.*
Gejokt, *d. w.* van Jokken. *zie* Jokken.
GEJONGD, *d. w.* van Jongen. *zie* Jongen.
GEJOOKT, *d. w.* van Jooken. *zie* Jooken.
GEIT, *z. v.* Zeker dier. *Chévre, ſorte d'animal.*
Eene wilde Geit. *Chévre ſauvage.*
Eene jonge Geit. *Chevreau.*
Steengeit. *zie onder* Steen.
Geitemelk, *z. v. Lait de chévre.*
Geitebaard, *z. m. Barbe de chevre.*
Geitenhair, *z. g.* Geitenwol. *Poil de chévre.*
Geitenmelker, *z. m. Tette-chévre, ſorte d'oiſeau qui tette les chévres.*
Geitenleêr, *Chevrotin, peau de chevreau couroyée.*
Geitenleêren handſchoenen. *Gands de chevrotin.*
Geitenſtal, *z. v. Etable à chévres.*
Geitevel, *z. g.* Geitehuid. *Peau de chévre.*
GEITOUWEN, *ſcheeps w.* Touwen om de zeilen aan de raas te haalen. *Les largues.*
GEJUICH, *z. g.* Vreugdegeſchrei. *Acclamation, applaudiſſement, cri de joye.*
't Gejuich van 't volk was groot. *La joye du peuple fut grande.*
De Koning wierd met een algemeen gejuich ontvangen. *Le Roi fut reçu avec un applaudiſſement univerſel.*
Gejuicht, *d. w.* van Juichen. *zie* Juichen.

G E K.

GEK, *bijv. w.* Uitzinnig. *Fou, inſenſé.*
Gek zijn. *Etre fou.*
Eene gekke daad. *Une ſottiſe, une ſotte action.*
Een gek, *z. m.* Een gek menſch *Un fou, un ſot, un inſenſé.*
't Is een halve gek. *Il a un coup de hache, il a des rats.*
Met iemand den gek ſcheeren, iemand foppen. *Se jouer, ou ſe moquer de quelqu'un.*
Iemand voor den gek houden. *Se railler de quelqu'un.*
Toneelgek. *zie onder* Toneel.
GEK. Knie of mik van de pomp. *Potence de brimbale; partie de la pompe ainſi nommée.*
GEKAAID, *d. w.* van Kaaijen. *zie* Kaaijen.
GEKAAKT, *d. w.* van Kaaken. *Caquer du hareng.*
GEKAAMD, *d. w.* van Kaamen. *zie* Kaamen.
GEKAAPT, *d. w.* van Kaapen. *zie* Kaapen.
GEKAARD, *d. w.* van Kaarden. *Cardé.*
GEKARND, *d. w.* van Karnen. *zie* Gekernd.
GEKAART, *d. w.* van Kaarten. *zie* Kaarten.
GEKAATST, *d. w.* van Kaatzen. *Joué à la paume.*
GEKAAUWD, *d. w.* van Kaauwen. *zie* Gekauwd.
GEKABAST, *d. w.* van Kabaſſen. *Filouté, escamoté.*
GEKABBELD, *d. w.* van Kabbelen. *zie* Kabbelen.
GEKAKEL, *z. g.* Het geſchreeuw van eene Hen als zij broeijen wil. *Glouſſement, le cri d'une poule prête à couver.*
* Gekakel. *Babil, caquet.*
Gekakeld, *d. w.* van Kakelen. *zie* Kakelen.
GEKAKT, *d. w.* van Kakken. *Chié.*
‡ GEKAL, *z. g.* Geklap, geſnap. *Caquet, babil.*
GEKALANDERD, *d. w.* van Kalanderen. *Calandré.*
GEKALFATERD, *d. w.* van Kalfateren. *Calfeutré, radoubé, caréné, en parlant d'un vaiſſeau.*
‡ Gekalfaterd, gelapt, verſteld. *Calfeutré, rapiécé, rapetaſſé.*
GEKALFD, *d. w.* van Kalven. Als, onze koe heeft gekalfd. *Notre vache a vélé.*
GEKALKT, *d. w.* van Kalken. *Enduit de chaux, gachè.*
GEKALD, *d. w.* van Kallen. *Babillé, jaſé, clabaudé.*
GEKALVERD, *d. w.* van Kalveren. *zie* Kalveren.
GEKAMENIERD, *d. w.* van Kamenieren. *Paré, ajuſté, attifé.*
GEKAMERD, *bijv. w.* Eene gekamerde juffer, eene hoer. *Une fille de joye en chambre.*
GEKAMPEERD, *d. w.* van Kampeeren. *Campé.*
GEKAMPT, *d. w.* van Kampen. *zie* Kampen.
GEKAMD, *bijv. w.* Gekamde. *Qui a une créte ſur la tête, crété.*
Een gekamde haan. *Un coq crété, un coq qui a une créte.*
‡ Hij ziet zoo rood als een gekamde haan. *Il eſt rouge comme un coq crété, ou comme un coq d'Inde.*
GEKAMD, *d. w.* van Kammen. Gekemd. *Peigné.*
Glad gekamd, of gekemd hair. *Des cheveux bien peignés.*
GEKANT, kantig gemaakt, *d. w.* van Kanten. *Equarri, &c.*
Gekant, *d. w.* van Kanten. Verbitterd, ingenomen. *Animé, irrité, indigné.*
Tegen iemand gekant zijn. *Etre animé contre quelqu'un.*
Hij was zeer gekant tegen dat gevoelen. *Il s'oppoſoit fort à cette opinion.*
GEKAPITTELD, *d. w.* van Kapittelen. *Chapitré, grondé, cenſuré, reprimandé, repris.*
GEKAPPELD, *d. w.* van Kappelen. *Caillé, tourné; parlant du lait.*
GEKAPT, *d. w.* van Kappen. *Coupé, abbattu. Coiffé.*
GEKARND, *d. w.* van Karnen. *zie* Gekernd.
GEKARTELD, Geſchift, *d. w.* van Kartelen. Als, gekartelde melk, gekartelde ſaus. *Du lait tourné, de la ſauſſe tournée.*
GEKASSEERD, *d. w.* van Kaſſeeren. *zie* Afgedankt.
GEKASTIJD, *d. w.* van Kaſtijden. *Chàtié.*
GEKAT, *d. w.* van Katten. *zie* Katten.
GEKAVELD, *d. w.* van Kavelen. *Loti, tiré au ſort.*
GEKAUWD, *d. w.* van Kauwen. *Mâché.*
GEKEEKEN, *d. w.* van Kijken. *Regardé.*
GEKEELD, *d. w.* van Keelen. *Egorgé.*
GEKEEND, *d. w.* van Keenen. *Fendu, crevaſſé.*
GEKEEPERD, *bijv. w. Croiſé.*
Gekeeperd lint. *Ruban croiſé.*
GEKEERD, *d. w.* van Keeren. *Tourné.*
Een gekeerd kleed. *Un habit tourné.*
GEKEETEND, *d. w.* van Keetenen. *Enchaîné.*
GEKEEVEN, *d. w.* van Kijven. *Grondé, tancé.*
GEKEF, *z. g. L'abloi d'un petit chien.*
‡ Gekef. *Babil, caquet.*
Gekeft, *d. w.* van Keffen. *zie* Keffen.
GEKEGELD, *d. w.* van Kegelen. *zie* Kegelen.
GEKEILD, *d. w.* van Keilen. *zie* Keilen.
GEKEKELD, *d. w.* van Kekelen. *zie* Kakelen.
GEKELDERD, *d. w.* van Kelderen. *Encavé, mis en cave.*
GEKEMD, *d. w.* van Kemmen. *Peigné.*
GEKEND, *d. w.* van Kennen. *Connu.*
GEKENTERD, *d. w.* van Kenteren. *zie* Kenteren.
GEKEPERD. *zie* Gekeeperd.
GEKERKERD, *d. w.* van Kerkeren. *Emprisonné, mis en priſon.*
GEKERM, *z. g.* Geklag. *Lamentation, plainte, gémiſſement.*
Daar wierd een naar gekerm gehoort. *On y entendit un gémiſſement effroyable.*
Gekermd, *d. w.* van Kermen. *Lamenté, gémi.*
GEKERND, *d. w.* van Kernen. *zie* Kernen.
GEKERTELD, *d. w.* van Kertelen. *zie* Kertelen.
GEKETEND. *zie* Gekeetend.
GEKETST, *d. w.* van Ketzen. *zie* Ketzen.
GEKEVELD, *d. w.* van Kevelen. *Mâchonné &c.*
GEKEURD, *d. w.* van Keuren. *zie* Keuren.
GEKEUIJERD, *d. w.* van Keuijeren. *zie* Keuijeren.
GEKHEID, *z. v.* Zotheid, krankzinnigheid. *Folie, ſottiſe, manque d'eſprit, ou de conduite.*
GEKHUIS, *z. g. Maiſon où l'on renferme les fous.*
Hij zit in 't gekhuis. *Il eſt aux petites-maiſons.*
GEKIBBELD, *d. w.* van Kibbelen. *zie* Geknibbeld.
GEKIDST, *d. w.* van Kidzen. *zie* Kidzen.
GEKIELHAALD, *d. w.* van Kielhaalen. *zie* Kielhaalen.
GEKIELD, *d. w.* van Kielen. *zie* Gekielhaald.
GEKIJF, *z. g.* Krakkeel, twiſt. *Querelle, démêlé, noiſe.*
Duurt dat gekijf nog? *Cette querelle n'eſt elle pas encore finie?*
GEKIJK, *z. g. L'action de voir, ou de regarder.*
GEKIKT, *d. w.* van Kikken. *zie* Kikken.

GE-

Digitized by Google

GEKILD, *d. w.* van Killen. *zie* Killen.
GEKINKT, *d. w.* van Kinken. *zie* Kinken.
GEKIPT, *d. w.* van Kippen. *zie* Kippen.
GEKIRD, *d. w.* van Kirren. *zie* Kirren.
GEKIST, *d. w.* van Kiſſen. *zie* Opgehitſt.
GEKIST, *d. w.* van Kiſten. *Mis dans la biére, ou dans le cercueil.*
GEKITST, *d. w.* van Kitzen. *zie* Kitzen.
GEKITTEL. *zie* Kitteling.
Gekitteld, *d. w.* van Kittelen. *Chatouillé.*
GEKKELIJK, *bijv. w.* Gek. *Sot, ſotte, mal conçu, mal concerté, bizarre.*
Dat is eene gekkelijke onderneeming. *Voilà une ſotte entrepriſe, voilà une entrepriſe bizarre.*
Hij ziet 'er gekkelijk uit. *Il a la mine fort ſotte.*
Gekkelijk, *bijw.* Ergens gekkelijk in te werk gaan. *Agir ſottement dans une affaire.*
Gekken, *z. w.* Scherſſen, ſpotten. *Railler, ſe mocquer.*
Met iemand gekken. *Se mocquer de quelqu'un.*
Zonder gekken. *bijw.* In ernſt. *Sans raillerie, tout de bon, raillerie à part.*
Al gekkende, *bijw.* Al ſcherſſende. *En raillant, par mocquerie.*
Al gekkende de waarheid zeggen. *Dire la vérité en raillant.*
Gekkenhuis, *z. g.* *Les petites-maiſons, l'hôpital des fous.*
Gekker. *zie* Scherſſer, ſpotter.
Gekkernije, *z. v.* Spotternije, geſchers. *Raillerie, mocquerie.*
GEKLAAGD, *d. w.* van Klaagen. *Plaint.*
GEKLAARD, *d. w.* van klaaren. *Clariſié, exécuté, fait.*
GEKLAD, *d. w.* van Kladden. *Taché, ſali, gâté, peinturé, barbouillé.*
GEKLAG, *z. g.* Gekerm. *Lamentation, plainte.*
Een naar geklag uitboezemen. *Faire des plaintes lamentables.*
GEKLAMPT, *d. w.* van Klampen. *zie* Klampen.
GEKLANK, *z. g.* Geluid. *Son, bruit que donne quelque inſtrument.*
Trompettengeklank. *Le ſon, ou la fanfare des trompettes.*
't Geklank der klokken. *Le ſon des cloches.*
GEKLAP, *z. g.* Gepraat, geſnap. *Caquet, babil.*
Dat is een iedel geklap. *C'eſt un babil vain & inutile.*
Geklap van eene deur, venſter, enz. *Bruit que fait une porte, ou une fenêtre agitée par le vent.*
Geklap van eene zweep. *Flieflac, bruit d'un fouet qu'on fait claquer.*
GEKLAPPERD, *d. w.* van Klapperen. *Claqué.*
GEKLAPT, *d. w.* van Klappen. *Parlé, cauſé, jaſé, babillé, caqueté, gazouillé, claqué.*
GEKLATER, *z. g.* Geluid, geſchal. *Son éclatant, bruit, tintamarre.*
't Geklater van den donder. *L'éclat, ou le bruit du tonnerre.*
Geklaterd, *d. w.* van Klateren. *Craqué.*
GEKLAUTERD, *d. w.* van Klauteren. *Grimpé, gravi.*
GEKLAUWD, *d. w.* van Klauwen. *Egratigné &c.*
GEKLEED, *d. w.* van Kleeden. *Vêtu, habillé, paré.*
Eene gekleede pop. *Une poupée habillée.*
Zij gaat in 't zij gekleed. *Elle eſt vêtue de ſoye.*
Mijn Heer is nog niet gekleed. *Monſieur n'eſt pas encore habillé.*
GEKLEEFD, *d. w.* van Kleeven. *zie* Kleeven.
GEKLEINSD, of Geklensd, *d. w.* van Kleinzen. *Filtré, paſſé par un tamis, ou par une toile.*
GEKLEMD, *d. w.* van Klemmen. *Serré, pincé, étraint.*
GEKLENSD, *d. w.* van Klenzen. *zie* Gekleinsd.
GEKLEP, *z. g.* Het kleppen der klokken. *Tintement, le ſon des cloches.*
't Geklep der Oijevaren. *Le claquement des cigognes.*
GEKLEPPERD, *d. w.* van Klepperen. *zie* Geklept.
GEKLEPT, *d. w.* van Kleppen. *zie* Kleppen.
De Oijevaar heeft geklept. *La cigogne à claqué du bec.*
GEKLETS, *z. g.* Geklits van eene zweep. *Le claquement d'un fouet.*
Gekletſt, *d. w.* van Kletzen. *Claqué &c.*
GEKLETTER. *zie* Geklater.
Gekletterd, *d. w.* van Kletteren. *zie* Geklaterd.
GEKLIEKT, *d. w.* van Klieken. *Craché.*
GEKLIKT, *d. w.* van Klikken. *zie* Verklikt.
GEKLINK, *z. g.* 't Geklink der glazen. *Le choc des verres.*
GEKLISTEERD, *d. w.* van Kliſteeren. *zie* Kliſteeren.
GEKLOET, *d. w.* van Kloeten. *zie* Kloeten.
GEKLOKT, *d. w.* van Klokken. *Glouſſé.*
GEKLOMMEN, *d. w.* van Klimmen. *Monté.*
GEKLONKEN, *d. w.* van Klinken. Een ſlotenmakers woord. *Rivé.*
* Geklonken. Verrigt, gedaan. De zaak is geklonken. *L'affaire eſt faite, l'affaire eſt dans le ſac.*
Andromedawas aan eene rots geklonken. *Andromède étoit enchaînée, ou attachée à un rocher.*
Phaëton wierd door Jupiter ten zonnewagen uitgeklonken. *Jupiter renverſa Phaëton de ſon char à coups de foudre.*
Geklonken. *Retenti, reſonné. Choqué le verre.*
GEKLONTERD, *d. w.* van Klonteren. *Caillé &c.*
Geklonterd bloed. *Du ſang caillé.*
GEKLOOFD, *d. w.* van Klieven. *Fendu.*
GEKLOOSTERD, *d. w.* van Kloosteren. *Enfermé dans un cloître.*
GEKLOOVEN, *d. w.* van Kluiven. *Rongé.* *zie* Kluiven.
GEKLOP. *z. g.* *Frappement, l'action de frapper.*
Geklopt, *d. w.* van Kloppen. *Frappé, battu, roſſé, heurté.*
GEKLOST, *d. w.* van Kloſſen. *zie* Kloſſen.
GEKLOTS, *z. g.* 't Zeegeklots, 't ſlaan der zee tegen een ſchip of rots. *Choc des vagues contre un vaiſſeau ou contre les rochers.*
GEKLOTST, *d. w.* van Klotzen. *zie* Klotzen.
GEKLOVEN. *zie* Geklooven.
GEKLOUTERD, *d. w.* van Klouteren. *zie* Geklouterd.
GEKLOUWD, *d. w.* van Klouwen. *Radoubé, calfeutré, battu, roſſé.*
GEKLUISTERD, *d. w.* van Kluiſteren. Geboeid. *Garroté, lié avec de forts liens.*
Hij is gekluiſterd aan handen en voeten. *On lui a mis les fers aux pieds & aux mains.*
GEKNAAGD, *d. w.* van Knaagen. *Rongé.*
GEKNABBELD, *d. w.* van Knabbelen. *Rongé.*
GEKNAKT, *d. w.* van Knakken. *zie* Knakken.
GEKNAPT, *d. w.* van Knappen. *zie* Knappen.
GEKNARS, *z. g.* *Grincement.*
't Geknars der tanden. *Grincement de dents.*
Geknarſt, *d. w.* van Knarſſen. *Craqué, grincé.*
GEKNAUWD, *d. w.* van Knauwen. *Mâché.*
GEKNEED, *d. w.* van Kneeden. *Paitri.*
GEKNEEPEN, *d. w.* van Knijpen. *Pincé.*
GEKNELD, *d. w.* van Knellen. *Serré, preſſé, pincé.*
GEKNERST, *d. w.* van Knerſſen. *zie* Geknarſt.
GEKNEVELD, *d. w.* van Knevelen. *zie* Knevelen.
GEKNEUSD, *d. w.* van Kneuzen. Geblutſt. *Froiſſé, meurtri, foulé.*
Alle die peeren zijn geknеusd. *Toutes ces poires ſont meurtries.*
Hij heeft in 't vallen 't gantſche lijf geknеusd. *Il s'eſt froiſſé tout le corps en tombant.*
GEKNEUTERD, *d. w.* van Kneuteren. *Bégayé, bredouillé.*
GEKNIBBELD, *d. w.* van Knibbelen. *zie* Knibbelen.
GEKNIELD, *d. w.* van Knielen. *Agenouillé.*
GEKNIESD, *d. w.* van Kniezen. *Langui &c.*
GEKNIKKERD, *d. w.* van Knikkeren. *zie* Knikkeren.
GEKNIKT. *d. w.* van Knikken. *zie* Knikken.
GEKNIKT, *bijv. w.* Gekrookt, half gebroken. *Froiſſé, à demi rompu.*
Die rotting is geknikt. *Cette canne eſt à demi rompue.*
GEKNIPPELD, *d. w.* van Knippelen. *zie* Knippelen.
GEKNIPPERD, *d. w.* van Knipperen. *zie* Knipperen.
GEKNIPT, *d. w.* van Knippen. *zie* Knippen.
GEKNOEID, *d. w.* van Knoeijen. Slegt gemaakt. *Boufillé, mal travaillé, fait groſſièrement.*
Geknoeide wijn. *Du vin frelaté.*
GEKNOFFELD, *d. w.* van Knoffelen. *Houſpillé.*
GEKNOOPT, *d. w.* van Knoopen. *Boutonné, fermé avec des boutons.*
GEKNOPT, *d. w.* van Knoppen. *Boutonné, bourgeonné.*
GEKNOR, *z. g.* *Murmure, gronderie.*
Geknord, *d. w.* van Knorren. *Grondé, grommelé, murmuré.*
GEKNOT, *d. w.* van Knotten. *Etêté, dépouillé de branches, ébranché.*
Geknotte boomen. *Des arbres étêtés.*
GEKNUFFELD, *d. w.* van Knuffelen. *zie* Knoffelen.
GEKOEGELD. *d. w.* van Koegelen. *zie* Koegelen.
GEKOELD, *d. w.* van Koelen. *Rafraîchi.*
GEKOESTERD. *d. w.* van Koeſteren. *Chauffé, tenu chaudement. Dorloté, mignardé.*
GEKOFT. *zie* Gekogt.
GEKOGT, *d. w.* van koopen. *Acheté.*
GEKOKKELD, *d. w.* van Kokkelen. *zie* Kokkelen.
GEKOLFD, *d. w.* van Kolven. *Croſſé &c.*
GEKOLD, *d. w.* van Kollen. *Aſſommé &c.*
GEKOMEN. *zie* Gekoomen.
GEKONFIJT, *d. w.* van Konfijten. Doorſuikerd. *Confit, confite.*
Gekonfijte abrikoozen. *Abricots confits.*
‡ In 't quaad gekonfijt zijn. *Etre confit en malice.*
GEKONNEN, *d. w.* van Konnen. *Pu.*
GEKONTERFEIT, *d. w.* van Konterfeiten. *Imité d'après un patron.*
GEKOOID, *d. w.* van Kooijen. Gelegen, geſlaapen. *Couché.*

Digitized by Google

Ik heb daar van deezen nagt gekooid. *J'ai couché là cette nuit.*
‡ Hij heeft dikwils bij haar gekooid. *Il a couché souvent avec elle.*
GEKOOK. *zie* Kookzel.
Gekookt, *d. w.* van Kooken. Gezoden. *Bouilli.*
Gekookt vleesch. *Du bouilli, viande bouillie.*
GEKOOMEN, *d. w.* van Koomen. *Venu.*
GEKOOREN. *zie* Gekoren.
GEKOOT, *d. w.* van Kooten. *Joué aux talons.*
GEKOOZEN. *zie* Gekozen.
GEKOPIEERD, *d. w.* van Kopieren. *Copié.*
GEKOPPELD, *d. w.* van Koppelen. Aan malkanderen gebonden. *Accouplé, joint & lié ensemble.*
Gekoppelde paerden. *Chevaux accouplés.*
Dat is een gekoppeld huwelijk. *C'eſt un mariage fait par l'entremiſe de quelqu'un, ou par des entremetteurs.*
GEKOPT, *d. w.* van Koppen. *Ventouſé.*
GEKOREN, *d. w.* van Kiezen. Verkoren. *Elu, choiſi, trié.*
Een gekoren Ouderling. *Un Ancien élu.*
GEKORLD, *d. w.* van Korlen. *zie* Korlen.
GEKORT, *d. w.* van Korten. *Accourci, rogné.*
GEKORTOORD, *d. w.* van Kortooren. *Ecourté, eſſorillé.*
GEKORVEN, *d. w.* van Kerven. *Haché.*
De viſch is gekorven. *Le poiſſon eſt haché.*
De tabak is te grof gekorven. *Le tabac eſt haché trop gros.*
Gekorvene diertjes. Bloedelooze beesjes, als muggen, mieren, rupzen, enz. *Des inſectes, petits animaux, comme des mouches, fourmis, chenilles, &c.*
GEKOST, *d. w.* van Konnen. *zie* Gekonnen.
GEKOST, *d. w.* van Koſten. *Coûté.*
GEKOUT, *d. w.* van Kouten. *Diſcouru, parlé, cauſé.*
GEKOZEN, *d. w.* van Kiezen. *zie* Gekoren.
GEKRAAI, *z. g.* Haanegekraai. *Chant du coq.*
Ravegekraai. *zie onder* Rave.
‡ Gekraai, *z. g.* Geſnap, geklap. *Caquet, babil.*
Gekraaid, *d. w.* van Kraaijen. *Chanté comme le coq, &c.*
GEKRAAK, *z. g.* Gedruiſch, geraas. *Bruit, craquement.*
Men hoorde 't gekraak van den vallenden balk. *On entendit le craquement de la poutre qui tomboit.*
De donder viel neêr met een groot gekraak. *Le tonnerre tomba avec un bruit épouvantable.*
't Gekraak van eene deur, van een venſter, enz. *Le craquement d'une porte, d'une fenêtre, &c.*
Gekraakt, *d. w.* van Kraaken. *zie* Kraaken.
GEKRAAMD, *d. w.* van Kraamen. *Accouché, accouchée.*
GEKRABBELD, *d. w.* van Krabbelen. *zie* Krabbelen.
GEKRABD, *d. w.* van Krabben. *Gratté, égratigné.*
GEKRAKKEELD, *d. w.* van Krakkeelen. *Querellé.*
GEKRAS, *z. g. Croaſſement, cri naturel des corbeaux.*
GEKRAST, *d. w.* van Kraſſen. *Egratigné, gratté. Croaſſé.*
Gekraſte tinnenborden. *Des aſſiettes d'étain rayées, ou pleines de rayes.*
Gekraſte eijers. *Des œufs couvés, ou échauffés par la poule.*
GEKRATST, *d. w.* van Kratzen. *Raclé, ratiſſé, ratiſſé.*
GEKRAAUWD, *d. w.* van Kraauwen. *Gratté.*
GEKREEGEN, *d. w.* van Krijgen. *Eu, reçu, attrapé, zie* Krijgen.
GEKREELD, *d. w.* van Kreelen. *Bordé.*
GEKREETEN, *d. w.* van Krijten. *Pleuré.*
GEKREEUWD, *d. w.* van Kreeuwen. *Crié, criaillé.*
GEKRENGD, *d. w.* van Krengen. *zie* Krengen.
GEKRENKT, *d. w.* van Krenken. *Affoibli &c.*
GEKREVELD, *d. w.* van Krevelen. *Demangé.*
GEKREUKELD, *d. w.* van Kreukelen. *Chiffonné.*
GEKREUKT, *d. w.* van Krenken. *zie* Kreuken.
GEKREUND, *d. w.* van Kreunen. Als, Hij heeft 'er zig niet aan gekreund. *Il ne s'en eſt pas mis en peine, il n'a pas daigné s'en mettre en peine.*
GEKRIEKT, *d. w.* van Krieken. *zie* Krieken.
‡ GEKRIEL, *z. g.* Gewemel. *Foule, fourmillière, multitude.*
‡ Een groot gekriel van volk. *Une grande foule de monde, une fourmillière de gens.*
Gekrield, *d. w.* van Krielen. *Fourmillé.*
GEKRIEMELD, *d. w.* van Kriemelen. *Barguigné, chicané.*
GEKRIJSCH, *z. g. Bruit, rumeur, tintamarre, cri.*
GEKRIJSSELD, *d. w.* van Krijſſelen. *Grincé des dents.*
GEKRIJST, *d. w.* van Krijſſen of krijſchen. *Crié, beurlé.*
GEKRIJT, *z. g.* Gehuil, geween. *Pleurs, cris, lamentations.*
Men hoorde een groot gekrijt in 't boſch. *On entendit de grands cris dans la forêt.*
GEKRIOELD, *d. w.* van Krioelen. *Fourmillé.*
GEKROEGD, *d. w.* van Kroegen. *zie* Kroegen.
GEKROESD, *d. w.* van Kroezen. *Cotonné, crêpé, friſé.*
GEKROLD, *d. w.* van Krollen. *zie* Krollen.
GEKROMPEN, *d. w.* van Krimpen. Ingetrokken. *Retreci, retiré, racourci.*
Eene gekrompene zenuwe. *Nerf racourci, ou retiré.*
Dat laken is in 't water gekrompen. *Ce drap s'eſt retreci, ou retiré dans l'eau.*
GEKROMD, *d. w.* van Krommen. Gebogen. *Courbé, courbe.*
Hij gaat gekromd naar de aarde. *Il marche en ſe courbant vers la terre.*
GEKRONKELD, *d. w.* van Kronkelen. *zie* Kronkelen.
GEKROOKT. *d. w.* van Krooken. Gebogen, geknikt. *Caſſé, froiſſé, à demi rompu.*
't Gekrookte riet zal hij niet verbreeken. *Il ne briſera pas le roſeau caſſé.*
GEKROOND. *d. w.* van Kroonen. *Couronné.*
Een gekroond Koning. *Un Roi couronné.*
Gekroonde hoofden. *Têtes couronnées.*
GEKROOPEN, *d. w.* van Kruipen. *Rampé.*
GEKROPT, *d. w.* van Kroppen. *Pommé.*
GEKROUWD, *d. w.* van Krouwen. *Gratté.*
GEKRUID, *d. w.* van Kruiden. Met ſpeceerijen doortrokken. *Epicé, relevé avec des épiceries.*
Die worſt is wel gekruid. *Cette ſauciſſe eſt bien épicée.*
GEKRUIMELD, *d. w.* van Kruimelen. *Emié.*
GEKRUISSIGD, *d. w.* van Kruiſſigen. *Crucifié, mis en croix.*
GEKRUIST, *d. w.* van Kruiſſen. *Crucifié, croiſé.*
GEKRUID, *d. w.* van Kruijen. *Brouetté.*
GEKRULD. *d. w.* van Krullen. *Friſé, bouclé.*
Gekruld hair. *Des cheveux friſés, en bouclés.*
GEKSCHEEREN, *g. w. Plaiſanter, railler.*
Hij wil altoos gekſcheeren. *Il veut toujours railler, ou plaiſanter.*
Gekskap, *z. v.* Zotskap. *Coiffure de bouffon.*
‡ Gekskap. Een halve gek. *Sot, benêt, qui eſt un peu fou, qui a un grain de folie.*
Gekſtok. *z. m.* Stok op welkers einde een belagchelijk beeldje was geſneden, en dien de Hofnarren voorheen gewoon waren te draagen, wanneer zij voor gek ſpeelden. *Marotte.*
GEKUCH, *z. g.* Kuching. *Toux, l'action de touſſer.*
Gekucht, *d. w.* van Kuchen. *Touſſé.*
GEKUIFD, *bijv. w. Crété, qui a une crête.*
GEKUIPT, *d. w.* van Kuipen. *zie* Kuipen.
GEKUS, *z. g. L'action de baiſer.*
Gekuſt, *d. w.* van Kuſſen. *Baiſé.*
GEKUIJERD, *d. w.* van Kuijeren. *zie* Kuijeren.

NB. Alle de Deelwoorden met *Gekw.* beginnende, zijn te vinden onder *Geq.*

G E L.

GELAADEN, *d. w.* van Laaden. *Chargé.*
Een gelaaden ſtuk geſchut. *Une pièce de canon chargée.*
Een gelaaden roer. *Un fuſil chargé.*
Een gelaaden ſchip. *Un vaiſſeau chargé.*
Het op iemand gelaaden hebben. *En vouloir à quelqu'un.*
De Vroedſchap is gelaaden. *Le Magiſtrat eſt convoqué.*
GELAAFD, *d. w.* van Laaven. *Raſraichi, ſoulagé.*
GELAAKT, *d. w.* van Laaken. *Condamné, blâmé, déſapprouvé.*
GELAARSD, *d. w.* van Laarzen. *Botté.*
Hij is gelaarsd en geſpoord. *Il eſt botté & éperonné.*
Iemand een vat wijns gelaarsd en geſpoord vereeren. *Faire préſent à quelqu'un d'une pièce de vin, ſans qu'il lui en coute rien pour le port ni pour l'acciſe.*
Eene fleſch wijns gelaarsd en geſpoord. *Une bouteille de vin accompagnée d'une collation.*
GELAAT, *z. g.* Weezen. *Phyſionomie, mine, viſage.*
Een blij gelaat. *Un air gai, content; une mine joyeuſe.*
Een droevig gelaat. *Un air triſte, mélancolique, morne, ſombre.*
Iemand met een koel gelaat ontvangen. *Recevoir quelqu'un d'un air froid.*
Van gelaat veranderen. *Changer de couleur, ou de viſage.*
Iemand een goed gelaat toonen. *Faire bonne mine à quelqu'un, lui faire bon viſage.*
Gelaaten, *w. w.* Zig gelaaten. Zig houden. *Faire mine, faire ſemblant.*
Hij geliet zig of hij alles verſlinden wilde. *Il ſembloit vouloir dévorer tout.*
GELAATEN, *d. w.* van Laaten. *Laiſſé &c. Saigné.*
GELAATEN, *bijv. w.* Bezadigd. *Modéré, retenu, qui ne murmure point.*
Heel gelaaten zijn in tegenſpoed. *Etre fort modéré dans les afflictions.*
Gelaatenheid, *z. v.* Bezadigdheid. *Retenue, modération, ſageſſe.*

GE-

Digitized by Google

GELAATKENNER. Een die de aanzigtkunde verſtaat. *Phyſionomiſte.*
Gelaatkunde, z. v. Aanzigtkunde. *Phyſionomie, art qui enſeigne à connoître l'humeur des perſonnes par la conſidération des traits de leurs viſages.*
GELABBEID, *d. w.* van Labbeijen. *Babillé, jaſé, cauſé, caquetté.*
GELACH, z. g. 't Lagchen. *Riſée, le rire, le ris.*
Zig voor het gelach van ieder een bloot ſtellen. *S'expoſer à la riſée de tout le monde.*
Men hoorde groot gelach in 't blijſpel. *Il s'éleva une grande riſée à la comédie.*
Gelagchen, *d. w.* van Lagchen. *Ri.*
Men heeft luidkeels gelagchen. *On a ri à gorge déployée.*
GELAG, z. g. Verteerde koſten in eene herberg. *Ecot, ce qu'on paye par tête au cabaret.*
Het gelag rekenen. *Compter l'écot, voir combien il y a dépenſé.*
Zijn gelag betaalen. *Payer ſon écot.*
Iemand vrij gelag geeven. *Payer l'écot de quelqu'un, défrayer quelqu'un au cabaret.*
Gelagen zetten. *Vendre du vin en détail & chez ſoi, tenir cabaret.*
* Dat is een hard gelag voor dien man. *C'eſt un grand crévecœur à cet homme-là; ce lui eſt un grand chagrin.*
GELAKT, *d. w.* van Lakken. *zie* Toegelakt.
GELAND, *bijv. w.* Die ergens eenig land heeft. *Qui a des terres quelque part.*
Hij is naaſt mij geland. *Ses terres ſont à côté des miennes.*
Geland, *d. w.* van Landen. Voet aan land gezet. *Arrivé à terre, mis pied à terre, fait deſcente.*
De Koning is in Torbay geland. *Le Roi a pris terre à Torbay.*
GELAPT, *d. w.* van Lappen. *Rapetaſſé, racommodé, rapiecé.*
Gelapte ſchoenen, verzoolde ſchoenen. *Des ſouliers reſemelés.*
GELARDEERD, *d. w.* van Lardeeren. *Lardé.*
GELAST, *d. w.* van Laſſen. *zie* Laſſen.
GELAST, *d. w.* van Laſten. *Chargé.*
Gelaſt zijn iets te doen. *Etre chargé de quelque choſe.*
GELASTERD, *d. w.* van Laſteren. *Calomnié.*
Gelaſtigde, z. m. Die ergens mede belaſt is. *Commiſſaire, celui qui eſt chargé d'une affaire.*
GELAUWRIERD, Gelaurierd, gelauwerd. *Couronné de lauriers.*
GELD, z. g. Gemunt goud of zilver. *De l'argent, de la monnoye; de l'or ou de l'argent monnoyé.*
Gangbaar geld. *De la monnoye courante, de l'argent de miſe, ou qui a cours.*
Afgezet geld, geld dat niet gangbaar is. *De la monnoye décriée, de l'argent qui n'a pas de cours.*
Zilvergeld. *De l'argent blanc, de la monnoye d'argent.*
Potgeld. *De l'argent mignon.*
Zakgeld. *De l'argent pour les menus plaiſirs.*
Geldlaſt, z. m. *Taxe pécuniaire.*

Armengeld,	Paalgeld,
Bankgeld,	Paardgeld,
Bodengeld,	Paſſagiegeld,
Bruggeld,	Persgeld,
Familiegeld,	Poortgeld,
Haarſtedengeld,	Schoolgeld,
Hoorngeld,	Schoorſteengeld,
Hufisgeld,	Tolgeld,
Kasgeld,	Veergeld,
Koſtgeld,	Waaggeld,
Leergeld,	Weggeld, enz.

zie onder Arm, enz.
't Geld vermag alles. *L'argent fait tout, tout obéit à l'argent.*
Geld munten, *w. w.* Geld ſlaan. *Frapper de la monnoye, battre monnoye.*
't Geld opzetten, of verhoogen. *Hauſſer l'argent.*
Geld afzetten, of verbieden. *Décrier une certaine eſpéce de monnoye.*
Geld afzetten of in prijs verminderen. *Rabaiſſer l'argent.*
Iemand geld verſchieten. *Avancer de l'argent à quelqu'un.*
Iets met gereed geld koopen. *Acheter quelque choſe argent comptant.*
Geldbank. *zie* Wisſelbank.
Geldboete, z. v. *Amende, ou peine pécuniaire.*
Iemand in eene geldboete ſlaan. *Mettre quelqu'un à l'amende.*
Geldd rſtig, *bijv. w.* Geldgierig. *Apre à l'argent, avide d'argent, avare.*
Geldeloos, *bijv. w.* Zonder geld. *Sans argent, qui n'a point d'argent.*
GELDEN, *g. w.* Koſten, waerd zijn. *Valoir, coûter en argent.*
Wat mag dat huis gelden? *Que peut valoir cette maiſon?*
Verkoopt het wat het geld. *Vendez la à tel prix que vous pourrez, ou comme vous pourrez.*
* Gelden. Kragt of gezag hebben. *Avoir du poids, ou de la force.*
Die reden geld hier niet. *Cette raiſon n'eſt d'aucune force ici, ne conclut point ici.*
Zijne dreigementen gelden weinig bij mij *Je fais peu de cas de ſes menaces; ſes menaces ne font aucune impreſſion ſur mon eſprit; j'eſtime peu ſes menaces.*
* Gelden. Raaken, betreffen. *Toucher, regarder, concerner.*
Die vermaning geld u. *Cette exhortation vous regarde.*
Dat verwijt geld ons. *Ce reproche nous regarde, ce reproche s'adreſſe à nous.*
GELDERLAND, z. m. Een van de Vereenigde Nederlanden. *La Gueldre, une des ſept Provinces unies.*
Het Staaten Gelderland. *La Gueldre Hollandoiſe.*
't Spaanſch Gelderland. *La Gueldre Eſpagnole.*
Gelderſch, *bijv. w.* Van Gelderland. *De Gueldre.*
Eene Gelderſche Juffer. *Une Demoiſelle de Gueldre.*
De Gelderſche ſpraak. *Le langage de Gueldre, le Gueldrois.*
De Gelderſchen. *Ceux de Gueldre, les Gueldrois.*
GELDGIERIG, *bijv. w.* Begeerig naar geld. *Avare, âpre après l'argent.*
Geldgierigheid, z. g. Geldzugt. *Avarice, âpreté après l'argent, déſir ardent d'amaſſer.*
‡ Geldig, *bijv. w.* Die veel geld heeft. *Riche, qui a beaucoup d'argent.*
Dat besje is geldig. *Cette vieille eſt riche.*
Geldkiſt, z. v. *Coffre fort.*
Geldlaſt, z. m. *Taxe pécuniaire.*
Geld-Plakkaat. *Edit burſal.*
Men hoort in Vrankrijk niet dan van geld-plakkaaten ſpreeken. *On n'entend parler en France que d'édits burſaux.*
Geldrijk, *bijv. w.* Rijk in geld. *Riche en argent.*
Geld ſchroeijen, *w. w.* Geld ſnoeijen. *Rogner la monnoye.*
Geldſchroeijer, z. m. *Rogneur de monnoye.*
Geldzaak, z. v. Eene zaak die geld en goed raakt. *Une affaire pécuniaire.*
Geldzak, z. m. *Sac à mettre de l'argent.*
‡ Geldzak, z. m. Een rijk gierig menſch. *Un homme riche & avare.*
Geldzugt. *zie* Geldgierigheid.
Geldzugtig. *zie* Geldgierig.
Geldzugtigheid, of Geldzugt. *zie* Geldgierigheid.
GELEDEN, *bijv. w.* Voorbij gegaan. *Paſſé, qui eſt paſſé: parlant du temps.*
Hoe lang is het geleden dat gij in Holland zijt geweeſt? *Combien y a-t-il que vous n'avez été en Hollande?*
Het is niet lang geleden. *Il n'y a pas longtemps.*
't Is lang geleden dat zulks gebeurd is. *Il y a longtemps que cela eſt arrivé.*
GELEDEN of Geleeden, *d. w.* van Lijden. *Souffert, enduré.*
De groote ſmerten die hij geleden heeft, enz. *Les grandes douleurs qu'il a ſoufertes &c.*
GELEEDEREN, *meerv.* van Gelid. *Rangs.*
GELEEDIGD, *d. w.* van Leedigen. *Vuidé.*
GELEEFD, *d. w.* van Leeven. *Vécu.*
GELEEGD, *d. w.* van Leegen. *Vuidé.*
GELEEK, *onv. tijd* van Gelijken. Als, ik geleek. *Je reſſemblois ou je reſſemblai.*
GELEEKEN, *d. w.* van Lijken of gelijken. *Reſſemblé.*
GELEEMD, *d. w.* van Leemen. *Enduit d'argille.*
GELEEND, *d. w.* van Leenen. Aan een ander geleend. *Prêté.*
Geleend. Van een ander geleend. *Emprunté.*
Geleend geld. *Argent prêté ou emprunté.*
GELEERD, *bijv. w.* Die veel weet. *Savant, docte, érudit.*
Dat is een geleerd man.. *C'eſt un ſavant homme.*
De Geleerden. *Les Savans.*
Godgeleerde, Regtsgeleerde, Schoolgeleerde, Schriftgeleerde, Wetgeleerde, enz. *zie onder* God, enz.
Geleerd, *d. w.* van leeren. *Appris.*
Ik ben daar door geleerd. *J'ai appris par-là, cela m'a appris pour une autre fois.*
Geleerdelijk, *bijw.* Op eene geleerde wijze. *Savamment, doctement.*
Geleerdelijk over eene zaak zintwiſten. *Diſputer ſavamment ſur quelque matière.*
Geleerdheid, z. v. *Savoir, érudition, doctrine.*
Een man van eene groote of uitſtekende geleerdheid. *Un homme d'un grand, ou d'un profond ſavoir, d'une grande érudition.*
GELEERSD. *zie* Gelaarsd.
GELEESEN of geleezen, *d. w.* van Leeſen of leezen. *Lu, cueilli, épluché.*
GELEGEN, *d. w.* van leggen, of liggen. *g. w.* De ſchepen hebben lang in de haven gelegen. *Les vaiſſeaux ont été longtemps au port.*
Ik heb onder eenen boom gelegen. *J'ai été couché ſous un arbre.*
Zij heeft in de kraam gelegen. *Elle a été en couche.*
Zij is van eenen zoon gelegen. *Elle eſt accouchée d'un fils.*
Gelegen zijn. Leggen. *Etre ſitué.*
Amſterdam is in Holland gelegen. *Amſterdam eſt ſitué en Hollande.*
De Haag is wel gelegen. *La Haye eſt bien ſituée.*

Digitized by Google

Gelegen koomen. *Venir à point, être en commodité.*
Koomt het u gelegen mij te voldoen? *Avez-vous la commodité de me satisfaire ou de me payer?*
Het koomt mij niet gelegen u nu te betaalen. *Je ne fais pas en commodité de vous payer maintenant.*
Het koomt mij niet gelegen u alle dagen geld te leenen zonder dat gij het mij wedergeeft. *Cela ne m'accommode pas, de vous prêter de l'argent tous les jours sans que vous me le rendiez.*
Aan gelegen zijn. *Importer.*
Wat is u daar aan gelegen? *Que vous importe? qu'est-ce que cela vous fait?*
Daar is veel aan gelegen. *Il importe beaucoup. Il est de grande importance.*
Aan gelegen leggen. *Importer.*
Daar leit mij veel aan gelegen. *Il m'importe beaucoup.*
Mij leit aan hem niet gelegen. Daar leit mij aan hem niet gelegen. *Je ne me soucie point de lui.*
Hoe is het met zijne zaaken gelegen? *En quelle situation ou en quel état sont ses affaires?*
Hoe is 't hier gelegen? wat is hier te doen? *Qu'est-ce que tout ceci? Qu'y a-t-il à faire ici? Quelle vie est-ceci!*
Gelegen. Behoorlijk. *Propre, commode, convenable.*
Dat is een gelegen tijd om uit te gaan. *Voilà un temps commode pour sortir.*
Gelegenheid, z. v. Bequaame tijd. *Occasion, temps propre & favorable.*
Hij gaf hem gelegenheid om zig te verdedigen. *Il lui fournit l'occasion de se défendre.*
De gelegenheid maakt den dief, *spreekw. L'occasion fait le larron*, prov.
Hij heeft daar eene fraaije gelegenheid. *Il a là une belle commodité.*
Naar gelegenheid des tijds. *Selon les circonstances du temps, ou selon l'occasion qui se présente.*
De gelegenheid der plaatzen. *La situation des lieux.*
De gelegenheid van zijne zaaken. *La situation, ou l'état de ses affaires.*
GELEGERD, *d. w.* van Legeren. *Campé.*
GELEGD, *d. w.* van Leggen, *w. w. Mis, placé, posé.*
Ik heb het op de tafel gelegd. *Je l'ai mis sur la table.*
Men heeft den grondslag van het gebouw gelegd. *On a jetté les fondements du bâtiment.*
GELEI. Gestold nat. *Gelée, jus de viande ou de fruits, réduit en gelée.*
GELEI, z. g. Geleid. *Conduite, convoi, escorte.*
Iemand vrij gelei geeven. *Donner un sauf-conduit à quelqu'un.*
Onder het gelei van vier Oorlogschepen. *Sous le convoi de quatre vaisseaux de guerre.*
Onder het gelei van een regiment ruiterije. *Sous l'escorte d'un régiment de Cavallerie.*
Onder het gelei van eenen wijzen Leermeester, of Gouverneur. *Sous la conduite d'un sage Gouverneur.*
Gelei-brief, z. m. Brief van vrij gelei. *Saufconduit, passe-port.*
Gelei-gelden, z. g. *meerv.* Convoy-gelden. *Droit qu'on paye pour le convoi des marchandises.*
Geleiden, *w. w.* Vergezelschappen. *Conduire, escorter, accompagner, convoyer.*
God geleide u. *Dieu vous conduise.*
Hij geleidde 't leger door dien weg. *Il conduisit l'armée par ce chemin.*
Een lijk geleiden. *Assister à un enterrement.*
GELEID, *d. w.* van Leggen. *zie* Gelegd.
GELEID, *d. w.* van Leiden of van Geleiden. *Conduit, escorté.*
Geleid, z. g. *zie* Gelei, *conduite, &c.*
Geleidsman. *zie* Leidsman.
GELEKT, *d. w.* van Lekken. *Lecké, dégouté.*
GELEL, z. g. Geraas. *Bruit, tintamarre.*
Geleld, *d. w.* van Lellen. *zie* Lellen.
GELENGD, *d. w.* van Lengen of Langen. *Allongé.*
GELENST, *d. w.* van Lenzen. *zie* Lenzen.
GELEPELD, *d. w.* van Lepelen. *zie* Lepelen.
GELESCHT, *d. w.* van Leschen. *Eteint, étanché.*
GELESEN. *zie* Geleesen.
GELET, *d. w.* van Letten. *zie* Letten.
GELETTERD, *bijv. w. Lettré.*
Een geletterd man. *Un homme lettré, un homme de lettres.*
GELEVERD, *d. w.* van Leveren. *Livré.*
GELEZEN. *zie* Geleesen.
GELID, z. g. Lid. *Article, jointure. Ce qui assemble & qui attache les membres.*
Gelid in eene slagorder van 't leger. *Rang, ligne droite que font les soldats rangés sur le front d'un Bataillon.*
Opent, sluit, verdubbelt uwe gelederen. *Ouvrez, serrez, doublez vos rangs.*
Door de gelederen heen breeken. *Enfoncer les rangs.*
Gelidknoop, z. m. Gelidwervel. *Vertébre* (*Ceci se dit proprement de l'épine du dos.*)
Gelidsluiter. *zie onder* Sluiter.
GELIEFD, *d. w.* van Lieven. Dierbaar, bemind. *Aimé, chéri, cher.*
Dit is mijn geliefde zoon, enz. *Celui-ci est mon fils bien-aimé, &c.*
Geliefde Kinderen, hoort naar de les van uwen Vader. *Enfans bien-aimés, écoutez la leçon de votre père.*
Geliefd, *d. w.* van Gelieven. *Plû, agréé.*
Gelieven, z. *meerv.* De twee gelieven. *Les deux amans, l'amant & l'amante.*
Gelieven, *g. w.* Behaagen, Believen. *Plaire, impersonnellement.*
Gelieft het u anders te schikken? *Vous plaît-il d'en disposer autrement?*
GELIEFKOOSD, *d. w.* van Liefkoozen. *Caressé, caressé.*
GELIEVEN, *w. w.* Believen, vleijen. *Complaire, avoir de la complaisance.*
Hij gelieft haar zeer. *Il a beaucoup de complaisance pour elle.*
Zijne minnares gelieven. *Complaire à sa maîtresse.*
GELIGT, *d. w.* van Ligten. *Eclairé, lévé, soulevé, allégé, soulagé &c.*
GELIJK, *bijv. w.* Van de zelve soort of aart, enz. *Semblable, égal, pareil.*
Niemand is Gode gelijk. *Personne n'est semblable à Dieu.*
Wie is dien Koning gelijk? *Qui est pareil à ce Roi?*
Dat is een gelijk huwelijk. *C'est un mariage égal, ou sortable.*
Gelijk met gelijk vergelden. *Spreekw. Rendre la pareille, rendre pain pour fouace.* Prov.
Gelijk over geeven. *En donnant donnant.*
Gelijk, effen, glad. *Uni, poli, égal.*
Een gelijke weg. *Un chemin uni ou plein.*
De schaal is niet gelijk. *La balance n'est pas en équilibre.*
Eene gelijke schaal. *Balance juste.*
Een gelijk onderscheid is 'er tusschen hen. *Il y a une différence égale entre eux.*
Gelijk, z. g. Regt. *Raison, droit.*
Iemand gelijk geeven of in 't gelijk stellen. *Donner raison à quelqu'un.*
Hij heeft gelijk in die zaake. *Il a raison en cela, ou dans cette affaire.*
Gelijk, *bijw.* Te gelijk, tessens. *Ensemble, tout d'un coup, tout à la fois, en même temps.*
Wij willen gelijk gaan. *Nous voulons nous en aller ensemble, ou de compagnie.*
Veele werken te gelijk drukken. *Imprimer plusieurs ouvrages en même temps.*
Gelijk, *bijw.* Effen, glad. *Également, uniment.*
Ik zal u gelijk handelen. *Je vous traiterai également.*
Eene plank gelijk schaaven. *Raboter une planche uniment.*
Gelijk op speelen. Niet winnen noch verliezen. *Jouer quitte, ni perdre, ni gagner.*
Gelijk, *koppelw.* Zoo, als, gelijk als. *Comme, ainsi que.*
Gelijk ik hoope, gelijk ik vertrouwe. *Comme j'espére.*
Gelijk het dikwils geschied. *Comme il arrive souvent.*
Gelijkaartig, *bijv. w. De même espéce, de même nature, homogéne.*
Gelijkaartigheid, z. v. *Ressemblance d'humeurs, conformité d'humeurs, conformité de nature.*
Gelijkelijk, *bijw.* Tessens, met malkander. *Également, l'un & l'autre, sans aucune distinction.*
Zij wierden gelijkelijk beschuldigd. *Ils furent également accusés.*
Zij vielen gelijkelijk op den vijand. *Ils fondirent en même temps sur l'ennemi.*
Gelijken, *g. w.* Gelijk zijn. *Ressembler, être semblable*
Dat Kind gelijkt zijnen Vader. *Cet enfant ressemble à son Père.*
Die dingen gelijken niet naar malkander. *Ces choses n'ont aucun rapport entre elles.*
Zij gelijken malkander als twee druppelen waters. *Ils se ressemblent comme deux gouttes d'eau.*
Van gelijken. Desgelijks, *bijw. Semblablement, pareillement.*
Gelijkenis, z. v. Afbeeldzel. *Ressemblance, conformité, figure, image*
Gelijkenis. Zinnebeeld, gelijkspreuk. *Emblême, parabole, similitude, comparaison.*
Christus sprak veel door gelijkenissen. *Jésus-Christ parloit souvent par similitudes.*
Hij gebruikte eene aardige gelijkenis. *Il se servit d'une comparaison fort galante.*
Gelijkerhand. *bijw. Tous ensemble, tous à la fois.*
Gelijkerwijs, *koppelw.* Gelijk, als, zodanig als. *Ainsi que, comme, de même que.*
Hij doet gelijkerwijs hij geleerd heeft. *Il fait comme il a appris.*
Gelijkformig. *zie* Gelijkvormig.
Gelijkheid, z. v. Gelijkvormigheid. *Egalité, conformité, uniformité, ressemblance, rapport, proportion.*
Gelijkheid van staat, van magt, enz. *Egalité d'état, de puissance, &c.*
Wat gelijkheid steekt daar in? *Quel rapport y a-t-il là-dedans?*
Gelijkjarig, *bijv. w.* Even oud. *De même âge.*
Gelijkluidende. Gelijkluidende woorden. *Mots qui riment, ou qui finissent par le même son.*
Gelijkluiding. *zie* Medeklank.
Gelijk maaken. *Unir, applanir.*

Digitized by Google

Gelijkmatig. Overeenkomende. *Convenable, fortable, qui convient.*
Gelijkmatigheid, z. v. Overeenkomst. *Convenance, rapport, conformité.*
Wat gelijkmatigheid is 'er tusschen der Schepper en 't Schepzel? *Quel rapport y a-t-il du Créateur à la créature?*
Gelijkmoedig, *bijw.* Eenmoedig. *Unanimement, d'une même volonté, d'un commun sentiment.*
Zij beslooten gelijkmoedig den vijand aan te tasten. *Ils résolurent unanimement d'attaquer l'ennemi.*
Gelijkmoedigheid. Eenmoedigheid, z. v. *Unanimité, conformité de sentimens.*
Gelijknamigheid, z. v. *Homonymie.*
Gelijks den grond. *A rez de terre.*
Gelijkslagtigheid, z. v. *Homogeneité.*
Gelijkstaltig, *bijv. w.* Van gelijke grootte. *Conforme, semblable, de même grandeur, de même stature.*
Twee gelijkstaltige beelden. *Deux statues de la même forme, ou de la même hauteur.*
Gelijkstandig, *bijv. w.* Van eenerlei stand. *D'une même situation.*
Gelijkvormig, *bijv. w.* Overeenkomstig. *Convenable, conforme, où il y a du rapport.*
Eene leere gelijkvormig met het Evangelie. *Doctrine conforme à l'Evangile.*
Gelijkvormigheid, z. v. Overeenkomst. *Conformité, convenance.*
Gelijkwaardig, *bijv. w.* Van gelijke waarde. *De la même valeur, du même prix, équivalent.*
Gelijkwaardigheid, z. v. *Egalité de valeur ou de prix, équivalent.*
Gelijkzijdig, *bijv. w. Equilatéral, ou ce dont les côtés sont égaux.*
Een gelijkzijdige driehoek. *Un triangle équilatéral.*
Gelijkzinnig, *bijv. w.* Dat een en de zelve zin heeft. *Synonime.*
Gelijkzinnige woorden. *Des temes synonimes.*
GELIJMD, *d. w.* van Lijmen. *Collé ou cellé.*
Papier dat niet wel gelijmd is. *Du papier mal collé.*
GELIJND, *d. w.* van Lijnen. Gelinieerd. *Réglé.*
Gelijnd papier. *Du papier réglé.*
GELIJST, *d. w.* van Lijsten. In eene lijst gezet. *Enchassé dans un quadre.*
GELIKT, *d. w.* van Likken. *Lecbé.*
GELILD, *d. w.* van Lillen. *Tremblé, tremblotté, frissonné.*
GELIST, *d. w.* van Lissen. Met lissen gemaakt. *A brides.*
Geliste kant. Kant met lissen. *Dentelle à brides.*
GELIT. *zie* Gelid.
GELITST, *d. w.* van Litsen. *zie* Geliist.
GELOEFD, *d. w.* van Loeven. *zie* Loeven.
GELOEI, z. g. Gebulk der ossen, enz. *Mugissement, cri naturel des bœufs, &c.*
Geloeid, *d. w.* van Loeijen. *Mugi, meuglé.*
GELOERD, *d. w.* van Loeren. *Guetté, épié, visé.*
GELOFTE, z. v. Belofte aan God. *Vœu, promesse qu'on fait à Dieu.*
Zijne geloften betaalen of volbrengen. *Accomplir ses vœux.*
Geloste doen van kuisheid, ootmoedigheid, en gehoorzaamheid. *Faire vœu de chasteté, d'humilité, & d'obéissance.*
GELOGEN, *d. w.* van Liegen. *Menti.*
GELOKT, *d. w.* van Lokken. *Attiré, allécbé.*
GELOL, z. g. 't Lollen der katten. *Miaulement, cri des chats.*
‡ Gelol. Onaardig gezang. *Chant desagréable.*
‡ Wat gelol is dat? *Quelle musique enragée est-ce là?*
Gelold, *d. w.* van Lollen. *Miaulé.*
GELOMBARD, *d. w.* van Lombarden. *zie* Lombarden.
GELOMPT, *d. w.* van Lompen. *Trompé.*
GELONKT, *d. w.* van Lonken. *Lorgné.*
GELOOCHEND, *d. w.* van Loochenen. *Nié.*
GELOOF, z. g. Gelove, het eerste der drie hoofddeugden. *Foi, la première des trois vertus chrétiennes.*
Een levend, een dood geloof. *Une foi vive, une foi morte.*
Vast in 't geloof zijn. *Etre ferme dans la foi.*
Geloof. 't Voorwerp van 't Geloof. *La foi, l'objet de la foi.*
De 12 geloofs artijkelen of de 12 artijkelen van 't geloof. *Les 12 articles de la foi.*
Voor 't geloof sterven. *Mourir pour la foi.*
't Geloof verloochenen of verzaaken. *Renoncer à la foi, renier la foi.*
Geloof. Geloofsteken, de 12 artijkelen. *Symbole de la foi, ou des Apôtres, les 12 articles de la foi.*
Zeg het geloof op. *Récitez le symbole des Apôtres.*
Door 't geloof geregtvaerdigd worden. *Etre justifié par la foi.*
Geloof geeven. Gelooven. *Ajoûter foi, croire.*
Iemand geloof geeven of borgen. *Faire crédit à quelqu'un.*
* 't Geloof is dood, of is uit. *Le crédit est mort, on ne fait plus de crédit.*
Iets op geloof koopen. *Prendre, ou acheter quelque chose à crédit.*
* Geloof, agting. *Estime, cas, bonne opinion.*
* Ik heb een goed geloof van dien man. *J'ai bonne opinion de cet homme-là.*
Geloofbaar, *bijv. w.* Geloofijk. *Croyable, qui peut, qui doit être cru.*
Geloofbaarheid, z. v. *Crédibilité.*
Na dat men de geloofbaarheid der betwiste zaaken klaar aangetoond heeft. *Après avoir établi la crédibilité des choses contestées.*
Geloofd, *d. w.* van Gelooven. *Crû, ajoûté foi.*
GELOOFD, *d. w.* van Looven. God zij gelooft. *Loué soit Dieu.*
GELOOFLIJK, *bijv. w.* Dat te gelooven is. *Croyable, ce qui est digne d'être cru.*
Die zaak is niet geloofijk. *Cette chose n'est pas croyable.*
Geloofijkheid, z. v. *Crédibilité.*
Geloofsgenoot, z. m. of Geloofsbroeder. *Frère en J. Christ. Celui ou celle qui fait profession de la même foi, d'une même croyance.*
Onze Geloofsgenooten worden jammerlijk om 't Geloof vervolgd. *Nos frères souffrent de grandes persécutions pour la foi.*
Geloofspunct. *Article de foi.*
Geloofwaerdig, *bijv. w.* Dat geloof verdient. *Digne de foi, qui mérite d'être cru.*
Die man is niet geloofwaerdig. *Cet homme n'est pas digne de foi.*
Geloofwaerdigheid, z. v. *Qualité de ce qui mérite d'être cru ou qui est digne de foi, autenticité.*
Wat geloofwaerdigheid heeft die schrijver? *Quelle foi peut-on ajoûter à cet écrivain.*
GELOOGEN. *zie* Gelogen.
GELOOGD, *d. w.* van Loogen. *zie* Loogen.
GELOOID. *d. w.* van Looijen. *Tanné, corroyé.*
GELOOKEN. *d. w.* van Luiken. *zie* Luiken.
GELOOND, *d. w.* van Loonen. *Récompensé.*
GELOOP, z. g. *L'action de courir.*
Hoe is daar ginder zulk een geloop? *D'où vient que le monde court tant là-bas?*
Geloopen, *d. w.* van Loopen. *Couru.*
GELOOSD, *d. w.* van Loozen. *Vuidé, déchargé.*
Hij heeft verscheidene steenen geloosd in het wateren. *Il a rendu plusieurs pierres en urinant, ou par les urines.*
GELOOT, *d. w.* van Looten. *Jetté ou tiré au sort.*
GELOOTST. *d. w.* van Lootzen. *zie* Lootzen.
GELOOVE. *zie* Geloof.
GELOOVEN, *w. w.* Voor waaragtig houden. *Croire, ajoûter foi, tenir pour véritable.*
De Goddelijkheid der H. Schriftuur gelooven. *Croire la divinité de l'Ecriture Sainte.*
In God en in Christus Jesus gelooven. *Croire en Dieu & en Jésus-Christ.*
Iemands woorden gelooven. *Ajoûter foi aux paroles de quelqu'un.*
De zaak is niet te gelooven, of is ongeloofijk. *La chose n'est pas croyable.*
Ik moet 'er aan gelooven. *Il faut que j'en passe par-là.*
Geloovig, *bijv. w.* Die 't regte geloof heeft. *Fidèle, qui a la vraye foi, qui a la vraye réligion.*
De Geloovigen. De waare Christenen. *Les fidèles, les véritables Chrétiens.*
Abraham de Vader der Geloovigen. *Abraham le père des Croyans.*
Geloovigheid. *zie* Ligtgeloovigheid.
GELORD, *d. w.* van Lorren. *Trompé, attrappé.*
GELOST. *d. w.* van Losten. *Déchargé, racheté.*
De koopmanschappen zijn gelost. *Les marchandises sont déchargées.*
De schipper heeft alree gelost. *Le Batelier a déja déchargé.*
Geloste slaaven. *Des captifs, ou des esclaves rachetés.*
Hij heeft zand gelost in het wateren. *Il a rendu du gravier par les urines, ou en urinant.*
GELOUTERD, *d. w.* van Louteren. Beproefd, gezuiverd. *Epuré, affiné, purifié par le feu, rendu pur.*
Gelouterd goud, zilver, enz. *De l'or, de l'argent affiné.*
GELTE-Snoek, Baars of andere visch. *Brochet mâle, ou laité. Perche mâle ou laitée. Cet adjectef ne se met que devant les noms des poissons, excepté seulement*
Een Geltvarken, *un pourceau mâle, un verrat.*
GELUBD, *d. w.* van Lubben. *Châtré.*
Gelubde zangers. *Des châtrés, des musiciens mutilés.*
De gelubden van 't Serail. *Les Eunuques du Serrail.*
GELUI, z. g. Het luiden der klokken. *Le son des cloches, sonnerie.*
Hij wierd met het groot gelui begraaven. *Il fut enterré au son de toutes les cloches, ou avec la grosse sonnerie.*
Het is 't eerste kerkgelui. *C'est le premier coup.*
Geluid, *d. w.* van Luiden. *Sonné.*
Alle klokken hebben te gelijk geluid. *Toutes les cloches ont sonné à la fois.*
Geluid, z. g. Geklank. *Son, bruit.*
't Geluid van de stem. *Le son de la voix.*
De wind maakt daar een groot geluid. *Le vent y fait un sifflement, ou un bruit horrible.*

Digitized by Google

Onder 't geluid der trompetten. *Au ſon ou aux fanfares des trompettes.*
Geluid geeven. Geluid llaan. *Sonner, rendre un ſon.*
De klok geeft een valſch geluid. *La cloche rend un faux ſon, ou ſonne faux.*
Ik kan van verkoudheid geen geluid geeven. *J'ai un rhume qui m'empêche de parler.*
Geluid, geroep, geſchreeuw. *Cri, hurlement.*
Daar wierd een naar geluid gehoord. *On entendit-là un cri effroyable, ou un ſon lugubre.*
Spraakgeluid, Tegengeluid, Trompetgeluid, enz. *zie onder* Spraak, enz.
Geluidbreeker. Stopper van de bazuin. *Sourdine.*
Geluidteken. *zie* Klankteken.
GELUISD, *d. w.* van Luizen. *Epouillé.*
GELUISTERD, *d. w.* van Luiſteren. *Ecouté. Luſtré.*
GELUK, *z. g.* De fortuin. *La fortune.*
Het geluk is blind. *La fortune eſt aveugle.*
Het geluk lacht hem toe. *La fortune lui rit.*
Zijn geluk bezoeken. *Chercher fortune.*
't Geluk dient hem. *La fortune lui en vent, ou le favoriſe.*
Geluk, *z. g.* Voorſpoed, heil. *Bonheur, proſpérité, bonne fortune, félicité.*
Geen geluk hebben in zijn huwelijk. *N'avoir pas de bonheur dans le mariage.*
Wat geluk is daar in gelegen? *Quel bonheur y a-t-il en cela?*
Het is uw geluk, *ſpreekw.* *Tant mieux pour vous.*
't Is meer geluk dan wijsheid dat het zo uitvalt. *C'eſt plutôt par bonheur que par ſageſſe que cela a un tel ſuccès.*
Geluk op uwe reis. *Bon voyage, je vous ſouhaite un heureux voyage.*
Daar ſla geluk toe: dat zulks wel uitvalle. *Que le ſuccès puiſſe en être heureux; bien vous en arrive.*
* Iemand goed geluk zeggen. *Dire la bonne avanture à quelqu'un.*
Bij geluk, *bijw.* Bij geval. *Par hazard, fortuitement, par cas fortuit.*
Hij kan dat bij geluk aantreffen. *Il peut rencontrer cela par hazard.*
GELUKKEN. *g. w. Réuſſir, avoir bon ſuccès.*
Die zaak zal hem niet gelukken. *Cette affaire ne lui réuſſira pas, il ne réuſſira pas dans cette affaire.*
Gelukkig, *bijv. w.* Voorſpoedig. *Heureux, proſpére, fortuné.*
Dat is een gelukkig man. *Voilà un homme heureux, un homme fortuné.*
Iemand gelukkig maaken. *Rendre quelqu'un heureux, faire la fortune de quelqu'un.*
Hij heeft eene gelukkige geheugenis. *Il a la mémoire heureuſe.*
Gelukkig, *bijw.* Gelukkiglijk. *Heureuſement, d'une maniére heureuſe.*
Gelukkig, of gelukkiglijk ontkoomen. *Echaper heureuſement.*
Gelukkiglijk, *bijw. zie* Gelukkig, *bijw.*
Gelukt, *d. w.* van Lukken of gelukken. *Réuſſi.*
Gelukwenſchen, *w. w.* Heilwenſchen. *Féliciter, congratuler.*
Iemand geluk wenſchen in zijn huwelijk. *Féliciter quelqu'un ſur ſon mariage.*
Gelukwenſching, *z. v.* Heilwenſch, zegenwenſch. *Congratulation, félicitation.*
Gelukkig, *bijv. w.* Zalig. *Bienheureux.*
De gelukzaligen in den hemel. *Les bienheureux qui ſont au ciel.*
Iemand een gelukzalig nieuw jaar wenſchen. *Souhaiter une bonne & heureuſe année à quelqu'un.*
Gelukzaligheid, *z. v.* Geluk, heil, zaligheid. *Béatitude, ſalut, état des bien-heureux, félicité.*
De waare gelukzaligheid beſtaat in Gods gemeenſchap. *La véritable félicité conſiſte dans la communion de Dieu.*
GELULD, *d. w.* van Lullen. *zie* Lullen.
GELUNST, *d. w.* van Lunzen. *zie* Lunzen.
GELURKT, *d. w.* van Lurken. *Sucé, tetté.*
GELUST, *d. w.* van Luſten. *zie* Luſten.
GELUSTEN. *zie* Begeeren, Luſten.
GELUUWD, *d. w.* van Luuwen. *zie* Luuwen.
GELUIJERD, *d. w.* van Luijeren. *zie* Luijeren.

G E M.

GEMAAID, *d. w.* van Maaljen. *Moiſſonné, fauché.*
Gemaaid koren. Gemaaid gras. *Bled moiſſonné. Herbe fauchée.*
GEMAAKT, *d. w.* van Maaken. *Fait, faite.*
De menſch is naar Gods beeld gemaakt. *L'homme eſt fait à l'image de Dieu.*
Wel gemaakt. Schoon. *Bien fait, beau, bien tourné.*
Een wel gemaakt man. *Un homme bien fait.*
Hij verkoopt gemaakte kleêren. *Il vend des habits tout faits.*
Gemaakt. Niet natuurlijk. *Affecté, ce qui n'eſt pas naturel.*
Eene gemaakte droefheid. *Une douleur affectée, une affliction, ou une triſteſſe feinte.*
Die Juffer is zeer gemaakt. *Cette Demoiſelle a l'air fort affecté ou compoſé.*
Zij heeft eene gemaakte ſpraak. *Elle a un langage affecté, elle parle d'une maniére affectée.*
Gemaaktheid, *z. v. Affectation, air compoſé.*
GEMAAL, GEMAALIN, (dus worden man en vrouw van eenen verheven rang in den fraaijen ſtijl genaamd.) *Epoux, Epouſe.*
Mijn heer uw gemaal. *Monſieur votre époux*
Mevrouwe uwe gemaalin. *Madame votre épouſe.*
't GEMAAL, *z. g.* Alles wat gemaalen word. *Toute ſorte de grain moulu, mouture.*
Gemaalen, *d. w.* van Maalen. *Moulu.*
Gemaalen koren. *Bled moulu.*
Gemaalen goud. *Or moulu.*
GEMAALD, *d. w.* van Maalen, afmaalen. *zie* Afgemaald.
GEMAALIN. *Epouſe. zie* Gemaal.
GEMAAND, *d. w.* van Maanen. *Exigé, demandé.*
GEMAATIGD. *zie* Gematigd.
GEMAAZELD. *zie* Gemazeld.
GEMAGT, *z. g.* Mannelijk lid. *Membre viril.*
Gemagtbeen. *L'os pubis.*
GEMAGTIGD, *d. w.* van Magtigen. Die magt heeft. *Autoriſé, qui a pouvoir de &c.*
Hij was daar toe niet gemagtigd. *Il n'étoit point autoriſé pour cela.*
Gemagtigde. Gevolmagtigde. *Plénipotentiaire, Miniſtre d'un Souverain qui a plein pouvoir.* (*Cela ſe dit auſſi des particuliers, qui ont commiſſion & plein pouvoir d'adminiſtrer les affaires de leurs amis, de terminer quelque affaire, &c.*)
Men zond wederzijds gemagtigden. *On envoya des Plénipotentiaires de part & d'autre.*

GEMAK, *z. g.* Ruſt. *Aiſe, repos, commodité.*
Zijn gemak neemen. *Prendre ſes aiſes, prendre ſa commodité.*
Hij houd of bemint zijn gemak. *Il aime ſes aiſes.*
Daar is weinig gemaks aan dat huis. *Il y a peu de commodités dans cette maiſon-là.*
Gemak. Vertrek. *Appartement.*
Dat huis heeft veele ſchoone gemakken. *Cette maiſon a pluſieurs beaux appartemens.*
Een heimelijk gemak. *Garderobe, privé, les lieux, commodité.*
Op zijn gemak, *bijw.* Met gemak. *A ſa commodité, à ſon aiſe.*
Slaap op uw gemak. *Dormez à votre aiſe.*
Iets op zijn gemak doen. *Faire quelque choſe à ſa commodité, à loiſir.*
Betaal dat op uw gemak. *Payez cela à votre commodité.*
Ik wil dat nog eens op mijn gemak, of met gemak zien. *Je veux voir cela encore une fois à loiſir.*
Al met gemak. Al zoetjes. Zoo ſchielijk niet. *Tout doux, tout doucement, ne vous preſſez pas tant.*
Gemakkelijk, *bijv. w.* Bequaam. *Commode, où il y a beaucoup de commodités.*
Dat is een gemakkelijk huis. *Voilà une maiſon commode.*
Dat is een gemakkelijk menſch. *C'eſt un homme qui aime ſes commodités, ou qui aime ſes aiſes.*
Hij is gemakkelijk van omgang. *Il a la converſation commode, ou aiſée.*
Gemakkelijk. Ligt. *Facile, aiſé.*
Gemakkelijk werk. *Ouvrage aiſé, beſogne ou travail facile.*
Gemakkelijk, *bijw.* Ligtelijk. *Facilement, commodément.*
Ik kan dat gemakkelijk afdoen. *Je puis facilement achever cela.*
Gemakkelijk zitten. *S'aſſeoir commodément, être aſſis commodément, ou à ſon aiſe.*
Gemakkelijk woonen. *Etre logé commodément.*
Hij zal daar niet gemakkelijk afkoomen. *Il ne ſe tirera pas aiſément de-là.*
Gemakkelijkheid, *z. v. Commodité, facilité.*
GEMAKELD, *d. w.* van Makelen. *Moyenné, réglé, accommodé.*
GEMAL, *z. g.* Gedertel. *Badinerie, niaiſerie, badinage.*
Gemald, *d. w.* van Mallen. *Foldtré, badiné.*
GEMALIN. *zie* Gemaal.
GEMANIERD, *bijv. w. ond. w.* Beleefd, heuſch. *Civil, poli, bien appris, qui a de belles maniéres, bien élevé.*
Dat is een gemanierd kind. *Voilà un enfant bien appris, bien élevé.*
Wel of qualijk gemanierd zijn. *Avoir de belles ou de mauvaiſes maniéres.*
Gemanierdheid, *z. v.* Beleefdheid. *Civilité, politeſſe.*
* GEMANTELD, *bijv. w. En manteau.*
GEMARD, *d. w.* van Marren. *Tardé.*
GEMARKT, *d. w.* van Markten. *Mis en expoſé en vente.*
GEMARLD, *d. w.* van Marlen. *zie* Marlen.
GEMARMELD of Gemarmerd, *d. w.* van Marmelen of marmeren. *Marbré, qui imite le marbre.*
Gemarmerd papier. *Papier marbré.*
GEMARTELD, *d. w.* van Martelen. *Martiriſé.*
GEMASKERD, *bijv. w. ond. w.* Vermomd. *Maſqué, qui ſe couvre d'un maſque.*
Eene gemaskerde Juffer. *Une Demoiſelle maſquée.*
GEMAT, *d. w.* van Matten. *Natté. Matté, laſſé, fatigué.*

GE-

Digitized by Google

GEMATIGD, *d. w.* van Matigen. Niet te veel van 't eene nog 't andere. *Tempéré, modéré, posé.*
De gematigde lugtſtreeken. *Les zones tempérées.*
* Een gematigd man. *Un homme tempéré, modéré, posé, retenu, ſage.*
Gematigde luſten of begeerten. *Des déſirs modérés.*
Gematigd in zijn oordeel zijn. *Etre modéré dans ſon jugement.*
Gematigdheid, *z. v.* Beſcheidenheid, bezadigdheid. *Modération, retenue, tempérance.*
Gematigdheid der lugt. *Température de l'air.*
GEMATST, *d. w.* van Matſen of Matzen. *Aſſommé.*
GEMAZELD, *d. w.* van Mazelen. *zie* Mazelen.
GEMBER. *zie* Gengber.
GEMEEN, *bijv. w.* Daar veelen deel aan hebben. *Commun.*
De dood is allen menſchen gemeen. *La mort eſt commune à tous les hommes.*
Een gemeene muur. Een muur die aan twee huizen hoort. *Une muraille commune, qui ſépare deux maiſons, mur mitoyen.*
Een gemeene weg. *Un chemin commun.*
Gemeen. Gewoon. *Commun, ordinaire.*
Een gemeen ſpreekwoord. *Un proverbe ordinaire.*
Gemeen. Slegt. Bekend. *Commun, vulgaire, trivial.*
Hij ſchrijft niet dan gemeene dingen. *Il n'écrit que des choſes communes ou vulgaires, qui ne ſont pas rares.*
't Gemeen, *z. g.* De Gemeente. *Le Public.*
Het gemeen laat zig niet ligt blindhokken. *Le Public ne ſe laiſſe pas tromper facilement.*
Iets gemeen maken. *Publier quelque choſe, rendre quelque choſe publique.*
Eene gemeene hoer. *Une garce, une putain publique, femme ou fille qui s'abandonne à tout le monde.*
Een gemeen man. *Un homme du commun, un particulier.*
De gemeene man. 't Gemeene Volk *Le peuple, le public.*
't Gemeene volk. De gemeente. *Les gens du commun. Le commun. Le peuple.*
In 't gemeen. *En commun.* Dat boſch behoort ons in 't gemeen. *Cette forêt nous appartient en commun.*
In 't gemeen. Gemeenelijk. *Communément, ordinairement.*
Men zegt in 't gemeen, enz. *On dit ordinairement, on dit communément, &c.*
GEMEEND, *d w.* van Meenen. *Cru, penſé.*
Ik heb 't zoo gemeend. *Je l'ai cru, ou je l'ai penſé ainſi.*
De gemeende Vader van Cyrus, de gewaande Vader van Cyrus. *Le Père putatif de Cyrus.*
De gemeende erfgenaam van de kroon. *L'héritier préſomptif de la couronne.*
't Gemeenebeſt, *z. g.* De Republijk. *La République.*
Gemeenlijk of gemeenelijk, *bijw.* In 't gemeen. *Ordinairement, communément.*
Gemeenſchap, *z. v.* Overeenkomſt. *Convenance, rapport.*
Gemeenſchap van goederen hebben. *Avoir les biens communs, être en communauté de biens.*
Wat gemeenſchap heeft het ligt met de duiſterniſſe? *Quel rapport y a-t-il entre la lumière & les ténèbres?*
Gemeenſchap. Gezindheid, vergadering. *Communauté, ſociété, communion.*
De Roomſche Gemeenſchap. *La Communion de Rome.*
Met iemand gemeenſchap houden. *Entretenir ſociété avec quelqu'un.*
Gemeenſchap onder malkanderen hebben. *Avoir une familiarité réciproque les uns avec les autres.*
In gemeenſchap, *bijw. En commun, en communauté, en ſociété.*
In gemeenſchap met malkanderen leeven. *Vivre en communauté ou en ſociété.*
Gemeente, *z. v.* Burgerije, het gemeene volk. *Le peuple, la bourgeoiſie, le commun.*
Veele laſten op de gemeente zetten. *Mettre beaucoup d'impôts ſur le peuple.*
Gemeente, *z. v.* Kerkvergadering. *Egliſe, aſſemblée.*
De Gemeente van Jeſus Chriſtus. *L'Egliſe de Jéſus-Chriſt.*
Iemand uit de Gemeente bannen. *Excommunier quelqu'un.*
Leeraar eener Gemeente zijn. *Etre Paſteur, ou Miniſtre de quelque aſſemblée ou de quelque Egliſe.*
Te Amſterdam is eene talrijke Gemeente. *L'Egliſe d'Amſterdam eſt très-nombreuſe.*
Gemeente. Stuk Lands waar op elk een van de inwooneren vrij zijne beeſten te mogen weiden. *Prairie commune, où chaque habitant du lieu peut faire paître ſon bétail.*
Gemeentsman, *z. m.* Voorſtander des Volks. *Tribun du peuple.*
Gemeenzaam, *bijv. w.* Vriendelijk, beleefd. *Familier, traitable, affable.*
Zig met zijne minderen gemeenzaam aanſtellen. *Se rendre familier avec ſes inférieurs.*
Dat is een zeer gemeenzaam Heer. *C'eſt un Seigneur bien affable, ou fort honnête.*
Gemeenzaam, *bijw.* Gemeenzaamlijk. *Familièrement, affablement.*
Gemeenzaam met iemand omgaan of verkeeren. *Converſer familièrement avec quelqu'un.*
Gemeenzaamheid, *z. v.* Vriendelijkheid. Beleefdheid. *Familiarité, affabilité.*
Gemeenzaamelijk, *bijw.* Gemeenzaam. *Affablement, familièrement.*
GEMEERD. *d. w.* van Meeren. *Amarré, &c.*
GEMEERDERD, *d. w.* van Meerderen. Toegenomen, aangegroeid. *Augmenté, acru.*
Dat goed is zeer gemeerderd. *Ce bien eſt fort acru, ou augmenté.*
GEMEESTERD, *d. w.* van Meeſteren. *Pancé, &c.*
GEMEETE Lands. *Une certaine étendue de terre labourable.*
Gemeeten, *d. w.* van Meeten. *Meſuré.*
GEMEEUWD, *d. w.* van Meeuwen. *Miaulé.*
GEMEIND, *d. w.* van Meinen. *zie* Gemeend.
GEMEINTE. *zie* Gemeente.
GEMELD. *d. w.* van Melden. *Mentionné &c.*
GEMELIG. *zie* Gemelijk.
GEMELIJK of gemelig, *bijv. w. Chagrin, de mauvaiſe humeur.*
GEMEND, *d. w.* van Mennen. *Conduit, mené, parlant des chevaux ou des voitures.*
GEMENGELD, *d. w.* van Mengelen. *zie* Gemengd.
GEMENGD, *d. w.* van Mengen. *Mêlé, mélangé, mixtionné.*
GEMERGELD, *d. w.* van Mergelen. *Marné, engraiſſé avec de la marne. Epuiſé.*
GEMERKT, *d. w.* van Merken. Getekend. *Marqué, ſigné, noté.*
Al dat vee is gemerkt. *Tout ce bétail eſt marqué.*
Gemerkt, *koppelw.* Aangezien, dewijl. *Vuque, puiſque, parce que, à cauſe que, d'autant que.*
Gemerkt deeze dingen zoo zijn. *Vuque cela ou ces choſes ſont ainſi.*
GEMEST, *d. w.* van Meſten. Vet gemaakt. *Engraiſſé.*
Gemeſt Vee. *Bétail engraiſſé.*
GEMETE. *zie* Gemeete.
Gemeten. *zie* Gemeeten.
GEMETZEL. *zie* Metzelwerk.
Gemetzeld, *d. w.* van Metzelen. Van ſteen gebouwd. *Maçonné.*
Een gemetzelde muur. *Un mur maçonné.*
GEMEUKT, *d. w.* van Meuken. *Bien mûr ou mûri.*
Gemeukt ooſt, als appelen, peeren, enz. *Fruit bien mûr, comme des pommes, des poires, &c.*
GEMIDDELD, *d. w.* van Middelen. Bij gelegd. *Moyenné, accordé, accommodé.*
Die zaak is gemiddeld. *Cette affaire eſt moyennée, ce différend eſt accommodé.*
GEMIJD, *d. w.* van Mijden. *Evité.*
GEMIJMER, *z. g. Réverie, radoterie.*
Gemijmerd, *d. w.* van Mijmeren. *Radoté, révé.*
GEMIJND, *d. w.* van Mijnen. *zie* Mijnen.
GEMIJTERD, *bijv. w. Mitré, qui porte la mitre ſur la tête.*
GEMIK, *z. g.* Mikking. *Viſée.*
Gemikt, *d. w.* van Mikken. *Viſé.*
GEMIND, *d. w.* van Minnen. *Aimé, chéri.*
GEMINDERD, *d. w.* van Minderen. Verminderd. *Diminué, amoindri.*
GEMIST, *d. w.* van Miſſen. *Manqué, failli.*
Hij heeft niet eens gemiſt. *Il n'a pas manqué une ſeule fois.*
Ik heb dat geld drie maanden gemiſt. *J'ai été fruſtré de cet argent durant trois mois.*
Ik heb mijnen getrouwen knegt al lang gemiſt. *Il y long-temps que je vois que je n'ai plus mon fidèle valet.*
Ik zal wel gemiſt worden. Men zal wel naar mij verlangen. *On me regrettera, ou on me ſouhaitera bien, on ne verra que trop que je n'y ſuis plus.*
GEMIST, *d. w.* van Miſten. *zie* Miſten.
GEMODDERD, *d. w.* van Modderen. *zie* Modderen.
GEMOED, *z. g.* Het Gemoed des Menſchen. *Ame, eſprit, conſcience.*
Iets tegen zijn gemoed doen. *Faire quelque choſe contre ſa conſcience.*
In zijn gemoed weet hij wel beter. *Il ſait bien le contraire dans ſon ame.*
Opregt van gemoed zijn. *Avoir le cœur droit, l'ame droite.*
Treed in uw gemoed. *Mettez la main ſur la conſcience.*
Den zondaar in zijn gemoed taſten. *Preſſer la conſcience d'un pécheur.*
Hij was verbitterd in zijn gemoed. *Il avoit l'eſprit irrité, le cœur ulcéré.*
Naar gemoede met iemand handelen. *Agir en conſcience, ou de bonne foi avec quelqu'un.*
Gemoed, *bijv. w.* Gemoedig, Als, wel gemoed, wel te vreeden. *De bonne humeur, bien content, qui a bon courage.*
Gemoederen, *meerv.* van Gemoed.
Gemoedig, *bijv. w.* Vreedſaam. *Paiſible.*
Gemoedigd, *d. w.* van Moedigen. Moedig. *Encouragé.*
GEMOEDIG, *bijv. w.* Gemoei, gedweeſ. *Souple, qui ſe manie facilement.*

Gemoe-

Digitized by Google

Gemoedig leêr. *Cuir souple, ou aisé à manier.*
Gemoei. *zie* Gemoedig.
GEMOEID, *d. w.* van Moeijen. Geplaagd. Aangedaan. *Insulté, tourmenté.*
Ik ben op ſtraat gemoeid door drie ſchurken. *J'ai été insulté dans la rue par trois scélérats.*
Ergens mede gemoeid worden. *Etre tiré ou mêlé dans quelque affaire.*
Zij wil 'er niet mede gemoeid zijn. *Elle ne veut pas s'en mêler, elle ne veut pas entrer là-dedans.*
Te GEMOET, *bijw.* Tegen. *Au devant, à la rencontre.*
Iemand te gemoet komen. *Rencontrer, venir au devant ou à la rencontre de quelqu'un.*
Iemand te gemoet gaan. *Aller au devant de quelqu'un.*
* Ik wil hem wel te gemoet komen in die ſchaade. *Je veux bien partager cette perte avec lui; je veux bien entrer dans son embarras.*
* Iemands zwakheid te gemoet komen. *S'accommoder à la foibleſſe de quelqu'un, excuſer ſa foibleſſe.*
Gemoeten. *zie* Ontmoeten.
GEMOFFEL, *z. g.* Verſteeking van de kaart. *Tricherie, tromperie qui ſe fait en jouant aux cartes.*
Gemoffeld, *d. w.* van Moffelen.
Gij hebt gemoffeld, gij hebt niet zuiver geſpeeld. *Vous avez triché.*
Gij hebt den boer en de vrouw gemoffeld. *Vous avez eſcamotté le valet & la dame.*
GEMOGGELD, *d. w.* van Moggelen. *Salopé.*
GEMOGT, *d. w.* van Moogen. *zie* Mogen.
GEMOLKEN, *d. w.* van Melken. *zie* Melken.
GEMOLMD, *d. w.* van Molmen. *Vermoulu.*
GEMOMD, *d. w.* van Mommen. Gemaskerd. *Maſqué, déguiſé.*
GEMOMMELD, *d. w.* van Mommelen. *zie* Gemompeld.
GEMOMPEL, *z. g.* Mompeling. *Murmure, bruit ſourd.*
Het gemompel des volks is dikwils een voorteeken van eenen opſtand. *Le murmure du peuple eſt ſouvent un préſage d'une révolte prochaine.*
Gemompeld, *d. w.* van Mompelen. *Murmuré, &c.*
GEMONSTERD, *d. w.* van Monſteren, *ond. w. Paſſé en revue.*
GEMONTEERD, *ond. w. bijv. w. Monté.*
Een gemonteerd ruiter, met paerd, zadel enz. voorzien. *Un cavalier monté.*
Een ſchip gemonteerd met zeſtig ſtukken en veel manſchap. *Un vaiſſeau monté de 60 pièces de canon & d'un équipage nombreux.*
GEMOORD, *d. w.* van Moorden. *Maſſacré. zie* Vermoord.
GEMOPT, *d. w.* van Moppen. *Murmuré, boudé.*
GEMOK, *z. g.* Morring. *Murmure, mécontentement, grondérie.*
Daar was veel gemor onder 't krijgsvolk. *Il y avoit beaucoup de mécontement, ou de murmure parmi les ſoldats.*
Gemord, *d. w.* van Morren. *Murmuré, grondé.*
GEMORLD, *d. w.* van Morlen. *zie* Morlen.
GEMORS, *z. g.* Morſſing. *Malpropreté.*
GEMORSSELD, *d. w.* van Morſſelen. *Briſé, rompu, mis en pièces.*
GEMORST, *d. w.* van Morſſen. *Sali, ſaliſſé.*
GEMORTELD, *d. w.* van Mortelen. *Tombé en ruine.*
GEMOST, *d. w.* van Moeten. *Dû.*
GEMOT, *d. w.* van Motten. *zie* Motten.
GEMOTST, *bijv. w. Eſſorillé, écourté.*
GEMUFT, *d. w.* van Muffen. *zie* Muffen.
GEMUILBAND, *d. w.* van Muilbanden. *Emmuſelé.*
Een gemuilbande Os. *Bœuf emmuſelé.*
GEMUISD, *d. w.* van Muizen. *zie* Muizen.
GEMUIT, *d. w.* van Muiten. *zie* Muiten.
GEMULD, *d. w.* van Mullen. *zie* Mullen.
GEMUNT, *d. w.* van Munten. *Monnoyé.*
Gemunt goud. *Or monnoyé.*
Gemunt zilver. *Argent monnoyé.*
Gemunt. Toegelegd. Als, het is op u gemunt. *On en veut à vous.*
Gemuſt. *bijv. w.* Als, hij is niet wel gemuſt. *Il n'eſt pas content, il a mis ſon bonnet de travers.*
GEMUURD, *d. w.* van Muuren. *Muré. zie* Bemuuren.

G E N.

GENA. *zie* Genade.
GENAAID, *d. w.* van Naaijen. *Couſu.*
GENAAKBAAR. *bijv. w.* Dat men genaaken kan. *Acceſſible, où l'on peut avoir accès.*
Die plaats is niet genaakbaar. *Ce lieu eſt inacceſſible.*
Genaakbaar, *w. w.* Naderen. *Approcher, s'approcher.*
Genaak mij niet. *Ne vous approchez pas de moi.*
Tot God genaaken in 't gebed. *S'approcher de Dieu dans la prière.*
Genaakt, *d. w.* van Genaaken. *Approché.*
GENAAMD, *bijv. w. Nommé.*
De zoo genaamde Graaf van..... *Le prétendu comte de....., ou le ſoi-diſant Comte de.....*
GENAAST, *d. w.* van Naaſten. *zie* Naaſten.
GENAAUWD, *d. w.* van Naauwen. *Etreci.*
GENADE, *z. v.* Barmhartigheid. *Grace, miſéricorde.*
Genade vinden bij God. *Trouver grace devant Dieu.*
God bewijſt den boetvaerdigen zondaar genade. *Dieu fait grace au pécheur répentant.*
Eenen Regter om genade bidden. *Demander grace à un Juge.*
Het rijk der genade. *Le regne de grace, de la grace.*
De leere der genade. *La doctrine de la grace.*
Genade, gunſte, goeddadigheid. *Faveur, bienveillance.*
De Koning beweês hem eene zonderlinge genade. *Le Roi lui fit une grace particulière.*
Genade, certitel dien men Vorſtelijke en Geeſtelijke perſoonen geeft, en die, naar den rang, kan in 't Franſch overgeſet worden met de woorden. *Alteſſe, Excellence, Grandeur &c.*
Genadebrief, *z. m. Lettre de grace, ou de pardon.*
Genadelijk, genadiglijk, *bijv.* Goedertierendlijk. *Par grace, gratuitement.*
God vergeeft genadelijk de zonden. *Dieu pardonne les péchés par un effet de ſa grace.*
Genaderijk, *bijv. w.* Vol genade. *Miſéricordieux, abondant en grace.*
GENADERD, *d. w.* van Naderen. *Approché.*
GENADIG, *bijv. w.* Barmhartig. *Qui fait grace, miſéricordieux, plein de miſéricorde.*
God is een genadig God. *Dieu eſt un Dieu miſéricordieux, ou plein de miſéricorde.*
Iemand genadig zijn. *Faire grace à quelqu'un.*
Zijt mij genadig, Heere. *Seigneur, ayez pitié de moi, étens ta miſéricorde ſur moi, ſois miſéricordieux envers moi.*
Genadig, *bijw.* Genadiglijk, genadelijk. *Gratuitement, par grace, favorablement.*
Ik zal u genadig handelen. *Je vous traiterai doucement, ou favorablement*
Gij zijt 'er genadig afgekoomen. *Vous avez été traité bien doucement, vous en êtes quite à bon marché.*
Genadiglijk. *zie* Genadelijk, en Genadig, *bijw.*
GENAGELD, *d. w.* van Nagelen. *Attaché avec des cloux, cloué.*
GENAGT, woord in 't ſpreeken voor *goede nagt* gebruikt. *Bon ſoir, bonne nuit.*
GENANT, *z. m. en v.* Gij zijt mijn genant. *Vous êtes mon camarade de nom.*
GENAS, *onv. tijd* van Geneezen. Als, ik genas. *Je guériſſois, ou je guéris.*
GENAT, *d. w.* van Natten. *Mouillé.*
GENEBD, *bijv. w.* Spits gebekt. *Qui a un bec.*
GENEEGEN, *d. w.* van Ni gen. *zie* Nigen.
GENEEPEN, *d. w.* van Nipen. *Pincé, &c.*
GENEEREN, *w. w.* Zig geneeren. *S'entretenir, vivre de quelque choſe, gagner ſa vie.*
Zij geneert zig met den tap. *Elle s'entretient en tenant taverne.*
GENEESBAAR. *zie* Geneeslijk.
Geneesdrank, *z. m. Potion médicinale.*
Geneeſen. *zie* Geneezen.
Geneesgrein. *Drogue d'Apoticaire.*
Geneesgrein. De minſte foort van peper. *zie* Grein.
Geneeslijk, *bijv. w.* Geneesbaar. Eene geneeslijke wonde. *Bleſſure, ou playe curable, où qui ſe peut guérir.*
Geneesmeeſter, *z. m.* Geneesheer. *Médecin.*
Geneesmiddel, *z. g.* Artzenije. *Médecine, médicament, reméde.*
Geneespoeder, *z. v. en g. Poudre médicinale.*
Geneezen, *w. w.* Heelen. *Guérir.*
Eene wonde geneezen. *Guérir une playe.*
Geneezen, *g. w.* Gezond worden. *Recouvrer la ſanté.*
De zieke begint allengskens te geneezen. *Le malade commence peu à peu à guérir.*
Geneezen, *d. w.* Geheeld. *Guéri.*
Eene geneezene wonde. *Une playe guérie.*
Geneezing, *z. v.* Heeling. *Cure, guériſon.*
GENEGEN, *bijv. w.* Geneigd. *Enclin, affectionné.*
Zeer tot den drank genegen zijn. *Aimer fort la boiſſon.*
Genegenheid, *z. v.* Drift, geneigdheid. *Affection, inclination.*
Eene groote genegenheid tot iemand hebben. *Avoir une grande affection pour quelqu'un.*
GENEIGD, Genegen, *d. w.* van Neigen. *Incliné, enclin. Ce mot ne ſe dit pas à l'égard des perſonnes comme* genegen; *aiuſi il faut dire*, hij is mij zeer genegen, *il m'eſt fort affectionné, & non pas*, hij is mij zeer geneigd. *Mais on dit également.* Hij is geneigd daar toe, & hij is daar toe genegen. *Il a du panchant pour cela.*
Geneigdheid. *zie* Genegenheid.
GENERAAL, *z. m. ond. w.* Veldoverſte. *Général d'armée.*
Generaal. Opperſte van eene Geeſtelijke Orde. *Général d'un Ordre Religieux.*
Generaal, *bijv. w.* Algemeen. *Général.*

De

Digitized by Google

De Staaten Generaal der Verëenigde Nederlanden. *Les Etats-Généraux des Provinces-Unies.*

Generaalſchap, *z. g. Généralat, Dignité de Général d'armée.*

Generaliteit. *z. v.* Landen en ſteden die de Staaten Generaal der Verëenigde Nederlanden onderhoorig zijn. *Généralité, pays & villes qui ſont ſous la domination des Etats-Généraux des Provinces-unies.*

GENESEN. *zie* Geneezen.

GENEST, *d. w.* van Neſten. *Niché.*

GENESTELD, *d. w.* van Neſtelen. *Niché. Petillé.*

GENET, *d. w.* van Netten. *Mouillé. zie* Netten.

GENEVELD, *d. w.* van Nevelen. *zie* Nevelen.

GENEVER, *z. v. Boiſſon faite avec de la graine du génévrier.*

Geneverbezie, *z. v. Graine, ou baye de génévrier.*

Geneverboom, *z. m. Génévrier.*

Geneverdrank. *zie* Genever.

Geneverolie, *z. v. Huile de génévrier.*

Geneverwater. *zie* Genever.

GENEUGLIJK, *bijv. w.* Genoeglijk, Vrolijk. *Gai, gaillard, jovial, plaiſant, facétieux.*

Een geneuglijk menſch. *Un homme facétieux.*

Geneuglijkheid. *zie* Geneugte.

Geneugte, *z. v.* Genoegte, vreugd. *Gaillardiſe, joye, plaiſir, ſatisfaction, contentement, plaiſanterie.*

GENEUSD, *d. w.* van Neuzen. *Flairé, ſenti. zie* Neuzen.

GENEUTELD, *d. w.* van Neutelen. *Lambiné.*

GENEUZELD, *d. w.* van Neuzelen. *Fureté.*

GENEZEN. *zie* Geneezen.

GENGBER, *z. v.* Zeker gewas in Indiën. *Gingembre, plante qui croit aux Indes.*

Gengber. *Gingembre, racine de gingembre, qui eſt d'une odeur aromatique & d'un goût âcre.*

GENIBBELD, *d. w.* van Nibbelen *zie* Knibbelen.

GENIES, *z. g.* Niezing. *Eternument.*

Genieſt, *d. w.* van Nieſen. *Eternué.*

GENIETEN, *w. w.* Ontvangen. *Jouir, recevoir, avoir la jouïſſance de quelque choſe.*

Hij genoot veel vriendſchap van haar. *Il reçut d'elle beaucoup d'amitié.*

God genieten, of bezitten. *Jouïr de Dieu, avoir la jouïſſance de Dieu.*

Genieten. Trekken, hebben. *Tirer, avoir, attrapper quelque choſe.*

De uiterſte gunſt van eene Juffrouw genieten. *Obtenir la dernière faveur d'une Demoiſelle, en jouïr.*

Aan 't genieten komen van eenig goed. *Parvenir à la jouïſſance de quelque bien.*

Iets van den armen genieten. *Vivre de l'argent des pauvres, être entretenu de l'argent donné pour les pauvres, vivre de charités.*

Genieter, *z. m.* Bezitter. *Poſſeſſeur, qui jouït de quelque choſe.*

Genieting. *zie* Genot.

GENIKT, *d. w.* van Nikken. *zie* Knikken.

GENODIGD, *d. w.* van Nodigen. *Invité, convié.*

GENOEG, *bijw.* Zo veel men noodig heeft. *Aſſez, ſuffiſamment, autant qu'il faut.*

Goeds genoeg hebben. *Avoir aſſez de bien.*

Hij heeft genoeg om van te leeven. *Il a ſuffiſamment de quoi vivre.*

Hij koomt altijd vroeg genoeg. *Il vient toujours aſſez tôt.*

Dat is genoeg bevolen, of belaſt. *Cela a été aſſez recommandé.*

't Is hem genoeg gezegd. *On le lui a aſſez dit.*

Genoegd, *d. w.* van Genoegen *zie* Vergenoegen.

Genoegdoen, *w. w.* Voldoen. *Satisfaire, donner ſatisfaction.*

Genoegdoen aan Gods Geregtigheid. *Satisfaire à la juſtice de Dieu.*

Genoegdoening, *z. v.* Voldoening. *Satisfaction.*

De Genoegdoening van Chriſtus Jeſus loochenen. *Nier la ſatisfaction de Jéſus-Chriſt.*

Genoegen, *z. g.* Voldoening. *Contentement, ſatisfaction.*

Ik zogt hem alle genoegen te geeven. *Je tâchois de lui donner toute ſorte de ſatisfaction, ou de contentement.*

Genoegen. Behagen. Vermaak. *Plaiſir, contentement.*

Ergens genoegen in ſcheppen. *Prendre plaiſir en quelque choſe, ou à faire quelque choſe.*

Zig genoegen, *w. w.* Zig te vrede houden. *Se contenter, être content.*

Ik genoege mij daar meede. *Je m'en contente, j'en ſuis content.*

Iemand genoegen, of vergenoegen. *Contenter quelqu'un.*

Genoeglijk, *bijv. w.* Vermakelijk. *zie* Geneuglijk.

Genoeglijkheid, *z. v.* Vermakelijkheid. *zie* Geneuglijkheid.

GENOEGZAAM, *bijv. w. en bijw. Suffiſant, ce qui ſuffit, ſuffiſamment.*

Een genoegzaam getal Soldaaten. *Un nombre ſuffiſant de Soldats.*

Die waarheid is genoegzaam beweezen. *Cette vérité a été ſuffiſamment prouvée.*

Die man is genoezaam bedurven. *Cet homme eſt ruïné ou autant vaut.*

Genoegzaamheid, *z. v. Validité, ſuffiſance.*

GENOEMD, *d. w.* van Noemen. *Appellé.*

GENOMEN, *d. w.* van Neemen. *Pris.*

Genomen dat, *koppelw. Suppoſé que, poſé le cas que.*

Genomen dat het zoo was. *Suppoſé que cela fût ainſi.*

GENOMMERD, *d. w.* van Nommeren. *Numeroté.*

GENOOD, *d. w.* van Nooden. *zie* Genodigd.

Genoode, *z. m. en v.* Gaſt. *Convié.*

De genooden bleeven agter. *Les Conviés ne vinrent pas.*

GENOODIGD. *zie* Genodigd.

GENOOMEN. *zie* Genomen.

GENOOPT. *d. w.* van Noopen. *Pouſſé, incité.*

GENOOT, *onv. tijd* van Genieten. Als, ik genoot. *Je jouïſſois, ou je jouïs.*

Genoot, *z. m.* Medgezel. *Compagnon.*

Ampтgenoot,	Huisgenoot,
Bedgenoot,	Konſtgenoot,
Bondgenoot,	Medegenoot,
Deelgenoot,	Reisgenoot,
Eedgenoot,	Rijksgenoot,
Egtgenoot,	Speelgenoot,
Geloofsgenoot,	Stadsgenoot,
Gunſtgenoot,	Tafelgenoot, enz.

zie onder Ampt, enz.

GENOOTEBOOMD, *d. w.* van Nooteboomen. *Peint à la façon du bois de noyer.*

GENOOTEN, *d. w.* van Genieten. *Reçu, joui.*

Genootene weldaaden. *Des bienfaits reçus.*

Ik heb niet lang ruſt genooten. *Je n'ai pas joui d'un long repos.*

Hij heeft veel gunſt van haar genooten. *Il a reçu d'elle beaucoup de faveurs.*

Genootſchap, *z. g.* Gezelſchap, maatſchappije. *Société, compagnie.*

GENOPT, *d. w.* van Noppen. *Epluché. Retouché.*

Genopt laken. *Drap friſé.*

Genopte plje. *Du bureau friſé.*

GENOT, *z. g.* Genieting. *Jouïſſance, poſſeſſion.*

't Genot dier vreugde duurde niet lang. *La jouïſſance de ce plaiſir ne dura pas longtemps.*

Van 't genot leeven. *Vivre de ce qu'on reçoit, ou attrappe par-ci par-là.*

Genoten. *zie* Genooten.

GENT. Eene ſtad in Vlaanderen. *Gand, ville de Flandre.*

Gentenaar, *z. m. Gantois.*

GENT, *z. m.* Het mannetje van de Gans. *Jars, mâle de l'oye.*

GENUT, *d. w.* van Nutten. *zie* Genuttigd.

GENUTTIGD, *d. w.* van Nuttigen. Ik heb een weinig broods genuttigd. *J'ai mangé un peu de pain.*

Ik heb niets genuttigd van deezen morgen. *Je n'ai rien pris ou je n'ai rien mangé ce matin.*

G E O.

GEOEFFEND, *d. w.* van Oeffenen Bedreven, ervaren. *Exercé, expérimenté.*

In de Oorlogskonſt geoeffend zijn. *Etre exercé dans l'art militaire.*

GEOFFERD, *d. w.* van Offeren. *Sacrifié.*

Ik heb Gode geofferd. *J'ai fait un ſacrifice à l'Eternel.*

GEOLIED, *d. w.* van Oliën. Met olie doortrokken. *Huilé, frotté d'huile.*

Geolied papier. *Papier huilé.*

De ſala is geolied. *On a mis de l'huile ſur la ſalade.*

GEOOGD, *bijv. w.* Met oogen. *Qui a des yeux.*

De Paauw met zijnen geoogden ſtaert. *Le Paon avec ſa queuë pleine d'yeux.*

Geoogde kaas. *Fromage qui a des yeux, qui eſt plein de trous.*

GEOORDEELD, *d. w.* van Oordeelen. *Jugé.*

GEOORLOFD, *bijv. w.* Vrij. *Licite, permis.*

Eene geoorlofde zaak. *Une choſe permiſe.*

Het is geoorlofd. *Il eſt licite, il eſt permis.*

GEOORLOGD, *d. w.* van Oorlogen. *zie* Oorlogen.

GEOPENBAARD, *d. w.* van Openbaaren. *Manifeſté, révélé.*

Eene geopenbaarde waarheid. *Une vérité manifeſtée, ou révélée.*

GEOPEND, *d. w.* van Openen. Opgedaan. *Ouvert.*

Eene geopende deur. *Une porte ouverte.*

GEOPPERD, *d. w.* van Opperen. *Ammoncelé, entaſſé. Mentionné, &c. zie* Opperen.

GEORBERD, *d. w.* van Orberen. *Mis à profit, conſumé.*

GEORDEND, *bijv. w.* Als, Geordende Prieſters. *Prêtres de quelque Ordre Religieux.*

GEORDINEERD, *d. w.* van Ordineeren. *Qui a reçu l'ordination.*

GEORDONNEERD, *d. w.* van Ordonneeren. *Ordonné, commandé.*

GEOIJEVAARD, *d. w.* van Oijevaaren. *zie* Oijevaaren.

G E P.

GEPAAID, *d. w.* van Paaijen. Te vrede geſteld. *Appaiſé, contenté.*

Digitized by Google

GEPAALD, *d. w.* van Paalen. *Confiné &c.*
GEPAARD, *d. w.* van Paaren. Tot een paar gemaakt. *Accouplé, joint enſemble, apparié.*
Gepaarde duiven. *Pigeons appariés.*
*Gepaard. *In den digtkundigen ſtijl.* Getrouwd. *Marié, uni par le mariage.*
GEPAERD, *d. w.* van Paerden. *zie* Paerden.
GEPAEREELD. *zie* Gepereld.
GEPAGT, *d. w.* van Pagten. In pagt genomen. *Pris à ferme.*
GEPAKT, *d. w.* van Pakken. *Empaqueté.*
GEPANAARSD, *d. w.* van Panaarzen. *Berné. zie* Panaarzen.
GEPAND, *d. w.* van Panden. *Exécuté. zie* Panden.
GEPAPT, *bijv. w.* Met pap ſtijf gemaakt. *Colé, rendu ferme par le moyen de la cole.*
Dat is een gepapte hoed. *Il y a de la cole dans ce chapeau.*
Een hoed die niet gepapt is. *Un chapeau ſans apprêt.*
GEPARFUMEERD, *d. w.* van Parfumeeren. *Parfumé.*
GEPARST, *d. w.* van Parſſen. Geperſt. *Preſſé, mis en preſſe.*
Geparſt en ongeparſt laken. *Drap preſſé, & qui n'a pas été mis en preſſe.*
GEPAST. *d. w.* van Paſſen. *Eſſayé, appliqué.*
Hebt gij die ſchoenen gepaſt? *Avez-vous eſſayé ces ſouliers?*
Redenen gepaſt op de tegenwoordige tijden. *Des diſcours appliqués aux temps d'àpréſent.*
't Is net gepaſt, de ſom is 'er. *Le compte eſt juſte, il y a l'argent qu'il faut.*
GEPEEPEN, *d. w.* van Pijpen. *zie* Pijpen.
GEPEGELD, *d. w.* van Pegelen. *zie* Pegelen.
GEPEILD, *d. w.* van Peilen. *Sondé, jaugé.*
GEPEINS. *z. g. Méditation, réflexion, penſée.* Zwaarmoedige gepeinzen. *Des penſées ſombres, ou mélancholiques.*
Gepeinsd, *d. w.* van Peinzen. *Médité, réfléchi.*
GEPEKELD, *d. w.* van Pekelen. *zie* Pekelen.
GEPEKT, *d. w.* van Pekken. Met pek beſtreeken. *Poiſſé, enduit de poix.*
GEPELD, *d. w.* van Pellen. *Mondé, pelé, écoſſé.*
Gepelde boomen. *Des arbres pelés.*
Gepelde boonen. *Fèves écoſſées.*
Gepelde gerſt. *Orge mondé.*
GEPEPERD, *d. w.* van Peperen. *Poivré.*
*Dat boek is hem wel gepeperd, of duur verkogt. *Ce livre lui a été bien poivré, ou vendu bien cher.*
Sterk gepeperde koſt. *Viande fort poivrée.*
GEPEREELD, of Gepaereld, *bijv. w.* Paerelswijze gemaakt. *Dentelé, façonné en forme de dent.*
Een gepaerelde naad. *Une couture dentelée.*
Gepaerelde gerſt. *De l'orge perlé.*
Gepaereld, met paerlen vercierd. *Perlé, orné, de perles.*
GEPERST, *d. w.* van Perſſen. *zie* Geparſt.
GEPEUPEL, *z. g. ord. w. La populace. zie* Gemeene volk.
GEPEURD, *d. w.* van Peuren. *zie* Peuren.
GEPEUTER, *z. g. Farfouillement, l'action de farfouiller.*
Gepeuterd, *d. w.* van Peuteren. *zie* Peuteren.
GEPEUZELD, *d. w.* van Peuzelen. *zie* Peuzelen.
GEPIEP, *z. g.* Het piepen. *Pipis, piaillerie.*
't Gepiep der zwaluwen. *Le piſis des hirondelles.*
Gepiept. *d. w.* van Piepen. *Piaillé, pipioté.*
GEPIERD, *d. w.* van Pieren. *Trompé, dupé, attrappé.*
GEPIJNDE, *bijv. w.* Gepijnde honig. *Miel preſſé.*
GEIJNIGD, *d. w.* van Pijnigen. Gefolterd. *Appliqué à la torture, ou à la queſtion.*
GEPIKT, *d. w.* van Pikken. *Bequetté, &c.*
Gepikt, *d. w.* van Pikken, met pik beſtrijken. *zie* Gepekt.
GEPIMPELD, *d. w.* van Pimpelen. *Chopiné &c.*
GEPIST, *d. w.* van Piſſen. *Piſſé.*
GEPLAAGD, *d. w.* van Plaagen. Gequeld. *Tourmenté.*
Schrikkelijk geplaagd worden. *Etre tourmenté horriblement, ou d'une terrible manière.*
GEPLAASTERD, *d. w.* van Plaaſteren. *zie* Gepleiſterd.
GEPLAASTERD, *bijv. w. Couvert d'emplâtres.*
Een geplaaſterd aangezigt. *Un viſage tout couvert d'emplâtres.*
GEPLAATST, *d. w.* van Plaatzen. *Placé, mis, poſé.*
GEPLAKT, *d. w.* van Plakken. *Colé, attaché avec de la cole.*
GEPLANEERD, *d. w.* van Planeeren. *zie* Planeeren.
GEPLANT, *d. w.* Gepoot. *Planté.*
Die boom is daar voor een jaar geplant. *Cet arbre eſt planté là il y a un an.*
*De Apoſtel Thomas heeft het Evangelie in de Indiën geplant. *L'Apôtre Thomas a planté l'Evangile dans les Indes.*
GEPLAST, *d. w.* van Plaſſen of Plaſſchen. *Patrouillé &c.*
GEPLAVEID, *d. w.* van Plaveijen. *Pavé.*
Met marmer geplaveid. *Pavé de marbre.*
GEPLEEGD, *d. w.* van Pleegen. *Commis, perpétré, fait.*
Hij heeft eene ſnoode daad gepleegd. *Il a commis, ou fait une action noire.*
GEPLEISTERD, *d. w.* van Pleiſteren. *Plâtré, enduit de plâtre. zie* Pleiſteren.
GEPLEIT, *d. w.* van Pleiten. *Plaidé.*
GEPLEKT, *bijv. w.* Gevlakt. *Taché, ſouillé, barbouillé.*
GEPLENGD, *d. w.* van Plengen. *Verſé, répandu.*
GEPLET, *d. w.* van Pletten. Gekneusd. *Foulé, meurtri.*
Geplet, met de pletmolen plat gemaakt. *Applati. zie* Pletten.
GEPLOEGD, *d. w.* van Ploegen. Bebouwd. *Cultivé, labouré.*
Geploegd land. *Terre labourée.*
GEPLOFT, *d. w.* van Ploffen. *Tombé rudement.*
GEPLOKKEN. *zie* Geplukt.
GEPLOMPT, *d. w.* van Plompen. *Plongé &c.*
GEPLONDERD, *d. w.* van Plonderen. *Pillé, ſaccagé.*
GEPLOOID, *d. w.* van Plooijen. *Plié, où il y a des plis.*
Eene geplooide bef. *Un rabat ou colet plié.*
GEPLOOT, *d. w.* van Plooten. *zie* Plooten.
GEPLOTST, *d. w.* van Plotzen. *Tombé rudement.*
GEPLUISD, *d. w.* van Pluizen. *Epluché &c. zie* Pluizen.
GEPLUKT, *d. w.* van Plukken. *Cueilli, plumé.*
Eene geplukte Peer. *Une poire cueillie.*
Een geplukt hoen. *Une poule plumée, un poulet plumé.*
*Geplukt, geſcheurd. *Déchiré.*
Hij ziet 'er heel geplukt uit. *Il eſt tout déchiré.*
GEPLUNDERD, *d. w.* van Plunderen. *zie* Geplonderd.
GEPOCHT. *d. w.* van Pogchen. *zie* Pogchen.
GEPOEPT, *d. w.* van Poepen. *Peté &c.*
GEPOEIJERD. *d. w.* van Poeijeren. *Poudré.*
GEPOFT, *d. w.* van Poffen. *Souffé &c.*
GEPOKT, *d. w.* van Pokken. *zie* Pokken.
GEPOLIJST, *d. w.* van Poliſten. *Poli.*
GEPOLST, *d. w.* van Polſſen. *zie* Polſſen.
GEPOMPT, *d. w.* van Pompen. *Pompé.*
GEPOOGD, *d. w.* van Poogen. *Tâché.*
GEPOORTERD, *bijv. w.* Burger of Poorter gemaakt. *Fait bourgeois.*
GEPOOT, *d. w.* van Pooten. *Planté.*
GEPOPEL, *z. g.* Vrees, ſchrik. *Crainte, appréhenſion.*
Zijn hart was in een groot gepopel. *Il avoit le cœur plein de crainte.*
Gepopeld, *d. w.* van Popelen. *Tremblé de peur.*
GEPOPT, *d. w.* van Poppen. *zie* Poppen.
GEPORD, *d. w.* van Porren. *Incité, excité, pouſſé. zie* Porren.
GEPOT. *d. w.* van Potten. Hij heeft van deeze week veel gelds gepot. *Il a mis beaucoup d'argent dans ſon épargne, ou il a épargné beaucoup d'argent cette ſemaine.*
GEPRAALD, *d. w.* van Praalen. *Brillé &c.*
GEPRAAMD. *d. w.* van Praamen. *Opprimé, preſſé, travaillé, tourmenté.*
GEPRAAT, *z. g.* Geſnap. *Babil, caquet.*
Men hoord veel gepraats van dat werk. *On entend beaucoup parler de cette affaire-là, cette affaire-là fait beaucoup de bruit, ou ſert de matière à pluſieurs diſcours.*
Gepraat, *d. w.* van Praaten. *Cauſé, jaſé.*
GEPRACHT, *d. w.* van Pragchen. *Lépiné, chicané &c.*
GEPRANGD, *d. w.* van Prangen. *Serré, preſſé, pincé, bleſſé.*
GEPRAT, *d. w.* van Pratten. *Baudé &c.*
GEPREDIKT. *d. w.* van Prediken. *Prêché.*
GEPREEKT, *d. w.* van Preeken. *zie* Gepredikt.
GEPREEZEN, *d. w.* van Prijzen. *Loué, vanté. zie* Prijzen.
GEPREID, *d. w.* van Preijen. *zie* Preijen.
GEPRENT, *d. w.* van Prenten. *Imprimé.*
GEPREST, *d. w.* van Preſſen. Gedwongen. *Forcé, emôlé par force.*
Gepreſt bootsvolk. *Matelots que l'on contraint de ſervir.*
GEPREVEL, *z. g.* Gemompel. *Murmure entre les dents.*
Gepreveld, *d. w.* van Prevelen. *Marmotté &c.*
GEPREUTEL, *z. g.* Geknor. *Gronderie, murmure, grommellerie.*
Gepreuteld, *d. w.* van Preutelen. *Rechigné, grondé, murmuré.*
GEPREZEN. *zie* Gepreezen.
GEPRIEMD, *d. w.* van Priemen. *Piqué ou percé avec un poinçon.*
GEPRIJKT, *d. w.* van Prijken. *zie* Prijken.
GEPRIKKEL. *zie* Aanprikkeling.
Geprikkeld, *d. w.* van Prikkelen. *Piqué, enfoncé &c. Excité, aiguillonné.*
GEPRIKT, *d. w.* van Prikken. *zie* Geprikkeld.
GEPROEFD, *d. w.* van Proeven. *zie* Beproefd.
GEPROEST, *d. w.* van Proeſten. *Eternué.*
GEPRONKT, *d. w.* van Pronken. *Brillé, paru avec éclat.*
GEPROPHETEERD, *d. w.* van Propheteeren. *Prophétiſé.*
GEPROPONEERD, *d. w.* van Proponeeren. *Propoſé.*
GEPROPT, *d. w.* van Proppen. *Farci, empli, bourré.*

GE-

Digitized by Google

GEPROTESTEERD, *d. w.* van Proteſteeren. *Proteſté.*
GEPROVIANDEERD, *d. w.* van Proviandeeren. *Avitaillé &c.*
GEPRUILD, *d. w.* van Pruilen. *Boudé &c.*
GEPRUIST, *d. w.* van Pruiſſchen. *zie* Pruiſſchen.
GEPUILD, *d. w.* van Puilen. *zie* Puilen.
GEPULD, *d. w.* van Pullen. *Tringué.*
GEPUNT, *d. w.* van Punten. Geſcherpt. *Pointu, ce qui eſt fait en pointe &c.*
GEPURGEERD, *d. w.* van Purgeeren. *Purgé.*
GEPURPERD, *bijv. w. Pourpré, vêtu de la pourpre.*
Die Prelaat zal niet te vreden zijn voor dat hij gepurperd is. *Ce Prélat ne ſera pas content avant qu'il ſoit couvert de la pourpre.*
GEPUT, *d. w.* van Putten. *Puiſé, tiré d'un puits ou d'une rivière.*

G E Q.

GEQUAAK, z. g. Gequak. *Cri naturel de l'oye, & de la grenouille.*
Gequaakt, *d. w.* van Quaken. *Crié comme les oyes.*
GEQUAK. *zie* Gequaak.
GEQUAKKELD, *d. w.* van Quakkelen. *zie* Quakkelen.
GEQUAKT, *d. w.* van Quakken. *Coaſſé comme les grenouilles.*
GEQUANSSELD, *d. w.* van Quanſſelen. *Troqué, changé.*
GEQUANTZELD, *d. w.* van Quantzelen. *zie* Gequanſſeld.
GEQUEEKT, *d. w.* van Queeken. *Cultivé, élevé, nourri.*
GEQUEEKT, *d. w.* van Queeken, quaaken. *zie* Gequaakt.
GEQUEEL, z. g. Gezang. *Chant, ramage.*
't Gequeel der vogelen. *Le ramage des oiſeaux.*
Gequeeld, *d. w.* van Queelen. *Ramagé, gazouillé, fredonné.*
GEQUEENEN, *d. w.* van Quijnen. *Langui &c.*
GEQUEEST, *d. w.* van Queeſten. *zie* Queeſten.
GEQUEETEN, *d. w.* van Quijten. *zie* Quijten.
GEQUEEZELD, *d. w.* van Queezelen. *Lanterné, nivelé &c.*
GEQUEL, z. g. Quelling, verdriet. *Chagrin, ennui, peine.*
Mijn wijf veroorzaakt mij een groot gequel. *Ma femme me cauſe un grand chagrin.*
Gequeld, *d. w.* van Quellen. *Tourmenté, importuné.*
GEQUETEN. *zie* Gequeeten.
GEQUETST, *d. w.* van Quetzen. Gewond. *Bleſſé.*
Ter dood toe gequetſt. *Bleſſé à mort.*
De gequetſten. De gewonden. *Les bleſſés.*
Gequerſt, gekneusd, geblutſt. *Meurtri, froiſſé.*
Gequetſte appelen. *Pommes meurtries.*
Eene gequetſte drukletter. *Un caractére froiſſé.*
GEQUETTERD, *d. w.* van Quetteren. *zie* Quetteren.
GEQUIJL, z. g. Quijling, zevering. *Bave, ſalivation.*
Gequiild, *d. w.* van Quijlen. *Bavé.*
GEQUIJN, z. g. Quijning. *Langueur.*
GEQUINKELEERD, *d. w.* van Quinkeleeren. *zie* Quinkeleeren.
GEQUISPELD, *d. w.* van Quiſpelen. *zie* Quiſpelen.
GEQUITEERD, *d. w.* van Quiteeren. *Quitancé &c.*

G E R.

GERAADEN, *d. w.* van Raaden. *Conſeillé, deviné.*
Geraaden, *bijv. w.* Dienſtig. *A propos, néceſſaire.*
Het is niet geraaden zulks te doen. *Il n'eſt pas à propos de faire cela.*
Dunkt u dat wel geraaden? *Jugez-vous cela à propos? Trouvez-vous que cela ſoit utile?*
Geraadzaam, *bijv. w.* (*beter* Raadzaam.) Dienſtig. *A propos.*
De Koning vond niet raadzaam 't leger op te breeken. *Le Roi ne jugea pas à propos de décamper.*
GERAAGD, *d. w.* van Ragen. *zie* Ragen.
GERAAKEN, *g. w.* Verkrijgen, bekomen. *Parvenir, obtenir.*
Aan eenig ampt geraaken. *Parvenir à quelque charge.*
In iemands gunſt geraaken. *Gagner la faveur ou les bonnes graces de quelqu'un.*
In iemands ongunſt geraaken. *Encourir la disgrace de quelqu'un.*
Tot zijn oogmerk geraaken. *Parvenir à ſon but.*
Op eene zandbank geraaken. *Donner ou échouer ſur un banc de ſable.*
Wij hadden het geluk dat wij met den vloed over de zandbank geraakten. *Nous eûmes le bonheur de paſſer le banc de ſable à la faveur de la marée.*
Met de Actien zijn veele Menſchen uit haar goed geraakt. *Bien des gens ont perdu tout leur bien aux Actions.*
Uit eenig gevaar geraaken. *Sortir de quelque danger, échapper un danger ou échaper d'un danger, ſe ſauver d'un danger.*
Geraakt, *d. w.* van Geraaken. *Parvenu, &c.*
Hij is 'er wel uit geraakt. Hij is 'er wel afgekoomen. *Il l'a échappé belle.*
Geraakt, *d. w.* van Raaken. *Touché.*
Geraakt, *bijv. w.* Beroerd, lam. *Paralytique, perclus.*
Geraakt. Beleedigd. *Offenſé, choqué.*
Hij is ligtelijk geraakt. *Il ne faut pas grand'choſe pour le choquer.*
Ik vinde mij door dat woord geraakt. *Je me ſens offenſé par ce mot, ou ce mot m'offenſe.*
Geraaktheid, *z. v.* Beroerdheid. *Paralyſie, apoplexie.*
In eene geraaktheid vallen. *Tomber dans une apoplexie, ou paralyſie.*
GERAAMD, *d. w.* van Raamen. Gemikt, gegiſt. *Viſé, conjecturé.*
Iets wel geraamd hebben. *Avoir bien conjecturé quelque choſe.*
GERAAMTE, z. g. Geraamte van menſchen beenderen. *Squelette, carcaſſe.*
Een menſch in 't geraamte zetten. *Joindre tous les os du corps humain enſemble, faire un ſquelette.*
Zoo maager als een geraamte. *Maigre comme un ſquelette.*
*Hij leide alle de hoenderen in 't geraamte; hij at ze altemaal op. *Il ne laiſſa de tous les poulets que la carcaſſe.*
GERAAPT, *d. w.* van Raapen. *Ramaſſé.*
Hij heeft een geraapt leger. *Il a un corps d'armée de gens ramaſſés.*
*Dat werk is uit veele ſchrijveren bij een geraapt. *On a compilé cet ouvrage de pluſieurs Auteurs.*
GERAAS, z. g. Getier. *Bruit, fracas, tintamarre, tapage.*
Een groot geraas maaken. *Faire un grand bruit, faire un fracas horrible.*
GERAASKALD, *d. w.* van Raaskallen. *zie* Raaskallen.
GERAASD, *d. w.* van Razen. *zie* Razen.
GERABBEL, z. g. *Bredouillement, griffonnage. L'action de parler, de lire ou d'écrire trop vite.*
Gerabbeld, *d. w.* van Rabbelen. *Bredouillé &c.*
GERABRAAKT, *d. w.* van Rabraaken. *Roué.*
GERACHELD, *d. w.* van Rachelen. *zie* Rochelen.
GERAFFELD, *d. w.* van Raffelen. *zie* Raffelen.
GERAFINEERD, *d. w.* van Rafineeren. *Raffiné, affiné.*
GERAK, z. g. Dienſt. *Aide, ſervice.*
Iemand gerak en gemak doen. *Aider & ſervir quelqu'un.*
GERAL, z. g. Gerel, geſnap. *Babil, caquet.*
Geralld, *d. w.* van Rallen. *zie* Rallen.
GERAMMEID, *d. w.* van Rammeijen. *zie* Rammeijen.
GERAMMEL, z. g. Geraas. *Tintamarre, bruit.*
Gerammel, geſnap, gepraat. *Babil, caquet.*
Gerammeld, *d. w.* van Rammelen. *zie* Rammelen.
GERANTSOENEERD, *d. w.* van Rantſoeneeren. *Mis à rançon, racheté.*
GERASPT, *d. w.* van Raspen. *Raſpé.*
Geraspt brood. *Pain chapellé ou raſpé, pain dont on a ôté la croute avec la rape.*
GERATELD, *d. w.* van Ratelen. *Babillé, caqueté, cauſé, joſé &c.*
GERAVOT, *d. w.* van Ravotten. *zie* Ravotten.
GEREBELLEERD, *d. w.* van Rebelleeren. *Rebellé.*
GERECHT, enz. *zie* Geregt, enz.
GERED, *d. w.* van Redden. *Sauvé, tiré d'affaires, ou d'embarras.*
GEREDEN. *zie* Gereeden.
GEREDENEERD, *d. w.* van Redeneeren. *Raiſonné, diſcouru, parlé.*
GEREED, *bijv. w.* Gereede. *Prêt.*
Gereed geld. Gereede penningen. *Argent comptant.*
*Gereed geld is de leus, *ſpreekw. Argent comptant porte médecine.* Proverbe.
Gereed, *d. w.* van Reeden. Vaerdig, bereid. *Préparé, diſpoſé, prêt.*
Maakt u gereed om te ſchieten. *Préparez-vous à tirer.*
Zig gereed maaken tot de reis. *Se préparer pour le voyage.*
Gereedelijk, *bijw.* Dadelijk, terſtond. *Tout à l'heure, incontinent, ſur le champ.*
Men kan daar gereedelijk op antwoorden. *On y peut répondre ſur le champ.*
GEREEDHEID. *zie* Vaerdigheid.
GEREEDEN, *d. w.* van Rijden. *zie* Rijden.
GEREEDSCHAP, z. v. Toeſtel. *Préparatif, préparation.*
Gereedſchap maaken om te vertrekken. *Faire des préparatifs pour le départ, ou ſe préparer pour partir.*
Gereedſchap, werktuigen. *Inſtrumens, outils.*
Een timmerman moet veel gereedſchap hebben. *Un charpentier doit avoir beaucoup d'outils.*
Bouwgereedſchap. *Inſtrumens, ou outils pour le labourage, ou dont on ſe ſert pour labourer & cultiver la terre.*

Oor-

Digitized by Google

Oorlogsgereedſchap. Krijgsgereedſchap. *Machines de guerre.*
Scheepsgereedſchap. *Inſtrument & outils qui appartiennent aux vaiſſeaux.*
Timmmergereedſchap. *Outils de charpenterie, ou de menuiſerie.*
Keukengereedſchap. Scheergereedſchap. Stormgereedſchap, enz. *zie onder* Keuken, enz.
GEREEGELD. *zie* Geregeld.
GEREEGEN, *d. w.* van Rijgen. *Lacé, enfilé.*
GEREEGEND. *zie* Geregend.
GEREEKEND. *zie* Gerekend.
GEREET, *d. w.* van Reeten. *Roui.*
GEREETEN, *d. w.* van Rijten. Geſpleeten. *Fendu, ou il y a des fentes.*
Dat hout is heel gereeten. *Ce bois eſt tout à fait fendu.*
GEREEVEN, *d. w.* van Rijven. *Ratelé.*
GEREEZEN, *d. w.* van Rijzen. *Levé &c.*
Gereezen brood. *Du pain levé.*
Daar is veel twiſt uit gereezen. *Cela a fait naitre bien des diſputes.*
Daar is een geſchil gereezen. *Il eſt ſurvenu une diſpute.*
't Koren is gereezen of opgeſlagen. *Le bled eſt renchéri.*
GEREFORMEERD. Hervormd. *Réformé, qui eſt de la Religion Réformée.*
GEREGEERD, *d. w.* van Regeeren. *Gouverné, adminiſtré, régné.*
GEREGELD, *d. w.* van Regelen. Gelijnd, afgeſtreept. *Réglé.*
Geregeld papier. *Papier réglé.*
Geregeld, geſchikt, ordenlijk. *Modéré, réglé.*
Een geregeld huisgezin. *Une famille bien réglée, ou dans laquelle on tient un bon ordre.*
Geregeldheid, *z. v.* Geſchiktheid. *Réglement, ordre.*
GEREGEN. *zie* Gereegen.
GEREGEND, *d. w.* van Regenen. *Plu.*
GEREGT, *z. g.* De Regters. *Les Juges, la Juſtice.*
't Geregt is vergaderd. *Les Juges ſont aſſemblés.*
Iemand voor 't Geregt ontbieden. *Faire venir quelqu'un devant les Juges, appeller quelqu'un en Juſtice.*
Geregt. Galgeveld. De Geregtplaats. *Le lieu où l'on exécute les criminels.*
Eenen Misdadigen naar 't Geregt voeren. *Conduire un criminel au gibet, mener un coupable au lieu de l'exécution, ou du ſupplice.*
Geregt. Tafelgeregt. *Mets, ſervice.*
Het eerſte Geregt was van tien ſchotels. *Le premier ſervice étoit de dix plats.*
* Dat is zijn laatſte geregt. Dat is 't laatſte dat hij hebben zal. *Il n'y aura déſormais plus rien à faire pour lui.*
Geregt. Gerigt. Regtsgebied. *Juriſdiction, reſſort.*
Dat Dorp legt in het Geregt van Leiden. *Ce village eſt du reſſort, ou de la dépendance de Leide.*
Het Geregt van Utreeht gaat ver. *La Juriſdiction d'Utrecht s'étend fort loin.*
Geregt, *d. w.* van Regten. Door 't regt gedood. *Exécuté, mis à mort.*
Men heeft van daag den dief geregt. *On a exécuté aujourd'hui le voleur.*
Geregt. Regt gemaakt. *Redreſſé, rendu droit.*
Geregt. Gepleit. *Plaidé, procédé.*
Geregte. *bijv. w.* Dit woord word zelden elders gebruikt dan in deeze ſpreekwijzen. De geregte helft, het geregte vierdepart, het geregte derdendeel enz. *La juſte moitié, le quart tout juſte, la tierce partie toute juſte.* Anders zegt men altijd. *Geregtig. zie* Geregtig.
Geregtbank, *z. v.* Regtbank. Vierſchaar. *Tribunal, le ſiége d'un Juge.*
Geregtdag. *zie* Geregtsdag.
Geregtelijk, *bijw.* Door 't regt. *Par voye de Juſtice.*
Iemand geregtelijk 't huis verbieden. *Défendre la maiſon à quelqu'un par voye de Juſtice.*
Geregthuis, *z. g. zie* Stadhuis of Raadhuis.
Geregtig, *bijv. w.* Regtvaerdig. *Juſte.*
Eene geregtige zaak. *Une cauſe juſte.*
Geregtigd, *bijv. w.* Gewettigd. *A qui on a donné commiſſion & pouvoir, qui eſt autoriſé, qui eſt en droit.*
Het Hof heeft hem daar toe geregtigd. *La Cour l'a autoriſé à cela.*
Hij is tot dat goed niet geregtigd. *Il n'eſt pas en droit de poſſéder ce bien-là, il n'a pas le droit d'en jouir.*
Geregtigheid, *z. v.* Het regt. *La Juſtice.*
De Geregtigheid word blind uitgebeeld. *On dépeint la Juſtice aveugle, on avec un bandeau ſur les yeux.*
Geregtigheid oeffenen. *Faire, ou exercer la Juſtice.*
In de geregtigheid, *bijw.* Onzijdig tuſſchen beiden. *Sans prendre parti.*
In de geregtigheid ſpreeken. *Parler ſans prendre parti.*
Geregtiglijk, *bijw.* Regtvaerdiglijk. *Juſtement, droitement, équitablement.*
Gerechtsbank. *zie* Geregtbank.
Geregtsbode, *z. m. Meſſager de Juſtice.*
Geregtsdag, *z. m.* Regtdag. *Jour plaidoyable, jour où l'on plaide.*
Geregtsdienaar, *z. m. Sergent de Juſtice, Huiſſier.*
Geregtsheer, *z. m.* Overheer. *Magiſtrat.*
Geregtshof, *z. g.* Regthuis. *Cour de Juſtice.*
Geregtsſchrijver, *z. m. Sécretaire de la Juſtice.*
Geregtvaerdigd. *d. w.* van Regtvaerdigen. Vrijgeſproken. *Juſtifié, abſous.*
GEREIKHALSD, *d. w.* van Reikhalzen. *zie* Reikhalzen.
GEREIKT, *d. w.* van Reiken. *Atteint &c.*
GEREINIGD, *d. w.* van Reinigen. Gezuiverd. *Nettoyé, purifié.*
GEREISD, *d. w.* van Reizen. *Voyagé.*
GEREKEND, *d. w.* van Rekenen. Opgeteld. *Compté, calculé.*
Die ſom is niet wel gerekend. *Cette ſomme n'eſt pas bien comptée.*
GEREKEND. Onder de aſch bedolven. *Couvert ſous les cendres.*
't Vuur is gerekend. *Le feu eſt couvert, le feu eſt ſous les cendres.*
GEREKT, *d. w.* van Rekken. *Etendu, tiré, allongé.*
GEREL, *z. g. zie* Geraſ.
GERELD, *d. w.* van Rellen. *Jaſt, cauſé, babillé.*
GEREND, *d. w.* van Rennen. *Galopé.*
GEREPELD, *d. w.* van Repelen. *Broyé, tillé, parlant du chanvre.*
GEREPT, *d. w.* van Reppen. *zie* Reppen.
GERETEN. *zie* Gereeten.
GEREEVEN. *zie* Gereeven.
GEREUTEL, *z. g.* Reuteling. *Râle, rélement, ſon qui ſort du goſier d'un malade qui eſt à l'article de la mort.*
* Gereutel, *z. g.* Gemompel, geknor. *Murmure, grognerie, gronderie.*
Gereuteld, *d. w.* van Reutelen. *Grondé, murmuré.*
GEREZEN. *zie* Gercezen.
GERF. *zie* Garf.
GERFKAMER, *z. v.* Geriefkamer, kamer daar de Prieſter zig tot den dienſt plag te bereiden: Kamer der Vergaderinge van den kerkenraad. *Sacriſtie, chambre dans laquelle le Prêtre ſe préparoit pour faire le ſervice: chambre où s'aſſemble le Conſiſtoire.*
GERFSCHAAF, *z. v.* Zekere Schaaf. *Sorte de rabot.*
GERGEL. *zie* Girgel.
GERIBD, *bijv. w.* Dat met ribben of ribsgewijze is. Eene geribde meloen. *Un melon à côtes relevées.*
Geribd porcelein. *De la porcelaine à côtes.*
GERICHT, *z. g. zie* Geregt.
Gericht, *d. w. zie* Gerigt.
GERIEF, *z. g.* Gerieflijkheid. *Commodité, aide, ſervice.*
Iets tot iemands gerief doen. *Faire quelque choſe pour la commodité de quelqu'un, ou pour aider quelqu'un.*
Men vind weinig gerief in die plaatze. *On trouve fort peu de commodité en ce lieu-là.*
Gerieflijk, *bijv. w.* Gerieflaam. *Commode, tout ce qui peut aider, ſerviable.*
Een gerieflijk man. *Un homme ſerviable, ou officieux.*
* Een gerieflijk meisje. *Une fille de joye.*
Eene gerieflijke plaats. *Un lieu commode.*
Gerieflijkheid, *z. v.* Gedienſtigheid. *Humeur officieuſe.*
Geriefzaam. *zie* Gerieflijk.
GERIEVEN, *w. w.* Dienſt doen, helpen. *Accommoder, aider, rendre ſervice.*
Gerief mij daar mede. *Accommodez-moi de cela.*
Hij kan alle de kooplieden niet gerieven. *Il ne peut pas accommoder, ou ſervir tous les marchands, ou acheteurs.*
GERIGT, *z. g.* enz. *zie* Geregt.
Gerigt, *d. w.* van Rigten. *Dirigé, redreſſé.*
Een kromme telg moet bij tijds gerigt worden. *Une tige courbée doit être redreſſée de bonne heure.*
GERIJFELD, *d. w.* van Rijfelen. *zie* Raffelen.
GERIJM, *z. g. Rimaillerie, l'action de rimailler, ou de rimer.*
Gerimd, *d. w.* van Rijmen. *Rimé.*
GERIJPT, *d. w.* Wit geworden. Het heeft van de nagt een weinig gerijpt. *Il eſt tombé un peu de gelée blanche cette nuit.*
Het heeft ſterk gerijpt. *Il eſt tombé bien des frimats.*
GERIJST. *zie* Geriſt.
GERILD, *d. w.* van Rillen. *Tremblé, friſſonné.*
GERIMPELD, *d. w.* van Rimpelen. Gefronſt. *Ridé, plein de rides.*
Een gerimpeld voorhoofd. *Un front ridé, ou plein de rides.*
GERING, *bijv. w.* Slegt, van geen belang. *Vil, bas, de peu d'importance, ſimple.*
Eene geringe afkomſt. *Une baſſe condition, une famille vile, une extraction populaire ou commune.*
Dat is eene geringe zaak. *C'eſt une choſe de peu d'importance.*
Het is een zeer gering geneesmiddel. *C'eſt un remède fort ſimple.*
Die oorzaak is te gering. *Cette cauſe eſt trop légère; le ſujet eſt trop maigre.*
GERINGD, *bijv. w.* Met eenen ring geſloten. *Bouclé, fermé d'une boucle.*
Eene geringde merrie. *Une jument bouclée.*
Geringd. Met ringen vercierd. *Orné de bagues.*

GERIN-

Digitized by Google

GERINGELIJK, *bijw.* Soberlijk. *Mesquinement, sobrement.*
Zig geringelijk behelpen. *Se contenter de peu, vivre mécaniquement.*
Geringheid, *z. v.* Slegtheid. *Simplicité, bassesse d'extraction.*
Hij zag niet op de geringheid van haaren ſtaat. *Il ne regardoit pas à la bassesse de sa condition.*
De geringheid mijner dienſten heeft u niet belet mij voor dezelven dank te weeten. *La foiblesse de mes services ne vous a pas empêché de m'en savoir gré.*
Het geringſte. Het minſte. *La moindre chose.*
Daar geſchied niet het geringſte ding, of enz. *Il ne se fait pas la moindre chose, que &c.*
De geringſte of minſte onder de broederen. *Le moindre entre les frères.*
GERINKELD, *d. w.* van Rinkelen. *zie* Rinkelen.
GERINKELROOID, *d. w.* van Rinkelrooijen. *zie* Rinkelrooijen.
GERINKINKT, *d. w.* van Rinkinken. *zie* Rinkinken.
GERISPT, *d. w.* van Rispen. *Rotti &c.*
GERIST, *bijv. w.* Geriſt. *Mis ou mise en bottes, disposé en paquets.*
Geriſte uijen. *Bottes d'oignons, oignons mis en bottes, ou en glanes.*
De boomen draagen als geriſte uijen. *Les arbres sont chargés de fruits comme des bottes d'oignons.*
GERITSELD, *d. w.* van Ritſelen. *zie* Ritſelen.
GERNAAT. *zie* Garnaat.
GEROCHELD, *d. w.* van Rochelen. *zie* Rochelen.
GEROEID, *d. w.* van Roeijen. *Ramé.*
GEROEMD, *d. w.* van Roemen. Geprezen. *Vanté, loué, prôné.*
GEROEP, *z. g.* Geſchreeuw. *Cri, criaillerie, clameur.*
Vreugdegeroep. *zie onder* Vreugde.
GEROEPEN, *d. w.* van Roepen. *Appellé.*
GEROERD, *d. w.* van Roeren. *Troublé.*
Geroerde eijeren. *Des œufs brouillés.*
GEROEST, *d. w.* van Roeſten. *Enrouillé, rouillé.*
GEROESD, *d. w.* van Roezen. *zie* Roezen.
GEROEZEMOESD, *d. w.* van Roezemoezen. *zie* Roezemoezen.
GEROFFELD, *d. w.* van Roffelen. *zie* Roffelen.
GEROKEN *zie* Gerooken.
GEROKKEND, *d. w.* van Rokkenen. Gerokt. *Mis sur la quenouille.*
* Hij heeft hem veel quaads gerokkend. *Il lui a fusité beaucoup de mal.*
* Die dat gerokkend heeft mag het afſpinnen. *Celui qui a brouillé la fusée n'a qu'à la démêler.*
GEROLD, *d. w.* van Rollen. *Roulé, plié en rouleau.*
GEROMMEL, *z. g.* Rommeling. *Emotion qui se fait par des flatuosités.*
't Gerommel van den buik, van 't ingewand, enz. *Emotion de ventre, des entrailles, &c. causée par les flatuosités des intestins; bruit des boyaux.*
Gerommeld, *d. w.* van Rommelen. *zie* Rommelen.
GERONK, *z. g. Ronflement.*
Geronkt, *d. w.* van Ronken. *Ronflé.*
GERONNEN, *d. w.* van Runnen. Geſtremd, geſtold. *Caillé.*
Geronnen melk. *Lait caillé.*
Geronnen bloed. *Sang caillé.*
Zoo gewonnen zoo geronnen, *ſpreekw. Ce qui vient pour la flûte s'en va par le tambour.*
GEROOFD, *d. w.* van Rooven. *Ravi, pillé, volé.*
GEROOKEN, *d. w.* van Ruiken. *Flairé, senti.*
GEROOKT, *d. w.* van Rooken. *Fumé.*
Gerookt vleeſch. *Chair fumé.*
Gerookt ſpek. *Lard fumé.*
GEROOST, *d. w.* van Rooſten. Geherſt, geroofterd. *Grillé, rôti ſur le gril.*
Geroost of geherſt brood. *Une rôtie.*
GEROSKAMD, *d. w.* van Roskammen. *Etrillé.*
GEROST, *d. w.* van Roſſen. *zie* Afgeroſt.
GEROT, *d. w.* van Rotten. Te zamen gerot. *Attroupé.*
Het gemeene volk was voor het Stadhuis te ſamen gerot. *La populace s'étoit attroupée devant la maison de ville.*
Gerot, *d. w.* van Rotten, verrotten. *Pourri.*
GEROTST, *d. w.* van Rotzen. *zie* Rotzen.
GERRIT, *z. m.* Mans naam. *Gerard, nom d'homme.*
GERST. *zie* Garſt.
GERSTIG. *zie* Garſtig.
GERVE. *zie* Garf.
GERUGD, *d. w.* van Ruggen. *zie* Ruggen.
GERUGT, *z. v.* Tijding. *Bruit, nouvelle.*
Daar loopt een gerugt dat, enz. *Le bruit court que, &c. il court un bruit que &c.*
Een valſch gerugt uitſtrooijen. *Répandre un faux bruit.*
Gerugt. Geraas, rumoer. *Bruit, éclat, tumulte.*
Veel gerugts maaken. *Faire beaucoup de bruit.*
* Veel gerugts of veel beweeging maaken in de Waereld. *Faire beaucoup de bruit dans le monde.*
* Gerugt. Naam en faam. *Nom, réputation, renommée.*
In een goed of quaad gerugt zijn. *Avoir bonne ou mauvaise renommée. Etre en bonne ou mauvaise réputation.*
GERUILD, *d. w.* van Ruilen. *Troqué, changé, échangé.*
GERUIM, *bijv. w.* Een geruime tijd. *Un longtemps, un longe espace de temps.*
't Is een geruime tijd geleden. *Il y a longtemps.*
GERUIMD, *d. w.* Geledigd. *Evacué, vuidé.*
GERUISCH, *z. g.* 't Ruiſchen. *Bruit ſourd, murmure.*
't Geruiſch der boomen, enz. *Murmure des arbres agités par le vent.*
Het geruiſch van den wind. *Le bruit, ou le ſifflement du vent.*
Het geruiſch van eene fontein. *Le gazouillis d'une fontaine.*
Het geruiſch der ooren. *Le tintouin.*
Het geruiſch van eene beek. *Le murmure d'un ruiſſeau.*
Geruiſcht, *d. w.* van Ruiſchen. *zie* Ruiſchen.
GERUIT, *d. w.* van Ruiten. *Pillé, volé.*
GERUID, *d. w.* van Ruijen. *Mué &c.*
GERUKT, *d. w.* Getrokken. *Tiré, arraché.*
Hij had naauwlijks zijne benden t'zamen gerukt of de vijand quam te voorſchijn. *A peine eut-il raſſemblé ſes troupes que l'ennemi parut.*
De Vijand is voortgerukt naar Bergen. *L'ennemi s'eſt mis en marche vers Mons.*
GERUPST, *d. w.* van Rupzen. *zie* Geriſpt.
GERUST, *bijv. w.* Stil, vreedzaam. *Paisible, tranquile, paiſible.*
Een geruſt gemoed. *Eſprit, cœur, ame, ou conſcience paiſible, conſcience tranquille, qui ne ſe reproche rien.*
Ik ben geruſt in die zaak. *Je n'ai aucune inquiétude ou j'ai l'eſprit en repos ſur cette affaire.*
Iemand geruſt ſtellen. *Contenter quelqu'un, mettre à quelqu'un l'eſprit en repos.*
Zig geruſt houden. *Se tenir en repos.*
Geruſtelijk, *bijv.* Onbekommerd. *Paiſiblement, tranquilement, ſans inquiétude.*
Hij kan geruſtelijk leeven. *Il peut vivre tranquilement.*
Geruſtheid, *z. v.* Vreedzaamheid. *Tranquilité, ſécurité, repos, calme.*
De geruſtheid van den geeſt of des gemoeds. *La tranquilité de l'eſprit ou le repos de l'ame.*
In geruſtheid, *bijv.* In vrede. *En repos.*
Zij leven in eene diepe geruſtheid. *Ils vivent dans une parfaite tranquilité, dans un profond repos.*
GERWE, *z. v.* Zeker kruid. *Mille-feuille.*

GES.

GESALDEERD, *d. w.* van Saldeeren. *zie* Vereffenen.
GESAMMEL, *laag woord, z. g.* Verwijling, draling. *Retardement, lenteur, délai.*
Geſammeld, *d. w.* van Sammelen. *Lanterné, lambiné.*
GESARD, *d. w.* van Sarren. *Harcelé.*
GESCHAAD, *d. w.* van Schaaden. *Endommagé.*
GESCHAAFD, *d. w.* van Schaaven. *Rabotté, dolé, poli.*
Geſchaafde deelen. Geſchaafde balken. *Planches rabotées. Poutres rabotées.*
GESCHAAKT, *d. w.* van Schaaken, *w. w. Ravi, enlevé.*
Geſchaakt, *d. w.* van Schaaken, *g. w. Joué aux échecs.*
GESCHAAMD, *d. w.* van Schaamen. Als, Hij heeft zig niet geſchaamd eene zoo eerlooze daad te begaan. *Il n'a pas eu honte de faire, ou de commettre une action ſi infame.*
GESCHAAPEN. *zie* Geſchapen.
GESCHAARD, *bijv. w. digt. w.* Vol ſchaaren. *Ebréché, plein de bréches.*
Geſchaarde houwers. *Des ſabres ébréchés.*
GESCHAARD, *d. w.* van Schaaren. In benden verdeeld. *Séparé en bandes, rangé en troupes.*
't Heir ſtond in ſlagorden geſchaard. *L'armée étoit rangée en bataille.*
* GESCHACHER, *z. g.* Schacherije. *Uſure, gain desbonnête, grivelleria.*
Geſchacherd, *d. w.* van Schacheren. *zie* Schacheren.
GESCHADUWD, *d. w.* van Schaduwen. *woord der Schild. Ombré.* Terme de Peinture.
Dat ſtuk is ſterk geſchaduwd. *Ce tableau eſt fort ombré.*
GESCHAF. *zie* Handel.
GESCHAFT, *d. w.* van Schaffen. *Fourni, traité &c.*
Geſchaft, gegeeten. *Mangé, dîné, fait un repas.*
Wel of qualijk geſchaft hebben. *Avoir fait un bon ou un mauvais repas.*
In die herberg word wel geſchaft. *On traite fort bien dans cette hôtellerie.*
Hij heeft 'er raad in geſchaft. *Il y a mis ordre, il a trouvé une reſſource.*
GESCHAKEERD, *d. w.* van Schakeeren. Als, De Verwen zijn wonderlijk wel geſchakeerd op dat ſtof. *Les couleurs de cette étoffe ſont admirablement bien ménagées; il y a une nuance*

Digitized by Google

merveilleuſe de couleurs ſur cette étoffe.

GESCHAKELD, *d. w.* van Schakelen. Door ſchakels gehegt. *Enchainé.*

GESCHAL, z. g. Gerugt. *Bruit, ſon éclatant.* Het geſchal der bazuinen. *La ſonnerie des trompettes.*

GESCHAMPT, *d. w.* van Schampen. *Effleuré. zie* Schampen.

GESCHAPEN, *d. w.* van Scheppen. Uit niet gemaakt. *Créé, fait de rien.*

De geſchapene wezens. *Les êtres créés.*

* Hoe ſtaat het daar al geſchapen? *En quel état ſont-là les affaires? comment les avez-vous trouvées? comment y ſont-elles diſpoſées.*

* Het ſtond 'er flegt geſchapen. *Les affaires y étoient en mauvais état, ou fort mal diſpoſées, ou dans une triſte ſituation.*

Geſchapenheid, z. v. Geſteldheid. *Diſpoſition, conſtitution, état, ſituation.*

De regte geſchapenheid der zaaken weeten. *Connoître le vrai état des choſes, ſavoir la diſpoſition ou la ſituation des affaires.*

GESCHARMUTZEL, z. g. *Eſcarmouche.*

Geſcharmutzeld, *d. w.* van Scharmutzelen. *Eſcarmouché.*

GESCHARREL, z. g. Geraas met de voeten. *L'action de gambiller.*

Laat dat geſcharrel ſtaan. *Ceſſez de gambiller.*

Geſcharreld, *d. w.* van Scharrelen. *Gambillé.*

GESCHAT, *d. w.* van Schatten. Op prijs geſteld. *Eſtimé, priſé, apprécié.*

Die lading word op 10000 guldens geſchat. *Cette charge eſt eſtimée dix mille livres.*

Wij zijn geſchat op een guldenhoofdgeld. *Nous avons été taxés à vingt ſous de capitation.*

GESCHATER, z. g. Geſchal. *Eclat, bruit, ris éclatans, éclats de rire.*

Geſchaterd, *d. w.* van Schateren. *zie* Schateren.

GESCHAVEELD, *d. w.* van Schaveelen. *zie* Schaveelen.

GESCHAVIELD, *d. w.* van Schavielen. *zie* Schaveelen.

GESCHAVOTTEERD, *d. w.* van Schavotteeren. Op het Schavot geſteld, openlijk onteerd. *Echaffaudé, mis ſur l'échaffaut par la ſentence du Juge, repris de la Juſtice.*

GESCHEELD, *d. w.* van Scheelen. Als, het heeft weinig geſcheeld. *Peu s'en eſt fallu.*

GESCHEENEN, *d. w.* van Schijnen. *Paru, ſemblé. zie* Schijnen.

GESCHEEPT, *d. w.* van Scheepen. Ingeladen. *Embarqué.*

De goederen zijn geſcheept. *Les marchandiſes ſont embarquées.*

* Met iemand geſcheept zijn. Met iemand belaſt zijn. *Etre chargé de quelqu'un, ou avoir quelqu'un à ſa charge.*

* Die met den duivel geſcheept is moet 'er mee over, *ſpreekw. Qui s'embarque avec le diable, doit faire le trajet avec lui.*

GESCHEETEN, *d. w.* van Schijten. *Chié, peté.*

GESCHEIDEN. *d. w.* van Scheiden. *Séparé.*

GESCHELD, *d. w.* van Schellen, *w. w.* Geſchild. *Pelé, &c.*

Geſcheld hout. *Bois pelard.*

Geſchelde boonen. *Des fèves écoſſées.*

Een geſchelde appel. *Une pomme pelée,*

GESCHELD, *d. w.* van Schellen, *g. w.* Gebeld. *Sonné.*

GESCHEMERD, *d. w.* van Schemeren. *Ebloui &c.*

GESCHEND, *d. w.* van Schenden. Onteerd, geſchonden. *Violé, deshonoré.*

Die dogter is geſchend. *Cette fille a été violée, cette fille eſt deshonorée.*

De kinderpokjes hebben haar gantſche aanzigt geſchend. *La petite vérole a gâté, ou a fort défiguré ſon viſage.*

GESCHENK, z. g. Schenkaadje, verëering. *Don, préſent.*

Iemand een groot geſchenk doen. *Faire un beau préſent à quelqu'un.*

GESCHEPT, *d. w.* van Scheppen. *Puiſé.*

GESCHERFD, *d. w.* van Scherven. Men zegt beter gekorven. *Haché ou coupé menu.*

GESCHERM. *Eſcrime, exercice d'épée*

Geſchermd, *d. w.* van Schermen *Eſcrimé &c.*

GESCHERMUTZEL, enz. *zie* Geſcharmutzel, enz.

GESCHERPT, *d. w.* van Scherpen. Scherp gemaakt. *Aiguiſé, rendu pointu, ou aigu, aſſilé.*

* Ergens op geſcherpt of op geſpitſt zijn. *Etre préparé à quelque choſe.*

GESCHERS, z. g. Spotternije, ſcherſſing. *Raillerie, moquerie.*

Wie kan al dat geſchers verdraagen? *Qui peut ſouffrir toutes ces railleries?*

Geſcherſt, *d. w.* van Scherſſen. *zie* Scherſſen.

GESCHETTER. *zie* Geſchater.

Geſchetterd, *d. w.* van Schetteren. *zie* Geſchaterd.

GESCHEURD, *d. w.* van Scheuren. Aan ſtukken. *Déchiré, mis en pièces.*

Een geſcheurd kleed. *Un habit déchiré.*

Geſcheurd zijn. Eene breuk hebben, gebroken zijn. *Avoir une deſcente de boyaux, être rompu.*

Geſcheurdheid, z. v. Breuk. *Deſcente de boyaux, rupture, berge, hernie.*

GESCHICHTBOEK, z. g. Hiſtorieboek. *Livre d'hiſtoire.*

Geſchichtſchrijver. z. m. Hiſtorieſchrijver. *Hiſtorien, Hiſtoriographe.*

GESCHIED, *d. w.* van Geſchieden. *Arrivé.*

Geſchiedboek, z. g. *zie* Geſchichtboek.

Geſchieden, g. w. Gebeuren. *Arriver, avenir.*

't Geſchied ſomtijds dat, enz. *Il arrive quelquefois que &c.*

Die zaak kan geſchieden. *Cela ſe peut faire, cette choſe peut arriver.*

Wanneer is dat geſchied? *Quand cela s'eſt-il paſſé.*

Geſchiedenis, z. v. Hiſtorije. *Hiſtoire.*

Geſchiedenisboek. *zie* Geſchichtboek.

Geſchiedenisſchrijver, *zie* Geſchichtſchrijver.

GESCHIFT, *d. w.* van Schiften. Van malkander geſcheiden. *Caillé, ſéparé l'un de l'autre, tourné.*

Geſchifte melk. *Lait tourné.*

Die zijde ſtoffe is geſchift. *Cette étoffe de ſoye n'eſt pas bien unie, le tiſſu de cette étoffe n'eſt pas bien ſerré.*

De ſaus is geſchift. *La ſauſſe eſt tournée.*

GESCHIKT, *bijv. w.* Zedig. *Modeſte, retenu, diſcret.*

Dat is een geſchikt jongeling. *Voilà un jeune homme retenu, ou modeſte; ce jeune homme eſt fort modeſte, ou fort ſage.*

Geſchikt, *d. w.* van Schikken. Verordend. *Diſpoſé, deſtiné.*

Ik ben daar nu niet toe geſchikt. *Je ne ſuis pas diſpoſé à cela maintenant.*

Dat is tot die zaak geſchikt. *Cela eſt deſtiné, ou ordonné pour cette affaire-là.*

Geſchikt. Afgezonden. *Dépêché, envoyé.*

Hij heeft eenen bode geſchikt aan den Koning. *Il a dépêché un courier au Roi.*

Geſchiktelijk, *bijw.* Betamelijk, heuſchelijk. *Modeſtement, honnêtement.*

Ergens geſchiktelijk in handelen. *Agir honnêtement, ou diſcrétement dans quelque affaire.*

Geſchiktheid, z. v. Zedigheid. *Modeſtie, honnêteté, diſcrétion.*

GESCHIL, z. g. Onëenigheid, twiſt. *Différend, querelle, diſpute.*

Daar is groot geſchil tuſſchen hen gerezen. *Il eſt ſurvenu une grande querelle entre eux.*

Een geſchil bijleggen. *Vuider, terminer, décider un différend.*

GESCHILD, *d. w.* van Schillen. *zie* Geſcheld.

GESCHILDERD, *d. w.* van Schilderen. *Peint.*

Geſchilderd, geverfd. *Peinturé.*

De raamten zijn wit, en de venſters rood geſchilderd. *Les croiſées ſont peintes de blanc, & les fenêtres de rouge.*

Dat ſtaat of 't geſchilderd was. *Vous diriez que cela eſt peint.*

Geſchilderd. Op ſchildwagt geſtaan. *Eté en ſentinelle.*

GESCHILFERD, *d. w.* van Schilferen. *zie* Afgeſchilferd.

GESCHILLIG, *bijv. w.* Onëenig. *Diviſé, en querelle.*

De broeders zijn geſchillig onder malkander. *Les frères ſont diviſés ou partagés; ils ont quelque diſpute ou différend entre eux.*

GESCHIMMELD, *d. w.* van Schimmelen. *Moiſi.*

Geſchimmeld brood. Geſchimmelde kaas. *Pain moiſi. Fromage moiſi.*

GESCHIMP, z. g. Beter ſchimp. *Moquerie, dériſion, raillerie.*

GESCHIMPT, *d. w.* van Schimpen. *Raillé, turlupiné, brocardé.*

GESCHINDELD, *d. w.* van Schindelen. *zie* Geſchitterd.

GESCHITTERD, *d. w.* van Schitteren. *Brillé, éclatté.*

GESCHOBD, *bijv. w.* Geſchubd. Met ſchobben. *Qui a des écailles.*

Geſchobde viſch. *Poiſſon à écailles, poiſſon couvert d'écailles.*

GESCHOEID, *d. w.* van Schoeijen. Geſchoend. *Chauſſé, qui a mis ſes ſouliers.*

Geſchoeid zijn. Schoenen aan de voeten hebben. *Etre chauſſé.*

GESCHOFFEERD, *d. w.* van Schoffeeren. *Violé, déflore.*

Eene geſchoffeerde maagd, eene verkragte dogter. *Une vierge, ou une fille déflorée, ou violée.*

GESCHOFFELD, *d. w.* van Schoffelen. *zie* Schoffelen.

GESCHOFT, *d. w.* van Schoften. *zie* Schoften.

GESCHOK, z. g. 't Schokken van eenen wagen. *Secouſſe d'un chariot.*

GESCHOKT, *d. w.* van Schokken. *Cahoté &c.*

GESCHOLDEN, *d. w.* van Schelden. *Injurié, maltraité de paroles, bafoué.*

GESCHOLEN. *zie* Geſchoolen.

GESCHOMMEL, z. g. *Bruit foible, bruit qu'on fait en furetant quelque part.*

Geſchommeld, *d. w.* van Schommelen. Als, Hij heeft al drie uuren in dat kamertje geſchommeld. *Il y a déjà trois heures qu'il furète, ou qu'il trafaſſe dans ce cabinet.*

GESCHONDEN, *d. w.* van Schenden. *Violé, endommagé.*

GE-

Digitized by Google

GESCHONGEL, *z. g. Balancement sur l'escarpoulette.*
Geſchongeld, *d. w.* van Schongelen. *Brandillé &c.*
GESCHONKEN, *d. w.* van Schenken. Vereerd. *Donné en préſent.*
Ik heb hem het geld geſchonken. *Je lui ai fait préſent de l'argent, je lui ai donné l'argent.*
Geſchonken. Ingeſchonken. *Verſé.*
Dat glas is te vol geſchonken. *On a verſé ce verre trop plein.*
GESCHOOFD, *d. w.* van Schooven. *Mis en gerbes.*
GESCHOOID, *d. w.* van Schooijen. *Mendié, gueuſé, caimandé.*
GESCHOOLEN, *d. w.* van Schuilen. *Caché &c.*
GESCHOOR, *z. g.* Geſpuis. *Canaille.*
GESCHOORD, *d. w.* van Schooren. Onderſchraagd. *Appuyé, étayé, étançonné.*
GESCHOOREN. *zie* Geſchoren.
GESCHOOTEN. *zie* Geſchoten.
GESCHOOVEN. *zie* Geſchoven.
GESCHOPT, *d. w.* van Schoppen. Met voeten geſtooten. *Pouſſé rudement avec les pieds, pouſſé du pied.*
* Geſchopt worden van den throon. *Etre détrôné, être renverſé du trône.*
GESCHOREN, *d. w.* van Scheeren. Afgeſneeden. *Raſé, tondu, coupé.*
Geſchoren baard. *Barbe raſée.*
Geſchoren hair. *Cheveux coupés.*
Geſchorene ſchaapen. *Des brebis tondues.*
* Hij wierd dapper geſchoren, of gefopt. *On ſe moqua fort de lui; on le railloit, ou on le railla d'importance.*
* Ergens meê geſchoren, of belemmerd zijn. *Etre embaraſſé de quelque choſe.*
* Hij zal met den gek geſchoren of gebruid zijn. *Il ſera fort embaraſſé de ce jeu.*
GESCHORST, *zijv. w.* Dat een ſchors heeft. *Qui a de l'écorce.*
GESCHORT, *d. w.* van Schorten. *zie* Schorten.
GESCHORST, *d. w.* van Schorſſen. Geſtaakt. *Ceſſé, remis, différé.*
GESCHOTEN. *d. w.* van Schieten. *Tiré &c.*
Hij is geſchoten in zinnen Schouder. *Il a été bleſſé d'un coup de mouſquet, ou de piſtolet à l'épaule.*
Hij heeft hem geld geſchoten. *Il lui a compté de l'argent.*
Hij is te kort geſchoten in die zaak. *Il a eu du deſſous, ou du pire dans cette affaire.*
GESCHOVEN, *d. w.* van Schuiven. *Pouſſé. zie* Schuiven.
GESCHOUDERD, *d. w.* van Schouderen. *zie* Schouderen.
GESCHOUWD, *d. w.* van Schouwen. *Viſité. Evité.*
GESCHRAAGD, *d. w.* van Schraagen. *Appuyé, étayé, étançonné.*
GESCHRAAPT, *d. w.* van Schraapen. Geſchrapt. *Raclé, ratiſſé.*
* Hij heeft veel goeds bij een geſchraapt. *Il a amaſſé beaucoup de bien.*
GESCHRABD, *d. w.* van Schrabben. *Egratigné, gratté.*
GESCHRAMD, *d. w.* van Schrammen. *zie* Geſchrabd.
GESCHRANKT, *d. w.* van Schranken. *Entouré de hayes.*
GESCHRANST, *d. w.* van Schranſſen. *Baffré, mangé goulument.*
GESCHRAPT, *d. w.* van Schrappen. *zie* Geſchrabd.
GESCHREEDEN, *d. w.* van Schrijden. *Ecarteillé, parlant des jambes.*
GESCHREEVEN, *d. w.* van Schrijven. *zie* Geſchreven.
GESCHREEUW, *z. g.* Geroep. *Cri, criaillerie, huée, clameur.*
Wij hoorden een naar geſchreeuw in 't boſch. *Nous entendîmes des cris effroyables dans le bois.*
* Veel geſchreeuws en weinig wols. *Beaucoup de bruit & peu de profit.*
Veldgeſchreeuw, Vreugdegeſchreeuw. *zie onder* Veld, enz.
Geſchreeuwd, *d. w.* van Schreeuwen. *Crié.*
GESCHREI, *z. g.* Geween. *Pleurs, cris; l'action de pleurer.*
Veldgeſchrei. *zie onder* Veld.
Geſchreid, *d. w.* van Schreijen. *Pleuré.*
GESCHREVEN. *d. w.* van Schrijven. *Ecrit.*
Daar ſtaat geſchreven in de wet, dat enz. *Il eſt écrit dans la loi que &c.*
Geſchrift, *z. g.* Schrift. *Ecrit, écriture.*
Iets in geſchrift ſtellen. *Mettre quelque choſe par écrit.*
GESCHRIKT, *d. w.* van Schrikken. *Epouvanté, effrayé.*
GESCHROBD, *d. w.* van Schrobben. *zie* Schrobben.
GESCHROEFD, *d. w.* van Schroeven. *Serré avec une* [illegible]
Geſchroefd, [illegible]hroefd geld. *De* [illegible] *monnoye faite au moulinet.*
De gedenkpenningen worden geſchroefd. *On fait les medailles au moulinet.*
GESCHROEID, *d. w.* van Schroeijen. *Brûlé un peu, cautériſé. Rogné.*
Geſchroeid geld. *Monnoye rognée.*
Geſchroeid gemoed. *Conſcience cautériſée.*
Geſchroeid koren. *Du bled niellé.*
GESCHROK, *z. g* Gourmandiſe.
Geſchrokt, *d. w.* van Schrokken. *Mangé goulument.*
GESCHROL, *z. g.* Gemor. *Gronderie, mécontentement, murmure.*
Geſchrold, *d. w.* van Schrollen. *Blâmé, frondé &c.*
GESCHROOID, *d. w.* van Schrooijen. Afgeknipt. *Rogné, écorné,*
Geſchrooid geld, *De la monnoye rognée.*
GESCHROOKT, *d. w.* van Schrooken. *Brûlé légérement ou ſuperficiellement.*
GESCHROOMD, *d. w.* van Schroomen. Gevreesd. *Redouté, craint.*
GESCHUBD. Geſchobd, *bijv. w. Couvert d'écailles.*
Geſchubde viſch. *Du poiſſon à écailles.*
GESCHUD, *d. w.* van Schudden. *Secoué.*
* Zij wierd daar geſchud en geplukt. *Elle y fut tiraillée & bouſpillée.*
Geſchudde peeren, pruimen, enz. *Poires ou prunes ſecouées, ou abattues de deſſus l'arbre.*
GESCHUIFELD, *d. w.* van Schuifelen. *Siffé comme les ſerpens.*
GESCHUIJERD, *d. w* van Schuijeren. *Forgeté.*
GESCHUIMD, *d. w.* van Schuimen. *Ecumé.*
GESCHUIND, *d. w.* van Schuinen. *Taillé ou coupé de biais.*
GESCHUT, *d. w.* van Schutten. Belet. *Empêché, arrêté.*
De gebooden van N. zijn geſchut. *On a arrêté les bans, ou les annonces de N.*
Hij wilde het doen, maar ik heb het geſchut. *Il voulut le faire, mais je l'ai empêché.*
Geſchut. Vaſt gehouden. *Arrêté, renfermé; parlant du bétail.*
De beeſten zijn geſchut. *Les vaches ou les beufs ont été arrêtés, ou on les a renfermés.*
GESCHUT, *z. g.* Schutgevaarte. *Artillerie, canon.*
Grof geſchut. *Groſſe artillerie, gros canon.*
't Geſchut uitzetten. *Mettre le canon hors de bord.*
't Geſchut laaden, loſſen enz. *Charger, tirer le canon &c.*
Geſchutgangen. *zie* Schutvullingen.
Geſchutmeeſter, *z. m. Maître d'artillerie.*
Geſchutperk, *z. g.* Beſloten perk voor 't geſchut. *Parc pour l'artillerie d'une armée qui eſt en campagne.*
GESCHUURD, *d. w.* van Schuuren. Schoon gewreven met zand. *Ecuré.*
Is het tin al geſchuurd. *A-t-on déjà écuré la vaiſſelle d'étaim.*
Geſchuurd. In de ſchuur geleid of geborgen. *Serré ou mis dans la grange. zie* Schuuren.
GESCHUWD, *d. w.* van Schuwen. *Evité.*
GESEMMELD, *d. w.* van Semmelen. *zie* Geſammeld.
GESEULD, *d. w.* van Seulen. *zie* Suilen.
GESIDDERD, *d. w.* van Sidderen. *Tremblé de peur, frémi.*
GESJOUWD, *d. w.* van Sjouwen. *zie* Sjouwen.
GESIST, *d. w.* van Siſſen. *zie* Siſſen.
GES[illegible]AAFD. *d. w.* van Slaaven. *zie* Slaaven.
[illegible]LAAGD, *d. w.* van Slaagen. Gelukt. *Réuſſi.*
De vrugten zijn van 't jaar niet wel geſlaagd. *Les fruits n'ont pas bien réuſſi cette année.*
GESLAAKT, *d. w.* van Slaaken. Geloſt, los gelaaten. *Mis en liberté.*
Geſlaakt uit de gevangeniſſe. *Sorti ou mis hors de priſon.*
Al 't geſchut wierd geſlaakt. *On déchargea tout le canon.*
GESLAAPEN. *zie* Geſlapen.
GESLABBAKT, *d. w.* van Slabbakken. *Diminué &c.*
GESLABD, *d. w.* van Slabben. *zie* Slabben.
GESLAGEN, *d. w.* van Slaan. *Battu, défait.*
Geſlagen goud, geſlagen zilver. *Or ou argent en feuilles.*
Tot ridder geſlagen. *Fait Chevalier.*
* Geſlagen, volslagen, groot, gezworen. *Grand, juré, mortel.*
* Dat is zijn geſlagen vijand. *C'eſt ſon ennemi mortel.*
GESLAGT, *z. g.* Volk, afkomſt. *Race, lignée, extraction.*
De 12 geſlagten van Iſraël. *Les douze lignées d'Iſraël.*
Hij is van een oud adelijk geſlagt. *Il eſt d'une ancienne & noble famille ou maiſon.*
Het gantſche menſchelijke geſlagt. Alle menſchen. *Tout le genre humain, tous les hommes.*
Zijn geſlagt vermeerderen, of voortzetten. *Augmenter ſa famille, ou ſa race.*
Van zijn geſlagt ontaarden. *Dégénérer.*
Geſlagt. Kunne. *Sexe.*
Het vrouweli ke geſlagt is beminnelijk. *Le beau ſexe eſt aimable.*
Geſlagt. (*W. der Spraakk. en der Natuurk.*) *Genre.*
Mannelijk geſlagt. *Genre maſculin.*
Vrouwelijk geſlagt. *Genre féminin.*
Geenerlei, geenzijdig, of onzijdig geſlagt. *Genre neutre.*
GESLAGT, *d. w.* van Slagten. Gedood. *Tué, mis à mort, immolé, occis*
't Lam dat geſlagt is van de grondlegging der Waereld. *L'agneau immolé, ou occis dès la fondation du monde.*
GESLAGTBOOM, *z. m.* Geſlagtrafel. *Arbre généalogique, table généalogique.*
Geſlagtbrief, *z. m. Généalogie, écrit qui contient une généalogie.*

Geſlags-

Digitized by Google

Geslagtkunde, z. v. *La science ou la connoissance des généalogies.*
Geslagtregister, z. g. *Armorial.*
Geslagtrekenaar, z. m. *Généalogiste; qui fait les généalogies.*
Geslagtrekening, z. v. *Généalogie.*
Geslagttafel, z. v. *Table Généalogique.*
Geslagtwapen, z. g. *Armoirie généalogique.*
GESLAMPAMPT, *d. w.* van Slampampen. *zie* Geslempt.
GESLAPEN, *d. w.* van Slaapen. *Dormi.*
GESLAPT, *d. w.* van slappen. Afgeslagen. *Rabaissé, diminué de prix.*
De prijs van 't Koren is zeer geslapt. *Le prix du bled est fort rabaissé, le bled est fort diminué de prix.*
GESLEEP. z. g. Stoet, gevolg. *Suite, cortége.*
Hij had een groot gesleep agter zig. *Il avoit une grosse suite après lui.*
GESLEEPEN, *d. w.* van Slijpen. Scherp gemaakt. *Aiguisé, affilé.*
De messen zijn nog niet gesleepen. *Les couteaux ne sont pas encore aiguisés.*
Hij heeft het zwaerd op zijns vijands hals gesleepen. *Il a préparé son épée pour couper la cou à son ennemi.*
* Gesleepen, *bijv. w.* Loos, arg. *Fin, rusé, subtil.*
't Is een gesleepen gast. *C'est un drolle; un fin mâtois, un rusé compère.*
* Zij is zeer gesleepen op dien hande. *Elle s'entend fort bien à ce négoce, elle est rusée & fine dans ce trafic.*
Gesleepenheid, z. v. Loosheid, argheid. *Finesse, subtilité, ruse.*
GESLEEPT, *d. w.* van Sleepen. *Traîné.*
GESLEETEN, *d. w.* van Slijten. Afgesleeten. *Usé.*
Dat kleed is overal gesleeten. *Cet habit est usé par-tout.*
GESLEGT, *d. w.* van Slegten. Vereffend. *Applani, rendu uni.*
Een gesleegte weg. *Un chemin applani.*
Geslegt. Afgebroken. *Abattu, démoli.*
't Kasteel wierd tot den grond toe geslegt. *La citadelle fut démolie, ou le château fut abattu jusqu'aux fondements.*
GESLEMP, z. g. Sleming, gasterije. *Débauche, festin immodéré, goinfrerie.*
Dat geslemp heeft drie dagen geduurd. *Cette débauche a duré trois jours.*
Geslempt. *d. w.* van Slempen. *zie* Slempen.
GESLENDERD, *d. w.* van Slenderen. *zie* Slenderen.
GESLEURD, *d. w.* van Sleuren. *zie* Gesleept.
GESLIBBERD. *d. w.* van Slibberen. *Glissé.*
GESLIERD, *d. w.* van Slieren. *Filouté, escamoté, &c.*
GESLIKT, *d. w.* van Slikken. *Avalé.*
GESLINGERD, *d. w.* van Slingeren. *Agité, secoué, branlé.*
GESLIPT, *d. w.* van Slippen. *Glissé.*
GESLIST, *d. w.* van Slissen. Bijgelegd. *Appaisé, accommodé, terminé, ajusté, vuidé.*
't Krakkeel is gesliſt. *La querelle, ou la dispute est accommodée, terminée, ajustée, vuidée.*
GESLOBBERD, *d. w.* van Slobberen. *Humé, avalé &c.*
GESLODDERD, *d. w.* van Slodderen. *zie* Slodderen.
GESLOERD, *d. w.* van Sloeren. *zie* Sloeren.
GESLOF, z. g. *Démarche pesante, quand on marche sans lever les pieds, ou en les traînant.*
GESLOFT, *d. w.* van Sloffen. Versloft. *Négligé.*
GESLOKEN. *zie* Geslooken.
GESLOKT, *d. w.* van Slokken. *Avalé, englouti.*
GESLOMMERD, *d. w.* van Slommeren. *Embrouillé.*
GESLONDEN, *d. w.* van Slinden. *zie* Verslinden.
GESLONKEN, *d. w.* van Slenken of slinkene. Dun geworden. *Desenflé, diminué.*
Dat gezwel is geslonken. *Cette tumeur est desenflée, ou n'a pas tant d'enflure qu'auparavant.*
Dat vleesch is zeer geslonken in den pot. *Cette chair est fort diminuée dans le pot.*
GESLOOFD, *d. w.* van Slooven. Zwaar gearbeid. *Travaillé avec assiduité. zie* Slooven.
GESLOOKEN, *d. w.* van Sluiken. *Fraudé.*
Geslookene waaren. *Des marchandises fraudées, ou qu'on a fait entrer ou sortir sans en payer les droits.*
GESLOOPT, *d. w.* van Sloopen. Afgebrooken. *Dépécé, détruit, démembré, défait.*
Het schip is gesloopt. *Le navire est dépécé, ou détruit.*
GESLOOTEN of Gesloten, *d w.* van Sluiten. Besloten. *Fermé, renfermé.*
Met gesloote deuren. *A portes fermées.*
* Zig geslooten houden. Niets openbaaren. *Se taire, ne rien découvrir, cacher bien son jeu.*
* De vergadering hield zig geslooten, dat is, bleef bij haar voorneemen. *L'assemblée persista ou demeura ferme dans son sentiment.*
* De vreede is geslooten of gemaakt. *La paix est faite, le traité de paix est conclu.*
* Wanneer zal 't huwelijk geslooten worden? *Quand le mariage se conclura-t-il?*
Eene geslootene rekening. *Un compte soldé, ou liquidé.*
Malkander met geslootene beurzen betaalen. *Se payer sans bourse délier.*
GESLORPT, *d. w.* van Slorpen. *Avalé, bumé, gobé. zie* Slurpen.
GESLOTEN. *zie* Geslooten.
GESLUIMERD, *d. w.* van Sluimeren. *Sommeillé.*
GESMAAKT. *d. w.* van Smaaken. Geproefd. *Goûté, savouré.*
GESMAALD, *d. w.* van Smaalen. *Médit, mépriſé, daubé, invectivé.*
GESMAGT, *d. w.* van Smagten. *zie* Verſmagten.
GESMAKT, *d. w.* van Smakken. *Jetté,*
GESMALDEELD, *d. w.* van Smaldeelen. In veele kleine ſtukjes verdeeld. *Diviſé en pluſieurs pièces, ou morceaux.*
GESMART. *d. w.* van Smarten. *zie* Smarten.
GESMEED, *d. w.* van Smeeden. *Forgé.*
Het ijzer is gesmeed. *Le fer est battu, on a forgé le fer.*
Dat is eene gesmeede plaat. *Cette plaque a été forgée, c'est une plaque battue sur l'enclume.*
* Het ijzer dient gesmeed te worden terwijl het gloeit. *Il faut battre le fer pendant qu'il est chaud.* proverbe.
* Gesmeed. Verdigt, verzonnen. *Forgé, inventé.*
* In 't heimelijk is 'er een aanslag gesmeed. *On a formé en secret une entreprise.*
GESMEEK, z. g. *Prière, supplication, l'action de supplier.*
Gesmeekt, *d. w.* van Smeeken. *Supplié, prié.*
GESMEERD. *d. w.* van Smeeren. Met vet bestreeken. *Frotté de graisse, graissé.*
GESMEETEN, *d. w.* van Smijten. *Jetté, lancé.*
GESMERT, *d. w.* van Smerten. *zie* Smarten.
GESMET, *d. w.* van Smetten. *zie* Besmet.
GESMETEN. *zie* Gesmeeten.
GESMEULD, *d. w.* van Smeulen. Dat vuur had lang gesmeuld onder de asch. *Ce feu avoit couvé longtemps sous la cendre.*
GESMEURD, *d. w.* van Smeuren. *zie* Besmeurd.
GESMIJDE, z. g. Cieraad. *Ornement.*
Armgesmijde, Armcieraad. *Ornement de bras, brassilet.*
GESMIJDIG, *bijv. w. Malléable, qui souffre le marteau sans se briser.*
GESMODDERD, *d. w.* van Smodderen. *Taché, sali, souillé.*
GESMOKKELD, *d. w.* van Smokkelen. *zie* Geslooken.
GESMOLTEN, *d. w.* van Smelten. *Fondu.*
Het vet is gesmolten. *Le gras est fondu, la graisse est fondue.*
Gesmolten lood. *Plomb fondu.*
Gesmolten tin. *Etaim fondu.*
GESMOOKT, *d. w.* van Smooken. *Fumé.*
GESMOORD, *d. w.* van Smooren. *Etouffé.*
Gesmoord vleesch. *De la viande étouffée dans un pot bien couvert.*
Gesmoord rundvleesch. *Bœuf à la mode.*
GESMUIGD. *d. w.* van Smuigen. *zie* Smuigen.
GESMULD, *d. w.* van Smullen. *zie* Smullen.
GESNAAUWD, *d. w.* van Snaauwen. *Rabroué, rudoyé.*
GESNAKT, *d. w.* van Snakken. Vierig begeerd. *Desiré passionnément, ou avec ardeur. Gazouillé, babillé, jasé.*
* GESNAP, z. g. Geklap, gesnater. *Babil, caquet.*
Gesnapt, *d. w.* van snappen. *Babillé, jasé.*
GESNATERD, *d. w.* van Snateren. *Babillé, jasé.*
GESNEDEN of Gesneeden, *d. w.* van Snijden. *Coupé, taillé.*
Hij is met een mes in het aangezigt gesneeden. *On lui a coupé le visage avec un couteau, ou il a reçu un coup de couteau dans le visage.*
Hij gelijkt zijnen vader als of hij uit desselfs troonie gesneeden was. *Il ressemble parfaitement à son père, c'est son père tout craché.*
Gesneeden brood. *Pain coupé.*
* Dat is gesneeden brood voor hem. *C'est du pain tout coupé, ou c'est de la besogne aisée pour lui.*
Gesneeden. Gelubd. *Châtré.*
Gesneedene, z. m. Gelubde. *Eunuque.*
De groote Turk heeft veele gesneedenen in zijn Hof. *Le grand Turc a beaucoup d'Eunuques à sa Cour.*
GESNEEFD, *d. w.* van Sneeven. *zie* Gesneuveld.
GESNEEUWD. *d. w.* van Sneeuwen. *Neigé.*
GESNERKT, *d. w.* van Snerken. *Fricassé, ou frit dans le beurre.*
GESNERPT. *d. w.* van Snerpen. *zie* Snerpen.
GESNEUKELD, *d. w.* van Sneukelen. *zie* Sneukelen.
GESNEUVELD, *d. w.* van Sneuvelen. *Tué, mort à la guerre.*
Hij is voor Rijssel gesneuveld. *Il est mort, ou il a été tué au siége de Lille, ou devant Lille.*
GESNIKT. *d. w.* van Snikken. *Sanglotté &c.*
GESNIPPELD, *d. w.* van Snippelen. *Rogné.*

GE-

Digitized by Google

GESNIPPER, *z. g.* Snippering. *Taillure, coupure, rognure.*
Gesnipperd, *d. w.* van Snipperen. *Rogné.*
GESNIPT, *d. w.* van Snippen. *Coupé, parlant d'un vent froid.*
GESNOEFD, *d. w.* van Snoeven. *zie* Snoeven.
GESNOEID, *d. w.* van Snoeijen. *Taillé.*
Die boomen zijn gesnoeid. *Ces arbres sont taillés.*
Dat geld is gesnoeid. *Cet argent est rogné, ou écorné.*
GESNOEPT, *d. w.* van Snoepen. *zie* Snoepen.
GESNOERD, *d. w.* van Snoeren. Als, Ik heb die paerlen gesnoerd. *J'ai enfilé ces perles.*
* Ik heb hem den mond gesnoerd. *Je lui ai fermé la bouche.*
GESNOFFELD, *d. w.* van Snoffelen. *Cherché, fouillé. zie* Snuffelen.
GESNOOTEN, *d. w.* van Snuiten. *Mouché.*
De kaers is gesnooten. *La chandelle est mouchée.*
* Hij heeft mij lustig gesnoten, of bedrogen. *Il m'a dupé, il m'a vilainement trompé.*
GESNOOVEN, *d. w.* van Snuiven. *Attiré, pris par le nez.*
Hij heeft voorheen gesnooven, maar nu snuift hij niet meer. *Il prenoit autrefois du tabac en poudre, mais il n'en prend plus.*
GESNOR, *z. g.* Snorring. *Bruit que quelque chose de solide cause par l'agitation de l'air.*
Men kon 't gesnor van de kanonkogelen hooren. *On pouvoit entendre le bruit ou le ronflement des boulets de canon.*
Gesnord, *d. w.* van Snorren. *Bourdonné, ronflé &c.*
GESNORK, *z. g. Ronflement, bablerie, rodomontade, gasconnade.*
Gesnorkt, *d. w.* van Snorken. *Ronflé, &c. zie* Snorken.
GESNOTEN. *zie* Gesnooten.
GESNOVEN. *zie* Gesnooven.
GESNUFFELD, *d. w.* van Snuffelen. *Cherché, fouillé.*
GESNUFT, *d. w.* van Snuffen. *zie* Snoffen.
GESOLD, *d. w.* van Sollen. *Agité, secoué, boustillé, berné.*
Een schip gesold door de baaren. *Un vaisseau agité par les flots.*
Het arme meisje is dapper gesold. *La pauvre fille a été tiraillée d'importance.*
Sancho Pança wierd door de boeren in eene deken wakker gesold. *Sancho Pança fut bien berné par les paysans.*
GESOLDEERD, *d. w.* van Soldeeren. *Soudé.*
Een gesoldeerde loop. *Un canon de fusil, ou de pistolet qui a été soudé.*
Gesoldeerd. *zie* Vereffenen.
GESOPT, *d. w.* van Soppen. *Sauffé, faucé, trempé.*
GESORTEERD, *d. w.* van Sorteeren. *Assorti &c.*
GESOUDEERD, *d. w.* van Soudeeren. *Soudé.*
GESP, *z. v.* Gespe. *Boucle.*
Zilveren Schoengespen. *Boucles d'argent qu'on met aux souliers.*
Schoengesp. *zie onder* Schoen.
GESPAARD, *d. w.* van Spaaren. *Epargné.*
GESPALK. *z. g. L'action qu'on fait quand on ouvre les yeux avec force, ou quand on fait le bandage d'un bras ou d'une jambe cassée.*
GESPALKT, *d. w.* van Spalken. *Bien ouvert. zie* Opgespalkt en Opspalken.
Gespalkt. *Soutenu par des éclisses.* Eene gespalkte ledebreuk. *Une fracture soutenue par des éclisses.*
GESPAN, *z. g.* Voor eene koets, enz. *Attelage devant un carrosse, &c.*
Een schoon gespan paerden. *Un bel attelage de chevaux.*
Voorgespan. *zie onder* Voor.
Gespan van een dak. *Assemblage des chevrons & des solives dont est composé un toit.*
Gespannen, *d. w.* van Spannen. *Tendu, bandé.*
Een gespannen boog. *Un arc tendu.*
* De boog kan niet altijd gespannen zijn: Men moet zomtijds eene uitspanning hebben. *L'arc ne peut pas être toujours tendu. Il faut lâcher quelque fois la corde de l'arc. Il faut quelquefois prendre du relâche.*
Gespannen garen of netten. *Rets ou filets tendus.*
De Vierschaar wierd gespannen. *La Cour s'assembla, ou le Juge se mit dans son lit de Justice.*
Gespanschap, *z. g. Une contrée, un pays, un canton, un cercle.*
GESPANSEERD, *d. w.* van Spanseeren. *Promené.*
GESPARTEL, *z. g.* Sparteling. *Fretillement, action que l'on fait en fretillant.*
Gesparteld, *d. w.* van Spartelen. *zie* Spartelen.
GESPAT, *d. w.* van Spatten. *Rejailli,* [illegible] *zie* Spatten.
GESPEEL, *z. m.* Speelgezel. *Compagnon, camarade.*
't Gespeel of 't speelen der Klokken. *Carillon, musique de plusieurs cloches.*
Gespeeld, *d. w.* van Speelen. *Joué.*
Gespeelinne, *z. v.* Speelmeisje. *Compagne.*
GESPEEND, *d. w.* van Speenen. *Sevré.*
Een gespeend kind. *Un enfant sevré.*
Het kind is al te vroeg gespeend. *On a trop tôt sevré l'enfant.*
Gespeende visch. *Du poisson que l'on a gardé quelque temps dans un reservoir pour lui faire dégorger sa bourbe.*
GESPEET, *d. w.* van Speeten. *Embroché.*
GESPEETEN, *d. w.* van Spijten. *zie* Spijten.
GESPEKT, *d. w.* van Spekken. *Lardé.*
* Zijne beurs is wel gespekt, of wel voorzien. *Il a la bourse pleine, il a bien de l'argent dans sa bourse.*
GESPELD, *d. w.* van Spellen. *Ortographié, épellé.*
GESPELD, *d. w.* van Spelden. *Attaché avec des épingles.*
* Hij heeft mij eenen leugen op de mouw gespeld. *Il m'a donné une cassade, ou une bourde.*
GESPEN, *w. w.* Toegespen. *Boucler, fermer avec des boucles.*
De schoenen gespen. *Boucler les souliers.*
Gespenmaker, *z. m. Faiseur de boucles.*
GESPENS. *zie* Spook.
GESPIEGELD, *d. w.* van Spiegelen. *Miré &c.*
GESPIJKERD, *d. w.* van Spijkeren. *Attaché avec des clous.*
GESPIJSD, *d. w.* van Spijzen. *zie* Spijzen.
GESPIKKELD, *d. w.* van Spikkelen. *Madré, bigarré, tacheté, marqueté.*
Een gespikkelde vogel. *Un oiseau marqueté, qui a les plumes marquées de petites taches.*
* Hij is een gespikkelde vogel, of een mensch die bij elk bekend is. *C'est un homme dont tout le monde se dife.*
GESPILD, *d. w.* van Spillen. *Dissipé, prodigué.*
GESPIN, *z. g.* Gesponnen werk. *Filage.*
GESPIT, *d. w.* van Spitten. *Bêché, fouï.*
GESPITST, *d. w.* van Spitzen. *Fait en pointe, rendu pointu.*
GESPLEETEN, of Gespleten, *d. w.* van Splijten. *Fendu, fourchu.*
Gespleetene klaauwen. *Pieds fourchus.*
GESPLIST, *d. w.* van Splissen. *zie* Gesplitst.
GESPLITST, *d. w.* van Splitzen. *Divisé, partagé.*
GESPOED. Gespoeid, *d. w.* van Spoeden. *zie* Spoeden.
GESPOELD, *d. w.* van Spoelen. *Rincé.*
* Men heeft hem de voeten gespoeld. Men heeft hem in Zee geworpen. *On lui a lavé les pieds; on l'a jetté à la mer.*
GESPOGEN, *d. w.* van Spuigen. Overgegeeven. *Craché, vomi.*
Hij heeft hem in 't aangezigt gespogen. *Il lui a craché au visage.*
GESPONNEN, *d. w.* van Spinnen. *Filé.*
* Het is wel gerokkend maar niet gesponnen. Het is wel begonnen maar nog niet afgedaan. *La quenouille est bien chargée mais non filée. L'affaire est bien entamée mais pas encore achevée.*
Gesponnen tabak. *Du tabac en corde, ou cordé.*
GESPOOGEN. *zie* Gespogen.
GESPOOK, *z. g.* Spook. *Un spectre, un fantôme.*
Gespook. Het spoken, spokerij. *Apparition de spectres, ou des esprits.*
* Veel gespooks maaken over eene zaak. *Faire bien du bruit, ou du vacarme pour une chose.*
Gespookt, *d. w.* van Spooken. *zie* Spooken.
GESPOORD, *bijv. w.* Met spooren aan. *Eperonné, qui a des éperons.*
Gespoorde haan. *Un coq qui a des ergots.*
De ruiter was gelaarsd en gespoord. *Le cavalier étoit botté & éperonné.*
Gelaarsd en gespoord, van wijn spreekende. *zie* Gelaarsd.
GESPOT, *d. w.* van Spotten. *Moqué, raillé.*
Gespot, *z. g. Moquerie, raillerie.*
GESPOUWEN. Gespouwd, *d. w.* van Spouwen. Gespleeten. *Fendu, fourchu. zie* Spouwen.
GESPRAAKZAAM, *bijv. w.* Spraakzaam. *Affable, sociable.*
Gespraakzaamheid, *z. v. Honnêteté, civilité, douceur de paroles.*
* GESPREEUW, *z. g.* Gespot, geschers. *Raillerie, moquerie.*
Gespreeuwd, *d. w.* van Spreeuwen. *Turlupiné, raillé &c.*
GESREID, *d. w.* van Spreiden of Spreijen. *Fait, accommodé.*
Het bedde is gespreid. *Le lit est fait, ou accommodé.*
Gespreid. Gelegd, gespannen. *Mis, tendu, étendu.*
Het net is gespreid. *Le filet est tendu.*
GESPREK, *z. g.* Redenvoering. Samenspraak. *Discours, entretien, conférence.*
GESPRENGD. Met zout besprengd. *Salé, saupoudré, arrosé.*
Gesprengd vleesch. *Chair saupoudrée, ou salée, ou mise dans le sel.*
GESPRENKEL, *z. g. Jaspure.*
Gesprenkeld, *d. w.* van Sprenkelen. Gespikkeld. *Tacheté, marqueté, moucheté. Arrosé, aspergé.*
Een gesprenkelde vogel. *Un oiseau marqueté.*
Een gesprenkelde vogel. Een dien al de waereld vlaendig is. *Un homme bâi de tout le monde.*
Dat boek is rood gesprenkeld op snée.

Digitized by Google

Ce livre eſt jaſpé ſur tranche avec du vermillon.

GESPROKEN, *d. w.* van Spreeken. *Parlé.* Ik heb hém geſproken. *J'ai parlé à lui, ou je lui ai parlé.*

GESPRONGEN, *d. w.* van Springen. *Sauté, danſé, gambadé.* Geſprongen. Geborſten. In de lugt gevlogen. *Sauté en l'air, crevé.* Dat ſtuk geſchut is geſprongen. *Cette piéce de canon eſt crevée.* Het ſchip is geſprongen. *Le vaiſſeau eſt ſauté en l'air.*

GESPROOKEN. *zie* Geſproken.

GESPROOTEN. *zie* Geſproten.

Geſproten. *d. w.* van Spruiten. Afkomſtig. Voortgekomen. *Deſcendu, iſſu.* Van eenen edelen ſtam geſproten. *Iſſu, ou deſcendu, d'une noble famille.* Die gewoonte is daar uit geſproten. *Cette coutume a tiré ſon origine de-là.*

GESPUIS, *z. g.* Geboefte, 't grauw. *La canaille, la racaille, la lie du peuple.* Geſpuis, *z. g.* Gerugt, rumoer. *Bruit, tintamarre, vacarme.* Een groot geſpuis maaken. *Faire grand bruit, faire bien du vacarme.*

GESPUIT, *d. w.* van Spuiten. *Seringué.*

GESPUWD. *d. w.* van Spuwen. *Craché, vomi.*

GEST, *z. v.* Gift. *Levure de biére, écume que fait la biére quand elle bout dans le tonneau.*

GESTAAFD, *d. w.* van Staaven. Geſterkt, bekragtigd. *Ratifié, affermi.* Met geſtaafden eede. *Avec ſerment ſolemnel, ou réitéré.*

GESTAAKT, *d. w.* van Staaken. *Ceſſé, diſcontinué. Paiſſonné.* Men heeft dat werk geſtaakt. *On a diſcontinué cet ouvrage.*

GESTAALD, *bijv. w.* Verſtaald. *Acéré.*

GESTAAN, *d. w.* van Staan. *zie* Staan. Het heeft aan hem niet geſtaan. *Il n'a pas tenu à lui, ou dépendu de lui.* Dat heeft lang gereed geſtaan. *Il y a longtemps que cela eſt prêt.* Het heeft ſus of zoo geſtaan. *Il n'a tenu à rien, peu s'en eſt falu.*

GESTADIG. *bijv. w.* Beſtendig, ſtandvaſtig. *Durable, conſtant, ſtable, continuel.* Geſtadig weêr. *Temps conſtant.* Eene geſtadige ruſt. *Un repos continuel.* Geſtadig in zijn werk zijn. *Etre aſſidu au travail.* Geſtadig, *bijw.* Gedurig, t'elkens. *Continuellement, ſans ceſſe.* Geſtadigheid, *z. v.* *Aſſiduité, conſtance, perſévérance, continuation.* Geſtadiglijk. *bijw.* Gedurigliik. *Continuellement, aſſidûment, ſans diſcontinuer.*

GESTAGGELD, *d. w.* van Staggelen. *Trépigné.*

GESTALD, *d. w.* van Stallen. Op ſtal gezet. *Mis à l'écurie.* De paerden zijn geſtald. *Les chévaux ſont mis à l'écurie.*

GESTALTE, *z. v.* Geſtaltenis, gedaante. *Stature, taille.* Geſtaltwiſſeling, *z. v.* Gedaantwiſſeling. *Transformation, métamorphoſe.*

GESTAMELD. *d. w.* van Stamelen. *Bégayé.*

GESTAMERD. *d. w.* van Stameren. *Bégayé.*

GESTAMPT, *d. w.* van Stampen. Geſtooten. *Pilé, battu, broyé.*

GESTAND DOEN, *w. w.* Houden, nakomen. *Exécuter ce que l'on a promis, l'effectuer.* Zijn woord of zijne belofte geſtand doen. *Tenir, ou effectuer ſa promeſſe.*

GESTAPELD. *d. w.* van Stapelen. *Mis en pile.*

GESTAPT, *d. w.* van Stappen. *Marché &c.*

GESTARND, *bijv. w.* Met ſtarren bezaaid. *Etoilé, qui eſt plein d'étoiles.* De geſtarnde hemel. *Le ciel étoilé, le firmament.* Geſtarnte, *z. g.* Zamenſtarring. *Aſtre, conſtellation.* Het geſtarnte. *z. g.* De Starren. *Les étoiles.*

GESTEEGEN, *d. w.* van Stijgen. Als, geſteegen op het paerd. *Monté à cheval.* Geſteegen van het paerd. *Deſcendu de cheval.*

GESTEEKEN, *d. w.* van Steeken. *zie* Geſtoken.

GESTEELD, *d. w.* van Steelen, met eenen ſteel voorzien. *Emmanché.*

GESTEEN, *z. g.* Gezugt, geklag. *Lamentation, plainte.* Geſteend. *d. w.* van Steenen. *Gémi, ſoupiré.*

GESTEENIGD. *d. w.* van Steenigen. *Lapidé.*

GESTEENTE, *z. g.* Koſtelijke of edele ſteenen. *Pierreries, pierres précieuſes.*

GESTEEVEN, *d. w.* van Stijven. *Empeſé. zie* Stijven.

GESTEGEN. *zie* Geſteegen.

GESTEKEN. *zie* Geſtecken.

GESTEIGERD, *d. w.* van Steigeren. *Echaffaudé.*

GESTEL, *z. g.* De ſchikking of ſamenhang der deelen van een geheel. *Structure, conſtruction: Compoſition de choſes naturelles.* Geſteld, *d. w.* van Stellen. Gezet. *Conſtitué, poſé, mis.* Geſteldheid, *z. v.* Geſteltenis. *Diſpoſition, conſtitution.* De geſteldheid van 's menſchen lichaam. *La conſtitution du corps humain.* Hij is in eene goede geſteldheid. *Il eſt en bonne diſpoſition.*

GESTELPT. *d. w.* van Stelpen. *zie* Geſtempt.

GESTEMD, *d. w.* van Stemmen *Conſenti. zie* Stemmen.

GESTEMPELD, *d. w.* van Stempelen. Met ſtempels gedrukt. *Marqué du poinçon, marqué à certain coin.* Dat boek is op 't plat geſtempeld. *Ce livre eſt marqué du poinçon.* Geſtempelde ſchellingen. *Des eſcalins marqués.*

GESTEMPT, *d. w.* van Stempen. *Etanché, arrêté.* Het bloed is geſtempt. *Le ſang eſt étanché.*

GESTEN, *g. w.* Giſten. *Travailler, bouillir dans le tonneau, jetter de l'écume.* 't Bier geſt. *La biére bout, ou jette de l'écume.*

GESTERKT, *d. w.* van Sterken. Verſterkt. *Fortifié, renforcé.*

GESTERND. *zie* Geſtarnd.

Geſternte. *zie* Geſtarnte.

GESTEVEN. *zie* Geſteeven.

GESTIERD, *d. w.* van Stieren. *Gouverné. Envoyé.*

GESTIG, *bijv. w.* Giſtig, drabbig. *Trouble, qui n'a pas encore jetté ſa lie.*

GESTIGT, *d. w.* van Stigten. Gebouwd. *Bâti, fondé, édifié.* Dat Godshuis is door dien Heere geſtigt. *Ce Seigneur a fait bâtir cet hôpital; cet hôpital a été fondé par un tel Seigneur.* * Van iemand geſtigt worden, of ſtigting ontvangen. *Etre édifié de quelqu'un.*

GESTIJFD, *d. w.* van Stijven. Geſterkt. *Affermi, fortifié.* In zijne boosheid geſtijfd worden. *Etre affermi dans ſa méchanceté.*

GESTIJLEERD, *d. w.* van Stijleeren. *Stilé, inſtruit, dreſſé.*

GESTIKT, *d, w.* van Stikken. Met de naald geſtikt. *Piqué, brodé.* Geſtikt werk. *Broderie, ouvrage piqué.* Een geſtikt kleed. *Habit brodé.* Geſtikt. Geſmoord. *Suffoqué, étouffé.* Hij is in zijn bloed geſtikt. *Il eſt ſuffoqué dans ſon ſang.*

GESTILD, *d. w.* van Stillen: Stil geworden. *Appaiſé, adouci, calmé.* Het onweêr is geſtild. *Le temps s'eſt appaiſé, la tempête a ceſſé.*

GESTIPPELD, *bijv. w.* Gevlakt. *Tacheté, marqueté, moucheté.*

GESTING. *zie* Giſting.

GESTOEI. *zie* Stoeijerije.

GESTOELTE, *z. g.* Verheven zitbank. *Siége, banc élevé.* Een geſtoelte in de Kerk hebben. *Avoir un banc, ou une place diſtinguée dans l'Egliſe.*

GESTOFFEERD, *d. w.* van Stoffeeren. Van alles voorzien. *Garni, pourvu, muni de toutes les choſes néceſſaires, affortiſſant.* Eene geſtoffeerde kamer. *Une chambre garnie.* * Geſtoffeerd. Verſierd, uitgevonden. *Inventé, imaginé.* Geſtoffeerde leugens. *Des menſonges inventés, ou faits à plaiſir.*

GESTOFT, *d. w.* van Stoffen. *zie* Stoffen.

GESTOKEN, *d. w.* van Steeken. *Piqué.* Hij wierd dood geſtoken. *Il fut tué d'un coup d'épée, ou de couteau. zie* Steeken.

GESTOLD, *d. w.* van Stollen. Geſtremd. *Caillé, figé.* Geſtold bloed. *Sang caillé.*

GESTOLEN, *d. w.* van Steelen. Heimelijk genomen. *Dérobé, volé, pris en cachette.* Geſtolen goed koopen. *Acheter des choſes volées, ou des hardes dérobées.* * Dat is uit dien Schrijver geſtolen. *Cela eſt compilé ou pillé de cet Auteur.*

GESTOMD. *d. w.* van Stommen. Met ſtom vervalſcht. *Falſifié avec du vin muêt.* Geſtomde wijn. *Du vin où l'on a mis du vin muêt pour l'adoucir.*

GESTOMMEL, *z. g.* Flaauw geraas. *Remuement, bruit foible.* Geſtommeld, *d. w.* van Stommelen. *zie* Stommelen.

GESTOOFD, *d. w.* van Stooven. *Etuvé.* Geſtoofde appelen, geſtoofde peeren. *Pommes étuvées, poires étuvées.* Het geſtoofde, *z. g.* Geſtoofde ſpijs. *L'étuvée, des viandes étuvées.* Het geſtoofde eerſt opzetten. *Servir premiérement la viande, ou le poiſſon étuvé.*

GESTOOKEN. *zie* Geſtoken.

GESTOOKT, *d. w.* van Stooken. *Allumé, excité.*

GESTOOLEN. *zie* Geſtolen.

GESTOORD, *d. w.* van Stooren. Quaad, t'onvreden. *Troublé, interrompu, fâché, mis en colére, offenſé.* Op iemand zeer geſtoord zijn. *Etre fâché ou être en colére contre quelqu'un.* Hij wierd in zijne bezigheden geſtoord. *Il fut troublé dans ſes occupations.* Hij wierd in zijn gebed geſtoord. *Il fut interrompu dans ſa priére.* Een geſtoord neſt. *Un nid détruit, un nid dont on a enlevé les petits.* Geſtoordheid, *z. v.* Quaadheid. *Colére, courroux, fâcherie.*

GESTOOTEN, *d. w.* van Stooten. *zie* Geſtoten.

GESTOOVEN. *zie* Geſtoven.

GESTOPT, *d. w.* van Stoppen. Digt gemaakt. *Etoupé, bouché.* Dat gat is geſtopt. *Ce trou eſt bouché.*

GESTORMD, *d. w.* van Stormen. Storm geloopen. *Attaqué, monté à l'aſſaut.*

Drie-

Digitized by Google

Driemaal is 'er op het Kasteel gestormd. *On a donné trois assauts à la citadelle.*
Het heeft den voorleden nagt sterk gestormd. *Il a fait une terrible tempête cette nuit.*
GESTORT. *d.w.* van Storten. *Répandu, versé.*
GESTORVEN, *d. w.* van Sterven. Overleden. *Mort, décédé. défunt.*
GESTOTEN, *d. w.* van Stooten. Gestampt. *Broyé, pilé, pouſſé, heurté.*
Gestoten peper. *Poivre pilé ou broyé.*
Blond en blaauw gestoten zijn. *Etre heurté ou pouſſé juſqu'à en porter les marques.*
De koffi is nog niet gestoten. *Le caffé n'eſt pas encore pilé.*
Gestoten. Geduwd, gebonſt. *Pouſſé, heurté.*
GESTOVEN. *d. w.* van Stuiven. *zie* Stuiven.
* Men weet niet waar hij gestoven of gevlogen is. *On ne ſait ce qu'il eſt devenu. On n'a de lui ni vent ni nouvelle.*
GESTOUWD, *d. w.* van Stouwen. *Pouſſé, entaſſé.*
GESTRAALD. *d. w.* van Straalen. *Rayonné.*
GESTRAAT, *d. w.* van Straaten. Met eene straat gelegd. *Pavé.*
Die weg is gestraat. *Ce chemin eſt pavé.*
GESTRAFT. *d. w.* van Straffen. *Puni, châtié.*
GESTRAND, *d. w.* van Stranden. Door storm op strand gezet. *Echoué, mis ſur le ſec, échoué ſur la côte.*
GESTREEDEN of Gestreden, *d. w.* van Strijden. *Combattu.*
GESTREEFD, *d. w.* van Streeven. *zie* Streeven.
GESTREEKEN, *d. w.* van Strijken. Gewreeven. *Frotté. zie* Strijken.
GESTREEL, *z. g.* Gestrook. *Flatterie, careſſe, cajolerie.*
GESTREEPT, *bijv. w.* Met streepen. *Rayé, qui a des rayes ou des bandes de diverſes couleurs.*
Gestreepte stof. *Etoffe rayée, étoffe à bandes.*
Gestreept. *d. w.* van Streepen. *zie* Streepen.
GESTREKEN. *zie* Gestreeken.
GESTREKT, *d. w.* van Strekken. *zie* Strekken.
GESTREMD, *d. w.* van Stremmen. *Caillé, pris, épaiſſi.*
Gestremd bloed. *Sang caillé.*
Gestremde melk. *Lait caillé.*
GESTRENG, *bijv. w.* Hard, wreed. *Sévère, rude.*
Een gestrenge winter. *Un rude hiver.*
Een gestreng vonnis. *Une ſentence ſévère.*
Gestreng. Agtbaar. Eertijtel die in de Nederduitsche Taal gebruikelijk is. *Grave, titre honorable, en uſage dans la Langue Hollandoiſe.*
Gestrengelijk, *bijw.* Hardelijk. *Sévérement, rigoureuſement, rudement.*
Iemand gestrengelijk handelen. *Traiter quelqu'un rigoureuſement, ou ſévérement, ou à la rigueur.*
GESTRENGELD, *d. w.* van Strengelen. *Entrelacé, treſſé.*
GESTRENGHEID, *z. v.* Hardigheid. *Sévérité, rigueur.*
GESTREULD, *d. w.* van Streulen. *Piſſé.*
GESTRIBBELD, *d. w.* van Stribbelen. *Conteſté, diſputé.*
GESTRIKT, *d. w.* van Strikken. Door eenen strik gevangen. *Pris dans les laqs, lié, noué.*
Een gestrikte haas. *Un lièvre pris dans les laqs.*
* Zij meent dat ze eenen haas gestrikt heeft. *zie* Haas.
Gestrikt, *bijv. w.* Met strikken versierd. *Paré, orné de rubans.*
* Die Juffer is gestrikt en gestikt. *Cette Demoiſelle eſt bien parée de rubans.*
GESTRIPT, *d. w.* van Strippen. *zie* Gestreept.
GESTROMPELD, *d. w.* van Strompelen. *Trébuché.*
GESTRONKELD, *d. w.* van Stronkelen. *Trébuché.*
GESTROOID, *d. w.* van Strooijen. Hier en daar gevallen. *Répandu, diſperſé, jonché.*
GESTROOKT, *d. w.* van Strooken. *zie* Strooken.
GESTROOMD, *d. w.* van Stroomen. *Coulé.*
GESTROOPT, *d. w.* van Stroopen. *Ecorché.*
Een gestroopte aal. *Anguille écorchée.*
* Hij heeft hem kaal gestroopt, dat is, alles afgewonnen. *Il l'a écorché, il lui a gagné tout ce qu'il avoit.*
Gestroopt. Geplunderd. *zie* Stroopen.
GESTRUIKELD, *d. w.* van Struikelen. Gestronkeld. *Bronché, trébuché.*
GESTUDEERD, *d. w.* van Studeeren. *Etudié.*
GESTUIT, *d. w.* van Stuiten. *Arrêté &c.*
GESTULPT, *d. w.* van Stulpen. *Couvert. zie* Stulpen.
GESTURVEN. *zie* Gestorven.
GESTUT, *d. w.* van Stutten. *Soutenu, appuyé, étayé, étançonné &c. zie* Stutten.
GESTUURD, *d. w.* van Stuuren. Gezonden. *Envoyé.*
GESTUWD. *d. w.* van Stuwen. *Pouſſé, entaſſé.*
GESUFT, *d. w.* van Suffen. *Radoté, rêvé.*
GESUIKERD, *d. w.* van Suikeren. Met suiker bestrooid. *Sucré, accommodé avec du ſucre.*
Gesuikerd ooft. *Fruits confits.*
* Gesuikerde woorden, reedenen. Beleefde, minnelijke. *Paroles ſucrées, diſcours emmiellés.*
GESUILD, *d. w.* van Suilen. *Péché entre les bancs. zie* Suilen.
GESUIS, *z. g. Bruit ſourd, bruit foible, tintouin.*
Gesuis der ooren. *Tintement ou tintouin des oreilles.*
Gesuist, *d. w.* van Suizen. *Bourdonné, tinté, corné.*
GESUIZELD, *d. w.* van Suizelen. *zie* Suizelen.
GESUKKEL, *z. g.* Sukkeling, draling. *Retardement, lambinage, nivellerie.*
Wat gesukkel is dat? Wat talmerije is dat? *Quel lambinage eſt cela? Quelle nivellerie? Quel retardement?*
Gesukkeld, *d. w.* van Sukkelen. Die zaak heeft lang gesukkeld. *Cette affaire a traîné longtemps.*
Hij heeft lang gesukkeld. Hij heeft lang getalmd. *Il a lambiné bien longtemps.*
* Hij heeft lang gesukkeld. Hij heeft veel mociten gehad. *Il s'eſt beaucoup peiné. Il s'eſt donné bien de la peine.*
GESULD, *d. w.* van Sullen. *Gliſſé.*
GESULT. Ingezouten. *zie* Gezult.

G E T.

GETAALD, *d. w.* van Taalen. *zie* Taalen.
GETAAND, *bijv. w.* Gegeeld. *Tanné, teint de couleur de tan.*
Het zeil is getaand. *La voile eſt tannée.*
Hij ziet 'er heel getaand uit. *Il eſt tout hazané.*
GETABBERD, *bijv. w. En robe.*
GETAKELD, *d. w.* van Takelen. Toegerust. *Equipé.*
Een getakeld schip. *Vaiſſeau équipé.*
GETAKT, *bijv. w. Branchu, qui a pluſieurs branches.*
Een wel getakte boom. *Un arbre bien branchu.*
Een getakt hert. *Un cerf qui a un bois branchu ou ramé.*
GETAL, *z. g. Nombre.*
Een zeker of onzeker getal. *Nombre certain, ou incertain.*
Boven 't getal. *Au-delà du nombre.*
Zonder getal, ontelbaar, ontallijk. *Sans nombre, innombrable.*
Getallig, *bijv. w. Numéral.*
GETALM, *z. g.* Talmerije. *Lanternerie, lambinerie, redite fréquente & ennuyeuſe, importunité.*
Ik kan dat getalm niet verdraagen. *Je ne puis pas ſouffrir ces redites ennuyeuſes, je ne puis ſupporter tant d'importunité.*
Getalmd, *d. w.* van Talmen. *Lambiné, barguigné.*
GETAND, *bijv. w* Dat tanden heeft. *Edenté, denteté, qui a des dents.*
GETAPT, *d. w.* van Tappen. *Tiré, puiſé.*
Is 'er bier getapt? *Y a-t-il de la bière tirée, ou a-t-on tiré de la bière?*
Daar staat wijn in die fles getapt. *Il y a du vin tiré dans cette bouteille.*
Getapte of afgenomen melk. *Lait écrémé, ou dont on a été la crême.*
GETARND, *d. w.* van Tarnen. *zie* Getornd.
GETART, *d. w.* van Tarten. *Défié, provoqué.*
GETAST, *d. w.* van Tasten. Aangeraakt, gehandeld. *Tâté, manié, touché.*
* Hij is wakker op de ribben getast: men heeft hem lustig afgesmeerd. *On lui a bien frotté les côtes, il a été bien battu.*
GETATERD, *d. w.* van Tateren. *Bégayé.*
GETAXEERD, *d. w.* van Taxeeren. *Taxé.*
GETEEKEND, *d. w.* van Tekenen.
Geteekend. *Marqué, ſigné, noté, marqueté, deſſiné.*
Op het voorhoofd geteekend zijn. *Etre marqué, ou noté ſur le front.*
* Geteekend zijn. Eenigen mangel aan 't lichaam hebben. *Etre marqué, avoir quelque défaut au corps.*
Geteekend zijn door tekenkunst. *Crayonné, deſſiné au crayon.*
* Men heeft hem lelijk geteekend, of geteisterd. *On l'a frotté rudement.*
GETEELD, *d. w.* van Teelen. *Engendré.*
God heeft zijnen Zoon van eeuwigheid geteeld. *Dieu a engendré ſon fils de toute éternité.*
GETEEM, *z. g.* Teemerije. *Façon de parler lente & ennuyeuſe.*
Geteemd. *d. w.* van Teemen. *zie* Teemen.
GETEERD. *d. w.* van Teeren. Met teer besmeerd. *Goudronné, enduit de goudron.*
Een nieuw geteerd schip. *Vaiſſeau nouvellement goudronné.*
Geteerd. Gegeeten en gedronken. Als, wij hebben in die herberg geteerd. *Nous avons fait bonne chère dans ce cabaret-là, nous y avons dépenſé les amendes de notre communauté.*
Geteerd. Verteerd. *Digéré.*
GETEISTERD, *d. w.* van Teisteren. *Maltraité.*
GETEKEND. *zie* Geteekend.
GETELD, *d. w.* van Tellen. *Compté.*
Geteld geld. *Argent compté.*
GETEMD, *d. w.* van Temmen. Tam gemaakt. *Domté, apprivoiſé.*
Een getemd paerd. *Cheval domté.*
GETEMPERD, *d. w.* van Temperen. *Modéré, tempéré.*
Getemperd weêr. *Temps modéré, temps doux.*
Getemperd. Gemengd. Als, getemperde wijn. *Vin trempé, ou mêlé d'eau.*
Getemperdheid, *z. v.* Gematigdheid.

Digitized by Google

Modération, tempérament, température.
De getemperdheid der lugt. *La température de l'air.*
GETERGD, *d. w.* van Tergen. Verbitterd. *Irrité, provoqué.*
GETESTEERD, *d. w.* van Testeeren. *Testé, qui a fait un testament.*
GETEUGELD, *d. w.* van Teugelen. Getoomd. *Bridé.* Van paerden spreekende.
Geteugeld. Ingetoomd, beteugeld. *Bridé, refréné, reprimé.*
GETJANKT. *d. w.* van Tjanken. *Abboyé.*
GETIELPT. *d. w.* van Tielpen. *zie* Tielpen.
GETIER, *z. g.* Geraas. *Bruit, fracas, tintamarre.*
Een groot getier maaken. *Faire un grand bruit, fracas ou tintamarre.*
Getierd, *d. w.* van Tieren. *zie* Tieren.
GETIJ. *z. g.* Tij. Het vallen en 't wassen van 't water. *Marée, le flux & reflux de la mer.*
't Getij is verloopen. *La marée est passée.*
* Elk vist op zijn getij; elk past op zijn voordeel. *Chacun vise à son intérêt, chacun se sert de l'occasion.*
GETIJ-BOEK. Gebeden-boek der Roomsgezinden. *Heures.*
Een Fransch Getij-boek. *Des Heures Françoises.*
Een Latijnsch Getij-boek. *Des Heures Latines.*
Getij-boek der Geestelijken. *Les Heures canoniales. Le Breviaire, ou l'Office à l'usage des Ecclésiastiques.*
De Monnik las in zijn Getij-boek. *Le bon Moine disoit son Breviaire, ou son Office.*
GETIJDE, *z. g.* Jaarsgetijde. *Saison.*
De vier getijden van 't jaar. *Les quatre saisons de l'année.*
Getijdeboek, *z. g.* Brevier. *Breviaire.*
Getijden. Getijgebeden der R. Kerke. *Les Offices contenus dans le Breviaire.*
Zijne getijden leezen. *Lire, ou dire son Breviaire.*
Getijdig. *zie* Tijdig.
GETIJGERD, *bijv. w. Tigré.*
GETJILPT, *d. w.* van Tjilpen. *zie* Tjilpen.
GETIJTULEERD, *d. w.* van Tijtuleeren. *Qualifié, titré, qui a des titres ou des qualités.*
GETIKT, *d. w.* van Tikken. *Touché légérement.*
GETIKTAKT, *d. w.* van Tiktakken. *Joué au trictrac.*
GETILD, *d. w.* van Tillen. *Levé, soulevé.*
GETIMMER, *z. g.* Gebouw. *Edifice, bâtiment, l'action de bâtir.*
Getimmerd, *d. w.* van Timmeren. Gebouwd. *Bâti, construit.*
GETINTELD, *d. w.* van Tintelen. *zie* Tintelen.
GETIRANNISEERD, *d. w.* van Tiranniseeren. *Tyrannisé.*
GETOBD. *d. w.* van Tobben. *zie* Tobben.
GETOEFD, *d. w.* van Toeven. Gewagt. *Attendu, tardé.*
Hij heeft lang getoefd. *Il a tardé longtemps.*
Ik hebbe hier lang getoefd. *J'ai attendu ici longtemps.*
GETOET, *z. g.* Toeting. *Son du cor.*
Getoet, *d. w.* van Toeten. *Corné, sonné du cor.*
GETOETST, *d. w.* van Toetzen. Beproefd. *Eprouvé.*
Getoetst goud. *Or éprouvé.*
* Getoetst. Onderzogt. *Examiné, sondé.*
* Ik heb hem daar over getoetst. *Je l'ai sondé-là-dessus.*
GETOGEN, *d. w.* van Tijgen. Getrokken. *Tiré.*
Mosis is uit het water getogen. *Moïse a été tiré de l'eau.*
GETOKKELD, *d. w.* van Tokkelen. *Incité, poussé.*
GETOLD, *d. w.* van Tollen. *Joué à la toupie.*
Getogen. Gereisd. *Voyagé, marché.*
Hij is naar Rome getogen. *Il s'en est allé à Rome.*
GETOND. *d. w.* van Tonnen. In eene ton gedaan. *Entonné, mis dans des tonneaux.*
Getonde haring. *Du hareng en caque.*
GETOOID, *d. w.* van Tooijen. *Orné, paré.*
GETOOMD, *d. w.* van Toomen. Gebreideld. *Bridé.*
Getoomd en gezadeld paerd. *Cheval sellé & bridé.*
GETOOND, *d. w.* van Toonen. *Montré, marqué.*
GETOOVERD. *zie* Getoverd.
GETORND, *d. w.* van Tornen. *Découpé.*
GETORST, *d. w.* van Torsten. *Porté sur le dos.*
GETOVERD. *d. w.* van Toveren. *Enforcelé.*
GETOUW, *z. g.* Wevers werktuig. *Métier de tisserand.*
De wever zit op zijn getouw. *Le tisserand est à sa besogne, est à son métier.*
Getouwd, *d. w.* van Touwen. Getouwd leder. *Du cuir tanné, ou corroyé.*
Getouwd. *Rossé. zie* Afgetouwd.
GETRAAND, *d. w.* van Traanen. *zie* Traanen.
GETRAGT, *d. w.* van Tragten. *Tâché.*
GETRAKTEERD, *d. w.* van Trakteeren. *Traitté.*
GETRALIED, *bijv. w.* Doorlugtig. *Treillissé, percé à jour.*
Getraliede kant. *Dentelle à réseaux.*
GETRANSPORTEERD, *d. w.* van Transporteeren. *Transporté.*
GETRANT, *d. w.* van Tranten. *zie* Tranten.
GETRANTELD, *d. w.* van Trantelen. *zie* Trantelen.
GETRAPPEL, *z. g.* Voetgetrappel. *Battement des pieds, trépignément.*
GETRAPT. *d. w.* van Trappen. Met voeten getreeden. *Foulé aux pieds, &c.*
GETREDEN of Getreeden, *d. w.* van Treeden. *Marché.*
Met voeten getreeden. *Foulé aux pieds.*
Hij is in zijn twintigste jaar getreeden. *Il est entré dans sa vingtième année.*
In die zaak zal niet getreeden worden. *Cette affaire ne se fera point.*
GETREILD, *d. w.* van Treilen. *zie* Treilen.
GETRENTELD, *d. w.* van Trentelen. *zie* Trantelen.
GETREURD, *d. w.* van Treuren. *zie* Treuren.
GETRILD, *d. w.* van Trillen. *Frissonné, tremblé.*
GETRIPPEL, *z. g. Trépignement, l'action de trépigner.*
Getrippeld; *d. w.* van Trippelen. *zie* Trippelen.
GETRIPT, *d. w.* van Trippen. *Joué au bilboquet.*
GETROEFD, *d. w.* van Troeven. *zie* Troeven.
GETROETELD, *d. w.* van Troetelen. *zie* Troetelen.
GETROFFEN, *d. w.* van Treffen. *Touché, frappé.*
Van den blixem getroffen. *Frappé de la foudre.*
Hij wierd door eenen kanons kogel getroffen. *Il fut frappé d'un boulet de canon.*
Hij heeft het wit getroffen. *Il a touché au but.*
* Getroffen. Geraden. *Deviné, rencontré.*
Hij heeft die zaak niet wel getroffen. *Il n'a pas bien rencontré dans cette affaire.*
GETROGGELD, *d. w.* van Troggelen. *Cajolé, mendié, gueusé.*
GETROKKEN, *d. w.* van Trekken. *Tiré, marché, parti.*
Hij is naar Vrankrijk getrokken. *Il est parti pour la France, il est allé en France.*
Het leger is naar Vlaanderen getrokken. *L'armée s'est mise en marche vers la Flandre.*
Getrokken. Getogen. *Tiré, trait.*
Getrokken goud. *De l'or trait, ou de l'or en fil.*
Een getrokken loop. *Un canon de fusil rayé, un canon rayé.*
GETROMMELD, *d. w.* van Trommelen. *zie* Trommelen.
GETROMPET, *d. w.* van Trompetten. *zie* Trompetten.
GETROOST, *d. w.* van Troosten. Vertroost. *Consolé.*
Hij is daar niet wel mede getroost. *Il n'est pas content de cela, cela ne le satisfait pas.*
Hij is niet wel getroost. *Il est un peu chagrin, il n'est pas dans sa belle humeur.*
Ik ben den dood getroost. *Je suis disposé, ou préparé à la mort.*
Ik ben getroost aftewagten wat 'er van zal koomen. *Je suis résolu à attendre tout ce qui en pourra arriver.*
GETROTSEERD, *d. w.* van Trotseeren. *Bravé, insulté.*
GETROTST, *d. w.* van Trotsen. *zie* Getrotseerd.
GETROUW, *bijv. w.* Trouw, opregt. *Fidèle, loyal.*
Hij is mij een getrouw vriend. *Il m'est un fidèle ami.*
Getrouw. Getrouwelijk. *Sincérement, fidélement, loyalement.*
Zig getrouw dragen in eene zaak. *Etre fidèle ou se comporter fidèlement dans une affaire.*
Getrouwd, *d. w.* van Trouwen. Gehuwd. *Marié.*
Een getrouwd man. Eene getrouwde Vrouw. *Un homme marié. Une femme mariée.*
Nieuw getrouwden. *De nouveaux mariés.*
Getrouwelijk, *bijw.* Opregtelijk. *Fidélement, loyalement.*
Getrouwheid, *z. v.* Getrouwigheid. *Fidélité, loyauté.*
GETRUGGELD, *d. w.* van Truggelen. *zie* Getroggeld.
GETUGTIGD, *d. w.* van Tugtigen. *Disciplinè, instruit, corrigé, châtié.*
GETUIG. *zie* Tuig.
GETUIGD, *d. w.* van Tuigen. *Témoigné, attesté.*
GETUIGE, *z. m. en v. Témoin.*
Onverwijtelijke, of onwraakbaare getuigen. *Témoins irréprochables.*
Een oôggetuige. *Témoin oculaire.*
Een oorgetuige. *Témoin auriculaire.*
Zijne getuigen voortbrengen. *Produire ses témoins.*
God tot getuige neemen. *Prendre Dieu à témoin.*
De getuigen wraaken, of verwerpen. *Recuser les témoins.*
Getuigen, *w. w.* Eene zaak getuigen. *Témoi-*

Digitized by Google

Témoigner, déposer, rendre témoignage de quelque chose.
Hij getuigt dat hij zulks gezien heeft. *Il dit ou témoigne qu'il a vu telle chose.*
Getuigenis, z. g. *Témoignage.*
Een valsch getuigenis geeven. *Rendre ou dire un faux témoignage.*
Getuigd, *bedw.* van Getuigen.
Getuigt, *bijw.* Met zeil en wand voorzien. Een getuigt schip. *Un vaisseau équipé, ou agréé, un vaisseau muni de tous ses agrès, ou agreils.*
GETUILD, *d. w.* van Tuilen. *zie* Tuilen.
GETUIMEL, z. g. Gebuttel, tuimeling. *Culbute, culebute.*
Getuimeld, *d. w.* van Tuimelen. *Culbuté.*
GETUIND, *d. w.* van Tuinen. *Entouré de hayes.*
GETUINIERD, *d. w.* van Tuinieren. *Jardiné.*
GETUIST, *d. w.* van Tuisschen. *Troqué, changé, brelandé.*
GETUIT, *d. w.* van Tuiten. *Corné, sonné du cor.*
GETURFD, *d. w.* van Turven. *zie* Turven.
GETUURD, *d. w.* van Tuuren. *Regardé, miré, visé.*
GETWEERND, *d. w.* van Tweernen. *zie* Getwijnd.
GETWIJFFELD, *d. w.* van Twijffelen. *Douté, révoqué en doute.*
GETWIJND, *d. w.* van Twijnen. Getweernd. *Tors, torse, retors, retorse.*
Getwijnd garen. *Fil retors.*
GETWIST, *d. w.* van Twisten. *Disputé, querellé.*

G E V.

GEVAAR, z. g. Nood. *Danger, péril.*
In groot gevaar zijn. *Etre en grand danger.*
Zig moedwillens in gevaar begeeven. *S'exposer de gayeté de cœur au danger.*
GEVAAREN. *zie* Gevaren.
GEVAARLIJK, *bijw.* Zorgelijk. *Dangereux, périlleux.*
Dat is eene gevaarlijke ziekte. *C'est une maladie dangereuse.*
Een gevaarlijke weg. *Un chemin périlleux.*
Een gevaarlijk gevoelen. *Un sentiment dangereux, ou pernicieux.*
Gevaarlijk, *bijw.* *Dangereusement.*
Gevaarlijk gequetst zijn. *Etre dangereusement blessé.*
GEVAART, z. g. Zwaar gestel. *Ouvrage d'une grandeur énorme, comme de grands bâtimens, des digues, des moles &c.*
Schietgevaart. Stormgevaart. *zie onder* Schiet, enz.
GEVAAT. *d. w.* van Vaten. In vaten gedaan. *Entonné, mis en tonneaux.*
't Bier is gevaat. *La bière est entonnée.*
GEVACEERD, *d. w.* van Vaceeren. *Vaqué, &c.*
GEVADEMD, *d. w.* van Vademen. *Mesuré à la brasse.*
GEVADER, z. m. Peet, die eens anders kind ten doope heft, of laat heffen. *Parrain, qui présente un enfant au baptême. Compère par rapport à la marraine & aux parens de l'enfant.*
Gevaderschap. z. g. Peetschap. *Comperage.*
GEVAL, z. g. Geluk. *Avanture, fortune, cas, accident, événement, hazard.*
Het blinde geval iets toeschrijven. *Attribuer quelque chose au hazard ou à la fortune aveugle.*
Bij geval, *bijw.* *Par accident, par hazard, fortuitement.*
Die zaak is bij geval geschied. *Cette chose est arrivée fortuitement, ou par hazard.*
In geval, *koppelw.* Bij aldien. *Si, Au cas que, ou en cas que.*
In geval die zaak gebeurde. *Au cas que cette affaire arrivât, si cette affaire se faisoit.*
GEVALLEN, *g. w.* *Plaire.*
Dat gevalt mij. *Cela me plaît.*
Dat geviel mij niet. *Cela ne me plaisoit pas.*
Zig eene zaak laaten gevallen. *Trouver une chose bonne, témoigner de la satisfaction d'une chose, y prendre du plaisir, s'y plaire.*
Gevallen. z. g. Genoegen, vergenoeging. *Plaisir, contentement, satisfaction.*
Gevallen hebben in eene zaak. *Prendre plaisir à quelque chose, s'y plaire.*
GEVALLEN, *d. w.* van Vallen. *Tombé.*
GEVALLIG, *bijv. w.* Gebeurlijk, onzeeker. *Casuel, fortuit.*
Eene gevallige ontmoeting. *Une rencontre fortuite, ou faite par hazard.*
De zaak is heel gevallig. *La chose est fort particulière, ou singulière.*
Gevallig, *bijw.* Gevalliglijk. *Par hazard, fortuitement, par cas fortuit.*
GEVANGELIJK, *bijv. w.* Gevankelijk. *Captif, captive.*
Gevangelijk weggevoerd worden. *Etre mené captif.*
Gevangen, *d. w.* van Vangen. *Pris, attrapé, fait prisonnier.*
Visch die met den angel is gevangen. *Poisson pris à la ligne, ou pris avec l'hameçon.*
Gevangene, z. m. Een die gevangen zit. *Prisonnier.*
De gevangenen bezoeken. *Visiter les prisonniers.*
De gantsche bezetting tot Krijgsgevangenen maaken. *Faire toute la garnison prisonière de guerre.*
Iemand gevangen neemen, gevangen zetten. *Faire quelqu'un prisonnier, mettre quelqu'un en prison.*
Zig gevangen geeven. *Se rendre, ou se rendre prisonnier.*
Hij zit op den hals gevangen. *Ce prisonnier court grand risque d'être condamné à mort.*
Eenen gevangenen los laaten, of uit de gevangenisse laaten gaan. *Elargir un prisonnier.*
Gevangenhoeder, z. m. Cipier. *Géolier.*
Gevangenhoedster, z. v. *Géolière.*
Gevangenhuis. *zie* Gevangenis.
Gevangenis, gevankenis, gevangenhuis, kerker. *Prison, cachot.*
In de gevangenisse zitten. *Etre en prison.*
Iemand in de gevangenis werpen. *Mettre quelqu'un en prison, emprisonner quelqu'un.*
*'t Lichaam is maar eene gevangenis van de ziel. *Le corps n'est que la prison de l'ame.*
Gevankelijk. *zie* Gevangelijk.
Gevankenis. *zie* Gevangenis.
GEVAST, *d. w.* van Vasten. *Jeûné.*
GEVAT, *d. w.* van Vatten. *Pris, empoigné, compris.*
GEVEDERD, *bijv. w.* Met vederen voorzien. *Qui a des plumes.*
Eene gevederde pijl. *Une flèche empennée.*
GEVEEGD, *d. w.* van Veegen. *Balayé, essuyé.*
GEVEELD, *d. w.* van Veelen. *Enduré, souffert.*
GEVEERD. *zie* Gevederd.
GEVEEST, *d. w.* van Veesten. *Vessé.*
GEVEEZELD, *d. w.* van Veezelen. *zie* Veezelen.
GEVEGT, z. g. Strijd. *Bataille, combat.*
't Gevegt aanbieden. *Offrir la bataille.*
Lijfgevegt, Speelgevegt, Spiegelgevegt, tweegevegt, Zeegevegt, enz. *zie onder* Lijf, enz.
Een lijfgevegt of tweegevegt. *Duel, combat de deux personnes.*
Een zeegevegt, z. g. Een zeeslag. *Combat naval, bataille par mer ou sur mer.*
GEVEILD, *d. w.* van Veilen. *Mis ou exposé en vente, apprécié.*
GEVEILIGD, *d. w.* van Veiligen. *Mis en sûreté.*
GEVEINSD, *d. w.* van Veinzen. *Feint, dissimulé, qui n'est pas sincére.*
Geveinsd in stuk van Godsdienst. *Hypocrite.*
Een geveinsd mensch. *Homme dissimulé, artificieux, politique.*
Geveinsde woorden. Geveinsde liefde. *Paroles feintes. Amour dissimulé.*
Geveinsdelijk, *bijw.* Met geveinsdheid. *Avec feinte, ou dissimulation.*
Geveinsdheid, z. v. Veinzerije. *Feinte, dissimulation, semblant.*
De geveinsdheid der sijnen. *L'hypocrisie des dévots.*
De geveinsdheid der hovelingen. *L'artifice, ou la dissimulation des Courtisans.*
GEVEL. Geevel, z. m. *La façade, le frontispice.*
Voorgevel. *zie onder* Voor.
De oppergevel of bovengevel. *Le pignon; le haut de la façade.*
*Hij heeft eenen schoonen gevel, eenen grooten neus. *Il a un maître nez.*
GEVELD, *d. w.* van Vellen. Nedergeveld. *Abattu, jetté par terre, renversé.*
Die boom legt geveld. *Cet arbre est renversé, ou abattu.*
Gevelde picken. *Des piques abattues.*
Het vonnis is geveld. *La sentence est rendue, ou prononcée.*
GEVEN. *zie* Geeven.
GEVERFD. *d. w.* van Verwen. *Teint, peinturé.*
Geverfde kouffen. *Bas teints.*
Dat is een groen geverfd huis. *Voilà une maison peinturée de verd.*
GEVERGD, *d. w.* van Vergen. *Exigé.*
GEVERNIST, *d. w.* van Verniffen. *Verni, vernissé.*
GEVERWD, *d. w.* van Verwen. *zie* Geverfd.
GEVEST, z. g. Geveft in eenen degen. *La garde d'une épée.*
GEVEST, *d. w.* van Vesten. *Fixé, attaché.*
GEVESTIGD, *d. w.* van Vestigen. Verbonden op eenig goed. *Assuré sur quelque bien.*
Geveftigd geld. *Argent qu'on a avancé ou donné sur une hypothéque.*
Geveftigd. Opgeregt. *Etabli, bâti, fixé, fondé.*
God heeft zijnen throon in den Hemel geveftigd. *Dieu a établi ou fixé son trône dans les Cieux.*
Ik heb alle mijne redenen op die waarheid geveftigd. *J'ai établi tous mes raisonnemens sur cette vérité.*
Die zaak is op dat bewijs geveftigd. *La chose est fondée sur cette preuve.*
GEVETERD, *d. w.* van Veteren. *Lacé.*
GEVIERD, *d. w.* van Vieren. Plegtelijk onderhouden. *Célébré, solemnisé, chommé.*
Des Konings geboortendag is plegtiglijk gevierd. *On a célébré solemnellement le jour de la naissance du Roi.*

Digitized by Google

Zij hebben dien feeſtdag gevierd. *Ils ont chommé cette fête.*

GEVIERENDEELD, *d. w.* van Vierendeelen. In vier deelen gedeeld. *Ecartelé, (en terme de blaſon) diviſé en quatre quartiers.*

Een gevierendeeld wapenſchild, of dat vier deelen en wapens heeft. *Un écu écartelé, qui a quatre quartiers, parti & coupé.*

Gevierendeeld. Aan vier ſtukken gehouwen. *Ecartelé.*

De Koningsmoorders in Engeland worden gevierendeeld. *Les aſſaſſins du Roi en Angleterre ſont écartelés, ou, on écartèle en Angleterre les aſſaſſins des Rois.*

GEVIJLD, *d. w.* van Vijlen. *Limé.*

GEVIJST, *d. w.* van Vijſten. *Veſti.*

GEVIJZELD, *d. w.* van Vijzelen. Op vijzels gezet. *Mis ſur des vis, ou élevé par le moyen des vis.*

GEVILD, *d. w.* van Villen. *Ecorché.*

Levendig gevild worden. *Etre écorché tout vif.*

GEVINGERD, *d. w.* van Vingeren. *Touché avec les doigts,*

GEVINKT, *d. w.* van Vinken. *zie* Vinken.

GEVIST, *d. w.* van Viſſen of Viſſchen. *Péché.*

GEVIT, *d. w.* van Vitten. *Pointillé, chicané.*

GEVLAAKT, *d. w.* van Vlaaken. *zie* Vlaaken.

GEVLAKT, *d. w.* van Vlakken. *zie* Gevlekt.

GEVLAMD. Met vlammen, of vlamsgewijze gewerkt in eenig Metaal. *Damasquiné.*

Een gevlamde ſnaphaans loop. *Un canon de fuſil damasquiné.*

GEVLAST, *d. w.* van Vlaſſen. *zie* Vlaſſen.

GEVLEESCHT, *bijv. w.* Met vleeſch bekleed. *Incarné.*

Een gevleeſchde duivel. *Diable incarné.*

GEVLEI, *z. g. Flatterie, cajollerie.*

Gevleid, *d. w.* van Vleijen. *Flatté, cajollé.*

GEVLEKT, *bijv. w.* Gevlakt. *Taché, tacheté, tavelé.*

GEVLERKT. *zie* Gevleugeld.

GEVLEUGELD, *bijv. w.* Dat vleugels heeft. *Ailé, qui a des ailes.*

Gevleugeld. Sterk gebonden. *Garotté.*

GEVLIJD, *d. w.* van Vlijen. *Rangé, arrangé, mis en ordre.*

GEVLIJMD, *d. w.* van Vlijmen. *zie* Vlijmen.

GEVLODEN, *d. w.* van Vlieden. *Fui, enfui.*

GEVLOEID, *d. w.* van Vloeijen. *Coulé &c.*

GEVLOEK, *z. g. Jurement, l'action de jurer.*

Gevloekt, *d. w.* van Vloeken. *zie* Vloeken.

GEVLOERD, *d. w.* van Vloeren. *Pavé, planché.*

GEVLOGEN, *d. w.* van Vliegen. *Volé, envolé.*

GEVLOGTEN, *d. w.* van Vlegten. *Entrelaſſé, treſſé, natté.*

Een gevlogten korf. *Panier entrelaſſé, corbeille entrelaſſée.*

Gevlogten hair. *Cheveux treſſés ou nattés.*

GEVLOODEN. *zie* Gevloden.

GEVLOOGEN. *zie* Gevlogen.

GEVLOOID, *d. w.* van Vlooijen. *zie* Vlooijen.

GEVLOOT, *d. w.* van Vlooten. *zie* Gevlot.

GEVLOT, *d. w.* van Vlotten. *Flotté.*

GEVLUGT, *d. w.* van Vlugten. *Enfui.*

Hij is uit Vrankrijk gevlugt. *Il s'eſt ſauvé de France.*

Hij is naar Holland gevlugt. *Il s'eſt réfugié en Hollande.*

GEVOCHELD, *d. w.* van Vochelen. *zie* Vochelen.

GEVOED, *d. w.* van Voeden. *Nourri, élevé, entretenu.*

Gevoed. Vleezig. *Charnu, bien nourri.*

Een gevoed hoen. *Une poule charnue ou bien nourrie.*

Gevoed hair, gevoede lokken, zwaar en dik hair. *Des cheveux bien nourris.*

GEVOEDERD, *d. w* van Voederen. Gevoerd. *Doublé.*

Met bont gevoederd. *Fourré, ou doublé de fourrure.*

Een gevoederde mantel. *Manteau doublé.*

Gevoederd. Met voeder bezorgd. Als, 't Vee is gevoederd. *Le bétail a repu ou s'eſt repu. On a donné du fourrage, ou de la pâture au bétail.*

Gevoedſterd, *bijv. w.* Vet gemaakt. (*paerdentuiſchers w.*) *Engraiſſé, bien nourri.*

Wel gevoedſterde hengſten. *Etalons bien nourris, ou engraiſſés.*

GEVOEG, *z. g.* Natuurlijke ontlaſting des lichaams. *Décharge, évacuation naturelle des excrémens.*

Zijn gevoeg doen. *Se décharger, aller à la ſelle, ſe vuider, aller à ſes néceſſités, faire ſes affaires.*

GEVOEGD, *d. w.* van Voegen. *Joint, aſſemblé, ajouté.*

GEVOEGELIJK of Gevoeglijk, *bijv. w.* Welvoegende, betaamlijk. *Convenable, propre, décent, bien-ſéant.*

Indien dat op eene gevoegelijke wijze kon geſchieden. *Si cela ſe pouvoit faire d'une manière convenable, ou commodément.*

Gevoegelijk. Meêgaande, rekkelijk. *Raiſonnable, complaiſant, facile, qui a de la déférence.*

Hij was een zeer gevoegelijk man. *C'étoit un homme fort raiſonnable, ou complaiſant.*

Gevoeglijk, *bijw.* Met gevoeglijkheid. *Convenablement, commodément, avec bienſéance.*

Gevoeglijkheid, *z. v.* Betamelijkheid. *Bienſéance, décence, convenance.*

Gevoeglijkheid. Gedienſtigheid. *Complaiſance, déférence.*

GEVOEL, *z. g.* Gevoelen. Een der vijf zinnen. *L'Attouchement, le toucher, le tact, un des cinq ſens.*

Gevoel van pijn, hitte of koude. *Sentiment de douleur, de chaleur, ou de froid.*

Gevoeld, *d. w.* van Voelen. *Senti, reſſenti, touché, patiné.*

GEVOELEN, *z. g.* Meening, oordeel. *Opinion, avis, ſentiment.*

Dat is het waare gevoelen der Kerke. *C'eſt, ou voilà le vrai ſentiment de l'Egliſe.*

Dat is een ketterſch gevoelen. *Voilà une opinion erronée ou hérétique.*

Ergens een valſch gevoelen van hebben. *Avoir une fauſſe opinion de quelque choſe.*

* Gevoelen. Toorn, gramſchap. *Reſſentiment, colére, fâcherie.*

* Ergens zijn gevoelen over toonen. *Témoigner ſon reſſentiment de quelque choſe.*

Gevoelen, *w. w.* Bevatten, begrijpen. *Comprendre, concevoir.*

Ik gevoel heel anders van die zaak, *Je conçois cette choſe tout autrement, j'ai toute une autre opinion de cette affaire.*

Zig wel of quaalijk gevoelen. *Se trouver bien ou mal, ſe ſentir bien ou mal.* zie Bevoelen.

GEVOELIG, *bijv. w.* Die ligt iets voelt. *Senſible, délicat.*

* Gevoelig. Medelijdend. *Pitoyable, ſenſible à la pitié.*

Gevoelig zijn over eens anders leed. *Etre ſenſiblement touché du mal d'autrui.*

* Gevoelig, moeijelijk, toornig. *Senſible, qui a du reſſentiment, qui ſe fâche de quelque choſe.*

De Vorſt toonde zig daar zeer gevoelig over. *Le Prince en témoigna ſon reſſentiment.*

‡ Iemand met gevoelige, of harde woorden bejegenen. *Dire des paroles piquantes, ou choquantes à quelqu'un.*

Gevoelig, *bijw.* Hard. *Rudement, rigoureuſement.*

Hij taſtte hem zeer gevoelig aan. *Il l'attaqua très-rudement, ou fort rigoureuſement.*

Gevoeligheid, *z. v. Reſſentiment.*

Ik zal 'er hem mijne gevoeligheid over toonen. *Je lui en marquerai mon reſſentiment.*

Gevoelloos, *bijv. w.* Ongevoelig. *Inſenſible, qui n'a point de reſſentiment.*

Gevoelloosheid, *z. v.* Ongevoeligheid. *Inſenſibilité, dureté de cœur.*

GEVOERD, *d. w.* van Voederen. *zie* Gevoederd.

GEVOERD, *d. w.* van Voeren. *Transporté, voituré.*

GEVOETEERD, *d. w.* van Voeteeren. *Marché, allé ou voyagé à pied.*

GEVOGELD, *d. w.* van Vogelen. *zie* Vogelen.

Gevogelte, *z. g.* Allerlei vogelen. *Volaille, toute ſorte d'oiſeaux.*

't Gevogelte des hemels. *Les oiſeaux du ciel.*

GEVOGTEN, *d. w.* van Vegten. Geſtreeden. *Battu, combattu.*

Zij hebben t'zamen gevogten. *Ils ſe ſont battus.*

Bij Landen is dapper gevogten. *On s'eſt vigoureuſement battu, ou il s'eſt donné un vigoureux combat auprès de Landen.*

GEVOLD, *d. w.* van Vollen. *Foulé.* *zie* Gevuld.

GEVOLG, *z. g.* Stoet, ſleep. *Suite, cortége.*

De Gezant heeft een groot gevolg bij zig. *L'Ambaſſadeur a une grande ſuite.*

Gevolg. Alles wat ergens uit ontſtaat. *Conſéquence, ſuite.*

Dat zijn de gevolgen van den oorlog. *Ce ſont-là les ſuites de la guerre.*

Op het gevolg van eene zaak niet letten. *Ne pas prendre garde aux conſéquences d'une choſe, ou d'une affaire.*

Bij gevolg, gevolgelijk, *bijw. Par conſéquent.*

In gevolge. Uit hoofde. *En conſéquence, en vertu.*

In gevolge van het Traktaat van Barriere. *En vertu du Traité de Barrière.*

Gevolgelijk, *bijw.* Bij gevolg. *Conſéquemment, par conſéquent.*

Gevolgelijk beſloot men daar uit, dat, enz. *Par conſéquent on conclut de-là que, &c.*

Gevolgelijk is hij een eerlijk man. *Par conſéquent il eſt honnête homme.*

GEVOLMAGTIGD, *d. w.* van Volmagtigen. Die volle magt heeft om iets te doen. *Autoriſé à faire quelque choſe, muni d'un plein pouvoir de terminer une affaire.*

Gevol-

Digitized by Google

Gevolmagtigde, *z. m.* Van eenen Vorst, of eenen Staat. *Plénipotentiaire de quelque Prince, ou Etat.*
Wederzijds gevolmagtigden tot het maaken van vrede kiezen. *Nommer de part & d'autre des Plénipotentiaires pour faire la paix.*
GEVONDEN, *d. w.* van Vinden. *Trouvé.*
Een gevonden ſchat. *Un tréſor trouvé.*
Ik heb hem niet te huis gevonden. *Je ne l'ai pas trouvé chez lui, ou au logis.*
Hoe hebt gij die zaak gevonden? *Comment, ou en quel état avez-vous trouvé cette affaire?*
Dat zal nog wel gevonden, of bijgelegd worden. *Cela s'accommodera bien encore.*
Men heeft een nieuw land gevonden, of ontdekt. *On a découvert un nouveau pays.*
GEVONKT, *d. w.* van Vonken. *Allumé.*
GEVONNIST, *d. w.* van Vonniſſen. Uitgewezen. *Jugé, terminé, condamné.*
Die zaak is nog niet gevonniſt. *On n'a pas encore jugé cette affaire.*
Hij is ter dood gevonniſt. *Il eſt condamné à la mort.*
GEVORDERD, *d. w.* van Vorderen. Tot ſtaat gevorderd. *Avancé en dignité.*
Is dat werk al ver gevorderd? *Cet ouvrage eſt-il bien avancé?*
Gevorderd. Geëiſcht. *Exigé, demandé, prétendu.*
GEVORMD, *d. w.* van Vormen. *Formé, façonné.*
GEVORSCHT, of Gevorſt, *d. w.* van Vorſchen, of vorſſen. Hij heeft lang naar die zaak gevorſcht. *Il y a longtemps qu'il fait des recherches pour découvrir cette affaire.*
GEVOUWEN of Gevouwd, *d. w.* van Vouwen. T'zamen gevoegd. *Plié, joint enſemble.*
Hij bad mij met gevouwene handen om 't leven. *Il me pria à mains jointes de lui ſauver la vie.*
Het boek is gevouwen. *Le livre eſt plié.*
GEUR, *z. v.* Reuk. *Odeur, ſenteur.*
Eene aangenaame geur. *Une odeur agréable.*
Die wijn heeft eene geur van muscadel. *Ce vin a un petit goût de muſcat.*
Dat vleeſch heeft eene geur van thijm. *Cette viande a un petit goût de ſerpolet.*
GEVRAAGD. *d. w.* van Vraagen. *Demandé.*
GEVREESD, *d. w.* van Vreezen. Gedugt. *Craint, redouté.*
Die Vorſt word alom gevreesd. *Ce Prince eſt redouté par-tout.*
Dat quaad heeft men lang gevreesd. *Il y a longtemps qu'on a appréhendé ce mal.*
GEVREETEN of Gevreten, *d. w.* van Vreeten. *Mangé goulument, dévoré.*
GEVRIEMELD, *d. w.* van Vriemelen. *zie* Vriemelen.
GEURIG, *bijv. w.* Welriekend. *Odoriférant, qui a une bonne odeur.*
GEVRIJD, *bijv. w.* Vrijgemaakt. *Affranchi, mis en liberté.*
Een gevrijde ſlaaf. *Un affranchi.*
GEVRIJD, *d. w.* van Vrijen. Als, hij heeft haar lang gevrijd. *Il lui a fait l'amour depuis longtemps.*
GEVROET. *d. w.* van Vroeten. *zie* Gewroet.
GEVROOREN. *zie* Gevroren.
GEVROOZEN. *zie* Gevroren.
GEVROREN, *d. w.* van Vriezen. *Gelé.*
't Heeft van den nagt ſterk gevroren. *Il a fort gelé cette nuit.*
GEVROZEN. *zie* Gevroren.
GEUS. *bijv. w.* Afkomſtig van het Franſche woord. *Gueux.* Een ſchimpwoord op de Nederlandſche Gereformeerden toegepaſt. *Gueux. Sobriquet affecté aux Réformés des Pays-bas.*
Hij gaat in de Geuze Kerk. *Il va au préche Huguenot.*
De Geuzen hebben de Kerken geplonderd, naar de galg 'er mede, geen genaâ. *Les Huguenots ont pillé les Egliſes, qu'on les pende, point de grace.*
GEUSJE, *z. g.* Vlag die van de boegſteng afwaait. *Gaillardet, girouette, petit pavillon au perroquet de beaupré.*
GEUT. Goot. *zie* Goot.
GEVULD, *d. w.* van Vullen. *Empli, rempli.*
Gevulde tonnen of vaten. *Des tonneaux, ou des vaiſſeaux remplis.*
Gevuld, gevold. *Foulé.*
Gevulde lakens. *Des draps foulés.*
GEVUURD. *d. w.* van Vuuren. *zie* Vuuren.
GEUZEN, *meerv.* van Geus.

G E W.

GEWAAD. *z. g.* Kleeding. *Habit, vêtement.*
Een koninglijk, een pragtig gewaad. *Un vêtement royal, des habits ſomptueux.*
Een nieuw gewaad aantrekken. *Prendre de nouveaux habits.*
Altaargewaad, Praalgewaad, Prieſtergewaad, Pronkgewaad, Rouwgewaad, Treurgewaad. *zie onder* Altaar, enz.
GEWAAD, *d. w.* van Waaden. *Paſſé à gué.*
GEWAAGD, *d. w.* van Waagen. *Hazardé, risqué.*
Dat is een gewaagd werk. *C'eſt une affaire douteuſe, ou qu'on doit riſquer.*
Hij heeft zijn leven gewaagd. *Il a hazardé, ou il a riſqué ſa vie.*
GEWAAGEN, *g. w.* Gewag van maaken. *Faire mention, parler de quelque choſe, alléguer quelque choſe.*
Alle Schrijvers gewaagen 'er van. *Tous les Ecrivains en font mention.*
Daar zal gantſch Europa van gewaagen. *Toute l'Europe ſera remplie de cette nouvelle.*
GEWAAID, *d. w.* van Waaijen. *Venté.*
GEWAAKT, *d. w.* van Waaken. *Veillé.*
GEWAALD, *d. w.* van Waalen. *zie* Verkiezen.
GEWAAND, *d. w.* van Waanen. Gemeend. *Penſé, cru. zie* Gemeend.
Gewaand, *bijv. w.* Voorgegeeven, voorgewend. *Feint, ſuppoſé, prétendu.*
De gewaande Prins van Wallis. *Le prétendu Prince de Galles.*
GEWAARWORDEN. *g. w.* Zien, ontdekken. *Appercevoir, découvrir, s'appercevoir de quelque choſe.*
Hij wierd te laat zijnen misſlag gewaar. *Il s'apperçut trop tard de ſa faute.*
Men wierd den vijand agter den berg gewaar. *On apperçut l'ennemi derrière la montagne.*
GEWAARD, *d. w.* van Waaren. *zie* Geſpookt.
GEWAARDEERD, *d. w.* van Waardeeren. *Apprécié, eſtimé, mis à prix.*
GEWAARSCHOUWD, *d. w.* van Waarſchouwen. *Averti.*
GEWAG, *z. g.* Melding. *Récit, mention.*
De Schrijver maakt 'er geen gewag van. *L'Ecrivain n'en fait aucune mention.*
Hij maakt daar een breed gewag of verhaal van. *Il en fait un long récit.*
GEWAGGELD, *d. w.* van Waggelen. *Chancelé.*
GEWAGT, *d. w.* van Wagten. *Attendu.*
GEWAKKERD, *d. w.* van Wakkeren. *zie* Wakkeren.
GEWALGD, *d. w.* van Walgen. *zie* Walgen.
GEWAN, *onv. tijd* van Gewinnen, teelen. Als, hij gewan. *Il engendra.*
GEWAND, *d. w.* van Wannen. *Vanné.*
GEWANDELD, *d. w.* van Wandelen. *Promené.*
GEWANKELD, *d. w.* van Wankelen. *Chancelé.*
GEWAPEND. *d. w.* van Wapenen. Met wapenen voorzien. *Armé, revêtu d'armes.*
Een gewapend ſoldaat. *Un ſoldat armé.*
Van 't hoofd tot de voeten gewapend. *Armé de pied en cap.*
*Ergens op of tegen gewapend zijn. *S'être préparé à quelque choſe.*
Gewapenderhand, *bijv. w.* Met de wapenen in de vuiſt. *A main armée, les armes à la main.*
De ſtad wierd gewapenderhand ingenomen. *La ville fut priſe l'épée à la main.*
GEWARD, *d. w.* van Warren. *zie* Warren.
GEWARLD, *d. w.* van Warlen. *Tournoyé, &c.*
GEWARMD, *d. w.* van Warmen. *Chauffé.*
GEWAS, *z. g.* Oogſt, de vrugten. *Recolte, fruits.*
Men heeft van 't jaar een goed gewas gehad. *On a eu cette année une bonne recolte.*
't Gewas des Velds. *Les fruits de la terre.*
Aardgewas, Spruitgewas, Veldgewas, Wijngewas, Zeegewas, enz. *zie onder* Aard, enz.
Dat zijn vrugten van mijn eigen gewas. *Ce ſont des fruits de mon propre crû.*
GEWASCHT of Gewaſt, *d. w.* van Waſſchen, met waſch beſtrijken. *Ciré.*
GEWASSCHEN, *d. w.* van Waſſchen. *Lavé, blanchi.*
GEWASSEN, *d. w.* van Waſſen. *Crû, accrû, augmenté.*
GEWAST. *zie* Gewaſcht.
GEWATERD, *d. w.* van Wateren. *zie* Wateren.
Gewaterd, *bijv. w.* Waters gewijze. *Ondé, façonné en ondes.*
Gewaterde ſtoffe. *Etoffe ondée, gauffrée, tabiſée.*
Een ſchoon gewaterde diamant. *Un diamant d'une belle eau.*
GEWED, *d. w.* van Wedden. *Gagé, parié.*
GEWEEKEN, *d. w.* van Wijken. Te rug getrokken. *Retiré, reculé.*
De vijand is geweecken. *L'ennemi s'eſt retiré.*
Van 't ſpoor der deugd geweeken zijn. *S'être écarté du chemin de la vertu.*
GEWEEKT, *d. w.* van Weeken. Geweikt. *Détrempé dans l'eau.*
Geweekte abberdaan, of labberdaan. *De la morue deſſalée.*
Geweekte ſtokviſch. *Du ſtocfis trempé.*
't Is ſop en geweekt brood, *ſpreekw.* 'T ſcheelt niet met allen. *C'eſt jus verd & verd jus.*
GEWEEN, *z. g.* Geſchrei, gehuil. *Gémiſſement, lamentation, cris, pleurs.*
Men hoorde een groot geween in 't boſch. *On entendit des cris effroyables dans le bois.*
Geweend, *d. w.* van Weenen. *Pleuré.*
GEWEER, *z. g.* Wapenen. *Des armes, une arme.*
De Burgerije ſtond in 't geweer. *La Bourgeoiſie étoit ſous les armes.*
Schietgeweer, Werpgeweer, Zijdgeweer, enz. *zie onder* Schiet, enz.
Geweerhuis. *zie* Wapenhuis.
Geweermaker, *z. m.* Roermaker. *Ar-*

Digitized by Google

murier, Arquebusier, artisan qui fait des armes à feu.

GEWEERD. *d. w.* van Weeren. *Défendu &c.*

GEWEEST. *d. w.* van Weezen, of zijn. *Eté.*

Hij is Vorst van 't gantsche Land geweest. *Il a été Prince de tout le pays.*

Hij is geweest, hij is overleden. *Il est trépassé, il est mort.*

Daar zijn veele zaaken op het tapijt, of te verhandelen geweest. *Il y a eu beaucoup de choses sur le tapis, ou à démeler.*

GEWEETEN, *d. w.* van Weeten. *Su.*

GEWEETEN, *d. w.* van Wijten. *Reproché, imputé.*

GEWEETEN, *z. g.* Gewisse. *Conscience.*

Een goed of quaad geweeten hebben. *Avoir une bonne, ou mauvaise conscience.*

GEWEEVEN, *d. w.* van Weeven. *Tissu, fait au métier &c.*

GEWEEZEN, *bijv. w.* Dat geweest is. *Ce qui a été autrefois.*

Mijn geweezen Leermeester. *Mon ancien Précepteur.*

De geweezen Koning. *Le feu Roi.*

GEWEEZEN, *d. w.* van Wijzen. Getoond. *Montré, indiqué, enseigné.*

Hij heeft hem in de vergadering met den vinger geweezen. *Il l'a montré au doigt dans l'assemblée.*

GEWEI, *z. g. Jagers w.* Het ingewand van wilde dieren. *Les entrailles des bêtes prises à la chasse.*

Het gewei aan de honden geeven. *Faire curée aux chiens.*

GEWEID, *d. w.* van Weiden. *Pâturé, mené paître.*

GEWEIFELD, *d. w.* van Weifelen. *Chancelé &c.*

GEWEIGERD, *d. w.* van Weigeren. Ontzegd. *Refusé.*

Zij heeft hem haare gunst geweigerd. *Elle lui a refusé sa faveur.*

't Roer heeft geweigerd. *Le mousquet ou le fusil a manqué.*

GEWEIKT. *d. w.* van Weiken. *zie* Geweekt.

GEWEKEN, *zie* Geweeken.

GEWEKT. *d. w.* van Wekken. Opgewekt. *Eveillé.*

Uit den slaap gewekt. *Eveillé du sommeil.*

Uit den doode gewekt. *Ressuscité.*

GEWELD, *z. g.* Groote kragt. *Violence, effort, force, puissance.*

't Geweld der baaren nam hand over hand toe. *La violence des vagues s'augmentoit à tout moment.*

't Geweld van den wind. *La force, ou la violence du vent.*

Geweld met geweld weerstaan. *Repousser la force par la force.*

Geweld pleegen of aanregten. *User de violence.*

Iemand geweld aandoen. *Insulter quelqu'un, le violenter.*

Eene dogter geweld aandoen of verkragten. *Violer une fille, la deshonorer.*

Iets met geweld neemen. *Prendre quelque chose par force.*

* Hij deed alle geweld om te bewijzen, dat, enz. *Il fit son possible ou il fit tous ses efforts pour prouver que, &c.*

* Hij maakte een geweld van den duivel, of van de andere waereld. *Il fit un sabbat de diable, ou un tintamarre horrible.*

GEWELD, *d. w.* van Wellen. Opgeweld. *Bouillonné, Epaissi, bouillie.*

Gewelden olie *De l'huile épaissie par le bouillonnement, de l'huile bouillie.*

GEWELDADIG, *bijv. w. zie* Geweldig.

Geweldbrief. Brief uit welks hoofde men geweld gebruiken mag. *Lettre de contrainte, Acte compulsoire.*

Geweldenaar. *z. m.* Dwinglend. *Brigand, tyran, usurpateur, evacteur.*

Geweldenaarije, *z. v.* Dwinglandije. *Exaction, tyrannie, usurpation, brigandage.*

Geweldenaarije pleegen. *User de violence.*

Geweldig, *bijv. w.* Zwaar, hard. *Violent, rude.*

Hij had eene geweldige koorts. *Il avoit une fièvre violente, ou une rude fièvre.*

Geweldig zijn. Veel magt hebben. *Etre puissant, avoir beaucoup de pouvoir.*

Eenen geweldigen dood lijden, door handen van 't geregt sterven. *Subir, ou souffrir une mort violente, mourir par les mains de la Justice.*

Geweldig, *bijw.* Zeer, boven maaten. *Extrémement, beaucoup, très, fort.*

Dat spoet hem geweldig. *Cela le fâche fort, ou extrémement.*

't Heeft geweldig geregend. *Il a beaucoup plu.*

Geweldige of Geweldiger, *z. m.* Kapitein geweldige, of Geweldiger. *Prévôt des soldats.*

Hij zit tot den geweldige. *Il est mis en arrêt, ou fait prisonnier chez le Prévôt des soldats.*

Geweldigerhand, *bijv. w. De vive force, à force ouverte.*

Eene stad geweldigerhand vermeesteren. *Se rendre maitre d'une ville à main armée.*

Geweldiglijk, *bijw.* Met geweld. *Violemment, avec violence, ou avec force.*

GEWELF, *z. g.* Gewelfzel. *Voûte.*

Gewelven maaken. *Voûter, faire des voûtes.*

Het blaauw gewelf, het star gewelf. *Digtkunstige spreekw. La voûte azurée, la voûte étoilée.*

Starrengewelf, Topgewelf. *zie onder* Starre, enz.

Gewelfd, *d. w.* van Welven. Overwelfd. *Voûté, fait en voûte.*

Eene gewelfde kelder. *Une cave voûtée.*

GEWEND, *d. w.* van Wenden. *Tourné.*

Het schip is gewend. *Le vaisseau a reviré, a viré ou changé de bord.*

GEWEND, *d. w.* van Wennen. *Accoutumé.*

GEWEND, *bijv. w.* Als, gewend brood. *Du pain trempé dans du lait mêlé avec des œufs battus, & enfuite fricassé dans le beurre.*

GEWENKT, *d. w.* van Wenken. *zie* Wenken.

GEWENNEN, *w. w.* Wennen. *Accoutumer.*

Zig gewennen. *S'accoutumer.*

't Krijgsvolk tot den arbeid gewennen. *Accoutumer les soldats au travail.*

Zig tot het goede gewennen. *S'accoutumer au bien.*

GEWENSCHT, *d. w.* van Wenschen. *Souhaité.*

't Is gewenscht weêr. *Il fait un temps à souhait, il fait un très-beau temps.*

Ik heb hem geluk gewenscht. *Je l'ai félicité.*

GEWENTELD, *d. w.* van Wentelen. Rondom gewend. *Tourné, roulé, tourné souvent.*

Gewenteld brood. *zie* Gewend brood.

Het varken heeft zig in den slik gewenteld. *Le cochon s'est vautré dans la boue.*

GEWEPELD, *d. w.* van Wepelen. *zie* Wepelen.

GEWERDEN, geworden. Laat mij gewerden of begaan. *Laissez-moi faire.*

Dat geld zal u gewerden. *Vous aurez cet argent, on vous fera tenir cet argent.*

GEWERKT, *d. w.* van Werken. *zie* Gewrogt.

GEWEST, *z. g.* Oord, landstreek. *Contrée, région, plage.*

Is 'er in de Waereld een gewest zoo verre gelegen, ô groote Koning, daar uwe dapperheid u niet kan brengen? *Est-il dans l'Univers de plage si lointaine, où ta valeur, grand Roi, ne te puisse porter?*

Wingewest. *zie onder* Win.

GEWET, *d. w.* van Wetten. *Aiguisé, affilé.*

GEWETEN. *zie* Geweeten.

GEWETTIGD, *d. w.* van Wettigen. Voor wettig verklaard. *Légitimé, déclaré légitime.*

Een gewettigd kind. *Un enfant légitimé.*

GEWEVEN. *zie* Geweeven.

GEWEZEN. *zie* Geweezen.

GEWIED, *d. w.* van Wieden. *Sarclé &c.*

GEWIEGD, *d. w.* van Wiegen. *Bercé.*

GEWIEROOKT, *d. w.* van Wierooken. *Encensé.*

GEWIGCHELD, *d. w.* van Wigchelen. *Prédit par les augures, &c.*

GEWIGGELD, *d. w.* van Wiggelen. *Chancelé.*

GEWIGT, *z. g.* Wigt, zwaarte. *Poids.*

Honderd pond gewigt. *Cent livres pesant.*

* Gewigt. Belang, aangelegenheid. *Importance.*

* Dat is eene zaak van gewigt. *C'est une chose, ou une affaire d'importance.*

Gewigt. *Jagers w.* 't Gewigt van een Hert. *Le bois d'un cerf, la ramure d'un cerf.*

Gewigtig, *bijv. w.* Wigtig. *De bon poids, trébuchant.*

* Gewigtig. Groot, van veel belang. *De grande importance, important.*

Daar is een gewigtig werk op handen. *On va entreprendre un ouvrage important.*

GEWIJD, gewijde, *d. w.* van Wijen. Geheiligd. *Consacré, bénit, saint.*

Eene gewijde plaats. *Un lieu saint.*

Gewijd brood. *Du pain bénit.*

GEWIJSDE, *z. g.* Uitspraak des Regters Vonnis. *Sentence, arrêt.*

't Gewijsde voldoen. *Satisfaire à la sentence.*

GEWIKKELD, *d. w.* van Wikkelen. *Engagé.*

GEWIKT, *d. w.* van Wikken. *Prédit, deviné.*

GEWILD, *d. w.* van Willen. *Voulu.*

Gij hebt het gewild, Lubbert Lubbersz. *Vous l'avez voulu, George Dandin.*

Gewild. Gezogt, begeerd. *Recherché, désiré, souhaité.*

Die stoffe is nu weinig gewild. *Cette étoffe est maintenant peu recherchée, on la recherche fort peu.*

Gewillig, *bijv. w.* Bereidwillig. *Serviable, prêt à rendre service, officieux.*

Een gewillig volk. *Un peuple serviable, ou officieux, qui est prêt à rendre service.*

Gewillig, *bijw.* Gaerne, onbedwongen. *Volontairement, de bon gré, au de pleine & de franche volonté.*

Iemand gewillig dienen. *Servir quelqu'un de bon gré, ou de franche volonté, ou volontairement.*

Gewilligheid, *z. v.* Bereidheid. *Disposition volontaire, ou franc vouloir de servir quelqu'un.*

Gewilligljk, *bijw.* Onbedwongen. *Volontairement, sans être contraint.*

GEWIN. *z. g.* Winst, voordeel. *Profit, gain.*

Vuil gewin. Oneerlijke winst. *Gain deshonnête.*

De zaligheid is het gewin der Geloviger. *Le salut éternel est le partage des Fidèles.*

GE-

Digitized by Google

GEWINKT, *d. w.* van Winken. *zie* Wenken.

GEWINNEN, winſt doen. *zie* Winnen.

* Gewinnen, *w. w.* Teelen, voortbrengen. *Engendrer.*

Abraham gewan Iſaak. *Abraham engendra Iſaac.*

GEWINTERD, *d. w.* van Winteren. *zie* Winteren.

GEWINZAAM, *bijv. w.* Voordeelig. *Profitable, avantageux.*

Gewinzoeker, *z. m.* Baatzoeker. *Un homme qui cherche ſon profit.*

Gewinzugt, *z. v.* Baatzugt. *Grand déſir de gagner, ou de faire quelque profit.*

Gewinzugtig, *bijv. w.* Baatzugtig. *Apre à gagner, ou à faire du profit, qui ne cherche que ſon avantage, qui n'a que ſon profit à cœur.*

GEWIPT, *d. w.* van Wippen. *Eſtrapadé.*

Een gewipt ſoldaat. *Un ſoldat eſtrapadé, à qui on a fait ſouffrir l'eſtrapade.*

GEWIS, *bijv. w.* Zeker, onfeilbaar. *Certain, aſſuré, ſûr, immanquable.*

Die zaak is gewis. *Cette choſe eſt certaine.*

Eene zaak voor gewis houden. *Tenir une choſe pour aſſurée.*

Gewis, *bijw.* Voorzeker. *zie* Gewiſſelijk.

Iets gewis treffen. *Frapper juſtement où l'on viſe, toucher bien quelque choſe.*

Gewisheid, *z. v.* Zekerheid. *Certitude, aſſurance.*

Men heeft daar nog geen volkomene gewisheid van. *On n'en eſt pas encore parfaitement aſſuré, on n'en a pas encore de certitude ſuffiſante.*

GEWISPELD, *d. w.* van Wispelen. *Hoché, branlé, remué.*

GEWISSE, *z. g.* Geweeten. *Conſcience.*

Een goed, een quaad gewiſſe. *Une bonne, une mauvaiſe conſcience.*

GEWISSELD, *d. w.* van Wiſſelen. *Changé.*

Wij hebben veele woorden of veele redenen met malkander gewiſſeld *Nous avons parlé ou raiſonné longtemps enſemble.*

Ik heb een dukaat gewiſſeld. *J'ai changé un ducat.*

Zij hebben veele brieven met malkanderen gewiſſeld. *Ils ont eu un grand commerce de lettres.*

Heeft dat kind al gewiſſeld, of heeft dat kind al gewiſſeld van tanden? *Cet enfant a-t-il déjà changé de dents?*

Gewiſſeld, Verruild. *zie* Verwiſſeld en Verruild.

GEWISSELIJK, *bijw.* Zekerlijk. *Certainement, aſſurément.*

Ik zal gewiſſelijk koomen. *Je viendrai aſſurément.*

GEWIST, *d. w.* van Wiſſen of Wiſſchen. *Eſſuyé, torché.*

GEWIT, *w. w.* van Witten. Met kalk wit gemaakt. *Blanchi.*

Een verſch gewitte muur. *Un mur nouvellement blanchi.*

GEWOED, *d. w.* van Woeden. *zie* Woeden.

GEWOEKERD, *d. w.* van Woekeren. *Prêté à uſure, &c.*

GEWOEL, *z. g.* Gedrang. *Foule, preſſe, embarras, trouble.*

Eene ſtad, of een huis vol gewoel. *Une ville, ou une maiſon pleine d'embarras & de trouble.*

GEWOELD. *d. w.* van Woelen. *zie* Woelen.

GEWOGEN, *d. w.* van Weegen. *Peſé.*

GEWOLD, *bijv. w.* Wollig. *Laineux, qui eſt couvert de laine, ou qui en a beaucoup.*

Gewolde ſchaapen. *Brebis couvertes de laine, moutons laineux.*

GEWOLKT, *bijv. w.* Met wolken bedekt. *zie* Bewolkt.

Gewolkt. Wolkswijze gemaakt. *Ondé, fait en façon de nues, ou de vagues, nuancé.*

GEWOND, *d. w.* van Wonden. Gequetſt. *Bleſſé.*

Doodelijk gewond zijn. *Etre bleſſé à mort.*

GEWONDEN, *d. w.* van Winden. *Lié, enveloppé, &c.*

GEWONNEN, *d. w.* van Winnen. *Gagné, acquis.*

Eigen gewonnen goed. *Pécule, tout le bien qu'on a acquis par ſes ſoins & par ſon travail.*

Hij heeft den ſlag gewonnen. *Il a gagné la bataille.*

Ik geef het ſpel gewonnen. *Je quite la partie, je vous donne gagné, je me rends.*

GEWONNEN. Geteeld, *d. w.* van Gewinnen. *Engendré.*

Ergens gewonnen en geboren zijn. *Etre né & engendré quelque part.*

GEWOOGEN. *zie* Gewogen.

GEWOON, *bijv. w.* Gewend. *Accoutumé.*

Zij is gewoon zoo te handelen. *Elle eſt accoutumée d'en uſer de la ſorte.*

Iets gewoon worden. *S'accoutumer à quelque choſe.*

Gewoonlijk, *bijw.* Gemeenlijk. *Ordinairement, à l'accoutumée.*

Het gaat gewoonlijk zoo. *Cela va ordinairement ainſi.*

Gewoond, *d. w.* van Woonen. *Demeuré, habité.*

Gewoonte, *z. v.* Gebruik. *Coutume, habitude, uſage.*

Iets uit de gewoonte brengen. *Abolir une coutume, mettre hors d'uſage, ou hors de coutume.*

De dagelijkſe gewoonte. *La coutume journalière.*

't Was eene zeer oude gewoonte, dat, enz. *C'étoit une vieille coutume, que &c.*

GEWORDEN, *d. w.* van Worden of Werden. *Devenu.*

Hij is rijk geworden. *Il eſt devenu riche.*

Geworden, *g. w. zie* Gewerden.

GEWORMD. *zie* Gewurmd.

GEWORMTE, *z. g.* Wormen. *Des vers, des vermiſſeaux, de la vermine.*

GEWORPEN, *d. w.* van Werpen. Geſmeeten. *Jetté.*

't Schip wierd op ſtrand geworpen. *Le vaiſſeau fut jetté ſur le ſable, ou ſur le ſec.*

* De teerling is geworpen. De zaak kan niet herdaan worden. *Le dé en eſt jetté, la réſolution en eſt priſe.*

De teef heeft jongen geworpen. *La chienne a fait de petits chiens.*

GEWORSTELD, *d. w.* van Worſtelen. *Lutté.*

GEWORTELD, *d. w.* van Wortelen. *Enraciné, qui a jetté de profondes racines.*

Die boom is diep geworteld. *Cet arbre a jetté de profondes racines.*

* Die zaak is diep in 't hart van 't volk geworteld. *Cette choſe eſt fort enracinée ou a jetté de profondes racines dans le cœur du peuple.*

GEWORVEN, *d. w.* van Werven. *Levé enrollé, mis ſur pied.*

GEWRAAKT, *d. w.* van Wraaken. Verworpen. *Recuſé, cenſuré, rejetté, desapprouvé. zie* Wraaken.

GEWREEVEN, *d. w.* van Wrijven. *Frotté, broyé.*

Gewreevene verwen. *Couleurs broyées.*

Gewreeven. Met boenderen glad en glanſſig gemaakt. *Frotté, rendu luiſant avec de petits balais, ou des frottoirs.*

GEWRIGT, *z. g.* T'zamenvoeging der leeden. *Jointure.*

't Gewrigt der heupe. *La jointure de la hanche.*

GEWRIJT, *d. w.* van Wrijten. *Diſputé, querellé.*

GEWRIKT. *d. w.* van Wrikken. *zie* Wrikken.

GEWROEGD, *d. w.* van Wroegen. *Bourelé, agité.*

GEWROET, *d. w.* van Wroeten. *Fouillé, creuſé.*

GEWROGT, *d. w.* van Werken. Gewerkt. *Travaillé, fait, opéré, ouvré.*

Die zaak heeft veel quaads gewrogt. *Cette choſe a fait beaucoup de mal.*

Gewrogt zilver. *Argent ouvré, ou travaillé.*

Gewrogt, *z. g.* Uitwerking. *Effet, tout ce qui eſt produit par quelque cauſe.*

Men kent die oorzaak uit haare gewrogten. *On connoit cette cauſe par ſes effets.*

GEWROKEN, *d. w.* van Wreeken. *Vengé.*

Hij heeft zijns Vaders dood gewroken. *Il a vengé la mort de ſon père.*

GEWROKT, *d. w.* van Wrokken. *zie* Wrokken.

GEWRONGEN, *d. w.* van Wringen. Gedraaid. *Tordu, tors, tort.*

GEWROOKEN. *zie* Gewroken.

GEWUIFT, *d. w.* van Wuiven. *zie* Wuiven.

GEWURGD, *d. w.* van Wurgen. *Etranglé.*

GEWURMD, *d. w.* van Wurmen. Als, die man heeft al zijn leven om de koſt gewurmd. *Cet homme s'eſt toujours donné bien de la peine pour gagner ſa pauvre vie.*

GEWY. *zie* Gewei.

G E Z.

GEZAAGD, *d. w.* van Zaagen. *Scié.*

Gezaagde deelen. *Planches ſciées.*

GEZAAID, *d. w.* van Zaaijen. *Semé, enſemencé.*

De Vroomen zijn 'er dun gezaaid. *Les gens de bien y ſont bien clair-ſemés.*

Het gezaaide. *Le bled en herbe, ou ſur pied.*

GEZAAND, *bijv. w.* Gezuurd. Als, gezaande melk. *Du lait qu'on laiſſe devenir un peu aigre.*

* GEZABBER, *z. g.* Gequijl. *Bavette.*

Gezabberd, *d. w.* van Zabberen. *Bavé.*

GEZADELD, *d. w.* van Zadelen. *Sellé.*

Een getoomd en gezadeld paerd. *Cheval ſellé & bridé.*

GEZAG, *z. g.* Aanzien, bewind, magt. *Autorité, puiſſance, pouvoir.*

't Koninglijke gezag vertreeden. *Fouler aux pieds l'Autorité Royale, mépriſer la Puiſſance Royale.*

Een man van groot gezag. *Un homme de grand crédit, ou de grande autorité.*

Zig veel gezags aanmatigen. *Uſer d'autorité, s'attribuer beaucoup d'autorité.*

Rijksgezag. *zie onder* Rijk.

Gezaghebber. *zie* Bewindhebber.

Gezaghebſter. *zie* Bewindhebſter.

GEZAKT, *d. w.* van Zakken. *Affiſſé &c. Mis dans un ſac ou dans des ſacs.*

GEZALFD, *d. w.* van Zalven. Met olie overgoten. *Oint, ointe.*

De Gezalfde des Heeren. *L'Oint du Seigneur.*

GEZALIGD, *d. w.* van Zaligen. *Sauvé; rendu bienheureux.*

GEZAMELD, *d. w.* van Zamelen. Verzameld. *Aſſemblé, amaſſé.*

Men heeft veel gelds bij een gezameld. *On a amaſſé beaucoup d'argent.*

GEZAMENDERHAND, *bijw.* Gezamenlijk.

Digitized by Google

lijk. *Tous enſemble, de compagnie, en même temps.*
Den vijand gezamenderhand aanvallen. *Attaquer l'ennemi tous enſemble, ou tous à la fois, ſe ruer ſur l'ennemi, donner ſur l'ennemi.*
Gezamenlijk. *zie* Gezamenderhand.
GEZAND, *d. w.* van Zanden. Met zand beſtrooid. *Sablé, couvert de ſable.*
Een gezande weg. *Chemin couvert de ſable, ou ſablé.*
GEZANG, *z. g.* Zang. *Chant.*
Een lieflijk, een treurig gezang. *Chant agréable, chant triſte, chant lugubre.*
Pſalmgezang, Snaargezang, Veldgezang, enz. *zie onder* Pſalm, enz.
GEZANT, *z. m.* Afgezant van eenig Vorſt. *Ambaſſadeur, Envoyé.*
De Gezant van Vrankrijk. *L'Ambaſſadeur, ou l'Envoyé de France.*
Gezantſchap, *z. g. Ambaſſade.*
Een gezantſchap naar eenig hof zenden. *Envoyer une ambaſſade à quelque Cour.*
GEZEEGEN. *zie* Gezegen.
GEZEEPEN. *zie* Gezepen.
GEZEETEN. *zie* Gezeten.
GEZEEVEN. *zie* Gezift.
GEZEEVERD. *zie* Gezeverd.
GEZEG, *z. g.* Gepraat. *Diſcours, raiſonnement.*
Daar va't veel gezegs van. *On parle beaucoup de cela, cela fait du bruit.*
GEZEGD, *d. w.* van Zeggen. *Dit.*
't Gezegde, *z. g.* 't Geen gezegd is. *Ce qui a été dit.*
Het reeds gezegde dient om te toonen dat, enz. *Ce qui a été dit ci-devant ſert à faire voir que, &c.*
GEZEGELD, *d. w.* van Zegelen. *Scellé, cacheté, timbré.*
Gezegelde brieven. *Lettres cachetées.*
Gezegeld papier. *Papier timbré.*
GEZEGEN. Gezijgd, *d. w.* van Zijgen. *Paſſé, could, filtré.*
Gezegen. *Découlé, deſcendu, tombé.*
Een zoete en friſſche daauw gezegen van uwe lippen. *Une roſée ſuave & fraiche découlée de vos lévres.*
Een vrugtbare regen van den Hemel neêr gezegen. *Une pluye fertile tombée du Ciel.*
GEZEGEND, *d. w.* van Zegenen. Die, of dat Gods zegen heeft. *Bénit, bénite, qui a la bénédiction de Dieu.*
Een gezegend volk. *Un peuple bénit.*
Een gezegend land. *Un pays bénit.*
Italien is een gezegend land. *L'Italie eſt un pays délicieux.*
Een gezegend weêr. *Un temps charmant, un temps admirable.*
GEZEGGELIJK, *bijv. w.* Buigzaam, gehoorzaam. *Obéiſſant, ſoumis, docile.*
Een gezeggelijk kind. *Un enfant obéiſſant, un enfant ſoumis, ou docile.*
Gezeggelijk, *bijw.* Gehoorzaam. *D'une maniére obéiſſante.*
Zig gezeggelijk aanſtellen. *Etre docile ou traitable, ne pas être entêté ou opiniâtre, écouter les conſeils qu'on donne.*
Gezeggelijkheid, *z. v.* Buigzaamheid. *Obéiſſance, ſoumiſſion, docilité.*
Gezeggen, *w. w.* Als, Zig laaten gezeggen. *Se laiſſer perſuader, ou conſeiller, ne ſuivre pas ſa tête.*
GEZEID. *zie* Gezegd.
GEZEIKT, *d. w.* van Zeiken. *Piſſé.*
GEZEILD, *d. w.* van Zeilen. *zie* Zeilen.
GEZEL, *z. m.* Meedegezel. *Compagnon.*
Een jong gezel. Een jongman. *Un garçon, ou jeune-homme.*
Ambagtsgezel, *z. m.* Handwerksgezel. *Compagnon, ou garçon de métier, ouvrier.*
Muntgezel, *z. m.* Knegt in de munt. *Garçon monnoyeur.*
Bootsgezel, *z. m. Matelot.*
Ambagtsgezel, Reisgezel, Rotgezel, Schoolgezel, Tafelgezel, Teergezel, enz. *zie onder* Ambagts, enz.
Een vrijgezel. *Un garçon, un homme ſans femme, ou qui n'eſt pas marié.*
Gezellig, *bijv. w.* Gemeenzaam. *Familier, ſociable.*
De menſch is een gezellig dier. *L'homme eſt un animal ſociable.*
Gezellinne, *z. v. Compagne.*
Gezelſchap, *z. g.* Bijeenkomſt. *Compagnie, aſſemblée.*
Daar was fraai gezelſchap bij malkander. *Il y avoit une très-belle compagnie, l'aſſemblée étoit belle.*
Iemand gezelſchap houden. *Tenir compagnie à quelqu'un.*
Gezelſchapagtig, *bijv. w.* Die veel van gezelſchap houd. *Qui aime la compagnie, qui fréquente les compagnies.*
GEZENGD, *d. w.* van Zengen. *Rouſſi, brûlé légerement.*
GEZEPEN, *d. w.* van Zijpen. *Coulé doucement, dégouté.*
GEZET. *d. w.* van Zetten. *Mis, poſé, placé.*
Gezet, *bijv. w.* Dik, zwaarlijvig. *Gros, replet.*
Hij is een gezet man. *Il eſt un homme gros & gras, ou gros & replet.*
* Gezet. Genegen. *Adonné, enclin, qui a du panchant.*
Ergens op gezet zijn. *Avoir du panchant pour quelque choſe.*
Hij is gezet om quaad te doen. *Il eſt adonné au mal, il eſt enclin à mal faire, il a du panchant pour le mal.*
Gezet. Beſtemd, vaſtgeſteld. *Fixé, déterminé.*
Hij quam op den gezetten tijd. *Il vint à l'heure fixée, ou au temps fixé, au temps marqué.*
Dat is een gezette prijs, loon, enz. *Voilà, ou c'eſt un prix fixe, un ſalaire fixe, &c. un prix fait.*
De vrugten zijn gezet. *Les fruits ſont formés, ou noués.*
GEZETEN, *d. w.* van Zitten. *Aſſis.*
Hij was gezeten op eenen ezel. *Il étoit monté ſur un âne.*
GEZETHEID. *zie* Dikheid.
GEZEVEN. *zie* Gezift.
GEZEVERD, *d. w.* van Zeeveren. *Bavé.*
GEZIEN, *d. w.* van Zien. *Vu.*
* Gezien. Geagt, in agting. *Eſtimé, conſidéré.*
Ergens gezien zijn. *Etre eſtimé quelque part.*
Hij is daar niet gezien. *Il n'eſt pas eſtimé-là, il n'y a pas de crédit.*
GEZIFT, *d. w.* van Ziften. *Criblé, paſſé, paſſé par le ſas, par l'étamine ou par le tamis.*
GEZIGT, *z. g.* Gezigt, een van de vijf zinnen. *La vue, un des cinq ſens.*
Een ſcherp gezigt hebben. *Avoir la vue bonne, forte, ou perçante.*
Kort van gezigt, of bijziende. *Qui a la vue courte, qui ne peut voir ou regarder que de près.*
Gezigt. *Aſpect, vue, viſion, l'acte de voir.*
Hij beefde op dat gezigt. *Il trembla à cet aſpect.*
Wat geeft dat landſchap een ſchoon gezigt. *La belle vue que ce payſage!*
God openbaarde zig ſomtijds aan de Propheeten door gezigten. *Dieu ſe manifeſtoit quelquefois à ſes Prophétes par des viſions.*
In 't gezigt. In 't oog. *A vue, en vue, à la vue.*
Dat huis ſtaat ſchoon in 't gezigt. *Cette maiſon eſt bien placée à la vue.*
Iemand in 't gezigt hebben. *Apperce-voir quelqu'un.*
Iemand uit het gezigt verliezen. *Perdre quelqu'un de vue.*
Gezichteinder, *z. m.* Kim, gezigtkring. *Horiſon.*
Gezigtkunde, *z. v.* Gezigtkunſt. *L'Optique.*
Gezigtkundig, *bijv. w. D'Optique.*
GEZIN, *z. g.* Huisgezin. *Famille.*
Hij riep zijn gantſche gezin bij een. *Il manda toute ſa famille, il aſſembla toute ſa famille.*
GEZIND, *bijv. w.* Genegen. *Intentionné, qui a de l'inclination.*
Ik ben anders gezind. *Je ſuis d'un autre ſentiment ou d'une autre intention.*
Iemand wel gezind zijn. *Etre bien intentionné pour quelqu'un, avoir de l'inclination pour lui.*
Tegen iemand qualijk gezind zijn. *Etre mal intentionné pour quelqu'un, n'avoir pas d'inclination pour lui.*
Eens gezind zijn. *Etre d'accord, avoir la même intention, la même opinion, ou le même ſentiment.*
Roomſchgezind. *zie onder* Roomſch.
Gezindheid, *z. v. Secte de Religion, ſecte, opinion.*
Zij zijn van eene gezindheid. *Ils ſont de la même Religion, ou de la même Secte.*
De verſcheidene gezindheden der Geleerden. *Les différentes opinions des Savans.*
Die twee Filoſofen zijn van geen eene gezindheid. *Ces deux Philoſophes ne ſont pas d'une même ſecte.*
Gezindheid, *z. v.* Genegenheid. *Inclination, pente, ou diſpoſition naturelle.*
GEZODEN, *d. w.* van Zieden. Gekookt. *Bouilli.*
Iemand gezoden en gebraden opſchaffen. *Traiter quelqu'un avec du bouilli & du rôti.*
GEZOETELD, *d. w.* van Zoetelen. *zie* Zoetelen.
GEZOGEN, *d. w.* van Zuigen. *Sucé, tetté.*
GEZOGT, *d. w.* van Zoeken. *Cherché.*
Die kleuren worden niet meer gezogt. *On ne cherche plus ou on ne demande plus ces couleurs-là.*
Gezogt. *Fait à deſſein.*
Dat is een gezogt krakkeel. *C'eſt une querelle à deſſein, ou faite à deſſein.*
Gezogt. Ver gehaald. *Mal à propos, cherché de loin.*
Dat is maar een gezogt antwoord. *C'eſt une réponſe cherchée de trop loin.*
GEZOLDERD, *d. w.* van Zolderen. *Planchéyé &c.*
GEZOND, *bijv. w.* Goed voor de gezondheid. *Sain, bon pour la ſanté.*
Dat is eene gezonde lugt, plaats, enz. *C'eſt un air ſain, c'eſt un lieu ſain.*
Gezond. Wel geſteld. *Diſpos, en bonne diſpoſition.*
Een gezond lichaam. *Un corps bien diſpos, ou qui ſe porte bien.*
Iemand gezond maaken, of geneezen. *Guérir quelqu'un.*
Gezond worden, *g. w.* Beeteren. *Recouvrer ſa ſanté, devenir ſain, ſe remettre.*
* Gezond in de leere, regtzinnig. *Qui a une doctrine pure, orthodoxe.*
GEZONDEN, *d. w.* van zenden. Afgevaardigd. *Envoyé, dépêché, expédié.*

Digitized by Google

Hij wierd naar den Koning gezonden. *Il fut envoyé au Roi, il fut dépêché au Roi.*
Wettig gezonden zijn, eene wettige zending hebben. *Légitimement envoyé, qui a une miſſion légitime.*
Een gezondene in den wijngaard des Heeren, een Leeraar. *Un Miniſtre de la parole de Dieu, envoyé de Dieu pour enſeigner, & pour prêcher.*
GEZONDHEID, *z. v. Santé.*
In goede gezondheid zijn. *Etre en bonne ſanté.*
Zijne gezondheid bewaaren. *Conſerver ſa ſanté.*
Op iemands gezondheid drinken. *zie* Drinken.
*Gezondheid. Een breede gordel tusſchen den borſtrok en het kamiſool. *Ceinture de ſanté, large bande d'étoffe dont on ſe couvre les flancs.*
*Gezondelijk, *bijw.* Met oordeel. *Sainement, judicieuſement.*
Ergens gezondelijk van ſpreeken, van oordeelen. *Parler de quelque choſe avec jugement, juger ſainement, ou judicieuſement de quelque choſe.*
GEZONDIGD, *d. w.* van Zondigen. *Péché.*
GEZONGEN, *d. w.* van Zingen. *Chanté.*
GEZONKEN, *d. w.* van Zinken. Te grond gegaan. *Allé à fond, coulé à fond, enfoncé.*
Een gezonken ſchip. *Un vaiſſeau qui eſt allé, ou coulé à fond.*
GEZOODEN. *zie* Gezoden.
GEZOOGD, *d. w.* van Zoogen. *Alaité.*
De moeder heeft dat kind zelve gezoogd. *La mére a alaité cet enfant elle-même, ou l'a nourri de ſon lait.*
GEZOOGEN. *zie* Gezogen.
GEZOOMD, *d. w.* van Zoomen. *Ourlé, bordé.*
GEZOOPEN, of Gezopen, *d. w.* van Zuipen. *zie* Zuipen.
GEZOUT, of Gezouten, *d. w.* van Zouten. *Salé, conſervé avec du ſel.*
Gezouten vleeſch. *Chair ſalée.*
Gezouten vis. *Poiſſon ſalé.*
GEZUGT, *z. g.* Zugting. *Gémiſſement, ſoupir.*
God hoort het gezugt van zijne kinderen. *Dieu écoute le gémiſſement de ſes enfans.*
GEZUGT, *d. w.* van Zugten. *Soupiré.*
GEZUIS, *z. g.* (*beter*) Geſuis, geruis. *Murmure, bruit ſourd.*
GEZUID, *d. w.* van Zuiden. *zie* Zuiden.
GEZUIVERD, *d. w.* van Zuiveren. Gereinigd, gelouterd. *Purifié, épuré, purgé.*
Gezuiverd goud. *Or purifié.*
*Hij heeft zig van dien laſter gezuiverd. *Il s'eſt purgé de cette calomnie, il s'eſt juſtifié de ce crime.*
GEZULT, *d. w.* van Zulten. *Confit au vinaigre, confit au ſel & au vinaigre, mis en ſaumure.*
Een gezult ſpeenvarken. *Petit cochon, cochon de lait confit au vinaigre.*
't Gezult, *z. g.* Gezult vleeſch. *Chair qu'on a miſe au ſel & au vinaigre.*
GEZUSTERS, *z. v.* Zuſters. *Sœurs.*
GEZWAAID, *d. w.* van Zwaaijen. *Tourné, &c.*
GEZWAAVELD. *zie* Gezwaveld.
GEZWABBERD, *d. w.* van Zwabberen. *zie* Zwabberen.
GEZWADDER. *zie* Zwadder.
GEZWAGTELD, *d. w.* van Zwagtelen. *Bandé.*
Het kind moet gezwagteld worden. *L'enfant doit être bandé.*
De wond is niet wel gezwagteld. *La playe n'eſt pas bien bandée.*
GEZWALPT, *d. w.* van Zwalpen. *zie* Zwalpen.
GEZWANKT, *d. w.* van Zwanken. *zie* Gezwenkt.
GEZWART, *d. w.* van Zwarten. *Noirci.*
GEZWARTZELD, *d. w.* van Zwartzelen. *Noirci avec du noir de fumée.*
GEZWAVELD, *d. w.* van Zwavelen. *Soufré, parfumé de ſoufre.*
GEZWEEFD, *d. w.* van Zweeven. *zie* Zweeven.
GEZWEEGEN, *d. w.* van Zwijgen.
Had hij gezweegen. *S'il ſe fût tu.*
GEZWEEMD, *d. w.* van Zweemen. *Reſſemblé.*
GEZWEER, *z. g.* Zweering. *Apoſtume, ulcére.*
Een gezweer in den mond hebben. *Avoir un ulcére à la bouche.*
GEZWEET, *d. w.* van Zweeten. *Sué.*
GEZWEL, *z. g.* Zwelling. *Apoſtume, tumeur, enflure.*
Een gezwel in de keel hebben. *Avoir une tumeur dans la gorge.*
GEZWENGD, *d. w.* van Zwengen. *Secoué çà & là.*
GEZWENKT, *d. w.* van Zwenken. *Tourné, viré, pirouetté.*
GEZWERMD, *d. w.* van Zwermen. *Fourmillé, volé çà & là en troupes, &c.*
GEZWETS, *z. g.* Gepraat, ſnorkerije. *Rodomontade, fanfaronnade, bablerie, bravade.*
Hij had veel iedel gezwets. *Il faiſoit bien des rodomontades.*
Gezwetſt, *d. w.* van Zwetzen. *zie* Zwetzen.
GEZWIERD, *d. w.* van Zwieren. *zie* Zwieren.
GEZWIGT, *d. w.* van Zwigten. Ingebonden. *Calé, abaiſſé, amené.*
Hij heeft zijne zeilen gezwigt. *Il a amené ſes voiles.*
GEZWIJMD, *d. w.* van Zwijmen. *zie* Zwijmen.
GEZWIJMELD, *d. w.* van Zwijmelen. *zie* Zwijmelen.
GEWIKT, *d. w.* Omgezwikt. *Tors, courbé avec violence.*
Dat kind is gezwikt. *Cet enfant a les reins rompus, ou une entorſe de reins.*
GEZWIND, *bijv. w.* Vaerdig, ras. *Vite, agile.*
Gezwind zijn, vaerdig zijn. *Etre léger, avoir de l'agilité.*
Gezwind, *bijw.* Met gezwindheid. *Avec viteſſe ou promptitude.*
Hij doet dat heel gezwind. *Il fait cela fort vite, ou avec beaucoup de viteſſe.*
GEZWINDELD, *d. w.* van Zwindelen. *Pirouetté.*
GEZWINDELIJK, *bijv. w.* Vaerdiglijk. *Vitement, promptement.*
Gezwindheid, *z. v.* Vaerdigheid, raſſigheid. *Viteſſe, agilité, célérité, ſoudaineté.*
GEZWINGD, *d. w.* van Zwingen. *Tillé: parlant du chanvre.*
GEZWOEGD, *d. w.* van Zwoegen. *zie* Zwoegen.
GEZWOLGEN, *d. w.* van Zwelgen. *Avalé.*
GEZWOLLEN, *d. w.* van Zwellen. *Enflé.*
Hij ziet 'er heel gezwollen uit. *Il a le viſage tout enflé.*
Gezwollenheid, *z. v.* Bolligheid. *Enflure.*
GEZWOMMEN, *d. w.* van Zwemmen. *Nagé.*
GEZWOOREN, of Gezworen, *d. w.* van Zweeren. *Juré, aſſuré avec ſerment.*
De gezworenen: beëedigde Amptlieden eener ſtad. *Officiers jurés d'une ville.*
Een gezworen vijand. *Ennemi juré, ennemi mortel.*
Hij heeft hem den dood gezworen. *Il a juré ſa mort.*
GEZWORVEN, *d. w.* van Zwerven. Heen en weêr gereiſt. *Erré ou voyagé çà & là &c.*

GID. GIE.

GIDS, *z. m.* Leidsman. *Guide, conducteur.*
GIER, *z. m.* Zekere Roofvogel. *Vautour, oiſeau de proye.*
GIERBRUG. *Pont volant.*
GIEREN, *g. w. zeew.* Heen en weêr wenden. *Etre porté de côté & d'autre. Cela ſe dit, quand un vaiſſeau a le vent en poupe, & qu'on ne le peut pas bien gouverner, à cauſe de l'impétuoſité du vent qui l'empêche d'aller droit, & qui le fait aller de côté ou d'autre.*
GIEREN, *g. w. Crier a tête fendre, crier, ou pleurer bien fort.*
‡ GIEREN, *w. w.* Bij een ſchraapen. *Amaſſer.*
‡ Hij giert veel geld t'zamen. *Il amaſſe beaucoup de bien.*
GIERIG, *bijv. w.* Karig, begeerlijk. *Avare, avaricieux, chiche, ladre.*
Een gierig menſch. *Un homme avare, un avare, un avaricieux.*
Gierigaard, *z. m.* Een gierig menſch. *Un avare, un avaricieux, un ladre.*
Gierigheid, *z. v. Avarice.*
De gierigheid is de wortel van veel quaads. *L'avarice eſt la ſource de beaucoup de mal.*
De gierigheid bedriegt de wijsheid, *ſpreekw. L'avarice nous trompe bien ſouvent. Un excès d'avarice nous fait agir ſouvent contre notre intérêt.*
Gieriglijk, *bijw.* Op eene gierige wijze. *D'une maniére avare & chiche, chichement.*
Ergens gieriglijk in te werk gaan. *En uſer chichement dans quelque rencontre.*
*Gieriglijk. Gretiglijk. *Avec empreſſement, avec ardeur.*
De zonde gieriglijk bedrijven. *Etre entiérement adonné au péché, faire le péché avec impudence.*
GIERST. *zie* Geers.
GIERVALK, *z. m. Gerfaut, oiſeau de rapine de couleur fauve, le premier apres l'aigle.*
GIERWOLF, *z. m. Loup-garou.*
GIERZWALUWE, *z. v. Martinet. Eſpéce d'hirondelle qui a le cou blanc.*
GIETEN, *w. w.* Met water nat maaken, *Arroſer, jetter de l'eau ſur quelque choſe, verſer.*
Het zeil gieten. *Empeſer la voile.*
Bloemen en hofkruiden gieten. *Arroſer les herbes & les fleurs d'un jardin.*
Gieten. Eenig metaal gieten. *Fondre, jetter en moule.*
Een beeld gieten. *Jetter une ſtatue.*
Eene klok gieten. *Jetter, ou fondre une cloche.*
Hij werkt mede aan het gieten van de groote klok. *Il travaille auſſi à la fonte de la grande cloche.*
Koper gieten. *Fondre du cuivre,*
Letters gieten. *Fondre des caractéres.*
Lood gieten. *Fondre du plomb.*
Iets van 't eene vat in 't andere gieten. *Verſer d'un tonneau dans l'autre.*
Gietemmer, *z. m.* Schepemmer. *Seau à puiſer & à verſer de l'eau.*
Gieter, *z. m.* Een die giet. *Fondeur, ouvrier qui fond le métal.*
Geelgieter, Kopergieter, Lettergieter, Lood-

Digitized by Google

Loodgieter, Potgieter, Tinnegieter, enz. *zie onder* Geel, enz.

Gieter, *z. m.* Gietvat waar meede men eenen hof beſproeid. *Arroſoir qui ſert à arroſer un jardin.*

Gieter, *z. m.* Hoosvat. *Eſcope, inſtrument de bois qui ſert à empêcher la voile.*

‡ Hij ziet 'er uit, of hij uit eenen gieter gedronken had; hij ziet 'er uit als de dood. *Il a le viſage morne, pâle & défait.*

Gieterije, *z. v.* Daar men klokken, geſchut, enz. giet. *Fonderie.*

Giethuis. *zie* Gieterije.

Gieting, *z. v.* Beſproeijing met water. *Arroſement.*

Gieting van een beeld. *L'Action de fondre une ſtatue.*

Gietkonſt, *z. v. L'art de fondre des ſtatues, des canons &c.*

‡ Gietlogen, gietleugen, *z. m.* Een groote leugenaar. *Un grand menteur, un menteur inſigne.*

‡ Het is een gietleugen. *Il ment comme un arracheur de dents.*

GIF, *z. g.* Gift, vergift. *Poiſon.*

Iemand met gif ombrengen. *Empoiſonner quelqu'un.*

GIFT. *z. v.* Gave, ſchenkaadje. *Don, préſent.*

Hij kreeg eene ſchoone gift. *Il reçut un beau préſent.*

Houwelijksgift, bruidſchat. *Dote, dot, Préſent de nôces.*

Tegengift, Weergift. *zie onder* Tegen, enz.

Eene vrijwillige gift. *Un don gratuit.*

GIJ. GIJK. GIJL.

GIJ. Voornaam van den tweeden perſoon in 't enkelvoud. *Tu*, in den verheven en laagen ſtijl. *Vous* in den middelbaaren ſtijl.

Hoe bequaam zijt gij, *Racine*, om, met hulp van eenen Toneelſpeeler, den aanſchouwer te verwonderen, te bewegen en te verrukken! *Que tu ſais bien, Racine, à l'aide d'un Acteur, étonner, émouvoir, ravir un Spectateur!*

Gij zijt een ſchelm en ſchurk. *Tu es un coquin & un belitre.*

Gij zijt mijn beſte Vriend. *Vous êtes mon meilleur ami. Vous êtes mon plus intime ami.*

GIJ, word ook gemeenlijk gebruikt in 't meervoud in plaats van *Gijlieden.* Gij weet, Heeren, wat ons te doen ſtaat. *Vous ſavez, Meſſieurs, ce que nous avons à faire.*

GIJ-BLOK, Gijn-blok. *zie* Jein-blok.

GIJEN, Opgijen, *w. w. ſcheepsw.* De Zeilen gijen. *Carguer, ou trouſſer les voiles.*

GIJLIEDEN. De tweede perſoon in het meervoud, daar voor men meerendeels *Gij* gebruikt. *Vous.*

GIJK, *z. v.* Op groote ſcheepen, een ſpriet waar mede het lijzeil word uitgezet. *Arc-boutant.*

GIJK, op kleine vaartuigen, de ſtok die onder aan de bezaanvalt is om dezelve uit te zetten. *Eſpéce de vergue qui tient les voiles des petits bâtimens tendues par embas.*

GIJL. Chijl. *z. g.* Het dunſte gedeelte van de geteerde ſpijs, 't welk in bloed veranderd word. *Chyle, portion fluïde & liquide qui ſe ſépare des viandes, pour être convertie en ſang.*

GIJL, *z. g. Biére nouvellement braſſée, & qui n'a pas encore fermenté.*

't Bier ſtaat in 't gijl. *La biére bout, fermente.*

Gijlbier, *z. g.* Ongegeſt bier. *Biére qui bout encore.*

GIJN. Gein. *zie* Jein.

GIJPEN, *g. w.* Het ſchielijk omſlaan van de zeilen der ſchepen. *Se tourner ſubitement, parlant des voiles.*

‡ Op 't gijpen leggen, op ſterven leggen. *Etre à l'extrémité, être à l'agonie.*

GIJZELAAR, *z. m.* Pandsman. *Otage.*

Gijzelaars geeven. *Donner des ôtages.*

Gijzelbrief, *z. m. Lettre où ſont écrites les conditions que les ôtages, ou leur parti ont promis de tenir.*

Gijzelen, *w. w.* In gijzeling zetten. *Arrêter quelqu'un & le tenir priſonnier dans quelque lieu deſtiné à cette fin, pour quelques dettes.*

Gijzeling, *z. v. Saiſie, arrêt.*

In gijzeling zitten. *Etre ſaiſi & mis en quelque lieu pour des dettes.*

Gijzelkamer, *z. v.* Gijzelplaats. *Lieu, ou chambre, où l'on fait mettre quelqu'un pour des dettes.*

Gijzelregt, *z. g. Droit de ſaiſie pour quelque dette.*

G I L.

GIL, *z. m.* Doordringende en ſcherpe ſchreeuw. *Cri aigu & perçant.*

GILD, *z. g.* Genootſchap van eenig handwerk. *Confrairie, corps de metier, communauté.*

Het Boekverkopers gild. *La communauté des Libraires.*

Zijn gild winnen. *Se faire paſſer maître.*

Gildeboek, *z. g. Livre de la communauté.*

Gildebrief, *z. m. Acte pour entrer dans un corps de métier.*

Gildebroeder, *z. m.* Gildgenoot. *Confrére, membre de la communauté.*

Gildehuis, *z. g.* Gildekamer. *Lieu, ou chambre où s'aſſemble la communauté ou le corps de métier.*

Gildekamer. *zie* Gildehuis.

Gildeknegt. *Valet de la communauté.*

Gildemeeſter, *z. m.* Deken, of Overman van eenig gild. *Doyen de la communauté.*

Gildepenning, *z. m. Piéce de cuivre, ou d'argent marqué, que chaque maître de métier reçoit du corps de métier, après qu'il s'eſt fait paſſer maître.*

Gilderegt, *z. g. Privilége du corps de métier.*

Gildos, *z. m.* Belderom. *Bœuf extrémement gros & gras, qu'on promène par la ville, tout chargé de rubans, de fleurs & de verdure, avant que de le tuer.*

GILLEN, *g. w. Glapir, pouſſer des cris perçans & aigus.*

Gillen. Knarſſen. Als: De tanden gillen als men hoort vijlen. *Le bruit de la lime fait grincer les dents.*

GILLEN, *w. w. ſchaepsw.* Schuins afſnijden en afzaagen. *Couper, ou ſcier de biais.*

Gilling. Gillinghout, *ſcheepsw.* Hout dat ſchuins naar om laag gezaagd is. *Hiſpe de plat-bord, Bois ſcié diagonalement.*

GILLING, ſcherp en fel geroep. *zie* Gil.

GILLIS, *z. m.* Mans naam. *Gilles, nom d'homme.*

GILPEN, *g. w. zie* Tjilpen.

G I N.

GINDER, *bijw.* Gins. *Là-bas.*

Hij is ginder ver. *Il eſt là-bas, il eſt loin d'ici.*

Ginds en weêr, *laag w.* Heen en weêr, voor een oogenblik. Ik zal 'er ginds en weêr aangaan. *Je m'y en vais, mais je ne ferai qu'aller & revenir, ou j'irai ſans m'y arrêter.*

Leen mij ginds en weêr uwe ſchaar. *Prêtez-moi vos ciſeaux pour un moment.*

Ginds heen. *zie* Ginder.

GING, *onv. tijd* van Gaan. Als, ik ging. *J'allois ou j'allai.*

GINGBER. *zie* Gengber.

‡ GINNEGABBEN of Ginnegappen, *g. w.* Onbeſchoft lagchen. *Rire deſagréablement, ou d'une maniére deſagréable.*

GINS en Weder. *zie* Ginds en weêr.

Ginswaarts, *bijw. Là-bas, vers là-bas.*

GINTER. *zie* Ginder.

GIR. GIS.

GIRGEL, *z. m. en v.* Gergel van een vat. *Jable, entaille faite au bout des douves.*

De girgel van een vat, of van eene kuip maken. *Jabler, faire le jable des douves d'un tonneau &c.*

GIS, *z. v.* Giſſing. *Conjecture, ſoupçon.*

Iets bij de gis, of bij giſſing doen. *Faire quelque choſe par conjecture.*

GISPE, *z. v.* Garde. *Verge.*

GISPEN. Jispen, *w. w.* Geeſſelen. *Fouetter, feſſer, fuſtiger.*

GISSEN, *w. w.* Raaden, vermoeden. *Conjecturer, deviner, ſoupçonner.*

Ergens naar giſſen. *Conjecturer quelque choſe.*

Ik giſſe, dat die zaak mislukken zal. *Je conjecture que cette choſe ne réuſſira ou n'arivera pas.*

Giſſen doet miſſen, *ſpreekw. On ſe trompe ſouvent quand on agit par conjectures.*

Giſſing, *z. v. Soupçon, conjecture.*

Het zal hem buiten zijne giſſing gaan. *Il ſe trouvera bien loin de ſon compte, il aura bien à decompter.*

Giſſing maaken. *Compter, calculer en gros.*

Maak eens giſſing hoe veele gaſten op uwe bruiloft zullen zijn. *Comptez en gros combien il y aura de convités à vos nôces.*

Giſſing maaken op zee. *Faire eſtime ſur mer.*

GIST, *z. v.* Geſt. *Ecume ou levûre de la biére qui bout.*

Giſtagtig, *bijw. w.* Giſtig. *Plein d'écume, encore trouble, parlant de la biére, &c.*

Giſten, *g. w.* Geſten. *Bouillir, jetter ſes impuretés.*

Het bier giſt over. *La biére bout.*

GISTER. Giſteren, *bijw. Hier.*

Hij is giſteren vertrokken. *Il partit hier.*

Giſter avond. *Hier au ſoir.*

Giſter morgen. *Hier matin, ou bier au matin.*

Zij is giſter nagt geſtorven. *Elle eſt morte la nuit précédente, ou paſſée.*

Van giſteren, *bijw. D'hier.*

Dat brood is van giſteren. *Ce pain eſt d'hier.*

Eergiſteren, *bijw.* Voor giſteren. *Avant hier, devant hier.*

Voor eergiſteren, *bijw. La veille d'avant hier, il y a quatre jours.*

GISTIG. *zie* Giſtagtig.

GISTING, *z. v.* Giſting. *Fermentation, bouillonnement.*

GIT, *z. g.* Zeker ſchoon zwart bergſtof. *Jais ou jayet, minéral ou pierre foſſile fort noire, & qui reçoit un fort beau poli.*

Dat hair is zoo zwart als git. *Ces cheveux ſont noirs comme du jais.*

Gitten, *bijv. w. Fait de jais.*

Gitten knoopen. *Boutons de jais.*

GITTEGOM. *zie* Guttegom.

Digitized by Google

GLA.

G L A.

GLAASJE, z. g. *Un petit verre.*
Vrolijk zijn onder een glaasje. *Se divertir en buvant bouteille.*
Zij waren onder een glaasje. *Ils buvoient bouteille ensemble.*
Glaazen. *zie* Glazen.

GLAD, *bijv. w.* Effen, gelijk. *Uni, poli, égal.*
Gladde marmerſteen. *Marbre uni.*
Glad. Glibberig. *Gliſſant.*
Glad ijs. *Glace gliſſante.* Een gladde weg. *Un chemin gliſſant.*
* Hij ſtaat op glad ijs, zijn ſtaat is heel onzeker. *Il court risque de tomber, ſon état eſt fort incertain.*
Glad zilverwerk. *Argenterie polie, ou unie.*
Glad en vet zijn. *Etre gros & gras.*
Een gladde ſtijl. *Un ſtile poli.*
* Glad, *bijw.* t'Eenemaal, gantſch. *Entiérement.*
Hij ſloeg zijn verzoek glad af. *Il lui refuſa entiérement ſa demande.*
Hij laat zijnen baard glad affcheeren. *Il ſe fait raſer toute la barbe.*
Gladbek, z. m. Valſche Diamantſteen. *Faux Diamant, bappelourde.*
Gladboenen. *zie* Boenen.
Gladdigheid, z. v. *Etat d'une choſe gliſſante, unie, ou polie.*
De gladdigheid des wegs deed hem ſtruikelen. *Le chemin gliſſant le fit trebucher, ou tomber.*
De gladdigheid van ſtijl. *La politeſſe du ſtile.*
Gladmaaken, *w. w.* *Rendre uni, polir.*
Gladſlager. *Celui qui rend l'étain uni en le planant au marteau, planeur.*
Glad ſlijpen. *Polir, tailler.*
Marmer glad ſlijpen. *Polir le marbre.*
Diamanten glad ſlijpen. *Tailler des Diamans.*

GLANS, z. m. *Eclat, ſplendeur, luſtre.*
Die ſteen heeft eenen ſchoonen glans. *Cette pierre a un bel éclat, ou un éclat admirable.*
De glans der zonne. *La ſplendeur du ſoleil.*
De glans van eenen hoed, of van eene ſtof. *Le luſtre d'un chapeau ou d'une étoffe.*
Glans geeven. Glanſſen. *Luſtrer, donner du luſtre.*
Glans geeven, *g. w.* Blinken. *Briller, reſplendir.*

GLANSSEN, *w. w.* of glans geeven. *Luſtrer ou donner du luſtre à une étoffe.*
Glans bijzetten. Die kleeding zal haare ſchoonheid glans bijzetten. *Cet ajuſtement relévera l'éclat de ſa beauté.*
Glansrijk, *bijv. w.* Vol glans. *Eclatant, reſplendiſſant, brillant, radieux.*
Glanſſig, *bijv. w.* Blinkende. *Luiſant, qui a du luſtre, luſtreux.*
Glanſſige ſtof. *Etoffe luiſante, ou luſtrée.*

GLAS, z. g. *Verre, du verre.*
Glas, z. g. Glazen-venſter. *Fenêtre, fenêtre de verre, vitre.*
Glas, z. g. Drinkglas. *Un verre.*
Iemand een glas wijn ſchenken. *Donner un verre de vin à quelqu'un.*
Daar gingen groote glazen om, daar wierd ſterk gedronken. *On y but à plein verre, on y but des razades, ou des rouge-bords.*
Het glas van eenen ſpiegel of van eene koets. *La glace d'un miroir ou d'un caroſſe.*
Een vergroot glas. *Loupe. Microscope.*
Glas. Uurglas, Zandloper. *Un Sable, ou horloge de ſable, inſtrument compoſé de deux verres fuits en forme de poire appliqués l'un ſur l'autre & n'ayant de communication pour l'écoulement du ſable que par un fort petit trou.*
De glaazen omkeeren eer zij ledig of uitgeloopen zijn. *Manger ſon ſable, terme de marine.*
Dat ſchip heeft agt mijlen gezeild in zes glaazen. *Le vaiſſeau a fait huit lieues en ſix borloges, terme de marine.*
* Zijn glas is afgeloopen. *Il a achevé ſa carriére, ſa vie va finir, ſon temps eſt écoulé.*
Dat is zoo broos als glas. *Cela eſt fragile comme le verre.*
Bergglas, Spiegelglas, Spiesglas, of Spitsglas, Uurglas, Weêrglas, Wijnglas, Zandglas. *zie onder* Berg, enz.
Glasblaazen, *w. w.* Glasmaaken. *Faire le verre.*
Glasblazer, z. m. Glasmaker. *Verrier.*
Glasblazerije, z. v. Glashuis. *Verrerie.*
Glasblazerije. z. v. De kunſt van glasblaazen. *La verrerie, l'art de faire le verre.*
Glashuis, z. g. *Verrerie.*
Glaskruid, z. g. *Paridtaire, ſorte d'herbe.*
Glasraam, z. m. *Fenêtre.*
Glasroede. z. v. Glazenroede. *Verge de vitre*
Glasſchilder, z. m. *Appréteur. Peintre qui peint ſur le verre.*
Glasſchrijver. *zie* Glasſchilder.
Glazen, *bijv. w.* Dat van glas is, of tot glas behoort. *Ce qui eſt fait de verre, ou ce qui appartient au verre.*
Glazendeur. *Porte vitrée.*
Glazenkas. *Armoire vitrée, Armoire dont les deux battans d'enhaut ſont vitrés.*
Glazenmaker, z. m. *Vitrier.*
Glazenroede. *zie* Glasroede.
Glazenwaſſcher, z. m. Zeker tuig of borſtel om de glazen te waſſchen. *Certain inſtrument ou broſſe à laver les vitres.*

GLE. GLI.

GLEED, *onv. tijd.* van Glijden. Als, ik gleed. *Je gliſſois ou je gliſſai.*

GLEIS, *bijv. w.* Verlood. *Plombé.*
Gleiswerk, z. g. *Toute ſorte de potterie plombée.*
Gleiswerk maaken. *Plomber de la potterie, faire de la potterie plombée.*

GLIBBEREN, *g. w. Gliſſer.*
Glibberig, *bijv. w.* Slibberig, glad. *Gliſſant.*
Dat is een glibberige weg. *C'eſt un chemin bien gliſſant.*
Glibberigheid, z. v. Als, de glibberigheid van den weg heeft mij doen vallen. *Le chemin gliſſant m'a fait tomber.*

GLIDKRUID, z. g. *Mille-feuille, ſorte d'herbe.*

GLIJBAAN, z. v. Sullebaan. *Gliſſoire.*

GLIJDEN, *g. w.* Glijen, ſullen. *Gliſſer.*

GLIJEN. *zie* Glijden.

GLIMLACH, enz. *zie* Grimlach, enz.

GLIMMEN, *g. w.* Blinken. *Reluire.*
Dat glimt ſchoon. *Cela reluit admirablement bien.*
Glimmen. Gloeijen. *S'allumer, prendre feu.*
De koolen beginnen te glimmen. *Les charbons commencent à s'allumer, ou à prendre feu.*
Glimmend hout. *Du bois luiſant.*
Glimmend, *bijv. w.* Gloeijend, blinkend. *Ardent, allumé, qui eſt en feu, luiſant, qui reluit.*
Een glimmende kool. *Charbon ardent.*

GLIMP, z. m. Schijn, waarſchijnlijkheid. *Semblant, apparence, dehors.*
Een ſchoone glimp. *Une belle apparence, un beau dehors, un beau ſemblant.*
Eenen leugen eenen ſchoonen glimp geeven. *Colorer un menſonge.*

GLINSTEREN, *g. w.* Flikkeren, blinken. *Reluire, briller.*
Glinſterend, *bijv. w.* Glinſterig. *Reluiſant, brillant, radieux.*
Een glinſterend zwaerd. *Un glaive luiſant.*
Glinſtering, z. v. Flikkering, glans. *Splendeur, éclat, luſtre, lueur.*
Glinſterwurm, z. m. *Ver luiſant.*

GLIPPEN, *g. w. Gliſſer, échapper.*
Dat fles glipte uit mijne handen. *La bouteille me gliſſa des mains, ſa bouteille m'échappa.*
Mijn voet glipte uit. *Mon pied gliſſa, ou manqua.*
De aal glipt uit mijne handen. *L'anguille m'échappe des mains.*
Op dat gerugt ging hij glippen. *Il s'échappa, ou s'évada à ce bruit.*
Glipperig. *zie* Glibberig.

GLO. GLU. GLY.

GLOED, z. m. *Ardeur, chaleur forte, braſier, charbons ardens.*
De minnegloed. *Le feu de l'amour.*

GLOEDEN. *zie* Gloeijen.

GLOEIJEN, *g. w.* Gloeden. *Etre ardent, être rouge de feu.*
Het ijzer gloeit. *Le fer eſt ardent, ou rouge.*
Gloeijend, *bijv. w.* Gloedig, vierig. *Ardent, allumé, embraſé, enflammé.*
Gloeijende kogels. *Des boulets rouges.*
Gloeijende koolen. *Charbons ardens ou allumés.*
Gloeijend worden. *S'embraſer, s'enflammer, rougir.*

GLOM, *onv. tijd.* van Glimmen. Als, dat glom. *Cela reluiſoit ou reluiſit.*

GLOOREN, *g. w.* Bloozen. *zie* Bloozen.

GLORIE, z. v. Heerlijkheid. *Gloire.*
Hij doet alles tot zijne glorie. *Il fait tout pour ſa gloire.*
Glorierijk, *bijv. w.* Vol glorie en heerlijkheid. *Glorieux, plein de gloire, au comble de la gloire.*
Een glorierijk Koning. *Un Roi glorieux.*
Gloriezugt, z. v. *Ambition, envie d'avquérir de la gloire.*

GLUUREN, *w. w.* Locren. *Guigner, lorgner, épier.*
Hij gluurde dat van verre af. *Il épioit, ou il guignoit cela de loin.*
Die gaſt heeft lang naar die dogter gegluurd. *Il y a longtemps que ce drolle a guigné, ou lorgné cette fille.*

GLYEN. *zie* Glijden.

GOC. GOD.

GOCHELTAS. *zie* Goocheltas.

GOD, z. m. Het oneindige volmaakte Wezen. *Dieu, Eſſence infinie & parfaite, Etre parfait & infini.*
God aanroepen, dienen, vreezen, verheerlijken, prijzen, enz. *Invoquer, ſervir, craindre, glorifier, bénir Dieu, &c.*
Tot God zijnen toevlugt neemen. *Mettre ſa confiance en Dieu, avoir ſon recours à Dieu.*
Iets om Gods wille bidden. *Demander quelque choſe pour l'amour de Dieu.*
Berggod, Boſchgod, Haardgoden, Huisgoden, Mingod, Stroomgod, Veldgod, Wijngod, Zeegod, enz. *zie onder* Berg, enz.
Goddelijk. Alles wat tot God behoort, of

Digitized by Google

of van God koomt. *Divin, tout ce qui appartient à Dieu, tout ce qui vient de Dieu.*
De Goddelijke volmaaktheden. *Les attributs divins, les perfections divines.*
Christus goddelijke natuur en magt. *La nature & la puissance divine de J. Christ.*
Het goddelijke woord, de H. Schriftuur. *La Parole de Dieu, l'Ecriture Sainte.*
Goddelijk antwoord. *zie* Godsspraak.
Van Goddelijke en menschelijke hulpe ontbloot zijn. *Etre dénué de secours divin & humain, être entiérement abandonné.*
Goddelijkheid, z. v. Gods wezen of weezenheid. *Divinité, essence de Dieu, essence divine.*
Goddelijkheid, z. v. Goddelijk gezag. *Autorité, ou puissance divine.*
De goddelijkheid der H. Schriftuur. *La divinité, l'autorité de la Sainte Ecriture.*
Godendom, z. g. *Les Dieux de la Fable.*
De wijste Filosoofen onder het Heidendom hebben het Godendom bespot. *Les plus sages Philosophes du Paganisme se sont moqués de leurs Dieux.*
Godendrank, z. m. *Breuvage des Dieux, nectar.*
Godenspijs, z. v. *Viande ou nourriture des Dieux, ambroisie.*
Godes. *zie* Godin.
GODFRIED, z. m. Mans naam. *Godefroi, nom d'homme.*
GODGELEERDE, z. m. Godsgeleerde. *Théologien.*
Godgeleerdheid, z. v. Kenniss van God. *Théologie, connoissance de Dieu.*
Godgeleerdelijk, Godkundiglijk. *Théologiquement.*
Godgewijd, *bijv. w.* Gode geheiligd. *Consacré à Dieu.*
Eene Godgewijde pen. *Une plume consacrée à Dieu.*
Godheid, z. v. Gods wezenheid. *Divinité, essence divine, essence de Dieu.*
De Godheid van Christus beweeren. *Soutenir, ou défendre la Divinité de J. Christ.*
Leeraar in de Godheid. *zie* Godgeleerde.
Godheid, Godsgeleerdheid. *zie* Godsgeleerdheid.
De verfierde Godheden der Heidenen. *Les fausses Divinités des Payens.*
Godinne, z. v. *Déesse.*
Schikgodinne, Tovergodinne, Veldgodinne, Zanggodinne, Zeegodinne, enz. *zie onder* Schik.
Godist. De geene die gelooft dat 'er een God is, maar de leere der Drieëenigheid niet aanneemt *Déiste, celui qui croit qu'il y a un Dieu, mais qui ne reçoit point le dogme de la Trinité.*
Godlievend, *bijv. w.* Die God lieft. *Dévot, qui aime & qui craint Dieu.*
Elke Godlievende ziel moet bekennen, dat, enz. *Toute ame dévote doit avouer que, &c.*
Godlochenaar. *zie* Godverzaker.
Godloos, *bijv. w.* Ongoddelijk, boos. *Impie, méchant.*
Een godloos mensch. *Un impie, un méchant homme, un homme profane.*
Dat is eene godlooze reden. *Voilà un discours impie ou pernicieux.*
Godloos, *bijw.* Godlooslijk. *D'une manière impie, profane ou méchante.*
Godloos leeven. *Vivre d'une manière abominable, ou détestable.*
Godloosheid, z. v. Schending van Gods Wet. *Impiété, profanation.*
De Godlooozen. *Les impies.*
Godsbode. Godsgezant. *Envoyé de Dieu.*
Godsdienst, z. m. Dienst van God. *Religion. Culte divin.*
Godsdienstig, *bijv. w.* Godvrugtig. *Religieux, pieux, dévot.*
Een Godsdienstig mensch. *Un homme pieux, ou dévot, une personne religieuse.*
Godsdienstigheid, z. v. Godvrugtigheid. *Piété, dévotion.*
Godsdienstiglijk, *bijw.* Godvrugtiglijk. *Religieusement, pieusement.*
De beelden Godsdienstiglijk eeren. *Rendre un culte religieux aux images.*
Godsdragt, z. v. Omdragt van 't Sakrament in de Roomsche Kerk. *Procession du saint Sacrement.*
De Godsdragt bijwoonen. *Assister à la procession.*
Gods gave. *Don de Dieu.*
Gods geheimenis, z. v. Goddelijke verborgenheid. *Secret de Dieu, mystére.*
Godsgeleerde, enz. *zie* Godgeleerde.
Godshuis, z. g. Gasthuis. *Hôpital.*
Godshuis. Het huis van God, de Kerk. *La maison de Dieu, l'Eglise.*
Godskunde. z. v. Godgeleerdheid. *Théologie.*
Godslasteraar, z. m. *Blasphémateur.*
De Godslasteraars verdienen met den dood gestraft te worden. *Les blasphémateurs méritent d'être punis de mort.*
Godslastering, z. v. *Blasphéme, discours impie.*
Godslasterlijk, *bijv. w. Blasphématoire.*
Godslasterlijke woorden. *Paroles blasphématoires.*
Godslasterlijk, *bijw. En blasphémant, avec blasphéme.*
Godspenning, z. m. Onderpand. *Denier-à-Dieu, arrhes.*
Godsregering, z. v. *Théocratie.*
Godsspraak, z. v. *Oracle.*
De Godsspraaken der Propheeten. *Les Oracles des Prophétes.*
Godvergeeten, *bijv. w. Impie.*
Een Godvergeeten booswigt. *Un scélérat, un impie.*
Godverlochenaar, of Godlochenaar. *zie* Godverzaker.
Godverzaker, z. m. *Athée, qui nie l'existence de Dieu.*
Godverzaakster, z. v. Zij is eene Godverzaakster. *Elle est une Athée.*
Godvreezend, *bijv. w.* Godvrugtig. *Craignant Dieu.*
Godvrugt. *zie* Godvrugtigheid.
Godvrugtig, *bijv. w.* Godsdienstig. *Pieux, dévot.*
Een Godvrugtig leven. *Une vie pieuse.*
Godvrugtigheid, z. v. Godvrugt. Godsdienstigheid. *Piété, dévotion.*
Godvrugtiglijk, *bijw.* Godsdienstiglijk. *Pieusement, dévotement.*
Godvrugtiglijk leeven. *Vivre pieusement.*
Godzalig. Godzaligheid, enz. *zie* Godvrugtig. Godvrugtigheid, enz.
Godzoekend, *bijv. w.* Godlievend. *Celui ou celle qui cherche, aime & craint Dieu.*

G O E.

GOED. Goede, *bijv. w.* Dat niet quaad is. Ioflijk. *Bon, bonne.*
Een goed man, eene goede vrouw, enz. *Un bon homme, une bonne femme, &c.*
Dat is een goed werk. *C'est une bonne affaire, c'est un bon ouvrage.*
Eenen goeden naam nalaaten. *Laisser une bonne renommée.*
Goed. Heilzaam, voordeelig. *Bon, salutaire, avantageux, utile, à souhait.*
De regen is goed voor 't land. *La pluye est bonne pour la terre.*
De wind is goed. *Le vent est bon.*
Goed. Vrugtbaar. *Bon, fertile.*
't Is een goed jaar. *C'est une bonne année, c'est une année fertile.*
Goed. Aangenaam, gemakkelijk. *Bon, commode, agréable.*
Een goed leven hebben. *Vivre agréablement, ou à son aise.*
Goede dagen hebben, in weelde en voorspoed zijn. *Faire bonne chére, être dans l'abondance.*
Goed maaken, *w. w.* Ter deege, of behoorlijk maaken. *Bien faire, faire qu'il soit bien.*
Goedmaaken. Betaalen, vergoeden. *Indemniser, dédommager, payer.*
Ik zal 't gelag goed maaken. *Je payerai l'écot.*
Hij kan die schade weêr goed maaken. *Il peut réparer ce dommage.*
*Goed maaken. Betoonen, bewijzen. *Prouver.*
Hoe zal hij die stelling goed maaken? *Comment prouvera-t-il ce raisonnement, ou cette proposition.*
Goed doen, *w. w.* Helpen, dienst doen. *Bien faire, faire du bien.*
Die drank heeft mij veel goeds gedaan. *Cette médecine, ou ce breuvage m'a fait beaucoup de bien.*
Hij heeft hem veel goeds gedaan in zijn leven. *Il lui a fait beaucoup de bien pendant sa vie.*
Goed doen. Vergoeden, boeten. *Récompenser, indemniser, dédommager.*
Ik heb hem die schade goed gedaan. *Je l'ai indemnisé de ce dommage.*
‡Goed rond, goed Zeeuws, *spreekw.* Opregt. *Sincére, de bonne foi.*
*Goedemannen. Scheidsmannen. *Arbitres.*
Zijne zaak of wegens zijne zaak aan goede mannen verbliiven. *Remettre sa cause aux arbitres, faire un compromis.*
Goede Vrijdag. *Vendredi Saint.*
Goede Week. *Semaine Sainte.*
Goed, z. g. Het goede. *Le bien.*
Het goede, z. g. De deugd. *Le bien, la vertu.*
Doet het goede. *Faites le bien.*
Goed en quaad weeten. *Savoir le bien & le mal.*
Het opperste goed. God. *Le souverain bien. Dieu.*
Goed, z. g. Goederen, have. *Biens, possessions.*
Veel goeds vergaderen. *Assembler, ou amasser beaucoup de bien.*
Roerlijk en onroerlijk goed. *Biens mobiliaires & immobiliaires, ou meubles & immeubles.*
Onregtvaerdig goed. *Bien acquis injustement, ou par des voyes illicites.*
Goed word ook in eenen zeer ruimen zin genoomen. Als, alsem is bitter goed. *L'absinte est une chose bien amére.*
Wat drommels goed is dat? *Quelle peste de drogue est-ce là?*
De duivelsdrek is een stinkend goed. *L'assa fœtida est quelque chose de bien puant.*
Is mijn goed gekomen? *Mes hardes sont-elles venues?*
Hij verkoopt allerhande goed. *Il vend toute sorte de choses.*
Het schip is vergaan, maar het goed is geborgen. *Le vaisseau est péri, mais on a sauvé les marchandises.*
Aardengoed, Roofgoed, Rouwgoed, Scheer-

Digitized by Google

Scheergoed, Speelgoed, Stokgoederen, Tafelgoed, Theegoed, Tinnengoed, Togtgoed, Wintergoed, enz. *zie onder* Aar, enz.

Goedaardig, of Goedaartig, *bijv. w.* Zagtzinnig. *D'un bon naturel, traitable, débonnaire, humain.*

Goedaardigheid, *z. v.* Deugdzaamheid, goede inborst. *Bon naturel, humeur douce, douceur.*

Goedbezitter, *z. m. Geregtswoord. Bienfaisant.*

Goeddadig, *bijv. w.* Weldadig, goedertieren. *Bénin, clément, débonnaire, bienfaisant.*

Goeddadigheid, *z. v.* Weldadigheid. *Débonnaireté, bénignité, bénéficence.*

Goeddoende, *bijv. w.* Goeddadig. *Bienfaisant, débonnaire.*

Goeddunken, *z. g.* Meening, gevoelen. *Opinion, sentiment, avis.*

Ergens zijn goeddunken over zeggen. *Donner son avis, ou dire son sentiment sur quelque chose.*

Goeddunken. Zin, wil. *Fantaisie, volonté.*

Naar zijn eigen goeddunken leeven. *Vivre à sa fantaisie.*

't Heeft mij goed gedagt. *Il m'a semblé bon.*

Te goede houden, borgen. *Faire crédit.*

Ik zal een stuiver aan u te goede houden. *Je vous ferai crédit d'un sou.*

Ik heb iets te goede. *Il me revient quelque chose.*

Hij heeft vijftig guldens te goede. *Il a cinquante francs de bon.*

Ten goede, *bijw. En bonne part.*

Ten goede houden, ten goede nemen, niet qualijk nemen. *Prendre en bonne part.*

Goederhand. Ik weet van goederhand. *Je sai de bonne part.* Ik heb die tijding van goederhand ontvangen. *J'ai reçu cette nouvelle de bonne main.*

Dat staat ter goeder hand. *Cela est en bonne main.*

Ter goeder trouwe, *bijw.* Opregtelijk. *De bonne foi, en bonne foi, fidélement.*

Ter goeder trouwe handelen. *Agir fidélement, ou de bonne foi.*

Zeg mij ter goeder trouwe. *Dites-moi en bonne foi, ou en vérité.*

Ter goeder uure. *A la bonne heure, à propos.*

Gij zijt ter goeder uure hier gekoomen. *Vous êtes venu ici à la bonne heure, ou tout à propos.*

‡ Ter goeder dage gaan. *Aller à un festin, aller faire bonne chère.*

Goederen. Have, rijkdom. *Biens, richesses, marchandises.*

Vaste goederen, huizen, land, enz. *Immeubles, maisons, terres, &c.*

Goedertieren. *bijv. w.* Barmhartig. *Miséricordieux, plein de miséricorde, clément.*

God is een goedertieren Vader. *Dieu est un père miséricordieux, ou plein de miséricorde.*

Goedertierenheid, *z. v.* Barmhartigheid. *Pitié, compassion, miséricorde.*

Goedertierenlijk, *bijw.* Barmhartiglijk. *Miséricordieusement, avec beaucoup de clémence.*

Goedgekeurd, *d. w.* van Goedkeuren. *Approuvé.*

Goedgunstig, *bijw.* Genegen, gunstig. *Affectionné, favorable, porté de bonne volonté.*

Iemand goedgunstig zijn. *Etre affectionné à quelqu'un.*

Goedgunstigheid, *z. v.* Geneigenheid. *Affection, inclination, faveur.*

Goedgunstiglijk, *bijw. Affectueusement, avec beaucoup d'affection, favorablement.*

Goedhartig, *bijv. en bijw. Affectionné, qui a un bon cœur, avec affection, cordialement.*

Een goedhartig mensch. *Une personne d'un bon cœur.*

Hij ontving ons zeer goedhartig. *Il nous reçut avec beaucoup d'affection.*

Goedhartigheid, *z. v.* Hartelijke genegenheid. *Affection, tendresse, cordialité.*

Goedhartiglijk, *bijw.* Met een goed hart. *De bon cœur, avec affection, cordialement.*

Iemand goedhartiglijk onthaalen. *Traiter quelqu'un de bon cœur.*

Goedheid, *z. v.* Gunst. *Bonté, faveur.*

Gods goedheid is oneindig. *La bonté de Dieu est infinie.*

Hij bewees hem eene zonderlinge goedheid. *Il lui témoigna une bonté singulière, ou une affection particulière.*

Goedig. *zie* Goedertieren.

Goedigheid, *z. v. zie* Goedheid.

Goedigliik, *bijw.* Genadelijk. *Gracieusement, gratuitement.*

God zal ons goedigliik verhooren. *Dieu nous exaucera gratuitement.*

Goedkennen. *zie* Goedkeuren.

Goedkenning. *zie* Goedkeuring.

Goedkeuren, *w. w. Approuver, donner son approbation.*

Goedkeuring, *z. v. Approbation.*

Goedkeuring. *Alouance, emologation.*

Ergens zijne goedkeuring aan geeven. *Donner son approbation à quelque chose, approuver quelque chose.*

Goedsmoeds, *bijw.* In koelen moede. *De sang froid, sans passion, sans emportement, de propos délibéré.*

Iemand goedsmoeds aanvallen. *Attaquer quelqu'un de sang froid.*

Goedsmoeds zijn, wel te vreden zijn. *Etre content, avoir bon courage.*

Goedtijds, *bijw.* Vroeg. *De bonne heure.*

Goedwillig, *bijw.* Gewillig *Volontairement, sans contrainte.*

Hij ging goedwillig naar de geregtplaats. *Il alla volontairement au lieu du suplice.*

Goedwilligheid, *z. v.* Bereidwilligheid. *Bonne volonté, empressement.*

GOELIJK, *bijv. w.* Mooi. *Joli, gentil, beau, belle.*

Een goelijk vrouwmensch. *Une jolie femme, une femme gentille.*

Een goelijke aart. *Une humeur agréable, avenante.*

Goelijkheid, *z. v. Agrément, beauté.*

GOL. GOM. GON.

GOLD, *onv. tijd* van Gelden. Als, het gold. *Il valoit ou il valut.*

GOLF, *z. v.* Golve, baar. *Vague, onde, boule, lame.*

't Gewold der golven te boven komen. *Surmonter la violence des vagues.*

Golf, *z. g.* Zeeboezem. *Golfe.*

De Golf van Venetien. *Le Golfe de Venise.*

GOM, *z. v. Gomme.*

Arabische Gom. *Gomme d'Arabie.*

Gomagtig, dat naar Gom gelijkt of dat 'er mede vermengd is. *Gommeux.*

Eene gomagtige stoffe. *Une matière gommeuse.*

Gommen, *w. w.* Met Gom bestrijken. *Gommer, enduire de Gomme.*

Gommer. Werkman die de zijde stoffen gomt. *Gommeur, ouvrier qui gomme les étoffes de soye.*

Gommig. *zie* Gomagtig.

Gomming, *z. v. Action de gommer, quand on enduit quelque chose de gomme.*

GONDEL, *z. v.* Venetiaansch Roeischuitje. *Gondole.*

GONG, *onv. tijd* van Gaan. *zie* Ging.

GONNEN. *zie* Gunnen.

Gonst. *zie* Gunst.

GONZEN, *g. w.* Brommen, dommelen. *Bourdonner, mugir.*

GOO. GOR.

GOOCHELAAR, *z. m.* Guichelaar, bedrieger. *Joueur de passe-passe, joueur de gobelets, ou de gibecière.*

Goochelaares, *z. v. Joueuse de passe-passe, joueuse de gobelets, ou de gibecière.*

Goochelaarije, *z. v.* Goocheling. *Jeu de passe-passe, jeu de gobelets, tromperie, éblouissement, fascination.*

Goochelaarije pleegen. *Se servir de tours de soupleſſe, de tours de passe-passe, se servir d'éblouissemens pour tromper, user de fascinations.*

Goochelen, *w. w.* Guichelen. *Jouer des gobelets, ou de la gibecière, éblouir, user de tromperie.*

Goochelspel, *z. g. zie* Goochelarije.

Goocheltas, Goochelzak, *z. v. Gibecière.*

GOOIJEN, *w. w.* Werpen. *Jetter.*

Iemand met eenen steen gooijen. *Jetter une pierre à quelqu'un.*

Dubbletten gooijen. *Amener des doublets au jeu de trictrac, &c.*

GOON, (*bij intrekking*) voor Goden. *Dieux.*

GOOR, goore, *bijv. w.* Zuur. *Tourné, aigri, parlant du lait, &c.*

De melk is goor. *Le lait est tourné, le lait est devenu aigre, il s'est corrompu ou gâté.*

Goor spek. *Du lard rance.*

Goor land. Land dat zonder bebouwd te worden vrugten voortbrengt. *Terre qui produit du fruit sans être cultivée.*

Goore goed, van dertele kinderen spreekende. *Têtes à l'évent, jeunes étourdis.*

Gooragtig, *bijv. w.* Eenigzins goor. *Un peu tourné, corrompu, ou acide.*

Gooragtige melk. *Lait tant soit peu tourné.*

GOOREN, *g. w.* Zuur worden, bederven. *S'aigrir, se gâter.*

Aan 't gooren zijn. *Commencer à se tourner, ou à se corrompre, commencer à devenir aigre, ou s'aigrir.*

GOOT, *onv. tijd* van Gieten. Als, ik goot. *Je versois ou je versai.*

Goot, *z. v.* Geut, buis. *Tuyau par où l'eau coule d'un toit.*

Goot. Geut, riool. *Tuyau, ruisseau souterrain.*

Gooteling. *zie* Goteling.

De gooten op straat. *Les ruisseaux.*

De gooten van de daken. *Les goutières.*

GOOTEN, *z. m. meerv. Zeew.* Buizen op eenen brander. *Dalots, tuyaux dans un brûlot qui répondent d'un bout aux dales, & de l'autre aux matières combustibles.*

Gootsteen, *z. m. Evier, égout de cuisine au dessous de la pompe.*

Gootwater, *z. g.* Vuil water. *Eau sale du ruisseau de la rue.*

Die wijn smaakt als gootwater. *Ce vin est d'un méchant goût, c'est de la piquette que ce vin-là.*

GOOYEN. *zie* Gooijen.

GORDEL, *z. m.* Gordriem. *Ceinture.*

Digitized by Google

Gordelmaaker, *z. m. Ceinturier.*
GORDEN, *w. w.* Aangorden. *Ceindre.*
Hij gordde 't zwaerd aan. *Il mit l'épée à ſon côté, ou il ſe ceignit de ſon épee.*
GORDIJN, *z. v.* Voorhangzel. *Rideau, courtine.*
GORDIJN. Gedeelte van den wal tuſſchen de twee ſtrijkliinen. *Courtine, partie du rempart compriſe entre les flancs de deux baſtions.*
‡ Gordijnmis, *z. v. Mercuriale que la femme donne à ſon mari dans le lit.*
Gordijnring, *z. m. Anneau attaché à un rideau pour y paſſer la verge.*
Gordijnroede, *z. v. Tringle, verge de fer où l'on enfile les rideaux d'un lit.*
GORDINGS, *z. v.* Berghouten, enz. van een ſchip. *Ceintes, préceintes; pièces de bois tout à l'entour du dedans d'un vaiſſeau, où l'on attache les planches de dehors.*
GORGEL, *z. m.* Strot. *Gorge, goſier.*
Hij ſneed hem den gorgel af. *Il lui coupa la gorge.*
Gorgeldrank, *z. m.* Gorgelwater. *Gargariſme.*
GORGELEN, *w. w. Gargariſer.*
Gorgeling, *z. v. Gargariſme, action par laquelle on ſe gargariſe.*
Gorgelpijp, *z. v. Trou ou tuyau de la gorge, le ſiflet.*
Gorgelwater. *zie* Gorgeldrank.
GORT. *z. v.* Grut of grutte. *Du gruau, ou avoine pelée & égrugée par la meule.*
Garſtengort. Havergort. *zie onder* Garſt, enz.
Gortbeuling. *zie* Gortworſt.
Gortenbrij, *z. m. Bouillie de gruau.*
‡ Gortentelder, *z. m.* Hennentaſter. Een man die zig zelf met de kleinſte keukenzaaken bemoeit. *Un Jocriſſe, un niquedouille, un Jean qui fait tout, un metteur de poules couver, un meneur de poules piſſer.*
GORTIG, *bijv. w.* Van de varkens ſpreekende. Ongezond. *Ladre, parlant des cochons.*
Gortigheid, *z. v.* Ongezondheid van een Varken. *Ladrerie, maladie d'un cochon.*
GORTMAKER. *zie* Grutter.
Gortmolen, Gortmeulen, Grutmolen, *z. v. Moulin à faire du gruau.*
Gortworm, *z. m. Ver qui s'engendre dans la farine d'orge & d'avoine.*
Gortworſt, *z. v.* Gortbeuling. *Boudin fait de ſang de cochon & de gruau d'orge.*

GOT. GOU.

GOTE. *zie* Goot.
GOTELING, *z. m.* Een ſoort van klein geſchut. *Berche, ſorte de petit canon de vaiſſeau.*
GOUD, *z. g.* 't Koſtelijkſte der metaalen. *Or, le plus précieux des métaux.*
Fijn goud. *Or pur.*
Vervalſcht goud. *Or faux, ou falſifié.*
Geſlagen goud. *Or battu, or en feuille.*
Geplet goud. *De l'or écaché.*
Drinkbaar goud. *Or potable.*
* Een man zoo trouw als goud, een heel trouw man. *Un homme d'une fidélité inviolable, ou à l'épreuve.*
Partijgoud, *z. g. Or de rapport, or baché.*
Schulpgoud, *z. g.* Gewreven goud. *Or de coquille.*
Goud. Goudgeld. *Monnoye d'or.*
Zijn goud wiſſelen. *Changer ſon or.*
Getrokken goud, gouddraad. *Or trait.*
Ongewerkt goud, dat nooit bewerkt is. *Or vierge.*
Iets in goud beſlaan. *Enchaſſer quelque choſe en or.*
Goud, gouden, *bijv. w.* Dat van goud, of als goud is. *D'or, ce qui eſt d'or, ou ce qui reſſemble à l'or.*
Een gouden kelk. *Un calice d'or.*
Goudader, *z. v. Veine d'or dans les mines.*
Goudberg, *z. m.* Goudmijn. *Mine d'or.*
Goudbeurs. *z. v.* Beurs waar in men goud ſteekt. *Bourſe où l'on met de l'or.*
Goudbloem, *z. v.* Goudsbloem. *Souci, ſorte de fleur.*
Goudbraaſſem, *z. m.* Zekere rivierviſch. *Dorade, ſorte de poiſſon de rivière.*
Gouddraad, *z. g. Or trait, fil d'or.*
Gouddraadtrekker, *z. m. Tireur d'or.*
Gouden tor. *zie* Goudkever.
Goudgeel, *bijv. w.* Zo geel als goud. *Jaune doré, couleur d'or.*
Goudgeel hair. *Cheveux dorés.*
Goudgeld, *z. g.* Gemunt goud. *Or monnoyé, de la monnoye d'or.*
Goudgelit. *zie* Goudglit.
Goudgewigt, *z. g.* Goudwigt. *Trébuchet.*
Goudglit, *z. g.* Goudſchuim. *Litharge d'or.*
Goudglit, goudlijm. *Soudure d'or.*
Goudgroeve, *z. v.* Goudmijn. *Mine d'or.*
Goudgulden, *z. m.* Achtentwintig ſtuivers hollands geld. *Florin d'or, pièce de vingt-huit ſols, monnoye d'hollande.*
Goudkever, *z. m, Hanneton doré, eſpéce d'eſcarbot à écailles dorées.*
Goudkuſt. *La Guinée, ou la Côte d'or en Afrique.*
Goudlaken, *z. g. Drap d'or.*
Een goudlakens kleed. *Habit de drap d'or.*
Goudleêr, *z. g. Du cuir doré.*
Een kamer met goudleêr behangen. *Garnir une chambre de cuir doré.*
Goudmaker, *z. m. Alchymiſte.*
De goudmakers zoeken rijkdommen en vinden den bedelzak. *Les Alchymiſtes cherchent des richeſſes & trouvent la beſace.*
Goudmakerije, *z. v.* Goudmaking. *L'Alchymie, le grand œuvre.*
De goudmakerije is de weg naar 't Gaſthuis. *L'Alchymie mène droit à l'Hôpital.*
Goudmeerle. *zie* Weduwaal.
Goudmijn, *z. v.* Goudgroeve. *Mine d'or.*
Goudmunt, *z. g.* Gemunt goud. *Monnoye d'or, or monnoyé.*
Goudſchuim. *zie* Goudglit.
Goudſlager, *z. m. Batteur d'or.*
Goudſmid, *z. m. Orfévre.*
Goudſteen. *zie* Toetſteen.
Goudtrekker, *z. m.* Gouddraadtrekker. *Tireur d'or, fuifeur de fil d'or.*
Goudverwe, *z. v.* Schoone geele verwe. *Couleur d'or, jaune d'or, ou jaune doré.*
Goudvink, *z. m.* Zekere goudverwige Zangvogel. *Sorte de pinſon ou pinçon.*
Goudvlieg, *z. v* Spaanſche vlieg. *Mouche cantharide.*
Goudworm, *z. m.* Een blinkende worm. *Ver luiſant.*
Goudwortel, *z. m.* Groote gouw. *Chélidoine, éclaire, plante médécinale.*
Goudzand, *z. g. Sable mêlé d'or.*
Goudzand. Eene gebrokene ſtoffe die naar goud gelijkt en gebruikt word om op geſchrift te werpen. *Poudre d'or à jetter ſur l'écriture.*
Goudzoeker, *z. m. Alchymiſte, qui travaille au grand œuvre.*
‡ Goudzuiger, *z. m.* Uitzuiper van 't volk. *Sangſue, parlant des uſuriers, maltotiers & autres.*
GOVERT. *zie* Godfried.
GOUW, groote gouw, ſtinkende gouw. *zie* Goudwortel.

GRA.

GRAAD, *z. v. Een woord der Sterrekijkeren.* Het 360ſte gedeelte van een rond, of kring. *Degré, terme de Géométrie & d'Aſtronomie, la 360. partie d'un cercle.*
Graad breedte. *Degré de latitude.*
Graad lengte. *Degré de longitude.*
Eene graad breedte begrijpt 15 Duitſche, 20 Hollandſche en 60 Italiaanſche mijlen. *Un degré de latitude comprend 15 milles d'Allemagne, 20 milles d'Hollande & 60 milles d'Italie.*
Die plaats legt op 60 graaden. *Ce lieu, ou cette place décline de l'équateur de 60 degrés, ou eſt au 60 degré de latitude.*
De Zon ging tien graaden te rug op Achaz Zonnewijzer. *Le ſoleil recula de dix degrés au cadran d'Achas.*
Graad, trap, hoogte, kragt. In de hoogſte graad gierig zijn. *Etre avare au ſuprême degré.*
Die plant is warm in de derde graad. *Cette plante eſt chaude au troiſiéme degré.*
Zij beſtaan malkander in de derde graad. *Ils ſont parens au troiſiéme degré.*
Graadboog, *z. m.* Werktuig om de hoogte der zonne te peilen. *Arbalète, arbalétille, flèche ou rayon aſtronomique, bâton de Jacob.*
GRAAF. Spade. *zie* Spade.
GRAAF, of Graave. Stadsnaam van 't Hollandſch Braband in 't Land van Cuik. *Grave, ville du Brabant Hollandois dans le pays de Cuik.*
GRAAF, *z. m.* Grave. *Comte.*
De Graven van Holland. *Les Comtes de Hollande.*
Burggraaf, Dijkgraaf, Landgraaf, Markgraaf, Ondergraaf, Paltsgraaf, Pluimgraaf, Rijksgraaf, Weidegraaf, enz. *zie onder* Burg, enz.
Graaflijk, *bijv. w.* Dat tot een Graaf behoort. *De Comte.*
Een graaflijk huis. *Une maiſon de Comte.*
Graaflijk, *bijw.* Als een Graaf. *En Comte.*
Graaflijk onthaald worden. *Etre traité en Comte.*
Graaflijk leeven. *Vivre en Comte, ou comme un Comte.*
Graaflijkheid, *z. v.* Dat tot een Graafſchap behoort. *Dignité ou Souveraineté d'un Comte.*
De Graaflijkheid van Holland. *Juriſdiction ſouveraine ou ſouveraineté du Comté d'Hollande.*
Graafſchap, *z. g. Comté.*
Een Graafſchap tot een Hertogdom maaken. *Ériger un Comté en Duché.*
GRAAFWERK, *z. g. Travail ou ouvrage qui ſe fait en béchant & en fouiſſant la terre, tout ouvrage qui ſe fait avec la béche.*
De aanneemers van 't graafwerk en metſelwerk der fortificatien van Naarden. *Les entrepreneurs des ouvrages de terre & de maçonnerie de Naarden.*
GRAAG. *bijv. w.* Hongerig. *Qui a bon appétit.*
Graag in 't eeten zijn. *Manger de bon appétit.*
Eene graage maag, *Un eſtomac chaud, qui digére bien les viandes.*
* Graag, *bijw.* Gaerne. *Volontiers, de bon cœur.*
Hij is niet graag om te trouwen. *Il n'a point de panchant pour le mariage.*
Hij zal u dien dienſt graag doen. *Il vous rendra ce ſervice volontiers, ou avec plaiſir.*
Ergens graag aan willen. *Etre porté, ou avoir de l'inclination pour quelque choſe.*

Graag-

Digitized by Google

Graagheid, *z. v.* Groote eetluſt. *Grand appétit, avidité de l'eſtomac.*

* Graagheid, *z. v.* Genegenheid, groote begeerte. *Grand déſir, envie.*

GRAAN, *z. g.* Allerlei kooren. *Du bled, des bleds, toutes ſortes de grains.*

De graanen ſlaan op. *Les bleds renchériſſent, ou deviennent plus chers.*

De graanen zijn afgeſlagen. *Les grains ont ramendé.*

Graankooper, *z. m.* Koorenkooper. *Marchand de bled.*

Graantje, korreltje. *Petit grain de ſable, de moutarde &c.*

Graanvloot die uit de Ooſtzee in Holland koomt. *La flotte des grains qui vient de la Mer Baltique en Hollande.*

Graanzolder, *z. m.* Koorenzolder. *Grenier à bled.*

GRAAT, *z. v.* Been van vis. *Arrête, os de poiſſon.*

Eene graat in de keel hebben. *Avoir une arrête au goſier.*

De ruggegraat, het ruggebeen. *Epine du dos.*

Graatig, *bijv. w.* Vol graat. *Plein d'arrêtes.*

De ſnoek valt heel graatig. *Le brochet eſt plein d'arrêtes.*

GRAATIG. Greetig. *zie* Greetig.

GRAAVEN, *meerv.* van Graaf. *Comtes.*

GRAAVEN, *w. w.* Delven. *Fouir, bêcher, creuſer, piocher.*

Eene ſloot graaven. *Creuſer un foſſé.*

Graaven, *meerv.* van Graf. *Foſſes, ſépulcres.*

Graaver, *z. m.* Delver. *Travailleur qui bêche ou creuſe la terre, qui travaille de la bêche ou de la pioche.*

Puttengraaver, Schansgraaver, Turfgraaver, Zandgraaver. *zie onder* Put, enz.

Graaving. *z. v.* Delving. *Action de bêcher, de piocher, de creuſer ou de fouir la terre.*

GRAAUW, *bijv. w.* Graauwverwig. Grijs. *Gris.*

Donkergraauw. *Gris brun.*

Een graauw paerd. *Cheval gris.*

Graauwe erreten. *Des pois gris.*

In 't graauw gekleed gaan. *Etre habillé de gris.*

't Is eene graauwe of donkere lugt. *Il fait obſcur, le temps eſt couvert.*

Graauw worden, *g. w. Devenir gris.*

Een graauw, *z. m.* Een graauw paerd. *Griſon, cheval gris.*

Appelgraauw, Aſchgraauw, Donkergraauw, IJzergraauw, Ligtgraauw, Muisgraauw, enz. *zie onder* Appel, enz.

't Graauw, *z. g.* Jan haagel, 't gemeene volk. *La canaille, le menu peuple, les petites gens, la populace, la lie du peuple.*

't Graauw quam op de been. *La canaille cauſa une émotion publique, la populace fit une ſédition.*

Graauwagtig, *bijv. w.* Eenigzins graauw. *Un peu gris, tirant ſur le gris.*

Graauwbroeder, *z. m.* Minnebroeder. *Minime, Religieux de l'Ordre de St. François qui eſt habillé de gris.*

GRAAUWBUNDERS. Naam van een volk tuſſchen 't Graafſchap Tirol en Zwitſerland. *Les Griſons.*

GRAAUWEN, *g. w. zie* Grauwen.

GRAAUWIGHEID, *z. v.* Grijzigheid. *Couleur griſe, ou qui tire ſur le gris.*

Graauwtje, *z. g. Petit cheval gris, griſon, petit bidet.*

GRAAZEN, *g. w.* In 't gras weiden. *Etre dans les pâturages, paître l'herbe, pâturer.*

De ſchapen graazen daar. *Les moutons paiſſent l'herbe là, ou ſont là dans les pâturages, ou pâturent là.*

* Graazen, *g. w.* Overvloedig gebruiken. *Prodiguer, dépenſer avec excès.*

Hij graaſt luſtig in zijn grootmoeders goed. *Il fait bonne bréche aux biens de ſa grand' Mére, il ſe divertit bien à ſes dépens.*

Graazig, *bijv. w.* Vol gras. *Plein d'herbe.*

Graazige weiden. *Beaux herbages, beaux pâturages, prez pleins d'herbes, ou herbus.*

GRABBEL, te grabbel gooijen. Geld te grabbel gooijen. *Jetter de l'argent au peuple.*

Hij wierp ſuiker erreten te grabbel voor de kinderen. *Il jetta des dragées aux enfans.*

* Hij ſmijt zijn geld te grabbel, 't is een verquiſter. *Il jette ſont argent par les fenêtres, c'eſt un prodigue.*

Grabbelen, *w. w. Happer, ſe jetter ſur quelque choſe brusquement & avidement pour la prendre.*

Grabbeling, *z. v. C'eſt l'action de happer quelque choſe, ou de ſe jetter deſſus.*

GRACHT. *zie* Gragt.

GRAF, *z. g.* Graſteede. *Foſſe, ſépulcre, tombeau.*

* Met den eenen voet in 't graf gaan, of op den kant van 't graf ſtaan, heel oud zijn. *Etre ſur le bord de ſa foſſe, être fort vieux.*

Praalgraf. *zie onder* Praal.

Graftigt. *zie* Graftſchrift.

Grafkelder, *z. m. Caveau, foſſe voûtée.*

Graflied, *z. g. Chant funèbre.*

Grafmaker, *z. m.* Gravenmaker, doodgraver. *Foſſoyeur.*

Grafnaald, *z. v. Aiguille ou obélisque dreſſé au haut d'un tombeau.*

Grafplaat. *zie* Graſteen.

Graftſchrift, *z. g. Epitaphe.*

Grafſpelonk, *z. v. Caverne où l'on enterre des perſonnes.*

Graſtede, graſtêe. *zie* Graf.

Graſteen, *z. m.* Zark, grafzark. *Tombe, grande pierre qui couvre un tombeau.*

GRAFT. *zie* Gragt.

GRAFZANG. *zie* Graflied.

GRAGT, *z. v.* Gegraven grond om of binnen eene ſtad, enz. *Foſſé, canal.*

De ſtads gragten. *Les foſſés autour de la ville, ou les canaux dans la ville.*

Veele ſteeden hebben drooge gragten. *Pluſieurs villes ont des foſſés ſecs, ou ſans eau.*

Eene gragt vullen. *Combler un foſſé.*

Agtergragt, Stadgragt. *zie onder* Agter, enz.

GRAM, *bijv. w.* Toornig, vergramd. *Courroucé, mis en colére, irrité, fâché.*

Gram worden. *Se mettre en colére, ſe courroucer.*

Iemand gram maaken. *Mettre quelqu'un en colére, le courroucer, le fâcher.*

Iemand gram aanzien. *Regarder quelqu'un d'un air courroucé, ou en courroux.*

Grammelijk, *bijv.* Met gramſchap. *En colére, en courroux, d'un air courroucé.*

Grammoedig, *bijv. w.* Die ligtelijk toornig word. *Colérique, emporté, colére, qui ſe fâche aiſément, violent.*

De Leeuw is een grammoedig dier. *Le Lion eſt un animal colére, ou violent.*

Een grammoedig menſch. *Un homme colére.*

Grammoedigheid, *z. v.* Gramſchap. *Colére, emportement.*

Grammoedigliik, *bijv.* Met een toornig gemoed. *En courroux, en colére.*

Gramſchap, *z. v.* Toorn. *Colére, courroux, ire.*

De Goddelijke gramſchap. *La colére divine, l'ire de Dieu.*

Zijne gramſchap bedwingen. *Arrêter les transports de ſa colére, en retenir les mouvemens.*

Gramſteurig. *zie* Gramſtoorig.

Gramſtoorig, *bijv. w.* Gemelijk, mocijelijk. *Chagrin, fâché, colére.*

Gramſtoorigheid, *z. v.* Gemelijkheid, mocijelijkheid. *Chagrin, dépit, colére, mauvaiſe humeur.*

Gramſtoorigliik. *bijv.* Toornig. *D'une maniére chagrine, ou colérique, par dépit.*

Iemand gramſtoorigliik aanzien. *Regarder quelqu'un d'un air chagrin, ou en colére.*

GRANAAT, Granaattſteen, *z. v.* Zeker koſtelijk geſteente. *Grenat, ſorte de pierre précieuſe.*

GRANAAT, *z. v.* Granaatappel. *Grenade, fruit de grenadier.*

Granaat. Handgranaat. *Grenade, petit boulet creux rempli de poudre à canon.*

Handgranaaten werpen. *Jetter des grenades.*

Granaatappel. *zie* Granaat.

Granaatbloem, *z. v.* Granaatbloeſſem. *Fleur de grenade.*

Granaatboom, of Granaatappelboom, *z. m. Grenadier, arbre qui porte des grenades.*

Granaatkern. *Pignon de grenade.*

Granaatſchil, *z. v.* Granaatappelſchil. *Ecorce de grenade.*

Granaattas, *z. v. Grenadière.*

Granadier, *z. m.* Een ſoldaat die handgranaaten werpt. *Grenadier, ſoldat qui jette des grenades.*

GRANIT, *z. m.* Granitſteen. Een ſoort van Ooſterſch Marmer dat zeer hard is. *Du Granit.*

GRAP. *zie* Klugt.

GRAS, *z. g.* Veldgroente, weide. *Herbe de pré, de l'herbe.*

Een paerd gras geeven. *Donner de l'herbe à un cheval.*

Beeſten in 't gras, of in de weide jaagen. *Mettre, ou chaſſer des beſtiaux dans les prez, ou dans l'herbe, mettre les beſtiaux au verd.*

‡ Bij hooi en bij gras. *De fois à autre, à la rencontre, rarement.*

* Iemand het gras van onder de voeten afmaaijen. *Couper à quelqu'un l'herbe ſous le pied, le ſupplanter.*

Pluimgras, Puingras, Vlotgras, Zeegras. *zie onder* Pluim, enz.

Grasagtig, *bijv. w.* Vol gras. *Plein d'herbe, herbu.*

Eene grasagtige plaats. *Herbage, lieu où l'herbe croît en abondance.*

* Alle vleeſch is als gras. *Toute chair eſt comme l'herbe.*

Grasboter, *z. v.* Begraasde boter. *Beurre du Printemps, beurre de Mai, beurre qui ſe fait lorſque les vaches commencent à aller dans les prez.*

Grasduinen, duinen met gras bewaſſen. *Dunes couvertes d'herbe.*

* In grasduinen gaan, iets vol op hebben. *Faire bonne chére, ſe bien traiter, ſe donner au cœur joye.*

Grasgroen, *z. g.* Grasgroene verwe. *Verd d'herbe.*

Gras-haring. *Du hareng pêché près de la côte.*

GRASJE, *z. g. Bonnet velu, bonnet de matelot, matelotte.*

Digitized by Google

GRASLOOK, z. g. *Espéce de poreau qui croît dans les bleds & dans les prez.*
Grasmaand. z. v. April. *Le mois d'Avril.*
Grasmaaijen, w. w. Maaijen. *Couper l'herbe avec une faux, faucher l'herbe.*
Grasmaaijer, z. m. Maaijer. *Faucheur.*
Grasmus, z. v. Mus die in 't gras nestelt. *Moineau, passereau; qui fait son nid dans l'herbe.*
Grasserend, bijv. w. *Sporadique.* Word van ziektens gezegd; als van quaadaartige koortzen, mazelen, Kinderziekte, enz.
Grasworm, z. m. Rupze. *Chenille, sorte d'insecte.*
Graswortel, z m. Hondsgras. Kweekgras. *Chiendent, sorte d'herbe.*
GRATIG. *zie* Greetig.
GRAVE. *zie* Graaf en Graf.
GRAVEEL, z. g. Nierwee. *Gravelle, maladie des reins.*
't Graveel hebben. *Etre tourmenté de la gravelle.*
Graveelagtig, *bijv. w.* Graveelig. *Graveleux, graveleuse, sujet à la gravelle.*
‡ Graveelig, *bijv. w.* Kostelijk. Duur. *Cher, qui coute beaucoup.*
Dat is al te graveelig. *Cela est trop cher, cela coute trop.*
Dat valt graveelig voor de beurs. *Cela coute trop à la bourse.*
Graveeligheid, z. v. *Maladie ou incommodité causée par la gravelle.*
GRAVEERDER, z. m. *ond. w.* Snijder in eenig metaal. *Graveur en quelque métal.*
Graveeren. w. w. In eenig metaal snijden. *Graver, faire quelque gravûre sur les métaux, travailler au burin.*
Graveerijzer, z. g. Graveerstaal. *Burin.*
Graveering, z. v. Snijding in eenig metaal. *L'action de graver sur les métaux.*
Graveersel, z. g. *Gravûre, figures que l'on a gravées sur quelque métal, ouvrage fait au burin.*
Graveerstaal. *zie* Graveerijzer.
Graveerwerk. z. g. *Gravûre, ouvrage gravé.*
GRAVENMAKER, z. m. Doodgraaver. *Fossoyeur.*
Graven, w. w. *zie* Graaven.
Graven, *meerv.* van Graf.
GRAVEN, *meerv.* van Graaf.
's GRAVENHAGE. *zie* Haag of Haage.
's GRAVENDAL. Kleine stad in 't Hertogdom Limburg. *Dalem.*
GRAVIN of Gravinne, z. v. *Comtesse.*
GRAUW, z. m. Snauw, een bits woord. *Coup de langue, réponse piquante, offensante, choquante.*
Iemand eenen graauw geeven. *Rabrouer quelqu'un, lui dire de rudes paroles, lui donner un coup de langue.*
Grauwen, w. w. *zie* Grauw geeven.
Hij doet niet dan grauwen en snauwen. *Il ne dit que des paroles piquantes, il rabroue tout le monde.*
Graveernaald. z. v. *zie* Graveerijzer.

G R E.

GREB. *zie* Greppel.
GREEL, z. g. Haam voor de trek en togpaerden. *Bourrelet ou collier de cheval.*
GREEN, *onv. tijd* van Grijnen. *zie* Grijnen.
GREENENBOOM. z. m. *Sorte de sapin de la meilleure espéce, & qui est rougeâtre.*
Greenenhout. *Du bois de sapin rougeâtre.*
Greenen deelen. *Des ais de sapin rougeâtre.*
GREEP. *onv. tijd.* van Grijpen. *zie* Grijpen.
Greep, z. v. Eene hand vol. *Poignée.*
Greep. De daad van grijpen. *Prise, l'action de prendre.*
Ik heb honderd schellingen in eene greep uit dien zak gehaald. *J'ai tiré cent escalins de ce sac d'un seul coup.*
Eene greep schellingen. *Une poignée d'escalins.*
Hij deed drie greepen naar haar. *Il tâcha par trois fois de la prendre.*
De greep van eenen degen. *La poignée d'une épée.*
Greep. *Fourche à trois pointes.*
Greep. Behendigheid, handeling. *Adresse, subtilité, tour de main, maniment.*
Hij heeft daar eene aardige greep in. *Il fait cela de fort bonne grace, ou fort adroitement.*
Dat is maar eene greep. *Ce n'est qu'un tour d'adresse.*
‡ Eene blinde greep doen. Heimelijk iets neemen. *Prendre quelque chose furtivement, filouter, escamoter.*
Handgreep. *zie onder* Hand.
Eene lettergreep. *zie onder* Letter.
GREETIG, *bijv. w.* Happig, begeerig. *Avide, âpre, qui a grand désir.*
Greetig naar geld zijn. *Etre âpre après l'argent, être avide d'argent.*
Greetigheid. z. v. Happigheid. *Avidité.*
Greetiglijk, *bijw. Avidement, avec ardeur, goulument.*
Hij slokte dat greetiglijk in. *Il avala cela goulument.*
GREFT. *zie* Griffel, om op eene lei te schrijven.
GREIN, z. g. [redacted] of van geiten of kemels hair met zij[redacted] wol. *Du camelot.*
Grein. Het [redacted]e gewigt. *zie* Aas.
Grein. Geneesg[redacted]n. *De la maniquette, de la graine de Paradis, la plus petite espéce de poivre.*
Grein. *zie* Kern, en Korrel.
GRENDEL. z. m. Scheutel. *Verrou, verrouil:*
Grendelboom, z. m. *Barre qui sert de verrou pour fermer la porte en dedans.*
Grendelen. w. w. Met eenen grendel toesluiten. *Verrouiller, fermer au verrou.*
Grendelslot, z. g. *Serrure à verrou.*
GRENSPAALEN. Scheidpaalen der landen. *Limites, bornes, frontiéres.*
Grensstad, z. v. *Ville frontiére.*
Grenzen. Uiterste landpaalen. *Limites, frontiéres, confins.*
Grenzen, g. w. *Confiner, être adjacent, ou limitrophe.*
GREPPEL, z. m. Gruppel, slootje tusschen de landen. *Rigole, petit fossé ou creux d'un bout d'un champ à l'autre.*
GRETIG. *zie* Greetig.
GREVELINGEN, eene stad in Vlaanderen, Vrankrijk toebehoorende. *Gravelines, ville de Flandre qui appartient à la France.*

G R I.

GRIEK, z. m. Een die uit Griekenland is. *Un Grec, qui est né en Gréce.*
De Romeinen hebben veel nagevolgd van de Grieken. *Les Romains ont imité les Grecs en plusieurs choses.*
‡ Hij is een Griek, dat is, een wonderzinnig mensch. *Il est fantasque, c'est un vrai fantasque, un bourru.*
Griekenland, z. g. *La Gréce.*
Griekin, z. v. Eene vrouw die in Griekenland geboren is. *Une Grecque, celle qui est née en Gréce.*
Griekisch, z. g. De griekische taal. *Le Grec, la langue grecque.*
Griekisch, *bijv. w.* Dat van de Grieken is, of tot de Grieken behoort. *Grec, Grecque, ce qui est des Grecs, ou qui leur appartient.*
Een Griekische Wijngaard. *Une vigne Grecque, ou de Gréce.*
Griekische zeden. *Mœurs, ou coutumes des Grecs.*
Eene Griekische spreekwijze. *Un Grécisme.*
De Griekische Bijbel der 70 Overzetteren. *La Bible des Septante.*
Griekische A. De naam van het Gekkenhuis te Delft. *Petites maisons ou maison des fous à Delft.*
Griekische Y. Eene letter van 't Alphabet. *Y Grec.*
Griekisch, of Grieks vuur. Zeker kunstvuurwerk, dat in 't water felder brand. *Feu Grégeois, sorte de feu d'artifice qui brûle avec plus de violence dans l'eau.*
GRIEKSWEISSEMBURG. Stadsnaam van Servien aan den Donauw. *Belgrade.*
GRIELEN. *zie* Krielen.
GRIEND, z. v. Rijsbosch, wilgenbosch. *Saussaye, lieu planté de saules, ozeraye, lieu planté d'oziers.*
Griendland, z. g. *Terre basse & marécageuse où croissent des saules, ou des oziers.*
GRIEP of Mistgaffel. *zie* Mestgaffel.
GRIET, z. v. Soort van Schol, Zeevis. *Espéce de carlet.*
GRIET. Word gezegd voor Margriet of Margareta. *Margot, Goton, Guiton.*
GRIETMAN. Dus word in Friesland genoemd den Amptman van eene Grietnije. *Grietman, Intendant d'une Grietnie en Frise.*
Grietnije, z. v. Dus word in Friesland genoemd zekere uitgestrektheid van land, dat onder eenen Grietman is. *Grietenie, nom qu'on donne en Frise à une certaine étendue de pays gouvernée par un Grietman.*
GRIEVEN, w. w. Priemen. *Enfoncer un couteau, ou plonger un poignard dans le sein &c.*
GRIF, *bijw.* Glad, zonder haperen. *Sans manquer, vitement, exactement.*
Dat gaat grif voort. *Cela va vitement, cela avance bien.*
Hij betaalt grif. *Il paye exactement au terme.*
Hij is 'er grif in. *Il y est fort habile, ou adroit.*
Hij heeft die kunst grif. *Il est habile dans cet art.*
GRIFFEL, z. m. Griffel daar men mede op de lei schrijft. *Touche dont on se sert pour écrire sur l'ardoise.*
GRIFFEL, z. m. Ent. *Ente, greffe.*
Griffelen van eenen Appelboom. *Entes d'un pommier.*
Griffelen, w. w. Enten. *Enter, greffer.*
Griffen, w. w. *zie* Griffelen.
GRIFFIE, z. v. *ond. w.* Gedingstukkamer. *Greffe, lieu où l'on garde les sentences rendues.*
Griffier, z. m. Hof- of Landschrijver. *Greffier.*
Griffierschap, z. g. Hof- of Landschrijverschap. *Office ou Charge de Greffier.*
GRIFFIOEN of Griffoen, z. m. Soort van Roofvogel, naar eenen Arend gelijkende. *Grifon, oiseau de proye qui ressemble à l'aigle.*
Griffioen, Griffoen. Een verdigte roofvogel. *Grifon, oiseau de proye fabuleux, moitié aigle moitié lion.*
GRIFT. *zie* Griffel om op eene lei te schrijven.
‡ GRIJN, z. m. Grijnsaard. *Grogneur, un homme chagrin.*

Grijnen.

Digitized by Google

Grijnen, *g. w. laag w.* Schreijen, weenen. *Pleurer, lamenter.*
‡ Grijnen. Morren. *Grogner, gronder, grommeler.*
Grijnig, *bijv. w.* Moeijelijk, gemelijk. *Grogneux, chagrin.*
Hij ziet 'er grijnig uit. *Il a la mine chagrine, ou refrognée, il a l'air chagrin, ou bourru.*
GRIJNS, *z. v.* Momaangezigt. *Masque de théatre ou de carnaval.*
Eene grijns voordoen. *Masquer, se masquer, mettre un masque.*
GRIJNSAARD, *z. m. zie* Grijn.
Grijnzen, *g. w. Grimacer, rechigner, montrer son chagrin ou son dépit en se ridant le front, en fronçant le sourcil, en grinçant les dents, ou par d'autres grimaces.*
Grijnzen, Lagchen. *zie* Lagchen.
Grijnzen, Knorren. *zie* Knorren.
Grijnzing, *z. v. Grimace, l'action de grimacer &c. zie* Grijnzen.
‡ GRIJPAGTIG, *bijv. w. Qui prend à toutes mains, qui attrappe tout ce qu'il peut, & prend tout ce qu'il trouve.*
GRIJPEN, *w. w.* Aanvatten. *Prendre, empoigner.*
Hij greep haar bij de hand. *Il la prit par la main.*
Grijpen. Vatten, vangen. *Prendre, saisir.*
Zij greepen den moordenaar. *Ils saisirent l'assassin.*
De gelegenheid bij 't hair grijpen of vatten. *Prendre l'occasion aux cheveux.*
* Grijpende. Wreede, verscheurende. *Ravissant, cruel.*
* Vallche Leeraars zijn grijpende wolven. *Les faux Docteurs sont des loups ravissans.*
Grijpvogel, *z. m.* Roofvogel. *Oiseau de proye.*
‡ Grijpvogel. *z. m.* Een schrokkig mensch. *Un avare, un homme avide d'argent, qui cherche à s'emparer de tout. Un Harpagon.*
GRIJS. Grijze, *bijv. w.* Graauw. *Gris, parlant des cheveux & du poil.*
Grijs hair. *Cheveux gris.*
Grijze baard. *Barbe grise.*
Grijs worden. *Devenir gris, grisonner.*
Grijsaard, *z. m.* Een grijs man. *Grison, qui a des cheveux gris.*
Grijsagtig, *bijv. w.* Graauwagtig. *Un peu gris, tirant sur le gris.*
Grijzen. *zie* Grijs worden.
Grijsheid. *zie* Grijzigheid.
Grijzigheid, grijsheid, *z. v.* Grijze haiten. *Cheveux gris, chevelure grise.*
GRIL, *z. v.* Huivering. *Frisson, tremblement.*
GRIL, *z. v.* Poets, beuzeling. *Bouffonnerie, tour de boufon, bagatelle, fingerie, badinerie.*
Wat zijn dat voor grillen? *Quelles fadaises font ce-là?*
Hij regt grillen aan. *Il fait des fingeries, il fait des bouffonneries.*
Hij verhaalt ons maar grillen. *Il ne nous conte que des bagatelles.*
Een man die wonderlijke grillen over zig heeft. *Un fantasque, un visionnaire, un homme qui a des saillies ridicules, qui a des maniéres ou des gestes ridicules, qui est sujet à des frasques.*
GRILLEN, *g. w.* Beeven. *Trembler, frissonner. zie* Rillen.
Grillig, *bijv. w.* Huiverig. *Frileux.*
Het is grillig weêr. *Il fait un temps frileux.*
Ik ben heel grillig. *Je suis fort frileux.*
GRILLIG, *bijv. w. Boufon, facetieux, plaisant, drolle, qui fait rire.*
GRILLING, *z. v.* Gril. *Frisson, tremblement.*
‡ GRIMATZEN, *z. v. meerv.* Grillen, malle kuuren. *Grimaces, plaisanteries, fingeries.*
GRIMLACH, *z. m.* Stille of gemaakte lach. *Souris, ris affecté, ou secret.*
Grimlagchen, *g. w.* Gemaakt of stil lagchen. *Sourire.*
GRIMMELEN, *g. w.* Krielen. *Fourmiller, grouiller.*
Het grimmelt van volk op de straaten. *Le monde fourmille dans les rues, ou les rues fourmillent de monde.*
GRIMMEN, *g. w.* Grijnzen. *Rechigner, donner des marques de colére par un grincement de dents, ou par d'autres signes.*
Grimmen. Brullen. *Rugir.*
Een grimmende Leeuw. *Un Lion rugissant de colére.*
‡ Grimmen. Huilen, schreijen. *Pleurer, crier, braire.*
Dat kind doet niets dan grimmen. *Cet enfant ne fait que braire, ou que crier.*
‡ Grimmen. Grijnzen, morren. *Grogner, gronder, murmurer.*
Grimmig, *bijv. w.* Toornig, gram. *Fâché, qui est en colére, courroucé.*
Een grimmig gemoed. *Un esprit chagrin, un esprit emporté, véhément, violent.*
Grimmig worden. *zie* Gram worden.
Grimmig, *bijv.* Als, iemand grimmig aanzien. *Regarder quelqu'un d'un œil de colére.*
Grimmigheid, *z. v.* Gramschap, toorn. *Colére, courroux.*
De grimmigheid des Konings is vreesselijk. *Le courroux du Roi est terrible.*
Grimming, *z. v.* Brulling. *Rugissement.*
GRINNIKEN, *g. w. Hennir, cri naturel des chevaux.*
't Grinniken, of 't gegrinnik der paerden. *Le hennissiment des chevaux,*
‡ Grinniken. Grimlagchen. *Sourire.*
GRINS. *zie* Grijns.

G R O.

GROEF. *zie* Groeve.
Zandgroef. Zoutgroef. *zie onder* Zand, enz.
Groef, *onv. tijd* van Graaven. Als, ik groef. *Je creusois ou je creusai.*
Te groef gaan. Ter begraafenisse gaan. *Aller à l'enterrement, assister aux funérailles.*
Groefbidder, *z. m.* Aanspreker, lijkbidder. *Prieur d'enterrement.*
GROEI, *z. m.* Groeijing, wasdom. *Croissance, croissant, augmentation.*
Groei of wasdom van de maan. *Croissant de la lune.*
Die boom staat in zijn groei. *Cet arbre croit parfaitement bien.*
Dat kind heeft geen groei. *Cet enfant demeure petit, ou ne peut pas croître.*
Groeizaam, *bijv. w.* Vrugtbaar. *Fertile.*
't Is heel groeizaam weêr. *Il fait un temps très-bon pour les biens de la terre.*
Groeizaamheid, *z. v.* Vrugtbaarheid. *Fertilité, qualité de l'air ou du temps, propre à fertiliser la terre.*
Groeijen, *g. w.* Wassen. *Croître, devenir grand.*
Dat gewas kan daar niet groeijen. *Cette plante ne peut pas croître-là.*
't Gras groeit sterk. *L'herbe croît extrémement.*
* Groeijen. Aangroeijen, vermeerderen. *Accroître, augmenter, s'augmenter.*
* Zijn goed is niet zeer gegroeid. *Son bien n'est pas fort augmenté.*
* Hij groeit in eens anders leet. *Il prend plaisir aux malheurs d'autrui.*
Hij groeit in 't quaad. *Il prend plaisir à faire du mal.*
Groeijen. Vet worden. *Devenir gros & gras.*
Hij kan groeijen nog bloeijen. *Il n'a pas de santé du tout, il est dans un état languissant.*
Groeijend, *bijv. w. Végetatif.*
GROEN, *bijv. w.* Groenverwig. *Verd, de couleur verte.*
Groen laken. *Drap verd.*
Groene erreten, jonge erreten. *Des pois verds.*
Een groen huis. *Une maison verte ou peinte de verd.*
Een groene spegt. *Pie-verd, ou picvert.*
Groen. Onrijp, hard. *Qui n'est pas mûr.*
Groene appelen. *Pommes qui ne sont pas encore mûres.*
‡ Groen, jeugdig. *Jeune, robuste, vigoureux, amoureux, qui a encore le feu de la jeunesse.*
‡ Een groene vrijer. *Un jeune galant, un amant vigoureux.*
‡ Hij word heel groen. *Il devient fort amoureux.*
‡ Groen en rijp, alles zonder onderscheid. *Indifféremment, sans distinction.*
‡ Niets is te rijp, nog te groen voor hem. *Spreekw. Rien n'est trop chaud ni trop froid pour lui. Il s'accommode de tout indifféremment.*
Groen en rijp was zijn gading. *Il prenoit tout indifféremment.*
Groene koekjes. *Gâteaux aux herbes.*
Groen, *z. g.* Groente, hofkruiden. *Verdure, herbage.*
Het nieuwe groen is aangenaam. *La nouvelle verdure est agréable.*
Groen. Groene verwe. *Verd, couleur verte.*
Appelgroen, Berggroen, Bleekgroen. Donkergroen, Grasgroen, Ligtgroen, Spaansgroen, Weigroen, Wintergroen, Zeegroen. *zie onder* Appel, enz.
Groenagtig, *bijv. w.* Eenigzins groen. *Verdâtre, un peu verd, tirant sur le verd.*
Groenen, *g. w.* Groen worden. *Verdir, devenir verd, pousser des feuilles.*
Groenhaaring. *zie* Panharing.
Groenigheid, *z. v.* Groente. *Verdure, feuillage.*
De groenigheid van 't geboomte. *Le feuillage, ou la verdure des arbres.*
GROENINGEN. Stadsnaam in 't Noorden der Vereenigde Nederlanden. *Groningue.*
GROENKOOPER. *Vendeur d'herbes potagéres.*
Groenkoopster. *Herbiére.*
Groenling. Groen en geel vogeltje. *Tarin.*
GROENLAND, *z. g.* Een land in 't Noorden, daar men de walvisschen vangt. *Groenlande, pays du Nord où l'on pêche les baleines.*
Groenlandsvaarder, *z. m.* Een schip, of varend gezel naar Groenland. *Vaisseau, ou matelot qui va en Groenlande.*
Groenling, *z. m.* Mof. Zeker Zangvogeltje. *Tarin, certain oiseau de chant.*
GROENMAN. *zie* Groenkooper.
Groenmand, *z. v. Panier aux herbes.*
Groenmeisje, *z. g.* Een meisje dat groente verkoopt. *Jeune herbiére, petite fille qui vend des herbes potagéres.*
Groenmerkt, *z. v. Marché aux herbes.*
Groenmoes, *z. g.* Verscheidene Hofkruiden. *Herbes potagéres.*
Groente, *z. v.* Groene bladeren. *Verdure, feuillage.*
Ik hou veel van de groente. *J'aime fort la verdure.*
Groente. Groene moeskruiden. *Des herbes potagéres.*
Vleesch met groente gestoofd. *De la viande étuvée avec une farce aux herbes.*

Digitized by Google

Groentje, z. g. Onbedreven. *Un jeune garçon qui eſt encore tout neuf.*
Groentjes, ſappige groentjes. Soort van lekkere peeren. *Bergamottes, ſorte de poires de très-bon goût.*
Groentuin. *zie* Moestuin.
Groenverkooper. *zie* Groenkooper.
Groenverkoopſter. *zie* Groenwijf.
Groenvink, z. m. Zekere Zangvogel. *Verdier, oiſeau qu'on met en cage pour chanter.*
Groenvlieg, z. v. Goudvlieg, Spaanſche vlieg. *Cantharide, mouche qui eſt verte & luiſante.*
Groenvrouw. *zie* Groenwijf.
Groenwijf, z. g. Groenvrouw, groenverkoopſter. *Herbiére.*
GROEP, z. v. w. *der tekenkunde.* Hoop beelden. *Groupe, amas de poſtures faiſant un gros ſéparé.*
GROET, z. v. Eerbewijs. *Salutation, ſalut, révérence.*
Dat was eene beleefde groet. *C'étoit une ſalutation fort honnête.*
Hij maakte eene zeer laage groet. *Il fit une révérence très-profonde.*
Groeten, w. w. Eerbied betoonen. *Saluer, faire la révérence.*
Hij groette den Vorſt heel eerbiedigljk. *Il ſalua le Prince d'une maniére reſpectueuſe.*
Malkanderen groeten. *Se ſaluer l'un l'autre.*
Groeten. Heil toewenſchen. *Saluer, ſouhaiter bonheur.*
Zijt van harten gegroet. *Je vous ſalue de tout mon cœur.*
Groet hem hartelijk van mijnent wegen. *Saluez-le de ma part, faites-lui mes très-humbles baiſemains.*
Met den degen, de piek, het vaandel groeten. *Saluer de l'épée, de la pique, du drapeau.*
Met geſchut groeten. *Saluer d'un certain nombre de coups de canon.*
Ik groet u, ik gaa heen. *Adieu, je m'en vais.*
‡ Iemand groeten. Ik zal hem groeten als hij wederkoomt. *Je l'accommoderai bien à ſon retour. Je la lui garde bonne quand il reviendra.*
Groetenis, z. v. Gebiedenis, heilwenſch. *Salutation, baiſemains.*
Doet hem de groetenis van mijnent wegen. *Faites-lui mes baiſemains.*
GROEVE, z. v. Voore, kuil. *Endroit creux, foſſé, cannelure, rainure.*
GROEVEN in de Mijnen. *Concavités dans les mines.*
Eene groef of groeve onder de aarde. *Un antre.*
Dat met groeven is gewerkt. *Cannelé.*
Een pijlaar met groeven. *Une colomne cannelée.*
De groeven van eenen pijlaar. *La cannelure d'une colomne.*
Steengroeve, Zoutgroeve. *zie onder* Steen, enz.
GROEVEN. *zie onder* Groei.
GROF, Grove, *bijv. w.* Dik. *Gros, groſſier.*
Grof laken. *Gros drap.*
Grof linnen. *Groſſe toile.*
Een groven hoed. *Un chapeau qui n'eſt pas fin.*
Grof. Groot, zwaar. *Gros, peſant, grand.*
Grof geſchut. *Groſſe, ou grande artillerie, canon.*
Grof, of groot geld. *De la groſſe monnoye.*
* Grof. Plomp, bot. *Groſſier, lourd, ſtupide.*
Een grof verſtand. *Eſprit groſſier, ou ſtupide.*
Grof, Grove. Hard, groot. *Gros, rude.*
Eene grove ſtem. *Voix rude.*
Een grof geluid. *Son rude.*
Hij is grof van handen. *Il a les mains groſſes & rudes.*
Grof vee, groot vee. *Gros bétail.*
* Hij is zoo grof als zijne zuſter ſijn is. *Il eſt auſſi déregié que ſa ſœur eſt dévote.*
Grof, *bijw.* Groflijk. *Groſſiérement, lourdement.*
Hij liegt te grof. *Il ment trop groſſiérement.*
* Maak het niet te grof, zeg niet te veel. *N'en dites pas trop, n'allez pas trop loin, modérez-vous, ne vous donnez pas trop l'eſſor.*
* Hij maakt het te grof met koopen, hij koopt te veel. *Il achéte trop, il fait trop de dépenſes.*
Grof ſchrijven. *Ecrire en gros caractéres.*
Grof ſpeelen. *Jouer gros jeu.*
Grofagtig, *bijv. w. Un tenegros, ou groſſier.*
Grofheid. z. v. Grovigheid. *Groſſeur, groſſiéreté, rudeſſe.*
Groflijk, *bijw.* Bottelijk, plomp. *Groſſiérement, lourdement.*
Ergens groflijk in te werk gaan. *Aller lourdement en beſogne.*
Groflijk. Zwaarlijk, zeer. *Griévement.*
Hij heeft groflijk gezondigd. *Il a péché griévement.*
Groflijvig, *bijv. w. Corpulent, replet.*
Groflijvigheid, z. v. *Corpulence.*
Groflinid. z. m. *Forgeron.*
GROL. Vod, Prul. *zie* Prul.
‡ Grol, z. m. Beuzeling, wisjewasie. *Bagatelle, fornette, fricaſſe, pagnotteries.*
‡ Hij heeft mij een deel grollen verhaald. *Il m'a raconté bien des fornettes, ou bien des fadaiſes.*
Grollen maken. *Faire des bouffonneries.*
Grollenmaker. *Bouffon.*
‡ GROLLEN, w. w. Schrollen, knorren. *Grogner, gronder.*
Hij grolt daar geweldig over. *Il en eſt fort mécontent, il en murmure fort.*
GROM, z. m. Grom van viſch. *Boyaux, ou entrailles de poiſſon.*
‡ GROMMELEN, g. w. Zig wentelen. *Se veautrer.*
‡ Hij grommelde in zijn bloed. *Il ſe veautroit dans ſon ſang.*
‡ Grommeling, z. v. Vuiligheid, *Boue, ſaleté, ordure.*
GROMMEN. De viſch grommen. *Vuider le poiſſon.*
‡ GROMMEN. Knorren, Grollen. *zie* Knorren.
GROND, z. m. Aardgrond, erf. *Fond, fonds, terre.*
Een vaſte grond. *Fond ferme, terrein ſolide.*
Een huis tot den grond toe afbreeken. *Abattre une maiſon juſqu'aux fondemens.*
Het huis ſtaat op mijnen grond. *La maiſon eſt ſur mon fond, ou ſur ma terre.*
Grond. Bodem van 't water. *Le fond de l'eau.*
Grond. Grondveſt. *Fondement.*
De grond van eên huis leggen. *Faire, ou mettre le fondement d'une maiſon, en jetter les fondemens.*
* Op wat grond heeft hij zijne ſtelling gebouwd. *Sur quel fondement a-t-il bâti ſon ſyſtême?*
Hij verſtaat dat in den grond. *Il entend cela à fond.*
Grond van eene ſtof. *Le fond d'une étoffe.*
* Grond. Hart, genegenheid. *Amitié, inclination, confiance.*
* Daar is tuſſchen hen geen goede grond. *Il n'y a pas de vraye amitié entre eux, il n'y a point de confiance entre eux.*
Ik wenſch u dat uit grond van mijn hart. *Je vous ſoubaite cela de tout mon cœur, ou du fond de mon cœur.*
Een ſchip in den grond booren. *Couler un vaiſſeau à fond.*
* Iemand in den grond helpen. *Ruiner quelqu'un de fond en comble.*
* Ik ken hem in den grond. *Je le connois à fond.*
Te gronde gaan. Zinken. *Aller à fond.*
Wij zagen 't ſchip te gronde gaan. *Nous vimes le navire aller à fond.*
* Te gronde gaan. Verarmen, arm worden. *Devenir pauvre, s'appauvrir.*
* In den grond bedorven. *Ruiné de fond en comble.*
Den grond peilen. Peilen hoe diep het water is. *Sonder, jetter la ſonde.*
* Iemands grond peilen. Iemands meening zoeken te weeten. *Sonder quelqu'un, tâcher de découvrir ſon deſſein, ou ſa penſée.*
Ik voel den grond. *Je touche au fond, je ſuis au fond.*
* Grond voelen. Zijne bekomſt hebben in 't eeten. *Etre raſſaſié.*
Aan den grond zitten. Niet vlot zijn. *Etre ſur le ſec, ne pas flotter.*
* Aan den grond zitten. In armoede zijn. *Etre réduit à la pauvreté.*
* Grond. Toeſtand, geſtlhapenheid. *Diſpoſition, conſtitution, état.*
Ik kan niet agter den grond van die zaak koomen. *Je ne puis pas découvrir le fond de cette affaire, je ne puis pas en découvrir la diſpoſition, ou l'état.*
* Den grond leggen tot allerlei ongebondenheid. *Donner occaſion à toute ſorte de libertinage.*
* Grond. Gevoelen, meening. *Principe, ſentiment.*
* Hij heeft heele ſchadelijke gronden omtrent den Godsdienſt. *Il a des principes très-pernicieux en matiére de Religion.*
* Dat is de grond van alle godloosheid. *C'eſt le principe de toute impiété.*
* Eene zaak uit den grond ophaalen. *Raconter une affaire dès le commencement.*
* Eene zaak in den grond verhandelen. *Traiter une choſe à fond.*
Ankergrond, Roodegrond, Veengrond, Zandgrond. *zie onder* Anker, enz.
Grondbewijs, z. g. Voornaam bewijs. *Preuve principale.*
Grondbraak, z. v. Grondbreuk in den dijk. *Bréche au fondement d'une digue, ouverture qui s'y fait.*
Grondbrief, z. m. *Hypothéque.*
Grondcijns, z. v. Oudeigen, grondſchatting. *Rente fonciére.*
GRONDEL. *zie* Grondeling.
GRONDELIJK. *zie* Grondig.
GRONDELING, z. m. Zeker Riviervisje. *Goujon, ſorte de petit poiſſon.*
GRONDELINGS, *bijw.* Ten gronde toe. *A fonds.*
Grondeloos, *bijv. w.* Onpeilbaar, zonder grond. *Qui n'a pas de fond, qui a une profondeur immenſe.*
Een grondelooze kolk, diepte, enz. *Abîme, gouffre profond.*
* Grondeloos. Onmeetelijk, eindeloos. *Immenſe, infini.*
* Gods grondelooze Barmhartigheid.

La

Digitized by Google

La miſéricorde infinie ou la bonté immenſe de Dieu.

Gronden, *w. w.* Grondveſten. *zie* Grondveſten.

Gronden. Dat water is niet te gronden. *On ne ſauroit ſonder cette eau, on ne ſauroit en trouver le fond.*

Grondgetal, *z. g.* Getal dat de geheele ſom begrijpt. *Nombre cardinal, nombre qui comprend la ſomme toute entiére.*

Grondlaak, *z. m. Perche de batelier.*

Grondheer, *z. m.* Eigenaar. *Seigneur foncier.*

Grondig, *bijv. w.* Naar den grond ſmakende. Als, grondige vis. *Poiſſon qui ſent la bourbe.*

Grondig. Onklaar, beroerd. *Bourbeux; trouble.*

Dat water ziet heel grondig. *Cette eau eſt trouble, ou bourbeuſe.*

Grondig, *bijv. w. en bijw.* Door en door. *Fondamental, parfait, ſolide, à fonds, parfaitement.*

De grondige waarheden van den Chriſtelijken Godsdienſt. *Les vérités fondamentales de la Religion Chrétienne.*

Die man heeft eene grondige kennis van zaaken. *Cet homme connoit les affaires à fond, ou entend parfaitement bien les affaires.*

Ik ken dien man grondig die 't beſtier van mijne zaaken heeft. *Je connois à fond ou parfaitement l'homme qui a ſoin de mes affaires.*

Eene zaak grondig verſtaan. *Entendre une affaire à fond, avoir une connoiſſance parfaite d'une choſe.*

Grondiglijk, *bijw. zie* Grondig, *bijv.*

Grondijs, Gromijs, geronnen ijs *z. g. Glace raboteuſe qu'on trouve au fond de l'eau.*

Grondleen. *zie* Hoofdleen of Opperleen.

Grondleere, *z. v. Doctrine fondamentale.*

Grondleggen. *Fonder, jetter les fondemens.*

Grondlegger, *z. m.* Eerſte ſtigter. *Fondateur, celui qui fait bâtir quelque édifice public,*

Grondlegging, *z. v.* Veſtiging. *Fondation, l'action de jetter les fondemens.*

Grondlegſter of ſtigſter van een Godshuis of Klooſter. *Fondatrice d'un hôpital ou d'un couvent.*

Grondles. *zie* Grondregel

Grondoorzaak, *z. v.* Regte oorzaak. *Cauſe originale.*

Grondregel, *z. m. Régle fondamentale, principe, maxime.*

Die de grondregelen van eene taal verſtaat, is bekwaam om de anderen gaauw te leeren. *Celui qui entend les régles fondamentales ou les principes d'une langue, eſt capable d'apprendre les autres en peu de temps.*

De grondregelen der Zedekunde zijn nuttiger dan die der Staatkunde. *Les maximes de la Morale ſont plus utiles que celles de la Politique.*

Grondregt, *z. g. Droit foncier.*

Grondrente. *zie* Erfrente.

Grondſchatting, *z. v. zie* Grondcijns.

Grondſlag, *z. m.* Grondveſt. *Fondement, appui.*

Chriſtus is de Grondſlag der Kerke. *Jéſus-Chriſt eſt le Fondement de l'Egliſe.*

Op wat grondſlag ſteunt dat bewijs? *Sur quel fondement cette preuve s'appuye-t-elle?*

Grondſop. *z. g.* Droeſſem. *La lie, le marc.*

Grondſteen, *z. m. Pierre fondamentale, pierre angulaire.*

Grondſtem, *z. v.* Laagſte ſtem in de Zangkunſt. *Baſſe, une des quatre parties de la Muſique.*

Grondtaal, *z. v.* Oorſpronkelijke taal. *Langue originale.*

Grondtext, *z. m.* Oorſpronkelijke text. *Original, le texte original.*

Den grondtext nazien. *Lire & examiner l'original.*

Grondveſt. *z. v.* Grondſlag. *Fondement, appui.*

Grondveſten, *w. w Fonder, appuyer.*

Zig ergens op grondveſten. *Se fonder, ou s'appuyer ſur quelque choſe.*

Grondwet, *z. v.* Hoogſte wet. *Loi fondamentale.*

Dat zijn de grondwetten van den Staat. *Ce ſont les loix fondamentales de l'Etat.*

Grondwoord. *z. g.* Oorſpronkelijk woord. *Mot original, mot primitif.*

Grondwortel, *z. m.* Heidebloem. *Aſodille, herbe.*

GROOT. *In den wiſſel- en rekenſtijl* een halve ſtuiver. *Un demi ſou, deux liards.*

GROOT, *bijv. w.* Lang van geſtalte, kloek. *Grand, d'une longue ſtature.*

Een groot man. *Un grand homme, ou de grande taille.*

Groot. Wijd, uitgebreid. *Grand, d'une grande étendue.*

Vrankrijk is een groot Rijk. *La France eſt un grand Royaume, ou un Royaume d'une grande etendue.*

Groot. Rijk, vermogend. *Grand, puiſſant, riche.*

Alexander de Groote. *Alexander le Grand.*

Die mij beſchermt is een groot Heer. *Celui qui me protége eſt un grand Seigneur.*

De Groote Heer, de Turkſche Keizer. *Le Grand-Seigneur.*

De Groote Turk, de Turkſche Keizer. *Le Grand-Turc.*

Groot. Aanzienlijk. *Grand, de grande réputation.*

't Is een groot man. *C'eſt un homme de grande réputation, ou un grand-homme.*

Een man van groot verſtand. *Un grand génie, un homme de beaucoup d'eſprit.*

Dat huis koſt hem groot geld, of veel gelds. *Cette maiſon lui coute bien de l'argent, ou lui coute beaucoup.*

Iemand met groot of grof geld betaalen. *Payer quelqu'un en groſſe monnoye.*

Groot worden, *g. w.* Waſſen. *Croître, devenir grand.*

Groot worden. Rijk of magtig worden. *Devenir riche & puiſſant.*

Groot gaan. *zie* Zwanger zijn.

Groot maaken, *w. w.* Opvoeden. *Elever, nourrir.*

Zijne kinderen met eeren groot maaken. *Elever ſes enfans avec honneur.*

* Groot maaken. Tot ſtaat brengen. *Elever, agrandir.*

Hij heeft hem groot gemaakt. *Il l'a élevé dans les charges, ou dans les dignités.*

De Grooten of Granden van Spanje. *Les Grands d'Eſpagne.*

De grooten, de rijken, de aanzienelijken. *Les grands, les riches, les puiſſans.*

Veel met de grooten verkeeren. *Fréquenter ou hanter les grands.*

Grootagtbaar, *bijv. w.* Aanzienlijk, Eerwaardig. *Eertijtel.* Als, de Grootagtbaare Heeren Burgermeeſters en Regeerders van Amſterdam. *Les très-vénérables Seigneurs les Bourguemaitres & Magiſtrats d'Amſterdam.*

Grootagtbaarheid. *Grandeur très-vénérable (Titre qu'on donne aux Magiſtrats des principales villes d'Hollande.)*

‡ Grootbek, *z. m. Celui ou celle qui a les lévres fort groſſes, ou la bouche grande.*

Grootboek. *Koopmans w. Le grand livre.*

Grootdaadig, *bijv. w.* Heldhaftig. *Héroïque, qui fait des actions héroïques.*

Grootelijks, *bijw. Extrémement, grandement, grièvement.*

Hij heeft grootelijks tegen hem misdaan. *Il l'a grandement, ou grièvement offenſé.*

Ik ben u grootelijks daar voor verpligt. *Je vous en ſuis extrémement obligé, ou redevable.*

Groothartig, *bijv. w.* Hooghartig, moedig. *Magnanime, généreux.*

Groothartigheid, *z. v.* Hooghartigheid, moedigheid. *Magnanimité, courage, grandeur d'ame, généroſité.*

Grootheid, *z. v.* Grootte. *Grandeur, étendue.*

De grootheid der ſtad. *La grandeur de la ville.*

* Grootheid. Heerlijkheid, luiſter/ *Grandeur, magnificence, ſplendeur.*

De grootheid van zijnen ſtaat. *La grandeur de ſon état, ou ſa condition élevée.*

De grootheid van Gods genade. *La grandeur de la grace de Dieu.*

Groothertog, *z. m.* Een tijtel van eenige Vorſten. *Grand-Duc, titre que l'on donne à de certains Princes.*

Groothertog van Toskanen, Lithauwen, enz. *Le Grand-Duc de Toscane, de Lithuanie, &c.*

Grootje, *z. g. zie* Grootmoeder.

Grootmagtig, *bijv. w.* Groot van vermogen. Een tijtel van Koningen. *Très-puiſſant, d'un grand pouvoir, titre que l'on donne aux Rois.*

Grootmagtigheid, *z. v. Grand pouvoir, grande puiſſance.*

Grootmeeſter, *z. m. Grand-maître.*

De Grootmeeſter der Duitſche Orde. *Le grand-maitre de l'Ordre Teutonique.*

Grootmeeſter van 't geſchut. *Grand-maître de l'artillerie.*

Grootmoeder, *z. v.* Vaders of moeders moeder. *Grand-mére.*

Overgrootmoeder, *z. v.* Oudgrootmoeder. *Biſayeule.*

Grootmoedig, *bijv. w.* Groothartig. *Magnanime, courageux.*

Grootmoedigheid, *z. v.* Groothartigheid. *Magnanimité, courage, grandeur d'ame.*

Grootmoedlijk, *bijw.* Edelmoedlijk. *Généreuſement, courageuſement.*

Hij antwoordde hem zeer grootmoedlijk. *Il lui répondit généreuſement, ou courageuſement.*

Gr[redacted]nde. Edele Grootmogende.

‡ Groo[redacted], *z. m. en v.* Wi[redacted] die eenen grooten mond heeft. *Qui a la bouche grande.*

‡ Grootneus, *z. m. en v.* Langneus. *Qui a le nez long.*

‡ Grootoor, *z. m. en v.* Langoor. *Qui a de grandes oreilles.*

Groots, *bijv. w.* Trots, hovaerdig. *Superbe, fier, orgueilleux.*

Dat is een groots wijf. *C'eſt une femme ſuperbe.*

Grootsheid, *z. v.* Trotsheid, hovaerdigheid. *Orgueil, fierté.*

Grootſpreeker, *z. m.* Pocher. *Farfaron, bableur.*

Grootſpreeking, *z. v.* Gepoch. *Vanterie, fanfaronnade, bablerie.*

Grootte, *z. v.* Grootheid. *Grandeur, étendue.*

De grootte der ſtad. *La grandeur de la ville.*

Grootvader, *z. m.* Vaders of moeders Vader. *Grand-pére.*

Over-

Digitized by Google

Overgrootvader, z. m. Oudgrootvader. *Bisayeul.*
Grootvaderlijk, bijv. w. Grootvaders. Als: 't Grootvaderlijk goed. *Les biens du grand-père.*
Grootverwer. zie onder Verwer.
Grootwigtig, bijv. w. zie Hoogwigtig.
GROP, ond. w. zie Troep. *Schilders en Beeldhouwers woord.*
GROS, z. g. ond. w. Twaalf dozijn. *Grosse, douze douzaines.*
Een gros pijpen, knoopen, enz. *Une grosse de pipes, de boutons &c.*
GROS, in tegenstelling van Klein. Als, in 't gros, in groote meenigte. *En gros.*
In 't gros handelen. *Négocier, ou trafiquer en gros.*
*Eene zaak in 't gros, of in 't algemeen weeten. *Savoir une affaire en gros, ou en général.*
't Gros van 't leeger. *Le gros de l'armée.*
GROS of Grosch. Zekere silvermunt die in Duitschland, enz. gangbaar is. *Gros, monnoye d'argent qui a cours en Allemagne &c.*
GROSSEEREN, w. w. ond. w. Wijd uit schrijven. *Faire une grosse d'une minute.*
Grosseeren, g. w. laag w. Breed uitmeeten. *Usér d'hyperbole, exagérer.*
GROSSIER, z. m. ond. w. Een die in 't gros verkoopt. *Marchand qui vend en gros.*
GROT, z. v. Hol, spelonk. *Grotte, caverne, antre.*
GROVE. zie Grof.
GROUWEL, enz. zie Gruwel, enz.

GRU. GUD.

GRUIS, z. g. Kleine stukjes. *Gravier, petits grains, petits morceaux.*
Gruis van steen, glas, enz. *Petits morceaux de pierre, ou de verre.*
Paerelgruis, Steengruis, Turfgruis, enz. zie onder Paerel, enz.
Gruisagtig, bijv. w. Steenagtig. *Pierreux.*
Gruisitzer, z. g. *Glazenmakers w. Greſoir, terme de Vitrier.*
Gruiszand, z. g. *Gros ſable, gravier.*
Gruizen. zie vergruizen.
Gruizig. Gruisagtig. zie Gruisagtig.
Gruizig, Vuil, morſig. zie Morſig en Vuil.
Gruizigheid, z. v. Vuiligheid in de ſalaad, in de rijſt, in de koffi, enz. *Saleté, ordure dans la ſalade, le ris, le caffé, &c.*
GRUNDEL. zie Grondel.
GRU[illegible] z. m. Grepp[illegible]*goſe, petit foſſé, qui ſert à ſéparer un champ d'avec un autre.*
‡ GRUT, z. g. Uitſchot, 't kleinſte van iets. *Fretin, rebut. Le plus petit, le plus vil, ou ce que l'on rejette des fruits, ou des poiſſons, ou de quelque autre choſe.*
‡ Het is maar grut. *Ce n'eſt que du fretin, ou du rebut.*
GRUTMOLEN, z. v. *Moulin où l'on fait le gruau.*
GRUTTE. zie Gort.
Grutte. z. v. Scheepskost die van grutte gekookt word. *Bouillie faite de gruau.*
Grutten koeken, Boekweiten koeken. *Gateaux de farine de bled noir.*
Grutten meel, z. g. Boekweiten meel. *Farine de bled noir.*
Grutter, z. m. *Qui fait & vend du gruau & de la farine de bled noir, &c.*
Grutterije, z. v. *Lieu où l'on vend & fait du gruau & de la farine de bled noir.*
GRUWEL, z. m. Boos stuk. *Abomination, exécration, méchanceté, choſe abominable.*
Dat is een gruwel voor den Heere. *C'eſt une choſe abominable devant le Seigneur, ou que Dieu a en abomination.*
God heeft eenen gruwel voor de zonde. *Dieu a le péché en horreur.*
Gruweldaad. zie Gruwelstuk.
Gruwelen, g. w. Ergens voor gruwelen, iets van harten verfoeijen. *Avoir en horreur, déteſter.*
Gruwelen. Verschrikken. zie Verschrikken.
Gruwelijk, bijv. w. Schrikkelijk, boos. *Abominable, exécrable, déteſtable, horrible, atroce, énorme.*
Dat is een gruwelijke moord. *Voilà un meurtre horrible.*
Een gruwelijk mensch. *Un homme déteſtable.*
Gruwelijk, bijw. Afgrijzelijk. *Horriblement, d'une maniére horrible, ou atroce.*
Gruwelijkheid, z. v. Schrikkelijkheid. *Horreur, exécration, énormité, atrocité.*
De gruwelijkheid der zonde. *L'horreur du péché.*
Gruwelstuk, z. g. Eene booze daad. *Un crime énorme, un fait déteſtable, une action abominable.*
Gruwen, g. w. Verfoeijen. *Avoir en horreur, déteſter, abominer.*
Wie moet niet gruwen voor dat schelmstuk? *Qui ne doit pas avoir horreur de cette action infame?*
Gruwzaam. bijv. w. Schrikkelijk, vervaarlijk. *Horrible, épouvantable, effroyable.*
Dat is eene gruwzaame daad. *C'eſt une action horrible, atroce.*
Gruwzaamheid, z. v. Schrikkelijkheid. *Horreur, exécration, abomination, atrocité.*
GUDS. z. v. Een soort van steekbeitel. *Gouge, ſorte de ciſeau, dont ſe ſervent les menuiſiers, les ſculpteurs, & les tourneurs.*
GUDZEN, w. w. Uitgudzen, uitsteeken. *Creuſer, ou travailler avec la gouge.*
Gudzen, g. w. Tappelings afloopen. *Ruiſſéler, couler à gros bouillons.*
Het bloed gudsde uit de wonde. *Le ſang ruiſſeloit de la bleſſure.*

GUE. GUI.

GUERIDON. z. m. ond. w. Knaap daar men een kandelaar op zet. *Guéridon.*
GUICH. zie Guig.
GUICHELAAR. zie Goochelaar.
Guichelaaresse. zie Goochelaares.
Guichelaarije, z. v. Guicheling. *Faſcination, tour de ſoupleſſe.*
Guichelaarije pleegen, de waereld bedriegen. *Se ſervir de tours de ſoupleſſe, uſer de faſcination.*
Guichelen. zie Goochelen.
Guichelspel. zie Goochelarije.
*Guichelspel, z. g. Aperije, iedele vertoning. *Faſcination, repréſentation trompeuſe & frivole, éblouiſſement.*
*Is dat alles geen guichelspel? *N'eſt-ce pas une farce, ou une vaine oſtentation que tout cela? tout cela n'eſt-il pas pour éblouir le monde?*
Guicheltas. zie Goocheltas.
‡ GUIG, z. v. Spot, scherssing. *Moue, ſorte de grimace.*
‡ Iemand de guig na steeken. *Faire la moue à quelqu'un.*
GUIL, z. v. Merrie die niet gedraagen heeft. *Jument qui n'a point porté.*
Guil, bijv. w. Lafhartig. *Lâche, poltron.*
GUINJE of Guinie Engelsche goudmunt van bij de twaalf Hollandsche gulden. *Guinée, piéce d'or d'Angleterre, de prés de douze francs d'Hollande.*
GUIT, z. m. Deugniet, schelm. *Fripon, coquin, maraut, belitre.*
*Dat is een regte guit. *Voilà un vrai fripon, voilà un coquin achevé.*
Guitagtig, bijv. w. Schelms. *Scélérat, qui ne vaut rien.*
Een guitagtig mensch. *Un ſcélérat, un méchant homme.*
GUITARN of Guitern. z. v. Snaarspeeltuig dat in Italien en Spanje gemeen is. *Guitarre.*
GUITERIJE, z. v. Schelmerije. *Friponnerie, méchanceté.*
Guiterije pleegen. *Faire des friponneries.*
Guitestuk, z. g. Schelmstuk. *Trait de fripon, action de coquin, tour de pendard & de ſcélérat.*
Veele guitestukken aanregten. *Faire des actions de ſcélérat, faire des tours de pendard.*
Guitwerk, z. g. 't Bedrijf van een guit. *Friponnerie, action de fripon & de ſcélérat.*
Guitje, z. g. Een arg jongetje, vleijend woord. *Petit fripon, terme de careſſe.*

GUL.

GUL, z. v. Gulle. Een jonge Kabeljauw. *Petit merlus, jeune merlus.*
GUL, Gulle, bijv. w. Zagt. *Mol ou mou.*
't Gulle zand. *Le ſable mou.*
‡ GUL. Openhartig. *Franc, franche, ſincére, ingénu, candide.*
‡ Een gul mensch. *Un homme ſincére, une perſonne franche, ou ingénue.*
GULDEN, bijv. w. Gouden. *D'or.*
Gulden vaten. *Vaſes d'or.*
Gulden vlies. Zekere Ridderlijke Orde. *Toiſon d'or, ſorte de Chevalerie.*
Guldeling, z. m. Zekere appel. *Pomme d'or, ou dorée.*
Het gulden getal. *Le nombre d'or.*
't Gulden Jaar, 't Jubeljaar. *L'an du grand Jubilé.*
Gulden eeuw. *Siécle d'or.*
GULDEN. z. m. Een stuk gelds. *Florin, franc, livre. Une piéce d'argent de vingt ſous.*
Een Carolus Gulden, twintig stuivers. *Une piéce de vingt ſous.*
Een Goudgulden, agtentwintig stuivers. *Une piéce de vingt-huit ſous, un florin d'or.*
Guldenstuk, z. g. Een gulden. *Un florin, une piéce de vingt ſous.*
GULHARTIG. bijv. w. Opregt, openhartig. *Franc, franche, ſincére.*
Een gulhartig man. *Un homme franc.*
Gulhartigheid, z. v. Openhartigheid. *Sincérité, candeur, franchiſe.*
Gulhartiglijk, bijw. Opregtelijk. *Sincérement, franchement, ingénûment.*
Gulhartiglijk zijn gevoelen openbaaren. *Dire ingénûment ſa penſée, ou ſon opinion.*
Gulheid, z. v. zie Gulhartigheid.
GULHEID, z. v. De gulheid van 't zand. zie Gulle zand.
GULIK. Hoofdstad van Gulikerland. *Juliers, Capitale du Pays de Juliers.*
Gulikerland. *Pays de Juliers.*
GULP of Golp, z. m. Groote teug. *Grand trait de quelque breuvage.*
GULPEN van een waterval. *Lames d'eau d'une cascade.*
‡ Gulpen, w. w. Zuipen, zwelgen. *Avaler, boire à grands traits.*
GULPEN. Dorp daar men tusschen Maastricht en Aken pleistert. *Gulpen, village où l'on s'arrête entre Maſtricht & Aix.*

GUL-

Digitized by Google

GULZIG, *bijv. w.* Greetig, happig. *Goulu, gourmand.*
Een ulzig menſch. *Un goulu, ou gourmand.*
Gulzig, *bijw.* Gulziglijk. Als, gulzig eeten. *Manger goulument.*
Gulzigaard, *z. m.* Een gulzig menſch. *Un goulu, un gourmand, un glouton, un goinfre.*
Gulzigheid, *z. v.* Greetigheid. *Gourmandiſe, gloutonnerie, goinfrerie.*
Gulziglijk, *bijw. Goulument.*

G U N.

GUNNEN, *w. w.* Niet benijden. *Ne pas envier.*
Ik gun hem dat geluk. *Je ne lui envie pas ce bonheur, je lui ſouhaite ce bonheur, je ſuis bien aiſe qu'il en jouiſſe.*
Hij gunt mij dat geluk niet. *Il m'envie ce bonheur-là.*
Gunnen. Toeſtaan, verleenen. *zie* Vergunnen.
GUNST, *z. v.* Toegenegenheid. *Faveur, grace, plaiſir.*
Ik bedank u voor die gunſt. *Je vous remercie de cette faveur.*
Iemand veel gunſt bewijzen. *Favoriſer quelqu'un, lui témoigner beaucoup d'amitié.*
Indien gij mijne waaren nodig hebt, verzoek ik uwe gunſt. *Si vous avez beſoin de ma marchandiſe, j'eſpère d'avoir votre chalandiſe.*
Indien mijn werk uw behaagt, verzoek ik uwe gunſt. *Si mon ouvrage vous plait, j'eſpère avoir votre pratique.*
Ik verzeeker u van mijne gunſt. *Je vous aſſure de mon amitié.*
Gunſtbewijs, *z. g.* Betooning van liefde. *Témoignage d'amitié.*
Gunſtbrief, *z. m.* Vergunning. *Octroi, privilége.*
Gunſteling, *z. m.* Gunſtgenoot. *Favori.*
's Vorſten gunſteling. *Le Favori du Prince.*
Gunſteloos, *bijv. w.* Die, of dat geen gunſt bewijſt. *Contraire, qui n'eſt pas favorable.*
't Geluk is mij gunſteloos. *La fortune ne m'eſt pas favorable.*
Gunſtgenoot, *z. m.* Begunſtigde. Gunsteling. *Favori.*
Gunſtig, *bijv. w.* Genegen. *Favorable, propice.*
God is ons gunſtig. *Dieu nous eſt propice.*
Iemand gunſtig zijn. *Etre favorable à quelqu'un, lui faire des faveurs.*
Gunſtiglijk, *bijw.* Op eene gunſtige wijze. *Favorablement, d'une manière favorable.*
Gunſtwoord, *z. g.* Gunſtig woord. *Parole favorable.*
't GUNT. *zie* 't Geen.

G U S.

GUST, *bijv. w.* Niet dragtig. *Qui ne porte pas encore, parlant d'une vache.*
Guſte beeſten. Jonge koeijen of veerzen die van de ſtieren nog niet beſprongen zijn. *Jeunes vaches, qui n'ont pas encore été couvertes par le taureau.*
De koei ſtaat dit jaar guſt, de koei draagt dit jaar niet. *La vache n'a pas été couverte cette année, elle ne portera pas cette année.*
GUTS. (zekere beitel.) *zie* Guds.
GUUR, *bijv. w.* Straf, ſtreng. *Rude, ſévére, rigoureux, âpre.*
Het is guur weêr. *Le temps eſt rude. Il fait froid.*
Eene guure koude. *Un froid rigoureux, une froidure âpre.*
‡ Een guur of ſtuurs menſch. *Une perſonne ſévére, ou rude.*

G Y.

GY. *zie* Gij.
GY-BLOK. *zie* Gij-blok.
GYEN. *zie* Gijen.
GYLIEDEN. *zie* Gijlieden.

H.

H A A.

H. De agtſte letter van 't ABC. *H. Huitiéme lettre de l'Alphabet.*
HA! Tuſſchenwerpzel om de verwondering, en zomtijds ook het lagchen, mitsgaders andere hartstogten uittedrukken. *Ha! zie* Ach!
HAAF. *zie* Have.
HAAG, *z. m.* Haage, Heining. *Haye vive.*
Een doornen haag. *Une haye d'épines.*
Quikhaag, Tuinhaag. *zie* onder Quik, enz.
Doornhout daar haagen van groeijen of gemaakt worden. *Epine, dont on fait des hayes.*
Den HAAG, 's Gravenhage. De Vergaderplaats der Staaten Generaal in Holland. *La Haye, lieu en Hollande où s'aſſemblent les Etats-Généraux des Provinces-unies.*
In den Haag. *A la Haye.*
Naar den Haage vertrekken. *Partir pour la Haye.*
HAAGAPPEL. *z. m. Arbouſe, ou Arboiſe, fruit d'arbouſier.*
Haagappelboom, *z. m. Arbouſier, arbre qui fait beaucoup d'ombre.*
Haagbeezie, *z. v.* Haagbeſſe. *Bayes qui ſe trouvent dans les buiſſons, fruit de ronce, ou d'autres arbriſſeaux ſemblables, meures ou murons, meures en mures ſauvages.*
Haagbeuk, of wilde Eſſenboom, *z. m. Fréne ſauvage, ſorte d'arbre.*
Haagboſch, *z. g. Buiſſon, ballier.*
HAAGDIS. Hagedis of Haagdiſſe, *z. v.* Viervoetig kruipend dier. *Léſard, ou lezard, ſorte de petit ſerpent à quatre pieds.*
HAAGDOORN. Doornboom, *z. m. Aubepine.*
HAAGE. *zie* Haag of 's Gravenhaage.
HAAGEIKE, *z. v.* Eene harde eike. *Rouvre, ſorte de chêne.*
HAAGMES, *z. g.* Kapmes. *Serpe, inſtrument dont on ſe ſert pour tailler ou émonder les arbres.*
HAAI, *z. v.* Haaij. Zekere verſlindende Zeevisch. *Requiem, ou requin, certain poiſſon de mer, fort grand & dévorant.*
HAAK, *z. m.* Al 't geen ergens in kan gehaakt worden. *Crochet, croc, agrafe.*
Haak daar men 't vleeſch aanhangt. *Croc, ou crochet à pendre la viande.*
Een haak aan een kleed. *Agraſe qu'on attache, ou qu'on met aux habits.*
Een haak of flot van een boek. *Fermoir, agrafe d'un livre.*
Haak, Haakgeſchut, haakbus. *Arquebuſe à croc.*
* Iets in den haak brengen. *Timmermans ſpreekw. Equarrer, ou équarrir quelque choſe.* Terme de Charpentier.
Dat is niet in den haak. *Cela n'eſt pas comme il devroit être.*
* Iets aan den haak hangen, het opſchorten. *Pendre quelque choſe au croc.*
Die pleitzaak is aan den haak gehangen, in die pleitzaake word niet meer gedaan. *Ce procès eſt pendu au croc, on ne travaille plus à ce procès.*
Haaken en oogen. *Petits crochets, & œillets d'acier, de cuivre ou de fer.*
* 't Zijn haaken en oogen. 't Is eene verwarde zaak. *C'eſt une affaire embrouillée, c'eſt un fagot d'épines.*
Gij zoekt niet als haaken en oogen. *Vous ne cherchez qu'à chicaner.*
Enterhaak. *zie* Enterdreg.
Bierhaak, Bootshaak, Brandhaak, Grondhaak, Klemhaak, Puthaak, Scheerhaak, Schiphaak, Schorthaak, Speerhaak, Takelhaak, Viſchhaak, Vleeſchhaak, Vuurhaak, Weeghaak, Weerhaak, Winkelhaak, Zethaak, Zwaaihaak, enz. *zie onder* Bier, enz.
Haakagtig, *bijv. w.* Dat ligt ergens in haakt. *Ce qui s'accroche facilement à quelque choſe.*
Haaken, *w. w.* Met eenen haak naar zig toehaalen. *Tirer quelque choſe avec un crochet, ou par le moyen d'un croc.*
* Ergens naar haaken of naar verlangen. *Aſpirer à quelque choſe, déſirer fortement une choſe.*
Haaken, *g. w.* Ergens in vaſt raaken. *S'accrocher à quelque choſe.*
Mijn rok haakt in eenen ſpijker. *Mon ſurtout s'accroche à un clou.*
Mooijé meisjes en geſcheurde kleeren haaken ligt. *Belles filles & méchantes robes trouvent toujours qui les accrochent.*
Het moet vroeg krommen dat haaken zal. *Gemeen ſpreekw. om te zeggen* men moet vroeg beginnen als men iets wil worden. *Quand on veut apprendre quelque choſe il faut s'y prendre de bonne heure.*
* Haaking, *z. v.* Vaſthaaking. *Accroc, accrochement.*
Haaking. Verlanging, ſterke begeerte. *Déſir ardent.*
HAAL. Heugel, *z. v.* Schortlijzer waar aan men iets over 't vier hangt. *Cremillére, ou cremaillére.*
Haalbier, *z. g. Biére qu'on va querir à petite meſure.*
Haalboom, *z. m.* IJzer daar de haal aan hangt. *Barre de fer ou de bois où l'on attache la cremillére.*
HAALEN, *w. w.* Gaan haalen. *Querir, aller querir, chercher.*
Hij ging den Hoofdſchout haalen. *Il alla*

Digitized by Google

alla chercher, ou querir le Grand-Baillif.
Iets te borg haalen. *Prendre quelque chose à crédit.*
Kinderen haalen. Kraamen. *zie* Kraamen.
Haalen, opweegen. Dat zal geen tien pond haalen. *Cela ne péſera pas dix livres.*
Hij haalt over de 150 pond. *Il péſe plus de 150 livres.*
* Uw ongeluk haalt niet bij het mijne. Uw ongeluk kan het mijne niet opweegen. *Votre malheur n'approche pas du mien, ou eſt bien inférieur au mien.*
* Mijne landerijen konnen in grootte niet bij de zijnen haalen. *Mes terres n'approchent pas des ſiennes en étendue.*
Haalen. Trekken. *Tirer.*
Agter uit haalen. *Tirer en arriére, reculer, faire reculer.*
Voorthaalen. *Faire avancer en tirant.*
Waar van daan, of van waar haalt gij alle die dingen? *D'où tirez-vous, ou prenez vous toutes ces choſes?*
Men haalt veel zilvers uit de mijnen van Potoſi. *On tire beaucoup d'argent des mines du Potoſi.*
Over hoop haalen. *zie* Hoop.
Zandhaaler. *zie* Zand.
Haalkan, *z. v.* Als, Bier bij de haalkan koopen. *Acheter de la bière pot à pot.*
Haalwijn, *z. m. Vin qu'on va querir à petite meſure.*

HAAM. *zie* Greel.

HAAN, *z. m.* 't Mannetje van de hen. *Coq, le mâle d'une poule.*
Een engelſche haan. *Un coq d'Angleterre.*
Een kalkoenſche haan. *Coq d'Inde.*
‡ Haan van de buurt, de voornaamſte of de rijkſte van de wijk. *Coq de la paroiſſe, le principal ou le plus riche du quartier.*
‡ 't Is een vreemde haan, 't is een wonderlijk menſch. *C'eſt un fantaſque, c'eſt un étrange perſonnage, c'eſt un homme d'une humeur extraordinaire.*
‡ 't Is een haan van een vent, 't is een ſtoute vent. *C'eſt un hardi drelle.*
‡ De gebraaden haan ſpeelen in een gezelſchap. *Faire le coq, ou le maitre dans une compagnie.*
Zijn haan is Koning. *Son coq l'emporte ſur les autres, il faut que les autres mettent pavillon bas devant lui, il dame le pion à tous les autres.*
Haan. Weerhaan. *Coq de clocher, girouette.*
Haan aan een roer. *Chien qui tient la méche d'un mouſquet, ou la pierre d'un fuſil.*
Den haan overhaalen. *Bander un fuſil, ou quelqu'autre arme à feu.*
* De roode haan, de brandende lont. *Méche allumée.*
* Steek 'er den rooden haan in. *Mettez-y le feu.*
* Den rooden haan laaten kraaijen, *Schepsw.* Het Schip in brand ſteeken. *Mettre le feu à un vaiſſeau. Terme de marine.*
Knorhaan, Korhaan, Snoeshaan, Spoorhaan, Springhaan, Weérhaan, Woerhaan, Zeehaan. *zie onder* Knor, enz.

HAANDER. *zie* Pluimaad.

HAANEBALK, *z. m.* Balk onder 't dak. *Solive de traverſe qui ſoutient le toit d'une maiſon.*

HAANE GEKRAAI. *z. m.* Haane geſchrei. *Chant du coq.*
Haanengevegt, *z. g. Combat de cogs.*
Haaneklaauw. *zie* Haanespoor.
Haanenmat, *z. v.* Eene groote mat, waar in de haanen vegten. *Claye où les cogs ſe battent, ou ſe font.*
Haanepooten. *Des pieds de coq.*
* Haanepooten. Krabbelſchrift. *Des pieds de mouche, griffonnage.*
Haanespoor, *z. v.* Haaneklaauw. *Ergot, les ergots d'un coq, éperons que les cogs ont derriére la jambe.*
Haanetred, *z. v.* De holte in een Eij. *Le creux, ou le vuide d'un œuf.*
Haaneveer, *z. v. Plume de coq.*
‡ Haaneveer, *z. v.* Helleveeg, een ſtout vrouwmenſch. *Une effrontée, une femme hardie, une dévergondée.*
Haanevoet. *zie* Boterbloem.
‡ Haanig, *bijv. w. Laſcif, paillard.*
't Is een haanige knaap. *C'eſt un drolle bien paillard, ou bien chaud de la braguette.*
Haantje, *z. g. Cochet, petit coq.*

HAAR. *zie* Hair.

HAAR, de bezittende voornaam van eene of meer vrouwen. *Son, ſa, pronom poſſeſſif, rélatif aux ſubſtantifs féminins.*
Dat is haar man. *C'eſt ſon mari.*
De vrouwen moeten haaren mannen gehoorzaam zijn. *Les femmes doivent obéir à leurs maris.*
Tot haarent. *Chez elle, ou chez elles.*

HAARD of Haart, *z. m. Foyer, atre.*
Eigen haard is goud waard. *gemeen ſpreekw. On n'eſt jamais mieux que chez ſoi.*
Haardgoden of Huisgoden. *Dieux Pénates, Dieux domeſtiques.*
Haardijzer, *z. g. Chenet.*
Haardplaat, *z. v. Plaque de cheminée.*
Haardſtée, Haardſtede. *zie* Haard.
Haardſtée geld. *Fouage, impôt ou taxe ſur les foyers.*

HAAS, *z. m.* Haze. Zeker wild dier. *Liévre, animal timide & leger.*
Eenen haas ſchieten. *Tirer un liévre.*
Eenen haas op zijn leger vangen. *Attraper un liévre en ſon gite.*
Eenen haas ſtrikken. *Prendre un liévre dans des lacs.*
‡ Zij meent dat zij eenen haas geſtrikt heeft. *Elle croit avoir pris la pie au nid, Elle penſe avoir pris un liévre au collet, Elle s'imagine avoir fait un grand parti.*
Zeehaas. *zie onder* Zee.
Zethaas. *Haſe.*
Haasje, *z. g. Levraut, levron.*
Haasje van eene harſt. *Le filet d'un alloyau.*
Haasje over. Zeker kinderſpel. *A coupette.*

HAAST, *z. v. Hâte.*
Ik hebbe groote haaſt. *J'ai grand'hâte.*
Zij heeft daar geen haaſt bij. *Elle n'eſt pas preſſée pour cela.*
Haaſt, *bijw.* Dra, ras, haaſtelijk. *Vite, vitement, bientôt*
Ik zal haaſt koomen. *Je viendrai bientôt.*
Met 'er haaſt, *bijw.* Schielijk, ras. *Subitement, vitement, à la hâte.*
Ik heb met haaſt geſchreeven. *J'ai écrit à la hâte.*
Haaſt maaken. Zig ſpoeden. *Se dépêcher, ſe hâter, faire diligence.*
Haaſt, *bijw. Preſque.*
Hij is haaſt zoo ver gevorderd als gij. *Il eſt preſque auſſi avancé que vous.*
Hij heeft haaſt gedaan. *Il a preſque fait.*
Haaſtelijk, *bijw.* Haaſtig. *Vite, vitement, promptement, ſoudainement.*
Koomt haaſtelijk wederom. *Retournez, ou revenez vite.*
Zig haaſten, *w. w.* Zig ſpoeden. *Se hâter, ſe diligenter, faire diligence.*
Haaſt u zoo veel 't mogelijk is. *Hâtez vous autant qu'il vous eſt poſſible.*
Haaſtig, *bijv. w.* Die groote haaſt heeft, *Preſſé, qui a grand' hâte, prompt, ſoudain.*
Hoe zijt gij zoo haaſtig? *Pourquoi êtes vous ſi preſſé?*
Een haaſtige dood. *Une mort prompte, ou ſoudaine.*
* Haaſtig, *bijv. w.* Oploopend. *Colére, prompt à s'irriter, emporté.*
Hij valt wat haaſtig. *Il eſt un peu trop prompt, il a la tête un peu trop près du bonnet.*
Hij heeft een haaſtig hoofd. *Il a la tête bien chaude.*
Haaſtig worden. *Se fâcher, s'emporter, ſe mettre en colére.*
Haaſtig, *bijw.* Haaſtelijk. *zie* Haaſtelijk.
Haaſtigheid, *z. v.* Haaſt. *zie* Haaſt.
* Haaſtigheid, oploopendheid. *Emportement, transport, colere, promptitude à ſe mettre en colére.*
Haaſtiglijk, *bijw.* Haaſtelijk. *Promptement, en diligence.*

HAAT, *z. m.* Qualijkgezindheid. *Haine, averſion.*
Een oude haat. *Une haine invétérée.*
Iemand eenen haat toedraagen. *Porter de la haine à quelqu'un.*
In den haat van 't volk zijn. *Etre l'objet de la haine du peuple, être haï du peuple.*
Den haat van 't volk op zig laaden, of op zijnen hals haalen. *Encourir la haine du peuple.*
Hij heeft dat gedaan uit haat tegen mij. *Il a fait cela en haine de moi.*
Haatdraagend. Wraakzugtig. *Vindicatif.*
Haatelijk, *bijv. w.* Haatverwekkend. *Odieux, haïſſable.*
Dat is een haatelijk werk, eene haatelijke zaak, enz. *Voilà une choſe ou une affaire odieuſe.*
Zig haatelijk maaken. *Se rendre odieux.*
Haatelijkheid, *z. v.* Schandelijkheid. *Horreur, atrocité, turpitude.*

HAATEN, *w. w.* Vijandig zijn. *Haïr, avoir de la haine pour quelqu'un.*
De zonde haaten. *Haïr le péché.*
Men zou de zonde meer haaten, indien men haare ſchandelijkheid wel kende. *On haïroit bien davantage le péché, ſi on en connoiſſoit toute la turpitude.*
Ik haat dat flag van ſchrijven. *J'ai une averſion pour cette façon d'écrire, je hai cette maniére d'écrire.*
Haater, *z. m.* Vijand. *Ennemi, qui hait.*
Hij is een haater van de deugd. *Il eſt ennemi de la vertu, il hait la vertu.*
Haatſter, *z. v.* Vijandinne. *Ennemie, celle qui hait*

HAAZEN, *bijv. w. De liévre.*
De haazenjagt, *z. v. Chaſſe du liévre.*
Hij is een liefhebber van de haazenjagt. *Il aime la chaſſe du liévre.*
Een haazekop, *z. m.* 't Hoofd van eenen haas. *Tête de liévre.*
‡ Dat is een regte haazekop, een flegte weetniet. *Voilà un vrai ignorant, c'eſt une balourde.*
Haazen latouw, wilde latouw, kruid dat de haazen en konijnen graag eeten. *Laceron, Laiteron.*
Haazemond, *z. m. Bec de liévre.*
Die Juffer heeft eenen haazemond. *Cette Demoiſelle a un bec de liévre.*
* Het haazenpad kiezen, vlugten. *Prendre la fuite, s'enfuir, montrer les talons.*
Haazenpaſtei, *z. g. Pâté de liévre.*
Heazepoot, *z. v. Patte de liévre.*
* Haazepoot, *z. v. Jagers w.* Loper. *Pied de liévre, coureur; chien ou cheval qui court bien.*

* Haazen-

Digitized by Google

* Haazenſlaap, z. m. Onvaſte ſlaap. *Dormir léger.*
Hij ſlaapt den haazenſlaap. *Il dort les yeux ouverts, il dort d'un somme leger.*
Haazenwind, z. m. Windhond. *Levrier, chien de chaſſe.*

HAC. HAD. HAF.

HACHELIJK, *bijv. w.* Twijfelagtig, gevaarlijk. *Hazardeux, périlleux, dangereux, incertain.*
Dat is een hachelijk werk. *Voilà une affaire hazardeuſe, ou périlleuſe.*
't Is hachelijk of dat eens gebeuren zal. *Peut-être que cela n'arrivera jamais.*
Hachelijkheid, z. v. Gevaar, onzekerheid. *Hazard, danger, incertitude.*
HAD, *onv. tijd* van hebben. Als, ik had. *J'avois ou j'eus.*
Hadde. *zie* Had.
HAERD. *zie* Haard.
HAF of Haft, z. g. Zeker dagleevend Diertje. *Petit Inſecte volant, qui naît, engendre & meurt en un jour, & dont on voit des tas ſur l'eau.*
* Het is 'er zoo dik als haft, daar is eene groote menigte. *Il y en a grande abondance, grande quantité, une fourmillére.*

H A G.

HA[redacted]. *zie* Haag.
HAGEDIS. *zie* Haagdis.
Hagedoorn. *zie* Haagdoorn.
HAGEL, z. m. *Grêle.*
Giſteren viel een zwaare hagel. *Il tomba hier beaucoup de grêle.*
Door den hagel ſlaan, of beſchadigen. *Grêler.*
Dat koren is van den hagel geſlagen. *Ces bleds ſont grêlés.*
* Daar zal de hagel naar ſlaan, daar zal eene ſtraffe op volgen. *Cela ne paſſera pas impunément, ou ne demeurera pas impuni.*
* Hagel. Hagel om meê te ſchieten. *Dragée, plomb dont on ſe ſert à la chaſſe.*
Ganzenhagel. Grove hagel. *Groſſe dragée qui ſert à tirer aux oyes.*
Muſchenhagel. Fijne hagel. *Petite dragée qui ſert à tirer aux petits oiſeaux.*
Janhagel. *zie onder* Jan.
Hagelagtig, *bijv. w. Sujet à la grêle.*
't Is hagelagtig weêr. *Le temps eſt ſujet à la grêle.*
Hagelbui, z. v. Onweêr met hagel vermengd. *Une grêle, tempête, ou orage mêlé de grêle.*
Die hagelbui heeft de Wiingaarden beſchadigd. *Ces orage a fait du tort aux vignes.*
* Eene hagelbui van kogelen, pijlen, enz. *Une grêlée de balles, de fléches, &c.*
Hagelen, *g. w. Gréler.*
Het hagelt ſterk. *Il grêle fort.*
't Is of het volk hagelde. *C'eſt comme s'il pleuvoit du monde.*
Hagelgans, z. m. Haalgans, zekere watervogel. *Poule-d'eau.*
Hagelſlag in 't koren. *Grêle qui tombe ſur les bleds.*
Hagelſteen, z. m. *Grêlon.*
Hageltas. *zie* Weitas.
Hagelwit, *bijv. w.* Zoo wit als hagel. *Blanc comme neige, fort blanc.*
Zij heeft eenen hagelwitten hals. *Elle a le cou blanc comme neige.*
HAGENDEVELD, *zeer laag w.* Word van den omroeper van zommige eetwaren, en ook altemet van andere menſchen gebruikt, om te betekenen dat het geene zij te koop hebben, uitmuntend goed is. *Excellent, excellentiſſime.*
‡ Hagendeveld van Zalm te koop! *Excellent ſaumon à vendre!*
‡ Hij roept hagendeveld van kaatſen. *Il déſie le plus habile à jouer à la paume.*
‡ 't Is een hagendeveld, een overvlieger. *C'eſt un paſſe-maître, c'eſt lui qui donne le pion ou qui fait la barbe aux autres.*
‡ HAGT, z. m. Een dik ſtuk. *Lopin, un gros morceau.*
‡ Een hagt brood, ſpek, enz. *Un gros morceau de pain, de lard, &c.*
‡ Hagt. Hachje, z. g. Een rauw ongebonden menſch. *Un débauché, un homme qui vit dans le déſordre, un grivois.*
‡ Zijn zoon is een hachje. *Son fils eſt un débauché, un grivois.*

H A I.

HAI. *zie* Haai.
HAIR of haair. De uitſpraak is Haar. z. g. *Cheveux, poil.*
Het hair van 't hoofd. *Les cheveux de la tête.*
Lang gekruld hair hebben. *Avoir les cheveux longs & friſés, ou une chevelure longue & friſée.*
Eene vrouw met hangend hair. *Une femme qui a la chevelure défaite, ou les cheveux pendans.*
't Hair van den baard, enz. *Le poil de la barbe, &c.*
Malkander in 't hair zitten. *Se prendre aux cheveux.*
* Malkander in 't hair zitten. *Diſputer enſemble fort & ferme.*
* Met de handen in 't hair zitten. Zeer verlegen ſtaan. *Etre bien en peine, être fort embaraſſé, ne ſavoir à quel Saint ſe vouer.*
Hij is geen hair beter dan zijn makker. *Il ne vaut pas un brin mieux que ſon compagnon.*
Zij gelijkt haare moeder op een hair. *Elle reſſemble à ſa mére comme deux goutes d'eau, c'eſt ſa mére toute crachée.*
* Hij moeſt 'er hair laaten. *Il y laiſſa de ſon poil. Il y fut bien étrillé.*
* Hij heeft hair op zijne tanden. *Il a du ſang aux ongles.*
Het hair van eenen hond. *Le poil d'un chien.*
Twee paerden van een hair. *Deux chevaux d'un même poil.*
* Een wild hair in den neus hebben, los en ongebonden zijn. *Avoir la tête légére, mener une vie débordée ou déréglée, être trop volage.*
Geitenhair, Halshair, Hoofdhair, Kemelshair, Koehair, Kroeshair, Paardshair, Scheerhair, Sluikhair, Stoppelhair, Venushair, Verkenshair, Vrouwenhair, Zwijnshair, enz. *zie onder* Geit, enz.
Hairagtig. *zie* Hairig.
Hairband, z. m. Vlegtſnoer. *Ruban, ou bandelette pour treſſer, ou retrouſſer les cheveux, treſſe.*
Hairbles, z. v. Hairlok. *Touſe de cheveux, toupet de cheveux.*
Hairbos, z. v. *Touſe de cheveux.*
Hairen, *bijv. w.* Dat van hair is. *De poil, de crin, de cheveux.*
Hairen knoopen. *Boutons de crin.*
Een hairen kleed draagen. *Porter la haire.*
Hairen gordel. *Un cilice.*
Hairig, *bijv. w.* Ruig. *Velu, couvert de poil.*
‡ Hairig, *bijv. w.* Moeijelijk, zwaar. *Difficile, pénible, malaiſé.*
‡ Dat is een hairig werk. *Voilà une affaire pénible, une choſe difficile, malaiſée, ou embrouillée.*
Hairigheid, z. v. Ruigigheid. *Cela ſe dit de toute choſe velue, ou couverte de poil.*
Hairigheid, moeijelijkheid. *Embarras, difficulté, anicroche, brouillamini.*
Hairklieven. *zie* Hairklooven.
* Hairklooven, *w. w.* Hairklieven, knibbelen, twiſten. *Chicaner, quereller, conteſter, ergoter, pointiller.*
Hairkloover, z. m. Knibbelaar. *Chicaneur, un homme qui conteſte ſur tout, ergoteur.*
Hairklooverije, z. v. Hairkloving, knibbeling. *Chicane, querelle, démêlé, diſpute, contention.*
Dat zijn loutere hairklooverijen. *Ce ne ſont que des chicanes.*
Hairlok, z. v. Lok. *Toupet.*
Hairloos, *bijv. w.* Kaal. *Chauve, n'a point de cheveux.*
Hairloosheid, z. v. Kaalheid. *Chauveté.*
Hairnaald, z. v. *Poinçon de tête.*
Hairpoeder, z. v. en g. *Poudre pour les cheveux.*
Hairſcheel, z. v. *Tour de cheveux.* *zie* Scheel.
Hairſcheer, z. v. Scheer om 't hair te ſnijden. *Ciſeaux à couper les cheveux.*
Hairſnijder, z. m. Hairſcheerder. *Coupeur de cheveux.*
Hairſnijding, z. v. Hairſcheering. *Action de celui qui coupe les cheveux.*
Hairſnoer, z. g. Vlegtſnoer. *Treſſe, ruban qui ſert à treſſer les cheveux.*
Hairſtar, z. v. Staertſtar. *Comète.*
Hairtjes of vezeltjes der gewaſſen. *Chévelure ou fibres des racines &c.*
Hairtoizel, z. g. Pruik. *Perruque.*
Hairtrekker, z. m. Nijper om den baard uittetrekken. *Pincettes à arracher le poil, tire-poil.*
Hairtrens, z. v. Hairvlegt daar de pruiken van gemaakt worden. *Treſſe de cheveux pour les perruques.*
Hairtuit, z. v. Hairvlegt. *Treſſe de cheveux.*
Hairworm, z. m. Een ruwe ſchurftheid. *Dartre, dartre vive, dartre farineuſe: Teigne, eſpéce de gale épaiſſe, qui vient à la tête avec des croûtes ou des écailles.*

H A K.

HAK, z. v. Hiel, verſſen. *Talon.*
* Iemand op de hakken of hielen zitten. Iemand van nabij vervolgen. *Etre ſur les talons de quelqu'un, le ſuivre de près.*
Hak van eene kous. *Talon de bas.*
Eene engelſche hak, dat is, die op de Engelſche wijze gebreid is. *Talon à l'Angloiſe.*
Hakſtuk of hielſtuk van eenen ſchoen. *Talon de ſoulier.*
HAK. z. v. Houweel. *Houe, boyau à deux dents inſtrument qui ſert à remuer la terre.*
De HAK of houw van 't hout. *Le temps dans lequel on hache, ou coupe le bois.*
Hakbank, z. v. *Hachoir.*
Hakbord, z. g. Bord daar men alles in hakt. *Hachoir, machine dans laquelle on hache des herbes potagéres, la viande &c.*
Hakbord. Hakberd. Zeker ſnaarſpeeltuig. *Pſalterion, ſorte d'inſtrument de muſique à cordes de laiton.*
Hakbord. Het bord agter op de kleine Scheepen. *L'arriére des petits vaiſſeaux.*
HAKEN. *zie* Haaken.

Digitized by Google

HAKKELAAR, z. m. Stameraar. *Bégue, celui qui bégaye.*
Hakkelen, w. w. Stamelen, hutteren. *Bégayer.*
Hij hakkelt in 't ſpreeken. *Il bégaye en parlant.*
Hakkeling, z. v. Stameling der tonge. *Bégayément.*
‡ Hakkelkees, z. m. Stamelkees, hakkelaar. *Bégue, celui qui bégaye.*
Hakkeltong, z. m. Stameltong. *Perſonne qui bégaye, langue qui ne peut pas bien prononcer.*
HAKKEN, w. w. Houwen. *Hacher, couper.*
Hout hakken. *Hacher du bois, couper du bois.*
* Zij hakten 't leger in de pan, zij verſloegen 't ganſche leger. *Toute l'armée fut taillée en piéces, ils taillérent toute l'armée en piéces.*
* 'Er op in hakken, zijn gevoelen ruwelijk uitten. *Dire brusquement ſon ſentiment.*
HAKKENEIJE, z. v. Een telle of telpaerd. *Haquenée, cheval qui va l'amble.*
‡ HAKKETEEREN. *Diſputer fort & ferme, chicaner, pointiller, ergotter.*
HAKKING, z. v. Boomhakking. *La coupe des arbres.*
HAKMES, z. g. Houmes. *Couperet.*
HAKMOES, z. g. *Herbes potagéres, herbage ou verdure qu'on met cuire.*
HAKPAP, z. v. *Bouillie faite avec de la fleur de farine détrempée avec des œufs & bachée enſuite bien menu.*
HAKZEL, z. g. *Hachis, viande hachée, pour en faire des ſauciſſes, ou pour la mettre en pâté, &c.*

H A L.

HAL. Halle, z. v. Eene plaats daar iets in 't openbaar verkogt word. *Hale, lieu couvert où l'on expoſe des marchandiſes en vente.*
De Lakenhal. *Hale où l'on fait meſurer & marquer le drap.*
De Vleeshal. *La boucherie.*
HAL, z. g. De hardigheid der aarde door de vorſt. *Dureté de la terre cauſée par la gelée.*
Het hal ſlaat door. *La terre n'eſt pas aſſez gelée pour porter.*
HALEN. *zie* Haalen.
HALF, halve, *bijv. w. Demi, à demi.*
Half blind. *Demi-aveugle.*
Hij was half dood. *Il étoit à demi mort.*
Half en half. *Moitié de l'un, moitié de l'autre.* Neem van elk half en half. *Prenez la moitié de chaque.*
Half bier, half wijn. *Moitié biére, moitié vin.*
Halfbroeder, z. m. Die alleenlijk broeder is van Vader of van Moederskant. *Demi-frére.*
Half gaar. *A demi-cuit.*
Half eiland. z. g. *Peninſule, preſqu'ile.*
Half Maart. *La mi-Mars.* Half April. *La mi-Avril.* Half Mei. *La mi-May.*
Half Man, half Wijf. Man-Wijf. *Hermaphrodite, qui a les deux ſexes.*
Half Man, half Paerd. *Centaure.*
Een half jaar. *Un demi-an.*
Een half rond. *Un demi-cercle.*
Halflagtig, *bijv. w.* Een land-en waterdier te gelijk. *Animal amphibie.*
De Otter is een halflagtig dier. *La loutre eſt un animal amphibie.*
HALFTER, z. m. Halfter der paerden. *Licou.*
HALF Vat. *Une demi-tonne.*
Half vol, half dronken. *A demi-ſaoul.*
Ik verſtaa met een halfwoord. *J'entens à demi-mot.*
Half, gebruikt men ook bij het tellen van alle de halve uuren van de klok. Als, ik heb daar half twaalf hooren ſlaan. *J'ai ouï ſonner-là onze heures & demie.*
Wij eeten gemeenlijk te half een. *Nous dinons ordinairement à midi & demi.*
HALM, z. m. Stroohalm. *Chaume, épi, épi égrené, chalumeau.*
Halm van hennip. *Chénevotte.*
Halmknoop of halmknop, z. m. Knoop des halms. *Nœud de l'épi.*
Halmſteel, z. m. Halmſtroo. *Chaume, partie inférieure ou baſſe de l'épi.*
HALS, z. m. *zeemans w.* Een ſcheeps touw. *Couët, écoit, amarre de vaiſſeau.*
HALS, z. m. 't Gedeelte van 't lichaam daar 't hoofd op ſtaat. *Cou, col.*
Zoo dra als hij mij zag, vloog hij mij om den hals. *Dès qu'il me vit, il ſe jetta à mon cou.*
Een lange hals. *Un cou de grue, un cou long.*
Een ſcheeve hals. *Un cou tortu, un cou de travers, un torticolis.*
Hals van eene vles. *Goulet, ou goulot d'une bouteille.*
Die kan heeft eenen naauwen hals. *Ce pot à le cou fort étroit, ou l'entrée fort étroite.*
‡ 't Is een regte hals. 't Is een onnozele bloed. *C'eſt un pauvre innocent, un benét, un niais.*
Iets met den hals betaalen. *Payer de ſa tête.*
Op den hals gevangen zitten. *Etre mis dans un cachot pour quelque grand crime & courir risque de perdre la vie.*
Iemand om den hals brengen of dooden. *Tuer quelqu'un.*
Om hals raaken. *Périr, perdre la vie.*
Hij zond hem een zwaar leger op den hals. *Il envoya contre lui une groſſe armée.*
Ik verzet 'er mijnen hals onder. *Je gage ma tête, je parie ma tête.*
Hij heeft den hals of 't leven verbeurd. *Il a perdu ſa vie, ou il a mérité de perdre la vie.*
Ik zal 'er den hals aan waagen. *J'y hazarderai, ou j'y risquerai ma vie.*
Dat is eene zaak daar den hals aan hangt. *C'eſt une affaire criminelle, c'eſt une affaire où il s'agit de la vie.*
Iets op zijnen hals haalen. *S'attirer quelque choſe.*
Hij heeft dat ongeluk zelfs op zijnen hals gehaald. *Il s'eſt attiré ce malheur lui-même.*
* Eenen zwaaren laſt op zijnen hals hebben. *Etre chargé d'un peſant fardeau, avoir beaucoup d'affaires pénibles.*
Achterhals, Scheefhals, Slimhals, Spekhals, Zwaanenhals, enz. *zie onder* Achter, enz.
Halsader, z. v. *Veine du cou.*
Halsband, z. m. *Collier.*
Den hond eenen halsband aandoen. *Mettre le collier au chien.*
Halscieraad, z. g. Halsketen. *Collier, collier de perles, d'ambre, &c.*
Halsdoek, z. g. Halsneusdoek. *Gorgerette, linge ou collet qui ſert à couvrir le cou, mouchoir de cou.*
Halsgeregt, z. g. Hooggeregt. *Haute Juſtice.*
Halsheer, z. m. Een Heer die halsregt voert. *Seigneur qui à haute & baſſe juſtice.*
Halsheerlijkheid, z. v. Hooge Heerlijkheid. *Haute & baſſe Juſtice, Seigneurie de haute & baſſe Juſtice.*
Halsijzer, z. g. IJzeren halsband. *Collier de fer.*
Halsketen, z. v. Halscieraad. *Collier, chaine d'or que l'on porte au col.*
Halskraag. *zie* Ringkraag.
Halsneusdoek, z. g. *zie* Halsdoek.
HALSQUABBE, z. v. Kolfem, 't vel dat den Os onder den hals hangt. *Fanon, la peau qui pend ſous la gorge d'un bœuf.*
Halsregt, z. g. Doodſtraf. *Juſtice, exécution de ſentence criminelle.*
Men heeft van daag halsregt gedaan. *On a fait aujourd'hui juſtice, on a exécuté des criminels.*
Halsregter, z. m. Bloedregter. *Lieutenant-criminel, Haut-juſticier.*
Halſtarrig, *bijv. w.* Hardnekkig, onverzettelijk. *Obſtiné, opiniâtre.*
Een halſtarrig menſch. *Une perſonne opiniâtre, ou obſtinée.*
Halsſtarrigheid, z. v. Hardnekkigheid. *Opiniâtreté, obſtination.*
Halſtarriglijk, *bijw.* Hardnekkiglijk. *Opiniâtrément, avec obſtination.*
Iets halſtarriglijk lochenen, ſtaande houden, enz. *Nier quelque choſe opiniâtrément, ſoutenir quelque choſe avec opiniâtreté, &c.*
Halsſtraf, z. v. Doodſtraffe. *Peine de mort.*
Halsſtreng, z. v. *Corde.*
Halsſtreng. Wurg in de keel. *Squinancie, ou eſquinancie.*
Halsſtuk van een lijfwapen. *Gorgerin, pieu de l'armure pour couvrir & défendre la gorge.*
Halte, krijgsw. Stilſtand der optrekkende Krijgsbenden. *Halte, repos que prennent les troupes dans leur marche.*
Halsvriend, z. m. Grootvriend. Boezemvriend. *Ami intime.*
Halszaak, z. v. Eene zaak daar 't leven aan hangt. *Affaire criminelle, crime capital.*
HALVE. Om den wil, uit inzigt. Als, Mijnent halve. *Pour l'amour de moi, à ma conſidération.*
HALVE, half. NB. *Half* en *Halve* hebben dikwils den zelven zin. Evenwel is *half* zomtijds beter dan *halve*, zoo als het blijkt uit de voorgaande exempelen; en zomtijds is *halve* beter dan *half*, gelijk het uit de volgende exempelen blijken zal.
Halve broeder. *Frére de différent pére ou de différente mére, demi-frére.*
Een halve dag. *Un demi-jour.*
Een halve God. *Un demi-Dieu.*
Een halve Gulden. *Dix ſous.*
* Eene halve maan, zekere ſterkte. *Demi-lune, ouvrage de fortification.*
* De halve maan, *digtkundig w.* de Turken. *Le Croiſſant, les Turcs.*
Halve piek. *Eſponton, demi-pique pour s'oppoſer à l'abordage.*
Een halve ſchelling. *Un demi-escalin.*
Een halve ſtuiver. *Deux liards, un demi-ſou.*
Een halve voet. *Un demi-pied.*
Eene halve uur. *Une demi-heure.*
Halve Zuſter, z. v. *Sœur de différent pére ou de différente mére, demi-ſœur.*
Halve is ook gebruikelijk agter aan de getallen. Als, derdehalve. *Deux & demi.* Tiendehalve. *Neuf & demi.*
Halveeren. De helft verminderen. *Partir par moitié, prendre la moitié.*
Ten halven, *bijw.* Onvolmaakt. *A demi, imparfait.*

Dat

Digitized by Google

Dat huis leit ten halven. *Cette maiſon n'eſt faite qu'à demi.*
Hij doet dat werk maar ten halven. *Il ne fait cela qu'à demi.*
Ten halven wege, *bijw. A moitié chemin.*
Iemand ten halven wege geleiden. *Conduire quelqu'un à moitié chemin.*
Ter halver dragt. *A la moitié de la groſſeſſe.*
De vrouw is ter halver dragt. *La femme eſt à la moitié de ſa groſſeſſe, la femme eſt à mi-terme.*
* Ter halver wege, *bijw.* Onvolmaakt *A demi.*
* Hij laat dat werk ter halver wege ſteeken. *Il laiſſe cette affaire à demi.*

HALZEN. *Filandres ou brins d'herbes qui empêtrent les filets des pêcheurs & les pieds des nageurs.*

H A M.

HAM, z. m. Schink. *Jambon.*
Een Weſtfaalſche ham. *Un jambon de Mayence.*
Die ham is garſtig. *Ce jambon eſt rance.*
HAMEI, hameije, z. v. 't Buitenhek van eene Stadspoort. *Barrière qui couvre la porte d'une ville par dehors.*
De hamei is gefloten. *La barrière eſt fermée.*
HAMEL. z. m. 't Mannetje van een ſchaap. *Mouton.*
Een hamelenbout. *Eclanche, ou gigot de mouton.*
Belhamel. *zie onder* Bel.
HAMER. z. m. *Marteau.*
Een houten hamer. *Maillet, marteau de bois.*
Tuſſchen den hamer en 't aanbeeld zijn. *zie onder* Aanbeeld.
Beukhamer, Breeuwhamer, Deurhamer, Kaphamer, Klavaatshamer, Klophamer, Knakhamer, Munthamer, Smidshamer, Straathamer, Vlashamer, Voorhamer, Vuiſthamer, Zethamer, *zie onder* Beuk, enz.
Hamerbijl. *zie* Vuiſthamer.
Hamerſlag, z. m. Gelijke ſlagen met hamers. *Coups de marteau, ou l'ordre qu'on tient à donner les coups de marteau l'un après l'autre ſur l'enclume.*
Hamerſlag houden. *Donner les coups de marteau, ou battre le fer l'un après l'autre, comme font les forgerons.*
‡ Hamerſlag houden, bij beurte ſpreeken. *Parler chacun à ſon tour.*
Hamerſlag, z. g. IJzerſlag. *Paillettes ou écailles qui tombent du fer chaud par les coups de marteau.*
Hamerſteel, z. v. *Manche de marteau.*
HAMEY. *zie* Hamei.
HAMMETJE, v. g. *Petit jambon.*
Kinnebaks hammetje. *Bajoue de cochon.*
‡ Het hammetje is op, zij zijn arm en berooid. *Tout eſt fripé, tout eſt mangé, ils ſont pauvres & miſérables.*
Hammevet, z. g. Vet van eenen ham. *Graiſſe de jambon.*

H A N.

HAND, z. v. Een menſche hand. *La main*
De regterhand. *La main droite.*
De ſlinkerhand. *La main gauche.*
't Hol van de hand. *Le creux de la main.*
De palm van de hand. *Paume, le dedans de la main.*
In de handen klappen van vreugde. *Battre, ou frapper les mains de joye.*
De hand opheffen om iemand te ſlaan. *Lever la main pour frapper quelqu'un.*
* Hij is zijne regterhand, hij doet hem grooten dienſt. *Il lui rend de grands ſervices, c'eſt ſon bras droit, c'eſt ſon appui.*
* Hij is zijne regterhand quijt, hij heeft eene groote hulpe aan hem verloren. *Il a perdu un grand appui en ſa perſonne.*
* Hand of tand van een anker. *Bras d'ancre.*
* Van hand tot hand, *bijw.* Van de voorouderen tot de nakomelingen. *De main en main, de père en fils, par tradition.*
Eene overlevering van hand tot hand. *Une tradition de main en main.*
Eene hand die den weg aanwijſt. *Bois fait en forme de main attachée à un poteau, pour montrer la route que l'on doit tenir.*
Hand. Iemands gewoone ſchrift. *Main, écriture.*
Ik ken zijne hand wel. *Je connois ſa main, ſon caractere, ou ſon écriture.*
Zijne hand veranderen. *Changer ſa main, ou ſon écriture.*
Iemand bij de hand vatten. *Prendre quelqu'un par la main.*
Iemand de hand geeven. *Donner la main à quelqu'un.*
Iemand de hoogerhand geeven, of aan zijne hoogerhand zetten. *Donner le rang à quelqu'un.*
* Iemand de hand van broederſchap geeven, hem voor eenen geloofsgenoot erkennen. *Reconnoitre quelqu'un pour frére dans la foi.*
Ter hand ſtellen, behandigen. *Donner en main, mettre entre les mains.*
* Ik zal hem naar mijne hand zetten. *Je le gouvernerai ou je le réduirai comme il faut.*
‡ Dat is een kolfje naar zijne hand. *C'eſt une choſe qui s'accorde parfaitement bien avec ſon humeur.*
‡ Van de hand in den tand, *ſpreekw.* Zoo veel winnende als men verteert. *En gagnant autant que l'on dépenſe.*
Bij de hand zijn, van 't bedde opgeſtaan zijn. *Etre levé.*
Is u Heer al bij de hand? *Votre Maître eſt-il levé?*
* In de hand vallen. Dat land valt mij in de hand. *Je trouve cette terre meilleure que je ne penſois.*
* Uit de hand vallen. Dat huis valt mij uit de hand. *Cette maiſon ne me paroit pas ſi bonne que je me l'étois imaginé, je trouve cette maiſon pire que je ne penſois.*
* Handen uit den mouw ſteeken. *Mettre la main à l'œuvre.*
* Iemand op zijne handen draagen. *Choyer quelqu'un, faire grand cas de quelqu'un.*
* De handen ruim hebben. *Avoir les mains libres, avoir du loiſir, avoir du temps à ſoi.*
* Als de eene hand de andere waſcht, blijven ze beiden ſchoon, *ſpreekw. C'eſt un avantage réciproque que de s'entr'aider.*
* Bij de hand hebben, gereed hebben. *Avoir prêt.*
* Iets op zijne hand hebben, tot zijnen dienſt hebben. *Avoir quelque choſe à ſa diſpoſition.*
Hij heeft het gemeene volk op zijne hand. *Il a le menu peuple à ſa diſpoſition.*
* De hand ligten. Beter koop geeven. *Donner à meilleur marché, lacher la main.*
* Aan de hand blijven hangen. Die waaren blijven hem aan de hand hangen. *Il demeure chargé de ces marchandiſes, elles lui reſtent ſans qu'il puiſſe les débiter.*
* Van de hand wijzen. *Refuſer, rejetter.*
Zijn verzoek wierd van de hand geweezen. *On lui refuſa ſa demande, ſa demande fut rejettée.*
* Iets ter hand neemen. *Commencer quelque choſe, entreprendre quelque choſe.*
* Wat trekt hij ter hand? Waar meê geneert hij zig? *Que fait-il? De quoi vit-il? A quoi s'occupe-t-il?*
* Dat ſtaat mij wel ter hand. *Cela m'eſt fort à la main, 'cela m'eſt fort commode.*
* Dat ſtaat hem niet wel ter hand. *Il n'a pas bonne grace à faire cela.*
* Over de hand zijn, in de weeg zijn. *Incommoder, être à charge.*
Van hooger hand, *bijw.* Wegens de hooge Overigheid. *De la part du Roi, du Prince, ou du Magiſtrat.*
Dat gebod koomt van hooger hand. *Ce commandement, cet ordre vient du Souverain, &c.*
Van langer hand. *bijw.* Van voor veele jaren. *Il y a longtemps, depuis pluſieurs années.*
Ik hebbe hem van langer hand gekend. *Je l'ai connu il y a longtemps.*
Van langer hand, *bijw.* Allenskens. *Petit à petit, peu à peu.*
Van langer hand geld verzamelen. *Amaſſer de l'argent petit à petit.*
* De hand bieden. Helpen, bijſtaan. *Prêter la main, aider, ſecourir.*
* De hand leenen tot uitvoering van eenig werk. *Prêter la main pour l'exécution de quelque affaire.*
* Hand over hand, *bijw.* Gedurig, meer en meer. *De plus en plus, continuellement.*
De wind wakkert hand over hand. *Le vent s'augmente de plus en plus.*
De kranke neemt hand over hand af. *Le malade empire toujours, le malade s'affoiblit de plus en plus.*
* Gods hand, Gods ſtraffe en oordeelen. *La main de Dieu, la colére, la juſtice, les jugemens de Dieu.*
Winterhanden. *zie onder* Winter.
Handbekken, z. g. *Baſſin à laver les mains.*
Handblaker, z. m. *Chandelier à queue.*
Handboei, z. v. *Menottes, fers que l'on met aux mains des criminels.*
Handboekje, z. g. Een klein boekje. *Petit livre que l'on porte ſur ſoi ou dans ſa poche, manuel.*
Epiktetus handboekje. *Le manuel d'Epictéte.*
Handboog, z. m. *Arbalête qui ſe bande avec la main.*
De handboogs doelen. *Le lieu où l'on tire au but avec l'arbalête.*
Handboom, z. m. Hefboom. *Barre, ou levier.*
Handbreed. z. v. Handbreedte. *La largeur d'un travers de main.*
Het water is van de nagt eene handbreed gewaſſen. *L'eau eſt crue cette nuit d'un travers de main.*
* Maar eene handbreed van den dood zijn, in groot gevaar zijn. *Etre en danger de mort, ou de périr.*
Handbus. *zie* Roer.
Handdadig, *bijv. w.* Schuldig. *Coupable, complice.*
Hij is handdadig aan dien moord. *Il eſt complice, ou coupable de ce meurtre.*
Handdadige, z. m. en v. Dader van eenig boos ſtuk. *Criminel, criminelle, complice de quelque crime.*
Handdoek, z. g. Droogdoek. *Eſſuie-main.*

Digitized by Google

HANDEL, z. m. Koopmanſchap. *Trafic, commerce, négoce.*
Eenen grooten handel drijven. *Faire grand commerce.*
Handel. Allerlei bedrijf. *Fait, action, conduite.*
Dat is een oneerlijke handel. *C'eſt une conduite mal-bonnête, ou un procédé infame.*
Iemands handel en wandel, iemands gantſche gedrag. *La vie & les mœurs de quelqu'un.*
Koophandel, Regtshandel, Sluikhandel, Vredehandel, Wapenhandel, enz. *zie onder* Koop, enz.
Handelaar, z. m. Koopman. *Négociant, marchand.*
Hij is een groot handelaar op Moskovien. *Il fait grand négoce en Moscovie.*
Sluikhandelaar, Vlashandelaar, Wijnhandelaar, Zouthandelaar. *zie onder* Sluik, enz.
Handelbaar, *bijv. w.* Buigzaam, gedwee. *Souple, maniable.*
* Handelbaar. Rekkelijk, toegeevende. *Traitable, doux, complaiſant, de bonne humeur.*
Dat is een handelbaar man. *C'eſt un homme traitable.*
HANDELEN, *w. w.* Koopmanſchappen. *Trafiquer, négocier.*
Hij handelt ſterk in papieren. *Il fait grand commerce en papier, il trafique fort en papier*
Handelen. Behandelen, betaſten. *Manier, tâtonner.*
Verſch Ooft wil niet veel gehandeld zijn. *Fruits nouvellement cueillis ne veulent pas être beaucoup maniés.*
Die Os laat zig wel handelen. *Ce bœuf ſe laiſſe bien manier.*
* Handelen. Gewaagen, gewag van maaken. *Traiter, faire mention, expliquer.*
* Dat boek handelt van God. *Ce livre traite de Dieu.*
* De gevangenen zagt handelen. *Traiter doucement les priſonniers.*
* De Gezanten zullen van vreede handelen. *Les Ambaſſadeurs traiteront de la paix.*
Handeling, z. v. Koopmanſchap. *zie* Handel.
Handeling. Wijze van iets te doen. *Maniment, la manière de faire quelque choſe, routine.*
De handeling van 't geweer hebben. *Avoir le maniment des armes.*
De Hollanders hebben eene goede handeling van Schepen te bouwen. *Les Hollandois entendent fort bien la manière de conſtruire des vaiſſeaux.*
De handeling van eenen Schilder kennen. *Reconnoître les traits du pinceau d'un Peintre.*
In dat ſtuk is eene zagte handeling. *Il y a des traits fort doux dans ce tableau.*
De handeling van 't geld hebben. *Avoir le maniment de l'argent.*
* Bij de handeling van 't geld is geen verlies. *On ne perd rien à manier l'argent.*
Vredehandeling. *zie onder* Vreede.
HANDENLOOS, *bijv. w.* Zonder handen. *Sans mains.*
‡ Handenloos. Onbedreven. *Mal-adroit.*
‡ Dat is eene handenlooze meid. *C'eſt une fille mal-adroite.*
‡ Handenloosheid. z. v. Onbedrevenheid. *Mal habileté, état d'une perſonne mal-adroite.*
Handeuvel, z. g. Handjigt. *Goute aux mains, chiragre.*
Handgaauw, *bijv. w. Prompt à prendre tout ce qu'on trouve ſous ſa main.*
Handgaauwheid. *Légéreté de main, adreſſe.*
Handgebaar, z. g. Bezigheid. *Occupation des mains, contenance.*
Hij moet wat handgebaar hebben. *Il faut qu'il ait quelque occupation.*
Tot handgebaar. *Par contenance.*
Handgeklap, z. g. Handklapping. *Battement, ou frappement des mains.*
Handgemeen worden, in een gevegt komen, beginnen te ſlaan. *Commencer à combattre, en venir aux mains.*
Handgemeen zijn, vegten, ſlag leveren. *Etre aux mains avec l'ennemi, livrer bataille.*
Handgift, z. v. 't Eerſte geld dat een Koopman ieder dag ontvangt. *Etrenne, le premier argent qu'un marchand reçoit chaque jour.*
Iemand handgift geeven. *Donner l'étrenne à quelqu'un, l'étrenner.*
Ik heb van daag nog geen handgift gehad, of nog niets verkogt. *Je n'ai encore rien vendu aujourd'hui.*
Handgreep, z. v. Eene handvol. *Une poignée.*
Handgreep. *Tour de main, adreſſe, ſubtilité.*
Handhaaffter, z. v. Verdedigſter, beſchermſter. *Protectrice, celle qui ſoutient, qui défend, qui protége.*
Handhaaven of handhaven, *w. w.* Verdedigen, beſchermen. *Défendre, maintenir.*
Het regt handhaaven. *Maintenir le droit.*
Handhaaver. Verdediger, Voorſtander. *Défenſeur, protecteur.*
Handhaaving, z. v. Verdediging, voorſtand. *Défenſe, protection, ſoutien, maintien.*
Hij deede zulks tot handhaaving van zijn gezag. *Il fit cela pour le maintien de ſon autorité, pour ſoutenir ſon crédit.*
Handje, z. g. *Petite main, menote.*
‡ Hij heeft daar een handje van. *C'eſt-là ſa manière, il eſt ſtilé à cela.*
Handjeplak. *zekerſpel.* Handjeklap ſpeelen. *Jouer à la main chaude.*
Handig, *bijv. w. en bijw.* Vaerdig, gezwind. *Aroit, habile, actif, prompt.*
Dat is een handige jongen. *C'eſt un habile garçon, ou un garçon adroit.*
Het werken gaat hem handig af. *Il travaille habilement, il fait ſon ouvrage adroitement, ou promptement.*
Handigheid. z. v. Vaerdigheid, gezwindheid. *Adreſſe, habileté, activité, promptitude.*
Handijgt. *zie* Handeuvel.
Handijzer. *zie* Handboei.
Handkijker, z. m. Een die iets uit het kijken der hand voorzegt. *Chiromancien, celui qui prédit quelque choſe par l'inſpection de la main.*
Handkijking, z. v. Voorzegging uit de hand. *Chiromance, ou chiromancie, divination qui ſe fait par l'inſpection de la main.*
Handkijkkunſt, z. v. *Chiromance.*
Handlangers bij 't geſchut. *Valets d'artillerie, canoniers.*
Handmerk, z. g. Handteekening. *Signature, ſeing.*
Hij heeft dat met zijn gewoon handmerk ondertekend. *Il a ſouſſigné cela de ſa ſignature ordinaire, il a ſigné cela de ſa propre main.*
Handmolen, z. v. Handmeulen. *Moulin à bras.*
Hand opleggen, *w. w.* Beſlaan. *Arrêter, ſaiſir, faire arrêt.*
Hij leide de hand op 't goed. *Il fit arrêt ſur les bien.*
Iemand de handen opleggen tot den Kerkendienſt. *Faire la cérémonie de l'impoſition des mains, impoſer les mains à quelqu'un.*
Handopening, z. v. Verlof dat de Overheid geeft om eenen Predikant te beroepen. *Permiſſion du Magiſtrat pour procéder à l'élection d'un Miniſtre.*
Handoplegging, z. v. Beſlag van goederen. *Arrêt, ſaiſie de biens.*
Handpaerd, z. g. *Cheval de main.*
Handpijl, z. m. Werppijl. *Javelot.*
Handreiken, *w. w.* Bijſtaan, helpen. *Aſſiſter, aider, ſecourir.*
Handreiking, z. v. Hulp, aalmoes. *Aſſiſtance, aide, aumône, ſecours.*
Den armen handreiking doen. *Aſſiſter les pauvres, les ſecourir par des charités & des aumônes.*
Handſaam. *zie* Handzaam.
Handſcherm, z. m. *Ecran.*
Handſchoen, z. m. *Gant.*
Zijne handſchoenen aandoen, of aantrekken. *Mettre ſes gants.*
Zij trok haare handſchoenen uit. *Elle ôta ſes gants.*
Iemand den handſchoen geeven om te vegten. *Donner le gant à quelqu'un pour ſe battre avec lui.*
Handſchoenleer, z. g. *Du cuir propre à faire des gants.*
IJzeren handſchoenen. *Gantelets, gants de fer.*
* Iemand met ijzeren handſchoenen, dat is, heel hard aantaſten. *Traiter quelqu'un rudement.*
* Dat is geen kat om zonder handſchoenen aan te taſten, *ſpreekw. Cela ne ſe prend pas ſans metaine, c'eſt une choſe difficile, cela ne ſe fait pas ſans beaucoup de riſque, c'eſt une entrepriſe pleine de difficultés.*
Handſchoenmaker, z. m. *Gantier.*
Handſchoenmaakſter, z. v. *Gantière.*
Handſchrift, z. g. Oorſpronkelijk ſchrift. *Original, manuſcrit.*
In veele oude handſchriften word anders geleezen. *On lit autrement dans pluſieurs vieux ou anciens manuſcrits.*
Handſchrift. Briefje van iemands hand. *Ecrit, obligation.*
Zij heeft een handſchrift van hem. *Elle a ſa main, elle a un écrit de ſa main.*
Handſlag, z. m. Slag met de hand. *Coup donné avec la main.*
Handſleede, z. v. IJsſleede die men met de hand voortſchuift. *Petit traineau pour aller ſur la glace, ou ſur la neige, & qu'on pouſſe à la main.*
Handſpaak, z. v. Spaak daar 't braadſpit van een ſchip meê opgewonden word. *Auſpect, barre de bois qui ſert à faire tourner le vireveau ſur un vaiſſeau.*
Terhandſtelling, z. v. Behandiging. *Action de la perſonne qui met quelque choſe entre les mains d'un autre.*
Handtaſting, z. v. Handgeving. *Action de la perſonne qui donne ſa main à une autre.*
Iemand bij handtaſting van zijnen dienſt, of van zijne vriendſchap verzekeren. *Aſſurer quelqu'un de ſon ſervice, ou de ſon amitié en lui donnant la main.*
Handtaſting doen voor Schepenen. *Se donner la main en préſence des Echevins.*
Handtaſting doen in plaatze van eede.

Se

Digitized by Google

Se donner mutuellement la main au lieu de ſerment.

Handtekening, z. v. Ondertekening, handmerk. *Signature, ſeing.*

Handvat, z. g. Handvatzel, ſteel. *Manche, anſe, manivelle.*

't Komfoor heeft een houten handvat. *Il y a un manche de bois au réchaut.*

Handveſten, z. v. meerv. Stads handveſten en voorregten. *Priviléges & prérogatives d'une ville.*

Handviool, z. v. *Violon, Inſtrument de Muſique à quatre cordes.*

Handvogel, z. m. Jagtvogel. *Oiſeau de proye qui ſe tient ſur la main, ou ſur le poing, (comme l'épervier ou l'épervier, le faucon, &c.)*

Handvol, z. v. Zoo veel men met de hand vatten kan. *Poignée, plein la main fermée.*

Eene handvol kooren. *Une poignée de bled.*

* Zijn leger beſtond uit eene handvol volks. *Son armée n'étoit qu'une poignée de monde.*

Handwater, z. g. Water om de handen te waſſchen. *Eau pour laver les mains.*

* Dat heeft daar geen handwater bij; dat is daar niet bij te vergelijken. *Cela n'en approche pas, il n'y a pas de comparaiſon de l'un à l'autre.*

* Hij mag den anderen het handwater niet geeven, hij is veel geringer dan die andere. *Il eſt infiniment au-deſſous de l'autre.*

Handwatervat. *zie* Lampet.

Handwerk, z. g. Ambagt. *Métier.*

Een handwerk leeren. *Apprendre un métier.*

Handwerker, z. m. Handwerksman. *Artiſan, ouvrier.*

Handwerkſter, z. v. *Ouvriére.*

Handzaag, z. v. Zaag die men met eene hand trekt. *Scie à une main.*

Handzaam, *bijv. w.* Zagt. *Doux.*

't Is handzaam weêr. *Il fait un temps doux, le temps eſt doux.*

* Handzaam. Rekkelijk. *Traitable, doux, raiſonnable.*

* 't Is een handzaam man. *C'eſt un homme traitable.*

HANEKAM. *zie* Haan.

HANG, z. m. Houten daar men iets aan ophangt. *Deux barres de bois ſur leſquelles ſont poſées des lattes, pour y pendre quelque choſe.*

Daar is geen hang in de Schoorſteen. *Il n'y a point de commodité dans la cheminée pour y pendre quelque choſe.*

Hang. *Lieu, ou endroit où l'on enfume les harengs.*

Hangbaſt, z. m. Strop. *Corde à pendre à un gibet.*

‡ Hangbaſt, z. m. *Pendard, belitre, vaurien.*

‡ 't Is een regte hangbaſt, een groote guit. *C'eſt un véritable pendard, un franc fripon.*

Hangblaker, z. m. *Chandelier à pendre, ou qu'on pend à un clou.*

Hangbord, z. g. *zie* Uithangbord.

Hangel, z. m. *zie* Hengel.

HANGEN, *w. w.* Ophangen, opknoopen. *Pendre, ſuſpendre en l'air.*

Hangen en worgen. *Pendre & étrangler.*

Hangen, *g. w.* Opgehangen zijn. *Etre pendu.*

De dief hangt al of is al geregt. *Le criminel eſt déjà exécuté.*

't Vlees hangt aan dien haak. *La viande eſt pendue à ce crochet, ou à ce croc.*

Hangen, Hellen. *Pencher.*

Dat huis hangt wat. *Cette maiſon penche un peu.*

In 't hangen In 't hellen. Als. In 't hangen van den berg of des bergs. *Au penchant de la montagne.*

* Aan malkanderen hangen. *Etre attaché l'un à l'autre, avoir du rapport, ou de la liaiſon enſemble.*

Die reden hangt niet aan malkanderen. *Ce diſcours n'a point de liaiſon, ou n'eſt pas bien rangé.*

Al dat volk hangt aan malkander. *Tous ces gens s'entendent.*

* Het hoofd laaten hangen. Den moed verliezen. *Perdre courage.*

* De lip laaten hangen. Pruilen. *Bouder, montrer ſon mécontentement par ſon maintien, & par ſa mine.*

* Iemand iets in 't hoofd hangen. *Mettre quelque choſe en tête à quelqu'un.*

Zijn hart of genegenheid ergens aan hangen. *Mettre ſon cœur ou ſon affection à quelque choſe.*

De uitſlag van die zaak hangt daar aan. *La réuſſite, ou le ſuccès de cette affaire dépend de cela.*

* Zijne zaak hangt voor 't Hof. *Son affaire ſe plaide au Palais, ſon procès pend à la Cour.*

* Ergens veel gelds aan hangen. *Employer beaucoup d'argent à quelque choſe.*

* Het hoofd hangt hem naar verandering. *Il a du panchant pour changer d'état, ou de condition.*

Dat hangt van hem, dat hangt van hem af. *Cela dépend de lui.*

* Aan een ſtroo blijven hangen. *Se laiſſer retenir facilement.*

* De huik naar den wind hangen, *ſpreekw.* Zig ſchikken naar den tijd. *S'accommoder au temps.*

* De kap op den tuin hangen. *Jetter le froc aux orties.*

‡ Tuſſchen hangen en wurgen zijn. *Etre fort à l'étroit, ne ſavoir de quelle mort mourir.*

Hangende, *d. w. Pendant, ce qui pend.*

Een hond met hangende ooren. *Un chien avec des oreilles pendantes, ou avec de longues oreilles.*

Een hangende wagen. *Chariot ſuſpendu.*

‡ Met hangende pootjes opzitten. *Demander quelque choſe de quelqu'un avec toute ſorte d'humiliation, venir à jubé, faire le pied de veau.*

‡ Met hangende wieken t'huis koomen. *Revenir avec honte & confuſion chez ſoi, revenir la queue entre les jambes.*

‡ Hanggat, z. m. Een lomp menſch. *Un gros lourdaut, une perſonne lente & lourde.*

Een hanggat van een ſchip. *Un vaiſſeau qui à l'arriére, ou la poupe trop lourde & trop peſante.*

Hanghorlogie. Hangorlogie, z. g. *Pendule que l'on pend à un crochet &c.*

Hangijzer, z. g. Hangtreeft. *Sorte de trépied à anſe.*

* Dat is een heet hangijzer om aan te tasten. *C'eſt une affaire bien difficile, ou bien dangereuſe pour l'entreprendre.*

Hangkamer, z. v. *Soupente, petite chambre qu'on pratique ſous le premier étage d'une maiſon, pour gagner de la place.*

Hangkorf. *zie* Plukmand.

Hanglap, z. v. Geſcheurd ſtuk van een kleed, flard. *Lambeau, loque.*

Hangmak. *zie* Hangmat.

Hangman. *zie* Scherpregter of Beul.

Hangmand. *zie* Plukmand.

Hangmat, Hangmak, z. v. *Eſtrapontin, ſtrapontin, lit pendant, branle.*

Hangmatten af. Scheeps bevel. *Branles bas, ſors branles.*

‡ Hangoor, z. m. Hangwambais. Een lompige ſlordige vent. *Un maletru.*

Hangſlot, z. g. *Cadenat, ou cadenas.*

Hangzel. *zie* Hengſel.

‡ HANNEKEN, z. m. Mof, Grasmaaijer. *Homme des environs de Weſphalie, qui vient toutes les années en Hollande pour faucher les prez & pour couper ou ſcier les bleds.*

HANS, z. m. Johannes, een mans naam. *Jean, nom d'homme.*

‡ 't Is een groote Hans! 't Is een groot Heer. *C'eſt un grand Seigneur.*

‡ 't Is een regte poſhans of poghans, een grootſpreker. *C'eſt un grand hableur ou un homme qui ſe vante beaucoup.*

Smalhans. *zie onder* Smal.

Hansbeeker. *zie* Berkemeijer.

HANSOP Hansworſt, z. m. Quakzalvers gek. *Jean Potage, Jean Farine, Fagotin, Pantalon, Bouffon de Charletan.*

Hanſop. Kinderpop verbeeldende eenen Hanſop. *Poupée d'enfant repréſentant un Pantalon.*

Hanſop. Kinder nagtgewaad. *zie* Aperok.

Hansworſt. *zie* Hanſop.

HANTEEREN, *w. w.* Oeffenen. *Exercer, profeſſer.*

Hanteering, z. v. Beroep, neering. *Vacation, profeſſion.*

Wat is zijne hanteering? *Quelle eſt ſa vacation? que fait-il?*

HANZESTEDEN. z. v. meerv. Steden die in het oude Hanzeverbond zijn. *Villes Anſéatiques ou villes libres de l'Empire.*

HAP. HAQ. HAR.

HAP, z. m. Beet. *Morceau, ce qu'on mord en une fois.*

Ergens eenen hap uit haalen. *Mordre un morceau, ou emporter un morceau de quelque choſe en mordant.*

‡ Ergens eenen hap uithaalen, of eenig voordeel uit bejaagen. *Tirer quelque profit de quelque choſe, ſoit par violence, ou par fineſſe.*

Hij deed 'er eenen hap in. *Il y mordit.*

HAPEREN, *g. w.* Stuiten, niet voortgaan. *Retarder, discontinuer, s'arréter.*

Dat werk begint te haperen. *Cette affaire ne va pas comme il faut, ou ne va pas bien.*

Waar hapert het aan dat die zaak niet voortgaat? *Quelle eſt la cauſe du retardement de cette affaire? à quoi tient-il qu'elle ne s'avance?*

Haperen of ſtamelen met de tong. *Héſiter en parlant, bégayer.*

Zonder haperen iets van buiten opzeggen. *Dire quelque choſe par cœur ſans héſiter.*

Hapering, z. v. Beletzel, hindernis. *Empêchement, obſtacle.*

Hapering of ſtameling met de tonge. *Bégayement, l'action d'héſiter.*

Haperwerk, z. g. Broddelwerk. *Ouvrage gâté, brouillé, mêlé, ou bouſſillé.*

HAPPEN, *w. w.* Bijten. *Mordre, happer.*

Happen, grijpen. *Happer, ſaiſir, prendre.*

De hond hapte toe. *Le chien mordit.*

‡ Happig, *bijv. w.* Gulzig. *Gourmand, goulu, avide.*

Dat is een happig menſch. *C'eſt un goulu, un gourmand, un homme avide comme un loup.*

* Happig. Begeerig. *Apre, avide.*

Happig naar iemands goed. *Avide du bien d'autrui.*

‡ Hij

Digitized by Google

‡ Hij is een happige vogel. *C'eſt un homme âpre après l'argent, c'eſt un homme toujours prêt à prendre.*

Happigheid, z. v. Gulzigheid. *Gourmandiſe.*

‡ Happigheid. Begeerlijkheid. *Avidité, grand déſir, ou déſir déréglé.*

HAPSCHEER, z. m. Spotnaam der Gerigtsdienaaren. *Hapechair. Sobriquet affecté aux Archers du Grand-Prévôt, du Grand-Baillif &c.*

HAQUENEI. *zie* Telganger.

HARCEEREN, w. w. *zie* Arceeren.

HARD, *bijv. w.* Onbuigzaam. *Dur, d'une ſubſtance dure.*

Staal is eene harde ſtoffe. *L'acier eſt une matière, ou ſubſtance dure.*

Hard. Kloek, ſterk. *Robuſte, vigoureux.*

Een hard man. *Un homme robuſte, ou vigoureux.*

Eene harde of ſterke ſtem. *Une voix rude, ou forte.*

* Harde woorden. *Une querelle, une conteſtation vive & chaude.*

Zij kreegen harde woorden. *Ils prirent querelle, ils ſe querellérent, ils ſe dirent des duretés.*

Harde ſpijs. *Alimens durs, ou difficiles à digérer.*

Hard vleeſch. *Viande coriace.*

Hard brood. *Pain dur.*

Harde eijeren. *Oeufs durs.*

* Hard. Moeijelijk, zwaar. *Difficile, pénible, malaiſé.*

Die ſpijs valt hard te verteeren. *Cette viande eſt difficile à digérer.*

Wat valt het ſcheiden hard als men malkander bemint! *Que la ſéparation eſt rude quand on s'aime bien!*

* Hard. Koud, geſtreng. *Rude, froid.*

Wij hebben eenen harden winter gehad. *Nous avons eu un rude hiver.*

Een harde ſlag. *Un rude coup.*

* Hard. Straf, wreed. *Sévère, cruel.*

* Die Vader is hard over zijne kinderen. *Ce pére eſt ſévère envers ſes enfans.*

* Een harde ſtijl. *Stile rude, ou dur.*

* Een hard en onbuigzaam harte. *Un cœur dur & inflexible.*

* Hard hoofd, harde kop. Bot menſch. *Tête dure qui à l'intelligence dure, qui a de la peine à comprendre.*

* Die goede man heeft het hard. *Ce bon homme ſouffre bien.*

‡ Gij hebt het wel hard voor uwe ſcheenen, (ſcherſende.) *Vous êtes bien à plaindre aſſurément. Vous ſouffrez bien, il faut l'avouer.*

‡ Hard tegen hard. *A bon chat bon rat.*

Hij is een hard man op eene weeke kaas, *Spreekw. Il eſt brave quand il n'eſt pas queſtion de ſe battre. C'eſt un homme qui fait affronter les dangers quand il n'y en a point.*

Hard zijn, (*naar de valſche meening van zommigen.*) Scheut- en ſteekvrij zijn. *Etre irrévulnérable, ne pouvoir être bleſſé*, (ſelon la fauſſe opinion de quelques-uns.)

Hard worden, *g. w. Devenir dur.*

* Ergens hard in worden of in verharden. *S'endurcir à quelque choſe.*

Hij word hard tegen de ongelukken. *Il s'endurcit aux malheurs.*

Hard maaken, *w. w.* Harden. *Durcir, rendre dur.*

Hard, *bijv.* Luide, overluid. *Haut, à haute voix.*

Hard roepen. *Crier à haute voix.*

Hij ſprak hard genoeg. *Il parla aſſez haut.*

Hard. Zeer, ſterk, geweldig. *Fort, vigoureuſement.*

Hard loopen. *Courir vîte.*

* Het is met hard loopen niet te doen. *Spreekw. La précipitation n'eſt pas toujours bonne, ce n'eſt pas aſſez que de ſe dépêcher.*

Iemand hard handelen. *Traiter quelqu'un durement.*

Zeehard. *zie onder* Zee.

HARDAGTIG, *bijv. w.* Eenigzins hard. *Duret, un peu dur.*

Hardbittig, *bijv. w.* Een hardbittig paerd, of dat hard in den mond is. *Cheval fort en bouche.*

Harddraaven. *g. w. Aller au grand trot.*

Harddraaver, z. m. *Cheval qui trotte avec beaucoup de viteſſe, cheval qui va toujours le grand trot.*

Hardebol, z. m. *Tête de fer, homme extrémement opiniâtre.*

Hardebollen, *g. w.* Met de hoofden tegen malkander ſtooten. *Se heurter la tête l'un contre l'autre.*

* Hardebollen. In ſtrijdige gevoelens malkanderen hard bejegenen. *Conteſter opiniâtrement.*

* Hardebollen tegen het noodlot. *Se roidir contre la deſtinée ou contre le deſtin.*

* Hardelijk, *bijw.* Stoutelijk, ſpijtig. *Sévérement, rudement, fiérement.*

Iemand hardelijk bejegenen. *Traiter quelqu'un rudement.*

HARDEN, *w. w.* Hard maaken. *Durcir, rendre dur.*

't Staal harden. *Durcir l'acier.*

* Harden. Verdraagen, uitſtaan. *Souffrir, endurer, ſupporter.*

Ik kan de koude niet harden. *Je ne puis ſouffrir le froid.*

't Volk kan in 't veld niet harden. *Les troupes ne ſauroient durer en campagne.*

Harden, *g. w.* Als, ik kan hier wel harden. *Je trouve qu'il fait fort bon ici, je puis fort bien m'y accoutumer.*

HARDER. *zie* Herder.

HARDHEID. *zie* Hardigheid.

Hardhoofdig, *bijv. w. zie* Stijfhoofdig.

Hardhoorend, *bijv. w.* Doofagtig. *Sourdaut, qui à l'oreille dure.*

Hardhoorig zijn. *Etre à demi-ſourd, avoir l'oreille dure, être ſourdaut.*

Hardhoorendheid, z. v. Doofagtigheid. *Dureté d'oreille.*

Hardigheid, z. v. Hardheid. *Dureté.*

Hardigheid. Een hard gezwel. *Dureté, tumeur dure.*

* Hardigheid, of onbuigzaamheid des harten. *Endurciſſement, ou dureté de cœur.*

Hardleerend, *bijv. w.* Dom of bot in 't leeren. *Stupide, lourd, peſant.*

Hardlijvig. *bijv. w. Reſſerré, conſtipé.*

Hardlijvig maaken. *zie* Stoppen.

Hardlooper. *Cheval qui galoppe bien.*

Hardnekkig, *bijv. w.* Halſtarrig, ſtijfzinnig. *Têtu, opiniâtre, obſtiné.*

Hardnekkig worden. *S'opiniâtrer, devenir opiniâtre, s'obſtiner.*

Hardnekkigheid, z. v. Halſtarrigheid. *Opiniâtreté, entêtement.*

Hardnekkiglijk, *bijw.* Onverzettelijk. *Opiniâtrement, ſans ſe relâcher, avec obſtination.*

Hardnekkiglijk in de zonde voortgaan. *S'opiniâtrer dans le péché.*

Hardtoomig, *bijv. w* Een hardtoomig, of halſtarrig paerd. *Cheval fort en bouche.*

Hardvogtig, *bijv. w.* Kloek, ſterk. *Robuſte, vigoureux.*

Hardvogtigheid. z. v. Kloekheid, ſterkte. *Vigueur, force.*

HARING, z. m. Zekere bekende Zeevisch. *Harang, ou hareng, ſorte de poiſſon de mer fort connu.*

Bootsmans haring. *Harang de matelot.*

Drooge haring, of Bukking. *Harang ſauret, ou ſaur, harang foret ou ſor.*

Groene haring. *Harang frais, plus petit que les autres, & qui ſe pêche en grande quantité au commencement du printemps dans le Zuiderzee.*

Ten haaring vaaren. *Aller à la pêche des harangs, ou du hareng.*

Van Duinkerken ten haring varen. *Spreekw.* Eenen vrugteloozen togt doen. *Echouer dans ſon entrepriſe.*

Braadharing, Buisharing, Grasharing, Groenharing, Panharing, Pekelharing, Strandharing, Ziedharing, enz. *zie onder* Braad, enz.

Wij zaten daar zoo gepakt als haring. *Nous y fûmes preſſés comme les harangs le ſont dans une caque, ou comme harangs en tonne.*

‡ Mijn haring braad daar niet, ik heb van daar geen gunſt te wagten. *Je n'ai rien à attendre de ce côté-là.*

‡ Zijn haring braad daar niet, hij is daar niet gezien. *Il n'eſt pas bien venu en cet endroit, ou il n'y eſt pas eſtimé.*

‡ Ik zal 'er haring of kuit van hebben. Ik zal 'er eenekans naar waagen. *J'en attraperai quelque choſe, je tâcherai d'en avoir quelque choſe, j'en arracherai pied ou aile.*

Haringbuis, z. v. *Buche, Flibot, vaiſſeau qui ſert à la pêche des harangs.*

Haringdroger, z. m. *Sorin, celui qui ſore les harangs.*

Haring kaaken. *Caquer & ſaler le harang.*

Haaringkaaker. *Caqueur de harang.*

Haringpakker, z. m. *Celui qui encaque des harangs.*

Haringpakkerije, z. v. *Lieu où l'on encaque des harangs.*

Haringrooker. *zie* Haringdrooger.

Harington, z. v. *Caque, baril à mettre des harangs.*

Haringvanger. *zie* Buisman.

Haringvangſt, z. v. Haringvisscherije. *Harangaiſon, la pêche des harangs.*

Haringvisscherije. *La pêche du harang.*

Haringvisscher. *zie* Buisman.

Haringwijf, z. g. Haringverkoopſter. *Harangére, ou harengére.*

Haringzout, z. g. *Du gros ſel qui ſert à ſaler le harang, le ſaumon &c.*

HARK, z. v. Herk, zeker tuingereedſchap. *Rateau, inſtrument de jardinier.*

HARKEBUZEEREN, *w. w. Paſſer par les armes, caſſer la tête, arquebuſer.*

HARKEN. *w. w.* Herken, met de hark gelijk maaken. *Rateler, unir avec le rateau.*

De paden van eenen hof harken. *Rateler, unir les allées d'un jardin.*

Het hooi bij een harken, met de harke bij een haalen. *Amaſſer le foin avec un rateau.*

HARMEN, z. m. Mans naam. *Herman, nom d'homme.*

HARNAS, z. g. Zeker ſchutwapen. *Cuiraſſe, armure de fer qui couvre le dos & la poitrine.*

In 't harnas ſtaan, gewapend zijn. *Être vêtu, ou couvert d'armure, de cuiraſſe, de caſque, de harnois, être armé.*

* Voor iemand een harnas aantrekken, iemand met kragt verdedigen. *Se mettre à la bréche pour défendre quelqu'un, prendre vigoureuſement ſon parti, défendre ſa cauſe comme la ſienne propre.*

* Hij zal daar geen harnas om aantrekken,

Digitized by Google

ken, hij zal die zaak niet hard opneemen. *Il ne se donnera pas beaucoup de peine pour cette affaire.*

Harnasmaker, z. m. Wapenmaker. *Armurier, celui qui fait & vend des cuirasses, des casques, &c.*

HARP, z. v. Zeker ſnaarſpeeltuig. *Harpe, Instrument de Musique à cordes.*

Op de harp ſpeelen, de harp ſlaan. *Jouer de la harpe, toucher les cordes de la harpe.*

* Harp. Korenharp. *Crible en guise de harpe, dont on se sert pour cribler les bleds.*

HARPEN, w. w. Het koren door de harp zuiveren. *Cribler le bled, le nettoyer.*

HARPIJ. Zekere fabelagtige roofvogel. *Harpie, oiseau de proye fabuleux.*

HARPLUIS, z. g. Geteerd werk, gemaakt van oude ſcheepstouwen. *Etoupe faite de vieux cordages de vaisseau, de laquelle on se sert pour calfeutrer les vaisseaux.*

HARPOEN, z. m. Een ijzeren werktuig om de Walviſſchen te ſchieten. *Harpon, sorte de dard de fer dont se servent ceux qui vont à la pêche de la baleine.*

Harpoenen, w. w. Met eenen harpoen treffen. *Harponner, lancer le harpon.*

Harpoener, z. m Een die de Walviſſchen harpoent. *Harponneur, lancier, celui qui lance à la pêche de la baleine, & qui se sert des mains de fer, ou du harpon.*

HARPSLAGER, z. m. Harpſpeeler. *Joueur de harpe.*

Harpſpeeler. *zie* Harpſlager.

HARPUIS, z. g. Zekere harstagtige ſtoffe om de huiden der Schepen te beſtrijken tegen het gewormte. *Courée, couret, sorte de résine cuite avec de l'huile &c. pour enduire la partie du vaisseau qui est sous l'eau, afin de la préserver de pourriture & de vers.*

Harpuizen, w. w. Met harpuis beſtrijken. *Enduire de courée, ou frotter de couret, ou donner le couroi.*

HARRE. *zie* Herre.

HARREWARREN. *zie* Stribbelen.

HARS, z. v. Harſt, hers, een vet ſap dat uit eenige boomen vloeit. *Résine, suc gras qui coule de certains arbres, poix résine.*

Harsboom, z. m. *Pin, sapin, ou autre arbre d'où coule la résine.*

Spiegelhars. *zie onder* Spiegel.

HARSSENEN. z. meerv. *Le cerveau, la cervelle.*

Iemand de harſſenen inſlaan. *Enfoncer le crâne ou la tête à quelqu'un.*

Het ſcheelt hem in de harſſenen. *Il a le cerveau timbré. Il a un coup de hache.*

Zijne harſſenen zijn ontſteld, hij is gek. *Il a le cerveau frappé, il est dépourvu de sens.*

Harſſenbeeld, z. g. Harſenſchim. *Fantôme, chimère, folle imagination.*

Harſſengedrogt, z. g. *Chimère, vision.*

Die onverwagte ſlag is hem in de harſſenen geſlagen. *Ce coup imprévu lui a dérangé l'esprit, ou lui a démonté la cervelle.*

Harſſenklier. *Woord der Ontleedkunde.* Pijnappel-klier. *Glande pinéale, terme d'Anatomie.*

Harſſenloos, *bijv. w. Ecervellé, sans cervelle, étourdi.*

Harſſenpan. *zie* Bekkeneel.

Harſſenſchim, z. v. *Chimère, vision, fantaisie.*

Harſſenverdigtſel, z. g. Verſiering, ledele inbeelding. *Invention, imagination vaine & creuse.*

Harſſenwoede, z. v. Dolligheid, razernije. *Fureur, furie, folie.*

Harſſenwoedig, *bijv. w.* Dol, razende. *Furieux.*

HARST, z. m. Ruggeſtuk van eenen Os, enz. *Alloyau de bœuf &c.*

Iemand op eenen harſt te gaſt nooden. *Inviter quelqu'un à dîner, ou à souper, pour manger d'un alloyau rôti.*

Harſt, Hars. *zie* Hars.

Harſtagtig, *bijv. w.* Dat als harſt kleeft. *Résineux.*

HART, z. g. Een deel van 's menſchen lichaam. *Cœur, cette partie du corps humain où est le principe de la vie & des esprits animaux.*

Iemand het hart aſſteeken. *Couper la grosse artère du cœur à quelqu'un, lui percer le cœur.*

Flaauw van harten, of flaauwhartig worden. *Perdre cœur & courage, tomber en foiblesse, défaillance, ou pamoison.*

* Dat is hem een ſteek in 't hart, dat is eene harde zaak voor hem. *Cela est un rude coup, ou une rude affaire pour lui.*

* Hart. Al wat hartswijze gemaakt is. *Cœur, tout ce qui est fait en forme de cœur.*

* Hart. Moed, dapperheid. *Cœur, courage, valeur.*

Die man heeft geen hart. *Cet homme-là n'a point de cœur, ou de courage.*

Iemand een hart onder den riem ſteeken, of aanmoedigen. *Encourager quelqu'un.*

* Hart. Liefde, genegenheid. *Cœur, amour, amitié, affection.*

* Iemands hart winnen. *Gagner le cœur, l'amitié, l'affection, ou les bonnes graces de quelqu'un.*

Zij heeft geen hart tot haar kind. *Elle n'a point d'amour pour son enfant, elle ne lui porte point d'affection, elle ne l'aime pas.*

Iemand een quaad, of een goed hart toedragen. *Avoir de l'amitié, ou de la haine pour quelqu'un.*

* Hart. Gedagten, voorneemen, opzet. *Cœur, pensée, sentiment, dessein.*

Iemand zijn hart openbaaren. *Ouvrir son cœur à quelqu'un, se découvrir, ou se déclarer à lui.*

* Iemand uit zijn hart ſtellen. *Mettre quelqu'un hors de sa pensée, ne penser plus à lui.*

* Een ligt hart hebben, lugthartig zijn. *Etre de bonne humeur, être gai, être en sa belle humeur.*

‡ Zij is een ligt hart, zij heeft kommer nog zorg. *C'est une tête légère, elle n'a point de souci du tout.*

* Een ſteenen hart, een boos verhard hart. *Un cœur de pierre, un cœur dur, un cœur endurci.*

* Bezwaard van harten of van gemoed zijn. *Etre mélancolique, avoir le cœur chargé.*

* Hart. 't Binnenſte, 't midden van iets. *Cœur, le milieu de quelque chose.*

Het hart van de kool, des booms, enz. *Le cœur, ou le milieu du chou, de l'arbre, &c.*

Wij zijn in 't hartje van de winter. *Nous sommes au cœur de l'hiver.*

* Van harte, *bijw.* Opregtelijk, met grooten luſt. *De bon cœur, sincerement, avec grand plaisir.*

God van harte dienen. *Servir Dieu de bon cœur, ou sincérement.*

* Van harte. Zeer. *Très, fort, extrêmement.*

Van harte ergens over verblijd, of bedroefd zijn. *Etre fort réjoui, ou être fort affligé de quelque chose.*

Uit grond van mijn hart, met al mijne genegenheid. *De tout mon cœur, avec grand plaisir.*

* Zijn hart ergens meede ophaalen. *Se donner au cœur joye de quelque chose.*

* Zijn hart ophaalen, zijne luſt volgen. *Suivre sa volonté ou sa fantaisie.*

* Ontdekken wat men op 't hart heeft. *Découvrir son cœur, ou ses pensées à quelqu'un.*

* Iets ter harte neemen, of behartigen. *Prendre quelque chose à cœur, faire tous ses efforts pour l'exécution d'une chose.*

* Iets ter harte neemen of trekken, zig ergens over quellen. *Prendre quelque chose à cœur, se tourmenter pour quelque chose.*

* Zig iets zeer ter harte laaten gaan. *Prendre une affaire extrémement à cœur.*

Wighart. *zie onder* Wig.

HART. z. g. Bekend dier. *zie* Hert.

HARTADER, z. v. Slagader. *La grosse artère.*

Hartebloed, z. g. Bloed dat in 't hart is. *Le sang du cœur, le sang qui est dans le cœur.*

HARTENJAGT. *zie* Hertenjagt.

HARTELEED, z. g. Verdriet. *Crève-cœur, chagrin.*

Die man doet zijne vrouwe groot harteleed aan. *Cet homme fait, ou cause un grand crève-cœur à sa femme.*

Hartelijk, *bijv. w.* Kragtig, van harte. *Cordial, sincére, qui vient du cœur.*

Een hartelijk gebed. *Une prière ardente, ou qui vient du cœur.*

Iemand eene hartelijke liefde toedraagen. *Porter, ou témoigner à quelqu'un une affection cordiale.*

Hartelijk, *bijw.* Van harte. *De cœur, de bon cœur.*

Ik bedank u hartelijk. *Je vous remercie de bon cœur.*

Hartelijkheid, z. v. Vierige genegenheid. *Amour tendre, affection cordiale, cordialité.*

* Harteloos, *bijv. w.* Zonder hart en moed. *Sans cœur, ou sans courage.*

Harteluſt, z. v. *Passion favorite.*

Harten in 't kaartenſpel. *Cœur au jeu de cartes.*

Hartenaas, z. g. *L'as de cœur.*

Hartenboef of Hartenboer. *Le valet de cœur.*

Hartenet, z. g. Hartevlies. *Péricarde.*

Hartenheer, z. m. *Le Roi de cœur.*

HARTENPASTEI, z. v. *zie* Hertenpaſtei.

Hartepijn. *zie* Hartpijn.

HARTENVLEES, z. g. *zie* Hertenvlees.

HARTEVLIES. *zie* Hartenet.

Hartewee. *zie* Hartpijn.

Hartewenſch, z. m. *Souhait du cœur.*

Hartgeklop. *zie* Hartklopping.

Hartgrondig, *bijw.* Hartelijk. *Avec affection, du fond du cœur.*

Hartgrondelijk. Uit grond des harten. *Du profond du cœur, tendrement, extrémement.*

Iemand hartgrondelijk beminnen. *Aimer quelqu'un passionnément, ou avec une tendresse extrême.*

Hartje, z. g. Lieſſte. Een woord waarmeê man en vrouw malkanderen benoemen. *M'amour, mon cœur. Terme d'amitié entre mari & femme.*

HARTJE, z. g. Klein Hert. *Zie* Hertje.

Pomphartje. *zie onder* Pomp.

HARTJESDAG. Dag op welken 't buiten Haarlem vrij is om op de konijnenjagt in de duinen te gaan. *Jour auquel la chasse aux lapins dans les dunes est permise autour de Harlem.*

HARTIG, *bijv. w. en bijw.* Vaſt. *Qui est d'une complexion forte, qui se porte très-bien.*

Het is een hartig man. *C'est un homme d'une*

Digitized by Google

d'une complexion assez robuste, c'est un homme qui se porte à merveille.
Hartig lagchen. *Rire de bon cœur, rire bien fort.*
Hartig drinken. *Boire un bon coup, boire bien, boire comme il faut.*
Hartig. Van spijze en drank gesproken. *Nourrissant, qui soutient le cœur, d'un haut goût, qui n'est point fade.*
HARTKLOPPING, z. v. *Palpitation, battement de Cœur.*
Hartkruid, z. g. In 't Latijn. *Cardiaca.* Soort van geneeskruid. *Agripaume.*
HARTPIJN, z. v. Pijn voor 't hart. *Douleur de Cœur, mal de Cœur.*
HARTOG. *zie* Hertog.
HARTSHOORN, z. m. *zie* Hertshoorn.
HARTSTERKEND, *bijv. w. Cordial, qui réjouit ou fortifie le cœur.*
Hartsterkende middelen. *Cordiaux.*
Hartsterking, z. v. Dikwils neem ik in, tot eene harsterking, een stukje gekonfijte gengber. *Souvent pour me fortifier le cœur, je prens un morceau de gingembre confit.*
HARTSTOGT, z. m. Genegenheid, drift. *Passion, mouvement de l'ame ou du cœur.*
Ongeregelde hartstogten. *Passions déréglées.*
HARTSTONGE, z. v. *zie* Hertstonge.
HARTVANG, z. m. Doodelijke slaauwte. *Syncope, foiblesse mortelle, grande défaillance.*
Hartvinger, z. m. De agterste vinger naast den pink. *Le doigt proche du petit doigt, le doigt où bien des gens portent l'anneau.*
Hartvogtig, *bijv. w. zie* Hardvogtig, enz.
HARTZEER, z. g. Hartzweer, verdriet. *Crévecœur, chagrin.*
HARTZWEER. *zie* Hartzeer.

HAS HAT.

HASPEL. z. m. Een werktuig om gesponnen garen, enz. op te winden. *Devidoir, instrument pour devider le fil, &c.*
* Op den haspel passen, ergens op passen. *Prendre bien garde ou veiller à quelque affaire, avoir l'œil au guet.*
‡ Dat is een regte haspel, een halve gek. *Voilà un vrai fat.*
‡ Dat sluit als haspelen in eenen zak, dat sluit gantsch niet. *Cela ne quadre point du tout, cela n'a pas de connexion ou de liaison.*
Haspel van eene veel. *Ame d'un violon.*
Haspel. Slagboom. *Hérisson, barriére, poutre armée de pointes de fer.*
Haspelaar, z. m. Een man die haspelt. *Devideur, homme qui devide.*
HASPELEN, *w. w.* Op eenen haspel winden. *Devider, mettre sur le devidoir.*
Alles door malkander haspelen. *Brouiller tout, confondre tout.*
‡ Ergens door haspelen, ergens ter naauwer nood door koomen. *Sortir de quelque affaire avec peine, avoir de la peine à s'en débarrasser, ou à s'en dépêtrer.*
‡ Haspeling, z. v. *Brouillerie, confusion, brouillamini.*
Haspelraam, z. v. Eene raam zonder dwarsstijl. *Sorte de chassis.*
‡ Haspelwerk, z. g. Kreupelwerk. *Ouvrage mal fait.*
‡ HASSEBASSEN, z. g. Hoofdbreeken. *Rompement de tête.*
‡ De meester heeft groot hassebassen met dien jongen. *Le maître a un grand rompement de tête de ce garçon, ce garçon cause un grand rompement de tête à son maître.*
‡ Hassebassen, *w. w.* Zig vermoeijen in iemand te onderwijzen. *Se peiner beaucoup ou se donner bien de la peine pour instruire quelqu'un.*
Hassebassen, tieren, raazen, schelden. *Criailler, tempêter.*
HATELIJK, enz. *zie* Haatelijk, enz.

H A V.

HAVE, z. v. Goederen, middelen. *Biens.*
Zij hebben al haare have moeten verlaaten. *Il leur a fallu abandonner tous leurs biens.*
Levendige have, vee, of beesten. *Biens qui consistent en bétail.*
Haveloos, *bijv. w.* Slordig, vuil, ongehavend. *Salope, sale, malpropre, déguenillé.*
Het zijn havelooze menschen. *Ce sont des gens malpropres, ou des personnes salopes.*
Haveloosheid, z. v. *Etat d'une personne malpropre, ou déguenillée.*
HAVEN, z. v. Eene veilige en beslotene plaats voor de Schepen. *Port, havre*
Sluiphaven, Zeehaven. *zie onder*, Sluip, enz.
In behoudene haven zijn. *Etre au port.*
* In behoudene haven zijn, buiten alle gevaar zijn. *Etre en sûreté, être hors de danger.*
* Tot de haven zijner begeerte, dat is, tot zijn oogmerk geraaken. *Parvenir à son but, ou au comble de ses désirs.*
* Hij is op eene vreemde haven, dat is, bij eene hoere geweest. *Il a été dans un port etanger, il a eu commerce illicite avec une fille.*
* Daar is geen haven met dien jongen te bezeilen. *On ne sauroit venir à bout de ce garçon, on n'en fera rien qui vaille.*
Havenaccijs, z. m. *Accise, ou droit qu'on paye en entrant ou en sortant du port.*
HAVENEN, *g. w.* Niet zeer gebruikelijk in den zin van, in eene haven ten anker koomen. *Mouiller dans un port, jetter l'ancre.*
Havenen, *w. w.* Reinigen, schoon maaken. *Nettoyer.*
‡ Havenen. Afrossen, assineeren. *Frotter, étriller.*
‡ Hij wierd daar lustig gehavend. *Il fut étrillé-là de la bonne manière.*
Havengeld, z. g. *Ancrage, ce que les vaisseaux payent pour mouiller dans un port.*
Havenmeester, z. m. Opziender van eene haven. *Commissaire ou Inspecteur du port, celui qui prend garde à tous ceux qui entrent & qui sortent du havre, &c.*
Havenregt, z. g. *Droit d'ancrage.*
Havenschender, z. m. *Violateur d'un port, celui qui y commet quelque violence.*
HAVER, z. v. Zeker koren gewas. *Avoine, aveine, sorte de bled.*
Bloote haver, naakte haver. *Avoine nue.*
Haverbeziën, z. v. Kraakbeziën. Zeker gewas. *Arrête, sorte d'herbe.*
Haverbrije, z. v. *Bouillie de gruau.*
Haveresssche, z. m. Qualster, zekere boom. *Frêne sauvage, sorte d'arbre.*
Havergort. z. v. Gort van haver gemaakt. *De l'avoine pilée grossièrement, gruau d'avoine.*
Havermeel, z. g. *Farine d'avoine, gruau.*
Haverpap, z. v. *Bouillie faite avec de la farine d'avoine.*
Haverstroo, z. g. *De la paille d'avoine.*
Quaad worden om een haverstroo. *Se fâcher de rien, se mettre en colère pour une bagatelle.*
HAVERIJ, z. v. Averije, de schade die bij eenig ongemak der Schepen op reis geleden is. *Avarie, la perte que les vaisseaux font en voyage, par quelque accident de mer.*
Daar zal haverije vallen. *Il y aura du profit à faire.* Dit word in deezen zin gezegd, om dat de Schippers hunne rekening zeer wel weeten te maaken bij de onkosten van haverije.
Haverzak, z. m. *Sac à avoine.*
HAVIK, z. m. Zekere roofvogel. *Gerfaut, oiseau de proye.*
Havikskruid, z. g. Zeker gewas. *Chicorée jaune, certaine herbe.*
‡ Haviksneus, z. m. Arendsneus, een hooge neus. *Nez aquilin, nez crochu.*

HAU. HAZ.

HAUWEN. *zie* Grauwen.
HAUWVRUGTEN. *zie* Plukvrugten.
HAZE, enz. *zie* Haas en Haaze, enz.
HAZELAAR, z. m. Hazelnootenboom. *Noisetier, coudrier, arbre.*
Hazelaarbos, z. g. *Coudraye, lieu où croissent les noisettiers, ou coudriers.*
Hazelaarhout, z. g. *Bois de coudrier, ou de noisettier, du coudrier.*
Hazelhoen, z. g. Korhoen. *Gélinote de bois, une poule qui vit dans les bois.*
Hazelnoot, z. v. Kleine noot. *Noisette.*
Hazelnootenboom, z. m. *Noisettier, coudrier.*
Hazelwortelkruid, z. g. *Labaret, sorte d'herbe.*
Hazennoot. *zie* Hazelnoot.

H E B.

‡ HEBAGTIG, *bijv. w.* Happig, schrapig. *Avide, âpre, avare.*
‡ Hebagtigheid, z. v. *zie* Hebzugt.
HEBBELIJK, *bijv. w.* (Een woord der Schoolgeleerdheid.) *Habituel.* (*Terme d'Ecole.*)
Het gelove is zomtijds hebbelijk, zomtijds dadelijk. *La foi est quelquefois habituelle, & quelquefois actuelle.*
Een hebbelijk man. *Un brave homme, un homme à tout faire.*
Hebbelijkheid. z. v. Bequaamheid tot iets. *Habitude, disposition à faire quelque chose.*
Ergens eene hebbelijkheid van krijgen. *Contracter une habitude de quelque chose.*
HEBBEN, *w. w.* Bezitten. *Avoir, posséder, jouïr.*
Hij heeft veel goeds, veel gelds, veel lands, enz. *Il a beaucoup de bien, beaucoup d'argent, beaucoup de terres, &c.*
Een groot gezag hebben. *Avoir beaucoup de crédit.*
Veel overal op te zeggen hebben. *Trouver par-tout à redire, ou à critiquer.*
Ik moet hebben. *Il me faut.*
Ik moest hebben. *Il me fallait.*
Ik heb gewandeld. *Je me suis promené.*
Ik heb mij vermaakt. *Je me suis diverti.*
Zij hebben te eeten nog te breeken. *Ils n'ont ni à boire ni à manger, ils n'ont pas de quoi vivre, ou de quoi subsister.*
Iets in zijn geweld, of in zijne magt hebben. *Avoir quelque chose en son pouvoir, ou en sa puissance.*
Veel te doen hebben. *Avoir beaucoup à faire.*
Genoeg te doen hebben om door de waereld te koomen. *Avoir beaucoup de peine à subsister, être assez embarrassé à gagner sa vie.*

Met

Digitized by Google

Met iemand te doen hebben. *Avoir à faire à quelqu'un.*
Met eene vrouw te doen hebben. *Avoir à faire avec une femme, avoir commerce charnel avec elle.*
Hebben is hebben, maar krijgen is de kunſt, *laag ſpreekw. Quand on a du bien on ne s'informe pas d'où il vient, le tout eſt d'en ſavoir acquérir.*
Hebber, *is niet gebruikelijk dan in de t'zamenſtelling* Als: Aandeelhebber. Bevelhebber. Bewindhebber.
Hebluſt. *zie* Hebzugt.
Hebſter, *is gelijk hebber, niet gebruikelijk dan in de t'zamenſtelling.* Als: Bewindhebſter. Deelhebſter. Opzigthebſter.
HEBREEN. *meerv.* van Hebreer.
Hebreer, *z. m. Un Hébreu.*
Hebreeuſch. *z.g.* De Hebreeuſche ſpraak. *L'Hébreu, la langue Hébraïque.*
Hebreeuſche ſpreekwijs in de H. Schrift. *Hébraïsme dans l'Ecriture Sainte.*
HEBZUGT, *z. v.* Begeerte om te hebben. *Avidité, envie d'avoir du bien, avarice.*
Hebzugtig, *bijv. w.* Begeerig. *Avide, avare, âpre au gain.*

HED. HEE.

HEDEN. *bijw.* Huiden, van daag. *Aujourd'hui, préſentement.*
Heden is een Vorſt geboren. *Il eſt né un Prince aujourd'hui.*
Heden morgen, *bijw.* Dezen morgen. *Ce matin.*
Dat is heden morgen geſchied. *Cela eſt arrivé ce matin.*
De dag van heden. *Le jour dans lequel on eſt.*
Hedendaags, *bijw.* Nu ter tijd. *A préſent, dans ce temps ici.*
Men hoort hedendaags wonderlijke dingen. *On entend à préſent des choſes étranges.*
Hedendaagſch, *bijv. w. Moderne, d'à préſent, d'aujourd'hui.*
De hedendaagſche Schrijvers. *Les Auteurs modernes.*
De hedendaagſche zeden. *Les mœurs du temps, les mœurs du ſiécle.*
HEEL, *z. g. zie* Geheel.
Heel, heele, *bijv. w.* Geheel. *zie* Geheel.
Heel, *bijw. Fort, bien, très, tout-à-fait.*
Heel niet. *Point du tout, en aucune manière.*
Heel vroeg, heel laat. *De fort bonne heure, fort tard.*
Heel onbillijk. *Tout-à-fait déraiſonnable.*
Heel wel, zeer wel. *Fort bien, très-bien.*
Hij ſchrijft heel wel. *Il écrit très-bien.*
Heel en al, *bijw.* Gantſchelijk. *Entiérement, tout-à-fait.*
Hij moeſt de ſchuld heel en al betaalen. *Il fut obligé de payer la dette entière.*
* HEEL, niet vriendelijk. *Pas traitable.*
Zij toont zig zeer heel tegen haare vrienden. *Elle ne témoigne aucune amitié ou bonnêteté à ſes parens.*
HEEL, *bijv. w.* Geneezen, geheeld. *Guéri, guérie.*
De wonde is heel. *La playe eſt guérie.*
Heelbaar, *bijv. w.* Geneeslijk. *Guériſſable.*
HEELDER, *z. m.* Aanhouder van dieven. *Receleur, celui qui reçoit les voleurs, acheste d'eux ce qu'ils ont dérobé, ou le garde pour eux.*
De heelder is zoo goed als de ſteeler. *Le receleur ne vaut pas mieux que le voleur.*
HEELEN, *w. w.* Geſtolen goederen verbergen. *Receler, cacher, retenir, vendre, ou acheter ce que les voleurs ont volé.*
HEELEN, *w. w. en g. w.* Geneezen. *Guérir, conſolider.*
Die wonde is alrêe geheeld. *Cette playe eſt déjà conſolidée.*
Dat gezwel heelt fraai. *Cette tumeur commence bien à ſe guérir.*
Heeler. *zie* Wondheeler.
HEELHEID, *z. v.* Geheelheid. *Qualité de ce qui eſt entier.*
HEELHEID, *z. v.* Stuursheid, onvriendelijkheid. *Malhonnêteté, incivilité.*
HEELHOOFDS, of heelhuids ergens afkoomen. *Sortir ſain & ſauf d'une affaire, l'échapper belle.*
Heelijk. *zie* Geheelijk.
HEELING, *z. v.* Genezing. *Guériſon, conſolidation.*
Heelkonſt. *zie* Heelkunde.
Heelkruid, *z. g.* Geneeskruid. *Herbe, ou drogue propre à guérir.*
Heelkunde of heelkonſt, de konſt van de wonden te heelen of te geneezen. *Chirurgie, l'art de guérir les playes.*
Heelmeeſter, *z. m.* Geneesmeeſter. *Chirurgien.*
Heelplaaſter of Heelpleiſter. *Emplâtre pour conſolider.*
Heelvleeſch, *z. g.* Vleeſch dat heelt. *Chair qui ſe guérit quand elle a été bleſſée.*
Ik hebbe goed of quaad heelvleeſch. *Ma chair eſt facile, ou difficile à guérir.*
HEELZAAM. *zie* Heilzaam.
HEEMRAAD, *z. m. Inſpecteur des digues.*
HEEMSKINDEREN, de vier Heemskinderen, de vier Kinderen of Zoonen van Edmond of Aymond. *Les quatre fils Aimon ou d'Aimon montés ſur un même cheval.*
HEEN, *bijw.* Naar toe. Als, waar is hij heen gegaan? *Où eſt-il allé?*
Ik gaa daar aanſtonds heen. *Je m'y en vais tout à l'heure, ou ſur le champ.*
Waar heen leid de reis? *Où allez-vous? en quel endroit allez-vous?*
Heen. Weg, aan een kant. Als, iets daar heen werpen of wegſmijten. *Jetter quelque choſe indignement.*
Zij is heen gegaan, of weggegaan. *Elle s'en eſt allée.*
Heen komen. *Avancer, gagner chemin.*
Heen leiden. *Conduire.*
Heen loopen. *S'enfuir.*
Heen praaten. *Continuer à parler ſans en venir à aucune concluſion.*
Heen reizen. *Continuer ſon voyage.*
Heen ſleepen. *Entraîner.*
Heen ſlenteren of heen ſleuren. *Continuer ſon train.*
Heen trekken. *Partir, ſe mettre en voyage, continuer ſon chemin.*
Heen vaaren. *Partir par eau.*
Heen vliegen. *S'envoler.*
Heen voeren. *Tranſporter, emmener.*
Heen waaijen. *S'envoler, parlant des choſes que le vent emporte.*
Heen zeilen. *Mettre à la voile.*
Heen zwerven. *Errer, être vagabond.*
Ga heen en zeg uwen meeſter, enz. *Allez-vous-en & dites à votre maître, &c.*
* Laat dat zoo heen gaan, toon daar geen misnoegen over. *Laiſſez paſſer cela, n'en témoignez pas de mécontentement.*
Heen. Redelijk. *Paſſablement.*
* Dat werk gaat heen, dat werk is redelijk goed. *Cet ouvrage paſſe, ou eſt paſſable, cet ouvrage eſt aſſez bon, ou aſſez bien fait.*
Heen en weder, heen en weêr loopen of gaan. *Aller & revenir.*
Ik zal 'er heen en weêr aangaan. *Je ne ferai qu'y aller & revenir.*
HEER, *z. m.* Een naam van Oppermogendheid. *Seigneur, Souverain.*
God is de Heer der gantſche Waereld. *Dieu eſt le Souverain de l'Univers.*
Onze Heer Jeſus Chriſtus. *Notre Seigneur Jéſus-Chriſt.*
Onze lieve Heer. God. *Notre bon Dieu.*
De Groote Heer of de Turkſche Keizer. *Le Grand-Seigneur ou l'Empereur Turc.*
Heer van eene halsheerlijkheid. *Seigneur d'une juriſdiction qui a haute & baſſe juſtice.*
De Koning van Pruiſſen is zijn Heer. *Le Roi de Pruſſe eſt ſon Souverain.*
De Heer P. Koopman. *Le Sieur P. ou Monſieur P. Marchand.*
Heer, in opzigt van een Knegt. *Maître.*
Is uw Heer thuis? *Votre maître eſt-il au logis?*
Mijn Heer. Een woord van pligtpleginge. *Monſieur, il ſignifie quelquefois, Monſeigneur: terme de civilité.*
Uw gehoorzaamſte dienaar, mijn Heer. *Votre très-obéiſſant ſerviteur, Monſieur.*
De Heeren Staten van den Lande. *Nos Seigneurs les Etats de la Province, les Etats du Pays.*
Mijne Heeren van den Geregte. *Meſſieurs de la Juſtice.*
De Heeren, de Overigheid. *Les Seigneurs, le Magiſtrat.*
Iemand voor de Heeren ontbieden. *Appeller quelqu'un en juſtice, ou devant le Magiſtrat.*
Heer in 't kaartenſpel. *Roi.*
Admiraliteitsheer, Ambagtsheer, Baanderheer, Betaalsheer, Farheer, Geneesheer, Grondheer, Hartenheer, Huisheer, Kamerheer, Kerkheer, Klaverenheer, Kraamheer, Landheer, Leenheer, Monſterheer, Opperheer, Pharheer, Predikheer, Preêkheer, Raadsheer, Ruitenheer, Schoppenheer, Schuldheer, Schutsheer, Slotheer, Smalheer, Speelheer, Strandheer, Tiendheer, Trouwheer, Tugtheer, Veldheer, Voedſterheer, Vrijheer, Weesheer, Woudheer, enz. *Zie onder* Admiraliteits, enz.
HEERD. *zie* Haard.
HEERE of Heeren, *bijv. w.* Dat van eenen Heere is, of tot eenen Heere behoort. *De Seigneur, ce qui eſt ou qui appartient à un Seigneur.*
Heerendienſt. *z. m. Courvée ou corvée. Travail d'un Vaſſal au profit de ſon Seigneur.*
Een Heerenhuis. *Maiſon de Seigneur, maiſon qui appartient à un Seigneur, où demeure un Seigneur.*
Dat is een Heerenknegt. *C'eſt un laquais, ou c'eſt un garçon qui eſt au ſervice de quelque Seigneur.*
Heeren logement. Herberg voor de Heeren. *Auberge pour les gens de diſtinction.*
's Heeren ongelden. *Impôts dont les Seigneurs de quelque ville ou province chargent le peuple.*
's Heeren Straaten. *Les rues publiques d'une ville.*
's Heeren wegen, openbaare wegen. *Grands-chemins, chemins publics.*
's Heeren wegen ſchenden. *Violer la ſûreté des grands-chemins.*
Heerenwooning. *zie* Heerenhuis.
Heergewaden, *z. g. meerv.* Gewaden, kleeding of jagtſtukken, die de Leenman aan den Leenheer moet ſchenken. *Cuirs, éperons, faucons ou autres piéces que l'homme-lige préſente en hommage au Seigneur d'un fief.*
Heerlijk, *bijv. w.* Treffelijk, uitmuntend.

Digitized by Google

muntend. *Magnifique, excellent, beau, magnifiquement &c.*
Dat is een heerlijk gebouw. *C'eſt un édifice, ou bâtiment magnifique.*
Eenen heerlijken maaltijd aanregten. *Apprêter un feſtin magnifique.*
Hij ſprak zeer heerlijk van den ſtaat der Zielen na den dood. *Il fit un très-excellent discours ſur l'état des ames après la mort.*
Heerlijkheid, *z. v.* Hoog regtsgebied. *Juriſdiction, Seigneurie.*
Eene heerlijkheid koopen. *Acheter une Seigneurie.*
Eene vrije heerlijkheid. *Une Baronnie. Terre & Seigneurie d'un Baron.*
Heerlijkheid. Eeuwige Zaligheid. *Gloire, béatitude, ſalut éternel, état des bien-heureux.*
De ſtaat der genade en der heerlijkheid. *L'état de la Grace & de la Gloire.*
Heerlijkheid. Voortreffelijkheid, grootheid. *Magnificence, excellence, grandeur.*
De heerlijkheid van zijn Koningrijk is onbeſchrijvelijk. *La magnificence de ſon Royaume eſt inexprimable.*
Ambagtsheerlijkheid. *zie onder* Ambagt.
Heer-oom, *z. m.* Mispaap. *Prêtre qui dit la meſſe.*
Heerſchagtig, *bijv. w. en bijw.* Meeſterlijk. *Impérieux, d'une humeur impérieuſe, qui veut dominer ſur les autres, impérieuſement.*
De woorden gaan hem zeer heerſchagtig af. *Il parle d'un ton de maître.*
Heerſchagtigheid, *z. v.* Meeſterlijkheid. *Air ſupérieur, envie de dominer ſur les autres.*
Heerſchap, *z. g.* Heer. *Monſieur.*
Is 't Heerſchap t'huis? *Monſieur eſt-il au logis?*
Heerſchappije, *z. v.* Gebied. *Domination, puiſſance, autorité, ſeigneurie.*
Onder iemands heerſchappije ſtaan. *Etre ſous la domination, ou ſous la puiſſance de quelqu'un.*
Zijne heerſchappije ſtrekt zig wijd uit. *Sa domination s'étend bien loin.*
Alleenheerſchappije, *z. v.* Gebied van eenen alleen. *Monarchie, domination exercée par un ſeul.*
Opperheerſchappije, *z. v. Autorité ſouveraine, puiſſance abſolue.*
Rijksheerſchappije. *zie onder* Rijk.
Heerſchen, *w. w.* Heerſchappije voeren. *Gouverner, dominer, regner, commander.*
Heerſcher, *z. m.* Gebieder. Rigter. *Prince, Gouverneur.*
Heerſching, *z. v.* Heerſchappije. *Domination, puiſſance, gouvernement ſouverain, ou abſolu.*
Heerſchloosheid. *z. v.* Regeeringsbreuk. *Interrégne, interruption du gouvernement.*
Heerſchluſt. *zie* Heerſchzugt.
Heerſchzugt. *z. v.* Regeerzugt, ſtaatzugt. *Ambition, déſir de régner.*
Heerſchzugtig, *bijv. w.* Staatzugtig. *Ambitieux, ambitieuſe.*
Een heerſchzugtig man, eene heerſchzugtige vrouw. *Un homme ambitieux, une femme ambitieuſe.*

HEERT. *zie* Haard.

HEESCH, of hees, *bijv. w.* Schor. *Enroué, rauque.*
Heeſch worden. *S'enrouer.*
Eene heeſche ſtem. *Voix enrouée.*
Een hees of ſchor geluid. *Son enroué, bruit enroué.*
Heesagtig, *bijv. w.* Eenigzins hees. *Un peu enroué, un peu rauque.*
Heesheid, *z. v.* Schorheid. *Enrouement.*
Mijne heesheid heeft lang geduurd. *Mon enrouement a duré longtemps.*

HEESTER, *z. m.* Een kort opſchietend gewas. *Arbuſte, arbriſſeau, végétatif qui tient le milieu entre l'arbre & la plante.*
Een heesterboſch. *Roncenaye, épinaye, lieu où il croit quantité d'arbuſtes, ou d'arbriſſeaux.*

HEET, heete, *bijv. w.* Zeer warm. *Chaud, brulant.*
't Is een heete zomer. *Il fait un été bien chaud, la chaleur eſt grande cet été.*
't Water is ziedend heet. *L'eau eſt bouillante, l'eau eſt fort chaude.*
Heet. Scherp, bijtend. *Acre, qui a de l'acrimonie, mordicant, piquant.*
De peper is heet op de tong. *Le poivre eſt âcre, ou piquant ſur la langue.*
* Heet. Driftig. *Apre, ardent.*
* Hij is 'er heel heet op. *Il eſt fort âpre après cela.*
* Heet zijn op 't ſpel. *Etre âpre au jeu, aimer le jeu avec paſſion.*
* Heet. Ritzig. *Chaud, adonné à l'amour.*
Heet zijn van natuur. *Etre d'un tempérament chaud, ou d'une complexion chaude ou amoureuſe.*
* Hij leit aan eene heete koorts. *Il a la fièvre chaude.*
* Binnen de ſtad regeert eene heete ziekte. *Il régne dans la ville une maladie dangereuſe, ou la fièvre chaude.*
* Heet. Zwaar, gevaarlijk. *Difficile, dangereux, périlleux.*
* Dat is een heet ijzer om aan te taſten, dat is eene zwaare zaak. *C'eſt une affaire dangereuſe ou épineuſe, c'eſt un fer chaud à empoigner.*
‡ Het ging 'er heet van den rooſter, het was een ſcherp gevegt. *C'étoit un combat bien rude, il y faiſoit bien chaud.*
* Men moet het ijzer ſmeeden terwijl het heet is, men moet den regten tijd waarneemen om iets te doen. *Il faut battre le fer pendant qu'il eſt chaud, il faut ſe ſervir de l'occaſion pendant qu'on l'a.*
Heet maaken. *Chauffer.*
Heet worden. *S'échauffer.*
Heet zijn. *Avoir grand chaud, en parlant d'une chaleur accidentelle.*

HEETEN, *w. w. Bakkers w.* Heet maaken. *Chauffer, rendre chaud, ou ardent.*
Den ooven heeten. *Chauffer le four.*

HEETEN, *g. w.* Genaamd worden. *S'appeller, ſe nommer.*
Hoe heet dat kind? *Comment s'appelle cet enfant?*
Hij heet Jakob. *Il s'appelle Jaques.*
Iemand welkom heeten. *Recevoir quelqu'un amiablement.*
Ik heet u welkom. *Soyez le bien venu.*
Iemand liegen heeten. *Donner un démenti à quelqu'un.*
Heeterdaad. Als, op heeterdaad betrapt worden. *Etre pris ſur le fait, être pris en flagrant délit.*
‡ Heetgebakerd, *bijv. w. Prompt, emporté, qui a la tête chaude, qui a la tête bien près du bonnet.*
‡ Heethoofdig, *bijv. w.* Ieverig, driftig. *Prompt, qui eſt prompt à ſe mettre en colère, qui a la tête chaude.*

H E F.

HEF, Heffe, *z. m.* Droeſſem, moêr. *Lie, ce qu'il y a de plus groſſier dans une liqueur.*
De wijn loopt op den hef, de wijn is aan 't alloopen. *Le vin tire à la lie, il n'y a plus guére de vin dans le tonneau.*
Hefboom, *z. m.* Heffer. *Levier.*
Hefdeeg, *z. g.* Zuurdeeg. *Levain.*
Heffen, *w. w.* Opheffen. *Lever, hauſſer, élever.*
Iemand op 't paerd heffen. *Mettre quelqu'un à cheval.*
Hij hefte zijne hand op om te ſlaan. *Il leva ſa main pour battre, ou pour frapper.*
Om te zweeren, of om eed te doen. *Pour jurer, pour faire ſerment.*
De hoſtie heffen of opheffen. *Elever l'hoſtie dans la célébration de la meſſe.*
Kinderen ten doop heffen. *Tenir des enfans ſur les fonts de baptême.*
Geld heffen, ſchattingen opſtellen. *Mettre ou lever des impôts, faire des levées de deniers.*

HEFFER. Als, Rentheffer. *Rentier, qui vit de ſes rentes.*
Rentheffer, Tiendheffer. *zie onder* Rent, enz.
Hefling, *z. v.* Opheffing, optilling. *Levée, élevation.*
Heffing of ligting van penningen. *Levée d'argent, ou de deniers.*
Heffing van den tweehonderſten penning. *La levée du deux-centième denier.*
Toen bleef het heffen van die verhaate ſchatting agter. *Alors la levée de cet impôt odieux demeura en arriére, on n'en fit plus de mention.*
Heffoffer, *z. g.* Zeker offer onder het Oude Teſtament. *Sacrifice, ou offrande du Vieux Teſtament qui ſe faiſoit par élevation.*
Hefſter. Als, Rentheſſter. *Rentière, qui vit de ſes rentes.*

HEFT. *zie* Hegt.

HEFTIG. *zie* Hevig.

HEG. HEI.

HEGDISSE. *zie* Haagdiſſe.

HEGGE. *zie* Haag.
Door heggen en ſtruiken loopen. *Broſſer, traverſer les broſſailles.*

HEGT, *z. g.* Heft. Korte ſteel. *Manche de quelque inſtrument.*
't Hegt van een mes, van eene vijl, enz. *Le manche d'un couteau, d'une lime, &c.*
* 't Hegt in de hand houden, zig iets niet laaten ontwringen. *Tenir quelque choſe en ſon pouvoir, garder ce que l'on a.*

HEGT, *bijv. w.* Vaſt, digt, ſterk. *Solide, bien fort, bien bâti, qui ne ſe rompt pas facilement.*
Dat is een hegt huis. *Voilà une maiſon bien ſolide.*
Dat is hegt werk. *C'eſt un ouvrage bien fait.*

HEGTEN, *w. w.* Vaſt maaken. *Attacher.*
De mineur of ondergraver aan den muur van 't bolwerk hegten. *Attacher le mineur au mur du baſtion.*
Ergens aan hegten of aan blijven hangen. *S'accrocher à quelque choſe.*
Dat hegt niet, dat houd niet vaſt. *Cela ne tient pas.*
Hij hegt zijn hart aan de aarde. *Il attache ſon cœur à la terre.*
Aan malkander hegten. *Joindre enſemble.*
Hegtenis, *z. v.* Gevangenis. *Priſon.*
Iemand in hegtenis zetten. *Mettre quelqu'un en priſon, empriſonner quelqu'un.*
Hij zit in hegtenis. *Il eſt en priſon.*
Hegting, *z. v.* Vaſtmaaking. *Attache, action de celui qui attache.*

HEI, Heide. *z. v.* Dorre onvrugtbare landſtreek. *Landes, bruyére, étendue de pays*

Digitized by Google

pays fablonneux & infertile, où il croît de la bruyère.

De ſlag van Graaf Lodewijk op de Mookerheide. *Le combat du Comte Louis dans les Landes, ou dans la Bruyére de Mook.*

Men moet geen hei roepen voor dat men 'er over is, *ſpreekw. Il ne faut pas ſe moquer des chiens avant que d'être hors du village.*

Hei, heide, heidegewas. *Bruyére, ſorte de plante.*

Heide, *bijv. w.* Dat van hei is. *De bruyére.*

Een heidenbezem. Heijenbezem. *Balai de bruyére.*

Heidenbloem, *z. w. Fleur de bruyére, ou ſerpolet.*

De Bijen zuigen uit de heidenbloemen den meeſten honig. *Les abeilles recueillent la plus grande partie de leur miel ſur les fleurs de bruyére.*

HEI, *z. w.* Hei, een zwaar werktuig om paalen mee in de aarde, en ook om de ſteenen in de ſtraat te ſlaan. *Mouton, bie, inſtrument pour enfoncer des pieux dans la terre, & pour enfoncer les pavés.*

Heiblok, *z. g. Ilie ou demoiſelle pour enfoncer le pavé.*

HEIDEN, *z. m.* Afgodendienaar. *Payen, Idolâtre, Gentil.*

De bekeering der Heidenen. *La converſion des Gentils, ou des Payens.*

Heiden. Landloper, handkijker. *Bohémien, ou Egyptien, vagabond qui fait profeſſion de dire la bonne avanture aux gens crédules, par le moyen de la Chiromancie.*

Heidendom, *z. g.* De Godsdienſt der Heidenen. *Le Paganiſme, la Religion des Payens.*

Uit het Heidendom tot het Chriſtendom overgaan. *Paſſer du Paganiſme dans le Chriſtianiſme.*

Heidenſch, *bijv. w.* Van de Heidenen. *Payen, Idolâtre, Gentil, ce qui eſt des Payens.*

Van heidenſche ouderen geboren zijn. *Né de pére & mére Payens.*

Halfheidenſch, *bijv. w. Demi-payen.*

Heidenſch wondenkruid, *z. g.* Zeker geneeskruid. *Eſpéce d'herbe propre pour la guériſon des playes.*

Heidinne, *z. w.* Eenheidenſch vrouwenſch. *Payenne, fille, ou femme Payenne.*

Heidinne, *z. w.* Landloopſter. *Bohémienne, Egyptienne, coureuſe.*

Heidinnetje, *z. g.* Een jonge landloopſter. *Petite Bohémienne, petite coureuſe.*

Het Spaanſch Heidinnetje. *La petite Bohémienne Eſpagnole.*

HEIDKREKEL, *z. m.* Zeker gekorven diertje. *Sorte de cigale, qui vit dans la bruyére.*

HEIEN, heijen, *w. w.* Paalen in de aarde heijen. *Piloter, enfoncer des pieux ou des pilotis dans la terre, enfoncer un pavé.*

Die grond is geheid. *Ce fondement eſt piloté, on a enfoncé pluſieurs pieux pour le faire.*

De huizen t'Amſterdam ſtaan op geheide paalen. *Les maiſons à Amſterdam ſont bâties ſur des pilotis.*

Heijen, *g. w. Zeemanſ. Naviger, ou filler preſamment, tirer beaucoup d'eau.*

Dat ſchip heit geweldig. *Ce vaiſſeau tire beaucoup d'eau. Ce vaiſſeau fille, ou navige bien preſamment.*

Heier, heijer. *z. m.* Een die aan de hei ſtaat. *Homme qui travaille à enfoncer des pieux en terre avec la hie.*

‡ Hij eet als een heijer of als een dijker. *Il mange comme un Limoſin.*

Heiwerk, *z. g. Pilotage.*

Opzigter over 't heiwerk. *Commiſſaire du pilotage.*

HEIL, *z. g.* Verloſſing. *Salut, délivrance.*

Het heil des Heeren zien. *Voir le ſalut du Seigneur.*

Heil. Voordeel, nut, welſtand. *Salut, utilité, conſervation, profit.*

Daar ſteekt geen heil voor mij in. *Il n'y a rien d'utile en cela pour moi.*

Het heil des volks is de hoogſte wet. *Le ſalut, ou la conſervation du peuple eſt la loi ſouveraine.*

Heiland, *z. m.* Verloſſer, Behouder. *Sauveur, conſervateur.*

Chriſtus is de Heiland der Waereld. *Chriſt eſt le Sauveur du Monde.*

HEILBOT. *z. v.* Zekere groote platte viſch. *Sorte du turbot de la plus grande eſpéce.*

HEILIG, *bijv. w.* Volmaakt, zonder zonde. *Saint, parfait, ſans péché.*

De heilige Engelen. *Les ſaints Anges.*

De Heilige van Iſraël of de Meſſias. *Le Saint des Saints, le Saint d'Iſraël, Dieu, ou le Meſſie.*

De heilige Geeſt, de derde perſoon der H. Drieëenheid. *Le ſaint Eſprit, la troiſiéme perſonne de la Sainte Trinité.*

De Heiligen. *Les Saints.*

De aanroeping der Heiligen voorſtaan. *Défendre, ou ſoutenir, l'invocation des Saints.*

Het Heilige der Heiligen, 't binnenſte des Joodſchen Tempels. *Le Sanctuaire, le lieu le plus ſaint du Temple parmi les Juifs.*

Heilig. Vroom, godvrugtig. *Saint, pieux, dévot, craignant Dieu.*

Heilige gedagten, lofzangen, enz. *Penſées ſaintes, hymnes ſacrés ou ſacrées &c.*

Heilig. Geſchikt tot een heilig gebruik. *Sacré, deſtiné à un ſaint uſage.*

Eene heilige plaats. *Lieu ſacré.*

't Heilig Oliefel, *z. g.* Een Sakrament der R. Kerke. *Extréme Onction, Sacrement de l'Egliſe Romaine.*

't Heilig Verbondsteken des Avondmaals. *Le Sacrement de la Sainte Céne.*

Heiligavond, *z. m.* Vieravond. *Le repos qu'on prend vers le ſoir, après avoir fait la tâche du jour.*

‡ Heiligavond hebben, zijn werk afgedaan hebben. *Avoir fait ſa tâche.*

Heiligavond maaken. *Achever ſa tâche, ceſſer de travailler.*

Heiligbeen, *z. g.* Het been dat al de wervelbeenen van de ruggraat draagt. *Os ſacré, Terme d'Anatomie.*

Heiligbitter, *z. g.* Zeker kruid of geneesmiddel. *Certain électuaire fort amer dont on ſe ſert dans la Médecine.*

Heiligdom, *z. g.* Heilige plaats of zaak. *Lieu ſaint, choſe ſainte.*

De heiligdommen der Heidenen. *Les choſes ſaintes des Payens.*

Heiligdomshuisje, *z. g. Sacriſtie.*

HEILIGEN, *w. w.* Heilig maaken. *Sanctifier, rendre ſaint.*

God heiligt ons door zijn Woord en Geeſt. *Dieu nous ſanctifie par ſa parole & par ſon Eſprit.*

Heiligen, voor heilig erkennen, roemen, prijzen. *Sanctifier, louer, glorifier.*

Gods naam heiligen. *Sanctifier, ou glorifier le nom de Dieu.*

Heiligen. Tot een heilig gebruik afzonderen. *Sacrer, conſacrer, ſanctifier.*

Den dag des Heeren heiligen. *Sanctifier, ou célébrer le Jour du Seigneur.*

Zig heiligen, zig tot een heilig werk bereiden. *Se ſanctifier, ſe conſacrer, ſe dédier à Dieu, ſe préparer pour une ſainte œuvre.*

Zig tot den Predikdienſt heiligen. *Se préparer pour le St. Miniſtére, pour la prédication de l'Evangile.*

Heiligen, onder 't getal der Heiligen plaatzen. *Canoniſer.*

Heiligheid, *z. v.* Onſchuldigheid, zuiverheid. *Sainteté, pureté, piété.*

De heiligheid is eene van Gods volmaaktheden. *La ſainteté eſt un des attributs de Dieu.*

De heiligheid des levens, van den Godsdienſt, enz. *La ſainteté de vie, de la Religion, &c.*

Heiligie, *z. g. Image. La figure d'un Saint repréſentée ſur un petit morceau de papier, ou de parchemin.*

Heiligiesverkoper, *z. m. Imager.*

Heiliging, *z. v.* Heilig gebruik. *Sanctification, uſage ſaint.*

De heiliging van Gods naam en dag. *La ſanctification du nom de Dieu & du jour du Seigneur.*

Heiliging. Heiligmaking. *Sanctification, par rapport aux mœurs.*

Heiliging. Inwijding. *Sacre, conſécration, dédicace.*

De heiliging des Tempels, der Prieſteren, enz. *La dédicace du Temple, la conſécration des Prêtres, &c.*

Heilighijk, *bijv.* Op eene heilige wijze. *Saintement, d'une maniére ſainte.*

Ik betuige heiliglijk, dat, enz. *Je proteſte ſincérement, que, &c.*

Heiligmaker, *z. m.* De H. Geeſt. *Celui qui nous ſanctifie, le St. Eſprit.*

Heiligmaking, *z. v.* Heiliging, inſtorting van heiligheid. *Sanctification, infuſion de ſainteté.*

HEILLOOS. Heillooze, *bijv. w.* Godloos, boos. *Impie, méchant, ſcélérat, pervers.*

Heilloosheid, *z. v.* Godloosheid. *Impiété, méchanceté.*

HEILMEESTER. *zie* Heelmeester.

HEILOOF. *zie* Eiloof.

HEILWENSCH. *zie* Gelukwenſching.

HEILZAAM, *bijv. w.* Goed, nuttig. *Salutaire, utile, bon, profitable.*

Iemand eenen heilzaamen raad geeven. *Donner à quelqu'un un conſeil ſalutaire, ou utile.*

Heilzaamheid. *Proſpérité, avantage, bonheur.*

Heilzaamlijk, *bijv.* Wel, nuttelijk. *Salutairement, utilement, avantageuſement.*

Iemand heilzaamlijk onderrigten. *Inſtruire quelqu'un utilement, lui donner de ſalutaires inſtructions.*

HEIMAST. *zie* Heipaal.

HEIMELIJK, *bijv. w.* Verborgen, bedekt. *Secret, caché.*

Eene heimelijke zaak, ziekte, enz. *Une affaire ſecrete, maladie ſecrete, ou cachée.*

Een heimelijk gemak. *Lieux, privé.*

Een heimelijke ingang. *Entrée ſecrete.*

Heimelijk, *bijw.* Bedekteliik. *Secrettement, en ſecret, en cachette, clandeſtinement.*

Heimelijk in eene zaak te werk gaan. *Agir ſecrettement dans une affaire.*

In 't heimelijk, *bijw.* In 't verborgen. *En ſecret, en cachette, ſecrettement, clandeſtinement.*

In 't heimelijk God dienen. *Servir Dieu en ſecret.*

In 't heimelijk trouwen. *Se marier clandeſtinement.*

De Vorſt wierd in 't heimelijk vermoord. *Le Prince fut maſſacré clandeſtinement.*

Heimelijkheid. *z. v.* Verholenheid. *Secret.*

De heimelijkheid der Kloosteren. *Le ſecret des Couvens.*

Digitized by Google

Heimelijkheid. Heimelijk gemak. *Privé, secret, les lieux.*

HEIMRAAD, z. m. Heemraad, Bewindhebber over de dijken. *Inspecteur des digues & chaussées.*

HEINEN. *zie* Omheinen, Afheinen.

Heining, z. v. Hegge. *Clôture, haye.*

Heinsloot, z. v. Sloot tusschen twee landerijen. *Petit canal d'eau, ou fossé qui sert de séparation entre deux terres.*

HEIPAAL, z. m. Heimast. *Pilotis, pieu.*

HEIR, s. g. Leger. *Armée, camp.*

't Opperbevel over 't heir voeren. *Commander l'armée en chef.*

Een heir verslaan. *Défaire une armée.*

Het heir des hemels, zon maan en sterren. *L'armée du ciel, le soleil, la lune & les étoiles.*

Het heir des hemels aanbidden. *Adorer les astres.*

Heirbaan, z. v. Heirweg, groote weg. *Grand chemin, chemin Royal.*

Heirbijl, z. v. Heirhamer. *Hache d'armes.*

* De heirbijl draagen, *digtk. spreekw.* 't Hoofd van een leger zijn. *Etre le Chef, ou le Conducteur d'une armée.*

Heirhamer. *zie* Heirbijl.

Heisleger, z. g. *zie* Heir.

Heirschaaren. In de heilige bladeren. Als, de Heer der Heirschaaren. *Le Dieu des armées.*

De hemelsche heirscharen, de Engelen. *L'armée céleste, les Anges.*

Heirschouw, z. v. Heirschouwing, monstering. *Montre, ou revue de soldats, ou d'une armée.*

Heirschouwing doen, monsteren. *Faire la revue.*

Heirtogt, z. m. Togt, of het trekken van een leger. *Expédition, ou marche d'une armée.*

Heirtros, z. m. Sleep of gevolg van 't leger. *Train, ou suite d'une armée.*

Heirvaart. *zie* Heirtogt.

Heirvorst, z. m. Algemeen Krijgshoofd. *Général d'armée, celui qui commande l'armée en chef.*

Heirweg. *zie* Heirbaan.

HEISSAND. Naam van een Eiland op de kusten van Bretagne in 't weste van Vrankrijk. *Ouëssant, Ile sur les côtes de Bretagne province occidentale de la France.*

HEISTER. *zie* Heester.

HEIT. *Vriesch woord. Zie onder* Mem.

HEIWERK. *zie onder* Hei.

H E K.

HEK, z. g. Afschutzel. *Barrière, clôture.*

Daar is een hek voor 't huis. *Il y a une clôture ou une barrière devant la maison.*

* Het hek sluiten, de agterste in eenen togt zijn. *Etre le dernier dans une marche.*

‡ Het hek is van den dam, daar is geen toezigt, elk doet wat hij wil. *Le maître est sorti, chacun prend la clef des champs, ou fait ce qu'il veut.*

Sluithek, Tolhek. *zie onder* Sluit, enz.

Hek. Het stot van 't achterschip. *La poupe, ou l'arrière du vaisseau.*

Hekbalk van een schip. *Lisse de hourdi, pièce de bois pour affermir la poupe d'un vaisseau.*

Hekboot, z. m. Een soort van fluitschepen, voor en agter breed. *Un bechot, sorte de flûte qui est large d'avant & d'arrière.*

HEKEL, z. m. Zeker werktuig daar men vlas, hennip enz. op hekelt. *Seran, sorte d'instrument pour serancer le lin, le chanvre, &c.*

* Iemand over den hekel haalen, iemand doorneemen, of qualijk van hem spreeken. *Faire de rudes reprimandes à quelqu'un, ou lui laver bien la tête; déchirer quelqu'un.*

‡ Met zijn gat op eenen hekel zitten. *Etre fort mal à son aise.*

Hekelaar, z. m. *Serancœur.*

Hekeldigt, z. g. Schimpdigt. *Satire, vers satiriques.*

Hekeldigter, z. m. Schimpdigter. *Poëte satirique, ou qui fait des satires.*

HEKELEN, w. w. Vlas, hennip, enz. door den hekel haalen. *Serancer, babiller du chanvre, ou du lin.*

* Iemand hekelen of scherp doorstrijken. *Laver la tête à quelqu'un, le censurer, le reprendre rudement.*

Hekelschrift, z. g. Schimpschrift. *Satire, écrit satirique.*

Hekelster, z. v. *Seranceuse, femme qui serance du lin, ou du chanvre.*

‡ Hekelteef, z. v. *Scheld w. zie* Visteef.

HEKKEN. *zie* Hek.

* De hekkens zijn verhangen. De zaaken zijn veranderd. *La carte est tournée. Les affaires ont changé de face.*

HEKS, z. v. Hex, toveresse. *Fée, sorcière, enchantereſſe.*

‡ Eene oude heks, een oud lelijk wijf. *Vieille sorcière, vieille laide, terme injurieux.*

Toverheks. *zie onder* Toveraar.

HEKSCHEE, z. v. Lat van een hekken. *Latte d'une barrière.*

HEKZEN, g w. Toveren. *Use de sortilèges.*

Dat oude wijf kan hekzen. *Cette vieille est sorcière.*

H E L.

HEL, helle. z. v. De plaats der verdoemden. *Enfer, lieu où sont les damnés.*

Iemand naar de hel wijzen of verdoemen. *Condamner quelqu'un aux enfers.*

Herkules klom neder tot in de hel. *Hercule descendit en enfer, ou aux enfers.*

* Die man en die vrouw bouwen de hel. *Cet homme & cette femme se font enrager tous deux, ou travaillent à peupler l'enfer.*

* Hel. 't Pakhuis daar gesloken koopmanschappen in bewaard worden. *Le lieu où l'on enferme les marchandises saisies.*

* Het schip is in de hel, in het hok van de Admiraliteit. *Le vaisseau est à la chaîne, ou dans l'estacade de l'Amirauté.*

* Hel in een schip. De plaats daar de blokken en het touwerk leggen. *Fosse à lions. La chambre du Contre-maître où l'on serre le funin, les poulies, & où l'on porte la poudre quand il y a combat.*

‡ Van 't vagevuur in de hel, van quaad tot erger. *De mal en pis, de fièvre en chaud mal.*

‡ 't Is hier zoo duister als eene hel, 't is hier heel duister. *Il fait ici fort obscur, on ne voit goute ici.*

‡ Een quaad wijf is eene hel in huis. *Une méchante femme est un enfer dans la maison.*

‡ Zij zou eenen roof voor de hel haalen, zij is nergens voor vervaerd. *C'est une déterminée. C'est une femme capable d'entreprendre de forcer les enfers.*

HEL, Helle, *bijv. w.* Helder, klaar. *Clair, claire.*

Een hel geluid. *Son clair, ou argentin.*

Een helle gloed. *Un feu clair, un brasier bien ardent.*

Eene helle stem. *Voix claire.*

HELD. z. m. Krijgsheld. *Héros, vaillant homme, celui qui fait des actions héroïques.*

De Prinsen van Oran en en Nassau zijn altoos doorlugtige Helden geweest. *Les Princes d'Orange & de Nassau ont toujours été des Héros illustres.*

De jonge held droeg zig vroomelijk in 't gevegt. *Le jeune héros se comporta vaillamment dans le combat.*

‡ Dat is een held! dat is een kloekaard! *Spotswijze. C'est un brave! c'est un habile homme!* Ironiquement.

Helddaadig. *zie* Heldhaftig.

Heldenbloed, z. g. *Sang noble, sang héroïque.*

Heldendaad, z. v. Heldenstuk. *Action héroïque.*

Heldendeugden. *Vertus héroïques.*

Heldendigt. z. g. Gedigt wegens Oorlogsdaaden. *Poëme épique, ou héroïque. Ode.*

Heldendigter. z. m. *Poëte épique, ou héroïque.*

Heldenstuk. *zie* Heldendaad.

Heldhaftig, *bijv. w.* Dapper, manhaftig. *Héroïque, brave, courageux, intrépide, valeureux.*

HELDER, *bijv. w.* Klaar, doorlugtig. *Clair, transparent.*

Dat is een helder glas. *Voilà des vitres claires, ou voilà un verre bien clair.*

't Is helder weêr. *Le temps est clair, il fait un temps clair & serein.*

* Helder. Zinnelijk, zindelijk. *Propre.*

't Is eene heldere deern. *C'est une fille bien propre.*

‡ 't Is 'er niet helder. *Il y a de l'ordure à la flute, il y a quelque chose qui cloche.*

Helder. *Clair, éclatant, argentin.*

Het helder gelnid van eene klok. *Le son argentin d'une cloche.*

Helder opzingen. *Chanter à plein gosier, ou d'une voix claire.*

Helder, *bijw.* Schoon, ter deege. *Bien, comme il faut.*

Een glas helder spoelen. *Rinser un verre comme il faut.*

Dat huis is helder schoon gemaakt. *Cette maison est bien nettoyée.*

‡ Iemand helder, of lustig aftmeeren. *Etriller quelqu'un de la bonne manière.*

Helderheid, z. g. *Gracilité.* Van de stem sprekende.

HELDIN, z. v. Een grootmoedig wijf. *Héroïne, femme courageuse.*

Zangheldin. *zie onder* Zang.

HELFT, z. v. 't Halve gedeelte. *La moitié.*

Iemand de helft van zijn goed geeven. *Donner à quelqu'un la moitié de son bien.*

De helft grooter, de helft kleinder, duurder, enz. *La moitié plus grand, la moitié plus petit, plus cher, &c.*

Iemand de helft bieden in 't stuk van koopmanschap. *Offrir à quelqu'un la moitié de ce qu'il demande.*

Iets in de helft doordeelen, doorsnijden, enz. *Partager, ou couper quelque chose par la moitié.*

Op de helft. *A la moitié.*

Iets op de helft laaten verkooken. *Faire réduire quelque chose à la moitié en bouillant.*

HELGER. *zie* Elger.

HELHOND, z. m. Driehoofdige hond, naar 't verdigtzel der Poëten. *Cerbère, chien à trois têtes, que les Poëtes ont feint être commis à la garde des enfers, &c.*

HELLEBAARD, z. m. Zeker Krijgsgereedschap. *Hallebarde, sorte d'arme.*

Hellebardier, z. m. Lijfwagt met eenen Hellebaard gewapend. *Hallebar-*

Digitized by Google

bardier, garde armé d'une Hallebarde.

HELLEN, *g. w.* Hangen. *Pencher.*
Dat huis helt voor over. *Cette maison penche en avant.*
In 't hellen des bergs. *Au penchant de la montagne.*

HELLER. *z. m.* Een klein ſtuk koper geld, een halve Penning. *Maille, petite monnoye de cuivre, valant la moitié d'un denier.*
Heller nog penning hebben, geen geld hebben. *N'avoir denier ni maille, être gueux comme un rat d'Egliſe.*

HELLEVEEG, *z. v.* Een quaadaardig en ſtout vrouwmenſch. *Une diablesſe, une déterminée, un franc archer.*

Hellewaarts, *bijw.* Naar de hel toe. *Aux enfers, en enfer.*

Hellewigt. Verdoemde. *Damné, reprouvé.*

HELLING. Overhanging. *Penchant, pente.*
Helling. Scheeps timmerwerf. *Chantier, lieu où l'on conſtruit les vaiſſeaux, lieu qui ſert à la conſtruction des navires, ou bâtimens, & par où on les lance à l'eau.*
De ſchepen ſtaan op de helling. *Les vaiſſeaux ſont ſur le chantier.*
Hellings. Als, Hellings hennip. *Chanvre femelle.*

HELM, *z. m.* Een ijzeren hoofdwapen. *Casque, armure de tête.*
Den helm opzetten. *Se couvrir la tête d'un casque.*
Een gekroonde helm. *Un casque couronné.*
Een gepluimde helm. *Un casque avec des plumes.*
Helm boven een wapen. *Timbre, ou casque. Terme de blaſon.*
Helm. Diſtileertuig. *Alembic, vaiſſeau à diſtiller.*
Helm. Duinhelm. *Genet ſauvage, eſpèce d'herbe qui croît dans les dunes.*
Helm. Vlies waar mede zommige kinderen op 't hoofd geboren worden. *Coiffe naturelle, ou certaine membrane, ou tunique qui couvre la tête, & avec quoi les enfans naiſſent quelquefois.*
Met eenen helm geboren zijn. *Etre né coiffé, ou avec une coiffe.*
* Met eenen helm geboren zijn, gelukkig zijn. *Etre né coiffé, ou être heureux.*
Helmet, *z. g.* Word in plaats van helm dikwils bij de Digteren gebruikt. *Casque.*
Helmgat, *z. g.* 't Gat in eenen helm daar den adem door koomt. *Ouverture du casque par où l'on reſpire.*
Helmkam, *z. v.* *La crête du casque.*
Helmkruid, *z. g.* Speenkruid, kleine gouw. *Petite éclaire, ſorte d'herbe.*
Helmſpits, *z. v.* Helmtop. *La pointe du casque.*
Helmſtok, *z. m.* De ſtok waar mede men 't roer van 't ſchip heen en weer draait. *Timon, barre du gouvernail.*
Helmteken, *z. g.* 't Geen boven den wapenhelm uitkoomt. *Cimier, ce qui s'élève audeſſus du casque dans les armoiries.*

HELP. *zie* Hulp.

HELPEN, *w. w.* Bij ſtaan, te hulp komen. *Aider, aſſiſter, ſecourir, donner du ſecours.*
De twee Koningen holpen malkander. *Les deux Rois ſe ſecouroient mutuellement.*
Helpen. Baaten, voordeel doen. *Aider, ſervir, être utile.*
Dat kan weinig helpen aan die zaak. *Cela n'aide guère à cette affaire-là, cela n'y ſert pas beaucoup.*
Iemand aan eene bediening helpen. *Procurer une charge à quelqu'un.*
Iemand uit den nood helpen. *Tirer quelqu'un d'affaire, le tirer de la miſère, ou du beſoin où il eſt réduit.*
Iemand in den nood helpen. *Aſſiſter quelqu'un au beſoin.*
Iemand in den grond helpen. *Ruiner ou abimer quelqu'un.*
Iemand in de maaling helpen. *Faire tourner la cervelle à quelqu'un.*
Iemand van kant helpen. *Se défaire de quelqu'un, le faire périr.*
Eene dogter aan den man helpen. *Trouver un mari ou un parti pour une fille.*
Iemand aan den koſt helpen. *Faire trouver ou fournir à quelqu'un les moyens de gagner ſa vie.*
Ik kon 't niet helpen. *Je n'y pouvois que faire.*
Zoo waarlijk helpe mij God! Formulier van Eed. *Qu'ainſi vraiment Dieu me ſoit en aide! Formule de ſerment.*
Helper, *z. m.* Verloſſer. *Celui qui aide, ou qui eſt ſecourable dans le beſoin & dans la néceſſité.*
Helperſche, *z. v.* Helpſter. *Femme, ou fille qui aide & qui eſt ſecourable &c.*
Helpzeelen. Kruizeelen. *Bretelles de portefaix.*

HELS of Helſch, *bijv. w.* Dat van de hel is. *Infernal, diabolique, ce qui eſt de l'enfer.*
Het helſche vuur. *Feu infernal.*
De helſche ſtraf, de helſche vlammen. *Peine infernale, flammes d'enfer.*
* Helſch. Boos, verwoed. *Méchant, diabolique, impie.*

H E M.

HEM. Eene uitroeping om iemand te roepen. *Hem. Interjection pour appeller quelqu'un.*

HEM. *Voornaam. Lui, à lui.*
Ik zal 't hem betaalen, zeggen, enz. *Je le lui paycrai, je le lui dirai, &c.*
Hem zelven. *zie* Zig zelven.

HEMD, *z. g. Chemiſe.*
Een ſchoon hemd aantrekken. *Mettre une chemiſe blanche.*
Een wollen hemd. *Chemiſe de laine.*
Ruig hemd. *zie* Hairen kleed.
Iemand tot op het hemd uitſchudden. *Mettre quelqu'un en chemiſe, le dépouiller juſqu'à la chemiſe.*
‡ Het hemd van den aars dingen. *Marchander maille à maille, ſe tuer à berguigner, ou à marchander.*
Het hemd is nader dan de rok. *La peau eſt plus proche que la chemiſe, charité bien ordonnée commence par ſoi-même.*
Hemdendock, *z. g. zie* Hemdenlinnen.
Hemdenkleed, *z. g.* Doodkleed. *Chemiſe, ou drap dans lequel on enſevelit quelqu'un pour l'enterrer.*
Hemdenklier, *z. v.* Hemdenboord. *Bord ou ourlet d'une chemiſe.*
Hemdenlinnen, *z. g.* Lijnwaat om hemden van te maaken. *Toile à faire des chemiſes.*
Hemdennaaiſter, *z. v. Lingère, couturière.*
Hemdſlip, *z. v. Pan, ou lé d'une chemiſe.*
Hemdrok, *z.* [illegible] Overſtrok. *Chemiſette, camiſole.*

HEMEL, *z. m.* [illegible] opperſte lugtſtreek. *Le ciel.*
Een ſchoone, [illegible]klaare hemel. *Beau ciel, ou ciel ſerein.*
De ſterrenhemel. *Le firmament, le ciel des étoiles.*
Den loop des hemels kennen. *Savoir, ou connoître le cours des aſtres.*
De derde hemel, 't paradijs. *Le troiſième ciel, le paradis.*
Dat is een hemel op aarde. *C'eſt un paradis en terre, c'eſt une joye extrême.*
Onder den blaauwen hemel. In de open lugt. *A l'air, à découvert.*
Onder den blaauwen hemel ſlaapen. *Coucher à la belle étoile.*
* Iemand tot den hemel toe prijzen of verheffen. *Exalter, ou élever quelqu'un juſqu'au ciel.*
* De hemel wille uwe voornemens zegenen. *Le ciel béniſſe vos entrepriſes.*
Starrenhemel. *zie onder* Star.
Hemeldauw, *z. m. Roſée, roſée du ciel.*

‡ HEMELEN, *g. w.* Sterven, ten hemel vaaren. *Mourir, monter au ciel.*
* Dat kind zal hemelen. *Cet enfant mourra.*
* De hemel van eene koets. *L'impériale d'un caroſſe.*
De hemel van een ledekant. *Le ciel d'un lit, ou un ciel de lit.*
* De hemel eens Prinſen, daar hij onder gaat of zit. *Dais d'un Prince, ſous lequel il marche, ou ſous lequel il eſt aſſis.*
* Hemelhoog, *bijv. w. en bijw.* Zeer hoog. *Fort haut, très-haut.*
Een hemel hooge berg. *Une montagne dont le ſommet ou la cime perce les nues.*
Iemand hemelhoog verheffen. *Elever quelqu'un juſqu'au ciel ou juſqu'aux aſtres, le placer parmi les Dieux.*
Hemelingen, *z. m. en v.* De gelukzaligen in den hemel. *Les bienheureux dans le ciel, les Saints.*
Hemelkloot, *z. m. Globe céleſte.*
Hemelligten. *Les étoiles, les luminaires céleſtes.*
Hemelloop, *z. m. Le cours des aſtres.*
Hemelrijk, *z. g. Le paradis, le ſéjour des bienheureux, le royaume des cieux.*
Hemelsblaauw, *z. g.* Schoone blaauwe verwe. *Azur, bleu céleſte.*
Hemelsbrood, *z. g.* 't Manna. *La manne, pain céleſte.*
Hemelſch, *bijv. w.* Van den hemel. *Céleſte, ce qui eſt du ciel, ou ce qui appartient au ciel.*
Hemelſche Vader. *Père céleſte.*
Hemelsgezind, *bijv. w.* Vroom, Godvrugtig. *Pieux, qui tourne ſes penſées vers le ciel ou vers les choſes céleſtes.*
Het hemelheir, of 't heir des hemels, zon, maan en ſterren. *L'armée céleſte, le ſoleil, la lune & les étoiles.*
Hemelvaart, *z. v. Aſcenſion.*
De hemelvaart onzes Heeren. *L'aſcenſion de notre Seigneur.*
De hemelvaart van Maria. *L'aſſomption de la Vierge.*
Hemelvaartsdag, *z. m. Jour, ou Fête de l'Aſcenſion.*
Hemelvoogd, *z. m.* Heer des hemels. *Seigneur du ciel, dominateur des cieux.*
Hemelvreugd, *z. v.* Groote vreugd. *Joye céleſte, joye inexprimable.*
Hemelwaarts, *bijw.* Naar den hemel. *Au ciel, vers le ciel.*
Zijne oogen hemelwaarts gekeerd houden. *Regarder les cieux, tourner ou lever ſes yeux au ciel.*

HEMMEN, *w. w.* Roepen. *Appeller quelqu'un en faiſant ou criant, Hem!*

H E N.

HEN. Henſteden, 't meervoud van hem. *Eux, les: pronom maſculin plur.*

Digitized by Google

Zij verhaalden veele dingen van hen. *Ils racontoient pluſieurs avantures d'eux, ou touchant eux.*
Ik zal hen doen roepen. *Je les ferai appeller.*

HEN. *z. v.* Hoen. *Poule.*
Eene Hen met eene kuif. *Une Poule huppée.*
Indiaanſche, of Kalkoenſche Hennen. *Poules d'Indes.*
‡ Eene hen met ſpooren, een boos wijf. *Une méchante diableſſe.*
Broeihen, Huishen, Janhen, Klokhen, Kuifhen, Leghen, Spoorhen, enz. *zie onder* Broei, enz.

HENDRIK, *z. m.* Mans naam. *Henri, nom d'homme.*
HENDRIKJE. *zie* Henrica.
HENDRINA. *zie* Henrica.
HENEGOUWEN. *z. m.* Zeker Graafſchap in de Spaanſche Nederlanden. *Hainaut, Comté dans les Pays-bas Eſpagnols ou Autrichiens.*

HENGEL, *z. m.* Angel, angelroede of Hengelroede. *Verge, ou baguette à quoi on attache la ligne à pêcher.*
Met den hengel uit viſſchen gaan. *Aller pêcher à la ligne.*
Hengelaar, *z. m.* Angelaar. *Pêcheur qui pêche à la ligne.*

HENGELEN, *g. w.* Angelen, met den angel viſſen. *Pêcher à la ligne.*
* Hengelen, *g. w. ſcheepsw.* Heen en weêr zeilen. *Croiſer, faire des traverſées, terme de marine.*
* Om iemands deur hengelen of zwerven. *Croiſer, paſſer & repaſſer ſouvent par devant la maiſon de quelqu'un.*
* Hengelen naar eene zaak. *Briguer une choſe, ſe donner des mouvemens pour l'obtenir.*
Hengelroede, *z. v. Verge, baguette à pêcher.*

HENGSEL, *z. g.* Hangzel. *Anſe.*
Hengſel aan een mand, emmer, ketel, enz. *Anſe de panier, de ſeau, de chaudron, &c.*
Hengſel, *z. g. Charnière, éparre, penture d'une porte, ou d'une fenêtre.*
Sluithengſel. *zie onder* Sluit.
Hengſelmand, *z. v. Panier à anſe.*
Hengſelſtoof, *z. v. Etuve à anſe.*

HENGST, *z. m.* Een ongeſneeden paerd. *Etalon, cheval entier.*
Hij heeft een geſpan hengſten voor de koets. *Il a à ſon carroſſe un atelage de chevaux entiers.*
Springhengſt, Zooghengſt. *zie onder* Springen, enz.
Hengſtebron, *z. v.* Hippokreen, hoefbron op den berg Helikon, enz. *L'Hippocrène, fontaine du mont Hélicon, fontaine de Pégaſe.*
* Uit de hengſtebron gedronken hebben, een digter zijn. *Avoir bû de l'Hippocrène, faire des vers, être poëte.*

HENGZEL. *zie* Hengſel.
‡ HENKER, *z. m.* Diefhenker, ſcherpregter. *Bourreau, exécuteur des criminels.*

HENNEBEZIEN, *z. v.* Framboozen. *Des Framboiſes.*
HENNEGAT, *z. g.* Opening boven in 't roer daar de roerpen in vaſt gemaakt is. *Jaumière.*
HENNENEI. *zie* Hoenderei.
Hennenhok. *zie* Hoenderhok.
HENNENTASTER, *z. m.* Keukenklouwer, albedil. *Jean qui fait tout, Joſſe qui mène les poules piſſer.*
HENNEP of Hennip, *z. m.* Hennip. *Chanvre.*
Hennepakker. *Chenevière, lieu planté de chanvre.*
Hennep plukken, hennep braaken. *Cueillir le chanvre, briſer le chanvre, tiller le chanvre.*
Hennep weiken of hennep te broeijen of te rotten leggen. *Rouir le chanvre.*
Zaadlings hennep. *zie onder* Zaadling.
Henneplinnen, *z. g.* Linnen van hennep gemaakt. *Toile de chanvre.*
Hennepſtok, *z. m. Chenevotte.*
‡ Hennepvenſter. Als, door een hennepvenſter kijken, opgehangen zijn. *Etre pendu, regarder par une fenêtre de chanvre, danſer en l'air.*
Hennepzaad, *z. g.* Kennipzaad. *Chenevi, graine de chanvre.*
Hennepzeel, *z. g.* Kruizeel. *Des bretelles.*

HENSBEEKER. *zie* Berkemeijer.
HENNIP. *zie* Hennep.
HENRICA of Hendrina. *z. v.* Vrouwe naam. *Henriette, nom de femme.*
HENRIK. *zie* Hendrik.

H E R.

HER, *voortzetzel.* Herwaarts. Van de oudſte tijden her. *Depuis les temps les plus reculés juſqu'à cette heure.*
HER, *woordlid, beduidende zoo veel als* weder, wederom, *gelijk in 't Fransch* re, waar van ſtraks verſcheidene voorbeelden zullen volgen. *Her, particule Flamande qui ſignifie ou marque une action qui ſe fait une ſeconde fois.*

HERBAKKEN, *w. w.* Wederom bakken. *Recuire, cuire une ſeconde fois.*
HERBAREN, *w. w.* Wederbaren. *Régénérer, reproduire, mettre au monde une ſeconde fois.*
God herbaart ons door zijnen Geeſt en door zijn woord. *Dieu nous régénére par ſon eſprit & par ſa parole.*

HERBERG, *z. v.* Huisveſting der reizigers. *Logis, hôtellerie, auberge.*
Herberg houden. *Tenir hôtellerie ou auberge.*
In eene herberg t'huis leggen. *Etre logé dans une hôtellerie, ou dans une auberge.*

HERBERGEN, *w. w.* Herberg geeven. *Loger, donner logement.*
Herbergje, *z. g.* Kroegje. *Taverne, petit méchant cabaret.*
Herbergier, *z. m.* Waerd. *Hôte, hôtelier, cabaretier, aubergiſte.*
Herbergierſter, *z. v.* Waerdinne. *Hôteſſe, hôtelière, cabaretière.*
Herberging, *z. v. Logement.*
Herbergzaam, *bijv. w.* Die gaerne herbergt. *Hoſpitalier, qui loge volontiers.*
Herbergzaamheid, *z.* [illegible] *Hoſpitalité.*

HERBLOEID, *d.* [illegible] Herbloeijen. *Refleuri, &c.*
Herbloeijen, *g.* [illegible] bloeijen. *Refleurir, fleurir* [illegible] *veau.*

HERBOREN, *bijv. w.* [illegible] Wedergeboren, bekeerd. *Régé*[illegible]
Door Gods Geeſt herboren worden. *Renaître où être régénéré par l'eſprit de Dieu, renaître* [illegible] *Eſprit.*

HERBOUWEN, [illegible] Wederbouwen. *Rebâtir.*
Herbouwing, [illegible] Wederopregting. *Action de celui qui rebâtit, ou qui bâtit de nouveau, &c.*
De herbouwing [illegible] huis heeft veel geld gekoſt. *La maiſon a beaucoup coûté à rebâtir.*
Herbouwd. *d. w.* van Herbouwen. *Rebâti.*

HERDAAN, *d. w.* van Herdoen. *Refait.*
Herdoen, *w. w.* Herſtellen, hervatten. *Refaire, faire une autre fois.*
Die zaak is niet te herdoen. *Cette choſe n'eſt pas à refaire, on ne peut pas la refaire.*

HERDAGT of herdogt, *d. w.* van Heidenken. *Rémémoré, &c.*
Herdenken, *w. w. Se reſſouvenir, ſe rémémorer, rafraîchir en ſa penſée.*
Hij herdenkt zijn zondig leven. *Il fait réflexion ſur ſa mauvaiſe vie, il réfléchit ſur ſes péchés.*
Herdenking, *z. v. La reſſouvenir, la rémémoration.*

HERDER, *z. m.* Harder, veehoeder. *Berger, celui qui paît le bétail.*
* Herder, *z. m.* Opziender eener Kerke. *Paſteur, Evêque, Miniſtre d'une Egliſe.*
Chriſtus is de opperſte Herder der Kerke. *Chriſt eſt le ſouverain Paſteur de l'Egliſe.*
Schaapherder. *zie onder* Schaap.
Herderin, *z. v.* Veehoedſter. *Bergére.*
* Herderlijk, *bijv. w. en bijw. Paſtoral, en Paſteur.*
* Eene herderlijke aanſpraak. *Diſcours paſtoral.*
Een Bedienaar van Gods woord, moet de zondaren herderlijk beſtraffen. *Un Miniſtre de la parole de Dieu doit reprendre les pécheurs paſtoralement ou en paſteur.*
Herderloos, *bijv. w.* Zonder herder. *Sans berger.*
Herderlooze ſchaapen. *Brebis ſans berger, ou brebis errantes.*
Herdersdigt, *z. g. Eglogue, Poëſie paſtorale, Idylle.*
Herdersfluit, *z. v. Chalumeau, flageollet.*
Herdershuisje of hutje. *Petite maiſon paſtorale, ou cabane de berger.*
Herderskout, *z. v.* Samenſpraak tuſſchen twee herders. *Paſtorale, entretien ou converſation entre deux bergers.*
Herderslied, *z. g.* Veldeun. *Chanſon paſtorale, chanſon de village.*
Herderspijp, *z. v.* Veldpijp. *Chalumeau, flûte de berger, flûte champêtre.*
Herdersſpel, *z. g.* Toneelſpel van herderen. *Comédie paſtorale.*
Herdersſtaf, *z. m. Houlette.*
Herderstas, *z. v. Gibecière ou panetière de berger.*
Herderszang, *z. m. Chant paſtoral, chant de berger.*

HERDOGT. *zie* Herdagt.
HERDOOPEN, *w. w.* Wederdoopen. *Rebaptiſer.*
Herdooper, *z. m.* Wederdoper. *Celui qui rebaptiſe, Anabatiſte.*
Herdooping, *z. v. Second ou nouveau baptême.*
Herdoopingsgezind. *Anabatiſte.*
Herdoopt, *d. w.* van Herdoopen. *Rebaptiſé.*

HERDRUK, *z. m.* Herdrukking *Nouvelle impreſſion, nouvelle édition, réimpreſſion.*
HERDRUCKEN, *w. w.* Op nieuw drukken. *Réimprimer, imprimer de nouveau.*
Een boek herdrukken. *Réimprimer un livre, en faire une nouvelle édition.*
Herdrukking, *z. v. zie* Herdruk.

HEREENIGD, *d. w.* van Hereenigen. *Réuni.*
Hereenigen, *w. w. Réunir.*
Hereeniging, *z. v. Réunion.*

HERFST, *z. m.* Najaar, herfſttijd. *Automne, arrière-ſaiſon.*
* In den herfſt zijner dagen zijn, oud beginnen te worden. *Etre dans l'arrière-ſaiſon de ſon âge, devenir vieux.*
Herfſtachtig, *bijv. w.* Herfſtig, dat naar den herfſt gelijkt. *Qui tient l'approche de l'automne, qui reſſemble à l'automne.*
't Begint 'er zoo herfſtachtig uit te zien.

Le

Digitized by Google

Le temps sent déjà l'automne, il commence à faire mauvais temps.

Herfſtboter, *z. v. Beurre fait dans l'arriere-saiſon.*

Herfſtdag, *z. m. Jour d'automne.*

St. Bartolomeus is de eerſte herfſtdag. *La St. Barthélemy eſt le premier jour de l'automne.*

Herfſtdraad, *z. m. Filets blancs qui volent en l'air quand il fait beau temps. Filets de St. Martin, filandres.*

Herfſthoen, *z. g. Poulet d'automne.*

Herfſthooi, *z. g. Foin de l'arriére-saiſon, foin d'automne, regain.*

Herfſtkaas, *z. v.* Kaas in den herfſt gewrongen. *Fromage fait dans l'automne.*

Herfſtmaand, *z. v.* September. *Le mois de Septembre.*

Herfſttijd, *z. m.* Herfſt. *Arriére-saiſon, l'automne.*

Herfſtvrugten, *z. v. meerv. Fruits d'automne.*

Herfſtweder, *z. g. Temps d'automne.*

HERGIETEN, *w. w.* Weder gieten. *Refondre.*

Al dat koperwerk moet hergoten worden. *Il faut que tout cet ouvrage de cuivre ſoit refondu.*

Hergoten of hergooten, *d. w.* van hergieten. *Refondu.*

HERHAALD, *d. w.* van herhaalen. *Redit, répété, réitéré, rebattu.*

HERHAALEN, *w. w.* Herzeggen. *Redire, réiter.*

Hij herhaalde dat dikwils in zijne reden. *Il répéta cela ſouvent dans ſon diſcours.*

Iemands woorden herhaalen. *Répéter les paroles de quelqu'un.*

De aderlating herhaalen. *Réitérer la ſaignée.*

Herhaaling, *z. v.* Herzegging. *Redite, répétition d'une même choſe, réitération, renouvellement.*

Alle die herhalingen verveelen mij kragtig. *Toutes ces répétitions, ces redites m'ennuient extrêmement.*

Dat is maar eene herhaaling van het voorgaande. *Ce n'eſt qu'une répétition de ce qui a précédé.*

De herhaaling der wet. *Le renouvellement de la loi.*

HERHOUDEN, *w. w. en d. w. zie* Wederhouden.

HERHUWEN, *w. w.* Hertrouwen. *Se remarier.*

Herhuwd, *d. w.* van herhuwen. *Remarié.*

HERINNEREN. *zie* Erinneren.

HERK. *zie* Hark.

HERKAUWEN, *w. w.* Weder kauwen. *Ruminer, remâcher.*

De koeijen herkauwen haar voeder. *Les vaches ruminent, ou remâchent leur nourriture, ou leur pâture.*

* Herkauwen. Herdenken. *Ruminer, rouler quelque choſe dans ſon eſprit.*

* Iemands redenen herkauwen. *Ruminer le diſcours, ou les paroles de quelqu'un.*

Herkauwing, *z. v. Action de ruminer ou de remâcher.*

* Herkauwing, *z. v.* Herdenking. *Méditation ſur ce qu'on a entendu, réflexion ſur ce qu'on vient d'entendre.*

Herkauwd, *d. w.* van herkauwen. *Remâché, ruminé.*

HERKEMMEN, *w. w.* Weder kemmen. *Repeigner, peigner de nouveau.*

Herkemd, *d. w.* van herkemmen. *Repeigné &c.*

HERKEN. *zie* Harken.

HERKENNEN, *w. w.* Weder kennen. *Reconnoître.*

Herkenning, *z. v.* Wederkenning. *Reconnoiſſance, l'action de celui qui reconnoit quelqu'un, ou quelque choſe.*

Herkend. *zie* Erkend.

HERKNEED, *d. w.* van Herkneeden. *Pétri de nouveau &c.*

HERKNEEDEN, *w. w.* Weder kneeden. *Repaître, ou paître de nouveau.*

HERKNOOPEN. *w. w. Reboutonner, renouer.*

* Eene onderhandeling herknoopen. *Renouer une négociation, la remettre en train.*

* De vriendſchap herknoopen. *Renouer l'amitié.*

Herknooping, *z. v. Renouement.*

Herknoopt, *d. w.* van Herknoopen. *Reboutonné, renoué.*

HERKOFT of herkogt. *d. w.* van herkoopen. *Racheté, acheté une ſeconde fois.*

HERKOMEN, enz. *zie* Herkoomen, enz.

HERKOOKEN, *w. w.* Herzieden. *Recuire, faire bouillir une ſeconde fois.*

Herkooking, *z. v.* Herzieding. *Seconde coction.*

Herkookt, *d. w.* van Herkooken. *Recuit, &c.*

HERKOOMEN, *g. w.* Afkoomen. *Deſcendre, être iſſu.*

Van doorluchtige Voorouderen herkoomen. *Deſcendre, ou être iſſu d'illuſtres ayeux.*

Dat koomt van ouds her. *Cela eſt fort ancien, ou fort vieux.*

Herkoomen, *d. w.* van herkoomen. *Iſſu, deſcendu.*

Herkoomſt, *z. v.* Afkomſt, oorſprong. *Origine, iſſue.*

Herkoomſtig, *bijv. w. Iſſu, deſcendu, originaire.*

HERKOOP, *z. m. Second achat, rachat.*

HERKOOPEN, *w. w. Racheter, acheter une ſeconde fois.*

Herkooper, *z. m. Celui qui rachete, ou qui achete de nouveau.*

HERKREGEN, *d. w.* van herkrijgen. *zie* Herkrijgen.

Herkrijgen, *w. w.* Weder krijgen. *Prendre, ou recevoir ou obtenir de nouveau, recouvrer.*

Tragten om iemands gunſt te herkrijgen. *Tâcher de s'acquérir de nouveau la faveur de quelqu'un.*

Herkrijging, *z. v.* Wederkrijging. *Recouvrement.*

HERLEEFD, *d. w.* van herleeven. *Vécu de nouveau.*

HERLEEREN, *w. w.* Weder leeren. *Rapprendre, apprendre de nouveau.*

Herleerd, *d. w.* van herleeren. *Rappris.*

HERLEEVEN. *g. w.* Weder leeven. *Revivre, retourner en vie, ou vivre une ſeconde fois.*

Alle menſchen zullen eens herleeven. *Tous les hommes revivront un jour.*

* Herleeven. Nieuwe luſt en kragten krijgen. *Acquérir de nouvelles forces.*

Die man begint te herleeven in zijnen ouderdom. *Cet homme commence à revivre en ſa vieilleſſe.*

Men ziet in den zoon des vaders deugden herleeven. *On voit dans le fils revivre les vertus du pére.*

Herleeving, *z. v.* Wederleving. *Action de revivre, retour à la vie, reſurrection.*

HERLEEZEN, *w. w. en d. w.* Overleezen. *Relire, lire de nouveau. Relu &c.*

Herleezing, *z. v.* Overlezing. *Action de celui, ou de celle qui relit.*

Na de herleezing van uwen brief. *Après avoir relu votre lettre.*

HERMAAKEN, *w. w.* Vermaaken, herſtellen. *Refaire.*

Hermaaking, *z. v.* Vermaking. *Action de celui qui refait, ſeconde façon.*

Hermaakt, *d. w.* van hermaaken. *Refait, racommodé.*

HERMAALEN, *w. w. en d. w.* Weder maalen. *Remoudre, moudre une ſeconde fois, rebroyer. Remoulu, rebroyé.*

Hermaaling, *z. v. Action de remoudre, de rebroyer.*

HERMAAND, *d. w.* van hermaanen. *Redemandé.*

HERMAANEN, *w. w. Redemander ce qui eſt dû.*

Hermaaning, *z. v. Action de redemander ce qui eſt dû.*

HERMAFRODIJT of Hermaphrodijt, *ond. w.* Halfman, halfwijf. *Hermaphrodite, Androgyne, perſonne avec les deux ſexes.*

HERMEETEN, *w. w. en d. w.* Overmeeten. *Remeſurer, meſurer de nouveau, ou une ſeconde fois.*

Hermeeting, *z. v. Action de meſurer une ſeconde fois.*

Na de hermeeting van 't linnen, heb ik 'er eene el minder gevonden. *Après avoir remeſuré ou meſuré une ſeconde fois la toile, j'ai trouvé une aune de moins.*

HERMELIJN. *zie* Armijn.

HERMUNT, *d. w.* van hermunten. *zie* Hermunten.

HERMUNTEN, *w. w.* Als, de oude geldſpecien hermunten. *Refondre & refrapper les anciennes eſpéces.*

HERNAAID, *d. w.* van hernaaijen. *Recouſu.*

HERNAAIJEN, *w. w.* Weder naaijen. *Recoudre.*

HERNEEMEN, *w. w.* Hervatten. *Reprendre.*

Hij hernam 't woord en ſprak hem verder aldus aan. *Il reprit la parole, & lui parla enſuite de la ſorte, ou en telle maniére.*

Eene ſtad herneemen. *Reprendre une ville.*

Herneeming, *z. v.* hervatting. *Repriſe, ſeconde priſe.*

Hernomen of hernoomen, *d. w.* van herneemen. *Repris, pris une ſeconde fois.*

HERP. *zie* Harp.

HERPAARD, *d. w.* van herpaaren. *zie* Herpaaren.

HERPAAREN, *g. w.* Weder paaren. *Se recoupler, s'apparier de nouveau.*

‡ Herpaaren. Hertrouwen. *Se remarier.*

HERPAGT, *d. w.* van herpagten. *zie* Herpagten.

HERPAGTEN, *w. w.* Weder pagten. *Reprendre à ferme.*

Herpagting, *z. v. Seconde ferme, renouvellement de ferme.*

HERPAKKEN, *w. w.* Weder pakken, op nieuws pakken. *Remballer, emballer de nouveau.*

Herpakking, *z. v. Action de remballer.*

Herpakt, *d. w.* van herpakken. *Remballé.*

HERPASSEN, *w. w.* Weder paſſen. *Compaſſer de nouveau.*

Herpaſt, *d. w.* van herpaſſen. *zie* Herpaſſen.

HERPAUK of Pauk. *zie* Ketteltrom.

HERPEKKEN, *w. w.* Op nieuws pekken. *Enduire une ſeconde fois de poix.*

Herpekt, *d. w.* van herpekken. *zie* Herpekken.

HERPERSSEN, *w. w.* Weder perſſen. *Remettre en preſſe.*

Herperſt, *d. w.* van herperſſen. *zie* Herperſſen.

HERPLANTEN. *zie* Verplanten.

HERRE, *z. v.* Duim van een deur- of ven-

ſter-

Digitized by Google

ſterhengzel. *Gond ſur lequel tourne la penture d'une porte, ou d'une fenêtre.*

HERREKENEN, *w. w.* Overrekenen. *Recompter.*

Herrekend, *d. w.* van Herrekenen. *Recompté.*

HERROEPELIJK, *bijv. w. Revocable.*

Herroepelijkheid, *z. v. Revocabilité.*

HERROEPEN. *w. w. en d. w.* Wederroepen, vernietigen. *Revoquer, retracter, caſſer, anéantir, annuller. Revoqué &c.*

Alles herroepen wat men gezegd heeft. *Retracter tout ce qu'on a dit.*

Lodewijk de XIV. heeft het Edict van Nantes in 't jaar 1685. herroepen. *Louis XIV. a revoqué l'Edit de Nantes en* 1685.

Herroeping, *z. v.* Wederroeping, afſtand. *Revocation, caſſation, anéantiſſement, retractation.*

De herroeping van dat bevel. *La revocation, ou caſſation de ce mandement.*

Eene herroeping van zijne voorgaande dwalingen en ketterijen, van afgoderije en bijgelove doen. *Se retracter de ſes erreurs précédentes, renoncer à ſon héréſie, à l'idolâtrie & à la ſuperſtition.*

HERS. *zie* Hars.

HERSCHAPEN, *d. w.* van herſcheppen. *Métamorphoſé, créé de nouveau, reproduit, transformé.*

HERSCHEEPEN. *zie* Verſcheepen.

HERSCHEPPEN, *w. w.* Weder ſcheppen. *Créer de nouveau, régénérer.*

Herſcheppen, *w. w.* Van gedaante doen veranderen. *Métamorphoſer, faire changer de forme, transformer.*

Herſchepping, *z. v.* Hervorming. *Régénération, métamorphoſe, transformation.*

De herſcheppingen van Ovidius. *Les Métamorphoſes d'Ovide.*

HERSCHIKKEN, *w. w.* Verſchikken. *Arranger, ou accommoder de nouveau.*

Herſchikking, *z. v.* Verſchikking. *L'action d'arranger de nouveau, nouvel arrangement.*

Herſchikt, *d. w.* van herſchikken. *zie* Herſchikken.

HERSCHREVEN, *d. w.* van herſchrijven. *Recrit, &c.*

Herſchrijven, *w. w. Recrire, écrire de nouveau.*

Ik moet mijnen brief geheel herſchrijven. *Il faut que je recrive toute ma lettre.*

Herſchrijving, *z. v.* Overſchrijving. *Action de récrire ou d'écrire une ſeconde fois.*

HERSENEN. *zie* Harſſenen.

HERSMEED, *d. w.* van herſmeeden. *zie* Herſmeeden.

HERSMEEDEN, *w. w.* Verſmeeden. *Reforger, forger de nouveau.*

HERSMELTEN, *w. w.* Weder ſmelten. *Refondre, fondre de nouveau.*

Herſmolten, *d. w.* van herſmelten. *Fondu de nouveau.*

HERSNEDEN of herſneeden, *d. w.* van herſnijden. *Retaillé &c.*

Herſnijden, *w. w.* Op nieuw ſnijden. *Retailler, tailler de nouveau, couper une ſeconde fois.*

Een boek herſnijden. *Recouper un livre, le rogner de nouveau, ou une ſeconde fois.*

HERSPADEN. *zie* Herſpitten.

Herſpading. *zie* Herſpitting.

HERSPEELD, *d. w.* van herſpeelen. *zie* Herſpeelen.

HERSPEELEN, *w. w.* 't Speelen hervatten. *Rejouer, jouer de nouveau.*

Ik moet dat ſpel eens herſpeelen. *Il faut que je rejoue ce jeu-là.*

HERSPEET, *d. w.* van herſpeeten. *zie* Herſpeeten.

HERSPEETEN, *w. w.* Weder aan 't ſpit ſteeken. *Rembrocher, embrocher de nouveau.*

HERSPELD, *d. w.* van herſpelden. *zie* Herſpelden.

HERSPELD, *d. w.* van herſpellen. *zie* Herſpellen.

HERSPELDEN, *w. w. Rattacher avec des épingles.*

HERSPELLEN, *w. w.* Weder ſpellen. *Epeller de nouveau.*

Herſpelt dat woord eens. *Epellez ce mot encore une fois.*

Herſpelling, *z. v. Action d'épeller les lettres une ſeconde fois.*

HERSSENEN. *zie* Harſſenen.

HERSTEEKEN. *zie* Verſteeken.

HERSTELD, *d. w.* van herſtellen. *Réformé, redreſſé, reſtauré, rétabli.*

De herſtelde Godsdienſt. *La Religion Réformée.*

Herſtelder of herſteller, *z. m. Réformateur, reſtaurateur.*

Prins Willem de Eerſte herſteller des Vaderlands en der Vrijheid. *Le Prince d'Orange Guillaume I. reſtaurateur de la patrie & de la liberté.*

Herſtellen, *w. w. Remettre, replacer, reſtaurer, rétablir.*

Iemand in zijn ampt herſtellen. *Rétablir quelqu'un dans ſa charge.*

Hij is in voorige gezondheid herſteld. *Il eſt parfaitement remis de ſon indiſpoſition, ou de ſa maladie.*

De zaaken in haaren ouden ſtand herſtellen. *Remettre les choſes, ou les affaires dans leur premier état.*

Herſtelt u. *Woord des wapenhandling. Remettez-vous.* Terme d'exercice militaire.

Herſteller. *zie* Herſtelder.

Herſtelling, *z. v.* Hervorming. *Rétabliſſement, reſtauration.*

Tot herſtelling der oude wetten arbeiden. *Travailler au rétabliſſement des anciennes loix.*

Herſteld zijn, tot voorige gezondheid gekoomen zijn. *Etre remis, ou rétabli dans un état de ſanté, être guéri.*

Ik ben nog niet ten vollen herſteld. *Je ne ſuis pas encore tout-à-fait guéri.*

HERSTEMPELD, *d. w.* van herſtempelen. *zie* Herſtempelen.

HERSTEMPELEN, *w. w. Marquer les vieilles eſpéces d'argent, d'or, &c. avec un nouveau coin.*

HERSTIGT, *d. w.* van herſtigten. *Rebâti &c.*

HERSTIGTEN, *w. w.* Herbouwen. *Rebâtir, bâtir de nouveau.*

Herſtigting, *z. v.* Herbouwing. *Action de celui qui bâtit de nouveau, ou une ſeconde fois.*

HERT, deel van 's menſchen lichaam. *zie* Hart.

HERT, hart, *z. g.* Wild dier. *Cerf, animal ſauvage.*

HERTEKENEN, *w. w.* Weder tekenen, op nieuw tekenen. *Signer de nouveau, ſigner une ſeconde fois.*

Herteekend, *d. w.* van herteekenen. *Signé de nouveau.*

HERTELD, *d. w.* van hertellen. *Recompté, &c.*

HERTELLEN, *w. w.* Weder over tellen. *Recompter, compter une ſeconde fois.*

HERTENJAGT. *La chaſſe du cerf.*

Op de hertenjagt gaan. *Courre le cerf, chaſſer au cerf, aller à la chaſſe du cerf.*

HERTENPASTEI, *z. v. Pâté du cerf.*

HERTENVLEESCH, *z. g. Chair de cerf, du cerf.*

HERTJE, *z. g.* Klein hert. *Faon de biche, jeune cerf.*

HERTIMMERD, *d. w.* van hertimmeren. *Rebâti, &c.*

HERTIMMEREN, *w. w.* Herbouwen. *Rebâtir, bâtir de nouveau.*

Hertimmering, *z. v. L'action de rebâtir, ou de bâtir de nouveau.*

HERTOG, *z. m.* Eernaam van zekere Vorſten. *Duc, titre de quelques Princes.*

De Groot Hertog van Toskanen. *Le Grand-Duc de Toſcane.*

Hertog. Heirtog, word in de digtkunde gebruikt voor Leidsman van een leger of volk. *Conducteur.*

De Hertog der Hebreen. *Le conducteur du Peuple Hébreu.*

Hertogdom, *z. g. Duché.*

Een Graafſchap tot een Hertogdom maaken. *Eriger un Comté en Duché.*

's HERTOGENBOSCH. Hoofdſtad van Hollandſch Braband. *Bolduc, ou Bois-le-duc, Capitale du Brabant Hollandois.*

's HERTOGENRAD. Vlek en Abdije met een Kaſteel in 't Hertogdom Limburg. *Bolduc, bourg & Abbaïe avec un chateau dans le Duché de Limbourg.*

HERTRED, *z. m.* Aftogt. *Retraite.*

HERTROUWD. *Remarié &c.*

HERTROUWEN, *w. w.* Weder trouwen. *Se remarier, ſe marier de nouveau.*

HERTSHOORN, *z. m. Corne de cerf.*

Hertshoorn is een ſtoppend geneesmiddel. *La corne de cerf eſt un remède aſtringent.*

Hertshoorn. Zeker kruid. *Corne de cerf. Sorte d'herbe.*

Hertshoornen, *meerv.* Kroon van een hert. *Bois de cerf, les cornes d'un cerf.*

HERTSTONGE, *z. v.* Steenvarenkruid. *Céterac, langue de cerf. Sorte d'herbe.*

HERVALLEN, *g. w. en d. w.* Weder vallen. *Retomber, tomber de nouveau. Retombé &c.*

* Hij hervalt ſteeds tot het zelve quaad. *Il retombe, il retourne à tous moment au même vice.*

* Hervallen, weder afvallen. *Apoſtaſier une ſeconde fois, ou de nouveau. Apoſtaſié &c.*

HERVAT, *d. w.* van hervatten. *zie* Hervatten.

HERVATTEN, *w. w.* Weder beginnen. *Reprendre, recommencer, commencer de nouveau.*

Den ſtrijd of 't gevegt hervatten. *Recommencer le combat, ou la bataille.*

Gij moet het eens hervatten, gij moet mij een andermaal bezoeken. *Il faut que vous me veniez voir une autre fois.*

Hervatting, *z. v.* Herneming. *Repriſe, réitération, renouvellement.*

HERUIT. Kom 'er uit. *Sortez de-là.*

HERUITDRIJVEN. Heruitjaagen. *zie* Uitjaagen, uitdrijven.

HERVORMD, *d. w.* van Hervormen. Herſteld, verbeterd. *Redreſſé, réformé, transformé.*

Die van den hervormden Godsdienſt. *Ceux de la Religion Réformée.*

HERVORMEN, *w. w.* Herſtellen, verbeteren. *Rétablir, redreſſer, réformer, transformer, métamorphoſer.*

Hervorming, *z. v.* Herſtelling, verbetering. *Rétabliſſement, réformation, réforme, transformation.*

De hervorming der zeden. *La réforme des mœurs.*

De hervorming van Dafne in eenen lauwerier.

Digitized by Google

werier. *La métamorphoſe de Daphné en laurier.*

HERVOUWEN, *w. w. en d. w.* Weder vouwen. *Replier, plier de nouveau. Replié &c.*

Hervouwing, *z. v. L'action de replier.*

HERVRAAGD, *d. w.* van hervraagen. *Redemandé &c.*

HERVRAAGEN, *w. w.* Weder vraagen. *Redemander, demander de nouveau.*

HERWAARTS, *bijw.* Hier naar toe. *Deçà, de ce côté-ci, en-deçà.*

Het heir trekt herwaarts aan. *L'armée prend ſa marche de ce côté-ci.*

Herwaarts en derwaarts. Gins en weder. *Çà & là, deçà & delà, de côté & d'autre.*

Herwaarts en derwaarts loopen. *Courir ça & là, courir de côté & d'autre.*

HERWAND, *d. w.* van herwannen. *zie* Herwannen.

HERWANNEN, *w. w.* Weder wannen. *Vanner de nouveau.*

HERWASSCHEN. *w. w. en d. w.* Overwaſſchen. *Relaver, laver de nouveau. Relavé.*

Dat linnen moet herwaſſchen worden. *Il faut que ce linge ſoit lavé de nouveau.*

HERWEEGEN, *w. w.* Weder weegen. *Repeſer, peſer une ſeconde fois.*

HERWIJD, *d. w.* van herwijden. *zie* Herwijden.

HERWIJDEN of herwijen, *w. w.* Weder wijden. *Refacrer, ſacrer de nouveau.*

Die Kerk, door de Ketteren ontheiligd, moet herwijd worden. *Il faut que cette Egliſe, polluée par les Hérétiques, ſoit refacrée, ou conſacrée de nouveau.*

Herwijding, *z. v. Action de refacrer les choſes qui ont été profanées, ou polluées.*

HERWINNEN, *w. w.* Wederwinnen. *Regagner, reconquérir.*

Eene ſtad herwinnen. *Reprendre une ville.*

Eenig geld met ſpeelen herwinnen. *Regagner quelque argent au jeu.*

Ik heb al mijn verloren geld herwonnen. *J'ai regagné tout l'argent que j'avois perdu.*

Herwinning, *z. v.* Weder verovering. *Action de regagner, de reconquérir.*

De herwinning der Stad quam ons duur te ſtaan. *Cette Ville nous coûta beaucoup à reprendre.*

HERWISSEL, *z. m. Rechange.*

HERWIT, *d. w.* van herwitten. *Reblanchi &c.*

HERWITTEN, *w. w.* Overwitten. *Reblanchir, blanchir de nouveau.*

HERWOGEN, *d. w.* van herwegen. *Repeſé &c.*

HERWONNEN, *d. w.* van herwinnen. *Regagné, repris, reconquis.*

HERWREVEN, *d. w.* van herwrijven. *zie* Herwrijven.

HERWRIJVEN, *w. w.* Overwrijven. *Refrotter, rebroyer.*

De verwen moeten herwreven worden. *Il faut rebroyer les couleurs.*

HERZAAID, *d. w.* van herzaaijen. *zie* Herzaaijen.

HERZAAIJEN, *w. w.* Weder zaaijen. *Semer de nouveau.*

HERZEGD of herzeid, *d. w.* van herzeggen. *Redit &c.*

HERZEGGEN, *w. w.* Met woorden herhaalen. *Redire, répéter.*

Hij herzeide dat tot verſcheidene reizen. *Il répéta cela pluſieurs fois.*

Herzegging. *zie* Herhaling.

HERZIEN, *w. w. en d. w.* Weder zien. *Revoir. Revu.*

HERZOEKEN, *w. w. Rechercher, chercher une ſeconde fois, ou de nouveau.*

Herzoeking, *z. v. Recherche, nouvelle perquiſition.*

Herzogt, *d. w.* van herzoeken. *Recherché.*

HES. HET. HEV. HEU.

HESPE. *zie* Hieltje.

HESSE, *z. g.* 't Land van Heſſen. *Heſſe, le Pays de Heſſe.*

De Landgraaf van Heſſen. *Le Landgrave de Heſſe.*

De Heſſen, *z. m. meerv.* De inwoonders van Heſſenland. *Les Heſſois, les habitans de la Heſſe.*

HET. Lidwoordje der naamwoorden, van 't geenerlei of onzijdige geſlagt. *Article prépoſitif du genre neutre en la Langue Flamande. Le, La.*

Het huis, het ſchip, het hout, enz. *La maiſon, le vaiſſeau, le bois, &c.*

Het. 't Woordje dat men voor een onperſoonlijk woord zet. *Il, petit mot qui ſert de nominatif au verbe impersonnel.*

Het is waar. *Il eſt vrai.*

Het is, of 't is onwaaragtig. *Il n'eſt pas vrai.*

Het is zoo als gij zegt. *Cela eſt comme vous le dites.*

Het is koud. *Il fait froid.*

Het is heet. *Il fait chaud.*

Het regent, het waait, het ſneeuwt, enz. *Il pleut, il fait vent, il neige, &c.*

Het zij zoo, laat dat zoo zijn. *A la bonne heure, que cela ſoit ainſi.*

Het zij alzoo. *Ainſi ſoit-il.*

Het zij dat. *Soit que.*

Het zij hoe 't zij. *Quoi qu'il en ſoit, de quelque maniére que cela ſoit.*

Het, voor het woord *zijn* gevolgd van eenen zelfſtandigen naam *een, de* of *het* voor hebbende. *Ce.* Als, het is eene groote ſchande. *C'eſt une grande honte.*

Het, voor het woord *zijn* gevolgd van eenen bijvoegelijken naam of ook van eenen zelfſtandigen naam, geen lidwoord voor hebbende. *Il.* Als, het is ſchaudelijk te liegen. *Il eſt honteux de mentir.*

't Is nagt. *Il eſt nuit, il fait nuit.*

't Is dag. *Il eſt jour, il fait jour.*

't Is tijd om te vertrekken. *Il eſt temps de partir.*

HETTE. *zie* Hitte.

HEVEL, *z. m.* Een houten handſpaak bij de Scheepstimmerluiden gebruikelijk. *Barre de bois qui ſert à lever quelque choſe, levier de bois.*

Hevel. Eene winkelhakige buis, om den wijn door het bomgat af te tappen. *Siphon, pompe, ou tuyau de fer blanc ou de cuivre, dont les marchands de vin ſe ſervent pour tirer par le trou du bondon le vin des muids & des autres futailles.*

*HEUG en meug, *bijw.* Zin en wil. Als, hij moeſt dat tegen heug en meug opeeten. *Il fallut qu'il mangeât cela malgré lui, ou à contre-cœur.*

HEUGEL. *zie* Haal.

HEUGELIJK, *bijv. w.* Aangenaam, wenſchelijk. *Souhaitable, agréable.*

O heugelijke dag! *O jour agréable!*

Hoe heugelijk is 't daar van te mogen ſpreeken! *Qu'il eſt agréable de pouvoir parler de cela!*

Heugelijkheid, *z. v.* Aangenaamheid. *Choſe agréable, plaiſir, charme.*

HEUGEN, *w. w.* Gedenken. *Se ſouvenir, ſe reſſouvenir.*

Help mij dat heugen. *Aidez-moi à me ſouvenir de cela.*

't Heugt mij dat die zaak gebeurde. *Il me ſouvient que cette affaire arriva.*

HEVIG, *bijv. w.* Vinnig, zeer ſterk. *Violent, impétueux, très-fort.*

Een hevige wind. *Un vent impétueux, un vent violent.*

Hevig zijn van gemoed. *Etre colére, être d'un eſprit violent.*

Hevig, *bijw. Violemment, impétueuſement, avec beaucoup de chaleur.*

Daar wierd hevig gevogten. *On y combattit avec beaucoup de chaleur.*

Hevigheid, *z. v. Violence, impétuoſité, grande force.*

Daar wierd met zeer veel hevigheid gevogten. *On y combattit avec la dernière chaleur, ou avec le dernier acharnement.*

*Hevigheid. Oplopendheid. *Emportement.*

HEUL, *z. m.* Zeker gewas. *Pavot, ſorte de plante.*

HEUL. Hulp, bijſtand. *Aide, ſecours, aſſiſtance, appui.*

Hij vond geen heul bij hem. *Il ne trouva point d'appui, ou de ſecours auprès de lui.*

Heul. Houten bruggetje in Holland. *Petit pont de bois.*

HEULBLOEM, *z. v. Fleur de pavot.*

Heulbol, *z. v.* Heulkop. *Bouton de pavot, tête de pavot.*

HEULEN. *g. w.* T'zamen heulen, t'zamen aanſpannen. *Etre d'accord ou d'intelligence, s'entr'aider, s'entrefecourir.*

‡ Heulen. Malkander kuſſen als men over eene brug of door een hek rijd. *Se baiſer.*

Wij heulden bij alle bruggen. *Nous nous baiſâmes à tous les ponts.*

HEULSAP. *z. g. Jus de pavots.*

Heulzaad, *z. g. Semence de pavot.*

HEUP. *z. v.* Een gedeelte van 's menſchen lichaam. *Hanche, partie du corps humain.*

Heupigt. *zie* Heupwee.

Heupwee, *z. g. Sciatique.*

HEUR. *zie* Haar, voornaam.

HEUS of heuſch, *bijv. w.* Beleefd. *Civil, honnête, obligeant.*

Gij zijt te heuſch van gemoed om zulks te doen. *Vous êtes trop honnête, ou vous avez le cœur trop bien placé pour en uſer ainſi.*

Heuſchheid, *z. v.* Beleefdheid. *Civilité, honnêteté.*

Heuſchelijk, *bijw.* Beleefdelijk. *Civilement, honnêtement, obligeamment.*

Iemand heuſchelijk bejegenen. *Traiter quelqu'un civilement, ou honnêtement, lui faire un obligeant accueil.*

HEUVEL, *z. m.* Eene kleine hoogte. *Colline, petite hauteur.*

Zij lagen agter eenen heuvel verborgen. *Ils s'étoient cachés derrière une colline.*

HEX. HEY.

‡ HEX of heks, *z. v.* Toverеſſe, *Fée, enchantereſſe, ſorciére.*

‡ HEXEN, *g. w.* Toveren. *Uſer de ſortiléges, faire des ſortiléges.*

‡ Hexenwerk, *z. g.* Toverije. *Sorcellerie, ſortilége.*

Hexerije, *z. v.* Toverije. *Sortilége, magie.*

HEY. *zie* Heide.

HEYEN. *zie onder* Hei.

HIA. HIE.

HIACINTH. *zie* Hyacinth.

HIEF, *onv. tijd* van heffen. Als, ik hief. *Je levois ou je levai.*

HIEL, *z. v.* Verſſen, het agterſte gedeelte van den voet. *Talon, le derrière du pied.*

Digitized by Google

HIELD. *onv. tijd* van houden. Als, ik hield. *Je tenois ou je tins.*

HIELEN, *meerv.* Met de hielen ſtooten. *Talonner, donner des coups de talon.*

Iemand op de hielen volgen. *Suivre quelqu'un de près, être ſur ſes talons.*

‡ Bij de hielen werken. Vrugteloozen arbeid doen. *Se peiner pour ne rien faire qui vaille, travailler en vain, ſe donner bien de la peine ſans aucun fruit.*

‡ De hielen toonen, wegloopen, vlugten. *Montrer les talons, s'enfuir, enfiler la venelle.*

‡ Naar zine hielen omzien, vrijer- of vrijſteragtig worden. *Commencer à ſe connoître, commencer à devenir amoureux.*

Kakhiel, Winterhiel. *zie onder* Kak, enz.

HIELEN, *g. w. zeew.* Agter over helien. *Pencher en arrière.*

Hieling, *z. v.* Het agterſte gedeelte van de kiel van 't ſchip. *La partie poſtérieure de la quille d'un vaiſſeau.*

HIELP, *onv. tijd* van helpen. Als, ik hielp. *J'aidois ou j'aidai.*

HIELSTUK. *zie* Hakſtuk.

Hieltje, *z. g.* Hespe. *Le manche, ou le talon d'un jambon.*

Het hieltje van eenen ham kluiven. *Ronger le talon, ou le manche d'un jambon.*

‡ Aan het hieltje van den ham kluiven, aan het einde van zijn goed zijn. *Etre au bout de ſon patrimoine, avoir mangé preſque tout ſon bien, manger le peu qui en reſte.*

HIER, *bijw.* Ter deezer plaatze. *Ici, en ce lieu-ci.*

Hij woont hier. *Il demeure ici.*

Vertrek van hier. *Sortez d'ici.*

Hier en daar. Op deeze en geene plaats. *Ici & là.*

Men ſpreekt 'er hier en daar van. *On en parle ici & là.*

Hier en daar over ſpreeken, over verſcheidene zaaken ſpreeken. *Parler de différentes affaires, diſcourir de pluſieurs choſes.*

Hier binnen. *Céans, en ce lieu-ci, en cet endroit.*

Hier bij. *Proche d'ici, ici près.*

Hier door. *Par ici.*

Ga hier door om hem te ontwijken. *Paſſez par ici pour ne le pas rencontrer.*

Hierlands. *zie* Inlands.

Hier na. Namaals. *Ci-après, après ce temps-ci.*

Dat zal mij hier na wel gewerden. *Je l'aurai bien ci-après.*

Hier na een beter. *Ci-après un meilleur temps, ou une occaſion plus favorable.*

Hier naaſt. *Proche d'ici.*

Hier namaals. *zie* Hierna.

Hierom, om deeze reden. *Pour cela, pour cette raiſon, pour cette cauſe, à cauſe de cela.*

Hierom zeide hij tot den Hopman dat, enz. *C'eſt à cauſe de cela qu'il dit au Capitaine que, &c.*

Hier om heen. *Autour d'ici.*

Hier op. *La-deſſus.*

HIET, *onv. tijd* van heeten. Als, ik hiet. *Je m'appellois, ou je m'appellai.*

HIETEN. *zie* Heeten.

Hieten, *w. w.* Gebieden. *Commander.*

Hij hiet hem te vertrekken, te zwijgen, enz. *Il lui commande de partir, de ſortir, de ſe taire, &c.*

HIEU of hieuw, *onv. tijd* van houwen. Als, ik hieuw. *Je hachois ou je hachai.*

HIJ. Perſoonlijke voornaam van 't mannelijke geſlagte. *Il, pronom perſonel masculin.*

Hij is vertrokken, geneezen, enz. *Il eſt parti, gueri, &c.*

Hij is het. *C'eſt lui.*

‡ Het is een *hij* en geen *zij*. *C'eſt un homme & non pas une femme, ou c'eſt un mâle & non pas une femelle.*

Hij is de man. *Voila l'homme.*

* Hij is de man niet om zulks te doen. *Il n'eſt pas capable de faire cela.*

HIJGEN. *w. w.* Zwoegen. *Haleter, être hors d'haleine, avoir de la peine à reſpirer.*

Ik hijge naar mijnen adem. *Je reprends ſouvent mon haleine, j'ai de la peine à reprendre mon haleine.*

* Ergens naar hijgen, of zeer begeerig naar zijn. *Déſirer & ſoubaiter quelque choſe avec grand empreſſement, avec ardeur.*

Hijging, *z. v.* Zwoeging, kortademigheid. *Reſpiration fréquente & embarraſſée.*

HIJLIK. *zie* Huwelijk.

‡ Hijlikmaaken, *w. w.* Koppelen. *Ménager, ou faire des mariages, employer ſes ſoins pour cela.*

‡ Hijlikmaker. *z. m.* Koppelaar. *Entremetteur, celui qui ſe méle de faire des mariages.*

* Hijlikmaaker, *z. m.* Tafelkoek. *Pain d'épice en tablettes d'un goût exquis.*

‡ Hijlikmaakſter, *z. v.* Koppelaarſter. *Entremetteuſe, marieuſe, femme qui ſe méle de faire des mariages.*

HIJS. HIJZ. HIK. HIL.

HIJSBLOK, *z. g.* Katrol. *Poulie.*

HIJSSEN, hijſen. *zie* Hijzen.

HIJSSOP. *z. m. De hyſope, herbe aromatique.*

HIJZEL. *zie* IJzel.

HIJZELEN. *zie* IJzelen.

HIJZEN, *w. w.* Ophijzen, optrekken. *Guinder, hiſſer, élever avec une corde par le moyen d'une poulie.*

De waaren op den zolder hijzen. *Guinder, ou hiſſer les marchandiſes dans le grenier.*

Het anker ophijzen of het anker voor de kraan hijzen. *Boſſer l'ancre, amener l'ancre ſur le boſſoir, terme de marine.*

HIK, *z. m. Hoquet.*

Den hik hebben. *Avoir le hoquet.*

HIKKEN, *g. w.* Den hik hebben. *Avoir le hoquet.*

HILLETJE, *z. g.* De klap van de pomp. *Le clapet de la pompe.*

HILTIK. *zie* Bikkel.

HILTIKEN. *zie* Bikkelen.

H I N.

HINDE, *z. v.* Rhee. 't Wijfje van een hert. *Biche, femelle du cerf.*

Hindekalf, *z. g.* 't Jong van een hert. *Fan, faon, le petit d'une biche.*

HINDER, *z. m.* Schade, nadeel. *Tort, dommage, empêchement.*

Wat hinder lijd daar iemand bij? *Quel tort cela fait-il à quelqu'un.*

HINDEREN, *w. w.* Beletten, belemmeren. *Empêcher, incommoder.*

De exteroogen hinderen mij in 't gaan. *Les cors m'incommodent en marchant.*

Hinderen. Schaade toebrengen. *Nuire, faire du mal, cauſer du dommage.*

Hinderhoede. *zie* Agterhoede.

Hinderlaag, *z. v. Embuscade.*

Men leide 1000 mannen in eene hinderlaag. *On mit 1000 hommes en embuscade.*

Hinderlijk, *bijv. w.* Schadelijk, nadeelig. *Nuiſible, préjudiciable.*

Iemand in zijn voornemen hinderlijk zijn. *Empêcher quelqu'un dans ſes entrepriſes, lui porter du préjudice dans ſes deſſeins.*

Hindernis, *z. v.* Beletzel, verhindering. *Empêchement, obſtacle, banicoche.*

* Hinderpaal, *z. m.* Beletzel, verhindering. *Empêchement, obſtacle, oppoſition.*

Met uwe hulp ben ik alle de hinderpaalen te boven gekomen. *Par votre moyen j'ai ſurmonté tous les obſtacles.*

Hinderſte. Van een paerd ſpreekende. *Le derrière, la croupe.*

Hindertogt. *zie* Agterhoede.

HING. *zie* Hong.

HINKEN. *w. w.* Mank gaan. *Clocher, boiter.*

Op beide zijden hinken. *Clocher, ou boiter des deux côtés.*

* Op beide zijden hinken, onzeker zijn wat men verkiezen zal. *Ne ſavoir de quel côté ſe tourner, être en ſuſpens, ne ſavoir à quoi ſe déterminer.*

Op een been hinken, zeker kinderſpel. *Aller à cloche-pied, jouer à la merelle.*

‡ Niemand hinkt aan een andermans zeer. *Mal d'autrui ne cuit point.*

Hinkebeenen. *zie* Op een been hinken.

De hond hinkt. *Le chien cloche.*

* De hond hinkt, de zaak ſtaat qualijk. *L'affaire eſt dans un mauvais état.*

Hinkende, *bijv. w.* Kreupel, mank. *Boiteux, clochant.*

Een hinkend paerd. *Cheval clochant.*

‡ De hinkende bode koomt agter aan, de quade tijding hoort men in 't laatſt. *Les méchantes nouvelles éclatent après.*

‡ Hinkepink. *z. m. en v.* Iemand die hinkt. *Un boiteux, une perſonne qui cloche.*

Hinking, *z. v.* Kreupelheid. *Action de celui qui cloche, ou qui boite.*

Hinkperk, *z. g.* Perk daar de kinderen in hinken. *Lieu ou endroit dans lequel les enfans jouent à clochepied, à la merelle.*

HINNIKEN, *w. w. zie* Rinneken.

HIP. HIR. HIS.

HIPPELEN, *w. w.* Huppelen, opſpringen. *Sautiller.*

HIRS. *zie* Geers.

HISTORIE *ond. w. z. v.* Geſchiedenis. *Hiſtoire.*

Hiſtoriſch. *bijv. w.* Geſchigtkundig, dat tot de hiſtorie behoort. *Hiſtorique, qui regarde l'hiſtoire, qui appartient à l'hiſtoire.*

Ergens eene hiſtoriſche kennis van hebben. *Avoir une connoiſſance hiſtorique de quelque choſe.*

Het hiſtoriſch geloof. *La foi hiſtorique.*

Hiſtoriſchilder, *z. m. Peintre en hiſtoires.*

Hiſtoriſchrijver. *z. m.* Geſchiedenisſchrijver. *Hiſtorien, Hiſtoriographe.*

's Lands Hiſtoriſchrijver. *Hiſtoriographe de l'Etat.*

H I T.

HITSEN. *zie* Hitzen.

HITSIG. *zie* Hitzig.

HITTE. *z. v.* Hette. *Chaleur.*

Ik kan de hitte der zonne niet verdraagen. *Je ne puis ſouffrir la chaleur du ſoleil*

Hitte. Heet weêr. *Chaleur, temps chaud.*

't Is eene onverdraagelijke hitte. *Il fait une chaleur inſupportable, ou exceſſive.*

* Hitte. Drift, woede. *Chaleur, activité, feu, ardeur.*

De hitte der jongheid is over. *Le feu de la jeuneſſe eſt paſſé.*

Zomerhitte. *zie onder* Zomer.

Hittig, *bijv. w. Ardent, échauffé.*

* Een hittige toorn. *Une colère ardente.*

Hij ſprak hem aan in hittigen toorn. *Il lui parla tout ému de colère, ou tout brûlant de colère.*

Hittig-

Digitized by Google

Hittigheid. *zie* Hitte.
* Hij kon de hittigheid van zijnen toorn niet maatigen. *Il ne pouvoit modérer l'ardeur de sa colère.*
Hittiglijk, *bijw. zie* Ieverig, driftig.
HITZEN, *w. w. zie* Aanhitzen.
De honden op den wolf hitzen. *Animer les chiens contre le loup.*
Hitzig, *bijv. w. Ardent, échauffé.*
Hitzig bloed. *Du sang échauffé.*
Hitzig. Ritzig. *Qui est, ou entre en chaleur.*
Eene hitzige teef. *Chienne qui est en chaleur.*
‡ Eene hitzige teef, een geil wijf. *Chienne chaude, femme qui aime la débauche, femme débordée.*
* Hitzig. Begeerig. *Apre, qui desire, ou souhaite quelque chose avec grande ardeur.*
Hij is daar heel hitzig naar. *Il est fort âpre après cela.*
Hitzigheid, *z. v. Echauffaison.*
‡ Hitzigheid. Geilheid. *Lubricité, humeur lascive, impudicité, naturel lubrique.*

HOB. HOD. HOE.

‡ HOBBEL, *z. m.* Hobbelbek, stamelaar. *Bégue, qui bégaye.*
HOBBELEN, *g. w.* Met een bootje in 't water hobbelen. *Agiter un petit bateau dans l'eau.*
‡ Hobbelen. Stamelen. *Bégayer, bléfer, anicoter, caboter.*
Hobbelig. *bijv. w.* Oneffen, ongelijk. *Raboteux, qui n'est pas uni, qui est inégal.*
Een hobbelige weg. *Un chemin raboteux.*
Het ijs is heel hobbelig. *La glace n'est pas unie.*
Hobbeligheid, *z. v.* Oneffenheid. *Inégalité, rudesse.*
HOBBEN. Als, hobben en tobben. *Voguer à l'avanture, ou à la merci des vagues.*
Na lang hobben en tobben quam ons schip voor de haven. *Après avoir été longtemps le jouët de la mer notre vaisseau surgit au port.*
* Iemand laaten hobben en tobben, van iemand afzien. Iemand laaten begaan zoo hij wil. *Abandonner quelqu'un à sa bonne ou mauvaise fortune, lui laisser faire comme il veut sans se mêler de lui.*
* Zij hebben lang gehobd en getobd. Zij hebben lang gezukkeld. *Ils ont longtemps travaillé leur misérable vie. Ils ont souffert ou pâti bien du temps.*
HOBO of Hoboo. Muzijk blaastuig. *Hautbois, instrument de musique à vent.*
Op de hobo speelen. *Jouer du hautbois.*
‡ HODDEBEK. *z. m.* Stamelbek, stamelaar. *Bégue, homme qui bégaye, bredouilleur.*
HOE, *vraagwoord.* Als het alleen is, beteekent het. *Comment, de quelle manière, de quelle façon, &c.*
Hoe zal die zaak nog afloopen? *De quelle façon se terminera cette affaire?*
Hoe heeft hij zig in dat werk gedraagen? *Comment s'est-il comporté dans cette affaire?*
Hoe vaart gij al? *Comment vous portez-vous?*
Hoe konnen die dingen te zamen gaan? *Comment cela se peut-il accorder?*
Hoe dat? hoe zoo? *Comment? de quelle sorte, façon ou manière? comment cela?*
Hoe, alleen, heeft zomtijds den zin van *Hoe veel, hoe zeer.* Als, hoe zal hij zig dat nog beklaagen! *Qu'il s'en repentira! combien aura-t-il encore de regret de cela!*
Hoe, voor een bijvoegelijk woord of voor een bijwoord, is in 't Fransch *Combien*, of diergelijke zin. Als, hoe groot is zijn leger? *De combien d'hommes est composée son armée?*
Hoe onregtvaerdig zijn de menschen! *Que les hommes sont injustes!*
Hoe wel, in twee woorden. Als, hoe heeft die Leeraar wel gepreekt! *Que ce Ministre a bien prêché!*
Indien men wist hoe zwaar de kroonen zijn. *Si l'on savoit combien les couronnes sont pesantes.*
Hoe lang is 't geleden? *Combien y a-t-il que cela est arrivé?*
Hoe lang zal dat nog duuren? *Combien cela durera-t-il encore?*
Hoe oud zijt gij? *Quel âge avez-vous?*
Hoe verre leggen die plaatzen van malkander? *Combien ces places sont-elles éloignées les unes des autres?*
Hoe verre strekt zig zijn gebied? *Jusqu'où s'étend sa juridiction?*
Hoe veel, hoe zeer? *Combien?*
Hoe veel verkoopt gij dat? *Combien vendez-vous cela?*
Hoe eenen zin beginnende, en van eene aanvoegende wijze of *subjunctivus* gevolgd werdende met het bijwoord *ook* uitgedrukt of onder verstaan, word in 't Fransch overgezet met het woord *Quelque.* Als, hoe groot miine zonde zij, Gods Barmhartigheid is nog grooter. *Quelque grand que soit mon crime, la miséricorde de Dieu est encore plus grande.*
Hoe men het ook maake. *Quoi que l'on fasse, ou quelque chose qu'on fasse.*
Hoe zeer ik u beminne, egter moet ik u verlaaten. *Quelque fortement que je vous aime, il faut pourtant que je vous quite.*
Hoe voor twee bijvoegelijke woorden of bijwoorden in den middeltrap of *comparativus* herhaald zijnde, word in 't Fransch overgezet door het bijwoord *Plus*, of diergelijken zin. Als, hoe rijker, hoe gieriger. *Plus on est riche, plus on est avare.*
Hoe meer hij drinkt, hoe meer dorst hij heeft. *Plus il boit, plus il a soif.*
Hoe langer hoe meer. *De plus en plus.*
Hoe eer hoe liever. *Le plutôt qu'il se pourra, le plutôt sera le meilleur.*
Hoe word ook in andere voorvallen gebruikt, daar men geen vasten regel van kan geeven. Als:
‡ Hoe of wat, *bijw.* Het eene of 't andere. *L'un, ou l'autre.*
‡ Zij moet zeggen hoe of wat, zij moet zig zelve uiten. *Il faut qu'elle se détermine, qu'elle dise oui ou non.*
HOEWEL, met een woord. Alhoewel. *Koppelw. Bienque, quoique, encore que.*
Hoewel de zaak zoo is. *Quoique la chose soit ainsi.*
HOED, *z. m.* Mannelijk hoofddekzel. *Chapeau.*
Zijnen hoed afneemen. *Oter son chapeau.*
Zijnen hoed opzetten. *Mettre son chapeau.*
Jagthoed, IJzerhoed, Regenhoed, Reishoed, Roozehoed, Schijnhoed, Stormhoed, Strooihoed, Valhoed, Veldhoed, Vingerhoed, enz. *zie onder* Jagt, enz.
HOED, *z. m.* Zekere groote maat. *Sorte de mesure de la forme d'un boisseau.*
Een hoed smeekoolen. *Une mesure de charbons de terre.*
Een hoed kalk. *Une mesure de chaux.*
HOEDANIG? *bijv. w. en vraag w. Quel, quelle, de quelle nature, de quelle sorte, de quelle espèce.*
Hoedanig die, enz. *Quelque &c.* Als, die zalf geneest alle quaalen hoedanig die ook mogen zijn. *Cet onguent guérit de tous maux quels qu'ils puissent être.*
Hoedanig? *bijw.* Op wat wijze? *Comment? de quelle façon? de quelle manière?*
Hoedanig is zij gesteld? *Comment est-elle faite? en quel état est-elle?*
Hoedanigheid, *z. v.* Gestalte, begaafdheid. *Qualité.*
Van de hoedanigheid der dingen spreeken. *Parler, ou discourir de la qualité des choses.*
Die man heeft veele fraaije hoedanigheden. *Cet homme-là a beaucoup de belles qualités.*
De Koning bejegende hem zeer qualijk zonder zijne hoedanigheid van Gezant te ontzien. *Le Roi le maltraita fort sans respecter son caractère d'Ambassadeur.*
HOEDBAND, *z. m. Cordon de chapeau.*
HOEDE, *z. v.* Behoed, bescherming, *Garde, protection.*
Iemand in zijne hoede neemen. *Prendre quelqu'un en ou sous sa protection.*
Op zijne hoede zijn, wel toezien, goede wagt houden. *Se tenir sur ses gardes.*
Zijt of weest op uwe hoede. *Soyez sur vos gardes, prenez garde à vous.*
Agterhoede, Voorhoede. *zie onder* Agter, enz.
't HOEDENMAAKEN, *z. g.* 't Hoedenmakers handwerk. *Le métier de chapelier.*
Die jongen gaat op 't hoedenmaaken. *Ce garçon apprend le métier de chapelier, ou à faire des chapeaux.*
Hoedenmaaker. *z. m. Chapelier.*
Hoedenmaakerije, *z. v.* Plaats daar men hoeden maakt. *Le lieu où l'on fait des chapeaux. Manufacture de chapeaux.*
HOEDEN, *w. w.* Bewaaren. Weiden. *Garder, protéger, paître.*
't Vee hoeden. *Mener, ou paître des troupeaux, paître des brebis, ou du bétail, garder un troupeau.*
Zig hoeden, zig wagten. *Se garder, se donner de garde.*
Zig hoeden voor 't quaad. *Se garder du mal.*
Hoeder. *zie* Veehoeder.
Hoeder. *v. m.* Hoedster. *z. v. Celui ou celle qui prend soin d'un autre, on qui le soigne.*
De schoone moeder, gezeeten op het strand, ontbloot van man en hoeder. *La charmante mère assise sur le rivage & privée d'époux qui la soigne.*
Kuddehoeder, Offenhoeder, Veehoeder, enz. *zie onder* Kudde, enz.
HOEDENSTOFFEERDER, hoedenkraamer. *Marchand de chapeaux.*
Hoedenwinkel, *z. m. Boutique où l'on vend des chapeaux, ou boutique de chapelier.*
HOEF, *z. v.* Hoeve, Landhuis. *zie* Hoeve.
HOEF, *z. v.* Paerds hoef, hoef klauw. *Corne ou sabot du pied d'un cheval.*
Hoefbladeren, zekere breede bladeren. *Pas d'asne, tussilage, sorte d'herbe médécinale.*
Hoefijzer, *z. g. Fer de cheval, fer à cheval.*
Hoefmes, *z. g.* Veegmes. *Boutoir.*
Hoefnagel, *z. m. Clou qui sert à ferrer un cheval.*
Hoefsmid, *z. m.* Smid die de paerden beslaat. *Maréchal ferrant.*
Hoefstal. Noordstal. *z. m. Travail. Piliers de bois devant la forge d'un maréchal ferrant entre lesquels il ferre les chevaux.*
HOEI of Hoey. *zie* Hoey.
HOEK. *z. m.* Kant. *Coin, bout de quelque chose.*
De hoek van eene straat, enz. *Le coin d'une rue.*
In den hoek, of in 't hoekje van den haerd zitten. *S'asseoir au coin du feu.*
Hij woont op den hoek. *Il demeure au coin.*

Digitized by Google

* De vier hoeken der Waereld. *Les quatre coins du Monde.*
Hoek. Geweſt, ſtreek. *Côté, endroit, lieu, quartier, partie.*
De wind heeft lang in dien hoek geſtaan. *Le vent a été longtemps dans cet endroit là, le vent a ſouflé longtemps de ce côté-là.*
In wat hoek van de ſtad woont hij? *En quel endroit ou quartier de la ville demeure-t-il?*
Hoek. Kaap, uitſteekende hoek lands. *Cap, pointe de terre, ou de rocher qui avance en mer.*
Wij laveerden dien hoek voorbij. *Nous doublâmes, ou paſſâmes ce cap par pluſieurs traverſées.*
Iets uit den hoek haalen. Iets voor den dag haalen. *Mettre quelque choſe au jour, faire paroître une choſe.*
In eenen hoek douwen, wegſteeken, verbergen. *Cacher, mettre dans un coin.*
Hoeken en winkels. *Coins & recoins*
‡ Hij koomt altijd in 't hoekje daar ſlagen vallen, hij krijgt altijd eenig ongemak. *Il ſe trouve toujours où les coups ſe donnent, il eſt toujours malheureux, il eſt chanceux comme un chat qui ſe noye.*
* Hij is 't hoekje te boven gekoomen, hij heeft zijn oogmerk bereikt. *Il eſt parvenu à ce à quoi il viſoit, il eſt venu à ſon but.*
Hoek. Angel, of weerhaak waar mede men viſt. *Hameçon.*
Hoek hebben, *angelaars woord.* Beet hebben. *Sentir mordre un poiſſon à l'hameçon.*
‡ Hij heeft den hoek al in de keel, de man is al in 't net. *Il a déjà mordu à l'hameçon, il a déjà donné dans le panneau, il eſt déjà pris, il a déjà avalé le goujon, il a déjà donné dans le trébuchet.*
Hoek. *Woord der Wiskunde. Angle.*
Driehoek, Regenhoek, Regthoek, Roofhoek, Schuilhoek, Sluiphoek, Straathoek, Strijkhoek, Vierhoek, Viſchhoek, Vulhoek, Zeshoek, Zevenhoek, Zuidhoek. *zie onder* Drie, enz.
Hoekagtig, hoekig, vol hoeken. *Plein de coins, dentellé ou dentelé, angulaire.*
Hoekagtige bladeren. *Feuilles pleines de coins, ou dentellées, feuilles angulaires.*
Hoekbank in eenen winkel. *Comptoir de boutique, bureau.*
Hoekboot. *zie* Hoeker.
Hoeker. *z. m.* Een buisje of ander vaartuig, dat uitgaat om met hoekwand te viſſen. *Houcre, ſorte de vaiſſeau qui va à la pêche avec des lignes garnies d'hameçons.*
Hoekhuis, *z. g.* Huis dat op eenen hoek ſtaat. *Maiſon du coin, maiſon qui eſt ſur le coin d'une rue.*
Zijn huis ſtaat zes deuren van 't hoekhuis. *Sa maiſon eſt à ſix maiſons du coin.*
Hoekje, *z. g.* End van eene ſtraat. *Coin, petit coin d'une rue.*
Op een hoekje woonen. *Demeurer ſur le coin d'une ruelle.*
Hoekje. Stukje. *Petit morceau.*
Ergens een hoekje affnijden. *Couper un petit morceau de quelque choſe.*
Hoekig, *bijv. w.* Kantig, hoekagtig. *Dentellé, plein de coins ou pointes, angulaire.*
Hoekmannen, beelden die aan de hoeken van ſpiegels der ſchepen tot cieraad geſteld worden. *Images d'hommes qui ſont miſes aux coins des poupes des vaiſſeaux pour ſervir d'ornement.*
Hoekmeeting of hoekmeetkunde, *z. v. Trigonométrie, Art ou Science qui traitte des triangles.*

HOEKS en Cabeljauws, zijn de naamen van twee ſtrijdige partijen daar de Hollandſche Geſchiedboeken gewag van maaken tuſſchen 't jaar 1350 en 1500. *Hoaks & Cabilliaus, noms de deux factions dont l'Hiſtoire de Hollande fait mention entre l'an 1350 & 1500.*
HOEKSTEEN, *z. m. Pierre du coin, maitreſſe-pierre, pierre angulaire.*
* Chriſtus is de uiterſte hoeksteen der Kerke. *Chriſt eſt la pierre angulaire de l'Egliſe.*
Hoekswijs. *bijv. De figure angulaire, en angle.*
Dat is hoekswijs gemaakt. *Cela eſt fait en angle.*
Hoektand, *z. m.* Baktand. *Dent mâchelière.*
Hoekwand, *z. g.* Reepen touws daar vishoeken aan vaſt gemaakt zijn. *Filets de pêcheur garnis d'hameçons.*
HOEN, *z. g.* Henne. *Poule.*
Hoen. Jong van eene henne. *Poulet.*
Dat is een jong hoen. *C'eſt une jeune poule, c'eſt un poulet.*
‡ Het hoen is dood met hem. *Il eſt chagrin, il n'eſt pas dans ſa belle humeur, il a l'eſprit abattu.*
Hazelhoen, Herfſthoen, Korhoen, Meſthoen, Veldhoen, Waterhoen, enz. *zie onder* Hazel, enz.
Hoender. Dat van een hoen is of tot een hoen behoord. *Ce qui eſt d'un poulet ou qui appartient au poulet.*
Hoenderbeſlag, *z. g.* Hoendereeten. *Eſpéce de pâte qu'on donne aux poulets pour les engraiſſer.*
Hoenderbout, *z. v. Cuiſſe de poulet.*
Hoenderdief, *z. m.* Zekere roofvogel. *Milan, oiſeau de proye.*
‡ Hij ging doorſluipen als een hoenderdief. *Il s'eſt eſquivé tout doucement.*
Hoenderei, *z. g. Oeuf de poule.*
Hoenderhok, *z. g.* Hoenderrek. *Poulaillier, lieu où jucbent les poules.*
Hoenderkooper, *z. m.* Vogelkoper. *Poulaillier, marchand de volaille.*
Hoenderkoopſter, *z. v.* Vogelkoopſter. *Poulaillière.*
Hoendermaag, *z. v. Géſier de poule ou de poulet.*
‡ Hij heeft eene hoendermaag, hij heeft eene graage maag. *Il a toujours bon appétit.*
‡ Hoendermelker, *z. m.* Liefhebber van hoenderen. *Amateur de poules, qui aime à tenir & à élever des poules.*
Hoendermerkt, *z. v. Marché aux poules.*
Hoendernest, *z. g. Nid de poule.*
Hoenderpaſtei, *z. v.* Kiekenpaſtei. *Pâté de poulets.*
Hoenderpoot, *z. v.* Hoendervoet. *Pied de poule.*
Hoenderrek. *zie* Hoenderhok.
Hoenders, *meerv.* van Hoen. *Poulets.*
‡ Hij ſlaat 'er in als malle Jan onder de hoenderen, hij ſpreekt 'er onbedagtelijk van. *Il en parle à tors & à travers.*
‡ Met de hoenderen naar bed gaan. *Se coucher avec le ſoleil.*
HOEP, *z. m.* Hoepel. *Cercle, ou cerceau.*
Hoep. *zie* Hoepring.
Hoep, hoepel, wrong die de boerinnen op 't hoofd draagen. *Bourrelet de tête formé en rond, qui ſert à coiffer les payſannes.*
Hoepel, *z. m. zie* Hoep.
Hoephout, *z. g.* Reephout, dikke rijs. *Bois propre à faire des cercles, ou des cerceaux.*
Hoepkooper, *z. m.* Koopman in hoepen. *Marchand de cercles, ou de cerceaux.*
Hoepmaaken. *Faire des cerceaux.*
Hoepmaker, *z. m. Cerclier, faiſeur de cercles, qui fait des cerceaux.*
Hoepring, *z. m.* Ring zonder ſteen. *Anneau, bagus ſans diamant, ou autre pierre précieuſe, un jonc.*
Hoepſtok, *z. m. Bâton qui ſert à jouer au cercle, une partie d'un cerceau, ou cércle rompu.*
‡ Hij wou zijne boden wel met hoepſtokken voeren. *Il voudroit bien nourrir ſes domeſtiques de paille.*
HOER. *z. v.* Een oneerlijk vrouwmenſch. *Putain, garce, paillarde.*
Geuthoer, ſchotbeeſt. *Coureuſe de remparts, pot de chambre de la canaille.*
Allemanshoer, Hofhoer, Legerhoer, Pekelhoer, Schandhoer, Sluiphoer, Sluikhoer, Soldaatenhoer, Straathoer, enz. *zie onder* Alle, enz.
Hoer van een getrouwd man, bijzit. *Putain d'un homme marié, concubine.*
Hoeragtig, *bijv. w.* Onkuiſch, oneerlijk. *Impudique, paillard.*
Een hoeragtig gezigt of gelaat hebben. *Avoir la mine impudique, avoir un regard impudique, ou les yeux paillards.*
Hoerdom, *z. g. Putaniſme.*
Hoerendop, *z. m.* Hoerenwaard. *Maquereau, maitre d'un bordel, celui qui tient bordel. Putaſſier, Ruffien.*
Hoereerder, *z. m. Impudique, paillard.*
De hoereerders zullen Gods rijk niet beërven. *Les impudiques n'hériteront point le Royaume des Cieux.*
Hoereeren, *g w.* Hoererije bedrijven. *Paillarder, commettre paillardiſe.*
Hoeregewaad, *z. g.* Hoerekleeding. *Habit de putain, vêtement impudique & malhonnête.*
‡ Hoerenjaagen, *w. w.* Hoereeren. *Paillarder, courir le bordel, putaſſer.*
‡ Hoerenjager, *z. m.* Hoereerder. *Putaſſier, coureur de bordel.*
Hoerekind, een onegt kind. *Fils de putain, bâtard, enfant illégitime.*
Hoerenkot, *z. g.* Kit, een ſlegt hoerhuis. *Vilain bordel.*
Hoerenliedje, *z. g.* Een onkuiſch liedje. *Chanſon impudique.*
Hoerenloon, *z. m.* 't Geld dat men aan de hoeren geeft. *Salaire qu'on donne aux putains.*
Hoerenparten. *Tours de putain.*
Hoerenpol. *zie* Hoerendop.
Hoerenpraat, *z. m. Langage impudique.*
Hoererije, *z. v.* Onkuisheid. *Paillardiſe, impudicité.*
In hoererije leeven. *Vivre impudiquement, ou dans la luxure.*
Hoerentaal. *zie* Hoerenpraat.
Hoerentraanen. *Larmes trompeuſes.*
‡ Hoerenvoogd, *z. m.* Hoerenwaard. *Maquereau, qui tient bordel.*
Hoerenwaard, *z. m. Maquereau, qui tient un lieu de proſtitution.*
Hoerenwaardin, *z. v. Maquerelle, femme qui tient bordel.*
Hoerenwerk, *z. g.* Oneerlijk bedrijf. *Action de putain, action infame & impudique.*
Hoerezoon, *z. m.* Baſtaard. *Bâtard, fils de putain.*
Hoerhuis. *z. g. Bordel, lieu de proſtitution.*
HOEST, *z. m.* Kug. *Toux.*
Eenen zwaaren of gevaarlijken hoeſt hebben. *Avoir une toux dangereuſe.*
Hij zal nog in den hoeſt blijven. *La toux le ſuffoquera, ou l'étouffera un jour.*

‡ Ik

Digitized by Google

‡ Ik heb 'er den hoeft van. *Je m'en bats l'œil, je n'en veux rien faire.*
HOESTEN, *w. w.* Kuchen. *Tousser.*
Hij heeft den gantſchen nagt gehoeſt. *Il a toussé toute la nuit.*
HOET. *zie* Hoed.
‡ HOETELAAR, *z. m.* Broddelaar. *Brouillon, bouſilleur, ouvrier qui gâte tout ce qu'il fait, & qui n'entend pas ſon métier, mauvais ouvrier.*
‡ Hoetelaarſter, *z. v.* Broddelaarſter. *Brouillonne, bouſilleuſe, qui gâte ce qu'elle fait.*
‡ HOETELEN, *w. w.* Broddelen. *Bouſiller, gâter ce qu'on entreprend.*
‡ Hoetelerije, *z. v. Bouſillage, brouillerie.*
‡ Ik mag met die hoetelerije niet te doen hebben. *Je ne veux pas ſouffrir une telle brouillerie.*
‡ Hoetelwerk. *z. g.* Broddelwerk, hoetelerije. *Bouſillage, ouvrage gâté, qui n'eſt pas fait comme il faut, ouvrage mal-bâti.*
HOEVE, *z. v.* Hoffteede, Landhuis. *Métairie, ferme, cenſe.*
Pagthoeve. *zie* Pagt.
HOEVEEL. *zie onder* Hoe.
HOEVEN, *w. w.* Behoeven. *Avoir à faire, avoir beſoin.*
Hij hoeft mij dat niet te vraagen. *Il n'a que faire de me demander cela.*
HOEVENAAR. *zie* Hoevepagter.
Hoevepagter, *z. m.* Bruiker van eene hoffteede. *Fermier, qui a une métairie en ferme, métayer, cenſier.*
Hoevepagtſter, *z. v.* Bruikſter van eene hoffteede. *Fermière, femme de fermier, ou femme qui a une métairie en ferme, métayère, cenſière.*
HOEWEL. *zie onder* Hoe.
HOEY. Stadsnaam in 't land van Luik. *Huy, nom de ville dans le pays de Liége.*

HOF.

HOF, *z. m.* Tuin, luſthof. *Jardin, jardin de plaiſance.*
Hij heeft daar eenen ſchoonen hof leggen. *Il a-là un beau jardin de plaiſance.*
HOF, *z. g.* Geregtshof, de plaats daar men pleit. *Cour de juſtice, le palais où les Juges s'aſſemblent.*
Op 't hof gaan. *Aller à la cour.*
* Hof. De Regters van 't hof. *Cour, les Juges du palais, ou du parlement.*
Het hof van Gelderland, Holland, Utrecht, enz. *La Cour de Gueldres, d'Hollande, d'Utrecht, &c.*
Iemand voor 't hof roepen. *Appeller quelqu'un en juſtice, ou devant la cour.*
Hof. 's Vorſten woonplaats. *Cour, lieu où habite un Roi, ou un Prince ſouverain.*
's Prinſen hof in 's Gravenhage. *La cour du Prince à la Haye.*
Hof. De Vorſt met zijne hovelingen. *La Cour, le Prince avec ſes Courtiſans.*
Het hof van Vrankrijk, des Keizers, enz. *La Cour de France, de l'Empereur &c.*
Wel aan 't hof of ten hove ſtaan. *Etre bien en cour.*
* Zijn hof maaken, zig in de gunſt van 't hof, of van de Grooten dringen. *Faire ſa cour.*
Open hof of tafel houden. *Tenir table ouverte.*
‡ Vrijhof. Vrijhof hebben. *Avoir la clef des champs, avoir campos, avoir congé.*
‡ Hij meent vrijhof te hebben om alles te mogen doen. *Il s'imagine avoir permiſſion de faire tout ce qu'il lui plait.*
agtjnhof, Binnenhof, Bloemhof, Buitenhof, Kerkhof, Koolhof, Kruidhof, Kweekhof, Leenhof, Lufthof, Moeshof, Nederhof, Opperhof, Planthof, Pleithof, Prinſſenhof, Queekhof, Regthof, Staalhof, Voorhof, Vorſtenhof, enz. *zie onder* Bagijn, enz.
HOFBEDDEN. Bedden in eenen hof. *Carreaux, couches, planches de jardin.*
HOFBEDIENDEN. *Les Officiers de la cour.*
Hoffelijk, *bijv. w. zie* Hoflijk.
HOFBLOEM, *z. v. Fleur de jardin.*
HOFDIENST, *z. m.* Dienſt ten hove. *Charge à la cour, charge en cour.*
Hij wil den hofdienſt verlaaten. *Il veut prendre ſon congé de la cour, il veut ſe retirer de la cour.*
Hofgerigt, *z. g. Chambre du conſeil.*
Hofgerigt des Keizers. *Chambre Aulique, Conſeil Aulique.*
HOFGEWAS. *z. g.* Tuingewas. *Herbe potagère.*
HOFGEZIN, *z. g.* Hofgevolg. *Suite d'un Roi, ou d'un Prince ſouverain.*
Hofhoer, *z. v. Courtiſane.*
Hofhond, *z. m. Mâtin, ou chien de baſſecour, chien d'attache.*
Hij huilt als een hofhond. *Il beurle comme un mâtin.*
* Hofhouding, *z. v.* De hofhouding. *Les Officiers de la cour.*
Hofhouding. Koſten die 't hof maakt. *Dépenſe, ou entretien de la cour.*
Zijne hofhouding koſt hem jaarlijks veel. *Sa cour lui coute par an beaucoup à entretenir.*
HOFHUISJE, *z. g.* Tuinhuisje. *Cabinet de jardin.*
HOFJOFFER, *z. v. Dame de la cour.*
HOFJONKER, *z. m.* Hoveling. *Courtiſan, Gentilhomme de la cour.*
HOFKRUIDEN, *z. g. meerv.* Tuinkruiden, moeskruiden. *Herbes potagères.*
Hoflaan, *z. v.* Tuinlaan. *Allée de jardin.*
HOFLIJK, *bijv. w.* Hoffelijk, beleefd, naar hoofſchen zwier. *Civil, qui ſçait vivre, poli, obligeant.*
Dat is een hoflijk man, een hoflijke maaltijd, enz. *C'eſt un homme civil, un feſtin magnifique, un repas ſplendide, &c.*
Een hoffelijke zwier. *Un air de cour.*
Hoffelijke manieren. *Des manières galantes, polies, ou honnêtes.*
Hoflijk, *bijw.* Treflijk, beleefdelijk. *Civilement, honnêtement, ſplendidement.*
Iemand hoflijk onthaalen. *Traiter quelqu'un ſplendidement.*
Hoflijker wijze, *bijw.* Naar 't hoofſch gebruik. *A la mode de la cour.*
Hoflijkheid, *z. v.* Beleefdheid, welleevendheid. *Civilité, honnêteté, l'art de bien vivre, politeſſe.*
Hofmeeſter, *z. m.* Schafmeeſter van 't hof. *Maître-d'hôtel.*
Hofmeeſter, *z. m.* Opzigter over eenen jongen Prins, eenen jongen Heer, enz. *Gouverneur d'un jeune Prince, d'un jeune Seigneur, &c.*
Hofmeeſterſchap, *z. g.* Hofmeeſterampt. *La charge de Maître-d'hôtel, ou de Gouverneur.*
Hofnar, *z. m.* Gek van 't hof. *Bouffon de cour.*
Hofpoort, *z. v. Porte d'hôtel, ou de la cour.*
‡ Hofpop, *z. v.* Hofjuffer. *Dame de cour, coquette.*
Hofprediker, *z. m. Miniſtre ou Chapelain de la Cour.*
Hij is Hofprediker bij den Koning van Pruiſſen. *Il eſt Miniſtre à la cour du Roi de Pruſſe.*
De Hofprediker aan 't hof van Engeland. *Le Chapelain à la cour d'Angleterre.*
Hofraad, *z. m.* 's Vorſten raad. *Conſeiller d'un Prince.*
Hofraad. Lid van het Keizerlijke Hofgerigt. *Conſeiller Aulique.*
Hofraad. Hofgerigt. *zie* Hofgerigt.
Hofraad. Het Keizerlijke Hofgerigt. *Conſeil Aulique. Chambre Aulique.*
Hofregt, *z. g. Droit ou Juſtice de la Cour.*
Hofregter. *z. m.* Hofrigter. *Juge d'une cour.*
Hofſleep, *z. m.* Hofſtoet, hofgevolg. *Suite de gens de cour, la cour.*
HOFSLEK. *z. v.* Tuinſlek. *Escargot, limaçon.*
HOFSTEDE, *z. v.* Landhuis, plaats op 't land. *Maiſon des champs, maiſon de campagne.*
HOFSTEE. *z. v. Ancre à demeure. Groſſe ancre qui demeure toujours dans un port ou dans une rade, & qui ſert à touer les vaiſſeaux.*
HOFSTOET. *z. m. Cortége, ou ſuite de la cour.*
HOFWAGT. *z. v. Garde militaire à la cour.*
HOFWAGTER, *z. m.* Tuinwagter. *Garde d'un jardin.*

HOI. HOK.

HOI. Hoy. *zie* Hooi.
HOK, *z. g.* Eene afgeſchotene plaats om 'er vee, enz in op te ſluiten. *Loge, étable, bergerie, lieu ſéparé, & deſtiné pour y renfermer du bétail &c.*
Hok. Eene plaats daar onttakelde ſchepen leggen. *Eſtacade, lieu où l'on met les vaiſſeaux qu'on a déſarmés.*
Duivenhok, Ganzengok, Hoenderhok, Hondenhok; Konijnenhok, Schaapenhok, Schuthok, Turfhok, enz. *zie onder* Duiven, enz.
HOKKELING, *z. m.* Een jaarig kalf. *Veau d'un an.*
‡ Hokkeling, *z. m.* Een vroeg opgeſchoten jongen. *Un jeune garçon qui eſt devenu grand en peu de temps.*
HOK-KONIJN, *z. g. Lapin de clapier, lapin domeſtique.*
HOKUS BOKUS. *Galimathias des joueurs de paſſe-paſſe, quand ils font leurs tours de ſoupleſſe.*

HOL.

HOL, *z. g.* Spelonk, kuil, een diep gat. *Caverne, antre, creux.*
Een onderaardſch hol. *Antre, ou caverne, lieu ſouterrain.*
De leeuw brult in zijn hol. *Le lion rugit dans ſa caverne, ou dans ſon antre.*
Konijnenhol, Kruiphol, Leeuwenhol, Mierenhol, Oogenhol, Roofhol, Schuilhol, Sluiphol, Voſſenhol, enz. *zie onder* Konijn, enz.
Het hol van de hand, van den voet, enz. *Le creux de la main, du pied, &c.*
Het hol, of 't ruim van 't ſchip. *Le pontal, ou le creux d'un vaiſſeau.*
Hol. Holle, *bijv. w.* Ledig, daar niets in is. *Creux, concave.*
Holader. *La veine cave.*
Eene holle maag. *Eſtomac vuide.*
Eene holle ſtem. *Voix creuſe.*
Eene holle vlakte. *Woord der Wiskunde. Superficie concave.*
Eene holle wilg. *Un ſaule creux.*
‡ Een holle wilg, een plomp onwetend menſch. *Une perſonne ſtupide & qui n'a point d'eſprit.*
‡ Die luiden zitten hol, die luiden zijn kaal en berooid. *Ces gens ſont pauvres*

Digitized by Google

vres & miſérables, ces gens n'ont pas de reſſource.
Hol. Holle. Onſtuimig. *Agité, ému.*
Eene holle, of holgaande Zee. *Mer agitée, irritée, ou émue.*
De Zee ſchiet, of gaat heel hol. *La mer eſt courroucée, ou agitée.*
‡ Het zal 'er hol afloopen, daar zal vrij wat krakkeel vallen. *Il y aura querelle, il y aura bien du bruit, ou du grabuge.*
‡ Hol of bol. Als, wat raad gij? hol of bol? Zeker kinderſpel dat met 't opwerpen van den hoed geſchied. *Que devinez-vous, concave ou convexe? Jeu d'enfant qui ſe fait avec un chapeau.*
‡ Hol over bol. Als, het ging 'er hol over bol, 't liep 'er heel verward af. *Les affaires y alloient fort confuſément, tout y étoit en confuſion & en déſordre.*
Hol over bol leggen, in krakkeel zijn. *Etre en querelle.*
‡ Het lag 'er alles hol over bol. *Tout y étoit ſens deſſus deſſous.*
Op hol raaken, op de loop raaken. *Prendre le mords aux dents, ou s'échapper.*
De paerden raakten op hol. *Les chevaux prirent le frein aux dents, ou les chevaux s'échappérent.*
‡ Op hol raaken, aan 't ligtmiſſen raaken. *S'abandonner au libertinage & à la débauche.*
Hij is door dat vrouwmenſch op den hol geraakt. *Cette fille eſt la cauſe qu'il s'eſt abandonné à la débauche.*
‡ Zijne zinnen zijn op hol, of op den hol. *Il a l'eſprit égaré.*
‡ Iemand op den hol helpen. *Porter quelqu'un à la débauche, débaucher quelqu'un, le jetter dans le déréglement.*
HOLA! *Tuſſchenwerpzel. Hola.*
Hola! hou wat, algenoeg. *Hola, c'eſt aſſez.*
HOLAGTIG, *bijv. w.* Eenigzins hol. *Un peu creux.*
HOLBLOKKEN, *z. g. meerv.* Zekere houten klompen. *Sabots, ſorte de chauſſure de bois.*
‡ HOLBOLLIG, *bijv. w.* Kuurig, ſnaaks. *Quinteux, crouſtilleux.*
‡ HOLBUIK, *z. m.* Holdarm, vraat. *Ungoulu.*
HOLDER de bolder. Hol over bol. *Sens deſſus deſſous.*
HOLIJZER. *zie* Guds.
HOLLAND, *z. g.* De tweede van de zeven vereenigde Landſchappen. *Hollande, la ſeconde des ſept Provinces-unies.*
Hollander, *z. m.* Inwooner van Holland. *Hollandois.*
Hollandſch, *bijv. w.* Dat van Holland is. *D'Hollande.*
Hollandſche Kaas, Boter, enz. *Fromage, beurre d'Hollande, &c.*
Eene hollandſche vrouw. *Une Hollandoiſe.*
Op zijn hollandſch gekleed gaan. *Etre vêtu à la Hollandoiſe.*
Hollandſch. *z. g.* De hollandſche ſpraak. *La Langue Hollandoiſe, le Hollandois.*
Kunt gij hollandſch ſpreeken? *Savez-vous parler Hollandois?*
HOLLEN, *g. w.* Op hol raaken. *Prendre le mords aux dents.*
HOLLIGHEID, *z. v.* Holte. *Creux, cavité.*
De holligheid van den voet, van de hand, enz. *Le creux du pied, de la main, &c.*
Holligheid. Ruimte bevat in eene holligheid. *Capacité.*
Holoogig, *bijv. w.* Die diepe ingevallene oogen heeft. *Qui a les yeux creux & enfoncés.*
Hij ziet 'er heel holoogig uit. *Il a le viſage tout défait.*
HOLP. *zie* Hielp.
HOLROND. *z. g. en bijv. w.* *De figure concave.*
HOLSTER. *z. m.* Soldaats knapzak. *Havreſac, ſac où les ſoldats mettent leurs hardes.*
Holſter. Piſtoolkoker. *Fourreau de piſtolet.*
Holſterkap, *z. v. Chaperon, cuir qui couvre les fourreaux des piſtolets.*
Holſtermaker, *z. m. Artiſan qui fait toutes ſortes de fourreaux.*
HOLTE, *z. v. zie* Holligheid.
HOLWORTEL, *z. m.* Zeker vezelagtig gewas. *Ariſtoloche, plante fort eſtimée en Médecine.*

H O M.

HOM, *z. v.* Gelt van de Mannetjesviſſen. *Laite, laitance.*
Die viſch heeft ſchoone hom in. *Ce poiſſon eſt bien laité, il a une belle laitance.*
Hombaars, *z. v. Perche laitée.*
HOMBER. Homberſpel. Zeker kaartſpel dat uit Spanje oorſpronkelijk is. *Hombre, jeu de l'hombre, ſorte de jeu de cartes qui vient originairement d'Eſpagne.*
Homber. Die 't ſpel voert met het noemen van de troef. *Hombre, l'hombre, celui qui fait jouer en nommant la triomphe.*
HOMBERGAT, *z. g.* Tuingat. Gat dat boven in de toppen der ſtengen geboord word. *Encornail, trou qu'on fait aux bouts des hunes & des perroquets.*
HOMBERSPEELEN. *Jouer à l'hombre.*
Homberſpel. *z. g. L'hombre, jeu de l'hombre.*
HOMMEL, *z. v.* Hommelbije. *Bourdon, groſſe mouche ennemie des abeilles.*
HOMMELEN, *w. w. Bourdonner.*
‡ Hommelen, *w. w.* Binnens monds mompelen. *Bourdonner, murmurer entre les dents.*
HOMMERT. Homviſch. *Poiſſon laité, poiſſon mâle.*
HOMP, *z. m.* Hagt, dik ſtuk. *Lopin, gros morceau, groſſe piéce.*
Een homp brood. *Gros morceau de pain, un quignon.*
‡ HOMPELEN, *w. w.* Stronkelvoeten. *Chanceler, boiter, clocher.*
Hompelig, *bijv. w.* Oneffen, ongelijk. *Raboteux, qui n'eſt pas uni, qui eſt inégal.*
Een hompelige weg. *Chemin raboteux.*
‡ Hompelvoet, *z. m.* Kreupel. *Clochepied, boiteux.*

H O N.

HOND, *z. m.* Zeker huis dier. *Chien, ſorte d'animal domeſtique.*
‡ Dat is een vuile hond, dat is een vuilaardig menſch. *C'eſt une perſonne de très-méchant naturel ou fort vicieuſe.*
* Hond, *z. m.* Hondſterre. *Canicule.*
De groote en kleine hond. *Le grand & le petit chien, conſtellations.*
Honden werpen, jongen. *Chienner, faire de petits chiens.*
* Den hond in den pot vinden. *Venir trop tard pour dîner, être obligé de dîner par cœur.*
‡ Hij was 'er zoo welkom als een hond in een kegelſpel. *Il y fut reçu comme un chien dans un jeu de quilles.*
* Als men eenen hond wil ſlaan, kan men haaſt eenen knuppel vinden. *Qui veut battre un chien, trouve bientôt un bâton. Qui veut commettre une injuſtice, trouve toujours de quoi la colorer.*
Hondeneinden. Einden van oude cabels. *Vieux bouts de cables dont on fait du fil de caret.*
Bloedhond, Bulhond, Helhond, Hofhond, Huishond, Jagthond, Leghond, Luishond, Mofhond, Patrijshond, Plaathond, Roodhond, Speurhond of Spoorhond, Waakhond, Wagthond, Waterhond, Windhond, Wilfelhond, Zeehond, *zie onder* Bloed, enz.
Hondenbrood, *z. g.* Brood dat tot ſpijze der honden gebakken word. *Pain qu'on fait exprès pour les chiens.*
Honds keutel. *Crotte de chien.*
Hondenkot. *zie* Hondenneſt of Hondenhuis.
Hondenmof, *z. v. Manchon de chien ou de peau de chien.*
‡ Honden, *g. w.* Het zal 'er honden. *Il y aura du grabuge, il y aura des coups donnés.*
Hondenneſt, *z. g.* Hondenhuis. *Chenil.*
Hondenhok. *zie* Hondenhuis.
Hondenhuis. *z. g.* Hondenneſt. *Chenil.*
HONDERD, *z. g.* Een rond bekend getal. *Cent, nom de nombre.*
Hoe veel geld het honderd van die peeren? *Combien vaut les cent ou la centaine de ces poires?*
Honderd ponden gewigt. *Cent livres.*
Honderd jaaren oud zijn. *Etre âgé de cent ans, avoir cent ans.*
‡ Gij zijt 'er een wat geld het honderd? *Vous êtes un ruſe compére. Vous êtes un Eſpiégle. Vous êtes un drolle à qui je ne me fierois guéres que ſur un bon garand.*
Bij honderden. In groote menigte. *Par centaines, en grand nombre.*
Daar blijven bij honderden van menſchen voor die ſtad. *Il meurt beaucoup de monde devant cette place, cette ville coute la vie à un grand nombre d'hommes.*
Honderd duizend gulden, eene tonne gouds. *Cent mille livres, une tonne d'or.*
Honderdhandig. *bijv. w. Qui a cent mains.*
Honderdjarig, *bijv. w. Qui dure cent ans.*
Honderdmaal. Honderd reizen. *Cent fois.*
* Honderdmaal. Zeer dikwils. *Cent fois, ſouvent.*
Hij herhaalt honderdmaal een ding. *Il raconte cent fois la même choſe.*
Honderdman, *z. m.* Hooftman over honderd bij de Oude Romeinen. *Centenier, Capitaine d'une compagnie de cent hommes parmi les anciens Romains.*
De honderdſte. *Le ou la centiéme.*
De honderdſte penning. *Le centiéme denier.*
* De honderdſte, 't meerendeel. *La plus grande partie.*
De honderdſte menſch weet dat niet. *La plus grande partie ne ſait pas cela.*
Honderdmaal. Honderdmaal zoo veel. *Centuple.*
God wil 't u honderdvoud vergelden. *Dieu vous rende le centuple.*
Honderdvoudig, *bijv. w. Au centuple.*
Honderdwerf. Honderdmaal. *Cent fois.*
HONDENSLAGER, *z. m.* Oppaſſer op de honden in de Kerk. *Chaſſe-chien, celui qui a le ſoin de chaſſer les chiens hors des Egliſes.*
Hondje, *z. g.* Kleine hond. *Petit chien.*
Een Bologneeſch hondje. *Un chien de Bologne.*
Een Juffers hondje. *Petit chien de Demoiſelle.*
‡ Dat is een ſlim hondje, dat is een loos mannetje. *C'eſt un petit fin drolle.*
Schoothondje, Speelhondje. *zie onder* Schoot, enz.
Hondſch, honds, *bijv. w.* Dat van eenen hond is, of naar eenen hond gelijkt. *De chien, ce qui eſt de chien, qui appartient*

Digitized by Google

partient au chien, qui ressemble au chien.
‡Hondsch. Zeer onbeleefd, vuil. *Vilain, très-incivil, fort malhonnête.*
‡Is dat niet hondsch? *Cela n'est-il pas vilain?*
Hondsdagen, de dagen geduurende dewelken de hondsterre schijnt. *Jours caniculaires, la canicule.*
Hondsdraf, z. m. Onderhave, eerdveil, zeker gewas. *Lierre rampant, sorte de plante.*
Hondsdrek, z. v. Hondsstrond. *Crotte de chien, fiente de chien.*
Hondsgras, z. g. Queekgras, hondswortel, zeker gewas. *Chiendent, sorte de plante.*
‡Hondsheid, z. v. Gierigheid, vuilaardigheid. *Taquinerie, avarice & vilenie extrême.*
Hondshonger, z. v. Geweldige, gulzige honger. *Faim canine, faim extrême.*
Hondsjonge, z. g. Hondenjong. *Le petit d'une chienne.*
Hondsjongen, z. m. Jongen die op de honden past. *Garçon qui prend soin des chiens, qui est commis à la garde des chiens.*
Hondsjongen. *Goujat, Galefretier.*
Hondskers, z. v. Zeker gewas. *Herbe au chien.*
Hondskruid. *zie* Hondsgras.
Hondsluis, z. v. *Tique, espèce d'insecte.*
Hondsterre, z. v. Sterre die den hond word genaamd. *Canicule, signe céleste.*
Hondstand. *zie* Hondsgras.
Hondstonge, z. v. Zeker kruid. *Cynoglosse, langue de chien, sorte d'herbe.*
Hondsvot, z. m. *Scheldw. Coquin, pendard, fuquin.*
‡Op eenen hondsvot bijten. *N'avoir rien à croquer, mâcher à vuide.*
Hondsworm, z. m. Worm in de tong van den hond. *Petit ver qui vient & croît sous la langue des chiens.*
Hondswortel. *zie* Hondsgras.
HONG of hing, *onv. tijd* van hangen. Als, ik hong. *Je pendois ou je pendis.*
HONGAAR, z. m. Ongaar. *Hongrois.*
De Hongaren zijn goede Soldaten. *Les Hongrois sont bons Soldats.*
Hongarisch. z. g. De hongaarsche spraak. *Le Hongrois ou la Langue Hongroise.*
Een hongarisch vrouwspersoon. *Une Hongroise.*
Een hongaarsch of hongers paerd. *Un cheval hongrois, d'hongrie.*
Hongarijen, z. g. Een Koninkrijk van Europa. *Hongrie, Royaume d'Europe.*
HONGER, z. m. *Faim.*
Honger hebben. *Avoir faim.*
Wij leden grooten honger. *Nous souffrimes ou endurâmes une grande faim.*
Een onverzadelijke honger. *Faim insatiable.*
Van honger vergaan, van honger sterven. *Mourir ou périr de faim.*
*Honger. Begeerte, verlangen. *Ardeur, desir, avidité.*
De honger naar geld is onverzadelijk. *L'avidité de l'argent est insatiable.*
Hondshonger, Vechonger. *zie onder* Honds, enz.
HONGEREN, *g. w.* Honger hebben. *Avoir faim.*
Christus hongerde ten laatsten in de woestijne. *Christ enfin commença à avoir faim dans le désert.*
Hongerig, *bijv. w.* Begeerig naar spijs. *Affamé, qui a grand' faim.*
Een hongerig menschen. *Une personne affamée.*
Eene hongerige maag. *Un estomac avide.*
*Hongerig. Happig, gretig. *Affamé, avide, qui à grande passion d'attraper quelque chose.*
Zij zijn heel hongerig naar geld. *Ils sont fort affamés, ou fort avides d'argent.*
‡Een hongerige luis bijt scherp, een kalis valt scherp in 't maanen. *Un pou maigre mord bien serré, pauvre créancier demandeur sévère.*
Hongerigheid, z. v. *zie* Honger.
Hongersnood, z. m. *Famine.*
Daar is ten tijde van Joseph een zevenjaarige hongersnood in Egypten geweest. *Du temps de Joseph il y eut en Egypte une famine qui dura sept ans.*
HONIG, of gebruikelijker Honing. z. m. *Du miel.*
Witte honing. *Miel blanc.*
Ongepijnde honing. *Du miel en rayons, du miel qui n'a pas encore été pressé.*
‡Iemand honing om den mond smeeren. *Embrasser, flatter, cajoler, amadouer quelqu'un.*
Maagdenhoning, Roozenhoning, Wespenhoning, enz. *zie onder* Maag, enz.
Honingagtig, *bijv. w.* Naar honing smaakende. *Mielleux, qui a un goût de miel.*
Honingbloem. *zie* Honingkruid.
Honingbije, z. v. Honingbie. *Abeille ou mouche à miel.*
*Dat zijn zijne honingbijen, dat zijn zijne klanten. *Ce sont ses abeilles, ce sont ses chalands, qui lui apportent du profit.*
Honingdauw, z. m. *Nielle, rosée douce qui tombe dans une certaine saison.*
Honingdrank. *zie* Meede.
Honingkoek, z. v. *Gâteau au miel.*
Honingkruid, z. g. Zeker geneeskruid. *Mélianthe, plante médécinale.*
Honingraat, z. m. *Rayon de miel.*
Honingsap, z. g. *Suc de miel.*
Honingverwe, z. v. Bruinagtige verwe. *Couleur de miel.*
Honingwater. *zie* Meede.
Honingwijn, z. m. *Vin miellé.*
Honingwinner, z. m. Bijenhouder, Bijenman. *Un homme qui tient des abeilles, qui a soin des abeilles.*
Honingzeem. Honingraat. *Rayon de miel, du miel qui est encore dans ses rayons.*
Honingzoet, *bijv. w.* Zoo zoet als honing. *Doux comme du miel.*
*Honingzoete woorden, lieflijke, aangenaame woorden. *Paroles emmiellées, paroles flatteuses, douces, & agréables.*
HONK, z. g. (Een woord in zekere speelen bij de Kinderen gebruikelijk.) *Rendez-vous, lieu où l'on se doit trouver (dans certains jeux d'enfans.)*
Van honk gaan of loopen. *Quitter son poste, son coin, ou ses barres.*
*Van honk gaan of trekken. *Quiter le logis.*
HONKEREN, *zie* Hunkeren.

H O O.

HOOFD, z. g. 't Opperste deel van het lichaam. *Tête, la partie supérieure du corps.*
Hij heeft een groot hoofd. *Il a la tête grosse.*
Pijn in 't hoofd hebben. *Avoir mal à la tête.*
Het hoofd dekken. *Se couvrir, couvrir la tête.*
Zijn hoofd ontdekken. *Découvrir sa tête, se découvrir, ôter son chapeau.*
Iemand het hoofd afslaan, hem onthoofden. *Décapiter quelqu'un, lui couper la tête.*
Ik kan dat in mijn hoofd niet veelen of verdraagen. *Je ne puis souffrir cela, cela me fait mal à la tête.*
*Iemand het hoofd warm maaken, of 't hoofd breeken. *Rompre la tête ou les oreilles à quelqu'un.*
*Hoofd. Een die 't opperste gezag heeft. *Chef, celui qui à l'autorité suprême.*
De man is 't hoofd van 't huis. *Le mari est le chef de la maison ou de la famille.*
*Hoofd. Gevaart in de Zeehavens opgeworpen om het geweld van het water te breeken. *Môle de port, jettée de pierres en forme de digue contre l'impétuosité des vagues.*
*Hoofd. Kaap, uitstek van hoog land of gebergte zeewaarts in. *Cap, promontoire.*
Het hoofd of de kaap van St. Vincent. *Le cap, ou le promontoire de St. Vincent.*
De hoofden tusschen Engeland en Vrankrijk voorbij zeilen. *Passer les pointes de terre qui avancent en mer entre la France & l'Angleterre, passer le pas de Calais.*
*Hoofd. Tijtel, begin, opschrift. *Titre, inscription.*
Dat boek heeft geen hoofd. *Ce livre n'a pas de titre.*
Het hoofd van eenen spijker, eene spelde, enz. *Tête de clou, d'épingle, &c.*
‡Wie kan daar hoofd of staert aan vinden? *Qui est-ce qui peut trouver le commencement ou la fin de cela? qui peut le débrouiller.*
*Iemand voor 't hoofd stooten, iemand zijne gunst ontzeggen. *Disgracier quelqu'un, refuser à quelqu'un une grace qu'il demande, l'éconduire brusquement.*
*Zijn hoofd ergens voor stooten. *Echouer dans quelque entreprise, faire une cacade.*
*Die zaak springt hem dagelijks voor het hoofd, dat is, word hem dagelijks verweten. *On lui reproche continuellement cela.*
*Zij smeet hem de deur voor 't hoofd. *Elle lui ferma la porte au nez.*
*Zijn hoofd toonen, zijne boosheid toonen. *Montrer sa tête, faire le mutin, faire éclatter sa mauvaise humeur.*
*Hij heeft een quaad hoofd, hij is quaadaardig. *Il a une méchante tête, il est colère.*
*Hij speelt met zijn hoofd. *Il joue de sa tête, il hazarde sa tête, il risque sa vie.*
‡Het hoofd in den schoot leggen. *Venir à jubé, mettre de l'eau dans son vin.*
*Het hoofd bieden aan iemand. *S'opposer à quelqu'un, lui faire tête.*
*Het hoofd van eene zaak, het begin van eene zaak. *La tête, ou le commencement de quelque chose.*
Het hoofd van de loopgraaven. *La tête de la tranchée.*
Hij heeft zijnen naam niet durven stellen aan het hoofd van zijn boek. *Il n'a pas osé mettre son nom à la tête de son livre.*
Hij stelde zig aan het hoofd van het jan hagel. *Il se mit à la tête de la canaille.*
Hoofd voor hoofd, man voor man. *Chaque personne, par tête.*
Men moest vijf gulden betaalen, hoofd voor hoofd. *Il falut payer cinq francs par tête, ou chaque personne dut payer cinq francs.*
Zoo veel hoofden, zoo veel zinnen. *Autant de personnes, autant d'avis différens, autant d'hommes, autant d'opinions.*
*[illegible]eft zijn hoofd, dat is, zijn leven verbeurd. *Il a perdu sa tête.*
[illegible]e zaak zal hem zijn hoofd kosten. *Cette affaire lui coûtera la tête.*
Men moet hier hoofden tellen, men moet

Digitized by Google

moet zien hoe veele menſchen hier zijn. *Il faut voir combien il y a ici de têtes, ou de perſonnes.*

Achterhoofd, Bulkhoofd, Doodshoofd, Ezelshoofd, Kalfshoofd, Krijgshoofd, Lamshoofd, Leeuwenhoofd, Legerhoofd, Ligthoofd, Loshoofd, Opperhoofd, Oſſenhoofd, Raaghoofd, Ramshoofd, Rokkenshoofd, Schaapshoofd, Snaakshoofd, Spitshoofd, St. Janshoofd, Wijshoofd, Zeehoofd, Zwaarhoofd, Zwijnshoofd, *zie onder* Achter, enz.

Hoofdader, *z. v.* Ader van 't hoofd. *Veine céphalique.*

De hoofdartijkels van ons geloof. *Les principaux articles de notre Foi.*

Hoofdband, *z. m. Bandeau, ligature, qui ſert à entourer la tête.*

Hoofdbreeken of hoofdbreking. *Rompement de tête, peine.*

Aan dat werk is een groot hoofdbreeken vaſt. *Il y a un grand rompement de tête à cet ouvrage.*

Hij heeft veel hoofdbrekens met dien jongen. *Ce garçon lui donne bien de la peine, ou lui cauſe un grand rompement de tête.*

Hoofdcieraad, *z. g.* Hoofdcierzel. *Ornement de tête, tout ce qui ſert à orner la tête, diadéme.*

Hoofdcierzel. *zie* Hoofdcieraad.

Hoofddeel, *z. g. Principale partie, chapitre.*

Hoofddeken, *z. m. Grand-Doyen.*

Hoofddekzel, *z. g.* Hoed, Kaper, *Chapeau, coiffe, tout ce qui ſert à couvrir la tête d'une perſonne.*

Hoofddeugden. *Vertus cardinales.*

Hoofddoek, *z. m.* Hul. *Coiffe de nuit.*

Hoofddraaijing, *z. v.* Draaijing in 't hoofd, ſcheel-hoofdzweer. *Tournoyement de tête, grand mal de tête, migraine.*

Hoofdduizeling, *z. v. Ebloviſſement, étourdiſſement, vertige.*

Hoofdeloos, *bijv. w.* Zonder hoofd. *Sans tête.*

Hoofdenend, *z. g. Chevet du lit.*

Hoofdgat van een hemd. *Le cou d'une chemiſe.*

Hoofdgeld, *z. g.* Hoofdſchatting. *Capitation, impôt que l'on met ſur chaque perſonne dans un Etat.*

De Koning heeft een hoofdgeld door 't gantſche land opgezet. *Le Roi a mis la capitation par tout le pays.*

Hoofdgerigt, *z. g. Tribunal ſuprême.*

Hoofdhair, *z. g.* Hair van 't hoofd. *Cheveux.*

Hoofdje, *z. g. Petite tête.*

‡ Zij heeft een hoofdje, zij is koppig. *Elle a une méchante tête, elle eſt fort capricieuſe ou têtue.*

Hoofdig, *bijv. w.* Koppig, ſtijfzinnig. *Capricieux, têtu, opiniâtre, obſtiné.*

Een hoofdig menſch. *Une perſonne opiniatre ou têtue.*

Hoofdigheid, *z. v.* Koppigheid, ſtijfzinnigheid. *Caprice, opiniatreté, obſtination.*

Hoofdingeland. *Le plus grand terrien d'un quartier.*

Hoofdkerk, *z. v.* Voornaamſte Kerk. *Egliſe cathédrale, ou métropolitaine*

Hoofdketter, *z. m.* Aardsketter. *Héréſiarque.*

Hoofdkleed, *z. g. Couvrechef.*

Hoofdkuſſen, *z. g.* Oorkuſſen. *Orciller.*

Hoofdleen, *z. g. Fief dominant.*

Hoofdletter, *z. v.* Groote letter. *Lettre capitale.*

Hoofdluiden. *Jurés, Syndics de quelque communauté.*

Hoofdluiden. *Capitaines.*

Hoofdluis, *z. m. Pou qui vient à la tête.*

Hoofdman. *zie* Hopman.

Hoofdman over honderd. *Capitaine d'une compagnie de cent hommes, centenier.*

Hoofdmis, *z. v. La grand-meſſe.*

Hoofdmisdaad, *z. v. Crime capital.*

Hoofdofficier, *z. m. Officier de l'Etat major.*

Hoofdofficieren van het leger. *Les principaux Officiers de l'armée.*

Hoofdofficier. Naam dien men in eenige plaatzen van Holland aan den Hoofdſchout geeft. *zie* Hoofdſchout.

Hoofdpagt, *z. v. Greſſe ferme.*

Hoofdpanne. *zie* Herſſenpanne, Bekkeneel.

Hoofdpeuluwe, *z. v. Traverſin, ou chevet de lit.*

Hoofdpijn, *z. v.* Pijn in 't hoofd. *Mal de tête, douleur de tête.*

Hoofdpunt, *z. g.* Voornaamſte punt. *Point principal.*

De hoofdpunten des Geloofs. *Les principaux points de la Foi.*

Hoofdquartier, *z. g. Quartier-général à l'Armée.*

Hoofdrigter of Hoofdregter. *Grand Juſticier.*

Hoofdſcheel, *z. v. Le Crane.*

Hoofdſchout, *z. m. Le Grand-Baillif. Chef de la Juſtice en Hollande.*

Hoofdſchubbe, *z. v.* Schubbe van 't hoofd. *Craſſe, ordure de la tête.*

Hoofdſchuw, *bijv. w.* Bang voor zijn leven. *Celui qui craint pour ſa tête ou pour ſa vie.*

Hoofdſluijer, *z. m. Echarpe, voile pour couvrir la tête.*

Hoofdſom, *z. v.* Kapitaal. *Capital, le fond d'une rente.*

De hoofdſom met de renten opeiſchen. *Exiger le capital & les intérêts.*

Hoofdſtad, *z. v.* Voornaamſte ſtad. *Métropole, ville capitale, la capitale.*

Parijs is de hoofdſtad van Vrankrijk. *Paris eſt la capitale de la France.*

Hoofdſtoffen, *z. v. meerv.* Stoffen waar uit alles beſtaat. *Elémens, corps ſimples dont les mixtes ſont compoſés.*

De vier hoofdſtoffen zijn, de aarde, 't water, 't vuur en de lugt. *Les quatre élémens ſont, la terre, l'eau, le feu & l'air.*

Hoofdſtuk, *z. g.* Hoofddeel van een boek. *Chapitre d'un livre.*

Dat boek is in verſcheidene hoofdſtukken verdeeld. *Ce livre eſt diviſé en pluſieurs chapitres.*

Hoofdſtuk. Voornaamſte ſtuk. *Point principal.*

De hoofdſtukken van 't Chriſtelijke Geloof. *Les principaux points de la Foi Chrétienne.*

Hoofdtouwen, *z. g. meerv.* De dikſte en zwaarſte touwen die wederzijds de maſten ſtaan. *Haubans ou hautbans, de gros cordages ſervant à ſoutenir le mât.*

Hoofdtreffen, *z. g.* Algemeene Veldſlag. *Bataille générale.*

De vijand heeft den gantſchen veldtogt tot geen hoofdtreffen willen koomen. *Les ennemis n'ont pas voulu de toute la campagne en venir à une bataille déciſive, ou à un engagement général.*

Hoofdvleeſch, *z. g.* Het vleeſch dat aan het hoofd van eenen os of varken zit, gehakt, met kruiderijen vermengd en in edik gelegd. *Mulette.* Oſſen hoofdvleeſch, varkens hoofdvleeſch. *Mulette de bœuf, mulette de cochon.*

Hoofdvloed, *z. m.* Verkoudheid in 't hoofd. *Rhume, fluxion qu'on a dans la tête.*

Hoofdvonnis, *z. g.* Opperſte vonnis. *Sentence par arrêt d'un Juge ſouverain.*

Hoofdvrong, *z. m. Bourlet.*

Hoofdvijand, *z. m. Ennemi capital.*

Hoofdwagt, *z. v. Grand'garde.*

Hoofdwerk, *z. g.* 't Voornaamſte werk. *L'œuvre principale.*

Van 't bijwerk, 't hoofdwerk maaken. *Faire l'œuvre principale de ce qui n'eſt qu'acceſſoire, faire de l'acceſſoire le principal.*

Hoofdwindzel, *z. g. zie* Hoofdband.

Hoofdworm. *zie* Bolworm.

Hoofdzaak, *z. v.* Voornaamſte zaak. *Choſe principale, affaire principale, affaire capitale.*

De hoofdzaak is nog niet afgedaan. *La principale affaire n'eſt pas encore accommodée ou terminée.*

Hoofdzaakelijk, *bijv. w.* Dat de hoofdzaak betreft. *Capital, qui eſt de la derniére importance, conſidérable.*

Daar is nog niets hoofdzaakelijks verrigt. *On n'a encore rien fait de capital.*

Hoofdzaakelijkheid, *z. v. Affaire principale, importance.*

Hoofdzee, *z. v. Tempête ſubite, ſoulévement ſoudain des flots & des vagues.*

Hoofdzeer, *z. g. Mal de tête, mal qui vient à la tête.*

Hoofdzeilen, *z. g. meerv.* De zeilen van den fokkemaſt en boegſpriet. *Les voiles de miſaine & de beaupré.*

Hoofdzetel, *z. m. Siége principal, ſéant d'une grande ville.*

Conſtantinopolen was eertijds de Hoofdzetel van 't Oofterſche Rijk. *Conſtantinople étoit autrefois le ſiége de l'Empire d'Orient.*

Hoofdzonde, *z. v.* Groote zonde. *Péché mortel ou capital, un grand ou un énorme péché.*

Hoofdzweer, *z. g.* Zweer aan 't hoofd. *Apoſtume ou enflure à la tête.*

HOOFSCH, *bijv. w.* Dat van het Hof is. *De cour.*

Hoofſche Juffers. *Des Dames de la cour.*

Een hoofſche zwier. *Un air de cour.*

HOOG, *bijv. w.* Verheeven. *Haut, élevé, ſublime.*

Een hoog huis, een hooge toren. *Une maiſon haute, une haute tour.*

* Hoog. Doorlugtig, adelijk. *Noble, illuſtre.*

* Eene hooge afkomſt. *Une haute naiſſance, une naiſſance illuſtre.*

Hoog, van de kleuren ſpreekende. *Foncé, parlant des couleurs.*

Een hoog rood lint. *Un ruban d'un rouge foncé.*

Hoog. Groot, zwaar. *Grand, important, qui eſt de conſéquence.*

Een hooge of diere eed. *Grand ſerment.*

Eene hooge misdaad. *Un grand crime, un crime énorme.*

Dat is tot eenen hoogen prijs verkogt. *Cela eſt vendu à grand prix, à très-haut prix, fort cher.*

Iets hoog in prijs opjaagen *Enchérir.*

Hoog, *bijw. Haut, enhaut.*

Hoog vliegen, *w. w. Voler haut.*

De Arend vliegt heel hoog. *L'aigle vole fort haut.*

* Te hoog vliegen met zijn verſtand. *Avoir des penſées trop ſublimes.*

‡ Hij wil al te hoog vliegen, hij zoekt eene

Digitized by Google

eene Juffer van al te grooten ſtaat. *Il veut voler trop haut, il cherche une Demoiſelle de trop haute condition.*

* Te hoog in de waereld willen vliegen. *S'élever dans le monde au-deſſus de ſa condition ou de ſes forces.*

Hoog agtbaar, *bijv. w.* Zeer aanzienlijk. *Très-vénérable, digne de grands reſpects.*

Hoogagtbaarheid. *z. v. Etat d'une perſonne très-vénérable. C'eſt un titre d'honneur qu'on donne en Hollandois aux Magiſtrats des grandes villes de Hollande, &c.*

Ik verzoek uwe Hoogagtbaarheid ootmoedig. *Je ſupplie très-humblement votre Grandeur.*

Hoog agten, *w. w.* Veel agten. *Eſtimer beaucoup, faire grand cas ou grande eſtime, faire valoir.*

Zijne konſt hoog agten. *Faire valoir ſon art, faire grand cas de ſon art.*

Hij agt niemand zoo hoog als zig zelven. *Il s'eſtime plus que perſonne, il ſe croit quelque choſe de plus que les autres.*

Hoogagting, *z. v.* Eerbied. *Vénération, reſpect, haute eſtime.*

Hoogbejaard, *bijv. w. Fort avancé en âge.*

Hoogbejaardheid, *z. v. Age avancé, grand âge.*

Hoogberoemd, *bijv. w.* Zeer vermaard. *Très-célèbre, fameux ou illuſtre.*

Hoogboord, *z. g.* 't Hoogſte boord van een ſchip. *Hautbord.*

Hoogboordig ſchip. *Vaiſſeau de haut bord.*

Hoogbootsman. *z. m.* Opperſte toeziender en aanvoerder der bootsgezellen. *Boſſeman, c'eſt celui qui commande les matelots pour faire tout ce qu'il faut au grand mât, à ſes cordages & à ſes voiles, & qui a le ſoin de l'ancre & des cables.*

Onderhoogbootsman, *z. m.* Bootsmans maat. *Celui qui aide le Boſſeman, Sous-boſſeman.*

Hoogborſtig, *bijv. w.* Hoog van borſt. *Qui a la poitrine haute, ou élevée.*

Hoog dag, 't is hoog dag. *Il fait grand jour.*

Een hooge vierdag, een groote feestdag. *Une grande fête ou fête ſolemnelle.*

Hoogdravend, *bijv. w.* Deftig, verheven. *Sublime, élevé, relevé.*

Eene hoogdravende reden, ſtijl, enz. *Un diſcours, un ſtile ſublime ou relevé, &c.*

Een al te hoogdravende ſtijl. *Un ſtile guindé, un ſtile plein d'enflure.*

Hoogdravendheid, *z. v.* Deftigheid, verhevenheid der reden. *Sublimité de diſcours, élevation.*

De hoogdravendheid koomt bij het landvolk niet te pas. *La ſublimité ou l'élevation dans le diſcours ne doit pas être employée en parlant aux payſans, ou aux gens de la campagne.*

Hoogdringend, *bijv. w.* Heel groot. *Très-preſſant, très-grand.*

't Is een hoogdringende nood. *C'eſt une néceſſité très-preſſante, très-grande ou très-urgente.*

Hoogduitſch, *z. g. L'Allemaud, le haut Allemand.*

Hoogedel, *bijv. w.* Van een hoog adelijk geſlagt. *Très-noble.*

De hoogedele heer. *Le très-noble ſeigneur.*

HOOGEN, *w. w.* Hooger maken. *Rehauſſer, relever, rendre plus haut.*

Die kaai moet wat gehoogd worden. *Il faut que ce quai ſoit un peu hauſſé, ou relevé.*

* Hoogen, ophoogen. Meer bieden. *Enchérir, faire une enchère.*

Hij hoogde 't nog een gulden op. *Il l'enchérit de vingt ſous, il offrit vingt ſous davantage.*

* Hoogen. *Schilders woord. Rehauſſer, terme de Peinture.*

Dat ſtuk is ſterk gehoogd. *Ce tableau a des couleurs fort rehauſſées.*

Hooge Raad. *Le Grand-Conſeil.*

Hoogepriester, *z. m.* Opperprieſter. *Souverain prêtre, ſouverain ſacrificateur, ſouverain pontife.*

Chriſtus is onze waare Hoogepriester. *Chriſt eſt notre véritable ſouverain pontife.*

Hoogepriesterſchap, *z. g.* Hoogepriesterampt. *Souveraine prêtriſe, dignité du ſouverain pontife.*

Hoogerhand. *zie* Regterhand.

* Hoogerhand. *Le Rang, le pas, la place d'honneur, le haut du pavé.*

Aan de hoogerhand van iemand gaan. *Avoir le pas ſur quelqu'un, avoir le haut du pavé.*

Hoogerhand, van hoogerhand. *zie onder* Hand.

Hoogerhuis van 't Parlement van Groot-Brittanie. *La Chambre haute, la Chambre des Lords, ou des Pairs en Angleterre.*

Hoogeſchool, *z. v. Académie, Univerſité.*

Hoog geagt, *d. w.* van Hoog agten. Zeer geagt. *Fort eſtimé.*

Een hoog geagt man. *Homme fort eſtimé.*

Hooggeboren, *bijv. w. Qui eſt de haute naiſſance.*

Hooggeboren Grave en Heer. *Très-noble Comte & Seigneur.*

Hooggedugt, *bijv. w.* Ontzagbaar. *Redoutable.*

Onze hooggedugte Overheden. *Nos redoutables Souverains.*

Hooggeleerd, *bijv. w.* Zeer geleerd. *Très-ſavant, très-docte.*

Erasmus was een hooggeleerd man. *Erasme étoit un très-ſavant homme.*

Hooggeleerdheid, *z. v. Profonde érudition, grand ſavoir.*

Hooggezaghebber. *zie* Oppergezaghebber.

Hooggezind. *bijv. w. Sourcilleux.*

Hooghartig, *bijv. w.* Groots, grootmoedig. *Qui a le cœur haut, fier.*

Hooghartigheid. *z. v.* Grootsheid. *Fierté, élévation de cœur.*

Hoogheid, *z. v.* Hooge ſtaat. *Etat élevé ou ſublime, dignité ou charge importante.*

Naar hoogheid ſtaan. *Aſpirer aux dignités.*

Hoogheid, een eernaam van Vorſten en Vorſtinnen. Zijne hoogheid, haare hoogheid. *Son Alteſſe, titre de Prince ou de Princeſſe.*

Zijne hoogheid de Heer Prince van Oranje. *Son Alteſſe Monſeigneur le Prince d'Orange.*

Haare hoogheid Mevrouwe de Princeſſe van Naſſau. *Son Alteſſe Madame la Princeſſe de Naſſau.*

Hoogheid. Eertijtel van den Turkſchen Keizer. *Hauteſſe.*

Hooging, *z. v.* Aanhooging. *Hauſſement, rehauſſement, élevation.*

De hooging van den dijk koſt veel. *Le hauſſement de la digue coute beaucoup, la digue coute beaucoup à faire hauſſer.*

Hooging, of verhooging in prijs. *Enchère, augmentation de prix.*

Hooglander, *z. m. Montagnard, habitant des montagnes.*

Hooglandſch, *bijv. w.* Dat van hoog land of hoog uit het land koomt. *Du haut Pays.* Daarom noemt men eenen zekeren zoeten Bearnſchen wijn in 't hollandſch, Hooglandſchen wijn. *Vin du haut pays.*

Hoogleeraar, *z. m.* Opperleermeester. *Docteur, Profeſſeur dans une Univerſité.*

Hooglied, *z. g. Le Cantique des cantiques, le Cantique de Salomon.*

Hooglijk, *bijw.* Zeer grootelijks. *Beaucoup, extrémement.*

Hooglijk bedanken. *Remercier fort.*

Iemand hooglijk prijzen. *Louer extrémement quelqu'un, lui donner des louanges extraordinaires.*

Hooglofſelijk, *bijv. w. Glorieux, très-louable, très-digne de louanges.*

Wilhelm de III. hooglofſelijker gedagtenis. *Guillaume III. de glorieuſe mémoire.*

Hoogloopers. *meerv.* Valſche dobbelſteenen om hooge oogen te gooijen. *Dés pipés pour amener de hauts points.*

Hoogmiſſe, *z. v. La grand' Meſſe.*

Hoogmoed. *z. v.* hoogmoedigheid, grootsheid, trotsheid. *Fierté, orgueil.*

Iemands hoogmoed bedwingen of intoomen. *Reprimer la fierté de quelqu'un, abattre ſon orgueil.*

Hoogmoedig, *bijv. w.* Trots, hovaardig. *Fier, orgueilleux, ſuperbe, hautain, ſourcilleux.*

Een hoogmoedig Vorſt. *Un Prince fier.*

Hoogmoedig worden. *Devenir fier, orgueilleux ou ſuperbe, s'enorgueillir.*

Hoogmoedigheid. *zie* Hoogmoed.

Hoogmoedigliik, *bijv.* Trotzelijk. *Fièrement, avec fierté.*

Hij antwoordde hem zeer hoogmoedigliik. *Il lui répondit fort fièrement.*

Hoogmoedshalven. *A cauſe de ſa fierté, ou de ſon orgueil.*

Hoog Mogende. *zie* Mogende.

‡ Hoogmuil. *z. m.* Een die hoog van mond is. *Qui a la bouche haute & relevée.*

Hoognoodig, *bijv. w.* Zeer noodig. *Très-néceſſaire, d'une néceſſité preſſante.*

't Is hoognoodig te vertrekken. *Il eſt abſolument néceſſaire que nous partions.*

Hoogrug, *z. m.* Bultenaar, gebochelde. *Boſſu, dos voûté.*

Hoogruggig, *bijv. w.* Gebocheld. *Boſſu, voûté.*

Hoogſchout. *zie* Hoofdſchout.

Hoogſel, *z. g. Woord der Schilderkunde. Rebauts, Terme de Peinture.*

De hoogſels zijn niet wel aangeleid. *Les rebauts ne ſont pas bien ménagés dans ce deſſein.*

Hoogſtatelijk, *bijv. w. Magnifique, ſuperbe.*

Eene hoogſtatelijke inhaaling. *Une entrée ſuperbe, ou magnifique, ou qui s'eſt fait avec grande cérémonie.*

Hoogſtatelijk. *bijw.* Met grooten toeſtel. *Magnifiquement, avec un grand appareil, avec grande cérémonie.*

De Vorſt wierd hoogſtatelijk ingehaald. *Le Prince fit une entrée magnifique, ou fut reçu magnifiquement.*

De hoogſte. *Le plus haut, le plus grand, le plus élevé.*

De hoogſte God. *Le Dieu très-haut, le Dieu ſouverain.*

In 't hoogſte, *bijv.* In den top. *Au haut, au ſommet de quelque choſe élevée.*

In 't hoogſte van den maſt klimmen. *Monter au haut du mât.*

* De hoogſte trap, de hoogſte eereſtand. *Le plus haut degré de gloire.*

* Hij is al op zijn hoogſte, hij zal tot geen hoogeren ſtaat komen. *Il eſt déjà au plus haut point de ſa fortune, il*

Digitized by Google

ne parviendra jamais plus loin, il eſt déjà au terme de ſa grandeur.

*De ziekte is nog niet op haar hoogſte. *La maladie s'augmente encore, la maladie n'eſt pas encore dans ſa criſe.*

Ten hoogſten, *bijw. Extrémement, tout au plus.*

Ik ben ten hoogſten verwonderd. *Je ſuis extrémement étonné.*

Ik ben ten hoogſten geraakt over dien hoon. *Je ſuis ſenſiblement touché de cet affront.*

Gij zult 'er ten hoogſten vijf gulden voor geeven. *Vous en donnerez tout au plus cinq francs.*

Hoogte, z. v. Heuvel. *Hauteur, colline, éminence.*

Wij quaamen daar op eene kleine hoogte. *Nous arrivâmes là ſur une petite hauteur.*

't Volk offerde en rookte nog op de hoogten. *Le peuple ſacrifioit encore ſur les lieux élevés.*

In de hoogte. In de bovenlugt. *Dans l'air le plus élevé.*

Die vogel zweeft in de hoogte. *Cet oiſeau vole en haut dans l'air.*

Dat huis is zeer in de hoogte gebouwd. *Cet e maiſon eſt extrémement exhauſſée.*

Op de hoogte van 60 graaden. *A la hauteur de 60 degrés.*

Die deur heeft zes voeten hoogte. *Cette porte a ſix pieds de hauteur, ou de haut.*

Naar de hoogte opſtijgen. *Monter en haut, tirer vers le haut.*

Hoogtid, z. m. Plegtelijke viertijd. *Fête, ſolemnité, grandes fêtes, fêtes ſolemnelles.*

De plegtelijke hoogtijden van Paaſchen, Pinxteren, enz. *Les fêtes ſolemnelles de Pâques, de Pentecôte, &c.*

Hoogtid. Bruiloft. *Nôces ſolemnelles.*

Hoogtijd houden, Bruiloft houden. *Célébrer des nôces, faire des nôces.*

Het is hoog tijd om te vertrekken. *Il eſt plus que temps de partir.*

Hoogvliegend, verwaand, vermetel. *Hautain, relevé.*

Hoogvliegende gedagten. *Penſées hautaines, penſées relevées.*

Hoogwaarde, z. m. Een eernaam dien men den Biſſchoppen geeft. *Grandeur, titre qu'on donne aux Evêques.*

Wij verzoekenvan uwe hoogwaarde enz. *Nous demandons à votre Grandeur, &c.*

Hoogwaardeeren. *zie* Hoogagten.

Hoogwaardig, *bijv. w.* Uitmuntend, doorlugtig. *Très-vénérable, excellent, éminent, auguſte.*

Het hoogwaardige Avondmaal des Heeren. *L'auguſte Sacrement de la Sainte Cène de notre Seigneur.*

Hoogwaardigheid, z. v. Voortreffelijkheid. *Etat auguſte, excellence, éminence.*

Hoogwaardigheid. Eertijtel van eenen Biſſchop. *zie* Hoogwaarde.

Hoogwaardiglijk, *bijw.* Met de hoogſte eerbied. *Révéremment, avec un très-profond reſpect.*

Hoogwater, volle zee. *Haute marée, pleine marée.*

Wanneer is 't hoog water? *Quand la marée ou la mer eſt-elle haute?*

Hoogwigtig, *bijv. w.* Van groot gewigt of aangelegenheid. *De grande importance, très-important.*

Hij ſprak hem over eene hoogwigtige zaak. *Il lui parloit d'une affaire de grande importance.*

Hoogwigtigheid. z. v. *Grande importance.*

Hoogzel, z. g. *Schilders w. zie* Hoogſel.

HOOI, z. g. Gedord gras. *Du foin.*

't Hooi op rooken ſtellen. *Mettre le foin en meulons.*

‡ Ik heb 'er den hooi van. Ik wil 't niet doen. *Je m'en bats l'œil. Je n'en ferai rien.*

Bij hooi en bij gras. *zie* Gras.

Een voeder hooi. *Charretée, ou charge de foin.*

Hooiagtig, hooien, hooier. *zie* Hooijagtig, hooijen, hooijer.

Hooiakker, z. m. *zie* Hooiland.

Hooiberg, z. m. *Eſpéce de grange, conſtruite ſur quatre ou cinq piliers de bois & couverte de paille ou de roſeaux, où l'on garde le foin pour la nourriture des chevaux & des vaches pendant l'hiver.*

Hooiboter, z. v. Stalboter, witte boter. *Beurre d'hiver, beurre de fourrage.*

Hooibouw, z. m. Het maaijen van het gras, en het inzamelen van het hooi. *Fauchée de l'herbe. Le temps, ou plutôt l'action de couper les prez, de faner & de recueillir le foin & de le ſerrer. Recolte des foins, fanaiſon.*

Hooigaffel. z. v. Hooivork. *Fourche à foin.*

HOOIJAGTIG, *bijv. w.* Als hooi, naar hooi. *De foin, comme foin.*

't Ruikt hier heel hooijagtig. *Il y a ici une odeur de foin, il ſent ici le foin.*

Hooijen, *g. w. Faire le foin, faner l'herbe, recueillir le foin, le ſerrer.*

‡ Ergens mede hooijen, mee kladden, ſlingeren. *Vendre quelque choſe à trop bas prix.*

Hooijer, z. m. *Faneur, celui qui travaille au foin.*

Hooikaas, z. v. *Fromage d'hiver, fromage qui ſe fait lorsque les vaches mangent du foin.*

Hooikar, z. v. *Charette à foin, charette à charier du foin.*

Hooiland, z. g. Hooiveld. *Pré, terre où il vient de l'herbe qu'on fauche.*

Hooimaand, z. v. *Le mois de Juillet.*

Hooimaaijen. *w. w.* Grasmaaijen. *Faucher.*

Hooimaaijer, z. m. Grasmaaijer. *Faucheur.*

Hooimaaijing, z. v. *Fauchage.*

Hooimarkt, z. v. *Marché au foin.*

Hooimennen, *w. w.* Hooi in rijden. *Charier du foin, amaſſer le foin & le charger ſur des charettes pour le mettre dans la grange.*

Hooimijt, z. v. Hooihoop. *Meulon, ou meule de foin.*

Hooiopper, z. m. Hooirook. *Meulon, monceau, ou tas de foin.*

Hooiſchuur, z. v. *Grange, lieu fermé où l'on garde le foin.*

‡ Een hooiſchuur van een menſch. Een grof onbeſchoft menſch. *Un homme groſſier, ruſtique & peu civiliſé.*

‡ Eene conſcientie als eene hooiſchuur *Une conſcience large comme la manche d'un Cordelier.*

Hooiſter, z. v. Een vrouwmenſch dat in 't hooi werk. *Faneuſe.*

Hooitijd. *zie* Hooibouw.

Hooiveld. *zie* Hooiland.

Hooivork. *zie* Hooigaffel.

Hooiwagen. z. m. *Chariot à charier du foin.*

Hooiwagen, ſoort van ſpinnekop met een zeer klein lijf en lange beenen. *Faucheur.*

Hooizolder, z. m. *Grenier à foin.*

HOON, z. m. Smaad, ſchimp, veragting. *Affront, mépris, outrage.*

Iemand eenen grooten hoon aandoen. *Faire un grand affront à quelqu'un.*

Hoon. ſchande, ſchandvlek. *Honte, opprobre.*

HOONEN, *w. w.* Veragten, beſchimpen. *Mépriſer, affronter, outrager, deshonorer.*

Wie is deeſe onbeſnedene dat hij den levendigen God hoonen zoude. *Qui eſt cet incirconcis, pour deshonorer le Dieu vivant?*

Hooner, z. m. Veragter, beſchimper. *Celui qui affronte, ou qui outrage.*

HOOP. z. m. Menigte, verzameling, ſtapel. *Monceau, tas, amas.*

Een drekhoop, of miſthoop. *Monceau d'ordures, fumier.*

Een hoop houts, of houtmijt. *Monceau de bois, pile de bois.*

Een hoop koren. *Un tas de bled.*

Hoop. *zie* Troep. *Schilders en Beeldhouwers woord.*

Hoop. Menigte, bende. *Troupe, bande, peloton.*

Een ſchoone hoop voetvolk, ruiterij, enz. *Une belle troupe de gens de pied, de cheval, &c.*

Hij verdeelde zijn regiment in drie hoopen. *Il partagea ſon regiment en trois bandes, ou pelotons.*

‡ Een opgeraapte hoop. Een hoop geſpuis. *Un tas de gens ramaſſés.*

Te hoop loopen. In groote menigte vergaderen. *S'attrouper, accourir, s'aſſembler en troupes.*

't Volk liep van alle kanten te hoop. *Le peuple accourut de tous côtés, le peuple s'aſſembloit de tous côtés, s'attroupoit de toutes parts.*

Iets op den hoop, of op den koop toegeeven. *Donner quelque choſe par deſſus le marché.*

Iets bij den hoop, of bij 't oog koopen. *Acheter quelque choſe en bloc & en tache.*

Over hoop haalen. *Confondre, brouiller, mettre tout pêle-mele.*

*Te veel dingen over hoop haalen. *Entreprendre trop à la fois.*

Een hoop kinderen. *Beaucoup d'enfans.*

Een hoop gelds. *Une groſſe ſomme d'argent.*

Een hoope leugens. *Quantité de menſonges*

Drekhoop, Meſthoop, Miſthoop, Puinhoop, Stronthoop, Vullishoop, Zandhoop, enz. *zie onder* Drek, enz.

HOOP, z. v. Hope, vertrouwen. *Eſpoir, eſpérance.*

Zijne hoop op God ſtellen. *Mettre ſon eſpérance en Dieu.*

Dat is zijne eenige hoop. *C'eſt toute ſon eſpérance, ou tout ſon eſpoir.*

't Is buiten alle hoop of verwagting. *Il n'y a pas d'eſpérance.*

Zig met eene ijdele hoop voeden. *Se repaître d'une vaine eſpérance.*

Hoopeloos, *bijv. w.* Zonder hoope, buiten hoop. *Sans eſpérance, ſans eſpoir, déſeſpéré.*

t'Eenemaal hoopeloos zijn. *Déſeſpérer entiérement, ou n'avoir pas la moindre eſpérance.*

Die zaak is gantſch hoopeloos. *Cette affaire eſt tout-à-fait déſeſpérée.*

Hoopeloosheid, z. v. *Déſeſpoir.*

HOOPEN, *w. w.* Vertrouwen. *Eſpérer.*

Hoop op God. *Eſpérez en Dieu, mettez votre confiance en Dieu.*

Ik hoope dat de Kerke haaſt zal verloſt worden. *J'eſpére que l'Egliſe ſera bientôt délivrée.*

HOOPLOOPER. *Surnuméraire, en parlant des matelots qui ſervent pour rien dans*

Digitized by Google

dans l'espérance de tirer des gages.

HOOREN, *w. w.* Toeluisteren, toehoren, verstaan. *Ecouter, ouïr, entendre.*

Hoor neerstig naar 't geen ik u zeggen zal. *Ecoutez avec attention ce que je veux vous dire.*

Niet wel hooren, doofagtig zijn. *Etre sourdaut, ou un peu sourd, n'entendre pas bien.*

Men hoort wonderlijke gerugten. *On entend d'étranges bruits.*

Zig laaten hooren, spreeken, geluid geeven. *Se faire entendre, parler.*

Hier op liet zig de Vorst hooren. *Là-dessus le Prince se fit entendre.*

Ik heb dat van hooren zeggen. *Je ne le sai que par ouï dire.*

Hebt gij van die zaak hooren spreeken? *Avez-vous ouï parler de cette affaire?*

Hij wil daar niet van hooren, hij ontkent die zaak. *Il ne veut pas entendre parler de cela, il nie cette affaire.*

Ik mag daar niet van hooren. *Je n'aime pas à entendre parler de cela.*

HOOREN *voor* behooren. Als, na zulke verwijtingen hoorde zij van schaamte te sterven. *Après de tels reproches elle devroit mourir de honte.*

Hooren. Toehooren. *Appartenir.*

Hooren. *zie* Dolfer.

HOORENDE doof zijn, niet willen hooren. *Ne pas vouloir entendre, faire la sourde oreille.*

Hoorenwaardig, *bijv. w.* Waardig om gehoord te worden. *Ce qui est digne, ou ce qui mérite d'être écouté.*

HOOREN of Hoorn, *z. m.* Hoorn der beesten. *Corne.*

De hoornen of 't gewigt van een hert. *Bois de cerf.*

't Hert nam hem op zijne hoorns. *Le Cerf le prit sur ses cornes.*

Hoorn. Blaashoorn, toethoorn. *Cor, cornet.*

HOORN, *z. g.* Perkement. *Parchemin, vélin.*

Dat boek is in hoorn of in eenen hoornen band gebonden. *Ce livre est relié en parchemin, ou en vélin.*

HOORNEN, *bijv. w.* Dat van hoorn is. *De corne.*

Een hoornen kam. *Peigne de corne.*

Eene hoornen lantaern. *Lanterne de corne.*

Hoorntjes, *z. m.* Zeehoorntjes. *Coquillage, toute sorte de coquilles.*

‡ Iets op zijne hoorns of op zijne tanden neemen, iets onvertzaagd uitvoeren. *Entreprendre quelque chose avec hardiesse, l'exécuter hardiment, sans crainte.*

‡ Hij neemt het huis op zijne hoorns. *Il fait le diable à quatre dans la maison.*

‡ Men brand hoorns voor hem in dat huis. *Il n'est pas bien reçu dans cette maison, on ne le regarde pas de bon œil dans cet endroit-là.*

* Zijne hoorns opsteeken. Zijn gezag toonen als men in bewind geraakt is. *Lever les cornes, montrer les cornes, agir avec audace.*

‡ Hij heeft vrij wat op zijne hoorns. Daar valt vrij wat op hem te zeggen. *Il a bien des choses sur son compte, sa vie n'est pas sans reproche, il y a bien à redire à sa conduite.*

‡ Zijn wijf zet hem hoorns op, zijn wijf speelt de hoer. *Sa femme lui plante des cornes, sa femme le fait cocu.*

Blaashoorn, Dobbelhoorn, Eenhoorn, Hertshoorn, Jagthoorn, Inkhoorn, Kinkhoorn, Koehoorn, Kromhoorn, Kruidhoorn, Posthoorn, Ramshoorn, Splitshoorn, Toethoorn, Waldhoorn, Zeehoorn. *zie onder* Blaas, enz.

Hoornagtig, *bijv. w. Dur ou transparent comme de la corne.*

Hoornagtig vlies van 't oog. *La Cornée, la seconde tunique de l'œil.*

HOORNBAND of Hoornenband, *z. m. Reliure en vélin.*

HOORNBEEST. *z. g.* Koebeest. *Bête à cornes.*

‡ Hoornbeest, *z. g.* Hoorndraager. *Cocu, qui porte les cornes.*

Hoornblazer, *z. m. Celui qui corne, ou sonneur du cornet, ou du cor.*

Hoordier, *z. g.* Dier dat eenen hoorn op den neus heeft. *Rhinocerot, animal qui a une corne qui lui sort du nez.*

Hoorndrager, *z. m.* Een man wiens wijf de hoer speelt. *Cornard ou cocu.*

Hoorngeld. *z. g.* Geld dat aan den Staat betaald word voor ieder hoornbeest. *La taxe que l'on paye à l'Etat pour chaque bête à corne, cornage.*

Hoornloos, *bijv. w.* Zonder hoorns. *Sans cornes.*

HOORNPERKEMENT, *z. g. Parchemin, vélin.*

HOORNSLAK, *z. v. Escargot, limaçon à coquille.*

Hoornslang, *z. v. Céraste, sorte de serpent qui a des cornes.*

Hoorntje, *z. g. Petite corne, petite coquille de mer.*

Slakhoorntje, Worsthoorntje. *zie onder* Slak, enz.

Hoorntoorn. *zie* Hommel.

Hoornwerk. Buitenwerk met twee halve Bolwerken. *Ouvrage à corne.*

Hoornworm. *z. m.* Worm die in de hoornen groeit. *Ver qui croit dans les cornes.*

HOORPLAATS, *z. v.* Gehoorplaats. *Auditoire.*

HOOS, *z. v.* Waterpijlaar, draaiwolk. *Typhon, siphon, pachot, pompe de mer.*

HOOS. Een Overijssels en Westfaals woord. Kous. *Bas, chausse.*

Slodderhoozen, Slophoozen, Slomphoozen, enz. *zie onder* Slod, enz.

HOOSVAT, *z. g.* Schepper. *Ecope, écoupe, instrument qui sert à ôter l'eau d'un bateau, ou d'une naffelle.*

HOVAARDIG. *zie* Hovaardig.

HOOYAGTIG. *zie* Hooijagtig.

HOOZEN, *w. w.* Uithoozen. *Oter l'eau d'un bateau avec une écope.*

H O P.

HOP. *z. v.* Hoppe. Zeker gewas. *Houblon, sorte d'herbe.*

Dat bier smaakt bitter naar de hop. *Cette bière est amère, ou a son amertume du houblon.*

Hopagtig, *bijv. w.* Als, hopagtige smaak. *Goût de houblon.*

Hopagtig smaaken. *Avoir un goût de houblon.*

Hopbikker, *z. m. Houblonnière.*

HOPE, *z. v. zie* Hoop. *z. v.*

HOPEN, *w. w. zie* Hoopen.

HOPKOPER, *z. m.* Koopman in hop. *Marchand de houblon.*

Hopland, *z. g. Houblonnière.*

HOPMAN. *z. m.* Hoofdman, Bevelhebber over eene krijgsbende. *Capitaine, celui qui commande une compagnie de soldats.*

HOPPE, *z. v. Huppe, oiseau.*

HOPPEN, *w. w.* Met hop voorzien. *Mettre du houblon.*

Dat bier is sterk gehopt. *On a mis beaucoup de houblon dans cette bière.*

Hoppekorrel, *z. v.* Korrel of zaad van de hop. *Graine ou semence de houblon.*

Hoppestaak, *z. m.* Staak waar langs de hop opwast. *Perche que l'on met auprès des plantes de houblon, pour le faire monter.*

Hoppezaad. *zie* Hoppekorrel.

Hoppezak. *z. m.* Een groote zak waar in men hop vult. *Grand sac pour y mettre du houblon.*

H O R.

HOR. *z. v.* Kinder speeltuig. Een plat stukje hout gebonden aan een touw dat in het omdraaijen gonst. *Loup, morceau de latte attaché à une ficelle que l'on fait ronfler en le tournant bien fort. On appelle aussi* Hor *un petit rouët denteléde plomb que les enfans font ronfler par le moyen d'une corde.*

HORDE, *z. v.* Een gespanschap der Tartaren. *Bande de Tartares, horde.*

De Khan is met zijne Horde in Wallachiën gevallen. *Le Khan s'est jetté avec sa Horde dans la Valachie.*

HORDE. *z. v.* Een schutzel van teen gevlogten. *Claye, ouvrage d'osier, ou de branches d'arbre.*

Die hof is met eene horde omtuind. *Ce jardin est entouré d'une claye.*

Horde. Eene sleede van teen gevlogten. *Claye, espéce de traineau fait d'osier.*

Iemand op eene horde naar de galg sleepen. *Traîner quelqu'un à la potence sur une claye.*

Hordenmaker, *z. m.* Hordenvlegter. *Faiseur de clayes.*

Hordenwand. *z. m.* Een wand van horden gemaakt. *Mur fait de clayes.*

Een hordetje voor een glas. *Petite claye, ou chassis d'osier devant une vitre.*

HOREN. *w. w. zie* Hooren.

HOREN, *z. m. zie* Hooren of hoorn.

HORIZONT. *z. m. ond. w. zie* Gezigteinder.

Horizontaal, *bijv. w. Horizontal.*

HORLEVOET, *z. m.* Scheeve voet. *Pied-bot.*

HORLOGIE. Orlogie of Orloosje, *z. g. ond. w. Horloge, montre.*

Hanghorlogie, Slaghorlogie, Zakhorlogie, enz. *zie onder* Hang, enz.

HORK. *zie* Hommel.

HORSSEL of horzel, *z. v.* Paerdenvlieg. *Taon, sorte de mouche.*

HORSSELEN, *g. w. Bourdonner comme les taons.*

‡ Horsselen. Razen, kijven. *Faire grand bruit quereller.*

Horseling, *z. v.* 't Geluid der horsselen. *Le bruit ou bourdonnement des taons.*

‡ HORT. *z. m.* Stoot, schok. *Choc, heurt, horion.*

‡ Hij gaf hem eenen hort, dat hij van den wagen tuimelde. *D'un horion il le renversa du chariot.*

‡ Hort, trek. *zie* Trek.

‡ Dat is met horten en stooten gemaakt. *Cela a été fait par sauts & par bonds, cela n'a pas été fait de suite, cela a été fait à différentes reprises.*

HORTEN. *g. w. zie* Hotzen.

‡ Hortende, *bijv. w.* Stootende, stamelende. *Qui n'est pas coulant, sans liaison.*

Dat is eene hortende reden. *C'est un discours qui n'est pas coulant, qui n'a pas de liaison.*

HORZEL. *zie* Horssel.

HOSTIE, *ond. w. zie* Misbrood.

Digitized by Google

HOS. HOT.

‡ HOSSEBOSSEN. *g. w.* Schokken, hotzen. *Caboter, secouer.*
‡ Hoffeboffen, *z. g.* *L'action de caboter ou de secouer, cabot, secousse.*
‡ Ik kan 't hoffeboffen van 't rijden niet verdraagen. *Je ne puis souffrir les secousses du chariot.*
HOT. *z. v.* Het dik van geschifte gekernde melk. *Du caillé de lait de beurre.*
HOTSEN. *zie* Hotzen.
HOTTEN. *g. w.* t'Zamenloopen, ſtremmen. *Se cailler, se prendre, s'épaiſſir.*
Die melk is heel gehot. *Ce lait s'eſt caillé.*
‡ Die zaak zal niet hotten of niet gelukken. *Cette affaire ne réuſſira pas ou n'aura pas d'heureux ſuccès, ou une bonne réuſſite.*
HOTTENTOT. z. *m.* Kaffer, inwooner van de Kaap van goede Hoop. *Caffre, habitant du cap de Bonne Eſpérance.*
‡ Een Hottentot. *Un Allobroge, un Viſigot, un homme d'un langage extrémement obſcur, ou deſagréable.*
HOTZEN. *g. w.* Schokken. *Caboter, ſecouer.*

HOV. HOU.

HOVAARDIG, *bijv. w.* Hovaerdig, hoveerdig, hoogmoedig, opgeblazen. *Fier, orgueilleux, ſuperbe, hautain.*
Een hovaardig menſch. *Une perſonne orgueilleuſe.*
Hovaardig in kleedinge. *Superbe en habits.*
Hovaardigheid. *zie* Hovaardije.
Hovaardiglijk, *bijw.* Trotzelijk, vermeetelijk. *Fierement, orgueilleuſement, ſuperbement.*
Hovaardije, *z. v.* Hoogmoed, opgeblazenheid. *Fierté, orgueil, hauteur.*
Hovaardije in kleedinge. *Luxe en habits.*
HOU en getrouw, *ſpreekw.* *Fidèle, attaché au ſervice de quelqu'un.*
HOUBAAR, *bijv. w. laag w.* Dat gehouden kan worden. *Ce que l'on peut tenir, ou garder.*
HOUDEN. *w. w.* *Tenir.*
Iets in de hand houden. *Tenir quelque choſe dans la main.*
Bruiloft houden. *Faire ou célébrer des nôces.*
Raad houden. *Tenir conſeil.*
Wagt houden. *Veiller, faire garde, être en ſentinelle.*
Iemand gezelſchap houden. *Tenir compagnie à quelqu'un.*
Met iemand ſpraak houden, iemand te woord ſtaan. *Parler à quelqu'un, tenir un diſcours avec lui.*
Zig taai houden. *Tenir ferme, ne pas démordre de ſes prétentions.*
Eenen feeſtdag houden. *Célébrer une fête.*
School houden. *Tenir école.*
Een kind ten doop houden. *zie onder* Doop.
In huur houden. *Tenir à louage.*
In pagt houden. *Tenir à ferme.*
Herberg houden. *Tenir auberge.*
Koſtgangers houden. *Tenir des penſionnaires.*
Open tafel houden. *Tenir table ouverte.*
Op de reis ruſtdag houden. *S'arrêter ou ſe repoſer un jour en voyage.*
Zijn fatzoen houden. *Garder ſon rang.*
Zijnen moud of zijnen bek houden. *Se taire.*
Zee houden. *Tenir la mer.*
Veld houden. *Tenir la campagne.*
't Veld houden naar een gevegt. *Garder le champ de bataille après un combat, en être ou en demeurer le maître.*
* Zig ſtaatig houden. *Tenir ou garder ſa gravité.*
* Zig doof houden. *Faire le ſourd.*
Zig dood of geſlooten houden. *Ne faire ſemblant de rien.*
* Het met iemand houden. *Tenir le parti, ou ſuivre le ſentiment de quelqu'un.*
Ik hou het met den rooden wijn. *Je ſuis pour le vin rouge.*
* Sleepende houden. *Tirer une affaire en longueur, la faire traîner.*
De ſtad Ooſtende heeft het over de drie jaaren gehouden. *La ville d'Oſtende a tenu bon, ou a ſoutenu le ſiége pendant plus de trois ans.*
* Zig aan zijn woord houden. *zie* Zijn woord houden.
* Zig bij de zuivere waarheid houden. *Se tenir à la pure vérité.*
‡ Het vaſt end aan zig houden. *Tenir le bon bout de ſon côté.*
* Zijn ſtuk vaſt houden, zijne zaak wel verdedigen. *Défendre ſa cauſe, ſoutenir bien ſon opinion.*
Houden van. Beminnen. *Aimer.*
Veel van de kan of van den beker houden. *Aimer à boire, aimer la bouteille.*
Zij houd veel van haaren man. *Elle aime beaucoup ſon mari, elle a beaucoup de tendreſſe pour lui.*
Zij houd veel van haaren zoon. *Elle aime beaucoup ſon fils.*
Hij houd niet van vrouwen. *Il n'aime pas les femmes, ou le ſexe.*
Hou 'er u van. *Abſtenez-vous-en.*
Ik zal 'er mij van houden. *Je m'en abſtiendrai, ou je n'y retournerai plus.*
Houden. Nakomen, volbrengen. *Tenir.*
Zijn woord, zijne beloften houden. *Tenir ſa parole, ſa promeſſe.*
Zitdag houden tot het doen van gemeene rekeningen. *Tenir ſéance pour régler des comptes publics.*
Houden. Agten, ſchatten. *Tenir, eſtimer.*
Ik houde hem voor een eerlijk man. *Je l'eſtime honnête homme.*
Eene zaak voor gedaan houden. *Tenir une choſe pour ou comme faite.*
Hij houd hem voor zijnen grootſten vijand. *Il le tient, il l'eſtime, il le croit ſon plus grand ennemi.*
Ergens rekening van houden. *Tenir compte de quelque choſe.*
Houd dat in gedagten. *Retenez cela.*
Een paerd bij den toom houden. *Tenir ou prendre un cheval par la bride.*
* Iemand in toom of onder bedwang houden. *Tenir quelqu'un en bride.*
Die ſtad kan het geen drie dagen houden. *Cette ville ne peut pas tenir trois jours.*
Die koopman kan 't niet lang houden, dat is, zal moeten opbreeken. *Ce marchand ne pourra pas tenir longtemps.*
Met iemand goede vriendſchap houden. *Entretenir bonne amitié avec quelqu'un.*
Hij moet het kind houden of opvoeden. *Il faut qu'il nourriſſe l'enfant.*
Zig eerlijk houden of draagen. *Se comporter bien, ou honnêtement.*
Ik houde u voor den man. *Je vous tiens pour l'homme, je m'en prens à vous.*
Ik zal hem wel van 't lijf houden. *Je l'empêcherai bien de s'approcher de moi, ou de me toucher.*
* Hij is niet te houden, hij is zeer vergraud. *Il eſt fort en colére, il ne ſe ſent pas de colére.*
Houd u zoo niet. *Ne faites pas tant l'étonné, ou l'ignorant.*
Zie vorder van dit woord op de t'zamengeſtelde woorden, van Aanhouden, inhouden, nahouden, voorhouden, enz.
HOUDER. *z. m.* Als, houder van eenen wisſelbrief. *Porteur d'une lettre de change.*
Boekhouder, Huishouder, Leenhouder, Plaatshouder, Schoolhouder, Stadhouder, Stedehouder, Viſchhouder, Vogelhouder, Wethouder, *zie onder* Boek, enz.
Houdevaſt. *zie* Houvaſt.
Houding, *z. v.* Schikking der verwen in eene ſchilderije. *La perſpective aérienne, ménagement des couleurs dans un tableau.*
HOVE word voor hof gebruikt. Als, ten hove. *A la Cour.*
Hoveling, *z. m.* *Courtiſan, homme de cour.*
HOVEN, *mcrv.* *zie* Hof.
HOVENIER. *z. m.* Tuinier, Tuinman. *Jardinier.*
HOVENIEREN, *g. w.* *laag w.* *Jardiner, travailler au jardin.*
Hoveniersſter. *z. v.* Tuiniersſter, Tuinvrouw. *Femme de jardinier, jardiniére.*
HOUKIND. *z. g.* Minnekind. *Nourriſſon.*
HOUMES. *zie* Houwmes.
HOUT. *z. g.* Houtgewas. *Bois.*
Eiken hout. *Bois de chêne, du chêne.*
Vuurenhout, greinen of dennenhout. *Bois de ſapin.*
Boshout. *Bois de moule, bois de corde.*
Duighout. *zie* Kuiphout.
Gewaterd hout. Hout dat in 't water heeft gelegen voor dat men het gebruikt heeft. *Bois flotté.*
Duizendhout, *z. g.* Hout dat bij het getal van duizend verkogt word. *Du bois qui ſe vend par milliers.*
Hout. Takken van eenen boom. *Branches.*
Die boom ſchiet veel hout. *Cet arbre jette beaucoup de branches.*
Hout hakken. *Couper du bois.*
Houthakker, *z. m.* *Bucheron.*
Hout houwen. *w. w.* Hout hakken, hout kappen. *Couper du bois.*
Houthouwer. *z. m.* Houthakker. *Celui qui coupe du bois, bucheron.*
Houthuis. *zie* Houttuin.
Hout klooven, *w. w.* Hout klieven. *Fendre du bois.*
Houtkloover, *z. m.* *Fendeur de bois, homme qui fend du bois.*
Hout. *z. g.* Word te Haarlem voor Boſch genoomen, als zij van het Boſch ſpreeken dat even buiten die ſtad is. Het Haarlemmer Hout. *Les Bois de Harlem.*
Baakerhout, Brandhout, Drijfhout, Dwarshout, Hoephout, Klaphout, Kloofhout, Kluishout, Kromhout, Kuiphout, Letterhout, Likhout, Loefhout, Maſthout, Meihout, Mondhout, Palmhout, Pijlhout, Pokhout, Ploeghout, Provintiehout, Raaphout, Reephout, Rijshout, Ronghout, Sandelhout, Sapanhout, Schaatshouten, Talhout, Timmerhout, Vathout, Vlierhout, Vlothout, Vuurenhout, Wrijfhouten, Zoethout. *zie onder* Baaker, enz.
Houtaders, *z. v.* Aders die door 't hout loopen. *Veines qui ſont dans le bois.*
Houtagtig, *bijv. w.* Dat naar hout gelijkt. *Ce qui reſſemble à du bois, en façon de bois.*
Een houtagtig heeſtergewas. *Un arbriſſeau qui reſſemble à un arbre.*
Houtbeitel, *z. m.* Beitel om hout mee te klooven. *Coin à fendre du bois.*

Hout-

Digitized by Google

Houtdraaijer, z. m. Draaijer. *Tourneur.*
Houten, *bijv. w.* Dat van hout is. *De bois.*
Houten bord, z. g. *Tranchoir.*
Houten brug. *Pont de bois.*
Een houtenhamer. *Marteau de bois, maillet.*
‡ Een houtenman of houtenklik. *Un nigaud, un benêt, un homme sans grace ou sans éducation.*
Een houten nagel of spie. *Cheville de bois, petit coin de bois.*
Een houten of planken vloer. *Plancher.*
Houthakker. *zie bij* Hout hakken.
Houthoop. *zie* Houtmijt.
Houthouwer. *zie bij* Hout houwen.
Houtig, *bijv. w.* Dat den smaak heeft van hout. *Qui a le goût de bois.*
Die appelen, die peeren smaaken wat houtig. *Ces pommes, ces poires ont un goût de bois.*
Houting, z. m. *Sorte de poisson qui est commun au mois de Novembre, & qui se prend dans les rivières.*
Houtkloover. *zie bij* Hout klooven.
Houtkool. z. v. Houtskool. *Charbon de bois.*
Iets met houtskool tekenen. *Charbonner, ou dessiner quelque chose avec du charbon.*
Houtkooper, z. m. Koopman in hout. *Marchand de bois.*
Houtkoopster. z. v. Koopvrouw in hout. *Marchande de bois.*
Houtkraai. z. v. *Corneille.*
Houtmade. z. v. Houtworm. *Ver qui s'engendre dans le bois.*
Houtmeeter, z. m. *Mouleur de bois.*
Houtmerkt, z. v. *Marché au bois.*
Houtmijt. z. v. Houtstapel, houthoop. *Monceau ou tas de bois, bucher, pile de bois, chantier.*
Houtmijt. Houtstapel, om een lichaam te verbranden. *Bucher, bucher funébre.*
Houtrijk, *bijv. w. Abondant en bois.*
Houtschild. z. m. t'Utrecht gebruikelijk om te zeggen, een arbeider, een kruier. *Brouëtteur, crocheteur.*
Houtschuur. Plaats daar men het hout bewaart. *Bucher, grange où l'on garde le bois de chauffage, ou le bois à brûler.*
Houtslang, z. v. *Couleuvre qui se trouve dans les bois.*
Houtsneppe. z. v. Houtsnip, zekere eetbare vogel. *Becasse, sorte d'oiseau.*
Houtstapel. *zie* Houtmijt.
Houtskool. *zie* Houtkool.
Houttuin. z. m. Een tuin, wal, of beslotene plaats daar de houtkoopers hun hout in zetten. *Chantier, parc où les marchands de bois gardent leur bois.*
Houtvester. z. m. Opzigter op de bosschen enz. *Forêtier? Surintendant des forêts, Grand-maitre des Eaux & Forêts.*
Houtvlot, z. g. Eene meenigte balken aan malkanderen gemaakt, die men te water afvoert. *Radeau, train de bois, amas de poutres liées ou attachées avec des perches & qu'on fait descendre sur les rivières.*
Houtwaaren, z. m. meerv. *Utenciles, ou meubles de bois.*
Houtwagter, z. m. *Garde-bois.*
Houtwerk. z. g. Schrijnwerk. Timmerwerk. *Charpente, charpenterie, menuiserie, toute sorte d'ouvrage de bois qu'on fait dans une maison, dans une Eglise, &c.*
Daar is schoon houtwerk in die Kerk. *Il y a une belle charpente dans cette Eglise.*
De timmerman heeft het houtwerk van dat huis aangenomen. *Le charpentier a fait prix pour la charpente de cette maison.*
Houtwerk. Witwerk. *zie* Witwerk.
Houtwerk schuuren. *Ecurer toute sorte d'utenciles de bois.*
Houtwerker. z. m. Witwerker. *zie* Witwerker.
Houtwerker, of Schrijnwerker. *zie* Schrijnwerker.
Houtwinkel. z. m. Een winkel daar men allerlei houten vaten verkoopt. *Boutique où l'on vend toutes sorte de vaisseaux & d'utenciles de bois.*
Houtworm. *zie* Houtmade.
Hout zaagen, *w. w. Scier du bois.*
Houtzager. z. m. *Scieur du bois, ouvrier qui scie le bois, scieur de long.*
Houtzolder. z. m. Een zolder daar 't brandhout leit. *Bucher, grenier à mettre du bois à brûler.*
HOUVAST. z. g. Werktuig van ijzer om iets ergens aan vast te maaken. *Tenon de fer, ou crampon.*
HOUW. z. m. Slag of wonde die men met eenen houwer kriigt. *Coup, ou blessure qu'on reçoit d'une hache, d'une serpe, d'un glaive, d'un sabre, ou d'autre instrument à lame large.*
Dat is een schrikkelijke houw. *C'est-là un terrible coup de sabre &c. c'est-là une vilaine balafre.*
De houw van een bosch. *La coupe des arbres.*
Houw, kalkhouw. *zie* Kalkkloet.
HOUWBAAR. *zie* Huwbaar.
HOUWBLOK. z. g. Hakblok. *Billot.*
Houwbijl. z. v. Hakbijl, kloofbijl. *Hache.*
Houwbosch, z. g. *Bois taillis.*
Houwdegen. z. m. Een breede scherpe degen. *Epée à lame large.*
Houweel, z. g. Zeker handwerktuig, om de aarde om te haalen. *Houe, pic, boyau, instrument pour ouvrir la terre.*
Zij waren met spaden en houweelen voorzien. *Ils étoient fournis de houes & de pêches.*
HOUWELIJK, enz. *zie* Huwelijk, enz.
HOUWEN. *w. w. Frapper de la hache, du sabre, ou d'un autre instrument à large lame.*
Hout houwen. *Hacher du bois, couper du bois avec la hache, ou avec la cognée.*
Takken van boomen houwen. *Tailler les menues branches des arbres avec la serpe, élaguer un arbre.*
Iemand in den kop houwen. *Donner un coup de sabre, ou de hache dans la tête à quelqu'un.*
'Er op in houwen. Dom toe slaan. *Frapper d'estoc & de taille.*
HOUWEN. *zie* Huwen.
Men sprak daar niet dan van houwen en trouwen. *On ne parloit-là que de mariages & de nôces.*
HOUWER. z. m. Zeker Zijdgeweer. *Sabre, coutelas.*
Hij gaf hem eenen slag met zijnen houwer. *Il lui donna un coup de sabre.*
Steenhouwer. Vleeschhouwer. *zie onder* Steen, enz.
HOUWER. Een soort van eene viskaar daar men vis in levendig houd. *Sorte de petit bateau plein de trous dans lequel on met du poisson pour le tenir en vie,*
HOUWHAMER. z. m. Metzelaars werktuig, kaphamer. *Hachette, marteau de fer à rompre & séparer toute sorte de maçonnerie.*
HOUWING. z. v. Het houwen. *La coupe, la taille.*
De houwing van 't hout, van 't vleesch, enz. *La coupe du bois, l'action de hacher la viande, &c.*
HOUWMES. z. g. Hakmes. *Couperet, couteau large de boucher, grand couteau de cuisine.*
Houwsabel. *zie* Houwer.

HUE. HUG. HUI.

HUER. *zie* Huur, enz.
HUGO. z. m. Huigen. Mans naam. *Hugues, nom d'homme.*
HUI. z. v. Wei van melk. *Petit lait, la sérosité du lait caillé.*
Hui drinken. *Boire du petit lait.*
HUI. Een marktschip in Braband dus genaamd, dat tusschen verscheidene steden vaart. *Sorte de bateau ou de barque, dont on se sert aux environs de Bruxelles & d'Anvers pour voiturer des marchandises.*
HUICHELAAR. z. m. Geveinsde, schijnheilige. *Cagot, hypocrite, bigot, tartuffe, caffard.*
Huichelaares. z. v. Geveinsde, schijnheilige. *Hypocrite, bigote, caffarde.*
Huichelaarster. *zie* Huichelaares.
Huichelaarije, z. v. Huicheling, geveinsdheid. *Cagotterie, hypocrisie, bigotterie.*
Huichelen. *w. w.* Veinzen, den geveinsden speelen. *Faire le bigot ou l'hypocrite, contrefaire le dévot, grimacer en matière de dévotion, caffarder.*
Huicheling. *zie* Huichelarije.
HUID. z. v. Vel. *Peau.*
Eene ossenhuid, eene koehuid. *La peau d'un bœuf, d'une vache.*
Aalshuiden, Beerenhuid, Slangehuid, Voorhuid. *zie onder* Aals, enz.
De huid of 't vel afstroopen. *Ecorcher, enlever la peau.*
‡ Ik zal u wat op uwe huid geeven. *Je t'étrillerai.*
‡ Iemand op de huid koomen, iemand afrossen. *Etriller quelqu'un.*
De huid jeukt hem. *La peau lui demange, il veut se faire battre.*
‡ Iets met zijne huid, dat is, met zijn lijf betaalen. *Payer de sa peau.*
‡ Gaerne met eene heele huid gaan slaapen, niet van vegten houden. *N'aimer point à se battre, avoir peur pour sa peau.*
‡ De vijand kreeg lustig wat op de huid, dat is, wierd dapper geslagen. *L'ennemi fut battu ou étrillé de la bonne manière.*
Huiden. Bereide vellen, leder. *Cuir, peau passée & tannée.*
Huid van een schip, de planken die rondom het hol van de schepen geslagen worden. *Franc bordage du vaisseau, revêtement de planches qui couvrent le corps du vaisseau, comme une peau.*
Huid digten, de huid van 't schip digt maaken. *Radouber, ou calfeutrer le bordage du vaisseau.*
Huidenkooper, z. m. *Marchand de peaux.*
HUIDEN, heden, *bijw.* Van daag. *Aujourd'hui. zie* Heden.
Huidig, *bijv. w.* Dat van huiden of heden is. *D'aujourd'hui, ce qui se passe aujourd'hui, ce qui appartient au jour même où l'on est.*
Zulks word tot op den huidigen dag geloofd. *On croit cela jusqu'aujourd'hui, jusqu'à-présent.*
De huidige uur, deze tegenwoordige uur. *L'heure présente.*

Digitized by Google

HUIDVETTEN. *w. w.* Leêrtouwen. *Tanner, appréter le cuir.*
Huidvetter, *z. m.* Leêrtouwer. *Tanneur.*
Huidvetterije, *z. v.* Leêrtouwerije. *Tannerie, lieu où l'on tanne.*
HUIF. *z. v.* Huive, zeker vrouwen hulzel. *Chaperon, coifure de femme faite de toile ſimple ou de cambrai.*
De weesmeisjes zijn met eene huif gekapt. *Les orphelines ſont coifées de chaperons.*
Eene huif opzetten, zig met eene huif kappen. *Se coifer d'une coifure de toile.*
Huif van 't ingewand. *Coife, membrane qui enveloppe les inteſtins.*
*De huif van eenen valk. *Chaperon d'un faucon.*
*De huif van eenen wagen, ſchuit, kar, enz. *La couverture ou le deſſus d'un batteau, d'une charette, &c.*
HUIG. *z. v.* Lelle aan den ingang van de keel. *Luëtte.*
Huig. Keelontſteeking, Keelgezwel. *Inflammation de la luëtte.*
De huig ligten. *Remettre la luëtte.*
‡ Iemand van de huig ligten, hem doorſtrijken, bedriegen, knappen of betrekken. *Duper, déniaiſer, attrapper, ou redreſſer quelqu'un.*
*De hoer heeft hem ſchoon van de huig geligt. *La putain l'a dépouillé de tout ce qu'il avoit.*
HUIGEN. *zie* Hugo.
HUIK. *z. v.* Eene falie die de vrouwen op 't hoofd pleegen te draagen. *Cape de Brabant que les femmes portoient autre fois.*
Eene Brabandſche huik. *Cape de Brabant.*
Onder de huik trouwen. *Se marier en mettant ſous le poële les enfans qu'on a eus avant le mariage.*
*Hij gaat met die huik te Kerke, de waereld houd hem voor zulk een man. *Le monde le prend ou le tient pour tel.*
‡ De huik naar den wind hangen. *'zie onder* Hangen.
‡ Huik wat bij 't vuur. *Approchez un peu du feu.*
HUIKEN. *w. w.* Bukken, duiken. *Baiſſer, ſe baiſſer.*
Hij gaat wat voor over huiken. *Il baiſſe un peu la tête, il eſt un peu voûté.*
Huiken, *g. w. zeew.* Zwigten, met huikende zeilen vaaren. *Serrer les voiles, faire petites voiles, ferler ſes voiles, terme de marine.*
Huiker, *z. m.* Hanggat. *Jean des vignes, benêt, terme burleſque.*
Huikmaker. *z. m. Faiſeur de capes.*
‡ HUILEBALK. *z. m. en v.* Een die ligtelijk ſchreit. *Pleureur, braillard, qui pleure aiſément.*
Huilen. *g. w.* Van de honden en wolven ſpreekende. *Hurler, ou beurler, parlant des loups & des chiens.*
De hond heeft den gantſchen nagt voor mijne deur gehuild. *Le chien a hurlé toute la nuit devant ma porte.*
‡ Met de wolven huilen daar men mêe in 't boſch is, zig naar 't gezelſchap voegen daar men bij is. *S'accommoder à la compagnie où l'on eſt, faire comme les autres, beurler avec les loups.*
*Huilen. Schreijen, weenen. *Pleurer, crier, criailler.*
Huilen. Van den wind ſpreekende. *Gronder, ſiffler, faire un grand bruit, parlant du vent.*
* De wind huilt ſterk in den ſchoorſteen. *Le vent fait rage dans la cheminée.*
Huilen. *z. g.* Het huilen der wolven. *Le beurlement des loups.*
Al huilende. *bijw. En beurlant, en pleurant.*
Huiler. Huilſter over de dooden (bij de Ouden gebruikelijk.) *Pleureur, pleureuſe, qu'on louoit chez les Anciens pour pleurer les morts.*
HUIS. *z. g.* Wooning. *Maiſon, demeure, logis.*
Een heerlijk huis. *Une maiſon magnifique.*
Een bouwvallig huis. *Une maiſon caduque, qui tombe en ruine.*
Zijn huis ſtaat voor elk open. *Sa maiſon eſt ouverte pour tout le monde.*
Elk is heer in zijn huis. *Chacun eſt maître chez ſoi.*
Waar is de man of de vrouw van't huis? *Où eſt le maître ou la maîtreſſe du logis?*
Van huis tot huis. *De maiſon en maiſon, de porte en porte.*
Is mijn Heer te huis? *Monſieur eſt-il au logis?*
Waar hoort hij te huis? wat is 't voor een? *D'où eſt-il? qui eſt-il? où demeure-t-il? où fait-il ſa demeure?*
Iemand te huis brengen. *Mener ou conduire quelqu'un au logis.*
Ik weet hem niet te huis te brengen, ik kan mij niet erinneren wie hij zij. *Je ne ſai où je l'ai vu, je ne puis me le remettre.*
*Waar zal men dat te huis brengen? Hoe zal men dat verklaaren? *Quelle couleur donnera-t-on à cela? De quelle maniére peut-on l'expliquer?*
Iemand in zijn huis wel ontvangen. *Recevoir quelqu'un honnêtement ou civilement en ſa maiſon.*
Iemand in zijn huis haalen, of in huis nemen. *Retirer quelqu'un dans ſa maiſon, lui donner retraite.*
* Het anker te huis haalen of opwinden. *Lever l'ancre.*
Van huis gaan, buiten gaan. *Sortir de la ville, aller à la campagne.*
Te huis gaan. *Aller à la maiſon.*
Naar huis keeren. *Retourner au logis ou à la maiſon.*
Het leger, de vloot koomt te huis. *L'armée, la flotte retourne, ou revient au pays.*
‡ Hij zal zijne moêr wel te huis komen. *Il ſera fort mal reçu, il s'en trouvera mal.*
Ergens te huis leggen. *Loger quelque part.*
‡ De man leit 'er maar te huis, dat is, heeft niet in zijn huis te zeggen. *Le mari n'a rien à dire en ſa maiſon, il y eſt logé pour l'amour de Dieu.*
‡ Daar zal een ſlegt huis leggen, de zaken zullen 'er ſlegt ſtaan. *Les affaires s'y trouveront dans un mauvais état, ou dans une mauvaiſe ſituation.*
* Ik ben daar niet van te huis. *Ce n'eſt pas-là mon humeur, je n'en uſe pas ainſi.*
‡ Hij is overal van te huis. *Il n'ignore rien, il ſait beaucoup de choſes, il s'entend à tout.*
* Huis. Geſlagt, afkomſt. *Maiſon, famille.*
Het doorluchtig Huis van Naſſau. *L'illuſtre Maiſon de Naſſau.*
* Van edelen huize geboren zijn. *Etre de bonne maiſon, ou de famille noble.*
* Huis. Vrouw en kinderen. *Famille, femme & enfans.*
Een man moet voor zijn huis zorgen, of zijn huis voorſtaan. *Il faut qu'un homme ait ſoin de ſa famille.*
Daar is geen huis of het heeft zijn kruis. *Il n'y a point de ménage qui n'ait ſes chagrins.*

Aalmoeſſeniers-huis.
Achterhuis.
Bakhuis.
Beenderhuis.
Beeterhuis.
Bierhuis.
Blokhuis.
Boedelhuis.
Boelhuis.
Boerenhuis.
Bottelhuis.
Bouwhuis.
Brouwhuis.
Brilhuis.
Bushuis.
Dolhuis.
Doophuis.
Dorphuis.
Drinkhuis.
Duifhuis.
Dulhuis.
Erfhuis.
Gaſthuis.
Gekhuis, of Gekkenhuis.
Geregtshuis.
Gerigtshuis.
Gevangenhuis.
Geweerhuis.
Giethuis.
Gildehuis.
Glashuis.
Godshuis.
Heerenhuis.
Hoekhuis.
Hoerhuis.
Hofhuis.
Hondenhuis.
Hoogerhuis.
Houthuis.
Huurhuis.
Jagthuis.
Kakhuis.
Keurhuis.
Kinderhuis.
Klaaghuis.
Klokhuis.
Kneekelhuis.
Koerhuis.
Koetshuis.
Kollihuis.
Kookhuis.
Koornhuis.
Kruidhuis.
Kuiphuis.
Laagerhuis.
Landhuis.
Landshuis.
Lazarushuis.
Lusthuis.
Maaliehuis.
Mannenhuis.
Mantelhuis.
Melaatshuis.
Molhuis.
Munthuis.
Muziekhuis.
Nagthuis.
Neerhuis.
Neeringhuis.
Onderhuis.
Oudmannenhuis.
Pakhuis.
Paſtoorshuis.
Peperhuis.
Peſthuis.
Poſthuis.
Pothuis.
Proveniershuis.
Raadhuis.
Rasphuis.
Regthuis.
Schi thuis.
Schilderhuis.
Schildwagthuisje.
Slagthuis.
Smelthuis.
Speelhuis.
Spinhuis.
Stadhuis.
Stamhuis.
Sterfhuis.
Stoofhuis.
Suikerhuis.
Taphuis.
Tolhuis.
Tugthuis.
Tuighuis.
Tuinhuis.
Tuiſchhuis.
Valkenhuis.
Vangenhuis.
Verbeeterhuis.
Vinkenhuis.
Vleeſchhuis.
Vogelhuis.
Voorhuis.
Vrouwenhuis.
Waaſelhuis.
Wagthuis.
Wapenhuis.
Washuis.
Weeshuis.
Werkhuis.
Wijnhuis.
Woonhuis.
Ziekenhuis.
Zomerhuis.
Zouthuis.
Zie onder Aalmoes, enz.

Huisarmen. *z. m. meerv.* Armen die inwooners zijn. *Pauvres habitans, habitans pauvres d'un lieu.*
Huisbakken of eigengebakken. Als, Huisbakkenbrood, huisbrood. *Pain cuit dans la maiſon, pain de famille, pain de ménage.*
Huisbedienden. *Les domeſtiques.*
Alle zijne huisbedienden. *Tout ſon domeſtique, tous ſes domeſtiques.*
Huisbeſtier. *z. g.* Regeering van 't huis. *Conduite ou gouvernement d'une maiſon.*
Huisbewaarder. *Gardien d'une maiſon.*
Huisbezoeking. *z. v. Viſite d'un Paſteur chez les membres de ſon Egliſe pour les préparer à la Communion.*
HUISBLAD. *z. g.* Viſchlijm. *De la colle de poiſſon.*
HUISBRAAK. *z. v.* Huisbreuk. *Action de celui*

Digitized by Google

celui qui entre dans une maiſon par force, qui rompt de nuit porte ou fenêtre pour entrer dans une maiſon, & pour y dérober.

Die dief heeft meer dan twintig huisbraken gedaan. *Ce voleur a forcé plus de vingt maiſons.*

Huisbrief, z. m. Brief waar mede men een huis te huur zet. *Ecriteau que l'on affiche à une maiſon, pour la louer.*

Huisbrood, z. g. *Pain de ménage.* zie Huisbakken.

Huisdeur, z. v. *Porte de maiſon.*

Huisdief, z. m. *Voleur domeſtique.*

Huisdienaar. z. m. Huisknegt. *Serviteur ou valet qui demeure dans la maiſon.*

Huisdier, z. g. *Animal domeſtique.*

Huisdieverije, z. v. *Vol domeſtique.*

Huisdrop. z. m. *L'eau qui tombe du toit d'une maiſon.*

Huisduiven, z. v. meerv. Slagduiven. *Pigeons domeſtiques, pigeons de volière.*

Huisgeld. z. g. Zekere ſchatting op de huizen. zie Verponding.

Huisgemak, huisgerak. *Commodités ou utenciles d'une maiſon.*

Huisgenoot. z. m. en v. Die tot een huis behoort. *Domeſtique, celui qui appartient à une maiſon; ou à une famille.*

Huisgezin, z. g. Alle de huisgenooten. *Famille, tous les domeſtiques, le domeſtique.*

Hij heeft een zwaar huisgezin. *Il a une grande famille.*

Huisgoden. z. m. *Dieux Pénates, petits Dieux domeſtiques que les Payens avoient dans leurs maiſons*

Huisheer. z. m. Eigenaar van een huis. *Propriétaire, ou maitre d'une maiſon.*

Huishen. z. v. Eene vrouw die haar huis wel gade ſlaat. *Une bonne ménagère, une femme attachée à ſon ménage.*

Huishond. z. m. *Chien domeſtique, chien de garde.*

Huishouden. g. w. Een huis beſtieren. *Tenir ménage, gouverner une maiſon ou une famille.*

Die vrouw kan wel huishouden, dat is, heeft een goed overleg in de keuken, enz. *Cette femme eſt fort bonne ménagère.*

Van geen huishouden weeten, onbedreven in 't huisbeſtier zijn. *N'entendre pas le ménage, n'avoir aucune connoiſſance du gouvernement d'une famille.*

‡Huishouden. w. w. Kijven, razen, tieren. *Faire le diable à quatre, tempêter, criailler, faire grand bruit.*

‡Die man houd qualijk huis met zijn wijf, dat is, leeft 'er onruſtig bij. *Cet homme fait mauvais ménage avec ſa femme, c'eſt-à-dire, vit mal avec elle.*

De ſoldaten houden ſlegt huis als zij niet in toom gehouden worden. *Les ſoldats commettent beaucoup de déſordres, quand ils ne ſont pas tenus en bride.*

Huishouden, z. g. Als, een zwaar huishouden. *Un gros ménage, une groſſe famille.*

Huishouden. zie Huishouding.

Huishoudend, bijv. w. *Ménager, qui entend le ménage.*

Huishouder. z. m. Beſtierder van een huis. *Père de famille, qui gouverne une famille.*

Huishouding, z. v. Huisbeſtier. *Ménage, conduite de la maiſon.*

Zijne huishouding opbreeken, uit de huishoudinge ſcheiden. *Rompre ſon ménage, quiter le ménage.*

Huishoudſter, z. v. *Gouvernante d'une maiſon, ou d'une famille.*

Huishuur, z. v. *Louage de maiſon.*

Op eene zwaare huishuur zitten, veel gelds verwoonen. *Payer un grand louage de ſa maiſon.*

Huisje, z. g. *Petite maiſon, maiſonnette. Etui, enveloppe, &c.*

Stroohuisje. zie onder Stroo.

't Huisje. 't Secreet. *Le privé, le ſecret.*

Huiskapel. z. v. Huiskerk. *Chapelle qu'on a dans ſa maiſon, chapelle domeſtique.*

Huisknegt. zie Huisdienaar.

Huiskrakkeel, z. g. Huistwiſt. *Diſſenſion, diſcorde, diviſion ou querelle domeſtique.*

Huiskruis. z. g. Moeijelijkheden in een huis. *Chagrins domeſtiques.*

Huislieden, z. m. meerv. van Huisman. Boeren. *Payſans, gens de village.*

Huislijk. bijv. w. Dat het huis aangaat. *Domeſtique, ce qui regarde la maiſon, ce qui appartient à la maiſon.*

Dat is eene huislijke zaak. *C'eſt une choſe ou une affaire domeſtique.*

Huislijk, bijv. w. Die zig op de huishouding wel verſtaat. *Ménager ou ménagère, qui entend bien le ménage.*

Eene huislijke vrouw, dogter, enz. *Femme ou fille qui eſt bonne ménagère.*

Huislook, z. g. Donderbaard, zeker gewas. *Joubarbe, plante médicinale.*

Huisluiden. zie Huislieden.

Huismaagd. z. v. zie Dienſtmaagd.

Huisman. z. m. Landman. Boer. *Payſan, villageois.*

Huismeeſter, z. m. Regent van een Gaſthuis, enz. *Celui qui gouverne un Hôpital & qui en a la direction.*

Huismoeder, z. v. Moeder van 't huisgezin. *Mère de famille.*

Huismoord, z. v. *Meurtre qu'on a fait dans une maiſon.*

Huismos, z. v. Huismus. *Paſſereau, moineau.*

Huismuis, z. v. *Souris domeſtique.*

Huisraad, z. m. en g. Huisciersaad, inboedel. *Meubles.*

Koſtelijken huisraad hebben. *Avoir de beaux ou de précieux meubles.*

Huisſlek, huisſlak. zie Hoornſlak.

Huiſſelijk. zie Huislijk.

Huistwiſt. z. m. zie Huiskrakkeel.

Huisvader. z. m. Vader des huisgezins. *Père de famille.*

Huisverdriet, z. g. Huiskruis. *Chagrin domeſtique.*

Huisveſten, w. w. Herbergen, huisveſting geeven. *Loger, retirer, ou recevoir dans ſa maiſon.*

Huisveſting. z. v. Herberg. *Logement.*

Iemand huisveſting geeven. *Loger quelqu'un, le retirer dans ſa maiſon.*

Huisvrouw, z. v. Vrouw, wijf. *Femme mariée, épouſe, ménagère.*

Huiswaerd. z. m. Man van 't huis. *Hôte, maitre de la maiſon.*

Huiswerk. z. g. *Le ménage, tout ce qui ſe trouve à faire dans une maiſon.*

Die meid kan wel huiswerk doen. *Cette ſervante eſt habile à faire ſon ménage, elle tient ſon ménage bien propre.*

Huiswijf. zie Huishoudſter.

Huiswortel. zie Huislook.

Huizen, w. w. In zijn huis bergen. *Retirer dans ſa maiſon.*

Zoo hem iemand gehuisd of gehoofd heeft, enz. *Si quelqu'un l'a logé chez lui, ou caché dans ſa maiſon, ou dans ſon jardin, &c.*

‡Huizen, g. w. Huishouden. Als, de vijanden hebben daar lelijk gehuisd. *Les ennemis ont fait-là bien du déſordre.*

Huiszaaken. *Affaires domeſtiques.*

Indien 't mijne huiszaaken toelaaten, zal ik koomen. *Si mes affaires domeſtiques me le permettent, je viendrai.*

Huiszoeking. z. v. *Perquiſition, recherche qu'on fait dans une maiſon de quelque choſe qu'on croit y être cachée.*

Ergens huiszoeking doen. *Faire rechercher dans quelque maiſon.*

Huiszorge, z. v. Huiskommer. *Soin de ménage.*

Met veele huiszorgen beladen zijn. *Etre chargé de beaucoup de ſoins pour le ménage.*

Huizing, z. v. Huis. *Logis, maiſon, demeure.*

Huizing. De hut en kajuit op een ſchip. *Chambre du Capitaine & des autres Officiers.*

HUIVE. zie Huif.

HUIVEREN. g. w. Beeven, huiverig zijn. *Friſſonner, avoir le friſſon.*

Huiverig, bijv. w. Grillig, koudagtig. *Qui a le friſſon, frileux.*

't Is huiverig weeder. *Il fait un temps froid, & qui fait friſſonner.*

Ik ben heel huiverig. *Je ſuis fort frileux, je friſſonne.*

Huivering. z. v. Grilligheid door de leden. *Friſſon, friſſonnement.*

De koorts met eene huiveringe krijgen. *Avoir un accès de fièvre qui vient avec froid, ou friſſon.*

HUK. HUL.

HUKKEN. zie Nederbukken.

HUL. z. v. Linnen kinderkapje. *Beguin, coiſe d'enfant en guiſe de bandeau.*

't Kind eene hul opzetten. *Mettre un beguin à un enfant.*

HULDE. z. v. Onderdanigheid van den Leenman. *Hommage, reſpect, honneur, marque extérieure de ſoumiſſion & d'obéiſſance.*

Iemand hulde doen en trouw zweeren. *Faire hommage à quelqu'un, lui jurer une entière fidélité.*

Hulde. Manſchap. *Hommage, la ſoumiſſion que le vaſſal fait à ſon Seigneur.*

HULDEN. zie Hulde doen, enz.

Huldegift. zie Heergewaaden.

Huldigen. w. w. Tot eenen Heer van den lande aanneemen. *Sacrer, reconnoître pour Seigneur, faire ſerment de fidélité à un Prince, ou à un Seigneur.*

Huldiging, z. v. *Sacre, l'action de prêter ſerment de fidélité à un Prince, ou à un Seigneur.*

HULK. z. v. Een foort van oud vaartuig. *Heu, ſorte de bateau de vieille façon.*

HULLEN, w. w. Eene hul opzetten. *Mettre un beguin à un enfant.*

Hullen. Kappen. *Coiffer ou coiffer.*

Die juffer is mooi gehuld. *Cette Demoiſelle eſt bien coiffée.*

HULP. z. v. Biſtand. *Aide, ſecours, aſſiſtance.*

Iemand hulp bewijzen. *Secourir, ou aider quelqu'un, lui donner du ſecours, l'aſſiſter.*

Den elendigen te hulpe koomen. *Secourir les miſérables, les aſſiſter dans leur beſoin, ſubvenir à leur néceſſité.*

Van Goddelijke en menſchelijke hulpe ontbloot of verſteeken zijn. *Etre dénué de ſecours divin & humain, n'être ſecouru ni de Dieu, ni des hommes.*

Met Gods hulpe. *Avec l'aide, ou avec l'aſſiſtance de Dieu, Dieu aidant.*

Hulpbenden. *Troupes auxiliaires.*

Hulp-

Digitized by Google

Hulpmiddel, z. g. *Remède.*
Hulpzaam, *bijv. w. Secourable.*
Iemand eene hulpzaame hand bieden. *Secourir quelqu'un.*
HULST, z. v. of Hulftboom, Steekpalm. *Houx, espéce de buisson toujours verdoyant.*
Hulftbofch. Hulsbofch. *Houssaye.*
HULSTER. *zie* Kapfter.
HULZEL. z. g. Kapzel. *Coifure de femme.*
Tophulzel. *zie onder.* Top.
HULZEN. z. v. De baft van fchelgewaffen, als boonen, erweten, enz. *Cosses, ou gousses de féves, de lentilles, de pois, & d'autres légumes.*
HULZENBOOM. z. m. *zie* Hulft.

H U N. H U P.

HUN. De geever of *dativus* van den meervoudigen perfoonlijken voornaam. *Zij.* Aan hun. *A eux, Leur.*
Alles is hun gegeeven. *Le tout leur a été donné.*
Hij liet hun 't bezit van hunne goederen. *Il leur laissa la jouissance de leurs biens.*
Hun, hunne. Bezittende voornaam, opzigtelijk met eenen voorgaanden zelfsftandigen naam van 't enkele getal, en van 't mannelijke geflagt. *Leur, leurs.*
De Onderdaanen moeten hunnen Overheden gehoorzaamen. *Les Sujets doivent obéir a leurs Souverains.*
De arbeiders hebben hun werk volbragt. *Les travailleurs ont achevé leur ouvrage.*
HUNGAAR, enz. *zie* Hongaar.
‡HUNKEREN. *g. w.* Naar haken, begeerig naar zijn. *Désirer, ou souhaiter ardemment.*
Hij hunkert naar ftaat, naar goed, enz. *Il aspire avec ardeur aux dignités, il désire paffionnément d'avoir du bien.*
Ergens om de deur hunkeren. *Paffer & repaffer fouvent devant une porte, pour obtenir ce que l'on fouhaite.*
Hunkering. z. v. *Brigue, ou follicitation insinuante pour obtenir quelque chofe.*
HUPPELAAR. z. m. Springer, danfler. *Sauteur, qui ne fait que fauter ou fautiller, fautilleur.*
HUPPELEN. *w. w.* Opfpringen. *Sauteler ou fautiller, faire plufieurs petits fauts.*
Hij kan het alzoo weinig laaten als een exter het huppelen. *Il lui eft auffi impoffible de s'en empêcher qu'à une pie de fautiller.*
Huppelen als de jonge paerden en kalveren. *Bondir comme les jeunes chevaux, ou comme les veaux.*
Op een been huppelen. *Sauteler ou fautiller fur un pied.*
Al huppelende. Al fpringende. *En fautelant, ou fautillant.*
Huppeling. z. v. Gehuppel, opfpringing. *Petit faut, l'action de fautiller, capriole, bondiffement.*
HUPS, *bijv. w. Woord dat wat laag is.* Fraai, heufch, deugdelijk. *Honnête, vertueux, complaifant.*
Dat is een hups man, eene hupfe vrouw. *Voila un honnête homme, une honnête femme.*
Hups, *bijw.* Fraai, wel. *Bien, joliment, fagement, gentiment.*
Dat kind begint hups te leezen, hups te fchrijven, enz. *Cet enfant commence à lire, à écrire jolîment.*
Hij draagt zig hups. *Il fe comporte fagement.*
Hupsheid, z. v. Aardigheid, fraaijigheid. *Gentilleffe.*

H U R. H U T.

‡HURT. *zie* Hort.
HUT. z. v. Hutte. *Cabane, cabutte.*
Eene harders hut. *Cabane de berger.*
Stroohut. *zie onder* Stroo.
Hut. De verblijfplaats van de Stuurlieden en andere mindere Bevelhebberen op een fchip. *Dunette, la chambre, ou l'appartement du confeil, qui eft entre la chambre du Capitaine & celle des Canonniers.*
Hutgaften, die in de hut hun verblijf hebben. *Gens, ou Officiers de vaiffeau qui logent dans la dunette.*
HUTSELBEEKERTJE, z. g. *zie* Dobbelkroes of Dobbelhoorn.
HUTSELEN. *w. w.* Heen en weêr fchudden. *Secouer, remuer, ou agiter çà & là, de côté & d'autre.*
Hutfeling. z. v. Heen en weêr fchudding. *Remuement, fecouement, mouvement, ou agitation qui fe fait de côté & d'autre, ou çà & là.*
Hutfen. *zie* Hutfelen.
Hutspot, z. m. Vleefch aan kleine ftukken gehakt met wortelen, enz. *Haricot, bocbepot, viande coupée par morceaux, & bouillie avec des carotes ou des navets.*
Verwarmde hutspot. *Haricot rechauffé.*
‡Dat is verwarmde hutspot, dat is meermaalen gezegd. *C'eft du haricot rechauffé, on a fouvent dit la même chofe, ce font des redites.*
HUTTEREN. *g. w.* Stameren. *Bégayer.*
HUTZELEN. *zie* Hutfelen.

H U U.

HUUR. z. v. Loon der dienftboden. *Gages, loyer, falaire, récompenfe que l'on donne aux domeftiques.*
Die meid wint eene groote huur. *Cette fervante a de bons gages, ou a un bon loyer.*
Huur. 't Geld dat men van vafte goederen trekt. *Loyer, louage, l'argent que l'on tire des maifons, ou des terres.*
Dat huis doet veel van huure. *Cette maifon fait beaucoup de louage.*
De huur is nog niet verfcheenen. *Le terme du louage n'eft pas encore échu.*
Een huis te huur hangen. *Mettre une maifon à louer.*
Huur. De tijd van verhuuren. *Louage, temps du louage.*
Huur. Dienft, gelegenheid. *Service, condition.*
Die knegt heeft geen huur konnen krijgen. *Ce valet n'a pu trouver de condition.*
In eene huur gaan. *Entrer en fervice, ou en condition.*
Pagthuur. *zie onder* Pagt.
Huurbrief. z. m. Huisbrief. *Billet qu'on affiche aux maifons à louer.*
Daar ftaat een huurbrief voor 't huis. *Il y a une affiche qui marque que la maifon eft à louer.*
Huurcedel z. v. Huurcêel. Schriftelijke voorwaarde van huure. *Contract, ou conventions du louage, bail.*
Huurchaize. *Chaife roulante de louage.*
Huurder, z. m. Die iets in huure aanneemt. *Celui qui prend quelque chofe à louage.*
De huurder en verhuurder moeten elk de helft van de laften draagen. *Celui qui prend à louage, & celui qui donne à louage, c'eft-à-dire, le propriétaire & le locataire, doivent payer les charges par moitié.*
Huurder van een landgoed of hoeve. *Fermier, cenfier.*
Huurdfter, z. v. *Celle qui prend quelque chofe à louage, &c.*
Huuren. *w. w.* In huure aanneemen. *Louer, prendre à louage.*
Ik hebbe dat land, dien knegt, enz. gehuurd. *J'ai loué cette terre, ce valet, &c.*
Huurgeld, huurloon. *zie* Huur.
Huurhuis, z. g. *Maifon de louage.*
Hij woont niet in zijn eigen, maar in een huurhuis. *Il ne demeure pas dans fa propre maifon, mais dans une maifon de louage.*
Huurkamer, z. v. *Chambre de louage.*
Huurkoets, z. v. *Fiacre, caroffe de louage.*
Huurling. z. m. Een die om loon dient. *Un mercenaire, perfonne mercenaire, celui qui ne fert que pour le falaire.*
Huurloon. *zie* Huur.
Huurmoordenaar, een die zig laat omkoopen om iemand te vermoorden. *Aſſaſſin à gages, coupe-jarret.*
Huurpaerd. z. g. *Cheval de louage.*
Huurpenning. Godspenning. z. m. Een ftuk geld dat op hand gegeeven word tot beveftiging van de huur. *Erres, arbes, denier à Dieu.*
Huurpenningen, *meerv. Zie* huur.
Huurvragt, z. v. *Voiture de louage.*
Die voerman, of die fchipper heeft eene huurvragt. *Ce voiturier, ou ce batelier a une voiture de louage.*
Huurwagen, z. m. *Chariot de louage.*

H U W.

HUWBAAR, houwbaar, *bijv. w.* Die in ftaat is om te huwen. *Nubile, qui eft en âge de puberté.*
Hij heeft reeds eene huwbaare dogter. *Il a déjà une fille nubile.*
Hij heeft zes huwbaare kinderen. *Il a fix enfans à marier.*
De huwbaare jaaren. *L'âge de puberté.*
HUWELIJK, z. g. Houwelijk, egteftaat. *Mariage.*
Een huwelijk maaken. *Faire un mariage.*
Een huwelijk koppelen. *Maquignonner un mariage, fe mêler de le faire.*
Zijne dogter ten huwelijk geeven, of uittrouwen. *Donner fa fille en mariage, marier fa fille.*
Een gekoppeld huwelijk. *Mariage fait par entremife, ou par maquignonnage.*
Een gedwongen huwelijk. *Mariage forcé.*
Eene dogter ten huwelijk verzoeken. *Demander une fille en mariage.*
Een huwelijk fluiten. *Conclure un mariage, en faire le contract.*
Het huwelijk voltrekken. *Conſommer le mariage.*
Een goed huwelijk zal 't alles goed maaken, *gemeene fpreekw. Un bon mariage payera tout.*
De band des huwelijks ongefchonden bewaaren. *Entretenir inviolablement les liens du mariage, vivre honnêtement dans le mariage.*
Huwelijken. *w. w. zie* Huwen.
Huwelijksband. z. m. Egteband. *Lien du mariage, lien conjugal.*
Huwelijksbelofte, z. v. *Promeſſe de mariage.*

Digitized by Google

Huwelijkſche, *bijv. w.* Huwelijks. *De mariage, qui appartient au mariage.*
Huwelijkſche voorwaarde. *Contract de mariage, conventions matrimoniales, articles de mariage.*
Dat is bij huwelijkſche voorwaarden beſproken. *Cela eſt accordé & arrêté par les conventions matrimoniales ou par le contract de mariage.*
Huwelijksfeeſt, *z. g. zie* Bruiloft of Bruilofsfeeſt.
Huwelijksgave. Huwelijksgift. *Préſent nuptial, préſent qu'un époux donne à ſon épouſe le lendemain de ſes nôces.*
Huwelijskgift. *zie* Huwelijksgave.
Huwelijksgod, *z. m.* Hymen. *Le Dieu du mariage, l'Hymen.*
Huwelijksgoed, *z. g.* Huwelijksgifte. *Dote, dot.*
Huwelijksverbetering van eenen man aan zijne vrouw. *Douaire.*
Huwen. *w. w.* Uittrouwen. *Marier.*
Ceſar huwde zijne dogter aan Pompejus. *Céſar maria ſa fille à Pompée.*
Zijn zoon is aan mijne dogter gehuwd. *Son fils eſt marié à ma fille, ſon fils a ma fille en mariage, ou a épouſé ma fille.*

HY.

HY. *zie* Hij.
HYACINTH, *z. v. ond. w.* Zeker edel geſteente. *Hyacinthe, ſorte de pierre précieuſe.*
Hyacinth. *z. m.* Hyacinthbloem. *Hyacinthe, ſorte de fleur.*
HYPOCRAS, *ond. w.* Caneelwijn, anders genaamd, Bruidstraanen. *Hypocras, vin préparé avec de la canelle, du ſucre & d'autres ingrédiens.*
HYPOTHEEK, *ond. w. zie* Scheepekennis.
HYSSOP, *z. m. De l'hyſope, herbe aromatique.*

J. I.

J.

I. of J, is de negende letter van 't ABC. *I. ou J, eſt la neuvième lettre de l'Alphabet.*
I. Is een klinker. *I. Eſt une voyelle.*
J. Is een medeklinder. *J. Eſt une conſonne.*
Zommigen onderſcheiden, en niet zonder reden, deeze twee letters in hunne Woordenboeken, en maaken van ieder eene bijzondere lijſt. Hun voorbeeld zouden wij gaern gevolgd hebben, maar wij hebben gemeend dat het onnoodig was; voor eerſt, om dat men van ouds gewoon is die twee letters onder een te zoeken; ten tweeden, om dat de Franſche Woordenboeken I klinker en J medeklinker door malkanderen ondermengen. *Quelques uns diſtinguent, & non ſans raiſon, ces deux lettres dans leurs Dictionnaires, & font de chacune une liſte ſeparée. Nous nous ſerions volontiers conformés à ces exemple, mais nous avons cru que cela n'étoit pas néceſſaire. Premiérement, parce que de tout temps on eſt accoutumé de chercher ces deux lettres pêle-mêle. En ſecond lieu, à cauſe que les Dictionnaires François confondent l'I voyelle & l'J conſonne par rapport aux lettres dont elles ſont ſuivies.*

JA.

JA. Beveſtigend of toeſtemmend bijwoord. *Oui, adverbe affirmatif.*
Ergens ja toe zeggen, zijne toeſtemming ergens toe geeven. *Donner ſon conſentement à quelque choſe, l'approuver.*
Ja waarlijk. *Oui certes, oui en vérité, oui aſſurément.*
Ja dat meer is. *Qui plus eſt.*
Ja zeker. *A n'en point mentir, oui certes, oui aſſurément.*
Ik geloof van ja. *Je crois qu'oui.*
Bij ja en neen. Op mijn woord. *Sur ma parole, ſans que j'en jure, certes.*
JAAGEN. *w. w. zie* Jagen.
Jaagland, *z. g. Pays de chaſſe.*
Jaagpad, *z. g.* Zandpad. *Sentier le long du bord d'une rivière ou d'un canal pour les chevaux qui tirent les barques.*
JAAGPAERD. Jagerspaerd. *Cheval qui tire le bateau ou la barque.*
Jaagſchuit, *z. v.* Trekſchuit. *Barque, ou bateau qui eſt tiré par un cheval.*
Jaagſter, *z. v. Chaſſeuſe.*
JAAP, verkorting van Jakob. *zie* Jakob.
JAAP. Sneê. *Balafre, eſtafilade, coup de couteau.*
JAAR, *z. g. An, année.*
Het jaar loopt ten einde. *L'année ſera bientôt expirée.*
Dat is een kind van een jaar. *C'eſt un enfant d'un an.*
Ergens een rond jaar over bezig zijn. *Etre un an entier à faire quelque choſe.*
De tijd van een jaar, van twee jaaren, enz. *L'eſpace d'un an, de deux ans, &c.*
De tijd van honderd jaaren, eene eeuwe. *L'eſpace de cent ans, un ſiécle.*
In 't begin, of in den aanvang van 't jaar. *Au commencement, ou à l'entrée de l'année.*
Op 't einde van 't jaar. *A la fin, ou ſur la fin de l'année.*
Nieuwjaar. *Nouvel an, la nouvelle année.*
Nieuwjaar. Gift of geſchenk op Nieuwjaarsdag. *Nouvel an, préſent qui ſe fait au nouvel an, ou au premier jour de l'an.*
Nieuwjaar. Dit woord is in Gelderland gebruikelijk om eene dunne gerolde wafel te beteekenen. *Ce mot eſt uſité en Gueldre pour ſignifier une eſpéce d'oublie faite d'une pâte groſſière.*
Iemand een gelukzalig nieuwjaar wenſchen. *Souhaiter à quelqu'un la bonne année.*
Van jaar tot jaar. Alle jaaren, jaarlijks. *Tous les ans, toutes les années.*
Jaar en dag. Een zeer lange tijd. *Très-longtemps.*
Dat loopt nog jaar en dag aan. *Cela durera encore très-longtemps.*
Ik heb hem in jaar en dag niet gezien. *Il y a longtemps que je ne l'ai vu.*
Agterjaar, Leerjaar, Maanjaar, Moordjaar, Najaar, Proefjaar, Schrikkeljaar, Voorjaar, Vreugdejaar, Wijnjaar, Zonnejaar, enz. *zie onder* Agter, enz.
Jaarboek. *z. g.* Jaartijdboek. *Annales, Hiſtoire écrite ſelon l'ordre des années.*
De Jaarboeken van den doorlugtigen Huig de Groot. *Les Annales de l'illuſtre Hugues Grotius.*
Jaardigt. *z. g.* Tijdrekendigt. *Poëſie chronologique, vers chronologiques.*
Jaargeld. *z. g.* Loon van een jaar. *Penſion, gages.*
Jaargetij of jaargetijde, *z. v.* Getijde van 't jaar. *Saiſon de l'année.*
De vier jaargetijden, of de vier getijden van 't jaar. *Les quatre ſaiſons de l'année.*
Jaargetijde. *z. v.* Jaarlijkſche gedagtenis. *Anniverſaire.*
Iemands jaargetijde vieren. *Faire, ou célébrer l'anniverſaire du jour de la naiſſance de quelqu'un.*
Jaarig. *zie* Jarig.
Jaarkring. *z. v.* Omloop van een jaar. *Cycle d'un an.*
Jaarlijks, *bijv. w.* dat alle jaar geſchied. *Annuel, ce qui revient, ou ce qui ſe fait tous les ans.*
Jaarlijks feeſt. *Fête annuelle.*
Jaarlijks inkoomen. *Rente annuelle, revenu annuel.*
Jaarlijks, *bijv.* Alle jaar. *Tous les ans, toutes les années.*
Dat feeſt word jaarlijks gevierd. *On célébre cette fête tous les ans.*
Jaarloon. *zie* Jaargeld.
Jaarmerkt, *z. v.* Kermis, vrije markt. *Foire.*
Jaarsdag. *zie* Nieuwjaar.
Jaartanden. *Dents qui marquent l'âge des chevaux.*
Jaartijde. Jaartijdboek. *zie* Jaargetijde. Jaarboek.

JAB. JAC. JAG.

‡ JABROER. *z. m.* Een onnozele bloed in eenige vergadering. *Un nigaud, un innocent dans quelque aſſemblée, qui va comme on le mène, qui n'a pas du bonnet, qui eſt toujours de l'avis de celui ou de ceux qui ont parlé avant lui.*
JACHT, *z. g. zie* Jagt.
Jacht, *z. v.* Het jagen. *zie* Jagt.
JACOB. *zie* Jakob.
JACOBA. *z. v.* Vrouwe naam. *Jaquette, nom de femme.*
JACOMIJNTJE. *zie* Jacobs.
JAGEN. *w. w.* Wegjaagen. *Chaſſer.*
De beeſten in de weide jagen. *Chaſſer, ou faire aller les bêtes dans la prairie.*
Iemand het zwaerd door den nek jagen. *Couper, ou trancher la tête à quelqu'un.*
‡ Iets door den hals jagen, iets gulzig inzwelgen. *Avaler quelque choſe goulument.*
Jagen. Voortpreſſen, aanzetten. *Preſſer, inciter, pouſſer, talonner.*
Doe dat op uw gemak, niemand jaagt u. *Faites cela à votre aiſe, perſonne ne vous preſſe.*

Digitized by Google

Jaag uw paerdje wat aan. *Pouſſez votre bidet.*

JAGEN of Jaagen, *g. w.* Op de jagt gaan. *Chaſſer, aller à la chaſſe.*

Hij houd veel van jagen. *Il aime à chaſſer, il aime la chaſſe.*

Jagen. Sterk rijden. *Aller bien vite à cheval, ou en chariot, &c.*

Hij jaagt altoos geweldig als hij te paerd zit. *Quand il eſt à cheval il va toujours à bride abattue.*

Jagen. Eene trekſchuit met een paerd doen voortgaan. *Faire avancer un bateau avec un cheval qui le tire.*

Zijne pols jaagt ſterk. *Son pouls bat bien fort.*

JAGER. *z. m.* Een die ter jagt gaat. *Chaſſeur, veneur.*

De jagers vervolgden 't wild tot in 't dikſte van 't boſch. *Les veneurs chaſſerent la bête jusqu'au milieu de la forêt.*

Jager. Jongen die 't paerd voortdrijft dat voor eene trekſchuit loopt. *Poſtillon du maître d'une barque.*

Voor den jager omgaan in de ſchuit. *Faire une collecte dans la barque pour le poſtillon.*

Spinnenjager, Ventjager, viſchjager, enz. *zie onder* Spinne, enz.

Jagermeeſter over alle honden. *Piqueur de la meute.*

Jagermeeſter over de verſche honden. *Piqueur du relais.*

Jagers fluit, *z. v. Siffet de chaſſeur.*

Jagers garen. *zie* Jagtgaren.

Jagers hond. *zie* Jagthond.

Jagers hoorn. *zie* Jagthoorn.

Jagers ſpriet. *zie* Jagtſpriet.

Jagersſtuk, *z. g.* Stuk van eenen haas, of van een konijn bezijden den ſtaert. *Le morceau du chaſſeur, morceau pris à côté de la queue dans un lièvre ou dans un lapin.*

Jagt. *z. v.* Het jagen van 't wild. *Chaſſe, pourſuite qu'on fait des bêtes.*

Op de jagt gaan. *Aller à la chaſſe.*

Veel van de jagt houden. *Aimer beaucoup la chaſſe.*

't Is beſloten jagt, 't is verboden tijd te jagen. *Le temps de la chaſſe eſt expiré, il eſt défendu d'aller préſentement à la chaſſe.*

Op iemand jagt maaken. *Chaſſer ou pourſuivre quelqu'un, lui donner la chaſſe.*

De vijand maakt jagt op ons. *L'ennemi vient à nous, ou nous veut attaquer.*

‡ Groote jagt hebben, grooten haaſt hebben. *Avoir grand'hâte.*

Haazenjagt, Hertenjagt, Konijnenjagt, Patrijsjagt, Reigersjagt, Valkenjagt, Voſſenjagt, Wolvenjagt, Zwijnenjagt, enz. *zie onder* Haaze, enz.

JAGT. *z. g.* Ligt vaartuig voor de pronk en voor 't gemak. *Jac ou yacht, iac ou iacht. Vaiſſeau leger pour l'ornement & pour la commodité.*

Advijsjagt, Oorlogsjagt, Speeljagt, Zeiljagt. *zie onder* Advijs, enz.

Een Oorlogsjagt. *Jac d'avis, dont on ſe ſert en temps de guerre.*

‡ JAGTDUIVEL. *z. m. Chaſſeur, ou broſſeur infatigable, homme qui ſe plaît fort à la chaſſe & à broſſer.*

* Jagtduivel. *z. m.* Een ſchielijk menſch. *Perſonne prompte, qui eſt toujours preſſée.*

‡ Jagten, *g. w.* Zig ſpoeden, zig haaſten. *Se hâter, ſe diligenter.*

‡ Hij jagt naar zijne bruid. *Il ſe hâte d'être auprès de ſa fiancée.*

Jagtgaren, *z. g.* Jagers net. *Filets de chaſſeurs, rêts de veneurs.*

Jagtgeregt. *z. g. Conſeil de la chaſſe, ou collége compoſé de perſonnes qui ont ſurſpection ſur la chaſſe & qui en font exécuter les loix, & dans lequel le grand veneur préſide.*

De Heeren van 't jagtgeregt. *Les membres qui compoſent le conſeil de la chaſſe.*

Jagtgodin. *z. v.* Diana. *Déeſſe de la chaſſe, Diane.*

Jagthoed. *z. m. Chapeau de chaſſe, ou qu'on porte à la chaſſe, chapeau verd.*

Jagthond, *z. m. Chien de chaſſe.*

Jagthoorn. *z. m. Cor de chaſſe, cornet de veneur, ou de chaſſeur.*

Op den jagthoorn blaazen. *Sonner du cor de chaſſe.*

Jagthuis, *z. g.* Eens Vorſten luſthuis als hij op de jagt is. *Maiſon de chaſſe.*

‡ Jagtig, *bijv. w.* Haaſtig. *Hâté, hâtif, prompt, preſſé.*

‡ Hoe zijt gij daar zoo jagtig meede? *Comment êtes-vous ſi preſſé? D'où vient que vous êtes ſi hâté?*

Jagtig, *bijw.* Haaſtig, ras. *Précipitamment, vite.*

De pols ſlaat jagtig. *Le pouls bat fort vite.*

Jagtkleed, *z. g. Habit de chaſſe.*

Jagtland. *zie* Jaagland.

Jagtpaerd, *z. g.* Paerd om op de jagt te gebruiken, jagers paerd. *Cheval de chaſſe.*

Jagtregt, *z. g. Droit de chaſſe.*

Het jagtregt wel verſtaan. *Entendre bien le droit de vénerie.*

Jagtroer, *z. g. Fuſil de chaſſe.*

Jagtrok. *zie* Jagtkleed.

Jagtſchip, *z. g.* Jagt, zeker vaartuig. *zie* Jagt.

Jagtſneeuw, *z. v.* Snipſneeuw. *Nége ou neige fort menue que le vent chaſſe.*

Jagtſpies, *z. v.* Jagtſpriet. *Vouge, épieu de veneur.*

Jagtſpriet. *zie* Jagtſpies.

Jagttijd, *z. m. Le temps de la chaſſe.*

Jagtvogel. *z. m.* Een valk, enz. dien men op de jagt gebruikt. *Oiſeau dont on ſe ſert à la chaſſe, oiſeau de leurre, comme le faucon & autres oiſeaux de proye.*

JAK.

JAK *z. g.* Een vrouwe mantel. *Manteau de femme, manteline.*

Die vrouw draagt een fulpen jak. *Cette femme porte une manteline de velours.*

JAKHALS. *z. m.* Een Indiaanſch dier dat bijna de gedaante van eenen vos heeft. *Jachat, animal des Indes qui reſſemble beaucoup au renard.*

‡ Jakhals. Knol, ſchindmeer. *Mazette, méchante baridelle.*

‡ Jakhals. *z. m.* Een ſchraal ſchurkig menſch. *Un homme de néant & ſans honneur, un caimand.*

† JAKHALZEN, *g. w.* Jakken, te paerd rijden. *Aller à cheval çà & là, ou de côté & d'autre.*

JAKKEN. *zie* Jakhalzen.

JAKOB. *z. m.* Een mans naam. *Jaques, nom d'homme.*

Jakobijner. *z. m.* Jakobsbroeder. Prediker of Preekheer. *Jacobin, Dominicain. Religieux de l'Ordre de Saint Dominique. On ne ſe ſert du mot de* Jacobins *que dans le ſtyle familier, mais dans le ſtyle grave on dit* Dominicains: *on les appelle auſſi* Frères Prêcheurs.

Jakobijten is een naam die den Aanhangeren van den Koning Jakobus den II. in Engeland gegeven is. *Jacobites, nom donné aux Partiſans du Roi Jaques II. en Angleterre.*

* St. Jakobs ſchelp, *z. v. Coquille de St. Jaques.*

St. Jakobs ſtaf, *z. m. Bourdon, ou bâton de St. Jaques.*

JAKOMIJNTJE. *zie* Jacoba.

JAL. JAM.

JALOERS of Jaloers, *bijv. w. ond. w.* Naieverig, belgziek, minnenijdig. *Jaloux, jalouſe.*

Jaloersheid, jalouzije, *z. v.* Belgzugt, naiever, minnenijd. *Jalouſie.*

JAMMER, *z. g. en m.* Elende, verdriet. *Miſére, pitié.*

Het jammer dat men daar zag is onbeſchrijflijk. *La miſére qu'on voit là eſt inexprimable.*

't Is jammer, dat alles zoo verloren gaat. *C'eſt dommage que tout aille ainſi en décadence, ou que tout ſe perde ainſi.*

Zig jammeren, *w. w.* Zig deeren, medelijden hebben. *Avoir compaſſion, ou pitié.*

Het jammert mij van dien man. *J'ai pitié, ou compaſſion de cet homme-là.*

Jammerhartig, *bijv. w.* Teêrhartig, medelijdend. *Pitoyable, qui a de la pitié.*

Jammerklagt, *z. v.* Naare klagt. *Plainte, lamentation, gémiſſement, ſoupirs.*

Jammerklagtig, *bijv. w.* Kermende, ſchreijende. *Plaintif, dolent, triſte.*

Jammerklagtige ſtem. *Voix plaintive, voix lamentable.*

Jammerlijk, *bijv. en bijw.* Deerlijk, elendig, beklaaglijk. *Pitoyable, miſérable, lamentable: miſérablement, pitoyablement.*

In eenen jammerlijken ſtaat zijn. *Etre dans un état pitoyable.*

Een jammerlijk geſchrei. *Lamentation, ou gémiſſement pitoyable.*

Jammerlijk ſchreijen. *Pleurer pitoyablement, pleurer amérement, ou exciter la pitié par ſes pleurs.*

JAN. JAP.

JAN. *z. m.* Een mans naam. *Jean, nom d'homme.*

St. Jans appel, *z. m.* Kruideling. *Pomme de St. Jean.*

St. Jans euvel, *z. g.* Vallende ziekte. *Epilepſie, le haut mal, le mal de St. Jean, mal caduc.*

St. Jan. Een dag die ter eere van den H. Jan gevierd word. *La Saint-Jean, la fête qu'on célébre à l'honneur de St. Jean.*

‡ Jan in 't ſpel. Als, iemand jan maaken. *Faire quelqu'un jean au jeu, gagner double.*

‡ Jangat. *zie* Janhen.

JANGELEN. *zie* Janken.

JANHAGEL. Agterſtraats volk. *Canaille, racaille, la lie du peuple.*

‡ JANHEN. Gortentellen. *Jocriſſe, niquedouille, metteur de poules couver, niaiſe.*

JANKEN. Jangelen. *g. w.* Van honden ſpreekende. *Criailler, piailler, abboyer.*

De hond jankt om een ſtuk broods. *Le chien criaille, ou piaille pour un morceau de pain.*

* Janken. Kijven, raazen. *Quereller, piailler, gronder, grogner, criailler.*

‡ Ergens om janken. Als, hij jankt om dat ampt. *Il abboye après cette charge. Il aſpire avidement après cette dignité.*

* Jan-

Digitized by Google

*Janker. *z. m.* Schreeuwer, knorpot. *Piailleur, grogneur.*
Venusjanker, *z. m.* Hoerenjaager, bordeelbrok. *Putassier, homme qui aime, qui cherche les putains, qui fréquente les mauvais lieux.*
*Jankster. *z. v.* Knorpot, schreeuwster. *Piailleuse, grogneuse, criailleuse.*
JANNETJE. *z. g. Jeannette, Jeanneton, nom de femme.*
JANOOM. *z. m.* De Lombard, de bank van leening. *Le Lombard, la banque qui prête sur gages.*
Dat goed staat bij Janoom. *Ces hardes sont au Lombard.*
‡ JANPU. Klodder, sterke drank. *Genévre, janpu, brandouille.*
JANTJE, *z. g.* Kleine Jan. *Jeannot ou Janot, diminutif de Jean.*
JAPIK. *zie* Jakob.
JAPAN. *z. g.* Een magtig Eiland in Azie. *Le Japon, Ile considérable en Asie.*
Japanner. *z. m. Un Japonnois, habitant du Japon.*
Japonse rok of nagttabbert. *Indienne, robe de chambre à la façon des Japonnois.*

JAR. JAS. JAV. JAW.

JAREN, *z. g. meerv.* Levenstijd. *Age, certain temps de la vie.*
Dat is een man van hooge jaren. *C'est un homme de grand âge, ou fort âgé.*
Jarig. Jarige, *bijv. w.* Dat een jaar oud is. *Qui est âgé d'un an.*
Dat is een jarig lam. *C'est un agneau d'un an.*
Jarig. Dat een jaar geleden is. *Ce qui s'est passé il y a un an.*
't Is nu jarig dat die man storf. *Il y a un an présentement que cet homme mourut.*
Ik ben op dien dag jarig. *Je suis né ce jour-là, ce jour-là est le jour de ma naissance.*
Tweejarig, driejarig, enz. Dat twee of drie jaren oud is. *Qui est âgé de deux, de trois ans, &c. Qui a deux ans, trois ans, &c.*
Meerderjarig. Minderjarig. *zie onder* Meer, enz.
JASMIJN. Boomtje dat welriekende bloemetjes voortbrengt. *Jasmin, petit arbre, ou arbuste qui porte de petites fleurs d'une très-bonne odeur.*
JASPER. *zie* Kasper.
JASPIS. Jaspisteen. *z. m.* Zeker edel gesteente. *Jaspe, sorte de pierre peu différente de l'agathe.*
JAVELIJN. *z. v. ond. w.* Werpschigt. *Javeline, sorte d'épieu, arme d'environ cinq pieds & demi de long avec un fer au bout.*
JAWOORD, *z. g.* Toezegging, belofte. *Promesse, engagement de parole qu'on donne à quelqu'un.*
Eenen minnaar het jawoord geeven. *Donner, ou faire promesse de mariage à son amant, s'engager à lui, dire oui, prononcer l'oui.*

JE. IED. IEG. JEL. IEM.

JE. *Uitroeping.* Als: Je, dogter, hoe zijt gij mooi opgeschikt! *Hé, ma fille, que vous voilà brave?*
JE, word dikwils en voornamelijk in den gemeenzaamen stijl voor *Gij* gebruikt. Als, waar gingje naar toe? *Où allez-vous?*
IEBENBOOM. Slag van Taxisboom. *If, sorte de grand arbre d'If.*
Iebenboom of Iepenboom. *zie* Iepenboom.
IEDEL, *bijv. w.* Ledig. *Vuide, où il n'y a rien.*
Eene iedele plaats. *Lieu, ou place vuide.*
Iedel, los, niet digt. *zie* IJl.
Iedel linnen. *Toile déliée.*
Iedele stoffe. *Etoffe menue & déliée, qui n'est pas serrée & qui a beaucoup de petits trous.*
Iedel. Ligtvaerdig, los. *Vain, qui a de la vanité.*
*Dat is iedele praat. *C'est un discours vain. Ce sont des paroles vaines.*
*Iedele woorden. *Des paroles oiseuses.*
*Naar iedele eere staan. *Chercher la vaine gloire.*
*Iedel. Onnut, vergeefs. *Vain, inutile, frivole, oiseux.*
Dat is maar een iedel voorwendzel. *Ce n'est qu'un prétexte frivole.*
Iedel zijn. Raaskallen. *zie* IJl zijn of IJlen.
‡ Iedeldarm. *z. m. Grand mangeur, qui est toujours prêt à avaler, qui a les boyaux vuides.*
Iedelheid, *z. v.* Ligtvaerdigheid. *Vanité, légereté, futilité.*
Ik heb de iedelheid van zijne stelling genoegzaam aangetoond. *J'ai montré suffisamment la futilité de son système.*
De waereldsche iedelheden versmaden. *Mépriser les vanités du monde.*
Iedelhoofd. *zie* IJlhoofd.
Iedelijk, *bijw.* Ligtvaerdig, te vergeefs. *Vainement, inutilement, en vain, trop légérement.*
Gods naam iedelijk gebruiken. *Prendre le nom de Dieu en vain.*
‡ Iedeltuit. *zie* IJltuit.
IEDER. Elk mensch, elk. *Chacun, chacune.*
Ieder lagt daar om. *Chacun en rit.*
Ider dier heeft zijnen aart. *Chaque animal a son naturel.*
Ieder een. Ieder mensch. *Chaque personne, chacun.*
't Is ieder een niet geoorloofd, enz. *Il n'est pas permis à chacun.*
IEGELIJK. Elk, een iegelijk. *Chaque, chacun, un chacun.*
Een iegelijk geeft naar zijn vermogen. *Chacun donne selon son pouvoir.*
Ik zal dat eenen iegelijken te kennen geven. *Je donnerai cela à connoître à un chacun, ou je le publiera par-tout.*
JEGENS. *zie* Tegens.
Jegenwoordig. *zie* Tegenwoordig.
JELIS. *zie* Gillis.
IEMAND. Eenig mensch. *Quelqu'un ou quelcun, quelqu'une ou quelcune, une personne.*
Is hier iemand in huis? *Y a-t-il quelqu'un à la maison, au logis?*
Zal daar iemand aan twijfelen? *Quelqu'un doutera-t-il de cela?*
JEMIJ of Jemeni. Uitroeping van verwondering. *Ah! Ha! Oh oh!*
JENEVER. *zie* Genever.
JENNEKEN. *zie* Jannetje.
IEPENBOOM, *z. m. Espéce d'orme.*
Iepenbosch, *z. g. Ormaye, lieu planté d'ormes.*
IER. Inboorling van Ierland. *Irlandois.*
De Ieren. *Les Irlandois.*
Ierland. Eiland en Koningrijk ten westen van Engeland, onder de gehoorzaamheid van den Koning van Engeland. *Irlande, Ile & Royaume à l'occident de l'Angleterre, sous l'obéissance du Roi d'Angleterre.*
Iersch, *bijv. w.* van Ierland. *D'Irlande.*
Iersche huiden. *Des cuirs d'Irlande.*
't Iersch, *z. g.* De Iersche spraak. *L'Irlandois, la Langue Irlandoise.*
JESUITEN. Kloosterlingen die den naam voeren van medegezellen van Jesus. *Jésuites. Religieux qui portent le nom de compagnons de Jésus.*
IET. Iets. Eenige zaak. 't Een of 't ander. *Quelque chose.*
Ik moet u iet verhaalen dat mij gebeurd is. *Il faut que je vous raconte quelque chose qui m'est arrivé.*
Hebt gij daar iets van gehoord of van vernomen? *Avez-vous ouï dire, ou appris quelque chose de cela?*
Zoo ras hij iets begint te zeggen. *Aussitôt qu'il commence à dire quelque chose.*
Iet of wat. Een weinig. *Tant soit peu. Quelque chose.*
Ik weet daar iet of wat van. *J'en ai ouï dire, ou j'en sai quelque chose.*

I E V.

IEVER, *z. m.* Sterke begeerte om iet te doen. *Zéle, affection ardente, ou désir ardent.*
Zijn iever vervoert hem. *Son zéle le transporte.*
Een blinde iever. Een iever zonder verstand. *Zéle indiscret, zéle sans connoissance, zéle aveugle.*
Iemand met iever dienen. *Servir quelqu'un avec chaleur.*
Met iever arbeiden. *Travailler avec application.*
Ieveraar. *z. m. Zélateur, zélé partisan.*
IEVEREN, *g. w.* Zijnen iever toonen. *Avoir de l'ardeur pour quelque chose, témoigner son zéle ou son affection, travailler avec zéle.*
In eene zaak ieveren. *S'appliquer avec ardeur à une chose, s'y attacher avec zéle.*
Veelen ieveren zonder verstand. *Plusieurs témoignent un zéle indiscret, ou ont un zéle sans connoissance.*
Ieverig, *bijv. w.* Vierig, neerstig. *Zélé, qui a du zéle.*
Ieverig voor of in den Godsdienst zijn. *Etre zélé pour la Religion. Faire paroître du zéle à remplir tous les devoirs de la Religion.*
Een ieverig werkman. *Un ouvrier diligent, ou qui travaille avec ardeur ou avec application.*
Ieverig. Jaloers. *Jaloux.*
De Heer is een ieverig God. *L'Eternel est un Dieu jaloux.*
Ieverig, *bijw. Ardemment, avec zéle, avec passion, avec chaleur, avec ardeur.*
Ieverig bidden. *Prier avec zéle.*
Ieverig studeeren. *Etudier avec application, ou diligemment.*
Ieverloos, *bijv. w.* Lusteloos, zonder iever. *Sans zéle, sans courage.*
Ieverloosheid. *z. v.* Lusteloosheid. *Découragement, défaut de courage, de zéle ou d'ardeur.*
Ieverzugt. *z. v. Jalousie, émulation.*
IEVENBOOM. *zie* Iepenboom.

JEU. IEW.

JEU, *ond. w.* Sap van vleesch, en van zommige vrugten. *Jus de viande, & de certains fruits.*
JEUGD. *z. v.* Jongheid. *Jeune âge, jeunesse.*
In 't bloeijen zijner jeugd zijn. *Etre à la fleur de son âge.*
Van zijner jeugd af. *Dès sa jeunesse.*
Jeugd. Jonge lieden. *Jeunesse, les jeunes gens.*

Digitized by Google

Men moet der jeugd de deugd inscherpen. *Il faut inculquer la vertu à la jeunesse ou aux jeunes gens.*
Jeugdig, *bijv. w.* Jong, bevallig, welgedaan. *Jeune, qui est dans la fleur de l'âge, jovial, gaillard.*
Dat is nog een jeugdig wijf. *C'est encore une jeune femme.*
Die oude man valt nog vrij jeugdig. *Ce vieillard est encore assez gaillard.*
Hij heeft nog een jeugdig hart. *Il a encore le cœur jeune.*
Jeugdig, *bijw.* Wakker. *Vigoureusement, en jeune homme.*
Zij stapte daar nog jeugdig heen. *Elle marchoit encore avec vigueur.*
Jeugdigheid. *z. v.* Jongheid, bevalligheid. *Jeunesse, agrément, gaillardise.*
Haare jeugdigheid vergaat al. *Sa jeunesse, ou la fleur de son âge se passe.*
JEUKEN. *g. w.* Jeukte hebben. *Demanger, avoir quelque demangeaison à la peau.*
't Hoofd jeukt mij geweldig. *La tête me demange fort.*
‡ Jeuken. Lust of begeerte hebben. *Avoir quelque demangeaison, envie, ou désir.*
De handen jeuken hem. Hij heeft lust tot schrijven of tot vegten. *Les mains lui demangent. Il a grande envie d'écrire, ou de se battre.*
‡ De rug jeukt hem. Hij wil geslagen zijn. *Le dos lui demange. Il a envie de se faire étriller.*
Ik krabde hem daar 't hem jeukte. *Je le grattois où il lui demangeoit, je le prenois par son foible.*
Jeuking. *zie* Jeukte.
Jeukte, *z. v. Demangeaison.*
De jeukte verdrijven. *Chasser ou ôter la demangeaison.*
IEWERS. *zie* Ergens.

J I G.

JIGT. *z. v.* Handeuvel, voeteuvel *La goute: chiragre ou la goute aux mains: podagre ou la goute aux pieds.*
De vliegende jigt. *Goute volante, goute qui ne s'arrête pas dans un endroit, mais qui se fait sentir tantôt dans un lieu, tantôt dans un autre.*
Handjigt, Darmjigt, Heupjigt, Nierjigt, Voetjigt, enz. *zie onder* Hand, enz.
Jigtig, *bijv. w.* Die met de jigt is gequeld. *Goutеux, qui a la goute, qui est tourmenté ou travaillé de la goute.*

IJK. IJL. IJP.

IJ, 't IJ. Is de naam van eenen kleinen inham der Zuider-Zee die tot eene schoone Haven voor de Stad Amsterdam verstrekt. *T'IJ, (quelques uns disent le Ty,) est le nom d'un petit golfe du Zuider-Zee, qui sert d'un beau port à la ville d'Amsterdam.*
IJ-Stroom. *zie* IJ.
IJK. *z. m.* Merk op de maaten en gewigten. *Etalon.*
IJKEN. *w. w.* De maaten en gewigten ijken, of teekenen. *Etallonner, marquer les mesures aux armes du Roi, ou de la Ville.*
IJker. *z. m.* Een die de maaten of gewigten ijkt. *Etallonneur, celui qui étallonne les poids & les mesures.*
IJkijzer. *z. g.* IJzer daar men de maaten of gewigten mede ijkt. *Le fer qui sert à étallonner les mesures.*
IJkmaat. *z. v.* De maat daar de anderen naar geijkt worden. *Etallon: mesure publique & certaine, sur laquelle toutes les autres sont réglées.*
IJL. Als, in der ijl, schielijk, haastig. *Promptement, à la hâte, vitement, sur le champ, en toute diligence.*
IJL. *bijv. w.* Los, niet digt. *Clair, qui n'est pas serré.*
IJl doek of linnen. *De la toile claire, qui n'est pas serrée.*
IJL. IJle koorts. *Fièvre qui cause des transports au cerveau, ou qui cause le délire.*
IJl zijn. Raaskallen door de hevigheid der koortse. *Etre en délire dans la fièvre.*
IJlen. Raaskallen. *g. w. Etre en délire, extravaguer, avoir des transports au cerveau.*
IJLEN. *g. w.* Ergens naar toe ijlen, of zig naar toe spoeden. *Se hâter d'aller quelque part, se rendre quelque part en hâte.*
Zoo ras de Vorst dat hoorde, ijlde hij derwaarts. *Aussitôt que le Prince entendit cela, il se transporta ou se rendit-là incessamment.*
‡ IJLHOOFD. *z. m. en v.* Loskop. Een onagtzaam mensch. *Tête légère, celui ou celle qui oublie facilement quelque chose.*
IJlhoofdig, *bijv. w. Qui a des transports au cerveau, qui est en délire.*
‡ IJlhoofdig, *bijv. w.* Loskoppig, onagtzaam. *Léger, négligent, nonchalant.*
IJlhoofdigheid, *z. v. Transport au cerveau, délire.*
‡ IJlhoofdigheid, *z. v.* Loskoppigheid, agteloosheid. *Légèreté, négligence, nonchalance.*
IJLINGS. *zie* Schielijk, haastig.
‡ IJltuit, *z. m. en v.* Loskop. *Un étourdi, une étourdie, une tête légère, une tête à l'évent.*
IJPEN. IJpenboom. *zie* Iepenboom.

IJ S.

IJS, *z. g.* Bevroozen water. *Glace, eau gelée.*
Op het ijs gaan. *Aller sur la glace.*
Het ijs is bedriegelijk, dat is, 't ijs is niet sterk genoeg. *La glace n'est pas encore assez forte.*
Bol ijs, *Glace spongieuse.*
Glad ijs. *Glace unie.*
Zoo koud als ijs zijn. *Etre froid comme glace.*
Wel beslagen ten ijs komen. *Etre ferré à glace.*
* Wel beslagen ten ijs komen. Zijne stukken klaar hebben, wel op zijne hoede zijn. *Etre ferré à glace, être bien préparé sur une matière.*
* Hij staat op een glad ijs, zijn staat is wankelbaar. *Il est dans une situation bien délicate, son état est fort incertain.*
IJsbaan, *z. v.* Schaatsbaan. *Glissoire, plaine glacée, chemin glacé & propre pour glisser ou aller à patins.*
Het ijs breeken. *Rompre la glace.*
* Het ijs breeken, iets eerst doen. *Commencer quelque chose le premier, vaincre les premières difficultés.*
IJsbreeker, *z. m.* Een zwaar beslagen vaartuig daar 't ijs mede gebroken word. *Sorte de bateau ferré qui sert à rompre les glaces.*
IJsdam. *z. m. Amas de glaçons qui barrent une rivière, & qui la font déborder.*
IJsgang. *z. m.* IJsdrift. *Débacle, le cours d'une rivière glacée en temps de dégel.*
IJskegel, *z. v.* Gevroren druipend water dat nog hangt. *Chandelle de glace, glaçon en forme de cone, qui pend aux tuiles des toits, &c.*
IJskelder. *z. v. Glacière.*
IJskoud, *bijv. w.* Zeer koud. *Très-froid, froid comme la glace.*
IJSPEN. *zie* Gispen.
IJSSCHOL. *zie* IJsschots.
IJsschots, *z. v.* Een stuk ijs dat driftig is. *Glaçon, morceau de glace qui flotte sur l'eau.*
IJSSELIJK, *bijv. w.* Schrikkelijk, vervaarlijk. *Horrible, terrible, épouvantable, effroyable.*
Het ziet er ijsselijk uit. *Cela est effroyable à voir. Il fait un temps horrible.*
IJsselijkheid. *z. v. Horreur.*
IJSSLEDE, *z. v. Traineau à glace, ou pour aller sur la glace.*
IJsspoor, *z. v. Eperon à glace, crampon.*
Een paar ijsspooren aan hebben. *Avoir aux pieds des éperons à glace, ou des crampons.*
IJSVOGEL. *z. m. Alcyon.*
IJSZEE. *z. v. Mer glaciale vers les deux poles.*

IJV. IJZ.

IJVOOR. *zie* Ivoor.
IJZEL. *z. m.* Hijzel, ijzeling. *Verglas, glace unie qui se forme par la pluye qui tombe gelée sur la terre.*
IJZELEN, *g. w. Faire du verglas, verglacer.*
Het ijzelt. Het regent ijs. *Il fait du verglas, il tombe du verglas.*
IJZEN, *g. w.* Killen, koud van schrik worden. *Se glacer, être transi de frayeur, d'horreur, d'épouvante, ou de peur.*
Die wreedheid deed hem ijzen. *Cette cruauté le glaça.*
Wie zoude niet ijzen als hij zulks hoort? *Qui ne seroit saisi d'horreur à entendre de telles choses.*
* Ergens voor ijzen, of voor schrikken. *Avoir de l'horreur, de la frayeur, ou de l'épouvante pour quelque chose.*
IJZER. *z. g.* Zekere harde bergstof. *Fer, métal, fort dur.*
Eene staaf ijzer. *Une barre de fer.*
Een gloeijend ijzer. *Un fer chaud.*
Iets met ijzer beslaan. *Ferrer quelque chose.*
Het ijzer van eene piek, spies, speer, enz. *Le fer ou la pointe d'une pique, d'une javeline, ou d'un javelot, &c.*
Brandijzer, Breekijzer, Diesijzer, Draaijzer, Duimijzer, Graveerijzer, Gruizelijzer, Haardijzer, Hangijzer, Hoefijzer, Holijzer, IJkijzer, Kouterijzer, Krabijzer, Krasijzer, Kruljzer, Laatijzer, Merkijzer, Mikijzer, Molenijzer, Mondijzer, Nebijzer, Noopijzer, Nopijzer, Oorijzer, Ploegijzer, Pompijzer, Prangijzer, Ritsijzer, Schaafijzer, Scheenijzers, Schraapijzer, Schrabijzer, Schrapijzer, Soudeerijzer, Steekijzer, Strijkijzer, Tentijzer, Voegijzer, Vuurijzer, Wafeljzer, Wiedijzer, Windijzer, Wondijzer, Zetijzer, enz. *zie onder* Brand, enz.
IJzeragtig, *bijv. w.* Als ijzer. *Comme fer.*
IJzerdraad, *z. m. Fil d'archal.*
IJzeren, *bijv. w.* Dat van ijzer is. *De fer, ce qui est de fer.*
Een ijzeren pot, bout, enz. *Pot de fer, boulon de fer, &c.*
Een ijzeren hamer. *Marteau de fer.*
De ijzeren eeuw. *Le Siécle de fer.*
IJzergraauw, *bijv. w. Gris de fer.*
IJzerhard, *bijv. w.* Zoo hard als ijzer. *Dur comme fer.*

IJzer-

Digitized by Google

IJzerhoed. *zie* Stormhoed.
IJzerkist, *z. v.* Kist om geld te bewaaren. *Coffre fort.*
IJzerkoek, *z. g. Oublie, gaufre.*
IJzerkoolen. *zie* Smidskoolen.
IJzerkraam, *z. v. Boutique de Ferronnier.*
IJzerkraamer. *z. m.* Een die allerlei ijzerwerk verkoopt. *Ferronnier, qui vend toute sorte d'ouvrages de fer.*
IJzerkraamerije. *zie* IJzerkraam.
IJzerkruid, *z. g.* Zeker gewas. *Verveine, sorte de plante.*
IJzerkuil. *zie* IJzermijn.
IJzermijn, *z. v. Mine de fer.*
IJzerpan, *z. v. Poële de fer.*
IJzerroest, *z. m. Rouille de fer.*
IJzerslag. *z. m.* Hamerslag. *Ecume ou écaille de fer, ce qui tombe du fer quand on le forge.*
IJzer smeeden. *w. w.* Smeeden. *Forger, battre le fer.*
*Men moet het ijzer smeeden terwijl het heet is. *zie onder* Heet.
IJzersmet, *z. v.* IJzervlek. *Tache de fer.*
IJzersmid. *z. m.* Smid. *Forgeron.*
IJzerverken. *z. g.* Zeker dier. *Hérisson de mer.*
IJzerverkoper. *z. m.* Een die staven ijzer verkoopt. *Ferronnier, marchand de fer.*
IJzervonk. *z. v.* Vonk die van 't ijzer springt. *Etincelle qui se sépare du fer chaud pendant qu'on le forge.*
IJzerwerk, *z. g.* Allerhande werktuig van ijzer. *Des ouvrages de fer, des instrumens de fer.*
IJzerwerk schuuren. *Ecurer la vaisselle de fer.*
IJZING. *z. v.* Schrik, grilling door de leden. *Frémissement, frayeur qui glace ou qui tranfit.*

IK. IMB. IMM. IMP.

IK. *Je, moi, pronom de la première personne.*
Ik ben 't. *C'est moi.*
Ik ondergeschreeven bekenne. *Je soussigné confesse.*
Ik hoop, ik geloof. *J'espère, je crois.*
Ik zelf. *Moi-même.*
IMBOEDEL of Imboel, *z. m. Meubles d'inventaire.*
IMBORST. *zie* Inborst.
IMMERMEER. *zie* Ooit.
IMMERS, *bijw.* Zekerlijk. *Certes, certainement, au moins.*
Hij heeft dat immers gedaan. *Il a fait cela assurément.*
Doe dat immers niet. *Ne faites pas cela au moins.*
't Is immers zoo geschied. *Cela est certainement arrivé ainsi.*
Immers hoe de zaak zij. *De quelque manière que la chose soit.*
IMPOST, *z. m. ond. w.* Belasting. *Impôt, droits, imposition.*
De impost op den wijn, op 't bier, enz. *Les impôts sur le vin, sur la bière, &c.*
De impost op het zout. *La gabelle.*
Impostmeester. *zie* Pagter.

IN. INA. INB.

IN. Voorzetzel, dat in veele gelegenheden gebruikt word. *En, dans, prépositions.*
In huis. *Dans la maison.*
In de Kerk. *Dans l'Eglise.*
In Vrankrijk, in Engeland, in Polen, enz. *En France, en Angleterre, en Pologne, &c.*
In den regen, in den wind, in de lugt. *A la pluye, au vent, a l'air.*
In den wind. *Contre le vent.*
Gekleed zijn in 't rood, in 't blauw, enz. *Etre habillé de rouge, de bleu, &c.*
In 't einde. Ten leste. *A la fin, sur la fin, enfin.*
In 't einde zag men wel waar 't haperde. *On vit enfin en quoi la chose manquoit, où étoit la faute ou le défaut.*
In gevalle hij 't zoo verstaat. *En cas qu'il en soit d'accord, au cas qu'il y consente.*
In korten, *bijw.* In weinig tijds. *Bientôt, en peu de temps.*
Iets in 't goede of in 't quaade neemen. *Prendre quelque chose en bonne ou en mauvaise part.*
In geenerlei wijze. Geenzins. *Nullement, aucunement, en aucune manière.*
In 't gaan, al gaande. *En allant, en marchant.*
Ik voelde dat ongemak in 't gaan. *Je sentois cette incommodité en marchant.*
In 't heimelijk, *bijw.* In 't verborgen. *En secret, en cachette, secrétement.*
In 't openbaar, *bijw.* Openbaarlijk. *Ouvertement, publiquement, en public.*
Uit het Latijn in 't Fransch overzetten. *Traduire de Latin en François.*
Ik leg in den gouden Leeuw te huis. *Je suis logé au Lion d'or.*
Daar zijn in Amsterdam zeer veel schoone gragten. *Il y a dans Amsterdam, ou à Amsterdam plusieurs beaux canaux.*
INADEMEN. *w. w.* Door den adem intrekken. *Respirer, Attirer l'air par le mouvement des poûmons.*
In die vervaarlijke woestijne, ademen de slangen de lugt uit, die ik inadem. *Dans ces affreux déserts les serpens soufflent l'air que je respire.*
Inademing, *z. v. Respiration.*
INBAKEREN. *w. w. Emmailletter.*
INBALZEMEN. *w. w. Embaumer.*
INBEELDEN. Zig inbeelden. *w. w.* Waanen, meenen. *S'imaginer, se figurer, se persuader, croire.*
Hij beeld zig in, dat hij een Koning is. *Il se figure ou il s'imagine être Roi.*
Zig veel inbeelden. Laatdunkend zijn. *Avoir grande opinion de soi-même, avoir beaucoup de présomption, être présomptueux, être arrogant, faire l'entendu.*
Ik weet niet wat hij zig inbeeld, of wat hij wel meent. *Je ne sai ce qu'il s'imagine, ou ce qu'il pense.*
Inbeelding, *z. v.* Waan, meining. *Imagination, pensée, opinion.*
Eene zotte inbeelding hebben. *Avoir une sotte imagination.*
INBELLEN. *w. w.* Iemand binnen bellen. *Faire entrer ou appeller quelqu'un par le moyen d'une clochette ou sonnette.*
INBIJTEN. *w. w. Mordre dedans, ronger.*
Het sterk water bijt de metaalen in. *L'eau forte ronge les métaux.*
Inbijtend. Ineetend. *Corrosif.*
Inbijting, *z. v. L'action de mordre dedans, rongement d'un corrosif.*
INBIKKEN. *w. w.* Eene groeve in eenen steen hakken. *Tailler dans la pierre, la creuser par le moyen du ciseau.*
INBINDEN, *w. w.* Naauwer binden. *Lier plus étroitement.*
Het zeil eene reef inbinden. *Amoindrir & lier une partie de la voile.*
Een boek inbinden. *Relier un livre.*
*Hij zal wat moeten inbinden. Hij zal zijnen staat wat moeten verminderen. *Il faudra qu'il ride la voile, ou qu'il fasse moins de dépense, qu'il ne fasse pas tant de figure.*
*Hij zal wat moeten inbinden, hij zal zoo veel praats niet mogen voeren. *Il sera obligé de ferler la voile, ou de se modérer dans ses discours, ou de mettre de l'eau dans son vin.*
Zijne hartstogten inbinden. *Modérer ses passions, les reprimer.*
Inbinding, *z. v. Modération, retenue, l'action de reprimer ses desirs.*
INBLAZEN, *w. w.* Ergens inblazen. *Souffler dans quelque chose.*
*Inblazen. Iemand voorleezen of voorzeggen terwijl hij spreekt, om zijne zwakke geheugenis te hulp te koomen. *Souffler quelqu'un.*
*Inblazen. Iemand van te vooren zeggen het geen hij in die of deeze gelegenheid moet zeggen. *Emboucher, quelqu'un, lui faire le bec ou sa leçon.*
* Inblazen. Ingeeven. *Inspirer, suggérer.*
Hij blaast hem al dat quaad in. *Il lui suggére tout ce mal.*
*Ingeblazen van den H. Geest. *Inspiré du Saint Esprit.*
* Inblazer. *w. w.* Ingever, aanporder. *Souffleur, qui embouche ou qui fait le bec, celui qui suggére, inspire, & encourage.*
*Inblazing, *z. v.* Ingeeving. *Inspiration.*
Eene Goddelijke inblazing hebben. *Avoir une inspiration divine.*
Hij doet dat door inblazinge des duivels. *Il fait cela par l'instigation du diable ou du démon.*
INBLIJVEN, *w. w.* Niet uitgaan, te huis blijven. *Demeurer dans la maison, ne pas sortir.*
Gaat gij uit, of blijft gij in? *Sortez-vous, ou demeurez-vous?*
Ik zal inblijven. *Je demeurerai au logis ou à la maison.*
INBOEL. *zie* Imboedel.
INBOEZEMEN. *w. w.* Indrukken, leeren. *Inculquer, imprimer, suggérer, inspirer.*
Iemand zijn gevoelen inboezemen. *Inculquer ses sentimens à quelqu'un.*
Wie heeft u die goede gevoelens ingeboezemd? *Qui vous a inspiré ces bons sentimens?*
Inboezeming, *z. v.* Indrukking. *Inspiration. Action de celui qui inculque.*
‡INBONZEN. *w. w.* Inslaan. *Enfoncer.*
De deur inbonzen. *Enfoncer la porte.*
INBOOREN. *w. w.* Ergens een gat inboo-ren. *Percer, faire un trou.*
* Inbooren. Indringen. *Pénétrer.*
Zij boorden tot in 't harte van 's vijands land. *Ils pénétrèrent jusques au cœur du pays ennemis.*
INBOORLING. *z. m.* Ingebooren. *Originaire, celui qui est natif de quelque lieu.*
Die wet raakt zoo wel de inboorlingen als de vreemden. *Cette loi est aussi bien pour ceux qui sont nés dans le pays ou dans la ville, que pour les étrangers.*
INBORST, *z. m.* Aard, natuurlijke neiging. *Naturel, génie, panchant naturel.*
Van eenen goeden of quaden inborst zijn. *Etre d'un bon ou d'un méchant naturel.*
INBRANDEN. *w. w.* Met een brandijzer indrukken. *Brûler par l'impression d'un fer chaud.*
Dat merk is 'er ingebrand. *Cette marque y est mise ou faite par l'impression d'un fer chaud.*
Inbranden. Door branding ineeten. *Brûler bien avant, pénétrer & consumer par l'activité du feu.*
Die figuuren zijn in de kling gebrand.

Digitized by Google

Ces figures ont été faites sur cette lame par le moyen du feu. Ces figures-là sont de la damasquinure.

INBREEKEN. *w. w.* Met geweld indringen. *Entrer par force.*

De dieven braken in dat huis. *Les voleurs entrérent avec violence dans cette maison-là.*

Inbreeken, *g. w.* Doorbreeken. *Se crever, se rompre.*

De dijk zal inbreeken. *La digue se rompra ou se crévera, les eaux y feront une bréche ou une ouverture.*

Inbreking. *zie* Inbreuk.

INBRENGEN. *w. w.* In huis brengen. *Introduire, mener dans un lieu, faire entrer, porter dedans.*

Breng den Heer in. *Faites entrer Monsieur. Conduisez ce Monsieur dans la maison.*

De Gezanten inbrengen. *Introduire les Ambassadeurs.*

Hij brengt niet veel in. Hij wint weinig tot onderstand van zijn huis. *Il n'apporte pas beaucoup de profit, il gagne fort peu pour l'entretien de sa famille.*

* Inbrengen. Zeggen, bijbrengen. *Avoir à dire, alléguer.*

Hij wist weinig in te brengen tot zijne verschooning. *Il n'avoit pas grand' chose à dire pour sa justification, ou il ne pouvoit s'excuser, il n'avoit point d'excuses à alléguer.*

Inbrenger. *z. m. Introducteur des Ambassadeurs, &c.*

Inbrengster, *z. v.* Vrouw die eens anders goed in de Lombaard brengt. *Femme qui porte au Lombard les bardes des autres qui ne veulent pas y être connus.*

INBREUK. *z. v.* Inbreking. *Inondation, ou débordement d'eaux par la rupture d'une digue.*

* Inbreuk, *z. v.* Schending, verbreeking. *Infraction.*

Die wet lijd daar door eene groote inbreuk. *Cette loi souffre par-là une grande infraction.*

Na de inbreuk van 't verbond. *Depuis l'infraction du traité*

INBROKKEN. *w. w.* Brood in melk brokken. *Rompre, mettre en morceaux, mettre du pain en petits morceaux dans du lait, dépécer.*

‡ Hij heeft niet om in de melk te brokken. *C'est un pauvre misérable, il n'a pas de quoi faire bouillir la marmite.*

‡ Hij zal 'er 't zijne bij inbrokken. *Il y consumera tout son bien, cette affaire lui coutera du sien, il dépensera sin propre bien à cela.*

INBUIGEN. *w. w.* Binnenwaarts buigen. *Plier en dedans.*

I N D.

INDAAGEN. *w. w.* Inroepen, dagvaarden. *Sommer, ajourner, assigner quelqu'un qui s'est retiré ou qui s'est enfui, pour l'obliger à comparoître en Justice.*

Hij is voor de tweede reis ingedaagd. *Il a été ajourné pour la seconde fois.*

Indaging. Inroeping, dagvaarding. *Sommation, ajournement, assignation de quelqu'un qui s'est retiré.*

INDAGTIG, *bijv. w.* Gedagtig. *Qui se souvient, qui a du souvenir.*

Iets indagtig zijn. *Se souvenir de quelque chose.*

Hij is indagtig dat, enz. *Il me souvient que, &c.*

Iemand in zijn gebed indagtig of gedagtig zijn, voor iemand bidden. *Se souvenir de quelqu'un dans ses prières, prier pour quelqu'un.*

INDAMMEN. *zie* Bedammen, of Bedijken.

Indamming. *zie* Bedijking.

INDELVEN. *w. w.* In de aarde delven. *Enfouir, enterrer, mettre en terre.*

Indelving. *z. v.* Begraving. *L'action d'enfouir en terre.*

INDERDAAD, *bijw. En effet, effectivement.*

INDERHAAST, *bijw. En hâte.*

INDERIJL, *bijw. En diligence.*

INDERMINNE, *bijw. A l'amiable.*

INDIAAN, *z. m.* Een inwooner van Indiën. *Indien, habitant des Indes.*

Indiaansch. Indisch, *bijv. w.* Dat van Indiën is. *Qui vient des Indes.*

Indiaansche kers. *Cresson des Indes.*

INDIEN, *koppelw.* Zoo, bij aldien. *Si.*

Indien ik dat doen kan. *Si je puis faire cela.*

INDIEN, *z. g.* Eene groote landstreek in 't Oosten en 't Westen. *Indes, Pays fort étendu, en Asie & en Amérique.*

Oostindiën. *Les Indes Orientales ou les grandes Indes.*

Westindiën. *Les Indes Occidentales ou les petites Indes.*

INDIGO. Verwstoffe uit America om paars mede te verwen. *Indigo, certaine pâte qui vient d'Amérique & dont on se sert pour teindre en violet.*

INDIJKEN. *zie* Bedijken.

Indijking. *zie* Bedijking.

INDISCH, *bijv. w.* Indiaans, dat van Indiën is. *Des Indes, ce qui est ou ce qui vient des Indes.*

Een Indische Vogel. *Oiseau qui vient des Indes.*

INDOEN. *w. w.* Ergens iets indoen. *Mettre, ou verser dedans.*

INDOMPELEN. *w. w.* In 't water dompelen. *Plonger dans l'eau.*

Zig indompelen. *Se plonger dans l'eau.*

Indompeling, *z. v. Immersion, action par laquelle on plonge dans l'eau.*

De doop der eerste Christenen geschiedde door indompeling. *Le baptême des premiers Chrétiens s'administroit par l'immersion, ou les premiers Chrétiens baptisoient par immersion.*

INDOOPEN. *w. w.* Insoppen. *Saucer, tremper dans quelque liqueur.*

Indooping. *z. v. Action de celui qui sauce ou trempe dans quelque liqueur.*

INDOUWEN. *zie* Induwen.

INDRAAIJEN. *w. w. Tourner dedans, ou faire entrer en tournant.*

* Hij weet zig overal in te draaijen. *Il sait se fourrer par-tout.*

Indraaijing. *z. v. L'action de faire entrer en tournant.*

INDRAGEN. *w. w.* Binnen draagen *Porter dedans.*

Laat dat goed indragen. *Faites porter ces choses dans la maison.*

INDRANG. *zie* Inbreuk.

INDRIJVEN. *w. w.* Inslaan. *Enfoncer, faire entrer avec force.*

Eenen nagel indrijven. *Enfoncer un clou à coups de marteau.*

't Vee indrijven. *Chasser le troupeau dans l'étable.*

Indrijven, *g. w.* Inspoelen. Het schip koomt de haven indrijven. *Le navire entre dans le port avec la marée, ou le fait porter le vaisseau dans le port.*

Daar koomt veel goed de haven indrijven. *Il y beaucoup de choses qui viennent flotter dans le port ou dans le havre.*

Indrijving. *z. v.* Injaging. *Action de celui qui chasse, frappe, bat, ou met dedans.*

INDRILLEN. *w. w.* Ergens een gat indrillen. *Percer avec un foret ou faire un trou dans quelque chose en tournant le foret.*

Indrillen. In glas drillen. *Graver sur le verre.*

INDRINGEN. *w. w. Entrer en pressant, fendre la presse, se fourrer dans une foule, pénétrer, percer en pressant, entrer avant.*

Men moest ter Kerke indringen. *Il falloit fendre la presse pour entrer dans l'Eglise.*

Tot in 't midden van 's vijands leger indringen. *Pénétrer jusqu'au milieu de l'armée ennemie.*

* Iemand in eenig ampt indringen. *Etablir quelqu'un comme par force dans quelque dignité ou office.*

* Zig ergens indringen. *S'insinuer quelque part, ou dans quelque chose, entrer par force ou par finesse en quelque lieu, ou en quelque affaire.*

Indringing. *z. v. Intrusion.*

INDRINKEN. *w. w.* Inzwelgen. *Avaler, boire.*

Daar op dronk de Vorst 't vergif in. *Sur cela le Prince avala le poison.*

* Indrinken. *w. w.* Inzuigen. *Boire, tirer, s'imbiber.*

Dat papier drinkt den inkt in als eene spons. *Ce papier boit ou tire l'encre comme une éponge.*

INDROOGEN. *g. w.* Krimpen, kleiner worden. *Se dessecher, se retrecir en sechant.*

Dat hout is ingedroogd. *Ce bois s'est retreci par la sécheresse.*

INDRUIPEN. *g. w.* Druipende invallen. *Tomber dedans en dégoutant. zie* Indruppen.

* INDRUK. *z. m.* Bevatting. *Impression, conception.*

Iemand ergens eenen goeden of quaaden indruk van geeven. *Donner à quelqu'un une bonne ou méchante impression de quelque chose.*

INDRUKKEN. *w. w.* Iets ergens indrukken. *Imprimer.*

Indrukken. Doordrukken, ingaan. *Enfoncer.*

Iemand eenen dolk ten boezem indrukken. *Enfoncer le poignard dans le sein de quelqu'un.*

Een zegel in wasch drukken. *Imprimer un sceau, ou un cachet sur la cire.*

Dat drukt te diep in. *Cela perce trop avant.*

* Indrukken. Leeren, inprenten. *Inculquer.*

* Iemand de deugd indrukken. *Inculquer la vertu dans l'esprit de quelqu'un.*

Indrukking, *z. v.* Indouwing. *Enfoncement.*

* Indrukking. *z. v. zie* Indruk.

* Indrukzel. *zie* Indruk.

INDRUPPEN, *g. en w. w.* Indruipen. *Dégouter, tomber goute à goute dans quelque chose, faire dégouter.*

Olie in de wonde druppen. *Faire dégouter de l'huile dans la playe.*

INDUIKEN, *scheepsw. Prendre beaucoup d'eau, parlant d'un vaisseau.*

INDUWEN, *w. w.* Indrukken. *Enfoncer, ou faire entrer en poussant, pousser dedans.*

Induwing. *z. v. L'action d'enfoncer, ou de faire*

Digitized by Google

faire entrer en pouſſant, enfoncement.

INE. ING.

INEETEN. *w. w.* Verteeren, ſlijten. *Conſumer, ronger, corroder.*
De roeſt eet ijzer en ſtaal in. *La rouille conſume, ou ronge le fer & l'acier.*
Ineeten. Voortkruipen, voortloopen. *Ronger, avoir une faculté corrolive.*
De kanker eet in. *Le cancer ronge toujours plus avant.*
Ineetend. Voortzettend, voortlopend. *Rongeant, corroſif.*
De kanker is een ineetend quaad. *Le cancer eſt un mal qui ronge les chairs. Le cancer eſt rongeant & corroſif.*
Ineeting, *z. v. Corroſion.*
INENTEN, *g. w. Enter, greffer ſur &c.* Inenten. *Inoculer.*
INENTING. *z. v. Inoculation.*
INETTEREN, *g. w.* Van eene wonde ſpreekende. *Pourrir, devenir plus grand par l'acidité du pus.*
INGAAN. *w. w.* Binnen treeden. *Entrer.*
Mijn Heer, ga eerſt in. *Monſieur, entrez le premier.*
Ingaan. Inſchieten, wel paſſen. *Entrer, être contenu.*
Dat gaat 'er gemakkelijk in. *Cela y entre facilement.*
Iemand ingaan. Iemand in 't gaan onderhaalen. *Atteindre quelqu'un, l'attraper en marchant.*
Ingaan. Dit word van 't getal omtrent maten en gewigten gezegd. Als, daar gaan twintig ſtuivers in een gulden. *Vingt ſous font une livre.*
Daar gaan twee en twintig kannen in een anker, Utrechtſche maat. *Un anere contient vingt-deux pots, meſure d'Utrecht.*
* Ingaan. Beginnen, aanvangen. *Commencer, avoir ſon terme.*
Die huur zal te Mai eerſt ingaan. *Ce louage ne commencera qu'au mois de Mai.*
* Ingaan. *w. w.* Aangaan, maken, ſluiten. *Contracter, faire un contract.*
Met iemand een verdrag ingaan. *Faire un contract ou un accord avec quelqu'un.*
Ingaande, *d. w.* Beginnende. *Commençant, qui commence.*
Ingaande. Intreedende. *Entrant, qui entre.*
Ingang. *z. m.* Opening waar door men ingaat. *Entrée.*
De ingang van het huis, de ſtad, enz. *L'entrée de la maiſon ou du logis, de la ville, &c.*
* Ingang. Begin, aanvang. *Commencement.*
Die huur heeft nu haaren ingang. *Ce louage commence à préſent ou préſentement.*
* Ingang. Geloof. *Crédit.*
* Zijn zeggen zal weinig ingang vinden onder 't volk. *Ses diſcours ou ſes paroles ne trouveront guéres de crédit parmi le peuple.*
INGADEREN. *w. w.* Inzamelen. *Recueillir, amaſſer.*
't Geld ingaderen tot onderhoud der armen. *Collecter de l'argent, ou faire une collecte pour l'entretien des pauvres.*
Ingadering. *z. v.* Inzameling. *Collecte, recolte.*
INGEADEMD, *d. w.* van Inademen. *Reſpiré.*
INGEBAKERD. *d. w.* van Inbakeren. *zie* Gebakerd.
INGEBEELD. *d. w.* van Inbeelden. Verdigt, verſierd. *Imaginé, inventé, controuvé.*
INGEBEETEN. *d. w.* van Inbijten. Ingegeeten. *Rongé, corrodé, mordu dedans. zie* Inbijten.
INGEBELD. *d. w.* van Inbellen. *zie* Inbellen.
INGEBIKT. *d. w.* van Inbikken. *Taillé dans la pierre, &c.*
INGEBLAAZEN. *d. w.* van Inblaazen. *Souffié, ſouffié dedans, inſpiré.*
INGEBLEEVEN. *d. w.* van Inblijven. *Demeuré dedans.*
INGEBOEZEMD. *d. w.* van Inboezemen. *Inſpiré, ſuggéré.*
INGEBOGEN. *d. w.* van Inbuigen. *Courbé, courbé en dedans.*
INGEBONDEN. *d. w.* van Inbinden. *Relié, ferré.*
* Ingebonden. *zie* Ingetogen.
INGEBONST. *d. w.* van Inbonzen. *Enfoncé à force de coups.*
INGEBOREN, *bijv. w.* Inboorling. *Originaire, qui eſt né dans un lieu, naturel d'un pays.*
INGEBRAGT, *d. w.* van Inbrengen. *zie* Inbrengen.
INGEBRAND. *d. w.* van Inbranden. *zie* Inbranden.
INGEBROKEN, *d. w.* van Inbreeken. Doorgebroken. *Rompu, percé.*
INGEBROKT. *d. w.* van Inbrokken. *Rompu &c. zie* Inbrokken.
INGEDAAGD. *d. w.* van Indagen. *Sommé pour comparoître en Juſtice dans un endroit d'où l'on s'eſt retiré.*
INGEDAAN. *d. w.* van Indoen. *Mis. zie* Indoen.
INGEDAMD. *d. w.* van Indammen. *zie* Bedijken.
INGEDOKEN. *d. w.* van Induiken. *zie* Induiken.
INGEDOLVEN. *d. w.* van Indelven. *Enfoui.*
INGEDOMPELD. *d. w.* van Indompelen. *Plongé dans l'eau.*
INGEDOOPT. *d. w.* van Indoopen. *Trempé, ſauſſé.*
INGEDOUWD. *d. w.* van Indouwen. *Enfoncé, pouſſé dedans &c.*
INGEDRAAID. *d. w.* van Indraaijen. *Tourné dedans &c.*
INGEDRAGEN. *d. w.* van Indraagen. *Porté dedans.*
INGEDREEVEN. *d. w.* van Indrijven. *Pouſſé dedans par la marée, ou par le flot.*
INGEDRILD. *d. w.* van Indrillen. *zie* Indrillen.
INGEDRONGEN. *d. w.* van Indringen. *Entré en fendant la preſſe, pénétré, intrus.*
INGEDRONKEN. *d. w.* van Indrinken. *Avalé.*
INGEDROOGD. *d. w.* van Indroogen. *Deſſéché, retreci en ſechant.*
INGEDROOPEN. *d. w.* van Indruipen. *Tombé dedans goute à goute.*
INGEDRUKT. *d. w.* van Indrukken. *Imprimé, empreint, inculqué.*
INGEDUWD. *d. w.* van Induwen. *zie* Ingedouwd.
INGEENT. *d. w.* van Inenten. *Enté, ou greffé ſur &c.*
INGEETTERD. *d. w.* van Inetteren. Van eene wonde geſprooken. *Pourri, élargi par l'acidité du pus.*
INGEEVEN. *w. w.* Overleveren. *Préſenter.*
Een verzoekſchrift ingeeven. *Préſenter une requête.*
* Ingeeven. Inboezemen, inblaazen, inſtecken. *Suggérer, inſpirer, ſoufler, à l'oreille.*
Ingeeven. Eenig geneesmiddel ingeeven. *Donner une médecine, faire prendre médecine, faire prendre un remède.*
* Ingeever. *z. m.* Inblazer. *Qui ſuggére, inſpire, ou ſouffle à l'oreille.*
* Ingeeving, *z. v.* Inblazing, inboezeming. *Suggeſtion, inſpiration, inſtigation.*
De H. Schrift is door ingeeving van den H. Geeſt geſchreeven. *La Sainte Ecriture eſt écrite, ou dictée par l'inſpiration du Saint Eſprit.*
INGEGAAN. *d. w.* van Ingaan. *Entré &c.*
INGEGADERD. *d. w.* van Ingaderen. *zie* Inzamelen.
INGEGETEN. *d. w.* van Ineeten. *zie* Ineeten.
INGEGEVEN. *d. w.* van Ingeeven. *zie* Ingeeven.
INGEGLEEDEN. *d. w.* van Inglijden. *Gliſſé dedans.*
INGEGOTEN. *d. w.* van Ingieten. Ingeſchonken. *Verſé dans quelque vaſe ou vaiſſeau.*
INGEGRAVEN, *d. w.* van Ingraven. *Creuſé.*
INGEGRIFFELD. *d. w.* van Ingriffelen. *Enté, greffé ſur &c.*
INGEGROEID, *d. w.* van Ingroeijen. *Crû dedans, ou par dedans.*
INGEGULPT, *d. w.* van Ingulpen. *Avalé.*
INGEHAALD. *d. w.* van Inhaalen. *zie* Inhaalen.
INGEHAD. *d. w.* van Inhebben. *zie* Inhebben.
INGEHEID, *d. w.* van Inheijen. *Piloté, &c.*
INGEHIJST. *d. w.* van Inhijſſen. *zie* Inhijſſen.
INGEHOUDEN, *d. w.* van Inhouden. *Contenu, compris, modéré, retenu.*
INGEHOUWEN. *d. w.* van Inhouwen. *Hachè, taillé, coupé dedans.*
INGEHULD. *d. w.* van Inhulden. *zie* Ingehuldigd.
INGEHULDIGD. *d. w.* van Inhuldigen. *Sacré &c. zie* Inhuldigen.
INGEHUURD, *d. w.* van Inhuuren. *Reloué.*
INGEJAAGD. *d. w.* van Injaagen. *Chaſſé dedans.*
INGEKABBELD, *d. w.* van Inkabbelen. *Creuſé, miné. zie* Inkabbelen.
INGEKANKERD, *bijv. w.* Door de kanker ingegeeten. *Rongé d'un cancer.*
* Dat is een ingekankerd quaad. *C'eſt un mal invétéré.*
INGEKEEPT, *d. w.* van Inkeepen. *zie* Ingekipt.
INGEKEERD. *d. w.* van Inkeeren. *Entré.*
INGEKELDERD. *d. w.* Inkelderen. *Mis dans la cave.*
INGEKIPT. *d. w.* van Inkippen. *Entaillé.*
INGEKLEPT. *d. w.* van Inkleppen. *Appellé, à ſon de cloche. zie* Inkleppen.
INGEKLOPT, *d. w.* van Inkloppen. *zie* Inkloppen.
INGEKOFT of Ingekogt. *d. w.* van Inkoopen. *Acheté.*
INGEKOGT. *zie* Ingekoft.
INGEKOMEN, *d. w.* van Inkoomen. *Entré.*
Alle ingekoomen berigten. *Tous les avis qu'on a reçus.*

IN-

Digitized by Google

INGEKORT. *d. w.* van Inkorten. *Accourci, diminué.*

INGEKREGEN. *d. w.* van Inkrijgen. *zie* Inkrijgen.

INGEKROMPEN. *d. w.* van Inkrimpen. *Reſſerré, retreci.*

INGEKROOPEN. *d. w.* van Inkruipen. *Gliſſé, introduit peu à peu.*

INGEKROPT. *d. w.* van Inkroppen. Opgekropt. *Retenu, ou caché longtemps:* Zijne gramſchap die hij zoo lang ingekropt heeft, barſt nu uit. *Sa colere qu'il à retenue ſi longtemps, éclate maintenant.*

Hij had zijnen haat lang ingekropt. *Il avoit longtemps caché ſa haine.*

Dat is eene ingekropte gevoeligheid. *C'eſt un reſſentiment qui a été conſervé longtemps dans le cœur.*

INGEKUIPT. *d. w.* van Inkuipen. *Enfermé dans un tonneau.*

INGELADEN. *d. w.* van Inlaaden. *Chargé dedans.*

INGELAND, *bijv. w. en z. m.* Geërfd in eenige Polder of Landſtreek. *Qui poſſéde quelque terre dans quelque juriſdiction.*

Dat is een laſt voor de gemeene ingelanden. *C'eſt une charge pour tous les propriétaires & poſſeſſeurs de terres.*

INGELAPT. *d. w.* van Inlappen. *Inſéré, fourré &c.*

INGELASCHT of Ingelaſt. *d. w.* van Inlaſſen. *zie* Inlaſſen.

INGELATEN. *d. w.* van Inlaaten. *Laiſſé, fait entrer, introduit.*

INGELAVEERD. *d. w.* van Inlaveeren. *Entré en louvoyant.*

INGELEGD. *d. w.* van Inleggen. Ingeleid. *Mis dedans.*

Ingelegd. Ingeleid, ingezuld. *Confit au ſel, au ſucre, au vinaigre, &c.*

Ingelegde queën, boontjes, enz. *Coins confits, haricots confits, &c.*

Ingelegd, ingeleid. Met ſtukjes, als beeld- of bloemwerk ingelegd. *Qui eſt de placage, qui eſt rapporté, ou de rapport, terme de menuiſerie, qui ſe dit des piéces de rapport collées ſur du bois commun.*

Eene ingeleide tafel, kas, enz. *Une table, ou armoire de placage, ſoit d'écaille de tortue, d'ébéne, de bois d'olivier, d'ivoire &c.*

Ingeleid vloerwerk of plaveiſel. *Pavé de marqueſterie.*

INGELEID, *d. w.* van Inleiden. *Introduit.*

INGELEID of Ingelegd. *d. w.* van Inleggen. *zie* Inleggen.

INGELEVERD. *d. w.* van Inleveren. Ingeleverde klagten, eene ingeleverde memorie. *Des plaintes qu'on à préſentées, un mémoire qu'on à délivré.*

INGELIJFD. *d. w.* van Inlijven. *Incorporé, réuni.*

INGELOOPEN. *zie* Ingelopen.

INGELOOTST. *d. w.* van Inlootzen. *Conduit dans le port &c.*

INGELOPEN. *d. w.* van Inloopen. *Couru dedans.*

* Het ſchip is te Marſeille ingeloopen. *Le vaiſſeau a relâché à Marſeille, ou eſt entré dans le port de Marſeille.*

INGELUID. *d. w.* van Inluiden. *zie* Inluiden.

INGELUISTERD. *d. w.* van Inluiſteren. *Dit à l'oreille.*

INGEMAAKT. *d. w.* van Inmaaken. Ingezuld. *zie* Ingelegd, ingeleid.

Ingemaakte penſſen, pensrollen. *Tripes confites au vinaigre.*

INGEMAAND. *d. w.* van Inmaanen. *zie* Inmaanen.

INGEMEETEN. *d. w.* van Inmeeten. *Meſuré en achetant.*

INGEMENGD. *d. w.* van Inmengen. *Mêlé dedans.*

INGEMIJND. *d. w.* van Inmijnen. *zie* Inmijnen.

INGENAAID. *d. w.* van Innaaijen. *Couſu, couſu dedans.*

INGENOMEN. *d. w.* van Innemen. *zie* Inneemen.

* Voor iemand ingenoomen zijn. *Etre prévenu, ou préoccupé en faveur de quelqu'un.*

* Ingenomen van ſchrik, of van blijdſchap. *Saiſi de frayeur, transporté de joye.*

INGEOOGST. *d. w.* van Inoogſten. *zie* Inoogſten.

INGEPAKT. *d. w.* van Inpakken. *Empaqueté, emballé.*

INGEPALMD. *d. w.* van Inpalmen. *zie* Inpalmen.

INGEPEPERD. *d. w.* van Inpeperen. *zie* Inpeperen.

INGEPLANT. *d. w.* van Inplanten. *Planté, mis en terre.*

INGEPRAAT. *d. w.* van Inpraaten. *Perſuadé.*

INGEPREEKT. *d. w.* van Inpreeken. *Inculqué.*

INGEPRENT. *d. w.* van Inprenten. *Empreint.*

INGEPROPT, *d. w.* van Inproppen. *Bourré, fourré dedans, entaſſé.*

INGEPRUILD. *d. w.* van Inpruilen. *zie* Inpruilen.

INGEREDEN. *d. w.* van Inrijden. *Entré à cheval, ou en voiture.*

INGEREND. *d. w.* van Inrennen. *Entré au galop.*

INGERMERLAND. Landſchap van Scandinavien. *Ingrie, Pays dans la Scandinavie.*

INGEROEPEN. *d. w.* van Inroepen. *Appelé pour entrer.*

INGERUILD, *d. w.* van Inruilen. *Troqué.*

INGERUIMD, *d. w.* van Inruimen. *Evacué.*

INGERUKT. *d. w.* van Inrukken. *Envahi &c.*

INGESCHAPEN, *bijv. w.* Ingeſtort door de Natuur. *Infus par la Nature, inné.*

Ingeſchapene denkbeelden. *Des idées innées.*

INGESCHEEPT. *d. w.* van Inſcheepen. *Embarqué.*

INGESCHELD. *d. w.* van Inſchellen. *zie* Inſchellen.

INGESCHERPT. *d. w.* van Inſcherpen. *Inculqué &c.*

INGESCHIKT. *d. w.* van Inſchikken. *Accommodé &c.*

INGESCHONKEN. *d. w.* van Inſchenken. *Verſé dedans.*

INGESCHOTEN. *d. w.* van Inſchieten. *zie* Inſchieten.

INGESCHOVEN. *d. w.* van Inſchuiven. *zie* Inſchuiven.

INGESCHRAAPT. *d. w.* van Inſchraapen. *Amaſſé &c.*

INGESCHREEVEN. *d. w.* van Inſchrijven. *Signé, ſouſcrit. zie* Inſchrijven.

INGESCHROKT. *d. w.* van Inſchrokken. *Avalé avidement.*

INGESLAGEN. *d. w.* van Inſlaan. *zie* Inſlaan.

INGESLEEPT. *d. w.* van Inſleepen. *Traîné dedans.*

INGESLIKT, *d. w.* van Inſlikken. *Avalé.*

INGESLONKEN. *d. w.* van Inſlenken. *Deſenflé, diminué, déchu.*

INGESLOPEN. *d. w.* van Inſluipen. De ingeſlopene feilen verbeteren. *Corriger les fautes qui ſe ſont gliſſées dans un ouvrage.*

INGESLOTEN. *d. w.* van Inſluiten. *Enfermé.*

INGESMETEN. *d. w.* van Inſmijten. *Jetté dedans, enfoncé.*

INGESNEDEN. *d. w.* van Inſnijden. *Entaillé, gravé.*

INGESNORD. *d. w.* van Inſnorren *zie* Inſnorren.

INGESNOVEN. *d. w.* van Inſnuiven. *Attiré par le nez.*

INGESPANNEN. *d. w.* van Inſpannen. *Attelé, &c.*

INGESPAT. *d. w.* van Inſpatten. *Entré avec impétuoſité.*

INGESPOELD. *d. w.* van Inſpoelen. *Entré en flottant.*

INGESTAAN. *d. w.* van Inſtaan. *zie* Inſtaan.

INGESTAMPT. *d. w.* van Inſtampen. *Enfoncé en battant.*

INGESTAPT. *d. w.* van Inſtappen. *Entré en marchant.*

INGESTELD. *d. w.* van Inſtellen. *Inſtitué.*

INGESTEMD. *d. w.* van Inſtemmen. *Voté &c.*

INGESTIERD, *d. w.* van Inſtieren. *Conduit dans le port par le moyen du gouvernail.*

INGESTOOKEN. *d. w.* van Inſteeken. *Suggéré, &c.*

INGESTOOTEN. *d. w.* van Inſtooten. *Pouſſé dedans &c.*

INGESTORT. *d. w.* van Inſtorten. *Renverſé, éboulé, infus.*

Een ingeſtorten muur. *Une muraille éboulée, ou renverſée.*

De zieke is weer ingeſtort. *Le malade eſt retombé. Il a fait une rechute.*

Ingeſtorte wetenſchap. *Connoiſſance infuſe.*

INGESTOTEN. *zie* Ingeſtooten.

INGESTOUWD. *d. w.* van Inſtouwen. *zie* Inſtuwen.

INGESTUURD. *d. w.* van Inſtieren. *zie* Ingeſtierd.

INGESTUWD. *d. w.* van Inſtuwen. *zie* Inſtuwen.

INGETEKEND. *d. w.* van Intekenen. *Signé, ſouſcrit.*

INGETEUGELD. *d. w.* van Inteugelen. *Reprimé, refrené.*

INGETOGEN, *bijv. w.* Zedig, gematigd. *Retenu, modeſte, modéré, poſé,*

Ingetogenheid, *z. v.* Zedigheid. *Retenue, modeſtie, modération.*

INGETOOMD. *d. w.* van Intoomen. *Bridé, retenu, reprimé.*

INGETREEDEN. *d. w.* van Intreeden. *Entré.*

INGETROKKEN. *d. w.* van Intrekken. Het Garnizoen is ter ſtad ingetrokken. *La Garniſon eſt entrée dans la Ville.*

Ingetrokkene bevelen. *Des ordres révoqués.*

INGEVALLEN. *d. w.* van Invallen. Ingeſtort. *Renverſé, éboulé, affaiſſé.*

Een ingevallen huis. *Maiſon renverſée.*

Inge-

Digitized by Google

Ingevallen. Vermagerd. *Maigre, enfoncé, défait.*
Een ingevallen aangezigt. *Visage maigre & enfoncé.*
Ingevallene kaaken. *Joues enfoncées.*
INGEVAREN. *d. w.* van Invaren. *Entré par eau.*
INGEVLAMD. *d. w.* van Invlammen. *Demanquiné.*
INGEVLIJD. *d. w.* van Invlijen. *Agencé, accommodé, ajuſté, arrangé dedans.*
INGEVLOEID. *d. w.* van Invloeijen. *Coulé dedans, &c.*
INGEVLOGEN. *d. w.* van Invliegen. *Volé dedans.*
INGEVLOTEN. *d. w.* van Invlieten. *Coulé dedans.*
INGEVOEGD. *d. w.* van Invoegen. *Ajoûté, joint.*
INGEVOERD. *d. w.* van Invoeren. In zwang gebragt. *Introduit, introduite.*
Een oud ingevoerd gebruik. *Ancienne coutume, coutume qui a été introduite dès longtemps.*
INGEVOLGD. *d. w.* van Involgen. *Acquiſcé, accordé.*
INGEVORDERD. *d. w.* van Invorderen. *Exigé, demandé.*
INGEVOUWEN. *d. w.* van Invouwen. *Plié.*
INGEVULD. *d. w.* van Invullen. *Rempli. zie* Invullen.
INGEWAGT. *d. w.* van Inwagten. *Attendu.*
INGEWAND. *z. g. Entrailles, viſcéres.*
Het ingewand uit een beeſt doen. *Oter les entrailles d'une bête, éventrer une bête.*
Mijn ingewand keerde mij om op dat gezigt. *Mes entrailles s'émurent à cette vue.*
INGEWATERD. *d. w.* van Inwateren.
Ingewaterd hout. *Du bois pénétré d'eau.*
INGEWEEKEN. *d. w.* van Inwijken. *zie* Inwijken.
INGEWEEVEN. *d. w.* van Inweeven. *zie* Inweeven.
INGEWELD. *d. w.* van Inwellen. *Affaiſſé, &c.*
INGEWIJD. *d. w.* van Inwijden. *Conſacré, ſacré, dédié.*
INGEWIKKELD. *d. w.* van Inwikkelen. *Intrigué, embarraſſé.*
INGEWILLIGD. *d. w.* van Inwilligen. *Conſenti.*
INGEWOEKERD. *d. w.* van Inwoekeren. *Invétéré.*
INGEWONDEN. *d. w.* van Inwinden. *Enveloppé.*
INGEWONNEN. *d. w.* van Inwinnen. *Regagné.*
INGEWOOND. *d. w.* van Inwoonen. *Demeuré, habité.*
INGEWORPEN. *d. w.* van Inwerpen. *Jetté dedans.*
INGEWORTELD, *bijv. w.* Van over lange gebruikt. *Enraciné.*
* Dat is een ingeworteld quaad. *C'eſt un mal invétéré.*
INGEZAAGD. *d. w.* van Inzaagen. *zie* Inzaagen.
INGEZAKT. *d. w.* van Inzakken. *Affaiſſé, enfoncé.*
INGEZAMELD. *d. w.* van Inzamelen. *Amaſſé &c.*
INGEZEILD. *d. w.* van Inzeilen. *Entré à la voile.*
INGEZET. *d. w.* van Inzetten. Gij hebt niet ingezet, van 't ſpel ſprekende. *Vous n'avez pas mis au jeu.*
Wie heeft die wet ingezet? *Qui a établi cette loi?*
INGEZETEN. *z. w.* Inwooner. *Habitant d'un Pays.*
Alle de ingezetenen des Lands. *Tous les habitans du Pays.*
INGEZIEN. *d. w.* van Inzien. Ik heb die zaak diep ingezien. *J'ai peſé mûrement cette affaire, je l'ai examinée à fond.*
INGEZODEN. *d. w.* van Inzieden. *Ebouilli.*
INGEZOGEN. *d. w.* van Inzuigen. *Sucé.*
Hij heeft die quaal met de melk ingezogen. *Il a ſucé ce mal avec le lait.*
INGEZONKEN. *d. w.* van Inzinken. *zie* Inzinken.
INGEZOPEN. *d. w.* van Inzuipen. *Avalé avidement.*
INGEZOUTEN. *d. w.* van Inzouten. *Salé, mis dans la ſaumure.*
Ingezouten. Ingezult. *zie* Ingezult.
INGEZULT. *d. w.* van Inzulten. *Confit au ſel ou au vinaigre.*
INGEZWAGTELD *d. w.* van Inzwagtelen. *Emmaillotté.*
INGEZWOLGEN. *d. w.* van Inzwelgen. *Englouti, avalé.*
INGEZWOOREN. *d. w.* van Inzweeren. *Apoſtumé.*
‡ INGIERIG, *bijv. w.* Doorgierig, zeer gierig. *Très-avare, fort chiche.*
INGIETEN. *w. w.* Inſtorten. *Verſer dans quelque vaſe ou vaiſſeau.*
* Men kan niemand het verſtand ingieten. *On ne peut inſuſer l'eſprit à perſonne.*
* Ingieting. *z. v.* Inſtorting. *Infuſion, action de celui qui verſe dans quelque choſe.*
INGIJPEN, *w. w. zeew. zie* De zeilen inhaalen. *onder* Zeil.
INGLIJDEN. *zie* Glijden.
‡ INGOED, *bijv. w.* Heel goed, doorgoed. *Très-bon.*
INGRAVEN. *zie* Graaven.
INGRIFFELEN. *zie* Griffelen.
INGROEIJEN. *g. w. Croître dedans.*
INGROEVEN. *zie* Inſnijden.

INH. INJ.

INHAALEN. *w. w.* Naar zig toe haalen. *Attirer, tirer à ſoi.*
Haal de zeilen in. *Amenez les voiles.*
Inhaalen door den adem. Inzuigen, intrekken. *Attirer par la reſpiration.*
Zijn geld of renten inhaalen. *Aller recevoir ſon argent ou ſes rentes.*
* Inhaalen. Met eenige plegtigheid in de Stad ontvangen, verwelkomen. *Recevoir, faire un accueil obligeant, recevoir dans la ville avec cérémonie.*
De Vorſt wierd door de gewapende burgerije ingehaald. *Le Prince fut reçu de toute la bourgeoiſie ſous les armes.*
Inhaalen. Iemand in 't loopen inhaalen. *Atteindre, attraper quelqu'un à la courſe.*
Inhaalen dat men ten agteren is. *Regagner ce qu'on a perdu.*
* Het Trojaanſch paerd inhaalen, zijnen vijand zig zelven op den hals haalen. *Introduire le cheval de Troye, ſe trahir ſoi-même, introduire ſon ennemi.*
* Inhaalend, *d. w.* Inhaalig, ſchraapig, baatzugtig. *Chiche, qui ne cherche qu'à amaſſer & à tirer à ſoi.*
Inhaling. *z. v.* Intrekking. *Action de celui qui attire à ſoi.*
* Inhaaling, *z. v.* Plegtige ontvanging, verwelkoming. *Reception, accueil avec cérémonie.*
INHAM. *z. m.* Inwijk. *Golfe, étendue de mer qui entre dans les terres.*
INHEBBEN. Vermeeſterd hebben, bezitten. *Poſſéder, avoir en tenir en ſa poſſeſſion, avoir pris, être maître.*
De Koning heeft de ſtad in. *Le Roi a pris la ville, le Roi s'en eſt rendu maître.*
INHEEMSCH, *bijv. w.* Inlandſch. *Ce qui eſt du pays.*
De inheemſchen en uitheemſchen getuigen dit gelijkelijk. *Les originaires ou les gens du pays & les étrangers témoignent ceci également.*
INHEIJEN. *w. w* Palen inheijen. *Piloter, enfoncer des pilotis.*
INHIJSSEN, *w. w. Faire entrer quelque choſe en guindant.*
Goed in een ſchip hijſſen. *Hiſſer, en guinder des marchandiſes dans un vaiſſeau.*
INHOUD. *z. m.* Begrijp. *Contenu, argument, teneur.*
De korte inhoud van 't boek. *Le ſommaire, ou l'abrégé du livre.*
INHOUDEN. *w. w.* Behelzen, begrijpen. *Contenir, comprendre, renfermer.*
't Plakkaat houd in dat, enz. *Le placard contient, &c.*
Inhouden. Binnen houden. *Modérer, retenir, cacher, empêcher qu'une choſe n'éclate.*
Zijne gramſchap inhouden. *Modérer ſa colére.*
Hij kon den geneesdrank niet inhouden. *Il ne put garder la médecine qu'il avoit priſe.*
Zijn water inhouden. *Retenir ſon urine.*
Zig zelven inhouden, zig zelven bedwingen. *Se modérer, brider ſes paſſions, ſe contraindre.*
Koren inhouden, koren niet willen verkoopen. *Retenir le bled, ne pas vouloir vendre du bled.*
INHOUTEN van een ſchip, ribben die in 't ſchip ſtaan. *Les membres d'un vaiſſeau.*
INHOUWEN. *w. w.* Inhakken. *Hacher, tailler, couper.*
INHULDIGEN. *w. w.* Huldigen. *Sacrer, reconnoître pour Souverain, prêter hommage.*
Eenen Koning inhuldigen. *Sacrer un Roi.*
INHUUREN. Weder inhuuren. *w. w.* In huure weêr aanneemen. *Relouer, reprendre à louage.*
Hij heeft dat huis weêr ingehuurd. *Il a reloué cette maiſon.*
INJAGEN. *w. w.* Indrijven, naar binnen jagen. *Chaſſer dedans, faire entrer par force.*
Den vijand injaagen. *Chaſſer l'ennemi dans ſon poſte.*
Iemand injagen, door ſnel rijden inhaalen. *Attraper ou atteindre quelqu'un à cheval ou en chariot.*

I N K.

INK. *zie* Inkt.
INKABBELEN, *w. w.* Uithollen. *Creuſer, miner. Cela ſe dit de l'eau qui bat les digues, les chauſſées, les murailles, &c.*
INKEEP, *z. v. Entaille.*
INKEEPEN, *w. w.* Keepen maaken in eenig hout. *Entailler, faire des entailles dans quelque piéce de bois.*
INKEER. *z. m.* Bedaring, berouw. *Regret, repentir.*
Tot inkeer koomen. *Se repentir, avoir du regret, regretter.*

Digitized by Google

INKEEREN. *g. w.* In huis koomen. *Entrer dans la maison.*
Keer in tot mij. *Entrez chez moi.*
INKELDEREN. *w. w.* In den kelder doen. *Mettre dans la cave, enaver.*
INKHOORENTJE. *zie* Eekhoorentje.
INKIPPEN. *w. w.* Inhakken. *zie* Inkeepen.
INKLEPPEN. *w. w.* Inluiden, bij klokslag indagen. *Appeller à son de cloche. Cela se dit proprement de ceux sur qui la Justice a droit.*
INKLOPPEN. *w. w.* Inslaan, indrijven. *Chasser, battre ou forcer quelque chose par le moyen d'un chasseur, d'un marteau, &c.*
Inkloppen, *g. w.* Doorkloppen, dunner worden. *Devenir mince & mincer par des coups de marteau.*
Dat boek zal veel inkloppen. *Ce livre deviendra beaucoup plus mince, après avoir été battu.*
INKOMELING, *z. m.* Vreemdeling. *Qui vient de dehors, étranger.*
Inkomen. *z. g.* Inkomst. *Revenu, rente.*
Die Heer heeft een groot inkomen. *Ce Seigneur a un grand revenu.*
Inkomen. Het Inkomen. *L'entrée.*
Het inkomen der vreemde waaren toelaten. *Permettre l'entrée des marchandises étrangères.*
Inkomen. *g. w.* In huis komen. *Entrer, venir dans la maison.*
Wilt gij niet inkomen, mijn Heer? *Ne voulez-vous pas entrer, Monsieur?*
Inkomende, *deelw.* In de haven komende. *Entrant dans le port, ou le havre.*
Alle inkomende en uitgaande scheepen. *Tous les vaisseaux entrans & sortans du port.*
Alle inkomende en uitgaande goederen. *Effets, denrées ou marchandises qui entrent & qui sortent.*
Inkomst. *z. v.* Ingang. *Entrée.*
De inkomst van de haven. *L'entrée du port.*
Zijne jaarlijksche inkomst bedraagt 10000 guldens. *Il a dix mille livres de rente.*
INKOOP. *z. m.* 't Koopen van eenige waaren, om weder te verkoopen. *Achat, pour revendre.*
INKOOPEN. *w. w.* Koopen om weder te verkopen. *Acheter pour revendre.*
Zij kogt dat goed duur in. *Elle achete cette marchandise, ou ces denrées bien cher.*
Inkoper. *z. m. Acheteur, celui qui achete pour revendre.*
INKORTEN. *w. w.* Korten, kleiner maken. *Accourcir, diminuer, rendre plus court.*
Inkorten. Kreuken, beneemen. *Oter, enfreindre.*
•Eene schuld allengs inkorten. *Diminuer une dette petit à petit.*
•Iemands gezag inkorten. *Enfreindre l'autorité de quelqu'un.*
Inkorting. *z. v.* Kreuking, beneeming. *Accourcissement, diminution.*
INKRIJGEN. *w. w. Recevoir, faire entrer.*
Ik krijg schoone kaarten in. *Je prens de belles cartes, il me vient beau jeu.*
Dat vat is te groot, ik kan het niet inkrijgen. *Ce tonneau est trop gros, je ne saurois le faire entrer.*
INKRIMPEN. *g. en w. w.* Door krimping kleiner worden, en kleiner maaken. *Se resserrer, se retrecir, resserrer, retrecir.*
Dit laken krimpt zeer in. *Ce drap se retrecit fort.*
Men moet dat stof inkrimpen. *Il faut retrecir cette étoffe.*
De wind krimpt in. *Le vent mollit, ou tombe.*
Inkrimping. *z. v.* Krimping. *Raccourcissement, retirement.*
INKROPPEN. *w. w.* Zijnen toorn inkroppen. *Cacher son ressentiment, dissimuler sa colère.*
Den hoon inkroppen. *Dévorer un affront.*
INKRUIPEN. *g. w. Entrer en se glissant, ou en rampant.*
• In zijne schuip kruipen, zoo bout niet spreeken. *Rentrer dans sa coquille, mettre de l'eau dans son vin.*
•Dat quaad kruipt dagelijks in. *Ce mal s'introduit, ou s'accroît de jour en jour.*
• Inkruiping. *z. v.* Voortloping, toeneeming. *Accroissement.*
De inkruiping van eene quaade gewoonte. *L'accroissement d'une méchante ou mauvaise coutume.*
INKT. *z. m. Encre, de l'encre.*
Inktkooker. *z. m. Encrier, écritoire.*
Drukinkt, Kantoorinkt, Schrijfinkt, enz. *zie onder* Druk, enz.
INKUIPEN. *w. w.* In een vat besluiten. *Enfermer dans un tonneau.*
Kleopatra liet zig in een vat kuipen om Cesar te koomen bezoeken. *Cléopatre se fit enfermer dans un tonneau, pour venir voir César.*

I N L.

INLAAGE. Ingeslooten brief. *Inclusé.*
INLADEN. *w. w.* In een Schip laden. *Embarquer, mettre des marchandises dans un vaisseau, charger un vaisseau.*
Inlading. *z. v. Charge ou chargement de vaisseau.*
INLANDER. *z. m.* Ingeboorene des lands. *Originaire, natif de quelque lieu, ville, ou pays.*
Inlandsch, *bijv. w.* Binnenlandsch. *Fait dans le pays, ce qui est du pays.*
Een inlandsche oorlog of burgerkrijg. *Guerre civile.*
Inlandsche stoffe. *Etoffe faite & fabriquée dans le pays.*
‡ INLAPPEN. *w. w.* Slordig bijvoegen, of inzetten. *Insérer, fourrer, ajoûter sans choix & sans discernement.*
Hij heeft veele grollen in zijn boek ingelapt. *Il a fourré bien des fadaises dans son livre.*
‡ Inlappen. Inzuipen, inzwelgen. *Avaler, engloutir.*
Hij lapt den wijn in als water. *Il avale le vin comme de l'eau.*
INLASSEN. *w. w.* Invoegen, inzetten. *Rapiécer, rapiécer, mettre des pièces à quelque chose.*
Ergens een stuk inlassen. *Rapiécer quelque chose, y mettre une pièce.*
• Inlassen. Tusschenvoegen, invoegen. *Joindre ou ajoûter quelque chose à quelque ouvrage.*
Op dat blad is het gevoelen van eenen anderen Schrijver ingelast. *On a ajoûté à cette page le sentiment d'un autre Auteur.*
Inlassing. *z. v.* Invoeging. *Action de celui ou de celle qui rapiéce, ou ajoûte quelque pièce.*
• Inlassing van zeker verhaal in eene reden. *Addition de quelque récit à un discours.*
INLATEN. *w. w.* In huis laten. *Faire entrer, laisser entrer.*
Hoe hij klopte, hij wilde hem niet inlaten. *Il avait beau frapper à la porte, elle ne voulut pas le laisser entrer.*
Ik laat eenen goeden teug wijn of bier in de kan. *Je laisse un bon trait de vin ou de bière dans le pot.*
Inlaten. *Timmerman woord.* Invoegen. *Mettre ou joindre entre deux extrémités.*
Die latten zijn in de ribben ingelaten. *On a joint ou fait entrer les lattes entre deux solives.*
• Zig met iemand in een gesprek inlaten. *Entrer en discours avec quelqu'un.*
• Zig in eene zaak inlaten. *S'engager dans une affaire.*
INLAVEEREN. *w. w.* Laveerende inkoomen. *Louvoyer ou louvier, entrer en louvoyant.*
INLEG. *z. m.* Ingelegd geld. *Mise, argent que chacun donne pour constituer quelque fond, ou quelque société.*
INLEGGEN. *w. w. Mettre dedans.*
Bier inleggen. *Faire mettre de la bière dans sa cave.*
Inleggen. In pekel of in azijn leggen. *Confire au sel ou au vinaigre.*
Inleggen. Met stukjes inlijmen. *Faire des ouvrages de placage & de rapport.*
Inleggen. Toeleggen, te zamen leggen. *Donner quelque argent en compagnie.*
Inleggen in eene Loterije. *Mettre dans une Loterie.*
Geld inleggen tot een gemeen gebruik. *Donner de l'argent en compagnie pour un usage commun.*
Inleggen. Engen, enger of korter maken. *Rétrecir, faire plus court ou plus étroit.*
Dat kleed is wel eene handbreed ingeleid. *Cet habit a été raccourci ou retreci la largeur d'une main.*
Eenen wijngaard inleggen. *Cultiver ou terre une vigne ou un sarment de vigne à provigner.*
• Tegen iemand inleggen, tegen iemand twisten of uitvaren. *S'opposer à quelqu'un, entrer en débat avec quelqu'un.*
• Eer inleggen, of behaalen. *Acquérir ou remporter de la gloire.*
Inleggend. Ingesloten. *Inclus.*
Inlegging, *z. v. Retrecissement, ou raccourcissement.*
Inlegging van geld. *zie* Inleg.
Inlegpenningen. *zie* Inleg.
INLEIDEN. *w. w.* Binnen leiden. *Introduire, mener dans un lieu.*
Inleider. *z. m. Introducteur.*
Inleider der Gezanten. *Introducteur des Ambassadeurs.*
Inleiding. *z. v.* Inbrenging. *Introduction.*
• Inleiding. *z. v.* Beginzelen der Leerkonst. *Introduction, commencement de quelque Science.*
• De inleiding tot de Fransche Taal. *L'Introduction à la Langue Françoise.*
• Inleiding van eene reden. *Exorde.*
INLEVEREN. *w. w.* Overgeeven. *Présenter, délivrer.*
Een verzoekschrift inleveren. *Présenter une requête.*
Zijne bezwaarnissen inleveren. *Produire, délivrer, ou présenter ses griefs.*
Inlevering. *z. v.* Overgeving, aanbieding. *Présentation.*
Inlevering van een verzoekschrift. *Présentation d'une requête.*
• INLIJVEN. *w. w.* Tot een medelid van een zelve lichaam maken. *Incorporer, unir, annexer à un corps.*
Door den Doop word men de Kerke ingelijfd. *Par le Baptême on devient membre*

Digitized by Google

Chambre de l'Egliſe, on eſt incorporé dans l'Egliſe par le Baptême.

Inlijving, z. v. Aanneeming. *Incorporation, réunion.*

INLOOP. *zie* Inbreuk.

INLOOPEN. *w. w.* In 't loopen onderhaalen. *Atteindre, attrapper en marchant, ou en courant.*

De haven inloopen of inzeilen. *Entrer dans le port.*

Inloopen. In huis loopen. *Entrer dans la maiſon en courant.*

Inloopen, *g. w. Zetters w.* Kleiner loopen als men dagt. *Prendre moins d'eſpace, tenir moins de place. Terme de compoſiteur d'imprimerie.*

Dat ſchrift loopt veel in. *Cette écriture prend moins de place qu'on ne croyoit.*

INLOOTZEN. *w. w.* Binnen lootzen. *Conduire un vaiſſeau dans un port ou havre, comme font les pilotes-côtiers.*

Dat ſchip is van daag ingelootſt. *Les pilotes-côtiers ont conduit aujourd'hui ce vaiſſeau dans le havre ou dans le port.*

Inlootzing. z. v. Inlootzing van een ſchip. *Action du pilote-côtier qui monte à bord d'un vaiſſeau, pour le conduire & le faire entrer dans un port ou havre.*

INLUIDEN. *w. w.* Bij klokluiding indagen. *Citer, ajourner au ſon de la cloche.*

De kermis inluiden. *Ouvrir la foire au ſon de la cloche.*

Inluiding. z. v. Indaging bij klokluiding. *Citation, ajournement, appel au ſon de la cloche.*

Inluiding van de kermis. *Ouverture de la foire au ſon de la cloche.*

INLUISTEREN. *w. w.* In 't oor luiſteren. *Dire à l'oreille.*

Malkanderen iets inluiſteren. *Chuchoter, parler à l'oreille.*

I N M.

INMAKEN. *w. w.* Inleggen, inzulten. *Confire au ſel, au ſucre, ou au vinaigre.*

Inmaakzel, z. g. *Confiture au ſel, au ſucre, ou au vinaigre.*

INMANEN. *w. w.* Invorderen. *Demander aux débiteurs l'argent qu'ils doivent, ſolliciter le payement de ſes dettes.*

Inmaner. z. m. *Celui qui demande aux débiteurs l'argent qui lui eſt dû.*

Inmaning, z. v. Invordering. *Sollicitation du payement de ſes dettes, action de celui qui demande à ſes débiteurs ce qui lui eſt dû.*

INMEETEN. *w. w. Meſurer en achetant.*

Ruim in- en ſcherp uitmeeten. *Recevoir bonne meſure, & donner ou faire mauvaiſe meſure.*

*Met zulk eene maat als gij inmeet, zal u uitgemeeten worden. *On vous traitera de la même manière que vous traitez un autre.*

INMENGEN. *w. w.* Onder mengen. *Mêler ou joindre parmi.*

Zig buiten nood in een geſchil mengen. *Se mêler d'une querelle, ſe fourrer dans un démêlé ſans néceſſité.*

Inmenging. z. v. vermenging. *Incorporation, mélange.*

*Inmenging. Bemoeijing. *Action de celui qui s'engage, ſe mêle, s'entremet dans quelque affaire ou querelle.*

INMIDDELS. *zie* Middelerwijl.

INMIJNEN. *w. w.* Bij openbaren op- of afſlag weder inkopen. *Racheter à l'enchère.*

Hij heeft veel goed weder ingemijnd. *Il a racheté beaucoup de choſes à l'enchère.*

I N N.

INNAAIJEN. *w. w. Mettre une pièce, coudre.*

Een boek innaaijen. *Coudre un livre.*

Eenen lap in eenen broek naaijen. *Mettre une pièce à un haut de chauſſes.*

INNEEMEN. *w. w.* In huis neemen. *Prendre dans ſon logis ou dans ſa maiſon.*

Inneemen. Vermeeſteren, overwinnen. *Prendre, vaincre, ſubjuguer, conquérir.*

De ſtad is ſtormenderhand ingenomen. *La ville a été priſe d'aſſaut.*

Inneemen. Inladen. *Charger, prendre, recevoir dans ſon bord.*

Zijne lading inneemen. *Prendre ſa charge.*

Bezetting inneemen. *Recevoir garniſon.*

Inneemen. Beſlaan, bezetten. *Occuper, poſſéder, tenir, remplir.*

Mijn Heer, wij neemen uw gantſche huis in. *Monſieur, nous occupons toute votre maiſon.*

Eenen drank inneemen. *Prendre une médecine, avaler un breuvage.*

*Iemand inneemen, iemand aan zijne zijde trekken. *Gagner quelqu'un, mettre quelqu'un de ſon côté ou dans ſon parti.*

*Iemands harte inneemen. *Gagner le cœur de quelqu'un.*

*Voor iemand ingenomen zijn. *Etre prévenu, ou prévenu en faveur de quelqu'un.*

Tegen iemand ingenomen zijn. *Etre prévenu, ou préoccupé contre quelqu'un.*

Inneemer. z. m. Als, inneemer van ſteden. *Preneur de villes.*

Inneeming. z. v. Inlading. *Embarquement, charge.*

Inneeming. z. v. Vermeeſtering, verovering. *Priſe, conquête.*

INNEN *zie* Invorderen.

INNERLIJK, *bijv. w.* Inwendig. *Intime, intérieur.*

Wij konnen maar van het uiterlijke oordeelen, het innerlijke is Gode alleen bekend. *Nous ne pouvons juger que de l'extérieur, l'intérieur n'eſt connu que de Dieu.*

*Een innerlijke of boezemvriend. *Ami intime.*

Innerlijk, *bijw. Intimement.*

INNIG, *bijv. w.* Innerlijk, ſtil, godsdienſtig. *Mental, intérieur, dévot, recueilli en ſoi-même.*

Het innig gebed. *L'oraiſon mentale.*

Dat koomt uit het innige van zijn hart. *Cela vient de l'intérieur de ſon cœur, ou de ſon ame.*

Innigheid. z. v. Godvrugtigheid, aandagt. *Piété, dévotion, attention, recueillement.*

Innigljik, *bijw.* Van harten. *Intimement, de tout ſon cœur, tendrement.*

Iemand innigljk liefhebben. *Aimer quelqu'un intimement, ou tendrement.*

INNIG. *zie* Invordering.

INO. INP. INQ.

INOOGSTEN of Inoegſten. *w. w.* Inzamelen. *Faire recolte, moiſſonner, recueillir les grains.*

De garſt is ingeoogſt. *La recolte ou la moiſſon de l'orge eſt faite.*

Inoogſting. z. v. Inzameling. *Recolte, moiſſon.*

INPAKKEN. *w. w. Emballer ou emboler, empaqueter.*

Dat goed is al ingepakt. *Ces hardes, ces meubles, ou ces marchandiſes ſont déjà emballées.*

Het inpakken der goederen is reeds betaald. *L'emballage des marchandiſes eſt déjà payé.*

INPALMEN. *w. w.* Allengsjes naar zig haalen. *Tirer à ſoi peu à peu quelque choſe, empieter, uſurper.*

Een touw inpalmen. *Tirer peu à peu une corde à ſoi.*

*Eene ſchuld inpalmen. *Recevoir petit à petit une dette.*

Inpalming. z. v. *Empiétement, uſurpation.*

‡ INPEPEREN. *w. w.* Ten ergſten vergelden, wraak over neemen. *Prendre revenche de quelque choſe.*

‡ Hij heeft hem dat dubbeld ingepeperd. *Il en a bien eu ſa revenche à ſon tour.*

INPLANTEN. *w. w.* Inpooten. *Planter, mettre en terre.*

*Inplanten. Leren, onderwijzen. *Enſeigner, inculquer, inſpirer.*

Iemand de deugd inplanten. *Inſpirer la vertu à quelqu'un, imprimer la vertu dans l'eſprit de quelqu'un.*

Inplanting. z. v. Inpoting. *Plantage, action de planter, implantation.*

*De inplanting der goede zeden. *L'impreſſion des bonnes mœurs.*

‡ INPRAATEN. *zie* Inpreeken.

‡ INPREEKEN. *w. w.* Inſtampen. *Inculquer, perſuader par beaucoup de raiſons, inſinuer.*

*INPRENTEN. *w. w.* Indrukken, leeren. *Imprimer, enſeigner, inculquer.*

Die zaak is hem zoo vaſt ingeprent, dat, enz. *Cela eſt ſi profondément imprimé dans ſon eſprit, que &c.*

INPROPPEN. *w. w.* Inprangen, inſtouwen. *Entaſſer, bourrer, fourrer dedans.*

Dat goed is daar met geweld ingepropt. *Ces choſes y ſont entaſſées à force les unes ſur les autres.*

INPUILEN. *g. w.* Inzakken, hol worden. *S'enfoncer.*

INQUARTIEREN. *w. w. ond. w.* De troepen inquartieren. *Mettre les troupes dans les quartiers, leur donner des quartiers.*

Inquartiering. z. v. *L'action de mettre les troupes en quartier.*

I N R.

INRENNEN. *w. w.* Met rennen inhaalen. *Atteindre en courant au galop.*

Inrennen. *g. w.* Al rennende inkoomen. *Entrer au galop.*

INRIJDEN. *w. w.* Rijdende inhaalen. *Atteindre à cheval, ou en chariot &c.*

Inrijden. *g. w.* Rijdende inkoomen. *Entrer à cheval, en chariot, en caroſſe &c.*

INROEPEN. *w. w.* Indaagen, inluiden. *Appeller, ajourner.*

Inroepen. In huis roepen, tot zig roepen. *Faire entrer dans la maiſon, appeller pour faire venir auprès de ſoi.*

Als hij voorbij gaat zal ik hem inroepen. *Quand il paſſera je l'appellerai.*

*De markt inroepen of inluiden. *Annoncer la foire au ſon de la cloche, proclamer la foire.*

*Zij hebben den vijand ingeroepen. *Ils ont fait entrer l'ennemi.*

INRUILEN. *w. w.* Door ruiling inhandelen. *Troquer, faire un troc, échanger une marchandiſe contre une autre.*

Ik heb die ſtoffen ingeruild tegen mijn laken. *J'ai échangé ces étoffes contre mon drap, j'ai reçu ces étoffes en échange de mon drap.*

INRUIMEN. *w. w.* Ten beſten laten, overgeeven.

Digitized by Google

geeven. *Evacuer, céder, quitter, abandonner.*

Iemand zijn huis, zijn bed, enz. in ruimen. *Sortir de sa maison, de son lit, &c. pour y faire entrer & coucher un autre.*

Inruiming. z. v. Overgeeving, ontledinging. *Evacuation: terme de guerre.*

INRUKKEN. g. w. Invallen. *Faire une invasion, envahir.*

I N S.

INSCHEEPEN. w. w. In een schip laden. *Embarquer.*

De waaren zijn ingescheept. *Les marchandises sont embarquées.*

INSCHELLEN. w. w. Met de schel binnen roepen. *Appeller, & faire entrer quelqu'un au son d'une clochette.*

INSCHENKEN. w. w. In een glas schenken. *Verser, verser dans un verre.*

Schenk mij eens in. *Verse-moi un verre de vin, de bière, &c.*

De wijn is ingeschonken. *Le vin est versé.*

* INSCHERPEN. w. w. Leeren, onderwijzen. *Inculquer, apprendre, enseigner quelque chose à force de la répéter & de la rebattre.*

Iemand de deugd inscherpen. *Inculquer la vertu à quelqu'un.*

* Inscherping. z. v. Les, onderwijs. *Précepte, instruction.*

INSCHIETEN. g. w. Ingaan. *Entrer.*

Die stijl schiet in dien balk. *Cette solive entre dans cette poutre.*

Zijn naam wil mij nu niet inschieten. *Je ne saurois présentement me ressouvenir de son nom, je ne puis me le remettre.*

Inschieten. w. w. *Insérer, mettre dedans, faire entrer.*

Papier in eenen hoop inschieten. *Drukkers w. Mettre du papier de nouveau dans un tas à la place de ce que l'on en ôte.*

Ergens de glazen met een roer inschieten. *Casser les vitres en quelque endroit par un coup de mousquet, ou de fusil.*

Eenen lap in eenen rok inschieten. *Mettre une pièce à, un juste-au-corps, y ajoûter une pièce.*

* In iemands reden inschieten. *Interrompre le discours de quelqu'un.*

Ergens met een roer inschieten. *Tirer un coup de fusil dans quelque endroit.*

Hij heeft veel van't zijne 'er bij ingeschoten. *Il y a mis beaucoup du sien, il y a perdu beaucoup.*

Hij zal 'er het leven bij inschieten. *Il y perdra la vie.*

INSCHIKKEN. w. w. Invleijen, invoegen. *Accommoder, ajuster, ranger, mettre en ordre.*

* Inschikken. Toegeeven, matigen. *Modérer, excuser, avoir de la condescendance.*

* Hij kan niets inschikken. *Il ne peut entendre à rien.*

* Laat die zaak ingeschikt worden. *Que cette affaire s'accommode, accommodez cette affaire.*

* Inschikking. z. v. Toegeeving, matiging. *Modération, accommodement, complaisance.*

Men kan dat wel bij inschikking doen. *On peut bien faire cela par manière d'accommodement.*

Daar is geen inschikking bij dien man. *C'est un homme qui n'a point de considération ni d'égards.*

‡ INSCHOON, *bijv. w.* Zeer schoon. *Très-beau, fort beau.*

INSCHRAAPEN. w. w. *Amasser, attirer, tirer à soi.*

Geld inschraapen. *Amasser de l'argent.*

INSCHRIJVEN. w. w. Opschrijven, intekenen. *Immatriculer, enregistrer ou enrégistrer sur la matricule, enroller.*

Iemands naam inschrijven. *Enrégistrer ou immatriculer le nom de quelqu'un.*

Tot den druk van een boek laten inschrijven. *Faire signer ou souscrire pour un ou pour plusieurs exemplaires d'un livre qui se doit imprimer, imprimer un livre par souscription.*

Zig op de monsterrol laaten inschrijven. *Se faire enroller, se faire soldat.*

Inschrijver. zie Intekenaar.

Inschrijving. z. v. Intekening. *Immatricule, enrégistrement, enrollement, souscription.*

Een boek bij inschrijving drukken. *Imprimer un livre par voye de souscription, ou en faisant signer un certain nombre de personnes.*

INSCHUIVEN. w. w. Voortschuiven. *Faire avancer & entrer quelque chose en poussant.*

INSCHULD. z. v. 't Geen men ons schuldig is. *Dette active.*

Een koopman heeft in- en uitschulden. *Un marchand a des dettes à recevoir & à payer, il a des dettes actives & passives.*

‡ INSCHROKKEN. w. w. Inslokken, gulzig inzwelgen. *Avaler avidement ou avec avidité.*

‡ Iemands goed inschrokken. *Escroquer le bien d'autrui.*

INSGELIJKS, *bijw.* Ook, daar beneven. *Pareillement, aussi, tout de même.*

INSINUATIE, *ond. w. z. v. Stadhuis woord. Sommation.*

INSLAAN. w. w. Insmijten. *Enfoncer ou casser en frappant.*

Zij hebben alle de glazen ingeslagen. *Ils ont cassé toutes les vitres.*

Eene ton den bodem inslaan. *Défoncer un tonneau.*

Inslaan. Omslaan of omvouwen. *Remplir, plier, faire des replis.*

Die kaart moet in't boek van onder ingeslagen worden. *Il faut plier cette carte par embas dans le livre.*

Wijn of bier inslaan, in den kelder leggen. *Encaver du vin ou de la bière, mettre du vin ou de la bière en cave.*

Eenen anderen weg inslaan. *Prendre une autre route, ou chemin.*

‡ Inslaan. Inzuipen, inzwelgen. *Avaler, boire.*

‡ Hij slaat veel wijn in. *Il avale beaucoup de vin.*

De paerden inslaan. zie Inspannen.

Inslag. z. m. Inweefzel. *Trame, ou trême.*

Inslag. Omslag, zoom. *Repli, ourlet.*

Die rok heeft eenen breeden inslag. *Cette jupe a un repli bien large.*

Inslagcédel. z. v. *Billet qui marque la quantité de vin, de bière, &c. qu'on met en cave.*

Inslagspoel. zie Weversspoel.

INSLEEPEN. w. w. *Traîner dedans.*

INSLENKEN. g. w. Vervallen. *Diminuer, décheoir.*

INSLIKKEN. w. w. Inzwelgen. *Avaler.*

Daar zijn veele menschen die pillen zwaarlijk konnen inslikken. *Il y a bien des gens qui ont de la peine à avaler des pillules.*

Inslikking. z. v. Inzwelging. *Action de celui qui avale.*

INSLOKKEN. w. w. Greedig inzwelgen. *Avaler avidement, ou avec grande avidité.*

* Inslokken. Verslinden. *Engloutir.*

De Zee slokt alles in wat door schipbreuk vergaat. *La mer engloutit tout ce qui périt par naufrage.*

‡ Inslokken. Zig onregtvaerdig toeëigenen. *Engloutir, usurper, occuper injustement quelque bien.*

Hij riep tegens 't inslokken van landen en beemden. *Il cria contre l'occupation injuste des terres & des prez.*

Inslokking. z. v. Greetige inzwelging. *Engloutissement, action de celui qui engloutit ou qui avale avec avidité.*

* Inslokking. Onregtvaerdige toeëigening. *Occupation injuste de quelque chose, usurpation.*

INSLUIPEN. w. w. Heimelijk inkoomen. *Entrer secrétement, se couler, ou se glisser doucement dans quelque endroit.*

Daar zijn veele feilen in dat werk in geslopen. *Il s'est glissé bien des fautes dans cet ouvrage.*

INSLUITEN. w. w. Bezetten. *Investir, environner, bloquer.*

Insluitelijk, *bijw.* Ingesloten, daar onder begreepen. *Inclusivement.*

Den vijand insluiten. *Investir l'ennemi.*

De stad is rondom ingesloten. *La ville est investie, la ville est bloquée.*

Insluiten. Tusschen twee kromme haakjes in eene reden insluiten. *Enfermer entre deux crochets, ou dans une parenthèse.*

* Insluiten. Vervangen, begrijpen. *Contenir, comprendre, renfermer.*

De Stadvoogd zogt de burgers in het verdrag mee in te sluiten. *Le Gouverneur tâcha de comprendre aussi les bourgeois dans l'accord ou dans le traité.*

Dat is daar in gesloten, dat legt daar in begreepen. *Cela y est compris, cela est compris ou contenu là-dedans.*

Insluiten. g. w. Net inpassen. *Etre juste, convenir juste, entrer juste dans quelque chose.*

Insluiting. z. v. Bezetting van eene stad. *Blocus d'une ville.*

Insluiting van den vijand. *L'Action d'investir l'ennemi.*

Insluiting van eenen zin tusschen eenen anderen. *Parenthèse.*

INSLURPEN. w. w. *Humer, avaler.*

INSMIJTEN. w. w. Inwerpen. *Enfoncer, casser à force de jetter.*

Ergens de glazen insmijten. *Casser les vitres quelque part à coups de pierre.*

Hij dreigt hem den kop in te smijten. *Il le menace de lui casser la tête.*

INSNIJDEN. w. w. Inkerven. *Entailler, couper ou tailler dans quelque chose.*

Insnijding. z. v. *Incision, entaille.*

INSNORREN. g. w. Met gesnor inkoomen. *Entrer en ronflant.*

INSNUIVEN. w. w. *Attirer par le nez.*

INSOLVENT, *bijv. w. ond. w. Insolvable.*

INSPANNEN. w. w. De paerden inspannen. *Atteler, mettre les chevaux à un chariot, à un carosse, à une charrue, &c.*

Laat den knegt inspannen. *Que le valet attèle les chevaux.*

* Alle zijne kragten inspannen, zijn uiterste best doen. *Bander ou employer toutes ses forces & son industrie, faire tout de son mieux, se servir de tout ce que l'on a de force.*

Inspanning. z. v. Inspanning der paerden. *Action d'atteler les chevaux.*

* Inspanning der kragten. *Action de tout*

Digitized by Google

lui qui employe toute sa force & son industrie.

INSPATTEN. *g. w.* Indruischen, invliegen. *Entrer avec empressement, ou avec impétuosité.*

Zij quamen ter poorte inspatten. *Ils entrérent avec impétuosité par la porte.*

Inspatten. Inpuilen. *S'ébouler, s'affaisser.*

Die muur zal van onder inspatten. *Cette muraille s'affaissera, ou s'éboulera par embas.*

INSPRINGEN. *w. w.* Inloopen. *Sauter dedans, venir dans quelque lieu à l'improviste ou à l'impourvu, se jetter brusquement dans quelque lieu.*

INSPUITEN. *w. w.* Seringuer, *jetter quelque liqueur dans quelque lieu avec une seringue.*

Men spuitte den gequetsten ter wonde in. *On seringua la playe du blessé, on jetta quelque liqueur avec une seringue dans sa playe pour la nettoyer.*

Inspuiting, *z. v. Injection, action de celui qui seringue.*

INSTAAN. *g. w.* Voor iemand instaan, voor iemand borg worden. *Répondre ou être garand pour quelqu'un.*

Voor iemand instaan, een krakkeel voor iemand opneemen. *Prendre le parti de quelqu'un.*

INSTAL. Als, de Boer heeft van zijn bouwvallig huis een instal gemaakt. *Le payfan a fait une grange de sa maison qui tomboit en ruine.*

INSTAMPEN. *w. w.* Instooten. *Enfoncer en battant.*

Eene paal instampen. *Enfoncer un pieu en terre.*

Die schoone Schermmeester koomt hier alle dagen de vloer instampen. *Ce beau Maître-d'armes vient ici tous les jours faire sauter les carreaux du pavé.*

*Instampen. Met veel moeite leeren. *Inculquer, apprendre avec beaucoup de peine.*

Hij heeft hem dat gevoelen ingestampt. *Il lui a inculqué ce sentiment, ou cette opinion.*

Instamping. *z. v.* Instooting. *Enfoncement, l'action d'enfoncer.*

*Instamping van eenig gevoelen, enz. *Action de celui qui inculque quelque sentiment, ou quelque opinion.*

INSTAPPEN. *g. en w. w.* Intreeden. *Entrer en marchant, ou à pied.*

Iemand instappen, ingaan, of onderhaalen. *Attrapper, ou atteindre quelqu'un en marchant.*

INSTEEKEN. *w. w.* Induwen, doorsteeken. *Faire entrer, ou passer quelque chose par quelque trou ou ouverture, enfoncer.*

De kabel insteeken. *zie* Kabel.

Paalen insteeken. *Enfoncer ou ficher des pieux.*

*Insteeken. Ingeeven, inluisteren. *Suggérer, souffler, ou dire à quelqu'un.*

Hij heeft hem dat ingestoken. *Il lui a suggéré cela.*

Insteecken. *Boekbinders woord.* Een boek insteeken. *Faire des cahiers des feuilles d'un livre.*

Insteeking. *z. v.* Insteeking der paalen. *Enfoncement des pieux.*

*Insteeking. Ingeeving. *Suggestion.*

INSTELLEN. *w. w.* Inzetten, maaken. *Etablir, faire, créer, instituer, constituer.*

Eene wet instellen. *Etablir une loi.*

Een geschrift instellen. *Faire quelque écrit, dresser un écrit.*

Een glas, of iemands gezondheid instellen. *Boire à la santé de quelqu'un dans une compagnie, porter sa santé.*

*Zig instellen. Een begin of aanvang neemen. *Prendre commencement.*

Die zaak stelt zig niet wel in. *Cette affaire ne prend pas un bon commencement, ou ne commence pas bien.*

't Weêr begint zig wel in te stellen, of begint te bedaaren. *Le temps commence à se mettre au beau.*

Insteller. *Celui qui ordonne, qui établit, ou qui institue quelque chose.*

God is de insteller des huwelijks. *Dieu est l'instituteur du mariage, c'est lui qui l'a établi ou institué.*

Wie is de insteller van dat glas? *Qui est-ce qui a proposé de boire cette santé? Qui l'a portée?*

Instelling. *z. v.* Inzetting, gebod. *Ordonnance, institution, établissement, reglement.*

Eene Goddelijke, eene Menschelijke instelling. *Ordonnance Divine, institution humaine.*

INSTEMMEN. *g. w. Donner sa voix ou son suffrage, voter.*

INSTIEREN. *w. w.* Een schip de haven instieren. *Conduire un vaisseau dans le port.*

INSTOOTEN. *w. w.* Aan stukken stooten. *Rompre, casser en poussant.*

Wie heeft dat glas met zijnen arm ingestooten? *Qui a cassé cette vitre avec son bras?*

Instooten. *Chasser, pousser, jetter dedans, faire entrer avec force.*

*Instooten. Aanvallen, losgaan. *Attaquer vigoureusement.*

*Hij stiet op den vijand in. *Il attaqua l'ennemi vigoureusement, il se jetta sur l'ennemi.*

INSTORTEN. *g. w.* Invallen. *Etre renversé de fond en comble.*

Dat huis stortte in. *Cette maison fut renversée de fond en comble.*

*Na eene ziekte weder instorten. *Faire une rechûte.*

*Instorten. *Verser dedans, infuser.*

Die genegenheid is ons door de natuur ingestort. *Ce panchant nous a été infusé ou donné par la nature.*

*Iemand iets instorten of inboezemen. *Suggérer quelque chose à quelqu'un.*

Instorting. *z. v. Renversement, infusion.*

*Instorting na eene ziekte. *Rechûte, récidive, retour de maladie.*

INSTOUWEN. *w. w. zie* Instuwen.

INSTRUCTIE. *ond. w. zie* Onderwijs.

INSTRUMENT. *z. g. ond. w.* Werktuig, gereedschap. *Instrument, outil.*

Instrumentkoker. *z. m.* Wondhelers werktuigkoker. *Etui de Chirurgien.*

Instrumentmaker. *z. m.* Wondhelers gereedschapsmaker. *Faiseur d'instrumens de Chirurgie.*

INSTUUREN. *zie* Instieren.

INSTUWEN. *w. w. Entasser dans quelque lieu, fourrer dedans.*

Turf in eenen hoek stuwen. *Fourrer, ou entasser des tourbes dans un coin.*

I N T.

INTEKENAAR. *z. m. Qui a souscrit, ou signé pour quelque établissement, pour l'impression d'un Livre, &c.*

INTEKENEN. *w. w. Souscrire, ou signer pour quelque établissement, pour quelque association de négoce, pour l'impression d'un livre, &c.*

INTEREST. *z. g. ond. w.* Belang. Jaarlijks inkomst van geleend geld. *Intérêt.*

INTERNUNTIUS. *ond. w. zie* Ondernuntius.

INTEUGELEN. *w. w. Reprimer, refréner.*

Inteugeling. *z. v.* Beteugeling. *L'Action de reprimer, contrainte.*

INTOGT. *z. m.* Inkomst. *Entrée, invasion.*

Een intogt in 's vijands land. *Une invasion dans le pays ennemi.*

De intogt van 't heir in de stad geschiedde op den tienden van Bloeimaand. *L'entrée de l'armée dans la ville se fit le dixième du mois de Mai.*

INTOOMEN. *w. w.* Breidelen. *Brider, mettre la bride.*

*Intoomen. Breidelen, bekorten. *Brider, arrêter, empêcher.*

Iemands magt intoomen. *Brider, arrêter la puissance, ou le pouvoir de quelqu'un, diminuer ses forces & son autorité.*

Intooming. *z. v.* Breideling. *Action de celui qui bride.*

*Intooming of bekorting van iemands gezag. *Action de celui qui bride, arrête, ou diminue le pouvoir, la puissance, ou l'autorité de quelqu'un.*

INTREEDE of intreê. *z. v.* Plegtelijke inkomst. *Entrée solemnelle.*

Wanneer zal de Vorst zijne intreede doen? *Quand est-ce que le Prince fera son entrée solemnelle?*

Intreê in eenig genootschap. *Entrée dans quelque société, ou compagnie.*

INTREEDEN. *g. w.* Binnen treeden, in huis treeden. *Entrer, entrer dans une maison.*

INTREKKEN. *w. w. Entrer.*

Een land met een leger intrekken. *Entrer dans un pays avec une armée.*

Intrekken. Inhaalen, naar zig haalen. *Tirer à soi, attirer.*

Iets met een touw intrekken. *Tirer quelque chose à soi avec une corde.*

Zijne beenen intrekken. *Retirer ses jambes.*

Intrekken. Nauwer maaken. *Retirer, retrecir, rendre plus étroit.*

Dat schip is boven ingetrokken. *Ce vaisseau a été retreci par enhaut.*

Die plank is veel ingetrokken door de zon. *Cette planche s'est beaucoup retrécie, ou retirée par le soleil.*

*Iemand ergens intrekken, of in betrekken. *Engager, attirer ou entraîner quelqu'un dans une affaire.*

*Intrekken. Afschaffen, te niet doen. *Abroger, casser, annuler, retirer, supprimer.*

Hij liet zijne gegeevene orders aanstonds intrekken. *Il retira, ou révoqua sur le champ les ordres qu'il avoit donnés.*

Intrekking. *z. v.* Intoga. *Entrée.*

*Intrekking. *z. v.* Afschaffing, vernietiging. *Abrogation, abolition, anéantissement, suppression, l'action de retirer ou de révoquer.*

I N V.

INVAAREN. *zie* Invaren.

INVAL. *z. m.* Intogt, stroop. *Invasion, irruption, course qu'on fait dans un pays ennemi pour le ravager.*

Eenen inval in 's vijands land doen. *Faire une irruption ou une invasion dans le pays ennemi.*

*Inval. *z. m.* Gedagte. *Saillie, pensée.*

*Hij krijgt zomtijds aardige invallen. *Il a quelquefois de plaisantes saillies.*

Digitized by Google

‡ Daar is de zoete inval. *C'eſt-là l'agréable entrée, tout le monde eſt bien traité-là.*

INVALLEN. *g. w.* Inſtorten. *Tomber en ruine.*

't Gantſche dak is ingevallen. *Tout le toit eſt tombé, ou enfoncé.*

Invallen. Intrekken, inrukken. *Faire une invaſion.*

Met geweld ergens invallen. *Faire une irruption ou invaſion quelque part ou dans quelque lieu.*

Den vijand van ter zijden invallen. *Prendre l'ennemi en flanc.*

Op den vijand invallen. *Fondre ſur l'ennemi.*

* Invallen. In de gedagten komen. *Revenir, venir dans l'eſprit, tomber dans la penſée.*

Dat zal mij wel invallen. *Cela me reviendra bien, ou je m'en reſſouviendrai bien.*

* Iemand invallen, in iemands reden vallen. *Interrompre quelqu'un, l'empêcher de continuer ſon diſcours.*

Als hij wat zeide, viel hij hem telkens in. *Auſſitôt qu'il diſoit quelque choſe, il interrompoit ſon diſcours.*

* Invallen. Vermageren. *S'amaigrir, devenir maigre.*

Zijne kaaken zijn gantſch ingevallen. *Ses joues ſont devenues maigres, il a les joues enfoncées.*

* Invallende. *Van de gedagten geſproken.* Schielijk opkomende. *Ce qui vient ſubitement, ou tout-à-coup.*

INVAREN. *g. w.* Binnen varen. *Entrer dans quelque lieu avec un bateau, vaiſſeau, &c. zie* Varen.

Met een ſchip de haven invaaren. *Entrer dans le port avec un vaiſſeau.*

Invaren. *Atteindre, en parlant de vaiſſeaux.*

Dat Oorlogſchip zal dat Rooffchip nooit invaren. *Ce vaiſſeau de guerre n'atteindra jamais ce pirate.*

* Invaren. Tegenſpreken. *Contredire, s'oppoſer à quelqu'un.*

Hij voer hem met ſtijve kaken in. *Il s'oppoſa à lui avec effronterie, ou effrontément.*

Invaren. Met der woone intrekken. *Entrer dans une maiſon pour y demeurer.*

Dit huis is te huur terſtond in te varen. *Cette maiſon eſt à louer pour y entrer tout à l'heure.*

INVATEN. *w. w.* In vaten doen. *Empaqueter, entaſſer dans un tonneau.*

Den wijn invaten. *Mettre le vin en tonneaux, l'entonner*

INVLAMMEN. *w. w.* Inbranden. *Damaſquiner.*

INVLIEGEN. *g. w. Voler dans quelque lieu.*

* Invliegen. Met eene vaart inzeilen. *Entrer avec précipitation ou précipitamment.*

De vloot vloog weder ter haven in. *La flotte rentra dans le port avec précipitation.*

* Op 's vijands magt invliegen. *Se jetter ſur l'armée ennemie.*

‡ Tegen iemand invliegen. *S'oppoſer à quelqu'un, ſe jetter ſur lui.*

INVLIETEN. *g. w.* Inſtroomen, invloeijen. *Couler dedans, flotter dans quelque lieu.*

INVLOED. *z. m. Influence.*

INVLOEIJEN. *g. w. Couler dedans.*

* Laaten invloeijen. Inlaſſchen. *Ajoûter, inſérer, gliſſer.*

* Hij liet 'er dat met voordagt invloeijen. *Il y inſéra, ou il y gliſſa cela à deſſein.*

INVLEIJEN. *w. w. Agencer, ajuſter, arranger, moder, arranger dedans.*

Eenen hoop houts ergens invleijen *Arranger un monceau de bois dans quelque endroit.*

INVOEGE, *koppelw.* Zoo dat. *De ſorte que, tellement que, de maniére que.*

INVOEGEN. *w. w.* Te zamen voegen. *Joindre, ajoûter.*

Invoeging. *z. v.* Zamenvoeging. *Addition, jonction, inſertion.*

INVOER. *z. m.* Het invoeren, het inbrengen. *Entrée, introduction.*

De invoer der Franſche waaren is verboden. *L'entrée des denrées de France eſt défendue.*

INVOEREN. *w. w.* Met een rij- of vaartuig inbrengen. *Introduire, faire entrer par eau ou par terre.*

Niet tegenſtaande 't verbod, weet hij nog veele waaren in te voeren. *Nonobſtant ou malgré la défenſe, il ſait le moyen de faire entrer encore beaucoup de denrées.*

* Eene wet, eene gewoonte invoeren. *Introduire une loi, une coutume.*

Invoering. *z. v. zie* Invoer.

* Invoering van eene wet, een gebruik, enz. *Introduction d'une loi, d'une coutume, &c.*

INVOLGEN. *w. w.* Inwilligen, toegeeven. *Acquieſcer, accorder, céder, demeurer d'accord, ne pas s'oppoſer.*

Iemands gevoelen of begeerte involgen. *Aquieſcer au ſentiment, ou au déſir de quelqu'un.*

* Involging. *z. v.* Inwilliging, toegeeving. *Acquieſcement, conſentement, action de celui qui conſent, accorde, & fait la volonté de quelqu'un.*

INVORDEREN. *w. w.* Inmaanen, eiſchen. *Exiger, demander ce qui nous eſt dû.*

Eene ſchuld invorderen. *Sommer quelqu'un de payer ſes dettes.*

Brandſchatting invorderen. *Exiger, ou demander les contributions dont on eſt convenu.*

Invordering. *z. v. L'action de demander le payement de ce qui nous eſt dû.*

Invordering. *z. v.* Eiſch. *Sommation. Terme de palais.*

INVOUWEN. *w. w.* Binnenwaarts vouwen, omvouwen. *Plier, replier.*

Eene kaart in een boek invouwen. *Plier une carte dans un livre.*

INVREETEN. *w. w.* Met kragt ineeten. *Ronger, conſumer, cerroder.*

De kanker vreet geweldig in. *Le cancer ronge fort vite la chair, ou le cancer s'avance fort vitement.*

Dat ijzer is van den roeſt ingevreeten. *Ce fer eſt tout rongé de rouille.*

INVULLEN. Het wit dat men in geſchrift gelaaten heeft met het ſchrijven van zijnen naam, goederen, de hoedanigheid, en jaargetal, enz. vullen. *Remplir le blanc qu'on avoit laiſſé dans un écrit ou imprimé pour y mettre ſon nom, les noms des marchandiſes, les qualités, la date, &c.*

I N W.

INWAARTS, *bijw.* Binnenwaarts. *En dedans.*

Dat is inwaarts geweeken. *Cela s'eſt enfoncé en dedans.*

INWAGTEN. *w. w. Attendre quelque part.*

Ik zal u daar inwagten. *Je vous attendrai-là.*

Inwagten. Verwagten. *Attendre, eſpérer.*

Eenen beteren tijd inwagten. *Attendre, eſpérer un temps plus favorable.*

Inwagting. *zie* Verwagting.

INWATEREN. *w. w.* Doorwateren. *Etre pénétré de l'eau qui tombe ou dégoute de quelque lieu.*

Het hout is ingewaterd. *Le bois eſt pénétré d'eau.*

Een muur die inwatert. *Une muraille qui ſe gâte par le dégout.*

Inwatering. *z. v.* Doorwatering. *Pénétration d'eau par dégout.*

INWEEFZEL. *z. v.* Inſlag. *Trame, trême.*

* Inweefzel, *z. g.* Tuſſchenreden, invoegzel. *Parenthéſe.*

Inweeven. *zie* Weeven.

* Inweeven. *w. w.* Invoegen, tuſſchenvoegen. *Inſérer, mettre en parenthéſe.*

INWELLEN. *g. w.* Inzakken. *S'affaiſſer.*

INWENDIG, *bijw. w.* Innerlijk. *Intérieur, interne, qui eſt au dedans.*

Dat is eene inwendige quaal. *C'eſt un mal inteſtin, un mal caché.*

De inwendige Godsdienſt is Gode behaaglijkſt. *La Religion intérieure eſt la plus agréable à Dieu.*

Inwendig, *bijw.* Van binnen. *Intérieurement, au dedans.*

* De ſtaat was inwendig bedorven. *L'Etat étoit intérieurement corrompu.*

INWERPEN. *w. w.* Inſmijten. *Jetter dans quelque lieu, caſſer, rompre à coups de pierre &c.*

Ergens de glazen inwerpen. *Caſſer les vitres quelque part à coups de pierre.*

* Inwerpen. *w. w.* Ingeeven, inblaazen. *Inſpirer, ſouffler, ſuggérer,*

De duivel werpt hem veele quaade gedagten in. *Le diable lui ſuggére beaucoup de méchantes penſées.*

* Inwerpzel, *z. g.* Ingeeving, inblaazing. *Inſpiration, ſuggeſtion.*

Dat is een inwerpzel van den duivel. *C'eſt une ſuggeſtion du diable.*

INWIJDEN. *w. w.* Inweijen. *Dédier, conſacrer.*

Eene kerk inwijden. *Dédier, conſacrer une Egliſe, la deſtiner au culte de Dieu.*

Iemand tot den goddelijken dienſt inwijden. *Sacrer quelqu'un, dévouer quelqu'un au ſervice ou au culte divin.*

Inwijding. *z. v. Inauguration, dédicace.*

Van Vondels inwijding van 't Amſterdamſche Stadhuis. *La dédicace de la Maiſon de ville d'Amſterdam par Vondel.*

INWIJK. *z. m.* Inham. Kreek. *Petit golfe, petite baye.*

INWIJKEN. *g. w.* Inbuigen, inwaarts wijken. *Se plier en dedans, s'enfoncer.*

Dat kan niet inwijken door zijne ſtijvigheid. *Cela ne ſauroit s'enfoncer à cauſe de ſa roideur.*

INWIKKELEN. *w. w.* Intrekken, inwinden. *Engager, intriguer, embarquer.*

Zig in eene zaak inwikkelen. *S'intriguer, ou s'engager dans une affaire.*

Inwikkeling. *z. v.* Verbintenis. *Engagement, embarquement.*

INWILLIGEN. *w. w.* Bewilligen, toeſtaan. *Accorder, céder, conſentir, acquieſcer, demeurer d'accord, ne pas s'oppoſer.*

Iemands verzoek inwilligen. *Accorder à quelqu'un ſa demande.*

Inwilliging. *z. v.* Bewilliging. *Accord, conſentement, acquieſcement.*

INWINDEN. *w. w.* Inpakken. *Envelopper. zie* Winden.

Hij wond dat in papier. *Il enveloppa cela dans du papier.*

Inwindzel. *zie* Omſlag.

Digitized by Google

INWINNEN. *w. w.* Weder winnen. *Regagner, gagner ce que l'on avoit perdu.*
Ik zal het geen ik verloren heb allengs wel inwinnen. *Je regagnerai bien peu à peu ce que j'ai perdu.*
Iemands genegenheid inwinnen. *Gagner l'affection ou l'inclination de quelqu'un.*
Inwinning. *z. v.* Verkrijging. *Obtention:* terme de palais: *action par laquelle on obtient, ou la chose même qu'on obtient.*
INWOEKEREN. *g. w.* Door gewoonte in zwang raken. *Invétérer, autrer en coutume, devenir commun.*
Dat quaad is lang ingewoekerd. *Ce mal est invétéré, ou est passé il y a longtemps en coutume.*
INWOONEN. *g. w.* Te zamen woonen. *Demeurer ensemble, demeurer avec quelqu'un.*
Bij iemand inwoonen. *Demeurer ou loger chez quelqu'un.*
Bij iemand inwoonen. *Demeurer ou loger chez quelqu'un.*
Inwooner of inwoonder. *z. m.* Ingezeten, bewooner. *Habitant.*
De inwooners van 't land. *Les habitans du pays.*
Inwooner van een huis. *Celui qui demeure dans une maison, habitant d'une maison.*
De inwooners des Hemels. *Les habitans des Cieux.*
Inwooning. *z. v. Demeure, habitation, séjour.*
Regt van inwooninge verzoeken. *Demander le droit, ou la permission de demeurer quelque part.*
Inwoonster. *z. v.* Bewoonster. *Celle qui demeure ou habite en quelque lieu.*
INWORTELEN. *g. w.* Wortel in den grond schieten. *S'enraciner, prendre racine.*
Die boom wortelt diep in. *Cet arbre jette de profondes racines, ou s'enracine profondément dans la terre.*
Eene ingewortelde gewoonte. *Coutume enracinée.*
Ingeworteld quaad. *Mal enraciné.*

I N Z.

INZAAGEN. *w. w. Scier quelque fente dans une pièce de bois.*
INZAKKEN. *g. w.* Zakken, neêrzakken, inzinken. *S'affaisser, s'enfoncer par sa propre pesanteur.*
De grond zakt in. *Le fondement s'affaisse.*
Inzakking. *z. v.* Neêrzakking. *Affaissement.*
INZAMELEN. *w. w.* Verzamelen, vergaderen. *Amasser, recueillir.*
Geld inzamelen. *Amasser de l'argent.*
Inzamelen. Inoogsten. *Moissonner, faire la moisson, ou la recolte, recueillir les fruits.*
Inzameling. *z. v.* Verzameling, inoogsting. *Moisson, recolte.*
INZEILEN. *w. w.* Al zeilende ter haven inkomen. *Entrer dans un port à pleines voiles.*
INZETTEN. *w. w.* Invoegen. *Mettre dedans, ficher, planter.*
Eenen steen in eenen ring zetten. *Mettre ou enchasser un diamant ou autre pierre précieuse dans une bague.*
Inzetten. Instellen. *Etablir, ordonner, instituer.*
Eene wet inzetten. *Etablir une loi.*
Geld bij een spel inzetten. *Mettre de l'argent au jeu.*
Iemands gezondheid inzetten, op iemands gezondheid een glas ombrengen. *Boire à la santé de quelqu'un, porter la santé de quelqu'un.*
Inzetter. *zie* Instteller.
Inzetting. *z. v.* Instelling, gebod. *Etablissement, decret, ordonnance, institution, statut.*
Goddelijke, menschelijke inzettingen. *Ordonnances divines, institutions humaines.*
Inzetzel. *z. g.* Inzetzel van eenen kant. *Une pièce de dentelle détachée pour en réparer une qui est rompue.*
INZIEDEN. *g. w.* Verkooken. *Ebouillir, se consumer à force de bouillir.*
Dat is op de helft ingezoden. *Cela est diminué de la moitié en bouillant, ou à force de bouillir.*
Inziedzel. *zie* Afziedzel.
INZIEN. *w. w.* Overwegen, bedenken. *Considérer, faire réflexion, examiner.*
Eene zaak wel inzien. *Bien considérer une chose, réfléchir mûrement sur une affaire.*
Eene zaak diep inzien, over eene zaak wat schroomagtig zijn. *Faire beaucoup de reflexions sur quelque affaire, être timide à entreprendre quelque chose.*
Eene ziekte wat inzien, niet straks geneesmiddelen gebruiken. *Se passer pour quelque temps de remèdes, voir quel tour la maladie prendra.*
Inzien, verschoonen. *Excuser, pardonner.*
Men moet de misslagen van de jeugd wat inzien. *Il faut excuser les fautes de la jeunesse.*
Inziende. *zie* Doordringend.
INZIGT. *z. g.* Oogwit, oogmerk. *Intention, considération, vue, dessein, but.*
Wat inzigt heeft hij daar mede? *A quel dessein fait-il cela? quelle vue a-t-il en cela?*
Dat zijn verkeerde inzigten. *Ce sont de fausses vues, ou opposées au bon-sens.*
INZINKEN. *g. w.* Invallen, inzakken. *S'enfoncer par sa propre pesanteur.*
Met holle kaaken, en ingezonkene oogen. *Le visage maigre & les yeux enfoncés.*
INZONDERHEID, *bijw. Particulièrement, spécialement.*
INZOUTEN. *g. w.* In 't zout leggen. *Saler, mettre dans le sel, ou dans la saumure.*
Ik heb den os al ingezouten. *J'ai le bœuf dans le saloir.*
INZUIGEN. *w. w.* Zuigende intrekken. *Sucer, attirer en suçant.*
‡ INZUIPEN. *w. w.* Indrinken, inzwelgen. *Avaler avidement ou avec avidité.*
‡ Hij zoop den brandewijn met eeneveeg in. *Il avala l'eau de vie tout d'un trait.*
INZULTEN. *w. w.* Met zout of azijn inleggen. *Confire au sel, ou au vinaigre.*
Klimboonen inzulten. *Confire des féveroles, ou des haricots au sel.*
Inzulting. *z. v.* Zulting, inlegging. *Action de confire au sel & au vinaigre.*
INZWAGTELEN. *w. w.* In zwagtels winden. *Emmailloter, envelopper dans des langes ou maillots.*
Inzwagteling. *z. v.* Inwinding. *Action d'emmailloter.*
Inzwagteling van eene reden in eene andere. *Action d'envelopper un discours dans un autre.*
INZWART. *zie* Pikzwart.
INZWEEREN. *g. w.* Door zweering ineeten. *S'ulcérer.*
Dat is tot het been toe ingezweerd. *Cela est ulcéré jusqu'aux os.*
INZWELGEN. *w. w.* Inslokken, inzuipen. *Engloutir, avaler avec avidité.*
De Zee zwelgt eindelooze schatten in. *La mer engloutit une infinité de trésors, ou des trésors immenses.*
Inzwelging, *z. v. L'action d'avaler avec avidité, ou d'engloutir.*

JOA. JOC. JOD. JOE. JOF. JOL.

JOAN. *zie* Jan.
JOANNA. *zie* Johanna.
JOCHEM. *z. m.* Mans naam. *Joachim, Joakim, Jehoachim, Jehoakim, nom d'homme.*
JODE. *z. m.* Jood, Israëlijt. *Juif, Israélite.*
De Joden zijn Gods oude Volk geweest. *Les Juifs ont été l'ancien peuple de Dieu.*
‡ Hij is een regte Jood, hij is een vrekkig of baatzugtig mensch. *C'est un vrai Juif, c'est-à-dire, un homme avare, ou trop intéressé.*
't Jodendom. *z. g.* 't Joodsche geslagt of geloof. *Les Juifs, les Israélites, le Judaïsme.*
Jodengenoot. *z. m.* Een die den Joodschen Godsdienst heeft aangenomen. *Proselyte, qui a embrassé le Judaïsme ou la Religion des Juifs.*
Jodenkerk. *z. v.* Synagoge der Joden. *Synagogue.*
Jodenkrieken, *z. v.* Zekere vrugt. *Cubeque, sorte de cerise.*
Jodenlijm. *z. v.* Zekere kleijagtige aarde die met zoo veel vet vermengd is dat zij brand gelijk zwavel. *Bitume.*
JODIN. *z. v.* Eene Joodsche vrouw of dogter. *Juive, femme ou fille de Juif.*
Eene schoone, of goelijke Jodin. *Une jolie, ou une belle Juive.*
JOEG, *onv. tijd* van Jagen. Als, ik joeg, of ik jaagde. *Je chassois ou je chassai.*
‡ JOELEN, *w. w. zoow.* Krioelen, vrolijk zijn. *Se réjouir, se divertir, faire la vie.*
JOFVROU. *zie* Juffer, Jufvrouw.
JOHAN. Mans naam. *zie* Jan.
JOHANNA. *z. v.* Vrouwe naam. *Jeanne, nom de femme.*

JOK. JOL. JON. JOO.

JOK. Juk. *zie* Juk.
JOK, *z. g.* Boert. *Le comique, Raillerie, plaisanterie, le plaisant.*
Jok en ernst zijn nader buuren dan men denkt. *Le sérieux & le comique sont plus proche voisins qu'on ne pense.*
Is het jok of ernst? *Est-ce raillerie ou tout de bon?*
Jokboen. *Woord der Ontleedk. Zygome.*
JOKKEN. *g. w.* Boerten. *Railler, plaisanter, se moquer.*
‡ Jokken. Liegen. *Mentir.*
‡ Jokkenaar. *z. m. zie* Leugenaar.
Jokkenaarster. *z. m. zie* Leugenaarster.
Jokkernije. *z. v. zie* Jok.
JOL, *z. g.* Eene Jutsche Boot. *Petite Barque ou chaloupe dont se servent ceux de Jutlande.*
JONG, *bijv. w.* Dat niet oud is. *Jeune, qui n'est pas vieux.*
Een jong meisje, een jong paerd, een. *Une jeune fille, un jeune cheval.*
Jong worden, verjongen. *Rajeunir, devenir jeune.*
Die oude man word weder jong. *Ce vieillard rajeunit.*

Digitized by Google

Jong, z. g. Van dieren ſprekende. *Le petit de quelque animal.*
't Jong van een hert. *Faon ou faon de biche.*
Arendsjong. *zie onder* Arend.
Met jong. Als, die teef is met jong. *Cette chienne eſt pleine.*
Jonge of jongen, z. m. *Garçon.*
Een kleermakers jongen. *Un garçon, un apprentif de tailleur.*
Jongeling. z. m. Jongman.. *Jeune-homme, garçon.*
Een wijs en ſtatig jongeling. *Un jeune-homme ſage, & poſé.*
Jongelingſchap. z. v. Jeugd, de tijd der jonkheid, de jongelingen, de jonge lieden. *Adoleſcence, le temps de la jeuneſſe, les jeunes-gens, la jeuneſſe.*
De bloem der Jongelingſchap. *La fleur de la jeuneſſe, ou des jeunes-gens.*
JONGEN. z. m. *zie* Jonge.
Leerjongen, Legerjongen, Koksjongen, Kootjongen, Poſtjongen, Schandjongen, Schoepsjongen, Schooljongen, Snotjongen, Stadsjongen, Straatjongen, Voetjongen, Weesjongen, Winkeljongen, Zwijnsjongen, enz. *zie onder* Leer, enz.
Jongen, *g. w.* Dit word van de dieren gezegt. Jongen werpen. *Faire des petits.*
De kat heeft op het bed gejongd. *La chate a fait ſes petits ſur le lit.*
Jongen, of jongen werpen, van de hinden ſpreekende. *Faonner.*
De hinde heeft gejongd. *La biche a faonné.*
Jonger, *bijv. w. Qui eſt plus jeune.*
Iets van zijn jonger leeren. *Apprendre quelque choſe de celui qui eſt plus jeune que nous.*
Jongheid. *zie* Jonkheid.
Jongman, z. m. Jongeling. *Jeune-homme, garçon.*
Van jongs aan, van der jeugd aan. *Dès le berceau, dès l'enfance, dès la jeuneſſe.*
Zij zijn van jongs aan gewoon tot den arbeid. *Ils ſont accoutumés au travail dès leur enfance.*
De jongſte. *Le cadet, le plus jeune.*
De jongſte, of laatſte dag. *Le dernier jour.*
JONK. z. g. Een Indiaanſch Vaartuig. *Jonque, ſorte de barque ou de Chaloupe dont ſe ſervent les Indiens.*
JONKER. *zie* Jonkheer.
‡ Het Jonkeren handwerk oeffenen, ledig gaan. *Faire le metier de faineant, battre le pavé.*
Hofjonker, Leijonker, Popjonker, Saletjonker, Staatjonker, Stroojonker. *zie onder* Hof, enz.
Jonkeragtig, *bijv. w.* Het geen eenen Jonker of Jonkheer paſt. *Qui ſent ſon Gentilhomme.*
Dat is niet heel jonkeragtig. *Cela ne ſent pas trop ſon Gentilhomme.*
Jonkheer. z. m. Van ouds een tijtel van Graaven, Baanderheeren, en Graven Zoonen. *Titre qu'on donnoit autrefois aux Comtes, aux Bannerets & aux fils des Comtes.*
Jonkheer. z. m. Jonker, jong edelman. *Jeune gentilhomme, gentilhomme garçon.*
Jonkheid. z. v. Jeugd, jonge lieden. *La jeuneſſe, les jeunes-gens.*
De jonkheid is zeer bedorven. *La jeuneſſe eſt fort gâtée ou corrompue.*
Jonkvrouw. z. v. *Demoiſelle, fille de qualité. zie* Juffer.
JOOD, enz. *zie* Jode, enz.
Joodſche, *bijv. w.* Van de Jooden. *Des Juifs, ce qui eſt des Juifs, ou qui appartient aux Juifs, Judaïque.*
Het Joodſch Geloof. *La créance des Juifs.*
Het Joodſche land. *La Judée, pays des Juifs.*
Een Joodſch man, een Jood. *Un homme Juif, ou un Juif.*
Eene Joodſche vrouw, of eene Jodinne. *Une femme Juive, ou une Juive.*
De Joodſche Synagoge. *La Synagogue des Juifs.*
Joodſche Oudheden. *Antiquités Judaïques.*
JOOKEN. *g. w. zie* Jeuken.
* Jooken. Verlangen, naar haaken. *Aſpirer, ſoupirer après quelque choſe.*
* Zijn hart jookte naar die dierbaare ſchatten. *Son cœur aſpiroit à ces tréſors précieux. zie* Jeuken.
‡ JOOL. z. m. Druil, halve gek. *Niais, benêt.*
't Is een regte Jool. *C'eſt un vrai niais ou benêt.*
JOOPEN of Joppen, *meerv.* De dorre knoppen van roozen, enz. *Les boutons flétris de roſes, d'églantier, &c. grateculs.*
JOOST. z. m. Mans naam. *Juſte, nom d'homme.*
Jooſt. z. v. Vrouwe naam. *zie* Joſina.

JOP. JOR. JOS. JOU. IPE. IPO.

JOPENBIER. z. g. Heel ſterk bier dat te Dantzig word gebrouwd. *Sorte de biére très-forte & medicinale, qui ſe braſſe à Dantzick.*
JORDAAN. z. v. De naam eener rivier in Kanaan. *Jourdain, nom d'une rivière en Canaan.*
JORDEN. z. m. Jurriaan, mans naam. *George, nom d'homme.*
‡ Dat is een regte Jorden, een halve gek. *C'eſt un vrai benêt, un nigaud.*
JORIS. z. m. Gregoris, mans naam. *George, nom d'homme.*
JOSINA. z. v. Vrouwe naam. *Juſtine, nom de femme.*
JOURNAAL, z. g. *ond. w.* Dagregiſter. *Journal.*
JOUW. z. v. Schimp, beſpotting. *Huée, moquerie.*
‡ JOUWEN. *w. w.* Uitjouwen, beſpotten. *Huer, ſe moquer de quelqu'un.*
JOUWEEL. *zie* Juweel.
IPEN, Ipenboom. *zie* Iepenboom.
IPEREN. Stadsnaam in Vlaanderen. *Ypres, ville de Flandres.*
IPOKRAS. *zie* Hypokras.

IRI. IS.

IRIAS. z. v. Irias wortel. *Racine d'Iris de Macédoine.*
Irias. Verſcheidene bloemen zoo genaamd. *Iris, ſortes de fleurs qui portent ce nom en Hollandois.*
IS. Derde perſoon van 't eenvoudige getal des tegenwoordigen tijds van het woord *zijn* of *wezen.* Hij is. *Il eſt.*
Het is, of het doet zoo veel. *Cela eſt, ou cela fait autant.*
Is 'er? *bij verkorting voor*, is daar? *Y a-t-il?*
Zij is 'er gekomen. *Elle y eſt venue.*
Wat is 'er? wat ſchort u? *Qu'y a-t-il? que vous manque-t-il? que vous faut-il?*
Is 't *voor* Is het. Als, Is 't waar? *Eſt-il vrai?*
Is 't zaake dat, enz. *koppelw.* Bij aldien. *En cas que.*
't Is *voor* Het is. Als, 't Is waaragtig. *Il eſt vrai.*

ISA. ISB. JUB. JUD. JUF.

ISABEL. Soort van kleur. *Iſabelle, ſorte de couleur.*
ISBEEN. Iſchbeen, IJsbeen. z. g. Het been der heupe. *Iſchion, l'os fort, l'os de la hanche, terme d'Anatomie.*
JUBELJAAR. z. g. Plegtelijke Feeſtdag in de Joodſche en Roomſche Kerken. *Jubilé, Fête de l'Egliſe Judaïque & de l'Egliſe Romaine.*
JUDAS. Mans naam. z. m. *Judas.*
‡ 't Is een regte Judas, een valſch verraderſch menſch. *C'eſt un vrai Judas, un vrai traître.*
‡ Judas baard. z. m. Een roode baard. *Barbe de Judas, barbe rouſſe.*
‡ Judas hair. z. g. Rood hair. *Cheveux de Judas, cheveux roux.*
‡ Judas kus of verraders kus. z. m. *Baiſer de Judas, ou baiſer de traître.*
‡ Judas ooren. z. v. Zeker uitwas aan den Vlierboom. *Certaines boutons de ſureau, certaine excreſcence de ſureau.*
JUFFER. z. v. Eene verbaſtering van Jonkvrouw. Men plagt dien naam voor deezen te geeven alleen aan adelijke Jonge Dogteren, maar hij is tegenwoordig zoo gemeen dat alle Burgerdogters, die wat fraai gekleed gaan, dien krijgen en aanneemen. Wanneer men nu door Juffer, eene Dogter van Adel wil doen verſtaan, moet men 'er het woord adelijk bijvoegen. Eene adelijke Juffer. *Une Demoiſelle, ou fille noble.* Of men kan alleen Jonkvrouw zeggen.
‡ 't Is eene Juffer, 't is een ſtaal. *C'eſt une drolleſſe.*
Juffer uit den mond ſpeelen, vrij uit ſpreeken. *Parler hardiment.*
Domjuffer, Hofjuffer, Kamerjuffer, Kloosterjuffer, Staatjuffer, enz. *zie onder* Dom, enz.
* Juffer. Bedwarmer dus genaamd. *Inſtrument de bois creuſé & garni de fers dedans, où l'on met un boulon rouge pour chauffer les pieds dans le lit.*
* Juffer. Blok zonder ſchijf. *Mouffle de parade, mouffle ſans poulies attaché aux hautbans.*
* Juffer. Maſt of paal van omtrent vijf en twintig voet lang. *Mât ou pieu ou perche de moyenne groſſeur, mât d'environ vingtcinq pieds de long.*
Jufferagtig, *bijv. w.* Tot de Juffers genegen. *Qui a du penchant pour les Dames.*
Jufferagtig, *bijw.* Jufferlijk, als eene Juffer. *Comme une dame, ou demoiſelle, en dame, ou en demoiſelle.*
Een jufferen tabbert. *Robe de demoiſelle.*
Een jufferen kapzel. *Coiffure de dame ou de demoiſelle.*
Jufferſchap. z. g. Alle de Juffers. *Toutes les dames ou demoiſelles, tout le ſexe.*
Het Amſterdamſche Jufferſchap. *Les dames, ou demoiſelles d'Amſterdam.*
Jufvrouw. *zie* Juffer.

JUGT. JUI. JUJ.

JUGT. z. g. Ruſſiſch, Pruiſſiſch leder. *Cuir de roſſi, de Ruſſie, de Moſcovie.*
Een Bijbel in jugt gebonden met beſlag. *Une Bible reliée en cuir de Moſcovie & garnie de fermoirs.*
JUICHEN. *w. w.* Van vreugde uitſchreeuwen.

Digitized by Google

wen. *S'écrier de joye, jetter des cris de joye.*
't Volk juichte dat het door de lugt klonk. *Le peuple jetta tant de cris de joye que l'air en retentit.*
Juiching. z. v. *zie* Gejuig.
Juichjaar. *zie* Jubeljaar.
JUIST. *bijw. ond. w.* Even, net. *Juſtement, préciſément.*
Dat bedraagt juiſt zoo veel. *Cela revient, ou monte juſtement à tant.*
Gij komt daar juiſt van pas. *Vous venez-là juſtement à propos, ou à temps.*
Gij hebt het juiſt geraden. *Vous avez préciſément deviné l'affaire.*
JUJUBE. *zie* Borſtbezie.

JUK. JUL. JUN. IVO.

JUK. z. g. Jok. *Joug.*
Den Oſſen 't juk opleggen, of de Oſſen onder 't juk brengen. *Attacher le joug aux bœufs, atteler les bœufs, leur mettre le joug ſur le cou.*
Een juk Oſſen, een koppel of paar Oſſen. *Une couple de bœufs, deux bœufs attelés ſous le même joug.*
* Ongeduldelijk 't juk der heerſchappije draagen. *Porter avec impatience le joug de la domination.*
* 't Juk van eene vreemde Magt afwerpen. *Secouer le joug d'une Puiſſance étrangère.*
Juk. Gebind van planken en balkens. *Travée, rangée de ſoliveaux & de planches entre deux poutres dans un plancher. On le dit auſſi d'un pont de bois, pour ſignifier l'eſpace entre les piles ou pieux des ponts de bois.*
Eene Brug van zes jukken. *Un pont qui a ſix travées.*
Door den ijsgang heeft de Brug een juk verloren. *La glace a emporté une des travées du pont.*
Juk, melkjuk. *Joug à porter du lait, &c.*
Die Boer heeft een juk om. *Ce payſan eſt chargé d'un joug, ou ce payſan a un joug ſur ſes épaules.*
Jukgeſpan, z. g. *Attelage, bœufs attelés.*
JUKKEN, z. g. *meerv.* Dwarsſtijlen die onder eene luifel, enz. ſtaan. *Soliveſ qui ſervent à ſoutenir un appentis.*
Jukriem. z. m. Jukgordel. *Sangle.*
JULIUS. z. v. Hooimaand. *Juillet.*
JUNIUS, Junis. z. v. Zomermaand. *Juin.*
IVOOR. z. g. Elpenbeen. *De l'ivoire, dent d'élephant.*
Een ivoren kam. *Un peigne d'ivoire.*
Een ivoren hegt. *Un manche d'ivoire.*
Een ivoren vouwbeen. *Un plioir d'ivoire, inſtrument de relieur.*
Ivoordraaijer. z. m. *Tourneur en ivoire.*
Ivoorwerk. z. g. *Ouvrage d'ivoire.*

JUR. JUT. JUW.

JURIAAN of Joris. *zie* Joris.
JURK. z. v. Kinder overtrek. *Fourreau, petit ſurtout d'enfant, calobre.*
Een chitſe jurk. *Un fourreau de toile des Indes.*
JUT. Als, Paus Jut. *La Papeſſe Jeanne.*
JUTMIS. Als, dat zal te St. Jutmis gebeuren. *Cela arrivera la ſemaine aux trois jeudis, trois jours après jamais.*
JUWEEL, z. g. *ond. w.* Kleinood, kleinodie. *Joyau, bijou, pierreries.*
Die juffer heeft koſtelijke Juweelen. *Cette Demoiſelle a de beaux joyaux, ou de belles pierreries.*
‡ 't Is een Juweel, 't is eene Juffer. *C'eſt une drolleſſe, c'eſt une bonne piéce.*
Pronkjuweel. *zie onder* Pronk.
Juweelkoffer. z. g. Juweelkiſt. Kleinodiekiſt. *Petit coffre ou caſſette à ſerrer ou à garder des joyaux.*
Juwelier, z. m. Kleinodiehandelaar. *Jouaillier, marchand de joyaux, bijoutier.*
Juwelier. z. m. Goudſmid. *Jouaillier, metteur en œuvre.*
Juwelierſter. z. v. *Jouaillière, marchande de joyaux, bijoutière.*

K.

K.

K. De tiende letter van 't ABC.
Deze letter word bij de hedendaagſe Schrijveren voor alle de vokaalen, of klinkletters, weinige gevallen uitgezonderd, gebruikt, in plaats dat de oude Nederlandſche Schrijvers de C zeer dikwils voor dezelve geſteld hebben, dat eens voor al in 't naſlaan der woorden te onthouden zij. Egter hebben wij niet konnen verſtaan, om zommige nieuwe Schrijvers te volgen, die KW voor QU, willen invoeren, en dus de Q gantſch uit onze Taal monſteren, als bij voorbeeld KWAAL, KWAAD, voor QUAAL, QUAAD, enz. Zoo, om dat deeze wijze nog geen genoegzaam gezag heeft, als wel bijzonderlijk, om dat ze van heel weinige Schrijveren van naame gebruikt word, en alle de beſte Boeken, zoo oude als nieuwe, de gemeene ſpelling volgen.
De woorden die onder K niet gevonden worden, moet men onder C zoeken.
K. Dixiéme lettre de l'Alphabet. Les Auteurs modernes ſe ſervent en Hollandois de cette lettre devant toutes les voyelles au lieu de C, de quoi le lecteur eſt averti en cherchant les mots dans ce Dictionnaire. Cependant nous n'avons pu nous réſoudre à ſuivre ces ſortes d'Auteurs qui ſe ſervent du KW au-lieu du QU, & qui veulent bannir entiérement le Q de notre langue. Comme, par exemple, KWAAL, QUAAD, au-lieu de QUAAL, QUAAD, &c. parce que l'uſage n'en eſt pas encore autoriſé, & que les principaux Auteurs, tant anciens que modernes, ſe ſervent de QU dans l'ortbographe.
Il faut chercher ſous C les mots qu'on ne trouve pas ſous K.

K A A.

KAA. *zie* Kau of kauw.
KAAG. z. m. Zeker binnenlandſch vaartuig. *Cague, ſorte de bateau de charge dans les Pays-bas.*
Kaagman. z. m. Een Schipper die op eene Kaag vaart. *Le Batelier ou le Maitre d'une cague.*
KAAI. Kade. z. v. Dam, dijk. *Quai, chauſſée, digue.*
Zomerkade, zomerkaai. *Une ſimple chauſſée, qui retient les eaux en été, & que les eaux ſurmontent en hiver.*
Winterkaai, Winterkaade. *Double chauſſée, & capable de réſiſter à la violence des eaux en hiver.*
Aan de kaai leggen. *Etre avec ſon vaiſſeau au quai pour la charge ou la décharge des marchandiſes ou denrées.*
‡ Kaaibeef. z. m. Een kruijer die aan de kaai en de ſcheepen den koſt wint. *Crocheteur, ou brouetteur qui gagne ſa vie à porter, charger & décharger ſur le quai.*
Kaaidijk. Kadijk. z. m. Een Dijk als eene kaai die langs 't water legt. *Un quai, petite chauſſée, ou digue, qui s'étend le long d'une double chauſſée.*
Kaaimeeſter. z. m. Havenmeeſter. *Maître de quai.*
KAAIJEN. w. w. zeew. Als, de raas kaaijen. *Huter les vergues, les amener juſqu'à la moitié du mât.*
KAAK. z. v. Kinnebakken, wang. *Machoire, joue.*
Een menſch met ingevallene kaaken. *Une perſonne qui a les joues enfoncées.*
Kaaken van de viſch. *zie* Kieuwen.
‡ Stijf in de kaaken zijn, ſtout in den mond zijn. *Etre fort en gueule.*
* Iets met ſtijve kaaken ſtaande houden. *Soutenir quelque choſe effrontément, ou opiniatrement.*
KAAK. Een klein ſchavot of Geregtspijlaar. *Pilori, carcan.*
Aan de kaak ſtaan. *Etre au pilori.*
Aan de kaak zetten. *Pilorier, mettre au pilori, ou au carcan.*
‡ Iemand aan de kaak zetten, iemands ſchande ontdekken. *Diffamer ou deshonorer quelqu'un, rendre quelqu'un infame, le noter ou marquer d'infamie, l'échaffauder.*
KAAK, *Scheepsw.* Rukwind, dwarlwind. *Tourbillon, grain de vent.*
KAAKBEEN. z. g. *Machoire.*
Kaakbeen van een paerd. *La machoire d'un cheval, ganache, terme de Maréchal.*
‡ Wel met de kaakbeenen ſchermen, luſtig eeten. *Jouer bien de la machoire.*
Kaakelen. *zie* Kakelen.
KAAKEN. *w. w.* Häring kaaken. *Caquer du harang.*
't Kaaken van den haring is te Biervliet in Zeeland uitgevonden. *L'invention de caquer le harang a été trouvée à Biervliet en Zélande.*
Kaaker. *zie* Kaker.
Kaakmes. z. g. Mes om haring te kaaken. *Couteau dont on ſe ſert pour caquer les harangs.*
KAAKSLAG. z. m. Kinnebakſlag. *Soufflet, coup de la main étendue ſur la joue.*

KAAL

Digitized by Google

KAAL, *bijv. w.* Hairloos, vederloos. *Chauve, qui n'a point de cheveux, de poil, ou de plumes.*
Hij heeft een kaal hoofd. *Il eſt chauve, il a la tête chauve, il n'a pas de cheveux ſur la tête.*
Die hond is heel en al kaal. *Ce chien n'a point de poil du tout.*
Kaal worden. *g. w.* Zijn hair verliezen. *Devenir chauve, perdre ſes cheveux.*
*Kaal worden. *g. w.* Zijn goed quijt raaken. *Devenir pauvre, perdre ſon bien.*
*Iemand kaal maaken, iemands geld opmaaken, of ontvreemden. *Friponner ou friponner le bien de quelqu'un, l'appauvrir.*
*Kaal, kaale. Geldeloos, zonder goed. *Sans argent, qui n'a pas d'argent, pauvre, gueux.*
*Dat is eene kaale juffer, enz. *C'eſt une demoiſelle ſans argent.*
Hij is van den kaalen adel. *Il eſt de la pauvre nobleſſe, de la nobleſſe ſans biens, ſans argent, &c.*
Een kaale jonker. *Un Gentilhomme qui n'a que la cape & l'épée.*
‡Hij is zoo kaal als een rot. *Il eſt gueux comme un peintre, il eſt gueux comme un rat d'Egliſe.*
*Kaal van geld zijn. *Etre ſans argent.*
Een kaale vink. *zie* Vink.
‡Hoe kaalder hoe roijaalder, *ſpreekw. Moins on a, plus on s'efforce de paroître.*
De jongen zijn nog kaal in 't neſt. *Les petits ſont encore ſans plumes dans le nid, ou ils ſont encore nuds.*
Eene kaale ſtof. *Une étoffe raſe.*
Een kleed kaal draagen. *Uſer un habit juſqu'à la corde.*
Een veld kaal of gantſch afweiden. *Brouter, paître toute l'herbe d'un pré.*
Een kaal ſchip, zonder ſtaand of loopend wand. *Vaiſſeau ſans cordages, ſans agreils, ſans apparaux.*
Eene kaale ree, zonder ſchepen. *Rade ſans vaiſſaux, rade nue.*
Eene kaale boeg, zonder anker. *Poupe, ou étrave ſans ancre.*
Eene kaale ſteng, zonder mars. *Mâts ſans hune.*
‡Ergens kaal of ſlegt afkoomen. *Sortir mal d'affaires, avoir un pied de nez.*
*Kaal. Slegt, onnozel. *Fade, pauvre, lat, froid, frivole.*
Dat is een kaal zeggen. *Voilà qui eſt bien fade, ou bien plat.*
Hij maakte eene kaale uitvlugt. *Il allégua une frivole excuſe, il ſe ſervit d'une pauvre défaite ou d'un ſubterfuge bien froid.*
Dat komt kaal! *Que cela eſt fade!*
Kaalagtig, *bijv. w.* Eenigzins kaal. *Un peu chauve.*
Kaalheid. *z. v.* Hairloosheid. *Chauvéte.*
*Kaalheid. Geldeloosheid. *Pauvreté, mauvais état.*
*Kaalheid. Lafheid, ſlegtheid. *Fadeur, pauvreté.*
De kaalheid van zijne redeneering bleek. *La pauvreté de ſes raiſonnemens parut.*
Kaalkop. *z. m.* Die geen hoofdhair heeft. *Tête chauve, qui n'a point de cheveux ſur la tête.*
Kaalis. *zie* Kalis.
‡Kaaloor, *z. m. en v. Tondu, pelé, tondue, pelée.*
‡Kaalkin. *z. m.* Een die geen baard heeft. *Qui n'a point de barbe.*
Kaalpoot. *z. v.* Eene duif met kaale pooten. *Un pigeon qui a les pieds chauves, qui n'a point de plumes aux pieds.*
‡Kaalpoot. *z. m.* Een die zonder geld of goed is. *Un pauvre miſérable, & qui n'a rien.*
KAAM. *z. v.* Kaam op bier, wijn, azijn, enz *Moiſiſſure, petites fleurs blanches qui viennent ſur la bière, le vin, le vinaigre, &c.*
Kaamagtig, *bijv. w.* Kaamig. *Où il commence à ſe former des fleurs.*
KAAMEN. *g. w.* Kaamig worden. *Se moiſir, ſe couvrir de fleurs.*
KAAN. Soort van Vaartuig op de Weiſſel. Slag van mand. *Eſpéce de bateau ſur la Viſtule. Sorte de panier.*
KAAP. *z. v.* Een hoek lands dat in Zee uitſteekt. *Cap, pointe de terre, ou rocher qui s'avance en mer.*
De Kaap van goede hoope. *Le Cap de bonne eſpérance.*
Kaap, kaapſtander. Baak op eenen hoek lands. *Fare ou phare, fanal.*
KAAP. Vrijbuit, zeeroof op den vijand. *Armement qui ſe fait pour inſulter les vaiſſeaux marchands des ennemis.*
Te kaap, of op de kaap vaaren, op vrijbuit vaaren. *Croiſer ſur les vaiſſeaux ennemis, être armé en courſe, croiſer ſur les bâtimens du parti contraire.*
KAAPEN. Vrijbuiten. *zie* Te kaap vaaren of op vrijbuit vaaren.
‡Kaapen, kapen. *w. w. Filouter, eſcamoter.*
Kaaper. *z. m.* Vrijbuiter ter Zee. *Armateur, capre, vaiſſeau armé en courſe.*
KAAPSTANDER. *z. m. Fanal, fare.*
KAAR. *z. g.* Vishouwer. *Petit bateau troué ou réſervoir où l'on garde le poiſſon, boutique à poiſſon.*
KAAR. *z. m. en v. ond. w.* Vriend, Vriendin. *Ami, amie.*
Zij zijn groote kaaren. *Ils ſont grands amis.*
KAARDE. *z. v.* Rib van artisjok, en beet. *Carde, côte d'artichaut & de bette ou poirée.*
KAARDE. *z. v.* Wolkaarde. *Carde, inſtrument pour carder la laine.*
Kaardenbol. *z. v. Chardon de Bonnetier.*
Kaardendiſtel. *zie* Kaardenbol.
Kaardenmaker. *z. m.* Een die wolkaarden maakt en verkoopt. *Cardier, celui qui fait & vend des cardes.*
KAARDEN. *w. w.* Wol kaarden. *Carder, accommoder la laine avec les cardes.*
Kaardendiſtel. *z. m.* Diſtel daar de kaarden aan waſſen. *Chardon à carder, ſorte de plante.*
Kaarder. *z. m.* Wolkaarder. *Cardeur, celui qui carde la laine.*
Kaardenſteker. *z. m.* Een die de droogſcheerders kaarden uitſteekt. *Celui qui ôte la laine des cardes.*
Kaardſter. *z. v.* Wolkaardſter. *Cardeuſe.*
Kaardzel. *z. g.* Wol die men uit de kaarden ſteekt. *Cardée, ce qu'on carde de laine à la fois.*
KAARNEN. *zie* Kernen.
KAARS. *z. v.* Keers. *zie* Kaers.
KAART. *z. v.* Speelkaart. *Carte, cartes à jouer.*
Met de kaart ſpeelen. *Jouer aux cartes.*
De kaart doorſchieten. *Battre les cartes, mêler les cartes.*
De kaart geeven. *Donner les cartes.*
De kaart afheffen of afneemen. *Couper les cartes.*
Eene goede, eene quaade kaart hebben. *Avoir beau jeu, avoir mauvais ou méchant jeu, avoir de bonnes ou de mauvaiſes cartes.*
De kaart vergeven. *Donner mal les cartes.*
‡De gekken krijgen de kaart, of zijn gelukkig. *Les fous ont ordinairement le bonheur, ou ſont heureux.*
*Iemand in de kaart kijken. *Epier quelqu'un, l'éclairer de près, l'obſerver.*
Speelkaarten. *zie onder* Speelen.
KAARTEN. *g. w.* Dit woord word zelden gebruikt, men zegt beter met de kaart ſpeelen. *Jouer aux cartes.*
Kaartgeld. *z. g.* Geld voor de kaarten in huizen daar geſpeeld word. *Argent pour les cartes dans les maiſons où l'on joue.*
Kaartſpeeler. *z. m. Joueur, qui aime à jouer aux cartes.*
Kaartſpel, *z. g. Jeu de cartes.*
KAART. *z. v.* Landkaart. *Carte Géographique. Carte de Géographie.*
Eene afgezette kaart. *Carte enluminée.*
Die ſtad leit niet in de kaart. *Cette ville n'eſt pas dans la carte.*
*De kaart van 't hof kennen, in de hoofſche zaaken bedreven zijn. *Savoir, connoître, ou entendre la carte de la cour.*
Landkaart, Paskaart, Zeekaart, enz. *zie onder* Land, enz.
Kaartkooper. *z. m.* Konſtkooper. *Marchand ou vendeur de cartes.*
Kaartwinkel. *z. v.* Konſtwinkel. *Boutique ou lieu où l'on vend toutes ſortes de cartes & d'eſtampes.*
KAAS. *z. v.* Kaes. *Fromage.*
Hollandſche kaas. *Fromage de Hollande.*
Groenekaas, Hooikaas, Koeijenkaas, Komijnenkaas, Potkaas, Roomkaasjes, Schaapenkaas, Stolſekaas, of Stolkſchekaas, weikaas. *zie onder* Groene, enz.
Kaasboer. *z. m. Payſan qui fait & vend du fromage.*
Kaasjager. *z. m.* Dit woord betekende voorheen een man die met kaas voer of reed. Nu word het genomen voor een oud liefhebber van 't vrouwvolk. *Un bon compére, un vieux routier, un bon payeur d'arrérages.*
Kaasjeskruid. *z. g. Mauve, ſorte d'herbe rafraîchiſſante & adouciſſante.*
Kaaskamer. *z. v.* Kamer waar in de kaazen bewaard worden. *Chambre à fromage, chambre où l'on garde les fromages.*
*De kaaskamer. Holland. *La Hollande.*
Kaaskooper. *z. m. Vendeur de fromage.*
Kaaskoopſter. *z. v. Vendeuſe de fromage.*
Kaaslebbe. *z. v.* Kaasrundzel. *Préſure, liqueur dont on ſe ſert pour faire prendre le lait.*
Kaaslugt. *z. v.* Reuk der kaas. *Odeur de fromage.*
Ik kan de kaaslugt niet verdraagen. *Je ne puis ſouffrir l'odeur du fromage.*
Kaasmat. *z. v.* Kaasvorm. *Eciſſe, clayon qui ſert à former le fromage, & à le faire égouter.*
Kaasmerkt. *z. v.* De tijd of plaats daar kaas in 't gros word verkogt. *Marché aux fromages.*
Kaasnap. *z. v.* Kaasbak. *Jatte où l'on met le fromage.*
Kaasvat. *z. g.* Kaasvorm. *Cuve ou cuvier dans quoi on fait le fromage.*
Kaasvorm. *zie* Kaasmat en Kaasvat.
Kaaswei. *z. v.* Zoetwei, portelwei. *Petit lait.*
Kaaswinkel. *z. v. Boutique ou lieu où ſe vendent les fromages.*
Kaasworm. *zie* Made.
Kaas wringen. *w. w. Preſſer & faire du fromage.*
Kaaswrongel. *z. g.* Wrongel *Caillé, lait pris dont on fait des fromages.*
KAATJE. Voor Catherijn, of Katherijn, of

Digitized by Google

of Catharina. Vrouwsnaam. *Catau, Catin, pour Catherine.*

KAATS. z. v. Kaatze. *Chaſſe. Terme de jeu de paume.*

De kaats tekenen. *Marquer la chaſſe.*

‡ Die man weet de kaats wel te tekenen. *Cet homme ſait bien compter, il ſait bien faire ſes comptes à ſon avantage.*

Kaatsbaan. z. v. *Jeu de paume, tripot.*

Kaatsbal. z. m. *Balle de jeu de paume.*

Kaatsdak. z. g. *Toit de jeu de paume.*

KAATSEN, g. w. Den bal ſlaan. *Jouer à la paume.*

Met de hand of met een kaatsnet kaatſen. *Jouer à la longue paume ou à la courte paume.*

‡ Die kaats moet bal wagten: die met een ander ſcherſt, of een ander ſcheld wagt het zelve. *Le railleur doit s'attendre a la riſpoſte.*

Kaatſer. z. m. Die kaatſt. *Joueur de paume.*

Kaatsmeeſter. z. m. Een die eene kaatsbaan houd. *Maitre d'un jeu de paume, ou d'un tripot.*

Kaatsnet. z. g. *Raquette.*

Kaatsnetten, *meerv. Filets de jeu de paume.*

Kaatsſpel. z. g. Het kaatzen. *Le jeu de paume, l'art de jouer à la paume.*

Kaatszeef. z. g. *Raquette à trois pieds qu'on met à terre & ſur quoi on fait bondir la balle pour l'enlever & la chaſſer avec la main.*

KAAUW. z. v. *zie* Kau of Kauw, vogel.

KAAUW. Kaauwen, enz. *zie* Kauw. Kauwen, enz.

KAAY. *zie* Kaai.

K A B.

KABAS. z. v. *ond. w.* Stroo hengelkorfje. *Cabas, petit panier de jonc, ou de paille.*

*KABASSEN. w. w. Behendigliik ſteelen, of neemen. *Voler adroitement, filouter, eſcamotter.*

KABBELEN. w. w. *Van 't water ſpreckende.* Spartelen. *Battre contre, s'agiter.*

Het water kabbelt tegen de ſluis. *L'eau bat, ou s'agite contre l'écluſe.*

Het water kabbelt. *L'eau s'agite.*

Kabbeling. z. v. Sparteling van 't water. *Agitation de l'eau.*

De dijk word uitgeholt door de kabbeling van 't water. *La chauſſée ſe creuſe par l'agitation de l'eau.*

KABBELJAU. z. v. Kabeljau, zekere groote Zeevifch. *Merlus, poiſſon de mer.*

Krimpkabbeljau. *Du merlus qui ſe retire, ou qui s'élève en boſſes quand on le coupe en dalles.*

*Hocks en kabbeljaus. *zie* Hocks.

Kabbeljauvangſt. z. v. Kabbeljauviſcherije. *La pêche des merlus, ou du merlus.*

KABEL. z. m. Kabeltouw, ankertouw. *Cable.*

Den kabel inſteeken, door de ankering vaſt maken. *Amarrer le cable aux ancres, le paſſer par l'arganneau.*

Den kabel vieren, of uitſteeken. *Filer du cable, ou le cable.*

Daar is een kink of draai in den kabel. *Les amarres de l'ancrage ſont mêlées & entrelaſſées.*

‡ Daar is een kink in den kabel, de zaak is onklaar. *Il y a dans l'affaire quelque obſtacle qui en empêche l'exécution.*

*Dat is een kabel op zolder. *C'eſt un remède qu'il faut aller chercher bien loin.*

*Ik heb wel eenen kabel maar hij is op zolder. Ik weet wel een middel, maar het is te moeijelijk om werkſtellig gemaakt te worden. *Je ſai bien un remède mais il faut l'aller chercher trop loin, ou il eſt difficile de le mettre en œuvre.*

KABELGAREN. z. g. Het garen of touw daar de kabel van beſlagen word. *Le fil ou la menue corde dont un cable eſt fait.*

Kabelgat. z. g. Het gat of de kamer daar de kabel opgerold of rond geſchoten legt. *La faſſe aux cables.*

Kabelkleed. z. g. *Fourrure de cable.*

Kabeltouw. *zie* Kabel.

KABINET. z. g. Schrijn of kaſt met verſcheidene laden. *Cabinet, armoire à pluſieurs layettes ou tiroirs.*

Kabinet, geheimvertrek. *Cabinet, étude, lieu de retraite.*

‡ KABOUTER. z. m. Een kleine knaap of jongen. *Un petit drolle, un petit garçon.*

Kaboutermannetje: z. g. Een gewaand nagtſpookje. *Lutin, ſpectre imaginaire eſprit falet, pigmée.*

KABUISKOOL. z. v. *Choux cabus.*

KAC. KAD. KAE. KAF. KAG.

KACHEL. z. v. Kacheloven, ſtoof. *Poële, ſorte de fourneau pour échauffer une chambre.*

Eene ſteenen kachel. *Poële de pierre.*

Eene potkachel. *Sorte de poële de deux piéces dont on met l'une ſur l'autre après y avoir mis du feu.*

KADIJK. *zie* Kaaidijk.

KADRAAI. Zoetelaars vaartuig. *Barque, ou chaloupe de vivandier.*

KADRAAIJEN. *ſchepsw. Faire le métier de vivandier, roder autour des vaiſſeaux pour vendre des liqueurs, &c.*

Kadraaijer. z. m. *ſchepsw. Vivandier, regrattier de rade.*

KAEREL. *zie* Karel.

KAERS. *Chandelle.*

Eene driekonings kaers. *Chandelle des Rois, petite chandelle dont ſe ſervent les enfans le Jour des Rois pour ſe divertir.*

Altaars-kaers. *Cierge.*

Snuit de kaers. *Mouchez la chandelle.*

Iets met het uitbranden van de kaers verkopen. *Vendre quelque choſe à la chandelle éteinte, c'eſt-à-dire, pendant que la chandelle que l'on a allumée, brûle.*

Hij ging uit als eene kaers, hij had eenen zagten dood. *Il mourut tout doucement.*

't Is zoo regt als eene kaers, 't is heel regt. *Cela eſt droit comme une chandelle, cela eſt fort droit.*

Een ſpel bij de kaers vertoonen. *Repréſenter un jeu à la chandelle.*

‡ Hij vliegt al om de kaers, hij zal haaſt gevangen of geknipt zijn. *Il vole autour de la chandelle, il ſera bientôt pris.*

‡ Gij zult het doen of de duivel zal de kaers houden. *Vous le ferez ou le diable s'en mêlera.*

Nagtkaers, Smeerkaers, Stalkaers, Waskaers. *zie onder* Nagt, enz.

Kaersbak. z. m. Kaerslade. *Boite à chandelles.*

Kaersdief. z. m. Zekere mugge die om de kaers vliegt. *Petite mouche qui vole autour de la chandelle.*

Kaerskiſt. z. v. *Evente, eſpéce de caſſette baſſe & platte, diviſée en trois ou quatre quarrés où l'on met de la chandelle défilée, terme de Chandelier.*

Kaerslemmet. z. g. Kaersgaren. *Lumignon. Coton ou méche de chandelle.*

Kaersongel, z. g. Kaersroet, kaersſmeer. *Suif.*

Kaerſſen maaken. w. w. *Faire des chandelles.*

Kaerſſenmaaker. z. m. *Chandelier, celui qui fait des chandelles.*

Kaerſſenmaakerije. z. v. *Lieu où l'on fait des chandelles.*

Kaersſmeer. *zie* Kaersongel.

Kaersſnuiter. z. m. *Mouchettes.*

Kaersſnuiter, op het tooneel of elders. *Moucheur de chandelles.*

Kaersſnuitzel. z. g. Kaerszwart. *Mouchure, ce qu'on retranche d'un lumignon de chandelle quand on la mouche.*

KAF. z. g. De baſt of ſchil van 't koren. *Balle, enveloppe déliée qui eſt autour du grain de bled, & qui s'en ſépare en le battant.*

Het kaf uit het koren wannen. *Vanner le bled, le nettoyer en le ſecouant dans un van.*

*Dat is kaf gedorſcht, dat is vergeefſche arbeid. *C'eſt laver la tête d'un âne, ou d'un More, c'eſt prendre de la peine inutilement.*

KAFFA. z. g. Zekere ſtof. *De la moquette, certaine étoffe de laine.*

KAFFER. z. m. Hottentot, inwooner van de Kuſten omtrent de Kaap van goede Hoop. *Habitant de la Caffrerie, Caffre, Hottentot.*

KAGCHEL. *zie* Kachel.

KAJ. KAK.

KAJUIT. z. v. Verblijfplaats agter op het ſchip voor de Opperhoofden. *Chambre du Capitaine, qui eſt au-deſſus de celle du Conſeil, & quelquefois ſur la Sainte-barbe.*

Kajuitwagter. z. m. Kajuitjongen. *Mouſſe, garçon qui ſert la chambre du Capitaine.*

KAK. z. m. Agterlaſt. *Envie de chier ou de décharger ſon ventre.*

Groote kak hebben. *Avoir grande envie de décharger ſon ventre.*

KAKELAAR. Kakelaarſter, enz. *zie* Kakeler. Kakelſter, enz.

KAKELBONT, *bijv. w.* Veelverwig, als de hoenderveeren. *Bigarré, bariolé, tacheté.*

Dat is een kakelbont kleed. *Voilà un habit bigarré, ou de pluſieurs couleurs.*

‡ Die juffer is kakelbont opgeſchikt. *L'ajuſtement de cette demoiſelle eſt bien bigarré.*

KAKELEN. g. w. Van de Hoenderen ſpreekende. *Caqueter, glouſſer, comme font les poules avant que de pondre, & après avoir pondu.*

‡ Kakelen. Snappen, veel praats maken. *Babiller, caqueter, joſer, cauſer.*

‡ Hij doet niet dan tegen kakelen. *Il ne fait que joſer & contredire.*

‡ Hij zal dat wel afkakelen. *Il décidera fort bien cette queſtion. Il accommodera, ou terminera bien ce différend, cette difficulté.*

‡ Kakeler of kakelaar, z. m. Snapper, praater. *Babillard, joſeur, cauſeur.*

‡ Kakelerije. z. v. Geſnap, gekiap. *Babil, caquet.*

‡ Kakelſter, z. v. Snapſter, klapſter. *Joſeuſe, caqueteuſe, cauſeuſe, babillarde.*

KAKER. z. m. Een die Haring kaakt. *Caqueur, celui qui caque le Harang.*

KAKHIEL. z. v. Winterhiel. *Mule, engelure aux talons.*

Kakhielen hebben. *Avoir des mules, ou des engelures aux talons.*

‡ Met kalhielen loopen, in armoede vervallen zijn. *Etre miſérable qu dans la pauvreté, traîner la ſavatte.*

‡ Met kakhielen loopen. Als een ſchurk loopen. *Etre Vagabond, n'être pas eſtimé parmi les honnêtes gens.*

Digitized by Google

‡Kakhiel. z. m. Een traag of vuig menſch. *Homme négligent ou nonchalant, maussade.*

KAKHUIS. z. g. Heimelijk gemak, ſekreet. *Privé, garderobe, retrait, lieux.*

‡Dat ſtaat als een kakhuis over het water, dat ſtaat wanſchikkelijk, of lelijk. *Cela eſt mal ſitué.*

Kakhuisbril. z. m. *La lunette ou l'ouverture d'un privé.*

Kakhuisdeur. z. v. Sekreetdeur. *Porte de privé ou de garderobe.*

Kakhuisvegter. z. m. Stillevegter. *Curieur de privés, celui qui vuide les privés, ou les garderobes.*

Kakkebed. z. g. Een kind dat in 't bed kakt. *Enfant qui chie au lit, un chie-en-lit.*

‡Ik heb piſſebed laaten gaan, en ik heb kakkebed weêr gekreegen. *Je me ſuis défait d'un domeſtique qui ne m'accommodoit point, & j'en ai repris un autre qui m'accommode encore moins.*

‡Kakkemik. z. v. Een vrouwmenſch dat kaal en zwierig is opgetooid. *Femme dont les habits ſentent la miſère, quoiqu'ajuſtés à la mode, une dame gigogne.*

KAKKEN. w. w. Zijn gevoeg doen, ter ſtoel gaan. *Chier, décharger ſon ventre.*

KAKKER. z. m. Schijter. *Chieur, celui qui chie.*

Kakkerij. z. v. Schijterij, loop. *Foire, cours de ventre.*

Aan de kakkerij vaſt zijn. *Foirer, avoir la foire, ou le cours de ventre.*

KAKKERLAK. z. m. Gekurven diertje dat de lading der Schepen doorknaagt. *Inſecte qui ronge la charge des vaiſſeaux.*

‡Kakkerlakje. z. g. Eene ſlegte uitvlugt of verſchoning. *Excuſe frivole, échappatoire.*

‡Iets met een kakkerlakje afleggen. *Se tirer doucement d'affaire par une échappatoire, par une excuſe frivole, ou par une bourde.*

KAKKETOE. z. v. Een ſoort van Papegaai die ſterk ſchreeuwt. *Eſpéce de perroquet qui crie bien fort & fréquemment.*

‡KAKS. Als kaks, *bijw.* Quanſuis, welſtaanshalve. *Par manière de dire, par bienſéance.*

Als kaks. *Comme.* *zie onder* Als.

KAKSCHOOL. z. g. School voor kleine Kinderen. *Ecole où il ne va que les plus petits enfans.*

Kakſter. z. v. *Chieuſe.*

Kakſtille. z. v. Stilletje. *Solle, ſiége de bois fait en forme de petit coffre, dans lequel on met un baſſin de chambre pour ſe décharger le ventre.*

Kakſtoel. z. m. *Chaiſe percée, ſiége fait pour les enfans, où on les met pour décharger leur ventre.*

Kakzel, z. g. Drek. *Ordure que le ventre décharge.*

K A L.

‡KAL. *zie* Geſnap, kakelaarije.

KALABAS. Kalbas. z. v. Zeker ſlag van Pompoenen. *Courge, calebaſſe.*

Kalabasfleſſe, of fleſſe van eene drooge en uitgeholde Kalabas. *Calebace, ou calebaſſe, bouteille ou vaiſſeau leger fait de l'écorce d'une courge vuidée & ſechée.*

KALAMIJNSTEEN. z. m. *Calamine, ſorte de pierre ſoſſile que l'on mêle avec le cuivre rouge pour le rendre jaune, & pour en augmenter le prix.*

KALANDER. z. v. Kalander, kapelletje. *Petit inſecte noir qui mange les bleds.*

KALANDER. z. v. *ond. w.* Glans op eenige ſtoffe. *Luſtre ſur quelque étoffe par le moyen de la calandre.*

KALANDEREN. w. w. Glanſſen, glanſſig maaken. *Calandrer, preſſer avec la calandre pour donner du luſtre.*

Dat Turkſch grein is gekalandert. *Ce grain de Turquie eſt preſſé avec la calandre, ou eſt calandré.*

Kalandermolen. z. v. *Calandre, machine pour preſſer les draps & pour leur donner du luſtre.*

Kalanderije. z. v. Winkel daar men ſtoffen kalandert. *Lieu où l'on preſſe avec la calandre.*

Eene kalanderije aan de hand hebben. *Avoir une calandre, ou un lieu où l'on preſſe avec la calandre.*

KALANDIZIE. *zie* Neering.

KALANT. z. m. en v. (*beter*) Kalant. Koopvriend, Koopvriendin. *Chaland, qui eſt accoutumé à acheter chez le même marchand.*

Iemand kalanten toebrengen. *Amener des chalands à quelqu'un, achalander quelqu'un.*

Iemand zijne kalanten onttrekken. *Attirer à ſoi les chalands d'un autre.*

Kalanten of neering maken. *S'achalander, attirer des chalands.*

Dat zijn vaſte kalanten. *Ce ſont des chalands ſurs.*

Jaarkalanten van eenen baardſcheerder of barbier. *Les chalands d'un barbier accordés à tant par an.*

KALBAS. *zie* Teenen korf of mand.

KALEFAATHAMER, en Kalfaathamer, z. m. Breeuwers hamer. *Maillet de radoub, calfat.*

KALEFAATEN, kalefateren en kalfaateren. w. w, *zeew.* Lappen, verſtellen. *Radouber, donner le radoub, calfeutrer.*

Een ſchip kalefateren. *Radouber un vaiſſeau, lui donner le radoub.*

‡Ik zal dat wel kalefateren, ik zal dat wel ſtellen of uitvoeren. *Je ferai bien cette affaire, j'accommoderai bien cela.*

Kalefaating. Kalefatering en kalfaatering. z. v. *Radoub d'un vaiſſeau.*

KALES. z. v. *ond. w.* Zekere opene koets. *Calèche, ſorte de caroſſe coupé.*

Poſtkales, Rijskales. *zie onder* Poſt, enz.

KALF. z. g. 't Jong van eene koei. *Veau, le petit d'une vache.*

Een nugtere kalf. *Veau qui n'a pas encore tetté.*

Een Zoogkalf. *zie onder* Zoog.

Een gemeſt kalf, of meſtkalf. *Veau gras.*

Als het kalf verdronken is, den put dempen, *Spreekw.* *Fermer l'étable quand les chevaux ſont dehors.* Prov.

Hoe koomt het kalf bij zijn maat? *Spreekw.* *Par quel hazard le veau retrouve-t-il ſon camarade? Comme les amis ſe rencontrent?*

‡Dat is een goed kalf, een goede bloed. *C'eſt un bon enfant, un bon cœur d'homme.*

‡'t Is nog een jong kalf, dat is, een die de waereld nog niet kent. *Il eſt encore jeune, il ne connoit pas encore le monde, il ne fait que d'entrer dans le monde.*

‡Een kalf. Uitbraakzel, uitſpouwſel. *Vomiſſement, ce que l'on vomit ou rejette par la bouche.*

Een kalf maaken, braaken, overgeeven. *Vomir, ecorcher le renard.*

*Kalf. Een dwarsſtijl boven eene deur. *Traverſe de chambranle.*

*Kalf. De onderſte dwarsbalk van eene Drukpers. *La traverſe d'une preſſe d'imprimeur.*

Meſtkalf, Nugterkalf, Rheekalf, Zeekalf. *zie onder* Meſt, enz.

KALFAATEN of kalfaateren. *zie* Kalefaaten.

KALFKOEI, z. v. Eene koei die kalf draagt. *Vache pleine, vache qui porte veau.*

Kalfsborſt. z. v. Een borſtſtuk van een kalf. *Poitrine de veau.*

Iemand eene gebraaden kalfsborſt voorzetten. *Régaler quelqu'un d'une poitrine de veau.*

Kalfshoofd, z. g. Kalfskop. *Tête de veau.*

Kalfshuid. *zie* Kalfsvel.

Kalfsleêr. z. g. Kalfsleder. *Veau, cuir de veau.*

Een boek in kalfsleêr gebonden. *Livre relié en veau.*

Een kalfsleêren band. *Reliure, ou Reliure en veau.*

Kalfsmuil. z. m. *Muſeau de veau.*

*Kalfsmuil. z. m. Zeker kruid. *Oeil de chat, herbe.*

Kalfsnat of kalfsſop. z. g. *Bouillon ou gelée de veau.*

Kalfsoogen. *Yeux de veau.*

‡Kalfsoogen. z. g. *meerv.* Groote oogen. *Gros yeux.*

Kalfsrib. z. v. Ribſtuk van een kalf. *Collet de veau.*

Kalfsſchijf. z. v. *Rouelle de veau.*

Kalfsſchinkel, z. m. *Jarret de veau.*

Kalfsſop. *zie* Kalfsnat.

Kalfsvel. z. g. Kalfshuid. *Peau de veau, cuir de veau.*

*Kalfsvel, z. g. Trom, trommel. *Tambour, caiſſe.*

Men roert het kalfsvel, men ſlaat den trommel. *On bat la caiſſe.*

Kalfsvleeſch. z. g. *Chair de veau, du veau.*

Kalfsvoet. z. m. Kalfspoot. *Pied de veau.*

Kalfsvoeten. Paapekullekens, zeker gewas. *Pied de veau, plante.*

Kalfszwezerik. z. v. *Ris de veau, certaines glandes fort délicates qui ſoutiennent l'œſophage.*

KALIS. z. g. Eene ſtad in Vrankrijk. *Calais, ville maritime de Picardie en France.*

‡KALIS. Als, 't is een kalis, 't is een arm berooid menſch. *C'eſt un gueux, c'eſt un pauvre miſérable, un gredin.*

‡Over kalis te huis koomen, kaal en berooid van de reis koomen. *Retourner miſérable, ou pauvre de quelque voyage.*

KALK. z. v. *Chaux.*

Het beſlaan van kalk. *Gachement, gâchis de mortier.*

Kalk beſlaan. *Faire ou gacher du mortier.*

Meelkalk, Metzelkalk, Muurkalk, Pleſterkalk, Steenkalk, wandkalk. enz. *zie onder* Kalk, enz.

Kalkbak, z. m. *Auge à maſſon, vaſe de bois où l'on met du mortier.*

Kalk branden. w. w. Kalk maaken. *Faire, ou brûler la chaux dans un chaufour.*

Kalkbrander. z. m. Kalkmaaker. *Chaufournier, celui qui brûle ou fait de la chaux.*

Kalkbrok. z. m. *Platras, morceau de chaux qui tombe de la muraille.*

KALKEN. w. w. Met kalk beſtrijken. *Enduire de mortier, ou de plâtre, gâcher.*

Kalkgruis. z. g. *Platras.*

Kalkhouw. z. v. Een ſtok om de kalk mee te beſlaan. *Gâche, inſtrument qui ſert à faire du mortier.*

Kalklijm. z. v. *zie* Jodenlijm.

Kalkkloet. z. v. Kalkklouwer, kalkklopper, kalkſtok. Een ſtok om de ſteenkalk mee te leſſchen. *Rabot, bâton*

Digitized by Google

ton à délayer, ou à éteindre la chaux.
Kalkklopper, kalklouwer. *zie* Kalkkloet.
KALKOEN. *z. m. en v. Coq ou poule d'Inde.*
Een gebraaden kalkoen. *Un coq d'Inde rôti, une poule d'Inde rôtie.*
Een kalkoen paſtei. *Pâté de dindon.*
Een kalkoenſche haan. *Un coq d'Inde.*
Hij is zoo rood gekamd als een kalkoenſche haan. *Il a la créte ronge comme un coq d'Inde.*
Kalkoentje. *z. g.* Een jonge kalkoen. *Poulet d'Inde, jeune poule d'Inde, dindon.*
Een klein kalkoentje, dat nog zeer jong is. *Un dindonneau.*
*Kalkoentje, *z. g.* Een plat glaasje om alſſemwijn, enz. uit te drinken. *Sorte de verre large & plat pour boire du vin d'abſinte, d'Eſpagne, &c.*
*Een kalkoentje opneemen, of drinken. *Boire un verre de vin d'abſinte, d'Eſpagne, &c.*
KALKOVEN. *z. m. Chaufour.*
‡Hij ſmookt als een kalkoven. *Il fume comme un Dragon.*
Kalkpot. *z. m. Pot à mettre la chaux préparée pour blanchir.*
Kalkput. *z. m. Creux ou foſſe où l'on garde la chaux éteinte.*
Kalktobbe. *z. v. Cuve, ou cuvier à mortier.*
Kalkwater. *z. g. Lait de chaux pour blanchir les murailles.*
KALLEMINK. *zie* Kalmink.
KALLEMOER. *z. v.* Snapſter, kakelaarſter. *Caqueteuſe, jaſeuſe, cauſeuſe, babillarde, clabaudeuſe.*
‡KALLEN, *g. w.* Snappen, praaten. *Cauſer, babiller, clabauder.*
Kallevaar, *z. m. Cauſeur, jaſeur, babillard, clabaudeur.*
KALMINK of Kallemink. Zekere wollen ſtof. *Calmin, ſorte d'etoffe de laine.*
KALMTE. *z. v. ond. w.* Stilte op Zee. *Calme, bonace.*
De aangenaame kalmte van den vrede. *Le calme agréable de la paix.*
KALMUS. *zie* Calmus.
KALVEN. *w. w.* Een kalf werpen. *Véler, faire un veau.*
De koei heeft gekalfd. *La vache a vélé.*
‡Kalveragtig, *bijv. w.* Speelziek, gelijk jonge kalvers. *Folâtre, qui aime à jouer, ou à badiner.*
KALVEREN, *meerv.* van Kalf.
‡Kalveren. *g. w.* Overgeven, braaken. *Dégobiller, vomir pour avoir fait quelque excès, écorcher le renard.*
Kalverkoei. *zie* Kalfkoei.
‡Kalverliefde. *z. v.* Eerſte liefdedrift. *Le premier feu de l'amour que l'on ſent dans un âge peu avancé, première boutade d'amour, amourette.*
‡Zij zijn nog in de kalverliefde. *Ils ſentent encore le premier feu de l'amour.*

K A M.

KAM. *z. m. Peigne.*
Een hoornen, een palmhouten kam. *Peigne de corne, peigne de bouis.*
't Hair op den kam affcheeren. *Couper les cheveux ſur le peigne, les couper bien courts.*
‡Ik ſcheerze altemaal over eenen kam. *Je ne fais pas plus d'eſtime de l'un que de l'autre, je les meſure tous à la même aune.*
Een wevers kam. *Peigne de tiſſerand.*
Kam. Dat kamswijze gemaakt is. *Peigne, ce qui eſt fait en façon de peigne.*
Een kam aan een ſchip. *La flèche de l'éperon.*
Kamborſtel, *z. m. Broſſe pour nettoyer les peignes.*
Een haanekam, een hennekam. *Créte de coq, créte de poule.*
Een driedubbelde kam. *Créte triple, ou créte à triple étage.*
‡Dit is een haan met eenen driedubbelden kam. *Voici un coq qui a une triple créte.*
Helmkam, Paerdenkam, Roskam, Weverskam, Wolkam, enz. *zie onder* Helm, enz.
KAMARAAT of Kameraat. *zie* Maat, medemakker, medgezel.
KAMEEL. *z. m.* Kemel. *Chameau.*
*Kameel. Zeker zwaar werktuig om groote ſchepen vlot te maaken. *Allége, ſorte d'inſtrument d'une invention particuliére en Hollande, pour lever de gros vaiſſeaux dans l'eau.*
Kameeldrijver. *z. m. Chamelier.*
Kameelin. *z. v.* 't Wijfje van eenen Kameel. *La femelle du chameau.*
Kameelshair. *zie* Kemelshair.
Kameelsrug. *z. m. Boſſe de chameau.*
KAMELOT. *z. g.* Grein, ſtof van wolle en kamelshair geweven. *Camelot.*
Gewaterd kamelot. *Camelot ondé.*
KAMENIER. *z. v. ond. w.* Kamenierſter, kamermaagd, kamermeid, kamerdienaareſſe. *Femme de chambre.*
Voor kamenier dienen. *Etre femme de chambre.*
De kameniers der Koninginne. *Les Dames d'atour de la Reine.*
KAMENIEREN. *w. w.* Opſchikken, optooijen. *Parer, ajuſter, attiſſer.*
Die juffer kameniert zig-zlang. *Cette demoiſelle eſt longtemps à ſe parer, à s'ajuſter, ou à s'attiſſer.*
KAMER. *z. v.* Vertrek van een huis. *Chambre, membre d'un logis, partie d'un appartement.*
Kamer, ſlaapkamer. *Chambre où l'on couche.*
Zijne kamer houden, onpaſſelijk zijn. *Garder la chambre, ne ſe porter pas bien.*
Kamer. *z. v.* Gildekamer. *Chambre où s'aſſemble un corps de métier.*
Kamer der Schepenen. Schepens-kamer. *Chambre des Echevins.*
Kamer. *z. v.* Raadkamer. *Chambre du Conſeil.*
Kamer van rekeningen. Rekenkamer. *Chambre des comptes.*
Kamer der Diakonije. De vergaderplaats der Diakenen. *La chambre des Diacres: lieu où s'aſſemblent les Diacres.*
Binnenskamers. *zie* Binnen.
Kamer van eenen roerloop. *Chambre du canon d'un fuſil.*
Gaſtkamer. *z. v.* Vertrek in de klooſteren daar de gaſten onthaald worden. *Chambre dans les couvents où l'on reçoit ceux qui viennent, chambre des hôtes.*

Acciiskamer.	Kaaskamer.
Achterkamer.	Kelderkamer.
Aelmoeſſeniers-kamer.	Kerkenkamer.
	Kinderkamer.
Benedenkamer.	Konſtkamer.
Binnenkamer.	Kraamkamer.
Boekenkamer.	Kruidkamer.
Bovenkamer.	Kunſtkamer.
Broodkamer.	Leenkamer.
Eetkamer.	Meubelkamer.
Financiekamer.	Middelkamer.
Geheimkamer.	Muntkamer.
Gerſtkamer.	Oeffenkamer.
Gijzelkamer.	Pleitkamer.
Gildekamer.	Plunderkamer.
Hangkamer.	Poeijerkamer.
Huurkamer.	Pontkamer.
Poortkamer.	Snijkamer.
Pronkkamer.	Spijskamer.
Proviſiekamer.	Staatenkamer.
Raadkamer.	Studeerkamer.
Rareteitkamer.	Treveskamer.
Regtkamer.	Trouwkamer.
Rekenkamer.	Voorkamer.
Rouwkamer.	Wapenkamer.
Ruſtkamer.	Weeskamer.
Schatkamer.	Winkelkamer.
Schepenskamer.	Winterkamer.
Schilderkamer.	Ziekenkamer.
Schrijfkamer.	Zweetkamer.
Slaapkamer.	Zijkamer.

Zie onder Acciis, enz.

Kamerant. *zie* Kamaraat.
Kamerbewaarder. *z. m.* Deurwaarder. *Huiſſier.*
Kamerbewaarder van de Staten. *Huiſſier des Etats.*
Kamerbezem. *z. m. Balai de chambre.*
Kamerdeur. *z. v. Porte de chambre.*
Kamerdienaar. *z. m.* Kamerling. *Valet de chambre.*
KAMEREN. *w. w.* Op eene kamer houden of zetten. *Tenir en chambre, mettre en chambre.*
Een juffertje kameren. *Mettre une fille de joye en chambre, ou dans ſes meubles, entretenir une fille de joye.*
Kamergang. *zie* Stoelgang.
Kamergerigt. *z. g.* 't Keizerlijke kamergerigt. *Chambre Impériale.*
Kamerheer. *z. m. Chambellan, premier Officier de la Chambre d'un Souverain.*
KAMERRIJK. *z. g.* Stad en Aartsbisdom. *Cambrai, Ville & Archevêché.*
Kamerijksdoek. *z. g.* Fijn, dun doek. *Toile de Cambrai, du Cambrai.*
‡KAMERKAT. *z. v.* Gekamerde Juffer. *Fille de joye qu'on a miſe en chambre, qui eſt entretenue.*
Kamerling. *z. m.* Eerſte bediende van eens Vorſten kamer. *Chambellan, premier Officier de la chambre d'un Prince.*
Kamermaagd, of kamermeid. *zie* Kamenier.
Kamerpot. *zie* Waterpot.
Kamerraad, kameraad. *z. m. zie* Kamaraat.
Kamerrok. *zie* Japonſcherok.
Kamerſpeeler, kamerſpel. *zie* Tooneelſpeelder, tooneelſpel.
Kamerſtoel. *zie* Stilletje.
Kamerſtuk. *z. g.* Zeker ſoort van geſchut. *Pierrier.*
KAMFER. *z. v.* Zekere Indiſche Gom. *Camphre, ſorte de Gomme des Indes.*
KAMHUIS. *z. g. Etui à peigne.*
KAMILLE. *z. v.* Kamillebloem. *Camomille, fleurs de camomille.*
KAMMELING. *z. v.* Korte uitgekamde wol. *De la bourre de laine.*
't KAMMEN MAAKEN. *z. g.* 't Kammenmakers ambagt. *Métier de peignier, ou de faiſeur de peignes.*
Kammenmaker. *z. m. Peignier, faiſeur de peignes.*
KAMMEN. *w. w.* Kemmen. *Peigner.*
't Hair kammen. *Peigner les cheveux.*
Kammen. Wol kammen. *Peigner, carder la laine, accommoder la laine avec les cardes.*
KAMMER. *z. m.* Wolkammer. *Peigneur, ou cardeur de laine.*
KAMOESLEER. *z. g.* Kamuisleer. *Du cuir bronzé.*
‡KAMP, *bijv.* Gelijk, effen. *Quite à quite.* Wij zijn nu kamp in 't ſpeelen. *Nous jouons quite à quite.*

Digitized by Google

KAMP. z. m. Een veld, of ſtuk lands. *Champ, piéce de terre labourable.*
Koeikamp. *zie onder* Koei.
KAMPAAN. *ond. w. Campane.*
KAMPANJE, *ond. w. ſcheepsw.* Het verdek boven de hutten. *Le deſſus de la dunette.*
KAMPANJE, *ond. w.* Veldtogt. *Campagne.*
KAMPEEREN. *zie* Legeren.
KAMPEMENT, of Campement, *ond. w. Zie* Legering.
KAMPEN. *g. w.* In 't beſloten veld vegten, ſtrijden. *Se battre, combattre en champ clos.*
KAMPERFOELI. Soort van bloemdragend gewas. *Chévrefeuille.*
KAMPERNOELJE. z. v. Paddeſtoel, duivelsbrood. *Champignon venimeux, potiron.*
KAMPERSTEUR. z. v. Harde eijeren met moſtertſaus. *Oeufs durs coupés en quatre, avec une ſauſſe à la moutarde & au beurre.*
KAMPGEVEGT. z. g. *Combat en champ clos.*
Kamphaan. z. m. Vegthaan. *Coq courageux, coq de joûte*
Kampioen. z. m. *ond. w. zie* Kampvegter.
KAMPOP, *bijw.* Gelijk op. *Quite à quite.*
Gij hebt twee maal gewonnen, en ik ook, dat is kamp op. *Vous avez gagné deux fois & moi de même, nous ſommes donc égaux, ou nous voilà donc quite à quite.*
KAMPVEGTEN. *zie* Kampen.
Kampvegter, voorvegter. *Champioen, combattant plein de cœur.*
Kamſter. z. v. Kemſter. *Peignauſe.*
Vlaskamſter, Wolkamſter. *zie onder* Vlas, enz.
KAMUISLEER. *zie* Kamoesleer.

K A N.

KAN, de eerſte en derde perſoon des tegenwoordigen tijds, in de aantoonende wijs van 't werkwoord konnen, of kunnen. Als, ik kan. *Je puis.* Hij kan, *il peut.*
KAN. z. v. Zeker vat. *Pot, vaiſſeau de métal, de terre, de verre, ou d'autre choſe.*
Eene tinnen kan. *Pot d'étain ou d'étain.*
Eene aarden kan. *Pot de terre.*
Kan. Zekere geijkte wijn of biermaat. *Pot, meſure de vin ou de biére étallonnée.*
Wat geld de kan wijn? *Combien coûte le pot de vin?*
Eene kan bier laaten tappen. *Faire tirer un pot de biére.*
Iets bij de kan verkoopen. *Vendre quelque liqueur en détail, pot à pot, pinte à pinte.*
‡ Veel van de kan, of van den drank houden. *Aimer à hauſſer le coude, ſe plaire ou aimer à vuider les pots.*
Die het onderſte uit de kan wil hebben krijgt het lid op den neus, *Spreekw. Quand on veut trop ſerrer l'anguille elle s'échappe.* Prov.
Azijnkan, Bierkan, Bottelkan, Drinkkan, Haalkan, Koffikan, Lampetkan, Melkkan, Olikan, Pijpkan, Steekan of Stékan, Tuitkan, Waterkan, Wijnkan, enz. *zie onder* Kan, enz.
Kanarije. *zie* Canarije.
Kanaſter. *zie* Canaſter.
KANCEL, kantzel. z. m. *ond. w. zie* Preekſtoel.
KANCELERIJE. z. v. *ond. w.* Stads-bockkamer, ſchrijfzaal. *Chancellerie, l'endroit où l'on garde les archives d'une ville.*
Kancelier, z. m. *ond. w.* Hoofd des Geregts. *Chancelier.*
KANDEEL. z. g. *Chandeau. Du vin bouilli avec de l'eau, où l'on met du ſucre, de la fleur de muſcade, du biſcuit & des jaunes d'œufs, qu'on donne ordinairement aux femmes accouchées.*
Kandeelmaal, z. g. Kindermaal, kraammaal. *Feſtin ou régal qu'on donne aux femmes qui ont aſſiſté une femme dans ſa couche.*
Kandeelpot. z. v. *Pot ou marmite à chaudeau.*
Kandeelwijn. *zie* Kandeel.
KANDELAAR. z. m. Lugter. *Chandelier.*
* 't Ligt is op den Kandelaar geſteld, de waarheid is klaar ontdekt. *La lumiére eſt miſe ſur le chandelier, la vérité eſt manifeſte, claire ou évidente.*
Kandelaarspijp. z. v. De pijp van eenen kandelaar. *Bobéche.*
KANDIJ. z. v. Candij of Kandijſuiker. Zekere gekriſtallizeerde ſuiker. *Du ſucre candi.*
Kandijſtroop. *Du ſirop blanc.*
KANEEL. z. v. Zekere Indiſche boomſchors. *Canelle, écorce d'un arbre qui croit dans l'Ile de Ceylan.*
Lange kaneel, korte kaneel. *Canelle longue, canelle courte.*
Pijpkaneel. *zie onder* Pijp.
Kaneelbloem. z. v. *Fleur de canelle.*
Kaneelboom. z. m. *Arbre à canelle.*
Kaneelkoekje. z. g. *Petite piéce de pâtiſſerie, où il entre de la canelle.*
Kaneelpijp. *zie* Kaneelſtok.
Kaneelſtok. z. m. *Báton de canelle.*
Kaneelſuiker. *Du canelat.*
Kaneelwafel. *Gaufre où il entre de la canelle.*
Kaneelwater. z. g. *Eau de canelle.*
Kaneelwijn. *zie* Hypocras.
KANEFAS. z. g. Zwelg, kanefasdoek. *Canevas, du bougran, ſorte de groſſe toile.*
KANKER. z. m. Zekere quaal des lichaams. *Cancer, certain mal au corps qui ronge la chair.*
Den kanker in den mond of aan de borſt hebben. *Avoir un cancer à la bouche, ou au ſein.*
Iemand van den kanker ſnijden. *Guérir quelqu'un d'un cancer.*
Die boom heeft den kanker, of is kankeragtig. *Cet arbre eſt chancreux.*
* Dat is een ineetende kanker, dat is een inkruipend quaad. *C'eſt un cancer malin, c'eſt un mal rongeant.*
Kankeragtig, *bijv. w.* Kankerig. *Chancreux.*
Een kankeragtig gezweer. *Ulcére chancreux.*
Kankerbloem. Papebloem. z. v. *Piſſenlit, ſorte de fleur jaune.*
KANLUK. *zie* Kannegeluk.
Kanne. z. v. *zie* Kan.
Kannelid. z. g. Lid van eene kan. *Couvercle de pot à biére, à vin, &c.*
‡ Kannegeluk. z. g. Het geen laatſt in de kan is. *La fin ou le reſte du pot.*
‡ Kannegeluk hebben, 't laatſte uit de kan hebben. *Avoir la fin ou le reſte qui eſt demeuré dans le pot.*
Kannenwaſcher. z. m. *Gouſpillon pour nettoyer les pots par dedans.*
KANON, *ond. w. zie* Geſchut.
KANON van de Mis in de Roomſche Kerk. *Canon de la Meſſe dans l'Egliſe Romaine.*
KANONES. *zie* Kanonikeſſe.
Kanonik. z. m. Domheer. *Chanoine.*
Kanonikeſſe, kanonikin of kanones, z. v. *Chanoineſſe.*
KANS z. v. Schijnbare gelegenheid. *Apparence, occaſion apparente, chance.*
Ergens ſchoone kans toe hebben. *Avoir l'occaſion favorable pour quelque choſe.*
Ik zie daar geen kans toe. *Je n'y vois pas d'apparence.*
De kans is verkeerd. *La chance a tourné.*
De Bankhouder heeft in het ſpelen meer kans dan de anderen. *Le Banquier a plus d'avantage au jeu que les autres.*
Eene kans wagen. *Tenter quelque entrepriſe, hazarder le paquet.*
Kramerskans, Krijgskans, Minnekans, Mommekans, enz. *zie onder* Kramer, enz.
KANT, z. v. Spelde- of naaldewerk. *Dentelle.*
Gewerkte kant. *Dentelle travaillée aux fuſeaux.*
Genaaide kant. *Du point qui ſe fait à l'éguille.*
Gouden kant. *Dentelle d'or.*
Silveren kant. *Dentelle d'argent.*
Traalikant. *zie onder* Traali.
Kantedas. *Cravatte à dentelle.*
Kantboordzel. *Paſſement.*
Een rok met zilveren kanten geboord. *Un juſte-au-corps bordé ou garni de paſſemens d'argent.*
KANT. z. m. Strand, oever, wal. *Côté, côte, rivage, bord.*
Hij woont aan dien kant. *Il demeure de ce côté-là, dans ce quartier.*
Aan den kant van 't water ſtaan. *Se tenir ſur le bord de l'eau.*
Aan den zeekant woonen. *Demeurer proche de la mer, ou au bord de la mer.*
Langs den kant, of langs den wal varen. *Faire aller le bateau de long du bord.*
Kant. Hoek, rand, zijde. *Coin, côté, bord.*
Kant van een bock. *Le bord de la couverture d'un livre.*
De kant van eene tafel, enz. *Bord d'une table.*
Een kant, of hagt brood. *Piéce de pain, quignon.*
Iet op zijnen kant zetten. *Mettre quelque choſe debout.*
‡ Een vaatje op zijnen kant zetten. *Vuider entiérement un petit tonneau à force de boire.*
Aan alle kanten, *bijw.* Alom, overal. *Partout, de tous côtés.*
Men ſpreekt daar aan allen kanten van. *On en parle par-tout.*
Gods Kerke word aan alle kanten vervolgd. *On perſécute l'Egliſe de Dieu partout, ou de tous côtés.*
* Iemand van alle kanten, of van alle zijden beſpringen. *Aſſaillir ou attaquer quelqu'un de tous côtés.*
Den vijand van alle kanten benauwen. *Preſſer l'ennemi de tous côtés.*
* Aan den kant, *bijw.* Omtrent, bijkans. *Environ.*
Dat koſt aan den kant van 100 guldens. *Cela coute environ mille livres.*
* Dat raakt kant nog wal, dat ſluit niet dat koomt niet bij. *Cela quadre mal, cela n'a aucun rapport à ce dont il eſt queſtion, cela n'a ni rime ni raiſon.*
Aan een kant doen of leggen. *Server, ôter.*
Zig aan een kant geeven of pakken. *Se retirer, tirer le nerf.*
* Van kant raaken. Sneuvelen. *Périr, être tué.*
* Iemand van kant helpen, iemand dooden. *Tuer quelqu'un.*
* Dat werk moet aan een kant, dat werk moet gedaan zijn. *Il faut mettre fin à cet ouvrage.*
Achtkant, Binnenkant, Buitenkant, Duinkant, Stootkant, Vierkant, Zeekant, Zelfkant, Zeskant, Zevenkant. *Zie onder* Acht, enz.

Digitized by Google

KANT', *bijv. w.* Als, dat ſtaat kant, dat ſtaat fraai. *Cela eſt joli ou gentil.*
Het zeil kant zetten. *Porter la voile de biais.*
KANT. Dit word gezeid van wijn die door lang wan gelegen te hebben eenen ſmaak naar het vat krijt. *Qui a un goût de tonneau.*
Die wijn is geweldig kant. *Ce vin ſent extrêmement le tonneau.*
KANTBEITEL. *zie* Breekijzer.
KANTEEL. *z. m. Creneau ou dentelure au parapet d'un vieux château.*
KANTELBERG of Kanterbury. *zie* Cantelberg.
KANNEN. *w. w.* Kantig maaken. *Faire des coins, ou des angles à quelque choſe.*
Eenen ſteen kanten. *Equarrir une pierre, la tailler comme il faut.*
• Zig ergens tegen kanten of tegen aanſtellen. *S'oppoſer à quelque choſe.*
Kanterſtok. *zie* Kolderſtok.
Kantig, *bijv. w.* Hoekig. *Qui a des angles ou pluſieurs angles.*
Die ſteen is agtkantig. *Cette pierre eſt octogone, c'eſt-à-dire, à huit angles.*
Kantig, of korſtig brood. *Pain qui a beaucoup de croûte.*
KANTIG, *bijv. w.* Van wijn ſpreekende. *Qui ſent le tonneau. Zie* Kant.
KANTOOR. *z. g.* Schrijfvertrek. *Comptoir.*
Kantoorinkt. *Double encre.*
Kantoorknegt. *z. m. Garçon de comptoir.*
Kantoorpennen. *Groſſes plumes à écrire.*
KANTREEKENING. *z. v. Note marginale.*
KANTWERK. Spelden of naaldenwerk. *zie* Kant.
KANTZEL. *zie* Kancel.

K A P.

KAP. *z. v.* Kappe, kaper, kapzel. *Coëffe ou coiffe de femme.*
Haare kap opzetten. *Mettre ſa coiffe.*
Kap. Monniks hoofdkleed. *Froc, capuchon, couvrechef de Religieux.*
Zig in de kap ſteeken, Monnik worden. *Prendre le froc, ſe faire Religieux, devenir Moine.*
‡ Iemand de kap vullen, of iemand iets wijs maken. *En faire accroire à quelqu'un.*
‡ De kap trekken. *Badiner, faire des niches.*
‡ De kap op den tuin hangen: 't Monniks leven verlaten. *Jetter le froc aux orties, quiter l'habit de Religieux.*
‡ Daar ſchuilt veel boeverije onder de kap. *Il y a beaucoup de friponnerie cachée ſous le froc.*
Kap. Het bovenſte van een gebouw. *Comble, ſommet, ou haut d'un bâtiment ou édifice, faite.*
Spaanſche kap. Spaanſch kapzel. *Coiffe ou coiffure d'Eſpagne, ou à l'Eſpagnolle.*
‡ Iets eene ſpaanſche kap opzetten. *Orner, parer, donner du luſtre, faire paroître.*
Gekskap, Holſterkap, Monnikskap, Narrekap, Strookap, Zeekap, Zotskap, enz. *Zie onder* Geks, enz.
Kappendoos. *z. v. Boite où les femmes ſerrent leur linge de nuit &c.*
KAPEL. *z. v.* Zeker vliegend bloedeloos diertje. *Papillon, inſecte volant.*
KAPEL. *z. v.* Kleine Kerk. *Chapelle.*
Kapel. *z. v.* Afgeſchoten hoek in eene Kerke. *Petite Chapelle ordonnée dans quelque coin d'Egliſe.*
In eene kapel begraaven leggen. *Etre enterré dans une chapelle.*
Huiskapel. *zie onder* Huis.
Kapelaan. *z. m.* Kapelprieſter. Bijpredi-ker. *Chapelain.*
De Kapelaan des Biſſchops. *Le Chapelain de l'Evêque.*
KAPEN. *zie* Kaapen.
KAPER. *zie* Kaaper. *Armateur.*
KAPER, Kap. *zie* Kap. *Coiffe.*
KAPERSON. *z. v.* Nijper op den neus der paerden om dezelven te bedwingen. *Caveſſon, ou demi-cercle qu'on met ſur le nez des jeunes chevaux, afin de les réduire ou de les dompter.*
KAPHAMER. *z. m. Marteau propre à piquer une meule à moulin.*
KAPJE. *z. g.* Kleine kap. *Petit chaperon.*
Kapje. Klankteken, als in de woorden, weêr, meê. *Accent circonflexe, comme dans les mots, âge, fête, gîte, apôtre, flûte.*
KAPITAAL. *z. g. ond. w.* Hoofdſom. *Capital, ſomme capitale qui porte rente.*
Dat is een man van een groot kapitaal, dat is een rijk man. *C'eſt un homme riche, qui a beaucoup de bien, ou qui eſt bien à ſon aiſe.*
Kapitaal, *bijv. w.* Groot, voornaam. *Capital, ou qui eſt de la dernière importance.*
Dat is een kapitaal ſtuk ſchilderije. *C'eſt un tableau de grande valeur.*
Kapitaale letters, hoofdletters. *Drukkers w. Lettres capitales, terme d'Imprimeur.*
KAPITTEL. *z. g. ond. w.* Hoofd- of kroonſtuk van eenen pijlaar. *Chapiteau, partie ſupérieure d'une colomne.*
KAPITEIN. *z. m. ond.* Hoofdman. Hopman. *Capitaine, chef d'une compagnie d'infanterie.*
Een Zeekapitein, of Kapitein ter Zee. *Capitaine de vaiſſeau.*
Scheepskapitein. *zie onder* Scheeps.
Kapitein-Luitenant. *Capitaine-Lieutenant, Lieutenant de la Colonelle, ou de la Compagnie du Colonel.*
Kapitein. Meeſter van een ſchip. *Maître d'un vaiſſeau, Batelier.*
Kapitein. *z. m.* Hoofd, voornaamſte. *Capitaine, chef.*
Een kapitein van de gauwdieven. *Capitaine de voleurs, ou Chef de voleurs.*
Kapitein Generaal. Algemeen Veldheer. *Capitaine-Général, Chef d'armée.*
De Prins van Oranje wierd in het jaar 1672. Kapitein-Generaal. *Le Prince d'Orange fut fait Capitaine-Général en 1672.*
Kapiteinſchap. *z. g.* Kapiteins plaats. *Charge de Capitaine.*
KAPITTEL. *z. g. ond. w.* Vergadering der Kanonniken. *Chapitre, lieu où les Chanoines s'aſſemblent, aſſemblée de Chanoines.*
Domkapittel. *z. g.* De gezamenlijke Kanoniken van den dom. *Chapitre de la cathédrale, les Chanoines de la cathédrale.*
Het Domkapittel van Keulen, Munſter, Luik, enz. *Le chapitre de Cologne, de Munſter, de Liége &c.*
Het kapittel is geſcheiden. *Le chapitre s'eſt ſéparé.*
‡ Hij heeft mede eene ſtem in 't kapittel, hij heeft mede iet te zeggen. *Il a auſſi voix en chapitre, il a auſſi quelque choſe à dire.*
Kapittel. Kapittelhuis in de kloosteren. *Chapitre, le lieu où l'on s'aſſemble dans les couvents.*
Kapittel. Hoofddeel, hoofdſtuk. *Chapitre.*
De Bijbel is in kapittelen verdeeld. *La Bible eſt diviſée en chapitres.*
Kapitteldag, *z. m. Jour de chapitre.*
‡ KAPITTELEN. *w. w.* Doorneemen, doorſtrijken. *Chapitrer, tanſer, reprimander, reprendre.*
‡ Hij kapittelde zijnen zoon luſtig. *Il reprimanda fortement ſon fils.*
KAPITLELSTOK. *z. m.* Een ſtokje om 't welk ſuiker vaſt zit gehegt. *Bâtonnet, ou brochette autour de laquelle il y a du ſucre qui s'y eſt candi, ſorte de dragée fait en bâton, Cannelat.*
‡ Hij zal mede van den kapittelſtok likken. Hij zal 'er mede wat van hebben. *Il en aura auſſi ſa part, il en tâtera auſſi.*
Kapittelſtok. Het word gemeenlijk van goud gemaakt, en dient voor de vrouwlieden om haare ſnoeren om den hals vaſt te maken. *Baluſtre, petit ouvrage fait ordinairement d'or, & qui ſert aux femmes pour attacher leurs colliers autour de leur cou.*
KAPLAKEN. Dus word genoemd de vereering die aan eenen Schipper door eenen Koopman, boven de bedongene vragt gegeven word. *Préſent d'un Marchand à un Maitre de vaiſſeau, quitre ſon fret, quand il arrive à bon port.*
KAPMES. *z. g.* Hakmes. *Hachette, ſerpe, couperet.*
KAPOEN. *z. m.* Kapuin. Gelubde Haan. *Chapon.*
KAPPELEN. *g. w.* Schiften. *Se cailler.*
De melk is gekappeld. *Le lait s'eſt caillé.*
KAPPENMAAKSTER. *z. v.* Kappenſtelſter, Kappenzetſter. *Coiffeuſe, faiſeuſe de coifes & de coifures.*
Een kappenmaakſters winkel. *Boutique, ou lieu où l'on fait & vend des coifes.*
KAPPEN. *w. w.* 't Hoofd kappen. *Coiffer ou coëffer.*
Een kind in 't hair kappen. *Coiffer un enfant de ſes propres cheveux, coiffer en cheveux.*
KAPPEN. Afkappen, afhakken. *Couper, tailler, hacher.*
Kappen, ſnoeijen. *Tailler, élaguer, ébrancher, retrancher le bois inutile.*
Het anker kappen. *Couper le cable, tailler le cable.*
KAPPEN. Borgoens kappen, de gauwdieventaal ſpreeken. *Parler narquois, comme les filoux entr'eux.*
KAPPERS. *z. v. meerv. Capres, boutons à fleurs de caprier.*
Kapperboom. *z. m. Caprier.*
Kappenſtelſter. *zie* Kappenmaakſter.
Kappenzetſter. *zie* Kappenmaakſter.
KAPPING. *z. v. L'action de couper, ou de hacher.*
KAPRAVE. *z. v.* Dakſperre. *Chevron de toit.*
KAPROEN. *z. v.* Zeker oud kapzel. *Chaperon, ſorte de coifure ancienne.*
‡ Dat zijn twee hoofden onder eene kaproen. *Ce ſont deux têtes dans un bonnet.*
KAPSEL. *z. g.* Vrouwe kapſel. *Coifure ou coëffure de femme.*
KAPSEL. *z. g.* Hakſel. *Hachis.*
KAPSTANDER. *zie* Topſtaander.
KAPSTOK. *z. m. Porte-manteau.*
KAPUIN. *zie* Kapoen.
KAPZEL. *zie* Kapſel.

K A R.

KAR. *zie* Karre. *Charrette.*
KARAK. *zie* Kraak.
KARBEEL. *z. m. Timmermans woord.* Stuk houts dienende tot het onderſtutten van een ander. *Gouſſet, lien, eſſelier, pieu de bois qui ſert à en ſoutenir un autre en ligne oblique.*
KARBONKEL. *z. m.* Karbonkelſteen. *Escarboucle, pierre précieuſe.*

KAR-

Digitized by Google

KARBONNADE. z. v. *ond. w.* Roostergebraad. *Carbonnade, viande rôtie sur les charbons.*

KARDEEL. z. g. Touwerk waar meê de zeilen worden opgehijst. *Drisse, isfas, cordage qui sert à hisser ou à guinder les voiles.*

Kardeelblok. z. g. Het blok daar 't kardeel doorgaat. *Meuffle ou poulie de la drisse.*

KARDINAAL. z. m. *ond. w. Cardinal.*

Kardinaal Bisschop, Priester, Diaken. *Cardinal Evêque, Cardinal Prêtre, Cardinal Diacre.*

Kardinaalschap. z. g. Kardinaalsampt. *Cardinalat, Dignité de Cardinal.*

Kardinaalshoed. z. m. Kardinaalschap. *Chapeau, Dignité de Cardinal.*

* Hij dagt 'er eenen Kardinaalshoed uit te haalen. *Il croyoit par-là parvenir au Cardinalat.*

KARDOES. z. v. Eene papieren bus, of vorm met buskruid. *Cartouche, rouleau en forme d'étui, gargouche & gargouffe faite de carton, pour envelopper la charge d'une arme à feu.*

Kardoes. *Timmerm. w.* Een uitgesneeden stuk plank dienende tot steunsel van eene plank die 'er op rust. *Gousset, bout d'ais échancré que l'on attache perpendiculairement contre un mur, &c. pour servir d'appui à une planche.*

Kardoesgaren. z. g. *Du fil qui sert à faire les cartouches.*

Kardoeskist. z. v. Kist of plaats daar de gevulde kardoezen bewaard worden. *Coffre à cartouches, garde-feu dans les vaisseaux.*

Kardoeskoker. z. m. *Etui qui sert à garder ou serrer les cartouches.*

Kardoeskrop. z. m. Krop of end van de kardoes. *Le bout ou le cou d'une cartouche.*

Kardoesnaald. z. v. *Aiguille à faire ou à coudre des cartouches.*

Kardoespapier. z. g. *Carton, ou sorte de gros papier propre à faire des cartouches.*

Kardoesscherp. z. g. Kardoes schroot. *Mitrailles, morceaux de fer, de chaines, de cloux &c. enveloppés dans un carton pour charger un canon.*

Kardoesstok. z. m. De stok of vorm waar over de kardoezen gemaakt worden. *Forme de bois qui sert à faire cartouches.*

Kardoestas. Schutterstas. *Gibecière, ou étui pour loger les cartouches.*

KAREL. z. m. Mans naam. *Charles, nom d'homme.*

Karel de Groote, Karel de vijfde. *Charlemagne, Charles-Quint.*

‡ Karel. Mansperfoon. *Un homme.*

‡ Dat is een wakker karel, een braaf, sluks of kloek karel. *C'est un grand homme bien fait.*

‡ Gij zijt een braaf karel! gij zijt een wakker man! *Vous etes un brave homme.*

Karel, een karel, een vent. *zie* Vent.

KARIG, *bijv. w.* Gierig, deun, zuinig, vrekkig. *Chiche, avare.*

Hij is altoos heel karig geweest. *Il a toujours été fort chiche, ou très-avare.*

Karigheid. z. v. Gierigheid, deunheid, vrekheid. *Avarice, chicheté, épargne trop grande.*

Kariglijk, *bijw.* Schraal, mager. *Chichement, d'une manière chiche & avare.*

Iemand kariglijk onthaalen. *Régaler, traiter, ou recevoir quelqu'un chichement.*

KARKANT, of Garquant. z. m. Een snoer edele gesteenten, die van vrouwen om den hals gedragen word. *Un collier de pierreries, un carcan.*

KARMAN. *zie* Karreman.

KARMELIJT of Karmelit. z. m. Broeder der Lieve Vrouwe van den berg Karmel. *Frere de la confrairie de notre Dame du mont Carmel, Carme, sorte de Religieux, l'un des quatre Ordres des Moines Mendians.*

Karmelitenklooster. z. g. *Couvent des Carmes.*

Karmeliten Nonnen. *Carmélites Religieuses.*

KARMELK. *zie* Kernemelk.

KARMEN. *w. w. zie* Kermen.

Karmer. z. m. *zie* Kermer.

KARMOZIJN. z. g. Karmozijnverwig. *Cramoisi.*

Karmozijnen zijde. *Soye cramoisie.*

KARN. Karnmelk, enz. *zie* Kern. Kernmelk, enz.

‡ KARONJE. z. v. *ond. w.* Beest, varken enz. Een vrouwe scheldnaam. *Carogne, terme injurieux qui se dit entre les femmes.*

KAROOT. z. v. Beetwortel. *Béterave.*

Karooten met groene salade eeten. *Manger des béteraves avec de la petite salade verte.*

KAROS. *zie* Koets.

KARPER. z. m. Zekere rivierviscb. *Carpe, poisson de rivière.*

Gestoofde Karper. *Carpe étuvée.*

KARPETTEN. Gestreept pakdoek. *Carpettes, grosse étoffe rayée propre pour emballer.*

KARPOETS. z. v. Zekere reismuts. *Tapabord, sorte de bonnet de voyage, dont se servent entr'autres les charretiers & les postillons.*

KARRE. z. v. Zeker rijtuig met twee raderen. *Charette, sorte de voiture à deux roues*

Wij huurden eene karre, die ons daar heenen voerde. *Nous louâmes une charrette qui nous porta-là.*

Askarre, Drekkarre, Hooikarre, Mestkarre, Molenkarre, Postkarre, Stortkarre, Strontkarre, Vulliskarre, Zandkarre, Zegekarre enz. *zie onder* As, enz.

KARREMAN. z. m. Karredrijver. *Charretier, ou chartier.*

KARREPAERD. z. g. *Cheval de charrette.*

KARSAAI. z. g. Zekere Wollen stoffe. *Bure, étoffe de laine croisée.*

Karsaaien borstrok. *Camisole de bureau.*

KARSPEL. z. g. *zie* Kerspel.

KARSTANJE. *zie* Kastanje.

KARSTELING. Soort van lugtig gezoden gebak. *Echaudé.*

KARTEL, *ond. w. zie* Cartel.

KARTELEN. g. w. Schiften, te zamen loopen. *Se cailler.*

De melk is gekarteld. *Le lait s'est caillé.*

Eene gekartelde lijst om eenen spiegel. *Un quadre de miroir à ondes.*

Kartelig, *bijv. w.* Gekarteld, dat ligt karteld. *Caillé, pris, qui se caille ou se sépare aisément.*

Karteling. z. v. Schifting, te zamenloping. *Action de la chose qui se caille.*

KARTHUIZER. z. m. Kathuizer, en Cathuizer, zekere Monnik van Bruno's Orde. *Chartreux, Moine de l'Ordre des Chartreux, fondé par St. Bruno.*

Karthuizerkloofter. z. g. *Chartreuse, couvent de Chartreux.*

KARTOUW. z. g. Kortouw, een grof geschut. *Canon, pièce d'artillerie, qui tire, si elle est de fer 36, si elle est de fonte 48 livres de balles.*

Halve kartouwen. *Canon de 18 ou de 24 livres de balles.*

‡ Dat is een kartouw in zijne beurs, dat is hem groote schade. *C'est une grande bréche à sa bourse.*

KARVEEL. z. g. Karveelschip. *Caravelle, vaisseau rond équippé en forme de galére.*

KARVIEL. z. g. Karvielblok, *Scheepsw. Poulie d'étague du grand hunier.*

Karvielhouten, *Scheepsw. Arc-boutans.*

KARWEI. z. v. De inwendige deelen van een kalf, schaap, enz. *Fressure de veau, de mouton, &c.*

Schaapen karwei. *Fressure de mouton.*

‡ KARWEI, karrewei, z. v. Eenig moeijelijk werk, daar vrij al wat aan te doen valt. *Ouvrage, ou travail difficile & pénible, corvée.*

‡ Hij heeft daar eene schoone karwei aan. *Il a de quoi travailler, il a trouvé un méchant & pénible ouvrage.*

‡ Ergens eene goede karwei of eene goede winst aan hebben. *Tirer un bon profit de quelque chose.*

KARWEI. z. v. Soort van windverdrijvend kruid of plant. *Carvi, plante carminative.*

K A S.

KAS, Kast. z. v. *Armoire.*

Eene notenboomen kas. *Armoire de bois de noyer.*

Eene eiken kas. *Armoire de bois de chêne.*

Eene ebbenhouten kas. *Armoire d'ébene.*

Kas. Geldkas. *Cabinet, cabinet où l'on serre l'argent, caisse d'un Marchand ou d'un Banquier.*

Ik heb tegenwoordig geen geld in kas. Ik ben niet bij kas. *Je n'ai point d'argent en caisse maintenant.*

Eene horloge buiten kas. *Un étui de montre.*

De binnen kas van een horloge. *Une boite de montre.*

Eene hoeden kas. *Un étui de chapeau.*

Eene eetens kas. *Un garde-manger.*

Eene kas. Een klein winkeltje gemaakt in eenen muur. *Echope, petite boutique pratiquée dans un mur.*

Beender kas. Kas daarin de beenderen van eenen Heilig bewaard worden. *Châsse.*

Reliquie kas. *Reliquaire.*

Eene kas, of zilverwinkel opzetten. *Ouvrir boutique d'orfevre.*

Eene kas van eenen ring waar in de steen staat. *Chaton, chaton de bague.*

Boekenkas, Glazenkas, Kleerkas, Letterkas, Linnenkas, Moffekas, Pakkas, Ringkas, Spijskas, Tinnekas, Verguldkas, Zilverkas. *zie onder* Boek, enz.

Kasboek. z. g. Kruisboek, buitenboek van papier. *Main cordée, les deux mains de papier du dessus & du dessous de la rame.*

Kasgeld. z. g. Gereed geld. *Argent de caisse, la caisse.*

Kashouder. z. m. Zilversmid die eene kas op heeft. *Orfévre qui tient boutique.*

Kashouder. z. m. *Caissier, celui qui tient la caisse chez un Marchand.*

Kaspapier. z. g. Kruispapier. *Papier corde, papier cassé, papier pris des mains qui sont au dessus & au dessous de la lame.*

KASPER. Gasper of Jasper. z. m. Mans naam. *Gaspard, nom d'homme.*

KASREKENING. z. v. *Compte de la caisse, ou de l'argent qui est en caisse.*

KASSEEREN, kasseering, *ond. w. zie* Afdanken, afdanking.

KASSEN. *zie* Kitsen.

KASSIA. Zeker riet uit Indien of desselfs merg. *Casse, canne de casse ou la moelle qu'elle renferme.*

KASSIER. z. m. Een die eens anders kas houd.

Digitized by Google

houd. *Caiſſier, celui qui garde ou manie l'argent des Marchands.*
KASSIG, *bijv. w.* Geſcheurd, ſcheuragtig. Dit word van 't papier gezegd. *Caſſé, déchirés Ceci ſe dit du papier cordé.* Dat papier valt heel kaſſig. *Il y a beaucoup de caſſé dans ce papier.*
KAST. *zie* Kas.
KASTANJE. *z. v.* Zekere vrugt. *Maron, chataigne, eſpéce de fruit.*
Kaſtanjenboom. *z. m. Châtaignier.*
Kaſtanjebruin, *bijv. w.* Kaſtanjeverwig. *Châtain, qui eſt de couleur de châtaigne.*
Kaſtanjebruin hair. *Des cheveux châtains.*
Kaſtanje-equin. *Maron d'Inde.*
Kaſtanje-equin. Een boom die zulke vrugten draagt. *Maronnier d'Inde.*
Kaſtanjenpan. *z. v.* Gegaate pan, of eene pan met gaten om kaſtanjes te braaden. *Poële troué pour rôtir des châtaignes.*
Kaſtanjetten. *zie* Duimkleppers.
KASTEEL. *z. g. ond. w.* Heerenhuis. *Château, maiſon ſeigneuriale.*
Kaſteel. Slot. Heerenhuis dat verſterkt is. *Château, maiſon ſeigneuriale fortifiée.*
Een kaſteel. Eene kleine veſting aan eene ſtad gebouwd om de burgers in toom te houden, of tot meer ſterkte der ſtad. *Citadelle, château, forteresſe.*
‡ Kaſteelen in de lugt bouwen, zig met eene iedele hoop voeden. *Bâtir des châteaux en Eſpagne, ſe forger des chimères dont on ſe repait l'eſprit.*
Kaſteel. Schans of bak op een ſchip. *Château, le devant, ou l'arrière d'un vaiſſeau.*
Het voorkaſteel. De voorplegt. *Le château de proue, le gaillard d'avant.*
Het agterkaſteel. *Le château de poupe, le gaillard d'arrière.*
‡ Hij ſloeg hem voor zijn agterkaſteel, of voor de billen. *Il lui donna ſur ſon derrière, il lui donna ſur les feſſes.*
Zeekaſteel. *zie onder* Zee.
KASTELEIN. *z. m. ond. w.* Bewaarder van een Heerenhuis. *Concierge.*
Kaſtelein. Slotvoogd. *Châtelain, Seigneur d'une châtellenie.*
Kaſteleinſchap. *z. g.* Slotvoogdije. *Châtellenie, ſeigneurie d'un Seigneur Châtelain.*
Kaſtelenije. *z. v.* Wooning van den kaſtelein. *Châtellenie.*
KASTIJDEN. *w. w.* Tugtigen. *Châtier, corriger, punir.*
Iemand met de roede kaſtijden. *Fouetter quelqu'un, ou lui donner des coups de fouet ou de verge.*
God kaſtijd de zijnen tot hun beſte. *Dieu châtie les ſiens pour leur bien ou pour leur ſalut.*
Kaſtijdiger. *z. m.* Tugtiger. *Correcteur, qui corrige ou châtie.*
Kaſtijdiging. *z. v.* Tugtiging. *Châtiment, correction, punition.*
Dat zijn kaſtijdingen van den hemel. *Ce ſont des châtimens du ciel.*
KASTOOR. *z. v. ond. w.* Kaſtoorhoed, hoed van Beverhair gemaakt. *Caſtor, chapeau fait de poil de caſtor.*
Eene halve-kaſtoor. *Demi-caſtor, chapeau fait en partie de poil de caſtor, & en partie d'autre poil.*
KASUIFEL. *z. m.* Prieſterlijk manteltje. *Chaſuble, ornement que le Prêtre met par deſſus ſon aube.*

K A T.

KAT. *z. v.* Zeker huisdier. *Chatte, femelle du chat, animal domeſtique.*
Eene Cypriſche kat. *Chat de chypre.*
‡ Ergens de kat inſteeken, ergens uit ſcheiden. *Quiter, ou abandonner une affaire commencée.*
‡ De kat de kaas beveelen, *ſpreekw. Donner la brebis à garder au loup.*
‡ Eene kat in de zak koopen, *ſpreekw. Acheter chat en poche.* Proverbe. *Prendre, ou acheter quelque choſe ſans ſavoir ce que c'eſt.*
Zij heeft de kat van de kaas laaten ſnoepen, of aan 't kapittelſtokje gelikt. *Elle a laiſſé aller le chat au fromage.*
* Dat is geen kat om zonder handſchoenen aan te taſten, dat is een zwaar en moeijelijk werk. *C'eſt une affaire épineuſe, délicate & difficile à manier.*
‡ Hij is geen kat om zonder handſchoenen aan te taſten, 't is een wakker man. *C'eſt un brave, c'eſt un homme intrépide, ou courageux. ce n'eſt pas un chat à prendre ſans mitaines.*
Civetkat. Muizekat. *zie onder* Civet, enz.
* KAT. *z. v.* Stormkat. *Woord der Veſtingbouw. Cavalier.*
* Eene kat zonder ooren, een hekboot, zeker fluitſchip. *Sorte de flûte, ou vaiſſeau propre à charger des mâts.*
* Kat. Katteblok, een paal op de kaai geſlagen daar de ankerſtok aan gehegt word. *Pieu fiché en terre pour y attacher les cables ou les ancres.*
* Kat. Zeker werpanker. *Eſpéce de grapin. zie* Katten.
* Het anker agter de kat zetten, uit het vaaren ſcheiden: goeds genoeg hebben. *Mettre l'ancre à terre: quiter la mer: vivre de ce qu'on a gagné.*
Stormkat. Zeekat. *zie onder* Storm, enz.
KATAAL. *z. m. Petite anguille qui n'eſt bonne qu'à jetter au chat.*
KATER. *z. m.* 't Mannetje van eene kat. *Matou, chat mâle.*
KATERN, en Catern. Eenige geſchreven of gedrukte bladeren aan malkanderen vaſt genaaid. *Cayer, quelques feuilles d'écriture ou d'impreſſion couſues enſemble.*
‡ KATHALZEN. *g. w.* Tobben, te vergeefs veel arbeids doen. *Se peiner, ſe travailler inutilement.*
KATHARINA of Katrijn. *z. v.* Vrouwe naam. *Catherine, nom de femme.*
KATHERIJN. *zie* Katharina.
KATHUIZER. *zie* Karthuizer.
KATI, Kathi en Caty, of gelijk het gemeen ſpreekt, Katje. *z. g. Boite de plomb qui vient des Indes & qui tient environ une livre & un quart de thé.*
KATJE. *z. g.* Jonge of kleine kat. *Chaton, petit chat.*
‡ Hij is het katje van de baan. Hij is de voornaamſte of de meeſter van allen. *C'eſt lui qui dame le pion à tous, ou qui fait la barbe à tous les autres.*
KATJE. Vrouwe naam. *zie* Kaatje.
KATOEN. *z. g.* Wol, op zekere boomen waſſende. *Coton, du coton, de la laine ou de la filaſſe de coton.*
Katoen. Linwaat, uit de boomwolle geſponnen en geweeven. *Toile de coton ou toile faite de cette ſorte de filaſſe.*
Gedrukt katoen. *Toile de coton imprimée, toile peinte.*
Oostindiſch katoen. *Coton des Indes.*
Katoen. Lemmet. *Méche de chandelle, ou de lampe.*
Katoenbaal. *z. v. Balle de coton, balle de toile de coton.*
Katoenboom. *z. m. Cotonnier.*
Katoendraad. *z. m.* Lemmet. *zie* Katoen, Lemmet.
Katoendrukker. *z. m. Imprimeur de toiles de coton.*
Katoenen, *bijv. w.* Dat van katoen is. *De coton, de toile de coton.*
Een katoenen tabbert. *Robe de toile de coton.*
Eene katoenen Juffer, eene kaale juffer die een katoenen kleedje draagt. *Demoiſelle de toile peinte, demoiſelle de deux liards.*
Katoenwinkel. *z. m. Boutique de toiles peintes.*
KATRIJN. *zie* Katharina.
KATROL. *z. v.* Katerol, Winde. *Poulie.*
Katroltouw. *z. g.* Katrolkoord. *Corde de la poulie ou de la mouffle.*
KATTEBLOK. *z. g. zeem. w. Poulie coupée, poulie dont la mouffle eſt échancrée.*
KATTEKRUID. *z. g. Herbe aux chats.*
KATTEMOF. *z. v. Manchon de chat ou de peau de chat.*
KATTEN. *g. w. zeemans w.* Een werpanker langs de kabel uitwerpen. *Couler un grapin le long d'un cable qui tient à une ancre.*
KATTEN, Kattenſtaerten. *z. m. meerv.* Bloeiſel van notenboomen, hazelaaren, enz. *Chats ou chaton, certaines fleurs follets, qui viennent aux noyers, noiſeliers &c.*
Kattenoogen, *z. g. meerv.* Graauwe oogen. *Yeux de chat, yeux gris.*
‡ Kattenſpel. *z. g.* Vegterije, krakkeel. *Jeu de chat, noiſe, querelle.*
Katteſtront. *z. m. Merde ou crotte de chat.*
Kattenſtaert. *z. m.* Zeker kruid. *zie* Paerdeſtaert.
Katuil. *z. m.* Zeker ſlag van uil. *Chathuant, (prononcez chahuant,) hibou, duc.*
Katviſch. *z. m.* Blick, kleine viſch. *Poiſſon de rebut, de petits poiſſons qu'on donne aux chats, du fretin.*
Katzwijm. *z. v.* Flauwte. *Défaillance, pamoiſon.*

KAV. KAU.

‡ KAVALJE. *z. g.* Kraak, een oud roompſlompig ding. *Choſe vieille & rûinée ou gâtée par le temps.*
Een oud kavalje van een huis, van eene bedſteede, enz. *Une vieille méchante maiſon prête à tomber. Un vieux méchant bois de lit.*
KAVEL. *z. m.* Lot dat men in 't verdeelen van goederen, enz. werpt. *Sort que l'on tire dans le partage des biens &c.*
Kavelbrief. *z. m.* Kavelcedel. *Billet avec quoi l'on tire au ſort.*
KAVELEN. *g. w.* Loten, bij 't lot verdeelen. *Tirer au ſort, jetter au ſort, lotir.*
Kaveling. *z. v.* Deel: *Parcelle, partie, lot.*
Dat goed zal bij kavelingen verkoft worden. *Ces marchandiſes ſe vendront par parcelles.*
Redenkaveling. *zie onder* Reden.
KAURIS. Cauris. Oostindiſche hoorentjes die in den ſlavenhandel voor gereed geld gaan. *Des coquilles de mer qui ſervent de monnoye courante dans le trafic des Eſclaves.*
KAUW, kaauw. *z. v.* Kaa, kraai. *Choucas, graille, grolle, granle, eſpéce de corneille.*
KAUW. *z. v.* Kauwſel, gekauwde beet. *Bouchée de pain ou d'autre choſe mâchée.*
KAUWEN. *w. w.* Met de tanden breeken. *Mâcher.*
‡ Vgel van wat te kauwen, of veel van eeten houden. *Aimer à crouſtiller, ou à faire bonne chére.*
* Iets ter dugge kauwen, iets wel over-

Digitized by Google

overweegen. *Penſer ſérieuſement à quelque choſe, faire de profondes réflexions ſur une choſe, la ruminer.*

‡Kauwer. z. m. Eeter. *Mâcheur, mangeur.*

Kauwing. z. v. 't Kauwen. *Action de celui qui mâche.*

KAUWOERDE, kawoerde. z. v. Zeker gewas. *Citrouille, courge.*

Kauwtanden. *zie* Maaltanden.

KAWAAN. z. v. Slegte ſoort van ſchilpad. *Méchante eſpéce d'écaille tortue.*

K E E.

KEEF, *onv. tijd* van Kijven. Als, ik keef. *Je querellois, ou je querellai.*

KEEGEL, enz. *zie* Kegel, enz.

KEEK, *onv. tijd* van Kijken. Als, ik keek. *Je regardois, ou je regardai.*

KEEL. z. v. Strot, gorgel. *Goſier, gorge.*

Eene naauwe of enge keel hebben. *Avoir le goſier étroit.*

Iemand de keel affnijden. *Couper la gorge à quelqu'un.*

*Die onverwagte bankbreuk ſnijd mij de keel af, of helpt mij in den grond. *Cette banqueroute imprévue me coupe la gorge, me ruine de fond en comble.*

Eene quaade keel, of eene ontſteeking in de keel hebben. *Avoir une inflammation à la gorge, ou au goſier.*

*Keel. Stem, geluid. *Voix.*

Eene heldere keel hebben. *Avoir la voix claire & perçante.*

‡Eene ſegroote keel opzetten, hard ſchreeuwen. *Crier bien fort.*

Een verken de keel affteeken, of keelen. *Egorger un cochon, ou pourceau.*

‡'t Verken de keel affteeken en laten leggen, iets beginnen en niet volvoeren. *Commencer quelque choſe & ne la pas achever.*

Iemand bij de keel vatten. *Prendre quelqu'un à la gorge ou par la gorge.*

De keel ſneeren. *Humecter le goſier, trinquer, boire des lampées.*

Iemand het mes op de keel houden. *zie onder* Mes.

Bij mijn keel. Klugtig vloekwoordje. *Ma foi, par ma foi.*

Keel. Water tuſſchen Zeeland en Holland. *zie* Kil.

Keel. Linnen overtrekzel. *Calobre, fourreau de toile qui couvre tous les habits, à l'uſage des bouchers, des cochers &c.*

Keel. *Scheepstimm. w.* Eene ſtrook van eene plank. *Piéce d'une planche longue & étroite.*

Luidkeels. *zie onder* Luid.

Keelader. z. v. *Veine jugulaire.*

Keelband van een kind. *Bride de beguin d'enfant.*

KEELEN. w. w. De keel affteeken. *Egorger, couper la gorge.*

Keelgat. z. g. *Goſier.*

Een wijd keelgat hebben. *Avoir le goſier large.*

‡Hij lapt alles door 't keelgat, hij verzuipt alles. *Il mange tout ſon bien.*

Keelgezwel. z. g. Huig. *Mal de gorge ou de goſier, inflammation de la luette, eſquinancie.*

Keeling. z. v. Strotaffnijding. *Action de celui qui égorge.*

Keelknobbel. z. m. Keelknoop, gorgelknoop. *Le nœud de la gorge, la pomme d'Adam.*

Keelkruid. z. g. Mondhout. *Liguſtrum, troëne, ſorte d'arbriſſeau.*

Keelletter. z. v. Letter die uit de keel word geſproken, als H. *Lettre gutturale, lettre qui ſe prononce dans le goſier comme l'll.*

Keelziekte. z. v. Keelgezwel. *Mal de gorge, inflammation du goſier ou de la gorge, eſquinancie.*

KEEMEL of Kemel. *zie* Kameel.

KEEN. z. v. Kloof, ſpleet. *Crevaſſe, fente.*

Keenen in de handen hebben. *Avoir des crevaſſes aux mains.*

Keen. z. v. Zaad dat begint te keenen. *Germe.*

KEENEN. g. w. Kloven, ſplijten, berſten. *Fendre, crever.*

't Koren, de gerſt begint te keenen. *Le bled, l'orge commence à germer, à crever par l'humidité.*

KEEP. z. v. Kerf. *Entaille, entaillure, coche, mortaiſe.*

Eene keep in hout maken. *Faire une entaille dans du bois.*

*Zijne keep houden. *S'en tenir à ce que l'on a avancé, ſoutenir ſa théſe.*

KEEPER, keper. z. v. Grond van gekeperd lint, of gekeperde ſtoffe. *Tiſſure ou croiſure de ruban ou d'autre étoffe.*

Dat is eene fijne keeper. *Voilà une tiſſure très-fine, c'eſt une tiſſure, une croiſure, ou une filure bien fine.* (Men zegt *croiſure* van ſargie of ſaai, en *filure* van laken.)

Keeper. z. v. Een ſpoor, of twee platte banden als een paſſer die half open is, uitloopende. Een woord van de Wapenſchildkunde. *Eperon ou chevron, terme de blaſon.*

Het wapen van Egmond heeft zes roode keepers op een goud veld. *Les armes d'Egmont portent ſix éperons ou ſix chevrons de gueules en champ d'or.*

KEER. z. m. Reisje. *Tour, voyage.*

Eenen keer naar den Haag doen. *Faire un tour à la Haye.*

Keer. Verandering, uitſlag. *Tour, ſuccès, changement.*

Die zaken neemen eenen heel anderen keer. *Ces affaires prennent tout un autre tour.*

Iemand te keer gaan. *S'oppoſer à quelqu'un, lui réſiſter.*

Het jaar heeft zijnen keer gedaan, het jaar is omgeloopen. *L'année eſt expirée, le ſoleil a fait ſon tour.*

Keer. Beurt. *zie* Beurt.

Keer. Maal, reis. Als, elken keer, elke reis, t'elkens. *A chaque fois, à tout bout de champ.*

Twee keeren, drie keeren, enz. *Deux fois, trois fois, &c.*

KEEREN. w. w. Wenden, omwenden. *Tourner, ſe mouvoir.*

Dat gebraad moet dikwils gekeerd worden. *Il faut tourner ſouvent ce rôti.*

Een kleed keeren. *Tourner un habit.*

Keeren en wenden, omdraaijen, roeren. *Tourner, mouvoir, remuer.*

Men kan zig hier nog keeren nog wenden. *On ne ſe peut remuer ici.*

Keeren. Ophouden, beletten, tegenhouden. *Arrêter, retenir, empêcher.*

Ik kan het niet keeren. *Je ne ſaurois l'empêcher.*

De vijand is niet te keeren. *Il eſt impoſſible de réſiſter à l'ennemi, on ne ſauroit l'arrêter.*

Niets is bequaam hem te keeren. *Rien ne peut le retenir, ou l'arrêter.*

Hij keert zijne ſchreeden naar ons. *Il tourne ſes pas vers nous.*

*Zijne reden tot iemand keeren of rigten. *Adreſſer ſon diſcours à quelqu'un.*

Keeren. Wenden, ſtieren. *Tourner, gouverner, conduire.*

God wil dat ten beſten keeren. *Dieu veuille conduire & gouverner cette affaire, Dieu veuille que cette affaire ait une bonne iſſue, ou une heureuſe fin.*

Zig tot iemand keeren, zig naar iemand wenden. *Se tourner vers quelqu'un.*

Zig naar 't vuur keeren. *Se tourner vers le feu ou du côté du feu.*

*Ik keere mij daar niet aan, ik kreun of ſtoore mij daar niet aan. *Cela n'eſt pas capable de m'offenſer ou de me fâcher, cela ne me met pas en peine.*

Keeren. Duiden, uitleggen. *Tourner, traduire, expliquer.*

Iets ten quaadſten keeren, of verdraaijen *Tourner ou expliquer quelque choſe en mauvaiſe part.*

Keeren. *g. w.* Wederkeeren. *Retourner dans un lieu, revenir.*

Naar huis keeren. *Retourner, ou revenir à la maiſon.*

Agterwaards keeren, te rug keeren, deinzen. *Reculer, aller en arrière.*

Wederom keeren, weerom gaan. *Retourner, revenir.*

Keering. z. v. Wederkomſt. *Retour.*

Keering. De koker van den maſt. *Etui de mât.*

Keerkring. z. v. Zonneſtandkring. *Tropique.*

Keerweer. z. m. Blinde ſtraat. *Cul de ſac, rue ſans iſſue.*

Keerweg. z. m. Omweg. *Détour.*

Keerweg. Weg daar geen uitkomſt is. *Chemin en cul de ſac.*

Keerzijde. z. v. Als, de keerzijde van eenen gedenkpenning. *Le revers d'une médaille.*

KEEKS, enz. *zie* Kaers, enz.

KEES, Keeze. *zie* Kaas.

‡KEES. Mans naam, voor Kornelis. *Cornille, nom d'homme.*

Kees, de gemeene naam der aapen. *Nom commun des ſinges.*

‡'t Is een regte kees, een regte boer, een regte kinkel. *C'eſt un véritable payſan, un homme tout à fait groſſier.*

KEESJENSBLADEN. z. g. *meerv. Feuilles de mauve.*

Keesjenskruid. z. g. *Mauve, ſorte de plante médicinale.*

KEEST. z. w. Pit, kern. *La chair de la noix, ce qu'il y a de bon à manger à une noix.*

*De keeſt, of 't voornaamſte van eene zaake. *La moëlle, la ſubſtance, ou le meilleur de quelque choſe.*

KEET. z. v. Zoutkeet. *Lieu où l'on rafine le ſel.*

Het rookt 'er als eene keet, als eene hel. *Il y fume terriblement.*

Waarom hebt gij dien ſchurk de keet niet uitgeboend? *Pourquoi n'avez-vous pas mis ce maraut dehors par les épaules?*

Ketel. *zie* Ketel.

KEETEN. w. w. 't Zout keeten. *Rafiner & purifier le ſel.*

KEETEN, enz. *zie* Keten, enz.

KEF. KEG. KEI.

KEFFEN. g. w. Blaffen, baffen, baffen. *Abboyer, japper, glapir.*

Dat hondje keft den gantſchen nagt. *Ce petit chien abboye toute la nuit.*

‡Keffen. Snappen, praaten. *Jaſer, cauſer, caqueter, babiller.*

Zal dat keffen niet ophouden? *N'y aura-t-il point de fin à ce babil? Ce caquet*

Digitized by Google

caquet durera-t-il toujours ?

Keffer. z. m. Blaffer. *Abboyeur, petit chien qui jappe.*

‡ Keffer, z. m. Snapper, praater. *Jaſeur, caqueteur, babillard.*

Keffing. *zie* Gekef.

‡ Keffter. z. v. Snapſter, klapſter. *Jaſeuſe, caufeuſe, caqueteuſe, babillarde.*

KEGEL. z. m. Kegelhout. *Quille à jouer.*

De kegels opzetten. *Dreſſer les quilles.*

De kegels afgooijen, affmiiten, omſchieten. *Abbattre les quilles.*

Met de kegels ſpeelen. *Jouer aux quilles.*

Kegel. IJskegel. *zie onder* IJs.

Kegelaar, kegeler. z. m. Keegelſpeeler. *Joueur de quilles, qui joue aux quilles.*

Kegelbaan. z. v. *Quillier, lieu où l'on plante les quilles.*

Kegelblok, z. g. *Billot ou gros & court bâton pour abattre des quilles.*

KEGELEN. w. w. Met kegels ſpeelen. *Jouer aux quilles.*

Kegeler. z. m. *zie* Kegelaar.

Kegelſpeeler. z. m. *zie* Kegelaar.

Kegelſpel. z. g. *Jeu de quilles.*

Kegelſneê. *zie onder* Sneê.

Kegelſteen, Kezelſteen. *zie* Kei.

KEGGE. Wig of wigge. *zie* Wig.

KEI. z. m. Keiſteen, Keizelſteen. *Caillou.*

‡ De kei leutert hem, hij is met den kei gequeld, hij is half gek. *Il a un coup de hache, il a le timbre fêlé.*

‡ Iemand van den kei ſnijden, van zijne gekheid geneezen. *Guérir quelqu'un de ſa folie.*

‡ Iemand van den kei of van den ſteen ſnijden, iemand opzetten, of bedriegen. *Duper, ou tromper quelqu'un, le redreſſer, ou le déniaiſer, lui paſſer la plume par le bec.*

‡ Dat is een kei van een vent, een halve gek. *Voilà un niais, un nigaud, un ſot.*

Keiſagtig, *bijv. w.* Hard, vol keijen. *Pierreux, plein de caillous.*

Dat is een keijagtige grond. *Ce fond eſt plein de cailloux.*

Keij, enz. *zie* Kei, enz.

KEIJEREN, voor Kinderen; *bij de Boeren.*

KEILEN. g. w. Met ronde ſteentjes werpen. *Faire voler de petites pierres rondes & menues, comme des ardoiſes, &c.*

In 't water keilen. *Faire des ricochets dans l'eau, faire voler, ou jetter une pierre en ſorte qu'elle ne faſſe que friſer l'eau, en faiſant pluſieurs petits bonds.*

De kinderen keilen met den hoed in de lugt. *Les enfans font voler leur chapeau en l'air.*

KEISTEEN. *zie* Kei.

KEIZEL. *zie* Kezel.

KEIZER. z. m. Oppervorſt van 't Ooſten of van 't Weſten, des geheelen ouden Roomſchen Rijks. *Empereur, Monarque abſolu qui gouvernoit l'Empire d'Orient, ou celui d'Occident, ou tout l'ancien Empire Romain.*

Roomſche Keizer. *Empereur Romain, ou Empereur des Romains.*

Turkſche Keizer. *Empereur des Turcs.*

Keizer van China. *Empereur de la Chine.*

De Koning van Vrankrijk ſchrijft zig Keizer der Gallien. *Le Roi de France prend la qualité d'Empereur des Gaules.*

‡ Keizers gebod; het eerſte bod, waar door iemand iets aan de hand blijft hangen. *La première offre qu'on fait d'une choſe, qu'on donne pour le prix qui en a été offert.*

Keizers hof. *Cour Impériale.*

Keizerdom, z. g. Keizerlijke heerſchappije of waardigheid. *Dignité Impériale, Empire.*

Keizerin. z. v. 's Keizers Gemalin. *Impératrice, Femme de l'Empereur.*

Keizerlijk, *bijv. w.* Dat aan den Keizer behoort, of dat eenen Keizer voegt. *Impérial, d'Empereur, digne d'un Empereur.*

Keizerlijke kroon, eene kroon die aan twee zijden geſloten, en in twee gedeeld is. *Couronne Impériale, couronne fermée des deux côtés, & ſéparée en deux.*

Het wapen van Amſterdam draagt eene Keizerlijke Kroon. *La ville d'Amſterdam porte une couronne impériale au deſſus de ſes Armes.*

De Engelſche noemen de Kroon hunner Koningen eene Keizerlijke Kroon. *Les Anglois appellent la couronne de leurs Rois, une couronne impériale.*

Zijne Keizerlijke Majeſteit. *Sa Majeſté Impériale.*

Eene Keizerlijke daad. *Une action digne d'un Empereur.*

Een Keizerlijk bevel. *Edit Impérial, ordonnance impériale.*

Keizerlijke Erflanden. *Pays héréditaires de l'Empereur.*

Keizerlijk, *bijv. D'une manière digne d'un Empereur, ou qui convient à un Empereur.*

Keizerrijk, z. g. 't Gebied of land des Keizers. *Empire, étendue de pays où l'Empereur commande ou dont il eſt le chef.*

Het tweede jaar van zijn Keizerrijk. *La ſeconde année de ſon empire.*

Keizers of Keizerſch, *bijv. w.* Dat van den Keizer is, of tot den Keizer behoort. *Impérial, de l'Empereur, ou ce qui appartient à l'Empire.*

Keizers volk. z. g. De Keizerſchen. *Les Troupes Impériales, les Impériaux.*

De Keizerſchen. 't Krijgsvolk van den Keizer. *Les Impériaux.*

De Keizerſchen. De Keizers gezinden. *Les Impérialiſtes.*

Goed Keizers zijn, de zijde des Keizers houden. *Etre du parti ou tenir le parti de l'Empereur.*

KEIZERSLOUTEREN. Stadsnaam. *Ceſeloutre, nom de ville dans le Palatinat du Rhin.*

KEK. KEL.

‡ KEKELEN. *zie* Kakelen.

KEKERS. Een ſoort van platte erweten. *Pois chiches.*

KELDER. z. m. Eene gegravene plaats onder de aarde. *Cave, lieu ſouterrain.*

Bierkelder, Diefkelder, Fruitkelder, Graſkelder, IJskelder, Pakkelder, Proviſiekelder, Reiskelder, Scheepskelder, Spijskelder, Stadskelder, Turfkelder, Wijnkelder, Woonkelder, enz. *zie onder* Bier, enz.

Kelderdeur. z. v. *Porte, ou entrée de la cave.*

KELDEREN. w. w. In den kelder leggen. *Encaver, mettre dans la cave.*

Wijn kelderen. *Mettre du vin en cave, encaver du vin.*

Keldergat. z. g. Een gat waar door 't ligt in eenen kelder koomt. *Soupirail, ouverture par où la lumière entre dans une cave.*

Keldergraf. z. g. *Cave ou caveau dans une Egliſe.*

Kelderkamer. z. v. Kamer die boven eenen kelder koomt. *Chambre qui eſt ſituée au deſſus de la cave.*

Kelderkeuken. z. v. Benedenkeuken. *Cuiſine voutée, cuiſine d'embas.*

Kelderknegt. z. m. Knegt van eenen wijnkelder. *Valet ou garçon de cave, qui travaille dans une cave à vin.*

‡ Kelderkoorts. z. v. Kelderziekte. *Indiſpoſition qui vient d'avoir trop bu.*

Kelderluik. *zie* Keldervenſter.

Kelderman. z. m. *Homme qui travaille dans une cave.*

Keldermeeſter. z. m. Kelderwaarder. *Sommelier, maître de la cave à vin.*

Kelderregt. z. g. Al lagchende gezeid van een zeker getal glaasjes die men in eenen kelder drinken moet. *Droit de cave, cela ſe dit en riant d'un certain nombre de verres de vin qu'il faut boire pour ſatisfaire au droit de cave.*

‡ Kelderrot. *Scheldw.* Wijnpeilder, wijngrocijer. *Rat de cave, commis des aides, ceux qui vont viſiter les caves, & jauger les tonneaux.*

Keldertje. z. g. Een kiſtje vol wijnfleſſen. *Cantine, cave d'armée ou de voyage, coffre ſéparé en pluſieurs petits quarrés pour y mettre des boutcilles.*

Keldertrap. z. m. *Montée de cave, degré de cave*

Keldervenſter. z. g. Kelderluik. *Volet de fenêtre d'une cave.*

Keldervles. z. v. *Bouteille à mettre dans une cantine.*

Keldervloer. z. m. *Pavé d'une cave.*

Kelderwaarder. *zie* Keldermeeſter.

Kelderwaardſter. z. v. *Dépenſière, qui a ſoin de la cave.*

Kelderwind. z. m. Werktuig om groote zwaarte op te tillen. *Vérin, machine ou inſtrument à lever un grand poids.*

Kelderziekte. *zie* Kelderkoorts.

KELK. z. m. Drinkbeker, zekere wijnkop. *Coupe, calice, ſorte de vaſe à boire.*

‡ Den kelk leegen, drinken, zuipen. *Vuider le verre, boire largement.*

De onthouding van den kelk in 't Avondmaal aan 't gemeene volk. *Le retranchement de la coupe dans l'Euchariſtie aux laïques ou commun peuple.*

De kelk daar de hoſtien of gewijde ouwelen in bewaard worden. *Le Ciboire.*

Met den kelk lang preeken, *ſpreekw. Prêcher longtemps ſur la vendange.*

De kelk van eene bloem. *Le calice d'une fleur.*

Kelkdief. z. m. Een dief van den kelk eener kerke. *Sacrilège, qui a volé un calice.*

Kelkje, z. g. Zeker wijnglaasje. *Verre à vin, petite ſorte de verre en forme de calice.*

Kelkwijn. z. m. Wijn voor de Mis. *Vin pour la Meſſe.*

KEM. KEN.

KEMEL. *zie* Kameel.

KEMELIN. *zie* Kameelin.

Kemelshair. z. g. *Chameau, ou poil de chameau filé.*

KEMMEN. w. w. Kammen. *Peigner. Zie* Kammen, enz.

KEMPHAAN. z. m. *Huppe, eſpèce d'oiſeau qui vit dans les prés & qui a une houpe ſur la tête.*

't Is een kemphaantje. *C'eſt un querelleur, une querelleuſe, il ou elle cherche noiſe.*

KENBAAR, *bijv. w.* Kennelijk, openbaar. *Connoiſſable, manifeſte, notoire, évident, clair.*

Die zaak is kenbaar door zig zelve. *Cette choſe, ou cette affaire eſt évidente par ſoi-même, ou de ſoi-même.*

Kenbaarheid. z. v. Kennelijkheid. *Notoriété, évidence.*

Digitized by Google

Kenier. *zie* Scharnier.
Kennelijk, *bijv. w.* Kenbaar, dat ligt gekend word. *Facile à connoître.*
Hij is kennelijk onder honderden. *Il eſt connoiſſable entre cent autres.*
Allen den geenen die dezen zullen zien, zij kennelijk, dat, enz. *A tous ceux qui ces préſentes lettres verront, ſoit notoire que &c.*
Kennelijkheid. *z. v. Notoriété*
Kennen. *w. w.* Kenniſſe hebben. *Connoître, avoir connoiſſance.*
God kennen op eene betamelijke wijze. *Connoître Dieu d'une manière convenable à Sa Majeſté.*
Ik ken dien man wel. *Je connois bien cet homme-là.*
Ik kenne hem door en door. *Je le connois à fonds.*
Ken u zelven. *Connois-toi toi-même.*
Hij kent zig zelven niet. *Il ne ſe connoît pas.*
Iemand voor zijn kind niet willen kennen. *Ne vouloir pas reconnoître pour ſon enfant, ne pas tenir pour ſon enfant.*
Die met vermaaak overal reizen wil, moet'tFrans kennen. *Celui qui veut voyager avec plaiſir, doit ſavoir le François.*
Te kennen geeven, bekend maken. *Notifier, manifeſter, donner à connoître.*
Hij gaf hem te kennen wat hij doen moeſt. *Il lui donna à connoître ce qu'il lui falloit faire.*
Wat geeft hij daar meede te kennen? wat verſtaat hij daar door. *Que veut-il donner à connoître par-là? Qu'entend il parlà?*
KENNEP. *z. m.* Kennip, Hennep. *Chanvre. zie* Hennep.
Kennep ſchillen. *Tiller le chanvre.*
Kennep hekelen. *Serancer du chanvre, habiller du chanvre.*
Kennepblouwel. *z. m.* Braak. *Briſoir, inſtrument qui ſert à briſer le chanvre.*
Kennepkoek. *z. v. Gâteau fait de ſemence de chenevi ou de lin, après qu'on en a tiré l'huile.*
KENNER. *z. m. Connoiſſeur.*
Kruidkenner, Planeetkenner. *zie onder* Kruid, enz.
Kennis. *z. v.* Kenniſſe, wetenſchap, verſtand. *Connoiſſance, ſcience, jugement, eſprit, notion.*
's Menſchen heil beſtaat in de kenniſſe van God en zijns zelfs. *Le ſalut de l'homme conſiſte en la connoiſſance de Dieu & de ſoi-même.*
Ergens kennis van hebben. *Avoir connoiſſance de quelque choſe.*
Kennis van eene zaak krijgen. *Aquérir la connoiſſance ou parvenir à la connoiſſance d'une choſe.*
Iemand ergens kennis van geeven. *Donner à quelqu'un connoiſſance de quelque choſe.*
Iets in kenniſſe leggen, ergens getuigen toe neemen. *Prendre des témoins de quelque choſe, prier quelques-uns de rendre témoignage de ce qu'ils voyent ou entendent.*
In de kennis komen of raaken. *Se faire connoître dans le monde.*
Kennis van eene zake nemen, ergens onderzoek naar doen. *Prendre connoiſſance d'une affaire, en faire perquiſition, s'en enquérir.*
Met iemand kennis, of vriendſchap maaken. *Faire connoiſſance avec quelqu'un.*
De kennis met iemand vernieuwen. *Renouveller la connoiſſance avec quelqu'un.*
Daar is nog kennis nog verſtand in. *Il n'a ni jugement ni eſprit.*
Buiten kennis, of buiten verſtand leggen. *Avoir perdu toute connoiſſance, agoniſer, être à l'agonie.*
*Kennis. Bekende, vriend, of vriendin. *Connoiſſance, perſonne que l'on connoit.*
Hij of zij, is eene kennis van mijne vrouwe. *C'eſt une des connoiſſances de ma femme.*
Dat is mijne oude kennis, mijn oude vriend. *C'eſt une de mes anciennes connoiſſances.*
*Kennis. Soort, ſlag. *Sorte, genre.*
Dat linnen is eene kennis ſlegter. *Cette toile eſt d'une moindre ſorte.*
Scheepskennis. *zie onder* Schepen.
KENTEKEN. *z. g. Marque, caractère.*
De deugd is het waare kenteeken van een edel gemoed. *La vertu eſt la marque certaine d'un cœur noble.*
KENTEREN. *g. w. zeew.* Omdraaijen, omwentelen, veranderen, tegen malkander aanloopen. *Refouler, changer de cours ou de courſe, ſe tourner, prendre un autre tour, terme de marine.*
De ſtroom kentert, is aan 't waalen. *Le fleuve refoule, la marée refoule.*
De maſt, die in 't water leit, kentert, of rolt om. *Le mât qui eſt dans l'eau ſe tourne par l'agitation, &c.*
KEPER. *zie* Keeper.

K E R.

KEREL. Vent. *zie* Vent.
KERF. *z. m.* Kloof, inſnijding. *Entaille, ou entaillure, coche, coupure.*
Zij hakten 'er eenen grooten kerf in. *Ils y firent une grande entaille.*
Toen ik zag dat het buiten den kerf ging, enz. *Lorsque je vis que cela alloit trop loin, &c.*
De aarskerf. *La rave du cu.*
Kerfbijl. *z. v.* Breebijl, zekere groote bijl. *Sorte de grande hache.*
‡ Gij hakt 'er met de kerfbijl in. *Vous taillez en plein drap. Vous êtes un grand hableur.*
Kerfſtok. *z. m.* Stok om op te kerven het geen men ſchuldig is. *Taille, morceau de bois où l'on fait marquer ce qu'on prend à crédit.*
*De kerfſtok loopt te hoog, men borgt te veel. *La taille eſt trop marquée, on prend trop à crédit, on en fait trop.*
Den kerfſtok afdoen, of afbetaalen. *Payer tout ce qu'on doit, ou tout ce qu'on a pris à crédit, décharger la taille.*
*Den kerfſtok afdoen, iemand ſtraffen om 't geen hij misdreven heeft. *Châtier, ou punir quelqu'un une bonne fois pour toutes les fautes qu'il a commiſes depuis un certain temps.*
KERK. *z. v.* De waare belijders van 't Chriſtendom. *Egliſe, l'aſſemblée des fidèles ſous un Chef qui eſt JESUS-CHRIST.*
De ſtrijdende, de verheerlijkte Kerk. *L'Egliſe militante, l'Egliſe triomphante.*
De algemeene, of Katholijke Kerk. *L'Egliſe Catholique, ou univerſelle.*
Kerk. Gezintheid, bijzondere vergadering. *Egliſe, ou aſſemblée particulière.*
Zig bij eene Kerk voegen. *Se faire membre de quelque Egliſe, ou aſſemblée particulière.*
Kerk. Vergaderplaats tot den Godsdienſt. *Egliſe, Temple bâti pour y faire le Service Divin.*
Eene Kerk bouwen. *Bâtir une Egliſe.*
Eene Kerk inwijden. *Conſacrer une Egliſe, en faire la dédi[illegible].*
Te Kerk gaan. *Aller [illegible] Egliſe.*
Uit de Kerke blijven. *N'aller point à l'Egliſe.*
Uit de Kerke komen. *Sortir de l'Egliſe, venir de l'Egliſe.*
Hoe nader bij de Kerk hoe verder van God. *Spreekw.* Proverbe *qui veut dire que ceux qui demeurent le plus proche du Temple y vont le moins. Proche du Temple, loin de Dieu.*
Met zijnen baas in de Kerk gaan. *Etre de la Religion dominante.*
*Kerk. Godsdienſt, Godsdienſtoeffening. *Service Divin, la Prédication, le Culte Divin.*
De Kerk is even aangegaan. *On vient de commencer le Service Divin, ou la prédication eſt commencée.*
De Kerk duurt lang. *Le ſervice, ou la prédication dure longtemps.*
Domkerk. *zie* Hoofdkerk.
Hoofdkerk, Huiskerk, Kloofterkerk, Kruiskerk, enz. *zie onder* Hoofd.
‡ Kerkagtig, *bijv. w.* Kerksgezind, goed kerks. *Dévot, qui va beaucoup à l'Egliſe, qui fréquente avec plaiſir les ſaintes aſſemblées.*
Kerkbeeld. *z. g.* 't Beeld dat in eene Kerke ſtaat. *Image d'Egliſe.*
Kerkbelofte. *z. v.* Gelofte aan eene Kerke. *Vœu, promeſſe qu'on fait à quelque Egliſe particulière.*
Kerkbeſluit. *z. g.* Kerkelijk oordeel of vonnis. *Decres Eccléſiaſtique.*
Dat wierd door een Kerkbeſluit verboden. *Cela fut défendu par un Decret Eccléſiaſtique.*
Kerkbewaarder. *z. m. Sacriſtain.*
Kerkbewaarſter. *z. v.* Kerkbezorgſter. *Sacriſtaine ou Sacriſtine.*
Kerkboek, *z. g.* Een boek in den Godsdienſt gebruikelijk. *Livre d'Egliſe, livre dont on ſe ſert pour le Service Divin.*
Kerkcieraaden. *z. g. Ornemens d'Egliſe.*
Kerkdag. *z. m.* Dag van den Godsdienſt. *Jour qu'on va à l'Egliſe.*
Kerkdief. *z. m.* Kerkrover. *Sacrilége, voleur d'Egliſe, celui qui vole les choſes ſacrées.*
Kerkdieſte. *zie* Kerkdieverije.
Kerkdienſt. *z. m.* Kerkzede, Kerkgewoonte. *Coutume Eccléſiaſtique, coutume de l'Egliſe, cérémonie de l'Egliſe.*
Kerkdienſt, de tijd in den welken de Godsdienſt gepleegd word. *Le ſervice, ou le temps dans lequel on fait le ſervice.*
Kerkdieverije. *z. v. Sacrilége, vol de choſes ſacrées.*
Kerkelijk, *bijv. w.* 't Geen van de Kerke is, of tot de Kerk behoort. *Eccléſiaſtique, ce qui eſt de l'Egliſe, ce qui appartient à l'Egliſe.*
Dat is een kerkelijk perſoon, ampt, vonnis, enz. *C'eſt une perſonne, c'eſt une dignité, c'eſt une ſentence Eccléſiaſtique.*
De Kerkelijken, de Geeſtlijken. *Les Eccléſiaſtiques, le Clergé.*
Kerkelijk, *bijw.* Door de Kerk. *Par l'Egliſe, par ceux qui gouvernent l'Egliſe, par le Conſiſtoire.*
Iets Kerkelijk beſlegten. *Décider, ou accommoder quelque choſe par l'autorité de ceux qui gouvernent l'Egliſe.*
Kerkenboek, *z. g.* Naamboek der Ledemaaten eener Kerk. *Livre où ſont écrits les noms des membres de quelque Egliſe.*
Kerkendienaar. *z. m.* Dienaar of Bedienaar des Goddelijken Woords. *Miniſtre de la parole de Dieu, Prédicateur.*
Kerkenkamer. *z. v.* Vergaderplaats van den Kerkenraad. *Chambre où s'aſſemble le Conſiſtoire.*

Kerken-

Digitized by Google

Kerkenleeraar. *z. m. Docteur de l'Eglise, Ministre, Prédicateur.*
Kerkenordening. *z. v.* Kerkelijke wetten. *Ordres, ordonnances, ou loix Ecclésiastiques, discipline.*
Kerkenraad, *z. m.* Bestierders der Kerke. *Conssistoire, ceux qui gouvernent l'Eglise.*
KERKER. *z. m.* Gevangenis. *Prison, géole.*
KERKEREN. *w. w. Woord weinig gebruikelijk.* Gevangen zetten. *Emprisonner, mettre en prison.*
Kerkering, *z. v. oud w.* Gevangenhouding. *Emprisonnement.*
Kerkerloon. *z. g.* Sluitgeld. *Géolage, droit qu'on paye aux géoliers pour l'entrée & la sortie des prisons.*
Kerkermeester. *z. m.* Gevangenhoeder. Cipier. *Géolier.*
Kerkgang. *z. m. Premiére entrée qu'on fait dans une Eglise après quelque maladie, pour y rendre graces à Dieu.*
Heeft de Kraamvrouw haaren Kerkgang al gedaan? *L'accouchée a-t-elle déjà fait son entrée ou rendu graces dans l'Eglise?*
Kerkgebaar. *zie* Kerkgebruik.
Kerkgebod. *z. g.* Gebod der Kerke. *Précepte, ou commandement de l'Eglise.*
Kerkgebod. Voorstelling van gedaane ondertrouw in de Kerke. *Annonce, ban ou proclamation de mariage qui se fait dans l'Eglise.*
Kerkgebruik, *z. g.* Kerkgewoonte, Kerkzede. *Coutume & cérémonie de l'Eglise, rites ou usages de l'Eglise.*
Dat is een oud Kerkgebruik. *C'est une ancienne coutume de l'Eglise.*
Kerkgewelf. *z. g. Voute d'Eglise.*
Kerkgewijde. *z. m.* Een die tot den dienst der Kerke is gewijd. *Personne qui a reçu la cérémonie de la consécration.*
Kerkgezag. *z. g.* Kerkelijk gezag. *Autorité Ecclésiastique.*
Kerkgezang. *z. g. Cantique, chant d'Eglise.*
Kerkglas. *z. g. Vitres qui sont aux fenêtres des Eglises.*
Binnen ter Goude, of binnen Gouda zijn schoone Kerkglazen. *Il y a à Goude de très-belles vitres aux fenêtres de l'Eglise.*
Kerkgoed. *z. g.* Allerlei boeken in den Godsdienst gebruikelijk. *Usages, toutes sortes de livres dont on se sert dans l'Eglise.*
Kerkgoed drukken. *Imprimer les livres dont on se sert dans l'Eglise.*
Kerkgoed. Geestelijk goed. *Biens Ecclésiastiques, ou d'Eglise.*
Kerkheer. *z. m. Prélat, Ecclésiastique distingué.*
Kerkhof. *z. g.* Plaats rondom de Kerk. *Cimetière, les environs d'une Eglise.*
*Kerkhof. Plaats daar veelen omkomen. *Cimetière, lieu où il meurt beaucoup de gens.*
Italien is gemeenlijk 't Kerkhof der Franschen. *L'Italie est ordinairement le Cimetière des François.*
Zij zijn daar op hun Kerkhof, zij zullen daar sneuvelen. *Ils n'en rechapperont pas, ils finiront-là leur vie.*
't Elendige Kerkhof, de begraafplaats der misdadigen, en van de geenen die aan de pest sterven. *Le Cimetière, ou le lieu où l'on enterre les criminels, & ceux qui meurent de la peste.*
Kerkhofsbloemen. *z. v.* Bloemen die op het Kerkhof wassen. *Fleurs qui croissent dans les Cimetières.*
*Kerkhofsbloemen. Grijze hairen. *Cheveux blancs.*
Kerkkroon. *z. m. Lustre, grand chandelier à plusieurs bras, suspendu dans une Eglise.*
Kerkleeraar. *zie* Kerkenleeraar.
Kerkligt, *z. g.* Van de groote Kerkelijke mannen spreekende. *Lumière ou flambeau de l'Eglise, parlant des grands hommes qui ont brillé dans l'Eglise.*
Kerkman. *z. m. zie* Kerkagtig.
Kerkmeester. *z. m.* Kerkbewaarder, bezorger eener Kerke. *Celui qui a la direction des revenus & des réparations d'une Eglise.*
Kerkmis, *z. v.* Kerkwijding. *Dédicace, consécration de quelque Eglise.*
Kerkordening. *zie* Kerkenordening.
Kerkpligt. *zie* Kerkgebruik.
Kerkpijlaar. *z. m. Pilier d'Eglise, ou de l'Eglise.*
* Kerkpijlaar. Een Voorstander der Kerke. *Pilier de l'Eglise, zélé défenseur de la Vérité.*
Kerkportaal. *z. g.* Ingang der Kerke. *Portail, grande porte d'Eglise.*
Kerkregel, *z. m.* Wijze van den Kerkdienst. *Liturgie, formulaire.*
Kerkroof. *zie* Kerkdieverije.
Kerkroofter. *z. m.* Roofter, waar over men van ouds naar de Kerk ging. *Grille, ou barreaux de fer, qui sont sous une porte à l'entrée de quelque Eglise, & sur lesquels il faut passer pour y entrer.*
Kerkroover. *zie* Kerkdief.
Kerkschender. *z. m. Sacrilége, impie.*
Kerkschenderije. *z. v. Sacrilége, impiété, profanation.*
Kerkstoel. *z. m. Chaise pour s'asseoir dans l'Eglise.*
Kerkstraf. *z. v.* Kerkelijke tugt. *Peines imposées selon les réglemens de la Discipline Ecclésiastique.*
Kerktijd. *z. m. Temps où l'on fait le Service Divin*
Kerktoren. *z. m. Clocher.*
Kerkvaan. *zie* Weerhaan.
Kerkvergadering. *z. v.* Kerkelijke bijeenkomst. *Assemblée Ecclésiastique, ou personnes Ecclésiastiques en Synode.*
De Algemeene Kerkvergaderingen. *Les Conciles Généraux.*
Kerkuil. *z. m. Chat-huant, cresserelle.*
‡ Kerkuil. *z. m. en v.* Schijnheilige, geveinsde. *Bigot, bigote.*
Kerkvoogd. *z. m.* De Paus. *Le Pape, le Pontife Romain.*
Kerkvoogd. Leeraar van eene bijzondere Kerk. *Ministre.*
Kerkwerk. *z. g. Drukkers w.* Allerlei Kerkboeken. *Usages, toutes sortes de livres d'Eglise, terme d'imprimeur.*
't Kerkwerk valt zwaar te drukken. *Les usages sont difficiles ou très-pénibles à imprimer.*
Kerkwerk. *z. g.* Zwaar timmerwerk. *Charpente forte.*
Kerkwijding. *z. v. Dédicace.*
Kerkzang. *zie* Lofzang.
KERMEN. *w. w.* Klagen. *Gémir, lamenter, se plaindre.*
Kermend, *deelw. Gemissant.*
Kerming. *zie* Gekerm.
KERMIS. *z. v.* Jaarmerkt. *Foire.*
Kermis houden. *Fêter la foire, passer tout le temps de la foire à ne rien faire.*
Te kermis gaan. *Aller à la foire.*
Eene boeren kermis. *Foire de village.*
*Kermis. *z. v.* Kermisgift. *Foire, présent de quelque chose venant de la foire.*
Iemand eene kermis koopen. *Acheter une foire à quelqu'un.*
Kermisbier. *z. g. Bonne grosse bière, pour boire pendant la foire.*
Kermisdigt. *z. g. Vers que les enfans présentent à leurs parens pour avoir de l'argent à la foire.*
Kermisgast. *z. m. Homme, ou femme de dehors qui vient rendre visite au temps de la foire.*
Kermiskoek. *z. v. Pain d'épice qui vient de la foire.*
Kermispop. *z. v. Poupée qu'on a achetée à la foire.*
‡ Kermispop. Eene Juffer die altijd net gekleed is en toont dat zij zig alleen op de nettigheid legt. *Fille ou femme qui s'ajuste ou qui est propre comme une poupée.*
Kermisspeelen, *z. g. meerv.* 't Geen op de Kermis vertoond word. *Les jeux de la foire.*
Kermiswerk. *z. g.* Allerhande kramerije. *Toute sorte de choses qu'on vend à la foire.*
* Kermiswerk, *z. g.* Ligt opgemaakt werk. *Ouvrage qui est fait légérement, & qui ne vaut pas grand'chose.*
KERN. *z. v.* Pit, het binnenste van eene noot. *Cerneau, le dedans de la noix.*
Eene kern zout. *Grain de sel.*
* Iets met eene kern zout, dat is, omzigtig opvatten. *Croire quelque chose avec un peu de scrupule ou de retenue, n'ajoûter foi à quelque chose qu'avec quelque circonspection.*
De kern van het hout, het binnenste of middelste, het hart van 't hout. *Le cœur du bois, la moelle des arbres.*
* Ergens de kern uithaalen. *Tirer la moelle de quelque chose.*
* Hij houd zig aan den bast en laat de kern vaaren. *Il s'attache à l'écorce & néglige la moelle, le principal, ou le solide.*
Kernen van druiven, nooten, enz. *Noyaux ou amandes de noix, noisettes &c. pepins ou grumes de raisins.*
Garstekern, Granaatkern, Kersskern, Meloenkern, Razijnekern, enz. *zie onder* Garst, enz.
Kernhuis. *zie* Klokhuis der appelen en peeren.
KERN. *z. v.* Boterkern. *Barate, vaisseau dans lequel on bat le beurre.*
Boterkern. Melkkern. *zie onder* Boter, enz.
Kernemelk. *z. v.* Botermelk. *Lait battu, lait de beurre.*
Kernemelksbrij, *z. v.* Karnemelkspap. *Bouillie qui se cuit avec du lait de beurre & de la farine délayée.*
KERNEN. *w. w.* Boter kernen. *Battre le beurre.*
KERS. *z. v.* Kerse, kors, zeker kruid. *Cresson, herbe qu'on mange en salade.*
Hofkers. Tuinkers. *Cresson de jardin, ou cresson qu'on cultive.*
Indiaansche kers. *Cresson d'Inde, ou des Indes.*
Tuinkers. Waterkers. *zie onder* Tuin, enz.
KERS. *z. v.* Zekere vrugt. *Cerise, sous ce nom général on comprend les bigarreaux, les griottes, les guignes, les guindous, les cœurets, les merises, &c.*
Kerssen van Kandie. *Cerises de Candie.*
Bogaardkerssen, Meikerssen, Spaansche-kerssen, Tuinkerssen, Vroegekerssen, Winterkerssen, Zwartekerssen, enz. *zie onder* Bogaard, enz.
KERSAVOND. *z. m.* De dag voor Kersdag. *Veille de Noël.*
Kersdag. *z. m.* Christdag, de dag van Christus geboorte. *Noël, fête de la nativité de notre Seigneur.*
Kersdigt. *z. g. Vers faits au sujet de la fête de Noël.*
Kersfeest. *z. g.* Kersdagen. *Fêtes de Noël,*

Digitized by Google

Kerslied. z.g. *Chanſon de Noël, un Noël, cantique ſur la naiſſance de Jeſus-Chriſt.*
Kersmis. z.v. Mis die op den Kersdag word gedaan. *Meſſe qui ſe dit le jour de Noël.*
Kersmis. De tijd der Kersdagen. *Le temps de Noël, les fêtes de Noël.*
Die huur word te kersmis betaald. *Ce louage ſe paye à Noël.*
Kersnagt. z. m. *La nuit de Noël.*
KERSPEL. z. g. Wijk, Parochie. *Paroiſſe. Quartier qui eſt ſous la conduite d'un Curé.*
KERSSENBLOESSEM. z. m. Kerſſenbloeiſel. *Fleur de ceriſier,*
Kerſſenboom. z. m. *Ceriſier.*
Kerſſenboomenhout. z. g. *Bois de ceriſier, du ceriſier.*
Kerſſenboomgaard. z. m. *Verger planté de ceriſiers, ceriſaye.*
Kerſſekern. z. v. *Noyau de ceriſe.*
Kerſſenſap. z. g. *Jus de ceriſes.*
Kerſſenſop. z. g. *Soupe aux ceriſes.*
Kerſſeſteen. z. m. *Noyau de ceriſe.*
Kerſſentaart. z. v. *Tarte de ceriſes.*
KERSTIJD. z. m. *Le temps de Noël, ou des fêtes de Noël.*
Kersweek. z. v. *La ſemaine de Noël.*
Kersgezang. *zie* Kerslied.
KERSTEN, *oud w. zie* Chriſten.
KERSTEN, z. m. Mans naam. *Chrétien ou Chriſtian, nom d'homme.*
KERSTENEN. *w. w. oud. w.* Doopen, tot een Chriſten maaken. *Baptiſer, faire Chrétien.*
KERTELEN. *g. w.* Haken of haperen. *S'accrocher, béſiter.*
Kertelen. *w. w.* Kronkelen. *Chiffonner.*
KERVEL. z. v. Kervelkruid. *Cerfeuil, herbe potagère.*
Dollekervel, Duivenkelver, Tuinkervel, Wildekervel. *zie onder* Dolle, enz.
Kervelmelk. z. v. *Lait bouilli avec du cerfeuil.*
Kervelmoes. z. g. Groen moes. *Potage de cerfeuil haché menu & cuit avec du bouillon de viande.*
Kervelſtruif. z. v. *Omelette, ou aumelette au cerfeuil.*
Kerveltaart. z. v. *Tarte ou tourte au cerfeuil.*
KERVEN. *w. w.* Hakken, ſnijden. *Couper, hacher, tailler.*
Tabak kerven. *Couper du tabac bien menu, hacher du tabac.*
Klein kerven. *Déchiqueter, taillader.*
Vis kerven. *Tailladar du poiſſon.*
Den maſt kerven, den maſt omverhakken. *Couper & abattre le mât.*
Kerven. *g. w.* Van een berſten. *Se fendre, ou ſe couper par la rudeſſe de la laine.*
Dat laken zal kerven. *Ce drap ſe coupera.*
De hoed kerft. *Le chapeau ſe coupe.*
KERVER. z. m. Als, Tabak-kerver. *Celui qui hache du tabac.*
Kerver. *Celui qui aime à jouer du couteau.*
Kerving. z. v. *Coupure, hachure, taillade.*
KERWEI. *zie* Karwei.

K E T.

KETEL. z. m. Zeker koperen of ijzeren vat. *Chaudron, chaudière, pot, marmite.*
‡ De pot verwijt den ketel dat hij zwart is. *Spreekw. La pelle ſe moque du fourgon.* Proverbe *qui ſignifie qu'on reproche aux autres les vices auxquels on eſt ſoi-même ſujet.*
Asketel, Bombketel, Brouwketel, Brijketel, Doofketel, Koffiketel, Moesketel, Papketel, Pompketel, Taanketel, Teerketel, Theeketel, Traanketel, Verfketel, Visketel, Waſchketel, Zeepketel, Zoutketel, enz. *zie onder* As, enz.
KETELAGTIG, ketelig. *zie* Kittelagtig, kittelig.
KETELBOETER. z. m. Ketellapper. *Chaudronnier qui court le pays.*
Ketelhoed. z. m. *zie* Stormhoed.
KETELIG, enz. *zie* Kittelig, enz.
Ketelkruiden. *zie* Moeskruiden.
KETELTROM. z. v. *Timbale.*
Ketelтrommer. z. m. Ketelтromſlager. *Timbalier.*
KETEN. z. v. Ketting. *Chaîne.*
Keten. *Wevers woord.* Ketting. *Chaîne, terme de tiſſerand.*
Eene gouden keten die men om den hals draagt. *Chaîne d'or, que l'on porte au cou.*
* Keten. Te zamenſchakeling, ſchakel. *Chaîne, ſuite continue, enchaînure.*
De geheele keten der Bijbelſche Godgeleerdheid. *Toute l'enchaînure de la Théologie poſitive.*
‡ Zij liegt gantſche ketens met leugenen. *Elle ne profère que des menſonges.*
Halsketen, Kinketen, Putketen, Sleutelketen, enz. *zie onder* Hals, enz.
KETENEN. *w. w.* Iemand ergens aan vaſt ketenen. *Enchaîner, lier de chaînes, attacher à une chaîne, mettre à la chaîne.*
* Hoe ketent, of hoe ſchakelt hij dat aan malkander? *Comment lie-t-il cela enſemble? De quelle façon fait-il cet enchaînement, cette liaiſon, ou cette connexion?*
Ketenſchakel. z. m. Schakel aan eene keten. *Chaînon, anneau de chaîne.*
Ketentje. z. g. *Chaînette, petite chaîne.*
KETTER. z. m. Die in 't geloof de aangenomene leere niet volgt. *Hérétique, celui qui en matière de Foi ne ſuit pas la doctrine communément reçue.*
Een hardnekkige ketter. *Un Hérétique opiniâtre.*
Aartsketter, Hoofdketter. *zie onder* Aarts, enz.
Ketterdom. z. g. Al de Ketters. *Tous les Hérétiques.*
Kettermeeſter. z. m. Geloofsonderzoeker. *Inquiſiteur.*
‡ Kettermenten. *Straatw.* Vloeken en tieren als een Ketter. *Jurer, maugréer, faire des imprécations.*
Ketterſch, *bijv. w. Hérétique.*
Een ketterſch gevoelen. *Sentiment hérétique, opinion erronée.*
Ketterije, z. v, Hardnekkige geloofsdooling. *Hérèſie, erreur dans la Foi.*
Met ketterije beſmet zijn. *Etre atteint d'héréſie, avoir des ſentimens hérétiques & erronés.*
KETTING. z. v. Keten. *Chaîne.*
Ketting. *Wevers w. Chaîne.*
Aan de ketting leggen. *Mettre à la chaîne.*
Raakettingen. *zie onder* Raa.
Kettingkogel. z. m. *Bale à ſiche, bale ramée, ange.*
Kettingje. *zie* Ketentje.
Kettingſteek. z. m. *Naaiſters w. Chaînette.*
Kettingwerk. z. g. Zakuurwerk met eene ketting. *Montre à chaîne.*
KETZEN. *g. w.* Op de pan losbranden. *Prendre un rat. Cela ſe dit des armes à feu, comme des fuſils & des piſtolets, lorsqu'ils manquent quand on les tire.*
Ketzen. 't Water beweegen. *zie* Kitzen.

KEV. KEU.

‡ KEVELEN. *g. w.* Babbelen. *Méchonner, ou mâcher avec difficulté quelque choſe, la tenir longtemps dans la bouche.*
‡ Kevelkin. z. v. Eene lange platte kin. *Menton de bouis, menton qui avance trop.*
Kevels. z. v. Tandvleeſch zonder tanden. *Gencives nues ſans dents.*
KEVER. z. m. Zeker ongedierte. *Hanneton, eſcarbot, ſorte d'inſecte.*
‡ Keverbek. z. m. *en v. Lippu, qui a de groſſes lèvres.*
Kevervlieg. *zie* Kever.
KEVI. z.v. Boeren eetenskaft. *zie* Schapraai.
Kevi. Kooi. *Cage.*
Tamerlan ſloot Bajazet in eene ijzeren kevi. *Tamerlan, ou Timurlenk enferma Bajazet dans une cage de fer.*
KEVISKINDEREN. *Enfans qui ne ſont pas nés d'un mariage légitime.*
KEUIJEREN. *zie* Kuijeren.
KEUKEN. z. v. Kookvertrek van een huis. *Cuiſine, la partie du logis où l'on prépare les viandes.*
* Keuken. Huishouding. *Ménage, cuiſine.*
Voor de keuken zorgen. *Avoir ſoin de la cuiſine.*
* Men heeft daar eene ſchraale keuken. *La cuiſine eſt froide dans cette maiſon, on y fait mauvaiſe chère.*
* Het met de keuken houden. *S'en tenir à la cuiſine, être pour la cuiſine, laiſſer là les remèdes.*
* De koude keuken mede op de reis neemen. *Se munir de viandes cuites pour un voyage.*
‡ Voor de keuken ziek gelegen hebben, heel vet geworden zijn. *Avoir de l'embonpoint, être fort chargé de cuiſine, crever de graiſſe.*
Achterkeuken, Gaarkeuken, Kelderkeuken, Koudekeuken, Morskeuken, Pronkkeuken, Scheepskeuken, Schendkeuken, Voorkeuken, Watchkeuken, Winterkeuken, Zomerkeuken. *zie onder* Achter, enz.
Keukendeur. z. v. *Porte de cuiſine.*
Keukengereedſchap. z. g. Keukentuig. *Batterie de cuiſine.*
Keukenklouwer. z. m. Gortentelder. *Maître aliboron, Jocriſſe.*
Keukenlatijn. z. g. Quaad Latijn. *Latin de cuiſine, méchant Latin.*
Keukenmeeſter. z. m. *Ecuyer de cuiſine, maître cuiſinier, chef de cuiſine.*
Keukenmeid. z. v. *Cuiſinière.*
Keukenſtuk. z. g. Keukenſchilderije. *Tableau repréſentant une cuiſine, ou ce qui y a quelque rapport.*
Keukenwerk. z. g. *Ouvrage de cuiſine.*
KEULEN. De Stad Keulen aan den Rhijn. *Cologne, ville ſur le Rhin.*
Keulſch, *bijv. w.* Dat van Keulen koomt. *De Cologne.*
Keulſch, of keuls aardenwerk. *De la poterie de Cologne.*
Keulſch. z.g. Het keulſch. *Le pays de Cologne.*
KEUR. z. v. Verkiezing. *Choix, élection.*
Iemand ergens de keur van geeven. *Donner le choix de quelque choſe à quelqu'un.*
Eene goede keur doen. *Faire un bon choix.*
Dat ſtaat aan zijne keur. *Cela eſt à ſon choix.*
Daar is keur van goed. *Il y a bien à choiſir dans ces marchandiſes, ou denrées.*
Te kuſt en te keur. *zie onder* Kuſt.
Keur. Proef van 't zilver, en 't goud. *Titre, alloi.*
Groote keur. *Haut titre, bon alloi.*
Kleine kleur. *Bas titre, bas alloi.*
Voorkeur. Willekeur. *Zie onder* Voor, enz.
Keurbrandenburg, Palts, enz. z. m. De Keurvorſt van Brandenburg, de Keurvorſt van den Palts, enz. *L'Electeur de Brande-*

Digitized by Google

Brandebourg, l'Electeur Palatin, &c.
Keuren van landen en ſteeden. *Réglemens, ou ordonnances de pays & de villes.*
KEUREN. *w. w.* Van goud en zilver ſpreekende. Toetzen, beproeven. *Faire l'eſſai, éprouver, ou plutôt, mettre la marque de l'eſſai ſur l'or ou ſur l'argent.*
Iets goedkeuren, iets afkeuren. *zie* Goedkeuren en Afkeuren.
Keurheer. *zie* Keurvorſt.
Keurhuis. *z. g.* Keurvorſtelijk huis of geſlagt. *Maiſon Electorale.*
't Keurhuis van den Palts is uitgeſtorven in den Keurvorſt Karel. *La Famille Electorale du Palatinat a pris fin dans la perſonne de l'Electeur Charles.*
Het Keurhuis van Brandenburg, het Keurvorſtelijke geſlagt van Brandenburg. *La Maiſon Electorale de Brandebourg.*
Keurig, *bijv. w.* Naauwziende in het kiezen. *Difficile dans le choix qu'on fait de quelque choſe, dédaigneux.*
Keurig. Keurlijk. *Trié, d'élite, très-beau.*
Dat is keurig porcelein. *Voilà de belle porcelaine.*
Keurlijk, *bijv. w.* Schoon, fraai, dat men vrij kiezen mag. *Beau, belle, d'élite, trié.*
Dat is keurlijk goed. *C'eſt quelque choſe de beau.*
Keurlijk. Naauwziende. *zie* Keurig.
Keurlijkheid. *z. v. Délicateſſe, humeur difficile & dédaigneuſe.*
Keurlingen. *z. m. meerv.* Uitgelezene Krijgslieden. *Des gens de guerre choiſis, des ſoldats d'élite.*
Keurlingen. Uitſchot, waardgelders. *Des troupes que l'on léve outre la milice réglée.*
Keurmeester. *z.m.* Proef of Toetsmeester. *Eſſayeur, celui qui eſſaye l'or & l'argent.*
Keurmeester. Overſte van een gilde. *Sindic d'une confrairie, ou d'un corps de métier.*
Keurmuts. *z. v.* Keurvorſtelijke Muts. *Couronne d'Electeur, eſpéce de bonnet d'écarlate & retrouſſé d'hermine, &c.*
Keurprins. *z. m* De zoon eens Keurvorſts. *Prince Electoral.*
KEURS. *zie* Keurslijf.
Keurslijf. *z. g.* Rokslijf, Rijglijf. *Corps de jupe.*
KEURSTEM. *z. v.* Stem in eene verkiezinge. *Voix qu'on a dans une élection, ſuffrage.*
Keurteken. *z. g.* Teken van de Keurmeester. *Marque de l'eſſayeur.*
Keurtin. *z. m.* Proeftin. *Etaim marqué, le meilleur étaim.*
Keurvorst. Een Vorſt des H. Duitſchen Rijks die regt heeft om ſtem te geeven in de Verkiezing van eenen Roomſchen Koning, of van eenen Keizer. *Electeur, Prince de l'Empire d'Allemagne, qui a ſa voix dans l'élection d'un Roi des Romains ou d'un Empereur.*
Keurvorstelijk. *bijv. w. Electoral, d'Electeur.*
Keurvorstelijke Doorlugtigheid. *Alteſſe Electorale.*
't Keurvorstelijke Hof hier van verſtendigd, enz. *La Cour Electorale en ayant été avertie, &c.*
Keurvorstendom. *z. g.* 't Land, of 't gebied van eenen Keurvorſt. *Electorat, les Etats d'un Electeur.*
Keurvorstin. *z. v.* Gemalin van eenen Keurvorſt. *Electrice, femme d'un Electeur.*
KEUTEL. *z. v. Crotte.*
Keutel, vierkant ſpeelhoutje. *Petit bois quarré ſervant à un certain jeu.*
Muizenketels. *zie onder* Muize.
KEUVEL. *z. m.* Hoofddekzel voor de Kloosterlingen. *Chaperon pour les Moines & Religieuſes.*
KEZEL [illegible]ſteen. *zie* Kei.
KEZELGR[illegible] *z. g.* Puin, Puinhoop. *Décombres.*

KIB. KID. KIE.

KIBBELEN, enz. *zie* Knibbelen, enz.
Kibbeling van eenen gezouten viſch. *Le rebut, le débec du poiſſon ſalé, ou de la morue.*
KIDZEN. [illegible] *w.* Straalswijze uitſpouwen. *Rejetter, renvoyer hors de la bouche en ſerrant les dents.*
KIEKEBOE. Speelwoordje dat men gebruikt [illegible] men zinne tronie ergens mede [illegible] de kleinſte Kinderen bedekt, [illegible] weer ontdekt. *Mot dont on ſe ſert en Hollandois en jouant avec les plus petits enfans, en ſe couvrant le viſage & le laiſſant voir ſucceſſivement.*
KIEKEN. *z. g.* Kuiken. *Pouſſin.*
Die henne vergadert haare kiekens onder haare vleugelen. *La poule aſſemble ſes pouſſins ſous ſes ailes.*
Kiekendief of Kuikendief. *z. m.* Wouwe. *Milan, oiſeau de proye.*
Kiekenpastei. *z. v. Pâté de poulets.*
KIEL. *z. v.* Schips bodembalk. *Quille, quille de navire, carène.*
* Kiel. Schip. *Quille, vaiſſeau, navire.*
Eene vloot welbezeilde kielen, of ſchepen. *Une flotte de vaiſſeaux bons voiliers.*
* Zoo veel als maſt en kiel lijden kan. *Autant qu'un vaiſſeau peut porter, ou autant qu'il eſt poſſible.*
KIELEN. *w. w. zie* Kielhaalen.
Kielgangen. *z. v. meerv.* Gaarboorden. *Gabords, premières planches ſervant de bordage aux vaiſſeaux.*
Kielhaalen. *w. w.* Een ſchip kielhalen. *Radouber, ou caréner un vaiſſeau, lui donner le radoub.*
Iemand kielhaalen. *Faire paſſer quelqu'un par deſſous la quille d'un vaiſſeau, donner la cale marine à quelqu'un.*
KIEM. *zie* Kaam.
KIES. *z. v.* Achtertand. *Dent machelière, groſſe dent.*
Holle kiezen hebben. *Avoir de groſſes dents creuſes, cariées ou pourries.*
‡ De kiezen zitten hem zeer vaſt in den mond, hij is deun en karig. *Il eſt fort ménager, il eſt fort mesquin.*
* KIES, *bijv. w.* Keurlijk, vies. *Dégoûté, délicat.*
Zeer kies in 't eeten zijn. *Etre dégoûté, délicat & friand pour le manger.*
Kiesbaar, *bijv. w. Eligible, électif.*
Kiesheer. *zie* Keurheer.
* Kiesheid. *z. v.* Keurlijkheid, viesheid. *Dégoût, délicateſſe, friandiſe.*
‡ KIESKAUWEN. *w. w.* Langzaam eeten. *Manger lentement & ſans appétit, mâchonner.*
KIEVIT. *z. m.* Zekere vogel. *Vaneau, ſorte d'oiſeau.*
Kievitsei. *z. g. Oeuf de vanneau.*
Kievitsei. Zekere gevlekte bloem die de gedaante van een kievitsei heeft. *Fritillaire.*
KIEUWEN. *z. v.* Kaaken van den viſch. *Ouïes de poiſſon.*
KIEZEN. *w. w.* Keur doen, verkiezen. *Elire, choiſir, faire choix, trier.*
Mogt ik kiezen! *Ah! ſi je pouvois choiſir.*
Hij koos hem tot dat ampt. *Il le choiſit pour cette charge, ou pour cette dignité.*

KIJ.

KIJF, *oud w.* Geſchil, twiſt. *Diſputs, querelle, conteſtation.*
Dat is buiten kijf. *Cela eſt hors de diſpute, cela s'en va ſans dire.*
Kijfagtig. *zie* Kijvagtig.
KIJKEN. *w. w.* Zien, bezien. *Regarder, voir, enviſager, conſidérer.*
Zij keek hem ſterk aan. *Elle le regarda, ou le conſidéra attentivement, ou fixement.*
Ik moet eens op de merkt gaan kijken. *Il faut que j'aille voir au marché.*
Met zijnen mond vol tanden ſtaan kijken. *Etre tout honteux, n'oſer lever les yeux.*
Kijker, *z. m.* Aanſchouwer, bezigtiger. *Qui regarde quelque choſe, regardant, curieux.*
Daar wierd eenen kijker in de loopgraven geſchoten. *Un homme trop curieux fut tué dans la tranchée d'un coup de mouſquet.*
‡ Veel kijkers en weinig kopers. *Beaucoup de regardans & peu d'acheteurs.*
‡ Kijkers, oogen. *Les yeux.*
Handkijker, Piskijker, Sterrenkijker, Verrekijker, enz. *zie onder* Hand, enz.
Kijkgat. *z. g.* Opening om door te zien. *Trou, ou ouverture par où l'on regarde & voit.*
Kijkje. *z. g.* Hij gaat maar om een kijkje. *Il va ſeulement pour voir.*
Ik wil naar de markt gaan om een kijkje, en niet om te koopen. *Je veux aller au marché pour repaître ma vue, ou pour voir, & non pas pour acheter.*
Kijking. *zie* Bezigtiging, aanſchouwing.
Kijktoren. *z. m. Eſpéce de guérite, faite comme une petite tour.*
Kijkuit. *z. v.* Kijkvenſter. *Fenêtre par où l'on regarde & conſidére.*
KIJVAGIE. *z. v.* Gekijf. *Querelle, noiſe, diſpute, démêlé.*
Die wijven maaken daar eene groote kijvagie. *Ces femmes font-là un grand bruit, ou un grand tintamarre.*
Kijven. *g. w.* Twiſten. *Gronder, ſe quereller, gourmander, crier les uns contre les autres.*
‡ Kijven dat het rookt, hard kijven. *Se quereller rudement.*
Kijver. *z. m.* Twiſter. *Querelleur, grondeur, grognard.*
Kijverige. *zie* Kijvagie.
KIJVAGTIG, *bijv. w.* Twiſtgierig. *Querelleux, querelleuſe.*
Dat is een kijvagtig wijf. *Cette femme eſt fort querelleuſe.*

KIK. KIL. KIM.

KIKKEN, *g. w.* Eenig geluid met den mond maaken. *Faire quelque bruit avec la bouche.*
Hij durft niet kikken in zijns Vaders tegenwoordigheid. *Il n'oſe ouvrir la bouche, ou deſſerrer les dents en préſence de ſon père.*
‡ Niemand dorft kikken nog mikken. *Perſonne n'oſa ſouffler ni branler.*
KIKKER. *zie* Kikvorſch.
KIKVORSCH. *z. v. Grenouille.*
Quakken als eene Kikvorſch. *Coaſſer comme une grenouille.*
Eene groene Kikvorſch. *Un Verdier, ou graiſſet.*
KIL. *z. v.* Eene diepte tuſſchen twee droogtens. *Profondeur entre deux bancs.*
De Kil of Keil. Zeker water tuſſchen Holland en Zeeland. *Le Kil, certaine eau*

Digitized by Google

qui eſt entre la Hollande & la Zélande.

KIL, de kil van eene rivier. *Le lit d'une rivière.*

KIL. *Froideur âpre, grand froid.*

De eerſte kil van het bier wegneemen. *Oter le plus grand froid de la bière, en avançant le pot près du feu.*

KILLEN. *g. w.* Tintelen van koude. *Avoir grand froid, cuire de froid.*

Mijne handen killen. *Mes mains me cuiſent de froid.*

KILLEN, *g. w. zeew.* Levendig houden, van de zeilen ſpreekende. *Mettre en rulingue.*

KILLING. *z. v.* Tinteling. *La cuiſſon, ou la douleur qu'on ſent aux doigts & aux mains quand on y a grand froid.*

KIM. *z. v.* Kimme. De kromte van den ſteven eens ſchips. *La courbure de l'étambord.*

Kim. De uitſteekende einden van een vat. *Les extrémités des douves qui font le bord du tonneau.*

Kim. Gezigteinder, gezigtkring. *Horiſon.*

De zon is boven de kim. *Le ſoleil a paſſé, ou eſt au deſſus de l'horiſon.*

De zon rijſt ter kimme uit. *Le ſoleil ſe montre, ou ſe léve au deſſus de l'horiſon.*

Kimme. *zie* Kim.

K I N.

KIN. *z. v.* Kinne. *Menton.*

Eene breede platte kin hebben. *Avoir un menton de bouis.*

Eene kloof in de kin hebben. *Avoir le menton fourchu.*

Nog glad van kin zijn, nog geen baard hebben. *N'avoir point encore de barbe au menton.*

Kaalkin, Kevelkin, Kloofkin, Langkin, Spitskin, enz. *zie onder* Kaal, enz.

KINAKINA. *zie* Quinquina.

KIND. *z. g. Enfant.*

Een kind van eenen goeden aart of inborſt. *Un enfant d'un bon naturel.*

Iemand tot zijn kind aanneemen. *Adopter quelqu'un, prendre pour fils, ou pour fille.*

Kind draagen, zwanger gaan. *Etre enceinte, ou groſſe.*

Met kinde zijn. *Laage ſpreekwijze.* Zwanger zijn. *Etre groſſe, ou enceinte.*

Met kinde maken, bezwangeren. *Engroſſer.*

Een kind te vondeling leggen. *Expoſer un enfant, afin que quelqu'un le trouvant, en ait ſoin.*

Aalmoeſenierskind, Breikind, Hoerekind, Houkind, Kindskind, Koorkind, Koſtkind, Kraamkind, Kraankind, Leerkind, Minnekind, Naaikind, Nakind, Papierenkind, Reuzenkind, Schoolkind, Speelkind, Stadskind, Steekind, Stiefkind, Streelkind, Vroetelkind, Voorkind, Voedſterkind, Weeskind, Wiſſelkind, Wittebroodskind, Zoogkind, Zoonskind, Zuigkind, Zuſterskind. *zie onder* Aalmoes, enz.

Kinderagtig, *bijv. w.* Kinderlijk, kinds. *Puéril, qui ſent l'enfant.*

Dat is eene kinderagtige reden. *C'eſt une raiſon puérile.*

Kinderagtig, *bijw.* Kinderlijk, kinds. *Puérilement, en enfant.*

Kinderagtig te werk gaan. *Agir puérilement.*

Kinderagtigheid, *z. v.* Kinderlijkheid, kindsheid. *Puérilité, bagatelle, badinerie.*

Kinderbaren. *g. w. Accoucher, enfanter.*

Het Kinderbaaren. *z. g.* Kinderbaring. *Accouchement, enfantement, couches.*

Eene vrouw in 't Kinderbaren behulpzaam zijn. *Aſſiſter une femme qui eſt en travail d'enfant.*

Kinderbedde. *z. g.* Kraambedde. *Lit de l'accouchée.*

Kinderbedde. Bedde voor Kinderen. *Lit d'enfant.*

Kinderbel. Bel die de kinders op zijde draagen. *Hochet.*

KINDEREN, *g. w.* Kinders baren. *Mettre des enfans au monde.*

Die vrouw kindert nog. *Cette femme met encore des enfans au monde.*

Kinderen, *meerv.* van kind. *Des enfans.*

Kindergoed, *z. g.* Luiergoed. *Maillots & langes de petits enfans.*

Kinderhuis. *z. g.* Huis of gasthuis daar de vreemde Weeskinderen enz. onderhouden worden. *Hôpital ou maiſon dans laquelle on entretient & élève les orphelins étrangers, &c.*

Kinderhuisraad, *z. g.* Poppegoed. *Poupées & toute ſorte d'amuſemens d'enfant.*

Kinderjaaren, *z. g. meerv. Enfance.*

Kinderkal. *zie* Kinderpraat.

Kinderkamer. *z. v. La chambre particulière pour les enfans dans une maiſon.*

Kinderkoſt. *z. m. Viande d'enfant, nourriture propre pour les enfans.*

Kinderlijk, *bijv. w. Puéril, enfantin.*

Kinderlijk, *bijw. Puérilement, d'une manière enfantine, ou puérile.*

Kinderloos, *bijv. w. Sans enfans, qui n'a point d'enfans.*

Kinderluuren. *zie* Luur.

Kinderloosheid, *z. v. L'état de ceux qui n'ont point d'enfant.*

Kindermaal. *z. g.* Kraammaal. *Le feſtin ou régal qu'on donne quand l'enfant eſt venu au monde.*

Kindermeeſter, *z. m.* Schoolmeeſter. *Maître d'école.*

Kindermeid. *z. v. Servante qui a ſoin des enfans.*

Kindermoord. *z. m.* Het moorden van kind of kinderen. *Infanticide, meurtre d'enfant.*

Kindermuts. *z. v. Bonnet d'enfant.*

Kinderpap. *Bouillie d'enfant.*

Kinderpokjes, *z. v. Petite vérole.*

Aan de kinderpokjes ſterven. *Mourir de la petite vérole.*

Kinderpop. *z. v.* Speelpop. *Poupée.*

Kinderpraat. *z. v. Diſcours puéril, diſcours d'enfant.*

Kinderſchoenen. *Souliers d'enfant.*

Zijne kinderſchoenen afleggen, uit zijne kindsheid gaan. *Sortir de l'enfance.*

* De kinderſchoenen afleggen, uit de kindsheid gaan. *Sortir de l'enfance, renoncer à la bagatelle.*

* Hij heeft zijne kinderſchoenen nog niet verſleten, hij is nog gantſch kinderagtig. *Il n'eſt pas encore ſorti de l'enfance, il agit encore en enfant.*

Kinderſchool. *z. v. Ecole de petits enfans.*

Kinderſpel. *z. g. Jeu d'enfant.*

* Dat gevegt was maar kinderſpel, of ging niet regt aan. *Ce combat n'étoit qu'un jeu d'enfant, ils n'avoient pas fort envie de ſe battre.*

Kinderſpel. Steentjes daar kinderſpel op geſchilderd ſtaat. *Petits carreaux de faïence ſur quoi l'on a repréſenté toute ſorte de jeux d'enfant.*

Kinders teelen. *w. w. Engendrer des enfans.*

Kinderteeling. *z. v. Action d'engendrer.*

Kindervraag. *z. v.* Eene vraag die een kind doet. *Demande d'enfant, queſtion que fait un enfant.*

‡ Dat is kindervraag, oude lieden weeten 't wel. *Expreſſion particulière à la Langue Hollandoiſe, pour dire, Demander ce que l'on ſait bien.*

Kinderwerk. *z. g.* Bedrijf der kinderen. *Actions, ou amuſemens d'enfans.*

* Dat is daar maar kinderwerk bij. *Ce n'eſt rien en comparaiſon de cela.*

Kindsbeen. Als, van kindsbeen af, van jongs aan. *Dès ſa jeuneſſe, dès l'enfance, dès le berceau.*

Van kindsbeen af ergens aan gewend zijn. *Etre accoutumé à quelque chose dès ſon enfance.*

* Kindſch, *bijv. w.* Kinderlijk, ſlegt, onnoozel. *Puéril, innocent.*

Hij is nog heel kindſch. *Il eſt encore enfant, ou tout à fait innocent.*

Kindſch worden. Slegt, ſuffig worden. *Devenir enfant. Rentrer dans l'enfance, commencer à radoter de vieilleſſe.*

In de kindſche waereld zijn. Door ouderdom ſlegt, of buiten verſtand zijn. *Etre dans l'état de l'enfance, radoter de vieilleſſe.*

Kindsheid. *z. v.* Jonkheid, kinderlijkheid. *Enfance, jeuneſſe.*

Van zijne kindsheid af. *Dès ſon enfance.*

Daar blijkt zijne kindsheid aan. *Il fait voir en cela, ou par-là ſon enfance, ou ſon innocence.*

Kindskind. Een kind waar over men Grootvader of Grootmoeder is. *Enfant dont on eſt Grandpère ou Grandmère, petitfils, ou petite-fille.*

KINK. *z. v.* Draai. *Coque, faux pli dans une corde trop torſe.*

* Daar is eene kink in den kabel. *zie onder* Kabel.

‡ Kinkel. *z. m.* Boer, een plomp menſch. *Ruſtre, homme ruſtique, groſſier, incivil & mal-poli.*

‡ Kinkelagtig, *bijv. w.* Boers. *Ruſtique, ruſtre, groſſier, incivil, mal-poli.*

KINKEN. *g. w.* Gebruikelijk woord onder de kinderen die met de taatstol ſpeelen. *Pointer.*

KINKHOEST. *z. m.* Zekere wurghoest. *Coqueluche, toux violente, toux ſéche.*

KINKHOORN. *z. m.* Een Zeegewas. *Coquille de mer.*

KINKETEN. *z. v.* Kinketting, kinijzer aan den toom der paerden. *Gourmette, chaînette de la bride des chevaux.*

KINNE. *zie* Kin.

Kinebakken. *z. g.* Kakebeen. *Mâchoire.*

Kinnebakſlag. *z. m.* Koonſlag. *Soufflet.*

Iemand eenen kinnebakſlag geeven. *Couvrir la joue à quelqu'un, lui donner un ſoufflet.*

KINNETJE. *z. g.* 't Vierdedeel van een vat. *Quartaud, la quatrième partie d'un tonneau.*

Een kinnetje boter. Een kinnetje bier. *Un quartaud de beurre. Un quartaud de bière.*

KIP. KIR.

KIP. *zie* Keep, kloof.

Ergens eene kip in geeven. *Fendre quelque choſe, y faire une petite fente.*

KIP. *Lang w.* Een haan of hen. *Une poule.*

Een kip of gebroed kiekens. *Couvée, tous les petits d'une poule.*

KIP. Band of hoepel om de ſtokviſch te binden. *Cerceau pour relier le ſtockfiſh en paquets.*

KIPPEN, *g. w.* Van de Vogelen ſpreekende.

Digitized by Google

kende. *Eclorre, fortir de la coque.*
De vogeltjes zijn gekipt. *Les petits oiſeaux ſont éclos.*
KIPPEN. *w. w.* Uitkippen, uitkiezen. *Elire, choiſir, faire choix.*
‡ Kippen. Grijpen, vangen. *Griper, prendre, attrapper.*
Kip, ik hebje, kan in't Franſch overgezet worden door. *Je vous prens ſans vert.*
KIRREN. *g. w.* Geluid maaken of klaagen gelijk de Tortelduiven. *Gémir, ſe lamenter comme les tourtres, ou tourterelles.*
Kirren. Schreijen, weenen. *Gémir, ſoupirer pleurer, ſe plaindre.*
Kirren in de kloven der ſteenrotzen gelijk eene tortelduif. *Gémir dans les fentes des rochers comme un tourtre, ou une tourterelle.*

KIS. KIT.

KISSEN. *w. w.* Ophitzen. *zie* Ophitſen.
KIST. *z. v. Coffre, habit, caiſſe.*
Kiſt. Doodkiſt. *Coffre de mort, biére, cercueil.*
Hij zag hem in de kiſt leggen. *Il le vit dans le cercueil, ou dans la biére.*
Appelkiſt, Bondkiſt, Doodkiſt, Geldkiſt, Ijzerkiſt, Juweelkiſt, Kaerskiſt, Kardoeskiſt, Kleerkiſt, Lamoenkiſt, Linnenkiſt, Meelkiſt, Orangekiſt, Pakkiſt, Schatkiſt, Scheepskiſt, Spaarkiſt, Suikerkiſt, Tuinkiſt, enz. *Zie onder* Appel, enz.
Kiſtdekzel, *z. g. Couvercle de coffre.*
't Kiſtenmaaken, *z. g.* 't Schrijnwerken. *Métier de menuiſier.*
Eenen jongen op 't kiſtenmaaken be ſtellen. *Mettre un garçon chez un menuiſier pour apprendre ſon métier.*
Kiſtenmaker. *z. m.* Schrijnwerker. *Menuiſier.*
KISTEN. *w. w.* Een lijk kiſten. *Mettre un corps mort dans le cercueil ou dans la biére.*
Hij is gekiſt. *On l'a mis dans le cercueil, ou dans la biére.*
Kiſtje, *z. g. Coffret.*
KIT. *z. v.* Eene groote kruik. *Cruche, broc, grand vaſe à mettre quelque liqueur.*
‡ KIT. Hoerhuis. *Bordel, cabaret borgne.*
‡ De kit boenen, veegen, of ſchoonmaaken. *Déménager un bordel, en chaſſer tout le monde & en briſer les meubles.*
KITS. *z. v.* Een Engelſch galioot. *Quaiche, ſorte de navire Anglois.*
Kitſelier. *zie* Baar, ſtaaf.
KITTELAAR. *z. m.* Woord der Ontleedkunde. *Clitoris.*
Kittelagtig, *bijv. w.* Kittelig. *Chatouilleux, chatouilleuſe.*
Kittelen. *w. w. Chatouiller.*
* Zig ergens mede kittelen of vermaaken. *Se chatouiller, ſe flatter, ſe bercer de quelque choſe.*
Kittelig, *bijv. w.* Kittelagtig. *Chatouilleux, chatouilleuſe.*
Zeer kittelig zijn. *Etre fort chatouilleux ou chatouilleuſe.*
Kitteling. *z. v. Chatouillement.*
* Kitteling. Vreugde, vermaak. *Chatouillement, plaiſir ſenſuel.*
* Ergens eene groote kitteling over gevoelen. *Sentir un plaiſir ſenſible de quelque choſe.*
‡ Kitteloorig. *bijv. w.* Haaſtig, oploopend. *Chatouilleux. Qui ſe fâche pour peu de choſe, prompt, qui prend aiſément feu.*
Een kitteloorige vent. *Un homme chatouilleux, prompt, emporté.*
‡ Kitteloorigheid. *z. v.* Neteloorigheid. *Promptitude à ſe fâcher, humeur chatouilleuſe, ou peu endurante.*

‡ KITTIG, *bijv. w.* Net, puntig. *Leſte, pimpant.*
KITZEN. *w. w.* 't Water beweegen. *Agiter ou battre l'eau.*
Kitzen, in 't water met eenen platten ſteen enz. ſchollelen. *Faire des ricochets.*
KIVIT. *zie* Kievit.

K L A.

KLAAGAGTIG, *bijv. w.* Genegen tot klaagen. *Plaintif, plaintive, qui a coutume de ſe plaindre.*
Klaagen. *g. w.* Klagtig vallen. *Se plaindre, faire des plaintes, former des plaintes.*
Over iemand aan de Overheid klaagen. *Se plaindre de quelqu'un au Magiſtrat, former ſes plaintes contre quelqu'un devant le Magiſtrat.*
Over 't ongelijk klaagen dat ons geſchied. *Se plaindre du tort qu'on nous fait.*
Geen reden van klaagen hebben. *N'avoir pas de quoi ſe plaindre, ou n'avoir pas de ſujet de plainte.*
Klaager. *z. m.* Die klaagt. *Qui ſe plaint, qui ſe lamente.*
‡ De klaagers hebben geen nood. *Spreekw. Ceux qui ſe plaignent ſont le moins à plaindre.* Prov.
Klaaghuis. *z. g. Maiſon de complainte, ou de triſteſſe.*
Klaaging. *zie* Klagte.
Klaaglied. *z. g.* Treurlied. *Chanſon plaintive ou triſte.*
De klaagliederen van Jeremias. *Les lamentations de Jérémie.*
Klaaglijk, *bijv. w.* Treurig, vol klagten. *Plaintif, plaintive, lamentable.*
Een klaaglijk geſprek, verhaal, ſtem, enz. *Diſcours lamentable, récit triſte, voix plaintive, &c.*
Klaagpſalm, *z. m.* Treurpſalm. Boetpſalm. *Pſeaume pénitentiel.*
Klaagreden. *z. v.* Treurreden. *Oraiſon plaintive, complainte.*
Klaagſter. *z. v. Femme, ou fille qui ſe plaint, ou ſe lamente.*
KLAAR, *bijv. w.* Zuiver, doorſchijnend, helder. *Clair, pur, tranſparent.*
Klaar water. *Eau claire.*
Klaar weeder. *Temps ſerein.*
Een klaar geluid. *Son clair.*
Een klaar glas. *Du verre bien clair.*
Eene klaare lugt. *Air ſerein.*
Klaare wijn. *Vin clair, qui n'eſt pas trouble.*
Klaar. Openbaar, zeker. *Clair, évident, manifeſte.*
Die zaak is klaar. *Cette choſe eſt claire ou évidente, cette affaire eſt manifeſte & notoire.*
Dat blijkt zoo klaar als de dag. *Cela eſt clair comme le jour.*
Klaar. Vaerdig, gereed. *Prêt, préparé.*
Klaar maaken. *Achever, effectuer, faire, conclurre, préparer, apprêter.*
Ik maak mij ſterk om dat huwelijk in 't kort klaar te maaken. *Je me fais fort de faire, ou de conclurre ce mariage dans peu de temps.*
Zeg den kok dat hij het middagmaal gaauw klaar maakt. *Dites au cuiſinier qu'il apprête bientôt le dîner.*
Zig klaar maaken. *S'apprêter, ſe préparer.*
Klaar zijn. *Etre prêt, ou préparé, ou apprêté.*
Klaar zijn. *Etre fait, conclu, ou achevé.*
Het huwelijk is klaar. *Le mariage eſt conclu. Les parties ſont d'accord.*
* Klaar, verſlaanbaar, ligt. *Clair, facile, intelligible.*
Eene klaare plaats uit eenen Schrijver. *Paſſage clair & intelligible de quelque Auteur.*
‡ 't Is daar niet klaar, 't hapert daar, daar is wat in den weg. *Il y a là quelque choſe qui ne va pas bien, quelque obſtacle, ou quelque anicroche.*
Klaaragtig, *bijv. w.* Eenigſins klaar. *Un peu clair.*
Klaarblijkelijk, *bijv. w.* Klaarblijkend, blijkbaar. *Evident, évidente, manifeſte, notoire.*
Klaarblijkelijkheid. *z. v.* Blijkbaarheid. *Evidence, notoriété.*
Klaarblijkend, enz. *zie* Klaarblijkelijk, enz.
KLAAREN. *w. w.* Schoonmaaken, reinigen. *Clarifier, purifier, rendre clair & pur.*
* Eene reekening klaaren, dat is, zuiver en effen maaken. *Arrêter un compte, finir un compte.*
Eene pleitzaak klaaren. Bij ſlotvonnis afdoen. *Finir un procès, ſortir de procès par ſentence.*
Klaaren. *Laag w.* Verrigten, uitvoeren. *Exécuter, faire.*
Hij zal dat wel klaaren. *Il exécutera bien cela, il le fera bien, il en viendra bien à bout.*
Klaarheid. *z. v.* Helderheid. *Clarté.*
De klaarheid der lugt, des waters, enz. *La ſérénité de l'air, la clarté de l'eau.*
De klaarheid des geluids. *L'éclat du ſon.*
* Klaarheid. Ligtigheid, nettigheid. *Facilité, juſteſſe, netteté.*
De klaarheid van ſtijl is boven de hoogdraavendheid te ſtellen. *La netteté, ou la juſteſſe du ſtile eſt préférable à la ſublimité.*
* Klaarheid. Blijkbaarheid, zekerheid. *Evidence, certitude manifeſte.*
Ik zie eene groote klaarheid in die zaake, in dat bewijs, enz. *J'apperçois une grande évidence dans cette affaire, dans cette preuve, ou cette affaire, cette preuve me paroit d'une grande évidence.*
KLAARING. *z. v.* Klaring. Dus word genoemd de vergadering der Staaten van Overijſſel die te Deventer beroepen word, om de zaaken waar van in 't Landſchap geappelleerd is, buiten appel uit te ſpreeken. *On nomme ainſi l'aſſemblée des Etats d'Overyſſel, convoquée à Déventer pour juger en dernier reſſort les cauſes qui ont déjà été jugées par les juges des petites villes ou des villages, ou enfin par les Droſſards, & dont on a appellé à cette angoſſe aſſemblée, qui tient lieu de Cour de Juſtice dans cette Province.*
Klaarlijk. *bijw.* Op eene klaare wijze. *Clairement, d'une maniére claire, ou évidente.*
Iets klaarlijk begrijpen. *Comprendre quelque choſe clairement.*
Klaarſchijnende, *bijv. w.* Klaarligtende. *Eclatant, brillant, reluiſant.*
Klaarziende, *bijv. w.* Scherpziende. *Clairvoyant, pénétrant.*
Klaarziende oogen. *Des yeux pénétrans, ou clairvoyans.*
KLAAS. *z. m.* Mans naam. *Nicolas, nom d'homme.*
KLAAS of Klaasje. *z. v.* Vrouwe naam. *Nicole, nom de femme.*
‡ Een houten klaas. Een onaardig menſch. *Un benêt, un niais, un nigaud.*
KLAAUW. *zie* Klauw.
KLAD. *z. v.* Kladde, -vlek, ſmet. *Tache, ſouillure.*
Eene klad van ſlijk. *Une tache d'ordure, de boue, de bourbe, ou de fange.*
Klad. Een papier waar op iets ontworpen is. *Ebauchon, miaute.*

Digitized by Google

Dat ſtaat maar op eene klad. *Cela n'eſt écrit que dans le brouillon.*

* De klad ergens in brengen. *Vendre à nonprix, donner ſa marchandiſe ou ſa peine à trop bon marché.*

* Hij brengt 'er de klad in. *C'eſt un gâte-métier.*

* De klad is in dat boek, dat boek word te goed koop verkogt. *On vend ce livre à trop bon marché, c'eſt-à-dire, au deſſous du prix & de la valeur.*

Kladboek. *z. g. Brouillon, livre où les marchands écrivent à meſure qu'ils vendent ou achettent, pour le transporter enſuite dans le grand livre.*

Uit het kladboek in 't grootboek overzetten. *Transporter du brouillon dans le grand livre de comptes.*

* Kladde. *z. v.* Beſchuldiging, laſtering. *Calomnie, accuſation fauſſe.*

* Iemand eene vuile kladde aanwrijven. *Accuſer quelqu'un fauſſement, le charger de calomnies, noircir ſa réputation.*

* Iemand eene kladde op het lijf werpen. *Noircir quelqu'un, le calomnier.*

Kladdeboter. *z. v.* Vervalſchte boter. *Du beurre falſifié.*

‡ Kladdeboter. Een morſſig wijf. *Saloppe, une femme ſale.*

‡ Iemand bij de kladden kriigen, iemand aangrijpen. *Se jetter ſur quelqu'un, ou ſur ſa friperie.*

KLADDEN. *w. w.* Morſſen, bevuilen. *Salir, gâter, ſouiller.*

Kladden. *g. w.* Doorwiſſchen, kladdig worden. *Se tacher, ſe ſalir, ſe ſouiller.*

Dat ſchrift zal kladden. *Cette écriture ſe tachera, ou ſe ſalira.*

Kladden. Kladſchilderen. *Barbouiller, peinturer, peindre ou couvrir de couleurs ſans art particulier.*

* Kladden. Slingeren, te goed koop verkoopen. *Vendre à trop bon marché, gâter le métier.*

* Hij klad met dat goed. *Il vend ces choſes à trop bon marché.*

Kladder. *z. m.* Morſſer. *Gâteur, barbouilleur.*

Kladder. *z. m.* Kladſchilder. *Peintre qui couvre de couleurs ſans art particulier, barbouilleur.*

* Kladder. *z. m.* Een die eenige waren onder den prijs verkoopt. *Gâte-métier, celui qui donne ſa peine, ou ſa marchandiſe à trop bon marché.*

Kladderije. *z. v.* Morſſerije. *Saliſſure.*

Kladderije. Slegt ſchilderwerk. *Barbouillis, barbouillage.*

* Kladderije. Verkoping onder de waarde. *Action de celui qui gâte le métier en vendant à trop bon marché.*

Kladdig, *bijv. w.* Vuil, morſſig. *Sale, plein de boue ou d'ordure, croté.*

De ſtraat is heel kladdig. *La rue eſt fort ſale, ou crotée.*

Kladdig. Beklad. *Souillé, gâté, taché.*

Kladdig ſchrift. *Ecriture barbouillée.*

Kladdig, *bijv.* Met kladden. *Salement, mal proprement, mauſſadement.*

Kladdig eeten. De ſpitzen op een tafelbord onder een kladden. *Patrouiller.*

Kladdigheid. *z. v. Saleté, malpropreté.*

Kladding, *z. v.* Bemorſſing, bevuiling. *Souillure, malpropreté.*

Kladpapier. *z. g.* Vlakpapier, zuigpapier. *Papier brouillard, papier ſans colle qui ſert à boire l'encre des écritures.*

Kladſchilder. *z. m.* Huisverwer. *Barbouilleur, peintre qui couvre ou enduit de couleurs ſimplement & ſans art particulier.*

Kladſchilderen. *w. w.* Verwen. *Barbouiller, peinturer, ou couvrir de couleurs ſans art particulier.*

Kladſchilderije. *z. v. Barbouillage.*

Kladſchuld, *z. v.* Klikſchuld, kleine ſchuld. *Petite dette.*

KLAGELIJK, enz. *zie* Klaaglijk, enz.

Klagt of klagte. *z. v.* Geklag. *Plainte.*

Zijne klagten voor God uitſtorten. *Faire ſes plaintes à Dieu.*

Klagte. Beſchuldiging. *Plainte, accuſation.*

Zwaare klagten van iemand hooren. *Entendre de grandes plaintes de quelqu'un.*

Jammerklagt, Lijkklagt, Minneklagt, Rouwklagt, enz. *zie onder* Jammer, enz.

Klagtig, *bijv. w. zie* Klagtig vallen.

Over iemand klagtig vallen. *Se plaindre de quelqu'un, en faire des plaintes.*

KLAI, klaij. *zie* Klei.

KLAKKEBOS of Klakkebus. *z. v.* Klapper. *Petard de carton ou de papier.*

Klakkebos van vlierhout. *Canonnière ou petard de ſureau, avec lequel les petits garçons chaſſent de petits boulets de papier mâché &c.*

Klakkeloos. *Laag w. bijv.* Plotzelijk, onverwagt. *A l'improviſte, à l'impourvu, ſubitement.*

KLAM, *bijv. w.* Stram, vogtig. *Humide, moite.*

Door 't natte weêr is alles klam. *Le temps pluvieux rend tout humide, ou moite.*

't Klamme zweet brak hem aan alle kanten uit. *La moiteur, ou la ſueur froide ſortoit de tous côté de ſon corps.*

Klamagtig, *bijv w.* Eenigzins klam. *Un peu moite, ou humide.*

Klamheid. *z. v.* Stramvogtigheid. *Moiteur, humidité.*

KLAMP. *z. v.* Dwarsplank. *Patte, ou jointure de bois qui tient deux planches enſemble.*

Ergens eene klamp tegen aan ſlaan. *Attacher une jointure ou une patte quelque part.*

KLAMPEN. *w. w.* Aan boord klampen. *Aborder, venir à l'abordage, accrocher.*

‡ Klampen. Gijzelen. *Arrêter quelqu'un & le faire mettre en priſon pour quelque dette, le haper.*

‡ Ik zal hem klampen als ik hem vinde. *Je le ſerai haper ſi je le trouve.*

KLANK. *z. m.* Geklank, geluid. *Son, bruit, reſonnement.*

De klokken hebben zomtijds eenen dooven klank. *Les cloches ont quelquefois un ſon ſourd.*

Klank of uitſpraak der woorden. *Accent, ou prononciation des mots.*

Naauwkeurig op den klank der woorden letten. *Prendre exactement garde à la prononciation des mots.*

Klank geeven. *g. w.* Klinken. *Sonner, faire du bruit, reſonner.*

Klank. Naſpraak. *Diffame, bruit fâcheux, mauvais renom.*

* Eenen leelijken klank agter zijnen rug hebben. *Etre en mauvaiſe réputation.*

Rijmklank, Tegenklank, Weerklank, enz. *zie onder* Rijm, enz.

Klankteken. *z. g. Accent.*

Zwaar, ſcherp, omgeboogen klankteken. *Accent grave, aigu, circonflexe.*

KLANT. *z. m. en v. Chalant, pratique. zie* Kalant.

Klap. *z. m.* Slag. *Coup, coup de poing, ſoufflet, taloche.*

Iemand eenen klap geven. *Donner un coup, un coup de poing, ou un ſoufflet à quelqu'un.*

‡ Klap. Praat, geſnap. *Babil, caquet.*

Iedere klap uitlaan. *Parler des ſottiſes, ou de choſes vaines & inutiles.*

Klap. Klep. *Cloquet, ou cliquette. zie* Klep.

Een Lazarusklap. *zie onder* Lazarus.

Klap van eenen wagen of van eene ſchuit. *zie* Klep.

Met de klap loopen. Beedelen, verzoeken. *Mendier, demander l'aumône.*

* Op de klap of klep loopen. *Chercher les franches lippées, faire le métier de paraſite, ou d'écornifleur.*

Klapaard. *zie* Klapper.

Klapagtig, *bijv. w.* Praatagtig, ſnapagtig. *Jaſeur, babillard.*

Klapbeenties of Beenkleppers. *Cliquettes, os plats dont on joue en les paſſant entre les doigts.*

Klapgeld. *z. g.* Loon der Klappermannen. *Argent qu'on paye à ceux qui font la patrouille la nuit.*

Klaphek. *z. g.* Een hek dat van zelf toevalt. *Porte qui eſt faite de lattes qui ſe ferme de ſoi-même, & fait du bruit en ſe fermant.*

Klaphout. *z. g.* Kuipershout. *Du merrein, bois de refend propre à faire des douves.*

‡ Klaphout verkoopen. Klappen, ſnappen. *Babiller, jaſer, cauſer.*

‡ Klaplooper, klaploper. *Coureur, ou chercheur de franches lippées, paraſite, écornifleur.*

Klapmuts. *z. v.* Eene ronde platte muts. *Sorte de bonnet plat.*

Klapmuts. Zeker plat wijnglas. *Eſpéce de verre à vin, plat ou peu haut.*

Klapmuts. Zeker ſtuk porcelein met eenen dekſel. *Eſpéce de vaſe de porcelaine à couvercle.*

Klapmuts. Hokje onder 't ſtuur van eene Trekſchuit. *Recoin à l'arrière d'un batteau de trait.*

‡ Dat is eene regte klapmuts, een lomp menſch. *C'eſt un vrai butor.*

Klapnoot. *zie* Kokosnoot.

Klapoor. Liesgezwel. *Poulain, tumeur qui vient à l'aine.*

KLAPPEN. *g. w.* Dit word van zekere vogelen gezegd. *Parler, cauſer, gazouiller, ceci ſe dit de certains oiſeaux.*

De papegaaijen en exters leert men klappen. *On apprend à parler aux perroquets & aux pies.*

‡ Klappen. Snappen, praaten. *Babiller, jaſer, cauſer.*

‡ Dat vrouwmenſch kan klappen als een exter. *Cette femme cauſe comme une pie.*

Klappen. Belijden, bekennen. *Confeſſer, avouer.*

De gevangene wil niet klappen. *Le priſonnier ne veut rien confeſſer.*

Klappen. Een hard geluid geeven. *Faire du bruit, claquer, petter.*

Dat roer klapt hard. *Ce fuſil fait un grand bruit.*

Dit hout klapt in 't vuur. *Ce bois pette dans le feu.*

Die vuurpijl klapt ſterk. *Cette fuſée pette bien fort.*

De deur, 't venſter klapt toe. *La porte, la fenêtre fait du bruit en ſe fermant.*

Met de handen klappen. *Frapper des mains, claquer des mains.*

Zijne zweep doen klappen. *Faire claquer ſon fouet.*

‡ Een oud voerman hoort nog gaerne het klappen van de zweep. *Un vieux chartier entend encore avec plaiſir le claquement du fouet. Proverbe burleſque qui ſignifie, qu'un vieillard qui n'eſt plus en état de careſſer une femme, en parle encore ſouvent avec plaiſir.*

Ik

Digitized by Google

Ik mag mijne ooren ſchudden dat zij klappen. *J'oſe lever le menton, je puis aller la tête levée.*
Klappen. Klapperen. *zie* Klapperen.
Klapper, *z. m.* Overdrager. *Délateur, accuſateur, mouchard.*
Klapper. Klepper. *zie* Klapperman.
‡ Klapper. Snapper, prater. *Cauſeur, babillard.*
Klapper. Klakkebus. *Petard.*
Klapperboom. *z. m.* Zekere populier wiens bladen ſteeds klappen. *Tremble.*
Klapperen. *g. w. Claquer.*
Zijne tanden klapperden op een. *Ses dents claquoient.*
Klappering. *z. v.* Klappering der tanden. *Claquement, claquement des dents.*
Klapperman. *z. m.* Klepper, klapwaker. *Patrouille ou homme qui marche de nuit, & qui après avoir frappé quelques coups avec un battoir, annonce les heures.*
Klapperniie. *z. v.* Geklap, geſnap. *Babil, caquet.*
Klapperroos. *z. v. Sorte de roſe rouge ſimple dont on ſe ſert dans la Médecine, coquelourde.*
Klappertanden. *g. w. Claquer, faire du bruit des dents.*
Klappertanden van koude. *Trembloter, grelotter de froid, claquer des dents.*
Klappertje. *z. g. Koopm. w.* Een boek waar in men voort kan zien al wat in 't groot boek ſtaat. *Livre des borderaux, controlleur du grand livre.*
‡ Klappeije. *z. v.* Een klapagtig vrouwmenſch. *Babillarde.*
Klappeijen. *g. w.* Snappen, praaten. *Babiller, jaſer, caqueter.*
Klaproos. *zie* Klapperroos.
Klapſpaan, houten veer of kleppel van de molen-treem. *Cliquetis de moulin.*
‡ Klapſpaan. *z. m. en v.* Een die niets geheim houd. *Délateur, délatrice, celui ou celle qui ne ſe peut taire, qui ne peut garder le ſecret.*
Klapſtok. *z. m.* Boeren tijdwijzer. *Bâton calendrier, calendrier de payſans ou de villageois.*
Klaptouw. *zie* Zweeptouw.
Klapwaker. *zie* Klapperman.
Klapwieken. *g. w. Battre des ailes, comme font les aigles, les cigognes, &c.*
KLAROEN, *ond. w.* Scheltrompet. *Clairon.*
KLASIJN. *zie* Klaas of Klaasje.
KLATER. *zie* Ratel.
KLATEREN. *w. w.* Ratelen. *Craqueter, faire un bruit clair & perçant.*
De donder klatert. *Le tonnerre éclatte.*
Klaterend, *deelw.* Schaterend. *Eclatant.*
Een klaterend geluid. *Un ſon éclatant.*
Klatergoud. *z. g. De l'oripeau, du clinquant.*
KLAVAATSHAMER. *z. m. zie* Breeuwhamer.
KLAVECIMBAAL of Klavecimbel. *z. v.* Zeker ſnaarſpeeltuig. *Clavecin, inſtrument de muſique à cordes.*
KLAVER. *z. v.* Klavergewas. *Tréfle.*
't Vee ging tot den buik toe in de klaver. *Le bétail paiſſoit juſqu'au ventre dans le tréfle.*
Breede klaver. *Tréfle à feuille large.*
Klaverblad. *z. g. Tréfle.*
Klaverdoek. *zie* Kanefas.
Steenklaver. *zie onder* Steen.
KLAVEREN. *g. w.* Klauteren. *Grimper, gravir.*
KLAVEREN. Zeker blad der ſpeelkaarten. *Tréfle au jeu de cartes.*
Klaverenaas. *z. g. As de tréfle.*
Klaverenheer. *z. m. Roi de tréfle.*
Klaveren vrouw. *Dame de tréfle.*
Klaveren boef. Klaveren boer. *Valet de tréfle.*
Klaveren opſpeelen. *Jour tréfle.*
Klaveren honing. *z. m. Miel de tréfle.*
Klaverjaſſen. *g. w. Badiner dans la prairie, ſe rouler ſur l'herbe ou ſur le tréfle.*
Klaverweide. *z. v. Prairie, ou pré qui eſt ſémé de tréfle.*
Klaverzode. *z. v. Motte, ou gazon couvert de tréfle.*
KLAUTERAAR. *z. m.* Klimmer. *Grimpeur, qui monte & grimpe.*
Klauteren. *g. w.* Klimmen. *Grimper, gravir.*
Tegen eenen berg opklauteren. *Grimper au haut d'une montagne.*
Klautering. *z. v. Grimpement.*
KLAUW. *z. m.* Klaauw, poot, of nagels der beeſten of vogelen. *Griſe, ongle des animaux.*
* Den leeuw aan den klauw kennen. *Connoitre le lion à ſes griffes, c'eſt-a-dire, juger d'une choſe par un petit échantillon.*
Klauw. Krauw, ſlag. *Coup de griſe.*
De kat gaf hem eenen klauw met haaren poot. *Le chat l'égratigna, ou lui donna un coup de ſes griſes.*
Klauw. Tuiniers gereedſchap om te wieden. *Sarcloir, outil de jardinier à deux pointes de fer en forme de griſes.*
Klauw van een Hert. *Pinces de cerf.*
‡ Klauw. Hand. *Main, griſe.*
Men kan dat niet uit zijne klauwen krijgen. *On ne peut retirer cela de ſes griſes, ou de ſes mains.*
‡ Ergens zijne klauwen in ſlaan, zig ergens 't bewind van aanmatigen. *Se mêler d'une affaire, ſe fourrer dans quelque affaire.*
Beereklauw, Haaneklauw, Paerdeklauw, enz. *zie onder* Beer, enz.
‡ KLAUWEN. *w. w.* Krauwen, krabben. *Egratigner, grater, donner des coups de griſe.*
't Hoofd klauwen. *Se grater la tête.*
‡ Ergens zijn hoofd over klauwen, ergens misnoegd of te onvrede over zijn. *Etre mécontent de quelque choſe, être embarraſſé.*
Klauwhamer. *z. m. Marteau fourchu d'un côté.*
KLAUWIER. *z. g.* Een haakswijze ſpijker. *Clou à crochet, clavette, brochette.*
Kaluwieren van 't orgel. *Clavier d'orgue, ou de clavecin.*

K L E.

KLEED. *z. g.* Kleeding. *Habit, habillement, vêtement.*
Een nieuw kleed maaken. *Faire un habit neuf.*
Dat kleed ſtaat u wel. *Cet habit eſt fort bien fait, il vous va fort bien.*
Kleed. Alles waar mede iets omhangen of bekleed word. *Houſſe, ou toute ſorte de couverture qui couvre & entoure quelque choſe.*
Kleed. Dekkleed der paerden. *Couverture de cheval.*
Kleed. Pronkkleed der paerden. Schabrak. *Houſſe.*
‡ Het kleed maakt den man. *Les plumes ſont le bel oiſeau.*
Altaarkleed, Beddenkleed, Bruidkleed, Bruigomskleed, Bruiloftskleed, Dekkleed, Doodkleed, Doopkleed, Hemdkleed, Hoofdkleed, Jagtkleed, Kabelkleed, Koorkleed, Lijkkleed, Manskleed, Mommenkleed, Monnikkleed, Nonnenkleed, Opperkleed, Overkleed, Paerdenkleed, Pakkleed, Pelgrimskleed, Prieſterkleed, Pronkkleed, Regenkleed, Reiskleed, Rouwkleed, Schandkleed, Schanskleed, Schoorſteenkleed, Schortekleed, Sloderkleed, Staatſikleed, Stoelkleed, Tafelkleed, Teerkleed, Vliegenkleed, Vrouwenkleed, Wagenkleed, Winterkleed, Zomerkleed, Zondagskleed, enz. *zie onder* Altaar, enz.
KLEEDEN. *m. w.* Kleederen aantrekken. *Habiller.*
Zig kleeden. *S'habiller, mettre ſes habits.*
Iemand kleeden. Iemand kleederen geeven. *Habiller quelqu'un, lui donner des habits ou des vêtemens.*
Hij kleedde hem van 't hoofd tot de voeten. *Il le vêtit ou l'habilla de pied en cap.*
Zig in den rouw kleeden. *Prendre le deuil.*
Het Hof heeft zig in den rouw gekleed over den dood van den Koning. *La Cour a pris le deuil pour la mort du Roi.*
Kleederen, *meerv.* van Kleed.
Een kind in de kleederen ſteeken. *Habiller un enfant quand on lui fait quitter ſes maillots.*
In de kleederen wel zijn. *Etre bien vêtu, avoir de beaux habits.*
‡ Dat raakt mijne koude kleêren niet eens. *Cela m'eſt tout à fait indifférent, je ne m'en émeus en aucune manière.*
Kleedermaaker. *zie* Kleêrmaaker.
Kleeding. *z. v.* Kleed, gewaad. *Habit, habillement, vêtement, manière de s'habiller.*
Dat is eene zindelijke kleeding. *C'eſt un joli habillement.*
KLEEF. *Clèves, Ville & Duché.*
KLEEFAGTIG, *bijv. w.* Kleevig, klam. *Humide & gluant.*
Kleefkruid. *zie* Kliſſe.
KLEEFSCH, *bijv. w. De Clèves, ou du Pays de Clèves.*
Kleefſch geld. *Argent du Pays de Clèves.*
KLEEN. *zie* Klein.
KLEERBEN. *Panier au linge.*
Kleerbezem. *z. v.* Kleerborſtel. *Des vergettes.*
Kleerborſtel. *zie* Kleerbezem.
Kleêren. *zie* Kleederen.
Kleêren. Vuil of gewaſſchen lijnwaat. *Du linge ſale, ou lavé.*
De kleêren uitſchieten. *Séparer & compter le linge.*
De kleêren opdoen. *Etendre, empeſer & repaſſer le linge.*
Met de kleêren beezig zijn, de waſch over de vloer hebben. *Faire la leſſive, laver le linge ſale ou le mettre à la leſſive, blanchir, être occupé au blanchiſſage.*
Kleêrkamer. *z. v. Chambre où l'on garde les habits.*
Kleêrkas. *z. v.* Kleêrkaſt. *Armoire à mettre les habits.*
Kleêrkiſt. *z. v. Cofre à mettre les habits.*
Kleêrkooper. *z. m.* Kleêrverkooper. *Qui vend toute ſorte d'habits tous faits.*
Een oude kleêrkooper. *Tripier, celui qui vend de vieux habits.*
Kleêrkooperije. *z. v.* Kleêrkoopmanſchap. *Trafic d'habits.*
Kleêrlapper. *zie* Lapſnijder.
't Kleêrmaaken. *z. g.* 't Kleêrmakers handwerk. *Le métier de tailleur.*
Kleêrmaaker. *z. m. Tailleur.*
Kleêrmaakſter. *zie* Wollennaaiſter.
Kleêrmand. *z. v.* Mand voor 't vuil of ſchoon linnen. *Panier au linge.*
Kleêrſchaft. *z. v.* Kleêrſtok. *Perche où l'on pend le linge qui vient d'être lavé.*
Kleêrtob. *zie* Waſchtob.
Kleêrverkooper. *zie* Kleêrkooper.
Kleêrwinkel. *z. m. Boutique où l'on vend des habits tout faits.*

Digitized by Google

Kleêrworm. *zie* Motte.
Kleêrzolder. *z. v.* Zolder daar men linnen hangt, en droogt. *Grenier où l'on pend & où l'on séche le linge.*
KLEEVEN. *w. w.* Plakken. *Enduire quelque chose de quelque matière gluante comme de poix, empois, miel, &c.*
Papier aan malkanderen kleeven. *Coller du papier l'un sur l'autre, les faire tenir ensemble.*
Kleeven, *g. w.* Aan blijven hangen *S'attacher à quelque chose, y tenir.*
Dat kleeft aan de vingeren. *Cela s'attache aux doigts.*
De vogellijm kleeft aan de veeren der vogels. *La glu s'attache, ou tient aux plumes des oiseaux.*
*Dat kleeft aan de ribben, dat voed wel. *Cela est fort nourrissant, cela nourrit très bien.*
Kleeving. *z. v. Attachement par le moyen de quelque matière gluante.*
Kleverig, of Kleevig, *bijv. w.* Klam. *Gluant, qui s'attache aux choses.*
KLEI. *z. v.* Klai, vette vaste aarde. *Argille, terre grasse propre à faire des pots, de la glaise.*
De klei, of den kleiweg rijden. *Prendre le chemin de la terre grasse.*
In klei boetzeeren. *Faire de glaise ou d'argille des figures ou images relevées en bosse.*
Kleiaarde. *z. v. zie* Klei.
Kleiagtig, *bijv. w.* Kleijig. *Argilleux.*
Kleiboer, *z. m.* Boer die op den kleigrond woont. *Paysan qui demeure sur des terres grasses, ou argilleuses, & qui les cultive.*
Kleiboeren vaaren beter, dan die aan den heikant woonen. *Les paysans qui demeurent dans une terre argilleuse sont plus riches que ceux qui demeurent dans une terre sablonneuse.*
Kleigrond. *z. m.* Kleiland. *Terre argilleuse, fond de terre grasse.*
Kleiklootje, *z. g.* Kleibolletje. *Boule, ou boulette d'argile, ou de glaise.*
Kleiland, *z. g.* Kleigrond. *Terre grasse, terre glaise.*
KLEIN, *bijv. w.* Niet groot. *Petit, qui n'est pas grand.*
Klein land, klein kind, enz. *Petit pays, petit enfant, &c.*
Klein van gestalte zijn. *Etre petit, être de petite stature.*
In 't klein verkopen. *Vendre en détail.*
In 't klein schilderen. *Peindre en petit.*
*Klein. Gering. *Petit, qui n'est pas de conséquence, ou qui est peu considérable.*
Klein bier. Dun bier. *Petite bière.*
Klein agten. *w. w.* Niet, of weinig agten. *Estimer peu.*
Zijnen vijand klein agten. *Mépriser son ennemi.*
Klein in zijne eigene oogen zijn. *S'estimer peu soi-même.*
*Klein. Onmagtig, onvermogende. *Impuissant.*
*Zijne kragten zijn zeer klein geworden. *Ses forces sont extrémement diminuées.*
Kleinagtig, *bijv. w.* Eenigzins klein. *Un peu petit.*
Kleinagting. *z. v.* Veragting, verfmading. *Mépris, abjection.*
Klein gebeente, *z. g.* Klein gevogelte. *Du menu gibier, petits pieds, volaille, de petits oiseaux.*
Klein geld. *Petite monnoye.*
Ik heb geen klein geld. *Je n'ai pas de petite monnoye.*
Kleineeren. *zie* Kleinagten.
Kleingelovig, *bijv. w.* Zwak in 't Geloof. *Incrédule, foible, ou chancelant en la Foi.*
Kleinhartig, *bijv. w.* Kleinmoedig. *Pusillanime, qui n'a point de cœur, ou de courage, timide.*
Kleinhartigheid. *z. v.* Kleinmoedigheid. *Pusillanimité, timidité, poltronnerie.*
Zig kleinhartiglijk gedraagen in eenen flag. *Se comporter sans cœur ou lâchement dans un combat.*
Kleinhartiglijk, kleinhartig, *bijv.* Kleinmoedig. *Timidement, lâchement, d'une manière pusillanime, ou peu courageuse.*
Kleinheid. *z. v.* Kleinte, kortheid. *Petitesse, petite taille.*
*Kleinheid. Klein getal. *Petit nombre.*
De vijanden de kleinheid van ons leger merkende, vielen, enz. *Les ennemis ayant apperçu la foiblesse de notre armée, vinrent fondre, &c.*
*Kleinheid. Nederigheid. *Humilité.*
*De kleinheid voor God is hem aangenaam. *L'humilité est agréable à Dieu.*
*Kleinigheid. *z. v.* Beuzeling. Iets van kleine waarde. *Bagatelle, vetille.*
Sta hem die kleinigheid flegts toe. *Accordez-lui cette bagatelle.*
Hij houd zig met een deel kleinigheden op. *Il s'amuse à des bagatelles, ou à des vetilles.*
*Kleinigheden, fraijigheden, kleine dingen. *Gentillesses, petites bagatelles jolies, babioles.*
Kleinmoedig, *bijv. w.* Kleinhartig. *Pusillanime, timide, lâche, sans cœur.*
Kleinmoedig worden, den moed verliezen. *Perdre courage.*
Kleinmoedigheid. *z. v.* Kleinhartigheid. *Pusillanimité, timidité, lâcheté.*
Kleinood. *z. g.* Kleinodie, juweel. *Joyau, bijou.*
*Dat boek is een dierbaar kleinood der Oudheid. *Ce livre est un joyau précieux de l'Antiquité.*
Kleinoodienkamer. *z. v.* Juweelkamer. *Chambre, ou cabinet à garder & serrer des joyaux.*
Kleinoodienkistje. *z. g.* Juweelkistje. *Cassette aux joyaux.*
Kleinte. *z. v.* Kleinheid. *Petitesse.*
Kleintje. *z. g.* Een klein kind. *Petit enfant.*
Hoe veel kleinties hebt gij? *Combien avez-vous de petits enfans?*
Hoe vaart uw kleintje al? *Comment se porte votre petit, ou votre petit enfant?*
Kleintje. 't Geen klein van waarde, of van begrijp is. *Peu, peu de chose.*
Zig met een kleintje laaten vergenoegen. *Se contenter de peu.*
Zig met een kleintje behelpen. *S'accommoder, ou se passer de peu.*
Kleintjes, *bijv. w.* Eenigzins klein. *Un peu petit.*
Dat huis valt wat kleintjes. *Cette maison est un peu petite.*
Kleinverwer. *zie onder* Verwer.
Kleinzeerig, *bijv. w. Douillet, délicat, sensible au moindre mal.*
Kleinzeerigheid, *z. v. Délicatesse, mollesse, état de celui qui ne peut souffrir la moindre douleur.*
KLEINZEN. *zie* Klenzen.
KLEISPOOR. *z. v.* Slijkspoor. *Petit instrument de fer qui a des pointes qu'on attache sous les souliers pour marcher plus surement dans des chemins glissans.*
KLEM. *z. v.* Nijping. *Pincement, faculté de pincer, de serrer, ou d'étreindre.*
Klem. *Van eene reden of vedenvoering gesprooken.* Kragt, gewigt. *Force, poids.*
Klemhaak. *z. m.* Haak waar mede de planken op de schaafbank gehouden worden. *Crochet d'établi, qui en terme d'art s'appelle valet.*
KLEMMEN. *w. w.* Nijpen, drukken. *Serrer, pincer, étreindre.*
Ik heb mijnen vinger geklemd. *Je me suis serré le doigt.*
Klemreden of klemwoord. *zie* Gedenkspreuk.
KLENZEN. *w. w.* Doorzijgen. *Passer, couler quelque liqueur au travers d'une chose, filtrer.*
Klenzer. *z. m.* Zeeve, zijgdoek. *Sas, sorte de tamis, toile qui sert à passer quelque liqueur.*
Klenzing. *z. v.* Doorziging. *Action de celui qui passe quelque liqueur au travers d'un sas, ou de la toile, filtration.*
KLEP. *z. v.* Klap. *Cliquet, cliquette.*
Klep. Lazarus klep. *zie onder* Lazarus.
Klep op de tas van een kleed. *Pate sur la poche d'un habit.*
Klep van eene schuit of wagen. *Espéce de mantelet de toile poissé qui couvre l'entrée d'un coche, ou d'un chariot couvert, ou d'une barque.*
Klep van eene pomp. *Clapet, soupape de pompe.*
Pompklep. *zie onder* Pomp.
‡ Met de klep loopen, beedelen, verzoeken. *Mendier, demander l'aumône. zie* Klap.
KLEPEL. *z. v.* Klokklepel. *Battant de cloche.*
‡ Zij heeft eene luftige klepel, eene harde stem. *Elle est bien enguelée.*
KLEPPEL. Klapspaan van de molen treem. *zie* Klapspaan.
KLEPPEN. *g w.* Met de klep slaan. *Sonner de la cliquette, cliquetter.*
De Oijevaars kleppen. *Les cigognes claquent du bec.*
Kleppen. De klok kleppen. *Sonner les cloches pour donner l'allarme.*
Klepper. *zie* Klapperman.
Klepper, *z. m. Digtkundig w.* Harddraver. *Coursier, cheval.*
KLEPPEREN. *g. w. Claquer du bec, comme font les cigognes.*
Klepperen. *zie* Klappertanden.
Duimkleppers. *zie onder* Duim.
KLERK. *z. m. ond. w.* Schrijver, schrijfhulp, schrijfknaap. *Clerc.*
Klerk van de stads schrijfkamer of griffie. *Clerc du greffe.*
Klerk van eenen Notaris of Procureur. *Clerc d'un Notaire ou d'un Procureur.*
Klerkschap. *z. g.* Klerkampt. *Office de Clerc.*
KLETS. *z. v.* 't Geluid van eenen slag. *Claquement, bruit que font les choses qui frappent l'air avec violence.*
‡ Hij gaf hem eene goede klets voor zijne wang. *Il lui donna un bon soufflet. Il lui couvrit la joue comme il faut.*
‡ Klets. Schuld. *Dette.*
‡ Iemand eene klets aanzetten. *Prendre quelque chose à crédit de quelqu'un, pour ne la lui jamais payer.*
‡ Iets op de klets, of op borg haalen. *Aller querir quelque chose à crédit.*
KLETSEN. *g. w.* Klappen. *Claquer, frapper l'air d'une manière à faire quelque bruit.*
Met eene zweep kletsen. *Faire claquer un fouet.*
‡ Kletsen. *w. w.* Borgen. *Prendre à crédit.*
*Ik heb u eenen steen in de glazen zien kletsen. *Je vous ai vu jetter une pierre dans les vitres.*
Kletsoor. *z. v.* Eene lange zweep. *Bride-ercille. Fouet extrémement long, chambrière.*

Digitized by Google

KLETTEREN. *zie* Klateren.
KLETZEN. *zie* Kletsen.
KLEUN. *zie* Kloen.
KLEUNEN. *w. w.* Kloppen, slaan. *Frapper, battre.*
KLEUR. *zie* Koleur.
Schimmelkleur. *zie onder* Schimmel.
‡ KLEUTER. *z. g.* Een klein meisje. *Petite fille, petite droleſſe, petite maſque*
‡ Dat is een stout kleuter. *C'eſt une petite fille hardie, une petite effrontée.*
KLEYAGTIG. *zie onder* Klei.

K L I.

KLIEK. *z. v.* Overgeschoten brok van den maaltijd. *Reſte ou relief du repas, morceau qui reſte dans le plat ou ſur l'aſſiette.*
‡ KLIEKEN. *g. w.* Spouwen, rochelen. *Cracher, jetter des flegmes.*
Klieken. Morſlig eeten. *Manger malproprement, ſaloper avec le manger.*
‡ Klieker. *z. m.* Spouwer, rochelaar. *Cracheur, celui qui crache ſouvent, & épais.*
‡ Kliekpotje. *z. g.* Spouwpotje. *Crachoir, petit pot à cracher.*
‡ Kliekster. *z. v.* Spouwster. *Crachenſe, celle qui crache ſouvent.*
KLIER. *z. v.* Sponsagtig deel in het menschelijke lichaam, om deſſelfs vogten te klenzen. *Glande, glandule.*
Klier. Koude klier, koud gezwel. *Des écrouelles.*
Keelklier, Pijnappelklier, Traanklier, enz. *zie onder* Keel, enz.
Klieragtig. *bijv. w.* Vol klieren. *Glanduleux.*
KLIEVE. *zie* Klove, spleet.
KLIEVEN. *w. w.* Klooven. *Fendre.*
Iets in 't midden doorklieven. *Fendre quelque choſe par le milieu.*
Van zelfs klieven, splijten. *Se fendre.*
Hairklieven. *zie onder* Hair.
KLIF. *z. g.* Woord door Hoofd gebruikt om eenen afgang eener steilte te beteekenen. *Deſcente de quelque hauteur.*
KLIK. *z. v.* Het onderſte van de kolf. *Le bas d'une croſſe à joncr.*
Maliklik, *zie onder* Mali.
‡ Dat geld kan daar niet aan klikken. *Cet argent ne peut rien aider à cela.*
‡ Hij is een houten klik, een koele vrijer. *C'eſt un amoureux tranſi.*
‡ Klikkebil, enz. *zie* Quikkebil, enz.
Klikschuld. *zie* Kladschuld.
‡ KLIKKEN. *w. w.* Klappen, overbrengen. *Rapporter.*
‡ Klikker, klikspaan. *zie* Klapper, klapspaan, verklikker.
Klikster, kliktpaan. *zie* Klapster, klapspaan, verklikster.
KLIMBOONEN. *z. v. meerv.* Witteboonen, Roomsche boonen. *Fèves blanches, fèves de Rome, baricots.*
KLIMMEN. *g. w.* Opgaan, klauteren. *Monter, grimper.*
Op de ladder, op den zolder klimmen. *Monter ſur une échelle, au grenier.*
Hij klom gezwind den berg op. *Il monta la montagne fort agilement.*
Klimmen. Rijzen, hooger worden. *Monter, s'élever.*
De zon is aan 't klimmen. *Le ſoleil monte.*
*Hij is aan 't klimmen, zijn geluk vermeerdert of wast aan. *Il commence à devenir heureux, la fortune commence à lui rire.*
*Klimmen. Rijzen in 't zingen. *Hauſſer le ton dans le chant.*
Klimmen. De galgenladder opklimmen, gehangen worden. *Monter au gibet.*
De dief zal morgen klimmen. *Le voleur ſera pendu demain.*
Klimmer. *z. m.* Klauteraar. *Grimpeur, celui qui grimpe ou monte.*
Marsklimmer. Maſtklimmer. *Zie onder* Mars, enz.
KLIMOP. *z. v.* Eiloof, aardveil, veilboom. *Lierre.*
KLIMSTAG. *z. v.* Loopstag. Touw onder aan de boegspriet vast tot behulp der matroozen die aan de blinde of het braamzeil iets te doen hebben. *Sauvegarde, tire-vieille du beaupré.*
KLING. *z. v.* Kling van eenen degen. *Lame d'épée.*
Iemand voor de punt van de kling, of van den degen eischen. *Appeller quelqu'un en duel.*
Door de kling raaken. *Paſſer par le fil de l'épée.*
KLINGEN. Dorre duinen. *Dunes arides.*
KLINK. *z. v.* Deurklink. *Loquet.*
De deur stond op de klink. *La porte n'étoit fermée qu'au loquet.*
Klink van eene kous. *La fourche d'un bas.*
Kousen zonder klinken. *Des bas, ou des chauſſes ſans fourches.*
KLINK. *z. v.* Scheur. *Décherure, accroc.*
KLINK. *z. v.* Omgeklonken spijker. *Clou rivé.*
‡ KLINK. *z. m.* Klap, oorklink. *Souflet, taloche.*
Iemand eenen klink geeven. *Donner un ſoufflet à quelqu'un.*
*KLINK Als, van klink, van gewigt, van belang. *De poids, d'importance.*
Een bewijs van klink. *Une preuve de poids.*
‡ Dat was 'er een van klink, dat was een goede, dat was een treffelijke. *C'en étoit-là un bon, une bonne.*
KLINKANT. *zie* Klatergoud.
KLINKDEUR. *zie* Klinket.
KLINKEN. *g. w.* Klank geeven. *Sonner, donner du ſon, faire du bruit.*
Die klok klinkt wel. *Cette cloche a un bon ſon ou ſonne bien.*
*Die daad zal ieder vreemd in de ooren klinken. *Cette action étonnera, ou ſurprendra tout le monde.*
*Het zijn mijne schijven die 'er klinken. *C'eſt mon argent qui roule, ce ſont mes écus qu'on dépenſe.*
*Klinken met de glazen, als men eene gezondheid drinkt. *Choquer le verre en buvant des ſantés.*
Klinken. Omklinken. *River, terme d'horlogeur, de ſerrurier, &c.*
Klinken. Vast hegten, vast slaan met den hamer. *Attacher par le moyen du marteau.*
Andromeda was aan eene rots geklonken. *Andromède étoit attachée à un rocher.*
Klinken. Uitklinken, uitslaan. *Faire tomber, ou renverſer en frappant.*
Faëton wierd door den blixem ten wagen uitgeklonken. *Phaëton fut renverſé de ſon char par un coup de foudre.*
*Klinken. Afdoen, voltrekken, volbrengen. *Exécuter, faire.*
Die zaak is al geklonken, gaat vast en zeker. *C'eſt une affaire faite.*
Klinkende, *adelw. Sonnant, ce qui ſonne,*
Eene klinkende schel. *Sonnette, ou petite cloche ſonnante.*
‡ Klinkende redenen, gereed geld. *Argent comptant.*
Klinker. *z. m.* Klinkletter. *Voyelle.*
Medeklinker. *zie onder* Mede.
Klinkert. *z. m.* Soort van harde bakſteen. *Sorte de brique dure.*
Klinket. *z. v.* Winket, eene kleine deur in de stads poort, of in eene groote poort. *Petite porte dans la porte de la ville, guichet, petite porte dans une grande porte cochère.*
't Klinket is nog open. *Le guichet eſt encore ouvert.*
‡ Klinkklaar, *bijv. w.* Louter. *Tout pur, tout clair.*
Dat is klinkklaar vet, boter, enz: *C'eſt de la graiſſe toute pure. du beurre tout clair.*
Klinkletter. *zie* Klinker.
Klinkwerk, *z. g.* Balken, deelen, planken, die te zamen geklonken worden. *Poutres & planches qu'on emboite, attache & joint enſemble.*
KLIP. *z. v.* Rots in Zee. *Roc, rocher, écueil.*
De scheepen zijn op de klippen gebleven. *Les vaiſſeaux ont échoué ſur les rochers.*
Eene blinde klip, eene klip onder water. *Rocher à fleur d'eau, ou ſous l'eau.*
Klip. Hinderpaal, aanstoot. *Ecueil, achoppement.*
Steenklip. Zeeklip. *zie onder* Steen, enz.
Klipagtig, *bijv. w.* Vol klippen. *Plein de rocs, de rochers, d'écueils.*
KLIPPEL. *zie* Kluppel.
KLIS. *z. v.* Kliſſe. *Bouton de glouteron, glouteron, grateron.*
Iemand met kliſſen werpen. *Jetter des glouterons aux cheveux ou aux habits de quelqu'un.*
*Zij hield hem zoo vast als eene klis. *Elle le tenoit ſi ferme qu'il ne s'en pouvoit défaire.*
*Klis. Verwarde knoop. *Entortillement en guiſe de nœud dans les cheveux &c.*
*Die pruik zit vol kliſſen. *Cette perruque eſt tout-à-fait entortillée, ou pleine de nœuds.*
Kliskruid of kliſſenkruid. *z. g.* Zeker gewas. *Glouteron, herbe portant de petits boutons barbus qui s'atachent aux paſſans.*
KLISTEER, *z. v. ond. w.* Darmspoeling. *Cliſtére, lavement.*
KLISTEEREN. *ond. w.* Eene klisteer inspuiten. *Donner un lavement ou un cliſtére.*
KLIT, klitte. *zie* Klis.
KLITS. *zie* Klets.

K L O.

KLOEK. *bijv. w.* Dapper. *Vaillant, courageux.*
Dat is een kloek soldaat. *C'eſt un ſoldat courageux, c'eſt un vaillant ſoldat.*
Kloek. Sterk, groot. *Robuſte, grand.*
Hij is een kloek karel. *C'eſt un homme grand ou robuſte.*
Kloek. Gauw, verstandig, schrander. *Ingénieux, fin, ſubtil.*
Dat is een kloek verstand, een kloekke geest. *C'eſt un beau génie, un bel eſprit, une bonne tête.*
Kloek, *bijv.* Kloekelijk. *Avec courage.*
Kloek studeeren. *Etudier bien ou bravement.*
Kloekaart, *z. m. en v.* Gauwert. *Homme habile, homme de tête.*
Kloekelijk, *bijv.* Dapper. *Courageuſement, vaillamment.*
Zig kloekelijk verweeren. *Se défendre courageuſement.*
Kloekhartig, *bijv. w.* Stoutmoedig, onvertzaagd. *Vaillant, courageux, hardi, entreprenant.*
Kloekhartigheid, *z. v.* Stoutmoedigheid, onvertzaagdheid. *Valeur, courage, magnanimité, hardieſſe.*
Kloekhartiglijk, *bijv.* Kloekmoediglijk. *Courageuſement, vaillamment.*
Kloekheid, *z. v. Valeur, bravoure, grandeur de taille.*
Kloekheid van vernuft. *Force d'eſprit, ou de génie.*
Kloekmoedig, *bijv. w.* Dapper. *Vaillant, courageux.*

Digitized by Google

Kloekmoedigheid. z. v. Dapperheid. *Courage, valeur, cœur.*

Kloekmoedigljk, *bijv.* Kloekelijk, dapper. *Vaillamment, courageusement, avec valeur.*

Kloekzinnig, *bijv. w.* Schrander, verſtandig. *Ingénieux, habile.*

Kloekzinnigheid. z. v. Schranderheid, verſtandigheid. *Eſprit, pénétration, intelligence, habileté.*

Kloenzinnigljk, *bijv.* Verſtandiglijk. *Ingénieuſement, habilement.*

KLOEN. Kluin of kleun. Soort van lekker bier dat te Groeningen gebrouwen word. *Clune, ſorte de bière délicate qui ſe braſſe à Groningue.*

KLOEN. *zie* Klouwen.

KLOET. *zie* Schipboom.

Kloet. Kalkkloet. *zie onder* Kalk.

‡ Hij is een regte kloet, een plompaard. *C'eſt un vrai lourdaut.*

KLOETEN. *w. w.* Met eene kloet eene ſchuit, enz. voortdouwen. *Pouſſer, ou faire avancer un bateau, par le moyen d'un bâton, ou d'une perche.*

‡ Daar zit klei aan de kloet, daar ſchort of hapert iets. *Il y a de l'ordure à la flûte, il y a quelque anicroche, il y a quelque choſe qui manque.*

‡ Ergens zijne kloet inlaan. *Se mêler ou s'ingérer dans une affaire, ſe fauſiler dans un diſcours ſans en être requis.*

KLOK. z. v. *Cloche.*

De klok luiden. *Sonner la cloche.*

De brandklok trekken. *Sonner l'allarme, au feu.*

Klok. 't Geene klokswijze gemaakt is. *Cloche, ce qui eſt fait en façon de cloche.*

Eene glazen klok of klokglas. *Verre en forme de cloche, cloche de verre.*

Eene klok om 't vuur te dekken, eene vuurſtulp. *Sorte de vaſe de métal, ou de terre, qui ſert à couvrir le feu.*

Klok. Dekſel van den helm. *Chape, couvercle d'alembic.*

Alarmklok, Boevenklok, Boomklok, Brandklok, Meloenklok, Moordklok, Noodklok, Stormklok, Poortklok, enz. *zie onder* Alarm, enz.

Klokken gieten. *w. w. Fondre des cloches.*

't Klokgieten is een zwaar werk. *C'eſt un ouvrage pénible que de fondre des cloches.*

Klokgieter. z. m. *Fondeur de cloches.*

Klokgieterije. z. v. *Lieu où l'on fond les cloches.*

KLOKHEN. z. v. Hen met kiekens. *Poule qui glouſſe ou clouſſe, poule qui a des pouſſins.*

KLOKHUIS. z. g. Kloktoren. *Clocher.*

* Klok- of kernhuis van eenen appel of peer. *Trognon, trognon de pomme ou de poire.*

Klokje. z. g. Schel, bel. *Clochette, petite cloche.*

Klokje. Klokbloem, winde. *Clochette, liſeron, ſorte de fleur.*

Lenteklokje, Tafelklokje, Tuinklokje, enz. *zie onder* Lente, enz.

Witte klokjes, blaauwe klokjes. *Clochettes blanches, clochettes bleues.*

Klokje. Een kleen teugje uit een fleſje of kannetje. *Petit trait qu'on verſe d'une bouteille pour boire.*

KLOKKEN. *g. w.* Dit word van de broedhennen gezegd. *Glouſſer, clouſſer, ceci ſe dit des poules.*

't Klokken der hennen. *Glouſſement, le cri naturel d'une poule qui glouſſe.*

KLOKKENIST, klokſpeelder. *Carillonneur, celui qui gouverne le carillon, & qui le fait jouer.*

Klokkenſpel. *zie* Klokſpel.

Klokkentoren. *zie* Kloktoren.

Klokklepel. z. v. *Battant, battant de cloche.*

Klokluider. z. m. Luider. *Sonneur, ſonneur de cloches.*

Klokreep. z. v. Het touw daar de klok meê getrokken word. *Corde qui ſert à ſonner les cloches.*

* Iets aan de klokreep hangen, iets heel rugtbaar maaken. *Publier, divulguer, rendre public.*

Klokſlag. z. m. *Coup de la cloche qui ſonne l'heure.*

Ik moet met klokſlag van drien gereed zijn. *Il faut que je ſois prêt à trois heures préciſes.*

't Klokſpeelen. z. g. Beijering der klokken. *L'agitation & le branlement des cloches, le carillon.*

Klokſpeeler. z. m. Klokſpeelder. *Carillonneur, celui qui joue ſur le carillon, ou qui le fait ſonner.*

Klokſpel. z. g. *Carillon, muſique de cloches.*

Klokſpijs. z. v. Metaal daar de klokken van gegoten worden. *Métal, ou matière propre à fondre des cloches.*

‡ Klokſpijs. Koſt die men gaerne eet. *Viande que l'on trouve délicate, que l'on aime beaucoup.*

‡ Hij eet dat als klokſpijs. *Il mange cela comme ſi c'étoit quelque choſe d'excellent.*

Kloktoren. z. m. Klokhuis. *Clocher.*

KLOM, *onv. tijd* van Klimmen. Als, ik klom. *Je montois, ou je montai.*

KLOMMER. z. m. Leugen, uitvlugt. *Bourde, menſonge, défaite.*

KLOMP. z. m. Een groot ſtuk. *Maſſe, gros morceau de quelque choſe.*

Een klomp gouds, aarde, enz. *Maſſe d'or, motte de terre, &c.*

De aardklomp, de gantſche aarde. *Toute la maſſe de la terre.*

Klomp. Zeker houten ſchoeiſel. *Sabot, eſpéce de ſoulier de bois.*

Klompen aan hebben. *Porter des ſabots.*

Mengelklomp. *zie onder* Mengel.

Klompagtig, *bijv. w.* Klompig. *Grumeleux, qui ſe met en parcelles rondes.*

‡ Klompſak. z. v. Slag. *Etrivières, coups de fouet ou de bâton, rude coup, horion.*

‡ Iemand luſtig klompſak geeven. *Donner les étrivières à quelqu'un, ou lui donner ſur les oreilles.*

KLONK, *onv. tijd* van Klinken. Als, ik klonk. *Je rivois ou je rivai.*

KLONT. z. v. Klonter, kluit. *Grumeau, caillot.*

De ſtijfzel is vol klonten. *L'empois eſt plein de grumeaux.*

Eene klont bloeds. *Grumeau de ſang.*

Klonter. z. m. Klont. *Grumeau, caillot.*

Eene klonter in de borſt hebben. *Avoir une dureté au ſein.*

Klontetagtig, *bijv. w.* Vol klonters *Plein de grumeaux.*

KLONTEREN, *g. w. Se cailler, ſe mettre en grumeaux.*

Klontje. z. g. Eene kleine klont. *Un petit grumeau, ou morceau.*

Een klontje ſuiker. *Un petit morceau de ſucre.*

KLOOF, *onv. tijd* van Klieven. Als, ik kloof. *Je fendois ou je fendis.*

Kloof. z. v. Klove, ſpleet. *Fente, crevaſſe.*

Kloof in het vel of in de aarde. *Gerçure.*

De kloof van een zakuurwerk. *Le coq d'une montre.*

Kloofbijl. z. v. Bijl om hout te klooven. *Hache à fendre du bois.*

Kloofhamer. z. m. *Gros maillet de bois pour fendre le bois.*

Klooſthout. z. g. Hout om te klooven. *Du bois de refend.*

Kloofje. z. g. Kleine kloof. *Petite fente.*

Een kloofje in de kin hebben. *Avoir une fauſſette au menton.*

Een kloofje in de kin is een der negen ſchoonheden. *Une petite foſſette au menton eſt une des neuf beautés.*

Kloofkin. z. m. Kin daar eene kloof in is. *Menton fourchu, ou qui a une foſſette.*

KLOOSTER. z. g. Geeſtelijk beſloten huis. *Couvent, cloître, monaſtère.*

Een mannen, een vrouwen Klooſter. *Couvent d'hommes, couvent de filles.*

In een Klooſter gaan. *Entrer en religion, aller dans un couvent.*

Klooſteragtig, *bijv. w.* Op de wijze eens Klooſters. *Clauſtral, qui eſt de cloître, ou à la façon de cloître.*

Klooſterbroer, z. m. Monnik. *Moine, Religieux.*

‡ KLOOSTEREN. *w. w.* In 't Klooſter ſluiten. *Cloîtrer, enfermer dans un couvent, ou dans un cloître.*

Klooſtergaren. z. g. Garen, dat van de Nonnen in de Klooſteren geſponnen word. *Fil que les Religieuſes filent dans les cloîtres.*

Klooſtergelofte. z. v. *Vœu de chaſteté, vœu de Religieux, ou de Religieuſe, promeſſe ſolemnelle de Religieux.*

Klooſtergoed. z. g. *Biens qui appartiennent à un couvent, ou à un cloître.*

Klooſtering. z. v. *Clôture, vœu de clôture.*

Klooſterjuffer. z. v. Nonne, Bagijn. *Religieuſe.*

‡ Klooſterjuffer. Eene die voorgeeft aandagtig en Godsdienſtig te zijn. *Fille qui veut paroître pieuſe & dévote.*

Klooſterkerk. z. v. De Kerk van een Klooſter. *Egliſe de couvent, l'Egliſe qui appartient à un cloître.*

Klooſterlatijn. z. g. Quaad Latijn. *Latin de moine, méchant latin.*

Klooſterleven. z. v. Monnikken leven. *Vie monaſtique, vie de Moine ou de Religieux.*

Het Klooſterleven verlaaten. *Renoncer à la vie monaſtique.*

Klooſterlieden, Monnikken, of Bagijnen. *Religieux ou Religieuſes, gens de cloître, Moines ou Nonnes.*

Klooſterlingen. *zie* Klooſterlieden.

Klooſtermoeder. z. v. Klooſtervoogdes, Abdiſſe, of Priorin. *Supérieure, Abbeſſe, Prieure.*

Klooſterregel. z. m. *Régle clauſtrale en loi du cloître.*

Klooſterlugt. z. v. *Diſcipline clauſtrale en du cloître.*

Klooſtervader. z. m. Klooſtervoogd, Abt, of Prioor. *Supérieur, Prieur, Pére gardien, Abbé.*

Klooſtervolk. z. g. Monnikken, of Bagijnen. *Les Religieux, ou Religieuſes.*

Klooſtervoogd. *zie* Klooſtervader.

Klooſtervoogdije. z. v. *Supériorité, dignité de Supérieur d'un couvent.*

Klooſterwet. z. v. *zie* Klooſterregel.

Klooſterzuſter. z. v. Nonne, Bagijn. *Religieuſe, fille Religieuſe.*

KLOOT. z. m. Ronde bol. *Boule.*

Met den kloot ſchieten. *Jouer à la boule.*

Beſchrijving des aardkloots. *Deſcription du globe terreſtre.*

* De kloot rolt nog, de zaak is nog niet ten einde. *L'affaire n'eſt pas encore achevée.*

Kloot, bukkloot, kogel. *Boulet.*

De

Digitized by Google

De klooten der ſchaemelheid, de teelballen. *Les teſticules, ou les génitoires.*
Aardkloot, Buskloot, Donderkloot. Droogkloot, Hemelskloot, Vuurkloot enz. *zie onder* Aard.
Klootagtig, *bijv. w.* Rondagtig. *En façon de boule, presque rond.*
Klootboog. *z. m. Arbalète, arbalète à jalet.*
‡ Klootjesvolk. *z. g.* Jan hagel, 't graauw. *La populace, la canaille, le petit ou menu peuple.*
Klootſpel. *z. g. Jeu de boule.*
Klootvormig, *bijv. w. Globuleux.*
Klootzakie. *z. g. Bourſe qui enveloppe les teſticules, le ſcrotum.*
KLOOVE. *zie* Kloof.
KLOOVEN. *w. w.* Klieven, doorhouwen. *Fendre.*
Hout klooven. *Fendre du bois.*
Iets in 't midden doorklooven. *Fendre quelque choſe par le milieu.*
Klooven. *g. w.* Spliiten. *Se fendre.*
Dat hout klooft met wel. *Ce bois ne ſe fend pas bien, ou pas aiſément, il n'eſt pas aiſé à fendre.*
Klooven. Van de aarde en het vel ſprekende. *Gercer, parlant des lévres, de la peau, du bois, des murs, des métaux, quand il s'y fait des crevaſſes. Se fendre, ſe crevaſſer, parlant de la terre.*
Mijne lip begint te klooven. *Ma lévre commence à gercer.*
De aarde is overal gekloofd. *La terre ſe fend ou ſe crevaſſe par-tout.*
Huirklooven, enz. *zie onder* Hair, enz.
Kloover. *z. m.* Houtkloover. *Fendeur de bois, bucheron.*
Klooving. *z. v.* Houtklooving. *Action de fendre du bois.*
KLOP. *z. m.* Slag. *Coup.*
Iemand met eenen klop ter aarde vellen. *Renverſer ou jetter quelqu'un d'un coup par terre.*
Klop. Slagen. *Les étrivières, les coups.*
Iemand klop geven, iemand ſlaan. *Donner les étrivières, ou les coups à quelqu'un.*
Klop krijgen, ſlagen krijgen. *Avoir des coups, être battu ou frotté.*
KLOP. *z. v.* Klopzuſter, geeſtelijke maagd. *Religieuſe ſéculière, fille dévote qui n'eſt pas en religion.*
't Krielt in deze ſtad van Kloppen. *Cette ville fourmille de filles dévotes, les Religieuſes ſéculières y ſont en grand nombre.*
KLOPHAMER. *z. m.* Boekbinders hamer. *Maillet, ou marteau de relieur de livres.*
KLOPPEN. *w. w.* Slaan, beuken. *Battre, frapper.*
Ergens eenen ſpiker in kloppen. *Enfoncer un clou quelque part.*
Aan de deur kloppen. *Frapper, ou heurter à la porte.*
Een boek kloppen. *Battre un livre.*
Stokviſch kloppen, *beter* beuken. *Battre de la morue ſeche, ou du ſtockfiſch.*
Kloppen. Slaan, zig bewegen. *Battre, remuer, ſe mouvoir, palpiter.*
Mijn hart klopt 'er nog van. *Le cœur m'en bat encore, mon cœur en palpite encore.*
Iemand wat afkloppen, of afroſſen. *zie onder* Afkloppen of Afroſſen.
Klopper. *z. m.* Deurhamer. *Marteau de porte, battant.*
Kalkklopper. *zie* Kalkkloet.
Klopping. *z. v.* Het kloppen. *Battement.*
Klopping van 't harte. *zie* Hartklopping.
Aderklopping. Hartklopping. *zie onder* Ader, enz.
Klopſcheen. *z. v.* Zeker ſchoenmakers gereedſchap. *Bouis, certain inſtrument de cordonnier pour liſſer les talons & pour applattir les coutures.*
Klopſcheen. Kriitertje, zak vedeltje. *Poche, petit violon de poche, dont ſe ſervent les Maîtres de danſe quand ils donnent leurs leçons.*
Klopſteen. *z. m.* Boekbinders ſteen. *Pierre ſur quoi les relieurs battent les livres.*
Aan den klopſteen ſtaan, boeken kloppen. *Battre des livres.*
KLOPZEE. *z. v.* Stampzee, aanloop van de Zee tegen een ſchip. *Coup de mer.*
KLOPZUSTER. *zie* Klop.
KLOS. *z. v.* Garenklos. *Fuſeau.*
Kloſſen daar men meê ſpelde werkt. *Fuſeaux à faire des dentelles.*
Klosbaan. *z. v.* Beugelbaan. *Jeu de courte boule, jeu où l'on fait paſſer la boule par un anneau de fer.*
Klosbeitel. *z. m.* Schepper daar men meê in de klosbaan ſpeelt. *Battoir, inſtrument qui ſert à empaumer la boule qu'on veut faire paſſer par l'anneau.*
Klosbeugel. *zie* Klospoort.
Kloskant. *zie* Kant, ſpeldenwerk.
Kloskoord. *z. g. Cordonnet de ſoye, d'or, d'argent ou de fil fait au fuſeau.*
Klospoort. *z. v.* Klosbeugel, klosring. *Gros anneau de fer par où l'on fait paſſer la boule.*
Klosring. *zie* Klospoort.
KLOSSEN. *w. w.* Koord kloſſen. *Faire du cordon, du cordonnet, des lacets au fuſeau, &c.*
Kloſſen. Op eene klos winden. *Dévider ſur un fuſeau, ou ſur une bobine.*
Kloſſen. Beugelen, in de klosbaan ſpeelen. *Jouer à la courte boule avec une croſſe.*
KLOTSEN. *g. w.* Slaan, ſtooten. *Choquer rudement, frapper rudement.*
De baaren klotſen ſiſſelijk tegen 't ſchip. *Les vagues choquent le navire d'une manière épouvantable.*
KLOVE. *zie* Kloof, ſpleet.
KLOVEN, of keenen in de handen. *Crevaſſes, petits ulcéres qui viennent aux mains en forme de fonte.*
KLOUWEN. *z. g. zie* Kluwen.
KLOUWEN. *w. w.* Breeuwen, kalfateren. *Radouber, calfeutrer, boucher les fentes.*
‡ Klouwen. Slaan, afroſſen. *Battre, frotter.*
Hij klouwde hem wakker af. *Il le frotta d'importance, ou de la bonne manière.*
't Hoofd klouwen of krabben. *Gratter la tête.*
‡ 't Hoofd klouwen, berouw hebben. *Se repentir de quelque choſe.*
Klouwer. *z. m.* Breeuwer, kalfaathamer. *Maillet qui ſert & qui eſt propre à radouber.*
‡ Klouwer. Dit woord word boertagtig gebruikt om wat groots uit te drukken. *Ce mot a une ſignification burleſque pour dire ou exprimer une choſe qui eſt groſſe ou grande.*
Dat is een klouwer. *C'eſt, ou voilà quelque choſe de grand, ou de monſtrueux.*
Dat is een klouwer van een os. *Voilà un maître bœuf.*
Dat is een klouwer van eene paſtei. *Voilà un monſtrueux paté.*
Kalkklouwer. *zie onder* Kalk.

K L U.

KLUFT. *zie* Rijhaak.
KLUGT. *z. v.* Poets, boerterije, quinkſlag. *Bouffonnerie, plaiſanterie.*
Wonderlijke klugten aanregten. *Bouffonner, plaiſanter, faire des bouffonneries.*
Hij verhaalde hem daar eene aardige klugt. *Il lui raconta une bouffonnerie plaiſante, ou un drolle de conte.*
Klugt. Klugtſpel, boertſpel. *Farce.*
Eene klugt op het tooneel vertoonen. *Jouer, ou repréſenter une farce ſur le théâtre.*
Iets om de klugt of uit boerterije zeggen. *Dire quelque choſe pour rire.*
Klugtig, *bijv. w.* Boertig, koddig, aardig. *Plaiſant, bouffon.*
Dat was een klugtig verhaal, geval, enz. *C'étoit un conte, ou un cas plaiſant, &c.*
* Klugtig. Wonderlijk, vreemd. *Etrange, bizarre.*
Hij is een klugtig menſch om meê om te gaan. *Il eſt d'une étrange humeur, il a une humeur étrange.*
Klugtig, *bijw.* Aardig. *Plaiſamment, d'une manière agréable.*
Hij wiſt dat zoo klugtig te verhaalen, dat, enz. *Il raconta cela d'une manière ſi plaiſante, que, &c.*
Klugtigheid. *z. v. Drollerie, plaiſanterie.*
* Klugtigheid. Wonderzinnigheid. *Humeur étranger & fantaſque.*
Klugtmaker. *z. m.* Quinkſlager, poetzemaker. *Bouffon.*
Klugtſpeeler. *z. m. Comédien ou joueur de farces.*
Klugtſpel. *z. g.* Tooneelklugt. *Farce.*
Eene klugt, of een klugtſpel ſpeelen. *Jouer une farce.*
KLUIF. *zie* Kluifje.
Kluifbeentje. *zie* Kluifje.
KLUIFFOK. *z. v.* De voorſok op een ſchip. *Voile de perroquet, petite voile qu'on attache à un petit mât à la proue d'un petit bâtiment.*
De ſchipper zette 'er op 't laatſt nog de kluiffok bij. *Le batelier apparilla à la fin la voile de perroquet.*
KLUIFJE. *z. g.* Kluifbeentje. *Un os à ronger, ou il y a peu de chair.*
Dat is een lekker kluifje. *Voilà un os qui eſt délicat à ronger.*
KLUIN. *zie* Kloen.
KLUIS. *z. v.* Vertrek der Kluizenaaren. *Grotte, ou cellule d'Hermite.*
Kluis. Verwulffel van eenen kelder. *Vout. d'une cave.*
De kluis is geborſten, ingeſtort, enz. *La voute eſt enfoncée, crevée, &c.*
Kluis, of kluisgat. Een gat aan weêrzijden van den boeg der ſchepen, waar door 't kabeltouw word gevierd en ingehaald. *Deux trous à la proue d'un vaiſſeau, par où on paſſe les cables.*
Kluisgat. *zie* Kluis.
Kluisenaar. *zie* Kluizenaar.
Kluishout. *z. g.* De balk of plank daar de kluisgaten in zijn. *La poutre, ou la pièce de bois où ſont les trous par où l'on paſſe les cables.*
Kluishout. 't Stopzel der Kluisgaten. *Groſſe cheville de bois qu'on met dans les trous par où paſſent les cables, bouchon d'écubier.*
KLUISTER. *z. v.* Boei. *Ceps, fers qu'on met aux pieds & aux mains des priſonniers.*
Kluiſters aan handen en voeten hebben. *Avoir des ceps ou des fers aux pieds & aux mains.*
Kluiſters, *meerv. Entraves.*
De paerden gaan met kluiſters in de weide. *Les chevaux paiſſent avec des entraves aux jambes.*
KLUISTEREN. *w. w.* Boeijen. *Mettre des ceps aux pieds.*
Straks wierd hij gekluiſterd. *Il fut lié tout auſſitôt, on lui mit tout à l'inſtant des*

Digitized by Google

des ceps aux pieds & aux mains.

Kluiftering. *z. v. L'action de garotter, enchaînement de ceux qu'on met en prison.*

KLUIT. *z. v.* Kluit aarde. *Motte de terre.*

Kluit. Een brok turf. *Morceau, ou partie d'une tourbe rompue.*

Eene fchouw kluiten opdoen. *Faire provision d'un bateau de tourbes rompues en morceaux.*

Uwe dogter groeit braaf uit de kluiten. *Votre fille grandit à merveilles.*

Ik hebfe gekend datfe niet hooger was dan eene kluit. *Je l'ai connue qu'elle n'étoit pas plus haute qu'un chou.*

Kluitagtig, *bijv. w.* Kluitig. *Rabotteux, inégal, où il y a beaucoup de mottes.*

De weg is zeer kluitagtig. *Le chemin eft fort rabotteux.*

Kluitboog. *z. m.* Boog om kluiten of keijen mede te fchieten. *Arbalête à jalet, arbalète pour lancer de petits cailloux &c.*

Kluitje. *z. g.* Kleine kluit. *Petite motte, petit morceau de tourbe.*

‡ Die een kluitje heeft, heeft 'er graag een turfje bij. Die iets heeft, heeft gaerne iets meer bij het zijne *Celui qui a quelque petite chofe, tâche à l'augmenter.*

Kluitig, *bijv. w.* Als, die turf valt zeer kluitig. *Ces tourbes tombent presque toutes en petites mottes ou morceaux.*

KLUIVEN. *w. w.* Afknaagen, afeeten. *Ronger.*

Een been fchoon kluiven. *Ronger un os tant qu'il n'y refte plus rien.*

De ham is gekloven, of is op. *Le jambon eft mangé.*

‡ 't Hammetje is 'er gekloven, alles is 'er verteerd. *Tout y eft dépenfé, ou confumé.*

Wat zult gij 'er aan te kluiven hebben! *Que vous aurez de peine à cet ouvrage ou à cette affaire!*

‡ Kluiven. *g. w.* Zig mal of gek aanftellen. *Faire le fou ou la folle, le fot ou la fotte.*

Kluivenaar. *zie* Kluiver.

Kluiver. *z. m. Celui qui ronge un os.*

‡ Kluiver. *z. m.* Gierigaard, die alles naziet. *Avare, qui regarde à tout, & examine juſqu'aux moindres chofes.*

Het is een regte kluiver. *C'eſt un véritable avare.*

Kluiving. *z. v.* Knaging. *Rongement, action de ronger.*

KLUIZEN. *g. w. zeew.* Tegen de kluisgaten aanllaan. *Briſer contre la proue du vaiſſeau.*

‡ Het zal daar luftig kluizen, zij zullen daar wakker over hoop leggen. *Il y aura bien du grabuge.*

KLUIZENAAR. *z. m.* Eremijt. *Hermite.*

Hij leeft als een kluizenaar, armelijk en eenzaam. *Il vit en hermite.*

* Kluizenaar. *z. m.* Een die weinig uitgaat. *Celui qui ne ſort guère de ſa maiſon, qui eſt toujours au logis.*

Kluizenaars cel. *z. v.* Kluis, kluizenaars hut. *Grotte d'Hermite, lieu où les Hermites demeurent, hermitage.*

Kluizenaars leven. *z. g. Vie d'hermite, vie ſolitaire.*

* Dat is een regt kluizenaars leven. *Voilà, ou c'eſt une vraie vie d'hermite.*

Kluizenaarfche. *z. v. Fille qui vit dans un hermitage.*

KLUPPEL. *z. m.* Knuppel, een dikke ſtok. *Maſſe, gros bâton.*

Iemand met eenen kluppel op de lenden ſlaan. *Donner à quelqu'un des coups de bâton ou de maſſue ſur les reins.*

KLUPPELEN. *w. w.* Met kluppelen doodſlaan, of doodſmijten. *Tuer à coups de bâton, ou de maſſue.*

Den haan kluppelen. Oud ſpel onder de Boerinnen, waar in eenen Haan, tot aan den hals in de aarde geſteken, met kluppelen dood geſmeten word. *Jeu qui étoit autrefois en uſage parmi les payſannes, dans lequel on enterroit un coq juſqu'au cou, qu'enſuite on tuoit à coups de bâtons qu'on jettoit de loin.*

Kluppelkoek. *z. v.* Knuppelkoek, een lange koek. *Pain d'épices qui eſt long & qui a la forme d'un gros morceau de bois.*

Kluppelvaers. *z. g. Couplet, ſorte de poeſie ſur deux rimes.*

KLUTSEN of klutzen. *w. w.* Door malkander ſlaan. *Mêler en battant, battre pour mêler.*

De eijeren moeten braaf geklutſt worden. *Il faut que les œufs ſoient bien battus.*

Klutſen. *w. w.* Futzelen. *Lanterner, faire quelque choſe lentement.*

Klutſen. *zie* Knutſelen.

Klutzen. *zie* Klutſen.

KLUWEN. *z. g. Peloton.*

Een kluwen zijde. *Un peloton de ſoye.*

* Die den draad heeft vind het kluwen ligt. *Spreekw. Qui a le fil trouve bientôt le peloton. Quand on commence à voir un peu clair dans une affaire, on en découvre bientôt toute l'intrigue.*

K N A.

KNAAGEN. *w. w.* Knabbelen. *Ronger.*

De hond knaagt aan dat been. *Le chien ronge cet os.*

* Knaagen. Wroegen, beſchuldigen. *Ronger, cauſer des remords, bourreler.*

't Geweeten knaagt hem nagt en dag. *La conſcience le bourrelle nuit & jour.*

* Hij knaagt zijn hart, of eet zijn hart op. *Il ſe ronge le cœur.*

* Knaagend, *deelw. Rongeant, qui ronge, qui tourmente, qui cauſe des remords.*

Een knaagend geweeten hebben. *Avoir la conſcience bourrelée.*

Knaaging. *z. v.* Knabbeling. *Rongement, action de ronger.*

* Knaaging. *z. v.* Wroeging, beſchuldiging. *Bourrellement, trouble, tourment, remords.*

De knaaging van 't gemoed of van 't geweeten. *Les remords de conſcience.*

KNAAP. *z. m. oud w.* Knegt, dienaar. *Serviteur, garçon, valet.*

Een jonge knaap, een jongeling. *Un jeune garçon, un jeune drolle.*

Ik was nog een jonge knaap toen dat geſchiedde. *J'étois encore un jeune drolle lorſque cela arriva.*

Knaap, knape, eene zekere waardigheid onder den Adel. *Ecuyer, certaine dignité parmi les Nobles.*

‡ Hij is een knaap. Hij is een gaft. *C'eſt un drolle. C'eſt un maitre drolle, c'eſt un gaillard.*

Knaap. Staander daar eene kaers of lamp op ſtaat. *Guéridon, chandelier à pieds, pied de fer ou de bois, qui ſert à hauſſer & à baiſſer un chandelier, ou une lampe.*

Leerknaap, Schildknaap, Schommelknaap, Schoolknaap, Schrijfknaap, enz. *zie onder* Leer, enz.

Knaapje. *z. g.* Kleine jongen. *Petit garçon, petit drolle.*

Dat is een zoet knaapje, een zoet kind. *C'eſt un joli garçon, un joli enfant.*

KNAAUWEN. *zie* Knauwen.

KNABBELAAR. *z. m.* Die knabbelt. *Celui qui ronge, rongeur.*

Knabbelaarſter. *z. v. Celle qui ronge.*

Knabbelen. *g. w.* Knaagen. *Ronger.*

De muizen knabbelen aan de kaers. *Les ſouris rongent la chandelle.*

Knabbeling. *z. v.* Knaaging. *Rongement, l'action de ronger.*

KNAGEN, enz. *zie* Knaagen.

KNAK. *z. m.* Breuk. *Rupture, briſure.*

Die ſteel heeft daar eenen knak. *Ce manche eſt rompu-là.*

* Hunne vriendſchap heeft eenen knak gekreegen. *Leur amitié à reçu quelque atteinte.*

‡ Knak zijn, quaad zijn, geſtoord zijn. *Etre en colère, être fâché, être de mauvaiſe humeur.*

KNAKKEN. *g. w.* Scheuren, eene breuk krijgen. *Se rompre, ſe caſſer.*

Knakken. *w. w.* Als, Hennip knakken. *zie* Braaken.

Knakhamer. *zie* Braak, werktuig, enz.

KNAP. *z. v.* Geluid door knappen veroorzaakt. *Crac, bruit qui ſe fait par le rompement de quelque choſe.*

KNAP, knappe, *bijv. w.* Schikkelijk, net. *Joli, propre, qui n'eſt pas ſale ou ſalet.*

‡ Dat is eene knappe meid. *C'eſt une ſervante qui eſt propre, qui n'eſt pas ſaliſſe.*

‡ KNAP. Als, veel van de knap, of van eeten houden. *Aimer à gruger, aimer la table, être bon mangeur.*

KNAPE. *zie* Knaap.

KNAPHANDIG, *bijv. en bijw.* Vaerdig. *Adroit, agile, diligent.*

Die meid is knaphandig. *Cette ſervante eſt fort adroite, fort agile.*

Alles gaat haar knaphandig af. *Elle fait tout avec adreſſe, ou avec agilité.*

Knaphandigheid. *z. v.* Vaerdigheid, gezwindheid. *Agilité, adreſſe.*

Knaphandiglijk, *bijw. Agilement, avec agilité, adroitement, avec adreſſe.*

Knapjes, *bijw.* Netjes. *Proprement, joliment, comme il faut.*

KNAPKOEK. *z. v.* Harde dunne zoete koek. *Du croquet, pain d'épice qui eſt délié & dur comme du biscuit.*

† Knapkoek. Als, het is voor mij maar knapkoek, dat kan ik zonder de minſte moeite doen. *Ce n'eſt qu'un jeu pour moi, je puis en venir à bout ſans la moindre peine.*

KNAPPE, *bijv. w. zie* Knap.

KNAPPEN. *g. w.* Breeken. *Se rompre, craquer.*

De ſtok knapte aan ſtukken. *Le bâton ſe roupit.*

Knappen. Geluid maaken. *zie* Klappen.

Met den duim en vinger knappen, of knippen. *Craqueter, claquer, ou claqueter des doigts.*

‡ Knappen. *w. w.* Krijgen, knippen. *Attraper, ſaiſir.*

‡ De Schout zal hem wel knappen. *Le Bailli, l'Officier, ou le Lieutenant Criminel l'attrapera bien, ou ſaura bien lui mettre la main ſur le collet.*

‡ Knappen. Eeten. *Croquer, manger, gruger, croufiller.*

Knapzak. *z. m.* Voorraadzak. *Biſſac, beſace.*

KNARSBEEN. *z. g.* Kraakbeen. *Cartilage.*

Knarsbeenig. *bijv. w. Cartilagineux.*

KNARSSEN *g. w.* Met de tanden knarſſen. *Grincer les dents.*

Op zijne tanden knarſſen van booshеid. *Grincer les dents de colère.*

Knarſſen. Een knarſſend geluid geeven. *Craqueter, craquer.*

KNARSSETANDEN. *g. w.* Krijzeltanden. *Grincer les dents.*

Knarsling. *z. v. Craquetement, grincement.*

Daar zal zijn weeninge der oogen en knarſtin-

Digitized by Google

knarſſinge der tanden. *Il y aura pleurs & grincement de dents.*

KNAUWEN of knaauwen. *w. w.* Kauwen. *Mâcher.*

Knauwen. *zie* Knaagen.

Knauwing. *z. v.* Kauwing. *Action de mâcher.*

Knauwſel. *z. g.* Kauwſel. *Choſe mâchée.*

K N E.

KNEDEN. *w. w.* Deeg werken. *Paitrir, faire le pain, ou paitrir la pâte.*

Met de handen, met de voeten kneeden. *Paitrir la pâte avec les mains, avec les pieds.*

Klei kneeden. *Paitrir de l'argile.*

Kneeder. *z. m.* Een die kneed. *Celui qui paitrit.*

Kneeding. *z. v.* Deeg- of kleikneeding. *Action de paitrir, paitriſſage.*

Kneedſter. *z. v. Celle qui paitrit.*

KNEEKELHUIS. *z. g.* Kornikkelhuis, beenderhuis. *Charnier, endroit ou lieu auprès d'une Egliſe, où l'on jette les os des morts.*

KNEEP, *onv. tijd* van Kniipen. Als, ik kneep. *Je pinçois ou je pinçai.*

Kneep, *z. v. Marque de ce qui a été pincé ou ſerré.*

Daar ſtaan nog de kneepen van 't touw in. *Les marques de la corde y ſont encore.*

Kneeep. Neep. *Pincement, l'action de pincer.*

Zij gaf hem eene braave kneep. *Elle le pinça bien rudement.*

Kneep in linnen, of ſtoffen. *Pince.*

De kneepen van eene bef. *Les pinces d'un rabat.*

* Kneep. Looze ſtreek. *Ruſe, fineſſe.*

Zij had daar eene aardige kneep in. *Elle avoit quelque fineſſe en cela.*

KNEGT. *z. m.* Dienaar. *Valet, ſerviteur, garçon qui ſert un artiſan ou un marchand.*

Knegt. Die op een handwerk niet meer jongen is, werkknegt *Compagnon, qui n'eſt plus apprentif, mais qui gagne de l'argent.*

‡ Hij is een knegt, hij is 'er een. *C'eſt un drolle, c'eſt un drille.*

Knegt. Krijgsknegt, voetknegt. *Fantaſſin, ſoldat à pied.*

Hij, met twintig vendelen knegten voortgerukt, dreef, enz. *S'étant avancé avec vingt compagnies d'infanterie, il chaſſa ou repouſſa, &c.*

Ambagtsknegt, Dienſtknegt, Gildeknegt, Huisknegt, Kantoorknegt, Keiderknegt, Krijgsknegt, Landsknegt, Lansknegt, Lijfknegt, Meeſterknegt, Schildknegt, Schippersknegt, Speelknegt, Stalknegt, Tafelknegt, Voetknegt, Werkknegt, Winkelknegt enz. *zie onder* Ambagt enz.

Knegtje. *z. g.* Jongetje. *Petit garçon.*

Knegtſchap. *z. g.* Dienſtbaarheid. *Qualité de ſerviteur ou de laquais.*

Knegtsloon, *z. g.* Loon, dat een knegt verdient. *Salaire que gagne un valet, ou un compagnon.*

Hij verdiende, of kreeg al vroeg knegsloon. *Il gagna bientôt ſalaire de compagnon, il ne demeura pas longtemps à apprendre le métier.*

Knegtswijze, *bijw.* Slaafagtig, als een knegt. *Comme un valet, ſervilement.*

KNEL. *z. v.* Val of knip om Voſſen te vangen. *Trébuchet à prendre des renards.*

De Vos is in de knel. *Le renard eſt pris, il eſt attrapé.*

* Hij is in de knel. *Il eſt bien embaraſſé, il eſt bien à l'étroit.*

KNELLEN. *w. w.* Klemmen. *Pincer, ſerrer.*

Zijne hand ergens tuſſchen knellen. *Se pincer la main entre deux corps durs.*

Knellen. Prangen, nijpen. *Serrer, preſſer.*

Hij knelde hem zoo vaſt tuſſchen zijne armen, dat, enz. *Il le ſerra, ou le preſſa ſi fort entre ſes bras, que, &c.*

* Knellen. Benaauwen, quellen. *Tourmenter, vexer.*

Hij word ſchrikkelijk van 't krijgsvolk gekneld. *Il eſt extrémement tourmenté des gens de guerre, les ſoldats le tourmentent extrémement.*

Knelling. *z. v. Serrement, vexation, l'action de tourmenter.*

KNEPPEL. *zie* Kluppel.

KNERSSEN. *zie* Knarſſen.

KNEU. *z. v.* Kneuter. Zekere zangvogel. *Linote, oiſeau de chant.*

KNEVEL. *z. m.* Knevelbaard. *Mouſtache.*

Iemand de knevels opzetten. *Relever la mouſtache à quelqu'un.*

‡ Dat is een knevel, een drollige vent. *C'eſt un drolle, c'eſt un grivois, c'eſt un drille.*

Knevelaar *zie* Kneveler.

Knevelarije. *zie* Knevelerije.

Knevelband. *z. m. Lien avec lequel on garotte quelqu'un.*

KNEVELEN. *w. w.* Vaſtbinden. *Garotter.*

Zij bragten hem gekneveld en gebeid binnen. *Ils l'amenèrent lié & garotté.*

* Knevelen. Plunderen, uitzuipen. *Voler, faire des exactions, s'engraiſſer de la ſubſtance d'autrui.*

Het krijgsvolk knevelt den boer. *Le ſoldat pille, foule, mange le payſan.*

Kneveler. Knevelaar. *z. m.* Uitzuiper, een baatzugtig menſch. *Détrouſſeur, concuſſionnaire, ſangſue ou ſanſue, écorcheur, rongeur.*

Die Stadvoogd was een regte kneveler der Gemeente. *Ce Gouverneur étoit une vraye ſangſue du peuple.*

Knevelerije. Knevelarije. *z. v.* Uitzuiping. *Concuſſion, exaction, vexation.*

Groote knevelerijen pleegen. *Faire de grandes exactions, ou vexations, exercer de grandes violences, faire d'énormes concuſſions, ou de grandes pilleries.*

* Kneveling. *z. v.* Knevelerije, roverije. *Action de celui qui vole, détrouſſe, ou s'engraiſſe de la ſubſtance d'autrui.*

KNEUKEL. *z. m.* Knokkel der vingeren. *Nœud, article ou jointure des doigts.*

Iemand op de kneukels ſlaan. *Donner à quelqu'un ſur les nœuds des doigts, ou ſur les doigts.*

KNEUNEST. *z. g.* Neſt van eene kneu. *Nid de linote.*

‡ Kneuneſt. Spaarpot. *Tirelire, magot.*

Het besje heeft ergens een kneunestje vergaard. *La vieille a quelque part un magot.*

‡ Kneupenning. *z. m.* Spaarpenning. *Argent qu'on a épargné, magot.*

KNEUTER. *zie* Kneu.

‡ KNEUTERAAR. *z. m. Bredouilleur, bégayeur.*

‡ Kneuteraarſter. *z. v. Bredouilleuſe, bégayeuſe.*

‡ Kneuteren. *g. w.* Stamelen, halve woorden ſpreeken. *Begayer, bredouiller.*

‡ Kneutering. *z. v.* Gekneuter, ſtamelling. *Bégayement, bredouillement.*

KNEUTERTJE. *z. g. zie* Kneu.

KNEUZEN. *w. w.* Blutzen. *Meurtrir, faire une meurtriſſure, froiſſer.*

Zijn vinger is gantſch gekneusd. *Son doigt eſt tout meurtri, ou tout froiſſé.*

De appelen zijn gekneusd. *Les pommes ſe ſont meurtries, ou froiſſées.*

Kneuzing. *z. v.* Blutzing. *Contuſion, meurtriſſure, froiſſure.*

K N I.

KNIBBELAAR, en knibbeler. *z. m.* Kijver, twiſter. *Querelleur, celui qui ne cherche qu'à quereller, pointilleur.*

Knibbelaar. Naauw dinger. *Barguigneur, chicaneur.*

Knibbelaarije. *z. v.* Twiſting, kijverije. *Querelle, chicane, pointille.*

KNIBBELEN. *g. w.* Twiſten, kijven. *Quereller, pointiller.*

Knibbelen. Naauw dingen. *Barguigner, conteſter pour le prix.*

Knibbelig. *bijv. w.* Twiſtig. *Querelleux, querelleuſe, chicaneur, chicaneuſe.*

En ik vrees dat uw knibbelige geeſt, den eenen of den anderen morgen, tegen het noodlot en den Hemel zal pleiten, die u zoo arm en leelijk geſchaapen hebben. *Et j'appréhende qu'un matin ton eſprit chicaneur ne plaide contre le Ciel & le Deſtin, qui t'ont fait ſi gueuſe & ſi laide.*

Knibbeling. *z. v.* Knibbelaarije, twisting. *Querelle, conteſtation.*

Knibbeling. Naauwe dinging. *Action de barguigner, de chicaner.*

Knibbelſter. *z. v.* Een kijfagtig vrouwmenſch. *Querelleuſe, grondeuſe, chicaneuſe.*

Knibbelſter. Naauwe dingſter. *Barguigneuſe.*

Knibbelziek, *bijv. w.* Twiſtgierig. *Querelleux, querelleuſe, qui aime la diſſenſion, chicaneur, chicaneuſe.*

Een knibbelziek gemoed. *Ame querelleuſe & qui eſt ennemi de la paix, qui aime la diſſenſion.*

Knibbelzugtig. *zie* Knibbelziek.

KNIE. *z. v.* Zeker deel des Lichaams. *Genou.*

Op zijne kniën vallen. *S'agenouiller, ſe mettre à genoux, fléchir les genoux.*

De kniën buigen. *Fléchir les genoux.*

Met gebogene kniën om vergiffenis bidden. *Demander pardon à genoux.*

Knie op de boegſpriet. *Courbâton de beaupré.*

Kniebankje. *z. g. Petit banc pour ſe mettre à genoux deſſus en priant Dieu.*

Knieboog. *z. v. Jarret.*

Kniebuiging. *z. v.* Knieling. *Génuflexion.*

De eer van kniebuiging. *L'honneur de la génuflexion.*

Knielap. *z. v.* Knieleer. *Genouillère de botte.*

Knieleêr. *zie* Knielap.

KNIELEN. *g. w.* De kniën buigen. *Se mettre ou ſe jetter à genoux, s'agenouiller.*

God verbied ons voor afgoden te knielen. *Dieu nous défend de nous mettre à genoux, ou de nous proſterner devant des idoles.*

Van knielen opſtaan. *Se lever après s'être mis à genoux.*

Knielende, *deelw.* Op zijne kniën leggende. *A genoux.*

Iets knielende verzoeken. *Demander quelque choſe à genoux.*

Knieling. *z. v.* Kniebuiging. *Génuflexion, action de ſe mettre à genoux.*

Knierand. *zie* Knielap.

KNIES, *z. v. meerv.* Kromhouten die de deelen der ſchepen aan malkander houden. *Courbâtons, courbes, qui entrent dans la conſtruction d'un navire.*

KNIESCHIJF. *z. v.* Knieſchijve. *Jarret.*

Knieſtuk. *z. g.* Knielap van een lijfwapen. *Genouillère, partie de l'armure qui couvre le genou.*

Knieſtuk. Schilderije van eenen menſche tot de kniën geſchilderd. *Portrait d'une perſonne peinte juſqu'au genou.*

Digitized by Google

KNIEVIOOL of Knieveel, zeker ſnaarſpeeltuig. *Violè de gambe, certain inſtrument de muſique à cordes.*

KNIEZEN. *g. w.* Quijnen. *Langnir, ſe conſumer de chagrin, ou de langueur. zie* Verkniezen.

KNIJF. Knipmes, vouwmes. *zie* Knipmes.

KNIJPEN. *w. w.* Nijpen. *Pincer.*

Iemand in den arm knijpen. *Pincer quelqu'un au bras, ou lui pincer le bras.*

* Bij den wal langs knijpen. *Serrer le vent, ou ranger la côte de bien près.*

* De boeren knijpen, hen afperſſen. *Pincer les paſſans, les rançonner.*

Knijper. *z. m.* Nijper. *Pinceur, homme qui pince.*

Knijper. Niiptangetje om 't hair uit te trekken. *Tirepoil, pincette à tirer le poil.*

Zig met eenen knijper den baard uittrekken. *S'arracher le poil avec des pincettes.*

‡ Knijper. *z. m.* Vrek, gierigaard, ſchrok. *Avare, pincemaille.*

Knijpers, *meerv.* Schaaren van kreeften. *Pinces ou ſerres d'écreviſſes.*

‡ Knijprok. Als, 't komt hier op den knijprok aan, dit kan pas toereiken. *Il n'y aura ici rien de reſte, il manquera peut-être quelque choſe, ou il n'y aura pas aſſez, il faudra bien tirer le drap.*

Knijptang. *z. v.* Zeker timmermans, enz. gereedſchap. *Tenaille, inſtrument de charpentier, de ſerrurier, de maréchal, &c.*

‡ Iemand iets met knijptangen afhaalen, met groote moeite iets afperſſen. *Arracher quelque choſe à quelqu'un avec bien de la peine.*

Knijptang om 't hair uit te trekken. *zie* Knijper.

KNIJZEN. *g. w.* Kniezen, knorren, zig quellen. *Se tourmenter, ſe ronger le cœur, ſe chagriner.*

Hij doet den gantſchen dag niet dan knijzen. *Il ne fait que ſe ronger le cœur tout le jour, il ſe chagrine continuellement.*

Knijzer. *z. m.* Kniezer, grijnzer. *Homme qui ſe tourmente & ſe ronge le cœur.*

Knijzig, *bijv. w.* Gemelijk, grimmig. *Chagrin, mécontent.*

Zij is van eenen knijzigen aart. *Elle eſt d'une humeur chagrine & retirée.*

Knijzing. *z. v.* Grimming, knorring. *Chagrin, humeur chagrine, langueur.*

KNIK. *z. m.* Hoofdwenk. *Mouvement ou ſigne de tête.*

Hij gaf hem eenen knik dat hij dat doen zoude. *Il lui fit ſigne de la tête de le faire.*

KNIK. Knak, halve breuk. *zie* Knak.

KNIKKEBEENEN. *g. w. Marcher à clochepied, marcher d'un pas chancelant, marcher comme une canne.*

KNIKKEBOLLEN. *g. w.* Sluimeren, het hoofd op en neêr laaten gaan als men zittende ſlaapt of ſluimert. *Hauſſer & baiſſer la tête en dormant ou en ſommeillant aſſis.*

Knikkebollen. Hardebollen. *Se heurter la tête l'un contre l'autre.*

KNIKKEN. *g. w.* Met het hoofd knikken. *Faire ſigne de la tête.*

Iemand van verre toeknikken. *Faire ſigne de la tête de loin à quelqu'un.*

KNIKKEN. *w. w.* Half breeken. *Rompre à demi, en parlant d'un bâton, d'une bouſſine, d'une canne, &c.*

KNIKKER. *z. v.* Gebakken aardklootje of rond ſteentje. *Chique, petite boule de terre cuite ou de pierre, avec laquelle les enfans jouent.*

Knikker jongens. *Jeunes garçons, des enfans, des grimauds.*

KNIKKEREN. *g. w.* Met knikkeren ſpeelen. *Jouer aux chiques.*

Knikkerſpel. *z. g. Jeu de chiques.*

Knikkertijd. *z. g.* Tijd dat de kinders met knikkeren ſpeelen. *La ſaiſon des chiques, le temps où les enfans jouent aux chiques.*

KNIKKING. *zie* Knik.

KNIKSTAG. *z. v. zeew.* Een gebogen ſtag, die geknikt ſchijnt. *Etai de perroquet de beaupré.*

KNIP. *z. v.* Knipſlag met den vinger. *Chiquenaude, croquignole.*

Iemand eene knip geeven. *Donner une chiquenaude ou une croquignole à quelqu'un.*

Knip. Vogelknip. *Trébuchet à prendre des oiſeaux.*

Een vogel in de knip vangen. *Prendre un oiſeau au trébuchet.*

Knip. Duivenknip. *Le volet, ou l'abattant d'un colombier.*

* De vogel is al in de knip. *L'oiſeau eſt pris au trébuchet, le drolle eſt déjà en cage, il eſt déjà pris.*

‡ Knip. Slag. *Des coups, les étriviéres.*

‡ Knip krijgen. *Avoir ſur les oreilles.*

‡ Knip geeven. *Donner les étriviéres, roſſer, étriller, donner ſur les oreilles.*

Knipluis. *z. m.* Veragtelijke bijnaam der kleermakers. *Pique-poux, fabriquet injurieux affecté aux tailleurs.*

Knipmes. *z. g.* Knijf, vouwmes. *Jambette, ſorte de couteau pliant à reſſort.*

Knipoogen. *g. w.* Knijpoogen, minkeloogen. *Cligner, remuer les paupiéres, cligner les yeux.*

KNIPPELEN. *zie* Knipperen.

KNIPPEN. *w. w.* Een knip geeven. *Donner une chiquenaude, ou une croquignole.*

Knippen. Met eene knip vangen. *Prendre au trébuchet.*

* Knippen. Vangen, gevangen krijgen. *Happer, prendre, ou faire priſonnier, attrapper, prendre, ſaiſir, mettre la main ſur le collet.*

* De Schout zal hem nog wel knippen. *L'Officier, ou le Lieutenant Criminel l'attrappera bien tôt ou tard, ou le happera bien.*

Luizen knippen. *Tuer, ou écraſer des poux avec les ongles.*

Knippen. Met eene puntſchaare ſnijden. *Tailler & couper avec des ciſeaux.*

Iets aan ſtukken knippen. *Tailler, ou couper quelque choſe en piéces.*

De nagels afknippen. *Rogner les ongles.*

Eene zweer door knippen. *Ouvrir une apoſtume avec des ciſeaux.*

KNIPPEREN. *g. w.* Knippelen. *Jouer aux jonchets.*

Laaten we knipperen, of met het knipperſpel ſpeelen. *Jouons aux jonchets.*

Knipperſpel. Zeker kinderſpel. *Jouchets, jeu d'enfans.*

KNIPSCHAAR. *z. v. De petits ciſeaux.*

Eene knipſchaar met eene ronde, met eene ſpitſe punt. *De petits ciſeaux ronds ou arrondis, des ciſeaux aigus ou pointus.*

Knipſel. *zie* Knipzel.

KNIPSLAG. *Chiquenaude. zie* Knip.

Knipſlag. Slag van eene vogelknip. *Volet ou abattant de trébuchet.*

Knipſlot. *zie* Hangſlot.

KNIPZEL of knipſel. *z. g.* Affnijdzel. *Rognure, ce que l'on coupe à l'entour.*

K N O.

KNOBBEL. *z. m.* Knoop, bult. *Bouton, boſſe, nœud, inégalité.*

't Papier zit vol knobbels. *Le papier eſt plein de boutons.*

Knobbels op de handen hebben. *Avoir des boutons, ou de petites duretés aux mains.*

Een ſtuk houts vol knobbels. *Un morceau de bois plein de nœuds.*

Keelknobbel. *zie onder* Keel.

Knobbelagtig. *zie* Knobbelig.

Knobbelig, *bijv. w.* Knobbelagtig, knoopig, bultig. *Plein de boſſes, de boutons ou de petites duretés, ou inégalités.*

KNODS. *z. v.* Knodze. *Maſſue.*

‡ De knods op de ſtraat brengen, oproer verwekken. *Exciter à la révolte ou au ſoulévement, lever l'étendard de la rebellion.*

Knodsdrager. *z. m. Qui porte une maſſue.*

Knodsſlag. *z. m. Coup de maſſue.*

Hij velde hem met eenen kkodsſlag. *Il le jetta par terre, ou le tua d'un coup de maſſue.*

Dit onverwagt verlies is een knodsſlag voor ons. *Cette perte impréveue eſt un coup de maſſue pour nous.*

KNOEIJEN. *g. w.* Slordig arbeiden. *Beſſiller, travailler à la ſerje, travailler groſſierement.*

Knoeijer. *z. m.* Broddelaar. *Boufilleur, gate-beſogne.*

Loop heen knoeijer, en laat dat werk aan beter arbeidslieden over. *Va-t-en malotru, & laiſſe cette beſogne à de meilleurs ouvriers.*

Die ſchilder is een regte knoeijer. *Ce peintre eſt un vrai barbouilleur.*

Knoeijerije. *z. v.* Knoeiwerk. *Bouſſilage, beſogne mal faite, ouvrage groſſier.*

Knoeiwerk. *zie* Knoeijerije.

KNOEST. *z. m.* Quaſt in 't hout. *Nœud d'un arbre, d'une planche.*

Die deelen zijn vol knoeſten. *Ces planches ſont pleines de nœuds.*

* Tot eenen harden knoeſt moet een ſcherpe beitel zijn. *Spreekw. A bois noueux ſorte cognée.* Proverbe *pour dire, qu'il faut faire tête aux revêches, ou tenir ferme contre les gens opiniâtres.*

Knoeſtig, *bijv. w.* Quaſtig, noeſtig, vol knoeſten. *Plein de nœuds.*

‡ KNOET. *z. m.* Poep. Mof. Weſtfalinger. *Payſan de Weſtphalie, ruſtre, pied plat, ruſſaud, pisaut, maroſſe, lourdaut.*

‡ Knoetagtig, *bijv. en bijw.* Knoetig, moſagtig. *Lourd, mal-apris, ruſtique. Groſſierement, lourdement.*

Knoetig. *zie* Knoetagtig.

KNOFFELEN. *w. w.* Ruw handelen. *Beſſiller, en agir rudement avec quelqu'un, le traiter rudement.*

‡ Hij knoffelde zijn wijf luſtig. *Il frotta, ou roſſa ſa femme d'importance, comme il faut, ou de la bonne maniére.*

KNOFLOOK. *z. g.* Knooplook, zeker ſlag van ui-en. *Ail, ſorte d'oignon.*

‡ Hij gaf haar luſtig knoflook, of vuiſtlook. *Il la frotta comme il faut.*

KNOK. *zie* Been.

KNOKKEL. Kneukel. *zie* Kneukel.

‡ KNOKKEL. *z. m.* Kinkel, boer, een plomp menſch. *Ruſtique, lourdaut.*

‡ Knokkelagtig, *bijw.* Kinkelagtig, onbeſchoft. *D'une maniére ruſtique ou groſſiére.*

KNOL. *z. v.* Raap. *Naveau, navet.*

Knollen zijn gezond te eeten. *Les naveets ſont ſains, ou bons à manger.*

‡ Iemand knollen voor citroenen verkoopen, iemand bedriegen. *Tromper, ou duper quelqu'un.*

‡ Knol. Iets dat ſlegt en ongezien is. *Cela ſe dit de quelque choſe de peu de valeur.*

‡ Dat is eene knol van een paerd, een ſlegt

Digitized by Google

slegt paerd. *C'eſt un méchant cheval, c'eſt une haridelle, une mazette.*
‡ Een knol van een vent, een onnozel menſch. *Un bénet, un niais, un homme ſans eſprit.*
Robbeknol, Winterknollen. *zie onder* Rob, enz.
Knolagtig, *bijv. w. en bijw.* Dat ruikt zoo knolagtig. *Cela ſent ſi fort le navet.*
Een knolagtige reuk. *Une odeur de navet.*
Knolakker, *z. m.* Raapakker. *Champ ſemé de navets.*
Knolland. *z. g.* Raapland. *Champ ou piéce de terre ſemée de navets, ou propre à y en ſemer.*
Knolnat. *zie* Knolwater.
Knolradijs. *z. v. Rave ronde.*
Knolſop. *zie* Knolwater.
Knolwater. *z. g.* Knolnat, knolſop. *Jus, ou ſuc de navets.*
Knolzaad. *z. g. De la navette, ſemence, ou graine de navets.*
KNOOP. *z. m. Nœud.*
Eenen knoop leggen of maaken. *Faire, ou mettre un nœud.*
Eenen knoop ontbinden of losmaaken. *Défaire, ou délier un nœud, dénouer.*
Knoop dien men aan de klederen zet. *Bouton.*
Wambaaisknoopen, rokknoopen, enz. *Boutons de pourpoint, boutons de juſte-au-corps.*
Knoop aan een ſtuk geſchut. *Bouton d'une piéce de canon.*
Knoop van eenen degen. *zie* Knoop.
* Knoop. Geſchil, twiſtvraag. *Nœud, ou difficulté, diſpute.*
Hoe zal hij dien knoop ontknoopen? die zwarigheid oplosſen? *Comment dénouera-t-il ce nœud? Comment réſoudra-t-il cette difficulté?*
* De knoop des huwelijks, 't huwelijks verbond. *Le lien, ou le nœud du mariage.*
Knoop van bloemen en boomen. *Zie* Knop.
Duizendknoop, Gelidknoop, Halmknoop, Keelknoop, Schuifknoop, Zadelknoop, Zenuwknoop, enz. *zie onder* Duizend.
KNOOPEN. *w. w.* Toeknoopen. *Boutonner, fermer avec des boutons.*
Zemelknooper. *zie onder* Zemel.
Knoopgat. *z. g. Boutonnniére.*
Knoopgras, *z. g.* Knopgras, lidgras. *Chiendent, ſorte d'herbe médicinale.*
Knoopig. *zie* Knobbelig.
Knooplook. *zie* Knoflook.
Knoopmaaker. *z. m. Boutonnier.*
Knoopmaakſter. *z. v. Boutonniére, femme de boutonnier, femme ou fille qui fait des boutons.*
Het knoopmaken. *z. g.* Knoopmakers handwerk. *Métier de boutonnier.*
Knoopvorm. *zie onder* Vorm.
Knoopwinkel. *z. m.* Winkel daar knoopen gemaakt, of verkogt worden. *Boutique où l'on fait & vend des boutons.*
KNOP. *z. m.* Uitbotting van boomen, of wijngaarden. *Bouton ou bourgeon des arbres, des vignes, &c.*
De boomen zijn vol knoppen, ſtaan wel in hunnen knop. *Les arbres boutonnent bien, ou il y a beaucoup de boutons aux arbres.*
Knop van bloemen. *Bouton de fleur.*
Knop van eene roos, of andere bloem. *Bouton de roſe, ou d'autre fleur.*
Knop van eenen rotting, ſtoel, enz. *Pomme de canne, de chaiſe, &c.*
Knop van eenen zadel. *Pommeau de ſelle.*
Knop van eenen degen. *Pommeau d'épée.*
Knop van eene ſpelde. *Tête d'épingle.*
Liſchknop, Roozenknop, Rottingknop, Wijngaardknop, Zadelknop, enz. *zie onder* Liſch, enz.
Knopgras. *zie* Knoopgras.
KNOPPEN. *g. w.* Uitbotten. *Boutonner, bourgonner.*
De boomen knoppen wel. *Les arbres boutonnent ou bourgonnent bien.*
Knopſpelde. *z. v.* Groote ſpelde. *Groſſe épingle, épingle à grande tête.*
KNOR. *z. v.* Knorpot, voeten, ſchinkels, beenen, enz. van eenen os. *Les parties les plus dures & les plus cartilagineuſes d'un bœuf, ou celles où il y a le plus d'os*
Knorbeen. *z. g.* Kraakbeen. *Cartilage.*
KNORHAAN. Zekere vogel. *zie* Korhaan.
Knorhaan. *z. m.* Zeehaan, zekere viſch. *Rouget, ſorte de petit peiſſon de mer qui a la tête fort groſſe.*
KNORREN. *g. w.* Grogner, *gronder, grommeler.*
Onze hond doet niet dan knorren. *Notre chien ne fait que grogner.*
Hij knort den gantſchen dag. *Il gronde tout le jour ou continuellement.*
Knoragtig. *zie* Knorrig.
Knorrepot. *z. m.* Grijnſaart. *Grondeur.*
Knorrig, *bijv. w.* Knoragtig, gemelijk, grijnig. *Grogneux, grogneuſe, qui ne fait que gronder.*
Oude luiden zijn gemeenlijk knorrig. *Les vieilles gens ſont ordinairement grondeurs.*
KNORVLEESCH. *z. g.* Zenuwagtig vleeſch. *Chair pleine de cartilages, & de nerfs.*
KNOT. *z. v.* Het huisje waar in het lijnzaad beſloten legt. *Coque où eſt renfermée la graine de lin, tête de lin.*
Een knotje vlas. *Touffe, ou paquet de filaſſe peigné.*
Knotten, het meerv. van knot. *zie* Knot.
KNOTTEN. *w. w.* Vlas knotten, de knotten van het vlas plukken. *Etéter le lin, ou en arracher les coques qui renferment la graine de lin.*
Knotten. Het vlas in knotten binden. *Mettre la filaſſe en touffes, en toupets, ou en paquets.*
Knotten. Boomen knotten, of de bovenſte takken afhouwen. *Etéter les arbres.*
De eikenboom is geknot. *Ce chêne eſt étété.*
Knotwilg *z. v.* Wilg die geknot word. *Saule que l'on ététe tous les quatre ou cinq ans.*
KNUFFELEN. *zie* Knoffelen.
KNUFLOOK. *zie* Knoflook.
KNUPPEL. *zie* Kluppel.
KNUTSELAAR. *z. m. Celui qui fait de petits aſſiquets de bois pour paſſer le temps, celui qui charpente pour ſe divertir.*
Knutſelen. *g. w. laag w.* Kleinigheden van houtwerk maaken om den tijd door te brengen. *Charpenter, faire de petits ouvrages de charpente, pour ſe divertir, ou pour paſſer le temps.*

KOD. KOE.

KODDEBEIJER. *zie* Duinmaaijer.
KODDENAAR. *zie* Kneu, kneuter of cijsje.
KODDERIJTJE. *zie* Koddigheid.
Koddig, *bijv. w.* Aardig, geeſtig. *Playſant, bouffon, facétieux, drolle.*
Dat is een koddig verhaal, een koddige vent, enz. *C'eſt un plaiſant conte, c'eſt un plaiſant drolle, &c.*
Koddig, *bijw.* Aardig, ſmaakſch. *Plaiſamment, d'une maniére plaiſante, bouffonne, ou facétieuſe.*
Hij wiſt dat heel koddig te verhaalen. *Il raconta cela d'une maniére fort plaiſante*
Koddigheid. *z. v.* Aardigheid, ſmaakerije. *Plaiſanterie, bouffonnerie.*
Koddiglijk. *zie* Koddig, *bijw.*
KOE. *z. v.* Koei, koebeeſt. *Vache.*
Eene vette koe. *Vache graſſe.*
Eene togtige koe. *Vache qui eſt en chaleur.*
Eene jonge koe, eene veers. *Geniſſe, jeune vache.*
De koeijen melken. *Traire les vaches.*
* Koe. Een traag ſchip in 't zeilen. *Méchant voilier, vaiſſeau qui n'avance pas bien à la voile.*
‡ Koe. Een loom en luſteloos menſch. *Un homme peſant, un homme indolent.*
‡ Ik ben zoo lui als eene koe. *Je ſuis pareſſeux comme une vache.*
‡ Hij is zoo lugtig als een vogeltje dat Koe heet. *Il eſt leger comme l'oiſeau de St. Luc.*
* Eene verdronkene koe uit de vloot haalen. *Spreekw. Réveiller le chat qui dort.* Proverbe.
Bontekoe, Kalfkoe, Melkkoe, Zeekoe, *zie onder* Bont, enz.
Koebrug. *z. v.* Eene brug daar de koeijen over uit de vaartuigen aan land gaan. *Pont aux vaches.*
* Koebrug. *Zeew.* Een ondiep verdek, daar iets onder verborgen word. *Faux-pont. Eſpéce de pont ou de tillac de vaiſſeau qui n'a pas beaucoup de hauteur.*
Koedief. *z. m. Voleur de vaches.*
KOEDILLE. *z. v.* Zeker kruid dat ook ſtinkende kamille genaamd word. *Eſpéce de Camomille d'une odeur très-déſagréable.*
KOEDREK. *z. m.* Koeſtront, koemiſt. *Bouſe, fiente de vache.*
KOEDRIJVER. *z. m.* Koeherder. *Vacher, bouvier.*
KOEGEL. *zie* Kogel.
KOEGRAS. *z. g. Herbe à vache, herbe que les vaches aiment à manger.*
Dat is geen goed koe, maar goed paerdengras. *Cette herbe n'eſt pas bonne pour les vaches, mais pour les chevaux.*
Koehair. *z. g.* Koeijenhair. *Poil de vache, bourre.*
Die ſtoelen zijn met koehair gevuld. *Ces chaiſes, ou ces ſiéges ſont remplis de poil de vache, ou de bourre.*
Koeherder. *zie* Koedrijver.
Koehoorn. *z. m. Corne de vache.*
Koei. *zie* Koe.
KOEIJ. *z. v. zie* Koe.
Koeijenkaas. *z. v. Fromage de lait de vache.*
Koeijenmelk. *z. v.* Zoete melk. *Lait de vache, lait doux.*
Koeijenvleeſch. *z. g. Chair de vache.*
In vriesland eet men doorgaans koeijenvleeſch. *En friſe on mange ordinairement de la chair de vache.*
Koeijenuijer. *z. m. Pis, ou tetine de vache, tette de vache.*
KOEK. *z. m.* Zeker gebak. *Gâteau.*
Zoete koek. *Pain d'épice.*
Een dikke koek, eene zuſter. *Gâteau fait de farine de froment & où l'on met du beurre, des œufs, & quelques eſpéces des raiſins ſecs, ou de corinthe.*
* 't Leit mij daar als een koek voor 't hart. *J'ai le cœur accablé, je ſens une oppreſſion de cœur ou de poitrine.*
‡ Zij is als een neêrgeſlagen koek, zij heeft nog luſt noch moed. *Elle n'a ni cœur ni courage.*
* Koek. Silveren klomp van 150 mark. *Maſſe ou ſomme d'argent en barre, peſant 150 marcs.*
Askoek, Boekweitenkoek, Boekendekoek, Boterkoek, Eijerkoek, Honingkoek, Ijzerkoek, Kanneelkoek,

Digitized by Google

Kermiskoek, Kluppelkoek, Knapkoek, Knuppelkoek, Kruidkoek, Olikoek, Ovenkoek, Pannekoek, Peperkoek, Raapkoek, Tafelkoek, Taartkoek, Weitenkoek, Zoetekoek. *zie onder* As, enz.

KOEKAMP. *z. m.* Koeweide. *Pré où l'on fait paitre les vaches.*

't KOEKENBAKKEN. *z. g.* Koekenbakkers handwerk. *Le métier de faire du pain d'épice.*

Koekenbakker. *z. m. Faiseur de pains d'épice.*

Koekenbakkerije. *z. v. Le lieu où l'on fait, ou cuit les pains d'épice.*

Koekendeeg. *z. g.* Deeg van zoete koek. *Pâte de pains d'épice.*

Met koekendeeg vifschen. *Pêcher à la ligne avec de la pâte de pain d'épice.*

‡ Koekeeter. *z. m.* Een die gaerne koek eet. Toenaam dien men geeft aan de Amfterdammeren. *Mangeur de pain d'épices, qui aime le pain d'épices, fobriquet qu'on donne à ceux d'Amfterdam.*

Koekenkraam. *z. v. Boutique ou tente de pain d'épice à la foire.*

KOEKELOEREN of koekeloeren. Talmen, fukkelen. *zie* Talmen of fukkelen.

KOEKENPAN. *z. v. Poële à cuire des galettes.*

KOEKJES. Kleine koeken die men bij de Bakkers koopt. *Petits gâteux qu'on achette chez les Boulangers.*

KOEKOEK. *z. m.* Zekere vogel. *Coucou, forte d'oiseau.*

‡ Koekoek. *z. m.* Hoorndrager, horenbeeft. *Cocu, celui à qui fa femme plante des cornes.*

Koekoek in een lakenwinkel om een voordeelig ligt op 't laken te doen vallen. *Abbat-jour, efpéce de lucarne dans les boutiques des Marchands de drap, pour faire tomber fur le drap, ou fur les étoffes un jour avantageux.*

Koekoeksbloem. *z. v.* Zeker moeras gewas. *Sorte d'iris, plante marécageufe.*

Koekoekszang. *z. m.* Geluid des koekoeks. *Le cri naturel du coucou.*

‡ Koekoekszang. *z. m. La méme turelure, la méme chanfon, la chanfon du Ricochet.*

KOEL, *bijv. w.* Koudagtig. *Frais, fraîche.*

Een koel huis. *Maifon fraîche.*

Een koele kelder. *Cave fraîche.*

Koele morgen, of koele ogtendftond. *Matinée fraîche.*

Een koele wind. *Vent frais.*

Koele Mei, koudagtige Meimaand. *Mois de Mai qui eft frais.*

‡ Ik heb 'er de koele Mei van, ik lach 'er meê, ik zal 't niet doen. *Je m'en moque, je ne le ferai pas, je n'en ferai rien.*

* Koel. Flaauw. *Froid, qui n'a point d'ardeur ou d'empreffement.*

Hij is een koele vrijer. *C'eft un amant ou un galant froid.*

* Een koel gelaat. *Un air glacé, une mine froide.*

Iemand koel befcheid geeven. *Traiter quelqu'un froidement, lui faire un accueil froid.*

* Koel van zinnen, bezadigd of niet driftig. *Raffis, modéré, pofé, froid.*

Iemand in koelen bloede, of in koelen moede doorfteeken. *Tuer quelqu'un de fang froid, ou de fens froid.*

Zij hield zig heel koel, zij toonde zig niet graag nog begeerig. *Elle témoigna une grande indifférence, ou froideur*

* Koel. koeltjes, *bijw.* Flaauwelijk. *Froidement, de fang froid, d'une manière froide*

Dat ging hem heel koel af. *Il fit cela fort froidement.*

Koelbak. *z. m.* Koelkuip der brouweren. *Cuve de braffeur qui fert à rafraîchir la bière.*

Koelbak. Smids koelbak. *Cuve, ou auge remplie d'eau dans laquelle le maréchal trempe le fer chaud.*

Koeldrank. *z. m.* Een koelend geneesmiddel. *Julep, potion médecinale rafraîchiffante.*

KOELEN. *w. w.* Koud maaken. *Rafraîchir.*

IJzer koelen. *Tremper le fer chaud dans l'eau, donner la trempe au fer.*

Koelen, *g. w.* Koel worden. *Se rafraîchir, devenir froid.*

't Weêr begint wat te koelen. *Le temps commence à fe mettre au froid.*

't Begint te koelen, de wind begint te wakkeren. *Le vent s'augmente, le vent fe léve.*

* Ergens zijnen moed aan koelen, zijne gramfchap aan toonen. *Affouvir fa colere.*

Als men zijnen minnebrand gekoeld heeft, krijgt men dikwils berouw. *Quand on a fatisfait fa paffion, le repentir fuit fouvent de près.*

* Koelen. Verkoelen, verminderen. *Refroidir, rallentir.*

* Zijne liefde begint te koelen. *Son amour fe refroidit.*

Koelheid. *zie* Koelte.

* Koelheid. *z. v. zie* Flaauwigheid. *Froideur, indifférence, efpéce d'averfion, refroidiffement.*

Zij, over de koelheid van zijne reden verwonderd, wilde, enz. *Surprife de la froideur de fon discours, elle voulut &c.*

Koeling. *z. v.* Verkoeling. *Rafraîchiffement, refroidiffement.*

De koeling van 't bier, ijzer, enz. *La rafraîchiffement de la bière, la trempe du fer.*

Koelkuip. *zie* Koelbak.

Koelsmoeds, *bijw.* Met koelen moede. *D'un fang refroidi & pofé, d'une manière froide, de fang froid.*

Koelte. *z. v.* Een koele wind. *Fraîcheur, vent frais.*

't Waait eene fteevige, eene doorgaande koelte. *Il fait un aſſez grand vent.*

Koelte, Koele plaats. *Lieu frais.*

In de koelte van de lommer zitten. *S'aſſeoir à la fraîcheur de l'ombre.*

‡ Een ftudent in de koelte, een ftraatfliiper, die liever aan den wind gaat, als in de boeken zit. *Un étudiant pareſſeux, qui aime mieux fe promener qu'étudier.*

‡ Een Poëet of Digter in de koelte. *Un Poëte à la douzaine. Un Poëte crotté.*

Koeltjes, *bijw.* Eenigzins koel. *Fraîchement, froidement.*

De wind waait koeltjes. *Le vent eſt un peu frais ou froid.*

Iemand koeltjes bejegenen. *Traiter quelqu'un froidement, lui faire un accueil froid.*

Koelvat. *z. g.* Spoelvat. *Cuvette, baſſin à laver & à rinſer les verres.*

Koelvat, daar men wijn, bier, enz. in te koelen zet. *Cuvette, vaiſſeau où l'on met rafraîchir le vin, la bière, &c.*

Koelvat. Vat, dat men bij zomertijd met ijs vult, om daar door den wijn in gevulde fleſſchen te koelen. *Vaiſſeau où l'on met de la glace en été pour y faire rafraîchir le vin en bouteilles.*

KOEMELK. *z. v. Lait de vache. zie* Koeijenmelk.

Koemelker. *z. m. Celui qui trait les vaches.*

Koemeft. *zie* Koemift.

Koemift. *z. v.* Koedrek, koeijenmift. *Fiente de vache, bouſe.*

KOEN, *bijv. w. oud w.* Stout, onvertzaagd. *Audacieux, hardi, intrépide.*

Ik woude hem wel zoo koen zien, dat hij zulks beſtond. *Je voudrois bien voir qu'il fût aſſez hardi pour entreprendre &c.*

Wie maakt u zoo koen? *Qui vous rend ſi hardi? Qui vous donne cette audace?*

Koenheid. *z. v. oud w.* Stoutheid, kloekmoedigheid. *Audace, hardieſſe, intrépidité.*

Koenlijk, *bijw. oud w.* Stoutelijk, kloekmoedigljk. *Audacieuſement, hardiment, avec intrépidité.*

KOER. *z. m.* Toorenwagter. Stadstrompetter. *Homme qui eſt au guet ſur une tour ou ſur une échauguette, le trompette de la ville.*

Koerhuis. *z. g.* Wagthuis. *Echauguette, petit corps de garde.*

KOERS. *z. v. ond. w.* Loop, vaart. *Cours, route.*

Koers zetten of neemen, veranderen, *zeew. Prendre cours, changer ſon cours, terme de marine.*

Wat koers zullen de zaaken neemen? *Quel cours prendront les affaires?*

Koers van 't geld, waarde van 't geld. *Cours de l'argent.*

Wiſſelkoers. *zie onder* Wiſſel.

KOERTOREN. *z. m.* Wagttoren. *Tour ſur laquelle il y a un trompette de la ville.*

KOESLEEDE. *z. v.* Boerenſleê. *Traineau de payſan.*

Koeſtaert. *z. m. Queue de vache.*

Koeſtal. *z. m.* Stal voor de koeijen. *Etable à vaches.*

* KOESTERAAR. *z. m.* Voortplanter, begunſtiger, aanquecker der wetenſchappen. *Protecteur des Arts & des Sciences.*

KOESTEREN. *w. w.* Zagt handelen. *Choyer, dorloter, traiter délicatement.*

Een kind koeſteren. *Traiter un enfant avec beaucoup de ſoin, l'élever d'une manière délicate, le choyer, le dorloter.*

* De konſten en wetenſchappen koeſteren. *Protéger, favoriſer les Arts & les Sciences.*

* Zijne begeerlijkheden koeſteren. *Satisfaire ſes déſirs, aſſouvir ſes concoitiſes.*

Koeſtering. *z. v.* Tedere opvoeding. *Education molle, tendre ou délicate, l'action de choyer, ou de dorloter.*

* Koeſtering der fraaije kunſten. *Protection des beaux Arts, l'action de favoriſer les beaux Arts.*

‡ KOETERAAR. *z. m.* Kromtong. *Baragouineur, jargonneur.*

‡ KOETEREN. *g. w.* Kromtongen. *Baragouiner, jargonner, écorcher une langue.*

KOETS. *z. v.* Zeker rijtuig. *Carroſſe, ſorte de voiture roulante.*

Met de koets rijden. *Aller en caroſſe.*

Koets. Bedſtede. *Couche, lit.*

De huwelijks koets. *La couche nuptiale.*

Bruiloftskoets, Egtkoets, Huurkoets, Rijkoets, Rouwkoets, Wiſſelkoets, Zeekoets. *zie onder* Bruiloft, enz.

Koetſenmaaker. *z. m.* Die koetſen maakt. *Faiſeur de carroſſes, carroſſier.*

Koetshuis. *z. g.* Koetsſtal. *Remiſe, lieux l'on met les carroſſes, cockes & chariots.*

Koetſier. *z. m.* Koetsmenner. *Cocher.*

Zig voor koetſier verhuuren. *S'engager pour ſervir de cocher, ſe mettre en condition pour être cocher.*

Koetspaerd. *z. g. Cheval de caroſſe.*

Een ſchroon geſpan koetspaerden. *Un bel attelage de chevaux de caroſſe.*

Koetspoort. *zie* Stalpoort.

Koetsſlede. *z. v. Traineau fait en forme de*

Digitized by Google

de carroſſe à deux fonds, & fort commun à Amſterdam.

Koetswagen. *z. m. Coche, chariot couvert.*

KOEVLEESCH. *zie* Koeijenvleeſch.

Koevlieg. *z. v.* Koewesp. *Guêpe, mouche guêpe, mouche qui pique & tourmente les vaches.*

Koevoet. *z. m.* Koeklauw. *Pied de vache.*

*Koevoet Eene ijzeren handſpaak om zware laſten op te heffen. *Pied de chévre, barre de fer fendue par le bout, qui ſert à élever de peſans fardeaux, levier de fer.*

Koevoet. Een breekijzer der gauwdieven. *Pince ou pied de chévre. Fer dont ſe ſervent les voleurs pour ouvrir les portes d'une maiſon, ou une armoire.*

KOEWEIDE. *z. v.* Een ſtuk lands dat eene koe jaarlijks weiden kan. *Autant de prairie qu'il en faut pour nourrir une vache par an.*

Hij heeft zes koeweiden lands. *Il a un pré pour ſix vaches.*

KOEY. *z. v. zie* Koe.

K O F.

KOFFER. *z. g. ond. w.* Zeker ſlag van kiſt. *Coffre, meuble en forme de caiſſe, qui ſe ferme avec un couvercle.*

Iets in een koffer ſluiten. *Renfermer quelque choſe dans une coffre.*

Kofferdekzel. *z. g. Couverture de coffre, ou couvercle de coffre.*

Koffermaker. *z. m. Faiſeur de coffres, babutier.*

Kofferſlot. *z. m. Serrure de coffre.*

Koffertje. *z. g. Petit coffre.*

*Koffertje. *Selle, chaiſe percée dans une chambre.*

Ringkoffertje. *zie onder* Ring.

KOFFIJ, *z. v.* Zekere gerooſte en fijn geſtootene of gemaalene Turkſche boontjes. *Café, ou caffé: c'eſt une eſpéce de féves rôties au feu, qui croiſſent ſeulement dans l'Arabie Heureuſe & dans les Indes Orientales.*

Koffij verkoopen. *Vendre du caffé.*

Koffij ſtooten, of maalen. *Piler, ou moudre du caffé.*

Koffij. Koffijdrank. *Caffé, bruvage compoſé de la poudre des féves de Turquie.*

Een kopje koffij drinken. *Boire une taſſe de caffé.*

Koffijbakje. *z. g.* Koffijkopje. *Taſſe à boire du caffé.*

Koffijboonen. *z. v. meerv.* Zekere Turkſche boonen. *Caffé, féves de caffé qu'on apporte de Turquie.*

Koffijbus. *z. v.* Koffijdoos. *Boite à ſerrer du caffé.*

Koffijgeld. *z. g.* Bedongen geld voor de dienſtboden, bij de Turkſchippers. *Argent que les domeſtiques exigent des Bateliers qui livrent des tourbes chez leurs maitres.*

Koffijhuis. *z. g. Caffé, ou cabaret à caffé.*

In 't Koffijhuis gaan. *Aller au caffé.*

Koffijkan. *z. v.* Eene kan daar men koffij in kookt. *Caffetiére, vaiſſeau fait en forme de coquemar.*

Koffijketel. *z. m. Caffetiére, chaudron à préparer l'eau du caffé.*

Koffijkleur. *z. v.* Koffijverf. *Couleur de caffé.*

Koffijkopje. *z. g.* Koffijbakje. *Taſſe à boire du caffé.*

Koffijman. *zie* Koffijmeeſter.

Koffijmeeſter. *z. m.* Koffijſchenker. *Cabaretier qui vend du caffé preparé en grunage.*

Koffijmolen. *z. m.* Een handmolentje om koffij mee te maalen. *Moulin à moudre du caffé.*

Koffijpot. *z. m. Caffetiére, pot ou vaiſſeau à préparer du caffé.*

Koffijſchenker. *zie* Koffijmeeſter.

Koffijſchoteltje. *z. g. Petit plat dont on ſe ſert avec une taſſe pour boire le caffé.*

Koffijwater. *z. g.* Water om koffij in te doen. *De l'eau qu'on fait bouillir pour y mettre du caffé.*

't Koffijwater kookt al. *L'eau du caffé ou pour le caffé bont déjà.*

Koffijwinkel. *z. m. Boutique de caffé.*

KOFT, *onv. tijd* van Koopen. *zie* Kogt.

KOG. KOK.

KOG of Kogge. *z. v.* Zeker oud koopvaardijſchip. *Sorte d'ancien navire, ou vaiſſeau marchand.*

De ſtad Amſterdam voerde eene Kog in haar oud wapen. *La ville d'Amſterdam portoit ci-devant un navire dans ſes armoiries.*

KOGCHEL. *z. m.* Hoerenwaard. *Maquereau, ruffien, ſouteneur de bordel.*

KOGEL. *z. m.* Koegel. *Bale de mouſquet, de fuſil, de piſtolet, boulet de canon.*

Gloeijende kogelen. *Boulets rouges.*

*Iemand eenen kogel ſchenken, met eenen kogel door den kop ſchieten. *Couler un plomb à quelqu'un, le tuer d'un coup de piſtolet, lui caſſer la tête, lui faire voler la cervelle.*

*Eenen kogel wiſſelen, met piſtoolen elkander te keer gaan. *Faire le coup de piſtolet avec quelqu'un, ſe battre en duel à coups de piſtolet.*

Draadkogel. Kettingkogel. *Zie onder* Draad, enz.

Kogelbak. *z. m.* Een bak of afgeſchootene plaats daar kogels in leggen. *Parquet aux boulets.*

KOGELEN. *w. w.* Met kogelen beſchieten. *Tirer à bales ou à boulets.*

*Kogelen. Met ſteenen enz. naar den kop gooijen. *Jetter des pierres à la tête.*

Kogelvorm. *z. v.* Vorm, daar kogels in gegoten worden. *Forme à boulets ou à boulets.*

KOGT, *onv. tijd* van Koopen. Als, ik kogt. *J'achetois ou j'achetai.*

KOK. *z. m.* Braader. *Cuiſinier.*

‡'t Zijn allen geen koks die lange meſſen draagen, *ſpreekw.* 't Zijn allen geen gauwerts die 't uiterlijk ſchijnen. *L'habit ne fait pas le moine*, proverbe. *Il ne faut pas juger des gens par la mine.*

Manskok. Scheepskok. *zie onder* Mans, enz.

Kokagie, *laag w.* Als, die kokagie behaagt mij niet. *Cette manière d'apprêter les viandes n'eſt pas de mon goût.*

Wij doen 's zomers onze kokagie in de Agterkeuken. *Nous cuiſons en été dans la cuiſine de derrière.*

KOKEN. *zie* Kooken.

KOKER of kooker. *z. m. Etui.*

Koker. Meſſenkoker. *Gaine, étui de couteau.*

Koker van den maſt. *La place, ou le lieu où l'on met le mât d'un vaiſſeau, tête de more: terme de mer.*

Veele pijlen op zijnen koker hebben. *Avoir beaucoup de fléches dans ſon carquois.*

*Veele pijlen op zijnen koker, of veele redenen gereed hebben. *Etre prêt à répondre à tout, avoir de quoi répondre, avoir beaucoup de preuves & de raiſons convainquantes, avoir plus d'une corde à ſon arc.*

*Dat komt uit zijnen koker niet, dat heeft hem een ander ingegeeven. *Cela ne vient pas de ſa boutique, cela n'eſt pas de ſon crû, cela lui eſt inſpiré par un autre.*

Breikoker, Flitskoker, Inktkoker, Kardoeskoker, Maſtkoker, Meſſenkoker, Naaldenkoker, Pennenkoker, Pijlkoker, Schagtkoker, Scheerkoker, Schrijfkoker, Speldenkoker, Turfkoker, Zandkoker, enz. *zie onder* Brei, enz.

Kokermaker. *z. m. Gainier.*

‡KOKERMUILEN. *g. w.* Grimlagchen. *Sourire, ricaner.*

KOKERNOOT. *zie* Kokoosnoot.

Schommelkokje. *zie onder* Schommel.

KOKINJE. *z. v.* Zekere ſuiker. *Eſpéce de ſucre contourné.*

KOKKELEN. *g. w. Chanter comme le coq.*

KOKOOSBOOM. *z. m.* Zekere Indiaanſche boom. *Cato, Cacotier, arbre des Indes, qui eſt une eſpéce de palmier.*

Kokoosnoot. *z. v.* Vrugt des kokoosbooms. *Coco, fruit de coco, noix que produit le coco.*

KOKSJONGEN op het ſchip. *Mouſſe, garçon du coq.*

Koksjongen. *z. m. Marmiton, valet de cuiſinier.*

‡ Kokskrauwel. *zie* Koksjongen.

Koksmaat. *z. m. Compagnon, ou aide du coq.*

K O L.

KOL. *z. v.* Witte plek voor 't hoofd van een paerd. *Etoile, marque blanche au front d'un cheval.*

Kol. *z. v.* Paerd dat eene kol heeft. *Cheval marqué d'une étoile blanche au front.*

‡KOL. *z. v.* Toveres, hex. *Fée, ſorciére.*

‡ Om van toverije geneezen te worden, moet men, naar men beuzelt, bloed van de kol hebben. *Pour être guéri de ſortilége, il faut, à ce que l'on dit, avoir du ſang de la ſorciere.*

‡ Op kol rijden, toveren. *Aller au ſabbat, paſſer par la cheminée ſur une manche à balai.*

‡ Op kol rijden, zwerven, hollen. *Rodder çà & là, être vagabond.*

KOL. Slag voor het hoofd met eenen hamer. *Coup de marteau appliqué au front.*

Kolbijl. *z. v.* Slagtbijl. *Hache à marteau dont ſe ſervent les bouchers pour étourdir les bœufs & les faire tomber par terre, en les frappant au front.*

KOLDER. *z. m.* Lederen rok, ruiters kolder. *Buſle, colet de buſle.*

De ruiters hadden altemaal kolders aan. *Les cavaliers avoient tous des colets de buſle.*

Lederenkolder of Leerenkolder, Maſſiënkolder, Ringkolder, *zie onder* Leer, Leder, enz.

KOLDERGAT. *z. g. Scheepsw. Hulot.*

KOLDERSTOK. *z. m. Scheeps w.* Stok daar de roerpen mede bewoogen word. *Le timon, la barre du gouvernail.*

KOLE. Vuurkool. *zie* Kool.

KOLEUR. *z. v. ond. w.* Kleur, verf, verwe. *Couleur.*

Dat is eene ſchoone koleur. *Voilà une belle couleur.*

Koleurd, *bijv. w.* Van eene andere koleur dan zwart. *De couleur, qui n'eſt pas de couleur noire.*

KOLF. *z. v.* Speelkolf. *Croſſe, croſſe pour jouer.*

Digitized by Google

Eene Schotse, eene looden kolf. *Crosse d'Ecosse, crosse de plomb.*
Kolf. 't Ondereind van een roer. *Crosse de mousquet, ou de fusil.*
Iemand met de kolf van 't roer voor den kop slaan. *Donner à quelqu'un un coup de crosse à la tête.*
*De kolf naar den bal werpen. *Spreekw. Jetter le manche après la cognée.* Proverbe.
Kolf, glaazen kolf. *W. der Scheikunde. Récipient de verre.*
Kolfbal. *z. m.* Slagbal. *Boule, ou étuf avec quoi on joue à la crosse.*
Kolfje. *z. g.* Kleine kolf. *Petite crosse.*
*Het is een kolfje naar zijne hand. *Cela lui convient à merveille.*
KOLIJK. *z. g. ond. w.* Darmsteeking, darmpijn. *Colique, douleur dans les intestins.*
KOLK. *z. v.* Afgrond, draaikuil. *Gouffre, creux profond, abime.*
Dat is eene grondelooze kolk. *C'est un abime, un gouffre sans fond.*
*Dat huis is eene grondelooze kolk, dat huis is niet te redden. *Cette maison est un abime où tout se perd, tout ce qu'on peut faire à cette famille ne sert de rien.*
In die kolk word alles verslonden. *Tout est absorbé, ou périt dans ce gouffre.*
*De grondelooze kolk der eeuwigheid. *L'abime de l'éternité.*
Kolk. Aschkolk. Haardkolk. *Trou au foyer où se déchargent les cendres.*
Draaikolk, Slindkolk, Stinkkolk, Vuurkolk. *zie onder* Draai, enz.
KOLLEBLOEM. *z. v.* Korenroos. *Coquelicot, fleur rouge qui vient dans les bleds.*
KOLLEN. *w. w.* Bollen, voor 't hoofd slaan. *Donner un coup de marteau au front.*
Eenen os kollen. *Abattre un bœuf d'un coup de marteau appliqué au front, le faire tomber par terre d'un coup de marteau.*
‡ Kollen. *g. w.* Op kol rijden, toveren. *Aller de sortilége, courir au sabbat.*
KOLOM. *ond. w. zie* Pijlaar.
KOLONEL. *zie* Kornel.
KOLOQUINT. *zie* Quintappel.
KOLORIET. Kunst om de verwen wel te mengen, voornaamlijk in het schilderen van naakte beelden. *Coloris, l'art de bien mêler les couleurs, sur-tout en peignant les nudités.*
KOLRIJDEN. *zie* Op kol rijden.
‡ KOLRIJDER. *z. m.* Tovenaar. *Sorcier, qui va au sabbat, coureuse de sabbat.*
KOLSTERSTOK. *zie* Kolderstok.
KOLVEN. *g. w.* Met eene kolf slaan. *Crosser, pousser une bale avec la crosse.*
In de maliebaan kolven. *Jouër au mail.*
Op 't ijs kolven. *Crosser sur la glace.*
KOLVER. *z. m.* Een die kolft. *Celui qui crosse, ou qui joue au mail, joueur de mail.*

K O M.

KOM. De gebiedende wijze van 't werkwoord komen of koomen, word dikwils overgezet door *Allons.* Als, kom of kom kom, gij moet mede gaan. *Allons, ou allons allons, il faut que vous soyez de la partie.*
KOM. *z. v.* Een ronde bak. *Ecuelle, vase rond & profond.*
Eene tinnen, eene aarden kom. *Ecuelle d'étain, écuelle de terre.*
Kom. Waterkom. *Bassin, vivier ou étang rond ou ovale.*
Kom. Haven waarin de schepen veilig leggen. *Bassin, lieu ou havre, où les vaisseaux sont à couvert des orages.*
Melkkom, Papkommetje, Spoelkom, Waterkom, enz. *zie onder* Melk, enz.
KOMBAARS. *z. v. Zeew.* Scheepsdeken. *Couverture de lit de matelot.*
Een lijk in eene kombaars naaijen en buiten boord zetten. *Coudre un corps mort dans sa couverture & le jetter dans la mer.*
KOMBUIS. *z. v.* Scheepskeuken. *Fougon, l'endroit où est la cuisine du vaisseau.*
Het zag 'er uit, als of men in eene kombuis quam, het zag 'er vuil en berookt uit. *Il sembloit qu'on entroit dans un fougon, il y faisoit fort sale.*
KOMEN. *zie* Koomen.
KOMENE. *zie* Comene.
KOMFOOR. *z. g. ond. w.* Zekere vuurbak. *Réchaud, instrument de cuisine pour réchauser les plats, &c.*
Een ijzeren, een koperen komfoor. *Réchaud de fer, réchaud de cuivre.*
Den schotel op 't komfoor zetten. *Mettre le plat sur le réchaud.*
Tabakskomfoor. *zie onder* Tabak.
KOMIJN. *z. m. Cumin, sorte de graine qui ressemble à du fenouil.*
Komijnen kaas. *z. v. Fromage de cumin, fromage où l'on met du cumin.*
KOMKOMMER. *z. m.* Zekere vrugt. *Concombre, sorte de fruit.*
Komkommerzaad. *z. g. Semence, ou graine de concombre.*
KOMMER. *Jagtwoord.* Drek of afgang der haazen. *Fumées ou crotte de lièvre, excrément de lièvre.*
KOMMER. *z. m.* Zorg, angst. *Peine, inquiétude, soin, souci, tourment.*
Hebt gij daar geen kommer voor? *N'êtes-vous pas en peine de cela? ou cela ne vous donne-t-il point d'inquiétude?*
Kommer en gebrek lijden, armoede lijden. *Etre dans la disette, ou dans la pauvreté, croupir dans la misère.*
Kommerlijk, *bijv. w. en bijw.* Zorgelijk, benaauwd. *Fâcheux, calamiteux, inquiet, dans l'inquiétude.*
't Is een kommerlijke tijd. *Le temps est fort fâcheux.*
Kommerlijk, of bekommerd leeven. *Vivre avec beaucoup de souci, de chagrin, ou d'inquiétude.*
Kommerloos, *bijv. w.* Vrij van zorg en kommer. *Sans souci, sans soin, sans peine, sans inquiétude.*
KOMMETJE. *z. g.* Kleine kom. *Petite écuelle.*
KOMPANJE. *z. v.* 't Verdek boven de hut. *zie* Kampanje.
‡ Het was daar sober Kompanje. *Tout étoit là dans un pauvre état, les affaires y étoient bien dérangées.*
*Kompanjemeester. *z. m.* Opzigter over een 's lands pakhuis. *Officier qui a le soin d'un magasin de l'Amirauté en Hollande.*
KOMPANIJ of Kompagnie. Krijgsbende. *zie* Compagnie.
KOMPAS. *z. g.* Streekwijzer. *Boussole, compas de mer.*
Peilkompas. Zeekompas. *zie onder* Peil, enz.
't Kompas is verdraaid, of ontsteld. *La boussole est affolée, ou dérégiée.*
‡ Zijn kompas is verdraaid, bij is gemelijk, zijn hoofd staat niet wel. *Il n'est pas de bonne humeur, il est chagrin.*
*Het kompas is daar verdraaid. *Les choses ont changé là de face, ou les choses y sont fort embrouillées.*
Kompasnaald. *z. v. Aiguille de boussole.*
KOMPOST. *z. v. ond. w.* Mengelspijs mengeldrank. *Salmigondi, melange de plusieurs sortes de viandes ou de plusieurs sortes de breuvages.*
Kompost. Gestoofde vrugten, met suiker opgekookt. *Compote, fruits étuvés & cuits au sucre.*
‡ Dat is eene wonderlijke kompost, een wonderzinnig mensch. *C'est un fantasque, c'est un homme d'une humeur, extraordinaire.*
KOMST. *z. v. Arrivée, venue.*
Wanneer is de komst? *Quand êtes-vous arrivé? Quand êtes-vous venu? Depuis quand êtes-vous arrivé?*

K O N.

KON, *env. tijd* van konnen of kunnen. Als, ik kon. *Je pouvois ou je pus.*
KOND, *bijv. w. Dit woord word bij* doen *gevoegd. Notoire, connu.* Kond doen, aanzeggen, verkondigen. *Faire connoitre, manifester.*
Ik zal hem dat kond doen. *Je lui donnerai connoissance de cette affaire, je lui en ferai part.*
Een iegelijk zij kond, dat, enz. *Que tout le monde sache, ou que personne ne prétende ignorer que, &c. Qu'il soit notoire à un chacun, que, &c.*
Kondig, *bijv. w.* Kundig, bewust, bekend. *Connu, manifeste, public.*
Die zaak was hem kondig. *Cette chose ou cette affaire lui étoit connue.*
Kondschap. *z. v.* Kundschap, berigt, bescheid. *Connoissance, découverte, rapport, information.*
Op kondschap uitgaan. *Aller reconnoître l'ennemi, un passage, la côte, les ports, &c.*
Ergens kondschap van hebben. *Avoir connoissance de quelque chose.*
Kondschappen. *w. w. Faire connoître, faire savoir.*
Kondschapper. *z. m. krijgsw.* Als, kondschappers uitzenden. *Envoyer des batteurs d'estrade pour reconnoître l'ennemi.*
KONFIJT. *z. v. ond. w.* Suikerooft, suikerzult. *Fruits confits au sucre.*
KONFIJTEN. *w. w. ond. w.* Doorsuikeren. *Confire au sucre.*
*Hij is in boosheid geconsijt. *Il est confit en malice.*
*Hij is daar in gekonsijt, hij verstaat dat grondig, of door en door. *Il est consommé dans cette affaire, il l'entend à fond.*
KONFIJT of Konfijte de grain. Citroenkruid. Melisse. *De la Mélisse, ou de la citronelle.*
KONFOOR. *zie* Komfoor.
KONGERAAL. *z. m.* Zeker slag van aal. *Congre, sorte d'anguille.*
KONIJN. *z. g.* Zeker wild of tam dier. *Lapin, connil, certain petit animal sauvage.*
Een jong konijn. *Un lapreau.*
Moerkonijn. *zie onder* Moer.
Een wild konijn, duinkonijn, heikonijn. *Lapin de garenne, de dunes, ou de bruyère.*
Een huiskonijn. *Un lapin de clapier, un lapin domestique.*
Konijnenbosch. *zie* Konijnenwarande.
Konijnenhok. *z. g.* Konijnenkooi. *Clapier, cage, ou maison dans quoi on tient des lapins.*
Konijnenhol. *z. g. Terrier de lapin, trou de connil.*
Konijnenjagt. *z. v. Chasse aux lapins.*
Konijnenkooi. *zie* Konijnenhok.
Konijnenkruid. *z. g. Laceron, laiteron, herbe à lapin.*
Konijnenlatouw. *zie* Konijnenkruid.
Konijnenpastei. *z. v. Pâté de lapin.*

Konij-

Digitized by Google

Konijnenperk. z. g. *Garenne.*
Konijnenveld. z. g. *Plaine, champ, bruyére, dune, où ſe tiennent les lapins.*
Konijnenwarande. z. v. *Garenne, bois où il y a beaucoup de lapins.*
Konijnenwoud. zie Konijnenwarande.
KONING. z. m. Een oppermogend heerſcher. *Roi, Souverain d'un pays.*
De Koning van Vrankrijk, van Engeland, enz. *Le Roi de France, d'Angleterre, &c.*
De jonge Prins zal Koning van 't baal wezen. *Le jeune Prince ſera le Roi du bal.*
De Koning van de Beijen. *Le Roi des abeilles.*
De koning, in 't ſchaakſpel, enz. *Le Roi au jeu d'échets.*
Le leeuw is de koning van de dieren. *Le lion eſt le Roi des animaux.*
‡ Zijn haan is koning. *zie onder* Haan.
‡ Hij meent dat zijn haan koning is, dat hij den baas mag ſpeelen. *Il croit que tout lui eſt permis, il croit que c'eſt à lui de faire le maitre.*
Drie koningen. *zie* Koningendag.
Driekoningen zullen wij met de vrienden houden. *Nous ſerons les Rois ou la fête des trois Rois avec nos parens.*
Bijenkoning. Erfkoning. *zie onder* Bijen, enz.
Koningdom. z. g. Koninglijke waardigheid. *Royauté, dignité de Roi.*
Koningendag. z. m. Driekoningen. *Rois, les Rois, fête de l'adoration des trois Rois, l'épiphanie.*
Koningje. z. g. Een Koning van kleine magt. *Petit Roi, Roitelet, Roi d'un petit pays.*
Koningje. *Roitelet, ſorte d'oiſeau très-petit.*
Tuinkoningje. Winterkoningje. *zie onder* Tuin, enz.
Koningin of Koninginne. z. v. 's Konings Gemaalin. *Reine.*
Koninginne moeder, 's Konings moeder, voorheenen Koningin. *La Reine-mére.*
Koninginne weduw. *La Reine-veuve, la veuve du Roi.*
Regeerende Koningin. *La Reine régente.*
Koninglijk, *bijv. w.* Dat van eenen Koning is, of tot eenen Koning behoort. *Royal, d'un Roi, qui appartient ou convient au Roi.*
Zijne Koninglijke Majeſteit van Pruiſſen. *Sa Majeſté Royale de Pruſſe.*
Een koninglijk bevel. *Commandement Royal, ordonnance du Roi.*
Koninglijke ſtoel. *Siége Royal, trône.*
Een koninglijk gewaad. *Habit de Roi, vétement Royal*
Een koninglijke maaltijd. *Feſtin Royal.*
Koninglijk, *bijw* Pragtig, overtreffelijk. *Royalement, magnifiquement, ſplendidement, en Roi.*
Iemand koninglijk onthaalen. *Traiter quelqu'un royalement, ou magnifiquement.*
Koningrijk. z. g. Rijk eens Konings. *Royaume.*
Koningsgezind, *bijv. w. Royaliſte, qui tient le parti du Roi.*
's Koningshof. z. g. 's Koningshuis. *Palais Royal, maiſon Royale, maiſon du Roi, la Cour Royale, ou du Roi.*
*'s Koningshuis. z. g. 's Koningshofbedienden. *La maiſon du Roi, les Officiers du Roi, ou de la Cour.*
*'s Koningshuis, of benden van 's Koningshuis. *La maiſon du Roi, gendarmerie du Roi.*
Koningskinderen. z. g. *meerv. Enfans de Roi.*
Koningskleur. z. v. Koningsverf, purper. *Couleur de pourpre.*
Koningsmoord. z. m. *Régicide, aſſaſſinat d'un Roi.*
Koningsmoorder. z. m. *Régicide, aſſaſſin de Roi, qui a aſſaſſiné le Roi.*
's Koningsſtaf. z. m. Rijksſtaf. *Sceptre.*
's Koningsthroon. z. m. Rijkszetel. *Trône de Roi ou Royal.*
Koningszeer. z. g. Koningseuvel. *Ecrouelles.*
Konink, enz. *zie* Koning, enz.
KONKEL. z. v. Slet, lomp. *Haillon, torchon.*
‡ Konkel. z. v. Een ſlordig vrouwmenſch. *Femme ſalope, ſale, ou malpropre, une ſalope, une ſouillonne.*
Eene oude konkel. *Une vieille guenipe, une vieille ſouillonne.*
‡ KONKELEN. g. w. Brouwen, ſmeeden, overleggen. *Machiner, braſſer.*
Zij leggen altoos te konkelen met malkanderen. *Ils ſont toujours à braſſer ou à machiner quelque choſe entre eux.*
KONNEN. *vv. w.* Vermogen, magt hebben. *Pouvoir, avoir puiſſance.*
Iets konnen doen, ergens verſtand en kennis van hebben. *Pouvoir faire une choſe, en avoir la connoiſſance.*
Konnen, weeten. *Savoir. zie* Kennen.
Zij konnen hun ambagt wel. *Ils ſavent bien leur métier.*
Konnen, *daar onder verſtaande* ingaan, of eenig ander woord. Als, daar konnen drie pinten in die vles. *Il va trois pintes dans cette bouteille-là, ou cette bouteille-là peut contenir trois pintes.*
KONST. z. v. Kunſt, wetenſchap. *Art, ſcience.*
Het ſchilderen is eene groote konſt. *La peinture eſt une grande ſcience, ou un bel art.*
Konſt van wel te ſpreeken, van wel te ſchrijven, enz. *L'art de bien parler, de bien écrire.*
Zwartekonſt. *zie onder* Zwart.
Meeſter in de vrije konſten. *Maitre-ès-Arts.*
Niemand is met de konſt geboren. *Perſonne ne nait maitre.*
Konſt. Kunſt, ſchilderijen, konſtprenten. *Peintures, toutes ſortes de tableaux, ou de tailles-douces.*
Fraaije konſt bij zig hebben. *Avoir beaucoup de belles piéces de peinture, être bien pourvu de toutes ſortes curieuſes tailles-douces.*
NB. Daar zijn verſcheidene te zamengeſtelde naamen van konſt, kunſt en kunde. Die zullen wij onder een mengen, en den Leezer waarſchouwen dat de woorden die op de eene niet te vinden zijn, onder de andere plaats zullen hebben. Men vind 'er zommigen met drie uitgangen. Als, Bouwkonſt, Bouwkunſt, en Bouwkunde. *Il y a pluſieurs noms compoſés de* konſt, kunſt & kunde. *Nous les mettrons ici enſemble ſans les diſtinguer, en avertiſſant le Lecteur que ce qui ne ſe trouve pas ſur l'un, doit ſe chercher ſur l'autre. On en trouve qui ont les trois terminaiſons, comme* Bouwkonſt, Bouwkunſt & Bouwkunde. z. v. *Architecture.*

Artzenijk.
Bovennatuurk.
Bouwk.
Cijferk.
Digtk.
Doorzigtk.
Draaik.
Drilk.
Drukk.
Etsk.
Fabelk.
Geſlagtk.
Gezigtk.
Gietk.
Godsk.
Handkijkk.
Konſtwerktuigk.
Kookk.
Krijgsk.
Kruidk.
Landk.
Landmeetk.
Letterk.
Meetk.
Menſchk.
Minnek.
Muziekk.
Natuurk.
Ontleedk.
Oordeelk.
Overnatuurk.
Papierk.
Pleitk.
Printk.
Redeneerk.
Regeerk.
Regtsk.
Rekenk.
Rijk.
Rijmk.
Scheik.
Schermk.
Schilderk.
Schraapk.
Schrijfk.
Smeedk.
Snijk.
Spelk.
Spiegelzigtk.
Spraakk.
Staatk.
Sterktebouwk.
Sterrenk.
Sterrenkijkersk.
Sterrenkijkk.
Sterrenloopk.
Taalk.
Tekenk.
Telk.
Tijdk.
Toverk.
Voorzegk.
Vuurwerkmaakk.
Wapenſchildk.
Welſpreekk.
Wijsk.
Wisk.
Worſtelk.
Zangk.
Zedek.
Zeevaartk.
Zigtk.
Zonnewijzersk.
Zwartek., enz.

Zie onder Konſt, Kunſt of Kunde, enz.
KONSTAPEL. z. m. Busſchieter. *Canonnier.*
Konſtapels kamer. z. v. *Sainte-barbe, gardiennerie, ou chambre des canonniers.*
KONSTELIJK, *bijv. w.* Konſtig, fraai. *Artificiel, beau, fait avec art.*
Dat is een konſtelijk werkſtuk. *Voilà un ouvrage achevé, voilà quelque choſe de beau.*
Konſtelijk, *bijw.* Kunſtiglijk, aardig. *Artificieuſement, avec art, avec adreſſe & ſubtilité.*
Hij wiſt die zaak konſtelijk te beleggen. *Il tourna cette affaire adroitement.*
KONSTENAAR. z. m. Een kunſtig menſch. *Artiſte, ouvrier qui travaille avec adreſſe.*
Spraakkonſtenaar, Wiskonſtenaar, Zangkonſtenaar, enz. *zie onder* Spraak, enz.
Konſtenarije. z. v. *Artifice, ſubtilité, fineſſe tour d'adreſſe.*
Konſtgenoot, z. m. *Membre d'une Société d'Artiſtes, ou de Savans, Membre de quelque Académie.*
Konſtgenootſchap. *Société de Savans ou d'Artiſtes. Académie de Savans, de Philoſophes, &c.*
Konſtgreep. z. v. Looze ſtreek. *Artifice, fineſſe, ſubtilité, adreſſe, tour de main.*
Ergens eene aardige konſtgreep in gebruiken. *Se ſervir d'adreſſe, ou d'artifice dans une affaire.*
Konſtig, *bijv. w.* Aardig, fraai. *Artificiel, beau, fait avec art.*
Konſtig zijn in 't ſpreeken, in 't ſchrijven, in 't rekenen, enz. *Etre habile à parler, à écrire, à chiffrer &c.*
Konſtig of Konſtiglijk. *Artificieuſement, adroitement, avec adreſſe, avec fineſſe, finement, avec ruſe.*
Dat werk is konſtig gemaakt. *Cet ouvrage eſt fait artifiſement, ou ſubtilement.*
Konſtkamer. *Chambre garnie de tableaux, & d'autres curioſités, cabinet de curioſités.*
Konſtkooper. *zie* Kaartkooper.
Konſtlievend. *zie* Lierhebber.
Konſtredenaar. *zie* Redeneerkundige.
Konſtregel. z. m. *Régle ou précepte de l'art.*
Konſtſtuk. z. g. Iets dat konſtig gemaakt is. *Piéce de maître, piéce achevée.*
Konſtvuur. *zie* Vuurwerk.
Konſtwerk. z. g. *Ouvrage plein d'art.*
Konſtwerktuigkunde. z. v. *La Méchanique.*

Konſt-

Digitized by Google

Konſtwoord. *z. g. Terme de l'art, ou terme d'art.*
KONTERFEITEN. *w. w. ond. w.* Uitſchilderen, afbeelden. *Peindre en portrait, portraire.*
Mijn heer laat zig konterfeiten. *Monſieur ſe fait peindre, Monſieur fait tirer ſon portrait.*
Konterfeitzel. *z. g.* Schilderije van iemand. *Portrait.*
KONVOOI en Licenten, *ond. w. Droits d'entrée & de ſortie.*

K O O.

KOOGEL. *zie* Kogel.
KOOI. *z. v.* Hok, ſtal. *Etable.*
De ſchippers kooi, of ſlaapplaats te ſcheep. *Camagne, cabane, l'appartement du maître de navire, ou ſon lit.*
In de ſchippers kooi leggen. *Se coucher dans la camagne du maître de navire.*
‡ Gaa naar kooi. *Couchez-vous.*
Kooi, of vogelkooi. *zie* Kouw.
Kooi daar men Eendvogels in vangt *zie* Vogelkooi.
Eene ligte kooi, of anders ligt te kooi. *zie* Ligtekooi.
‡ Ik zie daar geen kooi, of geen kans toe. *Je n'y vois point d'apparence.*
Konijnenkooi, Ligtekooi, Meſtkooi, Putkooi, Putkouw, Ramskooi, Schaapskooi, Slagkooi, Schipperskooi, Schutskooi, Vogelkooi, enz, *zie onder* Konijn, enz.
Kooiman. *z. m.* Een die in de kooi eendvogels vangt. *Homme qui prend des canards dans une canardière.*
KOOIJEN. *w. w.* Een vogel kooijen, of in de kouw zetten. *Mettre un oiſeau en cage.*
Kooijen, wilde eenden vangen. *Prendre des canards ſauvages dans une canardière.*
‡ Kooijen. *g. w.* Met malkander kooijen of in ontugt leeven. *Coucher enſemble, avoir quelque commerce malhonnête.*
KOOIJEN. *z. v. meerv.* Drukkers kooijen, of korte ſluithouten. *Petits morceaux de bois qui ſervent à ſerrer les formes des imprimeurs.*
De vorm toekooijen. *zie* Toekooijen.
KOOK. Als, aan de kook zijn. *Bouillir.*
Is het water al aan de kook? *L'eau bout-elle déjà?*
‡ Kookaadje. *z. v.* Kookerije. *Manière de faire la cuiſine. zie* Kokagie.
KOOKEN. *w. w.* Gaar maaken *Cuire, faire bouillir.*
Vleeſch of viſch kooken. *Faire cuire ou bouillir du poiſſon ou de la viande.*
* Kooken. Teeren. *Digérer, faire la digeſtion.*
De maag aan 't kooken helpen. *Aider l'eſtomac à digérer.*
‡ Dat doet hunnen ketel kooken, dat ſchaft hun den koſt. *Cela fait bouillir leur marmite, cela les nourrit.*
Kooken. *g. w.* Zieden, gekookt, of gezoden worden. *Cuire, bouillir.*
Het water kookt al. *L'eau bout déjà.*
Het kooken der ſpijzen. *La cuiſſon des viandes.*
KOOKER. *zie* Koker.
Zoutkooker. *zie onder* Zout.
KOOKERIJE. *z. v.* Kookkunſt. *Cuiſine, la manière de faire la cuiſine.*
Hij verſtaat hem de kookerije wel. *Il entend bien la cuiſine, il s'entend bien à la cuiſine, il ſait bien apprêter les viandes.*
Kookhuis. *zie* Keuken.
Kooking. *z. v.* Het kooken. *Bouillonnement, action de bouillir, digeſtion, action de digérer.*
De kooking van de maage. *La digeſtion ou la coction de l'eſtomac.*
Kookkunſt. *zie* Kookerije.
Kookpan. *z. v. Caſſerole.*
KOOL. *z. v.* Moes. *Herbe potagere.*
Daar is kool in dien hof geplant. *On a planté des choux dans ce jardin.*
Boeren koolen. *Choux verds.*
Savooiſche kool. *Choux de Milan.*
Witte kool, ſluitkool. *Choux blancs, choux pommés.*
Roode kool. *Choux rouges.*
Kapperkool. *zie* Kabuiskool.
Kool, vuurkool. *Charbon.*
‡ Kool. *Raillerie.*
Hij verkoopt u kool. *Il ſe raille de vous.*
‡ Ik zeg het maar om de kool. *Je ne le dis que pour rire.*
KOOLEN. Gebrande koolen. *Charbons.*
Een huis in koolen leggen, of in den brand ſteeken. *Mettre le feu à une maiſon, la réduire en cendres.*
Aan koolen raaken. Verbranden. *Se brûler, ſe conſumer par le feu.*
Op heete koolen zitten of ſtaan, grooten haaſt hebben. *Avoir grand' hâte, brûler d'impatience.*
Koolen. Smeekoolen, ſteenkoolen. *Charbons de terre, charbons.*
Eene veiling van koolen leggen. *Propoſer une vente de charbons de terre, ou de bois.*
Luikſche koolen. *Charbons de Liége.*
Schotſe koolen. *Charbons d'Ecoſſe.*
* Kool van eene peſtbuil. *Charbon de peſte.*
Bloemkool, Hout of Houtskool, Ijzerkool, Kabuiskool, Kruiskool, Maaskool, Peſtkool, Savooikool, Sluitkool, Smeekool, Smidskool, Steenkool, Turfkool, Winterkool, enz. *zie onder* Bloem, enz.
Koolaarde. *zie* Smidskool of Steenkool.
Koolbak. *z. m. Charbonier, lieu où l'on ſerre le charbon dans les maiſons pour la proviſion.*
Koolblad. *z. g.* Een blad van de kool. *Feuille de chou.*
Kooldraager. *z. m.* Een die ſmeekolen draagt. *Celui qui porte le charbon, porteur de charbon.*
Koolhaalder. *z. m.* Een ſchip of ſchipper die om koolen vaart. *Vaiſſeau ou navire qui eſt chargé de charbon, ou capitaine qui charge ſon vaiſſeau de charbon.*
Koolhaas. *z. m.* Een haas die in de kool gewoon is. *Lièvre nourri de choux.*
Koolhof. *z. m.* Moeshof. *Lieu où l'on a planté des choux, jardin à choux.*
Koolluis. *zie* Koolworm.
Koolmees. *z. v.* Zeker vogeltje. *Méſange ou mézange, petit oiſeau.*
Koolmoes. *z. g. Potage de choux hachés.*
Koolplant. *z. v. Plante de chou.*
Koolſchip. *z. g.* Schip dat koolen voert. *Vaiſſeau chargé de charbon.*
Koolſpruit. *z. v. Rejetton de chou.*
Koolſtronk. *z. m.* Koolſtok, koolſtek. *Tronc de chou, trognon de chou.*
Koolſtruik. *zie* Koolſtronk.
Koolzak. *z. m.* Zak om houtskool te draagen. *Sac à charbon.*
Nooit is leelijk lief nog ſchoone koolzak. *Spreekwoord. Il n'eſt point de belles priſons ni de laides amours.* Proverbe.
Kooltuin. *zie* Koolhof.
Koolvloot. *z. v.* Eene vloot ſchepen die koolen voert. *Flotte chargée de charbons.*
oolwarmoes. *zie* Koolmoes.
Koolworm. *z. m.* Koolluis. *Ver à chou, inſecte qui ſe tient dans les choux.*
KOOMEN. *g. w.* Aanlanden. *Arriver, venir.*
Het ſchip is tot Kadix gekoomen. *Le vaiſſeau eſt arrivé à Cadix.*
In de kraam koomen. *zie onder* Kraam.
In gebruik koomen. *zie onder* Gebruik.
In de kennis koomen. *zie onder* Kennis.
In de gedagten koomen. *Venir dans la penſée.*
Hoe zal hij in Indiën koomen? *Comment viendra-t-il aux Indes?*
Ik koome van huis. *Je viens du logis, ou de la maiſon.*
Koomt herwaart, koomt hier. *Venez ici; approchez d'ici.*
Na lang uitblijven is hij weder voor den dag gekoomen. *Il eſt enfin revenu après avoir demeuré longtemps dehors.*
* Agter eene zaak koomen. *Découvrir une affaire.*
* Hoe zou dat te pas koomen? *Comment cela viendroit-il à propos?*
Dat koomt wel, qualijk, te onpas, enz. *Cela vient bien, cela vient mal, ou mal à propos, &c.*
De zaak is op het hoogſte gekoomen. *La choſe eſt venue à ſon comble, ou auſſi loin qu'elle pouvoit aller.*
* In iemands plaats koomen. *Succéder à quelqu'un, prendre ſa place.*
* Iemand op 't lijf koomen. *Etriller quelqu'un, le battre.*
* Daar koomt niet van, of niet af. *Il ne revient rien de cela, il n'en revient aucun avantage.*
* Daar kan groot ongemak van koomen. *Cela peut cauſer beaucoup de mal, ou il en peut arriver un grand accident.*
* Het zal u wel weêr in den zin koomen. *Il vous reviendra bien en la penſée, ou dans la mémoire.*
* Het gerugt is onder de lieden gekoomen. *Le bruit s'eſt répandu parmi le monde.*
Daar toe is het met hem gekoomen, dat, enz. *On en eſt venu avec lui juſques-là, que, &c.*
KOON. *z. v.* Wang, kaak. *Joue.*
Eene dikke koon hebben. *Avoir la joue enflée.*
Koonſlag. *z. m.* Kinnebakſlag. *Soufflet.*
KOONING, enz. *zie* Koning, enz.
KOOP. *z. m.* Kooping. *Achat, marché.*
De koop is klaar. *La vente eſt faite, le marché eſt fait.*
Koop van een huis. *Achat d'une maiſon, prix d'une maiſon, ce qu'une maiſon a couté.*
Dat land ſtaat te koop. *Cette terre eſt à vendre.*
Eenig goed te koop zetten. *Mettre quelque choſe à vendre, ou en vente.*
Gij zult dat op den koop toe hebben. *Vous aurez cela par deſſus le marché.*
Iets goed koop koopen. *Acheter quelque choſe à bon marché.*
Eenen koop maaken. *Faire un marché.*
Eenen koop opzeggen, wederroepen. *Rompre un marché, ſe dédire d'un marché.*
* Zijne eer te koop draagen, zig oneerlijk draagen. *Mettre ſon honneur à l'enchère, proſtituer ſon honneur.*
‡ Doe het eens op die koop, doe het, hebt gij het hart. *Fais-le, ſi tu l'oſes.*
* Hij koomt 'er goed koop af. *Il en eſt quite à bon marché.*
* Koop geeven. *Relâcher de ſa prétention, mettre de l'eau dans ſon vin.*
Rouwkoop. Wijnkoop, *zie onder* Rouw, enz.

‡ Koopal.

Digitized by Google

‡Koopal. z. m. en v. Een die in alles zijne gading heeft. *Qui aime à acheter tout, qui voudroit tout acheter.*
Koopbrief. z. m. Koopceël. *Lettre d'achat, lettre qu'on donne pour assurance d'un achat.*
Koopceël. zie Koopbrief.
Koopdag. z. m. Dag van Verkoopinge. *Jour de la vente.*
KOOPEN. w. w. Kopen. *Acheter.*
Op dag koopen. *Acheter à terme, à condition de payer un certain jour marqué.*
Voor gereed geld of voor baargeld koopen. *Acheter argent comptant.*
Dier of duur koopen. *Acheter cher.*
Een huis koopen. *Acheter une maison.*
KOOPER. z. m. Een die iets koopt. *Acheteur, celui qui achète quelque chose.*
Ik heb van daag veele koopers aan mijn winkel gehad. *J'ai eu aujourd'hui bien des marchands ou des chalands à ma boutique.*
Boterkooper, Garenkooper, Graankooper, Groenkooper, Hoenderkooper, Hoepkooper, Hopkooper, Houtkooper, Huidenkooper, Kaartkooper, Kaaskooper, Kleerkooper, Konstkooper, Korenkooper, Lakenkooper, Lederkooper, Linnenkooper, Meelkooper, Paerdenkooper, Papierkooper, Pennenkooper, Perkementkooper, Prullenkooper, Spekkooper, Spiegelkooper, Spijkerkooper, Steenkooper, Traankooper, Touwkooper, Vellenkooper, Verfkooper, Vischkooper, Vlaskooper, Voddenkooper, Wijnkooper, Wolkooper, Zeepkooper, Zielkooper, Zijkooper, Zoutkooper. *Zie onder* Boter, enz.
In plaats van kooper in de te zamengestelde naamen vind men ook verkooper. Derhalven 't geen op 't eene niet staat, moet op 't andere gezogt worden. *Au lieu de* kooper *dans les noms composés, on trouve aussi* verkooper. *C'est pourquoi ce qui ne se trouve pas sur l'un, doit se chercher sur l'autre.*
KOOPER. Zeker metaal. *zie* Koper.
KOOPGIERIG, *bijv. w.* Die gaerne koopt. *Qui aime à acheter, ou qui a grande envie d'acheter.*
Koopgoed. z. g. *Marchandise de débit.*
Koophandel. z. m. Koopmanschap. *Commerce, négoce, trafic.*
Sterken koophandel drijven. *Faire grand commerce, négocier en gros.*
Koopje. Ik heb daar een koopje aan. *Laage spreckw. J'ai cela à grand ou à bon marché.*
Gij hebt daar een koopje aan. *In den scherpenden zin.* Gij zijt daar wakker mede aangehaald. *Vous n'êtes pas mal à cheval, vous voilà dans de beaux draps blancs.*
Kooplieden of koopluiden, en zomtijds kooplui. z. m. 't meerv. van Koopman. *Marchands, négocians.*
Kooplui, kooplniden. *zie* Kooplieden.
Koopluft. z. v. Begeerte om iets te koopen. *Désir d'acheter, envie d'acheter.*
Ik heb nu geen koopluft. *A présent je n'ai point envie d'acheter.*
Koopman. z. m. Handelaar. *Marchand, négociant.*
Koopman in 't gros. *Marchand en gros, marchand grossier.*
Koopman in 't klein. *Marchand en détail.*
Koopmanschap. z. v. Koophandel. *Négoce, commerce, trafic.*
Hij leert de koopmanschap, hij word in de koopmanschap opgetrokken. *Il apprend le négoce.*
Paerdenkoopmanschap. *zie onder* Paerd.
Koopmanschappen. g. w. Koopmanschap doen, koophandel drijven. *Négocier, trafiquer, faire commerce.*
Kooppenningen. z. m. *Prix de quelque chose que l'on a achetée, argent des marchandises, deniers de l'achat.*
De kooppennningen zijn mij ten dank betaald. *J'ai reçu le prix de la vente.*
Koopstad. z. v. *Ville marchande, ville de négoce, de trafic, ou de commerce.*
Amsterdam is eene groote koopstad. *La ville d'Amsterdam est une grande ville fort marchande.*
Koopster. z. v. Eene vrouw die iets koopt. *Acheteuse, femme qui achete quelque chose.*
In de te zamengestelde naamen met kooper, moet men koopster in de plaats zetten om dezelven de vrouwen toe te passen. *Dans les composés de* kooper, *il n'y a qu'a mettre* koopster *à la place pour les appliquer aux femmes.*
Koopvaarder. z. m. Koopvaardijman. *Capitaine, ou maître de vaisseau marchand.*
Koopvaarder. Koopvaardijer, koopvaardijschip. *Vaisseau marchand.*
Koopvaardije. z. v. Zeevaart ter koopmanschap. *Négoce, navigation pour le négoce.*
Koopvaardijschip. *zie* Koopvaarder.
Koopvrouw. z. v. Koopwijf. *Marchande, celle qui fait commerce.*
Koopwaaren. z. v. Waaren van koopmanschap. *Denrées, marchandises.*
Koopwijf. *zie* Koopvrouw.
KOOS, *onv. tijd* van Kiezen. *zie* Koos.
KOOR. z. g. Het agterste gedeelte eener Kerke, daar de rei der zingende Kanoniken den Zangdienst oeffenen. *Chœur, lieu où les chantres des chapitres ont accoutumé de chanter l'office.*
*Iemand ten koore leiden, iemand ergens in voorgaan. *Faire la planche à quelqu'un, marcher devant & lui montrer le chemin.*
Het hooge koor, de verhevenste plaats van het koor, daar het hooge altaar staat. *Le haut du chœur, le lieu le plus élevé du chœur, où est le grand autel.*
Ten koore koomen, tot het gezang mede op het koor verschijnen. *Aller au chœur, chanter au chœur.*
Engelenkoor. *zie onder* Engel.
Koraal. z. m. Aankoomend jongeling, die onder den Opperkoorzanger in de Roomsche Kerken zingt. *Enfant de chœur, qui chante au chœur sous la direction du chantre dans les Eglises de la Religion Romaine, choriste.*
Kooraalmeester. z. m. Opperkoorzanger, die de kooraalen in het zingen onderwijst. *Chantre, celui qui est maître du chœur, qui instruit les choristes ou les enfans de chœur.*
KOORD. z. v. Lijn, touw. *Corde.*
Op de koord dansen. *Danser sur la corde.*
Iemand met de koorde straffen, iemand ophangen. *Punir quelqu'un de la corde, le pendre.*
Koord. Snoer. *Cordeau, ou cordon.*
Kloskoord, Liskoord, Lutskoord, Mantelkoord, enz. *zie onder* Klos, enz.
KOORDEN. z. v. meerv. Zeker boordzel. *Passemens, galons.*
Die rok is vol koorden geboord. *Ce justeau-corps est bordé, garni ou couvert de passemens, ou de galons.*
*Iemand aan zijne koord, of aan zijn snoer krijgen. *Attirer quelqu'un dans son parti.*
Koordendanser. z. m. *Danseur de corde.*
Koordendansersspel. z. g. *Jeu de danseurs de corde.*
Koordendanster. z. v. *Danseuse de corde.*
KOORDEKEN. z. m. Deken eener Kanoniken kerke. *Doyen des Chanoines.*
Koorheer. z. m. Kanonik die ten koore verschijnt. *Chanoine qui assiste au chœur.*
Koorkind. z. g. *Choriste. zie* Koraal.
Koorkleed. z. g. Kanoniken linnen overkleed. *Surplis, habit de toile blanche que portent les Chanoines au chœur par dessus la soutane.*
KOORN, enz. *zie* Koren, enz.
Koorrok. z. m. Kanoniken bonte rok. *Chape de chœur.*
KOORTS. z. v. Koortse, koors, zekere ziekte. *Fièvre, sorte de maladie.*
De koorts hebben. *Avoir la fièvre.*
Lang aan de koorts gaan. *Etre longtemps tourmenté de la fièvre.*
Eene dagelijksche of alledaagsche koorts. *Fièvre quotidienne.*
Eene aflaatende, of afgaande koorts. *Fièvre intermittente.*
Geduurige of aanhoudende koorts, die niet aflaat. *Fièvre continue.*
Quaadaardige koorts. *Fièvre maligne.*
Sleepende koorts. *Fièvre lente.*
Anderendaagsche koorts. *Fièvre tierce.*
Eene dubbele anderendaagsche koorts. *Fièvre double-tierce.*
Derdendaagsche koorts. *Fièvre quarte.*
Eene dubbele derdendaagsche koorts. *Fièvre double-quarte.*
Eene heete, of brandende koorts. *Fièvre chaude, ou ardente.*
De koorts neemt af, of is aan 't afgaan. *La fièvre diminue, ou décroit.*
Schudding of beeving der koortse. *Frisson de la fièvre.*
Binnenkoorts, Blutskoorts. Kelderkoorts, Minnekoorts, Purperkoorts, Sluipkoorts, enz. *zie onder* Binnen, enz.
Koorsig, *bijv. w.* Die de koorts heeft. *Fiévreux, qui a la fièvre.*
Koortsig. Koortsverwekkende. *Fiévreux, qui donne ou cause la fièvre.*
Elst is eene koortsige visch. *L'alose est un poisson fiévreux, ou qui donne la fièvre.*
Koortsmiddel. z. g. Raad tegen de koorts. *Remède contre la fièvre.*
KOORZANG. z. m. *Chant du chœur.*
KOORZANGER. z. m. Koraal. *Choriste, enfant de chœur, ou autre chantre qui chante au chœur.*
KOOS, *onv. tijd* van Kiezen. Als, ik koos. *Je choisissois ou je choisis.*
KOOT. z. v. Schippers kooi, slaapplaats voor de Schipper. *zie* Kooi.
KOOT. z. v. Been uit een varken of ossenhiel, daar de kinderen mede speelen. *Talon, os d'un talon de cochon ou de bœuf, qui sert aux enfans pour jouer.*
Met kooten speelen. *Jouer aux talons.*
*Vast op zijne kooten staan. *Se tenir ferme sur ses pieds.*
*Hij is nog wakker op zijne kooten. *Il est encore bien alerte, il a encore bonne contenance.*
*Dat werk staat op zijne kooten. *Cet ouvrage est bien solide, ou se soutient bien.*
*Men moet redenen bijbrengen die op haare kooten staan. *Il faut alléguer des raisons solides, ou des raisons concluantes.*
KOOTEN. g. w. Met kooten speelen. *Jouer aux talons.*
‡Kooten. Optrekken, ligtmissen. *Prendre*

Digitized by Google

dre du bon temps, faire la débauche, courir nuit & jour, faire la vie, dépenser son bien dans les cabarets & dans les bordels.

‡'t Is beter vroeg gekoot, dan laat. *Il vaut mieux être libertin dans sa jeunesse, que quand on est sur le retour.*

Kootjes in de vingeren en toonen. *Osselets des doigts & des orteils.*

Kootjongen. z. m. *Garçon qui joue encore aux talons.*

* Gij hebt met geen kootjongens te doen. *Vous n'avez pas à faire à des morveux.*

Koottijd. z. m. Tijd dat men met kooten speelt. *Le temps qu'on joue aux talons, la saison des talons.*

KOOYEN. *zie onder* Kooi.

K O P.

KOP. z. m. Drinkkop. *Tasse, vase pour boire.*

Kop. Kom. *Ecuelle.*

Een porceleinen kop. *Tasse de porcelaine.*

Een kop melk. *Une écuellée de lait.*

Kop. Zekere maat, het vier en zestigste gedeelte van een Schepel. *Litron, mesure qui contient la soixante-quatrième partie d'un boisseau,*

KOP. z. m. Zeker werktuig om met doorvlijming van 't vel bloed af te trekken. *Ventouse, terme de chirurgie.*

Iemand twee koppen in den nek zetten. *Appliquer deux ventouses à la nuque de quelqu'un.*

KOP. z. m. Hoofd. *Tête, caboche.*

Eenen dikken kop hebben. *Avoir la tête grosse.*

* Zij heeft eenen stijven, eenen onverzetteliken kop. *Elle a une tête, elle est opiniâtre.*

* Hij heeft eenen goeden kop. *Il a bonne tête, il a bonne caboche.*

Den kop klouwen. *Se gratter la tête, être bien embarassé.*

* Zijt gij met den kop gequeld of gebruid? *Avez-vous perdu l'esprit, êtes-vous fou?*

* Met den kop tegen den muur loopen, tegen de Maan bassen. *Donner de la tête contre un mur, aboyer à la Lune, cracher contre le vent.*

* 't Is een Luitersche kop. *C'est une caboche Luthérienne, c'est un entêté, un opiniâtre.*

De kop van eenen hond. *La tête d'un chien.*

Een wilde zwijns kop. *La hure d'un sanglier.*

De kop van eenen spijker, van eene spelde, enz. *La tête d'un clou, d'une épingle, &c.*

Dikkop, Drinkkop, Duivelskop, Haazenkop, Kaaikop, Kossijkop, Laatkop, Loskop, Maankop of Mankop, Rokkenskop, Spinnekop, Theekop, enz. *zie onder* Dik, enz.

KOPEN. *zie* Koopen.

Koper. Die koopt. *zie* Kooper.

KOPER. z. g. Zekere mijnstof. *Cuivre, airain, bronze, métail qu'on tire des mines.*

Rood koper. *Cuivre rouge.*

Geel koper. *Cuivre jaune, léton ou laiton.*

Bastaard koper. *Cuivre bâtard.*

In koper snijden of etzen. *Graver sur le cuivre, au burin ou à l'eau forte.*

Koperagtig, *bijv. w.* Koperig, naar koper. *Qui sent le cuivre, ou qui a un goût de cuivre.*

Die kost smaakt koperagtig. *Cette viande a un goût de cuivre.*

Koperberg. z. m. Kopermijn. *Mine de cuivre.*

Koperblad. z. g. *Feuille ou lame de cuivre.*

Koperdraad. z. m. *Fil de léton.*

Koperen, *bijv. w.* Dat van koper is. *De cuivre, d'airain, de bronze.*

Een koperen dekzel. *Un couvercle de cuivre.*

Een koperen pot, ketel, enz. *Pot ou vase de cuivre, chauderon de cuivre.*

De koperen Slang die Moses in de woestijne opregtte. *Le Serpent d'airain que Moïse éleva au désert.*

Het koperen Paerd te Parijs. *Le cheval de bronze à Paris.*

Een koperen beeld. *Une statue de bronze.*

Koperen of metaalen geschut. *Canon de fonte, ou de fonte verte.*

Eene koperen plaat. *Plaque, ou lame de cuivre.*

Koperen plaaten, gesneeden, of geëtste plaaten. *Des planches gravées.*

Kopergeld. z. g. *Monnoye de cuivre.*

In Zweeden is veel kopergeld. *En Suède il y a beaucoup de monnoye de cuivre.*

‡ Kopergeld, koperzielmis, kleine betaaling, slegt werk. *Méchante monnoye, méchante besogne.*

Kopergieten. g. w. Geelgieten. *Fondre du cuivre.*

't Kopergieten. z. g. 't Geelgieten. *L'art, ou le métier de fondre le cuivre.*

Kopergieter. z. m. Geelgieter. *Fondeur de cuivre.*

Kopergroen. *zie* Spaansgroen.

Koperig. *zie* Koperagtig.

Kopermijn. *zie* Koperberg.

Kopermolen. z. m. Molen daar het koper tot plaaten geslagen word. *Moulin où l'on étend le cuivre en lames, moulin à cuivre.*

Kopermunt. *zie* Kopergeld.

Koperroest. *zie* Kopergroen.

Koperrood. z. g. *Vitriol, couperose, minéral qui se trouve dans les mines de cuivre.*

't Koperslagen. z. g. 't Koperslagers handwerk. *Métier de chaudronnier, ou de celui qui travaille en cuivre.*

Koperslager. z. m. Kopersmid. *Chaudronnier ou chaudronnier, dinandier.*

Het koperslaan of het kopersmeden, het ambagt van eenen koperslager of kopersmid. *Dinanderie, le métier de chaudronnier, ou dinandier.*

Kopersmid. *zie* Koperslager.

Kopersneê. z. v. Graveersel in koper. *Gravure en cuivre, fait au burin ou à l'eau forte.*

Koperteeken. g. w. *Graver en cuivre.*

Koperwerk. z. g. Allerhande koperwerk. *Chaudronnerie, toute sorte de vaisselle & d'utensiles de cuivre.*

Koperwerk schuuren. *Ecurer la vaisselle ou les utensiles de cuivre.*

KOPJE. z. g. *Petite tête. Petite tasse. zie* Kop.

Theekopjes. *zie onder* Thee.

KOPIEEREN. *zie onder* Kopije.

KOPIJE. z. v. *ond. w.* Afschrift, naschrift. *Copie.*

Ergens kopije van neemen. *Prendre ou tirer copie de quelque écrit.*

Kopije. *Drukkers w.* 't Schrift daar men naar zet. *Copie, l'original sur lequel on compose les feuilles.*

Kopije van eene schilderije. *Copie d'un tableau.*

Dat is eene kopije van Rembrant, enz. *C'est une copie de Rembrant. &c.*

KOPIJEEREN. *w. w. ond. w.* Uitschrijven, naarschrijven. *Copier, transcrire.*

Kopijeeren. *Schilders. w.* Naschilderen. *Copier, peindre d'après l'original.*

Kopijist. z. m. *ond. w.* Afschrijver, uitschrijver. *Copiste, qui transcrit quelque écrit, qui copie.*

Een trouw of goed kopijist. *Un bon, ou fidèle copiste.*

KOPPEL. z. g. Paar. *Couple, paire.*

Een koppel hoenderen, enz. *Un couple de poulets, &c.*

Een koppel paerden. *Une couple de chevaux.*

Een koppel paerden, eene reeks paerden, aan malkanderen gekoppeld. *Une troupe de chevaux accouplés.*

Koppelaar. z. m. Paerdenruisscher. *Maquignon.*

Hoppelaar. Hoerenwaard. *Maquereau.*

‡ Koppelaar. Huwelijksmaker. *Entremetteur, homme qui aide à faire des mariages, qui se mêle d'accorder les partis.*

Koppelaares. *zie* Koppelaarster.

Koppelaarster. z. v. Koppelster, hoerenwaardin. *Maquerelle, qui débauche & prostitue les filles & les femmes pour de l'argent.*

‡ Koppelaarster van een huwelijk. *Entremetteuse, femme qui se mêle de faire des mariages.*

Koppelaarije. z. v. Het ambagt van eenen koppelaar. *Maquerellage, maquignonnage.*

‡ Koppelaarlje. z. v. Huwelijkskoppeling. *Metier, ou action de celui qui se mêle de faire des mariages.*

KOPPELEN. w. w. Paaren. *Accoupler, apparier, mettre par couples.*

Twee woorden koppelen. *Joindre ou lier deux mots ensemble.*

‡ Een huwelijk koppelen. *Faire un mariage, se mêler d'accorder les partis pour faire un mariage.*

Koppeling. z. v. Te zamenpaaring van Ossen, Paerden, enz. *Accouplement de bœufs, de chevaux, &c. l'action de les apparier.*

Koppeling van twee woorden. *La liaison de deux mots.*

‡ Koppeling van een huwelijk. *Action de celui ou de celle qui se mêle d'accorder les partis pour faire un mariage.*

Koppelwoord. z. g. Woord der Spraakkunst. *Conjonction, terme de Grammaire.*

KOPPEN. w. w. Koppen zetten. *Ventouser, appliquer des ventouses.*

Iemand op de handen koppen. *Appliquer des ventouses à quelqu'un sur les mains.*

Koppen, *meerv.* van Kop. *Tasses, ventouses, têtes.*

KOPPER. *zie* Koppenzetter.

Koppermaandag. *zie onder* Maandag.

Koppenzetter. z. v. Kopster. *Femme qui applique des ventouses.*

Koppenzetter of Kopper. z. m. *Homme qui applique des ventouses.*

Koppezetting. z. v. Koplating, 't koppen. *Application de ventouses, ou action de celui ou de celle qui applique des ventouses.*

KOPPIG, *bijv. w.* Hoofdig, eigenzinnig. *Opiniatre, têtu, acariâtre.*

Die meid is koppig. *Voilà une fille bien opiniâtre, bien têtue.*

* Koppig. Sterk, kragtig. *Fumeux, qui entête, capiteux.*

Dat is koppig bier, koppige wijn. *Voilà de la biére qui entête, du vin fumeux, du vin qui monte à la tête.*

De nieuwe wijn is zeer koppig. *Le vin nouveau est fort capiteux.*

Koppig, *bijw. zie* Koppiglijk.

Koppigheid. z. v. Hoofdigheid, stijfzinnigheid. *Opiniâtreté, entêtement.*

Koppiglijk. *bijw. Opiniâtrement, obstinement.*

KOPSTER. *zie* Koppenzetster.

KOPSTUK. z. g. De kop van een vel, leêr, enz.

Digitized by Google

enz. *La partie de la peau d'une bête ou sont les cornes.*

‡ Zij is een wijs kopſtuk, eene zottin. *C'eſt une ſotte, une écervelée.*

Kopſtuk. Zeker ſtuk zilvergeld. *Certaine pièce d'argent où la tête d'un Prince eſt empreinte.*

K O R.

KORAAL. z. g. Zeker zeegewas dat week onder het water is, en in de lugt hard word. *Coral, ou corail, plante maritime, qui eſt molle ſous l'eau, mais qui devient dure hors de l'eau.*

Koraal. Bolletje van koraal. *Coral, ou corail, grain de coral, vrai ou faux.*

Een ſnoer of keten koraalen. *Un tour ou colier de corail.*

Koraalen, *bijv. w.* Iets, dat van koraal, of rood als koraal is, of naar koraal gelijkt. *De corail, qui eſt vermeil comme du corail.*

Die jongvrouw heeft koraalen lippen. *Cette jeune femme a des lévres de corail, vermeilles comme du corail.*

Koraal. Glazen koraalen. *Des grains de verre de toute ſorte de couleur.*

Koraalen rijgen. *Enfiler ces ſortes de perles, ou de grains.*

Amberkoraalen. *Grains d'ambre.*

Bloedkoraalen. *Grains faits de corail rouge*

Paternoſterkoraalen, koraalen aan den roozekrans der Roomſchgezinden. *Patenôtre de corail, chappelet de corail dont ſe ſervent les Catholiques-Romains.*

piipkoraal. *zie onder* Pijp.

Koraalboom. z. m. *Arbre de corail, arbriſſeau de l'Amérique qui porte des grains rouges comme du corail.*

Koraalkruid. z. g. *Coraline, plante aquatique.*

Koraalwerk. z. g. *Toute ſorte d'ouvrage fait de grains de verre.*

KORDELIER. z. m. Minderbroeder, Franciskaan, Monnik van St. Franciskus order. *Cordelier, Religieux de Saint François.*

KORDEWAGEN. z. m. Kruiwagen. *Brouette. zie* Kruiwagen.

KOREN. z. g. Kooren of koorn, allerlei graan. *Bled, grains.*

Het koren ſtaat ſchoon op 't veld. *Le bled eſt beau à la campagne, les grains paroiſſent fort beaux.*

Turkſch koren. *Bled de Turquie.*

Koren dorſſchen. *Battre du bled, battre les grains.*

Koorn wannen, koorn zuiveren. *Vaner du bled, vaner du froment.*

‡ Zijn korentje groen eeten, zijn goed vroeg opmaaken. *Manger ſon bled en herbe.*

Koorn omzetten, koorn verſchieten. *Remuer & changer le bled afin qu'il ne ſe gâte pas.*

Amelkoorn. Winterkoorn. *zie onder* Amel, enz.

Korenaar. z. v. Korenair. *Epi de bled.*

Korenakker. z. m. Korenveld. *Champ ſemé de bled.*

Korenberg. z. m. Berg vol koren. *Grange remplie de bled, ou Grange à ſerrer du bled.*

Korenbeurs. z. v. Vergaderplaats der Korenkoperen. *Bourſe où s'aſſemblent les marchands de bled.*

Korenbijter. z. m. Korenkever. *Calandre, inſecte qui ſe tient parmi le bled, & qui le ronge.*

‡ Korenbijter. Korenwolf, woekeraar met het koren. *Uſurier, monopoleur, qui maintient la cherté dans le bled.*

Korenbloem. z. v. (roode) *Coquelicot, ponceau.*

Korenbloem. (blaauwe) *Aubifoin.*

Korenbrander. z. m. *Celui qui diſtile de l'eau de vie de grain.*

Korenbrandewijn. z. m. Korenwijn. *De L'eau de vie de grain.*

Korendorſcher. z. m. Dorſcher, dorſſer. *Celui qui bat le bled, batteur de bled, batteur en grange.*

Korendorſching. z. v. *Action de battre le bled.*

Korendrager. z. m. *Porteur de bled.*

Korengaffel. z. v. Korenvork. *Fourche à bled.*

Korengerve. z. v. Korenſchoof. *Gerbe de bled.*

Korenhalm. z. m. Korenſteel. *Chalumeau, ou tuyau d'un épi de bled.*

Korenharp. *zie onder* Harp.

Korenhoop. z. m. *Monceau ou tas de bled.*

Korenhuis. z. g. Pakhuis van koren. *Magazin à mettre du bled.*

Korenhulſe. z. v. Kaf. *De la balle.*

Korenkooper. z. m. Koopman in graanen. *Marchand de bled, grénetier.*

Korenkoopſter. z. v. *Grenetière, marchande de bled.*

Korenkrekel. *zie onder* Krekel.

Korenland. z. g. Bouwland. *Terre labourable & propre à être ſemée de bled.*

Korenligter. z. m. Ligter, zeker zwaar vaartuig. *Sorte de bateau qui ſert à transporter le bled dans les magaſins.*

Korenmaat. z. v. *Meſure à meſurer du bled.*

Korenmerkt. z. v. *Marché au bled.*

Korenmeter. z. m. Een die 't koren meet. *Meſureur de bled, qui meſure le bled.*

Korenmolen. z. m. *Moulin à moudre du bled.*

Korenroos. z. v. Roode bloem, die in 't koren waſt. *Coquelicot, ponceau, pavot rouge qui croît dans le bled.*

Korenſalaad. *zie* Veldſalaad.

Korenſchoof. z. v. Korenſchove, korengerve. *Gerbe de bled.*

Korenſchop. z. v. Schop om 't koren om te zetten. *Pèle ou pelle à remuer & changer le bled.*

Korenſchuur. z. v. *Grange.*

Korenſikkel. z. m. Korenzeiſſen. *Fauciſſe.*

KORENTEN. *zie* Corenten.

KORENTJE. z. g. Koorntje. *Petit grain.*

KOKENVELD. z. g. Korenland. *Pièce de de terre ſemée de bled.*

Korenwijn. *zie* Korenbrandewijn.

Korenworm. z. m. Schietworm in 't koren. *Calandre, petit inſect noir. zie* Korenbijter.

Korenzeiſſen. *zie* Korenſikkel.

Korenzolder. z. m. *Grenier à bled.*

KORF. *onv. tijd* van Kerven. Als, ik korf. *Je hacheis ou je bachai.*

KORF. z. m. *Corbeille, botte, panier.*

Korfje. z. g. *Petit panier &c. zie* Korf.

Beedelkorf, Bijenkof, Broodkorf, Luurkorf, Luijerkorf, Muilkorf, Rozijnenkorf, Ruggekorf, Schanskorf, Vijgenkorf, Viſchkorf, *zie onder* Beedel, enz.

Korfdrager. z. m. Die eenen ruggekorf draagt. *Hotteur.*

KORHAAN. z. m. *Francolin, coq de bruyère.*

KORHOEN. z. g. Hazelhoen. *Francoline.*

KORIANDER. z. m. Korianderzaad. *Graine de coriandre.*

Koriander. Korianderkruid. *Coriandre, ou coriande.*

KORK. z. g. *beter* Kurk. *Du liége. zie* Kurk.

KORL, korrel. z. v. *Grain.*

Eene korl koren. *Un grain de bled.*

Eene druivekorl. *Une grume, un grain de raiſin, pepin.*

KORLEN. g. w. Aan korlen breeken. *S'égrainer, ſe ſéparer ou ſe diviſer en grains.*

Korlig. *bijv. w. Qui s'égraine, ou qui eſt plein de grains.*

KORNEL. z. v. Fijne zemelen. *Sorte de groſſe farine dont on ſe ſert pour engraiſſer les poules.*

Hoenders met kornel meſten. *Engraiſſer des poulets avec de la groſſe farine.*

KORNEL. z. m. *ond. w.* Kolonel. Bendoverſte. *Le Colonel, chef d'un régiment.*

De Kornel en Hopluiden beſlooten, dat, enz. *Le Colonel & les Capitaines réſolurent, que, &c.*

KORNELIS. *zie* Cornelis.

KORNELLENBOOM. *zie* Kornoeljeboom.

KORNET. z. m. *ond. w.* Standaard drager, Vaandrig te paerd. *Cornette, Officier qui porte l'étendart.*

Kornet. z. v. Eene bende ruiteren; maar in deezen zin word het woord ruiters doorgaans hier bij gevoegd. *Cornette, compagnie de cavalerie qui marche ſous la Cornette.*

Drie kornetten ruiteren. *Trois cornettes de cavalerie.*

KORNET. z. v. *ond. w.* Kromme hoorn, kromme fluit. *Cornet, cornet à bouquin.*

Hij blaaſt zeer wel op de kornet. *Il ſonne fort bien du cornet.*

KORNIKKELHUIS. *zie* Kneekelhuis.

KORNISSE. z. v. *ond. w.* Bovenlijſt. *Corniche, moulure: terme d'architecture.*

KORNOELJE. z. v. Zekere vrugt. *Cornouille, fruit de cornouillier.*

Kornoeljenboom. z. m. Kornellenboom, wijlboom. *Cornouillier.*

‡ KORNUIT. *zie* Makker of Spitsbroeder.

KORNWALL. *zie* Kornwall.

KORREL. *zie* Korl.

KORS. z. v. *Du creſſon.*

KORS, mansnaam. *zie* Cornelis.

KORSEL, enz. *zie* Korzel.

KORSET. *zie* Corſetje.

KORST. z. v. De korſt van 't brood, enz. *Croûte de pain, &c.*

Korſt van eene paſtei. *Croûte de pâté.*

Eene korſt, of hagt brood. *Croûton.*

Korſt op eene zweer. *La croûte d'un ulcére.*

Tot eene korſt worden. *Devenir croûte.*

Korſtagtig. *zie* Korſtig.

Korſtig. *bijv. w.* Korſtagtig. *Qui a biende la croûte.*

Dat brood valt korſtig. *Ce pain a bien de la croûte.*

Korſtigheid. z. v. *Croûte, dureté.*

Door de korſtigheid van 't brood worden de meſſen ſtomp. *Les couteaux s'émouſſent par la dureté de la croûte du pain, ou la croûte du pain émouſſe les couteaux.*

Korſtje. z. g. Korsje. *Petite croûte, croûton.*

Korſtpaſtei. z. v. Paſtei met eene korſt. *Pâté en croûte.*

KORSWIJL. *zie* Kortswijl.

KORT, *bijv. w.* Klein, niet lang. *Court, qui n'eſt pas long.*

't Is een kort man, eene korte vrouw, enz. *C'eſt un courtaut, c'eſt une femme de petite taille.*

Dat kleed is u te kort. *Cet habit vous eſt trop court.*

Een korte aanſpraak doen. *Faire une petite ou courte harangue.*

De kortſte dag. *Le plus court jour de l'année.*

Kort geweer, in overſtelling van lang geweer, gelijk picken, enz. *Des armes courtes, comme épées, ſabres &c.*

Kort en goed. *Court & bon.*

De korte ribben. *Les côtes d'embas ou les fauſſes côtes.*

Zijne kinderen heel kort houden. *Tenir ſes enfans de court, les tenir dans une grande ſujettion.*

Digitized by Google

Om 't kort te maaken, zal ik, enz. *Pour couper court, je, &c.*
Kort, malsch. Als, dat vleesch is zeer kort. *Cette viande est bien tendre.*
Kort, *bijw. zie* Korteling.
Kort af, *bijw.* Gantsch af, plat af. *Tout à plat, tout net.*
Zij sloeg hem zijne bede kort af. *Elle lui refusa sa demande tout net, ou tout à plat.*
In 't kort, binnen korten tijd. *Dans peu.*
In 't kort, met korte woorden. *En peu de mots.*
Te kort koomen, niet genoeg hebben. *N'avoir pas assez, manquer.*
Te kort zijn. Als, na het tellen van 't geld heb ik bevonden dat daar een rijksdaalder te kort was. *Après avoir compté l'argent j'ai trouvé qu'il y manquoit un écu.*
Te kort schieten in een gevegt, geslaagen worden. *Avoir du pire, avoir du dessous, être défait dans un combat.*
Daar komt of schiet te kort, de schulden konnen daar niet betaald worden. *Il n'y a pas assez pour payer les dettes.*
Te kort doen. *Faire tort.*
Zig te kort doen. *Faire tort.*
Zig zelven te kort doen. *Se faire injustice à soi-même.*
*Zig zelven te kort doen, zijne handen aan zig zelven slaan. *Se faire mourir, se tuer.*
Kortaassemig, *bijv. w.* Kortademig, aamborstig. *Asthmatique, qui a l'haleine courte.*
KORTAGIE. *z. v.* Loon van eenen makelaar. *Courtage, droit ou salaire de Courtier.*
KORTAGTIG, *bijv. w.* Eenigzins kort. *Un peu court, qui n'est pas fort long.*
Kort begrijp. *z. g.* Korte inhoud. *Epitome, abrégé.*
Ergens een kort begrijp van maaken. *Faire un abrégé de quelque chose.*
Kortbondig, *bijv. w.* Kort en kragtig. *Laconique; qui contient beaucoup de sens en peu de mots; court & solide.*
Kortbondigheid. *z. v. Manière de renfermer un grand sens en peu de mots, énergie.*
Kortbondiglijk. *bijw. Laconiquement; d'une manière solide & abrégée.*
Kortborstig. *zie* Kortaasseming.
Kortborstigheid. *z. v.* Aamborstigheid. *Asthme.*
KORTEGAARD, *ond. w.* Voor *Corps de garde. zie* Wagt.
KORTELIJK, *bijw.* In 't korte, met weinig woorden. *En peu de mots, brièvement.*
Korteling, *bijw.* Onlangs, korts. *Depuis peu, il y a peu de temps.*
't Gebeurde korteling dat, enz. *Il est arrivé depuis peu, que, &c.*
Korten. *w. w.* Korter maaken. *Raccourcir, faire plus court.*
Korten. Afsnijden. *Couper, retrancher.*
't Hair korten. *Couper les cheveux.*
De nagels korten. *Couper ou rogner les ongles.*
Het kabel korten. *Zeew.* Het kabel inhaalen. *Bitter le cable: terme de marine.*
Een schip korten. *Tower un vaisseau, le faire avancer par le moyen de la hanssière.*
Eenen vogel de vleugels korten. *Rogner les ailes à un oiseau.*
*Iemand de vleugels korten, iemands magt beknoeijen. *Rogner les ailes à quelqu'un, lui retrancher de son autorité.*
Korten. Afkorten, afbreken. *Rabattre.*
Eenen rijksdaalder op eene rekening korten. *Rabattre un écu sur un compte.*
Korten. *g. w.* Korter worden. *Raccourcir, devenir plus court.*
De dagen beginnen te korten. *Les jours commencent à raccourcir, ou à devenir plus courts.*
Kortheid. *z. v.* Kleinheid. *Petitesse.*
Kortheid. Korte tijd. *Brièveté, courte durée d'une chose.*
De kortheid van 's menschen leven, *La brièveté de la vie de l'homme.*
Kortheidshalve, *bijw.* Om zig te bekorten. *Pour couper court, pour abréger.*
Korting. *z. v.* Afsnijding. *Action de rogner, ou de couper.*
Korting. Afrekking. *Rabais, déduction.*
Iets onder korting van een van 't honderd betaalen. *Payer quelque chose en rabattant un pour cent.*
Korting. *Accourcissement, racourcissemens.*
Kortnagelen. *w. v. Rogner les ongles ou les griffes.*
Kortom, *bijw.* Met een woord. *Pour couper court, en un mot.*
Kortoor, hond of paerd dat gekortoord is. *Courtaud.*
Kortooren. *w. w.* Motzen, de ooren afsnijden. *Ecourter, esseriller.*
Ik heb mijn paerd laaten kortooren. *J'ai fait écourter, ou esseriller mon cheval.*
‡ Ik wil mij laaten kortooren zoo het niet waar is. *Je veux me faire couper les oreilles si cela n'est vrai.*
KORTOUW. *zie* Kartouw.
KORTRIJK. *zie* Cortrijk.
KORTS. *zie* Korteling.
Korts te vooren. *Peu de temps auparavant.*
Korts daar na. *Peu de temps après.*
Nog korts. *Depuis peu, tout fraîchement.*
KORTSWIJL. *z. v.* Vrolijkheid, tijdverdrijf. *Passetemps, raillerie, divertissement, badinage, plaisanterie.*
Uit kortswijl iet doen, zeggen, enz. *Faire ou dire quelque chose pour passer le temps, ou pour se divertir.*
Het is maar kortswijl, hij meent het niet in ernst. *Ce n'est que pour rire, il ne le pense pas sérieusement.*
Kortswijlen. *g. w.* Boerten, spotten, vrolijk zijn. *Plaisanter, railler, badiner.*
Kortswijlig, *bijv. w.* Vrolijk. *Badin, gai, facétieux, divertissant, de bonne humeur.*
Hij is een kortswijlig mensch. *C'est un homme gai, de bonne humeur, un homme badin, un croustilleux personnage.*
KORTVLERKEN. *w. w.* Kortwieken, de vleugels korten. *Rogner les ailes.*
*Iemand kortvlerken, iemands magt en gezag beknoeijen. *Rogner les ailes à quelqu'un, diminuer son pouvoir.*
Kortvoêr. *z. g.* Sterke drank. *Des boissons fortes, faites d'eau de vie par distillation.*
‡ Hij hout veel van kortvoêr. *Il aime beaucoup la brandouille, ou il aime les liqueurs fortes en général.*
Kortwieken. *zie* Kortvlerken.
Kortzigt. *z. g.* Wisselaars woord. *A peu de jours de vue.*
Een wisselbrief op kortzigt te betaalen. *Une lettre de change payable à peu de jours de vue.*
KORZEL, *bijv. w.* Korzelig, gemelijk, kijfagtig. *Colère, emporté, prompt.*
Dat is een korzel of korzelig mensch. *C'est un homme colère, ou qui est sujet à se mettre en colère, un homme prompt.*
Korzelheid. *z. v.* Gemelijkheid. *Colère, promptitude.*
‡ Korzelhoofd. *z. g.* Een korzelig mensch. *Tête prompte, un homme colère, un homme sujet à prendre la chèvre.*
Korzelhoofdig, *bijv. w. Colère, qui s'emporte facilement, qui a la tête chaude.*
Korzelhoofdigheid. *z. v. Promptitude, emportement, humeur quinteuse.*
Korzelig. *zie* Korzel.

KOS.

KOSSEM. *z. m.* Halsquabbe, 't vel dat den Os onder den hals hangt. *Fanon, la peau qui pend sous la gorge d'un bœuf.*
KOST, *onv. tijd* van Konnen of kunnen. *zie* Kon.
KOST. *z. m.* Spijs, eeten. *Manger, nourriture.*
Dat is goede kost. *C'est un bon manger.*
Kost. Spijs en drank, onderhoud. *Nourriture, entretien.*
Iemand den kost geeven. *Donner la nourriture à quelqu'un, l'entretenir.*
Hij kan van zijn werk den kost niet hebben. *Il ne peut gagner sa vie par son travail.*
Hij is goed voor zijnen kost, hij kan den kost winnen. *Il peut gagner sa vie.*
Bij iemand in den kost gaan. *Etre en pension chez quelqu'un.*
Iemand in den kost [illegible]esteeden. *Mettre quelqu'un en pension.*
Men [illegible] daar in [illegible]heelen en halven kost. *On voit en pension & en demi-pension; on y tient des pensionnaires & des demi-pensionnaires.*
Kinderen in den kost hebben. *Avoir des enfans en pension.*
Om den kost, of blooten kost arbeiden, dienen, enz. *Servir ou travailler pour la nourriture.*
KOST, word dikmaals voor het meerv. Kosten genoomen. *zie* Kosten.
Boerenkost, Burgerkost, Eetkost, Landkost, Legerkost, Lepelkost, Melkkost, Mondkost, Teerkost, enz. *zie onder* Boer, enz.
KOSTBAAR, *bijv. w.* Kostelijk, dat veel kost. *Ce qui coute beaucoup, ce qui monte bien haut, cher, somptueux.*
Dat is een kostbaar onthaal. *C'est un régal somptueux.*
Kostelijk. *bijv. w.* Heerlijk, dierbaar, pragtig. *Magnifique, somptueux, précieux, riche.*
Een kostelijk huis. *Maison magnifique.*
Een kostelijk gastmaal. *Festin magnifique.*
*Kostelijk, uitsteekend, zeer lekker. *Délicieux, délicat, excellent.*
Kostelijke spijzen. *Des viandes délicatement apprêtées, des mets exquis.*
Kostelijke wijn. *Du vin excellent, du vin délicieux.*
Kostelijke juweelen, of kleinodien. *Des joyaux précieux.*
Kostelijk. Dier, of duur. *Cher, qui coute beaucoup.*
't Valt daar kostelijk te teeren. *Il fait cher vivre là.*
*Kostelijk. Die veel verteert. *Qui consume beaucoup, qui fait de grandes dépenses.*
Dat is een kostelijk man. *C'est un homme qui fait de grandes dépenses, ou qui coute beaucoup à entretenir.*
Kostelijk, *bijw.* Pragtig. *Magnifiquement.*
Kostelijk gekleed gaan. *Etre habillé magnifiquement, ou richement.*
Kostelijkheid. *z. v.* Pragt. *Magnificence, somptuosité.*
Op het konings hof ziet men veel kostelijkheid. *On voit beaucoup de magnificence à la cour du Roi.*
Kostelijkheid. Pragtige kleederen, juweelen, enz. *Habits magnifiques, joyaux, &c.*
Die Mevrou had veel kostelijkheids aan haar lijf. *Cette Dame étoit magnifique*

Digitized by Google

en habits & en joyaux, ou avoir des habits & des joyaux magnifiques.

Kosteloos, *bijv. w.* Zonder kosten, of onkosten. *Sans aucuns frais ou dépens.*

Iemand kost en schadeloos houden. *Défrayer quelqu'un, l'indemniser, ou le dédommager.*

KOSTEN, *mann.* Onkosten, bekostiging. *Frais, dépens.*

De kosten zijn gedaan. *Les frais en sont faits.*

Een geding met kosten en al verliezen. *Perdre un procès avec dépens.*

Iets met kleine kosten goed maaken. *Faire quelque chose à peu de frais.*

Op iemands kosten of op iemands beurs teeren. *Vivre aux dépens de quelqu'un.*

* Ten kosten van zijn leeven. *Aux dépens ou au prix de sa vie.*

Kosten, *g. w.* Komen te staan voor eenen zekeren prijs. *Couter, valoir, être d'un certain prix.*

Hoe veel zal dat kosten? *Combien cela coutera-t-il? à combien cela montera-t-il?*

Dat huis kost hem 10000 guldens. *Cette maison lui coute dix mille francs.*

Dat werk zal mij veel moeite kosten. *Cet ouvrage me coutera bien de la peine.*

De vrijheid van de Vereenigde Nederlanden heeft veel bloeds gekost. *La liberté des Provinces-Unies a coûté beaucoup de sang.*

Ik wil mijn voorneemen uitvoeren het koste wat het wil. *Je veux exécuter mon dessein à quelque prix que ce soit.*

KOSTER. *z. m.* Opzigter, bewaarder eener Roomsche Kerke. *Marguillier.*

Koster. Opzigter over eene Gereformeerde Kerk. *Concierge.*

Kosterin. *z. v.* Kosters vrouw. *Femme de marguillier, ou de concierge.*

Kosterschap. *z. v.* Kosters ampt. *Office de marguillier, ou de concierge.*

Domkoster. *z. m.* Koster der Domkerke. Tijtel en bediening onder de Domheeren of Kanoniken. *Marguillier d'une église cathedrale, qui a soin des affaires temporelles d'une église: Office parmi les Chanoines.*

KOSTGANGER. *z. m. Pensionnaire, celui qui est en pension.*

Kostgangster. *z. v. Pensionnaire, femme ou fille qui est en pension.*

Kostgeld. *z. g. Pension, argent qu'on paye pour la pension.*

Kostkind. *z. g. Petit, ou petite pensionnaire.*

Kostschool. *z. v. eng.* School voor kostkinderen. *Ecole où l'on tient des pensionnaires.*

Kostgangers, kostkinderen, of kostschool houden. *Tenir des pensionnaires, ou avoir des enfans en pension.*

Kostvrij, *bijv. w.* Kosteloos. *Sans frais ou dommage.*

Iemand kostvrij houden. *Défrayer quelqu'un, l'indemniser, le dédommager.*

Kostwinning. *z. v.* Onderhoud. *Entretien, gagne-pain.*

KOT. KOU.

KOT. *z. g.* Een slegt vuil vertrek. *Taudis, trou, méchante petite maison.*

Een duivenkot. *Colombier.*

Hoerenkot, Hondenkot, Mestkot, Verkenskot, Zwijnenkot, enz. *zie onder* Hoer, enz.

In een slegt kotje, of slegt huisje woonen. *Demeurer dans un taudis, ou dans un trou de maison.*

KOU, kouw of kooi. *zie* Kouw.

KOU, koude. *z. v. zie* Koude.

Koud, koude, *bijv. w.* Dat niet warm is. *Froid, qui n'est pas chaud.*

Koud water. *Eau froide.*

Koud gebraad. *Rôti froid.*

't Begint koud te worden. *Il commence à faire froid.*

't Is zeer koud, 't is heel koud weêr. *Il fait fort froid, il fait un temps fort froid.*

Koud noch heet, laauw. *Ni froid ni chaud, tiéde.*

* Een koude praat, een slegte of onnozele praat. *Un sot discours, un discours où il n'y a point de sel.*

* Dat koomt koud, kaal, of onnozel. *Cela est froid, cela est bien fade.*

* Koud en heet uit eenen mond blaazen, valshartig zijn. *Souffler le froid & le chaud, avoir le cœur double, n'agir pas de bonne foi.*

Koudagtig, *bijv. w.* Koeltjes, eenigzins koud. *Frais, fraiche, un peu froid ou froide.*

Koude. *z. v.* Koude lugt. *Froid, froidure.*

't Is eene strenge koude, 't is zeer koud. *Il fait un froid rude, il fait fort froid.*

De koude, of winter in handen of voeten. *Engelure aux mains, ou aux pieds.*

Van koude beeven. *Trembler de froid.*

Stijf van koude zijn. *Etre engourdi de froid.*

De handen stijf van koude hebben. *Avoir les mains engourdies de froid.*

Koude. Koele wind. *Vent frais, ou air frais.*

Daar waait eene mooije koude. *Il fait un assez grand vent.*

Koudekeuken. Keuken daar men niet en stookt. *Cuisine où l'on ne fait point de feu.*

* Koudekeuken. Koude spijzen die men op reis neemt. *Viandes cuites & froides, dont on se pourvoit pour le voyage.*

Koude koorts, *z. v.* Koorts die met koude aankomt. *Fièvre qui commence par un frisson.*

Koudelijk, *bijv. w.* Huiverig, grillig. *Frileux.*

Ik ben 's winters heel koudelijk. *Je suis fort frileux l'hiver.*

Koudepis. *z. v.* Droppelpis. *Ardeur d'urine, difficulté d'uriner.*

Koudschaal of koudeschaal. *z. v.* Bier, of bier en wijn met wat suiker, kruid en brood, dat men koud eet. *Sorte de soupe froide, composée de bière, de vin, de pain, de sucre & de muscade, qu'on mange froide.*

Koudheid. *zie* Koude.

Koudvogtig, *bijv w.* Koudelijk, grillig. *Frileux, pituiteux, flegmatique.*

Koudvogtigheid. *z. v.* Grilligheid, koudelijkheid. *Etat de la personne frileuse, pituiteuse, &c.*

Koudvuur. *z. g.* Zeker toeval des lichaams. *Cangraine, cangrein ou cangrène, maladie qui vient dans les chairs.*

Koudvuur. *Bois à brûler, ou autre matière arrangée sur le foyer, pour y mettre le feu quand le besoin le demande.*

KOVEL. *zie* Keuvel.

KOUS. *z. v. Bas, chaussé.*

Zijne kousen aantrekken of uittrekken. *Se chausser ou se déchausser, mettre ou ôter ses bas.*

Gebreide kousen. *Bas tricotés, ou broches.*

Geweevene kousen. *Bas faits au métier.*

‡ Kous. Vrouwelijkheid. *Partie naturelle de la femme.*

‡ Kous. Zeker drinkschaaltje. *Gondole, sorte de vase à boire.*

Kous om de hypocras door te zuigen. *Chausse à passer de l'hypocras.*

‡ Met de kous op het hoofd te huis koomen. *S'en revenir la queue entre les jambes, ou sans avoir réussi dans son entreprise.*

‡ Hij is 'er zoo bequaam toe als eene kous tot een peperhuis. *Il s'y entend comme à ramer des choux.*

Kous. *Scheepsw.* Braye de cuir de laquelle on couvre un cable pour le conserver: terme de marine.

Kous. *Scheepsw.* IJzeren ring in eenen strop geklonken om een touw tegen het schuuren van een ander te bewaaren. *Delet, cosse: terme de marine.*

Bovenkousen, Flodderkousen, Onderkousen, Rolkousen, Stroopkousen, enz. *zie onder* Boven, enz.

Kousenband. *z. m. Jarretière.*

De Ridderlijke Ordre van den Kousenband. *L'Ordre de la Jarretière.*

Kousen breiden. *Tricoter des bas.*

Kousenbreider. *z. m.* Breider of breijer. *Tricoteur, celui qui tricotte des bas.*

Kousenbreidster. *z. v.* Breidster. *Tricoteuse.*

Kousen stoppen. *Remraire des bas.*

Kousenlapper. *z. m.* Een die kousen verzoolt. *Qui racommode ou ressemèle des bas.*

Kousenverkooper. *z. m.* Een die allerlei gebreid goed, enz. verkoopt. *Marchand de bas, &c.*

Kousenverkoopster. *z. v. Marchande de bas.*

Kousenweeven. *w. w. Faire des bas au métier.*

Kousenweever. *z. m. Celui qui fait des bas au métier.*

Kousenweverije. *z. v. Manufacture de bas au métier.*

Kousenwinkel. *z. m.* Een winkel van allerlei gebreide waaren, enz. *Boutique de Chaussetier, ou de Marchand de bas.*

KOUT. *zie* Koud.

KOUT. *z. m. Oud w.* Praat, gesprek. *Discours, entretien, dialogue, conférence.*

Herderskout. *Eclogue. zie onder* Herder.

‡ Dat is een slegte kout, een onnozele praat. *Voilà un sot discours ou langage.*

‡ Kouten. *g. w.* Praaten, redenwisselen. *S'entretenir, discourir, parler.*

‡ Kouter. *z. m. Discoureur, causeur, jaseur.*

‡ Hij is een zoet kouter. *C'est un agréable jaseur.*

KOUTER. *z. g.* Ploegijzer. *Soc, coutre de charrue.*

KOUTSTER. *z. v.* Praatster, praatmoer. *Discoureuse, causeuse, babillarde.*

KOUW. *z. v.* Kooi, kevi. *Cage.*

Eene kouw met hoenderen. *Une cage pleine de poulets.*

In eene kouw zetten. *Mettre en cage.*

* Hij zit daar in de kouw, hij zit daar vast, of beslooten. *Il est en cage, il est en prison.*

KOUW. *z. v. zie* Koude.

KOZIJN, kazijn, *z. g.* Houtwerk waar in de glaazen en vensters staan. *Croisée.*

KRA.

KRAAG. *z. v.* Lob, lobbe, zeker oud halscieraad. *Fraise, collet à l'antique.*

Hij heeft eene opgezette kraag om. *Il porte une fraise retroussée, ou relevée.*

Eene kraag, of krop daar men eene bef op draagt. *Collet de pourpoint.*

De kraag van 't hemde. *zie* Klier.

Kraag, of schoef van eenen mantel. *Collet de manteau.*

Kraag. Het halsbeen of onderste van den hals. *Le chignon du cou.*

* Het zal hem zijne beste kraag kosten, het zal hem zijn leven kosten. *Il lui en coutera la vie.*

Halskraag. *zie* Ringkraag.

Digitized by Google

Mantelkraag. Ringkraag. *zie onder* Mantel, enz.

Kraagman. *z. m.* Lobbeman, een zilveren Spaanſche dukaton. *Ducaton à tête fraiſée, monnoye d'Eſpagne.*

KRAAI. *z. v.* Zekere vogel. *Corneille, oiſeau.*

Bonte, grijze, zwarte kraai. *Corneille emmantelée, griſe, noire.*

Houtkraai. Zandkraai. *zie onder* Hout, enz.

Eene bonte kraai maakt geen winter. *Spreekw. Une birondelle ne fait pas le printemps.* Proverbe.

Kraaipeer. *zie* Rietpeer.

Kraaiſter. *z. v. zie* Verklikſter.

KRAAIJEN. *g. w.* Roepen als de kraaijen. *Crier comme une corneille.*

Kraaijen word ook van de haanen gezegd. *Chanter comme le coq.*

Eer de haan driemaal gekraaid zal hebben. *Avant que le coq ait chanté trois fois.*

* Geen haan zal 'er na kraaijen, niemand zal 'er iets van weeten. *Perſonne n'en ſaura rien.*

* Kraaijen. Schreeuwen, roepen. *Crier, faire bien du bruit.*

* Hij kan wakker kraaijen. *Il ſait bien crier, il peut ſe faire entendre comme il faut.*

* Oproer door de ſtad kraaijen. *Répandre le tumulte dans la ville.*

* Kraaijen. *zie* Verklikken.

* Kraaijer. *zie* Verklikker.

KRAAK of Karaak. *z. v.* Zeker oud Spaanſch of Portugeeſch groot ſchip. *Caraque, nom de grand bâtiment Portugais, qui étoit autrefois vaiſſeau de guerre & de marchandiſe.*

Kraakporcelein. *z. g.* Heel fijn porcelein, dat met de Spaanſche kraaken plagt overgebragt te worden. *Porcelaine très-fine, que l'on apportoit autrefois des Indes avec des caraques Eſpagnoles ou Portugaiſes.*

KRAAKAMANDEL. *z. v. Amande qui eſt encore dans ſon écale, que l'on caſſe pour la manger.*

Kraakbeen. *z. g.* Knorbeen. *Cartilage.*

Kraakbeentje. *z. g.* Klein kraakbeen. *Petit cartilage.*

Ik houde veel van kalfsſchinkels om de kraakbeentjes. *J'aime fort les jarrets de veau à cauſe des cartilages.*

Kraakbeſſen of kraakbeziën. *Mûres ſauvages, mûres de renard.*

Kraakeling. *z. m.* Zeker hard gebak, dat in het eeten kraakt. *Craquelin, pâtiſſerie fort ſéche, qui craque ſous les dents en la mangeant.*

Gezodene kraakelingen. *Craquelins bouillis.*

KRAAKEN. *g. w.* Gekraak maaken. *Craqueter, faire un bruit qui craque, faire crac.*

't Kraakte al wat aan 't ſchip was. *Tout le vaiſſeau craqueta.*

De deur doet niet dan kraaken. *La porte craque continuellement, ou fait un bruit continuel.*

Het vrieſt dat het kraakt. *Il gèle à pierre fendre.*

Kraaken. *w. w.* Nooten kraaken. *Caſſer, caſſer des noix.*

* Quaade nooten kraaken. *Augurer mal des choſes à venir, faire de fâcheux pronoſtics.*

* Dat is eene harde noot om te kraaken, dat is eene zaak moeielijk om uit te voeren. *C'eſt une choſe difficile à exécuter; c'eſt une affaire épineuſe.*

‡ Zij heeft haar nootjes wel gekraakt, zij heeft zig wel bezorgd. *Elle a fait tout doucement ſes affaires, elle a bien fait ſes noces.*

* De vrouw begint te kraaken, begint baarensnood te krijgen. *La femme commence à ſentir le travail d'enfant.*

‡ Kraaken. Beſcharen, ſtil wegneemen. *Eſcamoter, eſcroquer.*

‡ Ik heb twee bloempotten gekraakt. *J'ai eſcamoté deux pots à fleurs.*

Eene dam kraaken in 't damſpel. *Prendre une dame damée au jeu de dames.*

‡ Kraaken. Ledigen, opeeten. *Vuider, manger, croquer.*

Ik heb twee vleſſen wijn gekraakt. *J'ai vuidé deux bouteilles de vin.*

Ik heb de heele koek gekraakt. *J'ai dépêché, ou mangé tout le gâteau.*

Kraakende, *bijv. w.* 't Geen kraakt. *Ce qui craquette, ou fait un bruit qui craque.*

Eene kraakende deur. *Une porte qui fait du bruit, ou qui craque.*

‡ De kraakende wagens duuren wel 't langſt, zwakke menſchen leeven wel 't langſt. *Des gens, ou des perſonnes trainantes vivent ſouvent le plus longtemps, les plats fêlés ne ſe rompent pas ſi aiſément que les neufs.*

Kraaker. *z. m.* Nootenkraaker. *Caſſenoiſette.*

Nootenkraaker. *zie onder* Noot.

Kraaking. *z. v.* Gekraak. *Craquettement, ou craquement, bruit qui craque.*

Kraakſteen. *z. m. Noyau de fruit.*

KRAALEN. *zie* Koraal.

KRAAM. *z. v.* Opene en beſlotene winkel. *Tente de mercier, boutique de mercier, qui étale en plein marché, ou à la foire.*

Met eene kraam op de merkt ſtaan. *Avoir une boutique ou tente au marché, pour y vendre quelque marchandiſe.*

* Hij weet zijne kraam wel op te ſchikken. *Il ſait bien vendre ſes coquilles, il ſait bien faire valoir ſa marchandiſe.*

* Dat dient hem niet in zijne kraam, dat gelijkt hem niet. *Ce n'eſt pas ſon affaire, cela ne lui eſt pas avantageux.*

‡ Dat is eene kraam! dat is een werk! *Voilà une affaire!*

‡ Hij zond mij al de kraam of de gantſche vleet weêr te huis. *Il me renvoya toute la boutique.*

‡ Daar leit eene ijſſelijke kraam, daar is iets ſchandigs ontdekt. *On a découvert d'étranges choſes.*

Beuzelkraam, Boekenkraam, IJzerkraam, Koekenkraam, Linnenkraam, Markt-Kraam, Meſſenkraam, Poppenkraam, Pottenkraam, Spiegelkraam, Wafelkraam, Zeepkraam. *zie onder* Beuzel enz.

KRAAM. *z. v.* Kinderbedde. *Couche, ou couches, enfantement.*

Mijne moeder moet haaſt weder in de kraam. *Ma mère doit encore bientôt accoucher.*

In de kraam leggen. *Faire ſes couches, ou être en couche.*

De Princeſſen van den bloede moeten de kraam van de Koninginne bijwoonen. *Les Princeſſes du ſang doivent aſſiſter aux couches des Reines.*

In de kraam koomen. *Accoucher.*

In de kraam bevallen. *Accoucher.*

Eene quaade kraam, eene miskraam. *Fauſſe-couche.*

Miskraam. *zie onder* Mis.

Kraambed. *z. g.* Kinderbed. *Couche, ou couches, enfantement: le lit de l'accouchée.*

Zij leit in 't kraambed. *Elle eſt en couche.*

Het kraambed is nog niet klaar. *Le lit de couche, ou le lit de l'accouchée n'eſt pas encore prêt.*

Kraambed houden. *zie* In de kraam leggen, komen of bevallen.

Kraambevallen. *zie* In de kraam bevallen.

Kraambevalling. *z. v. zie* Kraaming.

Kraambewaaren. *g. w.* De kraamvrouwen oppaſſen. *Garder les femmes en couche.*

Uit kraambewaaren gaan. *Faire métier de garder les femmes en couche.*

Kraambewaarſter. *z. v.* Baker. *Garde des femmes en couche.*

KRAAMEN. *g. w.* In de kraam koomen. *Accoucher.*

Zij moet over twee maanden kraamen. *Son terme expirera dans deux mois, elle doit accoucher dans deux mois.*

Die meid heeft bij haaren Heere gekraamd. *Cette ſervante a eu un enfant de ſon Maître.*

KRAAMER. *z. m.* Kramer. Een die bij 't ſtuk uit eene kraam of opene winkel verkoopt. *Mercier, boutiquier.*

Een Franſche kraamer. *Marchand de marchandiſes de France, Marchand enjoliveur.*

‡ Hij is een aardige kraamer. *C'eſt un plaiſant drolle.*

Een ijzerkraamer. *Un clinquallier.*

Hoedenkraamer. *zie* Hoedenſtoffeerder.

Beuzelkraamer, Marktkraamer, Marskraamer, Mattenkraamer, Meſſenkraamer, Zeepkraamer, Zeevenkraamer, Zijdekraamer, Zoutkraamer, enz. *zie onder* Beuzel, enz.

‡ Kraameren. *g. w.* In klein verkoopen. *Vendre en détail.*

‡ Hij kraamert zoo wat op 't land. *Il vend ſes merceries à la campagne.*

Kraamerskans. *z. v.* 't Voordeel van den kraamer die uit den zak doet trekken, of in 't boek ſteeken. *Avantage ou chance de celui qui fait tirer à la blanque.*

Kraamerslatijn. *z. g.* Zekere brabbeltaal. *Du Latin de cuiſine, méchant langage, jargon.*

Kraamerije. *z. v.* Kraamers waaren. *Mercerie, marchandiſes de mercier.*

‡ Kraamerije. *z. v.* Het kraamen. *Les couches, ce qui regarde les couches.*

Die twee vrouwen praaten zoo wat van de kraamerije, *Ces deux femmes parlent enſemble de ce qui regarde les couches.*

Kraamheer. *z. m.* De man van de kraamvrouw. *Le mari de l'accouchée.*

Kraaming. *z. v. Accouchement.*

Kraamkamer. *z. v. Chambre de l'accouchée.*

Kraamkind. *z. g.* Een nieuwgeboren kind. *Enfant dont une femme eſt nouvellement accouchée.*

't Kraamkind is dood. *L'enfant nouveau né eſt mort.*

Kraamvrouw. *z. v. Accouchée, femme en couche.*

Kraamwaaren. *zie* Kraambewaaren.

KRAAN. *z. v.* Kraanvogel. *Grue, ſorte d'oiſeau.*

De kraan is 't zinnebeeld der wakkerheid. *La grue eſt le ſymbole de la vigilance.*

Kraan. Een groot houten gevaarte, om zwaare laſten op te hijzen. *Grue, machine qui ſert à élever des fardeaux.*

De keulſche kraan. *Machine pour décharger les vaiſſeaux qui viennent de Cologne.*

KRAAN. *z. v.* Tap. *Cannelle, robinet, fontaine.*

De kraan in eene ton ſteeken, eene ton opſteeken. *Mettre la cannelle à un muid, mettre un tonneau en perce, percer le vin ou la bière.*

Bierkraan. Wijnkraan. *zie onder* Bier, enz.

KRAANBALKEN. *z. m. meerv. Scheepsw.* Balken daar 't anker aan hangt voor de boeg. *Les boſſoirs.*

Kraankind. *z. g.* Een arbeider aan de kraan. *Manœuvre, qui aide à élever les fardeaux par le moyen d'une grue, ou d'une poulie.*

Kraan-

Digitized by Google

Kraanmeester. z. m. Opziender der kraane. *Qui a la direction de la grue.*

Kraanoog. z. g. Kernnoot. Zekere noot die de menschen doet braaken, als zij 'er twee greinen van neemen, maar voor verscheidene dieren doodelijk is. *Noix vomique.*

‡ Kraanoogen. g. w. Slaapen als de Kraanen, met half beschootene oogen. *Dormir comme les grues, dormir les yeux à demi couverts.*

't Kraanrad. z. g. 't Kraanwiel. *La roue de la grue.*

KRAANSLEUTEL. z. v. Tapsleutel. *La cheville du robinet, clef d'une fontaine, ou d'une cannelle, qui sert à en ouvrir, ou à en fermer le tuyau.*

Kraantje. z. g. Tapje. *Petit robinet.*

't Kraantje van de pomp is verstopt. *Le petit robinet de la pompe est bouché.*

KRAANVOGEL. z. m. Kraan. *Grue.*

KRAANZAAG. z. v. *Scie à scier de long.*

KRAANZOMER. z. m. *L'Eté St. Martin.*

KRAAUW, enz. zie Krauw, enz.

KRAAIJEN. *zie onder* Kraai.

KRAB, krabbe. z. v. Zekere schulpvisch. *Cancre, crabe, poisson testacée, espéce d'écrevisse ronde.*

‡ De krabben te eeten geeven, zeeziek zijn, op zee braaken of overgeeven. *Dégobiller, ou vomir par l'agitation de la mer quand on est dans un vaisseau, donner à manger aux poissons.*

‡ Hij gaat als de krabben, hij gaat langzaam voort. *Il va ou marche comme une écrevisse, il avance peu.*

‡ Den krabben of kreeften gang gaan: te rug leeren. *Reculer au-lieu d'avancer dans ce qu'on doit apprendre.*

KRAB. z. v. *Egratignure.*

Krabbelaar. z. m. *Griffonneur.*

Krabbelaarster. z. v. *Griffonneuse.*

Krabbelen. g. w. Slordig tekenen, of schrijven. *Griffonner en dessinant, ou en écrivant.*

Die jonge begint wat te krabbelen. *Ce garçon commence à griffonner.*

Krabbelig, bijv. w. Slordig, verward. *Mal dessiné, ou mal écrit.*

Dat is krabbelig schrift. *C'est un griffonnage, voilà du griffonnage, voilà des pieds de mouche.*

Krabbeling. z. v. Eene tekening, of schets, met haast gedaan. *Un dessein croqué à la hâte.*

KRABBEN. w. w. Krauwen, met de nagelen krabben. *Egratigner, déchirer la peau avec les ongles.*

Zij krabde hem in 't aangezigt. *Elle lui égratigna le visage.*

Krabber. z. m. Die dikwils krabt. *Egratigneur.*

Krabber. Werktuig dat men gebruikt om iets af te krabben. *Racloir, ratissoire.*

Krabber van eenen wijnroeijer. *Rouane.*

KRABBER. z. m. Krabschuit. Zekere krabvisschers schuit. *Barque de pêcheurs de cancres.*

KRABBING. z. m. Het krabben. *Action d'égratigner.*

Krabsel of krabzel. z. g. *Egratignure.*

Krabsel. Schraapsel. *zie* Schraapsel.

Krabster. z. v. Die veeltijds krabt. *Egratigneuse.*

Krabzel. *zie* Krabsel.

KRACHT. z. v. Sterkte. *Force, vigueur.*

Daar word eene groote kracht toe vereischt. *Il faut une grande force pour cela.*

Alle zijne krachten inspannen, zijn uiterste best doen. *Faire tous ses efforts, employer le verd & le sec, mettre toutes ses forces en œuvre.*

Zij tasteden den vijand met kracht aan. *Ils attaquérent l'ennemi avec vigueur.*

Door kracht van wapenen en niet door verraad overwinnen. *Vaincre par la force des armes & non par trahison.*

Kracht. Vermogen, gezag. *Puissance, autorité, pouvoir, vertu.*

Dien Heer is zijne kracht gebroken. *Ce Seigneur a perdu son autorité, on n'a plus guéres de pouvoir.*

Dat kruid heeft eene groote kracht. *Cette herbe a une grande vertu.*

Kracht. Geld, goed, rijkdom. *Pouvoir, richesses, biens.*

Dat zijn geen luiden van groote kracht. *Ce ne sont pas des gens de grand pouvoir, ce ne sont pas des gens fort riches.*

Kracht. *Soutenance.*

De zieke heeft geen kracht in de beenen. *Le malade n'a aucune soutenance sur ses jambes.*

Met kracht. Kloekelijk, dapperlijk. *Vaillamment, courageusement, vigoureusement.*

Zij tasten den vijand met kracht aan. *Ils attaquérent vigoureusement l'ennemi.*

Kracht en geweld, overlast. *Violence.*

Men doet mij kracht en geweld in mijn huis. *On me fait violence dans ma maison.*

Uit kracht. Uit hoofde. *En vertu.*

Uit kracht van zekere erfmakinge heeft hij, enz. *En vertu de certain testament, il a, &c.*

Krachtdadig. bijv. w. *Efficace, qui a beaucoup de vertu.*

De krachtdadige genade. *La grace efficace.*

De Jesuiten wederstreeven de krachtdadige genade. *Le Jésuites combattent l'efficace de la grace, ou la grace efficace.*

Krachtdadigheid. z. v. *Efficace, force, vertu.*

Krachtdadiglijk, bijw. *Efficacement, d'une maniére efficace.*

Krachteloos, bijv. w. Magteloos. *Impuissant, débile, abbattu, sans force, foible.*

Ik word heel krachteloos. *Je deviens fort foible, mes forces m'abandonnent.*

Hij is nog zeer krachteloos. *Il est encore très-débile.*

Krachteloos maaken, de kragten beneemen. *Oter les forces, débiliter, énerver, invalider.*

Eene wet krachteloos maaken. *Eluder une loi, rendre une loi sans force.*

Krachteloosheid. z. v. Magteloosheid, zwakheid. *Foiblesse, langueur, impuissance, abbattement, débilité.*

* Krachteloosheid van eenen uiterstenwille. *Invalidité d'un testament.*

Krachtig, bijv. w. Vermogend. *Fort, qui a de la vertu ou de la force, puissant.*

Dat is krachtig nat, bier, enz. *C'est un bon bouillon, c'est de la biére bien forte, &c.*

Een krachtig geneesmiddel. *Un remède efficace, ou qui a beaucoup de vertu.*

Een krachtig of vierig gebed. *Une priére ardente.*

Iets krachtig maaken, bevestigen, kragt geeven. *Vérifier, ratifier ou autentiquer une chose.*

* Krachtig, bijw. *Beaucoup, extrêmement.*

Hij bemint zijne vrouw krachtig. *Il aime sa femme avec passion, ou avec ardeur.*

Zij is krachtig op den brandewijn gezet. *Elle s'est extrêmement adonnée au brandevin.*

Krachtiglijk, bijw. Dapperlijk, met kragt. *Vigoureusement, avec vigueur, avec force.*

Eene stad krachtiglijk bestormen. *Donner vigoureusement l'assaut à une ville.*

* Krachtiglijk. Ernstelijk, met ernst. *Ardemment, avec ardeur, avec feu, avec passion.*

* Een gevoelen krachtiglijk tegenspreeken. *S'opposer avec chaleur à quelque opinion ou doctrine.*

KRAK. z. m. Borst, breuk, scheur. *Fente, crevasse.*

Die schotel heeft eenen krak. *Ce plat a une fente, une crevasse, ou félure.*

Krak, het geraas van iets dat breekt. *Craquettement; bruit de quelque chose qui se rompt, ou qui se créve.*

* Krak. Verzwakking, vermindering. *Bréche, atteinte qu'on donne à quelque chose, échec.*

Zijn gezag heeft eenen krak gekreegen. *Son autorité a reçu une bréche, ou on a donné atteinte à son autorité.*

Het neemen van de rijkgeladene scheepen is een groote krak voor de Compagnie. *La Compagnie a reçu un grand échec de la prise de ces vaisseaux richement chargés.*

KRAKKEEL. z. g. Twist, gekijf, geschil. *Querelle, dissension, démêlé, dispute.*

Daar ontstond een groot krakkeel onder hen. *Il survint un grand démêlé ou une grande querelle entre eux.*

Met iemand krakkeel hebben. *Avoir querelle avec quelqu'un.*

Met iemand krakkeel krijgen. *Se brouiller avec quelqu'un.*

Krakkeelagtig, bijv. w. Krakkeelzugtig, twistig. *Querelleux, qui aime à quereller, chicaneur.*

Krakkeelder. *zie* Krakkeeler.

KRAKKEELEN. g. w. Twisten, kijven. *Quereller, se quereller.*

Zij krakkeelden daar lang over. *Ils se querellérent longtemps pour cette affaire.*

Kraakkeeler. z. m. Twister, kijver. *Querelleur, chicaneur.*

Krakkeelig, bijv. w. *zie* Krakkeelagtig.

Krakkeelluft. z. m. Krakkeelzugt, kijfluft. *Envie de quereller, humeur querelleuse.*

Krakkeelster. z. v. *Querelleuse, chicaneuse.*

Krakkeelziek. *zie* Krakkeelagtig.

Krakkeelziekte. *zie* Krakkeelluft.

Krakkeelzugt. *zie* Krakkeelluft.

Krakkeelzugtig. *zie* Krakkeelagtig.

KRAIN. Landschap onder het huis van Oostenrijk hoorende. *Carniole, pays appartenant à la maison d'Autriche.*

KRAKOW. *zie* Crakow.

KRAM. z. v. Een tweeledig ijzer krom gebogen. *Crampon.*

Ergens eene kram in slaan. *Enfoncer un crampon dans quelque chose.*

KRAMER. *zie* Kraamer.

KRAMME. z. v. *zie* Kram.

KRAMMEN. w. w. Vast krammen, met eene kram vast maaken. *Attacher avec des crampons, ou cramponner.*

KRAMP. z. v. Trekking of krimping der zenuwen. *Crampe, espéce de mouvement convulsif dans les membres.*

Veel met de kramp gequeld zijn. *Etre fort tourmenté de la crampe.*

Krampader. *zie* Puilader.

Krampig. bijv. w. Die veel de kramp heeft. *Qui est sujet à la crampe, spasmodique.*

KRANE. *zie* Kraan.

KRANK, bijv. w. Ziek. *Malade, qui est fort mal.*

Dood krank of tot den dood toe krank zijn. *Etre malade à la mort, ou à l'extrémité.*

Krank te bedde leggen. *Etre fort malade au lit, tenir le lit à cause d'une grande maladie.*

Krank,

Digitized by Google

*Krank, kranke, broos, zwak, flegt. *Caduque, infirme, foible, débile.*
Dat is een krank gebouw. *C'eſt une maiſon bien caduque.*
Dat is een kranke troost. *C'eſt une foible conſolation.*
Krankagtig, *bijv. w. zie* Ziekelijk.
Krankbedde. *z. g.* Ziekbedde. *Lit de malade.*
God wierp hem neder op 't krankbedde. *Dieu le viſita d'une grande maladie.*
Kraambewaarſter. *z. v. Garde d'un malade.*
Krankenbezoeker. *z. m.* Ziekentroofter. *Conſolateur, ou viſiteur de malades.*
Krankheid. *z. v.* Krankte, ziekte. *Grande maladie, langueur.*
Hij zal van die krankheid niet opſtaan. *Il ne réchappera pas de cette maladie.*
Krankhoofd. *z. g.* Een onzinnige of gek. *Fou, écervelé.*
Krankhoofdig, *bijv. w.* Krankzinnig, gek. *Fou, qui a le cerveau malade.*
Een krankhoofdig menſch. *Un fou, celui ou celle qui a le cerveau bleſſé.*
Krankhoofdigheid. *z. v.* Krankzinnigheid, gekheid. *Folie, maladie du cerveau, démence.*
Krankte. *z. v. zie* Krankheid.
Krankzinnig, *bijv. w. zie* Krankhoofdig.
Krankzinnig worden. *Devenir fou, tomber en démence.*
Krankzinnigheid. *z. v. zie* Krankhoofdigheid.
Krankzinnighuis, dolhuis, gekhuis. *zie* Dolhuis of Gekhuis.
KRANS. *z. v.* Gevlogtene kroon van bloemen. *Guirlande, couronne de fleurs.*
*Krans voor eene herberg of kroeg. *Bouchon de cabaret.*
Goede wijn behoeft geen krans. *Bon vin n'a pas beſoin d'enſeigne.*
*Krans. Gezelſchap van een zeker getal vrienden die op zekere dagen bij een komen om met malkander vrolijk te zijn. *Société d'un certain nombre d'amis qui ſe trouvent enſemble à certains jours pour ſe divertir.*
Bloemkrans, Eikekrans, Eiloofkrans, Lauwerkrans, Lauwrierkrans, Letterkrans, Mirtenkrans, Olijfkrans, Pekkrans, Roozenkrans, Veilkrans, Vredekrans, Wijnkrans, Zegekrans, enz. *zie onder* Bloem, enz.
Krans daar de darmen om zijn. *Méſentére, membrane où ſont attachés les inteſtins.*
Kranskruid. *z. g.* Marjolein. *Marjolaine, ſorte d'herbe.*
Kranswerk. *z. g.* Gefneeden loofwerk. *Guirlandes, feſtons, &c. en relief: terme de Sculpteur.*
Kranswijze. *En forme ou en façon de couronne, de guirlande, &c.*
KRAP. *z. v.* Meê, Meêkrap. Zekere verf. *Garance, herbe à l'uſage des Teinturiers.*
KRAP, *bijw.* Nauwelijks, pas. *A peine.*
Dat koomt krap uit eene elle. *Cela ſe fait à peine d'une aune, il n'y a presque pas aſſez d'une aune pour faire cela.*
Hij koomt krap toe. *A peine a-t-il aſſez.*
Krap meeten. *Meſurer trop juſte, faire meſure chiche.*
Krapje. *z. g.* Een dun lapje vleeſch. *Griblette de porc, de veau, &c.*
Een krapje op den rooſter gebraaden. *Une griblette rôtie ſur le gril.*
KRAPJES. *zie* Krap, *bijw.*
KRAS. *z. v.* Schrap, ſchram. *Egratignure, raye.*
Ik heb eene kras op de hand. *J'ai une égratignure à la main.*
Daar is eene kras in de ſchotel. *Il y a une raye dans le plat.*
Krasje. *z. g.* Kleine kras. *Petite égratignure, petite raye.*
Krasijzer. *zie* Kraſſer.
KRASSEN. *w. w.* Krabben. *Egratigner, gratter, rayer.*
Zig kraſſen. *w. w. S'écorcher on s'égratigner.*
Ik kraſte mij met die ſpelde. *Je m'égratignai avec cette épingle.*
Kraſſen. Treeden gelijk de haan de hen. *Cocher.*
Kraſſen. *g. w.* Van de ravens ſpreekende. *Croacer, croaſſer, parlant des corbeaux.*
Kraſſen als eene rave. *Croacer ou crier comme un corbeau.*
Kraſſen, ſpatten in 't ſchrijven. Van de ſchrijfpennen ſpreekende. *Eclaboufſer, crier, parlant des plumes à écrire.*
Mijne pen kraſt. *Ma plume crie, ou éclaboufſe.*
KRASSER. *z. m.* Kratſer, krasijzer. *Tirebourre.*
Een kraſſer om een roer meê ſchoon te maaken. *Un tire-bourre qui ſert à nettoyer un fuſil.*
Kraſſing. *z. v. Egratignure, raye, l'action de rayer, ou d'égratigner, l'action de cocher. zie* Kraſſen.
Kraſſing. Gekras. *Croacement, croaſſement, cri naturel du corbeau.*
KRAT. *z. g.* Het agterſtuk van eenen wagen. *Le derriere ou le fond d'un chariot.*
Dat krat is geeſtig beſchilderd. *Ce fond de chariot eſt joliment peint.*
KRATSEN. *w. w.* Afkratſen, afkretſen. *Racler, raturer, ratiſſer.*
Een roer van binnen kratſen. *Nettoyer un fuſil par dedans avec un tire-bourre.*
Kratſer. *zie* Kraſſer.
Kratzen. *zie* Kratſen.
KRAUW. *z. v.* Kraauw, krab, klauw. *Coup d'ongle ou de griffe.*
De kat gaf hem eene krauw met den poot. *Le chat lui donna un coup de ſes ongles ou de ſes griffes.*
‡ Iemand eene luſtige krauw, of ſteek geeven. *Donner à quelqu'un un coup de griffe, lui faire une ſorte reprimande.*
KRAUWAGIE. *z. v.* Schorft, ſchorftigheid. *Gale, gratelle.*
Zijne handen zijn vol krauwagie. *Il a les mains toutes galeuſes, ou toutes pleines de gale.*
KRAUWEIJ of karwei. *z. v.* Lapwerk. *Raccommodage.*
Daar is geen kleine krauwei in dat huis te doen. *Il n'y a pas peu à raccommoder dans cette maiſon.*
KRAUWEL. *z. m.* Kromme gaffel. *Fourche recourbée à trois fourchons.*
‡ Krauwel. Nagel. *Ongle, griffe.*
‡ Hij zit gedurig met de krauwels in de huid. *Il ne fait que ſe grater continuellement.*
KRAUWEN. *w. w.* Krabben. *Grater, galer.*
‡ Iemand krauwen, heekelen, doorſtrijken. *Reprimander ou reprendre quelqu'un, lui laver bien la tête, lui faire une mercuriale.*
‡ Krauwen. Kloppen, klompſak geeven. *Roſſer, étriller, maltraiter, donner ſur les oreilles.*
‡ Krauwen. Na zig neemen. *Riffler.*
Hij heeft alles gekrauwd. *Il a tout riflé.*
‡ Krauwer. *z. m.* Pagter, kneveler. *Maltôtier, partiſan.*
‡ De krauwers hebben eenen ſmokkel, of eene fluikerije agterhaald. *Les maltôtiers ont attrapé une perſonne qui fraudoit les droits.*
‡ Hij is maar een knegt van de krauweren. *Il n'eſt que garçon des maltôtiers.*
‡ Wee hem, die in handen van de krauweren valt! *Malheur à celui qui tombe entre les mains des maltôtiers!*
‡ Krauwerije. *z. v. Maltôte, extorſion, ou pillerie des maltôtiers ou autres ſangſues du public.*
Krawagie. *zie* Krauwagie.

K R E.

KREB. *zie* Krib.
KREEFT. *z. m.* Zeker bekende ſ[illegible]ch. *Ecreviſſe, certain poiſſon teſtacé.*
Rivierkreeft. Zeekreeft. *zie onder* Rivier, enz.
‡ Dat is eene looze kreeft, een doortrapt vrouwmenſch. *C'eſt une fine piéce, c'eſt une ruſée.*
De kreeft. Zeker geſtarnte. *Le ſigne de l'écreviſſe, ou du cancer, un des douze ſignes du Zodiaque.*
Die landen zijn onder den kreeft gelegen. *Ces pays ſont ſitués ſous le ſigne du cancer.*
*Hij gaat den kreeften gang, hij gaat agteruit, hij leert te rug. *Il va comme une écreviſſe, il marche à reculons, il déſapprend au lieu d'apprendre.*
‡ Hij gaat den kreeften gang, hij gaat verkeerde wegen. *Il prend un méchant train, il ne ſuit pas le bon chemin.*
KREEG, *onv. tijd* van Krijgen. Als, ik kreeg. *J'acquérois ou j'acquis.*
KREEK. *z. v.* Een kromme grift of ſloot. *Crique, petit canal, ou feſſe torſu.*
Zuidholland is vol killen en kreeken. *La Hollande méredionale eſt pleine de profondeurs & de criques.*
Moſſelkreek. *zie onder* Moſſel.
KREEKEL. *zie* Krekel.
KREEL. *z. v.* Een ſmal boordſel. *Sorte de galon fort étroit.*
KREELEN. *w. w.* Met eene kreel boorden. *Galonner.*
KREET, *onv. tijd* van Krijten. Als, ik kreet. *Je pleurois ou je pleurai.*
Kreet. *z. m.* Geroep, geſchreeuw. *Cri.*
Daar ging een groote kreet op. *On y entendit un grand cri.*
Wapenkreet. *zie onder* Wapen.
KREEUWEN. *g. w.* Schreeuwen. *Crier, criailler, piailler.*
KREGELIG. *zie onder* Krijgelig.
KREITS. *z. v.* Kring. *Cercle.*
Duitſchland is in tien Kreitſen verdeeld. *L'Allemagne eſt diviſée en dix cercles.*
De Frankiſche Kreits. *Le cercle de Franconie.*
Kreitsbrieven. *meerv. Lettres circulaires.*
KREKEL. *z. m.* Zeker bloedeloos diertje. Huiskrekel. *Grillon, ſorte d'inſecte.*
Korenkrekel. Veldkrekel. *zie onder* Koren, enz.
KREKELIG, *bijv. w.* Knorrig, gemelijk. *Chagrin, de méchante humeur.*
Dat is een krekelig kind. *C'eſt un enfant fort chagrin, ou de méchante humeur.*
KRELIS. *zie* Cornelis.
KRENG. *z. v. en g.* Een dood aas. *Charogne, corps d'un animal mort.*
Daar leit eene kreng in 't water. *Il y a là une charogne dans l'eau.*
‡ Dat is een vuil kreng, een vuilaardig menſch. *C'eſt un méchant coquin, une méchante bête.*
KRENGEN. *w. w.* Een ſchip krengen of op zijde leggen om een lek te ſtoppen. *Mettre un vaiſſeau à la bande pour boucher une voye d'eau.*

Kren-

Digitized by Google

Krengen. *g. w. Zeew.* Op zij zeilen. *Faire voile en penchant ſur le côté.*
Hij kreeg eenen ſchoot onder water, en moeſt krengen. *Il reçut un coup de canon à l'eau, qui l'obligeau de faire voile en penchant ſur le côté.*
‡ Krengen. Knibbelen, naauw dingen. *Barguigner, chicaner en achetant quelque choſe.*
‡ Ik weet niet hoe gij zoo krengen meugt. *Je ne ſai comment vous pouvez marchander de la ſorte.*
KRENKEN. *w. w.* Verzwakken, beſchadigen. *Affoiblir, rendre débile, ôter les forces, altérer, nuire.*
Dat huis is daar zeer door gekrenkt. *Cette maiſon eſt extrêmement affoiblie parlà.*
Veel wijns krenkt de gezondheid. *Le trop de vin nuit à la ſanté.*
De vriendſchap krenken. *Altérer l'amitié, lui donner atteinte.*
Krenking. *z. v.* Verzwakking, beſchadiging. *Affoibliſſement, altération.*
Krenkte. *zie* Krankheid.
KRENT. *z. v.* Zekere gedroogde kleine druif. *Raiſin de Corinthe.*
De krenten zijn openend. *Les raiſins de Corinthe ſont laxatifs.*
KREPEL, *bijv. w. zie* Kreupel.
KRETZEN. *zie* Kratzen.
KREVEL. *z. v.* Jeukte. *Fourmillement, picotement importun ſur la peau.*
De krevel hebben. *Avoir une demangeaiſon, un picotement importun, un fourmillement.*
KREVELEN. *g. w.* Jeukte hebben. *Demanger, avoir de la demangeaiſon.*
Ket krevelt mij geweldig op den arm. *Le bras me demange terriblement, j'ai une grande demangeaiſon au bras.*
Kreveling. *z. v. Demangeaiſon, picottement.*
Krevelkruid. *z. g. Toutes ſortes de drogues qui cauſent de la demangeaiſon.*
Krevelzaad. *zie* Krevelkruid.
KREUK. *z. v.* Verkeerde vouw. *Faux pli.*
Daar is eene kreuk in uwe ſamaar. *Il y a un faux pli dans votre robe.*
* Dat is eene groote kreuk in haaren goeden naam. *C'eſt une grande tache à ſa réputation.*
KREUKELEN. *zie* Kreuken.
KREUKEN. Kreukelen. *w. w.* Vol kreuken maaken, fommelen. *Chifonner.*
Mijn ſervet is heel gekreukt. *Ma ſerviette eſt toute chifonnée.*
* Zijne eer kreuken. *Faire bréche à ſon honneur.*
KREUNEN. *g. w.* Steunen. *Gémir, ſoupirer, ſe plaindre.*
Hij kreunt geſtadig van pijn. *Il ne fait que ſe plaindre de douleur.*
* Zig ergens niet aan kreunen of aan ſteunen, iets niet agten. *Ne ſe ſoucier pas de quelque choſe, ne la pas eſtimer, ne s'en pas mettre en peine.*
Ik kreun 'er mij weinig aan wat de menſchen zeggen. *Je ne me mets guéres en peine, ou je ne me ſoucie guéres de ce que diſent les gens.*
KREUPEL, *bij. w.* Mank, verminkt aan de voeten. *Eſtropié, boiteux, qui cloche du pied.*
Hij quam kreupel uit het leger. *Il revint eſtropié de l'armée.*
Aan beide de voeten kreupel. *Eſtropié des deux côtés, incommodé aux pieds qui ne peut marcher.*
* Kreupel. Slegt, onnozel, traag. *Mal, pauvre, méchant.*
* Dat is een kreupel antwoord, een kreupele werkbaas, enz. *C'eſt une pauvre réponſe, c'eſt un pauvre ouvrier, c'eſt un méchant artiſan.*
* De kreupele of hinkende bode koomt agter aan. *zie* Hinkende.
Kreupel. *z. w. Un boiteux.*
‡ Hij is maar een kreupel, een kruk, brodder of broddelaar. *Ce n'eſt qu'une mazette, un bouffileur.*
‡ De kreupele wil voordanſſen, de onbequaamſte wil 't meeſte werk doen. *Les boiteux veulent ouvrir la danſe, ou le bal, c'eſt-à-dire, les plus mal-habiles veulent faire le plus d'ouvrage.*
Kreupel, *bijw.* Als, zij gaat heel kreupel of mank. *Elle cloche, elle boite, elle a de la peine à marcher.*
* Heel kreupel ſchrijven. *Ecrire mal.*
* De betaling koomt kreupel bij. *Le payement va fort mal, on paye fort mal.*
Kreupelagtig, *bijv. w.* Een weinig kreupel. *Un peu eſtropié, un peu boiteux.*
Een kreupelboſch. Een boſch van ſtruiken. *Bois taillis.*
Kreupelgras. *z. g. De la renouée, ſorte d'herbe.*
Kreupelheid. *z. v.* Verminktheid aan de voeten. *Etat de ceux qui ſont eſtropiés ou boiteux.*

K R L.

KRIB. Kribbe. *z. v.* Voederbak der beesten. *Créche, mangeoire où l'on met le foin des bœufs, vaches, moutons, &c.*
Als men van de paerden ſpreekt, zegt men *mangeoire* in plaats van *créche.*
Chriſtus geboren, wierd nedergelegd in eene kribbe. *J. Chriſt étant né, fut mis dans une créche.*
* De kribbe des Heilands, zijne nederige geboorte. *La créche ou le berceau du Sauveur.*
Kribbe. Slaapplaats van jonge kinderen, bij het bed der ouderen ſtaande. *Créche, petit lit où l'on couche les petits enfans, près du lit des parens.*
Dat kind ſlaapt nog in de kribbe. *Cet enfant couche encore dans la créche.*
‡ Kribbe. Een boos wijf. *Méchante femme, femme bargneuſe.*
Kribbenbijten. *g. w. Tiquer, appuyer les dents contre la mangeoire.*
Kribbebijter. *z. m.* Een paerd dat de krib aan ſtukken bijt. *Cheval tiqueur, qui a le tic, ou qui tique.*
‡ Kribbebijter. *z. m.* Een gemelijk kribbig menſch. *Homme bargneux.*
Kribbebijting. *z. v. Tic, terme de manége.*
Kribbig, *bijv. w.* Gemelijk, vuilaardig. *Chagrin, de mauvaiſe humeur, bargneux.*
Dat is een kribbig vrouwmenſch. *C'eſt une femme chagrine & de mauvaiſe humeur, ou bargneuſe.*
Kribbigheid. *z. v.* Gemelijkheid, vuilaardigheid. *Chagrin, humeur bargneuſe.*
KRIECK. *zie* Kriek.
KRIEGEL, enz. *zie* Korzel, enz.
KRIEK. *z. v.* Hemertje, zeker diertje dat in de keukens en voornamelijk in de bakkerijen leeft en geluid maakt. *Grillet, grillon, grillot.*
‡ Zingen als eene kriek, luſtig zingen. *Chanter fort gayement.*
KRIEK. *z. v.* Zekere kleine kerſſe met eenen langen ſteel. *Meriſe, ſorte de petite ceriſe avec une longue queue.*
Kriekenboom. *z. m. Meriſier, ſorte de ceriſier.*
Krieken over zee. Zekere beziën. *Alkekengi, alquequenges, bayes de morelle.*
KRIEKEN. Als, 't Krieken van den dag, het doorbreeken van den morgenſtond. *L'Aube, le point du jour, l'aurore.*
Met het krieken van den dag opſtaan. *Se lever au point du jour.*
KRIEKEN. Kraaken. *zie* Kraaken.
KRIEKEN. Piepen. *zie* Piepen.
‡ KRIEL. *z. g.* Klein goed, uitſchot. *Ce qu'il y a de plus petit & de plus vil dans quelque choſe.*
Dat is maar kriel van appelen. *Ce ne ſont que de méchantes petites pommes.*
‡ Een kriel. *z. m. en v.* Een kort menſch. *Courtaut, perſonne courte & ramaſſée, bout d'homme.*
Een krieltje. *z. g.* Een klein haantje of hennetje, kruiphaantje of hennetje. *Un cochet, une petite poule, coq & poule de petite eſpéce.*
KRIELEN. *g. w.* Wimmelen, grimmelen. *Fourmiller, paroître en grand nombre, grouiller.*
't Krielt daar van volk. *Ce lieu fourmille de monde.*
Die kaas krielt van maden. *Ce fromage grouille de vers, il y a une infinité de vers dans ce fromage.*
Dat boek krielt van drukfeilen. *Ce livre fourmille de fautes d'impreſſion, il y a une infinité de fautes d'impreſſion dans ce livre.*
KRIELHAAN. *zie* Krieltje.
Krielhen. *zie* Krieltje.
KRIELING. *zie* Gewemel, gekrioel.
KRIELTJE. *zie onder* Kriel.
‡ KRIEMELEN. *g. w.* Talmen, neutelen. *Barguigner, marchander, chicaner.*
‡ KRIEMELER. *z. m.* Talm, neutelaar. *Qui marchande, chicaneur.*
Kriemelig, *bijv. w.* Klein, en in malkander. *Très-petit & mêlé, brouillé, confus.*
Dat is kriemelig ſchrift. *C'eſt une petite écriture bien confuſe, & bien menue.*
‡ Kriemelig. Talmagtig, neutelig. *Chicaneur, qui aime à marchander & à conteſter pour le prix.*
Kriemelſchrift. *z. g.* Heel klein ſchrift. *Ecriture très-petite.*
KRIJG. *z. m.* Oorlog. *Guerre.*
Een vreeslijke krijg. *Une terrible guerre.*
Den krijg volgen. *Aller à la guerre, ſuivre l'armée.*
In den krijg, of in den oorlog gaan, ſoldaat worden. *Aller à la guerre, prendre le parti des armes.*
Zeekrijg. *zie onder* Zee.
KRIJGEL. *zie* Krijgelig.
Krijgelheid. *z. v.* Kregelheid, hardnekkigheid *Opiniâtreté, obſtination, humeur acariâtre.*
Krijgelig, *bijvs w.* Kregelig, hardnekkig. *Têtu, opiniâtre, acariâtre.*
Het is een krijgelig menſch. *C'eſt une perſonne d'une humeur acariâtre, c'eſt un homme querelleux.*
KRIJGEN. *w. w.* Verkrijgen, bekomen. *Recevoir, acquérir, avoir.*
Wij zullen haaſt oorlog krijgen. *Nous aurons bientôt la guerre.*
Ik zal dat geld zien te krijgen. *Je tâcherai d'avoir cet argent.*
Hij kon niets van die ſchuld drijgen. *Il ne put rien recevoir de cette dette.*
Daar is van hem niet te krijgen. *On ne ſauroit rien tirer de lui.*
Eenen brief krijgen. *Recevoir une lettre.*
Kinderen krijgen. *Avoir des enfans, ſe voir naître des enfans.*
Een man die rijk is, kan gemakkelijk eene vrouw krijgen. *Un homme ri-*

Digitized by Google

che trouve aiſément une femme.
De zomer is zoo ſlegt geweeſt dat 'er geen goede wijn to krijgen is. *L'été a été ſi mauvais qu'on ne ſauroit trouver de bon vin.*
Eenen ſchrik krijgen, *Prendre l'épouvante, être ſaiſi de peur.*
Gij zult ſlagen krijgen, zoo gij niet zwijgt. *Vous ſerez roſſé ou étrillé, ſi vous ne vous taiſez.*
Ceſar kreeg, toen hij in den Raad vermoord wierd, drie en twintig wonden. *Céſar, lorſqu'il fut aſſaſſiné dans le ſénat, reçut vint & trois coups,*
Met te veel te eeten krijgt men dikwils ziektens. *En mangeant trop on gagne ſouvent des maladies.*
Giſteren kreeg ik de koorts. *Hier la fiévre me prit.*
Krijgen. Vangen. *Prendre, attrapper.*
Hebt gij veel viſch gekreegen? *Avez-vous pris beaucoup de poiſſon?*
Ik zal hem wel krijgen. *Je l'attrapperai bien.*
De dief is gekreegen. *Le voleur a été pris.*
Zij kreegen harde woorden. *Ils en vinrent aux groſſes paroles.*
Te quaad krijgen in een gevegt. *Avoir du deſſous dans un combat.*
KRIJGEN. *g. w.* Krijg voeren, oorlogen. *Faire la guerre.*
Krijger. *oud w. zie* Krijgsman.
Krijgsbende. *z. v. Régiment, coborte, compagnie, troupe.*
De Krijgsbenden van den Staat. *Les Troupes de l'Etat.*
Krijgsbode. *zie* Legerbode.
Krijgsdaad. *Action de valeur, ou de courage.*
Krijgsdeugden. *z. v. Vertus militaires.*
Krijgsgebruik. *z. g.* Krijgsgewoonte. *Coutume de la guerre, loi de la guerre, uſage militaire.*
De gevangenen naar krijgsgebruik handelen. *Traiter les priſonniers ſelon la coutume ou la loi de la guerre.*
Krijgsgereedſchap. *zie* Krijgstuig.
Krijgsgeroep. *z. g. Cri de guerre.*
Krijgsgevangen. *z. m. Priſonnier de guerre.*
Krijgsgeweer. *z. g.* Oorlogstuig, geweer, wapenen. *Armes, toutes ſortes d'armes, qui ſont d'uſage à la guerre.*
Krijgsgezel. *z. m.* Spitsbroeder, krijgsmakker. *Compagnon de guerre.*
Krijgsgezind, *bijv. w.* Genegen tot den krijg. *Guerrier, belliqueux.*
Krijgsgod. *z. m. Le Dieu de la guerre, Mars.*
Krijgsgodinne. *z. v. La Déeſſe de la guerre, Bellone.*
Krijgshaftig, *bijv. w.* Manhaftig, dapper. *Vaillant, courageux, valeureux, guerrier.*
Krijgshaftigheid. *z. v.* Manhaftigheid, dapperheid. *Valeur, courage, vertu héroïque, humeur guerrière.*
Krijgshandel. *z. m.* Oorlogskunſt. *Art & expérience de la guerre, art militaire.*
In den krijgshandel wel bedreven zijn. *Etre fait à la guerre, être expert ou verſé dans l'art militaire.*
Krijgsheir. *z. g.* Leger, heir. *Armée.*
De optogt des krijgsheirs. *La marche de l'armée.*
Krijgsheld. *z. m.* Oorlogsheld. *Héros, homme vaillant, grand guerrier.*
Koning Wilhelm de III. is de grootſte Krijgsheid van zijnen tijd geweeſt. *Le Roi Guillaume III. a été le plus grand Héros de ſon temps, ou de ſon ſiécle.*
Krijgsheldin. *z. v.* Oorlogsheldin. *Héroïne, femme guerrière.*
Krijgshoofd. *z. g.* Overſte van een leger. *Général d'armée.*
Krijgskans. *z. v.* Kans in den oorlog. *Sort de la guerre.*
Krijgsknegt. *z. m. Soldat.*
Krijgskunſt. *z. v.* Krijgskonſt, oorlogskunſt, krijgskunde. *Art militaire.*
In de krijgskunſt volleerd. *Conſommé dans l'art militaire.*
Krijgsleger. *zie* Krijgsheir.
Krijgslieden, krijgslien, krijgsluiden, *meerv.* van Krijgsman. *Soldats, troupes, gens de guerre, la ſoldatesque.*
Krijgslieden ter zee. *Gens de marine, ſoldats qui ſervent ſur mer.*
Krijgsliſt. *z. v.* Oorlogsliſt. *Stratagéme, ruſe de guerre.*
Eene ſtad door krijgsliſt bemagtigen. *Prendre une ville par ſtratagéme.*
Krijgsloon. *z. m. en g.* Bezolding der krijslieden. *Paye.*
Krijgslot. *zie* Krijgskans.
Krijgsman. *z. m.* Held. *Guerrier, vaillant homme, homme de guerre.*
Dat is een dapper krijgsman. *C'eſt un grand ou brave guerrier, c'eſt un grand capitaine.*
Krijgsmantel. *z. m. Caſaque à l'uſage des gens de guerre.*
Krijgsnaam. *z. m.* Naam die den ſoldaten van hunnen Overſten word gegeeven. *Nom de guerre, nom que les Officiers donnent à leurs ſoldats.*
Krijgsordening. *z. v.* Krijgsregt. *Régles & conſtitutions militaire.*
Krijgsorder. *zie* Krijgstugt.
Krijgsorder. *z. v. Ordre militaire.*
Krijsoverſte. *z. m.* Veldoverſte. *Général d'armée.*
Krijgsraad. *z. m.* Vergadering der krijgshoofden. *Conſeil de guerre.*
Hij is bij den krijgsraad veroordeeld om te ſterven. *Le conſeil de guerre l'a condamné à la mort.*
Krijgsraad houden. *Tenir conſeil de guerre.*
Krijgsregt. *z. g.* Regt des oorlogs. *Le droit de la guerre, le droit militaire.*
Krijgsrok. *z. m. zie* Krijgsmantel.
Krijgsruſting. *z. v.* Toebereidzelen ten oolog. *Préparatifs de guerre.*
Krijgsruſting. Oorlogstuig, wapenen. *Inſtrumens de guerre, appareil de guerre, toutes ſortes d'armes qui ſervent à faire la guerre.*
Krijgstoeruſting. *zie* Krijgsruſting.
Krijgstogt. *z. m.* Heirtogt, togt. *Expédition, exploit de guerre, la marche d'une armée.*
Krijgstugt. *z. v. Diſcipline militaire.*
Krijgstuig. *z. v.* Oorlogstuig, krijgsgereedſchap. *Inſtrumens ou machines de guerre.*
Krijgsverbond. *z. g.* Verbond tot het voeren van den krijg. *Ligue, alliance pour faire la guerre conjointement.*
In een krijgsverbond treeden, *Entrer dans une ligue.*
Krijgsverrigting. *zie* Oorlogsdaad.
Krijgsvoerder. *zie* Krijgsman.
Krijgsvolk. *z. g.* Krijgsluiden. *Milice, ſoldatesque, gens de guerre, des ſoldats, des troupes.*
Vreemd krijgsvolk in zijnen dienſt hebben. *Avoir des troupes étrangéres à ſon ſervice.*
Krijgsvrouw. *z. v. zie* Krijgsheldin.
Krijgswapenen. *z. g.* Oorlogswapenen. *Toutes ſortes d'inſtrumens de guerre, toutes ſortes d'armes.*
Krijgswet. *z. v. Loi de la guerre, ordonnance militaire.*
* De krijgswetten zijn met bloed geſchreven, de krijgswetten zijn ſtreng. *Les loix de la guerre ſont écrites avec du ſang, c'eſt-à-dire, ſont très-rigoureuſes.*
Krijgswoord. *z. g.* De leus. *Mot du guet, la parole parmi les gens de guerre.*
Krijgswoord. Woord dat in den krijg gebruikelijk is. *Terme de guerre.*
Krijgszaaken. *zie* Oorlogszaaken.
Krijgszoldije. *z. v.* Krijgsbezolding. *Solde, appointement ou gages d'un homme de guerre.*
KKIJSCHEN of krijſſchen. *g. w.* Schreeuwen, gekrijſch maaken. *Crier, heurler.*
Krijſſching. *zie* Gekrijſch.
KRIJSSELEN. *zie* Knarſſen.
KKIJSSEN. *zie* Krijſſchen.
KRIJT. *z. g.* Zekere vette en witte aarde. *Craye, ſorte de terre dure & blanche.*
Dat is zoo wit als krijt, dat is heel wit. *Cela eſt blanc comme de la craye.*
Rood krijt. *Craye rouge.*
Zwart krijt. *Craye noire.*
Iets met rood, of zwart krijt tekenen. *Deſſiner quelque choſe avec de la craye rouge, ou noire.*
Hoerenkrijt. Als, met hoerenkrijt rekenen. *Rançonner, écorcher en comptant, groſſir les comptes à la maniére qui ſe pratique dans les lieux de débauche.*
Krijtagtig, *bijv. w.* Vol krijt. *Plein de craye.*
't Krijtagtig gebergte van Engeland. *Les montagnes de craye d'Angleterre.*
Krijtberg. *z. m. Carière ou montagne de craye.*
KRIJTEN. *g. w.* Huilen, weenen, ſchreijen. *Pleurer, répandre des larmes.*
Hij kreet als een kind. *Il pleuroit comme un enfant.*
Zij heeft oogen zoo dik als een pot gekreeten. *Elle a les yeux enflés à force de pleurer.*
* 't Waait dat het krijt. *Il vente horriblement, il fait un terrible vent, le vent ſiffle.*
Krijter. *z. m. Pleureur.*
Krijtertje. *z. g. Petit pleureur.*
* Krijtertje. Klopſcheentje. *Poche, petit violon de poche.*
Krijtmijn. *zie* Krijtberg.
Krijtſter. *z. v. Pleureuſe.*
Krijtſtrand. *z. g.* Als, 't Krijtſtrand van Engeland. *Les falaiſes, ou côtes blanches d'Angleterre.*
KRIKKEMIK. *z. v.* Zeker tuig van de Bouwkunde om ſteenen, balken, enz. op te tillen. *Chévre, inſtrument d'architecte, pour élever des pierres, des poutres, &c.*
KRIKMAN word in de kleine kroegen voor Brandewijn, enz. gezegd. *Brandouille, eau de vie, genévre, &c.*
* KRIMP. *z. v.* Nood, gebrek. *Diſette, manque.*
* Daar is nog geen krimp, 't is 'er nog breed, nog ruim. *Tout y eſt encore en abondance, il n'y a pas encore de diſette.*
Krimpdarm. *zie* Krimper en Krimpſter.
Krimpkabbeljau. *zie onder* Kabbeljau.
KRIMPEN. *g. w.* In malkander trekken. *Se retirer, ſe rétrécir.*
Dat laken krimpt in 't water. *Ce drap ſe retire ou ſe rétrécit dans l'eau.*
Die mantel is zeer gekrompen. *Ce manteau s'eſt fort rétréci, au retiré.*
Van pijne, van koude krimpen. *Etre tout retiré de douleur, ou de froid.*
Die viſch is ſchoon gekrompen. *Ce poiſſon s'eſt très-bien retiré à la coupe.*
* De wind krimpt. *Le vent change, ſe retire ou tourne.*
Hij krimpt, of knijpt bij den wind op. *Il ſerre le vent.*
* De Heeren krimpen wat, geeven wat toe, ſtaan zoo ſtijf niet meer op hun ſtuk. *Les Seigneurs ne ſont plus ſi rigoureux, ils relâchent un peu de leurs droits.*

Krim-

Digitized by Google

Krimpert. z. m. Krimpdarm, een die kouwelijk is. *Un homme frileux.*

Krimpert. Krimpvisch. *Poisson frais, & qui se retire sous la coupe.*

Daar is schoone krimpert op de merkt. *Il y a de beau poisson frais au marché.*

Krimpig, *bijv. w.* Huiverig, kouwelijk. *Frileux.*

Krimping. z. v. Trekking in malkander. *Retirement, rétrecissement, contraction.*

Krimping des buiks, der darmen. *Trenchée de ventre, de boyaux.*

Krimping van zenuwen. *Retirement de nerfs.*

‡ Krimpkous. *zie* Krimpster.

Krimpster. z. v. Krimpdarm, een kouwelijk vrouwmensch. *Fille ou femme frileuse.*

Krimpvisch. z. v. Krimpert. *Poisson frais, & qui se retire quand on le coupe.*

Krimpzalm. z. m. *Saumon frais, qui se retire quand on l'a coupé.*

KRING. z. m. Ring, ronde omtrek. *Cercle, ce qui entoure une chose.*

Zij stonden bij malkander in eenen kring. *Ils étoient rangés en forme de cercle.*

De soldaten sloegen eenen ronden kring om hem. *Les soldats l'entourérent, en firent un cercle autour de lui.*

Daar is een kring om de zon, om de maan. *Il y a un cercle autour du soleil, autour de la lune.*

Dierkring, Gezigtkring, Jaarkring, Maankring, Topkring, Zonnekring. *zie onder* Dier, enz.

Kringswijze, *bijv. w. en bijw.* Rond, als een kring. *En rond, en cercle.*

KRIOELEN. *g. w.* Door malkander zweeven, wemelen, of loopen. *Se mouvoir l'un dans l'autre, fourmiller.*

De vezels van het stof kriocien wonderlijk door malkander. *Les atômes, ou les petites particules de la poussiére se meuvent merveilleusement les uns parmi les autres.*

De boomen krioelen van muschen. *Les arbres fourmillent de moineaux.*

Krioeling. z. v. Gekrioel, gewemel. *Mouvement de petites particules l'une parmi l'autre, l'action de fourmiller.*

KRIP. z. v. Zekere wollen stof. *Du crépon.*

KRIPPELTJE. *zie* Kruimeltje.

KRISTAL. z. g. Zekere doorschijnende steen, die in de aarde groeit. *Cristal, certaine pierre transparante et blanche.*

Kristal. Glas als kristal. *Cristal, verre qui paroît comme du cristal.*

Bergkristal. *Cristal de roche.*

Kristalijn. *bijv. w.* Dat van kristal gemaakt is. *De cristal, ce qui est fait de cristal.*

Kristalijnen glazen. *Verres de cristal.*

Kristallijnen spiegelglazen. *Des glaces de cristal.*

* Kristalijn. Dat als kristal doorschijnt, helder, klaar, schoon. *Cristalin, transparent.*

* Eene kristallijnen beek. *Ruisseau clair comme cristal, eau cristaline.*

* Het kristallijnen gewelf, de Hemel. *Le firmament, ou le ciel cristalin.*

't Kristallijnen vogt in 't oog. *Cristalin, humeur cristaline, qui entre dans la configuration de l'œil.*

KRITS. *zie* Kring.

KRO.

KROEG. z. v. Slegte herberg. Drinkhuis. *Cabaret.*

In de kroeg gaan. *Aller au cabaret.*

Een smokkelkroeg, slegte kroeg. *Cabaret borgne.*

KROEGEN. *g. w. Metzelaars en Timmerm. w.* Teeren, in eene kroeg vrolijk zijn wanneer ze eenig geld hebben gekregen, als een huis onder 't dak is. *Se divertir & dépenser dans un cabaret une pièce d'argent, qu'on a reçus du propriétaire lorsque le toit de la maison est posé: terme de maçon & de charpentier.*

Kroegen. In de kroeg verkeeren. *Aller souvent au cabaret, y dépenser son argent.*

KROEGER. z. m. Die een kroeg houd. *Cabaretier.*

Kroeger. Die in de kroegen verkeert. *Homme qui hante les cabarets, pilier de cabaret.*

Kroeghouder. z. m. Kroeger. *Cabaretier.*

Kroegist. *zie* Kroeglooper.

Kroeglooper z. m. Kroegvlieg. *Un biberon, un bouchon de taverne. zie* Kroeger.

‡ Kroegvlieg. z. m. Kroegloper, drinkbroer. *Biberon, beuveur, ivrogne.*

Kroegwaard. *zie* Kroeghouder.

KROES. z. m. Beeker. *Gobelet.*

Eenen kroes in 't ronde drinken. *Boire un coup à la ronde.*

‡ Hij mag zijnen kroes wel uit, hij mag braaf drinken. *Il peut fort bien vuider son verre.*

Kroes. Smeltkroes. *Creuset.*

Eenig zilver in den kroes smijten, versmelten. *Mettre quelque argent dans un creuset pour le fondre.*

Smeltkroes. *zie onder* Smelten.

‡ KROES, *bijv. w.* Verwilderd, bars. *Bourru.*

‡ Het hoofd staat mij van daag heel kroes. *J'ai aujourd'hui la tête mal coiffée ou l'esprit chaussé de travers.*

‡ Iemand het hoofd kroes maaken. *Echauffer les oreilles à quelqu'un, lui mettre l'esprit à l'envers.*

‡ Hij is kroes, spijtig. *Il a l'air rebarbatif.*

KROES. *bijv. w.* Kroest, gekruld. *Crépu, frisé.*

Kroes hair, digt gekruld hair. *Cheveux crépus, ou frisés.*

Kroezen. *g. w.* Van 't hair spreckende. *Cotonner, créper, se friser: parlant du poil.*

KROK. z. v. Soort van erweten. *Vesce, ou vesse, sorte de petits pois.*

KROKODIL. z. m. Kaiman, zeker halfslagtig dier. *Crocodile, certain animal amphibie.*

* Krokodil traanen. Geveinsde traanen. *Larmes de crocodile, des larmes feintes.*

* KROL. z. g. Een klein huisje. *Taudis, petite méchante maison, trou de maison.*

Hij woont agter af in een krol. *Il demeure à l'écart dans un trou de maison, dans un taudis.*

KROLLEN. *zie* Krullen.

KROLLEN. *g. w.* Maauwen als de katten. *Crier, miauler comme les chats qui sont en chaleur.*

Uit krollen gaan. Dit word van de katten gezegd. *Aller faire l'amour, aller en gourage, courir le guilledou.*

Onze kat is uit krollen gegaan. *Notre chatte est allée faire l'amour, est allée en garouage.*

KROLLIG. *bijv. w.* Klein, met kleine vertrekken. *Qui a de petits appartement.*

Dat is een krollig huis. *C'est une maison qui n'a que de petits appartements, que des chambres comme des nids à rats.*

KROLS, *bijv. w.* Hitzig. Van de katten gezegd. *En chaleur: parlant des chats.*

Krolziek. *zie* Krols of Hitzig.

Krolziekte. *zie* Hitzigheid, geilheid.

KROM, *bijv. w.* Scheef, slim, gebogen. *Tortu, courbé, crochu.*

Dat been staat heel krom. *Cette jambe est toute tortue.*

Een kromme stok. *Bâton tortu ou courbé.*

Kromme hals. Zeker distileertuig met eenen kromme hals. *Cornue, retorte.*

Een kromme neus. *Un nez crochu.*

Krom worden van ouderdom. *Se courber de vieillesse.*

Die stroom of dat water loopt heel krom. *Cette rivière tourne beaucoup dans son cours, ou va en serpentant.*

‡ Zijne handen staan krom, hij is diefagtig. *Il a les mains crochues, il a du panchant au vol, ou à dérober.*

* Krom. Slinks, quaad, ondeugende. *Méchant, pervers.*

* Hij gaat kromme wegen in. *Il ne va pas droit, il ne prend pas le bon chemin.*

Hoe kan men 't zoo krom krijgen? *Comment cela peut-il venir dans l'esprit?*

Kromagtig, *bijv. w.* Een weinig krom. *Un peu tortu.*

Krombeen. z. m. en v. Scheefbeen, een die kromme beenen heeft. *Qui a des jambes tortues, cagneux.*

Krombogtig, *bijv. w. Sinueux, qui a plusieurs sinuosités.*

Krombuigen. *w. w. Courber.*

Kromgaan. *Marcher avec le dos courbé.*

Kromhals. z. m. en v. Scheefhals. *Celui ou celle qui a le cou de travers.*

Kromheid. *zie* Kromte.

Kromhoorn. z. m. Een kromme blaashoorn. *Cornet à bouquin.*

Kromhout. z. g. Hout dat krom gewassen is. *Bois courbé ou tortu.*

Kromhout. Hout om tot kniën en gebinten in de scheepen gebruikt te worden. *Courbes, courbâtons, ou côtes de navire: terme de marine.*

Kromhout. *Courbe, pièce de charpenterie.*

* Men kan alle kromhouten niet regt maaken, alles dat qualijk gedaan is niet herstellen. *On ne peut pas toujours redresser ou racommoder ce qui est gâté.*

Kromhouwer. z. m. *Sabre, coutelas avec la pointe recourbée.*

Krommelijk, *bijw. De travers.*

KROMMEN. *w. w.* Krom maaken, buigen. *Courber, plier.*

Iets boogswijze krommen. *Courber quelque chose & la plier en arc, ou en rond.*

Zig sterk krommen, zig sterk voor of agter over buigen. *Se courber par devant, ou par derrière.*

KROMMEN. *g. w.* Krom worden. *Se courber, devenir courbé.*

* Het moet vroeg krommen, dat een goede haak zal worden of dat haaken zal. *Il faut commencer une affaire de bonne heure pour réussir.*

Krommes. z. g. Schoenmakers snijmes. *Tranchet de cordonnier & de sellier.*

Krommes. Tuinmans of wijngaardeniers snoeimes. *Serpette ou couteau crochu dont se servent les jardiniers & les vignerons.*

Kromming. z. v. Buiging. *Action de courber, courbure.*

‡ Kromneus. z. m. en v. Een die eenen krommen neus heeft. *Qui a le nez courbé ou de travers.*

KROMP, *onv. tijd* van Krimpen. Als, de visch kromp. *Le poisson se retiroit ou se retira.*

KROMSTEVEN. z. m. Zeker vaartuig of schip. *Sorte de navire ou de vaisseau qui a l'avant recourbé.*

Kromtaal. *zie* Kromtong.

Kromtaalen. *zie* Kromtongen.

Kromte. z. v. Bogt. *Courbure.*

Kromte van eene rivier. *La sinuosité d'une rivière.*

Kromtong. z. m. en v. Een die qualijk bespraakt is. *Bégue, celui qui a la langue pesante,*

Digitized by Google

peſante, en qui ne prononce pas bien.
Kromtong. Een uitheemſche die eene taal qualijk ſpreekt. *Etranger qui parle ou prononce mal une langue, baragouineux.*
‡ Kromtongen, *g. w.* Stamelen, een quaade uitſpraak hebben. *Bégayer, avoir une mauvaiſe prononciation, baragouïner, parler mal une langue.*
Kromvoet. *z. m. en v.* Scheefvoet, een die kromme voeten heeft. *Pied bot, pied tors, celui ou celle qui a les pieds tortus.*
Kromweg. *z. m.* Een kromme of bogtige weg. *Chemin tortu.*
Kromwulf. *z. g.* Een gewelf dat krom is. *Voute courbe, voute en cintre.*
't Kromwulf van een ſchip. *Le voutis d'un vaiſſeau.*
KRONIJK. *z. v. ond. w.* Jaarboek, tijdboek. *Annales, Hiſtoire écrite par années, Chronique.*
Kronijkſchrijver. *z. m.* Jaarboekſchrijver. *Annaliſte.*
KRONKEL. *z. m.* Kreuk, plooi. *Faux pli, mauvais pli.*
Kronkel. Darmkronkel. *zie* Darmkink.
KRONKELEN. *w. w.* Kreuken, in malkander krimpen. *Chiffonner, faire prendre de faux plis, entortiller.*
Eene ſtof kronkelen. *Chiffonner une étoffe.*
Die zijde is te ſterk gedraaid en daarom kronkelt zij zig. *La ſoye eſt trop torſe, & c'eſt pour cela qu'elle s'entortille.*
Kronkeling. *z. v. Entortillement, action de chiffonner.*
KROOKEN. *w. w. Brabandſch w. Caſſer, froiſſer, rompre à demi.*
KROON. *z. v.* Hoofdcieraad. *Diadéme, couronne, ornement de tête.*
Met de koninglijke kroon op 't hoofd. *Avec la couronne royale ſur la tête.*
Kroon. Zeker ſtuk gelds. *Sorte d'écu qui vaut deux florins monnoye d'Hollande.*
Eene gouden kroon. *Ecu d'or.*
Eene Franſche, eene Engelſche kroon. *Un écu de France, un écu d'Angleterre.*
Kroon. Al wat kroonswijze is. *Couronne, ou tout ce qui eſt fait en façon de couronne.*
Eene kroon om garen op te zetten. *Sorte de dévidoir.*
Kroonen in de kerk, Kerkkroonen. *Luſtre, chandelier d'Egliſe à pluſieurs branches, chandelier de cuivre qu'on pend dans les égliſes, & qui eſt fait en forme de couronne.*
Die boom heeft eene ſchoone kroon. *Cet arbre a une belle couronne de branches.*
Kroon van bloemen. *zie* Krans.
* Kroon. Rijk, koninglijke regeering. *Couronne, Royaume, Etat, Gouvernement royal.*
De Kroon van Vrankrijk. *La Couronne de France.*
De twee Noorder Kroonen, Zweeden en Denemarken. *Les deux Couronnes du Nord, Suède & Dannemarc.*
De Koning, zedert zijne komſte tot de Kroon, gebood, enz. *Le Roi depuis ſon avénement à la Couronne, commanda, &c.*
Hoe zwaar valt eene Kroon! *Combien péſe une couronne!*
De vijanden des Konings zoeken hem naar de kroon te ſteeken. *Les ennemis du Roi cherchent à lui ôter la couronne ou à le détrôner.*
Wilt gij mij naar de kroon ſteeken? *Voulez-vous m'ôter mon honneur, ou noircir ma réputation?*
* Kroon. Eer, roem, luiſter. *Ornement, honneur, gloire.*
Hij is de kroon van zijn geſlagt. *Il eſt la gloire de ſa famille.*
De kroon der heerlijkheid, het eeuwig heil. *La couronne de gloire, le ſalut éternel.*
* De kroon ſpannen. *L'emporter ſur les autres, faire mieux que les autres.*
* Iemand eene kroon opzetten, iemand prijzen of verheffen, *Louer quelqu'un, élever ſa réputation.*
‡ Iemand eene ſchoone kroon opzetten. *Scherſende.* Qualijk van iemand ſpreeken. *Parler mal de quelqu'un, déchirer ſa réputation.*
‡ Zij zet haaren man eene ſchoone kroon op. *Elle déchire la réputation de ſon mari.*
Kroonengoud. *z. g.* Zeker ſoort van goud. *Sorte d'or dont on frappe ou bat des écus d'or.*
Kerkkroon, Lauwerkroon, Lauwrierkroon, Martelkroon, Rijkskroon, enz. *zie onder* Kerk, enz.
Kroonen. *w. w.* Eene kroon op 't hoofd zetten. *Couronner, mettre une couronne ſur la tête.*
De Koning wierd door den Biſſchop gekroond. *Le Roi fut ſacré & couronné par l'Evêque*
De kinderen Gods zullen met heerlijkheid gekroond worden. *Les enfans de dieu ſeront couronnés de gloire.*
‡ Iemand met eenen kluppel kroonen, iemand afroſſen. *Roſſer quelqu'un, lui donner des coups de bâton.*
* Het eind kroont het werk, 't end goed al goed. *La fin couronne l'œuvre.*
Krooning. *z. v.* Inhuldiging van eenen Koning. *Couronnement, ſacre d'un Roi.*
De dag der krooninge is vaſtgeſteld. *Le jour du couronnement eſt arrêté ou fixé.*
Kroonlijſt. *z. v.* Geſneden lijſt aan het kapiteel. *Couronnement des colomnes, cordon de chapiteau.*
Kroonprins. *z. m. Prince Royal.*
Kroonrad. *z. g.* Zeker rad van een uurwerk. *Roue de champ, certaine roue d'une horloge.*
Kroonras. *z. g. Du ras fort fin, eſpéce de ſerge fort fine.*
Kroontje. *z. g. Petite couronne.*
Het kroontje van 't oog, of het wit van 't oog. *Le blanc de l'œil.*
Kroontjeskruid. *z. g. Perſil de montagne.*
Kroonwerk. *z. g.* Loofwerk kroonswijze geſneeden. *Relief en forme de couronne.*
Kroonwerk. Topcieraad. *Couronnement d'un bâtiment, &c. ornemens qui couronnent un ouvrage.*
KROOP, *onv. tijd* van Kruipen. Als, ik kroop. *Je rampois ou je rampai.*
KROOS. *z. g.* Kuipers werktuig waar mede de ſponningen boven en onder in de duigen gemaakt worden. *Rouanne, inſtrument de tonnelier pour faire les rainures au haut & au bas des douves dont on fait les tonneaux, &c.*
KROOS. *z. g.* Eend groen. *Lentille d'eau, ſorte de verdure qui croît dans l'eau & que les canards aiment fort.*
KROOSJES. *z. g. meerv.* Kleene pruimtjes. *Sorte de petites prunes.*
KROOST. *z. g.* Afval van endvogelen en ganzen. *La tripaille des canards, & des oyes.*
* Krooſt. *z. g. Digtk. w.* Afzetzels, kinderen, wasdom of winſt der ouderen. *Enfans, race, lignée, descendans.*
* Zij is van 't edel krooſt van, enz. *Elle eſt de la race noble, de la noble lignée, de la noble maiſon ou famille de, &c.*
* Hij is van mijn krooſt niet, hij gelijkt niet naar mij. *Il n'eſt pas des miens, il ne me reſſemble pas.*
KROOT. *z. v. Beteréve.* *zie* Karoot.
KROP. *z. m.* 't Vel daar de ſpijs der vogelen in koomt. *Poche, jabot, premier réceptacle de la nourriture dans les oiſeaux.*
Men vond eene ſpeld in zijnen krop. *On trouva une épingle dans ſon jabot.*
* Zijnen krop vullen. *Se remplir la panſe, ſe bourrer de viandes.*
Krop. Borſt. *Poitrine.*
Hij ſtak den krop voor uit. *Il préſente ſa poitrine.*
* Krop. Vrouwsborſt. *La gorge ou le ſein d'une femme, ou d'une fille.*
Dat jong meisje ſteekt den krop uit of haalt den krop op, zoo draa als zij manluiden ziet. *Cette jeune fille ſe rengorge, dès qu'elle apperçoit des hommes.*
Krop, kropſala. *Laitue pommée.* *Zie* Kroppen.
Sluitkrop. *zie onder* Sluit.
Krop. Gezwel onder aan de kin. *Goitre, ou gouêtre, ſorte de tumeurs qui vient ſous le menton.*
De Inwoonders der Alpen hebben meeſt kroppen. *Les Habitans des Alpes ont la plupart des goitres.*
* Dat ſtak hem in den krop, daar was hij quaad om. *Cela lui tenoit au cœur, il ne pouvoit digérer cela.*
* Zijnen krop uitſchreijen. *Soulager ſon cœur à force de pleurer.*
* Haar krop wierd zoo vol, dat ze, enz. *Son cœur étoit tellement ſerré de triſteſſe, qu'elle, &c.*
De krop van de blaas. *Le cou de la veſſie.*
Kardoeskrop. *zie onder* Kardoes.
Kropaas. *z. g.* Deeg om de hoenderen te meſten. *Pâte pour engraiſſer la volaille.*
Kropader. *z. v. Veine jugulaire.*
Kropbeen. *z. g.* Borſtbeen. *L'os de la poitrine.*
Kropgans. *z. v.* Gans die gemeſt word. *Oye qu'on engraiſſe.*
Kropgezwel. *zie* Kropzweer.
Kroplap. *z. m.* Neerſtuk. *Tour de gorge, gorgerette.*
Kroppen, *meerv.* Salade tot kroppen geſchooten. *Salade pommée, laitue pommée.*
Dat zijn ſchoone kroppen. *Voilà de belle ſalade, ou de belles laitues pommées.*
Kroppen. *w. w.* Vogels kroppen. *Donner la béchée ou becquée aux oiſeaux, pour les engraiſſer.*
Jonge duiven kroppen. *Abbécher des pigeonneaux qui ne peuvent pas encore prendre leur nourriture.*
Kroppen. *g. w.* Tot een krop ſchieten. *Pommer, prendre la figure d'une pomme.*
De ſalaan begint te kroppen. *La laitue, ou la ſalade commence à pommer.*
Kropper. *z. v.* Kropſalade. *Laitue pommée.*
Kropper. *z. m. Un Goitreux, celui qui a des goitres.*
Kroppert. *z. m.* Eene duif met eenen krop. *Pigeon qui a la poche ou le jabot bouffi.*
Kroppig, *bijv. w.* Van zommige ſpijs gezegd. Droog. *Qui étrangle, qui engoue, qu'on ne peut pas bien avaller.*
Kroppige peeren. *Poires revêches, poires d'étranguillon, difficiles à avaler.*
* Kroppig, *bijv. w.* Hoofdig, quaadaardig. *Malin, malicieux, têtu, opiniâtre.*
Kropſala. *zie* Krop en kroppen.
Kropvogel. *z. m.* Vogel dien men meſt. *Oiſeau qu'on engraiſſe.*
Kropvogel. Vogelhein. *Butor, onocrotale, ſorte d'oiſeau de marais qui a une poche ſous le bec.*
Kropzweer. *z. g.* Kropgezwel. *Ecrouelles, ſorte de mal.*

KROP-

Digitized by Google

KROPSPELBEEN. *zie* Kraakbeen.

KROT. *z. g.* Kot, een klein huisje. *Taudis, méchante petite maison, petit trou de maison.*

‡ Wat is het een klein krot! een kleine jongen of klein meisje! *Que voilà un petit garçon, ou une petite fille!*

KROUWAGIE. *zie* Krauwagie.

Krouwen. *w. w. zie* Krauwen.

K R U.

KRUCHEN. *g. w.* Klaagen, steenen. *Gémir, se plaindre.*

* Kruchert. *z. m.* Klager. *Homme qui gémit, qui se plaint toujours.*

KRUCIFIX. *zie* Kruicifix.

Kruicifix. *z. g. ond. w. Crucifix.*

KRUICIGEN. *w. w. zie* Kruissen.

Kruiciging. *zie* Kruissiging.

KRUID. *z. g.* Hof of veldgewas. *Herbe, plante.*

Daar wassen schoone kruiden in dat veld. *Il croît de belles herbes dans cette campagne.*

* Ik ken dat kruid, ik weet wie, of wat het is. *Je connois bien cela, je sai bien ce que c'est, ou qui c'est.*

Kruid. Specerijen. *Epices, épiceries.*

Het fijne kruid is, of de beste specerijen zijn opgeslagen. *Les meilleures épiceries sont renchéries.*

Kruid. *z. g.* Buskruid. *Poudre à tirer.*

Grof kruid. *z. g. Poudre à canon.*

Blaast het kruid van de pan. *Soufflez la poudre du bassinet.*

Hij heeft al zijn kruid verschoten. *Il a tiré toute sa poudre.*

‡ Hij heeft al zijn kruid verschoten, alle zijne kragten gespild. *Il a consumé toutes ses forces.*

Bilsenkruid. *z. g. Jusquiame, herbe ou plante médécinale.*

Boonkruid. *z. g. Sarrieste, herbe fine qui entre dans certaines sauces & surtout dans l'apprêt des grosses fèves.*

Ganzekruid. *zie* Zilverkruid.

Geneeskruid. *zie* Heelkruid.

Halskruid. *z. g. Raiponce, sorte de petite rave douce fort délicate, qu'on mange en salade.*

St. Janskruid. *z. g. Armoise, herbe de la St. Jean.*

St. Janskruid. *Millepertuis, sorte d'herbe.*

Adderkruid.
Akkerkruid.
Bingelkruid.
Bloedkruid.
Brandkruid.
Buskruid.
Citroenkruid.
Distelkruid.
Druifkruid.
Druivenkruid.
Duifkruid.
Duimkruid.
Duizendkruid.
Eppekruid.
Hartkruid.
Havikskruid.
Hazelwortelkruid.
Heelkruid.
Helmkruid.
Hofkruid.
Hondskruid.
Honingkruid.
Ijzerkruid.
Kaasjeskruid.
Kattenkruid.
Keelkruid.
Keesjeskruid.
Ketelkruid.
Kleefkruid.
Kliskruid.
Konijnenkruid.
Koraalkruid.
Koralkruid.
Kranskruid.
Krevelkruid.
Kroontjeskruid.
Kullekenskruid.
Laadkruid.
Lepelkruid.
Leverkruid.
Longekruid.
Loskruid.
Luiskruid.
Maagdenkruid.
Maankruid.
Malkruid.
Mammekenkruid.
Melizoenkruid.
Melkkruid.
Mildkruid.
Moederkruid.
Moeskruid.
Mollenkruid.
Mottenkruid.
Nagelkruid.
Navelkruid.
Nierkruid.
Paerelkruid.
Paerlkruid.
Penningkruid.
Peperkruid.
Perzenkruid.
Pijpkruid.
S. Quirinskruid.
Rommelkruid.
Rottenkruid.
Sarazijnkruid.
Schelkruid.
Schijtkruid.
Schoreijenkruid.
Schorftkruid.
Schurftkruid.
Slaapkruid.
Slangenkruid.
Smeerkruid.
Speenkruid.
Speerkruid.
Spergelkruid.
Springkruid.
Stalkruid.
Standelkruid.
Sterrekruid.
Stinkkruid.
Strooikruid.
Tandkruid.
Tongekruid.
Tortsenkruid.
Toverkruid.
Tuinkruid.
Vierkruid.
Vijfvingerkruid.
Vlamkruid.
Vlaskruid.
Vlooikruid.
Vogelkruid.
Vrattenkruid.
Vrouwenkruid.
Wandluiskruid.
Weegluiskruid.
Wolfskruid.
Wollenkruid.
Wondkruid.
Wormkruid.
Zeepkruid.
Zevengetijdenk.
Zigtmaarkruid.
Zilverkruid, enz.

Zie onder Adder, enz.

Kruidagtig. *zie* Kruidig, naar kruid.

Kruidbedde. *z. g. Carreau, ou parterre où l'on a semé, ou planté des herbes.*

Kruidboek. *z. g. Traité des plantes, livre qui traite des herbes & des plantes.*

Munting heeft een schoon kruidboek gemaakt. *Munting a fait un excellent livre des plantes.*

Kruidbus. *z. v.* Kruiddoos. *Boîte aux épices.*

Kruidbus, kruidhoorn. *zie* Laadbus.

Kruiddoos. *z. v. zie* Kruidbus.

KRUIDEN. *w. w.* Met kruid bestrooijen. *Epicer, poudrer d'épiceries.*

Die worst is sterk gekruid. *Ces saucisses sont fort épicées.*

Kruidenier. *z. m.* Specerijenverkooper. *Epicier, celui qui vend des épiceries.*

Kruidenierswinkel. *z. m. Boutique d'épicier.*

KRUIDEREN. *w. w. Hoefsmids w. Herber, appliquer sous le poitrail d'un cheval un morceau de racine d'ellébore en de certaines maladies: terme de maréchal.*

Kruidhaaler. *z. m.* Kruidplukker. *Homme qui va chercher des simples ou des plantes médécinales.*

Kruidhaalster. *z. v.* Kruidplukster. *Femme qui va chercher des simples ou des herbes médécinales.*

Kruidhof. *z. m.* Hof daar kruiden in wassen. *Jardin où croissent toutes sortes d'herbes.*

Kruidhoorn. *z. m.* Hoorn daar 't laadkruid in is. *Poire ou cornet à poudre.*

Kruidhuis. *z. g.* Huis daar 't kruid in bewaard word. *Magazin à poudre.*

Kruidje. *z. g.* Een teer klein kruid. *Petite plante.*

Kruidje roer mij niet, zeker kruid. *Noli me tangere, herbe ou plante médécinale.*

* Kruidje roer mij niet, een netelroorig mensch. *Homme ou femme qui se met aisément en colère.*

Kruidig, *bijv. w.* Naar kruid. *Epicé.*

Die kost is heel kruidig. *Cette viande est fort épicée.*

‡ Kruidig. *bijv. w.* Fier, net, kostelijk. *Net, fier, propre.*

Een kruidig dier, eene kruidige vrijster. *Fille propre, une fille fière & dedaigneuse.*

Kruidkamer. *z. v. La soute des poudres, le lieu où l'on met la poudre dans un vaisseau.*

Kruidkenner. *z. m. Herboriste, qui a connoissance des plantes.*

Kruidkoek. *z. v.* Gekruide koek. *Pain d'épices, gâteau épicé.*

Kruidkoekjes. *z. g. meerv. Petits pains ou gâteaux épicés.*

Kruidkoker. *z. m. Charge ou fourniment de poudre attaché à la bandoulière.*

Kruidkooper. *z. m. Marchand de poudre.*

Kruidkunde. *z. v. La Botanique.*

Kruidlezer. *zie* Kruidkenner.

Kruidlezer. *z. m. Ouvrier qui sépare les bonnes épices des mauvaises.*

De kruidlezers van 't Oostindisch huis. *Les ouvriers qui séparent les épices dans le magazin de la Compagnie des Indes Orientales.*

Kruidmaat. *zie* Kruidkoker.

Kruidmaker. *z. m. Celui qui fait la poudre à canon.*

Kruidmerkt. *zie* Groenmerkt.

Kruidmolen. *z. m. Moulin à poudre.*

Kruidnagel. *z. v. Clou de girofle.*

Kruidnagelboom. *z. m. Girofliée.*

Kruidnagelhout. *z. g. Bois de girofle.*

Kruidnoot. *z. v.* Nootemuskaat. *Noix de muscade, noix muscade, muscade.*

Kruidplukker. *zie* Kruidhaaler.

Kruidplukster. *zie* Kruidhaalster.

Kruidtonnen. *z. v. Futailles.*

Kruidtoren. *zie* Kruidhuis.

De kruidtoren is gesprongen. *Le magazin à poudre a sauté.*

Kruidwinkel. *z. m.* Kruideniers winkel. *Boutique d'épicier.*

Kruidworm. *z. m.* Zeker bloedeloos diertje. *Chenille, sorte d'insecte.*

KRUIJEN. *w. w.* Op eenen kruiwagen brengen. *Brouetter, transporter dans une brouette.*

Onze buurman wint den kost met kruijen. *Notre voisin gagne sa vie à brouetter.*

Hij kan heel zwaar kruijen. *Il peut brouetter de pesans fardeaux.*

* Iemand tot een ampt kruijen. *Pousser quelqu'un à une charge par son crédit, ou par ses intrigues.*

KRUIJEN. *g. w.* Als, de ijsschotsen kruijen op malkander in de rivier. *Les glaçons charient & s'amoncellent dans la rivière.*

KRUIJER. *z. m.* Arbeider. *Brouetteur, crocheteur, portefaix.*

Dat is kruijerswerk. *C'est de l'ouvrage pour un crocheteur.*

Als een kruijer spreeken, onbeschoft spreeken. *Parler d'une manière incivile & grossière, en crocheteur.*

't Kruijers gild. *z. g. Le corps de métier des crocheteurs, des brouetteurs, des portefaix.*

* Hij heeft goede kruijers gehad. *Il a eu des gens de crédit qui l'ont poussé.*

KRUIK. *z. v.* Waterkruik. *Cruche, vaisseau à mettre ou à transporter des liqueurs.*

Eene kruik met wijn, bier, enz. *Une cruche remplie de vin, de bière, &c.*

Kruik, gelijk de oude Romeinen gebruikten. *Urne.*

‡ De kruik gaat zoo lange te water tot dat zij breekt. *Spreekw. Tant va la cruche à l'eau, qu'à la fin elle se brise.* Proverbe.

* Ergens de kruiken bestellen, 't bestel van eene zaak hebben. *Avoir la direction de quelque affaire.*

* Hij bestelt daar altoos de kruiken. *C'est lui qui est toujours-là sa factotum, c'est lui qui y dirige tout.*

Askruik. Wijnkruik. *zie onder* As, enz.

‡ KRUIL. Als, om de kruil, om de kool. *Pour rire.*

KRUILING. *z. v. Petite pomme qui n'a point de nom en François.*

Digitized by Google

KRUIM. z. v. Kruim van 't brood. *Mie, mie de pain.*
*Kruim. z. v. 't Pit, 't merg. *Moële, ou mouële, la meilleure substance de quelque chose.*
*Daar steekt kruim in, daar steekt verstand of oordeel in. *Il y a de la moële, ou de l'esprit là-dedans.*
Kruimagtig. *zie* Kruimig.
KRUIMEL. z. m. Kruim, broodkruimel. *Miette.*
Geef de kruimelen aan de hoenderen. *Donnez les miettes aux poules.*
‡ De broodkruimelen steeken hem, hij is heel dartel. *Il est trop à son aise, l'abondance le gâte, le trop d'aise le gourmande.*
Hij kreeg daar niet eenen kruimel van of niet met al van. *Il n'en eut pas seulement une miette, il n'en eut rien.*
KRUIMELEN. w. w. Aan kruimelen wrijven. *Emier, mettre en miettes.*
Kruimelen. g. w. Met kruimelen uitvallen. *S'émier, se mettre en miettes.*
Dat brood kruimelt zeer. *Ce pain se met en miettes, ou s'émie fort.*
Kruimelig, *bijv. w.* Dat zeer kruimelt. *Qui s'émie, ou se met facilement en miettes.*
Kruimelig brood. *Pain qui s'émie.*
Kruimig. *zie* Kruimelig.
Kruimelingen, *meerv.* De fijne brokjes van scheepsbeschuit. *Les petits morceaux ou miettes du biscuit de navire.*
KRUIN. z. m. Top. *Sommet, cime.*
De kruin van den berg. *Le sommet ou la cime de la montagne.*
Kruin van 't hoofd, hoofdschedel. *Le sommet de la tête.*
Een geschoren kruin. *Un tonsuré, terme de l'Eglise Romaine.*
‡ 't Schort hem in den kruin, hij is niet wel bij 't hoofd. *Il a le cerveau blessé, il a le timbre félé.*
‡ Hij kan dat niet in zijnen kruin krijgen, of niet begrijpen. *Il ne sauroit se mettre cela dans la tête, il ne peut pas s'en faire une idée.*
KRUINIER. *zie* Kruidenier.
KRUINPUNT. *zie* Toppunt.
KRUINSCHEEREN. w. w. *Tonsurer, terme de l'Eglise Romaine.*
Kruinstip. z. g. Woord der sterrekunde. *Point vertical ou zénith: terme d'Astronomie.*
KRUIPEN. g. w. Sleepende gaan. *Ramper, marcher en rampant.*
De slakken kroopen langs den vloer. *Les limaces ou les limaçons rampoient sur le pavé.*
In 't bedde kruipen. *Se glisser dans le lit.*
Op handen en voeten kruipen. *Ramper sur la terre, marcher à quatre pattes.*
Kruipen. Langzaam voortgaan. *Marcher ou aller lentement, se traîner.*
*Ik koom den weg schier gekroopen. *J'ai eu de la peine à faire le chemin, tant j'ai marché lentement, je me suis traîné jusqu'ici.*
*Dat werk kruipt voort. *Cet ouvrage, ou ce travail va fort lentement.*
De wind is zederd den opgang der zon stilletjes naar 't zuiden gekroopen. *Le vent depuis le lever du soleil s'est doucement tourné vers le sud.*
*Toen hij dat hoorde, kroop hij in zijne schulp. *Quand il entendit cela, il rentra dans sa coquille, ou il fila doux.*
‡ Iemand in 't gat kruipen. *zie onder* Gat.
*'t Bloed kruipt daar het niet gaan kan. *zie onder* Bloed.

Kruipende, *deelw.* 't Geen kruipt. *Rampant, ce qui marche en rampant.*
't Kruipende gedierte. *Les Reptiles, les animaux rampans.*
Al kruipende. Langzaam. *Lentement.*
Het werk dat gij beloofd hebt, gaat al kruipende voort. *L'ouvrage que vous avez promis va ou avance fort lentement.*
*KRUIPER. z. m. Een kleine jongen. *Un petit garçon qui peut à peine marcher.*
Dat zijn regte kruipers, kleine onnozele kinders. *Ce sont de petits enfans qui ne peuvent encore bien marcher.*
Kruiphen. z. v. Kleine hen. *Sorte de petite poule.*
‡ Kruiphen. Een kleen vrouwmensch. *Nabote, femme de petite taille.*
Kruiphol. z. g. Sluiphol. *Trou, antre, caverne, cachette, lieu où l'on se cache.*
Kruiping. z. v. *Rampement, action de ramper, ou de se traîner.*
KRUIS. z. g. Kruisgalg. *Croix.*
Iemand aan 't kruis nagelen. *Attacher quelqu'un à la croix, ou en croix.*
Christus stierf aan 't kruis. *Christ mourut sur la croix.*
Kruis. De gedaante van een kruis. *Croix, représentation & figure de la croix.*
Een kruis maaken of slaan. *Faire une croix.*
*Kruis. Tegenspoed, wederwaardigheid, bijzonder om het Evangelium. *Croix, disgrace, peine, affliction, douleur, particulièrement par rapport à l'Evangile.*
Veel kruis in de waereld hebben. *Avoir ou souffrir beaucoup d'affliction dans le monde, y avoir beaucoup de traverses.*
*Zijn kruis op zig neemen, en Christus navolgen. *Charger sur soi sa croix & suivre Christ.*
*Onder 't kruis leeven, prediken, enz. *Vivre sous la croix, prêcher sous la croix, &c.*
*Dat hoofd staat niet wel in zijn kruis. *Cette tête est mal figurée.*
Een St. Andries, of Bourgondisch kruis, een dwars kruis. *Croix de St. André, sautoir, ou croix de Bourgogne.*
Kruis. De voornaamste zijde van gemunt geld. *Croix, marque qu'on met du principal côté de la monnoye.*
Kruis of munt? *Croix ou pile?*
Kruis nog munt hebben, heel geldeloos zijn. *N'avoir pas la maille, n'avoir point d'argent du tout.*
Huiskruis. *zie onder* Huis.
Kruisbeeld. z. g. *Crucifix.*
Kruisbeeld. Gebeeld linnen. Pelle. *Sorte de toile figurée, ou remplie de figures dont on fait des nappes & des serviettes, toile ouvrée.*
Dat is fijn kruisbeeld. *C'est de la toile ouvrée qui est bien fine.*
Kruisbeeldwerker. z. m. Wever van kruisbeeld. *Tisserand qui fait de la toile figurée, ou de la toile ouvrée.*
Kruisbeeting. z. v. Kruishout. *Scheepsw. Traversin de bites: terme de marine.*
Kruisberg. z. m. Kalvarien, de berg daar Christus gekruist is. *Le mont Calvaire.*
De Heiland steeg den Kruisberg op, enz. *Le Sauveur monta sur le mont Calvaire.*
Kruisbezie. z. v. Doornbezie of doornbes. *Groseille.*
Kruisbezienboom. z. m. Doornbesseboom. *Groselier, sorte d'arbrisseau.*
Kruisbloemtjes. z. g. *meerv.* Kruisdagsbloemtjes. *Sorte de petites fleurs qui viennent au mois de Mai.*
Kruisbock. z. g. Kasboek, buitenboek. *Main cordée, les deux mains de papier au*

dessus & au dessous de la rame.
Kruisboog. z. m. *Arbalète.*
Kruisboom. z. m. Kruishout, waar aan iemand gekruist word. *Croix, le bois où quelqu'un est attaché.*
Kruisboom. Wonderboom. *Palme de Christ.*
Kruisbroeders. z. m. *meerv.* Kruisdragers, zekere soort van Geestelijken in de Roomsche Kerk. *Croisiers ou Porte-Croix, sorte de Religieux dans l'Eglise Romaine.*
Kruisdagen. z. m. *meerv.* Drie plegtelijke gebededagen voor de Hemelvaart. *Trois jours de prière en l'Eglise Romaine qui précèdent l'Ascension.*
Kruisdistel. z. m. Zeker gewas. *Panicaut, sorte de chardon.*
Kruisdood. z. m. Dood op 't kruis geleden. *La mort de la croix.*
Christus kruisdood is 't heil van 't menschdom. *La mort de Jésus-Christ en croix est le salut du genre humain.*
Kruisgalg. z. v. Kruis, kruisgespan. *Croix, potence.*
Kruisgezanten. *Hommes envoyés pour prêcher la croix de Christ, les Apôtres, &c.*
Kruisgulden. z. m. Tien guldens. *Dix livres, dix francs.*
Kruisharing. Haring die gevangen en in tonnen gepakt is na den dag van de kruisvinding. *Harang pris & caqué après le jour de l'Invention de la Sainte Croix.*
Kruishoek. z. m. *Endroit propre pour croiser avec des vaisseaux.*
Kruishout. z. g. 't Hout van 't kruis. *Le bois de la croix.*
Kruishout. Dwarshout. *Croix, pièce de charpente, croisée.*
Kruishout, kruisklamp. *zie* Kruisbeeting.
Kruishout. De schuif van eenen Graadboog. *Marteau, certaine pièce de l'arbalète ou flèche Astronomique.*
Kruishout. Tuig om krassen in 't hout te maken. *Rouanne pour tracer des raies dans le bois.*
KRUISIGEN. *zie* Kruissen.
Kruisiging. *zie* Kruisiging.
Kruisklamp. *zie* Kruisbeeting.
Kruiskerk. z. v. Eene Kerk kruiswijze gebouwd. *Eglise bâtie en forme de croix.*
*Kruiskerk. Kerk die in 's Heilands kruis of lijden gelooft. *L'Eglise de J. C.*
Door prediking de Kruiskerk stigten. *Edifier l'Egiise de J. C. par la Prédication.*
Kruiskool. z. v. Houtskool. *Charbon.*
Kruiskozijn. *zie* Kruisraamt.
Kruiskring. z. m. *Colure.*
De twee kruiskringen van den Hemelkloot. *Les deux colures de la sphère ou du globe céleste.*
Kruisleer. z. v. Leere van Christus kruisiging. *Doctrine de la croix, ou de la passion de Jésus-Christ.*
Kruisleer. z. v. Leere van kruis en lijden om het Evangelium. *Doctrine de souffrance, de croix, de peine & de misère pour l'Evangile.*
De Christelijke Leere is de kruisleere. *La doctrine Chrétienne est une doctrine de souffrances, & d'afflictions.*
Kruisnet. *zie* Totebel.
Kruispaal. z. m. Kruisstanderd. *Etendard de la croix.*
Kruispad. z. g. Een doorgesneden pad. *Chemin croisé, ou qui est coupé par un autre.*
Kruispapier. z. g. *zie* Kruisboek.
Kruisraamt. z. m. *Croisée de fenêtre.*
Dat huis heeft van vooren zes kruisraamten. *Cette maison a six croisées de fenêtres par devant.*

Kruis-

Digitized by Google

Kruisrijksdaler. z. m. Een rijksdaler met een kruis geſtempeld. *Ecu blanc d'Espagne qui eſt marqué d'une croix.*
Kruisſcharp om mede te ſchieten. *Mitraille croiſée pour tirer avec le canon.*
Kruisſelings, *bijw.* Dwars. *En croix, croiſé, mis en forme de croix.*
Die houten leggen kruisſelings over malkander. *Ces bois ſont croiſés, ou mis en croix les uns ſur les autres.*
KRUISSEN. *w. w.* Kruisigen. *Crucifier.*
De Joden hebben 's Waerelds Heiland gekruist. *Les Juifs ont crucifié le Sauveur du Monde.*
* Kruisſen. Een kruis maaken. *Faire une croix, ou le ſigne de la croix.*
Zig kruisſen eer men eet. *Faire le ſigne de la croix avant que de manger.*
* Kruisſen. Heen en weer zwerven. *Croiſer, aller ça & là.*
Op zee kruisſen. *Croiſer en mer, ou ſur la mer.*
Op de vijandelijke ſcheepen kruisſen. *Croiſer ſur les vaiſſeaux ennemis.*
Kruisſen. Heen en weer loopen. *Courir tantôt d'un côté, tantôt de l'autre.*
Hij heeft dien weg wel driemaal gekruist. *Il a paſſé & repaſſé bien trois fois par ce chemin.*
KRUISSERS. z. m. Scheepen, of het volk dat voor de veiligheid van eenige rijkgeladene ſcheepen oppaſſen. *Croiſeurs, capitaines, ou vaiſſeaux qui croiſent en mer pour la ſureté de quelques vaiſſeaux richement chargés.*
Kruistag. *zie* Kruisteng.
Kruisteng. z. v. De ſteng van 't kruiszeil. *Perroquet d'artimon: terme de mer.*
Kruisſtuk. z. g. Als, Kruisſtuk van een ſchaap. *Vleeſchhouwers woord. Haut côté de mouton.*
Kruisſtraat. z. v. Dwarsſtraat. *Rue croiſée, ou qui eſt traverſée par une autre, carrefour.*
Kruistogt. *zie* Kruisvaart.
Kruisvaarder. z. m. Soldaat in den zoo genaamden H. oorlog. *Soldat engagé dans la croiſade, ou dans la guerre ſainte.*
Kruisvaart. z. v, De zoo genaamde H. oorlog. *Croiſade, guerre ſainte.*
De laatſte kruisvaart was de tweede togt van St. Louis. *La dernière croiſade fut le ſecond voyage de St. Louis.*
Kruisverheffing. z. v. Zekere Feeſtdag der Roomſche Kerke. *Exaltation de la Sainte croix, jour de fête de l'Egliſe Romaine, le 14. Septembre.*
Kruisvinding. z. v. Een vierdag der Roomſche Kerke. *Invention de la Sainte croix, fête de l'Egliſe Romaine le 4. Mai.*
Kruisweg. z. m. Een doorgeſneeden weg. *Chemin croiſé, traverſé par un autre, carrefour.*
Kruiswerk. z. g. *Croiſée.*
Kruiswijze, *bijw.* Kruisſelings. *En croix, en travers, en façon de croix.*
Zijne armen lagen kruiswijze over malkanderen. *Il avoit les bras croiſés.*
Kruiswortel z. m. Kleine Gentiaan, zeker kruid. *Gentiane, ſorte d'herbe médécinale.*
Kruiszeil. z. g. *Voile de perroquet.*
KRUIT. Buskruid. *zie* Kruid.
KRUIWAGEN. z. m. Kordewagen. *Brouette.*
* Kruiwagen. *Protecteur, patron, interceſſeur.*
* Hij heeft goede kruiwagens om hem in de waereld voort te helpen. *Il a de puiſſans protecteurs pour le pouſſer dans le monde.*
* Hij zit op den kruiwagen, hij word tot ſtaat en bediening gevorderd. *On le pouſſe aux dignités.*
Kruizeel. *zie* Hennepzeel.
Kruizemunt. *zie* Munte.
KRUK. z. v. *Potence, bequille.*
Op krukken gaan. *Marcher avec des potences.*
Een uil op eene kruk. *Un hibou ſur une potence.*
* Kruk. z. m. Kreupel, brodder. *Mazette, gâte-beſogne, homme qui n'entend pas ſon métier.*
* Ik verſtaa dat ſpel niet wel, ik ben maar een kruk. *Je n'entend pas bien ce jeu, je ne ſuis qu'une mazette.*
* Zij is maar een kruk, een zwak vrouwmenſch. *C'eſt une femme foible & maladive.*
KRUKKEN. *g. w.* Met krukken gaan. *Marcher avec des bequilles.*
Krukken. Na eene ziekte ſukkelen. *Traîner après une maladie.*
KRUL. z. v. Gekruld hair. *Cheveux friſés, boucle, friſure.*
Die pruik is uit de krul. *La perruque a perdu ſa friſure.*
‡ Zijn hair krult als een varkensſtaert. *Ses cheveux friſent comme des chandelles.*
Hij moet altijd eene krul meer hebben, dan een ander. *Il lui faut toujours un colifichet de plus qu'à un autre.*
Krul. Schaveling van 't hout. *Coupeau de bois que le rabot en emporte.*
Krullen branden. *Brûler des coupeaux.*
‡ Krul. Kuur, zotte gedagten. *Fantaiſie, caprice, boutade, quinte.*
‡ Hij heeft wonderlijke krullen in 't hoofd. *Il a d'étranges fantaiſes en tête.*
Krulbol. z. m. Houtenbol waar van zig bedienen de Pruikenmaakers en Kappenmaakſters. *Tête de bois qui ſert aux Perruquiers & aux Coifeuſes.*
‡ Krulbol. z. m. en v. Een die gekruld hair heeft. *Tête friſée, qui a les cheveux friſés ou crépus.*
Krulijzer. z. g. Krulpriem. *Fer à friſer les cheveux.*
Krulkool. z. v. *Chou crépu, ou friſé.*
Krullenmaakſter. z. v. *Friſeuſe, celle qui fait des tours de cheveux pour les femmes.*
KRULLEN. *w. w.* 't Hair krullen. *Friſer les cheveux.*
Krullen. *g. w. Friſer, ſe friſer.*
Mijn hair krult niet. *Mes cheveux ne friſent point, ou n'ont point de diſpoſition à ſe friſer.*
‡ Krullig, *bijv. w.* Wonderlijk, verward. *Embrouillé.*
‡ Dat is eene krullige zaak. *C'eſt une affaire bien embrouillée.*
‡ Dat is een krullige, of koddige vent. *C'eſt un drolle de corps, c'eſt un fantasque.*
Krulling. z. v. Hairkrulling. *Friſure.*
Krulſalaad. z. v. *Salade crépue, de la laine Romaine, de la chicorée.*
Krultabak. z. m. *Du tabac friſé.*
Krultang. *zie* Krulijzer.

KUB. KUC. KUD.

KUB, kubbe. z. v. Zeder ſuikje daar de viſchers aal in vangen. *Sorte de petite naſſe pour prendre des anguilles.*
KUBIT. z. m. *ond. w.* Maat van anderhalve voet, elleboogs lengte. *Coudée, meſure d'un pied & demi.*
Een muur tien kubiten hoog. *Un mur de dix coudées.*
KUCH. z. v. Hoeſt. *Toux.*
Eene zwaare kuch hebben. *Avoir une méchante toux.*
Kuch. Zekere ziekte der oſſen. *Maladie des bœufs au poûmon.*
KUCHEN. *g. w.* Hoeſten. *Touſſer, avoir la toux.*
Hij heeft den gantſchen nagt leggen kuchen. *Il a touſſé toute la nuit.*
KUCHER. z. m. Een die veel kucht. *Touſſeur, qui touſſe beaucoup.*
‡ Dat is een oude kucher. *C'eſt un vieux touſſeur.*
Kuching. z. v. Gekuch. *Action de touſſer.*
Kuchſter. z. v. Vrouw die veel kucht. *Touſſeuſe, femme qui touſſe beaucoup.*
KUDDE. z. v. Een hoop klein vee. *Troupeau.*
De kudden in de weide drijven. *Mener paître les troupeaux.*
Eene kudde ſchaapen, geiten, enz. *Troupeau de moutons, de chévres, &c.*
* De Kudde van Chriſtus, de Kerke. *Le troupeau de Chriſt, l'Egliſe.*
Bij kudden. Met kudden, bij hoopen. *Par troupes, en troupes, par troupeaux.*
Kuddeboter. z. v. Verkensreuzel. *Graiſſe de porc ou de cochon, ſain-doux.*
Kuddehoeder. z. m. Veehoeder, herder. *Berger.*
Kuddehoedſter. z. v. Veehoedſter, herderin. *Bergére.*
Te zamen kudden. *g. w.* Met kudden bij een vergaderen. *S'atrouper, s'aſſembler par troupes, parlant du menu bétail.*
KUDZE. Kudsdraager. *Oude woorden. Zie* Knodze, knodsdraager.

KUF. KUI.

‡ KUF. z. v. Kit, vuile kroeg. *Cabaret, borgne, méchant petit cabaret, réduit de corps de garde.*
KUIF. z. v. Kuive. *Houppe que les oiſeaux ont ſur la tête.*
Hoenders met witte kuiven. *Des poules avec des houppes blanches.*
* Kuif. Zeker vrouwehulſel. *Fontange, coiffure de femme.*
De [illegible]ers droegen voor dezen hooge kuiven. *Les Demoiſelles portoient ci-devant de hautes fontages.*
Kuifhen. z. v. *Poule houppée.*
KUIJEREN. *w. w.* Spansſeeren, wandelen. *Se promener.*
Zagtjes kuijeren. *Se promener doucement.*
Kuijering. z. v. Wandeling. *Promenade.*
KUIKEN. z. g. Kieken, jong van eene hen of jong hoen. *Pouſſin, ou jeune poulet. zie* Kieken.
KUIL. z. m. Holte, gat in de aarde. *Foſſe, trou dans la terre.*
Daar zijn veele kuilen op dien weg. *Ce chemin eſt plein de foſſes.*
Eenen kuil graaven. *Faire une foſſe.*
De kuil van den hals. *La nuque du cou.*
Kuil. Het agterſte gedeelte van een viſchers zegen. *Le fond, ou le ſac d'un certain filet de pêcheur, appellé ſeine.*
* In den kuil vangt men de viſch, men moet iets zoeken daar het te vinden is. *Il faut chercher une choſe où elle eſt.*
Aardkuil, Draaikuil, IJzerkuil, Leeuwenkuil, Mergelkuil, Modderkuil, Moordkuil, Pleiſterkuil, Roofkuil, Slijkkuil, Steenkuil, Zandkuil, Zavelkuil, Zoutkuil. *zie onder* Aarde, enz.
Kuilagtig, *bijv. w.* Kuilig, vol kuilen. *Plein de foſſes, ou de trous.*
KUILEN. *w. w.* In eenen kuil zetten. *Enterrer: terme de jardinier.*
Eenige boomen kuilen. *Enterrer quelques arbres.*

Nogen-

Digitized by Google

Negenkuilen ſpeelen. *g. w. Jouër à la foſſette.*
Kuilhair. *zie* Kuilmos.
Kuilmos. *z. g. Mouſſe qui croît & s'amaſſe au pied des arbres, & qui ſert à calfater les vaiſſeaux.*
Kuiltje. *z. g. Foſſette.*
Een kuiltje in de kin. *Une foſſette au menton.*
KUIP. *z. v.* Groot houten vat. *Cuve, eſpéce de grand vaiſſeau de bois.*
Kuip. Vleeſchkuip. *Saloir, vaiſſeau de bois où l'on ſale les viandes.*
Vleeſch in de kuip doen. *Mettre de la chair, ou de la viande dans le ſaloir.*
*De os is al in de kuip. *La proviſion eſt faite, la chair eſt dans le ſaloir.*
Kuip om te baaden. *zie* Badkuip.
Kleine kuip of tobbetje. *Tinette, cuvette.*
Kuip om te **brouwen. Brouwkuip.** *Cuve de Braſſeur.*
Kuip van de leertouweren. *Cuve de tanneurs.*
Op de kuipen werken, leer bereiden. *Taner ſur la cuve, apprêter le cuir.*
Badkuip, Doopkuip, Geilkuip, Kookkuip, Meelkuip, Verfkuip, Vleeſchkuip, Volkuip, Waskuip, Wijnkuip. *zie onder* **Bad**, enz.
KUIPEN. *w. w.* Vaten of tonnen binden. *Faire & relier des tonneaux, cuves, ſutailles, barils, &c.*
Het kuipen, kuiploon. *zie* Kuiploon.
Het kuipen. *z. g.* Het kuipers ambagt. *Le métier de tonnelier.*
Een jongen op 't kuipen beſtellen. *Mettre un garçon chez un tonnelier.*
KUIPEN. *w. w.* Ergens om kuipen, of naar ſtaan. *Briguer, cabaler pour obtenir quelque choſe.*
Daar word ſterk om dat ampt gekuipt. *On brigue fort cette charge.*
Hij verſtaat zig wel op 't kuipen. *Il s'entend fort bien aux brigues, ou aux cabales.*
KUIPER. *z. m.* Een die ergens ſterk naar dingt of naar ſtaat. *Brigueur, celui qui brigue, un cabaleur.*
Kuiper. *z. m. Tonnelier.*
Kuipers vrouw. *z. v. Tonnelière.*
Een droogkuiper. *Tonnelier qui travaille toute ſorte d'ouvrage ſec en ſa boutique.*
Een wijnkuiper. *Tonnelier qui travaille dans les vins, qui a ſoin d'entretenir les tonneaux de vin en bon état.*
KUIPERIJE. *z. v.* Amptbeedeling. *Cabale, brigue, pourſuite ardente pour obtenir quelque office.*
Daar gaan groote kuiperijen in zwang. *Il ſe fait à préſent beaucoup de cabales.*
KUIPHOUT. *zie* Klaphout.
Kuiphuis. *Tonnellerie.*
Kuiploon. *z. g. en m. Tonnelage.*
KUIS of kuiſch, *bijv. w.* Eerbaar. *Chaſte, pudique, modeſte, pur.*
Eene kuiſche maagd. *Vierge chaſte.*
*Kuiſch. Puntig, zindelijk. *Propre, pur, net.*
't Is 'er heel kuiſch in dat huis. *Tout eſt fort propre dans la maiſon.*
Kuisboom. *z. m.* Kuislam. Zeker heeſtergewas. *Sorte d'arbriſſeau, agnus caſtus.*
Kuiſchelijk, *bijw.* Eerlijk. *Chaſtement.*
Zig kuiſchelijk draagen. *Se comporter chaſtement.*
KUISCHEN. *w. w. ond w.* Reinigen. *Purifier, rendre pur, nettoyer.*
De kinderen kuiſchen. *Tenir les enfans propres.*
*Ik zal dat wel kuiſchen, wel maaken, wel ſtellen. *Laiſſez-moi faire, je ſerai bien cela.*
Kuisheid. *z. v.* Eerbaarheid. *Chaſteté, pudicité, pureté.*
De kuisheid is 't prijſſelijkſte in de vrouwen. *La chaſteté eſt ce qu'il y a de plus à eſtimer dans les femmes.*
Op iemands kuisheid toeleggen *Attenter à la chaſteté d'une perſonne.*
Kuiskalf. *z. g. Jeune veau mâle.*
KUIT. *z. v.* Kuit van 't been. *Gras ou mollet de la jambe.*
Hij heeft dikke kuiten. *Il a les gras de jambes épais, il a de gros mollets de jambes.*
KUIT. *z. v.* Zaad van de Moedervisschen. *Frai, œufs des poiſſons.*
Kuit ſchieten. *Frayer.*
De viſſchen ſchieten haare kuit in het begin van de lente. *Le poiſſon fraye au commencement du printemps.*
De tijd van kuitſchieten, of het kuitſchieten der viſſchen. *Le frayement des poiſſons.*
‡Ik zal 'er haring of kuit van hebben, ik zal 'er iet of wat van hebben. *J'en arracherai pied ou aile, j'en tirerai quelque choſe.*
KUITER. *z. v.* 't Wijfje van eenen viſch, dat in den tijd zijne kuit ſchiet. *Poiſſon œuvé, femelle de poiſſon.*
Dat zijn meeſt kuiters en weinig hommers. *Il y a peu de poiſſons laités, la plupart ſont œuvés.*
Kuitbaars, kuitbot, enz. *Perches, plies, &c. œuvées.*
Kuitviſch. *z. v.* Viſch met kuit, dit word van allerhande viſch gezegd. *Poiſſon œuvé ou plein d'œufs.*

KUL. KUN.

KULDER. *z. m. zie* Kolder.
KULLEKENSKRUID. *z. g.* Zeker gewas. *Couillon de chien, herbe ainſi nommée.*
KUND. Als, kund doen. *zie* Kond doen.
KUNDE betekent in veele ſamengeſtelde woorden zoo veel als kennis, wetenſchap, of kunſt.
De Bouwkunde. *z. v.* Of Bouwkunſt. *L'Architecture.*
De Oordeelkunde. *z. v. La Critique.*
De Geneeskunde. *z. v.* Geneeskonſt. *La Médecine.*
Kundig, *bijv. w.* Ervaaren. *Inſtruit, verſé, qui ſait, ou qui entend une choſe.*
Hij is zeer kundig in die zaak. *Il eſt fort verſé dans cette affaire.*
Hij is daar kundig in. *Il entend cela.*
Ergens kundig van zijn, iets weeten. *Avoir connoiſſance de quelque choſe, en être informé.*
Spraakkundig. Waereldkundig. *zie onder* Spraak, enz.
Kundigheid. *z. v.* Zekere of blijkbaare woorden. *Certaine connoiſſance, ou vérité évidente.*
Algemeene kundigheid. *Axiôme.*
KUNDSCHAP. *zie* Kondſchap.
KUNNE. *z. v.* Geſlagt. *Sexe.*
De vrouwelijke kunne. *Le ſexe féminin.*
KUNNEN. *w. w. zie* Konnen.
KUNST. *zie* Konſt.

KUR. KUS.

KURK. *z. g.* Kork. *Bois ou écorce de liége.*
Kurkboom. *z. m. Liége, ſorte d'arbre.*
De kurken van een viſchnet. *Les liéges ou les morceaux de liége qui ſont attachés aux rêts des pêcheurs.*
Kurk. Stopzel van kurk gemaakt. *Bouchon de bouteille, bouchon de liége.*
Doet de kurk op de vleſch. *Mettez le bouchon ſur la bouteille, bouchez la bouteille.*
Kurkentrekker. *z. m. Tire-bouchon.*
KURKEMA. *z. v.* Geelzugtwortel. *Curcuma, ou cucurma, ſorte de racine jaune qui vient des Indes.*
KUS. *z. m.* Zoen. *Un baiſer.*
Iemand eenen kus geeven. *Donner un baiſer à quelqu'un.*
Voetkus. *zie onder* Voet.
Kusje. *z. g.* Zoentje. *Un baiſer.*
KUSSEN. *w. w.* Zoenen, eenen kus geeven. *Baiſer, donner un baiſer.*
Hij kuſte haar voor den mond. *Il la baiſa ſur la bouche.*
KUSSEN. *z. g.* Zitkuſſen. *Couſſin, carreau.*
*Op 't kuſſen raaken, in de regeering komen. *Entrer dans le gouvernement.*
*Op 't kuſſen zitten, in de regeering zijn. *Etre dans la magiſtrature.*
*Kij kreeg zijn kuſſen te huis, hij raakte uit de regeering. *Il fut déplacé, il fut mis hors de la magiſtrature ou de la régence.*
Bedkuſſen. *zie* Oorkuſſen.
Hoofdkuſſen. Naaikuſſen, Oorkuſſen, Speldenkuſſen, Speldewerkskuſſen, Staatikuſſen, Zitkuſſen, enz. *zie onder* Hoofd, enz.
Kuſſentje. *z. v. Couſſinet.*
‡KUSSER. *z. m.* Zoener, een die veel kuſt. *Baiſeur, un grand baiſeur.*
Kuſter. *z. v. Baiſuſe, grande baiſeuſe.*
Kuſling. *z. v.* Gekus, zoening. *Baiſer, action de celui qui baiſe.*
KUST. *z. v.* Zeeoever. *Côte.*
Wij quamen aan de Engelſche kuſt. *Nous arrivâmes ſur les côtes d'Angleterre.*
Langs de kuſt vaaren. *Côtoyer, naviger, faire voile, ou faire route le long de la côte.*
Alle de kuſten bezoeken. *Viſiter toutes les côtes.*
*Die man heeft in zijne jonge jaaren alle de kuſten bezogt. *Cet homme dans ſa jeuneſſe en a conté à la brune & à la blonde, ſans diſtinction de rang & de qualité.*
Goudkuſt, Zeekuſt, Zuidkuſt, enz. *zie onder* Goud, enz.
*KUST. Als. Te kuſt en te keur, gemakkelijk. *A ſoubait, facilement, ſans peine.*
*Ik kan het te kuſt en te keur quijt worden. *Je puis m'en défaire facilement, ou à ſoubait.*
KUSTBEWAARDER. *z. m.* Schip op de veiligheid van de Kuſten paſſende. *Gardecôte, vaiſſeau qui veille à la ſureté des côtes.*
KUSTVAARDER. *z. z. Cabotier.*

KUU. KUY.

KUUR. *z. v.* Gril, poets. *Bouffonnerie, piéce pour rire, action badine.*
Zotte kuuren aanregten. *Faire des bouffonneries, de ſingeries, des tours pour rire.*
Kuurenmaker. *z. m.* Grillenmaker. *Bouffon, faiſeur de tours pour rire, badin, facétieux.*
KUUR. *z. v. ond. w.* Geneezing van eene wonde, of van eene ziekte. *Cure, guériſon d'une playe ou d'une maladie.*
KUW. *zie* Kieuw.

K W.

NB. Alle de woorden die met KW beginnen, moet men zoeken op QU.

LAA-

Digitized by Google

L.

L A A.

L De elfde letter van 't ABC. *L. La onzième lettre de l'Alphabet.*

LAA of Laade. *zie* Laade.

LAADBUS. *zie* Roer.

LAADE of Lade. *z. v. Layette, tiroir.*

Steek het geld in de laade. *Mettez, ou ſerrez l'argent dans la layette.*

Schrijflaade, Schuiflade, Treklaade, enz. *zie onder* Schrijf, enz.

LAADEN. *w. w.* Den laſt geeven, bevragten. *Freter, charger un navire.*

Een ſchip tot zinkens toe laaden. *Charger trop un vaiſſeau, le ſurcharger.*

Daar is niet ongezonder dan de maag te laaden. *Il n'y a rien de plus contraire à la ſanté que de ſe charger l'eſtomac.*

*'t Is eene dwaasheid, meer te laaden dan men draagen kan. *C'eſt une folie d'entreprendre au-delà de ſes forces.*

Een roer, een ſtuk geſchut laaden. *Charger un mouſquet, un fuſil, un canon.*

Zij doen niet dan loſſen en laaden, zij ſchieten onophoudelijk. *Ils ne font que charger & tirer, ils tirent ſans ceſſe, ou continuellement.*

‡ Zij doet niet dan loſſen en laaden, zij is altijd bezet. *Elle ne fait que couver & pondre. Ceci ſe dit d'une femme fertile qui n'a pas plutôt fait ſes couches qu'elle ſe trouve groſſe.*

*De Vroedſchap laaden. (Niet zeer gebruikelijk.) De weet doen om bij een te komen. *Faire aſſembler le Sénat, le Magiſtrat, ou le Conſeil.*

De Vroedſchap is òp den eed gelaaden. *Le Sénat eſt aſſemblé ſous ſerment.*

*Gods toorn op zig laaden. *S'attirer la colère de Dieu.*

*Het op iemand gelaaden hebben. *En vouloir à quelqu'un.*

Hij heeft het altijd op mij gelaaden. *Il en veut toujours à moi.*

LAADER. *z. v.* Lepel daar men het geſchut mede laad. *Chargeoir, lanterne à charger, cuillier à canon.*

Laader. *zie* Konſtapel, Reder.

Laatgat. *z. g. Lumière d'un canon, d'un mouſquet, d'un fuſil, &c.*

Het laadgat is geſtopt. *La lumière eſt bouchée.*

LAADJE. *z. g. Petite layette, petit tiroir.*

Een leſſenaar met veele laadjes. *Un pupitre avec pluſieurs petites layettes, ou petits tiroirs.*

LAADING. *z. v.* Lading, bevragting, vragt. *Charge d'un vaiſſeau.*

Het ſchip heeft zijne volle laading nog niet. *Le vaiſſeau n'a pas encore toute ſa charge.*

De laading van een roer, of geſchut. *La charge d'un mouſquet, d'un fuſil, ou d'un canon.*

‡ Hebt gij uwe laading al? *Avez-vous votre charge? Avez-vous aſſez mangé?*

Scheepsladning. *zie onder* Scheeps.

Laadkruid. *z. g.* Buskruid, waar door een roer afgeſchoten word. *Poudre d'amorce.*

Laadlepel. *z. m. zie* Laader, lepel, enz.

Laadpan. *z. v. Baſſinet.*

Laadpriem. *z. m. Dégorgeoir, aiguille ou poinçon pour dégager & netteyer la lumière des armes à feu.*

Laadſtok. *z. m. Baguette de fuſil, de mouſquet, de piſtolet, fouloir de canon.*

LAAFFENIS. *z. v.* Verquikking. *Soulagement, rafraichiſſement, divertiſſement, recréation.*

Den zieken eenige laaffenis geeven. *Donner du ſoulagement aux malades.*

LAAG, *bijv. w.* Leeg, niet hoog. *Bas, baſſe, qui n'eſt pas haut.*

Een laag huis. *Une maiſon baſſe.*

't Is laag water. *L'eau eſt baſſe, la rivière eſt baſſe.*

De zee is heel laag, heel afgeloopen. *La mer eſt fort baſſe.*

Loop om laag, loop beneden. *Allez en bas.*

*Laag. Nederig. *Humble, ſouple, bas.*

Zig laag houden. *Se montrer humble, ſe tenir ſouple.*

Een laag gemoed. *Une ame baſſe, une ame vile.*

Laagſchout. *z. m. Baillif d'une baſſe juſtice.*

LAAG. *z. v.* Rije, rang. *Rang, rangée, couche.*

Een laag ſteenen. *Rangée de pierres, aſſiſe: terme de Maçonnerie.*

't Schip voert drie laagen geſchuts. *Le vaiſſeau porte trois rangées de canon.*

Eene laag boter. *Un couche de beurre.*

Hoe veele laagen kaas hebt gij? *Combien de tas de fromage avez-vous rangés en ordre?*

Iemand de volle laag geeven, met eene rije geſchut te gelijk begroeten. *Donner ou envoyer toute une bordée à quelqu'un.*

Ribbenlaag. Winterlaag. *zie onder* Ribbe, enz.

LAAG. *z. v.* Hinderlaag. *Embuches, embuscade.*

Iemand laagen leggen. *Dreſſer des embuches à quelqu'un, lui tendre des piéges.*

Hinderlaag. *zie onder* Hinder.

LAGERHAND. *zie onder* hand.

Laagerhuis. *z. g.* Het huis der Gemeentens in Engeland. *La chambre baſſe, la chambre des Communes en Angleterre.*

Laagies, *bijv. w. en bijw.* Verkleinnaam van Laag. *Un peu bas.*

Laagloopers. *z. m.* Valſche dobbelſteenen die laag loopen. *Dés pipés qui amenent peu de points.*

Laagte. *z. v. Vallée, lieu bas.*

In de laagte woonen. *Demeurer dans un lieu bas.*

In de laagte van den berg woonen. *Demeurer au bas de la montagne.*

LAAKEN. *w. w.* Misprijzen, veragten. *Mépriſer, blâmer.*

Die ſtoffe is niet te laaken. die ſtoffe is goed. *Ce drap ou cette étoffe n'eſt pas à mépriſer, cette étoffe eſt bonne.*

Laaker. *z. m. Cenſeur.*

Laaking. *z. v.* Veragting. *Cenſure, mépris.*

Laakſter. *z. v. Celle qui blâme, qui mépriſe, ou épilogue.*

Laakzick, *bijv. w.* Schenzick, geneegen om te laaken. *Médiſant.*

Hij heeft eene laakzieke tong. *Il a une langue médiſante.*

LAAN. *z. v.* Een weg wederzijds met boomen beplant. *Allée, lieu, ou chemin bordé d'arbres des deux cotés.*

Eene eiken eene iepen laan. *Allée de chênes, allée d'ormes.*

Hoflaan. *zie onder* Hof.

Tuinlaan. *zie* Hoflaan.

LAAR, *bijv. w. Laag w.* Dun, ſchraal. *Maigre, grêle, mince, écrémé.*

Laare melk, laar nat. *Lait maigre, bouillon ou ſoupe maigre.*

LAARS. *z. v.* Leers of laers, ſtevel. *Botte.*

De ruiter trok zijne laarzen aan. *Le cavalier ſe botta, ou mit ſes bottes.*

Slappe laarzen. *Bottines.*

LAARZEN. *w. w. Botter.*

Zig laarzen, zijne laarzen aantrekken. *Se botter, mettre ſes bottes.*

Ik ben al gelaarsd en geſpoord. *Me voilà botté & éperonné.*

Eenen matroos laarzen. *zie* Bridzen.

Toneellaars. Reislaars. *zie onder* Toneel, enz.

LAAT. *bijv. w. en bijw.* Spade. *Tard, tardif, tardive.*

Heel laat in den nagt. *Fort tard ou fort avant dans la nuit.*

Hij quam veel te laat. *Il vint beaucoup trop tard.*

't Word laat, of 't begint laat te worden. *Il eſt tard, il ſe fait tard.*

't Is beter laat dan nimmermeer. *Il vaut mieux tard que jamais.*

Hoe laat is 't? Wat tijd, of wat uur is 't? *Quelle heure eſt-il?*

Laate vrugten. *Des fruits tardifs.*

LAAT, gebiedende wijze van Laaten, dient tot hulpwoord in de gebiedende wijze van de andere werkwoorden, gelijk het uit de volgende voorbeelden genoeg blijken zal. Laat, *Impératif du Verbe* Laaten *ſert de verbe auxiliaire pour les autres verbes, comme cela paroîtra par les exemples ſuivans.*

Laaten wij heene gaan. *Allons, allons-nous-en, partons.*

Laat hem maar koomen, hij koome maar aan. *Qu'il vienne ſeulement.*

Laaten wij daar niet meer van ſpreeken. *N'en parlons plus.*

Laaten wij vertrekken, laaten wij vrolijk zijn, enz. *Allons, ſortons d'ici, ſoyons joyeux, divertiſſons-nous.*

Laat dat zoo zijn, 't zij alzoo. *Que cela ſoit ainſi.*

Laat mij begaan of geworden. *Laiſſez-moi faire.*

LAATBAND. *z. m. Bande pour la ſaignée.*

Laatbekken. *z. g. Palette à tirer du ſang.*

LAATDUNKEND, *bijv. w.* Vermetel, verwaand. *Vain, arrogant, préſomptueux, ſuperbe, qui a bonne opinion de ſoi-même.*

Laatdunkendheid. *z. v.* Verwaandheid. *Préſomption, arrogance, fierté, vanité.*

Digitized by Google

LAATEN. *w. w.* Toelaaten. *Laiſſer, permettre, ne pas empêcher.*
Zig laaten gezeggen of overreden, enz. *Se laiſſer conſeiller, le laiſſer perſuader.*
Hij laat zig dunken of voorſtaan, dat, enz. *Il s'imagine, ou ſe figure que, &c.*
Hij laat zig zien. *Il ſe fait ou il ſe laiſſe voir.*
Een boek laaten uitgaan, of uitgeeven. *Mettre un livre au jour.*
Ik heb mijne handſchoenen op de tafel laaten leggen. *J'ai laiſſé mes gans ſur la table.*
Laat dat ſtaan. *Laiſſez cela, n'y touchez pas.*
Laaten weeten, bekend maaken. *Faire ſavoir.*
Een kleed laaten maaken. *Faire faire un habit.*
Gij zult al dat goed in uw valies niet konnen laaten. *Vous ne pourrez pas mettre, ſerrer, loger ou fourrer toutes ces hardes dans votre valiſe.*
Ik kan het ſnuffen niet laaten. *Je ne ſaurois m'empêcher de prendre du tabac en poudre.*
Wilt gij het laaten? *Voulez-vous vous tenir en repos?*
Ik wil 't niet laaten. *Je n'en veux rien faire.*
Laat mij geruſt. *Laiſſez-moi en repos.*
Zig ergens aan gelegen laaten leggen. *zie onder* Aangelegen.
Laat den ſchelm loopen. *Laiſſez aller le coquin, laiſſez aller le fripon.*
‡ Laat den gek loopen, moei u niet meer met hem. *Laiſſez aller le fou, laiſſez le fat, ne vous ſouciez plus de lui.*
Laaten vaaren, verlaaten. *Délaiſſer, quiter, abandonner.*
Laat dat gezelſchap vaaren. *Laiſſez ou quitez cette compagnie.*
Laaten. Geeven, afſtaan. *Laiſſer, donner.*
Laat mij dat voor dien prijs. *Laiſſez, ou donnez-moi cela pour ce prix-là.*
Hij wilde 't paerd daar voor niet laaten. *Il ne voulut pas laiſſer le cheval à ce prix-là.*
Laaten. Loozen, uitboezemen, laaten vliegen. *Lâcher, laiſſer aller.*
Eenen zugt laaten. *Lâcher un ſoupir.*
Eenen wind laaten. *Lâcher un vent.*
Laaten. Bloedlaaten, aderlaaten. *Saigner.*
Laat hem veel bloeds af. *Tirez-lui beaucoup de ſang.*
Die 't zijdwee heeft, moet gelaaten worden. *Qui a la pleuréſie doit être ſaigné.*
LAATIJZER. *z. g.* Laatvlijm. *Lancette.*
Laating. *z. v.* Aderlaating. *Saignée.*
Laatkop. *z. m. Ventouſe.*
LAATST, *bijw.* Onlangs, laatſtleden. *Depuis peu, dernièrement.*
't Gebeurde laatſt, dat, enz. *Il arriva dernièrement, que, &c.*
Laatſte, *bijv. w.* Leſte. *Dernier, dernière.*
Hij was de laatſte van den hoop. *Il étoit le dernier de la compagnie, le dernier de la troupe.*
Het laatſte bedrijf, de laatſte vertooning in een ſchouwſpel. *Le dernier acte, la dernière ſcène d'une pièce de théatre, ou d'un poëme dramatique.*
De laatſte pligten, of de lijkpligten afleggen. *Rendre les derniers devoirs.*
't Laatſte oliſel. *zie onder* Oliſel.
De eerſten zullen de laatſten zijn. *Les premiers ſeront les derniers.*
Uw laatſte, of uw laatſte brief is mij wel geworden. *J'ai bien reçu votre dernière, ou votre dernière lettre.*
Ten laatſten, *bijw.* Eindelijk. *Enfin, finalement, à la fin. zie* Leſt.
Ten laatſten beſloot hij te vertrekken. *A la fin il réſolut de partir.*
Laatſtleden. *bijw. zie* Laatſt, *bijw.*
Laatwindſel. *zie* Laatband.
LAAVEN. *zie* Laven.
LAAUW. *zie* Lauw.

LAB. LAC.

LABAAR. *z. v.* Groote linnen halsneusdoek. *Grand mouchoir de cou.*
* LABBEL. *z. v.* Snapſter, klappei. *Babillarde, faſeuſe, caqueterſe.*
‡ Dat vrouwmenſch is eene regte labbei. *Cette femme eſt une vraye babillarde, elle cauſe comme une pie.*
‡ Labbekak. *z. m. en v.* Snapper of ſnapſter. *Babillard, babillarde.*
‡ Labbekakken. *zie* Labbeijen.
‡ LABBEIJEN. *g. w.* Snappen, klappeijen. *Babiller, jaſer, cauſer, caqueter.*
LABBER, *bijv. w.* Dit word alleen van de koelte gezeid. *Foible.*
Eene labbere koelte, een zagte wind. *Petit vent frais, vent foible.*
LABBERDAAN. *zie* Abberdaan.
LABBEREN. *g. w.* Slingeren, wapperen. *Friſer le mât, faſier, fouetter le mât: c'eſt ce que font les voiles quand il y a ſi peu de vent qu'il ne peut les faire étendre.*
LABBERLOT. *z. m.* Straatſchender, bekkeſnijder. *Breteur, déterminé, dévergondé, garnement qui infeſte les rues publiques.*
LABDANUM. *zie* Ladanum.
LABERDAAN. *zie* Abberdaan.
LACH. *z. m. Ris, le rire.*
Een gedwongen lach. *Ris Sardonien, ris forcé.*
't Kind gaf eenen vriendelijken lach. *L'enfant avoit un ris agréable.*
Grooten lach hebben, zeer genegen tot lagchen zijn. *Avoir grande envie de rire.*
Vol lachs zijn. *Ne pouvoir s'empêcher de rire.*
* Lagchebek *z. m. en v.* Een die veel lacht. *Qui rit beaucoup, un rieur, une rieuſe.*
LACHEN. *g. w.* Lagchen, Lachchen. *Rire.*
Lachen, dat het ſchatert. *Eclater de rire.*
Luidkeels lagchen. *zie onder* Luidkeels.
Ergens om lachen. *Rire de quelque choſe.*
Ergens mee lagchen, mee ſpotten, den ſpot mee ſteeken. *Se moquer de quelque choſe.*
Hij lacht met al de waereld. *Il ſe rit, il ſe moque, ou ſe raille de tout le monde.*
Wij meenden ons te berſten te lagchen. *Nous penſions crever de rire.*
Zij lachen niet allen na, die voor lagchen. *Spreckwoord. Rira bien qui rira dernier.* Proverbe.
* In zijne vuiſt lagchen. *Rire dans ſa barbe, rire ſous cape.*
Het lachen. *Le rire.*
Het onmaatig lagchen is quaad. *Le rire exceſſif eſt mauvais, ou peut nuire.*
Lachend. *bijv. w.* Vriendelijk. *Riant, gai.*
Een lachen d wezen. *Viſage riant.*
Een lachende mond. *Un air riant.*
Iets met eenen lachenden mond zeggen. *Dire quelque choſe d'un air riant.*
Lagchende. In jok. *En riant, pour rire, pour ſe divertir.*
Hij zeide dat lachende. *Il diſoit cela en riant, ou pour rire.*
* Al lagchende. Gemakkelik, zonder ſmart. *Facilement, ſans peine ou ſans douleur, en ſe jouant.*
* Kinderbaaren gaat niet al lagchende toe. *Les couches ne ſe font pas en riant, ſans peine, ou ſans douleur, on n'accouche pas ſi aiſément.*
‡ Al lagchende. Willens of onwillens. *Bongré malgré, de gré ou de force.*
Hij zal dat al lachende betaalen, vergoeden, bekennen, enz. *Il payera, il rendra, il avouera cela bongré malgré, &c.*
LACHER. *z. m.* Een die lacht. *Rieur, perſonne qui rit, & qui a du panchant à rire.*
Lachje. *z. g.* Toelagching. *Ris, action de rire, ſouris.*
Zij gaf hem meenig vriendelijk lachje. *Elle lui ſourit ſouvent, elle lui fit bien des ſouris.*
Lachſter. *z. v.* Een vrouwmenſch dat veel lacht. *Rieuſe, femme ou fille qui rit beaucoup, ou qui eſt enclinе à rire.*

LAD. LAF.

LADANUM of Labdanum. Zeker harſtagtig vogt. *Ladanum ou labdanum, matière gommeuſe ou reſineuſe qui ſort des feuilles d'un arbriſſeau appellé* cyſtus ladaniferа.
LADDER. *z. v.* Leer. *Echelle.*
Sport van eene ladder. *Echelon, degré d'échelle.*
Eene ſtad met ladders beſtormen. *Eſcalader une ville.*
Zij zetten de laders tegen den wal. *Ils plantent les échelles.*
Galgeladder. *Echelle pour faire monter les criminels au gibet.*
Boomladder, Brandladder, Stormladder, enz. *zie onder* Boom, enz.
Ladderſprong. *Le ſaut que le bourreau fait faire au criminel après l'avoir attaché au gibet.*
LADE. *zie* Laade.
LADEN, lading. *zie* Laaden, laading.
LAERS. *zie* Laars.
LAF, laffe, *bijv. w.* Onzout, ſmaakeloos. *Inſipide, fade, ce qui n'a pas de goût.*
Dat is laffe koſt. *C'eſt un manger fade, ce n'eſt la viande inſipide, cela n'a aucun goût.*
* Laf, laffe. Zenuwloos, ſlegt. *Fade, inſipide, plat.*
Dat is eene laffe reden. *Ce diſcours-là eſt bien fade, c'eſt une harangue inſipide, ce diſcours eſt plat.*
‡ Laſbek. *z. m. Levron, jeune ignorant, jeune écervelé qui fait ſon tout d'être leſte & pimpant.*
* Laffelijk, *bijw.* Slappelijk, zonder iever. *D'une manière fade, lâchement.*
Ergens laffelijk in te werk gaan. *Agir d'une manière foible dans une affaire, ne prendre guères à cœur une choſe, la faire lâchement.*
Laſhartig, *bijv. w.* Kleinmoedig, bloode. *Lâche, poltron, timide, peureux.*
Een laſhartig menſch. *Un poltron, un lâche.*
Laſhartigheid. *z. v.* Kleinmoedigheid. *Lâcheté, timidité, poltronnerie.*
Hij toonde eene groote laſhartigheid in het gevegt. *Il fit voir une grande lâcheté, ou poltronnerie dans le combat.*
Laſhartiglijk, *bijw.* Bloodelijk. *Avec timidité, avec lâcheté ou poltronnerie, lâchement.*
Hij droeg zig laſhartiglijk in den ſlag. *Il manqua de courage ou de valeur dans le combat, il ſe battit lâchement.*
Laſheid. *z. v.* Ongezoutenheid. *Inſipidité, fadeur.*
* Laſheid eener reden. *Inſipidité d'un diſcours, ou d'une harangue.*

Digitized by Google

LAG. LAK.

LAG. *onv. tijd* van leggen, liggen. Als, ik lag. *J'etois ou je fus à terre, j'étois où je fus en garnison, &c.*
LAGCH. enz. *zie* Lach, enz.
LAGE. *zie* Laag.
LAK. *z. g.* Gomlak. *Laque, gomme laque, sorte de gomme qui entre dans la compoſition de la cire d'Eſpagne.*
Nagemaakt lak. *Laque artificielle.*
Lak. Zegellak. *Cire, dont on ſe ſert à cacheter des lettres.*
Rood lak. *Cire rouge.*
Blaauw lak. *Cire bleue.*
Groen lak. *Cire verte.*
Zwart lak. *Cire noire.*
Spaanſch lak. *Cire d'Eſpagne.*
LAK. *z. m.* Valſche beſchuldiging, laſtering. *Calomnie, fauſſe accuſation.*
Iemand eenen lak op den hals werpen, valſchelijk beſchuldigen. *Accuſer quelqu'un fauſſement, noircir la réputation de quelqu'un par des médiſances, ou des calomnies.*
LAKEI. *zie* Lakkei.
LAKEN. Veragten. *zie* Laaken.
LAKEN. *z. g.* Dikke wollen ſtoffe. *Drap, ſorte d'étoffe de laine.*
Een, twee, drie ſtukken lakens. *Une, deux, trois pièces de drap.*
Fijn laken. *Du drap fin.*
Groflaken. *Du drap gros, ou de gros drap.*
Engelſch laken. *Drap d'Angleterre.*
Leidſch laken. *Drap de Leyde.*
Spaanſch laken. *Drap d'Eſpagne.*
Laken bereiden, verwen, enz. *Appréter ou faire du drap, teindre du drap, &c.*
Laken. Linnen, lijnwaat. *Toile.*
* Laken. Zeil. *Voile.*
* Het is vlak voor 't laken, vlak voor den wind. *Le vent eſt en poupe.*
Laken. Slaaplaken, beddelaken. *Linceul, drap de lit.*
* Hij wil zijne voeten verder uitſteeken dan 't laken. *Il ſe donne de plus grands airs que ſon état ne porte.*
Dat zijn tweebaanſche lakens. *Voilà des linceuls de deux lez.*
‡ Bezie mij die lakens eens! zie eens hoe 'er dat uitziet! *Regardez comment cela eſt accommodé! Voyez, je vous prie, le beau taudis que voilà!*
‡ Zij neemen hunne winſt onder lakens en dekens, zij teeren alles ſchoon op. *Ils dépenſent tout leur gain.*
Ammellaken, Beddelaken, Goudlaken, Kaplaken, Lijklaken, Slaaplaken, Tafellaken, enz. *zie onder* Ammel, enz.
Lakenbereider. *z. m. Drapier, ouvrier qui fait du drap.*
Lakenhal. *z. v.* Plaats daar de lakens beproefd en gelood worden. *Halle, lieu où l'on eſſuye les draps & où on les plombe ou marque.*
Lakenhandel. *zie* Lakenkoopmanſchap.
Lakenhandelaar. *zie* Lakenkooper.
Lakenkooper. *z. m. Marchand de drap, marchand drapier.*
't Lakenkoopers gild. *Le corps de métier des marchands drapiers, la confrairie des drapiers.*
Lakenkoopmanſchap. *z. v.* Koophandel in lakenen. *Drapperie, négoce des draps.*
Lakenmaker. *zie* Lakenbereider.
Lakennopſter. *z. v. Une épluchеuſe de draps.*
Lakenpers. *z. v. Preſſe ou l'on preſſe le drap.*
Lakenraam. *z. m. Rame à étendre des draps.*
Lakenſch, *bijv. w.* Dat van lakens is. *De drap, ce qui eſt fait de drap.*
Een lakenſch kleed. *Habit de drap.*
Een lakenſche mantel. *Manteau de drap.*
Lakenſergie. *z. v.* Zeer dikke ſergie. *Sorte d'étoffe, ſerge très-épaiſſe, ſerge friſée.*
Een lakenſergien hemdrok. *Chemiſette, ou camiſole de ſerge friſée.*
Lakenverkoper. *zie* Lakenkooper.
Lakenverwer. *z. m. Teinturier en drap.*
Lakenverwerije. *z. v. Lieu où l'on teint le drap.*
Lakenvulder. *zie* Vulder.
Lakenwever. *z. m.* Wollenwever. *Drapier.*
Lakenweverije. *z. v.* Wollenweverije. *Drapperie.*
Lakenwinkel. *z. m. Boutique de draps, où l'on vend des draps.*
Eenen lakenwinkel opzetten, doen, enz. *Dreſſer ou tenir boutique de draps.*
LAKKEI. *z. m. ond. w.* Volgdienaar, lijfknegt. *Laquais, valet de pied.*
LAKKEN. *w. w.* Bezegelen. *Cacheter.*
LAKMOES. *z. g. Tourne-ſol, ſorte de pâte ſèche qui teint l'eau en bleu, & dont on ſe ſert en blanchiſſant le linge.*
LAKWERK. *Ouvrage de menuiſerie verniſſée.*
De tafel is Japanſch lakwerk. *Cette table eſt de vernis du Japon.*

L A M.

LAM, *bijv. w.* Beroerd, magteloos in de leden. *Paralytique, perclus.*
Lam in alle zijne leden zijn. *Etre perclus de tout ſes membres.*
Iemand lam en kreupel ſlaan. *Eſtropier quelqu'un, lui rompre bras & jambes.*
* Lam, lamme. Slegt, zenuwloos. *Eſtropié, fade, ſans ſuc.*
Dat zeggen komt lam. *Voilà un diſcours eſtropié, une expreſſion eſtropiée, ou qui cloche.*
Dat zijn lamme vaerzen. *Voilà des vers eſtropiés, des vers qui clochent.*
Dat beeld is lam geſchilderd. *Cette figure eſt eſtropiée: terme de Peinture.*
Hij verhaalt die zaak heel lam. *Il raconte cette affaire fort mal, ou de fort mauvaiſe grace.*
Dat is een lamme trek, een lam been, enz. *C'eſt un trait eſtropié, une jambe eſtropiée, &c.*
LAM. *z. g.* Een jong ſchaap. *Agneau, le petit d'une brebis.*
Een lam ſlagten. *Tuer un agneau.*
Een jaarig lam. *Agneau d'un an.*
* Dat is een zoet lam, een zoet kind. *C'eſt un petit agneau, c'eſt un enfant fort doux, un aimable enfant.*
Het Lam Gods, Chriſtus. *L'Agneau de Dieu, Chriſt.*
Eere zij Gode en het Lam. *Gloire ſoit à Dieu & à l'Agneau.*
Als een lam leeven, ſtil en vreedzaam leeven. *Vivre tout doucement, ou paiſiblement.*
Lam zonder vlekke. *Agneau ſans tache.*
Als een lam. Zonder wederſtand. *Comme un agneau, ſans réſiſtance.*
Hij is als een lam ter ſlagtbank geleid. *Il a été conduit à la mort comme un agneau.*
Paaſchlam, Zoglam, Zooglam, of Zuiglam, enz. *zie onder* Paaſch, enz.
LAMBRECHT, of Lambert of Lammert. *z. m.* Mansnaam. *Lambert, nom d'homme.*
LAMFER. *z. m.* Lamper, floers. *Crêpe.*
Een hangende lamfer. *Un crêpe pendant.*
Lamferwerker. *z. m. Ouvrier en crêpes.*
LAMHEID. *z. v.* Lammigheid. *Paralyſie.*
Hij krijgt eene lamheid in alle de leden. *Tous ſes membres ſont atteints de paralyſie, tous ſes membres ſont perclus.*
* Men ziet eene lammigheid in zijnen ſtijl. *On voit que ſon ſtile eſt un peu eſtropié, un peu dur.*
LAMMEKEN. *z. g.* Lammetje. *Petit agneau.*
Lammekens oore. Algoede, zeker gewas. *Toute-bonne, ſorte de plante.*
LAMMEREN. *z. g. meerv.* van lam. *Des agneaux.*
* Als lammeren te zamen leeven, ſtil en vreedzaam leeven. *Vivre paiſiblement enſemble, vivre comme des agneaux.*
Lammeren. *g. w.* Lammeren werpen. *Agneler, faire de petits agneaux.*
De ſchaapen beginnen thans te lammeren. *Les brebis commencent maintenant à agneler.*
LAMMERT. *zie* Lambrecht.
Lammetjesnooten. *zie* Hazelnooten.
Lammertjespap. *zie* Bloempap.
Lammetje. *z. g. Petit aigneau.*
LAMMIGHEID. *zie* Lamheid.
LAMOEN. *zie* Limoen.
LAMP. *z. v. Lampe.*
Eene aarden, eene blikken lamp. *Lampe de terre, lampe de fer blanc.*
Bij de lamp leezen. *Lire à la lampe.*
De voet van eene lamp. *Le cu de la lampe.*
De pijp van eene lamp. *Le bec ou le goulot de la lampe, où l'on met la mèche.*
* Uw woord is eene lamp voor mijne voeten. *Ta parole eſt une lampe devant mes pieds, ou à mes pieds.*
LAMPER. *zie* Lamfer.
LAMPET. *z. g.* Lampetkan. *Aiguière ou éguière pour laver les mains.*
Lampet. Porceleinen groote ſchotel. *Grand plat de porcelaine.*
Halve lampet. *Plat de Porcelaine de moyenne grandeur.*
Lampetkan. *zie* Lampet.
Lampetſchotel. *z. m. Baſſin à laver les mains.*
LAMPREI. *z. v.* Prik, zekere viſch. *Lamproye, ſorte de poiſſon qui reſſemble à une anguille.*
LAMPREI of Lampreel. Jong konijn. *Lapréau.*
Lampreitje. *z. g. Un petit lapreau.*
LAMS, *bijv. w.* Van een lam, dat tot een lam behoort. *D'agneau, ce qui eſt d'agneau, ce qui appartient à un agneau.*
Lamsbeeldje. *z. g.* Bij de Roomſchgezinden zeer bekend. *Agnus Dei.*
Lamsboutje. *z. g. Gigot d'agneau.*
Lamsgebraad. *z. g. De l'agneau rôti, un rôti d'agneau.*
Lamshoofd. *z. g. Tête d'agneau.*
Lamsvagt. *z. v.* Lamsvel. *Peau d'agneau.*
Lamsvel. *zie* Lamsvagt.
Lamsvleeſch. *z. g. Chair d'agneau.*
‡ Dat is zuiver lamsvleeſch, dat is een jong meisje. *C'eſt une beauté naiſſante, c'eſt une jeune pucelle, un jeune tendron.*

L A N.

LANCET. *z. g. ond. w.* Laatijzer, vlijm. *Lancette.*
LANCIE, lans, *oud. w. zie* Speer.
Lancier. *zie* Speerdraager.
LAND. *z. g.* Geweſt, landſtreek. *Pays, contrée, région.*
Italien is een ſchoon land. *L'Italie eſt un beau pays.*
Het land van belofte. *La terre promiſe, ou la terre de promiſſion.*
Naar vreemde landen reizen. *Voyager, ou aller dans les pays étrangers.*

Digitized by Google

Land. Akker, veld. *Champ, terroir, terre, prez.*
Die Heer heeft veel land. *Ce Seigneur, ce Monſieur a beaucoup de terres.*
't Land meſten, bebouwen, enz. *Engraiſſer la terre avec du fumier, cultiver la terre, &c.*
Onbebouwd land. *Terre inculte, terre en friche.*
Ik hebb' nergens eenen voet lands. *Je n'ai pas un pouce de terre.*
Een mergen, een bunder lands. *Un journal, un arpent de terre.*
Land huuren. *Louer des terres d'un autre.*
Land verhuuren. *Donner des terres à ferme, les affermer.*
Dat is een vet, een ſchraal land. *C'eſt une terre graſſe, une terre ingrate, un terroir fertile, un terroir infertile.*
Land, in tegenſtelling van de zee. *Terre, en oppoſition à la mer.*
Ik zie land. *Je vois terre, je ſuis à vue de terre.*
Het vaſte land. *La terre ferme.*
Land onder de voeten. *Plancher des vaches.*
Land peilen. Giſſen waar 't land zig eerſt behoort op te doen. *Sonder, jetter la ſonde pour ſavoir où l'on eſt.*
Het land is uit ons gezigt. *La terre s'eſt dérobée à nos yeux, nous avons perdu la terre de vue.*
Land ontdekken of gewaar worden. *Découvrir terre.*
Land aandoen, aan land komen, te lande komen. *Mettre pied à terre, venir à terre, prendre terre.*
Van land ſteeken, vaaren, enz. *Démarer, mettre au large, mettre à la voile, faire voile.*
Op 't land zijn of woonen, buiten zijn of buiten woonen. *Demeurer à la campagne.*
Te lande, of over land reizen. *Voyager par terre, aller par terre.*
Achter land fukkelen of doolen. *Errer çà & là, vagabonder.*
* Men kan geen land met hem bezeilen, men kan met hem niet omgaan, of te regt raaken. *On ne ſait que faire de lui, il n'eſt bon à rien, on ne ſait par quel endroit le prendre.*
* Het zal hier op 't land waaijen, daar is wat quaads nakende. *Nous en aurons, l'orage va bientôt foudre ſur nous; nous n'avons qu'à nous tenir fermes, c'eſt à nous qu'on en veut.*
* Hij ziet wel hoe na bij land of hoe 't met de zaak ſtaat. *Il aura ſoin de l'affaire, il voit bien en quel état elle eſt.*
‡ Land voelen, genoeg gegeeten hebben. *Avoir ſa refection, avoir aſſez mangé.*
Land. Gebied. *Terre, domination, dépendances.*
Rome met zijn onderhoorig land. *Rome avec ſes dépendances.*
Land winnen. Land overwinnen, of veroveren. *Gagner du pays par les armes, conquérir.*
Hij heeft dat land met het zwaerd gewonnen. *Il a gagné ou conquis ce pays par l'épée ou par les armes.*
Land winnen. Land bedijken. *Gagner des terres par le moyen des digues.*
Land. 't Gemeene land, den Staat. *L'Etat, la Patrie.*
't Land koomt daar bij te kort. *L'Etat reçoit par-là du dommage, l'Etat y perd.*
't Land is een weeskind, maar heeft veel mombers. *L'Etat eſt un pupille, mais il a pluſieurs tuteurs, ou curateurs.*
De Saaten van den Lande. *Les Etats du Pays, ou de la Province.*
Akkerland, Bouwland, Braakland, Broekland, Drasland, Drijfland, Erfland, Griendland, Hooiland, Jachtland of Jagtland, Kleiland, Knolland, Koornland, Lapland, Maailand, Moerland, Moſſenland, Moorenland, Negerland, Peelland, Peperland, Ploegland, Poepenland, Raapland, Rusland, Schokland, Schoofland, Schotland, Teelland, Turfland, Vaderland, Veenland, Voorland, Weiland, Zaailand. *zie onder* Akker, enz.
Landaart. z. m. Volk. *Peuple, habitans, nation.*
De Hollandſche landaart is tot vrijheid genegen. *La nation Hollandoiſe aime la liberté, les Hollandois en ſont naturellement jaloux.*
Landbedrieger. z. m. Quakzalver, enz. *Charlatan, trompeur public,*
Landbeſchrijver. z. m. *Géographe qui fait la deſcription d'un pays particulier.*
Landbeſchrijving. z. v. *Deſcription d'un pays particulier.*
Landbeſtier. z. g. *Gouvernement ou intendance du pays.*
Landbouw. z. m. Landbouwing. *Labour, labourage, agriculture, culture de la terre.*
Landbouwen. Bouwen, bouwerije doen. *Labourer la terre.*
Landbouwer. z. m. Bouwman. Landman, Boer. *Laboureur, payſan.*
Landbouwing. *zie* Landbouw.
Landbouwkunde. z. v. *Agriculture.*
Landdag. z. m. Vergadering der Staaten. *L'Aſſemblée des Etats, Diéte.*
Op den landdag verſchijnen. *Se trouver ou aſſiſter à l'Aſſemblée, où à la Diéte.*
Landdeken. z. m. Deken van 't Land. *Doyen rural.*
Landdekenſchap. z. v. *Doyenné rural.*
Landief. z. m. Een die 't Gemeene land beſteelt. *Voleur des deniers publics.*
Landdier. z. g. *Animal terreſtre.*
Landdieverije. z. v. Beſteeling van de Gemeene Landsmiddelen. *Conceſſion, péculat.*
Landdroſt. z. m. *Grand-Sénéchal ou Grand-Baillif.*
Landdroſtampt. z. g. *Charge de Grand-Sénéchal, ou de Grand-Baillif.*
Landedelman. z. m. *Gentilhomme campagnard.*
LANDEN. g. w. Aan land komen. *Faire une deſcente.*
De vloot is in Torbai geland. *La flotte a fait deſcente à Torbay.*
Landerijen. z. v. meerv. Akkers, boomgaarden. *Terres, champ, vergers.*
Schoone landerijen te koop. *De belles terres à vendre.*
Landewaart of landwaarts. *bijw.* 't Land in. *Bien avant dans le pays.*
Zij vlugten landewaart in. *Ils ſe retirérent bien avant dans le pays.*
Zij gingen altijd landewaart in. *Ils avancérent toujours dans le pays.*
Landgenoot. z. m. Landsman. *Compatriote.*
Ik ſchrijve dit ten dienſte mijner landgenooten. *J'écris ceci en faveur de mes compatriotes.*
Landgeregt. z. g. Geregt des Lands. *La Juſtice, ou la Cour de Juſtice du pays.*
Landgeſchreeuw. z. g. Landgeſchrei. *Plaintes & cris de tout un pays, cris d'allarme des habitans du plat pays.*
Landgewoonte. z. v. *Coutume du pays.*
Landgoed. z. g. Landgoederen. *Biens qui conſiſtent en terres.*
Hij is naar zijn landgoed gegaan. *Il eſt allé ſur ſes terres.*
Daar is een ſchoon landgoed te koop. *Il y a une belle terre à vendre.*
Landgraaf of Landgraave. z. m. *Landgrave, nom de quelques Princes en Allemagne.*
De Landgraaf van Heſſenkaſſel. *Le Landgrave de Heſſe-Caſſel.*
Landgraafſchap, of Landgraafs Heerlijkheid. *Landgraviat, Dignité & Seigneurie d'un Landgrave.*
Eertijds waren 'er vier Landgraafſchappen in Duitsland. *Il y avoit autrefois quatre Landgraviats en Allemagne.*
Landheer. Landsheer. *zie* Landsheer.
Landheer. z. m. Eigenaar. *Seigneur & propriétaire de quelque métairie, terre, ou ferme.*
Zijnen Landheere pagt brengen. *Payer la ferme au Seigneur, ou au propriétaire.*
Landhoeve. z. v. Hofſtede. *Ferme, métairie, cenſe.*
Landhuis, Hofſtede van eenen Heer. *Maiſon de campagne, maiſon de plaiſance.*
Landhuis van eenen Borger. *Maiſon des champs, métairie.*
Landhuur. z. v. Pagt van gehuurd land. *Ferme des terres qu'on a louées.*
Landhuurder. z. m. Hoevenaar, Hoefpagter. *Métayer, Cenſier, Fermier.*
Landing. z. v. *Deſcente.*
De vijanden hadden eene landing voor op onze kuſten. *Les ennemis avoient deſſein de faire une deſcente ſur nos côtes.*
Landkaart. z. v. Kaart van 't Land. *Carte Géographique.*
Eene afgezette Landkaart. *Carte géographique enluminée.*
Landkoſt. z. m. Koſt dien men op 't land eet. *Toute ſorte de viande, ou de nourriture qu'on prend à la campagne; nourriture, viande, ou manger de campagne.*
Landkunde. z. v. Kennis van 't land. *Connoiſſance des terres, des ſituations, &c.*
Tot eene Landbeſchrijving word eene groote Landkunde vereiſcht. *Il faut avoir une parfaite connoiſſance des terres & des ſituations des villes, rivières &c. d'un pays, pour en faire la deſcription.*
Landleven. z. g. Leven op 't Land. *Vie champêtre.*
't Vermaakelijk landleven beminnen. *Aimer l'agréable vie champêtre.*
Landlieden. *zie* Landluiden.
Landlooper. z. m. Bedelaar, zwerver door 't Land. *Vagabond, gueux, coureur de plat pays.*
Landloopſter. z. v. Bedelares, zwerfſter. *Vagabonde, gueuſe, &c.*
Landluiden. z. m. meerv. Huisluiden. *Campagnards, payſans.*
Landmagt. z. v. *Forces de terre, Troupes qui ſervent ſur terre.*
Landman. z. m. Huisman, Bouwman. *Laboureur, payſan.*
Land meeten. *Meſurer la terre avec la perche, arpenter.*
Uit landmeeten gaan. *Aller arpenter, ou meſurer la terre avec la perche.*
Het landmeeten, de landmeeterije, de meetkunde. *L'arpentage, la géométrie, l'art de meſurer la terre.*
Hij verſtaat het landmeeten of de landmeeterije. *Il entend l'arpentage.*
Landmeeter. z. m. *Arpenteur.*
Een gezworen landmeeter. *Arpenteur juré.*
Landmeeting. z. v. *Arpentage.*
Landmeetkonſt of Landmeetkunde. z. v. Het landmeeten. *Géometrie, arpentage, planimétrie.*
Landmeetkonſtig. *zie* Meetkunſtig.

Land-

Digitized by Google

Landmuis. *zie* Aardmuis.

Landpaal. z. *m.* Paal van de landſcheidinge. *Borne, terme, limite.*

* Landpaalen. Grenzen, gebied. *Frontiéres, limites.*

* De uiterſte landpaalen van Vrankrijk. *Les frontiéres de la France, les derniéres limites de la France.*

Landpagt. z. *v.* Pagt van 't land. *Ferme de terres qu'on a loues.*

Landplaag. z. *v.* Plaag die het land treft. *Playe, ou fléau qui ruine tout un Pays, tout un Etat.*

De Oorlog is eene wreede landplaag. *La guerre eſt une cruelle playe, ou un terrible fléau pour l'Etat.*

Landplaager. z. *m.* Wreede Landvorſt. *Prince cruel, ou Tyran, qui gouverne avec ſévérité, homme qui ruine le pays.*

Landraad. z. *m. Conſeil du Pays.*

Landregt. z. *g.* Regt van 't Land. *Droits ou loix du Pays.*

Landreize. z. *v.* Reize over 't Land. *Voyage par terre.*

Zandlijs Zee en Landreize. *Voyage de Zandis par mer & par terre.*

Landrijk, *bijv. w.* Rijk in landerijen. *Riche en terre, grand terrien.*

Landſchap. z. *g.* Provintie. *Province, étendue de pays, contrée.*

De zeven Vereenigde Landſchappen. *Les ſept Provinces-Unies.*

Landſchap. Schilderije van een landſchap. *Payſage, ou repréſentation de quelque campagne.*

Dat landſchap is wel geſchilderd. *Ce payſage eſt bien peint.*

Landſchapſchilder. z. *m. Payſaniſte, Peintre qui peint des payſages.*

Landſcheiding. z. *v.* Verdeeling van 't land. *Limite de quelque pays ou terre, ſéparation d'un pays d'avec un autre.*

Daar viel veel krakkeels over die landſcheiding. *Il y eut beaucoup de diſpute du ſujet des limites de ce pays, ou de ces terres.*

Landſchool. *zie* Hoogeſchool.

Landſchrijver, z. *m.* Geregtſchrijver van eenen Landdroſt. *Sécretaire du Grand-Baillif ou Sénéchal.*

Landsdouwe. z. *v.* Velden, Akkers. *Campagne, champs.*

Hij ſtond verbaasd over de ſchoone Landsdouwen. *Il fut ſurpris de la beauté des campagnes.*

Landsheer. z. *m.* Een Heer van 't Land. *Un Seigneur du Pays.*

's Landshuis. z. *g.* 't Gemeen Landshuis. *La Maiſon où s'aſſemblent les Etats, ou le Magazin général du Pays.*

Landsknegt. z. *m.* Soldaat van 't Land. *Soldat, ou fantaſſin.*

Landsknegten. z. *g.* Zeker Kaartſpel. *Lanſquenet, ſorte de jeu de cartes.*

Laaten we landsknegten ſpeelen. *Jouons au lanſquenet.*

Landslaſten. *meerv. Les charges ou les impoſitions du pays.*

Landſlot. z. *g. Port à l'abri de tous les vents, à cauſe des montagnes ou des hauteurs dont il eſt environné.*

Landsluiden. z. *m. meerv.* Landgenooten. *Compatriotes, qui ſont d'un même pays.*

Landſmaak. z. *m.* Eigen ſmaak naar eenig land. *Goût particulier de quelque terre ou terroir.*

Die wijn heeft eenen ſterken landſmaak. *Ce vin a un goût du terroir où il eſt crû, il ſent fort ſon terroir,*

Landsman. z. *m.* Landgenoot. *Du même pays, compatriote.*

Hij is mijn Landsman. *Il eſt de mon pays, il eſt mon compatriote.*

Landſpraak. z. *v. Dialecte, idiôme, maniére de parler particuliére à un pays.*

Landſtad. z. *v.* Stad die in 't midden van 't land leit. *Ville ſituée au milieu du pays, & loin de la mer, ville champêtre.*

Landſtreek. z. *v.* Geweſt, Land. *Région, contrée, étendue de pays.*

Die gantſche Landſtreek is daar meê beſmet. *Toute cette contrée en eſt infectée.*

Landswijze. z. *v.* Lands zeden. *Mode du pays, mœurs du puys.*

Landswijze, Lands eere. *Autant de pays, autant de guiſes.*

Landvlugtig, *bijv. w.* Balling. *Réfugié, exilé, fugitif.*

Hij is veele jaaren landvlugtig geweeſt. *Il a été longtemps exilé, ou hors de ſa patrie, il y a longtemps qu'il eſt fugitif.*

Landvolk. z. *g.* Huisluiden, Boeren. *Payſans, villageois.*

't Landvolk raakte op de been. *Les payſans s'attroupérent.*

Landvoogd. z. *m.* Beſchermer des Lands. *Gouverneur de quelque pays.*

De Landvoogd hier van kundig, gaf laſt, enz. *Le Gouverneur du pays en étant informé, donna ordre, &c.*

Landvoogdeſſe. z. *v. Gouvernante d'un pays.*

Landvoogdije. z. *v.* Opperbewind in een land. *Gouvernement, ou Régence d'un pays.*

Landvorſt. z. *m.* Vorſt des Lands. *Prince du pays, Souverain.*

Landvorſtelijk. *bijv. w.* Dat tot eenen Landvorſt behoord. *Qui appartient au Prince, ou au Souverain du pays.*

Landvorſtinne. z. *v. Princeſſe, ou Souveraine d'un pays.*

Landvrouw. z. *v.* Landheers Vrouw, Landheerin. *Dame, ou propriétaire d'une terre.*

Landvrouw. *zie* Landwijf.

Landvrugt. z. *v. Revenu d'une terre.*

Landvrugten. *Les fruits ou les biens de la terre.*

Landweer. Dam of borſtweering door het land, om de vijanden van de grenzen, of ook den overloop der wateren te weeren. *Digue, levée, chauſſée, lignes, élevation de terre qu'on fait, pour empêcher l'invaſion des ennemis, ou le débordement des eaux.*

Landweg. z. *m.* Weg door 't land. *Chemin par quelque terre, ou pays.*

Ik [illegible]den landweg neemen. *Je prends le chemin d'à travers les terres.*

Landwerk. z. *g.* Boerenwerk, Bouwerije. *Labourage, travail de laboureur, ou de payſan.*

Landwijf. z. *g.* Boerin, Landvrouw. *Payſane, villageoiſe.*

Landwind. z. *m.* Wind die van 't land koomt. *Vent de terre, vent qui vient du côté de la terre.*

Landwinning. z. *v.* Verovering van Landen. *Conquête de pays.*

Zijne landwinningen bewaaren. *Conſerver ſes conquêtes.*

Landwinning. Gewin, Landvrugt. *Crû, rapport, revenu.*

Die wijn is van zijne landwinning. *Ce vin eſt de ſon crû.*

Landzaat. z. *m.* Ingezeetene van het Land. *Habitant du pays.*

Alle de landzaaten wierden op ontboden. *Tous les habitans furent mandés, on fit venir tous les habitans.*

Landziekte. z. *v.* Gemeene ziekte van het Land. *Maladie épidémique ou populaire.*

Landzigt. z. *g.* Gezigt van 't land. *Vue de terre, ou de pays.*

Landzwerver; z. *m.* Landlooper. *Vagabond, coureur, gueux.*

LANG, *bijv. w.* Van eene groote lengte. *Long, d'une grande longueur.*

Een lang man. *Homme haut, ou de grande ſtature.*

Eene lange vrouw. *Grande femme & de belle taile.*

Lang hair draagen. *Porter les cheveux longs.*

* Een werk van eenen langen adem, een groot werk. *Un ouvrage de longue haleine, un grand ouvrage, un travail long & pénible.*

Lang, *bijw.* Langen tijd. *Longtemps.*

't Is lang geleeden, dat, enz. *Il y a longtemps, que, &c.*

Hoe lang is 't geleeden? *Combien y a-t-il?*

Lang leve de Koning. *Vive le Roi.*

Drie dagen lang dobberden wij op 't water. *Nous flottâmes trois jours de ſuite ſur mer, ou ſur l'eau.*

Tien jaaren lang. *Dix ans durant, durant dix ans.*

Lang te vooren zag men dat aankomen. *On vit longtemps auparavant que cela arriveroit, on s'y étoit attendu longtemps auparavant.*

Hij quam eerſt lang daar na. *Il n'arriva que longtemps après.*

In 't lange. Breedſpraakig, in 't breede. *Amplement, tout au long, prolixement.*

Iets in 't lange verhaalen. *Raconter quelque choſe avec toutes ſes circonſtances, ou fort au long.*

In lang. In langen tijd. *De longtemps.*

Ik hebb' in lang niet van hem gehoord. *Il y a longtemps que je n'ai où parler de lui.*

Over lang. Lang geleden. *Il y a longtemps.*

Overlang hoorde men zulk ſnorken. *Il y a longtemps qu'on eſt revenu de ces menaces, de ces vanteries, de ces rodomontades.*

Langagtig, *bijv. w.* Aan den langen kant. *Un peu long.*

Langbaard. *Barbu, qui a une longue barbe.*

Langbeen. z. *m.* Zekere groote langgebeende mug. *Sorte d'inſecte ou de couſin qui a les jambes longues.*

‡ Langbeen. z. *m. en v.* Spillebeen, een die lange beenen heeft. *Qui a les jambes longues & maigres, des jambes de fuſeaux.*

Langdraadig, *bijv. w.* Lang van draad. *Qui ſe tire par de longs filets.*

* Langdraadig. Langzaam, teemagtig. *Long, qui fait ou dit quelque choſe avec longueur, qui fait des récits d'une longueur ennuyante.*

Een langdraadig Gedigt. *Poéme d'une longueur ennuyante.*

Hij is al te langdraadig in zijne vertellingen. *Il eſt d'une longueur trop ennuyante dans ſes récits.*

Langduurig, *bijv. w.* Langwijlig. *Long, qui dure longtemps, qui tire en longueur, durable.*

Eene langduurige ziekte. *Longue maladie, maladie qui tire en longueur, ou qui traine.*

Een langduurige vreede. *Une paix durable.*

Langduurigheid. z. *v.* Lange duuring. *Longueur, durée, longue durée.*

Door de langduurigheid des Oorlogs afgemat. *Fatigué & maſté par la longueur ou par la durée de la guerre.*

Digitized by Google

Ten langen leſten. *zie* Eindelijk.

LANGEN. *w. w.* Toereiken, geeven. *Donner, bailler.*

Lang mij dat boek eens. *Donnez-moi ce livre.*

Hij langde hem eenen rijksdaaler uit zijnen zak. *Il lui donna un écu de ſa poche, il mit la main à la poche & lui donna un écu.*

LANGET. *z. v.* Garen kreel. *Galon de fil.*

Een hemds-hals met langet geboord. *Cou de chemiſe bordé de galon.*

LANGHAIRIG. *bijv. w.* Die lang hair heeft. *Qui a le poil ou les cheveux longs.*

Langhals. *z. m. en v.* Die eenen langen hals heeft. *Cou de grue, qui a le cou long.*

Langheid. Lengte. *zie* Lengte.

Langheid, langwijligheid. *zie* Langwijligheid.

‡ Langkin. *z. m. en v.* Kevelkin. *Menton de bouis, menton long & qui avance trop, menton fourchu, menton pointu.*

‡ Langlenden. *z. m. en v.* Langlijf, zie die langlenden of dat langlijf eens. Van een man ſpreekende. *Voyez un peu ce grand flandrin.*

‡ Dat is een langlenden of langlijf. Van eene vrouw ſpreekende. *Voilà une grande balebreda.*

Langlijf. *zie* Langlenden.

‡ Langlip. *z. m. en v.* Hanglip. *Qui a les lèvres groſſes & longues, lippu.*

Langmoedig, *bijv. w.* Verdraagzaam. *Patient, endurant, bon, facile, longanime.*

Een langmoedig man. *Un homme patient.*

Langmoedigheid. *z. v.* Verdraagzaamheid. *Longanimité, patience, bonté.*

De Langmoedigheid van God. *La Longanimité de Dieu, ſa patience, ſa longue-attente.*

Langmoediglijk. *bijw.* Geduldiglijk. *Patiemment, avec patience, débonnairement, conſtamment.*

Iets langmoediglijk verdraagen, verwagten, enz. *Soufrir quelque choſe patiemment ou conſtamment, attendre quelque choſe avec fermeté & conſtance.*

‡ Langmuil. *z. m. en v.* Hangmuil. *Qui a le bec long.*

‡ Langneus. *z. m. en v.* Een die eenen langen neus heeft. *Qui a le nez long.*

Langs, *bijw.* Nevens of neffens. *Le long.*

Zij trokken langs de vaart. *Ils marchoient, ou marchèrent le long de la rivière.*

Langs ſtraat loopen rinkelrooijen. *Courir le long des ruës, courir par les ruës.*

Langs welk eenen weg zijn zij gegaan? *Quel chemin ont-ils pris? par quel chemin ſont-ils allés?*

* Langs 't pad der deugd ſtiigt men ten Hemel. *Par le chemin de la vertu on vient au Ciel, le chemin de la vertu conduit au Ciel.*

Langſaam. *zie* Langzaam.

Langſtlevende, *bijv. w.* Die het langſt leeft. *Qui vit le plus longtemps, le dernier vivant.*

De langſtleevende word gelijftogt, of heeft het vrugtgebruik van 't goed. *Le dernier vivant à l'uſufruit du bien.*

‡ Langtand. *z. m. en v.* Een die lange tanden heeft. *Qui a les dents longues.*

Langte. *zie* Lengte.

‡ Langtong. *z. m. en v.* Snapper of ſnapſter, een die veel te zeggen heeft. *Babillard, jaſeur, cauſeur, babillarde, jaſeuſe, cauſeuſe.*

Langwerpig, *bijv. w.* Langagtig. *Long, de forme ou figure plus longue que large.*

Langwerpigrond, cirond. *Ovale.*

Langwijlig, *bijv. w.* Talmagtig. *Long, prolixe, ennuyeux.*

Eene langwijlige reden is verdrietig. *Un diſcours long endort.*

Langwijligheid. *z. v. Prolixité, longueur.*

De langwijligheid van zijne Predikatie verdroot mij. *La longueur de ſon ſermon m'ennuya.*

LANGZAAM, *bijv. w.* Traag. *Lent, qui a de la lenteur.*

Eene langzaame meid. *Servante, ou fille lente.*

Een langzaame tred. *Pas lent, marcher lent, démarche lente.*

Langzaam, *bijw.* Laat, ſpade. *Lentement, tard.*

De hulpbenden komen langzaam bij. *Les troupes auxiliaires arrivent ou viennent lentement.*

Langzaam. Traag, weinig. *Lentement, avec lenteur, doucement, foiblement.*

Dat werk gaat langzaam voort. *Cet ouvrage, ou ce travail va fort lentement, ou n'avance pas beaucoup.*

Langzaamheid. *z. v.* Traagheid. *Lenteur.*

Langzaamlijk, *bijw.* Traaglijk. *Lentement, avec lenteur.*

Langzaamlijk aantreeden. *Marcher lentement, avancer lentement.*

Laukmoedig. *zie* Langmoedig.

LANS. *ond. w. zie* Speer.

Lansknegt. *z. m. Soldat armé d'une lance.*

Lanspeſaat. *z. m.* Ondercorporaal. *Anſpeçade, Aide-caporal.*

Lansquenet. *z. g.* Zeker ſoort van kaartſpel. *zie* Landsknegten.

Lansruiter. *zie* Speerruiter.

LANTAARN. *z. v.* Lanteern. *Lanterne.*

Eene koperen of blikken lantaarn. *Une lanterne de cuivre, ou de fer-blanc.*

Eene lantaarn met hoornen glazen. *Une lanterne vitrée de corne.*

Lantaarn die men aan eenen ſtok draagt. *Falot.*

Met eene lantaarn 's nagts over 't land gaan. *Marcher de nuit avec une lanterne par la campagne.*

Blinde lantaarn. Lantaarn die men omdraaijen kan. *Lanterne ſourde.*

Lantaarn, glazendakje of glazentorentje, dienende om een vertrek van boven dagligt te geeven. *Lanterne, toit vitré, ou petite tour vitrée pour donner par en haut du jour ou de la lumière à un appartement.*

‡ Eene groote lantaarn zonder ligt. *Groſſe tête avec peu de ſens, une groſſe balourde, une groſſe bête, une groſſe pécore, un gros falot.*

Dievenlantaarn. *zie* Blindelantaarn.

Marslantaarn, Scheepslantaarn, Schrootlantaarn, Vuurlantaarn. *zie onder* Mars.

Lantaarndraager. *z. m. Porteur de lanterne.*

Lantaarngeld. *z. g.* Geld dat tot onderhouding der ſtadslantaarnen jaarlijks betaald word. *Argent qu'on paye tous les ans pour l'entretien des lanternes de la ville.*

Lantaarnmaaker. *z. m. Lanternier, faiſeur de lanternes.*

Lantaarnopſteeker. *z. m. Lanternier, celui qui a ſoin d'allumer les lanternes des ruës.*

Lantaarnpaal. *z. m. Pilier de lanterne.*

Lantaarnvuller. *z. m. zie* Lantaarnopſteeker.

Lanteern. *zie* Lantaarn.

LANTERFANT. *z. m.* Straatſlijper, leegloper. *Batteur de pavé, fainéant.*

LANTERFANTEN. *g. w.* Straatſlijpen. *Battre le pavé.*

LANTERLU. *z. g.* Vijf kaarten van eene kleur in het Lanterluſpel. *Lanturlu.*

Lanterlu, Lanturlu, Lanterluſpel. *z. g.* Zeker kaartſpel. *Sorte de jeu de cartes qu'on nomme lanturlu.*

LANTERLUIJEN. *g. w.* Lanterlu ſpeelen. *Jouer au lanturlu.*

L A P.

LAP. *z. m.* Stuk. *Pièce, lambeau, morceau.*

Ergens eenen lap op zetten. *Rapiécer, mettre une pièce à quelque choſe, couvrir un trou.*

Hij haalde eenen heelen lap uit zijn kleed. *Il arracha tout un lambeau de ſon habit.*

Daar bleef een lap vel aanhangen. *Il y demeura un morceau de la peau.*

Eenen lap op eenen ketel, eene pan, enz. zetten. *Mettre une pièce à un chauderon, à une poële, &c.*

Lap. Overſchot van een ſtuk ſtoffe. *Reſte de quelque pièce d'étoffe, coupon.*

Ik zal u deezen lap fluweel goed koop geeven. *Je vous donnerai ce coupon de velours à bon marché.*

Oude lappen. *Haillons, guenilles, vieux drapeaux, chiffons.*

Lappen en leuren. *zie* Oude lappen.

‡ Lap. Klap, ſlag. *Soufflet.*

Iemand eenen lap om de ooren geeven. *Donner un ſoufflet à quelqu'un, lui brider les oreilles.*

Borſtlap, Galglap, Hanglap, Peetlap, Peklap of Piklap, Quijllap, Schiftlap, Schoenlap, Schouderlap, Schuurlap, Vlieglap. *zie onder* Borſt, enz.

Lapje. *z. g. Petite pièce, petit morceau.*

Oorlapje. *zie onder* Oor.

LAPKIST. *z. v. Bahut ou coffre à ſerrer les piéces.*

LAPLAND. *z. g.* Zeker land onder de Kroon Zweeden. *Laponie, pays de la dépendance de la Suède.*

LAPLANDER. *z. m.* Inwooner van Lapland. *Lapon, Laponnois, Habitant de la Laponie.*

Laplandſch, *bijv. w.* 't Geen van Lapland is of tot Lapland behoort. *De Laponie, ce qui eſt, ou ce qui appartient à la Laponie*

De Laplandſche Taal. *La Langue Laponne, ou des Lapons, le Lapon.*

Eene Laplandſche vrouw. *Femme de Laponie, une Laponne.*

LAPMARKT. *z. v.* Oude kleermarkt. *Friperie, bale.*

Lappen, *meerv.* van Lap. *zie* Lap.

LAPPEN. *z. m. meerv.* Laplanders. *Hommes ou habitans de Laponie, Lapons.*

De Lappen zijn een hard volk. *Les Lapons ſont des perſonnes faites à la fatigue, des gens robuſtes.*

LAPPEN. *w. w.* Eenen lap opzetten. *Rapiécer, mettre une pièce, rapiéceter, ravauder, racoutrer.*

Schoenen, kouſſen, enz. lappen. *Reſemeler des ſouliers, des bas, &c.*

Eenen rok, een kleed lappen. *Rapiécer un juſte-au-corps, un habit.*

Eene deur, een venſter lappen. *Rapiécer une porte, une fenêtre, &c.*

Een ſchip lappen, kalfateren, of digt maaken. *Radouber un vaiſſeau, calfater ou calfoutrer un vaiſſeau.*

Hij zal dat huis zoo wat lappen, hier en daar wat herſtellen. *Il racommodera un peu cette maiſon, il y fera quelques améliorations.*

‡ Hij weet die zaak zoo wat te lappen, zoo wat te verſchoonen. *Il ſait colorer cette affaire, lui donner un beau tour, la déguiſer,*

‡ Iets ergens aan lappen, bij zeggen, bij voegen. *Ajoûter quelque choſe à une autre, y joindre quelque choſe.*

‡ Door

Digitized by Google

‡ Door de billen lappen, doorbrengen, verquisten. *Dépanser, gaspiller, manger son bien.*

LAPPER. *z. m.* Oude kleeren versteller. *Ravaudeur.*

Lapper, scheepslapper, of kalfateraar. *Radoubeur, calfateur.*

Lapper. Schoenlapper. *Savetier.*

Een lappers huisje, of pothuis. *Petite maison, ou maisonnette de savetier, bouge, loge.*

Kleerlapper, Scheepslapper, Schoenlapper, enz. *zie onder* Kleer, enz.

Lapperije. *z. v.* Lapwerk. *Ravaudage, raccommodage, rabillage, rapiécetage.*

Lapsnijder. *z. m.* Kleerlapper. *Ravaudeur.*

Lapsnijdster. *z. v.* Kleerlapster. *Ravaudeuse.*

Lapster. *z. v.* Koussenlapster. *Ravaudeuse, qui rapiéce ou met des semelles à des bas.*

Lapwerk. *z. g. zie* Lapperije.

Dat is maar lapwerk. *Ce n'est que bouillage.*

Lapwoord. *zie* Stopwoord.

‡ Lapzalf. *z. v.* Slegte, of ondeugende zalf. *De l'onguent miton-mitaine.*

* Dat is maar lapzalf, dat doet niets tot de zaak, dat kan niet helpen. *Ce n'est que de l'onguent miton-mitaine, cela n'est bon à rien, cela ne fait rien à l'affaire, c'est de l'eau claire que cela.*

LAPZALVEN. *w. w.* Stukswijze en niet behoorlijk meesteren. *Ne pas guérir méthodiquement, charlataner, t aiter mal une playe.*

* Een schip lapzalven, iets ten ruwen aan een schip vermaaken. *Radouber grossiérement un vaisseau, radouber un vaisseau à la bête, boucher les plus grands trous.*

‡ Hij zoekt dat zoo wat te lapzalven, te bedekken of te verschoonen. *Il tâche, il cherche à colorer, à déguiser ou à excuser un peu cette chose.*

LAPZALVER. *z. m.* Quakzalver. *Charlatan, méchant chirurgien, vendeur d'orviétan.*

‡ Dat is een regte lapzalver. *C'est un vrai gâte-métier, un charlatan, une mazette.*

Lapzalverije. *z. v.* Lapzalving, stukswijze heeling of verbeetering. *Méchante guérison, cure qui se fait sans esprit & sans méthode, charlatanerie, mauvaise maniére de traiter une playe.*

‡ Dat is maar lapzalverije. *Cela n'est bon à rien, ce n'est que de l'eau toute claire.*

‡ Dat is maar lapzalving, eene slegte verschooning. *Ce n'est qu'une excuse frivole, une vaine échappatoire ou défaite.*

LAR. LAS.

LARDEEREN. *w. w. ond. w.* Spekken. *Larder.*

Lardeerpriem. *z. m. Lardoire.*

Lardeerspeetjes die men in de lardeerpriem steekt om 'er mede te lardeeren *Lardons.*

Lardeerspek. *Du lard à larder ou à piquer la viande.*

LARIXBOOM. *z. m. Larix, mélése, sorte d'arbre dont le bois est fort dur.*

LAS. *onv. tijd* van Leezen. Als, ik las. *Je lisois ou je lus.*

LAS. Liesch, of lies. *zie* Liesch.

LAS. *z. v.* Naad. *Couture.*

Dat kleed heeft daar eene las. *Cet habit a là une couture.*

Dat ijzer heeft daar eene las. *Ce fer est fait de deux piéces, voilà la jointure du fer.*

Las. Strook, stuk dat men ergens aan zet. *Morceau, piéce qu'on ajoûte à quelque chose.*

Las onder aan de steven. *Taquet d'étambord: terme de marine.*

LASSEN. *w. w.* Aan een naaijen, smeeden, enz. *Joindre plusieurs piéces ensemble en cousant, en forgeant, &c.*

Dat ijzer, dat stof, enz. is gelast. *Ce fer est fait de plusieurs piéces, cette étoffe est de deux ou plusieurs piéces jointes ou cousues ensemble.*

Lassen, aan een rijgen. Als, Brieven, quitantien, enz. aan malkander lassen. *Enfiler des lettres, des quitances &c.*

Lassing. *z. v.* Te zamenvoeging van twee enden. *Jonction de deux ou plusieurs piéces & morceaux ensemble, jointure, couture.*

LAST. *z. m.* Zwaarte, gewigt. *Faix, charge, pésanteur, fardeau.*

Onder den last bezwijken. *Succomber sous le faix, ou sous le fardeau.*

* Ik neem dat tot mijnen last, of op mij. *Je me charge de cela.*

* Iemands last helpen draagen. *Aider à porter, ou à supporter le faix d'autrui, soulager quelqu'un, partager son fardeau.*

Last dien men een dier oplegt. *Somme, ce dont on charge une bête de somme.*

Last. Vragt, lading. *Charge, cargaison.*

Last innemen, lossen, enz. *Charger, décharger, &c.*

Last breeken, een gedeelte van de ladinge lossen. *Décharger une partie de la charge du vaisseau.*

Last. *Scheepsw.* Zwaarte van 4000 pond. *Last, poids de 4000 livres ou de deux tonneaux de France.*

Een last haring of veertien ton haring. *Un last, deux tonneaux ou 14 barrils de harang.*

Een last koorn. *Un last de blé.*

Een schip van twee honderd last. *Vaisseau de deux cens last, ou quatre cent tonneaux.*

* Last. Belasting, schatting. *Impôt, droit.*

De lasten in Holland zijn zwaar. *Les impôts sont grands en Hollande.*

Daar staan zwaare lasten of ongelden op de huizen. *Il y a de grands impôts sur les maisons, les maisons sont extrémement chargées.*

* Last. Bevel. *Ordre, commandement, ordonnance.*

Zijnen last volbrengen. *Exécuter ses ordres.*

Iemand last geeven om iet te doen. *Donner ordre à quelqu'un de faire quelque chose.*

Last hebben om iets te verkoopen. *Avoir ordre de vendre quelque chose.*

* Last. Verdrietnis, ongenoegen. *Charge, mécontentement, incommodité.*

Dat strekt mij tot eenen last. *Cela m'est à charge.*

Dat is een groote last voor mij. *C'est une grande incommodité pour moi.*

* Houd u buiten dien last, buiten die moeijelijkheid. *Ne vous embarrassez pas de cela, n'allez pas vous y engager.*

Daar komen veele dingen ten laste van den gevangenen. *Il y a beaucoup de choses qui viennent à la charge du prisonnier, on dépose bien des choses à sa charge.*

* Last. Nood, lijden, verlegenheid. *Danger, péril.*

Holland is in last. *La Hollande est en danger.*

Die zaak zal geen last lijden. *Cette affaire n'aura pas de dangereuse suite.*

Last lijden, onderdrukt worden. *Souffrir, être opprimé, ou accablé.*

Achterlast. *zie onder* Achter.

Amptslasten. *Charges de la Sénéchaussée, ou d'un certain district, qui est sous la juridiction d'un Sénéchal ou d'un Baillif, & qui s'appelle* Ampt *en Hollandois.*

Dorpslasten. *Charges du village, ou que le village doit payer.*

Landslasten. Legerlasten. *zie onder* Land, enz.

Lastlaadje. *z. v.* Scheepstimmerwerf. *Chantier, lieu où les charpentiers travaillent à la construction des vaisseaux.*

Lastaadje. Plaats daar lootzen, schuuren, enz. konnen gezet worden. *Lieu propre à y bâtir & faire des granges, des étables, des écuries, &c.*

Lastbeest. *z. g.* Lastdier. *Bête de somme, bête de charge.*

De ezel is een lastbeest. *L'âne est une bête de somme.*

Lastdier. *z. g. zie* Lastbeest.

Last draagen. *Porter un faix ou fardeau ou une charge.*

Lastdraagend, *bijv. w.* 't Geen lasten draagt. *Ce qui porte un faix, ou une somme.*

Een lastdragend dier, als een kameel, muilezel, ezel, enz. *Une bête de somme, comme un chameau, un mulet, un âne, &c.*

Lastdrager. *zie* Drager, arbeider.

Lasteloos, *bijv. w.* Zonder last. *Sans faix ou fardeau, sans charge.*

* LASTEN. *g. w.* Ergens in lasten draagen of toe geeven. *Contribuer à la dépense, aider à porter les impôts.*

De eigenaar moet daar meê in lasten. *Le propriétaire est obligé d'y contribuer, n'en payer sa part.*

* LASTEN. *w. w.* Belasten, beveelen. *Ordonner, commander.*

Wij lasten allen onzen onderdaanen, dat ze, enz. *Nous ordonnons à tous nos sujets, qu'ils, &c.*

Zijt gij gelast om dit of dat te doen? *Avez-vous ordre de faire ceci ou cela?*

LASTER. *z. m.* Lastering, misdaad. *Calomnie, médisance atroce.*

Met eenen grooten laster bezwaard worden. *Etre noirci d'une grande calomnie.*

Dat is een groote laster tegen God. *C'est un horrible blasphéme contre Dieu.*

Lasteraar. *z. m.* Quaadspreeker. *Calomniateur, médisant & menteur.*

Lasteragtig, *bijv. w.* Lasterig. *Calomnieux, diffamatoire.*

Dat is een lasteragtig zeggen. *C'est une calomnie, une médisance outrée.*

Lasterdaad. *z. v.* Vuile daad, snood bedrijf. *Calomnie.*

LASTEREN. *w. w.* Quaad spreeken. *Calomnier, accuser faussement.*

Hij lastert alle de waereld. *Il calomnie tout le monde, il parle mal d'un chacun, il médit de tout le monde.*

Gods heiligen naam lasteren. *Blasphémer le saint nom de Dieu.*

Lasterig. *zie* Lasteragtig.

Lastering. *zie* Laster.

Dat is eene snoode, of vuile lastering. *C'est une calomnie noire, voilà une terrible médisance.*

Godslastering. *zie onder* God.

Lasterlijk, *bijw.* *Calomnieusement, avec médisance.*

De Hovelingen spraaken lasterlijk van den Koning. *Les Courtisans parloient mal ou médisoient de la personne du Roi.*

Lastermond. *z. m.* Lastertong. *Langue médisante.*

Moest dan uw lastermond de onnozelheid zelf schenden? *Faloit-il que votre langue médisante déchirât, ou noircit l'innocence même?*

Lasterpen. *z. v. Plume diffamatoire.*

Laster-

Digitized by Google

Lasterreden. z. v. Smaadreden. *Calomnie, médisance.*
Lasterschrift. z. g. *Ecrit injurieux, libelle diffamatoire, pasquil.*
Lasterstuk. *zie* Laster.
Lastertaal. z. v. Stoute leugentaal. *Médisance, calomnie, mensonge.*
Lastertong. z. v. Lastermond, schendtong. *Langue médisante.*
Lasterwoord. z. g. Smaadwoord. *Parole médisante & calomnieuse.*
Vuile lastertaal of lasterwoorden uitbraaken. *Vomir des calomnies atroces, des médisances horribles, des mensonges diffamatoires.*
Lasterziek, *bijv. w.* Tot lastering genegen. *Enclin ou porté à la médisance & à la calomnie.*
LASTIG, *bijv. w.* Verveelend, ongenoeglijk. *Importun, incommode, fâcheux, génant.*
Dat is een lastig menschen. *C'est un importun, une importune, un fâcheux, une personne fatigante, ou génante.*
Lastig, zwaar, moeijelijk. *Pénible, difficile.*
Een lastig werk. *Un ouvrage pénible ou fatigant.*
't Werken valt hem heel lastig. *Le travail lui est fort pénible, le travail l'incommode fort, il n'est pas fait au travail.*
Lastpaerd. z. g. *Cheval de bat.*
Lastschip. z. g. *Vaisseau de charge ou de transport, vaisseau marchand.*
De lastschepen gaan heel diep. *Les vaisseaux de charge ou les vaisseaux marchands tirent ou prennent beaucoup d'eau.*
Lastwagen. *zie* Vragtwagen.

L A T.

LAT. z. v. Een lang smal hout. *Latte, bois scié long & étroit, bande.*
Lat. Eene smalle en dunne plank of deel. *Latte, ais étroit & délié.*
LATEN. *zie* Laaten.
LATIERBOOM. *zie* Stalboom.
LATIJN. z. g. De Latijnsche spraak. *Le Latin, la langue Latine.*
Hij spreekt goed Latijn. *Il parle bien Latin.*
Iets in 't Latijn overzetten. *Traduire quelque chose en Latin.*
Keukenlatijn, Kloosterlatijn, Kraamerslatijn, Monnikenlatijn, enz. *zie onder* Keuken, enz.
Latijnsch, *bijv. w.* Dat Latijn is, of het Latijn betreft. *Latin, ce qui regarde le Latin, ou la langue Latine.*
Een Latijnsch Boek. *Un Livre Latin.*
De Latijnsche taal. *La langue Latine.*
De Latijnsche School. *L'Ecole Latine.*
De Latijnen, *meerv.* De Inwooners van Latium, zeker Landschap in Italien. *Les Latins, les habitans du Latium, certain pays en Italie.*
Pikus, Saturnus zoon, is de eerste, en Numitor de laatste Koning der Latijnen geweest. *Picus, fils de Saturne, a été le premier, & Numitor le dernier Roi des Latins.*
De Latijnen, de Schrijvers, die in het Latijn geschreven hebben. *Les Auteurs Latins, ceux qui ont écrit en Latin.*
Latijnist. z. m. Die het Latijn verstaat. *Latiniste, homme versé dans le Latin.*
LATOUW. z. v. Zekere Salaad. *Laitue, sorte de salade.*
Haazenlatouw, Konijnenlatouw. *zie onder* Haazen, enz.
LATSE. Voorbroek. *Braguette, ou micua Braveste.*
LATTEN. *meerv.* van Lat. Als, Latten aan eenen muur spijkeren. *Attacher des lattes à un mur, appliquer des lattes sur une muraille, clouer des lattes sur ou contre une muraille.*
Latwerk. z. g. Werk van latten gemaakt. *Ouvrage de lattes.*
Latwerken in eenen tuin. *Ouvrages de lattes dans un jardin, comme cloison, cabinet, espalier, &c.*

L A V.

LAVAS. z. v. Zeker kruid. *Livêche, levêche; sorte d'herbe.*
Lavas. Drank van Lavas met Brandewijn overgehaald. *Eau de livêche.*
LAVEEREN. *g. w.* Tegen den wind opzeilen. *Louvier ou louvoyer, courir plusieurs bordées, ou faire plusieurs routes, tantôt à stribord, tantôt à basbord, aller à la bouline.*
Den Rhijn op laveeren. *Louvoyer, ou louvier en montant le Rhin.*
‡ LAVEI. z. v. Verlof, vrijheid. *Permission, liberté, congé.*
‡ Iemand lavei geeven. *Donner à quelqu'un la permission ou la liberté de se divertir.*
‡ Iemand lavei geeven. *En faire accroire à quelqu'un, lui en donner à garder, se moquer de lui.*
‡ Laveijen. *g. w.* Schoften, schoftijd houden, ledig gaan. *Se reposer de son travail, discontinuer son travail pour quelque temps.*
LAVEN of laaven. *w. w.* Laafnis geeven. *Recréer, rafraichir ou soulager, apporter du soulagement.*
Den zieken laven. *Soulager un malade, l'égayer, le recréer, le rafraichir.*
‡ Ik moet mijn dorstig hart eens laven. *Il faut que j'étanche la soif de mon cœur altéré.*
LAVENDEL. z. v. Lavendelkruid. *Lavende, herbe qui produit une petite fleur de très-bonne odeur.*
Lavendelbloem. *Fleur de lavende.*
LAVEIJEN. *zie onder* Lavei.
LAUSNITZ. Zeker Landschap in het Duitsche Rijk. *Lusace, province d'Allemagne.*
LAUTEREN. *zie* Labberen.
LAUW, *bijv. w.* Nog koud nog heet. *Tiède, ni froid ni chaud.*
Dat is lauw water. *C'est de l'eau tiède.*
't Bloed is nog lauw. *Le sang est encore tiède.*
* Lauw. Ieverloos, niet ernstig. *Tiède, sans ferveur, indolent, indifférent, négligent.*
Lauw in den Godsdienst zijn. *Etre tiède & sans ferveur dans le culte ou service divin, servir Dieu lâchement, négligemment, avec froideur ou indifférence.*
Lauwagtig, *bijv. w.* Eenigzins lauw. *Un peu tiède.*
* Lauwelijk. *bijw.* Flaauwelijk, ieverloos. *Tiédement, sans ferveur, d'une manière tiede, froidement, mollement, négligemment.*
LAURIER of Lauwrier, enz. z. m. *zie* Lauwer, enz.
‡ LAVUIT. Als, iemand lavuit geeven. *zie onder* Lavei.
LAUWER. z. m. Lauwertak, Lauwerblad. *Branches ou feuille de laurier.*
't Hoofd met lauweren gesierd. *La tête couronnée de lauriers.*
* Die Vorst heeft in den laatsten Veldtogt veele Lauweren geoogst. *Ce Prince a moissonné bien des lauriers la dernière campagne.*
Lauwerbezie. z. v. Bakelaar. *Bayes de Laurier.*
Lauwerblad. z. g. Laurierblad. *Feuille de Laurier.*
Lauwerboom. z. m. Lauwrierboom. *Laurier, arbre qui est toujours verd.*
Lauwerbosch. z. g. Bosch van Lauwerboomen. *Bois de lauriers.*
Lauwerkrans. z. m. Lauwerkroon, Zegekrans. *Couronne de laurier.*
Cæsar met eenen Lauwerkrans om het hoofd. *César couronné de Lauriers.*
Lauwerkroon. *zie* Lauwerkrans.
Lauwerolije. z. z. Lauwrierolije. *De l'huile de Laurier.*
Lauwertak. z. m. Zegetak. *Laurier, rameau ou branche de Laurier.*
Lauwrier. *zie* Lauwer.

L A Z.

LAZARET. Naam van eenige Huizen in Italien, daar men al wat van besmettelijke plaatzen koomt, een wijl tijds doet verblijven. *Lazaret, nom qu'on donne en Italie à certaines maisons, où l'on retient pendant quelque temps tout ce qui vient des lieux où il y a de la contagion.*
LAZARUS. *zie* Lazerus.
Lazerus, *bijv. w.* Melaatsch, met lazerije besmet. *Lépreux, touché de la lépre, ladre.*
Hij is lazerus op 't hoofd. *Il est galeux sur la tête, sa tête est pleine de lépre ou de mécharne gale, il a la ladrerie blanche sur la tête.*
Lazerus. z. m. en v. Melaatsche. *Lépreux, lépreuse, un ladre.*
Daar is een lazerus aan de deur. *Il y a un lépreux à la porte.*
Lazerushuis. z. g. Huis voor de Melaatschen. *Ladrerie, hôpital des lépreux.*
Lazerusklep. z. v. Lazerusklap. *Cliquette, cliquette de lépreux ou de ladre.*
Met de lazerusklep loopen of beedelen. *Porter les cliquettes de ladre ou de lépreux, mendier avec les cliquettes.*
‡ Met de lazerusklep loopen, ergens om hunkeren of truggelen. *Mendier, guuser pour avoir quelque chose.*
Lazerije. z. v. *Ladrerie, lépre.*
LAZUUR, *bijv. w.* Azuur, Hemelsblaauw. *Bleu céleste.*
* 't Lazuurgewelf. z. g. De Hemel. *La voute d'azur, le firmament, le ciel.*
't Lazuurgewelf dreunt. *Le firmament tremble, le ciel est ému ou ébranlé.*

LEB. LED.

LEB. Lebbe. z. v. Rundzel. *Présure.*
LEBAAL. z. v. Nebaal. *Sorte d'anguille avec un bec pointu.*
LEBBIG. *bijv. w.* Dat naar de lebbe smaakt. *Qui sent la présure.*
Dat is lebbige kaas. *C'est du fromage qui sent la présure.*
‡ Lebbig. Spijtig, vuilaardig. *Dédaigneux, méprisant.*
‡ Een lebbig wijf. *Une femme fière, une femme dédaigneuse ou méprisante.*
‡ Iemand lebbig bescheid geeven. *Donner une réponse fière à quelqu'un, lui répondre fièrement ou d'une manière aigre.*
Lebbig. *bijw. Fièrement, d'une manière dédaigneuse.*
‡ Ergens lebbig van spreeken. *Parler dédaigneusement de quelque chose, en parler avec mépris.*
Lebbigheid. z. v. Lebbige smaak. *Mauvais*

Digitized by Google

vais goût, goût desagréable, & qui sent la présure &c.

‡ Lebbigheid. Spijtigheid. *Fierté accompagnée de mépris, dédain, aigreur.*

Wie kan die lebbigheid verdraagen? *Qui peut soufrir ce dédain ou cette fierté dédaigneuse?*

LEDEBRAAK. z. v. Ledebreeking, zwaare arbeid. *Travail pénible & qui rompt les membres, un travail rude & tuant.*

Ledebraakig, *bijv. w.* Ledebreekig, zwaar. *Pénible, difficile, tuant.*

Dat is geen ledebraakig handwerk. *Ce n'est pas là un travail ou un métier penible, difficile, ou rude.*

Ledebreuk. z. v. Breuk van eenig lid. *Fracture, luxation de membre.*

LEDEKANT. z. v. *en g.* Eene Bedsteede rondom los. *Lit de camp.*

Op een Ledekant slapen. *Coucher dans un lit de camp.*

Ledekant. Het hout van een Ledekant. *Chalit, bois de lit.*

Een Ledekants behangzel. *Garniture de lit de camp.*

Ledekantmaker. z. m. *Faiseur de chalits, ou de lits de camp.*

LEDEMAATEN. *meerv.* van Lidmaat. *zie* Lidmaat.

LEDEN. z. g. *meerv.* van Lid. *Membres. zie* Lid.

De leden des lichaams. *Les membres du corps.*

Grof van leden zijn. *Avoir les membres gros & robustes; être membru, avoir les membres charnus & nerveux.*

Pijn in alle zijne leden hebben. *Sentir de la douleur dans tous ses membres.*

Leden van een raam, enz. *Piéces d'un chassis, &c.*

Dat leit mij op de leden. *J'ai un pressentiment de cela.*

Het lag hem op de leden dat zijne moeder zou sterven. *Il avoit un pressentiment de la mort de sa mère.*

* Leden. z. m. *en v. meerv.* Lidmaaten, persoonen die eene vergadering uitmaaken. *Membres, personnes qui composent une assemblée, un synode, une compagnie, &c.*

Alle de leden van de Kerke. *Tous les membres de l'Eglise.*

De Leden van Staat, de Staaten. *Les Membres de l'Etat, les Etats.*

* Leden. Lidverdeelingen, deelen. *Parties, points, divisions.*

Dat gesprek heeft twee leden. *Ce Discours a deux parties; il est réduit à deux points principaux.*

LEDER. z. g. Leêr. *zie* Leêr.

LEDERBEREIDEN. *w. w.* Leêrbereiden. *Taner des cuirs.*

Het Lederbereiden. Leêrbereiders ambagt. *Mégie, mégisserie.*

Lederbereider. z. m. Leêrbereider. *Tanneur, corroyeur, mégissier.*

Lederen, leêren, *bijv. w.* Van Leder. *De cuir.*

Een lederen kolder, een lederen broek, zak, enz. *Buste, juste-au-corps de peau de buste, haut de chausses de cuir, poches de cuir, &c.*

Lederkoper. z. m. *Marchand de peaux ou de cuir.*

LEDERLOOIJEN. Leêrlooijen, looijen. *Corroyer les cuirs.*

Lederlooijer. z. m. Leêrlooijer. *Corroyeur.*

Ledertouwen. Ledertouwer. *zie* Leêrtouwen. Leêrtouwer.

LEDENZETTER. z. m. Een die de leden der uitledigen herzet. *Renoueur, chirurgien, ou autre qui remet ou renoue les membres, ou les os disloqués, qui se mêle de guérir les luxations, dislocations, ou déboitemens.*

LEDGRAS, letgras of lidgras. z. g. Hondgras, zeker kruid. *Dent de chien, chiendent, certaine herbe.*

LEDIG, *bijv. w.* Leêg, daar niet in is. *Vuide, où il n'y a rien dedans.*

Een ledig huis. *Une maison vuide.*

Een ledig vat, eene ledige vles. *Un tonneau vuide, une bouteille vuide.*

Descartes wil dat 'er geen ledig of ledel in de Natuur zij. *Descartes prétend qu'il n'y a point de vuide dans la Nature.*

Ledig staan, geen bewooner hebben. *Demeurer vuide, être vuide, n'avoir point d'habitant.*

Veele huizen staan 'er ledig in de stad. *Il y a beaucoup de maisons vuides dans la ville.*

Ledig. Leêg, onbebouwd. *Vuide, où l'on n'a pas bâti.*

Een ledig erf. *Lieu ou place où l'on n'a pas encore bâti; un fond vuide, un sol vuide.*

Ledig. Niet doende, zonder werk. *Oisif, oisive, sans besogne.*

Ledige tijd. *Loisir, heures de loisir.*

Ik heb geen ledigen tijd, of geen tijd daar toe. *Je n'en ai pas le loisir.*

Ledige uuren. *zie* Ledige tijd.

Ledig zitten. *N'avoir rien à faire, être à ne rien faire.*

Zijnen ledigen tijd besteeden, om, enz. *Employer ses heures de loisir, à, &c.*

Ledig gaan, leeg loopen, geen werk hebben. *N'avoir rien à faire, passer son temps à ne rien faire, battre le pavé.*

Het meeste werkvolk gaat ledig. *La plupart des artisans n'ont rien à faire.*

Ledig. *bijw.* Zonder te werken. *Oisivement, d'une manière oisive & fainéante.*

Zijnen tijd ledig doorbrengen. *Passer son temps oisivement, sans travailler, ou sans rien faire, s'accoquiner, fainéanter.*

LEDIGEN. *w. w.* Leêg maaken. *Vuider, évacuer.*

De kan, het vat, het glas, enz. ledigen. *Vuider le pot, le tonneau, le verre, &c.*

Lediggang. z. m. *Oisiveté.*

Ledigganger. z. m. Leeglooper, straatsluiper. *Paresseux, fainéant, batteur de pavé, personne qui s'accoquine & vit dans l'oisiveté.*

Ledigheid. z. v. Werkeloosheid, luiheid. *Oisiveté, paresse, fainéantise.*

De ledigheid is een duivels oorkussen. *Spreekw. L'oisiveté est l'oreiller du diable.* Proverbe.

Lediging. z. v. Ontlediging. *Evacuation, action d'évacuer, ou de vuider.*

Lediglijk. *zie* Ledig. *bijw.*

Lediglooper. *zie* Ledigganger.

Ledikant. *zie* Ledekant.

L E E.

LEED, *onv. tijd* van Lijden. Als, ik leed. *Je souffrois, ou je souffris.*

LEEDIG, enz. *zie* Ledig, enz.

LEEFDAG. z. m. Leeftijd, tijd des levens. *Age, certaine temps de la vie, la vie.*

Ik hebb' zulks mijne leefdagen niet gezien. *De toute ma vie je n'ai vu chose semblable, je n'ai de ma vie vu ou de pareil.*

Zijne leefdagen lang ergens genoeg aan hebben. *Avoir assez de quelque chose, ou en être pourvu pour toute sa vie.*

Leefmiddelen. *zie* Leeftogt.

Leeftijd. z. m. 's Menschen leeftijd. *L'âge de l'homme, le temps de la vie de l'homme.*

Leeftogt. z. m. Voedzel. *Provisions de bouche, nourriture, vivres.*

Het leger van leeftogt voorzien. *Pourvoir l'armée, fournir des vivres à l'armée.*

Leefwijze. z. v. *Manière de vivre, conduite, régime.*

LEEG, niet hoog. *zie* Laag.

LEEG, daar niet in is. *zie* Ledig.

LEEGEN. *w. w. zie* Ledigen.

LEEGTE. *zie* Laagte.

LEEGTIJD. *zie* Ledige tijd.

Leeg zitten. *zie* Ledig zitten.

LEEK, *onv. tijd* van Lijken, gelijken, *ressembler.* Als, ik leek. *Je ressemblois ou je ressemblai.*

LEEK of Leeke. z. m. Een die geen geestelijke is. *Laïque. Séculier, qui n'est pas Ecclésiastique.*

De leeken, 't gemeene volk. *Les Laïques, le peuple.*

‡ Leek. Een weet niet. *Un innocent, un ignorant, un pauvre laïque qui ne sait rien.*

Leekebroeder. z. m. Kloosterbroeder, een die niet tot het Priesterschap gewijd is. *Frére-lai qui n'est point engagé dans l'Ordre Ecclésiastique, mais qui s'est donné à quelque Couvent pour servir les Religieux; frére convert.*

Leeke Regter. z. m. *Juge Séculier.*

Leekezuster. z. v. Kloosterzuster, die alleen het kloosterwerk doet. *Sœurlaye: ce sont celles qui dans les maisons de filles sont reçues pour le service du couvent; sœur converse.*

LEELIE. *zie* Leli of Lelie.

LEELIJK, *bijv. w.* Wanstallig, mismaakt. *Laid, vilain, malfait, difforme.*

Een leelijk vrouwmensch. *Femme laide, difforme ou malfaite.*

't Is van daag een leelijke dag, slegt weeder. *Il fait aujourd'hui mauvais temps ou un vilain temps.*

‡ Een leelijke dag, een heel leelijk mensch. *Une personne fort laide & monstrueuse.*

Zijn wijf is zoo leelijk als de nagt. *Sa femme est laide comme une guenon.*

Hij heeft leelijke manieren over zig. *Il a de vilaines manières.*

Iemand een leelijk bescheid geeven. *Donner une réponse malhonnete ou brutale à quelqu'un.*

* Een leelijk zeggen. *Un discours impertinent, ou choquant.*

* Dat is een leelijk stuk, eene leelijke daad. *C'est une vilaine action.*

Leelijk worden, zijne schoonheid verliezen. *Devenir laid & difforme, perdre sa beauté ou son éclat.*

Leelijk, *bijw.* Onaardig, slegt. *Mal, pas bien.*

Dat is leelijk van hem gedaan. *Cela est fort mal fait à lui.*

Lelijk gehavend worden. *Etre fort maltraité, recevoir un rude échec.*

Dat boek is leelijk gebonden. *Ce livre est mal relié, ce livre n'est pas bien relié.*

Dat kleed staat hem leelijk. *Cet habit lui sied mal, ou lui va mal, cet habit ne lui sied pas bien.*

Leelijk. Bang, zuur. *Desagréablement, de travers.*

't Wijf keek hem leelijk aan, of gaf hem een leelijk gezigt. *La femme le regarda d'un mauvais œil, ou de travers, elle lui fit une vilaine grimace.*

Leelijkheid. z. v. Wanstaltigheid, mismaaktheid. *Difformité, laideur.*

Die juffer bedekt haare leelijkheid met

Digitized by Google

eenen fluijer. *Cette demoiſelle couvre ſa laideur d'un voile, elle cache ſa difformité ou ſa laideur ſous ſon voile.*

* De leelijkheid van dat zeggen beſtaat daar in, dat, enz. *L'impertinence de ce discours, conſiſte en ce que, &c.*

LEEM. z. g. Klei, potaarde. *Argille, glaiſe, terre graſſe.*

Eenen muur met leem bepleiſteren. *Bouſiller, enduire un mur d'argille.*

Leemagtig, *bijv. w.* Leemig, vet. *Argilleux, gras, gluant.*

Leemagtige aarde. *Terre argilleuſe, de la terre graſſe.*

LEEMAN. z. m. Door ſamentrekking voor Ledeman. Een beeld dat in zijne leden beweeglijk is, en in zodanigen ſtand gezet kan worden als de ſchilders willen. *Manequin. Figure de bois pliante, à l'uſage des peintres.*

LEEMEN. *bijv. w.* Met leem beſtreeken. *Enduit d'argille.*

Een leemen wand. *Une muraille bouſillée, enduite d'argille.*

Eene leemen hutte. *Bouſillage, chaumière ou cabane enduite de terre & de boue.*

LEEMEN. *w. w.* Met leem beſtrijken. *Bouſiller, enduire d'argille.*

LEEMTE. z. v. Ongemak, quaal. *Mal, maladie, incommodité.*

‡ Onze pokken en leemten zullen wel overeenkomen. *Nos maladies s'accorderont bien, je ſuis bien perſuadé que nous ſommes tous deux ſains, ou que nous n'avons aucune maladie ni l'un ni l'autre.*

LEEN, door ſamentrekking voor Leden. *zie* Leden.

LEEN. z. g. Leengoed. *Fief.*

Dat is een leen van de Kroon. *C'eſt un fief qui appartient à la Couronne, qui relève de la Couronne.*

Een leen verheffen. *Relever un fief.*

Te leen gaan, te leen houden. *Tenir quelque choſe en fief.*

Dit goed gaat onder het Kapittel ten Dom te leen. *Ce bien eſt un fief qui relève du Chapitre du Dôme.*

Ik houde mijn huis van de Graaflijkheid te leen. *Je tiens ma maiſon en fief de la Comté.*

Het leen is vervallen bij gebrek van manſoir. *Le fief eſt mort, ou retourne au Seigneur, parce qu'il n'y a pas d'enfans mâles.*

Te leen, bij leening. *En fief, en prêt, en ferme.*

Iets van iemand te leen verzoeken. *Demander quelque choſe en prêt, ou en fief à quelqu'un, lui demander à tenir quelque fief en ferme.*

Te leen geeven. *Donner en fief. Prêter.*

Te leen ontvangen. *Recevoir en fief. Emprunter.*

Ik heb dat boek maar te leen. *Je n'ai ce livre que d'emprunt.*

Hoofdleen. *Fief dominant.*

Achterleen, Grondleen, Mansleen, Naleen, Onderleen, Opperleen, Rijksleen, Vrijleen, Vrouwenleen, Zadelleen, *zie onder* Achter, enz.

Leenboek. z. g. Boek der leenen en leenmannen, onder eenen Leenheer behoorende. *Livre des fiefs, livre où ſont écrit les fiefs & les vaſſaux d'un Seigneur.*

Leenbrief. z. m. *Contract paſſé entre le Seigneur & ſon vaſſal pour la poſſeſſion d'un fief.*

LEENDERT of Leenert. z. m. Mansnaam. *Léonard, nom d'homme.*

LEENDIENST. z. m. *Corvée; redevance que le vaſſal paye au Seigneur dont il relève.*

LEENEN. *w. w.* Uitleenen, te leen geeven. *Prêter, donner en prêt.*

Iemand honderd guldens leenen. *Prêter cent francs à quelqu'un.*

Leenen. *w. w.* Te leen neemen. *Emprunter.*

Hij wou geld leenen, enz. *Il vouloit emprunter de l'argent.*

Leener. z. m. Een die iets te leen neemt of te leen geeft. *Prêteur, ou emprunteur; celui qui prête, ou qui emprunte quelque choſe.*

LEENERT. *zie* Leendert.

LEENGELD. z. g. Geld, dat den Leenheere bij elke leen verheffing gegeeven word. *Droit que le vaſſal paye en argent au Seigneur toutes les fois qu'il relève le fief.*

Leengoed. z. g. Goed dat leenroerig is. *Fief, bien féodal, terre féodale.*

Leenheer. z. m. *Seigneur du fief, Seigneur féodal.*

Leenhof. z. g. *Cour du Seigneur du fief, Cour féodale.*

Leenhouder. z. m. Leenman. *Feudataire, Vaſſal, Tenancier, qui tient en fief.*

Leenhulding. z. v. *Inveſtiture.*

Leenkamer. z. v. Leenhof. *Chambre des fiefs.*

LEENIG, *bijv. w.* Zagt, gedwee. *Mol ou mou, ſouple, maniable, malléable.*

Dat is leenig linnen, papier, enz. *Voilà de la toile ſouple ou maniable, du papier ſouple, &c.*

't Goud is leenig, ſmeedig, of gedwee. *L'or eſt malléable ou ductile.*

Leenigheid. z. v. Zagtigheid, gedweeheid. *Molleſſe, ſoupleſſe, malléabilité, ductilité.*

LEENING. z. v. Het leenen. *Prêt, avance.*

De Bank van Leeninge, of Lombard. *Le Lombard, lieu connu ſous ce nom là en Hollande, où l'on engage des meubles, des nipes, &c. à certaines conditions.*

Bij leening, te leening. *En fief, en prêt.*

Leenlieden, die een leen bezitten. *Feudataires, hommes liges, vaſſaux, qui poſſèdent un fief.*

Leenman. z. m. Leenhouder. *Feudataire, tenancier, vaſſal, qui tient en fief, homme lige.*

Leenmanſchap. z. v. *Dépendance du vaſſal.*

Leenpligt. z. m. *Hommage que rend le vaſſal au Seigneur.*

Leenregt. z. g. Regt van de leenen. *Droit de fief, ou droit féodal.*

Leenrente. z. v. Rente die men aan den Leenheer betaalen moet. *Rente féodale ou qu'on paye au Seigneur du fief.*

Leenroerig, *bijv. w.* Leenregtig. *Féodal, qui dépend d'un fief.*

Dat goed is leenroerig aan dat huis. *Ce bien dépend ou relève de cette maiſon.*

Leenroerig of leenregtig maaken. *Feffer, donner en fief.*

Leenroerigheid. z. v. *Dépendance du fief, redevance.*

Leenſchrijver. z. m. *Sécretaire de la Cour des fiefs.*

Leenſpreuk. z. v. *Métaphore, expreſſion figurée, figure.*

Leenſpreukig, *bijv. w. Métaphorique, figuré.*

LEENTJE. z. Vrouwe naam, voor Helena en Magdalena. *Héléne, Madelon, nom de femme.*

LEENVERHEFFING. z. v. *Relévement ou relevaiſon d'un fief.*

LEEP, *bijv. w.* Leepoogig *Chaſſieux.*

Hij heeft een leep gezigt of leepe oogen. *Il eſt chaſſieux; il a de la chaſſie aux yeux; il a les yeux chaſſieux.*

‡ Leep. Loos, doortrapt, arg. *Fin, ruſé, éveillé, ſubtil.*

‡ Dat is een leep wijf. *C'eſt une ruſée, c'eſt une fine matoiſe, c'eſt une fine mouche.*

‡ Iemand leep, op zijde, of overdwars aanzien. *Regarder quelqu'un de travers ou du coin de l'œil.*

LEEPEL, enz. *zie* Lepel, enz.

LEEPIGHEID. z. v. Leepoogigheid. *Maladie des yeux qui en fait ſortir de la chaſſie; mal d'yeux.*

* Leepigheid. Loosheid, ſchalkheid. *Fineſſe, ſubtilité, ruſe.*

Leepoog. z. m. *en v.* Een die leepe oogen heeft. *Qui a les yeux chaſſieux, qui a de la chaſſie aux yeux.*

Leepoogig, *bijv. w.* Leep van gezigt. *Chaſſieux.*

Leepoogigheid. z. v. *zie* Leepigheid.

LEER, Ladder. *zie* Ladder.

LEER. z. g. Leder. *Cuir.*

‡ Uit een andermans leer is 't goed riemen te ſnijden. *Faire du cuir d'autrui large courroye.*

Leer om leer. Ik zal u leer om leer geeven. *Je vous rendrai pain pour fouace, je vous rendrai la pareile.*

Van leer trekken; den degen, of het mes trekken. *Tirer l'épée ou le couteau; en découdre; dégainer.*

Bovenleer, Buffelsleer, Geitenleer, Goudleer, Jugtleer, Kalfsleer, Overleer, Rusleer, Schaapsleer, of Schaapenleer, Schoenleer, Segrijnleer, Spaansleer, Strijkleer, Zeemleer, Zoolleer, enz. *zie onder* Boven, enz.

Zie verder op Leder.

LEER. z. v. Leering. *Doctrine.*

De leer van J. C. *La doctrine de J. C.*

De leer van Epikuur. *La doctrine d'Epicure. zie* Leere.

Zedenleer. *zie* Zede.

Leeraar. z. m. Leermeeſter. *Miniſtre; Docteur; Profeſſeur.*

Leeraars der kerke, der hooge ſchoole, enz. *Docteurs de l'égliſe, de l'univerſité, ou du collége, &c.*

Hoogleeraar. Kerkenleeraar. *zie onder* Hoog, enz.

LEERAAREN. *w. w. nieuw. w.* Leeren, onderwijzen. *Inſtruire, enſeigner, montrer.*

Leeraareſſe. *zie* Leermeeſtereſſche.

Leeraarſchap. z. g. Leeraarsampt. *Dictorat, degré de Docteur.*

Leeraarſtoel. z. m. *Chaire de Docteur.*

Leerbegeerte. *zie* Leergierigheid.

LEERBEREIDEN, enz. *zie* Lederbereiden, enz.

LEERDIGT. z. g. *Poëme Didactique.*

Leere. z. v. Leering. *Doctrine.*

De Chriſtelijke leere. *La doctrine Chrétienne.*

De valſche leere van Mahomet. *La fauſſe doctrine de Mahomet.*

Leere. Les, onderwijs, waarſchouwing. *Inſtruction, avertiſſement, avis.*

Dat ſtrekt hem tot eene leere. *Cela lui ſert d'inſtruction, d'avertiſſement ou d'avis.*

Kruisleere. Zedenleere. *zie onder* Kruis, enz.

LEEREN, *bijv. w. zie* Lederen.

LEEREN. *w. w.* Onderwijzen. *Enſeigner, apprendre, inſtruire.*

Iemand eene konſt, taal, enz. leeren. *Enſeigner un art, une langue, &c. à quelqu'un.*

Leeren. Zig oeffenen. *Apprendre, s'exercer.*

De Franſche ſpraak, enz. leeren. *Apprendre la langue Françoiſe, &c.*

Wel leeren, in het leeren wel vorderen. *Apprendre bien, faire de grands progrès dans ſes études.*

* Lee-

Digitized by Google

*Leeren, handelen. Wat zal men den dief leeren? *Que fera-t-on de ce voleur? de quelle manière traitera-t-on ce filon?*
Men zal 't hem wel leeren, men zal 'er hem wel toe dwingen. *On le lui apprendra bien, on l'y obligera bien; oh! qu'il faudra bien qu'il le faſſe ou qu'il y vienne.*
Zoo leert men met ſchade of met ſchande. *On apprend toujours quoi qu'il en coute.*
*De tijd, de uitkomſt zal het leeren. *Le temps nous l'apprendra, nous en ſerons éclaircis avec le temps, l'iſſue en fera juger.*
Iets van buiten leeren. *Apprendre quelque choſe par cœur.*
Men leert beſt door de ervarenheid. *L'expérience nous apprend le mieux; on connoit mieux par expérience; l'expérience eſt le grand maître.*
Het leeren. z. g. Het onderwijzen. *L'inſtruction, l'action d'inſtruire.*
Hem is het leeren verbooden. *On lui a défendu d'inſtruire, d'enſeigner ou de continuer ſes leçons.*
Het leeren. De leeroeffening. *Apprentiſſage, études.*
Gaauw, of bot in 't leeren zijn. *Etre habile ou ſtupide dans ſon apprentiſſage ou dans ſes études.*
Leergaſt. zie Leerknegt.
Leergeld. z. g. Schoolgeld. *L'argent qu'on donne à un maître d'école; écolage, penſion.*
Leergeld. Leerjongensgeld. *L'argent qu'on paye à un corps de métier pour l'apprentiſſage d'un garçon.*
*Hij heeft al leergeld gegeeven. *Il en a déjà payé l'apprentiſſage, il l'a déjà appris à ſes dépens ou à ſon dam; il ſait déjà ce que l'aune en vaut.*
Leergezel. z. m. Schoolgezel. *Ecolier, diſciple.*
Leergierig. *bijv. w.* Begeerig om te leeren. *Qui a déſir d'apprendre, ſtudieux, docile, attentif aux inſtructions.*
Leergierigheid. z. v. Drift of begeerte om te leeren. *Envie ou déſir d'apprendre, docilité.*
Leergierigliik. *bijw. Studieuſement.*
Leerjaaren. z. g. *meerv.* Leertijd. *Apprentiſſage, le temps qu'on employe à apprendre quelque choſe chez un maître ou une maîtreſſe.*
In zijne leerjaaren zijn. *Faire ſon apprentiſſage, on être occupé à apprendre quelque choſe.*
Leering. z. v. Leere, onderwijs. *Inſtruction, doctrine, leçon, précepte.*
Uitlegging der Katholijke leering. *Explication, ou expoſition de la doctrine Catholique.*
Ergens ſchoone leeringen uittrekken. *Tirer de belles inſtructions de quelque choſe.*
Leerjongen. z. m. Leerling van eenig handwerk of konſt. *Apprentif de quelque métier, ou de quelque art.*
Leerjongensgeld. z. g. Leergeld, geld dat men van eenen leerling aan 't gild geeft. *L'argent qu'on donne au corps du métier pour l'apprentiſſage d'un garçon; argent d'apprentiſſage.*
Leerkind. z. g. Schoolkind. *Petit écolier, ou petite écolière, petit enfant qui va à l'école.*
In die ſchoole zijn veele leerkinderen. *Il y a beaucoup d'écoliers dans cette école.*
Leerknaap. zie Leerjongen.
Leerknegt. z. m. Leergaſt. *Apprentif, garçon.*
Een drukkers leerknegt. *Apprentif d'imprimeur, garçon d'imprimeur.*
LEERKOOPER. zie Lederkooper.
LEERLING. z. m. Een die iets leert. *Diſciple, étudiant, écolier.*
Een eerſte leerling in eene wetenſchap. *Diſciple qui ne fait que commencer à apprendre quelque ſcience.*
Leermatres. zie Leermeeſtereſſche.
Leermeeſter. z. m. Leeraar. *Maître, Précepteur.*
Leermeeſter in eene hooge ſchoole. *Profeſſeur dans une Univerſité.*
Leermeeſterſchap. z. g. Leeraarſchap. *Charge de précepteur.*
Leermeeſtereſſche. z. v. Leeraareſſe. *Maîtreſſe.*
*De tegenſpoed is de leermeeſtereſſche der deugd. *L'adverſité eſt la maîtreſſe de la vertu.*
Leermeisje. z. g. *Apprentiſſe ou apprentie.*
Leeroeffening. z. v. 't Studeeren. *Etude.*
Door naarſtige leeroeffeningen word men wijs. *On devient ſage par l'étude ou par l'application continuelle de ſon eſprit; en étudiant aſſidûment on devient ſage.*
Leerreden. z. v. Predikatie. *Sermon, prêche, prédication.*
LEERS. z. v. Laars, laers, ſtevel. *Botte.* zie Laars.
Halve leersje, of broosje der tooneelſpeelderen. *Brodequins.* zie Laarsjes.
LEERSCHOOL. z. v. en g. *Ecole, Académie.*
*De leerſchool van Chriſtus, de Kerk. *L'école de Chriſt, l'égliſe.*
Leerſpreuk. z. v. Leerzaame ſpreuk. *Sentence, apophtegme.*
Leerſtuk. z. g. Leering. *Dogme, article, point.*
De leerſtukken des geloofs. *Les articles de foi, les dogmes de la foi.*
Tot de verhandeling der leerſtukken komen. *Traiter des dogmes ou des points de la foi, venir aux articles de la foi.*
LEERTJE. z. g. Riemtje. *Petite courroye, attache, bande.*
Een paar leertjes aan een boek. *Deux attaches de cuir pour un livre, deux petites lanières, ou bandes.*
Leertje. z. g. Laddertje. *Petite échelle.*
Trekleertje. zie onder Trekken.
Leertijd. zie Leerjaaren.
't LEERTOUWEN. z. g. 't Leertouwers handwerk. *Le métier de corroyeur.*
Een jongen op 't leertouwen zetten. *Mettre un garçon chez un corroyeur.*
Leertouwen. g. w. Schoenleer bereiden. *Corroyer, apprêter le cuir.*
Leertouwer. z. m. Bereider van ſchoenleer. *Corroyeur, couroyeur, taneur.*
Dat leer moet nog wat getouwd worden. *Il faut que ce cuir ſoit encore un peu tané, ce cuir n'eſt pas aſſez tané.*
‡Hij is maar een leertouwer, hij teelt geen kinderen. *Il ne fait que patiner, il eſt impuiſſant.*
Leertouwerije. z. v. Leertouwers werkhuis. *Corroyerie, mégiſſerie, lieu où le cuir ſe prépare.*
Leertouwerije, het leertouwers ambagt. *Le métier de corroyeur.*
LEERZAAM, *bijv. w.* Die wel leert. *Docile, qui apprend bien.*
Een leerzaam jongeling. *Un jeune homme docile, ou qui apprend bien.*
Leerzaam. Daar goede leeringe in ſteekt. *Inſtructif, utile, où il y a de belles inſtructions.*
Een leerzaam boek. *Un livre utile & inſtructif.*
Leerzaamheid. z. v. Gewilligheid om te leeren. *Docilité, envie d'apprendre.*
Leerzugt. z. v. Leergierigheid. *Déſir ou envie d'apprendre.*
Leerzugtig. *bijv. w.* Leergierig. *Studieux, qui a déſir d'apprendre, qui a de l'inclination, ou du panchant pour l'étude.*
LEESBAAR. *bijv. w.* Dat geleezen kan worden. *Liſible, ce que l'on peut lire.*
Dat is goed leesbaar ſchrift. *C'eſt une écriture bien liſible.*
LEESEN. zie Leezen.
Leesplaats. zie Gehoorplaats.
Leesſchool. z. g. *Ecole pour apprendre à lire.*
LEEST. z. m. Schoenvorm. *Forme de ſoulier.*
Een mans, een vrouwe leeſt. *Forme de ſouliers d'hommes, de ſouliers de femmes.*
*Schoenmaker houd u bij uwen leeſt. *Cordonnier tien-toi à ta forme ou à ta ſavatte, n'entreprens point ſur le métier des autres.*
*Zij ſchoeijen op eenen leeſt, zij komen wel overeen. *Ils s'entendent bien, ils ſont d'intelligence, ils s'accordent enſemble.*
*Hij ſchoeit dat op eenen anderen leeſt, verhandelt dat anders. *Il dit ou raconte cela autrement, il accommode cela à ſa fantaiſie, il y donne un autre tour.*
*Leeſt. Lijfsgeſtalte. *La taille, la poſture du corps.*
*Hij is ruſtig van leeſt. *Il eſt d'une grande ſtature, ou d'une taille robuſte.*
't Leeſtenmaaken. z. g. Leeſtenmakers handwerk. *Le métier de formier, ou de faire des formes.*
Leeſtenmaaker. z. m. *Formier, celui qui fait des formes.*
LEET. z. g. Hoon, ſmaadheid. *Mal, outrage, affront.*
Leet doen, beſchadigen, beleedigen. *Faire du mal, nuire.*
Hem geſchiedde geen leet. *On ne lui fit aucun mal.*
Haar zal geen leet geſchieden. *Il ne lui arrivera pas de mal, on ne le touchera pas.*
LEET. z. g. Berouw. *Regret, repentir.*
Het is mij leet. *J'en ai du regret, j'en ſuis fâché.*
't Is mij leet dat ik hem goed gedaan hebbe. *Je ſuis marri de lui avoir fait du bien.*
Zijne zonden zijn hem van harten leet. *Il a du regret ou du repentir de ſes péchés, il a regret d'avoir offenſé Dieu.*
Uw verlies is mij leet. *Je ſuis affligé de votre perte.*
Gij moet het doen, het zij u lief of leet. *Il faut que vous le faſſiez bongré malgré.*
Hij draagt 'er geen leet over. *Il n'en eſt pas fâché.*
Leetwezen. z. g. Berouw. *Regret, repentir, repentance.*
De misdaadige had een groot leetwezen van zijn quaad. *Le criminel témoigna un grand regret de ſon crime.*
LEEVEN, leevend, leevendig. zie Leven, levend, levendig.
LEEU. zie Leeuw.
LEEUW. z. m. Zeker wild dier. *Lion, animal ſauvage.*
Een brieſchende, of brullende leeuw. *Un lion rugiſſant.*
Men noemt den leeuw koning der dieren. *On appelle le lion le roi des animaux.*
Een jonge leeuw. *Un jeune lion, un lionceau.*
*De leeuw. De Hollandiſche leeuw, 't Hollandſch volk. *Le lion Belgique; les Hollandois.*
De leeuw is het teken van wakkerheid en verwoedheid. *Le lion eſt le ſymbole de la vigilance & de la fureur.*
*Twee klimmende leeuwen in zijn wapen voeren. *Avoir dans l'écu de ſes armes, deux lions qui ſe tiennent ſur les pattes de derrière, ou deux lions naiſſans.*
Als een leeuw. Kloekmoedig. *Comme un lion, en lion, courageuſement.*

Digitized by Google

Hij vogt als een leeuw. *Il ſe battoit ou il ſe battit comme un lion; il ſe battit fort courageuſement.*
Hij zag als een leeuw; hij zag heel wreed of vinnig. *Il regardoit comme un lion; ſon regard étoit terrible.*
Een leeuwen aart. *Naturel de lion.*
* Een man van eenen leeuwen aart, een kloekmoedig man. *Un homme valeureux ou vaillant, un homme courageux ou qui a de la valeur & du courage.*
Zeeleeuw. *zie onder* Zee.
Leeuwendaalder. Muntſtuk van 42 ſtuiv. *Ecu d'Hollande marqué au Lion, ayant cours dans le Levant, & valant quarante-deux ſous monnoye d'Hollande.*
* Leeuwenhart. *z. g.* Een ſtout, kloekmoedig hart. *Cœur de lion, cœur intrépide.*
Een man met een leeuwen hart. *Un homme qui a un cœur de lion, qui eſt intrépide; un brave, un homme de cœur, un déterminé.*
Leeuwenhol. *z. g.* Hol van eenen leeuw. *Antre ou caverne de lion.*
Leeuwenhuid. *z. v.* Leeuwenvel. *Peau de lion.*
* Eene leeuwenhuid aantrekken, zig heel wreed vertoonen. *Affecter un air ſoldat, un air d'Artaban, faire le fendant.*
Leeuwenkop. *z. m.* Leeuwshoofd. *Tête de lion.*
Leeuwenkuil. *z. m. Foſſe de lion.*
Leeuwenmaanen. *z. v. meerv.* Leeuwen halshair. *Crinière, crin, ou poil de lion qui eſt ſur le haut de l'encolure.*
De leeuw ſchudde zijne maanen. *Le lion ſecoua ſa crinière, &c.*
* Leeuwenmoed. *z. m.* Groote moed. *Courage de lion, grand courage, intrépidité.*
* Hij greep den vijand met eenen leeuwenmoed aan. *Il attaqua l'ennemi avec beaucoup de vigueur, fort courageuſement.*
Leeuwenvoet. *z. m. Woord der Kruidkunde.* Zeker geneeskruid. *Pied de lion, herbe médicinale.*
LEEUWERIK. *z. m.* Leeuwrik of leeuwerk. Zekere zangvogel. *Alouette, oiſeau de chant.*
Leeuwerk. *zie* Leeuwerik.
LEEUWERS. *Scheepsw.* Gaten in de lijken der Zeilen. *Cobes, ancettes dans les ralingues des voiles, yeux de pie: terme de marine.*
LEEUWIN. *z. g.* 't Wijfje van eenen leeuw. *Lionne; femelle de lion.*
LEEUWRIK. *zie* Leeuwerik.
LEEUWTJE. *z. g.* Een jonge Leeuw. *Lionceau, le petit de la lionne.*
Leeuwtje. *z. g.* Een leeuw hondje. *Petit chien à qui l'on fait une crinière ſemblable à celle du lion, en le tondant par tout hormis au cou & à la tête.*
‡ Dat zijn leeuwtjes, dat zijn grilletjes. *Ce ſont-là des grimaces.*
LEEZEN. *w. w. Lire.*
Eenig ſchrift leezen. *Lire quelque écriture.*
Vaerdig konnen leezen. *Lire vite, lire promptement.*
Een boek door en door leezen. *Lire un livre depuis le commencement juſqu'à la fin, ou d'un bout à l'autre.*
Leezen en herleezen. *Lire & relire.*
Te leezen. Leesbaar. *Qui ſe peut lire, liſible, aiſé à lire.*
Dit boek is om den ſlegten druk naauwlijks, of qualijk te leezen. *Ce livre n'eſt presque pas liſible à cauſe de la méchante impreſſion.*
Leezen. Eene openbaare les doen. *Faire une leçon ou un discours public.*
Wanneer beginnen de hooge Schoolleeraars weder te leezen? *Quand les Profeſſeurs commenceront-ils leurs leçons ou à faire des leçons publiques?*
Leezen. Afplukken. *Eplucher, ou cueillir.*
Kruis of doornbeſſen leezen. *Cueillir des groſeilles.*
Bloemen leezen, bloemen plukken. *Cueillir des fleurs.*
Leezen. Uitzoeken, ſchoon maaken. De ſala leezen. *Nettoyer, éplucher la ſalade.*
* Iemand zijne les leezen; iemand doorneemen, doorſtrijken. *Faire des reprimandes à quelqu'un, le cenſurer, lui laver la tête, lui faire une mercuriale.*
Leezer, lezer. *z. m.* Een die iets leeſt. *Lecteur, celui qui lit.*
Berigt, of waarſchouwing aan den leezer. *Avis au lecteur.*
Leezer. Openbaar leezer, voorleezer. *Lecteur dans les Egliſes Réformées.*
Leezer of Hoogleeraar in de Godgeleerdheid. *Lecteur ou Profeſſeur en Théologie.*
's Konings leezer. *Lecteur du Roi, ſorte d'office chez le Roi.*
Druivenleezer, Kruidleezer, Planceetleezer, Wijnleezer. *zie onder* Druiven. enz.
Leezing. *z. v.* Uitdrukking, leeswijze. *Leçon, expreſſion, lecture.*
De verſcheidene leezingen van 't Nieuwe Teſtament. *Les différentes leçons du Nouveau Teſtament.*
Dat is eene gemakkelijke leezing. *C'eſt une lecture aiſée.*

LEF. LEG.

LEF. *zie* Laf.
‡ Dat is eene regte lef, een handeloos vrouwmenſch. *C'eſt une innocente, une niaiſe.*
LEGDAGEN. Tijd dien men aan eenen ſchipper vergunt om in de haven te losſenen te laaden. *Jours de planche: Le temps qu'on accorde à un maître de vaiſſeau pour décharger & charger dans un port.*
LEGENDE. Boek in de Roomſche Kerk zeer wel bekend, dat het leven en daden der Heiligen behelſt. *Légende, Chronique des Saints.*
LEGER. *z. g.* Heir, Krijgsheir. *Armée, les troupes qui ſont en campagne; camp.*
Een groot, of magtig leeger. *Une armée puiſſante.*
't Leger overrompelen. *Surprendre l'armée, attaquer l'armée à l'improviſte.*
Het leger opbreeken, neêrſlaan, in ſlagorde ſtellen, enz. *Décamper, ou lever le camp; ſe camper; ranger une armée en bataille, &c.*
* Het leger volgen, in krijgsdienſt zijn. *Suivre l'armée; ſervir dans les troupes.*
Morgen met het krieken van den dag zal het leger optrekken. *Demain à la pointe du jour l'armée ſe mettra en marche.*
In veertien dagen tijds bragt de Koning een talrijk leger op de been. *En quinze jours de temps le Roi mit ſur pied une nombreuſe armée.*
Wie zal 't vliegend leger gebieden? *Qui commandera le camp volant?*
Krijgsleger. *zie onder* Krijg.
Vrijleger uitroepen; afkondigen dat men vrij in 't leger zoetelen mag. *Publier qu'il eſt permis de venir vendre toutes ſortes de vivres dans l'armée.*
Leger. Neſt van eenig wild. *Gîte, tanière, trou.*
Een haas in, of op zijn leger vangen. *Attraper, ou prendre un lièvre au gîte.*
Leger. Bed, ſlaapplaats. *Lit, gîte, couche.*
Ik vond den man nog op zijn leger. *Je trouvai l'homme encore au lit.*
Veldleger. Winterleger. *zie onder* Veld, enz.
Legerbaar, *bijv. w.* Daar men zig bequaamlijk legeren kan. *Propre pour camper, où l'on peut camper commodément ou ſûrement.*
Dat is geen legerbaare plaats. *Ce lieu-là n'eſt pas propre pour y camper.*
Legerbijl. *z. v. Hache d'armes.*
Legerbode. *z. m.* Bode die op 't leger reiſt. *Meſſager de l'armée.*
Legerboef. *z. m. Goujat.*
Legerbrood. *z. g. Pain de munition.*
LEGEREN. *g. en w. w. Camper, ſe camper.*
Zig legeren. 't Leger neêrſlaan. *Camper, ſe camper, faire camper l'armée.*
Alexander legerde zig op eenen heuvel. *Alexandre ſe campa ſur une hauteur ou ſur une colline.*
Legerhoofd. *Général d'armée.*
Legerhut. *zie* Legertent.
Legerig. *zie* Bedlegerig.
Legering. *z. v.* 't Neêrſlaan van 't leger. *Campement, camp, l'action de camper.*
Winterlegering. *zie onder* Winter.
Legerjongen. *zie* Legerboef.
Legerkoſt. *z. m.* Legerſpijs. *Vivres & munitions de bouche pour l'armée.*
Legerlaſten. *z. v.* Onkoſten van 't leger. *Subſides de l'armée, frais de l'armée.*
Legermeester. *z. m.* Quartiermeeſter die de legerplaats affteekt. *Celui qui trace le camp d'une armée, quartier-maître.*
Legermeeting. *z. v.* De kunſt die de afmeeting der legerplaatſen leert. *Caſtramétation; Art qui enſeigne à tracer & à meſurer un camp.*
Legerplaats. *z. v.* Legerſtede. *Camp, lieu où une armée ſe campe.*
Eene bequaame legerplaats uitkiezen. *Choiſir un lieu propre & commode pour y camper, choiſir un bon camp.*
Legerquartier. *z. g. Quartier à l'armée.*
Legerſtede. *zie* Legerplaats.
Legerſtede. *z. v.* Bedſtede, ſlaapplaats. *Lit, couche, gîte.*
Legertent. *z. v.* Legerhut. *Tente d'armée.*
Legertogt. *z. m.* Heirtogt. *La marche d'une armée.*
Legertros. *z. v.* Heirtros, heirgevolg. *Suite ou train d'une armée, attirail d'armée.*
Legertuig. *zie* Krijgstuig.
Legertuig. *z. g. zie* Krijgs- of Oorlogstuig.
Legerwagen. *z. m. Chariot de bagage pour l'armée.*
Legerwagt. *z. v. Garde à cheval pour la ſûreté du camp, le piquet.*
Legerziekte. *z. v.* Gemeene ziekte in een leger. *Maladie particuliére qui vient dans une armée; maladie générale qui ſe communique à toute une armée.*
LEGGEN. *g. w.* Stil leggen. *Se tenir en repos, ne pas bouger, demeurer au lieu où l'on eſt.*
Leggen. In 't graf leggen. *Etre dans le tombeau.*
Hier legt door wien zoo veele andere leggen. (Het Grafſchrift van eenen Arts die veele zieken naar de andere waereld gezonden had.) *Cy gît par qui tant d'autres giſent.*
Het ſchip is blijven leggen. *Le vaiſſeau n'a bougé d'où il eſt; il n'a pas déinarré.*
Ten anker leggen. *Etre à l'ancre.*
Voor eene ſtad leggen. *Etre campé devant une ville aſſiegée.*

Digitized by Google

Legt uwe moeder in de kraam? *Votre mère eſt-elle en couche?*
Zij legt op ſterven. *Elle va mourir, elle eſt à l'agonie.*
Ik hoop dat de wind zal gaan leggen. *J'eſpère que le vent s'appaiſera.*
Overhoop leggen. *Etre en confuſion.*
*Met iemand overhoop leggen. *Etre brouillé avec quelqu'un.*
Laat dat leggen, roer dat niet aan. *Laiſſez cela, n'y touchez pas.*
Leggen. Gelegen, geplaatſt zijn. *Etre, être ſitué, ou poſé.*
Parijs legt in Vrankrijk. *Paris eſt en France.*
Keulen legt aan den Rhijn. *Cologne eſt ſituée ſur le Rhin.*
Rome legt op zeven bergen. *Rome eſt poſée ſur ſept montagnes.*
Ergens in bezettinge leggen. *Etre en garniſon quelque part.*
Te velde leggen. *Etre en campagne, camper.*
Te bedde leggen. *Etre au lit, être couché.*
Bij iemand te bedde leggen. *Coucher avec quelqu'un.*
Ter aarde leggen. *Etre couché à terre.*
Het leit 'er al toe. *Le dé en eſt jetté, l'affaire eſt faite.*
*'t Zal daar aan leggen, 't zal daar op aankomen. *Ce ſera bien le tout, ce ſera bien tout ce qu'on pourra faire.*
Leggen. w. w. Neêrleggen. *Poſer, mettre, placer.*
Den grond leggen. *Jetter ou poſer le fondement.*
*Dus leide men den grond van 't Gemeenebeſt. *C'eſt ainſi qu'on jetta le fondement de la République.*
In de loterije leggen. *Mettre à la loterie.*
Op tafel leggen. *Mettre ſur la table.*
De handen ſamen leggen. *Joindre les mains.*
Zig te ſlaapen leggen. *Se coucher, ſe mettre à dormir.*
De ſchuld op eenen anderen leggen of ſchuiven. *Mettre la faute ſur un autre; rejetter la faute ſur autrui.*
*Iemand iets voor oogen leggen, of vertoonen. *Mettre à quelqu'un quelque choſe devant les yeux, lui repréſenter quelque choſe.*
Iets weg leggen. *Serrer quelque choſe, le fourrer quelque part.*
Iemand iets te laſte leggen. *Accuſer quelqu'un de quelque choſe.*
Iemand lagen leggen. *Dreſſer des embuches à quelqu'un.*
De eerſte verwen van eene ſchilderije leggen. *Coucher les premières couleurs d'un tableau.*
Men zal, als men oorlog krijgt, nieuwe laſten moeten leggen. *Si l'on entre en guerre, il faudra mettre de nouvelles charges.*
Leg u hoofd in mijnen ſchoot. *Mettez votre tête ſur mon giron.*
Leggende. d. w. van leggen. Die goederen zijn leggende in het pakhuis van, enz. *Ces marchandiſes ſont dans le magazin, &c.*
Leggende. Neêrleggende. *Couchant, couchante.*
Hij voert eenen leggenden leeuw in zijn wapen. *Il a un lion couchant dans ſon écu.*
Leggende renten, vaſte inkomſten. *De bonnes rentes, des rentes aſſurées.*
LEGGER. z. m. Waker op een ſchip. *Garde, ou ſentinelle ſur un vaiſſeau.*
‡ Voor legger vaaren, voor dood-eeter vaaren. *N'avoir ſur un vaiſſeau d'autre emploi que celui de garde-vaiſſeau.*

Legger. Een onderſte meulenſteen. *Meule dormante, la pierre de deſſous dans un moulin à bled.*
Legger van eenen drukker op den timpan. *Ce que l'on met ſur le tympan, quand on imprime une feuille.*
Legger. Een boek dat niet verkogt word. *Garde-boutique, un livre qui ne ſe vend point.*
Legger. Gepikt vat waar in men het water te ſcheep bewaart. *Tonneau poiſſé où l'on conſerve l'eau dans les navires.*
Legger. Vaartuig om de ſcheepen op zijde te haalen. *Ponton, bateau plat par le moyen duquel on met les vaiſſeaux en panne.*
Legger. Eene plank daar men langs in- en uit een ſchip gaat. *Groſſe planche qui d'un bout repoſe ſur le bord du quai & de l'autre ſur celui du vaiſſeau pour entrer & ſortir.*
Leghen. z. v. Eene hen die eijeren leit. *Poule qui pond des œufs.*
Leghond. z. m. *Chien couchant.*
LEGIOEN. z. g. oud. w. Eene Roomſche krijgsbende die in den beginne uit 1250 mannen beſtaande, met den loop van tijd tot op 6000 is gebragt geworden. *Légion, corps de troupes dans les armées Romaines, qui ne conſiſtant au commencement qu'en 1250 hommes, fut par ſucceſſion de temps porté juſques à ſix mille.*
LEGPENNING. z. m. Rekenpenning. *Jetton à compter.*
Met de legpenningen rekenen. *Compter avec des jettons.*
Legplaats. z. v. Legplaats voor ſcheepen, enz. *Lieu aſſigné dans un port pour les vaiſſeaux.*
LEGWERK. z. g. *Ouvrage de rapport, marquetterie.*
Legwerk van een bloemperk. *Figures d'un parterre.*

LEI. LEK.

LEI of ley. z. v. Dunne, platte, en blaauwagtige ſteen daar men de huizen mede dekt, en daar men met een griffel op ſchrijft. *Ardoiſe, ſorte de pierre déliée, plate & bleuâtre, dont on couvre les maiſons & ſur laquelle on écrit avec une touche.*
Schrijflei. *zie onder* Schrijf.
LEIBAND. z. m. *Liſière, promenette.*
Leiband voor de jagthonden. *Leſſe pour les chiens de chaſſe.*
LEIDAK. z. g. *Toit d'ardoiſe.*
LEIDE, onv. tijd van Leggen. w. w. Als, ik leide. *Je mettois ou je mis.*
LEIDEKKER. z. m. *Couvreur.*
LEIDEN. w. w. Geleiden, beſtieren. *Conduire, mener, eſcorter.*
Iemand door de ſtad leiden. *Mener quelqu'un par la ville.*
Den dans leiden. *Commencer le branle, commencer la danſe.*
Een Chriſtelijk leven leiden. *Mener une vie Chrétienne.*
Hij wil zig niet laaten leiden. *Il ne veut pas ſe laiſſer conduire.*
Leiding. z. v. *Conduite, action de conduire, ou de mener.*
Waterleiding. *zie onder* Water.
Leidsman. z. m. *Conducteur, guide.*
Leidsvrouw. z. v. *Guide, conductrice.*
Leidzel. *zie* Leidzeel.
Leijonker. z. m. Een, die eene vrouw van ſtaat in het wandelen ondersteunt en haar den arm leent. *Ecuyer, faiſant office de Gentilhomme ſervant auprès d'une Dame de qualité, lui donnant le bras à la promenade.*

LEINSTER. Landſchap in Ierland. *Légnie, province d'Irlande.*
LEIREEP. z. v. Leis, teugelreep om een paerd te mennen. *Guides, rênes.*
Leis. z. v. Leidſel daar men honden mede koppelt. *Leſſe.*
Leizeel. z. g. Teugelreep. *Guides, rênes.*
*Hij heeft de leizeelen van het Rijk aangevaard. *Il a pris les reines de l'Empire.*
LEK, *bijv. w.* Ondigt. *Qui a quelque ouverture ou fente par où l'eau entre & ſort.*
Een lek ſchip, of een ſchip dat lek is. *Vaiſſeau qui a une ouverture ou voye d'eau.*
Lek worden. g. w. *Recevoir quelque ouverture par où l'eau entre ou paſſe.*
't Vat is lek. *Le tonneau a quelque ouverture par où la liqueur s'écoule ou s'enfuit.*
't Dak is heel lek. *Le toit a des ouvertures par où l'eau paſſe, le toit dégoute.*
Lek zijn, of lek gaan na dat men van den ſteen geſneeden is. *Laiſſer aller ſon eau, ne pas pouvoir retenir ſon urine après avoir été taillé de la pierre.*
Lek. z. g. Lekgat, zijpgat in een vat, ſchip, enz. *Voye, ouverture par laquelle la liqueur entre ou s'enfuit.*
In 't ſchip, in 't vat, in 't dak, enz. is een lek. *Le vaiſſeau a une voye d'eau, le tonneau, le toit, &c. a quelque ouverture, par où &c.*
Daar was een lek in 't ſchip dat met Pompen niet konde boven gehouden worden. *Le vaiſſeau avoit une voye d'eau, que les pompes ne purent franchir.*
LEK. z. v. Een ſtroom van Neerland. *Le Lek, rivière du Pays-bas.*
LEKGAT. z. g. *zie* Lek.
Lekkagie of lekkaadje. z. v. Schade door 't lekken der vaten. *Coulage, perte qu'il y a ſur les tonneaux qui dégoutent.*
Zij rekenen honderd guldens voor lekkaadje. *Ils comptent, ou paſſent en compte cent francs pour le coulage ou le déchet.*
LEKKEN. g. w. Uitzijpen, doordruipen. *Dégouter, tomber goute à goute, couler, s'écouler, s'enfuir, ſuinter.*
Het vat lekt. *Le tonneau dégoute, le tonneau s'enfuit, il ſuinte, il eſt percé.*
Het lekt de heele zolder over. *Le plancher eſt tout mouillé du dégoût du toit, le toit dégoute par-tout.*
LEKKEN, likken. *zie* Likken.
Lekker, likker. *zie* Likker.
LEKKER, *bijv. w.* Welſmakende. *Friand, délicat, délicieux.*
Een lekker beetje, of lekker ſtukje. *Un friand morceau, un morceau délicat, ou délicieux.*
Lekker brood, lekkere appelen, enz. *Pain délicat, pommes délicates, ou délicieuſes, &c.*
*Een lekkere reuk. *Un ſenteur ou odeur agréable.*
Dat ruikt lekker. *Cela ſent bon, cela a une odeur agréable.*
*Lekker. Keurlijk, fraai. *Excellent, exquis, beau.*
Dat is een lekker ſtuk ſchilderije. *C'eſt un excellent tableau.*
Lekker. Die gaerne lekker eet. *Friand, friande, qui aime les bons morceaux.*
Een lekker menſch. *Une perſonne friande.*
‡ Een jonge lekker, een jongen. *Un garçon, un jeune éveillé, un petit morveux.*
‡ Een ſtoute lekker, of ſtoute jongen. *Un méchant garçon, un petit volontaire.*
Lekker, *bijw. zie* Lekkerlijk.
‡ Lekkerbek. z. m. en v. Een lekker menſch. *Un friand, une friande.*

Digitized by Google

Lekkerheid. z. v. Lekkerheid der ſpijzen. *Le goût exquis des mets.*
Lekkerheid. Keurlijkheid in 't eeten. *Friandiſe, délicateſſe, qualité d'une perſonne friande & délicate.*
Die ſpijs niet te eeten is een bewijs van lekkerheid. *Ne pas vouloir manger de cette viande, eſt une marque de friandiſe.*
Lekkerlijk. *bijw.* Op eene lekkere wijze. *Délicatement, d'une maniére délicate & friande.*
Lekkerlijk leeven, eeten, enz. *Vivre ou manger délicatement, &c.*
Lekkerlijk opgevoed. *Nourri délicatement.*
Lekkernije. z. v. Keurigheid van ſpijzen. *Friandiſe, qualité d'un friand.*
Zijne te groote lekkernije zal hem naar het Gasthuis leiden. *Sa trop grande friandiſe le conduira à l'hôpital.*
Lekkernije, lekkerheid. *Goût délicat des choſes.*
Lekkernijen. Lekkere ſpijs. *Friandiſes, choſes délicates à manger, délicateſſes.*
Veele lekkernijen opdiſſchen. *Servir beaucoup de friandiſes, de délicateſſes.*
‡ Lekkertand. z. m. en v. Een lekker menſch. *Friand, friande, celui ou celle qui aime les bons morceaux.*
LEKKING. z. v. Doordruiping, uitzijping. *Action de dégouter, écoulement, dégoutement.*
LEKKING. Likking. *zie* Likking.
LEKVAT. *zie* Vlootje.
LEKWATER. z. g. Water uit den Lekſtroom. *Eau de la riviére du Leck.*
LEKWIJN. z.m. De zuiverſte wijn die uit de kuip loopt zonder perſſing. *Mére-goute.*
Lekwijn. Dropwijn, plengwijn. *Vin dégouté du baril.*
Lekwijn. Kruidwijn, die door eenen zak is gelekt. Hypokras. *Vin qu'on fait dégouter par un ſas ou couloir. Hipocras.*
Lekzak. z. m. Zak om wijn door te doen lekken. *Couloir, ſas, chauſſe pour y faire couler le vin, dont on fait l'hipocras.*

LEL. LEM.

LEL. z. v. Velletje. *Mollet, chair ſpongieuſe, petite peau.*
Lel. Oorlel, lelletje van 't oor. *Le bout de l'oreille.*
De lel van de keel. *La luette.*
LELI of Lelie. z. v. Lelibloem. *Lis, fleur de lis.*
Leliblad. z. g. *Feuille de lis.*
Lelibol. z. v. *Bulbe de lis, racine bulbeuſe de lis, oignon de lis*
Witte, roode leliën. *Lis blancs, lis rouges.*
Leliën van de dalen. *Lis des vallées, muguet, ou lilium convallium.*
* Leliën. Vrankrijk, vermids Vrankrijk drie leliën in zijn wapen voert. *Les lis, la France, parce que les armes de France ſont trois fleurs de lis.*
De leliën ſpinnen niet, de kroon van Vrankrijk verſterft niet op eene dogter. *La couronne de France ne tombe point en quenouille, c'eſt-à-dire, les femmes ne ſuccédent point à la couronne de France.*
De Leliën en de Leeuw, dat is, Vrankrijk en Holland zijn nu niet in oorlog. *La France & la Hollande ne ſont pas préſentement en guerre.*
LELIJK. *zie* Leelijk.
LELIOLIE. z. v. Olie van leliën. *Huile de lis.*
Leliveld. z. g. Veld met leliën bezaaid. *Terre, champ, ou lieu planté de lis.*
LELLEN van eenen haan. z. v. *meerv.* De onderkam. *La barbe d'un coq.*
Dat zijn niet dan lellen en vellen. *Ce ne ſont que des tripailles, des peaux & des nerfs.*
‡ LELLEN. Als, iemand ergens om aan 't oor lellen. *Rompre la tête ou les oreilles à quelqu'un pour avoir quelque choſe.*
LELLLTJE, verkleinnaam van lel. *zie* Lel.
‡ LELLIG, *bijv. w.* Vellig. *Membraneux, plein de membranes.*
Dat vleeſch valt heel lellig. *Cette viande eſt fort membraneuſe, elle eſt pleine de peaux.*
LELLING. z. v. Herhaaling van 't geene men al gezeid heeft. *Répétition d'une choſe qu'on a déjà dite, redite ennuyeuſe.*
LELIJ. *zie* Leli.
LEMMER. z. g. Kling. *Lame.*
Een holle lemmer. *Lame vuidée.*
Lemmer met eenen rug. *Lame à dos.*
't Lemmer van eenen degen. *La lame d'une épée.*
't Lemmer van een mes. *La lame d'un couteau, alumelle.*
't Lemmer van een lancet, van eene ſchaar, van een ſcheermes, enz. *Lame de lancette, de ciſeaux, de raſoir, &c.*
LEMMET. z. g. Lemmet van eene kaars, fakkel, lamp, enz. *Méche, lumignon d'une chandelle, d'un flambeau, d'une lampe, &c.*
Kaarslemmer. *zie onder* Kaars.
LEMTE. z. v. Lamheid. *Débilité de membres, paralyſie.*
Lemte der leden. *Paralyſie des membres.*
* Lemte. Gebrek, quaad. *zie* leemte.

L E N.

LENDEN. z. v. *meerv.* Lendenen. *Reins.*
Pijn in de lenden hebben. *Avoir mal aux reins.*
De lenden van eenen haas. *Rable, la partie du liévre qui eſt depuis les côtes jusqu'aux cuiſſes.*
Hij gaat of hem de lenden gebrooken waren. *Il va, ou il marche comme s'il avoit les reins rompus.*
Iemand eenen ſtok in de lenden leggen. *Bâtonner quelqu'un, lui donner la baſtonnade, ou des coups de báton.*
Langlenden. Slaplenden. Sleeplenden, enz. *zie onder* Lang, enz.
Lendendarm. z. m. *Boyau des reins.*
Lendenpijn. z. v. Lendewee. *Néphrétique, maladie ou douleur des reins.*
LENG, lengte. z. v. Soort van lange en ſmalle Cabeljauw. *Merlus, merluche, ſorte de morue fréche, ſtokfiſch.*
LENGEN. *w. w.* Verlengen, langer maaken. *Allonger, étendre, faire plus long.*
Een kleed, rok, enz. lengen. *Allonger un habit, une jupe, &c.*
't Spel lengt den tijd niet. *Le jeu fait paſſer le temps, fait trouver le temps court.*
Men moet de ſop wat lengen. *Il faut allonger un peu la ſoupe ou le bouillon.*
Lengen. g. w. Langer worden. *Allonger, s'allonger, devenir plus long.*
De dagen lengen. *Les jours allongent ou deviennent plus longs.*
Lenging. z. v. Verlenging. *Allongement.*
Lenging der dagen. *Allongement des jours.*
LENGTE. z. v. Langte, langheid. *Longueur.*
Een man van eene groote lengte. *Un homme d'une longueur demeſurée.*
Eene groote lengte van tijd. *Un long eſpace de temps.*
‡ Zij heeft eene lengte of meenigte van vrijers. *Elle a un régiment ou une foule de galans.*
In de lengte. Over langs. *En long.*
Iets in de lengte neemen. *Prendre quelque choſe en long.*
LENIG. *zie* Leenig.
LENNEP. *zie* Lemmer.
LENS. z. v. Wagenlens. *zie* Luns.
‡ LENS, *bijv. w.* Leedig, uit. *Vuide, où il n'y a rien dedans.*
‡ De pomp is lens. *La pompe eſt vuide.*
De pomp lens pompen. *Affranchir la pompe, la mettre à ſec.*
De kan is lens. *Le pot eſt vuide.*
LENTE. z. v. Lentetijd. *Printemps.*
In 't begin van de lente zijn. *Etre au commencement du printemps.*
In de lente of bloei zijner jaaren zijn. *Etre dans la fleur ou au printemps de ſon âge.*
Lentebloem. z. v. *Fleur printaniére.*
Lentedagen. z. m. *meerv. Jours du Printemps.*
Lenteklokje. z. g. *Campanette, campanelle, ſorte de fleur.*
Lentemaand. z. v. Maart. *Le mois de Mars.*
Op den vierden van lentemaand. *Le quatriéme jour de Mars.*
LENZE. *zie* Linze.
LENZEN. g. w. Met een fokie zeilen. *Faire voile avec la ſimple miſéne.*
‡ LENZEN. w. w. *Vuider.*
De kan lenzen of leegen. *Vuider le pot.*
Den regenbak lenzen. *Vuider la citerne.*

L E P. L E S.

LEPEL. z. m. *Cuillier.*
Een tinnen, een zilveren lepel. *Cuillier d'étain ou d'étain, cuillier d'argent.*
Een houten lepel. *Cuillier de bois.*
Lepel om een ſtuk geſchut te laden. *Chargeoir, lanterne à charger, inſtrument fait en façon de cuillier au bout, qui ſert à charger une piéce de canon.*
Een lepel vol. *Une cuillerée.*
‡ 't Schrijft al wat lepel lekken kan, elk is met ſchrijven in de weer. *Tout le monde ſe méle d'écrire, il n'y a ſi petit clerc qui ne s'en veuille méler.*
Loodlepel, Paplepel, Pollepel, Potagielepel, Potlepel, Schuimlepel. *zie onder* Lood, enz.
Lepelaar. z. m. Zekere vogel. *Flaman, Cuillier pale, ſorte d'oiſeau qui a le bec en façon de cuillier.*
Lepelblad, blad of bled van een lepel. *Cuilleron.*
Lepelbladen, lepelkruid. *Du cochlearia ſorte d'herbe médécinale.*
Lepelkoſt. z. m. Koſt dien men met lepelen eet. *Soupe, potage, tout ce qu'on mange avec un cuillier.*
Lepelkruid. *zie* Lepelbladen.
Lepelſpijs. *zie* Lepelkoſt.
Lepelſteel. z. m. Steel van eenen lepel. *Manche de cuillier.*
't Goed is daar tot eenen lepelſteel toe verkogt. *On y a vendu tout ce qu'il y avoit, on y a vendu juſqu'à la moindre nipe.*
Lepelſtok. z. m. Steel van eenen lepel om geſchut mee te laaden. *Manche de chargeoir.*
Lepelſtuk. z. g. Zeker ſtuk geſchut. *Petite piéce de vaiſſeau, ſorte de piece d'artillerie.*

Lepeltje.

Digitized by Google

Lepeltje. z. g. *Petit cuillier.*
Oorlepeltje. Suikerlepeltje. *zie onder* Oor, enz.
LEPROOS. *bijv. w. ond. w.* Melaatſche. *Lépreux, ladre.*
Leproosdije. *zie* Leproozenhuis.
Leprooſenhuis. z. g. *Ladrerie, hôpital des Lépreux.*
LES, leſſe. z. v. 't Geen iemand leert. *Leçon, ce qu'un maître dicte à ſon diſciple, précepte.*
Zijne les leeren, opzeggen, enz. *Apprendre, dire ou réciter ſa leçon, &c.*
Zijne les van buiten leeren. *Apprendre ſa leçon par cœur.*
Eene les op 't dansſchool, op 't ſchermſchool, enz. neemen. *Prendre leçon d'un maître d'armes, d'un maître à danſer, &c. dans la ſale d'armes, de danſe, &c.*
* Les. Vermaaning. *Leçon, inſtruction, exhortation.*
Iemand eene goede les geeven. *Donner, ou faire une bonne leçon à quelqu'un, l'exhorter à ſuivre la vertu, à bien vivre.*
* Les. Waarſchouwing. *Leçon, avis, avertiſſement.*
Das is eene goede les voor hem om voorzigtiger te zijn. *C'eſt une bonne leçon pour le rendre plus prudent à l'avenir, cet avertiſſement fera qu'il ſe conduira deſormais plus ſagement.*
Grondleſſe. Regeerleſſe. Zedeleſſe, enz. *zie onder* Grond, enz.
LESCHBAK. z. m. Smids koelbak. *Auge à tremper le fer chaud.*
Leſchdrank. z. m. *Boiſſon ou breuvage qui rafraîchit & étanche la ſoif.*
Chriſtus Bloed is de leſchdrank der Zielen. *Le ſang de Chriſt eſt le breuvage rafraîchiſſant des ames.*
Leſchgereedſchap. z. g. Brandgereedſchap. *Toutes ſortes d'inſtrumens qui ſervent à éteindre le feu.*
Leſchtrog. *zie* Leſchbak.
Leſchwater. z. g. Smids koelwater. *Eau dans laquelle on trempe le fer chaud.*
LESSCHEN. *w. w.* Bluſſchen. *Eteindre.*
Den brand leſſchen. *Eteindre le feu.*
Zijnen dorſt leſſchen. *Etancher ſa ſoif.*
Zijnen minnebrand leſſchen. *Satisfaire ſa paſſion ou ſa flamme amoureuſe.*
Leſſching. z. v. Leſſing, bluſſching. *Action d'éteindre, d'étancher, &c.*
LESSE. *zie* Les.
LESSEN. *zie* Leſſchen.
LESSENAAR. z. m. *Pupitre.*
Een ſtaande leſſenaar. *Pupitre monté ſur un pied.*
Leſſenaar. Kerkleſſenaar. *Lutrin.*
LESSING. *zie* Leſſching.
LEST, leſte, *bijv. w.* Laatſt, laatſte. *Dernier, dernière.*
Ik wilde niet gaerne de leſte zijn. *Je n'aimerois pas à être le dernier.*
't Leſte geregt koomt op tafel. *Le deſſert vient ſur la table, on ſert le dernier mets.*
* Dat is 't leſte geregt, 't laatſte dat 'er komen zal. *Voilà tout ce qu'on aura, voilà le dernier plat.*
In het leſte. Ten laatſten. *A la fin, enfin, finalement.*
In het leſte liet hij zig nog beweegen. *Il ſe laiſſa perſuader à la fin, enfin il ſe laiſſa fléchir.*
Voor 't leſte. Voor de laatſte reis. *Pour la dernière fois.*
Iemand voor 't leſte nog eens ſpreeken. *Parler encore à quelqu'un pour la dernière fois.*
* Zoo dat zo voortgaat, zijn wij leſt, of komen wij 'er niet. *Si cela va de la ſorte, nous ne ferons rien, ou nôtre affaire ira mal.*
Leſtend, leſtleeden, leſtmaal, de laatſte reis. *Dernièrement, la dernière fois.*

L E T.

LETSE. z. v. Leis, leiband van eenen jagthond. *Leſſe, longue corde qui ſert à accoupler les chiens.*
Honden aan de letſe leiden. *Mener les chiens en leſſe.*
LETSEL. z. g. Ongemak, hindernis. *Incommodité, empêchement, mal.*
Zij heeft eenen val gedaan, dog zonder letſel. *Elle a fait une chute, mais ſans ſe faire aucun mal.*
Ik heb een letſel aan mijn been, anders zou ik u hebben koomen bezoeken. *J'ai une incommodité à la jambe, ſans cela je ſerois venu vous voir.*
Zoo ik geen letſel of belet krijg, zal ik koomen. *S'il ne me ſurvient aucun empêchement, je viendrai.*
Letſel, ſchaade, nadeel. *Tort, préjudice, dommage, perte.*
Hij heeft daar geen letſel bij. *Il n'y perd rien, il n'en reçoit aucun préjudice.*
LETTEN. g. w. Ergens op letten, op agt geeven. *Prendre garde, avoir égard, conſidérer.*
Op den tijd letten. *Avoir égard au temps.*
Op iemands bedrijf naauwkeurig letten. *Prendre garde aux actions de quelqu'un, éclairer ſa conduite.*
Let of merk wel op 't geene ik zegge. *Prenez garde à ce que je dis, faites attention à ce que je vous dis, réfléchiſſez-y.*
Men moet wel op zijne woorden letten. *Il faut bien prendre garde à ſes paroles, il faut bien peſer ce qu'on veut dire.*
LETTEN. g. w. Deeren, hinderen, ontbreeken. Als, wat let hem dat hij zoo ſteunt? *Qu'eſt-ce qu'il a pour ſe plaindre de la ſorte? D'où vient qu'il ne fait que crier ou que ſoupirer?*
Hem let of ſchort niet veel. *Il ne lui manque pas beaucoup.*
LETTEN. w. w. Beletten, weerhouden, ophouden. *Tenir, retenir, empêcher.*
Wat let mij dat ik hem niet verſcheure! *Qu'eſt-ce qui me tient que je ne le déchire!*
Ik ben daar ter plaatſe lang belet. *On m'a arrêté-là longtemps.*
LETTER. z. v. Boekſtaaf, als A, B, C. *Lettre, caractère de l'Alphabet.*
Letter. Een heele foort van drukletteren. *Caractère, fonte de caractères.*
Eene nieuwe letter laaten gieten. *Faire fondre un nouveau caractère.*
Die letter is heel afgeſleeten. *Ce caractère eſt tout uſé.*
Letter. Enkele drukletter. *Un caractère, une ſeule lettre.*
Die letter is gequetſt. *Ce caractère eſt bleſſé.*
Eene omgekeerde letter. *Caractère tourné le haut en bas.*
Kapitaal letter. *Lettre capitale ou majuſcule.*
Curcijve of curſijve letters. *Lettres Italiques.*
Letter. Letterlijken zin. *Lettre, ſens littéral.*
Iets naar de letter opvatten. *Prendre quelque choſe à la lettre.*
Hoofdletter, Keelletter, Klinkletter, Telletter, Trekletter, Zondagsletter. *zie onder* Hoofd, enz.
LETTERBLOKKEN. g. w. Naarſtig ſtudeeren. *Etudier avec application.*
Letterdoek. z. m. Een ſtuk linnen, waar op de naaimeisjes leeren letteren naaijen. *Canevas, groſſe toile, mais claire, ſur laquelle les petites filles apprennent à marquer.*
LETTEREN. w. w. Letteren op een doek naaijen. *Marquer, mettre des lettres ſur un linge ou ſur de la toile.*
Hemden, daſſen, neusdoeken, letteren. *Marquer des chemiſes, des cravattes, des mouchoirs.*
Het hemd is geletterd. *La chemiſe eſt marquée.*
* Letteren, meerv. Geleerdheid. *Lettres, étude.*
Het is een man van letteren. *C'eſt un homme de lettres ou d'étude.*
* Hij heeft letteren gegeeten, hij heeft geſtudeerd. *Il a étudié.*
LETTERGIETEN. *Fondre des caractères, faire des caractères qui ſervent à imprimer.*
Lettergieter. z. m. *Fondeur des caractères.*
Lettergieterije. z. v. *Fonderie.*
Lettergreep. z. v. *Syllabe.*
Letterheld. z. m. *Woord der Digtkunde. Un ſavant, un homme docte.*
Letterhout. z. g. Zeker bruin hard hout, dat men in de eerſte tijden van de Drukkonſt gebruikte om letterblokjes van te maaken. *Bois de lettre, bois madré, bois fort dur qui vient du Brésil ou des Indes, dont dans les premiers temps de l'imprimerie on ſe ſervoit pour faire ces groſſes lettres capitales ornées de figures que l'on met au commencement du premier mot d'un livre.*
Letterhouten. *bijv. w.* Van letterhout. *De bois madré.*
Eene letterhouten tafel. *Table de bois madré.*
Letterhoutwerk. z. g. *Ouvrage de bois de Brésil ou de bois madré.*
Letterhoutwerker. z. m. *Ouvrier ou artiſan qui travaille en Brésil ou en bois de Brésil, menuiſier, marquetier.*
Letterkas. z. v. Kas daar de drukletters in leggen. *Sorte de caiſſe où l'on met les caractères.*
Letterkeer. z. m. *Anagramme.*
Letterkeerder. z. m. *Anagrammatiſte.*
Letterkeerdigt. *zie* Letterkeer.
Letterkeerdigter. *zie* Letterkeerder.
Letterkeering. *zie* Letterkeer.
Letterkennis. z. v. Kennis van de letteren. *Littérature.*
Letterkonſt. z. v. Letterkunſt, ſpraakkunſt. *Grammaire.*
Letterkonſtenaar. z. m. Spraakkundige. *Grammairien.*
Letterkonſtig, *bijv. w.* Van, of naar de letterkonſt. *Grammatical, ce qui eſt de grammaire.*
Een letterkonſtige regel, enz. *Une régle de grammaire, &c.*
Letterkonſtiglijk. *bijw.* Naar de regelen der letterkonſt. *Grammaticalement, d'une manière grammaticale, ſelon les régles de la grammaire.*
Letterkrans. *zie* Lofdigt.
Letterkunde. Letterkunſt. *zie* Letterkennis.
Letterlijk, *bijv. en bijw.* Naar de letter *Litéral, litéralement.*

Digitized by Google

De letterlijke zin. *Sens litéral.*
Iets letterlijk opvatten. *Entendre ou comprendre quelque chose litéralement ou dans le sens litéral.*
Lettermeester. *z. m.* A, B, C. meester. *Maître d'école qui enseigne l'Alphabet, l'A, B, C. ou à lire.*
Letternieuws. *z. g. Nouvelles litéraires.*
Letteroefening. *z. v. Les études, l'étude des belles-lettres.*
Letterſnijde. *z. m.* Letterſteeker in plaatwerk. *Graveur de caractéres.*
Letterteeken. *z. g. Accent, marque qui ſert à déterminer la prononciation & la quantité d'une voyelle, & quelquefois même la ſignification d'un mot.*
Lettertje. *z. g.* Een klein briefje. *Petite lettre, mot de lettre.*
* Iemand een lettertje, of briefje ſchrijven. *Ecrire un mot de lettre à quelqu'un, lui écrire trois mots.*
Letterwijs. *bijv. w.* Die de letters kent. *Qui connoit les lettres.*
't Kind is haaſt letterwijs. *L'enfant connoitra bientôt les lettres.*
Letterwijsheid. *z. v.* Verſtand der letteren. *Connoiſſance des lettres.*
Letterzetten. *zie* Zetten.
't Letterzetten. *z. g. La compoſition, ou l'arrangement des lettres.*
Een jongen op 't letterzetten beſteeden. *Mettre un garçon chez un imprimeur pour apprendre la compoſition.*
Letterzetter. *zie* Zetter.

L E V.

LEVANT. *z. m. ond. w.* Daar door verſtaat men dat gedeelte van de Middellandſche Zee dat ten Ooſten legt, en aan Aſia is grenzende. *Levant. On entend par-là la partie orientale de la Méditerranée qui confine à l'Aſie.*
Naar de Levant zeilen. *Faire voile pour le Levant.*
Levant. Ooſtenwind. *Vent d'orient, vent d'eſt.*
Levantſch of Levantſche. *bijv. w. Du Levant.*
Levantſche handel. *Commerce du Levant.*
Levantſche Koffijboonen. *Féves de caffé du Levant.*
LEVEN. *g. w.* Leven, in 't leven zijn. *Vivre, être en vie.*
Leven. Zijn leven doorbrengen. *Vivre, paſſer ſa vie.*
Zeer lang leven, heel oud worden. *Vivre longtemps, devenir vieux, avancer en âge, vieillir.*
In vrede of ruſte leven. *Vivre en paix, vivre paiſiblement, paſſer tranquillement ſes jours.*
Overdadig of koſtelijk leven. *Vivre ſplendidement, magnifiquement ou ſuperbement.*
Armelijk, of in armoede leven. *Vivre pauvrement ou mécaniquement.*
In Gods vreeze leven. *Vivre en la crainte de Dieu.*
Leven. Beſtaan, zijn onderhoud trekken. *Avoir la vie, avoir ſa vie, ſubſiſter, avoir de quoi vivre.*
Van zijne goederen, landerijen, inkomſten leven. *Vivre de ſes biens, du revenu de ſes terres, vivre de ſes rentes.*
Men kan van zoo weinig niet leeven. *On ne ſauroit vivre ou ſubſiſter de ſi peu.*
't LEVEN. *z. g. La vie.*
Iemand het leven geeven, in 't leven ſpaaren, enz. *Donner la vie à quelqu'un, la lui conſerver.*
Het eeuwige leven, de eeuwige gelukzaligheid. *La vie éternelle, l'état des bienheureux.*
Die boom is nog in leven. *Cet arbre eſt encore en vie.*
Het dierlijk, het geeſtelijk leven. *La vie animale, la vie ſpirituelle.*
't Leven. Levenswijze, wijze van leven. *Vie ou façon & maniére de vivre.*
Een hard, of geſtreng leven. *Une vie auſtére.*
* Leven, grootſte vermaak. Als, het leezen is zijn leven. *La lecture eſt ſon plus grand plaiſir, la lecture eſt ſa vie, il ne ſauroit vivre ſans la lecture.*
Bij leven en ſterven. *Dans l'incertitude de la vie & de la mort.*
* Leven. Beweeging, gekrioel. *Vie, remuement, cobue, affluence.*
Dat geeft vrij wat leven in de ſtad. *Cela fait qu'il y a bien de la vie dans la ville, cela y cauſe bien du remuement, la foule ou la preſſe y eſt grande à cauſe de cela.*
* Leven. Zeden, bedrijf. *Vie, actions, mœurs.*
Op zijn leven valt vrij wat te zeggen. *On trouve beaucoup à redire à ſa vie, à ſes actions ou à ſes mœurs, ſa vie & ſes mœurs donnent beaucoup de priſe ſur lui.*
‡ Dat is daar een leven! daar is geen klein geweld of geraas! *Voilà une belle vie! quelle confuſion! quelle cohue! quel tintamarre! quel charivari!*
‡ Hij maakt daar een leven als een oordeel. *Il fait-là un bruit de diable.*
‡ Ergens een groot leven ſtellen, een groot geweld of geraas maaken. *Faire une terrible vie quelque part, y faire un tintamarre épouvantable, une vie de diable, un charivari enragé.*
Naar 't leven. Naar 't geen in de natuur is. *Naïf, naïve, naïvement, d'après nature.*
Die ſchilder heeft dat aangezigt naar 't leven getroffen. *Ce peintre a tiré ce viſage fort naïvement, il a bien attrapé tous les traits de ce viſage.*
Dat ſtuk is naar 't leven gedaan. *Ce tableau eſt peint d'après nature.*
Kloofterleven. Landleven. *zie onder* Kloofter, enz.
Levend, *bijv. w.* Levendig. *Vif, vive, vivant, qui eſt en vie, qui eſt plein de vie.*
Een levend menſch, perſoon, dier, enz. *Homme vivant, perſonne vivante, animal vivant, bête vivante.*
Eene levende ſpringbron. *Fontaine vive.*
Levend water. *Eau vive.*
Langſtlevende. *zie onder* Lang.
Levendig, *bijv. w.* Levende, dat in 't leven is. *Vif, vive, vivant, qui eſt en vie.*
Levendige ziel, menſch. Als, geen levendige ziel zal 't weeten. *Ame qui vive ne le ſaura, perſonne n'en ſaura rien.*
De levendige en de dooden. *Les vivans & les morts.*
Levendig, *bijv. w. Tout vif, toute vive.*
De verrader wierd levendig verbrand, gerabraakt, enz. *Le traître fut brûlé, rompu ou roué tout vif.*
Levendig worden. *Revivre, recevoir la vie, retourner en vie.*
Iemand levendig maaken. *Donner la vie à quelqu'un, lui rendre la vie, le vivifier, l'animer, lui donner de la vigueur, le reſſuſciter.*
Levendig maaken uit den dood der zonde. *Reſſuſciter ou retirer de la mort du péché.*
Chriſtus heeft ons levendig gemaakt. *Chriſt nous a donné la vie ou nous a vivifié.*
* Levendig. Vlug, werkzaam. *Vif, vive, agiſſant, actif, agile, gai.*
* Dat is een levendig kind. *Que cet enfant eſt gai! qu'il eſt agile! qu'il eſt alerte.*
* Eenen levendigen geeſt hebben. *Avoir un eſprit vif.*
* Levendig. Vol volks, vol gewoel. *Peuplé, plein de monde, où il y a une grande foule de monde.*
Eene levendige ſtad, ſtraat, enz. *Ville peuplée, rue peuplée, &c.*
Het was daar zeer levendig. *Il y avoit-là beaucoup de monde, ce lieu étoit fort peuplé, il y avoit une grande affluence ou foule de monde.*
* Levendig. Schoon, kragtig. *Eclatant, éclatante, vif, vive.*
Dat is eene levendige verwe. *C'eſt une couleur vive ou éclatante.*
* Iemand met levendige verwe of levendige trekken afſchilderen. *Dépeindre quelqu'un naïvement, dépeindre quelqu'un au naturel.*
* Levendig, *bijv.* Kragtig. *Naïvement, au naturel, vivement.*
Hij wiſt die zaak heel levendig te vertoonen of voor te draagen, enz. *Il expoſa fort vivement cette affaire, il la repréſenta avec beaucoup de vivacité.*
Hij is 'er levendig van geraakt. *Il en a été vivement ou ſenſiblement touché.*
Dat ſtuk ſchilderij ſtaat levendig. *Cette peinture eſt fort vive, ce tableau eſt fort naturel.*
Levendigheid. *z. v.* Vlugheid, werkzaamheid. *Vivacité, activité, agilité.*
Levendigheid van den geeſt. *Vivacité d'eſprit, ſubtilité & brillant d'eſprit.*
* Levendigheid. Schoonheid. *Vivacité, éclat, brillant de quelque choſe.*
De levendigheid der verwe begint te vergaan. *La vivacité de la couleur commence à s'en aller, l'éclat de la couleur ſe ternit ou s'en va, la vivacité du teint ſe paſſe.*
* Levendigheid. Gewoel, volkrijkheid. *Foule de gens, multitude de monde.*
De levendigheid der ſtad is zeer verminderd. *La foule n'eſt plus ſi grande dans la ville, la ville n'eſt pas ſi peuplée que ci-devant.*
Levendigmaakend, *bijv. w.* Dat het leven geeft. *Vivifiant, qui donne la vie, fortifiant.*
De zon heeft eene levendigmaakende kragt. *Le ſoleil a une force ou vertu vivifiante ou fortifiante.*
De tweede Adam is tot eenen levendigmaakenden geeſt geworden. *Le ſecond Adam a été fait en eſprit vivifiant.*
Levendigmakend geloof. *Une foi vivifiante.*
Levendigmaker. *z. m. Qui vivifie, qui donne la vie.*
Levendigmaking. *z. v. Vivification.*
Levenloos. *bijv. w.* Zonder leven, dood. *Sans vie, mort, ſans vigueur.*
Levenloosheid. *z. v.* Doodigheid, ſtaat des doods. *Mort, état de mort, privation de vie.*
Levensader. *z. v.* Levensbron, oorzaak des levens. *Fontaine de la vie, principe & origine de la vie.*

God

Digitized by Google

God is de levensader of levensbron van alles. *Dieu eſt le principe de la vie de toutes choſes.*

Levensbron. *zie* Levensader.

Levensgeeſten. *z. m. meerv. Les eſprits vitaux.*

De levensgeeſten zijn gekrenkt, verminderd, herſteld, enz. *Les eſprits vitaux ſont affoiblis, diminués, rétablis, &c.*

Levensgroot. *bijv. w. De grandeur naturelle.*

Levenskragt. *z. v.* Kragt des levens. *Force, vigueur, vie.*

Zijne levenskragt vergaat. *Ses forces diminuent, ſa vie s'éteint, ſa vigueur ſe paſſe.*

Levensligt. *z. g.* Ligt der zonne. *La vie, la lumière de la vie, le jour.*

Het levensligt beſchouwen. *Voir le jour ou la lumière du ſoleil.*

Levensmiddelen. *z. g. meerv. Moyens de ſubſiſter, vivres, proviſions de bouche.*

Hij heeft ter waereld geen levensmiddelen. *Il n'a rien au monde pour ſubſiſter.*

De levensmiddelen zijn in Holland duur. *les livres ſont chers en Hollande.*

De ſtad die wij belegerd en ingenomen hebben, was wel ſterk, maar met geen genoegzaame levensmiddelen voorzien. *La ville que nous avons aſſiégée & priſe, étoit bien forte à-la-vérité, mais elle n'étoit pas ſuffiſamment pourvue de munitions de bouche.*

Levensſtraf. *z. w.* Iets op levensſtraf verbieden. *Défendre quelque choſe ſur peine ou ſous peine de la vie.*

Levenstijd. *z. m.* De tijd van ons leven. *Age, le temps de notre vie, la durée de notre vie.*

Geduurende mijnen gantſchen levenstijd. *Durant tout le temps de ma vie.*

LEVER. *z. v. Le foye.*

Eene ontſteeking aan de lever hebben. *Avoir une inflammation de foye.*

‡ Eene heete lever hebben, tot den drank genegen zijn. *Avoir le foye chaud, aimer à boire.*

Zijne longe en lever verteeren. *Ses poumons & ſon foye ſe conſument.*

‡ Longe en lever verteeren, alles verteeren. *Dépenſer tout ce que l'on a.*

* De lever ſchudden, hartelijk lagchen. *Rire de bon cœur, s'épanouir la rate, éclater de rire.*

‡ Altijd hebben wij de lever gegeten. *Spreekw.* Wij hebben altoos de ſchuld. *On s'en prend toujours à nous; c'eſt toujours nous qui avons mangé le lard.*

Leverader. *z. v.* Holader. *Veine cave, terme de Médecine.*

Dat ſtof is zoo digt als lever, is heel digt. *Cette étoffe eſt fort ſerrée, fort preſſée.*

LEVERAAR. *z. m.* Leverancier. *Qui délivre, qui débite des marchandiſes.*

Leverancie of leverantie. *z. v.* Levering van eenige waare. *Délivrance, action de celui qui livre & met en main une choſe achetée, débit de marchandiſes, livraiſon, commiſſion de livrer les marchandiſes ou autre choſe.*

Geld bij de leverantie bedingen. *Vendre à condition de recevoir ſon argent en délivrant les marchandiſes, ou à la livraiſon.*

Hij heeft de leverantie van laken aan 't Hof. *Il a la livraiſon des draps à la Cour.*

Leverancier of leverantier. *z. m. Celui qui fournit à prix fait des marchandiſes ou autre choſe.*

De leverancier der levensmiddelen voor 't leger. *Munitionnaire ou Commiſſaire des vivres pour l'armée.*

Leverbaar, *bijv. w.* Goed, deugdzaam om geleverd te worden. *Valable, recevable, en bon état, bien conditionné.*

Dat is geen leverbaar goed. *Ces marchandiſes ne ſont pas bonnes, pas valables, pas bien conditionnées, ou pas recevables.*

LEVERBEULING. *z. v.* Leverworſt. *Boudin de foye.*

LEVEREN. *w. w.* Behandigen, verſchaffen. *Délivrer, rendre, livrer, donner, mettre en main ou entre les mains.*

Dat goed is verkogt, maar nog niet geleverd. *Ces marchandiſes ſont vendues, mais pas encore délivrées ou livrées.*

Dat iemand verkoopt moet hij leveren. *Il faut qu'on délivre ce qu'on vend.*

Iemand in handen van 't Geregt leveren. *Mettre quelqu'un entre les mains de la Juſtice, livrer quelqu'un à la Juſtice.*

Slag leveren. *Donner ou livrer bataille.*

Storm leveren. Stormen. *Donner l'aſſaut.*

Leveren. Verſchaffen, bezorgen. *Procurer, faire avoir.*

Ik zal u dat ampt leveren. *Je vous procurerai cette charge, ou cet office.*

‡ Men zou hem wel verkoopen en leveren, hij is heel onnozel. *C'eſt un grand benêt, il eſt fort innocent.*

‡ LEVEREN. *g. w.* Een ſtukje lever onder een vaarsje om laaten gaan. *Faire faire le tour ou la ronde dans une compagnie à un petit morceau de foye, rimer tour à tour ſur une même rime. C'eſt à peu près comme vendre le corbillon.*

Leverig, *bijv. w.* Leveragtig, als lever. *De foye, comme du foye.*

Die koek is heel leverig. *Ce pain d'épices eſt ſerré comme du foye.*

LEVERING. *z. v.* Behandeling, overgeving. *Action de celui qui donne, livre, ou fournit; délivrance, livraiſon.*

De levering moet van daag geſchieden. *Il faut que la délivrance ou la livraiſon ſe faſſe aujourd'hui.*

LEVERKLEUR. *z. v.* Leververwe. *Couleur de foye.*

Leverkleur. *bijv. w.* Leververwig. *De couleur de foye.*

Een leverkleur kleed aan hebben. *Avoir [redacted] de couleur de foye.*

[redacted] *z. g.* Walmeester, zeker kruid. *[redacted] herbe médécinale.*

Leverloop. *z. m.* Levervloed. *Flux hépatique.*

Leverpuiſten. *z. v. meerv. Rougeurs ou boutons au viſage.*

Levertje. *z. g.* Als, het levertje omgeeven. *zie* Leeveren. *g. w.*

Levervloed. *z. m. zie* Leverloop.

Leverworſt. *z. v.* Leverbeuling. *Boudin de foye.*

Leverzugt. *z. v.* Ongeſteldheid der lever. *Indiſpoſition, ou mauvaiſe diſpoſition du foye.*

Leverzugtig, *bijv. w.* Ongeſteld aan de lever. *Hépatique, malade du foye, terme de Médecine.*

LEUGEN. *z. v.* Logen, onwaarheid. *Menſonge, menterie.*

Eene leugen liegen. *Faire ou dire un menſonge.*

Zig met leugenen behelpen. *Avoir recours aux menſonges pour ſe tirer d'affaire.*

Eene leugen verzieren, uitſtrooijen, enz. *Forger, divulguer un menſonge, une menterie, &c.*

Iemand met leugenen ophouden. *Amuſer quelqu'un par des menſonges, ou par des menteries.*

Eene leugen om beſte wil, eene gedienſtige leugen. *Un menſonge officieux ou obligeant.*

Gietleugen. *zie onder* Gieten.

Leugenaar. *z. m.* Een die liegt. *Menteur, celui qui forge un menſonge.*

Een aartsleugenaar, een groot leugenaar. *Un grand menteur, un menteur inſigne ou achevé, un menteur ſuffé.*

Leugenaarſter. *z. v.* Een leugenagtig vrouwmenſch. *Menteuſe, celle qui forge des menſonges.*

Leugenagtig. *bijv. w.* Genegen tot liegen. *Menteur, menteuſe, adonné au menſonge.*

Een leugenagtig wijf, volk, enz. *Femme adonnée au menſonge, peuple menteur, &c.*

Leugenagtig. Verſierd, onwaar. *Fabuleux, plein de menſonges.*

Leugenagtigheid. *z. v.* Onwaarheid. *Fauſſeté, choſe fauſſe, menſonge.*

De leugenagtigheid van zijn zeggen, beſtaat daar in, dat, enz. *La fauſſeté de ce qu'il dit conſiſte en ce que, &c.*

Leugenſmid of leugenmeeder. *z. m. zie* Leugentap.

Leugentaal. *z. v.* Logentaal. *Menſonge, menterie.*

Leugentijding. *z. v. Fauſſe nouvelle.*

Leugenverdigtzel. *z. g.* Verſierſel. *Menterie choſe controuvée.*

Leugenvertelling. *z. v.* Verhaal van eene leugen. *Récit de menſonge.*

‡ Leugentap. Leugenzak. *z. m. Un forge-menſonge, un franc menteur, bableur achevé.*

‡ Leugenzak. *zie* Leugentap.

LEUI. *zie* Lui.

LEUNEN. *g. w.* Steunen, ruſten op iets. *S'appuyer, ſe repoſer ſur quelque choſe.*

Op eenen gebrooken rietſtok leunen. *S'appuyer ſur un roſeau caſſé.*

Ik leun op de magt mijner vrienden. *Je me repoſe ſur le crédit de mes amis.*

Leuning. *z. v. Appui.*

Leuning van eene ſtoep. *Bras de perron.*

Leuningen van eene brug. *Des gardefoux.*

Leunſtoel of armſtoel. *z. v. Fauteuil, chaiſe à bras.*

LEUR. Als, te leur ſtellen. *Tromper, manquer.*

Iemands hoop en verwagting te leur ſtellen. *Tromper l'eſpoir & l'attente de quelqu'un.*

Iemand te leur zetten of ſtellen. *Manquer de parole à [redacted]*

Ergens te leur, of te loor komen. *Venir quelque part à contretemps, ou inutilement.*

LEUR. *z. v.* Vod, prul. *Guenille, chiffons, baillons.*

Niet dan lappen en leuren verkoopen. *Ne vendre que des guenilles, ou de vieilles nipes.*

‡ Hij meent dat ik hem dat voor eene leur en zeur zal geeven. *Il croit que je lui donnerai cela pour une bagatelle.*

‡ Het zijn geen leuren dat ik u daar zeg. *Ce ne ſont point de bagatelles que je vous conte-là, ce ne ſont point de fornettes que je vous dis-là.*

Leuragtig, *bijv. w.* Iedel. *Vain, inutile.*

Leurkramer. *z. m.* Voddenkramer. *Revaudeur, fripier.*

Leurwerk. *z. g.* Voddenwerk, flegt werk. *Méchante beſogne, méchant ouvrage, bouillage.*

LEUS, leuze, looze. *z. v.* 't Woord van de wagt. *Le mot du guet.*

Iemand de leus geeven. *Donner à quelqu'un le mot du guet.*

* Iemand eene leus, of wenk geeven. *Faire ſigne à quelqu'un par un clin d'œil.*

* De leus kennen. *Etre bien inſtruit de quelque choſe, en ſavoir des nouvelles.*

* Iets

Digitized by Google

*Iets voor de leus of welſtaanshalve doen. *Faire quelque choſe pour amuſer quelqu'un par des bagatelles, leurrer quelqu'un ſauver les apparences par bienſéance.*
*Hij doet het maar om de leus. *Il n'en fait que le ſemblant.*
*Het geld is de leus. *L'argent fait tout, l'argent fait agir, l'argent dirige tout.*
De lieſde vermag veel, maar het geld is de leus. *L'amour fait beaucoup, mais l'argent fait tout.*

LEUTERBOL. z. m. Halve gek. *Fat, ſot, demi-fou.*
Geen grooter leuterbol, dan, enz. *Il n'y a point de plus grand fat, que, &c.*

LEUTEREN. g. w. Niet vaſt zitten. *Vaciller, branler, être mal attaché, ou enchaſſé.*
Dat leutert nog. *Cela vacille ou branle encore.*
Het ſlot leutert. *La ſerrure eſt rompue.*
*Leuteren. Haperen, niet zijn als 't behoort. *Manquer, avoir quelque défaut, ne pas être comme il faut.*
Het werk leutert wat. *Il manque quelque choſe à cet ouvrage ou à cette affaire.*
*Zijn zeggen leutert. *Il n'y a pas de fonds à faire ſur ſa parole.*
‡'t Leutert hem in den bol, hij is half gek. *Il a un coup de hache, il a la cervelle démontée.*
‡De kei leutert hem. *Il a le timbre fêlé.*
Leutering. z. v. Hapering, onvaſtigheid. *Manquement, défaut.*
Leuterwerk. z. g. Los- of onvaſt werk. *Méchant travail ou ouvrage, bouſillage.*
‡Dat is hier leuterwerk. *Il y a quelque manque ou quelque anicroche ici, l'affaire ne va pas comme elle devroit.*

LEUVEN. z. g. Eene ſtad van Braband. *Louvain, ville du Brabant.*
De hooge ſchool van Leuven. *L'Univerſité de Louvain.*
Leuvenaar. z. m. Een die van Leuven is. *Qui eſt de Louvain.*
Leuvenſch, bijv. w. Van Leuven. *De Louvain.*
Leuvenſch bier. *Bière de Louvain.*
't Leuvenſch gebied. *Juriſdiction de Louvain.*

LEUVERS. zie Leeuwers.
LEUZE. zie Leus.
LEWIS [redacted] Lodewijk.
LEY [redacted]
LEZEN. zie Leezen.

L I C.

LICHAAM. z. g. Lijf, het eene gedeelte van den menſche. *Corps, une des parties de l'homme.*
De menſch beſtaat uit ziel en lichaam. *L'homme eſt compoſé de corps & d'ame.*
In dat kleine lichaam huisveſt een groote geeſt. *Il y a un grand eſprit dans ce petit corps.*
Teder, grof, lang, kort van lichaam zijn. *Avoir le corps délicat, être corpulent, être de grande ou de petite ſtature.*
Alle lichaam beſtaat in uitbreiding. *Tous les corps ſont étendus.*
Alle lichaam heeft deeze drie afmeetingen, lengte, diepte, en breedte. *Tout corps a ces trois dimenſions, longueur, largeur, & profondeur.*
Een menſchelijk lichaam. *Corps humain.*
Een dood lichaam of lijk. *Cadavre, corps mort.*
*Chriſtus is het lichaam of de vervulling aller ſchaduwen. *Chriſt eſt le corps ou l'accompliſſement de toutes les ombres.*
Lichaamkunde. z. v. Kennis van de lichaamen. *Connoiſſance qu'on a des corps.*
Lichaamlijk. bijv. w. Naar het lichaam. *Corporel, réel.*
De lichaamlijke tegenwoordigheid van Chriſtus. *La préſence corporelle ou réelle de Jéſus-Chriſt.*
De lichaamlijke dood word ten opzigte der Uitverkoornen van een onſterfelijk leven gevolgd. *La mort corporelle eſt par rapport aux Elus ſuivie d'une vie immortelle.*
Lichaamlijk. bijw. Met het lichaam. *Corporellement, réellement.*
Lichaamlijk op aarde verkeeren. *Converſer corporellement ſur la terre.*
Lichaamlijkheid. z. v. *Réalité, ou eſſence du corps.*
Een lichaam worden, of een lichaam aanneemen. *Devenir un corps, ou prendre un corps.*

LICHT, enz. zie Ligt, enz.

L I D.

LID. z. g. Deel van 's menſchen lichaam. *Membre, partie du corps.* zie Leden.
Van lid tot lid. *En piéces.*
Hij wierd van lid tot lid gekapt. *Il fut taillé en piéces ou mis en morceaux.*
*Lid. Medegenoot. *Membre de quelque ſociété.*
Hij is een lid van den raad. *Il eſt membre du Conſeil.*
Een lid, of lidmaat van de Kerke. *Membre de l'Egliſe.*
Iemand als een verrot lid afſnijden uit de te zamenlevinge van zijne vriendſchap, enz. *Retrancher quelqu'un de la ſociété comme un membre pourri, renoncer à ſon amitié, &c.*
Lid van eenen vinger. *Partie, ou jointure de doigt.*
Lid. Gewrigt. *Jointure.*
Hij ſneed hem regt in 't lid. *Il le coupa juſtement dans la jointure.*
De knie is uit het lid. *Le genou eſt diſloqué.*
Eenen arm in 't lid zetten. *Renouer, remettre ou remboiter un bras.*
Lid van eenen rotting, riet, enz. *Nœud de canne, de roſeau, &c.*
Een lid van 't oog [redacted]
*Lid. Verdeeling of ſnijding van eene rede, bock, enz. *Article, partie d'un diſcours, d'un livre, &c.*
In 't eerſte lid word de zaak in 't gemeen ontvouwen. *La choſe eſt traitée en général dans la première partie.*
Iemand iets van lid tot lid, of van ſtuk tot ſtuk, verhaalen. *Raconter quelque choſe de point en point ou par le menu à quelqu'un.*
Lid van eene kan, van eene fleſſche. *Couvercle d'un pot, d'une bouteille.*
Eene kan met een zilveren lid. *Un pot qui a un couvercle d'argent.*
Baarlid, Kannelid, Ooglid, Teellid, Woordlid, enz. zie onder Baar, enz.
Lidgras. z. g. Ledgras, knoopgras. *Dent de chien, chiendent, herbe.*
Lidmaat. z. m. en v. Ledemaat. *Membre.*
Lidmaat, avondmaalganger. *Communiant, celui ou celle qui va à la communion ou qui participe à la Ste. Céne.*
De Lidmaaten der ſtrijdende Kerke. *Les Membres de l'Egliſe militaire.*
Lidteken. z. g. Wondteken. *Cicatrice.*
Veele lidtekens uit den oorlog behouden of hebben. *Avoir ou retenir beaucoup de cicatrices de la guerre.*
Lidwater. z. g. Ledewater. *Certaine humeur lymphatique des jointures.*
Lidwoord. z. g. *Article.*

L I E.

LIED. z. g. Gezang. *Chanſon.*
Een geeſtelijk lied. *Chanſon ſpirituelle.*
Een ontugtig lied. *Chanſon impure.*
Een droevig lied. *Chanſon lugubre.*
Drinklied. z. g. *Chanſon à boire.*
*Hij zong zijn hoogſte lied, hij was wel in zijn ſchik. *Il étoit très-ſatisfait, il étoit fort content.*
Boerenlied, Bruiloftslied, Danslied, Doodlied, Geboortelied, Graflied, Herderslied, Hoerenlied, Hooglied, Kerslied, Klaaglied, Minnelied, Morgenlied, Schaamlied, Schimplied, Straatlied, Treurlied, Veldlied, Vreugdelied, enz. zie onder Boeren, enz.
Liedeboek. z. g. *Recueil de chanſons, livres de chanſons.*

LIEDEN. z. m. meerv. Luiden, volk. *Gens, du monde.*
Dat zijn eerlijke lieden. *Voilà ou ce ſont-là d'honnêtes gens, des gens de probité.*
Gemeene lieden, gemeen volk. *Populace, petit ou menu peuple, roturiers.*
Ambagtslieden, Berglieden, Edellieden, Gijlieden, Hoofdlieden, Huislieden, Kloosterlieden, Kooplieden, Krijgslieden, Landlieden, Landslieden, Leenlieden, Lootslieden, Manlieden of Manslieden, Raadslieden, Scheidslieden, Schiplieden, Speellieden, Steelieden, Tuinlieden, Veerlieden, Voerlieden, Vrouwlieden, Werklieden, Wijlieden, Zeelieden, Zegslieden, Zijlieden, enz. zie onder Ambagt, enz.

LIEDJE. z. g. Deuntje. *Chanſonnette, petite chanſon, air.*
Het liedje is uitgezongen, 't is daar meê gedaan. *C'en eſt fait.*

LIEF. z. m. en v. Beminde, vrijer of vrijſter. *Amant, amante, galand, maitreſſe.*
Dat is zijn, of dat is haar lief. *C'eſt ſon amant, ou ſon amante.*
Niemands lief is leelijk, elk een bemint zijn lief. *Il n'y a point de laides amours, chacun eſt coiffé de l'objet qu'il aime.*
Lief, Lieve, bijv. w. Aangenaam, waard. *Cher, chére, aimable.*
Dat is een lieve jongen. *Voilà un aimable garçon.*
Een lief gezigt, eene lieve wandeling. *Une belle vue, une vue charmante, une belle promenade, une jolie promenade, une promenade agréable.*
't Is mij lief dat het zoo gaat. *Je ſuis ravi ou j'ai bien de la joye que cela ſoit ainſi.*
Lief of leed. Aangenaam of onaangenaam. *Bon gré mal gré.*
Of 't hem lief of leed is, hij moet zetrouwen. *Bon gré mal gré, il faut qu'il l'épouſe.*
Liefdaadig. bijv. w. *Charitable.*
Liefdaadigheid. z. v. *Charité, bonté.*
Hij toont veele liefdaadigheid omtrent zijnen naaſten. *Il donne de grandes marques de charité envers ſon prochain.*
De liefdaadigheid van God. *La bonté de Dieu.*
Liefdaadiglijk. bijw. *Charitablement.*
Liefde. z. v. Min. *Amour.*
De lieſde van God, en des Naaſtens. *L'amour de Dieu, & du prochain.*
Om de lieſde van God iets doen. *Faire quelque choſe pour l'amour de Dieu.*
Ter lieſde of uit inzigt van u. *Pour l'amour de vous, à votre conſidération.*

Eene

Digitized by Google

Eene kuiſche, eerlijke, opregte, ongeveinsde liefde. *Un amour chaſte, honnête, ſincére.*
Eene blinde, onkuiſche, oneerlijke liefde. *Un amour aveugle, impudique, deshonnête.*
Iemand eene hartelijke liefde toedraagen. *Aimer quelqu'un paſſionnément, avoir beaucoup de tendreſſe pour lui.*
Liefde. (Omtrent onzen naaſten.) *Charité.*
Werken van liefde of van barmhartigheid. *Oeuvres de charité, ou de miſéricorde.*
Naar den aart der liefde oordeelen. *Juger ſelon les mouvemens de la charité, ou charitablement.*
Van liefde branden. *Brûler d'amour.*
Egteliefde, Kalverliefde, Wederliefde, enz. *zie onder* Egte, enz.
Liefdebrand. z. m. *Le feu de l'amour.*
Liefdedrank. z. m. Minnedrank. *Philtre, paſion qu'on donne à une perſonne pour l'obliger à aimer.*
Liefdegift. z. g. *Aumône.*
Liefdeloos. *bijv. w.* Zonder liefde. *Sans amour, ou ſans charité.*
Een liefdeloos oordeel. *Jugement peu charitable.*
Deeze eeuw is liefdeloos. *L'amour eſt éteint dans ce ſiécle, le ſiécle où nous vivons eſt un ſiécle ſans charité.*
Een liefdeloos onthaal. *Un traitement dur, ou peu charitable.*
Liefdeloos. *bijw.* Hardelijk, reukeloos. *Pas charitablement, durement.*
Liefdeloos van iemand oordeelen. *Ne pas juger charitablement de quelqu'un.*
Iemand liefdeloos handelen. *Traiter quelqu'un durement ou peu charitablement.*
Liedeloosheid. z. v. *Manque ou défaut de charité.*
Liefdenswaerdig. *bijv. w. Cherifſable.*
Liefderijk. *bijv. w. Caritatif.*
LIEFHEBBEN. *w. w.* Beminnen, lieven. *Aimer, chérir.*
God liefhebben boven al, en zijnen naasten als zig zelven. *Aimer Dieu ſur toute choſe, & ſon prochain comme ſoi-même.*
De waereld liefhebben. *Aimer le monde.*
Zijne vrouw hartelijk liefhebben. *Chérir ou aimer tendrement ſa femme.*
Liefhebber. z. m. Beminner. *Amateur, qui aime quelque choſe.*
Een liefhebber des vaderlands, der waarheid, enz. *Amateur de ſa patrie, de la vérité, qui aime ſa patrie, la vérité, &c.*
Hij is een goed liefhebber. *Il eſt bon connoiſſeur.*
Een liefhebber der ſchilderijen. *Un amateur, un curieux, un connoiſſeur des tableaux.*
Een liefhebber der kunſten en wetenſchappen. *Amateur des arts & des ſciences, un curieux.*
Hier zijn geen liefhebbers. *Il n'y a pas ici d'amateurs, il n'y a point de curieux ici.*
Een groot liefhebber van tabak zijn. *Etre grand fumeur.*
De Duitſchen zijn liefhebbers van den drank, de Franſchen van de vrouwen. *Les Allemands aiment à boire, & les François aiment les femmes.*
Dat is alleen voor de liefhebbers. *C'eſt ſeulement pour les amateurs.*
‡ Dat zijn liefhebbers! Dat zijn vroome borſten! *Voilà des amateurs! ce ſont des compéres! ce ſont des gaillards!*
Liefhebberije. z. v. *Paſſion, inclination, penchant, amour.*
Liefhebberije. Kennis. *Goût, connoiſſance.*
Mijne liefhebberije gaat zoo ver niet. *Mon goût ou ma connoiſſance ne va pas ſi loin.*
Iets uit liefhebberij doen. *Faire quelque choſe par plaiſir ou par inclination.*
Liefhebſter. z. v. *Amatrice, curieuſe, connoiſſeuſe.*
Zij is eene groote liefhebſter van koffij. *Elle aime fort le caffé, elle eſt grande buveuſe de caffé.*
Zij is een liefhebſter van zilverwerk. *Elle aime fort l'argenterie.*
Liefje. z. g. Verkleinnaam van lief. *Cher, mignon.*
Wat deert u liefje? *Qu'as-tu, mignon? que te manque-t-il, mon cher cœur?*
Liefkooſter. z. v. *Cajoleuſe, celle qui careſſe.*
LIEFKOOZEN. *w. w.* Vleijen, aanhaalen. *Cajoler, flatter, careſſer, attirer par des careſſes.*
Hij word zeer geliefkoosd van zijne vrouwe. *Il eſt fort careſſé de ſa femme.*
Liefkoozer. z. m. *Cajoleur, qui careſſe.*
Liefkoozerij. z. v. Liefkoozing. *Careſſe, cajolerie.*
Lieflijk. *bijv. w.* Aangenaam, vermaaklijk. *Agréable, beau, plaiſant.*
Het lieflijk zonneligt. *La lumiére agréable du ſoleil.*
'tIs lieflijk weeder. *Il fait un temps agréable.*
Lieflijk. Vriendelijk, zoet. *Doux, amiable, aimable, charmant.*
Een lieflijk gezigt, geluid, enz. *Viſage ou regard aimable, ſon agréable, &c.*
Eene lieflijke ſtem hebben. *Avoir une belle voix ou une voix douce & agréable.*
Lieflijk. *bijw.* Vermaaklijk, aangenaam. *Agréablement.*
Wat ſchijnt de zon lieflijk! *Que le ſoleil eſt doux! Que le ſoleil répand une agréable lumiére.*
Dat ſpeeltuig klinkt heel lieflijk. *Cet inſtrument de muſique a une fort belle ou agréable reſonnance.*
Iemand lieflijk het oor ſtreelen. *Flatter à quelqu'un agréablement l'oreille.*
Lieflijkheid. z. v. Aangenaamheid, zoetigheid. *Douceur, agrémens, délices.*
De lieflijkheid van 't weeder, des gezangs, der ſtemme, enz. *La douceur & la beauté du temps, les agremens du chant, de la voix, &c.*
De lieflijkheid der Lente. *Les délices du printemps.*
Liefſt. *bijw.* Liever. *Mieux.*
Ik wil liefſt daar niet gaan. *J'aime mieux ne pas aller-là.*
Hij wil liefſt vertrekken. *Il aime mieux s'en aller ou partir.*
Liefſte. z. m. en v. Benaaming van getrouwde luiden jegens malkander. *Mon cœur, mon cher, ma chére.*
Zijne, of haar liefſte is overleden. *Sa femme eſt morte, ou ſon mari eſt mort.*
Liefſte. Het overtreffende van Lief. *zie* Lief.
Lieftaalig. *bijv. w.* Zoet van taale. *Qui parle agréablement.*
Lieftaalig. Bemind, aangenaam. *Agréable, charmant, engageant.*
Lieftaaligheid. z. v. *Agrément ou douceur de langage, agrément d'une perſonne, bonne grace, beauté.*
LIEGEN. *g. w.* Onwaarheid ſpreeken. *Mentir, dire des menſonges.*
Hij loog met eene groote onbeſchaamdheid. *Il mentoit avec grande impudence ou effrontément.*
Iemand heeren liegen, verwijten dat hij liegt. *Donner un démenti à quelqu'un.*
Niet doen dan liegen en bedriegen. *Ne faire que mentir & tromper.*
‡ Hij liegt het door zijnen hals. *Il en a menti cent pieds dans ſa gorge.*
‡ Dat liegt 'er niet om. *Cela eſt fort bon.*
‡ De Franſche wijn is goed, en de Rijnſche liegt 'er ook niet om. *Le vin de France eſt bon, & le vin de Rhin ne l'eſt pas moins, ou eſt auſſi fort bon.*
Het liegen. z. g. De leugenſpreeking. *Le menſonge.*
LIEGER. z. m. *Ongebruikelijk woord.* *Zie* Leugenaar.
LIEN. *zie* Lieden.
LIEP. *onv. tijd* van Loopen. Als, ik liep. *Je courois ou je courus.*
LIER. Eene ſtad van Braband. *Lire, ville de Brabant.*
LIER. z. v. Zeker ſpeeltuig. *Lyre, ſorte d'inſtrument de muſique à cordes.*
Blindemans of Beedelaars lier. *Vielle, inſtrument dont jouent les aveugles qui demandent l'aumône.*
Op de lier ſpeelen. *Jouer de la lyre, jouer de la vielle.*
Lierdigt. z. g. Lierzang. *Vers lyriques, poéſie lyrique, ode.*
Lierdigter. z. m. *Poéte lyrique, qui fait des odes ou des vers lyriques.*
Horatius was een Lierdigter. *Horace étoit un Poéte lyrique.*
LIERLAAUW. *bijv. w.* *Laag w.* Even laauw. *Un peu tiéde.*
Lierlaauwe karnemelk. *Lait de beurre un peu tidde.*
LIERLAAUWEN. *w. w.* Even laauw maaken. *Echaufer un peu, ou faire devenir tiéde.*
LIERMAN. z. m. Bedelaar die op de lier ſpeelt. *Joueur de vielle, vielleux.*
Lierrad. z. g. Rad van de lier. *Rouet de vielle.*
Lierſpeeler. z. m. Speelman op de lier. *Joueur de lyre, joueur de vielle, vielleux, homme qui joue de la lyre ou de la vielle.*
Lierzang. z. m. Gezang dat op de lier word geſpeeld. *Ode, piéce de poéſie lyrique.*
De lierzangen van Horatius. *Les odes d'Horace.*
LIES. z. g. Zeker watergewas met geele bloemen. *Iris, glayeul, flambe, plante aquatique qui porte des fleurs jaunes.* *zie* Lis of Liſch.
LIESCH of Lies. z. g. Zeker deel van 's menſchen lichaam. *Aine, partie du corps humain.*
Eene ontſteeking in de lieſch hebben. *Avoir une inflammation à l'aine, avoir l'aine enflée.*
Lieſchgezwel. z. m. Klapoor. *Poulain, tumeur qui vient à l'aine.*
Lieſchluis. *zie* Platluis.
LIESWORTEL. z. m. *Racine d'iris, &c.*
LIET. *onv. tijd* van Laaten. Als, ik liet. *Je laiſſois ou je laiſſai.*
LIEVE. *bijv. w.* (*Het vrouwelijk en meerv. van Lief.*) Waarde, beminde. *Cher ou chére.* *zie* Lief.
Zijne lieve dogter is geſtorven. *Sa chére fille eſt morte.*
Ei lieve! ei lieve zeg mij eens. *De grace! de grace dites-moi un peu.*
Ei lieve is dat waar? *De grace, cela eſt-il vrai?*
‡ Lieve deugd! uitroeping. *Sorte d'exclamation qui ſert à marquer l'étonnement.*
Lieveling. z. m. *Mignon, favori, bien aimé.*
LIEVEN. *w. w.* Beminnen, liefhebben. *Aimer, chérir.*
Lievenheer. z. m. *Dieu, le bon Dieu.*
Onze Lievenheer zal dat niet onbeloond laaten.

Digitized by Google

laaten. *Le bon Dieu ne laissera pas cela sans récompense.*

Lieven Heer! Met eene uitroeping gezegd. *Bon Dieu! par exclamation.*

Lieventijd! *zie* Lieve deugd!

LIEVER. *bijw.* Meer, eerder. *Plutot.*

Liever alles laten, dan, enz. *Plutôt abandonner tout, que, &c.*

Zij zou hem liever trouwen dan haaren vrijer. *Elle aimeroit mieux se marier avec lui qu'avec son amant.*

Iemand, of iets liever hebben, meer beminnen, meer van houden. *Aimer mieux quelqu'un, ou quelque chose.*

LIEVERLEDE. *oud. w.* Van lieverlede, met eenen langsaamen tred of voortgang. *D'un pas tardif & lent, avec lenteur.*

LIEVERTJE. *z. g.* Een lief kind. *Un cher, joli & aimable enfant.*

‡ Dat is een lievertje! een schoon peuzel! *C'est un drolle, une drolleſſe!*

LIEVERIJ. Lievrei. *zie* Livrei.

LIF. LIG.

‡ LIFLAF. *bijv. w.* Onsmaaklijk, niet hertig. *Fade, insipide, qui n'a point de goût.*

Dat is liflaffe kost. *C'est de la viande fade, voilà du manger insipide.*

‡ Liflaf. *z. g.* Laffe spijs. *Viande ou nourriture fade.*

‡ Dat is maar liflaf van praat. *Ce sont des niaiseries, chansons ou fadaises que tout cela.*

‡ LIFLAFFEN. *w. w.* Op eene smaakelooze en ongezoutene wijze liefkoozen. *Cajoler, caresser d'une maniére desagréable.*

‡ Liflafferije. *z. v.* Laffe, onsmaaklijke kost. *Nourriture fade, ou viande insipide.*

‡ Liflafferije. Walgelijke liefkoozing. *Cajolerie, caresse desagréable ou degoutante.*

‡ Dat is maar liflafferije, ongezoutene praat. *Ce sont des fadaises, des niaiseries, des bagatelles, des contes à dormir debout.*

LIGCHAAM. *zie* Lichaam.

LIGGEN. *zie* Leggen. *g. w.*

LIGT, *of liever* Licht; *in deezen zin. z. g.* Klaarheid, schijnsel. *Lumiére, clarté.*

Het ligt der zonne, der maane, enz. *La lumiére du soleil, de la lune, &c.*

Ligt. Dagligt. *zie* Dagligt.

't Zal haast ligt worden. *Il fera bientôt jour.*

Ligt. Van de geleerde mannen spreekende. *Lumiére, parlant des savans.*

Augustinus is een ligt der Kerke geweest. *St. Augustin a été un des lumiéres de l'Egliſe.*

‡ Eene lantaarn zonder ligt. *Zie onder* Lantaarn.

't Ligt breekt door. *La lumiére commence à se faire voir, il commence à faire jour.*

't Ligt van 't Evangelie brak door onder de Heidenen. *La lumiére de l'Evangile se fit voir parmi les Payens.*

Ligten, hemelligten, de zon en de maan. *Luminaires, le soleil & la lune.*

Iemands ligt betimmeren. *Boucher, rompre, ôter le jour ou la lumiére à quelqu'un par quelque bâtiment.*

* Iemands ligt betimmeren. *Faire ombre à quelqu'un, diminuer son mérite ou son crédit.*

Ligt. Eene kaers of lamp. *Lumiére, chandelle, lampe.*

Geef eens ligt. *Donnez de la lumiére, donnez la chandelle, &c.*

Steek het ligt of de kaers op. *Allumez la chandelle.*

Blaas 't ligt uit. *Eteignez la chandelle, la lampe, la lumiere, &c.*

Iets in 't ligt brengen of geeven, iets uitgeeven. *Mettre quelque chose au jour, faire imprimer ou publier quelque chose.*

In 't ligt komen, uitkomen. *Paroître en public, être mis au jour ou en lumiére.*

Wanneer koomt dat boek in 't ligt? *Quand est-ce que ce livre paroîtra en public?*

Dagligt, Dwaalligt, Flonkerligt, Levensligt, Maanligt, Morgenligt, Nagtligt, Schemerligt, Schitterligt, Stalligt, Sterrenligt, Toortsligt, Weerligt, Zonneligt. *zie onder* Dag, enz.

LIGT. *bijv. w.* Niet zwaar. *Léger, qui n'est pas pesant.*

Een ligt schip, ligt gebouw', ligte vragt, enz. *Vaisseau léger, édifice ou bâtiment léger, voiture légére.*

Ligte paerden of ruiterbenden. *Chevaux légers, cavalerie légére.*

Te ligt. Niet wigtig. *Trop léger, qui n'a pas le poids, qui n'est pas assez pesant.*

De dukaat is twee aazen te ligt. *Ce ducat est trop léger de deux grains.*

Ligt. Slegt. *Léger: légére, qui n'a pas la valeur ou le poids qu'il doit avoir.*

Iemand met ligt geld betaalen. *Payer quelqu'un en monnoye légére.*

Dat werk is te ligt voor zijn geld. *Cet ouvrage n'est pas suffisant, ou n'est pas assez fort pour son argent.*

Ligt. Van kleuren spreekende. *Gait, clair.*

Eene ligte kleur. *Une couleur gaye.*

Ligt rood, ligt blaauw. *Rouge clair, bleu clair.*

Een ligt huis. *Une maison claire, une maison bien éclairée ou bien percée.*

Ligt. Gemakkelijk, ligt om te doen. *Facile, commode, aisé à faire.*

Dat is geen ligt werk. *Ce n'est pas un ouvrage facile, c'est un travail difficile & pénible.*

Die zaak is ligt te begrijpen, te verstaan, te leeren, enz. *Cette chose est facile à comprendre, à entendre, à apprendre, &c.*

* Ligt. Suizelig. *Léger, ce qui tourne.*

Mijn hoofd is mij ligt van den wijn. *La tête me tourne d'avoir trop bu de vin.*

* Ligt. Hoeragtig, oneerlijk. *Léger, volage, impudique.*

Die Juffer is, of valt wat ligt. *Cette demoiſelle est un peu volage, coquette, ou galante.*

Ligte vrouwlieden. *Des femmes ou filles débauchées.*

‡ Ligt volk, ligte zielen, ligtmissen, enz. *Des têtes légéres, des débauchés, débordés, &c.*

Ligt. *bijw.* Onvast, onsterk. *Légérement.*

Een huis ligt optimmeren. *Bâtir une maison légérement.*

Eene hut ligt opslaan. *Construire légérement une tente.*

Ligt. Zonder veel arbeids aan te wenden. *Légérement, sans se soucier beaucoup.*

Ergens ligt over heen loopen. *Passer légérement sur une chose.*

Ligt, veelligt, welligt; mogelijk, misschien. *Peut-être, par hazard, par avanture.*

Ligt of veelligt dat ik daar naar toe ga. *Peut-être que je m'y en vais.*

LIG.

Ligtagtig. *bijv. en bijw.* Wat ligt. *Un peu léger, un peu légérement.*

Ligtanker. *z. g. Ancre pour lever ou élever quelque chose.*

Ligtdraager. *zie* Morgenster en Avondster.

Ligtdraager. *z. m.* Ligtsteen. *Phosphore lumineux, pierre de Bologne qui jette de la lumiére dans un lieu obscur. zie* Zonnesteen.

Ligte. *z. v.* Ligtheid. *Légéreté.*

Door de ligte van 't schip sloeg 't om. *Le vaisseau fut renversé faute de lest ou de juste pesanteur.*

Ligtekooi. *z. v.* Hoer, een vrouwmensch dat ligt met iemand kooit. *Putain, femme ou fille abandonnée, paillarde.*

Ligtelijk. *bijv. w. Aisé, facile.*

Die zaak is ligtelijk uittevoeren. *Cette affaire est facile à exécuter ou se peut exécuter facilement.*

Ligtelijk. *bijw.* Gereedelijk. *Légérement.*

Eene zaak ligtelijk onderneemen. *Entreprendre une chose légérement.*

Ligtelijk. Ligt, gemakkelijk. *Facilement, sans peine.*

Men kan ligtelijk begrijpen waar die zaak heene loopt. *Un peut facilement comprendre le cours de cette affaire, où cette affaire va.*

LIGTEN. *w. w.* Ontlasten. *Alléger, décharger, ôter ou diminuer la charge.*

Een schip ligten. *Alléger un vaisseau, lui ôter une partie de sa charge.*

Ballast uit een schip ligten. *Déleſter, tirer le leſt du vaiſſeau.*

Om de twee jaaren word de ballast gemeenlijk uit een schip geligt. *On a coutume de déleſter un vaiſſeau de deux ans en deux ans.*

Volk ligten, volk werven. *Lever des troupes, lever des soldats.*

Geld ligten, geld opneemen. *Lever de l'argent, prendre de l'argent à intérêt.*

Bij welken koopman heeft men de stoffen geligt om de Bruidskleederen te maaken? *Chez quel marchand a-t-on levé les étoffes pour faire les habits de la Mariée?*

't Vonnis zal ik ten eersten uit de Griffie ligten. *Je léverai au-plutôt la sentence au Greffe.*

Den hoed ligten. *Oter son chapeau.*

Hij is altoos gereed om den hoed te ligten. *Il est toujours prêt à ôter le chapeau.*

De dief heeft het slot weten te ligten. *Le voleur a trouvé le moyen de lever ou d'enlever la ſerrure.*

‡ De hielen ligten, wegvlugten. *Lever les talons, s'enfuir, enfiler la venelle.*

Hij ligtte zijne hielen, en koos het hazepad. *Il s'enfuit, il gagna au pied, il plia bagage.*

Het anker ligten of ophijzen. *Lever l'ancre.*

* Zijn anker ligten, vertrekken, deurgaan. *Plier bagage, gagner au pied, montrer les talons, jouer des talons.*

Iemand van 't bedde ligten. *Enlever quelqu'un du lit, & l'empriſonner.*

Jonge duiven uit het nest ligten. *Enlever du nid des pigeonneaux.*

‡ Iemand uit het nest ligten, iemand verschalken of bedriegen. *Prendre la pie au nid, tromper quelqu'un.*

* Iemand de beurs ligten. *Dérober la bourſe à quelqu'un.*

Iemand den huig ligten. *Remettre la luette à quelqu'un.*

‡ Iemand

Digitized by Google

‡Iemánd van den huig ligten, iemand liſtiglijk beſteelen, of berooven. *Attrapper, dérober, ou voler finement quelqu'un, le déniaiſer.*

De hand ligten. *Lever la main.*

De hand ligten om eenen eed te doen. *Lever la main pour faire ſerment.*

Hij heeft de hand op hem geligt. *Il a levé la main pour le battre.*

De hand ligten, beter koop geeven dan gewoonlijk. *Lâcher la main, donner à meilleur marché qu'à l'ordinaire.*

*Den beker ligten, tot den drank genegen zijn. *Hauſſer le godet ou le gobelet, être adonné au vin.*

‡Hij weet niet te ligten nog te zwaaren. *Il ne ſait pas ce que c'eſt de céder à propos, il ne ſait pas perdre à propos, il ne ſait pas donner un œuf pour avoir un bœuf.*

LIGTEN. *g. w.* Schijnen, ligt geeven. *Eclairer, donner de la lumiére, éclater, briller, reluire.*

De zon ligt de heele waereld door. *Le ſoleil éclaire par tout le monde.*

Die kaars ligt wel. *Cette chandelle éclaire bien.*

Ligten, dag worden. Als, het begon te ligten. *Il commençoit à faire jour.*

Ligten. *w. w. Eclairer.*

Iemand ligten, voor iemand ligt houden. *Eclairer quelqu'un.*

Ligt mij een. *Eclairez-moi.*

LIGTENIS. *z. v.* Verligting. *Soulagement, allégement, diminution de peine ou de mal.*

Tot ligtenis van zijne quaale. *Pour le ſoulagement de ſon mal.*

LIGTER. *z. m.* Voorligter, ligtdraager. *Porte-lumiére, qui porte la lumiére devant quelqu'un pour l'éclairer.*

LIGTER. *z. m.* Ligterſchip. Een bekend vaartuig. *Allége, bateau groſſiérement fait, qui n'a ni mât ni voiles, dont on ſe ſert pour transporter les marchandiſes tirées d'un vaiſſeau.*

Eenen ligter aan boord krijgen. *Recevoir du ſoulagement ou du ſecours.*

Korenligter. Maſtligter. *zie onder* Koren, enz.

LIGTERLAIJE. *bijv. w. en bijw.* Helder op. *Tout en feu, tout embraſé, tout en flamme.*

Ligterlaije branden. *Etre tout en flamme.*

Ligterlaije vlam. *Flamme qui monte bien haut, qui s'étend beaucoup.*

LIGTERMAN. *z. m.* Schipper op een ligter. *Batelier qui conduit une allége.*

Ligterſchip. *zie* Ligter.

LIGTGELOOVIG. *bijv. w.* Die iets gereedelijk gelooft, *Crédule, qui ajoute facilement foi à quelque choſe.*

Heel ligtgeloovig zijn, ergens heel ligt geloof aan geeven of aan ſlaan. *Avoir une trop grande facilité à croire quelque choſe, avoir trop de crédulité, être fort crédule.*

Ligtgeloovigheid. *z. v. Crédulité, trop grande facilité à croire.*

Ligtgroen. *Verd clair.*

LIGTHAATER. *z. m.* Ligtſchuuwer, die het ligt haat. *Qui hait la lumiére.*

LIGTHART. *z. m. en v.* Een vrolijk menſch. *Cœur gai, perſonne gaié, éveillée & gaillarde, tête à l'évent, tête légére.*

Ligthart en treurt niet. *Spreekw.* Spreekende van iemand die los en zorgeloos is. *Les têtes légéres ne ſont jamais triſtes, ou ſont toujours ſans ſouci.*

Ligthartig. *bijv. w.* Lugthartig, vrolijk. *Gai, éveillé, gaillard, ſans ſouci, volage, inconſtant.*

Ligthartigheid. *z. v.* Lugthartigheid, vrolijkheid. *Gayeté, joye, humeur volage.*

Ligtheid. *z. v.* Ligte, onwigtigheid. *Légéreté de poid.*

De ligtheid van den ballaſt bedroog hem. *La légéreté du leſt le trompa.*

Ligthoofd. *z. m. en v.* Loskop. *Tête légére, un étourdi, une étourdie.*

Ligthoofdig. *bijv. w.* Los, loskoppig. *Léger, volage, inconſtant.*

Ligthoofdigheid. *z. v.* Losſigheid, loskoppigheid. *Légéreté, inconſtance.*

LIGTHOUT. *z. g.* Verrot hout dat in den donker blinkt of ligt geeft. *Bois pourri qui a de la lueur ou qui brille dans l'obſcurité.*

LIGTJES. *bijv. w.* Wat ligt, van't vrouwvolk ſpreekende. *Un peu volage, un peu coquette, parlant des femmes.*

Ligtigheid, ligtheid. *z. v.* Gemakkelijkheid. *Facilité.*

De ligtigheid om eene taal te leeren. *La facilité d'apprendre une langue.*

Ligting. *z. v.* Ontlaſting van waaren uit een ſchip. *Allégement, décharge d'une partie des marchandiſes d'un vaiſſeau.*

Ligting van ballaſt uit een ſchip. *Zeew. Déleſtage, la décharge qui ſe fait du leſt du vaiſſeau, terme de marine.*

Ligting van krijgsvolk. *Levée, levée de troupes, de ſoldats, ou de gens de guerre.*

Ligting. Verligting. *Soulagement.*

Dat dient tot ligting van mijne ſmerte. *Cela ſert de ſoulagement à mon mal.*

LIGTMIS. *z. v.* Vrouwe ligtmis, een vierdag der Roomſche Kerk. *Chandeleur, purification de la Vierge, fête de l'Egliſe Romaine au 2 février.*

LIGTMIS. *z. m.* Rinkelrooijer, kroeger, hoerejaager. *Débauché, garnement qui ne hante que les cabarets & les mauvais lieux.*

LIGTMISSEN. *g. w.* Rinkelrooijen, en[illegible]. *Mener une vie de garnement, de débauché, &c. mener une vie diſſolue.*

‡LIGTOMDEINEN. Een meisje van ligtomdeinen. *Une coureuſe, une fille commode, une proſtituée.*

LIGTSCHUUW. *bijv. w.* Schuuw voor het ligt. *Qui évite ou fuit la lumiére.*

Ligtſchuuwer. *zie* Ligthaater.

Ligtſchuuwig. *bijv. w. Qui évite la lumiére, qui n'aime pas la lumiére.*

Een ligtſchuuwig volk. *Peuple qui hait la lumiére.*

LIGTSTEEN. *zie* Ligtdraaijer.

LIGTVAERDIG, Ligtvaardig of Ligtveerdig. *bijv. w.* Veranderlijk, reukeloos. *Inconſtant, volage, téméraire, changeant, léger.*

Ligtvaerdig in al zijn doen zijn. *Agir avec inconſtance & témérité, être inconſtant & téméraire dans toutes ſes actions, être fort changeant.*

Ligtvaerdig. Oneerlijk. *Impudique, coquette, de mauvaiſe vie, libertine, parlant des femmes ou des filles.*

Dat is een ligtvaerdig vrouwmenſch. *Cette fille ne vaut pas grand' choſe, c'eſt une libertine, une coquette.*

Ligtvaerdigheid. *z. v.* Reukeloosheid, veranderlijkheid. *Inconſtance, légéreté, témérité, libertinage.*

Ligtvaerdiglijk. *bijw.* Reukelooslijk, onbedagtelijk. *Téméraircment, avec inconſtance, avec légéreté &c.*

Ligtvaerdiglijk zijn geloove verlaaten. *Abandonner légérement ſa religion, changer facilement de religion.*

Ligtvink. *zie* Ligthoofd.

Ligtzinnig, enz. *zie* Ligtvaerdig, Lugtzinnig, enz.

L IJ.

LIJ. *z. v.* De lij-zijde van een ſchip. *Vaulevent ou bas côté d'un vaiſſeau.*

Een ſchip in lij ſmijten. *Lâcher à vaulevent, renverſer le bord.*

Het roer aan lij leggen. *Mettre le gouvernail à vau-le-vent, le jetter ſur le bas.*

In de lij of aan lij zijn, beneden wind leggen. *Etre à vau-le-vent, ſous le vent ou au deſſous du vent.*

Ons ſchip was nog drie mijlen aan lij van de blaauwe vlag. *Notre vaiſſeau étoit encore trois lieues à vau-le-vent de l'eſcadre bleue.*

*In de lij, in nood, of in de knel zijn. *Etre en peine.*

Die man is geweldig in lij, of in de lij. *Cet homme eſt extrémement en peine.*

LIJDBAAR. *bijv. w.* Die, of dat het lijden onderworpen is. *Paſſible.*

Lijdbaarheid. *z. v. Paſſibilité.*

LIJDELIJK. *bijv. w.* Duldelijk, verdraaglijk, dat geleeden kan worden. *Tolérable, ſupportable.*

Eene lijdelijke pijn. *Une douleur ſupportable.*

Die hoon is niet lijdelijk. *Cet affront ne ſe peut ſouffrir, ou n'eſt pas ſupportable.*

Lijdelijk. Een woord der ſpraakkonſt. *Paſſif, paſſive, terme de grammaire.*

Lijdelijk werkwoord. *Verbe paſſif.*

Dat woord word daar in eenen lijdelijken zin gebruikt. *Ce terme eſt pris là dans un ſens paſſif.*

LIJDEN. *w. w.* Gevoelen van pijn hebben. *Souffrir, ſupporter, endurer.*

Die man heeft op 't krankbedde veel geleden. *Cet homme a beaucoup ſouffert dans ſa maladie.*

[illegible]ijden. Verdraagen, uitſtaan. *Endurer, ſupporter, ſouffrir.*

Den dood manmoedig lijden. *Souffrir la mort courageuſement.*

De krijgslieden moeten dikwils honger, dorſt, hitte en koude lijden. *Les gens de guerre ſont ſouvent obligés de ſouffrir la faim, la ſoif, le chaud & le froid.*

Die geenen die armoê lijden moeten geholpen worden. *Il faut aſſiſter ceux qui ſont dans l'indigence.*

Smaad of hoon lijden. *Souffrir un affront, une injure, une inſulte, eſſuyer un affront, &c.*

Schipbreuk lijden. *Faire naufrage.*

Lijden. Toelaaten, dulden. *Tolérer, permettre, donner permiſſion.*

De vader zal nooit lijden dat zijn zoon met haar trouwe. *Le pére ne ſouffrira ou ne permettra jamais que ſon fils l'épouſe.*

Gij zult hier niet geleeden worden. *On ne vous ſouffrira pas ici.*

Binnen Amſterdam worden allerhande gezindheden geleden. *On tolére à Amſterdam toute ſorte de ſectes.*

Iemand wel mogen lijden, iemand genegen zijn. *Avoir de l'inclination pour quelqu'un.*

Ik mag 't wel lijden, het kan mij niet ſcheelen. *Je le veux bien, j'en ſuis d'accord, j'y conſens.*

Hij mag haar gantſchelijk of uit der harte niet lijden. *Il ne la peut ſouffrir, il a de l'averſion pour elle.*

Niet mogen lijden dat men ons aanraake, zeer groote pijn hebben. *Avoir très-grande douleur, ne pouvoir pas*

Digitized by Google

pas souffrir qu'on nous touche.
Zig ergens meê lijden, vergenoegen, of te vreede houden. *Se passer ou se contenter de quelque chose.*
Lijden. z. g. Smert, pijn. *Passion, souffrance.*
't Lijden van den Heere Jesus Christus. *La passion de notre Seigneur Jésus-Christ.*
In groot lijden zijn. *Souffrir beaucoup, avoir beaucoup de douleur.*
Hoop is lijdens trooft. *L'espérance est la consolation des malheureux.*
Lijdende. *bijv. w.* In lijden zijnde. *Souffrant, passif.*
De lijdende Jesus. *Jésus souffrant.*
Lijdende gehoorzaamheid. *Obéissance passive.*
Lijdend werkwoord. *Verbe passif.*
Lijdend deelwoord *Participe passif.*
LIJDER. z. m. Een die pijn leid, of in lijden is. *Patient, homme qui souffre.*
De lijder ten einde van zijn geduld gebragt, begon, enz. *Le patient ayant perdu patience, commença, &c.*
Lijdig. *bijv. en bijw.* Deerlijk, zeer. *Misérable, misérablement.*
Dat ziet 'er lijdig, deerlijk of flegt uit. *Cela a un air très misérable, une méchante mine.*
Hij wierd lijdig mishandeld. *Il fut fort maltraité.*
De ftraf is te lijdig groot. *La peine est trop rigoureuse.*
Lijding. z. v. Quelling, droefheid. *Douleur, peine, souffrance, angoisse.*
Lijding van de ftraffe, ftrafleiding. *Peine punition, souffrance.*
Lijding. Hartstogt. *Passion de l'ame.*
Descartes heeft geschreven van de lijdingen der ziele. *Descartes a écrit des passions de l'ame.*
Lijdzaam. *bijv. w.* Geduldig, lankmoedig. *Patient.*
Een zeer lijdzaam menfch. *Une per[illegible] fort patiente.*
Lijdzaamheid. z. v. Geduld, lankmoedigheid. *Patience.*
Met lijdzaamheid de uitkomft verwagten. *Attendre l'issue, l'événement, ou le succès avec patience.*
Lijdzaamlijk. *bijw.* Geduldelijk, lankmoediglijk. *Patiemment, avec patience.*
Iets lijdzaamlijk verdraagen. *Souffrir quelque chose patiemment.*
LIJF. z. g. Lichaam. *Corps.*
Hij heeft een goed, een gezond lijf. *Il a un bon corps, un corps sain.*
De Juffer daar gij om vrijt, heeft een fchoon lijf. *La Demoiselle à qui vous faites l'amour, est parfaitement bien faite ou est d'une belle taille.*
Alle de dogters van onze buurvrouw hebben een fcheef lijf. *Toutes les filles de notre voisine ont le corps de travers.*
Iemand te lijf of aan 't lijf komen, iemand op 't lijf vallen. *Se jetter sur quelqu'un, l'attaquer, lui tomber sur le corps.*
Blijf van mijn lijf, of het zal u berouwen. *Ne me touche pas, ou tu t'en repentiras.*
Houd u regt op uw lijf, dogter. *Tenez-vous droite, ma fille.*
‡ Ik had de fpijs al in 't lijf, toen gij mij hebt doen nodigen. *J'avois déjà mangé, j'avois déjà pris ma réfection, quand vous m'avez fait inviter.*
Zijn lijf bergen. *Se sauver.*
Aan 't lijf of aan den lijve geftraft worden. *Etre puni corporellement.*
Lijf om lijf vegten. *Se battre corps à corps.*
Zijn lijf verweerende. *A son corps défendant.*
Lijf tegen lijf zetten. *Répondre corps pour corps.*
Lijf en goed, alles wat men heeft. *Corps & biens, tout ce que l'on possède.*
Lijf en goed verbinden. *Obliger corps & biens.*
Lijf en goed verbeuren. *Souffrir confiscation de corps & de biens.*
Zijn lijf en leven hangt 'er aan. *Sa vie en dépend.*
Met lijf en ziel of met alle zijne kragt ergens om arbeiden. *Travailler de toutes ses forces ou de tout son pouvoir à quelque chose ou pour quelque chose.*
Een goed lijf maaken, wel eeten en drinken. *Faire bonne chère, bien manger & bien boire.*
Daar is geen lijf of lijvigheid in. *Cela n'a pas de corps.*
Die zaak heeft niet om 't lijf, heeft niet te beduiden. *Cette affaire n'est pas d'importance.*
Een nieuw lijf op eenen ouden tabbert zetten. *Rencorser une vieille robbe.*
Het boven lijf. *Partie supérieure du corps.*
Achterlijf, Keurslijf, Middellijf, Onderlijf, Rijglijf, Rokslijf, Tabbertslijf, Voorlijf, enz. *zie onder* Achter, enz.
Lijfband. z. m. *Ceinture.*
Lijfeigen. *bijv. w.* Met het lijf eenen Heere eigen. *Esclave, serf.*
Iemand lijfeigenen of tot eenen ſlaave zijn. *Etre esclave de quelqu'un,*
Een lijfeigene. z. m. Een ſlaave, die eenen Heere met het lijf eigen is. *Un esclave, qui appartient en propre à un maître, ou du corps duquel un maître peut disposer.*
De Koning heeft veele lijeigenen. *Le Roi a beaucoup d'esclaves.*
Lijfeigendom. z. g. Lijfeigenſchap. *Esclavage.*
Een lijfeigene gebooren, een gebooren ſlaaf. *Qui est né serf, ou esclave.*
Lijfgevegt. z. g. Tweegevegt, gevegt van lijf om lijf. *Duel, combat entre deux personnes.*
In Vrankrijk zijn de lijfgevegten ſtrengelijk verboden. *Le Roi de France a fait des édits sévères contre les duels, les duels sont défendus en France sur peine de la vie.*
Lijfje. z. g. Een ſtijf jakje, een geſtikt lijfje zonder baleinen. *Sorte de petit corps de jupe, corset.*
Dat kind draagt een lijfje. *Cet enfant porte un corset.*
Lijfknegt. z. m. Volgdienaar. *Laquais, valet de pied.*
Voor lijfknegt dienen. *Etre laquais.*
Lijfkoleur. *zie* Lijfverwe.
LIJFLAND. z. g. Landſchap dat voor ettelijke jaaren onder het Zweedſch gebied hoorde, en nu van de Czar van Moskovien afhangt. *Livonie, pays qui appartenoit cy-devant au Roi de Suède, & qui présentement dépend du Czar de Moscovie.*
LIJFLIJK. *bijv. w.* Lichaamlijk. *Corporel, réel.*
De Lutherſchen gelooven dat Chriſtes lijflijk onder 't brood van 't Avondmaal is. *Les Luthériens croyent la présence corporelle ou réelle de Jésus-Christ dans l'Eucharistie.*
Lijflijkheid. *zie* Lichaamlijkheid.
Lijfloos. *zie* Lijveloos.
Lijfmedicus. z. m. *Médecin du Roi, de la Reine, d'un Souverain.*
Lijfmoeder. z. v. *Matrice.*
Lijfoefening. z. v. Oefening des lichaams. *Exercice du corps.*
Lijfrente. z. v. *Rente viagère, rente à fond perdu.*
Lijfrok. z. m. Prieſterlijk bovenkleed. *Robe de Prêtre, habit ou vêtement sacerdotal.*
De zoonen van Aaron met hunne lijfrokken aan. *Les fils d'Aaron vêtus d'habits sacerdotaux.*
Lijfsberging. z. v. Lijfsbehouding. *Conservation de son corps.*
Lijfſchut. z. m. Lijftrauwant. *Garde du corps d'un Prince.*
's Konings lijfſchuten ſchoten toe, en, enz. *Les Gardes du corps du Roi se jettèrent dessus ou attaquèrent, &, &c.*
Lijfsgeſtalte. z. v. Geſtalte des lichaams. *Constitution du corps, taille, posture.*
Lijfsgevaar. z. g. Lijfsnood, levensgevaar. *Péril ou danger de mort, danger de perdre la vie.*
Lijfſtoet. z. m. Gevolg, ſleep. *Suite, cortège.*
Lijfſtraffe. z. v. *Peine, supplice ou punition de mort, punition corporelle.*
Iets onder of op lijfſtraffe verbieden. *Défendre quelque chose sous peine, sur peine, à peine de la vie, sous peine de punition corporelle.*
Lijftogt. z. m. Vrugtgebruik der goederen. *Usufruit des biens, viage.*
LIJFTOGTEN. w. w. 't Vrugtgebruik der goederen maaken. *Donner le viage ou l'usufruit à quelqu'un.*
De vrouw is van haaren man gelijftogt. *La femme a été faite usufruitière des biens de son mari, le mari a donné l'usufruit ou le viage de ses biens à sa femme.*
Man of vrouw hun leven lang of tot wedertrouwens toe lijftogten. *Donner l'usufruit à son mari, ou a sa femme pendant sa vie, ou jusqu'à ce que l'un ou l'autre se remarie.*
Lijftogtenaar. z. m. Vrugtgebruiker. *Usufruitier, celui qui a l'usufruit de quelques biens, viager.*
Lijftogtenaarſche, lijftogtenaaraarſter. z. v. Vrugtgebruikſter. *Usufruitière, viagère.*
Lijftrauwant. z. m. Hellebardier. *Hallebardier, Garde du corps.*
De Koning met zijne lijftrauwanten beſtuwd, liet, enz. *Le Roi étant environné de ſes Gardes, fit, &c.*
Lijfverwe. z. v. Verwe des lichaams. *Couleur de chair, incarnat.*
Lijfvrij. *bijv. w.* Geen ſlaaf. *Libre de servitude ou d'esclavage, affranchi, affranchie.*
Lijfvrijheid. z. v. Vrijheid van ſlavernije. *Affranchissement, état de celui qui est hors de servitude & d'esclavage.*
Lijfwagt. z. v. Lijfſchutten, lijfwagters. *Gardes du corps.*
Lijfwapen. z. g. Lijfſchutzel. *Armes qui servent à couvrir & garder le corps, armure.*
LIJK. z. g. Een dood lichaam. *Cadavre, corps mort.*
Een lijk ter aarde brengen. *Enterrer ou mettre en terre un corps mort.*
Met of agter een lijk gaan, ter begraaveniſſe gaan. *Aller à l'enterrement.*
Zoo gij dat doet, zijt gij een lijk. *Si vous faites cela, il vous en coutera la vie, ou vous êtes un homme mort.*
LIJK. *zeew.* Het touw dat rondom de zeilen vaſt genaaid word. *Ralingue ou ourlet de voile, la corde qui est cousue aux bords des voiles pour empêcher que les vents ou les tempêtes ne les déchirent.*
Het zeil is uit den lijken, is uit den rand geſcheurd.

Digitized by Google

geſcheurd. *La voile eſt deſcirée ou enfoncée.*
Lijkbegraaver. *zie* Doodgraaver.
Lijkbegraaving. *zie* Begraafnis of Begravenis.
Lijkbus. *z. v.* Doodbus. *Woord der Digtkunde. Urne ſépulcrale, biére, cercueil.*
Lijkdienſt. *z. m.* Lijkpligten. *Funérailles, obſéques.*
Lijkdigt. *z. g.* Rouwdigt. *Vers funébres, poëme funébre.*
Lijkdraager. *z. m.* Drager. *Celui qui porte un corps mort, porteur.*
Een lijk met 16 lijkdragers begraaven. *Avoir ſeize porteurs pour enterrer un mort.*
LIJKEN. *g. w.* Gelijken. *Reſſembler.*
Zij lijken malkander heel wel. *Ils ſe reſſemblent fort bien.*
Hij leek u niet qualijk. *Il ne vous reſſembloit pas mal.*
Lijken. Schijnen. *Paroître, ſembler.*
Gij lijkt niet te vrede of te onvrede te zijn. *Vous ne paroiſſez pas content, vous n'avez pas l'air content.*
* Dat lijkt 'er niet na, dat gaat niet aan. *Cela ne vaut rien, ne va pas bien, va mal, eſt impertinent, n'a ni rime ni raiſon.*
‡ Lijkeveel, evenveel. *Tout de même, la même choſe, tout un.*
‡ Lijkewel, evenwel. *Pourtant, toutefois, cependant.*
LIJKKLAGT. *z. v.* Lijkdigt, rouwdigt. *Plainte funébre, poëme funébre ſur la mort de quelqu'un.*
Lijkkleederen. *zie* Rouwkleederen, Rouwgewaad.
Lijklaken. *z. g.* Laken over de kiſt van een lijk. *Drap mortuaire, piéce de drap noir qu'on met deſſus le cercueil quand on porte en terre un corps mort.*
Lijkoffer. *zie* Lijkofferhande.
Lijkofferhande. *z. v.* Lijkoffer. *Sacrifice funébre, qu'on faiſoit autrefois pour les trépaſſés.*
Lijkoratie. *z. v. ond. w. zie* Lijkreden.
Lijkpligt. *z. m.* Laatſte pligt. *Les derniers devoirs, office funébre, cérémonie funébre.*
Bij iemand de lijkpligten afleggen, of den rouw beklaagen. *Faire à quelqu'un des complimens de condoléance.*
Lijkpragt. *zie* Lijkſtaatſi.
Lijkreden. *z. v. Oraiſon funébre, harangue ſur la mort de quelqu'un.*
Wijlen de Heer Grevius deede eene ſchoone lijkreden over den Koning van Engeland hoogloffelijker gedagteniſſe. *Feu Monſieur Grevius fit une belle harangue ſur la mort du Roi d'Angleterre de glorieuſe mémoire.*
Lijkſtapel. *z. m.* Houtſtapel daar de Romeinen hunne dooden op verbrandden. *Bucher, amas de bois arrangé ſur lequel les Romains brûloient leurs corps morts.*
Lijkſtaatſie. *z. v. Pompe funébre, obſéques, funérailles.*
Lijkſtoet. *zie* Lijkſtaatſi.
Lijktoorts. *z. v.* Fakkel om den lijkhoutſtapel mee aan te ſteeken. *Torche ou flambeau funébre qui ſervoit autrefois à allumer le bucher qui devoit conſumer les corps.*
Lijkvier of lijkvuur. *z. g.* Vuur tot verbrandinge der dooden. *Feu ou bucher allumé ſur lequel on brûloit autrefois les corps morts.*
Lijkzang. *z. m. Chant funébre.*
LIJM. *z. v. Colle.*
Engelſche lijm. *Colle d'Angleterre.*
't Bock ſtaat in de lijm. *Le livre eſt collé fraîchement.*
Jodenlijm, Kalklijm, Meellijm, Mondlijm, Steenlijm, Viſchlijm, Vogellijm, enz. *zie onder* Joden, enz.
De lijm zal dat wel houden. *La colle tiendra bien cela.*
Lijmagtig. *bijv. w.* Lijmig. *Gluant, gluante.*
Eene lijmagtige vogtigheid. *Une humidité gluante.*
Lijmagtigheid. *z. v.* Lijmigheid. *Matiére gluante, viſcoſité, qualité gluante & viſqueuſe.*
LIJMEN. *w. w.* Met lijm vaſt maaken. *Coller, attacher ou faire tenir avec de la colle.*
Boeken lijmen. *Coller des livres.*
Twee ſtukken houts aan malkander lijmen. *Coller deux piéces de bois enſemble.*
* Lijmen. *g. w.* De ſtem ſleepen. *Traîner la voix langoureuſement ſoit en liſant ou en parlant.*
* Hij lijmt geweldig als hij ſpreekt. *Il traîne fort la voix en parlant, il parle fort lentement, il n'a pas la langue aſſez dégagée.*
LIJMER. *z. m. Woord dat zelden gebruikt word.* Die lijmt. *Colleur, qui colle.*
* Lijmer. Een die langzaam ſpreekt. *Lent parleur, qui traîne la voix.*
LIJMERIJE. *z. v.* Lijmziederije. *Maiſon où l'on fait de la colle.*
Te Deventer is eene lijmerije. *Il y a à Déventer une maiſon où l'on fait de la colle.*
Lijmig. *zie* Lijmagtig.
Lijming. *z. v.* Het lijmen. *Action de coller*
* Lijming. Langzaamheid in 't ſpreeken. *Prononciation lente.*
Lijmpot. *z. m. Pot à colle.*
Lijmquaſt. *z. v. Broſſes à coller.*
Lijmſtang. *z. v.* Lijmſtok. *Baguette couverte de colle ou de glu pour prendre les oiſeaux.*
* Met de lijmſtang loopen, half gek zijn. *Avoir un coup de hache, n'être pas en ſon bon ſens.*
Lijmſtok. *zie* Lijmſtang.
Lijmziederije. *zie* Lijmerije.
LIJN. *z. v.* Touw, ſchuitlijn. *Corde qu'on attache ou amare aux bateaux de voiture pour les tirer.*
Maak de lijn vaſt, los, enz. *Attachez la corde, défaites la corde, &c.*
Haal de lijn in. *Amenez la corde.*
Laat de lijn vallen. *Laiſſez aller ou tomber la corde.*
De lijn trekken voor de ſchuit. *Tirer un bateau avec la corde.*
Alle de laanen van mijnen Hof zijn met de lijn beplant. *Toutes les allées de mon jardin ſont tirées ou plantées au cordeau.*
* Eene lijn trekken, het met malkander eens zijn. *S'entendre, ou être de même ſentiment ou opinion.*
Lijn. Linie, ſtreep. *Raye, ligne.*
Lijn. Liniaal, Lijnhout. *Régle de bois qui ſert à tracer & à rayer.*
Dat is zoo regt als eene lijn. *Cela eſt droit comme une ligne ou comme une régle.*
Iemand aan zijne lijn of aan zijne zijde krijgen. *Mettre quelqu'un dans ſon parti, faire tomber quelqu'un dans ſon ſentiment.*
Lijnbaan. *z. v.* Baan, of plaats daar het touw werd gemaakt. *Corderie, lieu où l'on fait des cordes.*
Het is een huis als eene lijnbaan, een heel lang huis. *C'eſt une maiſon fort longue.*
Hengellijn. *Ligne à pêcher.*
Beſlagijn, Lijſtlijn, Loodlijn, Meetlijn, Middaglijn, Middellijn, Paerdelijn, Slaglijn, Smetlijn, Treklijn, Zorglijn, enz. *zie onder* Beſlag, enz.
Lijndraaijen. *g. w.* Touw ſpinnen. *Corder, faire des cordes.*
Lijndraaijer. *z. m.* Touwſpinder. *Cordier.*
LIJNEN. *w. w.* Linieeren, lijnen trekken. *Tracer, rayer.*
Papier lijnen. *Régler du papier.*
Gelijnd papier. *Papier réglé.*
LIJNEN. *zie* Linnen.
LIJNOLIE. *zie* Lijnzaadolie.
LIJNPEN. *zie* Linieerpen. *z. v. Patte, inſtrument à régler, ou à tirer des lignes.*
LIJNSLAGER. *z. m.* Touwſlager. *Cordier, faiſeur de cordes.*
* Lijntrekkerije. *z. v.* Kuiperije. *Intrigue, cabale, parti.*
Lijntje. *z. g.* Touwtje. *Petite corde, cordeau.*
In 't lijntje loopen, voor eene ſchuit in de lijn loopen. *Tirer un bateau avec une corde.*
* In 't lijntje loopen, in de lij zijn. *Avoir du pire, être le jouët des autres. Gagner ſa vie à la ſueur de ſon corps, à force de travail.*
* Trek aan dat lijntje niet, koom niet aan die zaak. *Ne touchez pas cette corde-là, ne vous mêlez pas dans cette affaire.*
LIJNTJE. Vrouwsnaam voor Leentje of Magdaleentje. *Madelon.*
‡ De dief is voorleden week aan Lijntjes dogter getrouwd. *Le voleur a été pendu la ſemaine paſſée.*
LIJNWAAT. *z. g.* Linnengoed. *Du Linge.*
Een koſtelijk lijnwaat. *Du linge fin, du linge de grand prix.*
LIJNZAAD. *z. g. Lin, graine de lin.*
Lijnzaadkoek. *z. v. Pain de lin, gâteau de graine de lin d'où l'on a tiré l'huile.*
Lijnzaadolie. *z. v. Huile de lin.*
LIJS. Vrouwenaam voor Lijsbet. *Babet, Elizabeth.*
LIJS. Leis, leireep. *zie* Leis en Leireep.
LIJSBET of Lijsbeth. *z. v.* Vrouwe naam. *Elizabeth, Lisbette, nom de femme.*
LIJSPOND. *z. g.* Gewigt van 15 ponden. *Poids de 15 livres dans la vente des fromages.*
LIJST. *z. v.* Rand, belegzel, boordzel. *Bord, bordure, quadre.*
De lijſt van eene kas, ſchoorſteen, enz. *La bordure ou le rebord de l'armoire, de la cheminée, &c.*
De ſchilderije is uit de lijſt. *Le tableau eſt hors de ſon quadre.*
Lijſt om een kleed van bont, felp, enz. *Le bord d'un habit de fourrure, de velours, &c.*
Lijſt. Rol, regiſter. *Rôle, liſte, régitre, catalogue de noms.*
Hij ſtaat op de lijſt niet. *Il n'eſt pas ſur la liſte, ſur le rôle, ou dans le régitre.*
Lijſt. Zoom rondom het zeil van een Schip. *zie* Lijſt.
Kroonlijſt, Naamlijſt, Schuldlijſt, Spiegellijſt, *zie onder* Kroon, enz.
Lijſtenmaker. *z. m.* Een die lijſten om ſchilderijen maakt. *Faiſeur de quadres.*
LIJSTEN. *w. w.* In lijſten zetten. *Mettre dans des quadres.*
Die ſtukken moeten gelijſt worden. *Il faut que ces tableaux ſoient mis dans des quadres.*
LIJSTER. *z. m.* Lijſtervogel, vogel die goed om te eeten is. *Grive, ſorte d'oiſeau bon à manger.*

Lijſters

Digitized by Google

Liſters vangen. *Prendre des grives.*
Liſterboog. *Lacet à prendre des grives.*
Hij zingt als een lijſter, hij zingt heel wel. *Il chante très-bien.*
Lijſterbeſſen. *z. v. meerv. Bayes de frêne ſauvage, petit fruit rouge que les grives mangent, & qui ſert à les prendre.*

LIJSTLIJNEN. *Garcettes, cordelettes qui ſervent à attacher les bonettes aux voiles.*

LIJSTWERK. *z. g.* Lijſten. *Toutes ſortes de bordures.*
't Lijſtwerk der pijlaaren. *Bordures des piliers & des colonnes.*

LIJVE word zomtijds voor Lijf gezegd, als, de boomſchenders worden aan den lijve geſtraft. *Ceux qui font du mal, aux arbres qui appartiennent au public, ſont punis au corps ou corporellement.*
Om lijfrenten te beuren, moet men met eene ſchriftelijke verklaaring bewijzen dat de eigenaars in levende lijve zijn. *Pour toucher des rentes viagères, il faut par une atteſtation montrer que ceux qui en ſont les propriétaires, ſont encore en vie.*

LIJVELOOS. *bijv. w.* Dood, om hals. *Perdu, mort.*
Doet hij dat, is hij lijveloos. *S'il fait cela, il eſt perdu, c'eſt un homme mort.*
Lijven. *meerv.* van Lijf. *zie* Lijf.
Lijvig. *bijv. w.* Gezet, dik, grof van lijf. *Replet, gros, qui a de la corpulence.*
Een lijvig menſch. *Un homme gros & gras.*
Lijvig papier, lijvig ſtof. *Gros papier, groſſe étoffe, papier, ou étoffe qui a du corps.*
Lijvigheid. *z. v.* Dikte, ſtevigheid. *Groſſeur, épaiſſeur, réplétion.*

LIJWAARSTE. *Zeewoord.* Als, op de lijwaarſte man paſſen. *S'attacher à un vaiſſeau, ne s'en pas écarter.*

LIJWAAT. *zie* Lijnwaat.

LIJZEILEN. *meerv. Bonnettes en étui, terme de marine.*

L I K.

LIKHOUT. *z. g.* Zeker Schoenmakers gereedſchap. *Bouis, inſtrument de Cordonnier qui ſert à polir.*

‡ LIKKEBAARD. *z. m.* Een die zijnen mond aflikt. *Perſonne qui léche ſa bouche ou ſes lévres.*

* LIKKEBAARDEN. *g. w.* Zijnen mond aflikken. *Lecher ſa bouche ou ſes lévres.*
De katten doen niet dan likkebaarden. *Les chats ne font que lecher leur barbe.*

‡ Likkebroêr. *z. m.* Tafelbroêr, ſlemper. *Ecornifleur, paraſite, bon mangeur, qui aime la table.*

LIKKEN. *w. w.* Lekken. *Lecher.*
De beeren likken hunne jongen. *Les ours léchent leurs petits.*
Iets met de tonge likken. *Lecher quelque choſe avec ſa langue.*

‡ Likken. Drinken, zuipen. *Hauſſer le godet, vuider les verres, avaler du vin, de la biére, &c.*

‡ Hij kan ſchoon likken, luſtig zuipen. *Il ſait fort bien vuider les verres, il avale très-bien.*

‡ Ik zal hem likken, ik zal hem teiſteren. *Je l'etrillerai, il en aura.*

‡ Hij heeft hem ſchoon gelikt of ſchoon bedrogen. *Il lui a eu le poil, il l'a trompé ou dupé.*
Likkende. *bijv. w.* Die likt. *Lechant, qui léche.*
Een likkende beer. *Un ours qui léche.*

LIKKER. *z. m. Celui qui léche.* Dit woord word weinig gebruikt dan in ſamengeſtelde woorden.
Panlikker, Pennenlikker, Schotellikker, Strooplikker, Teljoorlikker, enz. *zie onder* Pan, enz.

Likking. *zie* Likking met de tonge. *Action de lecher, lechement.*
Likſpit. *zie* Panlikker.
Likſteen. *z. m.* Gladde ſteen of glas om de paſſementen of het linnen glad te ſtrijken. *Liſſoire.*
Likſter. *z. v. Celle qui léche.*

LIL. LIM. LIN.

LIL. *z. g.* Geſtold kalfsnat. *Gelée de veau.*

‡ LILLEBEENEN. *g. w.* Trilbeenen. *Gambiller.*

LILLEN. Trillen, beeven. *Trembler, tremblotter.*
Lillen als een riet. *Trembler comme un roſeau.*
Lillen van koude. *Friſſonner, trembler de froid.*
't Lilt al wat aan 't ſchip is. *Tout le vaiſſeau tremble.*
Lillend. *bijv. w. Tremblant.*
Lilling. *z. v. Tremblement, friſſonnement, treſſaillement.*
Ik voel eene lilling door alle mijne leden. *Je ſens un treſſaillement par tous mes membres.*

LIMOEN. *z. v.* Lamoen. Citroen. *Citron, limon.*
Eene zoute limoen. *Citron confit au ſel, citron ſalé, limon ſalé.*
Limoenboom. *z. m.* Citroenboom. *Citronnier, limonnier.*
Limoendrank. *z. m. Limonnade, breuvage qu'on fait avec de l'eau & du jus de citron.*
Limoendrankverkooper. *z. m. Limonnadier, qui vend de la limonnade.*
Limoenkiſt. *z. v. Caiſſe à mettre des citrons.*
Limoenkruid. *zie* Wintergroen.
Limoennat. *zie* Limoenſop.
Limoenſop. *z. g.* Limoennat. *Jus de citron, ou de limon.*
Dat is kragtig limoenſop. *Voilà du jus de citron bien fort.*

LINDE. *z. v.* Lindenboom. *Tilleul, ſorte d'arbre.*
De linden zijn een ſchaduwagtig geboomte. *Les tilleuls ſont des arbres qui donnent beaucoup d'ombre.*
Lindenbloeiſel. *z. g. Fleur de tilleul.*
Lindenloof. *z. g. Feuille ou feuillages de tilleul.*
Lindenbaſt. *z. m.* Lindenſchorſſe. *Ecorce de tilleul.*
Lindenblad. *z. g.* Blad des lindenbooms. *Feuille de tilleul.*

LINDEN. *zie* Linnen.

LINIAAL. *z. g. ond. w.* Eene platte ſtrook houts, ijzer of koper, om lijnen langs te trekken. *Régle, inſtrument de bois, de fer ou de cuivre pour régler.*
Een liniaal met drie lijnen. *Régle à trois lignes.*
Linie. *z. v. ond. w.* Lijn, ſtreep. *Ligne, raye, trace. Zie ook* Lijn.
Linien of lijnen trekken. *Régler, tirer des régles ſur du papier, &c.*
De middellinie of middellijn van iets. *La ligne mitoyenne de quelque choſe.*
Linie. Evennagtlijn. *La ligne, l'équateur, la ligne équinoctiale.*
Wij zijn onder de linie. *Nous ſommes ſous la ligne.*
De linie voorbij zijn. *Avoir paſſé la ligne, l'équateur ou la ligne équinoctiale.*

LIN.

Linie, geſlagtlinie, tak. *Ligne, branche.*
Hij daalt in regte linie van.... *Il deſcend en ligne directe de....*
Die linie is uitgeſtorven. *Cette branche eſt éteinte.*
Linieerpen. *zie* Lijnpen.
Linien. *meerv.* Sterktens of borſtweeringen om een gantſch land te dekken. *Lignes ou fortifications pour couvrir un pays.*
De Hertog van Marlbourg heeft de linien in Braband bemagtigd. *Le Duc de Marlbourg a forcé les lignes en Braband.*

LINKEN. De linken of de tekens van eene keten aan de leden. *Les marques de la chaine.*

LINKER. *bijv. w. Gauche.*
De linkerhand. *La main gauche.*

‡ Iemand bij 't linker been krijgen. *Duper quelqu'un, le tromper, le redreſſer.*

‡ Linkert. *z. m.* Een fijne gaſt. *Un ruſé matois, un fin compére, un gaillard.*

Links. *bijv. w. Gaucher.*
Hij is links. *Il eſt gaucher.*
Hij is regts en links. *zie* Regts.
Linksom. Woord des wapenhandels. *Demitour à gauche.*
Linksom, herſteld u. *Demi-tour à gauche, remettez-vous.*

LINNENKAS. *z. v. Armoire au linge.*
Linnenkiſt. *z. v. Coffre au linge.*
Linnen kouſſen. *Des bas de toile.*
Een linnen onderbroek. *Un caleçon de toile.*
Linnenkooper. *z. m. Linger.*
Linnenkoopmanſchap, linnenhandel. *Lingérie.*
Linnenkoopſter. *z. v. Lingére.*
Linnenkraam. *z. v. Boutique ou tente où l'on vend de la toile.*
Linnenmouw. *z. v.* Linnen mouwen. *Manchettes.*
Linnen. *z. g.* Lijnwaat. *De la toile.*
Een ſtuk fijn linnen. *Une piéce de toile fine.*
Linnen. Linden, linnengoed. *Linge.*
't Linnen hangt op den zolder. *Le linge pend au grenier.*
Schoklinnen. Vlaslinnen. *zie onder* Schok, enz.
Linnennaald. *z. v. Aiguille à coudre en linge.*
Linnen naaijen. *Coudre en linge.*
't Linnennaaijen. *z. g. Le métier de coudre en linge.*
Op 't linnennaaijen gaan. *Apprendre à coudre en linge.*
Linnennaaiſter. *z. v. Lingére, couturiére en linge.*
Linnennaaiſterswinkel. *z. m. Lingerie.*
Linnenwaſchter. *z. v.* Waſchvrouw. *Lavandiére, blanchiſſeuſe.*
Linnenweeven. Weeven. *Faire de la toile.*
Linnenwever. *z. m.* Wever. *Tiſſerand.*

LINSSENBOOM. *z. m. Baguenaudier, ſorte d'arbriſſeau.*

LINT. *z. g. Ruban.*
Glad of effen lint. *Ruban uni.*
Gebeeld of geligureerd lint. *Ruban figuré.*
Zijden lint. *Ruban de ſoye.*
Linten aan de beenen draagen. *Porter des rubans aux jambes.*
Boordlint. Livreilint. Schaatslint. Schoenlint, enz. *zie onder* Boord, enz.
Lintmolen. *z. m.* Lintmeulen. *Moulin à faire du ruban.*
Linttouw. *z. g.* Lintwerkers touw. *Métier de rubanier.*
Lintwerker. *z. m.* Lintwever. *Rubanier, ouvrier qui fait des rubans.*
Lintwever. *zie* Lintwerker.
Lintweverije. *z. v. Manufacture de rubans.*

LINT-

Digitized by Google

LINTWURM. z. m. Zekere lange ſlang. *Sorte de ſerpent long.*
Lintwurm. Zijwurm. *Ver à ſoye.*
LINZE. z. v. Zeker gewas. *Lentille, ſorte de légume.*
LINZERT. *zie* Linze.

LIP. LIS. LIT. LIV.

LIP. Lippe. z. v. *Lévre.*
Met de lippen proeven. *Goûter des lévres.*
Zijne lippen toedoen. *Fermer ſes lévres.*
De lippen der lijfmoeder. *Les lévres de la matrice.*
De lippen van eene wonde. *Les lévres d'une playe.*
* Het woord leit mij op de lippen en egter kan ik het niet zeggen. *J'ai le mot ſur la langue ou ſur les lévres & je ne le ſaurois dire.*
Ik heb in een etmaal geen brood over de lippen gehad. *Je n'ai pas goûté de pain depuis vingt-quatre heures.*
* De lip laaten hangen. Pruilen. *Bouder, faire la mine.*
* Lip. Een ſtukje houts als eene lip. *Pointe de bois qui avance, langue, languette.*
Dat ſchiet daar met eene lip in. *Cela avance ou entre avec une pointe ou langue là-dedans.*
* Eene verloorene lip, eene uitſteekende ſtrook houts. *Langue ou pointe de bois qui avance.*
‡ Hanglip. z. m. en v. Diklip, pondlip, enz. *Lippu, qui a la lévre d'enbas en ſaillie, qui a la lévre pendante.*
Bovenlip, Dikkelip, Ezelslippen, Langlip, Onderlip, Pondlip, enz. *zie onder* Boven, enz.
LIS. z. v. Lits. *Bride, ganſe.*
Mantellis. *Bride. zie onder* Mantel.
Een kleed met gouden liſſen. *Un habit garni de ganſes d'or.*
Kant zonder liſſen. *Dentelle ſans cordons.*
Liskoord. Litskoord of Lutskoord. z. v. *De la ganſe, du cordonnet.*
LISSEN. w. w. Liſſen aan of in maaken. *Faire de petites ganſes à quelque choſe.*
Kant liſſen. *Faire de petits cordons dans la dentelle.*
LIS. LISCH of Lies. z. g. Zeker gewas. *Iris, glayeul, flambe. zie* Lies.
Liſchbloem. z. v. *Fleur d'iris.*
Knobbelagtige liſchbloem. *Iris bulbeuſe.*
Liſchdodde. z. v. Liſchknop, zeker gewas. *Maſſe de glayeul.*
Liſchknop. *zie* Liſchdodde.
LISPEN. g. w. Slibberen met de tong. *Avoir un défaut de langue qui empêche de prononcer comme il faut, parler gras, graſſéyer.*
Hij liſpt. *Il graſſéye, il parle gras.*
Lippende. *deelw.* Slibberige. *Graſſéyant.*
Zij heeft eene lispende tong. *Elle graſſéye, elle parle gras.*
LISPER. z. m. Lisptong, ſlibbertong. *Graſſéyeur, homme qui parle gras.*
Lisping. z. v. Tongſlibbering. *Graſſéyement.*
Lispſter. z. v. Lisptong. *Graſſéyeuſe, femme qui parle gras.*
Lisptong. *zie* Lisper, en Liſpſter.
LISSABON. Hoofdſtad van Portugal. *Lisbonne, ville capitale du Portugal.*
LIST. z. v. Loosheid, liſtigheid. *Fineſſe, ruſe, artifice.*
Eene liſt gebruiken om iemand te verſtrikken. *Uſer ou ſe ſervir de fineſſe pour attrapper quelqu'un.*
Zij bedagt eene liſt, om, enz. *Elle inventa, ou controuva une ruſe, pour, &c.*
Arglig. Krijgsliſt. Minneliſt, enz. *zie onder* Arg, enz.
Liſtig. *bijv. w.* Loos, arg of erg. *Fin, ruſé, adroit, artificieux.*
De ſlang is een liſtig dier. *Le ſerpent eſt un animal ruſé.*
Dat is een liſtig wijf. *C'eſt une femme ruſée.*
Liſtigheid. z. v. Liſt, loosheid. *Fineſſe, ruſe, adreſſe, artifice.*
Liſtiglijk. *bijw.* Looslijk, met liſt. *Finement, avec fineſſe, adreſſe ou ruſe, ſubtilement, adroitement.*
LIT. *zie* Lid.
LITHAUW of Littauw. Groot Landſchap onder Poolen hoorende. *Lithuanie, grand pays compris ſous la Pologne.*
LITS. *zie* Lis.
LITTAUW. *zie* Lithauw.
LIVREI. z. v. Kleur die de knegts dragen. *Livrée, couleur que portent les laquais, les valets &c.*
Livreilint. z. g. *Galon de livrée.*
Livreirok. z. m. *Habit de livrée.*
Livreivolk. z. g. *Domeſtiques qui portent la livrée.*

LOB. LOC. LOD.

LOB, Lobbe. z. v. Zekere halskraag. *Fraiſe.*
Eene opgezette lobbe. *Fraiſe relevée, ou retrouſſée.*
Lobben op de handen, handlobben. *Manchettes.*
Lobbig. *bijv. w.* Gelobd, ruim. *Pliſſé, godronnée, fraiſé.*
Die halsdoek zit wat lobbig. *Ce mouchoir de cou eſt un peu pliſſé, ou godronné.*
‡ Lobman. z. m. Spaanſche Dukaton. *Ducaton d'Eſpagne à tête fraiſée.*
LOBOOR. z. m. Een hond of verken met hangende ooren. *Un chien, un cochon à longues oreilles pendantes.*
‡ Loboor. Een lomp of een plompe jongen. *Buſe, benêt, ſot, niais.*
‡ Loboorig. *bijv. w. zie* Loboor.
‡ Loboorigheid. z. v. Lompigheid. *Niaiſerie, bêtiſe.*
LOCH. z. g. *Hoogd. w.* Dat bij de Zeelui den in gebruik is. Gat, opening. *Trou, ouverture.*
Kruip door dat loch. *Paſſez par ce trou.*
Lochgaten. z. g. *meerv.* Gaten daar het vuile water in een ſchip tuſſchen de ribben door den dulk loopt. *Dalots ou trous par leſquels l'eau ſale ſe rend dans la ſentine.*
LOCHENEN. *zie* Loochenen.
LOCHT. Een zeker dier. *zie* Lucht.
LODDER. *bijv. w.* Lonkend, vriendelijk, minnelijk. *Tendre, languiſſant, amoureux.*
Lodder gezigt. Lonkend gezigt. *Regard charmant, attrayant, languiſſant, paſſionné.*
LODDEREN. Als, in 't bed lodderen. *Reſter ou demeurer au lit par molleſſe ou par pareſſe.*
LODDERIG. *zie* Lodderlijk.
Lodderlijk. *bijv. w.* Lonkende. *Charmant, attrayant, laſcif.*
Lodderlijke oogen. *Yeux charmans, tendres ou paſſionnés.*
Lodderlijk. *bijw.* Lonkende. *Amoureuſement, tendrement.*
Iemand lodderlijk aanzien. *Regarder quelqu'un amoureuſement, d'un air paſſionné.*
LODEWIJK. z. m. Mans naam. *Louïs, nom d'homme.*

LOE.

LOEF. z. v. Loefzijde of windzijde van 't ſchip. *Le lof du vaiſſeau, côté du vaiſſeau d'où vient le vent.*
Loef aan, loef aan. *Au lof, au lof, ſerrez le vent, montez au vent, paſſez au vent, tenez le lof.*
De loef hebben, boven wind van een ander ſchip zijn. *Etre au vent ou au lof d'un vaiſſeau, paſſer au vent d'un vaiſſeau, avoir ſur lui l'avantage du vent.*
Iemand de loef afwinnen, afknijpen, afſteeken. *Gagner le vent à quelqu'un, ou avoir ſur lui l'avantage du vent.*
* Iemand de loef afſteecken, iemand overtreffen of te boven gaan. *Donner le pion ou faire la barbe à quelqu'un, le ſurpaſſer.*
Loefhouden, wel bij den wind zeilen. *Monter au vent, aller au lof ou à la bouline.*
Loefgierig. *bijv. w.* Schip dat te veel aanloeft. *Vaiſſeau qui ſerre trop le vent, qui n'obéit pas bien au gouvernail.*
Loefhout. z. g. Bit. *Cheville de l'avtron ou de la rame.*
Loefwaart of loefwaarts. *bijw.* Boven wind, te loever. *Auvent, au lof, à la bouline.*
Te loefwaart of te loever van een ſchip aanzeilen, leggen. *Gagner le vent ſur un vaiſſeau, monter au vent, paſſer au vent, être au vent, aller au lof, &c.*
LOEIJEN. w. w. Bulken. *Meugler, mugir, beugler.*
De Oſſen en Koeijen loeijen malkanderen toe. *Les bœufs & les vaches ne font que mugir les uns contre les autres.*
‡ LOENS. *bijv. w.* Scheel. *Louche.*
Een loens gezigt. *Regard louche.*
‡ Loens. *bijw.* Overdwars, overzijds. *De travers, de côté.*
‡ Loens zien. *Loucher, lorgner.*
‡ Iemand loens aankijken. *Regarder quelqu'un de travers ou du coin de l'œil, lorgner quelqu'un, lui jetter des œillades amoureuſes.*
‡ LOER. z. m. Plompert, lomp. *Un lourdaut, un niais, un ſot, un ruſtre.*
LOEREN. g. en w. w. Gluuren, ſcherp toezien. *Guetter, épier, lorgner.*
De vijand loerde op dien buit. *L'ennemi étoit au guet pour attraper ce butin.*
De leeuw loert op het aas. *Le lion guette la proye.*
‡ Iemand loeren, iemand bedotten of bedriegen. *Tromper quelqu'un.*
Hij heeft hem ſchoon geloerd. *Il l'a finement trompé.*
Ik zal hem wel loeren. *Je l'attraperai bien.*
‡ Loerman. z. m. Afgenoomen kaas, lapkaas. *Sorte de fromage ſec, fait de lait écrémé.*
LOEVEN, ſtaadsnaam. *zie* Leuven.
LOEVEN. g. w. zeew. Tegen den wind inkrimpen. *Tenir au lof, monter au vent, tâcher ou chercher d'avoir l'avantage du vent.*
Te loever. *zie* Loefwaarts.
LOEYEN. *zie* Loeijen.

L O F.

LOF. z. m. en g. Roem, eer. *Louange, éloge.*
Grooten lof behaalen. *Remporter de grandes louanges.*
Iemand zijnen verdienden lof geeven of toeſchrijven. *Donner à quelqu'un la louange ou l'éloge qu'il mérite.*
Iemands lof uitgalmen, melden, enz. *Publier*

Digitized by Google

Publier les louanges de quelqu'un.
Gods lof verbreiden. *Célébrer les louanges de Dieu.*
God lof, Gode zij lof, God dank. *Dieu merci, graces à Dieu.*
Ik bevinde mij, God lof, in goede gezondheid. *Je me trouve, graces à Dieu, en bonne santé.*
Eigen lof ſtinkt. *Il eſt malſeant ou il ne ſied pas bien de ſe louer ſoi-même.*
Lofbazuin. *z. v.* Lof trompet. *Trompette qui annonce ou publie les louanges de quelqu'un.*
*Lofbazuin. *z. v.* Eer of Lofdigt. *Panégyrique.*
Lofbazuin geblazen ter eere van, enz. *Panégyrique dit ou fait à l'honneur de, &c.*
Lofdigt. *z. g.* Eerdigt. *Panégyrique, poëme à la louange de quelqu'un.*
Een lofdigt op iemand maaken. *Faire le panégyrique de quelqu'un.*
Loffelijk. *zie* Lofli k.
Lofgalm. *z. m.* Lofklank. *Cri de louanges, publication de louanges.*
Zijn lofgalm drong door de wolken. *Le bruit de ſes louanges perça les nues.*
Lofgerugt. *z. g.* Roem, roemrugtigheid. *Bruit de gloire ou de louange.*
Lofgeſprek. *zie* Lofreden.
Lofgierig. *bijv. w. Avide de louanges.*
Die man is zeer lofgierig. *Cet homme eſt très-avide de louanges, il eſt affamé d'éloges.*
Lofgierigheid. *z. v. Avidité ou déſir de louanges.*
Loflijk. *bijv. w.* Prijslijk of prijswaardig. *Louable, digne de louange.*
Volgens 't loflijk gebruik. *Selon la louable coutume.*
Eene loflijke daad. *Belle action, un exploit glorieux.*
Loflijk. *bijw.* Prijslijk, treflijk. *D'une maniére louable ou digne de louange.*
De loflijke daaden van dien Held. *Les exploits glorieux de ce Héros.*
De Koning handelde daar loflijk in. *Le Roi agit en cela d'une maniére louable.*
Loflijkheid. *z. v.* Prijslijkheid. *Action louable, maniére louable.*
Lofreden. *z. v.* Lofgeſprek. *Panégyrique, discours à ou en l'honneur de quelqu'un.*
Loffpraak. *zie* Lofreden.
Loftijtel. *z. m.* Eertijtel. *Titre d'honneur.*
Loftuiter. *z. m.* Vleijer. *Adulateur, flatteur.*
Loftuiting. *z. v.* Vleijing, vleijerije. *Encens, éloge outré, louanges outrées, flatterie, adulation.*
De loftuitingen der Hovelingen bederven de vorſten. *L'encens ou la flatterie des Courtiſans gâte les Princes.*
De Koning deeze loftuitingen niet konnende verdraagen, liet, enz. *Le Roi ne pouvant ſouffrir ces flatteries, fit, &c.*
Lofwaardig. *bijv. w.* Prijswaardig. *Louable, digne de louange.*
Lofwaardig. *bijv. w. zie* Lofwaardiglijk.
Lofwaardiglijk. *bijw. Louablement, glorieuſement, dignement, d'une maniére louable ou digne de louanges.*
Lofzang. *z. m.* Lofgezang. *Hymne, cantique à la louange de quelqu'un.*
Een Goddelijke lofzang. *Hymne Divin, Cantique Divin ou à l'honneur de Dieu.*
De lofzang der Engelen, van Simeon, van Maria, enz. *Le cantique des Anges, de Simeon, de Marie, &c.*
De Lofzangen der Heiligen. *Les Litanies des Saints.*
Lofzanger. *z. m. Qui chante les louanges.*
De Engelen zijn Gods Lofzangers. *Les Anges chantent les louanges de Dieu.*

LOG. LOK.

LOG of Loch. *zie* Loch.
LOG. *bijv. w.* Loom, traag. *Lent, peſant, lourd.*
Een log ſchip. *Vaiſſeau mauvais voilier, vaiſſeau qui eſt peſant de la voile.*
Een log menſch. *Homme peſant, lourd, ſtupide.*
LOGEMENT. *z. g. ond. w.* Herberg. *Auberge, hôtellerie.*
't Heeren logement. *Auberge où il ne loge que de grands Seigneurs ou des gens de diſtinction.*
LOGEN, enz. *zie* Leugen, enz.
LOGGAT. *z. g.* Een onbezeild ſchip. *Vaiſſeau mauvais voilier.*
LOGGATEN. *zie* Lochgaten.
LOGHEID. *z. v. Peſanteur, lenteur, ſtupidité, lourdiſe.*
LOGIE. *z. v. ond. w. zie* Loots.
De Logies van de Comedie en van de Opera brengen veel gelds op. *Les loges de la Comédie & de l'Opéra rapportent beaucoup d'argent.*
LOK. *z. v.* Hairlok. *Toupet de cheveux, boucle.*
Zijne lokken zwaaijen over de ſchouderen. *Les boucles de ſes cheveux flottent ſur ſes épaules.*
LOKAAS. *z. g.* Aas om vogels, viſſchen, enz. meê te lokken. *Amorce, appât pour attirer & prendre les oiſeaux, les poiſſons, &c.*
*Lokaas. Verlokking, verleiding. *Appât, alléchement.*
Dat is een lokaas voor de jongheid. *C'eſt un alléchement pour la jeuneſſe.*
LOKAAZEN. *w. w.* Met aas lokken. *Amorcer, allécher, attirer par quelque appât.*
Lokbrood. *z. g.* Om viſſchen te lokken en te vangen. *Pâte, amorce, pour attirer les poiſſons & les prendre.*
*Lokbrood. *z. g.* Middelen om iemand te lokken. *Charmes, attraits, alléchement ou amorces.*
*De koopluiden geeven dikwils in het eerſt wat lokbrood, en dan, enz. *Les marchands donnent ſouvent à bon marché, pour mieux amorcer, attrapper ou attirer, & enſuite, &c.*
Lokduive of lokduif. *z. v. Pigeon qui invite, attrait ou attire, pigeon appellant.*
Lokeend. *z. m. Canard qui appelle, attire ou invite, canard appellant.*
Lokfluitje. *z. g.* Fluitje dat de vogelvangers gebruiken om de vogels te lokken. *Reclame, pipeau.*
*Lokgeld. *z. g.* Lokgifte. *Don, ou préſent qu'on fait pour attirer quelqu'un.*
LOKHAIR. *zie onder* Hair.
LOKKEBROOD. *z. g. zie* Lokbrood.
LOKKEN. *w. w.* Pogen te krijgen. *Amorcer, attirer adroitement.*
Eenen vogel in 't net lokken. *Attirer un oiſeau avec quelque amorce pour le faire tomber dans les filets.*
*Iemand aan zijne zijde lokken. *Attirer quelqu'un adroitement dans ſon parti.*
*Lokkende. *bijv. w. Attrayant, alléchant.*
Lokkende woorden. *Des paroles attrayantes, paroles flatteuſes.*
Lokker. *zie* Aanlokker.
*Lokking. *z. v.* Aanlokking. *Alléchement, appât ou attraits.*
Lokmees. *z. v. Mézange qui appelle ou attire.*
Lokvink. Lokvogel. *z. m. Pinſon qu'on nomme appellant, terme d'oiſelier, & d'oiſeleur.*
Lokvogel. *zie* Lokvink.
*Lokwoorden. *zie* Lokkende woorden.

LOL. LOM.

LOLLEN. *g. w.* Maauwen. *Miauler.*
De kat heeft den gantſen nagt gelold. *Le chat a miaulé toute la nuit.*
‡ Lollen. Leelijk zingen. *Miauler, braire, chanter mal.*
‡ Munniken en Paapen lollen den gantſchen dag *Les Moines & les Prêtres ne font que chanter ou que miauler tout le jour.*
‡ Wie kan dat lollen hooren? *Qui peut ſoufrir ce miaulement?*
Lollende. *deelw.* Die lolt. *Miaulant, qui miaule.*
Eene lollende kat. *Chat miaulant, chat qui miaule.*
‡ LOLLEPOT. *z. g.* Vuurpot. *Sorte de pot à anſe, qui ſert à chauffer les mains, couvet.*
‡ Lollepot. Een wijf dat altijd eenen vuurpot onder zig heeft. *Couveuſe, femme qui a toujours du feu ſous elle.*
LOLLING. *z. v.* Gelol. *Miaulement.*
LOMBAARD, Lombard, Lombert, Lommert. *z. m.* Bank van Leeninge, dus genaamd, om dat zulk eene Bank van Leeninge eerſt in Lombardijen is opgeregt. *Lombard, Banque des emprunts, Mont de piété. Ce nom de Lombard lui vient de ce que la Lombardie eſt le premier endroit où l'on ait établi une telle banque.*
Zijn goed ſtaat in de Lombard. *Son bien ou ſes meubles ſont dans le Lombard.*
Goed in den Lombard brengen, uit den Lombard loſſen, enz. *Porter ou mettre des bardes dans le Lombard, retirer des bardes du Lombard, &c.*
‡ Men haalt bij hem 't goed uit den Lombard, hij is heel duur met zijn goed. *Il vend ſa marchandiſe fort cher.*
Lombardbrieſje. *z. g.* Pandbrieſje uit de Bank van Leeninge. *Billet de Lombard.*
‡ LOMBARDEN. *g. w.* Schacheren, woekeren. *Prêter à uſure, rançonner, faire le métier de Juif.*
De Geeſtelijken beginnen te Lombarden. *Les Eccleſiaſtiques commencent à prêter à uſure.*
Lombardhouden. *g. w. Tenir Lombard ou banque d'emprunts.*
Lombardhouder. *z. m. Celui qui tient le Lombard par autorité du Magiſtrat.*
Lombardier. *z. m.* Bankhouder. *Banquier qui tient le Lombard.*
*Lombardier. Woekeraar. *Uſurier, homme qui prête à un intérêt exceſſif.*
LOMBARDIJEN. *z. g.* Zekere Landſtreek in Italiën. *Lombardie, Province en Italie.*
LOMBARDIJER. *z. m.* Een die uit Lombardijen is. *Un Lombard, qui eſt de Lombardie.*
Lombardſch. *bijv. w.* Van Lombardijen. *De Lombardie.*
Eene Lombardſche hen. *Poule de Lombardie.*
LOMBERT. *zie* Lombaard.
LOMMER. *z. v. ond. w.* Schaduw, loof. *Ombrage, ombre.*
Onder de lommer van 't geboomte. *Sous l'ombre des arbres.*
Lommeragtig. *bijv. w.* Schaduwagtig. *Ombragé.*
Lommeragtige plaatzen. *Lieux ſombres ou ombragés.*
Lommerrijk. *bijv. w.* Schaduwrijk. *Qui donne beaucoup d'ombre, où il y a beaucoup d'ombre.*
Een lommerrijk boſch. *Bois ou forêt où il y a beaucoup d'ombre, bois ou forêt ſombre.*
LOMMERT. *zie* Lombaard.

Digitized by Google

LOMP. *bijv. w.* Plomp, onaardig. *Grossier, mal bâti, qui n'a pas de grace, qui est mal fait. &c.*
Dat is een lomp karel. *C'est un lourdaut, un rustaud, un brutal.*
Dat is lomp gemaakt. *Cela est mal fait, cela est grossier.*
Lomp. Slegt, moeijelijk. *Rude, difficile, fâcheux.*
Dat is een lomp geval, eene lompe zaak, enz. *C'est un cas fâcheux, une affaire difficile, &c.*
LOMPEN. *z. v. meerv.* Vodden, oude linnen lappen. *Guenilles, chiffons, vieux morceaux de linge.*
't Papier word van lompen gemaakt. *Le papier se fait de vieux chiffons ou de vieux morceaux de linge.*
Fijne lompen, grove lompen. *De la peille fine, de la grosse peille.*
‡LOMPEN. *w. w.* Als, zig laaten lompen, bedotten of bedriegen. *Se laisser tromper, ou duper.*
‡ Ik zal mij van hem niet laaten lompen. *Je ne me laisserai pas tromper de lui.*
LOMPERT. Lomp karel. *zie* Lomp karel.
Lompheid. *z. v.* Lompigheid, plompheid. *Grossièreté, rudesse d'un ouvrage.*
Lompheid. *z. v.* Boersheid. *Incivilité, rusticité, grossièreté, brutalité, impolitesse.*
De lompheid ziet hem ten oogen uit. *Il a la mine tout-à-fait rustique ou grossière.*
Lompigheid. *zie* Lompheid.

L O N.

LONDEN. *z. g.* De Hoofdstad van het Koningrijk van Engeland. *Londres, capitale du Royaume d'Angleterre.*
Londensch. *bijv. w.* Dat van Londen is. *Qui est de Londres.*
Een Londensch koopman. *Un marchand de Londres.*
LONG. *zie* Longe.
Longader. *z. v.* Ademader. *Veine pulmonaire.*
Longe. *z. v.* Een inwendig deel van 't dierlijk lichaam, dienende tot de ademhaaling. *Poumon, partie intérieure du corps animal qui sert à la respiration.*
Ongesteld aan de longe zijn. *Etre incommodé du poumon.*
‡ Longe en lever uitspouwen. *Vomir avec grande violence, rendre tripes & boyaux.*
Long en lever verteeren. *zie onder* Lever.
Longekruid. *z. g.* Longerkruid, onzer L. Vrouwe melkkruid. *Herbe aux poumons, pulmonaire, plante dont les feuilles sont bonnes pour les ulcères des poumons.*
Longepijp. *z. v. Trachée-artère, conduit de la respiration.*
Longepijpen. *meerv. Bronchies du poumon.*
Verstoppinge in de longepijpen hebben. *Avoir les bronchies du poumon obstruées, être incommodé d'obstructions de poumon: terme de Médecine.*
Longvuur. *z. g. Maladie du poumon aux chevaux.*
Longeziekte. *zie* Longezugt.
Longezugt. *z. v.* Longeziekte, teering. *Pulmonie, maladie du poumon, phtisie.*
Longezugtig. *bijv. w.* Teeringzugtig. *Pulmonique, malade du poumon.*
Een longezugtige moet op zijne gezondheid leeven. *Un pulmonique doit ménager sa santé.*
LONK. *z. v.* Vriendelijke oogwenk. *Oeillade, coup d'œil.*
LONKEN. *g. w.* Lodderig zien. *Lorgner, jetter des œillades, regarder amoureusement.*
Die juffer lonkt wat. *Cette Demoiselle regarde un peu amoureusement.*
Lonkend. *bijv. w.* Lonkende oogen. *Des yeux étincelans d'amour.*
LONKER. *z. m. Lorgneur, celui qui lance des œillades.*
Lonkje. *z. g.* Vriendelijk oogje. *Petite œillade.*
Die juffer wierp of schoot haaren minnaar duizend lonkjes toe. *La Demoiselle donna mille œillades à son amant.*
Lonking. *z. v.* Loddergezigt. *Oeillade amoureuse, coup d'œil ou regard amoureux.*
Lonkster. *z. v. Lorgneuse, celle qui lorgne ou qui jette des œillades.*
LONT. *z. v. Mèche.*
De lont afpassen. *Compasser la mèche.*
De lont op den haan zetten. *Mettre la mèche sur le serpentin.*
De lont afblaazen. *Souffler la mèche.*
Lont ruiken, de reuk van de lont krijgen. *Sentir la mèche.*
* Lont ruiken, onraad verneemen. *Sentir la mèche, avoir le vent de quelque affaire, s'appercevoir de quelque chose.*
Tintellont. *zie* Tintel.
Lontstok. *z. m. Bâton où l'on attache la mèche pour mettre le feu au canon, le boute-feu ou le porte-mèche du Canonnier.*

L O O.

LOOCHENAAR. *z. m. Celui qui nie, qui renie, qui desavoue.*
Godloochenaar. *zie onder* God.
Loochenbaar. *bijv. w.* Dat geloochend kan worden. *Qu'on peut nier, qui peut être nié.*
Die zaak is niet loochenbaar. *On ne peut nier cette chose, on ne peut pas en disconvenir.*
LOOCHENEN. *w. w.* Ontkennen. *Nier, ne pas avouer.*
Hij loochent die zaak stijf en sterk. *Il nie cela fort & ferme.*
't Gevolg van eene sluitreden loochenen. *Nier la conséquence d'un syllogisme.*
Loochening. *z. v.* Ontkenning. *Desaveu, reniement, dénégation, abjuration.*
LOOD. *z. g.* Loot, zekere zwaare bergstof. *Du plomb, sorte de métal pesant.*
Hij is, of dat is zoo zwaar als lood. *Il est, ou cela est pesant comme du plomb.*
't Lood of 't merk aan de lakenen. *Le plomb des draps, les petites pièces de plomb marquées qu'on met aux draps, serges, & autres étoffes.*
Lood; dieplood, paslood. *zie* Dieplood of Paslood.
Wel in 't lood staan, regt naar 't paslood staan. *Etre à plomb, être bien droit.*
Lood. Eene looden koogel. *Bale de plomb.*
Met een lood getroffen zijn. *Avoir reçu un coup de mousquet, être blessé d'une bale.*
* Iemand een lood schenken. *Couler un plomb à quelqu'un, le frapper d'une bale.*
* Hij heeft het lood al in de billen, hij heeft het spek al weg. *Il en tient déjà, il en a déjà dans l'aile.*
‡ Dat is lood om oud ijzer, dat is slegt voor slegt, of die ruiling geeft geen voordeel. *C'est pain pour fouace, ce troc n'est pas avantageux.*
Dieplood, Meetlood, Paslood, Peillood, Potlood, Schietlood, Staallood, Werplood, Zinklood, enz. *zie onder* Diep, enz.
Lood, looden. *bijv. w.* Van lood. *De plomb.*
Eene looden kist, koogel, enz. *Cercueil de plomb, bale de plomb, &c.*
* Iemand met looden schoenen nagaan. *Suivre quelqu'un à pas lents, l'épier de près sans rien précipiter.*
Loodagtig. *bijv. w.* Als lood. *Comme du plomb.*
Dat tin ziet 'er loodagtig uit. *Ces étains paroît comme du plomb.*
LOODEN. *w. w.* Looden aanslaan. *Plomber, mettre ou appliquer du plomb ou des marques de plomb.*
Die lakens moeten nog gelood worden. *Il faut que ces draps soient plombés, il doit y appliquer les plombs.*
Looden. In 't lood zetten. *Plomber, mettre en plomb.*
Glazen looden of verlooden. *Plomber des vitres, les mettre en plomb.*
Loodgieter. *z. m. Plombier.*
Loodgieterije. *z. m. Plomberie, lieu où l'on met le plomb en œuvre.*
Loodje. *z. g.* Een stukje gemerkt lood. *Mereau, marque, petit morceaux ou petite pièce de plomb marquée.*
De loodjes die men in den Schouwburg krijgt, zijn niet zeer groot. *Les mérceaux qu'on reçoit à la Comédie ne sont pas fort grands.*
* Hij zal 'er nog een loodje opleggen, hij zal de zaak nog meer bezwaaren. *Il agravera la chose, il ajoûtera encore quelque chose à l'affaire pour la rendre pire, &c.*
‡ Hij moet het loodje schieten, hij moet in 't verschot zijn. *Il faut qu'il débourse ou avance l'argent.*
Loodlepel. *z. v.* Lepel daar lood in gesmolten word. *Cuillier qui sert à fondre du plomb.*
Loodlijn. *z. v.* Lijn die aan 't dieplood vast is. *Cordeau qui est attaché au plomb ou à la sonde.*
* Loodmetaal. *z. g.* Soudeersel. *Soudure.*
Loodmijn. *z. v.* Loodgroeve. *Mine d'où l'on tire le plomb.*
Loodregt. *bijw. A plomb, perpenpiculairement.*
LOODS. *zie* Loots.
LOODSEN. *zie* Lootsen.
Loodsman. *zie* Lootsman.
LOODVERWIG. *bijv. w. Couleur de plomb.*
Loodwit. *z. g.* Ceruis. *De la ceruse blanc d'Espagne, blanc de plomb.*
Loodwitmaker. *z. m. Faiseur de ceruse.*
Loodwitmaakerije. *z. v. Lieu où l'on fait du blanc d'Espagne ou de la ceruse.*
LOOF. *bijv. w.* Mat, moede. *Las, fatigué.*
Ik ben zoo loof dat ik naauwlijks gaapen kan. *Je suis si las qu'à peine puis-je ouvrir la bouche.*
LOOF. *z. g.* Bladen van boomen. *Feuillage, les feuilles des arbres.*
't Loof valt af. *Le feuillage tombe, les feuilles tombent.*
Wijngaardloof, Wijngaardbladen. *Pampre, feuilles de vigne.*
't Loof van wortelen, raapen, enz. *Les feuilles ou la verdure des carottes, navets; &c.*
‡ In 't vallen van 't loof zijn de gekken op hun ergst. *Quand les feuilles tombent, les fous sont ordinairement le plus troublés.*
Loofagtig. *zie* Loofrijk.
LOOFHEID. *zie* Vermoeidheid.
LOOFHUTTE. *z. v.* Hutte van takken van boomen gemaakt. *Tente ou cabane couverte de feuillage ou de ramée.*
Loofhuttenfeest. *z. g.* Zeker Feest der

Digitized by Google

Jooden. *Le jour ou la Fête des Tabernacles parmi les Juifs.*

Loofje. z. g. Loofwerkje. *Petit feuillage, ou ouvrage feuillu.*

Dat is een aardig loofje. *C'eſt un joli feuillage, ou petit ouvrage feuillu.*

Loofrijk. *bijv. w.* Bladerrijk, ſchaduwrijk. *Feuillu, plein de feuilles, qui donne de l'ombre.*

Het loofrijk geboomte. *Les arbres feuillus.*

Loofrol. z. v. Eene rol met loofwerk, (die de boekvergulders gebruiken.) *Rouiette garnie de feuillage, dont les doreurs de livres ſe ſervent.*

Loofvorſch. z. v. Haagvorſch. *Sorte de petite grenouille verte qui ſe tient dans les hayes.*

Loofwerk. z. g. Gefneden of gedreven bloemwerk. *Feuillage taillé ou relevé.*

Dat loofwerk is kunſtig gefneden. *Ce feuillage eſt artiſtement fait.*

Loofworm. z. m. Rupze. *Chenille, ſorte d'inſecte.*

LOOG. *onv. tijd* van Liegen. Als, ik loog. *Je mentois ou je mentis.*

LOOG. z. v. *Leſſive.*

Eene ſcherpe of ſterke loog. *Leſſive forte.*

De drukkers vormen worden met loog gewaſſchen. *On lave les formes des imprimeurs avec de la leſſive.*

't Linnen in de loog zetten. *Préparer ou faire la leſſive.*

Loogaſch. z. v. Loogas. *Cendre des gravelée: c'eſt de la lie de vin brûlée dont on ſe ſert pour faire la leſſive.*

Loogbak. z. m. Drukkers loogbak. *Auge qui ſert à mettre la leſſive des imprimeurs.*

LOOGCHENEN. *zie* Loochenen.

LOOGEN. *w. w.* Met loog wit of ſchoon maaken. *Nettoyer avec de la leſſive.*

Dat linnen is ſterk geloogd. *On n'a pas épargné la leſſive à nettoyer ce linge.*

Loogwater. z. g. Water daar loog in is. *Leſſive, eau de leſſive.*

LOOIEN. *zie* Looijen.

LOOIJEN. *w. w.* Leder looijen. *Taner, préparer avec du tan.*

LOOIJER. z. m. *Taneur.*

LOOK. *onv. tijd* van Luiken. Als, ik look. *Je fermois ou je fermai.*

LOOK. z. g. *Ail, de l'ail.*

Bieslook, Graslook, Huislook, Knoflook, Knooplook, Knuflook, Tuinlook, Vuiſtlook, Zeelook, enz. *zie onder* Bies, enz.

Naar look rieken of ſtinken. *Sentir l'ail.*

Lookagtig. *bijv. w. én bijw.* Naar look. *Qui ſent l'ail.*

't Ruikt hier geweldig lookagtig. *Il ſent ici extrémement l'ail.*

Lookbol. z. m. *Gouſſe d'ail.*

Lookparel. z. v. *Ail-poireau, ail d'Egypte.*

Lookſaus. z. v. Lookdoop. *Sauſſe d'ail.*

LOOKEN. *w. w. zie* Luiken.

LOOM. *bijv. w.* Traag, vuig. *Tardif, lent, peſant.*

Een loom menſch. *Homme lent, ou peſant.*

Loomheid. z. v. Loomigheid. *Lenteur, peſanteur.*

Eene groote loomheid in alle zijne leden hebben. *Avoir une grande peſanteur dans tous ſes membres.*

Loomig, loomigheid. *zie* Loom, loomheid.

LOON. z. g. *en m.* Vergelding. *Loyer, ſalaire, récompenſe.*

Het loon verzoet den arbeid. *La récompenſe adoucit la peine du travail.*

Loon naar werken of naar verdienſten ontvangen. *Recevoir la récompenſe de ſes mérites, ou le ſalaire de ſes actions.*

De deugd is zig zelve een loon. *La vertu eſt la récompenſe de ſoi-même, ou ſe ſert à elle-même de récompenſe.*

Die ſchelm zal den eenen dag of den anderen zijnen loon nog krijgen. *Ce ſcélérat aura encore un jour ou l'autre ſon ſalaire, ou ſera traité comme il le mérite.*

Is dat loon voor mijnen trouwen dienſt? *Eſt-ce-là la récompenſe ou le ſalaire des bons offices que je vous ai rendus?*

Gij hebt uwen regten loon. *Vous avez ce que vous méritez, vous êtes bien payé.*

De loon word zeer verminderd of beſnoeid. *On a extrémement diminué le ſalaire des ouvriers.*

Arbeidsloon, Draagloon, Huurloon, Knegtsloon, Persloon, Scheepsloon, Slagtloon, Voerloon, Voedſterloon, Vragtloon, Winterloon, Zomerloon. *Zie onder* Arbeid, enz.

LOONEN. *w. w.* Betaalen, loon geeven. *Récompenſer, payer, donner le ſalaire, ou le loyer.*

Loonen. Beloonen, vergelden. *Récompenſer, reconnoître.*

Dienſt word zelden naar behooren geloond. *Les bons offices ou ſervices ſont fort rarement récompenſés comme il faut.*

Iemand wel of qualijk loonen. *Récompenſer quelqu'un bien ou mal.*

Die wijn loont wel, en deeze gantſch niet. *Ce vin-là vaut bien ſon prix, mais non pas celui-ci.*

God loone u, of God wil 't u loonen. *Dieu vous en récompenſe, Dieu vous le rende.*

Looner. *zie* Belooner, vergelder.

Loonheer. z. m. Dus word in zommige plaatzen genoemd, die de ſtads arbeidslieden betaald. *Payeur, celui qui paye les ouvriers qui travaillent pour la ville.*

Looning. *zie* Belooning, vergelding.

Loon trekken. Geld trekken. *Tirer penſion, avoir des gages, être gagé.*

Loontrekkend. *bijv. w.* Die loon trekt. *Qui tire penſion, qui a des gages.*

Loontrekkend Raadsheer. *Grand-Penſionnaire.* Dus word door Hoofd en anderen de Raadpenſionaris van Holland genoemd. *Grand-Penſionnaire d'une ville ou d'un pays.*

Loontrekker. z. m. Een die loon trekt. *Celui qui tire penſion, qui a des gages, qui eſt gagé, un penſionnaire.*

Hij is een loontrekker van Vrankrijk. *Il eſt penſionnaire de la France.*

LOOP. z. m. Loop van een roer. *Canon de fuſil, ou de mousquet.*

De loop van 't roer is geborſten. *Le canon du mouſquet eſt crevé.*

LOOP. z. m. Het loopen. *Cours, courſe.*

De loop van eenen haas. *La courſe d'un lièvre.*

Een paerd in zijnen loop ſtuiten. *Arrêter un cheval dans ſa courſe ou dans ſon galop.*

Iemand in zijnen loop ſtuiten. *S'oppoſer au deſſein ou à l'intention de quelqu'un.*

Hij nam eenen loop en ſprong over de ſloot. *Il prit ſa courſe & ſauta au delà du foſſé.*

‡ Op den loop tijen. *Enfiler la venelle, gagner au pied.*

Hij is altijd op den loop. *Il a toujours le pied levé, il ne fait que trotter.*

Mijn hoed is in den loop gebleeven. *J'ai perdu mon chapeau ou mon chapeau s'eſt perdu dans la foule.*

‡ Hij is op den loop, hij is voort of het hazepad op. *Il a gagné au pied, il a enfilé la venelle, il s'eſt enfui.*

Zijne zinnen zijn op den loop of op hol. *Il eſt étourdi, il a l'eſprit égaré, il a l'eſprit en écharpe.*

Loop. Beweging, draaijing. *Cours, mouvement.*

De loop des hemels, de loop der ſtarren. *Le mouvement des cieux, le cours des aſtres.*

De loop van eene rivier, de uitgeſtrektheid van haare kil. *Le cours d'une rivière.*

De loop van eenen ſtroom, de afdrift van zijn water. *Le cours ou le courant d'un fleuve.*

Loop. *Secouſſe.*

Zijnen loop neemen. *Prendre ſa ſecouſſe.*

Loop. Buikloop, looping. *Cours de ventre, dévoyement, flux de ventre, diarrhée.*

Eenen ſterken loop hebben. *Avoir un grand cours ou flux de ventre.*

De roode loop, 't rood melizoen. *La diſſenterie, le flux de ſang.*

Loop. Prijs, gang. *Cours.*

Hij weet den loop van de merkt. *Il ſait le cours du marché.*

Loop. Trek, vertiering. *Cours, vogue, débit.*

De boeken van dien Schrijver hebben geen grooten loop. *Les livres de cet Ecrivain n'ont point de vogue, ou ne ſont point en vogue.*

De Predikanten die den meeſten loop hebben, zijn altijd de geleerdſten niet. *Les Prédicateurs qui ont le plus de vogue, qui ſont le plus en vogue, ou qui ſont le plus courus, ne ſont pas toujours les plus ſavans.*

Loop. Gang, 't beloop. *Le cours.*

Dat is zoo de loop van de waereld. *Voilà le cours du monde.*

Loop van buskruid in eene mijn. *Traînée de poudre qui conduit à la mine.*

Bloedloop, Buikloop, Hemelloop, Maanloop, Musketloop, Paerdenloop, Renloop, Ringloop, Roerloop, Roodeloop, Starrenloop of Sterrenloop, Wedloop, Wiſſelloop, Zonneloop, enz. *zie onder* Bloed, enz.

‡ Loopagtig. *bijv. w.* Die gaern op den tril is. *Qui aime à courir, qui n'aime pas à demeurer à la maiſon.*

‡ Dat is een loopagtig wijf. *C'eſt une coureuſe, c'eſt une femme qui ne fait que courir au-lieu de demeurer à la maiſon.*

Loopbaan. z. v. Renbaan. *Carrière, lice.*

In de loopbaan komen. *Entrer dans la lice.*

LOOPEN. *g. w.* Snel voortijlen. *Courir, aller fort vite.*

Hij liep uit alle zijne magt. *Il courut de toute ſa force.*

Loopen. Vlugten, vlieden. *S'enfuir, gagner au pied.*

Hij ging loopen toen hij den vijand zag. *Il s'enfuit des qu'il vit l'ennemi.*

Het op een loopen zetten, de vlugt kiezen of neemen. *Montrer les talons, gagner au pied, s'enfuir.*

Door heggen en ſtruiken loopen. *Broſſer.*

In den wind loopen. *Courir contre le vent.*

Aan 't loopen tijen. *zie* Op den loop tijen.

Die

Digitized by Google

Die paerden loopen wel. *Ces chevaux galeppent bien ou ont un bon galop.*
Onder malkander loopen, zig onder malkander vermengen. *Courir l'un parmi l'autre, ſe mêler l'un parmi l'autre.*
Met voeten op de deur loopen, of de deur op loopen. *Enfoncer la porte avec les pieds.*
Zig te barſten loopen. *Crever ou ſe crever à force de courir.*
Loopen. Stroomen, vlieten. *Courir, couler.*
De Rhijn loopt door de Stad. *Le Rhin coule par la ville.*
Loopen. Traanen. *Couler, larmoyer, parlant des yeux.*
Zijne oogen doen niet dan loopen. *Ses yeux ne font que larmoyer, il a les yeux larmoyans.*
Loopen. Zig beweegen, draaijen. *Tourner, ſe tourner.*
't Is een geſchil of de zon om de aarde, dan of de aarde om de zon loopt. *C'eſt une queſtion, ſavoir, ſi le ſoleil tourne ou fait ſon mouvement autour de la terre, ou la terre autour du ſoleil.*
Loopen. Zeilen. *Faire voile.*
Binnen loopen, in de haven loopen, enz. *Entrer dans un port ou dans un havre.*
Agter om loopen, agter een ſchip om zeilen. *Paſſer avec ſon vaiſſeau par derrière un autre vaiſſeau.*
Agter om loopen, agter Engeland om zeilen. *Aller par le nord de l'Ecoſſe.*
De Ooſtindiſche vloot liep agter om. *La flotte des Indes Orientales paſſa par le nord de l'Ecoſſe.*
Het zeil laaten loopen, het zeil laaten uitloopen of ſtrijken. *Amener ou abaiſſer les voiles.*
De ſpriet laaten loopen of zakken. *Amener ou abaiſſer la voile du beaupré, amener le beaupré, le tourmentin, le petit beaupré, ou le perroquet de beaupré.*
*Die zaaken loopen wonderlijk. *Ces affaires vont étrangement.*
*'t Kooren loopt op en af, ſteigert en daalt in prijs. *Le bled augmente & diminue de prix, le bled enchérit & devient à meilleur marché, il hauſſe & baiſſe.*
Loopen. Beloopen, bedraagen. *zie* Beloopen.
*Dat loopt te hoog. *Cela monte trop haut, cela va trop loin.*
*In 't oog loopen. *Donner dans la vue.*
*Aan den wind loopen. *Mener une vie de vagabond.*
Loopen, ſlieren, ſchobben, ſtutten, ſtutjes draaijen. *Faire l'école buiſſonnière, s'abſenter de l'école pour jouer.*
‡ Loopen krollen. *Courir le guilledou.*
Loop, loop. *Va te promener, allez vous promener.*
Loopend, loopende. *bijv. w.* Die loopt. *Qui court, qui va à pied.*
Een loopende boode. *Meſſager qui va à pied.*
Een loopend paerd. *Un cheval qui galoppe ou qui court, un coureur.*
Loopend, loopende. Vloeijende, ſtroomende. *Courant, coulant.*
Loopend water. *Eau courante.*
Loopende oogen. *Des yeux chaſſieux.*
Loopend ſchrift. *Ecriture courante.*
Fraai loopend konnen ſchrijven, eene loopende hand hebben. *Ecrire une belle écriture courante.*
LOOPER. *z. m.* Loopende boode. *Courier.*
Looper. Wedlooper. *Coureur, léger à la courſe, qui ſe pique de bien courir.*
Schuimlooper. *zie onder* Schuim.
De loopers liepen te gelijk af. *Les coureurs coururent tous deux enſemble ou en même temps.*
‡ Looper. Zwerver, die altijd hier en daar loopt. *Coureur, vagabond, qui court ça & là.*
Die vent is een regte looper. *Ce drôle eſt un vrai coureur, un franc vagabond.*
Looper. Haazepoot. *Patte de lièvre.*
‡ Zijne loopers te baat neemen, 't haazepad kiezen, zig wegpakken. *Gagner au pied, montrer les talons, s'enfuir.*
Looper. Damſchijf die in 't Verkeerſpel uit het bord geſlagen is. *Dame miſe hors du jeu au Verquair ou Trictrac Hollandois, &c. en la battant par un coup de dé.*
*Looper. Zandlooper. *Horloge de ſable, un ſable.*
De looper is uit, keer den looper om, enz. *Le ſablé ou l'horloge de ſable eſt vuide, tournez le ſable, &c.*
*Looper. Keizer. Gemeene ſleutel, om veele deuren op te ſluiten. *Paſſepartout, clef commune qui ſert à ouvrir pluſieurs portes.*
*Looper. De bovenſte meulenſteen. *Meule-courante, la meule d'enhaut ou meule de deſſus.*
Looper. Schilders wrijfſteen, die over eenen anderen loopt om de verwen te wrijven. *Moleſte, pierre de marbre ou de porphyre propre à broyer les couleurs pour la peinture.*
*Looper. Takeltouwdaar men de goederen meê in en uit een vaartuig hijſt. *Elingue, palaquin, corde dans un vaiſſeau ou dans un bateau, laquelle par le moyen des poulies ſert à charger & à décharger les fardeaux d'une peſanteur médiocre.*
Enterlooper, Hardlooper, Hooglooper, Hooplooper, Landlooper, Nagtlooper, Poſtlooper, Schuimlooper, Voetlooper, Wedlooper, Zandlooper, enz. *zie onder* Enter, enz.
Loopgraaf. *z. v.* Loopgrave. *Tranchée, ligne d'approche ou ligne d'attaque.*
De loopgraven openen. *Ouvrir la tranchée.*
In de loopgraaven gaan. *Monter la tranchée, deſcendre ou entrer dans la tranchée.*
De Vaandrig wierd in de loopgraven gequetſt. *L'Enſeigne fut bleſſé dans la tranchée.*
Loopje. *zie* Loop van buskruid.
Loopje. *z. g.* Liſt, vond. *Tour, ruſe.*
Dat loopje is goed. *Ce tour-là eſt bon, cette ruſe eſt bonne.*
Ik ken uwe loopjes, ik ken uwe ſtreeken. *Je ſai de vos tours, je connois vos ruſes.*
Loopje. Sportwoordje, quinkſlag. *Mot pour rire, railleric, pointe d'eſprit, rebus, équivoque, jeu de mots, alluſion.*
*Dat zijn aardige loopjes. *Ce ſont des contes ou des diſcours facétieux, des rencontres agréables, des ſaillies plaiſantes.*
Looping. Buikloop. *zie* Loop.
Looping. *z. v.* Traaning, vloeijing. *Coulement.*
De looping der oogen, van 't water, enz. *Coulement des yeux, écoulement de l'eau, &c.*
Loopmaare. *zie* Tijding.
Loopperk. *zie* Loopplaats.
Loopplaats. *z. v.* Loopperk. *Carrière, lieu deſtiné pour les courſes à cheval.*
Loopplaats. Loopveld, veld geſchikt tot het oeffenen van het paerdevolk. *Quartier d'aſſemblée pour la cavalerie qu'on exerce.*
LOOPS. *bijv. w.* van de honden ſpreekende. *En chaleur, parlant des chiens.*
Die teef word loops. *Cette chienne entre en chaleur.*
De hond is loops. *La chienne eſt chaude ou en chaleur.*
LOOPS. Als, ter loops. *bijw.* Schielijk. *A la hâte, en courant.*
Ik heb het boek ter loops doorbladerd. *J'ai parcouru le livre à la hâte.*
Ter loops. In 't voorbijgaan. *En paſſant.*
Ik ben ter loops tot zijnent geweeſt. *J'ai été chez lui en paſſant.*
Loopſtag. *z. v. zie* Klimſtag.
Loopſter. *z. v.* Quikbil. *Coureuſe, fille ou femme qui aime à trotter ou à courir, trotteuſe.*
Straatloopſter. *zie onder* Straat.
Looptouw. *zie* Klimſtag.
Loopveld. *zie* Loopplaats.
LOOR, te loor. *zie* Leur.
LOOS. *bijv. w.* Doortrapt, erg. *Fin, ruſé, ſubtil.*
Dat is een looze vond. *Voilà une invention ou une ruſe ſubtile, une grande fineſſe ou ſubtilité.*
De vos is een loos dier. *Le renard eſt un animal ruſé.*
Hij is een looze ſchalk. *C'eſt un fin drolle, un ruſé compère.*
LOOS. *z. v.* Een oud touw dat op 't ſchip los hangt. *Bout de corde qui pend dans un vaiſſeau.*
Voor de loos. *bijw.* Voor de leus, welſtaanshalve. *Pour la façon, pas tout de bon.*
Iets voor de loos doen. *Faire quelque choſe avec feinte ou par feinte.*
*LOOS. Looze. *bijv. w.* Dat niet wezenlijk is. *Faux, fauſſe, feint.*
Eene looze deur. *Une fauſſe porte.*
Een looze of valſche wapenkreet. *Fauſſe allarme.*
Looze kiel. *Scheepsw. Fauſſe quille, terme de marine.*
LOOS. *z. v.* Loots, logie. *zie* Loots.
LOOS word ook agter de zelfſtandige naamen gezet, en beteekent de berooving der zaak door de benaaming uitgedrukt. *LOOS ſe met auſſi derrière les noms ſubſtantifs, & marque la privation des choſes exprimées par ces noms.*
Vaderloos. *bijv. w. Sans père, qui n'a plus de père.*
Handenloos. *bijv. w. Sans mains, qui n'a point de mains.*
Geldeloos. *bijv. w. Sans argent.*
Eene tandenlooze bes. *Une vieille édentée.*
LOOSEN. *zie* Loozen.
LOOSHEID. *z. v.* Argheid, doortraptheid. *Fineſſe, ſubtilité, ruſe, feinte.*
Ergens eene groote loosheid in toonen. *Uſer de grande fineſſe, feinte ou ſubtilité dans une affaire.*
Looslijk. *bijw.* Bedrieglijk, liſtiglijk. *Finement, ſubtilement, avec ruſe ou avec feinte.*
Met iemand looslijk handelen. *Uſer de fineſſe ou de ruſe avec quelqu'un, le tromper finement, n'en pas agir honnêtement ou ſincérement avec lui.*
LOOT. *z. g.* Zeker gewigt, zijnde een 32ſte gedeelte van een pond. *Une demie once, un lot, la 32me partie d'une livre.*
Een loot garen, zijde, enz. *Une demie once de fil, de ſoye, &c.*
LOOT. Metaal, enz. *zie* Lood, enz.
LOOT. *z. v.* Lot, ſcheut. *Rejetton.*
Loot die in den grond geplant word om 'er eenen boom van te krijgen. *Bouture.*

Digitized by Google

Loot van eenen wijngaard die in den grond gelegd word om 'er eenen wortel aan te krijgen. *Marcote, provin.*
Loot van eene bloem. *Marcote de fleur.*
LOOTEN. *g. w.* 't Lot werpen. *Jetter au fort, tirer au fort.*
Laat ons daarom looten. *Jettons au fort ou tirons au fort pour cela.*
LOOTER. *z. m.* Lottrekker. *Jetteur au fort, tireur au fort, qui jette ou tire au fort.*
LOOTEREN. *zie* Leuteren.
LOOTERIJE. *z. v. Blanque, lotterie ou loterie. zie* Loterije.
Looting. *z. v.* Lottrekking, lotwerping. *Action de jetter ou tirer au fort.*
Bij lootinge. *Au lot, au fort.*
Dat is mij bij lootinge ten deel of te beurt gevallen. *Cela m'eſt tombé en partage par le fort, ce lot m'eſt échu.*
LOOTS. *z. v.* Zekere planke hut. *Loge, cabane, ſorte de tente élevée & faite de planches pour y être à l'abri.*
Eene loots opſlaan. *Elever ou dreſſer une cabane ou une loge.*
Te Amſterdam preekt men bij gebrek van Kerke in eene loots. *Faute d'Egliſe on prêche à Amſterdam dans une cabane ou dans une loge.*
LOOTS. *z. m.* Loods, lootsman. *Pilote côtier, Lamaneur ou Locman.*
Bevaarene lootſen, bedrevene lootsluiden. *Pilotes experts, verſés ou expérimentés dans la navigation, qui entendent bien le pilotage & la conduite d'un vaiſſeau, hors du port & dans le port.*
Binnenloots. *Pilote côtier.*
Buitenloots. *Pilote hauturier.*
LOOTSEN. *w. w.* De ſchepen in of uit de haven lootſen. *Conduire les vaiſſeaux entrans & ſortans.*
Een ſchip binnen lootſen. *Faire entrer un vaiſſeau, le conduire dans le port.*
Een ſchip buiten lootſen. *Conduire un vaiſſeau en mer.*
Lootslieden of lootsluiden. *zie* Loots.
Lootsman. *zie* Loots.
Lootsmans boot. *z. g.* Boot of vaartuig des lootsmans. *Barque de lamaneur.*
Lootsmans water. *z. g.* Water dat de lootsman alleen bekend is. *Parage où il faut un pilote, endroit de la côte ou du port dont les lamaneurs ſavent ſeuls les giſemens.*
LOOTWIT. *zie* Loodwit.
LOOTZEN. *zie* Lootſen.
LOOVEN, loven. *w. w.* Prijzen, danken. *Louer, donner des louanges, rendre graces.*
God over zijne weldaden looven. *Louer Dieu de ſes bienfaits.*
Het werk zal den meeſter looven. *L'ouvrage fera l'éloge de l'ouvrier ou le fera connoître.*
Looven, eiſchen. *zie* Loven.
LOOYEN. *zie* Looijen.
LOOYER. *zie* Looijer.
LOOZEN. *w. w.* Lozen, loſſen. *Lâcher, décharger.*
Zijn water loozen. *Lâcher de l'eau, faire de l'eau.*
Steentjes loozen. *Jetter du gravier ou de petites pierres en urinant.*
Zugt op zugt loozen. *Pouſſer ou jetter des ſoupirs, ne faire que ſoupirer.*
‡ Zij heeft een pakje gelooſt, zij heeft in de kraam gelegen. Dit word van dogteren, die buiten egt bezwangerd zijn, gezegd, maar niet van gehuwde vrouwen. *Elle a déchargé ſon paquet. Cela ſe dit des filles qui accouchent, & non des femmes mariées.*
Loozing. *z. v. Vuidange.*

L O R.

LOR, Lorren. *z. v.* Leuren, vodden. *Chiffons, guenilles, baillons.*
* Dat zijn maar lorren van boeken. *Ce ne ſont que de méchans livres, ce ne ſont que des bouquins.*
‡ Dat vrouwmenſch is eene regte lor, eene regte floor. *Cette femme ou cette fille eſt une vraye ſalope.*
LORDING. *z. v.* Een zwaar geteerd touw, dat om kabels enz word gewonden. *Corde goudronnée, dont on fourre ou garnit les cables, &c.*
‡ LORREN. *w. w.* Bedriegen, ontfutzelen. *Attraper, avoir finement. zie* Lorren.
Zij weet haaren man wel te lorren. *Elle ſait fort bien attraper ſon mari.*
LORRENDRAAIJEN. Ter ſluik handel drijven op vreemde kuſten, ten nadeele van de Maatſchappije, welke daar toe alleen bevoorregt is. *Négocier à la ſourdine ſur une côte privilégiée, traſiquer en cachette au préjudice d'une Compagnie, qui eſt ſeule en poſſeſſion & en droit d'un certain commerce.*
LORRENDRAAIJER. *z. m.* Een ſchip buiten de gewoone Maatſchappije uitgezonden om te handelen. *Vaiſſeau ou navire marchand qu'on envoye faire trafic dans des pays étrangers à l'inſu de la Compagnie ou Société privilégiée.*
‡ Lorrendraaijer. Een die zig voor ſoldaat laat monſteren, en niet in dienſt is. *Paſſe-volant, ſoldat qui ne fait que paſſer la montre.*
De Monſterheeren vonden veele lorrendraaijers. *Les Commiſſaires de la montre ou revue des ſoldats trouvérent beaucoup de paſſe-volans.*
‡ Hij is maar een lorrendraaijer, een bedrieger. *Ce n'eſt qu'un trompeur.*
‡ Lorrendraaijerije. *z. v.* Bedriegerije. *Tromperie, fraude.*
Men pleegt veele lorrendraaijerijen ter zee. *Il ſe fait beaucoup de fraudes ſur la mer.*
‡ LORREWERK. *z. g.* Leure- of voddewerk. *Méchant ouvrage, bouſillage.*
‡ LORS. *z. v.* Een agteloos vrouwmenſch. *Une étourdie.*
‡ Zij is eene regte lors. *C'eſt une franche étourdie.*
‡ LORSSEN. *g. w.* Verwaarloozen, borgen. *Négliger, ne pas mettre à profit, prendre à crédit.*

L O S.

LOS. *bijv. w.* Niet vaſt, niet geſpannen. *Peu ferme, peu tendu, lâche.*
Die knoop is te los. *Ce nœud n'eſt pas aſſez ferme.*
Het touw is te los, niet genoeg geſpannen. *La corde eſt trop lâche, elle n'eſt pas aſſez tendue.*
Los. Onvaſt, onſterk, zwak. *Foible, léger, qui n'eſt pas fort ou bien fondé, peu ſolide.*
Dat is een los gebouw. *C'eſt un bâtiment peu ſolide.*
Dat is eene loſſe bewijsreden. *Voilà un foible argument.*
Los. Ongevlogten, hangende. *Délié, dénoué, pendant, détaché.*
Los hair, loſſe vlegten. *Cheveux déliés, cheveux qui pendent ou qui flottent, cheveux pendans.*
Loſſe kleederen. *Habits qui ne ſont pas attachés.*

Een los blad van een boek. *Un feuillet détaché.*
Het is maar op een los blad papier gedrukt. *Cela n'eſt imprimé que ſur une feuille volante.*
* Los. Ongedwongen, zwierig, ſchilderagtig. *Dégagé, libre, qui n'eſt point forcé.*
Dat is een loſſe trek, een los kleed, eene loſſe ſchets, enz. *Voilà un trait dégagé, un habit dégagé, un deſſein libre & dégagé, &c.*
Los. Ongebonden, ongeboeid. *Libre, ſans être lié.*
De dief ging los neffens den Schout. *Le voleur marcha avec le Lieutenant-Criminel ſans être lié.*
* Los. Onverbonden, vrij. *Franc, libre, exempt.*
Daar door is hij los van alle verbinteniſſe. *Par-là il eſt exempt de toute obligation ou de tout devoir.*
* Los. Agteloos, anagtzaam. *Etourdi, volage, négligent, qui ne prend pas garde.*
Die meid is heel los. *Cette ſervante eſt fort étourdie.*
De jeugd is los en onbedagt. *La jeuneſſe eſt volage & inconſidérée.*
Hij is te los in zijne zaaken. *Il eſt trop étourdi ou trop brouillon dans ſes affaires.*
* Los van ſlaap zijn, niet vaſt ſlaapen. *Ne pas dormir ferme ou d'un profond ſommeil.*
Los. Onzeker, veranderlijk. *Incertain, variable, inconſtant.*
Eene loſſe tijding. *Une nouvelle incertaine.*
Los weer. *Temps variable.*
Het los geval. *Le ſort inconſtant, le ſort bizarre.*
* Los van de waereld zijn, zijn hart niet aan de waereld gehegt hebben. *N'avoir pas ſon cœur attaché au monde.*
* Los. Ongeregeld. *Libertin, déréglé, licentieux.*
Door dat gezelſchap word hij heel los, heel heilloos of ongodsdienſtig. *Cette campagnie le rend tout-à-fait libertin.*
Een los leeven leiden. *Mener une vie déréglée, diſſolue ou libertine.*
* Los. *bijw.* Heilloos, ſtout, ongodsdienſtig. *Irreligieuſement, cavaliérement, avec irrévérence, diſſolument, licentieuſement.*
Hij ſpreekt heel los van den Godsdienſt. *Il parle fort cavaliérement de la Religion.*
Hij gaat te los te werk. *Il agit trop à la légére, ou trop inconſidérément.*
* Los. Zwierigljk. *D'une manière dégagée.*
Dat is los geſchilderd. *Cela eſt peint d'une manière libre ou dégagée.*
Losbaar. *bijv. w.* Dat gelost kan worden. *Ce qui peut être délivré, & rançonné, qu'on peut retirer & dégager, rachetable.*
Die ſlaaf, dat pand is niet losbaar. *Cet eſclave ne peut pas être rançonné, ce gage ne peut pas ſe retirer.*
Losbaar. *Amortiſſable.*
Losbijten. *w. w. Rompre en délier avec les dents.*
Losbinden. *Mal lier, ne pas lier aſſez ferme.*
Losbinden. *w. w. Délier.*
Losbol. *z. m.* Loshoofd, loskop. *Tête écervelée, étourdi.*
Die jonge is een regte losbol. *Ce garçon eſt une tête ſans cervelle.*
Losbranden. *w. w.* Afſchieten. Het geſchut losbranden. *Décharger le canon.*

Digitized by Google

Brand 'er op los. *Tirez deſſus, faites feu deſſus.*
Iets los breeken, los maaken, los ſnijden, enz. *Défaire, délier ou dénouer quelque choſe.*
Losbreeken. *g. w. Rompre, ſe rompre.*
Dit touw is goed en ſterk, het zal niet los breeken. *Cette corde-ci eſt bonne & forte, elle ne rompra pas, on ne ſe rompra pas.*
Losbreeken. Uit de gevangenis breeken. *Rompre ſa priſon, s'échapper, ſe ſauver de la priſon.*
Losceel, loscedel. z. v. Ceel om geladen goederen te mogen loſſen. *Billet du bureau de l'Amirauté, permiſſion écrite pour décharger les marchandiſes qu'on a dans le vaiſſeau.*
Losdraaijen. *w. w. Délier, détacher en tournant.*
Eene ſchroef losdraaijen. *Détacher une vis en tournant.*
Los gaan. *g. w.* Los raaken. *Se délier.*
Losgeld. z. g. 't Geld waar door een ſlaave geloſt word. *Rançon, l'argent que l'on paye pour délivrer un eſclave.*
Los geld. Ongepakt geld dat men los in den zak heeft. *Argent qui n'eſt point empaqueté.*
Losgrendelen. *w. w.* Ontgrendelen. *Déverrouiller.*
Losheid. z. v. Onvaſtigheid, zwakheid. *Foibleſſe, légéreté, négligence, humeur étourdie.*
De losheid van dat bewijs beſtaat daar in, dat, enz. *Le défaut, ou la foibleſſe de cet argument conſiſte en ce que, &c.*
*Losheid. Aardigheid, loſſe zwier. *Air dégagé, taille dégagée, mine dégagée.*
Men ziet eene groote losheid in dat kleed, geboomte, ſtuk, enz. *On voit un certain air dégagé dans cet habit, dans ces arbres, dans ce tableau, &c.*
Loshoofdig. *bijv. w.* zie Onbezonnen, Onbedagt.
Loshoofdig. *bijw.* Onbeſuisd, zonder overleg. *Etourdiment, à l'étourdie, à la légére.*
Loshoofdigheid. z. v. Onbedagtzaamheid. *Action étourdie, négligence.*
Loshoofd. z. *m. en v.* Een agteloos menſch. *Etourdi, étourdie, un homme négligent, un écervelé.*
Die knegt, die meid, is een regt loshoofd. *Ce valet eſt un vrai étourdi, cette ſervante eſt une vraye étourdie.*
Losjes. *bijw.* Verkleining van los. *Un peu étourdi, un peu inconſtant, un peu dégagé.* zie Los.
Losknoopen. *w. w. Déboutonner.*
Loskoomen. *g. w. Sortir de priſon.*
Loskonnen. *g. w. Pouvoir ſe detacher, ſe dépétrer.*
‡Loskop. *z. m. en v. Un étourdi, une étourdie, tête légére, un éventé, une éventée.*
‡Loskoppig. *bijv. w.* Onbezonnen, agteloos. *Etourdi, négligent.*
‡Loskoppig. *bijw.* Loskoppiglijk, onbeſuisd. *Etourdiment, à l'étourdie, négligemment.*
‡Loskoppigheid. z. v. Loshoofdigheid. Onbezonnenheid. *Humeur légére, ou étourdie.*
Los kruid. Schieten met loskruid. *Tirer à ſimple poudre, ſans bale.*
Loslaaten. *w. w.* Slaaken. *Relâcher, mettre en liberté.*
Loslijk. zie Loffelijk.
Loslijvig. *bijw.* Weeklijvig. *Qui a le ventre libre, qui a une eſpéce de flux de ventre.*
Loslijvigheid. z. v. *Liberté de ventre.*
Lospakken. *w. w.* zie Ontpakken.
Lospakken. *Empaqueter d'une manière négligée ou peu ferme.*
Losrente. z. v. Rente waar van de hoofdſom kan afgeloſt worden. *Revenu ou rente rachetable, ou dont on peut rendre ou redemander le capital.*
Losrentebrief. z. *m. Obligation, ou acte qu'on donne à une perſonne de qui on a reçu de l'argent à rente.*
Los ſcharp. Allerhande ijzerwerk dat maar los in 't geſchut zonder kardoezen geſtooken word. *Mitraille, toute ſorte de ferraille dont on charge une piéce de canon.*
Loſſelijk. *bijw.* Onbezonnen, onbedagtelijk *Etourdiment, à l'étourdie, à la légére.*
Zij ging daar heel loſſelijk in te werk. *Elle fit cela fort à l'étourdie.*
LOSSEN. *w. w.* Slaaken. *Lâcher, décharger.*
't Geſchut loſſen. *Tirer, ou décharger le canon.*
Een roer, piſtool, enz loſſen. *Tirer ou décharger un mouſquet, un fuſil, ou un piſtolet.*
Loſſen. Ontlaaden, ontſcheepen. *Débarquer, ôter du vaiſſeau.*
De goederen zijn uit dat ſchip geloſt. *Les marchandiſes ſont débarquées ou ôtées de ce vaiſſeau, ou on en a débarqué les marchandiſes.*
Loſſen. Verloſſen, vrij maaken. *Délivrer, mettre en liberté.*
Slaven loſſen. *Délivrer des eſclaves.*
Goed of pand uit de bank van leeninge loſſen. *Dégager quelque choſe qui étoit en gage dans le lombard, retirer un gage du lombard.*
Loſſen. Loozen, quijt worden. *Lâcher, laiſſer échapper, laiſſer aller.*
Hij loſte drie ſteentjes in 't wateren. *Il rendit trois petites pierres en urinant.*
Zij doen niet dan loſſen en laaden. zie Laaden.
‡Die vrouw doet niet dan loſſen en laaden. zie Laaden.
LOSSER. z. *m.* zie Verloſſer.
Loſſigheid. zie Losheid.
Loſſing. z. v. Vrijkooping, bevrijding, ſlaking. *Délivrance, rachat.*
De loſſing der lijfeigenen. *Le rachat des eſclaves.*
De loſſing van een pand. *Le rachat d'un gage.*
Loſſing. Ontlading, ontſcheeping. *Débarquement, décharge.*
Loſſing of ſlaking van 't geſchut. *Décharge du canon.*
Losſpil. zie onder Spil.
Los ſpringen. *g. w. S'échapper.*
De veer is losgeſprongen. *Le reſſort s'eſt échappé.*
Los ſtaan. *N'être par ferme, branler.*
*Lostoomig. *bijv. w.* Ongebonden, dartel. *Libertin, qu'on ne peut tenir en bride.*
Lostornen, lostarnen. *Découdre.*
Eene naad lostarnen. *Découdre une couture.*

L O T.

LOT. Scheut, jonge ſpruit. zie Loot.
LOT. z. g. *Sort, deſtin, deſtinée.*
Ergens het lot over werpen of om looten. *Jetter au ſort, tirer au ſort pour quelque choſe.*
Op iemand het lot werpen. *Jetter le ſort ſur quelqu'un.*
Met het lot ſpeelen. *Jouer au ſort.*
't Lot moet ons ſcheiden. *Il faut que le ſort nous juge, il faut que le ſort en décide.*
Een droevig lot. *Un ſort triſte, une triſte deſtinée.*
Het lot of noodlot heeft het zoo gewild. *Le Deſtin l'a voulu ainſi.*
Lot. Deel dat men geloot heeft. *Lot, ce que l'on a gagné par le ſort.*
Een goed of quaad lot hebben. *Avoir un bon ou un mauvais lot.*
Lot. Inleg in eene loterije, lotbrieſje. *Billet de l'argent qu'on hazarde à la loterie.*
Daar ontbreeken nog omtrent 100 loten of inlagen in die loterije. *Il manque encore environ cent billets dans cette loterie.*
*Met zijn lot in de waereld te vreden zijn. *Etre content de ſon ſort, de ſon état ou de ſa condition dans le monde.*
*Te lot, te beurt. *En partage, par le ſort.*
't Viel hem te lot uit te trekken. *Le ſort tomba ſur lui pour ſortir.*
Lotboek. z. g. Boek waar uit men loot. *Sorte de livre qui ſert à tirer aux billets, aux lots, au ſort, &c.*
LOTEN. *g. w.* zie Looten.
Loten. 't meerv. van Lot. *Les lots, les billets.*
De loten, zijn haaſt getrokken. *Les billets ſont preſque tous tirés.*
Loteren. zie Leuteren.
Loterije. z. v. Lottrekking om prijs. *Loterie, blanque.*
Eene loterije voor een arm dorp opregten. *Etablir, dreſſer, ou faire une loterie pour un pauvre village.*
LOTHARINGEN. z. g. Zeker Hertogdom. *Lorraine, Duché.*
LOTHARINGER. z. *m.* Een die uit Lotharingen is. *Lorrain, qui eſt de Lorraine.*
LOTING. z. v. zie Looting.
LOTSPEL. z. g. Spel daar 't lot in word gebruikt. *Jeu de hazard, jeu au ſort ou à la blanque.*
Men twiſt zeer of de lotſpelen geoorloofd zijn. *On diſpute fort ſi les jeux de hazard ſont permis ou non.*
Lottrekking. zie Looting.
LOTUSBOOM. z. *m. Alizier, ſorte d'arbriſſeau.*
LOTWICHELAAR. z. *m.* Waarzegger door 't lot. *Devin, qui découvre l'avenir.*
Lotwichelarije. z. v. Waarzegging door 't lot. *Divination qui ſe fait par le moyen du ſort.*

LOV. LOU. LOZ. LUB. LUD.

LOVEN. Stad van Braband. zie Leuven.
LOVEN, prijzen. enz. zie Looven, enz.
LOVEN. *w. w.* Eiſchen, op prijs zetten. *Mettre à prix.*
Hoe veel looft gij dat laken? *Combien faitez-vous ce drap-là? à quel prix mettez-vous ce drap-là?*
Te loof en te bed komen, in verding komen. *Mettre à prix & offrir.*
LOVER. Groente, groen loof. zie Loof.
Lovertje. z. g. Blaadje van geſlagen goud of zilver, klatergoud. *Petite feuille d'or ou d'argent battu, paillette ou petite lame de clinquant, canetille.*
LOUTER. *bijv. w.* Zuiver, onvervalſcht. *Pur, qui n'eſt ni compoſé ni mélangé, qui n'eſt pas falſifié.*
Dat is louter zilver, louter goud, enz. *C'eſt de l'or pur, de l'argent pur, &c.*
Dat is de loutere waarheid. *C'eſt la pure vérité.*
Louteraar. z. *m.* Een die 't goud, enz. louteri. *Affineur, rafineur.*

LOU-

Digitized by Google

LOUTEREN. *w. w.* Zuiveren. Dit word van de metalen gezegd. *Affiner, purifier, ceci ſe dit des métaux.*
Goud of zilver louteren. *Affiner l'or l'argent.*
*'t Woord des Heeren is gelouterd. *La parole de Dieu eſt pure.*
*Louterheid. *z. v.* Zuiverheid, onvervalſtheid. *Pureté, qualité de ce qui eſt pur & net.*
De loutering van goud of zilver. *L'affinage de l'or ou de l'argent.*
Louterlijk. *zie* Zuiverlijk.
LOUTERSTAL of koudepis die de paerden overkoomt. *Difficulté d'uriner, maladie des chevaux.*
LOUWMAAND. *z. v.* Januarius of Januarij. *Janvier, le premier mois de l'année.*
LOZE of looze, komende van 't *bijw.* Loos. *zie* Loos.
LOZE. *zie* Leuze, 't woord.
LOZEN. *zie* Loozen.

LUB. LUD.

LUBBE. *zie* Lob of Lobbe.
LUBBEN. *w. w.* Ontmannen. *Châtrer.*
Eenen ſtier, hond, kater, enz. lubben. *Châtrer un taureau, un chien, un chat, &c.*
‡ Lubben. Villen, ſnijden. *Châtrer, ôter & retrancher quelque choſe, mutiler.*
‡ Eenen ſchrijver of een boek lubben, verminken. *Châtrer un auteur ou un livre, en retrancher quelque choſe, le mutiler.*
‡ Lubben. Snijden, bedriegen. *Tromper finement ou adroitement.*
‡ Iemand lubben dat 'er vel en vleeſch aan blijft hangen, iemand zeer bedriegen. *Tromper quelqu'un vilainement.*
LUBBER. *z. m.* Een die de beeſten lubt. *Châteur, celui qui châtre les animaux, &c.*
‡ Een lubber of verminker der Schrijveren. *Châtreur, qui retranche quelque partie d'un livre.*
‡ Lubber. Garenlubber, garentwijner. *Tordeur de fil.*
‡ Dat is een regte lubber, een regte ſtompert of bloedbeuling. *C'eſt un vrai jean nigaud, c'eſt un vrai nicis benêt.*
Lubbing. *z. v.* Ontmanning. *L'action de châtrer ou de couper les teſticules aux animaux.*
‡ Lubbing of verminking der Schrijveren. *L'action d'ôter ou de retrancher quelque choſe d'un auteur, ou d'un livre, &c.*
Lubmes. *z. m.* Mes daar men meê lubt. *Petit couteau qui ſert à châtrer.*
‡ Iemand onder 't lubmes hebben, of mishandelen. *Tenir quelqu'un ſous ſa patte.*
LUDEWIJK. *zie* Lodewijk.

L U G.

LUGT. *z. v.* Lucht, logt. *Air.*
Eene gezonde, eene vergiftige lugt. *Air ſain, air infecté, ou peſtiféré.*
Ergens de lugt uit pompen. *Tirer ou pomper l'air de quelque choſe.*
Lugt. Ruimte tuſſchen hemel en aarde. *Air, l'eſpace qui eſt entre le ciel & la terre.*
De vogels vliegen in de lugt. *Les oiſeaux volent en l'air.*
Met eene betrokkene lugt afvaaren. *Mettre à la mer, faire voile ou partir avec un temps couvert.*
Een verſchijnſel in de lugt. *Phénoméne dans l'air.*
Lugt, reuk, geur. *Odeur.*
Dat geeft eene bange lugt. *Cela donne une mauvaiſe odeur.*
Lugt, wind, koelte. *Air, ſouffle, vent, halcine.*
Daar komt lugt. *Le vent s'augmente, il commence à venter, il fait du vent.*
Lugt ſcheppen, adem ſcheppen. *Prendre halcine, prendre de l'air, reſpirer.*
*Ergens de lugt van hebben, ergens kennis of kondſchap van hebben. *Avoir le vent de quelque choſe, en avoir connoiſſance.*
‡ Hij kreeg 'er haaſt de lugt van. *Il en eut bientôt le vent.*
*Ik heb daar geen lugt op, geen zin in. *Cela ne me touche point, cela ne me plaît point.*
De lugt van 't wild krijgen. Dit zegt men van de jagthonden. *Halener, ceci ſe dit des chiens de chaſſe.*
Avondlugt. Kaaslugt. *zie onder* Avond, enz.
*De lugt is daar niet klaar, daar is onraad. *Il ne fait pas bon-là, il y a quelque choſe qui ne va pas bien.*
‡ Ik zal hem lugt geeven, ik zal 't hem zeggen daar 't op ſtaat. *Je le lui dirai comme il faut.*
LUGT. *z. m.* Een geſpikkeld wreed dier. *Linx, loup cervier.*
LUGT. Wijnlugt. Gezwaveld doek dat de Wijnverlaaters gebruiken. *Méche, ou toile ſouffrée à l'uſage des marchands de vin.*
Wijnlugt. Zeelugt. *zie onder* Wiin, enz.
LUGTEN. *w. w.* Met lugt berooken, zwavelen. *Souffrer, brûler de la méche ou de la toile ſouffrée dans un baril.*
Die wijn is te ſterk gelugt. *Ce vin eſt trop ſouffré, ce vin ſent trop le ſouffre.*
Men moet die vaten ſterk lugten. *Il faut bien ſouffrer ces tonneaux.*
LUGTEN. *w. w.* In de lugt hangen of ſtellen. *Airier, expoſer à l'air.*
Klederen lugten. *Airier des habits, mettre des hardes à l'air.*
Een vat lugten. *Donner de l'air à un tonneau.*
Lugten. *g. w.* Van de jagthonden ſpreekende. *Prendre le vent, parlant des chiens de chaſſe.*
‡ Lugten. Stinken, ſtank verwekken. *Sentir, rendre une mauvaiſe odeur.*
‡ De Smouſſen lugten niet weinig naar knoflook. *Les Juifs Allemans ſentent extrémement l'ail.*
‡ Niet lugten, niet lijden. *Ne pouvoir ſouffrir.*
‡ Zij mag die vent zien nog lugten. *Elle ne peut ni voir ni ſouffrir ce drôle-là.*
LUGTER. *zie* Kandelaar.
LUGTER. *zie* Slinker.
LUGTGAT. *z. g.* Togtgat. *Soupirail.*
Lugthartig. *bijv. w.* Blijgeeſtig. *Gai, joyeux, jovial.*
Lugthartigheid. *z. v.* Blijgeeſtigheid. *Gayete, humeur joviale.*
Lugthartigheid. *bijw.* Blijgeeſtig. *Gayement, d'un cœur gai.*
Hij ging lugthartig naar den dood. *Il s'expoſa ou ſe préſenta courageuſement ou gayement à la mort.*
Lugtje. *z. g.* Logtje, kleine koelte. *Petit vent frais.*
Daar koomt een lugtje. *Il commence à faire un petit vent frais.*
*Daar koomt een lugtje, daar koomt eenige verligting. *Voilà un petit ſoulagement qui vient.*
Om een lugtje gaan, eene wandeling gaan doen. *Prendre l'air, ſe promener.*
*Om een lugtje raaken, van kant of om hals raaken. *Paſſer le pas, être tué, périr.*
Lugtig. *bijv. w.* Vol lugt, niet bedompt. *Clair, aéré, qui eſt plein de clarté, qui n'eſt pas obſcur ni ſombre.*
Een lugtig huis. *Une maiſon claire, une maiſon bien percée, bien aériée.*
Lugtige, lugte. Open, niet beſlooten. *Ouvert, qui n'eſt point renfermé.*
Eene lugtige plaats. *Lieu ouvert, & qui n'eſt point renfermé.*
Lugtig. Ligt om te verteeren. *Facile à digérer, de facile digeſtion.*
Rapen is een lugtige koſt. *Les navets ſont faciles à digérer ou de facile digeſtion.*
Lugtig of dunnetjes gekleed zijn. *Etre vêtu à la légére ou légérement.*
*Lugtig van zinnen zijn, lugthartig zijn. *Etre gai, avoir le cœur gai, être jovial.*
[illegible]gheid. *z. v.* Openheid, onbeſloten[illegible]. *L'état d'une choſe ouverte, percée & non renfermée.*
De lugtigheid van 't huis bekoorde hem. *La maiſon [illegible] réa à cauſe qu'elle étoit bien percée [illegible] aériée.*
Lugtkunde. *z. v. Aérometrie.*
Lugtmeeter. *z. m. nieuw. w. Baromètre.*
Lugtpijp. *z. v. Tuyau pour tirer l'air.*
Lugtpomp. *z. v. Pompe pneumatique pour tirer l'air de quelque choſe.*
Lugtſpringer. *z. m. Sauteur, celui qui fait des caprioles ou des ſauts en l'air.*
Lugtſprong. *z. m. Capriole.*
Lugtſprongen maaken. *Faire des caprioles.*
Lugtſtreek. *z. v.* Klimaat. *Climat.*
Lugtweeger. *z. m. Baromètre.*
Lugtzinnig. *bijv. w.* Lugthartig, blijmoedig. *Gai, joyeux, jovial.*
Lugtzinnigheid. *z. v.* Lugthartigheid. *Gayeté, humeur joviale.*
Lugtzinnigljk. *bijw.* Blijmoedelijk. *Gayement, d'un cœur gai, d'un eſprit jovial.*

L U I.

LUI word zomtijds voor Luiden gezegd. *zie* Luiden of lieden.
LUI. *bijv. w.* Traag, loom. *Pareſſeux, indolent.*
Heel lui zijn. *Etre fort pareſſeux.*
Dat is een lui menſch, een luijen hond, enz. *Voilà un homme pareſſeux, un chien pareſſeux, &c.*
Een lui en lekker leven. *Une vie de fainéant & de bonne chére.*
De Sybariten leefden lui en lekker. *Les Sybarites paſſoient leur vie dans la fainéantiſe & dans la molleſſe.*
Luiaard. *zie* Luijaard.
Luibak. *zie* Luijaard.
LUID. *bijv. w.* Hard. *Aigu, bruyant, éclatant*
Een luid gerugt, eene luide ſtem. *Grand bruit ou bruit éclatant, haute voix ou voix claire.*
Met luider ſtemme, overluid. *A haute voix.*
Luid, luide. *bijw.* Hard. *Haut, hautement, d'une voix claire, à haute voix, d'une façon bruyante.*
Luid ſpreeken, ſchreeuwen, enz. *Parler haut, crier haut, &c.*
Luid. Inhoud. *Contenu, teneur.*
Naar luid, naar den inhoud, naar de letter. *Selon la teneur, ſelon la lettre.*
Naar luid des briefs, des uiterſten wille, enz. *Selon la teneur de la lettre, du teſtament, &c.*
LUIDEN. *g. w.* Klinken. *Sonner, rendre un ſon, faire un ſon.*
De klokken luiden nog. *Les cloches ſonnent encore.*

Dat

Digitized by Google

Dat zeggen luid niet wel. *Ce Discours déplait, ce discours sonne mal.*
Dat vaers luid niet wel. *Il y a une cacophonie dans ce vers, ce vers n'eſt point du tout harmonieux.*
Dat luidde hem vreemd in de ooren, dat quam hem vreemd voor. *Cela sonna mal à ſes oreilles, quand il entendit cela il en fut étrangement ſurpris.*
Luiden. Luijen, de klok trekken. *Sonner, tirer la cloche, ſonner les cloches.*
Over eenen dooden luiden. *Sonner pour un trépaſſé, pour un mort.*
Luiden. Getrokken worden, klinken. *Sonner, être tiré.*
De poortklok luid een heel half uur. *La cloche pour fermer & ouvrir les portes de la ville ſonne une demi-heure entière.*
Luiden. Behelzen, inhouden. *Contenir, renfermer, porter.*
't Plakkaat luid aldus. *Voici la teneur de l'ordonnance, de l'édit, ou du placard.*
De textwoorden luiden aldus. *Voici les paroles du texte.*
LUIDEN. *z. m. meerv.* Lieden, menſchen. *Les gens. zie* Lieden.
De luiden van die plaatze zeggen dat, enz. *Les gens de ce lieu-là diſent que, &c.*
LUIDENDE. *bijv. w.* klinkende. *Sonnant, qui donne du ſon.*
* Wel of qualijk luidende. *Qui ſonne bien ou mal.*
Eensluidend. Zoetluidend. Welluidend, enz. *zie onder* Eens, enz.
Luider, luijer. *z. m.* Klokluider. *Sonneur, ſonneur de cloches.*
Luider. *bijw.* Luider of harder dan een ander roepen. *Crier plus haut qu'un autre.*
Luiding. *z. v.* Luijing, gelui. *Action de ſonner, ſonnerie, bruit des cloches.*
De geduurige luiding breekt de menſchen, die bij eene Kerk woonen, geweldig het hoofd. *Quand on eſt voiſin d'une Egliſe, on a la tête bien rompue de la perpétuelle ſonnerie des cloches.*
Luidkeels. *bijw.* Overluid. *A haute voix.*
Luidkeels om hulp, moord, enz. roepen. *Crier à haute voix au ſecours, au meurtre.*
Luidkeels lagchen. *Rire à gorge déployée.*
Luidrugtig. *bijv. w.* Doorklinkende, dat ver gehoord word. *Bruyant, éclatant, perçant.*
Iemand die luidrugtige manieren heeft. *Une perſonne qui a des maniéres bruyantes.*
Een luidrugtig geluid. *Un ſon éclatant.*
Een luidrugtig geraas. *Un bruit perçant.*
Luidrugtigheid. *z. v. Action de celui ou de celle qui fait beaucoup de bruit.*
LUIELAK. *zie* Luilak.
LUIER. *z. m. zie* Luider.
LUIER. Luur. *zie* Luur.
LUIEREN. *meerv.* van Luier. *zie* Luur.
LUIEREN. *g. w. zie* Luijeren.
LUIF. *zie* Luifel.
LUIFEL. *z. v.* Uitſtek voor een huis. *Auvent ou apentis devant une maiſon.*
Eene opſtaande, eene neerhangende luifel. *Auvent relevé, auvent perchant.*
Luifelſchrift. *z. g.* Opſchrift van eene luifel. *Ecriteau d'auvent, écriteau d'apentis.*
LUIHEID. *z. v. Pareſſe, indolence, fainéantiſe.*
LUIJ. *zie* Lui.
LUIJAARD. *z. m.* Een luij menſch. *Un pareſſeux, un fainéant.*
LUIJELAK. *zie* Luijaard.
LUIJER. *zie* Luider.
LUIJER, enz. Luur. *zie* Luur, enz.
‡ Iemand eenen luijer of lap om de Ooren geeven. *Donner un ſoufflet à quelqu'un.*
LUIJEREN. *meerv.* van Luur. *zie* Luur.
LUIJEREN. *g. w.* Zig luij en traag aanſtellen. *Etre pareſſeux & lent, faire le pareſſeux.*
Ergens op luijeren. *S'Endormir, uſer de nonchalance dans l'attente de quelque choſe.*
LUIK. *z. g.* Zeker Prinsdom en Bisdom van Duitſchland. *Liége, Principauté & Evêché d'Allemagne.*
De ſtad Luik. *La ville de Liége.*
LUIK. *z. g.* Blind, dekzel. *Volet.*
Luiken voor de glaazen, van vaartuigen, enz. *Volet de fenêtre, couverture de navire.*
Enterluik. Kelderluik. *zie onder* Enter, enz.
LUIKEN. *w. w.* Toedoen, ſluiten. *Fermer, clorre.*
De oogen luiken of ſluiten. *Fermer les yeux.*
Ik heb mijne oogen niet gelooken, ik heb niet geſlaapen. *Je n'ai pas eu les yeux clos ou fermés, je n'ai pas dormi.*
Hij zal zoo draa zijne oogen niet gelooken hebben, of zoo ras niet dood zijn, of, enz. *Il n'aura pas ſi tôt les yeux clos, ou il ne ſera pas plutôt mort, que, &c.*
LUIKENAAR. *z. m.* Een die van Luik is. *Liégeois, qui eſt de Liége.*
LUIKER. *bijv. w.* van Luik. *De Liége.*
‡ Luiker bloed doet niemand goed. *Spreekwoord*, betekenende dat de Luikenaars een boos volk zijn. *Les liégeois ſont méchans, il faut ſe donner garde des Liégeois.*
Luikerland. *z. g. Pays de Liége.*
Een Luikerwaal. *Wallon du pays de Liége, Liégeois.*
't Luikerwaals. *Le Wallon Liégeois, ou la langue du pays de Liége.*
LUIKGAT. *z. g.* Luikopening in een ſchip. *Ecoutille, ouverture dans le pont d'un vaiſſeau, d'un navire, &.*
LUIKS. Luikſch. *bijv. w.* van Luik. *De Liége.*
Luiks ſnaí, Luiks bier, Luiks geweer, enz. *Etoffe, biére, armes de Liége, &c.*
LUILAK. *zie* Luijaard.
LUILEKKERLAND. Vercierd land daar van alles vol op is. *Pays de Cocagne.*
LUIM. *z. v.* Vlaag. *Humeur, certaine diſpoſition d'eſprit.*
Eene goede luim hebben. *Etre en bonne humeur.*
Op zijne luimen leggen, naauw letten; beſpieden. *Etre aux ecoutes, guetter, épier.*
Minneluim. *zie onder* Minne.
LUIPAARD. *z. g.* Zeker wild dier. *Léopard, ſorte d'animal farouche.*
Een luí paerd, *met twee woorden.* Een paerd dat niet wel trekt. *Cheval pareſſeux.*
LUIPEN. *g. w.* Loeren op iets. *Guetter à la dérobée.*
Luipert. *z. m.* Die jonge is een regte luipert. *Ce garçon eſt un vrai ſournois, un taciturne, un ſonge-malice.*
LUIPIJP. *z. v.* Pijpzak. *Cornemuſe, inſtrument de muſique à vent.*
LUIS. *z. v. Pou ou poux.*
Met luizen gequeld zijn. *Etre tourmenté de poux.*
‡ 't Is eene hongerige luis, een happige vogel. *C'eſt un pou affamé.*
‡ Eene magere luis bijt ſcherp, een kaale ſchoût, pagter, enz. is happig. *Un pou affamé mord extrêmement, un Baillif ou un Fermier qui n'eſt pas riche eſt affamé d'argent.*
Houtluis. *zie* Houtmade.
Hondsluis, Hoofdluis, Knipluis, Lieſchluis, Platluis, Schaapsluis, Wandluis, Waterluis, Weegluis, enz. *zie onder* Honds, enz.
Luisagtig. *zie* Luizig.
‡ Luisboſch. *z. m. en v.* Luispook, luiszak. *Pouilleux.*
‡ Luishond. *Scheldwoord.* Luisboſch. *Pouilleux, gredin.*
Luiskruid. *z. g. Herbe aux poux, pédiculaire.*
Luismarkt. *zie* Luizenmarkt.
Luispook. *zie* Luisboſch.
LUISTER. *z. m.* Glans, ſchijnſel. *Luſtre, éclat, ſplendeur.*
LUISTERAAR. *z. m. Celui qui eſt aux écoutes, qui épie, mouchard.*
LUISTEREN. *w. w.* Glans geeven. *Luſtrer, donner du luſtre.*
Bont luiſteren. *Luſtrer de la pélleterie, ou de la fourrure.*
Hoeden luiſteren. *Luſtrer des chapeaux.*
LUISTEREN. *g. w.* Toehooren. *Ecouter, prêter l'oreille.*
Scherp luiſteren naar 't geen 'er gezegd word. *Ecouter attentivement ce qu'on dit, ouvrir les oreilles, écouter avec attention.*
Ergens na of naar luiſteren, ſtiptelijk volgen. *Suivre ponctuellement.*
Dat kind luiſtert nergens na. *Cet enfant ſe moque de tout ce qu'on lui dit, il ne fait point de cas des remontrances.*
Ik heb een paerd gekogt dat naar den toom wel luiſtert. *J'ai acheté un cheval qui obéit bien à la bride.*
Alle de ſcheepen luiſteren niet eveneens naar 't roer. *Tous les vaiſſeaux n'obéiſſent pas également au gouvernail.*
Iemand iets in 't oor luiſteren. *Chucheter, dire doucement quelque choſe à l'oreille de quelqu'un.*
Luiſtering. *z. v. Attention, obéiſſance.*
LUISTERLOOS. *bijv. w. Sans éclat, ſans luſtre, ſans ſplendeur.*
LUISTERSCHERP. *bijv. w.* Scherp in 't luiſteren. *Qui a l'ouïe fine & délicate.*
‡ Luiſterwijf. *z. m. en v.* Een die luiſtert. *Celui ou celle qui écoute, ou qui eſt aux écoutes, mouchard.*
Luiſterzuſter. *z. v. Sœur écoute.*
LUISZAK. *zie* Luisboſch.
Luiszalf. *z. v.* Zalf voor de luizen. *Onguent aux poux.*
‡ Dat is maar luiszalf, dat heeft niet te beduiden. *Ce ne ſont que des bagatelles, fottiſes, des choſes frivoles.*
Luisziekte. *z. v. Maladie pédiculaire.*
LUIT. *z. v.* Zeker ſnaarſpeeltuig. *Luth, inſtrument de muſique à cordes.*
Op de luit ſpeelen. *Toucher le luth, jouer du luth.*
LUITENANT. *z. m. ond. w.* Stedehouder. Een Overſte-Luitenant. *Lieutenant-Colonel.*
Luitenant-Admiraal; enz. *Lieutenant-Amiral, &c.*
LUITHERAAN *beter* Lutheraan. *z. m.* Een navolger van Luther. *Luthérien, Luthériens.*
Een Luitherſch Pſalmboek. *Livre de Pſeaumes Luthérien, Pſeautier Luthérien.*
De Luitherſche Kerk. *L'Egliſe Luthérienne.*
De Luitherſche of de Lutheraanen. *Les Luthériens.*
LUITMAKER. *z. m. Luthier, faiſeur de luths.*
Luitſlager. *z. m.* Luitſpeeler. *Joueur de luth, qui touche le luth.*
Luitſlagereſſe. *z. v.* Luitſpeelſter. *Femme ou fille qui touche le luth, ou qui joue du luth.*
Luitſnaar. *z. v. Corde de luth.*
Luitſpeeler. *zie* Luitſlager.

Digitized by Google

Luitſpeelſter. *zie* Luitſlagereſſe.
Luitſpel. *z. g.* Het ſpel op de luit. *Jeu du luth.*
LUIWAGEN. *z. m.* Schuijer met eenen ſteel om den vloer te ſchrobben. *Frottoir, broſſe à manche long, pour nettoyer le pavé ou le plancher.*
Luiwagen, ſcheepsdwarshout daar de roerpen heen en weer over loopt. *Traverſe de gouvernail.*
LUIZAGTIG. *zie* Luizig.
Luizenboſch. *zie* Luisboſch.
Luizenkam. *z. m. Peigne qui a les dents ſerrées, & qui eſt propre pour abbattre les poux.*
Luizenkraamer. *z. m. Pauvre fripier.*
Luizenmarkt. *z. v.* Voddenmarkt. *Friperie.*
Luizen. *meerv.* van Luis. *Des poux.*
‡ Vertrek met uwe luizen, pak je biezen. *Tirez-vous le nerf, faites jaques déloge.*
LUIZEN. *w. w.* Luizen vangen. *Chercher des poux ou ſes poux, épouiller.*
Zig luizen. *S'épouiller, chercher ſes poux.*
De aapen luizen hunne jongen. *Les ſinges épouillent leurs petits.*
‡ Iemands beurs luizen. *Gagner ou attrapper l'argent de quelqu'un.*
Luizenvanger. *z. m. Pouſſecul, recors de ſergent.*
Luizenzalf. *zie* Luiszalf.
Luizig. *bijv. w.* Vol luizen. *Pouilleux, plein de poux.*
‡ Luizig. Slegt, gering. *Mécanique, bas, vilain.*
‡ Dat is een luizig handwerk. *C'eſt un métier bas, vilain, ou mécanique.*
‡ Luizig. *bijw.* Donker, duiſter. *Obſcurément.*
‡ Die kaers, die lamp brand heel luizig. *Cette chandelle, cette lampe brûle fort obſcurément, n'éclaire pas bien, ou ne donne pas aſſez de lumière.*

LUK. LUL.

LUK. *zie* Geluk.
LUKGODIN. *z. v.* Godinne van 't geluk, Fortuin. *Fortune, Déeſſe du bonheur & du hazard parmi les Payens.*
‡ Luk op raak! mogelijk, misſchien. *Peut-être, tout coup vaille.*
‡ Luk op raak of hij daar eens gaan zal. *Peut-être qu'il n'y ira pas.*
‡ Dat is luk op raak, dat is heel twijfelagtig of onzeker. *Cela eſt fort incertain ou douteux.*
Lukje. *z. g.* Kansje. *Hazard, chance.*
LUKKEN. *g. w.* Gelukken. *Succéder, réuſſir.*
Ik zie niet hoe dat werk lukken zal. *Je ne vois pas comment cette affaire réuſſira.*
Lukt hem dat, zoo is hij een behouden man. *Si cette affaire lui réuſſit, il n'a plus rien à craindre.*
LUL. *z. v.* Driehoekig zeil dat voor op zommige kleine ſchepen gezet word. *Trinquette, voile triangulaire qu'on met à l'avant de certains petits bâtimens.*
Haal de lul in. *Amenez la trinquette.*
LUL. *z. v.* Pitpkan. *Biberon, ſorte de petit vaſe d'étain ou d'argent avec un tuyau, par le moyen duquel les petits enfans boivent.*
De zuigelingen drinken uit eene lul. *Les enfans qui tettent, boivent en ſuçant un biberon.*
‡ Dat is maar eene lul, een bloedbeuling. *Ce n'eſt qu'un nigaut, un benêt.*
‡ LULLEN. *g. w.* Uit eene lul drinken. *Boire avec un biberon, tirer, ſucer ou boire quelque liqueur par un tuyau.*
‡ LULLEN. *w. w.* Bedotten, bedriegen. *Woord afkomſtig van het Engelſch* to Lull. *Duper, tromper.*
‡ Hij zal mij niet meer lullen. *Il ne me trompera plus, je ne ſerai plus ſa dupe.*
‡ LULLEPELS. *z. m. en v.* Sletvink, bloedbeuling. *Sot, animal, guenipe.*
‡ LULLEPIJP. *z. v.* Doedelzak, windzak. *Cornemuſe.*

LUM. LUN. LUP. LUR. LUS.

LUMME. *z. v.* Lummeſtuk, zeker agterſtuk van eenen os. *Morceau de chair du derrière d'un bœuf.*
Lummerharſt. *z. m.* Agterharſt. *Pièce de bœuf priſe du côté des reins.*
LUNDERAAR. *z. m. zie* Sammelaar.
LUNDEREN. *g. w. zie* Sammelen.
LUNS. Lens. *z. v.* Spie in een wagenrad. *Clavette ou eſſe, cheville de fer qu'on met au bout de l'aiſſieu, pour empêcher que la roue ne tombe.*
De luns is uit het rad. *La clavette eſt hors de l'aiſſieu.*
LUNZEN. *w. w. Mettre une cheville de fer au bout de l'aiſſieu pour tenir la roue.*
LUPAARD. *zie* Luipaard.
‡ LURKEN. *g. w.* Zuigen. *Sucer, teter.*
‡ LURVEN. Iemand bij de lurven krijgen. *Se jetter ſur la friperie de quelqu'un, le prendre au cu & aux chauſſes, ſe jetter ſur lui.*
LUS, luts, lits. *zie* Lis.
LUST. *z. m.* Trek, begeerte. *Déſir, ſoubait, envie.*
Ergens grooten luſt toe hebben. *Déſirer ardemment quelque choſe, en avoir grande envie.*
Ik eet naar mijnen luſt. *Je mange à mon appétit, ou ſelon mon appétit.*
Luſt der bevrugte vrouwen. *Appétit ou envie de femmes groſſes.*
Luſt. Genoegte, vermaak. *Plaiſir.*
Zijn werk met luſt doen. *Faire ſes affaires, ſon travail, ſon ouvrage, &c. avec plaiſir.*
't Is een luſt dien tuin te zien. *C'eſt un plaiſir de voir ce jardin.*
Eetluſt, Hebluſt, Heerſchluſt, Koopluſt, Krakkeelluſt, Minneluſt, Rijmluſt, Schimpluſt, Schrijfluſt, Vrouweluſt, Weetluſt, Welluſt, Zangluſt, Zuipluſt. *zie onder* Eet, enz.
Luſtboſch, luſtboſchaadje. *z. g.* Boſch dat tot vermaak is geplant. *Bosquet, bois de plaiſance, bois planté pour ſe promener.*
Luſteloos. *bijv. w.* Die geen eetluſt heeft. *Dégoûté, ſans appétit.*
Luſteloos. Moedeloos, onluſtig. *Sans courage, qui a perdu courage, abbattu, indolent.*
Een luſteloos menſch. *Un homme ſans courage, un homme indolent.*
Luſteloosheid. *z. v. Dégoût.*
Luſteloosheid. Onluſtigheid. *Indolence, abbattement.*
LUSTEN. *w. w.* Luſt, trek of begeerte hebben. *Déſirer, avoir envie.*
Mij luſt van avond niet te eeten. *Je n'ai pas envie de manger ce ſoir.*
Hem luſt niet meer, hij heeft genoeg gegeeten. *Il a aſſez mangé, il n'a plus d'appétit.*
Mij luſt daar niet aan te komen. *Je n'ai pas envie de toucher à cela.*
Luſten. Gaarn eeten. *Aimer, manger volontiers.*
Ik luſt geen kalfsvleeſch, mij luſt geen kalfsvleeſch. *Je n'aime pas le veau.*
Ik zou, of mij zou wel een jong hoen luſten. *J'aimerois bien un poulet, je mangerois volontiers d'un poulet.*
Luſthof. *z. m.* Hof van vermaak. *Lieu de plaiſance, jardin de plaiſance.*
Luſthuis. *z. g.* Landhuis, Hofſteede. *Maiſon de plaiſance.*
Luſtig. *bijv. w.* Vrolijk, wel gemoed. *Gai, gaillard, jovial.*
Luſtig in 't gezelſchap zijn. *Etre gai, gaillard ou jovial dans la converſation ou dans les compagnies.*
Hij is altijd even luſtig. *Il eſt toujours également gai & plaiſant.*
Luſtig. Groot, ruim. *Grand.*
‡ Dat wijf is een luſtig ſtuk. *Cette femme eſt une grande ou groſſe pièce.*
Luſtig. *bijw.* Zeer, veel. *Bien, beaucoup, rudement.*
Luſtig geſlagen worden. *Etre bien battu ou roſſé, recevoir beaucoup de coups.*
Dat kind mag luſtig eeten. *Cet enfant mange beaucoup.*
Luſtig! Een woord om aan te zetten. *Courage!*
Luſtig! weer u. *Courage! défendez-vous.*
Luſtigheid. *zie* Luſt.
Luſtiglijk. *bijw.* Met luſt of vermaak. *Avec plaiſir.*
Ergens luſtiglijk van ſpreeken. *Parler avec plaiſir de quelque choſe.*
Luſtprieel. *z. g.* Prieel in eenen hof. *Pavillon, cabinet de jardin, ou l'on va ſe repoſer ou ſe divertir.*
* Italien is een luſtprieel van de Waereld. *L'Italie eſt le jardin de délices de l'Univers.*
Luſtrijk. *bijv. w.* Vol vermaak. *Plaiſant, divertiſſant, plein de plaiſirs & de délices.*
Luſtwoud. *z. g.* Een geplant boſch tot vermaak. *zie* Luſtboſch.

LUT. LUU.

LUTHERAAN. enz. *zie* Luitheraan, enz.
LUTS. *zie* Lis.
Lutskoord. *zie* Liskoord.
LUTTEL. *bijv. en bijw.* Weinig. *Peu.*
Zijn zeggen heeft luttel te beduiden. *Ce qu'il dit eſt de peu de valeur ou de peu de conſéquence.*
Een luttel tijds. *Un peu de temps, un petit eſpace de temps.*
Luttel en goed. *Peu & bon.*
LUTZENBURG. *z. g.* Een Hertogdom in de SpaanſcheNederlanden. *Luxembourg, Duché dans les Pays-bas Eſpagnols.*
LUUR. *z. v.* Luijer, windeldoek. *Lange, maillot.*
Linnen luur. *Lange de toile.*
Wollen luur. *Lange de drap.*
In de luuren winden of doen. *Emmailloter, mettre dans les langes.*
Het kind is in de luuren gewonden. *L'enfant eſt emmailloté ou eſt dans les langes.*
* Iemand in de luuren leggen, iemand dronken maaken. *Enivrer quelqu'un, le coifer.*
‡ Hij leit nog in de luuren, hij leit nog te bedde. *Il eſt encore au lit, il eſt encore couché, il n'eſt pas encore levé.*
‡ Hij leit al in de luuren, hij is al dronken. *Il eſt déjà fou, il en tient.*
Luurgoed. *z. g.* Kindergoed. *Langes & maillots.*
Luurkorf. *zie* Luurmand.
Luurmand. *z. v.* Mand voor kindergoed. *Panier*

Digitized by Google

Papier d'oſier fin, ſorte de coffre ou de layette qui ſert pour y mettre toute ſorte de linges & de bardes pour les enfans qui ſont encore en maillot.

De luurmand van de Koninginne is ongemeen pragtig. *La layette de la Reine eſt extrêmement magnifique.*

Luurmand. Allerhande Kindergoed. *Toute ſorte de linges, de maillots & de langes d'enfant.*

De luurmand toeſtellen of naaijen. *Préparer & coudre le linge, les maillots & les langes des petits enfans.*

LUUW, luuwe. *bijv. w.* Min winderig. *Qui eſt à l'abri du vent.*

Dat is de luuwe zijde. *C'eſt le côté où il vente le moins, qui eſt le moins expoſé au vent, ou qui eſt à l'abri du vent.*

LUUWEN. *g. w.* Van den wind ſpreekende. Minderen. *Ceſſer, diminuer, tomber.*

Het begint te luuwen. *Le vent commence à tomber, à ceſſer, ou à diminuer.*

*Dat luuwt wat, de zwarigheid word wat minder. *Il vient quelque ſoulagement, l'affaire change de face, le danger diminue.*

Luuwte. *z. v.* Luuwe plaats. *Abri, lieu où l'on ſe met à couvert du vent, ou du mauvais tempt.*

Wij gingen in de luuwte van het geboomte zitten. *Nous nous mimes ſous les arbres pour être à l'abri du vent, du ſoleil, de la pluye, &c. ou pour être à couvert du vent, &c.*

LUY. LY.

LUY. *Pareſſeux. zie* Lui, enz.

LUYER. *zie* Luider.

LUYER, enz. Luur. *zie* Luur, enz.

LUYEREN. *meerv.* van Luur. *zie* Luur.

LUYEREN. *zie* Luijeren.

LUYWAGEN. *zie* Luiwagen.

LY, enz. *zie* Lij, enz.

M.

M. MAA.

M. De twaalfde letter van 't B, B, C. *M. La douzième lettre de l'Alphabet.*

Eene groote M. *Une grande M.*

MAADE. *zie* Made.

MAAG. *z. v.* Mage. Zeker inwendig deel van het lichaam. *Eſtomac, la partie de l'animal où ſe fait la coction des viandes & des alimens.*

Eene goede of ſterke maag hebben. *Avoir l'eſtomac bon.*

Eene quaade maag hebben. *Avoir l'eſtomac débile.*

Dit dient tot verſterking van de maage. *Cela ſert ou eſt propre à fortifier l'eſtomac.*

De verteering of verdouwing der maage. *La coction ou digeſtion de l'eſtomac.*

Maag der vogelen. *Géſier, l'eſtomac des volailles, des oiſeaux.*

De mond van de maage. *L'entrée ou l'orifice de l'eſtomac.*

MAAG, mage. *z. m. en v.* Bloedvriend, nabeſtaande. *Parent, perſonne qui nous eſt unie par le ſang.*

Vrienden nog maagen in de ſtad hebben. *N'avoir ni parens ni amis dans la ville.*

MAAGD. *z. v.* Vrijſter, jonge dogter, jongkvrouw. *Vierge, pucelle.*

Maagd, jonge vrijer die nog maagd is. *Puceau.*

De maagd van Orleans. *La pucelle d'Orléans.*

De Zanggodinnen zijn maagden. *Les Muſes ſont vierges.*

Eene maagd onteeren, ſchaken, verkragten, enz. *Deshonorer une fille, lui ravir ſa virginité, &c.*

‡ Eene beproefde maagd. *Une fille dépucelée.*

*Maagd. Eene nooit verwonnene ſtad. *Pucelle, ville qui n'a jamais été priſe.*

De Dordrechtſche maagd of de maagd van Dordrecht, 't nooit verwonnene Dordrecht. *La pucelle de Dort, la ville de Dordrecht qui n'a jamais été priſe.*

Maagd zijn, zijnen maagdom nog hebben. *Avoir ſon pucelage ou ſa virginité.*

Dat meisje is nog maagd. *Cette fille eſt encore vierge ou pucelle.*

De Moedermaagd, de H. Maagd Maria. *La Mère Vierge, la Ste. Vierge.*

Maagd ſterven, ſterven zonder man of vrouw bekend te hebben. *Mourir avec ſa virginité, ſans avoir connu d'homme ou de femme.*

De Apoſtel Johannes is maagd geſtorven, gelijk men meent. *On croit que l'Apôtre St. Jean eſt mort ayant encore ſa virginité.*

*Uw degen is nog maagd, gij hebt nog geen proeven van dapperheid met den degen gegeeven. *Votre épée eſt encore pucelle, vous n'avez pas encore donné de preuves de votre bravoure.*

*Het aardrijk was nog maagd toen Adam geſchapen wierd. *La terre étoit encore vierge, lorsqu' Adam fut créé.*

Maagd. *z. v.* Meid, Dienſtmaagd, dienſtmeid. *Servante.*

Knegten en maagden houden. *Avoir des valets & des ſervantes.*

MAAGDARM. *z. m. Eſophage, conduit par lequel ce qu'on boit & marge, entre dans l'eſtomac.*

MAAGDEN. *bijv. w.* Van eene maagd. *Virginal, virginale, de vierge.*

Maagdenbloem. *z. m. La fleur de la virginité, la virginité, le pucelage.*

Maagdenhoning. *z. m.* Witte of ongepijnde honing. *Miel vierge, miel blanc.*

Maagdenkruid. *zie* Maagdenpalm.

Maagdenleven. *Vie de vierge.*

Maagdelieve. *zie* Madelieve.

Maagdelijk. *bijv. w.* Van eene maagd. *De vierge.*

Maagdelijke ſtaat. *Etat ou condition de vierge.*

Maagdenmelk, zeker water alzoo genaamd. *Lait virginal.*

Maagdenpalm. *z. m.* Vinkoorde, maagdenkruid. *Pervenche, liſeron, ſorte de plante.*

Maagdenperkament. *z. g.* Francijn. *Parchemin vierge, parchemin à écrire.*

Maagdenſchender. *z. m. Celui qui viole les filles, qui fait violence à leur honneur.*

Maagdenſchending *z. v. Défloration d'une vierge, d'une fille.*

Maagdenſchennis. *zie* Maagdenſchenning.

Maagdenvlies. *z. g.* Maagdelijk ſlot. *Hymen, terme d'Anatomie.*

Maagdenwaſch. *z. g.* Wit waſch. *Cire vierge, cire blanche.*

Maagdom. *z. m. Virginité, pucelage.*

Eene dogter haaren maagdom ſchaaken, rooven. *Dépuceler une fille, lui ôter ſon pucelage ou lui ravir ſa virginité.*

MAAGE. Bloedvriend. *zie* Maag.

MAAGER. *zie* Mager.

MAAGKOEKJES. *Tablettes ſtomachales, tablettes bonnes pour l'eſtomac.*

Maagmiddel. *z. g. Remède ſtomachal, remède bon pour l'eſtomac.*

Maagpijn. *z. v.* Pijn in de maage. *Douleur d'eſtomac.*

MAAGSCHAP. *z. v.* Verwandſchap. *Parentage, parenté.*

Hij is van mijne maagſchap. *Il eſt de mon parentage ou de mes parens.*

Met iemand maagſchap maken of in maagſchap treeden, zig met iemand vermaagſchappen. *S'allier à quelqu'un par mariage.*

Aangehuwde maagſchap. *Parenté ou parentage qui ſe fait par mariage, affinité.*

Maagſcheiding. *z. v.* Verdeeling eener erfſenisſe. *Partage d'un héritage.*

Maagſcheiding. Boedelrol. *Inventaire, terme de Pratique.*

Is dat goed wel op de maagſcheiding gebragt? *Ces choſes ſont-elles marquées dans l'inventaire?*

MAAGWATER. *z. g. Eau ſtomachale.*

Maagwijn. *z. m.* Wijn die goed voor de maag is. *Vin bon & ſain à l'eſtmac, vin ſtomachal.*

Oude wijn is een goede maagwijn. *Le vin vieux eſt fort ſain à l'eſtomac.*

Maagziekte. *z. v.* Ongeſteldheid der maage. *Maladie ou mauvaiſe diſpoſition de l'eſtomac.*

MAAI. Vrouwenaam voor Maria.

MAAIE. *zie* Made.

MAAIJEN, enz. *zie* Maaijen, enz.

Maailand. *z. g.* Hooiland. *Pré à faucher, terre qu'on faucbe.*

Maaitijd. *z. m. La ſaiſon de faucher, la moiſſon.*

MAAIJE. *zie* Made.

MAAIJEN. *w. w.* Affnijden. *Faucher, couper.*

Hooi maaijen, kooren maaijen, enz. *Faucher le foin, couper ou ſcier le bled avec la faucille.*

*De dood maait het leven af. *La mort fauche ou moiſſonne la vie ou les jours de l'homme.*

MAAIJER. *z. m. Faucheur, moiſſonneur.*

Maaijer, kruid. *zie* Maijer.

Grasmaaijer. Hooimaaijer. *zie onder* Gras, enz.

Korenmaaijer. *z. m. Moiſſonneur.*

Plaggenmaaijer. *zie onder* Plagge.

Digitized by Google

MAAIJIG. *bijv. w.* Madig, vol maaijen. *Plein de guillots.*
Maaijige kaas. *Du fromage tout plein de guillots.*
‡ Maaijig. Schraal, arm. *Pauvre, misérable, gueux.*
‡ Dat is een maaijig kleed. *Voilà un habit de gueux, un pauvre habit, un habit déchiré.*
Hij ziet 'er heel maaijig uit. *Il a l'air d'un gueux, il a la mine d'être fort misérable.*
MAAIJING. *z. v.* Het maaijen. *Fauchage.*
MAAIVOET. *z. m. en v.* Kromvoet naar buitenwaarts. *Pied tournant en dehors.*
‡ MAAIVOETEN. *g. w.* De voeten krom naar buitenwaarts zetten. *Tourner les pieds en dehors.*
MAAK. *z. v.* Als, in de maak of onder handen zijn. *Etre entre les mains d'un artisan pour être fait.*
De schoenen zijn in de maak. *Les souliers sont entre les mains du Cordonnier.*
Maakelaar, enz. *zie* Makelaar.
MAAKEN of maken. *w. w.* Doen. *Faire, exécuter.*
Wat maakt hij daar? *Que fait-il-là?*
Maaken, vormen. *Faire, former.*
Een beeld, een kleed maaken. *Faire une image ou statue, faire un habit, &c.*
Wie heeft dat kleed gemaakt? *Qui a fait cet habit-là?*
Maaken. Scheppen, voortbrengen uit niet. *Créer, faire de rien quelque chose.*
God heeft de waereld gemaakt. *Dieu a fait ou créé le ciel & la terre, ou le monde.*
Maaken. Verkiezen, aanstellen. *Créer, faire, élire.*
Eenen Koning maaken. *Elire ou faire un Roi.*
Daar is een nieuwe Paus gemaakt. *On a élu ou l'on a créé un nouveau Pape.*
Zig tot Koning maaken of opwerpen. *Se faire Roi, se déclarer Roi.*
Maaken. Aangaan, aanregten, bedrijven. *Faire, exciter.*
Een groot geweld of geraas maaken. *Faire un grand bruit.*
Vreede maaken. *Faire la paix.*
Een verbond, eene verbintenis, enz. maaken. *Faire un accord, une alliance, &c.*
Maak dat vaerdig of gereed, bereid dat. *Préparez cela.*
Een boek maaken. *Faire un livre.*
Iets naar zijnen zin maaken. *Faire quelque chose à sa fantaisie.*
De bedden maaken of spreiden. *Faire les lits.*
Gelaat maaken, veinzen, zig houden. *Faire mine, faire semblant.*
Hij maakte gelaat als of hij verreizen wilde. *Il fit ou faisoit mine de vouloir partir.*
Schuld maaken, zig in schulden steeken. *Faire des dettes, s'endetter.*
Moed maaken, moed geeven, aanmoedigen. *Encourager, donner du courage.*
't Konings komst maakte grooten moed onder 't krijgsvolk. *L'arrivée du Roi encouragea extrêmement les troupes ou les soldats.*
Maaken. Bespreeken bij uiterste wille. *Tester, disposer de ses biens & les destiner, après sa mort à ceux qu'on institue héritiers.*
Iemand al zijn goed maaken. *Donner tout son bien à quelqu'un par testament, tester de tout son bien en sa faveur, le faire ou instituer son héritier.*
Iemand tot zijnen eenigen erfgenaam maaken of verklaaren. *Instituer quelqu'un unique héritier de tout son bien.*
Iemand beschaamd maaken. *Rendre quelqu'un honteux ou confus, le couvrir de honte ou de confusion, le faire rougir.*
Iemand gelukkig maaken. *Rendre quelqu'un heureux, le mettre en un état heureux.*
Zaalig maaken. *Sauver.*
Waarmaaken. *Prouver, vérifier.*
Iemand gezond maaken of geneezen. *Guérir quelqu'un, lui redonner la santé.*
Iemand verhaat of haatelijk maaken. *Rendre quelqu'un odieux.*
Iemand vrolijk maaken, vervrolijken. *Réjouïr quelqu'un.*
De tijding van die overwinning heeft 't gantsche land vrolijk gemaakt. *La nouvelle de cette victoire a réjoui tout le pays.*
Iets gereed of vaerdig maaken of bereiden. *Préparer ou apprêter quelque chose.*
Niet weeten hoe men 't maaken of hoe men 't stellen zal. *Ne savoir comment faire.*
Iemand veel werks of veel te doen maaken. *Tailler de la besogne à quelqu'un, lui donner de la tablature, l'embarasser.*
Dat kan niet maaken, niet helpen of niet bijbrengen. *Cela ne peut rien faire, cela ne sert à rien.*
Den zot maaken, zig gek aanstellen. *Faire le fou, le sot ou le bouffon.*
Zig wegmaaken of wegpakken, vlugten. *S'enfuir, se retirer.*
Maak of pak u van hier, vertrek van hier. *Sortez-d'ici, retirez-vous.*
Zig te zoeken maaken, zig verstecken. *Se cacher.*
MAAKER. *z. m. Auteur, faiseur, fabricateur. zie* Maker.
Maakgek. *z. m.* Toneelzot, hansop. *Bouffon, Arlequin.*
Maakloon. *z. g. en m. Ce qu'on paye pour la façon d'une chose.*
Hebt gij het maakloon betaald? *Avez-vous payé la façon?*
Maakster. *z. v. Auteur, faiseuse.*
Schoonmaakster. *zie onder* Schoon.
Maakzel. *z. g.* Schepzel, gewrogt. *Ouvrage, créature.*
Dat is mijn maakzel. *Cela est de ma façon.*
Wij zijn Gods maakzel. *Nous sommes les créatures de Dieu.*
‡ Dat is een wonderlijk maakzel, een wonderlijke vent. *C'est un étrange visage, un visage de contrebande.*
Maakzel. *z. g.* Bereidzel of bereiding der stoffe. *Formation, préparation, façon, fabrique.*
Een zakuurwerk Engelsch maakzel. *Une montre ouvrage ou façon d'Angleterre.*
Dat papier is van een goed maakzel. *Ce papier est bien fait ou est d'une bonne fabrique.*
Die stof is van een beter, van een heel ander maakzel. *Cette étoffe est d'une meilleure ou d'une toute autre fabrique.*
MAAL. *z. g.* Maaltijd. *Repas.*
Hij heeft het maal al binnen, hij heeft zijnen maaltijd al gedaan. *Il a déjà fait son repas.*
Hoe veel geeft men daar voor 't maal? *Combien donne-t-on-là par repas?*
Een groot of kostelijk maal. *Un repas magnifique.*
Avondmaal, Bruiloftmaal, Doopmaal, Etmaal, Gastmaal, Kandeelmaal, Kindermaal, Middagmaal, Morgenmaal, Nagtmaal, Noenmaal, Ogtendmaal, Omschrijfmaal, Scheidmaal, Rouwmaal, enz. *zie onder* Avond, enz.
Doodmaal. *zie* Rouwmaal.
Kraammaal. *zie* Kindermaal.
Lijkmaal. *zie* Rouwmaal.
MAAL. *z. v.* Reismaal, Reiszak. *Valise, malle.*
Reismaal. *zie onder* Reis.
MAAL. *z. g.* Reis, werf. *Fois.*
Eene zaak eenmaal, tienmaal, honderdmaal doen. *Faire une chose une fois, dix fois, cent fois.*
Ditmaal, deeze reis. *Cette fois.*
Laat hem ditmaal nog geworden. *Laissez-le faire cette fois-ci ou pour cette fois.*
Menigmaal. *zie onder* Menig.
MAALEN. Malen. *w. w. Moudre.*
Kooren maalen, mostaard maalen, enz. *Moudre du bled, broyer de la moutarde, &c.*
MAALEN, verbeelden. *zie* Schilderen.
* MAALEN. *g. w.* Gestadig in 't hoofd leggen. *Passer & repasser dans l'esprit.*
Die zaak leit mij dag en nagt door het hoofd te maalen. *Cette affaire me tient jour & nuit à la tête, m'occupe toujours l'esprit, me passe & repasse sans-cesse dans l'esprit.*
* MAALEN. *g. w.* Mijmeren. *Rêver, radotter.*
* Hij raakte aan 't maalen of aan 't mijmeren. *Il commença à rêver.*
* MAALER. *z. m.* Raasbol, mijmeraar. *Rêveur, visionnaire, extravagant.*
Maaler. *zie* Schilder en Molenaar.
MAALERIJE. *zie* Malerije.
* Maaling. *Rêverie, l'action de rêver à une chose.*
Maalgeld. *zie* Maalloon.
MAALING. *z. v. L'action de moudre ou de broyer.*
Maaling. *z. v.* Mijmering. *Rêverie, radotterie.*
Maalloon. *z. g.* Maalgeld. *Mouture, salaire de meunier.*
Ik heb het maalloon van dien zak tarwe reeds betaald. *J'ai déjà payé la mouture de ce sac de froment.*
MAALSLOT. *z. g.* Knipslot. *Cadenat ou cadenas.*
MAALSTEEN. *zie* Wrijfsteen.
MAALSTER. *z. v.* Talm van een vrouwmensch. *Rêveuse, radotteuse.*
MAALSTER. *z. v.* Eene vrouw die maalt. *Femme qui tourne quelque petit moulin.*
* Maalsters. *z. v. meerv.* Tanden. *Les dents.*
Wanneer de maalsters zullen stil staan. Eccl. 12: 5. *Quand les dents ou celles qui meulent, cesseront.*
MAALSTROOM. *z. m.* Draaikolk, draaikuil. *Gouffre, creux vaste & profond où les eaux se perdent.*
Daar zijn verscheidene maalstroomen op de Kusten van Noorwegen. *Il y a plusieurs gouffres ou tournans sur la côte de Norvége.*
't Schip raakte in eenen maalstroom en ging te gronde. *Le vaisseau rencontra un gouffre qui le fit couler à fond.*
MAALTANDEN. *z. v. meerv.* Kiezen, baktanden. *Dents machelières.*
MAALTIJD. *z. m.* Maal. *Repas.*
Eenen heerlijken maaltijd aanregten. *Apprêter un repas magnifique.*
Iemand ten maaltijd of te gast nodigen. *Inviter ou convier quelqu'un à dîner ou à souper.*
Voor of na den maaltijd. *Avant ou après le repas.*
Onder of tusschen den maaltijd. *Pendant le repas.*

MAAN,

Digitized by Google

MAAN, Maane. z. v. Een der zeven dwaalſterren. *Lune, l'une des ſept planétes.*
Nieuwe maan. *Nouvelle lune, le croiſſant.*
Halve maan. *zie onder* Halve.
Volle maan. *Pleine lune.*
Waſſende maan. Waſſenaar. *Premier quartier de la lune, le croiſſant.*
Het huis van Waſſenaar voert drie waſſende maanen of waſſenaars. *La famille de Waſſenaar porte trois croiſſants.*
De waſſende of halve maan, de Turken. *Le croiſſant, les Turcs, l'Empire Ottoman.*
Afneemende of afgaande maan. *Le dernier quartier de la lune, le declin de la lune.*
't Is ligte maan. *Il fait clair de lune.*
Bij ligte maan, bij maaneſchijn. *Au clair ou à la clarté de la lune.*
Bij ligte maan afvaaren. *Faire voile pendant qu'il fait clair de lune.*
De maan ontzit alrede, de maan gaat laater na zonnen ondergang op. *La lune ſe léve déjà plus tard, la lune retarde.*
Daar is een ring om de maan. *La lune eſt environnée d'un cercle.*
MAAND. z. v. Tijd dat de maan haaren loop volbrengt. *Mois, le temps que la lune met à faire ſon tour.*
De twaalf maanden van 't jaar. *Les douze mois de l'année.*
Eene maand lang uitblijven. *Etre ou demeurer un mois hors de la ville, faire une abſence d'un mois.*
Lange maanden. *Longs mois de 5 à 6 ſemaines.*
't Krijgsvolk word bij lange maanden betaald. *On paye les troupes par longs mois.*
Bij de maand, voor elke maand. *Par mois.*
Iets bij de maand aanneemen. *Entreprendre quelque choſe par mois, faire le prix de quelque choſe par mois.*
Eene maand, eene maand zoldij of bezolding. *Un mois de gages.*
Eene maand op de hand krijgen. *Recevoir un mois de gages par avance.*
Hij heeft naar Indiën vertrekkende, zijner vrouwe eenige maanden gemaakt. *Allant aux Indes, il a laiſſé quelques mois de gages à ſa femme.*
Bloeimaand, Bloemmaand, Grasmaand, Herfſtmaand, Hooimaand, Lentemaand, Louwmaand, Meimaand, Oogſtmaand, Roomermaand, Schrikkelmaand, Slagtmaand, Spelkmaand, Sprokkelmaand, Wiedemaand, Windelmaand, Wintermaand, Wijnmaand, Wolfsmaand, Zomermaand. *zie onder* Bloei, enz.
Maandag. z. m. Tweede dag der weeke, onder 't Heidendom der maane toegewijd. *Lundi, ſecond jour de la ſemaine conſacré à la Lune parmi les Payens.*
's Maandags. *Le lundi.*
's Maandags vertrok de Koning naar 't leger. *Le Roi partit pour l'armée le lundi.*
‡ Maandag houden, 's Maandags niet werken, en in de kroeg gaan. *Ne pas travailler le lundi, faire le lundi.*
De ſnijders, enz. houden veel Maandag. *Les Tailleurs ne travaillent guére le lundi, faire le lundi.*
Koppermaandag. *zie onder* Kopper.
Maandceël. z. v. Maandzoldijbrief. *Billet d'engagement portant la ſomme qu'un matelot gagne par mois.*
Maandduiven. z. v. mcerv. *Pigeons qui donnent des petits tous les mois.*
Maandelijk. *bijv. w.* Van maand tot maand. *De mois en mois.*
Maandelijke inkomſten. *Revenus qui viennent de mois en mois.*
Maandelijks. *bijw.* Alle maand. *Tous les mois.*
Hij krijgt maandelijks zijn geld. *Il reçoit tous les mois ſon argent.*
Maandgeld. z. g. Maandzoldije. *Solde, paye, ſalaire ou gages d'un mois.*
Zijn maandgeld ontvangen. *Recevoir ſa paye d'un mois, recevoir un mois de gages.*
Maandgeld. Maandelijkſe rente. *Certaine rente qu'on reçoit ou qu'on paye tous les mois.*
Zijn geld op maandgeld doen. *Mettre ſon argent, pour en recevoir la rente tous les mois.*
Maandſtaat. z. m. Staat der leenbanke in elke maand. *Etat où eſt le lombard chaque mois.*
Maandſtonde. z. v. Maanſtonde, vloed der vrouwen. *Flux menſtrual, les fleurs, les ordinaires des femmes.*
Maandwijzer. z. m. Dagwijzer, tijdwijzer. *Almanac, Calendrier.*
MAANEN. z. v. meerv. 't Lange halshair van een paerd. *Criniére.*
Men moet het paerd de maanen kemmen. *Il faut peigner la criniére du cheval.*
Maanen van eenen leeuw. *Criniére d'un lion.*
De leeuw ſchud zijne maanen. *Le lion ſecoue ſa criniére.*
MAANEN. w. w. Schuld eiſchen. *Demander ſa dette, demander l'argent qui eſt dû, parler pour ſon argent.*
Iemand ſcherp maanen. *Demander ſouvent l'argent qui eſt dû, preſſer un débiteur.*
Uit maanen gaan. *Aller demander de l'argent chez ceux qui nous en doivent.*
Iemand ergens om maanen, iets dat ons beloofd is van iemand vorderen. *Demander une choſe qu'on nous a promiſe.*
Maaning. z. v. Schuldeiſching. *Demande des dettes qu'on nous doit.*
MAANER. z. m. Een die om geld maand. *Celui qui demande de l'argent, demandeur.*
Dat is een ſcherp maaner. *C'eſt un demandeur ſévére.*
‡ Scherpe maaners zijn veeltijds quaade betaalers. *Méchans payeurs, ſévéres demandeurs.*
MAANESCHIJN. z. m. Schijnſel der maane. *Clarté de la lune, clair de la lune.*
In den maaneſchijn wandelen. *Se promener à la clarté de la lune, clair de la lune.*
Bij heldéren maaneſchijn. *Avec un beau clair de la lune.*
Maanjaar. z. g. Jaar dat naar den loop der maane word gereekend. *Année lunaire de 354 jours, année qui ſe calcule ſelon le cours de la lune.*
Maankeering. z. v. Maanloop. *Lunaiſon, révolution de la lune qui ſe fait en un mois.*
MAANKOP. *zie* Mankop.
MAANKRING. z. m. *Cycle lunaire.*
Maankruid. z. g. Penningkruid. *Lunaire, ſorte d'herbe.*
Maanligt. z. g. 't Ligt der maane. *Clarté de la lune, clair de la lune.*
Maanſtonde. *zie* Maandſtonde.
Maanſtuk. z. g. *Kuipersw.* Het laatſte ſtuk van den bodem eens Oxhoofds.
Maansverduiſtering. z. v. *Eclipſe de lune.*
Maanziek. *bijv. w.* Maanzugtig. *Lunatique.*
Een maanziek of maanzugtig paerd. *Cheval lunatique.*
Maanzieke. z. m. en v. Maanzugtige. *Lunatique, homme ou femme qui eſt lunatique.*
Maanzugtig. *zie* Maanziek.
MAAR. *Koppelwoord.* Dog. *Mais.* Conjonction.
Ik zoude dat wel doen, maar de reden verbied mij zulks. *Je ferois bien cela, mais la raiſon m'en empêche ou me le défend.*
Maar als hij zag dat, enz. *Mais quand il vit que, &c.*
Maar, dat meer is, hij woude, enz. *Mais, qui plus eſt, il voulut, &c. mais bien plus, il voulut, &c.*
Daar is altijd een Maar aan. *Il y a toujours quelque Si ou quelque Mais, il y a toujours quelque anicroche.*
Daar is een Maar aan die dogter. *Il y a quelque tache à la réputation de cette fille, l'honneur de cette fille a quelque tache, a ſouffert quelque bréche.*
MAAR. *bijw.* Alleenlijk. *Seulement.*
Dat is maar zoo veel. *Il n'y a qu'autant, il y a ſeulement cela ou autant.*
Dat koft maar eene ſtuiver. *Cela ne coute qu'un ſou.*
't Is maar ſpel of ſpot. *Ce n'eſt que raillerie, ce n'eſt que pour rire.*
Dat gevegt was maar kinderſpel. *Ce combat n'étoit rien ou qu'un jeu d'enfant.*
Hij zal 't maar eens of maar eene reis doen. *Il ne le fera qu'une fois.*
‡ Maar eens. *bijw.* Zekerlijk. *Certainement, aſſurément, infailliblement.*
‡ Hij zal 't maar eens moeten vergoeden, opleggen of betaalen, enz. *Il faudra qu'il paye infailliblement, qu'il répare la perte, &c.*
Maar naar *als* komende. *Pourvu que.*
Als hij het maar doed. *Pourvu qu'il le faſſe.*
Als gij maar zwijgt, *Pourvu que vous vous taiſiez.*
MAARE. z. v. Tijding, gerugt. *Bruit, nouvelle.*
Eene blijde maare. *Une bonne nouvelle.*
De maare loopt of gaat, het gerugt loopt of gaat. *Le bruit court.*
Straatmaare. *zie onder* Straat.
MAAREN. w. w. Meeren, vaſtforren. *Amarrer.*
Een ſchip aan de kaai maaren. *Amarrer un bateau au quai.*
MAARSCHALK. z. m. Zeker Landdroſt. *Prévôt d'une Maréchauſſée, Prévôt des Maréchaux, Maréchal, Sénéchal, Officier de Juſtice.*
Maarſchalk van Vrankrijk. *Maréchal de France.*
Daar zijn vier Maarſchalken in 't Landſchap van Utrecht. *Il y a quatre Maréchaux dans la Province d'Utrecht.*
Maarſchalk. Zeker Amptenaar bij de Duitſche Vorſten. *Maréchal, certain Officier à la Cour des Princes Allemans.*
Veldmaarſchalk. *zie onder* Veld.
Maarſchalkin. z. v. *Maréchale, épouſe d'un Maréchal.*
MAART, Meert, Lentemaand. *Mars, mois de Mars.*
Maartſch. Maartſche. *bijv. w.* Van de maand Maart. *Du mois de Mars, du Printemps.*
Maartſch weeder, buijagtig weeder. *Temps de Mars, temps orageux.*
Maartſche buijen. *Giboulées de Mars.*

Digitized by Google

De kat is maartſch of loops. *La chatte ou le chat eſt en chaleur.*

MAARTE. *ond. w. zie* Meid.

MAAS. *z. v.* Steek van een net. *Maille.*

Daar zijn drie maaſen gebrooken van dat net. *Il y a trois mailles de rompues à ce filet.*

MAAS. Maaze. *z. v.* Een ſtroom van Nederland. *La Meuſe, nom d'une rivière qui prend ſa ſource dans la partie méridionale de la Champagne, & traverſe la Lorraine & les Pays-bas.*

Op de Maas vaaren. *Faire voile, ou naviger ſur la Meuſe.*

Maaskoolen. *z. v. meerv.* Smeêkoolen die de Maas afkoomen. *Sorte de charbons de terre qui descendent le long de la Meuſe.*

Maasſchip. *z. g.* Schip dat op de Maas vaart. *Vaiſſeau qui navige ordinairement ſur la Meuſe.*

Maasſchipper. *z. m.* Schipper op de Maas. *Maître de navire ou batelier qui navige ſur la Meuſe.*

Maasſtroom. *z. m. La Meuſe.*

Maaswaal. *z. g.* Een gedeelte van het Hertogdom Gelre, dat tuſſchen Maas en Waal legt. *Pays d'entre Meuſe & Wahal, partie du Duché de Gueldre, ſituée entre ces deux rivières.*

Maaswater *z. g.* Water van de Maaze *Eau de la Meuſe.*

MAAT. *z. v.* Vat daar men iets meê uitmeet. *Meſure, vaſe avec lequel on meſure quelque choſe.*

Eene tinnen maat, houten maat, enz. *Meſure d'étain, de bois, &c.*

Iets bij de kleine maat verkoopen. *Vendre quelque choſe par petite meſure.*

Op zijne maat. Evenrêdig. *Selon la meſure, juſtement, préciſément.*

Maat. Voorbeeld, beſtek, ſchets. *Deſſein, plan, projet.*

Iets naar zijne maat maaken. *Faire quelque choſe ſelon le plan ou le deſſein qu'on en a formé.*

Iets op zijne maat maaken. *Faire quelque choſe juſtement & ſelon la meſure qu'on en a priſe.*

Maat daar men iets meê afmeet. *Meſure, bâton ou cordon qui ſert à meſurer.*

Een kleêrmakers maat. *Meſure de tailleur.*

Een ſchoenmakers maat. *Compas, meſure de Cordonnier.*

De maat ergens van neemen, iets afmeeten. *Prendre la meſure de quelque choſe, la meſurer.*

De kleêr- en ſchoenmakers neemen de maat. *Les tailleurs & les cordonniers prennent la meſure.*

Maat. 't Geen uitgemeeten word. *Meſure, la choſe meſurée.*

Iemand ruime of volle maat geeven. *Faire bonne meſure à quelqu'un.*

*Iemand de maat vol meeten, in alles involgen. *Combler la meſure à quelqu'un, faire tout ce qu'il veut ſans le contredire, donner les mains à tout ce qu'il déſire.*

‡ Hoerenmaat, bedrieglijke maat. *Fauſſe meſure.*

Maat. In den zang. *Meſure, terme de muſique.*

De maat ſlaan. *Battre la meſure.*

Maatregel, regelmaat. *Régle, réglement pour ne faire aucun excès.*

Ergens maat in houden. *Ne faire point d'excès, tenir la médiocrité, être ſobre.*

Nergens geen maat in houden, alles ongeregeld doen. *Faire tout avec excès & déréglement.*

Met maat. *Modérément, avec ou par meſure.*

Zonder maat, onmeetbaar. *Immenſe, ſans meſure.*

Boven maaten, ongemeen, zeer. *Extrêmement, exceſſivement.*

Iemand boven maaten beminnen. *Aimer extrêmement quelqu'un.*

Eetmaat, IJkmaat, Korenmaat, Melkmaat, Middelmaat, Rondemaat, Scheepsmaat, Voetmaat, Wijnmaat, Zangmaat. *zie onder* Eet, enz.

MAAT. *z. m.* Meêmaat, makker. *Compagnon, camarade.*

Zijn maat wierd daar op gehoord. *Son compagnon fut interrogé là-deſſus.*

Die twee zijn groote maats. *Ces deux ſont grands camarades.*

Koksmaat. *zie onder* Kok.

Ledemaat of Lidmaat. *zie onder* Lede of Lid.

MAATELIJK. *zie* Matig en Matiglijk.

MAATGEZANG. *z. g. Chant en muſique, piéce de muſique, harmonie!*

MAATJE. *z. m. Petit camarade.*

MAATJE, voor Moedertje. Als, Maatje lief ik zal u gehoorzamen. *Ma chére Mére, je vous obéirai.*

MAATJE. *z. g. Petite meſure.*

Maatjespeer. *z. v. Poire de bergamotte, ſorte de poire d'un très-bon goût.*

MAATIG. *zie* Matig.

MAATIGEN. *zie* Matigen.

Maatiglijk. *zie* Matiglijk.

MAATKLANK. *z. m. Note en muſique.*

Maatregels. *z. m. meerv.* Beraamingen. *Meſures.*

Hij heeft zijne maatregels reeds genoomen. *Il a déjà pris ſes meſures.*

MAATS. *z. m. meerv.* Gaſten, werkgezellen. *Compagnons, ouvriers.*

Voor de gemeene maats wat ten besten geeven. *Donner quelque choſe aux compagnons pour boire.*

Maats op de ſcheepen, 't Bootsvolk, Matroozen. *Matelots, mariniers.*

‡ Met iemand maats of goed vriend zijn. *Etre ami avec quelqu'un.*

‡ Koom allen maats, koom allen goêmaats. *Allons, ſoyons amis, allons, ſoyons camarades, vivons en paix.*

MAATSCHAPPIJE. *z. v.* Genootſchap. *Société, Compagnie.*

De Ooſtindiſche Maatſchappije. *La Compagnie ou la Société des Indes Orientales.*

MAATSTOK. *z. m.* Meetſtok. *Meſure de bois qui a la longueur de 5 pieds, & ſur quoi les pieds & les pouces ſont marqués.*

Een timmermans maatſtok. *Meſure de charpentier.*

Maatzang. *z. m.* Gezang naar de maat. *Muſique, chant ſelon la meſure. zie* Maatgezang.

MAAUWEN. *zie* Meeuwen.

MAC. MAD. MAE. MAF. MAG.

MACHT. *zie* Magt.

MACHTELT. *zie* Mechtelt.

MACULATUUR. *ond. w.* Misdruk dat tot pakpapier dient. *Maculature, méchantes feuilles d'impreſſion, qui ſervent à faire des paquets.*

MADE. *z. v.* Maaije, wormpje. *Guillot, mite, petit ver qui s'engendre dans le fromage, dans la viande &c.*

Daar zijn maden in die kaas. *Il y a des vers dans ce fromage.*

De maden kropen bij honderden uit het vleeſch. *Les vers ſortoient de la viande par centaines.*

Die meid doet als de maden, zij ſpringt van weelde uit het ſpek. *Cette ſervante ne connoît pas ſon bonheur, trop d'aiſe la gâte ou la perd.*

Houtmade, Spekmade, Vleeſchmade, enz. *zie onder* Hout, enz.

MADELIEVE. *z. v.* Zekere bloem. *Marguerite, ſorte de fleur.*

Roode, witte madelieven. *Marguerites rouges, marguerites blanches.*

MAE. Zoekt ſop *maa* alle de woorden die naar de oude ſpellinge met *mae* geſchreven worden. *Tous les mots qu'on écrit ſelon la vieille ortographe* mae, *doivent ſe chercher par* maa.

‡ MAF. *bijv. w.* Vermaft, vadzig. *Las, chargé de trop de viandes, &c.*

‡ Ik ben geweldig maf. *Je ſuis extrêmement las ou fatigué.*

‡ 't Kind is maf van al 't eeten. *L'enfant a trop chargé ſon eſtomac.*

‡ Voor 't maſje loopen. *Servir de jouët aux autres.*

MAG is de tegenwoordige tijd der aantoonende wijze van 't werkwoord *Mogen.* Als, ik mag dat niet doen. *Je ne puis ou ne dois pas faire une telle choſe.*

Ik mag geen zout vleeſch. *Je n'aime pas ou je ne puis ſouffrir la chair ſalée.*

MAGAZIJN. *ond. w. zie* Pakhuis en Tuighuis.

MAGE. De maag. *zie* Maag.

MAGE. Bloedvriend. *zie* Maag.

MAGER. *bijv. w.* Dun, ſchraal, rank. *Maigre.*

Mager vleeſch, ſpek, enz. *Chair maigre, lard maigre, &c.*

Een magere Os, magere koſt, enz. *Bœuf maigre, viande maigre, &c.*

‡ Magere ſcherminkel, van een lang en mager menſch ſpreekende. *Maigre échine, parlant d'une perſonne longue & maigre.*

Mager of ſchraal land *Terre aride.*

Zoo mager als hout zijn, heel mager zijn. *Etre maigre comme un bois.*

Mager worden. *Maigrir, amaigrir, devenir maigre.*

Die zieke word oogenſchijnlijk mager. *Ce malade maigrit à vue d'œil.*

*Mager. *Scheepsw.* Ondiep. *Qui n'eſt pas profond.*

*Mager water. *Mer de foſſes, eau qui n'eſt pas profonde.*

*Mager. Zenuwloos, flegt, onnozel. *Maigre, frivole, pauvre, chétif, ſans ſolidité.*

*Dat is een mager bewijs, eene magere reden, enz. *C'eſt une preuve frivole, un argument maigre & chétif, un diſcours ſans ſuc & ſans force.*

Zijn zeggen koomt mager bij. *Ce qu'il dit eſt fort frivole ou n'approche guére de la vérité.*

't Magere. *z. g.* Mager vleeſch. *Le maigre, viande ſans graiſſe.*

't Magere van vet vleeſch is aangenaam. *Le maigre de la viande graſſe eſt agréable & délicat.*

Magerheid. *z. v.* Schraalheid, rankheid. *Maigreur.*

*Magerheid. Zenuwloosheid. *Simplicité, aridité, ſtérilité, ſéchereſſe.*

*Men ziet eene groote magerheid in die vaerzen. *On trouve une grande ſéchereſſe dans ces vers.*

Magerlijk. *bijv.* Schraal. *Maigrement, d'une manière maigre.*

Magermannetje. *Scheepsw. Bouline du bunier*

Digitized by Google

hunier de miſaine: terme de marine.

MAGET. *zie* Maagd.

De Heilige Maget Maria. *La Sainte Vierge Marie.*

MAGISTRAAT. *z. m. ond. w.* Magiſtraatsperſoon. *Magiſtrat.*

Magiſtraat. *z. v.* Het Lichaam der Magiſtraatsperſoonen. *La Magiſtrature, les Magiſtrats.*

MAGNEETSTEEN. *z. m. ond. w.* Zeilſteen. *Aimant, pierre d'aimant.*

Den Ouden is de kragt des magneetſteens onbekend geweeſt. *Les Anciens ont ignoré la vertu & les propriétés de l'aimant.*

MAGT. *z. v.* Kragt, ſterkte. *Force, vigueur.*

Dat is boven mijne magt. *Cela eſt au deſſus de mes forces.*

Ik zal dat doen met alle mijne magt. *Je ferai cela de toutes mes forces.*

God heeft eene oneindige magt. *Dieu a une force ou une puiſſance infinie*

Magt. Vermogen, gezag. *Pouvoir, autorité, puiſſance.*

Iemand of iets in zijne magt hebben. *Avoir quelqu'un ou quelque choſe en ſon pouvoir.*

Dat is buiten mijne magt. *Cela n'eſt pas en mon pouvoir.*

Zoo verre als mijne magt reikt. *Auſſi loin que mon pouvoir s'étend.*

Een man van eene groote magt. *Un homme d'un grand pouvoir, d'une grande autorité.*

Onder iemands magt ſtaan. *Etre ſoumis au pouvoir de quelqu'un.*

Iemand volle magt geeven, of volmagtigen. *Donner plein pouvoir à quelqu'un.*

Van iemand volle magt hebben. *Avoir plein pouvoir de quelqu'un.*

Magt. Krijgsmagt, heir. *Forces, troupes, armées.*

's Vijands magt was te groot, om, enz. *Les forces de l'ennemi étoient trop grandes pour, &c.*

Volmagt. Zeemagt. *zie onder* Vol, enz.

Magteloos. *bijv. w.* Zwak, onmagtig. *Sans force ou puiſſance, foible, ſans vigueur, débile.*

Ik ben zoo magteloos, dat ik naauwlijks ſtaan kan. *J'ai ſi peu de force qu'à peine puis-je me tenir ſur mes pieds.*

Een magtelooze vijand. *Un ennemi foible, impuiſſant ou ſans forces.*

Magteloosheid. *z. v.* Zwakheid, onvermogen. *Débilité, foibleſſe, impuiſſance, manquement de forces.*

MAGTEN. *z. v. meerv.* Mogendheden. *Puiſſances, Souverains.*

De Magten der Aarde. *Les Puiſſances de la Terre.*

Magthebbende. *Autoriſé, muni d'un plein pouvoir.*

Hij ſpreekt als magthebbende. *Il commande en maitre, il tranche du maître, il parle en maitre.*

Magtig. *bijv. w.* Sterk, vermogende, groot. *Fort, puiſſant.*

Een magtig leger. *Une puiſſante ou forte armée.*

Een magtig Koning. *Un puiſſant Roi.*

De vijand is niet magtig genoeg om dat te weeren. *L'ennemi n'a pas aſſez de forces pour empêcher cela.*

Magtig zijn om te betaalen. *Etre aſſez riche pour payer.*

* Zig zelven of zijne driften magtig zijn. *Etre maître de ſes paſſions, ſe poſſéder.*

* Zijne zinnen magtig zijn, gezond van verſtand zijn. *Etre dans ſon bon ſens.*

* Hij is zijn goed nog wel magtig. *Il eſt encore capable de dépenſer ſon bien ou de le gouverner.*

Magtig worden. *Devenir puiſſant.*

Een land magtig worden. *Se rendre maître d'un pays.*

* Magtig, word ook van de [illegible]n gezegd. *Raſſaſiant, de dure digeſtion.*

Die koſt is te magtig voor mij. *Ce manger eſt trop raſſaſiant pour moi, il me charge trop l'eſtomac.*

Magtig. *bijw.* 't Word voornamelijk gebruikt om een foort van overtreffende trap te vormen. *On ſe ſert auſſi du mot* Magtig *pour former une eſpéce de degré ſuperlatif.*

Magtig rijk, heel rijk, ſchatrijk. *Fort riche, très-riche, puiſſamment riche, opulent.*

Hij is magtig gevoelig over dien hoon. *Il eſt fort touché de cet affront.*

MAGTIGEN. *w. w.* Magtig maaken, magt geeven. *Autoriſer, donner pouvoir.*

De Afgezanten zijn daartoe gemagtigd. *Les Ambaſſadeurs ſont autoriſés pour cela.*

Magtiging. *z. v.* 't Geeven van volmagt. *Autoriſation, l'action de donner plein pouvoir.*

MAI. MAJ. MAK.

MAI. *zie* Mei.

MAIJER. *z. m.* Zeker Moeskruid. *Blette, ou bléte, ſorte de poirée.*

MAJESTEIT. *z. v. ond. w. Majeſté.*

MAJOOR. *z. m. ond. w. Major, Officier dans les troupes.*

MAK. *bijv. w.* Tam, getemd, niet wild. *Apprivoiſé, qui n'eſt point féroce, privé, doux, paiſible.*

Een mak paerd. *Un cheval doux.*

Heel mak zijn. *Etre fort traitable, être paiſible, doux, n'être pas opiniâtre, n'avoir pas le naturel revêche.*

Hij is zoo mak als een lam. *Il eſt doux comme un agneau.*

* Daar gaan veele makke ſchapen in een hok. *Spreekw. Les perſonnes accommodantes ſe font à tout.*

MAKELAAR. *z. m.* Middelaar in koopmanſchap. *Courtier.*

Makelaar in vaſte goederen. *Courtier en immeubles.*

Iets door eenen makelaar koopen. *Acheter quelque choſe par le moyen d'un courtier.*

Dat zijn makelaars ſtreeken. *Ce ſont-là des ruſes, des fineſſes ou des tromperies de courtier.*

‡ Makelaar in huwelijkszaaken, koppelaar. *Entremetteur, celui qui ſe mêle de faire des mariages.*

Makelaareſſe. *zie* Makelſter.

Makelaarije of Makelaardije. *z. v.* Makelaars loon. *Courtage, ſalaire de courtier.*

Hij zal daar geen makelaarije aan verdienen. *Il n'en tirera pas de courtage.*

‡ MAKELAAR. *w. w.* Middelen. *Moyenner, régler, accommoder.*

Die zaak zal wel gemakeld worden. *On accommodera bien cette affaire.*

‡ Een huwelijk makelen of koppelen. *Aſſortir un parti, faire un mariage.*

Makelſter. *z. v.* Makelaareſſe. *Femme de courtier.*

‡ Makelſter in huwelijkszaaken, koppelaareſſe. *Entremetteuſe, femme qui ſe mêle de faire des mariages.*

MAKEN, enz. *zie* Maaken, enz.

MAKER. Maaker. *z. m.* Schepper. Werkmeeſter. *Créateur ou faiſeur, celui qui crée ou fait quelque choſe.*

God is de Maaker van 't Heelal. *Dieu eſt le Créateur de l'Univers.*

Beezemmaker. *z. m. Faiſeur de balais.*

Fleſſchenmaker. *z. m. Faiſeur de bouteilles.*

Horlogiemaker. *z. m. Horloger, Horlogeur.*

Konfijtmaker. *z. m. Confiturier.*

Aapenmaker.	Muitmaker.
Balansmaker.	Naaldenmaker.
Beddenmaker.	Orgelmaker.
Blokmaker.	Orlogiemaker.
Boogenmaker.	Papiermaker.
Brillenmaker.	Parruikmaker.
Fioolmaker.	Poetſenmaker.
Gareelmaker.	Pompmaker.
Gespenmaker.	Poppenmaker.
Geweermaker.	Radenmaker.
Glazenmaker.	Reukmaker.
Gordelmaker.	Riemmaker.
Gortmaker.	Rokslijfmaker.
Goudmaker.	Schaatsmaker.
Grafmaker of	Scheurmaker.
Gravenmaker.	Schildmaker.
Handſchoenmaker.	Schipmaker.
Harnasmaker.	Schoenmaker.
Hijlikmaker.	Slotenmaker.
Hoedenmaker.	Speldenmaker.
Hoepmaker.	Spiegelmaker.
Holſtermaker.	Spoormaker.
Hordenmaker.	Stoelenmaker.
Huikmaker.	Straatmaker.
Kaardenmaker.	Tapijtmaker.
Kaarſenmaker.	Tentenmaker.
Kammenmaker.	Teſtamentmaker.
Kiſtenmaker.	Tonnenmaker.
Kledermaker of	Turfmaker.
Kleêrmaker.	Twiſtmaker.
Klugtmaker.	Vetermaker.
Knoopmaker.	Vredemaker.
Koetſenmaker.	Uurwerkmaker.
Koffermaker.	Waaijermaker.
Kokermaker.	Wagenmaker.
Lantaarnmaker.	Wapenmaker.
Ledekantmaker.	Waskaerſenmaker.
Leeſtenmaker.	Wasmaker.
Liſtenmaker.	Zadelmaker.
Luitenmaker.	Zaligmaker.
Mandenmaker.	Zeilmaker.
Maſtenmaker.	Zeevenmaker.
Meſſenmaker.	Zoutmaker.
Mocitemaker.	Zwartmaker.
Molenmaker.	enz.

Zie onder Aap, enz.

Makerije. *z. v.* Niet gebruikelijk dan in ſamenſtelling. *Le lieu où l'on fait les choſes, la fabrique.*

Making, 't maken. *z. v.* Schepping. *Création.*

God gaf door de making van de Waereld, eene blijk zijner magt. *Dieu donna une marque de ſa puiſſance dans la création du Monde.*

Making van uiterſten wille, erfmaking. *Teſtament, témoignage de ſa derniére volonté.*

MAKKELATUUR. *zie* Makulatuur.

MAKKELIJK. *bijv. en bijw.* Gemakkelijk. *Facile, aiſé: facilement, aiſément.*

Dat kan makkelijk geſchieden. *Cela ſe peut faire facilement, cela peut aiſément arriver.*

Dat zal niet makkelijk doorgaan. *Cela ne paſſera pas facilement.*

‡ Een makkelijke Pater, een gemakkelijk menſch. *Qui aime ſes aiſes.*

‡ Eene makkelijke moêr, een handeloos vrouwmenſch. *Femme qui aime ſes aiſes, qui cherche ſes commodités,*

Digitized by Google

moditét, qui aime à ne rien faire.
Makkelijkheid. *zie* Gemakkelijkheid.
MAKKER. *z. m.* Medgezel, medemaat. *Compagnon, camarade.*
Zijnen makker beſchuldigen, beklappen. *Accuſer ſon compagnon, découvrir ſon camarade.*
Speelmakker. *zie onder* Speel.
MAKKLATUUR. *zie* Maculatuur.
MAKREEL. *z. v.* Zekere Zeevifch. *Maquereau, ſorte de poiſſon de mer.*
MAKROL. *zie* Vodderaaper.

M A L.

MAL. *z. g.* Het mal of caliber van een geſchut. *Le calibre d'un canon.*
Mal van een ſchip. *zie* Mallen.
Mal. Het hout dat de timmerlieden gebruiken om eenen winkelhaak die verſchoven is, weêr winkelregt te zetten. *Calibre, bois entaillé par le milieu pour refaire le bois d'équerre.*
MAL, malle. *bijv. w.* Gek, dwaas. *Sot, ſotte, fou ou fol, folle, inſenſé.*
Een mal menſch. *Une perſonne ſotte, folle ou inſenſée.*
Dat was eene malle daad. *C'étoit une ſotte action ou une folie.*
Die vrouw is geweldig mal met haare kinderen. *Cette femme eſt extrémement folle de ſes enfans, elle en eſt bien coiffée, cette femme gâte ſes enfans.*
Zijne moeder is mal met hem. *Il eſt l'enfant gâté de ſa mére.*
Mal moertje, mal kindje. *Spreekw. Une mére trop bonne gâte ſon enfant ou ſes enfans.*
‡ Hij is een malle gek. *C'eſt un fou achevé, c'eſt un fou de haute game, c'eſt un ſot fieffé.*
‡ 't Mal. *z. g.* Malligheid, drift. *Sottiſe, folie.*
Is 't van 't mal? Is 't zotheid? *Eſt-ce folie?*
't Mal is van hem al over. *Sa folie eſt paſſée, il n'eſt plus ſi folâtre, il eſt revenu de la bagatelle.*
MALDER. *z. g.* Mudde. *Muid, ſorte de meſure de grain.*
Een malder haver, tarwe, enz. *Un muid d'avoine, de froment, &c.*
MALE. *zie* Maal.
MALEACHI, mansnaam, de laatſte der twaalf kleine Propheeten. *Malachie, nom d'homme, le dernier des douze petits Prophétes.*
MALEN. *zie* Maalen.
‡ MALERIJE. *z. v.* Mijmering, getalm. *Réverie, radotterie.*
‡ Eene groote malerij in 't hoofd hebben. *Avoir des imaginations ſottes en tête.*
MALI, malie. *z. v. ond. w.* Ring van ijzer of koperdraad. *Anneau de fil d'archal ou de cuivre, maille.*
Maliën aan een rijglijf zetten. *Mettre ou coudre des mailles à un corps de jupe.*
MALI. *z. v.* Malikolf. *Mail.*
MALIBAAN. *z. v.* Koltbaan. *Mail, le lieu où l'on joue au mail.*
In de malibaan ſpeelen. *Jouer au mail.*
MALIEHEMD of maliënkolder. *z. m.* Kolder met maliën bezet. *Chemiſe ou cotte de maille.*
MALIHUIS. *z. v.* Herberg aan de malibaan. *Cabaret qui eſt proche le mail & où l'on va boire après avoir joué.*
Maliklik. *La maſſe du mail.*
MALING. *zie* Maaling.
MALKANDER, elkander, de een den andere, het een het ander, wederzijds. *Réciproquement, mutuellement, l'un l'autre.*
Twee mannen ſloegen malkanderen, twee vrouwen ſloegen malkanderen, alle koningen van Europa beoorlogen malkanderen, twee wijven ſcholden malkander. *Deux hommes, deux femmes ſe battoient, tous les Rois de l'Europe ſe font la guerre, deux femmes ſe diſoient des injures*
Malkander beminnen, groeten, omhelzen, haaten, helpen, enz. *S'entraimer ou s'aimer, ſe ſaluer, s'embraſſer, ſe haïr, s'aider réciproquement ou les uns les autres.*
Zij verſtaan malkanderen wel. *Ils s'entendent, ils ſont d'intelligence.*
Met malkander. *bijw.* Te zamen, teſſens, te gelijk. *Enſemble, tous à la fois, en même temps.*
Zij wierden met malkander omgebragt of gedood. *Ils furent tués tous enſemble, ils furent maſſacrés en même temps.*
Bij malkander koomen, te zamen koomen. *S'aſſembler.*
Onder of met malkander. *Entre ou parmi l'un l'autre, enſemble.*
Onder malkander een groot krakkeel of geſchil hebben. *Avoir une grande querelle ou un grand différend enſemble.*
't Waren vrienden onder malkander die zulk een ſpel aanregtten. *C'étoient des amis qui commencérent cette affaire ou ce jeu.*
Onder malkander loopen, zig vermengen. *Se mêler enſemble, s'entremêler, courir ou ſe mêler l'un parmi l'autre.*
* Onder malkander loopen. Schiften, te zamen loopen. *Se cailler.*
Aan malkander leggen of grenzen. *Etre contigu.*
De landen leggen aan malkander. *Ces pays ſont contigus, ces terres ſont contigues ou ſe touchent.*
De jongſte brieven melden dat bij het afgaan van de poſt de legers aan malkander waaren. *Les dernières lettres diſent qu'au départ de la poſte les armées étoient aux mains.*
Na malkander, op malkander, vervolgens. *L'un après l'autre, ſucceſſivement, de ſuite.*
Hij deede dat driemaal na malkander. *Il fit cela trois fois de ſuite.*
MALKRUID. *z. g. Jusquiame, ſorte d'herbe médécinale.*
MALLEN. *z. g. meerv.* De ſpanten of het model waar na een ſchip gemaakt word. *Gabarit, modéle ſur lequel on conſtruit un vaiſſeau.*
‡ MALLEN. *g. w.* Zig mal aanſtellen. *Folâtrer, badiner.*
‡ Zij hebben zoo lang te zamen gemald, dat, enz. *Ils ont folâtré ſi longtemps enſemble, que, &c.*
Malligheid. *z. v.* Gekheid, dwaasheid. *Sottiſe, folie, badinage.*
Dat is maar malligheid. *Ce n'eſt que folie ou ſottiſe.*
Die malligheid mishaagt mij. *Ce jeu ou ce badinage me déplait, ces folies ne me reviennent point.*
Wat malligheid koomt u over? *Quelle folie vous prend?*
* 't Is beſt eens anders malligheid te koopen. *Le mieux eſt d'acheter des choſes à quoi un autre a fait de grandes dépenſes.*
MALLOOT. *z. v.* Gekkin, zottin. *Sotte, folle, innocente.*
‡ Eene wijze malloot, een neuswijs vrouwmenſch. *Une prude, une préciéuſe, une fille ou femme qui ſe pique d'eſprit.*
MALLOOTEN. Steenklaver. *Melilot, herbe médécinale.*
MALMOLENS. Slag van Indiaans katoen daar men daſſen van maakt. *Des malmoles, ſorte de toile de coton des Indes dont on fait des cravates.*
MALROVE. *z. v.* Witte Andoren. *Marrube, herbe médécinale.*
MALS, malſch. *bijv. w.* Zagt, weck. *Tendre, mou, mollet.*
Mals vleeſch. *Chair tendre.*
* Dat is mals of zagt Duitſch. *Voilà du Hollandois coulant.*
Mals. *bijw.* Als, iets mals ſtooven. *Etuver une choſe juſqu'à ce qu'elle ſoit bien tendre.*
Malsheid. Weekheid. *z. v. Qualité de ce qui eſt tendre.*
Ik kan u de malsheid van dat vleeſch niet zeggen, gij moet het zelfs proeven. *Je ne ſaurois vous dire à quel point cette viande eſt tendre, il faut que vous en goûtiez vous-même.*
* Daar is eene groote malsheid of zagtigheid in die vaerzen. *Il y a une grande douceur dans ces vers.*
Malsjes. Verkleinnaam. *zie* Mals.
MALTEESCH. Maltheeſch. *bijv. w.* Dat van Maltha is. *De Malthe.*
De Maltheeſche Orde. *L'Ordre de Malthe.*
MALVEZEI. *z. v.* Wijn van Griekſche druiven geperſt, en die van Kandia koomt. *Malvoiſie, ſorte de vin qui vient de Candie.*
MALUWE. *z. v.* Keesjeskruid. *De la mauve, ſorte d'herbe.*

MAM. MAN.

MAM, mamme. *z. v.* Pram, borſt. *Mamelle, teton.*
't Kind de mam of eene mam geeven. *Donner la mamelle ou le teton à un enfant.*
De mam zuigen. *Sucer la mamelle, tetter.*
MAMA. *Kinderw.* Moeder. *Maman.*
MAMIERING. *z. v. Boyau de toile poiſſée, qui ſert à l'écoulement de l'eau que la pompe marine attire.*
MAMMEKENSKRUID. *z. g. Chévre feuille.*
MAMMELUK. *z. m. ond. w.* Iemand, die den Chriſten Godsdienſt verloochenende, tot de Turken overgaat. *Renegat, celui qui a renoncé à la Religion Chrétienne pour ſe faire Turc ou pour embraſſer le Mahométiſme.*
MAMMIERING. *zie* Mamiering.
MAN. *z. m.* Mansperſoon. *Homme.*
Een lang man. *Un homme de grande taille.*
Een kort man. *Un homme court, un courtaut.*
Een ongehuwd of ongetrouwd man. *Un homme qui n'eſt pas marié.*
Een eerlijk vroom of deugdzaam man. *Un homme de bien, un honnête homme.*
Een man krijgen of trouwen. *Se marier, prendre un mari.*
Staan als een man, niet wijken. *Tenir ferme, ne pas céder.*
Zig toonen eenen man te zijn, zig dapper en onvertzaagd toonen. *Montrer qu'on a du courage ou du cœur, donner des marques de ſa bravoure.*
Man tegens man vegten. *Se battre tête à tête, un contre un, en duel.*
Man voor man gemonſterd worden. *Paſſer la montre un à un, ou l'un après l'autre.*
‡ Aan den man komen of raaken, eenen man

Digitized by Google

man krijgen. *Se marier, trouver un mari.*
Hoe zullen alle die Juffers nog aan den man komen? *Comment toutes ces Demoiſelles trouveront-elles des maris?*
Gaerne aan den man willen, manziek zijn. *Avoir la demangeaiſon de ſe marier, avoir envie de tâter du mariage.*
Zijne waaren aan den man helpen. *Trouver des marchands pour ſa marchandiſe, trouver à s'en défaire.*
‡ Man en paerd noemen. *Nommer celui dont on tient une nouvelle.*
‡ Dat is een hard man op eene weeke kaas! *Le vaillant champion quand la bête eſt morte!*
Indien gij mij niet verklaart wie u dat gezeid heeft, zoo houd ik u voor den man. *Si vous ne me déclarez qui vous a dit cela, je vous en regarde comme l'auteur, & je m'en prens à vous.*
Ik ben 'er de man niet na om zulke leugens te verzinnen. *Je ne ſuis pas homme à inventer de tels menſonges.*
Mijne dogters man of ſchoonzoon. *Mon beau-fils, le mari de ma fille, mon gendre.*
Mijne moeders man of ſtiefvader. *Mon beau-père, le mari de ma mère.*
Die jongen zal voor man vaaren. *Ce garçon fera la manœuvre d'un matelot, le travail ou le métier d'un homme.*
Dat kind eet als een man. *Cet enfant mange comme un homme.*

Man. *Zeewoord. zie* Lijtwaarſte.

Akkerman.	Ligterman.
Ambagtsman.	Lobman.
Amptman.	Loerman.
Appelman.	Lootsman.
Aarbeidsman.	Marsman.
Baggerman.	Modderman.
Bewindsman.	Moesman.
Bijeman.	Moſſelman.
Blindeman.	Moſtaartman.
Bootsman.	Oeſterman.
Boſſeman.	Oorlogsman.
Bouwman.	Opperman.
Brugman.	Overman.
Buisman.	Paerdeman.
Buitenman.	Raadsman.
Burgerman.	Ratelman.
Drieman.	Scheidsman.
Edelman.	Schieman.
Engelsman.	Schotsman.
Fransman.	Speelman.
Geleidsman.	Staatsman.
Groenman.	Steêman.
Halfman of	Stierman.
Halfpaerdeman.	Stuurman.
Hangman.	Taalman.
Hoekman.	Tienman.
Hoofdman.	Timmerman.
Hopman.	Tuinman.
Huisman.	Tweeman.
Jongman.	Veerman.
Kaagman.	Vlaggeman.
Karman of	Voddenman.
Karreman.	Voerman.
Kelderman.	Vroedsman.
Kerkman.	Vullisman.
Klapperman.	Waterman.
Kooiman.	Weiman.
Koopman.	Werkman.
Kraagman.	Wildeman.
Krijgsman.	Wouterman.
Landman.	Zandman.
Landsman.	Zeeman.
Leeman.	Zegsman.
Leenman.	Zevenman,
Lierman,	enz.

Zie onder Akker, enz.

Asman. *z. m. zie* Asbeer.
‡ Managtig. *bijv. w.* Manziek, tot den man genegen. *Femme ou fille amoureuſe, de complexion amoureuſe, qui aime les hommes.*
Manbaar. *bijv. w.* Die de mannelijke jaaren bereikt heeft. *Qui a atteint l'âge viril, parlant des hommes.*
‡ Manbaar. Huwbaar. *En âge d'être mariée, nubile, parlant des filles.*
Eene manbaare of huwbaare dogter. *Une fille nubile.*
Manbaarheid. *z. v.* Mannelijke jaaren. *Age viril, puberté, virilité.*
Hij begon de manbaarheid te bereiken. *Il commençoit à atteindre l'âge viril.*
MAND. *z. v.* Een groote korf. *Panier, corbeille.*
Eene mand vol appelen. *Panier plein de pommes, corbeille de pommes, panerée de pommes.*
Mand die op den rug gedraagen word. *Hotte.*
Appelmand, Bakermand, Baliemand, Broodmand, Fruitmand, Hengſelmand, Kleermand, Luurmand of Luijermand, Naaimand, Pakmand, Sluitmand, Spijkermand, Traaliemand, Turfmand, Vuurmand. *zie onder* Appel, enz.
't Mandenmaaken. *z. m. Le métier de faire des paniers d'oſier.*
Eenen jongen op 't mandenmaaken beſtellen. *Mettre un garçon chez un vanier ou faiſeur de paniers.*
Mandenmaaker. *z. m. Vanier, faiſeur de paniers.*
Mandenmakerije. *z. v.* Mandenmakers winkel. *Lieu où l'on fait des paniers d'oſier.*
Mandenwinkel. *z. m. Boutique de vanier.*
Mandje. *z. g.* Korf, kleine mand. *Petit panier, petite corbeille, corbillon.*
Rugmandje. Slaadmandje. Strooimandje. enz. *zie onder* Rug, enz.
MANGEL. *z. g. ond. w.* Feil, gebrek. *Vice, défaut.*
Een ſchaap zonder eenig mangel. *Un mouton ou une brebis ſans aucun défaut.*
Bij mangel van geld. *Faute d'argent.*
‡ MANGELAAR. *z. m.* Ruiler, buiter. *Troqueur.*
MANGELBORD. *z. g.* Mangelplank. *Petite planche qui ſert à applanir ou à applatir le linge.*
MANGELEN. *g. w.* Gebreeken, haperen. *Manquer, faillir.*
Wat mangelt u? wat ontbreekt u? *Que vous faut-il? que vous manque-t-il?*
't Mangelt niet aan mij, dat, enz. *Il ne tient pas à moi que, &c. ce n'eſt pas ma faute ſi, &c.*
MANGELEN. Het Lijnwaat mangelen. *Applatir ou applanir le linge.*
MANGELEN. *w. w.* Ruilen, buiten. *Troquer, changer.*
Mangeling. *z. v.* Ruiling, buiting, handel. *Troc, change.*
Eene goede mangeling doen. *Faire un bon troc.*
MANGELSTOK. *z. m.* Stok om 't linnen meê te mangelen. *Rouleau qui ſert à applanir ou applatir le linge.*
MANHAFT. *bijv. w.* Dapper, manhaftig. *Vaillant, courageux, brave.*
De manhafte Zeeheld Michiel de Ruiter. *Le brave Héros ou le vaillant Amiral Michel de Ruiter.*
Manhaftelijk. *zie* Manhaftiglijk.
Manhaftig. *zie* Manhaft.
Manhaftigheid. *z. v.* Dapperheid, kloekmoedigheid. *Valeur, vaillance, courage.*
Manhaftiglijk. *bijw.* Kloekmoediglijk, dapperlijk. *Vaillamment, courageuſement, bravement.*
Zig manhaftiglijk weeren *Se défendre courageuſement.*
Manhuis. *zie* Mannenhuis.
MANIER. *z. v. ond. w.* Wijze. *Manière, façon, mode.*
Wat manier van doen is dat? *Quelle façon de faire eſt-ce-là? quelle manière d'agir eſt-ce-là?*
Manier. Gewoonte, gebruik. *Mode, coutume, uſage.*
't Is nu de manier zoo gekleed te gaan. *C'eſt la mode à préſent de s'habiller de la ſorte.*
Hij heeft voor eene manier of gewoonte, dat, enz. *Il a accoutumé de, &c.*
't Is geen manier zoo te handelen, zoo te ſpreeken, enz. *Ce n'eſt pas la coutume d'agir de la ſorte, de parler ainſi, &c. ce n'eſt pas ainſi qu'il faut parler, qu'il faut agir.*
In geenerlei maniere of wijze, geenzins. *Nullement, en aucune façon, en aucune manière.*
Ik zal dat in geenerlei manieren toeſtaan. *Je ne conſentirai jamais à cela.*
Iemand goede manieren of goede zeden leeren. *Apprendre à quelqu'un les bonnes manières ou les belles manières, le bien dreſſer.*
Manierlijk. *bijw.* Heuſch, beleefd. *Civile, honnête, poli.*
Een heel manierlijk jongman. *Un jeune homme ou garçon fort civil, ou fort honnête.*
Manierlijk. *bijw.* Geſchiktelijk, behendiglijk. *Adroitement, gentiment, honnêtement.*
Hij weet dat zeer manierlijk te doen. *Il ſait faire cela fort gentiment.*
Manierlijkheid. *z. v.* Heusheid, beleefdheid. *Civilité, honnêteté, politeſſe.*
MANIFEST. *z. g. ond. w.* Openbaar geſchrift om zijne aanſlagen te verdedigen. *Manifeſte.*
MANK. *bijv. w.* Kreupel. *Boiteux, qui cloche.*
Een mank vrouwmenſch. *Une boiteuſe.*
Mank of kreupel gaan, hinken. *Boiter ou clocher.*
* Een mank of gebrekkelijk bewijs. *Preuve eſtropiée, argument eſtropié.*
* Die gelijkenis gaat mank. *Cette comparaiſon cloche.*
* Die bewijsreden gaat mank. *Cet argument ou cette preuve cloche.*
‡ Eene manke trip, een mank vrouwmenſch. *Une boiteuſe.*
Mankheid. *z. v.* Kreupelheid. *Boitement, incommodité de celui ou de celle qui boite.*
MANKOP. *z. v.* Heul, zeker gewas. *Pavot, ſorte de plante.*
Mankopzaad. *z. g.* Heulzaad. *Semence de pavot, graine de pavot.*
Mankopſiroop. *z. v. Syrop de pavots.*
MANLIEDEN. *zie* Manluiden.
Manlijk. *zie* Mannelijk.
Manluiden, manlui. *Des hommes, des perſonnes du ſexe masculin.*
Manmenſch. *z. m. en g. Homme, perſonne du ſexe masculin.*
Manmoedig. *bijv. w.* Kloekmoedig. *Vaillant, courageux, brave, intrépide.*
Manmoedigheid. *z. v.* Dapperheid, kloekmoedigheid. *Courage, valeur, bravoure, intrépidité.*

Digitized by Google

Manmoedigliik. *bijw.* Kloekmoediglijk, dapperlijk. *Vaillamment, courageusement.*

MANNA. *z. g.* Hemelsbrood der H. Schrift. *De la manne.*

Het Manna der Apotekeren is een soort van daauw die in Calabrie op de bladen der boomen gevonden word op zekere tijden van 't jaar. *La manne des Apoticaires est une espéce de rosée qu'on trouve dans la Calabre sur les feuilles des arbres, dans de certains temps de l'année.*

Mannelijk. *bijiv. w.* Van eenen man. *Viril, mâle, masculin.*

De mannelijke jaaren of ouderdom. *L'âge viril.*

Het mannelijke geslagt, het mannelijke lid. *Le genre ou le sexe masculin, le membre viril.*

De mannelijke agtbaarheid. *L'autorité virile.*

Mannelijk. Van 't mannelijke geslagt. *Masculin, du genre masculin.*

Al wat mannelijk was, moest onder de Wet besneeden worden. *Il falloit que tous les mâles fussent circoncis sous la Loi.*

Mannelijk, dapper, kloekmoedig. *Vaillant, courageux, brave, intrépide.*

Een mannelijk gemoed. *Cœur intrépide, ame courageuse, courage viril.*

Mannelijk. *bijw.* Klockelijk, dapperlijk. *Courageusement, vaillamment.*

Zig mannelijk verweeren. *Se défendre courageusement.*

Mannelijkheid. *z. v.* 't Mannelijke lid. *Le membre viril.*

Iemand de mannelijkheid afsnijden, iemand ontmannen. *Châtrer quelqu'un, lui couper ou ôter le membre viril ou les génitoires.*

Mannenhuis. *z. g.* Huis of gestigt waar in niet dan oude mannen woenen. *Hôpital ou maison fondée pour la retraite des vieux hommes.*

Mannenstand. *z. m.* Volwassenheid. *Age viril, âge d'homme, état d'un homme à 25 ans.*

Tot den mannenstand geraaken. *Atteindre l'âge viril, parvenir à l'âge de 25 ans ou au-delà.*

Mannetje. *Petit homme.*

Mannetje word ook van de dieren gezegd om het geslagt te onderscheiden. *Ce mot se dit aussi des animaux pour en distinguer les sexes.*

Een mannetjes musch. *Un moineau mâle.*

Een mannetjes haas. *Un lièvre mâle.*

Het mannetje zoekt naar zijn wijfje. *Le mâle cherche sa femelle.*

Mannetjes noot. *Noix de muscade de la plus grande espéce.*

Manneije na mannetje namaaken. *Copier très-exactement, copier ou imiter scrupuleusement.*

Baardmannetje. Kaboutermannetje. Bochchelmannetje. Magermannetje, enz. *zie onder* Baard, enz.

Mannin. *z. v.* Kloekmoedige vrouw. *Virago, femme d'un cœur mâle.*

Mans. *bijv. w.* Dat een man behoord. *D'homme.*

Ik ben nog niet mans genoeg om zoo groot een pak te draagen. *Je ne suis pas encore assez grand pour porter un si grand fardeau.*

Ik zal over twee jaaren meer mans zijn, ik ben nog jong. *Je serai plus fort ou j'aurai plus de vigueur dans deux ans, je suis encore jeune.*

Manschap. *z. v.* Krijgsvolk, soldaaten. *Hommes, troupes, soldats.*

Zijn leger bestaat uit kloeke manschap. *Son armée est composée de braves hommes ou soldats.*

De manschap van een schip. *L'équipage d'un vaisseau.*

Manschap. *z. v.* Gehoorzaamheid van mannen van leene aan hunnen Leenheere. *Hommage que les vassaux payent à celui dont les fiefs relévent.*

Hulde en manschap aan zijnen Leenheere doen of bewijzen. *Faire hommage à son Seigneur.*

Manskleed. *Habit d'homme.*

Manskok. *z. m. Cuisinier.*

De Grooten gebruiken doorgaans manskoks. *Les Grands se servent ordinairement de cuisiniers.*

Manslag. *z. m.* Doodslag, moord. *Homicide, meurtre.*

Mansleen. *z. g. Fief possédé par un homme.*

Manlieden. *meerv. Des hommes.*

Mansmoer of Mansmoeder. *zie* Schoonmoeder.

Mansoir. *z. g.* Mannelijke nakomeling. *Hoir mâle, héritier mâle.*

Daar is geen mansoir meer over van dat Vorstelijke huis. *Il ne reste plus d'hoirs mâles de la famille de ces Princes.*

Mansoor. *z. v.* Hazelwortel, zeker kruid. *Cabaret, oreilles d'hommes, sorte de plante.*

Mansperzoon. *z. m. Homme, une personne du sexe masculin.*

Mansrok. *z. m. Habit d'homme.*

MANTEL. *z. m.* Zeker opperkleed. *Manteau.*

Ruiters mantel. *Cafaque.*

Zijnen mantel omhangen. *Prendre son manteau, s'en couvrir, le mettre sur ses épaules.*

* Den mantel omhangen om iets te gaan verzoeken. *Se préparer pour aller demander quelque chose.*

Dekmantel, Krijgsmantel, Nagtmantel, Pelgrimsmantel, Regenmantel, Reismantel, Rijmantel, Rouwmantel, Schoudermantel, Schoorsteenmantel, *zie onder* Dek, enz.

Mantelbef. *z. v.* Mantelschoef. *Colet de manteau.*

Mantelhuis. *z. g.* Huis daar men in zommige steeden van de Nederlanden rouwmantels gaat huuren. *Maison publique où se trouvent à louer les manteaux de deuil.*

* Manteling. *z. v. Tuiniers woord.* Beschutzel tegen den wind. *Palissade pour servir d'abri contre le vent: terme de jardinier.*

Mantelkoord. Mantelkraag. *z. v. Collet de manteau.*

Mantellis. *z. v.* Mantelluts. *Cordon de manteau.*

Mantelluts. Mantellis. *zie* Mantellis.

Mantelpijpje. *z. g. La pipe d'adieu, la dernière pipe.*

Manteltje. Een vrouwe jak. *Manteline, sorte d'habit de femme.*

MANTUA. Stadsnaam in Italien. *Mantoue, ville d'Italie.*

MANVOLK. *z. g. Des hommes.*

Manwijf. *z. g.* Man en wijf te gelijk. *Hermaphrodite, qui a les deux sexes.*

Manziek. *bijv. w.* Managtig. *Amoureuse, lascive, adonnée aux hommes.*

Dat vrouwmensch is heel manziek. *Cette femme est fort amoureuse ou lascive, elle recherche les hommes.*

MAR.

MARAS. *zie* Moeras.

MARCUS. *zie* Markus.

MARE. *zie* Maare.

MARENTAKKEN. *z. v.* Zeker bijgewas grocijende op de takken van zommige boomen. *Gui, arbuste qui naît sur quelques arbres, & particuliérement sur le chêne.*

MARG. *zie* Merg.

MARGRIETEN. Madelieven, zekere bloemen. *Marguerites, sorte de fleurs.*

MARJOLEIN. *z. v.* Moederkruid, kranskruid. *Marjolaine.*

Marjoleinolie. *z. v. Huile de marjolaine.*

MARIONNETTEN. *ond. w.* Speelpoppen, tooneelpoppen. *Marionnettes.*

Marionnetspel. *z. g. Jeu de marionnettes ou le lieu où on les fait jouer.*

MARK, marken. *zie* Merk, merken.

MARK. *z. g. Goud en Silversnids woord.* Zeker gewigt. *Marc, poids de huit onces: terme d'Orfévre.*

Een mark goud, een mark zilver. *Un marc d'or, un marc d'argent.*

MARK. *z. v.* Zekere landstreek, verscheidene gehugten begrijpende, en binnen haare grenspaalen beslooten. *Marche, certain espace de pays contenant plusieurs villages &c.*

Markboek. *z. g.* Boek waar in de zaaken der Marke geschreeven worden. *Livre où l'on écrit les affaires de la Marche.*

MARKETENTER. *z. m.* Zoetelaar, die in de tenten markt of verkoopt. *Vivandier dans l'armée.*

MARKEZAAKEN. *z. v. meerv.* Zaaken die de Mark aangaan. *Affaires qui regardent la Marche.*

Markgenooten. *z. v. meerv.* Ingelanden die tot de Mark behooren. *Ceux qui dépendent de la Marche.*

Markgraaf. *z. m.* Markgrave. *Marquis.*

De Markgraaf van Anrwerpen. *Le Marquis d'Anvers.*

Markgraafschap. *z. g. Marquisat.*

't Markgraafschap van Bergen op den Zoom. *Le Marquisat de Mons sur Somme ou de Bergen op Zoom.*

Markgravin. *z. v. Marquise.*

Markpaal. *z. v.* Paal die de eene van de andere Marke scheid. *Poteau qui sépare une Marche de l'autre.*

Markregter. *z. m.* Regter die over de Mark het regt oeffent. *Juge qui exerce la justice dans la Marche.*

Marksteen. *z. m.* Steen, tot de Landscheidinge van verscheidene Marken opgeregt. *Pierre qui sert à distinguer différentes Marches.*

MARKT. Merkt. *z. v.* Plaats daar de markt gehouden word. *Marché, place publique où l'on expose les marchandises en vente.*

Hij woont op of aan de markt. *Il demeure au marché ou sur le marché.*

De oude markt, voddenmarkt, luizenmarkt. *Friperie, lieu où l'on vend de vieilles hardes, de vieux habits, &c.*

* Markt. De tijd dat de markt gehouden word. *Le temps pendant lequel on tient le marché.*

't Zal haast markt zijn. *La foire ou le marché se tiendra bientôt.*

* Markt. Prijs of loop van de Koopmanschap. *Marché, le cours du marché, le prix courant des marchandises.*

De markt weeten. *Savoir le cours du marché.*

Wat is de markt van 't kooren, van de boter? enz. *Quel est le cours ou le prix du bled, du beurre? &c.*

De

Digitized by Google

De markt liep op en af. *Le prix courant hauſſa & baiſſa.*

Iets op eene hooge markt koopen. *Acheter quelque choſe cher ou à haut prix.*

Beneden de markt, boven de markt. *Au deſſous ou au deſſus du prix courant.*

Botmarkt. *Marché où l'on vend les poiſſons plats, qu'on appelle plies, carlets, &c.*

Appelmarkt, Bloemmarkt, Botermarkt, Duivenmarkt, Fruitmarkt, Ganzenmarkt, Groenmarkt, Hoendermarkt, Hooimarkt, Houtmarkt, Jaarmarkt, Kaasmarkt, Koornmarkt, Kruidmarkt, Lapmarkt, Luismarkt of Luizenmarkt, Ooſtmarkt, Oſſenmarkt, Paerdenmarkt, Pensmarkt, Plundermarkt, Schapenmarkt, Stoelenmarkt, Turfmarkt, Veemarkt, Verkenmarkt, Vismarkt, Vlasmarkt, Voddenmarkt, Vogelmarkt, enz. *zie onder* Appel, enz.

Marktdag. *z. m.* Dag van 't houden der markt. *Le jour de la foire ou du marché, jour du marché.*

Die ſtad heeft twee marktdagen 's weeks. *Cette ville a deux jours de marché la ſemaine.*

Eenen goeden marktdag hebben, veel op den marktdag verkoopen. *Avoir une bonne vente, vendre beaucoup & à bon prix.*

Zij heeft van daag eenen goeden marktdag gehad of veel verkogt. *Elle a vendu beaucoup aujourd'hui.*

Marktemmer. *z. m. Seau pour y mettre les proviſions qu'on achette au marché.*

MARKTEN. *g. w.* Merkten, verkoopen. *Vendre, mettre ou expoſer en vente.*

Hij kan niet tegen mij markten. *Il ne peut pas vendre ou donner ſes marchandiſes au prix que je fais.*

Marktgang. *z. m. L'action d'aller au marché pour acheter des proviſions pour la cuiſine.*

Die meid heeft den marktgang. *Cette ſervante achette les proviſions pour la cuiſine.*

Marktkraam. *z. v.* Kraam die men op de markt opſlaat. *Tente du marché, tente que l'on élève ſur le marché, pour la vente des marchandiſes.*

Marktkraamer. *z. m.* Marktreizer. *Marchand qui ſuit les foires ou les marchés.*

Marktreizer. *zie* Marktkraamer.

Marktſchip. *z. g.* Veerſchip. *Bateau ou barque de voiture qui ſert à voiturer les marchandiſes, bateau marchand, barque marchande.*

Het marktſchip op den Haag, op Amſterdam, enz. *La barque de voiture pour la Haye, pour Amſterdam, &c.*

Marktſchipper. *z. m.* Veerſchipper. *Batelier qui conduit la barque de voiture.*

Marktſchuit. *z. v.* Veerſchuit. *Petite barque marchande, &c.*

Is de marktſchuit van die plaats in? *La barque marchande de ce lieu-là eſt elle arrivée?*

Marktsgang. *z. m.* Marktsloop. *Le cours du marché.*

Iets naar marktsgang verkoopen. *Vendre quelque choſe ſelon le cours du marché, ſelon le prix courant.*

Marktvrouw. *z. v. Femme qui vend au marché.*

Marktwijf. *z. g.* Marktkraamſter. *Marchande qui vend aux foires & aux marchés, qui voyage d'une foire ou d'un marché à l'autre.*

MARKUS. *z. m.* Mansnaam. *Marc, nom d'homme.*

MARLEN. *w. w. zeew.* Met marling aan de lijken vaſt naaijen. *Merliner les voiles, attacher les voiles aux ralingues avec du merlin.*

Marling. *z. v.* Meerling, dun ſterk touw. *Du merlin, ſorte de corde menue & forte.*

Marlpriem. *z. v.* Priem of naald die men tot het marlen gebruikt. *Aiguille de tré, qui ſert à coudre les voiles.*

Marlreep. *z. v.* Marltouw daar men de zeilen meê opbind. *Merlin qui ſert à ſerrer les voiles.*

MARMEL. Knikker die gemarmeld is. *Boulette ou chique de terre cuite marbrée, dont les enfans ſe ſervent pour jouer.*

MARMELAAR. *z. m.* Marmeraar. *Celui qui peint en marbrure, jaſpeur, marbreur.*

MARMELADE. *z. v. ond. w.* Queevleeſch. *Marmelade, cotignac, confiture de coins.*

Marmelade van Abrikoozen. *Marmelade d'Abricots.*

MARMELEN. *w. w.* Iets ſchilderen als marmer. *Marbrer, jaſper.*

De ſchoorſteenmantel is wel gemarmeld. *Ce manteau de cheminée eſt très-bien marbrée.*

Marmeling op 't leer van een boek. *Marbrure ſur la couverture ou ſur la tranche d'un livre: terme de relieur.*

MARMER. *z. g.* Marmerſteen. *Marbre, ſorte de pierre dure & belle.*

Eene Kerk van wit marmer gebouwd. *Une Egliſe bâtie de marbre blanc.*

Marmer of marmeren. *bijv. w.* Dat van marmer is. *De marbre.*

Een marmer beeld, marmeren vloer, enz. *Image ou ſtatue de marbre, pavé de marbre, &c.*

Marmel of gemarmeld papier. *Papier marbré.*

Marmerbeeldhouwer. *z. m. Marbrier, artiſan qui fait des ſtatues & des ouvrages de marbre.*

MARMEREN. *w. w.* Marmeren, als marmer ſchilderen. *Marbrer, peindre comme du marbre, jaſper.*

Marmerſteen. *z. m.* Marmer. *Marbre, pierre de marbre.*

Roode marmerſteen. *Marbre rouge.*

Witte marmerſteen. *Marbre blanc.*

Marmerſteenhouwer. *z. m. Marbrier, taillenr de pierre de marbre.*

Marmerſteenmortel. *z. m.* Marmerkalk. *Mortier de marbre, ſorte de chaux détrempée avec du marbre.*

Marmerzaager. *z. m. Scieur de marbre.*

MARREN. *w. w.* Sammelen, draalen. *Tarder.*

De Koning marde niet lang. *Le Roi ne tarda pas longtemps.*

MARS. *z. m.* De naam van den God des Oorlogs bij de Digteren. *Mars, le Dieu de la guerre parmi les Poëtes Payens.*

Mars, is eene der zeven dwaalſterren. *Mars, l'une des ſept planètes.*

De vervoeging van Mars en Venus. *La conjonction de Mars & de Vénus.*

MARS. *z. v.* Eene ronde houten zoldering om den maſt der groote ſcheepen. *Hune, un plancher rond autour des mâts des navires: terme de mer.*

Fokkemars. *Hune de miſaine.*

MARS. *z. v.* Een kramers mars. *Panier de mercier qu'il ſuſpend à ſon cou.*

MARS of marſch. *z. v.* Optogt van 't Krijgsvolk. *Marche des gens de guerre.*

't Leger was op de marſch. *L'armée étoit en marche.*

* Marſch. Tromſlag om voort te trekken *Marche qui ſe bat ſur le tambour.*

* De Franſche, de Hollandſche marſch. *La marche Françoiſe, la marche Hollandoiſe.*

Marsdraager. *zie* Marskramer.

MARSKLIMMER. *z. m.* Maſtklimmer. *Matelot qui monte ſur la hune.*

MARSKRAMER. *z. m.* Marsman. *Colporteur, Mercier qui colporte ou qui porte à ſon cou une petite caſſette ou panier avec de la mercerie.*

MARSLANTAARN. *z. v. Fanal de hune.*

MARSMAN. *zie* Marskramer.

MARSMAST. *zie* Marſteng.

MASSEPAIN of Marſlepein. *z. m. ond. w.* Zeker ſuikergebak. *Maſſepain, ſorte de pâtiſſerie.*

MARSSESTENG. *zie* Marsſteng.

Marsſteng. *z. v. Scheepsw.* Marsmaſt. *Mât de hune.*

Marsvellen. *z. g. meerv. Peaux ou toiles poiſſées qui couvrent la hune.*

Marszeil. *z. g.* 't Zeil op de groote ſcheepen boven de mars. *Voile de la hune ou voile de hune, hunier.*

Marszeils koelte. *Fraîcheur à pouvoir voguer avec les huniers ſeuls.*

Marzeils val of reep. *Cargue du hunier.*

MARTELAAR. *z. m. ond. w.* Bloedgetuige der waarheid. *Martyr, celui qui ſcelle la vérité par ſon ſang.*

Martelaar worden, als martelaar ſterven. *Souffrir le martyre, mourir par le martyre.*

‡ Martelaar. Talm, knoeijer. *Bouffilleur, homme lent, gâte-beſogne.*

Martelaarsboek. *z. g.* Hiſtorie der Martelaaren. *Martyrologe, Hiſtoire des Martyrs.*

Martelaarſchap. *z. g.* Lijden en dood van eenen Martelaar. *Martyre, la paſſion & la mort d'un Martyr.*

Martelaareſſe. *z. v. Martyr, femme ou fille qui ſouffre le martyre.*

Martelaarslijſt. *z. v. Livre où ſe trouvent les noms des martyrs, martyrologe.*

Martelaarſter. *zie* Martelaareſſe.

Martelaarije. *z. v. Martyre, tourment.*

Marteldood. *z. m.* Dood der martelaaren. *Martyre, mort violente que l'on fait ſouffrir aux martyrs.*

MARTELEN. *w. w.* Eenen ſmertelijken dood aandoen. *Martyriſer, faire mourir d'une mort violente.*

‡ Martelen. *g. w.* Talmen, knoeijen. *Gâter ce qu'on fait, bouſiller.*

Martelizatie. *zie* Marteldood.

* Martelkroon. *z. v.* De eere van 't martelaarſchap. *Couronne du martyre.*

Marteltuig. *z. g.* Martelgereedſchap. *Toutes ſortes de fers & d'inſtrumens à martyriſer.*

MARTEN. *g. w. zie* Markten.

MARTEN. *z. m.* Mansnaam. *Martin, nom d'homme.*

MARTER. *z. m. ond. w.* Zabel of ſabel. *Martre ou marte, martre zibeline.*

M A S.

MASE. *zie* Maas.

MASKER. *z. g. ond. w.* Grijns, momaanzigt. *Maſque.*

* Het masker of momaanzigt afdoen, openlijk handelen. *Lever le maſque, agir ouvertement.*

Maskerade. *ond. w.* Mommedans. *Mascarade.*

MASSA. *ond. w. zie* Klomp.

MASSIEF, maſſijf. *bijv. w. ond. w. Maſſif.* Eene tafel van maſſijf goud. *Une table d'or maſſif.*

Digitized by Google

MAST. z. m. Maſt van een ſchip. *Mât, arbre de navire.*
't Is een ſchip met drie maſten. *C'eſt un vaiſſeau ou un navire à trois mâts.*
De groote maſt. *Le grand mât.*
*Daar moeten geen twee groote masten op een ſchip zijn, daar moet maar een meeſter zijn. *Il ne faut pas qu'il y ait deux grands mâts dans un vaiſſeau, il faut qu'il n'y ait qu'un maître.*
Beſaansmaſt, Fokkemaſt, Heimaſt, enz. *zie onder* Beſaan, enz.
Maſtbloem. z. v. Damaſtbloem. *Giroflée blanche.*
Maſtboom. z. m. Sparrenboom, witte Dennenboom. *Sapin blanc, arbre de ſapin propre à faire des mâts.*
MASTELEIN, maſtelijn. Gemengd koorn. *Du méteil.*
Maſtelein brood. *Du pain de méteil.*
MASTELOOS. *bijv. w. Sans mât.*
Maſtenmaker. z. m. Een die ſcheeps masten maakt. *Mâteur, faiſeur de mâts.*
Maſthout. z. g. Wit Dennenhout. *Bois de ſapin blanc, du ſapin blanc.*
MASTIK. z. m. Maſtix, zekere hars of harſt. *Maſtic, ſorte de réſine qui ſort du lentisque.*
Maſtikboom. z. m. *Lentisque, arbre réſineux d'où coule le maſtic.*
Maſtklimmer. *zie* Marsklimmer.
Maſtkooker. z. m. Maſtſpoor. *Etui de mât, ſorte d'étui qui eſt placé depuis la carlingue jusqu'au tillac des petits vaiſſeaux qui eſt le lieu du grand mât.*
Maſtligter. z. m. Een ligter met eenen maſt. *Allége à mât, qui ſert à charger & à décharger les gros vaiſſeaux.*
Maſtſpoor. *zie* Maſtkoker.

MAT. MAY. MAZ.

MAT. *onv. tijd* van Meeten. Als, ik mat. *Je meſurois ou je meſurai.*
MAT. Woord van 't Schaakſpel. Als, de Koning ſchaak en mat zetten. *Donner échec & mat au Roi.*
MAT. *bijv. w.* Moede, vermoeid. *Las, laſſé, fatigué.*
Ik ben moede en mat. *Je ſuis las & fort fatigué.*
Mat en moede worden. *Se laſſer, ſe fatiguer.*
MAT. z. v. *eng.* Stoelmat. *Nate ou natte de chaiſe.*
Die mat is heel aan ſtukken. *Cette natte eſt toute rompue.*
Mat. Vloermat, kleermat. *Natte qu'on met ſur le pavé ou ſur le plancher.*
Een vloer met matten beleggen. *Nater une chambre, ou en couvrir le pavé ou le plancher.*
Mat. Hangmat. Scheepskooi. *Lit pendant, lit de vaiſſeau ou lit de matelot, trapontin.*
Mat. Kooi daar de haanen in vegten. *Cage où l'on fait joûter les coqs.*
*In de mat zijn, in de knel zijn. *Avoir du pire, être en danger ou en peine, être talonné de près.*
*Op het mat of op het ſlag koomen, vervallen. *Surprendre, prendre à l'improviſte.*
*Voor iemand in de mat ſpringen, iets voor iemand opneemen. *Prendre le parti de quelqu'un & défendre ſa cauſe.*
Bakermat, Haanenmat, Hangmat, Kaasmat, Scheepsmat, Stoelenmat, enz. *zie onder* Baker, enz.
MATE. *zie* Maat.

MATELIEVE. *zie* Madelieve.
MATELIJK. *zie* Matiglijk.
MATER. z. v. *ond. w.* Kloofterovoogdeſſe, moedervan een jonkvrouwen kloofter. *Supérieure d'un couvent de filles.*
MATERIAALEN. *ond. w.* Stoffen om iets te maaken. *Des matériaux.*
MATERIE. *ond. w. zie* Stoffe of Etter.
MATHEID. z. v. Moêheid, vermoeidheid. *Laſſitude, fatigue.*
MATHESIS. *zie* Wiskonſt.
MATIG. *bijv. w.* Geregeld. *Sobre, qui ne fait point d'excès.*
Matig in eeten en drinken zijn. *Vivre ſobrement, manger & boire ſobrement, être ſobre dans ſon boire & dans ſon manger, ne faire point d'excès de vin, ni de viandes.*
Matig. Gematigd, bezadigd. *Tempéré, modéré, retenu.*
Een man van een matig oordeel. *Un homme d'un jugement modéré.*
Matig weêr. Gematigd weêr. *Temps tempéré.*
Matig. *bijw.* Matiglijk, buiten overdaad. *Modérément, ſobrement, ſans excès.*
Matig eeten en drinken. *Manger & boire ſobrement.*
MATIGEN. *w. w.* Intoomen, bedwingen. *Modérer, tempérer, retenir.*
Zijnen toorn of zijne gramſchap matigen. *Modérer ſa colére.*
Zig matigen, zig ſpeenen in eeten en drinken. *Se modérer dans ſon boire & dans ſon manger, éviter l'excès du vin & des viandes.*
Zig matigen, zig inhouden, zig bedwingen. *Se modérer, modérer ſes paſſions, ſe retenir.*
Hij dit hoorende, kon zig naauwlijks matigen. *A peine put-il ſe modérer lorsqu'il entendit cela.*
Matigheid. z. v. Geregeldheid. *Modération, ſobriété, tempérance.*
Eene groote matigheid in eeten en drinken houden. *Etre fort ſobre dans ſon boire & dans ſon manger ſe modérer extrêmement dans l'un & dans l'autre.*
Matiglijk. *bijw.* Matelijk. *Modérément, ſobrément.*
Ergens matiglijk van eeten. *Manger ſobrement de quelque choſe.*
MATRAS. z. g. Mattras, matrasbedde. *Matelas.*
Op een matras ſlaapen. *Dormir ou coucher ſur un matelas.*
MATRAS. Pisglas. *Urinal.*
MATRES. z. v. Meeſtereſſe. *Maîtreſſe, femme qui enſeigne &c.*
Matres. Vrijſter, minnares. *Maîtreſſe, amante.*
Schoolmatres. *zie onder* School.
MATROOS. z. m. Bootsgezel. *Matelot.*
MATSCHUDDING. z. v. Gruis en vuiligheid van koorn, rijſt, enz. *Criblure, poudre & ordures qui ſortent du bled ou du ris quand on les nettoye.*
*Matſchudding. z. v. Uitſchot van iets. *Ce qu'on rejette de quelque choſe.*
‡MATSEN. *w. w.* Matzen, doodſlaan. *Tuer, ôter la vie, aſſommer.*
‡De boeren matſen menig ſoldaat. *Les payſans tuent ou aſſomment bien des ſoldats.*
MATSTER. Stoelenmatſter. z. v. *Nattière, celle qui natte des chaiſes.*
MATTEBIEZEN. z. v. *meerv.* Biezen daar men matten af maakt. *Joncs dont on treſſe les nattes, joncs qui ſervent à faire ou à treſſer des nattes.*
Mattenkramer. z. m. Een die matten verkoopt. *Marchand ou mercier qui vend des nattes, nattier.*
Mattenmaker. z. m. *Nattier, celui qui fait des nattes.*
MATTEN. *w. w.* Stoelen matten. *Natter des chaiſes.*
MATTEN. *w. w.* Afmatten. *Laſſer, fatiguer.*
Dat matte hem heel af. *Cela le fatigua tout-à-fait extrémement.*
MATTENLISCH. z. g. Papierriet, zeker watergewas. *Sorte de jonc marécageux.*
MATTER. Stoelenmatter. z. m. *Nattier, celui qui natte des chaiſes.*
MATTHEWS en Mattheus. z. m. Mansnaam. *Matthieu, nom d'homme.*
MATTHIJS. z. m. Mansnaam. *Matthias, nom d'homme*
MATTIGHEID. *zie* Matheid.
MATTRAS. *zie* Matras.
MATZEN. *zie* Matſen.
MAYER. *zie* Maijer.
MAZELEN. z. v. *meerv.* Zekere vierigheid des lichaams. *Rougeolle, ſorte de maladie.*
De mazelen hebben. *Avoir la rougeolle.*
Mazelen. *g. w.* De mazelen hebben. *Etre malade de la rougeolle, ou avoir la rougeolle.*
Veele kinderen mazelen. *Il y a beaucoup d'enfans qui ont la rougeolle.*
Die jongen heeft al gepokt en gemazeld. *Ce garçon a eu la petite-vérole & la rougeolle.*
*Die wijn heeft al gepokt en gemazeld, is heel zuiver en oud. *Ce vin eſt purifié ou a jetté toutes ſes impuretés.*

MEC. MED.

MECHELAAR. z. m. Een van Mechelen. *Malinois, qui eſt de Malines.*
Mechelen. z. g. Eene ſtad in Brabaud. *Malines, ville du Brabant.*
Mechels. Mechelſch. *bijv. w.* Van Mechelen. *De Malines.*
Mechelſch bier, kant, enz. *Bière de Malines, dentelle de Malines.*
MECHTELT. z. v. Vrouwe naam. *Mathilde, nom de femme.*
MEDE. Zekere drank. *zie* Meede.
MEDE, meê. *bijw.* Met. *Avec.*
Hij ſpot 'er mede. *Il s'en moque.*
Koom mede. *Venez avec, venez auſſi.*
MEDEBEGEERDER. *zie* Mededinger.
MEDEBORG. z. m. *en v.* Een die met eenen anderen Borge is. *Qui eſt caution ou garant avec un autre.*
MEDEBORGER. *zie* Medeburger.
MEDEBRENGEN. *w. w.* Meêbrengen *Amener.*
Wien zal hij tot voorſtand zijner zaake medebrengen? *Qui eſt-ce qu'il amènera pour être ſon procureur? pour défendre ſa cauſe ou ſon parti?*
Iemand koek, enz. van de reis medebrengen. *Apporter à quelqu'un du pain d'épices, &c. en venant d'un voyage.*
Gaat eens hooren wat de brieven medebrengen. *Allez apprendre ce que les lettres diſent de nouveau.*
De oorlog brengt veele ongemakken en rampen mede. *La guerre apporte bien des incommodités & des miſéres.*
MEDEBROEDER. z. m. Amptgenoot, Gildebroeder. *Confrére, collégue, compagnon dans les charges publiques.*
MEDEBURGER. z. m. Medeborger. *Concitoyen.*
Hij vermaande zijne medeburgeren tot ſtandvas-

Digitized by Google

ſtandvaſtigheid. *Il exhorta ſes concitoyens à la conſtance, ou à demeurer fermes & conſtans.*
Medeburgerſchap. z. v. Medeburgers. *Les concitoyens, ou la qualité de concitoyen.*
MEDECIJNMEESTER. *zie* Geneesmeeſter.
MEDEDEELBAAR. *bijv. w. Communicatif.*
MEDEDEELEN. *w. w.* Gemeen maaken. *Communiquer, faire part.*
Hij deelde hem van den roof mede. *Il lui fit part ou il lui donna ſa part du butin.*
*Mededeelen. Zeggen, verhalen. *Communiquer, faire part, dire, racenter.*
*Iemand wat nieuws mededeelen. *Communiquer ou dire une nouvelle à quelqu'un, lui faire part d'une nouvelle.*
Mededeelhebber. z. m. Aandeelhebber. *Participant.*
Mededeeling. z. v. *Communication, participation.*
Mededeeling der goddelijke genade. *Participation à la grace de Dieu.*
Mededeelzaam. *bijv. w.* Weldadig. *Libéral, qui fait des largeſſes.*
Mededeelzaamheid. z. v. Weldadigheid. *Bienveillance, libéralité.*
MEDEDINGER. z. m. Medeverzocker. *Concurrent, compétiteur, qui aſpire à la même dignité.*
Mededingſter. z. v. *Concurrente.*
MEDEDOOGEN. z. g. Medelijden. *Compaſſion, pitié, comiſeration.*
Mededoogen met iemands elende hebben. *Avoir compaſſion & pitié de la miſère de quelqu'un.*
Mededoogend. *bijv. w.* Mededoogzaam, medelijdend. *Pitoyable, qui a de la pitié & de la compaſſion, miſéricordieux.*
Een mededoogend hart. *Un cœur pitoyable, qui prend part aux maux d'autrui.*
Mededoogendheid. z. v. Mededoogzaamheid. *Pitié, compaſſion, commiſération.*
Mededoogenloos. *bijv. w. zie* Onmeedoogend.
Mededoogzaam, enz. *zie* Mededoogend, enz.
MEDEERFGENAAM. z. m. en v. *Cobéritier, cobéritière.*
MEDE-EEUWIG. *bijv. w. Coëternel.*
MEDEGANGER. *zie* Reisbroeder, Reisgezel.
MEDEGEBRAGT of medegebrogt. *d. w.* van Medebrengen. *Apporté, amené.*
MEDEGEDEELD. *d. w.* van Mededeelen. *Communiqué, &c.*
MEDEGEKLONKEN. *d. w.* van Medeklinken. *zie* Medeklinken.
MEDEGENOMEN. *d. w.* van Medeneemen. *zie* Medeneemen.
MEDEGENOOT. z. m. Deelgenoot, medgezel. *Compagnon, collégue.*
Hij nam hem tot eenen medegenoot van 't Rijk. *Il le prit pour collégue de l'Empire.*
MEDEGESPROKEN. *d. w.* van Medeſpreeken. *Parlé avec, défendu, protégé.*
MEDEGESTEMD. *d. w.* van Medeſtemmen. *Conſenti.*
MEDEGEZEL. *zie* Medgezel.
Medegezellinne. z. v. *Compagne.*
Medegezelſchap. z. g. Bijhebbend gezelſchap. *Compagnie.*
MEDEHANDELAAR. z. m. *Correſpondant dans le même commerce, aſſocié.*
MEDEHELPER. z. m. Medeſtander. *Aſſiſtant, complice.*
Hij is mijn medehelper aan dat werk. *Il eſt mon aſſiſtant ou il m'aſſiſte à cet ouvrage.*
Een booswigt met zijne medehelpers. *Un ſcélérat avec ſes complices.*
Medehelper van eenen Kerkvoogd. *Coadjuteur.*
Medehelpſter. z. v. *Celle qui aſſiſte, complice.*
Medehelpſter van eene Abdis. *Coadjutrice d'une Abbeſſe.*
Medehulp. z. v. Bijſtand, hulp. *Protection, défenſe, appui, aide.*
Iemand medehulp bewijzen. *Donner ſa protection à quelqu'un, le protéger, le défendre.*
Medehulpig. *zie* Behulpzaam.
MEDEKEIZER. z. m. *Aſſocié à l'Empire.*
Medekennis. z. v. *zie* Medewetenſchap.
MEDEKLANK. z. m. *Conſonance.*
Medeklinken. g. w. Medeluiden. *Sonner enſemble, ſonner avec.*
Medeklinken, met andere zijn glas doen klinken. *Choquer le verre avec les autres.*
Medeklinker. z. m. Letter die met andere klinkt. *Conſonne, conſonante, lettre qui étant jointe à une voyelle, forme un ſon.*
MEDEKNEGT. z. m. Mededienſtknegt. *Compagnon de ſervice, qui eſt valet ou ſerviteur avec un autre.*
MEDELEERLING. z. m. Medemakker. *Camarade d'étude.*
MEDELIJDEN. z. g. Deernis, ontferming, barmhartigheid. *Pitié, compaſſion, miſéricorde, commiſération.*
Iemand tot medelijden verwekken. *Exciter ou émouvoir quelqu'un à compaſſion.*
Medelijdend. *bijv. w.* Mededoogend, barmhartig. *Miſéricordieux, pitoyable, qui a de la pitié & de la compaſſion.*
Hij is zeer medelijdend met de elendigen. *Il a beaucoup de pitié ou de compaſſion des miſérables.*
Medelijdendheid. *zie* Medelijden.
Medelijdig. *zie* Medelijdend.
MEDELUIDEN. g. w. Medeklinken. *Sonner enſemble, ſonner d'accord.*
Medeluidendheid. z. v. *Conſonance, conformité de ſons.*
MEDEMAAT. z. m. Medemakker. *Compagnon.*
MEDEMAKKER. *zie* Medemaat.
MEDEMINNAAR. z. m. *Rival.*
MEDENEEMEN. w. w. *Prendre avec ſoi.*
MEDEPLEEGER. *zie* Medepligtig.
Medepligtig. *bijv. w.* Medeſchuldig. *Complice, qui eſt coupable d'un crime avec un autre.*
Medepligtig aan de zelve misdaad. *Complice du même crime, qui a part au même crime.*
Medepligtige. z. m. en v. Medeſchuldige. *Complice.*
Alle de medepligtigen wierden gevangen. *Tous les complices furent pris ou faits priſonniers.*
MEDESPREEKEN. g. w. Met een ander ſpreeken. *Parler avec un autre.*
MEDESPREEKEN. w. w. Voorſpreeken. *Défendre, protéger, parler pour quelqu'un.*
Ik zal hem niet medeſpreeken in die zaake. *Je ne le protégerai pas dans cette affaire, je ne parlerai pas en ſa faveur.*
MEDESTANDER. z. m. Medegenoot, deelgenoot. *Aſſocié, compagnon.*
De pagter met zijne medeſtanderen. *Le fermier avec ſes aſſociés.*
Veele medeſtanders in eene zaake hebben. *Avoir beaucoup de compagnons ou d'aſſociés dans une affaire.*
MEDESTEMMEN. w. w. Toeſtemmen, toeſtaan. *Conſentir, accorder.*
Iets medeſtemmen in den Raad. *Conſentir à quelque propoſition qui a été faite dans le Conſeil.*
MEDEVRIJER. z. v. Medeminnaar. *Rival.*
Naijverig over zijne medevrijers zijn. *Etre jaloux de ſes rivaux.*
Medevrijſter. z. v. Medeminnares. *Rivale.*
MEDEWEETEN. z. g. Kennis. *Connoiſſance, communication.*
Iets met medeweeten van eenen anderen doen. *Faire quelque choſe avec la participation d'un autre.*
Medeweetig. *bijv. w. Qui ſait avec un autre, complice.*
Hij is medeweetig van dat geheim. *Il ſait auſſi ce ſecret.*
Medeweetig van eene misdaad zijn. *Etre complice d'un crime.*
Medeweetenſchap. z. v. *Cointiligence.*
Medewerken. g. w. Te zamen werken. *Coöpérer, concourir.*
Medewerking. z. v. Te zamenwerking. *Coöpération, concours.*
MEDEZUIGELING. z. m. en v. Medezogeling. *Qui tette en même temps ou qui tette le même nourrice, frère de lait.*
MEDGEZEL. z. m. Medegezel. *Compagnon.*
Hij koos hem tot zijnen Medgezel. *Il le choiſit pour compagnon.*
MEDIAAN. *ond. w.* Als, mediaan ader. *La veine médiane.*
Mediaan papier. Middelfoort. *Du papier moyen.*
MEDICINEEREN. g. w. ond. w. Artſenijen gebruiken. *Uſer de remédes.*
Hij heeft lang gemedicineerd. *Il y a longtemps qu'il uſe de remedes.*
Veel medicineeren bederft de gezondheid voor altoos. *Trop de remédes ruinent la ſanté pour toujours.*
Medicijn. *zie* Artſenije.

M E E.

MEEDE, meêdrank. *zie* Meê.
Meê. z. v. Meede of Meêdrank, zekere honingdrank. *Hydromel, breuvage qui eſt fait de miel & d'eau.*
Meê drinken. w. w. Meêdrank drinken. *Boire de l'hydromel.*
MEE, mede. *bijw.* Met iemand. *Avec.*
Ik wil meê gaan, meê eeten, enz. *Je veux aller avec, je veux manger avec, &c.*
Ik zal het daar meê doen. *Je le ferai avec cela.*
Daarmeê, betekend in den gemeenzaamen ſtijl dikwils zoo veel als, Ten eerſten, op ſtaande voet. *Incontinent, tout à l'héure.*
Ik zal daar meê komen. *Je viendrai incontinent ou tout à l'heure.*
MEE. *zie* Meekrap.
MEEDOOGEN, enz. *zie* Mededoogen.
MEDEDRINKEN. w. w. Met een ander drinken. *Boire en compagnie, boire avec un autre.*
MEEGAANDE. *bijv. w. Complaiſant.*
MEEGEDRONKEN. d. w. van Meedrinken. *Bu avec.*
MEEKLANK, enz *zie* Medeklank, enz.
MEEKRAP. z. v. Krap, zekere roode wortel waar van men verwe maakt. *Garance, racine qui ſert à teindre.*
MEEL. z. g. *Farine.*
Ruig meel, meel met zemelen. *Farine qui vient du moulin, & qui n'eſt pas encore blutée ou ſéparée du ſon.*
Fijn meel, bloem, gebuideld meel. *Fleur de farine, farine blutée.*
Bloem van meel, meelbloem. *Fleur de farine.*
Bloemmeel. z. g. *Fleur de farine.*
Garſtenmeel. z. g. *Farine d'orge.*

Digitized by Google

Boekweitenmeel, Boonenmeel, Gruttenmeel, Havermeel, Roggenmeel, Stofmeel, Tarwenmeel, Weitenmeel, enz. *zie onder* Boekweit, enz.

Meelagtig. *bijv. w.* Meelig. *Farineux.*

Meelbloem. *zie* Bloem van meel.

Meelbloem. *z. m. Vierne, sorte d'abrisseau.*

Meelboom. Zeker Indiaansche boom. *Sorte d'arbre qui croît aux Indes.*

Meelbuidel. *z. m.* Meelbuil. *Bluteau ou blutoir.*

Meelig. *bijv. w.* Meelagtig, als meel. *Farineux, comme de la farine.*

Die peeren zijn heel meelig. *Ces poires sont fort farineuses.*

Meelig. *bijv. w.* Bemeeld. *Couvert de farine, enfariné.*

De molenaar ziet 'er heel meelig uit. *Le meunier est tout couvert de farine.*

Meelkalk. *z. v. Chaux en poudre fine comme de la farine.*

Meelkist. *z. v. Coffre à garder de la farine.*

Meelkooper. *z. m.* Een die meel verkoopt. *Farinier.*

Meelkuip. *zie* Meeltobbe.

Meellijm. *z. v. Colle faite avec de la farine.*

Meelmeeze. *zie* Pimpelmeeze.

Meelpap. *z. v.* Bloempap. *Bouillie faite de lait & de fleur de farine.*

Meelpot. *z. v.* Pot daar meel in beslagen is. *Pot à farine ou pot où l'on détrempe de la farine.*

Meelsuiker. *zie* Poeijerzuiker.

Meeltobbe. *z. v.* Meelkuip. *Vaisseau de bois où l'on met de la farine.*

Meelton. *z. v. Tonneau à farine.*

Meeltrog. *z. m.* Baktrog. *Paitrin, buche, mets, mai ou maye.*

Meelzak. *z. m. Sac à farine.*

Meelzeef of meelzeeve. *z. v. Bluteau ou blutoir.*

MEEMELIG. *bijv. w. Poudreux: ce mot se dit du fromage quand il est couvert de certains petits animaux imperceptibles, qui s'y attachent en guise de poudre.*

MEENEN. Stadsnaam in Vlaanderen. *Menin, ville de Flandres.*

MEENEN. *w. w.* Meinen, vermoeden, denken. *Penser, croire, être d'opinion.*

Ik meende hem daar nog te vinden. *Je pensois ou je croyois le trouver encore-là.*

Meenen. Waanen, zig inbeelden. *Penser, s'imaginer, croire.*

Meent hij dat hij eenen gek voor heeft? *Croit-il avoir à faire à un sot?*

Welmeenend. *zie onder* Wel.

MEENIG, enz. *zie* Menig, enz.

MEENING. *z. v.* Meining, gevoelen. *Opinion, sentiment.*

Ergens zijne meening over zeggen. *Dire son opinion touchant quelque chose.*

In zijne meeninge bedrogen zijn. *Etre trompé dans son opinion, dans sa pensée.*

Iemands meening ergens over verstaan. *Entendre ou comprendre le sentiment ou la pensée de quelqu'un touchant quelque chose.*

Meening. Voorneemen, opzet. *Dessein, résolution, intention.*

't Is mijne meening of ik ben van meening daar naar toe te gaan. *Je suis d'avis ou j'ai dessein d'aller là.*

Dat heb ik met eene goede meening gedaan. *J'ai fait cela à bonne intention.*

MEENT. Gemeente om de beesten te weiden. *zie* Gemeente.

‡ MEEPS, meepsch. *bijv. w.* Zwak, ziekelijk. *Valétudinaire, maladif, sujet à maladie.*

‡ Meepsheid. *z. v.* Zwakheid. *L'état d'une personne qui est maladive.*

MEER. Stilstaand water. *zie* Meir.

MEER. *bijw.* Grooter of meerder getal. *Plus, davantage.*

Daar zijn meer menschen in die stad, dan, enz. *Il y a plus de personnes dans cette ville, que, &c.*

Meer, beter, langer. *Plus, mieux, plus longtemps.*

Hij heeft zig meer in 't Griekfch geoefend. *Il s'est plus appliqué au Grec.*

't Is meer dan een jaar geleden. *Il y a plus d'un an.*

Meer. Hooger, een grooter prijs. *Plus, davantage, un plus grand prix.*

Meer agten of schatten. *Plus estimer, estimer davantage.*

De Koning verschoonde hem niet meer dan een ander. *Le Roi ne l'épargna pas plus qu'un autre.*

Meer bieden, geeven, enz. *Offrir, donner davantage, &c.*

Meer of min, even eens. *Plus ou moins*

Meer of min, als of daar 't gantsche land aan hing. *Comme si tout le pays en dépendoit.*

Daar is meer dan genoeg, daar is overvloedig. *Il y en a plus qu'assez, il y en a suffisamment, il y en a en abondance.*

Hoe langer hoe meer, geduurig meer. *De plus en plus.*

Hoe langer hoe meer in 't leeren vorderen. *Avancer de plus en plus dans son apprentissage, apprendre de plus en plus.*

Wat is 'er meer te doen? *Qu'y a-t-il plus à faire?*

Wat wenscht of wat begeert gij meer? *Que voulez-vous, que désirez-vous davantage?*

Dat meer is, daarenboven, daar beneven. *De plus, d'ailleurs.*

Wat meer is. *Qui plus est.*

MEERDER. *bijv. w.* Grooter, hooger. *Qui a plus de pouvoir, de puissance ou de forces.*

Dat is een man van meerder staat. *C'est un homme de plus haute condition.*

Meerderaar. *zie* Vermeerderaar.

MEERDEREN. *w. w. zie* Vermeerderen.

Meerderen. *g. w.* Meerder worden. *Croître, accroître, s'accroître, augmenter, s'augmenter.*

Zijn goed meerdert niet. *Son bien n'augmente pas.*

Meerderheid. *z. v. Supériorité.*

Hij meent een soort van meerderheid over zijne medeburgers te hebben. *Il croit avoir une espèce de supériorité sur ses concitoyens.*

De meerderheid van troepen was aan de zijde van den verwinnaar. *La supériorité des troupes étoit du côté du vainqueur.*

Meerderheid. *z. v.* Meerder getal. *Pluralité.*

Met meerderheid van stemmen iets besluiten. *Conclure, arrêter ou déterminer quelque chose à la pluralité des voix.*

Meerderjaarig. *bijv. w.* Mondig. *Qui a atteint l'âge de majorité, majeur.*

Eene meerderjaarige dogter. *Une fille majeure.*

Meerderjaarigheid. *z. v.* Mondigheid. *Majorité, âge de majorité.*

Meerdering. *z. v.* Toeneeming, aanwas. *Augmentation, accroissement.*

Tot meerdering zijner smerte. *Pour augmenter sa douleur.*

MEEREN. *w. w. schepp. w.* Marren, een schip aan de kaai met een touw vast leggen. *Amarrer, attacher un vaisseau avec un cable: terme de marine.*

Meerendeel, meerendeels. *bijw. Pour la plupart.*

De goederen zijn meerendeel geborgen. *Les marchandises pour la plupart ou la plupart des marchandises ont été sauvées.*

Meergemeld. *bijv. w. Susdit, susmentionné.*

MEERKAT. *z. v.* Sim of aap met eenen langen staert. *Guenon, singe femelle qui a la queue longue.*

‡ Zij heeft eene tronie als eene meerkat. *Elle est laide comme une guenon.*

MEERKOETE. *z. v. Corlis ou courlis, corlieu ou courlieu, poule d'eau, oiseau aquatique.*

MEERKOL. *z. m.* Meerkolt, zekere vogel. *Geai, oiseau.*

MEERLE. *z. v.* Zwarte vogel. *Merle, sorte d'oiseau.*

Goudmeerle. *zie onder* Goud.

MEERLING. *zie* Marling.

MEERMAALS of meermaalen. *bijw.* Verscheidene reizen. *Souvent, plusieurs fois.*

Hij beloofde meermaals, dat, enz. *Il promit souvent, que, &c.*

MEERMIN. *z. v.* Zeewijf. *Sirène.*

MEERPAAL. *z. v.* Paal om een schip aan vast te leggen. *Pilier, pieu à quoi on attache ou amarre un vaisseau.*

MEERS. *zie* Mars.

Meersman. *zie* Marskramer, marsman.

Meertlagtigheid. *z. v. Hétérogénité.*

MEERT. *zie* Maart.

MEERTOUW. *z. g. Scheepsw.* Touw daar men meê meert. *Amarres, cordages avec lesquels on attache le vaisseau à quelques pieux ou anneaux, &c, terme de marine.*

MEERVISCH. *zie* Meirvisch.

MEERVOUD. *z. g. Le nombre plurier.*

Meervoudig. *bijv. w. Plurier ou pluriel, qui est du nombre plurier.*

Meervoudige naamen. *Des noms pluriers.*

Meervoudiglijk. *bijw.* In het meervoud. *Au plurier.*

MEERWORTEL. *z. m.* Kruisdistel, zeker gewas. *Chardon têtu, sorte de plante.*

MEERZWIJN. *zie* Meirzwijn, Zeevarken.

MEES, meeze. *z. v.* Zeker vogekje. *Mézange ou mésange, petit oiseau.*

Koolmees, Lokmees, Meelmees, Pimpelmees, enz. *zie onder* Kool, enz.

‡ Meesmuilen. *g. w.* Grimlagchen. *Sourire, ricaner, rire sous cape.*

‡ Meesmuilen, met eenen toe mond eeten. *Manger la bouche fermée.*

‡ Meesmuiler. *z. m. Ricaneur, qui rit sous cape.*

‡ Meesmuilster. *z. v. Ricaneuse, celle qui rit sous cape.*

MEEST. *bijw.* Allermeest, meer dan anderen. *Le plus ou la plus de tous.*

Hij is 't meeste bemind van allen. *Il est le plus aimé ou le plus chéri de tous.*

Meest. Dikwilst. *Le plus souvent.*

Hij sprak meest van die zaake. *Il parloit ou parla le plus souvent de cette affaire.*

Meest. Kragtigst. *Le plus.*

Men drong meest daarop aan. *On s'attacha particuliérement à cela, on insista sur-tout pour cela.*

Meest. *bijv. w.* De meesten, de hoogsten, de aanzienlijksten. *Les plus grands, ceux qui ont le plus de pouvoir & d'autorité.*

Van den minsten tot den meesten klaagt men over hem. *Depuis les plus grands jusqu'aux plus petits on se plaint de lui.*

't Meeste volk roept over de dwinglandije. *La plupart du peuple se plaint de la tyrannie.*

De meesten meenen dat 'er dit jaar geen oorlog

Digitized by Google

oorlog wezen zal. *La plupart croyent qu'il n'y aura point de guerre cette année.*

't Meeste deel, 't grootste deel. *La plupart, la plus grande part, le plus grand nombre.*

't Meeste dat mij quelt, is, enz. *Ce qui me chagrine ou me tourmente le plus, c'est, &c.*

Meestbiedende. *bijv. w.* Die 't hoogste bod doet. *Le plus offrant, celui ou celle qui offre le plus, dernier enchérisseur.*

Meestendeels. *bijw.* Dikwilst. *Le plus souvent.*

Meestendeels spreekt het volk van zaaken die het niet verstaat. *Le peuple parle le plus souvent de choses qu'il n'entend pas.*

MEESTER. *z. m.* Heer. *Maitre, celui qui est seigneur ou propriétaire de quelque chose, qui commande aux personnes, &c.*

De Koning van Spanjen is meester van dat land. *Le Roi d'Espagne est maitre de ce pays-là.*

Meester. Leermeester. *Maitre, celui qui montre ou qui enseigne.*

Meester in de vrije konsten. *Maitre-ès-Arts.*

Meester in de Latijnsche taalen. *Un Régent dans les écoles Latines.*

Meester. Heelmeester, wondheeler. *Chirurgien, Maitre-chirurgien.*

Meester. Konstenaar, het zij schilder, beeldhouwer, enz. *Maitre.*

Dat stuk is van eenen fraaijen meester geschilderd. *Ce tableau est fait d'un excellent maitre.*

Meester. Baas. Als, Meester Timmerman. *Maitre-Charpentier.*

Iemand meester zijn, iemand overmogen. *Avoir le dessus sur quelqu'un, être son maitre, être plus fort que lui.*

Iemand zijn meester zijn, iemand overtreffen of te boven gaan. *Surmonter, surpasser quelqu'un, exceller au-dessus de quelqu'un en quelque art ou science.*

Een schip geen meester zijn, het niet konnen regeeren. *Ne pouvoir gouverner un vaisseau.*

Eene zaak meester zijn of onder de knie hebben. *Avoir une chose ou une affaire en son pouvoir ou sous sa puissance, en être le maitre.*

Zig zelven of zijne togten meester zijn. *Être maitre de soi-même ou de ses passions.*

Zig meester van eene stad maken. *Se rendre maitre d'une ville, la conquérir.*

Een land meester worden. *Devenir maitre d'un pays.*

Den meester speelen, den baas speelen. *Faire le maitre, parler en maitre, trancher du maitre.*

Meester, eertijtel der Advokaaten en Regtsgeleerden. *Maitre, titre d'honneur des Avocats & des Jurisconsultes.*

Meester, gevolgd van den voornaam, word van de Ambagtsleden gezeid. *Maitre, suivi du nom de baptême, se dit des artisans.*

Meester Jan, Meester Pieter, enz. *Maitre Jean, Maitre Pierre, &c.*

Meester. Dus worden de gemeene burgers door haare dienstboden geroepen. *Maitre. C'est le titre que les domestiques donnent à leurs maitres, parmi les communs bourgeois.*

Accijsmeester.
Boommeester.
Boschmeester.
Bovenmeester.
Bouwmeester.
Brandmeester.
Breukmeester.
Burgermeester.
Busmeester.
Buurmeester.
Dansmeester.
Dijkmeester.
Drilmeester.
Erfhuismeester.
Fluitmeester.
Fonteinmeester.
Gadermeester.
Gasthuismeester.
Geneesmeester.
Geschutmeester.
Gildemeester.
Grootmeester.
Havenmeester.
Heelmeester.
Hofmeester.
Huismeester.
Jagtmeester.
Kaaimeester.
Kaatsmeester.
Keldermeester.
Kerkermeester.
Kerkmeester.
Kettermeester.
Keukenmeester.
Keurmeester.
Kindermeester.
Kosmeester.
Koraalmeester.
Kraanmeester.
Leermeester.
Lettermeester.
Medecijnmeester.
Molenmeester.
Muntmeester.
Muziekmeester.
Oogmeester.
Paalmeester.
Paerdenmeester.
Penningmeester.
Pestmeester.
Postmeester.
Proviandmeester.
Quartiermeester.
Rekenmeester.
Rentmeester.
Ritmeester.
Rooimeester.
Rotmeester.
Schatmeester.
Schatmeester.
Schermmeester.
Schoolmeester.
Schrijfmeester.
Spijsmeester.
Spraakmeester.
Staalmeester.
Stalmeester.
Taalmeester.
Tonnemeester.
Tugtmeester.
Vendumeester.
Veldtuigmeester.
Verzoekmeester.
Vroedmeester.
Waagmeester.
Wagenmeester.
Wagtmeester.
Weesmeester.
Werkmeester.
Wijkmeester.
Worstelmeester.
Zangmeester.
Zedenmeester,
enz.

Zie onder Accijs, enz.

Meesteragtig. *bijv. w.* Heerschagtig, meesterlijk. *Qui aime à commander & à gouverner, qui fait le maitre, qui est d'une humeur impérieuse.*

Heel meesteragtig spreeken. *Parler d'un ton de maitre.*

MEESTEREN. *w. w.* Heelen, geneezen. *Panser, guérir, avoir soin des blessés.*

Paerden meesteren. *Panser des chevaux, les traiter, les guérir.*

‡ Meesteren. *In een verkeerden zin.* Breeken. *Rompre, casser.*

‡ Ik heb alrede twee glazen gemeesterd. *J'ai déjà cassé deux verres.*

Meestereesse. *z. v.* Meestersche, Heelmeesterssche. *Femme qui donne des médicamens aux malades.*

Meestereesse. *z. v.* Meestersche, jonkvrouw die men vrijt. *Maitresse, fille ou femme à qui on fait l'amour.*

Hij heeft die Jongvrouw tot zijne meestereesse verkooren. *Il a choisi cette Demoiselle pour sa maitresse.*

Meestergeld. *zie* Meesterloon.

Meesterknegt. *z. m.* Voornaame knegt. *Maitre-valet, maitre-garçon.*

Meesterlijk. *bijw.* Konstiglijk, treffelijk. *Artistement, avec art ou adresse, en maitre.*

Hij verstaat die kunst meesterlijk. *Il entend cet art à fond, ou en maitre.*

‡ Hij kan meesterlijk liegen. *Il ment à merveilles, c'est un hardi menteur.*

Dat stuk is meesterlijk gemaakt, geschilderd, enz. *Ce tableau est fait ou peint de main de maitre.*

Meesterloon. *z. g.* Meestergeld. *L'argent qu'on donne à un chirurgien pour ses médicamens & pour la guérison d'une playe.*

Hij moest het meesterloon betaalen. *Il fallut qu'il payât le Chirurgien.*

Meesterloos. *bijv. w.* Zonder meester. *Sans maitre.*

Meesterrib. *z. v.* Middelrib, de grootste rib in 't ruim van een schip. *La maitresse côte, pièce de charpente au dedans d'un vaisseau courbée en façon d'une côte.*

Meesterschap. *z. g.* Heerschappije, gebied. *Maitrise, domination.*

Meesterschap over iemand voeren. *Maitriser quelqu'un, avoir de l'empire sur lui.*

Meesterssche. *z. v.* Voogdesse, gebiedster. *Maitresse, Gouvernante.*

Meesterstuk. *z. g.* Hoofdwerk, konststuk. *Chef-d'œuvre, ouvrage achevé, ouvrage de main de maitre.*

Dat beeld, die schilderije is een meesterstuk van Michiel Angelo. *Cette pièce, ce tableau est un chef-d'œuvre de Michel Ange.*

* De menseh is het meesterstuk van Gods werken. *L'homme est le chef-d'œuvre de Dieu.*

Meesterwortel. *z. m.* Zeker wortel *Impératoire, sorte de plante.*

Meesterije. *z. v.* Heelkonst, genezing. *Pansement, soin qu'on prend d'un blessé.*

MEET. *z. m. ond. w.* 't Begin van een speelperk. *Marque ou trace de laquelle on commence à jouer.*

Staa aan meet. *Tenez le pied à la marque*

* Van meet af aan of van vooren af aan eene zaak beginnen. *Recommencer une affaire sur nouveaux frais, ou de nouveau.*

MEETBAAR. *bijv. w.* Afmetelijk. *Mesurable, commensurable, qui peut se mesurer.*

MEETEN. *w. w.* De maat neemen. *Mesurer, prendre la mesure.*

Land meeten. *Mesurer la terre, arpenter.*

Een paar schoenen laaten meeten. *Faire prendre la mesure d'une paire de souliers.*

Iets met eenen passer meeten. *Mesurer quelque chose avec un compas ou au compas.*

Meeter is niet gebruikelijk voor *een man die meet*, dan in de te zamen gestelde woorden. Als:

Akkermeeter, Korenmeeter, Landmeeter, Legermeeter, Lugtmeeter, Wijnmeeter, Zoutmeeter, enz. *zie onder* Akker, enz.

MEETER. *z. v.* Doopmoeder, eene vrouw die een kind ten doope aanbied. *Marreine, celle qui présente un enfant au baptême.*

Als meeter over een kind staan, een kind ten doope aanbieden. *Etre marreine d'un enfant, le présenter au baptême, le tenir sur les fonts de baptême, le tenir sur les fonts de baptême.*

MEETERTJE. *z. g.* Liniaal. *Une régle, un réglet pour tirer des lignes.*

MEETING. *z. v.* Afmeeting. *Mesurage, l'action de mesurer.*

Aardmeeting, Hoekmeeting, Landmeeting, Legermeeting. *zie onder* Aard, enz.

Meetkunde. *z. v.* Meetkonst of meetkunst. *Géométrie.*

Landmeetkunde. *zie onder* Land.

Meetkundig. *bijv. w. Géométrique, prouvé par les principes & les régles de géométrie.*

Meetkundige bewijzen. *Preuves géométriques.*

Meetlijn. *z. v. Cordeau dont se servent les Charpentiers & les Maçons.*

Meetloot. *zie* Schietlood.

Meetroede. *z. v.* Landmeters maatstok. *Verge d'arpenteur, perche qui sert à mesurer.*

Meetstok. *zie* Maatstok.

Meet-

Digitized by Google

Meetſter. Turfmeeetſter. *zie* Turfvulſter.
MEEUW. *z. v.* Zekere zeevogel. *Mouëtte, birondelle de mer, ſorte d'oiſeau.*
MEEUWEN. *g. w.* Maauwen. Dit word van 't natuurlijk geluid der katten gezegd. *Miauler, ceci ſe dit du cri naturel des chats.*
Het meeuwen van de katten is onaangenaam. *Le miaulement des chats eſt desagréable.*
Meeuwing. *zie* Het meeuwen.
MEEWARIG. *bijv. w.* Medelijdend, mededoogend. *Miſéricordieux, pitoyable, qui a de la compaſſion.*
Medewarigheid. *z. v.* Mededoogendheid. *Miſéricorde, pitié, compaſſion.*
MEEWES voor Bartel of Bartholomeus. *z. v.* Mansnaam. *Barthélemi, nom d'homme.*

MEI. MEJ.

MEI. *z. m.* Mai. Bloeimaand. Meimaand. *Mai, le mois de Mai.*
In 't begin van mei. *Au commencement du mois de Mai.*
Mei, meiboom, meitak. *Mai, arbre qu'on plante le premier jour de Mai.*
Den mei planten. *Planter le Mai.*
Meibloemen. Lelitjes van den dalen. *Muguet, ſorte de petites fleurs qui fleuriſſent au mois de Mai, lis des vallées.*
Meiboom. *z. m.* Mei. *Arbre qu'on plante le premier jour de Mai.*
De Haagſche burgers planten ſchoone meiboomen. *Les bourgeois de la Haye plantent de beaux Mais.*
Meiboter. *z. v.* Boter in den Mei ingelegd. *Beurre qui eſt fait au mois de Mai.*
MEID. *z. v.* Dienſtmeid. *Servante*
Dat is eene klocke meid. *C'eſt une ſervante habile.*
Dienſtmeid, Huismeid, Kamermeid, Keukenmeid, Kindermeid, Melkmeid, Werkmeid, enz. *zie onder* Dienſt, enz.
MEIDOORN. *zie* Haagdoorn.
Meidrank. *z. m. Breuvage de ſanté que l'on prend au mois de Mai, potion médécinale qu'on prend au mois de mai pour purifier le ſang.*
Meihout. *z. g. Bois qu'on coupe & qu'on prépare au mois de Mai pour la proviſion de l'hiver.*
Meikerſſen. *z. m. meerv. Ceriſes qui ſont bonnes à manger au mois de Mai.*
MEIJ. *zie* Mei.
MEIJER. Hoevenaar. *Cenſier, métayer.*
MEIJER. *z. m.* Hoog en Laag Schout van eene Meijerije. *Baillif d'une Mairie, Maire, Sénéchal, &c.*
Meijer. 't Hoofd van de Magiſtraat in verſcheidene ſteden van Engeland en Vrankrijk. *Maire. Chef de la Magiſtrature en pluſieurs villes d'Angleterre & de France.*
De Lord Meijer te Londen. *Le Lord Maire à Londres.*
Meijer. *z. v.* Een Landſchap dat door eenen Meijer, Schout of Droſſart geregeerd word. *Mairie, pays gouverné par un Baillif, par un Droſſart, &c.*
De Meijerije van 's Hertogenboſch. *La Maire du Boldue, ou de Bois-le-Duc.*
Meijerije. Gebied van zommige ſteden. *Mairie, juriſdiction de quelques villes.*
MEIMAAND. *z. m.* Bloeimaand. *Le mois de Mai.*
MEINEED. *z. m.* Valſche eed. *Faux ſerment, parjure.*
Meineedig. *bijv. w.* Die eenen valſchen eed heeft gedaan. *Parjure, qui s'eſt parjuré, ou qui a fait un faux ſerment.*
Een meineedig menſch. *Un parjure, un perfide.*
Meineedigheid. *z. v.* Valſche eedzweering. *Parjure, ou l'action de jurer fauſſement.*
God ſtraft alle meineedigheid. *Dieu punit tout parjure.*
MEINEN. *zie* Meenen.
MEIR of meer. *z. g.* Een groot wijd binnenwater. *Lac, une grande étendue d'eau au milieu des terres.*
Het Haarlemmmer, het Geneefſche meir. *Le lac de Harlem, le lac de Genéve.*
Zoutmeer. *zie onder* Zout.
Meiraal. *z. m.* Aal die in een meir gevangen is. *Anguille qu'on péche dans les lacs.*
Meirkrabbe. *z. v. Ecreviſſe de lac.*
Meirviſch. *z. m.* Viſch die in een meir gevangen is. *Poiſſon de lac, ou qu'on péche dans les lacs.*
Meirwater. *z. g. Eau de lac.*
MEISJE. *z. g.* Dogtertje. *Petite fille, fillette, jeune fille.*
Hij heeft twee meisjes en drie zoonen. *Il a deux filles & trois fils.*
Dat is een zoet meisje! *C'eſt une jolie fille!*
Breimeisje. *Fille qui apprend à tricoter.*
Naaimeisje, Schommelmeisje, Schoolmeisje, Speelmeisje, weesmeisje, Winkelmeisje. *zie onder* Naai, enz.
Meisjes-ſchoenen, meisjes-muts, enz. *Souliers de fille, bonnet ou coëffe de fille.*
Meisjes, *z. g. meerv.* Dienſtmeiden. *Des ſervantes.*
Een meisje van plaiſier. *Une fille de joye.*
MEISSEN. Graafſchap in Saxen. *Miſnie, Comté dans la Saxe.*
MEITAK. *zie* Meiboom.
Meitijd. *z. m.* Meimaand. *Le mois de Mai, le printemps.*
De lieflijke meitijd. *L'agreable Mai, l'agréable printemps.*
MEJUFFER of mejuffrouw. *Mademoiſelle.*
Mejufvrouw, word dikwils en meeſt in den roeper, voor Jufvrouw gezet. *Mademoiſelle. zie* Jufvrouw.
MEIVISCH. *z. m.* Viſch die in den mei gevangen word. *Poiſſon de Mai, qu'on péche au mois de Mai.*
Meivogel. *z. m. Oiſeau qui vient au mois de Mai, oiſeau de Mai.*
De Nagtegaal is een meivogel. *Le roſſignol eſt un oiſeau de Mai.*
* Hij is een meivogel, hij is in den mei geboren. *C'eſt un oiſeau de Mai, il eſt né au mois de Mai.*

M E L.

MELAATS. *bijv. w.* Lazerus. *Lépreux, ladre.*
Melaatsheid. *z. v.* Lazerije. *Lépre, ladreſie.*
De melaatsheid der Joden verſcheelde van de hedendaagſche lazerije. *La lépre des Juifs étoit différente de celle d'aujourd'hui.*
Melaatshuis. *z. g.* Lazerushuis. *z. m. Maiſon de ladres ou de lépreux.*
MELANKOLIE, melankolijk. *ond. w. zie* Zwaarmoedigheid, zwaarmoedig.
MELCK. *zie* Melk.
MELDE. *z. v.* Zeker kruid. *Arroche, ſorte d'herbe.*
MELDEN. *w. w.* Gewagen, verhaalen, roepen. *Mentionner, faire mention.*
Daar van word niet gemeld. *On ne fait pas mention de cela.*
De Franſche brieven melden, dat, enz. *Les lettres de France portent, que, &c.*
Melden. Openbaaren, bekend maaken. *Communiquer, publier, faire ou donner part.*
Gij zult mij of mijnen naam niet melden, indien ik het u zegge. *Vous ne me nommerez pas, ſi je vous le dis.*
Hij meldde 't ſtuk aan de Overigheid. *Il communiqua l'action ou fit part de l'affaire au Magiſtrat.*
Melden. Roemen, prijzen. *Annoncer, publier.*
Gods deugden melden. *Célébrer les vertus de Dieu.*
Meldenswaard. *bijv. w.* Waardig om verhaald te worden. *Digne qu'on en faſſe mention, qui mérite d'être mentionné ou raconté.*
MELDER. *z. m.* Verteller. *Celui qui fait mention, qui publie, annonce ou raconte.*
Melding. *z. v.* Gewag, verhaal. *Mention.*
Ergens melding van maaken. *Faire mention de quelque choſe.*
MELISSE. *z. v.* Meliſſenkruid, Citroenkruid, konfilie de grein. *Méliſſe, citronelle, herbe médécinale.*
MELIZOEN. *z. g.* Bloedgang. *Dyſſenterie, flux de ſang.*
't Rood melizoen hebben. *Avoir le flux de ſang ou la dyſſenterie.*
Melizoenkruid. *z. g. Herbe qui reſſemble à la coriandre.*
MELK. *z. v. Lait.*
Verſche melk. *Du lait frais.*
Zoete melk. *Du lait doux.*
Afgenomene of afgetapte melk. *Lait écrémé.*
Melk kooken, eeten, drinken. enz. *Faire bouiller du lait; manger, boire du lait.*
De koeijen geeven weinig melk. *Les vaches donnent fort peu de lait.*
Appelmelk. Boternelk, Geitenmelk, Kernemelk, Koeijenmelk, Maagdenmelk, Schaapenmelk, Vijgenmelk, Vrouwenmelk, Wolfsmelk, enz. *zie onder* Appel, enz.
Melkader. *Veine lactée.*
Melkagtig. *bijv. w.* Melkig. *Laiteux, de lait ou qui reſſemble à du lait.*
Melkboer. *z. m. Payſan qui vend du lait, homme au lait.*
Melkboerin. *z. v. Payſane qui vend du lait, laitiére.*
‡ Melkbuik. *z. m.* Een die gaerne melk eet. *Qui aime fort le lait, & qui en mange ſouvent.*
Melkdeern. *zie* Melk.
Melkeeter. *z. m.* Een die gaerne melk eet. *Qui aime fort le lait.*
Melkemmer. *z. m. Seau au lait, ſorte de vaſe dans quoi les laitiéres portent leur lait.*
MELKEN. *w. w.* De koeijen melken. *Traire, traire les vaches.*
Uit melken gaan, van melken komen, enz. *Aller traire, revenir ou retourner de traire.*
* Iemand melken of uitzuipen. *Epuiſer quelqu'un.*
‡ Duiven melken, duiven houden, veel werks van duiven maaken. *Faire grand cas des pigeons, avoir, nourrir ou tenir beaucoup de pigeons.*
MELKER. *z. m.* Een die 't vee melkt. *Celui qui trait les vaches, les brebis &c,* Duivenmelker, Geitenmelker, Hoendermelker, enz. *zie onder* Duiven, enz.
Melkhuis. *z. g.* Plaats daar men melk bewaart. *Laiterie, lieu où l'on garde le lait,*
Melking. *z. v.* Het melken. *L'action de traire les vaches.*
Melkjuk. *zie* Juk.
Melkkan. *z. v.* Melkkruik. *Cruche au lait.*
Melkkern. *zie* Kern.

Digitized by Google

Melkkoe. z. v. Koe die men melkt. *Vache à lait.*
*Melkkoe. z. v. Honingbije, iets daar men voordeel uittrekt. *Vache à lait, personne ou chose dont on tire du profit.*
*Dat is zijne beste melkkoe. *C'eſt ſa meilleure vache à lait.*
Een ingebeelde zieke is eene melkkoe voor de Doctoren. *Un malade imaginaire eſt une vache à lait pour les Médecins.*
Melkkom. z. v. *Ecuelle à mettre ou à manger du lait.*
Melkkoſt. *zie* Melkſpijs.
Melkkruid. z. g. Zeker gewas. *Laiteron, ſorte de plante.*
Melkkruik. *zie* Melkkan.
Melkmaat. z. v. Maat daar men melk mee meet. *Meſure à meſurer du lait.*
Melkmeid. z. v. Melkmeisje. *Laitière, femme ou fille de village qui va vendre ſon lait à la ville.*
Melkmouw of melkmoud. z. v. Zekere groote houten bak. *Auge à mettre du lait.*
‡Melkmuil. z. m. Lafbek, kaalkin. *Morveux, qui n'a pas encore de barbe.*
Melknap. z. v. Zekere houten bak. *Ecuelle de bois dont on ſe ſert pour mettre le lait d'un vaiſſeau dans l'autre.*
Melkooi. z. v. Melkſchaap. *Brebis qui donne du lait.*
Melkplaats. z. v. Plaats, daar de koeijen in de weide gemolken worden. *Lieu renfermé dans la prairie où l'on aſſemble les vaches pour les traire.*
Melkpot. z. m. *Pot au lait.*
Melkſchuit. z. v. *Bateau de laitière, pour le transport du lait.*
Melkſpijs. z. v. Melkkoſt. *Soupe au lait, laitage.*
Des avonds melkſpijs eeten. *Manger le ſoir une ſoupe au lait ou du laitage.*
Melkſpinde. *zie* Melkhuis.
Melktanden. z. m. *meerv.* Eerſte tanden die men wiſſelt. *Dents de lait, les premieres dents que l'on change.*
Melkvrouw, melkwijf. *Laitière, femme qui vend du lait.*
Melkweg. z. m. Weg, dien de melkmeisjes houden, wanneer zij uitgaan om te melken. *Chemin ou ſentier que les payſanes ſuivent pour aller traire les vaches.*
Op den melkweg gaat veel praats om. *Les laitières cauſent beaucoup en allant traire ou en venant de traire les vaches.*
Melkweg. z. m. Zekere ſtarreſtreek des hemels. *La voye lactée, la voye de lait ou le chemin de St. Jaques.*
Daar ſtaan ontelbaare ſterren in den melkweg. *Il y a une infinité d'étoiles dans la voye lactée.*
Melkwijf. *zie* Melkvrouw.
Melkwit. *bijv. w.* Wit als melk. *Blanc comme du lait.*
‡Melkzak. *zie* Melkbuik.
MELOEN. z. m. *ond. w.* Zeker gewas. *Melon, ſorte de fruit.*
Men vind ſchoone meloenen in Italien. *On trouve de très-excellens melons en Italie.*
Ruige meloen. *Melon brodé.*
Suikermeloen. Watermeloen. *zie onder* Suiker, enz.
Meloenbed, meloenbak. *Melonnière.*
Meloenglazen. *Cloches ou vitres à melons.*
Meloenkernen. z. v. *meerv.* *Graine ſemence de melon.*
Meloenklokken. *zie* Meloenglazen.
Meloenſchil. z. v. Meloenſchel. *Ecorce de melon.*
Meloenveld, meloenakker. *Melonnière.*
Meloenverkoper. z. m. *Melonnier, vendeur de melons.*
Meloenzaad. *De la graine de melon.*
MELTER. z. m. Moutmaker. *Celui qui fait de la drêche, qui convertit le bled en drêche pour en faire de la bière.*
Melterije. z. v. *Lieu où l'on fait de la drêche.*

MEN. MEN.

MEM. z. v. *Vrieſch w.* Moeder. *Mère.*
‡Heit en mem, vader en moeder in Vriesland, bij 't gemeene volk. *C'eſt ainſi qu'en Friſe les enfans du menu peuple appellent leurs pères & mères.*
Mem. *zie* Mam.
MEMELIG. *zie* Meemelig.
MEMORIAAL. z. g. *ond. w.* Kladboek. *Mémorial, brouillard, certain livre d'un marchand.*
Memorije. Geſchrift. *Mémoire, écrit qui ſert à inſtruire d'un fait.*
Memorije *ond. w.* Geheugenis. *Mémoire, ſouvenir.*
Eene goede, ſterke of vaſte memorije hebben. *Avoir une bonne mémoire, avoir la mémoire forte.*
't Is uit mijne memorije gegaan, ik heb het vergeeten. *Je l'ai oublié, il ne m'en ſouvient plus.*
Memorijboekje. z. g. Aantekenboekje. *Tablettes à écrire & à marquer quelque choſe.*
Memorijſtof. z. v. Schrijfſtof. *Matière à écrire.*
Memorijwerk. z. g. Dat van buiten geleerd word. *Ce que l'on apprend par cœur.*
Dat is louter memorijwerk. *Ce n'eſt qu'un effet de la mémoire, il ne faut que de la mémoire pour cela.*
MEN. Onbepaalde *nominativus* van de werkwoorden, in de derde perſoon van 't eenvoud, de plaats van menſch of man houdende. Als, men zegt, men ſpreekt, dat is te zeggen, menſch zegt, menſch ſpreekt, enz. *On dit, on parle.*
MENGELDIGTEN. *Poëſies mêlées.*
MENGELEN. *zie* Mingelen.
MENGELEN, *w. w.* Door een mengelen, ſchakeeren, door malkander werken. *Mêler, mélanger.*
De kleuren wel mengelen. *Mêler bien les couleurs.*
De hairen door malkander mengelen, gelijk de pruikmaakers. *Mélanger les cheveux.*
Mengeling. z. v. Vermenging, ſchakeering. *Mélange, nuance.*
De mengeſing der wolle. *Le mélange de la laine.*
Mengeling der kleuren. *Nuance des couleurs.*
Mengelklomp. z. m. Ruuwe of verwarde klomp, baijert. *Chaos, la première maſſe confuſe de la matière.*
*Mengelmoes. z. g. *Micmac, tripotage, mélange de pluſieurs choſes, compoſition.*
Mengelſtoffen. z. v. *meerv.* Mengelwerken. *Oeuvres mêlées, bigarrures.*
Mengelſtoffen van den Ridder Temple. *Oeuvres mêlées du Chevalier Temple.*
Mengelwerken. *zie* Mengelſtoffen.
MENGEN. *w. w.* Vermengen, vervalſchen. *Mêler, mélanger, mixtionner.*
Wijn, koorn enz. mengen. *Mélanger le vin, le bled, &c.*
Mengen, meel mengen of beſtaan. *Détremper de la farine avec de l'eau en la remuant avec une cuillier de bois.*
Koeken, wafelen, enz. mengen, *Mêler de la farine avec de l'eau, du lait, &c. pour en faire des gâteaux, des gaufres, &c. détremper des gâteaux, des gaufres.*
Mengen. *g. w.* Onder malkanderen loopen. *Se mêler.*
Zwartzel met water wil niet mengen. *Le noir de fumée ou noir à noircir ne ſe mêle pas bien avec l'eau.*
Venijnmenger. *zie onder* Venijn.
Menging. z. v. Het mengen. *L'Action de mêler, mélange.*
Mengſel of mengzel. z. g. Vermenging. *Mélange, mixtion, compoſition, choſe mêlée.*
De Engelſche taal is een mengzel van veele taalen. *La Langue Angloiſe eſt un mélange de pluſieurs langues.*
Mengzel. Beſlag, mengeling. *Pâte, mélange de farine & d'eau ou de lait.*
't Wafelmengzel is te dun. *La pâte pour les gaufres eſt trop claire, trop délié ou trop liquide.*
Een mengzel van verſcheidene artzenijkruiden. *Une compoſition ou un mélange de diverſes drogues.*
MENIE. z. v. Zekere roode verf. *Mine de plomb, eſpéce de couleur rouge pour peindre.*
Met menie ſchilderen. *Peindre avec de la mine.*
MENIG. *bijv. w.* Veelen, verſcheiden. *Pluſieurs, divers, maint.*
Menig menſch zugt onder den oorlogslaſt. *Pluſieurs perſonnes ſoupirent ſous le fardeau de la guerre.*
Daar menig gretig Griek, en gretige Argiaan,
Gaat, midden door de vlam, berooven den Troyaan.
Où maint avide Grec, maint avide Argien,
Au travers des charbons, va piller le Troyen.
Hoe menig? *Combien?*
Hoe menigſte? *Quantième?*
Menigderlei. *zie* Menigerlei.
Menigerhande. *bijv. w.* Veelerhande. *zie* Menigerlei.
Op menigerhande wijze. *zie* Op menigerlei wijze.
Menigerlei of menigderlei. Veerlerlei, veelerhande. *Pluſieurs, de différentes ſortes.*
Men zag daar menigerlei gevogelte. *On vit là pluſieurs ou différentes ſortes d'oiſeaux.*
Menigerlei geloof. *Pluſieurs croyances ou créances, différentes créances ou religions.*
Op menigerlei wijze, veelzins. *Diverſement, différemment, en diverſe manière, en différente façon, en pluſieurs manières.*
Gods eer word op menigerlei wijze geſchonden. *On profane la gloire de Dieu en diverſes manières.*
Menigmaal. *bijw.* Menigwerf, dikwils. *Souvent, pluſieurs fois.*
Hoe menigmaal heb ik hem beſtraft! *Combien de fois l'ai-je repris ou cenſuré!*
Zij is menigmaal buiten weſten. *Elle perd ſouvent la tramontane.*
Menigreis. *zie* Menigmaal.
Menigte. z. v. Schaare, hoop volks. *Multitude, bande, troupe de gens.*
De menigte quam te zamen. *La multitude s'aſſembla.*
Eene groote menigte krijgsvolk. *Une grande troupe de gens de guerre, multitude de ſoldats.*
Menigvoud. *bijw.* Op verſcheidene wijzen. *Diverſement, différemment.*
Menigvuldig. *bijv. w.* Overvloedig. *Abondant, en grand nombre, nombreux.*
Door den menigvuldigen regen. *Par l'abondance de la pluye.*
Menigvuldigheid. z. v. Veelvuldigheid, overvloed. *Abondance.*
Menigvuldiglijk. *bijw.* In menigte. *Abondam-*

Digitized by Google

dammen, beaucoup, en abondance, en grand nombre.

De vifch teelt menigvuldiglijk voort. *Le poiſſon multiplie beaucoup.*

Menigwerf. *zie* Menigmaal.

MENIST. *zie* Mennoniſt.

Meniſten blaauw. *z. g.* Blaauwſel voor 't linnengoed. *Azur, couleur bleue qu'on employe dans le blanchiſſage.*

MENNEN. *w. w.* Drijven, voeren, ſtieren. *Conduire, mener.*

De paerden of den wagen mennen. *Mener les chevaux ou le chariot.*

MENNER. *z. m. Celui qui conduit une voiture attelée.*

Sleedemenner. *zie onder* Sleede.

MENNONIST. *bijv. w.* Die van de Gezindheid van *Menno Simons* is. *Mennonite, Anabaptiſte.*

MENSCH. *z. m. en v.* Een redelijk ſchepzel uit ziel en lichaam beſtaande. *Homme, créature raiſonnable.*

't Is een goed, vroom, deugdzaam, wijs menſch. *C'eſt un homme de bien, un homme vertueux, ſage, &c. ou c'eſt une perſonne vertueuſe, ſage, &c.*

't Is een beeſt van een menſch. *C'eſt un brutal.*

Manmenſch, Paerdenmenſch, Vrouwmenſch, enz. *zie onder* Man, enz.

Menſchdom. *z. g.* 't Menſchelijke geſlagt. *Le genre humain.*

't Gevallen menſchdom herſtellen. *Rétablir le genre humain, qui étoit tombé dans le péché & dans la miſere.*

Menſchelijk. *bijv. w.* Eigen aan den menſch. *Humain, ce qui appartient à l'homme.*

De menſchelijke reden, geſtalte, enz. *La raiſon humaine, la forme ou la figure humaine &c.*

De menſchelijke te zamenleving. *La ſociété humaine.*

Menſchelijk. Eigen óf niet ſtrijdig met den menſche. *Humain, ce qui convient ou ce qui eſt ordinaire à l'homme.*

Te doolen is menſchelijk. *Il eſt de l'homme d'errer, de faillir ou de ſe méprendre, l'erreur eſt une ſuite de la fragilité humaine.*

't Menſchelijke geſlagt. *z. g.* 't Menſchdom, alle menſchen. *Le genre humain, tous les hommes.*

Menſchelijk. Gebrekkelijk, zondig. *Imparfait, où il y a de la foibleſſe ou de la fragilité humaine.*

Daar loopt wat menſchelijks onder. *Il y a quelque choſe d'imparfait, il y a de la fragilité humaine, il y entre de l'homme.*

Menſchelijker wijze. *bijw.* Op eene menſchelijke wijze. *Humainement, à la maniére des hommes.*

Menſchelijker wijze ſpreekende. *Humainement parlant.*

God ſpreekt veelzins menſchelijker wijze. *Dieu parle ſouvent à la maniére des hommes.*

Dat is menſchelijker wijze onmogelijk. *Cela eſt humainement impoſſible.*

Menſchelijkheid. *z. v.* Menſchelijke aart of inborſt. *Humanité, nature humaine, inclination naturelle de l'homme.*

De menſchelijkheid uitſchudden. *Se dépouiller de l'humanité.*

Menſchelijkheid. Zwakheid des menſchen. *Foibleſſe humaine.*

De menſchelijkheid ſchijnt ergens uit. *La foibleſſe humaine paroit en quelque choſe.*

Menſchenbehaager. *z. m.* Een die menſchen zoekt te behaagen. *Celui qui cherche à plaire aux hommes.*

Menſchenbloed. *z. g. Sang humain.*

De aarde wierd met menſchenbloed beſproeid. *La terre fut teinte de ſang humain.*

Menſchendief. *z. m.* Menſchenroover. *Voleur d'hommes.*

Menſcheneeter. *z. m.* Hottentot, Kaffer. *Mangeur d'hommes, Anthropophage, Kaffre ou Caffre.*

Menſchenhaater. *z. m.* Afkeerig van menſchen. *Miſanthrope, celui qui évite la converſation des hommes.*

Menſchenliefde. *z. v.* Liefde tot de menſchen. *Amour pour les hommes.*

Gods overgroote menſchenliefde bleek daar in, enz. *L'amour immenſe de Dieu envers les hommes parut en cela, &c.*

Menſchenmoorder. *z. m.* Die menſchen vermoord. *Homicide, meurtrier.*

De duivel is een menſchenmoorder van den beginne. *Le diable eſt un meurtrier dès le commencement.*

Menſchgelijkvormig. *bijw.* Op eene menſchelijke wijze. *Humainement, à la maniére des hommes.*

't Geen van God menſchgelijkvormig gezegd word, moet Gode betaamlijk verſtaan worden. *Ce qui ſe dit de Dieu humainement, doit être entendu d'une maniére convenable à la Divinité.*

Menſchheid, mensheid. *z. v.* Hoedanigheid van den menſch. *Humanité.*

Chriſtus heeft alleen naar zijne menſchheid geleden. *J. C. n'a ſouffert qu'en ſon humanité.*

Menſchje. *z. g.* Een klein menſch. *Petit homme.*

Menſchkunde. *z. v.* Kennis der menſchen. *Connoiſſance des hommes.*

Menſchkunde. Boek om de menſchen te leeren kennen. *Livre pour apprendre la nature de l'homme.*

De menſchkunde van den ſchranderen Goeree is een aardig boek. *Le livre de Goeree, de la connoiſſance de l'homme, eſt un beau livre.*

Menſchpaerd. *z. g.* Paerdmenſch, zeker verdigt wangedrogt. *Centaure, ſorte de monſtre fabuleux.*

Menſchſchuwend. *bijv. w.* Menſchſchuwig. *Qui a peur des hommes, qui eſt ombrageux.*

Menſchſtier. *z. m.* Gedrogt, half-menſch, half-ſtier. *Minotaure, ſorte de monſtre demi-homme & demi-taureau.*

Menſchwerding. *z. v.* Aanneeming der menſchheid. *Incarnation.*

De menſchwerding van J. C. *L'Incarnation de J. Chriſt.*

Mensheid. *zie* Menſchheid.

Mensje. *zie* Menſchje.

MENTIE. *ond. w. zie* Gewag.

MENTS. Stadsnaam in Duitſchland. *Mayence, ville d'Allemagne.*

MENUET. *zie* Minuet.

MENY. *zie* Menie.

MER. MES.

MERCURIUS. De bode der Goden. *Mercure, fils de Jupiter & meſſager des Dieux de la fable.*

MERG. *z. g.* Marg *Moëlle.*

Merg. Merg uit een been. *Moëlle*

't Merg uit een been zuigen. *Sucer la moëlle d'un os.*

* Merg. Pit, kern, 't voornaamſte van iets. *Moëlle, la ſubſtance de quelque choſe.*

* 't Merg uit een boek haalen. *Tirer la moëlle d'un livre.*

* 't Merg der Godgeleerdheid van Abely. *La moëlle de Théologie d'Abéli.*

Dat vol merg is. *Moëlleux*

Laat elk *Abely* die vol merg en pit is, in de handen neemen. *Que chacun prenne en main le moëlleux Abéli.*

Mergbeen. *zie* Mergpijp.

MERGEL. *z. m.* Zeker ſlag van vette aarde, daar mede de landen gemeſt worden. *Marne, ſorte de terre graſſe dont on ſe ſert pour engraiſſer la terre.*

MERGELEN. *w. w. Marner. Engraiſſer la terre avec de la marne.*

MERGELEN. Uitmergelen. *zie* Uitmergelen.

MERGELKUIL. *z. m.* Kuil daar uit de mergel gehaald word. *Marniére.*

MERGEN. *bijv. w. zie* Morgen.

MERGEN of morgen lands. *zie* Morgen.

MERGPIJP. *z. v. Os à moëlle, os moëlleux.*

MERIDIAAN. *zie* Middaglijn.

MERK. *z. g.* Teken. *Marque, ſigne, ſeing, ſceau.*

Ergens zijn merk op zetten. *Mettre ſa marque ſur quelque choſe.*

Het merk is uitgegaan. *La marque eſt effacée.*

Oogmerk, Scheidmerk, Zeemerk, Zegelmerk. *zie onder* Oog, enz.

Merkelijk. *bijv. w.* Groot, voornaam. *Conſidérable, remarquable, notable.*

Een merkelijk verlies, eene merkelijke winſt, enz. *Une grande perte, un gain conſidérable.*

Dat is een merkelijk verſchil, een groot onderſcheid. *Voilà une grande différence ou une différence notable.*

Merkelijk, kennelijk, kenbaar. *Notoire, connu, évident.*

Merkelijk. *bijw.* Veel, zeer. *Extrêmement, très-fort, beaucoup, conſidérablement.*

In de actie handel heb ik merkelijk verloren. *J'ai perdu conſidérablement aux actions.*

MERKEN. *w. w.* Met een merk tekenen. *Marquer, imprimer une marque ſur quelque choſe.*

Dat goed is niet gemerkt. *Ces hardes, ces choſes ne ſont pas marquées.*

Merken. Zien, gewaar worden. *Appercevoir, découvrir, remarquer.*

Hij merkte wel wat 'er gaande was. *Il apperçut ou remarqua bien ce qu'il y avoit à faire ou ce qu'on vouloit faire.*

Ik merke wel waar dat op aan koomt. *Je vois bien à quoi cela tend, où cela va.*

Ergens wel op merken of wel op letten. *Remarquer, obſerver, prendre bien garde à quelque choſe.*

MERKER. *z. m.* Een die ergens een merk opzet. *Marqueur, celui qui met quelque marque.*

Merker. Marker, een ſtrook houts dat men onder de luiken legt om lugt te ſcheppen. *Petite piéce de bois qu'on met entre une fenêtre ou un volet pour donner de l'air.*

Merkijzer. *z. g.* Schroefijzer, brandijzer. *Fer à marquer, fer chaud.*

Merking. *zie* Bemerking. Aanmerking. Opmerking.

MERKPAAL. *zie* Markpaal.

MERKREGEL. *z. m. Maxime, aphoriſme.*

MERKSTEEN. *zie* Markſteen.

MERKSTOK. *zie* Kerſtſtok.

MERKT. *z. v.* Markt. *Marché.*

Te merkt gaan, iets gaan koopen. *Aller au marché, aller acheter quelque choſe.*

Merktsgang. *z. m.* De loop van de merkt.

Digitized by Google

merke. *Marché, cours du marché.*
Iets naar merktsgang koopen. *Acheter quelque chose selon le cours du marché, au prix courant.*
Zie verder op markt.
MERKTEKEN. z. g. Kenteken. *Marque, caractère, donstation.*
De merktekenen der waare Kerke. *Les marques ou les caractères de la vraye Eglise.*
Merkwaerdig. *bijv. w.* Voornaam, groot. *Considérable, remarquable, grand.*
Een merkwaerdig geval. *Un cas remarquable ou digne de remarque.*
MERODE. *ond. w.* Op merode gaan, moeskoppen. *Marauder, aller à la picorée, picorer.* zie Moeskoppen.
Merodeur. z. m. *Maraudeur, picoreur.* zie Moeskopper.
MERRIE. z. v. Merriepaerd. *Cavalle.*
Eene merrie laaten dekken. *Faire couvrir une cavalle.*
Nagtmerrie. *zie onder* Nagt.
MES. z. g. Een bekend snijtuig. *Couteau, instrument à couper.*
Een mes slijpen of wetten, aanzetten, enz. *Aiguiser, affiler un couteau.*
De punt, de snee van een mes. *La pointe, le tranchant d'un couteau.*
Een schoenmakers mes. *Tranchet de cordonnier, couteau de pied.*
Een mes, een scheermes. *Un rasoir,*
Onder 't mes zitten, geschooren worden. *Etre sous le rasoir, être entre les mains du barbier.*
Een Engelsch mes, een mes zonder punt, en stomp afgesleepen. *Un couteau d'Angleterre à pointe arrondie.*
Een Karteziaansch mes, een mes voor aan de rugzijde afgesleepen. *Couteau Cartésien, couteau aiguisé au dos d'un côté.*
Zijn mes trekken, opsteeken, enz. *Tirer son couteau, le remettre dans sa gaine, &c.*
Iemand het mes op de keel houden. *Tenir à quelqu'un le poignard sur la gorge.*
* Zijn mes snijd aan twee zijden, hij wint aan beide kanten. *Il gagne de deux côtés.*
Zijn mes snijd aan twee zijden, 't is een quaadspreekend mensch, een lastertong. *C'est un couteau de tripière, il médit de l'un en l'absence de l'autre.*
Broodmes, Druifmes, Haagmes, Hakmes, Hoefmes, Houwmes, Kaakmes, Kapmes, Knijpmes, Krommes, Lubmes, Moordmes, Pennenmes, Pensmes, Schaafmes, Scheermes, Scherfmes, Slagersmes, Snijmes, Snoeimes, Tafelmes, Veegmes, Vilmes, Vouwmes, Weidmes of Weimes, Zakmes, enz. *zie onder* Brood, enz.
Mesje. z. g. Een klein mes. *Petit couteau.*
* Op zijn mesje spreeken, stout en trots spreeken. *Parler fièrement ou insolemment.*
Messenkoker. z. m. *Gaine, étui à couteau.*
Messenkraam. z. v. *Boutique où l'on vend des couteaux.*
Messenkramer. z. m. *Mercier qui vend des couteaux, Marchand coutelier.*
Messenmaker. z. m. *Coutelier,*
Messenmakers vrouw. *Coutelière, femme de coutelier.*
Messenmakerije. z. v. *Coutellerie, le lieu où l'on vend & fait des couteaux, des rasoirs, &c.*
Messenslijper. z. m. *Emouleur de couteaux, gagne-petit.*
Messenwinkel. z. m. *Coutellerie, boutique ou lieu où l'on vend des couteaux.*

MESSIAS. z. m. Messie. Jesus Christus is de beloofde Messias. *Jésus-Christ est le Messie promis.*
MESSING. z. v. Geel koper. *Léton, cuivre jaune.*
Messing. *Timmermans of Schrijnwerkers woord.* Dunne kant van eene plank, om in de groeve van eene andere plank te passen. *Languette.*
MEST. z. v. Mist. *Fumier.*
Mest of mistaarde. *Terre de couche.*
Duivenmest, Koemest of Koeijenmest, Paerdenmest, enz. *zie onder* Duive, enz.
‡ Mestbeer. z. m. *Scheid. w.* Een heel vet mensch. *Personne fort grosse & grasse, un gros cochon.*
Mestbeest. z. g. Beest dat men mest. *Bête qu'on fait engraisser ou qu'on engraisse.*
‡ Dat is een regt mestbeest of mestvarken. *C'est un gros porceau, un gros cochon.*
Mestbrok. z. m. Mestvoeder, waar mede de hoenders gemest worden. *Pât, pâte ou pâton pour engraisser la volaille.*
Mestdier. *zie* Mestbeest.
MESTEN. w. w. Vet maaken. *Engraisser.*
Ganzen, verkens, enz. mesten. *Engraisser des oyes, des pourceaux, &c.*
't Land mesten of misten. *Engraisser la terre ou les champs avec du fumier, fumer les terres.*
‡ Zig zelven mesten, zig zelven goed doen. *S'engraisser, faire toujours bonne chère.*
MESTER. z. m. Vogelmester. *Qui engraisse les oiseaux en leur donne la becquée.*
Mest of mistgaffel. z. m. Griep, vork. *Fourche à fumier, fourchesière.*
Mesthoen. z. v. Hoen dat men mest. *Poule ou poulet qu'on engraisse.*
Mesthoop. z. m. Misthoop, mestvaalt. *Fumier.*
De H. Schrift prijst de standvastigheid van Job op den mesthoop. *L'Ecriture Sainte loue la constance de Job sur le fumier.*
Mesting. z. v. Mesting van beesten. *Engrais: ceci se dit tant du pâturage, que de la graisse que prend le bétail.*
Mesting of misting van 't land. *Engrais, amendement des terres labourables, engraissement qui se fait avec du fumier, de la marne, des cendres, du chaume, &c.*
Mestkalf. z. g. *Veau à l'engrais, qu'on engraisse.*
Mest of mistkarre. z. z. *Tombereau.*
Mestkooi. z. v. Kooi daar men vogels in mest. *Cage où l'on nourrit & engraisse la volaille.*
Mestkot. *zie* Meststal.
Mestpoel. *zie* Mestput.
Mest- of mistput, z. m. Vuilnis-bak. *Fosse à fumier.*
Meststal. z. m. Mestkot, schot. *Etable à engraisser du bétail.*
Mestvaalt. *zie* Mesthoop.
Mestvarken. z. g. Varken dat gemest word. *Pourceau qu'on engraisse.*
‡ Mestvarken. z. g. Vraat, een die den buik tot zijnen God maakt. *Gros pourceau, personne qui soigne extrêmement son ventre.*
‡ Een Epikureïsch mestvarken, een wellustig mensch. *Une personne sensuelle, & adonnée aux plaisirs des sens, à la volupté, à la bonne chère &c. Un pourceau d'Epicure.*
Mestvoeder. z. g. Voeder om mêe te mesten. *Pâturage à engraisser, pât ou pâte à engraisser.*
Eikelen zijn goed mestvoeder voor de varkens. *Le gland nourrit bien ou engraisse bien les pourceaux.*
Mestvogel. z. m. Als, een kapoen, gans, enz. die gemest word. *Oiseau qu'on engraisse, comme le chapon, l'oye, &c.*
Mest of mistwagen. z. m. Vuilniswagen. *Tombereau, chariot à voiturer du fumier.*

MET.

MET. *voorzetzel.* Nevens. *Avec.* Prépositiou.
Hij ging met mij naar de stad. *Il alla avec moi à la ville.*
Met eenen, tessens, te gelijk. *Ensemble, tout d'un coup.*
Dat gaat met eenen door. *Cela se fait tout en même temps.*
Met een of te zamen vertrekken. *Partir ensemble.*
Met malkander, met elkander, gelijkelijk. *Ensemble, en compagnie.*
Laaten wij met malkander gaan, vertrekken, enz. *Allons, partons ensemble, &c.*
Het met iemand houden, iemand gunstig zijn of voorstaan. *Tenir ou prendre le parti de quelqu'un, être de son parti.*
Met, door. *Par, avec, de, à.*
Met hardigheid, met zagtigheid, met kragt, enz. *Par rigueur, par douceur, avec force, &c.*
Met vrugt, met voordeel. *Avec fruit, avec profit.*
Een boek met vrugt leezen. *Lire un livre avec fruit.*
Met haast. *En hâte.*
Hij wierd met eenen degen doodgestooken. *Il fut tué d'un coup d'épée.*
Hij wierd met een roer doodgeschooten. *Il fut tué d'un coup de mousquet.*
Hij wierd met vier paerden van malkander getrokken. *Il fut tiré à quatre chevaux.*
Ik ben bezig met leezen, met schrijven. *Je suis occupé à lire, à écrire.*
Met geweld. Geweldiger wijze. *Par force, d'une manière violente.*
Hij dwong hem dat met geweld af. *Il [illegible] cela par force.*
[illegible] met u van 't zelve gevoelen. *Je [illegible] même sentiment que vous.*
Christus is met of bij zijne Kerke. *Christ est avec son Eglise.*
Met den tijd of met der tijd. Allengskens. *Avec le temps, tout doucement.*
Dat zal met den tijd wel koomen. *Cela viendra bien avec le temps.*
Met hoopen, met kudden. *Par troupeaux, par troupes.*
't Vee liep met hoopen door 't land. *Le bétail couroit ou courut par troupes dans la campagne.*
Wij dronken met ons vier ses vlesschen wijn. *Nous bûmes à nous quatre six bouteilles de vin.*
Met vrede. *zie onder* Vrede.
Met 'er daad. *zie* In der daad.
Met 'er dood straffen. *Punir de mort.*
Met 'er haast. *A la hâte.*
Met 'er tijd. *zie* Met den tijd.
METAAL. z. g. Harde bergstof, die gesmolten worden en den hamer lijden kan. *Métal, métail, minéral dur, fusible & malléable.*
Metaalscheider. z. m. *Chymiste.*
Loodmetaal. *zie onder* Lood.
METEN. *zie* Meeten.
METGAAN. *zie* Medgaan.
METGEZEL, enz. *zie* Medgezel, enz.
METNEEMEN. *zie* Medeneemen.
METER. *zie* Meeter.
METSELAAR, enz. *zie* Metzelaar, enz.

Digitized by Google

METTEN. *ond. w. meerv.* Morgenzangen in de Kloosters. *Matines, chant du matin dans les couvens: terme de l'Eglise Romaine.*
De metten zingen *Chanter matines.*
Ter metten luiden, de klok luiden tot de metten. *Sonner matines.*
Mettentijd. *z. m.* Tijd dat men de metten zingt. *Temps de matines, temps où l'on chante matines.*
METTER, word gebruikt voor *met de* of *met den.* Als, metter dood, metter tijd, enz. *zie* Met 'er dood, met den tijd, met 'er tijd, enz.
METWORST. *z. v.* Worst van verkensvleesch. *Cervelas, saucisse, boudin ou saucisson rempli de chair de cochon, hachée avec de la graisse & assaisonnée.*
METZELAAR. *z. m. Maçon.*
Een metzelaars baas. *Maître-maçon.*
Een metzelaars knegt. *Un aide-maçon.*
METZELEN. *w. w. Maçonner, travailler en maçonnerie.*
Met gehouwen steen metzelen. *Maçonner en pierres de taille.*
‡Kalk en steen metzelt wel, eeten en drinken maakt een goed lijf. *Boire & manger fait un bon corps.*
Metzelerije. *zie* Metzelwerk.
Metzelhamer. *z. m.* Metzelaars hamer. *Marteau à maçon.*
Metzelkalk. *z. v.* Kalk om meê te metzelen. *Chaux ou plâtre à maçonner.*
Metzelsteen. *z. m. Pierre ou brique à bâtir.*
Metzelwerk. *z. g. Maçonnage.*

MEU. MEV. MEY.

MEUBELEN. *ond. w. zie* Huisraad.
Meubelkamer. *z. v.* Zekere kamer in den Haag daar men de veroverde vaandels, enz. bewaart, tot dat dezelven in de groote zaal opgehangen worden. *Salle aux meubles à la Haye où l'on garde les drapeaux pris sur l'ennemi, jusqu'à ce qu'on les pende dans la grande sale.*
MEUGELIJK. *zie* Mogelijk.
MEUKEN. *g. w.* Door leggen murw worden. *S'amollir, devenir mou.*
Mispelen moeten meuken eer ze goed zijn. *Il faut que les néfles deviennent molles avant qu'elles soient bonnes.*
Meuken. Zagtjes stooven. *Si mitonner, cuire à petit feu.*
MEULEN. *z. m.* Molen. *Moulin. zie* Molen.
MEVROUW. *z. v.* Tijtel der vrouwen van aanzien. *Madame.*
Mevrouw de Gravin. *Madame la Comtesse.*
Deeze tijtel word hedendaagsch in Holland aan vrouwen van Regenten, van Kapiteins, en zelfs van Koopluiden gegeeven. *On donne ce titre aujourd'hui en Hollande aux femmes des Magistrats, des Capitaines, & même des Marchands.*
MEY. *zie* Mei.
MEYER. *zie* Meijer.

MIC. MID.

MICHIEL, *mansnaam. Michel, nom d'homme.*
St. Michiel, of St. Michiels dag. *La St. Michel.*
MIDDAG. *z. m.* 't Midden van den dag. *Midi.*
't Gaat tegen den middag. *Le midi s'approche, il sera bientôt midi.*
Hij koomt regt op den middag. *Il vient justement sur le midi.*
Voormiddag. *Avant midi.*
Namiddag. *Après midi, après dîné.*
Middageeten. *z. g.* Middagspijs. *Dîné, le dîner.*
't Middageeten gereed maaken. *Apprêter le dîné.*
Middagklaar. *bijv. w. en bijw. Clair comme le jour, évident. Clairement, évidemment.*
Middaglijn. *z. v.* Meridiaan. *Méridien. Un des grands cercles de la sphère, qui passe par les deux poles, par le zénith & par le nadir.*
Middagmaal. *z. g.* Middagmaaltijd. *Repas du dîner, le dîné.*
Middagmaaltijd. *zie* Middagmaal.
's Middags. Op den middag. *A midi, sur le midi.*
's Middags te huis eeten. *Dîner au logis, dîner chez soi.*
Middagslaapje. Een middagslaapje houden, een uiltje vangen. *Faire la méridienne.*
De middagzon. *Le soleil de midi.*
MIDDEL. *z. g.* Weg, wijze om iets te bekoomen. *Moyen, voye pour obtenir quelque chose.*
Door wat middel quam hij tot het rijk? *Par quel moyen parvint-il à la Couronne ou à l'Empire?*
Ik zie geen middel om daar toe te geraaken. *Je ne vois pas de moyen de parvenir à cela.*
Dat was het middel zijner behoudenisse. *Ce fut-là le moyen de sa conservation ou de son salut.*
Middel. Middellijf. *Le milieu du corps, ceinture.*
Iemand om zijn middel vatten. *Embrasser quelqu'un, le prendre par le milieu du corps, par la ceinture.*
Die Jufvrouw is dun van middel. *Cette Demoiselle a la taille bien déliée ou bien fine.*
Braakmiddel, Brandmiddel, Dwangmiddel, Geneesmiddel, Hulpmiddel, Koortsmiddel, Leefmiddelen, Levensmiddelen, Purgeermiddel, Spuitmiddel, Tegenmiddel, Zweetmiddel. *zie onder* Braak, enz.
MIDDELAAR. *z. m.* Verzoener, voorspraak. *Arbitre, Médiateur, Entremetteur.*
Christus is de Middelaar tusschen God en de Menschen. *Christ est le Médiateur entre Dieu & les hommes.*
Iemand tot middelaar in een geschil kiezen. *Prendre quelqu'un pour médiateur dans un différend.*
Middelaarampt. *z. g.* Middelaarschap. *Office de médiateur, médiation, entremise.*
't Middelaarampt van Christus. *L'office de Jésus-Christ en qualité de Médiateur, la médiation de Jésus-Christ.*
Middelaaresse. *z. v.* Tusschenspreekster. *Médiatrice.*
De Roomsche Kerk houd Maria voor Middelaaresse tusschen Christus en den zondaar. *L'Eglise Romaine reconnoît la Vierge Marie pour Médiatrice entre Christ & le pécheur.*
Middelaarschap. *zie* Middelaarampt.
MIDDELANDSCH. *bijv. w.* Tusschen 't land in geleegen. *Méditerranée, qui est enfermé dans les terres.*
De Middelandsche Zee. *La Mer Méditerranée, la Méditerranée.*
MIDDELBAAR. *bijv. w.* Middelmatig, matig. *Médiocre, moyen.*
Een man van een middelbaar vermogen. *Un homme d'un pouvoir, d'un bien ou d'une autorité médiocre.*
Hij is van eene middelbaare lengte. *Il est de moyenne taille ou grandeur.*
Middelbaar, 't geen door middel gedaan word. *Médiat, ce qui se fait par quelque moyen ou milieu.*
De middelbaare genieting van God op Aarde. *La jouissance médiate de Dieu sur la Terre.*
Middelbaar. *bijw.* Middelmatiglijk. *Médiocrement.*
Middelbaarlijk. *bijw.* Door middel. *Médiatement, par quelque moyen.*
God middelbaarlijk op Aarde kennen. *Connoître Dieu sur la Terre par quelque moyen ou milieu.*
MIDDELEN. *w. w.* Bemiddelen. *Accorder, accommoder, moyenner.*
Men moet die zaak zoeken te middelen. *Il faut tâcher d'accommoder ou de moyenner cette affaire.*
Middelen. *meerv.* van Middel. *zie* Middel.
*Middelen. Goederen, rijkdommen. *Moyens, biens, richesses.*
*Een man van groote middelen. *Un homme qui a de grands biens ou qui est fort riche.*
Middelertijd. *bijw.* Middelerwijl, ondertusschen. *Cependant.*
Middelertijd quam de hulp vast aan. *Cependant le secours arriva.*
Middelerwijl. *zie* Middelertijd.
Middeling. *z. v.* Bemiddeling, bevreediging. *Médiation, entremise, accommodement, accord.*
MIDDELKAMER. *z. v. Chambre du milieu.*
MIDDELLANDSCH. *zie* Middelandsch.
MIDDELLIJF. *z. g.* 't Lijf tusschen de borst en den buik. *Le milieu du corps, la ceinture.*
MIDDELLIJK. *bijv. w.* Door middel geschiedende. *Médiat, médiate.*
Gods middellijke en onmiddellijke gemeinschap. *La jouissance médiate & immédiate de Dieu.*
Tot aan het middellijf of aan den middel in het water staan. *Etre dans l'eau jusqu'à la ceinture.*
MIDDELLIJN. *z. v.* Middelstreep. *Ligne diamétrale, diamètre.*
Middellijn. Equinoctiaal. *zie* Evenaar.
MIDDELMAAT. *z. v.* Behoorlijke maat. *Médiocrité.*
Ergens de middelmaat in houden. *Garder la médiocrité dans quelque chose.*
Middelmaatig. *bijv. w.* Middelbaar. *Médiocre, moyen.*
Eenen middelmaatigen staat houden of voeren. *Faire une médiocre figure.*
Middelmaatigheid. *z. v.* Middelmaat. *Médiocrité.*
De middelmaatigheid is goed in alle dingen. *La médiocrité est bonne en toutes choses.*
Middelmaatiglijk. *bijw.* Behoorlijk. *Médiocrement, bonnêtement.*
Middelmaatiglijk gekleed gaan. *Etre vêtu d'un habit médiocre ou honnête.*
MIDDELMUUR. *z. m.* Scheidmuur, gemeene muur. *Mur mitoyen, muraille commune à deux maisons.*
MIDDELPAD. *z. g.* Pad dat tusschen beiden loopt. *Sentier qui passe au milieu des terres ou des champs*
MIDDELPUNT. *z. g.* Middelstip. *Centre.*
Alles beweegt zig naar 't middelpunt. *Tout se meut vers le centre.*
MIDDELRIF of middelrift. *z. g. Diaphragme, muscle nerveux qui sépare la poitrine d'avec le bas-ventre.*
MIDDELSCHOT. *z. g.* Middelschutzel. *Cloison, retranchement dans une chambre.*
Middelschot der neuze. *zie* Middelslot.
MIDDELSLOT. *z. g.* Middelschot van den

Digitized by Google

den neuze. *Séparation des membres, qui ſe fait par le moyen d'un cartilage.*

MIDDELSTAAT. *z. m.* Middelmatigheid. *Médiocrité.*

MIDDELSTE. *bijv. w.* Dat tuſſchen beiden ſtaat. *Mitoyen, qui eſt au milieu.*

Het middelſte huis, enz. *La maiſon du milieu ou qui eſt au milieu.*

Middelſte. Tuſſchen beiden in jaaren. *Puîné, puînée.*

De middelſte zoon, enz. *Le puîné.*

MIDDELTOGT. *z. m.* Middelſte ſlagorden van een leger. *Le corps de bataille.*

MIDDELVINGER. *z. m.* Middelſte vinger. *Doigt du milieu.*

MIDDELWEG. *z. m.* Weg die tuſſchen beiden loopt. *Chemin ou ſentier du milieu ou qui eſt entre deux.*

* Middelweg. Middel om iets in te ſchikken. *Milieu, moyen pour accommoder quelque différend.*

Ergens eenen middelweg in beraamen, vinden, enz. *Chercher, trouver un milieu ou un tempéramment pour accommoder une affaire.*

MIDDELWETENSCHAP. *z. v.* Kennis uit voorgeziene oorzaaken. *Science moyenne ou médiate, connoiſſance qu'on a par des cauſes prévues.*

Veelen ſtellen in God eene middelweetenſchap. *Pluſieurs attribuent à Dieu une ſcience moyenne ou médiate.*

MIDDEN. *z. v.* 't Middelſte deel. *Milieu, la partie du milieu.*

't Midd[illegible] land. *Le milieu du pays.*

Die ſt[illegible]midden in 't rijk. *Cette ville [illegible] au dans le cœur du Royaume.*

[illegible]den door. Door midden. *En deux pièces, par le milieu.*

Iets midden doorſnijden, breeken, enz. *Couper, rompre, &c. quelque choſe par le milieu.*

In 't midden ſtaan, tuſſchen beiden ſtaan. *Etre au milieu ou entre deux.*

Uit het midden, midden uit. *Du milieu.*

Uit het midden der vergaderinge opſtaan. *Se lever du milieu de l'aſſemblée.*

MIDDENWEGE. *bijw.* In 't midden van den weg. *Au milieu du chemin, à la moitié du chemin.*

* Middenwege. Ten halven. *A demi.*

Middenwege met eenig werk zijn. *Aller à moitié chemin, ne faire une choſe qu'à demi.*

MIDDERNAGT. *z. m.* 't Midden van den nagt. *Minuit, le milieu de la nuit.*

't Is haaſt middernagt. *Il eſt bientôt minuit.*

's Middernagts. In 't midden van den nagt. *A minuit.*

's Middernagts opſtaan om God te bidden. *Se lever à minuit pour prier Dieu.*

Midnagt. *zie* Middernagt.

MIDOOGST. *z. m. Le milieu de la moiſſon.*

MIDWINTER. *z. m.* Kersdag. *La mi-hiver, Noël.*

Midwintersavond. *z. m.* De dag voor Kersdag. *Le jour avant Noël, la veille de Noël.*

MIE. MIJ.

MIEDE. *z. v. and w.* Tijding, boodſchap. *Nouvelle.*

Zij bragten de miede dat de vloot geſlagen had. *Ils apportoient la nouvelle que la flotte avoit combattu.*

Miede. Boodenbrood, boodenloon. *Récompenſe que l'on donne à un porteur de bonnes nouvelles.*

Miede. Gave, geſchenk, loon, huurloon. *Préſent, don, ſalaire.*

Voormiede. *zie onder* Voor.

Miedebrenger. *z. m.* Boodſchapper. *Apporteur de nouvelles.*

Miedepenning. *z. m.* Een penning die de verhuurde dienſtboden als een onderpand op hand gegeeven word. *Erres, denier à Dieu, argent qu'on donne en préſent aux domeſtiques en les louant.*

MIER. *z. v.* Een bloedeloos diertje. *Fourmi, ſorte d'inſecte.*

Die boom krielt van mieren. *Cet arbre eſt tout couvert de fourmis.*

‡ Hij is maar eene mier, een menſch van klein vermogen. *Il n'eſt qu'un homme de petit pouvoir ou de peu d'autorité, il a peu de crédit.*

Mieragtig. *bijv. w.* Vol mieren. *Plein de fourmis.*

Miere[illegible]kswortel. *zie* Mierikswortel.

Miereneeter. *z. m.* Zeker uitheemſch viervoetig beeſt. *Certain animal étranger qui ſe nourrit de fourmis.*

Mierenneſt. *z. g.* Mierenhol. *Fourmillière.*

‡ Mierenneſt. Huis daar een groot gekrioel in is. *Maiſon qui fourmille d'enfans ou de perſonnes, &c.*

MIERIKWORTEL. *z. m.* Miere[illegible]kswortel. Peperwortel. *Paſſerage, poivrée, cran.*

MIJ. Perſoonlijke voornaam. *Moi, me. Pronom perſonel.*

Men beſchuldigt mij ten onregte. *On m'accuſe à tort.*

Geef mij dat geld. *Donnez moi cet argent.*

Dat goed is van mij gekomen. *Cela m'a coûté de moi.*

MIJDELIJK. *bijv. w.* Dat men mijden kan. *Evitable, qui ſe peut éviter.*

MIJDEN. *w. w.* Ontgaan. *Eviter.*

't Quaade mijden. *Eviter le péril ou le danger.*

Iemand mijden, iemand ſchuuwen of ontgaan. *Eviter la compagnie de quelqu'un.*

Iemand mijden, iemand ontzien. *Chercher quelqu'un, le ménager.*

Zig mijden. *Se chercher.*

Hij mijdde hem in 't gevegt dat hij hem niet trof. *Il fit ſon mieux pour ne le pas bleſſer dans le combat.*

Zig mijden, zig hoeden, zig wagten. *Se garder, ſe préſerver, ſe donner de garde, ſe garantir.*

Hij mijdde zig daar zorgvuldig voor. *Il ſe garda ſoigneuſement de cela.*

Ik hebb' mij gemijd of ik hebb' gemijd daar te gaan. *Je me ſuis gardé d'aller-là, j'ai évité d'aller-là.*

MIJL. *z. v.* Zekere landmaat. *Mille, certaine meſure de chemin, lieue.*

Eene Duitſche, eene Italiaanſche, eene Fransche mijl. *Un mille d'Allemagne, d'Italie, de France.*

Met iemand eene mijl weegs gaan. *Marcher un mille avec quelqu'un.*

Mijlpaal. *z. v.* Paal ten einde van eene mijl weegs opgeregt. *Pilier qu'on met au bout de chaque mille ou lieue, colonne milliaire.*

Hij bleef bij de derde mijlpaal ſtaan. *Il s'arrêta à trois lieues de la ville.*

MIJMERAAR. *z. m. Rêveur, radoteur, ſonge-creux.*

Mijmeren. *z. w.* Suffen, dutten. *Radoter, rêver.*

Mijmerig. *bijv. w. Rêveur, ſombre.*

Gij zijt te mijmerig van daag. *Vous êtes trop rêveur, trop ſombre aujourd'hui.*

Een mijmerig aart. *Une humeur rêveuſe ou ſombre.*

Mijmering. *z. v.* Raaskalling, ſufferije. *Rêverie, radoterie.*

In mijmeringe vallen. *Tomber en rêverie, radoter.*

MIJN. *Bezittende voornaam.* Dat mij toekomt. *Mon, ma, mien, mienne:* Pronom poſſeſſif.

't Zijn mijne boeken, mijne kinderen, enz. *Ce ſont mes livres, mes enfans, &c.*

't Huis, 't land is mijn. *C'eſt ma maiſon, ma terre, la maiſon, la terre m'appartient.*

Mijn! roepen de koopers in de verkoopingen. *Les acheteurs dans les ventes publiques crient, à moi!*

Heden mijn, morgen dijn. *Spreekw. Ce qui m'arrive aujourd'hui, peut t'arriver demain. Si c'eſt mon tour de mourir aujourd'hui, ce ſera le tien demain.*

Het mijne. *z. g.* Mijn goed. *Le mien, ce qui m'appartient, mon bien.*

Ik heb 'er veel van 't mijne bij ingeſchooten. *J'y ai mis beaucoup du mien.*

De mijne. *z. m. meerv.* Die van mijn huis en geſlagt zijn. *Les miens, ceux de ma famille.*

Daar zijn 'er van de mijnen onder. *Il y en a des miens parmi.*

MIJN. *z. v.* Mijne, groef. *Mine, ſouterrain, cavité.*

Mijn. Een gegraven hol onder de aarde. *Mine, un creux ſouterrain.*

Eene mijn ontdekken, doorgraaven, doen ſpringen, enz. *Découvrir une mine, creuſer une mine, faire jouer une mine, &c.*

* De mijn is ontdekt, de aanſlag is mislukt. *La mine eſt éventée, le deſſein eſt découvert.*

Floddermijn, Goudmijn, IJzermijn, Kopermijn, Loodmijn, Zilvermijn, Zoutmijn, enz. *zie onder* Floddder enz.

MIJNE. *z. v. and w.* Gelaat, uiterlijk vertoon. *Mine, ſemblant, geſte, contenance.*

De mijne maaken van te vertrekken. *Faire mine de partir, faire ſemblant de vouloir partir.*

Dat vleeſch, die ham heeft óf toons goede mijne. *Cette viande, ce jambon a bonne mine.*

MIJNEN. *w. w.* Mijneeren. *Miner. zie* Ondermijnen.

MIJNEN. *w. w.* In eene verkoopinge mijnen. *Crier à moi, retenir dans une auction ou enchère publique.*

Dat huis is te hoog gemijnd. *L'enchère de cette maiſon a été trop haut.*

Ik zou die koſtelijke ſprijen gemijnd hebben, maar, enz. *J'aurois retenu ces belles courte-pointes, mais, &c.*

MIJNENT, tot mijnent, aan mijn huis. *Chez moi.*

Koomt t'avond tot mijnent. *Venez chez moi ce ſoir.*

Mijnenthalve, ter oorzaake van mij, wat mij aangaat. *Quant à moi, pour l'amour de moi, pour ce qui eſt de moi.*

Mijnenthalve is hem dit overgekoomen. *Ceci lui eſt arrivé pour l'amour de moi.*

Mijnenthalve, dat ſcheelt mij niet. *Pour moi ou pour ce qui eſt de moi, cela m'eſt indifférent.*

Van mijnent wege, wegens mij. *De ma part, en mon nom.*

Groet hem van mijnentwege. *Saluez-le de ma part.*

Mijnentwil. Om mijnent wil. *Pour l'amour de moi.*

Mijner, mijns, over mijn. *De moi.*

Ontferm u mijner. *Ayez pitié de moi.*

MIJNER. *z. m. Acheteur, celui qui achette ou achette quelque choſe dans une vente publique, en criant, à moi!*

Digitized by Google

MIJNHEER. z. m. *Monſieur, Monſeigneur.* Het laatſte zegt men niet dan tegen luiden van eene hooge waardigheid of geboorte.

MIJNS, met mij, naar mijn, enz. *Avec mon, avec ma, &c.*

Mijns willens, met mijnen wil en toeſtemming. *Avec ou de mon conſentement.*

Mijns weetens is 'er niets aan. *Il n'en eſt rien que je ſache.*

Mijns oordeels of mijns bedunkens kan dat niet zijn. *Cela ne peut pas être ſelon mon opinion, ſelon mon ſentiment.*

MIJNSTER. z. v. *Achteteuſe, celle qui achette ou retient quelque choſe dans une vente, en criant, à moi!*

MIJRRHE, zekere Arabiſche Gom. *zie* Mirrhe.

MIJRTHEBOOM. *zie* Mirth.

MIJT. z. v. Penning. *Maille.*

Ik gaf 'er niet eene mijt voor. *Je n'en donnerois pas une maille.*

Dat is niet eene mijt of niet met al waardig. *Cela ne vaut pas la maille, pas un clou à ſoufflet.*

MIJT. z. v. Houtmijt, houtſtapel. *Bucher, tas de bois.*

Hooimijt. Houtmijt. *zie onder* Hooi, enz.

MIJT. z. v. Mijtworm. *Mite ou tigne, ſorte de ver ou d'inſecte.*

MIJTER. z. m. *ond. w.* Biſſchopshoed. *Mitre, ornement de tête d'Archevêque ou d'Evêque.*

Mijter van een boekbeſlag. *La boſſe, l'ouvrage en relief ou relevé en boſſe des crochets d'un livre.*

Mijterdragend. *bijv. w.* Die eenen mijter draagt, gemijterd. *Mitré, celui qui a ou qui porte une mitre ſur la tête.*

De mijterdragende Biſſchoppen. *Les Evêques mitrés.*

Mijterdrager. z. m. *Digik. w.* Biſſchop. *Evêque, tête mitrée.*

MIK. MIL.

MIK. z. v. Een paal boven met twee ſtompjes. *Un pieu en fourche, potence.*

Mik. Paal daar men de misdaadigers aan hangt. *Potence.*

In eene mik hangen. *Etre pendu à une potence.*

De mik van eene pomp. *Potence de bringuebale.*

Mik. *Zeew. Chandelier de chaloupe: terme de marine.*

Mik, doel. *zie* Doel.

Mikijzer. z. g. Doelijzer op een roer. *Petite piéce de fer ſur le canon d'un fuſil qui ſert à viſer, bouton de mire.*

MIKKEN. g. w. Doelen. *Buter, viſer, mirer.*

Hij weet wel te mikken. *Il ſait bien viſer.*

* Iets net mikken. *Viſer juſtement à quelque choſe.*

Niemand dorſt kikken nog mikken. *zie onder* Kikken.

Mikking. z. v. Doeling. *Viſée, action de viſer.*

Mikpunt. z. g. Doelpunt. *But, point où l'on viſe.*

MILD. *bijv. w.* Mildadig, mededeelzaam. *Libéral.*

Zeer mild zijn jegens den armen. *Etre fort libéral envers les pauvres.*

* Hij is te mild in praat. *Il eſt trop ouvert, il abonde trop en paroles.*

Heel mild zijn in het uitten van zijne gedagten. *Etre trop libre à découvrir ſes penſées.*

De winnende hand is mild. *Spreekw. Celui qui gagne eſt libéral, le gain rend libéral.*

* Dat is heele milde wijn. *C'eſt du vin ſans verdeur ou moëlleux.*

Iets milder of zagter maaken. *Adoucir, rendre plus doux, plus agréable.*

Milddadig. *bijv. w.* Mild, goeddadig. *Liberal, bienfaiſant, généreux.*

Milddadigheid. z. v. Mildheid. *Libéralité, généroſité.*

Milddadiglijk. *zie* Mildelijk.

Mildelijk. *bijw.* Rijkelijk. *Libéralement, largement.*

Mildelijk geeven. *Etre fort libéral, donner libéralement.*

Eenen dienſt mildelijk beloonen, enz. *Récompenſer quelque ſervice libéralement, &c.*

* Mildelijk. *bijw.* Openhartiglijk. *Librement, franchement, ouvertement.*

Iemand mildelijk zijne gedagten mededeelen. *Découvrir ouvertement ſes penſées à quelqu'un.*

Mildheid of mildigheid. *zie* Mildadigheid.

Groote mildheid jegens den armen toonen. *Etre fort libéral envers les pauvres.*

* Mildigheid of zagtigheid van den wijn. *La douceur, la moëlle ou le goût agréable du vin.*

MILIOEN. z. v. *ond. w.* Tienmaal honderd duizend. *Un million.*

MILT. z. v. Zeker inwendig deel van 't lichaam. *Rate, un des viſcéres du corps.*

Verſtoppingen in de milt hebben. *Etre tourmenté d'une obſtruction de rate.*

De milt van viſch. *La laite ou laitance de poiſſon.*

Miltdampen. z. m. *meerv. Vapeurs de rate au cerveau.*

MILTER. z. m. Een mannetjes viſch. *Poiſſon laité, poiſſon mâle.*

Miltkruid. z. g. Steenvaren, zeker gewas. *Ceterac, ſcolopendre, plante médécinale.*

Miltziek. *zie* Miltzugtig.

Miltziekte. z. v. Ongeſteldheid der milt. *Maladie de rate.*

Miltzugt. zie Miltziekte.

Miltzugtig. *bijv. w.* Miltziek. *Qui eſt malade ou incommodé de la rate, ſplenique.*

M I N.

MIN, Minnemoeder. *zie* Minne.

MIN. *bijw.* Minder, weiniger. *Moins.*

Daar is zes gulden min drie ſtuivers. *Il y a ſix livres moins trois ſous ou cinq livres dix-ſept ſous.*

's Waereld ſtaat is min dan niet. *La condition ou l'état du Monde eſt moins que rien.*

In min, in minder. *En moins.*

In min dan een uur tijds was hij klaar. *Il fut prêt en moins d'une heure.*

Min nog meer, even eens. *Tout de même.*

Min nog meer dan of dat de zaak was. *Ni plus ni moins que ſi c'étoit l'affaire.*

Min of meer. Wat meer of wat min. *Plus ou moins.*

MIN. z. v. Minne, liefde. *Amour.*

Door zuivere min bevangen. *Epris d'un amour pur.*

De min heerſcht over alles. *L'amour gouverne toutes choſes.*

Eene lelijke vrouw is een raad voor de min. *Une femme laide eſt un remède contre l'amour.*

Alles door min, en niet door dwang of door geweld. *Tout par amour, & rien par force.*

Min. Mingod. *L'Amour, le Dieu de l'amour, Cupidon.*

MINDER. *bijv. w.* Slegter, geringer. *Moindre, de moindre valeur, plus petit.*

Minder worden. *Diminuer, baiſſer.*

't Koorn word minder in prijs, ſtaat af, daalt in prijs. *Le bled baiſſe ou diminue de prix.*

Het getal word alle dagen minder. *Le nombre en diminue tous les jours.*

Zij is niet minder dan hij. *Elle n'eſt pas moindre que lui.*

De Vorſt voert nu minder ſtaat. *Le Prince a moins de ſuite, la ſuite du Prince n'eſt pas ſi nombreuſe que ci-devant, il ne fait plus ſi belle figure, ſa cour diminue.*

Minder van jaaren of jonger zijn. *Etre plus jeune, n'être pas ſi âgé.*

Zijne mindere zuſter. *La plus jeune de ſes ſœurs.*

Minder. *bijw.* Weiniger. *Moins.*

Daar gaat nu minder geld om dan voorheen. *On ne voit pas tant d'argent que ci-devant, l'argent roule moins que ci-devant.*

Dat word niet minder verkogt. *Cela ne ſe vend pas moins.*

Minderbroeder. *zie* Minnebroeder.

MINDEREN. g. w. Minder worden. *Diminuer, devenir moindre ou plus petit.*

Zijn goed begint zeer te minderen. *Son bien commence fort à diminuer.*

De vrees, de koorts is zeer geminderd. *La peur, la crainte, la fiévre eſt fort diminuée.*

MINDEREN. w. w. Eene kous minderen. *Amoindrir un bas, le* [illegible] *diminuer le nombre des mailles* [illegible]

Minderjarig. *bijv. w.* [illegible] *Qui eſt mineur ou en minorité.*

Eene minderjarige dogter. *Une fille mineure.*

Minderjarigheid. z. v. Onmondigheid. *Minorité.*

Geduurende des Prinſen minderjarigheid geſchiedde dit of dat. *Ceci ou cela arriva pendant la minorité du Prince.*

Mindering. z. v. Afneeming. *Diminution, amoindriſſement, rabais.*

De mindering van geluk, ſtaat, enz. *Rabaiſſement, abaiſſement ou échec de fortune.*

Tot mindering, in mindering, tot afkorting. *En diminution, en déduction.*

In mindering van zijne ſchuld. *En diminution ou en déduction de ſa dette.*

Tot mindering, tot verzagting. *Pour adoucir.*

Tot mindering van zijne ſmert. *Pour adoucir ſa douleur.*

MINE, ſchijn. *zie* Mijne.

MINEEDIG. *zie* Meineedig.

MINERAAL. z. g. *ond. w.* Bergſtof. *Minéral.*

MINEUR. z. m. *ond. w.* Ondergraver. *Mineur, celui qui travaille à découvrir les mines dans un ſiége.*

MINGEL of mingelen. z. g. Maat van natte waaren, inhoudende de helft van eenen ſtoop op eenige, en de helft van eene kan, op andere plaatzen. *Une pinte, la moitié d'un pot.*

Het mingel houd twee pintjes. *La pinte contient deux chopines.*

MINGENOOT. z. m. en v. Lieveling. *Mignon.*

MINGOD. z. m. God van de min. Kupido. *Amour, le Dieu d'amour, Cupidon.*

MINHANDEL. *zie* Minnehandel.

MINATUUR. z. v. *ond. w.* Fijn ſchilderije in 't klein, ſtipſchilderije. *Mignature ou miniature.*

MINIEVER en minieverig. *zie* Minneniid en minneniidig.

MINISTER. z. m. *ond. w. zie* Staatsdienaar.

MIN-

Digitized by Google

MINNAAR. z, m. Minner, vrijer. *Galant, amant, serviteur.*
Dat is een ſtandvaſtig minnaar. *C'eſt un amant conſtant.*
Minnaar. Liefhebber. *Amateur.*
Een minnaar der deugd, van de kunſten, enz. *Un amateur de la vertu, des beaux Arts, &c.*
Minnares. z. v. Vrijſter. *Maîtreſſe, amante.*
Hij, om zijne minnares te behaagen, ging, enz. *Il alla pour plaire à ſa maîtreſſe ou par complaiſance pour ſa maîtreſſe, &c.*
Minne. z. v. Min, liefde. *Amour, chartté.*
Om de minne of om de liefde van God. *Pour l'amour de Dieu.*
In der minne, in vriendſchap. *Amiablement, à l'amiable.*
Iets in der minne bijleggen. *Ajuſter ou terminer quelque choſe à l'amiable.*
Pand ter minne, pand dat gegeeven word tot verzekering van geleende penningen. *Gage que l'on donne à un créancier pour ſureté de l'argent qu'il prête.*
MINNEBRAND. z. m. *Flamme amoureuſe, amour ardent.*
Minnebrief. z. m. *Lettre d'amour, poulet, billet doux.*
Iemand eenen minnebrief ſchrijven. *Ecrire à quelqu'un une lettre amoureuſe.*
MINNEBROEDER. z. m. Zekere Monnik van de Order van St. Franciscus. *Frère-Mineur, Minime, Religieux de l'Ordre St. François.*
MINNEDIGT. z. g. Gedigt van minne. *Poëme amoureux.*
De minnedigten van Ovidius. *Les élégies amoureuſes d'Ovide, les vers galans d'Ovide.*
MINNEDIGTER. z. m. Die minnedigten maakt. *Poëte qui compoſe des vers amoureux, des élégies, &c.*
Tibullus is een minnedigter. *Tibulle a compoſé des vers amoureux, des élégies.*
Minnedrank. z. m. Liefdedrank. *Filtre ou philtre, breuvage amoureux.*
Minnegloed. z. m. Hitte van liefde. *Flamme amoureuſe.*
Mijn minnegloed zal eeuwig blaaken. *Ma flamme brûlera toujours, le feu de mon amour ne s'éteindra jamais.*
Minnegod. *zie* Mingod.
Minnehandel. z. m. *Amourette, galanterie, intrigue amoureuſe.*
Minnekans. z. v. Gelegenheid tot minnen. *Occaſion d'aimer ou pour aimer.*
MINNEKIND. z. g. *Nourriſſon, enfant en nourrice.*
MINNEKLAGT. z. v. *Complainte amoureuſe, élégie.*
Minnekoorts. z. v. Liefdekoorts. *Fièvre amoureuſe, fièvre d'amour.*
Minnekoozing. *zie* Liefkoozing.
Minnekunſt. z. v. Kunſt van minnen. *L'Art d'aimer.*
De minnekunſt van Ovidius. *L'Art d'aimer d'Ovide.*
Minnelied. z. g. *Chanſon amoureuſe.*
Minnelijk. *bijv. w.* Minzaam, vriendelijk. *Honnête, aimable.*
Een minnelijk onthaal. *Un accueil très-honnête, très-obligeant.*
Die Juffer is zeer minnelijk in 't ſpreeken. *Cette Demoiſelle eſt fort aimable dans ſes discours ou en parlant.*
Eene minnelijke taal. *Une maniére de parler douce ou inſinuante.*
Minnelijk. *bijw.* Vriendelijk, beleefdelijk. *Honnêtement, avec civilité, avec douceur.*
Hij wierd minnelijk ontvangen. *Il fut reçu honnêtement.*
Minnelijkheid. z. v. Vriendelijkheid, beleefdheid. *Amitié, honnêteté, civilité.*
Minneliſt. z. v. *Ruſe d'amour.*
Minnelonk. z. v. Vriendelijke oogwenk. *Regard amoureux.*
Minnelonkje. z. g. *Oeillade amoureuſe.*
Zij ſchoot haaren minnaar duizend minnelonkjes toe. *Elle lança mille oillades amoureuſes à ſon amant.*
Minneluim. z. v. Minnevlaag. *Mouvement amoureux, ardeur amoureuſe.*
Minneluſt. z. m. *Deſir amoureux, paſſion amoureuſe.*
MINNEMOEDER. z. v. Zuigminne. *Nourrice.*
MINNEN. w. w. Een kind minnen, een kind de borſt geeven. *Nourrir un enfant, lui donner à teter, l'allaiter.*
MINNEN. g. w, Vrijen. *Faire l'amour.*
Hij begon vroeg te minnen. *Il commença à faire l'amour de bonne heure.*
MINNEN. w. w. Beminnen, lieven, liefhebben. *Aimer, chérir.*
De deugd minnen boven alles. *Aimer la vertu par deſſus toutes choſes.*
Het minnen. z. g. Het vrijen. *L'action de faire l'amour.*
Het minnen neemt zijnen beſten tijd weg. *Il employe le meilleur de ſon temps à faire l'amour.*
Minnenijd. z. v. Miniever. *Jalouſie.*
Minnenijdig. *bijv. w.* Minieverig, jaloers. *Jaloux.*
Minnepijn. z. v. *Martyre amoureux.*
Minnepligt. z. m. Liefdepligt. *Obligation amoureuſe, devoir amoureux.*
Minnepraat. z. m. Liefdepraat. *Diſcours amoureux.*
Minnerije. z. v. Vrijerije. *Amours amourettes.*
De minnerijen der doorlugtige mannen. *Les amours des hommes illuſtres.*
Minneſchigt. z. m. *Fléche de Cupidon.*
Minneſtrijd. z. m. *Combat amoureux, eſcrime d'amour.*
Minneſpel. z. g. Venusſpel. *Badinage amoureux.*
Minneſtuip. z. v. Minnevlaag. *Paſſion amoureuſe, mouvement ou emportement amoureux, ardeur amoureuſe.*
Minnetogt. z. m. Minnedrift. *Paſſion, paſſion amoureuſe.*
MINNEVADER. z. m. Voeſtervader. *Nourriſſier.*
MINNEVIER. z. g. Sterke minnetogt, minnevuur. *Paſſion amoureuſe qui eſt violente & ardente.*
Haar hart blaakt van 't minnevier. *Son cœur brûle d'amour ou du feu de ſon amour.*
Minnevlaag. *zie* Minneſtuip.
Minnevlam. z. v. *Flamme, flamme amoureuſe. zie* Minnegloed.
Minnezang. z. m. Gezang van liefde. *Chant amoureux, chanſon d'amour.*
Minneziek. *zie* Minziek.
Minneziekte. z. v. Vrijerziekte, minnetogt. *Maladie d'amour.*
Minnezorg. z. v. *Souci amoureux, inquiétude amoureuſe.*
Minnezugt. z. v. Liefdezugt. *Paſſion amoureuſe, inclination pour l'amour.*
MINST. *bijw.* Allerminſt. *Le moins de tous.*
Minſt paſt het hem zulks te doen. *Il lui ſied très-mal ou il lui convient moins qu'à perſonne de faire de telles choſes.*
Minſte. *bijv. w.* De minſte, de geringſte, de ſlegſte. *Le moindre, le plus petit, le plus vil.*
De minſte of geringſte der broederen. *Le moindre des frères ou d'entre les frères.*
Die viſch is van de minſten niet. *Ce poiſſon n'eſt pas des plus petits.*
Zig onder de minſten rekenen. *Se mettre au rang des moindres.*
Van de minſten tot de meeſten, grooten en kleinen. *Des plus petits juſques aux plus grands.*
In 't minſte. *Aucunement, le moins du monde.*
Ik heb hem in 't minſte niet beledigd. *Je ne l'ai aucunement offenſé.*
Ten minſten, ten weinigſten. *Du moins, au moins.*
Laat mij ten minſten toe u te zeggen, dat, enz. *Permettez-moi au moins de vous dire, que, &c.*
Op 't minſte, op 't naauwſte, op den naaſten prijs. *Au plus juſte prix.*
Iets op 't minſte bedingen. *Marchander quelque choſe au plus juſte prix, au meilleur marché.*
MINUET. *ond. w.* Menuet, naam van zekeren loſſen en blijden dans. *Menuët, ſorte de danſe gaye & animée.*
MINUUT. z. v. *ond w.* Ontwerp, kladde. *Minute.*
Ergens eene minuut van maaken. *Faire la minute de quelque Acte, le minuter.*
MINUUT. z. v. Het 60ſte deel van een uure. *Minute, la ſoixantiéme partie d'une heure.*
Niet eene minuut of niet een oogenblik verzuimen. *Ne pas négliger une minute, ne pas perdre un moment de temps.*
MINUUTLIJN. z. v. Zeer dun touw. *De la ficelle, de la corde fort menue.*
MINZAAM. *bijv. w.* Vriendelijk, beleefd. *Honnête, civil, doux, obligeant.*
Minzaamheid. z. v. Vriendelijkheid, beleefdheid. *Amitié, douceur, honnêteté, civilité.*
Die Juffer heeft eene wonderlijke minzaamheid. *Cette Demoiſelle a une douceur extraordinaire.*
Minzaamlijk. *bijw,* Beleefdelijk. *Civilement, honnêtement, amiablement.*
Iemand minzaamiijk handelen. *Traiter quelqu'un honnêtement ou amiablement.*
Minziek. *bijv. w. Languiſſant d'amour, paſſionné.*
Minzicke lonken. *Des regards amoureux ou languiſſans.*
Eene minzicke reden. *Un diſcours paſſionné.*
Eene minzieke geſteltenis. *Une complexion amoureuſe.*
Minzugt. *zie* Minnezugt.

MIR. MIS.

MIRAKEL. *ond. w. zie* Wonderwerk.
MIRRHE. z. v. Myrrhe. Zekere Arabiſche welriekende gom. *Myrrhe, ſorte de gomme odorante qui vient d'Arabie.*
Mirrhenboom. z. m. Myrrhenboom. *Arbre épineux d'où la myrrhe ſort par inciſion.* (*Spina Ægyptia.*)
MIRTH, mirthe. z. m. Mirthenboom. *Myrte, arbriſſeau.*
Wilde mirth. *zie* Gagel.
Mirthenblad. z. g. *Feuille de myrte.*
Mirthenboom. *zie* Mirth.
Mirthenkrans. z. m. *Couronne de myrte.*
Mirthentak. z. m. *Branche de myrte.*
Mirthentelg. z. v. Telg van eenen mirthenboom. *Rejetton de myrte.*
MIS. z. v. Miſſe. 't Misoffer der Roomſche Kerke. *Meſſe, le ſacrifice de la Meſſe dans l'égliſe Romaine.*
Mis of Miſſe doen. *Faire ou dire la Meſſe.*

Digitized by Google

De Mis zingen, hooren, enz. *Chanter la Meſſe, entendre la Meſſe, &c.*
In de Mis gaan. *Aller à la Meſſe.*
Uit de Mis komen. *Sortir de la Meſſe, venir de la Meſſe.*
Eene drooge Mis. *Meſſe ſéche, qui ſe dit ſans faire de conſécration.*
Eene zingende Mis. *Meſſe de chant.*
‡ Ik doe geen twee miſſen voor een geld. *Je ne ſuis pas d'humeur à me donner ou à prendre la peine de dire deux fois la même choſe.*
Gordijnmis, Hoofdmis, Hoogmis, Kerkmis, Kersmis, Ligtmis, Prevelmis, Zielmis. *zie onder* Gordijn, enz.

MIS. *z. v.* Miſſe, jaarmarkt. *Foire.*
De Frankfoorder, de Leipſiger Mis. *La Foire de Francfort, de Leipzig, &c.*
Op de miſſen reizen. *Courir les foires, aller de foire en foire.*
Wanneer begint de mis? *Quand eſt-ce que la foire commence?*
* Mis, handel op de mis. *Commerce des foires.*
Eene goede mis hebben, doen, enz. *Faire un bon commerce à la foire, vendre bien.*

MIS. *bijv. w.* Niet geraakt. *Point touché, manqué.*
Dat was even mis. *Cela a paſſé juſtement ſans toucher, cela a manqué.*
Mis hebben in eene zaak. *Deviner mal, ſe tromper dans une affaire.*
Mis hebben, feilen, dwaalen. *Manquer, faillir, errer.*
Hij heeft daar mis in. *Il a manqué en cela.*
Mis hooren. *Entendre mal.*
Mis loopen. *Manquer en courant.*
Mis ſchieten, niet raaken. *Tirer ſans toucher, manquer, manquer ſon coup.*

MISAARDEN. *zie* Ontaarden.

MISBAAR. *z. g. Bruit, vacarme.*
Wat maakt die man een misbaar om dat zijne vrouw zoo lang uit blijft? *Quel bruit et quel vacarme fait cet homme de ce que ſa femme ne rentre pas plutôt chez elle?*

MISBAAREN, misbaaring. *zie* Miskraam.

MISBAK. *zie* Miſtbak.

MISBAK. *z. g.* Iets dat niet wel gebakken is. *Mal cuit, qui n'eſt pas bien cuit.*
Dat brood is een misbak. *Ce pain n'eſt pas bien cuit.*

MISBAKKEN. *bijv. w.* Niet wel gebakken. *Mal cuit, qui n'eſt pas bien cuit au four.*
Misbakken brood. *Pain mal cuit ou qui n'eſt pas bien cuit.*
‡ Eene misbakken tronie. *Viſage mal bâti, viſage de contrebande.*

MISBAAREN. *zie* Miskraamen.

MISBOEK. *z. g. Miſſel.*
Dat is een Misboek van den Roomſchen druk. *Voilà un Miſſel de l'édition de Rome.*

MISBROOD. *z. g. Pain à chanter, oublie conſacrée, heſtie.*

MISBRUIK. *z. g.* Quaad gebruik, quaade gewoonte. *Abus, mauvais uſage, méchante coutume.*
Een groot misbruik. *Un grand abus.*
't Misbruik verbeteren of wegneemen. *Corriger ou reformer les abus.*

MISBRUIKEN. *w. w.* Qualijk gebruiken. *Abuſer, uſer mal, faire un mauvais uſage.*
De wijn word veelzins misbruikt. *On fait de grands excès dans le vin, on en abuſe beaucoup.*
Gods naam iedelijk misbruiken. *Prendre le nom de Dieu en vain.*
Iemands goedheid, geduld, enz. misbruiken. *Abuſer de la bonté, de la patience, &c. de quelqu'un.*
Eene vrouw misbruiken. *Abuſer d'une femme, la ſubornet.*
't Is een ſchobbert of guit die de vrouw van zijnen vriend of de dogter van zijnen huiswaerd misbruikt. *C'eſt un malhonnête homme qui abuſe de la femme de ſon ami ou qui ſuborne la fille de ſon hôte.*

MISBRUIKER. *z. m. Qui abuſe, qui uſe mal d'une choſe.*
Hij was een misbruiker van 's Vorſten goedheid. *Il abuſoit de la bonté du Prince.*
Misbruiking. *z. v.* 't Misbruiken van iets. *Abus, mauvais uſage.*

MISDAAD. *z. v.* Misbruik, zonde. *Crime, forfait.*
Eene zwaare misdaad begaan. *Commettre un grand crime.*
Eene vergeeflijke misdaad. *Une faute pardonnable.*
Misdaad van gequetſte hoogheid. *Crime de lèze-majeſté, crime contre le Souverain.*

Misdaadig. *bijv. w.* Schuldig aan eene misdaad. *Criminel, coupable d'un forfait ou d'un crime.*
Misdaadige begeerten. *Des déſirs criminels.*

Misdaadiger. *z. m.* Schuldige. *Criminel, coupable, malfaiteur.*

Misdaan. *d. w.* van Misdoen. *Péché, failli, &c.*
Misdadig. *zie* Misdaadig.

MISDIENST. *z. m.* Miſſedienſt, dienſt der Miſſe. *Sacrifice, office ou ſervice de la Meſſe.*

MIS DOEN, met twee woorden. *Dire ou faire la Meſſe.*

MISDOEN. *w. w.* Quaad doen, zondigen, beleedigen. *Offenſer, choquer, manquer, faire mal, pécher.*
Wat misdeed hij daar aan? *Quelle faute a-t-il commis en cela? quel crime a-t-il fait en cela?*
Hij heeft mij nooit iets misdaan. *Il ne m'a jamais offenſé ou choqué, il ne m'a jamais fait de mal.*

MISDRAAGEN. *g. w.* Niet wel draagen. *Ne pas porter de fruit, ne pas donner de fruit.*
't Land, 't geboomte, enz. heeft van dit jaar misdraagen. *Cette année la terre a été ſtérile, la campagne n'a pas donné de fruit, les arbres n'ont point porté de fruit.*

Misdraagen. *d. w.* van Misdraagen.

Misdragt. *z. v.* Misgeboorte. *Avorton.*

Misdragtig, *bijv. w.* Die veel eene misdragt heeft. *Qui avorte ſouvent, qui met au monde avant le temps.*

MISDREEVEN. *d. w.* van Misdrijven. *Mal fait.*
Wat heeft hij daar aan misdreeven? *Qual mal a-t-il fait en cela, quelle faute a-t-il commiſe?*

Misdrijf. Wanbedrijf. *z. m. Faute, crime.*

Misdrijven. *zie* Misdoen.

MISDRUK. *z. g.* Scheurpapier. *Maculature, impreſſion fautive, papier qui a manqué à recevoir l'impreſſion des caractères, de méchans livres qui ne ſe vendent point.*
Dat boekje zal nooit tot misdruk worden. *Ce livre ne ſe vendra jamais pour maculature.*

MISDRUKKEN. *w. w.* In 't drukken niet wel vatten. *Ne pas bien recevoir l'encre dans l'impreſſion.*
Dat blad is daar misgedrukt. *Cette feuille a manqué dans cet endroit-là à prendre ou à recevoir l'encre & l'impreſſion des caractères.*

MISDUID. *d. w.* van Misduiden. *zie* Misduiden.

MISDUIDEN. *w. w.* Qualijk duiden, eenen quaaden uitleg geeven. *Interpréter ou expliquer mal, donner une fauſſe interprétation ou explication.*
Iemands woorden misduiden. *Interpréter mal, expliquer mal les paroles de quelqu'un.*

Misduiding. *z. v.* Quaade uitleg, verkeerde uitlegging. *Fauſſe interprétation, explication ſiniſtre, mauvais tour.*
Dat is eene misduiding van die plaatze. *C'eſt une fauſſe interprétation de ce paſſage.*

MISGAAN. *w. w.* In 't gaan miſſen, iemand die men zoekt niet aantreffen. *Paſſer ſans rencontrer ou ſans trouver dans ſon chemin celui ou celle qu'on cherche.*
Hij ging daar mis. *Il alla-là inutilement, il ne trouva point ce qu'il cherchoit.*

Misgaan. *g. w.* Niet raaken. *Manquer, ne pas toucher.*
Die koogel ging even mis. *Ce boulet, cette bale n'a point touché.*

* Misgaan. Qualijk gaan, tegenſpoed hebben. *Mal réuſſir, avoir un mauvais ſuccès.*
* 't Is haar zeer misgaan in de koopmanſchap. *Elle a mal réuſſi dans ſon commerce, elle y a eu une mauvaiſe ou malheureuſe réuſſite.*
* Zig misgaan, zig vergrijpen, zig te buiten gaan. *Se méprendre, aller plus loin qu'il ne faut.*
De vader zou zig zomtijds misgaan aan zijn kind. *Le père pourroit quelquefois ſe laiſſer trop emporter à la colère contre ſon enfant.*

MISGEBOORTE. *z. v.* Misdragt, ontijdige geboorte. *Avorton.*

MISGELOVE. *zie* Wantrouwen.

Misgelovig. *zie* Wantrouwig.

MISGEWAS. *z. g.* Quaad of slegt gewas. *Mauvaiſe ou méchante recolte.*
't Is van 't jaar een misgewas ten aanzien der boomvrugten. *Les arbres fruitiers n'ont pas bien rauſſi cette année.*
Die appel is een misgewas. *Cette pomme n'eſt pas venue à perfection.*

MISGONST. *zie* Misgunning.

MISGREEP. *z. v.* Miſtaſting. *Mépriſe, faute, erreur, bévue.*
Dat is eene groote of plompe misgreep. *C'eſt une mépriſe bien groſſière, une lourde bévue.*
Mis grijpen *met twee woorden. w. w.* Mis vatten, niet wel grijpen. *Ne pas bien prendre, manquer.*

MISGREEPEN. *d. w.* van Misgrijpen *met een woord.*
* Zig misgrijpen. Miſtaſten, feilen, dwaalen. *Se méprendre, errer, tomber dans l'erreur.*
Ik heb mij in dat woord misgreepen. *Je me ſuis mépris à ce mot.*
Misgrijp u daar niet in. *Ne vous méprenez point à cela.*
Misgrijping. *zie* Misgreep.

MISGUND. *d. w.* van Misgunnen.

MISGUNNEN. *w. w.* Niet gunnen, benijden. *Envier, porter envie.*
Hij misgunt mijn geluk. *Il envie mon bonheur ou ma bonne fortune.*

Misgunning. *z. v.* Afgunſt, wangunſt. *Envie.*

Misgunſt. *zie* Misgunning.

Misgunſtig. *bijv. w.* Wangunſtig, afgunſtig. *Envieux, qui porte envie.*

Misgunſtigheid. *z. v.* Afgunſtigheid, nijdigheid. *Envie, jalouſie.*

MISHAAGD. *d. w.* van Mishaagen.

MISHAAGEN. *z. g.* Ongenoegen, tegenzin, afkeer. *Déplaiſir, horreur, averſion.*
Een mishaagen in de zoude hebben. *Avoir*

Digitized by Google

Avoir de l'horreur ou de l'averſion pour le péché.

Ergens zijn mishaagen over toonen. *Témoigner l'averſion qu'on a pour quelque choſe.*

Mishaagen. *g. w.* Niet behaagen. *Déplaire.*

Dat werk mishaagt mij zeer. *Ce travail, cet ouvrage, cette action me déplait extrémement.*

Dat zal hem niet mishaagen, niet onaangenaam zijn. *Cela ne lui déplaira pas, cela lui ſera agréable.*

Mishaaging. *z. v. zie* Mishaagen. *z. g.*

Mishaaglijk. *bijv. w.* Onbehaaglijk. *Déplaiſant, qui ne plaît point.*

't Zal 't volk niet mishaaglijk zijn, zoo dat geſchied. *Si cela arrive, cela ne déplaira pas au peuple.*

MISHANDELD. *d. w.* van Mishandelen.

MISHANDELEN. *w. w.* Qualijk handelen. *Maltraiter, outrager.*

De ſlaven worden deerlijk mishandeld. *Les eſclaves ſont miſérablement maltraités.*

Mishandeling. *z. v.* Quaad onthaal. *Mauvais traitement ou accueil, mauvaiſe réception.*

Mishanden. *zie* Onthanden, Ontrieven.

MISHOOREN. *w. w.* Qualijk hooren. *Entendre mal.*

MISHUWD. *d. w.* van Mishuwen.

MISHUWEN. *g. w.* Mistrouwen, qualijk trouwen. *Se marier mal, faire un mauvais mariage.*

MISKOGT. *bijv. w.* Als, miskogt zijn, bedrogen in 't kopen zijn. *Faire un mauvais achat ou un méchant marché, être trompé en achetant quelque choſe.*

Miskoopen. *zie* Miskogt zijn.

MISKRAAM. *z. v.* Quade kraam. *Fauſſe-couche.*

Eene miskraam hebben. *Avoir une fauſſe-couche.*

MISLEGGEN. *zie* Verleggen.

MISLEID. *d. w.* van Misleiden.

MISLEIDEN. *w. w.* Verleiden, bedriegen. *Abuſer, tromper, ſéduire.*

De vijanden wierden daar door misleid. *Les ennemis furent abuſés par-là.*

Ik ben ſchandelijk misleid. *Je ſuis vilainement trompé ou abuſé.*

Misleiding. *z. v.* Bedrog. *Séduction, tromperie.*

MISLOOPEN. *g. w.* Misrollen, niet raaken. *Manquer ou paſſer ſans toucher en roulant ou en courant.*

De bal loopt mis. *L'éteuf ou la bale a manqué ou paſſé ſans toucher.*

* Misloopen. Zijn oogwit niet bereiken. *Manquer, ne parvenir pas au but qu'on ſe propoſoit.*

Hij liep zijn oogmerk mis. *Il manqua ſon coup.*

Gij kunt niet misloopen indien gij dien weg inſlaat. *Vous ne ſauriez manquer ſi vous prenez ce chemin-là.*

MISLUIDEN. *g. w.* Qualijk luiden. *Sonner mal.*

MISLUKKEN. *g. w.* Qualijk gelukken. *Mal réuſſir, manquer.*

Die aanſlag is mislukt. *Ce deſſein a manqué ou mal réuſſi, cette entrepriſe a échoué.*

Zoo mij mijn voornemen niet mislukt. *Si mon deſſein ne manque pas, ſi mon deſſein réuſſit bien.*

Mislukking. *z. v. Manquement.*

Mislukt. *d. w.* van Mislukken.

MISMAAKEN. *w. w.* Ontcieren, verlelijken. *Enlaidir, rendre laid & diforme, défigurer.*

Dat hulſel mismaakt de Juffers. *Cette ſorte de coëffure enlaidit les Demoiſelles.*

De hooge jaaren en de ziekten mismaaken de menſchen geweldig. *L'âge & les maladies enlaidiſſent extrémement les perſonnes.*

Die bijvoegſels mismaaken het gantſche werk. *Ces additions défigurent tout l'ouvrage.*

Mismaaking. *z. v.* Ontciering, verleelijking. *Enlaidiſſement, laideur, difformité.*

Mismaakt. *bijv. w. en d. w.* van Mismaaken, Wangeſtaltig, leelijk. *Difforme, laid, mal fait.*

Een mismaakt menſch. *Un homme difforme, laid ou mal fait.*

Mismaaktelijk. *bijw. zie* Leelijk, Ongezien.

Mismaaktheid. *z. v.* Leelijkheid, wangeſtaltе. *Difformité, laideur.*

MISMOEDIG. *bijv. w.* Moedeloos, mistroostig. *Abbattu, découragé.*

Zeer mismoedig over eenig ongeval zijn. *Etre fort abbattu à cauſe de quelque malheur.*

Mismoedigheid. *z. v.* Moedeloosheid. *Abbattement, découragement.*

MISNOEGD. *bijv. w. en d. w.* van Misnoegen. Gemelijk, qualijk te vreden. *Mécontent, chagrin, mal ſatisfait.*

Tegen iemand heel misnoegd zijn. *Etre fort mécontent de quelqu'un.*

Misnoegdheid. *zie* Misnoeging.

Misnoegen. *z. g.* Ongenoegen, mishaagen. *Mécontentement.*

Ergens zijn misnoegen over toonen. *Témoigner du mécontentement de quelque choſe.*

MISNOEGEN. *w, w.* Iemand misnoegen, iemand reden van misnoegen geeven. *Donner du mécontentement à quelqu'un, le chagriner.*

Dat woord misnoegde hem. *Cette parole le chagrina ou lui donna du mécontentement.*

Misnoeging. *z. v.* Misnoegdheid, Ongenoegen. *Mécontentement.*

MISPAAP. *z. m.* Paap die de Mis doet. *Prêtre qui dit la Meſſe.*

MISPEL. *z. m.* Zekere vrugt. *Néfle, ſorte de fruit.*

Mispelbloeſſem. *z. m.* Mispelbloeiſſel. *Fleur de néflier.*

Mispelboom. *z. m. Néflier, ſorte d'arbre fruitier.*

MISPREZEN. *d. w.* van Misprijzen. *Mépriſe, blâmé.*

MISPRIESTER. *zie* Mispaap.

MISPRIJZELIJK. *bijv. w.* Veragtelijk. *Blâmable, mépriſable.*

Eene misprijzelijke zaak. *Une choſe blâmable.*

MISPRIJZEN. *g. w.* Veragten, laaken. *Blâmer, mépriſer.*

Dat werk is waarlijk te misprijzen. *Ce procédé ou cette action eſt véritablement à mépriſer ou à blâmer.*

't Is hem niet te misprijzen dat hij zijn voordeel zoekt. *Il n'eſt pas à blâmer de chercher ſon profit, il a raiſon de chercher ſon interêt.*

Misprijzer. *zie* Veragter, Ontrader.

Misprijzing. *z. v.* Veragting, laking. *Mépris, blâme.*

MISRAADEN. *zie* Ontraaden.

Mis raaden, *met twee woorden*, mis gisſen, qualijk raaden. *Deviner ou conjecturer mal.*

Hij heeft die zaak mis geraaden. *Il a mal deviné cette choſe.*

Misraading. *z. v.* Misgiſſing. *Mauvaiſe ou fauſſe conjecture.*

MISRAAMD. *d. w.* van Misraamen.

MISRAAMEN. *w. w.* Niet net raamen. *Ne pas bien rencontrer, manquer, prendre le change.*

De hond raamde op dien haas mis. *Le chien manqua ce lièvre ou il prit le change en pourſuivant ce lièvre.*

Wij raamen telken mis. *Nous manquons toujours, nous ne rencontrons jamais.*

MISREKEND. *d. w.* van Misrekenen.

MISREKENEN. *g. w.* Qualijk rekenen. *Mal calculer, ſe tromper dans ſon calcul, ſe mécompter.*

* Ik hebb' mij daar in heel misrekend. *Je me ſuis tout à fait trompé en mon calcul ou en cette affaire.*

Misrekening. *z. v.* Quade rekening. *Erreur de calcul, faux calcul, mécompte.*

Misrekening is geen betaaling. *Spreekw. Erreur de calcul ou mécompte n'eſt pas payement.*

MISSAAL. *z. v. ond. w.* Misboek. *Miſſel.*

MISSCHAPEN. *zie* Wanſchapen.

MISSCHEPZEL. *zie* Wanſchepzel.

MISSCHIEDEN. *w. w. oud w.* Qualijk uitvallen of gebeuren. *Ne pas bien réuſſir.*

Misſchiedenis. *oud w.* Misſchienis, ongeval. *Mauvais ſuccès, malheur.*

MISSCHIEN. *bijw.* Mogelijk. *Peut-être.*

Misſchien zal ik daar koomen. *Peut-être que j'y viendrai.*

Misſchien of dat waar is. *Savoir ſi cela eſt vrai.*

Hij zal misſchien beter leeren. *Peut-être qu'il apprendra mieux.*

MISSE. *zie* Mis.

MISSELIJK. *bijv. w.* Qualijk, onpaſſelijk. *Foible, incommodé.*

Ergens misſelijk van worden. *Se trouver mal de quelque choſe.*

Misſelijk. Wonderlijk. *Etrange, ſurprenant.*

Die zaak koomt mij misſelijk voor. *Cette affaire me ſemble etrange.*

Zij gaf hem misſelijk beſcheid. *Elle lui fit une étrange réponſe.*

Misſelijk. Ongedaan. *Qui a mauvaiſe mine.*

Hij ziet 'er heel misſelijk uit. *Il a fort mauvaiſe mine.*

Dat is een misſelijke vent. *C'eſt un drolle de mauvaiſe humeur, un drolle qui a mauvaiſe mine.*

Misſelijkheid. *z. v. Foibleſſe, indiſpoſition, air abbattu & défait.*

MISSEN. *w. w.* Ontbeeren, derven. *Manquer de, ne pas avoir, ſe paſſer de.*

Ik kan dat geld, dien knegt, enz. niet miſſen. *Je ne puis me paſſer de cet argent, de ce valet, &c.*

Miſſen, verliezen, niet vinden. *Perdre, ne pas trouver.*

't Kind miſte zijnen vader onder den drang. *L'enfant perdit ſon pére dans la foule ou dans la preſſe.*

Ik mis mijne muf. *Je ne ſaurois trouver mon manchon.*

Miſſen, niet raaken, niet treffen. *Manquer, ne pas toucher.*

Hij miſte den doel in 't ſchieten. *Il manqua le blanc, le but, &c. en tirant.*

Dat zal hem miſſen, hij zal dat niet hebben. *Il n'oura pas cela, cela lui manquera.*

* Iemand miſſen, om iemand verlegen zijn. *Ne ſe pouvoir paſſer de quelqu'un, en avoir beſoin.*

De vrouw zal haaren man wel miſſen. *La femme perdra beaucoup à ſon mari.*

Ik mis al mijn vermaak. *Je ſuis privé de tous mes plaiſirs.*

MISSLAAN. *w. w.* Niet raaken, niet treffen. *Manquer, ne pas toucher.*

Digitized by Google

Den bal misslaan. *Manquer à toucher la boule, la balle ou l'éteuf.*
De ruiter sloeg mis in 't houwen. *Le cavalier manqua son coup.*
* Misslaan, zig misspreken. *Se méprendre en son discours ou en parlant.*
Hij slaat dikwils mis in zijne reden. *Il se méprend souvent en son discours ou en parlant.*
Misslag. *z. m.* Slag die niet raakt. *Coup qui a manqué.*
* Misslag, feil, gebrek. *Faute, erreur.*
Eenen misslag in 't spreeken begaan. *Commettre une faute en parlant.*
Hij had daar eenen misslag in. *Il manqua en cela, il commit une faut en cela.*
Dat is een onvergeeflijke misslag. *C'est une faute qui n'est pas pardonnable.*
MISSPREEKEN. *w. w.* Zig misspreeken, in 't spreeken missen. *Se méprendre en parlant.*
Hij misprak zig daar geweldig in. *Il se méprit extrémement en cela.*
MISSPROKEN. *d. w.* van Misspreeken.
MISSTAAN. *g. w.* Qualijk staan, niet voegen of niet passen. *Ne pas convenir ou n'être pas propre, être malséant, n'avoir pas bonne grace.*
Dat kleed misstaat hem. *Cet habit lui sied mal.*
't Misstaat eene vrouwe 't hoogste woord te voeren. *Il est malséant ou il sied mal à une femme d'avoir beaucoup de babil, de parler trop, de faire la maîtresse.*
MISSTAL. *z. m.* Gebrek. *Desagrément, défaut.*
Misstallig en misstaltig. *bijv. w.* Wanstallig, ongevoegzaam. *Défiguré, malséant, qui n'a point de grace.*
MISSTAND. *z. m.* Wanvoeglijkheid. *Desagrément, chose qui choque ou blesse la vue.*
Dat is een groote misstand aan dat huis. *Voilà un grand défaut à cette maison, cela la défigure.*
MISSTELLEN. *w. w.* Qualijk stellen in het schrijven. *Dresser ou coucher mal une chose en écrivant.*
Misstelling. *z. v.* Dwaling. *Abus, erreur, défaut.*
Hij heeft daar eene groote misstelling in. *Il s'est fortement mépris en cela, il lui est échappé une grande bévue, il a fait une fausse supposition.*
MIST. *z. v.* Nevel. *Brouillard, brume.*
Daar valt eene zwaare mist. *Il tombe un brouillard bien épais.*
De mist scheidde de vlooten van een. *La brume sépara les flottes.*
De mist klaart wat op. *Le brouillard se passe ou se dissipe.*
MIST. *z. v.* Mest. *Fumier. zie* Mest.
Mist op 't land brengen. *Fumer les terres, mettre du fumier sur les terres.*
MISTASTEN. *w. w.* Misgrijpen. *Manquer ce que l'on veut saisir.*
* Mistasten, zig verzinnen. *Se méprendre, prendre le change, donner à gauche, se tromper.*
MISTBAK. *z. m.* Bak waar in de mist vergaderd word. *Endroit où l'on met le fumier, fosse à fumier.*
MISTELBOOM. *z. m.* Soort van bijgewas op de eikenboomen, enz. *Gui ou guy, petit arbuste qui croit sur les chênes, &c.*
MISTELD. *d. w.* van Mistellen.
Mistellen, niet of qualijk tellen. *Mécompter, mal compter, ne compter pas.*
Hij telde hem mis onder den hoop. *Il oublia à le compter, il ne le compta pas dans la multitude.*
Zig mistellen, zig in het tellen vergissen. *Se mécompter, se méprendre en comptant.*
Gij hebt u daar in misteld. *Vous vous êtes mécompté en cela.*
Mistelling. *z. v.* Vergissing in 't tellen. *Mécompte, abus, erreur de calcul.*
MISTEN, Mesten. *zie* Mesten, enz.
MISTEN. *g. w.* Nevelen. *Faire du brouillard ou de la brume.*
Het mist heel sterk. *Il fait un méchant brouillard.*
Het miste zoo sterk dat wij de kust niet konden ontdekken. *Le temps étoit si embrumé que nous ne pouvions découvrir la côte.*
Mistig. *bijv. w.* Deizig, nevelagtig. *Chargé de brouillards, embrumé.*
't Was dien nagt mistig weêr. *Il faisoit cette nuit un brouillard épais.*
Om dat het zulk een mistig weer was moesten wij het anker uitwerpen. *Comme le temps étoit fort embrumé nous fûmes obligés de mouiller.*
MISTRED. *z. m.* Mis treê. *Faux pas, broncbement.*
MISTREEDEN. *w. w.* Een quade treê doen. *Faire un faux pas, broncher.*
Hij trad de plank mis en viel in 't water. *Il manqua la planche, il broncha ou il fit un faux pas sur la planche & tomba dans l'eau.*
MISTROOSTELIJK. *zie* Mistrooftig.
Mistrooftig. *bijv. w.* Mismoedig, bedroefd. *Désolé, affligé, triste.*
Heel mistrooftig over den dood van zijnen vader zijn. *Etre fort triste ou affligé de la mort de son père.*
Mistrooftig, wanhopig. *Désespéré, sans espoir ou sans espérance.*
Iemand mistrooftig maaken. *Décourager quelqu'un.*
Zig mistrooftig aanstellen. *Se montrer inconsolable, faire le désespéré.*
Het vrouwtje van Efesen stelde zig zeer mistrooftig aan, maar haar druk was haast over. *La matrone d'Ephèse faisoit la désespérée, mais sa douleur se passa bientôt.*
Mistrooftigheid. *z. v.* Mismoedigheid, droefheid. *Douleur, tristesse, désolation, affliction.*
MISTROUWD. *d. w.* van Mistrouwen.
MISTROUWEN. *z. g.* Wantrouwen, quaad vermoeden. *Méfiance, défiance, soupçon.*
Van iemand eenig mistrouwen hebben. *Se méfier ou se défier de quelqu'un.*
Mistrouwen. *g. w.* Wantrouwen, niet vertrouwen. *Se défier, se méfier, ne pas fier à quelqu'un.*
De Koning mistrouwde de Italiaanen. *Le Roi se méfia ou se défia des Italiens.*
MISTROUWEN. *w. w.* Qualijk trouwen. *Se marier mal, se mesallier.*
Die Juffer is mistrouwd. *Cette Demoiselle s'est mesalliée.*
MISTROUWIG. *bijv. w.* Mistrouwend, wantrouwend. *Soupçonneux ou méfiant, qui se défie.*
MISTVORK, mistwagen. *zie* Mestvork, mestwagen.
MISVAL. *z. m.* Ongeluk, ongeval. *Cas, accident, malheur.*
* Die dogter heeft eenen misval gehad. *Cette fille a eu un petit malheur, elle a eu un enfant.*
* Misval. Quaad, zonde. *Faute, péché, mal.*
* Tot eenen misval komen. *Tomber dans quelque faute, faire quelque mal ou quelque péché.*
MISVALLEN. *g. w.* Niet wel gelukken. *Ne pas réussir, mal réussir, ne pas avoir de bon succès, &c.*
Misvallig. *zie* Ongelukkig.
MISVATTEN. *w. w.* Qualijk vatten of begrijpen. *Comprendre ou concevoir mal.*
Hij misvat die zaak geheel en al. *Il ne comprend pas du tout cette chose ou cette affaire.*
Misvatting. *z. v.* Quaad begrip, doling. *Mal-entendu, erreur, méprise.*
Eene misvatting van eene zaak hebben. *Comprendre ou concevoir mal une chose, une affaire, &c.*
MISVERSTAND. *z. g.* Quaad begrijp, doling. *Méprise, erreur, faute, abus, mal-entendu.*
Ergens een groot misverstand in hebben. *Se méprendre grossierement dans une affaire ou dans quelque chose.*
Misverstand. Twist, oneenigheid, tweespalt. *Mesintelligence, mauvaise intelligence.*
Daar is een groot misverstand tusschen den Koning en zijnen Raad. *Il y a une grande mesintelligence entre le Roi & son Conseil.*
Wat misverstand! *Quelle erreur! quelle bévue!*
Door misverstand. Door doling, door quade toezigt. *Par erreur, par méprise ou par mal-entendu.*
Dat ongeluk is door misverstand geschied. *Ce malheur est arrivé faute de s'entendre.*
't Was door misverstand dat hij binnen quam. *Ce fut par un mal-entendu qu'il entra.*
Misverstandig. *zie* Onverstandig.
MISVERTROUWEN. *zie* Mistrouwen, wantrouwen.
MISVERWEN. *w. w.* Qualijk verwen. *Teindre mal, donner une mauvaise teinture ou couleur.*
Dat laaken is geheel misverwd. *Ce drap est fort mal teint.*
MISVOEGEN. *zie* Misstaan.
MISVORMIG. *zie* Mismaakt.
MISWIJZEN. *z. w. Dit word van 't Kompas gezeid.* Qualijk wijzen. *Varier, décliner.*
Miswijzing. *z. v. Variation, déclinaison.*
De miswijzing van den zeilsteen is bijna vijf graaden te Parijs. *La déclinaison de l'aimant est de presque cinq dégrés à Paris.*
MISZAAKEN. *w. w.* Ontkennen, loochenen. *Nier, renier.*
Hij miszaakte dat hij iets van die zaake wist. *Il nia d'avoir aucune connoissance de la chose ou de l'affaire.*
Iemand miszaaken, ontkennen dat iemand tegenwoordig is. *Celer qu'quelqu'un, ne pas avouer qu'il est dans le logis.*
Zij miszaakte den dief die in haaren kelder gevangen zat. *Elle ne décela point le voleur qui s'étoit caché dans sa cave.*
Miszaaking. *z. v.* Ontkenning, loochening. *Dénégation, action de nier, desaveu.*
MISZEGGEN. *w. w.* Iets ergens aan miszeggen. *Se méprendre en parlant, dire quelque chose de mal à propos.*
Wat miszeide zij tog daar aan? *Quel mal a-t-elle fait en disant cela?*
Ik zie niet dat daar iets aan miszegd is. *Je ne trouve pas qu'on ait rien dit de mal à propos à cet égard.*

MIT. MOD.

MITHRIDAAT. *ond. w.* Tegengift. *Contrepoison, antidote inventé par Mithridate Roi de Pont.*
MITS. *Koppelwoord.* Onder beding. *A condition de ou que, à la charge de ou que, pourvu que.*
Ik zal dat doen mits goede verzekering.

Digitized by Google

Je ferai cela à condition ou à la charge qu'on me donne de bonnes assurances.

Ik zal u de Koopmanschappen zenden mits dat gij mij borg stelt voor de betaaling. *Je vous enverrai les marchandises pourvu que ou moyennant que vous me donniez caution de la valeur.*

Mits deeze, mits deezen. *Par celui-ci, par celle-ci, par ceux-ci, par celles-ci, par ces présentes.*

Mits deezen maakt de Koning aan ieder een bekend. *Par ces présentes le Roi fait savoir à un chacun.*

Ik maak u mits deezen bekend, dat, enz. *Je vous fais savoir par la présente, la présente sera pour vous faire savoir, que, &c.*

Mitsdien. *bijw.* Overzulks, derhalven. *C'est pourquoi, par-là.*

Mitsdien zal nu de zaak beslegt of afgedaan blijven. *C'est pourquoi l'affaire demeurera terminée.*

Mitsdien. *Koppelw.* Dewijl, nademaal. *Puisque, vuque, d'autantque.*

Mitsdien het blijkt dat de gevangene onschuldig is, moet hij losgelaaten worden. *Puisqu'il paroit que le prisonnier est innocent, il faut le relâcher.*

Mitsgaders. *bijw.* Nevens, met. *Avec, ensemble.*

De Schout mitsgaders de Ingezetenen van 't Dorp. *Le Baillif & les Habitans du village.*

‡MODDE. *z. v.* Moddevuil, morssebel. *Salope, souillonne.*

MODDER. *z. m.* Bagger, grondslijk. *Limon, bourbe, vase, fange.*

Modder uit eene sloot haalen. *Tirer la vase ou la bourbe d'un fossé.*

In den modder blijven steeken. *Demeurer dans la boue.*

Modderaar. *zie* Modderman.

Modderagtig water. *Eau bourbeuse.*

Die sloot is heel modderagtig. *Ce fossé est fort bourbeux.*

MODDEREN. *w. w.* Baggeren. *Tirer la vase ou la bourbe d'un fossé, curer un fossé.*

De gragt moet gemodderd worden. *Il faut qu'on tire la bourbe de ce fossé, il faut le curer.*

Moddergoot. *z. v.* Vuilnisgoot. *Egout.*

Modderig. *bijv. w.* Slijkerig. *Boueux, bourbeux, plein de boue, fangeux.*

Modderkuil. *z. m.* Kuil die vol modder is. *Fondrière.*

Modderman. *z. m.* Baggerman. *Curieur de fossés.*

Moddermolen. *z. m.* Slijkmolen. *Moulin à boue.*

Moddernet. *z. g.* Baggernet. *Sorte de rets attaché à un long bâton, dont on se sert pour tirer la bourbe des fossés, poche à curer les canaux.*

Modderpoel. *z. m. Egout, bourbier, mare bourbeuse.*

Modderpraam. *z. v. Bateau plat qui sert au transport de la boue ou de la vase qu'on tire des fossés.*

Modderschuit. *z. v.* Baggerschuit. *zie* Modderpraam.

Modderstoot. *z. v. Fossé bourbeux, fondrière.*

MODE. *z. v. ond. w.* Dragt, wijze van zig te kleeden, enz. *Mode, manière de s'habiller, &c.*

MODEL. *ond. w. zie* Bestek.

MODENSCH of modens. *bijv. w. A la mode, fait à la mode ou à la nouvelle mode.*

MODERAAT. *ond. w. zie* Gematigd.

MOE.

MOE of moede. *zie* Moede.

MOED. *z. m.* Dapperheid. *Courage, fermeté d'esprit.*

Moed grijpen, scheppen of neemen. *Prendre courage.*

Den moed laaten vallen, zakken of zinken. *Perdre courage.*

Ik heb moed dat het heel wel zal gaan. *J'ai bonne espérance que tout ira bien.*

In koelen moede. Voorbedagtelijk. *De sang froid, de propos délibéré, de gayeté de cœur.*

Iemand in koelen moede of in koelen bloede vermoorden. *Tuer quelqu'un sang froid.*

Wel te moede zijn. *Avoir bonne espérance ou bon courage.*

Droef of droevig te moede zijn. *Etre triste, affligé ou désolé.*

Iemand in arren moede of in grammen moede aanspreeken. *Parler à quelqu'un en colère ou dans un transport de colère.*

Hoe zijt gij nu te moede? *En quelle affiette ou en quelle situation votre esprit se trouve-t-il à présent?*

Hij is altijd even eens te moede. *Il conserve toujours une même egalité d'esprit.*

Den moed vernieuwen, nieuwen moed grijpen. *Se ranimer, reprendre courage.*

Dat is een man van grooten moed. *C'est un homme d'un grand courage.*

Moed steekt in dien jongeling. *Ce jeune homme a du cœur.*

Hoogmoed. Leeuwenmoed. *zie onder* Hoog, enz.

Goeds moeds, zonder eenig nadenken of vermoeden. *Sans avoir quelque mauvais soupçon, sans penser à mal.*

MOEDE. *bijv. w.* Moê, vermoeid. *Las, fatigué.*

Moede van gaan zijn. *Etre las de marcher.*

Moede. Zat. *Las, ennuyé.*

't Reizen moede worden. *Se lasser, se fatiguer, s'ennuyer de voyager.*

Hij is zijne vrouwe al moede. *Il est déjà las de sa femme.*

Zijn leven moede zijn, naar den dood verlangen. *Etre las de vivre, attendre la mort avec impatience.*

Moede maaken. *w. w.* Vermoeijen, afmatten. *Lasser, fatiguer, ennuyer.*

Iemand ergens om moede maaken of om quellen. *Tourmenter quelqu'un pour quelque chose.*

Dit maakt mij het leven moede. *Ceci me rend la vie ennuyeuse ou me fait souhaiter la mort.*

Moedeloos. *bijv. w.* Mismoedig, zonder moed. *Désolé, qui n'a ni cœur ni courage, découragé.*

Heel moedeloos zijn. *Etre tout désolé, n'avoir pas de courage, être abbattu ou découragé.*

Moedeloosheid. *z. v.* Mismoedigheid. *Tristesse, manque de courage.*

Hij is in eene droeve moedeloosheid gedompeld. *Il est plongé dans un triste abattement.*

Veele onderneemingen loopen door moedeloosheid te niet. *Plusieurs entreprises échouent faute de courage.*

MOEDER. *z. v.* Eene vrouw die kinderen heeft. *Mère, femme qui a des enfans.*

Moeder des huisgezins. *Mère de famille.*

Moeder in een Godshuis. *Régente, ou gouvernante d'un hôpital.*

De Moeder de H. Kerk. *La Mère Ste. Eglise.*

Moeder. Lijfmoeder, Baarmoeder. *Matrice.*

De opstijging van de moeder hebben. *Etre tourmenté de vapeurs.*

Met de moeder gequeld zijn. *Etre sujette aux vapeurs.*

Baarmoeder, Beestemoeder, Bijemoeder, Binnenmoeder, Buitenmoeder, Gasthuismoeder, Grootmoeder, Huismoeder, Kloostermoeder, Lijfmoeder, Minnemoeder, Schoonmoeder, Spinhuismoeder, Stiefmoeder, Vroedmoeder, enz. *zie onder* Baar, enz.

Moederdeugd. *z. v.* Oorspronglijke deugd. *Vertu originelle.*

Moederhart. *z. g.* 't Moederlijk hart. *Cœur maternel, tendresse de mère.*

Moederkruid. *z. g.* Zeker gewas. *Matricaire, plante médécinale bonne pour les maladies de la matrice.*

Moederlijk. *bijv. w.* Van de moeder. *Maternel.*

't Moederlijk hart kon niet lijden dat, enz. *La tendresse ou l'affection maternelle ne put souffrir, que, &c.*

Moederlijk. *bijw.* Eene moeder betamende. *En mère, maternellement.*

Zij handelt niet moederlijk omtrent haare kinderen. *Elle ne traite pas ses enfans en mère ou comme une mère.*

Moederlijk alleen, heel alleen. *Seul, tout seul, tout fin seul.*

Moederloos. *bijv. w.* Zonder moeder. *Sans mère, qui n'a point de mère.*

Vaderloos en moederloos zijn. *N'avoir ni père ni mère.*

Moedermaagd. *z. v.* De H. Maagd Maria. *Mère Vierge, la Ste. Vierge Marie.*

Moedermoord. *z. m.* Moederslag. *Parricide, le meurtre d'une mère.*

Moedermoorder. *z. m. Parricide, celui qui tue sa mère.*

Moedermoordster. *z. v. Parricide, celle qui tue sa mère.*

Moedernaakt. *bijv. w.* Heel naakt. *Tout nud, toute nue.*

Hij liep moedernaakt over straat. *Il couroit les rues tout nud.*

Moederslag. *z. m.* Moedermoord. *Parricide, action de celui ou de celle qui tue sa mère.*

Moederslagtig. *bijv. w.* Aan moedermoord schuldig. *Parricide, celui ou celle qui a tué sa mère.*

Moederspraak. *z. v.* Moedertaal. *Langue maternelle.*

Dat boek is in onze moederspraak overgezet. *Ce livre est traduit en notre langue.*

Moedertaal. *z. v.* Moederspraak. *Langue maternelle, Langue-mère ou Mère-langue.*

Het Latijn is de moedertaal van 't Italiaans, Spaans en Frans. *Le Latin est la Mère-langue ou la Langue-mère de l'Italien, de l'Espagnol & du François.*

Moedervlies. *zie* Maagdevlies.

Moederziek. *bijv. w.* Moederzot, begeerig naar de moeder. *Attaché extrêmement à sa mère, qui ne peut être ou vivre sans être auprès de sa mère.*

Moederzog. *z. g.* Moedermelk. *Lait de la mère.*

Moederzoontje. *z. g.* Lieveling der moeder. *Le bien-aimé ou le favori de la mère, l'enfant gâté de sa mère.*

Moederzorg. *z. v.* Zorg der moeder. *Soin maternel.*

Moederzot. *zie* Moederziek.

MOEDIG. *bijv. w.* Kloekmoedig, dapper. *Courageux, vaillant, brave.*

De regtvaerdige is moedig als een jonge leeuw.

Digitized by Google

leeuw. *Le juſte eſt courageux comme un jeune lion.*

Moedig *bijv. w.* Trots, opgeblazen *Orgueilleux, fier, ſuperbe.*

Zij is zeer moedig op haar geſlagt. *Elle eſt toute fière ou toute orgueilleuſe de ſa race.*

MOEDIGEN. *w. w.* Aanmoedigen, moed geeven. *Encourager, donner du courage.*

De Vorſt daar door gemoedigd, beſtond, enz. *Le Prince encouragé par-là entreprit, &c.*

Moedigheid. *z. v.* Dapperheid, onvertzaagdheid. *Courage, valeur, intrépidité.*

Moedigliik. *bijw.* Dapperlijk, ſtoutelijk. *Courageuſement, hardiment.*

Den vijand moedigliik aangrijpen. *Attaquer courageuſement l'ennemi.*

MOEDWIL. *z. m.* Ongebondenheid. *Licence effrenée, excès ou inſolence.*

Grooten moedwil bedrijven. *Faire de grandes inſolences, de grands excès.*

Moedwillens. *bijw.* Met opzet. *De propos délibéré, à deſſein.*

Hij ſtak hem moedwillens dood. *Il le tua de propos délibéré.*

Moedwillig. *bijv. w.* Boos, ongebonden. *Dévergondé, inſolent, libertin.*

Een moedwillig menſch. *Une perſonne déréglée ou inſolente, un inſolent, une inſolente.*

Dat kind is zeer moedwillig. *Cet enfant eſt extrêmement libertin.*

Moedwillig. *bijw. zie* Moedwilliglijk.

Moedwilligheid. *z. v.* Dartelheid, boosheid. *Inſolence, diſſolution, déréglement, libertinage.*

Moedwilliglijk. *bijw.* Booslijk. *Inſolemment, licentieuſement,*

Hij handelde zeer moedwilliglijk met de vreemdelingen. *Il traitoit les étrangers fort inſolemment.*

Moedwilliglijk of moedwillig zondigen. *Pécher de propos délibéré ou de gayeté de cœur.*

MOEI. *z. v.* Moeij en meui, vaders of moeders zuſter. *Tante, la ſœur de notre père ou de notre mére.*

Eene aangehuwde moei. *Une tante alliée par mariage.*

Eene oudmoei. *z. v.* Grootvaders of grootmoeders zuſter. *Grand'tante, ſœur de mon grand-père ou de ma grand-mére.*

Peetemoei. *zie onder* Peet.

Moei-al. *zie* Bedil-al.

MOEIJELIJK. *bijv. w.* Zwaar, ongemakkelijk, verdrietig. *Difficile, pénible, malaiſé, épineux.*

Zig in eene moeijelijke zaak ſteeken. *Se mêler, ſe fourrer ou s'engager dans une affaire difficile, pénible ou épineuſe.*

Dat valt moeijelijk om te doen, om te verdraagen, enz. *Cela eſt difficile à faire, à ſupporter, &c.*

Dat is een moeijelijke weg. *C'eſt un mauvais chemin, un chemin bien difficile.*

Hij heeft eenen moeijeliiken gang. *Il marche difficilement ou avec beaucoup de peine.*

Moeijelijk. Geſtoord, gemelijk. *Fâché, chagrin.*

Ergens zeer moeijelijk over zijn. *Se facher de quelque choſe, en avoir un grand chagrin.*

Zig moeijelijk maaken, quaad worden. *Se fâcher, ſe mettre en colère.*

Iemand zeer moeijelijk vallen. *Importuner quelqu'un, l'ennuyer.*

Moeijelijkheid. *z. v.* Ongemak, zwarigheid. *Difficulté, peine.*

In groote moeijelijkheid zijn. *Etre en grande peine.*

MOEIJEN. *w. w.* Laſtig vallen. *Incommoder, importuner, moleſter.*

Waarom moeit gij mij met eene zaak die mij niet aangaat? *Pourquoi me fatiguez-vous ou m'importunez-vous d'une choſe qui ne me regarde pas?*

Ik wil niet langer met die zaak gemoeid zijn. *Je ne veux plus être importuné de cette affaire.*

Ik ben op ſtraat gemoeid geweeſt door drie ſchurken. *J'ai été moleſté dans la rue par trois garnemens.*

Zig ergens meê moeijen, zig iets aantrekken. *Se fourrer, s'engager, ſe mêler dans quelque affaire ou de quelque affaire.*

Ik moei mij niet met die zaak. *Je ne me mêle pas de cette affaire.*

Moeijen. Spijten, ſmerten. *Fâcher, donner du chagrin, avoir du chagrin.*

't Moeit mij zeer zulks te moeten hooren. *Il me fâche, j'ai du chagrin ou je ſuis fâché d'entendre de telles choſes.*

Dat moeit mij veel meer. *Cela me fâche beaucoup plus.*

MOEITE. *z. v.* Arbeid. *Peine, travail, fatigue.*

Ergens groote moeite toe doen. *Se peiner beaucoup à faire quelque choſe, ſe donner beaucoup de peine pour quelque choſe.*

Vergeeſſche moeite of verlooren arbeid doen. *Perdre ſa peine.*

Moeite. Twiſt, krakkeel *Querelle.*

Hij zoekt altijd moeite als hij dronken is. *Il cherche toujours querelle grand il eſt ſaoul ou ſou.*

MOEITEMAKER. *z. m.* Twiſtzoeker, krakkeelmaaker. *Qui cherche querelle, querelleur.*

Ik mijde de moeitemakers zooveel ik kan. *J'évite les gens querelleux autant que je puis.*

MOEK. *zie* Verwaterdheid.

MOEL. *zie* Muil.

MOER *z. v.* Droeſſem, hef. *Lie.*

Die wijn legt nog op de moer. *Ce vin eſt encore ſur la lie.*

* Dat werk legt op eene andere moer of heeft een gantſch ander uitzigt. *Cette affaire a une toute autre vue.*

Wijnmoer. *zie onder* Wijn.

‡ MOER, moeder. *zie* Moeder.

‡ Hij vraagt naar den duivel nog naar zijne moer, hij vreeſt niemand. *Il ne ſe ſoucie de perſonne, il ne craint perſonne.*

Beſtemoer, Floddermoer, Minnemoer, Paerelmoer, Smalmoer, Voddenmoer, Vroêmoer, enz. *zie onder* Beſte, enz.

MOER. *z. v.* Bus daar eene ſpil in loopt. *Ecrou, trou dans lequel la vis ſe tourne.*

De moer van de ſpil is aan ſtukken. *L'écroue eſt rompu.*

MOER, moeras. *zie* Moeras.

MOERAS. *z. g.* Maras, drasland. *Marais, marécage.*

's Hertogenboſch legt rondom in moeras. *Bolduc ou Bois-le-Duc eſt entouré de marais.*

Zoutmoeras. *zie onder* Zout.

Moeraſſig. *bijv. w.* Draſſig. *Marécageux.*

Eene moeraſſige landſtreek. *Pays marécageux.*

MOERBEZIE. *z. v.* Moerbeſſe. *Meure, fruit de meurier.*

Moerbezieblad. *z. g. Feuille de meurier.*

De zijdewormen eeten moerbezienbladen. *Les vers à ſoye mangent des feuilles de meurier.*

Moerbezienboom. *z. m.* Moerbeſſenboom. *Meurier, ſorte d'arbre fruitier.*

Moerbezienboſch. *z. g. Lieu ou bois planté de meuriers.*

MOERELLE. *zie* Morelle.

MOERIG. *bijv. w.* Draſſig, moeraſſig. *Marécageux, marécageuſe.*

Rondom Koeverden is de grond moerig. *Le fond eſt marécageux aux environs de Couverden.*

MOERKONIJN. *z. g.* Het wijfje van een konijn. *Haze, lapine, femelle de lapin.*

MOERLAND. *z. g.* Drasland. *Marais, marécage.*

MOERLIJK of moederlijk alleen. *Tout ſeul, tout ſin ſeul.*

Dat huis ſtaat moerlijk alleen. *Cette maiſon eſt toute ſeule.*

MOERSPEL. *z. g.* Moederſpel, opſtijging van de moer. *Vapeurs, mal de mére.*

Zij krijgt het moerſpel weêr. *Ses vapeurs la reprennent, le mal de mére la reprend.*

MOERVISCH. *z. m.* Veenviſch. *Poiſſon de marais.*

MOERZEE. *z. v.* Eene onſtuimige Zee. *Mer orageuſe.*

MOES. *z. g.* Groente, moeskruid. *Herbes potagéres.*

Appelmoes, Groenmoes, Kervelmoes, Koolmoes of Koolwarmoes, Mengelmoes, Warmoes, enz. *zie onder* Appel, enz.

Hakmoes. *Potage aux herbes, potage d'herbes hachées tout menu.*

MOESEL. *zie* Moezel.

MOESHOF. *z. m.* Moestuin, Koolhof. *Jardin potager.*

‡ MOESJANKEN. *g. w.* Den minnaar ſpeelen. *Courtiſer, faire la cour aux Dames, faire le galant.*

‡ Hij moesjankt geduurig voor de Juffers deur. *Il fait toujours le galant devant la porte de la Demoiſelle.*

‡ MOESJANKER. *z. m. Un galant, un godelureau, un homme qui fait profeſſion de courtiſer les Dames*

MOESJE. *z. g.* Pronkpleiſtertje. *Mouche.*

Moesjesdoos. *z. v. Boite à mouches.*

MOESKETEL. *z. m. Chaudron propre à faire cuire les herbes & les légumes.*

‡ MOESKOPPEN. *g. w.* De boeren kneevelen. *Battre la campagne, courir le plat-pays, aller à la picorée, picorer, marauder.*

‡ MOESKOPPERS. *z. m.* Krijgsvolk dat het land doorloopt. *Picoreurs, ſoldats qui battent la campagne & ruinent le plat-pays, maraudeurs.*

MOESKRUID. *z. g.* Groente, als kervel, beet, zuuring, enz. *Herbes potagéres.*

Moesman. *zie* Warmoezier.

Moespot. *z. v.* Groote ketel of pot daar men kool, enz. in kookt. *Pot dans quoi on fait cuire les choux, & d'autres légumes.*

Is dat een Heer, daar driemaal 's weeks de moespot over hangt? *Eſt-ce-là un Seigneur qui fait ſervir trois fois la ſemaine du potage aux choux?*

MOEST. *onv. tijd* van moeten. Als, ik moeſt. *Je devois ou je dus.*

MOESTUIN. *z. m. Jardin potager.*

MOET. *z. v.* Alleen gebruikelijk in deeze ſpreekwijzen. Het is een moet. Is het een moet? *C'eſt un faire le faut. Eſt-ce un faire le faut? Cela eſt-il d'une néceſſité indiſpenſable ou abſolue?*

MOETEN. *w. w.* Genoodzaakt zijn. *Falloir, devoir*

Hij moeſt aanſtonds vertrekken. *Il falloit qu'il partit à l'heure même ou tout ſur le champ.*

Alle menſchen moeten ſterven. *Tous les hommes doivent mourir.*

Wij moeten Gode dank zeggen voor de weldaden die wij van hem verkrijgen. *Nous devons remercier Dieu des*

Digitized by Google

des bienfaits que nous en obtenons ou que nous en recevons..

Ik moet noodzakelijk daar tegenwoordig zijn. *Il faut de néceſſité que j'y ſois préſent.*

Men moet bekennen dat, enz. *Il faut avouer que, &c.*

Moeſt ik dat niet eer weeten? *Ne falloit-il pas que je ſuſſe cela plutôt?*

Ik moet, gij moet, hij moet, wij moeten geld hebben. *Il me faut, il te faut, il lui faut, il nous faut de l'argent.*

‡ Moeten is dwang. *Spreekw.* Als men gedwongen word kan men niet anders. *C'eſt un faire le faut, il faut en paſſer par-là, il faut céder à la force.*

MOETEN. *w. w. Scheepsw.* Zagtjes voortdouwen. *Pouſſer ou gaffer tout doucement.*

MOETSEN. Motſen, kortooren. *zie* Kortooren.

MOEZEL. *z. v.* Moezelſtroom, een ſtroom in Duitſchland. *La Moſelle, nom de rivière en Allemagne.*

De Moezel opvaaren, afzakken, enz. *Monter, deſcendre la Moſelle, &c.*

Moezelaar. *z. m.* Moezelwijn. *Vin de Moſelle.*

Dat is een oude moezelaar of moezelwijn. *C'eſt un vieux vin de Moſelle.*

MOF. MOG.

MOF. Zangvogeltje, groenling. *Tarin, certain oiſeau de chant.*

MOF. *z. v.* Bontwerk om de handen warm te houden. *Manchon.*

Eene hondenmof, kattenmof. *zie onder* Hond en Kat.

‡ MOF. *z. m.* Poep, Weſtfaling. *Nom burleſque qu'on donne aux Allemans de Weſtphalie: ruſtre, ruſtaud.*

‡ MOFFELAAR. *z. m.* Bedrieger in het ſpeelen. *Tricheur, qui trompe adroitement au jeu, pipeur.*

‡ MOFFELAARSTER. *z. v. Tricheuſe.*

MOFFENLAND. *z. g. Pays d'Allemagne, & ſur-tout la Weſtphalie qui abonde en gros lourdauts de payſans.*

‡ MOFFELEN. *g. w.* In 't ſpeelen bedriegen. *Tromper adroitement au jeu ou en jouant, tricher, piper au jeu.*

Gij moffelt, ik ſchei 'er uit. *Vous tricbez, je quite.*

MOFFELEN. *w. w.* Wegmoffelen, verſteeken. *Cacher, mettre dans un coin, escamoter, filouter.*

Hij moffelde dat weg onder de bank. *Il cacha cela ſous le banc.*

Moffeling. *z. v. Tricherie, ſupercherie au jeu.*

Moffeling. *z. v.* Verſteeking. *Action d'enlever adroitement, filouterie.*

‡ MOFFENSPRAAK. *z. v. La langue de Weſtphalie.*

Moffin. *z. v. Payſane de Weſtphalie, payſane groſſière.*

‡ Op zijn mofs ſpreeken. *Parler à la façon des Weſtphaliens.*

MOGELIJK. *bijv. w.* Doenlijk, dat geſchieden kan. *Poſſible, ce qui ſe peut faire ou exécuter.*

Dat is eene mogelijke zaak of die zaak is mogelijk. *C'eſt une choſe poſſible.*

Is dat mogelijk te begrijpen? kan dat begrepen worden? *Eſt-il poſſible de comprendre ou de concevoir cela?*

Alle dingen zijn Gode mogelijk. *Toutes choſes ſont poſſibles à Dieu.*

Is 't mogelijk! is 't waar! *Eſt-il poſſible! eſt-il vrai!*

Mogelijk. *bijw.* Misſchien. *Peut-être.*

Men zal mogelijk zeggen dat, enz. *On dira peut-être que, &c.*

Mogelijk zal ik daar komen. *Peut-être que je viendrai-là, peut-être y viendrai-je.*

Mogelijkheid. *z. v.* Geſteldheid om te konnen zijn. *Poſſibilité, diſpoſition pour pouvoir être.*

Daar is geen mogelijkheid in die zaak. *Il n'y a point en cela de poſſibilité, la choſe n'eſt pas poſſible.*

Van de mogelijkheid tot het zijn is geen gevolg. *De la poſſibilité à l'être la conſéquence ne vaut rien, n'eſt pas bonne, n'eſt pas juſte.*

MOGEN. *w. w.* Magt of vrijheid hebben. *Avoir la liberté, la permiſſion, le droit &c.*

Zij mogen daar niet komen. *Ils n'ont pas permiſſion de venir-là, il ne leur eſt pas permis de venir-là.*

Ik mag dat niet doen als ſtrijdig met mijne belofte. *Je ne puis pas faire cela ſans rompre ma promeſſe.*

Niet mogen, geen zin ergens toe hebben. *N'avoir pas d'envie.*

Ik mag daar niet gaan. *Je n'ai pas envie d'aller-là.*

Ik mag dien jongen niet lijden. *Je ne puis ſouffrir ce garçon, je ne l'aime pas.*

Waar moogt gij u mede bemoeijen? *Dequoi allez-vous vous mêler?*

Wij mogen wel gaan. *Nous pouvons bien nous en aller, il n'y a rien à faire ici pour nous.*

Ik mag mijn verſtand daarom niet vermoeijen. *Je n'aime pas à me fatiguer l'eſprit pour cela.*

Mogen. Konnen. *Pouvoir.*

't Geld dat hij gebeurd heeft, mag naauwlijks in zijnen zak. *L'argent qu'il a reçu peut à peine tenir dans ſa poche.*

Iets mogen, meugen of luſten, gegens ſmaak in hebben. *Aimer quelque choſe, y trouver du goût.*

Die jongen mag geen witte wortelen. *Ce garçon n'aime pas les panais.*

Hij mag veel. *Il mange beaucoup, il peut manger beaucoup.*

MOGEND. *bijv. w.* Magtig, vermogend. *Puiſſant, qui a du pouvoir.*

Dat is een mogend Vorſt. *C'eſt un puiſſant Prince.*

De Hoogmogende Heeren, Algemeene Staaten of Staaten Generaal der Vereenigde Nederlanden. *Leurs Hautes Puiſſances, les Hauts & Puiſſans Seigneurs les Etats-Généraux des Provinces-Unies.*

De Ed. Grootmogende Heeren Staaten van Holland en Weſtvriesland. *Leurs Nobles & Grandes Puiſſances les Etats de Hollande & de Weſtfriſe.*

De Edele Mogende Heeren Staaten van Utrecht, en van de andere verbondene Landſchappen. *Les Nobles & Puiſſans Seigneurs les Etats d'Utrecht, & des autres Provinces aſſociées ou alliées.*

Mogendheid. *z. v.* Magt, vermogen. *Puiſſance, pouvoir.*

Almogendheid of Almagtigheid. *zie* Almogendheid.

De Roomſche Mogendheid. *La Puiſſance ou la Monarchie Romaine.*

Hunne Hoogmogendheden, de Algemeene Staten der Vereenigde Nederlanden. *Leurs Hautes Puiſſances, les Etats-Généraux des Provinces-Unies.*

Hunne Edele Grootmogendheden, de Staaten van Holland en Weſtvriesland. *Leurs Nobles & Grandes Puiſſances les Etats de Hollande & de Weſtfriſe.*

Hunne Edele Mogendheden, de Staaten van Utrecht en andere verbondene Landſchappen. *Leurs Nobles Puiſſances les Etats d'Utrecht, & des autres Provinces confédérées.*

‡ MOGGEL. *z. m. en v.* Een dik vet kind of wijf. *Un enfant gros & gras, une femme qui eſt groſſe & graſſe, une groſſe dondon.*

MOGT. *onv. tijd* van mogen. Als, ik mogt. *Je pouvois ou je pus, il m'étoit ou il me fut permis.*

MOK. MOL.

MOKER. *z. m.* Smeehamer. *Marteau de forge. Maſſe.* Dit laatſte woord betekend eenen Scheepstimmermans moker.

MOKERHEIDE. *zie* Mookerheide.

MOL. *z. v.* Aardmol. *Taupe, ſorte d'animal.*

Daar zijn veele mollen in 't land. *Il y a beaucoup de taupes dans les champs.*

Zoo vet als eene mol zijn, heel vet zijn. *Etre fort gras, être gros & gras, gras comme une taupe.*

‡ Zoo blank als eene mol. *Scherſend.* Zeer bruin. *Extrêmement brun, noir.*

* Hij vroet als eene mol in de aarde, hij verſlaaft zig met aardſche bezigheden. *Il eſt trop attaché à la terre.*

* Zoo blind als eene mol, dat is, heel onkundig in eene zaak zijn. *Etre aveugle dans une affaire.*

MOL. *z. v.* Zeker wit Nijmeegſch Bier. *Mol, ſorte de bière blanche qu'on braſſe à Nimègue.*

Zig zat aan mol drinken. *Se ſoûler de mol, boire ſon ſoûl de mol.*

MOLEN. *z. m.* Meulen. *Moulin.*

Koorn ter molen of te maalen doen. *Porter du bled au moulin.*

Den molen ophouden of ſtil houden. *Arrêter le moulin.*

* Daar is wat in den molen, daar is wat op handen. *Il ſe trame ou il ſe machine quelque choſe.*

* Dat is water op zijnen molen, dat gedijd gantſchelijk tot zijn voordeel. *C'eſt de l'eau qui ſert à ſon moulin, cela tourne à ſon avantage.*

* Men moet het koorn van zijnen molen niet afwijzen. *Il faut, autant qu'on peut, faire venir l'eau au moulin, il faut travailler à attirer des chalans.*

‡ Eenen ſlag van den molen hebben, half gek zijn. *Avoir un coup de hache, avoir la cervelle démontée.*

Garenmolen, Gortmolen, Grutmolen, Handmolen, Kalandermolen, Koffijmolen, Kopermolen, Koornmolen, Kruidmolen, Lintmolen, Moddermolen, Moſtaertmolen, Moutmolen, Oliemolen, Papiermolen, Pelmolen, Prangmolen, Rosmolen, Runmolen, Slijpmolen, Suikermolen, Twijnmolen, Verfmolen, Volmolen of Vulmolen, Watermolen, Windmolen, Zaagmolen. *zie onder* Garen, enz.

Dwangmolen. *zie* Prangmolen.

Molenaar. *z. m.* Meulenaar. *Meunier.*

Molenaar. Zekere Zeevisch. *Merlan, poiſſon de mer.*

In Zeeland vind men veele molenaars. *On trouve beaucoup de merlans en Zélande.*

Molenaar. Tor, zeker bloedeloos diertje. *Haneton, ſorte d'inſecte.*

Molenaarſter, molenaars wijf. *Meunière.*

Molenas. *z. v.* Spil of as van eenen molen. *L'aiſſieu du moulin.*

Molenberg. *z. m.* Molenheuvel. *Motte de moulin, élevation de terre ſur laquelle un moulin eſt bâti.*

Molengeld, *z. g.* Geld tot onderhoud der

Digitized by Google

der watermolens. *Argent qu'on donne pour l'entretien des moulins à eau.*

Molenijzer. z. g. Ijzer daar de molen in draait. *Fer de moulin.*

Molenkar. z. v. Kar waar op het koorn ter molen gevoerd word. *Charrette sur laquelle on porte le bled au moulin.*

Molenlegger. z. m. Onderſte molenſteen. *La gite ou la meule giſante.*

Molenmaker. z. m. *Faiſeur de moulins, artiſan qui fait des moulins.*

Molenmeester. z. m. Opzigter over de watermolens. *Officier qui a ſoin des moulins à eau.*

Molenpaerd. z. g. Een paerd dat den molen omtrekt. *Cheval du moulin, cheval qui fait tourner le moulin ou la meule, cheval de meule.*

‡ Dat is een vrouwmenſch als een molenpaerd. *C'eſt une femme forte & vigoureuſe.*

Zij arbeiden als molenpaerden, zij doen zwaaren arbeid. *Ils travaillent comme des ânes ou des mulets, ils font un pénible travail.*

‡ Dat zijn hoeren als molenpaerden. *Ce ſont des garces achevées.*

Molenpranger. z. m. *Le frein du moulin.*

Molenrad. z. g. Rad van eenen molen. *Roue de moulin.*

Molenroede. z. v. Roede van eenen molen. *Verge de moulin à vent.*

Molenſtander. z. m. *Pilier ou arbre de moulin à vent.*

Molenſteen. z. m. *Meule.*

Molenſteenkuil. Kuil daar men de molenſteenen uit haalt. *Meuliére ou Molière, carriére de meules.*

Dat is zoó zwaar als een meulenſteen. *Cela eſt peſant comme une meule de moulin.*

Molenſtof. z. g. Stuifmeel. *Folle farine.*

Molentje. z. g. *Petit moulin, moulinet.*

‡ Hij loopt met molentjes. *Il a un coup de hache, il a le timbre fêlé.*

Molentreem, molentremel. *Trémie, eſpéce d'entonnoir par où paſſe le grain qu'on veut moudre.*

Molentregter. *zie* Molentreem.

Molenwerf. z. v. Werf daar een molen op ſtaat. *Elevation de terre ſur laquelle eſt un moulin.*

Molenwerk. z. g. Werk dat een molen aangaat. *Ouvrage de moulin.*

Molenwiek. *zie* Molenzwengel.

Molenzwengel. z. m. Molenwiek. *Aile de moulin à vent.*

MOLHOOP. z. m. Molshoop. *Taupiniére, petit monceau de terre que la taupe éléve en remuant la terre avec ſon muſeau.*

MOLHUIS. z. g. Herberg daar men mol tapt. *Cabaret où l'on vend du mol ou de la biére blanche de Nimégue.*

MOLIK. z. m. Tuinſchuw. *Epouvantail.*

MOLK *onv. tijd* van melken. Als, ik molk. *Je tirois ou je tirai les vaches, &c.*

MOLLENGAT. z. g. Mollenhol. *Taupiniére, trou ſouterrain où la taupe ſe tient.*

MOLLENKRUID. *zie* Wonderboom.

MOLLEM. *zie* Mul.

MOLLEN. *w. w.* Dit woord is onder de Gaauwdieven gebruikelijk om te zeggen: Doodſteeken, Doodſlaan. *Tuer aſſommer.*

MOLLEPOOT. z. v. *Pied de taupe.*

Mollenval. z. m. *Taupiére, trappe ou machine à prendre des taupes.*

Mollenvallen in zijnen hof zetten. *Mettre des taupiéres dans ſon jardin.*

Mollevel. z. g. Mollehuid. *Peau de taupe.*

‡ Mollevel. Heel zagt vel. *Peau très-douce ou délicate.*

‡ Mollevellig. *bijv. w.* Zagt van vel *Qui a la peau fort délicate, & douce.*

Het mollevellig meisje quam, enz. *La belle douillette vint, &c.*

MOLLIG. *bijv. w.* Zagt, zoetagtig. *Doux, moëlleux, qui a du corps.*

Die wijn is heel mollig. *Ce vin eſt fort moëlleux.*

Molligheid. z. v. Zagtigheid. *Douceur, moëlle.*

MOLM, mul, *zie* Mul.

MOLM. z. v. Vermolming, verrotting. *Vermoulure.*

De molm is in dat hout. *Ce bois eſt vermoulu.*

Molmagtig. *bijv. w.* Molmig. *Sujet à ſe vermouler ou à la vermoulure.*

MOLMEN. *g. w.* Vermolmen, door de molm uitvallen. *Se vermouler, devenir vermoulu.*

M O M.

MOM. z. v. Zeker zwaar bier. *Du mom, ſorte de biére groſſe & forte.*

Brunswijkſche mom. *Du mom de Brunswick.*

MOM. Momaanzigt en momaangezigt. z. g. Grijns. *Maſque.*

Een momaanzigt voor hebben. *Avoir un maſque, être maſqué ou couvert d'un maſque.*

't Momaanzigt afneemen. *Se démaſquer, ôter ſon maſque.*

* 't Momaanzigt afleggen. *Lever le maſque, quitter la feinte, ne ſe plus contraindre, ſe faire voir tel que l'on eſt.*

* 't Momaanzigt der ſchijnheiligen afrukken. *Démaſquer les Hypocrites, leur arracher le maſque, les faire voir tels qu'ils ſont.*

MOMBER. z. m. Mombaar, voogd, bezorger. *Tuteur.*

Momber over zijn broeders kinderen zijn. *Etre tuteur ou avoir la tutelle des enfans de ſon frére.*

Momber van Gelderland, zekere aanzienlijke bediening in dat Hertogdom. *Procureur Général, Officier conſidérable dans le Duché de Gueldres.*

Momberkamer. z. v. Weeskamer. *Chambre de tutelle & de curatelle ou Chambre des Orfelins.*

De momberkamer bij uitersten wille uitſluiten. *Exclurre la chambre de tutelle & de curatelle par teſtament.*

Momberkind. *zie* Onmondig.

Mombersſchap. z. g. Voogdije. *Tutelle, curatelle*, over kinderen. *Curatelle*, over de goederen.

Een mombersſchap aanvaarden. *Se charger de tutelle ou de curatelle.*

Mombersſche, voogdeſſe. *Tutrice.*

MOMMEDANS. z. m. Baal. *Mascarade.*

Mommekans. z. v. Lotgeval. *Sort, hazard, deſtin.*

Mommekanſſen. *ond. w. zie* Lotſpeelen.

Mommekleederen. z. g. *meerv.* Momgewaad. *Habits de maſques.*

MOMMELEN. *zie* Mompelen.

MOMMEN *w. w.* Zig mommen, vermomd gaan. *Se maſquer, aller en maſque.*

Mommerije. z. v. Mommedans, vermomming. *Mascarade.*

* Mommerije. z. v. Veinzerije, bewimpeling. *Maſque, déguiſement, diſſimulation.*

Door die mommerije poogde hij 't quaad te verbergen. *Par ce déguiſement il tâcha de couvrir ou de cacher le mal.*

MOMMIE. z. v. Munie, een gebalſemd en gedroogd lichaam dat men uit Egipten brengt. *Momie ou mumie, corps embaumé & deſſeché, qu'on apporte d'Egypte.*

MOMPELEN. *g. w.* Binnens monds ſpreeken, morren. *Murmurer, gronder, parler entre les dents, marmotter.*

* Mompelen. Eenig ſtil gewag maaken. *Faire courir doucement un bruit.*

Men begint te mompelen dat de Koning, enz. *On fait courir le bruit que le Roi, &c.*

Mompeling. z. v. *Murmure.*

* Mompeling. Gemompel, ſtil gerugt. *Bruit ſourd.*

Daar is eene mompeling. *Il court un bruit ſourd.*

M O N.

MONARCH. z. m. *ond. w.* Alleenheerſcher. *Monarque.*

MOND. z. m. 't Deel van 't hoofd waar door de ſpijs in gaat, en 't geluid, enz. uit komt. *Bouche, ouverture dans le viſage par où l'on reçoit la nourriture, & d'où ſort la parole ou quelque autre ſon.*

Eenen grooten, eenen kleinen mond hebben. *Avoir une grande, une petite bouche.*

Stout in den mond of ſtijf in de kaaken zijn. *Etre fort en gueule.*

Gaern wat goeds voor den mond hebben. *Aimer à manger quelque choſe de délicat.*

Iemand mond aan mond ſpreeken. *Parler à quelqu'un bouche à bouche, s'aboucher avec quelqu'un.*

Iets dikwils in den mond hebben, veelmaal ergens van ſpreeken. *Avoir ſouvent quelque choſe à la bouche, en parler ſouvent.*

* Iemand naar den mond of naar den zin praaten. *Flatter quelqu'un, le cajoler.*

Met den mond wijd open ſtaan, verzet ſtaan. *Etre ſurpris, étonné ou ſaiſi d'étonnement.*

Zij hoorden hem met den mond wijd open, dat is, heel aandagtig. *Ils l'écoutérent fort attentivement.*

Den mond toe houden. *Fermer la bouche, avoir ou tenir la bouche fermée.*

* Den mond toehouden, zwijgen. *Se taire, avoir bouche cloſe, tenir ſa langue.*

‡ Geen mond hebben, beſchroomd in 't ſpreeken zijn. *Parler avec timidité.*

‡ Iemand den mond ſnoeren. *Faire taire quelqu'un, lui fermer la bouche.*

‡ Hij heeft op zijnen mond moeten kloppen. *Il a été obligé de ſe retracter devant le Juge ou en public.*

‡ Dat vrouwmenſch is op haaren mond niet gevallen. *Cette femme à la langue bien pendue.*

‡ Joffer uit den mond ſpeelen, vrij uit ſpreeken. *Parler hardiment ou avec hardieſſe.*

* Iemand den mond ophouden. *Empêcher quelqu'un de mourir de faim, le nourrir.*

‡ Met zijnen mond vol tanden ſtaan kijken. *zie onder* Kijken.

* Iemand honing om den mond ſmeeren. *Flatter quelqu'un, le cajoler, l'amadouer, lui en donner à garder.*

* Iets uit den mond beſpaaren. *Retrancher quelque choſe de ſa nourriture.*

* Iets voor den mond ſpaaren. *Epargner ou garder quelque choſe pour manger.*

‡ Geen ſpinnenwebben voor den mond laaten watten, veel ſnaps hebben. *Avoir beaucoup de babil, parler ſans ceſſe.*

‡ Iemand eenen vuilen mond of quaad beſcheid geeven. *Faire une impertinente*

Digitized by Google

vnte replique à quelqu'un, le rabrouer.

*Mond. Ingang, oorſprong, wijtte, gat, opening. *Bouche, ouverture, entrée.*

De mond van de haven. *L'entrée du port ou du havre.*

De mond van eenen ſtroom. *Embouchure d'un fleuve.*

De mond der lijfmoeder, der maage, der blaaze. *L'orifice de la matrice, de l'eſtomac, de la veſſie.*

De mond van eenen put, oven, enz. *L'entrée ou la geule d'un puits, d'un four, &c.*

Grootmond, Haazemond, Laſtermond, Pruilmond, Pruimmond, Ratelmond, *zie onder* Groot, enz.

Mondelijk. *bijv. w.* Mondeling, met den mond. *De bouche.*

Iemand mondelijk beſcheid, onderwijs, enz. geeven. *Répondre à quelqu'un de bouche, l'inſtruire de bouche.*

Mondeling. *bijv. w. en bijw.* Bij monde. *De bouche, verbalement.*

Eene mondelinge verklaaring. *Une déclaration verbale ou faite de bouche.*

De twee Koningen hebben mondeling met malkander geſproken. *Les deux Rois ſe ſont abouchés.*

MONDEN. *g. w.* Wel ſmaaken. *Etre bon au goût.*

Die wijn mond mij wel. *Ce vin eſt bon à mon goût, je le trouve bon.*

Ik geloove niet dat hem die koſt monden zal. *Je ne crois pas que cette viande ſera de ſon goût.*

Mondetje. *zie* Mondje.

Mondgat van een blaastuig. *Embouchure, endroit d'un inſtrument de muſique par où on l'embouche.*

Mondgemeen. *bijv. w.* Met iemand mondgemeen zijn. *Parler à quelqu'un de bouche.*

Mondgemeenſchap. *z. v.* Mondelinge onderhandeling. *Diſcours ou conférence qui ſe fait de bouche, abouchement.*

Mondgeſprek. *z. g. Conférence, entretien, abouchement, diſcours.*

Mondhout. *z. g.* Keelkruid, zeker boomagtig heeſter gewas. *Troéne, ſorte d'arbriſſeau.*

Mondje. *z. g.* Mondetje, kleine mond. *Petite bouche.*

‡ Dat is een mondje! dat is een gebekte vogel. *Voilà un bec bien affilé.*

Mondje toe, zwijg of zwijgt. *Bouche cloſe, bouche couſue, n'en dites rien.*

Mondig. *bijv. w.* Meerderjarig, buiten voogdije. *Qui eſt en majorité, qui eſt hors de tutelle ou de minorité.*

Die dogter word haaſt mondig. *Cette fille ſera bientôt majeure & hors de tutelle.*

Mondig, ſmaaklijk, lekker. *Délicat, de bon goût.*

Mondige wijn. *Du vin délicat.*

‡ Mondig, ſtout in den mond. *Qui a le caquet bien affilé.*

Dat meisje valt mij wat mondig. *Cette fille a le caquet bien affilé ou la langue bien pendue.*

Mondijzer, gebit der paerden. *zie* Gebit.

Mondkoſt. *z. m.* Eetwaren. *Vivres, choſes néceſſaires à la vie.*

Voor den mondkoſt zorgen. *Avoir ſoin des vivres.*

Mondlijm. *z. v. De la colle.*

Iets met mondlijm plakken. *Coller ou enduire quelque choſe de celle pour la faire tenir.*

Mondpranger, gebit der paerden. *Zie* Gebit.

Mondſtuk. *z. g.* 't Bovenſtuk van een ſpeeltuig dat in of aan den mond komt. *Embouchure d'un inſtrument de muſique, bocal.*

Een nieuw mondſtuk aan eene trompet laaten zetten. *Faire faire un nouveau bocal à une trompette.*

Mondſtuk van het gebit van een paerd. *Embouchure du mords d'un cheval.*

Een mondvol. *Une bouchée.*

Geen mondvol broods hebben. *N'avoir pas de pain.*

MONNIK. *z. m.* Munnik, Kloosterbroer. *Moine, frére de couvent.*

Een monnik worden. *Devenir moine, ſe faire moine.*

Een verloopen monnik. *Moine qui a jetté le froc aux orties, qui a quitté le froc.*

‡ De kap maakt den monnik niet. *L'habit ne fait pas le moine.*

Men vind veelerlei Ordens van monniken. *On trouve différens Ordres de Moines.*

Bedelmonniken. *zie onder* Beedel.

Monnik. *z. m.* Zeker ſoort van Bedwarmer. *Moine.*

Een Monnikenklooſter. *Cloître ou Couvent de Moines, Monaſtére d'hommes.*

Monnikenlatijn. *zie* Klooſterlatijn.

't Monnikenleven is niet altoos onberispelijk. *La vie des Moines ou la vie monachale n'eſt pas toujours irréprébenſible.*

‡ Monnikerije. *z. v.* Geeſt of inborſt der monniken. *L'eſprit des Moines, l'eſprit monaſtique, Moinerie.*

‡ Hij heeft de monnikerije al diep ingezogen. *Il eſt imbu de l'eſprit des moines, il l'a ſucé.*

Monnikſchap. *z. g.* Hoedanigheid van monnik. *Qualité de Moine.*

Het monnikſchap aanvaarden. *Se faire Moine, prendre l'habit de Religieux.*

Monnikſchap. Broederſchap der monniken. *Confrairie ou Société de Religieux ou de moines.*

Het monnikſchap der eerſte tijden is niet geheel wraakbaar. *La Confrairie ou Société des Moines des premiers ſiécles n'eſt pas tout à fait condamnable.*

Monnikskap. *z. v.* Monnikskleed. *Froc, capuchon de Moine.*

Monnikskap. Akonijt. *Aconit, herbe venimeuſe.*

Monnikskleed. *z. g. Habit de Moine ou de Religieux.*

Monniksmouw. *z. v. Manche de Moine ou de Cordelier.*

‡ Hij heeft een geweeten zoo ruim als eene monniksmouw. *Il a la conſcience large comme la manche d'un Cordelier.*

Monniksrok. *z. m. Robe de moine.*

MONOPOLIE. *ond. w. zie* Opkooping.

MONSON. *ond. w. zie* Mouſſon.

MONSTER. *z. g. ond. w.* Staal, proefje. *Echantillon, montre.*

Een monſter van papier, koorn, enz. *Un échantillon de papier, montre de bled, &c.*

MONSTER. *z. g. ond. w.* Wanſchepzel, gedrogt, ondier. *Monſtre, animal difforme & affreux.*

Daar is een vreemd zeemonſter te zien. *Il y a un étrange monſtre marin à voir.*

‡ Dat is een monſter van een kind, een heel dik en vet kind. *C'eſt un monſtre d'enfant, c'eſt un enfant terriblement gros & gras.*

Monſteragtig. *bijv. w.* Gedrogtig, wanſchapen. *Monſtrueux.*

* Een monſteragtig of grouwelijk gevoelen. *Une opinion monſtrueuſe.*

MONSTERBLAD. *z. g.* Blad papier dat men tot eene proef of ſtaal vertoont. *Feuille de papier qui ſert d'échantillon ou de montre.*

MONSTERDIER. *z. g.* Gedrogt, ſchrikdier. *Monſtre, animal hideux & affreux.*

MONSTEREN. *w. w. ond. w.* 't Krijgsvolk ſchouwen. *Faire la montre, faire la revue des ſoldats ou des troupes.*

Daar zal van daag gemonſterd worden. *On fera aujourd'hui la montre ou la revue des gens de guerre.*

* Ik durf nog tegen hem wel monſteren. *J'oſe encore bien entrer en comparaiſon avec lui, j'oſe encore bien montrer le mien contre le ſien, j'oſe bien encore me meſurer avec lui.*

Monſterheer. *z. m.* Gevolmagtigde tot de monſtering van 't krijgsvolk. *Commiſſaire des montres ou pour faire les montres.*

Monſtering. *z. v. Montre, revue.*

Monſterplaats. *z. v. Lieu où ſe fait la revue.*

Monſterrol. *z. v.* Rol, die de naamen der krijgsknegten, die gemonſterd worden, behelſt. *Rolle des montres ou revues, rolle où ſont écrits les noms des ſoldats qui paſſent en revue.*

MONSTERTEMMER. *z. m.* Gedrogttemmer. *Domteur de monſtres.*

Herkules een berugt monſtertemmer. *Hercule fameux ou célébre domteur de monſtres.*

MONTEEREN. *w. w. ond. w.* Eenen ruiter met monteering voorzien. *Donner la monture à un Cavalier.*

Monteering. *z. v.* Al wat dient tot toerusting van eenen ruiter. *Equipage d'un Cavalier.*

Van de week zijn drie ruiters met volle monteering overgeloopen. *Cette ſemaine il eſt déſerté trois cavaliers avec leur monture complette.*

M O O.

MOOGELIJK, moogen, enz. *zie* Mogelijk, mogen, enz.

MOOI. *bijv. w.* Fraai, hupſch, ſchoon. *Beau, bel, belle.*

Dat is een mooi kind, kleed, meisje, paerd, enz. *Voilà un bel enfant, un bel habit, une belle fille, un beau cheval, &c.*

't Heeft den gantſchen nagt eene mooije koelte gewaaid. *Il a fait toute la nuit un vent aſſez gaillard.*

In plaats van zig over zijnen misſlag te ſchaamen, is hij 'er mooi mee. *Au lieu d'avoir honte de ſa faute, il en tire vanité.*

‡ Dat koomt zeker mooi! dat zijn mooije dingen, ſchoone zaaken! *Voilà qui eſt beau! voilà de belles affaires!*

In de maand Mei heeft men gemeenlijk mooi weer. *Au mois de Mai on a ordinairement du beau temps.*

‡ Met een ander mans geld mooi weer ſpeelen. *Se divertir aux dépens d'autrui.*

Mooimaaken, vercieren. *Orner, embellir, parer.*

Een dood kind mooi maaken. *Orner de fleurs un enfant mort.*

Mooi of fraai gekleed gaan. *Etre bien vêtu ou habillé.*

‡ Mooitjes. *bijw.* Fraaitjes, netjes. *Bien, aſſez bien, joliment.*

Hij weet 'er mooitjes van te praaten. *Il en ſait parler aſſez joliment.*

‡ Mooitjes, redelijk wel. *Aſſez bien, paſſablement.*

De zieke is van daag mooitjes geweeſt. *Le malade s'eſt porté aujourd'hui aſſez bien.*

MOOKEN. *zie* Meuken.

MOOKER. *z. m. zie* Moken.

Digitized by Google

MOOKERHEIDE. z. v. Zekere vermaarde heide tuſſchen Nijmegen en Mook, een dorp in 't Hertogdom Gelre. *Bruyère de Mook très-célèbre, ſituée entre Nimégue & Mook village dans le duché de Gueldre.*

‡ Ik wouw dat hij op de Mookerhei ſtond, dat hij ver uit mijn gezigt was. *Je voudrois qu'il fût bien loin de moi.*

MOOKHAMER. *zie* Moker.

MOOR. z. m. Moriaan, zwart. *More ou Maure, homme noir.*

Die jongen is van eenen moor geteeld. *Ce garçon eſt d'un père More.*

Moor, mooros, een zwarte os. *Bœuf moreau, bœuf d'un poil tout noir.*

MOOR. z. m. Zekere ſtoffe. *Moire, ſorte d'étoffe de ſoye luiſante.*

MOORD. z. m. Moedwillige doodſlag. *Aſſaſſinat, meurtre, homicide, maſſacre.*

Eenen moord begaan. *Commettre un meurtre.*

Iemand van of met eenen moord beſchuldigen. *Accuſer quelqu'un de meurtre.*

Bethlehems kindermoord door bevel van Herodes. *Le maſſacre des enfans à Bethléhem par ordre d'Hérode.*

De burgermoord van Naarden. *Le maſſacre des bourgeois de Naarden.*

‡ De moord ſteecken. *Mourir.*

‡ Hij zal de moord haaſt ſteecken. *Il mourra bientôt, il ſera bientôt mort.*

Moord roepen, ſterk om hulp roepen. *Crier au meurtre.*

Moord en brand ſchreeuwen. *Crier au meurtre & au feu.*

* Zij ſchreeuwde moord en brand. *Elle crioit comme ſi on eût voulu l'égorger, elle pouſſa des cris épouvantables.*

Broedermoord, Huismoord, Koningsmoord, Moedermoord, Vadermoord, enz. *zie onder* Broeder, enz.

Moordbrand. z. m. *Incendie accompagné de meurtre.*

Moordbrander. z. m. *Incendiaire, boutefeu.*

Moorddadig. *bijv. w.* Boos, bloeddorſtig, wreed. *Meurtrier, cruel.*

Een moorddadig menſch. *Un homme cruel, ſanguinaire ou meurtrier.*

Moorddadigheid. z. v. Bloeddorſt, wreedheid. *Cruauté, inhumanité, barbarie.*

Moorddadiglijk. *bijw.* Booslijk, opzettelijk. *Cruellement, inhumainement, d'une manière cruelle & inhumaine.*

Iemand moorddadiglijk van kant helpen. *Tuer quelqu'un cruellement, lui faire ſouffrir une cruelle mort.*

Moorddrank. z. m. Vergiftige drank. *Breuvage qui empoiſonne.*

MOORDEN. *w. w.* Doodſlaan. *Tuer, aſſaſſiner, maſſacrer.*

Agter 't land loopen moorden. *Piller & déſoler le pays ou la campagne par meurtre & brigandage.*

Het moorden en plunderen duurde lang. *Le maſſacre & le pillage dura longtemps.*

Moordenaar. z. m. Moorder, moedwillige doodſlager. *Meurtrier, homicide, aſſaſſin.*

't Land van moordenaaren zuiveren. *Nettoyer la campagne ou le pays de meurtriers.*

MOORDER. *zie* Moordenaar.

Broedermoorder, Koningsmoorder, Moedermoorder, Vadermoorder, enz. *zie onder* Broeder, enz.

MOORDERES. z. v. Vermoordſter. *Meurtrière, aſſaſſine.*

Eene moorderes van haare eigene kinderen. *Une meurtrière de ſes propres enfans.*

Moorderſch. *bijv. w.* Boos, wreed. *Meurtrier, cruel, inhumain.*

Moorderſch hart. *Ame cruelle & inhumaine, cœur barbare.*

Moorderije. z. v. Doodſlag. *Meurtre, tuerie, maſſacre, carnage.*

Groote moorderije pleegen. *Commettre ou faire un horrible maſſacre, meurtre ou carnage.*

Moordfeeſt. z. g. Feeſt dat met bloedplenging eindigt. *Fête ou feſtin ſanguinaire, feſtin qui finit par effuſion de ſang.*

Hij noodde hem op 't moordfeeſt. *Il le convia au feſtin ſanguinaire.*

Moordgeroep. *zie* Moordgeſchrei.

Moordgeſchrei. z. g. Moordgeroep. *Cri au meurtre, &c.*

Moordgeweer. z. g. Moordtuig, moordwapens. *Armes meurtrières.*

Moordgeweld. z. g. *Violence accompagnée de meurtre.*

Moordjaar. z. g. *Année climactérique.*

Moordklok. z. v. *Cloche qui donne le ſignal pour commencer un maſſacre.*

Moordkuil. z. m. Moordhol. *Coupe-gorge, retraite de brigands ou de meurtriers.*

* Een moordkuil van zijn hart maaken, ergens doekjes om winden, iets verzwijgen. *Mâcher la cire, déguiſer une choſe ou la cacher.*

Moordmes. z. g. Moordenaars mes. *Couteau de meurtrier.*

Moordpook. *zie* Moordpriem.

Moordpriem. z. v. Moordpook. *Poignard.*

Moordſchavot. z. g. Schavot opgeregt om eenen onſchuldigen te vermoorden, eer dan te regten. *Echafaut dreſſé pour exécuter quelqu'un injuſtement.*

Moordſlagen. *zie* Klapper en Klakkebus.

Moordſpelonk. z. v. Moordhol. *Coupe-gorge, caverne de meurtriers & de brigands.*

Moordſtuk. z. g. Moord. *Aſſaſſinat.*

Moordtooneel. *zie* Moordſchavot.

* Moordtooneel. z. g. Plaats daar groote moorderije geſchied. *Lieu où ſe fait quelque grand maſſacre.*

Dus wierd Parijs een grouwelijk moordtooneel. *Ainſi Paris devint le théatre d'un terrible maſſacre.*

* Moordtooneel, groote bloedſtorting, moorderije. *Grand carnage ou maſſacre, grande tuerie.*

Waar zag men ooit afgrijſſelijker moordtooneel. *Où vit-on jamais carnage plus horrible.*

Moordwapen. *zie* Moordgeweer.

MOOREN, moorſch, moorſche. *bijv. w.* Van de mooren. *De Maure ou de More.*

Morendans. z. m. *Moreſque, danſe de Mores.*

Moorenland. z. g. Negerland. *Mauritanie, Région d'Afrique.*

MOORIN. z. v. Zwartin. *Moreſque, femme noire.*

Moorman. *zie* Moor, moriaan.

Moorpaerd. z. g. Een pik zwart paerd. *Morcau, cheval moreau ou more.*

't Moorſch gebied, moorſch geweer, enz. *L'Empire des Maures, armes de Mores, &c.*

De moorſche ſpraak. *More, le langage des Maures.*

't Moorſch. z. g. De moorſche taal. *Le Maure, le langage des Maures.*

Op zijn moorſch. *bijv. w.* Naar moorſche wijze. *A la façon des Maures.*

Op zijn moorſch danſſen, vegten, enz. *Danſer, combattre, &c. à la façon des Maures.*

MOOT. z. v. Schijf van eenen viſch. *Roulle ou tranche de poiſſon.*

Eenen Kabbeljaauw in mooten ſnijden. *Tronçonner un cabilliau, le couper en tranches, le mettre en rouelles, le couper en dalles, en tronçons.*

MOP. MOR.

MOP. z. v. Mopſteen, groote gebakkene metzelſteen. *Brique, ſorte de grande brique.*

Die muur is met moppen opgemaald. *Ce mur eſt élevé ou bâti de briques.*

MOP. Zeker klein ovaal koekje. *Eſpèce de petit pain d'épice de la longueur d'environ un pouce & de figure ovale.*

‡ MOPMUTS. z. v. Trekmuts, vrouwenagtmuts. *Coëffe de nuit de femme.*

Eene mopmuts op 't hoofd hebben. *Avoir une coëffe de nuit ſur la tête.*

‡ MOPPEN. *g. w.* Pruilen, knorren, te onvreden zijn. *Murmurer, gronder, être mécontent, bouder.*

‡ MOPPER. z. m. Mopſter. z. v. *Boudeur, boudeuſe.*

‡ MOPSUS. z. m. Bloedbeuling; halve gek. *Nigaud, ſot, niais.*

MOERAS. *zie* Moeras.

MOREL. z. v. Moerel, groote bruine kers. *Griotte, groſſe ceriſe.*

Vroege morellen, laate morellen. *Griottes hâtives ou précoces, griottes tardives.*

Morellenbier. z. g. Bier daar morellen op zijn gedaan. *Bière préparée avec des griottes.*

Morellenbloeſſem. z. m. *Fleur de griottier.*

Morellenboom. z. m. *Griottier, cerifier qui porte des griottes.*

Morellenſop. z. g. Morellennat. *Jus de griottes.*

Morellenſtam. z. m. Stam des morellenbooms. *Tige de griottier.*

Op eenen morellenſtam griffelen. *Enter ou greffer ſur un griottier.*

Morellenwijn. z. m. Wijn met morellenſop gemaakt. *Vin de griottes, vin fait avec du jus de griottes.*

‡ MORES leeren. *Apprendre à vivre, manger de la vache enragée, coucher ſur la dure.*

‡ Ik zal u mores leeren als gij dat weer doet. *Si vous y retournez, je vous apprendrai à vivre.*

‡ Hij is nu zeer dartel, maar hij zal nog wel mores leeren. *Il eſt bien pétulant, mais il apprendra encore à vivre, il mangera encore de la vache enragée, il couchera encore ſur la dure.*

MORGEN. z. m. De volgende Dag. *Demain, le jour prochain.*

* Ik zal dat morgen gaan haalen. *J'irai demain querir ou chercher cela.*

Kom morgen vroeg weder. *Revenez demain au matin.*

Morgen, morgenſtond, ogtend, ugtend. *Matin, matinée.*

Iemand goeden morgen zeggen of wenſchen. *Soubaiter le bon jour à quelqu'un.*

Overmorgen. *zie onder* Over.

's Morgens. In den morgenſtond. *De bon matin, le matin.*

's Morgens zig in de taalen oeffenen. *Etudier les langues le matin.*

MORGEN of mergen lands. *Arpent de terre, meſure de 600 verges quarrées.*

Morgendaauw. z. m. *Roſée du matin ou qui tombe le matin.*

Morgendrank. z. m. Ugtentdrank. *Boiſſon qu'on boit le matin.*

Zig in den morgendrank verloopen. *Etre adonné à la boiſſon du matin comme à l'eau de vie, au vin d'abſinte, &c.*

Morgen-

Digitized by Google

Morgeneeten. z. g. Morgenmaal, ontbijt. *Déjeuné.*
Morgengaaf, gift die een Bruidegom 's morgens na de eerſte bijſlaap ſchenkt. *Préſent de nôces ou préſent qu'un époux fait le lendemain de ſes nôces à ſon épouſe pour la récompenſer de la perte de ſa virginité.*
Morgengebed. z. g. Gebed dat men des morgens doet. *Priére du matin ou que l'on fait au matin.*
Morgenglans. z. m. Morgenrood, dageraat. *Aube, aurore.*
Morgengroet. z. v. Morgenwenſch. *Bonjour.*
Morgenlied. z. g. 't Geeſtelijk lied dat 's morgens gezongen word. *Chanſon ſpirituelle qui ſe chante le matin, cantique du matin.*
De Lutherſchen zingen veele morgenliederen. *Les Luthériens chantent beaucoup de cantiques le matin.*
Morgenligt. z. g. *Lumiére du matin, l'aube du jour, le point du jour.*
Morgenmaal. z. g. Een groot ontbijt. *Un gros déjeuné, qui ſert de diné.*
De boeren houden gemeenlijk morgenmaal. *Les payſans font ordinairement de bons déjeunés.*
* Morgenmaal. Melk die 's morgens gemolken is. *Lait trait le matin.*
Morgenoffer. z. g. Offer dat 's morgens geoffert word. *Sacrifice du matin ou qu'on offre le matin.*
Morgenrood. z. g. Morgenglans, morgenſchijnzel. *Aube, aurore.*
Morgenſtar. z. v. Dagſtar. *Lucifer, l'étoile de Vénus, l'étoile du matin, l'étoile du berger.*
Chriſtus de blinkende morgenſtar. *Chriſt l'étoile brillante du matin.*
* Morgenſtar. z. v. Knotze met prikkels. *Sorte de gros bâton qui a pluſieurs pointes de fer en forme d'étoile, maſſe d'armes à pointes de fer.*
De matroozen waren met morgenſtarren gewapend. *Les matelots étoient armés de maſſes d'armes.*
Morgenſtond. z. m. Ugtendſtond. *Matin, matinée.*
't Is een aangenaame morgenſtond. *Cette matinée eſt fort agréable.*
Morgenwekker. z. m. Wekker aan een uurwerk. *Réveille-matin, reveil de l'horloge.*
Die kinderen heeft, behoeft geen morgenwekker. *Qui a de petits enfans, n'a que faire de réveil.*
Morgenwerk. z g. Arbeid dien men's morgens doet. *Ouvrage ou travail du matin.*
Morgenzang. z. m. Morgengezang. *Cantique du matin.*
Morgenzegen. z. m. Morgenwenſch. *Soleil du matin, ſoleil levant.*
Die hof heeft de morgenzon. *Ce jardin a le ſoleil du matin.*
MORIAAN. z. m. Moor. *Maure, More.*
‡ Den moriaan waſſchen of ſchuuren, vergeefſchen of verlooren arbeid doen. *Blanchir un Maure, prendre de la peine inutilement, cracher contre le vent.*
Moriaanshoofd. z. g. *Tête de Maure.*
De herberg van 't moriaanshoofd. *L'Auberge ou l'hôtel de la tête de Maure.*
MORILLE. Soort van zekere lekkere kampernoelien. *Morille, eſpéce de champignon très-délicat.*
MORIS leeren. *zie* Mores leeren.
MORLEN. g. w. In den donker of bij den taſt arbeiden. *Gâter la beſogne, travailler à tâtons, en tâtonnant ou de nuit.*
MORREN. g. w. Knorren, preutelen. *Murmurer, gronder.*
Ergens over morren. *Murmurer ou gronder de quelque choſe.*
Iſraël morde tegens Mozes in de Woeſtijne. *Iſraël murmura contre Moïſe dans le Déſert.*
Morrig. bijv. w. Knorrig, gemelijk. *Grogneux, fâcheux, chagrin, difficile.*
Oude luiden vallen wat morrig. *Les vieilles gens ſont un peu fâcheux & chagrins.*
Morring. z. v. Gemor, geknor. *Murmure, bruit de ceux qui grondent.*
Iſraëls morring tegen God en tegen Mozes. *Le murmure d'Iſraël contre Dieu & contre Moïſe.*
MORS. ond. w. Dat bij het woord *dood* gevoegd word. Morsdood. *Roide mort.*
‡ MORS. z. v. Morspot, een vuil ontijdig vrouwmenſch. *Salope, femme ſalope & malpropre.*
‡ Morsbeer. z. m. Een morſſig of vuil menſch. *Sale, ſalope.*
‡ Morsbeerig. bijv. w. Vuil, ſmeerig. *Sale, malpropre.*
Hij ziet 'er heel morsbeerig uit. *Il eſt fort ſale & malpropre.*
MORSELEN. w. w. Brijzelen, te morzel ſlaan. *Briſer, rompre en piéces.*
Iets aan ſtukken morſelen. *Briſer ou rompre quelque choſe en piéces.*
Morſeling. z. v. Brijzeling. *L'action de briſer & de rompre en piéces.*
Morſelingen. z. v. meerv. Brijzelingen, kleine ſtukjes. *Petits morceaux de choſes briſées.*
MORSEN. *zie* Morſſen.
Morskeuken. z. v. *Cuiſine où ſe fait le plus ſale ouvrage.*
‡ Morspot. z. v. Een morſſig wijf. *Une ſalope.*
‡ Morſſebel. z. v. Een vuil morſſig vrouwmenſch. *Femme ou fille ſalope & malpropre, ſouillonne.*
MORSSEN. w. w. Kladden, vuil maaken. *Salir, gâter quelque choſe, la faire devenir ſale.*
De Schilder morſt geweldig met zijne verwe. *Ce Peintre ſalit tout avec ſes couleurs.*
Morſſen met het eeten. *Patrouiller en mangeant.*
De kinderen morſſen in de goot. *Les enfans patrouillent dans les ruiſſeaux des rues.*
Morſſerije. *zie* Morſſigheid.
Morſſig. bijv. w. Vuil. *Sale, ſalope, malpropre.*
Dat wijf is morſſig over haar lijf. *Cette femme eſt toujours miſe d'une manière malpropre.*
Zijn baard was heel morſſig. *Sa barbe étoit fort ſale ou toute pleine d'ordure.*
Morſſig. bijw. Vuil, ontijdig. *Salement.*
Die boerin gaat morſſig met haar zuivel om. *Cette payſane prépare & accommode ſon laitage fort ſalement.*
Morſſigheid. z. v. Vuiligheid. *Salété, malpropreté, vilenie, ordure.*
Die menſchen vergaan door morſſigheid. *Ces gens périſſent de ſaleté & de vilenie.*
Morſſigheid is geen heiligheid. *Spreekw. On n'en eſt pas plus ſaint pour être malpropre.*
MORTADEL. ond. w. Metworſt die ſterk gekruid is. *Mortadelle ſauciſſon de haut goût.*
MORTEL. z. m. Zekere kalk. *Mortier.*
Mortel van gemalen marmerſteen gemaakt. *Mortier fait de menu marbre ou de marbre broyé.*
Mortel. Gruis van ſteen. *Pouſſiére, pierre réduite en pouſſiére.*
Iets te mortel ſlaan. *Briſer une choſe à force de coups, la réduire en pouſſiére.*
Mortelbak. z. m. Bak daar men mortel in beſlaat. *Auge qui ſert à battre le mortier, auge de maçon, auge à mortier.*
MORTELEN. g. w. Uitmortelen, uitvallen. *Tomber en ruine, tomber par morceaux.*
Die muur mortelt heel uit. *Ce mur tombe en ruine, ou par morceaux.*
Mortelig. bijv. w. Kruimelig, brijzelig. *Qui ſe briſe, qui tombe par morceaux.*
MORTEPAAIJE. ond. w. Soldaat in dezelve beſetting bij tijden van oorlog en vreede altijd leggende. *Mortepaye, ſoldat qui demeure toujours dans la même garniſon en temps de guerre & de paix.*
MORTIER. z. m. ond. w. Bombketel. *Mortier à bombes.*
Eene batterije van zes mortieren. *Une batterie de ſix mortiers.*
Mortier. Vijzel. *zie* Vijzel.
Iets in eenen mortier ſtampen. *Piler quelque choſe dans un mortier.*
Mortierſtamper. z. m. Mortierſtok. *Pilon.*
MORW. *zie* Murw.

M O S.

MOS, mus, zekere vogel. *zie* Mus.
MOS, moſch, muſch. z. g. Boommos, ruigte die aan de boomen groeit. *Mouſſe.*
Boommos of boommoſch. *zie onder* Boom.
Zeemos of zeemoſch. *zie onder* Zee.
Mosagtig. bijv. w. Moſſig, vol mos. *Mouſſu, plein de mouſſe, velu de mouſſe.*
Die boomen zien 'er heel mosagtig uit. *Ces arbres ſont tous velus de mouſſe.*
MOSE of Moſes, mansnaam. *Moïſe, nom d'homme.*
MOSKET. *zie* Musket.
MOSKOU. z. g. De hoofdſtad van Moskoviën. *Moscou, capitale de Moscovie.*
MOSKOVIEN. z. g. 't Rijk van den Grooten Czaar. *Moscovie, l'Empire du Grand Czar, à préſent Empereur de Moscovie ou de la grande Ruſſie.*
Moskoviſch. bijv. w. Van Moskoviën, dat op dat Rijk ziet. *De Moscovie, ce qui regarde la Moscovie.*
De Moskoviſche Czaar, de Keizer van Moskoviën. *Le Czar de Moscovie, l'Empereur de Moscovie.*
De Moskoviſche handel, handelaars, vloot, enz. *Le trafic ou négoce, les négocians, la flotte, &c. de Moscovie.*
't Moskoviſch rijk of gebied. *L'Empire des Moscovites.*
't Moskoviſch. z. g. De Moskoviſche taal. *Le Moscovite, la langue des Moscovites.*
Moskoviſch konnen ſpreeken. *Parler Moscovite ou la langue des Moscovites.*
Moskoviſchvaarder. z. m. Een ſchip of ſchipper die op Moscoviën vaart. *Vaiſſeau, ou Capitaine de vaiſſeau qui négocie en Moscovie, qui va charger des marchandiſes en Moscovie.*
Moskoviter. z. m. Een man uit Moskoviën. *Moscovite.*
MOSQUEE. Dus worden genaamd de Kerken of Tempelen der Mahometanen. *Moſquée, nom des Egliſes ou Temples des Mahométans.*
MOSQUIL. Kalfaathamer. *Maillet de radoub, calfat.*
MOSSEL. z. v. Zekere ſchulpviſch. *Moule, ſorte de petit poiſſon enfermé entre deux coquilles, concaves, étroites, & tirant ſur le noir.*

Digitized by Google

Mossselen eeten. *Manger des moules.*
Mossselen kruijen. *Porter ou brouetter des moules par la ville pour les vendre.*
Paalmossselen. *zie onder* Paal.
‡ Mossel. Rochel. *Crachat, gros crachat.*
Mossselkreek. z. v. Kreek daar men mossselen vangt. *Crique où l'on pêche des moules.*
Mossselkruijer. *zie* Mossselman.
Mossselman. z. m. Mossselvanger, mossselkruijer. *Homme qui prend ou qui vend des moules.*
Mossselschelp. z. v. Mossselschulp. *Coquille de moules.*
Mossselschuit. z. v. *Bateau ou batelet qui sert à voiturer des moules.*
Mossselschulp. *zie* Mossselschelp.
Mossselvanger. *zie* Mossselman.
Mossselvangst. z. v. *Pêche des moules.*
‡ Mossselvloot. z. v. Eene kleine slegte vloot. *Une petite méchante flotte.*
MOST. *onv. tijd zie* Moest.
MOST. z. m. Nieuwe onklaare wijn. *Moût, du vin nouveau qui est encore trouble, du vin bourru.*
De most is ongezond. *Le vin bourru est mal-sain.*
MOSTAART. z. v. Mostert. *Moutarde.*
't Is mostaart na den eeten. *C'est de la moutarde après dîné.*
De mostaart vat u bij den neus. *La moutarde vous prend au nez ou par le nez.*
‡ Mostaart. Duurder koop dan een ander. *Enchère, augmentation de prix, trop cher.*
Hij heeft daar 25 guldens mostaart aan. *Il a acheté cela 25 francs trop cher, il en donne 25 francs de trop.*
Mostaart maalen. *Broyer de la moutarde, faire de la moutarde.*
Mostaartlepeltje. z. g. *Petite cuillier à moutarde.*
Mostaartman. z. m. Een die mostaart maalt en verkoopt. *Homme qui vend & fait de la moutarde, vendeur de moutarde.*
Mostaartmolen. z. m. *Moulin à moutarde ou pour broyer de la moutarde.*
Mostaartpot. z. m. *Moutardier.*
Mostaartsaus. z. v. *Sauce-Robert, sauce de moutarde.*
Rog met eene mastaart saus eeten. *Manger de la raye avec une sauce de moutarde.*
Mostaartzaad. z. g. *Sénevé, semence de moutarde.*
Daar is bruin en wit mostaartzaad. *Il y a deux sortes de sénevé, il y a de la semence de moutarde blanche & brune.*
Mostert. *zie* Mostaart.

M O T.

MOT. z. g. Allerhande afval van hout op de timmerwerven. *Toute sorte de petites pièces de bois qu'on trouve sur les chantiers.*
Mot. Allerhande kleine brokken van den turf. *Petits morceaux de tourbe. zie* Mul.
MOT. z. v. Motte, zekere schietworm. *Tigne, sorte de ver qui ronge les habits, le blé &c.*
De mot is in dat kleed. *Cet habit est mangé de tignes.*
Die mantel word van de mot opgegeeten. *Les tignes rongent ce manteau.*
‡ De mot is in dien winkel, die winkel raakt op den hond of raakt leeg. *Cette boutique dépérit entièrement.*
MOT. z. v. Mist, nevel. *Brouillard, brume.*
Ik kan door de mot niet zien. *Je ne puis voir au travers du brouillard.*
‡ MOT. z. v. Hoer. *Vilaine putain, infâme garce qui s'abandonne à tout le monde.*
‡ Mothoer. z. v. Vuile hoer. *Vilaine putain, laide garce.*
‡ MOTHUIF. z. v. Vuile en slordige nagtmuts. *Tignon ou coëffure de femme qui a les cheveux gras & mal peignés, qui est coëffée malproprement.*
‡ 't Oude wijf had eene mothuif op. *La vieille avoit un tignon sur la tête.*
‡ Mothuis. z. g. Hoerhuis, kit. *Bordel.*
‡ Motpruik. z. v. Slordige en vuile pruik. *Tignasse.*
MOTREGEN. z. m. *Bruïne.*
MOTREGENEN. g. w. *Bruïner.*
MOTS. z. m. Gemotst paerd. *Cheval écourté ou essorillé.*
MOTSEN. *zie* Motzen.
MOTTEGAT. z. g. Mottesteek. *Trou qui a été fait par la tigne.*
MOTTEN. g. w. Mitten, nevelen. *Faire du brouillard.*
't Heeft den gantschen dag gemot. *Il a fait du brouillard toute la journée.*
MOTTENKRUID. z. g. Blataríe, zeker kruid. *Herbe aux tignes.*
MOTTIG. *bijv. w.* Deizig, mistig, nevelagtig. *Plein de vapeurs & de nuages, sombre.*
't Weer zag 'er den gantschen morgen mottig uit. *Il fit un temps sombre & couvert toute la matinée.*
MOTTIG. *bijv. w.* Daar de mot in is. *Qui est mangé ou rongé de la tigne.*
Mottig laken. *Drap mangé ou rongé de la tigne.*
‡ MOTTIG. *bijv. w.* Vuil, morsig. *Salope, sale, malpropre.*
Eene mottige Juffer. *Dame cigogne.*
MOTZEN. w. w. De ooren afsnijden: van de paerden spreekende. *Ecourter, couper les oreilles: parlant des chevaux.*

MOU. MOZ.

MOUNSTER. Landschap van Ierland. *Monsonie, Province d'Irlande.*
MOUSSON. *ond. w.* Vaste wind uit zekeren oord eenige maanden lang doorwaaijende. *Mousson, vent alisé, vent réglé qui souffle d'un certain quartier plusieurs mois de suite.*
MOUT. z. g. Gedroogde gerst waar mee men brouwt. *De la drèche, grain à qui on donne un commencement de germination, & qu'on concentre ensuite en le séchant, orge moulue grossièrement avec d'autre grain pour faire de la bière.*
Dat mout is wat te hoog gedroogd. *Cette drèche ou ce grain germé est trop sec, cette orge est trop sèche.*
Windmout. *zie onder* Wind.
MOUTEN. w. w. 't Bier mouten. *Employer du grain germé à faire de la bière.*
Dat bier is wel gemout. *On a mis assez de grain germé dans cette bière.*
MOUTER. *zie* Melter.
Mouterije. *zie* Melterije.
Moutmolen. z. m. *Moulin à faire de la drèche.*
MOUW. z. v. 't Kleed van den arm. *Manche, partie de l'habit qui couvre le bras.*
Dat kleed heeft wijde mouwen. *Cet habit a les manches larges.*
Een kleed met hangende mouwen. *Un habit à manches pendantes.*
* Ik weet 'er geen mouwen aan te zetten. *Je n'y sai point de remède, je ne sai comment m'y prendre, je ne sai quelle pièce y coudre.*
‡ Den aap in de mouw houden. *zie onder* Aap.
Den aap uit de mouw laaten kijken. *Montrer ce qu'on a dans l'ame, découvrir son jeu.*
‡ Hij heeft 'er wel zeven in de mouw, hij is loos en arg. *Il est fin & rusé.*
‡ Iemand wat op de mouw spelden of eene leugen wijs maaken. *Faire accroire quelque chose à quelqu'un, lui en conter, lui en donner à garder.*
Mouw. Linnenmouw. *Manche, manchette.*
Schoone mouwen aandoen. *Mettre une paire de manchettes blanches.*
Mouw. Melkmouw, houtenbak mouwswijze gemaakt. *Auge à mettre le lait.*
Linnenmouw, Melkmouw, Monniksmouw, Spiemouwen, Voormouwen, enz. *zie onder* Linnen, enz.
Mouwtjes, Linnenmouwtjes. *Des manchettes.*
MOZAISCH of mozaïk. *bijv. w.* Ingeleid. Als, Mozaïsch of mozaïk werk. *De la Mosaïque, ouvrage de rapport.*
MOZES. *zie* Mose of Moses.

MUD. MUE. MUF. MUG.

MUD, mudde. z. g. *en m.* Zekere maat van koorn. *Septier, mesure à mesurer du grain.*
Een mudde heeft vier schepels in. *Un septier contient quatre boisseaux.*
Wat geld het mudde van die tarwe? *Combien vaut le septier de ce froment?*
‡ Bij de mud. *En quantité.*
Daar is vis bij de mud in dien vijver. *Il y a quantité de poissons dans cet étang, cet étang fourmille de poissons.*
Muddetje. z. g. *Dortsch w.* Klein wijnmaatje. *zie* Mutsje.
MUER. *zie* Muur.
MUF. *bijv. w.* Duf, schimmelig. *Qui sent le renfermé ou le relant.*
Die kamer ruikt heel muf. *Cette chambre sent le relant ou le moisi, elle a une mauvaise odeur.*
Dat brood, dat meel, enz. is muf. *Ce pain, cette farine, &c. sent le renfermé, le moisi.*
Mufagtig. *bijv. w.* *Qui sent un peu le moisi ou le renfermé.*
MUFFEN. g. w. Vermuffen, muf worden. *Sentir le relant, le moisi ou le renfermé.*
Dat vleesch begint te muffen. *Cette viande commence à sentir le relant.*
Dat brood muft. *Ce pain sent le moisi ou le renfermé.*
Muffen, fuffen. *zie* Suffen, mijmeren.
Muffigheid. *zie* Mufheid.
Mufheid. z. v. Muffigheid, dufheid. *Moisissure, humidité relante, odeur ou goût de moisi ou de relant.*
Daar is altoos eenige mufheid in eene beflootene plaats. *Il y a toujours quelque humidité fade & une odeur de relant dans un lieu fermé.*
MUG, mugge. z. v. Zekere vlieg. *Cousin, espèce de moucheron.*
Zeer van de muggen gequeld of gesteeken worden. *Etre extrêmement tourmenté des cousins.*
De muggen vliegen om de kaers. *Les mouches, les moucherons, les cousins, volent autour de la chandelle.*
‡ Die mug vliegt al om de kaers, het zal haast met hem gedaan zijn. *Il sera bientôt flambé.*
‡ Eene Fransche mug, schimpwoord bij 't graauw gebruikelijk, om een Franschman te zeggen. *Mot de mépris usité parmi la canaille pour dire un François.*
Muggebeet. z. v. Muggesteek. *Piqure de cousin.*
Muggenbijter. Paerdenvlieg. *zie* Horfsel.

Muggen-

Digitized by Google

Muggenbijter, muggenzifter. *zie* Muggenzifter.
Muggenziften. *zie* Hairklooven.
Muggenzifter. *zie* Hairkloover of Kloover.
Muggenzifterije. *zie* Hairklooverije.

M U I.

MUIL. *z. m.* Muilezel, muilpaerd, muilezelinne. *Mulet, mule.*
Als een muil draagen. *Porter des fardeaux comme un mulet.*
MUIL. *z. v.* Zeker fchoeizel zonder hielftuk. *Mule, pantoufle.*
Muilen aan hebben. *Avoir des mules ou des pantoufles aux pieds.*
MUIL. *z. m.* Bek, mond, fmoel, fnuit. *Mufeau, gueule, mufle.*
Hij rukte het fchaap uit des leeuws muil. *Il tira la brebis de la gueule du lion.*
Bottmuil, Kalfsmuil, Langmuil, Melkmuil, Smoddermuiltje, Verkensmuil, Zuurmuil, enz. *zie onder* Bot, enz.
Muilband. *z. m. Muficlière.*
Die hond heeft eenen muilband aan. *Ce chien eft emmufelé, il a eu on lui a mis une mufeliére.*
MUILBANDEN. *w. w.* Eenen muilband aandoen. *Emmufeler.*
Eenen hond muilbanden. *Emmufeler un chien, lui mettre une mufeliére.*
‡ Iemand muilbanden of den mond fhoeren. *Fermer la bouche à quelqu'un, lui impofer filence.*
MUILDRIJVER. *z. m.* Muilezeldrijver. *Muletier.*
‡ MUILEN. *g. w.* Pruilen, knorren. *Murmurer, gronder, être mécontent.*
MUILIJZER. Gebit der paerden. *zie* Gebit.
MUILINNE. *z. v.* Muilezellinnne. *Mule.*
‡ Zij is zoo koppig als eene muilinne. *Elle eft fantasque comme une mule.*
MUILKORF. *z. m.* Hooikorf dien men den muilezel aan den hals hangt. *Mufeliére, panier rempli de foin que l'on pend au cou du mulet pour le faire manger.*
MUILPAERD. *z. g.* Dier dat van eenen ftier en eene ezelinne voortgeteeld is. *Jumart, aninal engendré d'un taureau & d'une ânefſe.*
‡ MUILPEER. *z. v.* Klap voor den bek. *Soufflet.*
Iemand luftig muilpeeren geeven. *Donner pluſieurs ſoufflets à quelqu'un, le bien ſoufflèter.*
Muilpranger. Gebit der paerden. *zie* Gebit.
MUILTJE. *z. g. Petit pantouffle.*
*Op zijne muiltjens gaan, zijne koeitjes op droog hebben, op zijn gemak leeven. *Avoir ſon pain cuit, n'avoir plus beſoin de travailler.*
*Hij heeft het op zijne muiltjens gebragt, hij kan nu gemaklijk leeven. *Il a tant travaillé qu'il peut vivre à ſon aiſe préſentement.*
MUILZAAL of muilzadel. *z. m. Selle de mulet, bât, bât d'âne ou de mulet.*
MUIS. *z. v.* Zeker fchadelijk diertje. *Souris, petit animal qui fait beaucoup de mal.*
Veele muizen hebben. *Avoir beaucoup de ſouris.*
*De muis is in de val, hij is in de knel. *L'oiſeau eſt en cage, le drolle eſt pris au trébuchet.*
*Het fchip is met man en muis gebleeven. *Le vaiſſeau eſt péri avec tout l'équipage.*
Aardmuis, Huismuis, Relmuis, Spekmuis, Veldmuis, Wiedermuis of Vleermuis, Watermuis. *zie onder* Aarde, enz.
Landmuis. *zie* Veldmuis.
‡ MUIS. *z. v.* Aardaker, aardnoot. *Gland de terre, qu'on cherche en creuſant la terre après que les bleds ſont coupés.*
MUIS. *z. v.* De muis van de hand. *Le muſcle ou le mollet de la main.*
MUIS. *z. v.* Kleed om de kabel. *Fourrure de cable.*
MUISDOORN. *z. m.* Wilde mirth, fteekende palm. *Myrthe ſauvage, arbriſſeau.*
MUISGRAAUW. *bijv. w. Gris de ſouris.*
MUISEN. *zie* Muizen.
Muishond. *z. m.* Hond die muizen vangt. *Chien qui chaſſe aux ſouris.*
't Jaar 1692 was een groot muisjaar. *En l'année 1692 il y eut une grande multitude de ſouris dans les champs.*
Muisje. *z. g.* Eene kleine muis. *Souriceau, petite ſouris.*
‡ Een muisje in den meelpot, een flegt en ongedaan menfch. *Une petite perſonne laide & malfaite.*
‡ Dat muisje heeft een ftaertje, daar fchuilt wat agter. *Il y a quelque choſe de caché là-deſſous.*
Muiskat. *zie* Muizekat.
Muisleer. *z. g. Gantelet de Chapelier & de Cordonnier.*
MUITAGTIG. *bijv. w.* Oproerig. *Séditieux, mutin.*
De Siciliaanen zijn een muitagtig volk. *Les Siciliens ſont des ſéditieux ou ſont enclins à la ſédition.*
Muitagtiglijk. *zie* Oproeriglijk.
MUITE. *zie* Vogelkooi.
‡ In der muite blijven of zitten, in huis blijven of zitten. *Demeurer au logis, ne point ſortir, ſe tenir dans ſa cage.*
‡ Hij houd zig in der muite, dat is, in huis, binnens deur. *Il demeure au logis, il ſe tient dans ſa cage.*
MUITEMAAKER. *zie* Muiter.
MUITEN. *g. w.* Oproerig zijn. *Etre ſéditieux, ſe mutiner, ſe révolter.*
't Volk dit hoorende begon te muiten. *Le peuple ayant entendu cela, commença à ſe mutiner ou à ſe révolter.*
MUITER. *z. m.* Muitemaker, oproermaker. *Séditieux, mutin.*
De muiters wierden ftrengelijk geftraft. *Les ſéditieux furent punis rigoureuſement.*
Muiterije. *z. v.* Oproer, tweefpalt. *Sédition, mutinerie, ſoulévement, révolte.*
Groote muiterije aanregten. *Exciter ou émouvoir une grande ſédition ou révolte.*
Muitmaker. *zie* Muiter.
Muitziek. *bijv. w.* Muitzugtig. *Séditieux, mutin.*
MUIZENDREK. *zie* Muizenkeutels.
Muizengat. *z. g.* Muizenhol. *Trou de ſouris.*
Muizenkat. *z. v.* Kat die wel muift. *Chat qui chaſſe bien aux ſouris & qui les prend.*
Muizenkeutels. *z. m. meerv.* Muisftront. *Crottes de ſouris.*
*Muizenkeutels, fuiker anijszaad. *Des dragées.*
Muizenkoorn. *z. g.* Rooden dolik, phœnix, zeker kruid. *Ivraye, ivroye, ſorte de plante.*
Muizekop. *z. m.* Muizehoofd. *Tête de ſouris.*
‡ Muizenmaaltijd. *z. m.* Een droge maaltijd zonder drank. *Repas de brebis, repas où l'on ne boit pas.*
Eenen muizenmaaltijd doen. *Faire un repas de brebis, manger ſans boire.*
Muizen. *z. v. meerv.* Van muis. *Des ſouris.*
De muizen eeten het koorn op. *Les mulots mangent tout le bled. zie* Aardmuis.
‡ Muizen met ftaerten, Aardakers, Aardnooten. *Glands de terre qui ont la forme de ſouris.*
MUIZEN. *w. w.* Muizen vangen. *Prendre des ſouris, chaſſer aux ſouris.*
Die kat muift wel. *Ce chat donne bien la chaſſe aux ſouris.*
Die kat muift niet. *Ce chat ne prend point de ſouris.*
‡ Wel muizen, ras eeten. *Manger vite.*
‡ Hij muift wel, maar hij meeuwt niet. *Il va toujours ſon train en mangeant ſans s'amuſer à babiller, il mange beaucoup, mais parle peu.*
Muizenneft. *z. g.* Muizenhol, *Trou ou nid de ſouris.*
*Muizenneften in 't hoofd hebben, vol zwaare inbeeldingen zijn. *Avoir des rats, avoir des fantaiſies dans l'eſprit.*
Muizenhol. *zie* Muizenneft.
Muizehuid. *zie* Muizevel.
Muizenoor. *z. g.* Zeker kruid. *Oreille de ſouris, ſorte de plante.*
Muizenſtront. *zie* Muizenkeutels.
Muizenval. *z. m. Souriciére.*
Een levende, een doode muizenval. *Souriciére pour prendre les ſouris vives, ſouriciére pour prendre les ſouris mortes.*
Muizenvanger. *z. m. Homme ou garçon qui prend ou attrape des ſouris.*
Muizevel. *z. g.* Muizehuid. *Peau de ſouris.*

MUL. MUN.

MUL. *z. v.* Molm, turfmul. *Des motes ou de petits morceaux de tourbes, débet de tourbes.*
MUL. *bijv. w.* Bol, ftoffig. *Sablonneux, plein de pouſſiére.*
Dat is mulzand, een mulle weg. *C'eſt du ſable profond, c'eſt un chemin ſablonneux.*
MUL. Baft van krap of meekrap. *Ecorce de garance.*
MULLEN. *g. w.* Afmortelen. *S'égruger, ſe rompre en petits morceaux, faire de la pouſſiére.*
Die turf mult zeer. *Ces tourbes s'égrugent extrémement ou font beaucoup de pouſſiére.*
Mullig. *bijv. w.* Bol, ftoffig. *Plein de pouſſiére, qui fait de la pouſſiére, comme les chemins ſablonneux en été.*
De weg is heel mullig. *Le chemin eſt fort ſablonneux & plein de pouſſiére.*
Mulligheid, bolligheid van 't zand. *La profondeur du ſable.*
De mulligheid van 't zand, mat de paerden geweldig af. *La profondeur du ſable fatigue extrémement les chevaux.*
MUMIE. *zie* Mommie.
MUNCHEN. Stadsnaam van Beijeren. *Munich ou Munick, ville de Baviére.*
MUNNIK. *zie* Monnik.
MUNSTER in Ierland. *zie* Mounſter.
MUNT. *z. v.* Plaats daar 't geld word gemunt. *Monnoye, le lieu ou ſe fabrique la monnoye.*
Zilver in de munt brengen. *Porter de l'argent à la monnoye.*
Munt. Geld, gemunt goud of zilver. *Monnoye, or ou argent monnoyé.*
Goede munt, valfche munt flaan. *Faire ou battre de la bonne, de la fauſſe monnoye.*
Dat is goede gangbaare munt. *C'eſt de la bonne monnoye ou de la monnoye qui a cours.*
Munt. De ftempel die op 't geld ftaat. *Coin, la marque d'un Prince qui fait battre monnoye.*
Men kan de munt van dat geld niet zien. *On ne ſauroit voir le coin de cette piece de monnoye.*

Digitized by Google

Munt. De ſtempel die op de ſlinker zijde van 't geld ſtaat. *Pile de pièce de monnoye.*
Wat raad gij, kruis of munt? *Que devinez-vous, croix ou pile?*
Kruis of munt werpen. *Jouer à croix & à pile.*
Kruis nog munt in huis hebben, heel zonder geld zijn. *N'avoir pas la maille, n'avoir pas d'argent du tout dans la maiſon.*
Nopdmunt. *zie onder* Nood.
Muntbeeldenaar. *z. m. Tableau ou tarif des monnoyes courantes.*
Muntbriefje. *z. g. Billet de monnoye.*
MUNTE. *z. v.* Bruinheilige, zeker kruid. *Menthe, ſorte d'herbe.*
MUNTEN. *w. w.* Geld ſlaan. *Monnoyer, faire, battre ou frapper de la monnoye.*
Dukatons. Rijksdaalders munten. *Battre ou frapper des ducatons, des écus blancs.*
* Het ergens op munten of op toeleggen. *Viſer à quelque choſe, former quelque deſſein ou quelque entrepriſe ſur quelque choſe.*
Men heeft het op die ſtad gemunt. *On en veut à cette ville-là, c'eſt cette ville à qui on en veut.*
Hij heeft het altoos op mij gemunt. *Il en veut toujours à moi.*
Hij had het op 's Konings leven gemunt. *Il avoit formé quelque méchant deſſein ſur la vie du Roi.*
MUNTER. *z. m.* Muntſlager, muntgezel. *Monnoyer ou monnoyeur, ouvrier qui travaille à la monnoye.*
Eenen valſchen munter bij den kop krijgen. *Attrapper un faux monnoyeur, s'en ſaiſir.*
Muntgereedſchap. *z. g.* Werktuigen tot de munt behorende. *Outils de monnoyeurs.*
Muntgezel. *z. m.* Knegt in de munt. *Ouvrier qui travaille à la monnoye.*
Munthamer. *z. m. Marteau de monnoyeur.*
Munthuis. *z. g.* Munt. *zie* Munt. *La maiſon de la monnoye.*
MUNTIG. *zie* Togtig.
MUNTING. *z. v. Monnoyage.*
Muntkamer. *z. v. Monnoyerie, lieu particulier où l'on bat monnoye.*
Muntmeeſter. *z. m. Maître ou Intendant de la monnoye.*
Muntmeeſterſchap. *z. v.* Muntmeeſtersampt. *Emploi du Maître de la monnoye.*
Muntſlag. *z. m.* Het munten, de ſtempel, die op het geld ſtaat. *Coin, la marque qui eſt ſur la monnoye.*
Dat geld is van ſlegten muntſlag. *Cet argent n'eſt pas bien marqué.*
Muntſlager. *zie* Munter.
Muntſpeciën. *meerv. Eſpéces, piéces de monnoye.*
Muntſtempel. *z. m.* Stempel daar men meê munt. *Coin, morceau de fer gravé dont on ſe ſert pour marquer les monnoyes.*
Muntſtof. *z. g. Métaux qui ſervent à la fabrique des monnoyes.*
't Muntſtof behoort op eenen vaſten voet of vaſten prijs te zijn. *Les métaux qui ſervent à la fabrique des monnoyes devroient être mis ou réduits à un prix fixe.*
Muntſtuk. *z. g. Piéce de monnoye.*
Munttoren. *z. m. Tour de la monnoye.*
Muntwezen. *z. g.* Al wat de munt betreft. *Tout ce qui concerne, touche ou regarde le monnoyage ou la monnoye.*
De Rijksvergadering heeft lang over het muntwezen geraadſlaagd. *Da Diète a délibéré longtemps ſur les affaires qui concernent les monnoyes.*
Muntzaaken. *z. v. meerv.* Zaaken die de munt aangaan. *Affaires qui concernent la monnoye.*

MUR. MUS.

MURF. *z. v.* Mond. *Gueule, bouche.*
‡ Hij heeft dat groot ſtuk geheel in zijne murf geſtooten. *Il a fourré ce grand morceau tout entier dans ſa gueule.*
‡ Ik zal u wat op uwe murf geeven. *Je vous donnerai ſur la gueule, je vous donnerai des coups de poing dans le viſage.*
MURMUREEREN. *g. w. ond. w.* Morren, knorren. *Murmurer, gronder.*
De Iſraëliten murmureerden tegen God. *Les Iſraélites murmurérent contre Dieu.*
Murmureering. *z. m.* Morring, gemor. *Murmure.*
MURW, murwe. *bijv. w.* Week, zagt, ſlap. *Mol ou mou, molle.*
Een murwe appel, peer, enz. *Une pomme ou poire molle, &c.*
Die ſtokviſch is murw gebeukt. *Cette morue ſéche ou ce merlus ſec eſt devenu mou à force de coups.*
De vrugten worden murw op den boom. *Les fruits meuriſſent ou deviennent meurs ſur l'arbre.*
Murw van rijpheid. *Mou, molle de maturité.*
Dat vleeſch is murw gekookt. *Cette chair eſt bien cuite ou fort tendre.*
‡ Iemand murw ſlaan, luſtig afroſſen. *Etriller quelqu'un de la bonne maniére.*
Murwtjes. *bijw.* Heel gaar. *Bien cuit, tendre.*
Vleeſch murwtjes kooken. *Cuire ou bouillir de la chair juſqu'à ce qu'elle ſoit bien tendre.*
MUS. *z. v.* Muſch, mos of moſch. *Moineau, paſſereau.*
De muſſen neſtelen in potten. *Les moineaux font leurs nids dans des pots.*
Boommus, Grasmus, Huismuis, Ringelmus, enz. *zie onder* Boom, enz.
MUSIEK, enz. *zie* Muziek, enz.
MUSKAATBLOEM. *z. v.* Foelij. *Fleur de muscade.*
Muskaatboom. *z. m. Muscadier, arbre qui porte la muscade.*
Muskaatenwijn. *z. m. Muscat, vin muscat.*
Muskaatnoot *z. v.* Kruidnoot. *Muscade, noix muscade, noix aromatique qui croit aux Indes.*
Muskadel. *z. v.* Muskadeldruif. *Muscat, muscadet, raiſin muscat.*
Blaauwe, roode of witte muskadellen. *Raiſin muscat noir, rouge ou blanc.*
Muskadellenwijn. *z. m. Vin muscat.*
Muskadelpeer. *zie* Muskuspeer.
MUSKELJAAT. *z. g.* Muskus. *Muſc, civette.*
Muskeljaatkat. *z. v. Muſc, civette, animal ſauvage, dont on tire le parfum de ce nom.*
Muskeljaatreuk. *z. v.* Muskusgeur. *Odeur, ſenteur ou parfum de muſc.*
MUSKET. *z. g. ond. w.* Lontroer, bus. *Mousquet, ſorte d'arme à feu où l'on met le feu avec la méche.*
Een musket laaden, loſſen, enz. *Charger, tirer un mousquet, &c.*
Hij kan wel met het musket omgaan. *Il s'entend très-bien au maniment du mousquet ou à manier le mousquet.*
Musketkogel. *z. m.* Musketkoegel. *Balle de mousquet.*
Musketloop. *z. m. Canon de mousquet.*
Musketſchoot. *z. m. Mousquetade, coup de mousquet.*
De legers lagen pas eenen musketſchoot van malkander. *Les armées étoient à la portée du mousquet.*
Muskettier. *z. m.* Roerſchutter. *Mousquetaire, qui porte le mousquet.*
Twee geledéren muskettiers dekten de piekeniers. *Deux files ou deux rangs de mousquetaires couvroient les piquiers.*

MUS. MUT. MUU.

MUSKOVIEN. *zie* Moskovien.
MUSKUS. *z. g.* Muskeliaat. *Muſc.*
Naar muskus ruiken. *Sentir le muſc.*
Muskusdier. *z. g. Muſc, animal qui donne le muſc.*
Muskuspeer. *z. v. Poire muscadelle.*
Muskusreuk. *z. v.* Muskusgeur. *Odeur ou ſenteur de muſc.*
Muskusrhee. *zie* Muskusdier.
* MUSSENDRONK. *z. m.* Een kleine teug. *Trait de moineau, c'eſt-à dire, un petit coup, un petit trait de vin, de biére, &c.*
Muſſenkan. *z. v. Pot à moineau.*
Muſſenneſt. *z. g. Nid de moineau.*
Muſſenpot. *zie* Muſſenkan.

MUT. MUU.

MUT. Bij de mut. *zie* Mud.
MUTS. *z. v.* Zeker hoofddekzel. *Bonnet, ſorte de coiffure.*
Eene Italiaanſche muts. *Barrette.*
Eene bonte muts dragen. *Porter un bonnet fourré.*
Eene Poolſche, eene Japonſche muts. *Un bonnet à la Polonoiſe, à la Japonoiſe.*
De muts des Hoogenprieſters. *La Tiare du ſouverain Pontife.*
Zwitzers muts. *Tocque à la Suiſſe, tocque de Suiſſe.*
De muts der Venetiaanſche Edelen. *La Barrette des Nobles Vénitiens.*
‡ Op zijne muts krijgen. *Etre roſſé, avoir ſur ſa jacquette.*
‡ De muts ſtaat hem niet wel van daag. *Il n'eſt pas de bonne humeur aujourd'hui, il s'eſt levé le cul le premier.*
‡ Ik heb daar geen muts op, dat behaagt mij niet. *Cela ne me plait pas, je n'ai pas bonne opinion de cela.*
‡ Hij is zoo gek niet als hem de muts wel ſtaat, of als hij gelijkt. *Il n'eſt pas ſi ſot qu'il en a la mine.*
‡ 't Schort hem onder de muts, hij is half gek. *Il a la cervelle démontée. il a un coup de hache.*
Keurmuts, Kindermuts, Klapmuts, Mopmuts, Nagtmuts, Slaapmuts, Trekmuts, Wintermuts, enz. *zie onder* Keur, enz.
Mutſenmaakſter. *zie* Kappenmaakſter.
Mutſenmaker. *z. m. Bonnettier.*
‡ MUTSEN. *ongebr. woord.* Wel gemutſt zijn, te vrede zijn. *Etre content, être de bonne humeur.*
Mutsje. *z. g. Petit bonnet.*
MUTSJE. *z. g.* Zekere maat van natte waaren, houdende een agtſte gedeelte van een mingelen. *Petite meſure de choſe liquides, tenant la huitiéme partie d'une pinte.*
MUTZAARD of mutzerd. *z. m. Brab. w.* Takkenboſch, rijsboſch. *Fagot.*
* Dat riekt naar den mutzaard, dat zweemt naar ketterije. *Cela ſent le fagot, cela ſent ſon hérétique.*
MUUR. *z. m.* Wand. *Mur, muraille, paroi.*
Een oude vervallen muur. *Une vieille muraille, un mur crévaſſé, un mur qui tombe en ruine.*
De muuren der ſtad of de ſtads muuren. *Les murs de la ville.*
De muuren beklimmen, beſtormen, enz. *Eſcalader les murs, monter à l'aſſaut, &c.*
De Romeinen rameiden de muuren om verre. *Les Romains renverſoient & ruinoient les murs des villes avec des béliers.*
Middelmuur, Scheidsmuur, Stadsmuur, Tegenmuur, Tuſſchenmuur, Voormuur, enz. *zie onder* Middel, enz.

Digitized by Google

MUUR. *z. v.* Zeker gewas. *Mouron ou moron, ſorte d'herbe.*
Groote muur, baſtert muur. *Grand mouron, mouron bâtard qui produit des fleurs bleues ou rouges.*
MUURBLOEM. *z. v. De la giroflée jaune.*
Muurbreeker. *z. m.* Stormram. *Bélier dont les Anciens ſe ſervoient pour renverſer les murailles.*
Muurbreeker. *Marteau à pointe, dont les maçons ſe ſervent pour rompre les murs.*
MUUREN. *zie* Bemuuren.
Muurkalk. *zie* Pleiſterkalk.
Muurkroon. *z. v.* Kroon, waar mee ten tijde der oude Romeinen de geen die het eerſt de muuren eener ſtad beklommen had, mede begunſtigd wierd *Couronne murale.*
Muurkruid. *z. g. Pariétaire, herbe médicinale.*
Muurpeper. *z. v.* Zeker kruid. *Pain d'oiſeau, ſorte d'herbe.*
Muurwerk. *z. g.* De muuren. *Les murs, le maçonnage.*
Het geheele paleis is afgebrand, het werk is alleen blijven ſtaan. *Tout le palais a été mis en cendres, les murs ſeuls ſont reſtés.*
Vaſt muurwerk. *Murs ſolides, maçonnage ſolide.*

MUZ. MY.

MUZEN. *zie* Zanggodinnen.
MUZIEK. *z. v. en g. ond. w.* Zangkunſt. *Muſique.*
Muziekboek. *z. g. Livre de Muſique.*
Muziekhuis, *zie* Speelhuis.
Muziekkonſt, muziekkunſt, muziekkunde. *zie* Muziek.
Muziekmaker. *z. m. Compoſiteur de muſique.*
Muziekmeeſter. *z. m. Maitre de muſique, celui qui enſeigne à chanter ou à jouer des inſtrumens.*
Muziekſleutel. *z. v. Clef de muſique.*
Muzikant. *z. m. Muſicien.*
Muzijk. *zie* Muziek.
MY. *zie* Mij.
MYRTH. *zie* Mirth.

N.

N A.

N. De dertiede letter van 't A, B, C. *N. La treiziéme lettre de l'Alphabet.*
NA. *bijw.* Digt bij, nabij *Près, auprès, tout près.*
De vlooten komen malkanderen heel na. *Les flottes s'approchent fort l'une de l'autre.*
Te na. *bijw.* Al te digt. *Trop près.*
Die flooten leggen te na aan malkanderen. *Ces foſſés ſont trop près l'un de l'autre.*
*Iemand te na komen, iemand beleedigen of in zijne eere raaken. *Offenſer, choquer ou affronter quelqu'un.*
*Eene dogter te na komen, haar beſlapen, *Coucher avec une fille, l'engroſſer.*
Malkanderen na beſtaan, namaagſchap zijn. *Etre apparenté de bien près, être bien proches parens, être allié par le ſang.*
Na. *Voortzetzel.* Agter. *Après.*
Na iemand inkoomen. *Entrer après quelqu'un.*
De een na den anderen. *L'un après l'autre.*
Daar na. *Après, enſuite.*
Daar na zeide hij, dat, enz. *Après cela il dit que, &c.*
Kort daar na of niet lang daar na. *Peu après, pas longtemps après.*
Na dien tijd ging het anders. *Après ce temps-là les affaires prirent un autre cours ou changérent de face.*
Na malkander. Agter malkander. *L'un après l'autre, tout d'une ſuite, de ſuite.*
Hij floeg hem driemaal na malkanderen. *Il le battit trois fois de ſuite.*
Na dezen, na deze reis. *Après, après cela, dans la ſuite, déformais, à l'avenir.*
Na dezen zal ik dat niet doen. *Je ne ferai plus cela à l'avenir, je ne le ferai plus ci-après.*
Na zonnen ondergang. *Après le ſoleil couché.*
Na mijn vertrek hoorde ik hier iets van. *J'en appris quelque choſe après mon départ.*
Na den eeten, na den maaltijd, na 't eindigen van den maaltijd. *Après le repas.*
Na, word ook bij verſcheidene werkwoorden gebruikt.
Ik zal 'er na zoeken.
Ik viſch na aal. *Je pêche aux anguilles.*
Na vraagen. *zie* Naar vraagen.
Na. *Suivant, ſelon ou vers. zie* Naar.

N A A.

NAA. *zie* Na.
NAA-AAPEN. *w. w.* Nabootſen. *Imiter, copier.*
Hij zoekt de groote Heeren na te aapen. *Il tâche de copier les grands Seigneurs.*
Hij weet dat geeſtig na te aapen. *Il ſait fort bien imiter cela, il contrefait cela naïvement ou ingénieuſement.*
‡ Na-aaping. *z. v.* Nabootzing, navolging. *Imitation, action ou choſe contrefaite.*
NA-AARDEN. *g. w.* Naar aarden. *Etre du même naturel, avoir les mêmes inclinations.*
Het kind aard naar zijne moeder. *Cet enfant a les mêmes inclinations ou eſt de la même humeur que ſa mére.*
NAAD. *z. m.* Zamenvoegzel van twee ſtukken. *Couture, jointure de deux piéces.*
De rok van Chriſtus was zonder naad. *La robe de Chriſt étoit ſans couture.*
Zijnen naad of zijn naadje naaijen, zijnen gang gaan, zijn voordeel ſtil zoeken. *Aller ſon train ſans rien dire, ne ſe point détourner, faire ſes affaires à petit bruit.*
Bloknaad, Breinaad, Schoennaad, Schoudernaad, enz. *zie onder* Blok, enz.
Naadje. *z. g. Breidſters w.* Breinaadje, twee gangen. *Deux tours: terme de tricoteuſe des bas.*
't Naadje agter aan eene kous. *Point de couture à un bas.*
NAAF van 't rad. *zie* Nave.
NAAIDOOS. *z. v. Boite ou caſſette à mettre la couture.*
NAAIEN. *zie* Naaijen.
Naaigaaren. *z. g. Du fil à coudre*
‡ Duivels naaigaaren. Wrange, ſchorſte, zeker gewas. *Sorte d'ivraye ou de mauvaiſe herbe qu'on appelle en Hollandois, fil à coudre du diable.*
Naaikamer. *z. v. zie* Naaiwinkel.
Naaikind. *z. g.* Kind dat te naaijen gaat. *Enfant qui va à la couture.*
Naaikuſſen. *z. g. Couſſin à coudre.*
Naaimand. *z. v.* Naaikorf. *Un panier à la couture.*
‡ Uit het naaimandje praaten. *Parler librement de l'amour, s'entretenir de l'amoureuſe guerre.*
Naaimeisje. *z. g.* Naaikind. *Une petite apprentie ou apprentiſſe en couture.*
Naaimeisjes of naaikinderen houden. *Avoir des apprenties en couture.*
Naainaald. *z. g. Une aiguille à coudre.*
Naaiſchool. *z. v. en g. Ecole pour apprendre à coudre.*
Naaiſter. *z. v. Une couturière.*
Linnennaaiſter. Wollennaaiſter. *zie onder* Linnen, enz.
Naaiwerk. *z. g.* 't Geen men naait. *De la couture, ce que l'on coud.*
Naaiwinkel. *z. m. Coutureric.*
NAAKEN. *zie* Naken.
NAAKT, naakte. *bijv. w.* Bloot, ongedekt. *Nud, nue.*
Eene naakte vrouw, boezen, ſchoot, enz. *Femme nue, ſein nud, giron découvert.*
Die Juffer gaat ver naakt. *Cette Demoiſelle a le ſein bien découvert, elle ſe découvre beaucoup.*
In Amerika loopen de Negers meeſt naakt. *Les Négres de l'Amérique vont presque tout nuds.*
*Heel naakt zijn, heel arm en beroofd zijn. *Etre tout nud ou mal vêtu, être pauvre & avoir de méchans habits.*
‡ Dat is eene naakte zwaluw, eene kaale vink, een kalis. *C'eſt un gueux, un pauvre, un miſérable.*
‡ Twee naakten konnen elkanderen niet dekken of niet helpen. *Deux miſérables ne peuvent s'entr'aider ou ſe prêter la main.*
*Naakt. Opregt, zuiver, ongeveinsd, eenvoudig. *Franc, point déguiſé, ſimple.*
*De waarheid is naakt. *La vérité eſt toute nue, pure, ſans détour ou déguiſement.*
*Iemand de naakte waarheid verhaalen. *Dire la pure vérité à quelqu'un.*
*Naakt. Ontdekt, bekend. *Découvert, connu.*
Alle dingen zijn naakt voor God. *Toutes choſes ſont connues à Dieu, il n'y a rien de caché devant Dieu.*
't Naakt. *z. g.* Een naakt menſch. *Nud, homme nud, femme nue, perſonne ou figure nue, nudité.*
Naar 't naakt tekenen. *Deſſiner d'après le nud, deſſiner quelque nudité.*
Half naakt. *Demi-nud: terme de Peinture & de Sculpture.*
Moedernaakt. *zie onder* Moeder.
*Naaktelijk. *bijw.* Ongeveinsdelijk, opregte-

Digitized by Google

regtelijk. *Nument, franchement, sans détour, ingénument.*
Iemand naaktelijk eene zaak open leggen. *Rapporter, raconter ou découvrir une chose nument ou ingénument à quelqu'un.*
Iets naaktelijk aantoonen. *Exposer une chose ingénument, la faire voir clairement.*
Naaktheid. *z. v.* Staat van iemand die van klederen ontbloot is. *Nudité.*
*Naaktheid. Eenvoudigheid. *Naïveté, simplicité.*
Naaktheid. Naakte schaamleden. *Nudité, parties naturelles de l'homme ou de la femme.*
Zijne naaktheid bedekken. *Couvrir sa nudité, cacher sa honte.*
Sem en Japhet bedekten de naaktheid van hunnen vader. *Sem & Japhet couvrirent la nudité de leur père.*
De naaktheid zijner moeder, zuster, dogter enz. ontdekken, zijne moeder, zuster, dogter enz. beslaapen. *Découvrir la nudité de sa mère, de sa sœur, de sa fille, c'est-à-dire, commettre inceste avec elles.*

NAALD. *z. v.* Naainaald. *Aiguille.*
Eene boekbinders naald. *Aiguille de relieur.*
Naald van eenen evenaar, *Aiguille de fléau.*
Naald. Hairnaald. *Poinçon de tête.*
Naald van 't kompas of van den streekwijzer. *Aiguille de boussole aimantée.*
Naald. Kantige steenen of houten naald. *Pyramide.*
*Naald. Ronde steenen of houten naald. *Obélisque.*
Naald. Top, spits. *Faîte.*
De naald van 't huis. *Le faîte de la maison, le pignon.*
‡ Weet hij eene naald, ik eenen draad, weet hij iets in te brengen, ik ook. *A-t-il des trous, j'ai des chevilles, j'ai autant de trous que lui de chevilles, je puis lui repondre à tout.*
‡ Dat kleed is met de heete naald gemaakt. *Cet habit est fait à la hâte.*
Breinaald, Grafnaald, Hairnaald, Kardoesnaald, Linnennaald, Naainaald. Paknaald, Rijgnaald, Ruimnaald, Scheelnaald. Stiknaald, Stopnaald, Tapijtnaald, Tijdnaald. Torennaald, Wijzernaald, Wollennaald, Zeilnaald. *Zie onder* Brei, enz.
Naaldenkoker. *z. m. Etui à aiguilles.*
Naaldenkop. *z. m.* Kop of hoofd van eene naald. *Cul d'aiguille.*
Naaldenmaker. *z. m. Aiguillier.*
Naaldenoog. *z. g.* Oog van eene naalde. *Trou d'une aiguille.*
Naaldenverkooper. *z. m. Marchand d'aiguilles.*
Naaldenwerk. *z. g.* Stikwerk, borduursel. *Broderie faite à l'aiguille.*
Naaldenwerk. Genaaide kant. *Point, espece de dentelle faite à l'aiguille.*
Naaldenwerken. *g. w.* Stikwerken, borduuren. *Broder, faire des ouvrages à l'aiguille.*
Naaldenwerken, kant naaijen. *Faire du point.*
Naaldenwinkel. *z. m. Boutique où l'on vend des aiguilles.*

NAAM. *z. m.* Benaaming waar door eene zaak onderscheiden word. *Nom, ce qui sert à distinguer une chose d'une autre.*
Zelfstandige naam. *Nom substantif.*
Bijvoegelijke naam. *Nom adjectif.*
Hoe is zijn naam? *Comment s'appelle-t-il? quel nom a-t-il?*
Dat is zijn eigen naam of zijn doopnaam. *C'est son nom de baptême.*
Ergens zijnen naam onder zetten, iets onderteekenen. *Souscrire quelque chose mettre son nom au bas.*
Dat is maar een geschil over den naam. *Ce n'est qu'une dispute touchant le nom.*
Gods eigen naam of gedenknaam. *Le nom propre de Dieu.*
Iets op eens anders naam haalen. *Aller querir ou chercher quelque chose à crédit sous le nom d'autrui ou d'un autre.*
Zijnen naam veranderen of verwisselen. *Changer son nom.*
*'t Kind eenen naam geeven, iets ergens mee bewimpelen. *Donner un faux nom à une chose, la déguiser, la revêtir d'un semblant.*
*De dingen bij haaren naam noemen, haaren regten naam geeven, niet bewimpelen. *Nommer les choses par leur nom, ne rien déguiser, appeller un chat un chat.*
*Naam, last, bevel. *Ordre, commandement.*
Uit wiens naame koomt gij? *Par l'ordre de qui ou de la part de qui venez-vous?*
Groet hem uit mijnen naame of van mijnent wege. *Saluez-le de ma part.*
Uit Gods naame spreeken. *Parler au nom de Dieu ou de la part de Dieu.*
*Laaten wij in Gods naame beginnen. *Commençons au nom de Dieu.*
Christus zeide tot zijne Apostelen: Gaat henen, onderwijst alle de Volkeren, dezelven doopende in den naame des Vaders, en des Zoons, en des H. Geestes. *Jésus-Christ dit à ses Apôtres: Allez, & instruisez toutes les nations, en les baptisant au nom du Père, du Fils, & du Saint-Esprit.* Matth. ch. 28. v. 19.
*Naam, aanzien, eer, agting. *Nom, réputation, autorité.*
Zig eenen grooten naam maaken in de waereld. *Faire du bruit dans le monde, acquérir de la réputation, de la gloire.*
Hier door verkreeg hij eenen onsterfelijken naam. *Il s'acquit par-là une gloire immortelle.*
Een man van naame, van beroemdheid. *Un homme de réputation, un homme distingué.*
*Iemand eenen quaaden naam geeven of verhaat maaken. *Décrier ou noircir la réputation de quelqu'un.*
De quaade of moeijelijke naamen in 't leezen overslaan. *Passer sous silence les noms difficiles en lisant, sauter les mots difficiles.*
*De quaade naamen overslaan. *Passer sous silence les endroits scabreux d'un récit.*
Bij naame. Bij zijnen naam. Als iemand bij naame roepen. *Appeller quelqu'un par son nom.*
Bij of met naamen, voornamelijk. *Principalement, sur tout.*
Bij naame zijn die te beschuldigen, die, enz. *On doit sur tout accuser ou blâmer ceux qui, &c. ceux-là sont sur tout à blâmer, qui, &c.*
Bentnaam, Bijnaam, Doopnaam, Eernaam, Pronknaam, Schimpnaam, Toenaam, Voornaam, enz. *zie onder* Bent, enz.
Naambuiging. *z. v. Déclinaison.*
Dat woord is van de eerste naambuiging. *Ce mot est de la première déclinaison.*
Naamdag. *z. m.* Feestdag van den Heilig daar men den naam van voert. *Fête du Saint ou de la Sainte dont on porte le nom.*
Naamdigt. *z. g. Acrostiche, vers faits à l'honneur de quelqu'un & commençant par les lettres de son nom.*
Naamdigter. *z. m. Faiseur d'acrostiches.*
Naamletterkeer. *zie* Letterkeer.
Naamlijk. *zie* Namelijk.
Naamlijst. *z. v.* Naamrol. *Régitre, rôle, catalogue de noms, liste.*
Naamloos. *bijv. w.* Zonder naam. *Anonyme, sans nom.*
Een naamloos schrift. *Ecrit sans nom ou anonyme.*
Een naamlooze Schrijver. *Ecrivain ou Auteur sans nom ou anonyme.*
Naamrol. *zie* Naamlijst.
Naamroofster. *z. v.* Eerroofster, eerdief. *Femme qui diffame, qui décrie ou qui deshonore.*
Naamrooven. *w. w.* Eerrooven, eerschenden. *Diffamer, deshonorer.*
Naamroover. *z. m.* Eerroover, eerschender. *Diffamateur, celui qui viole l'honneur de quelqu'un.*
Naamval. *z. m.* Een woord der Spraakkunst. *Cas: terme de Grammaire.*
Naamwoord. *z. g.* Een woord der Spraakkunst. *Nom.*
Een zelfstandig naamwoord. *Nom substantif.*

NAAR. *Voorzetsel.* Eene beweeging van de eene plaatze naar de andere beteekenende. *A, vers, en: prépositions qui désignent quelque mouvement local.*
Naar huis, naar de stad gaan. *Aller à la maison, à la ville.*
Naar boven, naar beneden. *En haut, en bas.*
Naar boven of naar beneden gaan. *Monter ou descendre.*
Hij woont wat meer naar de stad. *Il demeure un peu plus vers la ville.*
Ik gaa naar Italien. *Je m'en vais en Italie.*
Mijn broeder gaat naar Indien. *Mon frère va aux Indes.*
Ik vertrek naar Rome. *Je pars pour Rome.*
Hij is gisteren naar Amsterdam vertrokken. *Il partit hier pour Amsterdam.*
Naar, volgens. *Selon, suivant.*
Naar 't gebruik, naar den loop van de koopmanschap, enz. *Selon l'usage, selon la coutume, selon le cours de la marchandise, &c.*
Naar de kunst. *Selon l'art, selon les règles ou les principes de l'art, artistement.*
Naar de kunst zingen. *Chanter méthodiquement, selon les règles de la musique.*
Naar zijne magt, naar zijn vermogen. *Selon son pouvoir, selon sa puissance ou selon ses forces.*
Naar mijn gevoelen, naar mijne meening. *A mon avis, selon mon opinion.*
Naar 't leven schilderen. *Peindre naïvement, peindre au naturel.*
Naar 't voorbeeld der Apostelen leeven. *Vivre à l'exemple des Apôtres.*
Naar 't beste dat ik weete. *Selon la plus juste ou la meilleure connoissance que j'en aie.*
Naar iemand vragen. *Demander quelqu'un, chercher quelqu'un pour lui parler.*
*Naar iemand niet veel vraagen, iemand niet veel agten. *Ne se pas soucier de quelqu'un, n'en faire guéres de cas, avoir peu d'estime pour lui.*
Naar den bekenden weg vraagen. *Spreekwijze. Faire l'ignorant.*
Naar. *Koppelw.* Gelijk, als. *Comme, selon que.*
Naar ik hoope, vermoede, enz. *Comme j'espére, comme je crois, &c.*
Naar men zegt. *A ce qu'on dit.*
Naar gij verdient. *Selon vos mérites, comme vous le méritez.*
Naar ik die zaak begrijpe. *De la manière que*

Digitized by Google

que je comprens la chose, selon ce que je m'en figure, comme je me la représente.

Naar dat. *Selon que.* zie Naar. *Koppelw.*

NAAR. *bijv. w. en bijw.* Bang, heet, benaauwd. *Etouffant, accablant, excessivement chaud.*

't Is heel naar weêr. *Il fait un temps étouffant, la chaleur est insupportable.*

Naar, vreeslijk, vervaarlijk. *Affreux, lugubre.*

Een naare nagt. *Une nuit affreuse.*

Een naar geroep of geschreeuw. *Un cri lugubre.*

Naar. *Plat, fade.*

Dat is naar. *Voilà qui est bien plat.*

NAARDIEN. *koppelw.* Vermits. *D'autant que, puisque, vuque.*

NAARHEID. *z. v.* Akeligheid. *Horreur, anxiété.*

De naarheid van dien nagt is niet te beschrijven. *L'horreur de cette nuit est inexprimable.*

Naarheid, bangheid, benaauwdheid van 't weêr. *Pesanteur de l'air étouffant.*

NAARIEVER. zie Naiever.

NAARS. *z. m.* Aars of aers. Agterste deel des onderlijfs. *Le derrière, le cul.*

Een kind den naars vegen. *Ebrener un enfant, lui torcher le derrière.*

Naarsdarm. *Boyau culier.*

Naarsgat. *Le trou du cul, l'anus, l'orifice du fondement.*

Naarsherf. *Raye du cul.*

NAARSTIG, enz. zie Neerstig, enz.

NAARSWISCH. *Torche-cul.*

NAAST. *Voorzetsel.* Digt bij. *Tout auprès, attenant.*

Ik woon naast het posthuis. *Je demeure tout proche du Comptoir de poste.*

Zij woonen naast malkander. *Ils demeurent à côté l'un de l'autre.*

De Koninginne zat naast den Koning. *La Reine était assise tout auprès du Roi.*

Een lusthuis daar een loopend water naast vlocit, is zeer aangenaam. *Une maison de plaisance auprès de laquelle coule une eau courante, est fort agréable.*

Naast. *bijv. w.* Digst bij. *Le plus proche, le plus près, prochain.*

't Naaste of 't naastgelegen dorp. *Le plus proche village, le village prochain.*

Het naaste vertrek. *L'appartement prochain, la chambre prochaine.*

De naaste week. *La semaine prochaine.*

De naaste weg. *Le plus court chemin.*

Naast, nabestaande, naverwant. *Proche parent.*

De naaste vrienden. *Les plus proches parens.*

Naast aan of de naaste aan den Koning. *Le premier après le Roi.*

Het naaste huis. *La plus proche ou la prochaine maison.*

Het naaste dat u te doen staat, is, enz. *La première chose que vous avez à faire, c'est, &c.*

De naaste, 't meest geregtigd. *Le plus privilégié, qui a le plus de droit.*

Hij is daar de naaste toe. *Il a le plus de droit à cela.*

De Prins is de naaste tot de kroon. *Le Prince a le plus de droit à la couronne.*

De naaste postdag. *L'ordinaire prochain.*

De naaste brieven. *Les prémières lettres.*

De naaste prijs, de uiterste prijs. *Le plus juste prix.*

Zeg mij daar den naasten prijs van. *Dites m'en le plus juste prix.*

Naastbestaande. *z. m. en v.* Naaste bloedvriend. *Proche parent.*

Hij sprak 'er met alle zijne nabestaanden over. *Il en délibéra avec tous ses plus proches parens.*

NAASTEN. *z. m.* Medemensch, evenmensch. *Prochain.*

Zijnen naasten liefhebben als zig zelven. *Aimer son prochain comme soi-même.*

Ten naasten bij. *bijw.* Omtrent. *A peu près.*

Dat koomt ten naasten bij daar mee overeen. *Cela s'accorde à peu près avec cela.*

Per naasten. *Koopmans w. A la première occasion.*

Ik zal u per naasten schrijven. *Je vous écrirai par l'ordinaire prochain ou à la première occasion.*

NAASTEN. *w. w.* Naar zig neemen voor den prijs. *Retraire, retirer quelque bien ou héritage des mains d'un acquéreur, en lui rendant ce qu'il en a donné.*

Ik zal dat goed naasten. *Je retirerai ou retraira ce bien.*

Naasting. *z. v.* Toeëigening. *Retrait.*

't Regt van naastinge hebben. *Avoir le droit de retrait.*

NAAUW. *bijv. w.* Eng, niet wijd. *Etroit, qui n'est pas large.*

Eene naauwe straat. *Une rue étroite.*

* Naauw, deun, gierig. *Chiche, avare.*

Hij is heel naauw. *Il est fort chiche.*

‡ Naauw of scherp van gehoor zijn. *Avoir l'ouïe bonne.*

't Naauw. *z. g.* De naauwte, de engte. *Le détroit.*

't Naauw van de Straat van Gibralter. *Le Détroit de Gibraltar.*

In 't naauw zijn. *Etre à l'étroit, être bien embarassé.*

Naauw. *bijw.* Eng, bekrompen. *Etroitement.*

Naauw gehuisd zijn of naauw wooncn. *Etre logé étroitement ou à l'étroit.*

* Naauw, Schraal, met weinig. *De peu.*

Zig naauw weeten te behelpen. *Se contenter de peu.*

Naauw dingen. *Marchander beaucoup, se tuer de marchander, marchander denier à denier.*

* Naauw, scherp, sterk. *Exactement, de près.*

Iets heel naauw bezien. *Regarder de fort près aux choses, regarder quelque chose de près.*

*'t Zal zoo naauw niet komen of zoo naauw niet genomen worden. *On n'y regardera pas de si près.*

* Hij zal dat zoo naauw niet zien, zoo naauw niet neemen. *Il ne regardera pas à cela de si près.*

't Zal naauw houden, 't zal 'er op aankomen. *Cela approchera de bien près, il s'en faudra bien peu.*

Iemand naauw houden of kort houden. *Tenir quelqu'un de court, le tenir en bride.*

Naauw zien, naauw toezien, goede agt geeven. *Prendre garde de près, avoir beaucoup de soin.*

Hij ziet heel naauw op alles. *Il regarde de fort près en toutes choses.*

* Naauw zien, karig of gierig zijn. *Regarder de près, être chiche ou avare.*

Naauw gezet. *bijv. w.* Als, naauw gezet op zijn werk zijn. *Etre attaché à son ouvrage, à son travail, à sa besogne.*

Hij is naauw gezet in ziinen wandel, Godsdienst, enz. *Il est fort exact dans sa conduite, dans sa religion, &c.*

Naauwgezetheid. *z. v.* Bepaaldheid, bestiptheid. *Attachement, application, ponctualité, exactitude, rigidité.*

Naauwheid. *z. v.* Engte. *Etréceur.*

Naauwheid, deunheid. *Humeur chiche.*

Naauwkeurig. *bijv. w.* Net, omstandig. *Exact, ponctuel, précis.*

Een naauwkeurig verhaal. *Une rélation exacte, un récit exact.*

Naaukeurige aanmerkingen. *Remarques curieuses.*

Naauwkeurigheid. *z. v.* Nettigheid. *Exactitude, ponctualité, précision.*

Eene groote naauwkeurigheid in het schrijven waarneemen. *Observer une extrême exactitude dans son écriture ou dans ses écrits.*

Naauwkeurigljk. *bijw.* Omstandiglijk, bestiptelijk. *Ponctuellement, exactement.*

Ergens naauwkeurigljk van schrijven. *Ecrire ou composer quelque chose avec beaucoup d'exactitude, en faire une rélation exacte.*

Naauwneemende. *bijv. w.* Naauw toeziende. *Regardant de près, qui regarde de près.*

Naauwte. *z. v.* Engte. *Lieu étroit, pressé, serré.*

De naauwte der Straat van Gibralter. *Le détroit de Gibraltar.*

De naauwte van 't Kanaal. *Le pas de Calais.*

* Naauwte, engte, benaauwdheid. *Extrémité, détresse, angoisse, peine.*

In eene groote naauwte zijn gebragt. *Etre réduit à une grande extrémité ou détresse, être fortement pressé.*

Naauwelijks. *bijw.* Ter naauwer nood, bezwaarlijk. *A peine.*

't Gevaar naauwelijks ontkomen. *Echapper à peine au danger ou du danger.*

Hij was naauwelijks vertrokken, of enz. *A peine étoit-il parti, que, &c.*

Naauwelijks iets konnen zien. *Ne pouvoir presque rien voir.*

NAAUWEN. *w. w.* zie Naauwer maaken.

* Die zaak begint nu te naauwen, het begint 'er nu eerst op aan te komen. *Cette affaire commence à presser.*

NAAUWER. *bijv. w.* Enger. *Plus étroit.*

Een kleed naauwer maaken. *Etrécir un habit.*

Ter naauwer nood. *bijw.* Naauwelijks. *A peine*

Zij ontquam ter naauwer nood zijne handen. *A peine se sauva-t-elle d'entre ses mains.*

Naauwte. zie 't Naauw.

Naauwtjes. *bijv. w. en bijw. Un peu étroit, un peu chiche, un peu étroitement, un peu chichement.* zie Naauw.

N A B.

NABAAUWEN. *w. w.* Dit word van den Eccho gezegd. Weêrgalmen. *Retentir, répondre.*

Iemand nabaauwen. *Contrefaire quelqu'un, redire en se moquant ce que quelqu'un dit.*

't Nabaauwend metaal. *L'airain retentissant.*

Nabaauwing. *z. v.* Naroeping. *Répétition de ce qu'un autre dit.*

NABAFFEN, nabassen, nablaffen. *Aboyer après les passans.*

NABANKET. *z. g.* Nageregt. *Le dessert.*

NABASSEN. zie Nabaffen.

NABEDENKEN. *w. w.* Overdenken. *Ruminer une chose, y réfléchir.*

NABEROUW. *z. g.* Knaaging des geweetens. *Regret, repentir, remords, remords de conscience.*

De zonde gaat met een droevig naberouw verzeld. *Le péché est suivi de*

près

Digitized by Google

près d'un triste regret, d'un triste repentir ou remords de conscience.

NABESTAANDE. *z. m. en v.* Bloedvriend. *Allié par le sang, proche parent.*

Zijne nabestaanden rieden hem te vertrekken. *Ses parens lui conseillérent de s'en aller, de s'enfuir et de partir.*

NABETRAGTING. *z. v.* Naoverdenking. *Méditation, réflexion.*

Nodige nabetragting van 't H. Sakrament des Avondmaals. *Méditation néceſſaire après avoir participé au Sacrement de la Sainte-Cène ou après que l'on a communié.*

NABIDDEN. *w. w.* Een ander in 't bidden navolgen. *Suivre quelqu'un en priant, prier après quelqu'un.*

NABIER. *z. g.* Gezoden dun of ſcherbier. *Sorte de petite biére.*

Nabier drinken. *Boire de la petite biére.*

NABIJ. *bijw. Près, proche.*

Die Steden leggen nabij malkander. *Ces deux villes ſont près l'une de l'autre.*

Nabijheid. *z. v. Voiſinage, proximité.*

NABLAFFEN. *zie* Nabaſſen.

NABOOTSEN. *w. w.* Namaaken. *Contrefaire, imiter, copier.*

Dat beeld is wel nagebootſt. *Cette ſtatue ou cette image eſt bien imitée ou reſſemble bien au naturel.*

Hij weet dat aardig na te bootzen. *Il ſait imiter cela ingénieuſement, il contrefait cela trés-bien.*

Nabootzing. *z. v.* Namaaking, navolging. *Imitation, choſe contrefaite, action de contrefaire.*

NABRENGEN. *w. w.* Agter na brengen. *Porter quelque temps après.*

Dat goed wierd mij aan de ſchuit nagebragt. *Ces hardes me furent apportées au bateau quelque temps après.*

NABRUILOFT. *z. v.* Gaſterije na de bruiloft. *Feſtin qui ſe fait après les nôces.*

De nabruiloft houden. *Donner un feſtin après être marié.*

Op de nabruiloft komen. *Venir au feſtin qui ſe fait après les nôces.*

NABUUR. *z. m.* Buurman, gebuur. *Voiſin.*

Hij is mij een trouw nabuur. *J'ai en lui un bon & fidelle voiſin.*

NABUUREN. *z. m. meerv.* De naaſtgelegene Volkeren. *Peuples voiſins.*

Nabuurig. *bijv. w.* Aangrenzende, naaſtgelegen. *Voiſin.*

Vrankrijk en alle de nabuurige Landen. *La France & tous les Pays voiſins ou circonvoiſins.*

Nabuurſchap. *z. v.* Gebuurſchap. *Voiſinage.*

Zulk eene nabuurſchap is gevaarlijk. *Un tel voiſinage eſt dangereux.*

NABY. *zie* Nabij.

NAC. NAD.

NACHT. *zie* Nagt.

NACOURANT. *z. v. ond. w.* Bijvoegſel aan de Courant. *Supplément, addition à la Gazette.*

NA DAT. *Koppelw. Après que.*

Na dat hij vertrokken was. *Après qu'il fut parti.*

Na dat, naar dat, volgens dat. *Selon que, à ce que.*

Naar dat men 'er van ſpreekt, koomt hij mij niet onſchuldig voor. *Selon qu'on en parle, il ne me paroit pas innocent.*

NA DATO. *ond. w. Depuis ce jour-là.*

NADEEL. *z. g.* Schade, hinder. *Préjudice, tort, dommage.*

Ergens groot nadeel bij of door lijden. *Souffrir un grand dommage par quelque affaire.*

Dat is tot mijn nadeel. *Cela eſt à mon préjudice, à mon deſavantage.*

Nadeel, ſchande, oncer. *Deshonneur, infamie, honte.*

Iets tot iemands nadeel zeggen. *Bleſſer la réputation de quelqu'un, le blâmer, parler mal de lui, le diffamer.*

Nadeelig. *bijv. w.* Hinderlijk, ſchadelijk. *Préjudiciable, nuiſible.*

Dat was hem zeer nadeelig in zijn huwelijk. *Cela lui fut fort préjudiciable en ſon mariage.*

Nadeelig. *bijw.* Schandelijk. *Deſavantageuſement, d'une maniére préjudiciable.*

Van iemand nadeelig ſpreeken. *Parler deſavantageuſement de quelqu'un.*

NADEMAAL. *Koppelw.* Aangezien, naar dien, dewijl. *Puiſque, vuque, d'autant que.*

Nademaal die zaak zoo is. *Vuque la choſe ou l'affaire eſt ainſi.*

Nademaal hij vertrekken wil. *Puiſqu'il veut s'en aller, puisqu'il veut partir.*

NADENKEN. *z. g.* Vermoeden, agterdogt. *Soupçon, ombrage.*

Dat geeft mij quaad nadenken. *Cela me donne un mauvais ſoupçon, cela me donne de l'ombrage.*

Nadenken. *w. w.* Nader overdenken, herdenken. *Ruminer, méditer, rouler quelque choſe dans ſon eſprit, y faire réflexion.*

Eene zaak wat ver nadenken. *S'attacher fortement à la conſidération de quelque choſe, y faire pluſieurs réflexions, la bien méditer, &c.*

Nadenkend. *bijw.* Argwaaning. *Soupçonneux.*

Nadenking. *z. v.* Vermoeden, agterdogt, argwaan. *Soupçon.*

NADER. *bijv. w. en bijw.* Digter. *Plus près, plus proche.*

't Leger quam nader aan de ſtad. *L'armée ſe campa plus près de la ville, elle s'en approcha davantage.*

Iemand een lid nader beſtaan. *Etre parent à quelqu'un d'un degré plus proche.*

Eenen naderen weg zoeken, vinden, enz. *Chercher, trouver un chemin plus court.*

Een nader berigt of vertoog van eene zaake. *Une rélation plus nouvelle d'une affaire.*

Nadere brieven. *Des lettres plus récentes.*

Nader order of bevel. *Ordre plus précis, nouvel ordre.*

Hij is daar nader toe als gij. *Il a plus de droit à cela que vous.*

Ik zal u daar nader over ſchrijven. *Je vous en écrirai plus préciſément ou plus amplement.*

Het hemd is nader dan de rok. *La peau eſt plus proche que la chemiſe.*

NADEREN. *w. w.* Genaaken, nader bij komen. *Approcher.*

De vlooten naderden malkanderen. *Les flottes s'approchérent.*

NADERHAND. *bijw.* Daar na. *Après, enſuite, depuis.*

Naderhand vertrok hij, ſtierf hij, enz. *Après cela il s'en alla, enſuite il mourut.*

Ik heb 'er naderhand niets van hooren zeggen. *Je n'en ai plus entendu parler depuis.*

NADERHEID. *z. v.* Nabijheid. *Proximité, voiſinage.*

De naderheid der ſtad, bewoog hem om, enz. *La proximité de la ville l'obligea de, &c.*

Nadering. *z. v.* Genaking. *Approche.*

NA DEZEN. *Ci après.*

NADIEN. *zie* Naardien.

NADISCH. *z. m.* Nageregt. *Deſſert.*

NADOEN. *w. w.* Naardoen, namaaken, nabootzen, *Contrefaire, imiter.*

Hij poogde hem dat na te doen. *Il tâcha ou s'efforça de l'imiter, ou de contrefaire ſon ouvrage, &c.*

Nadoen. Navolgen, doen als een ander. *Imiter, faire comme un autre.*

Wie zou hem dat nadoen? *Qui pourroit faire cela après lui?*

Ik zou het hem niet nadoen. *Je ne pourrois pas en faire autant.*

Nadoenlijk. *bijv. w.* Navolgelijk. *Imitable, que l'on peut imiter.*

NADORST. *z. m.* Dorſt die na koomt. *Soif qui vient enſuite, la ſoif à venir.*

NADRAAGEN. *w. w.* Agter iemand draagen. *Porter après quelqu'un.*

Iemands mantel nadraagen. *Porter le manteau de quelqu'un derriére lui.*

NADRIJVEN. *g. w.* Agter na drijven. *Flotter après.*

NADRUK. *z. m.* Gevolg, belang. *Conſéquence, importance.*

Dat is geen zaak van eenigen nadruk. *Ce n'eſt pas une affaire de conſéquence.*

Met nadruk. Met kragt. *Avec énergie, avec emphaſe.*

Iets met nadruk verhaalen. *Raconter quelque choſe avec emphaſe.*

Nadruk. Nagebootſte druk. *Impreſſion contrefaite.*

Dat boek is maar een nadruk. *Ce livre n'eſt pas un original, ce livre n'eſt qu'une copie ou qu'une contrefaction.*

Nadrukkelijk. *bijv. w* Kragtig. *Expreſſif, fort, emphatique.*

Dat is eene nadrukkelijke reden. *Voilà une raiſon expreſſive, forte, ou emphatique.*

Nadrukkelijk. *bijw.* Met nadruk, kragtig. *Expreſſément, avec force ou emphaſe.*

Nadrukkelijk bevel. *Ordre exprès.*

Nadrukkelijk verbod. *Défenſe expreſſe.*

De Apoſtel zegt nadrukkelijk, dat, enz. *L'Apôtre dit expreſſément, que, &c.*

NADRUKKEN. *w. w.* Een boek nadrukken. *Contrefaire un livre, l'imprimer au préjudice de celui qui en a le privilége.*

In Engeland mag niemand iets nadrukken. *Perſonne n'oſeroit contrefaire un livre en Angleterre.*

NADRUKKER. *z. m.* Een die iets nadrukt. *Homme qui contrefait un livre.*

In Holland vind men veele nadrukkers. *On trouve en Hollande beaucoup de gens qui contrefont ou qui ſe mêlent de contrefaire des livres.*

NAE. NAF. NAG. NAH.

NAEETEN. *w. w.* Na anderen eeten. *Manger après d'autres.*

Laat de vrienden maar eeten, ik zal wel naeeten. *Que les amis mangent, je mangerai bien après.*

NA-ERFGENAAM. *z. m. en v.* Nabeſtaande erfgenaam. *Proche héritier ou héritiére.*

NAFEEST. *z. g.* Nabruiloft. *Feſtin qu'on fait le lendemain des nôces.*

NAGAAN. *w. w.* Agtervolgen, navolgen. *Suivre, aller après.*

Men liet dien Heer nagaan. *On fit ſuivre ce Monſieur.*

* Nagaan. Beſpieden, oppaſſen. *Suivre, épier, ſuivre à la piſte.*

* Iemand

Digitized by Google

*Iemand met looden ſchoenen nagaan, iemands handel en wandel heimelijk beſpieden. *Epier ſecrétement la conduite de quelqu'un dont on ſe méfie.*

*Nagaan. Hem gaat een quaad gerugt na. *On fait courir de lui un mauvais bruit, on en parle fort mal, on n'en dit guéres de bien.*

*Dat gaat mij te na, daar door worde ik beledigd. *Je ſuis trop léſé par-là, cela me fait trop de tort.*

*Nagaan. Raaken, aan 't harte gaan. *Toucher de près, aller au cœur.*

Dat verlies, die verongelijking gaat mij heel na. *Cette perte, ce dommage, ce tort, me touche de près ou me va au cœur, je prens ce dommage fort à cœur.*

Nagaande. *bijv. w.* Argwaanende. *Méfiant, ſoupçonneux.*

‡ De Duivel is nagaande, dat is, verleid den menſch ligtelijk. *Le Diable nous talonne, il tâche toujours de nous ſéduire.*

NAGALM. *z. m.* Wederklank. *Echo, retentiſſement.*

NAGALMEN. *w. w.* Weêrklinken, weêrgalmen. *Retentir, reſonner.*

De Echo galmde u daar ſterk na. *L'écho vous renvoyoit fortement la voix.*

Nagalming. *z. v.* Weêrgalming, weêrklank. *Retentiſſement, echo.*

NAGANG. *z. m. Piſte, trace.*

Op den nagang koomen, en iemand betrappen. *Surprendre quelqu'un, le trouver ſur le fait.*

NAGEBAAUWD. *d. w.* van Nabaauwen. *zie* Nabaauwen.

NAGEBEEDEN. *d. w.* van Nabidden. *zie* Nabidden.

NAGEBOORTE. *z. v. Arriérefaix.*

NAGEBOOTST. *d. w.* van Naboozen. *Contrefait, imité, copié.*

NAGEBRAGT of nagebrogt. *d. w.* van Nabrengen. *Porté après.*

NAGEDAAN. *d. w.* van Nadoen. *Imité, contrefait.*

NAGEDAGT of nagedogt. *d. w.* van Nadenken. *Ruminé, examiné.*

NAGEDAGTE. *z. v.* Overweeging. *Méditation ou réflexion que l'on fait ſur une choſe paſſée.*

Nagedagte. Nadenking. *Crainte, ſoupçon.*

Hier door kreeg hij zwaare nagedagten over dit werk. *Cela lui fit avoir beaucoup de peur de cette affaire ou cela lui donnoit de véhémens ſoupçons.*

NAGEDRAAGEN. *d. w.* van Nadraagen. *Porté après ou derrière.*

NAGEDREVEN. *d. w.* van Nadrijven. *Flotté après.*

NAGEDRUKT. *d. w.* van Nadrukken. *Contrefait.*

NAGEEVEN. *w. w.* Berigten, beſchuldigen. *Imputer, accuſer.*

Zij geeven hem na dat hij dien moord begaan heeft. *On l'accuſe d'avoir commis ce meurtre.*

NAGEGAAN. *d. w.* van Nagaan. *Marché après, ſuivi, &c.*

NAGEGALMD. *d. w.* van Nagalmen. *Retenti après, reſonné.*

NAGEGEETEN. *d. w.* van Naeeten. *Mangé après.*

NAGEGEEVEN. *d. w.* van Nageeven. *Imputé, attribué.*

Hem word nagegeeven dat hij zijn wijf ſlaat. *On lui impute qu'il bat ſouvent ſa femme.*

NAGEGIST. *d. w.* van Nagiſſen. *Conjecturé.*

NAGEJAAGD. *d. w.* van Najaagen. *Pourſuivi.*

NAGEKLAAGD. *d. w.* van Naklaagen. *zie* Naklaagen.

NAGEKLAPT. *d. w.* van Naklappen. *zie* Naklappen.

NAGEKOMEN. *d. w.* van Nakomen. *Venu après, exécuté, accompli, obſervé.*

NAGEL. *z. m.* Spijker, pin. *Clou, cheville.*

Ergens eenen nagel inſlaan. *Chaſſer, enfoncer ou faire entrer un clou en quelque endroit.*

*Mijn zoon is mij een nagel aan mijne doodkiſt. *Mon fils me donne la mort.*

Nagel aan den vinger. *Ongle au doigt.*

Zijne nagels korten. *Rogner ſes ongles.*

*Iemands nagels korten. *Rogner les ongles à quelqu'un, diminuer ſon pouvoir.*

‡ Hij heeft geen nagel om zijn gat te kraauwen, hij is zeer arm. *Il n'a pas la maille, il n'a pas un double vaillant.*

*Het zal hem nog ten nagelen en teenen uitzweeten, het zal hem geweldig zuur opbreeken. *Il s'en mordra les doigts bien ſerré.*

Iemand met de nagels in 't aangezigt zitten, iemand krabben. *Egratigner quelqu'un au viſage.*

De nagels zaten 'er nog in. *Les marques des ongles y paroiſſoient encore.*

‡ Zij heeft klaauwen en nagels, zij is een heel boos wijf. *C'eſt une méchante femme, elle a des griffes & des ongles.*

Nagel. Kruidnagel. *Giroſle, clou de giroſle.*

Daar zijn veele nagels aangekomen. *Il eſt venu beaucoup de clous de giroſle.*

Bandnagel, Hoefnagel, Kruidnagel, Nijdnagel, enz. *zie onder* Band, enz.

NAGELAATEN. *d. w.* van Nalaaten. *zie* Nalaaten.

NAGELAG. *z. g.* Overgelag. *Surécot.*

NAGELBLOEM. *z. v.* Angelier, teſtebloem. *Oeillet.*

Nagelboom. *z. m. Giroſle, arbre aromatique.*

Nagelboor. *z. v.* Spijkerboor. *Ville-brequin ou virebrequin.*

NAGELEN. *w. w.* Spijkeren. *Clouer, attacher avec des cloux.*

Iets vaſt nagelen. *Clouer quelque choſe.*

Iemand aan 't kruis nagelen. *Attacher quelqu'un à la croix.*

NAGELEZEN. *d. w.* van Naleezen. *Lu après, glané, épluché.*

NAGELHOUT. *z. g.* Hout des Nagelbooms. *Bois de giroſle.*

NAGELIGT. *d. w.* van Naligten *Eclairé en marchant derrière.*

NAGELKRUID. *z. g.* Zeker kruid. *Giroflée, plante qui porte une fleur qui a le même nom.*

NAGELNEEP. *z. v.* Neep met de nagelen. *Pinçon, marque d'ongle.*

NAGELOOPEN. *d. w.* van Naloopen. *Couru après, pourſuivi.*

NAGELSMID. *z. m. Cloutier.*

Nagelvaſt. *bijv. w.* Spijkervaſt. *Cloué, attaché avec des cloux.*

't Huis is verkogt met alles wat grond en nagelvaſt is. *La maiſon eſt vendue à fonds & à cloux, c'eſt-à-dire, avec tout ce qui tient à fer & à clou, &c.*

NAGELUISTERD. *d. w.* van Naluiſteren. *Ecouté avec attention.*

NAGEMAAID. *d. w.* van Namaaijen. *Re-, fauché, fauché une ſeconde fois.*

NAGEMAAKT. *d. w.* van Namaaken. *Imité, contrefait, copié, &c.*

NAGEMAAND. *d. w.* van Namaanen. *zie* Namaanen.

NAGEMEETEN. *d. w.* van Nameeten. *Remeſuré, meſuré une ſeconde fois.*

NAGEPRAATEN. *d. w.* van Napraaten. *Redit, raconté après un autre.*

NAGERAADEN. *d. w.* van Naraaden. *Deviné, conjecturé.*

NAGEREEDEN. *d. w.* van Narijden. *Suivi à cheval.*

NAGEREEKEND. *d. w.* van Nareekenen. *Recompté, compté après un autre.*

NAGEREGT. *z. g.* Leſte geregt. *Deſſert, le dernier mets.*

Het nageregt opzetten. *Servir le deſſert.*

NAGEREND. *d. w.* van Narennen. *Pourſuivi au galop ou en poſte.*

NAGEROEPEN. *d. w.* van Naroepen. *zie* Naroepen.

NAGESCHREEUWD. *d. w.* van Naſchreeuwen. *Crié après.*

NAGESCHREVEN. *d. w.* van Naſchrijven. *Copié, tranſcrit.*

NAGESLAGEN. *d. w.* van Naſlaan. *Sonné après, &c. zie* Naſlaan.

NAGESLAGT. *z. g.* Nakomelingen. *Poſtérité, deſcendans.*

NAGESLEEPT. *d. w.* van Naſleepen. *Traîné après.*

NAGESMAAKT. *d. w.* van Naſmaaken. *zie* Naſmaaken.

NAGESNAKT. *d. w.* van Naſnakken. *zie* Naſnakken *onder* Snakken.

NAGESNUFFELD. *d. w.* van Naſnuffelen. *Recherché, &c.*

NAGESPEURD. *d. w.* van Naſpeuren. *Suivi à la piſte, examiné attentivement, recherché, approfondi.*

NAGESPOORD. *d. w.* van Naſpooren. *Suivi à la piſte.*

NAGESPROKEN. *d. w.* van Naſpreeken. *Redit, parlé ou dit après.*

NAGESTAAN. *d. w.* van Naſtaan. *zie* Naſtaan *onder* Staan.

NAGESTAPT. *d. w.* van Naſtappen. *Suivi à grands pas.*

NAGESTELD. *d. w.* van Naſtellen. *zie* Naſtellen.

NAGESTREEFD. *d. w.* van Naſtreeven. *zie* Naſtreeven *onder* Streeven.

NAGESTUURD. *d. w.* van Naſtuuren. *Envoyé après.*

NAGETAALD. *d. w.* van Nataalen. *zie* Nataalen *onder* Taalen.

NAGETRAGT. *d. w.* van Natragten. *zie* Betragten.

NAGETREEDEN. *d. w.* van Natreeden. *Suivi, entré après.*

NAGETROKKEN. *d. w.* van Natrekken. *Suivi, marché ſur les pas de &c.*

NAGEVAAREN. *d. w.* van Navaaren. *Suivi par eau, parti après, parlant d'un bateau &c.*

NAGEVLOGEN. *d. w.* van Navlieğen. *Volé après.*

NAGEVOERD. *d. w.* van Navoeren. *zie* Navoeren.

NAGEVOLG. *z. g.* Gevolg, ſtoet, ſleep. *Suite, train, gens qui accompagnent quelque Grand.*

*Nagevolg. *z. g.* Gevolg. *Suite, conſéquence.*

*Dat zal een droevig nagevolg hebben. *Cela aura de méchantes ſuites, cette affaire ſera d'une conſéquence fâcheuſe ou funeſte.*

NAGEVOLGD. *d. w.* van Navolgen. *Suivi, pourſuivi.*

NAGEVORST. *d. w.* van Navorſchen of navorſſen. *Examiné, recherché, approfondi.*

NAGEZEGD of Nagezeid. *d. w.* van Nazeggen.

Digitized by Google

zeggen. *Redit, répété, dit après.*
NAGEZEILD. *d. w.* van Nazeilen. *Suivi à la voile.*
NAGEZET. *d. w.* van Nazetten. *Poursuivi.*
NAGEZIEN. *d. w.* van Nazien. *Revu, examiné.*
NAGEZOGT. *d. w.* van Nazocken. *Recherché.*
NAGEZONGEN. *d. w.* van Nazingen. *zie* Nazingen.
NAGISSEN. *w. w.* Naraaden. *Conjecturé.*
NAGT. *z. m.* Nacht. *Nuit.*
Een naare donkere nagt. *Une nuit obscure & affreuse.*
't Word nagt, de nagt koomt aan. *Il commence à faire nuit, la nuit s'approche.*
Eenen nagt lang. *Durant une nuit entière, toute une nuit, l'espace d'une nuit.*
* Nagt en dag werken, altijd werken, vlijtig werken. *Travailler nuit & jour, travailler sans cesse ou incessamment.*
* Indien hij zoo voortgaat, is het nagt met hem. *S'il continue de la sorte, c'est fait de lui, il 'est perdu, il est flambé.*
* 't Is nagt zoo te koopmanschappen. *Ce négoce va très-mal, c'est une pitié ou une misère ne négocier ainsi.*
‡ Zij is zoo leelijk als de nagt. *Elle est laide comme la nuit.*
Bij nagt, des nagts. *De nuit, durant la nuit, pendant la nuit.*
Bij nagt werken, schrijven, enz. *Travailler de nuit ou pendant la nuit, écrire de nuit, &c.*
Bij nagt en bij dag iemand ten dienſten ſtaan. *Etre en tous temps au service de quelqu'un, être entièrement dévoué à son service.*
Bij duisteren of donkeren nagt. *Pendant l'obscurité de la nuit.*
Bij duisteren nagt rijden, vaaren, enz. *Aller à cheval, en chariot ou par eau pendant l'obscurité de la nuit.*
's Nagts. *bijw. De nuit. zie* Bij nagt.
Kersnagt, Middernagt, Midnagt, Nanagt, Voornagt. *zie onder* Kers, enz.
NAGTBEZOEK. *z. g.* Bezoek dat des nagts geschied. *Visite que l'on rend de nuit, visite nocturne.*
NAGTBRAKEN. *w. w.* 's Nagts bezig zijn. *Veiller & travailler durant ou pendant la nuit, s'appliquer beaucoup.*
Den gantschen winter in een woordenboek nagtbraaken. *Veiller & travailler pendant tout l'hyver à faire un Dictionnaire.*
Nagtbraaking. *z. v.* Beezigheid des nagts. *Veilles, travail, étude qui se fait la nuit.*
NAGTDAS. *z. v. Cravate de nuit.*
NAGTDIEF. *z. m.* Dief die des nagts koomt. *Voleur ou larron de nuit, voleur nocturne.*
Nagtdieverije. *z. v.* Diefstal die des nagts geschied. *Vol ou larcin qui se fait de nuit.*
NAGTDOEK. *z. m.* Doek dien men 's nagts gebruikt. *Linge de nuit, mouchoir de cou que l'on met de nuit.*
NAGTEGAAL. *z. m.* 't Puik der zangvogelen. *Rossignol, l'élite des oiseaux de chant.*
Den nagtegaal gaan hooren zingen. *Aller entendre chanter les rossignols.*
Zij zingt als een nagtegaal, zij zingt heel wel. *Elle chante comme un rossignol, elle chante agréablement ou à merveilles, elle chante à ravir.*
‡ De Hollandsche Nagtegaal, de Kikvorschen. *Le rossignol d'Hollande, les grenouilles.*
* De nagtegaal op de peuluwe, de huisvrouw. *Epitbète qu'on donne à une femme qui gronde au lit.*
‡ Eenen nagtegaal of een klein kind voor het bed hebben. *Avoir un petit criard devant son lit.*
NAGTEVENING. *z. v. Equinoxe.*
NAGTGAST. *z. m.* Slaper, reiziger die ergens vernagt. *Personne qu'on loge pendant la nuit.*
Nagtgasten houden. *Loger des personnes pendant la nuit.*
‡ Nagtgast. *z. m.* Dief. *Voleur de nuit.*
‡ Zulke nagtgasten zijn niet welkom. *De tels hôtes qui viennent de nuit ne sont pas bien-venus.*
NAGTGEBAAR. *z. g. Bruit nocturne, tintamarre ou charivari qui se fait de nuit.*
NAGTGEDROGT. *z. g.* Nagtverschijnsel, nagtspook. *Fantôme, spectre qu'on croit voir la nuit.*
NAGTGEEST. *z. m.* Nagtspook. *Spectre ou fantôme.*
NAGTGESPUIS. *zie* Nagtspook.
NAGTGEWAAD. *zie* Nagtgoed.
NAGTGEZIGT. *z. g.* Nagtverschijnsel, droom. *Vision, image qui se présente en dormant, songe.*
De H. Voorzeggers kreegen veele goddelijke openbaringen in de nagtgezigten. *Les Prophètes ont eu beaucoup de révélations divines dans les visions qui leur apparoissoient de nuit.*
NAGTGLAS. *z. g.* Een zandlooper van agt glazen of vier uuren. *Sable ou horloge de sable fixé à quatre heures, horloge de quart.*
NAGTGOED. *z. g.* Nagtgewaad. *Habits de nuit, hardes de nuit.*
Engelsch nagtgoed. *Hardes de nuit faites à l'Angloise.*
De bruid heeft haar nagtgoed aan. *L'épouse a mis ses hardes de nuit.*
NAGTHALSDOEK. *z. m. Mouchoir de cou qu'on met la nuit.*
NAGTHUISJE. *z. g.* Een houten huisje waar in 's nagts te scheep het kompas staat. *Gésole, lieu où l'on met la boussole la nuit.*
NAGTKAERS. *z. v.* Zekere dunne kaers. *Chandelle de veille, sorte de chandelle mince qu'on brûle la nuit.*
NAGTKROEGER. *z. m. Un ivrogne qui passe les nuits au tabaret.*
NAGTLEGER. *z. g.* Bedde, rustplaats. *Lieu où l'on repose la nuit, couche ou lit.*
NAGTLIGT. *z. g.* Ligt dat men 's nagts brand. *Lumière qu'on brûle pendant la nuit.*
Nagtligt. *z. g.* Dwaalligt, stalkaers. *Feu follet, sorte de météore.*
NAGTLIJFJE. *z. g. Corset pour la nuit.*
NAGTLOOPER. *z. m.* Straatlooper des nagts. *Coureur de nuit, avanturier nocturne.*
Nagtloopster. *z. v.* Straathoer. *Coureuse, coureuse de remparts, garce.*
NAGTMAAL. *z. g.* Avondmaal, de Tafel des Heeren. *Cène, la Table du Seigneur, la Sainte Cène.*
Te nagtmaal gaan. *Aller à la Cène, communier.*
De Instelling van 't Heilige Nagtmaal. *L'Institution de la Ste. Cène.*
Nagtmaal, maaltijd die men 's nagts houd. *Festin qu'on fait la nuit ou de nuit.*
NAGTMANTEL. *z. m. Manteline de nuit.*
NAGTMERRIE. *z. v.* Zekere ongerustigheid des lichaams. *Cochemare ou cauchemare, étouffement qui prend la nuit en dormant, & qui est causé par des vapeurs de rate.*
Met de nagtmerrie gequeld zijn. *Etre sujet à l'accident de la cochemare.*
NAGTMUTS. *z. v.* Slaapmuts. *Bonnet de nuit.*
NAGTRAVE. *z. v.* Nagtuil. *Hibou.*
‡ Nagtrave. *z. m. en v.* Een die veel 's nagts werkt. *Personne qui travaille ou étudie beaucoup pendant la nuit ou qui fait la débauche de nuit.*
‡ Nagtravenen. *g. w.* 's Nagts werken. *Travailler la nuit, faire la débauche de nuit.*
NAGTROK. *z. m.* Japonse rok. *Robe de chambre.*
Eenen nagtrok aan hebben. *Porter une robe de chambre, être vêtu d'une robe de chambre.*
NAGTRONDE. *z. v.* Ronde, wagt die 's nagts de stad doorkruist. *Patrouille, ronde ou marche que font de nuit des gens de guerre, des bourgeois qui ont la garde ou les sergens de Justice.*
NAGTRUST. *z. v.* Slaap, rust des nagts. *Somme, sommeil, repos de la nuit.*
Zijne nagtrust hebben, neemen, enz. *Reposer la nuit, prendre le repos de la nuit, &c.*
In zijne nagtrust gestoord worden. *Etre interrompu dans son somme ou dans son repos de la nuit.*
NAGTSCHADE. *z. v.* Nascaye, zeker kruid. *Morelle, herbe ou plante médécinale.*
NAGTSCHUIT. *z. v.* Schuit die 's nagts vaart. *Bateau de nuit.*
Met de nagtschuit vaaren. *Aller par le bateau de nuit.*
NAGTSLOT. *z. g. Serrure qui se ferme à double tour.*
De deur is op het nagtslot. *La porte est fermée à double tour.*
‡ NAGTSPIEGEL. *zie* Waterpot.
NAGTSPOOK. *z. g.* Nagtverschijnsel. *Spectre, fantôme, apparition nocturne, esprits qui reviennent.*
NAGTSTILTE. *z. v.* Stilte des nagts. *Le calme ou la tranquilité de la nuit.*
NAGTTABBERD. *z. m.* Losse vrouwe tabberd. *Robe de chambre pour femme.*
De vrouwen draagen nu meest nagttabberden. *Les femmes portent présentement des robes de chambre pour la plupart.*
NAGTUIL. *z. m. Hibou, sorte d'oiseau nocturne.*
‡ Nagtuil, een die 't ligt schuuwt. *Hibou, celui qui fait le commerce du monde, qui cache son nom en faisant quelque satyre, &c.*
NAGTVOGEL. *z. m.* Vogel die des nagts vliegt. *Oiseau de nuit, oiseau qui vole la nuit.*
* Nagtvogel, optrekker, ligtmis. *Débordé, qui court les rues ou qui fait la débauche pendant la nuit.*
NAGTWAAK. *z. v.* Nagtwagt. *Le guet, la garde de nuit ou qu'on fait la nuit, veille.*
Nagtwaak, verdeeling van den nagt om de wagt te houden. *Partage ou division de la nuit pour faire la garde.*
De Romeinen verdeelden den nagt in verscheidene nagtwaaken. *Les Romains divisoient la nuit en différentes veilles.*
Goede nagtwaak houden. *Faire bonne garde la nuit.*
Op de nagtwaak of nagtwagt trekken. *Monter la garde de la nuit.*
NAGTWAAKER. *z. m.* Nagtwagter. *Qui fait ou qui monte la garde la nuit.*
NAGTWAGT. *zie* Nagtwaak.
Nagtwandelaar. *z. m. Somnambule.* Word gezegd van eenen die in zijnen slaap opstaat, en eenig bedrijf doet.
NAGTWERK. *z. g.* Work dat des nagts geschied of kan geschieden. *Ouvrage de nuit, besogne de nuit, travail qu'on fait la nuit.*

Dat

Digitized by Google

Dat is geen nagt maar dagwerk. *Ce n'eſt pas un ouvrage ou travail de nuit, mais de jour, cette beſogne ſe doit faire de jour & non pas de nuit.*

Nagtwerk. Stilleveegerswerk. *Curement de privés.*

NAGTWERKEN. *g. w.* Stilleveegen, beerſteeken. *Faire les vuidanges, vuider les foſſes des privés.*

NAGTWERKER. *z. m.* Stilleveeger, beerſteeker. *Vuidangeur, cureur de privés, maître des baſſes œuvres.*

NAGTWURM. *z. m.* Wurm die des nagts blinkt. *Ver luiſant, ver qui luit la nuit.*

NAGTWIJZER. *z. m.* Een Stuurmans werktuig. *Nocturlabe, inſtrument de Pilote.*

NAGTZOEN. *z. m.* Nagtzoentje. *Baiſer que l'on donne quand on ſe ſépare pour aller ſe coucher.*

NAGTZORGE. *z. v.* Zorge die men 's nagts heeft. *Soin nocturne, ſoin qui nous ronge ou tourmente la nuit.*

NAHOEDE. *zie* Agterhoede.

NAIHOOI. *z. g.* Namaaiſel. *Foin de regain, foin qu'on fait de l'herbe qu'on fauche pour la deuxiéme fois.*

NAJ. NAK.

NAJAAGEN. *w. w.* Vervolgen. *Pourſuivre, donner la chaſſe.*

Den vijand najaagen. *Donner la chaſſe aux ennemis, pourſuivre l'ennemi.*

De geregtigheid najaagen. *Rechercher la juſtice.*

Den vreede najaagen. *Rechercher la paix.*

*NAJAAGER. *z. m.* Zoeker, natragter. *Homme qui cherche, qui deſire, qui aſpire.*

*Een najaager van iedele eere. *Ambitieux, celui qui cherche les vanités, qui aſpire à la vaine gloire.*

Najaaging. *z. v.* Vervolging. *Pourſuite.*

Door de najaaging des vijands vermoeid. *Laſſé de la pourſuite de l'ennemi.*

* Najaaging van ſtaat en rijkdommen. *Ambition de poſſéder des charges & des biens.*

NAJAAR. *z. g.* 't Leſt van 't jaar, de herfſt. *L'automne, l'arriére-ſaiſon.*

't Is een nat najaar. *L'automne eſt pluvieuſe, ou nous avons une automne pluvieuſe.*

NAIEVER. *z. m.* Naariever, ieverzugt. *Jalouſie, émulation.*

Een heilige naiever. *Une ſainte émulation.*

Naieverig. *bijv. w.* Ieverzugtig. *Jaloux.*

Zeer naieverig over zijne vrouw zijn. *Etre extrêmement jaloux de ſa femme.*

NAKEN. *w. w.* Naaken, genaaken, naderen. *Approcher, s'approcher.*

De tijd naakt of koomt aan, dat, enz. *Le temps s'approche, que, &c.*

NAKIJKEN. *zie* Naoogen.

NAKIND. *z. g.* Een kind van het tweede of derde bedde, enz. *Enfant du ſecond ou troiſiéme lit, &c.*

Daar zijn drie nakinderen in dat huis. *Il y a dans cette maiſon trois enfans du ſecond lit, &c.*

NAKING. *z. v.* Genaking, nadering. *Approche.*

NAKLAAGEN. *w. w.* Naroepen, naſchreijen. *Soupirer, gémir, pleurer après.*

Iemand agter naklaagen. *Soupirer, gémir, pleurer, jetter des ſoupirs après quelqu'un.*

Naklagt. *z. v.* Nageroep, nageſchrei. *Plainte, lamentation, gémiſſement qu'on fait aprés quelque choſe.*

NAKLAPPEN. *g. w.* *Redire ou répéter comme les perroquets.*

NAKOMELING. *z. m.* Nazaat, nageſlagt. *Poſtérité, deſcendans.*

De nakomelingen zullen het naauwlijks gelooven. *La poſtérité ne le voudra pas croire, la poſtérité aura de la peine à le croire.*

Nakomelingſchap. *z. v.* *La poſtérité, les deſcendans.*

Eene talrijke nakomelingſchap. *Une nombreuſe poſtérité.*

NAKOMEN. *g. w.* Na iemand komen. *Venir, entrer après quelqu'un.*

Zij quam na, hij ging voor. *Elle venoit après lui, il venoit le premier & elle le ſuivoit.*

* Nakomen. *w. w.* Volbrengen, houden. *Exécuter, accomplir, ſatisfaire, tenir, ne pas manquer à.*

Zijne belofte nakomen. *Tenir ou exécuter ſa promeſſe, ſatisfaire à ſa promeſſe, n'y pas manquer.*

Men moet Gods Wet nakomen. *Il faut faire ce que la Loi de Dieu nous commande.*

Nakomende. *bijv. w.* Volgende, navolgende. *Futur, qui eſt à venir.*

't Nakomende geſlagt. *La génération à venir, les deſcendans.*

* Nakoming. *z. v.* Houding, volbrenging. *Exécution, accompliſſement de quelque choſe.*

De nakoming van zijne belofte. *L'exécution de ſa promeſſe.*

Nakomſt. *z. v.* Latere komſt. *Arrivée tardive, venue ſur le tard.*

NAKOOP. *z. m.* Later koop. *Vente qui ſe fait ſur la fin.*

Ik kreeg dien koop nog in den nakoop. *Je fis encore cet achat ſur la fin de la vente.*

N A L.

NALAATEN. *w. w.* Verzuimen, niet doen. *Négliger, ne pas faire.*

Zijnen pligt nalaaten. *Manquer à ſon devoir.*

Ik kan niet nalaaten u te waarſchouwen. *Je ne puis m'empêcher de vous avertir.*

Nalaaten. Agterlaaten. *Laiſſer.*

Zijnen erfgenaamen veel goeds nalaaten. *Laiſſer beaucoup de biens à ſes héritiers.*

Hij heeft veele ſchulden nagelaaten. *Il a laiſſé beaucoup de dettes.*

Nalaatenſchap. *z. v.* Boedel, erfenis. *Héritage, tout le bien qu'une perſonne laiſſe après ſa mort.*

Zijne gantſche nalaatenſchap beſtond in, enz. *Tout ſon bien, tout ſon héritage conſiſtoit en, &c.*

Nalaatig. *bijv. w.* Verzuimende. *Nonchalant, négligent.*

Zeer nalaatig in 't goede zijn. *Etre fort négligent à faire le bien.*

De nalaatigen zullen ſtrengelijk geſtraft worden. *Ceux qui demeureront en faute, ſeront punis ſévérement.*

Nalaatigheid. *z. v.* Verzuim, veronagtzaaming. *Négligence, nonchalance.*

Men kan hem van groote nalaatigheid beſchuldigen. *On peut l'accuſer de grande négligence.*

De zonden van nalaatigheid. *Les péchés d'omiſſion.*

Nalaating, *z. v.* Verzuim. *Négligence, faute, manque.*

Door nalaating van 't goede, word het quaade gedaan. *Faute de faire le bien, on fait le mal.*

De zonden van bedrijf, en die van nalaating. *Les péchés de commiſſion & d'omiſſion.*

NALEEN. *z. g.* *zie* Agterleen.

NALEEZEN. *w. w.* *Relire ce qu'un autre a lu.*

Naleezen. De ſala naleezen. *Eplucher ou nettoyer la ſalade une ſeconde fois.*

De koornaaren naleezen. *Glaner, recueillir les epis qui ſont reſtés dans un champ après la moiſſon.*

NALENTE. *z. v.* 't Laatſte der Lente. *La fin du Printemps.*

NALIGTEN. *w. w.* Met een ligt nazien. *Eclairer & ſuivre quelqu'un avec de la lumiére.*

Hij ligtte hem na tot buiten de deur. *Il le conduiſit avec la chandelle juſqu'à la rue ou bors de la porte.*

*NALOOP. *z. m.* Een Prediker die veel naloop heeft, kan zig qualijk van hoogmoed wagten. *Un Prédicateur qui a la vogue ou qui eſt fort couru, a de la peine à ſe défendre de l'orgueil.*

NALOOPEN. *w. w.* Vervolgen. *Pourſuivre, courir après.*

De Schout liep den dief lang na. *L'Officier de Juſtice pourſuivit longtemps le voleur ou courut longtemps après lui.*

*'t Geluk loopt hem na. *Tout concourt à ſa fortune, le bonheur le ſuit par-tout.*

De Grooten naloopen is eene regte ſlavernije. *Faire ſa cour aux Grands eſt un véritable eſclavage.*

* De melk, de ſaus, enz. loopt malkanderen na, is geſchift of niet gebonden. *Le lait, la ſauſſe, &c. ſe prend, ſe caille.*

‡ 't Vrouwvolk loopt hedendaags de vrijers na. *Le ſexe court aujourd'hui après les galans ou ſe jette à la tête des hommes.*

NALOOPER. *z. m.* Vervolger. *Perſecuteur, homme qui ſuit, qui pourſuit ou qui perſécute, qui court après.*

Nalooping. *z. v.* Vervolging. *Pourſuite, perſécution, action de courir après quelqu'un, de le ſuivre ou de le pourſuivre.*

NALUISTEREN. *g. w.* *Ecouter, prêter l'oreille.*

N A M.

NAM. *onv. tijd* Van neemen. Als, ik nam. *Je prenois ou je pris.*

NAMAAGEN. *z. m. meerv.* Bloedvrienden. *Proches parens.*

Namaagſchap. *z. v.* Nabeſtaande vrienden. *Proximité, degré de parenté fort proche.*

Wij zijn heel namaagſchap. *Nous ſommes proches parens.*

NAMAAIJEN. *w. w.* Maaijen dat de maaijers hebben laaten ſtaan. *Refaucher, faucher encore une fois ce que les faucheurs ont laiſſé.*

NAMAAKEN. *w. w.* *Imiter, contrefaire, copier.*

Kunt gij dat wel namaaken? *Pouvez-vous bien imiter cela, pouvez-vous bien en faire autant?*

Die plaat is wel nagemaakt. *Cette planche eſt bien contrefaite.*

Namaaken. Naſchrijven, natekenen. *Contrefaire l'écriture, le ſeing, &c. de quelqu'un.*

Iemands hand kunſtiglijk namaaken. *Contrefaire naturellement l'écriture de quelqu'un.*

Niemand mag mij lijden, zelde Uilſpiegel, maar ik maak het 'er na. *On ne ſauroit me ſouffrir, diſoit l'Eſpiegle, mais je n'ai que ce que je mérite.*

Namaakzel. *z. g.* Nagemaakt werk. *Ouvrage contrefait, beſogne contrefaite.*

NAMAALS. *bijw.* Daar na, in 't vervolg

Digitized by Google

van tijd. *A l'avenir, ci après, dans la suite du temps.*
Dat zal men namaals nog zien gebeuren. *On verra encore arriver cela ci-après.*
De zonde word nu of namaals geſtraft. *Le péché eſt puni maintenant ou le ſera ci-après.*

NAMAANEN. *w. w.* Maanen 't geen betaald is. *Demander encore une fois ce qui eſt payé.*
Namaaning. *z. v.* Schuldvordering. *Demande d'une dette payée.*
Ik wil bevrijd zijn van alle namaaninge. *Je veux me garantir de toute recherche dans la ſuite.*
Na maate dat. *A meſure que, à proportion de ce que.*
Men moet geen koſten doen dan na maate dat men wint. *Il ne faut faire de dépenſes qu'à proportion de ce qu'on gagne.*
Na maate dat de eenen inquaamen, gingen de anderen uit. *A meſure que les uns entroient, les autres ſortoient.*

NAMAAYEN. *zie* Namaaijen.

NAME. *zie* Naam.

NAMEETEN. Weêr meeten, overmeeten. *Remeſurer, meſurer de nouveau ou encore une fois.*
Een ſtuk laken nameeten. *Remeſurer une piéce de drap, la meſurer une ſeconde fois.*
Nameeting. *z. v.* Hermeeting. *Meſurage qu'on fait de nouveau.*

NAMELIJK. *bijw.* Te weeten. *Savoir.*
Van ſes zoonen heb ik 'er twee verlooren, namelijk den oudſten en den jongſten. *De ſix fils, j'en ai perdu deux, ſavoir l'aîné & le plus jeune.*

NAMEN. Stadsnaam. Hoofdſtad van 't Graaffchap Namen. *Namur, ville capitale du Comté de Namur.*

NAMIDDAG. *z. m.* Agtermiddag. *Après-dîné, après-midi.*
De namiddag is mij kort gevallen. *L'après-dîné m'a ſemblé court, il ne m'a pas ennuyé.*
Namiddagſlaap. *z. m.* *Somme qu'on fait ou prend l'après-dîné, la méridienne.*

NAMIS. *z. v.* Herfſtmis. *Foire d'automne, la derniére foire de Francfort ou de Leipzig.*
Op de voor en namis te Frankfort reizen. *Aller à la foire de Francfort au Printemps & en automne.*

NAN. NAO. NAP. NAR.

NANAGT. *z. m.* Na middernagt. *Après minuit, la fin de la nuit.*
't Begon te regenen in den nanagt. *Il commença à pleuvoir après minuit ou ſur la fin de la nuit.*

NANEEF. *z. m.* *Arriére-neveu, petit-fils, neveu.*
Cotin zal bij onzen laatſten naneef nog beſpot worden. *Cotin ſera ſifflé chez nos derniers neveux.*

NANOEN. *zie* Namiddag.

NAOOGEN. *w. w.* Iemand naoogen of nakijken. *Suivre quelqu'un des yeux, le guetter, ne le point perdre de vue.*

NAOOGST. *z. m.* Naoegſt, naleezing. *Arriére-recolte ou moiſſon, recolte qu'on fait encore une fois de ce qui eſt demeuré ou de ce qu'on avoit laiſſé, action de glaner.*

NAP. *z. v.* Een houten bak. *Jatte, écuelle ou plat de bois enfoncé.*
't Brood legt in de nap. *Le pain eſt dans la jatte ou dans le plat de bois.*
Kaasnap. Melknap. *zie onder* Kaas, enz.

NAPELS. Stadsnaam. Hoofdſtad van 't Koningrijk Napels in Italien. *Naples, Capitale du Royaume de Naples en Italie.*

NAPGAT. *z. m.* Napkruiper, bakgat, bakkruiper, een die geen beenen heeft en genoodzaakt is in eenen houten bak zig voort te ſleepen. *Cul de jatte.*

NAPJE. *z. g. Petite jatte.*
Napkruijer. *zie* Napgat.

NAPPEDRAAIJER. *z. m.* Een die houten nappen draait. *Tourneur, artiſan qui fait des jattes au tour.*

NAPRAAT. *z. m.* Naverhaal. *Récit, conte que l'on fait de quelque choſe.*
Ik wil daar geen napraat van hebben. *Je ne ſerois pas bien aiſe que cela fût redit, ou je ne veux pas qu'on en parle davantage.*

NAPRAATEN. *w. w.* Nazeggen, navertellen. *Raconter.*
Hij praat alles na wat hij hoort. *Il raconte tout ce qu'il entend dire.*

NAR. *z. m.* Gek, zot. *Fat, ſot, impertinent, fou.*
Een nar met bellen. *Un fou chargé de ſonnettes.*
Hofnar, Schalknar, Stoknar, enz. *zie onder* Hof, enz.

NARAAD. *z. m.* Raad die te laat koomt. *Conſeil qui vient trop tard.*

NARAADEN. *zie* Giſſen.
Naraading. *zie* Giſſing.

NARCISSE. *z. v.* Narciſſebloem. *Narciſſe, ſorte de fleur.*
Valſche narciſſe. *zie* Tijloos.

NARDUS. *z. m.* Spijknardus, zeker Indiaanſch gewas. *Nard des Indes, ſpicanard.*

NAREDEN. *z. v.* Naſpraak, naſchrift. *Epilogue, concluſion d'un ouvrage.*
Eene nareden aan een boek maaken. *Faire l'épilogue d'un livre, ou la recapitulation des principaux endroits d'un ouvrage.*

NAREEKENEN. *w. w.* Herreekenen, overreekenen. *Paſſer ou repaſſer un compte, compter une ſeconde fois.*
Ik kan hem wel nareekenen dat 'er veel overſchiet. *En repaſſant ſon compte je lui ferai voir qu'il a encore beaucoup de reſte.*
Nareekening. *z. v.* Herreekening, overreekening. *Action de repaſſer un compte.*

NARENNEN. *g. w.* Naloopen, narijden, najaagen. *Pourſuivre au galop.*
Den vijand agter narennen. *Pourſuivre l'ennemi à cheval.*

NARIGT. *z. g.* Kennis, tijding. *Information, connoiſſance, nouvelle, avis.*
De Koning kreeg narigt dat de vijand opbrak. *Le Roi reçut avis que l'ennemi décampoit.*
Narigt. Onderrigting, berigt. *Avis, information.*
Dit ſchrijvens dient tot u narigt. *Cette lettre, cet écrit vous ſert ou vous ſervira d'avis.*

NARIGTEN. *zie* Rigten.
Narigting. *zie* Narigt.

NARIJDEN. *w. w. Suivre à cheval, ſuivre en voiture.*
Ik zal den dief narijden. *Je ſuivrai le voleur à cheval.*

NAROEPEN. *w. w.* Naſchreeuwen. *Crier après quelqu'un.*
Zij riep haaren man erbarmelijk na. *Elle crioit pitoyablement après ſon mari.*
Iemand naroepen, iemand openlijk eenen toenaam geeven. *Crier après quelqu'un, inſulter quelqu'un publiquement par des noms injurieux.*
De jongens roepen hem na. *Les garçons crient après lui.*

NARREKAP. *zie* Gekskap of Zotskap.
Narrekap. *z. m.* Frats, bol, gek. *Fat, ſot, ſôt.*

NARREN. *g. w.* Met de narreſlede rijden. *Aller ſur la glace ou ſur la neige dans un traîneau de parade.*
Het narren valt koſtelijk. *Le plaiſir d'aller en traîneau ſur la neige ou ſur la glace coute beaucoup.*
Narren, word ook wel genoomen voor Narreſleden. *zie* Narreſlede.
Narrenpots. *z. v.* Frats, zotte of malle kuur. *Bouffonnerie, plaiſanterie.*
Narrenpotzen aanregten. *Bouffonner, plaiſanter, faire des bouffonneries.*
Narrerije. *zie* Narrenwerk.
Narrenſlede. *z. v.* Sleede die men met een paerd met bellen op 't ijs of op de ſneeuw van de ſtraat gebruikt. *Traîneau pour aller ſur la glace ou ſur la neige tombée ſur la rue, qui eſt tiré par un cheval avec un harnois plein de ſonnettes.*
Narrentuig. *z. g. Babioles, jouëts de fous.*
Narrenwerk. *z. g.* Gekkewerk, narrerije. *Folie, impertinence, ſottiſe.*

NARRIG. *bijv. w.* Grijnig, geemelijk. *Chagrin, de mauvaiſe humeur.*
Het ziet 'er heel narrig uit. *Il a la mine fort chagrine.*
Narrigheid. *z. v.* Grijnigheid, geemelijkheid. *Chagrin, fâcherie, mauvaiſe humeur.*

NAS.

NASCHIP. *z. g.* Schip dat na andere ſcheepen koomt. *Vaiſſeau qui arrive après les premiers vaiſſeaux, dernier vaiſſeau.*
Men verwagt nog drie naſcheepen uit Ooſtindiën. *On attend encore trois derniers vaiſſeaux des Indes Orientales.*

NASCHREEUWEN. *w. w.* Naroepen. *Crier après.*

NASCHRIFT. *z. g.* Affchrift, uitſchrift. *Copie.*

NASCHRIJVEN. *w. w.* Uitſchrijven, afſchrijven. *Copier, tranſcrire.*
Naſchrijven. Een voorſchrift naſchrijven. *Ecrire en ſuivant un exemple que le maître met devant les yeux.*
Iemand naſchrijven, door 't regt vervolgen. *Pourſuivre quelqu'un en Juſtice en informant par des lettres.*
De moordenaar wierd overal nageſchreeven. *On envoya des lettres par-tout pour découvrir le meurtrier.*

NASCHRIJVER. *z. m. Copiſte.*

NASEGGEN, enz. *zie* Nazeggen, enz.

NASLAAN. *w. w.* Nazoeken, nazien. *Chercher quelque choſe.*
Iets in een boek naſlaan. *Chercher quelque choſe dans un livre.*
Ergens naar ſlaan of naar giſſen. *Conjecturer, deviner, juger au hazard.*
‡ Hij ſlaat 'er na als een blinde naar 't ei, *Il juge de cela au hazard comme un aveugle des couleurs.*
Naſlaan. Namaaken. *Contrefaire.*
Geld naſlaan. *Contrefaire la monnoye.*
Het tekenvan eenen meſſenmaker naſlaan. *Contrefaire la marque d'un coutelier.*
Naſlag. *z. m.* Een nageſlage teken. *Marque contrefaite.*
Dat mes is maar een naſlag. *Ce couteau à la marque contrefaite.*
Die duit is een naſlag van eenen Vrieſchen duit. *Ce double eſt contrefait ſur un double de Friſe.*

NASLEEP. *z. m.* Omſlag, gevolg. *Train, embarras, ſuite.*
Die groote naſleep mishaagt mij. *Ce grand train me déplait.*
Die daad zaleenen droevigen naſleep hebben. *Cette action aura de triſtes ſuites.*

Digitized by Google

NASLEEPEN. *w. w. Tirer en traîner avec soi.*
Die oorlog zal ontelbare rampen na zig ſleepen. *Cette guerre entraînera mille maux après elle.*
Een ſchip naſleepen. *Remarquer un vaiſſeau.*
*Naſleepen, wegneemen, medeneemen. *Eſcamoter, accrocher, emporter.*
*Hij ſleept alles na zig wat hij vind. *Il accroche, il emporte tout ce qu'il trouve.*
NASMAAK. *z. m.* Smaak na dat men iets geproefd heeft. *Goût, ſavenir qui reſte à la bouche après avoir goûté quelque choſe.*
Dat bier heeft eenen vunſen naſmaak. *Cette bière à un goût fade & deſagréable ou un vilain déboire.*
*Naſmaak. Wroeging, knaging. *Remords, repentir, regret.*
*De zonde heeft eenen bitteren naſmaak. *Le péché eſt ſuivi d'un triſte remords ou d'une douleur amère.*
NASMAAKEN. *g. w. Avoir un goût étranger, contracté par le voiſinage ou le mélange de quelque autre choſe.*
NASNAKKEN. *zie onder* Snakken.
NASNUFFELEN. *w. w.* Naſpeuren, nazoeken. *Rechercher, faire recherche, s'enquerir, furéter.*
Naſnuffeling. *z. v.* Naſpeuring, nazoek. *Enquête, recherche.*
NASPEUREN. *w. w.* Naſpooren. *Rechercher, ſuivre à la trace, s'enquérir, faire recherche.*
Gods werken naſpeuren. *Méditer attentivement ſur les œuvres de Dieu.*
Naſpeuring. *z. v.* Naſpooring, nazoek. *Recherche, enquête.*
Naſpeurlijk. *bijv. w.* Dat na te ſpeuren is. *Ce qu'on peut examiner, rechercher ou aprofondir.*
NASPOOREN. *zie* Naſpeuren.
NASPRAAK. *z. v.* Gerugt, klank. *Bruit, bonne ou mauvaiſe renommée.*
Hem gaat eene quaade naſpraak na. *On parle fort mal de lui, il court un méchant bruit de lui.*
NASPREEKEN. *w. w.* Nazeggen. *Parler ou dire comme un autre à parlé ou dit.*
De leerling ſpreekt zijnen meeſter net na. *Ce disciple parle comme ſon maître.*
NASTAAN of naarſtaan. *zie onder* Staan.
NASTAPPEN. *w. w.* Met groote treeden nagaan, navolgen. *Suivre à grands pas, marcher à grands pas après quelqu'un, ſuivre la trace.*
Hij ſtapt zijnen meeſter wakker na. *Il ſuit admirablement bien les traces de ſon maître.*
NASTELING. *z. m.* Naſteling, veeter. *Aiguillette.*
Eene naſteling laten beſlaan. *Faire ferrer une aiguillette.*
Naſtelingmaker. *z. m.* Veetermaaker. *Aiguillettier.*
NASTELLEN, *in den zin van* Namaken. *zie* Namaaken.
NASTIEREN. *zie* Naſtuuren.
NASTREEVEN. *w. w. zie onder* Streeven.
NASTUUREN. *w. v.* Naſtieren, nazenden. *Envoyer après*
Dat goed kan wel nageſtuurd worden. *On peut bien envoyer ces hardes après.*

N A T.

NAT. *z. g.* Allerhande vogt, als water, bier, wijn, enz. *Liqueur, de l'eau, de la bière, du vin, &c.*
Treed niet in 't nat. *Ne marchez pas dans l'eau.*
Dat is goed nat. *Voilà une bonne liqueur.*
Daar valt veel nat, 't regent veel. *Il tombe beaucoup d'humidité, il pleut beaucoup.*
Nat. Sop. *Soupe, bouillon.*
Dat nat is heel goed voor den zieken. *Ce bouillon eſt très-bon pour le malade ou pour un malade.*
‡ Gaerne bij 't nat of met zijnen neus in 't nat zijn, tot den drank geneegen zijn. *Aimer à boire, être adonné à la boiſſon.*
Aalbeſſennat, Druivennat, Kalfsnat, Knolnat, Pekelnat, Rijsnat, Schaapennat, Vleeſchnat, Weernat, enz. *zie onder* Aalbeſſen, enz.
Limoennat. *zie* Limoenſop.
NAT, natte. *bijv. w.* Vogtig, regenagtig. *Humide, moite, pluvieux.*
Dat is een nat huis. *C'eſt une maiſon humide.*
't Is een nat jaar, een natte nazomer, enz. *Il fait une année pluvieuſe, une automne humide, &c.*
Nat, natte, doorweikt, vogtig. *Mouillé, trempé.*
Zijne kleêren zijn heel nat. *Ses habits ſont tout mouillés.*
't Laken is nat geweeſt en gekrompen. *Le drap a été mouillé, & s'eſt retiré ou retreci.*
Een natte doek. *Un linge mouillé.*
‡ Zoo nat als eene kat zijn, heel nat zijn. *Etre tout mouillé.*
Nat maaken. *w. w.* Bevogtigen. *Mouiller, humecter, tremper dans l'eau.*
Natmaaken, natten, door 't water haalen. *Mouiller, tirer au travers de l'eau.*
't Papier nat maaken. *Mouiller le papier.*
Het zeil nat maaken. *Empeſer la voile, la mouiller avec une écope.*
Nat worden. *g. w.* Vogtig of bevogtigd worden. *Devenir humide ou mouillé, ſe mouiller.*
NATAALEN. *g. w.* Naar wenſchen of verlangen. *zie onder* Taalen.
NATAGTIG. *bijv. w.* Vogtig, regenagtig. *Humide, pluvieux.*
't Is wat natagtig weêr. *Il fait un temps un peu pluvieux ou humide.*
‡ Natgierig. *bijv. w.* Genegen tot den drank. *Ivrogne, qui aime beaucoup à boire, qui aime à chopiner.*
‡ Nathals. *z. m.* Dronkert. *Biberon, buveur.*
Natheid. *z. v.* Nattigheid, vogtigheid *Humidité.*
Door de natheid worden de vrugten bedorven. *L'humidité gâte les fruits, ou les fruits ſe gatent par la grande humidité.*
NATIE. *z. v. ond. w.* Geſlagt, volk. *Nation, peuple.*
NATIJD. *z. m.* Herfſt, nazomer. *L'automne, l'arrière-ſaiſon.*
Wij komen in den natijd. *Nous entrons dans l'automne, dans l'arrière-ſaiſon.*
NATOGT. *z. m.* Agtertogt, agterhoede. *Arrière-garde, les dernières troupes de l'armée.*
NATRAGTEN. *zie onder* Tragten.
NATREEDEN. *w. w.* Navolgen, nagaan. *Imiter, ſuivre, marcher ſur les pas.*
Zijnen Overſten moedigljk natreeden. *Marcher généreuſement ſur les pas de ſon Capitaine ou de ſon Général.*
NATREKKEN. *w. w.* Nareizen, vervolgen. *Suivre*
Zij trok haaren minnaar overal na. *Elle ſuivit par-tout ſon amant.*
Wie zou zulk eenen Held niet natrekken? *Qui ne ſuivroit un tel Héros, qui ne marcheroit ſur ſes pas?*
Na trekken, *in twee woorden. Zie onder* Trekken.
NATTEN. *w. w.* Natmaaken. *Mouiller.*
Papier tot den druk natten. *Mouiller du papier pour l'impreſſion.*
't Zeil natten. *Scheepswoord.* 't Zeil nat maaken. *Empeſer la voile: terme de marine.*
't Geſchut natten, verkoelen. *Rafraîchir le canon.*
Nattigheid. *zie* Natheid.
NATUUR. *z. v. ond. w.* 't Geſchapene heel al. *La nature, toutes les choſes créées.*
De werken der natuure beſchouwen. *Conſidérer les œuvres ou les ouvrages de la nature.*
De ganſche natuur is een doorlugtig bewijs van Gods deugden. *Toute la nature ou tout l'univers eſt une éclatante preuve des vertus de Dieu.*
Natuure, weezen. *Nature, être.*
De Goddelijke Natuur. *La Nature Divine.*
De Menſchelijke Natuur. *La Nature Humaine.*
Vroeg of laat moet ieder een tol aan de natuur betaalen, dat is, ſterven. *Tôt ou tard chacun doit payer tribut à la nature, c'eſt-à-dire, mourir.*
Natuur, de kragt van God in 't geſchapene gelegd. *Nature, vertu & efficace que Dieu a donnée aux choſes créées.*
De natuur brengt alles overvloediglijk voort. *La nature produit tout en abondance.*
*Natuur. God, de Schepper van het Heelal. *Nature, Dieu, le Créateur de tout l'Univers.*
De natuur heeft daar voor gezorgd. *La nature ou Dieu y a pourvu.*
De natuur doet niets te vergeefs. *Dieu ou la nature ne fait rien envain.*
*Natuur, eigen aart, inborſt. *Nature, propriété eſſentielle d'une choſe.*
't Is de natuur van dat beeſt, van dat kruid, enz. *C'eſt la nature de cette bête, de cette herbe, de cette plante, &c.*
*Natuur, ſtand, geſteldheid, ſtaat. *Nature, état, diſpoſition.*
De menſch in de ongeſchondene natuure. *L'homme dans l'état d'innocence ou d'intégrité, l'homme avant ſa chûte.*
*Natuur, de ingeſchapene reden of kennis. *Nature, raiſon ou connoiſſance que Dieu a créée en nous, raiſon ou connoiſſance innée.*
Leert de natuur niet dat 'er een God is? *La nature ne nous apprend-elle pas qu'il y a un Dieu?*
*Natuur, neiging, genegenheid, begeerte. *Nature, panchant naturel, inclination naturelle.*
Zijne natuur verkragten of geweld aandoen. *Faire violence à ſa nature ou à ſes inclinations.*
Zijne natuur volgen. *Suivre ſon panchant ou ſes inclinations.*
Doe uwe natuur niet te kort. *Contentez votre nature, votre panchant ou vos inclinations.*
De gewoonte is eene tweede natuur. *La coutume eſt une ſeconde nature.*
*Natuur, natuurlijke hefde of zugt. *Nature, amour naturel, inclination naturelle.*
De natuur uitſchudden. *Dépouiller la nature ou les ſentimens de la nature.*
Eene heete natuur hebben, genegen tot minnen zijn. *Etre d'un tempérament amoureux, avoir un tempérament chaud & porté à l'amour.*

Digitized by Google

*Natuur, verdorvenheid, bedorvenſtand. *Nature, corruption, état de péché.*
De geſchondene of bedorvene natuur des menſchen. *La nature corrompue de l'homme.*
In natuur, in wezen, dat nog niet verpand of verkogt is. *En nature, ce qui n'eſt ni engagé, ni vendu.*
Uit de natuur. *Naturellement.*
Van natuure, uit der aart. *De nature, naturellement.*
Dat is een boos menſch van natuure. *Voilà un méchant homme de nature, cette perſonne eſt naturellement méchante.*
't Is den menſch van natuure eigen, dat, enz. *L'homme a cela naturellement de propre, que, &c.*
Dat is tegen de natuure of onnatuurlijk. *Cela eſt contre nature.*
De zonde tegen de natuure, onnatuurlijke zonde. *Le péché contre nature, la ſodomie.*
Natuurboek. z. g. Boek der natuure, de geſchapene waereld. *Livre de la nature, l'univers, le monde créé.*
't Natuurboek leert het beſtaan van God. *L'univers enſeigne l'exiſtence de Dieu.*
Natuurkennis. z. v. Natuurkunde. *Phyſique, la ſcience des choſes naturelles.*
Natuurkenner. z. m. Natuurkundige. *Phyſicien, celui qui recherche les choſes naturelles.*
De natuurkenners zeggen dat, enz. *Les Phyſiciens diſent, que, &c.*
Natuurkunde. *zie* Natuurkennis.
Natuurkundig. *bijv. w. Phyſique, qui appartient à la Phyſique.*
Eene natuurkundige aanmerking. *Une remarque Phyſique.*
Natuurkundiglijk. *bijw. Phyſiquement.*
Natuurlijk. *bijv. w.* Uit der aart. *Naturel, de Nature.*
Dat is een natuurlijk gebrek. *C'eſt une foibleſſe naturelle ou un défaut naturel.*
Een goed natuurlijk verſtand hebben. *Etre doué d'un bon eſprit, avoir un bon eſprit.*
Die man heeft zijn natuurlijk verſtand niet. *Cet homme n'a pas le ſens-commun.*
Natuurlijk, 't geen de natuurlijke dingen betreft. *Naturel, qui a pour ſujet les choſes naturelles.*
De natuurlijke wijsbegeerte, wetenſchappen, enz. *La philoſophie naturelle, les ſciences naturelles, &c.*
Natuurlijk, ingeſchapen, 't geen uit de natuur word gekend, *Naturel, ce qu'on connoit par la nature.*
De natuurlijke Godgeleerdheid. *La Théologie naturelle.*
Natuurlijk, betaamlijk. *Naturel, décent, convenable, bien-ſéant, conforme à la nature.*
't Is natuurlijk zijne ouders te eeren. *Il eſt naturel ou conforme à la nature d'honorer ſon père & ſa mére.*
't Is niet natuurlijk zoo te leeven. *Il n'eſt pas bien-ſéant ou conforme à la nature de vivre de la ſorte.*
Natuurlijk, van natuuren, ongemaakt. *Naturel, naïf, pas forcé ou pas affecté inartificiel.*
Dat is geen natuurlijke ſpraak. *Ce langage n'eſt pas naturel, ce langage eſt forcé ou affecté.*
Natuurlijke verwe. *Couleur naturelle.*
Natuurlijk, algemeen, van alle volken. *De nature, qui eſt général à tous les hommes, & qui nous eſt connu par la ſeule lumiére de la raiſon.*
Het natuurlijk regt of het regt der volken. *Le droit de nature ou le droit des gens.*
*Natuurlijk, dierlijk, bedorven. *Naturel, ſenſuel, corrompu.*
De natuurlijke menſch begrijpt niet, enz. *L'homme ſenſuel ou animal ne comprend pas, &c.*
De natuurlijke reden tot eenen regel des geloofs ſtellen. *Poſer ou établir la raiſon naturelle pour régle de la foi.*
Natuurlijk, onegt. *zie* Onegt.
Natuurlijk. *bijw.* Naauwkeurig, heel wel. *Naïvement, naturellement, juſtement, préciſement.*
Hij vertelde dat zeer natuurlijk. *Il raconta cela fort naïvement.*
Hij ſpreekt hem natuurlijk na. *Il parle juſtement comme lui.*
Dat kind gelijkt natuurlijk zijnen vader. *Cet enfant reſſemble tout à fait à ſon père.*
Natuurlijk. Naar den gewoonen loop der zaaken. *Naturellement, ſelon le cours ordinaire des choſes.*
Natuurlijk geſprooken zoo is dat onmogelijk. *Cela eſt impoſſible naturellement parlant.*
Natuurlijkheid. z. v. Natuurlijke geſtalte. *Forme, qualité ou figure naturelle.*
De natuurlijkheid van een verhaal. *La naïveté d'un récit.*
Natuurwerking. z. v. Werking van de natuur in eenen zieken. *Criſe, opération de la nature dans un malade.*
NATIJD. *zie* Natijd.

N A V.

NAVAAREN. *w. w.* Te water nazetten. *Suivre par eau.*
Hij voer haar lang na met eene ſloep. *Il la ſuivit longtemps avec une chaloupe.*
NAVE. z. v. Naaf van 't rad, daar men de as in ſteekt. *Le trou du moyeu de la roue, par où entre l'eſſieu.*
NAVEL. z. m. *Nombril.*
Is het geloofbaar dat de twee eerſte menſchen navels hadden? *Eſt-il croyable que le premier homme & la premiére femme ayent eu des nombrils?*
Navelband. z. m. Band die om der kinderen navel gelegd word om de darmen in te houden. *Brayer, ceinture appliquée ſur le nombril des enfans pour retenir les boyaux.*
Navelbreuk. z. v. Geſcheurdheid in den navel. *Hergne, bernie, deſcente de boyaux.*
Navelbreukig. *bijv. w.* Geſcheurd in den navel. *Qui eſt ſujet à une deſcente de boyaux.*
Navelkruid. z. g. Zeker gewas. *Eſcude ou eſcudette, plante qu'on nomme en Latin,* Umbilicus Veneris. *Nombril de Vénus.*
Navelpunt. z. g. *Le centre du nombril.*
Navelſtreng. z. v. Moederſtreng. *Le cordon du nombril.*
Navelswijze. *bijw.* Als een navel. *A la façon d'un nombril.*
NAVENANT *voor* Naar advenant. *A proportion.*
NAVERTELLEN. *w. w.* Naverhaalen. *Raconter ou dire ce qu'un autre a dit auparavant.*
Hij is met ſtokſlagen onthaald, maar hij heeft het niet naverteld. *Il a été régalé de coups de bâton, mais il ne s'en eſt pas vanté.*
‡ Hij zal niet meer navertellen. *Il eſt mort, il eſt trépaſſé.*
NAVERWANT. z. m. Nabeſtaande. *Proche parent.*
Naverwantſchap. *Proximité, degré de parenté fort proche.*

NAVIGATIE. z. v. *ond. w. Navigation.*
NAVLIEGEN. *w. w. Voler après.*
De jonge muſſchen vliegen de moêr na. *Les petits moineaux volent après la mére.*
NAVOEREN. *w. w. Trainer, mener ou conduire après, ſoit par eau, ſoit par terre.*
NAVOLGBAAR, *bijv. w.* Navolgelijk. *Imitable, ce que l'on peut ou que l'on doit imiter.*
Die Held is niet navolgbaar. *Ce Héros eſt inimitable.*
Navolgelijk, *bijv. w.* Dat nagevolgd kan worden. *Imitable, ce que l'on peut imiter.*
Die daden zijn niet navolgelijk. *Ces faits ou ces actions ne ſont pas imitables.*
Navolgelijk, dat geoorlofd is na te volgen. *Licite ou permis d'imiter.*
Dat is geen navolgelijk voorbeeld. *Ce n'eſt pas-là un exemple à imiter, il n'eſt pas permis d'imiter cet exemple.*
Navolgen. *Suivre, aller après, ſuccéder.*
Ik zal hem overal navolgen. *Je le ſuis vrai par-tout.*
Wie zal den Keizer in de Keizerlijke waardigheid navolgen? *Qui ſuccédera à l'Empereur dans la dignité Impériale.*
Navolgen. Agtervolgen. *Pourſuivre.*
Hij volgde hem lang na in 't boſch. *Il le pourſuivit longtemps dans la forêt.*
*Navolgen. Nadoen, namaaken. *Imiter, contrefaire.*
Hij heeft zijnen meeſter daarin wel nagevolgd. *Il a en cela bien imité ſon maître.*
Iemands deugden navolgen. *Imiter les vertus de quelqu'un.*
Navolgende, *bijv. w.* Volgende. *Suivant, qui ſuit.*
't Novolgende jaar quam de Koning weder. *Le Roi revint l'année ſuivante.*
't Navolgende geſlagt. *La génération à venir ou future, la race future.*
Navolger. z. m. *Succeſſeur. zie* Opvolger.
*Navolger. Een die iemand navolgt. *Imitateur.*
Navolger van iemands deugden. *Imitateur des vertus d'une perſonne, qui les ſuit & les met en pratique,*
*Navolger. Aanhanger, leerling. *Sectateur, celui qui ſuit les ſentimens de quelqu'un.*
Het is een navolger van Ariſtoteles. *Il eſt ſectateur d'Ariſtote.*
Descartes heeft veele navolgers. *Descartes a pluſieurs ſectateurs.*
Navolging. z. v. Agtervolging. *L'action de ſuivre & de ſuccéder, pourſuite.*
In Vrankrijk hebben de Koningsdogters geen regt tot de navolging van het Rijk. *En France les filles du Roi n'ont point de droit à la ſucceſſion du royaume.*
*Navolging. z. v. Aanhanging. *Attachement à une ſecte.*
De navolging van 't goede. *L'imitation du bien.*
De navolging van Chriſtus. *L'imitation de Jéſus-Chriſt.*
In navolging van zijn meeſters gevoelen, dorſt hij, enz. *En ſuivant les ſentimens de ſon maître, il oſa, &c.*
*Navolgſter. z. v. Aanhangſter. *Femme ou fille qui ſuit la doctrine ou les défauts de quelqu'un.*
Zij was eene ſnoode navolgſter zijner ondeugden. *Elle imitoit abſolument tous ſes vices, tous ſes défauts ou toutes ſes impiétés.*
NAVORSCHEN, *w. w.* Onderzoeken, verneemen. *S'informer, s'enquérir, rechercher, examiner.*
Eene zaak tot den grond navorſchen.

S'informer

Digitized by Google

S'informer exactement d'une affaire, en faire une exacte recherche ou l'examiner à fonds.

Dat geheim is niet na te vorſchen. *Ce ſecret n'eſt pas à pénétrer, on ne ſauroit pénétrer ce ſecret,*

Gods wegen zijn niet na te vorſchen. *Les voyes de Dieu ſont inſcrutables.*

NAVORSCHER. z. m. Onderzoeker. *Qui recherche ou qui examine, qui s'informe ou s'enquiert.*

Navorſching. z. v. Onderzoek. *Recherche, examen, enquête.*

Door eene ernſtige navorſching dier zaake, wierd ze openbaar. *Par le moyen d'une exacte recherche on découvrit l'affaire.*

NAVRAAGEN. w. w. zie Naarvraagen.

Navraagen. z. g. *Recherche, enquête.*

Dat goed heeft veel navraagens. *Cette marchandiſe eſt bien recherchée.*

Ik wil 'er geen navraagens van hebben. *Je ne prétens pas qu'on faſſe aucune recherche.*

Navraging. z. v. Naſpeuring, onderzoek. *Information, recherche.*

NAVRIEND. z. m. Nabeſtaande vriend. *Proche parent.*

Wij zijn heele navrienden. *Nous ſommes fort proches parens.*

Navriendſchap, z. v. Namaagſchap. *Proximité, degré de parenté fort proche.*

De verbintenis onzer vriendſchap moet, enz. *Les liens du ſang qui nous uniſſent, doivent, &c.*

NAVRUGT, z. v. Laate vrugt. *Fruit tardif.*

NAUW. zie Naauw.

NAW. NAZ.

NAWEEN, z. v. meerv. Naſmerten na 't baren. *Trenchées des femmes après l'accouchement.*

De vrouw kreeg groote naweën. *La femme eut de rudes trenchées.*

* Naweën, gevolgen, naſmerten. *Les dernières douleurs, fâcheuſes ſuites.*

Dat zijn de droevige naweën van dien oorlog. *Ce ſont-là les triſtes ou les fâcheuſes ſuites de cette guerre.*

‡ De Vroedvrouwen krijgen van de naweën niet. *Spreekw. Les ſages-femmes ne ſont point payées des trenchées qui ſuivent l'accouchement, c'eſt-à-dire, il ne ſert de rien de ſe lamenter quand on a fait un faux pas, mais il auroit fallu en prévoir les fâcheuſes ſuites.*

NAWEES. z. m. en v. Een die na 's Vaders dood is gebooren. *Un enfant poſthume, enfant né après la mort de ſon père.*

NAWEIDE. z. v. zie Nagras, etgroen.

NAWINTER, z. m. Agterwinter. *Un ſecond hiver, la fin ou la queue de l'hiver.*

Eenen fellen nawinter hebben. *Avoir une rude queue d'hiver.*

NAZAAT. z. m. Nakomeling. *Poſtérité, deſcendant, celui qui ſuccède.*

Zonder nazaat ſterven. *Mourir ſans deſcendans, mourir ſans laiſſer de poſtérité.*

Hoe zullen de nazaaten opzien! *Que la poſtérité ſera ſurpriſe! Que nos neveux ſeront étonnés!*

De nazaat van 't rijk quam om of ſneuvelde. *L'héritier de l'empire ou du royaume perdit la vie.*

NAZANG, z. m. Toezang. *L'épilogue, la fin ou la concluſion d'un hymne, d'un cantique, &c.*

NAZEGGEN. w. w. Naſpreeken. *Réciter, répéter, dire comme un autre, redire.*

Hij kon hem dat woord qualijk nazeggen. *Il avoit de la peine à prononcer ce mot-là comme lui.*

Iets nazeggen of navertellen. *Répéter ce qu'un autre a dit, le rapporter.*

Men kan daar nog niet veel van nazeggen. *On n'en ſauroit dire beaucoup encore, on n'en peut pas dire grand'choſe encore.*

NAZEILEN. w. w. *Suivre à la voile, pourſuivre en faiſant voile.*

Nazenden. zie Naſtuuren.

NAZETTEN. w. w. Najaagen, vervolgen. *Pourſuivre, être aux trouſſes de quelqu'un, preſſer une perſonne.*

Hij zette den vijand dapper na. *Il pourſuivit l'ennemi vigoureuſement, il le preſſa vivement.*

NAZIEN. w. w. Nakijken, naſlaan. *Examiner, revoir.*

Ik zal eens nazien op mijn boek wat hij mij ſchuldig is. *Je verrai dans mon livre combien il me doit.*

Ik zal uwe rekening nazien. *J'examinerai votre compte.*

Ik heb den tijd niet gehad om mijne les na te zien. *Je n'ai pas eu le temps de revoir ma leçon.*

NAZINGEN, w. w. In 't zingen volgen. *Répondre en chantant, chanter de concert, ſuivre le chant d'un autre.*

Nazingen. *Imiter en chantant.*

Ik kan die wijs niet nazingen. *Je ne ſaurois imiter ou attraper cet air.*

NAZOEK. z. g. Onderzoek. *Recherche, examen, perquiſition.*

Daar word geen nazoek over gedaan. *On n'en fait point d'enquête.*

NAZOEKEN, w. w. Naſlaan. *Rechercher, examiner.*

Eene plaats in eenen Schrijver nazoeken. *Chercher un paſſage dans un Auteur, confronter un paſſage.*

NAZOMER. z. m. Herfſt. *L'automne.*

Eenen droogen nazomer hebben. *Avoir un automne ſec ou une automne ſèche.*

NA ZONNEN ONDERGANG. 's Avonds. *Après le coucher du ſoleil, le ſoir.*

Na zonnen ondergang in de ſtad komen. *Entrer dans la ville après le ſoleil couché.*

NAZORGE, z. v. Naknaging. *Remords, inquiétude.*

Laat alle nazorgen vaaren. *Défaites-vous de tous ſoucis, débarraſſez-vous l'eſprit.*

NEB. NEC. NED.

NEB, z. v. Sneb, een lange ſpitze bek. *Un long bec d'oiſeau, de poiſſon, &c.*

Nebaal, z. v. Nebbeling, aal die ſpits van bek is. *Une anguille à tête pointue.*

Nebijzer, z. g. Nebijzer van de ploeg. *Soc de charrue.*

Nebſchuit, z. v. Eene ſchuit met eene nebbe. *Une barque ou un bateau dont l'avant eſt en pointe.*

NECK. zie Nek.

NECTAR. zie Nektar.

NEDER, bijw. Beneden, om laag. *Bas, en bas.*

Kom neder. *Deſcendez.*

Neder-Saxe. *La baſſe Saxe.*

Zie neder. *Regardez en bas.*

Zit neder. *Aſſeyez-vous-là, mettez-vous-là.*

De ſtad op en neder loopen. *Arpenter la ville, y faire bien des tours, la parcourir.*

NEDERBUIGEN, g. w. Nederbuigen, nederzakken. *Se baiſſer, ſe pencher, s'affaiſſer.*

De takken van de boomen buigen neder van de vrugten. *Les branches des arbres ſe courbent ou ſe plient, pour la quantité des fruits.*

Nederbuigen, w. w. Zig nederbuigen. *Se proſterner, s'agenouiller, ſe courber.*

Laat alle menſchen zig voor God nederbuigen. *Que tous les hommes ſe proſternent devant Dieu.*

Nederbuiging, z. v. *L'action de ſe courber, de ſe baiſſer, proſternation.*

NEDERBUIK. zie Onderbuik.

NEDERBUKKEN. g. w. Voor over bukken. *Se courber, pencher en devant.*

Nederbukkende, bijv. w. Voor over gebogen. *Penchant, penché en devant.*

De Cherubijnen zagen nederbukkende in de Arke. *Les Chérubins regardoient dans l'Arche en ſe courbant.*

NEDERDAALEN, g. w. Afkomen, afdaalen. *Deſcendre, venir en bas, baiſſer.*

De regen daalt neder van den Hemel. *La pluye tombe ou deſcend du ciel en bas.*

In de hel nederdaalen. *Deſcendre en enfer ou aux enfers.*

Nederdaaling, z. v. Afdaaling. *Deſcente.*

Chriſtus nederdaaling ter hellen. *La deſcente de J. Chriſt aux enfers.*

NEDERDOUWEN. w. w. *Pouſſer vers le bas.*

NEDERDRUKKEN, w. w. Nederduwen, nederbuigen, onderdrukken. *Enfoncer, preſſer, attirer en bas, opprimer.*

NEDERDUITSCH, z. g. Nederlandſch, de Nederduitſche Taal. *Hollandois, la Langue Hollandoiſe.*

Kond gij nederduitſch ſpreeken? *Parlez-vous bien Hollandois?*

De nederduitſche digtkonſt is moeijelijk. *La Poëſie Hollandoiſe eſt difficile.*

NEDERDUWEN. zie Nederdouwen.

NEDEREIND, z. g. Benedeneind. *Le bas bout, le bout d'en bas.*

NEDERGAAN. zie Afgaan, afklimmen.

Nedergaande, bijv. w. Afgaande. *Baiſſant, deſcendant.*

Nedergang, z. m. Daaling. *Deſcente, abaiſſement.*

De op- en nedergang der zonne. *Le lever & le coucher du ſoleil.*

NEDERGEBOGEN, d. w. van Nederbuigen. *Courbé vers le bas, incliné.*

NEDERGEBUKT, d. w. van Nederbukken. *Courbé, penché en devant.*

NEDERGEDAALD, d. w. van Nederdaalen. *Deſcendu, baiſſé, abaiſſé.*

NEDERGEDOUWD, d. w. van Nederdouwen. *Pouſſé vers le bas.*

NEDERGEDRUKT, d. w. van Nederdrukken. zie Nederdrukken.

NEDERGEGAAN, d. w. van Nedergaan. *Deſcendu.*

NEDERGEGOOID, d. w. van Nedergooijen. *Jetté en bas.*

NEDERGEHAALD, d. w. van Nederhaalen. zie Nederhaalen.

NEDERGEHAKT, d. w. van Nederhakken. *Abattu à coups de hache, taillé en piéces.*

NEDERGEHELD, d. w. van Nederhellen. *Penché.*

NEDERGEHOUWEN, d. w. van Nederhouwen. *Abbattu, renverſé par terre, étendu ſur le carreau, ſabré.*

NEDERGEHUIKT, d. w. van Nederhuiken. *Accroupi.*

NEDERGEHURKT, d. w. van Nederhurken. zie Nedergehuikt.

NEDERGEKLOMMEN, d. w. van Nederklimmen. *Deſcendu.*

NEDERGEKNIELD, d. w. van Nederknielen. *Agenouillé, proſterné.*

Digitized by Google

NEDERGEKOMEN, *d. w.* van Nederkomen. *Descendu, venu en bas.*
NEDERGEKROOPEN, *d. w.* van Nederkruipen. *Rampé vers le bas.*
NEDERGELATEN, *d. w.* van Nederlaaten. *Descendu, porté en bas.*
NEDERGELEGD of nedergeleid, *d. w.* van Nederleggen. *Mis à terre.*
NEDERGEMAAKT, *d. w.* van Nedermaaken. *Passé au fil de l'épée, taillé en pièces, fabré.*
NEDERGEPLOFT, *d. w.* van Nederploffen. *Tombé tout de son long.*
NEDERGEREGT, *z. g.* Laag Geregt *Justice ou Tribunal subalterne.*
NEDERGEROLD, *d. w.* van Nederrollen. *Roulé en bas.*
NEDERGESLAGEN, *d. w.* van Nederslaan. *Renversé, jetté par terre.*
NEDERGESMEETEN, *d. w.* van Nedersmijten. *Jetté par terre, abattu.*
NEDERGESPRONGEN, *d. w.* van Nederspringen. *Sauté en bas.*
NEDERGESTELD, *d. w.* van Nederstellen. *Couché sur le papier, mis ou rédigé par écrit.*
NEDERGESTOOTEN, *d. w.* van Nederstooten. *Renversé en poussant.*
NEDERGESTORT, *d. w.* van Nederstorten. *Tombé en bas, renversé.*
NEDERGESTREKEN, *d. w.* van Nederstrijken. *Mis bas, baissé, abaissé.*
NEDERGESTROOMD, *d. w.* van Nederstroomen. *Coulé en bas.*
NEDERGEVAAREN, *d. w.* van Nedervaaren. *zie* Afgevaaren.
NEDERGEVALLEN, *d. w.* van Nedervallen. *Tombé, tombé de haut en bas.*
NEDERGEVELD, *d. w.* van Nedervellen. *Abattu, renversé, mis sur le carreau.*
NEDERGEVLOEID, *d. w.* van Nedervloeijen. *Coulé vers le bas, découlé.*
NEDERGEVLOGEN, *d. w.* van Nedervliegen. *Volé en bas.*
NEDERGEVLOTEN, *d. w.* van Nedervlieten. *zie* Nedergevloeid.
NEDERGEWORPEN, *d. w.* van Nederwerpen. *Jetté en bas.*
NEDERGEZABELD, *d. w.* van Nederzabelen. *zie* Nedergemaakt.
NEDERGEZAKT, *d. w.* van Nederzakken. *Affaissé, enfoncé.*
NEDERGEZET, *d. w.* van Nederzetten. *Mis bas, mis en bas, posé à terre.*
NEDERGEZETEN, *d. w.* van Nederzitten. *Assis.*
NEDERGEZIEN, *d. w.* van Nederzien. *Regardé en bas.*
NEDERGEZONKEN, *d. w.* van Nederzinken. *zie* Nedergezakt.
NEDERGOOIJEN, *w. w. zie* Nedersmijten.
NEDERHAALEN, *w. w.* Als, 't zeil nederhaalen of laaten vallen. *Baisser ou amener la voile.*
NEDERHAKKEN. *w. w.* Nederhouwen. *Abattre à coups de hache, tailler en pièces.*
Zij hakten alles neder wat hun voorquam. *Ils taillérent en pièces tout ce qu'ils rencontrérent.*
NEDERHANGEN, *w. w.* Nederwaarts hangen. *Pendre en bas.*
Nederhangen, verwelken. *Se flétrir.*
NEDERHEID. *zie* Nederigheid.
NEDERHELLEN, *g. w.* Voor over hellen, overzakken. *Pencher, pencher en devant.*
NEDERHOF, *z. m.* Voorhof. *Bassecour, parvis, entrée.*
NEDERHOUWEN, *w. w.* Omhouwen, vellen. *Abattre, étendre par terre, renverser.*
Eenen boom nederhonwen. *Abattre un arbre.*
‡NEDERHUIKEN of Nederhurken. *S'accroupir.*
Bij 't vuur nederhuiken. *S'accroupir auprès du feu.*
NEDERHUIS. *zie* Onderhuis.
NEDERHURKEN. *zie* Nederhuiken.
NEDERIG, *bijv. w.* Ootmoedig. *Humble, soumis, modeste.*
Een Christen moet nederig zijn. *Il faut qu'un Chrétien soit humble.*
Nederig gekleed gaan. *Etre habillé modestement.*
Nederigheid, *z. v.* Ootmoed. *Humilité.*
Nederigheid in kleding. *Modestie dans les habits.*
De nederigheid is de hoofddeugd van 't Christendom. *L'humilité est la principale vertu du Christianisme.*
NEDERKLIMMEN, *g. w. Descendre.*
NEDERKNIELEN, *g. w.* Op de kniën vallen. *S'agenouiller, se mettre à genoux, se prosterner.*
Voor 't Altaar nederknielen. *S'agenouiller devant l'autel.*
Nederknieling, *z. v.* Nedervalling op de kniën. *Génuflexion, prosternation.*
NEDERKOOMEN, *g. w. Venir en bas.*
NEDERKRUIPEN, *g. w. Ramper vers le bas.*
NEDERLAAG, *z. v.* Neêrlaag, schade, verlies. *Défaite, déroute, perte.*
Eene groote nederlaag hebben. *Etre entiérement défait, être battu à plate couture.*
't Vijandelijk leger had de nederlaag of wierd geslagen. *L'armée des ennemis fut battue ou défaite.*
NEDERLAATEN, *w. w.* Aflaaten. *Descendre.*
Iets met eene katrol nederlaaten. *Descendre quelque chose avec une poulie.*
De beenderbus van eenen Heiligen nederlaaten, om goed weêr te krijgen. *Descendre la Châsse d'un Saint pour avoir ou pour obtenir un bon temps.*
NEDERLAND, *z. g.* Nederduitschland. *Pays-bas, les dix-sept Provinces des Pays-bas.*
't Spaansch Nederland. *Les Pays-bas Espagnols.*
't Vereenigd Nederland. *Les Pays-bas Unis, les Provinces Unies.*
NEDERLANDER, *z. m.* Een man uit Nederland. *Un Hollandois, un homme des Pays-bas.*
De Nederlanders, *z. m. meerv.* 't Nederlandsch Volk. *Les Habitans des Pays-bas, la nation Belgique.*
Dit klonk den Nederlanderen vreemd in de ooren. *Cela parut étrange à ceux des Pays-bas.*
Nederlandsch, *z. g.* Nederduitsch, de Nederlandsche Spraak. *Hollandois, la Langue Hollandoise, Bas-Allemand.*
Goed Nederlandsch spreeken. *Parler bien Hollandois.*
NEDERLEGGEN, *g. w.* Leggen of liggen om te slaapen of te rusten. *Se coucher à terre, se reposer.*
Nederleggen, *w. w.* Leggen, neêrleggen. *Poser, mettre à terre.*
*Een geschil nederleggen, een gekijf stillen. *Assoupir, accorder un différend.*
*Zijn ampt nederleggen. *Se démettre de sa charge.*
Zig nederleggen. *S'étendre, se coucher.*
Hij leide zig neder in 't gras. *Il s'étendit ou il se coucha sur l'herbe.*
Nederlegging, *z. v. L'action de se coucher à terre, de poser bas.*
*Nederlegging van een ampt. *Démission, résignation.*
NEDERLUGT, *z. v.* Nederhemel. *La basse région de l'air.*
NEDERMAAKEN, *w. w. Tuer, assommer, passer au fil de l'épée, coucher sur le carreau.*
NEDERPLOFFEN, *g. w. Tomber rudement à terre.*
NEDERRHIJN, *z. m.* Beneden-Rhijn. Een stroom van Duitschland. *Le Bas-Rhin, rivière d'Allemagne.*
NEDERROLLEN, *w. w. Rouler vers le bas.*
NEDERSLAAN, *w. w.* Ter aarden werpen. *Renverser, jetter à terre.*
Zig ergens nederslaan, ergens eene wooning neemen. *S'établir quelque part.*
Zijne oogen nederslaan. *Baisser les yeux, jetter les yeux vers terre.*
Het leger nederslaan, zig legeren. *Se camper, faire camper l'armée.*
Nederslag. *zie* Neêrslag, Doodslag, Manslag.
Nederslagtig. *zie* Neêrslagtig.
NEDERSMIJTEN, *w. w.* Nederwerpen. *Jetter par terre, abattre.*
NEDERSPRINGEN, *g. w. Sauter en bas ou du haut en bas.*
NEDERSTE. *zie* Laagste, Benedenste.
NEDERSTELLEN, nederzetten. *zie* Nederzetten.
Nederstellen. Op 't papier in order stellen. *Coucher sur le papier, rédiger par écrit.*
NEDERSTOOTEN, *w. w.* Naar beneden stooten. *Faire tomber ou renverser en poussant.*
Nederstooting, *z. v.* Afstooting. *Renversement causé par un choc.*
NEDERSTORTEN, *g. w.* Instorten, invallen. *Tomber à bas, se renverser.*
Nederstorting, *z. v.* Nedervalling, instorting. *Chute, culbute, renversement.*
NEDERSTRIJKEN, *w. w.* Neêrstrijken. *Poser, abaisser.*
't Zeil nederstrijken. *Baisser, abaisser ou amener la voile.*
Den broek nederstrijken. *Mettre culote bas.*
NEDERSTROOMEN, *g. w.* Afstroomen. *Couler en bas.*
NEDERVAAREN. *zie* Afvaaren.
NEDERVAL. *zie* Val.
NEDERVALLEN, *g. w.* Ter aarden vallen. *Tomber ou choir à bas, tomber à terre.*
Voor een beeld nedervallen. *Se jetter par terre ou se prosterner devant une image.*
Van boven nedervallen. *Tomber du haut en bas.*
Nedervalling, *z. v.* Instorting. *Chûte.*
NEDERVELLEN, *w. w.* Ter aarde vellen. *Abattre, renverser, mettre sur le carreau, coucher par terre.*
Eenen boom nedervellen. *Abattre un arbre.*
Iemand nedervellen of dooden. *Tuer quelqu'un, le mettre sur le carreau.*
Nedervelling, *z. v.* Velling. *Renversement, tuerie, défaite.*
NEDERVLIEGEN, *g. w.* Naar beneden vliegen. *Voler en bas.*
NEDERVLIETEN, *g. w.* Afvlieten. *Découler, descendre.*
't Water vliet neder van den top des bergs. *L'eau coule du haut ou du sommet de la montagne en bas.*
NEDERVLOEIJEN, *g. w.* Afvloeijen. *Découler, descendre.*
NEDERWAARTS, *bijw.* Benedenwaarts, naar beneden. *En bas, vers le bas.*
Van boven nederwaarts. *Jetter la vue en bas, regarder en bas.*

NEDER-

Digitized by Google

NEDERWEPEN. *w. w.* Nederſmijten. *Jetter en bas, abattre, renverſer.*
Zig nederwerpen. Nedervallen. *Se jetter par terre, ſe proſterner.*
Zig voor de voeten des Konings nederwerpen. *Se jetter aux pieds du Roi, lui demander grace.*
Nederwerping. *z. v.* Nedervelling. *Renverſement, proſternation.*
Eene oodmoedige nederwerping voor God. *Une humble ſoumiſſion, une profonde humiliation devant Dieu.*
NEDERZAAL. *z. v.* Benedenzaal. *Sale baſſe, ſale d'en-bas.*
NEDERZABELEN. *w. w. Tailler en pièces.*
Onze troupen zijn meerendeels nedergezabeld. *Nos troupes ont été taillées en pièces pour la plupart.*
NEDERZAKKEN. *g. w.* Inzakken. *Enfoncer, s'affaiſſer.*
NEDERZETTEN. *w. w.* Nederſtellen. *Poſer, mettre bas.*
Zig ergens nederzetten of neêrſlaan. *S'établir en quelque endroit, y établir ſa demeure.*
*Iemands gramſchap nederzetten. *Appaiſer la colère de quelqu'un.*
NEDERZIEN. *w. w.* Naar beneden zien. *Voir en bas, regarder en bas.*
NEDERZINKEN. *g. w.* Naar den grond zinken. *Couler à fond, aller à fond.*
NEDERZITTEN. *g. w.* Zitten. *S'aſſeoir, ſe ſeoir.*
*Bij zig zelven nederzitten of raadſlaan. *Entrer en ſoi-même, recueillir ſes eſprits, ſonger ſérieuſement à quelque choſe, délibérer, mettre en délibération.*
NEDRIG. *zie* Nederig.

N E E.

NEEF, neeve. *z. m.* Broeders of zuſters zoon. *Neveu, fils de frère ou de ſœur.*
Dat is mijn neef. *C'eſt là mon neveu.*
Neeven. *z. m. meerv.* Zuſters of broeders kinderen, of agter zuſters of broeders kinderen. *Couſins.*
Volle neeven. *Couſins germains.*
Volle neefs, of volle nigts kinderen. *Couſins iſſus de germain.*
Neef, kleinzoon. *Petit-fils.*
Neeffchap, *z. g. Népotiſme.*
Het neefchap van Rome. *Le Népotiſme de Rome.*
Innocentius de XII. heeft het Neeffchap vernietigd. *Innocent XII. a aboli le Népotiſme.*
NEEG. *onv. tijd* Van nijgen. Als, ik neeg. *Je faiſois ou je fis la revérence, parlant des femmes ou des filles.*
NEELTJE. Vrouwenaam voor Cornelia of Kornelia. *Cornélie.*
‡NEEMAGTIG. *bijv. w.* Diefagtig. *Qui aime à prendre, voleur.*
NEEMEN. *w. w.* Steelen. *Prendre, dérober, voler.*
Eens anders goed neemen. *Dérober, voler le bien d'autrui.*
Neemen. Ontvangen, aanneemen. *Prendre, recevoir, accepter.*
Hij wilde 't geld niet neemen dat hem geboden wierd. *Il ne voulut pas prendre l'argent qui lui fut offert ou préſenté.*
Een beſluit neemen. *Prendre une réſolution.*
Dienſt neemen in den oorlog. *Entrer dans le ſervice, s'enroller.*
Dag neemen, uitſtel neemen. *Prendre jour, fixer un jour, prendre du délai, différer, remettre, prolonger.*
Tijd neemen om zig te beraaden of te bedenken. *Prendre temps pour aviſer à quelque choſe, pour prendre des meſures.*
Iets ten goeden neemen of opvatten. *Prendre bien une choſe, la prendre en bonne part.*
Alles ten quaaden nemen, misduiden of qualijk neemen. *Prendre tout en mal, l'interpréter mal, le prendre en mauvaiſe part.*
De vlugt neemen of kiezen. *Prendre la fuite, décamper, montrer les talons.*
Eind neemen, eindigen. *Prendre fin, finir.*
Als de gelegenheid zig op doet, zoo moet men de zelve bij 't hair neemen. *Quand l'occaſion ſe préſente, il faut la prendre aux cheveux.*
Iemand gevangen neemen. *Prendre quelqu'un priſonnier, s'en ſaiſir.*
In dank neemen. *Prendre en gré, recevoir avec remercîment.*
Eene vrouw neemen of trouwen. *Prendre une femme, ſe marier.*
Groote moeite neemen of aanwenden. *Faire un grand effort, ſe donner bien de la peine.*
Zijn vermaak neemen. *Se donner de la joye, prendre du bon temps, ſe divertir.*
Geld op renten neemen. *Prendre de l'argent à rente ou à intérêt.*
Iets ter harte neemen, ergens bedroefd over zijn. *Prendre quelque choſe à cœur, en être affligé.*
Iets ter harte nemen, iets behartigen of bevlijtigen. *S'attacher à quelque choſe, s'y employer avec chaleur.*
Ergens agt op neemen of iets in agt neemen. *Prendre garde à quelque choſe, y faire réflexion.*
Iets in bewaaring neemen. *Prendre quelque choſe en garde.*
Iemand in bewaring neemen of gevangen zetten. *S'aſſurer de quelqu'un, le mettre en priſon, l'empriſonner, le faire priſonnier.*
Dat neem ik op mij. *Je prens cela ſur moi, je m'en charge.*
Gij neemt te veel op uwe horens. *Vous entreprenez plus que vous ne pouvez exécuter.*
*Iemand het brood uit den mond neemen. *Nuire à quelqu'un, l'empêcher de s'avancer, lui ôter les moyens de ſubſiſter, lui ôter le pain de la main.*
Neem dat het zoo zij, genomen of geſteld dat het zoo ware. *Prenez que cela ſoit ainſi, ſuppoſez que cela fût comme vous le dites.*
NEEN. 't Gewoone woord van weigering of loocheninge. *Non, mot ordinaire de refus ou de négation.*
Gij moet ja of neen zeggen. *Il faut que vous diſiez oui ou non.*
Ik zegg' daar neen toe, ik ſta dat niet toe. *Je n'y oppoſe, je dis non à cela, je n'y conſens pas, je n'y donne pas mon conſentement.*
Ik zeg van neen, ik zeg dat het niet waar is. *Je dis que non, je dis que cela n'eſt pas vrai.*
Ik wed neen. *Je parie que non, je gage que non.*
NEEP, *onv. tijd* Van nijpen. Als, ik neep. *Je pinçois ou je pinçai.*
Neep. *z. v.* Nijping met de nagelen. *Pinçon, l'action de ſerrer quelque choſe avec les ongles.*
*Hij heeft eene braave neep gekreegen, hij heeft ſchade geleden. *Il lui en coute bon, il a beaucoup perdu, il a fait une perte conſidérable.*
*Iemand eene neep of ſteek geeven. *Pouſſer un coup à quelqu'un, lui porter une botte.*
‡Hij heeft de vleſch eene goede neep gegeeven of wel geneepen. *Il a avalé un bon trait, il a fait une forte ſaignée à la bouteille.*
NEER. *zie* Neder.
Neêr, word dikwils in de te zamengeſtelde woorden voor neder gezeid. In dit geval moeten dezelven onder neder gezogt worden. Neêr *ſe dit ſouvent dans les compoſés pour* neder. *En ce cas, il faut les chercher ſous* neder.
NEERHUIS. *zie* Onderhuis.
Neêrhuis. *z. g.* Neêrhuizing. *Les appartemens de la baſſecour.*
NEERING. *z. v.* Handel, koopmanſchap. *Trafic, débit, négoce.*
Geen of weinig neeringe hebben. *N'être guères achalandé, ne vendre preſque rien.*
Hij heeft groote neering. *Il eſt bien achalandé, il a grand débit.*
Neering maaken of queeken. *Achalander, faire des chalands.*
Zijne teering naar zijne neering zetten. *Régler ſa dépenſe ſur ce qu'on gagne.*
Op de neering of haaringvangſt vaaren. *S'adonner à la pêche des harengs.*
Eene vuile neering doen, hoerhuis houden. *Faire un vilain métier, tenir bordel.*
Die zijne neering ſchaamt, gedijd niet. *Celui qui a honte de ſon métier, ne profite point.*
Neeringagtig. *bijv. w.* Daar veel neering is. *Qui eſt achalandé, où l'on fait beaucoup de débit.*
Eene neeringagtige ſtraat. *Une rue achalandée, une rue marchande ou propre au trafic.*
Neeringgierig. *bijv. w.* Neeringzugtig. *Qui aime fort à vendre, fort intéreſſé pour le trafic.*
Neeringhuis. *z. g.* Een huis om neering in te doen. *Maiſon marchande, pour y faire négoce.*
Neeringloos. *bijv. w.* Zonder neeringe. *Sans trafic, ſans commerce.*
Heel neeringloos zitten. *Demeurer ſans pratique, ſans chalands ou ſans vendre.*
Neeringlooze ſteden. *Des villes ſans commerce.*
Neeringrijk. *bijv. w.* Overvloed van neering hebbende. *Lieu où il y a beaucoup de négoce ou de pratique.*
Eene neeringrijke Zeepziederije. *Une Savonnerie achalandée.*
NEERLAAG. *zie* Nederlaag.
NEERLAND. *zie* Nederland.
NEERLEGGEN. *zie* Nederleggen.
NEERSLAG. Manſlag. *z. m. Homicide.*
NEERSLAGTIG. *bijv. w.* Verſlagen, ontroerd. *Conſterné, affligé, abattu, découragé.*
Ergens neêrſlagtig over zijn. *Etre conſterné ou affligé pour quelque choſe.*
Zijt zoo neêrſlagtig niet. *Ne ſoyez pas ſi abattu.*
Neêrſlagtigheid. *z. v.* Verſlagenheid, ontroerdheid. *Conſternation, trouble, confuſion, découragement.*
Dat baarde eene groote neêrſlagtigheid onder 't volk. *Cela cauſa une grande conſternation parmi le peuple.*
NEERSTIG, naerſtig. *bijv. w.* Vlijtig. *Diligent, attaché, appliqué.*
Een neerſtig man. *Un homme diligent ou appliqué.*
Neerſtig in 't leeren, in 't tochooren, enz. *Diligent pour apprendre ou à apprendre, attentif.*
Neerſtigheid. *z. v. Diligence, application, humeur laborieuſe.*
Alle neerſtigheid aanwenden om, enz.

Digitized by Google

Apporter toute la diligence poſſible, faire tout ſon poſſible ou tous ſes efforts pour, &c.

Met neerſtigheid, neerſtiglijk. *Avec zéle, en diligence.*

Iets met groote neerſtigheid doen. *Faire quelque choſe en grande diligence.*

Neerſtiglijk. *bijw.* Naerſtiglijk, vlijtiglijk. *Diligemment, exactement, avec diligence, ſtudieuſement.*

Eene zaak neerſtiglijk onderzoeken. *S'enquérir ou s'informer exactement de quelque choſe.*

Neerſtiglijk of aandagtiglijk toeluiſteren. *Ecouter attentivement, écouter avec attention.*

NEERSTIK. *z. g. Une colerette, une gorgerette.*

NEET. *z. v.* Eitje daar de luis van groeit. *Une lente de quoi ſe forme un pou.*

Dat hair zit vol neeten. *Ces cheveux ſont pleins de lentes.*

‡ Hij is eene magere neet, een kalis. *C'eſt un miſérable, un gueux, un gredin.*

NEEVEL. *zie* Nevel.

NEF. NEG.

NEFFENS. *bijw.* Nevens, naaſt aan. *Tout auprès, joignant, avec.*

Hij wierd neffens zijne zijde doodgeſchooten. *Il fut tué tout auprès de lui, à ſon côté.*

Dat ſtuk hangt daar neffens. *Ce tableau y eſt pendu tout joignant, ou ce tableau eſt là tout auprès.*

Ik zal geeven neffens een ander. *Je donnerai comme un autre.*

Ik heb 'er geweeſt neffens mijn vader. *J'y ai été avec mon père.*

Hij woont neffens mijne deur. *Il demeure joignant ma porte ou à côté de nous.*

NEGEN. Een getal. *Neuf, un nombre.*

't Is negen dagen geleden. *Il y a neuf jours.*

De negende of negenſte. *Le neuviéme ou le neuf.*

Hij is de negende van dien naame. *Il eſt le neuviéme de ce nom-là.*

Koning Karel de negende. *Le Roi Charles Neuf.*

Op den negenden dag. *Le neuviéme jour.*

Ten negenden. *Pour la neuviéme fois ou en neuviéme lieu.*

Ten negenden zal ik 'er bij doen, dat enz. *J'y ajoûterai en neuviéme lieu, que, &c.*

Negenhonderd. *Neuf cens.*

Negenmaal. *bijw.* Negen reizen. *Neuf fois.*

Zij niesde negenmaal. *Elle éternua neuf fois.*

NEGENHOEK. *z. m. Ennéagone: terme de Géométrie.*

NEGENKUILEN. *g. w. Jouer à la foſſette.*

NEGENOOG. *z. v.* Zekere aal. *Sorte d'anguille.*

Negenoog. *z. m.* Zekere bloedvin. *Clou, furoncle, ſorte de tumeur.*

NEGENSTEK. *z. m.* Negenſtrik, zeker ſpel. *Sorte de jeu à neuf dames, connu en Hollande.*

NEGENSTEKKEN, *g. w.* Negenſtrikken. *Jouer aux neuf dames.*

NEGENSTRIK, enz. *zie* Negenſtek.

NEGENTAL. *z. g. Neuvaine.*

Het beroemde negental. *La célébre neuvaine, les neuf ſœurs, les Muſes.*

NEGENTIEN. Zeker getal. *Dix-neuf, un des nombres.*

De negentiende. *Le ou la dix-neuviéme.*

Negenentwintig, negenendertig, enz. *Vingt neuf, trente-neuf.*

Negentig. Zeker getal. *Quatre-vingts dix, nonante.*

Die man is reeds negentig jaaren. *Cet homme eſt déjà nonagénaire, il a déjà quatrevingts dix ans.*

Zijn leger beſtond uit negentig duizend koppen. *Son armée étoit compoſée de quatre-vingts dix mille hommes.*

Negentigmaal. *bijw.* Negentig reizen. *Quatre vingts dix fois.*

Negentigderhande. *bijv. w.* Negentigderlei. *De quatre-vingts dix ſortes.*

De negentigſte. *Le ou la quatre-vingt dixiéme.*

Negenwerf. *bijw.* Negenmaal. *Neuf fois, neuf coups.*

NEGER. *z. m. Négre, More.*

NEGERIN. *z. v. Moreſque, une Négre.*

Negerland. *zie* Moorenland.

NEI. NEK. NEM. NEP. NER.

NEIGEN. *g. w.* Buigen, hellen. *Pencher, incliner.*

De dag neigt ten avond. *Le jour décline, baiſſe ou eſt vers ſa fin.*

Neigen, groeten, van de vrouwen ſpreekende. *Saluer, faire la révérence.*

Neigen. *w. w. Flécbir, tourner.*

God neigt de harten der Koningen naar zijn welbehagen. *Dieu fléchit le cœur des Rois ſelon ſon bon-plaiſir.*

Wij zijn allen tot het quaade geneigd. *Nous ſommes tous enclins au mal.*

Zig tot iemand neigen of wenden. *Se tourner vers quelqu'un, s'adreſſer à lui.*

* Zijne ooren naar eene reden neigen. *Incliner ou prêter l'oreille à un diſcours, être attentif.*

Neiging. *z. v.* Helling. *Penchant, l'action d'incliner ou de fléchir, fléchiſſement.*

* Neiging, genegenheid. *Inclination, affection.*

Ergens eene groote neiging toe hebben *Avoir une forte paſſion pour quelque choſe, y avoir de l'inclination ou du penchant.*

NEK. *z. m.* Agterhals. *La nuque, le chignon.*

Hij zal den nek onder 't jok moeten buigen. *Il faudra qu'il plie le cou ſous le joug ou qu'il ſe ſoumette.*

* Iemand den nek keeren. *Tourner le dos à quelqu'un.*

* Iemand met den nek aanzien. *Regarder quelqu'un de travers ou avec mépris.*

Iemand den nek breeken. *Rompre le cou à quelqu'un.*

* Die handel zal hem den nek breeken. *Ce négoce le ruinera.*

* Een menſch ſtijf van nekke, een hardnekkig menſch. *Une perſonne opiniâtre, revêche ou têtue.*

NEKKER. *z. m.* Nekkerſtroom in Duitſchland. *Le Nékre, riviére d'Allemagne.*

NEKTAR. *z. m. ord. w.* Godendrank. *Du nectar, la boiſſon des Dieux.*

NEMAAR. Een woord der Regtsgeleerden. *Mais au contraire.*

NEPPE. *z. v.* Kattenkruid. *De l'herbe aux chats.*

NERF van 't leer. *La fleur du cuir, le côté du cuir où a été le poil.*

NERGENS. *bijw.* In geen plaatze. *Nulle part, en aucun endroit.*

Dat is nergens te vinden. *Cela ne ſe trouve nulle part, il n'y en a nulle part.*

Ik zal nergens gaan, ik zal te huis blijven. *Je n'irai nulle part, je garderai la maiſon.*

Nergens eenige uitkomſt zien. *Ne voir aucune iſſue, être ſans reſſource.*

Nergens, geen zaak. Als, nergens om, om geen reden. *Pour rien, ſans ſujet, ſans deſſein.*

Ik zegg' dat nergens om. *Je dis cela ſans deſſein.*

Kan ik u nergens mede dienſt doen? *Ne pourrois-je vous offrir rien qui vous fît plaiſir? En quoi pourrois-je vous rendre ſervice?*

Nergens naar vragen. *Ne s'inquiéter de rien, ne ſe ſoucier de rien.*

Nergens naar zien of naar kijken. *Ne prendre garde à rien, ne ſe mettre en peine de rien.*

Dat dient nergens toe, dat is nergens toe nut. *Cela ne ſert à rien, cela n'eſt d'aucune utilité.*

Nergens naar omzien, voor zorgen, of zorge voor draagen. *Ne s'informer de rien, n'avoir ſoin d'aucune choſe.*

Zig nergens meê bemoeijen of bekommeren. *Ne ſe mêler de rien, ne s'embarraſſer l'eſprit de rien.*

Nergens om geeven. *Ne ſe ſoucier de rien.*

Nergens na, op ver na. *A beaucoup près.*

Dit is nergens na zo goed niet als dat. *Ceci n'eſt pas ſi bon que cela à beaucoup près.*

NERING. *zie* Neering.

N E S.

NEST. *z. g.* Vogelneſt. *Un nid, un nid d'oiſeau.*

De zwaluwen maaken een neſt. *Les hirondelles font ou bâtiſſent un nid.*

Neſt of leger der wilde beeſten. *Repaire ou tanière, lieu où ſe retirent les bêtes ſauvages.*

Een neſt met vogeltjes. *Un nid d'oiſeaux.*

Jaag den hond uit zijn neſt. *Chaſſez le chien dans ſa logette.*

‡ Neſt. Bedde. *Nid, retraite, un lit.*

's Morgens lang op zijn neſt leggen. *Se lever tard, ſortir tard du lit, de pareſſe ſe tenir tard au lit.*

Men heeft hem uit zijn neſt geligt. *On l'a enlevé de ſon nid ou de ſon lit.*

‡ Dat is een neſt van een huis, een ſlegt huis. *C'eſt une vilaine maiſon, un vilain trou, un taudis.*

‡ Zijn neſt bewaaren, zijn land of huis bewaaren. *Garder ſa tanière, garder ſon pays ou ſon bien.*

‡ Zijn eigen neſt bevuilen of beſchijten. *Salir ſon nid, engroſſer la ſervante ou la fille de ſon hôte.*

Hoenderneſt, Hondenneſt, Kneuneſt, Mierenneſt, Muizenneſt, Olievaarsneſt, Reigerneſt, Rooſneſt, Rookneſt, Rupzeneſt, Stinkneſt, Stroopneſt, Vogelneſt, Wespenneſt, Zwaluwenneſt, enz. *zie onder* Hoender, enz.

Kraaineſt. *Nid de Corneille.*

Neſtig. *bijv. w.* Neſtig, morſſig. *Qui a l'air d'un nid, qui reſſemble à un méchant trou, ſale.*

Dat huis ziet 'er neſtagtig uit. *Que cette maiſon eſt ſale! on diroit que c'eſt un toit à cochons.*

Neſtei, neſteij. *z. g.* Ei dat op 't neſt blijft leggen. *L'œuf qui reſte au nid.*

NESTEL. *z. m.* Neſteling, veter. *Une aiguille, un lacet.*

Een leeren neſtel. *Une courroye.*

* Iemand den neſtel knoopen. *Nouer l'aiguillette à quelqu'un, l'enſorceler.*

* Neſtelaar. *z. m.* Sukkelaar. *Un vétilleur, un lambin.*

Rijgneſtel. *zie onder* Rijgen.

NESTELEN. *w. w.* Een neſt maken. *Nicher, faire un nid.*

De zwaluwen neſtelen aan de Kerk. *Les hirondelles font leurs nids autour de l'Egliſe.*

Neſte-

Digitized by Google

Neſtelen. *g. w.* Schuilen. Als, zoo de vijand daar komt neſtelen, zal men moeite hebben om denzelven daar van daan te verdrijven. *Si l'ennemi vient ſe nicher-là, on aura de la peine à l'en chaſſer.*

*Neſtelen. Sukkelen, trantelen, ſnuffelen. *Tracaſſer, vetiller, lambiner.*

*Lang in eene kamer leggen neſtelen. *Tracaſſer longtemps dans une chambre.*

NESTELING. *z. v.* Natteling. *zie* Neſtel of natteling.

NESTELINGKRUID. *z. g.* Zeeneſtelen. *Algue marine, ſorte d'herbe.*

NESTELMAKER. *z. m.* Natelingmaker. *Aiguillettier, qui fait des aiguillettes ou des lacets.*

NESTEN. *zie* Neſtelen.

Neſtje. *z. g.* Vogelneſtje. *Un petit nid, une nichée.*

Neſtkorf. *z. m.* Korf daar de eenden in neſtelen. *Nicboir, ſorte de panier où les canes pondent, nid de cane.*

Neſtveeren, de eerſte veeren der vogelen. *Le poil follet, le duvet, les premières plumes des oiſeaux.*

N E T.

NET. *z. g.* Viſchnet. *Filet, un filet à pêcher.*

Met netten viſſchen. *Pêcher avec des filets.*

Net, vogelnet. *Des rets, des rézeaux.*

Netten ſpannen. *Tendre des filets.*

Netten breijen. *Faire ou brocher des filets ou des rézeaux.*

Netten boeten, netten vermaaken. *Raccommoder des filets.*

Eenen vogel in 't net krijgen. *Empêtrer, attraper un oiſeau.*

*Iemand in 't net krijgen, verſtrikken of verſchalken. *Surprendre ou tromper quelqu'un, le duper, le faire donner dans le panneau.*

Zijne netten uitzetten om viſch te vangen. *Etendre ſes rets pour prendre du poiſſon.*

*Zijne netten uitzetten, zijn beſt doen om iets te bekomen. *Tendre ſes filets, dreſſer ſes batteries, former ſes intrigues pour obtenir ce qu'on deſire.*

*Dat valt hem in zijn net, dat gelukt hem. *Cela lui réuſſit, c'eſt une aubaine pour lui.*

*Agter het net viſſchen, ongelukkig zijn. *Ne réuſſir pas, être malheureux, battre l'eau.*

*Iemand het net over 't hoofd haalen, dat is, tegen wil en dank verongelijken. *Outrager quelqu'un impunément, lui faire tort malgré qu'il en ait, lui manger la laine ſur le dos.*

De netten droogen of te droogen hangen. *Etendre ſes filets pour les ſecher.*

*Zijne netten droogen, ophouden ſterk te drinken. *Secher ſes filets, ceſſer de trop boire, faire diéte après la débauche.*

Net, zeker vrouwen hulzel. *Réceau, certaine coiffure de femme.*

Net of kap van eene paruik. *Rézeau ou coiffe de perruque.*

Net, het vlies over de ingewanden der dieren. *Panne, taye membraneuſe qui couvre les inteſtins.*

Baggernet, Darmnet, Dregnet, Kaatsnet, Moddernet, Ophaalnet, Quakkelnet, Schakelnet, Schrobnet, Slagnet, Sleepnet, Snippennet, Springnet, Treknet, Vinkennet, Viſchnet, Vogelnet, Wagtelnet, Werpnet, enz. *Zie onder* Bagger, enz.

NET. *bijv. w.* Zuiver, fraai. *Joli, propre, pur, gentil.*

Eene nette kamer. *Une chambre bien propre.*

Eene nette vrouw. *Une femme propre, qui ſe met proprement, qui a de la propreté dans ſon ménage.*

Een net Schrijver. *Un Ecrivain ou un Auteur qui écrit avec netteté, avec élégance.*

Een net kleed. *Un bel habit, un habit bien propre.*

Een net verhaal, eene nette taal, enz. *Un récit agréable, un diſcours coulant ou élégant, un beau langage, &c.*

Dat is een net gebouw. *Voilà un bel édifice, bien pris ou bien propre.*

Net. *bijw.* Zindelijk, cierlijk. *Proprement, leſtement, avec netteté, juſtement.*

Heel net gekleed zijn. *Etre habillé proprement.*

Al zijt gij een Hollander, zoo ſpreekt gij zoo net Franſch als of gij te Paris altijd geweeſt waart. *Quoique vous ſoyez Hollandois, vous parlez François avec autant de netteté que ſi vous aviez toujours été à Paris.*

Mijne nigt ſchrijft, danſt, zingt zeer net. *Ma couſine écrit avec beaucoup de délicateſſe & de netteté, danſe proprement & de bonne grace, chante fort bien & fort juſte.*

Ik heb van daag net zoo veel gewonnen, als ik giſteren verloren heb. *J'ai aujourd'hui gagné juſtement autant que je perdis hier.*

Wij quaamen net van pas. *Nous vinmes tout à propos.*

NETBORD. *z. g.* Plank daar de drukkers 't papier tuſſchen netten. *Planche dont ſe ſervent les imprimeurs pour mouiller le papier.*

NETEL. *z. v.* Brandnetel. *Une ortie, des orties.*

Doove netels. *Des orties éteintes ou qui ne piquent point.*

Stinkende netels. *Des orties puantes.*

Brandnetel, Suikernetel, Zeenetelen, enz. *zie onder* Brand, enz.

Neteldoek. *z. g.* Fijne witte Catoen, komende uit Oost-Indiën.

Netelig. *bijv. w.* Vol netels. *Plein d'orties.*

Netelig, ſtekelig. *Piquant, âpre, rude au toucher.*

Netelige kruiden of planten. *Des herbes ou des plantes qui piquent ou qui ſont rudes au toucher.*

*Netelig. *bijv. w.* Korzelig, wonderzinnig. *Bizarre, capricieux, capricieuſe.*

Een netelig menſch. *Un homme capricieux ou bizarre.*

*Netelig, ſteekelig, moeijelijk. *Epineux, difficile, délicat.*

Eene netelige zaak. *Une affaire épineuſe, délicate ou difficile.*

Neteligheid. *z. v. Rudeſſe au toucher.*

*Neteligheid of twiſtgierigheid. *Humeur difficile, acariatre, pointilleuſe, &c.*

Netelkoningje. *z. g.* Tuinſluipertje, zeker klein vogeltje. *Un roitelet, certain petit oiſeau.*

NETHEID. *zie* Nettigheid.

NETJE. *z. g. Petit filet, petit rézeau.*

‡ Dat heeft hij al zoo vaſt als een ſcheet in een netje. *Il le tient auſſi ferme qu'un pet dans un filet.*

NETJES. *bijv. w. en bijw. Propre, proprement. zie* Net.

Hij wiſt dat heel netjes te verhaalen. *Il racontoit cela fort diſtinctement ou avec beaucoup de grace.*

NETSTOK. *z. m.* Stok van een net. *Perche d'un filet.*

NETTELIJK. *zie* Zuiverlijk.

NETTEN, *meerv.* Van net. *zie* Net.

NETTEN. *w. w.* Nat of vogtig maaken. *Mouiller ou rendre humide.*

Papier netten. *Mouiller du papier pour imprimer.*

Daar ſtaat een hoop genet. *Il y a là un tas de papier mouillé.*

NETTIGHEID. *z. v.* Zindelijkheid, zuiverheid. *Pureté, propreté, netteté, régularité.*

De Hollandſche nettigheid. *La propreté Hollandoiſe.*

NETTO. *Koopmansw.* Zonder tarre. *Net, ſans tare.*

NEV. NEU.

NEVE. *zie* Neef.

NEVEL. *z. m.* Miſt, damp. *Un brouillard, une vapeur épaiſſe.*

Daar komt een zwaare nevel op. *Il s'élève un gros brouillard.*

Nevel op zee. *Brume.*

Nevelagtig. *bijv. w.* Nevelig, miſtig, dampig. *Nébuleux, nébuleuſe.*

't Is heel nevelagtig weêr. *Il fait beaucoup de brouillard, il fait un temps de brume.*

De vlooten ontmoetten malkander in nevelagtig weêr. *Les flottes ſe rencontrèrent dans un temps de brume ou dans un temps embrumé.*

NEVELEN. *g. w.* Miſten. *Faire brouillard.*

't Nevelt. *Il fait brouillard.*

NEVENS. *bijw. en voorzetzel.* Neffens, gelijk. *Avec, joignant, près de.*

Hij ſtelt hem nevens den Vorſt. *Il le fait aller du pair avec le Prince.*

Ik beloof de ſom nevens den Intereſt te betaalen. *Je promets de payer la ſomme avec l'intérêt.*

Zij woonen nevens malkander. *Ils demeurent joignant l'un l'autre ou à côté l'un de l'autre.*

Hier nevens gaat de brief van den Heer N. *Vous avez cy-joint la lettre de Monſr. N.*

Nevensgaande. *bijv. w. Cy-joint, cy-jointe.*

‡ NEURIEN. *zie* Zingen, quinqueleeren.

NEUS. *z. m. Nez.*

Een haviks of keizers neus. *Un nez aquilin ou crochu.*

Een kamuis, platte of ingevallen neus. *Un nez camus.*

Een roode puiſtige neus. *Un nez bourgeonné ou boutonné.*

Een gemaakte neus. *Un nez contrefait, un nez poſtiche.*

Een waſſchen neus, die men draait als men wil. *Nez de cire, que l'on tourne comme l'on veut.*

De neus van een ſchip. *L'avant d'un vaiſſeau, l'éperon.*

De neus van eenen ſchoen. *Le bout d'un ſoulier.*

De neus of ſcheut van een ſlot. *Le pêne d'une ſerrure.*

Iemand neus en ooren afſnijden. *Couper le nez & les oreilles à quelqu'un.*

Door den neus ſpreeken. *Naſiller, parler du nez.*

Een man of jongen, die door den neus ſpreekt. *Naſard, nabilleur.*

Eene vrouw die door den neus ſpreekt. *Naſilleuſe.*

Iemand tegen den neus knijpen. *Naſarder quelqu'un, lui donner des naſardes.*

Knip tegen den neus. *Naſarde.*

Zijnen neus ſnuiten. *Se moucher.*

Die zijnen neus afſnijd, ſchend zijn aangezigt. *Spreekw. Celui qui ſe coupe le nez, ſe défigure le viſage.*

Digitized by Google

‡ Hij kreeg eenen ſchoonen neus, hij wierd heel beſchaamd gemaakt. *Il fut bien mortifié, ou lui fit avoir un pied de nez.*

‡ Iemand bij den neus leiden of bedriegen. *Mener quelqu'un par le nez, le duper, lui en donner à garder.*

‡ Iemand bij den neus hebben in 't ſtuk van koopmanſchap, hem bedriegen. *Avoir le poil à quelqu'un, le tromper dans le négoce.*

* Iets in den neus krijgen of hebben, ergens de lugt van weg krijgen. *Avoir le vent de quelque choſe.*

* Op zijnen neus zien of ſtaan kijken, iets anders zien uitvallen dan men dagt. *Tomber des nues, être ſurpris de voir arriver le contraire de ce qu'on eſpéroit.*

* Iemand iets door den neus booren of ontfutzelen. *Duper quelqu'un, le déniaiſer, lui enlever quelque choſe, l'attrapper.*

Arendsneus, Brilneus, Dompneus, Druipneus, Grootneus, Haviksneus, Kromneus, Langneus, Rotneus, Snotneus, Spitsneus, Wijsneus, enz. *zie onder* Arend, enz.

Neusbeen. z. g. *Le cartilage du nez.*

Neusdoek. z. m. Snuitdoek. *Mouchoir de poche.*

Halsneusdoek. *zie onder* Hals.

Neusdruip. z. m. Neusdrop, neusdrupping, 't druipen van den neus. *Roupie, goutte qui pend au nez.*

Neusgat. z. g. *Narine, naſeau.*

Mijn een neusgat is geſtopt. *J'ai une de mes narines bouchée.*

De neusgaten van een dier. *Les naſeaux d'un animal.*

Neusgezwel. z. g. Verzweering van den neus. *Polype, excreſcenſe ou loupe qui croit dans les narines, & qui empêche de reſpirer.*

Neushair. z. g. Hair dat in den neus groeit. *Le poil du nez.*

Neusje. z. g. Kleine neus. *Petit nez.*

Neusje. Snuit. *Hure.*

* Dat is een neusje van eenen zalm, dat is een lekker beetje. *C'eſt un morceau délicat, c'eſt le meilleur qu'il y ait.*

Neuskijker. Dus word genoemd de matroos of bootsgezel die op den neus van 't ſchip paſt. *Matelot qui prend garde à l'éperon d'un vaiſſeau.*

Neusloos. *bijv. w.* Zonder neus. *Sans nez.*

Neusſcheidzel. z. g. 't Middelſchot der neus. *Paroi qui ſépare les deux narines, la taille ou l'entredeux des narines.*

Neuswijs. *bijv. w.* Eigenwijs, waanwijs. *Vain, ſuffiſant, pédant, pédantesque, préſomptueux.*

Een neuswijs menſch. *Un ſuffiſant ou une perſonne remplie de ſoi-même, un pédant.*

Neuswijsheid. z. v. Eigenwijsheid, waanwijsheid. *Suffiſance, pédanterie, préſomption.*

NEUT, enz. *zie* Noot, enz.

‡ Eene oude neut. *Une vieille fille, une fille ſurannée.*

‡ NEUTELAAR. z. m. Futzelaar, talm. *Lambin, lanternier.*

Neutelaarſter. z. v. *Lambine.*

Neutelaarije. z. v. *Lambinerie.*

‡ NEUTELEN. *w. w.* Futzelen, talmen. *Lambiner, tracaſſer.*

‡ Neutelig. *bijv. w.* Talmagtig. *Lent, lambin.*

Een neutelig vrouwmenſch. *Une lambine, une lendore.*

NEUTRAAL. *bijv. w. end. w.* Onzijdig. *Neutre, qui obſerve la neutralité.*

Neutraalheid of neutraaliteit. *Neutralité.*

‡ NEUZELAAR. z. m. Snuffelaar. *Fureteur, qui furète.*

‡ NEUZELEN. *w. w.* Snuffelen. *Fureter.*

‡ NEUZEN. *w. w.* Iet ricken of in den neus krijgen. *Sentir ou découvrir quelque choſe.*

‡ Ik hebb' het geneusd. *J'en ai eu le vent, je l'ai ſenti.*

NEYGEN. *zie* Neigen.

NIB. NIE.

NIBBELEN. *zie* Knibbelen.

NICHT. *zie* Nigt.

NIEMAND. Geen menſch. *Perſonne.*

Daar is niemand in. *Il n'y a perſonne.*

Is 'er niemand in huis? *N'y a-t-il perſonne au logis ou à la maiſon?*

Niemand uitgenomen of uitgezonderd. *Sans excepter perſonne.*

Daar wierd niemand verſchoond. *On n'épargna ou on n'excuſa perſonne.*

Niemand van ons heeft het gevoeld. *Perſonne de nous ne l'a ſenti, ne s'en eſt apperçu.*

NIEMENDAL. *zie* Niet met al.

NIER. z. v. *Rognon.*

Eene verzweering in de nieren hebben *Avoir les rognons ulcérés ou un ulcére aux rognons.*

Nierbedden. z. g. *meerv.* Vet daar de nieren in leggen. *La graiſſe qui enveloppe les rognons.*

Nierenzugt. *zie* Nierwee.

Nierharſt. z. g. Nierſtuk. *Une longe, longe de veau.*

Een nierharſt of nierſtuk braaden. *Rôtir une longe de veau.*

Nierjigt. *zie* Nierwee.

Nierſtuk. *zie* Nierharſt.

Niervet. z. g. 't Vet om de nieren. *La graiſſe qui couvre & enveloppe les rognons.*

Nierzugt. *zie* Nierwee.

Nierzugtig. *bijv. w. Néphrétique.*

Nierzugtig kolijk. *Colique néphrétique.*

Nierwee. z. g. Pijn in de nieren. *Néphrétique, maladie & douleur de reins.*

NIESEN. *zie* Niezen.

NIESJE. *zie* Agnisje.

NIESKRUID. z. g. Nieswortel. *De l'ellébore.*

NIET. z. g. Witte tutio. *Tutie blanche.*

NIET, dat geen wezen heeft. *Rien, qui ne ſubſiſte point.*

God heeft alles uit niet geſchapen. *Dieu a tout créé de rien.*

Tot niet wederkeeren. *Retourner dans le néant.*

Iets te niet doen, vernietigen of afſchaffen. *Anéantir, abolir ou caſſer quelque choſe.*

Hij deede die wet, dat vonnis, enz. te niet. *Il anéantit, abolit, caſſa cette loi, cette ſentence.*

Hij heeft alles voor niet. *Il a tout pour rien.*

Het was niet om niet dat hij zig zoo ſpoedde. *Ce n'étoit pas pour rien qu'il fit une telle diligence.*

Op uw requeſt zult gij, zoo ik geloof, niet krijgen. *Votre requête ſera, à ce que je crois, rejettée, elle ne ſera pas répondue favorablement.*

Lieden van niet. *Des gens de néant.*

Een niet in de lotorije. *Un billet blanc à la loterie.*

Een groote prijs zal mij dien niet vergoeden. *Un gros lot me dédommagera de ce billet blanc.*

Als niet koomt tot iet, kent het zig zelfs niet. *Spreekw. Quand une perſonne de néant proſpére, elle ne ſe connoît plus, elle s'oublie entiérement.*

Ergens niet van trekken. *N'avoir point de profit de certaine choſe.*

Niet hebben, geen goed hebben. *N'avoir rien, n'avoir point de bien.*

Niet ter waereld. Gantſch niet. *Rien au monde, rien du tout.*

Niet alleen of niet alleenlijk. *Non ſeulement.*

Men beſchuldigde hem niet alleen dat, enz. *On l'accuſa non ſeulement de, &c.*

Niet anders. Zoodaanig. *Rien que cela, point d'autre choſe.*

't Is niet anders dan of, enz. *Ce n'eſt que comme ſi, &c.*

Is 't niet anders? *N'eſt-ce que cela?*

Niet agten. *N'eſtimer point, ne ſe ſoucier pas.*

Ik agt hem niet: Ik agt dat niet. *Je ne me ſoucie point de lui: Je ne me ſoucie pas de cela.*

Niet eens. *bijw.* Nooit. *Jamais, pas une ſeule fois.*

Hij is daar niet eens geweeſt. *Il n'y a ſeulement pas été.*

Niet deugen, ondeugende zijn. *Ne valoir rien, être méchant.*

Niet te veel, niet te zeer. *Pas trop, guéres.*

Men moet hem niet te veel quellen. *Il ne faut pas trop le chagriner.*

Niet meer. *Pas davantage, plus rien.*

Is daar niet meer? *N'y en a-t-il pas davantage?*

Daar is niet meer ten beſten. *Il n'y a plus rien à frire, à faire ou à gagner.*

Niet konnen. Onvermogende zijn. *Ne pouvoir pas.*

Men kon hem niet helpen. *On ne put l'aſſiſter ou l'aider.*

Niet lang geleden, onlangs. *Il n'y a pas long-temps, depuis peu.*

Niet lang daar na. *Peu de temps après.*

Dat zal niet lang duuren. *Cela ne durera guéres, cela n'ira pas loin.*

Niet met allen, niet met al, niets. *Rien du tout, rien.*

De Vorſt gaf hem niet met allen. *Le Prince ne lui donna rien du tout.*

Niet minder, niet weiniger. *Pas moins, rien moins.*

Iemand niet minder durven bieden. *N'oſer moins offrir à quelqu'un.*

Niet te quaad, redelijk goed. *Pas trop mal, aſſez bon, paſſablement bon.*

Niet wel te pas zijn, onpaſſelijk of ziekelijk zijn. *Ne ſe porter pas bien, être indiſpoſé ou malade.*

Die zaak koomt niet wel te pas. *Cela ne vient pas bien à propos.*

Niet ſchroomen, niet vreezen. *N'appréhender point, ne craindre rien.*

Lieg niet, zeg de waarheid. *Ne mentez pas, dites la vérité.*

Is 't niet zoo? *N'eſt-ce pas ainſi? n'eſt-ce pas comme cela?*

Ween niet, mijn lief. *Ne pleurez pas, mon cher ou ma chére.*

Iemand niet beminnen of niet lief hebben. *N'aimer pas quelqu'un, ne le point chérir.*

Niet tegenſtaande, niet te min. *Nonobſtant, nonobſtant.*

Of gij 't hem verbied of niet, niet tegenſtaande zal hij komen. *Que vous le lui défendiez ou non, il ne laiſſera pas de venir.*

Niet tegenſtaande, tegen wil en dank. *Nonobſtant, malgré.*

Niet tegenſtaande alle bedenkelijke zorg, is hij aan zijne wonde geſtorven. *Nonobſtant ou malgré toute les ſoins qu'on*

Digitized by Google

qu'on en a pris, il eſt mort de ſa bleſſure.
Niet tegenſtaande. Alhoewel. *Quoique.*
Niet tegenſtaande hij zulke zwaare ſlagen kreeg. *Quoiqu'il ſouffrît de ſi groſſes pertes ou qu'il reçût de ſi rudes coups.*
Deugniet. Weetniet. *zie onder* Deug, enz.
Nietig. *bijv. w.* Iedel, gering. *Vain, vil, de peu de valeur.*
Eene nietige zaak. *Une choſe frivole, un rien, une bagatelle.*
Wij zijn nietige ſchepſels. *Nous ſommes de viles créatures, des créatures de néant.*
Nietigheid. *z. v.* Iedelheid. *Néant, vanité.*
De nietigheid der waereldſche dingen. *La vanité des choſes du monde.*
Tot de nietigheid wederkeeren. *Retourner dans le néant.*
Niets, geen zaak. *Rien, aucune choſe.*
Daar is niets afgrijzelijker. *Il n'y a rien de plus horrible.*
Ik heb van daag niets gedaan. *Je n'ai rien fait aujourd'hui.*
Niettemin, egter, evenwel. *Cependant, pourtant.*
Niettemin bleef hij hardnekkig. *Il s'opiniâtra cependant.*
Nietwezig. *bijv. w.* Wezenloos, dat niet in wezen is. *Qui n'exiſte point, non-exiſtant, chimérique.*
Een nietwezig ding. *Une choſe chimérique, une chimère.*
Nietwezigheid. *z. v.* Wezenloosheid. *Néant, non-exiſtence.*
NIEUW, nieuwe. *bijv. w.* Eerſt gemaakt. *Neuf, nouveau, nouvellement fait.*
Een nieuw kleed. *Un habit neuf.*
Een nieuw boek, dat verſch gebonden is. *Un livre neuf.*
Een nieuw boek, dat onlangs uitgekoomen is. *Un livre nouveau.*
Nieuw, door de natuur eerſt voortgebragt. *Nouveau, nouvel, nouvelle.*
Nieuwe wijn, nieuwe ſala. *Du vin nouveau, de la ſalade nouvelle.*
De nieuwe zwier. *La nouvelle mode.*
Eene nieuwe uitvinding. *Une nouvelle invention.*
Een nieuwe rok. *Un juſte-au-corps neuf.*
Nieuwe tijd. De voortijd, de zoete tijd of lente. *Le renouveau, le printemps, le beau temps, la belle ſaiſon.*
*De nieuwe tijd. Nieuwe vrugten. *Les premiers fruits, des fruits nouveaux.*
Kerſſen is nu de nieuwe tijd. *Les ceriſes ſont à-préſent un fruit nouveau.*
Nieuwe tijdingen. Wat nieuws. *Des nouvelles, quelque choſe de nouveau.*
Zijn 'er geen nieuwe tijdingen? Is 'er niet wat nieuws? *N'y a-t-il point de nouvelles? N'y a-t-il rien de nouveau?*
Nieuwe vrugten. *De nouveaux fruits.*
Nieuwe maan. *Nouvelle lune.*
Nieuw. Vreemd. *Nouveau, étrange.*
Die zaak koomt mij nieuw voor. *Cette affaire ou cette choſe, me ſemble étrange ou me paroît nouvelle.*
't Zal mij nieuw doen of zij zal, enz. *Je ſerai bien aiſe d'apprendre ſi elle, &c. Je ſerai bien curieux de ſavoir ſi elle, &c.*
Nieuw. *z. g.* Aangenaamheid. *La fleur, la nouveauté, ce qui plaît le premier dans une choſe.*
Het nieuw is daar af. *La fleur en eſt ôtée, le beau en eſt paſſé.*
Op een nieuw. Op nieuws. *De nouveau.*
Op een nieuw beginnen. *Recommencer de nouveau.*
Iets nieuw maaken of vernieuwen. *Rendre une choſe neuve, la renouveller.*
Eenen nieuwen gevel maaken. *Faire un nouveau frontiſpice.*
Speldernieuw. Spikſpeldernieuw.
Spiegelnieuw. Splinternieuw, enz. *zie onder* Spelde, enz.
Nieuwagtig. *bijv. w.* Eenigzins nieuw. *Preſque neuf, neuf en quelque manière.*
Nieuwbakken. *bijv. w.* Verſch, verſch gebakken. *Nouvellement cuit, frais, cuit depuis peu.*
Nieuwbakken brood. *Du pain tendre, du pain nouvellement cuit.*
‡ Zijne nieuwbakkene vrijſter, wijf, enz. *Sa jeune maîtreſſe, femme, &c.*
NIEUWBURG. Stadsnaam in Zwitzerland. *Neufchâtel, ville de Suiſſe.*
NIEUWELIJKS. *zie* Nieuwlings.
Nieuweling. *z. m. en v.* Een die ergens in onervaren is. *Un novice, celui qui n'eſt pas expérimenté en quelque choſe.*
Hij is nog een nieuweling in de kunſt. *Il eſt encore novice dans l'art.*
Nieuweling. *Nouveau venu.*
Nieuwelings of nieuwelijks. *bijw.* Onlangs, kortelings. *Nouvellement, récemment, depuis peu, il n'y a guéres.*
Daar zijn nieuwelings veele ſcheepen aangekoomen. *Il eſt arrivé depuis peu beaucoup de vaiſſeaux ou de navires.*
NIEUWERS. *bijw.* Nergens. *Nulle part, en aucun lieu.*
Dat word nieuwers gevonden. *On ne trouve cela nulle part.*
NIEUWERWETS. *bijv. w.* Naar de nieuwe ſnof.
Een nieuwerwets kleed. *Un habit à la mode.*
‡ Zijn nieuwerwets wijf. *Sa femme à la mode, ſa nouvelle femme aux grands airs.*
Nieuwgehuwden. *z. m. en v. meerv.* Nieuwgetrouwden. *Nouveaux mariés.*
De nieuwgehuwden neemen wat vermaak. *Les nouveaux mariés ſe donnent du bon temps.*
Nieuwgemunt of nieuwgeſlagen geld. *Nouvelle monnoye, de l'argent de nouvelle fabrique.*
Nieuwjaar. *z. g.* De eerſte dag van 't jaar. *Nouvel an, le premier jour de l'année.*
Iets met nieuwjaar beginnen. *Commencer quelque choſe au nouvel an.*
*Een kind een nieuwjaar, of iets tot een nieuwjaar geeven. *Donner les étrennes à un enfant.*
Nieuwjaarsbrief. *z. m. Lettre de nouvel an.*
Nieuwjaarsdag. *z. m. Jour de l'an, le premier jour de l'an ou de l'année.*
Nieuwjaarsdigt. *z. g. Vers faits & préſentés à l'occaſion du nouvel an.*
Nieuwjaarsgift. *z. v. Etrennes, nouvel an.*
Nieuwigheid. *z. v.* Nieuwe zeden of gewoonten. *Nouveauté, de nouvelles mœurs ou coutumes.*
Nieuwigheden in de Regeering of in den Godsdienſt invoeren. *Introduire des nouveautés dans le Gouvernement ou dans la Religion.*
Nieuws. *z. g.* Nieuwe tijding. *Des nouvelles.*
Is 'er wat nieuws? *Y a-t-il quelque choſe de nouveau?*
Wat nieuws brengt gij mede? *Quelles nouvelles apportez-vous?*
Van nieuws aan, op een nieuw. *De nouveau, encore un coup.*
Van nieuws aan beginnen. *Recommencer de nouveau.*
Nieuwsbegeerder of nieuwsbegeerig. *zie* Nieuwsgierig.
Nieuwsbegeerte. *zie* Nieuwsgierigheid.
Nieuwsgierig. *bijv. w.* Begeerig naar nieuws. *Curieux, qui aime les nouvelles.*
Een nieuwsgierig menſch. *Un nouvelliſte, un homme curieux de nouvelles.*
Nieuwsgierigheid. *z. v.* Begeerte naar nieuws. *Deſir de ſavoir des nouvelles, curioſité.*
Nieuwsgieriglijk. *bijw. Curieuſement, avec curioſité.*
Ergens heel nieuwsgieriglijk naar vraagen. *S'informer avec beaucoup de curioſité d'une choſe.*
Nieuwtje. *z. g.* Het is een nieuwtje u hier te zien. *C'eſt quelque choſe de nouveau ou de rare de vous voir ici.*
Het nieuwtje van het huwelijk behaagt. *La nouveauté du mariage plaît.*
NIEZEN. *g. w. Eternuer.*
Zevenmaal na malkanderen niezen *Eternuer ſept fois de ſuite.*
Niezing. *z. v. Eternuement.*

NIG. NIJ. NIK. NIM. NIP. NIS.

NIGT. *z. v.* Broeders of zuſters dogter. *Nièce. La fille du frere ou de la ſœur.*
Nigt. Eigene of volle nigt, ooms of moeis dogter. *Couſine germaine.*
Nanigt, agternigt. Volle neefs of volle nigts dogter. *Couſine iſſue de germain.*
NIJD. *z. m.* Nijdigheid, afgunſt. *Envie.*
Eenen grooten nijd in 't harte voeden. *Nourrir une forte ou une violente envie dans le cœur.*
Minnenijd. *zie onder* Minne.
Nijdig. *bijv. w.* Afgunſtig. *Envieux, qui porte envie à autrui.*
Een nijdig menſch. *Perſonne envieuſe.*
Nijdig over iemands geluk zijn. *Etre envieux du bonheur d'autrui, porter envie à quelqu'un.*
Iets met nijdige oogen aanzien. *Regarder quelque choſe d'un œil envieux.*
Nijdigaard. *z. m.* Een nijdig menſch. *Un envieux, une perſonne d'un naturel envieux.*
Nijdigheid. *z. v.* Afgunſtigheid. *Envie, jalouſie.*
Nijdiglijk. *bijw.* Met afgunſt. *Avec envie, avec jalouſie.*
Hij ſprak daar heel nijdiglijk van. *Il en parloit avec bien de l'envie.*
NIJDNAGEL. *z. m.* Nijnagel, uitwas des nagelwortels. *Des envies, petite peau qui vient à la racine des ongles.*
NIJGEN. *g. w.* Eerbied toonen, van een vrouwsperſoon ſpreekende. *Faire la révérence, à la maniére des femmes ou des filles, marquer du reſpect, faleur.*
Die Juffer nijgt heel beleefd. *Cette Demoiſelle fait la révérence avec beaucoup de grace.*
‡ Niet doen dan ſtuipen en nijgen. *Ne faire que des contorſions & des révérences, ne faire que des grimaces & des compliments.*
NIJNAGEL. *zie* Nijdnagel.
NIJPEN. *w. w.* Klemmen, neepen geeven. *Pincer, ſerrer, donner des pinçons.*
Met de nagelen nijpen. *Pincer des ongles ou avec les ongles.*
Met gloeijende tangen 't vleeſch nijpen. *Pincer la chair avec des tenailles rouges, tenailler la chair.*
*Nijpen. Ongemak aandoen. *Preſſer, géner, incommoder.*
Ik zal hem ter deege nijpen. *Je le pincerai comme il faut, je lui aurai le poil.*
‡ De kan luſtig nijpen of leegen. *Avoir un bon trait, porter une rude atteinte au pot.*
*'t Begint te nijpen, de zaak begint te klemmen. *L'affaire eſt dans ſa criſe.*

Digitized by Google

*De vorst begint te nijpen, 't begint sterk te vriezen. *Il commence à geler fort, la gelée commence à pincer.*
Nijper. z. m. Nijpertje. *Une pince, petite pincette.*
Met een nijpertje zijnenbaard uittrekken. *S'arracher la barbe avec une pincette.*
Nijping. z. v. *Pincée.*
Nijptang. z. v. Trektang, *Pincette, tenaille.*
NIJVER of nijverig. *bijv. w.* Naarstig. *Diligent, appliqué.*
Nijverheid. z. v. Naarstigheid. *Diligence, application.*
NIKKEL. z. v. Zekere zwarte heulbloem, die voor onkruid in het koorn wast. *De la nicle.*
NIKKEN. *zie* Knikken.
NIKKER. Onkruid. *zie* Nikkel.
‡ NIKKER. z. m. Duivel. *Démon, le diable.*
Al de nikkers uit de hel. *Tous les diables ou tous les démons de l'enfer.*
NIMF. z. v. Zekere halve Godin der Fabel. *Nimphe.*
Bergnimf, Boschnimf, Tovernimf, Waternimf, Zangnimf, Zeenimf, *zie onder* Berg, enz.
NIMMER. *bijw.* Nimmermeer, nooit. *Jamais.*
Ik zag hem nimmer weêr. *Je ne le revis plus depuis.*
Zij zal daar nimmermeer toe komen. *Elle n'en viendra jamais-là, elle ne fera jamais cela.*
NIMWEGEN. Nieuwmegen. Stadsnaam in Gelderland. *Nimégue. Ville de Gueldre.*
NIPTE of nepte. z. v. Kattekruid. *De l'herbe aux chats, certaine herbe.*
NIS. z. v. *ond. w.* Holligheid in den muur waar in dikmaals een beeld geplaatst word. *Niche.*

NOA. NOB. NOD. NOE. NOG.

NOACH. Mansnaam. *Noé.*
NOBEL. *ond. w. zie* Edel.
‡ Dat is een nobele baas. *C'est un brave, un bon compère, un bon vivant.*
Nobel, een stuk goudgeld. *zie* Roozenobel.
NOCH. *zie* Nog.
NODELOOS. Nodig. Nodigen. *zie* Noodeloos. Noodig. Noodigen.
NOEMELIJK. *bijv. w.* Dat genoemd kan worden. *Ce qui se peut nommer.*
NOEMEN. *w. w.* Heeten, eenen naam geeven. *Nommer, appeller, donner un nom.*
Men noemde 't kind Pieter naar zijnen Vader. *On nomma l'enfant Pierre comme son Père.*
Iemand tot eenig ampt noemen of benoemen. *Nommer quelqu'un à quelque office.*
Noem 'er mij eenen van dat volk. *Nommez-moi quelqu'un de ces gens-là.*
Zig Koning laaten noemen. *Se faire nommer Roi, prendre le titre de Roi.*
NOEMER. z. m. 't Noemend of 't eerste geval der naambuiginge in de Spraakkunst. *Nominatif, le premier cas de la déclinaison dans la Grammaire.*
Noemer. *Woord der Reken of Cijfferkunst.* Dus word in 't gebrooken de onderste cijfferletter genaamd. *Dénominateur, terme d'Arithmétique. Dans les fractions on donne ce nom au chiffre de dessous.*
Noeming. z. v. Benoeming. benaaming. *Nomination, le nom, le titre, la qualité.*
Noemlijk. *zie* Noemelijk.
NOEN. z. m. *Brabands woord.* Noentijd, middag, *Dîné, midi.*
Voornoen. *zie onder* Voor.
Na den noen. Nanoens, 's agtermiddags. *Après dîner.*
Na den noen slaapen. *Dormir l'après-dîné, faire la méridiane.*
Noenmaal. z. g. Middagmaal. *Dîné.*
Noenslaapje. z. g. Als, een noenslaapje houden, een namiddagslaapje houden. *Faire un petit somme ou dormir un peu l'après-dîné, faire la méridiane.*
NOENSTONDEN. z. v. *meerv.* Middaguuren. *L'après-midi, les heures d'après-midi.*
NOEST. *bijv. w. oud w.* Naarstig, vlijtig. *Diligent, ardent, zélé.*
De noeste honingbije. *La diligente abeille.*
NOEST. z. v. Quast, knoest of weer aan eenen boom. *Un nœud, un endroit raboteux & dur dans un arbre.*
Daar zijn veele noesten in dat hout. *Il y a beaucoup de nœuds dans ce bois-là.*
Noestig. *bijv. w.* Quastig, knoestig *Noueux.*
*Dat is eene noestige zaak. *C'est une affaire épineuse.*
St. Augustinus geeft zijnen geest den vrijen toom over een zeker noestig onderwerp. *St. Augustin donne carrière à son esprit sur un certain sujet bien scabreux.*
Noestigheid. z. v. *L'état d'un bois noueux.*
*De noestigheid van de zaak bestaat daar in. *L'embarras ou la difficulté de la chose consiste en cela.*
NOG. *bijv.* Nu, dees tijd. *Encore, à présent, à cette heure.*
Tot nog toe is dat niet gezien. *Cela n'a pas encore été vu.*
Nog eens, nog eenmaal. *Encore une fois, encore un coup.*
Nog eens zoo veel bieden. *Offrir encore une fois autant.*
De zaak nog eens waagen, hervatten, enz. *Entreprendre encore l'affaire, la hazarder une seconde fois, la reprendre encore une fois.*
Nog meer. *Encore davantage, encore plus.*
Zult gij nog meer vraagen? *Demanderez-vous encore davantage?*
De zaak staat nog tamelijk wel. *L'affaire va encore assez bien, elle est encore dans un assez bon état.*
Zal ik nog langer moeten wagten? *Faudra-t-il que j'attende encore plus longtemps?*
Nog in lange niet. *Pas encore de longtemps.*
NOG. *beter* Noch. Ontkennend woordje. *Ni, particule négative.*
Noch ook. *Ni aussi.*
Nog dit, nog dat, nog 't een, nog 't ander. *Ni ceci ni cela, ni l'un ni l'autre.*
Noch den eenen, noch den anderen ontzien. *Ne craindre ni l'un ni l'autre.*
Nog goed, nog quaad, tusschen beiden. *Ni bien ni mal, ni bon ni mauvais, entre deux.*
Noch van den eenen, noch van den anderen kant. *Ni d'un côté, ni d'autre.*
NOGMAALS. *bijw* Encore une fois.
NOGTANS. *bijv. w.* Evenwel, egter. *Pourtant, cependant, néanmoins.*
Dat is nogtans waaragtig. *Cela est pourtant véritable.*
Hoewel die zaak zoo is, nogtans, enz. *Quoique cette affaire soit ainsi, cependant, &c.*
NOGTEREN. *zie* Nugteren.

NOI. NOK. NOM. NON. NOO.

NOIT. *zie* Nooit.
NOK. z. v. Het opperste van 't dak. *Le pignon, le faîte du toit.*
Hij stond op de nok van 't huis. *Il se tenoit sur le pignon de la maison ou sur le faîte du toit de la maison.*
Nok. Nok van de ree. *Zeew. Le bout ou l'extrémité de la vergue, l'encoquure de la vergue.*
Nokbalk. z. m. Dwarsbalk daar de sparren op rusten. *La poutre sur laquelle reposent les chevrons qui soutiennent les tuiles ou les ardoises.*
Nokgordingen. z. v. *meerv.* *Les cordes frappées à l'encoquure de la vergue afin de la pouvoir gouverner.*
Nokpan. z. v. Pan die op de kruin van het dak legt. *Faîtière.*
NOMINATIE. z. v. *ond. w.* Benoeming tot een ampt. *Nomination à un emploi.*
Op de nominatie staan. *Etre sur la nomination.*
NOMMER. *ond. w. Numero. zie* Getal.
NOMPAREILJE. Slag van een dun en smal lint. *Nompareille, sorte de ruban délié & étroit.*
NON. Nonne. z. v. Kloosterzuster. *Nonne. Religieuse.*
Eene Nonne worden. *Devenir Religieuse, prendre l'habit de Religieuse.*
‡ Nonne. Eene gelubde of gesneedene big. *Un verrat châtré.*
Nonnenkleed. z. g. *Habit de Religieuse ou de Nonne.*
Nonnenklooster. z. g. Vrouwenklooster. *Cloître de filles, couvent de filles.*
NOOD. z. m. Zwaarigheid, gevaar. *Peine, danger, peril, extrémité.*
Nood leert bidden. *Le danger apprend à prier.*
Ik heb geen nood, ik loop geen gevaar. *Je n'ai rien à craindre.*
Ik heb geen nood van vallen. *Je n'ai garde de tomber, je ne cours aucun risque de tomber.*
Het heeft geen nood dat hij u slaan zal. *Il n'a garde de vous battre.*
Het heeft geen nood, zeg ik u. *Ce n'est rien, vous dis-je.*
Nood. Behoefte, gebrek. *Manquements des choses nécessaires, misère, pauvreté.*
Iemand uit den nood helpen of bijstand doen. *Retirer quelqu'un de la misère le secourir, l'assister.*
Nood. Ongeval, ramp. *Malheur, disgrace.*
Iemand zijnen nood klaagen. *Représenter son malheur, sa disgrace ou ses besoins à quelqu'un.*
Iemand in den nood laaten zitten. *Abandonner quelqu'un au besoin.*
Nood. Kak. *Envie de décharger son ventre ou envie de chier.*
Grooten nood of grooten kak hebben. *Avoir grande envie de faire ses affaires.*
Nood. Noodzaakelijkheid. *Besoin, nécessité.*
De nood dwong hem daar toe. *La nécessité l'y contraignit.*
Iets uit nood doen. *Faire quelque chose par nécessité.*
Nood breekt wet. *Nécessité n'a point de loi.*
Van den nood eene deugd maaken. *Faire de nécessité vertu.*
Ter naauwernood. Naauwelijks. *A peine.*
Baarensnood, Doodsnood, Hongersnood, enz. *zie onder* Baarens, enz.
Noodborg. *zie* Borg.
Nooddruft. z. m. Onvermogen, armoede. *Misère, indigence, pauvreté.*
Iemand in den nooddruft bijstaan. *Assister quelqu'un dans l'indigence.*

Nood-

Digitized by Google

Nooddruft. Onderhoud, als koft, kleederen, enz. *Le néceſſaire, l'entretien, comme la vie & le vêtement.*

Iemand zijnen nooddruft bezorgen. *Fournir ou procurer à quelqu'un ſon entretien.*

Nooddruftig. *bijv. w.* Behoeftig, gebrekkelijk. *Néceſſiteux, qui eſt dans l'indigence.*

Een nooddruftig menſch. *Une perſonne indigente, un neceſſiteux.*

Nooddruftigheid. *z. v.* Armoede. *Indigence, pauvreté.*

Nooddwang. *z. m.* Noodzaake. *Contrainte.*

Door nooddwang geperſt. *Etant contraint par force.*

Noode. *bijw.* Ongaerne, onwillig. *Involontairement, avec peine, malgré ſoi, à regret.*

Hij zal daar noode toe komen. *Il le fera involontairement, il n'y viendra qu'à ſon corps défendant.*

Iets noode doen. *Faire quelque choſe contre ſon gré.*

Ik zou dat noode zien. *Je ne le verrois qu'avec chagrin ou avec peine, je ne le verrois pas volontiers.*

Noodeloos. *bijv. w.* Onnoodig, buiten noodzaakelijkheid. *Inutile, qui n'eſt pas néceſſaire, vain.*

Een noodeloos geſchil, een nodelooze arbeid. *Une vaine diſpute, un travail inutile.*

Nooden. Als, iets van nooden of van doen hebben. *Avoir beſoin de quelque choſe.*

Waar toe is dat van nooden? *A quoi bon cela? qu'a-t-on à faire de cela? à quoi ſert cela?*

NOODEN. *w. w. Beter* Noodigen, verzoeken. *Inviter, convier, prier.*

Iemand te gaſt of ter maaltijd nooden. *Inviter quelqu'un à dîner ou à ſouper.*

Hij noodde hem daar ſterk toe. *Il l'en pria très fortement, il l'invita avec beaucoup d'inſtance.*

NOODHULP. *z. m. en v. Aide, un ſecond, appui, ſecours en cas de beſoin.*

Hij heeft eenen goeden noodhulp aan dien man. *Cet homme-là lui eſt une bonne aide, il lui eſt d'un grand ſecours.*

Ergens voor noodhulp zijn of dienen. *Servir d'aide quelque part en cas de beſoin.*

Een noodhulp van den Armen. *Un ſoutien ou appui des pauvres, le ſupport des pauvres.*

Nodig. *bijv. w.* Nodig, noodzaakelijk. *Néceſſaire.*

Dat is een noodig onderzoek. *C'eſt-là un examen néceſſaire.*

Wat is 't noodig dat te doen, daar toe te komen? enz. *Qu'eſt-il néceſſaire de faire cela, d'en venir-là? &c.*

Het is niet noodig dat gij u des bekreunt. *Il n'eſt pas néceſſaire ou il n'eſt pas beſoin que vous vous mettiez in peine de cela.*

Veel gelds ergens toe noodig hebben. *Avoir beſoin de beaucoup d'argent pour quelque choſe.*

NOODIGEN. *w. w. zie* Nooden.

NOODIGER. *z. m. Celui qui prie, une perſonne qui invite.*

Noodiging, verzoek. *Invitation, priére.*

Eene ſterke noodiging of kragtig verzoek. *Une preſſante invitation, une forte priére.*

NOODKLOK. *z. v.* Brandklok, alarmklok. *Tocſin.*

De noodklok wierd getrokken. *Le tocſin fut ſonné, on ſonna le tocſin.*

NOODLIJDEND. *bijv. w. zie* Nooddruftig.

NOODLOT. *z. g.* Lot, deel, voorbeſchikking. *Deſtin, ſort, deſtinée.*

Het wreed of onverzoenbaar noodlot. *Le cruel ou inexorable deſtin, le ſort ſévère.*

Zoo is mijn noodlot. *Telle eſt ma deſtinée.*

Het Stoïcijnſch noodlot vaſt ſtellen. *Etablir ou poſer le deſtin Stoique ou des Stoïciens.*

Elk menſch heeft zijn noodlot in de waereld. *Chaque homme a ſon ſort dans le monde, chacun a ſa fortune, les deſtinées ſont diverſes dans le monde.*

Noodlottig. *zie* Noodſchikkelijk.

Noodmunt. *z. v.* Noodpenning. *Monnoye d'angoiſſe, monnoye frappée dans une ville aſſiégée, & ordinairement de matière de peu de valeur.*

Noodpenning. *zie* Noodmunt.

Noodſchikkelijk. *bijv. w.* Dat tot het noodlot behoort. *Fatal.*

Een noodſchikkelijk geval. *Un accident fatal.*

Noodſchikking. *z. v.* Noodlot. *Arrêt, ſort, deſtin, fortune.*

Door de noodſchikking der Goden. *Par l'arrêt des Dieux.*

Noodweer. *z. v.* Noodzakelijke lijfsverweeringe. *Défenſe forcée pour garantir ſa vie, défenſe néceſſaire.*

Noodweêr *z. g.* Onweêr, onſtuimig weêr. *Orage, tourmente, tempête, gros temps.*

't Was een ſchrikkelijk noodweer op zee. *Il faiſoit une terrible tempête ſur mer.*

Noodwendig. *bijv. w. Néceſſaire, inaliénable.*

Noodwendig. *bijw.* Noodzakelijk. *Abſolument, néceſſairement.*

't Leger moeſt noodwendig opbreeken. *Il fallut abſolument que l'armée décampât.*

Noodwendigheid. *zie* Noodzaak.

Noodzaak. *z. v.* Noodzaakelijkheid. *Néceſſité.*

Hij heeft geen noodzaak om te vertrekken. *Ce n'eſt pas une néceſſité qu'il parte, il n'y a pas de néceſſité à ſon départ.*

Noodzaakelijk. *bijv. w.* Noodig. *Néceſſaire, abſolu.*

De noodzaakelijke leerſtukken. *Les dogmes néceſſaires, articles de foi.*

Noodzaakelijk. *bijw.* Noodwendig. *Néceſſairement, abſolument.*

Die zaak moet noodzaakelijk afgedaan worden. *Il faut abſolument terminer cette affaire-là.*

Noodzaakelijkheid. *z. v.* Noodwendigheid. *Néceſſité, engagement.*

Wat noodzaakelijkheid ſteekt daar in? *Quelle néceſſité y a-t-il en cela? de quelle néceſſité cela eſt-il?*

NOODZAAKEN. *w. w.* Dwingen. *Contraindre, obliger.*

Ik zal hem daar wel toe noodzaaken. *Je l'y contraindrai bien.*

Noodzaakig. *zie* Noodzaakelijk.

Noodzaaklijk en noodzaaklijkheid. *zie* Noodzaakelijk en noodzaakelijkheid.

NOOIT. *bijw.* Noit, nimmer, nimmermeer. *Jamais.*

Dat miſt nooit. *Cela ne manque jamais.*

Hij zal daar nooit toe geraaken. *Il n'y parviendra jamais.*

Zal dat nooit ophouden? *Cela ne finira-t-il jamais?*

NOOPEN. *w. w.* Aanprikkelen. *Preſſer, inciter.*

Een paerd met ſpooren noopen. *Donner des éperons à un cheval.*

Iemand ergens ſterk toe noopen of toe aanporren. *Preſſer, exciter quelqu'un fortement à quelque choſe.*

NOOPENDE. *bijw.* Belangende, aangaande. *Touchant, pour ce qui concerne, à l'égard de.*

Noopende die zaak, dat verſchil, enz. *Touchant cette affaire, pour ce qui concerne ce différend, &c.*

NOOPIJZER. *z. g.* Prikkelroede. *Eguillon, une gaule au bout de laquelle il y a une pointe de fer pour preſſer les bœufs.*

NOORD. *bijv. w.* In 't Noorden. *Septentrional, Nord.*

De wind is Noord. *Le vent eſt Nord.*

Noord. *z. m. Le Nord, le Septentrion.*

Om den Noord vaaren. *Faire voile du côté du Nord, naviger en tournant vers les pays du Nord.*

Noordelijk. *bijv. w. en bijw.* Naar 't Noorden. *Septentrional, du côté du Nord.*

De wind loopt noordelijk. *Le vent ſe met au Nord, il tourne vers le Nord.*

't Noorden. *z. g.* Het noorder deel der Waereld. *Le Septentrion, la partie Septentrionale du Monde, le Nord.*

Naar 't noorden zeilen. *Faire voile vers le Nord.*

De wind koomt uit het noorden. *Le vent vient du Nord.*

De Noordewind. *z. m. Le vent de Nord, l'Aquilon, la bize.*

NOORDER. *bijv. w.* Van 't Noorden. *Septentrional.*

Noorder As. *Pole arctique.*

Het Noorder Waerelddeel. *La partie Septentrionale du Monde.*

Het Noorderquartier. *Le quartier du Nord, la Hollande Septentrionale.*

Met de noorderzon vertrekken. *Déloger ſans trompette, faire un trou à la lune.*

Noord-Ooſt. *Nord-Eſt.*

De wind is Noord-Ooſt. *Le vent eſt Nord-Eſt.*

De Noord-Ooſte of Noord-Ooſtelijke winden zijn ſchraal. *Les vents de Nord-Eſt ſont ſecs, piquans ou pénétrans.*

't Noord-Ooſten. *z. g. La partie entre le Nord & l'Eſt, entre le Septentrion & l'Orient ou le Levant.*

Noord-Noord-Ooſt. *Nord-Nord-Eſt.*

Noord-Ooſt ten Ooſten. *Nord-Eſt ſur Eſt, quart à l'Eſt.*

Noord-Ooſt ten Noorden. *Nord-Eſt ſur Nord, quart au Nord.*

Noords of noordſch. *bijv. w.* Van 't noorden. *Du Nord, Septentrional.*

De Noordſche Kroonen of Rijken, Zweeden en Deenemarken. *Les Couronnes du Nord, les Royaumes de Suède & de Dannemarc.*

Noordſch hout, Noordſche balken, deelen, enz. *Bois du Nord, des ſolives aux, des planches, &c. venant du Nord.*

Noordſtal. *zie* Hoefſtal

Noordſtar. *z. v.* Star daar de Ouden ſtreek in 't zeilen op hielden. *Etoile du Nord, étoile ſelon laquelle les Anciens réglaient le cours de la navigation.*

Noordsvaarder. *z. m.* Een ſchip dat naar 't Noorden vaart. *Un vaiſſeau qui navige ou fait voile du côté du Nord.*

Daar leggen veele Noordsvaarders voor de paalen. *Il y a beaucoup de vaiſſeaux revenus du Nord ou allant au Nord, devant le port ou à la rade.*

Noordwaarts. *bijw.* Naar 't Noorden. *Du côté du Nord, vers le Nord.*

Eene huizinge noordwaards gelegen. *Une maiſon ſituée au Nord.*

Noord-Weſt. *Nord-Oueſt.*

De wind is Noord-Weſt. *Le vent eſt Nord-Oueſt.*

Noord-

Digitized by Google

Noord-Weſtelijk. *Nord-Oueſt, qui eſt entre le Nord & l'Oueſt.*
Met eenen Noord-Weſtelijken wind in zee loopen. *Entrer en mer avec un vent Nord-Oueſt.*
't Noord-Weſten. z. g. *La partie entre le Nord & l'Oueſt, entre le Septentrion & l'Occident ou le couchant.*
De wind blies ſterk uit den Noord Westen. *Il ſouffloit un rude vent de Nord-Oueſt.*
Noord-Weſt ten Weſten. *Nord-Oueſt ſur Oueſt, quart à l'Oueſt,*
Noord-Weſt ten Noorden. *Nord-Oueſt ſur Nord, quart au Nord.*
Noordzee. z. v. *La Mer Septentrionale, La Mer du Nord.*
Noordzijde. z. v. Noorder kant. *Le côté du Nord ou Septentrional.*
NOORIN. z. v. Eene vrouw uit Noorwegen. *Une Norvégienne, une femme qui eſt de Norvége.*
Noorlieden of Noormannen. z. m. meerv. *Gens du Nord.*
De bootsgezellen zijn meeſt Noorlieden. *Les matelots ſont preſque tous gens du Nord.*
Noorman. z. m. Een man uit Noorwegen. *Un Norvégien, un homme qui eſt de Norvége.*
NOORWEGEN. Zeker Noordſch Koningrijk. *Norvége, certain Royaume du Nord.*
NOOT. z. v. Neut. *Noix, noiſette.*
't Pit of de kern van de noot. *La dedans de la noix, la chair de la noix.*
Gekonſijte nooten. *Noix confites.*
Noot van eene roerplaat. *Noix de platine d'arme à feu.*
Noot of neut daar een balk op ruſt, krolnoot. *Modillon ſur lequel repoſe une poutre.*
De middelſte noot van een gewelf. *Le cu de lampe d'une voûte.*
Beukennoot, Galnoot, Hazelnoot of Hazennoot, Klapnoot, Kokernoot, Kokoosnoot, Kruidnoot, Muskaatnoot, Okkernoot, Pimpernoot, Walnoot, Zinknoot, enz. *zie onder* Beuken, enz.
NOOT. z. v. Een teken in de zangkunſt. *Une Note, figure de muſique.*
Een pſalmboek op nooten. *Un pſeaume en notes.*
Naar de nooten zingen. *Chanter méthodiquement, ſuivre les notes.*
Zangnoot. *zie onder* Noot.
NOOTENBOLSTER. z. v. Groene ſchil van eene noot. *Du brou de noix, écorce de noix.*
NOOTENBOOM. z. m. *Noyer.*
Dat is een ſchaduwrijke nootenboom. *Ce noyer forme un grand embrage, il eſt fort touffu.*
NOOTENBOOMEN. w. w. Als nootenboomen hout ſchilderen. *Contrefaire du bois de noyer en peignant quelque choſe, imiter le noyer.*
Die kaſt is genootenboomd. *Cette armoire eſt peinte à la façon de bois de noyer ou eſt peinte en noyer.*
Nootenboomenhout. z. g. *Bois de noyer, du noyer.*
Nootendop. z. m. Nootenſchaal, nootenſchelp. *Coque ou coquille de noix.*
Quaade nooten kraaken. *Avoir de fâcheux preſſentimens, prophétiſer ou prédire du malheur.*
Nootenkraaker. z. m. *Caſſenoiſette.*
‡ Een quaade nootenkraaker. *Un Prophéte de malheur.*
Nootenmuskaat. z. v. Muskaatnoot. *Noix muſcade.*
Nootenſchaal. *zie* Nootendop.
Nootenſchelp. *zie* Nootendop.
Nootenſchil. *zie* Nootendop.
Nootje. z. g. Kleine noot. *Une noiſette, petite noix.*
NOOTLOT. *zie* Noodlot.
NOOTOLIE. z. v. Neutolie. *De l'huile de noix.*

NOP. NOR. NOT. NOV.

NOP. z. v. Pluis op 't laken. *Petits boutons de laine qui ſe trouvent ſur le drap.*
Dat laken is vol noppen. *Ce drap eſt tout plein de boutons.*
Nopijzer. z. g. IJzer daar men 't laken meê nopt. *Un pince à éplucher ou à friſer des draps.*
NOPPEN. w. w. Het laken zuiveren van noppen. *Eplucher, nettoyer le drap avec des pinces.*
Noppen. *Plaatſnijders woord. Retoucher.*
Eene plaat hier en daar wat noppen of toetſen. *Retoucher par-ci par-là une planche de cuivre, avec le burin.*
Noppig. *bijv. w.* Wollig, pluizig. *Qui eſt inegal, parſemé de petits floquets ou de boutons.*
NOPSTER. z. v. Eene vrouw die de lakens nopt. *Une épluchеuſe de draps, femme ou fille qui épluche du drap.*
NORS of norſch. *bijv. w.* Stuurs, bars, woeſt. *Hagard, bourru, dédaigneux, arrogant, farouche.*
Een norſch gelaat. *Un air hagard, une mine farouche.*
Norsheid. z. v. Stuursheid, barsheid. *Arrogance, fierté, humeur bourrue.*
Door zijne norsheid verloor hij 's volks gunſt. *Il perdit la faveur du peuple par ſon arrogance ou par ſon humeur dédaigneuſe.*
NOTABENE. *ond. w.* Aanteekening. *Un notabene, une remarque.*
NOTARIAAL. *bijv. w. ond. w. Notarial.*
Nene notariaale verklaaring. *Une déclaration notariale ou paſſée par devant Notaire.*
NOTARIS. z. m. *ond. w.* Openbaar Beamptſchrijver. *Un Notaire, qui écrit des actes publics.*
Notarisſchap. z. g. 't Ampt van eenen Notaris. *L'office, la charge de Notaire.*
NOTEEREN. *w. w. ond. w.* Aantekenen *Noter, manquer.*
NOTITIE. z. v. *ond. w.* Aanteekening. *Une notice, un mémoire*
NOVEMBER. z. v. Slagtmaand. *Novembre.*
NOYT. *zie* Nooit.

NU. NUF. NUG. NUK. NUL.

NU. *bijvoegw.* Or.
Nu. *bijw.* Tegenwoordig, op deezen tijd. *A cette heure, à préſent.*
Nu eerſt. *bijw.* Zoo even. *A cette heure, à l'heure même.*
't Leger zal nu eerſt opbreeken. *Ce n'eſt qu'à cette heure que l'armée décampera ou l'armée ne décampera ſeulement qu'à cette heure.*
't Schip is nu eerſt aangekomen. *Le vaiſſeau ne fait que d'arriver.*
Ik kom nu eerſt te huis. *Je ne fais que d'arriver au logis.*
Nu en dan. *De temps en temps, de fois à autre, par fois.*
Nu de eene, en dan de andere. *L'un à préſent & l'autre après, l'un à cette heure & puis l'autre, tantôt l'un tantôt l'autre.*
Nu terſtond, dadelijk, aanſtonds. *Incontinent, tout à l'heure, à l'inſtant.*
Zij is nu terſtond vertrokken. *Elle vient de partir, elle ne fait que de partir.*
Nu ter tijd, tegenwoordig. *A préſent, à cette heure, préſentement.*
Nu voort! t'za! wakker aan! *Allons vite! çà courage!*
Nu voort in de wapenen! *Courons vite aux armes!*
Nu voortaan. *bijw.* Voortaan. *Deſormais, dorénavant.*
Dat zal nu voortaan niet meer geſchieden. *Cela n'arrivera plus deſormais.*
Nu wel aan, laat ons eens zien. *Hé bien çà, voyons un peu.*
Wel nu, wat wilt gij 'er van zeggen? *Hé bien, qu'en voulez-vous dire?*
Van nu af aan, van dezen tijd af. *Dès à cette heure, dès à préſent.*
‡ NUF. z. v. Nufje, een onnozel vrouwmenſch. *Lambine, innocente.*
‡ Eene regte nuf. *Une véritable lambine, une vraye lendore.*
‡ Nufagtig. *bijv. w.* Talmagtig. *Lanternier, lambin, lambine.*
NUGTER. *bijv. w.* Matig, geen dronkaard. *Sobre, pas ivrogne.*
Een nugter menſch. *Un homme ſobre.*
Nugter, nugteren. Niet gegeeten nog gedronken hebbende. *A jeun, ſans avoir ni bu ni mangé.*
Nog nugteren zijn. *Etre encore à jeun.*
Nugteren worden. Ontnugteren. *Revenir à ſoi, ſe remettre, ſe déſenivrer.*
Nugterens monds. Nugter zijnde. *Sans être ivre, poſément, de ſang raſſis.*
Iemand nugterens monds ſpreeken. *Parler ſans être ivre, poſément ou de ſens raſſis à une perſonne.*
Nugterheid. z. v. Matigheid in drank. *Sobriété, tempérance.*
Nugterkalf. Kalf dat de koe niet gezoogen heeft. *Veau mort-né.*
Nugterſpeekſel. z. g. Nugterſpouw. *La ſalive qu'on a à la bouche le matin avant que de boire ou de manger.*
‡ NUK. z. v. Schalkheid, loos bedrijf. *Quinte, malice, ruſe.*
‡ Hebt gij zulke nukken? hebt gij zulke parten? *Avez-vous de ces quintes? ſavez-vous de ces tours ou de ces rubriques? êtes-vous ruſé à ce point? ſavez-vous de ces fourberies?*
NUL. z. v. De tiende cijfferletter. *Zéro, nul.*
* Hij is maar eene nul in cijffer. *Il n'eſt qu'un o en chiffre, il n'a point d'autorité du tout.*

NUM. NUN. NUR. NUT. NYM.

NUMERI. Dus word genoemd het vierde boek van Mozes. *Les Nombres, quatriéme livre de Moïſe.*
NUMERO. *ond. w.* Als, ik heb numero 4 gekogt. *J'ai acheté Numero 4.*
NUNTIUS. Dus word genoemd de Gezant van den Paus. *Nonce.*
‡ NURK. z. m. Een knorrig of geemelijk menſch. *Quinteux, capricieux, grogneur.*
‡ Een regte nurk. *Un vrai grogneur, un capricieux achevé, quinteux comme une mule.*
‡ Nurkagtig. *bijv. w.* Norkig, knorrig. *Quinteux, diſpoſé à gronder, chagrin.*
‡ NURKEN. g, w. Knorren, morren. *Grogner, gronder, ronger ſon frein.*
Nurkig. *zie* Nurkagtig.
NUT. z. g. Nuttigheid, voordeel. *Utilité, avantage.*
Wat nut ſteekt daar in? *De quelle utilité eſt cela? quel avantage en revient-il?*

Digitized by Google

Nut. *bijw. w.* Nuttig, voordeelig. *Utile, avantageux, bon.*
Dat is nergens toe nut. *Cela n'eſt bon ou utile à rien.*
Hem is geen goed nut. *Il ne mérite pas d'avoir du bien, l'aiſe le gâte.*
Nuttelijk. *bijw.* Met voordeel. *Utilement, avec avantage.*
Zig nuttelijk ergens van dienen. *Se ſervir utilement de quelque choſe.*
Nutteloos. *zie* Te vergeefs.
NUTTEN. *w. w.* Nuttigen, gebruiken. *Prendre, ſe ſervir, employer.*
Spijze nutten of nuttigen. *Prendre des viandes, prendre des alimens ou de la nourriture.*
Ik hebb' van daag nog niet genuttigd. *Je n'ai encore rien pris aujourd'hui, je n'ai rien mangé.*
Nuttigheid. *z. v.* Voordeel. *Utilité, avantage, profit.*
Nuttiging. *z. v.* Gebruik of nuttiging van voedzel. *Uſage des viandes.*
Nutzel. *zie* Voedzel.
NYMEGEN. *zie* Nimwegen.
NYMF. *zie* Nimf.

O.

O. OBL. OCH. OCT. OCU. ODI.

O De veertiende letter van 't ABC. *O. La quatorziéme lettre de l'Alphabet.*
O! Een teken van uitroeping of verwonring. *O! Marque d'exclamation, d'étonnement ou d'admiration.*
O! wat eene ſchoone zaak is dat! *O! la belle choſe! ô! que voilà qui eſt beau!*
OBLI. *z. v.* Oblikoek, dunne wafel. *Oublie, des oublies.*
Oblibakker. *z. m. Un homme qui fait des oublies.*
Oblibus. *z. v.* Oblidoos. *Boite ou tambour à mettre des oublies.*
Oblidoos. *zie* Oblibus.
Oblidraaijer. *z. m.* Obliman die met eene draaibus omgaat. *Oublieur, qui fait tourner ſur le couvercle de ſa boite, une aiguille qui marque le nombre des oublies qu'il doit donner pour l'argent qu'il a reçu, vendeur d'oublies.*
OBLIGATIE. *ond. w. zie* Schuldbrief.
OBLIMAN. *zie* Oblidraaijer of Obliverkooper.
Obliverkooper. *z. m.* Obliman. *Oublieur, oublieux.*
OCH! Tuſſchenwerpſel. *Ah! oh! ſorte d'interjection.*
Och! of, God gave dat, enz. *Plût à Dieu que, &c.*
Och! hoe wel is dat gedaan! *Oh! que cela eſt bien fait!*
Och armen! och ermen! eilaas! *Hélas, ſorte d'interjection.*
Och! hoe ootmoedig was hij! *Oh! ou ah! qu'il étoit humble!*
OCTOBER. *z. v.* Wijnmaand. *Octobre.*
OCTROOI. *z. g. ond. w.* Gunſtbrief. *Octroi, privilége.*
OCTROOIBRIEVEN. *z. m. meerv. Lettres d'octroi.*
OCTROIJEEREN. *w. w.* Verleenen. *Octroyer.*
OCULATIE. *z. v. ond. w.* Soort van enting in de ſchors van eenen boom. *Greffe ou ente en écuſſon ou à œil dormant.*
OCULEEREN. *w. w.* Oogswijze griffelen. *Enter en écuſſon ou à œil dormant.*
ODIEF. *z. m.* Zekere timmermans ſchaaf. *Certain rabot de charpentier.*

OEF. OEG. OEL. OES. OEV.

OEFFENAAR. *z. m.* Die oeffent. *Qui exerce, qui pratique.*
Een oeffenaar der geregtigheid. *Un homme qui exerce ou qui pratique la juſtice.*
OEFFENEN. *w. w.* Leeren, onderwijzen *Exercer, inſtruire.*
't Kriigsvolk in den wapenhandel oeffenen. *Exercer les troupes au maniement des armes, faire faire l'exercice aux troupes.*
Oeffenen. Pleegen. *Exercer, faire, pratiquer.*
Geregtigheid oeffenen. *Exercer la juſtice, rendre juſtice.*
Geweld oeffenen. *Uſer de violence.*
Wraak oeffenen. *Exercer vengeance.*
Als men de zaaken niet oeffent, vergeet men ze haaſt. *Quand on ne pratique point les choſes, on les oublie bientôt.*
Zig oeffenen. *S'exercer, s'appliquer.*
Zig in de zangkunſt, in 't ſchrijven, enz. oeffenen. *S'exercer à la muſique, à l'écriture ou à écrire, &c.*
Geoeffend. *d. w.* Van oeffenen. *en bijv. w.* Ervaren. *Exercé, expérimenté, expert.*
Eene geoeffende krijgsmagt. *Des forces ou des troupes réglées, expérimentées ou expertes, des troupes diſciplinées.*
Oeffening. *z. v.* Beezigheid. *Exercice, occupation, pratique.*
Dat is eene fraaije oeffening voor het verſtand. *Voilà un bel exercice ou une belle occupation pour l'eſprit.*
De oeffening der Godzaligheid. *L'exercice de la Piété, la pratique de la Piété.*
Oeffenkamer. *zie* Studeerkamer.
Oeffenplaats. *z. v.* Plaats van oeffeninge. *Académie ou lieu d'exercice.*
Oeffenſchool. *z. v.* Leerſchool. *Ecole, lieu où l'on enſeigne quelque ſcience.*
* De oeffenſchool der deugd. *L'école de la vertu.*
OEGST. *zie* Oogſt.
OELZAAD. *zie* Heulzaad.
OESTER. *z. m.* Zekere ſchulpviſch. *Huitre, poiſſon couvert d'écailles dures.*
Paereloeſter. *zie onder* Paerel.
Oeſterbak. *z. m.* Ondiepe houten ſchotel om geopende oeſters te draagen en op te diſſchen. *Plat de bois pour porter & pour ſervir les huitres.*
Oeſtereeter. *z. m.* Een lieſhebber van oeſteren. *Un amateur d'huitres, un avaleur d'huitres.*
Oeſterhuis. *z. g.* Huis daar men oeſters verkoopt. *Maiſon où l'on vend des huitres.*
Oeſterkreek. *zie* Oeſterplaat.
Oeſterman. *z. m. Marchand ou vendeur d'huitres.*
Oeſtermesje. *z. g. Petit couteau à ouvrir les huitres.*
Oeſterpaſtei. *z. v. Pâté d'huitres.*
Oeſterplaat. *z. v.* Plaat daar de oeſters groeijen. *Lieu où l'on pêche les huitres.*
Oeſterſchelp. *z. v.* Oeſterſchulp. *Ecaille d'huitre.*
Oeſterſchip. *z. g. Vaiſſeau ou bâtiment qui ſert au transport des huitres.*
Oeſterſchuit. *z. v.* Oeſterſcheepje. *Petit bâtiment qui ſert à pêcher les huitres ou à les tranſporter.*
Oeſterſchulp. *zie* Oeſterſchelp.
Oeſterton. *z. v.* Oeſtervat. *Tonneau à mettre des huitres, caque.*
Oeſtervat. *zie* Oeſterton.
Oeſtervatje. *z. g. Petit baril à mettre des huitres.*
OEVER. *z. m.* Strand, zeeſtrand. *Rivage, le bord de la mer.*
Aan den oever der zee wandelen. *Se promener ſur le rivage ou ſur le bord de la mer.*
Oever. Waterkant, waterboord van eenen vloed of ſtroom. *Rive, bord de fleuve ou de riviére.*
Op den oever van den Rhijn. *Sur la rive ou ſur le bord du Rhin.*
Oeveraas. *zie* Haſt.

OF. OFF.

OF. *Koppelw.* Schoon, hoewel. *Quoique, encore que, bien que, conjonction.*
Of gij dat doet, 't zal u niet helpen. *Quoique vous faſſiez cela, il ne vous ſervira de rien.*
Of hij goed of quaad is. *Qu'il ſoit bon ou mauvais, quoiqu'il ſoit en bonne ou en mauvaiſe humeur, qu'il ſoit fâché ou non.*
OF, ofte. *Ou.*
Of ik of gij moet dat doen. *Il faut que vous faſſiez cela, ou moi.*
Of de een of de ander. *Ou l'un ou l'autre.*
Of door zoetigheid of door geweld. *Ou par douceur ou par force.*
OF. *Si.* Als, of het quam te regenen, zal ik u eenen mantel ſtuuren. *S'il venoit à pleuvoir, je vous enverrai un manteau.*
Ik zal gaan vraagen of de poſt aan is. *J'irai demander ſi la poſte eſt arrivée.*
Of ik zal komen, weet ik niet. *Je ne ſai ſi je viendrai.*
OF. *Que.* Als, ik twijffel of hij koomen zal. *Je doute qu'il vienne.*
Ik twijffel niet of hij zal komen. *Je ne doute point qu'il ne vienne.*
Men kan hem niet aanſpreeken of hij word quaad. *On ne ſauroit lui parler qu'il ne ſe fâche.*
Hij ziet niet of hij vraagt 'er om. *Il ne voit rien qu'il ne le demande*
OFFER. *z. g.* Offerhande. *Sacrifice, offrande, oblation.*
Ten offer komen. *Venir à l'offrande.*
* Hij zal ten offer moeten komen of in de bus moeten blaazen. *Il faudra qu'il crache au baſſin, il ſera obligé de venir à jubé.*
Brandoffer Dankoffer, Heſoffer, Lijkoffer, Morgenoffer, Schuldoffer, Slagtoffer, Zoenoffer, Zondoffer, enz. *zie onder* Brand, enz.

Digitized by Google

Offeraar. z. m. Prieſter, een die offert. *Sacrificateur, Prêtre.*
Offerampt. z. g. Prieſterampt. *Sacrificature, office ou dignité de Sacrificateur.*
Offerhande. z. v. Offer. *Sacrifice, oblation, offrande.*
Eene offerhande voor de dooden. *Un ſacrifice pour les trépaſſés ou pour les morts.*
Slagtofferhande. Tempelofferhande, enz. *zie onder* Slagt, enz.
Offerbeeſt. z. g. Offerdier. *Victime.*
Offerbloed, z. g. Bloed van de offerhande. *Le ſang de la victime.*
't Volk met het offerbloed beſprengen. *Arroſer le peuple avec le ſang de la victime.*
Offerbus. *zie* Offerkiſt.
Offerdienſt. z. m. *Sacrifice.*
Offerdier. *zie* Offerbeeſt.
OFFEREN. w. w. Opofferen. *Sacrifier.*
Eenen ſtier offeren. *Sacrifier un taureau.*
Offergeld. z. g. *Argent qu'on offre, argent conſacré.*
Offergewaad. z. m. Prieſterlijke kleeding. *Habits Sacerdotaux, habit de Sacrificateur.*
Offerhande. *zie* Offer.
Abrahams offerhande. *Le ſacrifice d'Abraham.*
Offerkelk. z. m. Kelk in de offerhanden gebruikelijk. *Calice dont on ſe ſert dans les ſacrifices.*
Offerkiſt. z. v. Kiſt om 't offergeld in te ſteeken. *Coffre dans lequel on met l'argent des offrandes, un tronc.*
Offerkleed. *zie* Offergewaad.
Offerkoek. z. v. *Pain d'offrande.*
Offermaal. z. g. *Feſtin qu'on fait après le ſacrifice.*
Offermes. z. g. Slagtmes. *Couteau qui ſert à égorger les victimes.*
Offerpenning. z. m. *Denier qu'on offre.*
Offerpijpen. z. v. meerv. *Inſtrumens de muſique à vent qui ſervent aux ſacrifices.*
Offerplegtigheid. z. v. Plegtigheid in het offeren gebruikelijk. *Cérémonies qu'on obſervé dans les ſacrifices.*
Offerprieſter. z. m. Offeraar. *zie* Offeraar.
Offerregt. z. g. *Droit de ſacrifice.*
Offerſtaatſi. z. v. Offerplegtigheid. *Cérémonie avec laquelle on ſacrifie.*
Offervat. z. g. *Vaſe qui ſert au ſacrifice.*
Offerwet. z. v. Wet nopende de offerhande. *Loi qui regarde ou qui touche le ſacrifice.*
Offerwijn. z. m. *Vin d'holocauſte.*
Den offerwijn op 't altaar gieten. *Verſer le vin d'holocauſte ſur l'autel.*
OFFICIE. *ond. w. zie* Ampt.
OFFICIANT. *ond. w. zie* Amptenaar.
OFFICIER. *ond. w. zie* Schout.
Hoofdofficier. *zie* Opperſchout.
OFTE. *zie* Of. *Ou.*

OGE. OGT. OI. OIR. OKE. OKK. OKS. OKT. OKU. OLE. OLI.

OGE. *zie* Oog.
OGTEND. z. m. Ugtend, morgen. *Matin.*
In den ogtend. *Le matin, au matin.*
Van ogtend of van den ogtend. *Ce matin.*
Ogtendmaal. z. g. Ugtendmaal, ontbijt. *Déjeuné.*
Een goed ogtendmaal doen. *Faire un bon déjeuné.*
Ogtenſtond. z. m. Morgenſtond. *Matinée, le matin.*
Een lieflijke ogtendſtond. *Une matinée agréable, un beau matin, une belle matinée.*
's Ogtends. *bijw.* 's Ugtends, 's morgens. *Le matin, au matin.*
Hij vertrok 's ogtends vroeg. *Il partit le matin de bonne heure ou de bon matin.*
OI. *zie* Ooi.
OIJEVAAR. z. m. Zekere groote vogel. *Cigogne ou Ciconne, certain grand oiſeau de paſſage.*
De oijevaars komen over. *Les cigognes viennent, le printemps approche.*
De oijevaars neſtelen op ſchoorſteenen, en zoeken de koningrijken niet. *Les cigognes font leur nid au haut des cheminées, & ne cherchent pas les Royaumes.*
‡ OIJEVAAREN. w. w. Verzamelen, met kunsjes neemen. *Aſſembler, accumuler, prendre par fineſſe.*
‡ Ik heb geen zin in dat oijevaaren. *Ces fineſſes ou ces tours pour attrapper ne me plaiſent pas.*
‡ Oijevaarsbeen. Een die lange dunne beenen heeft. *Celui ou celle qui a des jambes longues & deliées comme des fuſeaux, des jambes tout d'une venue.*
‡ Oijevaarsbeenen. z. g. meerv. *Des jambes de cigognes, des jambes grêles, tout d'une venue, longues & maigres.*
Hij heeft oijevaarsbeenen of oijevaars kuiten. *Il a des jambes de cigogne, il a de longues jambes, des jambes tout d'une venue.*
Oijevaarsbek. z. m. *Bec de cigogne.*
Oijevaarsbek. z. m. Zeker kruid en bloemgewas. *Bec de cigogne, bec de grue, certaine herbe ou plante.*
Oijevaarsbos. z. v. Kleine takkenbos. *Un petit fagot.*
Oijevaarsneſt. z. g. *Nid de cigogne, nichée de cigognes.*
Een oijevaarsneſt ſtooren. *Effaroucher une nichée de cigognes, la detruire, la défaire, l'abattre.*
OIR. z. g. Erve, nazaat. *Héritier, ſucceſſeur, boir: terme de Palais.*
Van dat geſlagte is geen mannelijk oir meer overig. *Il ne reſte plus d'boirs ou d'héritiers mâles de cette race ou de cette famille.*
OIRKONDE. *zie* Oorkonde.
OORSPRONG, enz. *zie* Oorſprong, enz.
OKER, ooker. z. v. Berggeel. *Ocre, terre jaune & ſéche.*
Dat is met oker geverſd. *Cela eſt teint avec de l'ocre.*
OKKERNOOT. z. m. Walnoot, groote noot. *Noix, groſſe noix.*
OKSEL, oxel. z. v. Holligheid onder de armen. *Aiſſelle, creux ſous le bras.*
Stank der okſelen. *Gouſſet, la puanteur des aiſſelles.*
Okſelhair. z. g. 't Hair der okſelen. *Le poil qui croit ſous le bras, le poil des aiſſelles.*
Okſelſchrooi. z. v. Zeker ſtuk in de hemden dat onder de okſelen komt. *Gouſſet, piéce de toile quarrée qu'on met ſous les manches des chemiſes.*
OKSHOOFD. z. g. Zeker wijnvat. *Muid, ſorte de tonneau à mettre du vin, barrique.*
Wat geld het okshoofd van dien wijn? *Combien vaut la barrique de ce vin-là?*
Een okshoofd wijn inleggen. *Mettre une barrique de vin en cave.*
Een Bordeeuſch okshoofd. *Une barrique de Bourdeaux.*
OKTOBER. *zie* October.
OKULATIE en okuleeren. *zie* Oculatie en Oculeeren.
OLEANDER. *zie* Roozelaurier.
OLI, olij en olie. z. v. *De l'huile.*
Doe wat olie in de lamp. *Mettez un peu d'huile dans la lampe.*
Dat is zoo vet als oli. *Cela eſt gras comme de l'huile.*
Oli van olijven, boomolie. *Huile d'olives.*
Oli van lellën, lellolie. *Huile de lis.*
De heilige oli, 't laatſte oliſel. *Les ſaintes huiles, l'extrême onction.*
Met oli zalven. *Oindre d'huile.*
Oude oli. *De l'huile vieille.*
‡ Daar moet oli, dat is, daar moet geld wezen. *Il faut de l'argent, il faut qu'il y ait de l'argent, il faut financer.*
Balſemolie, Boomolie, Lauwerolie, Lauwrierolie, Lelienolie, Lijnzaadolie, Neutolie, Nootolie, Raapolie, Roozenolie, Rottingolie, Spijkolie, Terpentijnolie, enz. *zie onder* Balſem, enz.
Oliagtig. *bijv. w.* Smeerig of vet als olie. *Huileux, onctueux, oléagineux.*
Oliagtigheid. z. v. *Qualité oléagineuſe.*
Olibak. z. m. *Citerne à garder des huiles ou de l'huile, citerne à huile, auge à huile.*
Oliblok. z. g. Zaadſtamper. *Pilon ou marteau qui ſert à briſer les fruits ou graines d'où l'on tire l'huile.*
Oliboom. *zie* Olijfboom.
Olidroeſſem. z. m. Oliheffe. *De la lie d'huile.*
Oliëagtig. *zie* Oliagtig.
OLIEN. w. w. Met oli beſtrijken. *Huiler, frotter d'huile, oindre.*
Dat hout moet geolijd worden. *Il faut que ce bois ſoit huilé ou frotté d'huile.*
OLIFANT, olijfaut. z. m. Elefant. *Eléfant ou éléphant.*
Olifantsbeen. *Jambe d'éléfant.*
‡ Olifantsbeenen, heele dikke beenen. *De très-groſſes jambes & enflées, de groſſes pates.*
‡ Die Heer heeft olifantsbeenen. *Ce Monſieur a les jambes groſſes, il a des jambes d'éléfant.*
Olifantsſnuit. z. m. *Trompe d'éléphant.*
Olifantstand. z. m. *Yvoire, dent d'éléphant.*
Een ſcheepje met olifantstanden. *Un petit vaiſſeau chargé d'yvoire ou de dents d'éléphants.*
OLIHEFFE. *zie* Olidroeſſem.
OLIJF. z. m. Boom van olijven. *Olivier, arbre qui porte des olives.*
Olijf. Olijve of olive. *Olive, le fruit de l'olivier.*
Olijven na den maaltijd eeten. *Manger des olives après le repas ou à ſon deſſert.*
OLIJFANT. *zie* Olifant.
Olijfblad. z. g. *Feuille d'olivier.*
Olijfboom. z. m. *Olivier.*
Olijfkrans. z. m. *Couronne de feuilles ou de branches d'olivier.*
Olijfoli. z. v. Oli van olijven. *Huile d'olive.*
Olijftak. z. m. *Rameau d'olive ou d'olivier.*
De olijftak is een teken van den vrede. *Le rameau d'olive eſt le ſymbole de la paix.*
Olijfverwig. *bijv. w.* Die of dat de kleur van olijven heeft. *Olivâtre, de couleur d'olive.*
OLIJK. *bijv. w.* Slim, loos, doortrapt. *Ruſé, malin.*
Een olijk platie. *Un malin petit paſte, un malin eſpiégle.*
Een olijke deugniet. *Un franc vaurien.*
Een olijke gek. *Un fou ſieffé.*
Olijkheid. z. v. *Ruſe, malice, méchanceté,*
OLIJVE of olijven. *bijv. w. D'olive ou d'olivier.*
Olijvenkleur. *Couleur d'olive.*
Olijven. z. m. meerv. Vrugten van den olijf. *Olives.*

Digitized by Google

Olijven plukken, eeten, enz. *Cueillir, manger des olives.*
Olijven. *bijv. w. D'olive ou d'olivier.*
Olijvenhout. *z. g. Bois d'olivier.*
Olijvenoogst. *z. m.* De oogsttijd der olijven. *Olivaison, la recolte ou le temps de la recolte des olives.*
Olijventafel, tafel van olijvenhout. *Une table de bois d'olivier.*
Olijvenvormig. *bijv. w. Olivaire.*
OLIKAN. *z. v.* Olikruik. *Pot ou cruche à huile.*
Olikoek. *z. v. Gâteau cuit dans l'huile, bignet à l'huile.*
Olimolen. *z. m.* Olimeulen. *Moulin à huile.*
Daar is een olimolen afgebrand. *Il y a un moulin à huile tout à fait brûlé.*
Olipars. *z. v.* Olipers. *Pressoir à huile.*
Olipot. *z. m. Pot à l'huile.*
Olisel. *z. g.* 't Laatste olisel. *Les saintes huiles, l'extrême onction.*
Eenen zieken 't laatste olisel geeven. *Donner à un malade les saintes huiles ou l'extrême onction.*
Oli slaan. Oli maaken. *Faire de l'huile.*
Olislager. *z. m. Huilier, ouvrier qui fait de l'huile.*
Olisteen. *z. m.* Een heele zagte slijpsteen. *Pierre à l'huile, une pierre douce.*
Oliton. *z. v.* Olivat. *Tonneau à l'huile.*
Olivat. *zie* Oliton.
Oliverf. *z. v.* Oliverwe. *Couleur ou teinture mêlée ou faite avec de l'huile, couleur en huile.*
Dat stuk is met oliverf geschilderd. *Ce tableau est peint en huile.*
Oliverkoper. *z. m. Huilier, marchand qui vend de l'huile.*

OLL. OLM. OM.

OLLEN. *neerv.* Prullen, vodden. Als, hij maakt niet als ollen en prullen. *Il ne fait que barbouiller du papier, il n'écrit que des sottises.*
OLM. *z. m.* Olmboom, iepenboom. *Orme.*
Olmbosch. *z. g.* Eene plaats met olmboomen beplant. *Ormaye, un lieu planté d'ormes.*
Olmtak. *z. m. Rameau ou branche d'orme.*
OM. *Voorzetzel.* Uit inzigt, voor. *Pour, à dessein.*
Hij deede dat om haar te behaagen. *Il fit cela pour lui plaire.*
Om haare deugd. *Pour sa vertu.*
Om de liefde van God. *Pour l'amour de Dieu.*
Iets om Gods wil geeven. *Donner quelque chose pour l'amour de Dieu.*
Om niet, zonder loon. *Gratis, gratuitement, sans récompense, pour rien.*
Iemand om niet dienen. *Servir quelqu'un gratuitement ou sans récompense.*
Om dit noch om dat, uit geenerlei inzigt. *Ni pour ceci ni pour cela, pour rien au monde.*
Om een woord. *Pour une parole.*
Om eene beuzeling. *Pour une bagatelle.*
Om hoog noch om laag, nergens om. *Pour quoique ce soit, pour aucune chose au monde.*
Hij wilde zig om hoog noch om laag laten beweegen. *Il demeura toujours inflexible, on ne le put persuader pour quoi que ce fût.*
Ergens om uitgaan. *Sortir pour aller chercher ou faire quelque chose.*
Hij is daar om te leeren. *Il est-là pour apprendre.*
Om. Omgeloopen, verscheenen. *Tourné, échu, expiré.*
De wind is om. *Le vent à changé ou tourné.*
De tijd is om. *Le temps est échu ou expiré.*
Om. Omtrent. *Environ.*
Om den middag, omtrent den middag. *Environ midi.*
Om. Rondom. *A l'entour, autour de.*
't Leger trok om den berg. *L'armée fit le tour de la montagne.*
Om en om, rondom. *Tout autour, tout à l'entour.*
Iets om en om wenden. *Tourner quelque chose de tous côtés, de tous biais, de tous sens.*
Om het eerst, om 's eerst, om 't zeerst. *A qui mieux mieux, à l'envi l'un de l'autre.*
Zij waren elk om 't eerste beezig. *Ils étoient occupés à l'envi l'un de l'autre, ils travailloient tous à qui mieux mieux.*
Om strijd. *bijw.* Om het eerst, om best, om 't best. *A qui mieux mieux ou à l'envi.*
Zij arbeiden elk om strijd. *Ils travaillent à qui mieux mieux ou à l'envi.*

OMA. OMB. OMC. OMD.

OMARBEIDEN. *w. w.* Het land omarbeiden. *Remuer la terre.*
OMARMD. *d. w.* van Omarmen.
OMARMEN. *w. w.* Omhelzen. *Embrasser.*
Omarming. *z. v.* Omhelzing. *Embrassement.*
OMBAZUINEN. *zie* Omtrompetten.
OMBERSPEL. *zie* Homberspel.
OMBINDEN. *w. w.* Omwinden. *Bander, envelopper, lier avec des bandes ou bandages, attacher autour de quelque chose.*
Zijnen gordel ombinden. *Se ceindre, mettre sa ceinture.*
Ombindsel. *z. g.* Omwindsel. *Enveloppe.*
OMBOORDEN. *w. w.* Met een boordsel beleggen. *Border, galonner.*
OMBRENGEN. *w. w.* Dooden, om hals brengen. *Tuer, massacrer, ôter la vie.*
Met vergif ombrengen. *Empoisonner, faire mourir par le poison.*
Ombrengen. Omdraagen. *Porter ou apporter par-tout, porter à la ronde, porter en procession.*
Hij zal de kourant van daag ombrengen. *Il portera par-tout les gazettes au jourd'hui.*
Breng dat glas om. *Faites aller ce verre à la ronde, faites-lui faire la ronde.*
Ombrengen. Doorbrengen, den tijd doorbrengen. *Passer le temps.*
Ombrengen. *Scheepswoord.* Ombraaijen. *Revirer, tourner.*
OMBRENGER. *z. m.* Die iets omdraagt of ombrengt. *Porteur, celui qui porte partout.*
Ombrengster. *z. v. Celle qui porte partout ou à la ronde, porteuse.*
OMBUIGEN. *w. w. Courber, forcer en pliant.*
Het mes is omgebogen. *Le canteau est courbé.*
OMBUITELEN. *g. w.* Omtuimelen. *Culbuter.*
Ombuiteling. *z. v.* Omtuimeling. *Culbute.*
OMCINGELEN. *w. w.* Omringen. *Entourer, environner, investir.*
't Leger omcingelde de stad. *L'armée environna la ville, l'investit ou se campa autour.*
Den vijand omcingelen of bezetten. *Envelopper l'ennemi, lui fermer le passage, le couper.*
Omcingeling. *z. v.* Omringing, bezetting. *Action d'envelopper & d'environner.*
OMDAT. *Koppelw.* Vermits, doordien. *Parce que, à cause que.*
Omdat ik het zoo verstaa, wil, enz. *Parce que je l'entens, que je le veux ainsi &c.*
Omdat hij het zoo doen wil. *Parce qu'il le veut faire ainsi.*
OMDEELEN. *w. w.* Rondom deelen. *Partager à la ronde ou en rond, distribuer à la ronde.*
't Suikergebak in 't ronde omdeelen. *Partager les sucreries, les distribuer à la ronde.*
OMDEELER. *z. m.* Uitdeeler. *Distributeur.*
Omdeeling. *z. v.* Omdeiling. *Division circulaire ou partage en rond, distribution à la ronde.*
OMDELVEN. *zie* Omgraaven.
OMDOEN. *w. w.* Omhangen, aandoen.
Zijnen mantel omdoen. *Mettre son manteau, se couvrir de son manteau.*
Omdoen, omwinden. *Mettre autour, envelopper.*
OMDOOLEN. *g. w.* Omdwaalen. *Errer, courir à l'aventure.*
't Land omdoolen. *Courir çà & là, être vagabond.*
Omdooling. *z. v.* Omdwaaling. *L'action d'errer.*
OMDRAAGEN. *w. w.* Omvoeren. *Porter en procession.*
OMDRAAIJEN. *w. w.* Omwenden, omkeeren. *Tourner, tournoyer.*
't Hoofd omdraaijen. *Tourner la tête.*
Een rad omdraaijen. *Tourner une roue.*
Omdraaijen. *g. w.* Omgaan, omgedraaid worden. *Tourner, tournoyer.*
De meulen draait om. *Le moulin tourne ou va.*
Het omdraaijen van den molen. *Le tournoyement du moulin.*
Omdraaijing. *z. v.* Omwending. *Mouvement circulaire, tournoyement.*
Omdraaijing van den molen. *Le tournoyement du moulin.*
Omdragt. *z. v. Procession.*
De omdragt van 't Sakrament. *La procession du St. Sacrement.*
OMDRIJVEN. *w. w.* Doen omgaan. *Faire tourner, faire aller, faire un mouvement circulaire, faire circuler, forcer à tourner.*
't Water drijft den meulen om. *L'eau fait tourner ou aller le moulin.*
Omdrijven. *Chasser autour.*
De paerden om den molen drijven. *Chasser les chevaux autour du moulin.*
Ik zal mijne schapen om dien berg drijven. *Je ferai paître mes brebis autour de cette montagne.*
OMDRINKEN. *w. w.* In 't ronde drinken. *Boire à la ronde.*
Laat ons eens omdrinken. *Buvons à la ronde.*
OMDWAALEN. *g. w.* Omdoolen. *Errer, courir, être vagabond, s'égarer.*
Agter land omdwaalen. *Courir la campagne, être vagabond, vagabonder, courir à l'avanture.*
Omdwaaling. *zie* Omdooling.

O M G.

OMGAAN. *w. w.* Rondom gaan. *Faire le tour.*
De stad omgaan. *Faire le tour de la ville.*
Laat het glas eens omgaan. *Buvez à la ronde, faites faire le tour au verre.*
Omgaan. *g. w.* Den omgang doen. *Faire la procession.*
Met de schaal omgaan. *Faire la collecte pour les pauvres.*
Omgaan. Verkeeren. *Converser, fréquenter, hanter.*
Hij weet met al de waereld om te gaan. *Il sait converser ou vivre avec tout le monde.*
Omgaan, draaijen, omloopen. *Tourner.*
De meulen gaat om. *Le moulin tourne.*
Omgaan. Hanteeren. *Se mêler de &c.*
Met koopmanschap omgaan. *Se mêler du négoce ou de faire négoce.*

Digitized by Google

Met leugenen omgaan. *Mentir, dire des menſonges.*
Omgaan, gebeuren. *Arriver, ſe paſſer.*
Daar is niet veel omgegaan in de voorledene week. *Il ne s'eſt preſque rien paſſé la ſemaine paſſée ou dernière.*
Daar gaat veel om in de waereld. *Il ſe paſſe: il arrive bien des choſes dans le monde.*
Omgaan, uit den weg gaan. *Faire un détour, s'écarter.*
Hij is een groot ſtuk weegs omgegaan. *Il a fait un grand détour.*
Om gaan leggen. *Se plier, ſe courber, ſe renverſer.*
Dat mes gaat omleggen. *Ce couteau ſe plie, le tranchant de ce couteau ſe plie, ſe renverſe ou ſe rebouche.*
Omgang. *z. m.* Ommegang, omloop. *Circuit, tour, galerie.*
De omgang of trans van eenen tooren. *La galerie d'une tour.*
De omgang van de kerke. *La galerie de l'égliſe.*
Omgang of loop der zonne. *Tour du ſoleil, cours du ſoleil.*
Omgang, omdragt. *Proceſſion.*
Den omgang bijwoonen. *Aſſiſter à la proceſſion.*
Den omgang doen. *Faire la proceſſion.*
Omgang, omwending. *Tour.*
Ik heb al vier omgangen gedaan. *J'ai déjà fait quatre tours.*
Omgang, ommegang, verkeering. *Converſation, entretien.*
Hij is van eenen aangenaamen ommegang. *Il eſt d'une converſation agréable.*
OMGEARBEID. *d. w.* Van omarbeiden. *Remué parlant de la terre.*
OMGEBAZUIND. *d. w.* Van ombazuinen. *Publié par-tout, publié à ſon de trompe.*
OMGEBOGEN. *d. w.* Van ombuigen. *Courbé en tournant.*
OMGEBOLWERKT. *d. w.* van Bolwerken. *Fortifié ou retranché tout autour.*
OMGEBONDEN. *d. w.* Van ombinden. *Lié ou attaché autour.*
OMGEBOORD. *d. w,* van Boorden. *Bordé tout autour.*
OMGEBRAGT. *d. w.* Van ombrengen. *zie* ombrengen.
OMGEBRAST. *d. w.* Van ombraſſen. *zie* ombraſſen.
OMGEBUITELD. *d. w.* Van ombuitelen. *Culbuté.*
OMGEDAAN. *d. w.* Van omdoen. *Enveloppé zie* omdoen.
OMGEDEELD. *d. w.* Van omdeelen. *Diſtribué, partagé.*
OMGEDOLVEN. *d. w.* Van omdelven. *zie* omgegraven.
OMGEDOOLD. *d. w.* Van omdoolen. *Erré çà & là.*
OMGEDRAAGEN. *d. w.* Van omdraagen. *Porté en proceſſion.*
OMGEDRAAID. *d. w.* Van omdraaijen. *Tourné. zie* omdraaijen.
OMGEDREEVEN of omgedreven. *d. w.* Van omdrijven. *zie* omdrijven.
OMGEDRONKEN. *d. w.* Van omdrinken. *Bu à la ronde.*
OMGEDWAALD. *d. w.* Van omdwaalen. *Erré, vagabondé.*
OMGEEVEN. *w. w.* In 't rond geeven. *Donner à la ronde, donner de main en main en faiſant le tour.*
Wie moet de kaart omgeeven of geeven? *Qui doit donner les cartes? A qui eſt-ce à donner les cartes?*
OMGEGAAN. *d. w.* Van omgaan. *zie* omgaan.
OMGEGEEVEN of omgegeven. *d. w.* van omgeeven. *Donné à la ronde.*
OMGEGOOID. *d. w.* Van omgooijen. *Jetté par terre.*
OMGEGORD. *d. w.* van omgorden. *Ceint, lié autour.* Men zegt ook *Omgord.*
OMGEGRAAVEN. *d. w.* Van omgraaven. *Foüi, becké, remué.*
OMGEGREEPEN of omgegrepen. *d. w.* van omgrijpen. *Empoigné &c.*
OMGEHAALD. *d. w.* Van omhaalen. *Abattu, démoli, renverſé.*
OMGEHAKT. *d. w.* van Omhakken. *Abattu en coupant ou à coups de hache.*
OMGEHANGEN. *d. w.* Van omhangen. *Pendu autour.*
De gordijnen zijn al omgehangen. *On a déjà pendu les rideaux tout autour.*
Ziende dat het regende, heb ik mijnen mantel omgehangen. *Voyant qu'il pleuvoit, j'ai pris ou j'ai mis mon manteau.*
Men zegt ook *Ombangen*, maar als men van de zaak ſpreekt daar men iets omhangt. *zie* omhangen.
OMGEHEIND. *d. w.* Van omheinen. *Environné d'une haye.*
OMGEHOORD. *d. w.* Van omhooren. *zie* omhooren.
OMGEHOUWEN. *d. w.* Van omhouwen. *Abattu avec la coignée.*
OMGEHUTZELD. *d. w.* Van omhutzelen. *Remué, ſecoué.*
OMGEJAAGD. *d. w.* Van omjaagen. *Chaſſé à l'entour.*
OMGEKEEKEN of omgekoken. *d. w.* van omkijken. *Regardé derrière, de tous côtés.*
OMGEKEERD. *d. w.* Van omkeeren. *Tourné.*
Een omgekeerd kleed. *Un habit retourné.*
OMGEKOFT of omgekogt. *d. w.* van omkoopen. *Corrompu, gagné.*
De Regters waren omgekogt. *Les Juges étoient corrompus ou gagnés.*
OMGEKOOMEN. *d. w.* Van omkoomen. *Péri. zie* omkoomen.
OMGEKROMD. *d. w.* Van omkrommen. *Courbé ou plié en cercle.*
OMGEKROOPEN of omgekropen. *d. w.* Van omkruipen. *Rampé autour.*
OMGEKRUID. *d. w.* Van omkruijen. *zie* Omkruijen.
OMGELEGEN. *d. w.* Van omleggen, *en bijv. w.*
Onze wagen heeft driemaal in de reis omgelegen. *Notre chariot a verſé trois fois dans le voyage.*
De omgelegene landen. *Les pays circonvoiſins.*
OMGELEID. *d. w.* Van omleiden. *Conduit à l'entour ou à la ronde, trompé &c.*
OMGELEID. *d. w.* Van omleggen. *w. w. zie* Omleggen. *w. w.*
OMGELOOPEN of omgelopen. *d. w.* Van omloopen. *Circulé, couru autour.*
OMGEMUURD. *d. w.* Van ommuuren. *Environné ou entouré d'une muraille.*
OMGENAAID. *d. w.* Van ommaaijen. *Bordé, ourlé.*
OMGEPAALD. *d. w.* Van ompaalen. *Paliſſadé tout à l'entour.*
OMGEPAKT. *d. w.* Van ompakken. *Empaqueté, enveloppé.*
OMGEPLOEGD. *d. w.* Van omploegen. *Remué avec la charrue.*
OMGEREEDEN of omgereden. *d. w.* Van omrijden. *zie* omrijden.
OMGEROEPEN. *d. w.* Van omroepen. *Crié publiquement par tous les quartiers de la ville.*
OMGEROERD. *d. w.* Van omroeren. *Remué en tournant.*
OMGEROLD. *d. w.* Van omrollen. *Rouler en pouſſant, roulé autour.*
OMGESCHADUWD. *d, w.* Van omſchaduwen. *Ombragé tout autour.*
OMGESCHEENEN of omgeſcheenen. *d. w.* Van omſchijnen, van 't ligt ſpreekende. *Environné de ſplendeur, lui autour.*
OMGESCHOMMELD. *d. w.* Van omſchommelen. *zie* omſchommelen.
OMGESCHREEVEN of omgeſchreven. *d. w.* Van omſchrijven. *Ecrit autour, enrégitré, périphraſé &c.*
OMGESCHUD. *d. w.* Van omſchudden. *Secoué, remué en tournant.*
OMGESCHUT. *d. w.* Van omſchutten. *Séparé tout à l'entour par une cloiſon.*
OMGESLAGEN. *d. w.* Van omſlaan. *Renverſé, abattu.*
OMGESLOOTEN of omgeſloten. *d. w.* Van omſluiten. *Fermé tout autour.*
OMGESMAKT. *d. w.* Van omſmakken. *Renverſé.*
OMGESMEERD. *d. w.* Van omſmeeren. *Graiſſé tout autour, &c.*
OMGESMEETEN of omgeſmeten. *d. w.* Van omſmijten. *Renverſé, jetté à la renverſe.*
OMGESNEDEN. *d. w.* Van omſnijden. *zie* omſnijden.
OMGESPIT. *d. w.* Van omſpitten. *Remué, bêché.*
OMGESPOELD. *d. w.* Van omſpoelen. *Lavé ou rinſé tout autour.*
OMGESPRONGEN. *d. w.* Van omſpringen. *Danſé en rond, ſauté, &c.*
OMGESTAAN. *d. w.* Van omſtaan. *zie* omſtaan.
OMGESTEMD. *d. w.* Van omſtemmen. *zie* omſtemmen.
OMGESTOOTEN. *d. w.* Van omſtooten. *Renverſé, jetté à la renverſe.*
OMGESTORT. *d. w.* Van omſtorten. *Répandu à l'entour, renverſé, tombé à la renverſe, verſé.*
OMGESTULPT. *d. w.* Van omſtulpen. *Renverſé, bouleverſé, mis ſens deſſus deſſous.*
OMGESTUUWD. *d. w.* Van omſtuuwen. *Accompagné, entouré, environné.*
OMGETIMMERD. *d. w.* Van omtimmeren. *Bâti tout autour.*
OMGETROKKEN. *d. w.* Van omtrekken. *zie* omtrekken.
OMGETROMD. *d. w.* Van omtrommen. *zie* omgetrommeld.
OMGETROMMELD. *d. w.* Van omtrommelen. *Publié au ſon du tambour.*
OMGETROMPET. *d. w.* Van omtrompetten. *Publié à ſon de trompe.*
OMGETUIMELD. *d. w.* Van omtuimelen. *Culbuté.*
OMGETUIND. *d. w.* Van omtuinen. *zie* omgeheind. Men zegt ook *Omtuind.*
OMGEVAAREN. *d. w.* Van omvaaren. *zie* omvaaren.
OMGEVADEMD. *d. w.* Van omvademen. *Entouré en embraſſant.*
OMGEVALLEN. *d. w.* Van omvallen. *Tombé à la renverſe, renverſé, verſé, parlant d'un chariot.*
OMGEVAT. *d. w.* Van omvatten. *zie* omvatten.
OMGEVEN. *zie* omgeeven.
OMGEVLOGEN of omgevloogen. *d. w.* Van omvliegen. *Volé autour.*
OMGEVLOGTEN. *d. w.* Van omvlegten. *Treſſé autour.*

Digitized by Google

OMGEVLOOGEN. *zie* omgevlogen.
OMGEVLOOTEN of omgevloten. *d. w.* Van omvlieten. *Coulé autour.*
OMGEVOERD. *d. w.* Van omvoeren. *Porté en proceſſion &c.*
OMGEVOUWEN of omgevouwd. *d. w.* Van omvouwen. *Enveloppé.*
OMGEWAAID. *d. w.* Van omwaaijen. *Abattu du vent ou par le vent.*
OMGEWANDELD. *d. w.* Van omwandelen. *Promené tout autour &c.*
OMGEWEND. *d. w.* Van omwenden. *Tourné &c.*
OMGEWENTELD. *d. w.* Van omwentelen. *Tourné, roulé, vautré.*
OMGEWIMPELD. *d. w.* Van omwimpelen. *zie* Bewimpeld.
OMGEWONDEN. *d. w.* Van omwinden. *Enveloppé.*
OMGEWORPEN. *d. w.* Van omwerpen. *Renverſé, jetté à la renverſe.*
OMGEWROET. *d. w.* Van omwroeten. *Fouillé, creuſé &c.*
OMGEWRONGEN. *d. w.* Van omwringen. *Tordu avec force.*
OMGEZET. *d. w.* Van omzetten. *Retourné &c.*
OMGEZIEN. *d. w.* Van omzien. *Regardé derriére, regardé autour &c.*
OMGEZONDEN. *d. w.* Van omzenden. *Envoyé de tous côtés ou à la ronde.*
OMGEZWAAID. *d. w.* Van omzwaaijen. *zie* omzwaaijen.
OMGEZWAGTELD. *d. w.* Van omzwagtelen. *Enveloppé dans les langes, emmaillotté.*
OMGEZWENKT. *d. w.* Van omzwenken. *zie* omzwenken.
OMGEZWIKT. *d. w.* Van omzwikken. *Tourné, parlant du pied quand on va tomber.*
OMGEZWORVEN. *d. w.* Van omzwerven. *Erré çà & là.*
OMGOOIJEN. *zie* omſmijten, omwerpen.
OMGORD. *d. w.* Van omgorden.
OMGORDEN. *w. w.* ombinden. *Ceindre, entourer.*
Zijne lendenen waren omgord. *Ses reins étoient ceints, il avoit les reins ceints.*
Omgording. *z. v. Ceinture ou l'action de ceindre.*
OMGRAAVEN. *w. w.* omſpitten, omdelven. *Remuer la terre, fouïr, bêcher.*
Een land omgraaven. *Bêcher, fouir, ou remuer un champ.*
OMGRIJPEN. *w. w.* omvatten. *Prendre autour, empoigner, contenir, renfermer.*
Men kon dat met de hand niet omgrijpen. *On ne pouvoit renfermer cela dans la main on ne le pouvoit pas empoigner.*

OMH. OMJ. OMK.

OMHAALEN. *w. w.* Om ver of onder de voet omhaalen. *Abattre, faire tomber, renverſer, démolir.*
Zijn huis wierd omgehaald. *Sa maiſon fut abattue, démolie ou renverſée.*
OMHAKKEN. *w. w.* Omhouwen. *Abattre, couper, abattre à coups de coignée.*
Eenen boom omhakken. *Abattre ou couper un arbre.*
OMHALST. *d. w.* Van omhalzen.
OMHALZEN. *w. w. Scheepsw.* Het zeil omhalzen. *Brouiller la voile: terme de marine.*
OMHANGEN. *w. w.* Rondom hangen. *Pendre à l'entour de quelque choſe, entourer, environner.*
Zijnen mantel omhangen. *Mettre ſon manteau.*
Een ledekant omhangen. *Garnir un chalit de rideaux.*
Omhangen. *d. w.* Van omhangen. Als, een ledekant met zijden gordijnen omhangen. *Chalit garni de rideaux de ſoye.*
De Koning was met de Ridder Orde omhangen. *Le Roi avoit le colier de l'Ordre.*
Omhangzel. *zie* Behangzel.
OMHEEN. *bijw.* Rondom. *Alentour, dans ces quartiers-là.*
't Leger lag daar omheen. *L'armée étoit-là alentour.*
OMHEINEN. *w. w.* Omtuinen. *Enclorre, entourer ou environner de hayes, paliſſader.*
Omheining. *z. v.* Omtuining. *Action d'entourer ou d'environner de haye, d'un enclos.*
OMHELSD. *d. w.* Van omhelzen.
OMHELZEN. *w. w.* Om den hals vatten. *Embraſſer.*
Zijne kinderen omhelzen. *Embraſſer ſes enfans.*
Zij omhelsden mij. *Elle m'embraſſa.*
Malkanderen omhelzen of omarmen. *S'embraſſer.*
Eenen Godsdienſt omhelzen. *Embraſſer une Religion.*
Omhelzing. *z. v.* Omarming, omvatting. *Embraſſement, embraſſade.*
OMHOOG. *bijw.* Opwaarts, boven op. *En haut, deſſus, au deſſus.*
Omhoog vliegen. *Voler en haut.*
Dat ſtaat daar omhoog. *Cela eſt placé, ſitué ou mis là haut ou là-deſſus.*
* Om hoog noch om laag iets niet willen zeggen. *Ne vouloir pas dire une choſe tout quoi que ce ſoit, s'obſtiner à ne vouloir pas dire quelque choſe.*
OMHOOREN. *g. w. S'informer.*
Naar eene meid omhooren. *S'informer pour trouver une ſervante.*
OMHOUWEN. *w. w.* Omhakken, vellen *Abattre, couper, abattre à coups de hache.*
Eenen boom omhouwen. *Abattre ou couper un arbre.*
Omhouwing. *z. v.* Omhouwing van boomen. *Abattis, abattis d'arbres.*
OMHUTZELEN. *w. w.* Omſchudden, 't onderſte boven hutzelen. *Reſſaſſir, remuer ou ſecouer.*
Hutzel den pot eens om. *Remuez ou ſecouez le pot.*
Brieſjes in eenen hoed omhutzelen. *Reſſaſſer des billets dans un chapeau.*
Omhutzeling. *zie* Omſchudding.
OMJAAGEN. *w. w.* Omdrijven. *Chaſſer à l'entour.*
OMKEER. *z. m.* Omdraai. *Un tournant, un détour.*
OMKEEREN. *w. w.* Omwenden, omdraaijen. *Tourner, bouleverſer.*
Eenen wagen omkeeren. *Tourner un chariot.*
Zig omkeeren of zig omdraaijen. *Se tourner.*
Eene ſtad omkeeren of verwoeſten. *Détruire une ville, la bouleverſer, la ruiner de fonds en comble.*
Een vat omkeeren of 't onderſte boven keeren. *Mettre un tonneau le haut en bas, ſens deſſus deſſous.*
Een kleed omkeeren. *Retourner un habit.*
Eene ſtruif omkeeren. *Retourner une omelette.*
Omkeering. *z. v.* Omwending. *Action de tourner, tournoyement.*
Omkeering van een kleed. *Action de retourner un habit, le changement qu'on fait à un habit en le retournant.*
Omkeering, verwoeſting. *Deſtruction, ſubverſion, bouleverſement.*
Omkeering van eene ſtad. *Deſtruction ou bouleverſement d'une ville.*
OMKIJKEN. *g. w.* Omzien. *Se tourner pour regarder ou pour voir par derriére.*
Zoo dra hij 't gerugt hoorde, keek hij om. *Il ſe tourna auſſitôt qu'il entendit le bruit.*
Omkijken, naar iemand omkijken. *Prendre garde à quelqu'un, s'intéreſſer en ce qui le regarde.*
OMKOOMEN. *g. w.* Om hals koomen. *Périr, terminer ſes jours, mourir, perdre la vie.*
Elendiglijk omkoomen. *Périr miſérablement, finir fatalement ſes jours.*
Door liſt van een wijf omkoomen. *Périr par l'adreſſe d'une femme.*
Omkoomen, omloopen. *Paſſer, expirer, échoir.*
Dus is 't jaar weder omgekoomen. *C'eſt ainſi que l'année s'eſt encore paſſée, c'eſt ainſi que nous avons encore achevé l'année.*
* 't Is met hem omgekoomen, 't is met hem gedaan. *C'eſt fait de lui, il eſt perdu, il n'en réchappera pas.*
Zult gij daar wel mede omkoomen? *En aurez vous aſſez pour faire le tour?*
OMKOOPEN of omkopen. *w. w.* Met geld omzetten. *Corrompre par argent, gagner.*
Eenen Stadvoogd omkoopen. *Corrompre un Gouverneur par argent, le gagner.*
De Regters zijn omgekogt. *Les Juges ſont corrompus par argent, les Juges ont été gagnés.*
Omkoopelijk. *bijv. w. Que l'on peut gagner ou corrompre.*
Omkooping. *z. v.* Omzetting door giften en geſchenken. *Action de corrompre par argent, corruption.*
OMKROMMEN. *w. w.* Ombuigen. *Courber, plier en cercle.*
Dat ijzer is heel omgekromd. *Ce fer eſt tout-à-fait courbé ou plié.*
Omkrommen, met bogten loopen, van 't loopend water ſpreekende. *Serpenter, couler en ſerpentant.*
Omkromming. *z. v.* Ombuiging. *Action de courber ou de plier, courbure.*
OMKRUIJEN. *w. w. Brouetter autour, faire faire le tour dans une brouette.*
OMKRUIPEN. *w. w. Se traîner autour, ramper autour, faire en ſe traînant ou en rampant le tour de quelque lieu ou de quelque-choſe.*
Hij heeft de ſtad omgekroopen. *Il s'eſt traîné à l'entour ou autour de la ville.*

OML. OMM.

OMLAAG. *bijw.* Om leeg, beneden. *En bas.*
De meeſter is om laag. *Le maître eſt en bas.*
Naar om laag gaan. *Aller en bas, deſcendre.*
OMLEGGEN. *w. w.* Het onderſte boven leggen. *Mettre le haut en bas, tourner ſens deſſus deſſous.*
Een blad in 't vouwen omleggen. *Mettre une feuille le haut en bas ou à rebours, en pliant.*
Een ſchip omleggen. *Retourner un vaiſſeau ou un bateau, mettre la deſſus deſſous ou la quille en haut.*
Een mes omleggen. *Courber le tranchant d'un couteau, le plier, le rebouclier.*
Geld omleggen of uitzetten. *Mettre de l'argent à rente.*

Digitized by Google

Omleggen, in 't ronde leggen. *Mettre ou poſer à la ronde.*
Omleggen, boorden. *zie* Beleggen.
Omleggen. *g. w.* Omvallen of omgevallen zijn.
De koets legt om. *Le caroſſe eſt renverſé ou tombé ſur le côté.*
't Schip legt om. *Le vaiſſeau eſt renverſé ou s'eſt renverſé.*
Omleggen, omgebogen zijn. *Etre courbé ou plié.*
't Mes leid om. *Le tranchant du couteau eſt re ouché ou renverſé.*
Omleggen, rondom leggen, aangrenzen. *Etre ſitué autour.*
Omleggend. *bijv. w.* Omliggende, omgelegen. *Circonvoiſin, ſitué à l'entour.*
't Rijk met zijne omleggende landen. *L'Empire & les pays circonvoiſins, l'Empire & les Etats contigus.*
Omlegſel. *zie* Belegſel.
OMLEIDEN. *w. w.* Omvoeren. *Conduire & mener çà & là, alentour.*
Eene vrouw met zig omleiden, *Conduire ou mener une femme çà & là, trainer une femme avec ſoi.*
Eenen dief door de ſtraaten omleiden. *Promener un larron par les rues.*
Omleiden, om den tuin leiden, verſchalken. *Tromper finement ou adroitement, mener par le nez, abuſer, duper.*
Hij wiſt hem aardig om te leiden. *Il le dupoit adroitement ou le menoit par le nez, il ſavoit bien lui en faire accroire.*
Omleiding. *z. v. L'action de promener ou de conduire à l'entour.*
Omleiding, omſchrijving. *Périphraſe, circonlocution.*
OMLOOP. *z. m.* Omgang, omdraaijing. *Tour, circulation, mouvement circulaire, galerie.*
Den omloop van eenen tooren. *La galerie d'un clocher.*
De omloop der zonne. *Le tour du ſoleil.*
De omloop van 't bloed. *La circulation du ſang.*
De omloop van de ſtad. *Le tour de la ville.*
OMLOOPEN. *g. en w. w.* Rondloopen. *Circuler, courir autour ou alentour, faire le tour de quelque lieu ou de quelque choſe.*
Ik voel mijn bloed omloopen. *Je ſens circuler mon ſang.*
Zoo lang het bloed in mijne aders zal omloopen. *Tant que mon ſang coulera dans mes veins.*
Hij liep de ſtad om. *Il fit le tour de la ville.*
Omloopen, uit den weg loopen. *Se détourner, faire un détour, s'écarter du chemin.*
Ik heb een groot ſtuk weegs omgeloopen. *J'ai fait un grand détour, un grand écart.*
Omloopen. Omdraaijen, zwijmelen. *Tourner, tournoyer.*
't Hooft loopt mij om. *La tête me tourne.*
Omloopen, omdraaijen, veranderen. *Tourner, changer.*
De wind is met de nieuwe maan omgeloopen. *Le vent a changé avec la nouvelle lune.*
Omlooping. *z. v.* Omdraaijing. *Action de tourner, tournoyement.*
OMMEGANG. *zie* Omgang.
OMMELANDEN. Groeningen en Ommelanden. *Groningue & le plat-pays d'alentour.*
OMMEZIEN. *zie* Omzien.
OMMUUREN. *w. w.* Rondom bemuuren. *Entourer d'une muraille.*

OMN. OMO. OMP. OMR.

OMNAAIJEN. *w. w.* Omzoomen. *Border, ourler, faire un bord ou ourlet alentour de quelque choſe.*
Die rok is van onderen omgenaaid. *Cette jupe eſt bordée par en bas.*
OMOOG. *z. g.* Speldenwerkſters woord. *Picot, petite dent qui ſe travaille au bord extérieur de la dentelle.*
OMPAALEN. *w. w.* Met paalen omzetten. *Environner un lieu ou une place de pieux, paliſſader.*
OMREDEN. *z. v.* Ompraat, omſchrijving. *Détour ou circuit de paroles, circonlocution.*
Met eene omreden of omſpraak iets zeggen. *Dire quelque choſe avec un circuit de paroles, faire de longs préambules pour dire quelque choſe.*
Dat woord kan zonder omreden niet uitgelegd worden. *Ce mot ne ſe peut expliquer ſans périphraſe ou ſans circonlocution.*
OMREIS. *z. v. Tournée.*
Gij hebt daar eene ſchoone omreis gedaan. *Vous avez fait-là une belle tournée.*
OMREIZEN. *w. w.* Omtrekken. *Faire le tour d'un pays, voyager autour.*
De Waereld omreizen. *Faire le tour du Monde.*
Hij heeft veel omgereiſt van zijn leeven. *Il a bien voyagé ou il a vu bien du pays en ſa vie.*
Omreizing. *zie* Omreis.
OMRIJDEN. *w. w. Faire à cheval le tour de quelque endroit.*
Het leger omrijden. *Faire le tour de l'armée à cheval ou en voiture.*
Omrijden, van den regten weg afrijden. *Faire un détour à cheval ou en chariot, s'écarter du droit chemin.*
Gij zijt van den regten weg afgeraakt, en gij hebt twee uuren omgereeden. *Vous vous êtes écarté du droit chemin, & vous avez fait un détour de deux lieues.*
OMRING. *z. m. Circuit.*
OMRINGD. *d. w.* Van omringen.
OMRINGEN. *w. w.* Bezetten, beſluiten. *Entourer, inveſtir, environner.*
De ſtad is van alle kanten omringd. *La ville eſt inveſtie ou environnée de tous côtés.*
Omringing. *zie* Omcingeling.
OMROEPEN. *w. w.* Door de ſtad roepen. *Crier publiquement.*
Stads omroeper. *Le crieur de la ville.*
De ſtads omroeper roept eenen hond om. *Le crieur de la ville crie un chien égaré.*
OMROEREN. *w. w.* Door een roeren. *Remuer, tourner, mêler.*
Den pot of de ſpijs in den pot omroeren. *Remuer le pot, retourner les viandes qui ſont dans le pot.*
Omroering. *z. v.* Roering. *Remuëment, mouvement.*
Omroering van 't ingewand. *Altération de viſcères ou d'entrailles, émotion des parties intérieures.*
OMROLLEN. *w. w.* Omwentelen. *Rouler, pouſſer une choſe en la faiſant tourner.*
Eenen ſteen, kloot, enz. omrollen. *Rouler une pierre, une boule, &c.*
Omrollen. *g. w.* Omtuimelen. *Culbuter.*
Hij rolde om en om. *Il culbuta, il fit la culbute, il fit le tour en culbutant.*

O M S.

OMSCHADUWEN. *w. w.* Overſchaduwen. *Ombrager, couvrir de ſon ombre.*
Omſchaduwing. *z. v.* Overſchaduwing. *Ombrage.*
OMSCHANSSEN. *w. w.* Rondom beſchanſſen. *Tirer une ligne de circonvallation, fortifier.*
De Veldheer omſchanſte zijn leger. *Le Général fortifia ſon camp par tout où il environna ſon camp de retranchemens.*
Omſchanſſing. *z. v. Circonvallation, l'action de fortifier ou de retrancher.*
OMSCHANST. *d. w.* Van omſchanſſen.
OMSCHEENEN of omſchenen. *d. w.* Van omſchijnen, van de verligte zaak ſpreekende. Als, met eenen heerlijken glans omſcheenen worden. *Etre environné d'une ſplendeur ou d'un éclat lumineux.*
OMSCHIJNEN. *g. w.* Rondom beſchijnen. *Luire autour ou à l'entour, donner de la ſplendeur, du luſtre ou de l'éclat.*
OMSCHOMMELEN. *w. w. Secouer, remuer, mettre tout ſens deſſus deſſous.*
OMSCHRIFT. *z. g.* Randſchrift om eenen penning &c. Legende. *Inſcription ou légende qui ſe voit autour des médailles.*
Omſchrijfmaal. *z. g. Repas que donnent les Officiers des Bourgeois, après avoir fait leur ronde.*
OMSCHRIJVEN. *w. w.* De naamen rondom opteekenen. *Faire la revue, enrégitrer les noms.*
De Officiers der burgerije gaan omſchrijven. *Les Officiers des bourgeois vont faire leur tournée ou la revue des bourgeois, & ils enrégitrent les noms de ceux qui viennent demeurer dans leur quartier.*
Eene zaak omſchrijven of breedſpraaklijk beſchrijven. *S'étendre ſur quelque ſujet par quelque circonlocution ou circuit de paroles, faire un ample récit d'une choſe, d'une affaire, d'un ſujet.*
Eene zinſpreuk ergens omſchrijven. *Ecrire une deviſe autour de quelque choſe.*
Omſchrijving. *z. v.* Breede beſchrijving. *Circonlocution, circuit de paroles, périphraſe.*
Iets met eene omſchrijving verhaalen. *Dire quelque choſe avec étendue, faire un ample récit d'une choſe ou d'une affaire.*
De woorden *rijden* en *vaaren* konnen in 't Franſch niet zonder omſchrijving worden uitgedrukt. *Les mots de rijden & de* vaaren *ne ſe peuvent exprimer en François que par périphraſe.*
OMSCHUDDEN. *w. w.* Omhutzelen. *Secouer ou tourner en remuant, reſſaſſer.*
De ſlaa is niet ter deege omgeſchud. *La ſalade n'a pas été bien ſecouée ou n'a pas été ſecouée comme il faut.*
Eene mande met ooft omſchudden. *Secouer un panier de fruits.*
Omſchudden. *g. w.* Omſlingeren, omvallen. *Se renverſer.*
Die boom zal nog omſchudden. *Cet arbre ſe renverſera un jour.*
Omſchudding. *z. v.* Omhutzeling. *Action de ſecouer, ſecouſſe, mouvement qui ſe fait en ſecouant.*
OMSCHUTTEN. *zie* Affchutten.
OMSINGELEN. *zie* Omcingelen.
OMSLAAN. *w. w.* Omver ſlaan. *Renverſer.*
De wind ſloeg het ſchip om. *Le vent renverſa ou fit renverſer le vaiſſeau.*
Het zeil omſlaan. *Renverſer ou changer la voile.*
Omſlaan, omkeeren. *Tourner.*
Sla het blad om. *Tournez la feuille ou le feuillet.*
Het blaadje ſloeg om, de zaak nam eenen anderen keer. *La méduille fut tournée, les affaires prirent une autre face.*
‡ Het blaadje is omgeſlagen, zij heeft eene miskraam gehad. *Elle a fait une fauſſe couche.*
Iets bij trommelſlag omſlaan of bekend maaken.

Digitized by Google

maaken. *Publier quelque choſe à ſon de tambour.*

Den mantel omſlaan of om de ooren ſlaan. *Mettre ſon manteau, s'envelopper dans ſon manteau.*

*Omſlaan, eenen omſlag van laſten maaken. *Repartir, faire la repartition d'un impôt, d'une taxe ou d'une levée de deniers.*

Hoe veel is 'er op de mergen omgeſlaagen? *Quelle taxe a-t-on miſe ſur l'arpent? A combien a été taxé l'arpent dans la repartition qu'on a faite?*

De mouwen omſlaan of opſlaan. *Trouſſer ou relever les manches.*

De regter- of ſlinkerhand omſlaan. *Tourner à droite ou à gauche.*

Omſlaan. *g. w.* Omvallen. *Se renverſer, tomber ſur un côté.*

De ſchuit ſloeg om. *Le bateau ſe renverſa.*

Omſlag. *z. m.* Bekleedzel, dekzel. *Couverture, enveloppe, couvert.*

De omſlag van een boek. *La couverture d'un livre.*

Omſlag van eenen brief. *Couvert d'une lettre, enveloppe.*

Die brief komt onder omſlag. *Cette lettre vient ou eſt venue ſous couvert.*

Omſlag, ſlommer, bezigheid. *Embarras, occupation embarraſſante.*

Eenen grooten omſlag hebben. *Avoir de grandes occupations, des occupations embarraſſantes, ſe trouver dans un grand embarras.*

Iets met eenen grooten omſlag verhaalen. *Raconter quelque choſe avec un grand circuit de paroles.*

*Omſlag, verdeeling van gemeene laſten. *Repartition ou réglement d'une impoſition, d'une taxe ou d'une levée de deniers.*

Men heeft eenen omſlag over 't land gemaakt. *On a fait une repartition ſur le pays ou ſur les terres.*

OMSLUITEN. *zie* Beſluiten.

OMSMAKKEN. *w. w.* Omſmijten, omwerpen. *Renverſer, tourner le haut en bas, jetter de l'autre côté ou ſur l'autre côté.*

Smak het zeil om. *Tournez la voile, changez la voile.*

OMSMEEREN. *w. w.* Rondom ſmeeren. *Graiſſer tout autour.*

OMSMIJTEN. *w. w.* Omwerpen. *Renverſer, jetter à la renverſe.*

Smijt het roer om. *Changez le gouvernail, mettez le gouvernail de l'autre côté ou le timon à ſtribord ou à basbord, virez à bak ou à ſtribord.*

De wagen wierd door den donder omgeſmeeten. *Le tonnerre renverſa le chariot, le chariot fut renverſé du tonnerre.*

‡ Zijn gat omſmijten, eene andere zijde kiezen. *Tourner caſaque, prendre un autre parti, changer de parti, d'opinion, &c.*

OMSNIJDEN. *w. w.* Omdeelen. *Couper & donner à la ronde.*

Snijd dat hoen eens om. *Coupez ce poulet & ſervez-en à la ronde.*

OMSPITTEN. *w. w.* Omgraaven. *Remuer, bêcher.*

Eenen akker omſpitten. *Remuer un champ, le foüir, le bêcher.*

Omſpitting. *z. v. Houement, action de remuer avec la houe ou la bêche.*

OMSPOELEN. *w. w.* Uitſpoelen. *Rinſer, nettoyer par dedans & par dehors, laver, nettoyer.*

Een vat omſpoelen. *Rinſer un vaſe, vaiſſeau ou tonneau, le laver, le nettoyer.*

OMSPRINGEN. *g. w.* Omdanſſen. *Danſer à la ronde.*

*Luſtig omſpringen. *Se réjoüir, ſe divertir une bonne fois, ſe divertir d'importance ou comme il faut.*

*Laat mij daar mede omſpringen. *Laiſſez-moi conduire cette affaire-là, laiſſez-moi démêler cette fuſée.*

*Hij weet met hem om te ſpringen. *Il ſait comment il faut agir avec lui, il connoit ſon humeur, ſon naturel, il le mène comme il veut.*

‡ Hij ſpringt met hem om als de kat met de muis. *Spreekw. Il vit avec lui comme le chat avec la ſouris, c'eſt-à-dire, il vit très-mal avec lui.*

OMSTAAN. *g. w.* Rondom ſtaan. *Environner, ſe tenir autour.*

Wat omſtaan, wat uit den weg ſtaan. *S'écarter un peu d'un lieu, s'en éloigner, reculer, ſe reculer.*

Sta wat om. *Eloignez-vous un peu, reculez-vous un peu.*

Omſtaanders. *z. m. meerv.* 't Omſtaande volk. *Les ſpectateurs, les auditeurs.*

Eene lange reden tot den omſtaanderen doen. *Faire une longue harangue aux auditeurs ou aux ſpectateurs.*

Omſtandelijk. *zie* Omſtandiglijk.

Omſtandig. *bijv. w. Circonſtancié.*

Een omſtandig verhaal. *Un récit circonſtancié, une rélation circonſtanciée.*

Omſtandigheid. *z. v.* De bijzondere toevallen van eene zaak. *Circonſtance, particularité d'une affaire.*

Veele omſtandigheden gebruiken, veele complimenten maaken. *Faire bien des façons ou bien des compliments.*

Omſtandiglijk. *bijw.* In 't breede. *Avec beaucoup de circonſtances, amplement.*

Eene zaak omſtandiglijk verhaalen. *Circonſtancier une affaire, l'expoſer avec ſes circonſtances.*

OMSTEMMEN. *g. w.* In 't ronde ſtemmen. *Donner les ſuffrages à la ronde ou l'un après l'autre dans une compagnie, recueillir tous les ſuffrages.*

Laat ons omſtemmen over die zaak. *Donnons nos ſuffrages ou nos voix touchant cette affaire, délibérons, recueillons les voix de la compagnie ſur ce ſujet.*

Omſtemming. *z. v. Suffrage, voix ou avis qu'on donne dans une aſſemblée où l'on délibère de quelque choſe, vote.*

OMSTOOTEN. *w. w.* Omver ſtooten *Renverſer, jetter à la renverſe.*

Iemand omſtooten. *Jetter quelqu'un à la renverſe ou par terre.*

*Iemands voorneemen omſtooten. *Renverſer les deſſeins de quelqu'un, les faire échouer.*

*Een huwelijk omſtooten. *Rompre ou empêcher un mariage, le faire échouer.*

Omſtooting. *z. v. Renverſement, bouleverſement.*

OMSTORTEN. *w. w.* Omwerpen. *Renverſer, jetter par terre, répandre.*

Eene kan met wijn omſtorten. *Renverſer un pot de vin.*

Omſtorten. *g. w.* Omvallen. *Tomber à la renverſe, ſe renverſer, tomber par terre.*

't Huis is omgeſtort. *La maiſon eſt tombée ou s'eſt renverſée.*

Omſtorting. *z. v. Renverſement, bouleverſement.*

OMSTULPEN. *w. w.* Omkeeren, 't onderſte boven keeren. *Renverſer, tourner d'un autre côté, bouleverſer, mettre ſens deſſus deſſous.*

OMSTUUWD. *d. w.* Van omſtuuwen.

OMSTUUWEN. *w. w.* Verzellen. *Accompagner, environner.*

OMT. OMV.

OMTIMMEREN. *w. w.* Rondom betimmeren. *Environner de bâtimens, bâtir à l'entour, autour ou tout autour.*

OMTREK. *z. m. Schilders en Plaatſnijders. woord.* Eerſte trek. *Contour: terme de Peinture & de Sculpture.*

De omtrek van eene tekeninge, ſchilderije, enz. *Le contour d'un deſſein, d'un tableau.*

Dat is een harde omtrek. *Ce contour-là n'eſt pas délicat.*

Omtrek, omkring. *Circonférence, enceinte, pourtour.*

OMTREKKEN. *w. w.* Den omtrek maaken. *Faire la circonférence, contourner.*

Eene tronie omtrekken. *Contourner une figure, un viſage, faire les contours d'un viſage.*

Omtrekken, omgaan, omreizen. *Faire le tour, marcher autour ou à l'entour.*

't Leger trok den berg om. *L'armée fit le tour de la montagne.*

De Waereld omtrekken. *Faire le tour du Monde.*

Omtrekken, overtrekken, bedekken, bekleeden. Als, een boek met gemarmeld papier omtrekken. *Couvrir un livre de papier marbré.*

Omtrekken, omvertrekken, neêrtrekken. *Tirer à la renverſe.*

Eenen boom met touwen omtrekken. *Tirer un arbre à la renverſe avec des cordes, le faire tomber en le tirant avec des cordes.*

Omtrekking. *z. v. Contour, circuit, circonférence.*

OMTRENT. *bijw.* Ontrent. *Environ, à-peuprès.*

Omtrent drie maanden geleden. *Il y a environ trois mois.*

Omtrent drie duizend man. *Environ trois mille hommes.*

Omtrent dien tijd. *Environ ce temps-là.*

't Is daar of daar omtrent. *C'eſt-là ou environ.*

OMTROMMEN of omtrommelen. *w. w.* Bij tromſlag uitroepen. *Publier au ſon du tambour.*

Men heeft omgetromd dat het volk ſcheep moet gaan. *On a publié à ſon de tambour que l'équipage doit s'embarquer.*

OMTROMPETTEN. *zie* Ombazuinen.

OMTUIMELEN. *g. w.* Ombuitelen. *Culbuter, faire la culbute.*

Omtuimeling. *z. v.* Ombuiteling. *Culbute.*

OMTUIND. *d. w.* Van omtuinen.

OMTUINEN. *w. w.* Omheinen. *Environner ou entourer de hayes, enclorre.*

Die hof is met eene doornen hegge omtuind. *Ce jardin eſt enclos de hayes.*

Omtuining. *z. v.* Eene beſlotene heining. *Une haye, un enclos, une clôture.*

OMVAAREN. *w. w.* Een Eiland omvaaren. *Faire le tour d'une Ile en bateau.*

Omvaaren, uit de koers vaaren. *Faire un détour en navigeant.*

OMVADEMEN. *w. w.* Met dè armen omvatten. *Embraſſer.*

Men kan dien boom niet omvademen. *On ne ſauroit embraſſer cet arbre.*

Omvademing. *z. v.* Omvatting. *Embraſſement, embraſſade.*

OMVAL. *z. v.* Omſtorting. *Chûte, renverſement.*

Door den omval van 't huis wierd hij zwaar bezeerd. *Il fut bleſſé dangereuſement par la chûte de la maiſon.*

Omval, plaats daar een gebouw omgevallen legt. *Lieu où un bâtiment*

Digitized by Google

eſt tombé en ruine, amas de décombres.

OMVALLEN. *g. w.* Neêrvallen, omſtorten. *Se renverſer, tomber à la renverſe.*

Dat huis, die muur, enz. is omgevallen. *Cette maiſon, cette muraille, &c. eſt tombée à la renverſe.*

De wagen is omgevallen. *Le chariot eſt renverſé ou a verſé.*

't Schip viel om. *Le vaiſſeau ſe renverſa.*

OMVANG. *zie* Omtrek, begrip.

OMVANGEN. *w. w.* Met de armen omvatten. *Embraſſer, prendre dans les bras.*

OMVATTEN. *w. w.* Met de hand omvatten. *Contenir ou prendre avec la main, empoigner.*

Men kon dat met beide de handen niet omvatten. *On ne pouvoit contenir ou empoigner cela des deux mains.*

OMVER of omveer. *bijw.* 't Onderſte boven. *A la renverſe, ſens deſſus deſſous, à terre, par terre.*

Iemand omver ſmijten. *Jetter quelqu'un à la renverſe.*

Omver vallen of omver ſtorten. *Tomber à la renverſe, tomber par terre.*

OMVLEGTEN. *w. w. Treſſer autour.*

OMVLIEGEN. *g. w. Voler autour.*

OMVLIETEN. *g. w. Couler autour.*

OMVOEREN. *w. w.* Met voering dekken. *Doubler, garnir de doublure.*

Omvoeren. Omleiden. *Mener, conduire, faire aller ou promener quelqu'un ou quelque choſe où l'on veut.*

De gevangenen in zegepraal omvoeren. *Mener les priſonniers en triomphe.*

Omvoering. *z. v.* Omleiding. *Action de mener par tout avec ſoi ou de promener partout.*

OMVOUWEN. *w. w.* Anders vouwen. *Plier ou replier, replier d'un autre ſens.*

Een blad papier omvouwen. *Plier ou replier une feuille de papier.*

Omvouwen. *Plier autour, envelopper.*

OMW. OMZ.

OMWAAIJEN. *w. w.* Van den wind ſpreekende. *Renverſer.*

De wind zal het gantſche boſch omwaaijen. *Le vent renverſera tous les arbres de la forêt.*

Omwaaijen. *g. w.* Door den wind omvallen. *Tomber par terre ou ſe renverſer par les vents, être abattu par le vent.*

De boomen zijn omgewaaid. *Le vent a abattu ou renverſé les arbres, les arbres ſont renverſés par le vent.*

OMWANDELEN. *g. w.* Omſpanſeeren. *Faire un tour de promenade, ſe promener où l'on veut.*

De malibaan omwandelen. *Se promener autour du mail, faire le tour du mail en ſe promenant.*

Zij heeft die gragt geheel omgewandeld. *Elle s'eſt promenée autour de ce canal, elle a fait le tour de ce canal.*

OMWEG. *z. m.* Afweg. *Détour, écart.*

't Leger nam eenen omweg. *L'armée fit un détour.*

Onbekende omwegen. *Détours inconnus, des lieux écartés.*

* Omweg, uitvlugt, afreden. *Echappatoire, excuſe frivole, défaite.*

Waar toe alle die omwegen? ſpreek regt uit. *A quoi bon tant de détours? à quoi ſervent toutes ces échappatoires? parlez hardiment & ouvertement ou irgènument.*

OMWELVEN. *zie* Overwelven.

OMWENDEN. *w. w.* Omkeeren, omdraaijen. *Faire tourner, tourner, virer: terme de mer.*

Het ſchip omwenden. *Virer le vaiſſeau.*

Eenen wagen omwenden. *Tourner ou faire tourner un chariot.*

Omwenden, naar eenen anderen kant wenden. *Tourner d'un autre côté.*

Den grond of de aarde omwenden. *Remuer ou bêcher la terre.*

* Omwenden, veranderen. *Changer, renverſer & bouleverſer.*

De regeering van eenen ſtaat omwenden. *Changer le gouvernement d'un Etat.*

Omwending. *z. v.* Omkeering, verandering. *Tournoyement, changement, bouleverſement, révolution.*

Men zag daar eene gantſche omwending van zaaken. *On vit-là une entière révolution des affaires, on y vit un renverſement univerſel de toutes choſes, il y ſurvint un déſordre univerſel.*

OMWENTELEN. *w. w.* 't Onderſte boven wentelen. *Rouler, tourner le haut en bas.*

Eenen ſteen omwentelen. *Rouler une pierre.*

Zig in 't ſlijk omwentelen. *Se veautrer dans la boue ou dans l'ordure.*

Omwenteling. *z. v.* Omkeering. *Tournoyement, révolution, tour & retour, roulement, bouleverſement.*

OMWERPEN. *w. w.* Omſmijten. *Renverſer ou jetter à la renverſe.*

Eenen wagen omwerpen. *Renverſer un chariot.*

Het zeil omwerpen. *Changer la voile.*

‡ 't Gat omwerpen. *w. w.* Van partije veranderen. *Tourner caſaque, changer de parti.*

Omwerping. *z. v.* Omſmijting. *Renverſement, l'action de renverſer ou de jetter à la renverſe, changement de la voile.*

OMWIMPELEN. *zie* Bewimpelen.

OMWINDEN. *w. w.* Rondom bewinden. *Envelopper, couvrir, empaqueter.*

Een ſtuk ſtof met papier omwinden. *Envelopper une pièce d'étoffe dans du papier ou avec du papier.*

Omwindzel. *z. g.* Bewindzel. *Enveloppe.*

* Omwindzel, bewimpeling. *Déguiſement.*

Iets zonder omwindzelen verhaalen. *Raconter quelque choſe ſans détour, ingénument, ſans déguiſement ou ſans équivoque.*

OMWOONEN. *g. w. Demeurer ou habiter autour.*

OMWRINGEN. *w. w.* Met kragt omdraaijen. *Tordre avec force ou avec violence.*

OMWROETEN. *w. w.* Met de pooten of den muil omhaalen. *Fouiller, remuer & creuſer la terre avec les pieds ou le muſeau.*

Dat zwijn heeft den gantſchen hof omgewroet. *Ce cochon a fouillé par tout le jardin, il l'a tout renverſé.*

Omwroeting. *z. v. Remuëment de la terre, l'action de creuſer ou de fouiller la terre.*

OMZENDEN. *w. w.* Omſtieren. *Envoyer par-tout ou de tous côtés, diſtribuer à la ronde par un meſſager.*

Die Vorſt zond rondom brieven om. *Le Prince envoya des lettres par-tout ou des lettres circulaires.*

Omzending, *z. v.* Omſtiering. *Envoi ou miſſion circulaire, diſtribution circulaire.*

OMZETTELIJK. *bijv. w.* Omkoopelijk. Als omzettelijk gemoed. *Ame vénale.*

OMZETTEN. *w. w.* Omduuwen. *Pouſſer d'un autre côté, faire tourner & changer de lieu en pouſſant.*

Zet de ſchuit van agteren wat om. *Pouſſez un peu le bateau par derrière & faites-le tourner, dégagez le bateau par derrière.*

Een kleed omzetten of 't onderſte boven zetten. *Retourner un habit, mettre deſſous ce qui étoit deſſus.*

Iets met paalen omzetten of bezetten. *Entourer ou environner quelque choſe de pieux ou de paliſſade, enclorre avec des pieux.*

Eenen ring met ſteenen omzetten. *Garnir une bague de pierres précieuſes.*

* Iemand van zijn voorneemen omzetten. *Diſſuader ou détourner quelqu'un, le rameaux de ſes deſſeins, l'en détourner, le faire changer de deſſein, l'en faire démordre.*

* Geld omzetten. *Faire rouler ſon argent dans le négoce.*

Ik heb mijn capitaal van dit jaar al drie maalen omgezet. *J'ai déjà fait rouler mon capital trois fois cette année.*

OMZIEN. *g. w* Omkijken. *Regarder derrière ou après ſoi.*

Hij zag agter zig om. *Il regarda après lui ou derrière lui.*

Doe wel en zie niet om. *Spreekw. Faites votre devoir ſans vous mettre en peine des mauvaiſes langues.*

* Naar iemand omzien, iemand bezoeken of bezorgen. *Prendre ſoin de quelqu'un, le viſiter.*

Hij zag niet eens om naar zi'nen zoon. *Il ne prit aucun ſoin de ſon fils.*

Zonder omzien, onophoudelijk. *Sans-ceſſe, inceſſamment, ſans diſcontinuer.*

Zonder omzien voortvaaren. *Pourſuivre inceſſamment, continuer ſans-ceſſe.*

Omzien. *z. g.* Oogenblik. *Moment.*

In een omzien. *En un moment.*

Daar is geen omzien naar, men mag daar geruſt op zijn. *On peut ſe repoſer là-deſſus ou l'on peut s'y fier, ou n'a que faire de s'en mettre en peine.*

OMZIGTIG. *bijv. w.* Behoedzaam, voorzigtig. *Circonſpect, prudent, ſage.*

Een omzigtig menſch. *Un homme prudent, ſage & circonſpect, une perſonne circonſpecte & retenue.*

Omzigtigheid. *z. v.* Behoedzaamheid, voorzigtigheid. *Circonſpection, prudence, retenue.*

Eene groote omzigtigheid in 't ſpreeken gebruiken. *Etre fort circonſpect ou retenu dans ſes diſcours, parler avec la dernière retenue ou modération.*

Omzigtiglijk. *bijw.* Voorzigtiglijk. *Avec circonſpection, prudence ou retenue, prudemment, exactement, modérement.*

Ergens omzigtiglijk in te werk gaan. *Agir prudemment ou avec circonſpection dans une affaire.*

OMZWAAIJEN. *w. w.* Omdraaijen. *Faire voltiger, mouvoir en l'air.*

Den zabel omzwaaijen. *Jouer du ſabre.*

Het vaandel omzwaaijen. *Faire voltiger le drapeau, jouer du drapeau.*

OMZWAGTELEN. *zie* Zwagtelen.

OMZWENKEN. *g. w.* Omwenden, omkeeren. *Tourner, faire volte face.*

't Leger zwenkte regts om. *L'armée fit volte-face à droite, fit un tour à droite.*

OMZWERVEN. *g. en w. w.* Omreizen. *Parcourir, errer, être vagabond.*

Hij heeft de Waereld omgezworven. *Il a parcouru tout le Monde.*

Omzwerving. *z. v.* Omreizing. *Action de parcourir, d'errer çà & là.*

OMZWIKKEN. *g. w.* Overzwikken. *Vaciller, chanceler.*

Mijn voet is omgezwikt. *Mon pied a vacillé ou a tourné.*

O N A.

ON, alleen gefteld, heeft in 't Nederduitſch geen beteekenis, maar met een ander woord

Digitized by Google

woord te zamen gevoegd, heeft het de kragt van *niet* of *geen*, als uit het volgende duidelijk blijkt. *ON, mis seul dans la Langue Hollandoise ne signifie rien du tout, mais joint à quelque mot, il a la signification négative de* sans *ou de* pas, *comme on pourra voir dans la suite.*

ONAANBIDDELIJK. *bijv. w.* Niet aanbiddelijk. *Que l'on ne doit pas adorer.*

ONAANDAGTIG. *bijv. w.* Zonder aandagt. *Sans attention, qui n'eſt pas attentif, qui n'a pas d'attention, diſtrait, inattentif.*

Heel onaandagtig in den Godsdienſt zijn. *Etre fort indévot ou irreligieux, n'avoir point d'attention pour les choſes qui concernent la Religion.*

Onaandagtigheid. z. v. Oneerbiedigheid. *Irrévérence, indévotion.*

Onaandagtigheid. *Inattention, diſtraction.*

Onaandagtiglijk. *bijw.* Zonder aandagt. *Sans attention, indévotement, étourdiment.*

Onaandagtiglijk naar eene reden hooren. *Ecouter un discours ſans attention, n'écouter pas ce qui ſe dit, n'apporter pas d'attention à ce qu'on dit.*

ONAANGEBEDEN. *bijv. w.* Als, onaangebedene Sancten en Sanctinnen. *Saints & Saintes qu'on ne fête point.*

ONAANGENAAM. *bijv. w.* Onbevallig, onbehaaglijk. *Dégoûtant, déplaiſant, deſagréable.*

Een onaangenaam gezigt *Une vue deſagréable, un ſpectacle hideux ou dégoûtant.*

Onaangenaam. Onſmaaklijk. *Qui n'a pas bon goût, qui a mauvais goût, dégoûtant.*

Eene onaangenaame ſpijze. *Aliment, ou viande de mauvais goût, des mets dégoûtans.*

Dat zal hem niet onaangenaam zijn. *Cela ne lui déplaira pas, cela ne lui ſera pas deſagréable.*

Onaangenaamheid. z. v. Onbevalligheid. *Laideur, dégoût, inſipidité, défaut de goût ou de grace, forme deſagréable &c.*

Onaangenaamlijk. *bijw. Deſagréablement, d'un maniere deſagréable ou déplaiſante*

ONAANGENOOMEN. *bijv. w. Non accepté*

Onaangenoomene kinderen. *Des enfans non légitimés, des bâtards.*

ONAANGERAAKT. *bijv. w. A quoi on n'a point touché.*

Onaangeraakte maagd. *Une vierge dont la chaſteté n'a reçu aucune atteinte.*

ONAANGERAND. *bijv. w. Qui n'a point été attaqué ni inſulté.*

ONAANGEROERD. *bijv. w. Dont on n'a fait aucune mention, qui n'a point été mis ſur le tapis.*

ONAANGEVOGTEN. *bijv. w.* Als, eene onaangevogtene ziel. *Une ame non allarmée, qui n'eſt pas combattue par les tentations, une ame tranquille.*

ONAANGEZIEN. *bijv. w. Qui eſt ſans aucune marque de diſtinction, ſans crédit.*

ONAANMERKELIJK. *zie* Onaanzienelijk.

ONAANNEEMELIJK. *bijv. w.* Dat niet aan te neemen is. *Inacceptable, qui n'eſt pas acceptable.*

Eene onaanneemelijke voorwaarde. *Une condition ou propoſition qui n'eſt pas acceptable, qu'on peut raiſonnablement rejetter, une propoſition inacceptable.*

ONAANSPRAAKELIJK. *zie* Onaanſpreekelijk.

Onaanſpreekelijk. *bijv. w.* Die niet te maanen is. *Qui n'eſt pas redevable, qui n'eſt pas reſponſable.*

Zij is onaanſpreekelijk voor die ſchuld. *On ne peut point lui demander cette dette, elle n'eſt pas redevable de cette dette, elle ne doit pas cela.*

Ik ben onaanſpreekelijk voor die zaak. *Je ne ſuis pas reſponſable de cette affaire.*

ONAANSTOOTELIJK. *bijv. w.* Onergerlijk. *Sans ſcandale, honnête, légitime, qui n'eſt point ſcandaleux, qui ne donne point de ſcandale.*

Een aanſtootelijk gedrag. *Conduite qui n'eſt pas ſcandaleuſe, qui ne donne point de ſcandale, un honnête comportement, une maniére de vie édifiante.*

Een aanſtootelijk leeven. *Vie qui n'eſt pas ſcandaleuſe, comportement honnête, vie réguliére & exemplaire.*

Onaanſtootelijkheid. z. v. Onergerlijkheid. *Choſe ou action qui ne donne pas de ſcandale, qui n'eſt pas ſcandaleuſe.*

ONAANZIENLIJK. *bijv. w.* Van weinig aanzien. *De mauvaiſe apparence, vil, abject, de peu de valeur, de peu de conſidération ou de peu de conſéquence.*

Een onaanzienlijk huis, man, enz. *Une maiſon de mauvaiſe apparence, un homme de peu d'eſtime, &c. un homme mépriſable.*

ONAARDIG. *bijv. w.* Wanſchikkelijk, ongerijmd. *Malſéant, deſagréable, qui n'a pas de grace, malotru.*

Eene onaardige reden. *Un diſcours déplaiſant, deſagréable, impertinent ou dégoûtant.*

Onaardigheid. z. v. Ongerijmdheid. *Action malſéante ou mal-honnête, impertinence, ſottiſe, incongruité.*

Daar ſteekt geen onaardigheid in dat zeggen. *Il n'y a rien de malſéant ou d'impertinent dans ce diſcours, cela eſt aſſez bien dit.*

Onaardiglijk. *bijw.* Onhebbelijk. *Malhonnêtement, de mauvaiſe grace, incongrument, impertinemment.*

Onaardiglijk ſpreeken. *Parler d'une maniére malſéante ou groſſiérement.*

ONADELIJK. *zie* Onedel.

ONAFBIDDELIJK. *bijv. w. Inexorable, inflexible.*

ONAFBETAALD. *bijv. w. Qui n'eſt pas entiérement payé.*

ONAFGEBRAND. *bijv. w.* Als, onafgebrande huizen. *Des maiſons que le feu a épargnées.*

ONAFGEDAAN. *bijv. w. Qui n'eſt pas fait, vuidé ou terminé.*

ONAFGEDANKT. *bijv. w. Qui n'eſt pas congédié ou licentié.*

ONAFGELAADEN. *bijv. w.* Als, onafgelaadene ſcheepen. *Des vaiſſeaux qui n'ont pas leur charge complette.*

ONAFGELOST. *bijv. w.* Als, onafgeloſte ſoldaaten. *Des ſoldats qu'on n'a pas relevés de faction.*

Onafgeloſte rentebrieven. *Des obligations qui ne ſont pas encore amorties, & qui ſubſiſtent encore.*

ONAFHANGKELIJK. *bijv. w. Indépendant.*

Onafhangkelijk. *bijw. Indépendamment.*

Onafhangkelijkheid. z. v. *Indépendance.*

ONAFLATELIJK. *bijv. w.* Dat men niet kan aflaaten. *Inamiſſible.*

ONAFLOSSELIJK. *bijv. w.* Als, onafloſſelijke renten. *Des rentes qui ne peuvent s'amortir.*

ONAFMETELIJK. *bijv. w. Immenſe.*

Onafmetelijkheid. z. v. *Immenſité.*

ONAFSCHEIDELIJK. *bijv. w.* Dat niet geſcheiden kan worden. *Inſéparable, qu'on ne peut ſéparer.*

Onafſcheidelijk. *bijw. Inſéparablement.*

Onafſcheidelijk te zamen verknogt zijn. *Etre uni inſéparablement.*

Onafſcheidelijkheid. z. v. *Inſéparabilité.*

ONAFZETTELIJK. *bijv. w.* Die niet kan worden afgezet. *Qui ne peut être dépoſé ou démis de ſa charge.*

ONAGTBAAR. *bijv. w.* Gering, ongeagt. *Vil, abject, qui n'eſt pas conſidéré ou eſtimé, mépriſable.*

Uit een onagtbaar geſlagte gebooren. *Sorti ou iſſu d'une famille baſſe, vile ou abjecte.*

Onagtbaarheid. z. v. Geringheid. *Etat bas, vil & abject, condition baſſe, vile & abjecte.*

ONAGTZAAM. *bijv. w.* Nalatig, agteloos. *Négligent, nonchalant.*

Onagtzaam in zijne dingen zijn. *Etre négligent dans ſes affaires, les négliger.*

Onagtzaamheid. z. v. Agteloosheid. *Négligence, nonchalance.*

Ergens eene groote onagtzaamheid in toonen. *Marquer ou faire voir une grande négligence dans une choſe ou dans une affaire.*

Onagtzaamelijk. *bijw.* Met onagtzaamheid. *Nonchalamment, négligemment.*

ONARBEIDZAAM. *bijv. w.* Lui, traag. *Qui n'eſt pas laborieux, qui eſt pareſſeux.*

De ezel is een onarbeidzaam dier. *L'âne eſt un animal pareſſeux & lent.*

Onarbeidzaamheid. z. v. Luiheid, traagheid. *Pareſſe, négligence, lenteur.*

ONARGLISTIG. *bijv. w. Ingénu, franc, ſincére.*

Onargliſtigheid. z. v. *Sincérité, ingénuité, franchiſe.*

O N B.

ONBAATZUGTIG. *bijv. w.* Zonder baatzugt. *Deſintéreſſé, qui n'a point le profit ou l'intérêt en vue.*

ONBARMHARTIG of onbermhertig. *bijv. w.* Wreed, ſtraf, ongenadig. *Impitoyable, inclément, immiſéricordieux.*

Een onbarmhartig menſch, vonnis, enz. *Un homme ou une perſonne impitoyable, ſentence cruelle, &c.*

Onbarmhartigheid. z. v. Wreedheid, ſtrafheid. *Inhumanité, dureté, inclémence.*

Onbarmhartiglijk. *bijw.* Wreedelijk, ſtraffelijk. *Impitoyablement, cruellement, inhumainement, ſévérement, rigoureuſement, ſans pitié.*

Iemand onbarmhartiglijk handelen. *Traitter quelqu'un cruellement, impitoyablement ou inhumainement.*

ONBEANGST. *bijv. w.* Onbevreesd, onbeſchroomd. *Intrépide, qui n'a point de peur.*

ONBEANTWOORD. *bijv. w.* Als, een onbeantwoorde brief. *Une lettre à laquelle on n'a pas fait réponſe.*

Die brief zal niet onbeantwoord blijven. *Cette lettre ne demeurera pas ſans réponſe.*

ONBEARBEID. *zie* Onbebouwd.

Onbearbeid. *zie* Ongewerkt, rouw.

ONBEBLOED. *bijv. w. Qui n'eſt pas ſanglant ou enſanglanté.*

Zijn zwaerd of degen was nog onbebloed. *Il n'avoit point encore enſanglanté ſon épée, il ne l'avoit pas encore teinte ou trempée dans le ſang.*

ONBEBOUWD. *bijv. w.* Ongeploegd, ongearbeid. *En friche, qui n'eſt point cultivé ou labouré.*

Onbebouwd land. *Terre en friche ou inculte, terre qui n'eſt pas cultivée.*

Onbebouwde boter. *Beurre qui n'eſt pas aſſez battu ou qui n'eſt pas aſſez travaillé.*

Onbebouwd, daar geen huizen gebouwd zijn.

Digitized by Google

zijn. *Où il n'y a point encore de maisons bâties.*

ONBEDAAGD. *zie* Jong.

ONBEDAARD. *bijv. w. Qui n'eſt pas modéré, emporté, déréglé.*

Onbedaardheid. *z. v. Emportement, déréglement.*

ONBEDAGT. *bijv. w.* Los, onbezonnen. *Inconſidéré, évaporé, étourdi.*

Een onbedagte jongeling, een onbedagt woord, enz. *Un étourdi, un évaporé, parole non prémédités, dite à la volée, parole inconſidérée.*

Onbedagtelijk. *bijw.* Loſſelijk, zonder overleg. *Sans réflexion, à la légére, légérement, inconſidérément, étourdiment.*

Onbedagtelijk ergens in te werk gaan. *Agir inconſidérément dans une affaire, faire une choſe ſans réflexion, à la légére, à la volée, à l'étourdie.*

Onbedagtheid. *z. v.* Loſſigheid, onbezonnenheid. *Imprudence, étourderie.*

Zijne onbedagtheid bleek in dat zeggen. *Son imprudence parut dans ce diſcours.*

Onbedagtzaam. *zie* Onbedagt.

Onbedagtzaamheid. *zie* Onbedagtheid.

Onbedagtzaamlijk. *zie* Onbedagtelijk.

ONBEDEEST. *bijv. w.* Onverzet, vrijmoedig. *Intrépide, ſans confuſion.*

Hij toonde zig heel onbedeest. *Il témoigna ou fit paroître une grande intrépidité.*

Onbedeestlijk. *zie* Vrijmoedigelijk.

Onbedeestheid. *z. v.* Vrijmoedigheid. *Intrépidité, aſſurance, hardieſſe.*

ONBEDEKT. *bijv. w. Découvert, qui n'eſt pas couvert.*

Eene zeedige vrijſter moet met eenen onbedekten boezem niet voor den dag komen. *Une fille modeſte ne doit pas ſe montrer avec le ſein découvert.*

Onbedekt, ongeveinsd. *Sincére, franc, qui n'eſt point diſſimulé.*

Onbedektelijk. *bijw. Sincérement, ſans déguiſement.*

Onbedektheid. *z. v. Sincérité, franchiſe.*

ONBEDENKELIJK. *bijv. w.* Niet te bedenken of te verzinnen. *Incompréhenſible, inconcevable, incroyable.*

't Is onbedenkelijk hoe dat geſchied. *Il eſt inconcevable comment cela ſe fait, on ne ſauroit concevoir comment cela ſe peut faire.*

Zij ſpoeden zig met eene onbedenkelijke ſnelheid. *Ils ſe hâtent d'une viteſſe incroyable, avec une célérité ſurprenante.*

Onbedenkelijkheid. *z. v.* Onbevatteliikheid. *Choſe inconcevable, incompréhenſibilité.*

ONBEDERFLIJK. *bijv. w.* Dat niet bederven kan. *Incorruptible, qui ne peut ſe corrompre.*

Onbederfelijkheid. *z. v. Incorruption, incorruptibilité.*

ONBEDIEDELIJK. *bijv. w.* Onbeduidelijk, onuitleggelijk. *Inexplicable, indicible.*

Die zaak is onbediedelijk voor dat volk. *Cette affaire eſt inexplicable pour ces gens-là, c'eſt du Latin pour eux, c'eſt ce qu'on ne ſauroit leur faire comprendre.*

ONBEDIEND. *bijv. w.* Onberegt. *Sans être ſervi, ſans avoir reçu ce qu'on demande.*

Ik moeſt onbediend vertrekken. *Je fus obligé de m'en aller ſans avoir reçu ce que je demandais, je m'en revins comme j'étois allé, ſans obtenir rien.*

Hij is onbediend geſtorven. *Il eſt mort ſans avoir reçu les ſacrements.*

ONBEDIJKELIJK. *bijv. w.* Dat men niet bedijken kan. *Où l'on ne peut faire ou élever de digues, qui ne peut être environné de digues.*

Onbedijkt. *bijv. w.* Dat niet bedijkt is. *Qui n'eſt point renfermé dans des digues, que n'eſt point ſoutenu de digues.*

ONBEDOELD. *bijv. w.* Onbeoogd. *A quoi on n'a pas viſé ou buté.*

ONBEDORVEN. *bijv. w.* Geheel ongeſchonden. *Qui n'eſt pas gâté ou corrompu, qui s'eſt bien conſervé.*

Dat boek is onbedorven gebleven. *Ce livre eſt demeuré entier, ce livre s'eſt bien conſervé ou a été bien conſervé.*

De menſch was in den Lusthof onbedorven. *L'homme étoit ſans corruption dans l'état d'innocence, ou parfait dans le Paradis terreſtre.*

Onbedorvenheid. *z. v. Incorruption, incorruptibilité, pureté.*

ONBEDREVEN. *bijv. w.* Ongeoefend, onervaren. *Inexpérimenté, neuf, qui n'a point d'expérience.*

In eenige zaake gantſch onbedreven zijn. *N'être pas verſé ou être inexpérimenté dans quelque affaire.*

Onbedreven. Dat niet bedreven of begaan is. *Qui n'a pas été exécuté.*

De menſchelijke wetten hebben tegen een voorgenoomen, maar onbedreven ſchelmſtuk geen ſtraf geſteld. *Les loix humaines n'ont point établi de peine contre un crime projetté & non commis.*

Onbedrevenheid. *z. v.* Onervarenheid, ongeoefendheid. *Manque ou faute d'expérience, ignorance.*

ONBEDRIEGLIJK of onbedriegelijk. *bijv. w.* Onfeilbar, vaſt. *Infaillible.*

Dat is eene onbedrieglijke waarheid. *C'eſt une vérité infaillible, une vérité conſtante ou indubitable.*

Onbedrieglijk, opregt, ongeveinsd. *Fidéle, ſincére.*

Iemand eenen onbedrieglijken raad geeven. *Donner à quelqu'un un avis ou conſeil fidéle, ſincére &c.*

Met onbedrieglijke lippen of opregtelijk ſpreeken. *Parler ſincérement, ingénûment, ſans tromperie.*

Onbedrieglijkheid. *z. v.* Opregtigheid. *Sincérité, fidélité.*

Onbedrieglijkheid in 't oordeel. *Infaillibilité dans le jugement.*

Onbedrogen of onbedroogen. *bijv. w.* Niet bedrogen, niet misleid. *Qui n'eſt pas déçu ou trompé.*

Onbedrogen in eenige koopmanſchap zijn. *N'être point trompé dans quelque marchandiſe, avoir bien rencontré dans quelque négoce.*

ONBEDUIDELIJK. *zie* Onbediedelijk.

ONBEDURVEN. *zie* Onbedorven.

ONBEDWELMD. *bijv. w.* Onberoerd, onverbijsterd, helder. *Qui n'eſt pas troublé, clair, ſerein.*

Zijn verſtand bleef onbedwelmd van den wijn. *Sa cervelle ne fut point troublée par le vin.*

Een onbedwelmd verſtand. *Un eſprit ſerein, un eſprit net, un eſprit qui n'eſt point offuſqué, un eſprit dégagé de preventions.*

ONBEDWINGELIJK. *bijv. w.* Ontemmelijk, toomeloos. *Indomptable, que l'on ne peut dompter ou ſurmonter.*

Een onbedwingelijk dier. *Un animal indomptable.*

Onbedwingelijkheid. *z. v.* Ontemmelijkheid. *Impoſſibilité de dompter ou de ſurmonter.*

ONBEDWONGEN. *bijv. w.* Zonder dwang. *Volontaire, libre, qui n'eſt pas géné.*

Eene onbedwongene bekentenis. *Une confeſſion volontaire.*

Eene onbedwongene gedagte. *Une penſée libre ou qui n'eſt point génée.*

Onbedwongen iets zeggen, bekennen, enz. *Dire ou confeſſer quelque choſe librement, ſans contrainte.*

ONBE-EEDIGD. *bijv. w.* Niet met eede geſterkt. *Qui n'eſt pas confirmé par ſerment.*

Die zaak is nog onbe-eedigd. *Cette affaire n'eſt pas encore confirmée par ſerment ou n'eſt pas atteſtée avec ſerment.*

ONBEFAAMD. *bijv. w.* Onberoemd, onvermaard. *Qui n'eſt pas célébre ou renommé, inconnu, caché, oublié, obſcur.*

Van een onbefaamd geſlagte zijn. *Iſſu ou deſcendu d'une race obſcure.*

ONBEGAAFD. *bijv. w.* Onvoorzien, onbequaam. *Qui n'a point de dons ou de talens, incapable, malhabile, qui n'eſt doué d'aucun talent.*

Onbegaafd van taalen zijn. *Qui n'a pas le don des langues ou le talent de parler pluſieurs langues.*

Hij is heel onbegaafd in het redeneeren. *Il n'a pas du tout le don de l'éloquence, il n'a pas la langue bien pendue, il n'a point le don de bien parler, il s'énonce très-mal.*

Onbegaafdheid. *z. v.* Onbequaamheid. *Incapacité, inſuffiſance.*

Onbegaafdheid in 't redenvoeren. *Manque d'éloquence, incapacité de parler.*

ONBEGAAN. *bijv. w.* Onbetreeden. *Qui n'eſt pas fréquenté.*

Een onbegaane weg. *Chemin qui n'eſt pas fréquenté.*

ONBEGANGELIJK. *bijv. w. Par où on ne peut marcher, impraticable.*

Een onbegangelijke weg of een weg die niet te gaan is. *Chemin par où on ne peut marcher, chemin impraticable.*

Onbegangelijkheid. *z. v. Impoſſibilité de marcher par un chemin.*

ONBEGEERIG. *bijv. w.* Zonder luſt of begeerte. *Indifférent, qui n'a pas de déſir, qui n'eſt pas avide.*

Onbegeerig naar 't hoogſte goed zijn. *N'être pas avide du ſouverain bien, ne le pas déſirer, avoir pour lui de l'indifférence.*

Onbegeerigheid. *z. v. Indifférence, manque de zéle.*

Onbegeerlijk. *bijv. w.* Die niet begeert. *Qui ne déſire point, qui a de l'indifférence.*

Ik zie de aardſche rijkdommen aan met onbegeerlijke oogen. *Je regarde les richeſſes de ce monde avec des yeux indifférens.*

Onbegeerlijk. Dat niet te begeeren is. *Qui n'eſt pas déſirable ou ſoubaitable, indifférent.*

Zijn dat onbegeerlijke dingen? *Sont-ce-là des choſes indifférentes?*

Onbegeerlijkheid. *z. v. Deſintéreſſement, indifférence.*

Onbegeerte. *z. v.* Onluſt. *Manque de déſir ou d'avidité, indifférence.*

Dat ontſtaat uit eene onbegeerte tot het goede. *Cela provient ou vient de l'indifférence qu'on a pour le bien.*

ONBEGEKT. *bijv. w.* Onbeſpot. *De quoi on ne s'eſt point moqué ou raillé.*

ONBEGIFTIGD. *bijv. w.* Die geen geſchenk ontvangen heeft. *Qui n'a point reçu de préſent ou de préſens.*

ONBEGONNEN. *bejv. w.* Niet aangevangen. *Qui n'eſt pas commencé, qu'on n'a pas commencé.*

Dat is nog een onbegonnen werk. *C'eſt une*

Digitized by Google

une affaire qui n'eſt pas encore commencée ou entamée.

Onbegonnen, zonder begin. *Sans commencement, éternel.*

Het onbegonnen Wezen, God. *L'Etre ou l'Eſſence ſans commencement, Dieu, l'Eternel.*

ONBEGOOTEN of onbegoten. *bijv. w.* Onbeſprengd. *Qui n'eſt pas arroſé.*

Dat bedde is nog onbegoten. *Ce carreau n'eſt pas encore arroſé.*

ONBEGRAAVEN. *bijv. w. Qui n'eſt pas enſeveli, enterré ou inhumé.*

Onbegraaven, onbeſchanſt. *Sans retranchement, non retranché, découvert, expoſé.*

't Leger legt nog onbegraaven. *L'armée ne s'eſt point encore retranchée, le camp eſt encore découvert.*

ONBEGREEPEN. *bijv. w.* Onbepaald, meer of min. *Indéfini, plus ou moins.*

Tien of twaalf guldens onbegreepen. *Dix ou douze livres plus ou moins.*

Onbegreepen, onbevat. *Ce qu'on n'a pas compris.*

Onbegrijpelijk. *bijv. w.* Onverſtaanbaar, onvatbaar. *Inconcevable, incompréhenſible.*

Eene onbegrijpelijke zaak. *Une choſe inconcevable ou incompréhenſible.*

Gods wezen is onbegrijpelijk. *La nature de Dieu eſt incompréhenſible.*

Onbegrijpelijkheid. z. v Onverſtaanbaarheid. *Incompréhenſibilité.*

ONBEGROET. *bijv. w.* Ongegroet. *Qui n'eſt pas ſalué, qu'on ne ſalue pas.*

Iemand in zijnen brief ongegroet laaten. *Ne pas ſaluer quelqu'un dans ſa lettre; oublier de faire ſes civilités ou de préſenter ſes reſpects à quelqu'un en écrivant.*

ONBEGUNSTIGD. *bijv. w.* Niet beguns tigd. *Qui n'eſt pas favoriſé.*

Onbegunſtigd van 't geluk zijn. *N'être pas favoriſé de la fortune.*

ONBEHAAGLIJK of onbehaagelijk. *bijv. w.* Onaangenaam, onbevallig. *Déſagréable, déplaiſant, choquant, chagrinant.*

Eene onbehaaglijke reden. *Un diſcours déplaiſant, deſagréable, chagrinant, ennuyeux.*

Eene onbehaaglijke geſtalte. *Forme ou taille déplaiſante ou choquante.*

Onbehaaglijkheid. z. v. Onaangenaamheid. *Ce qui déplaît dans une choſe.*

ONBEHAALD. *bijv. w.* Ongemoeid, buiten verwijt. *Sans reproche, qui n'a pas été mêlé dans une affaire.*

Laat mij daar onbehaald in blijven. *Ne me tirez pas dans cette affaire, ne me mêlez pas-là dedans, ne me faites pas entrer en jeu.*

ONBEHANDELD. *bijv. w. Qui n'a pas été manié.*

ONBEHANDIGD. *bijv. w.* Als, een onbehandigde brief. *Une lettre qui n'a pas été rendue.*

ONBEHANGEN. *bijv. w.* De vertrekken zijn nog onbehangen. *Les appartemens ſont encore ſans tapiſſeries ou ſans tenture, ils ne ſont pas encore tendus.*

ONBEHENDIG. *bijv. w. Maladroit, lourd.*

Onbehendiglijk. *bijv.* Bottel jk, plompelijk. *Lourdement, mal-adroitement.*

Ergens onbehendigliik meê te werk gaan. *Faire quelque choſe lourdement, agir lourdement dans une affaire, ſe prendre mal-adroitement à faire quelque choſe.*

ONBEHINDERD. *zie* Onverhinderd.

ONBEHOED. *bijv. w.* Onbeſchut, onbewaard. *Qui n'eſt point protégé, qui eſt expoſé.*

Onbehoedzaam. *bijv. w.* Onvoorzigtig. *Imprudent, imprévoyant.*

Onbehoedzaamheid. z. v. Onvoorzigtigheid. *Imprudence, imprévoyance.*

ONBEHOEFTIG. *bijv. w.* Buiten gebrek. *Qui n'eſt pas pauvre, qui eſt pourvu, accommodé, qui eſt à ſon aiſe, qui n'eſt pas indigent.*

ONBEHOORLIJK. *bijv. w.* Ongeoorlofd, onbetaamlijk. *Indécent, malſéant, qui n'eſt pas raiſonnable, déraiſonnable.*

Een onbehoorlijk verwijt. *Un reproche injuſte, un reproche déraiſonnable.*

't Is onbehoorlijk zoo te handelen. *Il eſt contre l'honnêteté ou il n'eſt pas juſte ou raiſonnable d'agir de la ſorte.*

Onbehoorlijk. *bijv.* Onbetaamlijk. *Avec indécence, ſans reſpect, avec inſolence, injuſtement, indignement.*

Onbehoorlijk van Gods geheimen ſpreeken. *Parler ſans reſpect ou avec indécence des myſtéres de Dieu.*

Onbehoorlijkheid ſteekt daar in? *Quelle indécence ou injuſtice y a-t-il là-dedans? Qu'y a-t-il d'injuſte en cela?*

ONBEHOUWEN. *bijv. w.* Onbeſchoft, onbeleefd. *Inſolent, incivil, impudent, étourdi.*

Een onbehouwen menſch, jongen, enz. *Une perſonne inſolente, un garçon inſolent, &c.*

Eene onbehouwene reden of geſprek. *Un diſcours incivil, inſolent, malſéant, impertinent.*

Onbehouwenheid. z. v. Onbeſchoftheid, ongeſchiktheid. *Inſolence, incivilité, imprudence, impertinence, impoliteſſe, ruſticité, groſſiéreté, indiſcrétion.*

Eene groote onbehouwenheid in het ſpreeken toonen. *Montrer ou faire voir une grande incivilité ou inſolence dans ſes diſcours, marquer beaucoup d'indiſcrétion en parlant.*

ONBEHULPZAAM. *bijv. w.* Onbehulpig. *Deſobligeant, qui n'eſt pas officieux ou ſecourable.*

Onbehulpzaamheid. z v. *Manque ou faute de ſecours.*

ONBEJAARD. *zie* Jong, minderjarig.

ONBEKEERD. *bijv. w.* Onveranderd. *Qui n'eſt pas converti.*

Dat is een onbekeerd zondaar. *C'eſt un pécheur endurci ou qui n'eſt pas converti.*

Onbekeerlijk. *bijv. w.* Halſtarrig in 't quaade. *Qu'on ne peut convertir ou qui ne peut ſe convertir, qui croupit dans le mal.*

Een onbekeerlijk menſch. *Homme ou perſonne qu'on ne peut ou qui ne ſe peut convertir, homme perdu ou endurci dans le péché.*

Onbekeerlijkheid. z. v. Hardnekkigheid in 't quaade. *Opiniâtreté dans le mal, dans le vice ou dans le péché, endurciſſement, obſtination au péché.*

In zijne onbekeerlijkheid voortvaaren. *Perſiſter dans ſon opiniâtreté, ou dans ſon endurciſſement au péché.*

ONBEKEND. *bijv. w.* Verborgen, niet bekend, niet ontdekt. *Inconnu, caché.*

Eene onbekende zaak, waarheid, ſchat, enz. *Choſe inconnue ou cachée, vérité ſecrette, inconnue ou cachée, tréſor inconnu ou caché, &c.*

Zij is mij van aangezigt onbekend. *Je ne la connois pas de vue.*

Onbekendmaakt onbemind. *Spreekw. On n'aime pas ce que l'on ne connoit point, il faut connoître pour aimer.*

Onbekendheid. *zie* Onkunde.

ONBEKLAAGD. *bijv. w. Qui n'eſt pas plaint ou regretté.*

ONBEKLAAGELIJK of onbeklaaglijk. *bijv. w.* Die niet te beklaagen is. *Qui n'eſt pas à plaindre, qui ne fait point de pitié.*

Zij is onbeklaaglijk in haar ongeval. *Elle n'eſt pas à plaindre dans ſon malheur, elle ne fait point de pitié dans ſa diſgrace.*

ONBEKLAD. *bijv. w.* Onbevuild, onbedrekt. *Qui n'eſt pas ſouillé, ſali ou gâté, pur, net, propre, ſans tache.*

Mijn mantel is nog onbeklad. *Mon manteau n'eſt pas encore taché ou gâté, il n'y a point encore de taches à mon manteau.*

* Haare eer is onbeklad of onbevlekt. *Son honneur eſt ſans tache.*

ONBEKLEED. *bijv. w.* Onbeſchoten. *Pas lambriſſé, qui n'eſt pas boiſé, qui n'eſt pas revêtu.*

Een onbekleede muur. *Mur qui n'eſt pas lambriſſé ou revêtu.*

Onbekleede ſtoelen. *Des chaiſes nues, des chaiſes qui ne ſont point revêtues d'étoffe.*

ONBEKLEMD. *bijv. w.* Luſtig, blijmoedig. *Gai, diſpos, qui n'a pas le cœur ſerré, joyeux, gaillard.*

Een onbeklemd hart. *Un cœur gai, une perſonne qui a l'humeur gaye ou enjouée, un air gaillard.*

Onbeklemdheid. z. v. Luſtigheid, blijmoedigheid. *Gayeté, joye, gaillardiſe, enjouement.*

OMBEKLIMBAAR. *bijv. w.* Onbeklimmelijk, ongenaakbaar. *Inacceſſible, où l'on ne peut monter.*

Een onbeklimbaare rots. *Un roc ou rocher inacceſſible.*

Onbeklimmelijk. *zie* Onbeklimbaar.

ONBEKOMELIJK of onbekoomelijk. *bijv. w.* Dat niet te bekoomen is. *Qu'on ne peut acquérir, qui ne ſe peut trouver.*

Onbekomelijke ſchatten. *Des tréſors qu'on ne peut acquérir.*

ONBEKOMMERD. *bijv. w.* Onbezorgd. *Sans ſouci, ſans chagrin.*

Dat is een onbekommerd hart. *C'eſt un cœur ſans ſouci, un cœur indolent.*

Onbekommerd. *bijv.* Onbezorgd, zonder zorg. *Sans ſouci.*

Onbekommerd leeven. *Vivre ſans ſouci.*

Onbekommerdheid. z. v. Onbezorgdheid. *Contentement, indolence, ſécurité.*

ONBEKOOMELIJK. *zie* Onbekomelijk.

ONBEKOORLIJK. *bijv. w.* Onbevallig. *Déſagréable, déplaiſant, difforme, laid.*

Dat is geen onbekoorlijk vrouwmenſch. *Cette femme n'eſt pas laide, elle a la mine aſſez ragoûtante.*

ONBEKRAGTIGD. *bijv. w.* Niet bekragtigd. *Pas ratifié, pas autoriſé.*

ONBEKRAST. *bijv. w.* Niet met kraſſen. *Pas rayé.*

Die borden zijn nog onbekraſt. *Ces aſſiettes ne ſont pas encore rayées.*

ONBEKROMPEN. *bijv. w.* Ruim. *Qui n'eſt pas gêné ou reſſerré.*

Uit eene onbekrompene beurs te markt gaan. *Avoir la bourſe bien garnie, acheter largement, faire une belle dépenſe, ne marchander guéres.*

Iets uit een bekrompen hart geeven. *Donner quelque choſe libéralement.*

Onbekrompen geeſt of verſtand. *Eſprit libre ou dégagé, génie étendu.*

Onbekrompen. *bijv.* Onbeſchroomd, ruimweidig. *Libéralement, largement, librement.*

Onbekrompen ergens van ſpreeken. *Parler ſans contrainte ou librement de quelque choſe.*

Onbekrompenheid. z. v. *Abondance, opulence,*

Digitized by Google

lence, libéralité, liberté d'eſprit, étendue de génie.

ONBELAADEN of onbeladen. *bijv. w.* Onbezwaard. *Qui n'eſt pas chargé.*

*Spreek onbeladen. *Parlez ſans contrainte, parlez librement.*

ONBELAST. *bijv. w.* Vrij van laſten. *Déchargé d'impôts ou de ſubſides, pas taxé.*

Onbelaſt. Onbevolen, buiten laſt. *Sans commandement, ſans ordre.*

Iets onbelaſt zeggen. *Dire quelque choſe ſans ordre.*

ONBELEEDEN of onbeleden. *bijv. w.* Niet bekend. *Deſavoué, non conſeſſé.*

ONBELEEDIGD. *bijv. w.* Buiten beleediging. *Sans offenſe, qui n'a point reçu d'offenſe.*

Hij bleef egter onbeleedigd. *Cependant il ne fut point offenſé ou outragé, on l'épargna pourtant.*

Onbeleedigd. *zie* Onbeſchadigd.

ONBELEEFD. *bijv. w.* Onheuſch, onhoflijk. *Incivil, qui n'eſt pas civil, groſſier, ruſtique, brutal, malhonnête.*

Een onbeleefd menſch. *Une perſonne incivile, un brutal, une perſonne malhonnêtes*

Iemand een onbeleefd antwoord geeven. *Faire une réponſe malhonnête à quelqu'un.*

Onbeleefdelijk. *bijw.* Onheuſchelijk. *Incivilement, brutalement, groſſièrement, mal honnêtement.*

Iemand onbeleefdelijk bejeegenen. *Traiter quelqu'un incivilement ou malhonnêtement.*

Onbeleefdheid. *z. v.* Plompheid, onheusheid. *Incivilité, malhonnêteté, ruſticité, impoliteſſe.*

Hij toonde haar eene groote onbeleefdheid. *Il lui témoigna ou il lui fit une grande incivilité, il la traita fort malhonnêtement.*

Wat onbeleefdheid is dat voor zulk eene gunſt? *Quelle incivilité ou ingratitude eſt-ce-là pour une telle faveur?*

ONBELEEND. *bijv. w.* Vrij, onverpand. *Dégagé, qui n'eſt point engagé, libre, franc, exempt.*

Onbeleende goederen. *Biens qui ne ſont pas hypothéqués.*

ONBELEEZEN. *bijv. w.* Die niet geleezen heeft. *Qui n'a pas lu, non lettré, qui n'a point de lecture.*

ONBELEGEN. *bijv. w.* Varſch. *Pas raſſis, frais, nouveau.*

Onbelegen brood. *Du pain qui n'eſt pas raſſis, du pain tendre.*

Onbelegen bier. *De la bière fraîche, de la bière nouvelle ou fraichement braſſée.*

ONBELEMMERD. *bijv. w.* Onverhinderd. *Qui n'eſt pas embarraſſé.*

Eene onbelemmerde beezigheid. *Occupation qui n'eſt pas embarraſſante, qui eſt aiſée ou commode.*

Onbelemmerd. *bijw.* Buiten belemmering of hinder. *Sans embarras ou empêchement, librement.*

Onbelemmerd in zijne zaaken voortgaan. *Pourſuivre ſes affaires ſans s'embarraſſer, pouſſer ſa pointe ſans ſe ſoucier de rien.*

ONBELET. *bijv. w.* Onverhinderd. *Pas empêché.*

Onbelet zijn om iemand te ſpreeken. *Parler à quelqu'un ſans empêchement, n'avoir pas d'occupation qui empêche de lui parler.*

ONBELOGEN. *bijv. w.* Met geen leugens betigt. *Point accuſé de menſonge.*

Zij moet van mij onbelogen zijn. *Je ne l'accuſe point de menſonge.*

ONBELOOND. *bijv. w.* Onvergolden, zonder belooning. *Pas recompenſé, ſans recompenſe ou ſalaire.*

Hij moeſt onbeloond vertrekken. *Il fut obligé de s'en aller ſans recompenſe.*

De deugd blijft nooit onbeloond. *La vertu ne demeure jamais ſans recompenſe.*

ONBELUST. *bijv. w.* Zonder luſt of begeerte. *Sans déſir ou envie, indifférent.*

Onbeluſt zijn om te vegten. *N'avoir pas envie de ſe battre.*

ONBEMAGTIGD. *bijv. w. Qui n'eſt pas encore pris, conquis ou ſubjugué.*

Onbemagtigd. Die de magt niet heeft, onvolmagtigd. *Non autoriſé, ſans plein pouvoir.*

ONBEMAND. *bijv. w.* Ongemand, met geen mannen of bootsvolk voorzien. *Qui n'eſt pas pourvu d'équipage, qui eſt ſans équipage.*

Een onbemand ſchip. *Un vaiſſeau qui n'a pas ſon équipage, qui manque de matelots.*

ONBEMIND. *bijv. w.* Onwaard. *Qui n'eſt pas chéri ou aimé.*

Hij maakt zig overal onbemind. *Il ſe met mal dans l'eſprit d'un chacun.*

Onbeminnelijk. *bijv. w. Pas aimable, deſagréable.*

ONBEMORST. *bijv. w.* Onbezoedeld, ſchoon, zuiver. *Qui n'eſt pas ſouillé, ſali ou gâté, pur.*

*Een onbemorſt geweeten. *Une conſcience nette, pure, qui n'eſt pas ſouillée.*

ONBEMUURD. *bijv. w.* Zonder muuren. *Sans murailles, ouvert, non muré.*

In Engeland zijn veele onbemuurde ſteden. *En Angleterre il y a beaucoup de villes ſans murs ou ſans murailles, beaucoup de villes ouvertes & non murées.*

ONBENEEMELIJK. *bijv. w. Qu'on ne peut nous ôter ou nous faire perdre.*

ONBENEVELD. *bijv. w.* Helder. *Clair, qui n'eſt pas couvert ou obſcur, parlant de l'air.*

Eene onbenevelde lugt. *Air ſerein, air clair, air qui n'eſt pas couvert de nuages.*

ONBENIJD. *bijv. w.* Zonder benijd te worden. *Qui n'eſt pas envié, à quoi ou à qui on ne porte point d'envie.*

Wie kan onbenijd in deeze Waereld leeven? *Qui peut vivre dans ce monde ſans être envié ou ſans enviеux?*

ONBENOODIGD. *bijv. w.* Buiten behoefte of gebrek. *Sans néceſſité ou hors de néceſſité, qui n'a pas de beſoin.*

Onbenoodigd leeven. *Vivre ſans ſouffrir de néceſſité, vivre à ſon aiſe.*

ONBEOOGD. *bijv. w.* Daar men niet op geoogd heeft. *Imprévu, inopiné, à quoi on ne pretend pas, où on n'a pas viſé, à quoi on ne s'étoit pas attendu.*

Een onbeoogd geluk. *Un bonheur auquel on n'avoit pas aſpiré ou auquel on ne s'étoit pas attendu, un bonheur imprévu, inopiné, ineſpéré.*

ONBEPAALD. *bijv. w.* Zonder paalen. *Indéfini, ſans bornes.*

Onbepaald lidwoordje in de ſpraakkunſt. *L'article indéfini dans la Grammaire.*

Eene onbepaalde heerſchappije. *Domination ſans bornes.*

Een onbepaalde zin. *Un ſens vague & indéterminé.*

De ruimte der Waereld is onbepaald. *La grandeur du Monde eſt indéfinie, l'étendue du Monde n'eſt pas bornée.*

Onbepaald, onbeſlegt. *Indéterminé, pas fixe, indécis.*

Die zaak is nog onbepaald. *Cette affaire n'eſt pas encore terminée, elle eſt encore indéciſe ou en ſuſpens.*

Onbepaaldelijk. *bijw.* Zonder bepaalinge. *Indéfiniment, d'une manière indéfinie.*

Onbepaaldelijk van eene zaake ſpreeken. *Parler d'une choſe indéfiniment, d'une manière indéfinie, dans un ſens vague.*

Onbepaaldheid. *z. v. Etendue qui n'eſt pas reſſerrée par des bornes.*

ONBEPEKT. *bijv. w.* Met geen pek beſtreeken. *Qui n'eſt pas enduit de poix ou de goudron, pas poiſſé, pas goudronné.*

ONBEPLANT. *bijv. w.* Onbepoot. *Qui n'eſt pas planté.*

Een onbeplant ſtuk lands. *Un eſpace de terre qui n'eſt pas planté, une étendue de pays ſans arbres, une plaine.*

ONBEPLEIT. *bijv. w.* Ongedongen, waar over nog niet gepleit is. *Qui n'eſt point plaidé, ſur quoi l'on n'a point plaidé.*

Eene onbepleite zaak. *Cauſe qui n'eſt point plaidée.*

ONBEPLEKT. *zie* Ongevlakt.

ONBEPLOEGD. *zie* Onbebouwd.

ONBEPLUIMD. *zie* Ongevederd.

ONBEPROEFD. *bijv. w.* Onbezogt. *Ce que l'on n'a point expérimenté, éprouvé ou eſſayé, dont on n'a point fait l'expérience.*

Een onbeproefd geneesmiddel. *Un remède qu'on n'a point éprouvé.*

Onbeproefde wapenen. *Des armes qui n'ont point été éprouvées ou eſſayées.*

Onbeproefdheid. *z. v.* Onbedrevenheid. *Inexpérience, ignorance.*

De onbeproefdheid van den Veldheere is voor 't land zeer ſchadelijk geweeſt. *L'inexpérience ou le peu d'expérience du Général, a été fort préjudiciable à l'Etat.*

ONBEQUAAM. *bijv. w.* Zonder bequaamheid. *Incapable, ſans capacité, ſans les qualités ſuffiſantes.*

Een onbequaam menſch om zijn woord te doen. *Une perſonne incapable de parler ou de faire un diſcours.*

Onbequaam, ongevoeglijk. *Qui n'eſt pas propre ou convenable.*

Dat zijn onbequaame woorden om die zaak uittedrukken. *Ce ſont des mots qui ne ſont pas propres à exprimer cette choſe-là, ces expreſſions ſont impropres pour &c.*

Onbequaam tot den oorlog zijn. *N'être point fait pour la guerre, n'être pas propre pour la guerre.*

Onbequaame of onbehoorlijke middelen gebruiken. *Se ſervir de moyens qui ne ſont par propres ou convenables, employer des moyens injuſtes ou inſuffiſans.*

Onbequaamheid. *z. v. Incapacité, inſuffiſance.*

Hij kent zijne eigene onbequaamheid niet. *Il ne connoit pas ſon incapacité lui-même, il ne reconnoit pas ſa propre inſuffiſance.*

Onbequaamlijk. *bijw.* Ongevoeglijk. *D'une manière qui n'eſt pas propre ou convenable, improprement, ſans capacité.*

Eene zaak onbequaamlijk behandelen. *Traiter une choſe ou une affaire d'une manière qui n'eſt pas propre ou convenable.*

ONBERAADEN. *bijv. w.* Onbezonnen. *Etourdi, évaporé, écervelé.*

Een onberaaden menſch. *Un étourdi, une étourdie.*

Onberaaden. *bijw.* Onbedagtelijk, onbezonnen. *Etourdiment, à l'étourdie, inconſidérément, légérement.*

Ergens onberaaden in te werk gaan. *Agir à l'étourdie ou faire une choſe d'une manière inconſidérée & étourdie, ſans application & ſans attention.*

Onberaadzaam. *zie* Onbedagt.

ONBEREDEN. *bijv. w.* Als een onbereden weg. *Un chemin qui n'eſt point fréquenté de*

Digitized by Google

de chevaux ni de voitures, chemin par lequel il ne passe ni chevaux ni voitures.

Onbereden, dat niet bereden is. *Qui n'est point dressé, qui n'a point été monté.*

Een onbereden paerd. *Un cheval qui n'est pas dressé, qui n'a point été monté.*

ONBEREID. *bijv. w.* Ongetouwd, niet bereid. *Qui n'est point apprêté ou préparé.*

Onbereid leder. *Cuir qui n'est point apprêté.*

Onbereid, ongereed, onvaerdigd. *Qui n'est pas appareillé, apprêté ou préparé.*

Onbereid tot eenen veldslag koomen. *Combattre, donner ou livrer bataille sans être préparé.*

Onbereid of voor de vuist eene reden doen. *Faire un discours ou une harangue sur le champ.*

ONBEREISD. *bijv. w. Qui n'a point voyagé, qui n'a point vu le pays.*

ONBEREKEND. *bijv. w.* Niet gerekend. *Qui n'est pas compté ou calculé.*

ONBERIGT. *bijv. w.* Zonder onderrigting. *Sans avis, sans ouverture, sans instruction.*

Hij moest onberigt vertrekken. *Il fut obligé de partir sans avoir reçu ses instructions.*

ONBERIJDELIJK. *bijv. w.* Als, een onbereidelijk paerd. *Cheval qui ne veut pas se laisser monter.*

ONBERISPELIJK. *bijv. w. en bijw.* Onverwijtelijk. *Irreprehensible, irreprochable, irreprehensiblement, irreprochablement.*

Een onberispelijk gedrag. *Une conduite irreprehensible, un honnête comportement.*

Onberispelijk leven. *Vivre irreprehensiblement ou sans reproche.*

ONBERMHERTIG. *zie* Onbarmhartig.

ONBEROEMD. *bijv. w.* Onvermaard. *Qui n'est point célèbre, qui n'est pas renommé, obscur.*

Een onberoemd Schrijver. *Un Auteur obscur, qui n'est point renommé, sans réputation.*

Onberoemd. *bijw.* Zonder roem. *Sans gloire, sans vanité.*

Onberoemd gesproken. *A parler sans vanité.*

ONBEROERD. *bijv. w.* Gerust, stil. *Tranquille, assuré, ferme.*

Een onberoerd gemoed. *Une ame tranquille, une conscience en repos ou qui n'est point troublée.*

Onberoerlijk. *bijv. w.* Onbeweeglijk. *Immobile, inébranlable, ferme, assuré.*

Op deezen onberoerlijken grondslag. *Sur ce fondement ou sur cette maxime inébranlable.*

ONBEROEST. *bijv. w.* Glad, niet roestig. *Qui n'est pas enrouillé ou rouillé, sans rouille.*

ONBEROOFD. *zie* Ongeplunderd.

ONBEROUWELIJK. *bijv. w.* Onveranderlijk, waar over geen berouw valt. *Immuable, dont on ne se repent pas.*

Gods genadengiften zijn onberouwelijk. *Les graces que Dieu nous fait sont immuables, Dieu ne se repent point des graces qu'il accorde.*

Eene onberouwelijke bekeering. *Une conversion immuable, une sincere conversion, un constant repentir.*

Onbezien, onberouwen, bij de roes. *Tout coup vaille, à tout hazard, hazard à la blanque*

Onberouwig. *zie* Onboetvaardig.

ONBERUGT. *zie* Onberoemd.

ONBESCHAAFD. *bijv. w.* Daar men de schaaf nog niet over heeft laaten loopen. *zie* Ongeschaafd.

* Onbeschaafd. Ruuw, plomp, bot. *Qui n'est point poli, qui n'est pas civilisé, qui est lourd & rustique, grossier, impoli.*

Een onbeschaafd mensch. *Une personne qui n'est pas polie ou civilisée, un lourdaut, un homme grossier.*

Eene onbeschaafde tong, eenw, reden, enz. *Langue, siècle, discours, &c. qui n'est point poli.*

* Onbeschaafdelijk. *bijw.* Ruwelijk. *Avec rudesse, avec impolitesse, d'une maniere non polie, grossierement, rudement.*

Ergens onbeschaafdelijk van spreeken. *Parler grossièrement de quelque chose.*

Onbeschaafdheid. *z. v.* Ruuwheid, plompheid. *Rusticité, impolitesse, grossièreté.*

Eene groote onbeschaafdheid in 't spreeken. *Une grande rudesse ou impolitesse de discours.*

ONBESCHAAMD. *bijv. w.* Schaamteloos, zonder schaamte. *Qui n'a pas de honte, effronté, impudent.*

Een onbeschaamd wijf. *Une impudente, une effrontée.*

Eene onbeschaamde leugen. *Une impudente menterie, un impudent mensonge, une grosse bourde.*

Onbeschaamd. *bijw.* *zie* Onbeschaamdelijk.

Onbeschaamdelijk. *bijw.* Zonder schaamte. *Effrontément, impudemment.*

Onbeschaamdelijk liegen. *Mentir impudemment ou effrontement.*

Onbeschaamdheid. *z. v.* Schaamteloosheid. *Effronterie, impudence.*

Dat is eene schrikkelijke onbeschaamdheid. *C'est une horrible impudence, une terrible effronterie.*

ONBESCHADIGD. *bijv. w.* Bevrijd van schaade. *Qui n'est pas endommagé.*

De onbeschadigde scheepen hielden zee. *Les vaisseaux qui n'étoient pas endommagés ou qui avoient le moins souffert, tinrent la mer.*

De huizen bleven van den brand onbeschadigd. *Ces maisons-là ne furent point endommagées du feu.*

ONBESCHANST. *bijv. w.* Onbegraaven. *Qui n'est point retranché.*

De vianden lagen onbeschanst. *Les ennemis ne s'étoient pas retranchés, le camp des ennemis étoit ouvert ou n'avoit pas été retranché.*

ONBESCHEIDEN. *bijv. w.* Verward. *Confus, embarrassé.*

Ergens eene onbescheidene kennis van hebben. *Avoir une connoissance confuse de quelque chose.*

Onbescheiden, onheusch, onbeleefd. *Incivil, malhonnête, indiscret.*

Onbescheiden. Niet ontboden. *Sans être appellé ou mandé.*

Onbescheiden ten hove komen. *Venir en cour sans y être appellé, paroitre à la cour sans ordre ou sans y avoir été mandé.*

Onbescheidenheid. *z. v.* Onheusheid, onrekkelijkheid. *Incivilité, malhonnêteté, impolitesse, immodestie, indiscrétion.*

Ergens eene groote onbescheidenheid in toonen. *Témoigner en quelque chose une grande incivilité ou indiscrétion.*

Onbescheidenlijk. *bijw.* Verwardelijk. *Confusément, indistinctement.*

Iets onbescheidenlijk zien. *Regarder ou voir quelque chose confusément.*

Onbescheidenlijk, onheuschelijk. *Incivilement, malhonnêtement, immodérément, d'une maniere indiscrète.*

Iemand onbescheidenlijk bejeegenen. *Traiter quelqu'un incivilement.*

ONBESCHERMD. *bijv. w.* Onverdedigd. *Sans protection ou appui, délaissé, abandonné.*

ONBESCHIMMELD. *bijv. w.* Niet verschimmeld. *Qui n'est pas moisi.*

Onbeschimmeld brood. *Pain qui n'est pas moisi.*

ONBESCHOFT. *bijv. w.* Ongeschikt, onbeleefd. *Malhonnête, brutal, impertinent, grossier, rustre.*

Een onbeschoft mensch. *Un brutal, un impertinent, une brutale, une impertinente.*

Eene onbeschofte reden. *Discours impertinent, malhonnête, indécent ou choquant.*

Onbeschoftelijk. *bijw.* Ongeschiktelijk. *Brutalement, d'une maniere impertinente.*

Ergens onbeschoftelijk in te werk gaan. *Agir brutalement dans une affaire, faire quelque chose d'une maniere brutale, rustre & grossière.*

Onbeschoftheid. *z. v.* Ongeschiktheid. *Brutalité, impertinence, action brutale.*

ONBESCHONKEN. *bijv. w.* Nugteren, niet dronken. *Qui n'est pas ivre, qui n'est pas fou.*

Men ziet hem zelden onbeschonken. *Il est rarement sans vin, on le voit toujours fou.*

Onbeschonken, onbegiftigd. *Qui n'est point régalé, qui n'a pas reçu de présens.*

Onbeschonken van 't Hof vertrekken. *S'en aller de la Cour sans avoir reçu de présens, quitter la Cour sans y avoir été régalé.*

ONBESCHOOREN of onbeschoren. *zie* Ongeschoren.

ONGESCHREID. *bijv. w.* Niet beschreid. Als, het verlies van zulk eenen grooten Held is onbeschreid. *On n'a point pleuré la mort d'un si grand Héros.*

ONBESCHREVEN. *bijv. w.* Wit. *Sur quoi on n'a pas écrit, blanc.*

Onbeschreven papier. *Papier blanc.*

Onbeschreven. Niet in geschrift gesteld. *Pas écrit, qui n'est pas mis en écrit.*

Een onbeschreven uiterste wil. *Un testament qui n'est pas mis en écrit.*

Het onbeschreven woord, de overleveringen. *La parole non écrite, la tradition.*

Onbeschrijvelijk of onbeschrijflijk. *bijv. w.* Niet te beschrijven. *Inexprimable, indicible, qui ne se peut exprimer.*

't Is onbeschrijvelijk hoe het daar toe ging. *On ne sauroit exprimer comment cela s'est passé.*

ONBESCHROOMD. *bijv. w.* Onvervaard, onbevreesd. *Intrépide, assuré, ferme.*

Onbeschroomd in 't gevaar. *Intrépide dans le péril, assuré, ferme au milieu des dangers.*

Onbeschroomdelijk, *bijw.* Zonder schroom. *Hardiment, avec hardiesse, intrépidité ou assurance.*

Iemand onbeschroomdelijk de waarheid zeggen. *Dire hardiment la vérité à quelqu'un.*

Onbeschroomdheid. *z. v.* Onvervaardheid. *Intrépidité, fermeté.*

ONBESCHULDIGD. *bijv. woord.* Onbetigt. *Sans être accusé, qui n'est point accusé.*

De Admiraal wierd onbeschuldigd afgezet. *L'Amiral fut démis ou déposé de sa charge sans être ou sans avoir été accusé, sans qu'on lui imputât aucun crime, sans qu'on l'accusât.*

ONBESEFFELIJK. *bijv. w.* Onbegrijpelijk. *Inconcevable, incompréhensible.*

ONBESLAAGEN of onbeslagen. *bijv. w.* Niet beslagen. *Qui n'est pas ferré.*

Een onbeslagen paerd. *Cheval qui n'est pas ferré.*

* Onbeslagen ten ijs komen, onbereid iets beginnen. *Entreprendre une chose ou une affaire à quoi on ne s'entend pas ou sans s'y être préparé.*

Digitized by Google

Onbeslagen, ongemengd. *Qui n'eſt point mêlé, battu, détrempé ou gachè.*
Onbeslagen kalk. *Chaux qui n'eſt pas détrempée ou gachée.*
Onbeslagen, onverbonden, ongehouden. *Qui n'eſt pas pris au mot.*
Gij zijt onbeslagen in dien koop. *On ne vous a pas pris au mot dans cet achat, vous êtes encore libre, vous avez le choix d'acheter, de prendre ou de laiſſer.*
ONBESLAAPEN. *zie* Onbeſlapen.
ONBESLAPEN. *bijv. w.* Eene onbeſlapene dogter, eene maagd. *Fille qui a ſon pucelage, une pucelle, une vierge, une fille qui n'a point eu de commerce avec un homme.*
ONBESLEGT. *bijv. w.* Niet aſgedaan. *Indécis, qui n'eſt pas terminé ou ajuſté.*
Eene onbeſlegte zaak. *Une affaire qui n'eſt pas terminée ou vuidée, une affaire indéciſe.*
ONBESLIJKT. *bijv. w.* Schoon. *Qui n'eſt pas bourbeux.*
Een onbeſlijkte weg. *Un beau chemin, chemin qui n'eſt pas bourbeux, qui n'eſt pas crotté ou fangeux.*
ONBESLOTEN of onbeſlooten. *bijv. w.* Open. *Ouvert, expoſé.*
Eene onbeſlotene plaats. *Lieu ouvert, place ouverte.*
Onbeſloten, zonder beſluit. *Sans concluſion, indécis.*
Die zaak bleef onbeſloten. *Cette affaire demeura ſans concluſion, indéciſe ou ſans être terminée.*
ONBESMET. *bijv. w.* Zonder beſmetting. *Sans contagion, pas infecté, ſain, pur.*
Die ſtad bleef onbeſmet van de peſt. *Cette ville ne fut point attaquée de la peſte ou de la maladie contagieuſe, elle ne fut point infectée.*
Onbeſmet, onbezoedeld, onbevlekt. *Qui n'eſt pas ſouillé, pur, ſain, net.*
Hij bleef onbeſmet van dat quaad. *Il ne fut pas infecté de ce mal-là, il n'en fut pas atteint.*
* Onbeſmet, zuiver, rein. *Pur, net, qui n'eſt pas ſouillé.*
Een onbeſmet gemoed, gewiſſe, enz. *Ame qui n'eſt pas ſouillée, conſcience pure, nette, &c.*
Zig onbeſmet bewaaren van de Waereld. *Ne ſe point ſouiller avec le reſte du Monde, réſiſter aux atteintes du monde, échapper à la contagion qui infecte le monde.*
Onbeſmetheid. *z. v.* *Pureté, netteté.*
Onbeſmettelijk. *bijv. w.* Dat niet beſmet. *Qui n'eſt pas contagieux.*
ONBESMEURD. *bijv. w.* Onbeſmet, onbezoedeld. *Qui n'eſt point ſale, ſali ou ſouillé, pur, net.*
Een onbeſmeurde rok. *Une jupe propre, qui n'eſt pas ſale*
ONBESNEEDEN of onbeſneden. *bijv. w.* Die de voorhuid heeft. *Incirconcis, qui a le prépuce.*
Een onbeſneeden kind. *Un enfant incirconcis.*
* Onbeſneden van harte. *Incirconcis ou endurci de cœur.*
ONBESNOEID. *bijv. w.* Dat rondom niet aſgeſnoeid is. *Qui n'a pas été rogné.*
Eene onbeſnocide rijksdaalder. *Un écu qui n'a pas été rogné.*
Onbeſnoeid: van de boomen, enz. ſpreekende. *Qui n'a pas été taillé.*
ONBESNOT. *bijv. w.* Zonder ſnot. *Sans morve, qui n'eſt pas morveux.*
Een onbeſnotte neus. *Un nez qui n'eſt pas morveux.*

ONBESPRAAKT. *bijv. w.* Qualijk beſpraakt. *Peu éloquent, peu diſert.*
Onbeſpraaktheid. *z. v.* Belemmering in 't ſpreken. *Manque d'éloquence.*
ONBESPRENGD. *bijv. w.* Onbeſproeid. *Qui n'eſt pas arroſé.*
ONBESPROKEN of onbeſprooken. *bijv. w.* Onberispelijk. *Irreprehenſible, irreprochable, ſans reproche.*
Een onbeſproken leven. *Une vie irreprehenſible, une vie exemplaire.*
ONBESTEEKEN. *bijv. w.* Van te vooren niet beſteld. *Point prémédité, imprévu.*
Een onbeſteeken werk. *Une affaire qui n'a pas été préméditè, une choſe imprevue.*
Een onbeſteeken boek. *Un livre qui n'eſt pas tranſilé.*
ONBESTENDIG. *bijv. w.* Onvaſt. *Inconſtant, irréſolu, changeant, variable.*
Onbeſtendig in zijne voorneemens zijn. *Etre irréſolu, changer de réſolution.*
Een onbeſtendig of veranderlijk menſch. *Un homme inconſtant, changeant, volage.*
Een onbeſtendig weer. *Un temps variable ou inconſtant.*
Onbeſtendigheid. *z. v.* Onſtandvaſtigheid. *Inconſtance, légéreté.*
Onbeſtendiglijk. *bijv.* *Avec inconſtance, d'une maniére changeante.*
ONBESTIERLIJK. *bijv. w.* Niet te beſtieren. *Intraitable, capricieux, difficile, qu'on ne peut gouverner, qui n'eſt point traitable.*
Een onbeſtierlijk menſch. *Un homme intraitable, difficile à ménager.*
ONBESTOLEN of onbeſtoolen. *bijv. w.* *Qui n'a pas été volé, à qui l'on n'a rien dérobé.*
ONBESTOOVEN of onbeſtoven. *bijv. w.* Zonder ſtof, niet ſtoffig. *Sans pouſſiére, qui n'eſt pas couvert de pouſſiére, qui n'eſt pas poudreux.*
't Goed was onbeſtoven. *Les hardes, les denrées, &c. étoient ſans pouſſiére, étoient nettes, elles n'étoient point poudreuſes.*
ONBESTORMD. *bijv. w.* Niet beſtormd. *Qui n'a pas été attaqué ou aſſailli.*
Eene onbeſtormde ſtad, veſting, enz. *Une ville ou forteresſe qui n'a pas été attaquée, à laquelle on n'a pas livré d'aſſauts.*
ONBESTRAFFELIJK. *bijv. w.* Onberispelijk. *Irreprehenſible, irreprochable.*
Een onbeſtraffelijk leven of gedrag. *Une vie ou conduite irreprehenſible.*
Onbeſtraft, onberispt. *Qui n'eſt point corrigé, repris ou châtié, impuni.*
Een onbeſtraft quaad. *Une faute ou un mal qui n'eſt point corrigé, qui demeure impuni.*
ONBESTREEDEN. *bijv. w.* Onbevogten. *Pas combattu.*
ONBESTREEKEN. *zie* Ongeſtreeken.
ONBESTURVEN. *bijv. w.* Vers gedood. *Qui n'eſt pas mortifié.*
Dat vleeſch is nog onbeſturven. *Cette viande n'eſt pas encore mortifié ou faiſandée.*
Een onbeſturven muur. *Une muraille qui n'eſt pas encore bien ſéche.*
‡ Een onbeſturven weduwnaar. *Un mari dont la femme eſt abſente.*
Eene onbeſturvene weduwe. *Une femme dont le mari eſt abſent.*
Eene onbeſturvene weduwe. *Une femme qui eſt ſéparée de ſon mari.*
Eene onbeſturvene weduwe, eene vrijſter die een kind heeft en geen man. *Une fille qui a un enfant ſans avoir un mari.*
ONBESUISDELIJK. *zie* Onbeſuisd. *bijv.*
Onbeſuisd. *bijv. w.* Wild, los. *Etourdi, évaporé, inconſidéré.*
Onbeſuisd, onbeſuisdelijk. *bijv.* *Inconſidérément, à l'étourdie, étourdiment.*

Onbeſuisdheid. *z. v.* Losſigheid. *Etourderie, humeur volage.*
ONBETAALD. *bijv. w.* *Pas payé.*
Onbetaald krijgsvolk. *Troupes qui ne ſont pas payées ou qui n'ont pas leur paye.*
Eene onbetaalde ſchuld. *Dette qui n'eſt pas payée.*
ONBETAAMELIJK of onbetamelijk. *bijv. w.* Onbehoorlijk. *Indécent, malſéant, qui ne convient pas.*
Eene onbetamelijke zaak. *Une choſe indécente, malſéante, une affaire déraiſonnable.*
Onbetamelijk. *bijv.* *Indécemment, malbonnêtement, d'une maniére indécente, incivile ou malſéante.*
Zig onbetamelijk draagen. *Se conduire ou ſe comporter mal, ſe comporter indécemment.*
Onbetamelijkheid. *z. v.* Onbehoorlijkheid. *Incongruité, indécence, incivilité.*
Onbetaamlijk, enz. *zie* Onbetaameljjk.
ONBETEMD. *zie* Ongetemd.
ONBETERLIJK. *zie* Onverbeterlijk.
ONBETEUGELD. *bijv. w.* Onbedwongen, onbepaald. *Effréné, indompté, qui n'eſt pas retenu.*
Onbeteugelde hartstogten. *Paſſions déréglées, paſſions indomptées.*
Eene onbeteugelde heerschappije. *Domination tyrannique, gouvernement deſpotique.*
ONBETEUTERD. *bijv. w.* Onbedeeſt. *Hardi, aſſuré, pas déconcerté.*
Onbeteuterd in 't ſpreeken. *Hardi à parler, aſſuré, réſolu.*
Onbeteuterdheid. *z. v.* Onbedeeſtheid, ſchroomloosheid. *Hardieſſe, aſſurance, fermeté.*
Met onbeteuterdheid ſprecken. *Parler avec hardieſſe, avec aſſurance.*
ONBETIMMERD. *bijv. w.* Onbebouwd. *Qui n'eſt pas bâti.*
Eene onbetimmerde plaats, erf, enz. *Lieu qui n'eſt pas bâti, où il n'y a pas de bâtimens.*
ONBETOOGD. *bijv. w.* Onbewezen. *Qui n'eſt point prouvé, qui n'eſt pas réſolu.*
Een onbetoogd voorſtel. *Propoſition qui n'eſt pas prouvée ou qui n'eſt pas réſolue.*
ONBETOOMD. *zie* Ongetoomd.
ONBETOOVERD of onbetoverd. *bijv. w.* *Qui n'eſt pas enſorcelé ou enchanté.*
ONBETREEDEN of onbetreden. *bijv. w.* Onbegaan. *Qui n'eſt pas frayé ou foulé avec les pieds.*
Een onbetreeden weg. *Chemin qui n'eſt pas frayé ou battu.*
ONBETREURD. *bijv. w.* Onbeklaagd. *Pas regretté.*
Een onbetreurde dood. *Une mort qui n'a pas été pleurée ou regrettée.*
ONBETUIGD. *bijv. w.* *De quoi on ne donne pas de témoignage.*
God laat zig niet onbetuigd aan de Heidenen. *Dieu ne ſe laiſſe point ſans témoignage aux Payens ou aux Gentils.*
ONBETUIND. *bijv. w.* Open. *Pas entouré de hayes, pas enclos de hayes.*
Een onbetuinde hof. *Jardin qui n'eſt pas entouré de hayes, un jardin ouvert, ſans clôture.*
ONBETWIST. *bijv. w.* *Qui n'a point encore été conteſté.*
Een onbetwiſt leerſtuk. *Un dogme qui n'a point encore été mis en diſpute, un dogme généralement reçu.*
Onbetwiſtbaar. *zie* Onbetwiſtelijk.
Onbetwiſtbaarheid. *z. v.* *Vérité inconteſtable*
Onbetwiſtelijk. *bijv. w.* Buiten betwiſting. *Incon-*

Digitized by Google

Incontestable ou hors de dispute, qui ne souffre point de dispute ou de contradiction, qui ne peut être contesté.

Eene onbetwistelijke waarheid. *Une vérité qui ne peut être contestée, qui ne souffre pas de dispute, une vérité incontestable.*

ONBEVAARBAAR. *zie* Onvaarbaar.

ONBEVAAREN. *bijv. w.* Die niet gevaaren heeft. *Qui n'a point banté la mer.*

Eene onbevaaren zee, eene zee die niet bevaaren is. *Mer qui n'a point encore été bantée ou fréquentée.*

ONBEVALLIG. *bijv. w.* Onaangenaam, onbehaaglijk. *Dégoûtant, desagréable, déplaisant.*

Een onbevallig wezen. *Un visage desagréable, une mine déplaisante ou dégoûtante.*

Onbevallig in den smaak. *Desagréable au goût, dégoûtant.*

Onbevalligheid. z. v. Onbehaaglijkheid. *Laideur, difformité, disposition desagréable & déplaisante.*

Onbevalliglijk. *bijv.* Onaardiglijk. *Desagréablement, sans grace, de mauvaise grace.*

Iets onbevalliglijk zeggen. *Dire quelque chose de mauvaise grace, sottement ou sans politesse.*

ONBEVATBAAR, enz. of onbevattelijk. *zie* Onbesefselijk.

ONBEVESTIGD. *bijv. w.* Niet bevestigd. *Pas confirmé.*

ONBEVLEKKELIJK. *bijv.* Onbesmettelijk. *D'une manière pure, sans tache.*

ONBEVLEKT. *bijv. w.* Onbesmet, zuiver, rein. *Immaculé, pur, qui n'est pas souillé.*

Een onbevlekt geweeten. *Une conscience pure.*

De onbevlekte ontvangenisse. *La conception immaculée.*

ONBEVOEGD. *bijv. w.* Niet bevoegd. *Incompétent.*

Onbevoegde Regters. *Des Juges incompétens.*

Onbevoegdheid. z. v. *Incompétence.*

ONBEVOGTEN. *bijv. w.* Onbesprongen, onbestormd. *Qui n'a pas été combattu ou attaqué, qui s'est passé sans combattre ou sans combat.*

Onbevogtene zege. *Victoire remportée sans combattre.*

ONBEVOLEN. *bijv. w.* Onbelast. *Qui n'est pas commandé, qui n'est pas ordonné.*

Eene onbevolene daad. *Action qui n'a pas été commandée ou ordonnée.*

ONBEVOLKT. *bijv. w.* Daar geen of weinig volk woont. *Qui n'est point peuplé, inhabité.*

Dat land is schier onbevolkt. *Ce pays-là n'est presque pas peuplé ou est presque inhabité.*

ONBEVOORREGT. *bijv. w.* Die geen voorregt heeft tot iets. *Qui n'est pas privilégié, qui n'a point de privilége.*

ONBEVORDERD. *bijv. w.* Niet bevorderd. *Qui n'est point avancé ou perfectionné.*

ONBEVRAAGD. *zie* Ongevraagd.

ONBEVRAGT. *bijv. w.* Dat geen vragt in heeft. *Qui n'a point de charge, vuide, sans charge.*

Een onbevragt schip. *Vaisseau qui n'est pas chargé, un vaisseau vuide.*

ONBEVREDIGD. *bijv. w.* Onverzoend. *Qui n'est point adouci ou appaisé, non appaisé.*

ONBEVREESD. *bijv. w.* Onbeschroomd, stout. *Assuré, hardi, intrépide, résolu.*

Een onbevreesd mensch. *Un homme hardi, une personne intrépide.*

Onbevreesd. *bijv.* Schroomeloos. *Hardiment, avec hardiesse, résolument, sans peur.*

Onbevreesdheid. z. v. *Hardiesse, assurance, intrépidité.*

ONBEVRIESLIJK of onbevriezelijk. *bijv. w.* Dat niet bevriezen kan. *Qui ne se peut geler.*

ONBEVRIJD. *bijv. w.* Niet vrij gemaakt. *Qui n'est pas affranchi, qui n'est pas mis en liberté ou hors de servitude, esclave.*

ONBEVROREN of onbevrooren. *zie* Onbevrozen.

Onbevroozen of onbevrozen. *bijv. w.* Onbevroren. *Qui n'est pas gelé.*

Onbevrozen water. *Eau qui n'est pas gelée.*

ONBEVRUGT. *bijv. w.* Niet zwanger. *Qui n'est pas enceinte ou grosse.*

Langen tijd onbevrugt zijn. *N'être pas enceinte ou grosse depuis longtemps, avoir été longtemps sans être enceinte.*

ONBEWAAKT. *bijv. w.* Zonder toezigt of wagt. *Sans garde, sans veille, pendant la nuit.*

ONBEWAARD. *bijv. w.* Zonder beschermning. *Sans protection, sans garde, sans défense, exposé, abandonné.*

Eene onbewaarde poort. *Une porte sans garde, à la sureté de laquelle on ne veille point.*

ONBEWALD. *bijv. w.* Zonder wallen. *Sans remparts, ouvert.*

Eene onbewalde stad. *Une ville sans rempart, une ville ouverte.*

ONBEWANDELD. *bijv. w.* Onbegaan. *Où l'on n'a pas marché, où l'on ne s'est pas promené.*

Eene onbewandelde plaats. *Un lieu où l'on ne s'est pas promené, où l'on n'a point passé.*

ONBEWEEGLIJK of onbeweegelijk. *bijv. w.* Onbeweegbaar, onverzettelijk. *Inébranlable, solide, ferme, immobile.*

Een onbeweeglijke grondslag. *Fondement inébranlable, solide ou immobile.*

Onbeweeglijk, onverzettelijk, onverbiddelijk. *Inflexible, inexorable.*

Onbeweeglijkheid. z. v. Onverzettelijkheid. *Immobilité, constance, fermeté.*

Onbeweeglijkheid des harten. *Constance & fermeté de cœur, dureté de cœur.*

Onbeweegd. *bijv. w.* Onbewogen, stijf. *Immobile, ferme.*

ONBEWEEND. *bijv. w.* Onbeschreid. *Qu'on n'a pas pleuré ou pas regretté.*

Een onbeweend lijk. *Un Mort qu'on n'a pas regretté.*

ONBEWETTIGD. *bijv. w.* Zonder regtspleeging. *Qui n'est pas légitime, illégitime ou qui n'est pas autorisé.*

ONBEWIJZELIJK. *bijv. w.* Dat men niet bewijzen kan. *Improbable, qu'on ne sauroit prouver, dont on ne peut donner de preuves.*

ONBEWILLIGD. *bijv. w.* Niet toegestaan. *Pas consenti, sans consentement.*

ONBEWIMPELD. *bijv. w.* Openhartig. *Ingénu, sans déguisement.*

Eene onbewimpelde bekentenis. *Confession ingénue.*

Onbewimpeld. *bijv.* Zonder bewimpeling. *Ingénument, sincérement, sans détour, sans déguisement.*

Onbewimpeld zijn gevoelen zeggen. *Dire ingénument son sentiment, dire ou exposer franchement ses pensées, se déclarer sans déguisement.*

ONBEWOGEN of onbewoogen. *bijv. w.* Stijf, hard. *Point ému.*

ONBEWOLKT. *bijv. w.* Zonder wolken. *Sans nues, sans nuées ou nuages, serein.*

Eene onbewolkte lugt. *Ciel serein, air qui n'est pas couvert de nuages.*

ONBEWOOGEN. *zie* Onbewogen.

ONBEWOONBAAR. *bijv. w.* Onbewoonlijk. *Inhabitable.*

Eene onbewoonbaare plaats. *Lieu inhabitable.*

Onbewoond. *bijv. w.* Onbevolkt, woest. *Qui n'est pas peuplé, habité ou cultivé, désert.*

Eene onbewoonde wildernis. *Lieu désert, lieu inhabité.*

Onbewoonlijk of onbewoonelijk. *zie* Onbewoonbaar.

ONBEWUST. *bijv. w.* Onbekend. *Inconnu, ignoré, dont on n'a pas de connoissance.*

Onbewust, niet weetende, onbewust zijn. *Ignorer.*

De zaak is mij niet onbewust. *Cette affaire ne m'est pas inconnue, je n'ignore pas cette affaire-là.*

Uwe meening is mij onbewust of ik ben uwe meening onbewust. *J'ignore votre pensée, je ne sai quelle est votre intention.*

Onbewustheid. z. v. Onkundigheid. *Ignorance, inadvertance.*

ONBEZAAID. *bijv. w.* Dat niet bezaaid is. *Qui n'est pas ensemencé, en friche.*

Onbezaaide landen. *Terres ou champs qui ne sont pas ensemencés, des terres en friche ou incultes.*

ONBEZABBERD. *bijv. w.* Onbequijld. *Sans bave, sans quoi on n'a pas bavé, qui n'est pas sali de bave.*

ONBEZADIGD. *bijv. w.* Los, wild. *Immodéré, étourdi.*

Onbezadigdheid. z. v. *Etourderie, légéreté, humeur volage.*

ONBEZEERD. *bijv. w.* Ongequetst, ongeschonden. *Sans blessure, sain & sauf.*

Ergens onbezeerd afkomen. *Echapper d'un danger sain & sauf, se tirer heureusement d'un mauvais pas.*

ONBEZEFFELIJK. *zie* Onbesefselijk.

ONBEZEGELD. *bijv. w.* Zonder zegel. *Sans sceau, qui n'est pas scellé ou cacheté.*

Onbezegelde brieven. *Lettres qui ne sont pas cachetées, des lettres ouvertes.*

ONBEZET. *bijv. w. Pas occupé.*

De plaats is nog onbezet. *La place n'est pas encore occupée.*

ONBEZEVERD. *zie* Onbezabberd.

ONBEZIELD. *bijv. w.* Leveloos. *Inanimé, sans vie.*

De onbezielde dingen. *Les choses inanimées.*

ONBEZIEN. *bijv. w.* Dat niet gezien is. *Qu'on n'a pas vu.*

Onbezien, onberouwen. *zie* Onberouwen.

ONBEZIND. *zie* Onbezonnen.

ONBEZOEDELD. *bijv. w.* Onbevlekt, zuiver. *Pur, net.*

Een onbezoedeld geweeten. *Une conscience pure ou nette.*

ONBEZOGT. *bijv. w.* Daar men niet geweest is. *Inconnu, où l'on n'a pas été, qu'on n'a pas encore éprouvé.*

Dat is nog een onbezogt werk. *On n'a pas encore essayé cela, on n'en a pas encore pris une épreuve.*

Onbezogte plaatzen. *Lieux inconnus, & où l'on n'a pas été.*

ONBEZONNEN. *bijv. w.* Onbedagt. *Etourdi, évaporé.*

Een onbezonnen mensch. *Un étourdi, une étourdie, un évaporé, &c.*

Onbezonnen. *bijv.* Onbedagt. *A l'étourdie, étourdiment, inconsidérément.*

Onbezonnen ergens in te werk gaan. *Faire*

Digitized by Google

Faire quelque chose étourdiment ou à l'étourdie.

ONBEZORGD. *bijv. w.* Zonder zorg. *Sans souci, indolent.*

Een onbezorgd menſch. *Homme sans souci, nonchalant ou indolent.*

Onbezorgd zijn, niet bezorgd of niet voorzien zijn. *N'être pas pourvu, être dénué ou dépourvu.*

Onbezorgd, zonder eenige zorge verkregen hebben. *Que l'on a sans peine ou sans travail.*

Hij heeft den onbezorgden koſt. *Il a sa nourriture sans peine, il vit sans inquiétude.*

Onbezorgdheid. *z. v.* Onbekommerdheid. *Tranquilité, calme, repos, nonchalance.*

ONBEZUISDELIJK, enz. *zie* Onbeſuisd.

ONBEZWAARD. *bijv. w.* Onbelaſt. *Exempt, pas chargé.*

Onbezwaarde goederen. *Biens exempts, ou denrées exemptes d'impôts.*

Een onbezwaard of vrij gemoed of geweeten. *Conscience dégagée de remords, libre ou tranquile.*

Onbezwaardheid. *z. v.* Onbekommerdheid. *Tranquilité, dégagement.*

De onbezwaardheid van den geeſt. *La tranquilité de l'esprit, la liberté de l'esprit.*

ONBEZWEKEN of onbezweeken. *bijv. w.* Standvaſtig. *Intrépide, ferme, constant.*

Eene onbezwekene dapperheid. *Valeur ou courage intrépide ou ferme.*

Onbezwijkelijk. *bijv. w.* Dat niet bezwijkt. *Persévérant, qui ne se relâche ou ne se dément pas, ferme.*

Gods onbezwijkelijke Liefde. *L'amour constante de Dieu ou qui ne se relâche pas, la constante charité de Dieu.*

ONBEZWOREN of onbezwooren. *bijv. w.* Niet met eenen eed bezworen. *Qui n'eſt pas affirmé avec ſerment.*

Het verbond is nog onbezworen. *L'alliance n'a pas encore été jurée ou confirmée par ſerment.*

ONBILLIJK. *bijv. w.* Onredelijk, onbehoorlijk. *Pas équitable, pas juſte ou raiſonnable, injuſte, déraiſonnable.*

Dat zijn onbillijke voorwaarden. *Ce ne ſont pas des conditions juſtes ou raiſonnables, ces conditions-là ſont déraiſonnables.*

Onbillijk. *bijw.* Op eene onbillijke wijze. *Injuſtement, déraiſonnablement, d'une maniére injuſte ou déraiſonnable.*

Gij handelt onbillijk met mij. *Vous en uſez injuſtement avec moi.*

Onbillijkheid. *z. v.* Onredelijkheid. *Injuſtice, action injuſte & déraiſonnable.*

't Is de hoogſte onbillijkheid, dat, enz. *C'eſt la plus grande injuſtice, que, &c.*

ONBINDELIJK. *bijv. w.* Dat niet te binden is. *Ce qu'on ne peut lier.*

ONBLIJKELIJK. *zie* Onwaarſchijnlijk.

ONBLOEDIG. *bijv. w.* Daar geen bloed in word geſtort. *Non ſanglant, où il ne ſe répand point de ſang.*

Een onbloedig offer. *Un ſacrifice non ſanglant, ſacrifice qui ſe fait ſans effuſion de ſang.*

ONBOETELIJK. *zie* Onverzoenbaar.

ONBOETVAERDIG. *bijv. w.* Hardnekkig, zonder berouw. *Impénitent, qui ne ſe repent pas.*

Een onboetvaerdig zondaar. *Un pécheur impénitent.*

Onboetvaerdigheid. *z. v.* Hardnekkigheid. *Impénitence, endurciſſement de cœur.*

Onboetvaerdiglijk. *bijw.* Zonder boetvaerdigheid. *Sans pénitence, ſans repentance, ſans ſe repentir.*

Onboetvaerdiglijk in 't quaade voortgaan. *Perſévérer dans le mal ſans ſe repentir, s'endurcir, s'affermir dans le vice.*

ONBONDIG. *bijv. w.* Onvaſt, kragteloos. *Qui n'eſt pas ferme, qui eſt mal fondé.*

Eene onbondige bewijsreden. *Un argument qui eſt mal fondé, un argument frivole ou qui conclut mal.*

ONBREEKBAAR. *zie* Onbreekelijk.

Onbreekelijk. *bijv. w.* Dat niet breeken kan. *Ce qui ne ſe peut rompre.*

ONBRUIKBAAR. *bijv. w.* Dat niet te gebruiken is. *De quoi on ne ſe peut pas ſervir.*

Dat is onbruikbaar geweer. *Ce ſont des armes dont on ne ſe peut pas ſervir.*

Onbruikbaare wegen. *Des chemins impraticables.*

Onbruikelijk. *zie* Ongebruikelijk.

ONBUIGELIJK. *zie* Onbuigzaam.

ONBUIGZAAM. *bijv. w.* Dat niet te buigen is. *Ce qu'on ne peut courber ou plier.*

Het glas is eene onbuigzaame ſtoffe. *Le verre eſt une matiére inflexible.*

• Onbuigzaam. Hard, verhard. *Endurci, inflexible.*

Een onbuigzaam gemoed. *Un cœur endurci, une ame endurcie, un cœur inflexible.*

• Onbuigzaamheid. *z. v.* Verharding. *Endurciſſement, inflexibilité, indocilité, opiniâtreté, obſtination, deſobéiſſance.*

Eene groote onbuigzaamheid des harten laaten blijken. *Témoigner ou faire paroître un grand endurciſſement de cœur.*

ONC. OND.

ONCE. *z. v. ond. w.* Ons, het zeſtiende deel van een pond. *Once, la ſeiziéme partie d'une livre.*

Dat weegt vier oncen. *Cela péſe quatre onces.*

Bij de Apotheekers is de once het twaalfde deel van een pond. *Chez les Apoticaires l'once n'eſt que la douziéme partie d'une livre.*

ONCHRISTELIJK. *bijv. w. en bijw.* Niet chriſtelijk, niet als een Chriſten. *Qui n'eſt pas Chrétien, pas en Chrétien.*

Een onchriſtelijk leven of gedrag. *Une vie ou conduite qui n'eſt pas chrétienne, un comportement déréglé.*

Onchriſtelijk leven. *Ne pas vivre chrétiennement.*

ONCIERLIJK. *bijv. w. Laid, deſagréable.*

Oncierlijk maaken. *w. w.* Ontcieren. *Déparer.*

ONCIJNSBAAR. *bijv. w.* Schattingvrij. *Exempt de contribution, qui ne paye point de droits, ni de tailles.*

Oncijnsbaar goed. *Des biens exempts de payer des droits.*

Oncijnsbaarheid. *z. v. Exemption de droits & de tributs, indépendance.*

ONDAAD. *z. v.* Quade daad. *Mauvaiſe action, forfait, action infame.*

ONDANK. *z. m.* Ongenoegen. *Mauvais gré, déplaiſir.*

Ergens ondank door behaalen. *Mal placer ſes ſervices, deſobliger en voulant plaire.*

Ondankbaar. *bijv. w. Ingrat.*

Een ondankbaar menſch, gemoed, enz. *Une perſonne ingrate, une ame ingrate, un cœur ingrat, &c.*

Zig ondankbaar tegen zijnen weldoender toonen. *Témoigner de l'ingratitude envers ſon bienfaiteur.*

Ondankbaarheid. *z. v. Ingratitude.*

Dat is eene verfoeijelijke ondankbaarheid. *C'eſt une ingratitude déteſtable.*

Ondankbaarlijk. *bijv. w. D'une maniére ingrate, ingratement.*

Ondanks, tegen wil en zin. *Malgré, &c.*

Hij moeſt zijn's ondanks vertrekken. *Il fallut qu'il s'en allât malgré lui.*

ONDEEG. *bijv. w. gemeen w.* Niet als het behoort. *Pas comme il faut.*

Die zaak is weêr t'ondeeg. *Cette choſe-là ou cette affaire-là n'eſt pas encore comme il faut.*

Te ondeeg, onpaſſelijk, ziekelijk. *Mal, pas bien.*

Heel te ondeeg zijn. *Se trouver très-mal.*

Het is al te ondeeg wat hij doet. *Tout ce qu'il fait eſt mal fait, eſt mal reçu ou déplait.*

Ondeegelijk. *bijv. w.* Ondeugdelijk, oneerlijk. *Malhonnéte, méchant.*

Dat is een ondeegelijk menſch. *C'eſt un malhonnête homme, c'eſt une perſonne malhonnéte.*

ONDEEL. *z. g.* Een klein brokje ſtof dat volgens Epikurus vaſt en ondeelbaar is. *Atome, particule de matiére qui, ſelon Epicure, eſt ſolide & inviſible.*

Ondeelagtig. *bijv. w.* Geen deel hebbende. *Qui ne participe pas, qui n'a pas de part, qui n'eſt pas participant.*

Ondeelagtig aan eenig goed zijn. *Ne pas participer ou n'avoir pas de part à quelque bien, n'en être pas participant.*

Ondeelbaar. *bijv. w.* Dat niet kan gedeeld worden. *Indiviſible, qui ne peut être diviſé ou partagé.*

Ondeelbaar weezen. *Individu.*

Ondeelbaarheid. *z. v. Indiviſibilité.*

Men twiſt over de ondeelbaarheid der ſtoffe. *On diſpute touchant l'indiviſibilité de la matiére.*

Ondeelbaarlijk. *bijw.* Onſcheidelijk. *Indiviſiblement.*

Ondeelijk. *zie* Ondeelbaar.

ONDER. *Voorzetzel.* Omlaag, beneden. *Sous, deſſous, au deſſous de: Préposition.*

Die kelder komt onder de ſtraat. *Cette cave eſt ſous la rue.*

Onder iemand ſtaan, iemand onderworpen zijn. *Etre aſſujetti à quelqu'un, lui être ſoumis, en dépendre.*

Veel volks onder hem hebben. *Avoir beaucoup de monde ſous ſa conduite.*

Iets onder eede verklaaren. *Déclarer une choſe ſous ſerment.*

Een zijden kamizool onder zijnen rok draagen. *Porter une veſte de ſoye ſous ſon juſte-au-corps.*

Iets onder zijnen mantel draagen. *Porter quelque choſe ſous ſon manteau.*

Onder de merkt, beneden merktsgang. *Au deſſous du marché, au deſſous du prix courant.*

Iets onder de merkt verkoopen. *Vendre quelque choſe au deſſous du prix courant.*

Onder de voet. Als, alle de beelden van den dwingeland zijn effen na deſſelfs dood onder de voet gehaald. *Toutes les ſtatues du Tyran furent abattues incontinent après ſa mort.*

Om den brand te ſtuiten, heeft men de twee naaſte huizen onder de voet gehaald. *Pour arrêter l'incendie on a abattu les deux maiſons voiſines.*

Hij is onder de voet geraakt. *Il eſt tombé à la renverſe.*

Alle de aanvallers wierden onder de voet geſchooten. *Tous les aſſaillans furent tués ou couchés ſur le carreau.*

Onder de voet leggen. *zie onder* Voet.

Onder het kruis prediken. *Prêcher ſous la*

Digitized by Google

la croix, prêcher contre les défenſes du Souverain au péril de ſa vie.
Onder 't jok brengen, onderbrengen. *Subjuguer, ſoumettre, aſſujettir.*
Een goed paerd onder den man. *Un bon cheval de ſelle.*
Onder den blaauwen hemel. *A l'air, à découvert, à la belle étoile.*
Onder den ſchijn, onder voorgeeven. *Sous prétexte, ſous apparence, ſous ombre.*
Onder den ſchijn van vriendſchap. *Sous prétexte d'amitié.*
Onder den dekmantel. *zie* Onder den ſchijn.
Iemand onder zijne oogen koomen, voor iemand verſchijnen. *Comparoître hardiment devant quelqu'un.*
Iemand onder de oogen zien, tegen iemand beſtaan te vegten of iemand niet vreezen. *Ne pas craindre quelqu'un, oſer le combattre, lui prêter le collet.*
‡ Onder den ſtaert, onder den prijs of de waarde. *Au deſſous du prix.*
‡ Iemand onder den ſtaert bieden. *Offrir à quelqu'un au deſſous du prix, au deſſous de la valeur.*
Onder, geduurende. *Pendant, durant.*
Hij plunderde de bagagie onder het gevegt. *Il pilla de bagage durant le combat.*
Onder de predikatie ſlaapen. *Dormir au ſermon ou pendant le ſermon.*
Onder 't Rijk van Alexander. *Pendant le régne d'Alexandre, ſous le régne d'Alexandre, du temps d'Alexandre.*
Onder den maaltijd of onder 't eeten. *Durant ou pendant le repas.*
Onder, tuſſchen, bij. *Entre, parmi, avec.*
Onder eerlijke luiden is dat niet gebruikelijk. *Cela ne ſe pratique pas entre honnêtes gens.*
Ik heb het onder mijne papieren gevonden. *Je l'ai trouvé parmi mes papiers.*
Onder ons, bij of tuſſchen ons. *Entre nous.*
Dat blijft onder ons, dat zij tuſſchen ons beiden gezegd. *Que cela demeure entre nous, que cela ſois dit entre nous.*
Laat ons dat onder ons driën verdeelen. *Partageons cela entre nous trois.*
Onder ons is geen zorg of bekommering. *Il n'y a point de ſouci parmi ou entre nous.*
Onder een deel geſpuis woonen. *Demeurer parmi la canaille.*
De een onder den anderen. *L'un avec l'autre, pêle-mêle.*
Onder 't volk koomen, rugtbaar worden. *Devenir public.*
Onder malkander. *L'un parmi l'autre, pêle-mêle, enſemble.*
Meng alles wel onder malkander. *Mêlez bien tout enſemble.*
Deelt dat onder malkander. *Partagez cela entre vous autres.*
Onder malkander. *Enſemble, l'un avec l'autre, l'un portant l'autre.*
Ik heb alle mijne perſikken onder malkander voor een ſtuiver 't ſtuk verkogt. *J'ai vendu toutes mes pêches l'une portant l'autre un ſou la piéce.*
Onder malkander verward zijn. *Etre mêlé l'un avec l'autre.*
Onder anderen. *Entre autres.*
Hij vertelde ons onder anderen. *Il nous conta entre autres choſes.*
Onder handen. Iets onder handen hebben. *Avoir quelque choſe entre les mains, y travailler.*
Dat blijft nog lang onder handen. *Cela demeure longtemps entre les mains, il y a longtemps qu'on y travaille.*
Onder. *bijw. Deſſous, au deſſous.*
De zon is onder. *Le ſoleil eſt couché.*
* Daar is iets onder. *Il y a quelque choſe de caché là-deſſous.*
* Hij moet 'er onder. *Il faut qu'il cède.*
Ik verwed 'er niets onder. *Je ne veux rien parier, je ne parie rien.*
Onder aan. *Au bas.*
Onder aan de trap. *Au bas de l'eſcalier.*
Van onder, of van onderen, uit den grond. *Du fond.*
Dat water koomt van onderen opborrelen. *Cette eau boillonne du fond.*
Van onder, van beneden. *De deſſous, d'enbas, par en-bas.*
Van onder op te reekenen. *A compter par en-bas.*
NB. *Onder* in de te zamenſtelling der werkwoorden, vereiſcht alhier eene bijzondere aanmerking. Als de twee woorden in den tegenwoordigen tijd der aantoonende wijze of *Indicativus* onafſcheidelijk zijn, zoo word het lijdend deelwoord van 't zelve zonder *ge* gemaakt. Bij voorbeeld *Onderwijzen* in den zin van *Enſeigner*, heeft in den tegenwoordigen tijd *ik onderwijs* met een woord, *j'enſeigne*, en bijgevolg is deſſelfs deelwoord *onderweezen* en niet *ondergeweezen*. Maar bij aldien de tegenwoordige tijd van *Indicativus* met twee bijzondere woorden uitgedrukt word, zoo moet het deelwoord *ge* aannemen. Bij voorbeeld *Onderwijzen* in den zin van *Montrer deſſous*, heeft in den tegenwoordigen tijd *ik wijs onder* met twee woorden, en bijgevolg is deſſelfs deelwoord *ondergeweezen* en niet *onderweezen*. Zoo zegt men ik zal onderweezen worden. *Je ſerai enſeigné.* Dat zal onder geweezen worden. *On fera voir cela ci deſſous.*
ONDERAARDSCH. *bijv. w.* Dat onder de aarde is. *Souterrain, qui eſt ſous terre.*
Onderaardſche holen of ſpelonken. *Des cavernes, des creux, des antres, des grottes.*
't Onderaardſch vuur. *Le feu ſouterrain.*
* Onderaardſch, helſch. *Infernal, de l'enfer, des enfers.*
* Onderaardſche geeſten. *Eſprits infernaux.*
* 't Onderaardſche Rijk. *Le Royaume ou l'Empire des Enfers, l'Empire de Pluton.*
ONDERADMIRAAL. *z. m. Vice-Amiral.*
Onderadmiraalſchap. *z. g. Vice-Amirauté, la charge de Vice-Amiral.*
ONDERBAAS. *z. m.* Onderzetzel van eenen pijlaar. *Le ſoubaſſement d'une colomne ou d'un pilier.*
ONDERBEDDE. *z. g. Lit de deſſous, un matelas.*
ONDERBEUL. *z. m. Valet de bourreau, ſubſtitut du bourreau.*
ONDERBINDEN. *w. w. Lier par deſſous.*
Eene kraamvrouw onderbinden. *Bander une accouchée.*
ONDERBLIJFZEL. *z. g.* Dat niet waſt. *Qui ne croît pas bien.*
Dat kind is een onderblijfzel. *Cet enfant ne croît point, cet enfant demeure toujours petit.*
ONDERBLIJVEN. *g. w.* Niet wel groeijen. *Etre tardif, croître peu.*
Die boom is ondergebleven. *Cet arbre-là a été tardif, il n'a guére pouſſé.*
ONDERBONDEN. *d. w.* Van Onderbinden: Van eene kraamvrouw ſpreekende. *Bandé.*
ONDERBORG. *zie* Waarborg.
ONDERBORGERMEESTER. *z. m.* Tweede Borgermeeſter. *Proconſul, ſecond Bourguemaitre, Vice-Bourguemaitre.*
Onderborgermeeſterſchap. *z. g. La charge de Proconſul, de ſecond Bourguemaître ou de Vice-Bourguemaître.*
ONDERBRAGT of onderbrogt. *d. w.* Van onderbrengen. *Soumis, aſſujetti.*
ONDERBRENGEN. *w. w.* Te onder brengen, vermeeſteren. *Réduire, ſoumettre aſſujettir, dompter, ſubjuguer.*
Den vi and door de wapenen te onderbrengen. *Aſſujettir ou dompter les ennemis par les armes ou les armes à la main, réduire ſes ennemis par la force.*
Onder brengen. *met twee woorden.* Beneden brengen. *Porter en bas, mettre deſſous.*
Onderbrenging. *z. v.* Vermeeſtering, bemagtiging. *Réduction, aſſujettiſſement, conquête.*
De onderbrenging van een land, enz. *La réduction d'un pays, la conquête d'un pays.*
ONDERBROEK. *z. m. Caleçon, calçon.*
In zijnen onderbroek zijn, niet dan zijnen onderbroek aan hebben. *Etre en caleçon ou en calçon.*
ONDERBROGT. *zie* Onderbragt.
ONDERBROKKELEN. *zie* Inbrokken,
ONDERBUIGEN. *w. w. Soumettre, ſubjuguer, aſſujettir.*
* Zig onder iemand buigen. *Se ſoumettre à quelqu'un.*
Hij boog zig onder de Roomſche magt. *Il ſe ſoumit à la domination Romaine.*
ONDERBUIK. *z. m.* 't Onderſte des buiks. *Le bas ventre.*
ONDERBURGERMEESTER, enz. *Zie* Onderborgermeeſter, enz.
ONDERDAAGS. *bijw. gemeenzaam w.* Deezer dagen. *L'autre jour, ces jours paſſés.*
Ik heb onderdaags hooren zeggen dat, enz. *J'ai oui dire ces jours paſſés ou l'autre jour que, &c.*
ONDERDAAN. *z. m.* Onderzaat. *Sujet d'un Souverain.*
Een onderdaan van Vrankrijk, van Spanje, enz. *Un Sujet de la France, de l'Eſpagne, &c.*
Onderdaanig. *bijv. w.* Gehoorzaam. *Soumis, obeiſſant.*
Iemand onderdaanig zijn. *Etre ſoumis ou ſe ſoumettre à quelqu'un.*
Zig iemand onderdaanig maaken. *Se ſoumettre quelqu'un, ſe l'aſſujettir, ſe le rendre ſoumis.*
Onderdaanigheid. *z. v.* Gehoorzaamheid, onderwerping. *Soumiſſion, obéiſſance, ſujettion.*
Onderdaanigliik. *bijv.* Ootmoedigliik. *Humblement, avec ſoumiſſion, avec humilité.*
Iemand onderdaaniglijkſt zijnen dienſt aanbieden. *Offrir à quelqu'un ſes très-humbles ſervices, lui en faire offre, les lui préſenter très-humblement.*
ONDERDELVEN. *zie* Delven.
ONDERDOEN. *w. w. Mettre deſſous.*
ONDERDOMPELEN, *w. w. eng. w.* Onderduiken. *Plonger, ſe plonger dans l'eau.*
Hij dompelde met 't hoofd onder 't water. *Il plongea la tête dans l'eau.*
Iemand onderdompelen of onder 't water douwen. *Plonger quelqu'un dans l'eau.*
Onderdompeling. *zie* Indompeling.
ONDERDOUWEN. *w. w.* Onderſtooten. *Enfoncer dedans ou deſſous.*
ONDERDRUKKEN. *w. w.* Quellen, benaau-

Digitized by Google

benaauwen. *Opprimer, accabler.*
Zijn volk onderdrukken. *Opprimer son peuple.*
Onderdrukken, *met twee woorden. Preſſer deſſous, imprimer deſſous ou au bas.*
De waarheid word meenigmaal onderdrukt. *La vérité eſt ſouvent opprimée.*
ONDERDRUKKER. *z. m.* Geweldenaar. *Exacteur, oppreſſeur, tyran, celui qui opprime & qui accable.*
Onderdrukking. *z. v.* Quelling, benaauwing. *Oppreſſion, exaction.*
ONDERDRUKT. *d. w.* Van onderdrukken. *Opprimé.*
ONDERDUIKEN. *g. w.* Onderdompelen. *Plonger, ſe plonger.*
ONDEREEN. *bijw.* Onder malkander. *Pêle-mêle, enſemble, l'un parmi l'autre.*
Iets ondereen mengen. *Mêler quelque choſe enſemble.*
Dat raakt altemaal onder een. *Cela ſe mêle l'un parmi l'autre, cela s'embrouille, cela s'accroche.*
ONDERGAAN. *g. w.* Zinken, te gronde gaan. *Couler à fond, aller à fond.*
Men zag 't ſchip ondergaan. *On vit le vaiſſeau couler à fond.*
Ondergaan. Van de zon en ſtarren ſpreekende. *Se coucher, parlant du ſoleil & des aſtres.*
De zon gaat onder of is aan 't ondergaan. *Le ſoleil ſe couche ou eſt prêt à ſe coucher.*
* Ondergaan, in verval koomen. *Déchoir, tomber en décadence ou en ruine, approcher de ſa ruine, tendre vers ſa fin.*
De Staat is aan 't ondergaan. *L'Etat commence à tomber en décadence, il approche de ſa ruine.*
* Ondergaan, tragten te beweegen. *Tâcher de perſuader, tâcher de ramener, d'adoucir ou d'émouvoir quelqu'un.*
Iemand met goede woorden ondergaan. *Tâcher de perſuader quelqu'un par de belles paroles.*
* 't Gevaar, den dood, enz. ondergaan. *Subir le danger, la mort, &c.*
De wet des overwinnaars ondergaan. *Subir la loi du vainqueur.*
Ondergang. *z. m.* 't Ondergaan. *Le coucher.*
Ondergang der zonne. *Le coucher du ſoleil.*
* Ondergang. Verderf, bederf. *Décadence, ruine, deſtruction, extirpation.*
't Rijk ſtaat op zijnen uiterſten ondergang. *L'Empire eſt à la veille de ſa ruine totale.*
ONDERGEBLEVEN. *d. w.* Van onderblijven. *zie* Onderblijven.
ONDERGEBOGEN. *d. w.* Van onderbuigen. *Soumis, ſubjugué, aſſujetti.*
ONDERGEBOUW. *zie* Grondveſt.
ONDERGEBRAGT. *d. w.* Van onderbrengen. *Porté en bas, mis deſſous.*
ONDERGEDAAN. *d. w.* Van onderdoen. *Mis deſſous.*
ONDERGEDOKEN. *zie* Ondergedoken.
ONDERGEDOLVEN. *d. w.* Van onderdelven. *Creuſé ou fait deſſous.*
ONDERGEDOMPELD. *d. w.* Van onderdompelen. *Plongé, enfoncé dans l'eau.*
ONDERGEDOOKEN of ondergedoken. *d. w.* Van onderduiken. *zie* Ondergedompeld.
ONDERGEDOUWD. *d. w.* Van onderdouwen. *Pouſſé deſſous, enfoncé deſſous.*
ONDERGEDRUKT. *d. w.* Van onderdrukken. *Imprimé au bas, preſſé deſſous.*
ONDERGAAN. *d. w.* Van ondergaan. *Enfoncé, coulé à fond: couché, parlant des aſtres.*
ONDERGEGRAVEN. *d. w.* Van ondergraaven. *Creuſé par deſſous.*
Eenen weg in den berg ondergraven. *Un chemin creuſé dans la montagne.*
ONDERGEGREEPEN of ondergegrepen. *d. w.* Van ondergrijpen. *Pris par deſſous.*
ONDERGEHAALD. *d. w.* Van onderhaalen. *Tiré deſſous.*
ONDERGEHOORD. *d. w.* Van onderhooren. *zie* Onderhooren.
ONDERGEHOUDEN. *d. w.* Van onderhouden. *Tenu deſſous, tenu dans la ſujettion.*
ONDERGEKROOPEN. *d. w.* Van onderkruipen. *Rampé deſſous, &c.*
ONDERGELEGD. *d. w.* Van onderleggen. *w. w. Mis ou poſé deſſous.*
ONDERGELEGEN. *d. w.* of onderleggen. *g. w.* of onderliggen. *Situé au deſſous, qui eſt de la dépendance ou du reſſort.*
ONDERGELOPEN of ondergeloopen. *d. w.* Van onderloopen. *Inondé, couvert d'eau.*
ONDERGEMIJND. *d. w.* Van ondermijnen. *zie* Ondermijnen.
ONDERGENOMEN of ondergenoomen. *d. w.* Van ondernemen. *Pris deſſous, par deſſous, au fond.*
ONDERGEPLAATST. *d. w.* Van onderplaatzen. *Placé deſſous, au deſſous.*
ONDERGEPLANT. *d. w.* Van onderplanten. *Planté deſſous.*
ONDERGEPOOT. *d. w.* Van onderpooten. *zie* Ondergeplant.
ONDERGEROERD. *d. w.* Van onderroeren. *Mêlé, entremêlé, remué parmi.*
ONDERGESCHEPT. *d. w.* Van onderſcheppen. *Puiſé au fond.*
ONDERGESCHOORD. *d. w.* Van onderſchooren. *Etayé, appuyé.*
ONDERGESCHOOTEN of ondergeſchoten. *d. w.* Van onderſchieten. *Tiré parmi, tiré deſſous, parlant des armes à feu.*
ONDERGESCHOVEN of ondergeſchooven. *Pouſſé deſſous.*
ONDERGESCHOTEN. *zie* Ondergeſchooten.
ONDERGESCHOVEN. *zie* Ondergeſchooven.
ONDERGESCHREEVEN of ondergeſchreven. *Souſſigné, écrit deſſous.*
ONDERGESPREID. *d. w.* Van onderſpreiden. *Etendu deſſous.*
ONDERGESTAAN. *d. w.* Van onderſtaan. *Qui a été deſſous.*
ONDERGESTELD of onderſteld. *d. w.* Van onderſtellen. *Supoſé.*
Ondergeſteld, ondergeſchikt, minder. *Mineure, ce qui n'eſt pas le principal.*
Dat is dien het hoogſte, maar een ondergeſteld einde. *Ceci n'eſt pas la principale fin, mais une fin moindre, moins principale, ou ſubordonnée.*
ONDERGESTOOKEN of ondergeſtoken. *d. w.* Van onderſteeken. *Mis deſſous, ſtarré deſſous, incorporé.*
ONDERGESTROOID. *d. w.* Van onderſtrooien. *Parſemé deſſous, épars.*
ONDERGETEEKEND. *d. w.* Van onderteekenen. *Déſigné deſſous ou au bas.*
ONDERGETROKKEN. *d. w.* Van ondertrekken. *Tiré deſſous.*
ONDERGEVANGEN. *d. w.* Van ondervangen. *Pris deſſous.*
ONDERGEVOEGD. *d. w.* Van ondervoegen *Ajoûté plus bas ou enſuite.*
ONDERGEVONDEN. *d. w.* Van ondervinden. *Trouvé deſſous.*
ONDERGEWEEZEN of ondergewezen. *d. w.* Van onderwijzen. *Montré deſſous ou plus bas.*
ONDERGEWORPEN. *d. w.* Van onderwerpen. *Jetté deſſous.*
ONDERGEZAAID. *d. w.* Van onderzaaijen. *Semé deſſous.*
ONDERGEZET. *d. w.* Van onderzetten. *zie* Onderzetten.
ONDERGEZIEN. *d. w.* Van onderzien. *Regardé deſſous.*
ONDERGEZOGT. *d. w.* Van onderzoeken. *Cherché deſſous.*
ONDERGEZONKEN. *d. w.* Van onderzinken. *Enfoncé, allé ou coulé au fond.*
ONDERGORD. *d. w.* Van ondergorden.
Ondergordel. *z. m. Ceinture qu'on porte deſſous, ſangle.*
ONDERGORDEN. *g. w. Sangler, attacher les ſangles.*
Een paerd ondergorden. *Sangler un cheval.*
ONDERGRAAF. *z. m. Vicomte.*
ONDERGRAAVEN. *w. w.* Ondermijnen. *Miner, creuſer, ſaper.*
De ſtads wallen ondergraaven. *Miner les remparts de la ville, ſaper les murailles de la ville.*
Eenen berg ondergraaven. *Miner une montagne, ſaper une montagne, la percer par la baſe.*
Ondergraaven. *d. w.* Van ondergraven.
Als, een ondergraaven bolwerk. *Un baſtion miné.*
ONDERGRAAVER. *z. m.* Ondermijnder. *Mineur.*
Ondergraaving. *z. v.* Ondermijning. *Action de miner, mine, ſape.*
ONDERGRIJPEN. *zie* Ondervatten.
ONDERHAALD. *d. w.* Van onderhaalen. *Barré, atteint, &c.*
ONDERHAALEN. *w. w.* Ondertrekken, onderſtreepen. *Barrer, tirer des lignes ou des rayes deſſous quelque choſe.*
Eenige regels onderhaalen. *Barrer quelques lignes d'un écrit, pour y faire diſtinguer une allégation, un paſſage ou une ſentence.*
Onderhaalen, onderduiken. *Enfoncer.*
* Hij moeſt het hoofd onderhaalen. *Il fallut qu'il pliât, il fallut qu'il cédât.*
Onderhaalen, inhaalen. *Attrapper ou atteindre.*
Iemand in 't gaan onderhaalen. *Attrapper ou atteindre quelqu'un en marchant après lui.*
Onderhaaling. *z. v.* Onderſtreeping. *L'action de barrer, de tirer des rayes ſous quelques lignes d'écriture.*
ONDERHANDELING. *z. v.* Beſprek. *Traité, accord, convention, conférence, négociation.*
Met iemand in onderhandelinge treeden. *Entrer en traité, en négociation ou en conférence avec quelqu'un.*
ONDERHANDEN. *Entre les mains.*
Ik heb tegenwoordig veel werks onder handen. *J'ai préſentement beaucoup d'ouvrage entre les mains ou à faire.*
Iemand onder handen hebben om te geneezen. *Avoir quelqu'un entre les mains pour le guérir.*
* Iemand onder handen neemen, iemand teisteren, of ſlaan. *Etriller ou roſſer quelqu'un.*
ONDERHAVE. *zie* Hondsdraf.
ONDERHEFFEN. *zie* Opheffen.
ONDERHEMD. *z. g. Chemiſe de deſſous.*
ONDERHEVIG. *bijv. w.* Onderworpen. *Sujet, aſſujetti.*

Iemands

Digitized by Google

Iemands heerſchappije onderhevig zijn. *Etre aſſujetti ou ſoumis à la domination de quelqu'un.*

Veele elenden onderhevig zijn. *Etre ſujet à beaucoup de miſéres.*

ONDERHOOGBOOTSMAN. *Zie onder* Hoog.

ONDERHOOREN. *g. w.* Onderhoorig zijn. *Etre dans la dépendance ou dans le reſſort, appartenir, relever de &c.*

't Graaffchap met alle de landen die 'er ondergehoord hebben. *Le Comté avec toutes les terres qui en ont dépendu ou relevé.*

Onderhoorig. *bijv. w.* Onderſtaande, onderworpen. *Dépendant, appartenant.*

't Rijk met zijne onderhoorige Landſchappen. *L'Empire & les Provinces qui en dépendent, l'Empire & ſes dépendances.*

't Onderhorig gebied van de ſtad. *La Juriſdiction de la ville, ſon reſſort, ſes dépendances.*

Onderhoorigheid. *z. v.* Afhanglijkheid, aankleeven. *Dépendance.*

ONDERHOUD. *z. g.* Voedzel, leeftogt. *Entretien, nourriture.*

Iemand onderhoud verſchaffen. *Fournir à quelqu'un ce qu'il faut pour ſubſiſter, lui donner ſa ſubſiſtance.*

Onderhoud, praat. *Entretien.*

Hij is van een aangenaam onderhoud. *Il eſt d'un entretien agréable.*

ONDERHOUDEN. *w. w.* In ſtaat of in weezen houden. *Entretenir.*

Eenen tuin of een huis onderhouden. *Entretenir un jardin ou une maiſon.*

Onderhouden. Voeden, ſpijzen, onderhoud geeven. *Entretenir, fournir ce qu'il faut pour ſubſiſter.*

Een huis den gantſchen winter onderhouden. *Entretenir une maiſon ou une famille pendant l'hyver, fournir pendant un hyver à la ſubſiſtance d'une famille.*

* Malkanderen met aangenaame redenen onderhouden. *S'entretenir par d'agréables diſcours, s'entretenir agréablement & utilement.*

* Met iemand vriendſchap onderhouden. *Entretenir amitié avec quelqu'un.*

Onderhouden, doen, betragten. *Garder, obſerver.*

Gods geboden onderhouden. *Obſerver ou garder les commandement de Dieu.*

Onder houden, *met twee woorden.* Onderdrukken. *Tenir dans la ſujettion ou dans la dépendance, maitriſer.*

De ſtiefmoeder houd die kinderen onder. *La belle-mére opprime ces enfans, elle les tient dans la dépendance.*

Onderhouden. *d. w.* Van onderhouden, *met een woord.*

ONDERHOUDER. *z. m.* Betragter. *Obſervateur, qui obſerve, qui garde & entretient, conſervateur.*

Een trouw onderhouder van 's Lands wetten. *Un fidéle ou religieux obſervateur des loix du pays or du royaume.*

Onderhouding. *z. v.* Voeding, ſpijzing. *Entretien, ſubſiſtance, nourriture.*

De onderhouding der vriendſchap. *Entretien, conſervation ou continuation de l'amitié.*

De onderhouding van Gods geboden. *L'obſervation des commandemens de Dieu.*

De onderhouding of het onderhouden van eene vloot koſt veel. *L'entretien ou l'entretènement d'une flotte coute beaucoup.*

ONDERHUIS. *z. g.* Benedenhuis. *Portion baſſe d'une maiſon, appartement bas.*

ONDERHUURD. *d. w.* Van onderhuuren.

ONDERHUUREN. *w. w. Louer ſous main ce qu'un autre a à louage.*

Iemand een huis onderhuuren. *Louer ſous main une maiſon qu'un autre occupe.*

Dat land is mij onderhuurd. *On a loué ſous main ces terres que j'avois en bail ou en ferme, ou qu'on m'avoit affermées.*

Onderhuuring. *z. v. Supplantation, croc en jambe, parlant d'une choſe à louer.*

Dat is voor geen onderhuuring te reekenen. *On ne ſauroit appeller cela ſupplantation.*

ONDERJARIG. *zie* Minderjarig.

ONDERKAM. *z. v.* Lel van den haan. *Barbe de coq.*

ONDERKEND. *d. w.* Van onderkennen.

ONDERKENNEN. *w. w.* Onderſcheiden, kennen. *Diſcerner, diſtinguer.*

Iemand niet konnen onderkennen. *Ne ſavoir pas diſcerner quelqu'un, ne pouvoir diſtinguer une perſonne d'entre pluſieurs autres.*

ONDERKEURSJE. *z. g.* Onderrokje. *Cotillon, jupe de deſſous.*

‡ De meid was in haar onderkeursje. *La ſervante étoit en cotillon ou n'avoit mis que ſon cotillon.*

ONDERKIN. *z. v.* Quab aan de kin. *Double menton, le pli qui ſe forme ſous le menton lorſqu'on ſe rengorge.*

ONDERKLEEREN. *z. v. meerv. Habits de deſſous.*

ONDERKNIES. *z. v. meerv. zie* Knies.

ONDERKOFT of onderkogt. *d. w.* Van onderkoopen. *zie* Onderkopen.

ONDERKOK. *z. m. Sous-cuiſinier, valet de cuiſine.*

ONDERKONING. *z. m. Vice-Roi.*

De Onderkoning van Sicilien, van Napels, enz. *Le Vice-Roi de Sicile, de Naples, &c.*

ONDERKOOPEN of onderkopen. *w. w.* Koopen dat een ander bedongen heeft. *Traverſer le marché de quelqu'un, acheter ce qu'un autre a marchandé, achetes ſous main.*

ONDERKOOPER. *z. m. Celui qui traverſe le marché de quelqu'un, qui achette ſous main.*

Onderkooping. *z. v. Action de traverſer le marché d'un autre, ſupplantation dans un achat.*

Onderkoopman. *z. m.* Zekere bediende op de ſcheepen die uit Holland na Oost-Indiën vaaren. *Second marchand, nom d'un certain office ſur les veiſſeaux qui vont de Hollande aux Indes Orientales.*

ONDERKOSTER. *z. m. Sous- ou vice-marguillier, ſous-concierge, valet de concierge.*

Onderkoſterſchap. *z. g. Fonction de vice-marguillier, emploi de ſous-concierge.*

ONDERKOUSSEN. *z. v. meerv. Des chauſſettes, bas ou chauſſes de deſſous ou qu'on met ſous d'autres bas.*

Linnen onderkouſſen draagen. *Porter des bas de toile ſous les autres, porter des chauſſettes de toile.*

ONDERKROOPEN. *d. w.* Van onderkruipen. *Supplanté, &c.*

ONDERKRUIPEN. *g. w. Ramper deſſous, ſe gliſſer, ſe traîner, ſe fourrer deſſous.*

* ONDERKRUIPEN. *w. w.* Heimelijk afhandig maaken. *Oter ſinement & par ſurpriſe, ſupplanter, enlever quelque choſe par brigue.*

Hij zoekt u maar te onderkruipen. *Il ne cherche qu'a vous ſupplanter.*

Hij doet zijn beſt om uwe neering te onderkruipen. *Il fait de ſon mieux pour attirer vos chalans, il tâche à vous couper l'herbe ſous le pied, il tâche à vous enlever ſinement vos chalans.*

ONDERKRUIPER. *z. m. Supplantateur, celui qui a donné le croc en jambe à un autre.*

Onderkruiping. *z. v. Supplantation, croc en jambe, ſupercherie.*

Eene heimelijke onderkruiping. *Un ſecret croc en jambe, une ſupercherie ſecrète.*

ONDERKUSSEN. *z. g.* Een kuſſen dat onder legt. *Couſſin ou oreiller qu'on met deſſous.*

ONDERLAAG. *z. v.* Planken onder een bedde. *Enfonçure ou fond de lit.*

De onderlaagen vielen in. *L'enfonçure ou le fond du lit ſe rompit ou tomba.*

Onderlaag. *Scheepsw.* Onderſte laag van 't geſchut. *La batterie d'en-bas d'un vaiſſeau.*

De onderlaag hebben, de nederlaag hebben. *Avoir du deſſous ou du pire.*

ONDERLAATEN of onderlaten. *zie* Verpoozen. Nalaaten.

ONDERLEEN. *z. g. Fief ſervant.*

ONDER-LEERMEESTER. *z. m.* Ondermeeſter. *Sous-précepteur, ſous-maitre.*

ONDERLEGD of onderleid. *d. w.* Van onderleggen. *w. w.*

ONDERLEGGEN. *w. w.* Onderſmijten. *Jetter par terre.*

Die jongen legt den anderen onder. *Ce garçon jette l'autre par terre.*

Onder leggen. *Mettre ou poſer deſſous.*

Ik zal 'er nog wat onder leggen. *J'y mettrai encore quelque choſe deſſous.*

Onderleggen, onderneemen. Als, hij heeft dat werk voorzigtig onderlegd. *Il a entrepris cet ouvrage avec prudence.*

Onderleggen. Aanvullen. *Suppléer, remplir.*

Dat moet wat onderlegd zijn. *Il faut que cela ſoit tant ſoit peu rempli.*

Onderleggen. *g. w.* Onderliggen. *Etre deſſous ou être couché deſſous.*

De weiden zullen den geheelen winter onderleggen. *Les prairies ſeront inondées durant tout l'hyver, les prairies ſeront tout l'hyver, ſous l'eau.*

Onderleggen, bezwijken. *Succomber.*

Onderleggend. *d. w. en bijv. w.* Zwak. *Foible.*

De onderleggende partije. *Le parti le plus foible.*

Onderlegſel. *z. g.* 't Geen men ergens onder legt. *Remplage, rempliſſage, ce que l'on met deſſous quelque choſe.*

ONDERLEID of onderlegd. *zie* onderlegd.

Onderleid. *bijv. w.* Voorzien van kleederen, enz. *Fourni d'habits, garni, pourvu.*

Die meid is wel onderleid. *Cette ſervante eſt bien fournie, garnie ou pourvue d'habits.*

ONDERLIGGEN. *zie* onderleggen. *g. w.*

ONDERLIJF. *z. g.* Het onderſte van 't lichaam. *La partie inférieure du corps.*

ONDERLING. *bijv. w. en bijw.* Wederzijds. *Mutuel, réciproque, mutuellement, réciproquement.*

Een onderling geſprek houden. *S'entretenir mutuellement.*

Malkanderen onderling lieffhebben. *S'aimer mutuellement.*

ONDERLIP. *z. v. Lévre de deſſous.*

ONDERLOOPEN. *g. w. S'inonder, être inondé.*

De velden zullen onderloopen. *Les campagnes s'inonderont ou ſeront inondées.*

ONDERMAANIG. *zie* ondermaansch.

Onder maansch. *bijv. w.* Dat onder de maan is. *Sublunaire.*

Digitized by Google

De ondermaanſche wezens. *Les êtres ſublunaires.*

ONDERMAATRES. *zie* Ondermeeſteres.

ONDERMEESTER. *z. m.* Onderleermeeſter. *Sous-maître, ſous-précepteur.*

ONDERMEESTERESSE of ondermeeſterſche. *z. v.* Onderleermeeſtereſſe. *Sous-maîtreſſe.*

ONDERMENGD. *d. w.* Van ondermengen.

ONDERMENGEN. *w. w. Entremêler.*

ONDERMIJND. *d. w.* Van ondermijnen.

ONDERMIJNEN. *w. w.* ondergraaven. *Miner, ſaper.*

De veſting is heel ondermijnd. *On a miné la forteresſe, on a pouſſé la ſape juſques ſous la forteresſe.*

* Iemands gezag ondermijnen of poogen te krenken. *Miner l'autorité de quelqu'un, tâcher de faire bréche à ſon autorité, lui donner atteinte.*

Onder mijnen. *w. w.* Laager mijnen in eene publieke verkooping. Als, Gij had mij laſt gegeeven om 't huis voor tien duizend gulden te mijnen, maar ik heb het duizend gulden onder gemijnd. *Vous m'aviez donné ordre de ne pas laiſſer aller la maiſon au deſſous de dix mille francs, cependant je l'ai eue encore pour mille francs de moins. zie* Mijnen.

Ondermijning. *z. v.* ondergraaving. *Mine ou action de miner, brigue, ménée, cabale.*

* Ondermijning van iemands gezag. *Atteinte donnée à l'autorité de quelqu'un, brigue pour affoiblir ſon autorité.*

ONDERNAAID. *d. w.* Van ondernaaijen.

ONDERNAAIJEN. *w. w. Coudre deſſous, au deſſous ou par deſſous.*

ONDERNEEMEN of ondernemen. *w. w.* Beſtaan, ter hand neemen. *Entreprendre, tenter.*

Een groot werk ondernemen. *Entreprendre un grand ouvrage, tenter un haut projet.*

Hij ondernam niets of voerde het uit. *Il n'entreprit rien qu'il n'exécutât.*

Onder neemen, *met twee woorden.* Van onder neemen. *Prendre deſſous, prendre au fond.*

ONDERNEEMER. *z. m.* Aanlegger van eenig werk. *Entrepreneur, celui qui entreprend quelque choſe.*

Onderneeming. *z. v.* Beſtaan. *Entrepriſe, deſſein, projet.*

Eene groote, ſtoute, of kloeke onderneeming. *Une grande ou une hardie entrepriſe, un glorieux deſſein, un projet élevé.*

ONDERNOMEN of ondernoomen. *d. w.* Van ondernemen.

ONDERNUNTIUS. *z. m.* Die de zaaken van 't Roomſche Hof aan de vreemde Hoven waarneemt daar geen Nuntius is. *Internonce.*

ONDERPACHTER. *z. m. Sous-fermier.*

ONDERPAND. *z. g.* Pand, verzeekering. *Gage, ſûreté, erres.*

Iemand iets tot onderpand geeven. *Donner quelque choſe en gage à quelqu'un, lui donner des erres.*

Onderpand. *d. w.* Van onderpanden.

Onderpanden. *zie* Verpanden.

Onderpanding. *zie* Verpanding.

ONDERPLAATZEN. *w. w.* onderzetten. *Placer, mettre ou poſer deſſous.*

ONDERPLANTEN. *w. w. Planter deſſous.*

ONDERPLIGTIG. *bijv. w.* Die onder een ander ſtaat of dient. *Soumis, ſubalterne.*

Een onderpligtig Amptenaar. *Un Officier ſubalterne.*

ONDERPOOTEN. *w. w. zie* onderplanten.

ONDERREEKENEN. *zie* onderrekenen.

Onderrekenen. *w. w.* Bij de reekening voegen. *Comprendre dans le compte.*

ONDERREGENT. *z. m. Sous-Régent.*

ONDERREGT. *d. w.* Van onderregten.

ONDERREGTEN of onderrigten. *w. w.* Kennis geeven. *Informer, inſtruire.*

Iemand van de waare geſchapenheid eener zaake onderregten. *Informer quelqu'un du véritable état d'une choſe.*

Ergens wel van onderregt zijn. *Etre bien informé de quelque choſe, en être bien inſtruit.*

ONDERREGTER. *z. m.* Onderrigter, minder Rigter. *Juge ſubalterne.*

Onderregter. Een die iemand onderrigting geeft. *Celui qui informe ou inſtruit.*

ONDERRIGT. *d. w.* Van onderrigten.

Onderrigten. *zie* onderregten.

Hij onderrigtte hem, wat hij doen moeſt. *Il inſtruiſit ou il l'informa de ce qu'il devoit faire ou de ce qu'il avoit à faire.*

ONDERRIGTER. *zie* onderregter.

Onderrigting. *z. v.* Berigt, onderwijs. *Inſtruction, information, avis.*

Iemand ergens onderrigting van geeven. *Donner inſtruction ou information à quelqu'un, lui donner avis de quelque choſe.*

ONDERRIEM. *z. m. Ceinture de deſſous ou qu'on porte deſſous ſes habits, demi-ceint.*

Eenen zilveren onderriem aan hebben. *Avoir ou porter une ceinture d'argent.*

ONDERROEREN. *w. w. Mêler, entremêler, remuer parmi.*

ONDERROK. *z. m.* Onderkeurs. *Cotillon, petite jupe ou cotte de deſſous, jupon.*

Eenen witten onderrok maaken. *Faire un cotillon blanc.*

ONDERSCHEID. *z. g.* Verſchil. *Différence, diſtinction.*

Daar is een merkelijk onderſcheid tuſſchen die dingen. *Il y a une différence conſidérable entre ces choſes-là, ces choſes-là diffèrent conſidérablement.*

Ergens geen onderſcheid in maaken. *Ne pas faire de différence entre les choſes, confondre certaines choſes, ne les pas bien diſtinguer.*

Met onderſcheid, onderſcheidenlijk. *Diſtinctement, avec diſtinction,*

Met onderſcheid ergens van ſpreeken. *Parler diſtinctement ou avec diſtinction de quelque choſe.*

Zonder onderſcheid. *Sans diſtinction, confuſément.*

Zonder onderſcheid ſtraf oeffenen. *Punir ſans diſtinction.*

ONDERSCHEIDEN. *w. w.* onderſcheid maaken. *Diſtinguer, diſcerner, mettre de la différence, faire diſtinction.*

Het waare van het valſche wel onderſcheiden. *Diſtinguer nettement le faux du véritable, en faire la diſtinction.*

Onderſcheiden. *d. w.* Van onderſcheiden, *en bijv. w.* Verſcheiden. *Différent, diſtinct, diſtingué.*

Dat zijn onderſcheidene vraagen. *Ce ſont-là des interrogations ou des demandes différentes ou diſtinctes.*

Onderſcheidenlijk. *bijv.* Met onderſcheid. *Différemment, avec différence & diſtinctement.*

Onderſcheidenlijk de zaaken aanmerken. *Conſidérer ou remarquer diſtinctement les choſes, faire réflexion ſur les choſes avec différence ou diſtinction, les conſidérer diſtinctement.*

Onderſcheiding. *z. v. Diſtinction, différence, diſcernement.*

Eene ſcherpzinnige onderſcheiding. *Une diſtinction ſubtile, une diſtinction fine.*

De onderſcheiding van goed en quaad. *La différence du bien & du mal, diſcernement entre le bien & le mal.*

ONDERSCHENKEL. *z. m.* Onderſchinkel. *Le ſocile inférieur.*

ONDERSCHEPEN. *z. m.* Onderregter. *Echevin ou Juge ſubalterne, Aſſeſſeur.*

ONDERSCHEPPEN. *w. w.* Voorkoomen, onderhaalen. *Attrapper, atteindre, intercepter.*

Iemand tuſſchen wege onderſcheppen. *Attrapper ou atteindre quelqu'un en chemin.*

Brieven onderſcheppen. *Intercepter des lettres.*

Onder ſcheppen, *met twee woorden.* Van onder of uit de grond ſcheppen. *Puiſer au fond ou du fond.*

Onderſchept *d. w.* Van onderſcheppen, *met een woord. Intercepté, &c.*

ONDERSCHIETEN. *w. w.* Vermengen. *Mêler, entremêler.*

De kaarten onderſchieten. *Battre ou mêler les cartes.*

Onder ſchieten, *met twee woorden.* Vuur geven. *Faire feu.*

ONDERSCHOORD. *d. w.* Van onderſchooren. *Etayé, appuyé.*

Een huis onderſchooren. *Etayer une maiſon.*

Onderſchooring. *z. v.* Schooring. *Etayement, ſoutien, étaye.*

ONDERSCHOTEN of onderſchooten. *d. w.* Van onderſchieten, vermengen. *Mêlé, entremêlé.*

ONDERSCHOUT. *z. m. Sous-baillif, Subſtitut du Baillif.*

Een wakkere onderſchout. *Un Sous-baillif vigilant.*

Onderſchoutſchap. *z. g.* Onderſchoutsampt. *La charge du Subſtitut du Baillif.*

ONDERSCHRAAGD. *d. w.* Van onderſchraagen.

ONDERSCHRAAGEN. *w. w.* onderſtutten. *Soutenir, étayer, accorer.*

* Iemands moed onderſchraagen. *Soutenir le courage de quelqu'un.*

Onderſchraaging. *z. v.* onderſtutting. *Soutien, étayement.*

ONDERSCHREEVEN of onderſchreven. *d. w.* Van onderſchrijven. *Souſſigné.*

Ik onderſchreeven beken, enz. *Je ſouſſigné confeſſe, &c.*

ONDERSCHRIJVEN. *w. w.* onderteekenen. *Souſcrire, ſigner.*

Onderſchrijven. Aanneemen, voor 't zijne erkennen. *Souſcrire, reconnoître, ſigner.*

Eene geloofsbekentenis onderſchrijven. *Souſcrire, ſigner une confeſſion de foi.*

Onderſchrijving. *z. v.* onderteekening. *Souſcription, ſeing, ſignature.*

ONDERSCHUIVEN. *w. w.* Iets ergens onderſchuiven. *Pouſſer ou paſſer quelque choſe deſſous.*

ONDERSPIT. *z. g.* Het onderſte ſpit. *La broche d'en-bas.*

* In 't onderſpit zijn, in eenen quaaden toeſtand zijn. *Etre en décadence, être réduit au petit pied, avoir du deſſous, être fort mal dans ſes affaires.*

* Gantſch in 't onderſpit raaken. *Tomber en décadence, déchoir, avoir ſes affaires entiérement ruinées.*

ONDERSTAAN. *w. w.* Beſtaan. *Entreprendre, tenter, eſſayer, éprouver.*

Onder ſtaan, *met twee woorden, g. w.* onder iemand ſtaan. *Etre ſous quelqu'un ou dans ſa dépendance.*

Onderſtaan. *d. w.* Van onderſtaan, beſtaan.

Onder-

Digitized by Google

Onderſtaan z. g. Beſtaan. Als, een ſtout onderſtaan. *Une entrepriſe hardie.*
Onderſtaande. De onderſtaande rekening. *Le compte ci-deſſous.*
Onderſtand. z. m. Hulp, bijſtand. *Secours, aide, aſſiſtance.*
Iemand onderſtand doen. *Secourir quelqu'un, lui donner du ſecours, l'aſſiſter.*
Een groot onderſtand van volk of van geld krijgen. *Recevoir un grand renfort de troupes, ou un ſecours en argent ou d'argent.*
Onderſtand gelden. z. g. meerv. *Des ſubſides.*
Onderſtandſchuldig. bijv. w. *Obligé de payer des ſubſides.*
ONDERSTE. bijv. w. De laagſte, de benedenſte. *Le plus bas.*
Op den onderſten zolder. *Dans le plus bas grenier.*
Het onderſte deel. *La partie inférieure.*
Het onderſte. z. g. *Le bas.*
Het onderſte boven. Eenen rok het onderſte boven zetten. *Mettre une jupe le haut en bas.*
Alles het onderſte boven ſmijten. *Mettre tout ſans deſſus deſſous.*
ONDERSTEEK. z. m. Iemand onderſteek doen. *Supplanter quelqu'un.*
Onderſteekbekken. zie onderſteekſel.
ONDETSTEEKEN. w. w. *Incorporer, mettre enſemble.*
Eene krijgsbende onderſteeken. *Incorporer une bande de ſoldats dans un autre corps.*
Onderſteeken. d. w. Van onderſteeken. Als, een onderſteeken werk. zie Beſteeken werk.
Onderſteeking. z. v. ondermenging. *Mélange, incorporation.*
Onderſteeking van een vreemd kind. *Suppoſition de part.*
Onderſteekzel. z. g. Een onderſteekbekken. *Un baſſin dont ſe ſervent les perſonnes malades pour faire leurs affaires, baſſin à queue.*
Geef den zieken het onderſteekſel. *Donnez le baſſin au malade.*
ONDERSTELD. d. w. Van onderſtellen.
ONDERSTELLEN. w. w. Voor vaſt ſtellen. *Suppoſer, mettre ou poſer en fait.*
Laaten wij onderſtellen dat, enz. *Suppoſons que &c.*
Onder ſtellen, *met twee woorden. Mettre deſſous, au deſſous.*
Onderſtelling. z. v. *Suppoſition.*
Iets op valſche onderſtellingen bouwen. *Etablir quelque choſe ſur de fauſſes ſuppoſitions.*
ONDERSTEUND. d. w. Van onderſteunen.
ONDERSTEUNEN, w. w. onderſtutten. *Soutenir, appuyer.*
Die balk onderſteunt den gevel. *Cette poutre ſoutient la façade.*
*Iemand in zijne zwakheid onderſteunen. *Soutenir ou aider quelqu'un en ſa foibleſſe.*
Onderſteuning. z. v. onderſtutting. *Soutien, appui.*
Onderſteunſel. zie Steunſel, ſtut.
ONDERSTROOIJEN. w. w. *Semer deſſous, répandre.*
Zand onder de tafel ſtrooijen. *Semer du ſable deſſous la table, répandre du ſable.*
*Een gerugt onder 't volk ſtrooijen. *Répandre, faire courir un bruit parmi le peuple.*
ONDERSTUURMAN. z. m. *Second pilote.*
ONDERSTUT. d. w. Van onderſtutten.
ONDERSTUTTEN. w. w. onderſchooren. *Appuyer, ſoutenir, étayer.*
Eenen vallenden muur onderſtutten. *Etayer une muraille caduque ou prête à tomber.*
Onderſtutzel. zie Stutſel, ſchoor.
ONDERTANDEN. zie onder Tand.
ONDERTAST. d. w. Van ondertaſten.
ONDERTASTEN. w. w. onderzoeken. *S'enquérir, s'informer, examiner.*
Eene zaak tot den grond ondertaſten. *Examiner à fond une choſe ou une affaire.*
ONDERTEEKEND of ondertekend. d. w. Van ondertekend. *Signé.*
Een onderteekend geſchrift. *Un écrit ſigné.*
ONDERTEEKENEN. w. w. onderſchrijven, onderteikenen. *Signer, ſouſcrire.*
Eene huwelijks voorwaarde onderteekenen. *Signer à un contract de mariage, ſigner un contract de mariage.*
Onderteekening. z. v. onderteikening, onderſchrijving. *Souſcription, ſein, ſignature.*
ONDER TREKKEN. *met twee woorden. w. w. Tirer deſſous.*
Ondertrekken, *met een woord. w. w.* onderſtreepen. *Tirer deſſous, faire une barre ou une ligne deſſous, rayer.*
Dat ſchrift is doorgaans ondertrokken. *Cette écriture eſt preſque toute barrée ou rayée, il y a preſque par-tout des lignes tirées dans cette écriture.*
ONDERTROUW. z. v. Trouwbeloſte. *Fiançailles, promeſſe de mariage.*
Is de ondertrouw al geſchied? *Les fiançailles ſont-elles faites? la promeſſe de mariage eſt elle donnée?*
ONDERTROUWD. d. w. Van ondertrouwen. Verlooſd. *Fiancé, fiancée ou promiſe.*
Eene ondertrouwde bruid. *Une fille fiancée ou promiſe.*
ONDERTROUWEN. w. w. Trouwbelofte doen. *Se fiancer, donner une promeſſe de mariage.*
Ondertrouwing. z. v. Verlooving. *Action de ſe fiancer, fiançailles, engagement.*
ONDERTUSSCHEN. bijw. Middelerwijl. *Cependant, en attendant.*
't Leger quam ondertuſſchen voor de ſtad. *L'armée vint cependant devant la ville.*
Ondertuſſchen moeſt hij vertrekken. *Il fallut cependant qu'il partit ou qu'il s'en allât.*
Ondertuſſchen dat, terwijl. *Cependant que, tandis que, pendant que.*
Ondertuſſchen dat zulks voorviel. *Tandis que ou pendant que cela arriva, que cela ſe faiſoit.*
ONDERVANGEN. w. w. Stutten ſchooren. *Etayer, ſoutenir, appuyer.*
Die muur moet ondervangen worden. *Il faut étayer ce mur ou cette muraille.*
*Ondervangen. Vervangen, verpoozen. *Se relever, ſe relayer, ſe repoſer.*
De wagten ondervingen malkander. *Les ſentinelles, les gardes ſe relevoient.*
Ondervangen. d. w. Van ondervangen.
Ondervanging. z. v. onderſchooring. *Etaye, appui.*
ONDERVINDEN. w. w. Bevinden, gewaar worden. *Expérimenter la vérité d'une choſe.*
Men heeft dikwils ondervonden dat, enz. *On a ſouvent expérimenté que, &c.*
Onder vinden, *met twee woorden. Trouver deſſous, au deſſous, en bas.*
Ondervinding. z. v. Bevinding, ervarenheid. *Expérience.*
De dagelijkſche ondervinding leert dat, enz. *L'expérience quotidienne, journalière en continuelle nous apprend que, &c.*
Ik weet dat door of bij ondervindinge. *Je ſai cela par expérience.*
Ondervinding, proef. *Epreuve, eſſai, expérience.*
ONDERVOEGEN, *met twee woorden. w. w. Ajoûter plus bas.*
ONDERVOOGD. z. m. Toeziende voogd. *Sous-tuteur, ſurveillant.*
ONDERVRAAGEN. w. w. Met vraagen onderzoeken. *Interroger, queſtionner.*
Men heeft hem ſcherpelijk ondervraagd. *On l'a exactement queſtionné, on l'a interrogé rigoureuſement.*
ONDERVRAAGER. z. m. onderzoeker. *Interrogeur, celui qui interroge, perquiſiteur.*
Ondervraaging. z. v. onderzoek. *Interrogation, perquiſition, examen.*
ONDERWAARTS. bijw. Nederwaarts, benedenwaarts. *Au deſſous, en bas, par embas, d'en-bas.*
Dat ſtond wat onderwaarts van hem af. *Cela étoit un peu au deſſous de lui.*
ONDERWEEG of onderwegen. bijw. Tuſſchen wegen, op den weg. *En chemin.*
Onderwegen blijven ſtaan. *Demeurer en chemin, s'arréter en chemin.*
Iemand onderwegen ontmoeten. *Rencontrer quelqu'un en chemin.*
Daar ſtaat eene herberg onderwegen. *Il y a une auberge ſur la route.*
*'t Werk onderwegen of agterwegen laaten, 't werk laaten ſteeken. *S'arréter au milieu de la carriére, laiſſer un ouvrage imparfait.*
ONDERWEZEN of onderweezen. d. w. Van onderwijzen. *Enſeigné, inſtruit.*
ONDERWERP. z. g. Stoffe van verhandeling. *Sujet, la matiére d'un traité.*
Hij heeft daar een ſchoon onderwerp. *Il a là un beau ſujet.*
Wat was het onderwerp zijner zintwisting? *Quel étoit le ſujet de ſa diſpute?*
Onderwerp, zelfſtandigheid. *Sujet, principe.*
Alle toevallen hebben een onderwerp. *Tous les accidens ont un ſujet ou une cauſe.*
ONDERWERPEN. w. w. onderbrengen. *Aſſujettir, ſoumettre.*
Hij onderwierp zig veele volken. *Il s'aſſujettit pluſieurs peuples, il ſe rendit beaucoup de nations ſoumiſes.*
Zig iemands heerſchappije onderwerpen. *Se ſoumettre à l'empire ou à la domination de quelqu'un.*
Zijn de Koningen hunne eigene wetten onderworpen? *Les Rois ſont-ils ſoumis à leurs propres loix?*
Onderwerping. z. v. onderdanigheid, gehoorzaamheid. *Soumiſſion, ſujettion, obéiſſance.*
De onderwerping aan den Goddelijken wille. *La ſoumiſſion ou la réſignation à la volonté de Dieu.*
Onderwerpzel. zie onderwerp.
ONDERWEZEN. zie onderweezen.
ONDERWIJLEN. bijw. ondertuſſchen. *Cependant, en attendant.*
Onderwijlen is 't zeker dat, enz. *Il eſt cependant vrai que, &c.*
Onderwijlen beging hij eenen misſlag. *Il commit cependant une grande faute, il fit cependant une groſſe bévue.*
ONDERWIJS. z. g. Leering, onderrigting. *Inſtruction, doctrine, enſeignement.*
Onderwijs van nooden hebben. *Avoir beſoin d'inſtruction.*
Iemand onderwijs geeven. *Donner leçon à quelqu'un, l'inſtruire.*

Digitized by Google

ONDERWIJZEN. *w. w.* Leeren, onderrigten. *Enſeigner, inſtruire.*
Iemand in alle konſten onderwijzen. *Inſtruire quelqu'un dans toutes les ſciences ou dans tous les arts.*
ONDERWIJZER. *z. m.* onderrigter, leermeeſter. *Précepteur, informateur, maître, celui qui enſeigne un autre.*
Onderwijzer. *Catéchiſte.*
Zoo als de onderwijzer zeer wel zegt. *Comme dit fort bien le Catéchiſte ou l'Auteur du Catéchisme.*
Onderwijzing. *z. v.* onderrigting. *Enſeignement, inſtruction.*
Eene volkomene onderwijzing in den Godsdienſt. *Une inſtruction parfaite dans la Religion.*
ONDERWINDEN. *w. w.* Zig onderwinden, beſtaan. *Entreprendre, tenter.*
Hij onderwind zig groote dingen. *Il entreprit de grandes choſes.*
Ik durf mij dat niet onderwinden. *Je n'oſe entreprendre cela.*
Zig te veel zaaken te gelijk onderwinden. *Embraſſer trop de choſes à la fois.*
Onderwinding. *z. v.* onderneeming. *Entrepriſe, deſſein.*
ONDERWONDEN. *d. w.* Van onderwinden.
ONDERWORPEN. *d. w.* Van onderwerpen, *en bijv. w.* onderdaanig. *Soumis, ſujet, aſſujetti.*
Onderworpen aan de wet van 't land zijn. *Etre ſoumis à la loi du pays.*
Onderworpen, onderheevig. *Sujet, ſoumis, expoſé.*
Die zaak is veele toevallen onderworpen. *Cette affaire-là eſt ſujette à bien des accidens.*
Veele ziekten onderworpen zijn. *Etre ſujet à beaucoup de maladies.*
Iemands magt onderworpen zijn. *Etre ſoumis à la puiſſance d'autrui.*
ONDERZAAT. *z. m.* onderdaan. *Sujet, vaſſal.*
Dat zijn trouwe onderzaaten van den Koning. *Ce ſont-là de fidèles Sujets du Roi.*
ONDERZETTEN. *zie* onderſtutten, ſchooren.
Onderzetten. *w. w.* onder water zetten. *Mettre ſous l'eau, inonder.*
Onder zetten, onder verwedden of verpanden. *Gager, engager, hypothéquer.*
Ik zet 'er honderd gulden onder dat het niet waar is. *Je gage cent florins que cela n'eſt pas vrai.*
Ergens zijnen hals of zijn leven onder zetten. *Mettre ſa tête à couper pour ceci ou pour cela, gager ſa tête ou ſa vie.*
Onderzetzel. *zie* Stut, ſchoor.
‡ ONDERZIELTJE. *z. g.* onderrokje, onderkeursje. *Cotillon, jupe courte, la première jupe des femmes.*
‡ De meid had haar onderzieltje maar aan. *La ſervante n'avoit que ſon cotillon ou que ſa jupe courte.*
ONDERZIEN. *w. w.* Ergens onder zien of onder kijken. *Regarder deſſous quelque choſe, entrevoir.*
ONDERZOEK. *z. g.* onderzoeking. *Examen, perquiſition, recherche.*
Het onderzoek der waarheid van den vader Malebranche is een zeer goed boek. *La recherche de la Vérité par le P. Mallebranche eſt un très-bon livre.*
Ergens onderzoek naar doen. *Examiner ou rechercher quelque choſe, en faire la recherche.*

ONDERZOEKEN. *w. w.* onderzoek doen. *Examiner, faire enquête.*
Eene zaak neerſtiglijk onderzoeken. *Examiner exactement une choſe.*
Den ſtaat van zijn geweten onderzoeken. *Examiner l'état de ſa conſcience.*
Iemand onderzoeken of ondervraagen. *Examiner quelqu'un, l'interroger.*
ONDERZOEKER. *z. m.* Navorſcher, naſpeurder. *Scrutateur, examinateur, perquiſiteur.*
Een naerſtig onderzoeker der waarheid. *Qui examine ſoigneuſement la vérité.*
Onderzoeking. *z. v.* onderzoek. *Perquiſition, examen, recherche.*
De onderzoeking des geloofs. *L'examen de la foi.*
ONDERZOGT. *d. w.* Van onderzoeken, uitgevorſcht. *Examiné.*
Eene onderzogte zaak. *Une choſe examinée.*
Is dat werk wel tot in den grond onderzogt? *A-t-on bien examiné cette affaire-là à fond?*
ONDEUGD. *z. v.* Quaad, zonde. *Méchanceté, dépravation, mal, péché.*
De ondeugd heeft diepe wortelen geſchooten. *La dépravation, la méchanceté, a pris de profondes racines.*
* Ondeugd. *z. m.* Een ondeugend menſch. *Méchant, un méchant homme.*
Ondeugdelijk. *bijv.* Trouwlooslijk. *Méchamment, malicieuſement.*
Ergens ondeugdelijk in handelen. *Agir méchamment en quelque choſe.*
Ondeugend. *bijv. w.* Boos, quaad. *Mauvais, méchant.*
Een ondeugend vrouwmenſch. *Une méchante femme.*
Ondeugend, verrot, onbequaam, onſterk. *Méchant, gâté, pourri.*
Ondeugend hout, ijzer, enz. *De méchant bois, de mechantes ferrailles &c.*
Ondeugend laken, linnen, enz. *De méchant drap, du vieux linge.*
Ondeugend, vuil, laſterlijk. *Méchant, malicieux, calomnieux.*
Een ondeugend boek, geſchrift, enz. *Un méchant livre, un méchant écrit, &c.*
Ondeugende liedjes zingen. *Chanter de vilaines chanſons, des airs laſcifs, des chanſons impudiques.*
Ondeugendheid. *z. v.* Trouwloosheid. *Méchanceté, perverſité, perfidie, malice.*
Daar bleek zijne groote ondeugendheid in. *Sa perfidie parut en cela, il fit voir en cela ſa méchanceté.*
ONDIEFT, *bijv.* Laag en van weinig gebruik. Wel, goed. *Bien.*
't Is alles ondieft, vaär. *Tout eſt bien, mon ami.*
ONDIENST. *z. m.* Ongerief, quaade dienſt. *Déplaiſir, peine, embarras, mauvais ſervice, deſſervice.*
Iemand ergens ondienſt meê doen. *Faire déplaiſir à quelqu'un, l'embarraſſer, lui rendre un mauvais ſervice.*
Ondienſtbaar, *bijv. w.* Vrij, buiten dienſtbaarheid. *Qui n'eſt pas aſſervi, qui eſt libre.*
Ondienſtelijk. *zie* ondienſtig.
Ondienſtig, *bijv. w.* onnuttig, vrugteloos. *Inutile, vain.*
't Zal niet ondienſtig zijn te verhaalen hoe, enz. *Il ne ſera pas inutile de raconter comment, &c.*
Ondienſtigheid. *zie* Vrugteloosheid.
ONDIEP, *bijv. w.* Daar weinig waters in is. *Peu profond, où il y a peu d'eau.*
Eene ondiepe gragt. *Un canal peu profond, un foſſé guéable.*
Ondiep, niet diep, niet laag. *Qui n'eſt pas profond.*
Een ondiepe kelder. *Une cave peu profonde.*
Een ondiep huis. *Une maiſon peu profonde.*
Ondiepte. *z. v.* Doorkomelijke of waadbaare plaats in 't water. *Un gué, un lieu où il n'y a guéres d'eau, un bas fond.*
Met een ſchip op eene ondiepte raaken. *Echouer ou donner avec le navire ſur un banc de ſable.*
Eene ondiepte doorwaaden. *Paſſer un gué.*
ONDIER. *z. g.* Monſterdier. *Un monſtre, quelque choſe de hideux, de monſtrueux.*
Weg jou ondier! *Laage ſtreekw. Fi le vilain! Fi la vilaine!*
ONDIGT. *z. g.* onrijm, een rijmeloos ſchrift. *Qui ne rime point, de la proſe.*
In digt en in ondigt ſchrijven. *Ecrire en vers & en proſe.*
ONDIGT. *bijv. w.* IJl, ongeſloten. *Ouvert, qui n'eſt pas ſerré, où il y a du vuide, lâche.*
Dat is eene ondigte ſtoffe. *Cette étoffe eſt lâche, elle n'eſt pas aſſez preſſée.*
Ondigt, gatig, lek. *Fendu, fêlé, qui découle, qui s'enfuit.*
Die ton is heel ondigt. *Ce tonneau eſt tout ouvert, percé ou fendu.*
ONDOENBAAR. *zie* ondoenlijk.
Ondoenlijk. *bijv. w.* Niet doenlijk. *Impoſſible, qui ne ſe peut faire.*
Die zaak is ten eenemaale ondoenlijk. *Cette choſe-là eſt tout-à-fait impoſſible ou impraticable.*
ONDOORGANKELIJK. *bijv. w. Par où on ne peut paſſer.*
ONDOORGRONDELIJK. *bijv. w.* onnaſpeurlijk. *Impénétrable, inſcrutable.*
Zijne voorneemens waren ondoorgrondelijk. *Ses deſſeins étoient impénétrables.*
ONDOORKOMELIJK. *bijv. w. Inſurmontable.*
ONDOORSCHIJNEND. *bijv. w. Opaque, qui n'eſt pas tranſparent.*
ONDOORSCHIJNENDHEID. *z. v. Opacité.*
ONDOORZOGT. *bijv. w. Non examiné.*
ONDRAAGBAAR. *bijv. w.* Dat niet kan gedraagen worden. *Qui ne ſe peut porter.*
* Ondraagelijk. *bijv. w.* overzwaar. *Inſupportable, accablant.*
Dat is een ondraagelijke laſt. *C'eſt un fardeau inſupportable.*
* Ondraagelijkheid. *z. v.* overmaatige zwaarte. *Peſanteur inſupportable.*
Ondraagelijkheid van eenen laſt. *La peſanteur inſupportable d'un fardeau.*
Ondraaglijk. *zie* ondraagelijk.
ONDRINKBAAR. *bijv. w.* Niet drinkbaarlijk. *Non buvable, qui ne peut être bu.*
Ondrinkbaare wijn. *Vin qu'on ne peut boire.*
ONDUIDELIJK. *bijv. w.* Niet verſtaanbaar. *Inintelligible, obſcur.*
ONDUITSCH, onduits, *bijv. w.* Dat geen Duitſch is. *Pas Flamand, pas Hollandois.*
Dat is een onduitſch woord. *Ce mot n'eſt pas Hollandois.*
ONDULDELIJK. *bijv. w.* onlijdelijk, onverdraagelijk. *Inſupportable, intolérable.*
Een onduldelijk menſch in 't gemeene beſt. *Un homme inſupportable dans la ſociété civile ou dans la république.*
ONDUURZAAM. *bijv. w.* onbeſtendig, vergangelijk. *De peu de durée, paſſager, périſſable.*

Onduur-

Digitized by Google

Ondeurzaamheid. *z. v.* Vergangliikheid. *Courte durée, incertitude, inconſtance.*

ONE. ONF.

ONEDEL. *bijv. w.* Niet edel. *Roturier, qui n'eſt pas noble.*

Een onedel kind. *Un enfant de roturier ou qui n'eſt pas noble.*

*Onedel, ſlegt, gering. *Vil, de peu de valeur, abject.*

Een onedele ſtaat, afkomſt, geboorte, enz. *Un état vil ou abject, une baſſe naiſſance ou condition.*

Onedelheid. *z. v.* onedele ſtaat. *Roture, baſſe condition.*

Zijne onedelheid wierd bekend. *Sa baſſe condition fut reconnue.*

ONEDELMOEDIG. *zie* Laſhartig.

ONEENDRAGTIG. *zie* Tweedragtig.

ONEENIG. *bijv. w.* Twiſtig, tweedragtig. *Deſuni, oppoſé, diviſé*

Oneenig onder malkanderen zijn. *Etre deſunis enſemble, vivre en déſunion, être brouillés enſemble.*

Oneenig worden onder malkander, *Rompre enſemble, ſe brouiller.*

Oneenigheid, *z. v.* Twiſt, tweedragt *Deſunion, diſcorde, brouillerie, diſſenſion.*

Daar is eene groote oneenigheid tuſſchen Ridderſchap en Steden. *Il y a une grande diſſenſion ou déſunion entre les Nobles & les Villes de la Province.*

ONEENPAARIG, verſcheiden. *Inégal différent, diſſemblable.*

Oneenpaarigheid. *z. v.* Verſcheidenheid *Diſparité, différence, inégalité.*

ONEENS. *bijv. w.* Verſchillig, niet eens. *Oppoſés, en différend, pas d'accord, brouillés.*

Wij zijn het oneens in die zaak. *Nous ſommes fort oppoſés ſur cette matière, nous ne ſommes pas d'accord dans cette affaire.*

Oneens worden. *zie* oneenig worden.

ONEER. *z. v.* Schande. *Déshonneur, honte*

Dat is eene groote oneer voor dien man. *C'eſt une grande honte pour cet homme-là.*

Zijnen vader oneer aandoen. *Deshonnorer ſon père.*

ONEERBAAR, *bijv. w.* oneerlijk, hoeragtig. *Deshonnête, indécent, lubrique, impudique.*

Een oneerbaar gewaad, een oneerbaar gezigt, enz. *Un habit indécent, un regard impudique, &c.*

Oneerbaarheid. *z. v.* onzedigheid, hoeragtigheid. *Impudicité, lubricité.*

Eene groote oneerbaarheid in zijne dragt of in zijn gewaad, in zijn gebaar, enz. vertoonen. *Manquer beaucoup d'impudicité dans la manière de s'habiller, dans ſes manières, dans ſes geſtes, &c.*

Oneerbaarlijk. *bijv.* onzedigliik. *Impudemment, d'une manière impudique, honteuſe, &c.*

ONEERBIEDIG. *bijv. w.* Zonder eerbied. *Irreſpectueux, celui ou celle qui manque de reſpect.*

Oneerbiedigheid. *z. v. Manque de reſpect, irrévérence.*

Oneerbiedigliik. *bijv. Sans reſpect, d'une manière irreſpectueuſe, irrévérremment.*

ONEERGIERIG. *bijv. w.* Laſhartig. *Peu généreux, lâche.*

Oneergierigheid. *zie* Laſhardigheid.

ONEERLIJK. *bijv. w.* onkuiſch, hoeragtig. *Infame, impudique, deshonnête.*

Een oneerlijk vrouwmenſch. *Une infame, une impudique, une débordée.*

Oneerlijke of vuile redenen. *Diſcours impudiques, ſales ou obſcènes.*

Oneerlijk, ſchandelijk, ſchandig. *Infame, honteux.*

Eenen oneerlijken dood ſterven. *Mourir d'une mort infame, honteuſe, &c.*

't Is niet oneerlijk zoo te ſneuvelen. *Il n'eſt pas honteux de mourir ainſi.*

Oneerlijk. *bijv.* Diefagtig, ondeugende. *Malhonnêtement, en fripon.*

Zig oneerlijk draagen. *Se comporter malhonnêtement, ne ſe pas comporter en honnête homme.*

Oneerlijkheid. *z. v.* oneerbaarheid, ondeugendheid. *Malhonnêteté, impudicité, vilenie, méchanceté, deshonneur.*

Haare oneerlijkheid bleek overal uit. *Son impudicité parut en toutes choſes.*

ONEERZUGTIG. *zie* oneergierig.

ONEETBAAR. *bijv. w.* Dat men niet eeten kan. *Qui ne ſe peut manger, que l'on ne ſauroit manger, qui n'eſt pas mangeable.*

ONEFFEN. *bijv. w.* ongelijk, hobbelig. *Inégal, rabotteux.*

Een oneffen weg. *Un chemin rabotteux ou inégal.*

*Oneffen, ongeſloten, onverrekend. *Qui n'eſt pas ajuſté, qui n'eſt pas réglé.*

Wij hebben nog eene oneffene rekening. *Nous avons encore un compte à régler ou qui n'eſt pas encore réglé.*

*Men hoort 'er geen oneffen woord. *On n'y entend pas un ſeul mot qui choque, on n'y entend pas un mot plus haut que l'autre, on n'y entend rien de choquant ou d'offenſant.*

*Een Poolſch kleed ſtaat u niet oneffen. *Un habit à la Polonoiſe ne vous va pas mal.*

In de betaaling van mijne reekening, is mij niet anders dan de oneffene ſtuivers afgekort. *En me payant mon compte, on ne m'a rabattu que les ſous qui étoient par deſſus la ſomme des francs.*

Oneffenheid. *z. v.* ongelijkheid. *Inégalité.*

Door de oneffenheid van den weg belemmerd. *Embaraſſé par l'inégalité du chemin.*

Oneffenheid, ongeſlotene rekening. *Compte qui n'eſt pas réglé.*

Daar ſtaat nog eene groote oneffenheid tuſſchen beiden. *Il y a encore un grand différend entre eux deux.*

ONEGT. *z. m.* Oneerlijke te zamenleving. *Paillardiſe, concubinage.*

Onegt, *bijv. w.* onwettig. *Illégitime, bâtard.*

Onegte kinderen. *Des enfans illégitimes, des bâtards.*

Onegt, valſch, vervalſcht. *Suppoſé, falſifié.*

In onegt, onwettelijk, in hoererije. *Illégitimement, en paillardiſe, hors du mariage.*

Dat kind is in onegt geteeld. *Cet enfant a été procréé en paillardiſe ou hors du mariage.*

In onegt te zamen leeven. *Vivre enſemble ſans être mariés,*

Onegtelijk. *bijv.* In onegt. *Illégitimement, ſans être marié.*

Onegteling. *z. m. en v.* onegt kind. *Un bâtard ou fils naturel, une bâtarde ou fille naturelle.*

ONEIGEN. *bijv. w.* ongevoegelijk, dat niet paſt. *Impropre, qui ne convient pas.*

Een goed Schrijver moet de oneigene woorden mijden. *Un bon Ecrivain doit éviter les mots impropres.*

Oneigenheid. *z. v.* Ongevoegelijkheid. *Impropriété, abſurdité.*

Oneigenlijk. *bijv. w.* Oneigen. *Figuré, dans un ſens impropre.*

Dat woord word in eenen oneigenlijken zin genomen. *Ce mot-là ſe prend dans un ſens figuré.*

Eene oneigenlijke ſpreekwijs. *Une manière de parler impropre ou figurée.*

In eenen eigenlijken en oneigenlijken zin. *Dans un ſens propre & figuré.*

Oneigenlijk. *bijv.* Op eene oneigenlijke wijze. *Improprement, d'une manière impropre.*

Heel oneigenlijk ſpreeken. *Parler fort improprement.*

Oneigenlijkheid. *zie* oneigenheid.

ONEINDELIJK. *bijv.* Zonder ophouden, dikwils. *Perpétuellement, continuellement, ſans ceſſe.*

Oneindelijk het zelfde verhaalen. *Raconter ou répéter perpétuellement la même choſe.*

Oneindelijk, zeer veel. *Infiniment.*

Oneindelijk aan iemand verpligt zijn. *Etre infiniment obligé à quelqu'un.*

Oneindelijkheid. *zie* oneindigheid.

Oneindig. *bijv. w.* Eindeloos, onmeetbaar, zonder eindpaalen. *Infini, ſans bornes, immenſe.*

God is een oneindig wezen. *Dieu eſt un être infini ou immenſe.*

De Wereld is niet oneindig maar onbepaald. *Le Monde n'eſt pas infini, mais il eſt indéfini.*

Met oneindige dingen gequeld zijn. *Etre tourmenté de ſoins infinis ou continuels.*

Een oneindig getal. *Un nombre infini ou très-conſidérable.*

Gods oneindige goedheid. *La bonté infinie de Dieu.*

Oneindig. *bijv. Infiniment, extrêmement.*

Oneindig veel verſchillen. *Différer infiniment ou extrêmement.*

Oneindigheid. *z. v.* onmeetelijkheid, eindeloosheid. *Infinité, immenſité.*

Gods oneindigheid beſtaat niet in eene uitbreiding. *L'immenſité de Dieu ne conſiſte pas dans une extenſion.*

De oneindigheid of eindeloosheid des tijds. *L'immenſité ou la perpétuité du temps.*

Oneindiglijk. *bijv.* oneindelijk, zonder ophouden. *Infiniment, ſans ceſſe, inceſſamment.*

Oneindiglijk van 't zelfde ſpreeken. *Parler inceſſamment de la même choſe.*

Oneindigmaal. *bijv.* Zeer dikwils. *Continuellement, toujours, pluſieurs fois.*

Oneindigmaal het zelfde verhaalen. *Raconter toujours ou continuellement la même choſe.*

ONERFELIJK. *bijv. w.* Dat niet geërfd word. *Qui n'eſt pas héréditaire, qu'on ne peut hériter.*

De Koningriiken van Zweden en Denemark waren voor dezen onerfliik. *Les Royaumes de Suède & de Dannemarc n'étoient pas autrefois héréditaires.*

ONERGERLIJK. *bijv. w. Point ſcandaleux, exempt de ſcandale, point offenſant.*

ONERKEND. *bijv. w.* Onbetoond. Als, Mijne lange dienſten zijn onerkend. *Mes longs ſervices ſont demeurés ſans récompenſe, on ne les a pas reconnus.*

ONERVAREN, *bijv. w.* onbedreeven, ongeoefend. *Inexpérimenté, ſans expérience, novice.*

Een onervaren ſchipper, ſtierman, enz. *Un batelier, un pilote inexpérimenté ou ſans expérience.*

Oner-

Digitized by Google

Onervaren in de krijgskunst. *Inexpérimenté dans l'art militaire.*
Onervarenheid. z. v. In 't gerigte. *Imperitie.*
Onervarenheid. z. v. ongeoeffendheid. *Inexpérience, peu d'expérience.*
De onervarenheid van den ſtuurman heeft het ſchip doen vergaan. *L'inexpérience ou la malhabileté du Pilote a fait périr le vaiſſeau.*
ONEVEN, *bijv. w.* ongelijk. *Impair, nonpair.*
Een oneven getal. *Un nombre impair.*
Even of oneven raaden. *Deviner pair ou non.*
Onevenmatig, enz. *zie* onevenredig, enz.
Onevenredig. *bijv. w.* onevenmaatig. *Diſproportionné, irrégulier.*
Onevenredigheid. z. v. onevenmaatigheid. *Diſproportion, irrégularité.*
Oneverediglijk. *bijw.* onevenmaatiglijk. *Irrégulièrement ſans proportion.*
ONFATSOEN. *zie* onfatzoenlijkheid.
Onfatſoenlijk. *bijv. w.* onbeleefd, onbeſchoft. *Malbonnête, incivil, brutal, qui ne ſait pas vivre.*
Onfatſoenlijke menſchen. *De malbonnêtes gens, des gens qui ne ſavent pas vivre.*
Onfatſoenlijk zijn in 't eeten. *Manger mouſſadement ou malproprement.*
Onfatſoenlijk. *bijw.* onbeleefdelijk, op eene onbeſchofte wijze. *Malbonnêtement, incivilement, brutalement.*
Hij beigende mij onfatſoenlijk. *Il me traitta malbonnêtement.*
Onfatſoenlijk groot. *Laa[illegible]reekw.* Zeer groot. *D'une grandeur énorme ou monſtrueuſe.*
Onfatſoenlijkheid. z. v. onbeleefdheid, onbeſchoftheid. *Brutalité, malbonnêteté.*
ONFEILBAAR. *bijv. w.* Zeker, gewis. *Infaillible, aſſuré, certain.*
Gods woord is onfeilbaar. *La parole de Dieu eſt infaillible.*
Eene onfeilbaare waarheid. *Une [illegible]té infaillible.*
Onfeilbaar, die niet dwaalen kan. *Infaillible, qui ne peut errer.*
Is de Paus onfeilbaar? *Le Pape eſt-il infaillible?*
Onfeilbaar. *bijw.* Zekerlijk, gewiſſelijk. *Infailliblement.*
Ik zal onfeilbaar vertrekken. *Je partirai infailliblement ou ſans faute.*
Onfeilbaarheid. z. v. *Infaillibilité.*
De onfeilbaarheid der Kerke. *L'infaillibilité de l'Egliſe.*
ONFRAAI. *zie* onaangenaam.

O N G.

ONGAAF. *bijv. w.* ongeſond, ongezond. *Gâté, qui n'eſt pas ſain, endommagé.*
Die boom is ongaaf. *Cet arbre n'eſt pas ſain, n'eſt pas vigoureux.*
‡ ONGAALIJK. *bijv. w.* Moeilelijk, ongemakkelijk. *Difficile, fâcheux.*
Een ongaalijk menſch. *Un homme difficile.*
ONGAAR. *bijv. w.* Raauw, niet gaar. *Pas cuit, cru.*
Ongaar vleeſch. *De la viande qui n'eſt pas cuite.*
ONGAERNE. *bijw.* ongaarne, ongeerne, onwillig. *Avec répugnance, à regret, à contre-cœur, involontairement, pas volontiers, malgré ſoi.*
Ongaerne ergens van ſpreeken. *Parler avec répugnance d'une choſe.*
Ongaerne de oorlogslaſten draagen. *Porter involontairement les frais de la guerre.*
ONGANGBAAR. *bijv. w.* Afgezet, quaad. *Hors de cours, pas de miſe, décrié.*
Ongangbaar geld. *De l'argent qui n'eſt pas de miſe, de la monnoye décriée ou qui n'a point de cours.*
ONGANSCH. *bijv. w.* ongezond, gortig. *Mal-ſain, ladre, malade.*
Een onganſch varken. *Un cochon ladre.*
Onganſch of ſchorft zijn. *N'être pas ſain, être galleux.*
ONGASTVRIJ. *bijv. w.* Niet herbergzaam. *Inhoſpitalier, qui ne reçoit pas bien ſes hôtes.*
ONGEADERD. *bijv. w. Qui n'eſt pas jaſpé, qui eſt ſans veines.*
Ongeaderd marmer. *Du marbre ſans veines.*
ONGEAGT. *bijv. w.* Veragt, verſmaad. *Mépriſé, qui n'eſt pas eſtimé.*
Een ongeagt menſch. *Un homme qui n'eſt pas eſtimé.*
Eene ongeagte zaak. *Une choſe mépriſée ou rejettée.*
Ongeagtheid. *zie* Kleinagting.
ONGEAKKERD. *zie* ongebouwd.
ONGEBAAND. *bijv. w.* oneffen, hobbelig. *Qui n'eſt pas frayé ou battu.*
Een ongebaande weg. *Un chemin qui n'eſt pas battu ou frayé.*
ONGEBAARD. *bijv. w.* Zonder baard. *Sans barbe.*
Ongebaarde jongelingen. *De jeunes gens ſans barbe, de jeunes étourdis.*
ONGEBAKERD. *bijv. w. D'emmaillotté, qui n'eſt pas emmaillotté.*
Dat kind is nog ongebakerd. *Cet enfant n'eſt pas encore emmaillotté.*
ONGEBAKKEN. *bijv. w.* Niet gebakken. *Qui n'eſt pas cuit, cru.*
Ongebakken brood. *Du pain qui n'eſt pas cuit, qui n'a pas été au four.*
ONGEBALLAST. *bijv. w.* Dat geen ballaſt in heeft. *Un vaiſſeau ſans leſt, qui n'eſt pas leſté.*
ONGEBALSEMD. *bijv. w. Qui n'eſt pas embaumé.*
Ongebalſemde lichaamen. *Des corps qui ne ſont pas embaumés.*
ONGEBANNEN. *bijv. w.* Niet in ballingſchap verzonden. *Qui n'eſt pas en exil, qui n'eſt pas banni.*
ONGEBEDEN. *zie* ongebeeden.
ONGEBEEDELD. *bijv. w. Qui n'eſt pas mendié.*
Ongebeedeld brood. *Du pain qui n'eſt pas mendié.*
ONGEBEEDEN. *bijv. w.* onverzogt. *Qui n'eſt pas invité, ſans être prié.*
Ongebeeden ten maaltijd komen. *Se mettre à table ſans être invité.*
ONGEBEELD. *bijv. w.* Naar geen beelden op geſneeden of gedreeven zijn. *Sans figures.*
Eene ongebeelde zilveren ſchaal. *Une taſſe d'argent unie ou ſans figures.*
ONGEBEETEN. *bijv. w.* Niet gebeeten. *Qui n'eſt pas mordu, entier.*
't Kind is nog ongebeeten van den hond. *L'enfant n'a pas encore été mordu du chien.*
ONGEBEETERD. *bijv. w.* Die zig niet beter gedraagt. *Sans amendement, ſans ſe corriger.*
ONGEBETEN. *zie* ongebeeten.
ONGEBETERD. *zie* ongebeeterd.
ONGEBEUKT. *bijv. w.* Als, ongebeukte ſtokviſch. *De la merluche qui n'a pas été battue.*
ONGEBEURD. *bijv. w.* ongeſchied. *Qui n'eſt pas arrivé.*
Dat is nog eene ongebeurde zaak. *C'eſt-là une choſe qui n'eſt pas encore arrivée.*
ONGEBIEGT. *bijv. w.* Zonder gebiegt te hebben. *Sans être confeſſé, ſans s'être confeſſé.*
Ongebiegt ſterven. *Mourir ſans confeſſion, mourir ſans s'être confeſſé.*
ONGEBLADERD. *zie* Bladerloos.
ONGEBLANKET. *bijv. w.* Zonder blanketzel. *Qui n'eſt pas faré, ſans fard.*
Een ongeblanket aangezigt. *Un viſage ſans fard ou qui n'eſt pas fardé.*
* Ongeblanket. *bijw.* Niet opgeſmukt. *Sans déguiſement, ſans fard.*
De waarheid ongeblanket voorſtellen. *Repréſenter la vérité ſans déguiſement.*
ONGEBLEEKT. *bijv. w.* ongebleikt, ruuw. *Qui n'eſt pas blanchi.*
Ongebleekt linnen. *De la toile crue ou écrue.*
Ongebleikt. *zie* ongebleekt.
ONGEBLOEMD of ongeblomd. *bijv. w.* Slegt, effen. *Uni, ſans fleurs, qui n'eſt pas figuré.*
Ongebloemde ſtoffen. *Des étoffes unies ou qui ne ſont pas figurées.*
ONGEBLUSCHT of ongebluſt. *bijv. w.* ongeleſcht. *Qui n'eſt point éteint, encore brulant.*
Ongebluſchte kalk. *De la chaux vive.*
ONGEBLUTST. *bijv. w.* ongekneuds, ongequetſt. *Qui n'eſt point froiſſé, entier, frais.*
Ongebluſte appelen. *Des pommes qui ne ſont point froiſſées, pas meurtries, des pommes ſaines.*
ONGEBODEN. *bijv. w.* onbevolen. *Qui n'eſt pas commandé, qui n'eſt pas ordonné.*
Een ongeboden dienſt. *Un ſervice qui n'eſt pas requis, exigé ou commandé.*
ONGEBOEID. *bijv. w. Qui n'eſt pas mis aux fers, pas enchaîné.*
ONGEBOEKT. *bijv. w.* Dat nog niet geboekt is. *Qui n'a pas été mis au livre.*
Eene ongeboekte ſchuld. *Une dette qui n'eſt pas couchée au livre.*
ONGEBOLSTERD. *bijv. w.* Als, ongebolſterde nooten. *Des noix qui ſont encore dans leur brou.*
ONGEBONDEN. *bijv. w.* Los, niet gebonden. *Délié, détaché, libre, qui n'eſt pas lié.*
Een ongebonden boek. *Un livre qui n'eſt pas relié, un livre en blanc.*
* Ongebonden, los, heilloos. *Diſſolu, débordé, libertin.*
Een ongebonden leven. *Une vie déſordée, déréglée ou diſſolue.*
* Ongebonden in 't ſpreeken zijn. *Etre libre en paroles.*
* Ergens ongebonden of onverbonden aan zijn. *N'être attaché ou obligé à rien.*
* Ongebonden. *bijw.* Op eene ongebondene wijze. *Diſſolument, d'une maniére diſſolue.*
Ongebonden leven. *Vivre diſſolument, vivre déréglement, vivre en libertin.*
Ongebondenheid. z. v. Losligheid, heilloosheid. *Déréglement, libertinage, débauche, diſſolution.*
Ongebondenlijk. *bijw. zie* ongebonden. *bijw.*
ONGEBOORD. *bijv. w.* Zonder boordzel. *Sans bord, qui n'eſt pas bordé.*
Een ongeboorde rok. *Une jupe ſans bord ou qui n'eſt pas bordée.*
ONGEBORDUURD. *bijv. w.* ongeſtikt. *Qui n'eſt pas brodé, qui n'eſt pas chamarré.*
ONGEBOREN. *bijv. w. Pas né.*

Een

Digitized by Google

Een ongeboren kind. *Fœtus, enfant qui n'eſt pas encore né.*
Ik weet 'er niet meer van dan een ongeboren kind. *J'en ſais autant que l'enfant qui eſt encore à naître.*
Hij was beter ongeboren dan, enz. *Il auroit mieux valu qu'il ne fût jamais né, que, &c.*
•Dat is nog eene ongeborene vrugt, een werk dat niet uitgegeeven is. *C'eſt un ouvrage qui n'a pas encore vu le jour, qui n'eſt pas encore publié.*
ONGEBORSTEN. *bijv. w.* ongeſcheurd, ongereeten. *Qui n'eſt pas crevé, entier, qui n'eſt pas fêlé.*
Een ongeborſten pot, glas, enz. *Un pot entier, un verre entier, &c.*
ONGEBOTERD. *bijv. w.* Daar geen boter op is. *Sans beurre, qui n'eſt pas beurré.*
Ongeboterde viſch. *Du poiſſon ſans beurre.*
ONGEBOUWD. *bijv. w.* Niet gebouwd, ongeploegd. *Qui n'eſt pas bâti, qui n'eſt pas achevé, inculte, en friche.*
Een ongebouwd huis. *Une maiſon qui n'eſt pas achevée de bâtir ou qui n'eſt pas bâtie.*
Ongebouwd land. *Une terre inculte ou en friche.*
ONGEBRAADEN of ongebraden. *bijv. w.* Rauw, niet gebraden. *Qui n'eſt pas rôti, crud ou cru.*
Ongebraden vleeſch. *De la viande ou de la chair crue, qui n'eſt pas rôtie.*
ONGEBRAND. *bijv. w.* Onbeſchadigd van 't vuur. *Qui n'eſt pas brulé, que le feu a épargné.*
ONGEBREIDELD. *bijv. w.* ongetoomd. *Qui n'eſt pas bridé.*
Een ongebreideld paerd. *Un cheval qui court ſans bride.*
•Ongebreideld. onbewongen, ongetemd. *Effrené, libertin.*
Ongebreidelde hartstogten, zeden. *Des paſſions, des mœurs effrenées.*
ONGEBREKKELIJK. *bijv. w.* Zonder feilen of gebreken. *Sans défauts, accompli.*
Een ongebrekkelijk paerd. *Un cheval ſans défauts.*
Ongebrekkelijk, onbehoeftig. *Qui ne manque de rien, opulent.*
Een ongebrekkelijke ſtaat van leeven. *Une vie commode ou qui ne manque de rien, une vie aiſée.*
ONGEBROKEN of ongebrooken. *bijv. w.* Heel. *Entier, qui n'eſt pas rompu.*
ONGEBRUIK. *z. g.* ongewoonte. *Manque d'uſage ou de coutume, non-uſage.*
In ongebruik koomen of raaken. *Etre inuſité, être hors d'uſage, n'être plus en vogue.*
Ongebruikelijk. *bijv. w.* Dat buiten gebruik is. *Inuſité, qui n'eſt plus en uſage.*
Een ongebruikelijk woord. *Un mot inuſité ou dont on ne ſe ſert plus.*
Ongebruikelijke zeden. *Des mœurs hors d'uſage ou qui ne ſe pratiquent plus.*
Ongebruikt. *bijv. w.* Niet gebruikt, nieuw. *Neuf, dont on ne s'eſt point ſervi.*
Ongebruikte drukletters, enz. *Des caractères neufs, des lettres à imprimer qui n'ont point encore ſervi.*
ONGEBRUINEERD. *bijv. w.* Niet glanſſig. *Qui n'eſt pas poli, mat.*
Ongebruineerd zilverwerk. *Argenterie matte ou vaiſſelle d'argent qui n'eſt pas polie ou brunie.*
ONGEBUIDELD. *bijv. w.* Met zemelen. *Qui n'eſt pas bluté, avec le ſon.*
Ongebuideld brood. *Du pain avec le ſon, pain de ménage, pain fait de farine qui n'eſt pas bluté.*

ONGECIERD, ongeſierd. *bijv. w.* Zonder cieraad. *Sans ornement, point paré.*
ONGEDAAGD. *bijv. w.* Niet gedagvaard. *Sans être cité, qui n'eſt point cité.*
Ongedaagd voor 't regt verſchijnen. *Paroître en juſtice ſans être cité.*
ONGEDAAN. *bijv. w.* onvolvoerd, onafgedaan. *Indéterminé, imparfait, point achevé.*
Dat is nog eene ongedaane zaak. *C'eſt encore une affaire indéterminée, une affaire indéciſe.*
Ongedaan, bleek, ziekelijk. *Défait, débile, maladif, languiſſant.*
Zij ziet 'er heel ongedaan uit. *Elle paroit toute défaite ou toute languiſſante.*
ONGEDAGTIG. *bijv. w.* Daar men niet aan gedenkt. *Méconnoiſſant, ingrat.*
Eene weldaad ongedagtig zijn. *Etre méconnoiſſant d'un bienfait, méconnoître un ſervice qu'on a reçu, oublier un bienfait.*
ONGEDEELD. *bijv. w.* ongeſcheiden, onverdeeld. *Qui n'eſt pas ſéparé, entier, qui n'eſt pas diviſé.*
Eene ongedeelde erfſenis. *Une ſucceſſion entière ou qui n'eſt pas partagée.*
ONGEDEESSEMD. *bijv. w.* ongerezen, ongeheveld. *Sans levain, qui n'eſt pas levé.*
Ongedeeſſemd brood. *Du pain ſans levain ou ſans levure.*
ONGEDEKT. *bijv. w.* Zonder dak. *Ouvert, découvert, ſans toit.*
Een ongedekt huis. *Une maiſon découverte ou qui n'a point de toit.*
Met ongedekten hoofde, bloots hoofd. *La tête nue, tête nue, ſans être couvert.*
Met ongedekten hoofde voor iemand ſtaan. *Se tenir tête nue devant quelqu'un.*
Ongedekt, bloot, open. *Découvert, ouvert, expoſé.*
't Leger legt ongedekt aan dien kant. *L'armée eſt découverte ou expoſée de ce côté-là.*
De tafel ſtaat nog ongedekt. *La table n'eſt pas encore couverte.*
ONGEDIENSTIG. *bijv. w.* ongerieflijk. *Peu ſerviable, peu officieux, peu obligeant.*
Een ongedienſtig menſch. *Une perſonne peu ſerviable ou nullement obligeante.*
Ongedienſtigheid. *bijv. w.* ongerieflijkheid. *Choſe ou action peu accommodante, défaut de civilité ou de complaiſance.*
ONGEDIERTE. *z. g.* Schadelijk gedierte. *Vermine.*
Het ongedierte heeft het gewas zeer beſchadigd. *La vermine a beaucoup endommagé les fruits de la terre.*
ONGEDOEKT. *zie* ongehuld, ongekapt.
ONGEDOEMD. *bijv. w.* onveroordeeld. *Qui n'eſt pas ſentencié, qui n'eſt pas condamné, ſans être jugé.*
Ongedoemd ſterven. *Mourir ſans être ſentencié, ſans être jugé ou condamné.*
ONGEDOOD. *bijv. w.* Ongeſlagt. *Qui n'eſt pas encore égorgé.*
ONGEDOOGBAAR en ongedoogelijk. *zie* onverdraagelijk.
Ongedoogzaam. *zie* Straf.
Ongedoogzaamheid. *zie* Strafheid.
ONGEDOOPT. *bijv. w.* *Qui n'eſt pas baptiſé, qui n'a pas reçu le baptême.*
Een ongedoopt kind. *Un enfant à baptiſer ou qui n'eſt pas encore baptiſé.*
Ongedoopt ſterven. *Mourir ſans baptême ou ſans être baptiſé.*
ONGEDOPT. *bijv. w.* *Qui n'eſt pas pelé ou écoſſé.*
Ongedopte nooten of eijeren. *Des noix ou des œufs qui ſont encore dans leurs coques.*
Ongedopte boonen. *Des fèves qui ne ſont pas écoſſées.*
ONGEDRAAID. *bijv. w.* Dat niet gedraaid is. *Qui n'eſt pas tourné, qui n'eſt pas arrondi.*
Een ongedraaide knop, ſpil, enz. *Un bouton qui n'eſt pas tourné, une pomme rabestouſe, un aiſſieu qui n'eſt pas arrondi, &c.*
Ongedraaid, ongekronkeld. *Qui n'eſt pas retors.*
ONGEDREEVEN of ongedreven. *bijv. w.* Glad, effen. *Poli, égal, uni, ſans figures.*
Ongedreven zilverwerk. *De l'argenterie qui n'eſt pas ciſelée.*
ONGEDRONGEN. *bijv. w. en bijw.* Ruim. *Ample, ſpacieux, large, à l'aiſe, commodément.*
Ongedrongen ſchrift. *Ecriture qui n'eſt pas ſerrée.*
Ongedrongen in eene ſchuit zitten. *Etre aſſis à ſon aiſe, commodément ou au large dans un bateau.*
•Ongedrongen, vloeijend, glad. *Aiſé, coulant, ſans contrainte.*
Eene ongedrongene reden. *Diſcours aiſé, coulant.*
ONGEDROOGD. *bijv. w.* Nat, niet gedroogd. *Mouillé, qui n'eſt pas ſec.*
Een ongedroogde hoop papier. *Un monceau ou un tas de papier mouillé pour l'impreſſion.*
Ongedroogd linnen, enz. *De la toile mouillée, du linge qui n'eſt pas ſec &c.*
ONGEDRUKT. *bijv. w.* Schoon, niet gedrukt. *Qui n'eſt pas imprimé, blanc.*
Ongedrukt of ſchoon papier. *Du papier blanc, du papier qui n'eſt pas imprimé.*
Ongedrukt. Geſchreven, dat niet gedrukt is. *Manuſcrit, écrit à la main.*
Een ongedrukt boek. *Un livre écrit à la main, un manuſcrit.*
ONGEDULD. *z. g.* onlijdzaamheid. *Impatience.*
Ergens een groot ongeduld in toonen. *Marquer une grande impatience en quelque choſe.*
Van ongeduld zig zelven te kort doen. *Se tuer ſoi-même par déſeſpoir.*
Ongeduldig, *bijv. w.* onlijdzaam. *Impatient, prompt.*
Een heel ongeduldig menſch. *Un homme fort impatient ou prompt.*
Ongeduldig. *bijw.* zie ongeduldiglijk.
Ongeduldigheid. *z. v.* onlijdzaamheid, ongeduld. *Impatience.*
Ongeduldiglijk. *bijw.* onlijdzaamlijk, met ongeduld. *Impatiemment, avec précipitation ou avec impatience.*
Zig heel ongeduldiglijk aanſtellen. *Marquer ſon impatience, faire éclater ſa promptitude.*
Ongeduldiglijk de ſtraf draagen. *Souffrir la peine impatiemment.*
ONGEDUURIG. *bijv. w.* onbeſtendig, kort. *Inconſtant, paſſager, de peu de durée.*
Eene ongeduurige vreugde. *Une joye paſſagére ou de peu de durée.*
Ongeduurigheid. *z. v.* onbeſtendigheid, kortheid. *Inconſtance, inſtabilité.*
De ongeduurigheid van 't vermaak. *L'inconſtance des divertiſſemens, l'inſtabilité de la joye ou des plaiſirs.*
Ongeduurzaam. *bijv. w.* onbeſtendig, kort. *De peu de durée, paſſager, court.*
Ongeduurzaamheid. *z. v.* Kortheid. *Courte durée, inconſtance, brièveté.*
ONGEDWONGEN *bijv. w.* Buiten dwang. *Sans contrainte, dégagé, point géné.*
Iets ongedwongen doen. *Faire quelque choſe ſans contrainte ou volontairement.*
Eene ongedwongene bekentenis. *Une confeſ-*

Digitized by Google

confeſſion volontaire, un aveu volontaire ou libre.

ONGE-EERD. *bijv. w.* ongeagt. *Mépriſé, qui n'eſt pas eſtimé ou honoré.*

Ongeëerd in zijn Vaderland zijn. *Etre mépriſé dans ſa Patrie, n'y être pas eſtimé.*

ONGEEFFEND. *bijv. w.* onverelfend, ongellooten. *Qui n'eſt pas réglé, ce qui eſt à régler ou à ajuſter.*

Ongeëffende rekeningen. *Des comptes à régler, des comptes qui ne ſont pas liquidés.*

ONGEEGT. *bijv. w.* Niet voor wettig verklaard. *Qui n'eſt pas légitimé.*

Een ongeëgt kind. *Un enfant qui n'eſt pas légitimé, un bâtard.*

Ongeëgt. *zie* ongetrouwd, ongehuwd.

ONGEEINDIGD. *bijv. w.* onafgedaan. *Indécis, qui n'eſt pas fini.*

Een ongeëindigd geding. *Un procès indécis ou qui n'eſt pas fini.*

ONGEELSCHT. *bijv. w.* onverzogt. *Sans l'avoir demandé, ſans être requis.*

Ongeëiſcht een goed ſtuk gelds krijgen. *Recevoir une bonne ſomme d'argent ſans l'avoir demandée.*

Hij gaf mij ongeëiſcht eenen gulden voor dat boek. *Il me donna vingt ſols pour ce livre avant que je lui en euſſe dit le prix.*

ONGEERGERD. *bijv. w.* Zonder ergerniſſe. *Sans ſcandale, ſans être ſcandaliſé.*

Ik kan al die dingen ongeërgerd aanzien. *Je puis voir tout cela ſans m'en ſcandaliſer.*

ONGEFRONSD. *bijv. w.* Glad, niet gerimpeld. *Sans ride, uni, qui n'eſt point froncé.*

Met een ongefronsd voorhoofd iets zeggen. *Dire quelque choſe effrontément, hardiment ou ſans rougir.*

ONGEGAAT. *bijv. w. Qui n'eſt point troué, qui n'eſt point percé.*

Ongegaate paerlen. *Des perles qui n'ont pas encore été trouées ou percées.*

ONGEGEESSELD. *bijv. w.* Zonder geeſſelinge. *Sans être fouetté, ſans avoir le fouet.*

De hoer quam 'er nog ongegeeſſeld af. *La putain en échapa encore ſans être fouettée.*

ONGEGEETEN en ongegeten. *bijv. w. Qui n'eſt pas mangé, dont on n'a pas goûté.*

ONGEGEEVEN. *bijv. w.* ongeſchonken. *Qui n'eſt pas donné, dont on n'a pas fait préſent, qu'on n'a pas offert.*

Iets ongegeeven neemen. *Prendre quelque choſe qu'on n'a pas donné.*

ONGEGESPT. *bijv. w.* Niet toegegeſpt. *Débouclé, qui n'eſt point bouclé, ſans boucles.*

Ongegeſpte ſchoenen aan hebben. *Avoir des ſouliers ſans boucles.*

ONGEGETEN. *zie* ongegeeten.

ONGEGEVEN. *zie* ongegeeven.

ONGEGOED. *bijv. w.* Zonder bezittinge van goederen. *Sans bien, ſans poſſeſſion de terres ou de biens.*

Ongegoed in Holland zijn, geen goed in Holland hebben. *N'avoir aucun bien en Hollande.*

ONGEGORD. *bijv. w.* Los, zonder gordel. *Qui n'eſt pas ceint.*

Een ongegorde rok. *Une robe ouverte ou ſans ceinture.*

ONGEGOST. *zie* ongegund.

ONGEGRAAVEN of ongegraven. *bijv. w.* Dat niet gegraaven is. *Qui n'eſt pas creuſé.*

Een ongegraaven water. *Une eau ou un canal que l'on n'a pas fait, qu'on n'a pas creuſé.*

ONGEGRENDELD. *bijv. w.* Niet toegegrendeld. *Qui n'eſt pas fermé avec le verrou ou au verrou.*

Met eene ongegrendelde deure ſlaapen. *Se coucher ſans fermer la porte au verrou ou à porte ouverte.*

ONGEGRIFFELD. *bijv. w.* ongeënt. *Qui n'eſt pas enté, naturel.*

Ongegriffelde vrugten. *Des fruits qui ne ſont point d'arbres entés.*

Die boom is ongegrifield. *Cet arbre n'eſt point enté ou n'a pas été enté.*

ONGEGROET. *bijv. w. Sans être ſalué, qui n'eſt point ſalué.*

Hij bleef alleen ongegroet onder den hoop. *Il fut le ſeul de la troupe ou de la bande qu'on ne ſalua pas.*

ONGEGROND. *bijv. w.* Los, zonder grond. *Sans fondement, mal fondé, frivole.*

Een ongegrond vermoeden. *Un ſoupçon mal fondé.*

Eene ongegronde hoop. *Une eſpérance mal fondée ou frivole.*

Ongegrond in zijne meeninge zijn. *Avoir une opinion mal fondée.*

ONGEGUND. *bijv. w.* Benijd. *Envié, que l'on envie.*

Een ongegund geluk. *Un bonheur envié, une fortune qui fait des jaloux.*

Ongegund brood word meeſt gegeeten. *Il n'y a preſque point de perſonnes à qui on ne porte envie ou on mange plus de pain envié que d'autre.*

‡ Een ongegunde brok. *Un morceau envié.*

ONGEHAAKT. *bijv. w.* Niet gehaakt. *Qui n'eſt pas accroché, décroché.*

De deur, 't venſter, enz. is ongehaakt. *La porte, la fenêtre ne tient point au crochet.*

ONGEHAAT. *bijv. w.* Buiten haat. *Sans être envié, qui n'attire la haine de perſonne, qui n'a point d'envieux.*

Ongehaat in de waereld leeven. *Vivre ſans envie dans le Monde.*

ONGEHAIRD. *bijv. w.* Kaal, zonder hair. *Sans cheveux, chenu, chauve.*

ONGEHAKKELD. *bijv. w.* Glad. *Poli, égal, uni, qui n'eſt pas rabotteux.*

Ongehakkeld brood, hout, enz. *Du pain, du bois qui n'eſt pas rabotteux, qui eſt égal ou uni.*

ONGEHANDELD. *bijv. w.* Niet behandeld. *Qui n'a pas été manié, qui n'a pas été eſſleurée.*

Ongehandelde vrugten. *Des fruits frais, des fruits qui ne ſont point maniés, qui n'ont point paſſé par les mains.*

ONGEHANGEN. *bijv. w. Qui n'eſt pendu ou accroché à rien.*

De dief quam 'er ongehangen af. *Le larron ſe tira d'affaire ſans être pendu.*

ONGEHART. *bijv. w.* Slaphartig, klemmoedig. *Sans cœur, timide, découragé.*

Een ongehart menſch. *Un homme timide ou découragé.*

ONGEHAVEND. *bijv. w.* Vuil, morſſig. *Mal-propre, mal béti, ſaloppe.*

Een ongehavend wijf, huis, enz. *Une femme mal-propre, une maiſon ſale.*

Ongehavend, ongefierd, ſlordig. *Délabré, mal habillé, dégoûtant.*

Hij ziet 'er heel ongehavend uit. *Il eſt tout délabré ou tout déchiré.*

ONGEHEELD. *bijv. w.* Dat niet geheeld is. *Qui n'eſt pas guéri.*

ONGEHEETEN. *bijv. w.* ongeboden, onbelaſt. *Qui n'eſt pas ordonné, qu'on ne commande pas.*

Ongeheeten iets doen. *Faire quelque choſe ſans ordre, faire ce qu'on n'a pas commandé.*

ONGEHEEVELD. *zie* ongeheveld.

ONGEHEGT. *bijv. w.* Los, niet vaſt. *Détaché, qui ne tient à rien.*

ONGEHEILIGD. *bijv. w.* Dat niet geheiligd is. *Impur, non ſanctifié, profane.*

Een ongeheiligd hart of gemoed, enz. *Un cœur impur, qui n'eſt pas ſaint, une ame mondaine.*

ONGEHEISTERD. *bijv. w.* ongeroofſt. *Qui n'eſt pas rôti ſur le gril ou devant le feu.*

Ongeheiſterd brood. *Du pain qui n'eſt pas rôti.*

ONGEHEKELD. *bijv. w.* Ruuw. *Qui n'eſt pas ſerancé.*

Ongehekeld vlas, ongehekelde hennip. *Du lin, du chanvre qui n'eſt pas habillé ou ſerancé.*

• Ongehekeld, ongeſchrobt, onberiſpt. *Qui n'eſt pas cenſuré ou critiqué.*

Hij quam 'er ongehekeld af. *Il s'en tira ſans être critiqué.*

ONGEHERKT. *bijv. w.* Niet geherkt. *Pas ratelé.*

De paden van den hof zijn ongeherkt. *Les allées du jardin ne ſont pas ratelées.*

ONGEHETEN. *zie* ongeheeten.

ONGEHEVELD. *bijv. w.* ongerezen, ongedeeſſemd. *Qui n'eſt pas levé, ſans levure.*

Ongeheveld brood. *Du pain ſans levain.*

ONGEHIJLIKT. *bijv. w.* ongehuwd, ongetrouwd. *Qui n'eſt pas marié, qui vit dans le célibat.*

Al zijn leven ongehijlikt blijven. *Demeurer toute ſa vie ſans ſe marier, garder le célibat.*

ONGEHINDERD. *bijv. w.* onverhinderd. *Sans empêchement, ſans embarras, ſans obſtacle, librement.*

Ongehinderd tot het volk ſpreeken. *Parler ſans empêchement au peuple, lui parler librement.*

ONGEHITST. *bijv. w.* ongetergd. *Sans avoir été excité, ſans être irrité.*

De hond viel hem ongehitſt aan. *Le chien l'attaqua ou l'aſſaillit, ſans avoir été irrité ou ſans qu'on l'eût excité.*

ONGEHOLPEN. *bijv. w.* Niet geholpen. *Non aſſiſté, non ſecouru, ſans aide.*

ONGEHOOGD. *bijv. w.* Niet aangehoogd. *Qui n'eſt pas rehauſſé, que l'on n'a pas fait plus haut.*

Eene ongehoogde kaai. *Un quai qui n'eſt pas rehauſſé.*

ONGEHOOND. *bijv. w.* ongeſmaad. *Qui n'eſt point diffamé ou mépriſé.*

Ongehoond uit den drang van 't volk raaken. *Se tirer de la foule ſans être diffamé, ſans être ſifflé, ſans s'être fait montrer au doigt.*

ONGEHOOPT. *bijv. w.* onverhoopt, onverwagt. *Ineſpéré, inopiné, qu'on n'a point attendu.*

Een ongehoopt geluk. *Un bonheur ineſpéré, une fortune à quoi l'on ne s'attendoit pas.*

ONGEHOORD. *bijv. w.* Dat niet gehoord is. *Inoüi, qui n'a point été entendu.*

Eene ongehoorde zaak. *Une choſe inoüie, une choſe fort étrange.*

't Is van alle eeuwen ongehoord, dat, enz. *Il eſt inoüi dans tous les ſiécles, que, &c.*

ONGEHOOREND. *bijv. w.* Dat geen hoorens heeft. *Qui n'eſt point cornu, ſans cornes.*

ONGEHOORZAAM. *bijv. w.* Wederſpannig. *Déſobéiſſant, obſtiné, rebelle, indocile.*

Een ongehoorzaam kind. *Un enfant déſobéiſſant, un enfant obſtiné, un enfant indocile.*

Zijnen

Digitized by Google

Zijnen ouderen ongehoorzaam zijn. *Etre rebelle ou désobéir à son père & à sa mère, à ses parens.*

Ongehoorzaamheid. z. v. Wederſpannigheid. *Désobéiſſance, rebellion, indocilité.*

ONGEHOPT. *bijv. w.* Niet gehopt. *Où il n'y a pas de houblon, qui eſt ſans houblon.*

Het bier is nog ongehopt. *Il n'y a pas encore de houblon dans la biére.*

ONGEHOUDEN. *bijv. w.* onverbonden, onverpligt. *Pas obligé, point tenu,*

Ik ben ongehouden u dat te zeggen. *Je ne ſuis pas obligé de vous dire cela.*

Ongehouden aan een verdrag zijn. *N'être pas obligé à une convention, n'être pas tenu d'acquieſcer à un accord ou à un contract.*

ONGEHOUWEN. *bijv. w.* Rouw. *Rude, qui n'eſt point taillé ou poli.*

Een ongehouwen ſteen. *Une pierre rude, une pierre en maſſe ou qui n'a point été taillée.*

ONGEHULD. *bijv. w.* ongekapt. *Qui n'eſt pas coiffé, décoiffé.*

De Juffer quam ongehuld voor den dag. *La Demoiſelle parut décoiffée.*

ONGEHULDIGD. *bijv. w.* Niet gehuldigd. *Qui n'a pas encore reçu le ſerment de fidélité, qui n'eſt pas encore reconnu, ni inſtallé.*

De Vorſt is daar ter plaatze nog ongehuldigd. *Le Prince n'a pas encore été reconnu dans cet endroit-là, il n'a pas reçu les hommages dans cette ville-là.*

ONGEHUURD. *bijv. w.* Niet gehuurd. *Qui n'eſt pas loué ou pris à louage.*

ONGEHUWD. *bijv. w.* ongetrouwd. *Qui n'eſt pas marié, qui eſt à marier, garçon, fille.*

Een ongehuwd man, eene ongehuwde vrouw. *Un homme qui n'eſt pas marié, une femme qui n'eſt pas mariée.*

ONGEJAAGD. *bijv. w.* onvervolgd. *Sans être pourſuivi.*

Ongejaagd de vlugt neemen. *S'enfuir ſans être chaſſé ou ſans être pourſuivi.*

ONGEIJKT. *bijv. w.* Niet geijkt. *Non étalonné, non marqué.*

Ongeijkt gewigt. *Des poids qui ne ſont point étalonnés.*

Ongeijkte maaten. *Des meſures qui ne ſont point étalonnées.*

ONGEKABBELD. *bijv. w.* Niet uitgeſpoeld. *Non miné, qui réſiſte aux vagues de la mer ou d'une fleuve.*

Ongekabbelde dijken. *Des digues qui ne ſont point uſées ou pas minées.*

ONGEKAMD. *zie* ongekemd.

ONGEKAPPELD. *bijv. w.* ongeſtremd, ongeronnen. *Qui n'eſt pas pris, pas caillé.*

ONGEKAPT. *bijv. w.* ongehuld. *Qui n'eſt pas coiffé, ſans coiffe, décoiffé.*

Ongekapt ziet zij 'er lelijk uit. *Elle eſt laide ſans coiffe, elle eſt laide quand elle n'eſt pas coiffée, elle n'eſt pas belle en deshabillé.*

ONGEKAPT. *bijv. w.* ongehakt. *Qui n'eſt pas haché ou coupé.*

Ongekapt ſtroo. *De la paille entière, de la paille qui n'eſt point coupée ou hachée.*

ONGEKARND of ongekernd. *bijv. w. Qui n'eſt pas battu dans la barratte.*

Ongekarnde melk. *Du lait qui n'a pas encore été battu.*

ONGEKARTELD. *bijv. w.* Glad, effen. *Qui n'eſt point caillé, uni.*

Ongekartelde melk. *Du lait qui n'eſt point tourné ou caillé.*

Ongekartelde bladen. *Des feuilles qui ſont point entortillées, des feuilles unies.*

ONGEKAUWD. *bijv. w. Qui n'eſt point maché, entier.*

Ongekauwd eeten is den kinderen gezondſt. *Les alimens qu'on ne mâche point ſont les plus ſains pour les enfans.*

De ſpijs ongekauwd doorſlikken. *Avaler la viande ſans la mâcher, ne faire qu'avaler.*

ONGEKEERD. *bijv. w.* Niet omgekeerd. *Qui n'eſt pas tourné.*

Ongekeerd, ongevecgd. *Pas balayé.*

ONGEKEMD. *bijv. w.* Verward. *Qui n'eſt pas peigné.*

Ongekemd hair. *Des cheveux qui ne ſont pas peignés.*

ONGEKEND. *zie* onbekend.

ONGEKEPERD. *bijv. w.* Van ſtoffen en linten ſpreekende. *Uni, qui n'eſt pas croiſé.*

Ongekeperd lint. *Du ruban ou du galon uni qui n'eſt pas croiſé.*

ONGEKERFD. *bijv. w.* ongeſneeden. *Qui n'eſt pas taillade ou coupé.*

De viſch ongekerfd laaten. *Ne point taillader ou couper le poiſſon, accommoder le poiſſon ſans le taillader.*

Ongekerfde tabak. *Du tabac en rouleau ou en feuilles, qui n'eſt pas haché.*

ONGEKETEND. *bijv. w.* Die geen keten aan heeft. *Qui n'eſt point enchaîné, ſans fers, hors de chaîne.*

Een ongeketende ſlaaf. *Un eſclave ſans fers, qui n'eſt point attaché à la chaîne.*

ONGEKEURD. *bijv. w.* Niet goed gekeurd. *Sans approbation, qui n'eſt pas approuvé.*

Dat boek koomt ongekeurd in 't ligt. *Ce livre paroit ou eſt mis au jour ſans approbation.*

Ongekeurd, daar geen keurteken op ſtaat. *Qui n'eſt pas encore marqué du coin ou du poinçon.*

Ongekeurd zilver. *Argent qui n'eſt pas encore marqué, qui n'a pas encore le coin.*

ONGEKIST. *bijv. w.* Niet in de kiſt gelegd. *Hors du cercueil, point dans le cercueil.*

't Lijk is nog ongekiſt. *Le corps n'eſt pas encore dans le cercueil, il n'eſt pas encore mis dans la biére.*

ONGEKLEED. *bijv. w. Deshabillé, ſans être habillé.*

's Morgens ongekleed voor den dag komen. *Paroître ou ſe montrer le matin ſans être habillé.*

ONGEKLIEFD. *bijv. w.* ongekloofd. *Qui n'eſt pas fendu.*

ONGEKLONTERD. *bijv. w.* Zonder klonters. *Sans grumeaux, qui n'eſt pas grumelé*

Ongeklonterde brij of pap, *De la bouillie où il n'y a pas de grumeaux.*

ONGEKLOOFD. *bijv. w.* ongekliefd. *Qui n'eſt pas fendu.*

Ongekloofd hout. *Du gros bois, du bois qui n'eſt pas fendu.*

ONGEKLOOVEN. *zie* ongekloven.

ONGEKLOPT. *bijv. w.* Dat niet geklopt is. *Qui n'eſt pas battu ou frappé.*

Een ongeklopt boek. *Un livre qui n'eſt pas battu.*

ONGEKLOST. *bijv. w.* Zonder kloſſen geweeven. *Pas treſſé, pas fait aux fuſeaux.*

Ongekloſte rijgveters. *Des lacets qui ne ſont pas faits aux fuſeaux, qui ne ſont pas treſſés.*

ONGEKLOVEN. *bijv. w.* Niet afgekloven. *Qui n'eſt pas rongé.*

't Hieltje is nog ongekloven. *L'arriére du jambon n'eſt pas encore rongé.*

‡ 't Hieltje is nog ongekloven. *L'affaire n'eſt pas encore entamée, on n'y a pas encore touché, elle n'eſt pas encore terminée.*

ONGEKLUISTERD. *bijv. w.* ongeboeid. *Hors de chaînes, ſans chaînes, libre.*

Ongekluiſterd in de gevangeniſſe zitten. *Etre dans la priſon ſans chaînes, n'être pas enchaîné dans la priſon.*

ONGEKNAAGD. *bijv. w.* Niet afgeknaagd. *Qui n'eſt pas rongé.*

Ongeknaagde beenderen. *Des os qui ne ſont pas rongés, des os à ronger.*

ONGEKNAUWD. *zie* ongeknaagd.

ONGEKNEED. *bijv. w. Pas pétri.*

Ongekneed deeg. *De la pâte qui n'eſt pas pétrie.*

ONGEKNIKT. *bijv. w.* ongeknakt. *Pas briſé, pas froiſſé, pas rompu.*

't Vleeſch is daar ongeknikt. *Les os de la chair ne ſont pas froiſſés ou rompus dans cet endroit-là.*

ONGEKNOOPT. *bijv. w.* Los, niet toegeknoopt. *Pas boutonné, pas noué, pas attaché.*

Zijne mouwen waren ongeknoopt. *Ses manches n'étoient pas boutonnées, attachées ou nouées.*

ONGEKNOT. *bijv. w.* Niet afgehouwen of afgeſtompt. *Pas ébranché.*

't Is beſt dien boom ongeknot te laaten. *Il vaut mieux ne pas ébrancher cet arbre.*

ONGEKOESTERD. *bijv. w.* ongetroeteld, ongequeekt. *Qui n'eſt pas mignardé, qui n'eſt pas carreſſé ou choyé.*

* Ongekoeſterd, ongequeekt, niet voortgezet. *Pas cultivé, pas entretenu, pas favoriſé, ſans appui.*

De geleerdheid bleef daar ongekoeſterd. *Les ſciences n'y furent pas cultivées, elles y furent négligées.*

ONGEKOGT of ongekoft. *bijv. w.* Niet gekogt. *Qui n'eſt pas acheté.*

Iets ongekogt laaten of niet koopen. *Voir quelque choſe ſans l'acheter, n'acheter pas.*

ONGEKOOKT. *bijv. w.* ongezoden, raauw. *Qui n'eſt pas bouilli, qui n'eſt pas cuit, crud.*

Ongekookte ſpijzen. *Des viandes crues ou qui ne ſont pas cuites.*

* Ongekookt, raauw, niet wel overdagt. *Pas digéré, pas bien peſé, pas médité.*

Ongekookte gedagten. *Penſées mal digérées ou évaporées.*

ONGEKORVEN, *bijv. w.* ongekerfd, ongeſneden. *Qui n'eſt pas haché, taillé ou coupé. Zie* ongekerfd.

ONGEKRAST. *bijv. w.* Zonder kraſſen. *Pas rayé.*

Ongekraſt zilverwerk. *Argenterie qui n'eſt pas rayée.*

ONGEKRENKT. *bijv. w.* onverzwakt. *Intégre, ſain, en bonne diſpoſition, pas affoibli.*

Een ongekrenkt verſtand. *Un eſprit ſain, un eſprit qui n'eſt pas affoibli.*

Ongekrenkt in zijne gezondheid zijn. *Etre dans une parfaitement bonne diſpoſition, poſſéder une ſanté qui ne s'affoiblit point.*

De waarheid bleef egter ongekrenkt. *La vérité conſerva pourtant toute ſa vertu ou toute ſa force, elle ne ſouffrit point, elle ne reçut aucune atteinte.*

ONGEKREUKT. *bijv. w.* Glad, zonder kreuken. *Point chiffonné, ſans faux plis.*

Dat ſtuk ſtof is ongekreukt. *Cette étoffe eſt ſans faux plis, elle n'eſt pas chiffonnée.*

* Ongekreukt, zuiver, ongeſchonden. *A qui on ne fait point de violence, point violé, pur & ſain.*

Digitized by Google

De waarheid ongekreukt bewaaren. *Conſerver la vérité pure, empêcher qu'on ne lui faſſe violence, ne permettre point qu'on la viole.*

ONGEKROMD. *bijv. w* ongebogen, regt. *Qui n'eſt point tortu ou courbé, droit.*

ONGEKROMPEN. *bijv. w. Qui n'eſt pas retiré ou retreci.*

Ongekrompen laken, ſtoffe, enz. *Du drap ou une étoffe qui n'eſt point retirée ou retrecie.*

ONGEKROOND. *bijv. w.* Die niet gekroond is. *Qui n'eſt point couronné.*

Een ongekroond Hoofd regeert het Rijk. *Un Prince ſans couronne gouverne le Royaume, le Royaume n'eſt pas gouverné par un Roi, par une tête couronnée.*

ONGEKRULD. *bijv. w.* Sluik, hangend. *Qui n'eſt pas friſé, plat, pendant.*

Ongekruld hair. *Des cheveux plats, des cheveux qui ne friſent pas.*

ONGEKUIST. *bijv. w. Zeeuwſch.* Vuil, niet ſchoon gemaakt. *Qui n'eſt pas nettoyé, qui eſt encore ſale.*

Een ongekuist huis. *Une maiſon ſale, une maiſon qui n'eſt pas nettoyée ou balayée.*

ONGEKUST. *bijv. w.* ongezoend. *Pas baiſé.*

Zij zal niet ongekuſt gaan ſlaapen. *Elle n'ira pas ſe coucher ſans être baiſée, ſans qu'on la baiſe, elle ne s'endormira pas qu'on ne l'ait baiſée.*

ONGEL. *z. m.* Smeer, talk. *Du ſuif, de la graiſſe à faire des chandelles.*

Dat beeſt heeft veel ongel. *Cette bête a beaucoup de graiſſe.*

Kaersongel. Schaapenongel. *zie onder* Kaers, enz.

ONGELAADEN. *zie* ongeladen.

ONGELAAKT. *bijv. w.* onveragt. *Non blâmé, ſans mépris, ſans être blâmé.*

Iemand ongelaakt laaten. *Parler d'une perſonne ſans la blâmer, la laiſſer pour ce qu'elle eſt.*

ONGELAATEN. *zie* ongelaten.

ONGELADEN of ongelaaden. *bijv. w.* onbevragt, leeg. *Qui n'eſt point chargé, vuide.*

Een ongeladen ſchip, ezel, enz. *Un vaiſſeau vuide ou ſans charge, un âne ſans bât.*

Een ongeladen roer. *Un fuſil qui n'eſt point chargé.*

Ongeladen, ongeroepen, ongenood. *Sans avoir été enjoint, ſans avoir été cité, mandé ou ajourné.*

Ongeladen ter dagvaard verſchijnen. *Comparoître ſans avoir été ajourné.*

ONGELAKT. *bijv. w.* Niet gelakt. *Qui n'eſt pas cacheté avec de la cire.*

ONGELAPT. *bijv. w.* Gaaf, heel. *Qui n'eſt point repetaſſé, radoubé ou raccommodé.*

Een ongelapt ſchip, kleed, enz. *Un vaiſſeau qui n'eſt point radoubé, un habit qui n'a point été raccommodé.*

ONGELASCHT. *bijv. w.* Niet aan malkander gehegt. *Qui n'eſt pas joint, qui n'eſt point attaché, qui n'eſt point aſſemblé.*

Een ongelaſchte mantel. *Un manteau qui n'eſt pas aſſemblé, qui n'eſt pas joint.*

Dat ijzer is ongelaſcht. *Ce fer n'eſt pas joint.*

ONGELAST. *bijv. w.* onbevolen, buiten laſt. *Sans ordre, ſans avoir été commandé.*

Ongelaſt 't gevegt beginnen. *Commencer la bataille ſans ordre, engager le combat ſans en avoir ordre.*

ONGELASTERD. *bijv. w.* Buiten laſtering. *Sans être blâmé, de qui on ne dit point de mal, point calomnié.*

Wie leeft 'er ongelaſterd in de Waereld? *Qui eſt l'homme au Monde dont on ne médit point, qui vit ſans reproche, que la calomnie ou la médiſance épargne?*

ONGELATEN of ongelaaten *bijv. w.* Uitgelaten in droefheid. *Emporté, transporté par la triſteſſe, hors de ſoi, fort affligé.*

Een ongelaten menſch. *Une perſonne hors de ſoi, au déſeſpoir, abandonnée à ſa douleur, fort affligée.*

Zig ongelaten over eenig verlies toonen. *Etre hors de ſoi, ne ſe poſſéder pas au ſujet de quelque perte, s'abandonner à la douleur à cauſe d'une perte.*

Ongelatenheid. *z. v.* Uitſpoorige droefheid. *Affliction, triſteſſe, douleur outrée.*

ONGELDEN. *z. g. meerv.* 's Heeren laſten of ſchattingen. *Impoſitions, charges, tailles, taxes.*

't Goed wierd voor de ongelden verkogt. *Le bien fut vendu pour payer les droits, les tailles, &c.*

De eigenaar en huurder moeten elk de helft van de ongelden betaalen. *Le propriétaire & le locataire doivent payer chacun la moitié des droits, des taxes.*

ONGELEERD. *bijv. w.* ongeoefend, ongeletterd. *Ignorant, ſans ſcience, ſans études, pas lettré.*

Een ongeleerd menſch. *Un ignorant, un homme ſans études.*

* Ongeleerde of onweetende tijden. *Des tems d'ignorance, un ſiécle ignorant, craſſe ou obſcur.*

Een ongeleerde. *z. m.* Een ongeleerd menſch. *Un ignorant, un homme ſans ſavoir.*

Geleerden en ongeleerden verſtonden 't zoo. *Les ſavans & les perſonnes ſans lettres l'entendoient ainſi, cela étoit univerſellement expliqué ainſi.*

Ongeleerdelijk. *bijw.* Plompelijk, onkundiglijk. *Sans ſcience, peu ſavamment, lourdement.*

Iets zeer ongeleerdelijk verhandelen. *Traiter une matière avec ignorance, traiter un ſujet peu ſavamment ou ſans érudition.*

Ongeleerdheid. *z. v.* onkennis, onkunde. *Ignorance, manque de ſavoir.*

ONGELEVERD. *zie* ongeleeverd.

ONGELEZEN. *zie* ongeleezen.

ONGELEGD. *bijv. w.* Niet gelegd. Van de eijeren ſpreekende. *Qui n'eſt pas pondu.*

* Ongelegde eijeren zijn onwiſſe kiekens. *Spreekw. On n'eſt pas aſſuré d'avoir des pouſſins avant que les œufs ſoient pondus.*

ONGELEGEN. *bijv. w.* onbequaam. *Incommode, impropre, peu propre, à contre-temps, embarraſſant.*

Op eenen ongelegen tijd koomen. *Venir à une heure impropre, prendre une heure incommode pour voir quelqu'un.*

Dat is voor mij eene ongelegene reis. *C'eſt un voyage embarraſſant pour moi, un voyage qui ne m'accommode pas.*

Zou 't u niet ongelegen komen nu te betaalen? *Pourriez-vous ſans vous incommoder payer à-préſent? Ne vous incommoderiez-vous pas en payant préſentement?*

Ongelegen, qualijk gelegen, bezijden af. *Mal ſitué, mal placé, écarté.*

Die plaats leid heel ongelegen. *Cette maiſon de campagne eſt mal ſitué, elle n'eſt pas commodément placée.*

Ongelegenheid. *z. v.* ongeval, zwaarigheid. *Embarras, peine, diſgrace.*

In groote ongelegenheid zijn. *Etre en grand embarras, être fort en peine.*

Ongelegenheid, ongemak, ongerief. *Incommodité, embarras.*

Zou u daar door geen ongelegenheid geſchieden? *N'en ſeriez-vous pas incommodé ou embarraſſé? Cela ne vous embaraſſeroit-il pas?*

De ongelegenheid der tijden vereiſcht dat, enz. *Le malheur des temps veut ou exige que, &c.*

ONGELETTERD. *bijv. w.* ongeleerd. *Ignorant, non lettré.*

ONGELEVERD of ongeleeverd. *bijv. w.* Niet overgegeeven. *Pas livré, pas remis.*

De waaren zijn nog ongeleverd. *Les marchandiſes ne ſont pas encore livrées, elles ſont encore à délivrer.*

ONGELEZEN of ongeleezen. *bijv. w.* Niet gelezen. *Qui n'eſt pas lu.*

* Dat zijn nog ongelezene brieven. *Ce ſont des lettres à lire, ce ſont encore-là des lettres cloſes ou des choſes qu'on ne ſait pas encore.*

Ongelezen, niet uitgezogt. *Pas épluché, pas choiſi, pas tiré.*

Ongelezene kruiden. *Des herbes qui ne ſont pas épluchées ou qui ne ſont pas choiſies.*

ONGELIEFD. *bijv. w.* onbemind, gehaat. *Pas aimé, haï ou mépriſé, oublié, dont on ne ſe met pas en peine.*

ONGELIG. *bijv. w.* Als ongel. *Qui ſent le ſuif, qui a un goût de ſuif.*

Dat vet is heel ongelig. *Cette graiſſe ſent le ſuif.*

Ongeligheid. *z. v.* Hardigheid van 't vet. *La dureté de la graiſſe.*

ONGELIJK. *z. g.* Verongelijking, onregt. *Dommage, tort, injure, injuſtice.*

Iemand ongelijk doen of aandoen. *Faire tort à quelqu'un, lui cauſer du dommage, lui faire injuſtice.*

Ergens ongelijk in hebben. *Avoir tort en quelque choſe.*

Gij hebt geen ongelijk dat te eiſchen. *Vous n'avez pas tort de demander cela.*

Iemand ongelijk geeven of in 't ongelijk ſtellen. *Mettre quelqu'un dans le tort, le condamner.*

Ongelijk. *bijv. w.* oneffen, hobbelig. *Inégal, rabotteux, qui n'eſt pas uni.*

Een ongelijke weg, ſtraat, enz. *Un chemin rabotteux, un pavé inégal.*

Ongelijk, verſchillende, niet gelijk. *Peu ſemblable, diſſemblable.*

Die zuſters zijn malkanderen heel ongelijk. *Ces ſœurs ne ſe reſſemblent pas.*

Die twee dingen zijn zeer ongelijk. *Ces deux choſes ſont fort diſſemblables.*

Die driehoeken zijn ongelijk. *Ces triangles ſont inégaux.*

Zijnen vader ongelijk zijn, van zijnen vader ontaard zijn. *Ne pas reſſembler à ſon père, dégénerer de ſon père.*

De woorden zijn de daaden ongelijk. *Les paroles ne s'accordent pas avec les actions.*

Ongelijk. *bijw.* Niet eenparig. *Pas également, inégalement.*

't Garen is ongelijk geſponnen. *Le fil n'eſt pas filé uniment ou également.*

Ongelijkelijk of ongelijklijk. *bijw.* Zonder gelijkenis of vergelijking. *Sans comparaiſon.*

Mijn verlies is ongelijkelijk grooter dan het uwe. *Ma perte eſt ſans comparaiſon ou incomparablement plus grande que la vôtre.*

Ongelijkenis. *z. v.* ongelijkheid. *Inégalité, différence.*

Alle gelijkenis heeft haare ongelijkenis. *Toute comparaiſon a ſon contraire, toute*

Digitized by Google

toute reſſemblance a ſa diſſemblance.
Ongelijkvormig. *bijv. w.* ongelijk van gedaante. *Diſſemblable.*
Ongelijkvormigheid. *z. v. Diſſemblance.*
Ongelijkheid. *z. v.* Verſchil. *Différence, inégalité, diſproportion.*
Eene groote ongelijkheid is 'er tuſſchen God en 't ſchepzel. *Il y a une grande différence ou une grande diſproportion entre Dieu & la créature.*
Ongelijkheid, oneffenheid. *Inégalité,*
Over de ongelijkheid van 't garen, der ſtoffe, enz. klaagen. *Se plaindre de l'inégalité du fil, de l'étoffe, &c.*
De ongelijkheid van den weg houd veel tegen. *L'inégalité du chemin retarde beaucoup, ſi le chemin étoit uni on iroit plus vite.*
Ongelijkmatig. *zie* ongelijkvormig.
ONGELIJMD. *bijv. w.* Niet gelijmd. *Qui n'eſt pas collé.*
ONGELIJND. *bijv. w.* Met geen lijnen afgeſtreept. *Qui n'eſt pas réglé.*
Ongelijnd papier. *Du papier qui n'eſt pas réglé.*
ONGELIKT. *bijv. w.* Dat niet gelikt is. *Pas lechè.*
Een ongelikte beer of een beer-lomp. *Un ours qui n'eſt pas lechè, qui eſt encore informe.*
‡ Een ongelikte beer. *Un ours non lechè, un bouvier, un homme gros & malfait, un homme groſſier.*
Hij ziet 'er uit als een ongelikte beer, hij ziet 'er heel miſſelijk uit. *Il eſt fait comme un ours mal lechè, il a très-mauvaiſe mine.*
Ongelikt, nog niet gelikt. *Pas liſſé.*
ONGELOGEN of ongeloogen. *bijv. w.* Waaragtig. *Pas menti, véritable.*
Dat is ongelogen. *Cela eſt véritable, cela n'eſt pas inventé.*
Ongelogen. *bijv.* Zonder te liegen. *Sans mentir, véritablement, en vérité.*
Ongelogen geſprooken, zoo is de zaak. *Sans mentir, en vérité voilà comme eſt la choſe.*
ONGELOOD. *bijv. w.* Niet in 't lood gezet. *Pas plombé, qui n'a pas encore été mis en plomb.*
De ruiten zijn reeds afgeſneden maar nog ongelood. *Les carreaux de vitre ſont déjà taillés, mais ils ne ſont pas encore mis en plomb*
ONGELOOF. *z.g.* ongeloovigheid. *Incrédulité.*
De zonde van ongeloof. *Le péché d'incrédulité.*
Ongeloofbaar. *bijv. w.* Niet te gelooven. *Incroyable, pas croyable.*
Een ongeloofbaar getuige, geſchiedenisſchrijver, enz. *Un témoin, un écrivain qui n'eſt pas croyable ou qui n'eſt pas digne de foi.*
Dat is eene ongeloofbaare zaak. *C'eſt-là une choſe incroyable.*
Ergens ongeloofbaare koſten aan doen. *Faire des frais exceſſifs ou de prodigieuſes dépenſes pour quelque choſe.*
Ongeloofli k. *bijv. Incroyable.*
Ongeloofli jkheid. *z. v. Incrédibilité, motif pour ne pas croire.*
ONGELOOGEN. *zie* ongeloogen.
ONGELOOND. *zie* onbeloond.
ONGELOT. *bijv. w.* Bij 't lot niet getrokken. *Pas tiré, pas échu, pas tiré au lot ou au ſort.*
ONGELOOVIG. *bijv. w.* Mistrouwende, niet geloovende. *Incrédule, défiant, méfiant.*
Hoe zijt gij zoo ongeloovig? *D'où vient que vous êtes ſi incrédule?*
* Een ongeloovige Thomas. Spreekwoord over iemand, die niet of traag gelooft. *Un Thomas incrédule. Cela ſe dit pour marquer quelqu'un qui croit difficilement.*
Ongeloovig, die 't Chriſtendom niet gelooft. *Infidèle, qui ne croit pas l'Evangile.*
Een ongeloovig man, eene ongeloovige vrouw, enz. *Un homme infidèle, une femme infidèle, &c.*
Een ongeloovige. *z. m. en v.* Een Onchriſten. *Un infidèle, un Turc, un Payen, celui qui n'eſt pas Chrétien.*
Oorlog tegens de ongeloovige voeren. *Faire la guerre aux Infidèles, aux Turcs &c.*
Ongeloovigheid. *z. v.* ongeloove, ongeloof. *Incrédulité, manque de foi.*
ONGELOST. *bijv. w.* Niet vrij gekogt. *Pas affranchi, pas délivré, pas rachetè.*
Ongeloſte ſlaaven. *Des eſclaves à affranchir, ou qui ne ſont pas affranchis.*
Ongeloſte panden in de bank van leeninge. *Des gages qu'on n'a pas retirè du Lombard.*
Ongeloſt. *Pas débarqué, pas déchargé.*
De goederen zijn nog ongeloſt. *Les marchandiſes ne ſont pas encore déchargées ou débarquées.*
't Geſchut is nog ongeloſt. *L'artillerie d'eſt pas encore déchargée, on n'a pas encore tiré le canon.*
ONGELUBD. *bijv. w.* ongeſneeden. *Qui n'eſt pas châtré, qui eſt entier.*
Een ongelubde kater. *Un chat entier, un chat qui n'eſt pas châtré.*
ONGELUK. *z.g.* Ramp, tegenſpoed, ongeval. *Malheur, accident, diſgrace, déſaſtre.*
Hij heeft een zwaar ongeluk gehad. *Il a eu un grand malheur, il lui eſt ſurvenu une grande diſgrace.*
Een ongeluk koomt zelden alleen. *Un malheur ne vient preſque jamais ſeul, il eſt ſouvent accompagné d'autres infortunes.*
Het ongeluk wilde dat hij 'er bij was, toen, enz. *Le malheur voulut qu'il fût préſent, lorſque, &c.*
Een ongeluk hebben, iemand in een tweegevegt doodſteeken. *Avoir un malheur, tuer quelqu'un en duel.*
Een ongeluk hebben, buiten egt bezwangerd zijn. *Avoir un malheur, devenir groſſe ſans être mariée.*
Bij ongeluk, bij toeval. *Malheureuſement, par hazard, par accident.*
Bij ongeluk floeg 'er de brand in. *Le feu s'y mit par accident, le feu y prit malheureuſement ou par malheur.*
‡ Bij ongeluk of zeer zelden de waarheid zeggen. *Dire fort rarement la vérité.*
Ongelukkelijk. *zie* ongelukkiglijk of bij ongeluk.
Ongelukkig. *bijv. w.* Rampſpoedig, rampzalig. *Malheureux, infortuné.*
Dat is een ongelukkig menſch. *Voilà un homme bien malheureux ou bien infortuné.*
Die zaak heeft eenen ongelukkigen uitſlag. *Cette affaire a un malheureux ſuccès ou une pitoyable iſſue.*
Een ongelukkige dag. *Un jour infortuné, un jour malencontreux ou fatal.*
‡ Ongelukkig in 't waarzeggen zijn, veel liegen. *Etre malheureux à dire vrai, mentir beaucoup, ne dire que rarement la vérité.*
Ongelukkiglijk. *bijv.* Bij een blijzonder ongeval. *Malheureuſement, par une rencontre malheureuſe.*
Ongelukkiglijk in 's vijands handen vallen. *Tomber malheureuſement entre les mains des ennemis.*
ONGEMAAID. *bijv. w.* Dat niet gemaaid is. *Qui n'eſt pas encore fauché, qui n'eſt pas moiſſonné ou pas recueilli.*
Ongemaaid koorn, ongemaaide gerſt, enz. *Du bled ſur pied, du bled ou de l'orge qui n'eſt pas encore moiſſonné ou recueilli.*
ONGEMAAKT. *bijv. w.* Dat niet gemaakt is. *Qui n'eſt pas achevé, qui n'eſt pas fait.*
Een ongemaakt kleed. *Un habit qui n'eſt pas fait ou qui n'eſt pas achevé.*
* Ongemaakt, ongezogt, natuurlijk. *Point affecté, ſans affectation, naturel.*
Ongemaakt gebaar. *Des geſtes naturels, des maniéres libres ou point affectées.*
Ongemaaktheid *z. v.* Natuurlijke manieren. *Simplicité, maniéres naturelles & qui ne ſont point affectées.*
ONGEMAALEN. *bijv. w.* Dat niet gemaalen is. *Qui n'eſt pas moulu.*
Ongemaalen koorn. *Bled à moudre ou qui n'eſt pas encore moulu.*
ONGEMAAND. *bijv. w. Sans être recherché de payer une dette.*
Geen uur op eenen dag ongemaand zijn. *N'être pas une heure ſans ſe voir rechercher pour ſes dettes, être toujours perſécuté pour payer ſes dettes.*
ONGEMAATIGD. *zie* ongematigd.
ONGEMAK. *z. g.* Smert, ziekte. *Accident, douleur, mal.*
Een ongemak aan den voet hebben. *Avoir une incommodité au pied.*
Ongemak, ongeval, ongeluk. *Incommodité, accident, malheur.*
De reis zonder ongemak volbrengen. *Achever le voyage ſans accident ou ſans incommodité.*
Ongemak, moeijelijkheid. *Incommodité, peine.*
Veel ongemak in 't leger lijden. *Soufrir beaucoup d'incommodité dans l'armée, y pâtir beaucoup.*
Iemand ongemak aandoen. *Cauſer à quelqu'un de l'incommodité, l'incommoder, l'importuner.*
Ongemak, ongelegenheid, zwarigheid. *Peine, embarras, fâcherie.*
Men zou daar door in ongemak komen of raaken. *On pourroit être en peine par-là, cela pourroit cauſer de l'embarras.*
Ongemakkelijk. *bijv. w.* Dat ongemak geeft. *Incommode, pénible, fatiguant.*
Een ongemakkelijke ſtoel, wagen, zitplaats, enz. *Une chaiſe incommode, une voiture, une place incommode ou fatiguante.*
Ongemakkelijk, zwaar, moeijelijk. *Malaiſé, difficile, pénible.*
Het werken valt hem heel ongemakkelijk. *Le travail lui eſt fort pénible, il n'aime guére le travail.*
Dat boek is ongemakkelijk te handelen. *Ce livre eſt malaiſe à manier.*
* Ongemakkelijk, geemelijk, grijnig. *Difficile, chagrin, fâcheux, incommode.*
Een ongemakkelijk menſch. *Un homme fort difficile, un homme fort incommode ou fort chagrin.*
ONGEMAKKELIJK. *bijv.* Pijnlijk, met ongemak. *Malaiſément, avec peine, péniblement.*
Ongemakkelijk zitten. *Etre mal aſſis, n'être pas aſſis à ſon aiſe.*

Digitized by Google

Ongemakkelijk zwanger zijn. *Etre incommodée pendant ſa groſſeſſe.*
Ongemakkelijkheid. z. v. *Incommodité, difficulté.*
* Ongemakkelijkheid. *Chagrin, humeur difficile ou incommode.*
ONGEMALEN. zie ongemaalen.
ONGEMANIERD. *bijv. w. ond. w.* onbebeleefd, onheuſch, plomp. *Incivil, groſſier, lourd, qui n'eſt pas civiliſé.*
Een ongemanierd menſch. *Un homme incivil, un lourdaut.*
Ongemanierdheid. z. v. ongeſchiktheid, onheusheid. *Incivilité, impoliteſſe, groſſiéreté.*
ONGEMASKERD. *bijv. w.* onvermomd. *Sans maſque à viſage découvert.*
Ongemaskerd op het Tooneel komen. *Paroitre ſur le théatre ſans maſque.*
ONGEMATIGD. *bijv. w.* onmatig, onbezadigd. *Immodéré, qui eſt outré.*
Ongematigd in droefheid zijn. *N'être pas modéré dans ſa triſteſſe, être immodérément triſte.*
Ongematigd, ongeregeld. *Intempérant.*
Ongematigdheid. z. v. onbezadigdheid. *Immodération.*
Ongematigdheid, ongeregeldheid. *Intempérance.*
ONGEMEEN. *bijv. w.* Zeldzaam, ongewoon. *Extraordinaire, rare, qui ſe fait ou qui ſe trouve rarement.*
Dat is een ongemeen voorval. *C'eſt un incident ou une avanture extraordinaire.*
't Is wat ongemeens, 't is wat uitmuntends of uitſteekends. *C'eſt quelque choſe de rare, d'admirable, d'extraordinaire, d'excellent.*
Ik heb uw digtſtuk met een ongemeen vermaak geleezen. *J'ai lu votre Poëme avec un très-grand ou avec un extréme plaiſir.*
Ongemeen. *bijw. Extraordinairement, extrémement.*
Dat is ongemeen pragtig. *Cela eſt extrémement magnifique.*
ONGEMEEND. *bijv. w. A quoi on n'a pas ſongé.*
Een ongemeend geluk. *Un bonheur ineſpéré, inattendu, imprévu.*
ONGEMEENHEID. z. v. *Rareté.*
De ongemeenheid maakt de dingen duur. *La rareté fait la cherté des choſes ou les rend chéres.*
ONGEMETEN of ongemeeten. *bijv. w.* Dat niet gemeeten is. *Qui n'eſt pas meſuré, qui n'eſt pas arpenté.*
Ongemeeten land. *Des terres qui ne ſont pas arpentées.*
Een ongemeeten ſtuk laken. *Une piéce de drap qui n'eſt pas meſurée ou qui n'eſt pas anuée.*
ONGEMEIN. zie ongemeen.
ONGEMELD. *bijv. w.* Daar niet van gewaagd word. *Dont on ne parle pas, dont on ne fait pas mention.*
Zijn naam is ongemeld in de hiſtoriën. *Il n'eſt pas fait mention de lui dans les hiſtoires.*
ONGEMELD. *bijv. w.* Nog niet tot mout gemaakt. *Qui n'eſt pas encore converti en drêche.*
Die gerſt is nog ongemeld. *L'orge n'eſt pas encore convertie en drêche.*
ONGEMENGD. *bijv. w.* onvervalſcht. *Point mêlé, point falſifié, point frelaté, pur.*
Ongemengde wijn, waaren, enz. *Du vin pur, du vin qui n'eſt point frelaté, des marchandiſes qui ne ſont point mêlées.*
Ongemengd. *bijv. w.* onbeſlagen. *Pas détrempé, pas mêlé.*
't Meel ſtaat daar nog ongemengd. *La farine n'eſt pas encore détrempée ou mêlée.*
ONGEMERKT. *bijv. w.* ongetekend. *Pas marqué.*
Ongemerkte ſchaapen. *Des moutons ſans marque ou qui ne ſont pas marquées.*
Ongemerkt. *bijv. w.* Zonder iets te laaten blijken. *Qu'on n'a pas fait ſemblant de voir, ſans faire paroitre.*
Iets ongemerkt laaten doorgaan. *Voir quelque choſe ſans en faire ſemblant, ſe fermer les yeux ſur quelque choſe.*
Ongemerkt. *bijw.* ongevoelig. *Inſenſiblement, ſans qu'on le remarque.*
De tijd gaat ongemerkt voorbij. *Le temps ſe paſſe inſenſiblement.*
ONGEMEST. *bijv. w. Qui n'eſt pas engraiſſé, maigre.*
Ongemeſte ſchaapen. *Des brebis ou des moutons maigres, que l'on n'a pas engraiſſés.*
ONGEMETEN. zie ongemeeten.
ONGEMIDDELD. *bijv. w.* Niet bemiddeld. *Pas ajuſté, pas jugé, pas terminé.*
Eene ongemiddelde zaak. *Une affaire qui n'eſt pas encore ajuſtée.*
ONGEMIJD. *bijv. w.* Daar men zig niet voor gehoed heeft. *Pas évité, une choſe contre laquelle on ne s'eſt pas précautionné.*
ONGEMIKT. *bijv. w.* ongedoeld. *Qui n'a pas été viſé, à quoi on n'avoit pas viſé ou ſongé.*
Ongemikt iets raaken. *Toucher à quelque choſe ſans y avoir viſé, ſans y tâcher.*
ONGEMINDERD. zie onverminderd.
ONGEMOED. zie Kleinmoedig.
ONGEMOEID. *bijv. w.* Ergens ongemoeid meê zijn. *N'être pas embarraſſé de quelque choſe, n'en être pas fatigué.*
Ongemoeid. *Pas moleſté, point vexé, tranquille.*
De Roomſchgezinden leeven in Holland ongemoeid. *Les Catholiques-Romains vivent tranquillement en Hollande, on ne les moleſte point.*
Laat mij ongemoeid. *Ne me tourmentez pas, ne me moleſtez pas, ne me faites point de peine.*
ONGEMOLKEN. *bijv. w. Pas trait, pas tiré.*
De koeijen, de ſchaapen, zijn nog ongemolken. *Les vaches, les brebis ne ſont pas encore traites.*
ONGEMOMD. zie onvermomd.
ONGEMONTEERD. *bijv. w. ond. w.* Als, ongemonteerde ruiters. *Cavaliers qui ſont encore ſans monture ou ſans chevaux.*
Ongemonteerde ring. *Bague qui n'eſt pas encore montée ou garnie de pierreries.*
ONGEMORSELD. *bijv. w.* ongebrijzeld. *Qui n'eſt pas briſé.*
ONGEMORST. zie onbemorſt.
ONGEMUNT. *bijv. w.* ongeſlagen. *Qui n'eſt pas monnoyé.*
Ongemunt zilver. *De l'argent en maſſe ou en lingot, de l'argent qui n'eſt pas monnoyé.*
ONGEMUURD. zie onbemuurd.
ONGENAAID. *bijv. w. Qui n'eſt pas couſu.*
Ongenaaide hemden, daſſen, enz. *Des chemiſes taillées, qui ne ſont pas couſues, des cravattes qui ne ſont pas couſues.*
ONGENAAKBAAR. *bijv. w.* Niet te genaaken. *Inacceſſible, dont on ne peut approcher.*
God bewoont een ongenaakbaar ligt. *Dieu habite une lumiére inacceſſible.*
Ongenaakelijk. zie ongenaakbaar.
ONGENADE. z. v. ongunſt. *Diſgrace, indignation.*
In iemands ongenade vallen. *Encourir la diſgrace de quelqu'un, en être diſgracié.*
Wij verbieden het op pœne van onze hoogſte ongenade. *Nous le défendons ſous peine de notre derniére indignation.*
De belegerden wierden gedwongen om zig op genade en ongenade over te geeven. *Les aſſiégés furent contraints de ſe rendre à diſcrétion.*
Ongenadig. *bijv. w.* onbarmhartig, ſtraf. *Sévére, impitoyable, rigoureux.*
Een ongenadig Regter. *Un juge ſévére, un juge rigoureux ou impitoyable.*
Ongenadig. *bijw.* zie ongenadiglijk.
Ongenadiglijk. *bijw.* Strengelijk, wreedelijk. *Sévérement, cruellement, impitoyablement.*
Iemand ongenadiglijk ſtraffen. *Punir quelqu'un impitoyablement.*
ONGENEGEN. zie ongeneegen.
ONGENEESBAAR. zie ongeneeslijk.
ONGENEESLIJK of ongeneezelijk. *bijv. w.* onheelbaar, dat niet te geneezen is. *Incurable, qui ne ſe peut guérir.*
Eene ongeneeslijke wonde, ziekte, quaal, enz. *Une maladie ou un mal incurable, &c.*
Dat is het ongeneeslijk quaad in den Staat. *C'eſt la maladie incurable dans l'Etat, c'eſt un mal incurable pour l'Etat.*
Ongeneeslijkheid. z. v. *Etat de ce qui eſt incurable, impoſſibilité de guérir.*
De ongeneeslijkheid van de wonde bleek ten langen leſten. *On vit à la fin que la playe étoit incurable.*
Ongeneezelijk. zie ongeneeslijk.
Ongeneezen of ongenezen. *bijv. w.* Niet geneezen. *Pas guéri.*
ONGENEGEN. *bijv. w.* Afkeerig, niet toegedaan. *Pas enclin, qui n'eſt pas affectionné.*
Een ongenegen hart tot de waarheid. *Un cœur peu porté pour la vérité, un cœur qui aime le menſonge ou l'erreur.*
Iemand gantſch ongenegen zijn. *N'être pas affectionné à quelqu'un, lui être contraire, lui vouloir du mal.*
Ik ben niet ongenegen tot de ſtudie. *Je ne ſuis pas éloigné de l'étude, je ne hais pas l'étude, j'ai du panchant pour l'étude.*
Ongenegenheid. z. v. Haat, afkeer. *Averſion, répugnance, haine.*
De ongenegenheid die hij haar toedroeg was groot. *L'averſion qu'il avoit pour elle étoit extréme.*
Eene groote ongenegenheid tot den Godsdienſt toonen. *Marquer une grande négligence ou une grande froideur pour la Religion.*
ONGENEUGLIJK. zie ongenoeglijk.
ONGENODIGD. *bijv. w. Pas invité, pas prié.*
Een ongenodigde gaſt. *Une perſonne qui s'eſt priée elle-même.*
Ongenodigde gaſten zet men agter de deur. *Spreekw. Ceux qui ne ſont pas priés à un feſtin n'y ſont pas fort agréables ou n'y ſont pas vus de bon œil.*
ONGENOEGEN. z. g. Misnoegen. *Mécontentement.* zie ongenoegte.
Ongenoeglijk. *bijv. w.* onvermaaklijk. *Ennuyant, deſagréable.*
Eene ongenoeglijke hiſtorie. *Une hiſtoire ennuyante.*
Ongenoegte. z. v. ongenengte, verdriet, hartzeer. *Mécontentement, chagrin, déplaiſir.*
't Was hem eene groote ongenoegte te zien, dat, enz. *Ce lui fut un grand chagrin*

Digitized by Google

chagrin de voir que, &c. il eut bien du déplaisir de voir que, &c.

Ongenoegzaam. *bijv. w.* onbondig, kragteloos. *Insuffisant, inefficace, impuissant.*

Een ongenoegzaam bewijs. *Une preuve insuffisante ou foible.*

Dat is ongenoegzaam, om hen te voeden. *Cela ne suffit pas pour les nourrir ou pour les élever.*

Ongenoegzaamheid. z. v. onbondigheid. *Insuffisance, foiblesse, invalidité.*

De ongenoegzaamheid van 't bewijs beſtaat daar in, dat, enz. *L'invalidité ou l'insuffisance de la preuve consiſte en ce que, &c.*

ONGENOEMD. *bijv. w.* Zonder naam, naamloos. *Qui n'eſt pas nommé, anonyme.*

Een ongenoemd Schrijver. *Un Auteur anonyme ou ſans nom.*

Ergens ongenoemd in willen zijn. *Ne vouloir pas être nommé en quelque choſe*

ONGENOMMERD. *bijv. w. ond. w.* Niet met getal getekend. *Pas numeroté, pas nombré.*

Ongenommerd goed. *Marchandiſes qui ne ſont pas numerotées.*

ONGENOOD. *bijv. w.* onverzogt, ongenoodigd. *Qui n'eſt point invité, pas prié.*

Een ongenoode gaſt. *Une perſonne qui n'a pas été invitée, qui ſe met à table ſans en avoir été priée.* zie ongenodigd

ONGENOODZAAKT. *bijv. w* ongehouden onverpligt. *Qui n'eſt pas obligé, qui n'eſt pas tenu.*

Ik ben ongenoodzaakt u dat te zeggen *Je ne ſuis pas obligé de vous dire cela.*

ONGEOEFFEND. *bijv. w.* onbedreeven, onervaren. *Inexpérimenté, ſans expérience.*

Ongeoeffend krijgsvolk. *Des ſoldats ſans expérience, des troupes qui ne ſont pas diſciplinées ou aguerries.*

Ergens ongeoeffend in zijn. *Etre neuf en quelque choſe, n'y être pas verſé, y être inexpérimenté.*

Ongeoeffendheid. z. v. onbedrevenheid, onervarenheid. *Inexpérience.*

ONGEOFFERD. *bijv. w. Qui n'eſt pas offert, qui n'eſt pas immolé, pas ſacrifié ou conſacré.*

Het ongeofferd vee. *Les bêtes qui ne ſont pas immolées.*

ONGEOLIJD. *bijv. w.* Niet met olie beſtreeken. *Point huilé, qui n'eſt point frotté ou oint d'huile.*

Ongeolijd hout. *Du bois ſec, du bois qui n'eſt pas huilé.*

ONGEOORDEELD. *bijv. w.* ongevonniſt. *Qui n'eſt pas jugé ou ſentencié.*

Dat is nog eene ongeoordeelde zaak. *C'eſt une affaire qui n'eſt pas encore jugée.*

ONGEOORLOFD. *bijv. w.* Niet toegelaten, verboden. *Illicite, qui n'eſt pas permis, défendu.*

Eene ongeoorloofde zaak, begeerte, enz. *Une choſe illicite, un délir illicite.*

Een ongeoorlooft vermaak. *Un plaiſir ou un divertiſſement illicite, défendu ou condamnable.*

Laat het mij niet ongeoorloofd zijn u te zeggen, dat, enz. *Qu'il ne me ſoit pas défendu de vous dire que, &c. qu'il me ſoit permis de &c.*

ONGEOPENBAARD. *bijv. w.* Niet ontdekt. *Caché, ſecret, qui n'eſt pas révélé.*

ONGEOPEND. *bijv. w.* Geſloten, toe. *Point ouvert, fermé.*

Eene ongeopende deur. *Une porte fermée ou qui n'eſt pas ouverte.*

ONGEORDINEERD. *bijv. w. ond. w.* onbeſteld. *Pas ordonné, pas commandé.*

ONGEPAAID. *bijv. w.* onbevredigd. *Pas ſatisfait, pas appaiſé.*

ONGEPAALD. *bijv. w.* Niet met paalen bezet. *Pas paliſſadé, où l'on n'a point planté de pieux.*

Een ongepaalde dijk. *Une digue ſans paliſſades ou qui n'eſt pas ſoutenue par des pieux.*

ONGEPAARD. *bijv. w.* Tot geen paar gemaakt. *Pas appareillé, pas accouplé, pas apparié, qui ne reſſemble pas.*

Ongepaarde duiven, ſchoenen, enz. *Des pigeons qui ne ſont pas accouplés ou appariés, des ſouliers qui ne ſont pas apparcillés.*

ONGEPAKT. *bijv. w.* Niet ingepakt, los. *Qui n'eſt pas empaqueté ou emballé.*

Ongepakte waaren. *Des marchandiſes qui ne ſont point empaquetées ou emballées.*

ONGEPALEERD. *bijv. w.* Niet opgeſchikt. *Pas ajuſté, qui n'eſt pas proprement mis.*

Eene ongepaleerde Juffer. *Une Demoiſelle en desbabillé, une Demoiſelle ſans atours, qui n'eſt pas parée.*

ONGEPAPT. *bijv. w.* Met geen pap ſtijf gemaakt. *Qui n'eſt pas collé, qui n'eſt pas durci par la colle.*

Een ongepapte hoed. *Un chapeau ſans apprêt ou ſans colle.*

ONGEPAREELD. *bijv. w.* Zonder paerlen. *Sans perles.*

* Die kant is nog ongepaereld. *Cette dentelle n'a point encore d'engrelure.*

ONGEPARST. *bijv. w.* ongeperſt. *Qui n'eſt pas preſſé.*

Ongeparſt laken. *Du drap qui n'eſt pas preſſé.*

ONGEPARUIKT. *bijv. w.* Zonder paruik. *Sans perruque.*

Een ongeparuikt hoofd. *Une tête, une chevelure naturelle.*

ONGEPAST. *bijv. w.* Zonder te paſſen. *Sans eſſayer.*

Hij heeft dat kleed ongepaſt gemaakt. *Il a fait cet habit là ſans l'eſſayer.*

ONGEPEKELD. *bijv. w.* Verſch, ongezouten. *Qui n'eſt pas ſalé, ſans ſaumure.*

ONGEPEKT. *bijv. w.* Niet gepekt. *Pas poiſſé.*

ONGEPELD. *bijv. w.* ongedopt. *Pas émondé, pas pelé, pas écoſſé.*

Ongepelde garſt. *De l'orge qui n'eſt pas mondé.*

Ongepelde boonen. *zie* ongedopt.

ONGEPEPERD. *bijv. w.* Daar geen peper in is. *Point poivré, qui n'eſt pas poivré, non épicé.*

Ongepeperde koek. *Gâteau ſans poivre, ſans épices.*

ONGEPERST. *zie* ongeparſt.

ONGEPIJNDE of ongeperſte honing. *Du miel qui n'eſt pas preſſé, miel blanc, miel vierge.*

ONGEPIJNIGD. *bijv. w.* Buiten pijniging. *Hors de gêne, ſans avoir la queſtion.*

Ongepijnigd het ſchelmſtuk bekennen. *Avouer le délit ou le crime hors de gêne ou ſans être appliqué à la queſtion.*

ONGEPLAAGD. *bijv. w.* ongequeld, ongeſtraft. *Sans être affligé, ſans être tourmenté.*

Hij liet hem nooit en nergens ongeplaagd. *Il le pourſuivit par tout, il le tourmenta en tous lieux & en toutes manières.*

ONGEPLAASTERD. *bijv. w.* ongepleiſterd. *Point plâtré, découvert, nud.*

Een ongeplaaſterde muur. *Une muraille découverte ou pas plâtrée.*

ONGEPLAKT. *bijv. w.* Niet opgeplakt. *Qui n'eſt pas collé.*

ONGEPLANT. *bijv. w.* ongepoot. *Pas planté.*

Een ongeplante boom. *Un arbre à planter qui n'eſt pas encore planté.*

ONGEPLEEGD. *bijv. w. Pas perpétré, pas commis.*

Die misdaad is tot nog toe ongepleegd, maar men weet niet wat de eene of de andere booswigt zal onderneemen. *Ce crime n'eſt pas perpétré juſqu'ici, mais on ne ſait pas ce qu'un ſcélérat pourra tenter dans la ſuite.*

ONGEPLEKT. *bijv. w.* ongevlakt. *Sans taches, pas moucheté.*

Men zag nooit ongeplekten Tijger. *On ne vit jamais Tigre ſans taches.*

ONGEPLOEGD. *bijv. w.* ongebouwd. *Pas labouré.*

Ongeploegd land. *Une terre qui n'eſt pas labourée.*

ONGEPLOOID. *bijv w.* Zonder plooijen. *Sans plis, pas pliſſé.*

Een ongeplooide bef. *Un rabat ſans plis, un rabat uni ou qui n'eſt pas pliſſé.*

ONGEPLUKT. *bijv. w. Pas cueilli, encore attaché à l'arbre.*

Ongeplukte vrugten. *Fruits qui ne ſont pas encore cueillis, qui ſont encore à l'arbre.*

Ongeplukt, daar de veeren nog aan zijn. *Qui n'eſt pas plumé, ou les plumes ſont encore attachées.*

Ongeplukte duiven. *Pigeons ou pigeonneaux qui ne ſont pas encore plumés.*

ONGEPLUNDERD. *bijv. w.* Niet geplunderd. *Qui n'a pas été pillé, qui a été exempt du pillage.*

ONGEPOLIJST. *bijv. w. ond. w.* Ruuw. *Qui n'eſt pas bruni, pas poli, mat.*

ONGEPORD. *zie* ongeprikkeld.

ONGEPRAAMD. *zie* ongedrongen, ongedwongen.

ONGEPRANGD. *bijv. w.* ongedwongen. *Sans contrainte, de ſon bon gré.*

Ongeprangd de waarheid bekennen. *Confeſſer la vérité ſans contrainte, avouer volontairement la vérité de quelque choſe.*

ONGEPREZEN of ongepreezen. *bijv. w.* Veragt, gewraakt. *Pas loué, blâmé.*

Die daad bleef wel ongeprezen. *On ne loua pas cette action, cette action fut bien loin d'être louée.*

ONGEPRIKKELD. *bijv. w. Sans être incité ou excité, de ſon propre mouvement.*

ONGEPROEFD. *bijv. w.* Dat niet geproefd is. *Qui n'eſt pas goûté.*

Ik heb dien wijn ongeproefd gekogt. *J'ai acheté ce vin ſans l'avoir goûté.*

ONGEPUNT. *bijv. w.* Daar geen punt aan gemaakt is. *Sans pointe.*

ONGEQUELD. *bijv. w.* ongeplaagd. *Tranquille, point tourmenté.*

Hij laat mij nooit ongequeld. *Il ne me laiſſe jamais en repos.*

Nooit ongequeld van de jigt zijn. *N'être jamais ſans ſentir les atteintes de la goute, en être ſans ceſſe tourmenté.*

Iemand ergens niet ongequeld om laaten, geſtadig bij iemand ergens om aanhouden. *Inſiſter toujours auprès de quelqu'un pour en obtenir quelque choſe.*

ONGEQUETST. *bijv. w.* ongewond, ongeblutſt. *Sain, entier, pas meurtri, pas bleſſé.*

Een ongequetſt menſch, paerd, enz. *Un homme ſain, qui n'eſt point bleſſé, à qui rien ne manque, un cheval frais, &c.*

Ongequetſt uit den ſlag komen. *Se tirer ſain*

Digitized by Google

sain & sauf du combat, en revenir sans être blessé.

Ongequetste appelen. *Pommes saines qui ne sont pas meurtrie.*

* Ongequetst, geheel, ongeschonden. *Entier, pur.*

De waarheid ongequetst bewaaren. *Conserver la vérité dans son entier, ne point permettre qu'on blesse la vérité ou qu'on y porte atteinte.*

ONGERAADEN. *zie* ongeraden.

ONGERAAKT. *bijv. w.* ongetroffen. *Sans être touché, point touché, sans être frappé.*

Hij bleef van die musquetkogel ongeraakt. *Il ne fut pas frappé de cette bale.*

Niet tegenstaande al 't schieten dat hij uitstond, bleef hij ongeraakt. *Nonobstant toutes les décharges qu'il essuya il ne fut point blessé.*

ONGERADEN. *bijv. w.* Niet raadzaam. *Pas à propos, pas expédient.*

't Is hem ongeraden daar te gaan. *Il n'est pas expédient pour lui d'aller-là.*

ONGERED. *bijv. w. Pas sauvé, pas tiré d'affaire.*

Ongered, ongeredderd. Als, alles is nog ongered in mijne kamer. *Tout est encore dérangé dans ma chambre.*

ONGEREED. *bijv. w.* onbereid. *Pas prêt, pas disposé.*

De vloot is nog gantsch ongereed. *La flotte n'est pas encore prête à partir.*

Ongereedelijk. *bijv.* ongaerne, traaglijk. *Avec répugnance, avec peine.*

Ongereedelijk van iemand quaad spreeken. *Ne dire du mal de quelqu'un qu'avec bien de la peine, parler avec répugnance à son desavantage.*

Ongereedheid. z. v. *Défaut ou manque de volonté.*

ONGEREEGEN. *zie* ongeregen.

ONGEREEKEND. *zie* ongerekend.

ONGEREETEN. *bijv. w.* ongeborsten, ongeschеurd. *Point fendu, point fêlé.*

Een ongereeten pot, schip, enz. *Un pot entier, qui n'est point fendu ou fêlé, un vaisseau qui n'est point ouvert.*

ONGEREGELD. *bijv. w.* ongeschikt. *Déréglé, dissolu.*

Een ongeregelde jongen. *Garçon déréglé, un petit impudent, un garçon qui vit déréglément.*

Eene ongeregelde hartstogt of begeerte. *Une passion déréglée, un désir déréglé.*

Een ongeregeld leeven leiden. *Mener une vie déréglée, vivre à la débandade.*

Ongeregeld. *bijv.* ongeschiktelijk. *Déréglément, d'une manière déréglée, sans retenue.*

Zijne kinderen ongeregeld opbrengen. *Elever ses enfans d'une manière déréglée.*

Ongeregeldheid. z. v. Dartelheid, uitspoorigheid. *Desordre, déréglement, dissolution.*

Eene groote ongeregeldheid heerscht onder 't volk. *Il régne un grand desordre parmi le peuple, tout le peuple est fort adonné à la débauche, le peuple vit dans le déréglement.*

ONGEREGEN of ongeregen. *bijv. w.* Niet geregen. *Qui n'est pas lacé, qui n'est pas enfilé.*

De jonge vrijsters moeten niet ongeregen te voorschijn komen. *Les jeunes filles ne doivent pas paroître devant le monde sans être lacées.*

Waarom bliiven die paerels ongeregen? *Pourquoi n'enfile-t-on pas ces perles?*

ONGEREGTIG. *bijv. w.* onregtvaerdig. *Injuste, qui n'est pas selon la justice, inique.*

Een ongeregtige eisch. *Une demande ou une prétention injuste.*

Ongeregtige daaden. *Des actions injustes.*

Ongeregtigheid. z. v. Godloosheid, zonde. *Iniquité, injustice, vice, péché, crime.*

Vergeef mij, o God, mijne ongeregtigheden. *O Dieu, pardonne-moi mes iniquités.*

De ongeregtigheid neemt dagelijks toe. *Le vice augmente tous les jours.*

Ongeregtiglijk. *bijv.* onregtvaerdiglijk. *Injustement, sans justice.*

Iemand ongeregtiglijk van zijn goed ontzetten. *Priver injustement quelqu'un de ses biens.*

ONGEREINIGD. *bijv. w.* ongezuiverd, onrein. *Impur, qui n'est pas net, pas purifié.*

Een ongereinigd hart of gemoed. *Un cœur impur.*

ONGEREKEND. *bijv. w.* Niet opgemaakt. *Qui n'est pas compté.*

Dat eerste verschot blijft nog ongerekend. *Les premières avances demeurent encore sans être comptés.*

ONGEREKT. *bijv. w.* Niet uitgerekt. *Qui n'est pas étendu, pas tiré.*

Ongerekt laken. *Du drap qui n'est point étendu.*

ONGEREPT. *bijv. w. zie* ongemeld.

ONGERIEF. z. g. ongelegenheid. *Incommodité, peine.*

Ergens een groot ongerief door lijden. *Etre fort incommodé de quelque chose, être en peine au sujet ou pour l'amour de quelque chose.*

Iemand ongerief aandoen, hem ontrieven. *Incommoder quelqu'un, lui faire de la peine.*

Ongerieflijk of ongerieffelijk. *bijv. w.* ongerieflzaam, onbeleefd. *Peu serviable, incivil, malhonnête.*

Een ongerieflijk mensch. *Une personne bien peu serviable, peu civile, desobligeante.*

Ongerieflijkheid. z. v. ontrieving. *Manque de complaisance.*

Ongerieflzaam. *zie* ongerieflijk.

ONGERIJMD. *bijv. w.* Wonderzinnig. *Absurde, erroné, impertinent.*

Een ongerijmd gevoelen. *Une opinion absurde, un sentiment erroné.*

't Komt heel ongerijmd dat te verhaalen. *Il est fort absurde de raconter cela, il est impertinent d'en parler.*

Ongerijmdelijk. *bijv. w.* Wonderzinniglijk. *D'une manière absurde, impertinemment.*

Ergens ongerijmdelijk van spreeken. *Parler impertinemment d'une chose ou de quelque sujet.*

Ongerijmdheid. z. v. onbetameliikheid. *Absurdité, impertinence, incongruité.*

Wat ongerijmdheid steekt 'er in dat gevoelen? *Quelle absurdité y a-t-il dans ce sentiment? qu'y a-t-il d'absurde dans ce sentiment?*

ONGERIMPELD. *bijv. w.* ongefronst, glad. *Uni, sans rides.*

Een ongerimpeld voorhoofd. *Un front uni, un front sans rides.*

ONGEROEPEN. *bijv. w. Qui n'est pas mandé, qui n'est pas appellé.*

Ongeroepen binnen komen. *Entrer sans avoir été appellé ou sans être mandé.*

ONGEROERD. *bijv. w.* Dat niet geroerd is. *Pas troublé, pas remué.*

Een ongeroerd water. *De l'eau claire, de l'eau reposée, de l'eau qui n'est pas trouble.*

Iets ongeroerd of stil laaten leggen. *Laisser quelque chose en repos, n'y toucher pas.*

ONGERONNEN. *bijv. w.* ongestremd, ongestold. *Pas caillé, pas figé, qui n'est pas en grumeaux.*

Daar koomt geronnen en ongeronnen bloed uit de wonde. *Il sort du sang caillé & du sang liquide de la playe, il en sort du sang & des grumeaux de sang.*

ONGERUST. *bijv. w.* onrustig, knagend. *Inquiet, turbulent, agité.*

Een ongerust mensch, een ongerust leven. *Un homme inquiet ou turbulent, une vie agitée.*

Een ongerust geweeten of gewisse. *Une conscience inquiète ou agitée.*

Maak u daar over niet ongerust. *Ne vous inquiétez pas de cela.*

Ongerust. *bijv.* In onrust of bekommering. *Allarmé, en souci, en inquiétude.*

Zij leeven altoos ongerust. *Ils vivent toujours en allarmes, ils sont toujours en souci.*

Zoo dikwils als ik 's avonds te veel eet, slaap ik ongerust. *Toutes les fois que je mange trop le soir, je ne dors pas tranquillement, je dors d'un sommeil inquiet.*

Ongerustelijk. *bijv.* Met onrust, zonder ruste. *Avec inquiétude, sans repos.*

Ongerustelijk zijn leven doorbrengen. *Passer sa vie en inquiétudes, n'être jamais en repos, être continuellement agité.*

Ongerustheid. z. v. onrust, knaaging. *Inquiétude, agitation, allarme.*

Dat baarde hem eene groote ongerustheid. *Cela lui causa une grande inquiétude.*

De ongerustheid des Gemoeds is eene hel op aarde. *Les remords ou le trouble de la conscience sont un enfer sur la terre.*

Ongerustigheid. *zie* ongerustheid.

ONGESCHAAFD. *bijv. w.* Rouw. *Pas rabotté, rude.*

Ongeschaafde planken. *Des planches rudes, des planches qui ne sont pas rabottées.*

ONGESCHAAKT. *bijv. w.* Niet weg gevoerd. *Qui n'est pas enlevé, pas ravi.*

ONGESCHAAPEN of ongeschapen. *bijv. w.* Niet geschaapen. *Qui n'est pas créé, incréé.*

Het ongeschapen Wezen, God. *L'Etre incréé, Dieu.*

De ongeschapene Wijsheid, God de Zoon. *La Sapience incréée, Dieu le Fils.*

ONGESCHAT. *bijv. w.* Niet geschat. *Qui n'est pas taxé.*

Een ongeschat stuk lands. *Une pièce de terre qui n'est pas dans la taxe ou qui n'a pas été taxée.*

ONGESCHEELD. *bijv. w.* ongescheiden. *Qui n'est pas séparé.*

Ongescheelde darmen. *Des boyaux qui tiennent encore à la graisse.*

Ongescheeld hoofdhair. *Des cheveux embrouillées, des cheveux qui ne sont pas séparés ou démêlés.*

ONGESCHEEPT. *bijv. w.* Niet te scheep gedaan. *Pas embarqué, pas chargé dans un vaisseau.*

De goederen zijn nog ongescheept. *Les marchandises ne sont pas encore embarquées ou chargées.*

ONGESCHEIDEN. *bijv. w.* onverdeeld. *Qui n'est pas séparée, entier, pas partagé.*

Een ongescheiden boedel. *Un héritage qui n'est pas encore partagé.*

De

Digitized by Google

De kinderen zijn nog ongeſcheiden. *Les enfans n'ont pas encore partagé l'héritage.*

ONGESCHELD. *bijv. w.* ongeſchild. *Pas pelé.*

Ongeſchelde teen, appelen, enz. *De l'oſier qui n'eſt pas pelé, des pommes qui ne ſont pas pelées.*

ONGESCHEND. *bijv. w.* ongeſchonden, onverminkt. *Entier, qui n'eſt pas endommagé.* zie ook Ongeſchonden.

Dat beeld is nog ongeſchend gebleven. *Cette ſtatue eſt encore entière, elle n'a pas été endommagée.*

Die ſchrijver is ongeſchend tot ons gekomen. *Juſqu'ici on n'a point tronqué les ouvrages de cet auteur, cet écrivain eſt parvenu juſqu'à nous ſans être mutilé.*

ONGESCHERPT. *bijv. w.* Niet ſcherp gemaakt. *Point aiguiſé, pas pointu, émouſſé, plat.*

Ongeſcherpte hoefijzers. *Des fers à cheval plats, des fers à cheval qui ne ſont point faits pour aller ſur la glace.*

De paerden waaren ongeſcherpt. *Les chevaux n'étoient pas ferrés à glace.*

ONGESCHEURD. *bijv. w.* Heel, zonder ſcheuren. *Qui n'eſt point déchiré, entier.*

Ongeſcheurde kleederen, brieven, enz. *Des habits entiers ou qui ne ſont point déchirées, des lettres conſervées.*

ONGESCHIFT. *bijv. w. Qui n'eſt pas grumelé, qui n'eſt pas tourné.*

Ongeſchifte melk. *Du lait qui n'eſt pas tourné ou qui n'eſt pas grumelés.*

Ongeſchifte ſaus. *Une ſauſſe bien liée, qui n'eſt point tournée.*

* Ongeſchift. *zie* onverdeeld.

ONGESCHIKT. *bijv. w.* ongemanierd, onbeleefd. *Malhonnête, incivil, brutal, impertinent.*

Een ongeſchikt menſch. *Un impertinent, un brutal.*

Ongeſchikt, leelijk, onbetaamlijk. *Malhonnête, malſeant, indécent.*

't Staat heel ongeſchikt zoo te zitten, zoo te eeten, enz. *Il eſt fort malhonnête de ſe tenir comme cela, il eſt malſéant de manger ainſi.*

Ongeſchiktelijk. *bijw.* onbehoorlijk, onbetaamlijk. *Indécemment, d'une manière indécente.*

Iemand ongeſchiktelijk aanſpreeken, handelen. *Parler malhonnêtement à quelqu'un, le traiter indignement.*

Ongeſchiktheid. *z. v.* onbetaamlijkheid. *Déſordre, déréglement, indécence, impudence, turpitude, incivilité.*

Men zag eene groote ongeſchiktheid in haar gedrag, in 't leger, enz. *On remarquoit une extrême indécence dans ſes manières, il y eut bien du déſordre à l'armée.*

ONGESCHILDERD. *bijv. w.* ongeverfd. *Qui n'eſt pas peint.*

Een ongeſchilderde zolder. *Un plafond ſans peintures.*

ONGESCHIMMELD *bijv. w. Qui n'eſt pas moiſi.*

Ongeſchimmeld brood. *Du pain qui n'eſt pas moiſi.*

ONGESCHOEID. *bijv. w.* Zonder ſchoenen. *Sans ſouliers, déchauſſé, nuds pieds.*

Al 't volk was ongeſchoeid. *Tout le peuple étoit nuds pieds.*

Ongeſchoeid, zonder ſchoeijing. *Sans chauſſure, qui n'eſt pas chauſſé, déchauſſé.*

Een ongeſchoeide Karmelijt. *Un Carme déchauſſé.*

ONGESCHOMMELD. *bijv. w.* ongeroerd. *Que l'on n'a pas remué ou ſecoué.*

't Bier is ongeſchommeld. *La bière n'eſt pas trouble, on ne l'a pas remuée.*

ONGESCHONDEN. *bijv. w.* onbedorven, gaaf, zuiver. *Entier, point gâté.*

Een ongeſchonden ſtuk. *Une pièce entière, qui n'eſt pas tronquée, qui n'eſt pas endommagée.*

Ongeſchonden van de pokken zijn. *N'être pas gâté de la petite vérole, n'en avoir point de marques.*

De waarheid ongeſchonden bewaaren. *Garder la vérité toute pure.*

Het verdrag bleef lang ongeſchonden. *Le traité fut longtemps ſans être violé ou ſans être enfraint.*

Die maagd quam 'er niet ongeſchonden af. *Cette fille n'en échappa pas ſans être violée.*

ONGESCHOOREN of ongeſchoren. *bijv. w.* ongeſchrabd. *Pas raſé, qui n'eſt pas raclé.*

Een ongeſchoren baard. *Une barbe à faire, une longue barbe, une barbe qui n'eſt pas raſée.*

Ongeſchoren. *bijv. w.* Met een ſchaar niet geſchoren. *Qui n'a pas été coupé avec des ciſeaux.*

Zijn hair is ongeſchoren. *Ses cheveux ne ſont pas coupés, ſes cheveux ne ſont pas faits.*

Ongeſchoren palm. *Du bouïs qui n'eſt pas tondu.*

Ongeſchorene ſchaapen. *Des brebis qui ne ſont pas tondues.*

Een ongeſchoren kruin. *Une tête ſans tonſure.*

ONGESCHOTELD. *bijv. w.* Niet in ſchotelen gedaan. *Qui n'eſt pas encore mis dans des plats.*

't Suikergebak is nog ongeſchoteld. *Les ſucreries ne ſont pas encore miſes dans des plats.*

ONGESCHRAAPT. *bijv. w.* Niet afgeſchrabd. *Qui n'eſt pas raclé, qui n'eſt pas ratiſſé.*

Ongeſchraapte wortelen. *Des carottes qui ne ſont pas raclées.*

ONGESCHRABD. *zie* ongeſchraapt.

ONGESCHREVEN of ongeſchreeven. *bijv. w.* Niet geſchreven. *Non écrit, qui n'eſt pas écrit.*

Een ongeſchreven verdrag. *Un contrat ou un accord qui n'eſt pas écrit, qui n'eſt pas couché ſur le papier.*

Het ongeſchreven woord, de overlevering. *La parole non écrite, la tradition.*

Het ware beter ongeſchreven gebleeven, dan, enz. *Il vaudroit mieux que cela n'eût pas été écrit, que, &c.*

ONGESCHROEID. *bijv. w.* Door 't vuur niet geſchroeid. *Pas reuſſi, pas endommagé du feu.*

Ongeſchroeid, ongeſnoeid. *zie* onbeſnoeid.

ONGESIERD. *zie* ongecierd.

ONGESLAGEN. *bijv. w. Pas battu, ſans avoir été battu.*

ONGESLAGT. *bijv.* Niet geſlagt. *Pas tué, pas égorgé.*

De os is nog ongeſlagt. *Le bœuf n'eſt pas encore tué ou aſſommé.*

ONGESLEPEN. *zie* ongeſleepen.

ONGESLETEN. *zie* ongeſleeten.

ONGESLEGT. *bijv. w.* Niet geſlegt of om ver geſmeeten. *Qui n'eſt pas raſé, pas abbattu.*

Ongeſlegte veſtingen, wallen, enz. *Des murailles qui ne ſont pas raſées, des fortifications entières.*

ONGESLEPEN of ongeſleepen. *bijv. w.* Rouw. *Pas poli, rude.*

Ongeſlepen geſteenten. *Des pierreries brutes ou qui ne ſont pas encore taillées.*

Ongeſlepen, ongewet. *Pas aiguiſé, pas émoulu, émouſſé.*

Ongeſlepene meſſen, enz. *Des couteaux qui ne ſont pas émoulus ou qui ne ſont pas aiguiſés.*

* Ongeſlepen, bot, plomp, niet ſnedig. *Groſſier, lourd, peu aviſé.*

Een ongeſlepen verſtand. *Un eſprit groſſier ou lourd.*

ONGESLETEN of ongeſleeten. *bijv. w.* Niet geſleten. *Pas uſé, encore entier.*

Een ongeſleten kleed. *Un habit qui eſt comme neuf, qui eſt encore beau & bon, qui n'eſt pas uſé.*

ONGESLIST. *bijv. w. Beter* onbeſlist. *Indécis, qui n'eſt pas jugé.*

ONGESLOOTEN of ongeſloten. *bijv. w.* Open. *Ouvert, qui n'eſt pas fermé.*

Met ongeſlotene deuren. *A porte ouverte.*

* Ik wandel met ongeſlotene deuren. *J'agis ouvertement ou ſans déguiſement.*

Ongeſloten, ongeëffend, openſtaande. *Pas réglé, pas ajuſté, pas ſoldé.*

ONGESMEED. *bijv. w. Qui n'eſt pas forgé.*

Dat ijzer is nog ongeſmeed. *Ce fer n'eſt pas encore forgé ou battu.*

ONGESMEERD. *bijv. w.* Niet met vet beſtreeken. *Pas graiſſé, pas frotté avec de la graiſſe.*

* Ongeſmeerd, onvermengd, zuiver. *Qui n'eſt pas falſifié, qui n'eſt pas mêlé, pas frelaté.*

Ongeſmeerde wijn. *Du vin pur, qui n'eſt pas frelaté, qui n'eſt pas falſifié.*

ONGESMET. *bijv. w.* ongeviakt. *Propre, net, pur, ſans tache.*

Ongeſmet lijnwaat. *De la toile ſans tache.*

ONGESMOLTEN. *bijv. w. Qui n'eſt pas fondu.*

Ongeſmolten boter, vet, enz. *Du beurre qui n'eſt pas fondu, de la graiſſe qui n'eſt pas fondue.*

ONGESNEDEN of ongeſneeden. *bijv. w.* ongeſnoeid. *Pas taillé, pas coupé.*

Schaamt het u niet met ongeſneedene nagels voor fatzoenelijke luiden te komen? *N'avez-vous point de honte de paroître devant des gens de façon ſans avoir rogné vos ongles?*

Ongeſneden, van den wijn ſpreekende. *Pas mélangé, pas braſſé, parlant du vin.*

ONGESNOEID. *bijv. w.* Niet beſnoeid. *Qui n'eſt pas taillé, pas ébranché.*

Een ongeſnoeide wijnſtok. *Une vigne qui n'eſt pas taillée.*

Een ongeſnoeide boom. *Un arbre qui n'eſt pas émondé, ébranché ou taillé.*

ONGESNOERD. *bijv. w.* Met geen ſnoeren gebonden. *Qui n'eſt pas lié avec des cordons ou avec des lacets.*

Ongeſnoerd hair. *Des cheveux éparpillés, des cheveux qui ne ſont pas liés ou nattés.*

* Ongeſnoerd, los, ongebonden. *Effrené, libre, diſſolu, qui n'eſt pas retenu.*

Een ongeſnoerde mond. *Une langue qui n'a point de retenue, une perſonne qui raiſonne trop librement.*

ONGESOND. *zie* ongezond.

ONGESPANNEN. *bijv. w.* Los. *Lâche, qui n'eſt pas bandé, débandé.*

Een ongeſpannen boog. *Un arc lâche ou débandé.*

ONGESPEEND. *bijv. w. Pas ſevré.*

Een ongeſpeend kind. *Un enfant qui tette encore, qui n'eſt pas ſevré.*

Ongeſpeende viſch. *Du poiſſon qui n'a pas dégorgé, qu'on n'a pas changé d'eau.*

ONGESPEKT. *bijv. w. Pas lardé.*

Van ongeſpekt gebraad houden. *Aimer mieux*

Digitized by Google

mieux le rôti qu'on ne larde pas ou qui n'eſt pas lardé.

ONGESPIJST. *bijv. w.* Onvoorzien van leeſtogt. *Dépourvu de munitions de bouche, ſans vivres.*

De ſtad bleef ongeſpijſt. *La ville demeura ſans vivres, la ville fut ſans munitions de bouche.*

ONGESPIT. *bijv. w.* Niet omgeſpit. *Qui n'eſt pas bêché.*

Ongeſpit land. *De la terre qui n'eſt pas bêchée ou remuée.*

ONGESPITST. *bijv. w.* ongeſcherpt, ſtomp. *Qui n'eſt pas aiguiſé, que l'on n'a point fait pointu, où l'on n'a point fait de pointe.*

ONGESPLETEN of ongeſpleeten. *bijv. w.* ongercceten, ongeſcheurd. *Sans fentes, pas fêlé, pas fendu.*

ONGESPONNEN. *bijv. w. Qui n'eſt pas filé.*

Ongeſponnen vlas. *Du lin qui n'eſt pas filé ou qui n'eſt pas mis en œuvre.*

ONGESPOORD. *bijv. w.* Zonder ſpooren. *Qui n'eſt pas éperonné, ſans éperons.*

Ongeſpoorde ruiters. *Des cavaliers ſans éperons.*

ONGESPREID. *bijv. w. Qui n'eſt pas étendu.*

Het bed is nog ongeſpreid. *Le lit n'eſt pas encore accommodé.*

ONGESPRENGD. *bijv. w.* Niet met zout beſprengd. *Qui n'eſt pas ſaupoudré.*

Ongeſprengd vleeſch. *De la chair qui n'a pas été ſaupoudrée.*

ONGESPRENKELD. *bijv. w.* ongeſprikkeld, wit: van de ſneê der gebondene boeken ſpreekende. *Qui n'eſt pas tacheté, pas bigarré: parlant des livres dont on marbre la tranche de différentes couleurs.*

Ongeſprenkelde boeken. *Des livres qui ne ſont pas tachetés ou qui ſont blancs ſur la tranche.*

ONGESTADIG. *bijv. w.* onſtandvaſtig, veranderlijk. *Inconſtant, volage, changeant, variable, léger.*

Een ongeſtadig menſch. *Une perſonne inconſtante, un homme volage.*

't Is ongeſtadig weêr. *Il fait un temps changeant ou variable.*

Eene ongeſtadige liefde. *Un amour paſſager ou inconſtant.*

Ongeſtadig in al zijn doen zijn. *Etre inconſtant dans toute ſa conduite, ne ſuivre point de régle fixe.*

Ongeſtadig. *bijw.* zie ongeſtadiglijk.

Ongeſtadigheid. *z. v.* onſtandvaſtigheid, veranderlijkheid. *Inconſtance, légéreté.*

In de Waereld is niets dan eene geſtadige ongeſtadigheid. *Il n'y a dans le Monde qu'une inconſtance continuelle.*

Ongeſtadiglijk. *bijw.* onſtandvaſtiglijk. *Variablement, inconſtamment, avec inconſtance.*

Iemand ongeſtadiglijk beminnen. *N'aimer pas conſtamment quelqu'un, l'aimer d'un amour volage.*

ONGESTALTE. *z. v.* ongeſtelдheid, zwakheid. *Difformité, foibleſſe, mauvais état.*

In eene groote ongeſtalte naar ziel en lichaam zijn. *Etre dans une mauvaiſe diſpoſition à l'égard du corps & de l'ame.*

Ongeſtalte. *Woord der Geneeskunde.* Bedurvenheid van bloed en ſappen. *Cachexie, cacochyme: terme de Médecine.*

ONGESTAMPT. *bijv. w.* ongeſtooten, heel. *Qui n'eſt pas pilé, pas pulvériſé, entier.*

Ongeſtampte drogerijen. *Des drogues entiéres, des drogues qui ne ſont point en poudre.*

ONGESTAPELD. *bijv. w.* Als, ongeſtapeld hout. *Du bois qui n'eſt pas mis ou arrangé l'un ſur l'autre, qui n'eſt pas mis en piles.*

ONGESTEVEN of ongeſteeven. *bijv. w* ongeſtijfd. *Qui n'eſt pas empeſé, où il n'y a point d'empois ou de colle.*

Ongeſteeven lijnwaat. *Du linge ſans empois ou qui n'eſt pas empeſé.*

Eene ongeſteevene bef om hebben. *Avoir au cou un rabat qui n'eſt pas empeſé.*

ONGESTELD. *bijv. w.* Zwak, ongezond. *Foible, en mauvaiſe diſpoſition, débile, indiſpoſé,*

Eene ongeſtelde maag hebben. *Avoir l'eſtomac foible, débile ou en mauvais état.*

Heel ontſteld zijn. *Etre tout-à-fait indiſpoſé, n'être point du tout bien.*

Ongeſteld, niet geſteld. *Pas accommodé, pas ajuſté, pas accordé.*

De luit is ongeſteld. *Le lut n'eſt pas accordé.*

Ongeſteldheid. *z. v.* Zwakheid. *Indiſpoſition, débilité.*

Ongeſteldheid, ongeſtuimigheid. *Deſordre, inconſtance.*

De ongeſteldheid van 't weêr. *L'inconſtance du temps, le déréglement de la ſaiſon.*

ONGESTERKT. *bijv. w. Foible, débile, pas renforcé.*

Zijn lichaam blijft ongeſterkt om dat hij ſpijzen eet die niet voeden. *Son corps demeure foible ou débile, ou ne peut ſe renforcer, parce qu'il ne mange que des viandes peu nourriſſantes.*

ONGESTEVELD. *bijv. w.* Geene ſtevels aan hebbende. *Qui n'eſt pas botté, ſans bottes.*

De ruiter is nog ongeſteveld. *Le cavalier n'eſt pas encore botté.*

Hij ging ongeſteveld te paerde zitten. *Il monta à cheval ſans bottes.*

ONGESTEVEN. *zie* ongeſteeven.

ONGESTIGT. *bijv. w.* ongebouwd. *Qui n'eſt pas fondé, pas bâti.*

ONGESTIJFD. *zie* ongeſteeven.

ONGESTILD. *bijv. w.* onbedaard. *Pas appaiſé.*

Eene ongeſtilde zee. *Une mer agitée, une mer qui n'eſt pas appaiſée ou pas calme.*

Ongeſtild, onbezadigd. *Pas modéré, pas appaiſé.*

Eene ongeſtilde tooren of gramſchap. *Une colére qui dure encore, qui n'eſt pas appaiſée.*

ONGESTOFFEERD. *bijv. w.* Niet opgeſchikt. *Qui n'eſt pas meublé.*

Eene ongeſtoffeerde kamer. *Une chambre vuide, une chambre ſans meubles.*

‡ Dat is eene ongeſtoffeerde leugen. *Voilà une bourde trop groſſiére, ce menſonge-là eſt trop plat, trop groſſier.*

ONGESTOLEN. *bijv. w. Qui n'eſt pas dérobé.*

Geſtolen en ongeſtoolen goed koopen. *Acheter des hardes de quelque main qu'elles viennent, acheter de toutes ſortes de nippes.*

ONGESTOORD. *bijv. w.* onverhinderd. *Pas inquiété, tranquille.*

Eene ongeſtoorde ruſt bezitten. *Jouïr d'un tranquille repos, poſſéder un profond repos.*

Ongeſtoord, niet quaad of niet toornig zijn. *N'être pas irrité, n'être pas en colére.*

ONGESTOOVEN. *bijv. w.* ongeſtampt, heel. *Qui n'eſt pas pilé, pas broyé.*

Ongeſtooten peper. *Du poivre qui n'eſt pas pilé, du poivre en grains.*

ONGESTOPT. *bijv. w.* Open, niet toegeſtopt. *Qui n'eſt pas bouché, qui n'eſt pas farci ou rempli.*

Eene ongeſtopte pijp. *Une pipe qui n'eſt pas remplie de tabac.*

ONGESTORVEN. *bijv. w.* Levendig. *Qui n'eſt pas mort, vivant.*

ONGESTOUWD. *bijv. w.* ongeſtapeld. *Pas entaſſé, pas accumulé.*

ONGESTRAFT. *bijv. w.* Dat niet geſtraft is. *Impuni, pas puni, ſans punition.*

Een ongeſtraft quaad. *Un mal ou un crime impuni.*

Een quaad ongeſtraft laaten of niet ſtraffen. *Laiſſer quelque crime impuni, ne le pas punir.*

De ſchelm zal niet ongeſtraft blijven. *Le fripon ne demeurera pas impuni, le ſcélérat ſera puni.*

Ongeſtraft, *bijw. Impunément.*

Hij zal mij niet ongeſtraft hoonen. *Il ne m'affrontera pas impunément.*

Ongeſtraftheid. *z. v.* Straffeloosheid. *Impunité, manque de punition.*

ONGESTROOID. *bijv. w.* Niet geſtrooid. *Qui n'eſt pas ſemé, qui n'eſt pas éparpillé ou répandu.*

Eene ongeſtrooide bruid. *Une mariée à qui on n'a point jetté de fleurs.*

ONGESTUIMIG. *zie* onſtuimig.

ONGESTURVEN. *zie* ongeſtorven.

ONGESUIKERD. *bijv. w. Pas ſucré, ſans ſucre.*

ONGETAAND. *bijv. w.* ongegeeld. *Pas bazané, pas jauni.*

Een ongetaand zeil. *Une voile qui n'eſt pas jauni.*

ONGETABBERD. *bijv. w.* Die geen tabberd aan heeft. *Sans robe.*

Een ongetabberd Raadsheer. *Un conſeiller ſans robe, un Conſeiller d'épée.*

Ongetabberd te hoof koomen. *Venir ſans robe à la cour, y venir en habit d'épée.*

ONGETAKELD. *bijv. ws* Niet toegetakeld. *Qui n'eſt pas équipé, qui eſt ſans agrès.*

Een ongetakeld ſchip. *Un vaiſſeau qui n'eſt pas équipé ou qui n'a pas ſes agrès.*

ONGETAKT. *bijv. w.* Zonder takken. *Pas branchu, ſans branches.*

Ongetakte hertshoorens. *Des cornes de cerf qui n'ont pas de branches.*

ONGETEELD. *bijv. w.* Die of dat niet geteeld is. *Qui n'a pas été produit, improduit.*

ONGETEERD. *bijv. w.* Niet met teer beſmeerd. *Pas goudronné.*

Eene ongeteerde ſchuit. *Un bateau qui n'eſt pas goudronné.*

ONGETEKEND. *bijv. w.* Niet ondertekend. *Pas ſigné.*

Een ongetekend ſchrift heeft geen kragt in regten. *Un écrit qui n'eſt pas ſigné n'eſt d'aucune validité en juſtice.*

Ongetekend, ongemerkt, met geene letteren getekend. *Qui n'eſt pas marqué, ſans marque.*

Ongetekend lijnwaat. *Du linge qui n'eſt pas marqué.*

Ongetekend, ongevlekt. *zie* ongevlekt.

ONGETELD. *bijv. ws* Dat niet geteld is. *Qui n'eſt pas compté, ſans être compté.*

Ongeteld geld. *De l'argent qui n'eſt pas compté.*

Ongetelde ſchaapen. *Des moutons qui ne ſont pas comptés.*

ONGETEMD. *bijv. w.* Wild, ongeregeld. *Indompté, effréné, fougueux.*

* Ongetemde hartstogten. *Des paſſions effrénées, des déſirs immodérés.*

ONGETEMPERD. *bijv. w. and. w.* ongemarigd. *Intempéré, qui n'eſt pas réglé, pas modéré.*

Eene ongetemperde lugt. *Un air intempéré ou un air qui n'eſt pas tempéré.*

't Is ongetemperd weêr. *Le temps eſt intempéré ou déréglé.*

Onge-

Digitized by Google

Ongetemperdheid. z. v. ongematigdheid. *Intempérie.*
De ongetemperdheid der lugt veroorzaakt veele ziekten. *L'intempérie de l'air cauſe beaucoup de maladies.*
ONGETERGD. *bijv. w.* Niet aangehitſt. *Qui n'eſt pas irrité, pas excité.*
Een ongetergde hond is niet te vreezen. *Un chien qu'on n'irrite pas n'eſt point à craindre.*
Laat den hond ongetergd. *Laiſſez le chien en repos, ne l'irritez pas.*
ONGETEUGELD. zie ongetoomd.
ONGETIMMERD. *bijv. w.* ongebouwd. *Qui n'eſt pas achevé de bâtir.*
Dat huis lag lang ongetimmerd. *Cette maiſon fut longtemps à bâtir, on y a travaillé longtemps.*
ONGETOETST. *bijv. w.* Niet aan den toetsſteen geſtreeken. *Pas eſſayé, pas frotté à la pierre de touche, pas éprouvé.*
Ongetoetſt goud. *De l'or qui n'eſt pas eſſayé, qui n'eſt pas éprouvé ſur la pierre de touche.*
ONGETOOMD. *bijv. w.* Zonder toom. *Sans bride.*
Ongetoomde paerden. *Des chevaux ſans brides, des chevaux libres.*
* Ongetoomd, uitſporig, ongeregeld. *Déréglé, effrené, extravagant.*
Ongetoomde luſten of begeerlijkheden. *Des convcitiſes déréglées, des déſirs extravagans.*
ONGETOOND. zie onvertoond.
ONGETOUWD. *bijv. w. Pas envoyé.*
ONGETREEDEN. *bijv. w. Pas foulé, pas applani avec les pieds.*
Ongetreeden turf. *Des tourbes qui ne ſont pas foulées.*
Ongetreeden, doortreeden van de bolſteren niet gezuiverd. *Pas foulé, qui n'eſt pas ſéparé des coſſes.*
Ongetreeden boekwijt. *Du bled ſarraſin qui n'eſt pas foulé.*
ONGETROFFEN. *bijv. w.* ongeraakt. *Pas atteint, à quoi on n'a pu atteindre, pas touché.*
Een ongetroffen doelwit. *Un but auquel on n'a point atteint, un but auquel on n'a pas frappé.*
ONGETROKKEN. *bijv. w. Qui n'eſt pas tiré, pas allongé.*
Een ongetrokken loop van een roer. *Un canon de monſquet qui n'eſt pas rayé.*
Ongetrokken gouddraad. *Du fil d'or qui n'a pas été tiré.*
ONGETROOST. *bijv. w.* Zonder trooſt of hulp. *Sans conſolation.*
Zij moeſt ongetroost vertrekken. *Il fallut qu'elle partit ſans recevoir de conſolation.*
ONGETROUW. *bijv. w.* ontrouw, trouwloos. *Infidèle, traitre, perfide.*
Een ongetrouw knegt. *Un valet infidèle, un ſerviteur perfide.*
Ongetrouw, onwaaragtig. *Faux, infidèle, qui n'eſt pas véritable.*
Dat is een ongetrouw verhaal van die geſchiedenis. *C'eſt un récit infidèle de cette hiſtoire, c'eſt un faux récit, cela n'eſt pas le récit fidèle de ce qui s'eſt paſſé.*
Iemand ongetrouw zijn. *Etre infidèle à quelqu'un, ne lui être pas fidèle.*
ONGETROUWD. *bijv. w.* ongehuwd. *Qui n'eſt pas marié.*
Hij is nog ongetrouwd. *Il n'eſt pas encore marié.*
Een ongetrouwd man, een vrijer. *Un homme qui n'eſt pas marié.*
ONGETROUWELIJK. *bijw.* Niet getrouw. *Infidèlement, fauſſement.*
Iemand ongetrouwelijk dienen. *Servir quelqu'un infidèlement, le trahir, le tromper.*
Ongetrouwigheid. z. v. Trouwloosheid. *Infidélité, perfidie, trahiſon.*
Zijnen Heere eene groote ongetrouwigheid toonen. *Marquer une grande infidélité pour ſon Maître, lui être perfide.*
ONGETUGTIGD. *bijv. w.* Niet gekaſtijd. *Non châtié, non corrigé.*
ONGETUIND. zie onbetuind.
ONGETWEERND. *bijv. w.* ongetwijnd. *Qui n'eſt pas tors.*
Ongetweernd garen. *Du fil qui n'eſt pas tors.*
ONGETWIJFELD. *bijw.* Zekerlijk, zonder twijfel, ontwijfelbaar. *Indubitablement, certainement, ſans doute.*
't Leger zal ongetwijfeld opbreeken. *L'armée décampera indubitablement ou ſans doute.*
ONGETWIJND. zie ongetweernd.
ONGEVAAR. *bijw.* omtrent. *Preſque, à peu près, environ.*
Daar gaan ongevaar 100 kannen in. *Ce vaiſſeau contient à peu près cent pots.*
ONGEVAL. z. g. Ramp, ongeluk. *Malheur, infortune, diſgrace.*
Een zwaar ongeval hebben. *Avoir un grand malheur, être tombé dans une cruelle diſgrace.*
Ongevallig. zie ongelukkig.
ONGEVALSCHT. zie onvervalſcht.
ONGEVEDERD. *bijv. w.* Vederloos, zonder veêren. *Sans plumes.*
Een ongevederde vogel. *Un oiſeau ſans plumes.*
ONGEVEEGD. *bijv. w.* Vuil, niet geveegd. *Pas balayé.*
Eene ongeveegde ſtraat. *Une rue qui n'eſt pas balayée.*
ONGEVEER. zie ongevaar.
ONGEVEILD. *biv. w.* Niet te koop geveild. *Pas mis ou expoſé en vente.*
Ongeveilde waaren. *Des marchandiſes ou denrées qui ne ſont pas miſes ou expoſées en vente.*
ONGEVEINSD. *bijv. w.* opregt. *Sincére, pas feint, non feint.*
Eene ongeveinsde vriendſchap. *Une amitié ſincére.*
Een ongeveinsd menſch. *Un homme ſincére, de candeur, &c.*
Ongeveinsd in al zijn doen zijn. *Faire tout avec ſincérité ou ſincérement, marquer de la candeur ou de la franchiſe dans toutes ſes actions.*
Ongeveinsdelijk. *bijw.* opregtelijk. *Sincérement, franchement.*
Ongeveinsdelijk de waarheid bekennen. *Avouer ſincérement la vérité.*
Ongeveinsdelijk iemand beminnen. *Aimer quelqu'un ſincérement.*
Ongeveinsdheid. z. v. opregtigheid. *Candeur, ſincérité, franchiſe.*
ONGEVERFD. *bijv. w.* ongeſchilderd. *Pas peint, pas peinturé.*
Ongeverfde huizen, zolders, venſters, enz. *Maiſons, plat-fonds, fenêtres qui ne ſont pas peintes ou peinturées.*
ONGEVERGD. *bijv. w.* onverzogt. *Pas demandé, pas ſollicité.*
Eene ongevergde vriendſchap. *Une amitié qui n'a pas été demandée ou ſollicitée.*
ONGEVERWD. *bijv. w.* ongeverfd. *Pas teint.*
Ongeverwd laken, linnen. *Drap qui n'eſt pas teint, toile qui n'eſt pas teinte.*
ONGEVESTIGD. *bijv. w.* onvaſt, onzeker. *Incertain, peu aſſuré, peu ſolide.*
Ongeveſtigde gedagten. *Penſées incertaines, penſées vagues.*
Ongeveſtigde voornemens of raadſlaagen. *Deſſeins ou conſeils pas fondés ou ſans fondement.*
Ongeveſtigd, dat nergens op geveſtigd is. *Qui n'eſt pas fondé, qui n'eſt fondé ſur rien.*
Ongeveſtigd geld. *Argent qui n'eſt pas hypothéqué.*
ONGEVIERD. *bijv. w. Pas célébré.*
Een ongevierde dag. *Jour qu'on n'a pas célébré.*
ONGEVIJLD. *bijv. w.* Rouw. *Point limé ou poli.*
Ongevijld ijzerwerk. *De l'ouvrage de fer qui n'eſt pas poli ou limé.*
ONGEVILD. *bijv. w. Pas écorché.*
Dat paerd leid nog ongevild. *Ce cheval n'eſt pas encore écorché.*
‡ ONGEVINGERD. *bijv. w.* Niet met de vingeren aangeraakt. *Pas touché des doigts.*
Ongevingerd eeten. *De la viande à laquelle on n'a pas touché des doigts.*
ONGEVLAKT. *bijv. w.* ongevlekt. *Pas marqueté, pas tacheté.*
Een ongevlakte hond. *Un chien qui n'eſt pas marqueté, qui n'eſt pas tavelé.*
ONGEVLEID. *bijw.* Zonder vleijerij, regt uit. *Sans flatterie, ingénûment.*
Iemand ongevleid de waarheid zeggen. *Dire la vérité à quelqu'un ingénûment ou ſans flatterie.*
ONGEVLEKT. zie ongevlakt.
ONGEVLERKT. *bijv. w.* ongevleugeld. *Pas ailé, qui n'a pas d'ailes.*
ONGEVLOEKT. *bijv. w.* Zonder vervloekinge. *Sans imprécation, ſans maudire.*
Bileam liet Iſraël ongevloekt. *Balaam ne maudit pas Iſraël.*
ONGEVLOGTEN. *bijv. w.* Los, hangende. *Qui n'eſt pas treſſé.*
Ongevlogten hair. *Cheveux qui ne ſont pas treſſés ou nattés.*
ONGEVOED. *bijv. w.* Schraal, mager. *Maigre, pas bien nourri.*
Ongevoed vleeſch. *Chair maigre.*
ONGEVOEDERD. *bijv. w.* ongevoerd. *Pas doublé ou fourré.*
Een ongevoederde rok, mantel, enz. *Un juſte-au corps qui n'eſt pas doublé, un manteau ſans doublure, &c.*
ONGEVOEGLIJK of ongevoegelijk. *bijv. w.* onbetaamlijk. *Indécent, maiſéant, incongru, qui vient mal à propos.*
Eene ongevoeglijke verſchooning. *Une excuſe indécente, une excuſe qui vient mal à propos, une excuſe impertinente.*
't Koomt heel ongevoeglijk nu te oorlogen. *Il eſt fort mal à propos de faire la guerre à préſent.*
Ongevoeglijkheid. z. v. onbetaamlijkheid. *Indécence, incongruité, maiſéance.*
Wat ongevoeglijkheid ſteekt daar in? *Quelle incongruité y a-t-il là dédans ou en cela?*
ONGEVOEGZAAM, enz. zie ongevoeglijk, enz.
ONGEVOELIG. *bijv. w.* Zonder gevoel. *Inſenſible, ſans ſentiment.*
* Ongevoelig. *bijv. w.* onmededoogzaam, onmeedelijdende. *Inſenſible, qui n'eſt touché de rien, qui n'a pas de pitié ou de compaſſion.*
Een ongevoelig menſch, hart, enz. *Une perſonne ou un cœur inſenſible.*
* Ongevoelig over zijn quaad zijn, geen berouw over zijne zonden hebben.

Digitized by Google

Etre insensible à ses péchés, n'en avoir pas de regret, être indurci dans son crime.

Ongevoelig, ongevoeliglijk. *bijw.* Zonder dat men 't ziet of gevoelt. *Insensiblement, sans s'en appercevoir.*

Dat quaad kroop ongevoelig in. *Ce mal accrut insensiblement ou prit insensiblement racine.*

Ongevoelig zijn aanzien verliezen. *Perdre insensiblement son autorité, sa réputation ou sa bonne renommée.*

* Ongevoeligheid. *z. v.* onmeededoogzaamheid. *Insensibilité, endurcissement.*

Ongevoeligheid over eenig quaad of ongeval. *Insensibilité qu'on a pour le mal, pour le péché, pour la disgrace ou la mauvaise fortune.*

Ongevoeliglijk. *zie* ongevoelig. *bijw.*

ONGEVOLD. *bijv. w.* Niet gevold. *Pas foulé.*

Ongevold laken. *Drap qui n'est pas foulé.*

ONGEVONNIST. *bijv. w. Pas sentencié, pas condamné.*

Iemand ongevonnist ter dood brengen. *Faire mourir quelqu'un sans forme de procès ou sans lui avoir prononcé sa sentence.*

Die zaak is nog ongevonnist of niet uitgewezen. *Cette affaire n'est pas encore jugée ou décidée, elle est encore indécise.*

ONGEVORDERD. *bijv. w.* ongemaand. *Pas demandé.*

Eene ongevorderde schuld. *Dette qu'on n'a pas demandée.*

ONGEVOUWEN. *Pas plié, sans plis.*

Een ongevouwen boek, ongevouwen lijnwaat, enz. *Un livre qui n'est pas plié, toile qui n'est pas pliée.*

ONGEVRAAGD. *bijv. w.* Zonder gevraagd te zijn. *Sans être interrogé.*

Hij antwoordde op die reden ongevraagd. *Il répondit à ce discours sans être interrogé ou sans qu'on lui demandât rien.*

Ongevraagd. *bijw.* Zonder te vraagen. *Sans demander.*

Ongevraagd iets neemen. *Prendre quelque chose sans demander.*

ONGEVREESD. *bijv. w.* Die niet gevreesd word. *Non redouté, qui n'est pas craint.*

Een ongevreesd Regter. *Un Juge qui n'est pas craint ou qu'on ne craint pas.*

ONGEVULD. *bijv. w.* Niet gevuld. *Pas rempli, vuide.*

Ongevulde wijnflesschen. *Des bouteilles à vin qui ne sont pas remplies, des bouteilles vuides.*

Ongevuld, ongevold. *zie* ongevold.

ONGEWAAPEND. *zie* ongewapend.

ONGEWAARDEERD. *bijv. w.* ongeschat. *Pas prisé ou estimé, pas mis à prix, pas apprécié.*

Ongewaardeerde goeddren. *Des biens qui ne sont pas mis à prix ou qui ne sont pas appréciés.*

ONGEWAARSCHOUWD. *bijv. w. Pas averti.*

Ergens ongewaarschouwd over zijn. *N'être pas averti de quelque chose.*

ONGEWAGT. *bijv. w.* Buiten verwagtinge. *Sans être attendu.* zie onverwagt.

ONGEWALD. *zie* onbewald.

ONGEWAND. *bijv. w.* Dat niet gewand is. *Qui n'est pas vanné.*

Ongewand koorn. *Du bled qui n'est pas vanné.*

ONGEWAPEND. *bijv. w.* Zonder wapenen. *Sans armes.*

Een ongewapend soldaat. *Un soldat sans armes.*

* Ongewapend of onbereid tot eene twistredening komen. *Ne pas être fourni à glace pour disputer, entrer en dispute sans s'y être préparé.*

ONGEWARMD. *zie* ongewermd.

ONGEWASCHT. *bijv. w.* Niet met wasch bestreeken. *Pas ciré, pas enduit de cire.*

Ongewascht leder, ongewaschte schoenen, enz. *Du cuir, des souliers qui ne sont pas cirés, &c.*

ONGEWASSCHEN. *bijv. w. Pas lavé, sale.*

Met ongewasschen handen eeten. *Manger avec des mains sales, se mettre à table sans s'être lavé les mains.*

De aardbeziën zijn ongewasschen. *Les fraises ne sont pas lavées.*

* Men moet die zaak met geen ongewasschen handen of niet flordiglijk behandelen. *Il ne faut pas traiter cette affaire négligemment ou sans s'y être bien préparé.*

* Iemand iets ongewasschen zeggen, iemand iets scherp zeggen. *Dire à quelqu'un son fait, lui parler comme il faut, de la bonne manière, rudement.*

ONGEWATERD. *bijv. w.* Zuiver, niet met water gemengd. *Pur, qui n'est pas mêlé avec de l'eau.*

Ongewaterde wijn. *Du vin pur, du vin sans eau.*

* Ongewaterd, effen, ongevlamd. *Uni, égal, qui n'est pas ondé.*

Ongewaterd hout, ongewaterde stof. *Bois qui n'est pas ondé, de l'étoffe qui n'est pas ondée.*

ONGEWEEKT. *bijv. w.* ongeweikt. *Pas détrempé.*

Ongeweekt brood. *Du pain qui n'est pas trempé.*

ONGEWEERD. *bijv. w.* onverhinderd. *Pas empêché.*

Een ongeweerd quaad. *Un mal qu'on n'a pas empêché, auquel on ne s'est point opposé.*

ONGEWEERDEERD. *zie* ongewaardeerd.

ONGEWEETEN. *zie* onbekend.

ONGEWEEVEN, *bijv. w. Point tissu.*

Ongeweeven garen. *Du fil qui n'est pas mis en œuvre.*

ONGEWEIGERD. *bijv. w.* Niet ontzegd. *Pas refusé, accordé, pas rejetté.*

Een ongeweigerd verzoek. *Demande qu'on n'a pas rejettée, qui n'est pas refusée, qu'on a accordée.*

Ongevraagd, ongeweigerd. *Spreekw. Pas demandé, pas refusé.*

ONGEWEIKT. *zie* ongeweekt.

ONGEWELFD. *bijv. w.* ongewulfd. *Pas voûté.*

Een ongewelfde kelder. *Une cave qui n'est pas voutée.*

ONGEWEND. *bijv. w.* ongekeerd. *Pas retourné.*

Dat kleed is nog ongewend. *Cet habit n'est pas encore retourné.*

ONGEWEND. *bijv. w.* ongewoon. *Pas accoutumé.*

Ongewend zijn te arbeiden. *N'être pas accoutumé à travailler, n'avoir pas accoutumé de travailler.*

Ongewente. *zie* ongewoonte.

ONGEWENSCHT. *bijv. w. Pas souhaité.*

Een ongewenscht goed. *Un bien qu'on n'a pas souhaité, un bien auquel on n'a pas aspiré.*

ONGEWERKT. *bijv. w.* Rouw. *Qui n'est pas mis en œuvre.*

Ongewerkte zijde. *De la soye qui n'est pas mise en œuvre.*

Ongewerkt, ongewrogt. Als, ongewerkte servetten. *Des serviettes qui ne sont pas ouvrées, des serviettes unies.*

ONGEWERMD, ongewarmd. *bijv. w. Pas chauffé.*

In een ongewermd bed gaan. *Se coucher dans un lit qui n'a pas été chauffé.*

ONGEWET. *bijv. w.* ongeslepen. *Pas aiguisé.*

Een ongewet mes. *Un couteau qui n'est pas aiguisé.*

ONGEWEETEN. *zie* ongeweeten.

ONGEWEVEN. *zie* ongeweeven.

ONGEWIED. *bijv. w.* Vol onkruid. *Plein de mauvaises herbes, qui n'est pas sarclé.*

Een ongewiede hof. *Jardin plein de mauvaises herbes, lequel on n'a pas sarclé, dont on n'a pas arraché les méchantes herbes.*

ONGEWIEGD. *bijv. w.* Zonder gewiegd te worden. *Sans être bercé.*

Dat kind gaat ongewiegd slaapen. *Cet enfant dort ou s'endort sans être bercé.*

‡ Ik zal van de nagt wel ongewiegd slaapen. *Je sens que je dormirai d'un profond somme cette nuit, que je serai aussitôt endormi que couché, qu'il ne sera pas besoin de me bercer pour me faire dormir.*

ONGEWIGTIG. *bijv. w.* Van geen gewigte. *Qui n'est d'aucune conséquence, de peu d'importance, frivole.*

Een ongewigtig vraagstuk, verschil, enz. *Interrogation, demande, dispute, querelle qui n'est d'aucune conséquence, un différend de peu d'importance.*

ONGEWIJD. *bijv. w.* Niet gewijd, niet heilig, waereldlijk. *Pas sacré, séculier, laïque, profane, pas béni.*

Eene ongewijde plaats. *Un lieu profane ou qui n'est pas sacré.*

Gewijde en ongewijde Schrijvers. *Auteurs sacrés & profanes.*

Ergens ongewijde handen aanslaan. *Abuser des choses sacrées par des attouchemens profanes, porter une main profane sur des choses sacrées.*

ONGEWILD. *bijv. w.* onbegeerd. *Qu'on ne recherche, qu'on ne veut ou qu'on désire pas.*

Dat is ongewilde waar. *Ce sont des denrées, des marchandises qu'on ne recherche pas, qu'on ne veut pas, des denrées dont on ne fait guères de cas.*

Ongewillig. *bijv. w.* onwillig. *Involontaire, contraint, forcé.*

Eene ongewillige gift. *Une donation involontaire ou forcée.*

Ongewillig zijn om te betaalen, om te vertrekken, enz. *Payer de mauvaise grace ou à contre-cœur, être négligent à payer, à partir, ne pas payer volontiers, partir malgré soi.*

Ongewillig, ongewilliglijk. *bijw.* ongaarne. *A contre-cœur, pas volontiers, involontairement, malgré soi.*

Ongewillig uit eene plaatze vertrekken. *S'en aller ou sortir d'un lieu à contre-cœur, quiter involontairement un poste.*

Ongewilligheid. *zie* onwilligheid. *Manque de bonne volonté.*

Ongewilliglijk. *zie* ongewillig. *bijv.*

ONGEWIS. *bijv. w.* onzeker, twijfelagtig. *Douteux, incertain.*

Een ongewis voorneemen, oogmerk, enz. *Un dessein douteux, incertain, &c. un projet vague.*

Ongewisheid. *z. v. Incertitude.*

ONGEWISSELD. *bijv. w.* onveranderd. *Pas échangé.*

Een ongewisseld geluk. *Une fortune constante, qui n'a pas changé.*

De gevangenen zijn nog ongewisseld. *Les prisonniers ne sont pas encore échangés.*

Ongewisselijk. *bijw.* Op eenen ongewissen tijd. *Dans un temps qui n'est pas certain.*

Digitized by Google

certain ou assuré, à un terme qui n'est pas fixé.

Hij zal hem ongewisselijk overvallen. *Il le surprendra quand il y pensera le moins.*

ONGEWIST. *bijv. w.* Niet afgeveegd. *Pas essuyé, torché ou nettoyé.*

ONGEWIT. *bijv. w.* Vuil, niet gewit. *Pas blanchi.*

Een ongewitte muur. *Un mur qui n'est pas blanchi, une muraille qui n'est pas blanchie.*

ONGEWOND. *bijv. w.* ongequetst. *Sans blessure, sans playe, sans être blessé.*

Ongewond uit den slag komen. *Retourner ou se tirer d'un combat ou d'une bataille sans blessure ou sans être blessé.*

ONGEWONDEN. *bijv. w. Pas devidé.*

Ongewonden garen, zijde, enz. *Du fil qui n'est pas devidé, de la soye qui n'est pas devidée.*

ONGEWOON. *bijv. w.* ongewend, zeldzaam. *Inaccoutumé, rare, qui n'est pas ordinaire.*

Eene ongewoone spreekwijze. *Une phrase inusitée.*

Ongewoon zijn lang te slaapen. *N'être pas accoutumé à dormir longtemps, n'avoir pas accoutumé de dormir longtemps.*

Een ongewoon gebruik. *Une coutume rare ou qui n'est pas ordinaire, une maniére d'agir extraordinaire, une coutume singuliére.*

Dat is mij niet ongewoon. *Cela m'est assez ordinaire, je suis accoutumé à cela.*

Ongewoon. *In 't gerigte. Insolite.*

Ongewoonheid. z. v. ongewoonte. *Manque de coutume, d'accoutumance ou d'habitude.*

Door de ongewoonheid van 't werk, moest hij, enz. *Faute d'être accoutumé au travail, il lui fallut, &c.*

Ongewoonlijk. *zie* ongewoon.

Ongewoonte. z. v. ongewoonheid. *Faute de coutume ou d'habitude, manque d'habitude.*

Hem gaat eene groote ongewoonte aan. *Il n'est nullement accoutumé à cela.*

Die zaak raakt in ongewoonte of in ongebruik. *Cette chose vient hors de coutume, cela sort d'usage.*

ONGEWRAAKT. *bijv. w.* Niet afgekeurd of verworpen. *Pas rejetté, desaprouvé ou condamné.*

ONGEWREVEN of ongewreeven. *bijv. w.* Dat niet gewreven is. *Pas frotté, pas brisé, pas broyé.*

Ongewreven verf. *Des couleurs qui ne sont pas broyées.*

ONGEWROGT. *zie* ongewerkt.

ONGEWROKEN. *bijv. w.* Zonder wraak te neemen. *Pas vengé, sans vengeance.*

Zijn dood bleef ongewroken. *Sa mort ne fut pas vengée, sa mort demeura sans vengeance.*

ONGEWRONGEN. *bijv. w.* Niet gedraaid. *Pas tordu.*

ONGEWROOKEN. *zie* ongewroken.

ONGEWULFD. *zie* ongewelfd.

ONGEWURGD. *bijv. w. Sans étrangler, sans avoir été étranglé.*

ONGEZAAGD. *bijv. w.* Dat niet gezaagd is. *Pas scié.*

ONGEZAAID. *bijv. w. Qu'on n'a pas semé, qui n'a pas été semé.*

In mijnen hof wast ongezaaid kruid. *Il croit dans mon jardin beaucoup d'herbes qui n'y ont pas été semées.*

ONGEZADELD. *bijv. w.* Zonder zadel. *Pas sellé, sans selle.*

Een ongezadeld paerd. *Un cheval sans selle ou qui n'est pas sellé, un chevol dessellé.*

ONGEZALFD. *bijv. w. Qui n'est pas oint.*

Een ongezalfd Koning. *Un Roi qui n'est pas oint, un Roi qui n'a pas été sacré.*

ONGEZEGELD. *bijv. w.* Open, niet verzegeld. *Pas scellé, pas cacheté.*

Ongezegelde brieven. *Lettres qui ne sont pas cachetées.*

ONGEZEGEND. *bijv. w.* Zonder zegen. *Pas béni, sans bénédiction.*

Ongezegende oorlog. *Une maudite ou malheureuse guerre.*

ONGEZEGGELIJK. *bijv. w.* Halstarrig, hardnekkig. *Obstiné, opiniâtre, incorrigible.*

Een ongezeggelijk mensch. *Une personne obstinée ou opiniâtre.*

Een ongezeggelijk kind. *Un enfant incorrigible.*

Ongezeggelijkheid. z. v. Hardnekkigheid. *Opiniâtreté, obstination.*

Ergens eene groote ongezeggelijkheid in toonen. *Marquer une grande opiniâtreté en quelque chose.*

ONGEZELLIG. *bijv. w.* Niet gezellig. *Insociable.*

ONGEZIEN. *bijv. w.* Dat niet gezien word. *Invisible, qu'on ne peut voir ou qu'on ne voit pas.*

Ongezien, ongeagt, veragt. *Mépriſé, vil, rebuté.*

Ongezien in eene stad zijn. *N'être pas vu de bon œil dans une ville, y être mépriſé.*

Ongezien. Slegt, lelijk. *Qui a méchante ou mauvaise mine, laid.*

Dat goed ziet 'er ongezien uit. *Ces bardes, ces denrées, ces marchandises, ces choses ont mauvaise mine.*

ONGEZIND. *bijv. w.* ongenegen. *Pas enclin, pas affectionné.*

Hij is gantsch ongezind om zoo veel geld te verquisten. *Il n'est point du tout d'humeur à dépenser tant d'argent.*

Iemand ongezind zijn. *N'être pas porté pour quelqu'un, ne lui être pas affectionné.*

Ongezind, moeijelijk, te onvreden. *Mécontent, mal-content.*

ONGEZODEN. *bijv. w.* ongekookt, raauw. *Cru, pas cuit, pas bouilli.*

't Vleesch staat nog ongezoden. *La chair ou la viande est encore crue ou n'est pas encore cuite.*

ONGEZOGT. *bijv. w.* Dat niet gezogt is. *Pas recherché.*

* Ongezogt, natuurlijk. *Naturel, naïf, simple, pas recherché.*

Die bewijsredenen scheenen ongezogt. *Ces argumens ne paroissoient pas recherchés, ils paroissoient naturels.*

ONGEZOND. *bijv. w.* Ziek, ongesteld. *Malade, indisposé, mal-sain.*

Ongezond in 't geloof, ketterseh. *Hérétique, qui n'est pas orthodoxe.*

Ongezond, schadelijk voor de gezondheid. *Mal-sain, nuisible à la santé.*

Ongezonde kost, vrugten, enz. *Viande mal-saine, fruits nuisibles & mal-sains, &c.*

Eene ongezonde lugt. *Un air mal-sain, corrompu ou infecté.*

Ongezondelijk. *zie* Ziekelijk.

* Ongezondelijk. *bijw.* onregtzinniglijk. *Pas sainement ou injudicieusement.*

Ongezondelijk ergens van oordeelen. *Ne pas juger sainement des choses.*

Ongezondheid. z. v. Ziekte. *Indisposition, maladie, mauvaise disposition.*

Ergens eene ongezondheid haalen. *Contracter une maladie quelque part ou en quelque lieu.*

ONGEZONKEN. *bijv. w.* Niet te grond gegaan. *Pas coulé ou allé à fond.*

ONGEZOODEN. *zie* ongezoden.

ONGEZOOGD. *bijv. w.* Die niet gezoogd is. *Qui n'est pas allaité.*

Ongezoogde lammeren. *Des agneaux qui n'ont pas allaité, qui ne sont pas nourris de lait.*

ONGEZOOMD. *bijv. w.* Zonder zoom. *Pas ourlé.*

't Linnen leid nog ongezoomd. *Le linge n'est pas encore ourlé.*

Men draagt nu ongezoomde dassen. *On porte présentement des cravates sans ourlets ou qui ne sont pas ourlées.*

ONGEZOUTEN. *bijv. w.* Versch. *Pas salé, frais.*

Ongezouten vleesch. *De la chair qui n'est pas salée.*

Ongezouten boter. *Du beurre frais.*

* Ongezouten, scherp, hard. *Grossier, insipide, sans sel, rude.*

Eene ongezoutene taal. *Un langage grossier, un discours insipide.*

Ongezoutene vaerzen. *Des vers fades, plats, sans sel.*

* Iemand ongezouten bejegenen. *Parler rudement à quelqu'un, lui dire des paroles ruées, piquantes ou choquantes.*

ONGEZUIKERD. *zie* ongesuikerd.

ONGEZUIVERD. *bijv. w.* ongereinigd. *Qui n'est pas nettoyé, pas purifié, pas affiné.*

ONGEZUURD. *bijv. w.* ongedeesemd. *Sans levain.*

Ongezuurd brood. *Pain sans levain.*

Het feest der ongezuurde brooden. *La fête des pains sans levain, la fête des azimes.*

ONGEZWAGTELD. *bijv. w.* Niet met luijeren en zwagtelen bewonden. *Pas emmailloté, qui n'est pas enveloppé dans des langes.*

Het kind legt ongezwagteld in de wiege. *L'enfant est dans le berceau sans être emmailloté.*

ONGEZWAVELD. *bijv. w. Pas soufré.*

Ongezwavelde wijn. *Du vin qui n'est pas soufré.*

ONGEZWOLLEN. *bijv. w.* Niet opgezwollen. *Pas enflé, pas gonflé, pas boursoufflé.*

De voet is ongezwollen. *Le pied n'est pas enflé.*

ONGLAD. *bijv. w.* oneffen. *Pas uni, inégal, rabotteux.*

ONGODDELIJK. *bijv. w.* Godloos, heilloos. *Impie, sans religion, sans crainte de Dieu.*

Een ongoddelijk mensch. *Une personne impie, un impie.*

Ongoddelijk. *bijw.* Godlooslijk. *Avec impiété.*

ONGODIST. z. m. Godsverloochenaar, die in geen God gelooft. *Athée, celui qui ne croit point en Dieu, celui qui nie l'existence de Dieu.*

Ongodsdienstig. *bijv. w.* ongodvrugtig. *Indévot, sans religion.*

Ongodsdienstigheid. z. v. ongodvrugtigheid. *Indévotion, libertinage, irreligion.*

Ongodsdienstiglijk. *bijw.* Op eene ongodsdienstige wijze. *Indévotement, sans dévotion, avec libertinage.*

ONGODVRUGTIG. *bijv. w.* ongodsdienstig. *Indévot.*

Een ongodvrugtig volk. *Un peuple indévot.*

Ongodvrugtigheid. z. v. ongodsdienstigheid. *Sans dévotion, indévotement.*

Digitized by Google

Ergens ongodvrugtiglijk van ſpreeken. *Parler de quelque choſe indévotement, d'une maniére indévote.*

ONGODZALIG. *zie* ongodvrugtig.

ONGOELIJK. *zie* Leelijk.

ONGRONDELIJK. *bijv. w.* Onpeilbaar. *Qu'on ne peut ſonder.*

Een ongrondelijk water. *Eau dont on ne peut trouver le fond.*

ONGRONDIG. *bijv. w.* onvaſt, onzeker. *Incertain, pas aſſuré.*

Eene ongrondige kennis van eene zaak. *Une connoiſſance incertaine d'une choſe ou d'une affaire.*

Ongrondig, na den grond niet ſmaakende. Als, ongrondige viſch. *Du poiſſon qui ne ſent pas la bourbe, qui n'eſt pas bourbeux.*

ONGUNST. *z. v.* Misnoegen. *Diſgracé, mécontentement.*

Iemands ongunſt op zijnen hals haalen. *S'attirer la disgrace de quelqu'un.*

In iemands ongunſt vallen. *Tomber dans la disgrace de quelqu'un, encourir ſa diſgrace, en être diſgracié.*

Ongunſtig. *bijv. w.* ongenegen. *Pas affectionné, contraire.*

Iemand ongunſtig zijn. *N'être pas porté pour quelqu'un, ne lui être pas affectionné, lui être contraire.*

't Geluk is hem niet ongunſtig. *La fortune le favoriſe, la fortune ne lui eſt pas contraire.*

Ongunſtigheid. *z. v.* ongenegenheid. *Mauvaiſe affection ou inclination, envie.*

Ongunſtiglijk. *bijv. w.* Straffelijk, hardelijk. *Rudement, ſévérement, avec ſévérité.*

Iemand ongunſtiglijk handelen. *Traiter quelqu'un rudement.*

ONGUUR. *bijv. w.* Streng, koud, bar, buijagtig. *Rude, froid.*

Een onguur weêr. *Un temps froid, un temps rude, un temps de bourraſque.*

*Onguur, ſtraf, ſtuurs. *Fâcheux, difficile, bourru, rebarbatif.*

*Een onguur menſch. *Une perſonne fâcheuſe, difficile, un homme bourru.*

Onguurheid. *z. v.* Straf heid, ſtuurſheid. *Rudeſſe, rigueur.*

Onguurlijk. *bijw.* Hardelijk, ſtraffelijk. *Rudement, d'un maniére bourruc.*

Iemand onguurlijk bejegenen. *Dire des paroles rudes à quelqu'un, le rudoyer, le traiter brutalement.*

O N H.

ONHAAFLIJK. *zie* onroerlijk.

ONHANDELBAAR. *bijv. w.* Te zwaar om te handelen. *Pas maniable, qu'on ne peut manier.*

Dat is een onhandelbaar blok. *Voilà une piéce de bois ou un bloc qui n'eſt pas maniable, qu'on ne peut pas manier.*

*Een onhandelbaar of moeijelijk menſch. *Un homme ou une femme intraitable, qui eſt difficile & fantaſque.*

ONHANDIG. *bijv. w. en bijw. Maladroit, qui n'eſt pas adroit, maladreitement.*

Een onhandig menſch. *Une perſonne maladroite, un maladroit, un malotru.*

Dat gaat hem heel onhandig af. *Il fait cela de mauvaiſe grace ou maladroitement.*

Onhandigheid. *z. v.* onbequaamheid. *Incapacité, lourdiſe.*

ONHANDZAAM. *bijv. w.* Ongemakkelijk om te handelen. *Pas maniable, qu'on ne peut manier.*

ONHEBBELIJK. *bijv. w.* ongeſchikt, wuft. *Groſſier.*

Een onhebbelijk menſch. *Un homme groſſier.*

Een onhebbelijk antwoord. *Une réponſe deſagréable ou choquante.*

Zig tegen iemand onhebbelijk aanſtellen. *Témoigner de l'incivilité à quelqu'un, le brusquer.*

Onhebbelijkheid. *z. v.* ongeſchiktheld. *Groſſiéreté, incivilité, mauvaiſe éducation, impertinence.*

Onhebbelijkheid, ongerijmdheid. *Incongruité, impertinence.*

ONHEELBAAR. *bijv. w.* Ongeneeslijk. *Incurable, qu'on ne peut guérir.*

Een onheelbaar quaad. *Un mal incurable.*

ONHEIL. *z. g.* ongeluk, ramp. *Malheur, déſaſtre, infortune, accident funeſte,*

ONHEILIG. *bijv. w.* onrein, zondig. *Impur, vicieux.*

Een onheilig hart, menſch, enz. *Un cœur impur, un homme impur, &c.*

Onheiligheid. *z. v.* Zondelijkheid. *Impureté, péché, vice, crime.*

Eene groote onheiligheid in zijn gedrag toonen. *Marquer une grande impureté dans ſa conduite, marquer extérieurement un grand panchant pour le vice.*

Onheiliglijk. *bijw.* Op eene onheilige wijze. *Impurement, d'une maniére profane, ou irreligieuſe.*

Onheiliglijk van den Godsdienſt ſpreeken. *Parler d'une maniére profane, de la Religion, en profaner les myſtéres.*

ONHEILZAAM. *bijv. w.* Dat niet heilzaam is. *Qui n'eſt pas ſalutaire, qui n'eſt pas utile, bon ou avantageux.*

Een onheilzaam goed. *Un bien qui n'eſt pas ſalutaire, bon, utile ou avantageux, un bien nuiſible.*

ONHELPELIJK. *bijv. w.* Dat niet te helpen is. *Irrémédiable. zie* onverhelpelijk.

ONHERBERGZAAM. *bijv. w.* onbeleefd. *Inhoſpitalier, qui n'exerce point l'hoſpitalité.*

Onherbergzaamheid. *z. v. Inhoſpitalité.*

ONHERBOREN. *bijv. w.* Niet wedergeboren. *Qui n'eſt pas régénéré.*

Een onherboren menſch. *Une perſonne non régénérée.*

ONHERDENKELIJK. *bijv. w.* ongeheugelijk. *Immémorial, de quoi on ne ſe ſouvient pas.*

Een onherdenkelijke tijd. *Un temps dont on ne ſe ſouvient pas, un temps immémorial.*

ONHERDOENLIJK. *bijv. w.* Dat niet te herdoen is. *Qu'on ne peut pas refaire.*

Die zaak is onherdoenlijk. *Cette choſe ou cette affaire ne ſe peut pas refaire.*

Die zaak is onherdoenlijk. *Cette choſe ou cette affaire ne ſe peut pas refaire.*

ONHERHAALBAAR. *bijv. w.* onherzeggelijk, *Qu'on ne peut redire, ou répéter.*

* ONHERKAUWD. *bijv. w.* Onbedagt: Als, onherkaauwde woorden. *Des paroles ſur leſquelles on n'a pas aſſez ruminé, paroles dites à la légére.*

ONHERROEPELIJK. *bijv. w.* onwederroepelijk. *Irrévocable.*

Een onherroepelijk vonnis. *Jugement ou ſentence irrévocable.*

ONHERSTELBAAR. *zie* onherſtellijk.

Onherſtellijk. *bijv. w.* onherſtelbaar. *Irréparable.*

Onherſtellijke misſlagen. *Des fautes irréparables.*

Een onherſtellijk verlies. *Une perte irréparable.*

ONHEUSCH. *bijv. w.* onbeleefd. *Incivil, bourru.*

Een onheuſch menſch. *Un homme incivil, une perſonne incivile ou malhonnête, un bourru, un ruſtre ou un ruſtaud.*

Onheusheid. *z. v.* onbeleefdheid. *Incivilité, malhonnêteté, ruſticité.*

Tegen iemand eene groote onheusheid toonen. *Témoigner une grande incivilité à quelqu'un.*

Onheuslijk. *bijw.* onbeleefdelijk. *Incivilement, malhonnêtement.*

Iemand onheuslijk bejegenen. *Traiter quelqu'un malhonnêtement, lui dire ces paroles incivites.*

ONHOFFELIJK. *bijv. w.* Boers, plomp. *Groſſier, incivil, impoli.*

Een onhoffelijke vrijer. *Un galand incivil, un amant mal tourné.*

Zig onhoffelijk draagen. *Se conduire ou ſe comporter incivilement ou groſſiérement.*

Onhoffelijkheid. *z. v.* Boersheid, plompheid. *Ruſticité, groſſiéreté.*

Waar zag men ooit grooter onhoffelijkheid? *Où vit-on jamais une ruſticité ſemblable, une pareille incivilité, une telle impoliteſſe?*

ONHOUWBAAR. *zie* onhuwbaar.

ONHUISSELIJK. *bijv. w.* Onbedreven in 't huishouden. *Pas ménager, pas ménagére, qui n'a pas d'économie.*

Een onhuiſſelijk wijf. *Une femme qui n'eſt pas ménagére, qui n'entend pas le ménage.*

Onhuiſſelijkheid. *z. v.* Onkunde van 't huishouden. *Ignorance du ménage ou de l'économie.*

ONHULPELIJK. *zie* onhelpelijk.

ONHULPZAAM. *zie* onbehulpzaam.

ONHUWBAAR. *bijv. w.* Te jong om te trouwen. *Trop jeune pour être mariée, pas nubile.*

Dat meisie is nog onhuwbaar. *Cette fille n'eſt pas nubile, elle eſt encore trop jeune pour ſe marier, c'eſt un trop jeune tendron.*

ONI. ONK.

ONINBEELDELIJK. *zie* onverbeeldelijk.

ONINBREEKELIJK. *bijv. w.* Daar men niet kan inbreeken. *Qu'on ne peut rompre, ou faire plier, dans quoi on ne peut entrer par force ou par violence, qu'on ne peut forcer.*

Eene oninbreekelijke flagorde. *Une armée rangée en bataille qu'on ne peut forcer, bataillon qu'on ne peut rompre.*

ONINGENAAID. *bijv. w.* Dat niet ingenaaid is. Als, ſtuurt mij dat boek oningenaaid. *Envoyez-moi ce livre en blanc, ou ſans être conſu.*

ONINGETOGEN of oningetoogen. *zie* onbedaard.

ONINNEEMELIJK. *bijv. w.* Dat niet ingenoomen kan worden. Als, eene oninneemelijke veſting. *Une forteresſe imprenable.*

ONJUIST. *zie* oneffen.

ONKENBAAR. *bijv. w.* onkennelijk. *Méconnoiſſable, que l'on ne connoit point.*

Onkenbaar bij zijne vrienden zijn. *Etre méconnoiſſable à ſes amis, ne pas être reconnu de ſes amis.*

Onkennelijk. *bijv. w.* onkenbaar. *Méconnoiſſable, que l'on ne reconnoit point.*

Hij was zijnen vader heel onkennelijk geworden. *Son pére ne le reconnoiſſoit pas.*

Onkennis. *zie* onkunde, onwetenheid.

ONKEURLIJK. *bijv. w.* onzindelijk, ſlordig. *Salope, mal-propre.*

Een

Digitized by Google

Een onkeurlijk menſch. *Une perſonne malpropre ou degoûtante.*

ONKLAAR. *bijv. w.* Beroerd. *Trouble, qui n'eſt pas clair.*

Onklaare wijn. *Du vin trouble.*

Dat water is onklaar. *Cette eau n'eſt pas claire, cette eau eſt trouble.*

In onklaar water is 't goed viſſchen. *Spreekw. Il fait bon pêcher en eau trouble. Proverbe.*

Onklaar, duiſter, verward. *Obſcur, confus, difficile à entendre.*

Dat zijn onklaare bewijzen. *Voilà des preuves obſcures & confuſes, des argumens embrouillés ou embarraſſés.*

Die zaak is onklaar of ſtaat niet wel. *Cette choſe ou cette affaire eſt confuſe, elle eſt en mauvais état, elle eſt embrouillée.*

Is 't al weêr onklaar? Is 'er al weêr wat in den weg? *Y a-t-il encore quelque anicroche? Y a-t-il encore quelque choſe qui n'aille pas bien.*

Zoo zou men onklaar of in verwarringe raken. *On pourroit de cette manière tomber dans le déſordre ou dans la confuſion, on pourroit ſe brouiller comme cela.*

De lijn van de ſchuit is onklaar. *La corde de la barque eſt en déſordre, elle s'eſt accrochée ou embrouillée.*

ONKLOOFBAAR. *bijv. w.* Onkloofliik. *Qui ne peut être fendu, qu'on ne peut fendre.*

Onkloofbaar hout. *Du bois qu'on ne peut pas fendre.*

Onkloofliik. *zie* onkloofbaar.

ONKOSTELIJK. *bijv. w.* Slegt, van kleine koſten. *De peu de frais, qui ne coute guéres, ſimple.*

Een onkoſtelijk gebouw. *Une maiſon, un bâtiment ou un édifice qui n'a guéres couté à bâtir.*

Onkoſtelijke maaltijden. *Des repas de peu de frais ou qui ne coutent pas beaucoup.*

ONKOSTEN. *z. v. meerv.* Koſten, bekostiging. *Frais, dépenſes.*

Zwaare onkoſten maaken. *Faire des dépenſes exceſſives, faire de grands frais, &c.*

Doe geen onkoſten. *Ne faites pas de dépenſe, ne vous mettez pas en frais.*

Scheepsonkoſten. *zie onder* Scheeps.

ONKRAGTIG. *zie* Zwak, kragteloos.

ONKRENKBAAR. *zie* onkreukbaar.

ONKREUKBAAR. *bijv. w. Qui ne peut être affoibli.*

Eene onkreukbaare vriendſchap. *Une amitié ſolide, une amitié que rien ne peut affoiblir ou diminuer.*

ONKRUID. *z. g.* Wild kruid. *Ivrayé, méchantes herbes.*

't Onkruid uit het koorn wieden. *Sarcler les bleds.*

Die hof ſtaat vol onkruid. *Ce jardin eſt plein de méchantes ou de mauvaiſes herbes.*

Onkruid vergaat niet. *Spreekw. Mauvaiſe herbe croît toujours.*

ONKUIS of onkuiſch. *bijv. w.* Geil, hoeragtig. *Impudique, lubrique, laſcif, paillard.*

Een onkuis menſch. *Une perſonne impudique ou laſcive.*

Iemand met onkuiſche oogen aanzien. *Regarder quelqu'un d'un œil laſcif, jetter des regards laſcifs ſur quelqu'un.*

Onkuisheid. *z. v.* Geilheid, hoererije. *Impudicité, lubricité, paillardiſe.*

Groote onkuisheid pleegen. *Faire pluſieurs actions impudiques.*

Onkuislijk of onkuiſſelijk. *bijv. w.* Met onkuisheid. *Avec impudicité, impudiquement.*

ONKUNDE. *z. v.* onwetenheid. *Ignorance, bêtiſe.*

De onkunde van 't hoogſte goed. *L'ignorance du ſouverain bien.*

Onkunde maakt onmin. *On n'aime point ce que l'on ne connoit pas.*

Onkundig. *bijv. w.* onwetende. *Ignorant, ſans connoiſſance.*

Onkundig van zijn geluk zijn. *Ignorer ſon bonheur.*

Onkundigheid. *z. v.* onkunde, onweetenheid. *Ignorance, bêtiſe.*

De onkundigheid dier zaaken brengt te weeg, dat, enz. *L'ignorance de ces choſes fait ou eſt cauſe que, &c.*

Onkundiglijk. *bijw.* Met onkunde. *Avec ignorance, ſans conniſſance, ſottement.*

Onkundiglijk ergens van ſpreeken. *Parler de quelque choſe avec ignorance ou ſans connoiſſance, en parler ſottement.*

Onkunſtiglijk. *bijw.* Zonder kunſt. *Pas artiſtement, ſimplement, ſans art.*

Dat is onkunſtiglijk gemaakt. *Cela n'eſt pas fait artiſtement, cela eſt fait ſans art, ſimplement, ſans obſerver les régles de l'art.*

O N L.

ONLANGS. *bijw.* Niet lang geleden, voor weinig tijds. *Il n'y a guére, depuis peu, derniérement.*

Men ſprak onlangs daar ſterk van. *Derniérement on parla beaucoup de cela, on en parla fort il n'y a guéres.*

't Is onlangs gebeurd, dat, enz. *Il eſt arrivé depuis peu, que, &c.*

Onlangs daar na. *Peu après.*

ONLASTERLIJK. *bijv. w.* Onberispelijk. *Irreprochable, ſans reproche, qui ne ſoufre aucun reproche.*

Een onlaſterlijk gedrag. *Une conduite ſans reproche, un comportement irreprochable.*

ONLEDE. *z. v.* Bezigheid. *Occupation.*

Onledig. *bijv. w.* Bezig. *Occupé, qui n'eſt pas oiſif, agiſſant.*

Zig ergens mede onledig houden. *S'occuper à quelque choſe.*

Onledig zijn, bezig of doende zijn. *Etre occupé, avoir de l'occupation.*

Onledigheid. *z. v.* Bezigheid. *Occupation.*

ONLEERZAAM. *bijv. w.* Bot, plomp. *Indocile, lourd, ſtupide.*

Onleerzaamheid. *Indocilité, ſtupidité.*

Een onleerzaam kind. *Un enfant indocile ou ſtupide.*

ONLEESBAAR. *bijv. w.* Dat men niet leezen kan. *Qu'on ne peut lire, pas liſible.*

Onleesbaar ſchrift. *De l'écriture qui n'eſt pas liſible.*

ONLESCHBAAR. *bijv. w.* onleſſchelijk, onbluſchbaar. *Qu'on ne peut eteindre, inextinguible.*

Een onleſchbaare brand, dorſt, enz. *Incendie ou embraſement qu'on ne ſauroit éteindre, ſoif qu'on ne peut étancher, &c.*

Onleſſchelijk. *zie* onleſchbaar.

ONLEVERBAAR. *bijv. w.* Niet goed. *Qu'on ne peut livrer pour bon.*

Onleverbaare waaren. *Denrées ou marchandiſes qui ne peuvent pas être livrées pour bonnes.*

ONLICHAAMELIJK. *bijv. w.* Dat zonder lichaam beſtaat. *Incorporel, qui exiſte indépendamment du corps.*

ONLIEFLIJK of onlieflijk. *bijv. w.* onaangenaam. *Deſagréable.*

Onlieflijke vrugten van ſmaak. *Des fruits qui ont mauvais goût.*

Dat is een onlieflijke zang, ſtem, enz. *Voilà un chant deſagréable, une voix deſagréable, &c.*

Onlieflijkheid. *z. v.* onaangenaamheid. *Mauvais goût, mauvaiſe odeur, mauvaiſe grace, &c. deſagrément.*

ONLIJDELIJK. *bijv. w.* onverdraagelijk. *Inſupportable, intolérable.*

Eene onlijdelijke pijn. *Une douleur inſupportable, une douleur extréme.*

Is dat niet eene onlijdelijke ſchimp? *N'eſt-ce pas-là un affront ou un outrage inſupportable?*

Onlijdelijk. Dat niet lijden kan. *Qui ne peut ſouffrir, qui ne peut ſupporter.*

Onlijdzaam. *bijv. w.* ongeduldig. *Impatient, impatiente.*

Een onlijdzaam menſch. *Un homme impatient.*

Onlijdzaamheid. *z. v.* Ongeduld. *Impatience.*

ONLOFLIJK of onloffelijk. *bijv. w.* onprijzelijk. *Blâmable, pas louable, reprochable.*

Een onloflijk gedrag. *Une conduite blâmable ou reprochable, un comportement qui n'eſt pas louable.*

ONLOOCHENBAAR. *bijv. w.* Vaſt, zeker. *Qu'on ne peut nier, ſolide, ferme, certain.*

Eene onloochenbaare waarheid. *Un vérité certaine, qu'on ne peut nier.*

ONLOSBAAR. *bijv. w. Qui ne peut point être racheté ou retiré.*

Als de panden een jaar en zes weeken in de Lombert geſtaan hebben, zijn ze onlosbaar. *Quand les gages ont été treize mois & demi au Lombard, ils ne peuvent ſe racheter.*

ONLUST. *z. m.* Afkeer, weêrzin. *Dégoût, relâchement, averſion, peu d'envie.*

Eenen grooten onluſt in zijn werk hebhebben. *Avoir un grand dégoût pour ſon travail ou pour ſa vocation, être fort relâché dans ſon travail, n'avoir guére d'envie de travailler.*

Onluſt, verdriet, quelling. *Chagrin, déplaiſir, ennui.*

Dat baarde hem eenen grooten onluſt. *Cela lui cauſa un grand chagrin, ennui ou déplaiſir.*

Met onluſt zijne dingen doen. *Faire ſes affaires avec déplaiſir, ne prendre point ſes affaires à cœur, s'y porter lâchement.*

Onluſt, tweeſpalt, oneenigheid. *Meſintelligence, mécontentement.*

Daar reezen groote onluſten onder het volk. *Il s'éleva de grands mécontentemens parmi le peuple.*

Onluſtig. *bijv. w.* Droevig, luſteloos. *Languiſſant, abattu, qui n'a ni cœur ni courage, chagrin.*

Heel onluſtig van vaak zijn. *Etre tout-à-fait abattu de ſommeil.*

Onluſtig. *bijv. zie* onvermaakelijk.

Onluſtigheid. *z. v.* Luſteloosheid. *Langueur, abattement de courage, découragement, pareſſe, indolence.*

O N M.

ONMAATIG. *bijv. w.* Ongeregeld, ongeſchikt. *Immodéré, déréglé.*

Onmaatig in eeten en drinken zijn. *Boire & manger déréglément ou avec excès.*

Een menſch van eene onmaatige grootte. *Une perſonne d'une grandeur démeſurée.*

Onmaatigheid. *z. v.* Ongeregeldheid, overdaad. *Intempérance, excés, déréglement.*

Onmaatigheid in ſpijs en drank gebruiken. *Faire excès en boire & en manger.*

Onmaa-

Digitized by Google

Onmaatig. *bijw. zie* Onmaatiglijk.

Onmaatiglijk. *bijw.* Zeer, overdaadiglijk. *Excessivement, démesurément.*

Onmaatiglijk eene zaak vergrooten. *Exagérer une chose excessivement.*

ONMAGT. *z. v.* Onvermogen, zwakheid. *Foiblesse, impuissance.*

Dat is een bewijs van onmagt. *C'est une marque ou une preuve de foiblesse ou d'impuissance.*

Onmagt, bezwijming. *Défaillance, pamoison.*

In onmagt vallen. *Tomber en défaillance.*

Onmagt. *Geneesk. w. Lipothymie.*

Onmagtig. *bijv. w.* Onvermogende, zwak. *Foible, impuissant,*

Onmagtig om 't werk uittevoeren. *Insuffisant, impuissant ou incapable d'exécuter l'affaire.*

Onmagtig zijn om zig op te beuren. *N'être pas capable ou n'avoir pas la force de se soulever.*

Onmagtigheid. *z. v.* Zwakheid. *Foiblesse, impuissance.*

ONMANIERLIJK. *ond. w. bijv. w.* onheusch, onbeleefd. *Incivil, grossier, qui n'est pas poli.*

Een onmanierlijk zeggen. *Un discours incivil, des paroles malhonnêtes.*

Een onmanierlijke jongen. *Un garçon mal appris, mal élevé.*

Onmanierlijkheid. *z. v.* onheusheid. *Incivilité, impolitesse, rusticité, grossièreté.*

ONMEDEDEELBAAR. *bijv. w.* Die of dat niet medegedeeld kan worden. *Incommunicable.*

ONMEDEDOOGZAAM. *zie* onmedoogend.

Een onmededoogzaam mensch. *Une personne impitoyable ou sans compassion.*

Onmededoogzaamheid. *z. v. Manque de pitié & de compassion, dureté.*

ONMEDELIJDIG. *bijv. w.* onmedoogend.

ONMEDEMEETELIJK. *bijv. w. Incommensurable.*

Onmedemeetelijkheid. *z. v. Incommensurabilité.*

ONMEEDOOGEND. *bijv. w.* onbarmhartig. *Impitoyable, sans compassion, insensible.*

Onmedoogendheid. *z. v. Dureté, insensibilité, inhumanité.*

ONMEGAANDE. *bijv. w.* Met wien men niet omgaan kan. *Insociable.*

ONMEETBAAR. *bijv. w.* Dat niet gemeeten kan worden. *Immense, qu'on ne peut mesurer.*

De Waereld is van een onmeetbaar begrip. *Le Monde est d'une étendue immense.*

Dat veld is onmeetbaar om dat het moeraſſig is. *Ce champ ne peut se mesurer parce qu'il est trop marécageux.*

Onmeetbaarheid. *z. v.* onëindigheid. *Immensité.*

De onmeetbaarheid van Gods wezen. *L'immensité de l'être de Dieu.*

Onmeetelijk. *zie* onmeetbaar.

ONMELIJDEND. *zie* onmedoogend.

ONMENSCHELIJK. *bijv. w.* Wreed. *Cruel, inhumain, barbare.*

Eene onmenſchelijke daad. *Une action cruelle, inhumaine.*

Onmenſchelijk. *bijw.* Wreedelijk. *Cruellement, inhumainement.*

Onmenſchelijk met zijne onderdaanen leeven. *Traiter ses sujets cruellement ou inhumainement.*

Onmenſchelijkheid. *z. v.* Wreedheid. *Inhumanité, cruauté, barbarie.*

ONMEETELIJK. *zie* onmeetbaar.

ONMIDDELIJK. *bijv. w. en bijw.* Zonder middel. *Immédiat, immédiate, sans moyen, immédiatement.*

Gods onmiddelijke gemeenſchap. *La communion immédiate de Dieu.*

Godsaanſchijn onmiddelijk aanſchouwen. *Contempler immédiatement la face de Dieu.*

ONMILD. *bijv. w.* Straf, rouw, ſcherp. *Rude, desagréable.*

Onmilde wijn. *Vin rude & desagréable.*

ONMIN. *z. v.* Haát, tweedragt. *Inimitié, desunion, dissension, haine.*

In onmin met iemand leeven. *Vivre en dissension avec quelqu'un.*

Onminnelijk. *bijv. w. en bijw.* onvriendelijk. *Pas aimable, desobligeant, pas amiablement ou à l'amiable, rudement.*

Iemand onminnelijk ontvangen. *Ne pas recevoir quelqu'un amiablement.*

Onminzaam. *bijv. w. Peu aimable, déplaisant.*

Een onminzaam kind. *Un enfant peu aimable ou peu agréable.*

ONMOGELIJK. *bijv. w. en bijw.* Dat niet geſchieden kan. *Impossible, qui ne se peut pas faire.*

Dat is eene onmogelijke zaak. *C'est une chose impossible.*

Ik kan onmogelijk niet komen. *Je ne puis absolument pas venir, il m'est impossible de venir.*

Onmogelijkheid. *z. v. Impossibilité.*

ONMONDIG. *bijv. w.* Minderjaarig. *Mineur, mineure, qui est en tutelle ou en minorité.*

Een onmondig kind. *Un mineur ou un enfant qui est encore en minorité & tutelle.*

Die dogter is nog onmondig. *Cette fille est encore mineure, elle est encore sous tutelle.*

De onmondige ouderdom. *L'âge de minorité, le temps de tutelle.*

De onmondige jaaren. *La minorité.*

In de onmondige jaaren van Louïs den veertienden regeerde de Koningin moeder. *La Reine-mère régnoit pendant la minorité de Louïs quatorze.*

Onmondigheid. *z. v.* Minderjaarigheid. *Minorité.*

ONMOOGELIJK, enz. *zie* onmogelijk, enz.

O N N.

ONNAAKBAAR. *zie* Ongemaakbaar.

ONNABOOTZELIJK. *bijw. Incontrefaisable.*

ONNAADEELIG. *bijv. w.* onhinderlijk. *Pas nuisible.*

Dat is hem onnadeelig in zijn huweliſk. *Cela ne lui est pas nuisible dans son mariage.*

ONNADENKELIJK. *bijv. w.* onnaſpeurlijk. *Incompréhensible, inconcevable.*

De onnadenkelijke wegen van God. *Les voyes incompréhensibles de Dieu.*

Onnadenkelijk, door geen geheugenis na te denken. *Immémorial, de temps immémorial.*

Van onnadenkelijke jaaren was dit al eene gewoonte, dat, enz. *C'a été la coutume de temps immémorial, que, &c.*

Onnadenkend, enz. *zie* onbedagt, enz.

ONNADOENLIJK. *bijv. w.* onnavolgelijk. *Inimitable, qui ne se peut imiter.*

Dat is voor hem onnadoenlijk. *Cela est inimitable pour lui, il ne sauroit imiter cela.*

ONNALAATELIJK. *zie* onverzuimelijk.

ONNAMAAKLIJK. *bijv. w.* Dat niet na te maaken is. *Qu'on ne peut pas contrefaire.*

ONNASPEURLIJK. *bijv. w.* onnadenkelijk. *Inconcevable, incompréhensible, impénétrable.*

Eene onnaſpeurlijke verborgenheid. *Un mystère impénétrable.*

Onnaſpeurlijkheid. *z. v. Impossibilité de pénétrer ou de concevoir.*

De onnaſpeurlijkheid van Gods geheimen. *La profondeur impénétrable des mystères de Dieu.*

ONNATUURLIJK. *bijv. w.* Tegens de natuur. *Contre nature.*

Eene onnatuurlijke hitte in 't lichaam hebben. *Avoir dans le corps une chaleur qui n'est pas naturelle.*

Het is onnatuurlijk. *Il est contraire à la nature, il répugne à la nature, il n'est pas naturel.*

Een onnatuurlijke haat, vijandſchap, wreedheid, enz. *Une haine, une inimitié, une cruauté extraordinaire ou excessive.*

Onnatuurlijke zonde, zonde tegen de natuur. *Péché contre nature.*

ONNAVOLGBAAR. *zie* onnavolgelijk.

Onnavolgelijk. *bijv. w.* onnavolgbaar. *Inimitable.*

Dat ſchrift is onnavolgelijk. *Cette écriture est inimitable ou ne peut être contrefaite.*

ONNOEMELIJK. *bijv. w.* Dat niet te noemen is. *Qu'on ne peut nommer ou exprimer, indicible.*

Een onnoemelijk getal. *Un nombre innombrable.*

Onnoemelijke rijkdommen. *Des richesses immenses.*

ONNODIG of onnoodig. *bijv. w.* Nooddeloos. *Pas nécessaire, inutile.*

Onnodige twiſten of krakkeelen. *Dissensions ou querelles inutiles.*

't Is onnodig u dat te zeggen. *Il n'est pas nécessaire de vous dire cela ou qu'on vous le dise.*

Onnodiglijk. *bijw. Inutilement.*

Onnoodig. *zie* onnodig.

ONNOODZAAKELIJK. *bijv. w.* onnodig. *Qui est inutile, pas nécessaire ou de peu d'importance.*

Onnoodzaakelijke leerſtukken. *Dogmes, préceptes ou documens inutiles & de peu d'importance.*

Eene onnoodzaakelijke reis. *Un voyage inutile ou de peu d'importance.*

Onnoodzaakelijkheid. *z. v. Chose inutile & de peu d'importance, inutilité.*

ONNOOZEL of onnozel. *bijv. w.* Slegt van verſtand. *Simple, innocent, idiot, niais, plat.*

Een onnozel menſch. *Un pauvre esprit, un innocent, un idiot.*

Dat is onnozel! *Que cela est niais! Que cela est pauvre!*

Onnozel, ſlegt, beuzelagtig. *Frivole, de peu de conséquence.*

Eene onnozele verſchooning of uitvlugt. *Excuse ou échappatoire frivole.*

Onnozel, onſchuldig. *Innocent, qui n'est pas coupable.*

Hij is onnozel in die zaak. *Il n'est pas coupable de cela.*

Adam en Eva waren onnozel voor den val. *Adam & Eve étoient innocens avant leur chute.*

Onnoozelheid. *z. v.* Slegtigheid. *Innocence, simplicité, niaiserie, frivolité.*

Ergens eene groote onnozelheid in laaten blijken. *Témoigner ou marquer une grande simplicité en quelque chose.*

Onnozelheid, onſchuld. *Innocence, état d'une personne qui n'est pas coupable.*

Den ſtaat der onnozelheid. *L'état d'innocence ou de perfection.*

Onnozelijk. *bijw.* Slegtelijk. *D'une manière idiote, grossièrement.*

Zig

Digitized by Google

Zig onnozelijk verantwoorden. *Se défendre pauvrement.*
Onnozelijk, zonder arg. *Innocemment, sans songer à mal, sans malice.*
Onnoozel, enz. *zie* onnozel, enz.
ONNUT. *bijv. w.* onbequaam, iedel. *Inutile, frivole.*
Eenen onnutten klap uitslaan. *Dire des paroles inutiles, des contes frivoles, des niaiseries.*
Onnut, vergeefs, dat geen nut doet. *Vain, inutile.*
't Is onnut of te vergeefs dat te doen. *Il est inutile de faire cela.*
Een onnut dienstknegt. *Un serviteur inutile.*
* Onnut. Vuil, ontijdig. *Saloppe, sale.*
Onnut in de Waereld zijn. *Etre inutile au Monde.*
* Een onnut vrouwmensch. *Une saloppe.*
Onnuttelijk. *bijw.* Zonder nut of voordeel, te vergeefs. *Inutilement, vainement, envain.*
Zig onnuttelijk verschoonen. *S'excuser inutilement ou envain.*
Zijnen tijd onnuttelijk verslijten. *Employer inutilement son temps.*
Zijn geld onnuttelijk aanleggen. *Employer mal son argent, sans en tirer du profit.*
Onnuttelijk zijn goed verdoen of verquisten. *Dépenser son bien inutilement, en débauches, &c. manger son bien prodigalement.*
Onnuttigheid. z. v. *Chose inutile ou vaine, inutilité.*
Onnuttigheid, vuiligheid. *Malpropreté.*
't Is hier vol onnuttigheid. *Ceci est fort mal-propre, tout est sale ici.*

O N O.

ONOMGEKEERD. *bijv. w. Pas tourné.*
Die rok is nog onomgekeerd. *Ce justeau-corps n'est pas encore tourné.*
ONOMGEKOFT. *bijv. w.* onomgekogt. *Qui n'a pas été gagné.*
Onomgekogt. *zie* onomgekoft.
ONONTBINDELIJK. *bijv. w.* onontknoopelijk. *Qu'on ne peut dénouer, indissoluble.*
ONONTHOUDELIJK. *bijv. w.* Dat niet te onthouden is. *Qu'on ne peut retenir dans la mémoire.*
ONONTKNOOPELIJK. *bijv. w.* onontbindelijk. *Qu'on ne peut dénouer.*
* Onontknoopelijk, onontlosselijk. *Indissoluble, qu'on ne peut résoudre.*
De huwelijksband is onontknoopelijk. *Le lien du mariage est indissoluble.*
Onontknoopelijke vraagstukken. *Des demandes, des questions qu'on ne sauroit résoudre, qu'on ne peut expliquer.*
ONONTLEGGELIJK. *zie* onwraakbaar.
ONONTLOSSELIJK. *zie* onontknoopelijk.
ONONTNEEMELIJK. *zie* onbeneemelijk.
ONONTVANGKELIJK. *bijv. w.* Dat men niet ontvangen kan. *Qu'on ne peut recevoir, inacceptable.*
ONOORBAAR. *oud w. zie* ongeschikt.
ONOORBAARLIJK. *oud w. zie* onbetaamelijk.
ONOPGEMAAKT. *bijv. w.* onvoltooid. *Pas achevé, imparfait.*
Een onopgemaakt werk. *Un ouvrage qui n'est pas achevé, un ouvrage imparfait.*
Onopgemaakt, niet opgetrokken. *Dont on n'a pas fait la supputation, pas réglé.*
Eene onopgemaakte rekening. *Un compte dont on n'a pas encore fait la supputation, un compte qui n'est pas réglé.*
Onopgemaakt, niet geheel in order. *Pas apprêté, pas monté.*
Onopgemaakt garen. *Du fil qui n'est pas apprêté.*
De snaphaanen zijn gedaan, maar nog onopgemaakt. *Les fusils sont faits, mais ils ne sont pas encore montés.*
ONOPGEMETZELD. *bijv. w. Pas achevé de maçonner, à demi-maçonné.*
Een onopgemetzelde muur. *Un mur qui n'est pas achevé de maçonner ou à demi-maçonné.*
ONOPGEPRONKT. *bijv. w.* onverfierd. *Naïf, simple, naturel, uni.*
Eene onopgepronkte reden. *Un discours naïf, un discours simple, un discours qui n'est pas étudié.*
ONOPGETOOID. *bijv. w.* onopgeschikt. *Pas orné ou paré, sans ornement, négligé.*
ONOPHOUDELIJK. *bijw.* Zonder ophouden, geduurigkijk. *Incessamment, continuellement, sans cesse.*
Iemand onophoudelijk quellen. *Tourmenter quelqu'un continuellement, le chagriner incessamment.*
't Regent onophoudelijk. *Il pleut continuellement, il pleut sans cesse.*
ONOPHOUDELIJK. *bijv. w. en bijw.* Geduurig. *Continuel, sans cesse, continuellement.*
Een onophoudelijke arbeid. *Un travail continuel.*
Hij arbeid onophoudelijk. *Il travaille sans cesse, sans relâche.*
ONOPLOSBAAR. *zie* onoplosselijk.
ONOPLOSSELIJK. *bijv. w.* ontlosselijk: Als, eene onoplosselijke zwarigheid. *Une difficulté insoluble ou qu'on ne peut résoudre.*
ONOPMERKZAAM. *bijv. w. Inattentif.*
Onopmerkzaamheid. z. v. *Inadvertance, inattention.*
ONOPWEKKELIJK. *bijv. w.* Die men niet opwekken kan. *Que l'on ne sauroit éveiller ou réveiller.*
ONORDENTLIJK of onordenlijk. *bijv. w. ond. w.* ongeregeld. *Déréglé, desordonné.*
Onordenlijke hartstogten. *Passions déréglées ou desordonnées.*
Onordenlijk, verward. *Confus, embrouillé, embarrassé.*
Een onordenlijk verhaal. *Un récit confus, un récit embrouillé, une rélation embarrassée.*
Onordenlijk. *bijw.* Op eene onordenlijke wijze. *Desordonnément, dans le desordre.*
Onordenlijkheid. z. v. *Déréglement, desordre, confusion.*
ONOVERDEKT. *bijv. w.* open. *Ouvert, qui n'est pas couvert, découvert.*
Eene overdekte schuit. *Une barque qui n'est pas couverte ou qui est découverte.*
ONOVERWINNELIJK. *zie* onverwinnelijk.

O N P.

ONPAAR. *bijv. w.* oneven, ongelijk. *Impair, inégal.*
Onpaare schoenen. *Souliers inégaux, souliers qui ne sont point pareils.*
ONPARTIJDIG. *bijv. w.* onzijdig. *Impartial, point partial.*
Onpartijdigheid. z. v. *Impartialité.*
Onpartijdiglijk. *bijw. Sans partialité, d'une maniére impartiale.*
ONPAS. *bijw. A contretemps, mal à propos.*
Te onpas komen, op eenen ongelegen tijd komen. *Venir à contre-temps.*
Dingen die te onpas komen. *Des choses qui viennent mal-à-propos.*
Te onpasse zijn, ongesteld zijn. *N'être pas comme il faut, être indisposé.*
Onpasselijk. *bijv. w.* Ziekelijk, ongesteld. *Indisposé, qui se porte mal.*
Zig heel onpasselijk gevoelen. *Se trouver ou se sentir indisposé, ne se porter pas bien, se trouver mal.*
Onpasselijkheid. z. v. Zwakheid, ongesteldheid. *Indisposition, incommodité.*
Die onpasselijkheid zal wel overgaan. *Cette indisposition se passera bien.*
ONPEILBAAR. *bijv. w.* ongrondelijk. *D'une profondeur immense, impénétrable, qu'on ne peut sonder ou approfondir.*
Eene onpeilbaare diepte. *Un abime, une profondeur immense, un abime sans fond, un abime impénétrable.*
* Gods onpeilbaare geheimenissen. *Les mystéres de Dieu qu'on ne peut pas approfondir, les impénétrables secrets de Dieu.*
* Onpeilbaarheid. z. v. onnaspeurlijkheid. *Profondeur immense, immensité qu'on ne peut approfondir, impénétrabilité.*
De onpeilbaarheid van Gods oordeelen. *La profondeur immense ou l'impénétrabilité des jugemens de Dieu.*
ONPERSOONLIJK. *bijv. w. ond. w. Woord der Spraakkunst. Impersonnel.*
Een onpersoonlijk werkwoord. *Un verbe impersonnel.*
ONPIJNELIJK. *bijv. w.* Smerteloos, zonder smert. *Pas douloureux, sans douleur.*
ONPLAIZIERIG of onpleizierig. *ond. w. zie* onvermaakelijk.
ONPRIJSLIJK of onprijzelijk. *bijv. w.* onlofflijk, veragtelijk. *Méprisable, contemptible, digne de mépris, pas louable.*
Een onprijslijk gedrag. *Une conduite qui n'est pas louable, un comportement blâmable ou digne de blâme.*
ONPROFIJTELIJK. *ond. w. zie* Nadeelig, schaadelijk.

ONQ. ONR.

ONQUETSBAAR. *bijv. w.* onquetselijk. *Qu'on ne peut blesser, invulnérable.*
Achilles was onquetsbaar behalven aan zijnen hiel. *Achille étoit invulnérable partout son corps, excepté au talon.*
Onquetselijk. *zie* onquetsbaar.
ONRAAD. z. m. Gevaar. *Péril ou danger, mauvaise rencontre.*
Onraad verneemen. *Découvrir quelque danger, appercevoir quelque péril, découvrir des ennemis.*
Wij vernamen geen onraad op zee. *Nous ne fimes aucune mauvaise rencontre sur mer.*
ONRAADELIJK. *bijv. w.* Dat men niet raaden kan. *Ce qu'on ne peut deviner.*
Onraadzaam. *bijv. w.* ongeraaden. *Pas à propos, pas expédient.*
Hij vind onraadzaam dat te doen. *Il ne trouve pas à propos de faire cela.*
ONRAAKBAAR. *bijv. w.* Dat men niet aanraaken kan. *Que l'on ne sauroit toucher.*
ONREDDELIJK. *bijv. w.* Dat niet te redden is. *Qu'on ne peut redresser ou rétablir, qu'on ne sauroit débrouiller.*
Een onreddelijke boedel. *Un héritage qu'on ne sauroit redresser, une succession qu'on ne sauroit débrouiller.*
ONREDELIJK of onreedelijk. *bijv. w.* Redenloos. *Irraisonnable, brute.*
De onredelijke dieren. *Les bêtes irraisonnables, les bêtes brutes, les brutes.*

Digitized by Google

Onredelijk, onbillijk, onregtvaerdig. *Injuſte, qui n'eſt pas équitable ou raiſonble, déraiſonnable.*
Een onredelijke eiſch. *Une demande qui n'eſt pas juſte ou raiſonnable, une prétention injuſte, une demande déraiſonnable.*
Hij toont een onredelijk menſch te ziin. *Il fait voir qu'il eſt un brutal ou un homme déraiſonnable.*
Onredelijk, beeſtagtig. *Brutal, qui tient de la brute ou de l'animal.*
Onredelijke togten of begeerlijkheden. *Paſſions brutales.*
Onredelijk. *bijw.* onbillijk. *Pas raiſonnablement, injuſtement, déraiſonnablement.*
Iemand onredelijk handelen. *Ne pas traiter quelqu'un raiſonnablement.*
Onredelijkheid. *z. v.* onbillijkheid, onregtvaerdigheid. *Injuſtice, manque d'équité, de juſtice ou de raiſon.*
Onredelijkheid, beeſtagtigheid. *Brutalité.*
Onreedelijk. *zie* onredelijk.
ONREGELMATIG. *bijv. w.* Dat buiten of tegen den regel is. *Irrégulier.*
Een onregelmatige vijfhoek. *Un pentagone irrégulier.*
Onregelmatig, ongeregeld. *Déréglé, irrégulier.*
Een onregelmatig gedrag. *Une conduite déréglée ou irrégulière.*
Onregelmatigheid. *z. v.* Buitenregeligheid. *Irrégularité.*
ONREGT. *z. g.* ongelijk. *Tort, injuſtice, injure, outrage.*
Iemand onregt doen. *Faire tort à quelqu'un, lui faire injuſtice.*
Onregt lijden. *Souffrir un outrage.*
Onregt of ongelijk hebben. *Avoir tort, n'avoir pas raiſon.*
Agt hij dat voor onregt? *Prend-il cela pour une injuſtice? Dit-il que c'eſt-là une injuſtice ou un outrage?*
Te onregt of t'onregt. *bijw.* Verkeerdelijk. *Injuſtement, à tort.*
Iemand te onregte beſchuldigen. *Accuſer quelqu'un à tort.*
Onregtelijk. *zie* onregtvaerdiglijk.
Onregtig. *zie* ongeregtig.
Onregtmaatig. *bijv. w. Injuſte, contre l'équité, illégal.*
Onregtmaatigheid. *Injuſtice, action contre l'équité, illégalité.*
Onregtmaatiglijk. *bijw. Injuſtement, à tort.*
Onregtvaerdig. *bijv. w.* onregtveerdig. *Injuſte, inique.*
Een onregtvaerdig Regter, vonnis, enz. *Juge injuſte, juge inique, ſentence injuſte, &c.*
Eene onregtvaerdige zaak voor hebben. *Défendre une cauſe injuſte.*
Onregtvaerdig. *bijw.* Te onregt. *Injuſtement, d'une maniére injuſte.*
Dat goed is onregtvaerdig gewonnen. *Ce bien a été gagné injuſtement ou par des voyes injuſtes, ce bien eſt mal acquit.*
Onregtvaerdigheid. *z. v.* onregt. *Injuſtice, iniquité.*
Ergens eene groote onregtvaerdigheid in toonen. *Témoigner une grande injuſtice en quelque choſe.*
Onregtvaerdiglijk. *bijw.* Te onregt. *Injuſtement, à tort.*
Iemand onregtvaerdiglijk verwijzen. *Condamner quelqu'un injuſtement ou à tort.*
Onregtveerdig. *zie* onregtvaerdig.
ONREIN. *bijv. w.* onzuiver, vuil. *Impur, ſale, ſouille.*
Eene onreine beek, goot, enz. *Un ruiſſeau ou un canal ſale, une goutière ſale, un égout infect.*
De Jooden hebben reine en onreine ſpijzen. *Les Juifs ont des viandes pures & impures.*
De melaatſchen waren onrein. *Les lépreux étoient ſouillés.*
* Onrein, onkuiſch. *Impudique, ſordide.*
Onreine luſten, gedagten, enz. *Déſirs, paſſions, penſées impudiques.*
Onreine geeſten. *Des eſprits impurs, des eſprits immondes.*
Onreinelijk. *bijv.* onzuiverlijk. *Impurement, ſalement.*
Onreinelijk ergens van ſpreeken. *Parler impurement ou ſalement de quelque choſe.*
Onreinheid. *zie* onreinigheid.
Onreinigheid. *z. v.* onzuiverheid. *Impureté, ſouillure, ſaleté.*
De Joodſche Kerkplegtige onreinigheid. *La ſouillure Cérémonielle des Juifs.*
Onreinigheid. *z. v.* Drek, vuiligheid. *Ordure, ſaleté, vilenie.*
Daar leit veel onreinigheid op de ſtraat. *Il y a beaucoup d'ordures ou de vilenies ſur la rue ou dans la rue.*
* Onreinigheid. Onkuisheid. *Impudicité.*
Onreinigheid pleegen. *Commettre des impudicités.*
Onreiniglijk. *zie* onreinelijk.
ONREISBAAR. *bijv. w.* Onbequaam om te reizen. *Pas propre à voyager.*
't Is nu onreisbaar weêr. *Le temps à-préſent n'eſt pas propre pour voyager, il ne fait guére beau voyager à cette heure.*
ONREKKELIJK. *bijv. w.* Dat niet rekken kan. *Qui ne ſe peut allonger ou étendre.*
* Onrekkelijk, ongerieflijk, onbeleefd. *Peu ſerviable, peu officieux, deſobligeant.*
Een onrekkelijk menſch. *Une perſonne peu ſerviable, peu officieuſe, une perſonne deſobligeante.*
* Onrekkelijkheid. *z. v.* ongerieflijkheid. *Incivilité, malhonnêteté, qualité oppoſée à celles d'obligeant, d'officieux, de ſerviable, &c.*
ONRIJM. *z. v.* Ondigt. *Proſe.*
Iets in onrijm ſchrijven. *Ecrire quelque choſe en proſe.*
ONRIJP. *bijv. w.* Groen, hard. *Verd, dur, qui n'eſt pas mûr.*
Onrijpe vrugten. *Des fruits verds ou qui ne ſont pas encore mûrs.*
Onrijpheid. *z. v.* Onrijpigheid der vrugten. *Verdeur, crudité ou dureté des fruits.*
Onrijpigheid. *zie* onrijpheid.
ONROERLIJK. *bijv. w.* Ontilbaar. *Immobile, qu'on ne peut remuer.*
Onroerend. *bijv. w.* Als, onroerende goederen. *Des biens immeubles.*
ONROOMSCH. *bijv. w.* Die niet van de Roomſche Kerke is. *Qui n'eſt pas de l'Egliſe Romaine.*
Dat wierd van Roomſchen en Onroomſchen gewraakt. *Cela fut rejetté ou desaprouvé de ceux de l'Egliſe Romaine & de ceux qui n'en ſont pas.*
ONRUIM. *bijv. w.* Eng, naauw. *Etroit, reſſerré.*
Eene onruime plaats. *Un lieu étroit.*
ONRUST. *z. v.* ongeruſtheid. *Inquiétude, chagrin, ſouci.*
In groote onruſt leeven. *Vivre dans une grande inquiétude, dans un grand ſouci.*
Dat baarde veel onruſt voor 't Gemeenebeſt. *Cela cauſa ou donna beaucoup d'inquiétude au Public ou à la République.*
Onruſt word zomtijds gezegd voor Onruſtig kind.
Onruſt of beweegrad van een uurwerk. *Balancier d'horloge.*
Onruſt van een braad ſpit. *Balancier de tournebroche.*
Onruſt. Een Eilandje in de Straat Sunda, niet verre van Java en Batavia, (dus geheeten om de meenigte ſcheepstimmerlieden en andere arbeideren der Oostindiſche Maatſchappije.) *Onruſt. C'eſt le nom d'une petite Ile dans le détroit de la Sonde, auprès de Java & de Batavia, (ainſi nommée à cauſe de la grande quantité de charpentiers & d'autres ouvriers qui y travaillent pour la Compagnie des Indes.)*
Onruſtig. *bijv. w.* Woelende, ongeruſt. *Inquiet, plein d'inquiétude, ſans repos, turbulent.*
Een onruſtige geeſt. *Un eſprit inquiet ou remuant.*
Onruſtig, oproerig. *Remuant, ſéditieux, mutin.*
Onruſtige menſchen. *Des eſprits remuans, des ſéditieux, des mutins.*
Onruſtigheid. *zie* ongeruſtheid.
Onruſtmaker. *z. w. Un ſéditieux, un factieux.*

ONS.

ONS. *meerv.* Van den zelfſtandigen voornaam van den eerſten perſoon. *Nous.*
Gij hebt ons bedroogen. *Vous nous avez trompés.*
Ons, beteekend ook: aan ons. Als, wat zult gij ons zeggen? *Que nous direz-vous?*
Koom bij ons van de namiddag. *Venez chez nous après midi.*
Koom bij ons zitten. *Venez-vous aſſeoir auprès de nous.*
Die niet met ons is, is tegen ons. *Celui qui n'eſt pas avec nous, eſt contre nous.*
Tuſſchen ons of tuſſchen ons gezeid. *Entre nous, entre nous ſoit dit.*
Laaten wij dat onder ons verdeelen. *Partageons cela entre nous.*
ONS, onze. Een bezittende voornaam. *Notre, nos, pronom poſſeſſif.*
Ons huis, ons geſlagt. *Notre maiſon, notre famille.*
Onze kinderen, onze goederen, enz. *Nos enfans, nos biens, &c.*
ONS. Zeker gewigt. *zie* Once.
ONSCHADELIJK. *bijv. w.* Dat geen hinder doet. *Qui ne nuit pas, qui n'eſt pas nuiſible, ou qui n'eſt pas pernicieux.*
ONSCHAMEL. *oud w. zie* Onbeſchaamd.
ONSCHAPPELIJK. *bijv. w. gemeenzaam w.* ongeregeld. *Déréglé, immoderé, déſordonné.*
Zig heel onſchappelijk draagen. *Se conduire d'une maniére déréglée, ſe comporter très-mal.*
Onſchappelijkheid. *z. v.* ongeregeldheid. *Déréglement, déſordre.*
ONSCHATBAAR. *bijv. w.* onwaardeerlijk. *Ineſtimable, que l'on ne peut eſtimer.*
Een onſchatbaar verlies. *Une perte ineſtimable.*
ONSCHEIDBAAR. *zie* onſcheidelijk.
Onſcheidelijk. *bijv. w.* onverbreekelijk. *Inſéparable, indiſſoluble.*
Eene onſcheidelijke verbintenis. *Une alliance ou une liaiſon inaiſſoluble ou qui ne ſe peut rompre.*
ONSCHENDBAAR. *zie* onſchendelijk.
Onſchendelijk. *bijv. w.* onſchendbaar. *Inviolable, que l'on ne peut ou que l'on ne doit pas violer.*
Onſchendelijk. *bijw.* Op eene onſchendelijke wijze. *Inviolablement, d'une maniére inviolable.*

ON-

Digitized by Google

ONSCHERP. *bijv. w.* Dat niet ſcherp is. *Qui n'eſt pas aigu, qui eſt mouſſé par la pointe.*

Zij gingen hem met ſcherp en onſcherp te keer. *Ils ſe défendirent contre lui du mieux qu'ils purent, ils étoient armés d'épées, de couteaux, de bâtons, de cannes, &c. ils firent armes de tout.*

Onſcherp, bot, ſtomp. *Emouſſé, qui n'a pas de tranchant, qui ne coupe pas bien.*

ONSCHEURLIJK. *bijv. w.* Dat niet ſcheuren kan. *Qui ne peut ſe rompre, qu'on ne ſauroit déchirer.*

ONSCHIJNBAAR. *bijv. w.* onblijkbaar. *Qui n'eſt pas vraiſemblable, qui n'a aucune évidence.*

Onſchijnbaarheid. *z. v.* onblijkbaarheid. *Manque ou faute de vraiſemblance ou d'évidence.*

ONSCHIKKELIJK. *bijv. w.* Slordig, morsig. *Saloppe, mal-propre.*

't Is 'er heel onſchikkelijk in huis. *Il fait fort mal-propre dans cette maiſon-là.*

Onſchikkelijkheid. *z. v.* Slordigheid. *Malpropreté, taudis, ſaloppérie.*

ONSCHOON. *zie* Leelijk.

Onſchoon. *bijv. w.* Nog niet ſchoon. *Qui n'eſt pas encore clarifié.*

De wijn die op de moêr legt is onſchoon. *Le vin qui eſt ſur ſa lie n'eſt pas encore clarifié.*

ONSCHULD. *z. v.* onnozelheid. *Innocence.*

Klaarlijk zijne onſchuld toonen. *Montrer ou faire voir évidemment ſon innocence.*

Onſchuld, verſchooning. *Excuſe.*

Doe mijne onſchuld bij hem. *Faites-lui mes excuſes.*

Veel tot zijne onſchuld zeggen, veel tot zijne verſchooning zeggen. *Alléguer bien des choſes pour ſe juſtifier, faire voir ſon innocence par bien des raiſons.*

Onſchuldig. *bijv. w.* Niet handdadig. *Innocent, qui n'eſt pas coupable.*

Hij is onſchuldig aan dien moord. *Il n'eſt pas coupable de ce meurtre.*

Onſchuldig aan eenig quaad zijn. *N'être pas coupable de quelque crime, en être innocent.*

Iemand onſchuldig of vrij verklaaren. *Déclarer quelqu'un innocent.*

Onſchuldigheid. *zie* onſchuld.

Onſchuldiglijk, onſchuld. *bijw.* Buiten ſchuld, opregtelijk. *Innocemment, irreprochablement.*

Palamedes is onſchuldig ter dood gebragt. *Palaméde a été mis à mort innocemment.*

Onſchuldiglijk in de Waereld leeven. *Vivre irreprehenſiblement dans le Monde.*

Onſchuwbaar. *zie* onſchuwelijk.

ONSCHUWELIJK. *bijv. w.* onvermijdelijk. *Inévitable, que l'on ne peut éviter.*

Een onſchuwelijk quaad. *Un mal inévitable.*

ONSLIJTBAAR. *bijv. w.* onverſlijtelijk. *Qu'on ne ſauroit uſer.*

Een onſlijtbaar kleed. *Un habit qu'on ne ſauroit uſer.*

ONSMAAK. *z. m.* Walging, afkeer. *Dégoût.*

* Ergens eenen grooten onſmaak in vinden. *Avoir un grand dégoût pour quelque choſe.*

Onſmaakelijk. *bijv. w.* Smaakeloos, laf. *Fade, inſipide, deſagréable.*

Onſmaakelijke ſpijzen, vrugten, enz. *Des viandes deſagréables, fruits deſagréables, &c. des mets fades ou inſipides.*

* Onſmaakelijke tijdingen. *Des nouvelles deſagréables.*

* Dat koomt hem heel onſmaakelijk voor. *Cela ne lui fait nullement plaiſir, cela ne lui plaît pas.*

Onſmaakelijkheid. *z. v.* Smaakeloosheid. *Inſipidité, deſagrément.*

ONSMERTELIJK. *bijv. w.* onpijnlijk. *Qui n'eſt pas douloureux, qui ne fait pas de douleur.*

Eene onſmertelijke wonde. *Une playe qui n'eſt pas douloureuſe, qui ne cauſe point de douleur.*

ONSPOED. *z. m.* Tegenſpoed. *Adverſité, malheur.*

Een groote onſpoed in zijn beroep hebben, *Etre malheureux en ſa profeſſion, être ſujet à beaucoup de diſgraces dans ſa vocation.*

Onſpoedig. *bijv. w.* Traag. *Lent, qui va lentement.*

Een onſpoedige voortgang van iets. *Procédure lente.*

Onſpoediglijk. *bijw.* Traaglijk. *Lentement avec lenteur.*

Onſpoediglijk met eenig werk voortvaaren. *Ne pas avancer une affaire, ne ſe pas hâter, faire les choſes avec lenteur.*

ONSPRAAKSAAM. *bijv. w.* Stil. *Taciturne, qui ne parle guére.*

Een onſpraakzaam menſch. *Une perſonne taciturne, qui ne parle guére ou qui parle peu.*

ONSPREEKELIJK. *bijv. w.* Die niet te ſpreeken is. *A qui on ne ſauroit parler.*

Die Heer is onſpreekelijk. *On ne ſauroit parler à ce Monſieur-là.*

Onſpreekelijk, onuitſpreekelijk. *zie* onuitſpreekelijk.

ONSTADE. Als, dat koomt mij te onſtade of te onpas. *Cela ne me vient pas à point ou à propos, cela me vient à contretemps.*

ONSTANDVASTIG. *bijv. w.* Veranderlijk. *Inconſtant, changeant, variable, volage.*

Een onſtandvaſtig menſch. *Un homme changeant, une perſonne inconſtante, un volage.*

Onſtandvaſtige voornemens. *Des deſſeins inconſtans, des projets formés à la légére.*

Onſtandvaſtigheid. *z. v.* ongeſtadigheid. *Inconſtance, légéreté.*

Onſtandvaſtiglijk. *bijw.* ongeſtadiglijk. *Pas conſtamment, inconſtamment.*

Onſtandvaſtiglijk iemand beminnen. *Ne pas chérir, ne pas aimer quelqu'un conſtamment.*

ONSTERFLIJK of onſterffelijk. *bijv. w.* Dat niet vergaat, eeuwig, dat niet ſterft. *Immortel, éternel, qui ne meurt point, qui dure toujours.*

De onſterflijke Goden. *Les Dieux immortels.*

's Menſchen ziel is onſterflijk. *L'ame de l'homme eſt immortelle.*

Een onſterffelijke naam of roem. *Un nom immortel, une gloire immortelle.*

Onſterflijkheid. *z. v. Immortalité.*

De zalige onſterflijkheid. *La bien-heureuſe immortalité.*

ONSTERK. *bijv w.* Zwak, ongeduurzaam. *Foible, qui n'eſt pas fort ou durable, débile, peu ſolide.*

Een onſterk gebouw. *Un bâtiment foible, un édifice qui n'eſt pas fort, qui ne durera gueres, qui eſt peu ſolide.*

Dat laken valt onſterk. *Ce drap n'eſt pas fort.*

* Een onſterk of kragteloos bewijs. *Une foible preuve, une preuve frivole.*

Onſterkte. *z. v.* Kragteloosheid. *Foibleſſe, débilité.*

ONSTIGT, enz. *zie* ontſtigt.

ONSTIJF. *zie* Slap.

ONSTIL. *zie* Onruſtig.

ONSTRAFBAAR. *bijv. w.* onſtraffelijk. *Pas puniſſable.*

Onſtrafbaar voor den Regter zijn. *N'être pas puniſſable devant les Juges ou en Juſtice.*

Onſtrafbaarheid. *z. v.* Straffeloosheid. *Impunité.*

Onſtraffelijk, onſtrafbaar. *zie* onſtrafbaar.

* Onſtraffelijk. *bijw.* onberispelijk. *D'une manière irreprehenſible ou irreprochable.*

Zig onſtraffelijk in zijnen wandel draagen. *Etre irreprehenſible dans ſa conduite.*

Onſtraffelijkheid. *z. v.* onberispelijkheid. *Conduite irreprehenſible ou ſans reproche.*

De onſtraffelijkheid van zijn gedrag. *Sa conduite ou ſon comportement irreprehenſible.*

ONSTREKKELIJK. *bijv. w.* Dat niet zeer ſtrekt. *Qui ne nourrit pas, qui ne raſſaſie pas, qui n'eſt pas de ménage.*

ONSTRIJDBAAR. *zie* Bloohartig.

ONSTUIMIG. *bijv. w.* Buijig, ſtormig. *Tempétueux, orageux.*

Onſtuimig weêr. *Temps orageux ou tempétueux, mauvais temps.*

Onſtuimig, beroerd, verbolgen. *Agité, ému, violent, véhément.*

De zee is zeer onſtuimig. *La mer eſt extrêmement orageuſe, ou fort agitée.*

* Eene onſtuimige woede of toorn. *Une colére agitée, une violente colére, une furieuſe rage.*

Onſtuimigheid. *z. v.* Beroerdheid. *Trouble, agitation, émotion.*

De onſtuimigheid der zee. *L'émotion orageuſe de la mer.*

De onſtuimigheid der winden. *La violence des vents.*

* Onſtuimigheid, oploopendheid. *Colére, furie, emportement.*

De onſtuimigheid van zijnen toorn is over. *Le fort de ſa colére ou de ſon emportement eſt paſſé.*

Onſtuimiglijk. *bijw. D'une manière orageuſe ou tempétueuſe, rudement.*

De wind waait zeer onſtuimiglijk. *Il vente très-rudement, le vent eſt fort orageux, il fait fort gros vent, le vent grende terriblement.*

* Iemand onſtuimiglijk bejegenen. *Traiter quelqu'un rudement, le rudoyer, le brusquer.*

O N T.

ONTAARD. *d. w.* Van ontaarden. *Dénaturé.*

Een ontaarde zoon. *Un fils dénaturé.*

ONTAARDEN. *g. w.* Verbaſteren. *Dégénérer.*

Van de deugd zijner voorouderen ontaarden. *Dégénérer de la vertu de ſes ancêtres.*

Ontaarding. *z. v.* Verbaſtering. *Action de dégénérer.*

ONTADELEN. *zie* ontedelen.

ONTALLIJK. *zie* ontelbaar.

ONTANKERD. *bijv. w.* Los. *Pas ſoutenu par des crampons.*

Een ontankerde muur. *Un mur qui n'eſt pas ſoutenu par des crampons, un mur ſans crampons.*

ONTBAKERD. *d. w.* Van ontbakeren.

ONTBAKEREN. *w. w.* Los doen. *Déſemmailloter.*

ONTBALLAST. *d. w.* Van ontballaſten.

ONTBALLASTEN. *w. w. Zeewoord.* Den ballaſt uit een ſchip doen. *Déleſter, ôter le leſt d'un vaiſſeau: terme de Marine.*

Digitized by Google

ONTBEEND. *d. w.* Van ontbeenen.
ONTBEENEN. *w. w. Deſoſſer, ôter les os.*
ONTBEERD. *d. w.* Van ontbeeren.
ONTBEEREN. *w. w.* Miſſen, derven. *Se paſſer d'une choſe, ne l'avoir pas, en être privé.*
Ik kan dat niet ontbeeren. *Je ne puis me paſſer de cela.*
Dat men niet heeft moet men ontbeeren. *Il faut qu'on ſe paſſe de ce qu'on n'a pas.*
Ontbeering. *z. v.* Miſſing, derving. *Privation, deſtitution.*
De ontbeering van 't hoogſte goed. *La privation du ſouverain bien.*
ONTBEETEN of ontbeten. *d. w.* Van ontbijten. *Déjeuné.*
ONTBIEDEN. *w. w.* Roepen, doen komen. *Mander, appeller, faire venir.*
Iemand voor den Regter ontbieden. *Appeller ou faire venir quelqu'un devant le Juge.*
Hij ontbood zijnen zoon te huis. *Il rappella ſon fils.*
Ik zal die boeken voor u ontbieden. *Je vous ferai venir ces livres-là.*
ONTBIEDING. *z. v.* Opbod. *Rappel, mandement, terme de Judicature.*
ONTBIJT. *z. m.* Morgenſpijs, ugtendeeten. *Déjeuné, ce que l'on mange le matin.*
Iemand den ontbijt voorzetten. *Donner déjeuner à quelqu'un.*
ONTBIJTEN. *g. w.* Den ontbijt nuttigen. *Déjeuner.*
Hebt gij van daag al ontbeeten? *Avez-vous déjeuné aujourd'hui?*
ONTBINDELIJK. *bijv. w.* ontknoopelijk. *Qu'on ne peut dénouer ou délier.*
ONTBINDEN. *w. w.* Los maaken. *Dénouer, défaire un nœud, délier, détacher.*
Zijne ſchoenen ontbinden. *Défaire, détacher ſes ſouliers.*
Ontbindend. *bijv. w. Diſſolutif.*
Ontbinding. *z. v.* ontknooping. *L'action de dénouer ou de délier.*
* De ontbinding van een wiskundig voorſtel. *La réſolution d'un problême de Mathématique.*
ONTBLADEN. *zie* ontbladeren.
ONTBLADERD. *d. w.* Van ontbladeren.
ONTBLADEREN. *w. w.* ontbladen. *Effeuiller, ôter les feuilles.*
Kool ontbladeren. *Effeuiller des choux.*
ONTBLIND. *d. w.* Van ontblinden.
ONTBLINDEN. *w. w.* ontblindhokken. *Déſabuſer les yeux, détromper, deſabuſer.*
Ontblindhokken. *zie* ontblinden.
* Ontblindhokt. *d. w.* Van ontblindhokken. Verligt. *Deſabuſé, détrompé, éclairé.*
Ontblindhokte Hollanders. *Hollandois éclairés, détrompés, deſabuſés.*
ONTBLOOT. *d. w.* Van ontblooten, ontzet, beroofd. *Dénué, dépouillé, dépourvu.*
ONTBLOOTEN. *w. w.* Bloot maaken. *Découvrir, dénuer, dépouiller.*
Zijne borſt ontblooten. *Découvrir ſa poitrine, ſe découvrir l'eſtomac.*
In tijd van oorlog moet men de grenzen niet ontblooten. *En temps de guerre il ne faut pas dégarnir les frontières.*
* Men moet voor alle menſchen zig niet ontblooten. *Il ne faut pas découvrir à tout le monde ce qu'on penſe ou ce qu'on a ſur le cœur.*
Van alle hulp ontbloot zijn. *Etre dénué de toute aſſiſtance ou de tout ſecours.*
Ontblooting. *z. v. Privation, expoſition, action de dénuer, de dépouiller, de découvrir, d'ex*
Ontblooting van alle hulpmiddelen. *Privation de tous remédes ou moyens.*
ONTBODEN. *d. w.* Van ontbieden. *Mandé, appellé, &c.*
ONTBONDEN. *d. w.* Van ontbinden. *Délié, détaché.*
* Hij heeft dit ſtelkundig werkſtuk ontbonden. *Il a réſolu ce problême d'Algébre.*
ONTBOODEN. *zie* ontboden.
ONTBRAND. *d. w.* Van ontbranden.
ONTBRANDEN. *g. w.* In vlam raaken. *S'allumer.*
't Vuur begint te ontbranden. *Le feu commence à s'allumer.*
* In liefde tot iemand ontbranden. *Brûler d'amour pour quelqu'un, être épris d'amour pour lui.*
ONTBREEKEN. *g. w.* Gebrek hebben. *Manquer, avoir beſoin.*
Den vijand ontbreekt alles. *Les ennemis ont faute de tout, tout leur manque.*
Als men geld en magt ontbreekt, kan men niets ondernemen. *Quand on n'a ni argent ni pouvoir, on ne peut rien entreprendre.*
ONTBREIDELD. *d. w.* Van ontbreidelen.
Ontbreidelen. *zie* ontroomen.
Ontbreiden. *zie* ontvlegten.
ONTBROKEN of ontbrooken. *d. w.* Van ontbreeken. *Manqué.*
ONTBURGERD. *d. w.* Van ontburgeren.
ONTBURGEREN. *w. w.* Van 't burgerſchap berooven. *Dépoſſéder ou priver du droit de bourgeoiſie.*
Alle de muiters wierden ontburgerd. *Tous les mutins furent dépoſſédés du droit de bourgeoiſie.*
ONTCIERD. *d. w.* Van ontcieren.
ONTCIEREN of ontſieren. *w. w.* 't Cieraad beneemen. *Oter les ornemens & les parures, défigurer, gâter, déparer.*
Dat ontcierd het huis geweldig. *Cela défigure extrémement la maiſon, cela lui ôte la grace & l'ornement.*
Het gantſche werk is daar door ontſierd. *Tout l'ouvrage eſt déparé par-là.*
ONTCIJFERD. *d. w.* Van ontcijferen.
ONTCIJFEREN. *w. w. Déchiffrer.*
Eenen brief ontcijferen. *Déchiffrer une lettre.*
* Ontcijferen, uitleggen, verklaaren. *Eclairer, expliquer, démêler.*
Hij heeft dien brief ontcijferd. *Il a déchiffré cette lettre.*
Wie kan dat geheim ontcijferen? *Qui peut expliquer ou éclaircir ce myſtére.*
Ontcijffering. *z. v.* Uitlegging, verklaaring. *Explication des chiffres, éclairciſſement.*
ONTCINGELD. *d. w.* Van ontcingelen.
ONTCINGELEN. *w. w.* Een paerd ontcingelen. *Deſſangler un cheval, lui ôter les ſangles.*
ONTDAAN. *d. w.* Van ontdoen. *Défait.*
* Hij ziet 'er heel ontdaan uit. *Il a la mine toute défaite.*
ONTDARMD. *d. w.* Van ontdarmen.
ONTDARMEN. *w. w.* De ingewanden uit haalen. *Eventer, ôter ou arracher les entrailles.*
ONTDEKKEN. *w. w.* openbaaren. *Déclarer, révéler, découvrir, dénuer, manifeſter, déceler.*
Een bedrog ontdekken. *Découvrir une tromperie ou une fourberie.*
Zijne geheimen aan iemand ontdekken *Découvrir ou révéler ſes ſecrets à quelqu'un.*
Een verraad ontdekken. *Découvrir une trahiſon.*
Ontdek ons den gantſchen handel. *Découvrez-nous toute l'affaire, ou toute l'intrigue.*
't Hoofd ontdekken of ontblooten. *Découvrir ſa tête, ſe découvrir la tête.*
Ontdek u, of neem u hoed af. *Découvrez-vous, ou ôt z votre chapeau.*
Chriſtoffel Colomb heeft America ontdekt. *Chriſtophle Colomb a découvert l'Amérique, il en a fait la découverte.*
Eene goudmijn ontdekken. *Découvrir une mine d'or.*
Ontdekking. *z. v.* openbaring. *Révélation, découverte, décelement.*
Door de ontdekking van dat ſchelmſtuk wierd, enz. *Après avoir découvert ce crime, on, &c. la découverte de ce crime fit que, &c.*
ONTDEKT. *d. w.* Van ontdekken.
ONTDOEN. *w. w.* Los maaken, te niet doen. *Défaire.*
't Gebeurt dikwils dat een Vorſt ontdoet al wat zijn voorzaat gedaan heeft. *Il arrive ſouvent qu'un Prince défait tout ce que ſon prédéceſſeur a fait.*
Zig wat ontdoen of ontkleeden. *Se déshabiller, ſe mettre à l'aiſe.*
Zig ergens van ontdoen of ontſlaan. *Se défaire de quelque choſe.*
ONTDOKEN. *d. w.* Van ontduiken. *Evité, échapé.*
ONTDONKERD. *d. w.* Van ontdonkeren.
ONTDONKEREN. *w. w. Woord dat weinig in gebruik is.* Heimelijk ontneemen. *Enlever, priver, ôter, filouter, eſcamoter, prendre adroitement & avec fineſſe ou adreſſe.*
Hij ontdonkerde hem veel gelds. *Il lui enleva ou eſcamota bien de l'argent.*
Ontdonkering. *z. v.* ontneeming, ontfutzeling. *Filouterie.*
ONTDOOID. *d. w.* Van ontdooijen. *Dégelé.*
ONTDOOKEN. *zie* ontdoken.
ONTDOOIJEN. *g. w.* ontlaaten, ſmelten. *Dégeler, ſe fondre.*
Het ijs begint te ontdooijen. *La glace commence à ſe fondre, il commence à dégeler.*
* Zijne handen zijn maar half ontdooid. *Ses mains ne ſont qu'à demi dégourdies, il a encore les mains engourdies de froid.*
‡ Mijne beurs is nog niet ontdooid. *Ma bourſe eſt encore bien plate, l'argent me manque.*
ONTDRAAGEN. *w. w.* ontſteelen. *Voler, dérober, emporter.*
Zijnen meester veel goeds ontdraagen. *Voler bien ſon maître, lui dérober beaucoup.*
Ontdraagen. *d. w.* Van ontdraagen.
ONTDRAAID. *d. w.* Van ontdraaijen.
ONTDRAAIJEN. *w. w.* Los draaijen. *Détortiller, arracher, enlever.*
* Iemand iets ontdraaijen of ontneemen. *Prendre quelque choſe de quelqu'un avec adreſſe, lui ôter finement quelque choſe.*
Hij ontdraaide of ontlei hem dat aardig. *Il lui ôta cela avec adreſſe, il lui enleva cela adroitement.*
Hij heeft mij de kans weeten te ontdraaijen. *Il m'a ſupplanté adroitement, il m'a donné le croc en jambe.*
Ontdraaijing. *zie* Losdraaijing.
ONTDRAGEN. *zie* ontdraagen.
ONTDREEVEN of ontdreven. *d. w.* Van ontdrijven.
ONTDRIJVEN. *w. w.* ontjaagen. *Enlever, ôter à quelqu'un quelque choſe & l'emmener quelque part.*
Hij ontdreef hem veel vee. *Il lui ôta ou lui enleva beaucoup de bétail.*

ONT-

Digitized by Google

ONTDUIKEN. *w. w.* ontwijken. *Eviter, échapper, parer, détourner.*
Hij ontdook gelukkig dien flag. *Il para ou il détourna heureusement ce coup-là.*
ONTEDELD. *n. w.* Van ontedelen.
ONTEDELEN. *w. w.* Van zijnen edeldom berooven. *Dégrader ou priver quelqu'un de sa noblesse.*
Ontedeling. *z. v. Dégradation de noblesse.*
ONTEERD. *d. w.* Van onteeren.
ONTEEREN. *w. w.* Schande aandoen. *Deshonorer.*
Gods naam onteeren. *Deshonorer, profaner le nom de Dieu.*
Zijn geflagt onteeren. *Deshonorer sa famille ou sa race.*
Onteeren, den maagdom beneemen, verkragten. *Deshonorer, ôter la virginité à une fille, la violer.*
Ammon onteerde zijne zuster Thamar. *Ammon viola sa sœur Thamar.*
Onteering. *z. v.* Schending. *Deshonneur, profanation, action de violer, action de deshonorer.*
ONTEIGEND. *d. w.* Van onteigenen.
ONTEIGENEN. *w. w.* Van 't eigendom ontzetten. *Oter la propriété à quelqu'un, lui ôter le droit qui lui appartient en propre, usurper, déposséder.*
Iemand zijn huis onteigenen. *Oter à quelqu'un la propriété de sa maison, l'usurper, l'en déposséder.*
Onteigening. *z. v. Privation de propriété ou de droit qui appartient en propre, usurpation.*
ONTELBAAR. *bijv. w.* Zonder getal. *Innombrable.*
Eene ontelbaare menigte. *Une multitude innombrable.*
ONTEMBAAR. *zie* ontemmelijk.
Ontemmelijk. *bijv. w.* onbedwingelijk. *Indomtable.*
Een ontemmelijk paerd. *Un cheval indomtable.*
Eene ontemmelijke woede of gramfchap. *Une fureur ou colère indomtable.*
Ontemmelijkheid. *z. v.* onbedwingelijkheid. *Impossibilité de domter.*
ONTERFD. *d. w.* Van onterven.
ONTERVEN. *w. w.* Van de erffenisse verfteeken. *Desbériter, priver de l'héritage.*
De vader heeft zijnen zoon onterfd. *Le père a desbérité son fils.*
Onterving. *z. v.* Verfteeking van de erffenisse. *Privation d'héritage, action de desbériter.*
ONTFANG. *zie* ontvang.
ONTFERMD. *d. w.* Van ontfermen.
Ontfermelijk. *zie* Medelijdende.
ONTFERMEN. *w. w.* Zig ontfermen *Avoir pitié ou compassion.*
Zig over den armen ontfermen. *Avoir pitié des pauvres.*
God wil zig uwer ontfermen. *Dieu vous fasse miséricorde, Dieu ait pitié de vous.*
Ontfermhartig. *zie* Barmhartig.
Ontferming. *z. v.* Deernis, barmhartigheid. *Miséricorde, pitié, compassion.*
Eene groote ontferming ontrent den elendigen toonen. *Témoigner une grande compassion ou pitié des misérables ou aux misérables.*
ONTFING of ontfong. *zie* ontvong.
ONTFONGEN, of ontfangen. *zie* ontvangen.
ONTFONKEN. *zie* ontvonken.
ONTFRONSD. *d. w.* Van ontfronssen.
ONTFRONSSEN. *w. w.* Glad trekken. *Dérider, ôter les rides, unir.*
Zijn voorhoofd ontfronssen. *Dérider son front, unir ou éclaircir son front.*
ONTFUTZELD. *d. w.* Van ontfutzelen.
ONTFUTZELEN. *w. w.* Heimelijk ontneemen. *Filouter, prendre ou ôter avec adresse, par finesse ou filouterie, escamoter.*
Hij zogt mij dat geld te ontfutzelen. *Il tâcha de m'enlever ou de me filouter cet argent, il fit son possible pour me l'escamoter.*
Ontfutzeling. *z. v.* Heimelijke ontneeming. *Filouterie, vol adroit & fin.*
ONTGAAN. *w. w.* ontwijken. *Eviter, fuir.*
Een quaad poogen te ontgaan. *Tâcher d'éviter quelque mal.*
Hij ontgaat mij waar ik hem ontmoete. *Il m'évite par-tout où je le rencontre.*
* Ontgaan, te buiten gaan. *S'emporter, aller plus loin qu'il ne faut.*
Zig aan iemand in toorne ontgaan of te buiten gaan. *S'oublier en se mettant en colere contre quelqu'un, perdre tout respect en s'emportant contre lui.*
Ontgaan, in het gaan te vooren koomen. *Devancer, passer quelqu'un.*
Hij ontging mij. *Il me passa en marchant, il m'échappa, il se déroba de moi en marchant, il me devança, il gagna les devans.*
Ontgaan, *g. w.* Uit de gedagten gaan of ontfchieten. *Echapper, sortir de la mémoire.*
Dat is mij ontgaan. *Cela m'est échappé, j'ai oublié cela.*
* 't Hart ontging hem op die tijding. *Le cœur lui manqua à cette nouvelle.*
Ontgaan. *d. w.* Van ontgaan.
ONTGEEVEN. *w. w.* Laaten vaaren. *Se défaire, éloigner de soi, quiter.*
Ik ontgaf mij dat vermoeden. *Je me défis de ce soupçon, je revins de ce soupçon-là.*
Ontgeeven. *d. w.* Van ontgeeven.
ONTGELDEN. *w. w. Payer, pâtir pour la faute qui est faite.*
De onnozele moest dat ontgelden. *Il falut que l'innocent en pâtit ou qu'il en portât la peine.*
Hij zal eens anders misdaad moeten ontgelden. *Il sera obligé de pâtir pour le crime d'autrui.*
Ontgelding. *z. v.* Boeting, bekooping. *Punition, satisfaction.*
ONTGESPEN. *w. w.* Los gespen. *Défaire les boucles.*
Zijne schoenen ontgespen. *Défaire les boucles de ses souliers.*
* 't Zwaerd ontgespen of afleggen. *Mettre l'épée bas, déceindre l'épée.*
Ontgesping. *z. v.* Losgesping. *Action de défaire les boucles.*
ONTGESPT. *d. w.* Van ontgespen.
ONTGEVEN. *zie* ontgeeven.
ONTGINNEN. *w. w.* opsnijden. *Entamer quelque viande.*
Eenen haas, een hoen, enz. ontginnen. *Entamer un lièvre, un poulet, &c.*
Ontginning. *z. v.* opsnijding, voorsnijding. *Entamure, action d'entamer.*
ONTGLEDEN of ontgleeden. *d. w.* Van ontgliden.
Ontglijden of ontglijen. *g. w.* ontglippen. *Glisser, échapper.*
't Goed ontgleed mij uit de handen. *Cela me tombe ou m'échappa des mains.*
ONTGLIMMEN. *g. w.* ontfonken, aangaan. *S'allumer, prendre feu.*
't Vuur of vier begint te ontglimmen. *Le feu commence à s'allumer.*
ONTGLIPPEN. *g. w.* ontglijden. *Glisser, échapper.*
De aal ontglipte hem uit de hand. *L'anguille s'échappa de sa main, l'anguille lui échappa ou lui glissa de la main.*
Ontglipt. *d. w.* Van ontglippen.
ONTGLIJEN. *zie* ontgliden.
ONTGLOMMEN. *d. w.* Van ontglimmen. *Allumé.*
ONTGOED. *d. w.* Van ontgoeden,
ONTGOEDEN. *w. w.* onterven. *Desbériter.*
Hij dreigt zijnen zoon te ontgoeden. *Il menace de desbériter son fils.*
ONTGONNEN. *d. w.* Van ontginnen. *Entamé.*
ONTGORD. *d. w.* Van ontgorden.
ONTGORDEN. *w. w.* Los gorden. *Oter la ceinture, déceindre.*
Ontgording. *z v.* Losgording. *Action de défaire la ceinture ou de déceindre.*
ONTGRAAT. *d. w.* Van ontgraaten.
ONTGRAATEN. *w. w.* De graaten uitnemen. *Oter les arrêtes.*
ONTGRAAVEN. *w. w. en d. w. zie* Uitgraaven.
ONTGREEPEN. *zie* ontgrepen.
ONTGRENDELD. *d. w.* Van ontgrendelen.
ONTGRENDELEN. *w. w.* Los grendelen. *Déverrouiller, ôter ou défaire les verrouils.*
De deur ontgrendelen. *Déverrouiller la porte.*
ONTGREPEN. *d. w.* Van ontgrijpen.
ONTGRIJPEN. *w. w.* Ontneemen, uit de hand grijpen. *Prendre ou ôter de la main, arracher de la main, escroquer.*
Hij ontgreep hem den degen. *Il lui ôta l'épée de la main, il lui arracha son épée.*
ONTGUNNEN. *zie* Misgunnen.
ONTHAAKEN. *w. w.* Los haaken. *Dégrafer, ôter ou défaire les agrafes ou les crochets.*
ONTHAAKT. *d. w.* Van onthaaken.
ONTHAAL. *z. g. Accueil, réception.*
Iemand een goed onthaal aandoen. *Faire un bon accueil à quelqu'un.*
Een flegt onthaal. *Un mauvais accueil, un mévbant régal.*
ONTHAALD. *d. w.* Van onthaalen.
ONTHAALEN. *w. w.* ontneemen. *Oter, prendre.*
Hij onthaalde hem dat met list. *Il lui ôta ou prit cela avec adresse.*
Onthaalen, een onthaal aandoen. *Recevoir, faire un bon ou mauvais accueil à quelqu'un.*
Iemand vriendelijk onthaalen. *Recevoir bien ou obligeamment quelqu'un, lui faire un bon accueil, le bien régaler.*
Hij onthaalde hem koeltjes. *Il le reçut froidement.*
Onthaaling. *z. v.* Betooning van vriendschap. *Accueil, régal, réception.*
ONTHAIRD. *d. w.* Van onthairen.
ONTHAIREN. *w. w.* 't Hair uittrekken. *Dépeler, ôter ou arracher le poil.*
ONTHALEN. *zie* onthaalen.
ONTHALSD. *d. w.* Van onthalzen.
ONTHALZEN. *w. w.* onthoofden. *Décapiter, décoler, couper le cou ou la tête.*
Zijn vader is onthalsd. *Son père a eu la tête coupée ou tranchée, il a été décolé.*
Onthalzing. *z. v.* onthoofding. *Action de décapiter ou de couper la tête, décolation.*
ONTHAND. *d. w.* Van onthanden. Ontrieid. *Incommodé, embarrassé.*
ONTHANDEN. *w. w.* Ontrieven. *Embarrasser, incommoder. zie ook* ontrieven.
Dat onthand mij zeer. *Cela m'embarrasse ou m'incommode fort.*
Onthanding. *z. v.* ongerief. *Embarras, incommodité.*

Digitized by Google

ONTHARNASSEN. *w. w.* 't Harnas uittrekken. *Oter la cuiraſſe.*
ONTHARNAST. *d. w.* Van ontharnaſſen.
ONTHEFFEN. *w. w.* Ontlaſten, bevrijden. *Décharger, délivrer.*
Wie ontheft mij van dien laſt? *Qui me déchargera de ce fardeau?*
Ontheffing. *z. v.* Ontlasting, ontslaging. *Decharge, dispenſe, exemption.*
ONTHEFT. *d. w.* Van ontheffen.
ONTHEGT. *d. w.* Van onthegten.
ONTHEGTEN. *zie* Losmaaken.
ONTHEILIGD. *d. w.* Van ontheiligen.
ONTHEILIGEN. *w. w.* Schenden, laſteren. *Profaner, violer, blaſphémer.*
Gods naam ontheiligen. *Blaſphémer ou profaner le nom de Dieu.*
Ontheiligen, bezoedelen. *Souiller, tacher, deshonorer.*
De heilige plaatzen ontheiligen. *Profaner, ſouiller ou deshonorer les lieux ſaints ou ſacrés.*
ONTHEILIGER. *z. m.* Schender. *Profanateur, violateur.*
Een ontheiliger van den Godsdienſt. *Un profanateur de la Religion.*
Ontheiliging. *z. v.* Schending, laſtering. *Profanation, violement, blaſphéme.*
De ontheiliging van Gods heiligen naame. *La profanation du ſaint nom de Dieu.*
ONTHEISTERAAR. *z. m.* Plager, queller. *Qui vexe, qui maltraite, qui pille, concuſſionnaire.*
ONTHEISTERD. *d. w.* Van ontheiſteren.
ONTHEISTEREN. *w. w.* Quellen, plaagen, plunderen, knevelen. *Vexer, piller, maltraiter.*
ONTHEVEN. *d. w.* Van ontheffen. *zie* ontheft.
ONTHOKKEBAND. *d. w.* Van onthokkebanden.
ONTHOKKEBANDEN. *w. w.* Los maaken: Beroven. *Mettre en liberté: Troubler.*
ONTHOOFD. *d. w.* Van onthoofden.
ONTHOOFDEN. *w. w.* onthalzen, 't hoofd afllaan. *Décapiter, décoler, trancher la téte.*
Onthoofding. *z. v.* onthalzing. *Action de décapiter ou de couper la téte.*
De onthoofding van St. Jan den Dooper. *La décolation de St. Jean Baptiſte.*
ONTHOUD. *z. g.* Gedagtenis. *Mémoire, ſouvenir.*
Naar mijn onthoud ſtaat die zaak zoo. *Autant que je m'en ſouviens, ſi je m'en ſouviens bien, l'affaire eſt ainſi ou en cet état.*
ONTHOUDEN. *w. w.* Gedenken, gedagtig zijn. *Retenir, ſe ſouvenir, ſe reſſouvenir.*
Gij moet dat wel onthouden. *Il faut vous ſouvenir de cela, il ne faut pas l'oublier, il faut que vous le reteniez bien.*
Wie kan alle die dingen onthouden? *Qui eſt ce qui peut retenir toutes ces choſes-là ou s'en reſſouvenir?*
Onthouden, niet geeven. *Tenir, retenir, ne pas donner.*
Hij onthield hem 't geen hij hem ſchuldig was. *Il lui retint ce qu'il lui devoit.*
Zig onthouden, zig afhouden. *S'abſtenir, s'empécher de faire ou de dire.*
Zig van de welluſten onthouden. *S'abſtenir des voluptés, des plaiſirs, &c.*
Zig onthouden, zig bedwingen. *S'empécher, ſe retenir.*
Ik kan mij niet onthouden te zeggen. *Je ne puis m'empécher de dire.*
Hij kon zig niet van lagchen onthouden. *Il ne put s'empécher de rire.*
Zig ergens onthouden, ergens zijn verblijf houden. *Séjourner ou demeurer quelque part.*
Die ſchelm onthield zig lang in de ſtad. *Le ſcélérat demeura longtemps dans la ville.*
ONTHOUDEN. *d. w.* Van onthouden.
Onthoudenheid. *zie* onthouding.
Onthouding. *z. v.* Gedagtenis, geheugen. *Memoire, ſouvenir.*
Na zijne onthouding ſtaat dat werk heel anders. *Selon le ſouvenir qu'il en a, cela eſt tout autrement.*
Onthouding. *z. v.* Afhouding. *Abſtinence.*
De onthouding van ſpijs en drank. *Abſtinence de boire & de manger.*
Onthouding van de vrouwen. *Continence, abſtinence des femmes.*
De gaave der onthoudinge hebben. *Avoir le don de continence.*
ONTHULD. *d. w.* Van onthullen.
ONTHULLEN. *w. w.* ontkappen. *Décoiffer, défaire la coiffure.*
Die Juffer was bijna onthuld als haar minnaar inquam. *La Demoiſelle étoit presque décoiffée, lorsque ſon galant entra.*
Onthulling. *z. v.* ontkapping. *Action de décoiffer.*
ONTHUNKERD. *d. w.* Van onthunkeren.
‡ Onthunkeren. *zie* Aſtroonen.
‡ Iemand eenige fraaijigheid onthunkeren. *Mendier quelque bijou ou quelque bonne nipe de quelqu'un.*
‡ Onthunkering. *z. v.* Aftrooning. *Action de mendier pour obtenir quelque choſe.*
ONTHUPPELD. *d. w.* Van onthuppelen.
Onthuppelen. *zie* ontſnappen.
‡ ONTHUTSEN of onthutzen. *w. w.* Ontſtellen, ontroeren. *Emouvoir, troubler.*
‡ ONTHUST. *d. w.* Van onthutzen.
Ik ben daar over heel onthutſt. *Je ſuis tout ému ou troublé de cela.*
ONTHUWEN. *zie* onttrouwen.
ONTJAAGD. *d. w.* Van ontjaagen.
ONTJAAGEN. *w. w.* In 't jaagen afwinnen. *Gagner à courir ou en courant, devancer à courir ou à chaſſer, primer en courant.*
De Vorſt ontjoeg hem 't hert. *Le Prince le devança à courre le cerf.*
Iemand ontjaagen. *Gagner l'avantage ſur quelqu'un en le devançant ou en le primant, primer quelqu'un, le ſurpaſſer en courant.*
Hij heeft den vijand den buit ontjaagd. *Il a gagné ou pris le butin des ennemis, il leur a enlevé le butin qu'ils avoient fait.*
Ontjaaging. *z. v.* Afwinnnig. *Devancement, action de devancer.*
ONTIJD. *z. m* Ongelegen tijd. *Contretemps, temps incommode.*
Te ontijde. *bijw.* Buiten tijds. *A contretemps, mal-à-propos, hors de ſaiſon.*
't Is beter te ontijde dan nimmermeer. *Il vaut mieux à contretemps que jamais.*
Ontijdeling. *zie* Misgeboorte.
Ontijdig. *bijw. w.* Te vroeg, buiten tijds komende. *Prématuré, qui vient avant ſon temps ou avant ſon terme, hors de ſaiſon, abortif.*
Eene ontijdige vrugt, geboorte, enz. *Fruit prématuré, avorton ou enfant qui vient au monde avant terme.*
De viſch is ontijdig. *Le poiſſon eſt hors de ſaiſon.*
Ontijdig, ontijg. *bijv. w.* Morſſig, vuil. *Saloſſe, ſale, mal-propre.*
Een ontijdig wijf, huis, enz. *Une ſaloſſe, une mal-propre, une maiſon ſale &c.*
Ontijdigheid. *z. v.* Onbehoorlijke tijd. *Temps qui n'eſt pas réglé, & qui eſt hors de ſaiſon, temps incommode.*
Ontijdigheid. Morſſigheid. *Malproprété, ſaleté.*
Ontijdiglijk. *bijw.* Buiten tijds. *Hors de ſaiſon, à contretemps, mal à-propos.*
Iemand ontijdiglijk waarſchouwen. *Avertir quelqu'un avant ou après le temps, trop tôt ou trop tard, mal-à-propos.*
ONTIJZERD. *d. w.* Van ontijzeren.
ONTIJZEREN. *w. w.* De hoefijzers van eens paerds voet afllaan. *Déferrer un cheval, lui ôter les fers des pieds.*
ONTILBAAR. *bijv. w.* onroerende. *Immobile, qu'on ne peut porter ou transporter.*
Ontilbaare have. *Les immeubles.*
Ontilbaar, dat men niet tillen kan. *Ce qu'on ne peut lever de terre.*
ONTKEERD. *d. w.* Van ontkeeren.
Ontkeeren. *zie* Afhandig maaken.
ONTKEETENEN. *zie* ontketenen.
ONTKEND. *d. w.* Van ontkennen. *Nié, dénié, deſavoué.*
Ontkend. *bijv. w.* Onbekend, buiten kennis. *Inconnu, qui n'eſt pas connu, que l'on ne reconnoit pas.*
Zij was mij heel ontkend *Elle m'étoit tout-à-fait inconnue, je ne la reconnoiſſois plus.*
Ontkennelijk. *bijv. w.* Loochenbaar. *Qu'on peut nier, qu'on peut dénier.*
ONTKENNEN. *w. w.* Loochenen. *Nier, dénier.*
Wie kan de zaak ontkennen? *Qui peut nier cette affaire?*
ONTKENNER. *z m.* Die ontkent. *Celui qui nie.*
Ontkenning. *z. v.* Loochening. *Action de nier, dénégation.*
ONTKERKERD. *d. w.* Van ontkerkeren.
ONTKERKEREN. *w. w.* Slaaken uit de gevangenis. *Faire ſortir de la priſon, deſempriſonner.*
Ontkerkering. *z. v.* Slaaking uit de gevangenis. *Action de relâcher & de mettre en liberté les priſonniers, élargiſſement.*
ONTKETEND. *d. w.* Van ontketenen.
ONTKETENEN. *w. w.* De ketens afdoen, los maaken. *Déchaîner, défaire ou ôter les chaines.*
Eenen hond ontketenen. *Déchaîner un chien.*
Ontketening. *z. v.* Losmaaking. *Action de déchaîner.*
ONTKLAAUWD. *d. w.* Van ontklaauwen.
ONTKLAAUWEN. *w. w.* De klaauwen afnijden. *Oter ou couper les griffes ou les ongles, arracher les ongles.*
Eenen leeuw ontklaauwen. *Couper les griffes d'un lion, les lui rogner.*
‡ Ontklaauwen, diefagtig onttrekken. *Voler ou prendre furtivement, eſcroquer, eſcamoter.*
‡ Hij ontklaauwde hem dat goed. *Il lui vola ou prit furtivement cela, il le lui eſcroqua.*
Ontklaauwen. *zie* ontklaauwen.
ONTKLEED. *d. w.* Van ontkleeden.
ONTKLEEDEN. *w. w.* Uitkleeden. *Deshabiller, ôter les habits.*
De kinderen ontkleeden. *Deshabiller les enfans.*
Zig ontkleeden, zijne kleederen uittrekken. *Se deshabiller.*
Hij ontkleedde zig om te baaden. *Il ſe deshabilla pour ſe baigner ou pour prendre le bain.*
Men moet zig niet ontkleeden eer men te bedde gaat. *Spreekw.* Men moet zijn goed voor zijnen dood niet weggeeven. *Il ne faut pas ſe deshabiller avant que de ſe*

Digitized by Google

ſe mettre au lit: proverbe Flamand *qui ſignifie, qu'il ne faut pas donner ſon bien avant ſa mort.*

Ontkleeding. *z. v.* Uitkleeding. *Action de deshabiller ou de ſe deshabiller.*

ONTKLIMMEN. *w. w.* Door klimmen, ontkomen. *Echapper en montant ou en grimpant.*

Ontklommen. *d. w.* Van ontklimmen.

ONTKLUISTERD. *d. w.* Van ontkluiſteren.

ONTKLUISTEREN. *w. w.* ontboeijen. *Délivrer des fers, ôter les chaînes.*

Iemand uit de boeijen ontkluiſteren. *Délivrer quelqu'un des fers, lui ôter les fers.*

Ontkluiſtering. *z. v.* ontboeijing. *Délivrance des fers ou des ceps.*

ONTKNOOPEN. *w. w.* Los knoopen. *Déboutonner, dénouer.*

Zijnen rok ontknoopen. *Déboutonner ſon juſte-au-corps ou ſon habit.*

Wie kan dien knoop ontknoopen? *Qui peut dénouer ou délier ce nœud?*

* Ontknoopen. *w. w.* ontloſſen, oploſſen. *Réſoudre, ſoudre, expliquer.*

* Wie kan dien knoop ontknoopen? *Qui peut réſoudre cette difficulté, qui peut expliquer ce myſtère?*

* Een geſchil ontknoopen, *Réſoudre une difficulté, une queſtion.*

Ontknooping. *z. v.* Losknooping. *Action de déboutonner, de dénouer.*

* Ontknooping van een vraagſtuk. *Réſolution ou ſolution d'une queſtion.*

Ontknoopt. *d. w.* Van ontknoopen.

ONTKOMEN. *g. w.* ontgaan. *Echapper, éviter, ſe ſauver, fuir.*

't Gevaar, den dood, enz. ontkomen. *Echapper d'un danger, de la mort, &c.*

Zij ontquam gelukkiglijk dien ſtrik. *Elle échappa heureuſement de ce piége, elle évita ce piége heureuſement.*

Ontkoming. *z. v.* ontvlugting. *Fuite, évaſion.*

Daar is geen ontkoming aan. *On n'en peut échapper, tout eſt perdu, c'en eſt fait.*

Ontkomen. *d. w.* Van ontkomen.

Ontkoomen. *zie* ontkomen.

ONTKOPPELD. *d. w.* Van ontkoppelen.

ONTKOPPELEN. *w. w.* ontpaaren, los maaken. *Découpler, ſéparer, détacher ce qui étoit accouplé.*

Een jok oſſen ontkoppelen. *Découpler des bœufs.*

Ontkoppeling. *z. v.* ontpaaring. *Découplement, action de découpler.*

ONTKORST. *d. w.* Van ontkorſten.

ONTKORSTEN. *w. w.* De korſten afdoen. *Ecroûter, ôter la croûte.*

't Brood ontkorſten. *Oter la croûte du pain, écroûter le pain.*

Ontkorſting. *z. v.* Afkorſting van 't brood. *Action d'ôter la croûte du pain.*

ONTKROOPEN. *d. w.* Van ontkruipen.

ONTKRUIPEN. *w. w.* Kruipende ontkomen. *Echapper en rampant ou en ſe gliſſant.*

De aal ontkroop hem. *L'anguille lui gliſſa des mains ou lui chappa.*

ONTLAADEN. *w. w.* ontlaſten. *Décharger, ôter la charge.*

Een ſchip ontlaaden. *Décharger un vaiſſeau.*

Een roer ontlaaden. *Décharger un fuſil, ôter la charge d'un fuſil.*

Ontlaaden. *d. w.* Van ontlaaden.

Ontlaading. *z. v.* ontlaſting. *Décharge.*

De ontlaading van die goederen duurde lang. *La décharge de ces marchandiſes dura longtemps.*

ONTLAARSD. *zie* ontlaersd.

Ontlaarzen. *zie* ontlaerzen.

ONTLAATEN. *g. w.* Zagt of week worden. *S'adoucir, s'amollir.*

't Weêr beging wat te ontlaaten. *Le temps ſe met au doux ou commence à s'adoucir.*

Ontlaaten. *d. w.* Van ontlaaten.

't IJzer is heel ontlaaten. *Le fer s'eſt tout-à-fait amolli.*

Ontlaating. *z. v.* Verzagting. *Adouciſſement, amoliſſement.*

Ontlaating van 't weêr. *Adouciſſement ou changement de temps, dégel.*

ONTLAERSD. *d. w.* Van ontlaerzen.

ONTLAERZEN. *w. w.* De laerzen uitdoen. *Débotter, oter les bottes.*

ONTLAST. *d. w.* Van ontlaſten.

ONTLASTEN. *w. w.* Van eenigen laſt ontheſſen. *Décharger, délivrer, alléger, ſoulager.*

Ontlaſt mij wat van dat pak. *Déchargez-moi un peu de ce fardeau.*

* Ontlaſten, ontheſſen, bevrijden. *Décharger, délivrer, exempter, ſoulager.*

Wij hoopen dat de aanſtaande vreede ons van de onlangs ingevoerde ſchattingen zal ontlaſten. *Nous eſpérons que la paix prochaine nous déchargera des impoſitions établies depuis peu.*

Iemand van zorgen ontlaſten. *Décharger quelqu'un de ſoins, le délivrer de ſes ſoucis.*

Zig ontlaſten, zig ontdoen. *Se défaire, ſe débarraſſer.*

Zig ontlaſten, zijn gevoeg doen. *Décharger ſon ventre.*

Zig van veele vodden ontlaſten. *Se défaire de beaucoup de guenilles ou de vieilles nipes.*

De Wahal ontlaſt zig in de Maas, en de Maas in de Zee. *La Wahal ſe décharge dans la Meuſe, & la Meuſe dans la Mer.*

Zijn gewiſſe of geweeten ontlaſten. *Décharger ſa conſcience, confeſſer les fautes dont la conſcience eſt chargée.*

Zijn hart tegen eenen goeden Vriend ontlaſten. *Décharger ſon cœur à un bon Ami.*

Ik was gaerne van dat pak ontlaſt. *Je voudrois être déchargé de ce fardeau, je voudrois bien en être débarraſſé.*

Ontlaſting. *z. v.* ontheffing, bevrijding. *Décharge, délivrance, exemption.*

Ontlaſting van zijn geweeten. *Décharge de ſa conſcience.*

Brieven van ontlaſtinge. *Lettres ou actes de décharge ou de délivrance, lettres d'exemption ou d'immunité.*

ONTLATEN. *zie* ontlaaten.

ONTLEED. *d. w.* Van ontleeden.

ONTLEEDEN. *w. w.* Aan ſtukken ſnijden. *Diſſequer, démembrer, anatomiſer.*

Een lichaam ontleeden. *Anatomiſer ou diſſequer un corps, en faire l'anatomie.*

Ontleed die kapoen eens. *Démembrez ou diſſequez ce chapon, ſervez ce chapon.*

* Eene reden ontleeden of in punten afdeelen. *Anatomiſer un diſcours, en faire l'analyſe.*

Hij heeft zijnen text wel ontleed. *Il a bien épluché ou expliqué ſon texte.*

Zijn gevoelen ontleeden. *Expoſer, déduire ſon ſentiment.*

ONTLEEDER. *z. m. Anatomiſte, celui qui diſſéque.*

Die Geneesheer, die Heelmeester is een kunſtig ontleeder. *Ce Médecin, ce Chirurgien eſt un habile Anatomiſte.*

ONTLEEDIGD. *d. w.* Van ontleedigen.

ONTLEEDIGEN. *w. w.* Leedig maaken. *Vuider, rendre vuide.*

* Zig ontleedigen. *Se délaſſer.*

Als gij moede gewerkt zijt, moet gij u met het leezen der goede boeken ontleedigen. *Quand vous êtes las de travailler, il faut vous délaſſer par la lecture de bons livres.*

Ontleediging. *z. v.* Leediging. *Vuidange, évacuation, action de vuider.*

ONTLEEDING. *z. v. Diſſection, anatomie.*

Ontleeding van 's menſchen lichaam. *Diſſection ou anatomie du corps humain.*

* Ontleeding. *Expoſition, anatomie, déclaration, explication méthodique.*

De ontleeding van eene reden. *L'anatomie ou la diviſion d'un diſcours.*

De ontleeding van eenen text. *Explication méthodique d'un texte.*

Ontleeding van zijn gevoelen. *Déclaration nette ou expoſition de ſon ſentiment.*

Ontleedkonſt. *z. v.* Snijkonſt. *Anatomie, l'art de diſſequer un corps.*

ONTLEEKEN. *zie* ontleken.

ONTLEEND. *d. w.* Van ontleenen.

ONTLEENEN. *w. w.* Afleenen. *Emprunter.*

Iemand geld ontleenen. *Emprunter de l'argent à quelqu'un.*

In de Engelſche taal zijn veele woorden uit andere taalen ontleend. *Il y a dans l'Anglois beaucoup de mots empruntés des autres langues.*

Ontleening. *z. v.* Leening. *Emprunt.*

ONTLEERD. *d. w.* Van ontleeren.

Ontleeren. *zie* Verleeren.

ONTLEERSD. *zie* ontlaersd.

ONTLEGGEN. *d. w.* Van ontleggen. *w. w.*

Ontleggen, verleggen. *zie* Verleggen.

ONTLEGGEN. *w. w.* Uit het hoofd brengen. *Mettre hors de la tête.*

Hij zogt hem dat met veele redenen te ontleggen. *Il tâcha par beaucoup de raiſons de lui mettre cela hors de la tête ou de l'en détourner.*

Ontleggen, loochenen, ontkennen. *Nier, déſavouer.*

ONTLEEKEN of ontleken. *d. w.* Van ontlijken.

ONTLIJFD. *d. w.* Van ontlijven. *Tué, aſſaſſiné.*

ONTLIJKEN. *g. w.* Ongelijk zijn. *Ne pas reſſembler, avoir de la diſſemblance, être diſſemblable.*

't Kind ontleek zijnen vader in alles. *L'enfant ne reſſembloit en rien à ſon père, il y avoit en tout de la diſſemblance entre le fils & le père.*

ONTLIJMD. *d. w.* Van ontlijmen.

ONTLIJMEN. *w. w.* 't Gelijmde los maaken. *Décoller, ſéparer des choſes qui étoient collées.*

ONTLIJST. *d. w.* Van ontlijſten.

ONTLIJSTEN. *w. w.* Uit de lijſt doen. *Oter du quadre, ôter le quadre.*

Schilderijen ontlijſten. *Oter les tableaux de leurs quadres.*

Ontlijſting. *z. v. Action d'ôter des quadres.*

ONTLIJVEN. *w. w.* Ombrengen, dooden. *Aſſaſſiner, tuer.*

De moorder ontlijfde den Vorſt. *L'aſſaſſin tua ou aſſaſſina le Prince.*

Ontlijving. *z. v.* Dooding, ombrenging. *Meurtre, aſſaſſinat, homicide.*

ONTLOKEN. *zie* ontlooken.

ONTLOKKEN. *w. w.* onttroonen. *Tirer avec adreſſe, enlever adroitement.*

Hij ontlokte hem die kalanten. *Il lui ôta ces chalans-là avec adreſſe.*

Ontlokking. *z. v.* onttrooning. *Action d'ôter une choſe à quelqu'un avec adreſſe.*

ONTLOKT. *d. w.* Van ontlokken.

ONT-

Digitized by Google

ONTLOOD. *d. w.* Van ontlooden.
ONTLOODEN. *w. w.* Uit het lood doen. *Oter hors du plomb.*
ONTLOOKEN. *d. w.* Van ontluiken. *Epanoui, éclos.*
ONTLOOPEN. *g. w.* Door de vlugt ontkomen. *Echapper, ſe ſauver, fuir, s'évader.*
De dief ontliep den Schout. *Le voleur s'échappa des mains du Prévôt ou du Baillif.*
Zijnen vader ontloopen. *S'enfuir ou s'échapper des mains de ſon pére, ſe ſouſtraire à l'obéiſſance filiale.*
Gij zijt uwen meeſter te vroeg ontloopen. *Vous avez trop tôt quitté votre maître vous avez trop tôt ceſſé d'apprendre.*
Wij ontloopen malkanderen niet veel. *Nous nous ſuivons de près, nous ne nous en redevons guéres l'un à l'autre.*
Ontloopen, ontvloeijen. *S'écouler.*
't Water ontliep hem uit den broek. *L'urine s'écoula par ſa culote ou la perça.*
Ontloopen. *d. w.* Van ontloopen.
Ontlooping. *z. v.* ontvlugting. *Fuite, action de ſe ſauver, de fuir ou d'échapper, évaſion.*
Ontlooping, ontvloeijing. *Ecoulement.*
Ontlooping van 't water of van de piſſe. *Ecoulement d'urine.*
ONTLORSSEN. *w. w.* Afborgen. *Prendre à crédit.*
ONTLORST. *d. w.* Van ontlorſſen.
ONTLOSSELIJK. *bijv. w.* 't Geen ligtelijk ontloſt, ontbonden of ontdaan kan worden. *Diſſoluble, qui ſe peut refondre en pluſieurs parties.*
ONTLOSSEN. *w. w.* ontlaaden, los maaken. *Décharger, ôter la charge.*
Ontloſſen, doen ſmelten. *Diſſoudre, réduire en liqueur, faire fondre.*
Eenige bergſtoffen ontloſſen. *Diſſoudre quelques métaux ou minéraux.*
* Ontloſſen, oploſſen, verklaaren. *Soudre, réſoudre, expliquer, éclaircir.*
Een geſchil of vraagſtuk ontloſſen. *Soudre une queſtion, réſoudre une difficulté.*
Ontloſſend. *bijv. w. Diſſolutif.*
Ontloſſing. *z. v.* Smelting van eenige bergſtoffen. *Diſſolution de quelques métaux.*
* Ontloſſing, ontknooping. *Solution, explication.*
Ontloſſing van een geſchil. *Explication ou ſolution d'une difficulté ou d'une queſtion.*
ONTLOST. *d. w.* Van ontloſſen.
ONTLUIKEN. *g. w.* Open gaan. *Eclorre, s'épanouïr, s'ouvrir.*
De bloemen ontlooken door den regen, *Les fleurs s'épanouïrent par la pluye.*
* Als eene roos ontluiken, vrolijk en welgedaan worden. *S'épanouïr comme une roſe, devenir gaillard, ne faire que croitre & embellir.*
* Mijn hart ontluikt of gaat open van blijdſchap. *Mon cœur s'épanouït de joye.*
Ontluiking. *z. v.* opening. *Epanouïſſement.*
Ontluiking van 't hart. *Epanouïſſement du cœur.*
ONTMAAGD. *d. w.* Van ontmaagden.
ONTMAAGDEN. *w. w. Dépuceller.*
ONTMAAKEN. *w. w.* ontdoen, breeken. *Rompre ce qui étoit fait, défaire.*
't Gemaakte weêr ontmaaken. *Rompre ce qui étoit une fois fait, défaire ce qui étoit fait.*
Ontmaaken, bij uiterſten wille onterven. *Deshériter, exhéréder, priver d'une ſucceſſion, d'un héritage, &c.*
Iemand zijn goed ontmaaken. *Deshériter quelqu'un, l'exhéréder, le priver de ſa ſucceſſion.*
Ontmaaking. *z. v.* onterving. *Exhéréda-tion, excluſion d'une ſucceſſion.*
ONTMAAKT. *d. w.* Van ontmaaken.
ONTMAND. *d. w.* Van ontmannen.
ONTMANNEN. *w. w.* De manſchap van een ſchip neemen. *Enlever les matelots d'un vaiſſeau, prendre l'équipage d'un vaiſſeau.*
De vloot is ontmand. *La flotte eſt déſarmée.*
Eene ſtad ontmannen. *Dépeupler une ville, en faire ſortir les habitans.*
Ontmannen. Lubben. *Châtrer, mutiler, ôter la virilité, émaſculer.*
Zig laaten ontmannen. *Se faire châtrer, ſe faire mutiler, ſe faire eunuque.*
Ontmanning. *z. v.* Lubbing. *Action de châtrer, mutilation.*
Ontmanning van een ſchip, van de vloot, enz. *Déſarmement d'un vaiſſeau, de la flotte, &c.*
ONTMANTELD. *d. w.* Van ontmantelen. *Sans manteau, qui s'eſt défait de ſon manteau.*
* Ontmanteld. *Démantelé, raſé.*
ONTMANTELEN. *w. w.* Zig ontmantelen. *Se défaire de ſon manteau, ôter ſon manteau.*
* Ontmantelen, ſlegten. *Démanteler, raſer.*
Eene ſtad ontmantelen. *Démanteler une ville, en raſer les fortifications.*
ONTMASKERD. *d. w.* Van ontmaskeren.
ONTMASKEREN. *w. w. Démaſquer.*
ONTMAST. *d. w.* Van ontmaſten.
ONTMASTEN. *w. w. Zeewoord.* De maſten afneemen: De maſten affchieten. *Démâter un vaiſſeau, en ôter les mâts: en abbattre les mâts à coups de canon.*
ONTMENSCHT. *bijv. w.* Van de menſchelijkheid ontaard. *Dénaturé, inhumain, qui a renoncé à l'humanité.*
Een ontmenſcht volk. *Un peuple dénaturé, des barbares.*
ONTMOET. *d. w.* Van ontmoeten,
ONTMOETEN. *w. w.* Tegen komen. *Rencontrer, venir au devant.*
Hij ontmoette hem op ſtraat. *Il le rencontra dans la rue.*
Iemand bij geval ontmoeten. *Rencontrer quelqu'un par hazard.*
Ontmoeting. *z. v.* Tegenkomſt. *Rencontre.*
* Ontmoeting. Wedervaring. Als, ontmoeting van veele zwarigheden. *Rencontre de beaucoup de difficultés.*
In de laatſte ontmoeting iſſer veel volk aan weêrkanten geſneuveld. *Dans la derniére rencontre on a perdu beaucoup de monde de part & d'autre.*
ONTMOMMEN. *zie* ontmaskeren.
ONTNAAIJEN. *zie* onttarnen.
ONTNAGELD. *d. w.* Van ontnagelen.
ONTNAGELEN. *w. w.* De nagels uittrekken. *Arracher les ongles.*
ONTNEEMEN. *w. w.* ontſteelen, afneemen. *Ravir, ôter, prendre.*
Iemand geld ontneemen. *Prendre ou ôter de l'argent à quelqu'un.*
Hij ontnam haar al wat zij hadde. *Il lui ôta tout ce qu'elle avoit.*
Ontneeming. *z. n. Raviſſement, l'action de ravir, de prendre ou d'ôter.*
ONTNESTELAAR. *z. m.* Stoorder van vogelneſten. *Dénicheur d'oiſeaux.*
Ontneſteld. *d. w.* Van ontneſtelen.
Ontneſtelen. *w. w.* Uit het neſt ligten. *Dénicher, enlever du nid.*
‡ Ontneſtelen, uit het bed ligten. *Enlever du lit.*
‡ Ontneſtelen, uit het bed doen rijzen. *Faire quitter le lit.*
Ontneſtelen, de neſtels los maaken: Als, zijnen broek ontneſtelen. *Dénouer, délier, détacher, défaire ſa culotte.*
ONTNOMEN. of ontnoomen. *d. w.* Van ontneemen. *Ravi, pris, ôté, enlevé.*
ONTNUGTERD. *d. w.* Van ontnugteren.
Ontnugteren, zig ontnugteren. *w. w.* 's Morgens iets nuttigen. *Déjeuner, prendre le déjeuné.*
Zig met een zoopje ontnugteren. *Prendre un jeu d'eau de vie pour ſon déjeuné.*
Ik ben nog niet ontnugterd. *Je n'ai pas encore déjeuné, je ſuis encore à jeun.*
Ontnugteren. *g. w.* Nugter worden. *Revenir à ſoi après avoir trop bu.*
Die menſch begint te ontnugteren. *Cette perſonne commence à revenir à ſoi.*
Ontnugtering. *z. v. Déjeuné, tout ce qu'on prend le matin, ſoit viande ou boiſſon.*
Ontnugtering. *Action de revenir à ſoi après s'être enivré.*
ONTOEGANKELIJK. *zie* ongenaakbaar.
ONTOEGEEVEND. *bijv. w.* oninſchikkelijk. *Roide, inflexible, ſans complaiſance, peu complaiſant, qui n'a point de complaiſance.*
Ontoegeevendheid. *z. v.* Stijfzinnigheid. *Manque de complaiſance.*
ONTOEVRIEZELIJK, *bijv. w.* Dat niet toevriezen kan. *Qui ne peut pas ſe fermer par la gelée.*
ONTPAARD. *d. w.* Van ontpaaren.
Ontpaaren. *zie* ontkoppelen.
ONTPAKKEN. *w. w.* Los pakken. *Débaler, dépaqueter.*
De goederen ontpakken. *Débaler les denrées ou les marchandiſes, les dépaqueter.*
Ontpakking. *z. v.* Lospakking. *Action de débaler ou de dépaqueter.*
ONTPAKT. *d. w.* Van ontpakken.
Ontpakte goederen. *Denrées ou marchandiſes débalées ou dépaquettées.*
ONTPAND. *d. w.* Van ontpanden.
ONTPANDEN. *w. w.* 't Verpande ontſlaan. *Dégager, retirer ce qui eſt en gage.*
Ontpanding. *zie* ontſlaging.
ONTPLEIT. *d. w.* Van ontpleiten.
ONTPLEITEN. *w. w.* Door pleiten afwinnen. *Gagner en plaidant.*
Hij ontpleitte hem dat land. *Il lui gagna cette terre à force de plaider.*
ONTPLOFFING. *z. v. Woord der Scheikunde.* Geluid der bergſtoffen als ze in den ſmeltkroes gezuiverd worden. *Détonation, bruit que font les minéraux quand ils commencent à s'échauffer dans le creuſet, & que l'humidité en ſort.*
ONTPLOOID. *d. w.* Van ontplooijen.
ONTPLOOIJEN. *w. w.* Los plooijen. *Déplier.*
ONTPLUIMD. *d. w.* Van ontpluimen.
ONTPLUIMEN. *w. w.* Ontvederen. *Oter les plumes, plumer.*
Een ontpluimde helm. *Une caſque ſans plumes.*
ONTPOORTERD. *d. w.* Van ontpoorteren.
ONTPOORTEREN. *w. w.* ontburgeren. *Oter le droit de bourgeoiſie.*
Hij is door den Raad ontpoorterd. *Le Sénat ou le Conſeil lui a été le droit de bourgeoiſie.*
Ontpoortering. *z. v.* ontburgering. *Action d'ôter le droit de bourgeoiſie.*
ONTPRAAT. *d. w.* Van ontpraaten.
ONTPRAATEN. *w. w.* Uit het hoofd praaten. *Mettre hors de la tête, diſſuader quelqu'un adroitement.*
Hij zogt hem dat met kragt te ontpraaten. *Il tâcha de lui mettre cela hors de la*

Digitized by Google

la tête, il s'efforça de lui mettre cela hors de l'esprit.

ONTRAADEN. *w. w.* Afraaden. *Déconseiller, dissuader.*

Hij ontried hem sterk te vertrekken. *Il lui déconseilla fort de partir ou de s'en aller.*

Ontraaden. *d. w.* Van ontraaden.

ONTRAADER. *z. m.* Afraader. *Celui qui déconseille & dissuade.*

Ik was een der ontraaderen. *J'étois un de ceux qui déconseilloient la chose.*

Ontraading. *z. v.* Afraading. *Dissuasion.*

ONTRAFELEN. *zie* ontravelen.

ONTRAMPONEERD. *bijv. w.* Van een schip spreekende. *Délabré: parlant d'un vaisseau.*

ONTRAVELD. *d. w.* Van ontravelen.

ONTRAVELEN. *w. w.* ontrafelen, los ravelen. *Défaire la tissu, érailler.*

Eenige stof ontravelen. *Défaire la tissu de quelque étoffe, l'érailler.*

ONTREDDERD. *d. w.* Van ontredderen.

ONTREDDEREN. *w. w.* Reddeloos maaken, *Délabrer, mettre en désordre.*

't Schip is heel ontredderd. *Le vaisseau est tout délabré.*

ONTREDEN of ontreeden. *d. w.* Van ontrijden. *Echappé à cheval.*

ONTREGEN of ontreegen. *d. w.* Van ontrijgen. Los geregen. *Délacé.*

ONTREINIGD. *d. w.* Van ontreinigen.

ONTREINIGEN. *w. w.* Bezoedelen, bevlekken. *Souiller, salir, tacher.*

Zig met afgoderije ontreinigen. *Se souiller d'idolâtrie.*

Ontreiniging. *z. v.* Bezoedeling, bevlekking. *Souillure, tache, macule.*

ONTREND. *d. w.* Van ontrennen.

ONTRENNEN. *w. w.* ontrijden. *Echapper à cheval.*

Hij ontrende met al zijne ruiterije den vijand. *Il échappa aux ennemis avec toute sa cavallerie.*

ONTRENT. *Voorzetzel en bijw.* Digte bij. *Vers, près, environ.*

Hij woont ontrent de Kerk. *Il demeure près ou aux environs de l'Eglise.*

Ontrent het huis ontrent de stad, enz. *Aux environs de la maison, de la ville, &c.*

't Bedraagen ontrent 1000 guldens. *Cela va environ à mille livres.*

Men gaf ontrent eens zoo veel. *On donna environ une fois plus ou davantage.*

ONTRIEFD. *d. w.* Van ontrieven. *zie* ontrieven.

ONTRIEMD. *d. w.* Van ontriemen.

ONTRIEMEN. *w. w.* Den gordel afneemen. *Déceindre, ôter la ceinture.*

ONTRIEVEN. *w. w.* onthanden. *Incommoder en privant de ce dont on ne peut se passer.*

Zig ontrieven om een ander te gerieven. *S'incommoder pour accommoder un autre.*

Dat ontrieft mij zeer. *Cela m'incommode fort, cela me gêne beaucoup.*

Ergens door ontriefd zijn. *Etre incommodé par quelque chose.*

Ontrieving. *z. v.* onthanding. *Incommodité.*

ONTRIJDEN. *w. w.* Te paerd ontkomen. *Echapper à cheval.*

Hij zogt den Schout te ontrijden. *Il tâcha d'échapper à cheval des mains du Baillif ou du Prévôt.*

Ontrijding. *z. v.* ontrenning. *Action d'échapper ou de se sauver à cheval, évasion, fuite.*

ONTRIJGEN. *w. w.* Los rijgen. *Délacer.*

De vrouw moet wat ontregen worden. *Il faut qu'on délace un peu cette femme.*

ONTRIMPELD. *d. w.* Van ontrimpelen.

ONTRIMPELEN. *w. w.* Glad trekken. *Dérider, ôter les rides, unir.*

't Voorhoofd ontrimpelen. *Oter les rides de son front, le dérider.*

ONTROEID. *d. w.* Van ontroeijen. *Echappé en ramant.*

ONTROEIJEN. *w. w.* Met roeijen ontkomen. *Echapper à force de rames, s'esquiver en ramant.*

Met den boot eenen kaper ontroeijen. *S'echapper, se sauver du péril d'être pris par un armateur à force de rames dans une chaloupe ou dans un esquif.*

ONTROERD. *d. w.* Van ontroeren.

ONTROEREN. *w. w.* ontrusten. *Troubler, inquieter, déconcerter.*

Hij ontroerde de gantsche stad. *Il troubla toute la ville.*

Die tijding ontroerde hem zeer. *Cette nouvelle le déconcerta fort ou le troubla extrémement.*

Ontroerd of ontsteld zijn. *Etre troublé ou ému.*

Ontroerenis. *z. v.* ontsteltenis. *Trouble, émotion, altération.*

Ontroering. *z. v.* Beroerte. *Trouble, émotion, consternation.*

Men bespeurde eene groote ontroering onder 't volk. *On remarqua un grand trouble ou une grande consternation parmi le peuple.*

ONTROEST. *d. w.* Van ontroesten.

ONTROESTEN. *w. w.* De roest afneemen. *Dérouiller, ôter la rouille.*

ONTROLD. *d. w.* Van ontrollen.

ONTROLLEN. *w. w.* Los rollen. *Dérouler, déplier ce qui étoit roulé.*

Ontrold dat stuk Armozijn. *Déroulez cette pièce d'Armoisin.*

Iemand iets ontrollen of ontsteelen. *Voler quelque chose à quelqu'un.*

Ontrollen. *g. w. Echapper en roulant.*

De bollen ontrolden hem. *Les boules lui glissèrent des mains, il laissa glisser les boules.*

ONTROOFD. *d. w.* Van ontrooven. *Ravi, été par force.*

ONTROOMD. *d. w.* Van ontroomen.

ONTROOMEN. *w. w.* Den room van de melk scheppen. *Ecrémer, ôter la crême de dessus le lait.*

ONTROOSTELIJK. *zie* onvertroostelijk.

ONTROOVEN. *w. w.* Met geweld ontneemen. *Ravir, ôter par force.*

De schelm ontroofde haar al haar goed. *Le scélérat lui ravit tout ce qu'elle avoit.*

Ontrooving. *z. v.* Rooving, ontwelding. *Vol, ravissement, enlévement.*

ONTROUW. *z. v.* ongetrouwigheid, trouwloosheid. *Infidélité, trahison, déloyauté.*

Tegen iemand eene groote ontrouw pleegen. *Faire une grande infidélité ou une insigne trahison à quelqu'un.*

Ontrouw. *bijv. w.* Trouwloos, ongetrouw. *Infidèle, traître, déloyal.*

Een ontrouw mensch. *Une personne infidelle, un traître, une traîtresse.*

Zijnen Heere of Meester ontrouw zijn. *Etre infidele à son Seigneur ou à son Maître, le trahir.*

Ontrouwelijk. *bijw.* Trouwlooslijk. *Infidélement, en traître.*

Ontrouwelijk met iemand handelen. *Agir perfidement envers ou avec quelqu'un.*

Ontrouwigheid. *z. v.* Trouwloosheid. *Infidélité, trahison.*

ONTRUIMD. *d. w.* Van ontruimen.

ONTRUIMEN. *w. w.* De ruimte benemen. *Embarrasser, prendre trop de place.*

Dat ledekant is te groot het zal de kamer ontruimen. *Ce chalit est trop grand, il embarrassera la chambre, il y prendra trop de place.*

Ontruimen. Plaats maaken. *Vuider, desemplir.*

Ontruim de zaal van alle die meubelen. *Desemplissez ou vuidez la salle de tous ces meubles.*

* Een ampt met den dood ontruimen. *Faire vaquer ou rendre vacans par la mort un emploi, un office, une charge.*

Ontruiming. *z. v.* ontleediging. *Evacuation, l'action de vuider ou de desemplir.*

ONTRUKKEN. *w. w.* Uit de hand rukken. *Arracher de la main, extorquer.*

Hij ontrukte hem dat met geweld. *Il lui arracha cela par force ou avec violence, il le lui extorqua.*

De vervolgers ontrukken den Ouderen haare Kinderen. *Les persécuteurs arrachent aux parens leurs enfans.*

Ontrukking. *z. v.* ontweldiging. *Extorsion, enlévement.*

Ontrukt. *d. w.* Van ontrukken.

ONTRUST. *d. w.* Van ontrusten.

ONTRUSTEN. *w. w.* ontroeren. *Inquieter, troubler, chagriner.*

Iemand met veele zorgen ontrusten *Inquieter quelqu'un par beaucoup de soins, lui remplir l'esprit de soucis.*

Waarom koomt gij mij in mijnen arbeid ontrusten? *Pourquoi venez-vous me troubler dans mon travail?*

Den Staat ontrusten. *Troubler l'Etat, troubler le repos de l'Etat.*

Zig ontrusten, zig quellen. *S'inquieter, se tourmenter.*

Waar over ontrust gij u zoo? *Pour quel sujet vous tourmentez-vous de la sorte?*

Ontrusting. *z. v.* ontroering, ontsteltenis. *Trouble, agitation, inquiétude.*

Ontrusting van 't gemoed. *Trouble de l'ame ou de la conscience.*

ONTSCHAADIGD. *d. w.* Van ontschaa ligen.

ONTSCHAADIGEN. *w. w.* De schaade vergoeden. *Dédommager, indemniser.*

Ontschaadiging. *z. v.* Vergoeding. *Dédommagement, indemnité.*

ONTSCHAAKEN. *w. w.* ontschaken, ontvoeren. *Enlever, ravir.*

Die dogter wierd haaren vader ontschaakt. *Cette fille fut enlevée de la maison de son père.*

ONTSCHAAKER. *z. m.* Schaaker, ontvoerder. *Ravisseur, qui enléve.*

Ontschaaking. *z. v.* Schaaking, ontvoering. *Enlévement, rapt.*

Ontschaakt. *d. w.* Van ontschaaken.

ONTSCHAKELD. *d. w.* Van ontschakelen.

ONTSCHAKELEN. *w. w.* De schakels los doen. *Détacher les chaînons.*

Eene keten ontschakelen. *Défaire ou rompre les chaînons d'une chaîne, en détacher les chaînons.*

Ontschakeling. *z. v. Action de détacher les chaînons.*

Ontschakeling der ketenen. *Action de rompre les anneaux des chaînes.*

ONTSCHAKEN. *zie* ontschaaken.

ONTSCHIETEN. *g. w.* ontglippen, ontglijden. *Glisser, échapper en glissant.*

Dat goed ontschoot hem uit den arm. *Ces choses ou ces hardes lui glissèrent du bras.*

* Ontschieten, vergeeten worden. *Echapper de la mémoire, s'oublier.*

Dat is mij ontschoten. *J'ai oublié cela, cela m'est sorti de la mémoire, cela m'est échappé.*

Digitized by Google

‡ Ontſchieten, miſſen, feilen. *Manquer, faillir, être trompé dans ſon attente.*
Het ontſchiet mij geweldig dat, enz. *Je me ſuis fort trompé en ce que, &c. je trouve un terrible décompte à faire en ce que &c.*
Dat zal hem ontſchieten, hij zal dat niet bekomen of bereiken. *Cela lui échappera ou manquera, il ne réuſſira pas en cela.*
Ontſchieting. z. v. ontglijding, ontglipping. *Action d'échapper en gliſſant.*
ONTSCHIKKEN. *zie* Verwarren.
ONTSCHIPPERD. *d. w.* Van ontſchipperen.
ONTSCHIPPEREN. *w. w.* Van 't ſchipperſchap afzetten, ſchipper te voet maaken. *Dégrader un maître de vaiſſeau, lui en ôter le commandement.*
ONTSCHOEID. *d. w.* Van ontſchoeijen. *Déchauſſé.*
Ontſchoeid. Barrevoets. *Déchauſſé, ſans ſouliers.*
Ontſchoeide Monniken. *Moines ou Religieux déchauſſés.*
Ontſchoeid, los gegraaven. *Déchauſſé.*
Ontſchoeide boomen. *Arbres déchauſſés.*
ONTSCHOEIJEN. *w. w.* De ſchoenen uitdoen. *Déchauſſer, tirer les ſouliers à quelqu'un.*
Ontſchoeijen, los graaven. *Déchauſſer ôter la terre qui couvre les racines des arbres.*
De boomen ontſchoeijen. *Déchauſſer les arbres.*
Ontſchoeijing. z. v. *Action de déchauſſer, déchauſſement.*
ONTSCHOTEN of ontſchooten. *d. w.* Van ontſchieten. *zie* ontſchieten.
ONTSCHORSSEN. *w. w.* De ſchors afdoen. *Peler, ôter l'écorce, lever l'écorce, dépouiller de l'écorce.*
Ontſchorſſing. z. v. Affchelling van den baſt. *Action de peler ou d'ôter les écorces, dépouillement.*
Ontſchorſt. *d. w.* Van ontſchorſſen.
ONTSCHULDELIJK. *zie* Verſchoonelijk.
ONTSCHULDIGD. *d. w.* Van ontſchuldigen.
ONTSCHULDIGEN. *w. w.* Verſchoonen. *Excuſer, exempter de faute.*
Iemand ontſchuldigen. *Excuſer quelqu'un.*
Zig op zijne jonkheid ontſchuldigen. *S'excuſer ſur ſa jeuneſſe.*
ONTSCHULDIGER. *z. m.* Verſchooner. *Défenſeur, perſonne qui excuſe, qui prend la défenſe.*
Hij had zijne beſchuldigers en ontſchuldigers. *Il avoit ſes accuſateurs & ſes défenſeurs.*
Ontſchuldiging. z. v. Verſchooning. *Excuſe, défenſe.*
Is dat niet eene iedele ontſchuldiging? *N'eſt-ce pas-là une excuſe vaine?*
Dat helpt veel tot zijne ontſchuldiging. *Cela fait ou contribue beaucoup à ſa défenſe.*
ONTSIEREN. *zie* ontcieren.
ONTSLAAGEN. *d. w.* Van ontſlaan.
Ontſlaaging. z. v. Bevrijding, vergiffenis. *Abſolution, pardon, diſpenſe, démiſſion.*
Geen ontſlaaging van zijne zonden konnen krijgen. *Ne pouvoir obtenir l'abſolution de ſes péchés.*
Ontſlaaging van eenen eed verzoeken. *Demander d'être diſpenſé de faire un ſerment.*
ONTSLAAN. *w. w.* Vrij laaten. *Délivrer, relâcher, mettre en liberté, décharger, tenir quite.*
Iemand uit de gevangeniſſe ontſlaan. *Faire ſortir quelqu'un de la priſon, délivrer un captif, relâcher un priſonnier, élargir.*
Hij ontſloeg den knegt uit zijnen dienſt. *Il mit ſon valet en liberté, il l'exempta de ſon ſervice.*
Soldaaten van den dienſt ontſlaan. *zie* Afdanken.
De borgen ontſlaan. *Décharger les répondans ou les cautions.*
Iemand op borgtogt ontſlaan of op vrije voeten ſtellen. *Relâcher ou mettre en liberté quelqu'un ſous caution.*
Ontſlaan, het beſlag ergens afneemen. *Relâcher, lever l'arrêt.*
Op u verzoek zullen de aangehaalde goederen ontſlagen worden. *A votre priére on relâchera les marchandiſes arrêtées ou ſaiſies, on en lévera l'arrêt, on en donnera main levée.*
Ik heb mij van mijn ampt ontſlagen, om mij van alle moeite te ontſlaan. *Je me ſuis démis de ma charge pour me délivrer de tout embarras.*
Zig van iemand ontſlaan. *Se défaire ou ſe débarraſſer de quelqu'un.*
Iemand van eenen eed, van eene verbinteniſſe, enz. ontſlaan. *Exempter quelqu'un d'un ſerment, d'une obligation, &c.*
Iemand van de zonden ontſlaan of vrij verklaaren. *Abſoudre quelqu'un, lui donner l'abſolution de ſes péchés.*
Van alle ſtraffe ontſlaagen zijn. *Etre abſous de toute peine ou punition.*
ONTSLAAPEN of ontſlapen. *g. w.* Sterven. *Décéder, trépaſſer, mourir.*
Ontſlaapen met zijne vaderen. *Décéder au mourir avec ſes péres.*
Ontſlaapen. *d. w.* Van ontſlaapen.
Ontſlaaping. z. v. Sterving. *Décès, trépas, mort.*
ONTSLAG. *z. m.* Vrijlating. *Exemption, diſpenſe, immunité.*
Ontſlag uit iemands dienſt. *Diſpenſe du ſervice de quelqu'un.*
Hij heeft ontſlag van zijn ampt verzogt en verkregen. *Il a demandé & obtenu la démiſſion de ſon emploi.*
Ontſlag van aangehaalde goederen. *Relaxation ou main levée de marchandiſes arrêtées.*
Ontſlagbrief. z. m. Brief van ontſlaaging. *Lettre d'exemption ou de diſpenſe.*
Ontſlagen. *zie* ontſlaagen.
ONTSLAGTEN. *zie* ontaarden.
ONTSLAPEN. *zie* ontſlaapen.
ONTSLEEPEN. *w. w.* ontdraagen. *Entraîner, emporter furtivement, ſouvent même avec violence.*
Hij ontſleepte haar veel goeds. *Il lui emporta furtivement beaucoup de choſes ou de hardes.*
Ontſleept. *d. w.* Van ontſleepen.
ONTSLIBBERD. *d. w.* Van ontſlibberen.
ONTSLIBBEREN. *g. w.* ontglijden, ontglippen. *Gliſſer, échapper en gliſſant.*
De paling ontſlibberde mij uit de hand. *L'anguille ſe gliſſa hors de ma main ou me gliſſa de la main.*
ONTSLIPPEN. *zie* ontſnappen.
ONTSLOPEN of ontſloopen. *d. w.* Van ontſluipen. *zie* ontſluipen.
ONTSLOTEN of ontſlooten. *d. w.* Van ontſluiten. *zie* ontſluiten.
ONTSLUIJERD. *d. w.* Van ontſluijeren.
ONTSLUIJEREN. *w. w.* Den ſluijer afdoen. *Dévoiler, ôter le voile.*
Zij ontſluijerde haar aangezigt. *Elle dévoila ſon viſage ou elle ſe dévoila le viſage.*
Ontſluijering. z. v. Afligting des ſluijers. *Dévoilement.*
ONTSLUIPEN. *g. w.* Wegſluipen. *S'échapper tout doucement ou ſécretement, ſe dégager ſubtilement, s'évader, ſe dérober.*
Zij ontſloop zoetjes uit de kamer. *Elle ſe déroba tout doucement de la chambre, elle s'évada ſecrétement.*
Ontſluiping. z. v. Wegſluiping. *Action d'échapper, évaſion, fuite ſécrète.*
ONTSLUITEN. *w. w.* openen. *Ouvrir.*
Eene deur, eene kamer ontſluiten. *Ouvrir une porte, une chambre.*
Wanneer zal men de gevangenen ontſluiten? *Quand ouvrira-t-on la porte aux priſonniers, quand les relâchera-t-on, quand les mettra-t-on en liberté?*
* Zig ontſluiten, open gaan. *S'ouvrir, s'épanouïr.*
De bloemen ontſloten zig door de zon. *Le ſoleil fit épanouïr, ouvrir ou étendre les fleurs.*
* Zijn hart tegen iemand ontſluiten. * *Ouvrir ſon cœur à quelqu'un.*
Ontſluiting. z. v. opening. *Ouverture.*
* Ontſluiting van zijn harte tegen den elendigen. *Ouverture de cœur envers les pauvres, les miſérables ou les affligés, commiſération envers les pauvres, &c.*
ONTSMEEKEN. *zie* Affmeeken.
ONTSMEEKT. *d. w.* Van ontſmeeken.
ONTSNAPPEN. *g. w. en w. w.* ontkomen, ontvlugten. *Echapper, s'évader, ſe ſauver, fuir.*
Hij ontſnapte uit de gevangeniſſe. *Il ſe ſauva de la priſon, il s'en évada.*
Is zij dat gevaar ontſnapt? *Eſt-elle échappée de ce danger? s'eſt-elle tirée d'affaire?*
Ontſnapping. z. v. ontkoming, ontvlugting, *Action d'échapper, évaſion, fuite.*
ONTSNAPT. *d. w.* Van ontſnappen.
ONTSNOTEN of ontſnooten. *d. w.* Van ontſnuiten.
ONTSNUITEN. *w. w.* Looslijk ontneemen. Als, ik zal hem mooitjes zijn geld ontſnuiten. *Je lui eſcamoterai finement ſon argent.*
ONTSPANNEN. *d. w.* Van ontſpannen.
ONTSPANNEN. *w. w.* Los maaken. *Débander, détendre.*
Den boog ontſpannen. *Débander l'arc, le détendre.*
Ontſpanning. z. v. Ontſpanning van den Booge. *Action de débander un arc.*
De ontſpanning der zenuwen. *La relaxation des nerfs: terme de Médecine.*
ONTSPARTELD. *d. w.* Van ontſpartelen.
ONTSPARTELEN. *g. w.* ontſpringen. *Echapper en frétillant ou en ſe démenant.*
De viſch is hem ontſparteld. *Le poiſſon s'eſt échappé de ſa main en frétillant.*
Ontſparteling. z. v. *L'action de s'échapper en ſe démenant, en frétillant.*
ONTSPELD. *d. w.* Van ontſpelden.
ONTSPELDEN. *w. w.* Los maaken dat geſpeld is. *Oter les épingles, détacher ce qui étoit attaché avec des épingles.*
Ontſpel mijne kaper eens. *Otez les épingles de ma coiffe, je vous prie.*
ONTSPRINGEN. *w. w.* Springende ontkomen. *Echapper en ſautant, par le moyen d'un ſaut, en s'élançant.*
De dief ontſprong den geregtsdienaar. *Le voleur échappa des mains de l'archer en ſautant ou par le moyen d'un ſaut.*
* Hij zal dien dans niet ontſpringen, hij zal de ſtraf of den dood niet ontkomen. *Il n'échappera pas cette fois, il en tiens pour le coup.*
Ontſpringen. *g. w.* Beginnen te bloeden. *Commencer à ſaigner.*
Zijn neus ontſprong op dat gezigt. *Il commen-*

Digitized by Google

commença à saigner du nez à cette vue.
Ontſpringen. *g. w.* Voor den dag koomen. *Sourdre, naître, procéder, jaillir.*
Daar is eene nieuwe bron ontſprongen. *Il y a une nouvelle ſource qu'on a découverte ou qui a été découverte, il vient de ſourdre une nouvelle ſource.*
Uit den ſlaap ontſpringen of ontſchieten. *Se réveiller en ſurſaut.*
Ontſpringing. *z. v. Evaſion, ſubit ſaignement de nez.*
Ontſprongen. *d. w.* Van ontſpringen.
ONTSTAAN. *g. w.* Voortkomen. *Survenir, arriver, procéder.*
Daar uit ontſtonden veele onheilen. *Cela cauſa beaucoup de troubles, il arriva ou il ſurvint beaucoup de déſordres par-là.*
Van de nagt is een ſtorm ontſtaan. *Il s'eſt élevé une tempête cette nuit.*
Eergiſteren nagt is in onze ſtraat een groote brand ontſtaan. *La nuit d'avant hier il ſurvint un grand incendie dans notre rue.*
Die ziekte ontſtaat uit de zwakheid van de maag. *Cette maladie vient ou provient d'une débilité d'eſtomac.*
Ontſtaan, miſſen, onthouden worden. *Manquer, n'être pas aſſuré.*
Dat goed kan hem niet ontſtaan of kan hem niet ontgaan. *Ce bien-là ne lui peut manquer ou lui eſt aſſuré.*
ONTSTEEKEN. *w. w.* aanſteeken. *Allumer, enflammer.*
't Vuur ontſteeken. *Allumer le feu.*
* Hij ontſtak den oorlog in 't rijk. *Il alluma la guerre dans l'Empire.*
* Haare ſchoone oogen ontſteeken de harten van alle haare minnaaren. *Ses beaux yeux enflamment ou embraſent le cœur de tous ſes amans.*
Ontſteeken, opſteeken. *Percer, mettre en perce.*
Een vat ontſteeken. *Percer un tonneau, un muid, &c. mettre un tonneau, un muid en perce.*
Is 't bier al ontſtoken? *La bière eſt-elle miſe en perce? A t-on percé la bière?*
* Ontſteeken. *g. w.* Rood of vierig worden. *S'enflammer, devenir rouge.*
Zij ontſtak in haar aangezigt van quaadheid. *Elle devint rouge au viſage de colére, la colére lui enflamma le viſage.*
* Ontſteeken, ontvonken, ontbranden. *Brûler ou être enflammé d'amour.*
In liefde tot iemand ontſteeken. *Brûler d'amour pour quelqu'un ou pour quelqu'une.*
* Ontſteeken. *d. w.* Van ontſteeken. Rood, vierig. *Allumé, enflammé, devenu rouge.*
Dat gezwel is heel ontſteeken. *Cette tumeur eſt tout-à-fait rouge ou enflammée.*
De oorlog is ontſteecken door gantſch Europa. *La guerre eſt allumée dans toute l'Europe ou par toute l'Europe.*
Ontſteeking. *z. v.* Vierigheid. *Inflammation.*
Eene ontſteecking in de keel. *Une inflammation à la gorge.*
Een gezwel zonder ontſteekinge. *Une tumeur, une enflure ou apoſtume ſans inflammation.*
De ontſteeking van een gezwel. *L'inflammation d'une tumeur.*
* Ontſteeking in liefde tot iemand. *Déſir ardent d'amour, violente ardeur pour quelqu'un.*
* Ontſteecking in gramſchap. *Emportement, émotion de colére.*
Ontſteecking. *Natuurk. w. Exarſion.*

ONTSTEELEN. *w. w.* ontneemen, ontrooven. *Voler, dérober.*
Zij ontſtal haaren meester veele goederen. *Elle déroba beaucoup de choſes à ſon maître, elle lui vola beaucoup de hardes.*
Ontſteeling. *z. v.* Beſteeling. *Vol, larcin, action de voler ou de dérober.*
ONTSTELD. *d. w.* Van ontſtellen. *Troublé, altéré, ému.*
Een ontſteld gelaat. *Un viſage troublé, une mine effarée.*
Zedert gisteren morgen is mijne pols ontſteld geweest. *Depuis hier au matin mon pouls a été déréglé.*
Ontſtelde herſſenen. *Cervelle troublée.*
Het uurwerk is ontſteld. *L'horloge eſt détroquée.*
* 't Uurwerk is ontſteld, zijn hoofd ſtaat niet wel. *Il y a quelque choſe qui cloche, il eſt de mauvaiſe humeur, il eſt chagrin, &c.*
Een ontſteld Clavecimbel. *Un Clavecin deſaccordé.*
Een ontſteld Kompas. *Une bouſſole affolée.*
ONTSTELLEN. *w. w.* ontredderen. *Déconcerter, mettre en déſordre, troubler, allarmer, détraquer, desaccorder.*
Daar door ontſtelde gij 't ſpeeltuig. *Par-là vous deſaccordâtes l'inſtrument.*
Ontſtellen. Verſchrikken, ontroeren. *Troubler, déconcerter, étonner, allarmer.*
Gij ontſteld mij door die tijding. *Vous me troublez, vous m'allarmez par cette nouvelle.*
Ik ben zeer ontſteld. *Je ſuis fort troublé, déconcerté ou ému.*
Zig ergens over ontſtellen. *S'altérer, ſe troubler de quelque choſe,*
Zig ſchrikkelijk over eenig voorval ontſtellen. *Se troubler extrémement pour quelque événement ou avanture.*
Ontſtellen. *g. w.* ontredderd worden. *Se mettre en déſordre, ſe deſaccorder.*
Dat ſpeeltuig ontſtelt ligtelijk. *Cet inſtrument ſe met facilement en déſordre, ſe dérange, ſe déconcerte ou ſe deſaccorde aiſément.*
Ontſtellen. *Se troubler, s'allarmer, ſe déconcerter.*
Ik ontſtel zeer ligt. *Je ſuis fort ſujet à me troubler, à m'allarmer, à me déconcerter.*
Ontſtelling. *z. v.* ontroering, verſchrikking. *Trouble, conſternation, altération, émotion.*
Ontſtelling van een ſpeeltuig. *L'action de desaccorder un inſtrument de muſique.*
Ontſtelling van een uurwerk. *Le détraquement d'une horloge, d'une montre.*
Ontſteltenis. *z. v.* ontroering, verbaasdheid. *Conſternation, altération, émotion, peur, trouble.*
Iemand eene groote ontſteltenis aanjaagen of op 't lijf jaagen. *Cauſer une grande émotion à quelqu'un, le conſterner, l'effrayer.*
Ontſteldheid. *zie* ontſteltenis.
ONTSTENTENIS. *Stadhuis w.* Verzuim, gebreke. *Défaut, manque, omiſſion.*
Bij ontſtentenis van dien zal hij genoodzaakt zijn de koſten te betaalen. *Par défaut de ce, ou à faute de cela il ſera obligé de payer les frais.*
ONTSTIGT. *d. w.* Van ontſtigten.
Ontſtigtelijk. *bijv. w.* Ergerlijk. *Scandaleux.*
Een onſtigtelijk leven leiden. *Mener une vie ſcandaleuſe.*
Ontſtigtelijkheid. *z. v.* Ergernis. *Scandale.*

ONTSTIGTEN. *w. w.* Ergeren. *Scandaliſer, donner du ſcandale, ne pas édifier.*
Iemand door zijne woorden en werken ontſtigten. *Scandaliſer quelqu'un par ſes paroles ou par ſes actions.*
Ergens zeer over ontſtigt zijn. *Etre fort ſcandaliſé de quelque choſe.*
Ontſtigtig. *zie* ontſtigtelijk.
Ontſtigting. *z. v.* Ergernis. *Scandale.*
Eene groote ontſtigting geeven. *Cauſer un grand ſcandale.*
ONTSTOKEN. *d. w.* Van ontſteeken. *Mis en perce.*
ONTSTOLEN. *zie* ontſtoolen.
ONTSTOOKEN. *zie* ontſtoken.
ONTSTOOLEN. *d. w.* Van ontſteelen. *Dérobé, volé.*
ONTSTOPPEN. *w. w.* Opdoen, 't ſtopſel afdoen. *Déboucher, ôter le bouchon.*
Ontſtopping. *z. v.* Afligting van 't ſtopſel. *Débouchement, action de déboucher ou d'ôter le bouchon.*
ONTSTOPT. *d. w.* Van ontſtoppen.
ONTSTRIKKEN. *w. w.* Los ſtrikken. *Dénouer, défaire un nœud.*
Ontſtrikking. *z. v.* Loſtrikking. *Dénouement, action de dénouer ou de défaire un nœud.*
ONTSTRIKT. *d. w.* Van ontſtrikken.
ONTSTUIMIG. *zie* onſtuimig.
ONTSTUKKEN. *Straatwoord. zie* Aan ſtukken, gebroken.
ONTTAKELD. *d. w.* Van ontakelen, van 't wand beroofd. *Deſarmé, privé de cordages ou d'agreils, &c.*
Een onttakeld ſchip. *Un vaiſſeau deſarmé.*
ONTTAKELEN. *w. w.* 't Getakelde los maaken. *Deſarmer, ôter tout l'équipage.*
De ſchepen worden onttakeld. *On deſarme les vaiſſeaux.*
Onttakeling. *z. v. Deſarmement.*
Onttakeling van een ſchip. *Deſarmement d'un vaiſſeau.*
ONTTARND. *d. w.* Van onttarnen.
ONTTARNEN. *w. w.* onttornen. *Découdre.*
Een kleed onttarnen. *Découdre un habit.*
ONTTELLEN. *zie* Mistellen.
ONTTHROOND. *d. w.* Van ontthroonen.
ONTTHROONEN. *w. w.* Van den throon ſchoppen. *Détróner.*
Ontthrooning. *z. v. Détrônement, détroniſation.*
ONTTOGEN of onttoogen. *d. w.* Van onttrekken. *zie* onttrokken.
ONTTOOMD. *d. w.* Van onttoomen.
ONTTOOMEN. *w. w.* Den room afdoen. *Débrider, ôter la bride.*
De paerden onttoomen. *Oter la bride aux chevaux, les débrider.*
Onttooming. *z. v.* ontbreideling. *Débridement, action de débrider.*
ONTTORNEN. *zie* onttarnen.
ONTTOVERD. *bijv. w. en d. w.* Van onttoveren. Van betoveringe genezen. *Deſenchanté.*
ONTTOVEREN. *w. w. Deſenſorceler, deſenchanter,*
Onttoveren, van betoveringe genezen. *Deſenchanter, guérir de ſortilége ou d'enchantement.*
Onttovering. *z. v.* Genezing van toverije. *Deſenchantement, guériſon d'enchantement ou de ſortilége.*
ONTTREKKEN. *w. w.* Weder afneemen. *Retirer, ôter.*
Iemand zijne gunſt onttrekken. *Retirer ſa faveur de quelqu'un.*
Zig der vervolginge onttrekken. *Se dérober à la perſécution.*
Zig aan iemands gehoorzaamheid ontrek-

Digitized by Google

trekken. *Se soustraire de l'obéissance de quelqu'un.*
Onttrekking. z. v. *L'action de retirer ou d'ôter, privation, destitution.*
ONTTROKKEN. *d. w.* Van onttrekken.
ONTTROOND. *d. w.* Van onttroonen.
ONTTROONEN. *w. w.* ontlokken. *Enlever adroitement.*
Onttrooning. z. v. outlokking. *Supplantation.*
ONTTROUWD. *d. w.* Van onttrouwen.
ONTTROUWEN. *w. w.* Egtſcheiden. *Démarier.*
ONTTUIGD. *d. w.* Van onttuigen.
ONTTUIGEN. *w. w. Zeewoord.* Het tuig van een oud vaartuig of fleet wegneemen. *Dégrader un vaisseau, en ôter tout l'équipement, & l'abandonner parce qu'il est si vieux qu'il ne peut plus servir.*
ONTTWERNEN. *w. w. Détordre.*
ONTTWIJNEN. *zie* onttwernen.
ONTVAAREN. *w. w.* ontſnappen: van eene ſchuit ſpreekende. *Echapper: parlant d'un vaisseau, d'un bateau ou d'une barque.*
Waarom laat gij u de ſchuit ontvaaren? *Pourquoi négligez-vous l'occasion de partir avec le bateau?*
Eenig ongemak ontvaaren of door het vaaren ontkomen. *Eviter un malheur en s'esquivant par eau.*
De ſchuit is haar ontvaaren. *Le bateau est parti sans elle, elle a perdu l'occasion du bateau.*
Ontvaaren. *d. w.* Van ontvaaren.
ONTVADEMD. *d. w.* Van ontvademen.
ONTVADEMEN. *w. w.* Den draad uithaalen. *Desenfiler, ôter le fil qui tient à une aiguille.*
Eene naald ontvademen. *Desenfiler une aiguille.*
ONTVALLEN. *g. w.* ontſchieten. *Tomber en glissant, échapper.*
Dat ontviel hem uit den arm. *Cela lui échappa de dessous le bras, cela se glissa de dessous son bras.*
* Zig iets laaten ontvallen, iets onvoordagtelijk zeggen. *Dire quelque chose sans y penser, la faire comprendre ou remarquer sans dessein.*
Dat woord is mij onbedagtelijk ontvallen. *Ce mot m'est échappé imprudemment.*
Hij liet zig ontvallen, dat hij vertrekken wilde. *Il fit comprendre qu'il vouloit partir, il fit remarquer que son dessein étoit de partir.*
* Ontvallen, afſterven. *Etre enlevé par la mort, mourir.*
De man is de vrouwe te vroeg ontvallen. *Le mari de cette femme lui a été trop tôt enlevé ou ravi, cette femme a perdu trop tôt son mari.*
Ontvallen. *d. w.* Van ontvallen.
ONTVANG. z. m. ontvangſt. *Reçu, recette.*
Rekening van ontvang en uitgifte. *Compte ou calcul de la recette & de la dépense.*
Iets in den ontvang brengen of ſtellen. *Marquer ce qu'on a reçu, passer en compte.*
Ontvang van de gemeene Landsmiddelen. *Recette générale des revenues de la République.*
Zig tot den ontvang van iers verledigen. *Prendre la peine de récevoir quelque chose, avoir soin de la recette de quelque chose.*
Ontvangbaar. *zie* ontvangkelijk.
ONTVANGEN. *w. w.* Inkrijgen. *Recevoir.*
Hij ontvong dagelijks veel gelds. *Il recevoit tous les jours beaucoup d'argent.*
Den vijand in de ſtad ontvangen. *Recevoir ou faire entrer les ennemis dans la ville.*
Loon naar verdienſten ontvangen. *Etre récompensé selon ses mérites.*
Ontvangen, onthaalen. *Recevoir, faire accueil.*
Iemand heel beleefd ontvangen. *Recevoir quelqu'un très-bien, lui faire un très-bon accueil.*
Ontvangen. *g. w.* Bevrugt worden. *Concevoir, devenir grosse ou enceinte.*
Zoo dra de vrouw ontvangen heeft, moet ze, enz. *Aussitôt que la femme est enceinte ou a conçu, il faut qu'elle, &c.*
Ontvangen. *d. w.* Van ontvangen.
Ontvangenis. z. v. *Conception.*
De onbevlekte ontvangenis van Chriſtus. *La conception immaculée de Christ.*
ONTVANGER. z. m. *Receveur.*
Ontvanger van de algemeene middelen. *Receveur-Général des Finances.*
Ontvanger der boeten of breuken. *Receveur des amendes.*
Ontvanger, heimelijk gemak. *Privé, garderobe, les lieux secrets, les lieux.*
Ontvanger, bak die eenig water ontvangt. *Receptacle, vaisseau qui reçoit de l'eau ou dans lequel il tombe de l'eau.*
Ontvanging. *zie* ontvang.
Ontvangkelijk. *bijv. w.* Ontvangbaar, die of dat ontvangen kan worden. *Recevable.*
Ontvangſt, ontvang. z. m. *Recette.*
De ontvangſt beloopt. . . . *La recette se monte. . . .*
Hij heeft den ontvangſt van die penningen. *Il est receveur de ces deniers, il en a la recette.*
Ontvangvat. z. g. *Receptacle.*
't Ontvangvat van de gijl. *Le receptacle du chile.*
ONTVEINSD. *d. w.* Van ontveinzen.
ONTVEINZEN. *w. w.* Bewimpelen. *Dissimuler.*
ONTVEST. *d. w.* Van ontveſten.
ONTVESTEN. *w. w.* Ontmantelen. *Démanteler, raser les fortifications.*
De Engelſchen hebben Duinkerken ontveſt of geſlegt. *Les Anglois ont rasé les fortifications de Dunquerque, ils ont démantelé cette ville.*
ONTVETERD. *d. w.* Van ontveteren.
ONTVETEREN. *w. w.* De veter losmaaken. *Défaire l'aiguillette.*
Ik zal u ſtrak den broek ontveteren. *Je vais te défaire les culottes pour te donner le fouet.*
ONTUGT. z. v. onkuiſheid. *Incontinence, lubricité, luxure, dissolution, débauche.*
Zult gij altoos in ontugt leeven? *Vivrez vous toujours dans le desordre?*
Ontugtig. *bijv. w.* onkuiſch, dartel. *Incontinent, luxurieux, débordé, débauché.*
Een ontugtig vrouwmenſch. *Une débordée, une débauchée, une impudique.*
Een ontugtig leven leiden. *Mener une vie déréglée, desordonnée ou impudique.*
Ontugtigheid. z. v. onkuiſheid. *Impudicité, déréglement, débauche, incontinence.*
Wat heerſcht'er eene ontugtigheid onder dit volk! *Que le déréglement, que le desordre, qui l'incontinence régne parmi ce peuple ou a pris d'empire sur ce peuple!*
Ontugtelijk. *bijw.* Onkuiſſchelijk, in ontugt. *Déréglément, impudiquement, dissolument.*
ONTVLAKKER. z. m. Uitvlakker, een die de vlakken of ſnetten uit de kleederen doet. *Dégraisseur, celui qui ôte les taches des habits.*
ONTVLAMMEN. *g. w.* In vlam geraaken. *S'enflammer.*
ONTVLEGTEN. *w. w.* Los maaken. *Détresser, dénatter ou délier les cheveux.*
Ontvlegting. z. v. Losmaaking. *Détressement, déliement.*
Ontvlegting van 't hair. *L'action de détresser ou de dénatter les cheveux.*
ONTVLIEDEN. *w. w.* ontvlugten. *Echapper, eviter en s'enfuyant, s'évader.*
Hij ontvlood des nagts heimelijk. *Il échappa secretement de nuit, il s'évada subtilement de nuit.*
't Verderf ontvlieden. *Eviter la ruine, la perte, la destruction.*
Ontvlieding. z. v. ontvlugting. *Fuite, évasion.*
ONTVLIEGEN. *w. w.* Vliegende ontſnappen. *Echapper en s'envolant.*
De vogel ontvloog hem. *L'oiseau lui échappa.*
‡ Die vogel is mij ontvlogen of ontſnapt. *J'ai laissé envoler l'oiseau, le drolle m'a échappé.*
ONTVLODEN. *zie* ontvlooden.
ONTVLOGEN. *zie* ontvloogen.
ONTVLOGTEN. *d. w.* Van ontvlegten. *Détressé, denatté.*
ONTVLOODEN. *d. w.* Van ontvlieden. *Evadé, échappé, évité.*
ONTVLOOGEN. *d. w.* Van ontvliegen. *Echappé en s'envolant.*
ONTVLUGT. *d. w.* Van ontvlugten.
ONTVLUGTEN. *w. w.* ontvlieden. *Echapper, s'évader.*
Gij zult Gods wraak niet ontvlugten. *Vous n'échapperez point à la vengeance de Dieu.*
Hij is ontvlugt. *Il s'est échappé, il s'est évadé.*
ONTVOERD. *d. w.* Van ontvoeren.
ONTVOEREN. *w. w.* Rovende wegvoeren. *Enlever, ravir, ôter par force.*
Iemand veel zilverwerk ontvoeren. *Enlever ou ravir à quelqu'un beaucoup de vaisselle d'argent.*
ONTVOERDER. z. m. Roover, ſchaaker. *Ravisseur, voleur.*
Ontvoering. z. v. Rooving, ſchaaking. *Enlévement, ravissement, vol.*
ONTVOLKEN. *w. w.* Van volk ontblooten. *Dépeupler, dénuer d'habitans.*
Een land ontvolken. *Dépeupler un pays.*
Half Spanje wierd door 't verjaagen der Mooren, en Vrankrijk door 't vervolgen der Hugenoten ontvolkt. *La moitié de l'Espagne fut dépeuplée par le bannissement des Mores, & la France par la persécution des Hugenots ou des Réformés.*
Ontvolking. z. v. Ontblooting van volk. *Dépeuplement, l'action de dépeupler.*
Ontvolking van landen en ſteden. *Dépeuplement de pays & de villes.*
ONTVOLKT. *d. w.* Van ontvolken.
ONTVONG of ontving. *onv. tijd* Van ontvangen. Als, ik ontvong of ontving. *Je recevois ou je reçus.*
ONTVONKEN. *g. w.* Aangaan, vonk vatten. *S'allumer, prendre feu.*
't Vuur begint te ontvonken. *Le feu commence à s'allumer.*
* In lieſde tot iemand ontvonken. *Etre épris ou embrasé d'amour pour quelqu'un, en être éperdûment amoureux.*
* Ontvonken. *w. w.* Aanſteeken, verwekken. *Allumer, embraser.*
Daar word de genegenheid door ontvonkt. *C'est par-là que la passion s'allume ou que l'amour commence.*
Uwe ſchoonheid heeft mijn hart ontvonkt. *Votre beauté a embrasé mon cœur, elle l'a mis tout en feu.*
Ontvonking. z. v. Ontſteeking. *Ardeur,*

Digitized by Google

deur, paſſion, zéle, l'action d'allumer.

* De ontvonking tot de deugd. *L'ardeur ou le zéle pour la vertu.*

* De ontvonking tot oneerlijke liefde. *L'amour illicite, ardeur ou paſſion deshonnête, un amour infame, paſſion condamnable.*

Ontvonking. *Natuurk. w. Exarſion.*

ONTVONKT. *d. w.* Van ontvonken.

ONTVOOGD. *d. w.* Van ontvoogden.

ONTVOOGDEN. *w. w.* De voogdije beneemen. *Dégrader de tutelle, ôter la tutelle.*

Zijne ouders bij levenden lijve ontvoogden. *Oter la tutelle à ſes pére & mére pendant qu'ils ſont en vie, dégrader ſon pére & ſa mére, ſe ſouſtraire à leur obéiſſance.*

Ontvoogding. *z. v.* Beneeming van voogdije. *Action d'ôter la tutelle.*

ONTVOUWD of ontvouwen. *d. w.* Van ontvouwen.

ONTVOUWEN. *w. w.* Ontrollen, los doen. *Déplier, ouvrir, décacheter, étendre.*

Eenen brief ontvouwen. *Déplier, décacheter ou ouvrir une lettre.*

Ontvouwt dat tafellaken. *Etendez cette nape.*

* Ontvouwen, uitleggen, verklaaren. *Expoſer, découvrir, expliquer.*

Iemand Gods geheimeniſſen ontvouwen. *Expoſer à quelqu'un les ſecrets ou les myſtéres divins, lui expliquer les ſacrés myſtéres.*

Eene zaak in 't breede ontvouwen. *Expoſer amplement une choſe.*

Ontvouwing. *z. v.* ontrolling, ontwinding. *Développement, action de déplier.*

* Ontvouwing, uitlegging, verklaaring. *Explication, éxpoſition.*

Ontvouwing der voornaamſte leerſtukken. *Expoſition des principaux dogmes de la foi.*

ONTVREEMD. *d. w.* Van ontvreemden.

ONTVREEMDEN. *w. w.* ontneemen, afhandig maaken. *Aliéner, ôter, ravir, enlever de quelque maniére que ce ſoit.*

Hij ontvreemdde den wezen hun goed. *Il alienoit ou il raviſſoit le bien des orfelins.*

Iemand liſtiglijk het zijne ontvreemden. *Ravir ſubtilement ou frauduleuſement le bien d'autrui.*

Ontvreemding. *z. v.* ontneeming. *Aliénation, raviſſement, vol.*

ONTVRIEZEN. *zie* Dooijen.

ONTVRIJD. *d. w.* Van ontvrijen.

ONTVRINGEN. *zie* ontwringen.

ONTVRIJEN. *w. w. Supplanter quelqu'un, lui enlever ſa maîtreſſe.*

Iemand zijne vrijſter ontvrijen. *Enlever à un amant ſa maîtreſſe, lui ravir ſa conquête, lui donner un croc en jambe.*

Die Juffer is hem ontvrijd. *On lui a enlevé cette Demoiſelle.*

Ontvrijing. *z. v.* onttrooning. *Supplantation.*

ONTWAAD. *d. we* Van ontwaaden.

ONTWAADEN. *w. w.* Ontkleeden, het gewaad uittrekken. Dit word van de lijken gezegd. *Deshabiller, ôter les habits, parlant des corps morts.*

De doode is al ontwaad. *Le mort eſt déjà deshabillé.*

De buuren ontwaaden gemeenlijk de geſtorvenen. *Les voiſins deshabillent ordinairement les morts.*

ONTWAAID. *d. w,* Van ontwaaijen.

ONTWAAIJEN. *g. w.* Door den wind ontvliegen. *Etre emporté par le vent.*

Dat ſchrift ontwaaide hem van 't ſchip. *Le vent emporta cet écrit comme il ſe tenoit ſur le vaiſſeau.*

* Ontwaaijen. In vergetenheid geraaken. *Echapper de la mémoire.*

* Die geſchiedenis is mij ontwaaid. *Cette hiſtoire m'eſt échappée de la mémoire, je l'ai oubliée.*

ONTWAAKEN. *g. w.* Wakker worden. *Se reveiller.*

De Vorſt ontwaakte op dat gerugt. *Le Prince ſe réveilla à ce bruit.*

* Ontwaaken, tot nadenken komen. *Ouvrir les yeux, ôter le bandeau, reconnoître l'erreur, la fraude, la fripponnerie, la fauſſeté, &c.*

't Volk ontwaakte op die tijdinge. *Le peuple ouvrit les yeux à cette nouvelle.*

Ontwaaking. *z. v.* Opwaaking uit den ſlaap. *Réveil.*

* Ontwaaking, opwaaking uit zorgeloosheid. *L'action de s'appercevoir d'une négligence dans laquelle on étoit plongé.*

ONTWAAKT. *d. w.* Van ontwaaken.

ONTWAAPENEN. *zie* ontwapenen.

ONTWALD. *d. w.* Van ontwallen.

ONTWALLEN. *w. w.* De wallen ſlegten. *Démanteler, raſer les murailles d'une place.*

Die ſtad is ontwald. *Cette ville eſt démantelée, les murailles de ceste ville ſont raſées, c'eſt une ville ouverte.*

Ontwalling. *z. v.* Slegting der wallen. *Action de démanteler.*

ONTWAPEND. *d. w.* Van ontwapenen.

ONTWAPENEN. *w. w.* De wapens ontweldigen. *Deſarmer, ôter les armes.*

Zijnen vijand ontwapenen. *Deſarmer ſon ennemi.*

Ontwapend zijn. *Etre deſarmée, être ſans armes.*

Als de gevangenen ontwapend waren, enz. *Lorsque les priſonniers furent deſarmés, &c.*

Men zal binnen drie weken de vloot ontwapenen. *Dans trois ſemaines on deſarmera la flotte.*

Eene opregte boetvaerdigheid kan Gods gramſchap ontwapenen. *Une ſincére repentance peut deſarmer la colére de Dieu.*

Ontwapenen. *g. w.* De wapenen neêrleggen. *Deſarmer, mettre bas les armes.*

Ontwapening. *z. v.* Ontblooting van wapenen. *Action de deſarmer, déſarmement.*

ONTWARD. *d. w.* Van ontwarren.

ONTWARREN. *w. w.* ontwerren. *Démêler, débrouiller.*

't Garen ontwarren. *Démêler ou débrouiller le fil.*

* Zig ontwarren, zig redden. *Se débarraſſer, ſe dépêtrer, ſe tirer d'affaire.*

Zig uit de ſtrikken ontwarren. *Se dépêtrer des filets ou des piéges.*

Hij ontwarde zig gelukkiglijk uit alle die verwarringen. *Il ſe tira fort heureuſement de tous ces embarras, il ſe débarraſſa très-heureuſement de toutes ces brouilleries.*

* ONTWASSEN. *g. w.* Te hoog waſſen. *Monter trop haut, ſe ſouſtraire à l'autorité qu'on a reſpectée autrefois.*

* Hij is mij of mijne wagt ontwaſſen. *Il s'eſt ſouſtrait à ma puiſſance.*

* De roede ontwaſſen zijn, te groot zijn om gegeeſeld te worden. *Ne craindre plus la verge, être trop grand pour être fouetté.*

Ontwaſſen. *d. w.* Van ontwaſſen.

Ontwaſſing. *z. v. Action de ce qui croît trop haut.*

* Ontwaſſing der Oppermagt. *Action de ſe ſouſtraire à quelque puiſſance ou autorité ſouveraine.*

ONTWEE. *bijw. Straatw.* Aan of in twee ſtukken. *En deux, en deux morceaux, en deux piéces.*

Iets ontwee breeken, ſnijden, enz. *Rompre quelque choſe en deux, couper en deux.*

ONTWEEKEN. *d. w.* Van ontwijken. *zie* ontwijken.

ONTWEEVEN. *d. w.* Van ontweeven.

ONTWEEVEN. *w. w.* Uitrafelen. *Défaire ce qui étoit ourdi, deſourdir, érailler.*

ONTWEID. *d. w.* Van ontweijen.

ONTWEIJEN of ontweiden. *w. w.* 't Ingewand uitdoen. *Eventrer, vuider, ôter les entrailles ou les inteſtins.*

De vis ontweijen. *Eventrer le poiſſon, le nettoyer.*

Een hert ontweijen. *Eventrer un cerf.*

Ontweijing. *z. v. Action d'éventrer.*

ONTWEKEN. *zie* ontwecken.

ONTWEKKEN. *zie* opwekken.

ONTWELDIGD. *d. w.* Van ontweldigen.

ONTWELDIGEN. *w. w.* Met geweld rooven. *Ravir, arracher, ôter par force,*

Iemand zijn goed ontweldigen. *Ravir à quelqu'un ſon bien, le lui ôter par force.*

Ik ontweldigde den Boer zijne gaffel en floeg hem op de vlugt. *J'arrachai au payſan ſa fourche & je le mis en fuite.*

ONTWELDIGER. *z. m.* Roover. *Raviſſeur, voleur.*

Ontweldiging. *z. v.* Rooving met geweld. *Raviſſement, vol, enlevement par force.*

ONTWEND. *d. w.* Van ontwennen.

ONTWENNEN. *w. w.* Afwennen. *Se déſaccoutumer, oublier.*

Iets heel ontwend zijn. *Etre tout déſaccoutumé ou avoir oublié le maniment de quelque choſe.*

Hoe kan men eene zaak ontwennen? *Comment peut-on ſe déſaccoutumer d'une choſe?*

Mijn zoon heeft zig het vloeken ontwend. *Mon fils s'eſt déſaccoutumé de jurer.*

Zig van den Godsdienſt ontwennen. *Oublier la Religion, s'en dégoûter, en négliger les exercices.*

Dat kind is de borſt al ontwend. *Cet enfant eſt déjà ſevré, il ne demande plus à teter.*

Ontwenning. *z. v.* Afwenning. *Perte d'une habitude, déſaccoutumance.*

Ontwenning van eenige quaade gewoonte. *Action de ſe défaire de quelque mauvaiſe habitude ou coutume.*

ONTWENSCHEN. *w. w. Révoquer un ſouhait.*

Kon ik hem ontwenſchen het geen ik hem toegewenſcht hebbe! *Que ne puis-je par mes ſouhaits lui ôter ce que je lui ai ſouhaité!*

Kon men dien ramp ontwenſchen. *Si l'on pouvoit ſe garantir de cette disgrace par des ſouhaits.*

ONTWERP. *z. g.* Bewerp, ſchets. *Projet, deſſein, plan.*

Ergens een ontwerp van maaken. *Dreſſer ou faire un projet de quelque choſe, en faire un deſſein ou un plan.*

Naar dat ontwerp moet het werk groot vallen. *Selon ce plan-là ce doit être un grand ouvrage.*

ONTWERPEN. *w. w.* Afſchetzen, eene ſchets maaken. *Projetter, faire un deſſein, ébaucher, croquer.*

Ik zal u een nieuw beſtek ontwerpen. *Je vous tracerai un nouveau plan.*

Die zaak is onder hen ontworpen. *L'affaire a été projettée parmi eux.*

Wie heeft die tekening ontworpen? *Qui*

Digitized by Google

Qui a croqué ce deſſein? Qui en a fait l'ébauche?

ONTWERREN. *zie* ontwarren.

ONTWERVELD. *d. w.* Van ontwervelen.

ONTWERVELEN. *w. w.* Los wervelen. *Déverrouiller, ôter les verroux d'une porte.*

Ontwervelt die deur eens. *Déverrouillez cette porte-là.*

Ontwerveling. *z. v.* Loswerveling. *Déverrouillement, l'action de déverrouiller.*

ONTWEVEN. *zie* ontweeven.

ONTWIJD. *d. w.* Van ontwijen of ontwijden.

ONTWIJDEN. *w. w.* ontheiligen. *Profaner, violer les choſes ſacrées, en abuſer.*

Eene Kerk ontwijden. *Profaner une Egliſe, y commettre des violences ou des impiétés.*

Eenen Prieſter ontwijden. *Oter les ordres à un Prêtre, le dépoſer.*

Ontwijding. *z. v. Profanation.*

ONTWIJFELBAAR. *bijv. w.* ontwijfelijk, zeker. *Indubitable, certain, aſſuré.*

Eene ontwijfelbaare waarheid. *Une vérité indubitable, une vérité qu'on ne ſauroit révoquer en doute.*

Ontwijfelbaar. *bijw.* Zekerlijk. *Indubitablement, certainement, aſſurément.*

Ik zal ontwijfelbaar vertrekken. *Je partirai indubitablement ou aſſurément.*

Dat zal ontwijfelbaar niet naar uwen zin gaan. *Aſſurément cela n'ira pas à votre fantaiſie.*

Ontwijfelijk. *zie* ontwijfelbaar.

ONTWIJKEN. *w. w.* ontgaan, mijden. *Eviter, ſe donner de garde.*

Hij ontweek gelukkiglijk het gevaar. *Il évita heureuſement le danger.*

Zij zogt hem overal te ontwijken. *Elle tâchoit de l'éviter par-tout.*

't Gevegt ontwijken of ontgaan. *Eviter le combat.*

Ontwijking. *z. v.* Mijding. *Action d'éviter.*

ONTWINDEN. *w. w.* Los winden. *Devider, débrouiller.*

Een kluwen garen ontwinden. *Devider un peloton de fil.*

* Ontwinden, uitleggen, verklaaren. *Développer, débrouiller, expliquer.*

‡ Het kluwen zal zig wel ontwinden, de zaak zal zig wel openbaaren. *La fuſée ſe démêlera bien, l'affaire ſe débrouillera bien.*

Eenige zwaare geſchillen ontwinden. *Débrouiller quelques grands démêlés, en pénétrer toutes les circonſtances.*

Ontwinding. *z. v.* ontzwagteling. *Développement, dénouement.*

* Ontwinding of verklaring van veele vraagſtukken. *Dénouement, expoſition ou ſolution de pluſieurs queſtions.*

ONTWOELD. *d. w.* Van ontwoelen.

ONTWOELEN. *w. w.* Los woelen. *Détordre ou détortiller.*

* Eenig gevaar ontwoelen. *Se dépêtrer ou ſe tirer d'un péril, ſe tirer d'un mauvais pas.*

Ontwoeling. *z. v.* Losmaaking. *Action de détordre ou de détortiller.*

ONTWOLKT. *bijv. w.* Zonder wolken, helder. *Sans nues, ſerein.*

Een ontwolkte hemel. *Un ciel ſerein.*

ONTWONDEN. *d. w.* Van ontwinden, *zie* ontwinden.

ONTWORPEN. *d. w.* Van ontwerpen. *Projetté, ébauché, croqué. zie* ontwerpen.

ONTWORSTELD. *d. w.* Van ontworſtelen.

ONTWORSTELEN. *w. w.* Worſtelende ontkomen. *Echapper après bien des efforts, échapper ou ſe dégager en lutant.*

Iemands handen ontworſtelen. *Se tirer des mains de quelqu'un, ſe débarraſſer de quelqu'un.*

* Ontworſtelen, met moeite ontkomen. *Se dégager, ſe débarraſſer, ſe tirer d'affaire avec peine.*

Hij ontworſtelde het gevaar, die rampen, enz. *Il évita le danger, il ſe tira de ce mauvais pas.*

Ontworſteling. *z. v. Dégagement, action de ſe dépêtrer, de ſe défaire, de ſe débaraſſer.*

ONTWORTELD. *d. w.* Van ontwortelen.

ONTWORTELEN. *w. w.* Met den wortel uitroeijen. *Déraciner, tirer avec la racine.*

Die boom is ontworteld. *Cet arbre eſt déraciné.*

Ontworteling. *z. v.* Uitroeijing met den wortel. *Déracinement, action de déraciner.*

ONTWRINGEN. *w. w.* Los wringen. *Détordre.*

Het gewrongen linnen ontwringen. *Détordre le linge après l'avoir tordu.*

Ontwringen. Uit de hand wringen. *Arracher ou ôter des mains avec violence.*

Hij ontwrong haar den ring met geweld. *Il lui arracha la bague des doigts, il lui ôta la bague avec violence.*

* Ontwringen, afperſſen, afknevelen. *Extorquer.*

De boeren veel gelds ontwringen. *Extorquer beaucoup d'argent des payſans.*

Ontwringing. *z. v.* Afwringing. *Extorſion.*

ONTWRONGEN. *d. w.* Van ontwringen.

ONTWIJEN. *zie* ontwijden.

ONTZAG. *z. g.* Eerbied. *Vénération, révérence, reſpect.*

Iemand een groot ontzag toedraagen. *Avoir beaucoup de vénération pour quelqu'un, lui porter beaucoup de reſpect.*

Ontzag, gezag, aanzien. *Autorité, puiſſance, pouvoir, crédit.*

Een groot ontzag onder 't volk hebben. *Avoir une grande autorité parmi le peuple ou ſur le peuple, être fort conſidéré du peuple.*

Ontzaggelijk. *bijv. w. Redoutable.*

Ontzaggelijkheid. *z. u. Majeſté, gravité auguſte, qualité vénérable ou redoutable.*

De ontzaggelijkheid blonk zijn wezen uit. *La majeſté ou une gravité auguſte éclata ſur ſon viſage.*

ONTZAKKEN, enz. *zie* ontzinken, enz.

ONTZEGD. *d. w.* Van ontzeggen. *Refuſé, rejetté.*

ONTZEGELD. *d. w.* Van ontzegelen.

ONTZEGELEN. *w. w.* 't Zegel afdoen. *Lever le ſceau, ôter le ſceau, décacheter.*

Goed dat beslagen is ontzegelen. *Lever le ſceau de quelque choſe arrêtée ou ſaiſie.*

Ontzegeling. *z. v.* Opening van 't zegel. *Action de décacheter ou de lever le ſceau.*

ONTZEGGEN. *w. w.* Weigeren, afſlaan. *Refuſer, rejetter.*

Mijn verzoek is mij ontzeid. *On a rejetté ma demande, on m'en a débouté.*

Ontzegging. *z. v.* Weigering, afſlaging. *Refus.*

ONTZEID. *d. w.* Van ontzeggen.

ONTZEILD. *d. w.* Van ontzeilen.

ONTZEILEN. *g. w.* Al zeilende ontkoomen. *Echapper ou éviter à force de voiles.*

De Zeerover is ons ontzeild. *Le pirate nous eſt échappé.*

ONTZENUWD. *d. w.* Van ontzenuwen.

ONTZENUWEN. *w. w.* Kragteloos maaken. *Enerver, exténuer, affoiblir.*

De ziekte, de koorts ontzenuwde hem gantſchelijk. *La maladie l'exténua entiérement, la fièvre l'affoiblit extrémement.*

* Iemands bewijsredenen ontzenuwen. *Enerver, exténuer ou ruiner les argumens de quelqu'un, les réfuter ou les affoiblir extrémement.*

* Ontzenuwing. *z. v.* Wederlegging, vernietiging. *Exténuation, réfutation, affoiblifſement.*

Ontzenuwing van iemands bewijzen. *Réfutation des preuves de quelqu'un.*

ONTZET. *z. g.* Verloſſing, redding. *Délivrance, levée de ſiége.*

't Ontzet van eene belegerde Stad bezoeken. *Tenter le ſecours d'une place aſſiégée.*

't Ontzet van Leiden, Woerden, enz. *La levée du ſiége de Leide, la délivrance de la ville de Leide, Woerden, &c.*

Ontzet. *d. w.* Van ontzetten.

ONTZETTEN. *w. w.* Redden, verloſſen. *Délivrer, ſauver, tirer de peine, faire lever un ſiége.*

Eene ſtad poogen te ontzetten. *Tâcher de ſauver une place, d'en faire lever le ſiége.*

Iemand in den nood ontzetten. *Débarraſſer quelqu'un, le ſauver, le tirer d'affaire.*

Zij wierd van een deel ſchelmen beſprongen, dog gelukkig ontzet. *Elle fut aſſaillie, inſultée, abordée, ou attaquée par un nombre de coquins, mais elle en fut heureuſement délivrée.*

Ontzetten, verwrikken. *Démettre ou déboiter.*

't Been is daar wat ontzet. *L'os eſt-là un peu démis.*

Zig ontzetten, verſchrikken, ontſtellen. *S'épouvanter, s'étonner, avoir peur, ſe troubler.*

Zig over eene ſtaarſtar ontzetten. *S'épouvanter d'une couſe. en avoir peur.*

Ontzet u niet te zeer. *Ne vous troublez pas trop.*

Ontzetten, uit het bezit zetten. *Dépoſſéder, déplacer.*

De Gemeentsluiden hebben voor, de vier Burgermeeſters te ontzetten. *Les Communes ont deſſein de démettre les quatre Bourguemaîtres.*

Ontzetting. *z. v.* Verloſſing, bevrijding. *Délivrance, ſecours.*

De ontzetting der ſtad koſtte veel bloeds. *La levée du ſiége de la ville couta bien du ſang.*

Ontzetting. *z. v.* Verſchrikking. *Epouvante, terreur, conſternation, peur.*

Ontzetting voor 's vijands magt. *Epouvante, conſternation ou terreur que cauſe la puiſſance ennemie, peur de l'armée ennemie.*

Ontzetting, ſtooting uit het bezit. *Déplacement, dépoſſeſſion.*

De ontzetting van den oudſten Burgermeeſter heeft het volk doen morren. *Le déplacement du plus ancien Bourguemaître a fait murmurer le peuple.*

ONTZIELD. *d. w.* Van ontzielen.

ONTZIELEN. *w. w. Digtkundig woord.* Ontlijven, dooden. *Arracher l'ame, ôter la vie, maſſacrer, tuer.*

Hij ontzielde 'er meenig met zijnen ſabel. *Il en tua pluſieurs avec ſon ſabre, il en tailla pluſieurs en pièces, il en mit pluſieurs ſur le carreau.*

Ontzieling. *z. v.* ombrenging, dooding. *Maſſacre, carnage, tuerie, boucherie.*

De ontzieling van zulk eene meenigte baarde

Digitized by Google

baarde grooten ſchrik. *Le carnage ou le maſſacre d'une ſi grande multitude cauſa une grande terreur.*

ONTZIEN. *w. w.* Vreezen. *Craindre, redouter, reſpecter.*

De Koning ontzag hem zeer. *Le Roi le craignoit fort, il étoit fort redouté du Roi.*

Hij behoeft niemand te ontzien. *Il n'a que faire de craindre perſonne.*

't Is een onbeſchoft kaerel, die niemand ontziet. *C'eſt un brutal, qui ne reſpecte perſonne.*

Zijne ouders ontzien. *Avoir du reſpect pour ſes parens.*

Ontzien, ſpaaren, verſchoonen. *Epargner, conſidérer.*

Geen koſten ontzien. *N'épargner rien, ne pas craindre de faire de la dépenſe.*

Hij ontzag lijf nog leven voor zijn vaderland. *Il n'épargna ni ſes ſoins, ni ſa vie pour ſa patrie, il ſe donna tout entier à ſa patrie, il lui fut tout dévoué.*

Ontzie mij niet tot uwen dienſt. *Ne m'épargnez pas quand il s'agit de vous rendre ſervice.*

Zig eenige moeite ontzien. *Craindre de prendre quelque peine, s'épargner quelque peine qu'on devroit prendre.*

Ontzien. *d. w.* Van ontzien.

Ontziening. *z. v. Crainte, apprehenſion, reſpect, égard, épargne.*

ONTZINKEN. *g. w.* ontzakken. *Défaillir, manquer, échapper, abandonner.*

De moed ontzonk hem op dat gezigt. *Le courage lui défaillit ou lui manqua à cette vue, le cœur lui manqua à cet aſpect.*

Ontzinking. *z. v.* Ontzakking van den moed. *Défaillance, manque de courage, foibleſſe de cœur.*

ONTZONDIGD. *d. w.* Van ontzondigen.

Ontzondigen, van weinig gebruik. *w. w.* Van de zonde reinigen. *Purifier, purger de péché.*

De Hoogepriesters ontzondigden het volk. *Les Souverains Pontifes purifioient le peuple.*

Ontzondiging. *z. v.* Reiniging van de zonde. *Expiation des péchés ou abſolution.*

ONTZONKEN. *d. w.* Van ontzinken. *zie* ontzinken.

ONTZUIVERD. *d. w.* Van ontzuiveren.

ONTZUIVEREN. *zie* ontheiligen, verontreinigen.

ONTZWAGTELD. *d. w.* Van ontzwagtelen.

ONTZWAGTELEN. *w. w.* De zwagtels afdoen. *Oter les maillots, défaire les maillots.*

* Ontzwagtelen, ophelderen, verklaaren. *Développer, éclaircir.*

Ik zal u de zaak ontzwagtelen. *Je vais vous développer l'affaire, je vais vous éclaircir de la choſe.*

ONTZWELLEN. *zie* Slenken.

ONTZWEMMEN. *w. w.* Met zwemmen ontkomen. *Echapper en nageant, ſe ſauver à la nage.*

Cæſar ontzwom de pijlen der vijanden. *Ceſar ſe garantit des fléches des ennemis en nageant.*

ONTZWOLLEN. *d. w.* Van ontzwellen. *Deſenflé.*

ONTZWOMMEN. *d. w.* Van ontzwemmen. *zie* ontzwemmen.

O N V.

ONVAARBAAR. *bijv. w.* Onbequaam om te vaaren. *Pas propre à aller ſur l'eau ou à la voile, pas navigable, innavigable.*

't Is onvaarbaar weêr. *Il fait un temps à ne pouvoir aller ſur l'eau, ce temps ne permet pas qu'on faſſe voile.*

Een onvaarbaar of onbevaarbaar water. *Une eau ou une riviére qui n'eſt pas navigable.*

ONVAARDIG. *bijv. w.* Ongereed, onbereid. *Qui n'eſt pas prêt.*

ONVALSCH. *zie* opregt, ongeveinsd.

ONVAST. *bijv. w.* Onſterk, los, zwak. *Foible, débile.*

Een onvaſt gebouw. *Un foible édifice, un bâtiment peu ſolide ou qui n'eſt pas bien aſſuré.*

* Onvaſt, los, kragteloos. *Foible, peu ſolide.*

* Een onvaſt verſtand. *Un foible eſprit, un petit génie.*

* Onvaſte bewijsredenen. *De foibles argumens, des preuves peu ſolides.*

Onvaſt, onzeker, twijfelagtig. *Inſtable, incertain, irréſolu.*

Onvaſt in zijne voornemens zijn. *Etre incertain dans ſes réſolutions, être irréſolu.*

Onvaſtigheid. *z. v.* Loſſigheid, onzekerheid. *Inſtabilité, incertitude.*

De onvaſtigheid zijner voornemens. *L'inſtabilité de ſes deſſeins.*

De onvaſtigheid van 't bewijs blijkt daar uit, dat, enz. *La foibleſſe de l'argument paroît en ce que, &c.*

ONVEIL. *bijv. w.* Niet verkoopelijk. *Pas de vente, pas à vendre.*

Onveile waaren. *Des marchandiſes qui ne ſont pas à vendre.*

ONVEILIG. *bijv. w.* Zorgelijk, gevaarlijk. *Pas ſûr, dangereux, périlleux.*

De weg is heel onveilig wegens de ſtruikroovers. *Les voleurs rendent le chemin fort dangereux, le chemin eſt très-périlleux à cauſe des voleurs.*

De kapers maaken de zee zeer onveilig. *Les armateurs font que la mer n'eſt pas ſûre ou ſans péril.*

't Is onveilig langs die kuſt te zeilen. *Il y a du risque à raſer cette côte, on court risque le long de cette côte.*

Onveiligheid. *z. v.* Zorgelijkheid, gevaar. *Péril, danger.*

De onveiligheid des wegs hield hem te rug. *Le péril du chemin le retint.*

Onveiliglijk. *bijw.* Met zorge en gevaar. *Pas ſûrement ou pas en ſûreté, avec péril ou danger, dangereuſement.*

Wij reisden onveiliglijk door 't boſch. *Nous voyageâmes avec grand péril par la forêt.*

ONVENTBAAR. *ond. w. zie* onverkoopelijk.

ONVERANDERD. *bijv. w.* Vaſt, beſtendig. *Qui n'eſt pas changé.*

Zijn gedrag blijft nog onveranderd. *Il tient encore la même conduite, il n'en a pas encore changé.*

ONVERANDERLIJK. *bijv. w.* onwiſſelbaar, ſtandvaſtig. *Immuable, qui ne peut changer, énonciable, inconvertible, irreformable, conſtant, inaltérable.*

Gods wezen is onveranderlijk. *L'eſſence de Dieu eſt immuable, Dieu eſt un être invariable, immuable ou inaltérable.*

Een onveranderlijk geluk. *Un bonheur immuable, une fortune conſtante, un bonheur invariable.*

Onveranderlijk in zijne voornemens zijn. *Etre ferme ou invariable dans ſes deſſeins, perſiſter dans ſes réſolutions.*

Onveranderlijk. *bijw.* Zonder verandering. *Conſtamment, ſans changement.*

Iemand onveranderlijk getrouw blijven. *Etre conſtamment fidéle à quelqu'un, lui garder une fidélité conſtante.*

Onveranderlijkheid. *z. v.* Beſtendigheid. *Immutabilité, perſévérance, conſtance, fermeté.*

De onveranderlijkheid is eene Goddelijke eigenſchap. *L'immutabilité eſt un attribut divin, l'invariabilité eſt un des attributs de Dieu.*

De onveranderlijkheid van Gods raad. *L'immutabilité des arrêts de Dieu, de ſes decrets ou de ſa volonté.*

ONVERANTWOORD. *bijv. w.* onbeweerd. *Pas réfuté, pas répondu.*

Een onverantwoord ſchrift. *Un écrit qui n'a pas été réfuté, auquel on n'a point repliqué.*

Onverantwoordelijk. *bijv. w.* onverſchoonelijk. *Inexcuſable, impardonnable.*

Een onverantwoordelijke misſlag. *Une faute inexcuſable, un crime impardonnable.*

Die zaak is onverantwoordelijk. *On ne ſauroit excuſer ou juſtifier cette action-là, elle eſt inexcuſable.*

ONVERARGERD. *zie* onverergerd.

ONVERBAASD. *bijv. w.* onverſchrikt. *Pas étonné, pas ſurpris, aſſuré, tranquille.*

Hij toonde zig onverbaasd op dat zeggen. *Il parut aſſuré à ces paroles, il ne fut point déconcerté en entendant cela.*

ONVERBASTERD. *bijv. w.* Niet ontaard. *Pas dégénéré, de la même complexion ou de la même humeur.*

Onverbaſterd van zijne voorouderen zijn. *Ne pas dégénérer de ſes parens, en imiter les mœurs.*

Onverbaſterd, onbedorven. *Pas falſifié, pas abatardi, légitime, pas dégénéré, pur.*

Onverbaſterde zeden. *Des mœurs légitimes, des maniéres d'agir franches, libres, louables ou conformes à celles de ceux dont on eſt iſſu.*

De taal is in die ſtad onverbaſterd gebleven. *La langue à conſervé ſa pureté dans cette ville-là, le langage de cette ville-là n'a pas été falſifié, le langage en eſt demeuré pur.*

ONVERBED. *bijv. w.* Niet verbed. *Pas recouché, pas changé de lit.*

De zieke is nog onverbed. *On n'a pas encore recouché le malade, le lit du malade n'a pas encore été refait.*

ONVERBEID. *zie* onverwagt.

ONVERBERGELIJK. *bijv. w.* Dat niet te verbergen is. *Qui ne ſe peut cacher, qu'on ne ſauroit dérober à la vue, viſible.*

Een onverbergelijk gebrek. *Un défaut viſible, qu'on ne ſauroit cacher.*

ONVERBETERD. *bijv. w.* Dat niet verbeterd is. *Qui n'eſt pas corrigé, dont on n'a pas ôté les fautes.*

In den tweeden druk van dat boek zijn de feilen onverbeterd gebleven. *On n'a pas corrigé les fautes de ce livre dans la ſeconde édition.*

Onverbeterlijk. *bijv. w.* Dat niet te verbeteren is. *Incorrigible, qu'on ne peut rendre meilleur.*

Een onverbeterlijk quaad, enz. *Un mal incorrigible, irrémédiable, irréparable.*

Onverbeterlijk, dat niet beter gemaakt kan worden. *Parfait, à qui ou à quoi il n'y a rien à ajoûter.*

Dat ſtuk is onverbeterlijk. *Cette piéce eſt parfaite, on ne ſauroit mieux faire que cela.*

Onverbeterlijkheid. *z. v.* Volharding in 't quaade. *Incorrigibilité, perſévérance dans le vice.*

Eene groote onverbeterlijkheid des levens

Digitized by Google

vens toonen. *Marquer une grande incorrigibilité de mœurs, une grande persévérance dans le vice ou une obſtination criminelle.*

ONVERBIDDELIJK. *bijv. w.* onverzettelijk. *Inexorable, inébranlable, qu'on ne ſauroit émouvoir.*

Een onverbiddelijk Regter. *Un Juge inexorable ou inflexible.*

ONVERBIEDELIJK. *bijv. w.* Dat men niet verbieden kan. *Qu'on ne peut défendre, qui ne peut être défendu.*

Een onverbiedelijk quaad. *Un mal qui ne peut être défendu ou interdit.*

ONVERBLOEMD. *bijv. w.* Eigen, natuurlijk. *Naïf, ſimple, nud, ſans ornemens, ſans figures.*

Onverbloemde ſpreekwijzen. *Des phraſes naives, maniéres de parler ſimples ou naturelles.*

Iemand onverbloemd de waarheid zeggen. *Dire ingénument ou ſans détour la vérité à quelqu'un.*

Onverbloemlijk. *bijv. w.* Dat niet is te verbloemen. *Qu'on ne peut déguiſer, farder ou pallier.*

Een onverbloemlijk werk. *Une affaire inexcuſable, une choſe qu'on ne ſauroit déguiſer ou que l'on ne ſauroit pallier.*

ONVERBODEN. *bijv. w.* Toegelaaten. *Pas défendu, toléré, permis.*

Een onverboden quaad. *Un mal permis ou toléré, qu'on ſupporte.*

ONVERBOGEN. *bijv. w. Pas courbé, pas plié.*

Een onverbogen ijzer. *Un fer droit ou uni, un fer qui n'a pas été courbé.*

ONVERBONDEN. *bijv. w.* Niet verbonden. *Pas panſé, pas appareillé, pas bandé.*

Eene onverbondene wonde. *Une playe ouverte, qui n'a pas été panſée ou pas apparillée.*

Onverbonden, onverpligt, ongehouden. *Pas obligé, pas tenu.*

Ergens toe onverbonden zijn. *N'être pas obligé à quelque choſe.*

ONVERBOODEN. *zie* onverboden.

ONVERBOOGEN. *zie* onverbogen.

ONVERBORGEN. *bijv. w.* onverholen, openbaar. *Manifeſte, évident, expoſé à la vue.*

Onverborgen goed. *Un bien viſible, que l'on peut voir ou découvrir.*

ONVERBRAND. *bijv. w.* Onverteerd door 't vuur. *Pas brûlé, pas conſumé.*

't Onverbrande gedeelte der ſtad. *La partie de la ville qui n'a point été brûlée ou que le feu a épargnée.*

Onverbrand, onverzengd. *Pas hâlé, pas brûlé.*

Onverbrand van de zon zijn. *N'être pas hâlé ou brûlé du ſoleil.*

Onverbrandbaar. *bijv. w.* onverbrandelijk. *Incombuſtible, qui ne ſauroit brûler.*

Onverbrandbaare ſtoffe. *Matiére incombuſtible.*

Onverbrandelijk. *zie* onverbrandbaar.

ONVERBREEKELIJK. *bijv. w.* Dat men niet breeken kan. *Qui ne ſe peut rompre, pas fragile, fort.*

Onverbreekelijk glas. *Du verre qu'on ne ſauroit rompre ou caſſer.*

Onverbreekelijk, onveranderlijk. *Inviolable, indiſſoluble, qu'on ne ſauroit rompre ou changer.*

Eene onverbreekelijke wet. *Une loi inviolable, qui ne peut être altérée.*

Onverbreekelijk. *bijw.* Standvaſtiglijk. *Inviolablement.*

Onverbreekelijk Gods wetten onderhouden. *Entretenir, garder ou obſerver les loix de Dieu inviolablement.*

ONVERBREID. *bijv. w.* onverſpreid. *Qui n'eſt pas diſperſé ou répandu en divers lieux, pas divulgué.*

Eene onverbreide tijding. *Une nouvelle qui n'eſt pas encore publique.*

ONVERBRIJZELD. *bijv. w. Pas briſé, pas écraſé.*

ONVERCIERD. *bijv. w.* Slegt, onopgepronkt, zonder cieraad. *Simple, ſans ornement.*

Een onvercierd huis. *Une maiſon ſimple, une maiſon unie.*

Eene onvercierde reden. *Un diſcours naturel, naïf, uni & ſimple, qui n'eſt pas fleuri.*

ONVERDAGT. *bijv. w.* Niet op zijne hoede. *Pas préparé, pas ſur ſes gardes, non prémédité.*

Ergens onverdagt op zijn. *N'être pas préparé à quelque choſe, faire quelque choſe à l'improviſte.*

Onverdagt. *bijw.* onverdagtelijk, loſſelijk. *Inconſidérément, à l'improviſte, ſans y penſer.*

Iets onverdagt zeggen. *Dire quelque choſe inconſidérément, ſans y faire attention.*

Onverdagtelijk. *bijw.* Loſſelijk, onbedagtelijk. *A l'improviſte, légérement.*

ONVERDADIGD. *zie* onverdedigd.

ONVERDEDIGD. *bijv. w.* onverweerd, onbeſchermd. *Qui n'eſt pas défendu, ſoutenu ou protégé, ſans défenſe.*

Een onverdedigd ſchrift. *Un écrit qui n'a pas été défendu, ſoutenu, &c.*

Eene onverdedigde zaak. *Une cauſe qu'on n'a pas défendue.*

Zig onverdedigd overgeeven. *Se rendre ſans ſe défendre ou ſans s'être défendu, ſe rendre lâchement.*

ONVERDEELBAAR. *zie* ondeelbaar.

ONVERDEELD. *bijv. w.* ongeſcheiden. *Non diviſé, qui n'eſt pas ſéparé ou partagé.*

Onverdeeld, zamengevoegd. *Uni, conjoint.*

Met onverdeelde kragten den vijand beſpringen. *Attaquer conjointement l'ennemi, unir ſes forces pour attaquer l'ennemi, l'attaquer avec des forces unies.*

Onverdeeldheid. *z. v.* Eendragtigheid. *Union, concorde.*

Onverdeelliik. *zie* ondeelbaar.

ONVERDEKT. *bijv. w.* Zonder verdek, open. *Qui n'eſt pas couvert, ouvert.*

Eene onverdekte ſchuit. *Un bateau ouvert ou découvert.*

ONVERDELGD. *bijv. w.* Niet om verre geworpen. *Qui n'a pas été abattu ou ruiné.*

ONVERDERFLIJK of onverderſſelijk *bijv. w.* Dat niet bederven kan. *Incorruptible, qui ne ſauroit ſe gâter.*

De hemelſche goederen zijn onverderflijk. *Les biens céleſtes ſont incorruptibles.*

Onverderflijkheid. *z. v.* Beſtendigheid. *Incorruptibilité, durée.*

ONVERDIENBAAR. *bijv. w.* Dat men niet verdienen kan. *Qu'on ne ſauroit mériter.*

Gods onverdiende genade. *La grace de Dieu qu'on ne peut mériter ou dont on ne peut ſe rendre digne.*

Onverdiend. *bijv. w.* Buiten verdienſte. *Sans être mérité, une grace.*

Eene onverdiende gunſt. *Une faveur qu'on n'a pas méritée, une grace.*

't Is onverdiend. *C'eſt ſans l'avoir mérité.*

Onverdienſtelijk. *bijv. w.* Dat niet verdiend. *Qui n'eſt pas méritoire, qui ne mérite point.*

Een onverdienſtelijk werk. *Une action où une œuvre qui n'eſt pas méritoire, qui ne mérite point de récompenſe.*

ONVERDOEMD. *bijv. w.* Die nog niet verdoemd is. *Pas damné, qui ne porte pas la peine du péché.*

Onverdoemde hellewigten hier op aarde. *Des ames perdues, mais qui n'ont pas encore reçu la ſentence de leur damnation, des démons incarnés, gens dont on ne ſauroit eſpérer la converſion.*

ONVERDOEMLIJK of onverdoemelijk. *bijv. w.* onverwijzelijk. *Que l'on ne ſauroit condamner, juſte, innocent.*

Een onverdoemlijk menſch. *Un homme juſte ou irreprochable, qu'on ne peut condamner.*

ONVERDONKERD. *bijv. w.* onverduiſterd. *Pas obſcurci, pas ténébreux, ſerein, qu'on n'a pas tenu caché.*

Onverdonkerde oogen. *Des yeux ſereins, des yeux clairs.*

Onverdonkerde ſchriften. *Des écrits clairs, intelligibles, qui n'ont point été obſcurcis, que l'on n'a pas cachés.*

ONVERDORVEN. *bijv. w.* onbedorven, onverwoeſt. *Qui n'eſt pas gâté, pas ruiné, conſervé.*

Een onverdorven land. *Un pays conſervé, un pays qui n'a pas été ruiné.*

Onverdorven, ongeſchonden, onvermiukt. *Conſervé, entier, ſain, qui n'eſt pas gâté.*

Onverdorvene handſchriften. *Des manuſcrits bien conſervés, qui ſont en bon état.*

ONVERDOUWELIJK. *bijv. w.* onverteerlijk, hard. *Indigeſte, qui ne ſe peut digérer, inſupportable.*

Onverdouwelijke koſt voor de maage. *Un aliment indigeſte à l'eſtomac, un aliment que l'eſtomac ne ſauroit digérer.*

ONVERDRAAGLIJK of onverdraagelijk. *bijv. w.* ontijdelijk, onduldelijk. *Inſupportable, intolérable.*

Een onverdraaglijke laſt. *Un fardeau ou une charge inſupportable.*

Een onverdraaglijk menſch. *Un importun, un homme inſupportable.*

Een onverdraaglijk gevoelen. *Un ſentiment ou une opinion intolérable.*

Onverdraaglijkheid. *z. v.* onlijdelijkheid. *Impoſſibilité ou difficulté de ſupporter.*

Onverdraagzaam. *bijv. w.* Die niet verdraagen kan. *Intolérant, qui ne peut ſouffrir, impatient.*

Onverdraagzaamheid. *z. v.* Ongeduld. *Intolérance, impatience.*

Onverdragelijk. *zie* onverdraagelijk.

ONVERDRIETELIJK. *bijv. w.* onverdrietig, genoeglik, *Qui n'ennuye point, qui ne laſſe point, point ennuyant, agréable.*

Eene onverdrietelijke reden. *Un diſcours qui plaît ou qui n'ennuye pas.*

Een onverdrietelijke arbeid. *Un travail agréable ou recréatif, qui n'ennuye point, une agréable occupation.*

Onverdrietelijk of onvermoeid in het werk zijn. *Etre infatigable dans le travail, travailler ſans ennui.*

Onverdrietelijkheid. *z. v.* Genoeglijkheid. *Agrément, enjoûment.*

Onverdrietig. *bijv. w.* Vrolijk, luſtig. *Enjoué, gai, agréable.*

Gij zijt een onverdrietig menſch. *Vous êtes d'une humeur enjouée, vous avez toujours de la gayeté.*

Onverdrietig, naarſtig, ieverig. *Infatigable, diligent, zélé, attaché.*

Hij is onverdrietig in den arbeid. *Il eſt infatigable, il s'applique agréablement à ſes affaires, il travaille avec plaiſir.*

ON-

Digitized by Google

ONVERDRINKBAAR. *bijv. w.* Dat niet verdrinken kan. *Qui ne peut être noyé ou submergé.*

Een tweeflag is onverdrinkbaar. *Un animal amphibie ne ſe peut noyer.*

Onverdrinkbaar land. *Un pays élevé, une terre qui ne ſauroit être inondée.*

Onverdrinkelijk. *zie* onverdrinkbaar.

ONVERDROOGD. *bijv. w.* Niet uitgedroogd. *Qui n'eſt pas mis à ſec, qui n'eſt pas ſechè, fluide.*

Een onverdroogde ſloot. *Un foſſé qui n'eſt pas épuiſé, qui n'eſt pas tari, où il y a de l'eau.*

Onverdroogde borſten. *Des mamelles allaitantes ou qui ne ſont pas encore ſechées.*

ONVERDROTEN of onverdrooten. *bijv. w.* Zonder verdriet. *Sans ennui, volontairement, gaillardement, gayement, réſolument.*

Onverdrooten ergens mede voortvaaren. *Continuer volontairement ce qu'on a commencé, ſuivre réſolument ſa pointe, continuer ſans ennui.*

ONVERDUISTERD. *bijv. w.* onbeneveld, helder. *Serein, clair, non offuſqué.*

Eene onverduiſterde Lugt, Maan, enz. *Un air ou ciel ſerein, une Lune claire.*

De onverduiſterde waarheid. *La vérité toute pure ou qui n'eſt pas obſcurcie.*

ONVERDULDIG. *bijv. w.* ongeduldig, onlijdzaam. *Impatient, prompt.*

Een onverduldig menſch. *Un homme impatient, une perſonne prompte.*

Onverduldigheid, *z. v.* ongeduld, onlijdzaamheid. *Impatience, promptitude.*

Onverduldiglijk. *bijv.* onlijdzaamlijk. *Impatiemment, avec impatience.*

Onverduldiglijk eenig ongemak verdraagen. *Supporter impatiemment quelque incommodité ou quelque mal.*

Onverduldiglijk naar iemand verlangen. *Attendre quelqu'un avec impatience.*

ONVERDWIJNELIJK. *bijv. w.* Dat niet verdwijnen kan. *Qui ne ſauroit diſparoître.*

ONVEREENIGD. *bijv. w.* Tweedragtig. *Deſuni, diſcordant, diviſé.*

Onvereenigde gemoederen. *Des cœurs deſunis, des perſonnes diviſées ou discordantes.*

Onvereenigde krijgsmagten. *Des troupes qui ne ſont pas jointes ou unies.*

ONVERERGERD. *bijv. w.* Die niet erger geworden is. *Qui n'eſt pas empiré.*

ONVERFLAAUWD. *bijv. w.* onverzwakt. *Pas affoibli, pas rallenti, ferme, conſtant, vigoureux.*

Een onverflaauwde iever. *Un zéle infatigable, un zéle ardent.*

Onverflaauwd in zijne genegenheid zijn. *Perſiſter conſtamment dans ſes affections ou dans ſes déſirs.*

ONVERGADERD. *bijv. w.* onverzaameld, verſpreid. *Qui n'eſt pas aſſemblé, pas recueilli, épars.*

ONVERGALD. *bijv. w. Dont on n'a pas été le fiel.*

Onvergalde viſch. *Du poiſſon auquel on a laiſſé le fiel, du poiſſon avec le fiel.*

ONVERGANGBAAR. *bijv. w.* onvergangkelijk, altoos duurend. *Impériſſable, durable, permanent.*

Onvergangkelijk. *zie* onvergangbaar.

Onvergangkelijkheid. *z. v.* Staat van iets dat niet vergaan kan. *Incorruptibilité, état d'une choſe qui eſt incorruptible ou impériſſable.*

Onvergangkelijkheid. *Indefectibilité.*

ONVERGEEFLIJK of onvergeeflijk. *bijv. w.* onvergeevelijk. *Inexcuſable, irrémiſſible, impardonnable.*

Een onvergeeflijke misſlag. *Une faute inexcuſable.*

Eene onvergeeflijke zonde. *Un péché irrémiſſible, un crime impardonnable.*

Onvergeeflijk. *bijv. Irrémiſſiblement.*

Hij zondigt onvergeeflijk die den H. Geeſt laſtert. *Celui qui blaſphéme contre le St. Eſprit péche irrémiſſiblement, le péché contre le St. Eſprit eſt irrémiſſible.*

Onvergeeflijkheid. *z. v.* Staat van iets dat onvergeeflijk is. *Etat irrémiſſible ou impardonnable, irrémiſſibilité.*

De onvergeeflijkheid der misdaad beſtaat daar in, dat, enz. *Ce qui rend le crime irrémiſſible, eſt que, &c.*

ONVERGEETELIJK. *bijv. w.* Dat niet te vergeeten is. *Qu'on ne ſauroit oublier, qui ne ſe peut oublier.*

Eene onvergeetelijke ſmaadheid. *Un outrage qui ne ſe peut oublier, un mépris impardonnable.*

ONVERGEETEN. *bijv. w.* Dat niet vergeeten is. *Qui n'eſt pas oublié, à quoi on a penſé.*

Een onvergeeten ongelijk. *Un tort qu'on n'a pas oublié, une injuſtice de laquelle on ſe ſouvient encore, une injure dont on a du reſſentiment.*

ONVERGEEVELIJK. *zie* onvergeeflijk.

ONVERGELDBAAR. *bijv. w.* onbeloonbaar. *Qu'on ne ſauroit récompenſer.*

Onvergeldbaare dienſten. *Des ſervices qu'on ne ſauroit récompenſer.*

ONVERGELIJKELIJK. *bijv. w.* Weêrgadeloos. *Incomparable, ſans pareil, ſans égal.*

Eene onvergelijkelijke kragt of ſterkte. *Une incomparable vertu, une force ſans égale.*

Een onvergelijkelijk Vorſt. *Un Prince incomparable ou ſans égal.*

Onvergelijkelijk. *bijv.* Zonder wedergaa of weêrgaa. *Incomparablement, ſans comparaiſon.*

Onvergelijkelijk zijne dingen doen. *Faire merveilleuſement bien ſes affaires.*

Onvergelijkelijkheid. *z. v.* Staat van iets, dat niet met iets anders te vergelijken is. *Etat d'une choſe incomparable, qualité incomparable.*

ONVERGENOEGD. *bijv. w.* Misnoegd, qualijk te vreden. *Mécontent, pas ſatisfait.*

Een onvergenoegd menſch. *Un mécontent ou malcontent, une perſonne mécontente.*

Onvergenoegd met zijnen ſtaat zijn. *N'être pas content de ſa condition, n'être pas ſatisfait de ſon état, en être mécontente.*

Onvergenoegelijk. *zie* onvergenoegzaam.

Onvergenoeging. *zie* Misnoegen.

Onvergenoegzaam. *bijv. w.* Dat niet te vergenoegen is. *Inſatiable, qu'on ne peut contenter, mécontent.*

Onvergenoegzaamheid. *z. v.* Onverzadelijke begeerte. *Inſatiabilité, déſir inſatiable, mécontentement.*

De onvergenoegzaamheid is een groot quaad. *L'inſatiabilité eſt un grand vice.*

ONVERGEZELD. *bijv. w.* Alleen, zonder gezelſchap. *Seul, ſans compagnie.*

Onvergezeld door de ſtad gaan. *Aller ſeul par la ville, ſe promener tout ſeul par la ville.*

Onvergezelſchapt. *zie* onvergezeld.

ONVERGLAASD. *bijv. w.* onverlood. *Qui n'eſt pas verniſſé.*

Onverglaasde ſteenen. *Des pierres ou des briques qui ne ſont pas verniſſées.*

ONVERGOED. *bijv. w.* ongeboet, onvergolden. *Pas indemniſé, pas dédommagé, pas récompenſé.*

Onvergoede ſchade. *Un tort ou une perte qu'on n'a pas réparée.*

Onvergoedelijk. *bijv. w.* onherſtelbaar. *Irréparable.*

Een onvergoedelijk verlies. *Une perte irréparable.*

ONVERGOELIJKT. *bijv. w.* onopgeſmukt. *Qui n'eſt pas orné, paré, ajuſté ou babille.*

ONVERGOLDEN. *bijv. w.* onbeloond. *Pas récompenſé.*

Eene onvergoldene weldaad. *Un bienfait ou un ſervice qui n'a pas été récompenſé ou qui n'eſt pas reconnu.*

ONVERGRAMD. *bijv. w.* ongeſtoord. *Sans colére, pas irrité.*

Hij hoorde alle zijne ſmaadwoorden met onvergramden gemoede aan. *Il écouta toutes ſes injures ſans ſe mettre en colére ou ſans s'émouvoir.*

ONVERGROOT. *bijv. w.* Niet grooter gemaakt. *Pas exagéré, ſimple, naturel, pas ampoulé.*

* Een onvergroot zeggen. *Une diction ou phraſe ſimple, pas exagérée, un diſcours naturel, qui n'eſt pas hyperbolique ou qui n'eſt pas ampoulé.*

ONVERGULD. *bijv. w.* Dat niet verguld is. *Qui n'eſt pas doré, ſans dorure.*

Een onverguld boek, ſpiegel, enz. *Un livre, un miroir ſans dorure, &c.*

ONVERGUND. *bijv. w.* Niet gegund, niet ingewilligd. *Pas accordé, pas concédé, uſurpé.*

Eene onvergunde vrijheid. *Une liberté qui n'a pas été accordée, une franchiſe uſurpée.*

ONVERHAALD. *bijv. w.* ongemeld. *Pas raconté, pas recité, qu'on n'a pas publié.*

Eene onverhaalde geſchiedenis. *Une avanture qui n'a pas encore été racontée ou qui n'eſt pas divulguée.*

ONVERHAAST. *bijv. w.* Niet haaſtig. *Pas précipité, pas prompt, réglé, compaſſé.*

Met onverhaaſte ſchreeden gaan. *Aller à pas réglés ou comptés.*

Eene onverhaaſte reis. *Un voyage qui n'a pas été précipité, un voyage réglé.*

ONVERHELPELIJK. *bijv. w.* ongeneezelijk. *Irrémédiable, à quoi on ne ſauroit remédier.*

Onverhelpelijke ziekte. *Maladie incurable.*

Onverhelpelijke fout. *Une faute à laquelle on ne ſauroit apporter de remède, une faute irremédiable.*

ONVERHINDERD. *bijv. w.* onbelet. *Libre, volontaire, ſans inquietude, ſans embarras.*

Een onverhinderd voornemen. *Un deſſein libre ou volontaire.*

Onverhinderd. *bijw.* onbelet, zonder verhindering. *Sans empêchement, ſans obſtacle, librement.*

Onverhinderd vertrekken. *Partir librement, partir ſans empêchement.*

ONVERHOED. *bijv. w.* onvoorzien. *Inconſidéré, imprévu.*

Een onverhoed voorval. *Un incident ou un accident imprévu.*

Onverhoeds. *bijw.* onvoordagtelijk. *Par mégarde, inconſidérément, ſans y penſer.*

Iemand onverhoed eenen ſlag geeven. *Frapper quelqu'un par mégarde, lui donner un coup ſans y penſer.*

Onverhoeds, ſchielijk, buiten verwagtinge. *Brusquement, ſubitement, à l'improviſte.*

Digitized by Google

Den vijand onverhoeds overvallen. *Attaquer l'ennemi à l'improviſte, ſe jetter brusquement ſur les ennemis.*

ONVERHOLEN. *bijv. w.* onverborgen. *Pas caché, pas couvert.*

Een onverholen ſchat. *Un tréſor qui n'eſt pas caché, un tréſor découvert.*

ONVERHOOPT. *bijv. w.* onverwagt. *Inespéré, imprévu, inopiné.*

Een onverhoopt geluk. *Un bonheur inespéré, imprévu, inopiné.*

ONVERHOORD. *bijv. w.* Niet verhoord. *Pas exaucé, pas écouté.*

Onverhoorde gebeden. *Des vœux qui ne ſont pas exaucés, des prières qui ne ſont pas exaucées.*

De gevangenen zijn nog onverhoord. *On n'a pas encore interrogé les priſonniers.*

ONVERHUISD. *bijv. w.* Niet overgebragt. *Pas déménagé.*

Onverhuisd goed. *Des meubles qui ne ſont pas changés de logis.*

ONVERHUURD. *bijv. w.* Dat niet verhuurd is. *Pas loué, à louer.*

Een onverhuurd huis. *Une maiſon qui n'eſt pas louée, une maiſon à louer.*

Onverhuurlijk. *bijv. w.* Dat men niet verhuuren kan. *Pas louable, qu'on ne ſauroit louer à perſonne.*

Een onverhuurlijk land. *Une terre qui ne ſe loue point, qu'on ne ſauroit louer à perſonne.*

ONVERJAAGD. *bijv. w.* onverdreven. *Pas chaſſé.*

ONVERJAARD. *bijv. w.* Dat niet verjaard is. *Où il n'y a pas encore de preſcription, qui n'a pas encore été engagé jour & an.*

Mijne vordering is nog onverjaard. *Il n'y a pas encore de preſcription pour ma prétenſion.*

ONVERKEERD. *bijv. w.* onveranderd. *Pas renverſé, pas changé.*

ONVERKLAARBAAR. *zie* onuitleggelijk.

Onverklaard. *bijv. w.* Niet uitgeleid. *Pas expoſé, pas expliqué.*

Eene onverklaarde plaats in een boek. *Un endroit ou paſſage d'un livre qui n'a pas été expliqué.*

ONVERKLEED. *bijv. w.* Niet van kleed veranderd. *Qui n'a pas changé d'habits, pas traveſti.*

Onverkleed op het Tooneel koomen. *Paroître au ou ſur le théatre ſans avoir changé d'habits ou ſans s'être traveſti.*

ONVERKNOGT. *bijv. w.* onverbonden. *Pas obligé, pas engagé.*

Onverknogt aan eene vrouwe zijn. *N'être pas engagé avec une femme, être ſans engagement avec elle.*

ONVERKOGT, onverkoft. *bijv. w. Pas vendu.*

Onverkogte goederen. *Des biens qui ne ſont pas vendus, des marchandiſes qui ſont encore à vendre.*

ONVERKONDIGD. *bijv. w.* Verzwegen. *Pas annoncé, pas publié, pas révélé, ſecret.*

Eene onverkondigde waarheid. *Une vérité qui n'a pas été annoncée, une vérité ſecrette.*

ONVERKOOPELIJK of onverkopelijk. *bijv. w.* Dat niet verkogt kan worden. *Qui ne peut pas être vendu.*

ONVERKREGEN. *bijv. w.* onverworven. *Pas reçu, pas obtenu, pas impétré.*

Eene onverkregene erfenis. *Un héritage qu'on n'a point eu, dont on ne jouit point.*

ONVERKREUKT. *bijv. w.* Ongekreukt. *Pas chiffonné, uni.*

Onverkreukt lijnwaat. *De la toile qui n'eſt point chiffonnée, du linge uni & propre.*

ONVERKRIJGBAAR. *bijv. w.* onbekomelijk. *Qu'on ne ſauroit obtenir, qu'on ne peut acquérir.*

Onverkrijgbaare ſchatten. *Des tréſors qu'on ne ſauroit acquérir.*

‡ ONVERLAAT. *z. m.* Een moedwillige. *Déréglé, garnement, libertin.*

ONVERLAATEN. *bijv. w.* Niet geruimd. *Pas vuidé, pas nettoyé.*

Een onverlaaten heimelijk gemak. *Un privé qui n'eſt pas vuidé, des lieux tout remplis.*

Onverlaaten in droefheid. *zie* ongelaten.

Onverlaaten. *bijw.* Baldaadiglijk, moedwilliglijk. *Déréglément, en garnement.*

Onverlaatig. *bijv. w. en bijw.* ongelaaten. *Sans réſignation à la volonté de Dieu, déſeſpéré, inconſolablement.*

Zig onverlaatig in een ongeval aanſtellen. *Se montrer inconſolable dans la mauvaiſe fortune, en être inconſolablement affligé.*

ONVERLAKT. *bijv. w. Pas verniſſé.*

ONVERLEGEN. *bijv. w.* Buiten verlegenheid. *Sans beſoin, ſans ſoin, à ſon aiſe.*

Onverlegen om hulp, om geld, enz. zijn. *N'avoir point beſoin d'aſſiſtance, d'argent, &c.*

ONVERLEID. *bijv. w.* Niet misleid of bedrogen. *Pas ſéduit, pas trompé, pas dupé.*

De menſch, nog onverleid, was, enz. *L'homme n'ayant pas encore été ſéduite étoit, &c. l'homme dans l'état d'innocence ou l'homme avant ſa chute étoit, &c.*

ONVERLEPT. *bijv. w.* onverwelkt, verſch. *Frais, pas fané, pas flétri.*

Eene onverlepte bloem. *Une fleur fraîche, une fleur qui n'eſt pas fanée, qui n'eſt pas flétrie.*

* Eene onverlepte ſchoonheid. *Une beauté qui n'eſt pas flétrie, une beauté qui s'eſt conſervée.*

‡ Dat oud wijf ziet 'er nog onverlept uit. *Cette vieille a encore de beaux reſtes, elle a encore le teint frais.*

ONVERLET. *bijv. w.* onverhinderd. *Pas embarraſſé, pas inquieté.*

ONVERLIEFD. *bijv. w.* Minneloos, ongevoelig. *Inſenſible, indifférent, non amoureux.*

Onverliefdheid. *z. v.* ongevoeligheid. *Inſenſibilité, indifférence.*

ONVERLIGT. *bijv. w.* onweetend. *Pas éclairé, pas illuminé, ignorant.*

Een onverligt menſch. *Un ignorant, un homme qui n'eſt point éclairé.*

De onverligte Heidenen. *Les Payens qui ne ſont pas éclairés ou qui vivent dans l'ignorance.*

ONVERLIESBAAR. *bijv. w.* Van 't ſpel ſpreekende. Dat niet verlooren kan worden. *Imperdable, qui ne ſauroit ſe perdre.*

ONVERLIGT. Niet ligter gemaakt. *Pas allégé, pas ſoulagé, pas rendu moins peſant ou plus léger.*

Een onverligte laſt. *Un fardeau qui n'eſt point allégé, une charge qui eſt toujours fatigante, une peine toujours extrême.*

ONVERLOOFD. *bijv. w.* Vrij, onverbonden. *Pas engagé, libre, ſans engagement.*

Eene onverloofde Juffer. *Une Demoiſelle ſans engagement, qui n'eſt point promiſe.*

Onverloofd, niet verzegd of verkogt. *Pas promis, pas vendu.*

Dat is al te zamen onverloofd goed. *Tout cela eſt encore à vendre, rien de cela n'a encore été promis.*

ONVERLOOREN of onverloren. *bijv. w.* onbezweken. *Pas perdu, pas abattu.*

Een onverloren moed. *Une courage qui n'eſt pas abattu ou rebuté*

ONVERMAAK. *z. g.* ongenoegte. *Déplaiſir, chagrin.*

Daar ſteekt meer onvermaak dan vermaak in. *Il y a en cela plus de déplaiſir que de plaiſir, cela eſt plus chagrinant qu'agréable.*

Onvermaakelijk. *bijv. w.* ongenoeglijk. *Pas divertiſſant, pas agréable, pas plaiſant.*

Een onvermaakelijk ſpel. *Un jeu qui n'eſt pas divertiſſant ou qui n'eſt pas plaiſant.*

Dat is eene onvermaakelijke ſtad. *Cette ville-là n'eſt pas agréable ou n'eſt pas riante.*

Onvermaakelijkheid. *z. v. Deſagrément.*

ONVERMAAND. *bijv. w.* Niet opgewekt. *Pas exhorté, pas excité, pas encouragé.*

Onvermaand tot de deugd zijn. *N'avoir pas été exhorté à la vertu.*

ONVERMAARD. *bijv. w.* onberoemd. *Pas renommé, ſans réputation, inconnu, obſcur.*

Een onvermaard Schrijver. *Un Auteur qui n'eſt pas renommé, un Auteur inconnu, obſcur, qui n'eſt pas illuſtre.*

Van geen onvermaard geſlagt zijn. *N'être pas d'une médiocre famille, être d'une aſſez bonne maiſon.*

Onvermaardheid. *z. v.* onbeſaamdheid. *Défaut de reputation, obſcurité.*

ONVERMAKELIJK. *zie* onvermaakelijk.

ONVERMEESTERLIJK. *zie* onverwinnelijk.

ONVERMETEN of onvermeten. *bijv.* onberoemdelijk. *Sans vanité, ſans préſomption, ſans témérité.*

Onvermeeten geſprooken, hebbe ik, enz. *A parler ſans vanité, j'ai &c.*

ONVERMELD. *bijv. w.* Niet vermeld. *Dont on ne fait pas mention.*

ONVERMENGD. *bijv. w.* onvervalſcht. *Pas mêlé, pas falſifié.*

Onvermengde waaren. *Des marchandiſes qui ne ſont pas mêlées, qui ne ſont pas falſifiées.*

Onvermengd. *bijv. w.* Van eenerlei volk. *Pas mêlé, d'une même nation, d'une ſeule nation, qui n'eſt pas compoſé de nations étrangéres.*

Een onvermengd leger. *Une armée qui n'eſt compoſée que d'une ſeule nation.*

ONVERMETEL. *bijv. w.* Niet roekeloos. *Modéré, pas téméraire, pas audacieux, pas entreprenant.*

Onvermetelheid. *z. v.* Beſcheidenheid. *Modération, retenue.*

ONVERMETEN. *zie* onvermeeten.

ONVERMIJDELIJK. *bijv. w.* Dat niet te mijden is. *Inévitable, qu'on ne ſauroit éviter.*

Onvermijdelijke rampen. *Des malheurs ou des diſgraces inévitables.*

Onvermijdelijk. *bijw. Inévitablement, infailliblement.*

Hij zal onvermijdelijk koomen. *Il viendra infailliblement ou à coup ſûr.*

Onvermijdelijkheid. *z. v. Inévitabilité.*

ONVERMINDERD. *bijv. w.* Niet geminderd, niet op minder prijs gezet. *Pas rabaiſſé, pas diminué de prix.*

Dat geld is onverminderd. *Cette monnoye n'eſt pas rabaiſſée.*

Onverminderd of behondens. *Sauf, ou nonobſtant.*

Onver-

Digitized by Google

Onverminderd uwe eere of aanzien. *Sauf votre honneur, sauf votre respect.*
Onverminderd mijn regt. *Sauf mon droit.*
ONVERMOEDELIJK. *bijv. w.* Daar geen vermoeden op valt. *Inopiné, imprévu, qu'on ne peut prévoir.*
Een onvermoedelijk verraad. *Une trahison imprévue ou qu'on ne peut soupçonner.*
Onvermoedelijk. *bijw. Inopinément, d'une manière inopinée.*
Indien die zaak onvermoedelijk mogte gebeuren. *Si la chose arrivoit inopinément ou d'une manière inopinée.*
ONVERMOEID. *bijv. w.* Niet moede. *Infatigable, pas las.*
Onvermoeid in den arbeid zijn. *Etre infatigable au travail, être extrêmement laborieux.*
Onvermoeide krijgsbenden. *Des troupes infatigables, des troupes robustes & aguerries.*
Onvermoeijelijk. *ijv. w.* Die niet moede word. *Infatigable, laborieux, qui ne se lasse point.*
Een onvermoeijelijk menfch. *Un homme infatigable.*
Onvermoeijelijk. *bijw.* Zonder zig te vermoeijen. *Infatigablement, sans ressentir de fatigue, sans se fatiguer.*
ONVERMOGEN. z. g. onmagt. *Impuissance, insuffisance, incapacité.*
Dat gaf zijn onvermogen te kennen. *Cela fit voir son impuissance, sa foiblesse ou son incapacité.*
's Menfchen onvermogen ten goede. *L'insuffisance de l'homme à bien faire.*
Onvermogend. *bijv. w.* onmagtig, magteloos. *Incapable, impuissant, sans pouvoir.*
Onvermogend zijn om iemand te helpen. *Etre incapable d'aider quelqu'un, être dans l'impuissance de l'assister.*
Onvermogend, arm, behoeftig. *Indigent, pauvre, nécessiteux.*
Dat zijn onvermogende lieden. *Ce sont des personnes indigentes, des personnes dans la nécessité, des gens qui souffrent.*
Onvermogendheid. z. v. Magteloosheid. *Indigence, nécessité, impuissance.*
ONVERMOMD. *bijv. w.* Zonder momaanzigt. *Sans masque, sans être masqué, sans être déguisé.*
Onvermomde tooneelfpeelders. *Acteurs démasqués, qui ne sont pas masqués, qui n'ont pas de masques.*
Zij quamen onvermomd ten dans. *Ils entrèrent dans la danse sans masques, ils danfèrent sans être déguisé.*
ONVERMORWD. *zie* onvermurwd.
ONVERMURWD. *bijv. w.* onvermorwd, niet verzagt. *Point attendri, point flêchi, point adouci.*
Een onvermurwd Regter. *Un Juge qui ne se laisse point attendrir ni flêchir, inflexible, inexorable.*
Onvermurwelijk. *zie* onvermurwd.
ONVERNAGELD. *bijv. w.* Niet vernageld. *Point encloué.*
't Gefchut vond men altemaal nog onvernageld. *On trouva que le canon n'étoit point encloué, on le trouva sans qu'il eût été encloué.*
ONVERNEDERD. *bijv. w. Pas humilié, fier.*
Een onvernederde trots of hoogmoed. *Un orgueil qui n'est point humilié, une fierté extrême.*
ONVERNIELBAAR. *bijv. w.* Dat niet vernield kan worden. *Qui ne peut être détruit, indestructible.*
ONVERNIEUWD. *bijv. w. Point renouvellé.*
Onvernieuwde verbinteniffen. *Des engagemens qui ne sont point renouvellés, des alliances qui ne sont point renouvellées.*
ONVERNOEGD, enz. *zie* onvergenoegd, enz.
ONVERNUFT. z. g. Dommigheid, bottigheid. *Bêtise, ignorance, sottise, stupidité, grossièreté.*
Ergens zijn onvernuft in laaten blijken. *Faire voir sa bêtise en quelque chose, marquer son ignorance par quelque endroit.*
Onvernuftig. *bijv. w.* Redenloos. *Brutal, sans raison.*
Het onvernuftig vee. *Les bêtes brutes, les animaux irraisonnables.*
Onvernuftig, bot, dom. *Brutal, grossier, butor, rustique.*
Een onvernuftig menfch. *Un brutal, un butor, un ignorant.*
Hoe kan iemand zoo onvernuftig zijn? *Comment est-il possible que quelqu'un soit si ignorant?*
Onvernuftigheid. z. v. Dommigheid, plompheid. *Ignorance, lourdise, bêtise.*
Onvernuftiglijk. *bijv.* Dommelijk, bottelijk. *Lourdement, sottement, grossièrement.*
Ergens onvernuftelijk in te werk gaan. *Agir lourdement en quelque chose, s'y conduire sottement.*
ONVEROORDEELD. *bijv. w.* onverwezen. *Pas sentencié, pas condamné, pas jugé.*
Een onveroordeeld misdadiger. *Une criminel qui n'est pas encore sentencié ou qui n'est pas jugé.*
ONVEROORZAAKT. *bijv. w.* Dat geen oorzaak heeft. *Qui n'est pas causé, pas produit.*
God is alleen een onveroorzaakt wezen. *Dieu seul est un être sans origine, Dieu seul a une essence qui n'est pas produite ou qui n'a point de cause.*
ONVEROOTMOEDIGD. *bijv. w.* onvernederd. *Pas humilié, encore arrogant.*
ONVEROUD. *bijv. w.* Niet verouderd. *Pas vieilli, pas flétri, pas ridé.*
Eene onveroude fchoonheid. *Une beauté que les ans n'ont pas flétrie, une jeune beauté.*
ONVERPAGT. *bijv. w. Pas affermé, pas donné à ferme.*
't Gemaal is nog onverpagt. *La mouture n'est pas encore affermée ou donnée à ferme.*
Onverpagte of onverhuurde landerijen. *Des terres qui n'ont point encore été affermées ou louées.*
ONVERPAND. *bijv. w.* onverzet, vrij. *Pas engagé, pas hypothéqué, libre.*
Onverpande goederen. *Des biens qui ne sont point hypothéqués ou point engagés.*
ONVERPLANT. *bijv. w.* onverpoot, onverzet. *Pas replanté, pas transplanté.*
Onverplante boomen. *Des arbres qui n'ont point été replantés.*
ONVERPOOSD. *bijv.* Zonder verpoozinge. *Sans relâche.*
Onverpoosd arbeiden. *Travailler sans relâche.*
ONVERRAST. *bijv. w.* Zonder verraffing. *Sans surprise, pas surpris.*
ONVERRIGT. *bijv. w.* Niet uitgevoerd. *Pas exécuté.*
Dat werk is nog onverrigt. *Cette affaire n'est pas encore exécutée.*
Onverrigter zaake vertrekken. *Partir sans avoir rien fait, s'en retourner comme on est venu.*
ONVERROERLIJK. *zie* onroerlijk.
ONVERSCHAALD. *bijv. w. Pas éventé, pas gâté, pas pousé.*
Onverfchaalde wijn. *Du vin qui n'est pas éventé, du vin qui n'a pas pouffé.*
ONVERSCHEIDEN. *bijv. w.* onverdeeld. *Qui n'est pas séparé.*
Dat is onverfcheiden van malkanderen. *Cela est inséparable ou indivisible, on ne fauroit séparer cela, cela ne diffère en rien.*
Wij hebben zamen onverfcheiden goed. *Nous avons ensemble du bien en commun.*
Onverfcheiden, onverfchillig. *zie* onverfchillig, enz.
ONVERSCHILLIG. *bijv. w.* Vrij. *Indifférent, libre.*
Gods onverfchillige wil. *La libre volonté de Dieu, le libre arbitre ou le franc arbitre de Dieu.*
Onverfchillig, even eens. *Indifférent, tout un, égal.*
't Is mij onverfchillig of ik dat doe of niet. *Il m'est indifférent que je fasse cela ou non, je ne me soucie de le faire, ni de ne le pas faire.*
Onverfchilligheid. z. v. *Indifférence, desintéressement.*
Onverfchilliglijk. *bijw.* onverfchillende. *Indifféremment, sans se soucier.*
Onverfchilliglijk ergens van fpreeken. *Parler indifféremment de quelque chose, en parler avec indifférence ou par manière d'acquit.*
ONVERSCHOONBAAR. *bijv. w.* onverfchoonelijk. *Inexcusable, impardonnable, irremissible.*
Een onverfchoonbaare misflag. *Une faute ou un crime inexcusable, un crime irremissible.*
Onverfchoond. *bijv. w.* Niet verfchoond. *Pas excusé, pas pardonné.*
Onverfchoonelijk. *bijv. w.* onverfchoonbaar. *Qui n'est pas pardonnable, inexcusable.*
Onverfchoonelijke fchelmftukken. *Des friponneries inexcusables, des tours de fripon impardonnables.*
ONVERSCHRIKKELIJK. *bijv. w.* onvervaarlijk. *Qu'on ne peut épouvanter.*
Hij is onverfchrikkelijk. *On ne fauroit l'épouvanter, l'intimider ou lui donner de la terreur.*
Onverfchrikt. *bijv. w.* onverfchrokken. *Pas intimidé, pas épouvanté, sans peur, sans terreur.*
Onverfchrikt het vonnis des doods aanhooren. *Ecouter sa sentence de mort sans peur ou sans émotion.*
Onverfchrikt. *bijw.* Stout, kloekmoedig. *Pas timidement, hardiment, vaillamment.*
Onverfchrikt den vijand aantaften. *Attaquer ou assaillir hardiment l'ennemi.*
ONVERSCHROKKEN. *bijv. w.* onverfchrikt. *Assuré, intrépide, qui n'est pas épouvanté.*
Een onverfchrokken gemoed. *Une ame ou une conscience intrépide, qui ne craint point.*
ONVERSCHROMPELD. *bijv. w.* Glad. *Pas plissé, pas ridé, pas chiffonné, uni.*
Een onverfchrompeld vel. *Une peau unie, un teint uni.*
ONVERSCHULDIGD. *bijv. w.* Niet fchuldig. *Qui n'est pas obligé à faire quelque chose.*
Ik ben dat onverfchuldigd. *Je ne suis pas obligé à cela.*
Hij was dat onverfchuldigd of ongehouden u te zeggen. *Il n'étoit pas obligé de vous dire cela.*
ONVERSIERD. *zie* onopgepronkt.
ONVERSLAAGEN of onverflagen. *bijv. w.* ongedood. *Pas défait, pas tué, sain & sauf.*
Onverflagene krijgsbenden. *Des troupes con-*

Digitized by Google

conſervées, des troupes qui n'ont point été défaites.

Onverſlagen, onverbaasd. *Sans émotion, pas conſterné, pas étonné.*

Zij bleef onverſlagen op die tijding. *Elle apprit cette nouvelle ſans émotion ou ſans s'en étonner.*

Onverſlagen, onverſchaald. *zie* onverſchaald.

ONVERSLAPT. *bijv. w.* onverzwakt. *Pas abattu, pas découragé, pas affoibli.*

Met onverſlapten moede. *Avec courage, ſans abattement.*

ONVERSLEETEN. *bijv. w.* Geheel, niet uitgeſleten. *Pas uſé, entier.*

Een onverſleten kleed. *Un habit qui n'eſt pas uſé.*

ONVERSLENSCHT. *bijv. w.* onverwelkt, friſch. *Pas flétri, pas fané, pas gâté, frais.*

Een onverſlenſchte bloem. *Une fleur fraiche ou qui n'eſt pas flétrie.*

Onverſleten. *zie* onverſleeten.

ONVERSLIJTELIJK. *bijv. w.* Heel ſterk. *Qui ne peut s'uſer, très fort.*

Onverſlijtelijke ſchoenen. *Souliers qui ne ſauroient s'uſer.*

Onverſlijtelijk laken. *Drap qui ne peut s'uſer.*

ONVERSLIMMERD. *bijv. w.* Niet verergerd. *Pas empiré, pas dépéri.*

Dat goed is onverſlimmerd. *Ces bien-là n'eſt pas empiré, pas dépéri, ces marchandiſes ou ces choſes-là ne ſont pas empirées.*

ONVERSMOLTEN. *bijv. w.* Niet weêr geſmolten. *Pas refondu.*

ONVERSNEEDEN. *zie* ongeſneeden.

Die pen is onverſneden. *Cette plume n'eſt pas taillée:* Van eene nieuwe pen ſpreekende; maar van eene pen die reeds eens verſneden geweeſt is, zegt men: *Cette plume n'eſt pas rétaillée.*

ONVERSTAALD. *bijv. w.* Niet verſtaald. *Pas acéré.*

ONVERSTAANBAAR. *bijv. w.* Dat men niet verſtaan kan. *Inintelligible, incompréhenſible, inconcevable.*

Eene onverſtaanbaare taal. *Un langage inintelligible, qu'on ne comprend pas.*

Eene onverſtaanbaare reden. *Un diſcours inintelligible.*

Onverſtaanlijk. *zie* onverſtaanbaar.

Onverſtand. *z. g.* Verſtandeloosheid, onweetendheid. *Ignorance, bêtiſe, imbécillité, ſtupidité.*

Ergens een groot onverſtand in toonen. *Marquer beaucoup d'ignorance en certaine choſe.*

Onverſtand. Als, die onverſtand heeft alles bedurven. *Ce maladroit, ce butor ou ce malotru a tout gâté.*

Onverſtandig. *bijv. w.* onwetende, dwaas. *Ignorant, ſtupide, ſot, fou.*

Een onverſtandig menſch. *Un ignorant, un fou, une bête, un imbécille.*

Hoe kan iemand zoo onverſtandig zijn? *Comment peut-on être ſi imbécille? Qui peut être ſi ſot ou ſi bête?*

Onverſtandig. *bijv. zie* onverſtandiglijk.

Onverſtandigheid. *z. v.* onwetendheid. *Ignorance, imbécillité, bêtiſe.*

Daar bleek zijne onverſtandigheid in. *Son ignorance ou ſa bêtiſe parut en cela.*

Onverſtandiglijk. *bijv.* Dwaaslijk, botteliik. *Sottement, follement.*

Onverſtandiglijk op eene vraag antwoorden. *Répondre ſottement à une demande ou à une queſtion.*

Ergens onverſtandiglijk in te werk gaan. *Se conduire ſottement ou follement en quelque choſe.*

Onverſtaanelijk. *zie* onverſtandiglijk.

ONVERSTERKT. *bijv. w.* Niet verſterkt. *Qui n'eſt pas fortifié, qui n'a point de fortifications.*

ONVERSTOORBAAR. *zie* onverſtoorlijk.

Onverſtoord. *bijv. w.* onbeleedigd, niet ontruſt. *Pas inquieté, pas offenſé, pas troublé.*

Eene onverſtoorde ruſt. *Un repos tranquille, un repos qui n'eſt pas troublé.*

Onverſtoord, geruſt, niet beroerd. *Point ému, point agité, tranquille, calme.*

Zij bleef egter onverſtoord. *Elle demeura pourtant tranquille, elle ne s'émut point.*

Onverſtoorlijk. *bijv. w.* onverſtoorbaar. *Qu'on ne ſauroit inquieter, troubler ou offenſer.*

ONVERSTORVEN. *bijv. w.* Levende. *Pas mort, vivant.*

Onverſtorvene leden. *Des membres vivans, des membres qui ont encore vie.*

ONVERTAALD. *bijv. w.* onvertolkt. *Pas traduit, pas tranſlaté.*

Onvertaalde ſchriften. *Des écrits qui ne ſont point traduits.*

ONVERTEERD. *bijv. w.* Rauw. *Pas digéré, crud.*

Onverteerde ſpijs. *Des viandes qui ne ſont point digérées, des crudités dans l'eſtomac.*

Onverteerd, niet verteerd. *Pas dépenſé.*

't Geld is nog onverteerd. *L'argent n'eſt pas encore dépenſé.*

Onverteerlijk. *zie* onverdouwelijk.

ONVERTELBAAR. *bijv. w.* Dat men niet verhaalen kan. *Qu'on ne ſauroit raconter, inénarrable.*

ONVERTIERD. *bijv. w.* onverkogt. *Pas vendu, pas débité.*

Onvertierde waaren. *Des marchandiſes qui ne ſont pas débitées ou pas conſumées.*

ONVERTILBAAR. *bijv. w.* onverzettelijk. *Qu'on ne ſauroit lever de terre, inébranlable.*

Een onvertilbaare ſteen. *Une pierre qu'on ne ſauroit ſoulever, qu'on ne ſauroit changer de place.*

ONVERTIND. *bijv. w.* Niet vertind. *Pas étamé.*

ONVERTINST, onvertiend. *bijv. w. Dont on n'a pas payé la dime.*

ONVERTOGEN. *bijv. w.* onuitgeſteld. *Sans délai, au plus vite.*

Iemand onvertogen regt laten wedervaaren. *Faire inceſſamment juſtice à quelqu'un.*

Onvertogen. Stout, onbetaamlijk. *Indécent, impertinent.*

Hij ſprak niet een onvertogen woord. *Il ne dit aucune parole indécente ou impertinente.*

Onvertogen. *bijw.* Zonder uitſtel, zonder vertrek. *Inceſſamment, ſans délai.*

De Vorſt trok onvertoogen derwaarts. *Le Prince marcha ſur le champ vers cet endroit-là.*

ONVERTOLD. *bijv. w.* Dat geen tol heeft betaald. *Qui n'a pas payé de droits ou de péage.*

Onvertolde koopmanſchappen. *Des denrées ou marchandiſes dont on n'a pas payé les droits, le péage, l'entrée ou la ſortie.*

ONVERTOOGEN. *zie* onvertogen.

ONVERTROOST. *bijv. w.* ongetroost. *Pas conſolé, déconforté, fort affligé.*

Onvertroostelijk. *bijv. w.* Die niet te troosten is. *Inconſolable, que l'on ne ſauroit conſoler.*

Onvertroostelijk over eenig verlies zijn *Etre inconſolable de quelque perte.*

ONVERTZAAGD. *bijv. w.* Stout, onbevreesd. *Intrépide, hardi, ſans peur, brave, courageux, déterminé.*

Een onvertzaagd menſch. *Un homme intrépide, un homme ſans peur.*

Onvertzaagdelijk. *bijw.* Stoutelijk, onbevreesdelijk. *D'une manière intrépide, avec intrépidité.*

Den vijand onvertzaagdelijk aangrijpen. *Attaquer l'ennemi avec intrépidité, vaillamment, hardiment.*

Onvertzaagdheid. *z. v.* Stoutheid, kloekmoedigheid. *Intrépidité, valeur.*

ONVERVAARD. *bijv. w.* onverſchrikt. *Sans peur, qu'on ne peut épouvanter ou intimider, aſſuré, hardi, intrépide.*

Onvervaard voor alle dreigingen zijn. *Ne redouter aucune menace, n'être intimidé par aucune menace.*

Gij dreigt den onvervaarden. *Vous menacez l'intrépide, vous avez à faire à forte partie.*

Onvervaardelijk. *bijw.* onverſchrikkelijk. *Intrépidement, avec un grand courage.*

Onvervaardheid. *z. v.* onvertzaagdheid. *Intrépidité, aſſurance, fermeté.*

ONVERVAARDIGD. *bijv. w.* Niet gereed. *Non préparé, pas prêt.*

ONVERVALSCHT. *bijv. w.* onvermengd, zuiver. *Pas falſifié, pas mêlé, pas miſtionné, pur.*

Onvervalſchte waaren. *Des marchandiſes qui ne ſont point falſifiées, qui ſont ſans mélange.*

De onvervalſchte waarheid. *La pure vérité.*

ONVERVARST. *bijv. w.* onververſt. *Pas rafraichi.*

Onvervarſt water. *De l'eau qui n'eſt pas rafraichie, de l'eau qui croupit.*

ONVERVEERDIGD. *zie* onvervaardigd.

ONVERVERST. *zie* onvervarſt.

ONVERVORDERD, niet vervorderd, niet voortgezet. *Pas avancé, retenu.*

Die zaak blijft onvervorderd. *Cette affaire en demeure toujours-là, elle n'avance point.*

ONVERVREEMD. *bijv. w.* onverkogt. *Pas aliéné, pas vendu.*

Onvervreemde landerijen. *Des terres qui ne ſont pas aliénées.*

ONVERVROZEN. *zie* onbevrozen.

ONVERVUILD. *bijv. w.* Schoon. *Pas ſali, pas ſouillé, net, pur.*

ONVERVULBAAR. *bijv. w.* Dat niet vervuld kan worden. *Qui ne peut s'accomplir.*

Eene onvervulbaare voorzegging. *Une prédiction qui ne peut s'accomplir.*

Onvervulbaar, dat niet te vullen is. *zie* onvulbaar.

Onvervuld. *bijv. w.* Niet volbragt. *Pas accompli.*

Onvervulde beloften. *Des promeſſes qu'on n'a pas tenues ou qu'on n'a pas accomplies.*

ONVERWAARD. *zie* onbewaard.

ONVERWAGT. *bijw.* Schielijk, buiten verwagting. *Sans être attendu, ſubitement, inopinément.*

Onverwagt t'huis komen. *Revenir à la maiſon à l'heure qu'on ne s'y attend pas, revenir inopinément, à l'improviſte.*

Iemand onverwagt op 't lijf komen. *Surprendre quelqu'un, l'inquieter, lui tomber ſur le corps lorſqu'il ne s'y attend pas, ou qu'il y penſe le moins.*

Iemand onverwagt aantaſten. *Attaquer quelqu'un à l'improviſte ou inopinément.*

Onverwagt. *bijv. w.* onvoorzien. *Pas attendu, imprévu, inopiné, inattendu.*

Een onverwagt geluk. *Un bonheur imprévu, inopiné, qu'on n'avoit pas eſpé-*

ré.

Digitized by Google

vé, auquel on ne s'étoit pas attendu.

ONVERWANDELD. onveranderd.

ONVERWARD. *zie* onverwerd.

ONVERWARMD. *zie* onverwermd.

ONVERWEERBAAR. *bijv. w.* onverdedigelijk. *Sans défense, qu'on ne sauroit défendre.*

Zig onverweerd overgeeven. *Se rendre sans opposition, se rendre sans s'être défendu.*

ONVERWEERD. *bijv. w.* Door het weêr niet bedorven. *Pas gâté par le temps ou par la pluye.*

Daar zijn nog onverweerde glazen. *Voilà des vitres qui sont encore en bon état, qui ne sont point gâtées par le temps.*

ONVERWEEZEN. *bijv. w.* onveroordeeld. *Pas jugé, pas sentencié, pas condamné.*

Een onverweezen misdadiger. *Un criminel qui n'est pas jugé, qui n'est pas sentencié.*

ONVERWELFD. *bijv. w.* Niet overwelfd. *Pas voûté, sans voûte.*

Onverwelfde kelders. *Des caves sans voûtes.*

ONVERWELKBAAR. *bijv. w.* Dat niet verflenscht. *Incorruptible, qui ne se peut flétrir ou gâter.*

Eene onverwelkbaare bloem. *Une fleur qui ne se flétrit point, une fleur durable.*

*Eene onverwelkbaare schoonheid *Une beauté durable, une beauté qui ne se flétrit point.*

Onverwelkt. *bijv. w.* onverflenscht, versch. *Pas flétri, pas fané, frais.*

Onverwelkte roozen. *Des roses fraiches, des roses qui ne sont pas flétries.*

*Eene onverwelkte schoonheid. *Une fraiche beauté, une jeune beauté, une beauté qui se conserve, une éclatante beauté.*

ONVERWERD. *bijv. w.* onverward. *Pas embrouillé, pas en confusion, sans confusion & sans desordre.*

ONVERWERFBAAR. *bijv. w.* onbekomelijk, onverwervelijk. *Qu'on ne sauroit obtenir.*

Een onverwerfbaar verzoek. *Une demande qu'on ne sauroit obtenir, une prétention qu'on ne peut accorder.*

ONVERWERMD. *bijv. w.* onverwarmd. *Pas rechauffé.*

Onverwermde koft. *Des viandes fraichement cuites, qui n'ont point été rechauffées.*

ONVERWERPELIJK. *bijv. w.* Dat niet te verwerpen is. *Pas à rejetter, pas recusable, irrécusable.*

Een onverwerpelijk of onwraakbaar getuige. *Un témoin irrecusable, qu'on ne sauroit rejetter.*

ONVERWERVELIJK. *zie* onverwerfbaar.

ONVERWEZEN. *zie* onverweezen.

ONVERWIJTELIJK. *bijv. w.* onwraakbaar. *Irreprochable, qu'on ne peut recuser.*

Onverwijtelijke getuigen voortbrengen. *Produire des témoins irrecusables ou irreprochables.*

ONVERWIJZELIJK. *zie* onverdoemelijk.

ONVERWILLIGD. *bijv. w.* Niet toegestaan. *Pas accordé, pas concédé, à quoi on n'a pas consenti.*

Eene onverwilligde bede. *Une prière rejettée, une demande à laquelle on n'a pas consenti.*

ONVERWINNELIJK. *bijv. w.* onvermeesterlijk. *Invincible, insurmontable.*

De onverwinnelijke Koning. *L'invincible Monarque.*

Onverwinnelijke zwarigheden. *Des difficultés insurmontables.*

ONVERWISSELBAAR. *bijv. w. Incommutable.*

Onverwisselbaarheid. *z. v. Incommutabilité.*

ONVERWISSELD. *bijv. w.* Vast, beftendig. *Pas changé, constant, immuable, ferme, durable, assuré.*

Een onverwisseld geluk. *Un bonheur constant, une fortune assurée, un bonheur qui ne se dément point.*

ONVERWITTIGD. *bijv. w.* onverstendigd. *Pas averti.*

Hij was daar onverwittigd van. *Il n'en étoit pas averti, il l'ignoroit.*

ONVERWOEST. *zie* onverdorven.

ONVERWONNEN. *bijv. w.* Niet te onder gebragt. *Pas conquis, pas subjugué, pas vaincu, pas réduit.*

Onverwonnene Volkeren, Landen, enz. *Des peuples, des Etats qui n'ont point été conquis ou subjugués.*

ONVERWORPELIJK. *zie* onverwerpelijk.

ONVERWORVEN. *bijv. w.* onverkregen, ontzegd. *Pas obtenu, refusé.*

Een onverworven verzoek. *Une demande qu'on n'a pas obtenue, une demande refusée, une prière rejettée.*

ONVERWRIKBAAR. *bijv. w.* Dat men niet verzetten kan. *Inébranlable, immuable.*

ONVERZAAD. *bijv. w.* onverzaadbaar. *Voir* onverzadigd. *Pas rassasié.*

Onverzaad van tafel gaan. *Sortir de table sans être rassasié ou sans avoir assez mangé.*

Onverzaadelijk. *bijv. w.* Dat niet te verzaadigen is. *Insatiable, que l'on ne peut contenter, irrassiable.*

Een onverzaadelijke honger. *Une faim insatiable.*

*Eene onverzaadelijke begeerte, geldzugt, enz. *Un désir, une avarice insatiable.*

Onverzaadelijkheid. *z. v. Insatiabilité, impossibilité de rassasier, avidité qu'on ne peut satisfaire.*

Onverzaadigd. *zie* onverzaad.

Onverzaadigde wraak. *Vengeance qui n'est pas encore assouvie.*

ONVERZAGT. *bijv. w.* onvermurwd. *Pas attendri, pas amolli, dur, sévére.*

Onverzagt, ongestild. *Pas radouci, pas rendu traitable, pas attendri.*

Eene onverzagte pijn. *Une douleur qui n'est pas appaisée ou pas endormie.*

Onverzagtelijk. *zie* onverzoenelijk.

ONVERZAMELD. *bijv. w.* Verstroid. *Pas rassemblé, dispersé, épars.*

't Leger was nog onverzameld. *L'armée étoit encore dispersée.*

ONVERZEERD. *bijv. w.* ongewond, ongequetst. *Pas blessé, pas lézé.*

Hij bleef onverzeerd van dien steek. *Ce coup-là ne le blessa point, il ne fut point blessé de ce coup-là.*

Onverzeerd uit den slag komen. *Revenir sans blessure du combat, en revenir sain & sauf.*

ONVERZEGELD. *bijv. w.* open. *Pas cacheté, ouvert.*

Onverzegelde brieven. *Des lettres ouvertes, des lettres qui ne sont pas cachetées ou scellées.*

ONVERZEKERD. *bijv. w.* ongewis. *Pas assuré, incertain.*

Eene onverzekerde hoop. *Une espérance incertaine.*

Onverzekerd van de uitkomst zijn. *N'être pas assuré de l'issue ou du succès.*

ONVERZELD. *bijv. w.* onvergezelschapt. *Pas accompagné, sans être accompagné, sans suite.*

Onverzeld door de stad gaan. *Aller par la ville sans être accompagné ou sans suite.*

ONVERZETBAAR. *zie* onverzettelijk.

Onverzettelijk. *bijv. w.* Vast, onveranderlijk. *Inébranlable, immobile, assuré, ferme, invariable.*

Een onverzettelijk voornemen. *Un dessein inébranlable, une ferme résolution.*

Onverzettelijk, hardnekkig, onbewegelijk. *Obstiné, opiniatre, inflexible, qu'on ne sauroit émouvoir.*

Een onverzettelijk mensch. *Un obstiné, un opiniâtre, un homme qu'on ne sauroit fléchir ou détourner de son dessein.*

Onverzettelijk. *bijv.* Volstandiglijk. *Constamment, avec persévérance.*

Onverzettelijk bij de waarheid blijven. *Se tenir constamment attaché à la vérité, persévérer toujours dans la vérité, adhérer constamment à la vérité.*

Onverzettelijkheid. *z. v.* Hardnekkigheid. *Fermeté, opiniatreté, obstination, roideur, inflexibilité.*

Ergens eene groote onverzettelijkheid in toonen. *Marquer beaucoup de fermeté, d'opiniâtreté ou d'obstination en quelque chose.*

ONVERZIEN. *zie* onvoorzien.

Onverziens. *bijv.* onvoorziens, onverhoeds. *Par mégarde, à l'improviste, inopinément, sans y penser.*

Iemand onvoorziens eenen slag geeven. *Donner un coup à quelqu'un par mégarde, le frapper, pousser ou choquer sans y penser.*

Onverziens, onverwagt, schielijk. *Brusquement, à l'improviste, soudainement.*

Den vijand onverziens op 't lijf komen. *Se jetter brusquement sur les ennemis, les attaquer brusquement ou à l'improviste, les surprendre.*

ONVERZIERD. *bijv. w.* Waaragtig. *Pas fabuleux, pas inventé, véritable.*

Dat zijn onverzierde geschiedenissen. *Ce sont-là des avantures ou des histoires véritables, des avantures qui n'ont pas été inventées.*

ONVERZIGTIG. *zie* onvoorzigtig.

ONVERZINNIG. *zie* onbedagt.

ONVERZOENBAAR. *bijv. w.* Niet te verzoenen. *Irréconciliable, qui ne peut être réconcilié ou appaisé.*

Een onverzoenbaare twist. *Une querelle qui ne peut être appaisée.*

Onverzoenbaarheid. *z. v.* Wrokhende vijandschap. *Inimitié irréconciliable.*

Onverzoend. *bijv. w.* onbevredigd. *Non réconcilié, pas appaisé.*

Die oproermakers zijn nog onverzoend met den Koning. *Ces rebelles, ces séditieux ou ces mutins n'ont pas encore fait leur paix avec le Roi, le Roi n'a pas encore pardonné à ces rebelles.*

Onverzoenelijk. *bijv. w.* onverzoenbaar. *Irréconciliable, implacable, qu'on ne sauroit réconcilier.*

Een onverzoenelijke vijand, haat, vijandschap, enz. *Un ennemi irréconciliable, une haine ou une inimitié implacable.*

Onverzoenelijkheid. *z. v.* onverzoenbaarheid. *Haine invétérée, aversion, invincible, inimitié insurmontable.*

ONVERZOET. *zie* onverzagt.

ONVERZOGT. *bijv. w.* onbeproefd. *Pas essayé, pas tenté, pas entrepris.*

Niets onverzogt laaten, om, enz. *Essayer tout, tenter tout, entreprendre tout, pour, &c.*

Onverzogt, ongenood, ongebeden. *Qui n'est pas invité.*

Digitized by Google

Onverzogt ten maaltijd komen. *Venir à un repas sans y être invité.*

ONVERZOOLD. *bijv. w.* Niet verzoold. *Pas resemelé.*

Onverzoolde kouſſen. *Des bas qui ne ſont pas reſemelés.*

ONVERZORGD. *bijv. w.* onvoorzien. *Dépourvu, ſans munitions, ſans vivres.*

De ſtad ondertuſſchen bleef onverzorgd van leeftogt. *Cependant la ville demeura dépourvue, ſans munitions, ou ſans vivres.*

ONVERZUIMELIJK. *bijv. w.* Dat niet te verzuimen is. *Qu'on ne peut négliger, indiſpenſable.*

Een onverzuimelijk werk. *Une choſe indiſpenſable ou qu'on ne peut négliger.*

ONVERZWAARD, *bijv. w.* Niet zwaarder gemaakt. *Pas groſſi, pas appeſanti, pas aggravé.*

Onverzwaarde zijde. *De la ſoye qui n'eſt pas groſſie, qui n'a pas été appeſantie.*

* Eene onverzwaarde beſchuldiging. *Une accuſation qui n'eſt pas aggravée.*

ONVERZWEGEN of onverzweegen. *bijv. w.* Geopenbaard. *Révélé, manifeſte, connu, ſu, notoire, qu'on n'a pas tenu ſecret.*

Eene onverzwegene waarheid. *Une vérité révélée, connue, manifeſte.*

Onverzwegene goederen. *Des marchandiſes qui ſont ouvertes ou qu'on n'a pas voulu cacher, pour en frauder les droits.*

ONVERZWOLGEN. *bijv. w.* Niet ingezwolgen. *Pas englouti, pas abſorbé.*

ONUITBEELDELIJK. *bijv. w.* onverbeeldelijk. *Qu'on ne peut repréſenter, qu'on ne peut figurer ou ſe figurer.*

Een geeſt is onuitbeeldelijk. *Un eſprit ne peut être repreſenté ou figuré, on ne ſauroit donner de repréſentation d'un eſprit.*

ONUITBLUSCHBAAR. *zie* onuitblusſchelijk.

ONUITBLUSSCHELIJK. *bijv. w.* onuitleſſchelijk. *Inextinguible, qu'on ne peut éteindre.*

Een onuitblusſchelijk vuur. *Un feu inextinguible, un feu qu'on ne peut éteindre.*

ONUITDOENLIJK. *zie* onuitwiſſchelijk.

ONUITDRUKKELIJK. *bijv. w.* onvertelbaar. *Inexprimable, inénarrable, indicible.*

Eene onuitdrukkelijke blidſchap. *Une joye inénarrable, une joye indicible.*

Onuitdrukkelijk, dat niet wel uitgedrukt is, niet uitdrukkelijk. Als, een onuitdrukkelijk gebod. *Un commandement qui n'eſt pas conçu en termes exprès, un ordre qui n'eſt pas précis.*

ONUITLEGGELIJK. *bijv. w.* onverklaarbaar. *Inexplicable, qu'on ne peut expoſer ou expliquer.*

Onuitleggelijke raadzelen. *Des énigmes inexplicables, des énigmes qu'on ne peut deviner.*

ONUITLESSCHELIJK. *zie* onuitblusſchelijk.

ONUITMEETBAAR. *zie* onmeetbaar.

ONUITPUTBAAR. *zie* onuitputtelijk.

ONUITPUTTELIJK. *bijv. w.* Dat niet uitgeput kan worden. *Inépuiſable.*

Onuitputtelijke ſchatten. *Des tréſors inépuiſables.*

Onuitputtelijkheid. *z. v. Impoſſibilité d'épuiſer.*

ONUITROEIBAAR. *zie* onuitroeijelijk.

Onuitroeijelijk. *bijv. w.* Dat niet uit te roeijen is. *Qui ne ſe peut exterminer ou extirper.*

ONUITSPREEKELIJK. *bijv. w.* Dat men niet uitſpreeken kan. *Qu'on ne peut prononcer, indicible.*

Onuitſpreekelijke woorden. *Mots qu'on ne peut prononcer.*

Onuitſpreekelijk, onuitdrukkelijk. *Inexprimable, indicible.*

Een onuitſpreekelijk genoegen. *Un plaiſir inexprimable.*

ONUITVINDELIJK. *bijv. w.* Dat niet te ontdekken is. *Qu'on ne peut inventer, qu'on ne peut dénouer, impenétrable.*

Onuitvindelijke geheimenisſen. *Des ſecrets impénétrables, des ſecrets qu'on ne peut développer.*

ONUITVOERLIJK. *bijv. w.* Dat niet uit te voeren of niet te doen is. *Ce qui ne ſe peut exécuter ou faire, infaiſable.*

Onuitvoerlijkheid. *z. v.* Verzuim in het uitvoeren. *Inexécution.*

ONUITWISCHBAAR. *zie* onuitwiſſchelijk.

Onuitwiſſchelijk. *bijv. w. Qui ne peut être effacé, indélébile, ineffaçable.*

Onuitwiſſchelijk ſchrift. *Une écriture qui ne peut être effacée.*

Eene onuitwiſſchelijke zonde. *Un péché ineffaçable.*

Een onuitwiſſchelijk laſterſtuk. *Un crime qui ne peut être effacé, qu'on ne peut laver, un crime ineffaçable, un crime indélébile.*

Eene onuitwiſſchelijke ſchande. *Une honte qu'on ne peut laver, ou qu'on ne peut effacer.*

ONVLIJTIG. *bijv. w.* Lui, traag, vuig. *Pas diligent, pareſſeux, lambin.*

Onvlijtigheid. *z. v.* Luiheid, vuigheid. *Pareſſe, lambinerie.*

ONVOEGLIJK. *zie* ongevoeglijk.

ONVOLBOUWD. *bijv. w. Pas achevé de bâtir.*

Dat huis is nog onvolbouwd. *Cette maiſon n'eſt pas encore achevée.*

ONVOLBRAGT. *bijv. w.* onvervuld, niet uitgevoerd. *Pas accompli, non exécuté.*

Onvolbragte beloften. *Des promeſſes qui ne ſont pas accomplies, des engagemens desquels on ne s'eſt point acquité.*

Onvolbragte voornemens. *Des deſſeins qui n'ont point été exécutés, des projets échoués.*

ONVOLDAAN. *bijv. w.* onbetaald. *Pas ſatisfait, pas payé, pas ajuſté, pas réglé.*

Die ſchuld is nog onvoldaan. *Cette dette-là n'eſt pas encore payée.*

* Onvoldaan, ongenoegd, te onvreeden. *Mécontent, mal ſatisfait.*

Over iemand zeer onvoldaan zijn. *Etre fort mécontent de quelqu'un.*

ONVOLDOENLIJK. *bijv. w.* Die men niet voldoen kan. *Qu'on ne ſauroit contenter, qu'on ne peut ſatisfaire.*

't Is eene harde zaak eenen onvoldoenlijken meester te dienen. *C'eſt une choſe bien dure de ſervir un maitre qu'il eſt impoſſible de contenter ou de ſatisfaire.*

ONVOLDRAAGEN. *bijv. w.* Niet voldraagen. *Pas aſſez porté, qui nait avant terme.*

ONVOLEIND. *bijv. w.* onvoleindigd, onvoltooid. *Pas achevé, incomplet.*

Een onvoleind werk. *Un ouvrage qui n'eſt pas achevé, un ouvrage incomplet.*

Onvoleindigd. *zie* onvoleind.

ONVOLKOMEN. *bijv. w.* Gebrekkelijk. *Imparfait, défectueux, incomplet.*

Eene onvolkomene reden, bewijs, verhandeling, enz. *Un diſcours imparfait ou défectueux, une preuve imparfait, un traité défectueux.*

Een onvolkomen geluk. *Un bonheur imparfait.*

Onvolkomenheid. *z. v.* onvolmaaktheid. *Imperfection.*

Onvolkoomenlijk. *bijw.* onvolmaaktelijk. *Imparfaitement, d'une maniére imparfaite.*

Men kan daar niet dan onvolkomenlijk van ſpreeken. *On ne peut en parler qu'imparfaitement.*

ONVOLLEERD. *bijv. w.* Niet uitgeleerd. *Qui n'a pas aſſez appris, qui n'eſt pas perfectionné dans l'étude.*

Onvolleerd in de wetenſchappen zijn. *N'être pas perfectionné dans les ſciences.*

ONVOLMAAKT. *bijv. w.* onvoltooid. *Imparfait, pas achevé.*

Een onvolmaakt werk. *Un ouvrage imparfait, un ouvrage qui n'eſt pas encore achevé, qui n'eſt qu'ébauché.*

De menſch is onvolmaakt in dit leven. *L'homme eſt imparfait en cette vie, l'homme y eſt dans un état d'imperfection.*

Onvolmaaktelijk. *bijv.* onvolkomenlijk. *Imparfaitement, pas entiérement, en partie.*

Onvolmaaktelijk de waarheid kennen. *Ne ſavoir ou ne connoitre la vérité qu'imparfaitement, qu'en partie, confuſément.*

Onvolmaaktheid. *z. v.* Gebrekkelijkheid. *Imperfection, défectuoſité.*

Hoe blijkt daar 's menſchen onvolmaaktheid in! *Que l'imperfection de l'homme paroit en cela!*

De Waereld is het rijk der onvolmaaktheid. *Le Monde eſt le lieu de l'imperfection, ou l'imperfection régne dans le Monde.*

ONVOLPREZEN of onvolpreezen. *bijv. w.* Niet volpreezen. *Pas aſſez loué, dont on n'a pas achevé l'éloge.*

ONVOLSTANDIG. *bijv. w.* onſtandvaſtig. *Inconſtant, variable, changeant.*

Onvolſtandig in zijne voornemens zijn. *Etre inconſtant dans ſes deſſeins, ne perſiſter pas dans ſes réſolutions.*

Onvolſtandigheid. *z. v.* onſtandvaſtigheid. *Inconſtance.*

ONVOLSTREKT. *bijv. w.* Bepaald. Als, eene onvolſtrekte magt. *Un pouvoir borné, une puiſſance limitée.*

ONVOLTOOID. *bijv. w.* onvolmaakt. *Pas achevé, pas perfectionné.*

Een onvoltooid gebouw. *Un édifice qui n'eſt pas achevé.*

ONVOLTROKKEN. *bijv. w. Pas conſommé.*

Een onvoltrokken huwelijk. *Un mariage qui n'eſt pas conſommé.*

ONVOLVOERD. *zie* onvolbragt.

ONVOLWASSEN. *bijv. w.* Niet volwaſſen. *Qui n'eſt pas au bout de ſa croiſſance, qui croit encore.*

Een onvolwaſſen boom. *Un arbre qui n'a pas achevé de croitre.*

ONVOORDAGT, enz. *zie* onverdagt, enz.

ONVOORDEELIG. *zie* Nadeelig, ſchadelijk.

ONVOORKOMELIJK. *bijv. w.* onvermijdelijk. *Inévitable.*

ONVOORSPOEDIG. *zie* ongelukkig.

ONVOORZIEN. *bijv. w.* Zonder voorraad. *Dépourvu, pas muni.*

De ſtad was van alles onvoorzien. *La ville étoit dépourvue de tout.*

Onvoorzien of ontbloot van geld zijn. *Etre dépourvu d'argent, être ſans argent.*

Onvoorziens. *bijw.* onverwagt, ſchielijk. *A l'improviſte, ſubitement, inopinément.*

Den vijand onvoorziens overvallen. *Aſſaillir ou attaquer l'ennemi à l'improviſte, ſubitement, inopinément.*

ONVOORZIGTIG. *bijv. w.* onbedagt. *Imprudent, étourdi.*

Onvoorzigtig in alle zijne daaden zijn. *Etre imprudent en tout ce qu'on fait.*

Een onvoorzigtig menſch, bedrijf, enz. *Un imprudent, une action imprudente ou étourdie.*

Onvoor-

Digitized by Google

Onvoorzigtigheid. *z. v.* onbedagtheid, reukeloosheid. *Imprudence, inadvertence, manque de précaution.*

Ergens eene groote onvoorzigtigheid in begaan. *Commettre une grande imprudence en quelque chose.*

Onvoorzigtiglijk. *bijw.* onbedagtelijk. *Imprudemment, étourdiment, à l'étourdie.*

Hij ging daar heel onvoorzigtiglijk in te werk. *Il se conduisit fort imprudemment en cette rencontre-là.*

ONVREDE. *z. v.* Tweedragt, oneenigheid. *Mésintelligence, discorde, desunion, mécontentement.*

Ergens over te onvrede of misnoegd zijn. *Etre mécontent de quelque chose, en marquer du mécontentement.*

Onvreedzaam. *bijv. w.* Kijfagtig, twistgierig. *Pas paisible, pas pacifique, grondeur, chicaneur.*

Een onvreedzaam menfch. *Un grondeur, un chicaneur, un homme qui n'aime point la paix, qui cherche querelle.*

Onvreedzaamheid. *zie* oneenigheid.

ONVRIEND of onvrind. *z. m. en bijv. w.* Vijand. *Pas ami, ennemi.*

Iemand te onvriend hebben. *Avoir quelqu'un pour ennemi, être brouillé avec quelqu'un.*

Hij is onvriend met zijnen broeder. *Il eft brouillé avec fon frére, fon frére & lui ne font pas amis.*

Zij zijn onvrienden. *Ils font brouillés, ils ne font pas amis.*

Onvriendelijk. *bijv. w.* Stuurs, onbeleefd. *Pas affable, pas amiable, defobligeant.*

Een onvriendelijk menfch. *Homme peu amiable, un homme defobligeant.*

Iemand onvriendelijk befcheid geeven. *Répondre groffiérement ou brutalement à quelqu'un, le traiter arrogamment.*

Onvriendelijkheid. *z. v.* onbeleefdheid, ftuursheid. *Incivilité, brufquerie, malhonnêteté.*

Onvriendfchap. *z. v.* Vijandfchap. *Inimitié, haine.*

Met iemand in onvriendfchap leeven. *Vivre en inimitié avec quelqu'un, être mal avec lui.*

ONVRIJ. *bijv. w.* Bezwaard, belaft. *Pas franc, pas exempt, taxé.*

Dat is onvrij goed. *Cette marchandife eft fujette aux droits, ce bien-là eft engagé, eft taxé.*

Onvrij, onveilig. *Pas affuré, expofé, dangereux.*

Dat zijn heele onvrije wegen. *Ces chemins-là ne font pas affurés, ils font fort expofés, fort dangereux ou périlleux, on y court beaucoup de risque.*

Dat is hier eene onvrije plaats. *Ce lieu ci n'eft pas fûr, on n'eft pas ici en fûreté.*

Een onvrij huis, eene onvrije kamer. *Une maifon ou une chambre qui n'eft pas libre, où l'on eft géné.*

Onvrij, verboden. *De contrebande, pas permis, défendu.*

Dat fchip is met onvrij goed bevragt. *Ce vaiffeau-là eft chargé de marchandifes défendues ou de contrebande.*

Onvrij, daar men befpied kan worden. *Pas fûr, expofé, où l'on peut être épié.*

Onvrijheid. *z. v.* overlaft. *Incommodité, peine, fujettion.*

Van iemand groote onvrijheid lijden. *Souffrir de grandes incommodités de quelqu'un.*

ONVROED. *bijv. w.* Dwaas, verftandeloos. *Sans efprit.*

Een onvroed menfch. *Un homme fans efprit, un petit génie.*

Onvroedelijk. *zie* Dwaaslijk.

Onvroedheid. *zie* Dwaasheid.

ONVROOM. *bijv. w.* Niet vroom. *Sans probité, méchant.*

Een onvroom menfch. *Un malhonnête homme, un homme fans probité, un méchant homme.*

Eene onvroome of laffhartige daad. *Une action lâche, méchante.*

Onvroomelijk. *zie* Laffhartiglijk.

Onvroomigheid. *z. v.* oneerlijkheid, *Manque de probité, méchanceté.*

ONVRUGT. *zie* Misdragt.

Onvrugtbaarheid. *bijv. w.* Dat niet of weinig draagt. *Infertile, ftérile.*

Een onvrugtbaar land, veld, enz. *Un pays, un champ infertile ou ftérile.*

Een onvrugtbaare boom. *Un arbre ftérile, qui ne rapporte point de fruit.*

Eene onvrugtbaare vrouw. *Une femme ftérile.*

Een onvrugtbaar jaar. *Une année ftérile.*

* Onvrugtbaar in deugden of in goede werken. *Stérile ou infertile en vertus ou en actions louables.*

Onvrugtbaarheid. *z. v. Infertilité, ftérilité, frigidité.*

De onvrugtbaarheid des booms, des akkers, enz. *La ftérilité de l'arbre, l'infertilité du champ, &c,*

Onvrugtbaarlijk. *zie* Vrugteloos. *bijv.*

Onvrugtbaarmakend. *bijv. w. Qui rend ftérile, infertile.*

Dat kruid heeft eene onvrugtbaarmakende kragt. *Cette herbe a la vertu de rendre ftérile, elle empêche d'être fertile.*

ONVRY. *zie* onvrij.

ONVULBAAR. *bijv. w.* Dat niet te vullen is. *Ce qui ne peut être rempli.*

O N W.

ONWAAR. *bijv. w.* Valfch, niet waar. *Pas véritable, faux.*

Dat is een onwaar zeggen. *Cela n'eft pas véritable, cela eft faux.*

Onwaaragtig, bijv. w. Valfch, leugenagtig. *Pas véritable, faux, menteur.*

Een onwaaragtig verhaal. *Un faux récit, un récit qui n'eft pas véritable.*

Onwaaragtige getuigen. *De faux témoins.*

Onwaaragtiglijk. *bijw.* Valfchelijk. *Fauffement.*

Hij fpreekt zeer onwaaragtiglijk van die dingen. *Il parle très-fauffement de ces choses-là.*

ONWAARD. *bijv. w.* onwaerdig, ongezien, ongeagt. *Pas eftimé, pas agréable, vil, chetif.*

Dat is een onwaard gaft. *Cet homme-là n'eft pas fort eftimé, on n'en fait pas grand cas.*

Aangeboden dienft is onwaard. *Un fervice qu'on rend fans en avoir été prié n'eft pas agréable, on n'eftime pas un fervice offert.*

Onwaarde. *z. v.* Kleinagting. *Manque de valeur.*

Ik laate dat in zijne waarde en onwaarde. *Je laiffe cela comme il eft, je ne l'eftime ni ne le mépriſe.*

Die dingen komen in groote onwaarde. *Ces choſes-là s'avilifſent beaucoup ou ne ſont plus d'aucune valeur.*

Groote God! let niet op onze onwaarde, maar, enz. *Grand Dieu! ne fais point attention à notre indignité, mais, &c.*

Iets van onwaarde verklaaren. *Déclarer une choſe de nulle valeur, l'anéantir, la rendre nulle.*

Onwaardeerbaar. *zie* onwaardeerlijk.

ONWAARDEERLIJK. *bijv. w.* onfchatbaar. *Ineſtimable, qu'on ne peut eſtimer ni mettre à prix.*

Een onwaardeerlijk verlies. *Une perte ineſtimable.*

Hij bezit onwaardeerlijke rijkdommen. *Il poſſède des richeſſes immenſes ou ineſtimables.*

Onwaardeerlijkheid. *z. v.* onfchatbaarheid. *Prix ineſtimables, impoſſibilité d'eſtimer.*

ONWAARDIG. *bijv. w.* onbetaamelijk. *Indigne, indécent.*

Dat is zijne beroepinge onwaardig. *Cela eſt indigne de ſa profeſſion, de ſa charge ou de ſon emploi.*

Onwaardig 's Konings gunft zijn. *Etre indigne de la faveur du Roi, ne mériter pas les graces du Roi.*

Onwaardigheid. *z. v.* onverdienfte. *Indignité.*

Men kan de onwaardigheid van zulke eene daad niet verfchoonen. *On ne ſauroit excuſer l'indignité d'une telle action.*

Onwaardiglijk. *bijw.* onbetaamelijk. *Indignement, indécemment, impertinemment.*

Onwaardiglijk van de Regeeringe fpreeken. *Parler indignement du Gouvernement, en parler indécemment ou impertinemment.*

Zij verhandelen onwaardiglijk de Goddelijke dingen. *Il traitent indignement les myſtéres divins ou les choſes divines.*

ONWAARHEID. *z. v.* Leugen, valsheid. *Menſonge, fauſſeté, menterie.*

Al zijn zeggen is onwaarheid. *Tout ce qu'il dit n'eſt que menſonges ou ſont autant de fauſſetés.*

De onwaarheid daar van blijkt aan alle kanten. *La fauſſéte de cela paroit de tous côtés.*

ONWAARSCHIJNELIJK. *bijv. w.* Buiten ſchijn van waarheid. *Pas vraiſemblable, ſans apparence de vérité.*

't Is onwaarſchijnelijk dat zulks zal gebeuren. *Il n'eſt pas vraiſemblable que cela arrive.*

Dunkt u dat zoo onwaarſchijnelijk te zijn? *Cela vous paroît-il ſi peu vraiſemblable ou hors d'apparence de vérité?*

Onwaarſchijnelijkheid. *z. v. Manque de vraiſemblance ou d'apparence de vérité.*

Daar fteekt eene groote onwaarſchijnelijkheid in. *Il n'y a point du tout de vraiſemblance en cela.*

ONWANKELBAAR. *bijv. w.* onbeweegelijk. *Inébranlable, immobile, ferme, ſtable.*

Dat huis ſtaat onwankelbaar vaft. *Cette maiſon eſt ſoutenue par un fondement inébranlable.*

Eene onwankelbaare waarheid. *Une vérité conſtante.*

Onwankelbaarheid. *z. v.* Onbeweegelijkheid. *Fermeté, immobilité, impoſſibilité d'ébranler.*

Onwankelbaarheid van gemoed. *Fermeté d'ame.*

ONWEDER. *zie* onweêr.

ONWEDERLEGGELIJK. *bijv. w.* onwederſpreekelijk. *Qu'on ne ſauroit réfuter, inconteſtable, irréfragable.*

Onwederleggelijke bewijsredenen. *Des argumens inconteſtables, des preuves qu'on ne ſauroit réfuter.*

Onwederleggelijk, onafkeurbaar. *Irrécuſable,*

Digitized by Google

cusable, qu'on ne sauroit desaprouver.
Dat is onwederleggelijke waare. *Cette marchandise-là est très-bonne.*
Onwederleggelijke of onwraakbaare getuigen. *Des témoins irrecusables.*
Onwederleggelijk. *bijw.* Op eene onwederspreekelijke wijze. *Incontestablement, d'une manière incontestable.*
Iets onwederleggelijk bewijzen. *Prouver ou démontrer quelque chose d'une manière incontestable, prouver incontestablement un fait.*

ONWEDERROEPELIJK. *bijv. w.* onherroepelijk. *Irrévocable, qu'on ne sauroit révoquer.*
Een onwederroepelijk vonnis. *Une sentence irrévocable.*

ONWEDERSPREEKELIJK. *bijv. w. Indisputable, incontestable, irréfragable.*
Een onwederspreekelijk regt. *Un droit incontestable.*
Een onwederspreekelijk bewijs. *Une preuve irréfragable.*
Eene onwederspreekelijke waarheid. *Une vérité indisputable, une vérité incontestable ou irréfragable.*
Onwederspreekelijkheid. *z. v. Certitude indisputable, incontestable ou irréfragable.*

ONWEDERSTAANBAAR. *bijv. w.* Kragtdadig. *Irrésistible, efficace.*
Gods onwederstaanbaare genade. *La grace efficace ou irrésistible de Dieu.*
Onwederstaanbaar, dat men niet kan tegenstaan. *A quoi on ne sauroit résister.*
's Vijands magt was onwederstaanbaar. *On ne pouvoit résister ou rien ne pouvoit s'opposer à l'effort ou à la puissance des ennemis.*
Onwederstaanbaarheid. *z. v.* Kragtdadigheid. *Efficace, vertu efficace, force invincible.*
De onwederstaanbaarheid der Goddelijke genade. *L'efficace ou efficacité de la Grace Divine, la force invincible de la Grace.*

ONWEER, onweeder. *z. g.* Noodweêr, storm. *Orage, tempête.*
Wij kregen een groot onweêr op zee. *Nous fûmes accueillis d'un grand orage sur mer.*
Onweêr maaken of verwekken. *Susciter un orage, exciter des tempêtes.*
Daar komt een zwaar onweêr op. *Il se forme un grand orage.*
Het onweer is overgedreven. *L'orage s'est passé, l'orage s'est dissipé.*
Van 't onweêr beschadigd. *Gâté ou endommagé de l'orage.*
* Onweêr in 't hoofd hebben. *Avoir un pressentiment d'un malheur.*

ONWEERBAAR. *bijv. w.* ongewapend, weerloos. *Sans défense, désarmé.*
Een onweerbaar volk. *Un peuple qui ne peut se défendre, un peuple désarmé.*
Eene onweerbaare stad. *Une ville sans défense.*

ONWEERD. *zie* onwaard.
ONWEERDIG, enz. *zie* onwaardig, enz.
ONWEERSHOOFD. *z. g.* Waterpijlaar. *Pompe de mer.*
ONWEERSTAANLIJK. *bijv. w. Irrésistible.*
ONWEERSVOGEL *z. m.* Vogel die het onweêr voorspeld. *Oiseau qui présage la tempête.*
* Onweersvogel, quaade nootenkraaker. *Prophète de malheur.*

ONWEETEND. *bijv. w.* Dom, onkundig. *Ignorant, idiot, stupide, imbécille.*
Een onweetend menschen, volk, enz. *Un ignorant, un peuple ignorant.*
't Oweetend graauw quam op de been. *L'ignorante populace se mutina ou se souleva.*
Onweetende, onbewust, onkundig. *Ne sachant pas, ignorant, qui ignore.*
Onweetende van eenig voorval zijn. *Ne savoir pas une avanture, être ignorant de quelque chose arrivée, l'ignorer.*
Onweetende. *bijw.* Zonder kennis of agterdogt. *Sans y penser, sottement.*
Onweetende de waarheid zeggen. *Dire la vérité sans y penser.*
Onweetendheid. *z. v.* onkunde. *Ignorance, stupidité.*
't Volk zat in eene diepe onweetendheid. *Le peuple étoit plongé ou croupissoit dans une profonde ignorance, dans une ignorance épaisse, crasse.*
Eene groote onweetendheid in 't spreeken toonen. *Marquer beaucoup d'ignorance en parlant.*
Onweetens, *bijw.* onweetende, buiten kennis. *A l'insu, sans le savoir, au hazard.*
Dat is onweetens gedaan. *Cela a été fait par hazard ou sans y penser.*

ONWERKZAAM. *bijv. w.* Dat geene werking doet. *Inefficif.*
ONWERKZAAMHEID. *z. v. Inertie.*

ONWETTELIJK. *bijw.* In onegt. *Illégitimement, en adultère.*
Die kinderen zijn onwettelijk geteeld. *Ces enfans ont été procrées en adultère ou illégitimement.*
Onwettelijk, te onregt. *Illicitement, injustement.*
Iemand onwettelijk beschuldigen. *Accuser quelqu'un injustement, d'une manière contraire aux loix.*
Onwettelijkheid. *z. v.* Strijdigheid tegen de wet. *Injustice, chose opposée à la loi, transgression.*
De zonde is eene onwettelijkheid. *Le péché est une injustice, est opposé à la loi, est une transgression.*
Daar steekt eene groote onwettelijkheid in dien handel. *Il y a beaucoup d'injustice, d'indecence ou d'incongruité dans ce procédé.*
Onwettig. *bijv. w.* onegt. *Illégitime, bâtard.*
Onwettig, onregtvaerdig, onbehoorlijk, ongeoorloofd. *Injuste, illégitime, indecent.*
Een onwettig erfgenaam. *Un héritier illégitime.*
Een onwettig huwelijk scheiden. *Casser un mariage qui n'est pas légitime.*
Een onwettig gebruik invoeren. *Introduire un usage ou une coutume injuste.*
Onwettige regtspleegingen. *Des procédures injustes.*
Onwettigheid. *z. v.* onbehoorlijkheid. *Injustice, procédure contre la loi.*
Onwettigheid van een huwelijk. *Irrégularité d'un mariage, ce qu'il y a d'illégitime dans un mariage.*
Onwettiglijk. *zie* onwettelijk.

ONWIJS. *bijv. w.* Dwaas, zot. *Fou, fot, qui n'est pas sage.*
Een onwijs menschen. *Un fou, une folle.*
Eene onwijze daad. *Une folle action.*
Onwijsheid. *z. v.* Dwaasheid, onvoorzigtigheid. *Folie, sottise, bêtise, imprudence.*
Toont hij daar in zijne onwijsheid niet? *Ne marque-t-il pas sa folie, sa bêtise ou son imprudence en cela?*
Onwijslijk. *bijw.* Dwaaslijk, onvoorzigtiglijk. *Sottement, imprudemment.*
Ergens onwijslijk op antwoorden. *Répondre sottement à quelque chose.*
Zij ging daar zeer onwijslijk in te werk. *Elle agit fort imprudemment en cela.*

ONWILLE. *z. m.* ongenegenheid. *Refus, manque de bonne volonté, peu d'inclination, aversion.*
Ergens zijnen onwille in toonen, *Marquer son peu d'inclination pour une chose, refuser de la faire ou de l'accorder.*

ONWILLIG. *bijv. w.* ongenegen. *Involontaire, de méchante volonté, libertin.*
Een onwillig kind. *Un enfant libertin.*
Met onwillig volk kan men niet vegten. *On ne sauroit se battre avec des gens de mauvaise volonté, avec des gens contraints d'obéir malgré eux.*
‡ Met onwillige honden is quaad haazen te vangen. *Spreekwoord. On ne sauroit rien faire dans une chose avec des personnes qui n'y ont pas d'inclination.*
Onwillig, *bijw.* ongaerne, gedwongen. *Malgré qu'on en ait, par force, involontairement.*
Iemand onwillig dienen. *Servir quelqu'un par force, malgré qu'on en ait, contre sa volonté.*
De onderdaanen van den Koning moeten dienen als het hem belieft, het zij gewillig of onwillig. *Les Sujets du Roi doivent le servir quand il lui plaît, bongré ou malgré.*
Onwilligheid. *z. v.* ongenegenheid, *Répugnance, point de bonne volonté, faute d'inclination, libertinage.*
Hij toonde daar eene groote onwilligheid toe. *Il marqua une grande répugnance à cela.*
Kato strafte de onwilligheid zijner slaaven zeer strengelijk. *Caton punissoit le libertinage de ses esclaves avec beaucoup de sévérité.*
Onwilliglijk. *zie* onwillig. *bijw*

ONWINBAAR. *bijv. w.* onwinnelijk. *Invincible, imprenable, inexpugnable, qu'on ne sauroit vaincre, réduire ou prendre.*
Onwinbaare krijgsbenden. *Troupes invincibles.*
Die schans is onwinbaar. *Ce fort est inexpugnable.*
Eene vesting onwinbaar maaken. *Rendre une forteresse imprenable.*
Onwinbaarheid. *z. v.* onverwinnelijke sterkte. *Force ou puissance invincible.*

ONWINNELIJK, enz. *zie* onwinbaar, enz.

ONWIS. *bijv. w.* onzeker, ongewis. *Incertain, pas assuré.*
Daar is eene onwisse tijding, hoop, enz. *C'est une nouvelle incertaine, une espérance incertaine.*
* Een bewijs op eenen onwissen grond bouwen. *Appuyer un argument sur un principe incertain.*
Onwisheid. *z. v.* onzekerheid, ongewisheid. *Incertitude.*
De onwisheid van zijn zeggen bleek daar in, dat, enz. *L'incertitude de ce qu'il disoit parut en ce que, &c.*

ONWOONBAAR. *zie* onbewoonbaar.
ONWONDBAAR. *zie* onquetsbaar.

ONWRAAKBAAR. *bijv. w.* onberispelijk, onverwerpelijk. *Irrécusable, irréfragable, irreprochable.*
Een onwraakbaar getuigenis. *Un témoignage irrécusable ou irréfragable.*
Onwraakbaare getuigen voortbrengen. *Produire des témoins irrécusables, qu'on ne sauroit récuser.*
Onwraakzugtig. *bijv. w.* Die geen wraak zoekt. *Pas vindicatif, qui ne cherche point à se venger.*

ON-

Digitized by Google

ONWRIKBAAR. *bijv. w.* onverzetbaar, vaſt. *Inébranlable, ferme.*
Dat huis ſtaat op onwrikbaare fondamenten. *Cette maiſon repoſe ſur des fondemens inébranlables.*
*Onwrikbaar, onwederleggelijk. *Inconteſtable, irréfutable, qu'on ne ſauroit réfuter.*
Iets met onwrikbaare redenen bewijzen. *Prouver quelque choſe avec des argumens inconteſtables ou qu'on ne peut réfuter.*
*Die zaak ſtaat op eene onwrikbaare grondveſt. *Cette affaire eſt établie ſur un principe qu'on ne peut ébranler.*

O N Z.

ONZAFT, enz. *zie* onzagt, enz.
ONZAGT. *bijv. w.* Hard. *Pas doux, dur, rude.*
Een onzagt bedde. *Un lit qui n'eſt pas mou, un lit dur.*
Onzagt. *bijw.* Hardelijk, rauwelijk. *Durement, rudement, avec rudeſſe, brusquement.*
Iemand onzagt bejegenen. *Traiter quelqu'un rudement ou avec rudeſſe.*
Iemand onzagt aanſpreeken. *Parler à quelqu'un rudement ou avec rudeſſe.*
Onzagtheid. *z. v.* Hardigheid, ruwheid. *Rudeſſe.*
Onzagtmoedig. *bijv. w.* Die niet zagtmoedig is. *Dur, rude, impitoyable, inhumain.*
Onzagtmoedigheid. *z. v.* Hardigheid. *Dureté, inhumanité.*
ONZALIG. *bijv. w.* Elendig, ongelukkig. *Malheureux, miſérable, chetif.*
Een onzalig menſch. *Un malheureux, un miſérable.*
O onzalige ſtaat! *O miſérable état! ô funeſte état!*
Onzalig. *bijw.* *zie* onzaligljk.
Onzaligljk. *bijw.* Elendiglijk. *Malheureuſement, miſérablement.*
Moeſt hij zoo onzaligljk zijne dagen ſlijten? *Falloit-il qu'il paſſât ſes jours ſi malheureuſement?*
ONZE, ons. *Bezittende voornaam. Notre, nos.*
Onze vader, onze vrienden, onze ouders, onze voorvaders, enz. *Notre père, nos amis, nos parens, nos ancêtres, &c.*
De onzen, ons volk. *Les nôtres, nos gens.*
Het onze Vader, of 't Vader ons. Het gebed des Heeren. *L'Oraiſon Dominicale. Notre Père.*
Het onze Vader of 't Vader ons niet kennen. *Ne ſavoir pas Notre Père.*
ONZEDIG. *bijv. w.* Wild. *Pas modeſte, évaporé, étourdi, coquet, coquette, immodeſte.*
Een onzedig gelaat. *Un air immodeſte, un air effronté.*
Eene onzedige kleeding of dragt. *Un habit immodeſte.*
Onzedigheid. *z. v.* Wildigheid. *Immodeſtie, coquetterie.*
Eene groote onzedigheid in de kleedinge hebben. *Marquer beaucoup d'immodeſtie ou de coquetterie par ſes habits.*
Onzedigljk. *bijw. Immodeſtement, d'une manière immodeſte.*
ONZEGGELIJK. *zie* onnoemelijk.
ONZEKER. *bijv. w.* ongewis, twijfelagtig. *Incertain, douteux.*
Die zaak is nog onzeker. *Cette choſe-là eſt encore incertaine.*
't Is onzeker of hij blijven, dan of hij vertrekken zal. *Il n'eſt pas aſſuré s'il demeurera, ou s'il partira.*
‡ Onzeker of onverzekerd zijn. *Etre incertain, n'être pas aſſuré, douter.*
Onzeker van zijne zaligheid zijn. *N'être pas aſſuré de ſon ſalut, en douter.*
Onzekerheid. *z. v.* ongewisheid, twijfelagtigheid. *Incertitude, doute.*
De onzekerheid van zijn zeggen, beſtaat daar in, dat, enz. *L'incertitude de ce qu'il dit, paroît en ce que, &c.*
Onzekerheid, onveiligheid. *Incertitude, crainte, appréhenſion.*
Gedurig in onzekerheid leeven. *Vivre toujours dans l'incertitude ou dans l'appréhenſion.*
ONZENT. Als, tot onzent. *bijw.* Aan ons huis. *Chez nous, à notre logis.*
Zij woont tot onzent. *Elle demeure chez-nous.*
Van onzent wege, uit onzen naame. *De notre part, en notre nom.*
Groet hem van onzent wege. *Saluez-le de notre part.*
Onzenthalven, om onzent wil. *Pour l'amour de nous.*
ONZER, is de *genit.* van 't enkele getal in 't vrouwelijke geſlagt. Als, de voorregten onzer ſtad. *Les priviléges de notre ville,*
Onzer Lieve Vrouwe bedſtroo, ſoort van lavendelkruid. *Eſpéce de lavande.*
Onzer, is de *genit.* van 't meervoud in alle de geſlagten. Als, de menigte onzer vijanden. *La multitude de nos ennemis.*
De kuiſchheid onzer Vrouwen. *La chaſteté de nos femmes.*
De nabijheid onzer huizen. *La proximité de nos maiſons.*
Onzer, word ook zelfſtandigljk gebruikt. Als, ontferm u onzer. *Ayez pitié de nous.*
Onzer aller Heer, de Heer van ons allen. *Le Seigneur de nous tous.*
ONZES, is de *genit.* van 't enkele getal voor naamen van 't mannelijke en geenerlei geſlagt. Als, onzes buurmans kinderen. *Les enfans de notre voiſin.*
De hairen onzes hoofds zijn allen geteld. *Tous les cheveux de notre tête ſont comptés.*
ONZIENELIJK. *bijv. w.* onzigtbaar. *Inviſible, ce que l'on ne peut voir.*
Den onzienlijken God zij eere. *A Dieu inviſible ſoit gloire.*
Onzienlijkheid. *z. v.* onzigtbaarheid. *Inviſibilité.*
ONZIGTBAAR. *bijv. w.* onzienlijk. *Inviſible, imperceptible.*
De onzigtbaare vezels. *Les atômes, les fibres imperceptibles ou inviſibles.*
Een geeſt is onzigtbaar voor 't ooge. *Un eſprit eſt imperceptible à l'œil.*
Onzigtbaarheid. *z. v. Inviſibilité, imperceptibilité.*
Dat bewijſt der geeſten onzigtbaarheid. *Cela prouve ou démontre l'imperceptibilité des eſprits.*
ONZIJDIG. *bijv. w.* Noch voor den eenen noch voor den anderen, die geen zijde geboozen heeft. *Neutre, qui n'a pas pris parti, impartial.*
Een onzijdige Hiſtorieſchrijver. *Un Hiſtorien impartial.*
De Republijk van Venetien bleef geduurende den voorleden oorlog onzijdig. *La République de Veniſe demeura neutre pendant la dernière guerre.*
Een onzijdig werkwoord, werkwoord dat noch lijdende, noch werkende is. *Un verbe neutre.*
Onzijdig geſlagt in de zelfſtandige naamen. *Genre neutre dans les noms ſubſtantifs.*
Onzijdigheid. *z. v. Impartialité, neutralité.*
De onzijdigheid van Italien. *La neutralité de l'Italie.*
De onzijdigheid van eenen Schrijver. *L'impartialité d'un Ecrivain.*
De onzijdigheid van dat woord blijkt. *Il paroît que ce nom eſt du genre neutre.*
ONZINNIG. *bijv. w.* Uitzinnig, krankzinnig. *Inſenſé, fou, enragé, qui a perdu l'eſprit.*
Een onzinnig menſch. *Un inſenſé, un fou, un enragé.*
Zoo zou men onzinnig worden. *Cela ſeroit capable de faire perdre l'eſprit, cela ſeroit devenir fou.*
Onzinnigheid. *z. v.* Uitzinnigheid. *Folie, rage, extravagance.*
Onzinniglijk. *bijw.* Uitzinniglijk. *Follement, étourdiment.*
Onzinniglijk te werk gaan. *Agir follement, étourdiment ou en inſenſé.*
ONZOET. *bijv. w.* onaangenaam, onvermaakelijk. *Deſagréable, ennuieux.*
Een onzoet geluid. *Un ſon deſagréable, un ſon qui n'eſt guère plaiſant.*
't Is onzoet dat altijd te hooren. *Il n'eſt pas agréable, il n'eſt pas plaiſant, il eſt ennuieux, d'entendre toujours cela.*
ONZORGELIJK. *bijv. w.* Veilig. *Sûr, aſſuré.*
Een onzorgelijke weg. *Chemin ſûr ou aſſuré.*
ONZORGVULDIG. *zie* onbezorgd.
ONZUIVER. *bijv. w.* onrein, vuil. *Impur, ſale, ſouillé.*
Een onzuiver water. *Une eau impure, trouble ou ſale.*
Onzuiver, vlekkig. *Pas clair, taché.*
Een onzuiver geſteente. *Une pierre qui n'eſt pas claire, un diamant taché, dans lequel il y a quelque obſcurité.*
Onzuiverheid. *z. v.* Vuiligheid, onreinigheid. *Ordure, ſaleté.*
Dat neemt de onzuiverheid des lichaams weg. *Cela ôte la craſſe ou l'ordure du corps.*
ONZWAAR. *zie* Ligt, onwigtig.

OOF. OOG.

OOFT. *z. g.* Boomvrugten. *Du fruit ou des fruits d'arbre.*
Daar is veel ooft gewaſſen. *Il y a abondance de fruits, il eſt cru bien des fruits.*
Smaakelijk ooft. *Un fruit délicieux ou de bon goût.*
Ooftboom. *zie* Vrugtboom.
Ooftmarkt. *zie* Fruitmarkt.
Winterooft. *zie onder* Winter, enz.
OOG. *z. g.* Gezigtlid. *Oeuil ou œil, l'organe de la vue.*
Maar een oog hebben. *N'avoir qu'un œil, être borgne.*
Iemand een oog uitſteeken. *Crever un œil à quelqu'un.*
Uit het oog, uit het hart. *Spreekw. Loin de l'œil loin du cœur. Prov.*
Een oog in 't zeil houden. *Spreekw. Avoir l'œil au guet.*
Een quaad oog op iemand hebben, iemand wantrouwen. *Regarder quelqu'un de mauvais œil, s'en défier,*
Ik heb geen oog vol water in mijnen bak. *Laage wijze van ſpreeken. Je n'ai pas une goute d'eau dans ma citerne.*
Ik heb geen oog vol hout op mijnen zolder. *Je n'ai pas un ſeul brin de bois dans mon grenier.*

Oog,

Digitized by Google

Oog, een rond gat. *Un trou rond, une boucle, une anneau.*
Oog in 't ankerſchagt. *Oeil au bout de la verge de l'ancre.*
Oog van eenen haak, malie. *Une porte d'agrafe.*
Het oog van eene naalde. *Le trou d'une aiguille.*
Oog, ſtip op de kaart of den teerling *Le point d'un dé ou d'une carte à jouer.*
Twaalf oogen werpen. *Amener douze points en jettant les dés.*
* Tegen twaalf oogen dobbelen, iets zonder eenigen kans onderneemen. *Jouer à tout perdre, mettre le tout pour le tout, courir grand risque, s'avanturer beaucoup.*
* Het oog of 't hoofd van een gezwel. *La pointe ou le bourgeon d'une apoſtume.*
* Ik hebb' dezen nagt niet een oog toegedaan. *Je n'ai pas clos l'œil ou je n'ai point dormi cette nuit.*
* In 't oog van al de Waereld loopen, van elk nageſpeurd worden. *Etre épié, guetté ou vu de tout le Monde.*
* Iemand in 't oog hebben, op iemand letten. *Guetter quelqu'un, obſerver ſa conduite, lui en vouloir.*
Dat is ſchoon in 't oog. *Cela a une belle apparence.*
Schoone oogen. *De beaux yeux.*
Bruine oogen, blaauwe oogen, enz. *Des yeux noirs, des yeux bleus.*
Blaauwe oogen, oogen die bont en blaauw geſlagen of gekneusd zijn. *Des yeux meurtris, des yeux pochés au beurre noir.*
Leepe of loopende oogen hebben. *Avoir des yeux chaſſieux, des yeux de brebis.*
* Iemand de oogen beguichelen of verblinden. *Faire illuſion à quelqu'un.*
De oogen luiken. *Fermer les yeux à quelqu'un, l'aſſiſter à la mort.*
Hij heeft den Koning, toen hij ſtorf, de oogen gelooken. *Il a aſſiſté le Roi à la mort, il lui a fermé les yeux.*
Iemand de oogen blinden. *Aveugler quelqu'un ou lui boucher les yeux.*
Iemand de oogen uitſteeken. *Crever les yeux à quelqu'un.*
* Iemand de oogen verblinden, iemand blindhokken of bedriegen. *Jetter de la poudre aux yeux de quelqu'un, le tromper, lui en donner à garder.*
* Eenen Regter de oogen uitſteeken, hem omkoopen, om zetten. *Tromper ou prévenir un Juge, lui jetter de la poudre aux yeux, le corrompre.*
Zijnen vijand onder de oogen durven zien. *Oſer regarder ſes ennemis en face, les attendre de pied ferme.*
Niet onder iemands oogen durven komen. *N'oſer ſe montrer devant quelqu'un, n'oſer le regarder en face, n'oſer venir ſous ſes yeux.*
* Hij heeft oogen in zijn hoofd, hij is ſneedig en voorzigtig. *Il voit clair à ce qu'il fait, c'eſt un homme qui en ſait long, il eſt fort prudent, il a l'eſprit clairvoyant.*
* Iets zijne oogen beklaagen, iets heimelijk beweenen. *Regreter ou pleurer quelque choſe en ſecret.*
* Uit zijne oogen zien, ergens wel agt op geeven. *Regarder de tous ſes yeux, conſidérer bien ce qu'on fait, ne s'embarquer pas à la légére.*
* Iemand naar de oogen zien, omzigtig met iemand omgaan. *Agir prudemment avec quelqu'un, étudier bien la perſonne avec qui on a affaire.*
* Zijne oogen uitzien, iets ſterk en met verwonderinge aanzien. *Regarder fixement quelque choſe, la voir avec admiration ou avec étonnement.*
Alle oogen zien op den Vorſt of zijn op den Vorſt gevagen. *Les yeux de tout le monde ſont attachés ſur le Prince.*
Zig uit iemands oogen of gezigt wegpakken. *S'ôter de la préſence de quelqu'un, éviter ſes regards, ſe dérober à ſes yeux.*
Iemand zijn quaad voor oogen ſtellen of voor oogen houden. *Mettre ou expoſer à quelqu'un ſon crime devant les yeux, le lui repréſenter fortement.*
God voor oogen houden, God vreezen. *Avoir Dieu devant les yeux, le craindre.*
Kreeften oogen, gebruikelijk in de geneeskunde. *Yeux d'écreviſſes, qui ſont en uſage dans la Médecine.*
Oogen, malien, *Portes.*
Daar ſtaan haaken en oogen aan dien heindrok. *Il y a des portes & des agrafes à cette camiſole.*
* 't Zijn maar haaken en oogen, 't zijn maar verwarde dingen. *Ce n'eſt qu'un brouillamini, c'eſt un fatras auquel on ne comprend rien.*
Hij zoekt niet dan haaken en oogen. *Il cherche noiſe, il ſe plaît à chicaner, c'eſt un chicaneur.*
Aaxteroog, Ankeroog, Arendsoog, Druipoog, Eenoog, Exteroog, Kalfsoogen, Kattenoogen, Kraanoog, Naaldenoog, Negenoog, Traanoog, Zevenoog, enz. *zie onder* Aaxter, enz.
Oogappel. *z. m.* 't Zwart van 't oog. *La prunelle de l'œil.*
De oogappel is onbezeerd. *La prunelle de l'œil n'eſt pas bleſſée.*
Iemand zoo lief als zijn oogappel hebben. *Aimer quelqu'un comme la prunelle de ſon œil.*
OOGEN. *g. w.* Op iemand oogen, of het ooge houden. *Attacher ſes yeux ſur quelqu'un, avoir la vue fixée ſur lui, le ſuivre des yeux.*
Hij oogde ſterk op hem. *Il le regardoit fixement, il avoit les yeux attachés ſur lui, il le guettoit, il éclairoit ſa conduite.*
Oogbal. *z. m. Globe de l'œil.*
Oogdekzel. *zie* ooglid.
Oogenblik. *z. g.* oogknipping. *Clin d'œil, clignement de l'œil.*
Oogenblik, een heel korte tijd. *Moment, clin d'œil.*
Ergens maar een oogenblik vertoeven. *Ne s'arrêter qu'un moment ou qu'un clin d'œil quelque part.*
Alle oogenblikken den dood verwagten. *Attendre la mort à tous momens, être à l'extrémité, être ſur le point d'expirer.*
Oogendienaar. *z. m* Een geveinsd knegt. *Flatteur, adulateur, qui ſert à l'œil.*
De Koning heeft veele oogendienaars in 't hof. *Le Roi a beaucoup de flatteurs, d'adulateurs à la cour.*
Oogendienſt. *z. m.* Geveinsde dienſt. *Adulation, hypocriſie, grimace, empreſſement fardé à ſervir quelqu'un.*
Oogendragt. *z. v.* Etter der oogen. *Chaſſie des yeux.*
Oogenhoek. *zie* oogenhol.
Oogenhol. *z. g.* Hoek van 't ooge. *Coin de l'œil.*
Oogenlid. *zie* ooglid.
Oogenloop. *z. m.* oogenvloed. *Fluxion des yeux ou ſur les yeux.*
Oogenſcheemering. *z. v.* Scheemering der oogen. *Ebloniſſement des yeux.*
Oogenſchijn. *z. m.* Waarſchijnlijkheid. *Apparence.*
Naar allen oogenſchijn zal hij vertrekken. *Il partira ſelon toute apparence.*
Oogenſchijnelijk. *bijv. w.* Blijkelijk. *Evident, qui a l'apparence.*
Eene oogenſchijnelijke zaak. *Une choſe qui a de l'apparence, une choſe évidente.*
Oogenſchijnelijkheid. *zie* oogenſchijn.
OOGENTEN. *w. w.* okuleeren. *Ecuſſonner, greffer en écuſſon, terme de Jardinier.*
Oogenting. *z. v.* okulatie. *Ecuſſon, coute qui ſe fait en écuſſon.*
Oogentrooſt. *z. m.* Zeker kruid dat goed voor de oogen is. *Euphraiſe.*
Oogenzalve. *z. v. Collyre, médicamment pour les yeux.*
Oogetuige. *z. m. en v.* Getuige die iets gezien heeft. *Témoin oculaire.*
Ik ben een oogetuige van die zaak. *Je ſuis témoin oculaire de cette affaire-là.*
Ooggetuigenis. *z. v. Témoignage ou dépoſition d'un témoin oculaire ou d'une perſonne qui a vu.*
Een ooggetuigenis geld 't meeſt in regten. *La dépoſition d'un témoin oculaire eſt de plus de poids en juſtice.*
Oogjes. *z. g. mcrv.* Kleine oogen. *De petits yeux.*
Ooglid. *z. g. Paupiére.*
Het onderſte en bovenſte ooglid. *La paupière d'embas & celle d'enhaut.*
Ooglonken. *g. w.* oogwenken. *Faire ſigne de l'œil, jetter des œillades.*
Oog'onking. *z. v.* oogwenking. *Oeillade, un ſigne de l'œil.*
Ooglniiken. *g. w.* Met geſlotene oogen dulden of toelaaten. *Fermer les yeux pour ne pas voir ce qu'on ſeroit obligé de condamner ou de punir, conniver, tolérer au préjudice des loix.*
Omtrent eene ketterije in eenen Staat ooglniiken. *Tolérer l'héréſie dans un Etat, ne faire pas ſemblant de l'y voir.*
Ooglniiking. *z. v.* Heimelijke dulding. *Connivence, tolérance.*
De oeffening van eenen Godsdienſt bij ooglniiking toelaaten. *Tolérer l'exercice d'une Religion par connivence.*
Oogmeeſter. *z. m.* Oogartz. *Oculiſte.*
Een ervaren Oogmeeſter. *Un expert ou un habile Oculiſte.*
Oogmerk. *z. g.* oogwit, toeleg. *But, viſée, vue, deſſein.*
Wat is daar zijn oogmerk in? *Quel but ſe propoſe-t-il en cela? quel eſt ſon deſſein en cela?*
Een vaſt oogmerk hebben. *N'avoir point de deſſein fixe, ne ſe propoſer point de but arrêté, être irréſolu.*
Verkeerde oogmerken. *De méchantes vues, des deſſeins condamnables ou injuſtes.*
Oogpijp. *zie* Traanpijp.
Oogſchil. *zie* Oogvlies.
Oogſchijnelijk, enz. *zie* oogenſchijnelijk, enz.
OOGST. *z. m.* Oegſt, inzameling der Vrugten. *Moiſſon, recolte, aſſemblage ou cueillette des fruits.*
Wij hebben eenen ſchoonen oogſt gehad. *Nous avons eu une belle moiſſon.*
Oogſt, oegſt, oogſttijd. *Le temps de la moiſſon.*
Wij komen haaſt in den oogſt. *Nous allons entrer dans le temps de la recolte.*
Een vroege oogſt. *Une moiſſon avancée.*
Druivenoogſt. Midoogſt, Naoogſt, Wijnoogſt, enz. *zie onder* Druiven, enz.
OOGSTEEN. *z. m.* Ambersteen. *Ambre, ſorte de pierre.*

Digitized by Google

OOGSTEN. *w. w.* De Vrugten inzamelen. *Moiſſonner, recueillir les fruits.*
OOGSTER. *z. m.* Maaijer, plukker. *Moiſſonneur, faucheur, glaneur, vendangeur, ouvrier pour la recolte.*
OOGSTER. *zie* oogappel.
OOGSTING, *z. v.* Inzameling der vrugten. *Moiſſon.*
Oogſtmaand. *z. v.* Auguſtus. *Le mois d'Août.*
Oogſttijd. *z. m.* Oogſt. *Le temps de la moiſſon.*
OOGTAND. *z. m. Dent œillére.*
Dat kind krijgt zijne oogtanden. *Il vient des dents œillères à cet enfant.*
OOGTANDEN van een hond. *Crocs de chien, dents pointues que les chiens ont ſur le devant.*
Oogvlies *z. g.* Oogſchil. *Tunique de l'œil.*
Oogwater. *z. g.* Roozenwater. *Eau pour les yeux, eau de roſe.*
Oogwenk, *z. m.* Wenk met het oog. *Signe de l'œil, œillade.*
Oogwinkel. *z. m.* Hoek van het oog. *Coin de l'œil.*
Oogwit. *z. g.* oogmerk, doelwit, toeleg. *But, deſſein, viſée, intention.*
Ergens een zuiver oogwit in hebben. *Former un juſte deſſein, avoir un louable but en quelque choſe.*
Oogzalf. *zie* Oogen[illegible]
Oogzienlijk. *bijw. w. zie* oogenſchijnelijk.

OOI. OOK.

OOI. *z. v. Brebis, la femelle du bélier.*
Is dat eene ooi of een ram? *Eſt-ce là une brebis ou un bélier?*
Ooilam. *z. g. Agneau femelle.*
OOIT. *bijw.* Immermeer, ten eenigen tijde. *Jamais.*
Men ſpreekt 'er meer dan ooit van. *On en parle plus que jamais.*
Zou dat wel ooit gebeuren? *Cela arriveroit-il bien jamais? Verroit-on bien jamais cela?*
OOK, *bijw. Auſſi.*
Ik zal 'er ook komen. *J'y viendrai auſſi.*
Heeft hij daar ook geweeſt? *A-t-il auſſi été, a-t-il auſſi été là?*
De Vader zal 't hem ook zeggen. *Le Père le lui dira auſſi.*
Ook na *hoe* van een bijvoegelijk woord of bijwoord gevolgd. Als, hoe rijk hij ook zij, word hij evenwel zeer weinig geagt. *Quelque riche qu'il ſoit, il n'eſt cependant guére eſtimé.*
Hoe laat hij ook mag komen, hij zal altijd welkom zijn. *Quelque tard qu'il vienne, il ſera toujours le bien-venu.*

OOL. OOM. OOP.

OOLIJK. *bijv. w.* Arg, loos, doortrapt. *Malicieux, éveillé, méchant, ruſé.*
Dat is een oolijk kind. *C'eſt un malicieux, un éveillé, un ruſé.*
Oolijk, oud, verſleten. *Vieux, méchant, uſé.*
Zij had een oolijk kleed aan. *Elle étoit vétue d'un vieil habit d'une vieille ou d'une méchante robe, d'un méchant habit, d'une robe uſée.*
Dat is een heel oolijk huis. *Voilà une vieille maiſon, une chetive maiſon, c'eſt un taudis.*
*Oolijk, ongedaan, ziekelijk. *Malade, indiſpoſé, défait.*
*Zij ziet 'er heel oolijk uit. *Elle paroît toute défaite, elle a fort mauvais viſage.*
OOM. *z. m.* Vaders of Moeders Broeder. *Onele, le Frére du Pére ou de la Mére.*
Van zijnen oom 't goed erven. *Hériter le bien de ſon oncle.*
Staat te maaken op oomen, zijn droomen. *Spreekw. C'eſt ſe flatter, que de faire fonds ſur la ſucceſſion des Oncles.*
Oomsdogter. *z. v.* Nigt. *Couſine germaine.*
Oomszoon. *z. m.* Neef. *Couſin germain.*
‡ Een ſchelling is nu een ooms zoon, is nu vrij waardig. *Qui a un eſcalin eſt riche à cette heure, un ſou vaut une piſtole en ce temps-ci.*
‡ Heeroom. *z. m.* Een mispaap. *Un Prêtre.*
Bij Heeroom te biegte gaan. *Aller ſe confeſſer au Prêtre.*
‡ Janoom. *z. m.* De Lombaard of Bank van Leening. *Le Lombard, le mont de miſéricorde, la Banque qui prête ſur gages.*
Dat goed ſtaat bij Janoom. *Ces hardes ſont au Lombard.*
Oudoom. Peetoom. *zie onder* Oud, enz.
OOPEN. *zie* open.

O O R.

OOR. *z. g.* 't Gehoorlid. *Oreille, l'organe de l'ouie.*
Lange ooren hebben. *Avoir de longues oreilles.*
Een hond met hangende ooren. *Un chien à oreilles pendantes, ou à oreilles abattues.*
Zijne ooren opdoen, toehooren, toeluiſteren. *Ouvrir ſes oreilles, écouter, être attentif.*
‡ Mijne ooren ruiſchen of tuiten mij. *Mes oreilles me cornent ou me bourdonnent.*
Tuiten hem nu zijne ooren niet, daar zoo veel van hem gepraat word? *Les oreilles ne lui cornent-elles pas, à cette heure qu'on parle tant de lui?*
‡ Iemand wat om de ooren geeven of afroffen. *Donner ſur les oreilles à quelqu'un, le roſſer.*
‡ Zij lelt hem daar geduurig om aan 't oor. *Elle lui en rompt inceſſamment la tête.*
*Iemand iets in 't oor luiſteren of ſtilletjes zeggen. *Dire une choſe à quelqu'un à l'oreille, la lui dire tout bas.*
*Iemand iets in 't oor blaazen of inſteeken. *Souffler quelque choſe aux oreilles de quelqu'un, ſuggérer, inſinuer quelque choſe à quelqu'un.*
*Dat gaat hem 't een oor in, en 't ander oor uit, hij vergeet dat ſtraks. *Cela lui entre par une oreille & ſort par l'autre, il oublie cela d'abord.*
*De ooren laaten hangen, den moed laaten zakken. *Se décourager, perdre courage.*
Die zaak is mij ter ooren gekomen, ik hebbe die zaak gehoord. *J'ai ouï parler de cette affaire-là, elle a paſſé juſqu'à moi.*
Iemand de ooren warm maaken, hard [illegible]gens bij iemand om aan houden. [illegible]er les oreilles à quelqu'un en lui demandant quelque choſe avec importunité, [illegible]e beaucoup d'inſtances auprès de lui.
*Hij hadde daar een ooren naar, hij wilde daar [illegible]ar hooren. *Il étoit ſourd de ce côté-là, il n'avoit point d'oreilles pour ces [illegible]demandes-là.*
‡ Men moet zig [illegible]ooren laaten aannaaijen, men moet zig niet laaten bedriegen. *Il ne faut pas ſe laiſſer duper, il ne faut pas donner dans les panneaux qu'on nous tend.*
*Iemand iets in 't oor bijten, met ernſt en nadruk iets inluiſteren. *Dire quelque ſecret important à l'oreille, prendre grand ſoin que quelqu'un comprenne bien le ſecret qu'on lui dit à l'oreille.*
‡ Iemand het hoofd tuſſchen twee ooren zetten, iemand ſterk en met geweld bij de ooren trekken. *Mettre à quelqu'un la tête entre les deux oreilles*, c. à. d. *lui tirer bien fort les oreilles.*
‡ Ik mag mijne ooren ſchudden dat zij klappen. *Je puis aller la tête levée.*
*Iemands oor of iemands gunſt hebben. *Avoir l'oreille de quelqu'un, être dans ſes bonne graces, avoir ſa faveur.*
*Hij heeft het oor des Konings. *Il a l'oreille ou la faveur du Roi.*
*Een open oor voor de klagten der armen hebben. *Avoir une oreille ouverte aux plaintes des pauvres, écouter leurs plaintes.*
De ooren opſteeken of uitſtrekken. *Dreſſer les oreilles, les étendre.*
't Paerd ſtak zijne ooren op. *Le cheval dreſſa les oreilles.*
*Zijne ooren opſteeken, beginnen te muiten. *Lever les oreilles, prendre le mords aux dents, ſe ſoulever, ſe mutiner.*
*Zijne ooren voor alle vermaningen ſtoppen of ſluiten. *Fermer les oreilles à toutes ſortes d'exhortations, ſe moquer de tout ce qu'on prétend nous dire pour notre bien.*
*Oor, handvat. *Oreille, anſe.*
't Oor van eene kan, van eene korf, enz. *L'anſe d'un pot, l'anſe d'un panier, l'oreille d'un pot.*
Dat is een pot met twee ooren. *Voilà un pot à deux anſes.*
Oor in een boek. *Oreille ou faux pli dans un livre.*
Oor of ooren van 't geſchut. *Tourillons d'une piéce d'artillerie.*
Oor, erfgenaam. *zie* Oir.
Berenoor, Druiloor, Grootoor, Hangoor, Judasooren, Kaaloor, Klapoor, Kletsoor, Loboor, Mansoor, Steiloor, enz. *zie onder* Beren, enz.
OORBAAR. *bijv. w.* Oirbaar, betaamelijk, behoorlijk. *Bienſéant, convenable, utile, décent.*
Alle dingen zijn niet oorbaar. *Toutes choſes ne ſont pas bienſéantes ou pas convenables.*
Hij vond het niet oorbaar daar te gaan. *Il ne trouva pas à propos d'aller-là, il ne crut pas qu'il fût expédient qu'il y allât.*
Oorbaar. *z. m. eng.* Het nutte. Den oorbaar of het oorbaar met het genoeglijk mengelen. *Mêler l'utile à l'agréable.*
Oorbaarlijk. *bijv.* Nuttelijk, dienſtiglijk. *A propos, utilement.*
't Scheen niet oorbaarlijk te zijn daar van te ſpreeken. *Il ne parut pas qu'il fût à propos d'en parler.*
Oorbaarlijkheid. *zie* Betaamelijkheid.
OORBAGGE. *zie* oorcierzel.
OORBAND. *z. m.* Beſlag aan 't end van eene degenſcheede. *Bout d'épée, bout de fourreau, bouterolle.*
Oorband. Oorlapje aan eene ſlaapmuts. *Oreille, bride d'un bonnet de nuit.*
‡ Oorband. Oorveeg, kinnebakſlag. *Un ſoufflet, un cataplâme de Veniſe.*
Iemand eenen luſtigen oorband geeven. *Appliquer un bon ſoufflet à quelqu'un ſur la joue.*
Oorbiegt. *z. v.* Biegt. *Confeſſion auriculaire, confeſſion.*
De Roomſche Kerk houd de oorbiegt voor een Sakrament. *L'Egliſe Romaine met la confeſſion au nombre des Sacrements.*
Oorblaaſter. *z. v.* Agterklapſter. *Médiſante.*
Oorblaazen. *w. w.* Vleijende agterklappen.

Digitized by Google

pen. *Insinuer, suggérer d'une manière flatteuse, souffler aux oreilles.*

Hij doet niet dan oorblaazen bij den Koning. *Il ne fait que souffler aux oreilles du Roi, il suggére au Roi tout ce qu'il veut.*

Oorblaazer. z. m. Vleijer, agterklapper, pluimstrijker. *Flatteur, adulateur.*

Daar zijn veele oorblaazers aan 't hof. *Il y a bien des flatteurs à la cour, la cour en est pleine.*

Oorblaazing. z. v. Vleijende agterklap. *Suggestion, flatterie.*

Ik ben een vijand van alle oorblaazinge. *Je suis ennemi de toutes flatteries ou suggestions.*

Oorcieraad. *zie* oorcierzel.

Oorcierzel. z. g. oorcieraad, oorhangsels. *Bagues d'oreilles, pendans d'oreilles, boucles d'oreilles, anneaux.*

De Griekſche Vrouwen hadden altemaal oorcierzels aan. *Toutes les femmes Grecques avoient des anneaux aux oreilles, toutes les Grecques portoient des anneaux à leurs oreilles.*

OORD. z. m. Geweſt, plaats. *Endroit, lieu, contrée, espace du Monde.*

Men ſpreekt 'er in alle Oorden der Waereld van. *On en parle en tous les endroits du Monde, par-tout, en tous lieux.*

Hij is heel aan eenen anderen Oord geweeſt. *Il a été dans une toute autre contrée, dans un tout autre quartier.*

OORD. z. g. 't Vierdedeel van eenig groot geld: *Le quart de la valeur d'une pièce de monnoye.*

Een oord van eenen rijksdaalder, van eenen gulden, enz. *Un quart d'écu ou de risdale ou douze sols & demi, un quart de livre ou cinq sous.*

Ik zal 'er nog een oord van eenen rijksdaalder opleggen. *J'y mettrai encore un quart de risdale, j'en donnerai encore un quart d'écu davantage.*

Rijksoord. *zie onder* Rijk.

OORDEEL. z. g. Verſtand. *Esprit, jugement, sens, bon-sens.*

Een man van groot oordeel. *Un homme d'un grand esprit, un homme de jugement, un homme chez qui le bon-sens abonde ou règne.*

Oordeel. Vonnis, uitſpraak. *Jugement, sentence.*

Oordeel, gevoelen, meening. *Sentiment, avis, opinion, pensée.*

Zig aan 't oordeel van de Waereld weinig krenken. *Se mettre peu en peine de ce que le monde pense ou dit.*

Ergens zijn oordeel over geeven. *Juger de quelque chose, prononcer son jugement ou dire son sentiment sur quelque chose.*

In zijn oordeel te kort ſchieten, niet wel oordeelen. *Ne rencontrer pas juste, juger mal.*

Zijn oordeel over eene zaak opſchorten, enz. *Suspendre son jugement sur une affaire.*

Mijns oordeels, of naar mijn oordeel, moet die zaak zoo ingeſchikt worden. *Mon sentiment seroit qu'on accommodât ou qu'on réglât ainſi l'affaire, je serois d'avis qu'on s'y prît de cette manière-là.*

Oordeel. Gerigte. *Jugement, tribunal de Justice.*

Het laatſte of algemeene oordeel. *Le dernier jugement, le jugement universel.*

Oordeel, ſtraf, tugtiging. *Jugement de Dieu, punition, châtiment.*

Dat is een zwaar oordeel van God over dat huis. *C'est un terrible châtiment ou jugement de Dieu sur cette maison-là.*

Onder Gods oordeel leggen. *Sentir ou subir le jugement de Dieu, être sous la verge vengeresse de Dieu, être dans la souffrance & dans l'affliction.*

Oordeelaar. z. m. Kenner. *Connoisseur, juge.*

Hij is een goed oordeelaar der Digtkunde. *Il est bien connoisseur en matière de Poésie, il est bon juge en fait de Poésie.*

OORDEELEN. w. w. Vonniſſen. *Juger, prononcer sentence.*

Over eene zaak oordeelen. *Juger d'une affaire.*

God zal de Waereld eens oordeelen. *Dieu jugera le Monde un jour.*

Oordeelen, meenen, agten, gevoelen. *Croire, penser, être d'avis.*

Ik oordeele dat die zaak moet voorgaan. *Je crois que cette affaire doit aller devant ou doit précéder.*

Oordeelen, zijn gevoelen of meening uiten. *Expliquer, exposer sa pensée, dire son avis ou son sentiment, juger.*

Hij oordeelde heel anders van die zaak. *Il jugea tout autrement de cette affaire, il s'en expliqua d'une manière toute différente.*

Schielijk in 't oordeelen zijn. *Etre prompt à croire ou à penser, juger précipitamment.*

Wat zal men daar van oordeelen? *Qu'en croira-t-on? Qu'en doit-on penser? Quel jugement fera-t-on de cela?*

't Oordeelen. z. g. Oordeel. *Jugement.*

't Reukeloos oordeelen over die zaak bequam hem qualijk. *Le jugement téméraire qu'il en fit ou qu'il prononça à ce sujet, lui fut fatal, lui attira du malheur ou du chagrin.*

Oordeelend. *bijv. w. Judicatif.*

OORDEELER. *zie* Oordeelaar.

Oordeelkunde. z. v. *La Critique, l'Art de discerner le bon d'avec le mauvais dans les ouvrages d'esprit.*

OORDJE. z. g. Twee duiten. *Liard, deux dutes en Hollande, trois deniers en France.*

Hij is met een oordje waard, hij deugd gantſch niet. *Il ne vaut pas un liard, il ne vaut rien du tout.*

OORGAT. z. g. *Le trou de l'oreille.*

Oorgetuige. z. m. en v. Getuige van iets dat hij gehoord heeft. *Témoin qui a ouï, qui a entendu, témoin auriculaire.*

Oorgezwel. z. g. Gezwel van het oore. *Oreillons, fluxion autour de l'oreille ou sur l'oreille.*

OORHAAN. z. m. Berghoen. Zekere wilde vogel. *Perdrix de montagne.*

OORHANGZEL. *zie* Oorcierzel of oorring.

OORIJZER. z. g. IJzer dat zommige vrouwlieden op 't hoofd draagen. *Espèce de fer, que les femmes de la basse & moyenne classe, ont à leur coiffure qui leur ſerre les oreilles, arcelet.*

't Ooriizer van eene ſcheede. *L'oreille de fer d'une gaine ou d'un fourreau.*

OORINBAAR. *zie* Orinbaar.

OORKLINK. z. m. Een klap om de ooren. *Soufflet, un soufflet ſur les oreilles.*

Iemand een oorklink geeven. *Appliquer à quelqu'un un soufflet ſur l'oreille.*

OORKOND. z. v. Echte beveſtiging van waarheid. *Attestation, témoignage, signe de foi.*

Ter oorkonde der waarheid met mijne hand geſchreven en onderteekend. *Ecrit & signé de ma main en ſigne de foi ou en témoignage de la vérité.*

OORKONDEN. *oud w. zie* Bekendmaaken.

OORKUSSEN. z. g. Hoofakuſſen. *Oreiller, coevet.*

Een oorkuſſen onder zijn hoofd hebben. *Avoir un oreiller ſous la tête.*

‡ De nagtgaal van 't oorkuſſen, eene Vrouw. *Le roſſignol domeſtique, le réveillematin du mari, une femme.*

Oorlapje. z. g. Oorlel. *Le tendron de l'oreille, la partie inférieure de l'oreille que les femmes percent pour y mettre des boucles ou des pendans d'oreilles.*

Oorlapje, oorbandje. *Oreille de bonnet.*

Oorlappen die de vrouwen op de ooren draagen. *Oreillettes, morceaux d'étoffe ronde, dont les femmes couvrent les temples.*

Oorlel. z. v. Lel van 't oore. *L'extrémité ou le tendron de l'oreille.*

Ringen in de oorlellen draagen. *Porter ou avoir des bagues ou des boucles aux oreilles.*

Oorlepel. z. m. *Cure-oreille.*

OORLOF. z. g. Verlof, vrijheid. *Congé, permiſſion, liberté.*

Na dat hij oorlof bekomen had, begon hij, enz. *Après qu'il eut obtenu permiſſion, il commença, &c.*

Oorlof verzoeken om te mogen vertrekken. *Demander la permiſſion de s'en aller.*

Oorlof, affcheid. *Congé, adieu, permiſſion de diſpoſer.*

Eenen ſoldaat oorlof geeven, hem afdanken. *Congédier un ſoldat, lui donner ſon congé.*

De jonge[illegible] hebben oorlof. *Les [illegible]*

Den meeſter o[illegible]gen. *Demander congé au [illegible]*

Met oorlof, laat mij toe. *Avec votre permiſſion que je faſſe, permettez-moi de faire, &c.*

Met oorlof dat ik u dat vraage. *De grace, permettez-moi de vous demander cela.*

Met oorlof van zijnen Vader te veld gaan. *Faire la campagne du conſentement, du l'aveu ou avec la permiſſion de ſon père.*

Oorlofsdagen. z. m. meerv. Vierdagen. *Jours de congé, vacances.*

OORLOG. z. m. en g. Krijg. *Guerre.*

De zaaken van oorlog. *Les affaires de la guerre.*

Aitzema heeft de zaaken van oorlog en oorlog beſchreven. *Aitzema a écrit des affaires de la guerre.*

In eenen [illegible]aaken oorlog zijn. *Etre dans une facheuſe guerre.*

Het oorlog of de oorlog duurde lang. *La guerre dura longtemps, on fit longtemps la guerre.*

De elenden, de gevolgen van den oorlog. *Les miſères, les ſuites de la guerre.*

Oorlog voeren, oorlogen. *Faire la guerre.*

Iemand den oorlog aanzeggen. *Déclarer la guerre à quelqu'un.*

Iemand den oorlog aandoen. *Faire la guerre à quelqu'un.*

Een oorlog te water en te lande. *Une guerre par mer & par terre.*

Een inlandſche oorlog, een burgeroorlog of burgerkrijg. *Une guerre civile ou inteſtine.*

Eenen inlandſchen oorlog verwekken. *Exciter une guerre civile.*

OORLOGEN. w. w. Krijg voeren. *Faire la guerre.*

Oorlogsbedrijf. *zie* Oorlogsdaad.

Oorlogsbenden. *zie* Krijgsbenden.

Oorlogsblixem. z. m. Een gedugte Oorlogsheld. *Un foudre de guerre, un guerrier redoutable.*

Oorlogsdaad. z. v. Krijgsverrigting. *Expédition, exécution militaire, action de valeur.*

Kloeke oorlogsdaaden. *Actions de valeur, exploits guerriers.*

Oorlogs-

Digitized by Google

Oorlogsdeugden. z. v. meerv. Krijgsdeugden. *Vertus militaires.*

Oorlogsfakkel. z. v. *Flambeau de la guerre.*

Oorlogsgezel. z. m. Krijgsmakker, spitsbroeder. *Compagnon de guerre.*

Oorlogsgezel, krijgsgezel, foldaat. *Guerrier, feldat.*

Oorlogsgezind. bijv. w. Krijgsgezind, genegen tot den oorlog. *Martial, guerrier, né foldat, belliqueux.*

Oorlogsgod. z. m. Krijgsgod. *Dieu de la guerre, Mars.*

Oorlogsgodin. z. v. Krijgsgodinne. *Déesse de la guerre, Bellone.*

Oorlogsheld. z. m. Krijgsheld. *Héros, guerrier, un brave.*

Koning WILLEM was een groot Oorlogsheld. *Le Roi GUILLAUME étoit un grand Héros, un grand Guerrier.*

Oorlogsiagt. zie Advijsiagt.

Oorlogsknegten. zie Oorlogsvolk.

Oorlogskonst, oorlogskunst, oorlogskunde. zie Krijgskunst.

Oorlogslasten. z. m. meerv. Lasten op 't gemeen voor den oorlog. *Charges pour subvenir aux frais de la guerre, subsides pour la soutenir.*

De oorlogslasten helpen draagen. *Aider à porter les [illegible] guerre, contribuer aux dépenses qui se font pour la soutenir.*

Oorlogsliſt, zie Krijgsliſt.

Oorlogslof. z. m. oorlogsroem. *Gloire ou réputation acquise par les armes.*

Oorlogsman. z. m. Krijgsman. *Guerrier, homme de guerre.*

Oorlogsmoed. z. m. *Courage guerrier.*

Oorlogspaerd. z. g. *Cheval de guerre, cheval aguerri.*

Oorlogsregt. z. g. Het regt des oorlogs. *Le Droit de la guerre. Droit militaire.*

Oorlogsſchip. z. g. Schip ten oorlog toegeruſt. *Vaiſſeau ou navire de guerre, vaiſſeau équipé en guerre.*

[redacted] beſtond uit 100 oorlogsſchepen, [illegible] *te étoit compoſée de 100 vaiſſeaux, [illegible] elle étoit de cent voiles.*

Oorlogsti[illegible] *guerre.*

Oorlogstogt. [illegible]gt. *Expédition militaire, [illegible] militaire.*

Oorlogstoorts. zie oorlogsfakkel.

Oorlogstugt, zie Krijgstugt.

Oorlogsvaan. z. v. *L'étendart de la guerre.*

Oorlogsvloot. z. v. *Armée navale.*

Oorlogsvolk. z. g. *Gens de guerre, des troupes de ſoldats.*

Oorlogsvuur. z. g. *Le feu de la guerre.*

Oorlogswapen. z. g. Krijgswapen, geweer. *Arme de guerre offenſive ou défenſive.*

Oorlogswet. z. v. Krijgswet. *Réglement ou ordre militaire, ordonnance ou loi militaire.*

De oorlogswetten zeggen, dat, enz. *Les réglemens, les ordonnances militaires portent que, &c.*

Oorlogszaaken. z. m. meerv. Krijgszaaken. *Affaires de guerre, opérations militaires.*

Oorlogvoerend. bijv. w. *Belligerant.*

Oorlogen. zie oorlogen.

OORPANDANTEN. ond. w. zie oorring.

OORPEULUWE. z. v. *Chevet, traverſin.*

Daar is geen oorpeuluwe tot dat bedde. *Il n'y a point de traverſin pour ce lit.*

Oorpijn. z. v. oorſmert, oorenwee. *Mal d'oreille, douleur d'oreille.*

Oorpijp. z. v. *Le tuyau de l'oreille.*

Oorpi pie. z. g. oorſpuitje. *Petite ſeringue d'oreille.*

Oorrand. z. m. Buitenrand van 't oore. *Le bord de l'oreille.*

Oorring. z. m. *Bague ou boucle d'oreilles.*

Oorſmeer. z. g. Vuiligheid uit het oor. *Excrément de l'oreille, de couleur jaune tirant ſur le roux.*

OORSPRONG of oorſpronk. z. m. oirſprong, beginſel, begin. *Origine, principe, commencement.*

De eerſte oorſprong der Waereld. *La première origine du Monde.*

De oorſprong van een geſlagte. *L'origine d'une race, d'une famille.*

Oorſpronk, afkomſt. *Origine, race, naiſſance, ſource.*

Men weet van den oorſpronk van dat Rijk weinig te zeggen. *On ne ſait guére le détail de l'origine de ce Royaume, l'origine n'en eſt pas fort claire.*

Die bron neemt of heeft daar haaren oorſprong. *Cette fontaine tire ſa ſource de là, la ſource en eſt-là.*

De Rhijn en de Donaw ontvangen hunnen oorſprong uit de Alpen of Alpiſche gebergten. *Le Rhin & le Danube ont leur ſource dans les Alpes.*

Oorſprongkelijk. bijv. w. Eerſt. *Originaire, iſſu, original, originel.*

Uit de oorſprongkelijke taale overgezet. *Traduit de la langue originale ou de l'original.*

Oorſprongkelijk van Koninglijken ſtamme. *Iſſu ou deſcendu de race Royale.*

Oorſprongkelijke zonde. zie Erfzonde.

Oorſprongkelijk. bijw. In zijnen oorſprong. *Originairement, dans ſon origine.*

Oorſprongkelijk koomt dat woord van 't Hebreeuwſch. *Ce mot eſt originaire de l'Hébreu, il deſcend originairement de l'Hébreu, il en dérive.*

Oorſprongkelijkheid. z. v. Eerſte afkomſt. *Origine, dérivation.*

De oorſprongkelijkheid van eenig woord naſpeuren. *Rechercher l'origine ou la dérivation de quelque mot.*

Oorſpronk, enz. zie oorſprong, enz.

OORTIPJE. z. g. oorlel. *Le bout de l'oreille.*

OORT. zie Oord.

OORTJE. zie oordje.

Oortje. z. g. Klein oor. *Oreillon, petite oreille d'écuelle ou de quelque autre vaſe.*

OORTUITER. zie oorblazer.

‡ OORVEEG. z. v. oorvijg, oorband. *Soufflet, tour de main.*

Hij gaf hem eene oorveeg dat hij ſuisebolde. *Il lui appliqua un ſoufflet ſi ſéchement qu'il en fut tout étourdi.*

OORVINGER. z. m. *Dus waarſchijnelijk genoemd om dat men meeſt met dien in 't oor wroet.* Pink. *Petit doigt.*

OORWURM. z. m. *Foulon, inſecte.*

‡ Oorwurm. *Viſage deſagréable, bibou, chat-huant.*

‡ Hij ziet zoo vriendelijk als een oorwurm. *Il a le regard auſſi doux qu'un bibou, qu'un viſage de chat-huant.*

OORZAAK. z. v. Veroorzaaking, voortbrenger. *Principe, cauſe, origine.*

Geen gewrogt is grooter dan zijne oorzaak. *Rien de créé ou rien de produit n'eſt plus grand que ſon principe ou que ſa cauſe.*

Alle gewrogt ſtelt eene oorzaak vaſt. *Tout effet préſuppoſe une cauſe.*

God is de oorzaak van alle dingen. *Dieu eſt le principe ou la cauſe de toutes choſes.*

Alles heeft eene oorzaak behalven God. *Toutes choſes ont un principe hormis Dieu.*

Hij was de oorzaak van den oproer. *Il étoit la cauſe de la ſédition, il en fut le premier moteur.*

Dat is de beweegende oorzaak daar toe. *C'en eſt-là la première cauſe, c'en eſt-là le motif.*

Oorzaak, reden, gelegenheid. *Sujet, cauſe.*

Iemand oorzaak van misnoegen geven. *Donner à quelqu'un ſujet de mécontentement.*

Weet gij de oorzaak van zijne ongelegenheid wel? *Savez-vous bien le ſujet de ſon embarras? Savez-vous bien ce qui cauſe ſa peine?*

Zij nam daar uit oorzaak om hem te beſchuldigen. *Elle prit de-là ſujet de l'accuſer, elle prit là-deſſus un prétexte contre lui.*

Niet zonder oorzaak hoort men zulke klagten. *Ce ne fut pas ſans ſujet qu'on entendit de telles plaintes.*

OORZAAKER. zie Veroorzaaker, werker.

O O S.

OOST, ooſten. bijv. w. Uit, of in 't ooſten. *Eſt, d'Eſt, de l'Eſt, à l'Eſt, oriental, d'orient.*

De wind is vlak ooſt. *Le vent eſt tout-à-fait Eſt, il eſt à l'Eſt, il vient de l'Eſt.*

Ooſt. z. g. Streek van 't ooſten in het zeilen. *Rumb du vent d'Eſt.*

De wetenſchap van ooſt en weſt is nog niet gevonden. *La ſcience des longitudes n'eſt pas encore découverte.*

Om den ooſt varen. *Naviger vers la Mer Baltique, faire négoce dans les ports de la Mer Baltique.*

Ooſt, weſt, 't huis beſt. *Spreekw. Quelque part qu'on aille, on aime encore mieux être chez ſoi.*

Ooſtelijk. bijv. w. Naar 't ooſten trekkende. *Oriental, vers l'orient, d'orient, de l'orient.*

Een ooſtelijke wind. *Un vent qui tire vers l'Eſt.*

OOSTEN. z. g. Het ooſtergedeelte der Waereld. *L'Orient, le Levant, la partie orientale du Monde.*

Naar 't ooſten reizen. *Voyager vers le Levant.*

De Zon komt in 't ooſten op. *Le Soleil ſe léve à l'orient ou en orient.*

OOSTENRIJK. z. g. Een gedeelte van 't Keizerrijk. *Autriche, un des Etats de l'Allemagne.*

Weenen legt in ooſtenrijk. *Vienne eſt en Autriche.*

De Aartshertogen van ooſtenrijk. *Les Archiducs d'Autriche.*

Het huis van ooſtenrijk. *La Maiſon d'Autriche.*

Ooſtenrijkſche. bijv. w. *D'Autriche.*

De ooſtenrijkſche Erflanden. *Les Pays héréditaires de la Maiſon d'Autriche.*

OOSTERLING. z. m. en v. Een die uit het land is, dat langs de Ooſtzee is leggende, en voornaamelijk uit de Hanze-Steden. *Oſterlin, qui eſt du pays qui eſt vers la Mer Baltique, particuliérement des villes Anſéatiques.*

OOSTERLINGEN. z. m. meerv. Die van het ooſten. *Les Orientaux.*

OOSTERSCH. bijv. w. Van het ooſten. *D'orient, qui eſt de l'orient, oriental.*

Het ooſterſch huis, het huis der Hanzeſteden te Antwerpen. *La maiſon de l'Orient, la maiſon des villes Anſéatiques à Anvers.*

De ooſterſche Koningen, Volkeren, enz. *Les Rois d'Orient, les Rois Orientaux, &c.*

De ooſterſche Kerk. *L'Egliſe d'Orient.*

De ooſterſche Landen. *Les pays Orientaux, les terres Orientales, l'Orient.*

Het ooſterſche Rijk. *L'Empire d'Orient.*

Digitized by Google

De oosterſche taalen. *Les langues Orientales.*
De oosterſche volkeren. *Les peuples de l'Orient, les Orientaux.*
De oosterſche vloot, de vloot die van Amſterdam naar 't Noorden vaart. *La flotte de la Mer Baltique, de Norvége, Suède, Danemarc.*
De oosterſche Vloot is behouden binnen. *La flotte de la Mer Baltique eſt bien arrivée.*
Oostervaarder. *z. m.* Een ſchip dat naar Zweden, enz. vaart. *Vaiſſeau qui fait voile vers la Mer Baltique, qui paſſe le Sond.*
Daar leggen veele oostervaarders aan de paalen. *Il y a beaucoup de vaiſſeaux deſtinés pour la Mer Baltique à la rade.*
Oostewind. *z. m.* Oostenwind. *Vent d'eſt, d'amont.*
Met eenen oostenwind uitloopen. *Partir ou mettre en mer avec un vent d'Eſt.*
Oostindiën. *z. g.* Een land in Aziën. *Indes, grandes Indes, Indes Orientales.*
Naar oostindiën vaaren. *Aller aux Indes, aller aux grandes Indes ou aux Indes Orientales.*
‡ Als hij zig niet betert, zoo is oostindiën zijn voorland. *S'il ne ſe comporte pas mieux, il fera un voyage aux Indes.*
Oostindiſch. *bijv. w.* Van oostindiën. *Des Indes, d'Inde.*
De oostindiſche Maatſchappije. *La Compagnie des Indes Orientales.*
Oostindiſche waaren. *Marchandiſes des Indes.*
Een oostindiſch ſchip. *Un vaiſſeau des Indes.*
De oostindiſche ſchepen zijn vertrokken. *Les vaiſſeaux des Indes ſont partis.*
Oostindiſchvaarder. *z. m. Vaiſſeau qui va ou qui a été aux Indes, homme qui a fait le voyage des Indes.*
Daar zijn veele oostindiſchvaarders in de ſtad. *Il y a dans la ville bien des gens revenus des Indes.*
Oostkant. *zie* oostzijde.
Dat huis ſtaat aan den oostkant. *Cette maiſon eſt du côté de l'orient.*
Oostmaand. *zie* Oogſtmaand.
Oost-noord oost, een ſtreek des winds. *Eſt-nord-eſt, un certain rumb de vent.*
Oostwaarts. *bijw.* Naar 't oosten. *Du côté de l'eſt ou de l'orient, à l'orient.*
Dat land leid meer oostwaarts. *Ce pays-là eſt plus à l'eſt, plus du côté de l'orient, plus vers l'orient.*
Oostzee. *z. v. La mer Baltique.*
Oostzijde. *z. v.* oostkant. *Le côté de l'orient ou de l'eſt.*
Oost-zuid-oost, een ſtreek des winds. *Eſt-ſud-eſt, un certain rumb de vent.*
De wind liep oost-zuid-oost. *Le vent ſe mit à l'eſt-ſud-eſt ou tourna du côté de l'eſt-ſud-eſt.*

O O T.

OOTMOED. *z. m.* ootmoedigheid, nederigheid. *Humilité, ſoumiſſion, humiliation.*
Eenen grooten ootmoed toonen of laaten blijken. *Marquer une grande humilité, ſoumiſſion ou humiliation.*
Ootmoedig. *bijv. w.* Nederig. *Humble, ſoumis.*
Ootmoedig van harte zijn. *Etre humble de cœur.*
Eene ootmoedige bede of een ootmoedig verzoek. *Une humble prière, une ſupplication ſoumiſe.*
Ootmoedigheid. *z. v.* Nederigheid. *Humilité, ſoumiſſion, humiliation.*
De ootmoedigheid is eene groote deugd. *L'humilité eſt une grande vertu.*
Ootmoedigliik. *bijw.* onderdaniglijk. *Humblement, reſpectueuſement, avec humilité.*
Ootmoedigliik iets verzoeken of ergens om bidden. *Demander quelque choſe humblement ou avec ſoumiſſion.*
OOY. *zie* Ooi.
OOYEVAAR. *zie* Oijevaar.

O P.

OP. *Voorzetzel.* Boven op eenig ding. *Sur, deſſus, à, dans*: Prépoſition.
De turf legt op zolder. *Les tourbes ſont au grenier ou dans le grenier.*
Zij lagen op malkanderen. *Elles étoient l'une ſur l'autre.*
Op zee vaaren. *Aller ſur mer.*
Daar waſſen ſchoone vrugten op dat Eiland. *Il croît de beaux fruits dans cette Ile.*
Op, omtrent, nabij, aan. *Vers, environ, près de.*
Keulen legt op den Rhijn. *Cologne eſt ſur le Rhin ou eſt ſituée ſur le Rhin.*
Op den middag, 's middags. *A midi, vers le midi, ſur le midi.*
Op een avond, tegen den avond. *Sur le ſoir, vers le ſoir.*
Op een Kersdag, op een Vrijdag. *Un jour de Noël, un vendredi.*
Dat is op eenen Maandag gebeurd. *Cela eſt arrivé un Lundi.*
Op iemand aanvallen. *Se jetter ſur quelqu'un, l'attaquer, l'inſulter.*
Op iemand ſtaat maaken. *Faire fonds ſur quelqu'un, compter ſur lui.*
Op den regten tijd komen. *Venir à propos, venir à temps.*
Op handen en voeten kruipen. *Marcher à quatre pattes, marcher ſur pieds & mains.*
Ergens op ruſten of op ſteunen. *Se repoſer ſur quelque choſe, s'appuyer deſſus.*
Die balk ruſt op den muur. *Cette poutre repoſe ſur la muraille, cette poutre eſt ſoutenue par la muraille.*
* Op iemand ruſten of ſteunen, op iemand vertrouwen. *Se confier en quelqu'un, ſe repoſer ſur ſa foi.*
Op, naar, volgens. *Selon.*
Op de maat zingen. *Suivre la meſure en chantant, chanter en meſure, chanter méthodiquement.*
Op eene behoorlijke wijze iets doen. *Faire quelque choſe comme il faut, faire quelque choſe avec bienſéance ou avec grace.*
Op, opwaarts. *Vers le haut, du côté d'enhaut.*
Den Rhijn op vaaren. *Monter le Rhin.*
De ſtad op- en neêrlopen. *Arpenter toute la ville, courir ou tracaſſer par la ville.*
Op den weg, tuſſchen wege. *Sur le chemin, en chemin.*
Hij wierd op den weg vermoord. *Il fut aſſaſſiné ou tué ſur le chemin, dans le chemin.*
Op zijne koſten, ter zijner bekoſtiging. *A ſes dépens, à ſes frais, ſur ſon compte.*
Iets op koſten van eenigen Schrijver drukken. *Imprimer quelque choſe aux dépens de l'Auteur.*
Iemand op koſten jaagen of koſten maaken. *Cauſer des frais à quelqu'un l'obliger à de grandes dépenſes.*
Op den zelven tijd, ten zelven tijde. *Dans le même temps, au même temps.*
Op heden, op huiden, van daag. *Aujourd'hui, ce jour-ci.*
Hij is op heden verreisd of vertrokken. *Il eſt parti aujourd'hui, il s'eſt mis aujourd'hui en voyage.*
Op een nieuw, van nieuw af aan. *De nouveau, encore.*
Zij begon hem op een nieuw te beſchuldigen. *Elle ſe mit à l'accuſer de nouveau, elle commença encore à l'accuſer.*
Op de merkt. *Sur le marché, au marché.*
Op de ſtraat. *Dans la rue, à la rue.*
Op St. Jans Kerkhof. *Au Cimetière St. Jean.*
Op 't Stadhuis. *A l'hôtel de Ville.*
Op den koop, boven 't verding. *Par deſſus le marché.*
Iets op den koop toegeeven. *Donner quelque choſe par deſſus le marché.*
‡ Op den loop, vlugtig, op de vlugt. *En fuite.*
Op den loop tijen, de vlugt kiezen. *Prendre la fuite, faire une échapade, ſe tirer le nerf.*
Op mijn woord of toezegging. *Sur ma parole, ſur ma promeſſe.*
Laat het op mijn woord ſtaan, laat het op mij aankomen. *Repoſez-vous ſur ma parole, laiſſez-moi faire.*
Zig op iemands woord beruſten of verlaaten. *Se repoſer ſur la parole de quelqu'un, s'aſſurer ou compter ſur lui.*
Op de hand, gereed, tot onderpand. *Sur main, d'avance.*
Iemand geld op de hand geeven. *Donner de l'argent ſur main ou d'avance pour aſſurance de l'accord.*
Geld op de hand neemen. *Prendre de l'argent d'avance.*
Op dit maal, op deeze reis, op dit pas. *Cette fois-ci, ce coup-ci.*
Op zijne voeten ſtaan. *Se tenir ſur ſes pieds, ſe tenir debout.*
Op verbeurte, onder verbeurte. *Sous peine, ſur peine.*
Hem is dat belaſt op verbeurte van duizend guldens. *On lui a ordonné cela ſous peine de mille francs ou de mille livres d'amende.*
Op den doolweg zijn, een ergerlijk leven leiden. *Prendre un mauvais train, avoir quitté le bon chemin, mener une vie ſcandaleuſe.*
* Op hol of op den hol, aan 't ligtmiſſen. *A l'abandon, échappé, effrené, dévergondé, diſſolu.*
Op hol zijn. *Etre à l'abandon, adonné aux vices, plongé dans la débauche, diſſolu, vagabond.*
Iemand op hol of op den hol helpen. *Débaucher quelqu'un, le perdre, le jetter dans la débauche.*
Op het punt, op het oogenblik. *Sur le point, au moment, dans le moment.*
Hij quam op het punt dat de ſchuit afvoer. *Il vint ou il arriva comme le bateau étoit ſur le point de partir, au moment que le bateau partoit.*
Op ſlag, zoo als de klok zal ſlaan. *Sur le point, fort près.*
't Is op ſlag van twaalve, of van 12 uuren. *Midi va ſonner, midi eſt ſur le point de ſonner.*
De duiven zitten op 't ſlag. *Les pigeons ſont ſur la couliſſe.*
Iemand eenen ſchrik op 't lijf jaagen. *Faire peur à quelqu'un, lui donner l'allarme.*
Op die toezegging of verzekering vertrok hij. *Il partit ſur cette aſſurance.*
Op de regterhand, ter regter hand. *Sur la main droite, à la main droite.*
Hij ging op zijne regte hand. *Il alla à ſa*

Digitized by Google

sa main droite, il garda la main droite en marchant.

Op een, op malkanderen. *L'un sur l'autre, tout à coup.*

Op een komen. *g. w.* Op malkanderen volgen. *Venir tout à coup, sans discontinuer, l'un sur l'autre.*

Die rampen komen op een. *Ces malheurs viennent l'un sur l'autre tout à coup.*

Op een pakken. *w. w. en g. w. Plier, mettre l'un sur l'autre, entasser, affaisser, s'entasser.*

Goed of waaren digt op een pakken. *Mettre les marchandises ou les hardes étroitement l'une sur l'autre, bien entasser tout.*

Die waaren pakken vast op een. *Ces marchandises, ces hardes s'affaissent, se pressent ou s'attachent ensemble.*

Op een dringen. *w. w. en g. w.* Op malkanderen dringen. *Se ramasser, se serrer.*

't Leger drong dit op een. *L'armée se ramassa, l'armée se serra bien.*

Op een, op 't zelve. *A la même chose.*

Dat koomt op een uit. *Cela revient à la même chose.*

Op zijn Fransch, op zijn Duitsch. *A la Françoise, à l'Allemande.*

Op wezen of op zijn, opgestaan zijn. *Etre levé.*

Is Mevrouw al op. *Madame est-elle déjà levée.*

Men zegt ook in den gemeenzaamen stijl, op zijn, *voor* opgegeeten of genuttigd zijn.

Het brood is al op. *Le pain est déjà mangé.*

Onze kaerssen zijn op. *Nos chandelles sont brulées ou consumées.*

Op! op! *Debout! Sus! sus!*

Op, de deur is op. *zie* open of opdoen.

OPA. OPB.

OPAALSTEEN. *z. m.* Zeker gesteente. *Opale, sorte de pierre précieuse.*

OPBARSTEN. *zie* opbersten.

OPBELLEN. *w. w.* opschellen. *Tirer la sonnette du logis pour se faire ouvrir.*

't Gantsche huis opbellen, door bellen wakker maaken en doen opstaan. *Reveiller toute la maison à force de sonner.*

OPBERSTEN. *g. w.* Scheuren. *Se fendre, se crever, se crevasser, s'ouvrir.*

't Hout is heel opgeborsten. *Le bois s'est fendu, s'est entr'ouvert.*

't Zweer zal haast opbersten. *L'apostume crévera bientôt.*

OPBEUREN. *w. w.* opheffen, optillen. *Relever, lever, soutenir, élever.*

Iemand opbeuren die gevallen is. *Relever quelqu'un qui est tombé.*

‡ Iemands gemoed opbeuren, iemand vertroosten. *Relever quelqu'un, le consoler, lui donner de la consolation.*

Opbeuring. *z. v.* opbeuring van een last. *Action de lever ou de soulever un fardeau.*

* Opbeuring des gemoeds, aanmoediging. *Encouragement.*

OPBIEDEN. *w. w.* Meer of hooger bieden. *Enchérir, mettre l'enchère.*

OPBIEGTEN. *w. w.* Biegten, bekennen. *Confesser, avouer.*

Men moet regt opbiegten. *Il faut avouer la vérité, il ne faut rien cacher.*

OPBIJTEN. *w. w.* open bijten, ophakken. *Casser la glace à coups de hache, faire une ouverture dans la glace.*

't IJs rondom eene stad opbijten. *Casser la glace autour d'une ville.*

Opbijten. *Ouvrir ou entamer avec les dents.*

't Vel of de huid doen opbijten. *Faire déchirer la peau, faire scarifier ou lever la première peau.*

OPBINDEN. *w. w.* Om hoog vast binden. *Lier par en haut.*

Den wijngaard opbinden. *Attacher ou lier la vigne ou les sarments aux échalas.*

't Hair opbinden. *Lier ou attacher les cheveux.*

Het paerd den staert opbinden. *Retrousser la queue du cheval.*

OPBLAAZEN. *w. w.* Doen opzwellen. *Faire enfler.*

Darmen opblaazen. *Faire enfler des boyaux.*

Eens luftig opblaazen of op de trompet blaazen. *Sonner comme il faut de la trompette.*

Zig opblaazen, zig verhovaerdigen. *S'enfler d'orgueil, s'enorgueillir.*

OPBLIJVEN. *g. w.* Niet gaan slaapen. *Ne s'aller pas coucher, veiller.*

Den gantschen nagt opblijven. *Passer la nuit sans dormir ou à faire quelque chose.*

De kinderen blijven van avond op. *On ne couchera pas les enfans de bonne heure ce soir.*

De kaers kan niet opblijven of niet aanblijven. *La chandelle va s'éteindre, elle ne peut demeurer allumée.*

* Ergens op blijven staan of niet van afwijken. *S'arrêter à quelque chose, n'en point démordre.*

OPBOBBELEN. *zie* opborrelen.

OPBOD. *z. g.* Bij-een-roeping. *Convocation.*

Opbod van den Adel. *Convocation de la Noblesse, Arrière-ban.*

OPBOEIJEN. *w. w.* Hooger maaken. *Hausser, faire plus haut, relever les bords d'un vaisseau.*

De schepen zijn zeer hoog opgeboeid. *Ces vaisseaux sont bâtis très-haut, on a bien relevé les bords de ces vaisseaux.*

OPBOETSEN. *zie* oppoetzen.

OPBORRELEN. *g. w.* Opborlen, al borrelende te voorschijn komen. *Bouillonner, gonfler & écumer tout ensemble.*

Hij quam uit het water opborrelen. *On le vit sourdre hors de l'eau, il en sortit soutenu par le gonflement & le bouillonnement de l'eau.*

Opborreling. *z. v.* Opkomst uit het water. *Bouillonnement de l'eau, gonflement.*

OPBOUW. *z. m.* Opregting, herbouwing. *Etablissement, rétablissement, réparation.*

Iemand 1000 guldens tot den opbouw van zijn huis geeven. *Donner mille francs à quelqu'un pour bâtir sa maison.*

OPBOUWEN. *w. w.* optimmeren. *Bâtir de nouveau, rebâtir, réparer.*

Eene vervallene Kerk opbouwen. *Réparer ou rebâtir une Eglise qui tombe en ruine, raccommoder une vieille Eglise.*

* Opbouwen, aanqueeken, voortzetten. *Cultiver, favoriser.*

De taalen en wetenschappen opbouwen. *Cultiver les langues & les beaux arts, favoriser les belles lettres, les arts, les sciences, &c.*

* Opbouwen. *Godsdig weord.* Stigten, versterken. *Edifier, affermir.*

* Gods Kerk opbouwen. *Edifier l'Eglise de Dieu.*

* Iemands geloove opbouwen of iemand opbouwen in 't geloove. *Affermir la foi de quelqu'un, l'édifier en la foi.*

Opbouwing. *z. v.* Herbouwing, opbouw. *Réparation.*

De opbouwing der Kerke koste veel. *La réparation de l'Eglise coûta beaucoup, il en coûta beaucoup pour raccommoder l'Eglise.*

* Opbouwing. *z. v.* Voortzetting, aanqueeking. *Etablissement, entretien, soutien, édification.*

* Tot opbouwing of tot den opbouw der geleerdheid. *Pour l'établissement ou l'entretien des sciences.*

* De opbouwing van Gods Kerke, van 't Geloove, enz. *L'édification de l'Eglise de Dieu, l'établissement de la foi, &c.*

OPBREEKEN. *w. w.* Met geweld opdoen. *Enfoncer, forcer, briser, rompre avec force.*

Eene deur, een venster opbreeken. *Enfoncer une porte, une fenêtre, &c.*

Een slot opbreeken. *Forcer ou enfoncer une serrure.*

Eenen brief opbreeken. *Ouvrir une lettre, décacheter une lettre.*

Opbreeken. *g. w.* oprispen. *Donner des rapports, revenir ou remonter à la gorge.*

Die kost breekt mij zeer op. *Cette viande me revient à la gorge, me donne des rapports.*

* Dat zal hem zuur opbreeken, hij zal daar veel om lijden. *Il s'en repentira, il le payera cher, il s'en mordra les doigts.*

Opbreeken, optrekken. *Décamper, marcher, plier bagage.*

't Leger is van daag opgebrooken. *L'armée a décampé aujourd'hui.*

Een beleg of eene belegering opbreeken. *Lever un siége.*

Opbreeken. *z. g.* opbreeking. *Action d'ouvrir, de rompre, de forcer, d'enfoncer, de décacheter, de décamper, de lever un siége, &c.*

Opbreeking. *zie* opbreeken. *z. g.*

OPBRENGEN. *g. w.* opvoeren. *Monter, mener en haut.*

Goederen den Rhijn opbrengen. *Monter le Rhin avec des marchandises ou transporter des marchandises vers le haut Rhin.*

De turf met manden of zakken opbrengen of op zolder brengen. *Porter des tourbes au grenier dans des paniers ou dans des sacs.*

Opbrengen, verschaffen, uitleveren. *Fournir, produire, rapporter.*

De gemeente moest veel gelds opbrengen. *Le public fut obligé de fournir de grosses sommes.*

Dat land brengt wel 1000 guldens 's jaars op. *Cette terre rapporte bien mille livres par an.*

Een Fransche Kaper heeft een Hollandsch Schip te Duinkerken opgebragt. *Un Armateur François a amené un Vaisseau Hollandois à Dunquerque.*

Ik kan quaalijk mijne huur opbrengen. *J'ai de la peine à gagner le loyer de ma maison.*

Opbrengen, opvoeden, groot maaken. *Elever, nourrir.*

Kinderen opbrengen. *Elever ou nourrir des enfans.*

Jong gevogelte opbrengen. *Nourrir de petits oiseaux, élever des oiseaux.*

De spijs opbrengen of op tafel brengen. *Servir la table, apporter les viandes sur la table.*

Opbrengen. *z. g.* opbrenging. *Action de porter en haut, de fournir sa taxe, &c.*

Het opbrengen der kinderen. *L'éducation des enfans.*

Opbrenging. *zie* opbrengen. *z. g.*

OPBUIGEN. *w. w.* Open buigen. *Faire ouvrir en courbant, ouvrir en pliant.*

Buig dat ijzer wat op. *Courbez un peu ce fer par en haut.*

OPC. OPD.

OPCIEREN of opsieren. *w. w.* oppronken, opschik-

Digitized by Google

opſchikken. *Parer, orner, embellir, luſtrer, enjoliver.*
Zij cierde zig fraai op. *Elle ſe para gentiment, elle s'ajuſta proprement, elle ſe mit ſur ſon propre.*
*Eene zaak wat opcieren of eenen glimp geeven. *Orner ou embellir quelque choſe, en relever l'éclat.*
Opciering. z. v. Optooijing, opſchikking. *Ornement, agrément, parure.*
OPDRAAGEN. *g. w.* Te voorſchijn komen. *Paroître, ſe montrer.*
Zij zullen nog wel opdaagen. *Ils ſe montreront bientôt encore, ils vont bientôt paroître.*
Opdaagen, dag worden. Als, het begint al op te daagen. *Il commence déjà à faire jour.*
OPDAT. *Voegw.* Ten einde dat. *Afin que, conjonction.*
Opdat ik mijne ſmert vergeete. *Afin que j'oublie ma douleur.*
Opdat het leger veilig zij. *Afin que l'armée ſoit couverte ou qu'elle ſoit en ſûreté.*
Opdat ik het kort maake. *Afin que j'abrége, afin que je ſois ſuccint, afin d'abréger.*
OPDEKKEN. *w. w.* *Couvrir par deſſus.*
OPDELVEN. *w. w.* opgraaven, uitgraaven. *Fouïr, déterrer, tirer de terre, creuſer.*
Eene gedempte graft weder opdelven. *Rouvrir un foſſé comblé, déboucher un foſſé.*
Eenige ſchatten opdelven. *Déterrer quelques tréſors, trouver des tréſors en creuſant.*
Opdelving. z. v. opgraving, uitgraving. *L'action de creuſer, de déterrer, de fouiller.*
OPDEUNEN. *w, w.* opzingen. *Entonner, commencer un chant, fredonner.*
OPDIENEN. *zie* opdiſſen.
OPDIGTEN. *zie* Toedigten. toeſchrijven.
OPDISSEN. *w. w.* opdiſſchen, op tafel zetten. *Servir les mets.*
De ſpijs opdiſſen. *Servir les viandes, apporter les mets ſur la table.*
OPDISSER. z. m. Tafel bediende bij eenen Vorſt. *Ecuyer de bouche.*
Opdiſſing. z. v. Aanregting. *L'action de ſervir les mets ſur la table, ſervice.*
OPDOBBEREN. *zie* opborrelen.
OPDOEN. *w. w.* open doen. *Ouvrir.*
't Huis, den winkel opdoen. *Ouvrir la maiſon, la boutique.*
Een boek opdoen of opſlaan. *Ouvrir un livre.*
Opdoen, ontſluiten. Als, de deur met den ſleutel opdoen. *Ouvrir la porte avec la clé.*
Opdoen, opbreeken, openen. *Ouvrir, décacheter.*
Eenen brief opdoen. *Ouvrir une lettre, la décacheter.*
Opdoen, zig voorzien. *Faire proviſion, ſe munir, ſe pourvoir.*
Voorraad van koorn opdoen. *Faire proviſion de blé.*
Hout en turf opdoen. *Faire proviſion du bois & de tourbes, faire proviſion de chauffage.*
Opdoen. *zie* opſcheppen.
Opdoen, opvouwen. *Etendre, plier.*
Nat linnwaat opdoen. *Etendre du linge mouillé.*
*Zijn milde hart of hand opdoen, eenige milddadigheid toonen. *Faire des libéralités, faire éclater ſa libéralité, faire du bien.*
*Opdoen, zien, gewaar worden. *Appercevoir, découvrir.*
Wij deeden bij dien hoek eenige ſcheepen op. *Nous appercûmes ou nous vîmes quelques vaiſſeaux à cette hauteur.*
Opdoen, opſchikken. *Faire paroître, mettre dans un beau jour.*
Die koopman weet zijne waaren wel op te doen. *Ce marchand ſait étaler ſes marchandiſes à leur avantage.*
Zig opdoen, zig vertoonen, te voorſchijn koomen. *Se montrer, ſe faire voir, paroître, ſe préſenter.*
Veele ſoldaaten van de verſtroolde benden deeden zig op. *Pluſieurs ſoldats des bandes diſperſées revinrent encore, pluſieurs troupes diſperſées ſe rallièrent.*
Zoo 'er zig eenige gelegenheid toe opdoet. *Si quelque occaſion s'en préſente.*
‡ Opdoen. *Attraper, obtenir.*
‡ Gij zult niets opdoen. *Vous n'attraperez rien.* Hoewel die ſpreekwijze eer boertig dan ernſtig zij, zegt men ook ernſtig: Hij heeft uit jaagen of uit viſſchen geweeſt, maar hij heeft niets opgedaan. *Il a été à la chaſſe ou à la pêche, mais il n'a rien pris.*
‡ OPDOKKEN. *w. w.* opbrengen, betaalen. *Payer, donner, fournir.*
‡ Hij moeſt dat tot een duit toe opdokken. *Il falut qu'il payât cela juſqu'à la dernière maille.*
OPDONDEREN. *g. w.* Met gedruis te voorſchijn koomen. *Paroître avec grand bruit, ſortir impétueuſement, avec violence, avec fracas.*
De vijandelijke vloot quam ſchielijk opdonderen. *La flotte ennemie parut ſubitement pendant que ſon artillerie tonnoit, on entendit ſubitement tonner la flotte ennemie.*
Opgedonderd uit de helſche kolken. *Sorti des abîmes de l'enfer, venu des gouffres de l'enfer ou des grottes infernales.*
OPDOUWEN. *w. w.* opduwen, om hoog of opwaarts douwen. *Pouſſer à force de bras & de machines, pouſſer fortement en haut.*
Een ſchip tegen den ſtroom opdouwen. *Pouſſer un vaiſſeau contre le courant, le faire avancer avec une gaffe.*
OPDRAAGEN. *w. w.* om hoog draagen. *Faire monter, porter en haut.*
Hij droeg dat de trappen op zonder ruſten. *Il porta cela au haut des montées ſans ſe repoſer, ſans reprendre haleine.*
*Opdraagen. Toeeigenen. *Dédier, adreſſer, conférer.*
Den Koning een boek opdraagen. *Dédier un livre au Roi.*
Aan wien zal men 't opperbevel van 't leger opdraagen? *A qui confiera-t-on le commandement de l'armée?*
*Zig opdraagen, zig verloven of overgeeven. *Se dévouer ou ſe donner à quelqu'un, ſe vouer à lui.*
Zig ten dienſte van God opdraagen. *Se dévouer ou ſe vouer à Dieu, ſe conſacrer à ſon ſervice.*
Zig ten dienſte van 't Gemeenebeſte opdraagen. *Se dévouer au bien de l'Etat, ſe vouer à la Patrie, ſe ſacrifier pour le bien commun.*
*Opdragen, overgeeven, overdraagen. *Transporter, donner.*
Zijn goed aan zijne Kinderen opdraagen. *Transporter ou donner ſon bien à ſes enfants.*
OPDRAAIJEN. *w. w.* open draaijen. *Ouvrir en tournant.*
OPDRAGT. z. v. Opdragtbrief, toeëigening. *Dédicace, épître dédicatoire.*
Opdragt, verloving, overgeving. *Dévouement, vœu, engagement, réſignation.*
Opdragt van zig zelven aan God. *Dévouement de ſoi-même à Dieu.*
Opdragt, overdragt. *Tranſport.*
Ik kan de opdragt van mijn gekogte huis, land, enz. niet krijgen. *Je ne puis avoir le tranſport de la maiſon, de la terre que j'ai achetée.*
Iemand opdragt van zijn huis of land doen. *Tranſporter à quelqu'un ſa maiſon ou ſa terre.*
Opdragt van zijn goed aan zijne kinderen. *Tranſport de ſon bien à ſes enfants.*
Opdragt. *zie* opdragtigheid.
OPDRAGTIG. *bijv. w. Enflammé, couperoſé, enluminé.*
Een opdragtig aangezigt. *Un viſage enflammé ou enluminé, couperoſé.*
Opdragtigheid. z. v. *Rougeur du viſage, enluminure du viſage, boutons au viſage.*
OPDRIESCHEN. *w. w.* Uit den afgrond doen voorkoomen. Opvlocken. *Evoquer.*
De geeſten der verſtorvenen opdrieſchen. *Evoquer les manes des trépaſſés.*
OPDRIJVEN. *w. w.* opwaarts of naar boven drijven. *Pouſſer ou chaſſer en haut.*
Opdrijven. *g. w.* opwaarts drijven. *Venir ſur l'eau.*
Het lijk quam opdrijven na dat het drie dagen onder geweeſt was. *Le cadavre vint ſur l'eau après avoir été trois jours au fond.*
‡ OPDRILLEN. *w. w.* opſmukken, opſchikken. *Accoutrer, orner, parer.*
OPDRINGEN. *w. w.* opwaarts dringen. *Preſſer, pouſſer en haut, contraindre.*
*Opdringen, aandringen. *Contraindre en preſſant ou en inſiſtant fort.*
*Iemand iets opdringen of aandringen. *Preſſer quelqu'un d'accepter une choſe, le contraindre de la prendre ou de la faire.*
*Opdringen, aantijgen. *Accuſer, forcer de reconnoître.*
*De meid drong hem 't kind op. *La ſervante le contraignit ou l'obligea de ſe reconnoître père de l'enfant.*
**Iemand eenig gevoelen opdringen. *Inſinuer fortement quelque opinion à quelqu'un, le vouloir convaincre d'avoir certains ſentiments.*
OPDRINKEN. *w. w.* Uitdrinken, *Boire tout, vuider le verre ou le gobelet.*
Al den drank opdrinken. *Boire ou avaler toute la boiſſon, tout le breuvage.*
Opdrinken, uitzuigen, verzwelgen. *Attirer à ſoi en ſuçant, ſucer.*
't Zand dronk al 't water op. *Le ſable attira ou but toute l'eau.*
OPDROOGEN. *w. w.* opdweilen, droog maaken. *Secher, eſſuyer.*
Opdroogen. *g. w.* Droog worden. *Sécher, ſe ſecher.*
De wegen beginnen op te droogen. *Les chemins commencent à ſe ſecher.*
De wonde begint op te droogen. *La playe ſe ſeche.*
OPDRUISTIG. *zie* opdragtig.
Opdruiſtigheid. *zie* opdragtigheid.
OPDUWEN. *zie* opdouwen.
OPDWEILEN. *w. w.* Den vloer opdweilen. *Enlever de deſſus un plancher ou un pavé avec un morceau de groſſe toile ou de bayette l'eau dont on ſe ſert pour le nettoyer.*

O P E.

OPE, open. *zie* Open.
OPEETEN. *w. w.* Heel en al eeten. *Manger tout, manger entiérement.*
Alles opeeten wat 'er op tafel koomt, alles opeeten wat men ziet. *Avaler tout ce qu'on apporte ſur la table, dévorer tout ce qu'on voit.*
Hij wierd in 't woud van de beeren opge-

Digitized by Google

opgegeten. *Il fut dévoré ou mangé des ours dans le bois.*
Herodes is van de wormen opgegeeten. *Hérode a été rongé ou mangé des vers.*
* Al zijn goed opeeten. *Manger tout son bien, dépenser tout son bien.*
* Den armen opeeten of onderdrukken. *Manger les pauvres, sucer le sang des pauvres, les ruiner.*
* Opeeten, verdouwen, verdraagen. *Digérer, souffrir, endurer.*
* Ik kan niet opeeten dat men mij zoo handeld. *Je ne saurois souffrir qu'on me traite ainsi, je ne saurois digérer ces traitemens-là.*
* Zij moest dat voor zuiker opeeten, zij moest dat gewillig verdraagen. *Il fallut qu'elle digérât cela, il lui fallut avaller cela doux comme lait.*

OPEISCHEN. *w. w.* Tot de overgaave vorderen. *Sommer de se rendre.*
Eene stad of vesting opeischen. *Sommer une ville ou un fort de se rendre.*
Opeisching. *z. v.* Vordering tot de overgaave. *Sommation, demande.*
De opeisching der stad is nog niet geschied. *On n'a pas encore sommé la ville de se rendre, la sommation de la ville n'est pas encore faite.*

OPEN. *bijv. w.* onverdekt. *Ouvert, découvert, à découvert.*
Eene opene schuit, een open wagen, kar, enz. *Un bateau ou un chariot découvert, une charette découverte.*
Open veld. *z. g. Rase campagne.*
Open, ongesloten. *Ouvert, qui n'est pas fermé.*
Met opene deuren, vensteren, enz. *A portes ouvertes, à fenêtres ouvertes, &c.*
De deur staat open, half open, met eene reet open, enz. *La porte est ouverte, la porte est à demi ouverte, est entr'ouverte &c.*
't Boek leid open. *Le livre est ouvert.*
Eene opene stad, eene stad zonder muuren en wallen. *Une ville ouverte, ville sans murailles & sans remparts.*
Open. *bijv. w.* onverzegeld. *Ouvert, sans cachet.*
Opene brieven des Konings. *Lettres patentes du Roi.*

OPENBAAR. *bijv. w.* Kennelijk, bekend, waereldkundig, blijkbaar. *Public, connu, authentique.*
Die zaak is openbaar. *Cette affaire est publique, la chose est connue, évidente ou manifeste.*
Iets openbaar of rugtbaar maaken. *Rendre une chose publique, la publier, la divulguer.*
In 't openbaar verschijnen. *Paroître en public, s'exposer au grand jour.*
Iemand een openbaar getuigenis geven. *Rendre un témoignage authentique à quelqu'un.*
Openbaare vergadering houden. *Tenir des assemblées publiques..*
Dat is een openbaare dief. *C'est un voleur manifeste, un larron reconnu.*

OPENBAAREN. *w. w.* Bekend maaken, verkondigen. *Publier, révéler, déclarer, divulguer.*
Een geheim openbaaren. *Publier ou révéler un secret, le divulguer.*
Iemand zijn hart openbaaren. *Ouvrir son cœur à quelqu'un, lui déclarer ses secrets.*
De tijd openbaart alles. *Le temps manifeste ou découvre tout.*
God openbaart den menschen zijnen wil. *Dieu révèle ou déclare sa volonté aux hommes.*
Zig openbaaren, te voorschijn komen. *Se montrer, se dévoiler, se developper, paroître.*
Die zaak zal zig wel openbaaren. *Cette affaire-là se dévoilera bien, la vérité de cette affaire-là se montrera bien.*

Openbaring. *z. v.* Bekendmaking, ontdekking. *Révélation, manifestation.*
Eene goddelijke openbaring. *Une révélation divine.*
De openbaring der goddelijke verborgenheden. *La manifestation des mystères divins.*
Göddelijke openbaringen hebben. *Avoir des révélations ou des inspirations divines.*
De openbaaring van Johannes. *Les révélations de Saint Jean, l'Apocalypse.*

Openbaarlijk. *bijw.* In het openbaar. *Publiquement, en public, ouvertement.*
Iemand openbaarlijk beschuldigen. *Accuser quelqu'un publiquement.*
Men zegt openbaarlijk, dat het des Stadvoogds schuld is. *On dit publiquement ou ouvertement que c'est la faute du Gouverneur.*

OPENDOEN. *w. w.* Openen, ontsluiten. *Ouvrir.*
De poorten voor den vijand opendoen. *Ouvrir les portes aux ennemis.*

OPENEN. *w. w.* ontsluiten, opdoen. *Ouvrir.*
Eene deur, eenen brief, enz. openen. *Ouvrir une porte, une lettre, &c.*
Den mond openen. *Ouvrir la bouche.*
Eene ader openen. *Ouvrir une veine, faire une saignée, saigner.*
Een lijk openen. *Ouvrir le corps d'une personne morte.*
De gelederen openen. *Krijgskund. woord. Ouvrir les rangs, terme de guerre.*
De loopgraven openen. *Ouvrir la tranchée.*
De ooren openen. *Ouvrir les oreilles.*
Den veldtogt openen. *Ouvrir la campagne.*
Eene vles openen, de kurk van eene vles afdoen. *Oter le bouchon d'une bouteille, décoiffer une bouteille.*
* Openen. Verklaaren, uitleggen. *Exposer, expliquer, faire entendre.*
Iemand de H. Schrift openen. *Expliquer l'Ecriture Sainte à quelqu'un.*
Iemand den weg ter heerlijkheid openen of aanwijzen *Montrer ou tracer à quelqu'un le chemin de la gloire.*
Iemand zijn hart openen of openbaaren. *Ouvrir son cœur à quelqu'un, lui confier son secret.*

OPENGAAN. *w. w.* opgaan, zig ontsluiten. *S'épanouïr, s'ouvrir.*
Alle de bloemen zijn door de zon open gegaan. *Toutes les fleurs ont été épanouïes par le Soleil.*
De deur gaat open. *La porte s'ouvre.*
De knoppen der boomen beginnen open te gaan. *Les boutons des arbres commencent à s'ouvrir ou à s'épanouïr.*
* Zijn hart gaat open als hij van haar hoort spreeken. *Il ne se sent pas de joye lorsqu'il entend parler d'elle.*

OPENHARTIG. *bijv. w.* Die zijne gedagten ligt openbaart. *Franc, sincére, de bonne foi, qui découvre facilement ses pensées.*
Eene openhartige Juffer. *Une Demoiselle sincére ou de bonne foi.*
Hij is al te openhartig. *Il a le cœur trop ouvert, il est trop sincére, il découvre trop facilement ses pensées.*

Openhartiglijk. *bijw.* Regtuit, ronduit. *Franchement, librement, rondement.*
Openhartiglijk de waarheid zeggen. *Dire franchement ou sincérement la vérité.*

OPENHOF. *z. g.* opene tafel. *Cour ouverte, table ouverte.*
De Vorst houd open hof. *Le Prince tient table ouverte.*

OPENING. *z. v.* Gat. *Ouverture, trou.*
Eene opening maaken. *Faire une ouverture, faire un trou, faire une incision.*
Opening van een lijk. *Ouverture d'un corps mort.*
Opening van eenen laatsten wil. *Ouverture d'un testament.*
Opening van den veldtogt. *Ouverture de la campagne.*
* Opening, ligt, verklaaring. *Ouverture, lumière, explication.*
Iemand eenige opening van zaaken geeven. *Donner à quelqu'un quelque ouverture des choses, lui en donner quelques lumières.*
Tot opening, tot verstand of verklaring. *Pour l'intelligence, pour l'explication.*
Dus verre tot opening van den text. *Nous avons jusqu'ici donné l'intelligence du texte.*

OPENLEGGEN. *w. w.* Vertoonen. *Exposer, mettre devant les yeux.*

OPENLEGGER. *z. m. Exposant, terme de Palais.*

OPENMAAKEN. *zie* opdoen.

OPENSLAAN. *w. w.* Een boek openslaan. *Ouvrir un livre.*

OPENSTAAN. *g. w.* open zijn. *Etre ouvert.*
Openstaan. *Etre vacant, vaquer.*
Openstaande. *bijv. w. Vacant.*
Een openstaand ampt. *Une charge vacante.*
Eene openstaande rekening. *Un compte qui n'est pas liquidé ou soldé.*

OPENLIJK. *bijw.* openbaarlijk. *Publiquement, d'une manière ouverte, ouvertement.*

OPF. OPG.

OPFEILEN. *zie* Dweilen of feilen.

OPFLIKKEN. *w. w. Farder les choses qu'on vend, comme font aujourd'hui les fripiers, regratter.*

OPGAAN. *g. w.* opklimmen. *Monter, aller en haut.*
Den berg, de trappen, enz. opgaan. *Monter la montagne, les degrés ou l'escalier.*
Opgaan, zig boven de kimmen vertoonen. *Se lever, paroître sur l'horizon.*
De zon zal haast opgaan. *Le soleil se lévera bientôt.*
Opgaan, zig ontsluiten. *S'épanouïr, s'ouvrir, s'étendre.*
De deur ging van zelve op. *La porte s'ouvrit d'elle-même.*
De roozenknoppen zullen haast opgaan. *Les boutons de roses s'épanouïront bientôt.*
Opgaan, opgegeeten worden. *Se consumer, être mangé ou être consumé.*
Hij vreesde dat zijn voorraad zou opgaan. *Il craignoit que ses provisions ne se consumassent.*
Opgaande. *bijv. w.* Een opgaande brug of valbrugge. *Pont levis.*
Opgaande of jonge boomen. *De jeunes arbres.*
Een steil opgaande berg. *Une montagne roide à monter, montagne droite.*
Opgaande, opklimmende. Als, de opgaande zon. *Le Soleil levant.*
* De opgaande zon aanbidden. *Faire sa cour à un homme qui commence à venir en crédit.*

OPGAAREN of opgaderen. *w. w.* opzamelen. *Recueillir, rassembler.*
Alle de verstrooide stukken opgaderen. *Recueillir ou rassembler toutes les pièces différentes, tous les morceaux éparpillés.*
De knorrige ouderdom is altoos bezig

Digitized by Google

met opgaderen. *La vieilleſſe chagrine inceſſamment amaſſe.*

Opgadering. z. v. opzameling. *Amas, ramas, recueil, aſſemblage.*

OPGANG. z. m. Trap, klif. *Eſcalier, degré, montée.*

Dat huis heeft eenen ruimen opgang. *Cette maiſon a un large eſcalier ou degré.*

Opgang, weg waar door men opgaat. *Le chemin par où l'on monte.*

De opgang van eenen berg. *Le chemin par où l'on monte ſur une montagne.*

Opgang, het opgaan, het opklimmen. *L'action de monter.*

De opgang van den berg valt hem zwaar. *La montagne lui fait de la peine à monter, il a de la peine à gagner le haut de la montagne.*

Opgang. *Progrès, réuſſite, ſuccès.*

Zijne wapenen hadden veel opgang. *Ses armes firent bien des progrès.*

Zijne vaerzen hebben geen opgang. *Ses vers ne réuſſiſſent point, ils ſont peu recherchés, ils ne ſont pas eſtimés.*

Die onderneeming zal geen opgang hebben. *Cette entrepriſe n'aura point de ſuccès.*

Opgang, het oprijzen, het opgaan. *L'orient, l'action du ſoleil qui ſe léve, le lever.*

De opgang der zonne. *Le léver du ſoleil, le ſoleil levant,*

Van der zonnen opgang tot den ondergang. *De l'orient juſqu'à l'occident, d'un bout du monde juſqu'à l'autre, depuis l'endroit où le ſoleil ſe léve juſqu'à celui où il ſe couche, depuis le levant juſqu'au couchant.*

Vondel heeft de heerlijkheid der Kerke beſchreeven in haaren opgang en voortgang. *Vondel à décrit la gloire de l'Egliſe dans ſon commencement & dans ſon accroiſſement.*

De op- en afgang der zee, eb en vloed. *Le flux & reflux de la mer.*

OPGEBEETEN. *zie* opgebeeten.

OPGEBELD. *d. w.* Van opbellen. *zie* opbellen.

OPGEBETEN. *d. w.* Van opbijten. *zie* opbijten.

OPGEBEURD. *d. w.* Van opbeuren. *Levé, ſoulevé.*

OPGEBIEGT. *d. w.* Van opbiegten. *Avoué, confeſſé.*

OPGEBLAAZEN of opgeblazen. *d. w.* Van opblaazen. *Bouſi, enflé, gonflé, bourſouflé, plein de vent.*

Opgeblaazene darmen. *Des boyaux enflés.*

* Opgeblaazen, trots, hovaerdig, hoogmoedig. *Orgueilleux, enflé ou bouſi d'orgueil, arrogant, vain.*

Een opgeblaazen menſch. *Un homme orgueilleux, une femme orgueilleuſe, un arrogant, un fanfaron, &c.*

Opgeblazenheid. z. v. Trotsheid, vermetelheid. *Orgueil, arrogance, vanité.*

OPGEBLEVEN of opgebleeven. *d. w.* Van opblijven. *zie* opblijven.

OPGEBOBBELD. *d. w.* Van opbobbelen. *zie* opgeborreld.

OPGEBOEID. *d. w.* Van opboeijen.

Een opgeboeid ſchip. *Un vaiſſeau dont on a relevé les bords.*

Een ſchip dat agter hoog opgeboeid is. *Un vaiſſeau en buche ou un vaiſſeau enbuché.*

OPGEBOGEN. *d. w.* Van opbuigen. *zie* opbuigen.

OPGEBONDEN. *d. w.* Van opbinden, opgegord. *Trouſſé, lié.*

Met opgebondene kleederen. *Avec des habits trouſſés ou retrouſſés.*

De wijngaard is opgebonden. *La vigne eſt miſe en eſpalier.*

Een net opgebonden boek. *Un livre proprement relié.*

OPGEBOGEN. *zie* opgeboogen.

OPGEBORRELD. *d. w.* Van opborrelen. *Bouillonné, &c.*

OPGEBORSTEN. *d. w.* Van opberſten. *Fendu, crevaſſé, crevé, entr'ouvert.*

OPGEBOUWD. *d. w.* Van opbouwen. *Rebâti, réparé, cultivé, fortifié.*

OPGEBRAGT of opgebrogt. *d. w.* Van opbrengen. *Mené ou porté en haut, élevé, nourri, fourni, ſervi ſur table.*

OPGEBROKEN of opgebrooken. *d. w.* Van opbrecken. *Forcé, rompu avec violence, décampé, &c.*

OPGECIERD. *d. w.* Van opcieren. *Paré, orné, embelli, ajuſté.*

OPGEDAAGD. *d. w.* Van opdaagen. *Paru, &c.*

OPGEDAAN. *d. w.* Van opdoen. *zie* opdoen.

OPGEDEKT. *d. w.* Van opdekken. *Couvert par deſſus.*

OPGEDEUND. *d. w.* Van opdeunen. *Entonné, &c.*

OPGEDIEND. *d. w.* Van opdienen. *zie* opgediſt.

OPGEDIGT. *d. w.* Van opdigten. *zie* opdigten.

OPGEDIST. *d. w.* Van opdiſſen. *Servi ſur table.*

OPGEDOBBERD. *d. w.* Van opdobberen. *zie* opgeborreld.

OPGEDOKT. *d. w.* Van opdokken. *zie* opdokken.

OPGEDOLVEN. *d. w.* Van opdelven. *Déterré, tiré de terre.*

OPGEDONDERD. *d. w.* Van opdonderen. *zie* opdonderen.

OPGEDOUWD. *d. w.* Van opdouwen. *Pouſſé fortement en haut.*

OPGEDRAAGEN. *d. w.* Van opdraagen. *Porté en haut, dédié, offert.*

OPGEDRAAID. *d. w.* Van opdraaijen. *Ouvert en tournant.*

OPGEDREVEN of opgedreeven. *d. w.* Van opdrijven. *Venu ſur l'eau, ſurnagé.*

OPGEDRIEST. *d. w.* Van opdrieſſchen. *Evoqué.*

OPGEDRILD. *d. w.* Van opdrillen. *Orné, paré, ajuſté.*

‡ Zij was koddig opgedrild. *Elle étoit miſe d'une maniére groteſque.*

OPGEDRONGEN. *d. w.* Van opdringen. *Preſſé, pouſſé avec force, introduit par la force, intrus.*

OPGEDRONKEN. *d. w.* Van opdrinken. *zie* opdrinken.

OPGEDROOGD. *d. w.* Van opdroogen. *Seché, eſſuyé.*

OPGEDUWD. *d. w.* Van opduwen. *zie* opgedouwd.

OPGEDWEILD. *d. w.* Van opdweilen. *Seché avec un linge, parlant du pavé, du plancher, &c.*

OPGEEISCHT. *d. w.* Van opeiſchen. *Redemandé, ſommé.*

OPGEEVEN. *w. w.* Voorſtellen. *Propoſer.*

Hij heeft mij een vraagſtuk opgegeeven dat ik niet oploſſen kan. *Il m'a propoſé un problême que je ne puis réſoudre.*

Opgeeven, overgeeven, wanhoopend ſtellen. *Délaiſſer, abandonner, déſeſpérer.*

De Geneesheer heeft den zieken opgegeeven. *Le Médecin a abandonné le malade.*

Ik kan dat raadzel niet raaden, ik geef het op. *Je ne ſaurois deviner cette énigme, je le quite, je me rens.*

Ik geef het op. *Je quite la partie.*

Eene ſtad opgeeven. *Rendre une ville.*

Den moed opgeeven. *Perdre courage, abandonner la partie.*

Iemands naam, goed, enz. opgeeven. *Enroller ou enrégiſter le nom, les biens, &c. de quelqu'un.*

De vogel kon zig niet opgeeven, kon niet opvliegen. *L'oiſeau ne put voler en haut.*

Opgeeven, oprijzen. *Se lever.*

Dat deeg geeft niet op, rijſt niet op. *Cette pâte ne ſe léve pas comme il faut.*

* Opgeven, opſnijen, pochen. *Se vanter, ſe glorifier.*

Opgeeven. *Drukkers w.* De inkt op vormen doen. *Mettre l'encre ſur les formes, toucher les formes avec les boules ou avec l'encre.*

Opgeeving. z. v. overgeeving. *Reddition.*

ONGEFEILD. *d. w.* Van opfeilen. *zie* opgedweild.

OPGEFLIKT. *d. w.* Van opflikken. *Recouſu, rapetaſſé.*

OPGEGAAN. *d. w.* Van opgaan. *zie* opgaan.

OPGEGEETEN. *zie* opgegeten.

OPGEGEEVEN. *zie* opgegeven.

OPGEGEST. *d. w.* Van opgeſten. *zie* opgegiſt.

OPGEGETEN. *d. w.* Van opeeten. *Mangé entiérement, conſumé, avalé.*

OPGEGEVEN. *d. w.* Van opgeeven. *zie* opgeeven.

OPGEGIST. *d. w.* Van opgiſten. *Travaillé, bouilli, écumé.*

OPGEGOOTEN. *zie* opgegoten.

OPGEGORD. *d. w.* Van opgorden. *Retrouſſé avec une ceinture, &c.*

OPGEGOTEN. *d. w.* Van opgieten. *Verſé deſſus.*

OPGEGRAVEN of opgegraaven. *d. w.* Van opgraaven. *Déterré, tiré de terre.*

OPGEGREPEN of opgegreepen. *d. w.* Van opgrijpen. *zie* opgrijpen.

OPGEGROEID. *d. w.* Van opgroeijen. *Cru par deſſus.*

OPGEHAALD. *d. w.* Van ophaalen. *Rebauſſé.*

OPGEHANGEN. *d. w.* Van ophangen. *Pendu.*

OPGEHEEVEN. *d. w.* Van opheffen. *Relevé.*

OPGEHEFT. *zie* opgeheeven.

OPGEHEKELD. *d. w.* Van ophekelen. *Serancé.*

OPGEHELDERD. *d. w.* Van opheldéren. *Eclairci, mis dans un plus grand jour.*

OPGEHEMELD. *d. w.* Van ophemelen. *zie* ophemelen.

OPGEHEVEN. *zie* opgeheeven.

OPGEHIJST. *d. w.* Van ophijzen of ophiſſen. *Guindé, biſſé.*

OPGEHOLPEN. *d. w.* Van ophelpen. *Relevé, mis debout.*

OPGEHOOGD. *d. w.* Van ophoogen. *Rebauſſé, relevé, élevé davantage.*

OPGEHOOPT. *d. w.* Van ophoopen. *Entaſſé.*

De maat was opgehoopt. *La meſure étoit comble.*

OPGEHOORD. *d. w.* Van ophooren. *zie* ophooren.

OPGEHOUDEN. *d. w.* Van ophouden. *zie* ophouden.

OPGEHULD. *d. w.* Van ophullen. *Coiffé.*

OPGEHUTZELD. *d. w.* Van ophutzelen. *zie* ophutzelen.

OPGE-

Digitized by Google

OPGEJAAGD. *d. w.* Van opjaagen. *zie* opjaagen.

OPGEKEEKEN. of opgekeken. *d. w.* Van opkijken. *Regardé en haut.*

OPGEKLAARD. *d. w.* Van opklaaren. *Eclairci.*

OPGEKLAUTERD. *d. w.* Van opklauteren. *Grimpé.*

OPGEKLOMMEN. *d. w.* Van opklimmen. *Monté.*

OPGEKLOPT. *d. w.* Van opkloppen. *Reveillé par du bruit.*

OPGEKLOVEN of opgeklooven. *d. w.* Van opkluiven. *Rongé entiérement.*

OPGEKNOOPT. *d. w.* Van opknoopen. *Relevé par un nœud, noué par embas.*

Opgeknoopt, gehangen. *Pendu.*

OPGEKOESTERD. *d. w.* Van opkoesteren, opgequeekt. *Elevé, nourri.*

Opgekoesterd in alle geleerdheid. *Elevé en toute sorte de sciences, instruit dans toutes les belles choses.*

OPGEKOFT of opgekogt. *d. w.* Van opkoopen. *Acheté.*

Hij heeft het koorn dat in 't land was opgekogt. *Il a acheté tout le bled du pays.*

OPGEKOOKT. *d. w.* Van opkooken. *Bouilli à grands bouillons.*

OPGEKOOMEN. *d. w.* Van opkoomen. *zie* opkoomen.

OPGEKORT. *d. w.* Van opkorten. *Accourci, balayé, &c.*

OPGEKRAAMD. *d. w.* Van opkraamen. *zie* opkraamen.

OPGEKRABD. *d. w.* Van opkrabben. *Ouvert à force ee grater.*

Opgekrabd. *Plaatsuiden w. Regraté.*

Eene oude opgekrabde plaat. *Une vieille planche regratée.*

OPGEKRETST. *d. w.* Van opkretzen. *Egratigné*

OPGEKROMPEN. *d. w.* Van opkrimpen. *Retiré, parlant des nerfs.*

OPGEKROPEN of opgekroopen. *d. w.* Van opkruipen. *Monté en rampant.*

OPGEKROPT. *d. w.* Van opkroppen. *zie* opkroppen.

OPGEKRUID. *d. w.* Van opkruijen. *zie* opkruijen.

OPGEKRULD. *d. w.* Van opkrullen. *Frisé.*

OPGEKWEEKT. *d. w.* Van opkweeken. *zie* opgequeekt.

OPGEKWIKT. *d. w.* Van opkwikken. *zie* opgequikt.

OPGELAADEN of opgelaaden. *d. w.* Van oplaaden. *Chargé.*

OPGELANGD. *d. w.* Van oplangen. *zie* oplangen.

OPGELD. *z. g. Surplus, argent de surplus, agio.*

Hoe veel opgeld doen de Fransche Pistoletten? *De combien est le surplus des Louis d'or, combien font-ils d'agio?*

OPGELEZEN. *d. w.* Van opleezen. *zie* opleezen.

OPGELEGD of opgeleid. *d. w.* van opleggen. *Chargé, condamné. zie* opleggen.

OPGELET. *d. w.* Van opletten. *zie* opletten.

OPGELEUND. *d. w.* Van opleunen. *Appuyé.*

OPGELEZEN. *zie* opgeleezen.

OPGELIGT. *d. w.* Van opligten. *Levé, élevé, soulevé, haussé.*

OPGELOKEN of opgelooken. *d. w.* Van opluiken. *zie* opluiken.

OPGELOPEN of opgeloopen. *d. w.* Van oploopen. *zie* oploopen.

OPGELOST. *d. w.* Van oplossen. *Résolu.*

Hij heeft het vraagstuk opgeloft. *Il a résolu le problême.*

OPGELUISTERD. *d. w.* Van opluisteren. *Lustré, &c.*

OPGEMAAKT. *d. w.* Van opmaaken. Voltooid. *Achevé.*

Opgemaakt, aangezet. *Incité, apposté.*

Opgemaakt, opgeflikt. *Fardé.*

Hij heeft die oude prullen wat opgemaakt. *Il a un peu fardé ces vieilles nipes.*

OPGEMETZELD. *d. w.* Van opmetzelen. *zie* opmetzelen.

OPGENAAID. *d. w.* Van opnaaijen. *Racourci, remplié.*

OPGENESTELD. *d. w.* Van opneftelen. *Retroussé avec des éguillettes.*

OPGENOMEN of opgenoomen. *d. w.* Van opneemen, opgeheeven. *Ravi, relevé.*

Opgenomen van blijdschap. *Ravi de joye.*

Opgenomen, geleend. *Emprunté.*

Het zijn opgenomene penningen daar hij mede speelt. *Ce sont des deniers empruntés qui roulent chez lui.*

OPGEOFFERD. *d. w.* Van opofferen. *Offert, présenté, sacrifié.*

OPGEPAKT. *d. w.* Van oppakken. *Empaqueté.*

OPGEPAST. *d. w.* Van oppassen. *zie* oppassen.

OPGEPIKT. *d. w.* Van oppikken. *Becqueté, pris avec le bec.*

OPGEPLAKT. *d. w.* Van opplakken. *Collé dessus.*

OPGEPLENGD. *d. w.* Van opplengen. *Versé dessus.*

OPGEPLOEGD. *d. w.* Van opploegen. *zie* omgespit.

OPGEPOETST. *d. w.* Van oppoetzen. *zie* opgeschikt.

OPGEPRONKT. *d. w.* Van oppronken. *Paré, orné, ajusté.*

OPGEPROPT. *d. w.* Van oppropen. *Rempli, entassé.*

OPGEPUILD. *d. w.* Van oppuilen. *zie* oppuilen.

OPGEQUEEKT. *d. w.* Van opqueeken. *Nourri, élevé, restauré.*

OPGEQUIKT. *d. w.* Van opquikken. *zie* opgedrild.

OPGERAAKT. *d. w.* Van opraaken. *zie* opraaken.

OPGERAAPT. *d. w.* Van opraapen. *Ramassé.*

OPGERAMEID. *d. w.* Van oprameijen. *Battu à coups de bélier.*

OPGEREEKEND. *zie* opgerekend.

OPGEREETEN. *zie* opgereten.

OPGEREEZEN. *zie* opgerezen.

OPGEREGT. *d. w.* Van opregten. *Erigé, dressé, élevé, bâti, relevé.*

OPGEREKEND. *d. w.* Van oprekenen. *Supputé, compté, calculé.*

OPGEREKT. *d. w.* Van oprekken. *Allongé, étendu.*

OPGERETEN. *d. w.* Van oprijten. *Déchiré, fendu, entr'ouvert.*

OPGEREZEN. *d. w.* Van oprijzen. *zie* oprijzen.

Een storm quam opgerezen. *Il survint une tempête.*

OPGERIGT. *d. w.* Van oprigten. *zie* opgeregt.

OPGERISPT. *d. w.* Van oprispen. *zie* oprispen.

OPGERITST. *d. w.* Van opritzen. *Excité, incité, poussé.*

OPGEROEID. *d. w.* Van Oprocijen. *Ramé contre le courant.*

OPGEROEPEN. *d. w.* Van oproepen. *Nommé, appellé, proclamé.*

OPGEROKKEND. *d. w.* Van oprokkenen. *Enquenouillé, excité, incité, poussé.*

OPGEROLD. *d. w.* Van oprollen. *Roulé dessus, &c.*

OPGEROOID. *d. w.* Van oprooijen. *zie* opgeruid.

OPGEROOSTERD. *d. w.* Van oproosteren. *Rôti sur le gril, grillé.*

OPGERUID. *d. w.* Van opruijen. *Animé, excité.*

Hij heeft het volk tegen zijnen Opperheer opgeruid. *Il a excité le peuple contre son Souverain.*

OPGERUIMD. *d. w.* Van opruimen. *Débarrassé, vuidé, arrangé.*

OPGERUKT. *d. w.* Van oprukken. *Ouvert avec violence.*

OPGERUST. *d. w.* Van opruften. *zie* opgeleund.

OPGESCHAAKELD. *zie* opgeschakeld.

OPGESCHAATERD. *zie* opgeschaterd.

OPGESCHAFT. *d. w.* Van opschaffen. *Servi sur la table.*

OPGESCHAKELD. *d. w.* Van opschakelen. *zie* opschakelen.

OPGESHATERD. *d. w.* Van opschateren. *Eclatté de rire.*

OPGESCHEEPT. *d. w.* Van opscheepen. Ik ben altijd met dien man opgescheept. *Je suis toujours embarrassé de cet homme-là, c'est homme-là m'obsède toujours.*

‡ Die met den duivel opgescheept is moet 'er mede overvaaren. *Spreekwoord. Où la chévre est attachée, il faut qu'elle y broute.* Proverbe.

OPGESCHEPT. *d. w.* Van opscheppen. *Tiré du pot, &c. levé avec la pelle, &c.*

OPGESCHERPT. *d. w.* Van opscherpen. *Aiguisé, excité, incité, animé, poussé.*

OPGESCHEURD. *d. w.* Van opscheuren. *Ouvert en déchirant.*

OPGESCHIKT. *d. w.* Van opschikken, opgetooid. *Ajusté, paré, orné.*

OPGESCHOEID. *d. w.* Van opschoeijen. *zie* opschoeijen.

OPGESCHOKT. *d. w.* Van opschokken. *zie* opgeflokt.

OPGESCHOMMELD. *d. w.* Van opschommelen. *Cherché, fouillé, &c.*

OPGESCHOOID. *d. w.* Van opschooijen. *Mendié, gueusé.*

OPGESCHOOREN. *zie* opgeschoren.

OPGESCHOOTEN. *zie* opgeschoten.

OPGESCHOOVEN. *zie* opgeschoven.

OPGESCHOPT. *d. w.* Van opschoppen. *Levé avec la pelle.*

OPGESCHOREN. *d. w.* Van opscheeren. *Taillé, rogné, rasé, tondu.*

OPGESCHORT. *d. w.* Van opschorten. *Troussé, retroussé, différé.*

Zij had haare rokken opgeschort. *Elle avoit retroussé ses jupes.*

Hij heeft zijne reize opgeschort. *Il a différé son voyage.*

OPGESCHOTELD. *d. w.* Van opschotelen. *Dressé ou mis dans les plats.*

OPGESCHOTEN. *d. w.* Van opschieten. *zie* opschieten.

OPGESCHOVEN. *d. w.* Van opschuiven. *Ouvert en poussant ou en tirant.*

OPGESCHRABD. *d. w.* Van opschrabben. *Déchiré en gratant.*

OPGESCHREVEN of opgeschreeven. *d. w.* Van opschrijven. *Mis par écrit, emollé.*

OPGESCHROBD. *d. w.* Van opschrobben. *zie* opschrobben.

OPGESCHROKT. *d. w.* Van opschrokken. *zie* opgeflokt.

OPGESCHUD. *d. w.* Van opschudden. *Secoué, remué.*

OPGESCHUIMD. *d. w.* Van opschuimen. *Ecumé, &c.*

OPGESCHUPT. *d. w.* Van opschuppen. *zie* opgeschopt.

OPGE-

Digitized by Google

OPGESCHUT. *d. w.* Van opſchutten. *Retenu ou arrêté par des écluſes.*

OPGESLAAGEN of opgeſlagen. *d. w.* Van opſlaan. *zie* opſlaan.

OPGESLIKT. *d. w.* Van opſlikken. *zie* opgeſlokt.

OPGESLOKT. *d. w.* Van opſlokken. *Englouti, avallé, abſorbé.*

OPGESLOTEN. *d. w.* Van opſluiten. *Enfermé ſous la clé.*

* In dat leerſtuk zijn veele geheimenisſen opgeſlooten. *Ce dogme renferme bien des myſtères.*

OPGESLORPT. *d. w.* Van opſlorpen. *zie* opgeſlokt.

OPGESLOTEN. *zie* opgeſlooten.

OPGESLURPT. *d. w.* Van opſlurpen. *zie* opgeſlorpt en opgeſlokt.

OPGESMEERD. *d. w.* Van opſmeeren. *Oint par deſſus.*

OPGESMEETEN. *d. w.* Van opſmijten. *Jetté en haut.*

OPGESMUIGD. *d. w.* Van opſmuigen. *Mangé à la dérobée.*

OPGESMUKT. *d. w.* Van opſmukken. *zie* opgeſchikt.

* Eene opgeſmukte reden. *Un diſcours ampoulé.*

OPGESNAPT. *d. w.* Van opſnappen. *Mangé goulument.*

OPGESNEDEN of opgeſneeden. *d. w.* Van opſnijden. *Entamé.*

OPGESNOVEN of opgeſnooven. *d. w.* Van opſnuiven. *zie* opſnuiven.

OPGESPALKT. *d. w.* Van opſpalken. *Ouvert, tenu ouvert, fendu, élargi.*

Eene opgeſpalkte keel. *Une gueule béante.*

OPGESPANNEN. *d. w.* Van opſpannen. *Tendu, bandé.*

OPGESPARD. *d. w.* Van opſparren. *zie* opgeſpalkt.

OPGESPELD. *d. w.* Van opſpelden. *Attaché avec des épingles.*

OPGESPERD. *d. w.* Van opſperren. *zie* opgeſpalkt.

OPGESPEURD. *d. w.* Van opſpeuren. *zie* opſpeuren.

OPGESPIT. *d. w.* Van opſpitten. *zie* omgeſpit.

OPGESPLETEN of opgeſpleeten. *d. w.* Van opſplijten. *Fendu, ſéparé.*

OPGESPOELD. *d. w.* Van opſpoelen. *zie* opſpoelen.

OPGESPOORD. *d. w.* Van opſpooren. *zie* opſpooren.

OPGESPOUWD. *d. w.* Van opſpouwen. *Fendu, ſéparé, ouvert.*

OPGESPREID. *d. w.* Van opſpreiden. *Etendu par deſſus, couvert.*

OPGESPROEID. *d. w.* Van opſproeijen. *zie* geſprengd.

OPGESPRONGEN. *d. w.* Van opſpringen. *Sauté, bondi, treſſailli.*

OPGESPROTEN of opgeſprooten. *d. w.* Van opſpruiten. *zie* opſpruiten.

OPGESPUWD. *d. w.* Van opſpuwen. *Craché deſſus.*

OPGESTAAN. *d. w.* Van opſtaan. *zie* opſtaan.

OPGESTAPELD. *d. w.* Van opſtapelen. *Entaſſé, arrangé en piles.*

OPGESTEEGEN. *d. w.* Van opſtijgen. *Monté.*

OPGESTEEKEN. *d. w.* Van opſteeken. *zie* opſteeken.

OPGESTEGEN. *zie* opgeſteegen.

OPGESTEKEN. *zie* opgeſteeken.

OPGESTEIGERD. *d. w.* Van opſteigeren *Dreſſé, levé, hauſſé.*

OPGESTELD. *d. w.* Van opſtellen. *Dreſſé, mis par écrit, &c.*

OPGESTEMD. *d. w.* Van opſtemmen. *Arrêté, réſolu.*

OPGESTEN. *zie* opgiſten.

OPGESTOKEN. *zie* opgeſtooken.

OPGESTOOFD. *d. w.* Van opſtooven. *Etuvé, cuit à petit feu.*

OPGESTOKEN. *d. w.* Van opſteeken. *zie* opſteeken.

OPGESTOOKT. *d. w.* Van opſtooken. *Allumé, excité, incité, pouſſé.*

OPGESTOTEN. *d. w.* Van opſtooten. *Ouvert en pouſſant, &c.*

OPGESTOOVEN. *d. w.* Van opſtuiven. *zie* opſtuiven.

OPGESTOPT. *d. w.* Van opſtoppen. *Bouché, arrêté, retenu.*

OPGESTORT. *d. w.* Van opſtorten. *Verſé par deſſus.*

OPGESTOTEN. *zie* opgeſtooten.

OPGESTOVEN. *zie* opgeſtooven.

OPGESTREDEN of opgeſtreeden. *d. w.* Van opſtrijden. *zie* opſtrijden.

OPGESTREKEN of opgeſtreeken. *d. w.* Van opſtrijken. *Repaſſé avec un fer chaud.*

OPGESTRIKT. *d. w.* Van opſtrikken. *zie* opgebonden.

OPGESTROOID. *d. w.* Van opſtrooijen. *Répandu par deſſus, parſemé.*

OPGESTROOPT. *d. w.* Van opſtroopen. *Ecorché, &c.*

OPGETAKELD. *d. w.* Van optakelen. *zie* optakelen.

OPGETARND. *d. w.* Van optarnen. *Déconfu.*

OPGETAST. *d. w.* Van optaſſen. *zie* opgeſtapeld.

OPGETEEKEND. *d. w.* Van opteekenen. *Noté, marqué.*

OPGETEERD. *d. w.* Van opteeren. *Conſumé, dépenſé.*

OPGETEKEND. *zie* opgeteekend.

OPGETELD. *d. w.* Van optellen. *Supputé, calculé, compté, additionné.*

OPGETIGT. *d. w.* Van optigten. *Accuſé.*

OPGETILD. *d. w.* Van optillen. *Levé de terre, ſoulevé.*

OPGETIMMERD. *d. w.* Van optimmeren. *Rebâti, rehauſſé, relevé.*

OPGETOGEN. *d. w.* Van optrekken, verrukt. *Ravi, extaſié, en extaſe.*

Opgetogen in verwondering zijn. *Etre ravi en admiration.*

Hij ſtaat opgetogen over dat gezigt. *Il eſt ravi ou extaſié à cette vue.*

Opgetogenheid. *z. v.* Verrukking. *Raviſſement, extaſe.*

In opgetogenheid over iemands ſchoonheid ſtaan. *Etre ravi ou charmé de la beauté de quelqu'un.*

Opgetoogen. *zie* opgetogen.

OPGETOOID. *d. w.* Van optooijen. *zie* opgepronkt.

OPGETOOMD. *d. w.* Van optoomen. *Bridé.*

Is mijn paerd alrede opgetoomd? *Mon cheval eſt-il déjà bridé?*

OPGETORND. *d. w.* Van optornen. *zie* opgetarnd.

OPGETROEFD. *d. w.* Van optroeven. *zie* optroeven.

OPGETROKKEN. *d. w.* Van optrekken. *zie* optrekken.

OPGETUIJERD. *d. w.* Van optuijeren. *Redreſſé, relevé, orné, paré, ajuſté.*

OPGEVAAREN. *d. w.* Van opvaaren. *Remonté, parlant d'une rivière.*

OPGEVALLEN. *d. w.* Van opvallen. *Tombé deſſus.*

OPGEVANGEN. *d. w.* Van opvangen. *zie* opvangen.

OPGEVAREN. *zie* opgevaaren.

OPGEVAT. *d. w.* Van opvatten. *Pris, compris.*

OPGEVEILD. *d. w.* Van opveilen. *Mis en vente.*

OPGEVEN. *zie* opgeeven.

OPGEVETERD. *d. w.* Van opveteren. *zie* opgeneſteld.

OPGEVIJZELD. *d. w.* Van opvijzelen. *Elevé en haut avec des verrins.*

OPGEVILD. *d. w.* Van opvillen. *Ecorché.*

OPGEVIST. *d. w.* Van opviſſchen. *Tiré de l'eau, péché, &c.*

OPGEVLIJMD *d. w.* Van opvlijmen. *Ouvert avec une lancette.*

OPGEVOED. *d. w.* Van opvoeden. *Nourri, élevé.*

OPGEVOERD. *d. w.* Van opvoeren. *Mené en haut, porté en haut, élevé.*

OPGEVOLD. *d. w.* Van opvollen. *zie* opgevuld.

OPGEVOLGD. *d. w.* Van opvolgen. *Suivi, ſuccédé.*

OPGEVOUWD. *d. w.* Van opvouwen. *Plié.*

OPGEVREETEN of opgevreten. *d. w.* Van opvreeten. *Avalé, mangé goulument.*

OPGEVULD. *d. w.* Van opvullen. *Empli, rempli.*

OPGEWAAID. *d. w.* Van opwaaijen. *zie* opwaaijen.

OPGEWAAKT. *d. w.* Van opwaaken. *Reveillé, &c.*

OPGEWAGT. *d. w.* Van opwagten. *Attendu. zie* opwagten.

OPGEWAKKERD. *d. w.* Van opwakkeren. *zie* opwakkeren.

OPGEWARMD. *d. w.* Van opwarmen. *Rechauffé.*

OPGEWASSEN. *d. w.* Van opwaſſen. *Cru, devenu grand, &c.*

OPGEWEEZEN. *zie* opgewezen.

OPGEWEKT. *d. w.* Van opwekken. *Eveillé, réveillé.*

OPGEWELD. *d. w.* Van opwellen. *Bouillonné de ſource.*

OPGEWENTELD. *d. w.* Van opwentelen. *Roulé deſſus.*

OPGEWEZEN. *d. w.* Van opwijzen. *Montré au doigt.*

OPGEWIEGD. *d. w.* Van opwiegen. *zie* opwiegen.

OPGEWIPT. *d. w.* Van opwippen. *Elevé en haut, berné.*

OPGEWISSELD. *d. w.* Van opwiſſelen. *Echangé.*

OPGEWONDEN. *d. w.* Van opwinden. *zie* opwinden.

OPGEWORPEN. *d. w.* Van opwerpen. *Elevé, rehauſſé, &c.*

OPGEWREEVEN of opgewreven. *d. w.* Van opwrijven. *Ouvert en frottant.*

OPGEYEN. *zie* opgiſten.

OPGEZAAGD. *d. w.* Van opzaagen. *Ouvert avec la ſcie.*

OPGEZAAID. *d. w.* Van opzaaijen. *Semé deſſus.*

OPGEZAMELD. *d. w.* Van opzamelen. *Amaſſé, recueilli, aſſemblé.*

OPGEZEETEN. *zie* opgezeten.

OPGEZEGD of opgezeid. *d. w.* Van opzeggen. *zie* opzeggen.

OPGEZEILD. *d. w.* Van opzeilen. *Avancé en faiſant voile.*

OPGEZET. *d. w.* Van opzetten. *Mis deſſus, &c.*

OPGEZETEN. *d. w.* Van opzitten. *zie* opzitten.

OPGEZIEN. *d. w.* Van opzien. *Regardé en haut.*

OPGE-

Digitized by Google

OPGEZIFT. *d. w.* Van opziften. *Tamiſt, ſaſſe.*
OPGEZODEN. *zie* opgezooden.
OPGEZOGT. *d. w.* Van opzoeken. *Chercbé deligemment.*
OPGEZOLDERD. *d. w.* Van opzolderen. *Serré dans le grenier, mis au grenier.*
OPGEZONDEN. *d. w.* Van opzenden. *Envoyé.*
OPGEZONGEN. *d. w.* Van opzingen. *Entonné, chanté.*
OPGEZOODEN. *d. w.* Van opzieden. *Bouilli légérement.*
OPGEZOPEN of opgezoopen. *d. w.* Van opzuipen. *Avalé, bu.*
OPGEZWIERD. *d. w.* Van opzwieren. *Attiffé, ajuſté, paré, orné.*
OPGEZWOLGEN. *d. w.* Van opzwelgen. *zie* opgellokt.
OPGEZWOLLEN. *d. w.* Van opzwellen. *Enflé, gonflé, bouffi.*
OPGEZWOMMEN. *d. w.* Van opzwemmen. *Nagé deſſus, ſurnagé.*
OPGEZWOREN of opgezwooren. *d. w.* Van opzweeren. *zie* opzweeren.
OPGIETEN. *w. w.* opſtorten. *Verſer ſur, &c.* Water op iemands handen gieten. *Verſer à quelqu'un de l'eau ſur les mains.*
OPGIJEN. *zie* ophijſſen.
OPGISTEN. *g. w.* opriizen. *Fermenter, ſe fermenter, travailler, bouillir, écumer, jetter de l'écume.*
't Bier wil niet opgiſten. *La biére ne veut pas fermenter, elle n'écume point.*
Opgiſting. *z. v.* opriizing. *Fermentation.*
* De opgiſting van zijne galle of boosheid. *Le mouvement de ſa bile, ou de ſa colére*
OPGORDEN. *w. w. Retrouſſer avec la ceinture ou par le moyen de la ceinture.*
Zijnen nagtrok opgorden. *Retrouſſer ſa robe de chambre.*
Met opgegorde rokken. *Avec les jupes trouſſées.*
Opgording. *z. v.* opbinding. *Action de trouſſer ou de lever ou de retrouſſer.*
OPGRAAVEN. *w. w.* opdelven. *Fouïr, déterrer, ouvrir.*
Lijken opgraaven. *Déterrer des cadavres ou des corps morts.*
Eenen weg opgraaven of affnijden. *Couper un chemin, ouvrir un chemin.*
Opgraaving. *z. v.* opdelving. *Action de déterrer ou d'ouvrir.*
OPGRIJPEN. *w. w.* opvatten. *Amaſſer ou ramaſſer, recueillir ce qui eſt tombé.*
Iets van de aarde opgrijpen. *Amaſſer ou ramaſſer quelque choſe tombée.*
Men zag de tortelduive door eenen arend opgrijpen. *On vit enlever la tourterelle par un aigle.*
OPGROEIJEN. *g. w. Croître pas deſſus.*
OPGYEN. *zie* ophijſſen.

O P H.

OPHAALBRUG. *z. v. Pont-levis.*
OPHAALEN. *w. w.* ophijſſen, om hoog trekken. *Tirer en haut, guinder, biſſer.*
Haal op. *Tirez en haut, biſſez.*
Haal het net op. *Levez le filet.*
De ſchouders ophaalen. *Hauſſer ou lever les épaules.*
Eenen muur ophaalen. *Rehauſſer un mur*
* Eene ſtoffe ophaalen. *Entamer une matiére, mettre une matiére ſur le tapis.*
* Eene hiſtorie van den grond ophaalen. *Commencer une hiſtoire dès ſon origine.*
Ophaalen. De wol opkrabben. *Carder de la laine, friſer du drap, le faire cotonner.*
Een kleed ophaalen. *Friſer un habit, le faire cotonner.*
Een Gezant ten Hove ophaalen of opleiden. *Introduire un Ambaſſadeur, conduire un Ambaſſadeur à l'audience.*
Ophaalen, opweegen, overhaalen. *Peſer, balancer.*
Dat kan geen 100 ponden ophaalen. *Cela ne ſauroit peſer cent livres.*
* Zijne minſte deugden konnen alle zijne gebreken ophaalen. *Ses moindres vertus balancent tous ſes vices.*
* Hij kan dien man in verſtand niet ophaalen of opweegen. *Il a ſans comparaiſon moins d'eſprit que cet homme-là, l'eſprit de cet homme-là l'emporte de beaucoup ſur le ſien.*
* Hoe zal hij dat ophaalen of uitvoeren? *Comment achévera-t-il cela? comment s'y prendra-t-il?*
Ophaalen, de ſnot ophaalen. *Renifler.*
Ophaalen, inzamelen, vergaderen. *Recueillir, collecter.*
Het ſchoorſteen geld ophaalen. *Recueillir la taxe des cheminées.*
De aalmoezen ophaalen. *Collecter les aumônes, faire la collecte pour les pauvres.*
De Magiſtraat heeft de exemplaaren van dat boek bij alle boekverkopers doen ophaalen. *Les Magiſtrats ont fait enlever les exemplaires de ce livre chez tous les libraires.*
Iemand ophaalen om te danſſen. *Prendre quelqu'un pour danſer.*
‡ Zijn hart ophaalen. *Se divertir, ſe donner au cœur joye.*
‡ Iemand bij den rug ophaalen. *Médire de quelqu'un, le déchirer.*
Ophaaling. *z. v. L'action de friſer, de tirer en haut, de recueillir, d'enlever, &c.*
Ophaaling der aalmoezen. *La collecte des aumônes.*
De ophaaling van eenen muur. *Le rehauſſement d'une muraille.*
Ophaalnet. *z. g. Aleret, ſorte de filet quarré ſoutenu par deux bâtons croiſés en demi-cercle, & ſuſpendu à une perche que le pêcheur tient à la main.*
OPHANGEN. *w. w.* Aan de galge hangen. *Pendre.*
Zijn Vader is in Engeland opgehangen. *Son Pére a été pendu en Angleterre.*
Het linnen in den zolder ophangen. *Pendre ou étendre le linge au grenier.*
Iets aan eenen ſpijker ophangen. *Pendre ou accrocher quelque choſe à un clou.*
* Iets in eene openbaare verkoping weder ophangen of weder opveilen. *Mettre ou expoſer quelque choſe en vente publique pour la ſeconde fois, remettre en vente.*
OPHEF. *z. m.* Lof, roem, verheffing. *Louange, éloge, exagération.*
Ergens eenen grooten ophef van maaken. *Louer quelque choſe extrémement, exagérer quelque choſe.*
Ophef van een zangſtuk. *Le ton d'une piéce à chanter.*
Den ophef doen. *Entonner. zie* opheffen en aanheffen.
Opheffen, opraapen, opbeuren. *Ramaſſer, lever, recueillir.*
Hef dat eens op van den vloer. *Ramaſſez un peu cela.*
Opheffen, om hoog heffen. *Elever, hauſſer.*
Laaten wij onze harten tot God opheffen. *Elevons nos cœurs à Dieu.*
De Prieſter heft het offerbrood op in de Miſſe. *Le Prêtre éléve le pain du ſacrifice ou l'Hoſtie dans la Meſſe.*
In 't zingen opheffen of den ophef doen. *Entonner le chant.*
Opheffing. *z. v.* Verheffing. *Elevation.*
Opheffing van een zangſtuk. *L'action d'entonner un chant.*
De opheffing van 't geheiligd Brood in het Sakrament des Altaars. *L'élevation du Pain conſacré dans le Sacrement de l'Autel.*
OPHEKELEN. *w. w.* Hekelen. *Serancer.*
Die Hennip is weêr opgehekeld. *Ce chanvre eſt ſerancé de nouveau.*
OPHELDEREN. *w. w.* Verligten, ligt geeven. *Eclairer, donner de la lumiére, éclaircir.*
Dat nieuwe venſter zal de kamer wat ophelderen. *Cette nouvelle fenêtre donnera un peu plus de lumiére à la chambre ou éclaircira un peu la chambre.*
Eene zaak ophelderen. *Eclaircir une affaire.*
Ophelderen. *g. w.* opklaaren, klaar worden. *Devenir ſerein, s'éclaircir, ſe mettre au beau.*
* Dat meisje heldert op of word goelijker. *Cette fille devient belle ou jolie.*
* Opheldering. *z. v.* Verklaaring, *Eclairciſſement.*
De opheldering der waarheid. *L'éclairciſſement de la vérité.*
OPHELPEN. *w. w.* overeind helpen. *Relever, mettre debout.*
Iemand ophelpen die gevallen leid. *Relever quelqu'un qui eſt tombé.*
* Ophelpen, bijſtaan, bijſtand doen, hulp bieden. *Secourir, relever, aider à ſe relever.*
Hij hielp hem op uit zijne armoede. *Il l'aſſiſta dans ſa néceſſité, il le ſecourut dans ſon beſoin, il le tira de ſa miſére.*
Ophelping. *z. v.* Bijſtand. *Aide, ſecours, aſſiſtance.*
‡ OPHEMELEN. *w. w.* Eene kamer ophemelen. *Parer, orner, agencer une chambre.*
OPHIJSSEN. *zie* ophijzen.
Ophijzen of ophijſſen. *w. w.* ophaalen. *Guinder, biſſer ou iſſer.*
Hout met eene karrol ophijzen. *Iſſer du bois, guinder du bois.*
OPHITZEN. *w. w.* Aanhitzen, tergen. *Irriter, exciter, animer.*
Eenen hond ophitzen. *Irriter un chien.*
De Burgers tegen hunne Overigheid ophitzen. *Exciter les Bourgeois contre leur Magiſtrat, contre leur Prince ou Souverain.*
Ophitzing. *z. v.* opruijing, opſtooking. *Incitation, irritation, l'action d'exciter, d'émouvoir ou d'irriter.*
OPHOOGEN. *w. w.* Aanhoogen. *Rehauſſer, hauſſer ou élever davantage.*
* Ophoogen, meer bieden. *Enchérir, augmenter le prix, offrir davantage.*
Een bock in eene verkoopinge ophoogen. *Enchérir ſur un livre dans une vente.*
Ophooging. *z. v.* Aanhooging. *Action de rehauſſer, enchére, augmentation.*
Ophooging van eenen dijk of muur. *Rehauſſements d'un mur ou d'une digue.*
OPHOOPEN. *w. w.* Op malkanderen hoopen. *Amonceler, accumuler, mettre en monceaux, entaſſer.*
Ophoopen, grooter maaken, verzwaaren. *Agrandir, augmenter, aggraver.*
Zijne zonden ophoopen. *Aggraver & augmenter ſes crimes.*
* Ophoopen, overlaaden. *Combler, ſurcharger.*
Iemand met gunſtbewijzen of weldaaden ophoopen. *Combler quelqu'un de graces ou de bienfaits.*

Digitized by Google

Ophooping. z. v. opſtapeling, *Comble, accumulation.*

* De ophooping van zoo veele ſchelmſtukken bragt, enz. *L'accumulation ou le comble de tant de crimes porta, &c.*

OPHOOREN. *g. w.* Met verwondering hooren. *Entendre avec étonnement.*

Wat zal hij daar van ophooren! *Qu'il ſera étonné lorſqu'il apprendra cela!*

OPHOUDEN. *w. w.* Om hoog houden. *Tenir debout, tenir droit.*

Hij kon zijn hoofd door zwakheid niet ophouden. *Il ne pouvoit tenir la tête droite de foibleſſe.*

Ophouden, open houden. *Tenir ouvert.*

Zijne oogen van vaak niet konnen op houden. *Ne pouvoir tenir ſes yeux ouverts à cauſe du ſommeil.*

Zijne hand ophouden om iets te ontvangen. *Tenir ſa main ouverte pour recevoir quelque choſe.*

Ophouden, draalende of gaande houden. *Amuſer, arrêter, tenir en ſuſpens.*

Den vijand met ſchermutzelingen ophouden. *Amuſer ou arrêter l'ennemi par des eſcarmouches.*

De Gezanten wierden met ſchoone woorden opgehouden. *On amuſa les Ambaſſadeurs par de belles paroles.*

Hij zoekt mij met ſchoone praatjes op te houden. *Par de belles paroles il cherche à m'amuſer.*

Ik zal u niet lang ophouden. *Je ne vous retiendrai pas longtemps.*

Hou u om mijnent wil niet op. *Ne vous arrêtez pas pour l'amour de moi.*

Ophouden, opſtoppen. *Arrêter, étancher, retenir.*

Het bloeden ophouden. *Arrêter le ſang, étancher le ſang.*

't Water van eene gragt ophouden. *Arrêter l'eau d'un foſſé.*

Zijn water ophouden. *Retenir ſon urine.*

Hij hield hem op in zijnen loop. *Il l'arrêta dans ſa courſe.*

Ophouden, verheelen, verbergen. *Cacher, receler.*

Dieven ophouden. *Cacher & receler des voleurs, leur donner retraite.*

Ophouden, onderſtutten, ondersteunen. *Soutenir, appuyer.*

Die balk houd den gantſchen gevel op. *Cette poutre ſoutient toute la face du bâtiment.*

Zijnen mond ophouden. *Tenir ſa bouche ouverte.*

* Iemand den mond ophouden, iemand onderhoud of den koſt geeven. *Entretenir quelqu'un, lui donner du pain, l'empêcher de mourir de faim.*

Zig ophouden, zig overeind houden. *Se tenir debout.*

Hij kon zig in 't ſtruikelen naauwelijks ophouden. *Il ne put s'empêcher de faire un faux pas, il penſa tomber en faiſant un faux pas.*

Zig ophouden, woonen, zijn verblijf houden. *Demeurer, faire ſa demeure, ſéjourner.*

Zig lang in eene ſtad ophouden. *Séjourner longtemps dans une ville.*

Hij hield zig lang te Weenen aan 't Hof op. *Il ſe tint longtemps à la Cour de Vienne.*

* Zig ophouden, zig vermaaken. *S'arrêter, s'amuſer.*

Zig met een deel bedzelingen ophouden. *S'arrêter ou s'amuſer à des bagatelles, à des fortiſes.*

Ophouden. *g. w.* Aflaaten, nalaaten. *Ceſſer, diſcontinuer.*

De wonde houd op van bloeden. *La playe ceſſe de ſaigner, ne ſaigne plus.*

De regen houd op. *La pluie ceſſe, il ceſſe de pleuvoir.*

Ophouden te gaan, te ſpreeken, te zingen, enz. *Ceſſer de marcher, de parler, de chanter, &c.*

Zonder ophouden, onophoudelijk. *Sans ceſſe, continuellement, inceſſamment.*

Zonder ophouden bidden, weldoen, enz. *Prier inceſſamment, faire ſans ceſſe du bien, &c.*

Ophouding. z. v. Stilſtand. *Ceſſation, tréve.*

Ophouding van de maandſtonden der vrouwen. *Suppreſſion des ordinaires des femmes.*

Ophouding. Tegenhouding. *L'action de retenir, d'arrêter & d'empêcher d'avancer, retention.*

De ophouding des vijands koſtte niet veel bloeds. *Il ne couta guéres de ſang à arrêter les ennemis.*

Ophouding van 't water. *L'action d'arrêter l'eau.*

De ophouding van zijn water. *La retention de ſon urine, la ſuppreſſion de ſon urine.*

Ophouding. z. v. Verheeling, verberging. *Action de receler, recélement.*

Ophouding van dieven, enz. *Action de receler des voleurs, &c.*

OPHULLEN. *zie* Hullen.

OPHUTZELEN. *w. w. Secouer & jetter en haut.*

OPJ. OPK.

OPJAAGEN. *w. w.* opdrijven. *Chaſſer, faire lever.*

Iemand de trappen opjaagen. *Faire monter les degrés à quelqu'un.*

Eenen haas uit zijn leger opjaagen. *Faire lever ou partir un liévre de ſon gîte.*

Opjaagen, ophoogen in 't ſtuk van koopmanſchap. *Enchérir, offrir davantage, à l'envi.*

Hij joeg dat boek hoog op. *Il enchérit beaucoup ſur ce livre.*

Iets tegen malkander opjaagen. *Enchérir ſur quelque choſe à qui mieux mieux, à l'envi.*

Opjaagen, doen opzwellen. *Faire enfler, pouſſer vers le haut.*

De wind heeft het water hoog opgejaagd. *Le vent a fait enfler ou groſſir les eaux.*

OPKIJKEN. *g. w.* opzien. *Regarder en haut, ſe montrer ſurpris.*

Wat zal hij opkijken als hij dat hoort! *Qu'il ſera ſurpris, lorſqu'il entendra cela!*

OPKLAAREN. *w. w.* Helder maaken, ophelderen. *Eclaircir, rendre clair.*

Eene duiſtere ſchriftuurplaats opklaaren. *Eclaircir un paſſage obſcur de l'Ecriture.*

De lugt is betrokken maar de wind zal die opklaaren. *L'air eſt couvert, mais le vent le rendra clair.*

Opklaaren. *g. w.* Schoon of helder worden. *S'éclaircir, devenir beau & ſerein.*

* 't Meisje begint op te klaaren. *La petite fille commence à devenir belle, jolie ou agréable, elle commence à ſe faire.*

Opklaaring. z. v. opheldering. *Eclairciſſement.*

OPKLAUTEREN. *w. w.* Op handen en voeten opklimmen. *Grimper, monter en quelque lieu difficile en ſe tenant des pieds & des mains.*

Tegen eene rots opklauteren. *Grimper au bout d'un roc ou d'un rocher.*

OPKLIMMEN. *g. w. en w. w.* Tegens oploopen. *Monter, s'attacher à quelque choſe en montant.*

De veil of de eiloof klimt tggen den boom op. *Le lierre monte & s'attache à l'arbre.*

Opklimmen, opſtijgen. *Monter.*

Wij moeſten den berg opklimmen. *Il nous fallut monter la montagne.*

De dief klimt de leer blijmoedig op. *Le voleur monte joyeuſement l'échelle au gibet.*

* Opklimmen, komen, geraaken. *Parvenir, monter.*

Tot eenen hoogen ſtaat opklimmen. *Parvenir à un degré éminent d'honneur ou de dignité.*

Van den laagſten tot den hoogſten trap opklimmen. *Monter du plus bas juſqu'au plus haut degré.*

Uit het water opklimmen. *Sortir de l'eau.*

Dat boek is van eenen laagen tot eenen hoogen prijs opgeklommen. *Ce livre eſt venu à un haut prix, ce livre eſt enchéri*

Opklimming. z. v. opſtijging. *Action de monter.*

OPKLOPPEN. *w. w.* Uit den ſlaap kloppen. *Réveiller en frappant ou en faiſant du bruit.*

Op dat gerugt klopte hij de buuren op. *A ce bruit-là il réveilla les voiſins.*

OPKLUIVEN. *w. w.* Geheel afkluiven. *Ronger entiérement, ronger juſqu'aux os.*

Hij heeft dien geheelen bout opgekloven. *Il a dévoré tout ce gigot.*

OPKNOOPEN. *w. w.* ophangen. *Pendre, attacher au gibet.*

Eenen roover aan eenen boom opknoopen. *Pendre ou attacher un voleur à un arbre.*

Opknoopen, opſtrikken. *Lier, nouer.*

Zijn hair opknoopen. *Nouer ou lier ſes cheveux.*

OPKOESTEREN. *w. w.* opqueeken, opvoeden. *Nourrir, élever.*

Een zwak kind opkoeſteren. *Elever ou nourrir un enfant foible.*

* De wetenſchappen opkoeſteren. *Cultiver ou favoriſer les ſciences.*

Opkoeſtering. z. v. opqueeking. *Education, ſoin qu'on prend d'élever ou de nourrir un enfant, culture des ſciences.*

OPKOOKEN. *g. w. Bouillir bien fort.*

OPKOOMEN. *g. w.* opwellen. *Jaillir, rejaillir.*

Daar komt veel zand uit het water op. *Cette eau fait jaillir beaucoup de ſable.*

Opkoomen, uitſpruiten. *Germer, pouſſer.*

't Zaad begint op te koomen. *La ſemence commence à germer ou à pouſſer.*

* Opkoomen. Geneezen, gezond worden. *Se relever, ſe remettre, ſe rétablir, relever de maladie.*

Zij zal van die ziekte niet opkoomen. *Elle ne rechappera pas de cette maladie.*

Opkoomen, tot ſtaat komen, rijk worden. *Parvenir, faire fortune, devenir riche.*

Hoe is dat huis, die man, enz. opgekoomen? *Comment cette maiſon eſt-elle parvenue, comment cet homme eſt-il parvenu?*

Van niet opkoomen. *Venir de rien, faire ſa fortune avec rien.*

Hij begint op te koomen. *Il commence à proſpérer, il commence à faire fortune.*

Opkoomen, oprijzen. *Se lever.*

De Zon koomt op. *Le Soleil ſe léve.*

De melk koomt op. *Le lait ſe léve ou commence à s'élever, à bouillir.*

De toovenaars, zegt men, kunnen de geeſten door bezweeringen doen opkoomen. *Les Sorciers diſent, à ce qu'on*

Digitized by Google

qu'on dit, faire monter les eſprits par des enchantemens.

Daar koomt quaad weêr op. *Voilà un orage ou une tempête qui s'élève, qui ſurvient.*

Ergens opkoomen of op geraaken. *Monter ſur quelque choſe, y atteindre.*

Hoe zal hij daar opkoomen? *Comment montera-t-il là-deſſus, comment y atteindra-t-il?*

*Ergens opkoomen, ergens van beginnen te ſpreeken. *Commencer à parler de quelque choſe, entamer un diſcours, entrer en matiére.*

*Hij wilde geduurig op die ſtoffe koomen. *Il vouloit toujours parler de cette matière-là, il en vouloit toujours revenir-là.*

*Ik kan daar niet opkoomen, dat koomt mij niet in de geheugenis. *Cela ne me revient pas en mémoire, je ne puis pas me remettre cela dans l'eſprit.*

Opkoomen, voor den wal of in de haven komen. *Aborder, arriver, entrer dans le port.*

De ſchepen konnen door tegenwind niet opkoomen. *Les vaiſſeaux ne ſauroient aborder ou entrer dans le port à cauſe du vent contraire.*

Opkoomende. *bijv. w. Qui naît, qui ſurvient.*

Men moet de opkoomende gelegenheden niet verwaarloozen. *Il ne faut pas négliger les occaſions qui naiſſent ou qui ſe préſentent.*

De opkoomende zwarigheden moet men uit den weg ruimen. *Il faut lever les difficultés qui ſurviennent ou qui naiſſent.*

Opkomſt. z. v. oorſpronk, begin. *Origine, naiſſance.*

De opkomſt van eenen ſtaat. *La naiſſance ou l'origine d'un etat.*

*Opkomſt, 't komen tot ſtaat of aanzien. *Fortune, avancement, établiſſement.*

Die Heer is zijne opkomſt of is de oorzaak van zijne opkomſt. *Ce Seigneur eſt la cauſe de ſa fortune, il doit ſon avancement à ce Monſieur là.*

Hij heeft zijne opkomſt alleen Gode te danken. *Il n'eſt redevable qu'à Dieu de la fortune qu'il a faite.*

Opkomſt, herſtelling. *Rétabliſſement, convaleſcence.*

OPKOOP. z. m. Inkoop bij menigte. *Achat en gros ou en grande quantité, monopole.*

Door den opkoop der peper ſlaat zij op. *Le poivre eſt renchéri par l'achat qu'en ont fait certains particuliers.*

Opkoopen, alles opkoopen. *Acheter tout, faire un monopole.*

Al 't koorn word opgekogt. *On achéte tous les bleds, on les enléve tous.*

Hij zoekt alles op te koopen wat 'er veil is. *Il tâche d'acheter tout ce qui eſt à vendre.*

OPKOOPER. z. m. Voorkooper, een die bij meenigte inkoopt. *Monopoleur, marchand qui achéte en gros.*

De opkoopers bederven de merkt, jaagen het goed op, enz. *Les monopoleurs gâtent le commerce, ils ſont cauſe que les marchandiſes renchériſſent, &c.*

Opkooping. z. v. Inkooping bij menigte. *Monopole, achat en grande quantité.*

OPKOOPSTER. z. v. Voorkoopſter. *Femme qui monopole ou qui achéte grande quantité de quelque choſe.*

De opkoopſters van boter en eijeren neemen alle de boeren waar, eer zij aan de merkt komen. *Les regratiéres vont au devant des payſans, & achétent tout ce qu'ils apportent au marché.*

OPKORTEN. w. w. Korter of digter bij een haalen. *Accourcir, rendre plus court, ſerrer.*

De ſchepen wierden wat opgekort. *On accourcit un peu les manœuvres ou les cables des vaiſſeaux.*

Opkorten, de vuiligheid opkorten. *Balayer les ordures des rues, &c.*

OPKORTER. z. m. *Balayeur des ordures des lieux publics.*

OPKRAAMEN. w. w. opkramen, oppakken. *Plier bagage, rompre les tentes, décamper.*

De koopluiden moeten van daag opkraamen. *Il faut que les marchands plient bagage aujourd'hui, qu'ils rompent ou défaſſent leurs tentes.*

*Opkraamen, vertrekken. *Plier bagage, s'en aller, décamper.*

*De vijanden moeten opkraamen. *Il faut que les ennemis plient bagage, il faut qu'ils décampent, qu'ils ſe retirent.*

Opkraaming. z. v. opbreeking. *Retraite.*

OPKRABBEN. w. w. Met de nagelen opkrabben. *Egratigner, déchirer la peau avec les ongles.*

De aarde opkrabben. *Grater la terre.*

Eene wonde opkrabben. *Engratigner une playe, l'ouvrir en gratant.*

*Een oud zeer opkrabben, een oud gebrek ophaalen. *Rouvrir une vieille playe, parler de quelque mal qui eſt déjà oublié.*

Eene verſleetene plaat opkrabben. *Regratter une vieille planche.*

Opkrabbing. z. v. Ophaaling met de nagelen. *Egratignure.*

*Opkrabbing van eene oude wonde, melding van een voorleden geval. *Diſcours, mention qu'on fait de quelque cas paſſé.*

OPKRETZEN. w. w. Met een kretsijzer ophaalen. *Engratigner, déchirer & enlever la peau avec un ferrement pointu.*

OPKRIMPEN. g. w. Van de zenuwen ſpreekende. *Se retirer, parlant des nerfs.*

Opkrimping. z. v. opkrimpinge der zenuwen. *Retirement des nerfs.*

OPKROPPEN. w. w. Het eeten opkroppen. *Manger goulument.*

Opkroppen, inkroppen, lijden, verdraagen. *Souffrir ſans reſſentiment, digérer.*

Eenig leed opkroppen. *Souffrir quelque injure ſans reſſentiment, avaler une injure, digérer un outrage.*

Eenen hoon of ſmaad opkroppen. *Avaler ou digérer un affront.*

OPKRUIJEN. w. w. opwaarts kruijen. *Pouſſer, charier en haut.*

De ijsſchotſen beginnen op te kruijen. *Les glaçons commencent à charier.*

‡ Hij gaat opkruijen. *Il décampe, il ſe retire, il va plier bagage.*

OPKRUIPEN. w. w. Kruipende opklimmen. *Monter en rampant ou en ſe traînant ſur le ventre.*

Wij moeſten den berg opkruipen. *Il nous fallut monter la montagne en rampant, il nous fallut grimper pour arriver au ſommet de la montagne.*

De vijand was de ſchans opgekropen. *L'ennemi avoit grimpé ſur le rempart.*

Opkruiping. z. v. opklimming. *Action de monter en rampant.*

OPKRULLEN. w. w. *Friſer, mettre en friſures.*

Eene oude pruik weder opkrullen. *Remettre une vieille perruque en friſures.*

OPKWEEKEN. *zie* opqueeken.

OPL.

OPLAADEN. w. w. Laſt opleggen. *Charger, mettre une charge ou un fardeau ſur, &c.*

Men kan dien wagen hooger oplaaden. *On peut charger plus de choſes ſur ce chariot.*

Dat voêr hooi is niet hoog genoeg opgelaaden. *Cette charge de foin n'eſt pas aſſez haute, pas aſſez grande, pas aſſez forte.*

OPLANG. z. m. *Zeemans w. Allonge, piéce pour allonger les varangues, les genoux, &c. terme de marine.*

OPLANGEN. w. w. opreiken, om hoog langen. *Elever, tendre ou donner en hauſſant, en élevant ou en étendant le bras.*

Lang mij dat pak eens op. *Tendez-moi ce paquet-là.*

Oplangers. z. m. Planken aan een ſchip tot verſchoning geſlagen als 't geladen word. *Sortes de planches qu'on attache aux vaiſſeaux pendant qu'on les charge.*

OPLEEZEN. w. w. overluid leezen. *Lire tout haut.*

Zijn alle de naamen van den rouw al opgeleezen? *Tout les noms de ceux qui aſſiſtent aux funerailles ou à l'enterrement ſont-ils lus?*

Opleezen, verzamelen, opzamelen. *Amaſſer, ramaſſer, recueillir ce qui eſt tombé.*

Koornaren agter de maaijers opleezen. *Ramaſſer les épis derriére les moiſſonneurs, glaner.*

De kruimen van den vloer opleezen. *Amaſſer ou ramaſſer les miettes du pavé ou du plancher.*

Opleezing. z. v. oproeping van eene naamrol. *La lecture d'un rôle, d'un régitre, d'une liſte, énumération.*

Opleezing, opzameling. *Recueil, ramas, action de recueillir ou de ramaſſer.*

OPLEGGEN. w. w. Boven op leggen. *Impoſer, mettre ſur ou deſſus, charger.*

Den ezel eenen zwaaren laſt op leggen. *mettre un fardeau peſant ſur un âne.*

Iemand de handen opleggen. *Faire à quelqu'un la cérémonie de l'impoſition des mains, lui impoſer les mains, le recevoir.*

*Opleggen, doen opbrengen, *Impoſer, faire payer.*

De taak die gij mij opgeleid hebt, is te zwaar. *La tâche que vous m'avez impoſée, eſt trop grande, trop forte ou trop pénible.*

Iemand eene zwaare boete opleggen. *Impoſer une groſſe amende à quelqu'un.*

De gemeente zwaare laſten opleggen. *Mettre de groſſes impoſitions ſur le peuple, impoſer de grands droits ſur le peuple, charger le peuple d'impôts.*

Opleggen, in een voorraadhuis verzamelen. *Mettre dans un magazin.*

De Koning deed veel koorn opleggen. *Le Roi fit mettre beaucoup de bled dans les magazins.*

Opleggen, overwinnen, uitzetten. *Amaſſer, gagner plus qu'on ne dépenſe.*

De luiden leggen alle jaaren veel gelds op. *Ces gens-là amaſſent toutes les années beaucoup d'argent.*

Opleggen, opkoopen. *zie* opkoopen.

Opleggen. *Zeew.* Onttakelen en op eene veilige plaats leggen. *Déſarmer & mettre dans un havre ou dans un lieu de ſûreté.*

De Vloot word opgelegd. *On déſarme la Flotte.*

Opleggen, betaalen, voldoen. *Payer, ſatisfaire.*

Zij moeſt de borgtogt opleggen. *Il fallut qu'elle ſatisfit à la caution ou qu'elle dégageât ſa promeſſe.*

Opleg-

Digitized by Google

Opleggen. *Boekverkopers woord. Tirer : Terme de Marchand-Libraire.*
Hoe veele exemplaaren meent gij op te leggen van dit boek? *Combien d'exemplaires penſez-vous tirer de ce livre?*
* Opleggen, aantijgen. *Impoſer, accuſer à faux, imputer.*
Iemand eene misdaad opleggen. *Imputer une faute ou un crime à quelqu'un, lui en impoſer, l'accuſer à faux.*
* Opleggen, doen lijden. *Impoſer.*
Den ſchuldigen wierd eene zwaare ſtraf opgelegd. *On impoſa une rude peine au coupable.*
* Opleggen, meer bieden of geeven. *Enchérir, offrir davantage, donner davantage.*
Ik zal 'er nog eenen gulden opleggen. *J'en donnerai encore vingt ſous davantage.*
Wilt gij 'er nog vijftig guldens opleggen, zoo zal ik u de waar leveren. *Si vous y voulez encore ajoûter ou y mettre cinquante francs, je vous livrerai la marchandiſe.*
Opleggen. *g. w.* Boven op gaan leggen. *Coucher deſſus, ſe coucher deſſus.*
Zij ging op 't bedde leggen. *Elle ſe coucha deſſus ou ſur le lit.*
Oplegging. *z. v. Impoſition.*
De oplegging der handen. *Kerkelijk woord. L'impoſition des mains: Terme d'Egliſe.*
Oplegging, verzameling. *Amas, aſſemblage, recueil.*
Oplegging van koorn, van voorraad, enz. *Amas de bled, de proviſions, &c.*
* Oplegging. Bezwaaring. *Grief: terme de Palais.*
Oplegging van laſten of ſchattingen. *Impoſition de taxes, de droits, &c.*
Oplegging der Vloot. *Deſarmement de la flotte.*
Oplegging. Aantijging. *Imputation, accuſation.*
Door de oplegging van die misdaad wierd hij veroordeeld. *L'imputation de ce crime fit qu'il fut condamné.*
OPLEIDEN. *w. w.* opwaarts leiden. *Conduire en haut, mener en haut.*
De pompen worden gemaakt om het water op te leiden. *On fait les pompes dans le deſſein de mener l'eau en haut.*
Die overdenkingen konnen onze gedagten opleiden tot de kenniſſe van God. *Ces reflexions peuvent conduire nos penſées à la connoiſſance de Dieu.*
Opleiding. *z. v. Action de conduire ou de mener en haut.*
OPLETTEN. *g. w.* Agt geeven. *Prendre garde.*
Oplettend. *bijv. w. Clairvoyant, exact, circonſpect, attentif.*
Oplettendheid. *z. z. Exactitude, circonſpection, attention.*
OPLEUNEN. *g. w. S'appuyer.*
OPLIGTEN. *g. w.* opheffen, optillen. *Lever, élever, hauſſer.*
De jongen kan dat pak niet opligten. *Le garçon ne ſauroit lever ce fardeau, ce paquet ou ce balot.*
* Opligten, oplaan, gevangen krijgen. *Enlever, ſurprendre, attrapper.*
De groote wagt van den vijand wierd opgeligt. *La grande garde des ennemis fut enlevée ou ſurpriſe.*
* Opligten, bedriegen. *Duper, tromper.*
Hij zoekt mij op te ligten, dog ik zal wel toezien. *Il cherche à me duper, mais j'y prendrai bien garde.*
Ik ben ſchandelijk opgeligt. *Je ſuis trompé vilainement, j'ai été pris pour dupe.*
Opligting. *z. v.* Gevangeneeming. *Enlevement, action de ſurprendre, d'attrapper.*
Opligting, bedrog, bedotting. *Tromperie, dupperie.*
OPLOOP. *z. m.* oproer, beroerte. *Emeute, tumulte, trouble, deſordre, ſoulévement.*
Daar quam een oploop onder het volk. *Il ſurvint un tumulte parmi le peuple.*
OPLOOPEN. *w. w.* Naar boven loopen. *Monter.*
Schielijk de trappen oploopen. *Monter vitement les degrés,*
Oploopen, open loopen. *Enfoncer, jetter à terre.*
Zij liepen de deur met eenen boom op. *Ils enfoncérent la porte avec une barre.*
Oploopen, opzoeken, vinden. *Trouver, déterrer.*
Ik hebb' hem in de gantſche Stad niet konnen oploopen. *Je ne l'ai pu trouver dans toute la ville.*
Zij weet niet waar zij hem oploopen zal. *Elle ne ſait où le trouver.*
Oploopen. *g. w.* opzwellen, hoog worden. *Se hauſſer, s'enfler.*
De buil liep terſtond op. *La boſſe ſe hauſſa tout d'un coup ou s'enfla d'abord.*
't Water loopt op. *L'eau monte ou s'enfle, l'eau ſe groſſit.*
Oploopen, vermeerderen, grooter worden. *S'augmenter, s'agrandir, croître, monter.*
De ſchuld loopt hoog op. *La dette s'agrandit, la dette augmente fort.*
Hij laat zijne renten jaarlijks oploopen. *Il fait monter ou croître ſes rentes toutes les années, il accumule ſes rentes tous les ans.*
* Oploopen of opzwellen van boosheid. *Se mettre en colére, enfler de rage.*
* Oploopend. *bijv. w.* Haaſtig, toornig. *Colére, colérique, qui eſt ſujet à ſe mettre en colére, prompt.*
Een oploopend menſch. *Un homme prompt, une perſonne colére.*
Oploopendheid. *z. v.* Haaſtigheid, toornigheid. *Colére, promptitude.*
Oplooping. *z. v.* opzwelling, aanwas. *Accroiſſement, quand une choſe s'enfle, ſe groſſit, &c.*
De oplooping van 't water. *L'accroiſſement de l'eau, quand l'eau monte ou s'enfle.*
De oplooping eener deure. *L'enfoncement d'une porte.*
De oplooping der renten of jaarlijkſche inkomſten. *L'accumulation des rentes annuelles.*
Oplosſelijk. *bijw. Reſoluble.*
OPLOSSEN. *w. w.* ontknoopen, beantwoorden. *Soudre, réſoudre, diſcuter.*
Een vraagſtuk oploſſen. *Réſoudre une queſtion ou une demande.*
Hij kon dat geſchil niet oploſſen. *Il ne put ſoudre cette difficulté, terminer ce différend.*
Oploſſing. *z. v.* ontknooping, beantwoording. *Solution de quelque difficulté.*
Oploſſing van een geſchil of vraagſtuk. *Solution d'une queſtion, d'un différend, d'une demande, &c.*
OPLUIKEN. *w. w.* open maaken. Als, de oogen opluiken. *Ouvrir les yeux.*
pluiken. *g. w.* Fris worden. *Reprendre vigueur, devenir frais.*
't Kind look op als eene roos. *L'enfant devint frais comme une roſe, il commença à reprendre vigueur.*
Het kruid of gewas begint door den regen op te luiken. *L'herbe commence à reprendre vigueur par la pluie.*
OPLUISTEREN. *w. w.* Glans geeven. *Luſtrer, donner du luſtre ou de l'éclat.*
Die ſtoffe is fraai opgeluiſterd. *Cette étoffe eſt fort bien luſtrée.*
* Eene zaak opluiſteren of ophelderen. *Donner de l'éclat à une choſe, lui donner du jour, l'éclaircir.*
* pluiſtering. *z. v.* opheldering. *Luſtre, éclat, éclairciſſement.*
De opluiſtering der waarheid. *L'éclairciſſement de la vérité.*

O P M.

OPMAAKEN. *w. w.* Volmaaken, voltrekken, voltooijen. *Achever, perfectionner.*
Een werk opmaaken. *Achever un ouvrage, le perfectionner.*
Het bed opmaaken. *Faire le lit.*
Opmaaken. *Boekb. w.* In 't perkement maaken. *Couvrir un livre de velin, le relier en velin.*
Die jongen kan nog niet opmaaken. *Ce garçon ne ſauroit encore relier.*
Opmaaken, aanhitzen, aanſtooken. *Irriter, inciter, exciter.*
Hij maakt den zoon tegen zijnen vader op. *Il excite le fils contre ſon pére.*
Hij maakt mijnen vader tegen mij op. *Il anime mon pére contre moi.*
Opmaaken, doorbrengen, verquiſten. *Gaſpiller, dépenſer & diſſiper imprudemment, manger.*
Zijn goed opmaaken. *Gaſpiller ſon bien, le dépenſer en pluſieurs choſes veines & inutiles, le manger.*
Opmaaken, optellen, oprekenen. *Calculer, compter, ſupputer.*
Eene ſom opmaaken. *Calculer une ſomme, faire une ſomme.*
Eene rekening opmaaken. *Dreſſer un compte, tirer un compte.*
Een pleit opmaaken. *Dreſſer un procès.*
Zig opmaaken, zig bereiden. *Se préparer, ſe mettre en état.*
Hij maakte zig op tegen zijne vijanden. *Il ſe prépara ou ſe mit en état contre ſes ennemis.*
Opmaaken, opruijen. *Animer, exciter, inciter, pouſſer.*
Zij is door haaren man opgemaakt of opgeruid. *Elle a été incitée ou pouſſée par ſon mari.*
Dat goed is zoo wat opgemaakt. *Ces marchandiſes ſont un peu racommodées, un peu repaſſées, retouchées, fardées.*
't werk is nog niet opgemaakt of voltooid. *L'ouvrage n'eſt pas encore achevé ou mis en perfection.*
Opmaaking. *z. v.* Voltooijing, voltrekking. *Perfection, parachévement.*
De opmaaking van 't werk koſt veel arbeids. *La perfection de l'ouvrage coute beaucoup de peines.*
Opmaaking of optelling eener reekening. *Calcul, ſupputation.*
Opmaaking, verquiſting, doorbrenging. *Diſſipation, dépenſe inutile, gaſpillage.*
De opmaaking van zijn goed bequam hem qualijk. *Il ſe trouva très-mal d'avoir gaſpillé ſon bien, la diſſipation de ſon bien le mit en très-mauvais état, le rendit miſerable ou mal-heureux.*
OPMERKELIJK. *bijv. w.* Aanmerkelijk, merkwaardig. *Notable, remarquable, digne de remarque.*
Eene zeer opmerkelijke zaak. *Une choſe très-remarquable.*
OPMERKEN. *w. w.* Agt geeven, waarneemen. *Remarquer, obſerver, prendre garde, faire réflexion.*
Iets naauwkeurig opmerken. *Obſerver ou remarquer quelque choſe exactement.*

Hij

Digitized by Google

Hij merkte wel op, dat de Koning, enz. *Il remarqua bien que le Roi, &c.*

Merk wel op of de zaak zoo niet leit. *Remarquez bien ſi la choſe n'eſt pas ainſi.*

Hebt gij dat wel opgemerkt? *Avez-vous bien remarqué cela? T'avez-vous bien fait réflexion?*

Opmerkend. *bijv. w.* Aandagtig. *Attentif.*

Een opmerkend menſch. *Un homme attentif, une perſonne attentive.*

Opmerking. *z. z.* Aandagt. *Remarque, obſervation, réflexion, attention, application d'eſprit.*

Die zaak verdient onze opmerking. *Cette choſe ou cette affaire mérite que nous y fuſſions attention, elle eſt digne de nos réflexions.*

Opmerkzaamheid. *z. v. Attention, advertance.*

OPMETZELEN. *w. w.* Eenen muur opmetſelen. *Travailler à un mur, maçonner un mur.*

O P N.

OPNAAIJEN. *w. w.* Inſlaan, korter maaken. *Racourcir, ramplier.*

Die rok is opgenaaid. *Cette jupe eſt racourcie, ou rempliée.*

OPNEEMEN. *w. w.* opbeuren, wegneemen. *Lever, ôter, prendre.*

De meid nam 't geld op dat op tafel lag. *La ſervante éta ou prit l'argent qui étoit ſur la table.*

De knegt zal het gevallen mes wel opneemen. *Le valet ramaſſera bien le couteau qui eſt tombé.*

Opnemen, tot zijnen laſt neemen. *Lever, prendre à ſa charge, prendre à rente.*

't Land neemt veel gelds op. *La République prend beaucoup d'argent à intérêt.*

Hij heeft 1000 guldens opgenomen. *Il a pris mille livres à rente.*

Opneemen, opdweilen. *Torcher, lever ou ôter l'ordure avec quelque gros linge ou torchon.*

De meid neemt alle dagen den vloer op. *La ſervante nettoye tous les jours le pavé avec un torchon.*

Opneemen, opbreeken. *Rompre, ouvrir, ôter les carreaux ou les cailloux.*

Eenen vloer opneemen. *Oter les carreaux d'un pavé.*

De ſtraat opneemen. *Oter les pavés ou les cailloux de la rue.*

Opneemen, opvatten, opheffen. *Enlever, élever.*

Chriſtus wierd opgenoomen daar het de Apoſtelen zagen. *Chriſt fut enlevé à la vue de ſes Apôtres.*

Hij nam haar op en ſneerze in de koets. *Il l'enleva & la mit dans le caroſſe.*

Opneemen, opzetten. *Deſſervir.*

De tafel opneemen. *Deſſervir la table.*

Opneemen, op het hoofd en lijf neemen. *Prendre ſur ſa tête, & ſur ſes épaules.*

De arbeider nam den zak op en droeg hem weg. *Le portefaix ou le crocheteur prit le ſac ſur ſes épaules & l'emporta.*

Het viſchwijf nam de benne op haare ſchouderen. *La poiſſonnière chargea le panier ſur ſes épaules.*

* Opneemen, aanneemen. *Recevoir, accepter, prendre.*

Iemand in genade opneemen. *Prendre ou recevoir quelqu'un en grace.*

Toen het woord opneemende, antwoorde hij dat, enz. *Alors prenant la parole, il répondit que, &c.*

* Opneemen, keuren. *Examiner.*

Een proefſtuk of proefwerk opneemen. *Examiner un chef-d'œuvre, voir s'il eſt comme il faut.*

* De ſtemmen opneemen. *Recueillir les ſuffrages.*

* Opneemen. Duiden, uitleggen. *Prendre en bonne ou en mauvaiſe part.*

Hoe word die zaak bij den Koning opgenomen? *Comment le Roi prend-il cette affaire, qu'en dit le Roi?*

* Op zig neemen, aanneemen om uit te voeren. *Entreprendre, ſe charger.*

Zij nam op zig dat werk te beſtellen. *Elle entreprit ou elle ſe chargea d'avoir ſoin de cette affaire ou de la diriger.*

* Het voor iemand opneemen. *Prendre le parti de quelqu'un, embraſſer ſa querelle.*

Waarom wilt gij het voor zulk een ſchurk opneemen? *Pourquoi voulez-vous prendre le parti d'un ſi grand coquin?*

* Opneemen. *g. w.* Gelukken, wel slaagen. *Réuſſir, avoir bon ſuccès.*

Ik weete niet of dat werk wel opneemen zal. *Je ne ſai ſi cette affaire ou cet ouvrage réuſſira bien.*

Die zaak zal niet opneemen. *Cette affaire ne réuſſira pas bien, ira mal, prendra une mauvaiſe fin, n'aura point de ſuccès.*

OPNEEMER. *z. m.* Dweil, feil. *Torchon, morceau quarré de laine ou de groſſe toile, qui ſert à nettoyer les pavés ou les planchers, & à lever l'eau qui y eſt répandue.*

De meid moet eenen nieuwen opneemer hebben. *La ſervante a beſoin d'un nouveau torchon, d'un torchon neuf.*

* Opneeming. *z. v.* Aanneeming. *Reception, adoption.*

Opneeming in genade. *Reception en grace, action de reprendre en grace.*

* Opneeming, duiding, opvatting. *Explication, interprétation, ſens.*

Door de opneeming van dat woord in eenen quaaden zin, wierd, enz. *Par la fauſſe interprétation de ce mot, ou ce mot ayant été mal interprété, il s'enſuivit que, &c.*

* Opneeming der ſtemmen. *Collection ou recueillement des ſuffrages.*

OPNESTELEN. *w. w.* Met neſtelen opbinden. *Lier, relever ou trouſſer avec des éguillettes.*

‡ Opneſtelen. *w. w.* opſlaan, verdrijven. *Chaſſer, donner la chaſſe, débuſquer.*

‡ Wij zogten daar den vijand op te neſtelen, maar, enz. *Nous cherchions à donner la chaſſe aux ennemis, nous avions envie de les débuſquer, mais, &c.*

‡ Den broek opneſtelen. *zie* opveteren.

OPNEURIEN. *zie* opdeunen.

O P O.

OPOFFEREN. *w. w. ond. w.* opdraagen, toedienen. *Offrir, préſenter, ſacrifier.*

Den Goden witte ſtieren opofferen. *Offrir aux Dieux des taureaux blancs.*

Zij offerden hunne kinderen den Molech op. *Ils ſacrifiérent leurs enfans à Moloch.*

* Opofferen, beleggen, belaſten. *Charger, donner ordre ou commiſſion.*

Zij offerden hem de uitvoering van dat werk op. *Ils le chargérent de l'exécution de cette affaire ou de cet ouvrage.*

Zig opofferen, zig ten offer opdraagen. *Se ſacrifier, ſe donner en oblation.*

Chriſtus heeft zig zelven Gode opgeoffert. *Chriſt s'eſt offert lui-même en ſacrifice à Dieu.*

* Zig zelven Gode opofferen, zig tot Godes dienſt overgeeven. *Se conſacrer ou ſe dévouer à Dieu.*

Opoffering. *z. v.* opdragt ter verzoening. *Oblation, holocauſte, ſacrifice.*

Chriſtus opoffering van zig zelven aan God. *Le ſacrifice ou l'oblation que Jéſus-Chriſt a fait de lui-même à Dieu.*

De opoffering van 't jaarlijkſche offer aan de Goden. *L'oblation du ſacrifice ou de l'holocauſte annuel aux Dieux.*

O P P.

OPPAKKEN. *w. w.* Tot pakken maaken. *Emballer, empaqueter.*

Dat goed is nog niet opgepakt. *Ces hardes ne ſont pas encore empaquetées ou emballées.*

* Oppakken, opbreeken, opkraamen. *Plier bagage, ſe retirer, s'enfuir.*

* De vijand was genoodzaakt op te pakken. *Les ennemis furent contraints de plier bagage ou de prendre le parti de la retraite.*

Oppakking. *z. v.* Pakking. *L'action d'emballer & d'empaqueter, emballage.*

De oppakking van dat goed koſt niet veel. *Ces hardes, ces choſes ne coutent pas beaucoup à faire emballer ou empaqueter, ne coutent guéres d'emballage.*

OPPASSEN. *w. w.* Dienen, ten dienſt ſtaan. *Servir, être au ſervice de quelqu'un.*

Zijnen Heer aan tafel oppaſſen. *Servir ſon Maître à table.*

Eene Juffer oppaſſen. *Faire la cour à quelque Demoiſelle.*

Oppaſſen, toezien, wagt houden. *Prendre garde, avoir ſoin.*

Zij paſſen op dat niemand ter poorten inkome. *Ils prennent garde que perſonne n'entre dans la porte.*

Pas wel op dat hij niet doorſluipt. *Prenez bien garde qu'il ne s'eſquive ou qu'il ne s'en aille.*

Oppaſſen. *g. w.* Vlijtig of naarſtig zijn. *Être diligent & aſſidu.*

Als de jongen oppaſt, zal hij wel voortkomen. *Si le garçon eſt diligent ou aſſidu, il parviendra fort bien, il ſe tirera d'affaire s'il a de l'aſſiduité.*

OPPASSER. *z. m.* Dienaar, vrijer, minnaar. *Courtiſan, galant, amant, ſerviteur.*

De jonge Vorſt had veel oppaſſers. *Le jeune Prince avoit beaucoup de Courtiſans.*

Die Juffer heeft veele oppaſſers. *Cette Demoiſelle a beaucoup de galans, de ſerviteurs, d'amans.*

Oppaſſer, opzigter, verklikker. *Mouchard, délateur, eſpion.*

Daar ſtaan oppaſſers aan alle poorten. *Il y a des mouchards à toutes les portes des villes, il y a des eſpions qui guettent aux portes.*

OPPER. *z. m.* Hooiopper, hooirook, hooimijt. *Tas ou monceau de foin, meule, meulon.*

Het hooi ſtaat al aan oppers. *Le foin eſt en tas ou en meulons.*

OPPER-ADMIRAAL. *z. m.* Oppervlagman. *Grand-Amiral.*

OPPER-BARBIER. *z. m. Premier Chirurgien ſur un vaiſſeau.*

OPPERBETUW. *z. v.* Het bovenſte gedeelte der Betuwe, eene landſtreek van Gelderland. *Le haut Bétuwe ou Bétau, partie du pays de Gueldre.*

OPPERBEVEL. *z. g. Commandement en chef.*

OPPERBEVELHEBBER. *z. m. Commandant en chef.*

OPPERBISSCHOP. *z. m.* Aartsbiſſchop. *Archevêque.*

OPPERBOEKHOUDER. *z. m. Premier teneur de livres.*

Digitized by Google

OPPERBEWIND. z. g. *Surintendance, principale direction, commandement en chef.*
OPPERDEEL. z. g. *Partie supérieure.*
OPPEREN. w. w. Op hoopen zetten. *Amonceler, entaſſer.*
Opperen, kalk en ſteen aanbrengen. *Faire l'ouvrage d'un aide à maçon.*
* Iets opperen, iets ophaalen of ergens van melden. *Parler ou faire mention de quelque choſe.*
Hij opperde 't eerſt dat geſchil. *Il parla le premier de ce différend, il l'entama.*
OPPERGEBIED. z. g. Opperheerſchappije. *Souveraineté, monarchie.*
Aan wien ſtaat 't oppergebied van het Rijk? *A qui appartient le gouvernement ſouverain du Royaume ou de l'Empire?*
OPPERGEBIEDER. z. m. *Chef, Général, qui commande en chef, Surintendant.*
OPPERGEREGT. zie opperhof.
OPPERGEZAG. z. g. zie opperheerſchappije.
OPPERGEZAGHEBBER. zie Opperheerſcher.
OPPERHEER. z. m. *Souverain Seigneur.*
OPPERHEERSCHAPPIJE. z. v. opperheerſching, oppergebied. *Monarchie, ſouveraineté, puiſſance ſouveraine.*
Naar de opperheerſchappije ſtaan. *Aſpirer à la ſouveraineté ou à la monarchie.*
OPPERHEERSCHER. z. m. Alleenheerſcher. *Monarque, Souverain.*
OPPERHOF. z. g. 't Hoogſte Geregtshof. *Cour ſouveraine.*
De misdadiger is bij 't Opperhof verwezen. *Le criminel a été condamné par la Cour ſouveraine.*
OPPERHOOFD. z. g. Opperheerſcher, Algemeen Overſte. *Général, Chef, Souverain.*
De gemeente was zonder opperhoofd of had geen opperhoofd. *Le peuple étoit ſans Chef, n'avoit pas de Chef.*
De Koning van Engeland was ons opperhoofd te water en te lande. *Le Roi d'Angleterre étoit le Général de nos armées, & le grand Amiral de nos flottes.*
De Vorſt wierd tot opperhoofd van 't heir verkooren. *Le Prince fut fait ou élu Chef ou Général de l'armée.*
OPPERJAGER. z m. Groot Jagermeeſter. *Le grand Maître de la chaſſe, le grand Veneur.*
Opperjager van Vrankrijk zijn. *Etre grand Maître de la chaſſe royale de France, être grand Veneur de France.*
OPPERJAGERMEESTER. z. m. Opperjager. *Grand Veneur.*
De Heer van . . . is Opperjagermeeſter van de Veluwe. *Le Seigneur de . . . eſt grand Veneur du Veluwe.*
Opperjagerſchap. z. g. Grootjagerſchap. *L'office de grand Veneur.*
Opperjagtgeregt. z. g. 't Hoog jagtgeregt. *La Cour de grand Veneur, la haute juſtice de la Vénerie.*
Bij 't opperjaagtgeregt in eene boete verwezen zijn. *Etre condamné à une amende par la haute juſtice de la Vénerie ou par les Officiers du grand Veneur.*
OPPERKAMER. z. v. *beter* opkamer, boven kamer. *Chambre haute, chambre d'enhaut, chambre du haut étage.*
Op twee opkamers woonen. *Demeurer dans deux chambres d'enhaut.*
Opperkamerling. z. m. De eerſte kamerling. *Le grand Chambellan.*
De opperkamerling van zijne Majeſteit van Pruiſſen. *Le grand Chambellan de ſa Majeſté Pruſſienne ou de Pruſſe.*
Opperkamerlingſchap. z. g. *L'office ou la charge de grand Chambellan.*
OPPERKAPELAAN. z. m. *Premier Chapelain.*
OPPERKERK. zie Hoofdkerk.
OPPERKLEED. z. m. Bovenkleed. *Habit de deſſus, juſte-au-corps, &c.*
De ſoldaat ontnam hem zijn opperkleed. *Le ſoldat lui prit ou lui ôta ſon juſte-au-corps.*
OPPERKLERK. z. m. *Premier Clerc, maître Clerc.*
OPPERKNEGT. zie Meeſterknegt.
OPPERKOK. z. m. Meeſterkok. *Maître-cuiſinier, Chef de cuiſine.*
OPPERKOOPMAN. z. m. Opperſte koopman. *Maître marchand, le plus conſidérable officier d'un vaiſſeau qui fait le voyage des Indes.*
Voor opperkoopman naar Oostindiën varen. *Aller aux Indes ou faire le voyage des Indes en qualité de maître marchand.*
OPPERKOUSSEN. z. v. zie Bovenkouſſen.
OPPERLEEN. z. g. *Fief dominant.*
OPPERLIJF. zie Bovenlijf.
OPPERLUIDEN of opperlieden. *meerv.* Van opperman. zie opperman.
OPPERMAGT. z. v. Hoogſte magt. *Souveraineté, ſouveraine puiſſance.*
De oppermagt ruſt niet in den Keizer alleen, maar ook in de Rijksvergaderinge. *La puiſſance ſouveraine ne réſide pas dans la ſeule perſonne de l'Empereur, mais auſſi dans la diéte ou dans l'aſſemblée générale des Etats.*
Oppermagtig. *bijv. w.* Alleenheerſchend. *Souverain.*
Een oppermagtig Koning. *Un Roi ſouverain.*
OPPERMAN. z. m. Metzelaars oppaſſer. *Aide à maçon, aide-maçon, manœuvre.*
De opperluiden winnen eene ſlegte daghuur. *Les aides à maçon ont de très-petites journées, ils ne gagnent guéres.*
OPPERMEESTER van een ſchip. *Premier chirurgien d'un vaiſſeau.*
Oppermeeſterſchap. z. g. *Charge de premier chirurgien.*
Oppermeeſter van een ſchool. zie Bovenmeeſter.
OPPERONGARIJEN. z. g. Het oppergedeelte van 't Hongariſch Rijk. *La haute Hongrie.*
OPPERPRIESTER, enz. zie Hoogepriester, enz.
OPPERREGTER. z. m. *Chef de Juſtice, Grand Juſticier.*
OPPERRHIJN. z. m. Bovenrhijn. *Le haut Rhin.*
Straatsburg legt aan den Opperrhijn. *Strasbourg eſt ſitué ſur le haut Rhin.*
OPPERSCHENKER. z. m. *Grand Echanſon.*
OPPERSCHOUT. zie Hoofdſchout.
OPPERSTALMEESTER. z. m. *Grand Ecuyer.*
OPPERSTE. *bijv. w.* Hoogſte. *Suprême, ſouverain, le plus haut.*
God is het opperſte wezen. *Dieu eſt l'être ſouverain ou ſuprême.*
De opperſte wijsheid roept. *La ſuprême ſageſſe crie.*
Opperſte. z. m. Opperſte beſtierder. *Qui a la principale direction.*
De opperſte der ſtad. *Le principal, le premier de la ville.*
Opperſte van een klooster. *Supérieur d'un couvent.*
Opperſte van eene geeſtelijke Orden. *Général d'un Ordre de Religieux ou de Moines.*
OPPERSTUURLUIDEN of opperſtuurlieden. *meerv.* Van opperſtuurman. zie Opperſtuurman.
Opperſtuurman. z. m. opperſtierman. *Premier pilote.*
't Is het werk der opperſtierlieden toe te zien, dat, enz. *C'eſt l'affaire des premiers pilotes de prendre garde que, &c.*
Opperſtuurmanſchap. z. g. *L'office de premier pilote.*
OPPERVELDHEER. z. m. Opperhoofd des Heirs. *Chef d'armée, Généraliſſime.*
De Prins Eugenius was opperbevelhebber van 't keizerlijke leger. *Le Prince Eugéne étoit Chef ou Généraliſſime de l'armée impériale.*
OPPERVLAKTE. z. v. *Superficie, ſurface.*
OPPERVLIES. z. g. *Membrane ſupérieure, épiderme.*
OPPERWAL. *ſcheepsw.* Hooger wal, loefzijde. *Le deſſus du vent, le côté du lof.*
OPPERWATER. z. g. Water dat van boven koomt. *L'eau qui vient d'enhaut ou du côté de la ſource de la riviére.*
De Lek is heel hoog van't opperwater. *La riviére du Lek eſt fort groſſe de l'eau qui vient d'enhaut.*
OPPERZAAL. z. v. Bovenzaal. *Sale haute, ſale d'enhaut.*
Chriſtus hield zijn laatſte Paſcha in eene opperzaale. *Chriſt fit ſa dernière Pâque dans une ſale haute.*
OPPIKKEN. zie Pikken.
OPPLAKKEN. w. w. *Coller deſſus.*
OPPLENGEN. zie opgieten.
OPPLOEGEN. zie omſpitten.
OPPOETSEN. zie opſchikken.
OPPRONKEN. w. w. opſchikken, verzieren. *Orner, parer, ajuſter, embellir.*
Die Juffer pronkt zig luſtig op. *La Demoiſelle ſe pare ou s'ajuſte comme il faut, elle met ſes plus beaux atours.*
Eene reden oppronken. *Orner un diſcours, une oraiſon, &c.*
Oppronking. z. v. opſchikking, verziering. *Ornement, ajuſtement, parure.*
OPPROPPEN. w. w. opvullen. *Remplir, entaſſer.*
De ſteeden met krijgsvolk oppropppen. *Remplir les villes de troupes.*
Zig met ſpijs oppropppen. *Se remplir de viandes, ſe farcir le ventre.*
OPPUILEN. g. w. opbulten, los puilen. *Devenir bouffi, inégal & plein de boſſes.*
Dat leer van dat boek is heel opgepuild. *Le cuir de ce livre eſt tout plein de boſſes & d'enflures.*
Opbuiling. z. v. opbulting. *Enflure, boſſe.*

O P Q.

OPQUEEKEN. w. w. opkoesteren, opvoeden. *Nourrir, élever.*
Jong gevogelte opqueeken. *Nourrir de petits oiſeaux.*
Een kind opqueeken. *Nourrir un enfant, l'élever.*
* Opqueeken, aanqueeken, weêr ophaalen. *Reſtaurer, rétablir, réparer.*
De vervallene geleerdheid opqueeken. *Rétablir ou reſtaurer les ſciences, les belles lettres, les études, &c.*
* OPQUEEKER. z. m. Aanqueeker, vernieuwer. *Reſtaurateur.*
Hij was een opqueeker der kenniſſen of wetenſchappen. *Il fut le reſtaurateur des ſciences.*
Opqueekſter. z. v. Aanqueekſter. *Reſtauratrice, femme qui reſtaure, qui rétablit, &c.*
De wijsbegeerte is als eene opqueekſter van

Digitized by Google

van 't verſtand. *La Philoſophie eſt comme la reſtauratrice de l'entendement.*
Opqueeking. z. v. opkoeſtering, opvoeding. *Action de nourrir ou d'élever.*
De opqueeking van een kind, van gevogelte, enz. *L'action de nourrir un enfant, des oiſeaux, &c. l'éducation d'un enfant.*
De opqueeking der geleerdheid en wetenſchappen. *Le rétabliſſement des ſciences & des belles lettres.*
OPQUIKKEN. *zie* opſchikken.

O P R.

OPRAAKEN. *g. w.* Verteerd worden. *Se conſumer.*
Dat vleeſch zal haaſt opraaken. *Cette viande ſera bientôt conſumée ou ſe conſumera bientôt.*
OPRAAPEN. *w. w.* opbeuren, opneemen. *Amaſſer, ramaſſer, recueillir.*
Iets van de ſtraat opraapen. *Ramaſſer quelque choſe de la rue.*
't Kind raapte zijnen rok op. *L'enfant leva ſa jupe.*
Al lag het op de ſtraat ik zou het niet willen opraapen. *Je n'amaſſerois pas cela de la rue.*
Dat is geen opraapens waard. *Cela ne vaut pas la peine qu'on l'amaſſe.*
Opraapen, verzinnen, verdigten. *Forger, inventer.*
* Zij raapte eene leugen op, en ſmeet ze hem in 't aangezigt. *Elle forgea un menſonge, qu'elle lui ſoutint en face.*
Dat zijn opgeraapte leugens. *Voilà des menſonges forgés, ce ſont-là des fauſſetés énormes, des contes faits à plaiſir.*
Waar heeft hij die tijding opgeraapt of gehoord? *Où eſt-ce qu'il a forgé ou inventé cette nouvelle? où l'eſt-il allé chercher?*
Een opgeraapt leger. *Une armée ramaſſée ou formée à la hâte.*
OPRAKEN. *zie* opraaken.
OPRAMEIJEN. *w. w.* oprammen, opbonzen. *Enfoncer avec un bélier ou autre ſemblable machine.*
Eene ſtadspoort opramijen. *Enfoncer une porte de ville avec un bélier.*
Eenen muur opramijen. *Abbattre une muraille à coups de bélier.*
OPRAPEN. *zie* opraapen.
OPREEKENEN. *zie* oprekenen.
OPREGT. *bijv. w.* Vroom, ongeveinsd, trouw. *Sincère, franc, fidèle.*
Een opregt man. *Un homme franc & ſincère, un homme ouvert ou ſans déguiſement.*
Opregt in zijn doen of in zijn gedrag zijn. *Etre ſincère dans ſes actions, dans ſa conduite, dans ſon procédé, agir de bonne foi en tout ce qu'on fait.*
Opregt van harte. *Droit de cœur.*
Opregt, waaragtig. *Véritable, ſincère.*
Opregte Levantſche koffij. *Véritable Caffé du Levant.*
De opregten. *z. m. meerv.* De vroomen. *Les honnêtes gens, les perſonnes vertueuſes, pieuſes ou de probité.*
De opregten zullen zig in den Heere verblijden. *Les vertueux ſe réjouiront au ſeigneur.*
Een opregt getuigenis der waarheid. *Un véritable témoignage de la vérité.*
Opregtelijk. *bijw.* Vroomelijk, trouwelijk. *Sincérement, fidélement.*
Ergens opregtelijk in handelen. *Agir fidélement en quelque affaire, agir de bonne foi.*
Hij verklaarde opregtelijk haar niet gezien te hebben. *Il déclara ſincérement qu'il ne l'avoit pas vue.*
Opregtelijk, naar waarheid. *Véritablement, ſincérement, avec vérité & ſincérité.*
Als men die zaak opregtelijk overweegt, ziet men dat, enz. *Quand on conſidére cette affaire de ſon vrai côté ou quand on la conſidére de foi on voit que, &c.*
OPREGTEN. *w. w.* oprigten, om hoog regten. *Eriger, élever, dreſſer, planter.*
Een opgeregt beeld. *Une image ou ſtatue qui eſt érigée, élevée ou dreſſée.*
Iemand ter eere een beeld opregten. *Eriger une ſtatue à l'honneur de quelqu'un.*
Eenen menſch opregten die gevallen leit. *Relever ou redreſſer une perſonne tombée.*
Zig opregten of oprigten. *S'élever, ſe ſoulever.*
Zoo zwak zijn dat men zig niet opregten kan. *Etre ſi foible qu'on ne ſe peut ſoulever.*
Opregten. Bouwen, ſtigten. *Bâtir, conſtruire.*
Daar word eene nieuwe Kerk opgerigt. *On bâtit-là une nouvelle Egliſe.*
* Opregten, aanſtellen, beginnen. *Etablir, ériger, fonder.*
In die ſtad is een Latijnſch School opgeregt. *On a établi ou érigé une école Latine dans cette ville-là.*
Daar word eene galg op de merkt opgeregt. *On dreſſe une potence ſur le marché, on y dreſſe un gibet.*
* Opregten, herſtellen, verbeeteren. *Rétablir, relever.*
Den vervallen Staat opregten. *Rétablir la République périſſante ou chancelante, relever l'Etat qui eſt en décadence, remettre l'Etat dans ſa première vigueur.*
De vervallene wetten in 't Gemeenebeſt opregten. *Reſtaurer les loix de la République, remettre les loix de la République dans leur ancienne autorité.*
OPREGTER. *z. m.* Herſteller, ſtigter. *Fondateur, reſtaurateur.*
Wie is de opregter van die Hooge Schoole? *Qui eſt le fondateur de cette Univerſité?*
De opregter van den vervallen Staat *Le reſtaurateur de l'Etat décbu, de l'Etat en décadence, de l'Etat chancelant.*
OPREGTIGHEID. *z. v.* Eerlijkheid, vroomigheid. *Sincérité, honnêteté, probité, candeur.*
Daar bleek zijne opregtigheid in. *C'eſt en cela que parut ſa ſincerité ou ſon honnêteté.*
Men vind geen opregtigheid meer onder de menſchen. *Les hommes n'ont plus de ſincérité, il n'y a plus de bonne foi parmi les hommes.*
In opregtheid, ter goeder trouwe. *Sincérement, en bonne foi.*
Zij betuigt in opregtigheid dat die zaak zoo is. *Elle proteſte ſincérement que la choſe eſt ainſi.*
In opregtigheid zijn's hartens zoeken te wandelen. *Tâcher de vivre ou d'agir dans l'intégrité de ſon cœur.*
Opregtigljik. *zie* opregtelijk.
OPREGTING. *z. v.* oprigting. *Action d'ériger, érection.*
De opregting van een beeld. *L'action d'ériger une ſtatue, l'érection d'une ſtatue.*
* Opregting. Stigting, aanſtelling. *Erection, fondation, établiſſement.*
Dit is het tiende jaar na de opregting der Hooge Schoole. *Voici la dixiéme année depuis l'érection ou la fondation de l'Académie.*
De opregting eener Kerke. *La fondation ou l'érection d'une Egliſe.*
* De opregting van een Rijk, Staat, enz. *La fondation, l'établiſſement d'un Royaume, d'un Etat, &c.*
OPREKENEN. *w. w.* optellen. *Supputer, compter, calculer.*
De koſten ergens van oprekenen. *Supputer ou calculer les frais de quelque choſe.*
Reken eens op hoe veel het bedragen zal. *Comptez un peu à combien cela ira, à combien cela ſe montera, à combien cela reviendra.*
Oprekening. *z. v.* optelling. *Compte, calcul, ſupputation.*
Oprekening der koſten van een geding. *Le calcul ou la ſupputation des frais d'un procès.*
Wie kan daar eene oprekening van maaken? *Qui eſt-ce qui peut calculer tout cela? Comment dreſſer un compte de tout cela?*
OPREKKEN. *zie* Uitrekken.
OPREMENT. *ond. w.* Goudgeele verf. *Orpiment, orpin, couleur jaune qui ſert dans la peinture.*
OPRIJTEN. *w. w.* opſcheuren. *Déchirer, fendre, faire fendre.*
Hij reet zijnen rok met geweld op. *Il déchira ſon habit avec force.*
Neptunus deede de grond oprijten met zijnen drietand. *Neptune fit fendre la terre d'un coup de ſon trident.*
Oprijten. *g. w.* Los gaan, opſcheuren. *Se déchirer, s'érailler, ſe fendre, ſe caſſer, parlant d'étoffes.*
OPRIJZEN. *g. w.* opſtaan. *Se lever.*
Zij rees voor hem op uit eerbie digheid *Elle ſe leva pour lui par reſpect ou par vénération.*
Oprijzen, opzwellen, hooger worden. *S'enfler, ſe gonfler.*
Het aardrijk rijst op door de vorſt. *La gelée fait enfler la terre, la terre ſe gonfle à cauſe de la gelée.*
Oprijzen, opkomen, opſtaan. *S'élever, ſurvenir.*
Daar rees een zwaar onweêr op uit het ooſten. *Il s'éleva une horrible tempête du côté de l'orient.*
Oprijzing. *z. v.* opzwelling. *Enflure, gonflement.*
OPRISPEN. *g. w.* Van het eeten in de maage ſpreekende. *Reprocher, cauſer des rapports, parlant du manger dans l'eſtomac.*
De winden doen mij geduurig oprispen. *Les vents me cauſent toujours des rapports.*
Oprisping. *z. v.* opwerping van de maage. *Rapport, ſoulévement de l'eſtomac.*
OPRITZEN. *w. w.* Aanritzen, aanprikkelen. *Inciter, exciter, pouſſer à faire quelque choſe.*
Iemand tot onkuiſheid opritzen. *Inciter quelqu'un à la paillardiſe ou à la lubricité.*
Opritzing. *z. v.* Aanritzing, aanprikkeling. *Incitation, inſtigation.*
OPROEIJEN. *w. w.* Tegen den ſtroom roeijen. *Ramer contre le courant.*
OPROEP. *zie* Boelhuis, Verkooping.
Iets bij den oproep of afslag verkoopen. *Vendre au dernier enchérijſſeur, vendre à l'enchére.*
OPROEPEN. *w. w.* opleezen, uitroepen. *Nommer, appeller, lire le nom de quelqu'un, proclamer.*
Is mijn naam al opgeroepen? *Mon nom a-t-il déjà été lu? Ai-je déjà été appellé?*
Men heeft hem 't eerſt opgeroepen. *On a lu ſon nom le premier.*

Digitized by Google

Iets oproepen bij den opſlag. *Enchérir dans une vente.*
Iemand oproepen of opwekken. *Eveiller quelqu'un, lui crier qu'il ſe léve.*
Zijn de knegts al opgeroepen? *A-t-on déjà éveillé ou appellé les valets?*
OPROEPER. *zie* Aſſlager, Erfhuismeeſter.
Oproeping. *z. v.* opleezing. *Lecture, proclamation.*
Naar de oproeping van zijnen naam luiſteren. *Ecouter quand ſon nom doit être lu.*
OPROER. *z. m.* Beroerte, oploop, opſtand. *Sédition, émotion populaire, révolte, mutinerie.*
Binnen Amſterdam rees of ontſtond een groote oproer onder 't volk voor eenige jaaren. *Il s'éleva une grande ſédition ou une grande revolte parmi le peuple à Amſterdam, il y a quelques années.*
Oproer maaken, aanregten, ſtigten of verwekken. *Exciter une ſédition, une revolte, cauſer une revolte.*
Eenen oproer ſtillen. *Appaiſer une ſédition, éteindre une revolte.*
Oproerig. *bijv. w.* Muitagtig, wederſpannig. *Séditieux, rebelle, mutin.*
Een oproerig volk. *Un peuple ſéditieux, un peuple rebelle ou mutin.*
Oproerig zijn, muiten, in opſtand zijn. *Mutiner, ſe rebeller, cabaler.*
De gemeente of 't volk oproerig maaken. *Rendre la populace ſédicieuſe, induire ou exciter le peuple à la revolte.*
Oproerigheid. *z. v.* Wederſpannigheid. oproer. *Sédition, revolte, rebellion, murmure, tumulte.*
Dat zeggen veroorzaakte groote oproerigheid onder de Verbondelingen. *Ce diſcours-la cauſa un grand murmure parmi les Confédérés ou les Alliés.*
Oproeriglijk. *bijw.* onſtuimiglijk. *Tumultueuſement, ſéditieuſement.*
De Adel ging in die verkiezing zeer oproeriglijk te werk. *La Nobleſſe agit fort tumultueuſement dans cette élection.*
Oproermaaker. *z. m.* Muitmaaker. *Auteur ou chef d'une ſédition.*
De oproermaakers wierden ſtrengelijk geſtraft. *On punit très-ſévérement les chefs des rebelles ou les auteurs de la ſédition.*
Oproermaakſter. *z. v.* Muitmaakſter. *Séditieuſe, mutine, femme qui cauſe une ſédition.*
Oproerſtigter. *zie* oproermaker.
Oproerſtigting. *z. v.* Verwekking tot oproer. *Inſtigation à la revolte, l'action de celui qui cauſe une ſédition.*
OPROEYEN. *zie* oproeijen.
OPROKKENEN. *w. w.* op de ſpinrokken winden. *Enquenouiller, mettre ſur la quenouille.*
Vlas of hennip oprokkenen. *Enquenouiller du lin ou du chanvre.*
* Oprokkenen, opruijen, ophitzen. *Exciter, inciter, induire, pouſſer.*
Hij rokkent hem tegen zijnen vader op. *Il l'excite contre ſon pére.*
Oprokkening, oprokking. *z. v. Enquenouillement, action d'enquenouiller.*
* Oprokking. *Inſtigation.*
OPROLLEN. *w. w.* In malkander rollen. *Rouler l'un deſſus l'autre, faire un rouleau.*
Hij rolde dat papier op en ſtak het in zijnen zak. *Il fit un rouleau de ce papier & le mit dans ſa poche.*
Zijne kouſſen oprollen. *Rouler ſes bas.*
OPROOSTEREN. *w. w.* opheiſteren, opbraaden. *Rôtir, mettre ſur le gril, griller, rechauffer ſur un gril.*
Boekweiten koeken oprooſten. *Rechauffer des gâteaux de farine de bled noir ſur un gril.*
OPRUIJEN. *w. w.* ophitzen, opmaaken. *Exciter, porter, pouſſer, animer.*
't Volk tegen den Koning opruijen. *Exciter le peuple contre le Roi.*
OPRUIJER. *z. m.* ophitzer, aanſtooker. *inſtigateur.*
Opruijing, *z. v.* ophitzing, aanſtoking. *Inſtigation, action d'exciter.*
OPRUIMEN. *w. w.* Ruim en ſchoon maaken. *Débarraſſer, vuider.*
't Erf van een ingeſtort huis opruimen. *Vuider le fond d'une maiſon éboulée.*
De ſtraaten wierden opgeruimd tegen des Konings komſte. *On débarraſſa les rues, pour quand le Roi y paſſeroit.*
Opruimen, opſchikken. *Arranger, débarraſſer.*
Eenen winkel opruimen die overhoopleit. *Arranger une boutique qui eſt en déſordre.*
Opruiming. *z. v.* Het ſchoonmaaken. *Arrangement, action de nettoyer ou de débarraſſer.*
OPRUKKEN. *w. w.* Met geweld optrekken. *Ouvrir avec violence ou avec force.*
Eene deur oprukken. *Ouvrir une porte avec violence.*
Zij rukte hem zijnen rok van boven tot beneden op. *Elle lui déchira ſon juſte-au-corps depuis le haut juſqu'en bas ou juſqu'au bas.*
OPRUPZEN of opruspen. *zie* oprispen.
OPRUSTEN. *zie* Steunen.
Opruſten, toeruſten. *zie* Toeruſten.
OPRUYEN. *zie* opruijen.
Opruyer. *zie* opruijer.

O P S.

OPSCHAAKELEN. *zie* opſchakelen.
OPSCHAATEREN. *zie* opſchateren.
OPSCHAFFEN. *w. w.* opdiſſen. *Servir à table, dreſſer les viandes.*
Daar was breed opgeſchaft. *On y ſervit largement ou abondamment.*
Zig in zilver laaten opſchaffen. *Se faire ſervir en vaiſſelle d'argent.*
* Opſchaffen, opbrengen, verſchaffen. *Fournir, produire, donner bongré malgré.*
* De boeren moeten 't krijgsvolk luſtig geld opſchaffen. *Il faut que les payſans fourniſſent bien de l'argent aux ſoldats.*
Opſchafling. *z. v.* opdiſſing, ſchafling. *Chére, régal.*
Dat was eene armelijke opſchafling. *C'étoit un pauvre régal, une pauvre chére.*
OPSCHAFTEN. *zie* opſchaffen.
* Opſchaften. *w. w.* opeeten. *Manger, avaller tout, dévorer.*
* Zij ſchaften alles op wat op tafel quam. *Ils avallérent tout ce qu'on mit ſur la table.*
OPSCHAKELEN. *w. w.* Bij ſchakels opſchorten. *Accrocher de chaînon en chaînon.*
Schakel die keten wat op. *Accrochez cette chaîne un peu plus haut.*
OPSCHATEREN. *g. w.* Hartig uit-de borſt lagchen. *Eclater de rire.*
Op dat gezigt begon al 't volk luidskeels op te ſchateren. *A cette vue tout le monde éclata de rire ou rit à gorge déployée.*
Opſchatering. *zie* Uitſchatering.
OPSCHEEPEN. *w. w. zie* Inſcheepen.
OPSCHEEREN. *w. w.* Met eene ſchaar opſnoeijen. *Tailler, rogner, raſer.*
De heining moet wat opgeſchoren zijn. *Il faut un peu tondre la haye.*
Eenen vlieger opſcheeren. *zie* opſchieten.
‡ Opſcheeren, opeeten, verſlinden. *Avaller, engloutir, manger.*
‡ Alles opſcheeren wat op tafel komt. *Avaller tout ce qui vient ſur la table.*
‡ Wij zullen u eens gezamenlijk komen opſcheeren. *Nous vous ſurprendrons tous un jour chez vous, pour nous y bien régaler.*
OPSCHEPEN of opſcheepen. *zie* Inſcheepen.
OPSCHEPPEN. *w. w.* Met eenen lepel in eene ſchotel ſcheppen. *Dreſſer, prendre avec une cuillier.*
Het eeten is al opgeſchept. *Le dîner eſt déjà dreſſé, les mets ſont dreſſés, les viandes ſont déjà miſes dans les plats.*
Iets met eene ſchup opſcheppen. *Prendre ou puiſer avec une pelle, lever avec une pelle.*
Iets met eenen emmer uit het water opſcheppen. *Puiſer quelque choſe avec un ſeau.*
De aſch opſcheppen, *Lever les cendres de l'âtre ou du foyer.*
‡ Breed opſcheppen of opdiſſen. *Régaler, traiter avec profuſion, régaler magnifiquement.*
OPSCHEPPER. *z. m.* Potlepel. *Cuillier à pot.*
OPSCHERPEN. *w. w.* Aanprikkelen, aanzetten. *Inciter, animer, pouſſer, porter.*
Iemand tot de deugd opſcherpen. *Inciter ou pouſſer quelqu'un à la vertu.*
‡ Den geeſt opſcherpen. *Aiguiſer ou ſubtiliſer l'eſprit.*
Opſcherpen. *w. w.* Vermeerderen. *Augmenter.*
Dat zeggen ſcherpte de aandagt op. *Ce diſcours ou cette parole augmenta l'attention.*
Toen ſcherpten de toehoorders hunne ooren of aandagt op. *Ce fut alors que les auditeurs écoutérent de toutes leurs oreilles, qu'ils redoublérent leur attention.*
Opſcherping. *z. v.* Aanzetting, aanprikkeling. *Aiguillonnement, encouragement.*
Zulks dient ter opſcherping der liefde en goetle werken. *Cela ſert d'un encouragement à la charité & aux bonnes œuvres.*
Dat ſtrekte tot opſcherping der aandagt. *Cela ſervoit à exciter l'attention.*
OPSCHEUREN. *w. w.* Van een ſcheuren. *Déchirer, ouvrir en déchirant.*
Hij ſcheurde hem zijnen mantel van onderen tot boven toe op. *Il lui déchira ſon manteau du haut en bas.*
Opſcheuren. *g. w. Se déchirer.*
OPSCHIETEN. *w. w.* Uit de hand laaten vliegen. *Laiſſer envoler hors de la main, lâcher.*
Eenen vogel opſchieten. *Laiſſer envoler un oiſeau tout exprès.*
Eenen vlieger opſchieten. *Faire voler un cerf-volant ou un dragon, mettre un dragon à l'air ou au vent.*
Duiven opſchieten. *Lâcher des pigeons, faire voler des pigeons.*
Opſchieten, om hoog ſchieten. *Jetter ou tirer en haut.*
Den bal opſchieten. *Jetter ou rechaſſer la bale en haut.*
Vuurpijlen opſchieten. *Tirer des fuſées.*
Opſchieten. *g. w.* Opwaſſen, hooger worden. *Pouſſer, croître.*
Een lange opgeſchoten jongen. *Un garçon qui eſt crû en hauteur, qui a beaucoup grandi.*
Een hoog opgeſchoten boom. *Un arbre qui eſt crû en hauteur, qui a le tronc haut.*
De jongen is in korten tijd zeer opgeſchoten. *Ce garçon eſt bien crû depuis peu.*
Opſchieten, opglijden, om hoog ſchieten. *Couler en haut, gliſſer en haut, monter.*
In 't aantrekken van mijnen rok, is mijn hemdsmouw opgeſchoten. *En mettant mon juſte-au-corps, la manche de ma chemiſe s'eſt retrouſſée.*

* Op-

Digitized by Google

*Opſchieten, niet verſchijnen. *Ne pas paroître, ne venir pas.*
*Opſchieten, niet volgens belofte komen. *Manquer de ſe rendre, faire faux bond à la compagnie.*
Hij had mij belooft te komen, maar hij heeft mij opgeſchoten. *Il m'avoit promis de venir, mais il m'a fait faux bond.*
*Niet tegenſtaande herhaalde beloften, heeft zij haaren minnaar opgeſchoten. *Nonobſtant des promeſſes réitérées, elle a fait faux bond à ſon amant, elle l'a quité.*
*Opſchieten, aanlanden, voor den dag komen. *Paroître, aborder, ſe montrer.*
*De ſcheepen ſchieten nog niet op, of komen nog niet opſchieten. *Les vaiſſeaux n'abordent pas encore, les vaiſſeaux ne paroiſſent pas encore.*
OPSCHIK. z. g. Tooi. *Parure, embelliſſement, ajuſtement, ornement.*
Zij is zeer lang met den opſchik bezig. *Elle eſt bien longtemps à s'ajuſter.*
Te veel opſchik bederft dikmaals eene reden. *Trop de broderie gâte ſouvent un diſcours.*
OPSCHIKKEN. w. w. oppronken, optooijen. *Parer, orner, attifer, accommoder, ajuſter.*
Zij ſchikt haare kinderen luſtig op. *Elle pare ſes enfans comme il faut, elle les ajuſte fort proprement.*
Zig hoeragtig opſchikken. *S'attifer en coquette, s'ajuſter en courtiſane.*
Dat huis is net opgeſchikt. *Cette maiſon là eſt bien ornée ou bien parée.*
Eene kamer met ſchilderijen opſchikken. *Parer une chambre avec des peintures ou des tableaux.*
Zijnen winkel opſchikken of opruimen. *Parer ſa boutique, l'arranger.*
*Eene reden met alle bloemtjes der welſpreekendheid opſchikken. *Orner un diſcours de toutes les fleurs de l'éloquence ou de la rhétorique.*
‡'t Kind heeft het hier fraai opgeſchikt. *L'enfant n'a pas mal agencé tout ceci, il a bien accommodé cet endroit ci.*
‡Zij is met zulk eenen man wel opgeſchikt, zij komt met zulk eenen man ſlegt te pas. *Ne la voilà pas mal accommodée avec un homme comme cela, elle eſt bien lotie avec cet homme-là.*
Opſchikken. g. w. Wijken, plaats maaken. *Se reculer.*
Ik kan niet meer opſchikken. *Je ne ſaurois me reculer davantage.*
Opſchikking. z. v. *beter* opſchik, oppronking, optooijing. *Parure.*
De Juffers brengen veel tijds met de opſchikkinge haars lichaams te zoek. *Les Dames perdent bien du temps à ſe parer ou à s'attifer.*
*De opſchikding eener reden. *L'embelliſſement ou l'ornement d'un diſcours.*
OPSCHOEIJEN. w. w. Met planken en aarde aanhoogen. *Rehauſſer avec des planches & de la terre.*
Die wal moet wat opgeſchoeid worden. *Il faut rehauſſer un peu ce quai ou cette chauſſée.*
Opſchoeijing. z. v. Aanhooging van eenen wal, enz. *Action de rehauſſer un quai, &c.*
‡OPSCHOKKEN. *zie* opſchrokken.
OPSCHOMMELEN. w. w. opzoeken, voor den dag brengen. *Chercher, trouver quelque choſe en cherchant, déterrer.*
Ik hebb' wat lappen en leuren opgeſchommeld. *J'ai enfin trouvé ou découvert quelques pièces ou quelques lambeaux, j'ai déterré quelques guenilles.*
‡OPSCHOOIJEN. w. w. Met beedelen verkrijgen. *Mendier, gueuſer, obtenir en mendiant.*
‡Hij heeft voor hem een ampt opgeſchooid. *Il a été mendier une charge ou un emploi pour lui.*
OPSCHOPPEN. w. w. opſchuppen, opſcheppen. *Lever avec la pelle, ôter avec une pelle.*
Men moet die vuilnis opſchoppen. *Il faut ôter cette ordure avec une pelle, il faut prendre une pelle & ôter ces ordures-là.*
Opſchoppen, met den voet opſtooten. *Enfoncer, ouvrir en frappant du pied.*
Eene deur opſchoppen. *Enfoncer une porte du pied.*
OPSCHORSSEN. w. w. opſchorten, uitſtellen. *Suſpendre, ſurſeoir, différer, remettre.*
Een geding opſchorſſen. *Surſeoir un procès, différer ou remettre un plaidoyé à un autre temps.*
Een werk voor eenen tijd opſchorſſen. *Suſpendre un ouvrage pour quelque temps, remettre un ouvrage à un autre temps.*
Opſchorſſing van een geding, van eenig werk, enz. *Suſpenſion ou délai d'un procès, d'un ouvrage.*
Opſchorſſing of ſtilſtand van wapenen, wapenſchorſſing. *Tréve, ſuſpenſion d'armes.*
Een opgeſchorſt vonnis. *Sentence ſuſpendue ou différée.*
OPSCHORTEN. w. w. om hoog ſchorten. *Accrocher.*
Schort de haal of de keten twee ſchakels op. *Rehauſſez la cremaillière de deux dents ou la chaîne de deux chaînons.*
Opſchorten, opgorden. *Ceindre, retrouſſer, relever.*
Zij had haaren rok opgeſchort. *Elle avoit retroufſé ou relevé ſa jupe.*
*Opſchorten, uitſtellen, afſlaaten. *Remettre, ſuſpendre, différer, diſcontinuer.*
*Ik heb 't werk voor eenen korten tijd opgeſchort. *J'ai ſuſpendu l'affaire pour peu de temps, j'ai diſcontinué d'y travailler pendant peu de temps.*
*Zijn oordeel over eene zaak opſchorten. *Suſpendre ſon jugement ſur quelque choſe.*
Opſchorting. z. v. opgording. *Retrouſſement, ſurſéance, ſuſpenſion, tréve.*
*Opſchorting van eenig werk. *Surſéance de quelque affaire, ſuſpenſion de quelque ouvrage, diſcontinuation de quelque choſe.*
*Opſchorting zijns oordeels over eene twijfelvraag. *Suſpenſion de ſon jugement ſur une queſtion douteuſe.*
OPSCHOTELEN. w. w. In ſchotels opdiſſen. *Dreſſer, mettre dans des plats.*
Is de ſpijs al opgeſchoteld? *Les mets ſont-ils dreſſés? les viandes ſont-elles dreſſées?*
Opſchoteling. z. v. opdiſſing. *Action de dreſſer dans les plats, ſervice.*
OPSCHRABBEN. w. w. Met een ijzer opkrabben. *Déchirer, arracher avec un inſtrument de fer.*
't Vel opſchrabben. *Déchirer la peau.*
*Men moet een oud zeer niet opſchrabben. *Il ne faut pas rouvrir une vieille playe, ni rappeller le ſouvenir d'un mal paſſé.*
OPSCHRIFT. z. g. 't Voorſte hoofdſchrift. *Titre, inſcription, ſuſcription, étiquette.*
Dat blijkt uit het opſchrift van 't boek. *Cela paroît au titre du livre, c'eſt ce que marque le titre du livre.*
Het opſchrift op eenen brief ſchrijven. *Ecrire le deſſus d'une lettre, y mettre le deſſus, la ſuſcription ou l'adreſſe.*
Dat opſchrift is niet wel geſchreven. *Ce deſſus-là n'eſt pas bien écrit.*
Het opſchrift of bijſchrift van eenen penning. *Légende d'une médaille.*
OPSCHRIJVEN. w. w. optekenen. *Noter, écrire les noms, prendre les noms, enrôler.*
Men ſchrijft alle de naamen der Burgeren op. *On prend les noms de tous les Bourgeois, on en fait une liſte.*
Al 't goed in dat huis is opgeſchreven. *On a fait un mémoire ou un inventaire de tout ce qu'il y a dans cette maiſon.*
Zijnen ontvang en uitgift opſchrijven *Faire un mémoire de ſes recettes & de ſa dépenſe.*
Ik ſchrijve net op wat het werk mij koſt. *J'écris ou je note au juſte ce que me coute l'ouvrage.*
Zig of zijnen naam laaten opſchrijven. *Se faire enrégîtrer, faire mettre ſon nom dans le régître ou dans la liſte.*
Opſchrijving. z. v. optekening. *Note, liſte, catalogue, inventaire.*
De opſchrijving van de huizen eener ſtad. *La liſte des maiſons d'une ville, mémoire contenant le nombre des maiſons.*
De opſchrijving van 't goed in een huis. *L'inventaire des meubles & autres effets dans une maiſon, mémoire de ce qu'il y a.*
OPSCHROBBEN. w. w. Met ſchrobben ſchoon maaken. *Frotter, nettoyer avec de l'eau en frottant avec un balai ou avec une broſſe emmanchée à la Hollandoiſe.*
De meid moet den haerd opſchrobben. *Il faut que la ſervante lave ou nettoye le foyer.*
‡Opſchrobben, opkrabben. *Déchirer en grattant, ouvrir avec les ongles.*
‡'t Kind heeft door jeukte zijn heele hoofd opgeſchrobd. *L'enfant s'eſt déchiré toute la tête en ſe grattant.*
‡ OPSCHROKKEN. w. w. Opſlokken. *Avaller, dévorer, manger goulument.*
‡ Alles opſchrokken wat op tafel ſtaat. *Avaller tout ce qui eſt ſur la table.*
OPSCHROKKER. z. m. Vreeter, vraat, gulzigaard. *Goulu, glouton, gourmand, goinfre.*
OPSCHUDDEN. w. w. opmaaken. *Remuer, ſecouer.*
Zijn bedde opſchudden. *Remuer ſon lit, faire ſon lit.*
Schud dat kuſſen wat op. *Remuez un peu ce couſſin ou ce carreau.*
Opſchudding. z. v. ontſteltenis, beroerte. *Emotion, trouble, tumulte.*
Die dood baarde eene groote opſchudding onder 't volk. *Cette mort cauſa une grande émotion parmi le peuple.*
Dat zou eene groote opſchudding in den Staat konnen veroorzaaken. *Cela pourroit cauſer un grand trouble dans l'Etat.*
OPSCHUIMEN. w. w. en g. w. Door het ſchuim opwerpen. *Jetter avec de l'écume, jetter en écumant, écumer, mouſſer, jetter de l'écume.*
De Zee ſchuimt veel goed op. *La mer jette beaucoup de choſes avec ſon écume.*
De Zee ſchuimt zeer ſterk op. *La Mer écume beaucoup ou jette beaucoup d'écume.*
't Gebotteld bier ſchuimt op als het geſchonken word. *La biére en bouteilles écume quand on la verſe.*
Den pot opſchuimen. *Ecumer le pot.*
De ſuiker opſchuimen. *Ecumer le ſucre lorſqu'il bout.*
Opſchuiming. z. v. opwerping met het ſchuim. *Action d'écumer.*
OPSCHUIVEN. w. w. optrekken, opdoen. *Ouvrir en pouſſant ou en tirant.*
De gordijnen wijd opſchuiven. *Ouvrir les rideaux, tirer les rideaux qui cachent quelque choſe.*
Hij ſchoof gezwindelijk het toneel op. *Il découvrit la ſcéne en moins de rien, il tira vite le rideau, il ouvrit vîtement les rideaux du théatre.*

Digitized by Google

Zig wat opſchuiven of opſchikken. *Se ranger un peu, faire un peu de place.*

* Opſchuiven, uitſtellen. *zie* Verſchuiven.

‡ Opſchuiven, opeeten, verſlinden. *Avaler, dévorer, gober.*

‡ Die ſchrok ſchuift alles op wat men men hem voorzet. *Ce glouton avalle tout ce qu'on lui préſente.*

Opſchuiving. *z. v.* opening, optrekking. *Action de tirer le rideau, ouverture.*

Na de opſchuiving der gordijnen, zag men, dat, enz. *Quand les rideaux furent levés ou tirés, on vit que, &c.*

OPSCHUPPEN. *zie* opſchoppen.

OPSCHUUREN. *w. w.* opwrijven, door ſchuuren ſchoon maaken. *Ecurer, frotter, nettoyer.*

De meid moet dat tin wat opſchuuren. *Il faut que la ſervante écure cet étaim-là.*

OPSCHUTTEN. *w. w.* Door ſluizen ophouden. *Arrêter, retenir avec des écluſes.*

Al 't bovenwater opſchutten. *Arrêter ou retenir toute l'eau d'enhaut.*

OPSEGGEN. *zie* opzeggen, *en voorts alle de woorden daar de S van eenen klinker gevolgd word op Z, behalven het volgende:*

OPSIEREN. *zie* opcieren.

OPSLAAN. *w. w.* Naar boven ſlaan. *Lever, lever en haut.*

Hij dorſt zijne oogen niet opſlaan van ſchaamte. *De honte il n'oſa pas lever la vue ou les yeux.*

Opſlaan, verjaagen, verdrijven. *Chaſſer, débuſquer.*

Den vijand uit zijne legerplaats opſlaan. *Débuſquer l'ennemi de ſon poſte.*

Een beleg opſlaan. *Faire lever un ſiége, chaſſer les aſſiégeans de devant la ville qu'ils tenoient aſſiégée, délivrer une place aſſiégée.*

Opſlaan, openen. *Ouvrir.*

Naauwelijks ſloeg hij 't boek op of hij vond de plaats. *A peine eut-il ouvert le livre, qu'il trouva l'endroit.*

Opſlaan, omſlaan. *Retourner, retrouſſer, lever par deſſus.*

Zijne mouwen opſlaan. *Retrouſſer ſes manches, les relever.*

Opſlaan, opbeuken, opkloppen. *Enfoncer, rompre en frappant.*

De Schout ſloeg de deur met eenen mooker op. *Le Prévot ou le Lieutenant Criminel enfonça la porte à coups de marteau.*

Sloten en grendels opſlaan. *Rompre, enfoncer ou forcer des ſerrures & des verroux.*

Opſlaan. *g. w.* Duurder worden. *Monter, enchérir ou renchérir.*

't Koorn ſlaat hand over hand op. *Le bled enchérit ou renchérit de plus en plus, de moment en moment.*

Opſlaan, uitſpruiten, voortkomen. *Pouſſer, croître.*

Dat kruid ſlaat genoeg van zelfs op. *Cette herbe pouſſe aſſez d'elle-même.*

Opſlaan, optrekken. *S'exhaler, monter.*

Al die vogtigheid ſlaat op uit den vloer. *Toute cette humidité s'exhale ou ſort du pavé.*

Opſlag. *z. m.* Onkruid dat van zelfs opſlaat. *De la mauvaiſe herbe, herbe hâtive qui vient d'elle-même, ivraye.*

Dat is geen gezaaid kruid, maar opſlag. *Ce n'eſt pas-là de l'herbe ſemée, mais de l'herbe étrangère, ce ſont de méchantes herbes, c'eſt de l'ivraye.*

Opſlag, verhooging. *Enchére.*

Goed bij den opſlag verkoopen. *Vendre de la marchandiſe à l'enchére.*

Opſlag, ſteigering in prijs. *Enchére, augmentation de prix.*

Het koorn is in den opſlag. *Le bled enchérit ou renchérit, le bled monte ou augmente de prix.*

De huisheer ſpreekt van opſlag, en ik van afslag. *Le propriétaire de la maiſon que j'occupe parle d'augmentation, & moi de rabais, il veut augmenter le loyer, & moi je veux le diminuer.*

Opſlag, omſlag van eenen mouw. *Parement, parement de manches.*

Een rok met fluweelen opſlagen. *Un juſte-au-corps avec des paremens de velours.*

De opſlag der oogen. *Le regard, l'aſpect, la vue.*

Hij is vriendelijk van opſlag. *Il a le regard doux.*

Hij is verſchrikkelijk van opſlag. *Il a la vue terrible.*

Hij is aan den opſlag. *Il a le kaatſen. C'eſt à lui à chaſſer la balle.*

Ik ben aan den opſlag. *Il est à moi à jouer.*

‡ Opſlag, ſlagen. *Des coups.*

‡ Iemand van den opſlag geeven of afroſſen. *Etriller, épouſſeter ou roſſer quelqu'un.*

OPSLIKKEN. *zie* opſlokken.

OPSLOKKEN. *w. w.* Verſlinden, inzwelgen. *Engloutir, avaler, abſorber.*

't Kind wierd van eene ſlang opgeſlokt. *L'enfant fut englouti d'un ſerpent.*

* 's Lands goederen opſlokken of inſlokken. *Abſorber les deniers de l'Etat, manger ou piller la République.*

‡ Hij ſlokte al op wat op tafel quam. *Il dévora tout ce qu'on ſervit, il avala tout.*

OPSLOKKER. *z. m.* Vraat, inſlokker. *Glouton, goulu, goinfre.*

* Die Voogd is een opſlokker van dier Kinderen goed. *Ce tuteur pille tout le bien de ces enfans-là.*

Opſlokking. *z. v.* Verſlinding, inzwelging. *Gloutonnerie, action d'engloutir, d'avaler.*

‡ Opſlokking van iemands goed. *Le pillage, le dégât, le vol du bien de quelqu'un.*

OPSLORPEN. *zie* opſlokken.

OPSLUITEN. *w. w.* Weg ſluiten. *Serrer ſous la clé, enfermer.*

Eenig goed opſluiten. *Serrer, enfermer quelque choſe à la clé.*

Opſluiten, vaſtzetten. *Enfermer ſous la clé, garder en lieu de ſûreté.*

De vader houd zijne dogter opgeſloten. *Le pére tient ſa fille enfermée.*

Eenen gevangenen naauwer opſluiten. *Reſſerrer plus étroitement un priſonnier, le garder de près.*

Opſluiten, openen, opdoen. *Ouvrir.*

Eene deur met eenen ſleutel opſluiten. *Ouvrir une porte avec une clé.*

Opſluiting. *z. v.* Wegſluiting. *Action de ſerrer ou de garder.*

OPSPLURPEN. *zie* opſlokken.

OPSMEEREN. *w. w. Oindre par deſſus.*

OPSMIJTEN. Om hoog werpen. *Jetter en haut.*

Smijt de turf wat hooger op. *Jettez ces tourbes-là un peu plus haut.*

‡ OPSMUIGEN. *w. w.* Heimelijk opeeten. *Manger à la dérobée, gaſpiller ſecrettement.*

‡ Hij heeft al zijn goed opgeſmuigd. *Il a mangé tout ſon bien à la dérobée, il a gaſpillé tout ſon bien en cachette.*

OPSMUK. *zie* opſmukking.

OPSMUKKEN. *w. w.* optooijen, verſieren. *Parer, orner, attifer.*

Zig heel pragtig opſmukken. *Se parer très-magnifiquement, ſe mettre d'un grand propre, s'habiller richement.*

* Eene reden opſmukken of opſieren. *Farder un diſcours.*

* Eene opgeſmukte reden. *Un diſcours fardé.*

Hij wiſt zijn zeggen wat op te ſmukken. *Il ſut tourner ce qu'il avoit à dire, il ſut donner un tour fin ou agréable à ce qu'il diſoit.*

Opſmukking. *z. v.* Optooijing, verſiering. *Parure, ornement, atour.*

Eene overdadige opſmukking des lichaams. *Une parure ſuperflue du corps, ornemens ſuperflus.*

* Opſmukking eener reden. *Le fard d'un diſcours.*

OPSMULLEN. *w. w.* Gulzig eeten. *Manger goulument.*

OPSNAPPEN. *w. w.* Schielijk opeeten. *Avaler, goinfrer, manger goulument.*

De hond ſnapte drie van de kiekens op. *Le chien avala trois poulets.*

OPSNAPPER. *z. m.* opſlokker. *Goinfre, goulu, glouton.*

Opſnapping. *z. v.* opſlokking, verſlinding. *Goinfrerie, gourmandiſe, gloutonnerie.*

Opſnapſter. *z. v.* opſlokſter. *Goulue, gourmande, gloutonne.*

OPSNIJDEN. *w. w.* ontginnen. *Entamer.*

Wie zal den haas opſnijden? *Qui ſervira de ce liévre? qui coupera le liévre? qui en fera la diſſection?*

Ik zal het brood opſnijden. *J'entamerai le pain.*

Opſnijden, inſnijden, ſnijden. *zie* Graveeren.

Opſnijden, open ſnijden. *Ouvrir en coupant ou en taillant, faire une ouverture, fendre,*

De borſt van een hemd opſnijden. *Fendre une chemiſe.*

Iemand den bek opſnijden. *Fendre la bouche à quelqu'un, lui couper le viſage.*

Een boek opſnijden. *Ouvrir un livre qui n'eſt que couſu, en ſéparer les feuilles pour le pouvoir lire.*

Opſnijden, een dood lichaam openen. *Ouvrir le corps d'une perſonne morte.*

De Koningin wierd na haaren dood opgeſneeden. *On ouvrit le corps de la Reine après ſa mort.*

* Opſnijden. *g. w.* opgeeven, pochen, zwetzen. *Hâbler, ſe vanter, faire des rodomontades ou des gaſconnades.*

* Quakzalvers konnen luſtig opſnijden. *Les Charlatans ſavent bien hâbler.*

* Vaerzen opſnijden. *Faire ſonner des vers, les lire avec emphaſe.*

OPSNIJDER. *zie* Voorſnijder.

Opſnijder. *z. m.* Een groot mes. *Un grand couteau.*

Dat is een wakkere opſnijder. *Voilà un terrible couteau.*

* Opſnijder, pocher, zwetzer. *Hâbleur, fanfaron, charlatan, gaſcon, rodomont, exagerateur.*

Men moet zulke opſnijderen niet gelooven. *Il ne faut pas croire ces hâbleurs ou ces charlatans.*

* Opſnijderije. *z. v.* Gepoch, gezwets. *Hâblerie, gaſconnade, rodomontade.*

Ik neeme al dat zeggen voor opſnijderije op. *J'appelle tout cela hâbleries ou gaſconnades.*

Opſnijding. *z. v.* ontginning. *Action d'entamer ou d'ouvrir par le moyen de quelque tranchant.*

Opſnijding van een dood lichaam. *Ouverture ou diſſection d'un cadavre.*

* Opſnijding, gepoch. *zie* opſnijderije.

OP-

Digitized by Google

OPSNUIVEN. *w. w.* In den neus ophaalen. *Attirer quelque chose par le nez, prendre par le nez.*

Zij snoof brandewijn op voor de tandpijn. *Elle prenoit de l'eau de vie par le nez contre le mal de dents.*

De snot in den neus opsnuiven of ophaalen. *Renifler.*

‡ Opsnuiven. *w. w.* Zwetzen, pochen. *zie* opsnijden.

OPSOEKEN. *zie* opzoeken.

OPSPALKEN. *w. w.* Met spalken opzetten. *Fendre, ouvrir, étendre avec des chevilles ou des broches de bois.*

Een geslagt varken opspalken. *Fendre un cochon & le tenir ouvert.*

* Ik zie reeds dat gij uwen mond een el breed opspalkt. *Je vois déjà que ta bouche s'ouvre large d'une aune.*

Ik moest mijne oogen opspalken van vaak. *J'étois si endormi qu'il fallut que je m'ouvrisse les yeux de force.*

Opspalking. *z. v.* Uitzetting met spalken. *Action de fendre ou d'ouvrir avec des brochettes de bois.*

* Opspalking der oogen. *Action d'ouvrir les yeux de force.*

OPSPANNEN. *w. w.* Met snaaren voorzien. *Tendre, bander.*

Een snaartuig opspannen. *Tendre, bander ou monter les cordes d'un instrument de musique.*

Eene trom opspannen. *Tendre ou bander un tambour.*

Opspannen. *Boekbinders w.* Banden stellen om te naaijen. *Préparer & étendre des cordes ou des bandes de cuir ou de parchemin pour coudre des livres.*

Zijn buik is opgespannen als eene trommel. *Son ventre est tendu comme un tambour.*

Opspanning. *zie* Spanning.

OPSPARREN. *zie* opsperren.

OPSPELDEN. *w. w.* Met spelden hegten. *Attacher avec des épingles en relevant.*

OPSPERREN. *w. w.* opdoen. *Ouvrir, élargir.*

Den mond opsperren. *Ouvrir la bouche bien grande.*

Zoo die wolk zig opsperde zou het vreeslijk regenen. *Si ce nuage, cette nuée venoit à s'ouvrir, il pleuvroit terriblement fort.*

Opsperring. *z. v.* opening, ontsluiting. *Ouverture, action d'ouvrir ou d'élargir.*

OPSPEUREN. *w. w.* opspooren, vinden, ontmoeten. *Trouver en poursuivant à la trace, rencontrer en cherchant.*

Eenen haas opspeuren. *Découvrir un lièvre.*

Iemand eene vrijster opspeuren. *Trouver une maitresse à quelqu'un.*

Opspeuring. *z. v.* opspooring, opzoeking. *Découverte, rencontre, action de trouver.*

OPSPITTEN. *zie* omspitten.

OPSPLIJTEN. *w. w.* opspouwen, opklieven. *Fendre, séparer.*

Eenen stok in het midden opsplijten. *Fendre un bâton en deux.*

Opsplijten. *g. w.* opbarsten, rijten. *Se fendre, crever, se crever.*

Dat hout is heel opgesploten. *Ce bois-là est tout fendu.*

Die pen splijt van zig zelve op. *Cette plume se fend d'elle-même.*

OPSPOELEN. *w. w.* opwerpen: van de Zee spreekende. *Jetter sur le rivage: parlant de la Mer.*

De Zee heeft veel goed opgespoeld. *La Mer à jetté beaucoup de hardes sur le rivage.*

Opspoelen, het linnen voor de laatste reis spoelen. *Rinser ou passer le linge dans l'eau claire pour la dernière fois.*

Het linnen is nog niet opgespoeld. *Le linge n'est pas encore rinsé.*

OPSPOOREN. *zie* opspeuren.

OPSPOUWEN. *w. w.* opklieven, opsplijten. *Fendre, séparer.*

Een hout in het midden opspouwen. *Fendre un bois par le milieu.*

OPSPRAAK. *z. v.* Berisping, naspraak. *Blâme, médisance, censure.*

Buiten opspraak leeven. *Vivre irréprochablement ou sans blâme.*

Opspraakelijk. *bijv. w.* Wraakbaar. *Blâmable, digne de censure.*

Een opspraakelijk gedrag. *Une conduite blâmable ou digne de reproche.*

Opspraakelijk. *bijw.* onbehoorlijk, lasterlijk. *Scandaleusement, inâccemment.*

Die juffers leeven heel opspraakelijk. *Ces Demoiselles vivent fort scandaleusement, elles apprêtent à causer, elles donnent prise à la médisance.*

OPSPREIDEN. *w. w.* Dekken. *Etendre par dessus, couvrir.*

OPSPRINGEN. *g. w.* Huppelen, dansen. *Tressaillir, sauter, bondir.*

Zij sprongen op van vreugde over die tijding. *Ils tressaillirent de joye à cette nouvelle.*

Het kind sprong op in zijns moeders buik. *L'enfant tressaillit dans le ventre de sa mère.*

Opspringen, in de lugt springen. *Sauter en l'air.*

Een bolwerk met buskruid doen opspringen. *Faire sauter un bastion par le moyen de la poudre.*

Opspringen, uitspringen. *Rejaillir, jaillir.*

't Water koomt uit den grond opspringen. *L'eau jaillit ou rejaillit de la terre.*

Opspringen, los springen, open gaan. *S'ouvrir en sautant.*

't Slot sprong op door 't kloppen. *La serrure s'ouvrit par les coups de marteau.*

Opspringing. *z. v.* Huppeling. *Tressaillement, saut, bond.*

OPSPROEIJEN. *zie* Sprengen of sprenkelen.

OPSPRUITEN. *g. w.* Beginnen te groeijen. *Pousser, commencer à croître.*

OPSPUWEN. *g. w. Cracher dessus.*

OPSTAAN. *g. w.* Zig opregten, oprijzen. *Se lever, se tenir debout.*

Ik viel op straat maar stond straks weer op. *Je tombai dans la rue mais je me relevai sur le champ.*

Opstaan, van 't bedde komen. *Se lever, sortir du lit.*

Is uw Heer al opgestaan? *Monsieur votre maître est-il levé?*

Van knielen opstaan. *Se lever après s'être agenouillé.*

Van de tafel opstaan. *Se lever de table, sortir de table.*

Hij stond op en ging uit de vergaderinge. *Il se leva & sortit de l'assemblée.*

Opstaan, opkoomen. *zie* ontstaan.

Daar stond een grouwelijk onweer op. *Il s'éleva une furieuse tempête, il survint un horrible orage.*

Opstaan, oproerig worden. *Se soulever, se revolter.*

Het volk stond op tegen zijnen wettigen Vorst. *Le peuple se souleva contre son Prince légitime.*

Tegen zijnen Vader opstaan. *Se revolter contre son Père.*

Tegen iemand in de vierschaar opstaan. *Se lever contre quelqu'un devant le tribunal, l'accuser devant le Juge.*

* Uit de zonden opstaan, zig bekeeren. *Abandonner le péché, se convertir.*

Opstaan, verrijzen, weder levendig worden. *Ressusciter.*

De dooden zullen eens opstaan. *Les morts ressusciteront un jour.*

Christus is opgestaan ten derden dage. *Jésus-Christ est ressuscité le troisième jour.*

OPSTAL. *z. m.* Gebouw. *L'édifice, ce qui est sur le fonds.*

Den opstal van een huis verkoopen. *Vendre une maison sans le fonds, vendre un édifice simplement sans le sol.*

OPSTAND. *z. m.* oproer, wedersspannigheid. *Revolte, sédition, rebellion, émotion populaire.*

Men is voor eenen algemeenen opstand bedugt. *On craint ou on appréhende une revolte générale.*

Hier door wierd de opstand gevoed. *C'est ainsi qu'on entretint la rebellion.*

Opstanding. *z. v.* Verrijzenis. *Résurrection.*

De opstanding der dooden loochenen. *Nier la résurrection des morts.*

Wij gelooven de opstandinge van het vleesch. *Nous croyons la résurrection de la chair.*

* Opstanding uit de zonden, bekeering. *Repentance, conversion.*

OPSTAPELEN. *w. w.* Tot een stapel maaken. *Ranger en piles, mettre par piles.*

Rijkdommen opstapelen. *Accumuler des richesses.*

OPSTEEKEN. *w. w.* In de scheede steeken. *Rengainer, remettre au fourreau.*

Zijnen degen opsteeken. *Rengainer son épée, remettre son épée dans le fourreau.*

Hij stak zijn mes op. *Il rengaina son couteau.*

Bier of wijn opsteecken of ontsteeken. *Mettre du vin ou de la bière en perce.*

Een slot opsteecken, met eenig smidsgereedschap openen. *Crocheter une serrure.*

Eene deur, kas, koffer, enz. opsteeken. *Crocheter une porte, une armoire, un coffre, &c.*

Opsteeken, aansteeken. *Allumer.*

Steek de kaers op. *Allumez la chandelle.*

Opsteeken, verhoogen. *Faire monter, renchérir.*

't Koorn opsteeken. *Faire monter le prix du bled, le faire renchérir.*

Opsteeken, steelen, in zijnen zak steeken. *Retenir, dérober.*

De jongen stak 't geld op dat hij ontving. *Le drolle empochoit l'argent qu'il recevoit, il retenoit ce qu'il recevoit.*

Opsteeken, opheffen. *Lever en haut, élever.*

Het hoofd opsteeken. *Lever la tête, tenir la tête droite ou levée.*

* Het hoofd opsteeken. *Se donner de grands airs, se donner des airs de fierté.*

Ik wil daar mijne vingeren voor opsteeken, ik wil daar voor eenen eed doen. *J'en veux faire serment, j'en veux lever la main.*

Eene klok opsteeken, hard schreeuwen. *Crier furieusement ou de toute sa force.*

Hij stak zulk eene keel op, hij schreeuwde zoo luide. *Il se mit à crier si terriblement ou d'une si terrible force.*

Eene plaat wat opsteeken of opsnijden. *Regratter une planche, y renfoncer le burin, la retoucher.*

* Zijne ooren opsteecken, aan 't woeden

Digitized by Google

of hollen raaken. *Prendre le frein aux dents, entrer en fureur, se mutiner.*

't Paerd begon zijne ooren op te ſteeken. *Le cheval commença à dreſſer ou à lever les oreilles.*

* Hij begint zijne ooren op te ſteecken. *Il commence à lever la créte, il commence à devenir arrogant ou rogue, il commence à faire le fier.*

* 't Volk begint zijne ooren op te ſteeken, komt aan 't muiten. *Le peuple commence à prendre le frein aux dents, il commence à s'émouvoir ou à ſe mutiner.*

Opſteeken. *g. w.* Wakkeren, vermeerderen. *Se renforcer, s'augmenter.*

De wind ſteekt op. *Le vent ſe renforce, ſe roidit, fraîchit ou s'augmente.*

Opſteeken in kleeding of gewaad. *S'habiller magnifiquement, le porter beau, devenir ou être ſuperbe en habits.*

Ergens om opſteecken, of om raaden. *Deviner pair ou non.*

OPSTEEKER. *z. m.* Opſteecker van de lantaarns. *Celui qui allume les lanternes publiques, allumeur de lanternes, lanternier.*

* Opſteeker, een groot mes. *Un couteau de boucher, un grand couteau, coutelas.*

* Hij quam met eenen grooten opſteeker voor den dag. *Il s'en vint avec un furieux couteau, il tira un grand couteau de ſa poche.*

OPSTEKEN. *zie* opſteecken.

OPSTEIGEREN. *w. w.* Om hoog ſteigeren. *Dreſſer, lever, bauſſer.*

OPSTEL. *z. g.* ontwerp, vertoog. *Projet, plan, deſſein, repréſentation, minute.*

Maak daar eens een opſtel van. *Faites-en un plan, un deſſein, une minute.*

Opſtel, rekening. *zie* Uitrekening.

Opſtel, opzet, voornemen. *zie* opzet.

Een boos opſtel tegen iemands leeven hebben. *Avoir un pernicieux deſſein ſur la vie de quelqu'un.*

Een valſch opſtel, een verdigtzel. *Suppoſition, feinte, menſonge.*

OPSTELLEN. *w. w.* ontwerpen. *Dreſſer, ébaucher, minuter, tracer.*

Een verſoekſchrift opſtellen. *Dreſſer ou minuter une requête.*

Eene afteekening opſtellen. *Ebaucher ou croquer un deſſein.*

Den inhoud van een boek opſtellen. *Expoſer le contenu d'un livre.*

Opſtellen, opzetten, oprekenen. *Supputer, calculer, compter, déduire, dreſſer.*

Eene rekening opſtellen. *Dreſſer un compte.*

De onkoſten ergens van opſtellen. *Supputer à quoi peuvent aller les frais de quelque choſe.*

Stel eens op wat gij aan mij verſchooten hebt. *Comptez un peu ce que vous avez déboursé pour moi.*

Eenen winkel opſtellen. *zie* opzetten.

Zig opſtellen. *zie* Aankanten.

Zig tegen zijne wettige Overheid opſtellen. *S'oppoſer à ſes légitimes Souverains, ſe ſoulever contre le Magiſtrat.*

Opſtelling. *z. v.* Bewerp. *Projet, ébauche, minute.*

De opſtelling van eene rekeninge. *Action de dreſſer un compte, ſupputation.*

De opſtelling eener reden. *Le plan, la diſpoſition, l'ordre, l'arrangement d'un diſcours.*

OPSTELLER. *z. m.* Maaker, ſchrijver, uitvinder. *Auteur, inventeur, celui qui compoſe ou invente.*

Wie is de opſteller van dat digt? *Qui eſt l'auteur de ce poëme ou de ces vers?*

Hij is de opſteller van die rekeninge. *C'eſt lui qui a dreſſé ce compte.*

OPSTEMMEN. *g. w.* Beſluiten. *Arrêter.*

Zij hebben die zaak met malkander opgeſtemd. *Ils ont arrêté cette affaire enſemble.*

OPSTIJGEN. *w. w.* opklimmen. *Monter.*

Den berg opſtijgen. *Monter la montagne.*

* Tot den hoogſten eerentrap opſtijgen. *Monter au ſuprême ou au plus haut degré de gloire.*

Hij is ten koninglijken troone opgeſtegen. *Il eſt monté ſur le tréne, il eſt parvenu à la Couronne.*

In de keel opſtijgen: van de lijfmoeder ſpreekende. *Remonter à la gorge: parlant de la matrice.*

OPSTIJGEREN. *zie* opſteigeren.

OPSTIJGING. *z. v.* opklimming. *Elevation, action de monter.*

* De opſtijging tot den hoogſten eerentrap. *L'élevation au ſuprême degré de gloire.*

De opſtijging der lijfmoeder. *Suffocation de matrice, enflure ou gonflement de la matrice, paſſion hyſtérique: terme de Médecine.*

OPSTOOKEN of opſtoken. *w. w.* Aanſtooken. *Allumer.*

't Vier of 't vuur opſtooken. *Allumer le feu.*

Stook de lamp wat op. *Accommodez un peu la lampe afin qu'elle brûle mieux.*

Opſtooken, aanzetten, aanporren, opruijen, opmaaken. *Exciter, inciter, pouſſer ou porter à.*

Iemand tot het quaad opſtooken. *Exciter, inciter ou porter quelqu'un au mal.*

Zij word door de dogter opgeſtookt. *C'eſt la fille qui l'incite, qui la pouſſe ou qui la porte à &c.*

* 't Vuur des oorlogs opſtooken. *Allumer ou exciter le feu de la guerre.*

* OPSTOOKER. *z. m.* Aanzetter, opruijer, *Inſtigateur, inducteur, bouteſeu.*

Zij heeft veel quaadaardige opſtookers. *Elle ſuit l'inſtigation de bien des bouteſeux, elle ſe laiſſe conduire par des gens qui aiment à pêcher en eau trouble.*

Opſtooking. *z. v.* Aanſtooking, aanboeting. *Action d'attiſer.*

* Opſtookſter. *z. v.* opruiſter, opmaakſter. *Femme qui incite, bouteſeu.*

* Opſtooking. *z. v.* opruijing, aanporring. *Inſtigation, induction, ſéduction, ſuggeſtion.*

Hij liet zig door quaade opſtooking verleiden. *Il ſe laiſſa ſéduire par une mauvaiſe ſuggeſtion.*

OPSTOOTEN. *w. w.* opdoen. *Ouvrir en pouſſant, ouvrir.*

De venſters van een huis opſtooten. *Ouvrir les fenêtres d'une maiſon.*

Opſtooten, opſchoppen. *Pouſſer, heurter, choquer, renverſer.*

Ik ſtiet op eenen ſteen in 't gaan. *Je heurtai contre une pierre en paſſant, je donnai du pied contre une pierre en marchant.*

Opſtooten, opjaagen. *Chaſſer & faire ſortir de ſon gite, lancer, faire partir.*

Den haas opſtooten. *Faire ſortir le liévre de ſon gite, le faire partir, le lancer.*

‡ Opſtooten, vinden, bekoomen. *Trouver, déterrer.*

‡ Ik zal dat boek in de ſtad nog wel opſtooten. *Je déterrerai bien ce livre dans la ville, je le trouverai bien.*

OPSTOOVEN. *w. w. Etuver, mettre cuire à petit feu.*

OPSTOPPEN. *w. w.* Stuiten, opdammen. *Boucher, arrêter, retenir.*

Het water van eenen ſtroom opſtoppen. *Arrêter ou retenir l'eau d'un fleuve ou d'un riviére.*

Opſtoppen, boven opſtoppen. *Charger, remplir, reboucher.*

Uwe Pijp is afgevallen, gij moet ze weer opſtoppen. *Le tabac eſt tombé hors de votre Pipe, il faut la recharger ou la remplir.*

* Opſtoppen, inbinden, bedwingen, inkroppen. *Retenir, cacher, étouffer.*

* Elk ſtopt zijns harten droefheid op. *Chacun retient, cache ou étouffe la douleur qu'il reſſent dans ſon cœur.*

OPSTORTEN. *w. w.* Boven opgieten. *Verſer par deſſus.*

OPSTOTEN. *zie* opſtooten.

OPSTOVEN. *zie* opſtooven.

OPSTREEVEN. *zie* Streeven.

OPSTRIJDEN. *w. w.* opdringen. *S'obſtiner à vouloir perſuader, ſoutenir avec opiniâtreté.*

Hij zoekt mij op te ſtrijden, dat 'er geen Duivel is. *Il s'opiniâtre ou il s'obſtine à me vouloir perſuader ou à me faire croire que le Diable n'exiſte point.*

OPSTRIJKEN. *w. w.* Iets dat gekreukt is weder ſtrijken. *Repaſſer ce qui eſt chiffonné.*

Dat hemd is zoo verkreukt dat men het weder moet opſtrijken. *Cette chemiſe eſt ſi chiffonnée qu'il faut qu'on la repaſſe.*

De knevels opſtrijken. *Relever les mouſtaches.*

OPSTRIKKEN. *zie* opbinden.

OPSTROOIJEN. *w. w. Repandre par deſſus, parſemer.*

OPSTROOPEN. *w. w.* Afſtroopen, afvillen, opſcheuren. *Ecorcher, enlever la peau.*

Iemand levendig de huid opſtroopen. *Ecorcher quelqu'un tout vif.*

't Vel van mijnen vinger is heel opgeſtroopt. *La peau de mon doigt eſt toute déchirée.*

Opſtroopen, opſlaan. *Retrouſſer, relever.*

De mouwen opſtroopen. *Retrouſſer les manches.*

Opſtrooping, *z. v.* Afſtrooping, afvilling, opſcheuring. *Ecorchure, égratignure.*

Opſtrooping van de mouwen. *Retrouſſemens, roulement des manches.*

OPSTROOYEN. *zie* opſtrooijen.

OPSTUIVEN. *g. w.* opvliegen. *S'envoler, ſe répandre en l'air.*

Dat fijne ſtof ſtuift ligtelijk op. *Cette fine poudre s'envole aiſément.*

* Opſtuiven, quaad of toornig worden. *S'emporter, ſe mettre en colére, ſe fâcher.*

Op dat zeggen ſtoof hij dapper op. *Ayant apris cela, il s'emporta furieuſement, il ſe mit dans une terrible colére.*

O P T.

OPTAKELEN. *w. w.* Op nieuw voorzien. *Réparer les agreils.*

Een ſchip wat optakelen. *Réparer un peu les agreils d'un vaiſſeau.*

Optakeling. *z. v. Réparation des agreils.*

OPTARNEN. *w. w.* optornen. *Découdre, défaire.*

Eenen naad optarnen. *Découdre une couture ou un ourlet.*

Optarnen, *g. w.* Los gaan. *Se découdre, ſe défiler.*

Die mouw tarnt heel op. *Cette manche ſe découd entiérement.*

OPTASSEN. *w. w. oud w.* ophoopen, opſtapelen. *Entaſſer, amaſſer, accumuler.*

Zij

Digitized by Google

Zij taſſen al 't goed op malkanderen. *Ils entaſſent tout l'un ſur l'autre, ils ne font qu'amaſſer, ils accumulent toujours.*

*Leugens op malkanderen taſſen. *Entaſſer un menſonge ſur l'autre.*

OPTEEKENAAR, enz. *zie* optekenaar, enz.

OPTEEREN. *w. w.* opmaaken, doorbrengen. *Manger, dépenſer, gaſpiller.*

Hij heeft al zijn goed opgeteerd. *Il a mangé tout ſon bien, il l'a tout dépenſé.*

Hij teert allengskens zijne hoofdzom op. *Il dépenſe petit à petit ou mange tout doucement ſon capital.*

OPTEEREN. *w. w. ond. w.* Kiezen. *Choiſir, faire un choix, opter.*

OPTEIKENEN. *zie* optekenen.

OPTEKENAAR. *z. m.* Opſchrijver. *Marqueur.*

OPTEKENEN. *w. w.* opteikenen, aantekenen. *Noter, tenir compte, marquer.*

Ontvang en uitgift optekenen. *Noter ſa recepte & ſa dépenſe, tenir compte de ce qui entre en caiſſe & de ce qui en ſort.*

Optekenen, eene tekening voltooijen. *Achever un deſſein.*

Ik heb die tronie alreede geſchetſt, en nu zal ik ze optekenen. *J'ai déjà ébauchée ce viſage & je vais l'achever maintenant.*

Optekening. *z. v.* opſchrijving. *Notice, enrégitrement, catalogue, inventaire, liſte, action de marquer.*

De optekening van al dat goed is eene groote moeite. *L'inventaire de toutes ces bardes coute bien de la peine, le catalogue ou la liſte de ces marchandiſes donne beaucoup de peine.*

Optekening, voltooijing van eene tekening. *L'action d'achever un deſſein.*

De optekening van dat beeld zal nog wat tijds koſten. *Il ſe paſſera encore du temps avant que le deſſein de cette ſtatue ſoit achevé.*

OPTELLEN. *w. w.* oprekenen. *Additionner.*

Eene rekening optellen. *Additionner les articles d'un compte.*

Optellen, op eene reij noemen. *Denombrer, faire un dénombrement, un détail, une énumération de quelque choſe, particulariſer.*

Iemands deugden optellen. *Faire l'énumération des vertus de quelqu'un, entrer dans le détail de ſes qualités.*

Die rampen zijn niet op te tellen. *On ne ſauroit faire l'énumération de ces malheurs, on n'en ſauroit faire le détail.*

Optelling. *z. v.* oprekening. *Addition, ſupputation, calcul.*

Daar is geen fout in de optelling van die getallen. *Il n'y a point d'erreur dans l'addition de ces nombres.*

Optelling van iemands deugden. *L'énumération ou le détail des vertus de quelqu'un.*

OPTIE. *z. v. ond. w. zie* Keur.

Ik heb mijn huis gehuurd voor zes jaaren, met optie van twee jaaren. *J'ai loué ma maiſon pour ſix ans, à condition que je puiſſe la quitter tous les deux ans.*

OPTIGTEN. *w. w.* opdigten, aandringen. *Accuſer.*

Iemand eenen moord optigten. *Accuſer quelqu'un d'un meurtre.*

Optigting. *zie* Betigting.

OPTIJGEN. *w. w.* Aantijgen, beſchuldigen. *Attribuer, imputer, accuſer, dénoncer, déferer.*

Iemand eene misdaad optijgen. *Attribuer un crime à quelqu'un, le lui imputer, l'en accuſer, l'en charger.*

Optijging. *z. v.* Aantijging, beſchuldiging. *Accuſation, imputation.*

De optijging van eene misdaad. *L'accuſation ou l'imputation d'un crime.*

OPTILLEN. *w. w.* opheffen, opbeuren. *Soulever, lever de terre.*

Ik kan dat blok niet optillen. *Je ne ſaurois ſoulever ce bloc ou le lever de terre.*

Optilling. *zie* opheffing.

OPTIMMEREN. *w. w.* opbouwen. *Rebâtir, rebauſſer, relever, réparer.*

Een huis weêr optimmeren. *Rebâtir une maiſon, la réparer, la rebauſſer.*

Hoog optimmeren, hoog ophaalen of optrekken. *Exhauſſer une maiſon, faire un haut édifice.*

Hij heeft dat huis hoog opgetimmerd. *Il a bien exhauſſé cette maiſon.*

Optimmering. *z. v.* opbouwing. *Action de bâtir, conſtruction, charpente.*

De optimmering van die huizen is aanbeſteed. *On eſt convenu pour la conſtruction de ces maiſons, on a fait prix avec les entrepreneurs.*

OPTOGT. *z. m.* Het optrekken van 't leger. *Marche, la marche de l'armée.*

Den optogt blaazen. *Sonner la marche ou le boute ſelle, battre la générale.*

't Leger is in optogt of in aantogt naar de ſtad. *L'armée eſt en marche vers la ville.*

OPTOOIJEN. *w. w.* oppronken, opſchikken. *Parer, orner, ajuſter.*

Die Juffer tooit zig pragtig op. *Cette Demoiſelle ſe pare magnifiquement, elle s'ajuſte ou ſe met fort richement.*

*Eene reden optooijen of verſieren. *Orner un diſcours, l'embellir.*

Optooijing. *z. v.* oppronking, verſiering. *Parure, ornement, ajuſtement.*

Optooiſel. *z. g.* Cieraad, tooiſel. *Parure, ajuſtement, ornement, agrément.*

Een zwierig optooiſel. *Une riche parure, un ornement magnifique.*

Een ſchoon aangezigt behoeft geen optooiſel. *Un beau viſage n'a pas beſoin de parure.*

OPTOOMEN. *w. w.* Den toom aandoen. *Mettre la bride.*

Een koppel opgetoomde paerden. *Une couple de chevaux bridés.*

OPTORNEN. *w. w.* optarnen, los tornen. *Découdre.*

Een opgetornde mouw. *Une manche découſue.*

OPTREK. *z. g.* Verblijf, kamer. *Appartement, logement, quartier, chambre.*

Ergens een optrek hebben. *Avoir un appartement quelque part.*

Optrekbrug. *z. v.* Valbrug. *Pont-levis.*

OPTREKKEN. *w. w.* ophijzen, om hoog trekken. *Tirer en haut, guinder, hiſſer.*

De Zon zal den Daauw haaſt optrekken. *Le Soleil attira bientôt la roſée en haut, il la fera bientôt remonter.*

Optrekken, uit het water te lande trekken. *Tirer hors, tirer hors de l'eau ſur la terre.*

Den zegen met viſch optrekken. *Tirer ſur la terre le filet avec le poiſſon.*

Pakken en manden met eene katrol optrekken. *Enlever des paquets & des paniers avec une poulie.*

Scheepslading met de kraan optrekken. *Enlever la charge d'un vaiſſeau avec la grue.*

Optrekken, ophaalen, opbouwen. *Relever, élever, bâtir, exhauſſir.*

Eenen muur hoog optrekken. *Elever bien haut une muraille.*

Optrekken, opbrengen, opvoeden. *Elever, nourrir.*

*Zijne kinderen eerlijk optrekken. *Elever ſes enfans honnêtement, leur donner une honnête éducation.*

*Die dogters worden adelijk opgetrokken. *On élève ces filles à la grandeur, en enfans de famille ou de qualité.*

Optrekken. *g. w.* opbreeken, voorttrekken. *Décamper, marcher.*

Het leger is opgetrokken of opgetogen. *L'armée a decampé, l'armée eſt en marche.*

*Optrekken, tot de wapenſchouw in 't geweer zijn. *Faire la parade.*

De burgerije heeft van 't jaar niet opgetrokken. *La bourgeoiſie n'a point fait la parade cette année.*

‡ Optrekken, ſtempen, ligtmiſſen. *Faire la vie, la débauche.*

‡ De Studenten trekken luſtig op. *Les Etudians font la vie, ils mènent une vie fort déréglée.*

*Optrekken, ſchreeuwen, huilen. *Crier, faire le méchant.*

*'t Kind heeft den gantſchen nagt opgetrokken. *L'enfant a crié toute la nuit.*

Optrekken, in de lugt verdwijnen. *Se diſſiper dans l'air.*

De zwaare miſt van dezen morgenſtond is tegen den middag opgetrokken. *Le gros brouillard de ce matin s'eſt diſſipé vers le midi.*

Optrekking. *z. v.* ophijzing, ophaling. *Action de lever, de hiſſer, de guinder.*

*Optrekking of opvoeding van kinderen. *Education des enfans.*

OPTROEVEN. *w. w.* Troef op gooijen. *Jetter ou jouer a-tout, jetter ou jouer de la triomphe.*

*OPTUIJEREN. *w. w.* opvlegten. *Redreſſer, relever les treſſes de cheveux.*

Zij heeft het hair hoog opgetuijerd. *Ses cheveux ſont bien relevés ou attachés bien haut.*

Haar hoofd was met ſtrikken opgetuijerd. *Sa tête étoit parée de rubans.*

O P V.

OPVAAREN. *g. w.* opwaarts vaaren. *Monter, remonter, aller vers amont.*

Den Rhijn opvaaren. *Remonter le Rhin.*

Opvaaren, ten hemel vaaren. *Monter au ciel.*

Hij is opgevaaren ten hemel. *Il eſt monté au ciel.*

Opvaaring. *z. v.* Hemelvaart. *Aſcenſion.*

Opvaart. *z. v.* opvaaring. *L'action de remonter une riviére, aſcenſion.*

De opvaart des Rhijns. *L'action de remonter le Rhin.*

De opvaart van de Rhône is zeer moeijelijk. *Il eſt fort difficile de remonter le Rhône.*

Elias liet in zijne opvaart ten hemel zijnen mantel vallen. *Elie en montant au ciel laiſſa tomber ſa mantcline ou ſon manteau.*

OPVALLEN. *g. w. Tomber deſſus.*

OPVANGEN. *w. w.* Vangen al wat 'er voorkoomt. *Prendre tout, raſſembler tout, enlever tout.*

Al 't wild opvangen. *Prendre tout le gibier.*

De Schout heeft laſt om alle de beedelaars op te vangen. *Le Lieutenant-Criminel ou le Prévôt a ordre d'enlever tous les mendians.*

Eenen kaatsbal opvangen. *Prendre une balle à la volée.*

Digitized by Google

Iets van boven komende opvangen. *Prendre ou attraper une choſe qui vient d'enhaut.*

OPVATTEN. *w. w.* opneemen. *Ramaſſer, prendre, empoigner.*

*Heb ik u reden gegeeven om haat tegen mij op te vatten? *Vous ai-je donné ſujet de concevoir de la haine contre moi?*

*Gij moet tegen die luiden geen agterdogt op vatten. *Vous ne devez former aucun ſoupçon contre ces gens-là.*

*Men moet dat woord in eenen anderen zin opvatten. *Il faut prendre ce mot dans un autre ſens.*

Opvatting. *z. v.* Eene verkeerde opvatting. *Une fauſſe interprétation, une fauſſe idée.*

OPVEILEN. *w. w.* Te koop zetten. *Mettre en vente. zie* Veilen.

Opveiling. *z. v. Action de mettre en vente.*

De opveiling van dat huis zal niet geſchieden voor morgen. *On ne mettra pas cette maiſon en vente avant demain.*

OP VERRE NA. *zie onder* Verre.

OPVETEREN. *w. w.* opneſtelen. *Lier, nouer ou attacher avec des éguillettes.*

Den broek opveteren. *Attacher, nouer ou arrêter ſa culotte.*

‡Iemand den broek opveteren, iemand braaf doorhaalen. *Repaſſer quelqu'un comme il faut, lui donner bien ſur les oreilles.*

OPVIJZELEN. *w. w.* Met vijzels opwinden. *Elever, hauſſer avec des engins à vis, exhauſſer une maiſon avec des verrins.*

Zij hebben dat huis opgevijzeld. *Ils ont hauſſé ou élevé cette maiſon avec des vis, ils ont exhauſſé cette maiſon avec des verrins.*

*Iemands lof hoog opvijzelen. *Elever beaucoup la gloire de quelqu'un, l'élever aux nues.*

Opvijzeling. *z. v.* opwinding met vijzels. *Action d'élever ou de hauſſer avec des machines, exhauſſement.*

De opvijzeling van iemands heldenlof. *Action d'exalter ou d'élever les vertus héroïques de quelqu'un, exaltation de ſes vertus.*

*OPVISSCHEN. *w. w.* Vinden, uitvraagen. *Rechercher, trouver, rencontrer, découvrir, déterrer.*

Ik hebb' hem in de gantſche ſtad niet konnen opviſſchen. *Je n'ai pu le trouver dans toute la ville, je n'ai pu le découvrir.*

Wie zal de waarheid die in eenen put verborgen legt konnen opviſſchen? *Qui pourra tirer la vérité du fond du puits où elle eſt cachée?*

OPVLIEGEN. *g. w.* Naar boven vliegen. *Voler, prendre l'eſſor.*

De vogel wil niet opvliegen. *L'oiſeau ne veut pas voler.*

*Opvliegen. *g. w.* Snel oploopen. *Voler, courir vite.*

Het volk vloog den wal op. *Le monde vola ou courut ſur les remparts.*

Opvliegen, opſpringen, in de lugt ſpringen. *Sauter. ſauter en l'air.*

't Bolwerk met al de bezettelingen vloog op door de mijn. *La mine fit ſauter le baſtion & ceux qui le défendoient.*

Opvliegen, opſtuiven, quaad worden. *Se fâcher, s'irriter, s'emporter, ſe mettre en colére.*

*Om eene beuzeling vliegt zij op. *Elle s'emporte pour une bagatelle.*

OPVLIJMEN. *w. w.* Met eene vlijm openen. *Ouvrir ou faire une inciſion avec une lancette.*

Men moet dat gezwel opvlijmen. *Il faut ouvrir cette apoſtume, il faut y faire une inciſion avec une lancette.*

Opvlijming. *z. v.* Opening met eene vlijm. *Inciſion avec une lancette.*

OPVLOEKEN. *zie* opdrieſchen.

ORVOEDEN. *w. w.* Onderhoud geeven. *Nourrir, entretenir, alimenter.*

Zijn Grootvader heeft hem opgevoed. *Son Grand-père l'a entretenu ou nourri.*

Opvoeden, optrekken, opbrengen. *Elever, nourrir.*

Zijne kinderen in deugden opvoeden. *Elever ſes enfans dans l'étude de la vertu, leur donner une vertueuſe éducation.*

't Is of hij op 't land bij de boeren opgevoed was. *C'eſt comme s'il avoit été nourri parmi des payſans, on diroit qu'il a été nourri avec des villageois.*

OPVOEDER. *z. m.* Voedſterheer. *Celui qui nourrit, qui entretient, père nourricier.*

Opvoeding. *z. v.* Bezorging van onderhoud. *Entretien, nourriture.*

*Opvoeding, opbrenging. *Education.*

Hij is van eene braave opvoedinge. *Il a eu une bonne éducation, il a été bien élevé.*

De opvoeding doet veel tot de kinderen. *L'éducation eſt un grand point pour la jeuneſſe, la bonne éducation eſt de très-grande conſéquence aux enfans.*

OPVOEREN. *w. w.* opleiden, opbrengen. *Mener, conduire en haut.*

Hij wilde zijn leger den berg opvoeren. *Il vouloit faire monter la montagne à ſon armée.*

Opvoeren, opwaarts voeren. *Faire monter par eau ou par terre.*

Koopmanſchappen te water opvoeren. *Faire remonter l'eau à des marchandiſes.*

Hoe veel zijn de vragten van 't opvoeren? *Combien donne-t-on pour la voiture en montant?*

Men moet tol in 't op- en afvoeren betaalen. *Il faut payer les droits en montant & en deſcendant.*

*Iemands eer ten hoogſten top opvoeren. *Elever la gloire de quelqu'un au plus haut ou au ſuprême degré.*

Opvoering. *z. v.* opleiding, opſtiering. *Action de conduire en haut, de faire monter.*

OPVOLGEN. *w. w.* Volgen na een ander in zijne plaats. *Succéder.*

De Zoon moet den Vader in 't Koningrijk opvolgen. *Le Fils doit ſuccéder à ſon Père au Royaume.*

Opvolgen, involgen. *Suivre.*

Zijne driften opvolgen. *Suivre ſes paſſions.*

OPVOLGER. *z. m. Succeſſeur.*

Opvolging. *z. m. Succeſſion.*

Opvolgſter. *z. v. Femme qui ſuccéde.*

Elizabeth is opvolgſter van Maria geweeſt. *Elizabeth a ſuccédé à Marie.*

OPVOLLEN. *zie* opvullen.

OPVOUWEN. *w. w.* Vouwen, toevouwen. *Plier.*

Het linnen opvouwen. *Plier le linge.*

Zijn ſervet opvouwen. *Plier ſa ſerviette.*

‡ OPVREETEN. *w. w.* opſchrokken, gulzig opeeten. *Avaler, dévorer, engloutir, manger goulument.*

‡Hij zou al dien koſt wel opvreeten. *Il avaleroit bien tous ces mets-là.*

‡De leeuw vrat hem levendig op. *Le lion l'engloutit ou le dévora tout vif.*

*De roeſt heeft dat ijzer heel opgevreeten. *La rouille a mangé ou rongé tout ce fer.*

‡Opvreeten, bederven, in den grond helpen. *Ruiner, accabler.*

De hooge huishuur vreet hen op. *Les gros louages les ruinent, les accablent, les mangent.*

OPVULLEN. *w. w.* Vol maaken. *Remplir, emplir.*

Dat vat moet opgevuld worden. *Il faut remplir ce tonneau ou ce vaiſſeau.*

Zig met ſpijs opvullen. *Se remplir de nourriture, ſe bourrer de viandes.*

Iemand met gunſtbewijzen opvullen. *Zie onder* ophoopen.

Opvulling. *z. v.* oppropping. *Action de remplir, de farcir, entaſſement.*

OPVULSEL. *z. g.* Vulſel. *Ce qui ſert à remplir, à emplir ou à farcir, ou bien ce dont on a rempli.*

O P W.

OPWAAIJEN. *g. w.* Hard waaijen. *Fraichir, ſe renforcer, venter plus qu'il n'a fait.*

De wind zal nog wel wat opwaaijen. *Le vent fraichira bien encore, il ſe renforcera bien.*

OPWAAKEN. *g. w.* opwaken, wakker worden. *Se réveiller.*

Uit den ſlaap opwaaken. *Se réveiller du ſommeil.*

* Opwaaken, opmerken, toezien. *Prendre garde, avoir l'œil au guet, marcher droit.*

*In zulk een gevaar moet men opwaaken. *Il faut avoir l'œil au guet en pareil danger.*

Hij waakte op toen hij de dreigingen hoorde. *Il ſe tint ſur ſes gardes lorſqu'il eut entendu ces menaces.*

OPWAART of opwaarts. *bijw.* Naar boven, hooger op. *En haut, vers le haut.*

Opwaarts zien. *Voir ou regarder en haut.*

Opwaarts aangaan. *Aller vers le haut.*

OPWAAYEN. *zie* opwaaijen.

OPWAGTEN. *w. w.* oppaſſen, verwagten. *Attendre à la porte d'un Grand ou attendre ſa viſite, faire ſa cour.*

Den Koning aan zijne kamer opwagten. *Attendre à l'appartement du Roi, que l'heure de le ſaluer ou de le complimenter ſoit venue.*

Hij gaat zijnen Vader aan de ſchuit opwagten. *Il va attendre ſon Pere au bateau.*

Zijne vrijſter alle dagen opwagten. *Rendre tout les jours ſes devoirs à ſa maitreſſe, lui faire ſa cour, lui rendre viſite.*

OPWAGTER. *z. m.* Oppaſſer. *Galand, ſoupirant.*

Die juffer heeft veele opwagters. *Cette Demoiſelle a beaucoup de galands ou de ſoupirans.*

OPWAKEN. *zie* opwaaken.

OPWAKKEREN. *g. w.* Sterker worden, verheffen. *Fraichir, ſe renforcer.*

De wind zal doch wel wat opwakkeren. *Le vent fraichira bien encore.*

Opwakkering. *z. v.* Verheffing. *Fraicheur, augmentation.*

Door de opwakkering van den wind, quam 't ſchip, enz. *Par la fraicheur du vent ou le vent fraichiſſant toujours, le vaiſſeau vint, &c.*

OPWARMEN. *w. w.* Van de ſpijzen ſpreekende. *Rechauffer, parlant des viandes.*

OPWASSEN. *g. w.* opſchieten, opgroeijen. *Croitre, devenir haut & puiſſant.*

Tot eenen hoogen boom opwaſſen. *Croitre & devenir un grand arbre.*

Dat kind is in alle deugden opgewaſſen. *Cet enfant eſt cru & a été élevé en toutes ſortes*

Digitized by Google

fortes de vertus, ces enfans s'eſt fait à la vertu dès ſa jeuneſſe.

OPWATER. *z. g.* Bovenwater. *Eau d'en-haut, eau qui vient du haut pays.*

Het opwater koomt ſterk afzakken. *L'eau d'enhaut deſcend avec force.*

OPWEEGEN. *w. w.* ophaalen. *Balancer, égaler ou ſurpaſſer en poids.*

Dat kan dat gewigt niet opweegen. *Cela ne peut égaler ce poids-là, cela ne péſera pas tant.*

Iets met goud opweegen, iets met gelijke zwaarte van goud betaalen. *Peſer au poids de l'or, vendre au poids de l'or, payer une choſe avec ſon peſant d'or.*

*Dat is met geen goud op te weegen. *Cela n'eſt pas à payer au poids de l'or, cela vaut plus qu'on ne le ſauroit payer.*

*Iets tegen goud opweegen, iets heel duur betaalen. *Acheter quelque choſe au poids de l'or, payer trop cher quelque choſe.*

*Zijne deugden wegen zijne gebreken wel op. *Ses vertus balancent bien ſes vices.*

*Zulk eene ſtraf kan die misdaad niet opweegen. *Cette punition n'égale pas le crime.*

OPWEKKEN. *w. w.* Wakker maken, wekken. *Réveiller, éveiller.*

Laat de knegt zijnen Heer opwekken. *Que le valet éveille ſon maitre.*

Opwekken, levendig maaken. *Reſſuſciter, animer, donner la vie.*

De dooden opwekken. *Reſſuſciter les morts.*

Opwekken. Aanzetten, aanporren. *Exciter, inciter, porter à.*

Iemand tot de deugd opwekken. *Inciter ou porter quelqu'un à la vertu.*

Dat wekte den moed der krijgslieden op. *Cela anima ou réveilla le courage des ſoldats.*

Opwekkend. *bijv. w. Excitatif.*

Opwekking. *z. v.* opwekking ten leven. *Réſurrection.*

Opwekking uit den ſlaap. *Réveil.*

De opwekking der dooden. *La réſurrection des morts.*

Opwekking uit der zonden doodſlaap. *Réveil, ſortie du ſommeil mortel du péché.*

Opwekking, aanporring, aanmoediging. *Encouragement, éguillon, incitation.*

De opwekking tot de oefening der deugd. *L'encouragement à la vertu, l'éguillon qui pouſſe à la vertu.*

OPWELLEN. *w. w.* opgezwellen. *Rejaillir, bouillonner, ſourdre.*

Die bron welt zoutwater op. *Cette ſource jette de l'eau ſalée, il rejaillit de l'eau ſalée de cette ſource.*

Opwellen. *g. w.* Opkoomen, opborrelen. *Sourdre, bouillonner.*

Dat water welt met groote kragt op. *Ceste eau bouillonne bien fort.*

Opwellen, even opkooken. *Bouillir légérement. zie* opzieden.

Opwelling. *z. v.* opkoming, opborreling. *Rejailliſſement, bouillonnement.*

Door de opwelling van 't water uit den grond ſpoelde de dijk uit. *La digue s'éboula ou la chauſſée creva par le brouillonnement de l'eau qui ſortoit du fonds.*

OPWENTELEN. *w. w. Rouler deſſus.*

OPWERPEN. *w. w.* opſmijten, opwaarts werpen. *Elever, relever, rebauſſer.*

Men moet die aarde wat opwerpen. *Il faut un peu relever ou rebauſſer cette terre.*

Eene ſchans opwerpen. *Elever un fort.*

De Zee werpt veele dingen op. *La Mer jette ou rejette beaucoup de choſes ſur le rivage.*

Opwerpen, oprispen. *Cauſer des rapports.*

De maag werpt geduurig de ſpijzen op. *L'eſtomac donne continuellement des rapports.*

Zig tot een hoofd opwerpen. *S'ériger en chef, ſe faire chef, ſe faire reconnoitre en chef d'un parti.*

Zig tegen den Koning opwerpen. *Se ſoulever contre le Roi, s'oppoſer au Roi.*

Opwerpen, tegenwerpen, eene tegenwerping maaken. *Objecter, faire une objection.*

* OPWIEGEN. *w. w.* optrekken, van jongs op onderwijzen. *Elever du berceau, inſtruire dès l'enfance.*

*In Themis ſchoole opgewiegd. *Inſtruit dès ſon enfance dans l'école de Thémis.*

OPWIJZEN. *w. w.* Aantoonen met opgeſteekene vingeren. *Montrer, découvrir quelque choſe en levant les doigts.*

Nu wakker, wijs op. *Allons courage, montrez ou faites voir.*

OPWINDEN. *w. w.* Opvijzelen. *Hauſſer, élever par le moyen de verrins ou de crics.*

Een huis opwinden. *Hauſſer une maiſon par le moyen de crics.*

Opwinden, ophijſſen, optrekken. *Hiſſer, guinder.*

Dat goed word altemaal opgewonden. *On hiſſe ou guinde toutes ces marchandiſes.*

Opwinden, garen opwinden. *Devider du fil.*

Een uurwerk opwinden. *Remonter une montre, une horloge.*

OPWIPPEN. *g. w.* Om hoog wippen. *Se lever en haut.*

De valbrug wipte op. *Le pont-levis ſe leva.*

OPWISSELEN. *w. w. Echanger.*

OPWRIJVEN. *w. w.* open vrijven. *Ouvrir en frottant ou en grattant.*

Een gezwel opwrijven. *Ouvrir une apoſtume en la frottant, la frotter tant qu'elle créve.*

Opwrijven, ſchoon wrijven. *Frotter, nettoyer, polir, luſtrer.*

Die lijſten moeten wat opgewreeven worden. *Il faut un peu frotter ces quadres ou ces bordures.*

O P Z.

OPZAAGEN. *w. w.* Open zaagen. *Ouvrir avec la ſcie.*

De kiſt moeſt opgezaagd worden. *Il fallut ſcier le coffre pour l'ouvrir.*

‡ Opzaagen, ſpeelen met de Viool. *Jouer du Violon, racler le boyau.*

‡ Zaag op. *Allons, raclez le boyau.*

OPZAMELEN. *w. w.* Vergaderen, verzamelen. *Amaſſer, recueillir, aſſembler.*

Al 't overſchot zuiniglijk opzamelen. *Amaſſer proprement les reſtes ou le réſidu.*

* De ſtemmen opzamelen. *Recueillir les voix ou les ſuffrages.*

*Daar uit zijn treffelijke leſſen op te zamelen. *On peut recueillir de-là de très-excellentes leçons.*

Opzameling. *z. v.* Vergadering, opleezing. *Aſſemblage, amas.*

De opzameling der koornairen. *L'aſſemblage des épics, l'amas du bled, la moiſſon.*

De opzameling der ſtemmen geſchiedde door den Voorzitter. *Ce fut le Préſident qui recueillit les voix, la collation des ſuffrages ſe fit par le Préſident.*

OPZEGGEN. *w. w.* Herhaalen, opleezen. *Dire ſa leçon, réciter.*

Zijne les van buiten opzeggen. *Dire ſa leçon par cœur.*

In het boek bij den meeſter opzeggen. *Lire ſa leçon au maitre.*

Opzeggen, ontzeggen. *Refuſer, interdire.*

Iemand den dienſt opzeggen. *Déclarer à quelqu'un qu'on ne veut plus le ſervir.*

Iemand de huur opzeggen. *Avertir quelqu'un que le bail étant exſiré on ne veut plus le renouveller, renoncer au bail.*

Den koop opzeggen, uit den koop ſcheiden. *Se dédire du marché, rompre.*

Een huis opzeggen. *Avertir le propriétaire qu'on quittera ſa maiſon, dire que le louage d'une maiſon doit ceſſer.*

Iemand de vriendſchap opzeggen. *Rompre avec quelqu'un, lui déclarer qu'on ne veut plus de commerce avec lui.*

De vriendſchap duurt tot opzeggens toe. *L'amitié dure juſqu'à ce qu'on y renonce ou qu'on la rompe de part & d'autre.*

Opzegging. *z. v.* Herhaaling. *Récitation.*

Opzegging, ontzegging. *Avertiſſement qu'on renonce à quelque choſe.*

OPZEILEN. *w. w.* Hooger aanzeilen. *Avancer en faiſant voile, monter à la voile, doubler une hauteur.*

Hij zal dat rak niet konnen opzeilen. *Il ne pourra pas faire ce rumb de vent, il ne pourra pas doubler cette hauteur.*

Hij zal die Rivier niet konnen opzeilen. *Il ne pourra pas monter cette Rivière à la voile.*

*Opzeilen, uitvoeren, gaande houden. *Entretenir, ſoutenir, ſubvenir.*

Die man kan dat huishouden niet opzeilen. *Ces homme ne ſçauroit ſubvenir à l'entretien de ce ménage, il ne ſauroit entretenir cette famille,*

Wij hebben dat niet konnen opzeilen. *Nous n'avons pu venir à bout de cette affaire, ni en ſurmonter les difficultés.*

OPZENDEN. *w. w.* opſtuuren. *Envoyer.*

OPZET. *z. g.* Voornemen, toeleg. *Deſſein, réſolution.*

Hij bleef bij zijn opzet. *Il s'attacha à ſon deſſein, il s'opiniâtra à ſa réſolution, il ne voulut point démordre de ſon deſſein.*

Zij had een boos opzet tegen haren man. *Elle avoit un méchant deſſein contre ſon mari.*

Met opzet, opzettelijk, voordagtelijk. *Tout exprès, à deſſein, de guet à pens ou de guet apens.*

Dat is niet met opzet geſchied. *Cela n'eſt pas fait tout exprès, cela n'a pas été fait à deſſein.*

Opzettelijk. *bijv.* Voordagtelijk. *zie* Met opzet.

OPZETTEN. *w. w.* Openen, openzetten. *Ouvrir.*

Zij zetten de poorten op voor den vijand. *Ils ouvrirent les portes à l'ennemi, ils introduiſirent les ennemis dans la ville &c.*

Eenen winkel opzetten, neering beginnen. *Dreſſer ou commencer à lever boutique.*

Eenen open winkel zetten. *Etablir une boutique ouverte.*

Opzetten, verhoogen. *Hauſſer, faire monter le prix de quelque choſe.*

Het brood is opgezet. *Le prix eſt renchéri, on a hauſſé le prix du pain.*

Het geld opzetten. *Hauſſer l'argent ou les eſpéces.*

De Koning van Vrankrijk zet de gouden en zilverſpecien geduurig op en af. *Le Roi de France augmente & diminue ſans-ceſſe le prix des eſpéces d'or & d'argent.*

Opzetten, hooger opboeijen. *Relever, rebauſſer les bords.*

Men moet dat ſchip wat opzetten. *Il faut rebauſſer les bords de ce vaiſſeau.*

Digitized by Google

Opzetten, boven opzetten. *Mettre, mettre dessus.*
Zet uwen hoed op. *Mettez votre chapeau, couvrez vous.*
Iemand eene kroon opzetten. *Couronner quelqu'un, lui mettre une couronne sur la tête.*
‡Iemand eene kroon opzetten, iemand zwart en verdagt maaken. *Attaquer la réputation de quelqu'un, le noircir, en faire un portrait desavantageux.*
‡ Zijnen man hoorens opzetten. *Planter des cornes à son mari, l'empanacher.*
Een breiwerk opzetten of beginnen. *Commencer un tricotage.*
Een ſtuk linnen opzetten. *Commencer une pièce de toile, la mettre sur le métier.*
Daar is eene boete opgezet. *On a mis là-dessus une amende, cela a été défendu sous peine d'une amende.*
Eenen bril opzetten. *Mettre des lunettes.*
De kegels opzetten. *Dresser les quilles.*
* Opzetten, bedriegen. *Tromper, enjoller, duper.*
Ik ben daar leelijk opgezet. *On m'a trompé là vilainement, on vient de me duper.*
* Opzetten, pluimſtrijken, bedrieglijk prijzen. *Jouer, duper, flatter, cajoller.*
Hij merkte niet dat de Juffer hem opzette. *Il ne remarqua pas que la Demoiſelle le jouoit, le dupoit, lui donnoit le change.*
Gij moet die twee broeders tegen malkanderen niet opzetten. *Il ne faut pas animer ces deux frères l'un contre l'autre.*
Hij wil alles opzetten om zijn oogmerk te bereiken. *Il veut tout hazarder pour parvenir à son but.*
Eenige gemeene laſten opzetten. *Etablir des impôts ou des droits publics.*
* Opzetten, aanzetten. *zie* Aanzetten.
Eene opgezette lobbe of kraag. *Une fraiſe pliſſée & empeſée.*
* Ergens op gezet zijn, iets met eene groote drift begeeren. *Etre fort adonné à quelque choſe, la déſirer ardemment.*
Opzetting. *z. v. Action de dreſſer les quilles, augmentation de prix, moquerie, raillerie, &c.*
OPZIEDEN. *w. w.* opkooken. *Bouillir légérement.*
Laat de viſch nog een walletje opzieden. *Donnez encore un bouillon au poiſſon, laiſſez-le bouillir encore un peu.*
* Opzieden. *Digikundig w.* opwerpen, opbruiſchen. *Sauter, bouillonner, rejaillir.*
Men ziet het zout uit Nereus ſchoot opzieden. *On voit le ſel liquide rejaillir hors du ſein de Nérée.*
Opzieding. *z. v.* opkooking. *Bouillonnement, rejailliſſement, jet, ſaut.*
OPZIEN. *w. w.* om hoog zien. *Regarder en haut.*
Ergens naauw op zien. *Regarder à quelque choſe de fort près.*
Opzien, verwonderd ſtaan. *Etre ſurpris ou étonné.*
Opzien. *z. g.* Gelaat. *Mine, air.*
't Is een Prins van een goed opzien. *C'eſt un Prince de bonne mine, de bon air, d'une heureuſe phyſionomie.*
OPZIENDER. *z. m.* Opziener, Opzigter, Toeziender. *Intendant, Régent, Inſpecteur, Directeur.*
Hij is opziender over 's Konings huis. *Il eſt intendant de la maiſon du Roi.*
Tot opziender van een ſchool gekoren worden. *Etre élu Recteur d'un Collége.*
Opziender, Leeraar, Ouderling der Kerke. *Paſteur, Conducteur, Ancien de l'Egliſe.*
Men moet dat den Opzienderen der Kerke te kennen geeven. *Il faut donner connoiſſance aux Conducteurs de l'Egliſe.*
Opziendersampt. *z. g.* Ouderlingſchap, Leeraarampt. *Régence, conduite, gouvernement, office de Conducteur, de Paſteur, d'Ancien.*
't Opziendersampt eener Kerke bekomen. *Obtenir la conduite d'une Egliſe ou d'un troupeau.*
OPZIENSTER. *z. v.* Vrouwmenſch dat het opzigt ergens op heeft. *Directrice, Gouvernante.*
OPZIFTEN. *zie* Ziften.
OPZIGT. *z. g.* Betrekking, aanzien, zin. *Relation, égard, ſens.*
Dat heeft geen opzigt tot het Rijk. *Cela n'a point de relation à l'Empire, cela ne le regarde ou ne le concerne point.*
In dat opzigt ſtaan wij gelijk. *Nous ſommes égaux à cet égard-là.*
Dat is waar in een ander opzigt. *Cela eſt vrai à un autre égard ou dans un autre ſens.*
Ik zegg' zulks niet in dat opzigt. *Je ne le dis pas à cet égard-là ou dans ce ſens-là.*
Ten opzigte van. *A l'égard de.*
Hij heeft ten opzigte van mij, of ten mijnen opzigte, niets willen doen. *Il n'a rien voulu faire par égard pour moi.*
Opzigt, toezigt, agt. *Conduite, inſpection, garde.*
Opzigt over iemand hebben. *Avoir quelqu'un ſous ſa direction, avoir la direction de ſa conduite.*
Men heeft hem het opzigt der ſcheepen aanbetrouwd. *On lui a confié l'inſpection des vaiſſeaux.*
Opzigtelijk. *bijv. w. Relatif.*
Dat is opzigtelijk en niet volſtrekkelijk. *Cela eſt relatif, mais non pas abſolu.*
Opzigtelijkheid. *z. v. Relation ou rapport entre deux choſes.*
OPZIGTER of opzigthebber. *zie* Opziender.
Opzigtig. *bijv. w.* Daar op gezien word, dat opſpraake onderworpen is. *Qui éclatte trop, qui eſt ſujet à la cenſure.*
Dat is een opzigtig kleed. *Cet habit eſt trop éclattant, il donne trop dans la vue.*
OPZIGTSTER of opzigthebſter. *zie* Opzienſter.
OPZINGEN. *w. w.* Luid zingen. *Chanter, entonner, chanter à haute voix.*
Zing dat ſtuk eens op. *Chantez un peu cela, entonnez un peu cet air.*
Eens helder opzingen dat het klinkt. *Faire gogailler, ſe donner au cœur joye, chanter à haute voix.*
's Konings lof opzingen, vaerzen ter eere van den Koning maaken. *Chanter la gloire du Roi, faire des vers à ſa louange.*
OPZITTEN. *g. w.* Te paerd zitten. *Monter à cheval.*
De Vorſt deed zijne ruiterije opzitten. *Le Prince fit monter ſa cavalerie à cheval.*
Opzitten, op de agterſte pooten zitten. *Se tenir ſur ſes pattes de derrière.*
Die hond kan wel opzitten. *Ce chien-là ſe tient bien ſur ſes pattes de derrière, il ſe tient bien debout.*
‡ Ik zal hem wel doen opzitten, ik zal hem wel tot reden brengen of gedwee maaken. *Je le mettrai bien à la raiſon, je m'en ferai bien craindre, je le ferai bien venir à jubé.*
‡ Opzitten, ſtreelen, vleijen. *Flatter, cajoller, faire ſa cour.*
Hij kan wel opzitten, hij verſtaat de kunſt van vleijen wel. *Il entend bien l'art de flatter, il ſait cajoller à merveille.*
Met hangende pooten voor iemand opzitten, iemand in alles ten wille zijn. *Ramper devant quelqu'un, faire des baſſeſſes pour quelqu'un.*
‡ OPZITTER. *z. m.* Vlijer. *Flatteur, cajolleur, celui qui fait des baſſeſſes pour parvenir à ſon but.*
OPZOEKEN. *w. w.* Naarſtig zoeken. *Chercher tout de bon, avec ſoin ou diligence.*
Den vijand opzoeken. *Chercher l'ennemi.*
Iets in een boek opzoeken. *Chercher quelque choſe dans un livre.*
Opzoeken, vinden. *Trouver, déterrer, rencontrer.*
Eindelijk heb ik hem opgezogt. *Je l'ai enfin déterré ou trouvé.*
Die hond kan opzoeken. *Ce chien-là rapporte.*
Opzoeking. *z. v.* Naſpeuring. *Recherche.*
OPZOLDEREN. *w. w.* Zolderen, opleggen. *Serrer, conſerver, mettre au grenier.*
Koorn opzolderen. *Serrer ou garder du bled dans ſon grenier.*
Opzoldering. *z. v.* oplegging. *Action de ſerrer ou d'amaſſer, aſſemblage, amas, monopole.*
Door de opzoldering van 't koorn komt 'er gebrek. *Le bled devient rare par l'amas ou le monopole qui s'en fait.*
‡ OPZUIPEN. *w. w.* opdrinken. *Avaler, boire.*
‡ Eenig vogt ſchoon opzuipen. *Avaler quelque liqueur, n'en laiſſer pas une goutte.*
‡ Opzuipen, met zuipen doorbrengen. *Dépenſer à boire, conſumer par la débauche.*
‡ Hij heeft al zijn goed opgezoopen. *Il a dépenſé tout ſon bien à boire, il a mangé tout ſon bien.*
OPZWEEREN. *w. w.* Met eede toeëigenen. Als, de meid heeft het kind daar zij van verloft is, den koetſier opgezwooren. *La ſervante a déclaré par ſerment que le Cocher étoit père de l'enfant dont elle eſt accouchée.*
OPZWELGEN. *zie* opſlokken.
OPZWELLEN. *g. w.* Rijzen, hooger worden. *S'enfler, ſe gonfler.*
Hij zwol ſtrak op door 't vergif. *Il s'enfla d'abord qu'il eut pris le venin, le venin le fit d'abord enfler.*
* Van boosheid opzwellen. *Enfler ou ſe gonfler de rage.*
* Opzwellen, trots of opgeblazen worden. *S'enfler, s'enorgueillir.*
Hij zwol op van hoogmoed. *Il s'enfla d'orgueil, on le vit bouſi d'orgueil.*
't Water is hoog opgezwollen. *L'eau s'eſt fort enflée, ou élevée.*
Opgezwollene ſtroomen. *Des rivières hautes & enflées.*
* Opgezwollen van boosheid. *Enflé de colère.*
Opzwelling. *z. v.* Rijzing, zwelling. *Gonflement, enflure.*
Opzwelling van 't lichaam. *Enflure du corps.*
De opzwelling van 't water. *Le bauſſement de l'eau.*
* Opzwelling van moed. *Elevation de courage, enorgueilliſſement.*
OPZWEMMEN. *w. w. Nager deſſus, ſurnager.*
OPZWEREN. *zie* opzweeren.
‡ OPZWIEREN. *w. w.* optooijen, opſmukken. *Attiffer, ajuſter, parer.*
‡ Die hoer zwiert haar fraai op. *Cette garce s'attiffe, ou s'ajuſte joliment.*

ORA.

Digitized by Google

ORA. ORB.

ORAKEL, z. g. *ond. w.* Godsſpraak. *Oracle.*
* Orakel, een heel wijs man of eene wijze vrouw. *Un oracle, un ſage, &c.*
Zij was 't orakel van haaren tijd. *Elle fut l'oracle de ſon temps.*
ORANJE. De Staaten 't Prinsdom van Oranje. *La Ville & Principauté d'Orange.*
ORANJEN-APPEL. z. m. *Orange.*
Oranjen-bloeſſem. z. m. *Fleur d'orange.*
Oranjen-boom. z. m. *Oranger.*
Orangerije. z. v. *Orangerie.*
Oranjen-kiſt. z. v. *Caiſſe à mettre des oranges.*
Oranjen-peer. z. v. *Poire d'orange.*
ORATIE. *ond. w. zie* Reden en Redenvoering.
Lijkoratie. *zie onder* Lijk.
ORBER. *zie* oorbaar.
ORBEREN. *w. w.* Nuttigen, ten nutten brengen. *Se ſervir d'une choſe, la conſumer, la mettre à profit.*
Dat moeten wij orberen. *Il faut que nous achevions cela.*
Op den orber, *oud ſpreekw.* Zuiniglijk. *Avec ménage, chichement.*
Iets op den orber of zuiniglijk overleggen. *Ménager bien quelque choſe, s'en ſervir avec menage.*
Orberlijk. *zie* Zuiniglijk, vorderlijk.

O R D.

ORDEN. z. v. *ond. w.* Gezelſchap van geordende Geeſtelijken. *Ordre de Religieux.*
Daar zijn verſcheidene Monniksordens. *Il y a pluſieurs Ordre de Moines.*
De Jeſuiten waren een Genootſchap en geen Orden. *Les Jéſuites étoient une ſociété, & point un Ordre.*
Eene geſtrenge orden. *Ordre fort ſévére.*
Orden, bouwwijze. *Ordre d'architecture.*
Daar zijn vijf Ordens in de bouwkonſt: De Toskaanſche, Doriſche, Joniſche, Korintiſche, en de Gemengde. *Il y a cinq Ordres d'architecture: Le Toſcan, le Dorique, l'Ionique, le Corinthien, & le Compoſite.*
Orden. z. v. *Ordre, rang.*
Dat ſtaat alles buiten orden. *Cela eſt tout hors d'ordre, tout dérangé, en déſordre.*
Men beſpeurt eene wonderbaare orden in de werken der Scheppinge. *On découvre un ordre admirable dans les œuvres de la création.*
Ordening. z. v. Wetten. *Loix, Ordonnances.*
Kerkenordening. Krijgsordening. *zie onder* Kerken, enz.
Ordentelijk. *beter* ordenlijk. *bijv. w. Reglé, régulier.*
Het zijn ordenlijke lieden. *Ce ſont des gens réglés.*
Een ordenlijk leven leiden. *Mener une vie réglée.*
Ordenlijk. *bijw.* Bequaamlijk. *Diſtinctement, avec ordre, régulièrement.*
Iets ordenlijk verhandelen. *Traiter, expoſer quelque choſe diſtinctement ou avec ordre.*
ORDER. z. v. *ond. w.* Laſt, bevel. *Ordre, commandement.*
Iemand ergens order toe geeven. *Donner ordre à quelqu'un ou le charger de quelque choſe.*
Order, beſtier. *Ordre, conduite.*
Goede order in 't leger houden. *Entretenir un ordre exact dans l'armée.*
Order. *Koophandels woord.* U Ed. zal gelieven te betaalen aan den Heer N... of zijne order, de ſomme van, enz. *Il vous plaira de payer à Mr. N... ou à ſon ordre la ſomme de &c.*
Krijgsorder. *zie onder* Krijg.
Slagorde of ſlagorder. *zie onder* Slag.
ORDINANTIE. z. v. *ond. w.* Schikking, ſtelling. *Ordre, ordonnance.*
Daar is eene goede ordinantie in dat ſtuk. *Il y a une belle ordonnance dans ce tableau.*
Die ſchilder heeft geen goede ordinantie. *Ce peintre n'a point de belle ordonnance, l'ordonnance de ce peintre n'eſt pas belle.*
Dat huis is na mijne ordinantie gebouwd. *Cette maiſon a été bâtie ſelon mon ordonnance, c'eſt moi qui en ai dreſſé le plan, cette maiſon eſt de mon invention.*
ORDINARIS. z. g. *ond. w.* Herberg. *Ordinaire, auberge.*
Ordinaris houden. *Tenir auberge, donner à manger à des heures réglées & à certain prix, tenir ordinaire, traiter.*
In een ordinaris gaan eeten. *Aller dîner à l'ordinaire ou à l'auberge.*
ORDINEEREN. *w. w. ond. w.* Schikken, ſtellen. *Ordonner, faire ou tracer un deſſein.*
Die ſchilder kan wel ordineeren. *Ce peintre a une belle ordonnance.*
Aan 't ordineeren van een huis is veel gelegen. *Il importe beaucoup de faire un bon plan avant que de bâtir, l'ordonnance ou le plan d'une maiſon n'eſt pas peu de choſe.*
Ordineeren. Verordenen. *Donner l'ordination.*
Ordineering. z. v. Schikking. *Ordre, réglement, plan, ordonnance.*
ORDONNANTIE. z. v. *ond. w.* Voorſchrift, bevel, keur. *Ordonnance, ordre, reglement.*
Dat is eene ſlegte ordonnantie van dien Artz. *C'eſt-là une pauvre ordonnance de ce Médecin.*
Daar is eene gedrukte ordonnantie daar over. *Il y a un ordre ou un réglement imprimé là deſſus.*
ORDONNEEREN. *ond. w. w. w. Ordonner, commander.*

ORE. ORG. ORI. ORK.

OREGO. z. m. Zeker kruid. *De l'origan.*
OREILLET. ORILJET. z. v. *ond. w.* Oorcieraad. *Boucle ou pendant d'oreille.*
ORGEL. z. g. Zeker wind ſpeeltuig. *Orgue, orgues.*
Op het orgel ſpeelen. *Jouer de l'orgue.*
Men heeft een fraai orgel te Zwol. *On a de belles orgues à Zwol.*
't Orgel ſpeelt onder 't zingen. *L'orgue joue ou les orgues jouent pendant qu'on chante.*
Orgelblaazer. z. m. *Souffleur d'orgues.*
Orgeldeur. z. v. *La porte de l'orgue, battant d'orgue.*
Orgeliſt. z. m. Orgelſpeeler. *Organiſte, celui qui joue de l'orgue.*
Orgelkas. z. v. *Buffet d'orgue, cabinet d'orgue.*
Orgelmaaker. z. m. *Faiſeur d'orgues.*
Orgelpijp. z. v. Pijp van 't orgel. *Tuyau d'orgue.*
Orgelregiſter. z. g. *Régitre d'orgue.*
ORIGINEEL. *bijv. w. ond. w.* Oorſpronkelijk. *Original.*
Origineel. z. g. Minuut onder eenen Notaris beruſtende. *Original.*
ORINBAAR. z. m. Haalover, Onervaren Matroos. *Haleboulines.*
ORKAAN. z. m. Een ſchrikkelijk onweêr. *Ouragan, une terrible tempête.*
Daar ſtond een ſchrikkelijke Orkaan op. *Il s'éleva un horrible ouragan ou une terrible tempête.*
* Een krijgsorkaan, een ſchrikkelijke oorlog of krijgswoede. *Une terrible ou une cruelle guerre, un choc terrible, un carnage épouvantable, un orage de coups.*

ORL. OSS.

ORLEVOET. z. m. Seheevo voet. *Pied-bot.*
ORLIAAN of Orleaan. z. m. Zekere roode verf. *Du roucou.*
ORLOGIE of Orloosje. *zie* Horlogie.
Orlogimaker. z. m. *Horlogeur ou Horlogeur.*
OS. z. m. Rund. *Beuf ou Bœuf.*
Magere oſſen, vette oſſen. *Des bœufs maigres, des bœufs gras.*
Een jonge os. *Un beuvillon, un jeune bœuf.*
Bulken of loeijen als een os. *Meugler comme un bœuf.*
Een wilde os of buffel. *Un buffle, bœuf ſauvage.*
Een dolle of hollende os. *Un bœuf échappé qui court de toute ſa force.*
‡ Hij loopt als een dolle os. *Il court comme un bœuf qui s'échappe ou comme un bœuf enragé.*
Gildos, Ploegos, Woudos, enz. *zie onder* Gild, enz.
Oſſendrijver. z. m. Oſſenhoeder. *Bouvier.*
Oſſenhoofd. z. g. Oſſenkop. *Tête de bœuf.*
Oſſenhuid. z. v. *Peau de bœuf.*
Oſſenkoop. z. m. *Achat de bœufs, marché fait pour des bœufs.*
Oſſenkooper. *zie* Oſſenweider.
Oſſenkop. *zie* Oſſenhoofd.
Oſſenleer. z. g. *Du cuir de bœuf.*
Oſſenlever. z. v. *Du foye de bœuf.*
Oſſenlonge. z. v. *Poumon de bœuf.*
Oſſenmerkt. z. v. Plaats daar de oſſen verkogt worden. *Marché aux bœufs.*
Op de oſſenmerkt gaan. *Aller au marché aux bœufs.*
Oſſenmerkt, de tijd van 't verkoopen der oſſen. *La foire aux bœufs.*
Over 14 dagen is het oſſenmerkt. *Nous aurons dans quinze jours la foire aux bœufs.*
Oſſenoog. z. g. *Oeil de bœuf.*
Oſſenoog. *Zeemans woord. Oeil de bœuf. Les gens de marine nomment ainſi un phénoméne, qui paroît comme le bout de l'arc-en-ciel, & qui précéde quelquefois l'ouragan ou quelque tempête.*
Oſſenpens. z. v. *Panſe de bœuf.*
Oſſenſtal. z. m. *Bouverie, étable à bœufs.*
Oſſentand. z. m. *Dent de bœuf, bochet.*
De kinderen ſpeelen met oſſentanden. *Les enfans jouent avec des bochets.*
Oſſentong. z. v. *Langue de bœuf.*
Eene gerookte oſſentong. *Une langue de bœuf fumée.*
Oſſenvleeſch. z. g. Rundvleeſch. *De la chair de bœuf, du bœuf.*
Iemand een ſtuk gebraaden oſſenvleeſch voorzetten. *Préſenter à quelqu'un une piéce de bœuf rôti.*
Oſſenvoet. z. m. *Pied de bœuf.*
Gezulte oſſenvoeten eeten. *Manger des pieds de bœufs confits au vinaigre.*
Oſſenweide. z. v. *Bouverie, prairie où l'on engraiſſe les bœufs.*
Oſſen weiden, oſſen vet maaken. *Engraiſſer des bœufs, les faire paître.*
Oſſenweider. z. m. Koopman in oſſen. *Un Engraiſſeur de bœufs, marchand de bœufs gras.*

Digitized by Google

OST. OTT. OVA. OUD.

OSTACIE. *ond. w. zie* Onderpand.
OSTAGIER. *ond. w. zie* Gijzelaar.
OTTE of Otto. *z. m.* Mans naam. *Otbon, nom d'homme.*
OTTER. *z. m.* Zeker halfslagtig dier. *Loutre, sorte d'animal amphibie.*
Otter, mof van een ottervel. *Manchon fait d'une peau de loutre, manchon de loutre.*
‡ Daar is een otter in 't bolwerk. *Il y a quelque anguille sous roche, il se trame quelque chose.*
OVAAL. *ond. w. zie* Eirond.
OUD. *bijv. w.* Van veel jaaren. *Vieux, vieille, âgé, âgée.*
Een oud man, eene oude vrouw, enz. *Un vieux homme, une vieille femme.*
Een oud wijf. *Une vieille, une bonne femme.*
‡ Zij ziet 'er uit als een oud wijf. *Elle paroit toute vieille & recbignée, à la voir on la prendroit pour une vieille.*
Hij moet in zijne oude dagen gaan beedelen. *Il faut qu'il gueuse sur ses vieux jours.*
Oud zijn, jaaren hebben. *Etre d'un certain âge.*
Zij is oud genoeg om te trouwen. *Elle est en âge de se marier.*
Tachentig jaaren oud zijn. *Avoir quatrevingts ans.*
Een oud geslagt, een oud spreekwoord, enz. *Une ancienne famille, un vieux proverbe.*
Het oude Testament. *Le vieux ou l'ancien Testament.*
Een oud vrijer. *Un vieux garçon.*
‡ Eene oude neut. *Une vieille fille.*
De ouden. *Les Anciens.*
Dat zijn oude tijdingen. *Ce sont-là de vieilles nouvelles.*
Hij is een oud soldaat. *C'est un vieux soldat.*
Zij ziet 'er oud uit. *Elle paroit vieille, elle paroît avoir de l'âge.*
Oud. Versleeten. *Vieux, usé.*
Een oud kleed. *Un vieil habit, un vieux habit, un habit usé.*
Ik hebb' oude schoenen aan. *J'ai de vieux souliers, de vieilles savattes aux pieds.*
Oud, van langen tijd. *Vieux, ancien.*
Dat is eene oude gewoonte. *C'est une ancienne coutume.*
De oude Schrijvers. *Les anciens Auteurs.*
Oude beelden. *Statues antiques.*
Oude woorden. *Vieux mots, mots antiques.*
Oude gebouwen, gebouwen in de oudheid of bij de Ouden gemaakt. *Bâtimens ou édifices antiques.*
Oude manieren. *Manières antiques.*
Oude merkt. z. v. De merkt van oude dingen, de luizenmerkt. *Vieux marché, lieu où se vendent de vieilles nippes.*
Dat is op de oude merkt gekogt. *Cela a été acheté au vieux marché, cela vient de la friperie.*
De oude mensch, de menschelijke verdorvenheid, de zonde. *Le vieil-homme, la corruption de la nature humaine, le péché.*
Den ouden mensch afleggen of uittrekken. *Dépouiller le vieil-homme, se dépouiller du vieil-homme, renoncer aux convoitises charnelles.*
Stokoud. *zie onder* Stok, enz.
OUDAARD. z. m. Oudman. *Vieillard.*
Oudagtig. *bijv. w.* Eenigzins oud, oudelijk. *Tirant sur l'âge, un peu vieux.*
Zij ziet 'er oudagtig uit. *Elle tire un peu sur l'âge, elle est sur le retour, elle paroit vieille.*
OUDBAKKEN. *bijv. w.* Hard. *Dur, vieux cuit.*
Oudbakken brood. *Du pain dur, du pain vieux cuit.*
‡ Zijn wijf is al oudbakken. *Sa femme n'est plus jeune, elle a passé le bel-âge.*
Oudbakken vrijer. *Vieux garçon, amant transi.*
OUDBURGERMEESTER. *z. m. Ancien Bourguemaître.*
OUDEIGEN, oud-eigen. *z. g. Ancien droit, ancienne hypothèque, ancienne redevance.*
OUDELIJK. *zie* oudagtig.
OUDEKLEERKOOPER. z. m. Uitdraager. *Frippier, ravaudeur.*
OUDEKLEERKOPERIJE. z. v. Uitdragerije. *Fripperie, ravaudage, magazin de vieilles nippes.*
Zij doen oudeklêerkooperije. *Ils revendent de vieilles hardes ou de vieilles nippes.*
OUDEKLEERKOOPSTER. z. v. Uitdraagster. *Frippière, revendeuse, ravaudeuse.*
OUDEKLEERMERKT. *z. v. Le marché aux vieilles nippes, la fripperie.*
OUDER word zomtijds voor oude gezeid. Als, naar ouder gewoonte. *Selon l'ancienne coutume.*
Ouder, in den trap van vergelijking of comparativus. *Plus âgé, plus ancien, plus antique, plus vieux.*
OUDERDOM. z. m. Jaaren. *Age.*
Hij is in het zestiende jaar zijn's ouderdoms getreeden. *Il est entré dans la seizième année de son âge.*
Ouderdom, hooge jaaren. *Vieillesse.*
Een man van hoogen ouderdom. *Un homme d'un grand âge, d'un âge avancé, bien vieux.*
De ouderdom koomt met veele gebreken. *La vieillesse vient accompagnée de bien des incommodités.*
Dat is van ouderdom versleeten. *Cela n'en peut plus de vieillesse.*
OUDERLING. z. m. Een der Regeerderen der Kerke. *Ancien, Conducteur d'Eglise.*
't Is 't ampt der Ouderlingen, om, enz. *Il est de l'office des Anciens, de, &c.*
Tot Ouderling van de Kerke gekoren worden. *Etre élu Ancien de l'Eglise.*
Ouderlingschap. z. g. Ouderlingsampt. *Office ou Charge d'Ancien.*
OUDERLOOS. *bijv. w.* Zonder ouders. *Orphelin, sans père ni mère.*
Ouderlooze Kinderen, Weezen. *Orphelins.*
OUDERS. *z. m. mecrv.* Vader en moeder. *Père & mère.*
Dat kind heeft zijne ouders vroeg verloren. *Cet enfant a perdu son père & sa mère de bonne heure, il les a perdus trop tôt.*
Groote agting voor zijne ouders hebben. *Avoir son père & sa mère en grande vénération, les respecter extrêmement.*
Onze eerste Ouders: van Adam en Eva spreekende. *Nos premiers parens: parlant d'Adam & d'Eve.*
Voorouder. *zie onder* Voor, enz.
OUDERWETSCH. *bijv. w. en bijw. A la vieille mode, à l'antique.*
Een ouderwetsch kleed. *Un habit à la vieille mode, un habit hors de mode.*
Ouderwetsch gekleed zijn. *Etre vêtu à la vieille mode.*
OUDESCHOENMAKER. *z. m.* Schoenlapper, schoenflikker. *Un savetier, un raccommodeur ou rapetasseur de souliers.*
OUDGROOTMOEDER. z. v. Overgrootmoeder. *Bisayeule, mère du grand-père ou de la grand'mère.*
Zijne Oudgrootmoeder is gestorven *Sa bisayeule est morte.*
OUDGROOTVADER. z. m. Overgrootvader. *Bisayeul, père du grand-père ou de la grand'mère.*
OUDHEID. z. v. De oude tijd, de oude Schrijvers. *L'Antiquité ou les siècles passés, les anciens Ecrivains ou Auteurs.*
Hij spreekt de gantsche Oudheid tegen. *Il contredit toute l'Antiquité.*
Dat smaakt naar de Oudheid. *Cela sent l'Antiquité.*
Oudheid. Oude dingen. *Antiquité, sciences, langues, coutumes, bistoires, &c. que nous ont laissées les siècles passés.*
Een liefhebber van de Oudheid zijn. *Etre curieux de l'Antiquité, aimer la lecture des anciens Auteurs, les expériences de l'Antiquité, &c.*
Zeer ervaren in de Oudheid zijn. *Etre fort versé ou consommé dans l'Antiquité ou dans les Antiquités.*
Oudheidskenner. z. m. Een die in de Oudheid bedreven is. *Antiquaire, celui qui étudie l'Antiquité, qui est curieux d'Antiques.*
Oudheidskunde. z. v. Kennis der Oudheid. *Science ou connoissance de l'Antiquité.*
Zeer ver gevorderd zijn in de Oudheidskunde. *Etre fort avancé dans l'étude de l'Antiquité, avoir fait de considérable progrès dans l'Antiquité.*
OUDMANNENHUIS of Oudemannenhuis. *zie* Mannenhuis.
OUDMOEI. z. v. Vaders of moeders moei. *Grand'Tante, Tante du père ou de la mère.*
OUDOOM. z. m. Vaders of moeders oom. *Grand-oncle, oncle du père ou de la mère.*
OUDS. Als, van ouds, van oude tijden. *Depuis bien du temps, du temps jadis, de longue main.*
Ik ben u die som van ouds nog schuldig. *Je vous dois cette somme depuis long-temps.*
Wij kennen malkanderen van ouds. *Nous nous connoissons de longue main.*
DE OUDSTE. *bijv. w. Le plus vieux, le plus âgé.*
De oudste zoon. *Le fils aîné, l'aîné.*
Hij is met de oudste dogter getrouwd. *Il a épousé l'aînée ou la fille aînée.*
OUDVADER. z. m. Oud Kerkenleeraar. *Père de l'Eglise.*
De Oudvaders getuigen eenpariglijk, dat, enz. *Les Pères témoignent ou affirment unanimement que, &c.*
De schriften der Oudvaderen. *Les écrits des Pères.*
Oudvader. Aartsvader, Vader des ouden Testaments. *Patriarche.*
De Oudvader Abraham. *Le Patriarche Abraham.*
‡ Hij is al naar de Oudvaderen, hij is al dood. *Il est déjà ad patres, il est dans l'autre monde, il y a déjà du temps qu'il est mort.*
OUDWIJFSCH. *bijv. w.* Van een oud wijf. *De vieille.*
Op zijn oudwijfsch. *A la manière des vieilles.*
Oudwijfsche verdigtzelen. *Visions de vieilles.*
‡ Dat is oudwijfsche praat, dat zijn beuzelpraatjes. *Ce sont des contes de vieilles, des contes à dormir debout.*

Digitized by Google

O V E.

OVEN. *z. m. Four, fournaiſe.*
Een gloeijende oven. *Une fournaiſe ardente.*
Bakoven, Brandoven, Kalkoven, Potoven, Smeltoven, Smidsoven, Steenoven, Stookoven, enz. *zie onder* Bakken, enz.
‡Dat gaapt zoo wiid als een oven, dat is heel onwaarſchijnbaar. *Cela n'eſt point du tout vraiſemblable, cela eſt étrangement outré.*
‡'t Was of hij tegen eenen oven gaapte, alle zijne redenen vonden geen ingang. *C'étoient tout autant de paroles en l'air, ſes raiſons ne perſuadérent point, elles ne faiſoient que blanchir, flutant en emportoit le vent.*
't Brood is in den oven. *Le pain eſt au four.*
't Brood in den oven ſchieten. *Enfourner le pain.*
De mond van den oven. *La gueule du four.*
Ovendeur. *z. v. La porte du four.*
Ovendweil. *z. v.* Ovenwiſch. *Ecouvillon.*
Ovengaffel. *z. m.* Ovenſtok. *Fourgon.*
Ovengebak. *z. g.* Brood, enz. *Pain, en général ce qu'on cuit au four.*
Ovenhuis. *zie* Bakhuis.
Ovenkoek. *z. m.* Een platte tarwen koek. *Galette, gâteau cuit au four.*
Ovenſchop. *zie* Scheutel.
Ovenſtok. *zie* Ovengaffel.
Oventje. *z. g.* Een kleine oven. *Fourneau.*
Een zilverſmids oventje. *Un fourneau ou une forge d'orfévre.*
Ovenwiſch *zie* Ovendweil.
OVER. *Voorzetzel* Boven, over heen. *Par-deſſus, ſur, au-delà, par, par-delà, à travers, au travers de.*
Hij ſloeg eene brug over de Rivier. *Il jetta un pont ſur la Riviére, il dreſſa un pont ſur le fleuve.*
Men moet over dat water vaaren. *Il faut paſſer cette eau, il faut faire le trajet de cette Riviére.*
Over het gebergte reizen. *Voyager, marcher, aller par les montagnes, traverſer les monts ou les montagnes.*
Wij hebben over Weenen tijding gekreegen dat de Turken in Perſien geſlagen zijn. *Nous avons apris par Vienne que les Turcs ont été battus en Perſe.*
De reis van Holland naar Pruiſſen, is veel ligter over zee, dan over land. *Le voyage de Hollande en Pruſſe eſt bien plus aiſé par mer que par terre.*
Over een Volk regeeren of heerſchen. *Régner ou dominer ſur un peuple.*
Zoud gij wel over deze floot konnen ſpringen. *Pourriez-vous bien franchir ce foſſé, ſauter par deſſus, le paſſer d'un ſaut.*
De overdaadigheid neemt dagelijks hand over hand toe. *Le luxe augmente tous les jours.*
Over 't hoofd zien. *Négliger, ne pas faire attention.*
't Is over zeven. *Il eſt ſept heures paſſées.*
't Is quartier over agt. *Il eſt le quart après huit heures, il eſt huit heures & un quart.*
Mijn Vader is over de zeſtig jaaren. *Mon Pére a plus de ſoixante ans.*
Over, tegen over. *Vis-à-vis de.*
Ik woon over, tegen over, vlak over, regt over de Vleeſchhal. *Je demeure vis-à-vis de la boucherie.*
Mijn huis is ſchuins over den toren. *Ma maiſon eſt preſque vis-à-vis de la tour.*
Over weg gaan. *Faire chemin, aller ſon train.*
Over weg. *En chemin.*
* Ik kan 'er niet meê over weg. *Je ne ſaurois me faire à ſon humeur, je ne ſaurois ſympathiſer avec lui.*
Den eenen rok over den anderen aandoen. *Paſſer un habit par deſſus un autre, le mettre par deſſus un autre.*
Over. Voor, van den tijd ſpreekende. Als, hij vertrok over agt dagen. *Il partit il y a huit jours.*
Over. Binnen, van den tijd ſpreekende. Als, wij zullen u over agt dagen gaan bezoeken. *Nous vous irons voir dans huit jours.*
Over veele jaaren, veele jaaren geleden. *Il y a du temps, il y a pluſieurs années.*
Over maaltijd, geduurende den maaltijd. *Durant ou pendant le repas, entre le repas.*
Over maaltijd wijn drinken. *Boire du vin à ſon repas.*
Over dag. *De jour, pendant le jour.*
Over, om, van, aangaande. *De, touchant.*
Hij was 'er zeer blijde over. *Il en fut fort aiſe.*
Hij is 'er over te onvreede. *Il en eſt mécontent.*
Iemand ergens over geluk wenſchen. *Féliciter quelqu'un de quelque choſe.*
Zig ergens over wreeken. *Se venger d'une choſe.*
Zig over iemand wreeken. *Se venger de quelqu'un.*
Ik kan mij niet genoeg over u gedrag verwonderen. *Je ne puis aſſez m'étonner de votre conduite, j'en ſuis ſurpris plus que je ne ſaurois vous le dire.*
Over iemand klaagen. *Se plaindre de quelqu'un.*
Over iemand rouw draagen. *Porter le deuil de quelqu'un.*
Over. *bijw.* Aan de overzijde. Hij woont regt over. *Il demeure vis-à-vis.*
De ſtad is alrede over. *La ville eſt déjà rendue.*
De regen is alrede over. *La pluie eſt déjà paſſée.*
Daar is geld over. *Il y a de l'argent de trop, il y a de l'argent de reſte.*
Tijd over hebben. *Avoir du temps de reſte.*
Die rampen zijn over. *Ces malheurs ſont paſſés.*
't Onweer was gaauw over. *La tempête fut bientôt paſſée, elle ne dura pas longtemps.*
Over en weder. *bijw.* Tuſſchen beiden. *De part & d'autre, réciproquement.*
Over en weder gaan. *Aller de l'un à l'autre, de main en main.*
Over word ook gebruikt om een ſoort van overtreffenden trap te beteekenen. *On ſe ſert encore du mot* Over *pour marquer un certain degré ſuperlatif, comme par exemple.*
OVERAARDIG. *bijv. w.* Zeer aardig. *Très-plaiſant, très-ingenieux.*
Overaardigheid. *z. v.* Zeer groote aardigheid. *Plaiſanterie qui plaît extrémement, action très-ingénieuſe.*
Overaardiglijk. *bijw. Très-plaiſamment, très-ingénieuſement.*
OVERAL. *bijw.* In alle plaatzen. *Par-tout, en tout lieu.*
Daar word overal van geſproken. *On en parle par-tout.*
God is volſtrekt overal. *Dieu eſt abſolument par-tout.*
Overal daar ik ga volgt hij mij. *Il me ſuit par-tout où je vais.*
OVERALPISCH. *bijv. w.* Van over de Alpen. *Tranſalpin.*
De Overalpiſche Gaulen. *Les Gaules Tranſalpines.*
OVERALTEGENWOORDIG. Alomtegenwoordig. *Qui eſt par-tout.*
God is overaltegenwoordig wezenlijk en dadelijk. *Dieu eſt eſſentiellement & actuellement par-tout.*
Overaltegenwoordigheid. *z. v.* Eene Goddelijke Eigenſchap. *La toutepréſence, l'ubiquité, un des attributs divins.*
OVERBINDEN. *w. w.* Boven op binden. *Lier par deſſus.*
OVERBLAAZEN. *w. w.* Iets met goud overblaazen. *Dorer une choſe, la couvrir d'or.*
Overblaazen. *d. w.* Van overblaazen.
OVERBLIJVEN. *g. w,* Overſchieten. *Reſter, demeurer de reſte.*
Daar bleef nog veel ſpijs over. *Il reſta encore des viandes.*
Hij is alleen van tien kinderen overgebleven. *Il eſt reſté ou demeuré ſeul de dix enfans.*
Overblijfzel. *z. g.* overſchot. *Reſte, réſidu.*
Dat is 't overblijfzel van die ſtad. *Ce ſont-là les reſtes, les veſtiges, les ruines de cette ville-là.*
't Overblijfzel van eenen maaltijd. *Les reſtes d'un repas.*
Dat is een overblijfzel van de koorts. *C'eſt un reſte de fiévre.*
De overblijfzels der Heiligen. *Les reliques des Saints.*
OVERBLUFFEN. *zie* Verbluffen.
OVERBOBBELD. *d. w.* Van overbobbelen.
‡ OVERBOBBELEN. *w. w.* overſchreeuwen. *Etourdir, déconcerter, faire taire quelqu'un à force de crier ou d'invectiver.*
‡ Hij overbobbelde hem met een groot geraas. *Il fit un bruit outragé qui le déconcerta.*
OVERBODIG. *bijv. w.* Meer dan geboden is. *Surérogatoire, que l'on n'a point exigé.*
Overbodige werken. *Des œuvres ſurérogatoires.*
Zij was overbodig tot zijnen dienſt bereid. *Elle étoit toute dévouée à ſon ſervice, elle lui étoit toute dévouée.*
Die Predikant valt wat te overbodig in zijn preeken. *Ce Prédicateur eſt un peu outré dans ſes ſermons.*
Dat zijn overbodige pligtplegingen. *Ce ſont-là des compliments ſuperflus, des civilités qui vont juſqu'à l'excès.*
Overbodiglijk. *bijw.* Op eene uitſtekende wijze. *Extrêmement, exceſſivement.*
Iemand overbodiglijk zijne beleefdheden toonen. *Faire des complimens ſuperflus à quelqu'un, lui témoigner des civilités exceſſives, être extrémement civil ou complaiſant envers quelqu'un.*
OVERBRASSEN. *g. w. Manger par excès, faire la débauche.*
OVERBRAST. *d. w.* Van overbraſſen.
OVERBRENGEN. *w. w.* overvoeren, overdragen. *Tranſporter, paſſer, tranſférer.*
Iemand zijn goed helpen overbrengen. *Aider quelqu'un à déloger, à tranſporter ſes meubles, ſes hardes.*
Men heeft die goederen met de ſchuit overgebragt. *On a paſſé ces marchandiſes avec la barque.*
Den zetel des Rijks overbrengen. *Tranſférer le ſiége de l'Empire.*
Iemand veiliglijk of behouden overbrengen. *Amener ou conduire quelqu'un à bon port.*

Over-

Digitized by Google

Overbrengen, boodſchappen. *Rapporter, rendre.*
Hij heeft die tiiding valſchelijk overgebragt. *Il a fauſſement rapporté cette nouvelle, il ne l'a pas rapportée fidélement.*
*Met iemand veel overbrengen, veele moeite of ongemak met iemand hebben. *Souffrir beaucoup avec quelqu'un, en endurer beaucoup, paſſer mal ſon temps avec lui.*
Wat heeft zij met haaren man niet overgebragt! *Que n'a-t-elle point ſouffert avec ſon mari! qu'elle en a ſupporté de mauvaiſe humeur! qu'il lui a fait de peine!*
Overbrengen. *zie* Doorbrengen.
OVERBRIEFD. *d. w.* Van overbrieven.
OVERBRIEVEN. *w. w.* Door brieven beregten. *Mander, faire ſavoir, écrire.*
Hij heeft zijnen Vader dat alles overgebriefd. *Il a mandé tout cela à ſon Père, il lui a tout fait ſavoir.*
Overbrieving. *z. v.* Schriftelijk beregt of berigt. *Rapport, avis, avertiſſement par écrit.*
Door de overbrieving van dit alles, verſtond de Koning, dat, enz. *Par le rapport de tout cela, le Roi apprit, que, &c.*
OVERBUIGEN. *w. w.* Krom ombuigen. *Courber, plier en dedans ou en dehors.*
Dat ijzer moet wat overgebogen worden. *Il faut un peu courber ce fer.*
OVERBUITELEN. *g. w.* overtuimelen. *Culbuter, faire la culbute.*
Hij buitelde agter over. *Il culbuta en arrière, il fit la culbute en arrière.*
Overbuiteling. *z. v.* overtuimeling. *Culbute.*
OVERDAAD. *z. v.* onmatigheid, verquisting. *Excès, dépenſe ſuperflue, profuſion.*
Groote overdaad pleegen. *Faire de grands excès.*
Overdadig. *bijv. w.* Verquistende. *Prodigue, exceſſif, démeſuré.*
Een overdaadig menſch. *Un prodigue.*
Overdaadigheid. *z. v.* overdaad. *Profuſion, prodigalité, excès.*
Overdaadiglijk. *bijw.* onmatiglijk, verquistende. *Exceſſivement, avec profuſion, ſomptueuſement.*
OVERDAGT. *d. w.* Van overdenken. *Conſidéré, examiné, peſé, médité.*
OVERDEK. *zie* Verdek.
OVERDEKEN. *z. m. Grand-Doyen.*
OVERDEKKEN. *w. w.* Dekken. *Couvrir.*
Eene galderije overdekken. *Couvrir une galerie.*
OVERDEKT. *d. w.* Van overdekken. Met een verdek. *Couvert.*
Eene overdekte ſchuit. *Un bateau couvert.*
* Met ſchaamte overdekt zijn. *Etre couvert de honte.*
OVERDENKEN. *w. w.* overleggen, overwegen. *Peſer, méditer, faire réflexion, rappeller dans ſa mémoire.*
Hij overdagt bij zig zelven dat hij, enz. *Il conſidéra en lui même qu'il, &c.*
Zijne zonden met droefheid overdenken. *Examiner ſes péchés, ſe les rappeller en mémoire avec regret.*
Overdenking. *z. v.* Overweeging. *Conſidération, méditation.*
Door de overdenking van zijn quaad geraakt, begon hij, enz. *Pénétré par la conſidération ou par le ſouvenir de ſon crime, il commença, &c.*
OVERDOEN. *w. w.* 't Gekogte overlaaten. *Remettre, tranſporter à quelqu'un, l'accommoder de, &c.*
Als ik uw geld zal ontvangen hebben, zal ik het u met eenen wisſelbrief overdoen. *Quand j'aurai reçu votre argent, je vous le ferai tenir par le moyen d'une lettre de change.*
Iemand eenen koop overdoen. *Remettre une acquiſition pour ce qu'elle a coûté, tranſporter un achat à quelqu'un.*
Wilt gij mij het huis overdoen dat gij gekogt hebt? *Voulez-vous m'accommoder de la maiſon que vous avez achetée?*
Ik zal 't u overdoen. *Je vous en accommoderai.*
OVERDOUWEN. *w. w.* overſtooten. *Pouſſer par deſſus, en arrière ou de l'autre côté.*
Iets agter overdouwen. *Pouſſer quelque choſe par derrière, en arrière, &c.*
Eene ſchuit overdouwen. *Pouſſer un bateau & le faire aller à l'autre côté de l'eau.*
OVERDRAAGEN. *w. w.* overbrengen. *Tranſporter, porter.*
Iemands huisraad overdraagen. *Tranſporter les meubles de quelqu'un, l'aider à démenager.*
* Iemand eene ſchuld overdraagen. *Tranſporter une dette à quelqu'un.*
* Hij droeg zijn goed aan zijne kinderen over. *Il tranſporta ſon bien à ſes enfans.*
* Iets valſchelijk overdraagen. *Rapporter quelque choſe fauſſement.*
* OVERDRAAGER. *z. m.* Aanklager. *Dénonciateur, accuſateur, celui qui accuſe, qui défere, qui rapporte.*
Hij is een overdrager van al wat 'er omgaat. *Il rapporte toute ce qui ſe paſſe.*
Overdraging. *zie* overvoering.
* Overdraging. *z. v.* Aanklagt. *Dénonciation, accuſation.*
Overdragt. *z. v.* overgifte. *Tranſport.*
Overdragt van zijne goederen doen. *Faire un tranſport de ſes biens, faire ceſſion de ſes biens.*
Bij overdragt, bij overgifte. *Par tranſport ou par ceſſion.*
Dat kan bij overdragt van 't goed geſchieden. *Cela ſe peut faire en tranſportant les biens ou les meubles.*
OVERDRIJVEN. *g. w.* Boven op drijven. *Surnager.*
OVERDRINGEN. *zie* Dringen.
* Overdringen. *w. w.* Hard opdringen. *Preſſer, forcer de prendre.*
Hij zoekt hem dat goed te overdringen. *Il tâche de lui faire prendre ces hardes ou ces marchandiſes par toutes ſortes de moyens.*
* Overdringing. *z. v.* Harde aandringing. *Action de forcer à prendre, ſortes inſtances.*
OVERDRINKEN. *g. w. en w. w.* Boven maaten drinken. *Boire plus qu'on ne doit.*
OVERDROEVIG. *bijv. w.* Heel droevig. *Fort triſte, d'un chagrin extrême.*
Hij is overdroevig in zijn verlies. *Il eſt fort triſte de ſa perte, ſa perte lui cauſe un chagrin extrême.*
OVERDRONGEN. *d. w.* Van overdringen. *zie* overdringen.
OVERDUWEN. *zie* overdouwen.
OVERDWARS. *bijw.* Dwars. *En travers.*
Die boom legt overdwars op den weg. *Cet arbre eſt en travers ſur le chemin.*
't Schip lag overdwars in 't water. *Le vaiſſeau étoit en travers ſur l'eau.*
* OVERDWARSSEN. *w. w.* Dwarsboomen, tegenloopen. *Traverſer, faire obſtacle.*
Hij overdwarſte hem in zijne voornemens. *Il le traverſa dans ſes deſſeins.*
* Overdwarsſing. *z. v.* Tegenloop, verhindering. *Obſtacle, empêchement.*
Dat was eene geduurige overdwarsſing in zijne raadſlagen. *C'étoit un continuel obſtacle à ſes projets ou à ſes deſſeins.*
OVEREEN. *bijw.* Over malkanderen. *L'un ſur l'autre.*
Iets overeen binden. *Lier ſur quelque choſe ou par deſſus quelque choſe.*
OVEREENBRENGEN. *w. w.* Gelijk maaken, doen zamenſtemmen. *Accorder, accommoder, concilier, faire convenir enſemble.*
Wie kan die dingen overeen brengen? *Qui eſt-ce qui pourroit accorder ou faire convenir ces choſes enſemble? Qui eſt-ce qui peut accorder tout cela?*
Hij zogt de H. Schrift met de Wijsbegeerte overeen te brengen. *Il tâcha d'accorder ou de concilier la Ste. Ecriture avec la Philoſophie.*
De getuigen overeen brengen. *Accorder ou faire convenir les témoins, les confronter.*
OVEREENDRAAGEN. *zie* overeenkomen.
OVEREENGEBRAGT of overeengebrogt. *d. w.* Van overeenbrengen. *Accordé, concilié.*
OVEREENGEKOMEN of overeengekoomen. *d. w.* Van overeenkomen. *Convenu, demeuré d'accord.*
OVEREENGESTEMD. *d. w.* Van overeenſtemmen. *Convenu, tombé d'accord.*
OVEREENKOMEN. *g. w.* Samenſtemmen. *S'accorder, convenir.*
Hoe komen die dingen overeen? *Comment ces choſes s'accordent-elles? Quel rapport ces choſes ont-elles enſemble?*
Zij komen gantſch niet in hunne gevoelens overeen. *Ils ne s'accordent point du tout dans leurs ſentimens.*
Het quam met zijn belang niet overeen, dat, enz. *Il n'étoit pas de ſon intérêt, que, &c.*
Overeenkomende. *zie* overeenkomſtig.
Overeenkoming. *zie* overeenkomſt.
Overeenkomſt. *z. v.* Gelijkvormigheid. *Rapport, convenance, conformité, analogie, harmonie.*
Wat overeenkomſt is 'er tuſſchen die beginzelen? *Quel rapport, quelle convenance y a-t-il entre ces principes? Quelle analogie ont ces principes les uns avec les autres.*
Men vind eene ſchoone overeenkomſt tuſſchen 't Oude en 't Nieuwe Testament. *Il y a une belle analogie, harmonie ou convenance entre le Vieux & le Nouveau Teſtament.*
Overeenkomſtig. *bijv. w.* overeenkomende. *Accordant, qui s'accorde, conforme, convenable.*
Een Leeraar ſtigt zijne Gemeente, als deſſelfs leven met zijne Leere overeenkomſtig is. *Un Prédicateur édifie ſon troupeau, lorſque ſa vie eſt conforme à ſa doctrine.*
Overeenkomſtigheid. *z. v.* Gelijkvormigheid, eenparigheid. *Conformité, rapport.*
Overeenkoomen. *zie* overeenkomen.
OVEREENSTEMMEN. *w. w.* overeenkomen. *Convenir, tomber d'accord, concourir.*
Zij ſtemden in veele dingen overeen. *Ils convinrent de pluſieurs choſes, ils tombérent d'accord de pluſieurs points.*
De uitkomſten ſtemmen overeen met de voorzeggingen. *Les événemens s'accordent avec les prédictions ou répondent aux prédictions.*
Overeenſtemmend. *bijv. w. Concordant.*
Overeenſtemming. *z. v.* overeenkomſt. *Convenance, conformité, rapport, harmonie.*
Overeenſtemming. *z. v. Concordance.*

Wat

Digitized by Google

Wat overeenſtemming ziet gij daar in? *Quelle convenance ou quel rapport y voyez-vous ou y trouvez-vous?*

De overeenſtemming der Schriften, Evangeliſten, enz. *La conformité des Ecritures, des Evangéliſtes, &c.*

OVEREERGISTEREN. *bijw.* Vooreergiſteren. *La veille d'avantbier, il y a trois jours.*

Dat is overeergiſteren geſchied. *Cela eſt arrivé il y a trois jours.*

OVEREETEN. *g. w.* Te veel eeten. *Manger trop, ſe charger de trop de viandes.*

OVEREIND. *bijw.* Overend, ſtaande, op. *Debout.*

Hij ſtond overeind in zijne redenvoering. *Il fit ſa harangue debout, il ſe tint debout pendant ſa harangue.*

Overeind rijzen, oprijzen. *Se lever, ſe tenir debout.*

Iets overeind zetten. *Lever quelque choſe, la mettre debout, la planter toute droite.*

OVEREISCHEN. *w. w.* Boven de waarde eiſchen. *Surfaire, demander plus qu'il ne faut.*

Zij overeiſcht wel de helft. *Elle ſurfait bien de la moitié.*

OVEREISCHT. *d. w.* Van overeiſchen. Als, ik wil niet overeiſcht zijn. *Je ne veux pas ou je n'aime pas qu'on me ſurfaſſe.*

OVEREND. *zie* overeind.

OVERGAAF. *zie* overgave.

OVERGAAN. *g. w.* Weggaan, verdwijnen. *Se paſſer, ſe diſſiper.*

Dat onweêr zal wel overgaan. *Cet orage ou cette tempête ſe paſſera bien.*

Die ſmert is overgegaan. *Cette douleur s'eſt paſſée.*

Overgaan, overloopen, overtreeden. *Paſſer d'un lieu à un autre.*

Naar Vrankrijk overgaan. *Paſſer en France.*

De brug overgaan. *Paſſer le pont.*

* Tot eenen anderen Godsdienſt overgaan. *Changer de Religion.*

* In de verhandeling van eene zaake tot eene andere ſtoffe overgaan. *Paſſer de la matière dont on parle à une autre, paſſer du ſujet qu'on expoſe à un autre.*

* Overgaan, overgegeeven worden. *Se rendre, être rendu.*

De ſtad ging op die voorwaarden over. *La ville ſe rendit à ces conditions.*

Overgaan, door het trekken tot een geluid overgaan. *Sonner, faire du bruit.*

De bel gaat niet over. *La clochette ne ſonne pas.*

OVERGAAPEN. *w. w.* Ik kan dat ſtuk brood niet overgaapen, zoo groot is het. *Je ne ſaurois mettre ce morceau de pain dans ma bouche, tant il eſt grand.*

OVERGAAPT. *d. w.* Van overgaapen.

OVERGAAREN. *zie* overgaderen.

OVERGADEREN. *w. w.* Overſpaaren. *Amaſſer, épargner.*

Zij heeft al 1000 guldens overgegaderd. *Elle a déjà amaſſé mille livres.*

OVERGANG. *z. m. Paſſage, action de paſſer d'un lieu dans un autre.*

* Overgang tot eenen anderen Godsdienſt. *Changement de Religion.*

De dood is de overgang tot de onſterfelijkheid. *La mort eſt un paſſage à l'immortalité.*

Overgang. Daar men over kan gaan. *Paſſage, chemin par où l'on peut paſſer.*

't Heeft van de nagt eenen overgang ijs gevrozen. *La glace de cette nuit peut porter un homme.*

OVERGAVE. *z. v.* overgeeving. *Reddition.*

Eene ſtad tot de overgave dwingen. *Contraindre ou forcer une ville à ſe rendre, la réduire à capituler.*

Daar op volgde de overgave der Veſtinge. *Après cela on rendit la forteresſe.*

OVERGEBLAAZEN of overblaazen. *d. w.* Van overblaazen. Als, met goud overgeblaazen of overblaazen. *Doré, couvert d'or ou de dorure.*

OVERGEBLEEVEN of overgebleven. *d. w.* Van overblijven. *Reſté, demeuré de reſte.*

OVERGEBOGEN. *d. w.* Van overbuigen. *Courbé en dedans ou en dehors.*

OVERGEBONDEN. *d. w.* Van overbinden. *Lié par deſſus.*

OVERGEBRAGT of overgebrogt. *d. w.* Van overbrengen. *Tranſporté, tranſféré, conduit d'un lieu dans un autre.*

OVERGEBRIEFD of overbriefd. *d. w.* Van overbrieven. *Mandé, écrit, déclaré par lettres.*

OVERGEBUITELD. *d. w.* Van overbuitelen. *Culbuté.*

OVERGEDAAN. *d. w.* Van overdoen. *Remis, envoyé, tranſporté.*

OVERGEDOUWD. *d. w.* Van overdouwen. *Pouſſé par deſſus ou au-delà.*

OVERGEDRAAGEN of overgedragen. *d. w.* Van overdraagen. *Tranſporté, porté, d'un lieu dans un autre.*

OVERGEDREEVEN of overgedreven. *d. w.* Van overdrijven. *Surnagé.*

OVERGEDRONKEN. *d. w.* Van overdrinken. *Bu outre meſure.*

OVERGEEVEN. *w. w.* Afſtaan, opdraagen. *Ceder, abandonner.*

De Regters van de Inquiſitie geeven de misdadigers die zij verwijzen den waereldlijken arm over. *Les Juges de l'Inquiſition livrent ou abandonnent au Bras Séculier les Criminels qu'ils condamnent.*

De ſtad is ter plondering overgegeeven. *La ville a été donnée, abandonnée ou miſe au pillage.*

Geef mij niet over aan mijnes vijands wraak. *Ne m'abandonnez pas à la vengeance de mon ennemi.*

De goede Chriſtenen moeten zig Gods Voorzienigheid onderwerpen. *Les bons Chrétiens doivent ſe ſoumettre avec réſignation à la providence de Dieu.*

Zijn regt overgeeven. *Céder ſon droit.*

Zijn ampt overgeeven. *Céder ou quiter ſa charge ou ſon office, remettre ſa commiſſion.*

Overgeeven, in handen ſtellen. *Rendre, mettre entre les mains.*

Iemand eenen brief overgeeven. *Rendre une lettre à quelqu'un.*

Geef mij 't brood eens over. *Tendez ou donnez-moi un peu le pain.*

Ik heb mijn woord al overgegeeven. *J'ai déjà donné ma parole.*

Overgeeven. Overlaaten om te vonniſſen. *S'en remettre ou s'en rapporter au jugement de quelqu'un.*

Eene zaak aan onzijdigen overgeeven. *Mettre une affaire entre les mains de perſonnes deſintéreſſées ou neutres.*

Ik geeve die zaak aan uw eigen oordeel over. *Je remets cette affaire à votre propre jugement, je m'en rapporte à vous.*

Zijnegoederen den ſchuldeiſcheren overgeeven. *Mettre ſes biens entre les mains de ſes crediteurs, faire ceſſion de ſon bien.*

Eene belegerde ſtad overgeeven. *Rendre une ville aſſiégée.*

Ik dwong mijnen tegenſtrijder om de wapenen mij over te geeven. *Je contraignis mon adverſaire à me rendre les armes.*

Zig overgeeven. *S'abandonner, ſe donner.*

Zig aan zijne driften, aan zijne ſchelmſtukken, enz. overgeeven. *S'abandonner à ſes paſſions, à toutes ſortes de vices ou de diſſolutions, &c.*

Zig aan den vijand overgeeven of onderwerpen. *Se rendre à l'ennemi, ſe ſoumettre à lui.*

Zig aan den vijand overgeeven, tot den vijand overgaan. *Se rendre ou ſe donner aux ennemis, ſe jetter dans leur parti.*

Zig aan den dienſt van God overgeeven. *Se dévouer ou ſe conſacrer au ſervice de Dieu.*

Hij heeft zig aan den duivel overgegeeven. *Il s'eſt donné au diable.*

Overgeeven. Braaken. *Vomir, rendre.*

Ik gaf alles over wat ik gegeeten hadde. *Je rendis ou je vomis tout ce que j'avois mangé.*

‡ Hij word wel qualijk, maar geeft niet over. *Spreekw. Il lui arrive bien d'avoir mal au cœur, mais il ne rend pas: parlant d'un avare.*

Overgeeving. *z. w.* Behandiging. *Action de remettre à quelqu'un quelque choſe entre les mains.*

Overgeeving, opdragt. *Réſignation, dévouement.*

Eene gantſche overgeeving van zig zelven aan God. *Une entière réſignation de ſoi-même à la volonté de Dieu.*

Overgeeving, afſtand, overlevering. *Ceſſion, acte de la perſonne qui céde & abandonne, abandonnement.*

Eene overgeeving van al zijn regt. *Une ceſſion de tout ſon droit.*

Door de overgeeving der ſtad waren de burgers tot wanhoop gebragt. *La reddition de la ville mit les bourgeois au déſeſpoir.*

Overgeeving, braaking. *Vomiſſement.*

Eene geduurige overgeeving. *Un vomiſſement continuel.*

OVERGEGAAN. *d. w.* Van overgaan. *Paſſé d'un lieu dans un autre, déſerté, diſſipé.*

OVERGEGADERD. *d. w.* Van overgaderen. *Amaſſé, épargné.*

OVERGEGEETEN of overgegeten *d. w.* Van overeeten. *Mangé plus qu'il ne faut.*

OVERGEGEEVEN of overgegeven. *d. w.* Van overgeeven. *Cédé, rendu, remis entre les mains, vomi.*

Overgegeeven. *bijv. w.* Godloos. *Abandonné, déterminé.*

Een overgegeeven menſch. *Un homme abandonné, un déterminé.*

OVERGEGOOTEN of overgegoten. *d. w.* Van overgieten. *Verſé d'un vaſe dans un autre.*

OVERGEHAALD. *d. w.* Van overhaalen. *Paſſé ou porté d'un côté à l'autre.*

OVERGEHANGEN. *d. w.* Van overhangen. *Penché, pendu ſur le feu.*

OVERGEHELD. *d. w.* Van overhellen. *Penché, incliné.*

OVERGEHOORD. *d. w.* Van overhooren. *Entendu réciter.*

OVERGEHOUDEN. *d. w.* Van overhouhouden. *Reſervé, gardé, retenu.*

OVERGEKEEKEN of overgekeken. *d. w.* Van overkijken. *Vu par deſſus.*

OVERGEKLAPT. *d. w.* Van overklappen. *Redit, rapporté.*

OVERGEKLEED of overkleed. *d. w.* Van overkleeden. *Revêtu, couvert.*

OVERGEKLOMMEN. *d. w.* Van overklimmen. *Monté par deſſus.*

OVERGEKOFT of overgekogt. *deel w.*

Digitized by Google

Van overkoopen. *Acheté trop cher.*

OVERGEKOMEN of overgekoomen. *d. w.* Van overkoomen. *Venu, arrivé, passé de l'autre côté, surmonté.*

OVERGEKOOKT. *d. w.* Van overkooken. *Bouilli par dessus.*

OVERGEKOOMEN. *zie* overgekomen.

OVERGELAATEN of overgelaten. *d. w.* Van overlaaten. *Laissé de reste, abandonné ou cédé à un autre.*

OVERGELANGD. *d. w.* Van overlangen. *Donné en tendant la main.*

OVERGELATEN. *zie* overgelaaten.

OVERGELEEVERD of overgeleverd. *d. w.* Van overleeveren. *Livré, délivré, rendu, remis en main.*

OVERLEEZEN of overlezen. *d. w.* Van overleezen. *Relu, parcouru en lisant.*

OVERGELEVERD. *zie* overgeleeverd.

OVERGELEZEN. *zie* overgeleezen.

OVERGELIJMD. *d. w.* Van overlijmen. *Recollé, collé une seconde fois.*

OVERGELOOF. *z. g.* Bijgeloof. *Superstition.*

Dat Volk was zeer genegen tot overgeloof. *Ce peuple-là etoit fort porté ou adonné à la superstition, il étoit fort superstitieux.*

Overgeloovig. *bijv. w.* Bijgeloovig. *Superstitieux.*

Het overgeloovig Volk beeld zig ligtelijk in, dat, enz. *Le peuple superstitieux s'imagine facilement, que, &c.*

Overgeloovigheid. *z. v.* Bijgeloovigheid. *Superstition.*

Die landſtreek is zeer beſmet met overgeloovigheid. *Ce pays-là eſt très-infecté de superſtition.*

OVERGELOOPEN of overgelopen. *d. w.* Van overloopen. *Couru par deſſus, inondé, débordé, déſerté, bouilli par deſſus, revu, repaſſé, parcouru.*

OVERGEMAAKT. *d. w.* Van overmaaken. *zie* overmaaken.

OVERGEMEETEN of overgemeten. *Bien meſuré.*

OVERGEMEST. *d. w.* Van overmeſten. *zie* overgemiſt.

OVERGEMIST. *d. w.* Van overmiſten. *Fumé ou engraiſſé de nouveau.*

OVERGENAAID of overnaaid. *d. w.* Van overnaaijen. *Couſu à ſurjet.*

OVERGENOEG. *bijw.* Meer dan genoeg. *Plus qu'il ne faut, ſuffiſamment, abondamment.*

OVERGENOMEN of overgenoomen. *d. w.* Van overneemen. *zie* overneemen.

OVERGEPAKT. *d. w.* Van overpakken. *Rempaqueté, remballé.*

OVERGEPALMD. *d. w.* Van oppalmen. *Empoigné.*

OVERGEPEKT of overpekt. *d. w.* Van overpekken. *Goudronné ou poiſſé de nouveau.*

OVERGEPIST of overpiſt. *d. w.* Van overpiſſen. *Piſſé par deſſus.*

OVERGEPLAKT. *d. w.* Van overplakken. *Couvert en collant.*

OVERGEPLEISTERD of overpleiſterd. *d. w.* Van overpleiſteren. *Plâtré, enduit de plâtre.*

OVERGEPLOEGD. *d. w.* Van overploegen. *Labouré de nouveau.*

OVERGEPRAAT. *d. w.* Van overpraaten. *Redit, rapporté.*

OVERGERAAKT. *d. w.* Van overraaken. *zie* overgekomen.

OVERGEREDEN of overgereeden. *d. w.* Van overrijden. *Paſſé au-delà à cheval ou en voiture.*

OVERGEREEKEND of overreekend. *d. w.* Van overreekenen. *Calculé, compté ou ſupputé de nouveau.*

OVERGEREIKT. *d. w.* Van overreiken *zie* overgelangd.

OVERGEREKEND. *zie* overgereekend.

OVERGEREKT of overrekt. *d. w.* Van overrekken. *Etendu, allongé.*

OVERGERIEMD. *d. w.* Van overriemen. *Paſſé à la rame.*

OVERGEROEID. *d. w.* Van overroeijen. *zie* overgeriemd.

OVERGEROEPEN. *d. w.* Van overroepen. *zie* overroepen.

OVERSCHEENEN of overgeſchenen. *d. w.* Van overſchijnen. *zie* Beſcheenen.

OVERGESCHEEPT. *d. w.* Van overſcheepen. *Paſſé en bateau.*

OVERGESCHIKT. *d. w.* Van overſchikken *zie* overſchikken.

OVERGESCHILDERD of overſchilderd. *d. w.* Van overſchilderen. *Peint par deſſus.*

OVERGESCHOOREN of overgeſchoren. *d. w.* Van overſcheeren. *Repaſſé avec le raſoir.*

OVERGESCHOOTEN of overgeſchoten. *Reſté, demeuré de reſte.*

Het overgeſchooten geld quam wel te pas. *Le reſte de l'argent vint bien à propos.*

Zij aten de overgeſchooten brokken. *Ils mangérent les reſtes.*

OVERGESCHOREN. *zie* overgeſchooren.

OVERGESCHOTEN. *zie* overgeſchooten.

OVERGESCHREEVEN of overgeſchreven. *d. w.* Van overſchrijven. *Mandé, écrit, déclaré par écrit, tranſcrit, copié.*

OVERGESCHUD. *d. w.* Van overſchudden. *Comblé.*

OVERGESCHUIMD. *d. w.* Van overſchuimen. *Ecumé par deſſus le vaiſſeau où la liqueur eſt contenue.*

OVERGESCHUURD. *d. w.* Van overſchuuren. *Ecuré de nouveau.*

OVERGESLAAGEN of overgeſlagen. *Paſſé, oublié, ſauté, omis, examiné, conſidéré, calculé.*

OVERGESLEEPT. *d. w.* Van overſleepen. *Trainé par deſſus.*

OVERGESLINGERD. *d. w.* Van overſlingeren. *Tombé ſur le côté.*

OVERGESMEERD of overſmeerd. *d. w.* Van overſmeeren. *Enduit.*

OVERGESMEETEN of overgeſmeten *Jetté de l'autre côté.*

OVERGESPREID of overſpreid. *d. w.* Van overſpreiden. *Etendu par deſſus.*

OVERGESPRONGEN. *d. w.* Van overſpringen. *Sauté de l'autre côté, franchi.*

OVERGESTAAN. *d. w.* Van overſtaan. *Aſſiſté à quelque action.*

OVERGESTAPT. *d. w.* Van overſtappen. *Paſſé d'un pas, enjambé.*

OVERGESTELD. *d. w.* Van overſtellen. *Etabli, prépoſé.*

OVERGESTOKEN of overgeſtooken. *d. w.* Van overſteeken. *Paſſé en bateau.*

OVERGESTORT of overſtort. *d. w.* Van overſtorten. *zie* overſtorten.

OVERGESTREEKEN of overgeſtreken. *d. w.* Van overſtrijken. *Recrepi, enduit de nouveau, repaſſé.*

OVERGESTROOMD of overſtroomd. *d. w.* Van overſtroomen. *Inondé, débordé.*

OVERGETEIKEND. *d. w.* Van overteikenen. *Tranſporté d'un livre dans un autre.*

OVERGETELD. *d. w.* Van overtellen. *Récompté, compté à un autre.*

OVERGETREEDEN of overgetreden, en overtreeden of overtreden. *d. w. Paſſé par deſſus, tranſgreſſé, violé.*

OVERGETROKKEN. *d. w.* Van overtrekken. *Paſſé au-delà.*

OVERGEVAAREN of overgevaren. *d. w.* Van overvaaren. *Paſſé en bateau.*

OVERGEVEN. *zie* overgeeven.

OVERGEVERFD of oververfd. *d. w.* Van oververwen. *Repeint, retouché.*

OVERGEVLOEID. *d. w.* Van overvloeijen. *Débordé, dégorgé.*

OVERGEVLOOGEN of overgevlogen. *d. w.* Van overvliegen. *Paſſé au-delà en volant.*

OVERGEVLOOTEN of overgevloten. *Coulé doucement par deſſus.*

OVERGEVOERD. *d. w.* Van overvoeren. *Tranſporté en voiture, voituré d'un lieu dans un autre.*

OVERGEWAAID. *d. w.* Van overwaaijen. *Emporté ou chaſſé par le vent.*

OVERGEWASSCHEN. *d. w.* Van overwaſſchen. *Relavé, lavé de nouveau.*

OVERGEWASSEN. *d. w.* Van overwaſſen. *Ceint par deſſus.*

OVERGEWERKT. *d. w.* Van overwerken. *Travaillé plus que ſa tâche ou au-dela de ſon temps.*

OVERGEWIGT. *z. g.* Al het geene iets overweegt. *Le ſurplus du poids.*

Niets voor het overgewigt betaalen. *Ne payer rien pour le ſurplus du poids.*

Niets voor 't overgewigt betaalen. *Ne payer rien pour le ſurplus du poids.*

OVERGEWIT. *d. w.* Van overwitten. *Reblanchi, blanchi de nouveau.*

OVERGEWOGEN of overgewoogen. *d. w.* Van overwegen. *Peſé plus qu'il ne faut.*

OVERGEWONNEN. *d. w.* Van overwonnen. *Gagné au-delà de ſa dépenſe.*

OVERGEWOOGEN. *zie* overwogen.

OVERGEWORPEN. *d. w.* Van overwerpen. *Jetté à la renverſe, renverſé.*

OVERGEZAAID. *d. w.* Van overzaaijen. *Reſemé, ſemé de nouveau, parlant d'un champ, d'une couche, &c.*

OVERGEZALFD. *d. w.* Van overzalven. *Oint de nouveau.*

OVERGEZEETEN of overgezeten. *d. w.* Van overzitten. *Demeuré aſſis.*

OVERGEZEGD of overgezeid. *d. w.* Van overzeggen. *Redit, rapporté.*

OVERGEZEILD. *Paſſé à la voile de l'autre côté.*

OVERGEZET. *d. w.* Van overzetten. *Paſſé, mis ou porté au-delà, traduit, traſlaté.*

OVERGEZETEN. *zie* overgezeeten.

OVERGEZODEN of overgezooden. *d. w.* Van overzieden.

OVERGEZWOMMEN. *d. w.* Van overzwemmen. *Paſſé à la nage.*

OVERGIETEN. *w. w.* overſtorten. *Verſer d'un vaſe dans un autre, transvaſer.*

Iets van het eene Vat in het andere overgieten. *Verſer quelque liqueur d'un vaiſſeau dans un autre.*

Iets geheel met olie overgieten. *Verſer de l'huile ſur quelque choſe, emplir quelque choſe d'huile.*

Overgieting. *z. v.* overſtorting. *Verſement de quelque liqueur par deſſus, effuſion, action de verſer.*

Door de overgieting verlieſt dat nat iets van zijne kragt. *Cette liqueur perd quelque choſe de ſa vertu, lorſqu'on la change de vaiſſeau ou en la tranſvaſant.*

OVERGOED. *bijv. w.* Door en door goed. *Parfaitement bon, très bon.*

Dat is een overgoed menſch. *C'eſt le meilleure perſonne du monde.*

Over-

Digitized by Google

Overgoedheid. *z. v.* Groote goedheid. *Très-grande bonté, excès de bonté.*

Het is eene overgoedheid dat hij dat inwilligt. *C'eſt une très-grande bonté qu'il veuille bien conſentir à cela ou qu'il le permette.*

OVERGRIJPEN. *zie* overvatten.

OVERGROOT. *bijv. w.* Meer dan groot. *Très-grand, exceſſif, plus qu'aſſez grand, trop grand.*

Dat is daar overgroot genoeg toe. *Cela n'eſt que trop grand pour cette choſe.*

OVERGROOTMOEDER. *z. v.* Oudgrootmoeder. *Biſayeule, mère du grand-père ou de la grand'mère.*

OVERGROOTVADER. *z. m.* Oudgrootvader. *Biſayeul, père du grand-père ou de la grand'mère.*

Zijn Overgrootvader was een Vries. *Son biſayeul étoit Friſon.*

OVERGULD. *d. w.* Van overgulden. Overgulden. *zie* Vergulden.

OVERHAALEN. *w. w.* Over het water haalen. *Paſſer ou porter ſur l'eau d'un côté à l'autre.*

Iemand met eene ſchuit overhaalen. *Paſſer quelqu'un du bord d'une rivière à l'autre.*

Den haan van eenen ſnaphaan overhaalen of ſpannen. *Bander le chien d'un fuſil, bander un fuſil.*

De haan is overgehaald. *Le fuſil ou le piſtolet eſt bandé.*

Overhaalen, doen overweegen, doen overlaan. *Faire pencher.*

Dat zal de ſchaal wel overhaalen. *Cela fera bien pencher la balance.*

*Overhaalen, overbrengen. *Porter à quelque choſe.*

Iemand tot zijn gevoelen overhaalen. *Faire entrer quelqu'un dans ſon opinion ou dans ſon ſentiment, le gagner, le perſuader.*

*Eene zaak met ſtemmen overhaalen. *Emporter une affaire par la pluralité des voix.*

*Die reden zal dat wel overhaalen. *Ce diſcours l'emportera bien ſur l'autre, il fera bien pencher la balance de ſon côté.*

*Krulden, bloemen, enz. overhaalen. *Diſtiller des herbes, des fleurs, &c.*

*Treed niet in eene zaake, daar niets mede over te haalen is. *N'entrez pas dans une affaire où il n'y a rien à gagner, où il n'y a aucun profit à faire.*

*Overhaalen, Doorhaalen, doorneemen, doorſtrijken. *Reprendre, laver la tête, repaſſer.*

Hij haalde dien jongen wakker over. *Il lava comme il faut la tête à ce garçon, il repaſſa le drolle de la bonne manière, il lui fit une bonne mercuriale.*

OVERHAAST. *d. w.* Van overhaaſten.

OVERHAASTEN. *zie* Verhaaſten.

Overhaaſtig. *bijv. w.* Heel haaſtig, te ſchielijk. *Très-prompt, qui s'emporte aiſément.*

Een overhaaſtig menſch. *Un homme très-prompt, qui a la tête près du bonnet.*

OVERHAND. *z. v.* Voordeel, bovenkans. *Avantage, ſupériorité.*

De overhand neemen. *Prendre le deſſus.*

Onze driften neemen dikwils de overhand op de reden. *Nos paſſions l'emportent ſouvent ſur la raiſon.*

Dat quaad nam ſterk de overhand. *Ce mal devint fort à la mode.*

Zijn aanzien nam de overhand in den Raad. *Son autorité prévalut dans le Conſeil.*

Overhand. *z. v.* Zege, overwinning. *Victoire.*

De overhand hebben. *Avoir le deſſus.*

De overhand krijgen. *Remporter l'avantage.*

OVERHANDIGD. *d. w.* Van overhandigen. *zie* Behandigen.

OVERHANDS. *bijw.* Over 's hands. *De revers, du revers de la main.*

Hij ſloeg hem overhands den kop af. *Il lui coupa la tête d'un revers de main.*

Overhands, bij beurten. *Tour à tour.*

Dat gaſtereeren gaat overhands. *Ces feſtins ſe font tour à tour, on ſe régale ainſi tour à tour ou à la ronde.*

OVERHANGEN. *g. w.* overhellen. *Pencher.*

Die berg hangt over den Rhijn. *Cette montagne penche ſur le Rhin.*

Dat huis hangt wel drie voet over. *Le haut de cette maiſon avance bien de trois pieds, cette maiſon penche près de trois pieds en devant.*

Overhangen. *w. w.* Over 't vuur hangen. *Pendre ſur le feu.*

Eenen pot of ketel overhangen. *Pendre un pot, une chaudière ou une marmite ſur le feu.*

OVERHEEN. *bijw.* Boven over. *Sur, par deſſus.*

Als 't weêr koud word, moet men eenen bovenrok overheen aantrekken. *Quand il fait froid, il faut mettre un ſurtout par deſſus ſes habits.*

Hij vloog met zijne ruiterije over het vijandelijk voetvolk heen. *Il paſſa avec ſa cavalerie ſur le ventre à l'infanterie ennemie.*

Hij voer 'er onverhinderd over heen. *Il paſſa par deſſus ſans obſtacle.*

Ergens met kalk overheen ſtrijken, witten, plaaſteren, enz. *Enduire quelque choſe de chaux, de plâtre, &c.*

*Ergens los overheen loopen, iets weinig behartigen. *Paſſer légérement par deſſus quelque choſe, ne prendre pas une affaire aſſez à cœur.*

OVERHEER. *z. m.* Heer, Overigheid. *Magiſtrat, Supérieur, Souverain.*

Men moet zijnen Overheere gehoorzaam zijn. *Il faut obéir à ſon Magiſtrat ou à ſon Souverain.*

OVERHEERD. *d. w.* Van overheeren, bemagtigd, veroverd. *Vaincu, conquis.*

Van de vijanden overheerd zijn. *Etre vaincu des ennemis.*

De overheerde landſchappen. *Les pays conquis.*

OVERHEEREN. *w. w.* Veroveren, bemagtigen. *Vaincre, forcer, conquérir, dompter.*

Hij overheerde 't gantſche rijk in weinige maanden. *Il mit tout le royaume ſous ſon obéiſſance, il le conquit, il le réduiſit en peu de mois.*

Overheering. *z. v.* Bemagtiging, verovering. *Conquête, réduction.*

OVERHEERLIJK. *bijv. w.* Heel heerlijk. *Très-magnifique, ſomptueux, ſuperbe, riche.*

Een overheerlijk gebouw. *Un magnifique édifice, un fort ſuperbe palais, un très-riche bâtiment.*

OVERHEERSCHEN. *w. w.* Te onderbrengen. *Conquérir, réduire, vaincre, ſoumettre.*

Overheerſching. *z. v.* onderbrenging. *Conquête, réduction, priſe.*

De overheerſching van dit land heeft veel bloed gekoſt. *La conquête de ce pays a coûté beaucoup de ſang.*

OVERHEERSCHT. *d. w.* Van overheerſchen.

OVERHEID. Overigheid. *z. v.* Land- of Stadsregeerders. *Souverains. Magiſtrats.*

De Staten zijn 's Lands wettige Overheden. *Les Etats ſont les Souverains légitimes du pays.*

Hij meldde zig bij de Overigheid der ſtad aan. *Il s'adreſſa au Magiſtrat de la ville.*

Het gezag der Overheid quetzen. *Bleſſer l'autorité du Magiſtrat, lézer l'autorité du Souverain.*

Overheidsampt. *z. g. Magiſtrature, régence, ſouveraineté.*

Het Overheids ampt met veel luiſter bekleeden. *Exercer la magiſtrature avec beaucoup d'éclat, adminiſtrer la régence avec beaucoup de gloire.*

OVERHELLEN. *g. w. Pencher, incliner. zie* overhangen.

*De overwinning begon aan de zijde der vijanden over te hellen. *La victoire commençoit à incliner ou à pencher du côté des ennemis.*

OVERHOEF. *z. v.* Uitwas van eene paerds hoef. *Bouillon de chair, excroiſſance de chair qui vient ſur la fourche du cheval.*

OVERHOEKS. *bijv.* Schuins, dwars. *De biais, de travers.*

Die ſtijl ſtaat overhoeks. *Ce pilier eſt de biais ou de travers, ce ſoutien ou cet appui n'eſt pas droit.*

Een ſtuk hout ergens overhoeks inſchieten. *Joindre une pièce de bois de biais à quelque choſe.*

OVERHOOFD. *zie* Opperhoofd.

OVERHOOFDMAN. *zie* Opperhoofd.

OVERHOOP. *bijw.* onder malkander. *Pêle-mêle, confuſément, ſens deſſus deſſous.*

Alles overhoop ſmijten of werpen. *Jetter tout confuſément, embrouiller tout, mêler tout, mettre tout ſens deſſus deſſous.*

Overhoop leggen, niet op zijn ſtel zijn. *Etre en déſordre, être dérangé.*

Ons huis leid heel overhoop. *Notre maiſon eſt toute en déſordre ou eſt toute dérangée.*

De vijandelijke ruiterbenden overhoop werpen. *Renverſer ou culbuter les eſcadrons ennemis.*

Wij leggen met ons verhuizen heel overhoop. *Nous ſommes dans l'embarras du déménagement, nous ſommes encore tout dérangés.*

*Overhoop leggen, in twiſt of geſchil zijn. *Etre en querelle, avoir quelque démêlé ou différend, être mal ou brouillé avec quelqu'un.*

De Regeering leid heel overhoop. *Le Magiſtrat eſt diviſé, il y a une grande diſunion ou diſſenſion parmi la régence, elle eſt brouillée.*

Met zijne Voogden overhoop leggen. *Avoir un différend, un démêlé avec ſes tuteurs, être mal ou brouillé avec eux.*

't Heele land leid overhoop. *Tout le pays eſt en déſordre, tout le pays eſt diviſé.*

OVERHOOREN. *w. w.* Hooren opzeggen. *Ecouter, faire dire, faire réciter.*

Iemand eene les overhooren. *Ecouter quelqu'un réciter ſa leçon, la lui faire réciter, la lui faire dire.*

OVERHOUDEN. *w. w.* Bewaaren. *Garder, reſerver, avoir de reſte.*

OVERJAARD. *d. w.* Van overjaaren.

OVERJAAREN. *zie* Verjaaren.

Overjaarig. *bijv. w.* Over 't jaar oud. *Qui a paſſé un an, qui eſt âgé de plus d'un an.*

Eene overjaarige vaerze. *Une jeune vache qui a plus d'un an, une jeune geniſſe.*

Overjaarige wijn. *Du vin de plus d'un an ou de plus d'une feuille.*

Digitized by Google

OVERIG. *bijv. w.* Over, te veel. *De reſte.*
Daar is nog veel gelds overig. *Il y a encore beaucoup d'argent de reſte.*
Hem ſchiet geen hoop meer overig. *Il ne lui reſte plus d'eſpérance.*
Wat uitkomſt is hem overig? *Quelle iſſue peut-il eſpéré?*
Het overige, het verdere. *Le reſte.*
Het overige had niet veel om het lijf. *Le reſte n'étoit d'aucune importance, ne valoit pas grand'choſe.*
Om van 't overige iets te zeggen. *Pour dire quelque choſe du reſte.*
Al 't overige ſcheen hem weinig waerd te zijn. *Tout le reſte lui ſembloit ne valoir guéres, il n'eſtimoit pas trop tout le reſte.*
Beſteed het overige geld tot uw vermaak. *Employez le reſte de l'argent à vos plaiſirs.*
Overig blijven, overig zijn. *Reſter, être de reſte.*
Overig laaten. *Laiſſer, laiſſer de reſte.*
Hij zal niet overig laaten. *Il ne laiſſera rien, il emportera tout.*
OVERIGHEID. *zie* Overheid.
OVERIJLD. *d. w.* Van overijlen.
OVERIJLEN. *zie* Verhaaſten.
OVERKIJKEN. *w. w.* overzien. *Voir par deſſus quelque étendue, par deſſus quelque eſpace.*
Van den toren kan men 't heele land overkijken. *Du haut du clocher on découvre tout le pays d'alentour, de la tour on découvre tout le pays des environs.*
* Overkijken, uitſteeken, overſteeken. *Paſſer, déborder.*
Dat kijkt even over de plank. *Cela paſſe tant ſoit peu la planche.*
‡ OVERKLAPPEN. *w. w.* overbrengen, overpraaten. *Raconter, rapporter, redire, joſer.*
‡ 't Kind heeft dat alles overgeklapt. *L'enfant a raconté tout cela, il a tout rapporté ou redit.*
OVERKLEED. *d. w.* Van overkleeden.
Overkleed. *z. g. Surtout, vêtement que l'on porte par deſſus les habits.*
OVERKLEEDEN. *w. w.* Bekleeden. *Revêtir, couvrir.*
De ſtoelen wierden met groen felp overkleed. *Les ſiéges furent tous revêtus de velours verd, ou les couvrit de velours verd.*
OVERKLIMMEN. *w. w.* Over heen klimmen. *Monter ou grimper par deſſus.*
Men kan die ſchutting niet overklimmen. *On ne ſavroit grimper par deſſus cette haye ou cette cloiſon.*
OVERKOKEN. *zie* overkooken.
OVERKOMELIJK. *bijv. w.* Verwinnelijk. *Surmontable.*
Een overkomelijk verlies. *Une perte réparable.*
OVERKOMEN. *g. w.* Ergens van daan komen. *Revenir, venir d'un lieu dans un autre, paſſer.*
De Koning zal haaſt overkomen. *Le Roi paſſera bientôt dans ce pays-ci, le Roi viendra bientôt ici.*
Wanneer zult gij eens overkomen? *Quand viendrez-vous nous voir? Quand viendrez-vous dans nos quartiers?*
Overeenkomen, treffen, ontmoeten, enz. *Arriver, ſurvenir.*
Hij quam mij onverwagt over. *Il me vint voir, lorſque je ne l'attendois pas.*
Mij zijn veele rampen overgekomen. *Il m'eſt arrivé au ſurvenu beaucoup de malheurs, j'ai eſſuyé beaucoup de diſgraces.*
Wat koomt u over? *Qu'avez-vous? Quel mal vous prend?*
Wat zal ons nog overkomen? *Qu'eſt-ce qui nous arrivera encore? Que devindrons nous encore?*
Hij voorſpelde wat het Rijk overkomen zou. *Il prédit ce qui arriveroit à l'empire ou au royaume*
Overkomen. *w. w.* Verwinnen, te boven komen. *Surmonter, ſurpaſſer.*
Ik zal die ſchade wel overkomen. *Je me remettrai bien de cette perte ou de ce dommage.*
Hoe zal ik dat ongeval overkomen? *Comment ſurmonterai-je ce malheur? Comment me tirerai-je de ce mauvais pas?*
‡ Kom ik over den hond, ik kom wel over den ſtaert. *Spreekw.* Kom ik het grootſte over, zoo kom ik ook wel 't minſte over. *Si j'ai ſurmonté la plus grande difficulté, je viendrai bien à bout du reſte.*
Overkomſt. *z. v.* Komſt. *Venue, arrivée.*
Alles wagt naar de overkomſt van den Koning. *Tout attend la venue ou l'arrivée du Roi.*
Ik verlange zeer naar uwe overkomſt. *J'attends avec impatience que vous veniez.*
* Overkomſt, verdrag. *Accord, convention.*
Zij hebben bij overkomſt malkanderen verſtaan, dat, enz. *Ils ſont convenus, ils ſont tombés d'accord, que, &c.*
OVERKONSTIG. *bijv. w.* Zeer konſtig. *Qui eſt fait fort artifiement.*
Dat is een overkonſtig ſtuk werks. *Cette piece là eſt fort artifiement faite, cela eſt bien travaillé.*
Overkonſtiglijk. *bijw.* Zeer konſtiglijk. *Très-artifiement.*
Hij kan overkonſtiglijk werken. *Il travaille très-artifiement, fort bien, fort délicatement, fort proprement.*
OVERKOOKEN. *w. w.* overzieden. *Bouillir trop fort, s'enfuir ou paſſer par deſſus.*
De pot, de melk, enz. zal overkooken. *Le pot, le lait, &c. s'enfuira.*
Zie toe dat de pot niet overkookt. *Prenez garde que le pot ne bouille pas trop fort ou ne s'enfuye pas.*
OVERKOOMEN, enz. *zie* overkomen, enz.
OVERKOOPEN. *zie op* Duur, te duur koopen.
OVERKOUSSEN. *zie* Reiskouſſen.
OVERKRAAID. *d. w.* Van overkraaijen.
OVERKRAAIJEN. *w. w.* overroepen. *Crier plus haut, faire taire.*
Hij laat zig niet van eenen anderen overkraaijen. *Il ne ſe laiſſe pas impoſer ſilence, il parle, il crie auſſi haut qu'un autre.*
OVERKRAGTIG. *bijv. w.* Heel kragtig. *Très-fort, très-ſolide.*
Een overkragtig bewijs. *Une preuve très-forte.*
OVERKROPPEN. *w. w.* Zig overkroppen of bezwaaren. *Se ſurcharger, ſe charger trop.*
Hij overkropt zig met al 't goed. *Il regorge de bieus, il ne ſaura que faire du bien qu'il amaſſe.*
Overkropping. *z. v.* Menigvuldigheid. *Quantité, abondance.*
Ik kan dat niet doen wegens de overkropping mijner goederen. *Je ne ſaurois faire cela, à cauſe des grandes occupations que j'ai ou à cauſe de mes fréquentes occupations.*
OVERKROPT. *d. w.* Van overkroppen.
OVERLAADEN. *w. w.* Te vol of te zwaar laaden. *Surcharger, charger trop.*
't Geſchut overlaaden. *Charger trop l'artillerie ou les canons.*
Overlaaden. *d. w.* Van overlaaden.
Dat ſchip is overlaaden. *Ce vaiſſeau eſt trop chargé.*
Hij heeft zijne maage overlaaden. *Il a trop mangé, il a trop chargé ſon eſtomac.*
* De Koningen overlaaden dikwils hunne Gunſtelingen met weldaaden. *Les Rois comblent ou accablent ſouvent leurs Favoris de bienfaits.*
Overlaading. *z. v.* overlaſting. *Surcharge, ſurcroit de charge.*
Door de overlaading van 't ſchip ging het te grond. *La ſurcharge fit que le vaiſſeau coula à fond, le vaiſſeau coula à fond parce qu'il étoit trop chargé.*
OVERLAATEN. *w. w.* Laaten overblijven. *Laiſſer, laiſſer de reſte, abandonner.*
Niets voor den vijand overlaaten. *Ne rien laiſſer aux ennemis.*
Mij is geen andere hoop overgelaaten, dan, enz. *Il ne me reſte point d'autre eſpérance, que, &c.*
Overlaaten, afſtaan, overdoen. *Laiſſer, donner, accommoder.*
Laat mij dat voor 't eigen geld over. *Laiſſez ou donnez moi cela pour ce qu'il vous coute ou au même prix, accommodez-moi de cela.*
OVERLADEN. *zie* overlaaden.
OVERLANG. *bijw.* Voor langen tijd. *Il y a longtemps.*
Dat is overlang geſchied. *Il y a longtemps que cela eſt arrivé.*
Overlang heb ik dien ſtaat gemaakt. *Il y a longtemps que j'ai fait cet état-là.*
OVERLANGEN. *w. w.* overreiken. *Donner, tendre, rendre.*
Ik zal 't hem overlangen zoo als ik het ontvangen hebbe. *Je le lui donnerai comme je l'ai reçu.*
OVERLANGS. *bijw.* In de lengte. *En long, dans ſa longueur.*
Zult gij dat hout overlangs of overdwars neemen? *Prendrez-vous ce bois en long ou en travers?*
't Hout overlangs zaagen. *Scier le bois de long ou en long.*
OVERLANGZAAM. *bijv. w.* Zeer langſaam. *Très-lent.*
Wat is die meid overlangſaam! *Que cette ſervante eſt lambine, que cette créature eſt lente!*
OVERLAST. *z. m.* Verdriet, moeite, geweld. *Incommodité, peine, violence.*
Hij ſtrekt hem tot eenen overlaſt. *Il lui eſt à charge.*
Iemand grooten overlaſt doen. *Faire grande peine à quelqu'un, l'incommoder fort.*
Wie kan den overlaſt van 't krijgsvolk verdraagen? *Qui eſt-ce qui peut ſouffrir la violence ou l'inſolence des ſoldats ou des gens de guerre?*
Van iemand veel overlaſt lijden. *Souffrir une grande incommodité de quelqu'un, en endurer beaucoup, en être fort incommodé.*
OVERLAST. *d. w.* Van overlaſten.
OVERLASTEN. *w. w.* Bezwaaren. *Surcharger, charger trop.*
Zig met te veel goed overlaſten. *Se charger de trop de hardes.*
Hij overlaſtte hem met boodſchappen. *Il le chargea de beaucoup de meſſages ou de commiſſions, il lui recommanda cent choſes à la fois.*
Overlaſtig. *bijv. w.* Moeijelijk, ongemakkelijk. *Très-importun, bien onéreux.*
Een overlaſtig menſch. *Un homme difficile, un importun, un fâcheux, une perſonne embarraſſante.*
Hij heeft een overlaſtig huisgezin. *Il a une famille très-onéreuſe.*

Een

Digitized by Google

Een overlaſtige arbeid. *Un travail très-pénible.*

Overlaſting. z. v. Te groote bezwaarnis *Embarras, affaire pénible, grande peine.*

Overlaſting van veel bezigheden. *Embarras de beaucoup d'occupations.*

OVERLATEN. *zie* Overlaaten.

OVERLEDEN. *d. w.* Van overlijden. Dood, geſtorven. *Mort, décédé, défunt.*

Hij is ſchielijk overleden. *Il eſt mort ſubitement.*

Uwe overledene moeder, wijlen uwe moeder. *Votre défunte mére, feue votre mére.*

OVERLEDER. *zie* Overleer.

OVERLEEDEN. *zie* overleden.

OVERLEEFD. *d. w.* Van overleeven. *Survécu.*

Zij heeft haaren man overleefd. *Elle a ſurvécu à ſon mari.*

OVERLEER. z. g. Bovenleer. *Cuir de deſſus, empeigne.*

Die ſchoenen zijn van Engelſch overleer. *L'empeigne de ces ſouliers eſt de cuir d'Angleterre.*

OVERLEERD. *d. w.* Van overleeren.

OVERLEEREN. *w. w.* overdenken. Als, zijne les overleeren. *Revoir ou repaſſer ſa leçon.*

OVERLEEVEN. *w. w.* Langer leeven. *Survivre, vivre plus longtemps.*

Zij overleefde haaren man. *Elle ſurvécut à ſon mari.*

Die man overleeft alle zijne kinderen. *Cet homme ſurvit à tous ſes enfans, il les enterre tous.*

OVERLEEVENDE. *zie* Langſtleevende.

OVERLEEVEREN. *zie* overleveren.

OVERLEEVING. z. g. *Survivance.*

OVERLEEZEN. *w. w.* Herleezen. *Relire, lire de nouveau, repaſſer en liſant.*

Hij las dat wel driemaal eer hij het verſtond. *Il relut bien trois fois cela avant qu'il fût l'entendre ou avant que de le comprendre.*

Ik ben bezig met dat ſchrift te overleezen. *Je ſuis occupé à relire cette écriture ou cet écrit.*

Overleezen. *d. w.* Van overleezen.

Overleezing. z. v. Herleezing. *Lecture réitirée ou qui ſe fait une ſeconde fois, révifion.*

De overleezing van dat ſchrift koſt veel moeite. *La ſeconde lecture ou la reviſion de cet écrit coute beaucoup de peine.*

OVERLEG. z. v. overſlag, raadſlag, beraad. *Délibération, conſeil, examen.*

Een goed overleg in al zijne zaaken maaken. *Délibérer mûrement ſur toutes ſes affaires, examiner ou peſer bien l'état de ſes affaires.*

Daar is geen overleg bij dien man. *C'eſt un homme ſans conduite ou ſans conſeil, c'eſt un étourdi.*

Dat geſchiedde met goed overleg. *Cela ſe fit avec beaucoup de conduite.*

OVERLEGD of overleid. *d. w.* Van overleggen.

OVERLEGGEN. *w. w.* Aan eenen anderen kant leggen. *Mettre d'un autre côté.*

Leg het roer over. *Mettez le timon ou le gouvernail de l'autre côté.*

Leg de zeilen over. *Changez les voiles, mettez les de l'autre côté.*

*Overleggen, overweegen, overdenken. *Conſidérer, concerter, peſer, examiner délibérer.*

Zij overleiden die zaak met malkanderen. *Ils délibérérent enſemble ſur cette affaire, ils examinérent ou ils concertérent cette affaire-là enſemble.*

Overlegging. z. v. Beraad. *Délibération, examen.*

Zij waren lang in overlegginge, of, enz. *Ils furent longtemps en délibération, ils délibérérent longtemps pour voir ſi, &c.*

Overleid of overlegd. *d. w.* Van overleggen. *zie* overlegd.

OVERLEVEN, enz. *zie* overleeven, enz.

OVERLEVEREN. *w. w.* overgeeven. *Rendre, remettre, donner, ceder, livrer, délivrer.*

Een gekogt huis overleveren. *Livrer une maiſon qu'on a vendue, la céder au nouveau propriétaire.*

Iemand overleveren om geſtraft te worden. *Livrer quelqu'un pour être puni, l'abandonner au ſupplice ou au Juge.*

Een verſoekſchrift overleveren. *Préſenter une requête.*

De ſtukken van een pleit aan den Regter overleveren. *Délivrer les piéces d'un procès au Juge.*

Overlevering. z. v. overgeeving, overgifte. *Tradition, action de livrer ou de mettre en main, préſentation d'une requête.*

De Jooden maaken veel ſtaat op overleveringen. *Les Juifs comptent beaucoup ſur les traditions.*

OVERLEZEN. *zie* overleezen.

OVERLIEGEN. *w. w.* Beliegen, betigten. *Accuſer fauſſement, calomnier.*

Hij overloog hem daar valſchelijk mede. *Il l'accuſa fauſſement, il le calomnia, il lui attribua fauſſement cela, &c.*

OVERLIJDEN. *g. w.* Sterven. *Mourir, décéder.*

Zoo de man, of de vrouw eerſt koomt te overlijden, het is, enz. *Si l'homme ou la femme meurt avant ou le premier, c'eſt, &c.*

Hij is van de nagt overleden. *Il eſt mort ou décédé cette nuit.*

't Overlijden. z. g. De dood. Als, Voor en na 't overlijden van den Koning, zijn in het Koningrijk veele twiſten gerezen. *Avant & après la mort du Roi, il y a eu beaucoup de brouilleries dans le Royaume.*

OVERLIJMEN. *w. w.* Nog eens lijmen. *Recoller, coller une ſeconde fois.*

Alle die boeken moeten overgelijmd worden. *Il faut que tous ces livres ſoient recollés, il faut recoller tous ces livres.*

OVERLOGEN of overloogen. *d. w.* Van overliegen. *Accuſé fauſſement, calomnié.*

OVERLOOD. *d. w.* Van overlooden.

OVERLOODEN. *w. w.* Met lood beleggen. *Couvrir de plomb.*

Dat heele plat is overlood. *Cette terraſſe eſt toute couverte de plomb.*

OVERLOOFD. *d. w.* Van overlooven. *Surfait.*

OVERLOOGEN. *zie* overlogen.

OVERLOON. z. g. Al te grooten loon. *Salaire exceſſif, trop grand ſalaire, trop de ſalaire.*

Ik zou niet gaerne overloon geeven. *Je n'aimerois pas à donner ou à payer plus qu'il ne faut.*

Hij heeft daar geen overloon aan. *Il n'a pas trop de ſalaire à cela.*

OVERLOOP. z. m. Overloop van een ſchip. *Pont ou tillac d'un vaiſſeau.*

Het zeil ſloeg hem uit den overloop in 't water. *La voile le renverſa du pont dans l'eau, la voile le fit tomber dans la mer.*

Overloop, overſtrooming. *Inondation, débordement.*

Dat is geen inbreuk, het is maar een overloop van 't water. *Ce n'eſt pas que l'eau ait rompu la digue, ce n'eſt qu'un débordement.*

Overloop van gal. *Dégorgement ou débordement de bile.*

OVERLOOPEN. *w. w.* overrijden, onder den voet loopen. *Renverſer & paſſer par deſſus.*

De ruiterije overliep het voetvolk. *La cavallerie renverſa l'infanterie ou lui paſſa ſur le ventre.*

Overloopen. *g. w.* Tot den vijand gaan. *Paſſer du côté des ennemis, déſerter.*

De Overſte liep met al zijn Volk over. *Le Colonel ou l'Officier commandant déſerta avec tout ſon monde.*

Overloopen, overſtroomen, overvlocijen. *Se déborder, inonder, ſubmerger.*

De Tijber heeft van 't jaar overgeloopen. *Le Tibre s'eſt débordé cette année, il a inondé le plat-pays.*

De regenbak loopt over. *La citerne eſt ſi pleine que l'eau en ſort ou s'enfuit, la citerne regorge.*

Overloopen, overkooken, overzieden. *Bouillir trop fort, ſe répandre en bouillant.*

Pas op de melk, zij zal overloopen. *Prenez garde au lait, il s'enfuira ou il ſe répandra.*

Overvallen, overvallen met bezoek. *Importuner par de fréquentes viſites, incommoder par ſes viſites.*

Ik zal hem niet overloopen. *Je ne l'importunerai pas trop par mes viſites, mes viſites ne l'incommoderont guéres.*

*Overloopen, ſchielijk overzien. *Revoir ou repaſſer quelque choſe à la hâte, la parcourir.*

Overloopen is ook het deelwoord van overloopen in den zin van overzien. Als, ik hebb' dat blad eens overloopen. *J'ai revu cette feuille à la hâte, j'ai parcouru cette feuille.*

OVERLOOPER. z. m. Een overgeloopen ſoldaat. *Tranſfuge, déſerteur.*

Daar waren veele overloopers in de veſtinge. *Il y avoit beaucoup de tranſfuges ou de déſerteurs dans la forteresſe.*

Overlooping. z. v. overgang tot den vijand. *Déſertion.*

Overlooping. z. v. overſtrooming van 't water. *Débordement, inondation.*

De overlooping der Seine. *Le débordement de la Seine.*

OVERLOOVEN. *w. w.* Te hoog looven. *Surfaire.*

Die koopman overlooft wel een derde. *Ce marchand ſurfait bien du tiers.*

Ik ben niet gaerne zoo veel overloofd. *Je n'aime pas qu'on me ſurfaſſe tant.*

Overlooving z. v. *Action de ſurfaire.*

OVERLOPEN. *zie* overloopen.

OVERLOVEN. *zie* overlooven.

OVERLUID. *bijw.* Hard op. *A haute voix, tout haut.*

De Veldheer riep overluid, dat, enz. *Le Général d'armée cria de toute ſa force, que, &c.*

Overluid bidden, lachen, enz. *Prier à haute voix, éclater de rire.*

OVERLUID. *d. w.* Van overluiden.

OVERLUIDEN. *w. w.* Overluiden, de klok over de dooden trekken. *Sonner les cloches pour les morts ou pour les trépaſſés.*

De Vorſtin wierd zes weeken agtereen overluid. *On ſonna ſix ſemaines de ſuite pour la Princeſſe.*

OVERLUIDEN. z. m. *meerv.* Hoofden van een gild. *Les Jurés d'un métier.*

OVERLUIJEN. *w. w. zie* overluiden.

Digitized by Google

OVERMAAKEN. *w. w.* overſchikken. *Remettre, terme de négoce.*
Iemand geld bij wiſſel overmaaken. *Remettre à quelqu'un de l'argent par lettre de change.*
Ik hebb' hem 1000 gulden in Engeland overgemaakt. *Je lui ai remis mille livres en Angleterre.*
Overmaaken, hermaaken. Als, uw thema is vol fouten, die moet gij overmaaken. *Votre thême eſt plein de fautes, il vous le faut refaire.*

OVERMAAT. *z. v.* Boven de maat. *Surcroit, ſurplus.*
Ik hebb' niet alleen niet te kort, maar ik hebbe nog overmaat. *J'ai tout ce qu'il me faut & au-delà.*
Overmaat, overvloed, onmatigheid. *Excès, ſurcroit, abondance, ſurabondance.*
Eene overmaat van vreugde. *Un ſurcroit de joye, un excès de joye, une joye exceſſive ou extrême.*
Overmaatig. *bijv. w.* ongemeen, onmaatig. *Démeſuré, exceſſif.*
Hij toonde eene overmaatige blijdſchap. *Il témoigna une joye démeſurée, extrême, exceſſive, ſans bornes.*
Overmaatige gunſtbewijzen. *Marques exceſſives de faveur.*
Overmaatigheid. *z. v.* onmaatige grootte. *Grandeur exceſſive ou démeſurée.*
Door de overmaatigheid van zijn geluk gemoedigd. *Encouragé ou animé par ſon bonheur extraordinaire.*
Overmaatiglijk. *bijv. w.* Op eene ongemeene wijze. *Démeſurément, exceſſivement, extraordinairement.*
Iemand overmaatiglijk zijne gunſt toonen. *Donner à quelqu'un des marques extraordinaires de ſa faveur, le cherir tout particuliérement.*
Overmaatiglijk iemands lof uitgalmen. *Outrer les louanges qu'on donne à quelqu'un, l'élever juſques par deſſus les nues.*

OVERMAGTIGEN. *zie* overheerſchen.

OVERMAKEN. *zie* overmaaken.

OVERMAN. *z. m.* Hoofd of deken van een gilde. *Juré ou Doyen d'un corps de métier, chef d'une confrairie ou d'une ſociété.*
Tot Overman van 't Boekverkoperen Gilde gekoren worden. *Etre élu, créé ou fait Juré ou Doyen du corps des marchands Libraires.*

OVERMAND. *d. w.* Van overmannen.

OVERMANNEN. *w. w.* overweldigen. *Accabler, forcer, ſurmonter.*
Ik vind' mij zelven overmand door de meenigte. *Je me trouve accablé par la multitude, je ſuis contraint de céder au nombre ou à la multitude.*

OVERMATIG. *zie* overmaatig.

OVERMEESTERD. *d. w.* Van overmeesteren.

OVERMEESTEREN. *w. w.* Overweldigen, bemagtigen. *Vaincre, ſurmonter, dompter, forcer, réduire, emporter.*
Wij zagen ons door 's Vijands magt overmeesterd. *Nous nous vimes vaincus par la puiſſance des ennemis, nous fûmes obligés de céder à leur ſupériorité.*
Overmeestering. *z. v.* Verovering, bemagtiging. *Conquête, réduction, priſe.*
De overmeestering van alle die ſteden, bragt, enz. *La conquête ou la priſe de toutes ces villes, fit, &c.*

OVERMETEN. *w. w.* overmaat geeven. *Faire bonne meſure, meſurer largement.*
Hij mat wel een ſchepel over. *Il donna bien un boiſſeau par deſſus la meſure.*

Overmeeten. *w. w.* Hermeeten. *Remeſurer, meſurer une ſeconde fois.*
In 't overmeeten van dat linnen vond ik ſes ellen te kort. *En remeſurant cette toile, j'y trouvai ſix aunes à dire.*

OVERMESTEN. *zie* overmiſten.

OVERMIDDEN. *bijw.* Midden door. *Par le milieu, en deux.*
Iets overmidden breeken, ſnijden. *Rompre, couper quelque choſe par le milieu.*

OVERMIDS. *koppelw.* Vermids, om dat, doordien. *Parce que, à cauſe que, comme, vuque, puiſque.*
Overmids daar veel aangelegen is, zoo, enz. *Puiſque la choſe eſt d'importance ou vu qu'il importe beaucoup, &c.*
Overmids zijn Vader geſtorven was, quam hij tot de kroon. *Son Père étant mort, il parvint à la couronne, il fut élu Roi parce que ſon Père étoit mort.*
Overmids ik mij niet wel bevinde, zal ik bij u niet konnen komen. *Comme je me trouve mal, je ne pourrai pas venir chez vous.*

OVERMISTEN. *w. w.* overmeſten. *Fumer de nouveau, engraiſſer de nouveau avec du fumier.*
Dat land moet nog eens overgemiſt worden. *Il faut qu'on fume cette terre encore une ſeconde fois ou que cette terre ſoit engraiſſée de nouveau.*

OVERMOED. *z. m.* Trotsheid, opgeblazenheid. *Arrogance, vanité, préſomption, témérité.*
Gezwollen van overmoed, viel hij op den vijand aan. *Emporté par ſa vanité il attaqua l'ennemi.*
Ik moet veel van zijnen overmoed lijden. *J'ai bien à ſouffrir de ſon arrogance.*
Zijn overmoed koſtte hem het leeven. *Sa témérité lui couta la vie.*
Overmoedig. *zie* Trots, opgeblazen.

OVERMOGEN. *w. w.* Te boven gaan. *Surpaſſer, exceller.*
Hij overmogt hem door zijne dapperheid. *Il le ſurpaſſa par ſon courage ou par ſa valeur.*
Overmogen, overwinnen. *Vaincre, réduire.*
Hij bettreed hem heftig, dog overmogt hem niet. *Il lui fit vigoureuſement la guerre mais il ne put le vaincre, il l'attaqua vaillamment mais il ne put le réduire.*

OVERMORGEN. De dag na morgen. *Après demain.*
Ik zal overmorgen weder komen. *Je reviendrai ou je retournerai après demain.*

OVERMOUWEN. *z. v. meerv.* Mouwen overtrekzels. *Manches qui couvrent celles de la chemiſe, demi-manches de toile ou d'étoffe.*
Een paar witte overmouwen aan hebben. *Avoir une paire de manches blanches, avoir des demi-manches.*

OVERNAAD. *z. v.* overnaaiſel. *Surjet.*

OVERNAAID. *d. w.* Van overnaaijen.

OVERNAAISEL. *zie* overnaad.

OVERNAAIJEN. *w. w. Coudre à ſurjet.*

OVERNAGT. *d. w.* Van overnagten.

OVERNAGTEN. *g. w.* Vernagten. *Paſſer la nuit dans un endroit.*
Drie dagen in een dorp overnagten. *Séjourner ou s'arrêter trois jours dans un village, y paſſer trois jours & trois nuits.*
Overnagting. *z. v.* Vernagting. *Action de paſſer la nuit, ſéjour ou demeure pendant la nuit.*

OVERNATUURKUNDE. *z. v.* Bovennatuurkunde. *Métaphyſique, connoiſſance des idées univerſelles de tous les êtres.*
In de overnatuurkunde wel bedreven zijn. *Etre bien verſé dans la Métaphyſique, l'entendre à fonds.*
Dat behoort tot de overnatuurkunde. *Cela appartient à la Métaphyſique, cela eſt de ſon reſſort, cela en dépend, cela la concerne.*
Overnatuurkundig. *bijv. w.* Bovennatuurkundig. *Métaphyſique, ſurnaturel.*
Dat is eene overnatuurkundige twiſtvraag. *C'eſt une queſtion métaphyſique.*
Overnatuurkundiglijk. *bijw.* op eene overnatuurkundige wijze. *Métaphyſiquement, d'une maniére métaphyſique ou ſurnaturelle.*
Overnatuurkundiglijk eene zaak verhandelen. *Traitter une choſe métaphyſiquement.*
Overnatuurlijk. *bijv. w.* Bovennatuurlijk. *Surnaturel.*
Dat betreft de overnatuurlijke beſpiegelingen. *Cela regarde les ſpéculations ſurnaturelles, cela a de la rélation aux idées metaphyſiques.*
Overnatuurweet. *zie* overnatuurkunde.

OVERNEEMEN. *w. w.* Van eenen anderen aanneemen. *Accepter ou prendre d'un autre, recevoir d'un autre.*
Neem de vleſch eens over. *Prenez un peu cette bouteille.*
Ik wil dien koop wel van hem overneemen. *Je veux bien prendre ſon achat pour mon compte, je me chargerai de ſon marché à mes riſques.*
De Staaten hebben duitſche troepen overgenomen. *Les Etats ont pris des troupes Allemandes à leur ſolde.*

Overneemen. Aanneemen, aanwennen. *S'accoutumer, contracter une habitude.*
Iemands quaade zeden overneemen. *Contracter les mauvaiſes habitudes de quelqu'un.*

Overneeming. *z. v.* Aanneeming van eenen anderen. *Action de recevoir quelque choſe d'un autre.*

OVEROUD. *bijv. w.* Heel oud. *Très-vieux, très-ancien.*
Een overoud geſlagt. *Une fort ancienne famille.*

OVEROUDGROOTMOEDER. *z. v.* Grootmoeders grootmoeder. *Triſayeule, mére du biſayeul ou de la biſayeule.*

OVEROUDGROOTVADER. *z. m.* Grootvaders grootvader. *Triſayeul, pére du biſayeul ou de la biſayeule.*

OVEROUDMOEI. *z. v.* Grootvaders of grootmoeders moei. *La tante du grandpére ou de la grand'mére.*

OVEROUDOOM. *z. m.* Grootvaders of grootmoeders oom. *L'oncle du grandpére ou de la grand'mére.*

OVERPAKKEN. *w. w.* Ergens in pakken. *Rempaqueter, remballer.*
Dat goed word in die baalen overgepakt. *On rempaquette ces marchandiſes dans ces balots, on renferme cela là-dedans.*

Overpakking. *z. v.* Verpakking. *Remballage.*
De overpakking van die boeken koſt veel moeite. *Le remballage de ces livres coute beaucoup de peine, on a bien de la peine à rempaqueter ces livres.*

OVERPAKT. *d. w.* Van overpakken.

OVERPALMEN. *w. w.* Met de palm van de hand overvatten. *Empoigner.*
Ik kan dat niet overpalmen. *Je ne ſaurois empoigner cela.*
Overpalming. *z. v.* Overvatting met de hand. *Action d'empoigner.*

OVERPASSEN. *w. w.* Met den paſſer overmeeten. *Compaſſer, meſurer avec le compas.*

OVERPEINSD. *d. w.* Van overpeinzen.

OVER-

Digitized by Google

OVERPEINZEN. *w. w.* overdenken, overleggen. *Méditer, réfléchir.*

Eene zaak wel overpeinzen. *Méditer bien & sérieusement une chose ou une affaire, y bien réfléchir.*

Overpeinzing. *z. v.* overdenking, overlegging. *Méditation, réflexion, considération, examen.*

OVERPEKKEN. *w. w.* Op nieuw bepekken. *Goudronner de nouveau, enduire nouvellement de goudron, regoudronner.*

OVERPEKT. *d. w.* Van overpekken.

Dat schip moet nog eens overpekt worden. *Il faut que ce vaisseau soit goudronné une seconde fois, encore une fois ou de nouveau, il faut regoudronner ce vaisseau.*

OVERPISSEN. *w. w.* Over heen pissen. *Pisser par dessus.*

‡ Men zou dien toren wel overpissen. *On pisseroit facilement par dessus cette tour.*

‡ Men zou die graft wel overpissen. *On pisseroit bien aussi loin que ce fossé est large.*

‡ Een haan zou die straat overpissen. *Cette rue-là n'a qu'un pas de large, il n'y a qu'une enjambée d'un côté de cette rue à l'autre, cette rue est bien étroite.*

OVERPIST. *d. w.* Van overpissen.

OVERPLAKKEN. *w. w.* Beplakken. *Couvrir avec quelque chose qu'on colle par dessus, coller quelque chose.*

Iets met wit papier overplakken. *Couvrir quelque chose de papier blanc.*

OVERPLEISTEREN. *w. w.* overplaasteren. *Plâtrer, enduire de plâtre.*

Die muur moet nog eens overgepleisterd worden. *Il faut replâtrer cette muraille, il faut l'enduire encore une fois.*

OVERPLOEGEN. *w. w.* Nog eens ploegen. *Labourer de nouveau, relabourer.*

Die akker moet nog eens overgeploegd worden. *Il faut que ce champ soit labouré de nouveau ou une seconde fois.*

OVERPRAATEN. *w. w.* overbrengen, overklappen. *Rapporter, raconter, redire ce qu'on a entendu.*

Dat kind praat alles over wat in huis gepraat word. *Cet enfant rapporte ou redit tout ce qu'on dit dans la maison.*

OVERRAAKEN. *zie* overkoomen.

OVERREDEN of overreeden. *d. w.* Van overrijden. *zie* overrijden.

OVERREED. *d. w.* Van overreeden.

OVERREEDEN. *w. w.* Door redenen overtuigen. *Convaincre, persuader, faire convenir par des raisons.*

Iemand van eenige waarheid overreeden. *Convaincre quelqu'un de quelque vérité, lui persuader une vérité.*

Hij zogt hem op allerlei wijze hier van te overreeden. *Il tâcha par toutes sortes de moyens de l'en convaincre, de lui persuader, de l'en faire convenir.*

Overreedend, overtuigend, klaar. *Convaincant, clair.*

Een overreedend bewijs. *Une preuve convaincante ou un argument convaincant.*

Overreeding. *z. v.* overtuiging, verzekering. *Conviction, persuasion.*

Ergens eene klaare overreeding van hebben. *Avoir une claire persuasion de quelque chose, en être évidemment convaincu.*

OVERREEKENEN. *zie* overrekenen.

OVERREIKEN. *w. w.* overlangen. *Tendre une chose à quelqu'un afin qu'il la prenne.*

Ik kan u dat boek niet overreiken. *Je ne puis vous tendre ce livre.*

Overreiken. Toereiken. *zie* Toereiken.

OVERREKEND. *d. w.* Van overrekenen.

OVERREKENEN. *w. w.* Herrekenen. *Calculer, compter, supputer encore une fois ou de nouveau, recompter, revoir un compte.*

Toen hij 't nog eens overrekende, bevond hij dat, enz. *En comptant encore une fois, en revoyant le compte, en recomptant la somme, il vit que. &c.*

Overrekening. *z. v.* Herrekening. *Action de recompter, révision de compte, nouveau calcul, nouvelle supputation.*

Bij overrekening bevond men zijne feilen. *En recomptant on reconnut son erreur.*

OVERREKKEN. *zie* Uitrekken.

OVERREND. *d. w.* Van overrennen.

OVERRENNEN. *w. w.* Overrijden, overloopen. *Renverser, passer sur le ventre, fouler aux pieds.*

't Voetvolk wierd door de ruiterije overrend. *L'infanterie fut renversée par la cavalerie, la cavalerie passa sur le ventre à l'infanterie.*

OVERRIEMEN. *w. w. digtk. w.* overroeijen. *Passer à la rame, gagner l'autre bord à la rame.*

Die stroom was te woedend om dien te konnen overriemen. *Ce fleuve était trop ému ou trop rapide pour le passer à la rame.*

OVERRIJDEN. *w. w. Passer à cheval ou en chariot par dessus quelque chose.*

Dat kind is overreeden. *Un cheval ou un chariot a passé sur cet enfant.*

* Van eene vuilniskar overreeden worden, van een veragtelijk mensch smaad lijden. *Souffrir des injures d'une personne de néant, souffrir insulte d'une personne beaucoup au dessous de soi.*

OVERROEIJEN. *w. w.* Met riemen overvaaren. *Passer à la rame.*

Men heeft werk den Rhijn te overroeijen. *On a de la peine à passer le Rhin à la rame.*

OVERROEPEN. *w. w.* Roepen dat het overal verstaan word. *Crier assez fort ou assez haut, pour être entendu de loin.*

Zijne stem is niet sterk genoeg om die rivier te konnen overroepen. *Il n'a pas la voix assez forte pour se faire entendre à l'autre côté de la rivière.*

Iemand overroepen, harder dan een ander roepen. *Crier plus fort ou plus haut qu'un autre.*

Zig overroepen, te hard roepen of schreeuwen. *Crier trop fort, s'égosiller à force de crier.*

Hij overroept zig zelven in 't prekken. *Il s'égosille ou il crie comme un perdu en prêchant.*

OVERROK. *z. m. Surtout.*

Een Priesters overrok. *Soutane.*

Een korte Priesters overrok, welke de Geestelijken draagen, die nog niet geordend zijn. *Soutanelle.*

OVERROMPELD. *d. w.* Van overrompelen.

OVERROMPELEN. *w. w.* overvallen, verrassen. *Surprendre, prendre à l'improviste, emporter d'emblée.*

Eene stad overrompelen. *Prendre une ville par surprise ou d'emblée.*

Hij poogde het leger bij nagt te overrompelen. *Il tâcha de surprendre l'armée de nuit.*

Overrompeling. *z. v.* overvalling, verrassing. *Surprise.*

Eene stad door overrompeling bemagtigen. *Se rendre maître d'une ville par surprise, l'emporter d'emblée.*

OVERRUGGE. *bijw.* Ruggewaarts over. *En arrière.*

Overrugge vallen. *Tomber en arrière.*

OVERSCHAAFD. *d. w.* Van overschaaven.

OVERSCHAAVEN. *w. w. Repasser le rabot.*

Ik wil die plank nog eens overschaaven. *Je veux repasser le rabot encore une fois sur cette planche.*

* Een gedigt overschaaven. *Retoucher un poëme, le corriger, y passer le rabot & la lime, le polir, le limer.*

Overschaaving. *Action de rabotter pour la dernière fois, action de repasser le rabot sur une pièce de bois.*

* Overschaaving. *Action de limer, de polir, de corriger ou de retoucher.*

OVERSCHADUWD. *d. w.* Van overschaduwen.

OVERSCHADUWEN. *w. w.* Met zijne schaduwe bedekken. *Ombrager, couvrir de son ombre.*

Die boom overschaduwt de halve brug. *L'ombre de cet arbre couvre la moitié du pont.*

* God overschaduwt ons met de vleugels van zijne genade. *Dieu nous couvre des ailes de sa grace, Dieu nous protége par sa grace.*

Overschaduwing. *z. v.* Beschaduwing, beveiliging. *Ombrage, ombre, protection.*

OVERSCHAT. *d. w.* Van overschatten.

OVERSCHATTEN. *w. w.* Te hoog schatten, knevelen. *Accabler d'impôts, vexer, faire d'exorbitantes extorsions, rançonner.*

Ik worde jaar op jaar overschat. *On m'accable de plus en plus d'impôts, on augmente toutes les années les impôts dont on me charge, on me pille, on me mange.*

Overschatten. *w. w.* Te duur looven of verkoopen. *Surfaire trop ou vendre trop cher, écorcher les gens.*

Gij moet mij in die koopmanschap niet overschatten. *Vous ne devez pas me surfaire ou me vendre trop cette marchandise.*

Overschatting. *z. v.* Kneveling, afpersing. *Vexation, extorsion.*

OVERSCHEEPEN. *w. w.* Te scheep overvaaren. *Passer en bateau ou dans des vaisseaux, transporter par eau.*

't Krijgsvolk is den Rhijn overgescheept. *Les troupes ont passé le Rhin en bateau.*

Hij, met zijn gantsch Heir in Italiën overgescheept, begon, enz. *Dès qu'il fut arrivé avec toute son armée en Italie, il commença, &c.*

Overscheeping. *z. v.* Overvoering te scheep. *Transport, passage.*

De overscheeping van het goed kost veel. *Le transport des marchandises coute beaucoup.*

OVERSCHEEREN. *w. w.* Nog eens scheeren. *Repasser avec le rasoir.*

OVERSCHENKEL. *zie* Dije.

OVERSCHEUT. *zie* Waterloot.

OVERSCHIETEN. *g. w.* overblijven. *Rester, demeurer de reste.*

Daar schoot niet of weinig over. *Il ne resta rien ou fort peu de chose.*

Daar schiet niets over voor de kinderen. *Il ne reste rien pour les enfans.*

Is 'er niet met al overgeschooten? *N'y a-t-il rien de reste? n'est il rien resté?*

OVERSCHIJNEN. *zie* Beschijnen.

OVERSCHIKKEN. *w. w.* overzenden, toezenden. *Envoyer, faire tenir.*

Ik hebb' hem dat boek door eenen vriend overgeschikt. *Je lui ai envoyé ou fait tenir ce livre par un ami.*

Ik zal u dit geld in wissel overschikken. *Je vous ferai tenir cet argent-ci par lettre de change.*

OVERSCHILDERD. *d. w.* Van overschilderen.

OVERSCHILDEREN. *w. w. Peindre par dessus.*

OVERSCHOON. *bijv. w.* Heel schoon. *Très-beau ou fort beau.*

Dat

Digitized by Google

Dat is eene overſchoone plaats, ſpreuk, enz. *C'eſt un très-beau lieu, une fort belle ſentence, &c.*

OVERSCHOT. *z. g.* overblijfzel. *Reſte, réſidu.*

Verzamel het overſchot der benden. *Aſſemblez ou ralliez le reſte des troupes.*

Hij bewaarde het overſchot heel zuinig. *Il conſerva le reſte fort ſoigneuſement.*

Iſraëls overſchot. *Le réſidu d'Iſraël ou du peuple de Dieu.*

Iemands overſchot, het geraamte of de aſſe van iemand. *Le ſquelette, les cendres, les os de quelqu'un.*

OVERSCHREDEN of overſchreeden. *d. w.* Van overſchrijden. *Enjambé, &c.*

OVERSCHREEDEN. *w. w.* overſchrijden. *zie* overſchrijden.

OVERSCHREEUWD. *d. w.* Van overſchreeuwen.

OVERSCHREEUWEN. *w. w.* Een ander door ſchreeuwen doen zwijgen. *Crier plus fort qu'un autre & l'obliger ainſi de ſe taire, le rabrouer.*

Hij overſchreeuwde alle zijne tegenſtrevers. *Il rabroua, il morgua tous ſes adverſaires.*

Ik zal mij van hem niet laaten overſchreeuwen. *Je ne me tairai pas pour lui, je ne me laiſſerai pas mâtiner, je crierai pour le moins auſſi fort que lui.*

Hij zoekt maar ieder een te overſchreeuwen. *Il cherche ſeulement à faire peur à tout le monde.*

OVERSCHRIJDEN. *w. w.* Met de beenen over heen ſtappen. *Enjamber.*

Men kon dat naauwlijks overſchrijden. *A peine pouvoit-on enjamber cela ou le paſſer d'une enjambée.*

Overſchrijding. *z. v. Enjambement.*

OVERSCHRIJVEN. *w. w.* overbrieven. *Mander, écrire, faire ſavoir par écrit.*

Zij ſchreef alles zinnen Vader over. *Elle manda tout à ſon père, elle lui écrivit tout.*

Mij is die gantſche zaak overgeſchreven. *On en a écrit toute cette affaire, on m'a mandé tout ce qui en eſt.*

Overſchrijven, herſchrijven. *Tranſcrire, copier, récrire, écrire une ſeconde fois.*

Ik moet die kopije nog eens overſchrijven. *Il faut que je récrive cette copie, il faut que je la tranſcrive encore.*

Overſchrijving. *z. v.* Herſchrijving. *Copie, action de récrire, de tranſcrire ou de copier.*

OVERSCHUDDEN. *zie* overſtorten.

OVERSCHUIMEN. *g. w.* overloopen. *Sortir ou paſſer en écumant, regorger en bouillonnant, s'enfuir.*

OVERSCHUUREN. *w. w.* Herſchuuren. *Ecurer une ſeconde fois.*

Al dat tin moet nog overgeſchuurd worden. *Il faut écurer de nouveau toute cette vaiſſelle d'étain.*

OVERSLAAN. *g. w.* overweegen. *Pencher.*

De ſchaal ſlaat aan dien kant over. *La balance penche de ce côté là.*

* Hij ſcheen naar Janſenius gevoelen over te ſlaan. *Il ſembloit avoir du penchant pour le Janſéniſme, il paroiſſoit prendre goût aux opinions de Janſénius.*

Overſlaan, voorbijſlaan, nalaaten. *Paſſer, ſauter, oublier, omettre, manquer.*

Hij ſloeg eene heele zijde over in 't leezen. *Il ſauta toute une page en liſant.*

Hij ſlaat niet eenen dag over. *Il ne paſſe pas un jour, il ne laiſſe pas paſſer un jour, il ne manque pas un jour.*

Een getal in het tellen overſlaan. *Oublier un nombre en comptant.*

Overſlaan, overleggen, een overſlag maaken. *Calculer, examiner, conſidérer.*

Ik zal eens overſlaan wat het mij koſten zal. *J'examinerai combien cela me coutera.*

* Overſlaan, overzetten, beſmodden. *Maculer.*

Dat boek is in 't kloppen heel overgeſlaagen. *On a tout-à-fait maculé ce livre en le battant ou à force de le battre.*

Overſlaan. *g. w.* overvallen. *Se renverſer, tomber d'un côté ou ſur un côté.*

't Schip ſloeg aan dien kant over. *Le vaiſſeau ſe renverſa de ce côté-là.*

Overſlaaning. *zie* Uitlating.

Overſlag. *z. m.* omſlag. *zie* omſlag.

Overſlag. Uitſlag in 't weegen. *zie* Uitſlag.

Overſlag, overleg, overrekening. *Calcul, ſupputation.*

Eenen overſlag van onkoſten maaken. *Faire un calcul des frais ou dépens, ſupputer à quoi ira la dépenſe.*

Hij heeft geen goeden overſlag gemaakt. *Il n'a pas fait un fort juſte calcul, il s'eſt trompé dans ſon calcul, il y a du mécompte en ſon calcul.*

Overſlag, beraad, overleg. *Délibération, conſultation, examen, projet.*

Overſlaning. *z.* Uitlating.

OVERSLEEPEN. *w. w. Trainer par deſſus.*

OVERSLINGEREN. *g. w.* Schielijk overvallen. *Se renverſer ſubitement, tomber ſur le côté, parlant des vaiſſeaux.*

't Schip ſlingerde heel over eene zijde. *Le vaiſſeau ſe renverſa ou tomba tout ſur un côté.*

OVERSMEERD of overgeſmeerd. *d. w.* Van overſmeeren.

OVERSMEEREN. *w. w.* overſtrijken. *Enduire.*

Dat moet nog eens met teer overgeſmeerd worden. *Il faut que cela ſoit goudronné une ſeconde fois.*

OVERSMIJTEN. *w. w. Jetter de l'autre côté.*

Ik kan dien ſtroom niet overſmijten. *Je ne ſaurois jetter de l'autre côté de ce fleuve.*

De wind ſmeet het zeil over. *Le vent jetta la voile de l'autre côté.*

OVERSNOOD. *bijv. w.* Heel ſnood, heel arg. *Très-malin, un garnement, un ſcélérat.*

Een overſnoode jongen. *Un petit garnement, un petit ſcélérat, une maligne bête.*

OVERSNOOVEN. *zie* overſnoven.

‡ OVERSNORKEN. *w. w.* overſnuiven. *Morguer, braver, ſe moquer inſolemment.*

‡ Hij overſnorkte 't gantſche gezelſchap. *Il morgua, il brava toute la compagnie.*

OVERSNORKT. *d. w.* Van overſnorken.

OVERSNOVEN. *d. w.* Van overſnuiven.

OVERSNUIVEN. *w. w.* overſnorken. *Morguer, braver, vouloir l'emporter ſur quelqu'un.*

Ik zal mij van hem niet laaten overſnuiven. *Il ne me bravera pas, il ne l'emportera pas ſur moi, je ne m'en laiſſerai pas mâtiner.*

OVERSPEELER, overſpeelder. *z. m.* Egtbreeker. *Adultère, homme adultère, homme qui viole la foi conjugale.*

Overſpeelig. *bijv. w.* Die overſpel bedrijft. *Adultère.*

Eene overſpeelige hoer. *Une putain adultère.*

* Het boos en overſpeelig geſlagte verzoekt een teken, enz. *La race adultère & perverſe demande un ſigne, &c.*

OVERSPEELSTER. *z. v.* Egtbreekſter. *Femme adultère, une adultère.*

Overſpel. *z. g.* Egtbreuk. *Adultère, le crime d'adultère.*

Hij wierd op overſpel bevonden. *Il fut ſurpris en adultère.*

Overſpel plagt met den dood geſtraft te worden. *On avoit accoutumé de punir l'adultère de mort, le crime d'adultère étoit autrefois puni de mort.*

Afgoderije is een geeſtelijk overſpel. *L'idolâtrie eſt un adultère ſpirituel.*

Overſpel bedrijven of pleegen. *Commettre adultère.*

OVERSPREID. *d. w.* Van overſpreiden.

OVERSPREIDEN. *w. w.* overſtrooijen. *Etendre par deſſus.*

OVERSPRENGD. *d. w.* Van overſprengen.

Overſprengen. *zie* Beſprengen.

OVERSPRINGEN. *w. w. Sauter par deſſus, ſauter de l'autre côté, franchir.*

Eene ſloot van 16 voeten overſpringen. *Franchir un foſſé de 16 pieds.*

Over een hek ſpringen. *Sauter par deſſus une barrière.*

* Alle paalen van eerbaarheid overſpringen. *Excéder ou franchir les bornes de la pudeur, de la modeſtie ou de l'honnêteté.*

Overſpringen. *w. w.* overſlaan. *Oublier, paſſer, ſauter.*

Hij ſprong in 't lezen verſcheidene regels over. *Il ſauta pluſieurs lignes en liſant.*

OVERSTAAG. *bijw. Zeewoord. En revirant: terme de marine.*

Overſtaag ſmijten, ſchielijk wenden en tegen den wind inkrimpen. *Revirer, revirer un vaiſſeau: terme de marine.*

* Iemand overſtaag werpen, iemand den voet ligten. *Donner le croc en jambe à quelqu'un.*

* Iemand overſtaag ſmijten, iemand ontſtellen of eene ontſteltenis aanjaagen. *Déconcerter ou troubler quelqu'un.*

OVERSTAAN. *g. w.* Blijven ſtaan. *Reſter.*

Dat genatte papier kan geen twee nagten, zonder te bederven, overſtaan. *Ce papier mouillé ne ſauroit reſter deux nuits, ſans ſe gâter.*

Ten overſtaan, in 't bijwezen. *En préſence.*

Ten overſtaan van twee getuigen. *En préſence de deux témoins.*

Overſtaan, bij ſtaan, bij wezen. *Etre préſent, aſſiſter à quelque choſe.*

Over een kind ſtaan, Peter of Meter van een kind zijn. *Préſenter un enfant au Baptême, tenir un Enfant ſur les fonts de Baptême.*

OVERSTAPPEN. *w. w.* overtreeden. *Paſſer d'un pas.*

Men kan die ſloot wel overſtappen. *On peut bien paſſer ce foſſé d'un pas.*

* Overſtappen. *w. w.* lets gerings voorbij gaan of zig niet aantrekken. *Excuſer une légère faute, ne s'arrêter pas à peu de choſe, paſſer par deſſus.*

Ik kan alle die dingen ligtelijk overſtappen. *Je puis pardonner tout cela, ce ne ſont pas des choſes à m'arrêter, je n'y regarde pas de ſi près.*

Hij kan niet een ſtroo overſtappen, over 't minſte ding is hij geraakt. *Il ne paſſeroit pas la moindre choſe, il s'abeurte à des vetilles, il trouve à redire à tout.*

Ik zal dat ſlegts overſtappen of dat laaten doorgaan. *Je ne m'abeurterai pas à ſi peu de choſe, je paſſerai par là-deſſus.*

OVERSTAPT. *d. w.* Van overſtappen.

OVERSTE. *z. m.* Kolonel. *Colonel.*

Overſte van een regiment. *Colonel d'un régiment.*

Overſte-Luitenant. *Lieutenant Colonel.*

Overſte. Hoofd. Opperſte. *Chef. Commandant. Général.*

Overſte van het geheele leger. *Général de toute l'armée.*

Digitized by Google

Hij is tot Overſte van de ruiterije aangeſteld. *Il a été fait Général de la cavalerie.*
De boeren klaagden aan den Overſte. *Les payſans ſe plaignirent au Général, lui portérent leurs plaintes.*
Overſte van eene Monniksorden. *Chef ou Général d'un Ordre de Moines.*
Overſte van een kloofter. *Supérieur d'un couvent.*
Overſte der Prieſteren, Opperprieſter. *Pontife, Pape, Patriarche, Souverain-Sacrificateur ſous l'ancien Teſtament.*
Krijgsoverſte, Scheepsoverſte, Veldoverſte, Zeeoverſte, enz. *zie onder* Krijg, enz.

OVERSTEEKEN. *g. w.* Uitſteeken. *Pencher, incliner en devant.*
Die muur ſteekt wel eene handbreed over. *Cette muraille penche près de la largeur d'une main.*
Overſteeken, overvaaren. *Paſſer en bateau.*
Hij ſtak met de ſloep over naar de andere zijde. *Il paſſa de l'autre côté avec la chaloupe.*

OVERSTEEKZEL. *z. g.* Uitſtek, uitſteekzel. *Rebord, coin, quelque choſe qui avance & borne la vue.*
Dat overſteekzel belet het gezigt. *Ce rebord, ce coin ou cette corniche empêche la vue.*
Overſtek. *zie* overſteekzel.

OVERSTELLEN. *w. w.* Iemand ergens overſtellen. *Etablir quelqu'un ſur une choſe, lui en donner la direction ou le gouvernement.*

OVERSTELPEN. *zie* overſtulpen.

OVERSTELPT. *d. w.* van overſtelpen.

OVERSTEMD. *d. w.* van overſtemmen.

OVERSTEMMEN. *w. w.* Bij ſtemmen overhaalen. *L'emporter par la pluralité des voix.*
Ik wierd daar in overſtemd. *Les ſuffrages furent contre moi, la pluralité des voix ne fut pas de mon côté, on l'emporta ſur moi à la pluralité des voix.*
Overſtemming. *z. v.* Meerderheid van ſtemmen. *Pluralité des voix.*
Daar heeft geen overſtemming plaats in. *La pluralité des voix n'y a point de lieu, la pluralité des ſuffrages n'en décide pas.*
Iets bij overſtemming doordringen. *Emporter quelque choſe à la pluralité des voix.*

OVERSTIEREN. *zie* overzenden.

* OVERSTIJGEN. *w. w.* Te boven gaan. *Surpaſſer, exéder.*
* Dat overſtijgt mijn verſtand, mijn begrip. *Cela ſurpaſſe mon eſprit, cela me paſſe.*

OVERSTOLPEN. *zie* overſtulpen.

OVERSTOLPT. *d. w.* van overſtolpen.

OVERSTORT. *d. w.* van overſtorten.

OVERSTORTEN. *w. w.* Al ſtortende overdekken. *Couvrir à force de répandre deſſus.*
Hij heeft zoo veel koorn geſtort op de maat dat zij 'er geheel van overſtort is. *Il a répandu tant de bled ſur la meſure qu'elle en eſt toute couverte.*
* Met den H. Geeſt overſtort zijn. *Etre rempli du St. Eſprit.*
* Dat moet hem gantſchelijk met ſchaamte overſtorten. *Cela le doit couvrir entiérement de confuſion ou de honte.*

OVERSTREDEN of overſtreeden. *d. w.* van overſtrijden.

OVERSTREEKEN of overſtreken. *d. w.* van overſtrijken.

OVERSTRIJDEN. *w. w.* opdringen, aanſtrijden. *L'emporter à force de conteſter ou de s'opiniâtrer.*
Hij zogt hem met kragt te overſtrijden, dat, enz. *Il voulut lui conteſter, que, &c. il s'opiniâtra à vouloir l'emporter ſur lui, il vouloit à toute force qu'il crût, que, &c.*

OVERSTRIJKEN. *w. w.* overſmeeren. *Enduire, couvrir.*
Iets met kalk overſtrijken. *Enduire quelque choſe de chaux ou de mortier, recrépir, enduire de-nouveau, frotter.*
Eenen muur weêr overſtrijken. *Recrépir un mur.*
Overſtrijken. *Repaſſer avec un fer.*
Al dat linnen is overſtreeken. *On a repaſſé de-nouveau tout ce linge.*

OVERSTROOMD. *d. w.* Van overſtroomen.

OVERSTROOMEN. *w. w.* overloopen. *Inonder, ſe déborder.*

OVERSTULPEN. *w. w.* overſtolpen. *Couvrir.*
Iets met eene mande overſtulpen. *Couvrir quelque choſe avec une manne ou un panier.*
Overſtulpen. Bezwaaren, overvallen. *Accabler, embarraſſer.*
* Overſtulping. *z. v.* overvalling, overſtrooming. *Accablement, action d'accabler.*
* Door eene overſtulping van zoo veele ongevallen, verloor hij, enz. *Abbattu ou accablé de tant d'embarras, de tant de diſgraces, il perdit, &c.*

OVERSTULPT. *d. w.* Van overſtulpen.
* Met veele quaalen overſtulpt worden. *Etre accablé de maux.*

OVERSTUUREN. *zie* overzenden.

OVERTAL. *z. g.* Dat boven 't getal is. *Ce qui eſt ſurnuméraire, ce qui reſte par deſſus, ſurplus, reſte, ſurabondance.*
Dat is overtal van dien hoop. *C'eſt le ſurplus de ce tas, de ce monceau, de cette pile.*
Een overtal van bewijzen. *Une ſurabondance de preuves.*
Overtallig. *bijv. w.* overtollig, te veel. *Surnuméraire, ſurabondant.*
Overtalligheid. *bijv. Surabondamment.*

OVERTEEKENEN. *w. w.* overſchrijven. *Tranſporter.*
Iets uit een oud in een nieuw ſchuldboek overteekenen. *Tranſporter un compte d'un vieux dans un nouveau livre.*
Teeken dat op mijne rekening over. *Tranſportez cela ſur mon compte, chargez-en mon compte, mettez-le ſur mon compte.*
Overteekening. *z. v.* overſchrijving. *Tranſport.*

OVERTELLEN. *w. w.* Hertellen. *Recompter.*
Ik moet dat geld nog eens overtellen. *Il faut que je compte encore une fois cet argent.*
Zijn volk eens overtellen. *Recompter ſon monde, ſes gens, ſes troupes, en faire la revue.*
Overtellen, aan eenen anderen tellen. *Compter à un autre, remettre entre les mains d'un autre.*
De Gadermeeſters tellen de ſchattingen aan 's Lands Ontvanger over. *Les Collecteurs remettent l'argent des impoſitions entre les mains du Receveur-Général.*
Overtelling. *z. v. Action de recompter ou de remettre entre les mains.*

OVERTOGEN. *bijv.* Betrokken. *Couvert, chargé, nébuleux.*
Eene overtogene lugt. *Un air couvert, un temps chargé.*
Overtogen, overtrokken. Als, een overtogen boek. *Un livre couvert d'une double reliure ou d'une reliure à côtes.*
Dat is met goud overtogen. *Cela eſt couvert d'or.*

OVERTOGT. *z. m.* overgang. *Trajet, paſſage.*
Hij verloor veel volks op dien overtogt. *Il perdit bien du monde dans ce trajet, ce paſſage lui couta bien des gens.*

OVERTOLLIG. *bijv. w.* Te veel, onmaatig. *Superflu, inutile, qui eſt de trop.*
Daar waren overtollige geregten. *Il y avoit des mets ſuperflus.*
Overtollig. *Surérogatoire, de ſurérogation.*
Overtollige werken. *Oeuvres de ſurérogation.*
Daar zijn overtollige blijken van die zaak. *Il y a des marques ſurabondantes de cette affaire.*
Overtolligheid. *z. v.* onmaatigheid, overvloedigheid. *Superfluité, ſurabondance.*
De overtolligheid van bloed is niet gezond. *La trop grande abondance de ſang n'eſt pas ſaine.*
Overtolligheid. *bijv.* overvloedigheid. *Plus que de beſoin, ſurabondamment, trop abondamment.*
Hij wees overtolligheid aan, dat, enz. *Il fit voir par plus de preuves qu'il n'en falloit, que, &c.*

OVERTOOM. *z. m.* Plaats daar men de ſchepen over eenen dam haalt. *Endroit élevé ou chauſſée par deſſus laquelle on tire les bateaux à force de bras & par le moyen d'une grande roue pour les paſſer dans une autre eau, pont à rouleaux.*

OVERTOOMD. *d. w.* Van overtoomen.

OVERTOOMEN. *w. w.* overhaalen, overtrekken. *Paſſer un bateau d'une eau dans l'autre ſur un pont à rouleaux.*
Wij waren lang met overtoomen bezig. *Nous fumes longtemps à paſſer de l'autre côté.*

OVERTREEDEN. *w. w.* overgaan, overheen treeden. *Paſſer par deſſus, paſſer d'un pas.*
Men kan ligtelijk dien greppel overtreeden. *On peut facilement paſſer ce petit foſſé-là.*
* Overtreeden, verbreeken, ſchenden. *Violer, enfreindre, tranſgreſſer, offenſer.*
De wetten overtreeden. *Violer ou tranſgreſſer les loix.*
Zijn woord of zijne belofte overtreeden. *Violer ſa parole ou ſa promeſſe.*
* Overtreeden. *g. w.* Zondigen. *Pécher.*
Hij heeft zwaarlijk tegen den Heere overtreeden of overgetreeden. *Il a très griévement péché contre Dieu, il a commis un crime énorme.*
Overtreeden. *d. w.* Van overtreeden.

* OVERTREEDER. *z. m.* Misdadiger, ſchender. *Tranſgreſſeur, violateur, infracteur.*
De overtreeders der wet wierden zwaarlijk geſtraft. *Les tranſgreſſeurs de la loi furent punis ſévérement.*
* Overtreeding. *z. v.* Schending, verbreeking. *Violement, tranſgreſſion, infraction.*
De overtreeding dier wet is een ſchrikkelijk beſtaan. *Le violement ou l'infraction de cette loi eſt un attentat énorme.*

OVERTREFFELIJK. *bijv. w.* Heerlijk, uitſteekend. *Excellent, admirable.*
Eene overtreffelijke ſpreuk. *Une excellente ſentence.*
Overtreffelijke gaven. *D'excellens dons ou talens, de merveilleuſes ou d'admirables qualités.*
Overtreffelijkheid. *z. v.* Uitſteekendheid, uitmuntendheid. *Excellence.*
De overtreffelijkheid van zijne reden-

Digitized by Google

voeringe bekoorde alle zijne toehoorders. *L'excellence de ſon diſcours charma tous ſes auditeurs.*

OVERTREFFEN. *w. w.* Te boven gaan. *Surpaſſer, exceller.*

Zij overtrofhaare moeder in ſchoonheid. *Elle ſurpaſſoit ſa mère en beauté.*

Hij overtreft verre zijnen meeſter. *Il ſurpaſſe ſon maître de bien loin.*

Niemand overtrof den Koning in klockmoedigheid. *Perſonne ne ſurpaſſa le Roi en valeur, en courage ou en bravure.*

Door naiever iemand zoeken te overtreffen. *Chercher par émulation à ſurpaſſer quelqu'un, avoir envie d'exceller par deſſus lui.*

OVERTREK. *zie* overtrekzel.

OVERTREKKEN. *w. w.* overgaan. *Paſſer.*

Het leger trok de rivier over. *L'armée paſſa la rivière.*

Hij moeſt met zijne gantſche magt de brug overtrekken. *Il falut qu'il paſsât le pont avec toutes ſes troupes.*

Overtrekken, overhaalen, aan de andere zijde trekken. *Tirer d'un bord ou d'un côté à l'autre, paſſer.*

Trek de ſchouw over met het volk. *Tirez le bac ou faites paſſer le bac & le monde qu'il y a, de l'autre côté.*

Overtrekken, bedekken, bekleeden. *Couvrir, garnir.*

Iets met goud overtrekken. *Couvrir ou garnir d'or quelque choſe.*

Een boek overtrekken. *Couvrir un livre, le relier.*

Eene voering met eene nieuwe buitenſtof overtrekken. *Couvrir une doublure d'une étoffe neuve.*

Overtrekſel. *z. g.* Ongevoerde bovenrok. *Fourreau.*

Een overtrekſel tot verſchooning van zijn kleed aan hebben. *Avoir un fourreau pour conſerver ſon habit.*

Een overtrekſel van een bedde. *Le ſac d'un lit.*

OVERTROFFEN. *d. w.* Van overtreffen. *Excellé, ſurpaſſé.*

OVERTROKKEN. *d. w.* Van overtrekken.

Overtogen, betrokken. *Couvert, garni,*

Een overtrokken boek. *zie* overtogen.

De lugt is met wolken overtrokken. *Le temps eſt couvert, il eſt chargé de nuages.*

OVERTUIGD. *d. w.* Van overtigen.

OVERTUIGEN. *w. w.* overreeden, overwinnen. *Convaincre, obliger de ſe rendre, d'avouer ou de croire, perſuader.*

Iemand van de waarheid overtuigen. *Convaincre ou perſuader quelqu'un de la vérité.*

Iemand van eene misdaad overtuigen. *Convaincre quelqu'un de crime, lui faire avouer ſon crime.*

Overtuigend, overreedend, kragtig. *Convainquant, perſuaſif.*

De overtuigende kragt der waarheid. *La force convainquante de la vérité.*

Eene overtuigende kennis hebben. *Avoir une perſuaſion convainquante.*

Overtuiging. *z. v.* overreeding. *Conviction, perſuaſion.*

Dit diende grootelijks tot zijne overtuiging. *Cela contribua beaucoup à ſa conviction.*

Geen overtuiging van de waarheid in 't harte hebben. *N'avoir pas de perſuaſion de la vérité dans ſon cœur, n'être pas intérieurement convaincu ou perſuadé de la vérité.*

OVERVAAREN. *g. w.* Aan de andere zijde vaaren. *Paſſer de l'autre côté en bateau, faire le trajet.*

Hij voer even voor hem over. *Il paſſa la rivière un moment avant lui.*

Ik vrees dat wij daar niet wel overvaaren zullen. *Je crains que nous ne nous en trouvions mal ou que nous n'ayons ſujet de nous en repentir.*

Overvaart. *z. v.* Het overvaaren. *Trajet, paſſage.*

Hij bleef in den overvaart van den ſtroom. *Il demeura au trajet de la rivière ou du fleuve, il périt au paſſage ou en paſſant le fleuve.*

OVERVAL. *z. m.* Schielijke ziekte. *Indiſpoſition ſubite ou inopinée, foibleſſe ſubite.*

Hij heeft eenen zwaaren overval gekreegen. *Il a été attaqué d'une ſubite indiſpoſition.*

Overval, onverwagte aanval. *Attaque inopinée, ſurpriſe.*

Wij hebben geen overval van wegen den vijand te vreezen. *Nous n'avons aucune ſurpriſe à craindre de la part des ennemis.*

OVERVALLEN. *w. w.* overrompelen, verraſſen. *Surprendre, attaquer, inopinément, accueillir.*

Den vijand bij nagt overvallen. *Surprendre l'ennemi de nuit.*

Iemand onvoorziens overvallen. *Attaquer quelqu'un inopinément ou à l'improviſte.*

De avond overviel ons. *Le ſoir ou la nuit nous ſurprit.*

De ſlaap overviel hem. *Le ſommeil le ſurprit.*

Overvallen. *g. w.* omvallen. *Tomber de quelque côté, ſe renverſer.*

De boom zal aan die zijde overvallen. *L'arbre tombera de ce côté-là.*

*Overvallen, overloopen, overgaan. *Paſſer d'un autre côté.*

Tot den vijand overvallen. *Aller ou paſſer du côté des ennemis, ſe ranger de leur parti.*

Overvallen. *d. w.* Van overvallen.

Wij wierden van een zwaar onweer overvallen. *Nous fûmes accueillis d'un terrible orage.*

Van zijne ſchuldeiſcheren overvallen worden. *Etre accablé ou talonné de ſes créanciers.*

Overvalling. *z. v.* overrompeling, verraſſing. *Surpriſe, emblée.*

Eene ſtad door overvalling inneemen. *Prendre un ville par ſurpriſe ou d'emblée.*

OVERVAREN. *zie* overvaaren.

OVERVERFD of oververwd. *d. w.* Van oververwen.

OVERVERWEN. *w. w.* Nog eens verwen. *Repeindre, retoucher.*

Die zolder moet nog eens oververfd of overgeverfd worden. *Il faut repeindre ce plafond, il faut le retoucher.*

Dat beſchot is tweemaal oververfd of overgeverfd. *On a repeint deux fois cette cloiſon.*

OVERVET. *bijw. w.* Meer dan vet genoeg. *Plus qu'aſſez gras.*

Die os is overvet. *Ce bœuf n'eſt que trop gras.*

OVERVLIEGEN. *w. w.* Over heen vliegen. *Paſſer en volant.*

Die meeuwen quamen de Zuiderzee overvliegen. *Ces mouettes, ces poules d'eau paſſèrent la Zuiderzee.*

*Overvliegen, overſpringen. *Paſſer en ſautant.*

*Hij, den Schout ziende, vloog de deur over. *Voyant le Lieutenant-Criminel, il ſauta par deſſus la porte.*

Overvliegers. *z. m.* Zwaarſte ſchrijfpennen. *Les plus groſſes plumes à écrire, les plus gros tuyaux.*

Dat zijn ſchoone overvliegers. *Voilà de beaux tuyaux.*

*OVERVLIEGER. *z. m.* Een uitſteekend man in eenige kunſt. *Qui eſt très-habile ou qui excelle en quelque choſe, paſſé-maître.*

Hij doed zijne dingen wel, dog hij is geen overvlieger. *Il fait fort bien ce qu'il fait, mais il y en a d'auſſi habiles que lui.*

Ergens een overvlieger in zijn, zeer geoeffend of bedreven zijn. *Exceller en quelque choſe, être conſommé dans quelque ſcience, y être maître achevé.*

OVERVLIETEN. *w. w.* Zagt overvloeijen of overſtroomen. *Couler ou rouler ſes ondes ſur quelque endroit, inonder, couvrir d'eau.*

Dat water vliet over beide de oeveren. *Cette eau roule ſes ondes ſur les deux bords, elle ſe déborde des deux côtés.*

Overvlieting. *z. v.* overvloeijing. *Débordement lent.*

Door de overvlieting der beeke word dat land bevogtigd. *Ce pays eſt humecté ou baigné par le débordement du ruiſſeau.*

OVERVLOED. *z. m.* overvloedigheid. *Abondance.*

Daar is overvloed van voorraad in de ſtad. *Il y a des proviſions en abondance dans la ville, la ville eſt abondamment munie de tout.*

Alles in overvloed hebben. *Avoir tout en abondance.*

Niemand leeft van den overvloed. *Ce n'eſt pas l'abondance qui fait vivre, il ſuffit d'avoir le néceſſaire.*

Ten overvloede. *bijw.* Tot overmaat. *Outre cela, par ſurabondance, ſurabondamment.*

Ik zal 'er ten overvloede bij doen, dat, enz. *J'y ajoûterai outre cela, que, &c.*

OVERVLOEDEN. *zie* overvloeijen.

Overvloedig. *bijw. w.* In overvloed. *Qui abonde, abondant, en abondance.*

Daar zijn overvloedige getuigen tegen hem. *Il y a des témoins de reſte, il y a ſuffiſamment de témoins qui dépoſent contre lui.*

Daar zijn overvloedige vrugten gewaſſen. *Il eſt cru des fruits en abondance.*

Overvloedig in woorden zijn, zeer veel praats hebben. *Abonder ou être abondant en paroles.*

Overvloedige bewijsredenen om eene zaak te beveſtigen. *Abondance de preuves pour confirmer une choſe.*

Overvloedigheid. *z. v.* overvloed. *Abondance.*

Daar is overvloedigheid van alles. *Il y a abondance de tout.*

Overvloedigliik. *bijw.* In overvloed. *Abondamment, ſuffiſamment, en abondance, de reſte.*

Hij ſprak overvloedigliik van die dingen. *Il parla amplement de ces choſes.*

Iets overvloedigliik bewijzen. *Prouver ſuffiſamment quelque choſe.*

OVERVLOEIJEN. *g. w.* overſtroomen. *Se déborder.*

De Nijl vloeit alle jaaren over in Egipten. *Le Nil ſe déborde tous les ans en Egypte.*

Overvloeijing. *z. v.* overſtrooming. *Débordement, inondation.*

De overvloeijing des Nijls. *Le débordement du Nil.*

OVERVOEREN. *w. w.* overbrengen. *Tranſporter, voiturer, mener, charier, conduire, paſſer.*

Dat

Digitized by Google

Dat goed koſt veel van overvoeren. *Ces marchandiſes coutent beaucoup a tranſporter, à charier ou à voiturer.*

Die Kapitein of Schipper zal mij naar Engeland overvoeren. *Ce Capitaine doit me paſſer en Angleterre.*

Iets met eene ſchuit overvoeren. *Tranſporter quelque choſe en bateau.*

Iets ergens overvoeren. *Voiturer ou mener quelque choſe quelque part.*

Zij voerden dat met gelei over 's vijands bodem. *Ils conduiſirent cela avec convoi en avec eſcorte au travers du pays ennemi.*

Overvoering. z. v. *Paſſage, transport, action de tranſporter ou de paſſer.*

Vijftien guldens voor de overvoeringe van eenig goed betaalen. *Payer quinze francs pour le port de quelques denrées, de quelques marchandiſes, &c.*

OVERWAAG. *zie* Overwigt.

OVERWAAIJEN. g. w. Door den wind overgedreven worden. *Etre emporté ou chaſſé par le vent.*

De regen zal wel overwaaijen. *Le vent emportera bien la pluye.*

Die ſtank, die rook, enz. waait hier over. *Cette mauvaiſe odeur, cette fumée, &c. eſt apportée ici par le vent, le vent apporte ici cette puanteur, cette fumée, &c.*

* Overwaaijen, overgaan. *Se diſſiper, s'évanouir, paſſer.*

Die onluſten zullen wel overwaaijen. *Ces différends ſe diſſiperont ou s'évanouïront.*

OVERWANDELD. d. w. Van overwandelen.

OVERWANDELEN. w. w. overgaan. *Paſſer, ſe promener.*

De brug heen en weer overwandelen. *Se promener ſur le pont, aller & revenir ſur le pont.*

OVERWASSCHEN. w. w. Herwaſſchen. *Relaver, laver encore une fois.*

Het linnen moet overgewaſſchen worden. *Il faut relaver le linge, il le faut laver encore une fois ou une ſeconde fois.*

OVERWASSEN. g. w. overgroeijen. *Croître par deſſus.*

De baſt is daar weder overgewaſſen. *L'écorce eſt recrue par là-deſſus.*

Het vleeſch zal daar heel overwaſſen. *La chair recroîtra là-deſſus.*

OVERWATEREN. *zie* overvloeijen.

OVERWEEGEN. g. w. Te veel weegen. *Peſer trop, paſſer, excéder le poids réglé, emporter plus que le poids.*

Die boter weegt vier ponden over. *Ce beurre peſe trop de quatre livres ou emporte ſon poids de quatre livres.*

* Die boosheid weegt over. *Cette malice va trop loin.*

* Dat weegt over. *C'en eſt trop, cela va trop loin, cela n'eſt pas ſupportable.*

* Overweegen. w. w. overdenken, overleggen. *Examiner, conſidérer, méditer, réfléchir, peſer.*

Ik zal die zaak eens rijpelijk overweegen. *J'examinerai mûrement cette affaire, je la péſerai avec circonſpection, avec exactitude.*

* Overweegen. Meer gelden. *Prévaloir, valoir, davantage.*

* Die redenen zullen bij hem overweegen. *Ces raiſons prévaudront auprès de lui.*

Overweeging. z. v. overleg, beraad. *Délibération, examen, méditation.*

Na eene rijpe overweeging, vond hij, dat, enz. *Après une mûre délibération, il trouva ou il remarqua, que, &c.*

Overwegen. *zie* overweegen.

OVERWELDIGD. d. w. Van overweldigen.

OVERWELDIGEN. w. w. Met geld vermeeſteren. *Emporter, réduire ou prendre par la force.*

De Koning overweldigde de ſtad. *Le Roi prit, conquit ou réduiſit la ville par la force.*

Iemand in zijn huis overweldigen. *Forcer quelqu'un dans ſa maiſon.*

Overweldiging. z. v. Bemagtiging, vermeeſtering. *Priſe, réduction.*

Door de overweldiging der buitenwerken, ontzonk den belegerden den moed. *La priſe de tous les dehors fit perdre le courage aux aſſiégés.*

OVERWELFD. d. w. Van overwelven. *Voûté.*

Dat zijn altemaal overwelfde kelders. *Ce ſont toutes des caves voutées.*

OVERWELVEN. w. w. overwulven. *Couvrir d'une ſeule voûte.*

De gantſche Kerk is overwelfd. *Toute l'Egliſe eſt voûtée ou elle n'eſt que d'une voûte.*

Overwelfzel. z. g. overwulfzel, gewelf. *Voûte.*

OVERWERKEN. w. w. Boven 't gezette werken. *Faire plus que ſa tâche, travailler au-delà de ſa tâche.*

Alle dagen een uur overwerken. *Travailler tous les jours une heure après ſa tâche faite.*

Overwerken. z. g. meerv. overbodige werken. *Oeuvres de ſurérogation.*

OVERWERPEN. w. w. overſmijten. *Jetter à la renverſe, renverſer.*

Iemand voor of agter overwerpen. *Jetter quelqu'un à la renverſe.*

OVERWIGT. z. g. overzwaarte. *Surplus, plus que le poids, ſurabondance.*

Niets van 't overwigt betaalen. *Ne payer rien du ſurplus ou de ce qu'il y a au-deſſus du poids.*

Overwigtig. bijv. w. overzwaar. *Plus peſant, qui peſe plus, trébuchant.*

Die dukaaten zijn overwigtig. *Ces ducats emportent le poids, ils ſont trebuchans.*

Die boter is wel vier ponden overwigtig. *Ce beurre ou ce tonneau de beurre péſe quatre livres plus qu'il ne doit.*

* Overwigtig. Gewigtig, van belang, daar veel aangelegen is. Als, overwigtige zaaken. *Affaires importantes ou de grande importance.*

Overwigtigheid. z. v. overgroote zwaarte. *Peſanteur excédante, trop grande peſanteur, poids excédant.*

Dat word door de overwigtigheid van het lood neergetrokken. *Cela s'affaiſſe, s'abbaiſſe ou eſt tiré en bas par la grande peſanteur du plomb.*

* Overwigtigheid. Groot belang. *Grande importance.*

OVERWINNAAR. z. m. Veroveraar, bedwinger. *Conquérant, vainqueur.*

Hij wierd als een zeeghaftig overwinnaar gekroond. *Il fut couronné comme un Conquérant victorieux.*

Cæſar, een overwinnaar van zoo veele volken. *Céſar, vainqueur de tant de peuples.*

Overwinnelijk. bijv. w. Die overwonnen kan worden. *Qui peut être vaincu ou conquis, qui peut être pris ou réduit, vincible.*

Het bleek dat hij ook overwinnelijk was. *Il parut qu'il n'étoit pas invincible ou qu'il pouvoit être vaincu.*

OVERWINNEN. w. w. Vermeeſteren, te onder brengen. *Conquérir, prendre, vaincre, reduire, dompter.*

Hij overwon veele Koningrijken. *Il conquit pluſieurs Royaumes, il reduiſit bien des Royaumes ſous ſon obéiſſance.*

Die ſtad is niet te overwinnen. *Cette ville eſt imprenable.*

Zijne togten of driften overwinnen. *Vaincre ou ſurmonter ſes paſſions.*

Overwinnen, boven zijne verteering winnen. *Gagner au-delà de ſa dépenſe.*

Die meid wind alle jaar geld over. *Cette ſervante épargne de l'argent tous les ans.*

* Kinderen overwinnen. *Avoir des enfans enſemble, parlant de gens mariés.*

Overwinning. z. z. Zege. *Victoire, triomphe.*

Met overwinninge ter ſtad inkeeren. *Rentrer victorieux ou triomphant dans la ville.*

Eene groote overwinning op den vijand behaalen. *Remporter une grande victoire ſur l'ennemi.*

Overwinning, overwonnene ſtad of overwonnen land. *Conquête.*

Het zal den overwinnaar zwaar vallen, zijne overwinningen te bewaaren. *Le Vainqueur aura de la peine à conſerver ſes conquêtes.*

Overwinſt. z. v. Winſt die men over houd. *Ce qu'on épargne de ſa dépenſe.*

Hij heeft jaarlijks eene goede overwinſt. *Il épargne une bonne ſomme tous les ans.*

* Overwinſt. Geboren kind. *Enfant né à des gens mariés.*

OVERWINTERD. d. w. Van overwinteren.

OVERWINTEREN. g. w. Des winters overblijven. *Hiverner, demeurer l'hiver.*

In Groenland overwinteren. *Hiverner en Groenlande.*

Overwintering. z. v. Verblijf des winters. *Action d'hiverner, hivernement.*

De overwintering in Spitsbergen valt heel gevaarlijk. *Il eſt fort dangereux d'hiverner dans le Spitsberg.*

OVERWITTEN. w. w. Nog eens witten. *Reblanchir, blanchir encore une fois.*

De muur moet geheel overgewit worden. *Il faut blanchir la muraille encore une fois.*

OVERWOGEN. d. w. Van overweegen. *zie* overwoogen.

OVERWONNELING. z. m. overwonnene. *Vaincu, captif, priſonnier de guerre.*

De overwonnelingen zeer mishandelen. *Maltraiter fort les vaincus ou les priſonniers.*

Zijne onderdaanen als overwonnelingen handelen. *Traiter ſes ſujets comme des vaincus.*

OVERWONNEN. d. w. Van overwinnen. Veroverd, vermeeſterd. *Conquis, vaincu.*

De overwonnene landen, ſteden, volken, enz. *Les pays conquis, les villes conquiſes, les peuples vaincus.*

* Van vaak overwonnen zijn. *Etre vaincu par le ſommeil, être abattu du ſommeil.*

OVERWOOGEN. d. w. van overweegen. *Examiné, conſidéré, peſé, réfléchi.*

Na die zaak wel overwogen te hebben, beſluit ik dat, enz. *Après avoir bien peſé ou examiné cette affaire, je conclus que, &c.*

OVERWULFD. *zie* Overwelfd.

OVERWULFSEL. *zie* Gewelf, overwelfzel.

OVERWULVEN. *zie* Overwelven.

OVERZAAID. d. w. Van overzaaijen. *Parſemé.*

OVERZAAIJEN. w. w. Nog eens bezaaijen. *Reſemer, ſemer encore une fois.*

Die akker moet nog eens overgezaaid worden. *Il faut reſemer ce champ ou le riſemencer.*

OVERZALVEN. w. w. Herzalven. *Oindre ou ſacrer encore une fois.*

Iets met Spacerije-olie overzalven. *Oindre*

Digitized by Google

Oindre on frotter quelque chose d'une huile aromatique.

OVERZEESCH. *bijv. w.* Dat van over zee van daan is. *D'outre-mer, de par-delà la mer.*

Overzeesche landen. *Pays ou terres d'outremer.*

Overzeesche oesters. *Huitres d'outre mer ou qui viennent de l'autre côté de la mer.*

OVERZEGGEN. *w. w.* overpraaten. *Rapporter, redire.*

Hij zeide hem over alles wat hij van hem hoorde. *Il lui rapportoit tout ce qu'il apprenoit ou entendoit dire de lui.*

OVERZEILEN. *w. w.* Van den eenen wal naar den anderen zeilen. *Passer à la voile, faire le trajet à la voile.*

Den Rhijn overzeilen. *Passer le Rhin à la voile.*

Overzeilen. Op de huid zeilen. *Choquer un navire & le mettre en danger de périr.*

OVERZENDEN. *w. w.* overschikken, overstieren. *Envoyer, remettre, faire rendre, expédier, dépêcher.*

Hij zond zijne dogter veel goed over. *Il envoya beaucoup de bien à sa fille, il lui remit beaucoup de bien.*

Ik zal 't u aanstonds overzenden. *Je vous l'enverrai à l'instant.*

Men heeft eenen expresse overgezonden met tijding van de aankomst der schecpen. *On a dépêché un Exprès avec nouvelle de l'arrivée des vaisseaux.*

Wilt gij dat ik u dat geld in Wissels overzende? *Voulez-vous que je vous fasse tenir ou que je vous remette cet argent par lettres de change?*

OVERZETTEN. *w. w.* overvaaren. *Passer, mettre à terre.*

Iemand in eene schouw of praam overzetten. *Passer quelqu'un dans un bac.*

Overzetten, overlaaten, overdoen. *Transporter, laisser, remettre.*

Ik hebb' het hem overgezet zoo als het mij kostte. *Je lui en ai fait un transport, je le lui ai laissé ou remis pour ce qu'il me coute.*

Overzetten, Vertaalen, Vertolken. *Traduire, Translater, Interpréter.*

Dat boek is fraai overgezet. *Ce livre est bien traduit, la traduction en est belle.*

Overzetten. *Boekbind. woord.* Overslaan, smetten. *Tacher, maculer: Terme de Relieur.*

Dat boek zet schrikkelijk over. *Ce livre en le battant tache terriblement, il est bien maculé.*

OVERZETTER. *z. m.* Vertolker. Vertaaler. *Traducteur, Translateur, Interprète.*

De Griekse Bijbel der LXX. Overzetteren is zeer vermaard. *La Bible Grecque de la version des septante est très-célèbre.*

Overzetting. *z. v.* Vertaaling. *Traduction, version.*

Daar zijn verscheidene overzettingen van dat boek. *Il y a plusieurs traductions ou différentes versions de ce livre.*

OVERZIEDEN. *g. w.* overkooken. *Bouillir trop fort, écumer en bouillant, bouillonner par dessus les bords.*

De pot zal overzieden. *Le pot s'enfuira.*

OVERZIEN. *w. w.* Overleezen, verbeteren. *Examiner, revoir, collationner, corriger, confronter.*

Dat boek moet eerst naauwkeurig overgezien worden. *Il faut auparavant examiner ou revoir ce livre exactement.*

Een afschrift tegen 't oorspronkelijke overzien. *Collationner une copie, la confronter avec l'original, la corriger sur l'original.*

Hij overziet zijne les. *Il revoit, il repasse, il répète sa leçon.*

Overzien, over 't hoofd zien, niet zien. *Ne pas appercevoir.*

Ik hebb' dat in 't leezen overgezien. *J'ai passé là-dessus en lisant, je n'ai pas apperçu cela en lisant.*

Overzien, overkijken, beschouwen. *Jetter la vue, promener la vue, regarder.*

Hij overzag zijn leger van den heuvel af. *Il jetta la vue sur son armée de dessus la hauteur, il promena la vue sur son armée, il la regarda de la colline.*

Overzien, geheel en al zien. *Voir tout-à-fait, découvrir entiérement.*

Van dien heuvel kan men het omgelegen Veld overzien. *On découvre de ce côteau tout le pays d'alentour.*

Overzien. *d. w.* Van overzien.

Overziening. *z. v.* Overlezing, verbetering. *Révision, correction, examen.*

OVERZIFTEN. *w. w.* Nog eens ziften. *Resasser, passer une seconde fois par le tamis.*

Dat meel moet nog eens overgezift worden. *Il faut resasser encore une fois cette farine.*

OVERZIJDE. *z. v. L'autre côté.*

Hij woont aan de overzijde van de Rivier. *Il demeure de l'autre côté de la Rivière.*

OVERZIJDSCH. *bijv. w.* Tegen over staande. *Opposé, opposite.*

OVERZILVERD. *d. w.* Van overzilveren.

OVERZILVEREN. *w. w.* Met zilver overtrekken. *Argenter, couvrir de feuilles d'argent.*

Die lijst is heel overzilverd. *Ce quadre ou ce bord est tout argenté.*

OVERZITTEN. *g. w.* Blijven zitten. *Passer assis le temps qu'on devroit être ailleurs.*

Den gantschen nagt overzitten. *Passer la nuit assis sans se coucher, veiller toute la nuit.*

OVERZOUT. *bijv. w.* Meer dan zout genoeg. *Trop salé.*

Dat Vleesch is overzout om te rooken. *Cette viande est salée de reste pour la fumer.*

OVERZULKS *bijw.* Daarom, om die reden, derhalven. *Pour cela, à cause de cela, pour cette raison, pour cette cause, pour ce sujet.*

Ik ben dan een ketter, en overzulks verworpen of verdoemd. *Me voilà donc hérétique & partant reprouvé.*

OVERZWAAR. Meer dan zwaar genoeg. *Plus qu'assez pesant, trop pesant.*

OVERZWEMMEN. *w. w.* *Passer à la nage, nager jusqu'à l'autre bord, traverser à la nage.*

Men kan den Donauw niet gemakkelijk overzwemmen. *On ne sauroit passer facilement le Danube à la nage.*

OUT. OUW.

OUTAAR. *z. g.* Altaar. *Autel.*

Die booswigt heeft zijn beeld op het hoog Outaar geplaatst. *Ce scélérat a placé sa statue sur le grand autel.*

OUWEL. *z. m.* Een dun gebak. *Oublie, pain à chanter.*

Iets met eenen ouwel inneemen. *Prendre quelque dregue avec du pain à chanter.*

De geheiligde ouwel. *L'hostie consacrée.*

OUWERWETS. *bijv. w.* Ouderwets. Van den ouden tijd. *Al la vieille mode, hors de mode, hors d'usage, vieux, vieille.*

Dat is eene ouwerwetse dragt. *C'est un habillement à la vieille mode, cela est hors de mode.*

‡Dat schijnt eene ouwerwetse tronie. *Ce visage sent l'antique.*

O WE. OXE. OXH.

O WEE! *Uitroeping of tusschenwerpzel.* O ramp! O ongeval! *O malheur! O disgrace!*

O wee ons! die slag is verlooren! *Ah! c'est fait de nous, la bataille est perdue!*

OXEL. *zie* Okse.

OXHOOFD. *zie* Okshoofd.

OY. OYE. OYT.

OY, ooi. *zie* Ooi.

OYEVAAR. *zie* Oijevaar.

OYT. *zie* Ooit.

P.

P A A.

P. De Vijftiende letter van 't A, B, C. *P. La quinzième lettre de l'Alphabet.*

PAAI. *z. v. ond. w.* Betaaling. *Paye, solde, payement à terme.*

De eerste paai is vervallen. *Le premier payement est échu.*

Hij betaalde hem bij paaijen. *Il le satisfit en plusieurs termes.*

‡Een oude paai, een oud man. *Un vieux roquentin, un vieux penard, un vieux bon homme.*

‡Maar zie den ouden paai eens aan! *Mais, voyez ce vieux roquentin, ce vieux penard!*

PAAIJEMENT. *z. g. ond. w.* Klein geld om eene som uit te maaken. *Petit argent ajouté à une somme pour la faire complette.*

PAAIJEN. *w. w. ond. w.* Paaijen, te vreden stellen. *Payer de paroles, amuser, enjoller, contenter, endormir, hercer.*

Zig met harsenschimmen paaijen. *Se hercer de chimères.*

Zij zijn wel te paaijen. *Ils sont assez aisés à contenter, ils sont assez faciles, on peut leur en faire accroire, on peut les endormir à peu de frais.*

Iemand met goede woorden paaijen. *Amuser.*

Digitized by Google

Amuſer quelqu'un, le payer de bonnes paroles.

PAAIJEN. *w. w. Zeeman: woord.* Met harpuis beſtrijken. *Eſpalmer.*

Een ſchip paaijen, een ſchip zoo ver als het in 't water gaat met harpuis beſtrijken tegen de wurm. *Eſpalmer un vaiſſeau.*

PAAL. *z. v.* Staak. *Pieu, poteau, pilier, pilotis.*

Eene paal die boven den grond ſtaat om iets op te zetten of aan vaſt te maaken, noemt men in 't Franſch *Pilier*, of wel *Poteau.* Eene paal of een maſt dien men in den grond heit, noemt men in 't Franſch *Pieu* of *Pilotis.*

Eenen os aan eene paal binden. *Attacher un bœuf à un pilier.*

Jan Hus wierd aan eene paal levendig verbrand. *Jean Hus fut brûlé tout vif à un poteau.*

Hij wierd aan eene paal gegeeſſeld. *Il fut fuſtigé ou fouetté à un poteau.*

Eene paal in den grond heijen. *Enfoncer un pieu ou un pilotis dans la terre.*

Dat geſtigt is op paalen of maſten gebouwd. *Cet édifice à été fondé ou bâti ſur des pilotis.*

Hij ſtond zoo vaſt als eene paal, hij verroerde zig niet. *Il ne branla pas plus qu'un mur ou qu'un pilier, il ne bougea pas de ſa place.*

* Zoo vaſt als eene paal ſtaan, niet zwigten. *Se tenir auſſi ferme qu'un mur, ne pas branler, tenir bon, ne pas ſuccomber.*

De paalen of het paalwerk in eene haaven. *L'eſtacade.*

De paalen of het paalwerk waar op men bouwt. *Pilotage.*

*PAALEN. *z. v.* Grenzen, Landpaalen. *Frontiéres, bornes, limites.*

Dat is geſchied binnen onze paalen. *Cela eſt arrivé en-deçà de nos frontiéres ou de nos limites.*

* Elk moet blijven binnen de paalen zijner beroepinge. *Il faut que chacun demeure dans les bornes ou dans les termes de ſa vocation.*

Zult gij uwe ſtaatzugt geen paalen zetten? *Ne mettrez-vous point de bornes à votre ambition?*

* Die wetenſchap is in geen paalen beſloten. *Cette ſcience n'eſt point renfermée dans des bornes, cette ſcience n'a point de bornes.*

Eindpaal, Grenspaal, Heipaal, Hinderpaal, Kruispaal, Landpaal, Markpaal, Meerpaal, Merkpaal, Mijlpaal, Schavotpaal, Scheipaal, Stalpaal, Stormpaal, Vrijfpaal, Wurgpaal, enz. *zie onder* Eind, enz.

Paalen. *g. w.* Grenzen. *Confiner.*

Dat land paalt aan Vrankrijk. *Ce pays confine à la France.*

Paalgeld. *z. g. Droit que payent les vaiſſeaux pour ancrer dans un port, & s'amarrer au pilotage.*

PAALING. *zie* Paling.

PAALMEESTERS. *z. m. Receveur du droit d'ancrage.*

Paalmoſſelen. *Des moules qui ſe téchent dans une crique pilotée.*

Paalſteen. *z. m.* Merkſteen van eene landſcheidinge. *Terme, borne.*

Paalwerk. *z. g.* Paalen daar men op bouwt. *Pilotage.*

PAAP. *z. m. ond. w.* Prieſter. *Curé, Prêtre.*

De Heidenſche Paapen. *Les Prêtres Payens.*

Mispaap, Smulpaap, Veldpaap, enz. *zie onder* Mis, enz.

PAAPEKULLEKENS, zeker kruid. *Pied de veau, ſorte d'herbe.*

PAAPERIJE. *z. v. Papiſme.*

PAAPJE. *z. g. Fève de ver à ſoye.*

PAAPSCH of Paaps. *bijv. w.* Pauſſelijk. *Papiſte, Catholique-Romaine.*

Paaps zijn. *Etre Papiſte ou Catholique-Romain.*

De Paapſche Godsdienſt. *La Religion Catholique-Romaine.*

PAAR. *z. g.* Koppel. *Couple, paire.*

Een paar handſchoenen. *Une paire de gands.*

Een paar ſchoenen. *Une paire de ſouliers.*

Een paar kouſſen. *Une paire de bas.*

Een paar gespen. *Une paire de boucles.*

Een paar kouſſenbanden. *Une paire de jarretiéres.*

Een paar mouwen. *Une paire de manches.*

Een paar hoenderen. *Une paire ou une couple de poulets.*

Een paar duiven. *Une paire ou une couple de pigeonneaux.*

Een paar eijeren. *Une couple d'œufs.*

Een paar paerden. *Une couple de chevaux.*

Een paar glazen. *Une couple de verres.*

Een paar ſchellingen. *Une couple d'eſcalins.*

Een paar getrouwde luiden. *Une couple de gens mariés.*

Dat is geen paar, dat is niet even groot. *Ce n'eſt pas-là une paire.*

Een paar worden, zamen trouwen. *Se marier.*

Het nieuw getrouwde paar. *Les nouveaux mariés.*

Paar aan paar. *Deux à deux,*

PAAREN. *w. w.* Twee aan twee ſtellen. *Accoupler, mettre deux à deux.*

Die oſſen zijn niet wel gepaard. *Ces bœufs ne ſont pas bien accouplés.*

Paaren, twee gelijke zaaken bij malkander voegen of ſtellen. *Apparier.*

Handſchoenen paaren. *Apparier des gands.*

De Tortelduif die haare Gade verlooren heeft paart niet meer. *La Tourterelle qui a perdu ſon pair ne s'apparie plus.*

Die paerden zijn wel gepaard. *Ces chevaux ſont bien appariés.*

In 't draagen van eenen dooden ongelijk gepaard zijn. *N'être pas bien aſſortis en portant un mort.*

PAARD. *zie* Paerd.

PAAREL of Paarle. *zie* Paerel.

Paaren. *zie onder* Paar, enz.

PAARS. *zie* Paers.

‡ PAASCHBEST. *z. g.* Het beſte gewaad. *Habit de Pâques, le plus bel habit qu'on ait.*

‡ Op zijn Paasbeſt gekleed of opgeſchikt zijn. *Avoir ſon habit de Pâques, être dans ſon plus beau, ſe mettre ſur ſon dernier propre.*

Paaſchdag. *z. g.* Een Chriſten-vierdag ter gedagteniſſe van Chriſtus Opſtandinge. *Jour de Pâques.*

De eerſte, de tweede Paaſchdag. *Le premier, le ſecond jour de Pâques.*

In de Paaſchdagen een ſpeelreisje doen. *Faire un voyage de plaiſir dans les Fêtes de Pâques.*

Paaſcheijeren. *z. g. mecrv.* Eijeren die men op Paaſchen eet. *Oeufs de Pâques, des œufs qu'on mange à Pâques.*

‡ Hij heeft al veele Paaſcheijeren gegeeten, hij is al veele jaaren oud. *Il a mangé beaucoup d'œufs de Pâques, il eſt déjà fort vieux.*

Paaſchen. *z. v.* Paaſchfeeſt. *Pâques, fête que les Chrétiens ſolemniſent en mémoire de la reſurrection de notre Sauveur.*

Paaſchfeeſt. *z. g.* De Paaſchdagen. *La fête de Pâques.*

Paaſchlam. *z. g.* 't Lam dat bij de Jooden op Paaſchen gegeeten wierd. *Agneau Paſchal, agneau de Pâques, agneau que mangeoient les Juifs à Pâques.*

Het Paaſchlam voor ons geſlagt is Chriſtus. *L'Agneau Paſchal qui a été mis à mort pour nous, c'eſt Jéſus Chriſt.*

Paaſchtijd. *z. m. Pâques, le temps de Pâques.*

Paaſchweek. *z. v. La ſemaine de Pâques.*

PAAUW. *z. v.* Een ſchoongevederde Vogel. *Paon,* (*prononez* Pan.) *Oiſeau d'un très-beau plumage.*

De Paauw ſtrekt haare Veeren uit als men haar prijſt. *Le Paon fait la roue quand on le flatte.*

Hij is hovaerdig als eene Paauw. *Il eſt orgueilleux comme un Paon.*

Hij treed als eene Paauw, hij gaat heel trots of hoogmoedig. *Il marche comme un paon, il ſe panade, il ſe mire dans ſes plumes, il a la démarche ſuperbe ou fiére.*

Een Paauwenei, Paauwenhok, Paauwenveeren, Paauwenſtaert, Paauwenvoeten, enz. *Un œuf, un nid, des plumes, une queue, des pieds de Paon.*

Paauwin. *z. v.* 't Wijfje van eene Paauw. *La femelle du Paon.*

Paauwtje, jonge Paauw. *Paonneau, petit Paon.*

P A D.

PAD. *z. g.* Gebaande weg, tuſſchengang. *Petit chemin pour ceux qui vont à pied.*

De paden in eenen hof doorwandelen. *Se promener, faire un tour dans les allées d'un jardin.*

* Het pad of de weg der deugd, des levens, enz. *Le ſentier de la vertu, de la vie, &c.*

Van 't pad der deugd afwijken. *Se détourner du ſentier ou du chemin de la vertu.*

* Altijd op een pad zijn. *Etre toujours à trotter ou à courir la pretentaine, avoir toujours le pied en l'air.*

Binnenpad, Dwarspad, Haazenpad, Kruispad, Middelpad, Schildpad, Sluippad, Toepad, Trekpad, Voetpad, Zandpad, enz. *zie onder* Binnen, enz.

PADDE. *z. v.* Een vergiftig dier. *Crapaud, animal venimeux.*

Van eene padde gebeeten zijn. *Etre mordu d'un crapaud.*

Zij zwol op van boosheid als eene padde, zij wierd heel boos. *Elle entra dans une colére épouvantable, elle s'emporta furieuſement.*

Paddenſteen. *z. m.* Een ſteen dien men in 't hoofd der padden vind. *Crapaudine, certaine pierre qu'on trouve dans la tête des crapauds.*

Paddenſtoel. *z. m.* Kampernoelje, duivelsbrood. *Champignon.*

Daar zijn vergiftige paddenſtoelen. *Il y a des champignons venimeux.*

‡ Zij ſlagten de paddenſtoelen, zij worden in korten tijd groot. *Ils reſſemblent aux champignons, ils deviennent grands en peu de temps.*

PADUA. Stadsnaam in Italie. *Padoue, Ville d'Italie.*

Digitized by Google

P A E.

PAERD, paard, peerd. *z. g.* Een groot lasibeest. *Cheval, bête de somme.*

Een schoon en moedig paard. *Un beau & vigoureux cheval.*

Een paard dat sijn van hals en van beenen is. *Un cheval qui a le col & les jambes déliées.*

Een rij- en trekpaard te gelijk, of dat onder den man en voor 't rijtuig word gebruikt. *Cheval à deux mains, cheval de selle & d'attelage, qui sert à porter un homme, & à tirer une voiture.*

Een paard dat verwaterd is. *Un cheval fourbu.*

Een schigtig of schuuw paard. *Un cheval ombrageux ou peureux.*

Een hollend paard. *Un cheval fougueux, qui prend le mords aux dents.*

Het houten paard. *Le chevalet, le cheval de bois pour punir les soldats.*

Een soldaat op 't houten paard zetten. *Mettre un soldat sur le chevalet, le faire monter sur le cheval de bois.*

Op 't houten paard zitten. *Etre sur le chevalet.*

Een paard dat den tel gaat of een telpaard. *Un cheval qui va l'amble, une haquenée.*

Een paard berijden. *Dresser un cheval.*

Een paard beslaan. *Ferrer un cheval.*

Te paard stijgen, rijden, zitten, enz. *Monter à cheval, aller à cheval, être assis à cheval.*

Van 't paard stijgen of klimmen. *Descendre de cheval, mettre pieds à terre.*

Het paerd de spooren geeven. *Donner des éperons au cheval.*

Een paard zadelen, optoomen, enz. *Seller, brider un cheval, &c.*

De paerden inspannen. *Mettre les chevaux au carosse ou au chariot, atteler les chevaux.*

* Hij is zoo sterk als een paerd. *Il est fort comme un cheval.*

* Hij liep als een dol en woedend paerd. *Il courait comme un cheval fougueux.*

‡ Dat zijn hoeren als paerden. *Ce sont d'infames carognes, ce sont des débordées, les plus grandes garces qu'il y ait au monde.*

Iemand op 't paerd helpen. *Aider quelqu'un à monter à cheval.*

* Iemand te paerde helpen of ergens in helpen. *Rendre service à quelqu'un, le mettre sur un bon pied, faire sa fortune.*

* Iemand over 't paerd tillen, te veel prijzen of te sterk dringen. *Louer ou recommander trop quelqu'un, faire échouer ses desseins par les louanges outrées qu'on lui donne.*

* Het minste dat men met hem lacht, is hij fluks op zijn paerd. *Pour peu qu'on le raille il se dresse sur ses ergots, il se met sur ses grands chevaux.*

* Ik vrees dat het hinkende paerd agter aan zal koomen. *Je crains le messager boiteux, attendez le messager boiteux.*

Dwergspaerd, Handpaerd, Huurpaerd, Jaagpaerd, Jagtpaerd, Koetspaerd, Menschpaerd, Molenpaerd, Moorpaerd, Oorlogspaerd, Postpaerd, Pronkpaerd, Ridpaerd of Ripaerd, Roopaerd, Ruinpaerd, Schimmelpaerd, Telpaerd, Togtpaerd, Trekpaerd, Trospaerd, Wagenpaerd, Wisselpaerden, Zeepaerd, enz. *zie onder* Dwerg, enz.

Paerdenberijder. *z. m. Celui qui dresse les chevaux ou qui leur apprend le manége, Piqueur.*

Paerdenbloem. *z. v.* Zekere geele Veldbloem. *Pissenlit, sorte de fleur champêtre de couleur jaune.*

Paerdenboonen. *z. v. meerv.* Zekere kleine boonen. *Fèves de cheval, de petites féves qu'on mêle avec l'avoine & qu'on donne aux chevaux.*

Paerdenboonen onder de koffij mengen. *Mêler des féves de cheval avec les féves de caffé.*

Paerdendek. *zie* Dekkleed van een paerd.

Paerdendief. *z. m. Voleur de chevaux.*

Men zal eenen paerdendief hangen. *On pendra un voleur de chevaux.*

Paerdendrek. *zie* Paerdenstront.

Paerdenhandel. *z. m.* Roskammerije. *Commerce de maquignon, maquignonnage.*

Paerdenhoef. *z. v.* Paerdenklauw. *Corne de cheval.*

Paerdenkam. *z. m. Peigne de cheval.*

Paerdenklauw. *z. v.* Hoefblad. Zeker kruid. *Laitron, certaine herbe ou fleur &c.*

Paerdenkleed. *z. g. Couverte de cheval.*

Paerdenkooper. *z. m.* Rostuisscher. *Maquignon, marchand de chevaux.*

Paerdenkoopmanschap. *z. v. Maquignonnage.*

Paerdenlijn. *z. v.* Treklijn. *Corde qu'on attache aux chevaux qui tirent les bateaux, cincenelle.*

Paerdenloop. *z. m. Course de chevaux dressés à la course.*

Te Newmarket in Engeland worden dikwils paerdenloopen gehouden. *A Newmarket en Angleterre il y a souvent des courses de chevaux.*

Paerdman. *zie* Paerdmensch.

Paerdenmarkt. *zie* Paerdenmerkt.

Paerdenmeester. *z. m. Maréchal qui guérit les chevaux.*

Paerdenmerkt. *z. v.* De plaats daar de paerden, of de tijd dat de paerden verkogt worden. *Marché où l'on vend des chevaux, foire aux chevaux.*

Te Utrecht is de beste Paerdenmarkt van het geheele Land. *Il y a à Utrecht la meilleure foire aux chevaux qu'il y ait dans tout le pays.*

Hij woont aan de paerdenmerkt. *Il demeure près du marché aux chevaux.*

Paerdenmist. *z. v. Du fumier.*

PAERDEN. *g. w.* Paerden gebruiken om schuiten en scheepen te trekken. *Se servir de chevaux pour tirer les bateaux.*

Bij gebrek van wind hebben wij tegen den stroom verscheidene reizen moeten paerden. *Faute de vent, nous avons été plusieurs fois obligés de nous servir de chevaux en remontant la riviére.*

Paerdensmid. *z. m.* Hoefsmid. *Maréchal ferrant.*

Paerdenstaert. *z. m. Queue de cheval.*

De Turken hebben den Paerdenstaert uitgestoken. *Les Turcs ont exposé ou arboré la queue de cheval.*

Paerdenstaart, zeker kruid of bies daar de schrijnwerkers haare werken mede polisten. *Prêle, aprêle, queue de cheval, sorte d'herbe ou de jonc dont les menuisiers se servent pour polir leurs ouvrages.*

Paerdenstal. *z. m.* Stalling voor de paerden. *Ecurie.*

Het huis ziet zoo vuil als een paerdenstal. *On diroit que c'est une écurie que cette maison, tant elle est sale.*

Paerdenstront. *z. m.* Paerdendrek. *Fiente de cheval.*

Paerdenstroo. *z. g. Litière pour les chevaux pendant la nuit.*

Paerdenteeld. *zie* Stoeterije.

Paerdetje. *z. g. Petit cheval.*

Paerdentuig. *z. g. Harnois, la tétiere, le poitral, la croupiére & les rénes du cheval de selle.*

Paerdentuisscher. *zie* Paerdenkooper.

Paerdentuisching. *zie* Roskammerije.

‡ Paerdenvijg. *z. v.* Paerdenstront. *De la fiente ou des crottes de cheval.*

Paerdenvlieg. *z. v.* Wespe. *Tabon, taon (on prononce* Ton*) sorte de mouches qui ont un aiguillon fort aigu dont elles tourmentent le chevaux.*

Paerdenvoeder. *z. g. Fourage.*

Paerdenvolk. *z. g.* Ruiterije. *De la cavalerie, des cavaliers.*

't Leger is wel van paerdenvolk voorzien. *L'armée ne manque pas de cavalerie, il y a assez de cavalerie à l'armée.*

Daar was zoo veel paerden- als voetvolk in 't leger. *Il y avoit à l'armée autant de cavalerie que d'infanterie.*

't Paerdenvolk stond voor aan geschaard. *La cavalerie en bon ordre étoit au front, la cavalerie est l'avant-garde.*

Paerdenwikken. *z. v.* Zekere peulvrugt. *De la vesce, sorte de lentille qu'on donne à manger aux chevaux.*

Paerdenzoen. *z. m.* Een kinnebaksslag. *Un soufflet.*

Paerdmensch. *z. m.* Een verdierd gedrogt, half mensch en half paerd. *Centaure, un monstre, homme depuis la tête jusqu'au ventre, & cheval pour le reste du corps.*

Paerdrijder. *z. m. Cavalier, postillon, homme de cheval.*

Paerdshair. *z. g. Crin, poil de cheval à la tête, au cou, & à la queue.*

Paerdszadel. *z. m. Selle de cheval.*

PAEREL, parel, perel, paerle. *z. v.* Een juweel. *Perle, un joyau.*

Oostersche, fijne, valsche paerlen. *Des perles Orientales, des perles fines, de fausses perles.*

* Dat is eene paerel van eene vrouw. *C'est la perle des femmes, c'est une illustre, une héroïne.*

* Hij heeft eene paerel op het oog. *Il a une cataracte sur l'œil.*

Paerelgruis. *z. g.* De kleinste paerlen. *Semence de perles, les plus petites perles.*

Paerelkruid. *z. g. Gremil, blanchette, sortes d'herbe.*

Paereloester. *z. v. Huitre à perles.*

Paerelpeer. *z. v. Poire perle.*

Paerelschulp. *z. v. Coquille où se forme une perle, nacre de perle.*

Eene paerelsnoer of snoer paerlen. *Un fil ou un collier de perles.*

Paerelspelde. *zie onder* Spelde, enz.

Paerelsnoeren om de armen draagen. *Avoir des brasselets de perles.*

Parlemoer. *z. g. Nacre de perle, coquille grande, épaisse, ronde par le bas, jaunâtre par dehors & de couleur d'argent par dedans, où l'on trouve des perles.*

Een parlemoerenkop. *Une tasse ou une coupe de nacre de perles.*

Mijn roer is met parlemoer ingeleid. *Mon fusil est ouvragé ou marqueté de nacre de perle.*

PAERS. *bijv. w. Violet, de couleur violette, rouge-brun.*

P A G.

PAGADET. Pagedet. Zekere duif. *Gros-bec, espéce de pigeon.*

PAGIE.

Digitized by Google

PAGIE. z. m. ond. w. Staatjongen. *Page.*
Voor Pagie bij eenen Vorst dienen. *Etre page d'un Prince, le servir en qualité de Page.*

PAGINA. ond. w. Bladzijde in geschreevene of gedrukte werken. *Page d'écriture ou d'impression.*

PAGT. z. v. Impost, Tol. *Ferme, maltôte, imposition.*
De pagt van de wijnen, bieren, van 't koorn enz. *La ferme des vins, de la bière, des bleds, &c.*
De pagt doet nu meer dan het voorleden jaar. *La ferme rend plus que l'année passée.*
Pagt, Landhuur. *Ferme d'une terre.*
Hoe veel doet dat land in pagt alle jaar? *Pour combien cette terre est-elle affermée par an? Combien rend cette ferme tous les ans?*
Erfpagt, Hoofdpagt, Landpagt, Wijnpagt, Zoutpagt, enz. *zie onder* Erf, enz.

PAGTEN. w. w. In pagt neemen. *Affermer, prendre à ferme.*
De brandewijnen voor 100000 gulden 's jaars pagten. *Prendre les eaux de vie à ferme à raison de 100000 florins par an.*
Hij heeft zig zelven rijk gepagt. *Il s'est enrichi dans les partis, les fermes ont fait sa fortune.*

PAGTER. z. m. Impostmeester. *Fermier, partisan, maltotier.*
De algemeene Pagters van Vrankrijk, De Pagters der vijf hoofdpagten. *Les Fermiers-Généraux de France, les Fermiers des cinq grosses fermes.*
Dat zijn pagters en krauwers. *Ce sont des maltotiers, & des gabeleurs.*
Pagter, huurder van een landgoed. *Fermier, métayer.*
Erfpagter, Hoevenpagter, Tolpagter, Wijnpagter, Zoutpagter, enz. *zie onder* Erf, enz.
Pagterspel of pagtspel. z. g. Spel met penningjes en zes dobbelsteenen daar geen oogen op staan dan aan eenen kant. *Jeu de la ferme, qui se joue avec des jestons & six dez qui n'ont des points que sur une face.*
Pagtgeld. z. g. *Argent ou rente que rend une ferme.*
Pagthoeve. z. v. Landhoeve die men in huur heeft. *Métairie, censé, ferme.*
Pagthuur. z. v. Landpagt. *Louage ou ferme, l'argent que les paysans donnent pour les terres qu'ils louent.*
Pagtster, Pagtersvrouw, Huurster van een landgoed. *Fermière.*

PAIR. z. m. ond. w. Dus worden genoemd in Vrankrijk zes Hertogen en zes Graven. *Pair, titre affecté en France à six Ducs & à six Comtes.*
De Pairs van Engeland, de leden van 't Hoogerhuis. *Les Pairs d'Angleterre, les membres de la Chambre Haute.*
Pairschap. z. g. Waardigheid van Pair: Eertijtel die aan ettelijke Hertogdommen in Vrankrijk eigen is. *Pairie, dignité ou qualité de Pair: Titre affecté à quelques Duchés en France.*

PAK.

PAK. z. g. Baal, last. *Paquet.*
Een groot pak boeken. *Un gros paquet de livres.*
Een pak openen of opdoen. *Ouvrir ou défaire un paquet.*
Pak, een geheel kleed, als rok, kamisool, broek. *Un habit complet, comprenant le juste-au-corps, la veste & la culotte.*
Hij heeft een nieuw pak aan. *Il a un habit neuf.*
Hij heeft een pak met eenen mantel van dat laken. *Il a un habit & un manteau de ce drap-là.*
‡ Daar heb ik een pak en eenen mantel van, ik heb de proef daar van tot mijne schade. *J'ai tâté de cela à mon dam.*
* Daar leid een zwaar pak op mijn hart. *J'ai un grand fardeau sur le cœur, je suis bien embarrassé, je suis dans une étrange peine.*
* Dat pak is van mijn hart. *Mon cœur est déchargé de ce fardeau, je me suis tiré d'embarras, je me suis tiré cette épine du pied.*
‡ Iemand zijn pakje uitschudden, zijne kleêren uittrekken. *Détrousser quelqu'un, lui ôter ses habits.*
‡ Een pakje lossen, een kind krijgen. *Faire un poupon, mettre une petite creature au monde.*
‡ Ik wou dat ik het pakje gelost hadde. *Je voudrois être déjà débarrassée de mon fardeau, je voudrois bien être déjà accouchée.*
* Elk zal zijn eigen pak of last draagen. *Chacun portera son fardeau, chacun y sera pour son compte.*
‡ Met pak en zak, dat is, met al zijn goed vertrekken. *Partir avec tout ce qu'on peut emporter.*
Pakdoek. z. g. Grof doek. *Serpillère, espèce de toile grossière, qui sert à empaqueter & à emballer.*
Pakgaren. z. g. Bindgaren. *De la ficelle.*
Pakhuis. z. g. *Magazin.*
Daar staan verscheidene pakhuizen te huur. *Il y a bien des magazins à louer.*
Pakje. z. g. *Paquet, petit paquet.*
Zijn al de pakjes al besteld? *A-t-on rendu tous les paquets? Tous les paquets sont-ils adressés?*
Pakkaadje. *zie* Bagagie.
Pakkas. z. v. Pakkist. *Caisse à emballer.*
Pakkendrager. *zie* Arbeider, kruijer.
Pakkelder. z. m. *Cave où l'on met des balles de marchandises l'une sur l'autre.*

PAKKEN. w. w. Pakken maaken. *Empaqueter, emballer.*
Eene baal pakken. *Faire un balot ou une balle.*
Zijn reistuig pakken. *Plier son bagage, faire son paquet, se disposer à partir.*
Iets in papier pakken of winden. *Empaqueter quelque chose dans du papier.*
‡ Zijne spillen of biezen pakken, doorgaan, vertrekken. *Prendre son fait & ses quilles & se tirer le nerf, faire gilles, faire jaques déloge, déloger, s'esquiver.*
‡ Pak u van hier, vertrek van hier. *Hors d'ici, vite qu'on se retire.*
Zij waren daar doende met pakken en zakken. *Ils étoient après à plier & à emballer, ils plioient bagage, ils détalcient.*
Stukgoederen op malkanderen pakken. *Empaqueter les marchandises les unes sur les autres.*
Op malkanderen pakken. *g. w. S'entasser, s'affaisser.*
Door 't staan pakt dat goed op malkanderen. *Cela s'affaisse ou s'entasse à force d'être l'un sur l'autre.*

PAKKER. z. m. *Emballeur.*
Laat de pakkers komen om die baalen te maaken. *Qu'on fasse venir les emballeurs pour faire ces balots.*

PAKKET. *zie* Pak.
Pakketboot. Veerschip van Holland op Engeland. *Paquebot.*
Pakkist. *zie* Pakkas.
Pakkleed. z. g. Paklinnen, baaldoek. *Serpillère, de la grosse toile à empaqueter ou emballer.*
Paklinnen. *zie* Pakkleed.
Pakmand. z. v. *Panier d'emballage, manequin.*
Paknaald. z. v. Naald daar men met pakt. *Aiguille à emballer ou à empaqueter, une grosse & longue aiguille.*
Pakpapier. z. g. Olijfants of mummikkegraauw papier. *De grand papier gris, du papier à empaqueter, à couvrir quelque chose.*
Pakstok. z. m. Baalstok. *Bille ou bâton à emballer.*
Paktouw. z. g. *De la corde à emballer.*
Pakwagen. z. m. *Chariot de bagage.*
Pakzadel. z. m. Draagzadel. *Bat, sille de bête de somme.*
Pakzolder. z. m. Zolder daar koopmanschap op legt. *Magazin, grenier à mettre des marchandises.*
Eenen pakzolder huuren. *Louer un magazin ou un grenier.*

PAL.

PAL. bijv. w. Vast, onbeweeglijk. *Ferme, assuré, inébranlable.*
De Ruiterije bleef pal staan. *La Cavalerie fit ferme, demeura ferme, ne branla pas, fut inébranlable.*
Pal voor den Vijand staan. *Faire ferme malgré les assauts des ennemis, demeurer inébranlable devant les ennemis, leur faire tête.*
Iemand pal zetten. *Convaincre quelqu'un par des raisons auxquelles il ne peut rien repliquer.*

PALANK. ond. w. Aarden schans op zijn Turksch, met stormpaalen bezet. *Palanque, Fort à la Turque, défense faite de terre, & environnée de palissades.*
PALATIJN. z. m. Eertijtel in Polen en Hongarije. *Palatin, titre d'honneur en Pologne & en Hongrie.*
PALEEREN. ond. w. *zie* Optooijen, opschikken.
PALEERZEL. *zie* Tooizel.
PALEIS. z. g. Voortreffelijk huis. *Palais.*
PALET. z. g. ond. w. Een schilders Verfberd. *Palette, petit ais mince & uni, sur lequel les peintres prennent leurs couleurs en travaillant.*
Palet. z. g. en m. *Palette, battoir, qui sert à jouer au volant.*
PALETTEN. g. w. Met het Vliegertje speelen. *Jouer au volant.*
PALING. z. v. De beste soort van Aal. *Anguille.*
Gebraaden Paaling eeten. *Manger des anguilles rôties.*
PALM. z. m. Zeeker heestergewas. *Bois, arbrisseau toujours verd, dont on se sert pour faire des bordures dans les jardins.*
Palm langs de Laanen en om de Bedden van eenen Hof zetten. *Planter du bouis le long des Allées & autour des Parterres & des couches d'un Jardin.*
Steekpalm. *zie onder* Steek.
PALM. z. m. Palmtak, tak van eenen Palmboom. *Palme, branche de Palmier.*
* Ter eeren van iemand palm strooijen. *Prodiguer des éloges & des louanges en faveur de quelqu'un, lui donner des éloges, l'encenser.*

PALM-

Digitized by Google

PALM. z. m. De palm van de hand. *La paume de la main.*

PALMBOOM. z. m. *Palmier.*

*Groeiien als een palmboom. *Croître comme un palmier.*

PALMHOUT. z. g. *Du bouis.*

Palmhouten kammen. *Des peignes de bouis.*

PALMTAK. z. m. *Branche de palmier, palme.*

De palmtakken zijn tekens van overwinninge. *Les palmes sont des marques de victoire.*

Palmzondag. z. m. Zondag voor Paasfchen. *Les Rameaux, Pâques fleuries.*

PALSTERSTOK. z. m. Pellegrimsftok, dikke ftok. *Bourdon, bâton de Pélerin.*

Hij had eenen palfterftok in de hand. *Il tenoit un bourdon à la main.*

PALTS. z. m. Zeker land in Duitfchland. *Palatinat, certain payi en Allemagne.*

De Opper- en Nederpalts. *Le haut & le bas Palatinat.*

Het Keurvorftendom van den Palts. *L'Electorat du Palatinat, les Etats de l'Electeur Palatin.*

Paltsgraaf. z. m. *Electeur Palatin.*

Paltsgraaf aan den Rhijn, van Henegouw. *Comte Palatin du Rhin, de Hainaut.*

Paltsgravin aan den Rhijn, van Henegouw. z. v. *Comteffe Palatine du Rhin, de Hainaut.*

PALTSROK. z. m. Een lange wijde rok. *Robe de pélerin, longue & large robe de gros drap, eſpéce de bolandran.*

De reizigers hadden Paltsrokken aan. *Les voyageurs avoient des balandrans, des robes de pélerins, ils étoient équipés en pélerins.*

PAMPERNOELJE of Kamperneelje. *zie* Paddenftoel.

PAMPIER. *zie* Papier.

P A N.

PAN. z. v. Een bekken met eenen ſteel daar men iets in bakt. *Poële, poëlon.*

Eene koperen, eene ijzeren pan. *Poële de cuivre, de fer.*

Eene aarden pan. *Huguenote ou terrine.*

Iets in de pan bakken. *Fricaſſer quelque choſe dans la poële, cuire quelque choſe dans une tourtiére.*

*Het gantſche bataillon wierd in de pan gehakt. *Tout le bataillon fut taillé en piéces ou paſſé au fil de l'épée.*

‡ De pan zal aanbranden, daar zal een kind van komen. *Prenez-y garde, le feu prendra aux étoupes, vous ferez quelque ſottiſe, il paroîtra que vous avez été au lard.*

‡ Ergens aan de pan blijven hangen, onverziens en onverwagt te gaft blijven. *Etre accroché quelque part, être retenu à dîner ou à ſuper quelque part inopinément.*

Bakpan, Bedpan, Braadpan, Droogpan, Frijpan, Rooftpan, Smoorpan, Stoofpan, Taartpan, Vuurpan, Zoutpan, enz. *zie onder* Bak, enz.

Broedertjespan. *Poële à cuire une ſorte de petits bignets de pâte claire faite de farine de bled noir, & fort communs en Hollande.*

Kaftanjenpan, pan met gaaten om kastanjes te braaden. *Poële trouée pour rôtir des châtaignes.*

Eene koekenpan. *Poële pour cuire des galettes fort délites.*

PAN. z. v. Dekpan. *Tuile.*

Dit erfs is met blaauwe pannen gedekt. *Cette maiſon eſt couverte de tuiles bleues.*

Daar bleef niet eene pan op 't huis. *Il ne reſta pas une tuile ſur le toit ou ſur la maiſon.*

Dakpan of Dekpan. *Tuile.*

Nokpan. Vorftpan, enz. *zie onder* Nok, enz.

PAN. z. v. Herſſenpan. *Crâne.*

De pan wierd hem afgeſchooten. *Un coup de mouſquet lui emporta le crâne.*

Harſſenpan. Hoofdpan, enz. *zie onder* Harſſen, enz.

PAN. z. v. Laadpan van een roer. *Baſſinet de fuſil ou de piſtolet, où l'on met l'amorce.*

Blaas de pan af. *Nettoyez le baſſinet.*

't Brandde op de pan los. *L'amorce ne prit pas feu, le fuſil ou le piſtolet prit un rat.*

NB. Deeze ſpreekwijze heeft in Venus ſtrijd eene andere beteekenis. *Cette façon de parler à une autre ſignification dans la guerre d'amour.*

Laadpan. *zie onder* Laad, enz.

PANAAL. z. m. Aal in de pan gebraden. *Anguilles fricaſſées.*

Panaal. *Anguille propre à frire dans la poële.*

PANAARZEN. w. w. Stutaarzen. *Donner la bacule, enlever quelqu'un par les pieds & par les mains pour le laiſſer enſuite tomber à diverſes repriſes ſur ſon derriére.*

Panaarzing. z. v. Het panaarzen. *La bacule.*

PANAPPEL. z. m. *Pomme propre à frire dans la poële.*

PANBOOR. z. v. Woord der Heelkunde. *Trépan, outil de Chirurgien.*

PAND. z. g. onderpand. *Hypothéque, gage.*

Iemand pand geeven. *Donner un gagé ou des gages à quelqu'un.*

Een pand loſſen. *Retirer un gage.*

De bank van leening beleent geen panden onder de zes guldens waard. *Le Lombard ne prête rien ſur des gages au deſſous de ſix francs de valeur.*

Achterpand, Tegenpand, Voorpand, enz. *zie onder* Achter, enz.

Pand, een ſtuk goed. *Un bien, une maiſon ou un meuble de quelque valeur.*

Dat huis is mij een waardig pand. *Cette maiſon là me tient lieu d'un bien conſidérable.*

Pand. Gemeene veilplaats der Schrijnwerkeren. *Magazin des menuiſiers, ou ſe trouve à vendre ce qu'ils font de plus rare.*

Eene kas in 't pand koopen. *Acheter une armoire au magazin des menuiſiers.*

Pand. Slip, de panden van eenen rok. *Les pans d'une robe.*

PANDANTEN. *zie* Oorciersel.

PANDEN. w. w. Uitſlaan, goed aanſlaan. *Exécuter, expoſer en vente quelque bien de quelqu'un pour payer ſa taxe.*

De boeren worden ſtuk voor ſtuk gepand. *On exécute les payſans, ou emporte leurs meubles pour les vendre.*

PANDER. z. m. Een zeker dienaar van 't Geregt. *Sergent, exploiteur.*

Iemand eenen pander ſtuuren. *Envoyer un ſergent à quelqu'un.*

PANDLUIDEN. *zie* Gijzelaars.

PANDVERKOOPER. z. m. *Celui qui vend les meubles des Débiteurs qu'on exécute, Sergent, Huiſſier.*

Men zal ten overſtaan van de Schepenen en Pandverkooperen verkoopen, enz. *On vendra en preſence des Echevins & des Sergens ou des Huiſſiers.*

PANEEL. *zie* Panneel.

PANHARING. z. m. Groenharing. *Harang frais qui ſe pêche en quantité dans le Zuiderzee, & ſur les côtes, & que l'on fríe dans la poële.*

*Daar is veel panharing aan de merkt. *Il y a bien du harang frais au marché.*

‡ PANLIKKEN. w. w. Schuimen, op ſchuifjes loopen. *Ecornifler, chercher de franches lipées.*

‡ PANLIKKER. z. m. Schuimer, teljoorlekker. *Ecornifleur, paraſite, chercheur de franches lipées.*

‡ PANLIKKERIJE. z. v. Schuimerije. *Ecornifleric, action de celui qui écornifle, métier de paraſite.*

PANNE. *zie* Pan. Dakpan.

Pannenbakker. z. m. *Tuilier.*

Pannenbakkerije. z. v. *Tuilerie.*

Pannendak. z. g. *Un toit couvert de tuiles.*

Een leijen dak is beter dan een pannen dak. *Un toit d'ardoiſes eſt meilleur qu'un toit de tuiles.*

Pannendekker. *zie* Leidekker.

PANNEEL. z. g. Paneel. Een ſchilders panneel. *Bois, ais ſur lequel on peint, fond de tableau.*

Dat panneel is geſcheurd. *L'ais de ce tableau eſt fendu, ce tableau eſt endommagé.*

De panneelen van eene koets. *Les panneaux d'un caroſſe.*

Panneel van eenen ſpiegel. *Fond de miroir.*

PANNEKOEK. z. m. Flenskoek. *Des galettes ou gâteaux fort minces détrempés au lait, & cuits dans la poële.*

Pannekoeken bakken. *Cuire des galettes.*

‡ Hij lei daar eenen luſtigen pannekoek neer. *Il fit-là une copieuſe décharge.*

‡ Een pannekoek in de zon gebakken: Van koedrek ſpreekende. *Un gâteau cuit au ſoleil, bouſe de vache ſéchée au ſoleil.*

‡ PANNEKOEKEN. g. w. Talmen, draalen. *Perdre le temps à ne rien faire, ſe morfondre.*

‡ Hij heeft drie maanden in den Haag leggen pannekoeken zonder iets uitgeregt te hebben. *Il a été trois mois à ſe morfondre à la Haye ſans avoir rien fait.*

Pannetje. z. g. Eene kleine pan. *Poëlon.*

Pannevlies. z. g. *Péricrane.*

PANTHER. z. m. Pantherdier. *Panthére, ſorte d'animal féroce, qui a la peau marquetée de diverſes couleurs, & qui n'eſt diſtingué du léopard que par la blancheur.*

Eene pantherhuid of panthervel. *Une peau de panthére.*

‡ PANTOFFEL. z. m. *ond.* w. Muil. *Pantoufle, mule.*

PANTZER of pantzier. z. g. Malienkolder, borſtwapen. *Cotte de maille, cotte d'armes, jaque de maille, cuiraſſe de maille.*

Hij had een ſchoot- en ſteekvrij pantzer aan. *Il avoit une cotte d'armes à l'épreuve du mouſquet, & de l'épée.*

PANTZERMAKER. z. m. *Armurier qui fait des cottes d'armes, des cottes de maille.*

PANVISCH. z. m. Gebakken viſch in de pan. *Poiſſon à frire, poiſſon pour la friture.*

Een panvifchje eeten. *Manger du poiſſon frit.*

P A P.

PAP. z. v. Dunne brij. *Bouillie.*

Pap kooken. *Faire ou cuire de la bouillie.*

Het kind moet pap hebben. *Il faut de la bouillie à l'enfant.*

Pap om te lijmen. *De la colle de farine, aprêt.*

Een hoed zonder pap. *Un chapeau ſans aprêt.*

Daar is geen pap in die ſtof. *Il n'y a pas d'aprêt dans cette étoffe.*

Pap die men op zweeren en gezwellen legt om dezelven te verzagten of te openen. *Cataplâme.*

Bloem-

Digitized by Google

Bloempap, Haverpap, Kinderpap, Lammertjespap, Meelpap, enz. *zie onder* Bloem, enz.
Fluweelpap. *zie* Bloempap.
Hakpap. *Bouillie faite de fleur de farine détrempée avec des œufs & hachée en suite bien menu.*
PAPA. *z. m. Kinderwoord.* Vader. *Papa, c'eſt-à-dire. Père dans le langage des enfans.*
PAPBAARD. *z. m.* Een mond daar pap aan is. *Qui a la bouche barbouillée de bouillie.*
‡ Dat is een regte papbaard, dat is een die veel van pap houd. *C'eſt un avaleur de bouillie, un grand mangeur de bouillie.*
PAPEBLOEM. *z. v.* Paerdebloem, Hondsroos, Schorfbloem. *Piſſenlit, dent de Lion.*
PAPEETER. *z. m.* Een die veel van pap houd. *Un mangeur de bouillie.*
PAPEGAAI. *z. m.* Zekere vogel. *Perroquet, ſorte d'oiſeau.*
Die papegaai kan wel klappen. *Ce perroquet parle bien.*
‡ Zij kan klappen als een papegaai. *Elle jaſe comme un perroquet, elle ſait bien dégaiſer.*
Den papegaai ſchieten. *Tirer l'oiſeau.*
* Hij heeft den papegaai geſchoten, hy heeft eene goede winſt gehad. *Il a eu un bon gain, il a fait un bon coup.*
Papegaais bek, neus, enz. *Bec, nez, &c. de perroquet.*
Papegaais bek, zekere tulp. *Sorte de tulipe qui reſſemble au bec d'un perroquet.*
‡ Hij heeft eenen papegaais neus. *Il a un nez aquilin, un nez trochu.*
Papegaaiskooi. *z. v.* Papegaaiskouw. *Cage de perroquet.*
PAPEKULLEKENS. *zie* Paapekullekens.
PAPERIJE. *zie* Paaperije.
PAPJE, is een verklein naam van Pap. *zie* Pap.
Iemand een papje kooken. *Préparer un boucon à quelqu'un, l'empoiſonner.*
PAPIER. *z. g.* Pampier. *Du papier.*
Dat papier vloeit of ſlaat door. *Ce papier boit.*
Een riem, een boek, een blad papier. *Une rame, une main, une feuille de papier.*
Schoon of wit papier. *Papier blanc.*
* Dat kind is nog wit papier, heeft nergens geenen indruk van. *Cet enfant n'a encore connoiſſance de rien, il eſt comme du papier blanc où il n'y a rien d'écrit.*
* Ik ben in de loterije nog wit papier, ik heb nog niets getrokken. *Il n'y a point encore de billets marqués pour moi à la lotterie, je n'ai encore rien tiré; il ne m'eſt encore rien venu.*
Graauw papier. *Papier gris.*
Een papieren huisje, zakje, enz. *Un cornet de papier, un ſachet de papier, &c.*
* Een papieren kind, een boek. *Un livre, un enfant de papier.*
* Hij is vader van veele papieren kinderen, hij heeft veele boeken uitgegeeven. *Il a mis au jour bien des productions ou beaucoup de livres.*
Papierkonſt. *z. v.* Prentkonſt. *Tailles-douces, eſtampes.*
Die Heer heeft fraaije papierkonſt. *Ce Monſieur a de belles tailles-douces ou de belles eſtampes.*
Papierkooper. *z. m.* Koopman in papier. *Marchand de papier.*
Papiermaaker. *z. m.* Meeſter die papier maakt. *Papetier, faiſeur de papier.*
Papiermakerije. *z. v.* 't Papiermaaken. *Papéterie, lieu où l'on fait le papier.*
De papiermaakerije is tegenwoordiggoed. *La papéterie eſt bonne à préſent, le métier de papetier eſt bon, le négoce de papier eſt profitable aujourd'hui.*
Papiermolen. *z. m. Moulin à papier.*
Een water- en windpapiermolen. *Moulin à eau, moulin à vent où l'on fait le papier.*
Papierverkooper. *zie* Papierkooper.
Pepierwinkel. *z. m. Boutique de papetier, boutique de Marchand de papier.*
Papierworm. *Petit inſecte qui ronge le papier.*
PAPIST. *z. m. en v.* Papiſte. *zie* Paapſch, enz.
PAPKETEL. *z. m.* Brijketel. *Chaudron dans lequel on fait de la bouillie.*
Papkommetje. *z. g. Petite écuelle pour faire manger de la bouillie aux enfans.*
PAPLEPEL. *z. v.* Kleine lepel. *Petite cuillier.*
Een zilveren paplepel. *Une petite cuillier d'argent.*
PAPPEN. *w. w.* Plakken, vaſtkleeven. *Coller, attacher avec de l'empois ou de la colle.*
Papieren op malkanderen pappen. *Coller ou attacher des papiers les uns ſur les autres.*
Een ſtuk ſtof pappen. *Mettre de l'apprêt dans une pièce d'étoffe.*
Pappig. *bijv. w.* Kleevig; ſlijmerig. *Pâteux.*
Pappot. *z m.* Pot tot pap of met pap. *Pot à la bouillie ou avec de la bouillie.*
Een kind met den pappot opbrengen. *Elever un enfant ſans nourrice ou à la cuillier.*
Papſel. *z. g.* Pap, ſtijffel. *Empois, colle délicate faite d'amidon délayé & cuit.*

P A R

PARADIJS. *z. g. ond. w.* Luſthof. *Paradis, jardin de délices.*
God ſtelde Adam in 't Paradijs. *Dieu mit Adam dans le Paradis.*
Paradijs, de derde Hemel. *Paradis, le troiſième Ciel, la demeure des bienheureux.*
Heden zult gij met mij in het Paradijs zyn. *Tu ſeras aujourd'hui avec moi en Paradis.*
* Een Paradijs van weelde. *Un Paradis de délices & de voluptés, un lieu enchanté.*
* Die plaats is een aardſch Paradijs. *Ce lieu ou cet endroit-là eſt un Paradis ſur terre, c'eſt un palais enchanté.*
Paradijsappel. *z. m. Pomme de Paradis.*
Enkele, dubbele Paradijsappel. *Simple ou double pomme de paradis.*
Paradijsvogel. *z. m. Oiſeau de Paradis.*
De Paradijsvogel heeft wel voeten, ſchoongenomen dat veele Schryvers zeggen dat die zonder voeten is. *L'Oiſeau de Paradis a des pieds, quoique pluſieurs Auteurs diſent qu'il n'en a pas.*
PARCEEL. *z. g. ond. w.* Een gedeelte. *Parcelle, petite partie.*
Iets by parceelen verkoopen. *Vendre quelque choſe en détail, par parcelles ou par parties.*
PAREL. *zie* Porceije.
PAREL. *zie* Paerel.
PAREN. *zie* Paaren.
PARFUIM. *ond. w. zie* Reukwerk.
PARFUMEERDER. *z. m. Parfumeur.*
PARFUMEEREN. *ond. w. w. w.* Geurig maaken. *Parfumer.*
PARIJS. De hoofdſtad van Vrankrijk. *Paris, la capitale du Royaume de France.*
PARK. *zie* Diergarde.
PARKEMENT. *zie* Perkement.
PARLEMENT. *z. g. ond. w.* Vergadering der Leden van 't Hogerhuis en van 't Lagerhuis, dewelke van tijd tot tijd door de Koningen van Engeland beroepen word. *Parlement, aſſemblée des Membres de la Chambre Haute & de la Chambre Baſſe, convoquée de temps en temps par les Rois d'Angleterre.*
Parlement, Oppergeregtshof in Vrankrijk. *Parlement, Cour ſouveraine de Juſtice en France.*
PARLEMENTEEREN. *g. w. ond. w.* In geſprek treeden over de voorwaarden van de overgaaf eener belegerde ſtad. *Parlementer, entrer en conference ſur les conditions de la reddition d'une ville aſſiégée.*
Parlementsheer in Engeland. *Membre du Parlement en Angleterre.*
PARMEZAAN. Is de naam van zekere kaas die in 't Parmezaan in Italien gemaakt word. *Parmeſan, fromage fait dans le Parmeſan ou Duché de Parme en Italie.*
PAROCHIE. *ond. w.* Karſpel of Kerſpel *Paroiſſe.*
Parochiekerk. *z. v. Egliſe de la paroiſſe.*
Parochiaan. *z. m.* Die in de Parochie of in 't Karſpel woont. *Paroiſſien.*
PARQUIT. Soort van kleine papegaai groen van veeren. *Parquit, ſorte de petit perroquet verd.*
PARRUIK. Pruik. *Perruque.*
Parruikdoos. *z. v. Boite à perruque.*
Parruikmaaker. *z. m. Perruquier.*
PARS. *zie* Pers.
Parsijzer. *z. g. Carreau de tailleur.*
PART. *z. v.* Trek, liſt, bedrog. *Tour, tromperie, ſupercherie, niche.*
Iemand eene quaade part ſpeelen. *Jouer un mauvais tour à quelqu'un, lui faire niche.*
Parten. Zotternijen, malle kunren. *Fadaiſes, badineries, niaiſeries, ſottiſes.*
‡ Iemand de parten uitkloppen of door ſlagen afwennen. *Payer à bons coups de bâton les fantaiſies de quelqu'un, reſſer ſi bien un méchant plaiſant, qu'il ne ſonge plus à faire niche à perſonne.*
PART. *z. v. ond. w.* Aandeel, deel. *Part, portion.*
Hij heeft daar zijn part in. *Il a ſa portion en cela, il en a ſa part.*
Ik wil aan die zaak part noch deel hebben. *Je ne veux pas avoir de part à cette affaire ou dans cette affaire, je ne veux pas m'en mêler.*
Scheepspart. *zie onder* Scheeps.
Een partſcheeps. Een gedeelte in een ſchip. *Part ou portion dans un vaiſſeau.*
PARTIJE. *z. v. ond. w.* Zijde. *Parti.*
Partije in eene zaak kiezen. *Prendre parti dans une affaire.*
Partije. Aanhang. *Parti, clique, cabale.*
Hij quam mij ſpreeken met zijne gantſche partije. *Il me vint parler avec tous ceux de ſa clique.*
Hij is niet vau die partije. *Il n'eſt pas de cette cabale.*
Hofpartije. *Le parti de la Cour.*
Partije. Tegendinger, vijand. *Partie adverſe, adverſaire.*
Mijne partije is in de koſten verwezen. *Ma partie a été condamnée à payer tous les frais de juſtice ou les depens du procès.*
Partijen hooren. *Ecouter les parties.*
Zig tegen iemand partije verklaaren. *Se déclarer contre quelqu'un, prendre le parti de ſes ennemis.*
Tegenpartije. *zie* Tegendinger.
Partije, Menigte, deel. *Partie, quantité.*
Eene partije ſuiker. *Une partie de ſucre.*

Digitized by Google

Ik wierd door eene partij dieven vervolgd. *Je fus poursuivi par une troupe de voleurs.*

Partij. Eene bende krijgslieden, die in tijd van oorlog den vijand afbreuk zoekt te doen. *Parti, troupe de soldats qui en temps de guerre, cherche à nuire à l'ennemi.*

Op partij gaan. *Aller en parti, aller à la petite guerre.*

Partije. *Woord van de Muziekkunde. Partie.*

Partijdig. *zie* Eenzijdig.

Partijganger. Hoofd van eene bende soldaaten, die op partije gaat. *Partisan, Chef d'un petit corps de troupes qui va à la petite guerre.*

Partijschap. *z. v.* Eenzijdigheid. *Partialité, prévention.*

Ergens eene groote partijschap in tooren. *Témoigner beaucoup de partialité en quelque chose.*

De partijschap regeert sterk in die stad. *La partialité régne fort dans cette ville-là.*

PARUIK. *zie* Parruik.

P A S.

PAS. *z. m. ond. w.* Tred, treê. *Pas.*

Eenen valschen pas doen, mistreeden, struikelen. *Faire un faux pas, broncher.*

Eenen valschen pas doen, eenen misslag begaan. *Faire un faux pas, commettre une faute, faire un pas de clerc, un qui pro quo.*

Pas, Paspoort. *zie* Paspoort en Vrijgeleibrief.

Pas, smalle doorgang. *Passage étroit, pas, col, détroit.*

Pas, doortogt. Als, wy hebben het geluk gehad van den vijand den pas af te snijden. *Nous avons eu le bonheur de fermer le passage à l'ennemi, de lui couper la retraite.*

Pas, stond. *z. g. Moment, fois.*

Op dit pas, op dit maal, voor deeze reis. *Cette fois ci, ce coup-ci, pour le coup.*

Ik zal 'er op dit pas niet meer toe zeggen. *Je n'en dirai pas davantage pour cette fois.*

Pas, betaamelijkheid. *Convenance.*

Het geeft geen pas dat te doen. *Il n'est pas bien-séant de faire cela, il est malséant de le faire, il ne vient pas du tout à propos d'en user ainsi.*

Een schip op zijn pas laaden. *Donner à un vaisseau la charge qui lui convient.*

PAS. Te pas. *bijw. A propos, tout à propos, à point, de saison.*

Dat komt wel of qualijk te pas. *Cela vient bien ou mal à propos.*

Dat komt heel niet te pas in die bewijsreden. *Cela ne vient point du tout à propos dans cet argument, cela ne quadre pas bien dans cette preuve ou dans cet argument, cela ne vient pas à point.*

* Zij quamen daar leelijk te pas, zij hadden daar een slegte ontmoeting. *Ils furent-là bien maltraités, ils y firent une mauvaise rencontre.*

Hoe komt dat zeggen te pas? *A quel propos dites-vous cela?*

Iets te pas brengen in eene reden. *Faire venir quelque chose à propos dans un discours, insinuer quelque chose dans un discours, y glisser adroitement quelque chose.*

Hij wist dat aardig te pas te brengen. *Il sut bien faire venir cela à propos, il en parla bien à propos.*

Te pas, om de gesteldheid des lichaams te beduiden. Als, wel of qualijk te pas ziin, gezond of ongezond zijn. *Etre bien ou mal disposé, se porter bien ou mal, être en bonne ou en mauvaise disposition.*

Zij is niet wel te pas, zij heeft haar stonden. *Elle ne se porte pas bien, elle a ses ordinaires.*

Pas. Van pas. *bijw.* Zoo als 't behoort, ter deeg. *Comme il faut.*

Dat is van pas heet, dik, enz. *Cela est chaud, épais &c. comme il faut, aussi chaud, aussi épais qu'il doit l'être.*

Die spijs is van pas gekookt. *Cette viande est cuite comme il faut.*

Men kan 't qualijk elk van pas maaken. *On ne sauroit plaire ou il est difficile de plaire à tout le monde, on ne sauroit contenter tout le monde.*

PAS. *bijw. w.* Naauwlijks. *A peine.*

Daar is pas genoeg, daar is naauwlijks genoeg. *A peine y en a-t-il assez, c'est bien le tout s'il y en a assez.*

Hij was daar pas of even aangekomen. *Il ne faisoit que d'arriver-là, a peine y étoit-il arrivé.*

PASGANG. *z. m.* Tel, telgang. *Amble, pas de haquenée ou de traquenard.*

Dat paerd gaat eenen pasgang. *Ce cheval va l'amble.*

PASGANGER. *z. m.* Telpaerd. *Haquenée, cheval qui va l'amble, traquenard.*

* Pasganger. *z. m.* Een die eenen wissen tred in 't gaan houd. *Une personne qui marche bien, qui a bon pas, un bon piéton.*

PASKAART. *z. v.* Zeekaart. *Carte marine.*

Eene witte, eene afgezette paskaart. *Carte marine blanche ou enluminée.*

PASLOOD. *z. g.* Waterpas. *Niveau, instrument qui sert à mettre les choses en ligne horisontale.*

Dat is naar 't paslood gezet. *Cela est mis au niveau.*

Paslood. Schietlood. *Plomb pour prendre la ligne perpendiculaire, perpendicule.*

PASPOORT. *z. v. ond. w.* Pas, vrijgeleibrief. *Passeport. zie* Vrijgeleibrief.

* Eenen vrijer zijne paspoort geeven, hem niet meer willen te woord staan. *Donner congé à son galant, le renvoyer, le congédier.*

PASQUIL. *z. g. ond. w.* Schimpschrift. *Pasquinade, écrit injurieux, traits satiriques, libelle diffamatoire.*

Pasquillenmaaker. *z. m. Faiseur de pasquinades, &c.*

PASSAAT of Passaatwinden, winden die veele maanden agter een uit eene zekere streek der waereld omtrent den Evenaar zijn waaijende. *Mousson, monçon, monsón & monçon, vents alisés, vents réglés, vents constans qui aux environs de l'Equateur soufflent plusieurs mois de suite d'un même côté.*

PASSAGIE. *ond. w.* Doortogt. *Passage.*

* Passagie, plaats uit eenen Schrijver. *Passage, allégation.*

Passagiegeld. *z. g. Droit de passage, argent qu'on paye en partant d'une ville ou en passant par une ville, quand on voyage en voiture ou en bateau.*

PASSAGIER. *ond. w.* Reiziger. *Passager, voyageur.*

PASSANT. *ond. w.* Reizende arme mensch. *Passant, pauvre qui voyage, qui court le pays.*

PASSANT. Als, In 't passant, in 't voorbijgaan. *En passant.*

PASSATO. *ond. w. Koopmansw. Passé.*

Den twintigsten passato. *Le vingtième du passé.*

PASSE. *zie* Pas.

PASSEEREN. *w. w. ond. w.* Doorgaan. *Passer.*

Passeeren, opstellen. Als, een contract passeeren. *Passer un contract.*

PASSELIJK. *bijv. w.* Redelijk. *Passable, raisonnable.*

Al wat die Schrijver uitgeeft is maar passelijk. *Tout ce que cet Auteur publie n'est que passable ou est assez médiocre.*

Passelijk. *bijw.* Tamelijk, matiglijk. *Passablement, assez bien.*

Hij spreekt passelijk goed Neerduitsch. *Il parle assez bien Hollandois, il le parle passablement bien.*

Dat is maar passelijk wel gemaakt. *Cela n'est pas trop bien fait, il n'y a pas sujet de s'en louer.*

PASSEMENT. *z. g. ond. w.* Boordsel. *Passement, galon.*

Dat kleed is met gouden passementen geboord. *Cet habit est bordé de passemens d'or ou de galons d'or.*

Passementwerker. *z. m. Passementier.*

't Passementwerkers gild. *Le corps de métier des passementiers.*

PASSEN. *w. w.* Meeten, schikken, voegen. *Mesurer, niveler, ajuster.*

Ergens lang over passen. *Etre longtemps à mesurer ou à niveler une chose.*

Effen is kwalijk te passen. *Spreekw. Il est difficile de rencontrer juste, il est bien malaisé de faire ni trop ni trop peu.*

Zijn geld passen. *Compter de l'argent autant qu'il en faut.*

Het werk is gedaan, pas uw geld. *La besogne est achevée, comptez votre argent.*

Dat wist hij net te passen. *Il trouvoit cela justement.*

Wie kan dat zoo juist passen? *Qui est-ce qui peut ajuster cela si bien, qui peut le savoir au juste?*

Passen, *g. w.* Voegen, betaamen, wel staan, sluiten. *Appartenir, convenir, aller bien, avoir du rapport.*

't Past u niet zoo te spreeken. *Il ne vous sied pas bien de parler ainsi ou de la sorte, ce n'est pas à vous à parler ainsi.*

Zulk eene kleeding past haar niet. *Un tel habit lui sied mal, il ne lui appartient pas de s'habiller ainsi, ce n'est pas à faire à elle de se mettre ainsi.*

Hij meent dat hem alles wel past. *Il pense que tout lui sied bien, il s'imagine que tout lui est permis.*

Dat kleed past u heel wel. *Cet habit vous va fort bien.*

Die schoenen passen mij niet. *Ces souliers ne me sont pas propres ou ne me vont pas bien.*

Dat past of sluit daar heel wel in. *Cela est fort propre à fermer ou à boucher cela, cela y revient bien, cela quadre bien avec.*

Dat deksel past niet op dien pot. *Ce couvercle n'est pas propre pour ce pot-là.*

Ergens op passen, op letten, agt op slaan of geeven. *Prendre garde à quelque chose, avoir l'œil sur quelque chose.*

Op 's vijands bewegingen passen. *Prendre garde aux mouvemens des ennemis, avoir l'œil sur leurs mouvemens, les observer avec soin.*

Ik zal daar wel oppassen. *J'y prendrai bien garde, j'en aurai soin.*

Wel op zijnen tijd passen. *Prendre bien garde à son temps, savoir faire un bon usage de son temps.*

‡ Dat past of sluit als eene tang op een varken. *Spreekw.* Dat past gantsch niet. *Cela ne sied pas bien, cela ne s'accorde pas.*

Pas-

Digitized by Google

Paſſen in 't kaartſpel, niet ſpeelen. *Paſſer, ne pas jouer.*

PASSEN. *z. m. meerv. ond. w.* Treeden, ſchreeden. *Des pas.*

Hij maakt groote paſſen. *Il fait de grands pas, il marche à grands pas.*

PASSER. *z. m.* Zeker werktuig om mee te meeten. *Compas, Inſtrument qui ſert à meſurer.*

Iets met eenen paſſer afmeeten. *Compaſſer ou meſurer quelque choſe avec le compas.*

PASSIE. De paſſie of het lijden van onzen Heiland. *Le paſſion de notre Sauveur.*

Paſſiebloem. *z. v.* Zekere bloem die uit America in Europa gebragt is. *Fleur de la paſſion, ſorte de fleur apportée d'Amérique en Europe.*

PASTEI. *z. v.* Zeker gebak. *Pâté.*

Eene zoete paſtei. *Pâté où il y a du ſucre & des raiſins de Corinthe.*

Paſtei. Een drukkers woord. *Mélange ou confuſion des caractères d'impreſſion.*

Haazenpaſtei, Hoenderpaſtei, Kiekenpaſtei, Korſtpaſtei, Potpaſtei, Venezoenpaſtei, Vleeſchpaſtei, enz. *zie onder* Haazen, enz.

Konijnepaſtei. *Pâté de lapin.*

Eene oeſter paſtei. *Un pâté d'huitres.*

Eene hartepaſtei. *Un pâté de cerf.*

Paſteibakker. *z. v. Pâtiſſier.*

Paſteibakkerije. *z. v. Lieu où l'on fait les pâtés & la pâtiſſerie.*

Paſteibakſter. *z. v. Pâtiſſière.*

PASTENAAKEN. *z. v. meerv.* Pinkſternakels, witte peên. *Panets ou panais.*

Paſtenaken met Hutspot kooken. *Cuire des panets dans un bochepot.*

Paſtenaakenzaad. *z. g. Semence ou graine de panets.*

PASTOOR. *z. m. ond. w.* Landpaap. *Curé, Paſteur.*

Paſtoors huis. *Presbytère.*

Paſtorije. *z. v. ond. w. Cure.*

Hij heeft eene rijke paſtorije. *Il a une riche cure.*

Paſtorij goederen. *z. g. meerv.* Goederen die tot de paſtorije behooren. *Biens qui appartiennent à une cure.*

P A T.

PATACON. *ond. w.* Een ſtuk van agten. *Un Patacon, un écu de Brabant, une riſdale.*

PATENT. *ond. w.* Bezegelde Acte. Als, ik heb mijn patent gekregen. *J'ai reçu ma patente.*

Patent. Bevel of order in geſchrift. Als, wij zullen morgen patent krijgen om te velde te trekken. *Nous recevrons demain ordre de nous mettre en campagne.*

PATER. *z. m. ond. w.* Een Biegtvader in een Nonnenkloſter. *Père, le Confeſſeur d'un couvent de Religieuſes.*

‡ Een gemakkelijke Pater. *Un homme qui aime ſes aiſes, qui ſe dorlotte.*

‡ Dat is voor Pater en Mater, en niet voor het geheele konvent. *Cela n'eſt que pour quelques-uns, & non pas pour tous.*

Pater. *z. g.* Paterſtuk. Zeker gedeelte van eenen os. *Morceau le plus délicat de la poitrine de bœuf, la tranche du petit os.*

Die hutspot is van 't pater. *Ce bochepot eſt de la poitrine de bœuf, de la tranche du petit os.*

Paternoſter. *ond. w.* Het gebed des Heeren, 't Vader ons. *La prière Dominicale, Notre-père.*

Paternoſter. *ond. w. zie* Roozenhoedje.

Paternoſterkoraalen. *zie onder* Koraal.

‡ Paternoſters. *z. m. meerv.* Handboeijen. *Menottes, oſſelets.*

‡ Eenen misdadiger de paternoſters aan de handen doen. *Mettre des menottes aux poignets d'un criminel, lui donner les oſſelets.*

Een paterſtuk in den rook hangen. *Faire fumer un morceau de la poitrine, faire fumer la tranche du petit os.*

‡ Patersvaatje. *z. g.* De beſte drank in een Nonnenkloſter, ook in een huis. *Le meilleur vin qu'il y ait dans une cave.*

‡ Tap ons eens uit het patersvaatje. *Tirez-nous du meilleur vin.*

PATIG. Peerdig. *z. g.* Zeker kruid. *Patience, ſorte d'herbe.*

PATIENT. *z. m. en v.* Een menſch die ziek is. *Un patient, un malade.*

Patient, misdadiger die door beuls handen geſtraft word. *Patient, Criminel puni par la main du bourreau.*

PATRIARCH. *ond. w. zie* Aartsvader.

PATRIJS. *z. g.* Veldhoen. *Perdrix.*

Eenen ſchotel patrijzen opzetten. *Servir un plat de perdrix.*

Patrijshond. *z. m. Epagneul, chien couchant, chien de chaſſe pour la perdrix.*

Het wijfje van eenen patrijshond, eene teef die voor 't hoen ſtaat. *Epagneule.*

Patrijsjagt. *z. v. Chaſſe aux perdrix.*

Patrijsje. *z. g.* Jonge patrijs. *Perdreau, jeune perdrix.*

De kong is 't patrijsje van de zee. *La ſole eſt la perdrix de la mer.*

PATROON. *z. m. ond. w.* Beſchermer. Voorſtander, Meeſter. *Patron, Protecteur.*

Hij is mijn patroon in die zaake. *C'eſt mon protecteur dans cette affaire, il s'eſt déclarée pour moi, il m'honore de ſa protection.*

Patroon. Dus noemen de kantoorknegts, en boekhouders, de kooplieden die zij dienen. *Patron, Maître.*

De patroon is in 't kantoor. *Le patron ou le maître eſt au comptoir.*

Ik zal dat den Patroon aandienen. *J'en ferai rapport au Patron.*

Patroon. *z. g.* Voorbeeld, voorſchrift. *Patron, exemple, modèle.*

Hij maakte dat naar een goed patroon. *Il fit cela après un bon modèle.*

Een patroon der kantnaaiſteren. *Un patron de dentelle.*

Men houd u voor een patroon van een godvrugtig leven. *Vous paſſez pour le modèle d'une vie exemplaire ou d'orte.*

Patroon, kardoes voor de vuurroeren. *Petites gargouſſes.*

Patroontas. *zie* Kardoestas.

PAV. PAU.

PAVILJOEN. *z. g. ond. w.* Vierkant gebouw dat op zig zelven alleen ſtaat. *Pavillon, bâtiment quarré, iſolé, ſans maiſons autour.*

Paviljoen. Verdek agter op een jagt. *Pont coupé de l'arrière d'un jagt.*

Paviljoen. Een ſoort van een veldtedekkant. *Pavillon, ſorte de lit de camp.*

PAUK of Herpauk. *zie* Ketelstrom.

PAUS. *z. m. ond. w.* Opperprieſter, Hoogepriester. *Pape, Souverain Pontife.*

De Paus van Rome. *Le Pape de Rome.*

Van Kardinaal Paus worden. *De Cardinal devenir Pape.*

Paus Jut. *La Papeſſe Jeanne.*

Pausdom. *z. g.* De Pauſſelijke regeering. *Pontificat, Papauté.*

Het vierde jaar van zijn Pausdom. *La quatrième année de ſon Pontificat.*

pausdom. De pauſſelijke of Roomſche Godsdienſt. *La Religion Romaine, le Papiſme, l'Egliſe Romaine.*

't Pausdom verlaaten, uit het pausdom gaan, enz. *Abandonner le Papiſme ou la Religion Romaine, ſortir de l'Egliſe Romaine.*

Hij heeft heftig tegen het pausdom geſchreven. *Il a écrit avec chaleur contre l'Egliſe Romaine ou contre le Papiſme.*

Pausgezinde. *z. m.* Roomſchgezinde. *Catholique-Romain, Papiſte.*

De pausgezinden beweeren dat, enz. *Les Catholiques-Romains, les Papiſtes ſoutiennent que, &c.*

Pausſchap. *z. g. Pontificat, Papauté.*

De Cardinaal Wolſey, eerſte Miniſter van Hendrik den Agtſte Koning van Engeland, ſtond naar het Pauſſchap, maar kreeg het zelve niet. *Le Cardinal Wolſey, premier Miniſtre de Henri VIII. Roi d'Angleterre, aſpiroit au Pontificat, mais il ne l'obtint pas.*

Pauſſelijk. *bijv. w.* Van den Paus, dat tot den Paus behoort. *Papal, qui concerne, qui regarde le Pape.*

De Pauſſelijke Stoel. *Le Siége Papal, le St. Siége.*

De Pauſſelijke waardigheid. *La dignité Papale.*

Het Pauſſelijke regt. *Le droit Papal.*

Geen Paus gebruikte zijn pauſſelijk gezag meer, als Sixtus de Vijfde. *Jamais Pape ne fit ſi bien valoir ſon autorité Papale, que Sixte Cinq ou Sixte-Quint.*

PAUW. *zie* Paauw.

PAUZE. *z. v. ond. w.* Ruſte, ſtilte, verpoozing. *Pauſe, intermiſſion.*

Die Pſalm heeft verſcheidene pauzen. *Ce Pſeaume a pluſieurs pauſes.*

Eene gantſche pauze uitzingen. *Chanter une pauſe entière ou toute une pauſe.*

PAUZEEREN. *g. w. ond. w.* Ruſten, ſtilhouden. *Se repoſer, s'arrêter.*

Wat pauzeeren in 't drinken. *Prendre un peu de relâche, faire quelque pauſe en buvant.*

PEA. PED.

PEAUTER. *zie* Piauter.

PEDEL. *z. m.* Deurwaarder van eene Hooge School. *Bedeau, Huiſſier d'une Univerſité ou Académie.*

PEDESTAL. *z. g.* Voetſtuk van eene zuil of pijlaar. *Pied ſtal.*

P E E L.

PEEL. *z. v.* Een breede hairband. *Sorte de large ruban de tête.*

PEEL. Moeraſſig en veenagtig land. *Une terre marécageuſe, & où il y a des veines propres à faire de la tourbe.*

Hij is uit de peel afkomſtig. *Il eſt né dans un pays marécageux.*

Peelland. *z. g.* Een vierde deel der Meijerije van 's Hertogenbosch. *Peelland, certain pays ainſi nommé, & qui eſt la quatrième partie de la Mairie de Bois-le-duc.*

PEEN. *z. v. meerv.* Wortelen. *Carottes, panets ou panais.*

Geele peen, witte peen, roode peen. *Carottes jaunes, des panets, carottes rouges ou lettes & betteraves.*

Peenzaad. *z. g.* Wortelzaad. *Graine de panets ou de carottes.*

PEEP. *onv.* tijd van pijpen. Als, ik peep. *Je joueis ou je jouai de la flûte.*

Digitized by Google

PEEPER. *zie* Peper.

PEER. *z. m.* Zekere boomvrugt. *Poire, sorte de fruit.*

Soppige peeren. *Poires pleines de jus, d'une eau délicieuse.*

‡ Wij hadden daar 's avonds eenen sop pigen peer. *Nous y eûmes le soir un bon verre de vin, nous y bûmes d'importance.*

Amberpeer, Appelpeer, Botterpeer, Muilpeer, Muskadelpeer, Muskuspeer, Oraniepeer, Paerelpeer, Pondpeer, Queepeer, Reukpeer, Rietpeer, Roozenpeer, Smoutpeer, Suikerpeer, Waspeer, Winterpeer, Zomerpeer, enz. *zie onder* Amber, enz.

Peerenbloesem. *z. m. Fleurs de poirier.*

Peerenboom. *z. m. Poirier.*

Peerenboomenhout. *z. g. Bois de poirier.*

Peerenboomenplank. *z. v. Planche de bois de poirier.*

Peerenboomenstoelen. *Chaises de bois de poirier.*

Peerendrank. *z. m.* Drank van peeren geperst. *Poiré, boisson faite de jus de poires.*

PEERD. *zie* Paerd.

PEERDIG of peerdik. *zie* Patig.

PEERL. *zie* Paerel.

PEERLKRUID. *zie* Paerelkruid.

PEERS. *zie* Paers.

PEES *z. v.* Pees van 't lichaam. *Tendon: terme d'Anatomie.*

In 't laaten eene pees raken. *Blesser un tendon en saignant ou en tirant du sang.*

Pees. Snaar. *Corde.*

De pees van eenen boog. *La corde d'un arc.*

Bullenpees. *zie onder* Bulle.

* Iemand op de pees zetten, luftig aan 't werk zetten. *Faire bien travailler quelqu'un, lui tailler bien de la besogne.*

* Iemand op de pees zetten, sterke geneesmiddelen ingeeven. *Faire avaler bien des remèdes à quelqu'un, lui donner des remèdes violens.*

Iemand met eene pees afmeeren. *Rosser quelqu'un avec un nerf de bœuf, le repasser avec un nerf de bœuf.*

PEET. *z. m. en v.* Doopheffer, Doopheffter. *Parrein ou Parrain, Marraine, celui ou celle qui tient un enfant sur les fonds de baptême ou qui le présente au baptême.*

Peet over een kind zijn. *Etre parrain ou marraine d'un enfant, le tenir sur les fonds de baptême.*

Zij staan beiden peet over dat kind. *Elles sont toutes deux marraines de cet enfant.*

Peete-Moei. *z. v.* Zeer gemeenzaame spreekwijze. *Marraine.*

Peet-Oom. *z. m.* Gemeenzaame spreekwijze. *Parrain.*

PEETER. *z. m.* Peet, gevader. *Parrain.*

Men gebruikt Peeters en Meeters in den kinderdoop. *On se sert de parrains & de marraines dans le baptême.*

Peeter. *z. m.* Pieter, Mansnaam. *Pierre, nom d'homme.*

‡ Peetlap. *z. m. en v.* Een die Peet in een anders plaats staat. *Celui qui est parrain ou celle qui est marraine à la place d'autrui.*

PEEZERIK. *zie* Pezerik.

PEEZING. *z. v.* Dun bindtouw. *Ficelle, corde menue.*

PEG. PEI.

PEGEL. *z. m.* Peil, ijk, teiken van eene maat. *La marque des mesures qui sont étalonnées, étalon, jauge, vonton.*

De kan is tot de pegel vol. *Le pot est plein jusqu'au bouton, jusqu'à la marque ou jusqu'à l'étalon.*

PEGELEN. *zie* Eiken.

‡ Pegelen, drinken. *Hausser le coude, tringuer, grenouiller.*

Pegelstok. *zie* Peilstok.

PEIL. *z. v.* Zekere gestelde maat. *Certaine hauteur, certaine mesure marquée ou marque mesurée.*

Onder de peil blijven. *Demeurer sous la marque ou sous la quantité de ce qui a été jaugé par le maltotier.*

Het water is op zijne peil. *L'eau est à sa juste hauteur.*

't Water staat onder of boven de peil. *L'eau est plus basse ou plus haute qu'il ne faut, elle est au dessous ou au dessus de la marque.*

Dat bier is niet op zijne peil gebrouwen. *Cette bière n'est pas brassée selon la mesure marquée, on l'a fait consommer trop ou trop peu.*

* Dat is boven de peil geschonken. *Cela est versé plus qu'il ne faut, cela excède la mesure.*

De peil goed maaken, maaken dat men geen meer wijn of bier heeft dan den pagter bekend is. *N'avoir ni plus ni moins de vin ou de bière, que ce qui est marqué ou jaugé du maltotier ou rat de cave, &c.*

PEILEN. *w. w.* De diepte meeten. *Sonder, mesurer la profondeur.*

De haven peilen. *Sonder le port.*

De gragten van eene belegerde stad peilen. *Sonder les fossés d'une ville assiégée.*

Den grond met het dieplood peilen. *Sonder le fond de l'eau avec la sonde.*

Men kan de Spaansche zee niet peilen. *On ne sauroit sonder l'Océan, la mer d'Espagne ou la mer Occidentale.*

Den wijn van eenen wijnkoper peilen. *Jauger les tonneaux chez un marchand de vin avec une verge marquée ou avec une jauge.*

De pagters gaan peilen. *Les maltotiers vont jauger.*

* Men kan zijnen grond niet peilen, men kan hem niet regt leeren kennen. *On ne sauroit sonder, découvrir ou pénétrer ce qu'il a dans l'ame, il est impénétrable, on ne sauroit le connoître à fonds.*

* De hoogte der zonne of sterren peilen of meeten. *Prendre la hauteur du soleil, des étoiles ou des astres.*

PEILER. *z. m.* Een die zig met peilen van 't water bezig houd. *Sondeur, celui qui sonde l'eau, pilote de sonde.*

Peiler, roeijer, wijnroeijer. *Jaugeur, celui qui jauge les vins.*

De pagters zijn met de peilers in de kelder. *Les maltotiers sont dans la cave avec les jaugeurs.*

Peiling. *z. v.* Het peilen. *Action de sonder, jauge.*

De peiling van 't water. *L'Action de sonder la profondeur de l'eau.*

Peilketting. *z. v.* Ketting waar mede de Wijnpeilers de vaten en 't vogt dat er in is peilen. *Eprouvette, chaine de jaugeur.*

Peilkompas. *z. g.* Kompas om de afwijking der naalde mee te meeten. *Compas de Variation.*

Peillood. *z. g. Sonde.*

Peilstok. *z. m.* Roeistok. *Jauge, verge de jaugeur.*

PEINZEN. *zie* Denken. overwegen.

PEIS. *znd. w. zie* Vrede.

PEK.

PEK. *z. g.* Pik. *Poix.*

Hij heeft pek aan zijnen broek. *Il a de la poix à son haut-de-chausses, son haut-de-chausses est tout goudronné ou plein de goudron.*

‡ Hij heeft pek aan zijnen broek of gat, hij weet van geen opstaan of scheiden in 't gezelschap. *Il ne sauroit se séparer de la compagnie, il aime à causer, il ne songe point à sortir d'où il est, il est collé à son siége.*

Hij is zoo zwart als pek, of als een moor. *Il est noir comme un more.*

Pekagtig. *bijv. w.* Naar pek ruikende. *Qui sent le goudron.*

Het ruikt hier heel pekagtig. *Il sent ici fort le goudron.*

Pekboom. Pikboom. *z. m. Pin, sapin, arbre d'où distille le goudron.*

‡ Pekbroek. *z. m.* Pikbroek, Zeeman. *Matelot, homme de mer ou qui a le pied marin, franc matelot.*

‡ Pekbroek. *z. m.* Peklap, zitter in 't gezelschap. *Une personne qui ne s'ennuye point d'ennuyer les autres, en leur tenant plus longtemps compagnie qu'ils ne voudroient bien ou que la bienséance ne le permet.*

‡ Hij is een regte peklap of pekbroek. *Quand il a une fois pris place dans une compagnie, il ne songe plus à se lever, on diroit quand il est quelque part, qu'il y est cloué, c'est un homme qui est toujours collé à son siége.*

Pekdonker. *bijv. w.* Heel donker. *Fort obscur, noir comme dans un four.*

't Was toen een pekdonkere nagt. *Il faisoit alors une nuit très-obscure, la nuit étoit alors fort obscure, il faisoit noir comme dans un four.*

Pekdraad. *z. m.* Draad met pek bestreeken. *Fil poissé, fil goudronné, du ligneul ou ligneul, chegros.*

Iets met eenen pekdraad vastnaaijen. *Attacher ou coudre quelque chose avec du ligneul.*

PEKEL. *z. v.* Zout water. *Saumure, eau salée.*

Iets in de pekel leggen. *Saler quelque chose, la mettre dans la saumure.*

Ergens pekel op gieten of op doen. *Verser de la saumure sur quelque chose.*

Dat is zoo zout als pekel. *Cela est salé comme de la saumure.*

* Iemand in de pekel laaten steeken. *Laisser quelqu'un en danger ou dans l'embarras.*

Pekelen. *g. w.* Smelten, tot pekel worden. *Se fondre, devenir saumure.*

Dat zout begint te pekelen. *Ce sel commence à se fondre.*

PEKELEN. *w. w.* Zouten. *Saler, mettre de la saumure sur quelque chose.*

Pekelharing. *z. m.* Zoute haaring. *Harang pec, harang salé.*

‡ Pekelharing. Quakzalvers of Koordedanssers Maakgek. *Jean-farine, Jean-potage, Bouffon de Charlatans ou de Danseurs de corde.*

‡ Pekelhoer. *z. v.* Eene oude hoer. *Une vieille garse.*

Pekelnat. *z. g.* Pekel. *Saumure.*

* Pekelnat. *Digtk. w.* De zee. *Les ondes salées, la plaine salée.*

Zo veele kielen die het pekelnat doorbruisschen. *Tant de vaisseaux qui passent la mer, qui la foulent.*

* Pekelschuim. *z. g.* Zeeschuim, zeewater.

Digitized by Google

water. *Ecume de mer ou de la mer.*
*Pekelſop. z. g. De zee. *zie* Pekelnat.
Het bruiſchend pekelſop. *La mer écumante, les ondes écumantes.*
Pekelſpek. *zie onder* Pekel, enz.
Pekelveld. z. g. *Digtk. w. zie* Pekelnat.
Pekelvleeſch. z. g. Gezoute vleeſch. *Chair ſalée.*
Een ſtuk pekelvleeſch opzetten. *Servir un morceau de chair ſalée.*
‡Pekelzonde. z. v. Een oud quaad. *Un vieux péché.*
Hij moet wat voor zijne Pekelzonde hebben. *Il doit payer pour ſon vieux péché.*
PEKKEN. *w. w.* Pikken, met pek beſmeeren. *Poiſſer, goudronner, enduire de poix ou de goudron.*
Dat ſchip is verſch gepekt. *Ce vaiſſeau eſt fraichement goudronné.*
Eene luifel pekken. *Goudronner un auvent.*
Pekkrans. z. m. *Cercle poiſſé, ſorte de flambeau compoſé de corde poiſſée en forme de petit cercle.*
‡ Peklap. z. m. Piklap, blijver in een gezelſchap. *Importun qui ſemble cloué, qui ne peut quitter la compagnie.*
‡ Peklappen. g. w. Blijven zitten, van geen ſcheiden weeten. *Ne parler jamais de s'en aller, être cloué à ſa place.*
Pekton. z. v. Pikton. *Tonneau à goudron.*
Pektonnen branden. *Brûler des tonneaux où il y a eu du goudron, brûler des futailles goudronnées.*
Pekzwart. *bijv. w.* Heel zwart. *Noir comme de la poix, noir comme du jayet.*
Eene pekzwarte pruik. *Une perruque noire comme du jayet.*

P E L.

PEL. Dop, ſchel of ſchil, vliesje van een ei, van eene boon, enz. *La pellicule d'un œuf, la coſſe ou la gouſſe d'une fève, &c.*
PELDEGARST. *zie* Gepeldegarſt.
PELGRIM. z. m. *ond. w.* Bedevaartreizer. *Pélerin.*
De Pelgrims van Jeruzalem. *Les Pélerins de Jéruſalem.*
Pelgrimagie. z. v. *ond. w.* Bedevaart. *Pélerinage.*
In pelgrimagie gaan. *Aller en pélerinage.*
Pelgrimskleed. z. g. Pelgrimsgewaad. *Habit de Pélerin.*
Pelgrimsmantel. z. m. *Mantelet de Pélerin.*
Pelgrimſtok. z. m. *Bourdon, bâton de Pélerin.*
PELIKAAN. z. m. Pellikaan, Pelkaan, zekere vogel. *Pélican, ſorte d'oiſeau fabuleux ou du-moins fort rare.*
PELLE. z. v. Baarkleed, 't laken over de kiſt. *Drap mortuaire.*
PELLEN. z. g. Linnendoek, tot tafellakens en ſervetten gebruikelijk. *Toile ouvrée, propre pour faire des nappes & des ſerviettes.*
Een ſtuk pellen van twee en vijftig ellen. *Une piéce de toile ouvrée de cinquante-deux aunes.*
PELLEN. *w. w.* Doppen, uitdoppen. *Oter de ſes gouſſes, écoſſer.*
Boonen pellen. *Eccoſſer des fèves.*
PELLEWEVER. z. m. Een wever die pellen weeft. *Tiſſerand de toile ouvrée.*
PELMOLEN. z. m. *Moulin à faire l'orge mondé.*
PELS. *Hoogduitſch w. zie* Bont.
‡ Pels. z. m. Rok. *Juſte-au-corps, jupe de deſſous que portent les femmes.*
Eene luis in den pels zetten, ontijdig iemand iets leeren. *Apprendre trop tôt quelque choſe à quelqu'un, lui découvrir trop tôt ſon ſecret.*
Een pelsrok, een bonten rok. *Juſte-au-corps fourré, pélisſon.*
Eenen bonten pels aan hebben. *Avoir un juſte-au-corps fourré, un pélisſon, une robe fourrée.*
PELSSER. *zie* Bontwerker.
‡ 't Zijn wevers en pelſſers, 't is een deel ſlegt volkje. *C'eſt de la canaille, c'eſt la lie du peuple, ce ſont des gens de néant.*
PELTERIJEN. z. v. *meerv. ond. w.* Bontenvellen. *Pelteries.*
PELTSER. *zie* Pelſſer.
PELUW. *zie* Peluw.

P E N.

PEN. z. v. Penne, ſchrijfpen. *Plume.*
Eene pen ſnijden, vermaaken. *Tailler une plume, la raccommoder.*
*Hij heeft of voert eene fraaije pen, hij ſchrijft wel. *Il écrit fort bien, il a une fort bonne main.*
*Pen. Stijl, ſchrijfwijze. *Plume, ſtile.*
Hij heeft eene vlugge of vaerdige pen. *Il a une bonne plume, il a un bon ſtile, il écrit bien.*
Hij had eene ſcherpe pen, hij ſchreef ſcherp. *Il avoit la plume piquante, ſon ſtile étoit mordicant.*
Zijne pen is net beſneden, hij heeft eenen netten beſchaafden ſtijl. *Il écrit très-bien, il a un beau ſtile, ſon ſtile eſt fort coulant.*
Zijne pen tegen iemand ſcherpen, zig gereed maaken om tegen iemand te ſchrijven. *Se préparer à écrire contre quelqu'un.*
Iemand met de penne of ſchriftelijk beantwoorden. *Répondre à quelqu'un par écrit, lui repliquer, écrire contre lui.*
Hij is aan de pen, hij ſchrijft op een kantoor. *Il écrit chez un Notaire ou chez un Procureur, il manie la plume, il eſt clerc ou garçon de comptoir.*
PENNEN. z. v. *meerv. Plumes.*
Eene bos pennen. *Un paquet de plumes.*
Doelpen, Ganzepen, Kantoorpen, Laſterpen, Roerpen, Schietpen, Schrijfpen, Slagpen, Trekpen, Zwaanepen, enz. *zie onder* Doel, enz.
Eene houten pen of pin. *Cheville de bois. zie* Pin.
Ergens eene houten pen inſlaan. *Enfoncer une cheville de bois dans quelque choſe.*
Pennenbal. *zie* Kolfbal.
Pennenbereider. z. m. *Plumaſſier, celui qui hollande des plumes.*
‡ Pennenkoker. z. m. 't Bovenſte van eenen ſchrijfkoker. *Etui à plumes.*
Pennenkonſt. *zie* Schrijfkonſt.
Pennenkooper. z. v. Pennenverkooper. *Plumaſſier, celui qui vend des plumes.*
‡ Penlikker. z. m. Schrijver, al wie de pen voert. *Homme de plume, clerc, garçon de comptoir.*
Pennemes. z. g. *Canif.*
Een ſcherp pennemes. *Un canif qui coupe bien.*
Pennemesje. z. g. *Petit canif.*
Penneſchaft. z. v. Penneſchaft. *Tuyau, plume qui n'eſt pas encore taillée.*
Pennetje. z. g. *Petite plume ou petite cheville.*
Pennenwinkel. z. m. *Boutique de plumaſſier.*
PENNING. z. m. Een ſtuk gemunt goud of zilver. *Médaille, piéce d'or ou d'argent, ſur laquelle on repréſente ce qu'on veut, en mémoire des grands & mémorables événeemens.*
Iemand eenen gouden penning vereeren. *Faire préſent d'une médaille d'or à quelqu'un.*
De Koning liet gouden en zilveren penningen ſlaan. *Le Roi fit frapper des médailles d'or & d'argent.*
Penning. Eene halve duit. *Denier, la moitié d'un double ou d'une dute.*
Zeſtien penningen doen in Holland eenen ſtuiver. *Seize deniers ſont un ſou en Hollande.*
Daar is tien gulden, veertien ſtuivers, twaalf penningen. *Il y a ou voilà dix livres, quatorze ſous, douze deniers.*
Niet eenen penning in de waereld hebben. *N'avoir pas un denier au monde, n'avoir ni denier ni maille.*
Ik zal 'er niet eenen penning of niets opleggen. *Je n'en donnerai pas davantage, je n'y ajoûterai pas un denier.*
Iets tot den laatſten penning opleggen of betaalen. *Payer quelque choſe juſques au dernier ſou ou juſqu'à un denier.*
's Lands penningen of 's Lands geld. *Les deniers publics, les deniers de l'Etat.*
Wanneer zullen de penningen geteld worden? *Quand eſt-ce qu'on comptera les deniers? Quand produira-t-on les eſpéces? Quand nous payera-t-on?*
De penningen of 't geld laaten beſlaan. *Saiſir ou arrêter les deniers ou l'argent.*
De honderdſte penning. *Le centième denier.*
Braspenning, Drinkpenning, Gedenkpenning, Gildepenning, Godspenning, Huurpenning, Kooppenningen, Legpenning, Miedepenning, Noodpenning, Offerpenning, Plokpenning, Quiſtpenning, Reispenning, Rekenpenningen, Schilpenning, Slindpenning, Standpenning, Steekpenning, Trouwpenning, enz. *zie onder* Bras, enz.
Penningbloem. *zie* Penningkruid.
Penningkruid. z. g. penningbloem. *Lunaire, ſorte de plante.*
Penningmeeſter. z. m. Schatmeeſter. *Commis, Tréſorier, celui qui garde la caiſſe.*
Penningswaarde. z. v. Behoorlijke waarde. *Juſte valeur.*
Ergens penningswaarde voor geeven. *Payer la juſte valeur de quelque choſe.*
PENS. z. v. Een der inwendige deelen van 't lichaam. *Panse, panſe, tripes, eſtomac de l'animal.*
Eene pens ſchoon maaken. *Nettoyer une panſe.*
Bierpens, Dikpens, Rollenpens, Schaapepens, enz.
Eene oſſenpens. *Panſe de bœuf.*
Pensdarm, dikdarm. *zie* Propdarm, Dikzak, Dikbuik.
PENSEE-BLOEM. z. v. Zekere lentebloem, de violetbloem wat gelijkende. *Penſée, fleur printanière qui à quelque reſſemblance avec la violette.*
PENSEEL. z. g. Pinſeel. *Pinceau.*
*Die ſchilder heeft een goed penſeel of ſchildert wel. *Ce peintre peint bien, il a un pinceau délicat.*
*Men ziet een ſtout penſeel of ſtoute trekken in dat ſtuk. *On remarque dans ce tableau un pinceau hardi, il y a des traits hardis dans ce tableau.*
Penſeelmaaker. z. m. *Faiſeur de pinceaux.*
Penſeelſchrijver. z. m. Die met het penſeel ſchrijft. *Celui qui écrit avec un pinceau, Ecrivain au pinceau.*
PENSIONARIS. z. m. *ond. w.* Loontrekkend Raadsheer. *Penſionaire.*
Mijn Heer de Raadpenſionaris van Holland.

Digitized by Google

land. *Monſieur le Grand-Penſionnaire d'Hollande.*

PENSMERKT. z. v. De plaats daar men penſſen, enz. verkoopt. *Triperie lieu où l'on vend des tripes & des panſes.*

Pensmes. z. g. *Couteau de tripiére.*

Pensrollen. z. v. meerv. *Sorte d'andouilles.*

Penſſen. g. w. Pens, darmen, enz. verkoopen. *Vendre des tripes, être tripier ou tripiére.*

Zijne moeder heeft eenige jaaren in die ſtraat gepenſt. *Sa mére a vendu pluſieurs années des tripes dans cette rue-là, elle y a été tripiére pendant quelques années.*

Pensverkooper. z. m. Pensman. *Tripier.*

Pensverkoopſter. zie Pensvrouw.

Pensvrouw. z. v. Pènswijf, Pensverkoopſter. *Tripiére.*

Penswijf. zie Pensvrouw.

PEONIE. z. v. Zekere groote roode bloem. *Pivoine, ſorte de groſſe fleur rouge.*

P E P.

PEPER. z. v. Zeker Oostindiſch gewas. *Du poivre, certain fruit des Indes Orientales.*

Zwarte peper, witte peper, lange peper. *Poivre noir, poivre blanc, poivre long.*

‡ Peper haalen, naar Oostindiën vaaren. *Faire un tour ou un voyage aux Indes, aller aux Indes.*

‡ Hij moet om peper uit, hij moet naar Oostindiën. *Il faut qu'il aille cueillir du poivre, qu'il aille aux Indes.*

Muurpeper. zie onder Muur.

*Men heeft hem dat wel gepeperd of heel duur verkogt. *On lui a vendu cela bien cher.*

Peperboom. z. m. *Poivrier.*

Peperbus. z. v. Peperdoos. *Poivrier.*

Eene zilveren peperbus. *Un poivrier d'argent.*

Peperdoos. z. v. zie Peperbus.

PEPEREN. w. w. Met peper beſtrooijen. *Poivrer, poudrer de poivre.*

Die worſt is heet gepeperd. *Cette ſaucisſe eſt bien poivrée.*

Peperhuis. z. v. Een gerold papier hoornswijze. *Cornet, du papier roulé en forme de corne.*

Peperkoek. z. m. Sterk gepeperde koek. *Gâteau épicé, pain d'épice.*

Peperkruid. z. g. Peperwortel. *Paſſerage.*

‡ Peperland. z. g. Oostindiën. *Le Pays du poivre, les Indes Orientales.*

Peperwortel. z. m. zie Peperkruid.

PEPOEN. zie Pompoen.

P E R.

PERDOEN. z. g. Touw om den maſt te verzekeren. *Galauban.*

PEREL. zie Paerel.

PEREN. zie Peer.

PERIJKEL. ond. w. zie Gevaar.

PERIODE. ond. w. Volzin in eene reden. *Période, ſens complet dans un diſcours.*

PERK. z. g. ond. w. Beſloote plaats. *Parc, lieu enfermé.*

Een perk of warande van wilde dieren. *Un parc dans lequel on enferme les bêtes ſauvages.*

Perk, bloemperk. *Parterre de jardin.*

Die hof legt met fraaije perken. *Il y a de beaux parterres dans ce jardin.*

Bloemperk, Hinkperk, Loopperk, Kemperk, Wortelperk, enz. zie onder Bloem, enz.

PERKEMENT. z. g. Bereid kalfs- of ſchaapsvel. *Parchemin.*

Iets op perkement ſchrijven. *Ecrire quelque choſe ſur du parchemin.*

*Dat is op duurzaam perkement geſchreven, dat houd men in gedagten. *Ce la eſt immortaliſé, on ſe ſouvient toujours de cela.*

Een boek in perkement binden. *Relier un livre en parchemin.*

Hoornperkement, Maagdenperkement, Schaapenperkement, enz. zie onder Hoorn, enz.

Perkementbereider. z. m. Perkementmaker. *Parcheminier, qui apréte le parchemin.*

Perkementkooper of verkooper. *Parcheminier, qui vend du parchemin.*

Perkementwinkel. z. m. *Parcheminerie, boutique de parcheminier.*

PERKET of parket. z. g. Iemand in 't perket brengen. Gemeenzaame ſpreekw. *Intriguer quelqu'un dans une méchante affaire.*

PERLE. zie Paerel.

PERS. Zekere vrugt. zie Perzik.

PERS, Pars. z. v. Een werktuig van verſchelden ſlag, en tot veelerlei gebruik. *Preſſe, preſſoir, machine qui ſert à divers uſages.*

Mijn hart ſtaat als in eene pers. *Que mon cœur eſt ſerré! que mon cœur ſouffre de peine ou d'angoiſſe!*

Een boek op de pers brengen of doen drukken. *Mettre un livre ſous preſſe, le faire imprimer.*

Dat boek legt op de pers, is onder de pers of word gedrukt. *Ce livre eſt ſous preſſe ou s'imprime.*

Druivenpers, Drukpers, Drukkerspers, Lakenpers, Olipers, Plaatpers, Wijnpers, enz. zie onder Druiven, enz.

Een boekbinders pers. *Preſſe de relieur de livres.*

Kalanderpers. zie Lakenpers.

Linnenpers. *Une preſſe à preſſer le linge, comme les draps, les napes & les ſerviettes, &c.*

PERS. z. m. Een Perſiaan. *Un Perſan.*

De Perſen. *Les Perſes ou les Perſans.*

PERSBORD. zie Persplank.

PERSGELD. z. g. Geld dat betaald word om de druiven te doen perſſen. *Preſſurage, droit qu'on paye au maitre du preſſoir où l'on fait preſſer ſon vin.*

PERSIAAN. *Un Perſan.*

De Perſiaanen. *Les Perſans ou les Perſes.*

Perſie, Perſiën. *La Perſe.*

PERSIK. zie Perzik.

PERSISCH. bijv. w. Dat van Perſie is. *Perſan, de Perſe.*

Eene Perſiſche vrouw. *Une Perſane.*

De Perſiſche taal. *La langue Perſane.*

Perſische zijde. *De la ſoye de Perſe.*

Persloon. zie Persgeld.

PERSONAADJE of Perſonagie. ond. w. Speeler op 't tooneel. *Perſonnage, Acteur de théatre.*

Spreekende en ſtomme Perſonaadjen. *Des acteurs qui parlent & des acteurs muëts.*

Een groot perſonaadje, een aanzienlijk man. *Un grand perſonnage, un perſonnage illuſtre, un homme de conſéquence.*

Hij kan zijn perſonaadje of zijne rol wel ſpeelen. *Il ſait bien jouer ſon perſonnage ou ſon rôle.*

Perſonagie. zie Perſonaadje.

PERSOON. z. m. ond. w. *Une perſonne.*

In eigen perſoon verſchijnen. *Comparoître en perſonne.*

Op zijn perſoon of op hem valt niet te zeggen. *Il n'y a rien à lui reprocher.*

Mansperſoon. Vrouwsperſoon. zie onder Mans, enz.

Perſoonbootſing. z. v. w. *der Redenrijkkonſt.* Invoering van eenen perſoon. *Proſopopée : terme de Rhétorique.*

Perſoonlijk. bijv. w. Van den perſoon. *Perſonnel, de la perſonne.*

Een perſoonlijk werkwoord. *Un verbe perſonnel.*

Perſoonlijk, rakende iemands perſoon. *Perſonnel, qui concerne la perſonne.*

Eene perſoonlijke beſchuldiging. *Une accuſation perſonnelle.*

Perſoonlijk. bijw. In eigen perſoon. *En perſonne.*

De Koning zal perſoonlijk te velde trekken. *Le Roi ſera la campagne en perſonne.*

PERSPLANK. z. v. Persbord. *Planche de preſſe.*

PERSSEN. w. w. Parſſen. *Preſſer, calandrer, ſerrer avec une preſſe.*

Een boek perſſen, laken perſſen, kouſſen perſſen, enz. *Preſſer un livre, calandrer ou catir du drap, catir des bas.*

Wijn perſſen. *Preſſer du vin, preſſurer les raiſins.*

Perſſen, dringen. *Preſſer, ſerrer.*

Dat water perſt daar tegen aan. *Cette eau preſſe-là contre, l'eau fait une forte impulſion contre cela.*

Iemand ergens toe perſſen of toe dwingen. *Porter quelqu'un à faire quelque choſe, le preſſer, en extorquer quelque choſe.*

PERSSER. z. m. Wijnperſſer. *Le maitre d'un preſſoir, ouvrier qui travaille au preſſoir, preſſureur.*

Perſſing. z. v. Parſſing, drukking. *Preſſion, impulſion.*

De perſſing van de lugt, van 't water, enz. *La preſſion, l'impulſion de l'air, de l'eau, &c.*

Perſſel. z. v. Spil van eene pers. *Vis d'une preſſe ou d'un preſſoir.*

PERTINENT. ord. w. zie Net.

PERTEZAAN. zie Pertizaan.

Pertizaan. Pertezaan. ond. w. Zekere hellebaard. *Pertuiſane, ſorte de hallebarde.*

PERU. z. g. Naam van een Koningrijk van Zuid-Amerika langs de Weſtkuſt. *Pérou, nom d'un Royaume de l'Amérique Méridionale, le long de la côté occidentale.*

PERZENKRUID. z. g. *Perſicaire, ſorte d'herbe.*

PERZIK. z. v. Perſik. Zekere vrugt. *Pêche, ſorte de fruit.*

Perzikboom. z. m. *Pêcher, arbre qui porte des pêches.*

Die perzikboom is op eene abrikoosſtam geënt. *Ce pêcher eſt enté ou greffé ſur un abricotier.*

Perzikſteen. z. m. *Noyau de pêche.*

P E S.

PEST. z. v. Peſtilentie, beſmetteljke ziekte. *Peſte, maladie contagieuſe.*

De peſt regeert daar ſterk. *La peſte régne fort-là, elle y emporte bien des gens.*

Dat land is met de peſt beſmet. *La peſte eſt dans ce pays-là eſt affligé ou déſolé de la peſte.*

*Hij is eene peſt of bederf van 't land of in den Staat. *C'eſt une peſte dans l'Etat.*

't Quaad ſchuwen als de peſt. *Eviter le mal comme la peſte, le fuir comme on feroit la peſte.*

Peſtbuil. z. g. Peſtgezwel. *Bubon peſtilentiel.*

Peſte-

Digitized by Google

Peſtelijk. *zie* Peſtig.
Peſtgaſthuis. z. g. Peſthuis. *Hôpital pour les peſtiférés.*
Peſthuis. *zie* Peſtgaſthuis.
't Peſthuis legt vol zieken. *L'Hôpital eſt plein de peſtiférés.*
Peſtig. *bijv. w.* Peſtelijk, met de peſt beſmet. *Peſtiféré, peſtilentiel.*
Eene peſtige lugt. *Un air peſtiféré ou peſtilentiel, un air infecté de la peſte.*
Peſtilentie. *zie* Peſt.
Peſtilentiewortel. z. m. Soort van geneeskruid. *Petaſite, herbe médécinale.*
Peſtkool. z. v. *Charbon de peſte.*
Peſtmeeſter. z. m. Geneezer der peſte. *Médecin qui guérit les peſtiférés.*
Peſttijd. z. m. Tijd dat ergens de peſt ſterk is. *Temps de peſte.*
In den peſttijd op 't land vlugten. *Se retirer à la campagne ou faire ſon ſéjour à la campagne en temps de peſte.*

P E T.

PETER. *zie* Peet.
PETER. Pieter. Mansnaam. *Pierre, nom d'homme.*
PETERSELI. z. v. Pieterſeli. Zeker kruid. *Perſil, herbe de jardin, herbe potagère.*
Dat bed ſtaat vol peterſeli. *Il y a du perſil ſur cette planche, cette planche eſt ſemée de perſil.*
Peterſeliwortel. z. m. *Racine de perſil.*
Peterſelizaad. z. g. *Graine ou ſemence de perſil.*

P E U.

PEUI. *zie* Pui.
PEUKEL. z. v. Puiſt. *Petit bourgeon ou petite puſtule, petit bouton.*
De handen vol peukels hebben. *Avoir les mains pleines de petites puſtules ou de petits bourgeons.*
Peukelig. *bijv. w.* Peukelagtig. *Plein de petites puſtules ou de petits bourgeons.*
PEUL. z. v. Zekere ſchelvrugt. *Pois, ſorte de légume.*
Peulen met ſchellen of zonder ſchellen. *Pois avec la coſſe ou ſans coſſe.*
Peulvrugt. *zie* Plukvrugt.
Zaadpeul. *zie onder* Zaad.
PEULUW of Peuluwe. z. v. Hoofdpeuluw. *Chevet, traverſin de lit.*
Die peuluw hoord tot dat bed. *Ce chevet eſt de ce lit-là, c'eſt le traverſin de ce lit-là.*
Daar is geen peuluw tot dat bed. *Ce lit n'a pas de chevet, il n'a pas de traverſin.*
‡ PEUREN. *g. w.* Ergens aan peuren of iets onderneemen. *Commencer ou entreprendre quelque choſe.*
‡ Aan 't werk peuren, aan 't werk gaan. *Commencer à travailler, ſe mettre à travailler.*
‡ Ergens naar toe peuren, naar toe gaan. *S'en aller quelque part, s'acheminer vers quelque endroit.*
PEUTEREN. *g. w.* Met den vinger vroeten. *Fourgonner, grattor avec le doigt.*
In den neus peuteren. *Fourgonner ou fouiller dans ſon nez avec les doigts.*
‡ Hij durft daar niet aan peuteren of niet aankomen. *Il n'oſeroit toucher à cela.*
PEUY, puy. *zie* Pui.
‡ PEUZELAAR. z. m. Pluizer. *Epluchеur, qui épluche, pinocheur,*
Peuzelaar, talmer. *Lambin, lanternier.*
‡ PEUZELEN. *w. w.* Pluizen, met kleine beetjes eeten. *Manger à longues dents, prendre de très petits morceaux, pinocher.*
Ik zal nog wat peuzelen. *Je pinocherai encore un peu, je mangerai encore un peu.*
‡ Peuzelen, talmen. *Lambiner, lanterner.*
‡ Peuzeling. z. v. Pluizing. *Action de pinocher ou de manger doucement, lentement, peu ou du bout des dents.*
‡ Peuzelſter. z. v. *Pinocheuſe, lambine.*
Peuzelwerk. z. g. *Des mets amuſans, comme des noiſettes, des chevrettes, & autres choſes qui ne nourriſſent guère.*
Zie daar wat peuzelwerk. *Voilà quelque choſe à manger pour vous amuſer.*
PEZE. *zie* Pees.
PEZERIK. z. m. Schaapsſchaft. *Vit de mouton.*

P H A.

PHAIZANT. *zie* Faizant.
PHARHEER of Farheer. z. m. Uit het Hoogduitſch ontleend. *Miniſtre, Paſteur ou Prédicateur Luthérien.*
PHARIZEEN. z. m. Farizeen, Aanhanger van de Farizeenſche Secte onder de Jooden. *Phariſien, attaché à la Secte des Phariſiens parmi les Juifs.*
Paulus was een Pharizeen voor zijne bekeering. *St. Paul étoit Phariſien avant ſa converſion*
't Pharizeenſch gevoelen. *Le ſentiment des Phariſiens.*

P H E.

PHENIX. z. m. Soort van vogel, die de eenigſte in zijn ſoort is. *Phénix, ſorte d'oiſeau ſeul en ſon eſpéce, oiſeau fabuleux.*
Cujas is een Phenix onder de Regtsgeleerden. *Cujas eſt un Phénix parmi les Juriſconſultes, il eſt le plus excellent.*

P H I.

PHILOSOOPH. Filoſoof. z. m. *ond. w.* Wijze, Wijsbegeerige, Wijsgeer. *Philoſophe, un Sage, celui qui profeſſe la Philoſophie*
‡ Dat is een Philoſooph, een wonderzinning menſch. *C'eſt un Philoſophe, un homme fantaſque, bourru ou capricieux.*
Philoſopheeren, van de wijsbegeerte redeneeren. *Philoſopher, argumenter, diſputer en philoſophie.*
* Dat is te grof gephiloſopheerd. *Cet argument eſt trop tiré par les cheveux, cette philoſophie eſt trop groſſiére.*
Philoſophiſch. *bijv. w. Philoſophique.*
Philoſophie of Filoſofie. z. v. Wijsbegeerte. *Philoſophie.*

PIA. PIE.

PIASTER. *zie* Patacon.
PIAUTER. z. g. *Du laiton blanc.*
PIEK. z. g. *Woord van 't pikketſpel.* Als de ſpeeler die voor de hand is, dartig kan tellen eer de andere iets telt, zoo telt hij zeſtig in plaats van dartig. *Pic.*
PIEK. z. v. Zeker lang ſteekgeweer. *Pique, ſorte d'arme.*
De picken vellen. *Dreſſer les piques.*
De piek draagen, ſoldaat zijn. *Porter la pique, être ſoldat.*
De ruiterije drong ſterk op de picken in. *La cavalerie fondit ou ſe jetta avec impétuoſité ſur les piques ou ſur les piquiers.*
‡ Piek, eene lange dwarsſtreep. *Un long trait de plume.*
De meeſter haalde eene piek door zijn ſchrift. *Le maître tira un long trait de plume à travers ſons écriture.*
‡ Zijne piek ſchuuren. *Enfiler la venille, faire gîtes, ſe tirer le verſ, gagner au pied.*
Piekdrager. *zie* Piekenier.
Piekenier. z. m. Piekdrager. *Piquier.*
Piekſtok. *Le bois de la pique.*
PIELAAR. *zie* Pijlaar.
PIEPEN. Van 't natuurlijk geluid der rotten en muizen ſpreekende. *Pipioter: parlant du cri naturel des rats & des ſouris.*
Piepen als eene muis. *Pipioter, contrefaire le cri des ſouris.*
Piepen, word ook gezegd van de jonge vogels. *Piailler.*
De kieken piepen. *Les pouſſins piaillent.*
In 't zingen piepen. *Avoir une voix de fauſſet, faire entendre des ſons aigus en chantant, pipioter en chantant.*
‡ Hij piepte van angſt. *La peur lui fit jetter des cris.*
‡ Zoo de oude zingen, zoo piepen de jongen. *Spreekw. Les enfans ſuivent les mœurs de leurs péres.*
Piepende. *bijv. w.* Fijn. *Guiorant, fin.*
Eene piepende ſtem hebben. *Avoir la voix guiorante, une voix de ſouris.*
PIEPER, piepertje. Fluitje van boomeſchil. *Pipeau, chalumeau, flûte champêtre.*
‡ Piepjong. *bijv. w.* Heel jong. *Fort jeune.*
‡ Dat meisje is nog piepjong. *Cette fille eſt encore toute jeune, elle joue encore avec ſa poupée, c'eſt un jeune tendron.*
PIER. z. v. Worm. *Ver de terre.*
Pieren of wormen zoeken om te viſſchen. *Chercher des vers pour pêcher.*
‡ Hij is zoo dood als eene pier, hij is heel dood. *Il eſt abſolument mort, il eſt ſi bien mort qu'il ne mangera plus de pain.*
‡ PIEREN. *w. w.* Loeren, bedriegen. *Duper, déniaiſer, attraper.*
PIERSEMIJN. Als, Pierſemijn wijn. *Malvoiſie, certain vin d'Eſpagne doux & ſtomacal.*
PIERWURM. *zie* Pier.
PIET. *zie* Pieter.
PIETER. *zie* Peter.
PIETERMAN. z. m. Zekere zeeviſch. *Vive, ſorte de poiſſon de mer.*
PIETERNEL. z. v. Vrouwe naam. *Perrette, nom de femme.*
PIETERSELIE. *zie* Peterſeli.
PIEWIT. *zie* Kievit.

PIJ. PIJL.

PIJE. z. v. Pijlaken, grof laken. *De gros drap friſé, de la bure.*
Pije, Pijrok, een ſchippers rok. *Juſtau-corps de batelier, fait de gros drap friſé, habit de bure.*
Eene ſchippers pije aan hebben. *Etre habillé à la matelote.*
‡ Wat op zijne pije krijgen. *Avoir ſur les oreilles, etre étrillé ou roſſé.*
Pijlaken. z. g. *zie* Pij.
Pijrok. z. m. *zie* Pij.
PIJL. z. v. Schigt. *Fléche, dard.*
De Mooren ſchooten met vergiftige pijlen. *Les Mores tirérent avec des fléches empoiſonnées.*
De pijl aan de pees leggen. *Mettre la fléche à la corde, bander l'arc pour tirer.*
Met pijl en boog gewapend zijn. *Etre armé d'arc & de fléches.*
De pijl van eene vuurpijl. *La baguette d'une fuſée.*
Met eene pijl ſchieten. *Tirer ou décocher une fléche.*
* Alle zijne pijlen zijn verſchooten,

hij

Digitized by Google

hij heeft alle zijn redenen bijgebragt. *Il a dit ce qu'il avoit à dire, il ne sauroit rien dire davantage, il est au bout de son rollet.*

*Ik hebb' nog andere pijlen op mijnen koker, nog andere redenen gereed. *J'ai encore d'autres raisons ou preuves à alléguer, je suis muni d'autres preuves, j'ai plus d'une corde à mon arc.*

Handpijl, Schietpijl, Vuurpijl, Werppijl, enz. *zie onder* Hand, enz.

PIJLAAR of Pilaar. z. m. Pijler, zuil. *Pilier, colomne.*

Die Kerk heeft zwaare pijlaaren. *Cette Eglise est soutenue par de gros piliers.*

*Hij is een pijlaar, een voornaam voorstander van de Kerk. *Il est l'appui ou le soutien de l'Eglise, le défenseur de la Religion, la colomne de l'Eglise.*

‡ Pijlaarbijter. z. m. Huichelaar, geveinsde. *Mangeur de crucifix, bigot, hypocrite, faux dévot.*

‡ Pijlaarbijterije. z. v. Huichelarije, geveinsdheid. *Bigoterie, hypocrisie, fausse dévotion.*

Pijlaarbijtster. z. v. Huichelaares. *Une hypocrite, une fausse dévote.*

Pijlaarhoofd. z. g. Kapiteel. *Chapiteau, partie supérieure d'une colomne.*

Pijlaarkap. *zie* Pijlaarhoofd.

Pijlaarschaft. z. v. 't Lichaam van eenen pijlaar. *Fût ou tronc de colomne: terme d'architecture.*

Pijlaarvoet. z. m. *Le pied de la colomne.*

PIJLASTER. z. m. Een platte stijl. *Colomne platte, pilastre.*

PIJLBOOG. *zie* Boog.

PIJLER. *zie* Pijlaar.

PIJLHOUT. z. g. Hout om pijlen van te maaken. *Du bois a faire des flèches.*

Pijlkoker. z. m. *Carquois, étui à flèches.*

De Tartars hadden den pijlkoker op den rug hangen. *Les Tartares portoient leurs carquois sur l'épaule ou sur le dos.*

De Mingod word met eenen pijlkoker uitgebeeld. *On peint Cupidon avec un carquois.*

Pijlscheut. z. v. Boogscheut. *Trait de flèche, trait d'arbalète.*

Hij wierd door eene pijlscheut gewond. *Il fut blessé d'un coup ou d'un trait de flèche.*

Pijlschoot. *zie* Pijlscheut.

Pijlstaert. z. m. Staert van de pijl. *Queue de flèche.*

De pijl word door den staert bestierd. *La flèche est gouvernée par sa queue.*

Pijlstaert van eenen vlieger. *La queue d'un cerf-volant.*

Pijlstaert. Zekere endvogel met eenen scherpen staert. *Certain canard, dont la queue va en pointe, demi-canard.*

Pijlstok. z. m. Stok van eene vuurpijl. *Baguette de fusée.*

Pijlstok. Werktuig om op zee de hoogtens af te meeten. *zie* Graadboog.

P I J N.

PIJN. z. v. *ond. w.* Smert, weedom. *Douleur, mal, sentiment triste & fâcheux.*

Groote of onverdraaglijke pijn lijden. *Souffrir une grande ou une insupportable douleur.*

Groote pijn in de lenden hebben. *Avoir grande douleur ou grand mal aux reins.*

Buikpijn, Darmpijn, Hartpijn, Hoofdpijn, Lendenpijn, Maagpijn, Minnepijn, Oorpijn, Ruggepijn, Scheelhoofdpijn, Tandpijn, Zijdpijn. *zie onder* Buik, enz.

Pijne, *afkomstig van 't Fransche woord* Peine, is niet gebruikelijk dan in de volgende spreekwijzen.

Het is de pijne niet waerd. *Cela n'en vaut pas la peine.*

't Zal de pijne waerd zijn te onderzoeken, of, enz. *Il vaudra bien la peine d'examiner, de s'informer ou de s'enquérir si, &c.*

PIJNAPPEL. z. m. De vrugt des pijnbooms. *Pomme de pin, le fruit du pin.*

Pijnappelklier. z. v. *Glande pinéale du cerveau.*

PIJNBANK. z. v. Folterbank, plei. *Question, torture, gêne.*

Iemand op de pijnbank brengen. *Appliquer quelqu'un à la question.*

De oordeelen zijn verscheiden over de pijnbank. *Les sentiments sont différens au sujet de la question, savoir, s'il est permis d'y appliquer certains criminels.*

De pijnbank driemaal doorstaan. *Souffrir trois fois la question.*

Een kwaad geweten is eene gedurige pijnbank. *Une mauvaise conscience est une gêne continuelle, un bourreau continuel.*

PIJNBOOM. z. m. Pekboom. *Pin, certain arbre.*

PIJNELIJK. *bijv. w.* Smertelijk, vol pijn. *Douloureux, fort sensible, qui cause de la douleur.*

Eene pijnelijke wonde. *Une playe douloureuse ou fort sensible.*

Pijnelijk. Die pijn leid. *Qui souffre de la douleur ou des douleurs.*

Die vrouw is zeer pijnelijk. *Cette femme souffre fort, elle sent de grandes douleurs, elle est fort affligée.*

Pijnelijk. Zwaar, lastig, moeijelijk. Als, een pijnelijke arbeid. *Un travail pénible.*

Pijnelijk. *bijw. Avec peine, péniblement.*

Pijnelijkheid. z. v. *La peine ou la douleur que souffrent les malades.*

PIJNIGEN. *w. w.* Folteren, op de pijnbank uitrekken. *Appliquer à la question, tourmenter par la torture.*

Hij is lam gepijnigd. *Il a été estropié à la question, on lui à disloqué tous les membres à la question.*

*Pijnigen. Quellen, knaagen. *Bourreler, tourmenter.*

*Hij wierd door zijn geweten zwaar gepijnigd. *Sa conscience le tourmente extrémement, il fut bourrelé par les cuisans remords de sa conscience.*

Pijniger. z. m. *zie* Beul.

Pijniging. z. v. Foltering. *Question, torture, gêne.*

*Pijniging. Quelling, knaaging. *Remords, tourment.*

Door eene geduurige pijniging van zijn geweten gequeld worden. *Etre tourmenté par de continuels remords de conscience.*

Pijnkamer. z. v. Vertrek daar de misdadigers gepijnigd worden. *Chambre où l'on donne la question aux Criminels.*

Pijnlijk, enz. *zie* Pijnelijk, enz.

Pijnstillend. *bijv. w. Paregorique.*

P I J P.

PIJP. z. v. Rietpijp. *Canne, roseau.*

Pijp van 't orgel, orgelpijp. *Tuyau d'orgue.*

De pijpen stellen op 't orgel. *Accommoder les tuyaux de l'orgue.*

‡ De pijpen stellen, moedwil bedrijven, dartel zijn. *Faire le mécontent, faire enrager les gens, faire le diable à quatre.*

‡ Dat kind steld alle nagten de pijpen. *Cet enfant piaille ou criaille toutes les nuits.*

Pijp. Goot, buis. *Tuyau, canal, conduit.*

Die looden pijp is verstopt. *Ce tuyau de plomb est bouché.*

De pijpen dier bronnen leggen onder de aarde. *Les tuyaux de ces fontaines sont sous terre.*

Pijp. Fluit, schalmei, enz. *Flûte champêtre.*

‡ Niet langer pijp niet langer dans, *Spreekw. Plus d'argent, plus de branle.*

De pijp van eenen kandelaar. *Bobèche.*

De pijp van eene lamp. *Lamperon.*

Pijp Tabakspijp. *Pipe qui sert à fumer du tabac.*

Pijp. Schenkel, arm of beenpijp. *Os, os du bras ou de la jambe, fcile.*

De groote, de kleine pijp van 't been of van den arm. *Le gros os, le petit os du bras ou de la jambe, le grand & le petit fcile.*

Beide de pijpen van zijnen arm zijn gebroken. *Tous les deux os de son bras sont rompus ou cassés.*

Pijp. Zeker langwerpig wijn of olievat. *Pipe, sorte de tonneau long.*

Eene pijp oli. *Une pipe d'huile.*

Eene pijp Kanarisek. *Une pipe de sec ou de vin de Canarie.*

Armpijp, Fonteinpijp, Longepijp, Lugtpijp, Lullepijp, Mergpijp, Offerpijpen, Oorpijp, Orgelpijp, Rietpijp, Ruispijp, Scheenpijp, Schoorsteenpijp, Tabakspijp, Traanpijp, Veldpijp, Windpijp, Wijnpijp, enz. *zie onder* Arm, enz.

Herderspijp. *zie* Ruispijp.

Kandelaarspijp. *Bobèche.*

Luipijp. *zie* Pijpzak.

Mantelpijp. *La pipe d'adieu, la dernière pipe.*

Pijpaarde. z. v. Aarde daar de pijpen van gebakken worden. *Terre à pipes, terre de pipes, terre à faire des pipes.*

‡ Pijpen. g. w. Fluiten, op de fluit speelen. *Jouer de la flûte.*

Pijpen. *zie* Piepen.

‡ Pijpensteller. z. m. Moedwilliger. *Espiègle, un garnement, un enragé, une personne qui se plaît à faire du bruit.*

PIJPER. z. m. Speeler op de dwarsfluit. *Joueur de fifre.*

Dat regiment heeft verscheidene pijpers. *Ce regiment a plusieurs fifres.*

Pijpje. z. g. *Petit tuyau.*

Pijpje om vogels mede te lokken, en te vangen. *Pipeau.*

Hij zit in 't riet en maakt pijpjes. *Spreekw. Il ne se chagrine ou ne s'embarrasse de rien, il prend le temps comme il vient.*

Pijpje, pijpje tabak. *Pipe ou pipette.*

Laaten wij een pijpje rooken. *Fumons pipette, fumons une pipe.*

Pijpkan, z. v. Vat daar de jonge kinderen uit drinken. *Biberon.*

Pijpkaneel. z. z. *De la canelle en bâton.*

Pijpkoraal. z. g. *Corail artificiel.*

Pijpkruid. z. g. Dulle kervel, scheerling. *De la cigue, sorte d'herbe.*

Pijpriet. z. g. Riet om fluiten van te maaken. *Roseau dont on fait des flûtes.*

Pijpzak. z. m. Doedelzak. *Cornemuse.*

P I K.

PIK. Pek. *zie* Pek.

PIK. z. v. Haat, vijandigheid, wrok. *Brouillerie, mésintelligence, mauvaise volonté.*

* Een

Digitized by Google

*Een pik op iemand hebben. *En vouloir à quelqu'un, avoir une dent de lait contre lui.*
*Zij had lang een pik op hem gehad. *Elle lui avoit longtemps voulu du mal, il y avoit longtemps qu'elle le lui gardoit bonne.*

PIKET. Picket of Pikket. z. v. *ond. w.* Piketspel, zeker kaartspel. *Piquet, certain jeu de cartes.*
Piketspel. *zie* Piket.

PIKETTEN, piketspeelen. *Jouer au piquet.*
Zij hebben den geheelen nagt in de roef gepikket. *Ils ont joué toute la nuit au piquet dans le petit réduit du bateau.*

PIKET of Piquet. *ond. w.* Ruiterwagt. *zie* Piquet.

PIKEUR. z. *m. ond. w.* Paerdenberijder, Stalmeester van een Rijschool. *Ecuyer d'une Académie où l'on apprend à monter à cheval.*

‡PIKKEDILLEN. z. v. *meerv. ond. w.* Beuzelingen, nietige dingen. *Bagatelles.*
‡Ik steure mij aan die pikkedillen niet. *Je me moque de ces bagatelles, je ne m'arrête pas à de telles bagatelles.*

PIKKEN. *w. w.* Oppikken, bijten, steeken. *Ramasser avec le bec, donner des coups de bec, béqueter.*
De hen pikte al 't gestortte zaad op *La poule enleva avec le bec toute la graine qui étoit répandue.*
De vogel pikte mij in de hand. *L'oiseau me mordit à la main, me la béqueta m'y donna des coups de bec.*
*Op iemand pikken, iemand uitmaaken beledigen, enz. *Offenser quelqu'un, le prendre à partie, le picoter.*
*Zij pikten altemaal op hem. *Ils le prirent tous à partie, ils se mirent tous après lui, ils prirent plaisir à le démonter, à lui faire perdre la tramontane ou à le picoter.*

PIKKEN, pekken, met pik bestrijken. *zie* Pekken.

PIKKET. *zie* Piket.

P I L.

PIL. *zie* Pille.

PILAAR. *zie* Pijlaar.

PILLE. z. v. Artzenijbolletje. *Pillule, médicament en forme de petite boule.*
Pillen inneemen. *Prendre ou avaller des pillules.*
De pillen hebben niet gewerkt. *Les pillules n'ont pas opéré.*
*Dat zijn vergulde pillen, daar schuilt wat kwaads onder. *Ce sont-là des pillules dorées, il y a quelque chose de sinistre caché là-dessous.*

Steekpil. Zetpil. *zie onder* Steek, enz.

PILLEGIFT. z. v. Geschenk van den Peter of de Meter. *Le don ou le présent que les parrains & les marraines font à leurs filleuls ou filleules, présent de baptême.*
't Kind kreeg eene groote pillegift van zijnen peet. *Le filleul ou la filleule reçut un présent de baptême considérable de son parrain ou de sa marraine.*

PILOOT. *ond. w. zie* Loots, Lootsman, Stuurman.
Pilotaris. z. *m.* Oppercommissaris der Lootsen. *Commissaire du havre, Officier qui juge des différends entre les pilotes.*

P I M.

‡PIMPELAAR. z. *m. Homme qui aime le piot.*
‡PIMPELEN. *w. w. Buvoter, chopiner, goboloter.*
‡Hij pimpelt sterk. *Il ne fait que buvoter, il buvote continuellement.*

PIMPELMEES. z. v. Zeker vogeltje. *Mésange, petit oiseau, espèce de pinson.*
‡Hij is een regt pimpelmeesje. *C'est un petit douillet, il est délicat & blond, il est si délicat qu'il ne sauroit souffrir la moindre incommodité.*

PIMPELPAARS. z. g. Donker paars. *Sorte de violet.*

‡PIMPELTJE. z. g. Een klein brandewijns glaasje. *Petit verre ou petite burette à eau de vie.*
‡Zij is een onnozel pimpeltje, een zwak teêr menschje. *Voilà une petite douillette, elle est délicate & blonde, c'est une petite ajconniere, une petite douillette.*

PIMPERBOOM. *zie* Pijlacheboom.

PIMPERNEL. z. v. Zeker kruid. *Pimpernelle, sorte de plante ou d'herbe de jardin.*
Pimpernelroosje. z. g. Pimperroosje, dunroosje. *Rose de pimpernelle.*

PIMPERNOOT. *zie* Pistache.

P I N.

PIN. z. v. Kleine spiering. *Sorte de petit éperlan.*

PIN. z. v. Een houten of ijzeren pin. *Cheville de bois ou de fer.*
Daar is eene pin in geslagen. *On y a mis une cheville, on y a enchâssé une cheville.*
Dat is met pinnen aan malkanderen gemaakt. *Cela est joint ou attaché avec des chevilles.*
Schoenmakers pinnen. z. v. *meerv. Chevilles de cordonnier, dont se servent les cordonniers.*
Doelpin. *zie* Doelpen.
Worstepin. *zie onder* Worst.

PINNEN. *w. w.* Vast pinnen. *Cheviller, attacher avec des chevilles.*
Dat vleesch is gepind. *On a passé des brochettes dans ce morceau de chair.*

PINGELEN. z. v. *meerv.* De kernen van pijnappelen. *Les noyaux ou pignons des pommes de pin.*
Suikerpingelen. *zie onder* Suiker.

PINK. z. v. De kleinste vinger. *Le petit doigt, l'auriculaire.*
Hij draagt den ring aan de pink. *Il porte l'anneau au petit doigt.*

PINK. z. v. Een open vischers scheepje. *Pinque, bateau de pêcheur, barque de pêcheur qui est sans pont.*
Pinknet. z. g. Een groot vischers net. *Espèce de rets ou de filet de pêcheurs, seine.*

PINK. z. v. Eene jonge koe. *Jeune vache.*
Daar loopen nog vijf pinken in dat land. *Il y a encore cinq jeunes vaches dans ce champ.*

PINKOOGEN. *g. w.* De oogen half toedoen. *Fermer les yeux à demi, cligner les yeux.*

PINKSTER of Pinksteren. *zie* Pinxteren.

PINKSTERNAKEL. *zie* Pinsternaaken.

PINNE. *zie* Pin.

PINSEEL. z. g. *zie* Penseel.

PINSTERNAAKEN. z. v. Pasternaken. Witte peen of wortelen. *Carottes blanches, panets ou panais.*

PINT. z. v. Zekere maat. *Pinte, mesure qui contient deux chopines.*
Eene pint wijn. *Une pinte de vin.*
Pintje. z. g. Eene kleine pint. *Une petite pinte, une chopine.*
Een pintje brandewijn. *Une chopine d'eau de vie.*
Om een pintje gaan. *Aller boire chopine.*
Pintsglas. z. g. *Verre qui contient une pinte.*

Pintroemer. z. *m. Verre à l'Allemande contenant une pinte.*
Hij dronk een pintsglas of een pintroemer in eenen teug uit. *Il vuida un verre d'une pinte dans un trait.*

PINXTER of Pinxteren. z. g. Viertijd der Joodsche en Christenkerke. *Pentecôte, Fête de l'Eglise Judaïque & de la Chrétienne.*
Pinxteren houden of vieren. *Célébrer la Pentecôte.*
Pinxterbloem. z. v. Zekere blaauwe of geele liesbloem. *Flambe, sorte de plante qui produit une fleur bleue ou jaune.*
*Pinxterbloemen. Opgeschikte kinderen in de Pinxterdagen. *Enfans parés & ornés de fleurs, qui à la Pentecôte se promènent en pompe par la ville.*
Pinxterdag. z. *m. Le jour de la Pentecôte.*
De Heilige Geest is op Pinxterdag uitgestort. *Le St. Esprit se communiqua aux Apôtres le jour de la Pentecôte.*
Pinxterfeest. z. g. *Fête de Pentecôte.*
Pinxternagt. *La veille de la Pentecôte.*
Pinxterweek. z. v. *La semaine de la Pentecôte.*
Pinxterzondag, Pinxtermaandag. *Le dimanche, le lundi de la Pentecôte.*

P I O.

PIOENE. z. v. Zekere bloem. *zie* Peoni.

PIONNIER. z. *m. ond. w.* Schansgraver. *Pionnier.*
Daar zijn veele pionniers op ontboden. *On a commandé ou fait venir beaucoup de pionniers ou de travailleurs.*

P I P.

PIP. z. v. Snot, zekere quaal van 't gevogelte. *Pepie, maladie qui vient sous le bout de la langue des poules & de quelques autres oiseaux.*
De hoenders hebben de pip. *Les poules ont la pepie.*

‡PIPS. *bijv. w.* Ongedaan, ongezond. *Défait, pâle, languissant, valétudinaire.*
‡Zij ziet 'er heel pips uit. *Elle est pale & défaite, elle a les pâles couleurs, elle paroît fort valétudinaire.*

PIPSIG. *bijv. w.* Pipsige hen. *Poule qui a la pepie.*

PIPPELING. z. v. Pipping, zekere Engelsche appel. *Reinette d'Angleterre.*

PIQ. PIR.

PIQUET. *ond. w. z. g.* De legerwagt te paard. *Le Piquet, la garde à cheval.*

PIRAMIDE. *ond. w. zie* Tijdnaald.

P I S.

PIS, pisse. z. v. Water. *Urine, pissat.*
Groote pis hebben. *Avoir grande envie de pisser ou d'uriner.*
De koude pis of droppel pis. *Ardeur d'urine, difficulté d'uriner, envie d'uriner sans prendre d'eau que goute à goute.*
Droppelpis. *zie onder* Droppel.
Pisbak. z. v. *Baquet à pisser.*
Pisblaas. z. v. Waterblaas. *Vessie.*
‡Pisbeziender. z. *m.* Pisbekijker. *Celui qui prend inspection des urines, Médecin qui juge des maladies & des malades par les urines.*
‡Pisbroek. z. *m.* Een die zijnen broek bepist. *Pissenbaudes, pisse-culotte.*
Pisbroekje. z. g. Broekje voor de kleine kin-

Digitized by Google

kinderen. *Petite culotte qu'on met aux plus petits enfans pour y faire leur eau.*
Pisdoek. z. m. *zie* Kinderdoek.
Pisgat. z. g. Die dikwils pist. *Pisseur, pisseuse, celui ou celle qui pisse souvent.*
Pisglas. z. g. *Urinal.*
Pishoek. z. m. Een hoek daar men veel pist. *Coin à pisser, pissoir, pissotière, lieu destiné à pisser.*
‡ Piskijker. z. m. *Médecin qui connoît les maladies par les urines.*
Pislap. z. v. Pisluijer. *Drapeau d'enfant en maillot.*
Pisleider. z. m. *Urétère: terme d'anatomie.*
Pispraatjes. *zie* Beuzelpraat.
‡ Piskous. z. v. Een meisje dat veel pist. *Pisseuse.*
Piskroeg. z. v. Een klein kroegje. *Gargotte, cabaret borgne, petit méchant cabaret.*
Pispot. z. m. Waterpot. *Pot de chambre.*
Pisstebed. z. m. en v. Een die in 't bed pist. *Pissenlit, petit garçon ou petite fille qui pisse au lit.*
Pisstebed. z. v. Zeug, zeker bloedeloos diertje. *Cloporte, sorte d'insecte.*
Pisstebed. Paerdenbloem, zeker kruid. *Pissenlit, certain herbe autrement appellée dent de lion.*
Pisseling of pisselings. *bijw.* Tappelings. *En ruisselant.*
De wijn loopt daar pisselings uit. *Le vin en sort en ruisselant.*
PISSEN. w. w. Wateren, zijn water manken of lossen. *Uriner, pisser, lâcher de l'urine.*
Hij pist alle nagten eenen heelen pot vol. *Toutes les nuits il pisse plein le pot, il emplit un grand pot de chambre.*
't Paerd moet pissen. *Il faut que le cheval pisse.*
PISSER. z. m. Een die pist. *Pisseur.*
Pissertje. z. g. Kraantje. *Petit robinet.*
PISTACHE of Walsche pimpernoot. z. v. *Pistache.*
Pistachenboom of Walsche pimpernootjes boom. z. m. *Pistachier.*
PISTOLET. *ond. w. zie* Pistool, Goudgeld.
PISTOOL. z. v. *ond. w.* Een stuk goudgeld ter waarde van drie zilveren ducatons Hollands geld. *Pistole, une pièce de monnoye d'or, de la valeur de trois ducatons argent d'Hollande.*
Spaansche pistool. *Une pistole d'Espagne.*
Fransche pistool. *Un louis, un louis d'or.*
Dubbelde pistool. *Une double pistole, un double louis.*
Halve pistool. *Une demi-pistole, un demi-louis.*
Hij geeft daar tien pistoolen voor. *Il en donne dix pistoles.*
PISTOOL. z. v. *ond. w.* Zeker schietgeweer. *Pistolet, petite arme à feu.*
Eene pistool laaden. *Charger un pistolet.*
Eene pistool lossen. *Décharger un pistolet en le tirant, tirer un pistolet, tirer un coup de pistolet.*
Hij schoot hem met eene pistool door 't hoofd. *Il lui cassa la tête d'un coup de pistolet.*
Pistoolkokers. z. m. meerv. Holsters. *Fourreaux de pistolets.*
Pistoolscheut. z. m. *Coup de pistolet.*
Hij wierd door eenen pistoolscheut getroffen. *Il fut blessé d'un coup de pistolet, il reçut un coup de pistolet.*
Pistoolscheut. z. m. 't Bereik van een pistool. *La portée du pistolet.*
De [illegible] leggen maar eenen pistoolscheut van malkanderen. *Les [illegible] ne sont qu'à la portée [illegible] les unes des autres.*
Pistoolschoot. *zie* Pistoolscheut.

P I T.

PIT. z. g. 't Merg van eenen boom. *La moëlle d'un arbre.*
Pit. Kern van eene noot. *Cerneau, le dedans d'une noix, la chair de la noix ou de la noisette.*
Die nooten hebben harde pitten. *Ces noix ont les cerneaux durs ou la chair dure.*
Pit in de lamp. *Mêche d'une lampe.*
* Pit. Merg, 't beste, 't voornaamste. *La moëlle, la quintessence, le meilleur, le principal.*
* Daar steekt geen pit in dien man, of geen verstand. *Ce n'est pas un grand génie, il n'a pas beaucoup d'esprit, c'est un pauvre génie.*
‡ Hij heeft pit agter de ooren, hij is een man van verstand. *C'est un homme d'esprit, il a de l'esprit comme un ange, c'est un merveilleux génie.*
PITOOR. *zie* Putoor.
PITSJAAREN. w. w. In zee een teken doen dat men zal rand houden. *Faire signal en mer de se rendre au bord de l'Amiral ou du Chef d'escadre pour tenir conseil.*
Pitsjaaren, 't sein of de leus geeven, om de landgangers aan boord te roepen. *Donner un signal à ceux qui sont à terre que le vaisseau va partir afin qu'ils se rendent à bord.*
Pitsjaarvlag. z. v. *Pavillon de Conseil.*
PITTOOR. *zie* Putoor.

P L A.

PLAAG. z. v. Straf, quelling. *Punition, peine, fléau, tourment, châtiment.*
Dat land troffen zwaare plaagen. *Ce pays fut rudement châtié, il essuya bien des fléaux, il souffrit cruellement.*
De hongersnood is eene zwaare plaag. *La famine est un cruel fléau.*
* Plaag, plager, quelser. *Bourreau, fléau, celui qui tourmente ou afflige quelqu'un, lutin, démon.*
* Hij is eene plaag voor zijn wijf. *Il est le bourreau ou le fléau de sa femme, il la tourmente, il la maltraite extrêmement.*
De tien plaagen van Egypten. *Les dix playes d'Egypte.*
Landplaag. *zie onder* Land.
PLAAGEN. w. w. Plagen, quellen, straffen. *Punir, tourmenter, affliger, vexer, harceler, travailler.*
Dat land wierd zwaar van God geplaagd. *Dieu punit sévérement ce pays-là, Dieu affligea ce pays par de cruels fléaux.*
De vijanden plaagden de onderdaanen van den Staat op veelerlei wijze. *Les ennemis vexèrent les sujets de l'Etat en plusieurs manières, ils les tourmentèrent cruellement en différentes façons.*
* Iemand plaagen, quellen, tergen. *Tourmenter, agacer ou irriter quelqu'un.*
Gij plaagt dat kind al te zeer. *Vous tourmentez trop cet enfant, vous l'irritez trop.*
Waarom plaagt gij dat jong meisje zoo zeer? *Pourquoi faites-vous tant la guerre à cette jeune fille?*
PLAAGER. z. m. Verdrukker. *Oppresseur, harceleur, exacteur, qui tourmente, qui tarabuste.*
Hij is een plaager van de boeren. *C'est un exacteur des paysans.*
‡ Een boerenplaager. *Procureur ou Bailli de village.*
Plaaggeest. *zie* Plaager.
Plaging. z. v. Quelling, verdrukking. *Oppression, vexation, tourment.*
PLAASTER. z. v. Pleister. *zie* Pleisterkalk.
PLAASTER. z. v. *Beter dan* pleister. *Emplâtre.*
Eene plaaster op eene wonde leggen. *Appliquer ou mettre un emplâtre sur une playe.*
* Op dat gebrek moet men eene gouden plaaster leggen, dat gebrek moet men met geld vergoeden. *Il faut appliquer un emplâtre d'or sur ce mal-là, il faut que cela s'accommode avec de l'argent.*
Bindplaaster, Tandplaaster, Trekplaaster, Zalfplaaster. *zie onder* Bind, enz.
PLAASTEREN. *zie* Pleisteren.
PLAAT. z. v. Blad van metaal. *Plaque, lame, planche de métal.*
Eene koperen plaat. *Une lame, une plaque de cuivre.*
Plaat, haerdplaat. *Plaque, plaque de cheminée.*
Eene staande, eene leggende plaat. *Une plaque droite, une plaque couchée.*
Eene koperen of gesneedene plaat. *Planche de cuivre gravée.*
* Plaat, afdruk van eene plaat. *Taille-douce, estampe.*
Dat boek is vol plaaten. *Ce livre est plein de tailles-douces.*
Iemand in plaat of prent brengen. *Faire l'estampe de quelqu'un.*
Plaat, daar het binnewerk van een zakhorologie aan vast is. *Platine de montre.*
Plaat, daar de uuren van een uurwerk op staan. *Cadran de montre.*
Plaat, zandplaat, zandbank. *Banc de sable.*
Dat schip zit op eene plaat. *Ce vaisseau est sur un banc de sable.*
Borstplaat, Grafplaat, Koperenplaat, Scheenplaat, Schoorsteenplaat, Slotplaat, Wijzerplaat, Zandplaat, enz. *zie onder* Borst, enz.
Haerdplaat. *Plaque de cheminée.*
PLAATDRUKKEN. w. w. *Tirer des estampes.*
Plaatdrukker. z. m. Konstdrukker. *Imprimeur d'estampes.*
Plaatdrukkerije. z. v. Plaatdrukkers winkel. *Imprimerie d'estampes, imprimerie où l'on tire des estampes.*
Plaatetzer. z. m. Etzer. *Graveur à l'eau forte.*
Plaating. *zie* Schoeijing.
Plaatpapier. z. g. Papier om plaaten op te drukken. *Du papier propre pour imprimer des taille-douces ou des estampes.*
Dat is schoon plaatpapier. *Voilà de beau papier pour des tailles-douces.*
Plaatpers. z. v. *Presse à tailles-douces ou d'Imprimeur de tailles-douces.*
PLAATS. z. v. Stee, ruimte. *Espace, lieu, place, endroit.*
Alle lichaam beslaat eene plaats. *Tout corps occupe une espace.*
Een geest beslaat geen plaats. *Un esprit n'occupe point d'espace.*
Van plaatze veranderen. *Changer de lieu, changer de place.*
Daar is geen plaats in de schuit. *Il n'y a pas de place dans la barque.*
Voor iemand plaats maaken. *Faire place à quelqu'un.*
Ik moet tegen den avond op eene zekere plaats weezen. *Je dois sur le soir me rendre en certain endroit.*
Ik was van daag op eene plaats daar men quaad van u sprak. *J'étois aujourd'hui dans un endroit où l'on médisoit de vous.*

De

Digitized by Google

De hoogſte plaats aan tafel hebben. *Etre au haut bout de la table.*

Plaats, ſtad, veſting. *Place, forteresse, ville.*

't Leger lag lang voor die plaats. *L'Armée fut longtemps devant cette place.*

Plaats, van eenen Predikant. *Eglise, vocation.*

Die Proponent heeft nog geen plaats. *Ce Proposant n'a pas encore d'Eglise.*

Plaats, landhuis, hofſtede. *Lieu de plaisance, maison de campagne.*

Mijn heer is op zijne plaats. *Monsieur est à sa maison de campagne.*

* Plaats, ampt, bediening. *Office, emploi, charge.*

Hij ſtaat naar eene Dorpſchouts-plaats. *Il sollicite une charge de Baillif de village.*

* Die Heer is uit zijne Ontvangersplaats geſtooten. *Ce Monsieur a été dépossé ou démis de son emploi ou de sa charge de Receveur.*

Plaats, het overdekt deel van een huis. *Cour.*

Hij wandelt op de plaats. *Il se promène dans la cour.*

Beedeplaats, Bergplaats, Bidplaats, Binnenplaats, Buitenplaats, Drenkplaats, Drilplaats, Drinkplaats, Eetplaats, Frontierplaats, Geboorteplaats, Gehoorplaats, Hoorplaats, Legerplaats, Legplaats, Looplaats, Melkplaats, Oeffenplaats, Pleisterplaats, Ruſtplaats, Schepensplaats, Schouwplaats, Schriftuurplaats, Schuilplaats, Slaapplaats, Spanſeerplaats, Speelplaats, Spreekplaats, Straſplaats, Timmerplaats, Toevlugtplaats, Vergaderplaats, Vertoonplaats, Voorplaats, Vrijplaats, Wapenplaats, Waterplaats, Wiſſelplaats, Woonplaats, Worſtelplaats, Wijkplaats, Zamelplaats, Zeeplaats, Zitplaats, Zweetplaats, enz. *zie onder* Beede, enz.

Leesplaats. *zie* Gehoorplaats.

Plaatſelijk. *zie* Plaatzelijk.

Plaatſen. *zie* Plaatzen.

Plaatshond. z. m. Hofhond, wagthond, waakhond. *Chien de garde, qu'on détache la nuit pour veiller dans la cour.*

Plaatshouder. *zie* Stedehouder.

PLAATSLIJPER. z. m. Een die de koperen plaaten ſlijpt. *Celui qui polit les lames & les planches de cuivre.*

PLAATSNIJDEN. w. w. *Graver au burin.*

Plaatſnijden. z. g. Plaatſnijders konſt. *L'art de graver en cuivre au burin, gravure.*

Plaatſnijden leeren. *Apprendre le métier de graveur, apprendre la gravure.*

PLAATSNIJDER. z. m. *Graveur en cuivre au burin ou à l'eau forte.*

Plaatwerk. z. g. Plaaten, prenten. *Tailles-douces, estampes.*

Daar komt veel plaatwerk in dat boek. *Ce livre est tout plein de tailles-douces, il y a beaucoup de figures dans ce livre.*

PLAATZELIJK. bijw. Plaats beſlaande. *Localement, en occupant de la place.*

't Geſchil is of Chriſtus daar plaatzelijk tegenwoordig is. *La question est de savoir, si Christ est là localement présent.*

PLAATZEN. w. w. Stellen, eene plaats geeven. *Placer, assoir ou poser quelque chose en une place.*

Hij plaatſte 't volk aan de regterhand. *Il plaça le peuple à la main droite.*

Iemand in den hemel plaatzen. *Placer quelqu'un au ciel ou en paradis, le canoniser.*

PLADIJS. *Brabandsch woord. zie* Platdijs.

PLAGEN, enz. *zie* Plaagen, enz.

PLAGGE. z. v. Zoode boven van de hei geſtoken. *Motte ou morceau de terre, gazon.*

Plaggenmaaijer. z. m. Die plaggen maait. *Paysan qui coupe des gazons.*

PLAISIER of pleizier. *ond. w. zie* Pleizier.

PLAK. z. v. Vlak, klad. *Tache.*

Daar valt eene groote plak inkt op mijn ſchrift. *Il vient de tomber sur mon écriture une grande tache d'encre ou un gros pâté.*

PLAK. z. v. Schoolſtaf. *Férule.*

De meeſter had de plank in de hand. *Le maître avoit la férule à la main.*

Plak, plakſlag. *Coup de férule, taloche.*

PLAKBRIEFJE. z. g. *Billet d'affiche, une affiche.*

Plakkaat. z. g. *ond. w.* Plakſchrift, aan geſlagen bevel. *Arrêt, ordonnance de la Régence, placard.*

Een plakkaat van de Staaten van den lande. *Un arrêt, un placard, un édit, une ordonnance des Etats du pays.*

Plakkaatboek. z. g. Boek vol plakkaaten. *Livre d'ordonnances, recueil d'ordonnances ou d'arrêts.*

't Plakkaatboek van de Staaten van Holland. *Le livre des ordonnances des Etats de Hollande.*

PLAKKEN. w. w. Vaſt kleeven. *Afficher, coller.*

Iets tegen den muur plakken. *Afficher quelque chose à la muraille.*

Pollevijen plakken. *zie* Pollevijen.

Plakken. w. w. Flikken, lappen. *Coller ou raccommoder & faire tenir quelque chose avec de l'empois ou de la colle.*

Dat blad van dat boek moet geplakt worden. *Il faut coller cette feuille de ce livre, il faut la faire tenir avec de la colle.*

‡ Plakken, werpen, ſmijten. *Jetter.*

‡ Plak hem tegen den grond. *Jettez-le par terre.*

PLAKKER. z. m. Aanplakker. *Afficheur.*

Daar woont de ſtads-plakker. *L'afficheur de la ville demeure-là.*

‡ Plakker, een man die lang zit in een gezelſchap. *Un homme collé à son siége, un cu de plomb.*

Plakſchrift. z. v. Plakkaat. *Affiche, placard.*

PLANCHET. z. g. Stevige balein voor in het rijglijf der vrouwen. *Buse.*

PLANEEREN. w. w. Door lijmwater haalen. *Laver, passer feuille après feuille dans l'eau de colle.*

Een boek planeeren. *Laver un livre.*

PLANEET. z. v. *ond. w.* Dwaalſtar, zweefſtar. *Planète, étoile errante.*

* Iemand zijne planeet leezen, zijn geluk of ongeluk uit zijne geboorteſtar voorzeggen. *Dire la bonne avanture à quelqu'un.*

Planeetboek. z. g. Raadzelboek van geluk of ongeluk. *Livre par le moyen duquel on dit la bonne avanture.*

Planeetkenner. z. m. Starrenkijker, ſtarrenkundige. *Astrologue, celui qui considère les vertus & la qualité des planètes & des étoiles.*

Planeetleezer. z. m. Voorzegger uit de ſtarren. *Astrologue, diseur de bonne avanture, tireur d'horoscope.*

PLANK, z. v. *ook* w. Deel, bord. *Planche, ais.*

Eene eiken plank. *Planche de chêne, un ais de bois de chêne.* Ce

Iets met planken beſchieten. *de planches, lambrisser quelque chose.*

Dat papier is zo vaſt als eene plank. *Ce papier est ferme en roide comme une planche.*

* Hij heeft eene plank voor zijn voorhoofd, hij is heel onbeſchaamd. *Il est extrêmement effronté, il a un front d'airain.*

‡ Een huis van vier planken, eene doodkiſt. *Une maison de quatre planches, un habit de bois, une bière, un cercueil.*

Een plankenvloer, eene plankenſchutting, enz. *Un plancher, une cloture de planches.*

Scheenplanken, Scheepsplank, Vloerplank, enz. *zie onder* Scheen, enz.

Plankje. z. g. Bordje. *Petit ais, petite planche.*

Plankier. z. g. *ond. w.* Zoldering. *Plancher.*

Daar leit een plankier op dat plat. *Il y a un plancher sur cette platte-forme, elle est planchée.*

PLANT. z. v. *ond. w.* Aardgewas. *Plante.*

Amerikaanſche planten. *Des plantes de l'Amérique.*

Vlierplant. *zie onder* Vlier.

Plantagie. z. v. *ond. w.* Bepooting. *Plantage.*

De nieuwe plantagie. *Le nouveau plantage.*

PLANTEN. w. w. *ond. w.* Pooten, zetten. *Planter.*

Hij heeft langs den waterkant wilgen geplant. *Il a planté des saules le long de l'eau ou le long de la rivière.*

In 't verband planten. *Planter en échiquier.*

't Geſchut planten. *Mettre le canon sur ses batteries.*

De vlagge planten. *Arborer le pavillon.*

PLANTER. z. m. Een liefhebber van planten. *Planteur, un homme qui aime à planter.*

Planter. Tabaks of ſuikerplanter. *Planteur, ouvrier dans les plantages de sucre ou de Tabac.*

Men ſcheept veele planters af naar Amerika. *On envoye beaucoup de gens en Amérique, pour travailler aux plantations.*

Wijngaardplanter. *zie onder* Wijngaard.

Planthof. z. m. Queekhof van boomen. *Pepinière, lieu où l'on éleve de jeunes arbres, pour les transplanter.*

* De hooge ſchool is een planthof der geleerdheid. *L'Académie ou l'Université est la pépinière des sciences.*

Planting. z. v. Pooting. *Action de planter, plantation, plantaison.*

Volkplanting. *zie onder* Volk.

Plantſoen. z. g. Tak van wilgen, eſſen- of populierboom den welken men afhakt als dezelve twee of drie jaaren oud is, om die te pooten. *Branche de saule, de frêne & de peuplier qu'on coupe quand elle a deux ou trois ans pour la planter.*

Plantſoenboſch. z. g. Boſch van jonge entereijen. *Lieu planté de jeunes arbres, pépinière.*

Plantſoentuin. *zie* Plantſoenboſch.

PLAS. z. m. Waterkuil. *Mare, creux plein d'eau & de bourbe.*

Ik viel agter over in eenen plas. *Je tombai en arrière dans une mare, dans un grand creux plein d'eau.*

* Plas. z. m. De zee. *La mer.*

* Men moet naar ooſtindiën eenen grooten plas over. *Il y a une grande eau à passer pour aller aux Indes.*

‡ Plasdank. z. m. Groote dank of erkentenis.

Digitized by Google

tenis. *Grande reconnoissance, bien du grè.*
‡ Hij zogt daar eenen plasdank bij den Vorst door te behaalen. *Il crut que le Prince lui en sauroit bien du grè s'il le faisoit, il tâcha par-là de mériter les bonnes graces ou la considération du Prince.*
Plasregen. z. m. Stortregen, slagregen *Grosse pluye, ondée, quand il pleut à verse.*
Daar viel een zwaare plasregen. *Il tomba une grosse pluye, il plut à verse.*
Plasregenen. g. w. Stortregenen. *Pleuvoir à verse.*
't Was of 't den gantschen dag plasregende. *Il plut à verse toute la journée.*
‡ PLASSCHEN. w. w. Met water morssen. *Patrouiller, être toujours dans l'eau.*
‡ 't Wijf doet niet dan wasschen en plasschen. *La femme ne fait que patrouiller, elle a toujours les mains dans l'eau.*
Plasscherije. z. v. Morsserije. *Patrouillage, saleté, malpropreté.*
PLAT. z. g. Eene vlakte boven op een huis. *Platte-forme, terrasse.*
Daar is een schoon plat op dat huis. *Cette maison a une belle platte-forme.*
't Plat of de breede zijde van eenen degen. *Le plat d'une épée.*
Iemand met het plat van den degen afslaan of afrossen. *Donner à quelqu'un des coups de plat d'épée.*
Op zijn plat, in de breedte. *En large, selon la largeur.*
't Hout op zijn plat neemen. *Prendre le bois en large ou dans sa largeur.*
Ik heb mijnen kelder met klinkers op hun plat doen beleggen. *J'ai fait paver ma cave de brique mises sur leur plat.*
* Op zijn plat vallen, iets bekennen of belijden. *Avouer franchement quelque chose, dire ingénument ce qu'on sait.*
Plat ter aarde vallen. *Tomber tout plat à terre ou tout de son long.*
Plat, platte. *bijv. w.* Vlak, breed. *Plat, platte.*
Een plat hout, een platte neus, platte kaas, enz. *Un bois plat, un nez plat ou camus, un fromage plat, &c.*
* Plat. Regt, onvermengd. *Pur, sans mélange.*
* Plat Duitsch spreeken. *Parler du Flamand tout pur.*
* Plat, eenvoudig, laf. *Plat, bas, vulgaire, grossier.*
Al wat die man zegt is zoo plat. *Tout ce que dit cet homme, est si plat, si fade.*
Eene platte of onaardige reden. *Un discours bien plat, bien fade.*
Platte wijn. *Du vin plat, du vin qui n'a pas de goût relevé.*
Plat, leeg. Als, mijne beurs is plat. *Ma bourse est vuide.*
* Plat. *bijw.* Regt uit. *A plat, tout à plat, absolument, crûment.*
Iemand iets plat afslaan. *Refuser tout à plat à quelqu'un ce qu'il demande, lui refuser crûment quelque chose.*
* Iemand plat slaan, luftig afmeeren of afrossen. *Rosser ou étriller quelqu'un de la bonne manière, le rouer de coups.*
Platbodemd. *bijv. w.* Met platte bodem. *Qui a le fond plat, à fond plat.*
Platbodemde schuiten. *Des bateaux à fond plat.*
‡ Platbrock. z. m. Gelubde. *Châtre, mutilé.*
Platdijs. z. v. Schol, zekere platte visch. *Plie, certain poisson plat & large.*
‡ Platgat. z. g. Een die magere billen heeft, een snijder. *Qui a les fesses maigres, un pauvre tailleur.*
‡ Dat is een platgat van een schip. *Voilà un bateau bien plat.*
Platje. z. g. Stoute jongen. *Petite espiegle, un malin petit peste.*
Platluis. z. v. Lieschluis. *Morpion.*
‡ Platluis. Scheldwoord. *Un cancre, un pauvre cancre: terme injurieux.*
Platschieten. w. w. Met geschut tot gruis schieten. *Mettre en pièces en tirant le canon contre quelque chose, réduire en poudre, abbattre, bouleverser.*
PLATTEEL of plattiel. z. v. *ond. w.* Eene aarden schotel. *Plat de fayence.*
Platteelbakker. z. m. Aardenwerksbakker. *Fayencier, ouvrier qui fait de la fayence.*
Platteelbakkerije. z. v. Aardenwerksbakkerije. *Lieu où l'on fait de la fayence, fayencerie.*
Te Delft zijn veele platteelbakkerijen. *Il y a beaucoup de fayenceries à Delft.*
PLATTE-GROND. z. m. Grondtekening. *Plan.*
't Platte land, de Dorpen. *Le plat-pays, les villages, la campagne.*
't Platte land legt heel open voor den vijand. *Le plat pays est à la merci des ennemis, il est ouvert aux ennemis.*
‡ Platterd. z. m. Een ongeleerde, een die niet taalkundig is. *Un ignorant, un qui n'entend pas les langues, qui n'a pas fréquenté les classes.*
‡ Dat boek is voor de platterds geschreven. *Ce livre est écrit pour les esprits vulgaires ou pour les ignorans.*
PLATTIEL, enz. *zie* Platteel, enz.
PLATVISCH. z. m. Platte visch. *Poisson plat.*
Schol is platvisch. *La plie est un poisson plat.*
‡ Platvoet. z. m. Een die groote voeten heeft. *Qui a les pieds plats & larges.*
‡ Hij is een regte platvoet. *C'est un vrai pied-plat, un gros bœuf, un cheval de carosse, un marsouin.*
Platvoet. *Zeemansw.* *Premier quart qui se fait à la chandelle sur un vaisseau.*
‡ Platvoeten. g. w. Lang wagten. *Faire le pied de grue, croquer le marmot, attendre longtemps dans un endroit.*
Platvoetig. *bijv. w.* Met platte voeten. *Qui a les pieds plats.*
De ganzen zijn platvoetige vogels. *Les oyes ont les pieds plats.*
PLAVEIJEN. w. w. *ond. w.* Vloeren. *Paver.*
De weg is een uur gaans geplaveid. *Il y a une lieue de chemin de pavé.*
Plaveijing. z. v. Bevloering. *Action de paver.*
Plaveisel. z. g. Vloerstukken, vloersteenen. *Pavé, pierres quarrées pour paver.*

P L E.

PLEEGEN. w. w. Doen, bedrijven, aanregten. *Commettre, faire.*
Bedrog pleegen. *Frauder, tromper.*
Hij pleegde veele gruwelstukken. *Il commit beaucoup de choses abominables.*
De Koning heeft de eerste vijandelijkheden tegen de Republiek gepleegd. *Le Roi a commis les premières hostilités contre la République.*
PLEEGEN. g. w. Gewoon zijn. *Avoir coutume, être accoutumé, avoir accoutumé.*
Zij pleegen of plagten zoo boos niet te zijn. *Ils n'avoient pas accoutumé d'être si méchant.*
Zedert mijne laatste ziekte, eet ik zoo veel als ik pleeg. *Depuis ma dernière maladie, je ne mange plus tant que je faisois auparavant.*
PLEEGING. z. v. Bedrijf. *Action, acte.*
Men zag daar eene pleeging van allerlei godloosheid. *On ne vit commettre-là que des actions impies, que des actes abominables.*
Pligtpleeging, Raadpleeging, Rechtspleeging, enz. *zie onder* Pligt, enz.
Plegen en pleging. *zie* Pleegen en pleeging.
PLEGT. z. v. Veste nis op een huis. Scheepenkennis. *Obligation, hypothèque sur une maison.*
Ik heb eene plegt van 1000 guldens op dat huis. *J'ai une obligation de 1000 livres sur cette maison.*
PLEGT. z. v. 't Voor- en agterverdek van een vaartuig. *Le pont ou tillac couvert d'un bateau ou d'une barque, le gaillard.*
Stuurplegt. Voorplegt. *zie onder* Stuur, enz.
* De plegt is al van 't schip, die gewoonte is al voorbij. *Cette coutume ou cette mode-là est passée, ce temps-là n'est plus.*
* Van de plegt rollen, van zijn ampt afgezet worden. *Etre démis de sa charge, tomber du haut de la roue, perdre la faveur du Prince, essuyer un revers de fortune.*
Plegtanker. z. g. Anker dat men op de plegt zet, om 't gereed bij de hand te hebben. *Ancre à tourer, de laquelle on se sert dans les rades pour changer le navire d'un lieu à un autre.*
Plegtanker. Een zwaar anker om in den uitersten nood te gebruiken. *Mattresse-ancre dont on se sert dans la dernière extrémité.*
* Plegtanker. Toeverlaat, toevlugt. *Refuge, recours, appui.*
* Dat was zijn laatste plegtanker. *C'étoit son dernier recours, il ne lui restoit plus d'autre parti à prendre.*
Plegtankertouw. z. g. Het zwaarste of dikste kabeltouw. *Le plus gros cable d'un vaisseau, maître-cable.*
PLEGTELIJK. *bijv. w. zie* Plegtig.
Plegtelijk. *bijw. zie* Plegtiglijk.
PLEGTELIJKHEID. z. v. Staatelijkheid. *Solennité, pompe, cérémonie.*
Men zag eene groote plegtelijkheid in dien omdragt. *On vit une grande pompe dans cette procession.*
Plegtig. *bijv. w.* Plegtelijk, staatig, aanzienlijk. *Pompeux, magnifique, solennel.*
Hij was in een plegtig gewaad. *Il étoit magnifiquement ou pompeusement vêtu.*
Een plegtig Kerkgebaar. *Une solemnelle ou pompeuse cérémonie ou une grande solemnité dans l'Eglise.*
Een plegtelijke vierdag. *Une solemnelle ou magnifique fête.*
Daar was een plegtelijke toestel gemaakt. *On avoit fait-là un somptueux appareil ou des préparatifs magnifiques.*
Plegtigheid. *zie* Plegtelijkheid.
Plegtiglijk. *bijw.* Staatiglijk, met groote staatli. *Solemnellement, magnifiquement, avec pompe.*
Hij wierd heel plegtiglijk begraaven. *Il fut enterré avec grande solemnité, avec beaucoup de pompe.*
PLEI. z. v. Pijnbank, folterbank. *La question.*
Iemand aan de plei of op de pijnbank brengen. *Appliquer quelqu'un à la question.*
PLEIDOOI. *ond. w. zie* Dingtaal.
PLEIN. z. g. Vlakte. *Terrein uni, espace vuide, esplanade.*
PLEISTER. z. v. Plaaster die men op eene wonde legt. *zie* Plaaster.

Tand-

Digitized by Google

Tandpleister. *zie onder* Tand.
PLEISTER. *z. v.* Gijps, Gips. *Plâtre.*
PLEISTEREN. Onderweeg in 't reizen stilblijven. *S'arrêter en voyage, pour se rafraîchir, & pour faire repaître les chevaux &c.*
PLEISTEREN. *w. w.* Met pleister bestrijken. *Plâtrer, couvrir ou enduire de plâtre.*
Pleisterkalk. *z. v. Chaux préparée pour plâtrer ou crépir les murailles, plâtre.*
Pleisterkuil. *z. m.* Kuil daar de pleister uitgegraaven word. *Plâtrière.*
PLEISTERPLAATS. *z. v.* Plaats daar men zig onderweeg op houd. *Lieu de rafraîchissement.*
PLEISTERWERKER. *z. m. Plâtrier.*
PLEIT. *Brabandsch woord. zie* Praam.
PLEIT. *z. g.* Geding, regtzaak. *Procès.*
Hij heeft het pleit verlooren. *Il a perdu le procès.*
Pleitbezorger. *z. m.* Gedingbezorger. *Procureur.*
Pleitdag. *zie* Regtdag.
PLEITEN. *w. w. ond. w.* Dingtaalen, dingen. *Plaider.*
Word 'er van daag te hoof gepleit? *Plaide-t-on aujourd'hui à la Cour ou au Palais?*
Hij doet niet dan regten en pleiten. *Il ne fait que plaider, c'est un chicaneur achevé.*
PLEITER. *z. m. Plaideur.*
Racine heeft een Blijspel van de Pleiters gemaakt. *Racine a fait une Comédie des Plaideurs, des chicaneurs, &c. Racine a joué les Plaideurs.*
Pleithof. *z. g.* Geregtshof, 't Hof. *Cour où l'on plaide, Cour de Justice, Prédidial, Palais.*
Pleitkamer. *zie* Pleitzaal.
Pleitkonst. *z. v. La connoissance de la plaidoirie.*
Pleitster. *z. v. Une plaideuse.*
‡Pleitvogel. *z. m.* Voorspraak, pleitbezorger. *Sollicitcur, Rapporteur, Avocat, Procureur, &c.*
‡ Ongelukkigen die in der pleitvogelen handen vallen. *Malheureux ceux qui tombent entre les mains des gens de Justice.*
Pleitzaak. *z. v.* Pleit, geding. *Procès, cause.*
Pleitzaal. *z. v.* Geregtkamer. *Chambre où l'on plaide & fait justice, chambre de Justice.*
Naauwlijks waren ze in de pleitzaal verscheenen, of, enz. *A peine parûrent-ils dans la chambre de Justice ou au Palais dans la grand'sale, que, &c.*
Pleitzak. *z. m.* Zak daar de gedingstukken in zijn. *Sac où sont les piéces d'un procès.*
‡Pleitzak. *z. m.* Een die veel van pleiten houd. *Plaideur, chicaneur, qui aime la chicane, qui aime à plaider.*
‡Zijn vader was een regte pleitzak. *Son pére étoit un vrai chicaneur, un franc chicaneur.*
Pleitzugt. *z. v.* Pleitziekte, genegenheid om te pleiten. *Chicane, inclination à la chicane.*
Pleitzugtig. *bijv. w.* Genegen om te pleiten. *Chicaneur, qui aime la chicane.*
Een pleitzugtig mensch. *Un homme qui aime la chicane, un franc chicaneur.*
PLEIZIER. *ond. w.* Vermaak, dienst. *Plaisir, service.*
Ik heb in uw aangenaam gezelschap groot pleizier gehad. *J'ai eu beaucoup de plaisir dans votre agréable compagnie.*
Gij hebt mij een groot pleizier gedaan. *Vous m'avez rendu un grand service ou un bon office.*
Pleizierig. *bijv. w.* Aangenaam, vermakelijk. *Agréable, divertissant.*
Uwe hofstede is eene pleizierige plaats. *Votre maison de campagne est un lieu charmant.*
Uw neef is een zeer pleizierig mensch. *Votre Cousin est un homme fort agréable, sa compagnie est tout-à-fait divertissante.*
Pleizierreisje. *z. g. Voyage de plaisir.*
PLEK. *z. v.* Vlak. *Tache, marque.*
Een hond met zwarte plekken. *Un chien tacheté ou marqueté, un chien avec des taches noires.*
Hij heeft eene vuurige plek op de hand. *Il a une échaufaison ou inflammation à la main.*
't Kind heeft nog twee plekjes op 't hoofd. *L'enfant a encore deux petits ulcéres sur la tête.*
Reeuwplek. *zie onder* Reeuw.
PLEK. *z. v.* Plaats. *Lieu, place, endroit.*
PLEMPEN. *zie* Dempen.
PLENGEN. *w. w.* Storten, vergieten. *Verser, répandre.*
Onder 't plengen van den wijn op het altaar. *Pendant qu'on faisoit l'effusion du vin sur l'autel.*
Veel Christenbloed word geplengd. *On répand bien du sang Chrétien.*
Plenging. *z. v.* Storting, vergieting. *Action de verser & de répandre, effusion, épanchement.*
Wijnplenging. *zie onder* Wijn.
Plengwijn. *z. m. Vin pour les sacrifices.*
PLETMOLEN. *z. v. Laminoir.*
Gouddraad in de pletmolen pletten. *Applatir du fil d'or dans le laminoir.*
PLETS. *z. g.* Zekere wollen stoffe. *Sorte d'étoffe de laine.*
PLETTEN. *w. w.* Verpletten, plat maaken. *Rendre plat, applatir.*
Pletten. Kneuzen, Verpletten. *zie* Verpletten, verpletteren.
Pletteren. *zie* Verpletteren.
PLEURIS. *z. g. ond. w.* Zijdepijn, zijdewee. *Pleurésie, douleur de côté, causée par une inflammation de la pleure.*

PLI.

PLIGT. *z. m.* Verbintenis.
Zijnen pligt wel waarneemen of betragten. *Faire bien son devoir, s'acquiter de son devoir, remplir bien tous les devoirs de sa vocation.*
't Was zijn pligt geweest 't beleg op te slaan. *Il étoit de son devoir de faire lever le siége.*
Iemand tot zijnen pligt vermaanen of aanzetten. *Porter ou exhorter quelqu'un à son devoir.*
Elk moet weeten wat zijn pligt is. *Il faut que chacun sache ce qui est de son devoir ou à quoi son devoir l'engage.*
De pligten jegens God. *Les devoirs ou les obligations envers Dieu.*
De pligten der kinderen jegens de ouders. *Les devoirs des enfans envers leurs péres & méres.*
Tempelpligt. *zie onder* Tempel.
Pligtig. *bijv. w.* Schuldig. *Coupable.*
Hij is daar ook pligtig aan. *Il est aussi coupable de ce crime, il y trempe aussi.*
Medepligtig. *zie onder* Mede.
PLIGTPLEEGEN. *w. w.* Dienstpleegen. *Rendre de bons offices, obliger quelqu'un.*
Pligtpleeging. *z. v.* Beleefdheid, eerdienst. *Complimens, civilités, honnêtetés.*
Die Heer is vol pligtpleegingen. *Ce Monsieur est plein de complimens, d'honnêtetés, de civilités.*
Pligtschuldig. *bijv. w.* Verpligt. *Obligé.*
Pligtshalve. *bijv.* Wegens zijn pligt. *Par devoir, en vertu de son devoir.*
Hij is pligtshalve daartoe verbonden. *Son devoir l'y engage, il y est obligé par son devoir.*
Pligtshalve kan ik dat niet nalaaten. *Mon devoir ne me permet pas de manquer à cela, mon devoir m'engage à cela.*
Pligtvrij. *bijv. w.* Ongehouden, onverbonden. *Libre, sans engagement, dégagé.*
PLINT. *z. v.* Een vlak stuk in de lijstwerken. *Plinthe, membre quarré & plat, qui fait le fondement de la base des colonnes.*

PLO.

PLOEG. *z. m.* Een werktuig tot den landbouw. *Charrue, instrument pour le labourage.*
Agter den ploeg gaan. *Conduire, mener la charrue.*
De ossen of paerden voor den ploeg spannen. *Atteler les bœufs ou les chevaux à la charrue.*
*Hij moet luftig aan den ploeg of aan den arbeid. *Il faut qu'il travaille beaucoup, qu'il travaille d'attache, qu'il soit bien assidu à son travail.*
*Dat is zijn wagen en zijn ploeg, dat is 't al daar hij door bestaat. *C'est son gagne-pain, c'est ce qui le fait subsister, il n'a point d'autre gagne-pain.*
Ploeg. Ploegmes, boekbinders werktuig. *Couteau à rogner, couteau de relieur.*
Den ploeg aanzetten, slijpen, enz. *Affiler le couteau à rogner, &c.*
Ploeg. Timmermans en Schrijnwerkers tuig om sponningen of groeven in de planken te schaaven. *Espéce de rabot dont les Charpentiers & les Menuisiers se servent à faire des rainures pour l'assemblage des planches.*
PLOEGEN. *w. w.* 't Land met den ploeg ombaalen. *Labourer la terre.*
't Land word geploegd. *On laboure la terre.*
*Ploegen. Bochelen, blokken, luftig arbeiden of werken. *Travailler beaucoup, faire un travail pénible, se tuer à travailler.*
Eene plank ploegen. *Faire une rainure à une planche avec un rabot.*
PLOEGER. *z. m.* Landbouwer, bouwman. *Laboureur.*
Ploeghout. *z. g.* 't Hout van den ploeg. *Le sep de la charrue.*
Ploegijzer. *z. g.* Ploegkouter. *Le soc de la charrue, coutre.*
Ploegijzer van eenen boekbinder. *zie* Ploegschijf.
Ploegkouter. *zie* Ploegijzer.
Ploegland. *zie* Bouwland.
Ploegmes. *zie* Ploeg.
Ploegos. *z. m.* Os die in den ploeg gaat. *Bœuf qui tire la charrue, bœuf de labeur.*
Ploegschijf. *z. v.* Ploegijzer van een boekbinders werktuig. *Le fer d'un couteau à rogner.*
Ploegstaert. *zie* Ploegsteel.
Ploegsteel. *z. m.* Ploegstaert. *Manche ou mancheron de la charrue.*
Ploegstreek. *z. m.* Hoogte der ploegvoore. *La hauteur de la raye ou du sillon.*
Ploegvoore. *z. v.* Insnede des ploegs. *Raye, sillon.*
PLOFFEN. *g. w.* Plompen, vallen. *Tomber, tomber tout d'un coup, tomber rudement.*
Hij plofte agter over in 't water. *Il tomba en arrière dans l'eau.*

Digitized by Google

Ter aarde ploffen. *Tomber tout d'un coup à terre.*

PLOK. Zoo veel als men met de hand grijpen kan. *Une poignée.*

PLOKHAAREN. *g. w.* Met vuiſten vegten. *Se battre à coups de poing, ſe gourmer, s'arracher les cheveux.*

PLOKKEN. *zie* Plukken.

PLOKPENNING. *z. m.* Prijspenning in eenige verkoping. *Pot de vin, ce qu'on donne au deſſus du marché à celui qui a le plus offert.*

Ik zou eenen plokpenning op dien koop zetten. *Je promettrois un pot de vin ſur ce marché-là.*

PLOMP. *bijv. w.* Bot, dom. *Malotru, mal-adroit, groſſier, ruſtre, incivil.*

Een plomp menſch, verſtand, enz. *Un ruſtre, un homme, un eſprit groſſier.*

Plomp. Grof, dik. *Groſſier, rude, diforme.*

Waarom hebt gij zulke plompe ſtoelen gekogt? *Pourquoi avez-vous acheté des chaiſes ſi groſſières?*

Plomp. Stomp, bot, zonder ſneê. *Qui ne coupe pas bien, qui eſt émouſſé, reſoulé.*

't Mes is heel plomp. *Le couteau ne coupe pas bien, il eſt tout émouſſé.*

Plompaart. *zie* Plompert.

Plompelijk. *bijw.* Bottelijk. *Lourdement, groſſièrement, pitoyablement.*

Hij verweerde heel plompelijk zijn gevoelen. *Il défendit fort mal ſes opinions, il les défendit pitoyablement.*

PLOMPEN. *w. w. en g. w.* In 't water plompen. *Plonger, jetter ou tomber dans l'eau avec bien du bruit.*

Hij plompte met eenen ſtok in 't water. *Il plongea le bâton dans l'eau.*

PLOMPERT. *z. m.* Plompaart, een dom of onwetend menſch. *Un lourdaut, un ruſtre, un homme groſſier ou ignorant.*

't Schijnt of die plompers ons willen leeren. *On diroit que ces lourdauts veulent nous apprendre ou nous faire la leçon.*

Plompheid. *z. v.* Bottigheid, domheid. *Bêtiſe, ſottiſe, ruſticité, groſſièreté.*

't Is eene groote plompheid te meenen, dat, enz. *C'eſt une grande ſottiſe de croire, que, &c. c'eſt une bêtiſe que de s'imaginer, que, &c.*

Plompheid. *z. v.* Boersheid, onbeleefdheid. *Incivilité, ruſticité, impoliteſſe.*

Zijne plompheid bleek in de aanſpraak aan dien Heer. *Son impoliteſſe parut dans le diſcours qu'il fit à ce Monſieur-là.*

PLONDERAAR. *z. m.* Plunderaar, roover. *Voleur, celui qui va au pillage, raviſſeur, butineur.*

Plonderagie. *z. v.* Buit, roof. *Pillage, butin.*

PLONDEREN. *w. w.* Plunderen, berooven. *Piller, ſaccager, mettre à ſac.*

De ſtad wierd drie dagen geplonderd. *La ville fut pillée ou ſaccagée l'eſpace de trois jours, on abandonna la ville au pillage pendant trois jours.*

't Schip wierd, na 't veroveren, geplonderd. *Le vaiſſeau fut pillé après qu'il ſe fut rendu.*

Plondering. *z. v.* Plundering, beroving. *Pillage, ſaccagement, ſac.*

Eene ſtad voor plondering bevrijden. *Garantir une ville du pillage ou du ſac, empêcher qu'elle ne ſoit ſaccagée, la garantir de ſaccagement.*

Een land ter plonderinge overgeeven. *Abandonner un pays au pillage, mettre un pays au pillage.*

PLOOI. *z. v.* Vouw. *Pli.*

Daar legt eene plooi in zijnen bef. *Il y a un pli à ſon collet ou à ſon rabat.*

De plooijen van dat kleed leggen niet wel. *Les plis de cet habit ne vont pas bien, ne ſont pas faits comme il faut.*

*Hij heeft zijne plooi alrede genoomen. Hij is niet te veranderen. *Il a déjà pris ſon pli, il ne changera pas d'humeur ou de mœurs.*

‡ Plooi, aanhang, ſtreng. *Parti, cabale.*

De oude plooi. *Le vieux parti.*

De nieuwe plooi. *La nouvelle cabale.*

PLOOIJEN. *w. w.* Plooijen in leggen. *Pliſſer, mettre des plis.*

Een hemd plooijen. *Pliſſer une chemiſe.*

De rok is niet wel geplooid. *La jupe n'eſt pas bien pliſſée.*

Plooijing. *z. v.* Geplooi. *Pliſſure, action de pliſſer.*

PLOOTEN. *w. w.* Blooten, de wol van de vagten doen. *Oter la laine des peaux.*

PLOOTER. *z. m.* Blooter, vellenplooter. *Celui qui ôte la laine des peaux, mégiſſier.*

PLOTSELIJK. *bijw.* Schielijk, onverwagt. *Subitement, à l'improviſte, à l'impourvu, inopinément.*

Dat quam hem heel plotſelijk voor. *Cela lui arriva à l'improviſte, ou inopinément, il ne s'attendoit à rien moins qu'à cela.*

Plotſen. *g. w.* Ploffen, vallen. *Tomber rudement.*

Zij plotſte van de ſchuit in 't water. *Elle tomba du bateau dans l'eau.*

Plotſeling. *bijw.* Plotſelijk, ſchielijk, eensſlaags. *A l'improviſte, inopinément, par ſurpriſe, au pied levé, tout d'un coup.*

Iemand plotſeling op 't lijf vallen. *Attaquer quelqu'un à l'improviſte, le ſurprendre.*

P L U.

PLUG. *z. v.* Eene bom of mondſtuk op een vat. *Bondon, bouchon.*

‡ PLUG. *z. m.* Schurk, guit, hoerewagter. *Coureur de bordel, coupe-jarret, homme de ſac & de corde.*

‡ Daar waren verſcheidene pluggen in de kit. *Il y avoit pluſieurs coupe-jarrets dans le borde.*

‡ 't Zijn maar pluggen of ſchurken. *Ce ſont des marauts, des fripons ou des coquins.*

‡ Plugſtaert. *z. m.* Guit, ſchurk. *Fripon, maraut, coquin.*

PLUIM. *z. v. ond. w.* Veder. *Plume, plumet.*

Eene witte pluim op den hoed draagen. *Porter une plume blanche ou un plumet blanc au chapeau.*

Pluimaadje of pluimagie, de veeren van eenen vogel. *Le plumage, les plumes.*

Pluimagie. *z. v.* Vederbos. *Un bouquet, une touſe de plumes.*

Pluimaluin. *z. m.* Onbrandbaare aluin. *Alun de plume, qui ne s'enflamme point.*

Pluimaſſier. *zie* Pluimbereider.

Pluimbereider. *z. m.* Pluimmaker. *Plumacier, plumaſſier.*

Pluimbos. *z. m.* Vederbos. *Touſe de plumes.*

PLUIMEN. *w. w. ond. w.* De veêren uittrekken. *Plumer, ôter les plumes.*

Pluimgedierte. *z. g.* Gevogelte. *Les oiſeaux.*

't Pluimgedierte queelde in het boſch. *Les oiſeaux faiſoient un doux ramage dans le bois, ils y gazouilloient agréablement.*

Pluimgraaf. *z. m.* Gezaghebber der vogeljagt. *Grand Fauconnier.*

Pluimgraaf. Opzigter der zwaanen. *Officier qui a ſoin de garder les cignes.*

‡ Pluimgraaf. *Scheepsw.* Een oppaſſer der zeugen en ander vee. *Garde de la ménagerie d'un vaiſſeau, mouſſe.*

Pluimgras. *z. g.* Zeker gewas. *Sorte d'herbe menue, qui croît parmi les ruines.*

Pluimloos. *zie* Vederloos.

Pluimſtrijken. *w. w.* Vleijen. *Flatter, amadouer, cajoler.*

Al dat zeggen is maar een eerloos pluimſtrijken. *Toutes ces paroles ne ſont que de lâches flatteries, ce ne ſont que des cajoleries pour empaumer quelqu'un.*

Pluimſtrijker. *z. m.* Vleijer. *Flatteur, adulateur, cajoleur, enjôleur.*

Pluimſtrijkerije. *z. v.* Vleijerije. *Adulation, flaterie, cajolerie.*

Ik kan met geen pluimſtrijkerije omgaan. *Je ne ſaurois flatter perſonne, je ne ſai ce que c'eſt que de flatter, je ne ſaurois déguiſer la vérité.*

Pluimtjes. *z. g. meerv.* Zekere kleine angelieren. *Sorte de petits œilleti en giroflées.*

PLUIS. *bijv. w.* Gaaf, gezond, rein. *Sain, vrai, pur.*

Hij is niet pluis, hij is beſmet. *Il n'eſt pas ſain, il eſt infecté.*

't Is daar niet pluis, 't is daar onklaar. *Il ne fait pas bon-là, il y régne un air contagieux, il ne fait pas bon s'y fourrer.*

*Hij is zoo heel pluis niet in zijn gevoelen. *Il a des opinions qui ne ſont pas trop ſaines, ſa doctrine n'eſt pas fort orthodoxe.*

Pluis. *z. v.* Vezel, raveltje, nop. *Freluche, nœud.*

Dat kleed zit vol pluizen. *Cet habit eſt plein de freluches, de floquets de laine, de nœuds.*

‡ Dat is voor hen maar een pluisje, zij meugen dat ligtelijk op. *Ce n'eſt qu'une bouchée pour eux.*

Pluistouw. *z. g.* Touw dat geraveld is. *Corde réduite en filace.*

PLUIZEN. *w. w.* De pluizen uithaalen. *Eplucher, ôter les freluches.*

Wol pluizen. *Eplucher de la laine.*

Pluizen. *g. w.* Ravelen, noppen. *S'effiler, ſe tirer.*

Die zijde pluist geweldig. *Cette ſoye s'effile beaucoup.*

Pluizen. Peuteren, aftrekken. *Egratigner, ôter en égratignant ou en arrachant.*

't Kind pluist geduurig aan den mond. *Cet enfant ne fait que s'égratigner à la bouche.*

‡ Iemand de beurs pluizen of luizen. *Filouter la bourſe à quelqu'un, le plumer.*

Pluizen, met beetjes eeten, peuzelen. *zie* peuzelen.

PLUIZER. *z. m.* Wolpluizer. *Eplucheur de laine.*

*Pluizerije. *z. v.* Ziekte, ſchurftigheid, zeer. *Rogne, maladie, gale.*

*De koorts is eene vuile pluizerije. *La fièvre eſt une méchante maladie.*

Hoe kan men aan eene pluizerije vaſt raaken! *Qu'il eſt aiſé de contracter une maladie! On a bientôt gagné une maladie.*

Pluizig. *bijv. w.* Vol pluizen. *Plein de freluches, de flocons.*

Hij ziet 'er heel pluizig uit. *Il eſt tout plein de freluches.*

PLUKHAIREN. *zie* Plokhairen.

PLUKKEN. *w. w.* Plokken, teezen. *Eplucher.*

Wol plukken. *Eplucher de la laine.*

Plukken. Kaal maaken, uittrekken, afdoen. *Plumer, cueillir, dépouiller.*

Eene gans plukken. *Plumer une oye, un oiſon.*

Hen-

Digitized by Google

Plennip plukken. *Cueillir du charvoe.*
Vrugten plukken. *Cueillir der fruits.*
‡ Plukken. Afmaalen. *Sucer, plumer, épulser.*
‡ Hij heeft zijnen schoonvader geplukt zoo lang hij wat hadde. *Il a plumé son beaupère jusqu'au dernier sou, il l'a plumé nud comme ma main, il ne lui a pas laissé la maille.*
Zij deeden niet als hem plukken en rukken. *Ils ne firent que le tirailler.*
• Plukken. Genieten. *Jouïr, cueillir.*
• De vrugten van zijnen arbeid plukken. *Jouïr des fruits de son travail.*
't Plukken. z. g. plukking. *Action de cueillir, recolte, moisson.*
Die vrugten zijn 't plukken niet waard. *Ces fruits ne valent pas la peine d'être cueillis ou qu'on les cueille.*
PLUKKER. z. m. Vrugtplukker. *Celui qui cueille les fruits.*
Plukking. *zie* 't Plukken.
Plukmand. z. v. Haander, mandje om de vrugten in te plukken. *Cueilloir, petit panier dans lequel on met les fruits qu'on cueille.*
Plukfel. *zie* Plukzel.
Plukster. z. v. Vrugtplukster. *Celle qui cueille les fruits, cueilleuse de fruits.*
De plukfters zijn in den kerfsenboomgaard. *Les cueilleuses sont dans la cérisaye.*
‡ Plukvogel. z. m. Tafelvriend. *Parasite, écornifleur, compagnon ou camarade de table.*
Plukvrugt. z. v. Vrugt om te plukken. *Fruit bon à cueillir, légume ou racine bons à manger.*
Plukzel. z. g. Rafeling. *Charpie, charpi ou charpis, plumasseau.*
De heelmeesters van 't leger moeten eenen goeden voorraad van plukzel hebben. *Les Chirurgiens de l'armée doivent avoir bonne provision de charpie.*
PLUNDERAAR, plunderen, plundering. *zie* plonderaar, plonderen, plondering.
Plunderkamer. z. v. Kamer of vertrek daar men alles wat in den weg is opsluit. *Décharge dans une maison où l'on serre tout ce dont on a le moins de besoin, & qui mérite le moins d'être conservé.*
‡ Plundermerkt. z. v. Luizemerkt, voddemerkt. *Friperie.*
Plunderzolder. z. m. *Grenier où l'on met tout ce dont dans une maison on se soucie le moins.*
‡ PLUNJE. z. v. Zeemans kleed of kleeding. *Habillement, vêtement, dépouille de matelot.*
‡ Iemand de plunje uitschudden. *Dépouiller quelqu'un, lui ôter ses habits.*
Scheepsplunje. *zie onder* Scheeps.
PLUVIER. z. v. Zekere vogel. *Pluvier, oiseau de passage de la grosseur d'un pigeon.*

POC. POD. POE.

POCHANS. z. m. *zie* Pofhans.
POCHEL. *zie* Bochchel.
POCHEN. g. w. Roemen, zwetfen. *Se vanter, se glorifier, babler, faire le fanfaron.*
Hij pochte zeer op zijne afkomst of geslagt. *Il vantoit extrémement sa famille, il tranchoit du grand Seigneur, il faisoit l'important.*
POCHER. z. m. Roemer, zwetfer. *Fanfaron, gascon, bableur.*
Hij is een stout pocher op zijne daaden. *Il se vante impudemment de ses actions, c'est un impudent fanfaron.*
Pocherije. z. v. Gepoch, beroeming, gezwets. *Gasconnade, fanfaronnade, fausse bravoure, ostentation, blablerie.*
Wie kan al die pocherije verdraagen? *Qui est-ce qui pourroit souffrir toutes ces gasconnades, toutes ces blableries?*
POCKEN. *zie* Pokken.
PODAGRA. z. g. *ond. w.* Flerecijn, voeteuvel, voetjigt. *La goute aux pieds.*
Podragreus. *bijv. w. Qui est attaqué de la goute aux pieds, qui y est sujet.*
PODDEBAARD. z. m. Poddehair. *Poil follet qui vient au menton avant la barbe.*
Poddehair. *zie* Poddebaard.
POEDER, poeijer. z. g. *ond. w.* Stof, kruid. *Poudre, poussière.*
Purgeerpoeder, Reukpoeder, Slangepoeder, Tandpoeder, enz. *zie onder* Purgeer, enz.
Buspoeder. *zie* Buskruid.
Geneespoeder. *Poudre médicinale.*
Hairpoeder. *Poudre pour les cheveux.*
Poederquast. *zie* Poeijerquast.
Poederfuiker. *zie* Poeijerfuiker.
POEET. z. m. *ond. w.* Digter, *Poète, celui qui fait des vers.*
Jooft van den Vondel, Prins der Nederlandsche Poëeten. *Juste de Vondel, Prince des Poëtes Hollandois.*
‡ Poëeterije. z. v. Rijmerije. *Poésie, rimaille, vers.*
Poëetisch. *bijv. w.* Dat de Digtkunde aangaat. *Poétique, qui concerne la poésie.*
POEIJER. z. g. Poeder, stof. *Poudre, poussière.*
Poeijerbus of poeijerdoos. *Boite à poudre.*
Poeijerdoos. *zie* Poeijerbus.
POEIJEREN. w. w. Met poeijer bestrooijen. *Poudrer.*
Zijn hair, zijne pruik poeijeren. *Poudrer ses cheveux, sa perruque, &c.*
Poeijerkamer. z. v. *Chambre à poudrer les perruques.*
Poeijerquast. z. v. *Houpe.*
Poeijersuiker. z. v. *Du sucre en poudre, du sucre pilé, de la cassonnade, du sucre qui n'est point rafiné.*
POEL. z. v. Peul. *zie* Peul.
POEL. z. m. Staande water, moeras. *Etang, lac, marais, fondrière.*
De vorschen leeven meest in poelen. *Les grenouilles vivent ordinairement dans les marécages ou dans les marais.*
Poel. Kuil, put. *Abîme, antre, puits, grotte.*
• Die stad is een poel van onreinigheid. *Cette ville est un abime d'impuretés.*
Een diepe poel, een grondelooze poel. *Abîme, gouffre immense.*
Modderpoel, Stinkpoel, *zie onder* Modder, enz.
Poelsnip. z. v. Watersnip. *Beccassine.*
Poelwater. *zie* Meirwater.
‡ POEN. Geld, in de Borgoens of gnauwdiefs taal. *De la pécune, de l'argent.*
‡ POEP. z. m. Mof, bovenlander. *Allemand de Westphalie, homme grossier.*
‡ De brouwers knegts in Holland zijn meest poepen. *Les valets de brasseurs en Hollande sont la plupart Allemands de Westphalie, ils sont presque tous Westphaliens.*
‡ POEP. z. v. Wind, scheet. *Pet.*
‡ Eene poep laaten. *Lâcher ou faire un pet.*
‡ POEPEN. w. w. Winden laaten. *Peter, faire des pets, lâcher des vents.*
‡ POEPENLAND. z. g. Moffenland, Westfaalen. *Westphalie.*
‡ Hij is uit het poepenland. *Il est de Westphalie, c'est un Westphalien.*
POEREN. *zie* Pooijeren.
‡ POES. z. v. Puis, kat. *Minette, minon, nom qu'on donne aux chats.*
POETS. z. v. Pots, streeks, bedrog. *Tour, niche, tromperie.*
Iemand eene poets speelen. *Jouer un tour à quelqu'un, le dénaiser, lui faire une pièce.*
Poets. Boerterije, knur, snokerije. *Drollerie, singerie, tour.*
Wonderlijke poetsen aanregten. *Faire de drolles de singeries, de drolles de tours, être croustilleux, bouffon.*
Poetsagtig. *bijv. w.* Snakerig, aardig, kodig. *Drolle, croustilleux, bouffon.*
Een poetsagtig karel. *Un drolle, un véritable bouffon.*
Poetsenmaaker. z. m. *Bouffon, bateleur, celui qui fait des bouffonneries pour faire rire & pour divertir.*
POEZELAGTIG. *zie* Poezelig.
Poezelig. *bijv. w.* Vleezig, poezelagtig. *Charnu, dodu, potelé.*
Een poezelige arm. *Un bras charnu, un beau bras blanc & potelé.*
Een poezelig wijf. *Une femme charnue, une femme dodue & appetissante.*
POEZIJ, z. v. Digtkunst, digtkunde. *Poésie.*
Hij zal zijne poezij laaten drukken. *Il fera imprimer ses poésies ou ses vers.*

POF. POG.

‡ POFFEN. w. w. Blaazen. *Souffler.*
‡ Hij poft den gantschen dag in 't vuur. *Il ne fait que souffler le feu toute la journée, il ne fait que fourgonner dans le feu.*
POFFER. z. m. Zekere korte zakpistool. *Pistolet de poche.*
Hij had een paar poffers in zijnen zak. *Il avoit deux petits pistolets dans sa poche.*
‡ POFFER. *zie* Pofhans.
‡ POFHANS. z. m. Pocher, poffer, zwetzer. *Fanfaron, bableur, charlatan, gascon.*
‡ Dat zijn maar een deel pofhanfen. *Ce ne sont que des fanfarons, que des bableurs.*
POFFERTJE. z. g. Zeker bol gereezen koekje. *Sorte de petit gâteau rond & bevé.*
Poffertjes bakken. *Cuire de petits gâteaux ou bignets dans la poêle.*
POGCHEN. *zie* Pochen.

P O K.

POKDAAL. z. v. Pokput. *Marque ou petite cicatrice de la petite vérole.*
Hij heeft het aangezigt vol pokdaalen. *Il a le visage extrémement picoté ou marqué de la petite vérole.*
Pokdaalig. *bijv. w.* Vol pokdaalen of pokputten. *Picoté, marqué de la petite vérole, grêlé.*
POKHOUT. z. g. Zeker hard hout. *Gayac, bois qui vient des Indes & qui est fort dur.*
POKJES. z. g. meerv. Kinderpokjes. *La petite vérole.*
De pokjes slaan uit. *La petite vérole sort.*
't Kind is aan de pokies gestorven. *L'enfant est mort de la petite vérole.*
Steenpokjes. *zie onder* Steen.
Pokken. meerv. Pokjes. *Petite vérole.*
Zes leggen 'er in een huis aan de pokken. *Il y en a six dans une même maison qui ont la petite vérole.*
Pokken. meerv. Spaansche pokken, Ve-

Digitized by Google

nusziekte. *Vérole, groſſe vérole, maladie Vénérienne.*
Zij is van de pokken opgegeeten. *Elle eſt mangée de la vérole, elle a la vérole juſques dans les os.*
Pokken. *g. w.* Aan de kinderpokjes ziek leggen. *Avoir la petite vérole.*
* Wijn die gepokt en gemazeld heeft. *zie onder* Mazelen.
Pokkig. *bijv. w.* Met de pokken beſmet. *Verolé, infecté de vérole.*
Hij ziet 'er heel pokkig uit. *A le voir on dirait qu'il n'eſt pas ſans vérole, il m'a la mine de n'être pas ſans vérole, il a l'air d'un vérolé.*
Pokput. *z. v.* pokdaal. *Marque de la petite vérole.*
Pokziekte. *z. v.* Venusziekte, Spaanſche pokken. *Maladie Vénérienne, groſſe vérole.*

P O L.

POL. *z. m.* Hoereerder. *Ruſien, celui qui entretient une fille ou des filles de joye, putaſſier, paillard.*
Zij word van veele pollen opgepaſt. *Elle eſt entretenue de pluſieurs drilles ou galans.*
Hoerepol. *zie onder* Hoer.
POLAK. *z. m. Polonois. zie* Pool.
POLDER. *z. v.* Een ſtuk bedijkt land. *Etendue de pays entourée de digues.*
Daar zijn in Zeeland veele polders aangedijkt. *Il y a pluſieurs piéces de terres entourées de digues en Zélande, il y a bien des terres renfermées de digues.*
POLEI. *z. v.* Zeker kruid. *Pouliot.*
POLEN. *zie* Poolen.
POLIJSTEN. *w. w. ond. w.* Glad maaken. *Polir.*
POLIS. *z. v. ond. w.* Een Koopmans woord. *Police d'aſſurance.*
POLLEPEL. *z. m.* Groote lepel, potlepel. *Cuillier à pot.*
POLLEVIJEN. *Schoenmakers woord.* Hielen van leer dat op malkander geplakt is. *Talons de cuir pâté.*
Pollevijen plakken. *Pâter des talons.*
POLS. *z. v.* Springſtok. *Brin-d'eſloc, bâton à franchir les foſſés.*
* Men moet niet verder ſpringen als zijne pols lang is. *Spreekw. A petit mercier petit panier. Prov.*
POLS. *z. v.* Slagader. *Pouls.*
Iemand de pols voelen of taſten. *Tâter le pouls à quelqu'un.*
De pols ſlaat heel ſlap of ſlaauw. *Le pouls eſt fort foible.*
* Iemand de pols taſten, iemand uitvraagen of uithooren. *Sonder quelqu'un, l'examiner, lui tirer les vers du nez.*
POLSEN, polſſen. *g. w. Battre l'eau avec une perche.*
* POLSSEN. *w. w.* Onderzoeken, ondertaſten. *Tâter le pouls, ſonder, examiner, tirer les vers du nez.*
Polszak. *z. m.* Zeker viſchnet. *Sorte de rets.*
‡ POLTERGEEST. *z. m.* Wargeeſt, nagtſpook. *Spectre, ſantôme.*
POLVER. *z. g. ond. w.* Buskruid. *Poudre à canon.*

P O M.

POMP. *z. v.* Waterpomp. *Pompe.*
, Lugtpomp, Regenpomp, Regenwaterſp. Scheepspomp, Waterpomp, Windpomp, Wijnpomp, Zeepomp, enz. *zie onder* Lugt, enz.
Pompboor. *z. v. Rouane de pompe.*
Pompemmertje. *z. g. Chopinette de pompe.*
POMPEN. *w. w.* De pomp trekken. *Pomper.*
Iemand aan 't pompen zetten. *Faire pomper quelqu'un.*
* Men moet pompen of men verdrinkt. *Il faut pomper ou l'on ſe noye, il faut travailler ou mourir de faim.*
Pomphartje. *z. g. Piſton ou appareil de pompe.*
Pompketel. *z. m. Zeew.* Looden daal van de pomp. *Chaudron de pompe: terme de marine.*
Pompklep. *z. v. Soupape de pompe.*
Pompmaker. *z. m.* Een die pompen maakt en verſtelt. *Faiſeur de pompes.*
POMPOEN. *z. v.* Zeekere vrugt. *Citrouille.*
POMPSTEEL. *zie* pompſtok.
POMPSTOK. *z. m.* pompſteel. *Brimbale, brinquebale.*
Pompwater. *z. g.* putwater. *Eau de puits.*
Pompijzer. *z. g.* Trekijzer van eene pomp. *La verge d'appareil de la pompe.*

P O N.

POND. *z. g.* Een pond gewigt. *Une livre.*
Dat weegt tien ponden. *Cela péſe dix livres.*
Dat kan pas een halfpond haalen. *Cela péſe à peine une demi-livre.*
Pond, gewigt van 16 oncen. *Livre, poids de 16 onces.*
Pond, gewigt van 12 oncen. *Livre, poids de 12 onces.*
Lijspond, Schippond. *zie onder* Lijs, enz.
Pond van veertig groot, een gulden, 20 ſtuivers. *Un franc, une livre, vingt ſous.*
Pond, een pond groot of pond Vlaamſch, zes Hollandſche guldens. *Livres de gros, ſix livres ou ſix francs d'Hollande.*
Die os koſt 15 pond. *Ce bœuf coute 15 livres de gros ou quatre-vingts & dix francs.*
Die meid wint zes pond. *Cette ſervante gagne trente-ſix francs, ou ſix livres de gros par an.*
Een pond Sterlings, elf Hollandſche guldens. *Une livre Sterling, onze francs argent d'Hollande.*
Ponders. Van 't geſchut en van de kogelen ſpreekende. *Pont, calibre: parlant de canons, & de bales ou boulets.*
Het is een twaalf, een vierentwintig ponder. *C'eſt une piéce de douze, de vingt-quatre livres de bale.*
PONDGAARDER. *zie* Pontgaarder.
PONDGAREN. *z. g.* Slegt grof garen. *De gros fil rude.*
PONDGELD. *z. g.* Zeker regt, dat men voor de inkomende waaren betaalt. *Pondage, certain droit d'entrée.*
PONDLIP. *zie* Diklip.
PONDPAPIER. *z. g.* Scheurpapier, misdruk. *Papier qu'on vend à la livre pour faire des cornets d'épices, des enveloppes, &c. maculature, feuilles gâtées d'impreſſion, paperaſſes.*
PONDPEER. *z. v.* Zekere groote peer. *Poire de livre.*
PONJAARD. *z. m. ond. w.* Een kleine degen. *Poignard, dague, petite arme pointue.*
Iemand met den ponjaard doorſtooten. *Percer quelqu'un d'un coup de poignard.*
PONJAARDEEREN. *w. w. ond. w.* Met den ponjaard dooden. *Poignarder, tuer quelqu'un avec le poignard.*
Hij wierd ten Hove geponjardeerd. *Il fut ſi poignardé à la Cour.*
PONT, *z. v. ond. w.* Eene breede praam of ſchouw. *Un bac.*
Met de pont overvaaren. *Paſſer avec un bac.*
Eene turfpont of turfſchip. *zie onder* Turf.
Zandpont. *zie onder* Zand.
PONTGAARDER. *z. m.* Makelaar in koorn te Dordregt en te Rotterdam. *Courtier en grains à Dordregt & à Rotterdam.*
PONTGASTEN. *z. m. meerv.* Die op de ponten en ſcheepsbruggen ten tijde van oorlog het opzigt hebben. *Ceux qui ont la direction des pontons en temps de guerre.*
PONTIFICAAL. *bijv. w. ond. w.* Als, pontificaale kleeren of gewaad. *Habits Pontificaux.*
PONTKAMER. *z. v.* 't Koornpakhuis te Dantzik. *Le magazin général des grains à Dantzik, l'étape des grains.*
De pontkamer is geſlooten. *On a fermé le magazin, le grand magazin des grains eſt fermé.*
PONTVOERDER, *z. m.* Schouwvoerder. Die menſchen en beeſten met eene pont of ſchouw overzet. *Pontonnier.*

P O O.

POOGEN. *g. w.* Tragten, zoeken. *Tâcher, tenter, s'efforcer.*
Hij poogt tot de heerſchappije te koomen. *Il tâche de parvenir à l'empire, il s'efforce d'avoir l'autorité en main.*
Hij poogde heimelijk in de ſtad te ſluipen. *Il tâcha d'entrer ou de ſe gliſſer ſecrettement dans la ville.*
De vijanden poogden zig meeſter van eene poort te maaken. *Les ennemis tâchérent de ſe rendre maîtres d'une des porte de la ville.*
Zij poogen 's Vorſten gunſt te behaalen. *Ils tâchent de gagner la faveur du Prince, ils briguent ſa faveur, ils s'efforcent de l'acquérir.*
Pooging. *z. v.* Zoeking, toeleg. *Tentative, effort.*
Hij doet eene vergeefſche pooging naar die hoogheid. *La tentative qu'il fait pour obtenir cette dignité ſera vaine, il fait un vain effort pour s'élever, il échouera dans la tentative ou dans le deſſein qu'il a de parvenir à cette dignité.*
't Is eene iedele pooging daar geen uitwerking op volgt. *C'eſt une vaine tentative qui n'aura point d'effet, un deſſein ou un effort ténébraire qui doit échouer.*
‡ POOIJEN. *w. w.* Drinken. *Boire, grenouiller, trinquer.*
‡ Hij pooide de kan leeg. *Il but juſqu'à la derniére goute du pot, il grenouilla tant qu'il vuida le pot.*
POOIJERANGEL. *z. m.* Angel om aal te vangen *Ligne dormante à prendre des anguilles.*
POOIJEREN. *g. w.* Naar aal met den angel viſſchen. *Pécher à la ligne dormante, pour prendre des anguilles.*
Wij pooijerden den gantſchen nagt, maar vongen weinig. *Nous pêchâmes toute la nuit ſans beaucoup prendre, ſans prendre grand'choſe.*
POOK. *z. m.* Moordpriem. *Poignard, dague.*
Iemand met eenen pook door 't hart ſtooten. *Percer le cœur à quelqu'un avec un poignard, lui plonger un poignard dans le ſein.*
De Spanjaards draagen op hunne regter zijde eenen pook. *Les Eſpagnols portent un poignard à leur côté droit.*

POOL.

Digitized by Google

POOL. z. m. Polak, een die uit Poolen is. *Polonois, habitant de Pologne.*
Hij is een Pool van afkomst. *C'eſt un Polonois d'origine ou de naiſſance.*
De Turk quam den Pool op 't lijf vallen. *Le Turc ſe vint jetter ſur la Pologne.*

POOL. z. m. As, aspunt. *Pole, extrémité de l'axe de la ſphère.*
De noordpool, de zuidpool. *Le Pole arctique, le Pole antarctique.*
Poolshoogte. *Hauteur polaire, élevation du pole.*
Wij waren op dertig graden poolshoogte. *Nous étions à trente degrés d'élévation du pole ou au trentiéme degré de latitude.*

POOLAK. zie Pool, Polak.

Poolen. *Pologne, le Royaume de Pologne.*
De Moskoviter viel met alle zijne magt in Poolen. *Le Moscovite fit une irruption en Pologne ou fondit ſur la Pologne avec toutes ſes forces.*

Poolſch. bijv. w. Van Poolen, dat Poolen aangaat. *Polonois, de Pologne, qui regarde ou qui concerne la Pologne.*
Een poolſch paard. *Un cheval de Pologne, un courtaut de Pologne.*
Eene poolſche kleding, muts, rok, enz. *Un habit, un bonnet, un juſte-au-corps, &c. à la Polonoiſe.*
Na drie daagen quamen wij in 't poolſch gebied. *Après trois jours de marche nous entrâmes en Pologne ou dans les Etats de Pologne.*

Poolſch. z. g. De poolſche ſpraak. *Polonois, le Polonois, la Langue Polonoiſe.*
Hij ſpreekt goed poolſch. *Il parle bien Polonois.*

POOLSTAR. zie Noordſtar.

POORT. z. v. ond. w. Eene groote deur of opening. *Porte cochére, porte de ville, de citadelle, &c.*
Eene poort met twee deuren. *Une porte à deux battans ou de deux pièces.*
De vijand ſtaat voor de poort. *L'ennemi eſt devant la porte de la ville.*
Is de poort al open? Is de poort al toe of al geſloten? *La porte eſt-elle déjà ouverte? La porte eſt-elle déjà fermée?*
Morgen zal ik met het opengaan van de poort vertrekken. *Je partirai demain à porte ouvrante.*
De poort ſluiten. *Fermer la porte.*
't Poortſluiten. z. g. *La fermeture de la porte de la ville.*
Giſteren quam ik met poortſluiten binnen. *Hier j'arrivai à porte fermante.*
Hij woont naast eene groote poort. *Il demeure à côté d'une porte cochére.*
Poort, een gat in de ſchepen daar 't geſchut door legt. *Sabord, embrazure par où paſſe le bout du canon.*
't Schip ſloeg om, vermids de poorten open ſtonden. *Comme les ſabords étoient ouverts, le vaiſſeau ſe renverſa.*
Zijn de poorten al toe? *Les ſabords ſont-ils fermés?*
‡ Poort. Aars, gat. *Cul, feſſier, le derriére.*
‡ Hij viel deerlijk op zijne poort? *Il tomba rudement ſur ſon derriere ou ſur ſon cul.*
Achterpoort, Eerepoort, Hofpoort, Klospoort, Koetspoort, Slotpoort, Stadpoort, Stalpoort, Tempelpoort, Triomfpoort, Valpoort, Waterpoort, enz. zie onder Achter, enz.
Poortaal. zie Portaal.
Poortaarde. z. v. Drek, ſtront. *De la merde.*
Poortbeſlag. z. g. *Penture de ſabord.*

POORTER. z. m. Burger. *Habitant, citoyen, bourgeois.*
De Overheid gelaſte allen poorteren en inwoonderen, om, enz. *Le Magiſtrat ordonna à tous les habitans, citoyens ou bourgeois, de, &c.*

POORTEREN. w. w. 't Regt van burgerſchap geeven. *Accorder le droit de bourgeoiſie, faire bourgeois.*
Poorterſchap. z. g. Burgerſchap, burgerrecht. *Droit de bourgeoiſie.*

POORTGELD. z. g. Geld dat men aan de poort betaalt. *Argent qu'on paye à la porte de la ville pour la faire ouvrir.*
Wij moeſten poortgeld geeven, om dat de klok ophield. *Il nous fallut payer à la porte, parce que la cloche avoit ceſſé de ſonner.*
Poortje. z. g. Eene kleine poort. *Porte de-derriére, fauſſe porte, petite porte.*
Poortier. zie Portier.
Poortkamer. z. v. *Chambre au deſſus d'une porte cochére.*
Poortklamp. z. v. *Cheville de ſabord.*
Poortklok. z. v. *Cloche qu'on ſonne pour avertir qu'on doit bientôt ouvrir ou fermer la porte de la ville.*
Poortluiken. z. g. meerv. *Contre-ſabords, mantelets.*
Poortringen. z. m. meerv. *Anneaux de ſabords.*
Poorttouwen. z. g. meerv. *Rabans de ſabords.*

POOS. z. v. Een wijle tijds. *Un peu de temps, eſpace de temps.*
Hij bleef eene poos binnen. *Il demeura quelque temps dans la chambre, il y fut pendant un eſpace de temps.*
Poos, gezette tijd, beurt. *Quart, tâche, temps réglé.*
Ik heb mijne poos te roer geſtaan. *Scheeps ſpreekw: J'ai fait mon quart, mon quart eſt expiré, ma tâche eſt faite, qu'on me reléve.*

POOT. z. v. Voet van een beest. *Patte, pied d'une bête.*
De hond geeft hem eene poot. *Le chien lui donne la patte.*
Poot, voet. *Pied, patte.*
Daar is eene poot van den pot gebroken. *Le pot à un pied caſſé.*
Poot, ſtal van eene ſtoel of bank. *Pied.*
Die bank heeft maar twee pooten. *Le banc n'a que deux pieds.*
Haanepoot, Haazepoot, Hoenderpoot, Kaalpoot, Zwaanepoot, enz. zie onder Haane, enz.

POOT. zie Plantſoen.

POOTEN. w. w. Planten, zetten. *Planter.*
Een boſch, eene laan pooten. *Planter un bois, une allée.*
Ik heb daar rondom els gepoot. *J'ai planté des aulnes tout autour.*
Hij pootte 't zaad eenen voet diep in den grond. *Il mit la graine ou la ſemence un pied ſous terre.*
Viſch in eenen vijver pooten. *Empoiſſonner un étang.*

POOTJE. z. g. Kleine poot. *Petite patte.*
‡ Pootje, de jigt in de voeten, voeteuvel. Als, hij heeft al drie weeken aan 't poojte gelegen. *Il y a trois ſemaines que la goutte aux pieds lui fait garder le lit.*

Pooting. z. v. *Action de planter.*

P O P.

POP. z. v. Speelpop. *Poupée.*
De kinderen ſpeelen met poppen. *Les enfans jouent avec des poupées.*
* Elk heeft zijne pop daar hij mede ſpeelt. *Chacun à ſa marotte.*
Dat werk is zoo net als eene pop, is heel net. *Cela eſt fort propre, cet ouvrage eſt bien mignon.*
Die Juffer ſchikt haar op als eene pop. *Cette Demoiſelle ſe pare comme une poupée, elle eſt toujours leſte & pimpante.*
Pop, rupzenneſt in de boomen. *Nid de chenilles.*
Daar zit eene pop in dien pruimenboom. *Il y a un nid de chenille dans ce prunier.*
Pop, klein linnen doek met kruiden om die in eenig vogt te laaten weeken en doortrekken. *Nouët, petit linge qui renferme des herbes qu'on fait infuſer dans quelque liqueur.*
Pop, waar mede het end van eenen ſchermdegen gedekt en voorzien word. *Bouton qui couvre le bout d'un fleuret.*
Hofpop, Kermispop, Kinderpop, Smeerpop, Speelpop, Tooneelpop, Zinnenpop, enz. zie onder Hof, enz.

POPELBOOM. zie Popelier.

POPELEN. g. w. Van ſchrik beeven. *Trembler de peur.*

POPELIER of populierboom. z. m. Popelboom. *Peuplier, certain arbre dont les feuilles ſont blanches par deſſous.*
't Huis is rondom met popelieren beplant. *La maiſon eſt entourée de peupliers.*
Witte popelier, Abeelboom. *Peuplier blanc, tremble.*

POPELSIJE. zie Popleſije.

POPJE. z. g. *Petite poupée.*
‡ Popje, een klein kind. *Poupon.*

‡ POPLESIJE. z. v. ond. w. Beroerdheid, geraaktheid. *Apoplexie, grande frayeur.*
‡ Als hij dat hoort, krijgt hij wel eene popleſije op 't lijf. *Quand il entendra une telle choſe, cela eſt capable de lui donner une apoplexie, cela lui cauſera des tranſes mortelles.*

POPPENGOED. z. g. Kinder ſpeelgoed. *Ménage de poupée.*
Zilveren poppengoed. *Un ménage d'argent de poupée.*
Poppenjonker. z. m. *Damoiſeau, jeune muguet, jeune blondin.*
Poppenkraam. z. v. Kraam waar in men poppen verkoopt. *Boutique de poupetier.*
Poppenkramer. z. m. Een die poppen, enz. maakt en verkoopt. *Poupetier, celui qui vend des poupées.*
Poppenkramerije. z. v. Allerhande poppengoed. *Marchandiſes de poupetier, toutes ſortes d'affiquets ou de nippes appartenant aux poupées.*
Poppenmaker. z. m. *Poupetier.*

POPPEN. w. w. Met poppen ſpeelen. *Jouer avec des poupées.*
De kinderen poppen ſaamen. *Les enfans jouent enſemble avec leurs poupées.*
‡ Hij popte lang met de meid. *Il careſſa aſſez longtemps la ſervante, il la patina à loiſir.*
Poppenſchool. *Ecole pour les petits enfans.*
Poppenſpel. z. g. *Jeu de Marionnettes.*
Poppenwerk. z. g. Kinder ſpeelwerk. *Babioles, affiquets, quinquaillerie.*
Zij verkoopen allerhande poppenwerk. *Ils vendent toutes ſortes de babioles, d'affiquets de poupée, de quinquaillerie.*
* Poppenwerk, ligt werk, dat niet hegt is. *Toute ſorte d'ouvrage fragile & fait à la légére, ouvrage de carton ou de balle.*
* Die brug, dat huis is maar poppenwerk. *Ce pont ne tient à rien, c'eſt un méchant petit pont: cette maiſon n'eſt qu'un château de cartes.*

POPULIERBOOM. zie Popelierboom.

P O R.

PORCELEIN. Porceleinkruid. zie Portelein.

Digitized by Google

PORCELEIN. z. g. ond. w. Chinees aardewerk. *Porcelaine, fayance de la Chine.*
Dat is oud porcelein. *C'eſt de la vieille porcelaine.*
Eene porceleinen ſchotel, ſpoelbak, enz. *Un plat de porcelaine, une cuvette.*
Kraakporcelein. *zie onder* Kraak.
Delfſch porcelein. *Porcelaine de Delft, Fayance fine & bien travaillée.*
Porceleinkamer. z. v. Kamer tot het porcelein bijzonderlijk geſchikt. *Chambre à porcelaine, Cabinet de porcelaine.*
POREI of poreije. z. v. Preije, look. Zeker gewas. *Poireau, porreau.*
PORFIERSTEEN. z. m. Rood marmer. *Porphire.*
PORREN, *of liever* Peuren. *zie* Peuren.
PORREN. w. w. Aanporren, aanzetten. *Inciter, exciter, porter, pouſſer, preſſer.*
Iemand tot het quaade porren. *Inciter ou porter quelqu'un au mal.*
Hij porde hem ſterk tot die belegering. *Il le preſſoit fort de faire ce ſiége.*
Porren, ſteeken. *Piquer.*
‡ Hij porde hem met den degen in de ribben. *Il lui donna de ſon épée dans les reins.*
Porring. z. v. Aanzetting, aanporring. *Incitation, inſtance, action d'exciter, de preſſer.*
Door eene ſterke porring komt men ligtelijk tot het quaade. *On s'adonne aiſément au mal quand on y eſt fortement incité.*
PORSELEIN. *zie* Poſtelein.
PORT. z. g. ond. w. Briefloon. *Port de lettre.*
't Port van dien brief is betaald. *Le port de cette lettre eſt payé.*
Dubbel port op eenen brief zetten. *Promettre double port d'une lettre, y mettre double port afin qu'on la rende pluſtôt.*
PORTA. ond. w. De Porta, 't Turkſche Hof, het Hof van den Grooten Heer. *La Porte, la Cour du Grand Seigneur.*
PORTAAL. z. g. ond. w. Ingang. *Portail, face ou frontiſpice d'un grand édifice, entrée d'un édifice public.*
't Portaal van eene Kerk, van een Paleis. *Le portail d'une Egliſe, d'un Palais.*
't Portaal van een huis, *Le portail, l'entrée ou le veſtibule d'une maiſon.*
* Hij is nog maar in 't portaal der wetenſchappen. *Il n'eſt qu'à l'entrée du temple des ſciences, il en eſt encore à l'ébauche, à peine a-t-il entamé ſes études.*
PORTELEN. g. w. Borrelen. *Bouillonner.*
De melk portelt in de tobbe, op 't vuur, enz. *Le lait bouillonne dans le baquet, ſur le feu, &c.*
Portelwei. z. v. Wei van gewrongen kaas. *Du petit lait, lait clair.*
PORTEPE. *zie* Draagband.
PORTIE. z. v. ond. w. Deel, gedeelte. *Part, portion.*
Uwe portie is grooter dan de mijne. *Votre part ou votre portion eſt plus grande que la mienne.*
* Portie, gewoonlijke maaltijd van elk bijzonder burgerhuis. Als, doet mij de vriendſchap en blijft bij mij op de portie. *Faites-moi le plaiſir de manger chez moi à la fortune du pot.*
PORTIER. z. m. ond. w. Deurwagter. *Portier.*
Portierſchap. z. g. 't Portiersampt. *L'Office de Portier.*
Is dat poortierſchap al vergeeven? *A-t-on déjà rempli cet office de Portier? A-t-on déjà donné cette charge de Portier?*
PORTRAIT. z. g. ond. w. Afbeeldzel van iemand. *Portrait, repréſentation de quelqu'un au naturel.*
Portraitſchilder. z. m. *Peintre en portraits.*

POS.

POST. z. v. Zekere kleine viſch. *Chabot, petit poiſſon fort délicat, qui a la tête groſſe, & dont le corps finit en pointe.*
Iemand eenen ſchotel poſt voorzetten. *Servir un plat de chabots à quelqu'un.*
POST. z. v. ond. w. Standplaats. *Poſte.*
Hij is daar in eene voordeelige poſt. *Il occupe-là un poſte avantageux.*
Hij ſtaat daar op eene heete of ſcherpe poſt. *Il eſt dans un dangereux poſte, il fait chaud au poſte où il eſt.*
Mij is deze poſt aanbetrouwd. *On m'a confié ce poſte-ci, ce poſte-ci m'a été confié.*
POST. z. m. ond. w. Poſtbode. *La poſte, le Courier.*
Is de poſt al aangekomen? *La poſte eſt-elle arrivée? Eſt-elle venue?*
De poſt heeft die tijding gebragt. *La poſte a apporté cette nouvelle.*
POST, gezette plaats daar men poſtpaerden vind. *Poſte, place où l'on trouve des chevaux de poſte.*
Te poſt of heel ſchielijk loopen, rijden, enz. *Aller ou courir en poſte.*
POST. z. m. Poſt van eene rekening. *Article de compte.*
POST. z. g. Poſtpapier. *Papier de poſte, papier fin.*
Schrijfpoſt, drukpoſt. *Du papier fin à écrire, à imprimer.*
POST. z. m. Stijl, deurſtijl. *Poteau.*
Zijn naam ſtaat aan den poſt van de deur. *Son nom eſt écrit à ſa porte ou ſur le poteau de ſa porte.*
POSTBEDIENDE. z. m. *Commis de la poſte.*
Poſtbode. z. m. *Courier.*
Poſtbrief. z. m. Brief die met den poſt komt. *Lettre de la poſte, lettre qui vient par la poſte.*
De poſtbrieven worden uitgegeeven. *On diſtribue les lettres, on donne les lettres.*
Poſtchaiſe. *ond. w. Chaiſe de poſte.*
Poſtdag. z. m. *Jour de poſte.*
POSTEEREN, plaatzen. *Poſter, placer.*
POSTELEIN. z. g. Poſteleinkruid. *Pourpier, ſorte d'herbe bonne en ſalade.*
POSTERIJE. z. v. Poſtkomtoir. *La poſte, le bureau des poſtes.*
De Koning heeft daar eene poſterije aangeſteld. *Le Roi a établi-là une poſte, un bureau de poſte.*
Poſthoorn. z. m. Hoorn daar de poſtbode op blaaſt. *Cornet de poſtillon.*
* Poſthoorn. z. m. Zeker papier daar een poſthoorn in ſtaat. *Papier au cornet : terme de papetier.*
* Fijne poſthoorn. *Fin papier au cornet, papier de poſte.*
Poſthuis. z. g. Poſtkomptoir. *Comptoir des poſtes, bureau des poſtes, la poſte.*
Eenen brief aan 't poſthuis brengen. *Porter une lettre à la poſte, au comptoir de la poſte, au bureau des poſtes.*
Poſtiongen. z. m. *Poſtillon.*
Poſtkales. z. v. *Calèche de poſte.*
Poſtkarre. z. v. *Charette de poſte.*
Poſtkomtoir. *zie* Poſthuis.
Poſtlooper. z. m. *Poſtillon pour les lettres & les dépêches.*
Poſtmeeſter. z. m. *Maître des poſtes.*
Poſtmeeſterſchap. z. g. 't Ampt van Poſtmeeſter. *L'office ou la charge de Maître des poſtes.*
Hij heeft het poſtmeeſterſchap verkogt. *Il a vendu la charge de Maître des poſtes.*
Poſtpaerd. z. g. *Cheval de poſte.*
‡ Hij loopt als een poſtpaerd of hij vuur in 't gat hadde. *Il court comme un cheval de poſte, comme s'il avoit le feu au cul.*
Poſtpapier. z. g. Fijn papier. *Papier fin, papier de poſte.*
Poſtreize. z. v. Deze is 28 mijlen. *Journée de poſte, qui eſt de 28 lieues.*
Poſtrijder. z. m. *Poſtillon pour la poſte à cheval.*
POSTSCRIPTUM. z. g. ond. w. *Apoſtille, poſtcrit.*
POSTTIJDING. z. v. *Nouvelle apportée par la poſte.*
Poſtuur. *zie* Geſtalte.
Poſtwagen. z. m. *Chariot de poſte.*

POT.

POT. z. m. Zeker vat. *Pot, certain vaiſſeau.*
Een koperen, ijzeren, aarden pot. *Un pot de cuivre, de fer, de terre.*
Den pot over 't vuur hangen. *Mettre ou pendre le pot ſur le feu.*
Den pot ſchuimen. *Ecumer le pot.*
De pot verwijt den ketel dat hij zwart is. *zie onder* Verwijten.
De pot of al 't ingezette geld van 't ſpel. *Tout l'argent du jeu, la poule, les enjeux.*
De pot trekken of winnen. *Gagner la poule, gagner tout ce qu'il y a au jeu, tirer tout l'argent du jeu ou tous les enjeux.*
Aspot, Bloempot, Boterpot, Brijpot, Doofpot, Drinkpot, Hutspot, Kalkpot, Kamerpot, Kandeelpot, Kliekpotje, Kollipot, Lijmpot, Lollepot, Meelpot, Melkpot, Moespot, Morspot, Moſtaartpot, Muſſenpot, Olipot, Pappot, Pispot, Rommelpot, Schijtpot, Smoorpot, Spaarpot, Spouwpotje, Sprenkelpot, Spuwpotje, Stinkpot, Stronpot, Trekpot, Tuitpot, Verfpot, Vierpotje, Vuurpotje, Waterpotje, Zeikpot, Zwartzelpot, enz. *zie onder* As, enz.
Potaard. z. v. Klei, leem. *Argile, terre graſſe.*
Potagie. z. v. ond. w. *Potage, bouillon, ſoupe ou autre choſe qu'on ſert d'abord ſur la table à dîner.*
Potajelepel. z. m. *Cuillier potagére.*
Potaſch, potas. z. v. Moskoviſche aſch. *De la cendre de Moſcovie, de la gravelée.*
Potbakker. *zie* Pottebakker.
‡ POTBOEF. *zie* Spotboef.
POTDEKSEL. z. g. Dekſel op eene pot. *Couvercle.*
Een houten, een koperen potdekſel. *Un couvercle de bois, de cuivre.*
Potdoek. z. g. Grof linnen dat men in de keuken gebruikt. *Groſſe toile qui ſert à pluſieurs uſages dans la cuiſine.*
POTEN. *zie* Pooten.
POTGELD. z. g. Spaargeld. *Argent d'épargne, argent à garder ou à ſerrer, argent mignon.*
Potgieter. z. m. Een die metaalen of ijzeren potten giet. *Un fondeur de pots, de marmites, &c.*
Pothengſel. z. m. *L'Anſe d'un pot.*
Pothuis. z. g. Schoenlappershuisje. *Loge, bouge, petite maiſon, la boutique d'un favetier.*
Is de lapper in zijn pothuis? *Le favetier eſt-il dans ſon bouge, dans ſa loge ou dans ſa petite maiſon?*
Potje. z. g. *Petit pot.*
Slikpotje, Theepotje. *zie onder* Slik, enz.
Potiebeuling. z. v. *Du gruau cuit avec de l'eau, & que l'on mange avec du beurre.*

Pot-

Digitized by Google

Potkaas. z. v. Kaas die in eenen pot met kruiderijen is ingeleid. *Du fromage que l'on a mis dans un pot avec des épiceries.*
Potlepel. z. m. Pollepel. *Cuillier à pot.*
Potloot. z. g. *Crayon bleu, de la couleur du plomb.*
Hebt gij een potlootje in uwen zak? *Avez-vous un crayon sur vous?*
Potoven. z. m. Oven waar in men potten bakt. *Four à potier.*
Potpastei. z. v. Gehakt vleesch met razijnen, korinten, enz. *Un pâté en pot, certaine composition de viande hachée, avec des raisins de corinthe, &c.*
Potpenning. z. m. *Belle pièce de monnoye qu'on garde par curiosité.*
POTS. *zie* Poets.
POTSCHERF. z. v. Stuk van eenen gebroken pot. *Tesson, tét, morceau d'un pot cassé.*
Pottenbakker. z. m. *Potier.*
Pottenbakkerije. z. v. *Poterie.*
Pottenbank. z. v. Planken daar potten in staan. *Dressoir, lieu où l'on met la vaisselle de terre.*
Pottenkraam. z. v. *Boutique ou tente où l'on vend de la vaisselle de terre.*
POTTEN. w. w. In eenen pot doen of zetten. *Epargner, serrer dans un pot, mettre de côté, mettre à part.*
* Geld potten, spaaren of bewaaren. *Amasser de l'argent, mettre quelque somme de côté.*
POTTER. z. m. Die geld vergadert. *Celui qui amasse de l'argent pour le garder.*
‡ POTTER, potboef, schalk. *zie* Spotter.

P O V.

POVER. *ond. w. zie* Arm.
‡ Dat is een regte Jonker pover, een kaale Jonker. *C'est un Gentilhomme ruiné, un pauvre diable qui n'a que la cape & l'épée.*

P R A.

PRAAG. De Hoofdstad van Bohemen. *Prague, capitale de Bohême.*
PRAAL. z. m. Pragt. *Magnificence, pompe.*
Bij 'sVorsten, bij 's Konings inkomst zag men eenen grooten praal. *Il y eut une grande magnificence ou une grande pompe à l'entrée du Prince, du Roi, &c.*
Zegenpraal. *zie onder* Zegen.
Praalbedde. z. g. Pronkbedde. *Lit de parade.*
De Koningin lag drie weeken op het praalbedde. *La Reine fut trois semaines sur le lit de parade.*
Praalbeeld. z. g. Pronkbeeld, eerbeeld. *Statue érigée à l'honneur de quelqu'un.*
Ter eere van den Koning een praalbeeld opregten. *Eriger une statue à l'honneur du Roi.*
Praalboog. z. m. Eerboog, zegeboog. *Arc triomphal, arc de triomphe.*
PRAALEN. g. w. Pronken, vercierd zijn. *Briller, être orné ou paré.*
Zij praalde met veele gesteenten. *Elle brilloit de l'éclat de plusieurs pierres précieuses, elle étoit parée ou ornée de plusieurs pierreries.*
* Hij praalde met die deugd. *Il étoit orné de cette vertu, cette vertu éclatoit ou brilloit en lui.*
* Praalen. g. w. Roemen, zig beroemen. *Faire parade, se vanter.*
Hij praalde zeer met zijn geslagt. *Il faisoit grande parade de ses ancêtres, il élevoit fort la gloire de sa naissance, il vantoit fort sa maison.*
Praalgewaad. z. g. Pronkgewaad. *Ornemens, habits de triomphe ou triomphaux.*
Praalgraf. z. g. Pronkgraf. *Mausolée, tombeau somptueux érigé pour honorer la mémoire de quelqu'un.*
Praalkoets. z. v. Zegekoets. *Char de triomphe.*
Hij reed op zijne praalkoets ter stad in. *Il entra dans la ville dans son char de triomphe.*
Praalstaatsie. z. v. Zegepraal, zegevicring. *Triomphe.*
De praalstaatsie bijwoonen. *Assister au triomphe.*
Praalstoel. z. m. Pronkzetel. *Siége triomphal.*
Praalstoet. z. m. Gevolg in den zegepraal. *Ornement du triomphe, suite du triomphe, cortége.*
Praalziek. *bijv. w.* Pronkziek, hovaerdig. *Glorieux, avide de gloire, orgueilleux, superbe.*
Dat zijn praalzieke Juffers. *Ces Demoiselles sont des glorieuses, elles aiment fort l'éclat.*
Praalzugt. z. v. Pronkzugt, hovaardije. *Eclat, gloire, envie de paroître.*
Praalzugtig. *zie* Praalziek.
PRAAM. z. v. Schouw, vlotschouw. *Bateau plat, un bac.*
Met eene praam overvaren. *Passer une rivière avec un bac.*
Turfpraam. *zie onder* Turf.
PRAAMEN. w. w. Drukken, prangen. *Serrer, presser, pincer, travailler, tourmenter.*
Die luiden wierden zeer gepraamd. *Ces gens-là furent fort foulés, fort oppressés.*
Hij praamde met kragt den mond toe. *Il serra ses lévres tant qu'il put.*
PRAAMTJE. z. g. Schouwtje, plat schuitje. *Petit bateau plat, nacelle.*
PRAAT. z. m. Gesprek, reden. *Discours, entretien.*
Diep in den praat raaken. *S'enfoncer bien avant dans un discours, parler avec chaleur dans un entretien.*
Hij sloeg eenen vuilen praat uit. *Il dit bien des faletés.*
Wat praat is dat? *Quel discours est-ce-là? Quel conte? Qu'est-ce que cela veut dire?*
Praat, klap, gesnap. *Babil.*
Hij heeft te veel praats. *Il a trop de babil, il jaze un peu trop.*
Ik heb geen praat voor u, ik wil u niet toespreeken. *Je n'ai rien à démêler avec vous, je ne veux pas vous répondre, laissez-moi en repos, je n'ai rien à vous dire.*
Beuzelpraat, Boevenpraat, Hoerenpraat, Kinderpraat, Minnepraat, Napraat, Pispraatjes, Scheepspraat, Straatpraatje, Tafelpraat, enz. *zie onder* Beuzel, enz.
Praatagtig. *bijv. w.* Snapagtig, klapagtig. *Babillard, jaseur, qui aime à parler.*
Een praatagtig wijf. *Femme babillarde, grande jazeuse.*
‡ Praatal. z. m. *en v.* Snapper, snapster. *Jazeur, jazeuse, rapporteur, rapporteuse.*
‡ Dat kind is een praatal. *Cet enfant rapporte tout, c'est un petit jazeur ou babillard, une petite jazeuse.*
PRAATEN. g. w. Spreeken, gesprek hebben. *Parler, conférer.*
Wij praaten 'er samen van. *Nous en parlions ensemble.*
Zij praaten om met het leger op te breeken. *Ils parlent de décamper avec l'armée ou de faire décamper l'armée, ils conféreut ensemble pour la faire décamper.*
Met malkanderen praaten. *Discourir, parler, deviser ensemble.*
Hij weet wel te praaten. *Il fait bien discourir, il ne raisonne pas mal.*
PRAATER. z. m. Prater, klapper, snapper. *Grand parleur, babillard, jazeur, causeur.*
Een groote praater. *Un grand babillard, un parleur éternel, un causeur.*
Praatje. z. g. *Discours, entretien familier.*
Ik zal t'avond bij u komen om een praatje. *Je viendrai causer un peu avec vous ce soir.*
Een praatje zoeken. *Prendre occasion de faire parler les gens.*
Een praatje bij. *Un causeur, une causeuse, celui ou celle qui aime à causer, à jazer, à parler.*
Watte praatjes! *Quels contes!*
Praatjes voor de vaak. *Des contes à dormir debout.*
Kinderpraatjes. *zie* Kinderpraat.
‡ Praatmoêr. z. v. Praatster, snapster, klapster. *Grande parleuse, babillarde, causeuse, jazeuse.*
Praatster. *zie* Praatmoêr.
‡ Praatvaar. z. m. Praater, snapper. *Grand parleur, babillard, causeur.*
‡ Die jongen is een regte praatvaar. *C'est un grand babillard que ce garçon-là, c'est un petit causeur.*
Praten. *zie* Praaten.
PRAAUW, zeker Indiaansch vaartuig. *Pirogue, sorte de vaisseau dont les Indiens se servent sur mer.*
‡ PRACHEN. w. w. Gieren, schraapen. *Lésiner, chicaner, excroquer, gagner sordidement ou d'une manière sordide.*
‡ Hij heeft al zijn goed met prachen gewonnen. *Il a gagné tout son bien en lésinant ou en chicanant, il a amassé du bien d'une manière sordide.*
‡ PRACHER. z. m. Gierigaard, schraaper. *Avare, usurier, chicaneur, qui ne fait qu'amasser, pince-maille, fesse-mathieu.*
‡ Pracherije. z. v. Gierigheid, woeker. *Lésine, usure, avarice.*
‡ Prachster. z. v. Schraapster, gierster. *Avaricieuse, usurière, celle qui lésine, pince & regne sur tout ce qu'elle peut.*
PRACTICA. *ond. w. Zeemans of Koopvaarders w.* Vrije lading, verlof om vrij te mogen laaden. *Pratique, liberté de charger: terme de vaisseau marchand.*
PRACTIJK. *ond. w.* Beezigheid in zijn beroep. *Pratique, occupation dans sa profession.*
Een Doctor of Geneesheer die veel practijk heeft. *Un Médecin qui a beaucoup de pratiques.*
Practijk, kennis der pleitkonst. *Pratique, connoissance de la procédure.*
Mijn Notaris verstaat de practijk grondig. *Mon Notaire entend la pratique à fond.*
Practijk, bedekte handel. *Menée sourde, intelligence secrette.*
Ik zal uwe practijken wel ontdekken. *Je découvrirai bien vos pratiques, vos menées, vos intelligences, vos ruses.*
PRACTISEEREN. w. w. *ond. w.* Pleitzaaken waarnemen. *Pratiquer, fréquenter le barreau.*
Practiseeren, verzieren, uitvinden. *Pratiquer, inventer.*
Ik heb een duivenhok op de vliering gepractiseerd. *J'ai pratiqué un petit colombier dans le galetas.*

Digitized by Google

PRACTISIJNS, luiden van practijk, als, Advocaaten, Notarissen, Procureurs, enz. *Praticiens, gens de pratique ou qui entendent la pratique, comme les Avocats, les Notaires, les Procureurs, &c.*

PRAGT. *z. v.* Praal, kostelijkheid. *Luxe, éclat, magnificence, pompe.*

Daar is eene groote pragt in die stad. *Il y a un grand luxe dans cette ville, qu'on y voit de magnificence!*

De pragt der huizen en kleederen is onbeschrijflijk. *Le luxe, la magnificence des bâtimens & des habits est inexprimable ou inconcevable.*

Lijkpragt. *zie onder* Lijk.

Pragtig. *bijv. w.* Kostelijk, heerlijk. *Magnifique, riche, superbe, pompeux.*

Een pragtig gebouw. *Un magnifique bâtiment ou édifice superbe.*

Pragtig. *bijv. w.* Hovaerdig, overdadig. *Magnifique, pompeux, dépensier, qui aime le luxe, & la dépense superflue.*

De Vorst gaf eenen pragtigen maaltijd. *Le Prince donna un magnifique repas ou un festin somptueux.*

Een pragtig wijf. *Une femme magnifique, dépensière, qui aime le luxe, l'éclat, la magnificence.*

Pragtigheid. *zie* Pragt.

Pragtiglijk. *bijv.* Kostelijk, overdadiglijk. *Magnifiquement, avec éclat, pompeusement.*

Pragtiglijk leeven. *Vivre magnifiquement, aimer l'éclat & la grande dépense, aimer le luxe.*

Zig pragtiglijk kleeden. *S'habiller magnifiquement, donner dans le luxe des habits.*

PRALEN. *zie* Praalen.

PRAM. *z. v.* Borst, mam. *Teton.*

Een kind de pram geeven. *Donner le teton à un enfant.*

PRAMEN. *zie* Praamen.

PRANGEN. *w. w.* Knellen, klemmen. *Serrer, presser, pincer, blesser.*

Mijne schoenen prangen mij aan de toonen. *Mes souliers me serrent l'orteil ou me blessent à l'orteil.*

*Prangen, quellen, benaauwen. *Gêner, fouler, oppresser, incommoder, vexer.*

*De burgers wierden zeer geprangd van 't krijgsvolk. *Les bourgeois furent fort foulés des gens de guerre, les soldats générent ou incommodérent fort les bourgeois.*

‡Prangen, krakkeelen, twisten. *Chicaner, quereller.*

‡Die jongens prangen gestadig in 't speelen. *Ces petits drolles se chicanent toujours en jouant, ils se querellent toujours, ils ont toujours quelque chose à démêler.*

PRANGER. *z. m.* Halsijzer, prangijzer. *Collier, carcan.*

Pranger der paerden. *Morcille.*

Pranger. Kuipers haak. *Sergent, instrument de tonnelier.*

Pranger in den molen. *Le frein du moulin, un cerceau autour du moulin à vent, qui est arrêté par le moyen d'une bacule.*

‡Pranger. Krakkeeler, kijver. *Chicaneur, criailleur.*

‡Hij is een regte pranger in 't spel. *C'est un vrai chicaneur au jeu.*

Molenpranger. Muilpranger. *zie onder* Molen, enz.

Prangijzer. *zie* Pranger.

Pranging. *z. v.* Knelling, klemming. *Action de serrer, de presser, de pincer, pincement.*

*Pranging, quelling, benaauwing. *Oppression, vexation, gêne, angoisse.*

Prangmolen. *z. m.* Dwangmolen, molen daar men op moet laaten maalen *Moulin banal.*

Prangwortel. *z. m.* Stalkruid. *Arrête-bœuf, certaine herbe qui arrête la charrue.*

PRAT. *bijv. w.* Trots, opgeblazen. *Arrogant, superbe, orgueilleux, fier.*

Een prat wijf. *Une arrogante femme, une femme fière, une orgueilleuse.*

Prat op zijn geslagt zijn. *Etre fier de sa race.*

PRATTEN. *g. w.* Prullen, te onvreden zijn. *Bouder, faire la mine, ronger son frein.*

De jongen pratte den gantschen dag. *Le petit drolle ne fit que bouder toute la journée.*

*Pratten. Twijfelagtig staan. *Hésiter, être incertain ou en doute.*

*Die zweer stond lang en pratte eer ze doorging. *Cette enflure a duré longtemps avant que de s'ouvrir.*

*De legers pratten wat tegen malkanderen. *Les armées s'observent, elles hésitent, elles se défient l'une de l'autre.*

‡Pratziekte. *z. v.* Langzaame ziekte. *Langueur, maladie longue & douteuse, maladie trainante.*

PRAUWEL. *z. v.* Dunne wafel. *Des gaufres minces, des oublies.*

PRAUWELEN bakken, eeten, enz. *Faire, manger des gaufres, des oublies, &c.*

P R E.

PRECIES. *bijv. w. ond. w.* Stiptelijk, vast. *Précis, fixe.*

Ik zal u den precisen tijd laaten weeten. *Je vous ferai savoir le temps précis.*

Precies, naauwlettend. Als, hij is in alle zijne dingen zeer precies. *Il est fort précis ou fort exact dans toutes ses affaires, il prend garde à tout de fort près.*

Preciesheid. *z. v.* Naauwlettendheid. *Précision, exactitude.*

PREDESTINATIE. *z. v. ond. w.* Voorbeschikking. *Prédestination.*

PREDIKAMPT. *z. g.* Leeraarampt. *Ministère, Office de Prédicateur, de Pasteur ou de Ministre.*

Predikant. *z. m.* Leeraar. Prediker. *Ministre, Pasteur, Prédicateur.*

Een stadspredikant, een dorppredikant. *Un Ministre de ville, un Ministre de village.*

Hij is jong tot Predikant beroepen. *Il étoit jeune lorsqu'il fut appellé au Ministère, il a été appellé jeune au Ministère, il a été Ministre fort jeune.*

Predikatie. *z. v.* Leerreden, Kerkreden. *Sermon, prêche.*

Eene geleerde predikatie. *Un docte sermon, une prédication érudite.*

In de predikatie gaan. *Aller au prêche, aller entendre la prédication.*

Predikdienst. *z. m.* Predikampt. *Ministère.*

Hij heeft daar den predikdienst lang waargenomen. *Il a longtemps exercé-là le ministère, il y a prêché longtemps.*

PREDIKEN. *w. w.* Preeken, leeraaren. *Prêcher, annoncer la parole de Dieu au peuple.*

Hij heeft kort gepredikt. *Il a été fort court en prêchant, il n'a pas fait un long sermon, il a eu bientôt fait, son prêche n'a pas été long, il nous a donné une courte prédication.*

't Prediken. *z. g. zie* Prediking.

Prediker. *z. m.* Leeraar. *Ministre, Prédicateur.*

Daar staat een wakker Prediker. *Il y a là un habile Ministre.*

In dat dorp staat een net prediker. *Il y a un agréable Prédicateur dans ce village, le Ministre de ce village prêche fort bien.*

De Prediker van Salomon, een van de kanonijke boeken des Ouden Testaments. *L'Ecclésiaste ou le Prêcheur de Salomon, un des livres canoniques de l'Ancien Testament.*

Hofprediker. Veldprediker. *zie onder* Hof, enz.

Predikheer. *z. m.* Preekheer, Dominikaner Monnik. *Jacobin, Dominicain, Moine de l'Ordre de St. Dominique, Frère Prêcheur.*

De Order der Predikheeren. *L'Ordre des Jacobins, des Dominicains, des Frères Prêcheurs.*

Prediking. *z. v.* Het prediken. *La prédication.*

Predikstoel. *z. m.* Preekstoel. *Chaire.*

Hij klom op den predikstoel. *Il monta en chaire.*

Preeke. *z. v.* Predikatie. *Prêche, sermon.*

Ter preeke gaan. *Aller au prêche, aller entendre le sermon.*

PREEKEN. *w. w.* Prediken, leeren. *Prêcher, annoncer la parole de Dieu au peuple, évangéliser.*

‡Preeken, met welsprekendheid hard aanhouden. *Insister fortement ou avec éloquence.*

‡Al preekt hij als Brugman, zoo zal ik 't niet geeven. *Quand il épuiseroit toute la force de l'éloquence, je n'en ferois rien.*

PREEKER. *z. m.* Menniste vermaaner. *Prêcheur, Prédicateur d'Anabaptiste.*

Die koopman is een preeker. *Ce marchand fait l'office de prédicateur.*

Preekstoel. *z. m.* Predikstoel. *Chaire, d'où celui qui prêche parle au peuple.*

Preekstoel. *z. m.* Vouwstoel. *Chaise pliante, chaise de femme à l'Eglise, un pliant, un siége pliant.*

PREES. *onv. tijd* van prijzen. Als, ik prees. *Je prisois ou je prisai.*

PREEVELEN. *w. w.* Zagt spreeken. *Marmotter, parler entre les dents.*

Hij preevelde eenige woorden binnen 's monds. *Il marmotta quelques paroles ou quelques mots entre ses dents, il marmotta quelque temps.*

Preeveling. *z. v.* Gepreevel. *Action de marmotter, murmure, marmottement.*

Prevelmis. *z. v.* Stille mis. *Messe basse.*

PREI. *zie* Poreije.

PREIJE. *zie* Porei of Poreije.

PREIJEN. *w. w. Zeew.* Iemand op zee ontmoeten en met hem spreeken. *Héler un vaisseau, faire de grands cris à la rencontre d'un vaisseau, pour lui demander le qui vive ou d'où est le bord.*

Wij preiden die scheepen op de hoogte van Kalais. *A la hauteur de Calais nous hélâmes ces vaisseaux, nous leur demandâmes le qui vive.*

PRELAAT. *ond. w. zie* Kerkheer.

Prelaatschap. *z. g.* Waardigheid van eenen Kerkheer. *Prélature, dignité de Prélat.*

PREMIE. *ond. w. Prix, récompense.*

Premie. *Zeemans en Koop. m. w.* De somme gelds die de verzekerde aan den verzekeraar geeft. *Prime, avance qu'on paye à l'Assureur.*

PRENT. *zie* Print, printverbeelding.

Prenten, prenter. *zie* Drukken, drukker.

*PRENTEN. *w. w.* Indrukken. *Imprimer, ficher, insinuer, inculquer.*

Iets

Digitized by Google

Iets in 't verſtand prenten. *Imprimer quelque choſe dans l'eſprit.*
PRESENNING. *z. v. Scheepsw.* *Toile poiſſée.*
PRESSEN. *w. w. ond. w.* Tot den dienſt dwingen. *Enroller par force.*
Soldaaten preſſen. *Enlever les ſoldats pour le ſervice de l'Etat.*
PRETENSE. *ond. w.* Gewaande. *Prétendu.*
PRETENTIE. *z. v. ond. w.* Regt dat men meent te hebben. *Prétention.*
PREVELEN. *zie* Preevelen.
PREVOOST of Provooſt. *z. m. ond. w.* Geweldige of geweldiger, Kapitein Geweldiger. *Prévôt, Officier qui connoît des déſerteurs, & autres crimes, & qui tave les vivres.*
‡ PREUTEL. *z. m.* Al den preutel, al den brui. *Toute la boutique, tout le fruſquin.*
‡ Daar legt al den preutel. *Voilà toute la boutique ou tout le fruſquin à bas.*
‡ Preutelaar. *z. m.* Een knorrig menſch. *Grondeur, rechigné, bizarre.*
PREUTELEN. *w. w.* Knorren, morren. *Rechigner, gronder, murmurer.*
Hij preutelde daar ſterk tegen. *Il en murmura longtemps, cela le fit rechigner bien longtemps.*
‡ Preutelgeld. *z. g.* Klein geld. *De la petite monnoye, argent pour les menus plaiſirs.*
‡ Stuivers is regt preutelgeld. *Les ſous ſont l'argent pour les menus plaiſirs.*
‡ Preutelig. *bijv. w.* Knorrig. *Chagrin, grognard, de mauvaiſe humeur.*
Preuteling. *z. v.* Gepreutel. *Grondérie, murmure, mauvaiſe humeur.*
‡ Preutelwerk. *z. g.* Klein werk, kleinigheden. *Vetille, choſe de peu de conſéquence.*
‡ Dat goed te maaken is regt preutelwerk. *Ce n'eſt que vetiller que de travailler à cela, cet ouvrage n'eſt que vetille.*

P R I.

PRIEEL. *z. g.* Luſthuiſje. *Cabinet de jardin, pavillon, berceau.*
Dat is een vermaakelijk prieel. *Que ce cabinet eſt agréable! qu'il fait beau dans ce pavillon! l'agréable berceau que voilà!*
Dat huis is zoo net als een prieel! *Cette maiſon eſt fort propre, cette maiſon eſt d'une grande propreté.*
Drinkprieel. Zomerhuiſje daar men met zijne vrienden drinkt. *Vuide-bouteille, cabinet de jardin où l'on boit bouteille avec ſes amis.*
Luſtprieel. *zie onder* Luſt.
‡ PRIEGELEN. *w. w.* Afſlaan, afſmeeren. *Roſſer, repaſſer quelqu'un, le bien frotter.*
‡ Priegelſtok. *z. m.* Stok daar men iemand meê ſlaat. *Bâton dont on bat quelqu'un.*
PRIEM. *z. v.* Steekijzer. *Poinçon, fer ou inſtrument propre à faire des trous pour des œillets.*
Gaten met eene priem ſteeken. *Faire des trous avec un poinçon.*
De knoopen worden op eene priem gemaakt. *On fait les boutons au bout d'un poinçon.*
Priem. Moordpriem, dolk. *Poignard, bayonnette, ſtilet.*
Hij ſtak hem met eene priem in 't harte. *Il lui enfonça un poignard dans le cœur, il lui perça le cœur avec un poignard.*
Eene priem daar de ſlagters, enz. hunne meſſen op wetten. *Fuſil d'acier, & de forme ronde & longue, qui pend à la ceinture des bouchers, rôtiſſeurs & taneurs, & qui ſert à éguiſer leurs couteaux.*
Lardeerpriem, Marlpriem, Moordpriem, Scheelpriem, Slagerspriem, Spekpriem, Steekpriem, enz. *zie onder* Lardeeren, enz.
‡ PRIEMEN. *w. w.* Met eene priem ſteeken. *Percer.*
Priemgeld. *zie* Paalgeld.
PRIESTER. *z. m.* Offeraar. *Prêtre, Sacrificateur.*
De Joodſche, de Heidenſche Prieſters. *Les Prêtres Juifs, les Prêtres des Payens.*
't Prieſters huis, 't Prieſters gezag. *La maiſon du Prêtre, l'autorité ſacerdotale.*
Aartsprieſter, Hoogeprieſter, Misprieſter, Opperprieſter, Tempelprieſter, enz. *zie onder* Aarts, enz.
Offerprieſter. *z. m.* Offeraar. *Prêtre, Sacrificateur.*
Prieſterampt. *z. g.* Prieſterſchap. *Prêtriſe, Sacrificature, Sacerdoce, Pontificat.*
Prieſterdom. *z. g.* De prieſterlijke orden. *Prêtriſe, Sacerdoce.*
't Aäroniſch Prieſterdom. *La Prêtriſe d'Aaron.*
Prieſteresſe. *z. v.* Prieſterrin. *Prêtreſſe.*
Prieſtergewaad. *z. g.* Prieſterlijke kleeding. *Vêtemens Sacerdotaux.*
Prieſterrin. *z. v. zie* Prieſteresſe.
De prieſterrinnen van Bacchus. *Les Prêtreſſes de Bacchus, les Baccbantes.*
Prieſterkleed. *z. g. Habillement de Prêtre, habit pontifical. zie* Prieſtergewaad.
Prieſterlijk. *bijv. w.* Van den prieſter, dat den prieſter aangaat. *Sacerdocal, pontifical, ce qui regarde le Prêtre.*
De prieſterlijke waerdigheid of bediening. *La dignité ſacerdotale, la dignité pontificale.*
Het prieſterlijk geſlagt. *La famille ſacerdotale, la tribu ſacerdotale.*
Prieſterſchap. *z. g.* Prieſterampt. *Sacrificature, Prêtriſe, Office de Prêtre.*
PRIJE. *z. v.* Dood aas. *Charogne.*
Eene ſtinkende prije. *Une puante Charogne.*
‡ Prije. *Scheldw. van 't vrouwvolk.* Vodde, ſtaal. Als, dat is eene looze prije. *C'eſt une fine matoiſe, c'eſt une ruſée, une deſſalée.*
‡ Zijn wijf is eene looze prije. *Sa femme eſt une méchante piéce.*
PRIJKEN. *g. w.* Pronken, praalen. *Faire parade, étaler, ſe faire voir en magnificence.*
't Land prijkt met duizend ſchoone vrugten. *Le pays étale mille beaux fruits.*
De bruid zit te prijken. *L'épouſe eſt dans ſon plus propre, elle eſt ornée de ſes habits nuptiaux.*
PRIJS. *z. m.* Belooning, eerloon. *Prix, recompenſe.*
Hij behaalde den prijs in den wedloop. *Il remporta le prix à la courſe ou dans la lice au tournoi.*
Hij droeg den prijs boven allen weg. *Il remporta le prix, il ſurpaſſa tout les autres, il excella par deſſus tous.*
Om prijs, om ſtrijd, om 's eerſt. *A l'envi, à qui mieux mieux.*
Zij reden om prijs in de renbaan. *Ils coururent à l'envi dans la lice, ils ſe diſputérent le prix.*
Prijs Eer, roem, lof. *Prix, éloge, honneur, gloire, louange.*
Prijs in eene loterije, *Prix d'une loterie, bon lot.*
Zij trok 'eenen ſchoonen prijs. *Elle tira un beau lot.*
Prijs. Waarde van eene zaak. *Prix, valeur.*
Dat word tot eenen hoogen prijs verkogt. *On vend cela à un haut prix, cela ſe vend fort cher.*
Wat is de prijs van dat boek? *De quel prix eſt ce livre, que vaut ce livre?*
In prijs verminderen. *Devenir à meilleur marché, ramender.*
Prijs. Een genomen ſchip. *Priſe, un vaiſſeau pris.*
De ſchepen brengen eenen ſchoonen prijs meê. *Les vaiſſeaux amènent une belle priſe.*
Iets prijs maaken of prijs verklaaren. *Faire capture, déclarer quelque choſe de bonne priſe.*
Prijſen. *zie* Prijzen.
Prijſſelijk, *bijv. w.* Roemwaerdig, loffelijk. *Louable, digne d'éloge ou de louange.*
Eene prijſſelijke gewoonte. *Une louable coutume.*
Prijswaerdig. *bijv. w.* prijſſelijk. *Digne de louange, louable.*
Prijswaerdige bekwaamheden. *Qualités dignes de louange, de louables qualités.*
Prijzeerder. *zie* Schatter.
Prijzeeren. *w. w. ond. w.* Schatten, waerdeeren. *Apprécier, eſtimer, mettre à prix.*
Prijzeering. *z. v.* Waerdeering. *Eſtimation, priſée.*
Prijzelijk. *zie* Prijſſelijk.
PRIJZEN. *w. w.* Roemen, verheffen. *Louer, élever, donner des éloges à quelqu'un, l'encenſer.*
Hij is in dat ſtuk te prijzen. *Il eſt louable en cela, on doit le louer, il mérite d'être loué.*
Gaerne geprezen zijn. *Aimer les louanges, ſe repaître de gloire, avoir de l'ambition ou de l'émulation.*
Iemand hemelhoog prijzen. *Elever quelqu'un juſques par deſſus les nues, pouſſer ſes louanges à l'extréme.*
Zig zelven prijzen. *Se louer ſoi-même, ſe donner de l'encens, s'en faire accroire, avoir bonne opinion de ſa perſonne.*
God prijzen of loven. *Louer Dieu, chanter les louanges de Dieu, l'exalter.*
Prijzenswaerdig. *bijv. w.* Prijswaerdig. *Digne de louange, louable.*
Prijzing. *z. v.* Roeming, verheffing. *Louange, éloge, panégyrique.*
PRIK. *z. v.* Pin, ſcherpe punt. *Pointe, aiguillon, bout de fer.*
Hij heeft eene ſtaalen prik in zijnen ſtok. *Il a un bout de fer ou une pointe de fer à ſon bâton.*
Prik. Steek. *Coup de quelque arme ou inſtrument que ce ſoit.*
Iemand eene prik in de huid geeven. *Donner à quelqu'un un coup d'épée, de couteau, &c.*
Prik, amandel die nog in haaren baſt zit. *Amande qui eſt encore dans ſon écorce.*
Hij verſtaat dat op eene prik, hij verſtaat dat heel wel. *Il entend cela à merveille, il ſait cela à point nommé ou ſur le bout du doigt.*
Hij gelijkt zijnen vader op eene prik. *Il reſſemble à ſon père comme deux gouttes d'eau, c'eſt ſon père tout craché.*
PRIK. *z. v.* Lamprei, Negenoog. Zeekere viſch. *Lampraye, ſorte de poiſſon dont il y a de deux ſortes, la lamproye de riviére qui a la forme d'un ver de terre, & la lamproye de mer qui reſſemble à l'anguille, & qui entre au commencement du printemps dans les riviéres.*
PRIKKEL. *z. m.* Steekende angel. *zie* Angel.

Digitized by Google

Prikkel. Steekpriem, daar men oſſen en ezels meê drijft. *Aiguillon, égullon, pointe de fer au bout du pique-bœuf.*

*De dood is haaren prikkel benomen. *La mort a perdu ſon éguillon, la mort n'a plus d'empire ſur nous, elle n'a plus rien d'effroyable ou de terrible.*

PRIKKELEN. *w. w.* Prikken, ſteeken. *Piquer, enfoncer la pointe de quelque inſtrument en quelque choſe.*

Iemand in de huid prikkelen. *Piquer quelqu'un, lui enfoncer une pointe dans la peau.*

*Prikkelen, noopen, aanzetten. *Exciter, pouſſer, porter, inciter.*

*Iemand tot de deugd prikkelen of aanzetten. *Exciter ou porter quelqu'un à la vertu, le piquer d'honneur, lui donner de l'émulation.*

Prikkeling. *z. v.* Steeking, aanzetting. *Piquure, égullonnement, encouragement, chatouillement, demangeaiſon.*

Prikkelroede. *zie* Prikſtok.

PRIKKEN. *w. w.* Steeken. *Piquer, aiguillonner.*

Prikking. *zie* Prikkeling.

PRIKSTOK. *z. m.* Steekpriem. *Aiguillon à piquer les bœufs.*

PRIKTOL. *z. v. Toupie.*

PRIMAAT. *z. m. ond. w.* Opperſte Kerkheer van een land. *Primat, premier Prélat d'un pays.*

PRINCES of Prinſes. *z. v. ond. w.* Vorſtin. *Princeſſe.*

Princeſſenblaauw. *zie* Meniſtenblaauw.

Princeſſenboonen. *z. v.* Fijne witte boonen. *Fèves blanches de la plus fine eſpèce.*

Princeſſenkoekjes. *z. g. meerv. Sorte de petits biſcuit ſucrés.*

PRINCIPAAL. *z. m.* De geene in wiens naam iets gehandeld word. *Maître, celui au nom de qui quelque choſe ſe fait ou ſe traite.*

Principaal. *z. g. Schilders w. Original: parlant de tableaux ou de peintures.*

PRINS. *z. m. ond. w.* Vorſt, in 't algemeen. *Prince, dans un ſens général.*

Koning WILLEM was een van de grootſte Prinſen van Europa. *Le Roi GUILLAUME étoit un des plus grands Princes de l'Europe.*

Prins. Vorſt die een Prinsdom heeft. *Prince qui a une Principauté.*

De Prinſſen van den bloede. *Les Princes du ſang.*

Erfprins. Keurprins. *zie onder* Erf, enz.

Prinsdom. *z. g.* Vorſtendom. *Principauté.*

't Prinsdom van Oranje. *La Principauté d'Orange.*

Prinſes. *zie* Princes.

Prinſſelijk. *bijv. w.* Van een prins. *De Prince, qui appartient à un Prince.*

Een prinſſelijk huis. *Un palais, une maiſon magnifique, une demeure de Prince.*

Prinſſelijke deugden. *Vertus de Prince, Vertus Royales.*

Prinſſelijk. *bijw.* Vorſtelijk, als een prins. *En Prince, à la manière des Princes.*

Die Heer leeft prinſſelijk. *Ce Seigneur vit en Prince.*

Prinſſenhof. *z. g.* Vorſtenhof. *Palais, Cour, lieu où réſide un Prince.*

Het Prinſſenhof. *L'Hôtel de l'Amirauté à Amſterdam.*

PRINT. *z. v.* Printverbeelding, *Figure, planche.*

Dat boek is met veele ſchoone printen vercierd. *Ce livre eſt orné de pluſieurs belles figures, de planches, ou de tailles-douces.*

In print uitgaan of in print geſneeden zijn. *Etre deſſiné & gravé en eſtampe.*

Printenboek. *z. g.* Boek om printen in te ſluiten en te bewaaren. *Recueil d'eſtampes, de tailles douces, de figures.*

Printkunſt. *z. v.* Papierkunſt. *Tailles-douces, eſtampes.*

Daar zal fraaije printkunſt verkogt worden. *On vendra-là de belles eſtampes, de belles tailles-douces.*

Printverbeelding. *z. v.* Print. *Eſtampe, figure.*

Printverkooper. *z. m. Imager, marchand d'eſtampes.*

Printwinkel. *z. m. Boutique d'imager ou de marchand d'eſtampes.*

PRIOOR. *z. m. ond. w.* Opperſte van een Monnikklooſter. *Prieur, Supérieur d'un Couvent de Moines.*

PRIVILEGIE. *ond. w. zie* Voorregt.

Een boek met privilegie gedruk. *Un livre imprimé avec privilège.*

P R O.

PROBEEREN. *w. w. ond. w.* Verzoeken, eene proef neemen. *Eſſayer, éprouver.*

PROCEDEEREN. *g. w. ond. w.* Proces aandoen. Als, tegen iemand procedeeren. *Procéder contre quelqu'un, lui intenter un procès.*

PROCES. *ond. w. zie* Geding.

PROCURATIE. *z. v. ond. w.* Geſchrift waar door iemand magt verleend word om in onzen naam te handelen. *Procuration, écrit dans les formes pour donner à un autre plein pouvoir d'agir en notre nom.*

Procureur. *z. m. ond. w.* Pleitbezorger. *Procureur, Praticien qui ſe charge des affaires d'autrui devant la Juſtice.*

PROEF, proeve, *z. v.* Onderzoek, bezoek, toets. *Eſſai, épreuve.*

Ergens eene proef van neemen. *Faire l'eſſai de quelque choſe, en faire l'épreuve, eſſayer, éprouver quelque choſe.*

Dat kan de proef niet uitſtaan. *Cela n'eſt pas à l'épreuve, cela ne ſoutiendra pas l'épreuve.*

Dat werk kan de proef niet doorſtaan. *Cet ouvrage ne ſauroit ſouffrir des yeux clairvoyans.*

*De vervolging is de groote proef voor eenen Christen. *La perſécution eſt la grande épreuve du Chrétien, le Chrétien qui réſiſte à la perſécution donne une grande preuve de ſa foi.*

Proef. Drukkers proef. *Epreuve, terme d'Imprimeur.*

Van avond zal 'er eene proef zijn. *Il y aura une épreuve ce ſoir.*

Is de proef al geleezen? *L'épreuve eſt-elle luë?*

Proef. Proefſtuk in eenig werk. *Chef-d'œuvre, coup d'eſſai.*

Die knegt zal zijne proef doen. *Ce garçon ou cet ouvrier fera ſon chef-d'œuvre ou ſon coup d'eſſai.*

Proef, *woord van de Cijferkonſt.* Bewijs dat eenen regel wel gemaakt is. *Preuve en arithmétique pour faire voir que la régle eſt bien faite.*

De proef op eene ſom maaken. *Faire la preuve d'une ſomme ou d'une régle d'arithmétique.*

*Proef. Smaak. *Goût, eſſai.*

Ergens de proef van hebben of iets proeven. *Avoir le goût de quelque chôſe, le goûter, en faire l'eſſai.*

Proefdraager. *z. m.* Drukkers jongen. *Porteur d'épreuves, petit garçon d'Imprimeur qui porte les épreuves.*

Proefdruk. *z. m.* Eerſte druk van eene plaat. *Epreuve d'une planche, première eſtampe.*

Proefjaaren. *z. g. meerv.* Proeftijd. *Probation, noviciat.*

De Monnik is nog in zijne proefjaaren. *Le Moine eſt encore dans ſa première année de probation ou dans ſon noviciat.*

Proefje. *z. g.* Een weinig om te proeven. *Epreuve, eſſai, échantillon.*

Een proefje wijn, tabak, enz. *Une épreuve de vin, de tabac, &c.*

Laat op die plaat een proefje maaken. *Tirez une épreuve ou un eſſai de cette planche.*

Proefſpel. *z. g.* Voorſpel. *Prélude.*

Proefſcheut. *z. m.* De eerſte ſcheut van een roer, enz. *Coup d'eſſai ou d'épreuve, coup qu'on tire pour eſſayer un fuſil, &c.*

Proefſlot. *z. g.* Een dubbel ſlot. *Serrure à double tour.*

Proefſteen. *z. m.* Toetsſteen. *Pierre de touche.*

Proefſtuk. *z. g. Coup d'eſſai, chef-d'œuvre.*

Proefſtuk. Blijk, bewijs. *Preuve, marque.*

Een groot proefſtuk van zijnen moed geeven. *Donner une grande preuve de ſon courage ou une marque ſignalée de ſa valeur.*

Proeftijd. *z. m.* Proefjaaren. *Temps d'apprentiſſage.*

Zijn proeftijd is haaſt uit. *Son temps d'apprentiſſage ou ſon temps d'eſſai eſt prêt d'expirer.*

‡ PROESTEN. *g. w.* Niezen. *Eternuer.*

PROEVEN. *w. w.* Smaaken. *Goûter, tâter, ſavourer, eſſayer.*

Wijn proeven. *Goûter du vin.*

Proef dat eens. *Goûtez un peu de cela, tâtez-en un peu.*

Hij wilde geen eeten proeven. *Il ne voulut goûter de rien, il ne voulut tâter d'aucun mets.*

Proeven, eene proef van eene plaat maaken. *Faire ou tirer une épreuve d'une planche.*

Proef die plaat eens. *Tirez quelque épreuve de cette planche.*

PROEVER. *z. m.* Vorſten ſpijsproever. *Ecuyer tranchant, celui qui eſſaye les viandes.*

De proever moet de ſpijzen aan 's Konings tafel proeven. *L'Ecuyer tranchant doit eſſayer les viandes à la table du Roi.*

Wijnproever. *zie onder* Wijn.

Proeving. *z. v.* Het proeven. *Goût, action de goûter, eſſai.*

De proeving der ſpijzen. *Eſſai des mets ou des viandes, action de goûter les mets.*

PROFECIJE. *z. v. ond. w.* Voorzegging. *Prédiction, prophétie.*

Eene profecije van den Meſſias. *Une prédiction du Meſſie.*

Profeet. *z. m. ond. w.* Gods tolk, voorzegger. *Prophète, celui qui prédit les choſes futures.*

Een waar, een valſch Profeet. *Un vrai, un faux Prophète.*

Profeetes. *z. v.* Profeetin, voorzegſter. *Prophéteſſe, celle qui prédit les choſes à venir.*

Profeetin. *zie* Profeetes.

PROFETEEREN. *w. w. ond. w.* Toekomſtige dingen voorzien. *Prophétiſer, annoncer, prédire les choſes à venir.*

Profetiſch. *bijv. w. Prophétique.*

Daar zijn veele prophetiſche pſalmen.

Digitized by Google

Il y a beaucoup de Pſeaumes prophétiques.

PROFIJT. *z. g. ond. w. zie* Voordeel.

Profitelijk. *ond. w. zie* Voordeelig.

Profijtertje of profijtje. *z. g.* Endebrander waar op men de endjes kaers laat afbranden. *Binet, ſur quoi on fait brûler les bouts de chandelles.*

Profiteeren. *g. w. ond. w.* Voortgang doen. *Profiter, faire des progrès.*

Gij hebt onder uwen laatſten meeſter veel geprofiteerd. *Vous avez beaucoup profité ou fait de grands progrès ſous votre dernier maître.*

Profiteeren, profijt of voordeel doen, winſt trekken. *Profiter, faire du profit ou du gain.*

Hoe veel hebt gij op die waaren geprofiteerd? *Combien avez-vous profité ou quel profit avez-vous fait ſur ces marchandiſes?*

Profiteeren, zig ergens van bedienen. Als, gij moeſt van die gelegenheid profiteeren. *Vous deviez profiter de l'occaſion.*

PROL. *z. v.* Appelſop. *Soupe au lait de beurre & aux pommes.*

Prol kooken. *Faire de la ſoupe aux pommes.*

‡ Prolig. *bijv. w.* Dik. *Epais, gluant.*

PROMPT. *ond. w.* Als, prompte betaaling. *Prompt payement.*

PRONK. Praal, cieraad. *Parade, ornement, embelliſſement.*

Dat ſtaat daar maar voor de pronk. *Cela n'eſt-là que pour la parade ou pour l'ornement.*

Men draagt dat maar voor de pronk. *On ne porte cela que pour l'ornement, que pour faire parade.*

De ſchotels moeten te pronk ſtaan. *Il faut mettre ces plats en parade ou en lieu de parade.*

* Pronk, 't puik, de bloem. *Gloire, fleur, ornement.*

De pronk der jongelingen, der maagden, enz. *La fleur, la gloire, l'ornement des jeunes gens, des filles, &c.*

Hij is de pronk of de eer van zijn geſlagte. *Il eſt la gloire, l'ornement, l'honneur de ſa famille.*

Pronkaard. *zie* Pronker.

Pronkbed. *zie* Praalbed.

Pronkbeeld. *zie* Praalbeeld.

Voor iemand een pronkbeeld oprogten. *Eriger une ſtatue à l'honneur de quelqu'un.*

Pronkbehang of pronkbehangſel. *z. g.* Kamer behangſel. *Tenture, tapiſſerie.*

Pronkcierrad. *z. g.* Cieraad voor de pronk. *Ornement, ajuſtement, embelliſſement, relief.*

* Die man is het pronkcieraad onzer eeuwe. *Ces homme eſt l'ornement de notre ſiècle.*

Pronkdegen. *z. m.* Een degen voor de pronk. *Epée de parade.*

Pronkdeken. *z. v. Couverture de parade, Courte-pointe.*

PRONKEN. *g. w.* Praalen. *Briller, paroître avec éclat, donner dans la vue, faire parade.*

Met ſchoone kleederen pronken. *Avoir de magnifique habits, être revêtu d'habits magnifiques, être du dernier propre, briller avec de beaux habits, ſe mirer dans ſes habits.*

Met veele deugden pronken. *Etre orné de pluſieurs éclatantes vertus ou qualités, briller par ſes vertus.*

PRONKER. *z. m.* Pronkaart. *Petit-maître, homme qui ſe mire dans ſes ajuſtemens, damoiſeau, muguet.*

Pronkers zijn geen goede ſoldaaten. *Les petits-maîtres ne ſont pas des braves, ce ne ſont pas de bons ſoldats.*

Pronkerije. *z. v.* pronking. *Parade, oſtentation, magnificence, contenance grave.*

Dat is maar eene iedele pronkerije. *Ce n'eſt qu'une vaine parade ou une gravité affectée.*

Pronkgewaad. *z. g.* Pronkkleederen. *Ornemens, habits de cérémonie, atours.*

De Koning met zijn pronkgewaad vercierd. *Le Roi dans ſes habits de cérémonie, le Roi revêtu de ſes ornemens Royaux.*

Pronkgraf. *zie* Praalgraf.

Pronkjuweel. *z. g.* Heerlijk kleinood. *Excellent bijou ou joyau.*

* Zij is een pronkjuweel haarer eeuwe. *Elle eſt la perle ou l'ornement de ſon ſiécle.*

Pronkkamer. *z. v. Chambre de parade.*

Pronkkeuken. *z. v. Cuiſine de parade.*

Pronkkegel, praalkegel. *z. m. Obelisque.*

Pronkkleed. *zie* pronkgewaad.

Pronknaam. *zie* Eernaam.

Pronkpaard. *z. g. Cheval de parade.*

Pronkpijlaar. *z. m. zie* Eerzuil.

Pronkſter. *z. v.* Saletjuffer. *Coquette.*

Pronkſtuk. *z. g.* Iets dat uitſteekend is. *Treſor, joyau, quelque choſe d'excellent.*

* Hij was een pronkſtuk van geleerdheid. *C'étoit un tréſor de ſcience.*

Pronkwerk. *z. g.* Cieraad of ſieraad. *Couronnement, ornement de manuiſerie & de ſculpture.*

't Pronkwerk ran de ſcqeepen. *Le couronnement des vaiſſeaux.*

Pronkzetel. *zie* Praalſtoel.

Pronkzugt. *zie* praalzugt.

‡ PRONSELAAR. *z. m.* Verquiſter, knoeijer. *Dépenſier, qui employe à des bagatelles l'argent qui lui paſſe par les mains, homme qui ne ſait que troquer & vendre, bouſilleur, homme qui ne ſait pas ſon métier.*

‡ PRONSELEN. *w. w.* Knoeijen, handelen. *Ravauder, rapetaſſer, rhabiller, troquer, retroquer.*

‡ Dat werk is zoo wat gepronſeld. *Cela eſt un peu rapetaſſé, rhabillé ou bouſillé.*

‡ Hij pronſelt zoo wat met dat goed. *Il ravaude un peu avec cela, cela lui ſert d'amuſement, il vend, il troque ce qu'il a.*

‡ Pronſelgeld. *z. g.* Klein geld. *Petite monnoye, de l'argent deſtiné aux menus plaiſirs.*

Dat pronſelgeld druipt door de vingeren *Cette petite monnoye fond dans la poche, elle paſſe à travers les doigts.*

‡ Pronſelwerk. *z. g.* Voddewerk. *Ravaudage, bouſillage.*

PROOI. *z. v. ond. w.* Roof, buit, aas. *Proye, pâture, pillage*

't Land ten prooi aan den vijand laaten. *Abandonner le pays en proye aux ennemis, l'abandonner au pillage.*

De leeuw vind zijne prooi niet in het woud. *Le lion ne trouve pas ſa proye ou ſa pâture au bois.*

PROOST. *z. m.* De eerſte onder de Domheeren. *Prévôt, celui qui poſſède la première dignité d'une Egliſe Collégiale ou Cathédrale, le premier des Chanoines.*

Prooſtdijc. *z. v.* Zeker geeſtelijk regtsgebied. *Prévôté, Juriſdiction Eccléſiaſtique.*

Dat behoort onder de prooſtdijc van St. Pieter. *Cela appartient à la Prévôté de St. Pierre.*

Prooſtſchap. *z. g.* Eerſte Domheerſchap. *Prévôté, dignité de Prévôt dans une Egliſe, première place dans un Collége de Chanoines.*

PROP. *z. v.* Stop, ſtopſel. *Bouchon, bondon, bourre.*

Ergens eene prop inſlaan. *Enfoncer un bouchon, faire entrer un bondon.*

Eene prop op een roer zetten. *Mettre de la bourre ſur la charge d'un fuſil ou d'un mouſquet, bourrer un fuſil.*

Proptrekker. *z. m. Tire-bourre.*

‡ Propdarm. *z. m.* Vraat, gulzigaard. *Goinfre, glouton, goulu.*

PROPHEET, enz. *ond. w. zie* Profeet, enz.

PROPO. *ond. w. zie* Propos.

PROPONEEREN. *w. w. ond. w.* Voorſtellen. *Propoſer.*

Proponeeren. Eene predikatie doen als Proponent. *Propoſer, faire une propoſition.*

Proponent. *z. m.* Die bekwaam en gereed is om predikant te worden, als 'er eene predikantsplaats open ſtaat. *Propoſant, parmi les Réformés.*

PROPOOST. *ond. w. zie* Reden, geſprek.

PROPOS. *ond. w.* Als, A propo, a propoo, a propos, ik heb u wat te zeggen. *A propos, j'ai quelque choſe à vous dire.*

PROPPEN. *w. w.* Vullen, ſtouwen, ſtoppen. *Farcir, emplir, bourrer.*

Iets vol proppen. *Farcir, emplir ou bourrer quelque choſe.*

‡ Proppen. Door gulzig eeten zig overladen. *Se bourrer, ſe farcir le ventre, manger goulument.*

‡ Zijnen darm vol proppen. *Se bourrer comme il faut, ſe remplir la bedaine.*

PROTEST. *Koopm. woord.* Als, wij hebben den wiſſelbrief met proteſt te rug gezonden. *Nous avons renvoyé la lettre ou Lude change avec proteſt.*

PROTESTANT. *ond. w.* Die van den Gereformeerden of Lutherſchen Godsdienſt is. *Proteſtant, qui eſt Réformé chérien.*

Proteſtantſch. *bijv. w.* Als, de proteſtantſche Godsdienſt, Kerk, Vorſten. *La Religion Proteſtante, l'Egliſe Proteſtante, les Princes Proteſtans.*

PROTESTEEREN. *ond. w. w. w. Proteſter.* Eenen wiſſelbrief proteſteeren. *Proteſter une lettre de change.*

PROVE of proven. *z. v. ond. w.* Inkomſt van eenig geeſtelijk goed. *Prébende, revenu aſſigné ſur quelque Bien Eccléſiaſtique ou ſur une Prévôté.*

Die Juffers hebben eene prove. *Ces Dames ont une Prébende, un revenu aſſigné ſur une Prévôté.*

Provenier. *z. m.* Die van proven leeft. *Prébendé, qui vit de Prébende.*

Proveniershuis. *z. g.* Huis daar proveniers in onderhouden worden. *Certaine maiſon publique, où l'on entretient un certain nombre de perſonnes de revenus Eccléſiaſtiques, ou qui y achettent leur nourriture, Communauté.*

PROVIAND. *ond. w. zie* Leeſtogt.

PROVIANDEEREN. *w. w. ond. w. Pourvoir de vivres, fournir de vivres, avitailler.*

Proviandmeeſter. *z. m.* Bezorger der leeſtogten. *Pourvoyeur, celui qui a ſoin de fournir les munitions de bouche.*

Proviandwagen. *Chariot de vivres, chariot de convoi.*

PROVINTIE. *z. v. ond. w.* Landſchap. *Province, étendue de pays.*

De zeven vereenigde provintien. *Les ſept provinces unies ou confédérées.*

Provintiehout. *z. g. Certain bois rouge à l'uſage des Teinturiers.*

PRO-

Digitized by Google

PROVISIE. *ond. w. Koopm. w.* 't Loon van eenen Commissionaris, Factoor of Makelaar. *Provision, salaire du Commissionnaire, du Courtier ou du Facteur.*
Provisie. Voorraad. *zie* Voorraad,
Bij provisie. *Par provision, provisionnellement.*
Provisiekamer. *Chambre où l'on met les provisions du ménage.*
Provisiekelder. *Sommellerie, caveau.*
PROVOOST. *ond. w. zie* Prevoost.

P R U.

PRUIK, enz. *zie* Parruik, enz.
Motpruik. *zie onder* Mot.
PRUILEN. *z.g.* Misnoegd of te onvreden zijn. *Bouder, faire la mine, être de mauvaise humeur.*
Zij pruilen weeken lang tegen malkanderen. *Ils sont des semaines sans se parler, à se faire la mine ou à se voir de travers.*
‡ PRUILER. *z. m.* Misnoegde. *Boudeur.*
‡ Pruilmond. *z. m.* Zuurmuil. *Grondeur, refrogné, rechigné, trouble-fête.*
‡ Die meid is een regte pruilmond. *Cette servante est une refrognée, elle rechigne toujours.*
Pruilster. *z. v. Boudeuse, grogneuse.*
PRUIM. *z. v.* Zekere vrugt. *Prune, certain fruit.*
Witte pruimen, blaauwe pruimen. *Des prunes blanches, des prunes noires.*
Pruimen van Damast. *Prunes de Damas.*
Gedrooogde pruimen. *Des pruneaux.*
Pruim, pruimboom. *Prunier.*
Daar staat eene pruim bij die kers. *Voilà un prunier auprès de ce cerisier.*
Pruimboom. *z. m. Prunier.*
Pruimellen of prumellen. *z. v. meerv.* Gekonsijte pruimen van Provence. *Brugnoles ou brignoles, prunes confites de Provence.*
Pruimensop. *z. g.* Sop met pruimen gekookt. *De la soupe aux prunes.*
Pruimenstam. *z. m. Un pied de prunier.*
Abrikoosboomen op pruimestammen gegrift. *Des abricotiers entés ou greffés sur des pieds de prunier.*
Pruimesteen. *z. m. Noyau de prune.*
‡ Pruimmond. *z. m.* Een kleine mond. *Petite bouche, bouche mignonne.*
‡ Die Juffer heeft een regte pruimmond. *Cette Demoiselle a la bouche mignonne, elle a la bouche bien petite.*
PRUISSCHEN. *g. w.* Bruisschen, opborrelen. *Ecumer, bouillonner.*
't Bier pruischt door 't bomgat. *La bière écume & sort par le trou du bondon.*
Pruischen. *g. w.* Niezen, proesten. *Eternuer.*
Driemaal na malkanderen pruischen. *Eternuer trois fois de suite.*
PRUISSEN. *z. g.* Zekere landstreek. *La Prusse, certaine etendue de pays.*
Het poolsch of koninglijk pruissen, daar Dantzik de hoofdstad van is. *La Prusse Royale, dont Dantzic est la capitale.*
Het Keurvorstelijk Pruissen, daar Koningsbergen de hoofdstad van is, nu tot een Koningrijk opgeregt. *La Prusse Ducale, dont Koningsberg est la capitale, à-présent érigée en Royaume.*
PRUL. *z. v.* Beuzeling, vodde. *Guenille, babiole, freloque, gueuserie.*
Dat zijn maar prullen. *Ce ne sont que des guenilles, des babioles, des freloques, des colifichets, des gueseries.*
Dat boek is maar eene prul. *Ce livre ne contient que des bagatelles, que des fadaises.*
‡ Dat is eene prul van een vent. *Cet homme n'est qu'un fat, qu'un vetilleur, qu'une franche mazette.*
‡ Pruldigter of prullendigter. *z. m. Misérable rimeur, vil rimeur, rimailleur, Poëte à la douzaine.*
Prullenkooper. *zie* prullenvaar.
‡ Prullenmaker. *zie* prullschrijver.
‡ Prullenvaar. *Un homme curieux de colifichets ou de vieilleries, un ravaudeur, un homme qui se plait à faire amas de brimborions.*
‡ Prullig. *bijv. w.* Zeer slegt, elendig. *Misérable, très-mauvais, chetif.*
‡ Prullig. *bijw. D'une manière mauvaise, misérable ou insipide, misérablement.*
‡ Prullschrijver. *z. m. Auteur de balle, misérable écrivain.*
PRUMELLEN. *zie* Pruimellen.
PRUT. *Hollandsch woord. zie* Wrongel of Ruiting.

PRY.

PRYE. *z. v. zie* Prije.

PSA. PTI.

PSALM. *z. m.* Een heilig gezang. *Pseaume, hymne sacré.*
Davids psalmen. *Les Pseaumes de David.*
Eenen psalm zingen. *Chanter un Pseaume.*
Boetpsalmen, Klaagpsalm, Treurpsalm, enz. *zie onder* Boet, enz.
Psalmboek. *z. g.* Een H. Gezangboek. *Pseaume, Pseaumes, Livre de Pseaumes.*
Vergeet uw psalmboek niet. *N'oubliez pas votre Pseaume, vos Pseaumes ou votre Livre de Pseaumes.*
Psalmboek bij de Roomschgezinden. *Pseautier.*
Psalmdigter. *z. m. Psalmiste.*
De psalmdigter in Israël, David. *Le Psalmiste d'Israël, David.*
Psalmgezang, psalmzang. *z. m. Psalmodie, le chant des Pseaumes.*
De psalmzang gaat in onze Kerken langzaam. *Le chant des Pseaumes va fort lentement dans nos Eglises, on y chante les Pseaumes fort lentement.*
Psalmzang. *zie* psalmgezang.
Psalmzingen. *g. w. Psalmodier.*
Psalmzinger. *z. m. Celui qui chante des Pseaumes.*
Psalter. *z. g.* Zeker snaarspeeltuig. *Psaltérion, instrument de musique à cordes, duquel on joue en frappant avec de petites baguettes recourbées.*
PTISANE. *ond. w. zie* Garstenwater.

PUD. PUF.

PUDS. *zie* Puts.
‡ PUF. *z. v.* Lust, trek, strijd. *Envie, inclination, panchant.*
‡ Hij had daar geen puf op. *Il n'en avoit aucune envie, cela ne le tentoit point.*
‡ PUFFEN. *w. w.* Blaazen. *zie* poffen.

P U I.

PUI. *z. v.* Het onderste houtwerk van eenen voorgevel. *Charpente sur laquelle le frontispice d'une maison repose, la première charpente d'un frontispice.*
Eene nieuwe pui zetten. *Renouveller la charpente qui soutient le frontispice d'une maison.*
Pui, pui van 't stadhuis. *Lieu de la Maison de ville, d'où l'on publie quelque chose, la Tribune.*
Iets van de pui afleezen. *Publier quelque chose de la Maison de ville.*
PUIK. *z. g.* 't Best, de bloem. *Elite, fleur, le meilleur.*
't Puik der jongelingschap. *L'élite des jeunes gens, la fleur de la jeunesse.*
Hij trok daar heen met het puik zijn's legers. *Il s'y en alla avec l'élite de son armée, il y fut avec des gens choisis.*
Men zal in mij, zegt Arlequin in een blijspel, het puik, de bloem en roem der hoorndraageren ophangen. *On va pendre en moi*, dit Arlequin quelque part dans une comédie. *L'élite, la fleur, la crême, & la quintessence des cocus.*
Puik. *bijv. w.* Uitsteekend, kostelijk, zeer goed.
Dat is puik thee of heel goede thee. *Voilà d'excellent thé, ce thé est parfaitement bon.*
Puikje. *z. g.* 't Beste, 't uitgelezenste. *Le meilleur, la fleur, la quintessence.*
Dat is het puikje uit het goed. *C'est-là ce qu'il y a de meilleur dans toute la portie, dans le balot, &c. c'en est-la fleur.*
Puikjuweel. *z. g.* puikkleinood. *Bijou ou joyau trié.*
* Zij is het puikjuweel der vrouwen. *Elle est la perle, l'honneur ou l'ornement des femmes.*
Puikschilder. *z. m.* Een groot kunstschilder. *Un très-habile ou très-excellent Peintre, un illustre.*
Puikspuik. *z. g.* Het allerbeste. *Le plus excellent, le meilleur.*
Dat papier is puikspuik. *Voilà de très-excellent papier, c'est-là du meilleur qu'il y ait.*
Puikstuk. *z. g.* Een uitstekend stuk. *Une excellente piéce.*
Een puikstuk schilderije. *Une excellente pièce, un tableau achevé, une peinture d'une beauté & d'une délicatesse achevée.*
Een puikstuk der digtkunst. *Un chef-d'œuvre de poésie, un poëme achevé.*
Puikwerk. *z. g.* Heel goed werk. *Ouvrage achevé, ouvrage excellent.*
PUILADER. *z. v.* Krampader. *Varice, grosse veine enflée aux jambes.*
Puiladerig. *bijv. w. Qui a de grosses veines enflées aux jambes.*
Puilen. *g. w.* Zwellen, uitpuilen. *Sortir, s'enfler, se grossir.*
Zijne oogen puilen uit het hoofd. *Les yeux lui sortent de la tête.*
‡ Puiloog. *z. m. en v.* Een dien de oogen uitpuilen. *Personne à qui les yeux sortent de la tête ou qui a les yeux à fleur de tête.*
Puiloogig. *bijv. w.* Een die gezwollen oogen heeft. *Qui a les yeux gros & sortant de la tête.*
PUIMSTEEN. *z. m.* Drijfsteen. *Pierre de ponce, pierre ponce.*
Iets met puimsteen affchuuren of glad maaken. *Frotter & rendre uni quelque chose avec une pierre de ponce.*
PUIN. *z. m.* Oude gebroken steen, enz. *Platras, amas de ruines, décombres, jettée.*
Daar legt een groote hoop puin. *Il y a-là un grand tas de platras ou de ruines, il y a-là bien des décombres.*
Puinbak. *z. m. Lieu où l'on jette les pots cassés, & autres choses semblables.*
Puingras. *z. g.* Zeker onkruid. Queekgras. *Chien-dent, certaine mauvaise herbe.*
Daar is veel puingras in den hof. *Il y a beaucoup de chien-dent dans le jardin.*
Puinhoop. *z. m. Monceau ou tas de platras, tas de décombres, monceau de pierres.*

De

Digitized by Google

De ſtad tot eenen puinhoop ſchieten. *Abimer, réduire la ville en poudre à force de la battre, la mettre ſens deſſus deſſous, n'en faire qu'un monceau de pierres.*

* Hij bouwde zijn gezag op de puinhoopen der roomſche Heerſchappije. *Il fonda ou établit ſon autorité ſur les ruines de l'Empire Romain, il jetta les fondemens de ſon Empire ſur les ruines de celui de Rome.*

PUIST. *z. v.* Een vuurige peukel. *Puſtule, bourgeon, élevure produite ſur la peau, échaboulure.*

Hij heeft het aangezigt vol puiſten. *Il a le viſage tout plein de puſtules ou couvert de bourgeons, il a le viſage tout bourgeonné.*

Daar zit eene vuurige puiſt op mijne dije. *J'ai une puſtule enflammée ſur ma cuiſſe.*

Puiſtagtig. *zie* puiſtig.

Puiſtig. *bijv. w.* Vol puiſten. *Qui a des puſtules ou des bourgeons, bourgeonné.*

Een puiſtig aangezigt. *Un viſage bourgeonné.*

Puiſtigheid. *z. v.* Vuurigheid. *Inflammation d'une humeur âcre, puſtule, bourgeon.*

‡ PUIT. *z. m.* Veenpuit, veenboer. *Eſpèce de payſan, payſan des tourbières.*

PUITAAL. *z. v.* Boerenaal. *Eſpèce d'anguille, barbote, loie, motelle.*

P U L.

‡ PUL. *z. v.* Kruik. *Cruche, broc, flacon, banap.*

‡ Wij namen eene pul bier te ſcheep. *Nous prîmes une cruche pleine de bière en nous embarquant, nous emplîmes un banap de bière pour notre voyage.*

Pullebroers. *z. m. meerv.* Dronkaards. *Des buveurs, des gens qui aiment à boire.*

‡ PULLEN. *w. w.* Drinken. *Boire, trinquer.*

‡ Hebt gij eens gepuld? *Avez-vous bu un coup?*

PULVER. *z. g. ond. w.* Buskruit. *Poudre à canon.*

P U N.

PUNT. *z. g. ond. w.* Stip. *Point.*

Een punt op 't papier zetten. *Marquer un point, mettre un point ſur le papier.*

Punt. Eene klinkletter bij de Hebreeuwen. *Point, voyelle chez les Hébreux.*

Een Hebreeuwſche Bijbel met of zonder punten. *Une Bible Hébraïque avec des points ou ſans points.*

Punt, woord der Sterrenkunde en Landmeetkunde. *Point, terme d'Aſtronomie & de Géométrie.*

* Punt. Stuk, vraagſtuk. *Point, article, queſtion.*

* Iets van punt tot punt verklaaren. *Expoſer ou expliquer quelque choſe de point en point, article par article.*

Daar zijn veele zwaare punten te beantwoorden. *Il y a bien des queſtions difficiles à réſoudre, bien des points épineux à développer ou à débrouiller.*

Punt, oogenblik. *Point, moment.*

Op het punt, gereed. *Sur le point, prêt.*

Hij ſtond op het punt van te trouwen. *Il étoit ſur le point de ſe marier, il étoit prêt à ſe marier.*

't Punt van eer. *Le point d'honneur.*

De Maarſchalken van Vrankrijk zijn in dat Koningrijk de aangeſtelde Regters over 't punt van eer. *Les Maréchaux de France ſont dans ce Royaume-là les Juges établis ſur le point d'honneur.*

Aspunt, Gelooſspunt, Hooſdpunt, Kruinpunt, Middenpunt, Mikpunt, Navelpunt, Toppunt, enz. *zie onder* As, enz.

PUNT. *z. v.* Scherpte, ſpits. *Pointe.*

De punt van 't mes, van den degen, van eene naalde, enz. *La pointe du couteau, de l'épée, d'une éguille, &c.*

Iemand voor de punt eiſchen of voor de punt van den degen eiſchen. *Appeller quelqu'un en duel, lui envoyer un cartel.*

* Iemand de punt bieden. *Préter le collet à quelqu'un, lui faire tête.*

Puntagtig. *zie* puntig.

Puntdigt. *z. g. Epigramme, Madrigal.*

Puntdigter. *z. m. Epigrammatiſte, Madrigaliſte, Poëte qui fait des épigrammes & des madrigaux.*

PUNTEN. *w. w.* Scherpen, eene punt aanſlijden. *Faire une pointe à quelque choſe.*

Eenen tuinſtaak punten. *Faire une pointe à un échalas, à un piquet, pour les enfoncer en terre.*

Punten, met de punt van den degen vegten. *Pointer l'un contre l'autre avec l'épée nue.*

Puntig. *bijv. w.* Scherp, ſpits. *Pointu, eſcarpé.*

Eene puntige rots. *Un rocher bien pointu, bien eſcarpé.*

Puntig, naauwkeurig. *Exact, précis.*

‡ Puntig, zindelijk, helder. *Propre, bien mis, net.*

Eene puntige vrouw. *Une femme bien propre, une femme toujours bien miſe.*

‡ 't Is daar heel puntig in huis. *Il fait fort propre dans cette maiſon-là, cette maiſon-là eſt toujours bien entretenue.*

Puntig. *bijw.* puntigliik. *Proprement.*

Zij gaat puntig met de keuken om. *Elle fait fort proprement la cuiſine.*

‡ Puntigheid. *z. v.* Zinnelijkheid. *Propreté, netteté.*

Puntigheid. Naauwkeurigheid. *Exactitude, préciſion.*

‡ Puntigliik. *zie* puntig. *bijw.*

Puntreden. *z. v.* Zinſpreuk. *Bon-mot, aforisme, ſentence, pointe.*

Daar zijn veele fraaije puntredenen in dat boek. *Il y a de jolies pointes dans ce livre-là.*

Puntſoen. *z. g. ond. w.* Stipijzer. *Poinçon.*

Puntſpreuk. *zie* puntreden.

PUPPELING. *zie* pippeling.

P U R.

PURGATIE. *z. v. ond. w. Purgation, potion purgative, médecine.*

Purgeerdrank. *z. m. zie* purgatie.

Purgeeren. *g. w. ond. w. Purger, prendre médecine.*

Purgeermiddel. *z. g. Purgatif.*

Purgeerpoeder. *z. g. en v. Poudre purgative.*

PURPER. *z. g.* Zekere koſtelijke verf. *Du pourpre.*

Dat purper is ſchoon. *Ce pourpre eſt beau.*

De Kardinaalen gaan in 't purper gekleed. *Les Cardinaux ſont vêtus de pourpre.*

Purper, ſtoffe die met purper geverfd is. *De la pourpre.*

* Dat komt met het purper niet overeen, dat paſt geen Kardinaal. *Cela ne s'accorde pas avec la pourpre, cela ne convient pas à un Cardinal.*

Naar 't purper ſtaan. *Aſpirer à la pourpre.*

't Purper is de rouw der Koningen. *Le pourpre ſert de deuil aux Rois.*

Purper, purperen. *bijv. w. De pourpre.*

Een purperen tabberd. *Une robe de pourpre.*

De Vorſt had een purper kleed aan. *Le Prince avoit un habit, un vêtement, une robe de pourpre ou d'écarlate.*

Purperagtig. *bijv. w.* Als purper. *Pourpré, comme du pourpre, vermeil.*

Dat ziet 'er zoo wat purperagtig uit. *Cela tire ſur le pourpre, cette couleur-là tient beaucoup du pourpre.*

Purperen, bepurperen. *w. w.* purperverwig maaken. *Pourprer, rendre de couleur de pourpre, teindre en pourpre.*

* Zijn kleed was met bloed gepurperd. *Son habit étoit joſpé de ſang, il étoit tout enſanglanté.*

Purperkoorts. *zie* Bluskoorts.

Purperverkooper. *z. m. Marchand qui vend de la pourpre, des étoffes couleur de pourpre.*

Purperverkoopſter. *z. v. Marchande ou vendeuſe de pourpre, d'étoffes couleur de pourpre.*

Purperverwe. *z. v. Couleur de pourpre.*

Purperverwig. *bijv. w.* Als purper. *Pourpré, de couleur de pourpre.*

Een purperverwige bloem. *Une fleur pourprée.*

P U T.

PUT. *z. m.* Waterput. *Puits.*

Een diepe en klaare put. *Un puits profond, & dont l'eau eſt claire.*

Eenen put graaven. *Creuſer un puits.*

Een verlooren put, een put waaruit het water wegloopt. *Puiſard, puits perdu.*

Put, kuil, hol. *Puits, creux, foſſe.*

Hij zit in eenen diepen put. *Il eſt dans un puits, dans un creux profond, dans une profonde foſſe, dans un cu de foſſe.*

Pokput, Steenput, Veenput, enz. *zie onder* Pok, enz.

Putdekzel. *z. g. Couvercle de puits.*

Putemmer. *z. m. Seau à puiſer dans un puits.*

Putgalg. *z. v.* Het hout of ijzerwerk op eenen put. *La porte d'un puits, l'ouvrage qui eſt au deſſus d'un puits pour y attacher la poulie.*

Puthaak. *z. m. Un crochet à puiſer de l'eau.*

Putje. *z. g.* Kuiltje. *Foſſette, petit trou.*

Zij heeft putjes in haare wangen. *Elle a des foſſettes aux joues.*

Pokputje. *zie* pokput *onder* pok.

Putketen. *z. v. Chaine d'un puits.*

Putkooi. *z. v.* Putkouw. *Un cage de chardonneret.*

PUTOOR. *z. m.* Zekere vogel. *Butor, oiſeau de la grandeur d'un béron.*

PUTRAD. *z. g. La roue du puits.*

PUTS. *z. v.* Een houten ſcheepsemmer. *Seilleau, ſeau dont on ſe ſert ſur les vaiſſeaux.*

Water met de puts ſcheppen. *Puiſer de l'eau avec le ſeilleau.*

Jongen, lang mij die puts. *Garçon, donne moi ce ſeilleau.*

Hij ſpoog de heele puts vol. *Il emplit tout le ſeilleau de ce qu'il rendit, il vomit le ſeilleau plein.*

PUTSEN. *w. w.* Met eene puts ſcheppen. *Puiſer avec le ſeilleau.*

Putſleiger. *z. v.* putzwengel of wip. *Bacule.*

Puttendelver. *z. m.* Puttengraver. *Celui qui creuſe un puits, creuſeur de puits.*

Puttengraver. *zie* Puttendelver.

PUTTEN. *w. w.* Water putten. *Puiſer de l'eau, tirer de l'eau.*

* Uit de wijsheidsbron putten. *Puiſer dans la fontaine de la ſageſſe.*

PUTTER. *z. m.* Diſtelvink. *Chardonneret.*

Putwater. *z. g. Eau de puits.*

Digitized by Google

Wij hebben putwater en regenwater in huis. *Nous avons de l'eau de puits & de l'eau de pluye ou de citerne.*

Putzwengel. *zie* putsteiger.

P U U.

PUUR. *bijv. w. ond. w.* Als, puur als of, even als of. *Comme si.*

Hij geliet zig puur als of hij mij wilde volgen. *Il fit comme s'il vouloit me suivre.*

PUUR. *ond. w. zie* Enkel, zuiver.

‡ PUUREN. *w. w. ond. w.* Zuiveren. *Purifier, tirer quelque chose d'une autre.*

‡ Hij meent daar nog goud uit te puuren. *Il pense en tirer encore de l'or.*

Puursteeken. *bijw.* Geheel en al. *Fieffé, tout-à-fait, entièrement.*

Die jongen is puursteeken zot. *Ce garçon est un fou fieffé, il a l'esprit tout-à-fait perdu, il est fou à lier.*

Puursteeken blind, ten eenemaal blind. *Tout-à-fait aveugle, qui ne voit absolument goutte, qui a perdu entièrement la vue.*

Puurwillens, alwillens. *De gayeté de cœur.*

P Y.

PY. *z. v. zie* Pije.

Q.

Q. QUA.

Q. De zestiende letter van 't A, B, C. *Q. La seiziéme lettre de l'Alphabet.*

Alhoewel veelen de nieuwe spellinge van *kw*, voor *qu* gebruiken, agten wij onraadzaam hen te volgen, vermits de meeste Nederlandsche boeken alrede anders geschreven zijn, en dit gebruik ook nog bij de minsten doorgaat. *Quoique plusieurs personnes mettent* kw *au-lieu de* qu, *nous ne croyons pas les devoir imiter, d'autant plus que la plupart des Auteurs Hollandois ont déjà écrit* qu, *& que le nombre de ceux qui écrivent* kw *n'égale pas celui des autres.*

QUAA word dikwils voor Quaad of quaade gebruikt.

QUAAD. *z. g.* Het tegengestelde van het goede. *Mal, ce qui est opposé au bien.*

Men vind tweederlei quaad, een zondig, en een droevig quaad. *Il y a deux sortes de maux, un mal spirituel & un mal corporel, un mal moral & un mal physique.*

Quaad, ongeval, ramp. *Malheur, désastre, disgrace.*

Wat quaad kan hem daar door overkomen? *Quel malheur lui en peut-il arriver? Quelle disgrace en peut-il craindre?*

Quaad, ondeugd, boosheid. *Dépravation, perversité, méchanceté, malice, mal.*

De luiheid is de oorspronk of de oorzaak van alle quaad. *La paresse est la source, l'origine ou la cause de tout mal ou de tous les maux.*

Goed noch quaad, dat is, deugd noch ondeugd kennen. *Ne distinguer ni bien ni mal, ne point distinguer la vertu d'avec le vice.*

't Quaad kroop ongevoelig voort. *Le mal se glissa insensiblement.*

Quaad doen, zondigen. *Faire du mal, pécher.*

Quaad doen, schadelijk zijn. *Faire du mal, nuire.*

Ik durf geen zonte visch eeten, om dat die mij quaad doet. *Je n'oserois manger de poisson salé parce qu'il me fait du mal, qu'il me fait mal à l'estomac, qu'il m'incommode.*

De koude winden hebben in 't voorjaar de abricoos- en perfikboomen veel quaads gedaan. *Les vents froids ont au printemps fait ou causé beaucoup de mal aux abricotiers & aux pêchers.*

Quaad spreeken. Van iemand quaad spreeken. *Médire de quelqu'un, le calomnier.*

Iemand quaad doen, hem beledigen. *Faire du mal à quelqu'un, l'offenser.*

Quaad. Ziekte, ongesteldheid des lichaams. *Mal, maladie, indisposition, incommodité du corps.*

Hij heeft wat quaads onder de leden. *Il couve quelque méchante maladie, il a quelque chose qui cloche.*

Daar kon wel wat quaads uitkomen. *Il en pourroit bien résulter quelque indisposition ou quelque maladie.*

Dat quaad heeft hem lang aangehangen. *Il y a longtemps que cette maladie l'afflige, il a été longtemps atteint ou affligé de ce mal.*

Quaad, verraderije, booze toeleg. *Trahison, mauvais dessein.*

Eenig quaad tegen den Staat brouwen. *Machiner quelque trahison ou tramer quelque mauvais dessein contre l'Etat.*

Quaad, quaade. *bijv. w.* Boos, ondeugend. *Méchant, pernicieux, mauvais.*

Hij is een quaad werktuig. *C'est un méchant ou pernicieux instrument.*

Dat is een quaad man, wijf, mensch, stuk, enz. *Voilà un méchant homme, une méchante femme, une mauvaise pièce, un mauvais tour, &c.*

Hij is een quaad raadsman. *Il est un méchant ou pernicieux conseiller.*

Een mensch van eenen quaaden omgang. *Un homme d'une pernicieuse conversation.*

Een quaad vermoeden of nadenken hebben. *Soupçonner quelque chose ou quelqu'un.*

Quaad, moeilijk, ongemakkelijk. *Méchant, difficile, incommode.*

Wij kregen daar eenen quaden weg. *Nous trouvâmes-là un méchant chemin.*

Daar is een quaad gehoor in die Kerk. *On n'entend pas aisément dans cette Eglise-là, la voix s'y perd.*

Quaad, ongeneeslijk, onheelbaar. *Méchant, bien mal, difficile à guérir, invétéré.*

Dat is quaad zeer, eene quaade ziekte. *Voilà un méchant mal, une maladie invétérée.*

Quaad zijn, toornig of gestoord zijn. *Etre fâché, être en colère, vouloir du mal à quelqu'un.*

Quaad worden. *g w. Se fâcher.*

Iemand quaad maaken of tergen. *Fâcher quelqu'un, l'irriter, le mettre en colère.*

Zij is lang quaad op hem geweest. *Il y a longtemps qu'elle est fâchée contre lui, elle lui a longtemps voulu du mal.*

Quaade nooten kraaken. *zie onder* Kraaken.

Quaade nootenkraaker. *zie onder* Noot.

Te quaad hebben of krijgen. *Devenir trop fort, commencer à avoir du pire.*

Vraag den waard eens wat wij te quaad hebben, of wat hij van ons hebben moet. *Demandez à l'Hôte combien nous lui devons, demandez-lui le compte de ce que nous avons eu.*

Hoeveel is 'er te quaad? *Combien vous doit-on?*

De arme luiden hebben het in de winter heel quaad. *Les pauvres gens ont en hiver bien de la peine à subsister.*

Ter quaader uure. *Malheureusement, fatalement.*

Ter quaader uure zijt gij op die plaats gekomen. *Vous êtes venu fatalement en cet endroit, votre malheur vous y a entraîné.*

Ter quaader uure ben ik gebooren. *Je suis né sous un astre malin.*

Quaadaardig. *bijv. w.* Boosaardig. *Méchant, malicieux, malin, dépravé.*

Een quaadaardig mensch, wijf, enz. *Un homme méchant, malicieux, une femme méchante, maligne, malicieuse.*

Quaadaardigheid. *z. v.* Boosaardigheid. *Méchanceté, malignité, malice.*

Ergens eene groote quaadaardigheid in toonen. *Marquer une grande méchanceté ou grande malignité en quelque chose.*

Quaadaardiglijk. *bijw.* Booslijk. *Méchamment, malicieusement.*

Iemand quaadaardiglijk van eene misdaad betigten. *Accuser méchamment quelqu'un d'un crime, le lui imputer malicieusement, le noircir malicieusement.*

Quaaddoender. *z. m.* Boosdoender. *Malfaiteur, méchant.*

De quaaddoenders moeten gestraft worden. *Il faut punir les malfaiteurs, les méchans doivent être punis.*

Quaadgelatig. *zie* Quaadaardig.

Quaadgunstig. *zie* Ongunstig.

Quaadheid. *z. v.* Boosheid, toornigheid. *Colère, ressentiment, emportement.*

Zijne quaadheid gaat haast over. *Sa colère est bientôt passée, son ressentiment n'est pas de durée, il revient de son emportement.*

Daar ontstond eene groote quaadheid tusschen hen. *Il survint entre eux un fâcheux démêlé ou une grande fâcherie.*

Quaadspreekend. *bijv. w.* Lasterend. *Médisant.*

Een quaadspreekende geest. *Un esprit médisant.*

Quaadspreekendheid. *zie* Quaadspreeking.

Quaadspreeker. *z. m.* Lasteraar, lastertong. *Un médisant, un calomniateur.*

Quaadspreeking. *z. v.* Lasteraar. *Médisance, calomnie.*

Quaadspreekster. *z. v.* Lastertong. *Une médisante.*

Quaadwillig. *bijv. w.* Boosaardig. *Malfai-*

Digitized by Google

faisant, de mauvaise volonté, envieux, défavorable.

Een quaadwillig menſch. *Un homme malfaisant ou de mauvaise volonté, un envieux, une personne desobligeante.*

Quaadwilligheid. z. v. Boosaardigheid. *Méchanceté, malignité, malice, mauvaise volonté.*

Daar ſteekt geen quaadwilligheid in. *Il n'y a point de méchanceté là-dedans, il n'y a point de mal à cela, cela ne marque point de mauvaise volonté.*

Quaadwilliglijk. *bijw.* Boosaardiglijk. *Malicieusement, méchamment.*

Zij ſchreeven dit quaadwilliglijk aan 't geval toe. *Ils l'attribuérent malicieuſement au hazard.*

QUAAKEN, quakken. *zie* Quaken.

QUAAL. z. v. Ziekte, ſmert. *Mal, maladie, douleur.*

Dat is eene ongeneeslijke quaal. *C'eſt un mal ſans remède.*

Venusquaal. *zie onder* Venus.

Quaalijk. *bijw. w.* Walgagtig, flaauw. *En faibleſſe, en défaillance.*

Quaalijk worden of zijn. *Tomber en foibleſſe ou en défaillance, ſe trouver mal.*

Quaalijk. *bijw.* Niet wel. *Mal. pas bien.*

Dat is quaalijk gemaakt. *Cela eſt mal fait.*

Die ſom is quaalijk opgemaakt. *Cette ſomme ou cette régle eſt mal faite.*

Dat is quaalijk van u gedaan. *Cela eſt mal fait à vous, vous avez mal fait en cela.*

Quaalijk, ten quaade. *En mauvaiſe part, mal.*

Iets quaalijk uitleggen of misduiden. *Prendre quelque choſe en mauvaiſe part, interpréter mal, empoiſonner quelque choſe, s'en formaliſer.*

Iets quaalijk neemen. *Se formaliſer de quelque choſe, l'interpréter à ſon deſavantage, la prendre en mauvaiſe part.*

Quaalijk gezind. *bijv. w.* Ongenegen. *Pas bien affectionné, mal intentionné, contraire, défavorable.*

De Vader is dat kind quaalijk gezind. *Le Père n'aime pas cet enfant-là, il ne lui eſt pas bien affectionné, il ne lui veut point de bien, il lui eſt contraire.*

Den Staat quaalijk gezind zijn. *Etre mal intentionné pour l'Etat, n'aimer point la proſpérité de l'Etat.*

Quaalijk, bezwaarlijk, naauwlijks, mocijelijk. *Difficilement, avec peine.*

Die zaak is quaalijk te begrijpen. *Cette affaire eſt difficile à comprendre, on ne la peut concevoir que difficilement, on ne la conçoit qu'avec peine.*

Hij wilde quaalijk opſtaan, vertrekken, enz. *Il ne ſe leva, il ne partit qu'à regret, que malgré lui, qu'avec peine.*

Hij kon dat quaalijk bereiken. *Il eut peine à y parvenir, à l'obtenir, il n'y parvint qu'avec peine.*

Die laſt is quaalijk te draagen. *Il eſt bien difficile de porter ce fardeau ou cette charge, que cette charge eſt difficile à porter!*

Iets quaalijk begrijpen. ergens eene quaade bevatting van hebben. *Comprendre mal quelque choſe, lui donner un mauvais ſens, l'interpréter mal, la prendre à rebours.*

Hij is quaalijk bedagt, hij begrijpt de zaak niet wel. *Il eſt trompé dans ſes penſées, il ne comprend pas bien l'affaire, il agit contre ſes intérêts.*

Quaalijk te vreden of te onvreden zijn. *Etre malcontent, ſe chagriner pour quelque choſe.*

Het gaat haar heel quaalijk. *Ses affaires vont fort mal, elle fait fort mal ſes affaires, elle eſt fort mal dans ſes affaires.*

Quaalijk te pas zijn, ongezond zijn. *Etre indiſpoſé, ſe trouver mal.*

Ergens quaalijk te pas komen of niet wel ontvangen worden. *Venir quelque part mal à propos ou à contre-temps, n'y être pas bien reçu.*

Quaalijk vaaren, ongezond zijn. *Se trouver mal, être indiſpoſé, ne ſe porter pas bien.*

Quaalijk vaaren, tegenſpoed hebben. *Etre en mauvais état, avoir du malheur, être malheureux.*

Die luiden vaaren quaalijk in dat huis. *Ces gens ſont malheureux dans cette maiſon-là, ils n'ont pas de fortune dans cette maiſon-là.*

Zig qualijk houden, zig te onvreden toonen. *Etre mécontent, être fâché ou formaliſé.*

Van iemand quaalijk ſpreeken, iemand laſteren. *Parler mal de quelqu'un, le noircir ou le diffamer, médire de lui.*

Ergens qualijk gezien zijn, niet bemind zijn. *N'être pas vu de bon œil, n'être pas aimé, être mépriſé, être regardé de travers.*

Quaalijk. Ongaerne, onwillig. *Pas volontiers, à regret, avec peine.*

Quaalijkheid. z. v. Walging, flaauwte. *Défaillance, foibleſſe.*

Mijne quaalijkheid ging haaſt over. *Ma défaillance paſſa bientôt.*

Quaalijkvaart. z. v. Tegenſpoed. *Malheur, infortune, diſgrace.*

Ik gunne hem zijne quaalijkvaart niet. *Je ne lui ſouhaite point de mauvaiſe fortune, je ne ſouhaite point ſon malheur, je ne lui veux point de mal.*

QUAART! QUAART! Geroep onder de Zeeluiden, als 'er een nieuw quartier volks geroepen word om te waaken. *Au quart! Au quart! Cri de nuit parmi les gens de mer, lorſqu'on relève le quart, & qu'on en appelle un autre pour veiller.*

QUAB. z. v. Slijmige vis die men op ſtrand vind. *Oeil de bœuf, ſorte de poiſſon mollaſſe & rond que l'on trouve ſur le rivage.*

QUABAAL. z. v. Puitaal. *Petite anguille d'étang ou de tourbiére.*

QUABBE. z. v. Lel, klomp. *Tumeur, gros morceau, goître.*

Daar hangt hem eene groote quabbe aan de kin. *Il a une groſſe goître ou deſſous du menton.*

Quabbe of halsquabbe van eenen os. *Fanon, la peau qui pend ſous la gorge d'un bœuf.*

Daar zitten quabben vet op de ribben. *Il y a bien de la panne, il y a de gros morceaux de graiſſe ſur les côtes.*

QUADE. *zie* Quaad.

‡ QUAK. z. v. Quinkſlag, vertelling. *Conte, biſtoire, avanture, quolibet, fabriquet.*

‡ Hij vertelde mij eene aardige quak. *Il me fit un drolle de conte, il me raconta une drolle d'hiſtoire, une avanture crouſtilleuſe*

‡ Quak, Latijnſche ſchooljongen. *Un Grime, un grimaud.*

‡ Quak. Dit woord is ook op zommige plaatzen gebruikelijk om 't geen dat in een glas overblijft als men gedronken heeft, te beteekenen. *Reſte, ce qui reſte dans le verre après qu'on a bu.*

QUAKEN. w. w. Quakken, queeken. *Crier, en parlant du cri des canards, coaſſer, en parlant du cri des grenouilles.*

De eenden quaken in den ſloot. *Les canards crient dans le foſſé.*

QUAKER. z. m. Geeſtdrijver. *Tremblеur, Quacre: prononcez* Kouacre.

Men vind veele Quakers in Engeland. *On trouve grand nombre de Tremblеurs en Angleterre.*

Quakerije. z. v. Geeſtdrijverije. *Le ſeutiment ou la religion des Tremblеurs.*

QUAKJE. z. g. Sprookje. *Sornette, conte plaiſant.*

QUAKKEL. z. m. Wagtel, zekere vogel. *Caille, ſorte d'oiſeau paſſager bon à manger.*

De Quakkels ſlaan gemeenlijk voor den regen. *Les cailles chantent ordinairement avant la pluye.*

Quakkelbeentje. z. g. Wagtelbeentje. *Apeau, ſiflet à cailles.*

Quakkelen, quakken. Geluid ſlaan: van de Quakkels ſpreekende. *Chanter: parlant des cailles.*

• QUAKKELEN. g. w. Met poozen hervatten. *Se faire par repriſes, n'aller pas régliément: parlant de la variété du temps.*

• 't Quakkelt zoo wat met vriezen. *Il géle & puis il dégéle, le temps eſt fort changeant, on ne ſauroit faire de fonds ſur le temps.*

‡ Quakkelen, gaan hangen, bij poozen gezond en ongezond zijn. *Traîner, être en langueur, être valétudinaire.*

QUAKKELFLUITJE. z. g. Wagtelfluitje. *Apeau, ſiflet à caille.*

‡ QUAKKELGELD. z. g. Klein geld, ſpeelgeld. *De la petite monnoye, argent deſtiné aux menus plaiſirs, du fretin, des épingles.*

QUAKKELNET. *zie* Sleepnet.

QUAKKELWINTER. z. m. Slappe winter. *Un petit hiver, un temps changeant, qui a de la peine à ſe mettre tout-à-fait à la gelée.*

‡ Quakkelziekte. z. v. Ligte ziekte. *Petite maladie, indiſpoſition légére.*

QUAKKEN, geraas maaken in 't neervallen. *Faire du bruit en tombant.*

‡ Hij viel op zijn gat dat hij quakte. *Il tomba rudement ſur ſon cul, il tomba ſi rudement ſur ſon derriére qu'il en fit un bond.*

QUAKKEN, quaaken. *zie* Quaken.

QUAKKEN. quakkelen. *zie* Quakkelen.

QUAKZALFSTER. z. v. *Charlatane.*

QUAKZALVEN, Quakzalvers goed verkoopen. *Faire le métier de Charlatan.*

‡ Quakzalven. w. w. Lapzalven. *Traîner, vivoter, ravauder, faire quelque choſe par repriſes pour être guéri de quelque mal, lanſ'ponner.*

‡ Ik hebb' den heelen winter legen quakzalven. *Je n'ai fait que traîner, que vivoter, que ravauder tout l'hiver.*

QUAKZALVER. z. m. Zalfverkoper. *Charlatan, orviétan, opérateur.*

Daar ſtaan twee quakzalvers op de markt. *Il y a deux charlatans ou deux orviétans au marché.*

‡ Quakzalverije. z. v. Lapzalverije. *Onguent mitou-mitaine.*

‡ Quakzalverije. Opſnijderije, gezwets. *Charlatanerie, bablerie, fanfaronnade, gaſconnade.*

QUALE. *zie* Quaal.

QUALIJK. *zie* Quaalijk.

QUALSTER. z. m. Rochel, fluim. *Flegme, vilain crachat gluant.*

QUALSTER. z. m. Haverelſche, Liſterbeſſenboom, zekere ſoort van Eſchenboom. *Frêne ſauvage.*

QUAM, *onv. tijd* van koomen. Als, ik quam. *Je venois ou je vins.*

QUANSSELEN. *zie* Quantzelen.

QUANSUIS. *bijw.* Quanswijs, zoo 't ſchijnt. *Pour faire ſemblant, pour faire paroître, comme ſi.*

Hij wil quanſuis een eerlijk man zijn. *Il veut encore paroître honnête homme.*

Digitized by Google

Hij hield hem quanſuis of hij gaan wilde. *Il fit la mine de vouloir partir, il fit comme s'il avoit deſſein de s'en aller.*

Zij zeide dat quanſuis om beters wil. *Elle dit cela comme ſi c'eût été un bon motif qui la faiſoit agir, pour faire ſemblant d'approuver les eſprits.*

‡ QUANT. z. m. Schalk, gaſt. *Drolle, grivois, drille, éveillé.*

Die jongen is een dertele quant. *Ce petit drolle-là eſt bien éveillé, c'eſt un fin matois que ce garçon-là.*

Voor zulke quanten is de galg. *Le gibet eſt dreſſé pour de tels fripons ou garnemens.*

‡ QUANTZELAAR. z. m. Ruilebuiter. *Troqueur, revendeur.*

‡ Quantzelagtig. *bijv. w.* Quantzelig, genegen om te ruilen. *Adonné au troc, qui aime à troquer.*

‡ QUANTZELEN. *w. w.* Ruilebuiten. *Troquer, changer.*

‡ Hij doet niet dan quantzelen. *Il ne fait que troquer.*

‡ Quantzelig. *bijv. w.* Quantzelagtig. *Qui aime à troquer, adonné au troc.*

‡ Quantzeling. z. v. Ruiling, mangeling. *Change, troc.*

‡ Quantzelſter. z. v. Ruilebuitſter. *Troqueuſe, femme ou fille qui aime à troquer.*

QUARTBOEK. z. g. Quartijn, quarto. *Un quarto, un livre in quarto.*

QUARTEEL. z. g. Zekere maat van natte waare. *Quartaut.*

Een quarteel traan. *Un quartaut d'huile de baleine.*

QUARTEL. z. m. Quakkel. *Caille, ſorte d'oiſeau.*

‡ Zij is zoo doof als een quartel, zij is heel doof. *Elle eſt tout-à-fait ſourde, elle n'entend rien.*

QUARTIER. z. g. *ond. w.* Een vierdedeel. *Quart, quatrième partie.*

Hij was daar een quartier uurs. *Il fut là un quart d'heure.*

Ik zal u te huis verwagten quartier voor tien uuren of quartier na twaalf. *Je vous attendrai au logis le quart avant dix heures ou le quart après midi.*

Mijne hofſtede is maar een quartier uurs van de ſtad. *Ma maiſon de plaiſance n'eſt qu'à un quart de lieue de la ville.*

Een ſchaapsquartier. *Un quartier de mouton.*

Quartier van een wapen. *Quartier d'écuſſon de blazon.*

Hij voert zeſtien quartieren in zijn wapen. *Il a ſeize quartiers dans ſes armes ou dans ſon écu.*

Quartier, verdeeling in den loop van de Maan. *Quartier, diviſion du cours de la Lune.*

Wij hebben van daag eerſte quartier. *Nous avons aujourd'hui le premier quartier.*

Quartieren, agterſte ſtukken van een ſchoen. *Quartiers d'un ſoulier.*

Quartier, oord, geweſt, landſtreek. *Quartier, contrée.*

De Meijerije van 's Hertogenboſſche word in vier Quartieren verdeeld. *La Mairie de Boisleduc eſt diviſée en quatre Quartiers.*

In onze quartieren is 't goed te jagen, daar is de jagt vermaakelijk. *Dans nos quartiers il fait bon chaſſer, la chaſſe y eſt agréable & divertiſſante.*

Quartier, wijk, gedeelte in eene ſtad. *Quartier, endroit.*

In wat quartier van de ſtad woont hij? *En quel quartier ou en quel endroit de la ville demeure-t-il?*

Quartier. *Woord der Krijgslieden.* Woning, huisveſting. *Quartier, logement*

De quartieren in 't leger. *Les quartiers à l'armée.*

't Quartier van den Veldmaarſchalk. *Le Quartier du Général de l'armée.*

Quartier, hulſpenade. *Quartier, grace.*

't Volk in de ſchans riep om quartier. *Les ſoldats du fort demandérent quartier.*

Zij wilden den vijand geen quartier geeven. *Ils ne voulurent pas donner ou pas faire de quartier aux ennemis.*

Achterquartier, Hoofdquartier, Voorquartier, Winterquartier. *zie onder* Achter, enz.

Quartierdag. z. m. Vergadering der Gedeputeerden des Quartiers. *Aſſemblée des Députés du Quartier.*

Quartiermeeſter. z. m. Zeker beampte onder de Landſoldaaten. *Quartier-maître, Maréchal des logis d'un régiment d'infanterie ou de cavalerie.*

Quartiermeeſter, zeker beampte te ſcheep. *Quartier-maître, Eſquiman, Officier de l'équipage, qui a principalement l'œil ſur les pompes.*

Quartierſchout. z. m. Schout van een der vier Quartieren der Meijerije van 's Hertogenboſſche. *Baillif d'un des quatre Quartiers de la Mairie de Boisleduc.*

QUARTIJN. *zie* Quartboek.

QUARTO. *zie* Quartboek.

QUAST. z. v. Knoeſt, weer. *Nœud.*

Daar zijn veele quaſten in dat hout. *Il y a beaucoup de nœuds dans ce bois.*

Quaſt, borſtel. *Broſſe, en forme de pinceau, houppe.*

Quaſt van linten, gefronſte ſtrik. *Nœud fait de ruban, nœud de ſoulier, d'épaule, de jambe, de chapeau.*

Hij draagt eene quaſt aan den hoed. *Il porte un nœud à ſon chapeau.*

Hij heeft eene quaſt boven op zijne muts. *Il a une houppe ſur ſon bonnet.*

‡ Quaſt. *Un bourru, un fantaſque, un ſot, un homme ſujet à des quintes.*

‡ Dat hebt gij aan uwe quaſt, dat verlieſt gij, die ſchade hebt gij. *C'eſt pour votre compte, vous en avez pour cela dans les feſſes.*

‡ Dat is eene quaſt van een menſch, een koppig of wonderzinnig menſch. *C'eſt un bourru, un capricieux, un bizarre, un têtu, un fantaſque.*

Ergens de quaſt op zetten, iets verwen. *Peindre quelque choſe.*

Lijmquaſt, Poeijerquaſt, Schilderquaſt, Smeerquaſt, Sprengquaſt, Teerquaſt, Verfquaſt, Witquaſt, Wijquaſt, Zwartſelquaſt. *zie onder* Lijm, enz.

Quaſtig. *bijv. w.* Knoeſtig. *Noueux, plein de nœuds.*

Quaſtig hout. *Bois tout plein de nœuds.*

*Quaſtig. Koppig, hoofdig. *Têtu, bourru, capricieux.*

Een quaſtige vent. *Un bourru, un fantaſque, un capricieux ou bizarre.*

QUATERN. *zie* Katern.

Q U E.

QUEE. z. v. Zekere vrugt. *Coin, coing, fruit de coignaſſier.*

Queeappel, queepeer. *Coin femelle, coin mâle.*

Queeboom. z. m. *Coignaſſier.*

Queeappelboom. Queepeerenboom. *Coignaſſier femelle, coignaſſier mâle.*

QUEEDOORN, doornboomtje dat lange en roode bezien voortbrengt. *Epine-vinette, arbriſſeau qui produit une ſorte de petites groſeilles longues & rouges.*

QUEEKELING. z. m. Voedſterling. *Nourriſſon, élève.*

QUEEKEN. *w. w.* Fokken, aanfokken. *Cultiver, élever.*

Boomen queeken. *Cultiver des arbres.*

Queeken. Koeſteren, opvoeden. *Nourrir, élever.*

Zij heeft dat kind zorgvuldiglijk gequeekt. *Elle a nourri ſoigneuſement cet enfant, elle l'a élevé ſoigneuſement ou avec beaucoup de ſoin.*

*Ik zoek' hier neering te queeken. *Je tâche à m'achalander ici, à y établir mon commerce.*

QUEFKEN. Quaken. *zie* Quaken.

QUEEKERIJE. z. v. Enthof, enterije. *Pépiniére, lieu où l'on nourrit de jeunes arbres.*

Eene queekerije van jonge boomen. *Une pépiniére de jeunes arbres.*

Entqueekerije. Telgqueekerije. *zie onder* Ent, enz.

Queekhof. z. m. Enthof, plantſoenhof. *Pépiniére.*

*De hooge School is een queekhof der geleerdheid. *L'Académie eſt la pépiniére des ſciences ou des beaux eſprits.*

Queeking. z. v. Aanfokking. *Culture, action de cultiver.*

Dat boek handelt van de waare queekinge der boomen. *Ce livre traite de la vraye culture des arbres.*

*De queeking der geleerdheid en wetenſchappen. *La culture des Sciences, des Arts & des Belles-Lettres.*

Queekſchool. z. g. Oeffenſchool. *Ecole pour la jeuneſſe, ſeminaire.*

Queekſel. z. g. Teelſel. *Culture.*

Die boom is van mijn queekſel. *Cet arbre eſt de ma culture, j'ai cultivé cet arbre.*

Queektuin. *zie* Queekhof.

QUEELEN. g. w. Zoetelijk zingen, quinkeleeren. *Ramager, gazouiller.*

't Gevogelte queelt in 't geboomte. *Les oiſeaux ramagent dans les bois, le gazouillement ou le ramage des oiſeaux s'entend dans les bois ou à l'ombre des arbres.*

Queelen. g. w. Quijnen, verwelken. *Flétrir ou ſe flétrir, pâmer, ſe pâmer, languir.*

Ik queele van liefde. *Je languis & je pâme d'amour.*

't Gewas queelt op het veld. *Les fruits languiſſent à la campagne.*

Queeling. z. v. Zang der vogelen. *Gazouillement, ramage, le chant des oiſeaux.*

Queeling. Verquijning, verwelking. *Action de ſe flétrir, de ſe pâmer ou de ſe gâter, langueur, flétriſſure.*

QUEEN. z. v. Eene koe die geen kalf kan voortbrengen. *Une vache brébaigne, une vache ſtérile, qui ne porte point de veau.*

*Queen. Een onvrugtbaar vrouwmenſch. *Brébaigne, femme ſtérile: terme injurieux.*

Eene oude queen. *Une vieille brébaigne.*

QUEEPEER. z. v. *Coin ou coing mâle.*

QUEEPEERENBOOM. z. m. *Coignaſſier mâle.*

QUEESTEN. *w. w.* In Teſſel en op 't Vlieland gebruikelijk. Op het bedde vrijen, met eene deken tuſſchen beiden, de deur of 't venſter wijd open. *Faire l'amour à la mode du Teſſel & du Vlieland, en badinant avec une fille ſur le lit, avec la couverture entre deux, & une fenêtre ou la porte ouverte.*

QUEESTER. z. m. *Amoureux ou Galant à la maniére du Teſſel & du Vlieland.*

QUEET. *onv. tijd* van Quijten. Als, ik queet mij. *Je m'acquittois ou je m'acquittai.*

QUEE-

Digitized by Google

QUEEVLEESCH. z. g. Ingefuikerde queên. *Marmelade, des coins confits.*

QUEEZEL. z. v. Geeftelijke dogter. *Religieuſe, fille dévote, beguine.*

‡ Queezel. z. v. Scheinheilige, fekel. *Sainte-nitouche, hypocrite, mangeuſe de cruciſix, chatemite.*

‡ Queezelaar. z. m. Futzelaar, beuzelaar. *Tracaſſier, lanternier, ravaudeur, hypocrite.*

Queezelaarije. z. v. *Hypocriſie, grimace, tracaſſerie.*

Queezelagtig. *bijv. w.* Futzelagtig. *Qui aime à lanterner & à tracaſſer, ravaudeur, tracaſſier, lanternier.*

‡ QUEEZELEN. w. w. Futzelen. *Lanterner, tracaſſer, ravauder, niveler, faire la chatemite.*

‡ Queezeling. z. v. Futzeling. *Lantiponage, tracaſſerie, hypocriſie.*

QUEKKEN. *zie* Kakelen.

QUEL. *zie* Quelling.

Quelduivel. z. m. Booze geeſt die iemand plaagt. *Démon, lutin, malin eſprit.*

De Quelduivel van Mâcon. *Le Diable de Mâcon.*

‡ Hij was een regte quelduivel voor dit land. *C'étoit un diable qui déſoloit ce pays-ci, il y faiſoit le diable à quatre.*

Quelgeeſt. z. m. Quelduivel. *Lutin, diablotin, fâcheux.*

Quelgeeſt. Scherſſer. *Railleur, moqueur.*

‡ Die kaerel is een regte quelgeeſt, ſcherſſer of ſpotter. *Ce drolle eſt un malin ſinge, un vrai railleur.*

De quelgeesten van Moliere. *Les Fâcheux de Moliere.*

Quellagie. *zie* Quelling.

Quelagtig. *bijv. w.* Die gaerne quelt. *Qui aime à tourmenter pour rire.*

QUELLEN. w. w. Plaagen, moeijelijk vallen. *Tourmenter, déſoler, faire enrager.*

Den vijand onophoudelijk met bomben quellen. *Tourmenter ſans ceſſe les ennemis par les bombes, les déſoler à force de bombes.*

Hij deed dat alleen om hem te quellen. *Il ne fit cela que pour le tourmenter, pour le faire enrager ou pour le faire endéver.*

* Quellen. Scherſſen. *Railler, tourmenter.*

* Zij quellen die Juffer met haaren neef. *Ils raillent cette Demoiſelle au ſujet de ſon couſin, ils lui en font toujours la guerre.*

Gequeld zijn, bezorgt of geplaagd zijn. *Etre tourmenté ou affligé.*

Hij is zwaar met graveel gequeld. *Il eſt fort tourmenté de la gravelle, il ſouffre beaucoup de la gravelle.*

Zig quellen, droevig of verdrietig zijn. *Se tourmenter, s'attriſter, s'affliger.*

Hij quelt zig zeer over zijns vaders dood. *Il ſe tourmente fort de la mort de ſon père, la mort de ſon père l'afflige extrémement.*

QUELLER. z. m. Plager, ſcherſſer. *Qui tourmente & fait endéver quelqu'un, railleur, goguenard.*

Hij is een regte queller van kinderen. *Il aime à agacer & à tourmenter les enfans, il aime à leur faire des niches.*

Quelling. z. v. Beangſtiging, moeijelijkheid. *Tourment, peine, martyre, ſouffrance, affliction.*

Zij leden veele quellingen van den vijand. *Les ennemis leur firent beaucoup de peine, ils les tourmentérent terriblement.*

Ergens eene groote quelling over hebben. *S'affliger extrémement de quelque choſe, y être extrémement ſenſible.*

Quelſter. z. v. Plaagſter. *Fille ou femme qui aime à tourmenter.*

QUENDEL. z. v. Onze L. vrouwen bedſtroo, wilde thim. *Du thym ſauvage ou de la marjolaine d'Angleterre, du ſerpolet.*

QUESTIE. z. v. *ond. w. zie* Geſchil, Twiſtvraag.

QUETS. z. m. Soort van lekkere pruim.

QUETSBAAR. *bijv. w. Vulnérable, qu'on peut bleſſer.*

QUETSEN. w. w Wonden, bezeeren. *Bleſſer.*

Hij is ligt, zwaar, doodelijk, enz. gequetſt. *Il eſt bleſſé légérement, griévement, mortellement, &c.*

Hij is aan 't hoofd, in den arm, enz. gequetſt. *Il eſt bleſſé à la tête, au bras, &c.*

Zig zelven quetſen. *Se bleſſer ſoi-même.*

Quetzen. Kneuzen, blutzen. *Meurtrir, flétrir.*

Al dat ooft is gequetſt, *Tout ce fruit eſt meurtri ou flétri.*

* Quetſen. Beledigen, ſchenden. *Offenſer, bleſſer.*

* Iemand in zijne eere quetſen. *Offenſer ou bleſſer quelqu'un en ſa réputation, donner atteinte à ſa réputation ou à ſon honneur.*

Quetſing. z. v. Bezeering. *Bleſſure.*

Quetſing of kneuzing van 't ooft of van vrugten. *Meurtriſſure, flétriſſure de fruits.*

* Quetſing. Schending. *Bleſſure, injure; outrage.*

* Quetſing van iemands eere. *Injure ou outrage qu'on fait à l'honneur de quelqu'un.*

Quetſuur. z. v. Wonde. *Bleſſure, playe.*

‡ QUETTERAAR. z. m. Kakelaar. *Jazeur, cauſeur, babillard.*

‡ QUETTEREN. w. w. Kakelen. *Cauſer, jazer, babiller.*

Quetteren, quaaken. *zie* Quaken.

Quetteren. w. w. Kneuzen, blutzen. *Meurtrir.*

De appelen worden gequetterd in den zak. *Les pommes ſe meurtriſſent dans le ſac.*

Quetterig. *bijv. w.* Gekneusd, geblutſt. *Meurtri, flétri.*

De kerſſen zien 'er heel quetterig uit. *Les ceriſes ſont toutes meurtries.*

Quetterigheid. z. v. Kneuzing. *Meurtriſſure ou flétriſſure d'un fruit.*

QUI.

‡ QUIBUS. *ond. w.* Een regte quibus. *Un ſot fieffé.*

‡ QUIDAM. *ond. w.* Een kaal menſch, een plug. *Un gredin, un bélitre.*

QUIETIST. z. m. Soort van ketter, een aanhanger van Molinos. *Quiétiſte, ſectateur de Molinos, ſorte d'Hérétique.*

Quietiſterije. z. v. De leere der Quietisten. *Quiétiſme, Molinoſisme, doctrine ou ſentimens de Molinos.*

QUIJL. z. g. Zever. *Bave, ſalive.*

't Quijl liep hem ten monde uit. *La bave lui ſortoit de la bouche.*

Quilaard. *zie* Quijler.

Quijlbab. z. m. *en v. zie* Babbelaar en Babbelaarſter.

Quijlband. *zie* Quijldoek.

Quijldoek. z. m. Quijllap, ſlabbe. *Bavette.*

Doet het kind eenen quijldoek voor. *Mettez une bavette ſous le menton de cet enfant, attachez-lui ſa bavette.*

QUIJLEN. g. w. Zeveren. *Baver, jetter de la bave.*

Dat kind quijlt geweldig. *Cet enfant bave beaucoup.*

Quijlen om van de pokken geneezen te worden. *Saliver pour être guéri de la vérole.*

QUIJLER. z. m. Quijlaard, zeveraar. *Baveur.*

Quijling. z. v. Zevering. *Salivation, crachement fréquent.*

De pokkigen tot quijling brengen. *Provoquer la ſalivation aux vérolés.*

Quijllap. *zie* Quijldoek.

Quijllap. *zie* Quijldoek.

QUIJNEN. g. w. Treuren, droevig zijn. *Etre affligé, languir, ſecher ſur pied.*

Hij quijnde lang over zijnen vrouwe dood. *La mort de ſa femme l'a longtemps affligé, il a bien pleuré la mort de ſa femme, il en a porté un long deuil.*

Quijnende. *bijv. w.* Langzaam ultteerende. *Languiſſant, trainant.*

Zij gaat aan eene quijnende ziekte. *Une maladie languiſſante la ronge ou la mine, elle eſt dans une langueur qui la fait fondre à vue d'œil.*

Quijning. z. v. Uitteering. *Langueur.*

QUIJT. *bijv.* Weg, verloren. *Perdu, que l'on n'a plus.*

Hij raakt al zijn goed quijt. *Il perd tous ſes biens, tout ſon bien ſe diſſipe, tout s'en va, ſon chapelet ſe défile.*

Wij zijn twee plaaatzen quijt. *Nous avons perdu deux places, on nous a enlevé deux villes.*

Ik ben al mijn geld, hoope, enz. quijt. *J'ai perdu tout mon argent, tout mon fruſquin, toute mon eſpérance.*

Quijtbrief. z. m. Handſchrift van ontvang. *Quitance, reçu, acquit.*

Quijten, zig quijten, zijn beſt doen. *S'acquiter de ſon devoir, faire ſon devoir, ſe conduire ou ſe comporter bien.*

Hij queet zig als een eerlijk man. *Il ſe comporta en honnête homme ou en homme d'honneur, il fit fort bien ſon devoir.*

't Volk heeft zig dapper gequeeten. *Les ſoldats ou nos gens ont fait merveille, ils ont bien fait leur devoir.*

Zig van zijnen pligt quijten. *S'acquitter de ſon devoir, faire ſon devoir.*

Zig van zijne belofte quijten, zijne belofte nakoomen. *S'acquiter de ſes promeſſes, les exécuter, dégager ſa parole.*

Quijting. z. v. Nakoming, houding. *Action de s'acquiter, acquit, effet, accompliſſement, exécution.*

Hij drong hem op de quijting zijner beloften. *Il le preſſa d'effectuer ſa promeſſe, de lui faire voir l'effet de ſes promeſſes ou de les mettre en exécution.*

QUIJTRAAKEN. w. w. Verliezen. *Perdre.*

QUIJTSCHELDEN. w. w. Niet eiſſchen, vergeeven. *Remettre, quiter, pardonner.*

Hij ſchold hem al het geld of de gantſche ſchuld quijt. *Il lui quita toute la dette, il lui remit toute la ſomme.*

Iemand zijne misdaad quijtſchelden. *Pardonner à quelqu'un ſes crimes ou ſes fautes.*

Lang borgen is geen quitſchelden. *Proverbe. Pour faire longtemps crédit, on ne quite pas la dette, ce qui eſt différé n'eſt pas perdu.*

Quijtſchelding. z. v. Ontlag, vergiffenis. *Pardon, remiſſion.*

Hij verzogt de quijtſchelding van zijne ſchuld. *Il demanda le pardon de ſa faute.*

Quijt weezen. *Avoir perdu, être privé de &c.*

Quijt worden. *Perdre.*

Ik wou hem wel quijt weezen, maar ik kan hem niet quijt worden of quijt raaken. *Je voudrois bien me débarraſſer de lui, mais je ne ſaurois m'en défaire.*

Digitized by Google

* De hoogte quijt worden, buiten westen geraaken, het ſpoor bijſter zijn. *Perdre la tramontane, être deſorienté, ne ſavoir où l'on en eſt.*

Quijtwording. *z. v. Perte.*

QUIK. *z. g.* Quikzilver. *Vif-argent, du mercure.*

* Quik. *z. m.* Aardigheid. *Vivacité, ſubtilité.*

* Wat quik in eene plaat brengen. *Donner de la vivacité ou certain air dégagé aux tailles-douces ou aux figures gravées.*

Quik. *bijv. w.* Levendig. *Vif, vive.*

Quik-haag. *z. v. Haye vive.*

Quikagtig. *bijv. w.* Aardig, levendig. *Evetlé, galant, joli.*

Dat ſtaat heel quikagtig. *Cela eſt tout-à-fait galant, cela eſt bien gentil, cela eſt mignon.*

Die Juffer is quikagtig gekleed. *Cette Demoiſelle eſt galamment habillée, elle ſe met tout-à-fait bien, elle eſt fort bien miſe.*

Quikje. *z. g.* Strikje. *Nœud de ruban, petit ajuſtement.*

‡ Quikje. Pronkſtertje. *Poupée, une précieuſe qui eſt propre, qui eſt brave.*

‡ 't Is een quikje van een meisje. *C'eſt une petite façonnière, c'eſt une petite précieuſe, elle eſt toujours après à s'attifer, elle ne ſait comment ſe mettre.*

Quikkebil. *Fille ou femme qui aime à courir, une coquette, une tête à l'évent.*

Quikkebillen. *g. w. Aimer à trotter, à courir, ne pouvoir demeurer dans une place.*

Quikſtaert. *z. m.* Zeker vogeltje. *Hochequeue, bergeronnette.*

Quikſtaerten. *g. w.* Den ſtaert roeren *Remuer la queue.*

‡ Quikſtaerten. *Se tremouſſer en marchant, marcher en ſautillant.*

Quikzand. *z. g. Du ſable où il y a un peu de vif-argent.*

Quikzand. Welzand, drijfzand. *Sable mouvant.*

Quikzilver. *z. g. Vif-argent, du Mercure.*

QUINAQUINA. *zie* Quinquina.

QUINKELEEREN. *g. w.* Zingen, van vogels ſpreekende. *Chanter, gazouiller, ramager.*

* Quinkeleeren. Zingen, vrolijk zijn *Fredonner, chanter, ſe donner au cœur joye, faire la vie, faire gogaille.*

Quinkeleering. *z. v. Gazouillement, chant, ramage.*

* Quinkeleering. *z. v.* Vrolijkheid. *Gogaille, bonnête joye.*

* Quinkeleerſter. *z. v.* Vrouw die vrolijk zingt. *Fille ou femme qui chante en bonne humeur.*

QUINKERT. *zie* Scheelaard.

QUINKSLAG. *z. m.* Klugt. *Bon-mot, riſpoſte, échappatoire, défaite, équivoque.*

Eenen aardigen quinkſlag voor den dag brengen. *Riſpoſter agréablement, dire un bon-mot.*

Hij weet het met eenen quinkſlag goed te maaken. *Il a l'adreſſe de ſe tirer galamment d'affaire, il ſe tire toujours d'affaire avec quelque drollerie, il ne manque pas d'échappatoires, il eſt conſu de fineſſes.*

QUINQUINA. *ond. w.* Koortsverdrijvende balt van zekeren boom in Westindiën *Quinquina, excellent fébrifuge qui n'eſt rien autre choſe que l'écorce d'un arbre qui croit dans les Indes Occidentales.*

QUINT. *z. v.* Loosheid, ſtreek. *Ruſe, fineſſe, adreſſe.*

Aardige quinten. *De jolies ruſes, de drolles de fineſſes.*

Quint, kuur, gril. *Quinte, fantaiſie, caprice, boutade.*

Als hij quinten krijgt, is hij onverdraaglijk. *Quand les fantaiſies lui viennent, quand ſes quintes le prennent, il eſt inſupportable.*

QUINT in de zangkunſt. *Quinte: terme de muſique.*

Quint, de ſijnſte ſnaar van eene vedel. *Chanterelle, la corde la plus menue du violon.*

QUINTAAL. *z. g.* Honderd pond gewigt. *Quintal, cent livres peſant.*

QUINTAPPEL. *z. m. Coloquinte.*

QUINTIG. *bijv. w.* Vol kuuren of grillen. *Capricieux, bourru, fantaſque.*

QUIPS. *bijv. w.* Ondeeg, ziekelijk. *Défait, indiſpoſé.*

St. QUIRINSKRUID. *z. g. Pas d'âne, herbe médécinale.*

QUISPEDOOR of Quispidoor. *z. v.* Spuwpot. *Crachoir, pas à cracher.*

QUISPEL. *z. m.* Wijquaſt. *Aſpergès, goupillon.*

Quispel, poederquispel. *zie* Poeijerquaſt.

Quispel, witquaſt, ſmeerquaſt. *zie* Witquaſt of Smeerquaſt.

QUISPELEN. *w. w.* Met eenen quispel ſtrijken. *Paſſer la broſſe ou le goupillon ſur quelque choſe.*

* Kom maar te huis, gij zult met de roede zoo wat gequispeld worden. *Vous n'avez qu'à retourner chez vous, on vous repaſſera la verge ſur le derrière ou ſur les feſſes, on vous fouettera de la belle manière.*

Quispelſtaerten. *g. w.* Met den ſtaert ſpeelen. *Remuer ou branler la queue.*

De hond doet niet dan quispelſtaerten. *Le chien ne fait que remuer ou branler la queue.*

Quisquaſſen, met eenen quispel of quaſt overſtrijken. *zie* Quispelen.

QUISTEN, enz. *zie* Verquiſten, enz.

Quiſtgeld, quiſtgoed. *zie* Quiſtpenning.

Quiſtgoed, quiſtgeld. *zie* Quiſtpenning.

Quiſtig. *bijv. w.* Verquiſtend. *Prodigue, dépenſier.*

Een quiſtig menſch. *Homme prodigue, qui a l'humeur dépenſière.*

Quiſtpenning. *z. m. en v.* Spilpenning, doorbrenger, doorbrengſter. *Prodigue, dépenſier, dépenſière, méchant ménager, méchante ménagère, ruine-maiſon.*

Met zulk eenen quiſtpenning moet men te gronde gaan. *Il n'y a pas moyen de ſubſiſter avec un prodigue comme cela, on ſe ruine avec un dépenſier comme lui, c'eſt un vrai ruine-maiſon.*

QUITANCIE of quitantie. *ond. w. zie* Quiſtbrief.

QUITEEREN. *w. w. ond. w.* Quitancie geeven. *Donner quitance, quitancer.*

Quiteeren, verlaaten. Als, mijn broeder zal den dienſt quiteeren. *Mon frére quittera le ſervice.*

QUO.

QUOTE, aandeel. *Quote, cote-part.*

QUOTIENT. *z. g.* Woord der Cijfferkunde. *Quotient: terme d'Arithmétique.*

QUOTISATIE. *z. v.* Schatting, verdeeling der ſchattingen die elk een betaalen moet. *Coriſation.*

QUOTISEEREN. *w. w.* Schatten. *Coriſer, taxer.*

R.

R. RAA.

R. De zeventiende letter van 't A, B, C. *R. La dix-ſeptième lettre de l'Alphabet.*

RAA, ra. *z. v. Zeew.* Ree. *Vergue: terme de Marine.*

Raahout. *z. g.* Het opperſte berghout. *Liſſe de vibord, carreau ou premiere chainte.*

Raakettingen. *Chaînes des verguet.*

Raaſchip, raazeil. *z. g.* Een ſchip dat eene raa gebruikt. *Batiment à voile carrée.*

Raavangers. *zie* Raakettingen.

RAAD. *z. m.* Raadvergadering, de Overigheid, de Raadsheeren. *Le Sénat, le Conſeil.*

De Roomſche Raad of de Raad van Rome. *Le Sénat Romain, le Sénat de Rome.*

De groote, de hooge of de breede Raad. *Le grand conſeil.*

De geheime Raad. *Le Conſeil privé.*

De Raad van Staaten. *Le Conſeil d'Etat.*

De Raad is beroepen. *Le Sénat eſt convoqué.*

De Raad is vergaderd. *Le Conſeil eſt aſſemblé.*

In den Raad gaan. *Aller au Conſeil.*

Raad, een lid der Overigheid of Raadsheeren. *Sénateur, membre du Sénat, Conſeiller, membre du Conſeil.*

Hij is een van de 36 Raaden. *Il eſt un des 36 Sénateurs.*

Raad, raadgeving. *Conſeil, avis.*

Iemand eenen goeden of heilzaamen raad geeven. *Donner à quelqu'un un bon conſeil ou un conſeil ſalutaire.*

Hij vraagde hem raad. *Il lui demanda conſeil, il le conſulta, il lui demanda ſon avis.*

Hij wil naar geen raad luiſteren. *Il ne veut ſuivre le conſeil de perſonne, il veut tout faire à ſa tête.*

Iemands goeden raad volgen. *Suivre les bons avis ou le bon conſeil de quelqu'un.*

Gij hebt mij met raad en daad geholpen. *Vous m'avez aſſiſte de vos bons conſeil, & de votre ſecours.*

Mijn raad is dat men vertrekke. *Mon avis ou mon opinion eſt qu'on s'en aille.*

Raad, raadſlot, beſluit. *Decret, réſolution.*

Gods eeuwige raad. *Le conſeil éternel de Dieu, les decrets éternels de Dieu.*

Raad, middel, geneesmiddel. *Moyen, remède.*

Hij zag geen raad om tot zijn oogmerk te komen. *Il ne vit pas de moyen pour parvenir*

Digitized by Google

venir à ſon but, il ne put jamais parvenir à ſon but ou venir à bout de ſes deſſeins.

Ik heb eenen treffelijken raad voor de koorts. *J'ai un excellent remède pour la fièvre.*

Ergens raad toe weeten, iets konnen doen. *Apporter du remède à quelque choſe, ſavoir ſe tirer de peine.*

Hij weet daar raad toe. *Il ſaura remédier à cela, il accommodera bien cela.*

Ik weete raad of een middel om daar in te voorzien, om dat uitevoeren. *J'ai de quoi remédier à cet inconvénient, je ſai moyen ou un expédient pour réuſſir.*

Buiten raad zijn, ten einde raad zijn, geenen raad weeten, hoopeloos zijn. *Ne ſavoir que faire, être ſans eſpérance.*

Te raade worden. *Former ou prendre une réſolution, être d'avis.*

Ik ben te raade geworden die zaak geheel anders te beſtieren. *J'ai pris la réſolution de diriger maintenant cette affaire tout autrement.*

Wel, wat raad! *Hé bien, que faire! quel remède!*

Bloedraad, Geheimraad, Heemraad, Heimraad, Hofraad, Honingraad, Huisraad, Kerkenraad, Krijgsraad, Landraad, Naraad, Rijksraad, Voorraad, enz. *zie onder* Bloed, enz.

Raad, honingraad. *zie onder* Raat.

Raadbeſluit. *zie onder* Raadsbeſluit.

Raadeloos. *bijv. w.* Buiten raad. *Déſeſpéré, privé de conſeil.*

Ten eenemaal raadeloos zijn. *Etre tout-à-fait déſeſpéré, être au déſeſpoir, ne ſavoir où ſe tourner.*

RAADEN. *w. w.* Raad geeven. *Conſeiller, donner conſeil.*

Ik raadde of ried hem te vertrekken. *Je lui conſeillai de s'en aller.*

Hij raadde of ried mij te blijven. *Il me conſeilla de reſter.*

Raaden, giſſen, naar ſlaan. *Conjecturer, augurer.*

Ergens naar raaden. *Conjecturer quelque choſe.*

Wie zou dat konnen raaden? *Qui eſt-ce qui pourroit conjecturer cela? comment pourroit-on l'augurer?*

Raaden, door raaden te weeten komen. *Deviner, rencontrer.*

Ik neeme dat in drie reizen te raaden. *J'entreprends de la diviner en trois fois.*

Ik heb zoo lang geraaden dat ik het eindelijk getroffen hebbe. *J'ai deviné ſi longtemps que j'ai enfin rencontré.*

Even of oneeven raaden. *Jouer à pair ou non.*

RAADEN. *z. g. meerv.* Van rad. *zie* Rad.

RAADER. *zie* Raadgeever.

Hij is hem in alles een trouw raader. *Il lui eſt par-tout & en toutes choſes un conſeiller fidèle.*

Raadgeeven, raaden. *Conſeiller, donner avis, ſuggerer.*

Raadgeever. *zie* Raadsman.

Raadgeeving. *z. v.* Raad. *Conſeil, avis, ſuggeſtion.*

Eene heilzaame raadgeeving. *Un avis, un conſeil ſalutaire.*

Raadgeſpan. *zie* Vierſchaar.

Raadgeven, enz. *zie* Raadgeeven, enz.

Raadhuis. *z. g.* Stadhuis. *La maiſon de ville, l'hôtel de ville.*

Raading. *z. v.* Giſſing, raadzel. *Conjecture, énigme.*

Alle die dingen zijn maar eene raading. *Toutes ces choſes ne ſont que des conjectures.*

Bij raading. Bij giſſing. *Par conjectures.*

Men kan dat maar bij raading weeten. *On ne ſauroit ſavoir cela que par conjectures, on devine cela au hazard.*

Raadkamer. *z. v.* Vergaderplaats des raads. *Chambre du Conſeil, la Grand' ſale: le Palais.*

Raadpenſionaris. *z. m. Conſeiller-Penſionnaire.*

Raadpleegen. *w. w.* Te raade gaan. *Conſulter, demander avis.*

Met iemand over een voorval raadpleegen. *Conſulter quelqu'un dans une affaire.*

Raadpleeging. *z. v.* Beraading. *Conſultation.*

Raadſaam. *zie* raadzaam.

Raadsbeſluit. *z. g. Arrêt ou decret du Conſeil.*

Gods onveranderlijk raadsbeſluit. *Les decrets immuables de Dieu.*

Raadſchrijver. *z. m.* Geheimſchrijver des raads. *Sécretaire du Conſeil ou du Sénat.*

Raadſel. *zie* raadzel.

Raadsheer. *z. m.* Hofregter, Raad van 't Hof. *Conſeiller d'Etat, Juge de la Cour.*

Raadsheer in den Hoogen Raad van Braband. *Conſeiller au Grand Conſeil de Brabant.*

Alle de Raadsheeren ſtemden, dat, enz. *Tous les Juges, tous les Conſeillers d'Etat furent d'avis ou jugerent, que, &c.*

Raadsheersampt. *zie* Raadsheerſchap.

Raadsheerſchap. *z. g.* Raadsheersplaats. *Charge de Conſeiller.*

Daar is een Raadsheerſchap open. *Il y a une charge de Sénateur ou de Conſeiller vacante, une place vacante au Conſeil.*

Raadsheersplaats. *zie* Raadsheerſchap.

Raadſlaagen. *zie* Raadſlaan.

Raadſlaan, raadpleegen. *Tenir conſeil, délibérer.*

Zij ſloegen te ſamen raad om hem te dooden. *Ils délibérérent de le faire mourir.*

Raadſlag. *z. m.* raadsbeſluit. *Délibération, deſſein.*

Wijze raadſlagen neemen. *Prendre de prudentes réſolutions, former de ſages deſſeins.*

Raadſlagen, *meerv.* van raadſlag.

Raadſlagen, raadſlaan. *zie* raadſlaan.

Raadſlot. *zie* raadsbeſluit.

Raadsluiden. *z. m. meerv.* van raadsman. *Conſeillers.*

Hij heeft quaade raadsluiden. *Il a de méchans Conſeillers.*

Raadsman. *z. m.* Raadgeever. *Celui qui conſeille, donneur de conſeils ou d'avis, conſeiller.*

Iemand tot zijnen raadsman neemen. *Prendre quelqu'un pour ſon conſeiller, le conſulter.*

Raadsvergadering. *z. v. Aſſemblée du Conſeil.*

De koninglijke raadsvergadering. *Le Conſeil du Roi.*

Raadsverwant, raadsvriend. *z. m.* Die met anderen in den raad zit. *Qui eſt membre du même Conſeil.*

Raadsvriend. *zie* raadsverwant.

Raadzaam. *bijv. w.* Oirbaar, geraaden. *Expédient, ſalutaire, utile, à propos.*

't Is raadzaam niet te vertrekken. *Il eſt à propos ou il eſt expédient de ne pas partir, de ne pas s'en aller.*

Hij vond niet raadzaam daar te gaan. *Il ne jugea pas à propos d'aller-là, il ne trouva pas qu'il fût expédient d'y aller.*

Raadzel. *z. g.* Verborgene vraage. *Enigme.*

Iemand een raadzel voorſtellen. *Donner à deviner une énigme à quelqu'un.*

Raadſel. Giſſing. *Conjecture, préſomption.*

Alle die dingen zijn maar raadzels. *Toutes ces choſes ne ſont que des conjectures ou des préſomptions.*

Raadzelagtig. *bijv. w. Enigmatique.*

Raadzelboek. *z. g.* Raadzelboekje. *Livre d'énigmes.*

RAAF. *zie* Rave.

RAAGBOL. *zie* Raaghoofd.

Raagborſtel. *zie* Raaghoofd.

Raagen. *zie* Ragen.

Raaghoofd. *z. g.* Raagbol. *Houſſoir.*

Raagtok. *z. m. Bâton de houſſoir, manche de houſſoir.*

RAAKEN. *z. v. meerv.* Het binnenſte van den mond. *Le dedans de la bouche.*

Mijne raaken zijn heel rauw. *Le dedans de ma bouche eſt tout à fait cru.*

RAAKEN. *w. w.* Treffen. *Toucher, frapper.*

Het wit raaken. *Toucher le but ou au but.*

Van zes ſcheuten raakt 'er niet een. *De ſix coups il n'y en pas un qui touche au but, pas un qui porte.*

Hij wierd van eenen kogel geraakt. *Il fut frappé d'une balle.*

Den bal in 't ſlaan wel raaken. *Renvoyer bien la balle.*

Raaken, aldernaaſt gelegen zijn. Als, ik heb twee groote pakhuizen die mai-kanderen raaken. *J'ai deux grands magazins qui ſe touchent.*

Raaken, betreffen. *Toucher, concerner, regarder.*

Ik bemoei mij niet met zaaken die mij niet raaken. *Je ne me mêle point des affaires qui ne me concernent ou ne me regardent pas.*

Raaken, beweegen. *Toucher, émouvoir.*

Hunne elende ziende, wierd ik met medelijden geraakt. *Je ne pus voir leur miſère ſans être touché de compaſſion.*

Raaken. *g. w.* Vallen, geraaken. *Tomber.*

Buiten boord of in 't water raaken. *Tomber dans l'eau.*

Buiten weſten raaken. *zie* De hoogte quijt worden *zie onder* Quijt.

Dood raaken. *zie* Sneuvelen.

Vaſt raaken, van een ſchip of ſchuit ſpreekende. *Echouer.*

Het ſchip daar wij in zaten, raakte door de nalatigheid van den ſtuurman op eene zandplaat of zandbank vaſt. *Le vaiſſeau où nous étions échoua ſur un banc de ſable ou s'aſſabla par la négligence du pilote.*

Vaſt raaken, vaſt haaken, ergens aan blijven hangen. *S'accrocher.*

In uwe kamer komende, raakte ik aan eenen ſpijker vaſt. *En entrant dans votre chambre je m'accrochai à un clou.*

Als twee ſcheepen aan malkanderen vaſt raaken, word het gevegt zeer bloedig. *Quand deux vaiſſeaux s'accrochent, le combat devient fort ſanglant.*

Slaags raaken. *zie* Handgemeen worden.

Wij raakten in de ſtad voor 't poortſluiten. *Nous arrivâmes ou nous entrâmes dans la ville avant que la porte fût fermée.*

In ongunſt raaken, uit de gunſt raaken. *Etre diſgracié, tomber en diſgrace.*

In zee raaken. *Se mettre en mer.*

Wij zullen, vrees ik, vroeg of laat in oorlog raaken. *Nous aurons, à ce que je crains, la guerre tôt ou tard.*

In brand raaken. *zie onder* Brand.

Gifter avond raakte de brand in de ſtal. *Hier au ſoir l. f. u prit à l'écurie.*

Uwe goedheid zal nooit uit mijne gedagte raaken. *Votre bonté ne ſortira jamais de ma mémoire ou de mon ſouvenir.*

Dat zal nooit uit mijne geneugenis raaken. *Cela ne ſortira jamais de ma mémoire.*

Aan

Digitized by Google

Aan den man raaken, eeneu man krijgen. *Se marier, attrapper un mari.*
Eigens toe raaken of toe komen. *Parvenir à quelque dignité.*
Hij raakte tot ſtaat. *Il parvint à de hautes charges, il eut de grands emplois, il parvint aux premières dignités.*
Van den weg raaken, verdoolen. *S'égarer ou s'écarter du vrai chemin.*
* Van den weg raaken, van zijn beroep raaken. *S'écarter du vrai chemin, délaiſſer ou négliger ſa profeſſion.*
Uit de gewoonte raaken. *Sortir de coutume, devenir hors de mode.*
In ongemak raaken. *Tomber dans l'embarras.*
Weg raaken. *Se perdre.*
Van zijn ſtuk raaken, in eene reden blijven ſteeken. *Demeurer court dans ſon diſcours.*
* Van zijn ſtuk of buiten ſtal raaken. *Devenir confus, perdre ſa contenance.*
Raaking. z. v. Aanraaking, gevoelen. *Attouchement, action de toucher.*
Raaklijn. z. v. Een woord der driehoekmeeting. *Tangente, ligne tangente.*
RAAM. z. m. Raaming. *L'action de viſer au but & d'ajuſter en tirant, viſée.*
Hij houd geen raam in 't ſchieten. *Il ne viſe pas bien, il tire au hazard ou à la volée.*
RAAM of raamt. z. v. *Chaſſis.*
Eene kaart op eene raam ſpannen. *Etendre une carte ſur un chaſſis.*
Raam van eene drukkers pers. *Chaſſis d'imprimeur.*
Deurraam, Haspelraam, Kruisraam, Spiegelraam, Venſtersraam, enz. *zie onder* Deur, enz.
Eene glasraam. *Chaſſis qu'on met devant les fenêtres.*
Eene lakenraam. *Un chaſſis pour étendre du drap.*
Papierenraam. *Chaſſis de papier.*
RAAMEN. w. w. Mikken, doelen, paſſen. *Viſer au but, ne pas manquer, rencontrer juſte.*
Ik kan op dien hoek niet raamen. *Je ne ſaurois viſer à ce coin-là.*
Wie kan 't zoo net raamen? *Qui eſt-ce qui peut rencontrer ſi juſte?*
Ik raame het nooit dat hij te huis is. *Je ne le trouve jamais chez lui, je le manque toujours.*
Raamen. Beraamen, vaſtſtellen. *Fixer, concerter, convenir avec quelqu'un pour l'exécution de quelque choſe, arrêter quelque choſe.*
Eenen dag raamen om iets te doen. *Fixer un jour pour faire quelque choſe, convenir d'un temps pour l'exécution de quelque choſe.*
Raaming. z. v. Mikking, doeling. *Action de viſer au but, viſée.*
RAAMT. *zie* Raam.
RAAMZAAG. z. v. Spanzaag. *Scie à débiter.*
RAAP. z. v. Knol. *Naveau, navet.*
Geele raapen, witte raapen, enz. *Navets jaunes, navets blancs, &c.*
Stoppelraapen. *zie onder* Stoppel.
Raapakker. *zie* Raapland.
RAAPEN of rapen. w. w. Haalen, krijgen. *Recueillir, tirer.*
Wat voordeel zult gij daar van raapen? *Quel profit en recueillirez-vous? quel profit en tirerez-vous?*
Daar is geen vreugd te raapen. *Il n'y a point de plaiſir à goûter-là.*
Raapen. Opraapen, verzaamelen. *Amaſſer, ramaſſer.*
Raapen en ſchraapen. *Amaſſer de l'argent par quelque voye que ce ſoit.*
Hout raapen. *Amaſſer du bois, faire des fagots.*
‡ De Waereld is om raapen uit. *Le Monde ne penſe qu'a amaſſer de l'argent.*
RAAPER, in deze woorden Vodderaaper. *zie onder* Vodde.
Vuilnisraaper. *zie onder* Vuilnis.
RAAPKOEK. z. m. Zaadkoek. *Gâteau de navette.*
Raapland. z. g. Knolland. *Champ où les navets croiſſent, un champ de navets.*
Raapolie. z. m. Olie uit raapzaad geperſt. *Huile de navette.*
Raapolie in de lamp branden. *Brûler de l'huile de navette dans la lampe.*
Raapzaad. z. g. Koolzaad, Knolzaad. *Navette, ſorte de graine dont on tire de l'huile.*
RAAR. bijv. w. ond. w. Zeldzaam. *Rare, qui ſe trouve rarement.*
Dat boek is raar. *Ce livre eſt rare ou ne ſe trouve point.*
Raar, vreemd. *Etrange, bizarre.*
Ik vinde dat zeer raar. *Je trouve cela fort étrange ou fort bizarre.*
Dat is een raar man. *C'eſt un homme étrange, un homme bizarre.*
Raareteit. *zie* Raarigheid.
Raareteiten. *zie* Rareteiten.
Raarigheid. z. v. *Rareté.*
‡ RAASBOL. z. m. Raaskop, ſchreeuwer. *Qui tempête & fait bien du fracas, braillard, clabaudeur, criailleur.*
‡ Dat is een regte raasbol. *C'eſt un franc criaill ur, c'eſt un impitoyable braillard, il fait plus de bruit que de beſogne.*
‡ RAASBOLLEN. w. w. Razen, geraas maaken. *Criailler, faire du bruit ou du fracas, clabauder, piailler, faire l'empreſſé, faire plus de bruit que de beſogne.*
Raaſchip. *zie onder* Raa.
RAASKALLEN. g. w. IJlhoofdig zijn. *In eenige Provintien zegt men* Dwaalſpraaken. *Etre en délire ou dans le délire, extravaguer.*
RAAT, Honingraat. *zie onder* Honig.
RAAUW. *zie* Rauw.
RAAZEN, enz. *zie* Razen, enz.

R A B.

RABARBER. z. v. Rhabarber, zekere artzenijwortel. *Rhubarbe, ſorte de racine purgative.*
RABAT. z. g. Smal tuinbedde langs den muur of de ſchutting. *Coſſière, planche ou couche étroite le long d'un mur ou d'une cloiſon, platte-bande.*
Rabat. *Zadelmakers woord.* Leeren rand die van de kap eener koets uitſteekt om den regen van de koets afteweeren. *Goutière, panneaux de cuir attachés à l'impériale d'un caroſſe pour en éloigner la pluye.*
Rabatſchaaf. z. v. *Guillaume à platte bande, ſorte de rabot.*
RABAT. *ond. w. zie* Korting, Afslag.
RABATTEEREN. *ond. w. zie* Afkorten, afrekken.
RABAUW. z. m. Rabauwappel. *Pomme de court-pendu, courpendu ou capendu, ſorte de pomme.*
Enkele, dubbele rabauwen. *Des courts-pendus ſimples, des courts-pendus doubles.*
Rabauwenboom. z. m. *Pommier qui porte ces courts-pendus.*
‡ RABAUWT. z. m. Guit, deugniet, boef. *Filou, maraut, fripon, coquin, gueux.*
‡ Rabauwteſtuk. *zie* Guiteſtuk.
RABBELAAR. z. m. Een die te ras ſpreekt. *Bredouilleur, qui parle trop vite.*
RABBELAARSTER. z. v. *Bredouilleuſe.*
Rabbelarije. *zie* rabbeling.
Rabbelen. g. w. Ras ſpreeken. *Parler trop vite, bredouiller, courir la poſte en parlant.*
Hij rabbelt 'er zoo wat heen. *Il ne fait que bredouiller, on l'entend marmotter ou parler entre ſes dents.*
Rabbelen. w. w. Iets te ras ſchrijven. *Ecrire quelque choſe trop à la hâte.*
Rabbeling. z. v. Rabbelarije, gerabbel. *Bredouillement, action de lire ou de parler trop vite.*
‡ Rabbelkees. z. m. Rabbelaar. *Bredouilleur, brouillon, babillard.*
Rabbelſchrift. z. g. *Griffonnage.*
Rabbeltaal. z. v. *Jargon, baragouin.*
RABIJN. z. m. Joodſche Leeraar. *Docteur de la Loi parmi les Juifs.*
RABOORDEN. z. v. mierv. Zeker riet. *Renouée, corrigiole, centinode, eſpéce de roſeau.*
RABRAAKEN. w. w. Radbraaken, radebraaken. *Rouer, rompre.*
Hij wierd levendig gerabraakt. *Il fut roué ou rompu tout vif.*
* Rabraaken. Verknoeijen, bederven. *Gâter, tronquer.*
* Dat werk is elendig gerabraakt. *Cet ouvrage eſt miſérablement gâté, on l'a tronqué ou eſtropié.*
* De taal rabraaken, qualijk ſpreeken. *Eſtropier la langue, parler mal.*
* Hoe veelen zijn 'er die de Franſche taal rabraaken? *Qu'il y en a qui eſtropient la Langue Françoiſe! que peu de gens la parlent bien!*
Rabraaking. z. v. Radbraaking. *Action de gâter ou d'eſtropier.*

R A C.

RACH. *zie* Rag.
RACHEBEL. z. m. Rochebel, rochel, klick. *Gros & vilain crachat, flegme.*
Hij ſpoog eenen rachebel op den vloer. *Il jetta un gros & vilain crachat ſur le pavé.*
Rachelaar. z. m. Rochelaar, klicker. *Touſſeur, cracheur.*
RACHELEN. w. w. Rochelen, klieken. *Cracher, jetter de gros & vilains crachats, de vilains flegmes.*
RACHER. *zie* Rakker.

R A D.

RAD. bijv. w. Ras, gezwind, vlug. *Vîte, prompt, diligent.*
Rad in al zijn doen zijn. *Etre vîte & prompt en toutes ſes actions, être diligent à tout ce qu'on fait.*
RAD. z. g. Wiel. *Roue.*
't Rad van eenen wagen. *Roue de chariot.*
Een rad in een uurwerk. *Une roue d'horloge.*
Eenen misdaadigen op 't rad zetten of leggen. *Mettre un criminel ſur la roue.*
* Het rad van Avantuur. *La roue de Fortune.*
Onder 't rad raaken. *Se trouver au bas de la roue, être mal dans ſes affaires.*
* Iemand een rad voor de oogen draaijen, iemand bedriegen. *Duper quelqu'un, lui boucher les yeux, le mener par le nez, le jouer.*
Kraanrad, Lierrad, Molenrad, Putrad, enz. *zie onder* Kraan, enz.
Radbeſlag. z. g. *Bande de fer attachée avec de gros clous aux jantes d'une roue.*

RAD-

Digitized by Google

RADBRAKEN. *zie* Raabraken.
RADDIGHEID. *z. v.* raffigheid, gezwindheid. *Vitesse, célérité, promptitude.*
RADEBRAKEN. *zie* raabraaken.
RADENMAKER. *z. m.* Wagenmaker. *Charron.*
Radenmakerije. *z. v.* Radenmakers handwerk. *Charronnage, le metier de charron.*
RADEN, raders. *z. g. meerv.* van rad. *Roues.*
De raden of raders in een uurwerk. *Les roues d'une horloge.*
RADEN. *zie* raaden. *w. w.*
RADIJS. *z. g.* Zeker eetbaar gewas. *Rave, sorte de plante à manger.*
Radijs zaaijen, eeten, enz. *Semer des raves, manger des raves.*
Spaanſche radijs. *zie* rammelas.
Knolradijs. *zie onder* Knol.
Radijsloof. *z. g. Les feuilles des raves.*
RADNAVE. *z. v.* Aaf van een rad. *Moyeu.*
Radſchoen. *z. v.* radſchijf. *zie* radbeſlag.
Radſpan. *zie* radſparre.
Radſparre. *z. m. Barre de bois dont on ſe ſert pour enrayer une voiture à quelque deſcente un peu roide.*
Radſpeek. *z. v.* Speek in een rad. *Rais.*
Radvelge. *z. v.* 't Buiten- en binnenrond van een rad. *Jantes.*
Radwerk. *z. g.* raderwerk. *Rouage.*
Het radwerk van die morgenwekker is goed. *Les roues de ce reveille-matin vont bien, le rouage en eſt en bon état.*

R A F.

RAFELEN. *zie* Uitrafelen.
Rafeling. *z. v.* Plukſel. *Charpie, charpis ou charpi.*
Rafelzijde. *z. v.* Uitgerafelde zijde. *De la ſoye défaite ou éfilée.*
RAFFEL in 't pasdiezen. *Raſle.*
RAFFELEN. *g. w.* Raffel werpen. *Raſle.*
RAFINEEREN. *w. w. ond. w. Affiner. zie* Zuiveren.

R A G.

RAG. *z. g.* Spinrag, ſpinneweb. *Toile d'araignée, ouvrage que fait l'araignée.*
Dat is zoo fijn als rag. *Cela eſt fin comme de la toile d'araignée.*
Het rag heeft veele hoedanigheden in de geneeskunde. *La toile d'araignée a beaucoup de qualités en médecine.*
Spinrag. *zie onder* Spinnen.
RAGEN of raagen. *w. w.* 't Spinrag afveegen. *Oter ou abattre la toile des araignées ou les toiles d'araignées.*
Is die kamer al geraagd? *A-t-on été les toiles d'araignées de cette chambre? l'a-t-on nettoyée?*
RAGER. *zie* raaghoofd, raagbol.

R A K.

RAK. *z. g.* End weegs. *Eſpace, diſtance, etendue de chemin.*
Dat is 't laatſte rak dat wij vaaren. *C'eſt la dernière partie du chemin que nous faiſons par eau ou par bateau.*
Wij moeten nog een kort rakje. *Il faut que nous faſſions encore un petit bout de chemin, nous n'avons plus qu'un petit eſpace de chemin à aller.*
Wij hebben nog een groot rak in den wind. *Nous avons encore le vent contraire pendant un long eſpace.*
Een rakje in den wind. *Un peu de vent contraire.*
* Een rakje in den wind. *Quelque embarras, quelque traverſe, quelque empêchement.*
* Daar komt ligt een rakje in den wind. *La vie eſt ſujette à beaucoup de traverſes, il peut fort aiſément ſurvenir quelque léger embarras.*
RAK. *z. g.* rek, ſchotelrak. *Dreſſoir, porte-vaiſſelle.*
Een rak met porſelein. *Un dreſſoir plein de porcelaine.*
Theerek. *zie onder* Thee.
RAK. *z. g.* Stok in 't hoenderhok, waar op de hoenders 's nagts op zitten. *Juchoir. zie* Rek.
RAKELSTOK. *z. m.* Ovengaffel. *Rable ou fourgon.*
RAKEN. *zie* raaken.
RAKET. *z. g. ond. w.* Kaatsnet, rinket. *Raquette, inſtrument pour jouer à la paume.*
Raketmaker. *z. m. Raquettie.*
RAKETTE. *z. v.* raketkruid. *Raquette, herbe.*
RAKJE. *zie onder* rak.
‡ RAKKER. *z. m.* Dieſleider. *Archer, ſergent, recors.*
‡ De Schout met zijne rakkers. *Le Prévôt avec ſes Archers ou accompagné de ſes recors.*

RAL. RAM. RAN.

‡ RALLE. *z. v.* Onbeſuiſde ſnapſter. *Clabaudeuſe, babillarde, qui dit tout ce qui lui vient à la bouche.*
‡ RALLEN. *w. w.* Rellen, onbeſuisd ſpreeken. *Parler étourdiment, parler à tors & à travers, clabauder.*
Hij ralde daar zoo wat heen. *Il ne fit que parler à tors & à travers, il ne fit que babiller.*
RAM. *z. m.* 't Mannetje van een ſchaap. *Bélier, le mâle de la brebis.*
Een jong ſchaap, een oude ram, is alle jaaren een lam. *Spreekwoord.* Van een oud man en eene jonge vrouw ſpreekende. *D'une jeune brebis & d'un vieux bélier, il vient tous les ans un agneau: cela ſe dit en Hollandois d'un vieux homme & d'une jeune femme.*
Ram, het eerſte geſtarnte in den Tekenkring. *Bélier, le premier des douze ſignes du Zodiaque: terme d'Aſtronomie.*
Ram, ſtormram, muurbreeker, *Bélier, machine de guerre pour batre & rompre les murailles.*
Zij bragten den ram aan den muur. *Ils appliquérent le bélier à la muraille.*
Hij is een oude ram, een oude boerenjager. *C'eſt un vieux putaſſier.*
Rameijen. *zie* rammeijen.
RAMMEIJEN. *w. w.* Rammen, met eenen ſtormram ſtoeten. *Battre avec un bélier.*
De poort rammeijen. *Enfoncer la porte avec un bélier.*
Den muur omver rammeijen. *Renverſer la muraille avec un bélier.*
RAMMELAAR. *z. m.* 't Mannetje van een konijn. *Lapin mâle.*
Hij houd eenen rammelaar met eene voedſter. *Il garde un mâle & une femelle de lapin, un lapin & une lapine ou une haſe.*
RAMMELAAR, raasbol. *Jaſeur, importun, babillard éventé.*
Rammelaar, zeker kinder ſpeeltuig. *Hochet.*
RAMMELAS. *z. v.* Rammenas, Spaanſche radijs. *Rave d'Eſpagne, raifort.*
RAMMELEN. Dit word van den haas en 't konijn gezegd, als het met het wijfje ſpeelt. *Bouquiner: Ce mot ſe dit du liévre & du lapin lorſqu'il eſt en amour, & qu'il tient la haſe ou la ſemelle.*
RAMMELEN. *g. w.* Klinken. *Faire ſonner, remuer, ſecouer.*
Met geld rammelen. *Faire ſonner de l'argent.*
't Geld rammelt in mijnen zak. *L'argent ſonne dans ma poche.*
‡ De ziel rammelt hem in 't lijf. *Il s'expoſe de gayeté de cœur à tant de dangers qu'il trouvera bientôt la mort, il eſt ſi prêt à dégainer que ſa vie ne peut être longue.*
‡ Rammelen, rabbelen, kakelen. *Jazer, babiller, parler à tors & à travers.*
‡ Hij rammelt zoo wat van die dingen. *Il jaze quelquefois de ces choſes, il en parle à tors & à travers.*
Rammeling. *z. v.* Gerammel, geklank. *Cliquetis, bruit.*
Men hoorde de rammeling der wapenen. *On ouït ou on entendit le cliquetis des armes.*
‡ Rammelkees. *z. m.* raasbol, snater. *Braillard, clabaudeur, babillard.*
RAMMENAS. *zie* rammelas.
RAMP. *z. v.* Ongeval, ongeluk. *Diſgrace, fatalité, malheur.*
Hem trof eene zwaare ramp. *Il ſouffrit une cruelle diſgrace, il lui arriva un grand malheur.*
Wat rampen hangen hun over 't hoofd! *De quelles diſgraces ſont-ils menacés! quels malheurs les menacent!*
Voor alle rampen bloot ſtaan. *Etre expoſé à toutes ſortes de malheurs.*
RAMPAARD. *zie* Roopaard.
RAMPSPOED. *z. m.* Tegenſpoed, elende, onheil. *Malheur, adverſité, mauvaiſe fortune, diſgrace, miſère, fatalité.*
Rampſpoedig. *bijv. w.* Ongelukkig, elendig. *Malheureux, infortuné, miſérable.*
Wat is hij een rampſpoedig menſch! *Qu'il eſt malheureux! Qu'il eſt miſérable! Quelle fatalité eſt attachée à ſa perſonne!*
Rampſpoediglijk. *bijw.* Ongelukkiglijk. *Malheureuſement, fatalement.*
Hij is rampſpoediglijk om hals gekomen. *Il eſt péri malheureuſement ou fatalement.*
RAMPZALIG. *bijv. w.* Elendig, ongelukkig. *Malheureux, miſérable, damné, ſinistre.*
De godloozen zijn eeuwig rampzalig. *Les méchans ſont éternellement malheureux, miſérables ou damnés.*
Och! mij rampzalige! *Ah! moi malheureux!*
Rampzaligheid. *z. v.* Ongeluk, verdoemenis. *Malheur inſigne, grande infortune, coup ſinistre.*
De eeuwige rampzaligheid. *La damnation éternelle.*
Rampzaliglijk. *bijv.* Elendiglijk. *Miſérablement, fatalement, malheureuſement.*
RAMSHOOFD. *z. g. Tête de bélier.*
Ramshoorn. *z. m. Corne de bélier.*
Ramskooi. *z. v. Etable à béliers.*
RAND. *z. m.* Kant, boord. *Bord, extrémité.*
Rand van een boek. *Le bord d'un livre, l'extrémité des feuilles d'un livre.*
De rand van eenen ſchotel, van eenen hoed, enz. *Le bord d'un plat, d'un chapeau, &c.*
De rand van eenen ſchoen. *Tranchefile, couture qui eſt au dedans du ſoulier, & qui empêche qu'il ne ſe débire.*
Schoorſteenrand. *zie onder* Schoorſteen.
RANDSUIL. *z. m.* Transuil, Kerkuil. *Hibou, chat-huant.*
Daar vliegen veele randsuilen om den toren. *Il vole beaucoup de hiboux ou de chat-huants autour de la tour ou du clocher.*

Digitized by Google

RANG. z. m. ond. w. Order, ſchikking. *Rang, ordre.*
Rang, ſtaat. Als, luiden van den eerſten rang. *Des gens du premier rang, du premier ordre.*
Rang, grootte van een Oorlogſchip. *Rang, grandeur d'un vaiſſeau de guerre.*
Men zal morgen een ſchip van den eerſten rang van de werf laaten afloopen. *On lancera demain à l'eau un vaiſſeau du premier rang.*
Voorrang. *zie onder* Voor.
RANK. z. v. Wijngaardlot, wijngaardrank. *Serment ou ſarment de vigne.*
Veele ranken uit eenen wijngaard ſnijden. *Couper bien des ſarmens à une vigne.*
Druivenrank. Wijngaardrank. *zie onder* Druiven, enz.
RANK. *bijv. w.* Teer, dun, ſchraal. *Maigret, grêle, fluët.*
Een rank lijf. *Une taille bien grêle.*
Dat beeld is te rank van lijf. *Cette ſtatue ou figure eſt trop grêle.*
Rank of dun worden. *Devenir grêle, maigrir.*
Rank, ligt opgeboeid, ſmal. *Etroit de bord, légérement bâti.*
Een rank ſchip. *Un vaiſſeau étroit de bord.*
‡ RANKEN. z. v. *meerv.* Nukken, parten, ſtreeken. *Niches, fingeries, tours.*
Dat zijn quaade ranken. *Ce ſont de vilaines niches, des tours qui ne me plaiſent guéres.*
Hij heeft ſnoode ranken onder den ſtaert. *Il loge bien des fineſſes ſous ſon bonnet.*
RANKHEID. z. v. Dunnigheid. *Délicateſſe, maigreur, qualité de ce qui eſt grêle ou mince.*
De rankheid van dat beeld heeft geen misſtand. *Quoique cette figure ou cette ſtatue ſoit fort grêle, elle n'eſt pas deſagréable.*
RANONKEL. z. m. Soort van lentebloem, haanenvoet. *Renoncule, fleur printanière.*
RANSUIL. *zie* Randsuil.
RANTSOEN. *ond. w. Zie* Losgeld.
Rantſoen, eetmaat der ſoldaaten en matroozen, hooi- en havermaat voor de paerden. *Ration, la portion de nourriture que l'on donne aux ſoldats & aux matelots, portion de foin & d'avoine pour les chevaux.*
RANTSOENEEREN. *ond. w. zie* Loſſen, vrijkoopen.
RANTSOEN-HOUTEN, twee gelijke ſtukken hout, de rondte van 't agterſteeven uitmaakende. *Eſtains, deux piéces de bois qui font la rondeur de la pouppe.*
RANTSOENTJE. z. g. Het vierde van een mutsje ſterke drank. *Le quart d'un demi-ſetier de brandevin, de genévre ou d'autre liqueur forte.*

RAP. RAR.

RAP, ras, ſnel. *zie* rad en ras.
‡ Jan rap en zijn maat, 't grauw, 't geſpuis. *La canaille, le petit peuple, la racaille, la lie du peuple.*
‡ Jan rap en zijn maat quam op de been. *La canaille ſe ſouleva, la populace s'émut.*
RAPEN. *zie* raapen.
RAPHOEN. z. g. Veldhoenswijfje. *Femelle de perdrix.*
RAPIER. z. g. Degen. *Epée.*
Hij trok zijn rapier. *Il tira ſon épée, il dégaina ſon épée, il mit flamberge au vent.*
Zijn rapier opſteeken. *Rengainer ou remettre ſon épée dans le fourreau.*
Hij ſpeelt wel met het rapier. *Il joue bien de l'épée, il entend bien l'eſcrime, c'eſt un bon bretteur, il fait bien des armes.*
Rapiergordel. z. m. *Ceinturon.*
RAPPIG. *bijv. w.* Gezwind. *Agile, diſpos.*
‡ RAPPIG. *bijv. w.* Schurftig, ruidig. *Galeux, rogneux.*
Rappige of ruidige ſchaapen. *Des brebis galeuſes.*
Rappigheid. z. v. Schurftigheid, ruidigheid. *Gale, rogne.*
RARETEIT. *zie* Zeldzaamheid.
RARETEITEN. *Des curioſités.*
Rareteitkamer. *Chambre ou cabinet de curioſités.*

RAS.

RAS. z. g. *ond. w.* Zekere ſlegte ſtoffe. *Ras, ſorte de ſerge de Châlons en Champagne.*
Ras van Marokko, Cyprus, enz. *Du ras de Maroc, de Chypre, &c.*
Kroonras. *Du ras fort fin.*
Zij heeft eene raſſen ſchort aan. *Elle a une jupe de ras.*
RAS. z. g. *ond. w.* Soort, ſlag, aard. *Race, ſorte, eſpéce.*
Daar is mij een jagthond van een goed ras vereerd. *On m'a fait préſent d'un chien de chaſſe de bonne race.*
Wat hebt gij met dat ras te doen? *Qu'avez-vous à déméler avec cette maudite engeance?*
RAS. z. g. Wiel, draaikuil, draaikolk. *Un tournant d'eau, un gouffre, un abîme, un rat.*
RAS. *bijv. w.* Snel, vaerdig, gezwind. *Alerte, délibéré, prompt, ſouple, vite.*
Ras ter hand, ras in zijn werk. *Alerte ou délibéré, prompt à la main, prompt à ſon ouvrage.*
Ras in 't loopen zijn. *Etre prompt à la courſe, être alerte & ſouple comme un Baſque.*
Ras. *bijw.* Dra, vaerdig. *Promptement, vite, vitement, légérement.*
Ik was daar zoo ras als zij. *Je fus-là auſſitôt qu'elle, j'y fus auſſi-tôt qu'eux.*
Ergens ras op antwoorden. *Repondre vite à quelque choſe, faire promptement réponſe.*
Hij liep daar ras heen. *Il y alla vite, il y courut vite.*
‡ Ras ter hand, en ras ter tand. *Spreekw.* Ras in 't werken, en ras in 't eeten. *Prompt à l'ouvrage & au plat, habile à la ſoupe & au travail.*
Rasheid. z. v. raſſigheid, gezwindheid. *Viteſſe, promptitude, diligence, célérité.*
Rasheid komt overal te pas. *La diligence n'eſt jamais nuiſible, elle eſt bonne à tout.*
Rasjes. *bijw. zie* ras. *bijw.*
RASP. z. v. Een foort van vijl. *Rape, ſorte de lime.*
Eene blikken rasp, keuken gereedſchap. *Rape de fer blanc, inſtrument de cuiſine.*
Rasp, veel zaagen aan een geklonken. *Pluſieurs ſcies jointes enſemble pour raper du bois de Bréſil.*
RASPEN. *w. w.* Afvijlen. *Raper.*
Brood raspen. *Raper du pain, chapeler du pain.*
Raspen, Brazilienhout zaagen. *Raper ou ſcier du bois de Bréſil.*
Raspen. *meerv.* De moek. *Eſpéce de galle ou de croûte aux pieds des chevaux.*
Rasphuis. z. g. Tugthuis. *Sorte de priſon ou l'on fait raper ou ſcier du bois de Bréſil aux garnemens, maiſon de correction.*
In 't rasphuis zitten. *Etre en priſon pour raper ou ſcier du bois de Bréſil ou pour faire quelqu'autre tâche pénible.*
Rasphuisboef. z. m. Tugteling, tugtboef. *Garnement.*
Rasphuisvader. z. m. Vader of opzigter van 't rasphuis. *Régent de la priſon où l'on fait ſcier aux garnemens du bois de Bréſil.*
Raspzaag. z. v. Eene dubbelde zaag. *Scie double.*
RASSELIJK. *bijw.* Gezwindelijk. *Vîte, vitement, promptement, à l'inſtant.*
Iets raſſelijk uitvoeren. *Exécuter quelque choſe promptement, à l'inſtant, en diligence.*
Raſſigheid. z. v. Vaerdigheid, gezwindheid. *Promptitude, diligence, célérité, viteſſe, précipitation.*
RASTEEL. *ond. w. zie* Hooigaffel.

RAT.

RAT. *zie* Rot.
RATEL. z. v. Klater. *Creſſelle.*
Ratel van eene Molentreem. *zie* Klapſpan.
‡ Ratel. Eene heldere ſtem of keel. *Une voix claire & forte.*
‡ Zij heeft eene luſtige ratel. *Elle a la voix extrémement claire & forte.*
‡ Ratelaar. z. m. Snateraar, ſnapper. *Babillard, jazeur, braillard.*
RATELEN. *g. w.* Klateren. *Faire du bruit avec la creſſelle ou la tournant.*
‡ Ratelen. *g. w.* Schateren, ſnappen. *Babiller, caqueter, cauſer, avoir du caquet ou du babil.*
Zij ratelt daar luſtig onder. *Elle y entremêle beaucoup de babil, elle s'y fait entendre, elle n'y faze pas mal.*
Ratelman. z. m. Ratelwagt, een van de ratelwagten. *Guet, garde de nuit qui tourne la creſſelle & annonce l'heure.*
Ratelmans of klappermans tabak, heele ſlegte tabak. *De fort méchant tabac, de la moindre eſpece de tabac.*
‡ Ratelmond. z. m. en v. Snapper, ſnapſter. *Babillard, babillarde, jazeur, jazeuſe.*
Ratelſlang. z. m. *Serpent à ſonnettes.*
Ratelwagt. z. m. ratelman. *zie* ratelman.
Ratelwagt. z. v. De bende der ratelwagten. *La troupe des gardes de nuit qui font ſonner la creſſelle & qui annoncent l'heure, le guet.*
Van de ratelwagt gekregen worden. *Etre pris ou attrapé par le guet.*

RAV.

RAVE, raven. z. v. Zekere roofvogel. *Corbeau, oiſeau de proye.*
De ravens knarſſen of kraſſen over al. *Les corbeaux croacent ou croaſſent par-tout.*
* Dat is eene witte rave, dat is iets heel zeldzaams *C'eſt un corbeau blanc, c'eſt quelque choſe de rare.*
Nagtrave, Woudrave. *zie onder* Nagt, enz.
RAVELIJN. z. g. *ond. w.* Halvemaan. *Ravelin, demi-lune.*
‡ RAVENAAS. z. g. Galgenaas, dief. *Pendard, voleur, ſcélérat.*
‡ Hij is een regt ravenaas, een ſlimme guit. *C'eſt un franc pendard, c'eſt un coupejarret, un bandit.*
Ravengekraai. z. g. ravengeſchrei. *Croaſſement ou croaſſement, cri du corbeau.*
Ravenzwart. *bijv. w.* Heel zwart, pikzwart. *Extrémement noir.*
Die jongen heeft ravenzwart hair. *Ce garçon a les cheveux noirs comme jais.*
‡ RAVOTTEN. *w. w.* raazen, tieren. *Faire du bruit, du tintamarre, faire la vie, ſe démener.*
Zij ravotteden den gantſchen nagt door de

Digitized by Google

de ſtraaten. *Ils firent toute la nuit un ſabat enragé par les rues, ils firent toute la nuit une vie de diable dans la rue, ils y firent un charivari effroyable.*

RAVOTTER. z. w. Tierder, ſtraatlooper. *Celui qui fait du bruit ou du tintamarre, qui tempête, qui ſe démène.*

Ravotterije. z. v. Getier, geraas. *Bruit, tintamarre, charivari.*

Daar is 's nagts eene groote ravotterije op ſtraat. *On fait la nuit un grand tintamarre par les rues, on y fait un charivari enragé.*

RAUW of raauw. *bijv. w.* Ongekookt. *Crud, qui n'eſt pas cuit.*

Rauw vleeſch, rauwe appelen, enz. *De la chair crue, des pommes crues.*

Half rauw. *A moitié crud.*

*Rauw. Verward, ruw, vreemd. *Crud, étrange, peu honnête, rude.*

Die zaak komt mij wat rauw voor. *Cette affaire me paroît un peu étrange, cela me ſemble bien crud.*

Iemand een rauw antwoord geeven. *Donner ou faire une réponſe crue ou rude à quelqu'un, lui répondre brutalement ou crûment.*

Rauwagtig. *bijv. w.* Eenigzins rauw. *Un peu crud.*

't Vleeſch is nog rauwagtig. *La chair eſt encore un peu crue, elle n'eſt pas encore bien cuite.*

Rauwagtigheid. *zie* rauwigheid.

*Rauwelijk. *bijw.* Hardelijk, onbeſchoftelijk. *Rudement, incivilement, brutalement.*

Iemand rauwelijk beiegenen. *Recevoir ou traiter quelqu'un rudement, incivilement ou crûment.*

Rauwigheid. z. v. rauwagtigheid. *Crudité.*

Daar is nog eenige raauwigheid aan dat vleeſch. *Il y a encore quelque crudité à cette chair-là, cette viande n'eſt pas trop bien cuite.*

*Rauwigheid. z. v. Teerloosheid. *Crudité, indigeſtion.*

Rauwigheid der maage. *Crudité d'eſtomac.*

Veele rauwigheden in de maag hebben. *Avoir beaucoup de crudités dans l'eſtomac.*

R A Z.

RAZEN of raazen. *g. w.* Zig dol en woedende aanſtellen. *Enrager, être furieux de colère, entrer en fureur.*

Razen, tieren. *Faire du bruit, tempêter, criailler, faire une vie de diable, un charivari enragé.*

Zij raasden den gantſchen nagt. *Ils firent toute la nuit un charivari enragé, ils firent un ſabat de diable.*

Zij raasden tegen hem als bezetenen. *Ils crièrent après lui comme des poſſédés, ils le tourmentèrent comme des poſſédés.*

Razen, ruiſchen, bruiſchen. *Bruire, murmurer, écumer.*

De zee raaſt vervaarlijk. *La mer fait un bruit furieux.*

Razend. *bijv. w.* Dol, woedende. *Furieux, furibond.*

Zig als een razend menſch aanſtellen. *Avoir un air furibond, entrer en fureur.*

Aan eene razende koorts of ziekte ſterven. *Mourir d'une fièvre chaude ou d'une fièvre frénétique.*

Razernije of razerije. z. v. Woede, dolligheid. *Fu eur, rage, frénéſie, tranſport de colère.*

Eene ongeneeslijke razernije. *Une fureur qu'on ne ſauroit guérir, une frénéſie incurable.*

Razernije. Helſche Godinne. *Furie, Déeſſe infernale.*

RAZIJNEN of rozijnen. z. v. *meerv. ond. w.* Gedroogde druiven. *Des raſins ſecs, des raiſins de paſſe.*

Lange razijnen, ronde razijnen. *Des raiſins longs, des raiſins ronds.*

‡ Razijnen. Zeer, zwecren. *Des puſtules, des croûtes d'ulcéres, du feu ſauvage.*

‡ Hij heeft razijnen aan den mond. *Il a des puſtules ou des croûtes autour de la bouche.*

‡ Razijnenbaard. z. m. razijnenmond. *Une perſonne qui a du feu ſauvage autour de la bouche.*

‡ Zij heeft eenen razijnenbaard. *Elle a du feu ſauvage autour de la bouche.*

Razijnenkern. z. v. *Grume, pepin de raiſin.*

Razijnenkorf. z. m. *Panier à raiſins ſecs, cabas.*

Razijnenwijn. z. m. Wijn van razijnen toegemaakt. *Du vin fait de raiſins ſecs.*

Men drinkt nu in de herbergen niet dan razijnen wijn. *On ne boit à-préſent dans les cabarets que du vin fait de raiſins ſecs.*

REA. REB.

REAAL. z. m. Zeker ſtuk muntgeld van vierd'halve ſtuiver. *Réale, piéce de monnoye de la valeur de trois ſous & demi.*

REBEL. z. m. *ond. w.* Wederſpannige. *Rebelle.*

REBELLEEREN. *zie* Muiten.

Rebellie. z. v. *ond. w.* Wederſpannigheid. *Rebellion.*

Rebellig. *bijv. w. ond. w.* Wederſpannig. *Rebelle.*

Rebelligheid. *zie* rebellie.

R E C.

RECHT, enz. *zie* Regt, enz.

RECRUTEN. *ond. w. Des recrues.*

RECTOR. z. m. *ond. w. zie* Schoolvoogd.

R E D.

REDDELOOS. *bijv. w.* Aan ſtaande en loopend wand, enz. beſchadigd. *Délabré, extrêmement maltraité.*

Die ſchepen zijn reddeloos geſchoten. *Ces vaiſſeaux ſont délabrés par le canon, ils ont été extrêmement maltraités, ils ont été mis hors de combat.*

Ik bemoei mij niet gaerne met reddelooze zaaken. *Je ne me mêle pas volontiers d'affaires déſeſpérées, de choſes qu'on ne ſauroit redreſſer.*

Reddeloosheid. z. v. Slegte toeſtand. *Délabrement, mauvais état.*

REDDEN. *w. w.* Verloſſen, helpen. *Sauver, délivrer.*

Iemand uit het gevaar redden. *Sauver quelqu'un du danger.*

Die ſchcepen zijn niet te redden. *On ne ſauroit ſauver ces vaiſſeaux, on ne peut les réparer.*

Redden. Vereſſenen, effen ſtellen. *Ajuſter, accommoder, régler.*

Eenen verwarden boedel redden. *Ajuſter ou accommoder une ſucceſſion embrouillée.*

Redden. Ontwarren. *Démêler, déchifrer, dénouer.*

Dat zal wel gered worden. *Cela s'ajuſtera ou s'accommodera bien.*

Zig redden, zig uithelpen. *Se tirer d'affaire, ſe débarraſſer, ſe dégager, ſe ſauver.*

Hoe zal hij zig uit die zwarigheden redden? *Comment ſe tirera-t-il de cet embarras-là? Comment ſe tirera-t-il d'affaire?*

Zoo bezet zijn dat men zig niet kan redden. *Etre extrémement embarraſſé, être accablé d'affaires, ne pouvoir s'en débaraſſer.*

Alle waereldſche dingen redden zig zelven. *Spreekw. On vient à bout de tout en ce monde, il n'y a rien de ſi embrouillé qui ne ſe démêle.*

't Werk in die plaat red zig niet genoeg uit malkanderen. *Les figures de cette taille-douce ne ſont pas aſſez dégagées, elles ſont trop confuſes, elles ſont trop embarraſſées.*

REDDER. z. m. Helper, verloſſer. *Sauveur, redempteur, libérateur, celui qui délivre.*

Boelredder. *zie onder* Boel.

REDDEREN. *w. w.* Opſchikken. *Mettre en ordre, ranger, agencer.*

Reddering. z. v. Schikking. *Arrangement, action d'arranger ou de mettre en ordre.*

Redding. z. v. Verloſſing, uithelping. *Redempt-, délivrance.*

Redding uit doodsgevaar. *Délivrance du danger de la mort.*

Redding. Vereffening. *Accommodement, ajuſtement, réglement.*

De redding des boedels koſt veele moeite. *L'ajuſtement de la ſucceſſion coute beaucoup de peine, il eſt difficile de débrouiller cet héritage.*

REDEN. z. v. Geſprek, vertoog. *Diſcours, oraiſon, harangue.*

Eene reden tot het volk doen. *Haranguer le peuple, faire une harangue au peuple.*

't Scheelde weinig of ik bleef in mijne reden ſteeken. *Il s'en fallut peu que je ne demeuraſſe court.*

Bewijsreden, Klaagreden, Laſterreden, Leerreden, Lijkreden, Lofreden, Nareden, Puntreden, Rouwreden, Schimpreden, Slotreden, Sluitreden, Smaadreden, Spotreden, Stapelreden, Strikreden, Tafelreden, Treurreden, Voorreden, Wonderreden, enz. *zie onder* Bewijs, enz.

Redenkonſt. *zie* Redeneerkunde.

Redenkonſtenaar. *zie* Redeneerkundig.

Redelijk. *bijv. w.* Met reden begaafd. *Raiſonnable, qui a l'uſage de la raiſon, doué de raiſon.*

Een menſch is een redelijk dier. *L'homme eſt un animal raiſonnable.*

Dat paſt geen redelijke ſchepſelen of menſchen. *Cela ne ſied pas à des créatures raiſonnables ou à des perſonnes de bon ſens.*

Redelijk. *bijv. w.* Naar de reden. *Raiſonnable, ſelon la raiſon.*

Een redelijk gevoelen. *Opinion ou ſentiment raiſonnable.*

Redelijk. *bijw.* Tamelijk. *Paſſablement bien.*

Het [redacted] *Il ſe porte aſſez bien, elles ſont en aſſez bon train.*

Ik ben redelijk gezond. *Je me porte aſſez bien ou paſſablement bien.*

Hij verſtaat die kunſt redelijk wel. *Il entend aſſez bien cet art-là, il s'eſt aſſez avancé.*

Redelijk. *bijv. w.* Billijk. *Raiſonnable, équitable, juſte.*

Een redelijke eiſch. *Une demande raiſonnable, prétention juſte.*

Redelijker wijze. *bijw.* Volgens de reden. *Raiſonnablement, avec raiſon.*

Men kon hem redelijker wijze niet verwijten, dat, enz. *On ne put lui reprocher avec raiſon, que, &c.*

Digitized by Google

Redelijkheid. z. v. reden, verſtand. *Raiſon, bon-ſens, eſprit.*
De redelijkheid leert den menſch, dat, enz. *La raiſon dicte ou apprend à l'homme, le bon-ſens lui dicte, que, &c.*
Redelijkheid, billijkheid, betaamlijkheid. *Raiſon, équité, juſtice.*
Steekt daar eenige redelijkheid in? *Y a-t-il quelque raiſon en cela? Y a-t-il la moindre ombre de juſtice ou d'équité?*
Wat redelijkheid is in dat gevoelen? *Quelle raiſon y a-t-il dans cette opinion? A-t-elle quelque ombre de raiſon?*
Redelijkſchijnend. *bijv. w. Plauſible, ſpécieux, apparent.*
Redenloos. *bijv. w.* Dat van reden ontbloot is. *Irraiſonnable, privé de raiſon.*
De redenlooze dieren volgen de ingeeving der natuure. *Les animaux irraiſonnables ou les bêtes brutes ſuivent l'inſtinct de la nature.*
REDEN, toeſtellen. *zie* reeden.
REDEN. z. v. Verſtand, redelijkheid. *Raiſon.*
De ingeſchapene reden. *La raiſon infuſe.*
Naar de reden leven. *Vivre ſelon l'inſtinct de la raiſon ou ſelon ce que dicte le bon-ſens.*
Reden, redeneering. *Raiſonnement.*
Dat word uit de natuurlijke reden bewezen. *Cela eſt prouvé par le raiſonnement naturel, la raiſon naturelle le prouve ou le montre.*
Reden, bewijs, betoog. *Raiſon, argument, tout ce qui ſert à prouver.*
Hij bekleed zijn zeggen met bondige redenen. *Il orne ou ſoutient ſon diſcours par de fortes raiſons, il ſoutient ſon diſcours par de ſolides argumens.*
Die redenen zijn onwederleggelijk. *Ces raiſons ſont inconteſtables, ces argumens ſont irréfutables, on ne peut y rien repliquer.*
Iets met redenen goed maaken of bewijzen. *Prouver ou ſoutenir quelque choſe par de bonnes raiſons, par de bons argumens.*
Dat geeft klem aan die redenen. *Cela donne de la force ou du poids à cette raiſon.*
Reden van zijn doen geeven. *Rendre raiſon de ſa conduite.*
Reden, billijkheid, betaamlijkheid. *Raiſon, équité, juſtice.*
Men moet daar in de reden plaats geeven. *Il faut donner lieu à la raiſon en cela.*
Naar reden hooren of luiſteren. *Entendre raiſon, donner lieu à l'équité ou à la raiſon.*
Geen reden willen verſtaan of plaats geeven. *Ne vouloir point entendre la raiſon, être préoccupé contre toute juſtice, s'opiniâtrer contre toute raiſon.*
Reden, oorzaak. *Raiſon, cauſe, ſujet.*
Om wat redenen doet hij dat? *Pour quelles raiſons, pour quel ſujet ou pourquoi fait-il cela? Quel ſujet a-t-il d'en uſer ainſi?*
Ik heb [illegible]daar toe geen reden gegeeven. [illegible]*e lui ai pas donné de ſujet d'agir ainſi ou d'en uſer de la ſorte.*
Zij had geen reden om zoo te ſpreken. *Elle n'avoit pas ſujet de parler de la ſorte.*
Redenaar. z. m. redenvoerder. *Orateur, Harangueur, Rhéteur.*
Een kragtig en welſprekend redenaar. *Un orateur pathétique & éloquent.*
Redeneerder. z. m. Zintwiſter. *Diſputeur, qui diſpute.*
Hij is een ſcherpzinnig redeneerder. *Il eſt un diſputeur habile, ſubtil, &c.*
Redeneeren. *g. w.* redenkavelen, ſpreeken. *Raiſonner, diſcourir, parler.*
Hij redeneerde heel verſtandig over dat ſtuk. *Il raiſonna fort ſainement ſur cette matière, il s'expliqua fort ſpirituellement ſur ce ſujet-là.*
Redeneering. z. v. redenkaveling, betoog. *Raiſonnement, argument, démonſtration.*
Hij betoogde dat door eene kragtige redeneering. *Il le démontra ou le prouva par un puiſſant argument.*
Redeneerkunde. z. v. *La Logique, la Dialectique.*
Redeneerkundig. z. m. *en bijv. w. Bon Logicien.*
Redenkavelen. *g. w.* redeneeren. *Raiſonner, entretenir.*
Redenkaveling. z. v. redeneering. *Raiſonnement.*
Redenrijkkunde. z. v. redenrijkkunſt, welſpreekkunde. *Rhétorique, l'Art de l'Eloquence.*
Redenſtrijd. z. m. *Diſpute publique ſoutenue dans l'Académie, Diſpute entre des Auteurs.*
Redenswil. Als, ik heb het om redenswil gedaan. *Je l'ai fait pour cauſe.*
Redenvoerder. *zie* redenaar.
Redenvoering. z. v. redevoering. *Diſcours publie, harangue.*
Redenwikking. *zie* redeneering, zintwiſting.
Redenwiſſelen. *g. w.* Spreeken, geſprek houden. *Diſcourir, parler, s'entretenir.*
Met iemand lang over eene zaak redenwiſſelen. *Entretenir longtemps quelqu'un de quelque affaire ou de quelque matière, lui parler longtemps ſur un ſujet.*
Redenwiſſeling. z. v. Geſprek, kouting. *Entretien.*
Wat was de uitſlag van die redenwiſſeling? *Quel fut le réſultat ou la concluſion de cet entretien?*
Redenrijker. *zie* Rhetorijker.

R E E.

REE. z. v. Dwarsmaſt of ſpriet op de groote ſchepen. *Vergue, antenne.*
Ree! ree! Loop naar de ree toe. *Montez à la vergue, à l'antenne.*
REE. z. v. Hinde, 't wijfje van een hert. *Biche, la femelle du cerf.*
REE of reede. z. v. Voorgrond van eene haven. *Rade.*
De ſchepen leggen op de reê. *Les vaiſſeaux ſont à la rade.*
Eene veilige reê. *Une bonne rade, une rade ſûre.*
Schiprede. *zie onder* Schip.
REE of reede. *bijv. w.* Gereed, klaar. *Prêt, préparé, diſpoſé.*
Hij was nog niet reê. *Il n'étoit pas encore prêt.*
Wanneer zal 't ſchip reê zijn? *Quand le vaiſſeau ſera-t-il prêt?*
REEBANDEN. z. m. *meerv.* Banden waar meede de zeilen aan de reê worden vaſtgebonden. *Petites cordes qui ſervent à attacher les voiles aux vergues, rabandes de voiles.*
REEBOK. *zie* rheebok.
REED, *onv. tijd* van rijden. Als, ik reed. *J'allois ou j'allai à cheval, j'allois ou j'allai en voiture.*
REEDE. *bijv. w.* Gereed, reê, vaerdig.
REEDE. z. v. *zie* reeden.
Reede, ſchipreede. *zie* reê.
REEDEN. z. v. *zie* reden.
REEDEN. *w. w.* Toeſtellen, klaar maaken. *Appréter, préparer, appareiller.*
Linnen reeden. *Appréter de la toile, faire travailler en toiles.*
Reeden. *Comm. w.* Uitruſten. *Equiper.*
Wie reed die ſchepen uit? *Qui eſt-ce qui équipe ces vaiſſeaux-là?*
Ik reede meê aan dat ſchip. *J'ai part à l'équipement de ce vaiſſeau.*
* Ergens aan reeden, ergens ingewikkeld zijn of belang bij hebben. *Avoir intérêt ou être intéreſſé en quelque choſe.*
Hij reed meê aan dat ſchip, hij heeft zijn aandeel in die zaak. *Il eſt intéreſſé dans cette affaire, cette affaire-là le regarde, il y eſt engagé.*
REEDER. z. m. Die ſchepen uitruſt of toeruſt. *Celui qui a part à l'équipement d'un vaiſſeau marchand ou qui en eſt le maître.*
Schipreeder. Zijreeder. *zie onder* Schip, enz.
Reederije. z. v. Handel die met het reeden der ſchepen gedreven word. *Equipement des vaiſſeaux.*
De reederije van 't linnen. *La manufacture des toiles.*
REEDS. *bijw.* Alreede, albereids. *Déjà.*
De Koning is reeds vertrokken. *Le Roi eſt déjà parti.*
REEDSCHAP. z. g. Voorbereiding, toeſtel. *Appareil, préparatif.*
Ik heb daar reedſchap toe gemaakt. *J'ai fait tous les préparatifs néceſſaires, je me ſuis déjà mis en frais pour cela.*
Reedzel. z. g. Maakzel. Als, dat linnen is van mijn reedzel. *C'eſt de la toile que j'ai fait travailler moi-même.*
REEF. *onv. tijd* van rijven. Als, ik reef. *Je ratelois ou je ratelai.*
REEF. z. v. Eene ſmalle ſtrook zeils. *Ride ou ris, rang d'œillets & de garcettes avec une certaine largeur de toile, où les œillets ſont faits pour trouſſer & raccourcir d'autant la voile.*
Eene reef inbinden. *Rider la voile, la racourcir par enhaut.*
* Eene reef inbinden, zijnen ſtaat verminderen. *Retrancher de ſa dépenſe ou de ſon ordinaire, s'accommoder au temps.*
‡ Een reefje inbinden, wat minder eeten. *Manger moins qu'à l'ordinaire, que de coutume.*
Eene reef uitbinden of losmaaken. *Démarer les garcettes, pour étendre la voile par enhaut.*
* Een reefje uitbinden, zijnen ſtaat vermeerderen. *Faire plus de dépenſe que de coutume, s'élever, s'enorgueillir, ſe donner de plus grands airs.*
‡ Een reefje uitbinden, meer eeten dan men gewoon is. *Manger davantage que de coutume.*
Reefbanden. z. m. *meerv. Garcettes: terme de Marine.*
Reefgat. z. g. Rifgat, een gat in 't zeil waar door men eene rif inbinden kan. *Oeil de pied, les anneaux ou mailles de la voile auprès de la ralingue, après quoi on amare les écoutes au point des bonnettes.*
REEG. *onv. tijd* van rijgen. Als, ik reeg. *Je laçois ou je laçai.*
REEGEL. *zie* regel.
REEGEN, reegenen. *zie* regen, regenen.
REEKALF. *zie* Rheekalf.
REEKENEN. *zie* rekenen.
REEKS. z. v. Keten, vervolg. *Enchaînement, chaîne, ſuite.*
* Eene reeks van bewijzen. *Une quantité de preuves.*
Sleutelreeks. *zie onder* Sleutel.
REEP. z. v. reeptouw, een end touw. *Un bout de corde, une corde.*
Reep, ſtrook, een ſmal ſtuk band. *Tranche ou trenche, morceau coupé en long, bande.*

Ergens

Digitized by Google

Ergens eene reep afsnijden. *Couper un lever une bande de quelque étoffe.*
Reep, een ronde hoop. *Un cercle ou cerceau.*
Draaireep, Klokreep, Leireep, Marlreep, Stegelreep, Teugelreep, Valreep, Vuurreep, Wagenreep, Windreep, enz. *zie onder* Draai, enz.
Eene angelreep, een touw van eene angelroede. *La corde d'une ligne avec quoi on pêche.*
Reepangels, vischangels, die aan een touw geslagen, in de vijvers en stroomen gezet worden. *Lignes, cordes armées de hameçons que l'on met dans des étangs ou des rivières pour attrapper des poissons.*
REEPEL. *zie* repel.
REEPELAAR, Lepelaar, een vogel die eenen bek in de gedaante van eenen lepel heeft. *Cuillier, sorte d'oiseau dont le bec est fait comme une cuillier.*
REEPHOUT. *z. g.* Hoephout. *Pièces de bois en long, propres à faire des cerceaux.*
Reepslager. *z. m.* Touwslager, lijndraaijer. *Cordier.*
REES. *onv. tijd* van rijzen. Als, het water rees. *L'eau montoit ou monta.*
REET. *onv. tijd* van rijten. Als, dat hout reet. *Ce bois se fendoit ou se fendit.*
REET. *z. v.* Spleet, barst. *Fente, crevasse.*
Daar is eene reet in die plank. *Il y a une fente dans cette planche.*
Door eene reet kijken. *Regarder à travers une fente ou au travers d'une fente.*
REETE. *z. v.* Vlasreete, Vlasreute. *Rouïssoir.*
REETEN. *w. w.* Het vlas of de kennip reeten. *Rouïr du chanvre.*
REETIG. *bijv. w.* Vol reeten, geborsten. *Fendu, plein de fentes ou de crevasses.*
Die deelen vallen heel reetig. *Ces planches sont toutes pleines de fentes.*
REEUW, reeuwsel. *ond. w.* Doodschuim. *Ecume qui sort de la bouche d'un animal qui meurt.*
REEUWEN. *w. w. ond. w.* De lijken reinigen en balsemen. *Nettoyer & embaumer les corps morts.*
Reeuwplek. *z. v. ond. w.* Doodneep. *Pincée ou tache mortuaire.*
‡ Reeuwroof. *z. m.* Roof uit een pesthuis. *Butin volé dans une maison pestiférée.*
Reeuwsel. *zie* reeuw.
‡ Reeuwster. *z. v.* Oppaster der pestzieken. *Garde qui sert les pestiférés.*
Reeuwzweet. *z. g.* Doodzweet. *Sueur de mort.*

R E F.

REFORMATEUR. *z. m. ond. w.* Hervormer. *Reformateur, celui qui réforme, qui entreprend de réformer, qui travaille à la réformation des mœurs, de la discipline, de la doctrine, &c.*
Reformatie. *z. v. ond. w.* Hervorming. *Réformation des mœurs, de la discipline, du culte, de la doctrine, &c.*

R E G.

REGEERDER. *z. m.* Beheerscher, bestierder. *Gouverneur, Régent.*
De regeerder van 't rijk. *Le Régent du Royaume.*
Stadsregeerder. *zie onder* Stads.
Burgermeesters en regeerders der stad Amsterdam. *Les Bourguemaîtres & Régens de la ville d'Amsterdam.*
REGEEREN. *w. w.* Heerschen, bestieren. *Régner, gouverner, conduire, régir.*
Oppermagtiglijk regeeren. *Régner ou dominer despotiquement ou souverainement.*
Het rijk, de kerk regeeren. *Gouverner le Royaume, l'Empire, l'Eglise.*
Een schip, een paerd regeeren. *Gouverner ou conduire un vaisseau, régir un cheval, &c.*
Hij kan zijn wijf, zijnen zoon niet regeeren. *Il ne sauroit conduire ou gouverner sa femme, son fils.*
Zig zelven regeeren. *Se gouverner, se conduire soi-même.*
Regeerend. *bijv. w. Régnant.*
De Heer N. regeerend Burgermeester. *Mr. N. Bourguemaître régnant.*
Regeering. *z. v.* Landbestier. *Régne, régence, gouvernement, domination, direction, administration.*
In de regeeringe zijn. *Etre dans le gouvernement, être en régne, avoir la régence.*
De Heeren van de regeeringe. *Le Magistrat, les Seigneurs de la régence ou du gouvernement.*
De regeering aanvaarden. *Prendre en main le gouvernement ou la régence.*
Dat is onder Augustus regeering geschied. *Cela est arrivé sous le régne d'Auguste.*
Eene welgestelde regeering. *Un gouvernement bien policé.*
Iemand de regeering van zijn goed overlaten. *Laisser à quelqu'un la direction ou l'administration de son bien.*
Regeerkunde. *zie* Staatkunde.
Regeerles. *z. v.* Les om wel te regeeren. *Leçon ou régle pour bien gouverner, maxime selon laquelle il faut régner, régle ou maxime d'Etat.*
Regeerlust. *z. m. zie* Heerschzugt.
De regeerlust heeft hem gantschelijk ingenomen. *Il a une ambition demesurée, il est esclave de son ambition.*
Regeerster. *z. v.* Bestierster. *Gouvernante, Régente.*
De vrouw is de regeerster van 't huis. *La femme est la gouvernante de la maison.*
Regeerzugt. *zie* Heerschzugt.
REGEL. *z. m. ond. w.* Lijn, streep. *Ligne.*
Een regel schrifts. *Ligne d'écriture.*
Regel in de Cijferkonst. *Régle d'Arithmétique.*
De regel van drië in 't gebrooken. *La Régle de trois en fraction.*
Regel, tugt, ordre. *Discipline, régle, ordre.*
Hij is in geen regel te houden. *Il se moque de toute discipline, il n'y a ni discipline ni régle qui le retienne dans le devoir.*
Regel, voorschrift, wet. *Régle, exemple, modéle.*
Gods wet is de regel des levens. *La loi de Dieu est la régle ou le modéle de la vie ou des mœurs.*
Hij stelt dat tot eenen vasten regel. *Il tient cela pour une régle certaine, cela passe chez lui pour article de foi.*
Die Order heeft strenge regels. *Cet Ordre a des régles bien austéres ou bien sévéres.*
Slotregel. *zie* Grondregel.
Grondregel, Kloosterregel, Maatregel, Sluitregel, Stokregel, Zitregel, enz. *zie onder* Grond, enz.
Regeldraads. *bijw. De droit fil.*
Linnen regeldraads snijden. *Couper de la toile à droit fil.*
Regeldraads, regelregt. *Directement, en droite ligne.*
Dat strijd regeldraads tegen de wet Gods. *Cela est directement opposé à la loi de Dieu,*
REGELEN. *w. w. Régler. zie* Schikken, voegen.
REGELINGEN. *Scheepsw. Porte-vergues : Terme de Marine.*
REGELMAATIG. *bijv. w. Régulier, qui est dans les régles.*
Een regelmaatige vijfhoek. *Un pentagone régulier.*
Een regelmaatig leeven. *Une vie régulière, une vie réglée.*
Een regelmaatig gebouw. *Un édifice régulier ou qui est bâti dans les régles.*
Regelmaatig. *bijw. zie* regelmaatiglijk.
Regelmaatigheid. *z. v. Régularité.*
Regelmaatiglijk. *bijw. Régulièrement.*
Regelregt. *bijw.* Lijn regt, heel regt. *Directement, de droit fil, en droite ligne, en ligne directe.*
De toegangen van de stad zijn regelregt met boomen beplant. *Les avenues de la ville sont des allées d'arbres plantés en ligne droite.*
Dat staat daar regelregt tegen het huis over. *Cela est justement vis-à-vis de la maison.*
REGEN. *z. m. Pluye.*
Een gestadige regen. *Une pluye continuelle.*
Deeze regen zal een dagregen zijn. *Cette pluye durera tout le jour.*
Motregen, Plasregen, Slagregen, Stofregen, Stortregen, enz. *zie onder* Mot, enz.
Regenagtig. *bijv. w.* regenig. *Pluvieux.*
't Is regenagtig weer. *Il fait un temps pluvieux, ce temps-ci se met bien à la pluye.*
't Ziet 'er heel regenagtig uit. *Le temps est fort couvert, on diroit à voir le temps qu'il va tomber de l'eau, le temps se dispose à la pluye.*
Regenbak. *z. m. Citerne.*
Die regenbak is niet digt. *Cette citerne ne tient pas bien l'eau.*
Regenboog. *z. m.* Wolkboog. *Arc-en-ciel.*
Regenbui. *z. v.* regenvlaag. *Grosse pluye, giboulée, ondée.*
De regenbui is over. *La giboulée ou l'ondée est passée.*
Regenen. *g. w. Pleuvoir.*
Het regent heel digt, heel hard, enz. *Il pleut bien serré, il pleut fort, &c.*
Regengat. *Ecter* regenhoek.
Regenhoek. *L'endroit du ciel d'où la pluye vient ordinairement, comme, par exemple, le Sud-ouest.*
Regenig. *zie* regenagtig.
Regenkleed *z. g. Echarpe pour la pluye.*
Het begint te regenen, ik gaa mijn regenkleed krijgen. *Il commence à pleuvoir, je m'en vais prendre mon écharpe.*
Regenmantel. *z. m. Manteau pour la pluye.*
Regenpomp. *z. v.* Regenwaterspomp. *Pompe qui sert à tirer l'eau d'une citerne.*
REGENSBURG, Stad van Duitschland in den Beijerse Kreits op den Donauw. *Ratisbonne, Ville d'Allemagne, dans le Cercle de Baviére, sur le Danube.*
Regenscherm. *z. m.* Zonnescherm. *Parapluye, parasol.*
REGENT. *z. m. ond. w.* Regeerder, Bestierder. *Régent, Administrateur.*
Bij de minderjaarigheid der Koningen en Oppervorsten, word de magt in handen van eenen Regent gesteld. *Pendant la minorité des Rois & des Princes souverains, la puissance réside dans la personne d'un Régent.*
REGENTEN des Koningrijks bij 't afweezen des Konings. *Les Régens du Royaume dans l'absence du Roi.*
De Regenten van 't Weeshuis zullen morgen vergaderen. *Les Régens ou les Adm-*

Digitized by Google

Administrateurs de la Maison des Orphelins s'assemblerent demain.

REGENVLAAG. z. v. regenbui. *Grosse pluye, ondée, giboulée.*

Daar viel een zwaare regenvlaag. *Il plut à verse, il fit une grosse ondée.*

REGENWATER. z. g. *Eau de pluye, eau de citerne.*

Regenwaterspomp. *zie* regenpomp.

Regenwind. z. m. Wind waar meê de regen komt. *Le vent qui fait pleuvoir, qui amène la pluye, le vent de la pluye.*

De zuidweste-wind is gemeenlijk een regenwind. *Le Sud-ouest amène ordinairement la pluye.*

REGEREN. *zie* regeeren.

REGGEN. *g. w.* Den mast strijken, van kleine vaartuigen spreekende. *Abbaisser le mât: parlant de bateaux & d'autres petits bâtimens.*

REGIMENT. z. g. *ond. w.* Krijgsvolk uit een zeker getal benden of compagnien bestaande, onder 't bestier van eenen Oversten of Collonel. *Régiment, corps de gens de guerre composé d'un certain nombre de compagnies sous l'autorité d'un Colonel.*

REGISTER. z. g. *ond. w.* Naamlijst, bladwijzer. *Régitre, catalogue, liste, rolle.*

Register van een boek. *La table d'un livre, l'indice d'un livre.*

Een register van boeken. *Un catalogue de livres.*

De registers van den raad. *Les Régitres du Conseil.*

Register. Toonklank in een orgel. *Régitre d'orgue.*

Een ander register trekken, eenen anderen toon slaan of laaten klinken op 't orgel. *Tirer un autre régitre, faire donner un nouveau ton à une orgue, mettre une orgue sur un autre ton.*

* Een ander register trekken, eene andere taal voeren. *Tenir un autre langage.*

Register, aantekening. *Régitre, nôte.*

Ergens net register van houden. *Noter quelque chose exactement, en tenir un régitre exact.*

Dagregister. *zie onder* Dag.

REGISTREEREN. *w. w. ond. w.* In 't register neerstellen. *Mettre dans le régitre, enrégitrer.*

REGT. z. g. Geregtigheid. *Justice, le droit.*

Het regt handhaaven of beschermen. *Maintenir & défandre la justice.*

Het Goddelijke en menschelijke regt. *Le droit Divin & humain.*

Het burgerlijke, het geestelijke regt. *Le droit civil, le droit écclésiastique.*

't Regt der volkeren. *Le Droit des Gens.*

Regt. Het Landregt, het Stadregt. Het regt dat in een land of in eene stad geoeffend word, de geregtigheden van een land en van eene stad, en van beider inwooneren. *Le droit du pays, le droit de la ville, le droit qu'on exerce dans un pays ou dans une ville, les droits des habitants d'un pays ou d'une ville.*

Tegen alle regt. *A tort, injustement, contre toute sorte de droit.*

Regt. Vierschaar, de regters. *Justice, tribunal de justice, les Juges.*

Iemand te regt stellen of in regten vervolgen. *Poursuivre quelqu'un en justice, lui faire son procès.*

Te regtstelling. z. v. *Poursuite en justice.*

Iemand aan 't regt beklaagen. *Déférer quelqu'un en justice.*

Regt, regtoefening, uitspraak. *Justice.*

Daar is goed regt in dit land. *Il y a bonne justice en ce pays.*

Ik kon in jaar en dag geen regt krijgen. *On ne voulut jamais me faire justice, j'ai attendu plus d'un an avant qu'on me fit justice.*

Regt doen, geregtigheid oefenen. *Administrer la justice.*

Iemand regt doen, met geregtigheid handelen. *Rendre ou faire justice à quelqu'un.*

Regt doen, 't vonnis van den regter uitvoeren. *Faire justice, exécuter ou mettre en exécution la sentence du Juge.*

* Regt, regtzaak, geding. *Procès.*

Een zwaar regt tegen iemand hebben. *Avoir un proces d'importance avec quelqu'un.*

Met zijnen oom in 't regt leggen. *Etre en procès avec son oncle.*

Ergens regt toe hebben of toe geregtigd zijn. *Avoir droit à quelque chose, y prétendre avec justice.*

Ergens regt of gelijk in hebben. *Avoir raison en quelque chose*

Door regt, regtvaerdiglijk. *Droitement, justement.*

Zijn goed door regt en onregt winnen. *Gagner son bien par des voyes justes & injustes, amasser du bien sans se soucier comment.*

Naar regt en reden. *Selon tout droit & raison, selon ce qui est juste & raisonnable.*

Die zaak bestaat in regt en reden. *Cette affaire consiste dans la raison & dans l'équité, elle est juste & raisonnable.*

Bloedregt, Boschregt, Dijkregt, Erfregt, Gastregt, Gijzelregt, Gilderegt, Grondregt, Halsregt, Havenregt, Hofregt, Jagtregt, Krijgsregt, Landregt, Leenregt, Loodregt, Offerregt, Oorlogsregt, Schoolregt, Snoerregt, Stadsregt, Strandregt, Voorregt, Zeeregt, enz. *zie onder* Bloed, enz.

Burgerregt. *zie* Burgerschap.

Poorterregt. *zie* Poorterschap.

Regt, regte, *bijv. w.* Niet scheef, niet krom. *Droit, qui n'est ni courbé, ni tortu.*

Een regt hout. *Un bois droit, un bâton droit ou uni.*

Een regte weg, vaart, enz. *Un chemin droit, un canal droit, &c.*

Regt, waare. *Véritable, sincére.*

Dat is regte Seville tabak. *C'est du véritable Séville.*

Hij heeft een regt berouw getoond. *Il a fait voir un véritable ou sincére repentir.*

Ik kan de regte oorzaak van zijne droefheid niet ontdekken. *Je ne puis ou je ne saurois découvrir le véritable juject ou la véritable cause de sa tristesse.*

Regte neven, eige neven of volle neven. *Cousins germains.*

‡ Een regte houtenklik, een regte Jangat of Janhen. *Un vrai nigaud, un vrai Jocrisse.*

Iemand op den regten weg brengen. *Remettre quelqu'un dans le droit chemin.*

* Iemand op den regten weg brengen, hem tot reden brengen. *Mettre quelqu'un dans la bonne voye, lui faire prendre le bon chemin, le ramener à la raison.*

Regt, *bijw.* Als, heel regt schrijven. *Ecrire fort droit.*

Bij aldien men hem te regt kende, zoo zou men van hem zoo qualijk niet spreeken. *Si on le connoissoit bien, ou comme il faut, on n'en diroit pas tant de mal.*

Regt over. *Vis-à-vis, à l'opposite.*

Ik zal regt over u komen woonen. *Je viendrai demeurer tout juste vis-à-vis de vous ou de chez vous.*

Regt over eind staan. *Se tenir tout droit ou debout.*

Laaten wij regt naar huis gaan. *Allons-nous-en tout droit au logis.*

Gaa maar regt toe regt aan. *Allez seulement tout droit devant vous sans vous détourner ni à droite ni à gauche.*

Te regt, met regt, met reden. *A bon droit, avec raison, avec justice.*

Te regt word de luiheid een duivels oorkussen genoemd. *C'est avec raison qu'on nomme la paresse un oreiller du Diable.*

Ik heb niet te regt konnen raaken, ik heb den weg, het huis, enz. niet konnen vinden. *Je n'ai pu trouver le chemin, la maison, &c.*

Te regt komen, zijn oogmerk bereiken. *Parvenir, faire ses affaires, réussir, avoir du bonheur.*

Ik kan in die stad niet te regt komen. *Je ne puis réussir dans cette ville-là, je n'y saurois faire mes affaires, je n'y ai point de bonheur.*

Niemand kan met hem te regt komen of raaken. *Personne ne peut s'accorder avec lui, on ne sauroit ménager son humeur, on ne sait par où le prendre.*

Te regt brengen of helpen. *Aider, ajuster, accommoder.*

Met regt. *zie* Te regt.

Regt, regt zoo, 't is zoo. *Tout juste, vous avez raison, l'affaire est comme vous dites.*

Regt te pas of regt van pas, op den regten tijd. *A propos, justement, à point nommé, à la bonne heure.*

Regtbank. z. v. Vierschaar. *Tribunal.*

Zij quamen voor den regtbank. *Ils vinrent devant les Juges ou devant le tribunal.*

Regtbank. Aanregtbank. *zie* Rigtbank.

Regtboek. z. g. *Livre de droit.*

Regtdag. z. m. Dag van regten. *Jour des plaids, jour d'audience.*

Morgen is de gestelde regtdag. *Le jour de demain est marqué pour tenir audience.*

Regtdoender. z. m. Die ieder een regt zoekt te doen. *Justicier, qui aime à rendre justice.*

Regtdraads. *bijw. zie* regtsdraad.

Regtelijk. *bijw.* In 't regt. *En justice. zie* Geregtelijk.

Iemand regtelijk aanklagen of beschuldigen. *Accuser quelqu'un en justice, le citer devant les Juges.*

REGTEN. *w. w.* Door scherpregters handen doen sterven. *Faire mourir par la main du [illegible] exécuter.*

Hij is te Amsterdam geregt. *Il a été exécuté à Amsterdam.*

Regten. Pleiten. *Plaider.*

Hij regt tegen zijnen vader. *Il plaide contre son père, il est en procès avec son père.*

Regten, regt buigen. *Rendre droite une chose qui est courbée, redresser une chose courbée ou tortue.*

Regten. Opregten, over eind zetten. *Dresser, élever.*

Een huis regten. *Elever, redresser une maison.*

Eenen tuin regten. *Redresser une haye ou cloison de jardin.*

De regten, de wetten, 't regt. *Les droits, les loix, les coutumes.*

Hoogleeraar in de regten. *Professeur en Droit, Jurisconsulte.*

In de regten studeeren. *Etudier en Droit.*

Na: r

Digitized by Google

Naar regten, volgens de regten. *Selon le cours de la juſtice, ſelon les loix ou les coutumes.*

REGTER. z. m. Rigter, die het regt uitſpreekt, die over eene regtzaak oordeelt. *Juge, celui qui prononce ſentence ou qui juge une affaire.*

Hij is regter over die zaak geſteld. *Il a été fait juge de cette affaire, cette affaire a été renvoyée ou remiſe à ſa déciſion.*

Regter. Scheidsman, goede man. *Arbitre.*

Ik maake u regter over dat geſchil. *Je vous fais arbitre de ce différend ou de cette diſpute.*

Bloedregter, Halsregter, Hofregter, Hoofdregter, Markregter, Scherpregter, Vrederegter, enz. *zie* onder Bloed, enz.

Regterhand. z. v. regte hand. *Main droite.*

Ter regter en ter ſlinker hand. *A droit & à gauche.*

Iemand de regterhand geeven. *Donner la droite à quelqu'un, le mettre à ſa droite.*

* Die man is zijne regterhand, zijn voornaamſte hulp en ſteun. *Ces homme-là eſt ſa main droite, ſon bras droit, ſon aide, ſon appui, ſon protecteur, ſon ſupport.*

Regter zijde, regte zijde. *Le côté droit.*

Regterſchap. z. g. regters ampt. *Judicature, Office de Judicature ou de Juge.*

Onder het regterſchap van Joſua, Simſon, enz. *Sous la Judicature de Joſué, de Samſon, &c.*

Het regterſchap bedienen. *Adminiſtrer la judicature.*

Regterſtoel. z. m. *Siége de Juge ou de Juſtice, tribunal.*

Op den regterſtoel zitten. *Etre aſſis dans le tribunal.*

Regtevoort. Tegenwoordig, nu. *Préſentement, maintenant, à cette heure.*

Regtevoort valt 'er niets te doen. *Préſentement il n'y a rien à faire, on ne fait rien à cette heure.*

Regtgeloovig. *bijv. w.* regtzinnig. *Qui a le cœur entier & droit, intégre, orthodoxe.*

Een regtgeloovig Chriſten. *Un Chrétien qui a le cœur entier & droit, un Chrétien orthodoxe.*

Regtheid. z. v. Opregtigheid, onnozelheid. *Sincérité, innocence.*

Regthoek. z. m. *Rectangle, Parallélogramme rectangle.*

Regthoekig. *bijv. w.* Met regte hoeken. *Qui a les angles droits, rectangle.*

Een regthoekige driehoek. *Un triangle rectangle.*

Regthof. z. g. Geregtshof. *Cour de juſtice.*

Te Parijs is het hoogſte regthof van Vrankrijk. *La Cour de juſtice la plus ſouveraine de France eſt à Paris.*

Regthuis. z. g. Gerigthuis. *Hôtel, maiſon ou lieu où l'on plaide & adminiſtre la juſtice, chambre de juſtice.*

Regtkamer. z. v. Geregtskamer. *Chambre où l'on plaide, & où l'on rend juſtice, Chambre de juſtice, Préſidial, Parlement.*

Regtkunde, enz. *zie* regtsgeleerdheid, enz.

Regtmaatig. *bijv. w.* Billijk, regtvaerdig. *Equitable, juſte, raiſonnable.*

Hij heeft eene regtmatige zaak. *Ses prétentions ſont équitables, juſtes ou raiſonnables, ſon affaire eſt dans l'équité.*

Regtmatig, regtzinnig. *Raiſonnable, orthodoxe.*

Regtmatigheid. z. v. Billijkheid, regtvaerdigheid. *Juſtice, équité.*

Steekt 'er eenige regtmatigheid in die handelingen? *Y-a-t-il aucune apparence de juſtice dans ces manières d'agir? y-a-t-il quelque ombre d'équité?*

Hij vertrouwt op de regtmatigheid zijner zaake. *Il ſe repoſe ſur la juſtice de ſa cauſe.*

Regtmatiglijk. *bijv.* regtvaerdiglijk. *Juſtement, équitablement.*

Regtmatiglijk van eene zaak oordeelen. *Juger juſtement ou équitablement d'une choſe ou d'une affaire.*

REGTS. *bijv. w.* regtshands. *Droitier, qui ſe ſert de la main droite.*

Ik ben regts. *Je ſuis droitier, je me ſers de la main droite.*

Regts en ſlinks zijn. *Etre ambidextre, ſe ſervir également bien de la main droite & de la main gauche.*

* Regts en ſlinks zijn, regtvaerdig en onregtvaerdig zijn. *Avoir la conſcience large, pratiquer une morale aiſée.*

Regtsban. *zie* regtsgebied.

Regtsbode. *zie* Geregtsbode.

Regtſchapen. *bijv. w.* Regtvaerdig, opregt, welgeſteld, zonder mangel of gebrek. *Sincère, honnête, raiſonnable, bien diſpoſé, bien conditionné.*

Dat is geen regtſchapen luiden werk. *Ce n'eſt pas ainſi qu'agiſſent les honnêtes gens, ce procédé n'eſt pas fort honnête.*

Dat is een regtſchapen karel. *C'eſt un brave homme, un honnête homme.*

Regtſchapenheid. z. v. Opregtigheid. *Sincérité, candeur.*

In al zijnen handel blijkt zijne regtſchapenheid. *Sa candeur paroît dans tout ſon procédé.*

Regtsdwang. z. m. regtsmagt, regtsgebied. *Juriſdiction, pouvoir de juger.*

Onder den regtsdwang van 't Hof ſtaan. *Etre ſous la juriſdiction de la Cour.*

Regtsgebied. z. g. regtsmagt. *Juriſdiction, domination, ſouveraineté.*

Zijn regtsgebied ſtrekte zig zoo ver uit. *Sa juriſdiction s'étendoit ſi loin que cela, elle s'étendoit juſques-là.*

Regtsgebruik. z. g. *Formalités de Juſtice, formes judicaires.*

Regtsgeding. z. g. regtszaak, geding. *Procès, cauſe.*

Regtsgeleerde. z. m. Regtkundige. *Juriſconſulte.*

Zijn vader is een vermaard Regtsgeleerde. *Son père eſt un fameux Juriſconſulte.*

Regtsgeleerdelijk. *bijv.* Naar de regtkunde. *Juridiquement, ſelon le droit.*

Eene zaak regtsgeleerdelijk verhandelen. *Traiter, faire aller ou conduire une affaire juridiquement.*

Regtsgeleerdheid. z. v. regtkunde. *Juriſprudence.*

Inleiding tot de hollandſche regtsgeleerdheid. *Introduction à la Juriſprudence Hollandoiſe ou d'Hollande.*

Regtshandel. z. m. regtspleeging. *Procédure.*

Een onregtvaerdige regtshandel. *Une injuſte procédure.*

Regtskunde. *zie* regtkunde.

Regtsmagt. *zie* regtsdwang.

Regtſnoer. *zie* rigtſnoer.

Regtsom. Woord van den Wapenhandel. *Demi-tour à droite.*

Regtspleeging. *zie* regtshandel.

Regtsvorderaar. z. m. *Qui fait venir devant les Juges pour avoir juſtice, demandeur.*

Regtzaak. *zie* regtsgeding.

Regtvaerdig. *bijv. w.* Naar regt, billijk, vroom. *Juſte, équitable, raiſonnable.*

Een regtvaerdig menſch. *Une perſonne juſte, un homme de probité.*

Eene regtvaerdige ſtraffe. *Une juſte punition.*

Een regtvaardige eiſch. *Une demande juſte, demande qui n'a rien que d'équitable, que de juſte, que de raiſonnable.*

Regtvaerdigen. *w. w.* Vrijſpreeken. *Juſtifier, diſculper.*

De zondaar word door het geloove geregtvaerdigd. *Le pécheur eſt juſtifié par la foi.*

Iemand in zijn doen regtvaerdigen. *Juſtifier ou approuver la conduite de quelqu'un, le diſculper.*

Regtvaerdigheid. z. v. Geregtigheid. *Juſtice.*

De Goddelijke regtvaerdigheid. *La juſtice Divine.*

Regtvaerdigheid oefenen. *Exercer juſtice, rendre juſtice.*

Regtvaerdiging. z. v. Verdediging, verſchooning. *Juſtification, défenſe, abſolution.*

Hij zegt dat tot regtvaerdiging van zijn gevoelen, ziiner zaake, enz. *Il dit cela pour juſtifier ou pour maintenir ſa cauſe, ſon opinion, &c.*

Eene regtvaerdiging voor Gods vierſchaar. *Une juſtification devant le tribunal de Dieu.*

Regtvaerdiglijk. *bijv.* Naar regt, wettelijk. *Juſtement, avec raiſon.*

Iemand regtvaerdiglijk veroordeelen. *Condamner quelqu'un juſtement ou avec ſujet.*

Regtvaerdiglijk op iemand vergramd zijn. *Etre en colère contre quelqu'un avec juſtice ou avec raiſon, avoir ſujet de lui vouloir du mal ou d'être fâché contre lui.*

Regtvaerdigmaaken. *w. w.* *Woord der Godskunde.* Regtvaerdig verklaaren. *Juſtifier, déclarer innocent: terme de Théologie.*

Regtvaerdigmakend geloof, Als, het regtvaerdigmakend Geloof. *La Foi juſtifiante.*

Regtvaerdigmaking. z. v. Vrijſpreeking. *Juſtification, abſolution: terme de Théologie.*

De regtvaerdigmaking des zondaars voor God. *La juſtification du pécheur devant Dieu.*

Regtuit. *bijw.* Voorwaarts aan. *Tout droit.*

Regtuit gaan. *Marcher tout droit, aller devant ſoi.*

Regtuit. Ongeveinsd, onbewimpeld. *Franchement, librement, ſans déguiſement, ſans détour ou ſans diſſimulation.*

Regtuit de waarheid zeggen. *Dire franchement la vérité, rendre toujours témoignage à la vérité, ne la point déguiſer.*

Ik zal 't hem regtuit zeggen zoo als ik het meene. *Je lui dirai franchement la choſe tout comme je la penſe, je ne lui déguiſerai point la vérité.*

Regtuit of ongeveinsd in alle zijne dingen gaan. *Agir franchement ou avec candeur en toutes choſes.*

‡ Regtuit. z. m. en v. Iemand die alles onbeſchroomd en regtuit zegt. *Perſonne qui ne déguiſe point la vérité, homme ou femme qui ne mâchent point la cire, qui diſent tout ce qu'ils penſent.*

‡ Hij is een Jan regtuit. *Il dit tout ce qu'il penſe.*

Regtzaak. z. v. *Procès.*

Regtzinnig. *bijv. w.* regtgevoelende. *Orthodoxe, qui n'eſt pas erroné.*

Regt-

Digitized by Google

Regtzinnig in de leere zijn. *Avoir une doctrine orthodoxe, une doctrine qui n'eſt pas erronée.*

Het regtzinnig gevoelen voor ſtaan. *Défendre l'opinion orthodoxe, défendre la bonne cauſe, ſoutenir le bon parti.*

De regtzinnigen, de regtgevoelenden. *Les Orthodoxes, les gens dont les opinions ſont ſaines ou orthodoxes.*

Regtzinnigheid. z. v. 't regte gevoelen in de leere. *La pureté de la doctrine, l'orthodoxie.*

Hij beweerde zijne regtzinnigheid. *Il défendit la ſainteté de ſa doctrine ou ſon orthodoxie.*

Regtzinnigh̃lijk. *bijw.* Naar waarheid. *Selon la vérité, ſainement, raiſonnablement, décemment.*

Regtzinnigh̃lijk van God gevoelen, ſpreeken, enz. *Parler raiſonnablement ou décemment de Dieu, avoir une raiſonnable ou décente idée de Dieu, &c.*

REI.

REI. z. v. *Woord der Toneeldigten. Chœur.*

De reijen zijn uit de hedendaagſche tooneelſpeelen gebannen. *On a banni les chœurs des tragédies modernes.*

REI, reij. z. m. Dans. *Danſe, branle.*

Den rei aanvoeren, de voordanſſer zijn. *Conduire la danſe.*

Iemand aan den rei brengen. *Mener quelqu'un à la danſe.*

*Iemand aan den rei brengen, ergens in wikkelen. *Engager quelqu'un dans une affaire.*

Rei. zie rije.

Dansrei. *zie onder* Dans.

REIGER. z. m. Zekere vogel. *Héron, ſorte d'oiſeau.*

Langs dat water zijn veele reigers. *Il y a beaucoup de hérons le long de cette eau.*

‡ Hij ſpuwt als een reiger, hij ſpuwt heel ſterk. *Il crache beaucoup.*

Reigerjagt. z. v. *Chaſſe de héront, la chaſſe au héron.*

Op de reigerjagt gaan. *Aller à la chaſſe au héron.*

Reigerneſt. z. g. *Nid de héron.*

Een reigerneſt uitſtooten of ſtooren. *Abattre un nid de héron.*

REIKEN. g. w. rekken, uitſtrekken. *Atteindre.*

Ik kan daar niet bij reiken. *Je ne ſaurois atteindre à cela ou juſques-là.*

Reiken, ſtrekken. *S'étendre.*

Hoe ver reikt zijn gebied? *Juſques où s'étend ſa juriſdiction?*

REIKEN. w. w. Als, iemand eene hand reiken. *Donner la main à quelqu'un, le ſecourir, l'aider.*

Reikhalzen. g. w. Den hals uitſteeken. *Etendre le cou.*

*Reikhalzen, zeer verlangen. *Aſpirer fort, attendre avec impatience, déſirer fortement.*

Ik reikhals naar dat geluk. *J'aſpire à ce bonheur.*

Hij reikhalsde naar de komſte des Konings. *Il aſpiroit fort après la venue du Roi, il attendoit le Roi avec impatience.*

Reikhalzing. z. v. Uitſteeking des hals. *L'action d'étendre le cou, l'allongement du cou.*

*Reikhalzing. z. v. Verlanging, begeerte. *Déſir ardent.*

Reiking. *zie* Handreiking.

REIN. *bijv. w.* Zuiver, onbevlekt. *Pur, net, ſans tache.*

Zij had rein lijnwaat aan. *Elle avoit du linge net, du linge blanc.*

Rein. *bijv. w.* Kuiſch. *Honnête, modeſte, chaſte, pudique.*

Eene reine maagd. *Une honnête fille, une chaſte pucelle.*

Een rein hart, geweeten, gemoed, enz. *Un cœur pur & net, une ame nette, une conſcience pure, &c.*

Een gebed dat uit een rein harte komt. *Une prière qui procéde d'un cœur pur & net.*

Reinelijk, reiniglijk. *bijw.* Zuiverlijk, onvervalſcht. *Purement, nettement, ſincerement, franchement.*

Gods woord reiniglijk verkondigen. *Annoncer la parole de Dieu purement.*

REINET, zekere Appel. *zie* Renet.

REINETTE. z. v. Geitenbaard, zeker gewas. *Barbe de chévre, ſorte de plante.*

REINIER, mansnaam. *René, Regnier, nom d'homme.*

REINIGEN. w. w. Schoonmaaken. *Nettoyer.*

Iets met water reinigen. *Nettoyer quelque choſe avec de l'eau.*

*Reinigen, zuiveren, beeteren. *Purifier, purger.*

Zijn harte voor God reinigen. *Purifier ou purger ſon cœur devant Dieu, étouffer toutes les paſſions ou affections criminelles de ſon cœur.*

Reinigheid. z. v. Zuiverheid, onbevlektheid. *Pureté, innocence, chaſteté, candeur, probité.*

De reinigheid des levens. *La pureté de la vie, l'innocence des mœurs.*

Belofte van reinigheid doen. *Faire vœu de chaſteté.*

Reiniging. z. v. Zuivering, waſſching. *Purification, action de ſe laver, de ſe purger ou de ſe purifier.*

De reiniging der vaten. *L'action de nettoyer, de rinſer ou de laver les vaiſſeaux ou les vaſes.*

De reiniging der zonden. *La purification des péchés.*

Reiniging, *een woord der Scheikunde. Incartation.*

Reinlijk. *bijv. w.* Zinnelijk, puntig. *Propre, qui aime la propreté.*

REINOUT, mans naam. *Renaud, Renould, nom d'homme.*

REINVAAR. z. v. Wormkruid. *Athanaſie, ſorte d'herbe.*

REINWILLIGE, rhijnwillige. z. v. Mondhout, zeker gewas. *Troëne, ſorte d'arbriſſeau.*

REIS. z. v. Togt. *Voyage.*

Eene lange reis. *Un long voyage, un voyage de long cours.*

Op reis gaan, op reis zijn. *Aller en voyage, être en voyage, voyager, voir le pays ou le monde.*

Zij bereiden zig tot de reis. *Ils ſe préparent ou ils s'équipent pour le voyage qu'ils ont deſſein de faire.*

Eene verlorene reis doen. *Faire un voyage inutile.*

Van eene verlorene reis te huis komen. *Revenir d'un voyage, ſans avoir fait ce qu'on avoit en vue.*

Iemand zwaare op zijne reis of eene benoudene reis wenſchen. *Souhaiter à quelqu'un un bon voyage, prendre congé d'une perſonne qui entreprend un voyage.*

Eene zwaare of moeijelijke reis hebben. *Faire un voyage fatiguant ou dangereux.*

*Reis. z. v. De dood. *Le grand voyage, la mort.*

*De reis aanneemen, ſterven. *Faire le grand voyage, mourir.*

Landreis, Poſtreis, Snapreisje, Snoepreisje, Speelreis, Weerreis, Zeereis, enz. *zie onder* Land, enz.

Eene reis, *bijw.* eenmaal, eenwerf. *Une fois, un coup.*

Hij deede dat eene reis, twee reizen, verſcheidene reizen, enz. *Il fit cela une fois, deux fois, pluſieurs fois, &c.*

Hij deede het in de eerſte reis. *Il le fit du premier coup.*

Eenen ſtorm tot verſcheidene reizen hervatten. *Reprendre ou recommencer pluſieurs fois un aſſaut, conduire un aſſaut à diverſes repriſes.*

Reisbaar. *bijv. w.* Bequaam om te reizen. *Propre à voyager.*

't Is nu reisbaar weêr. *Ce temps-ci eſt propre à voyager, il fait beau voyager à cette heure.*

Reisbeſchrijving. z. v. *Deſcription ou rélation d'un voyage.*

Reisboek. z. g. Memorij-boekje van eenen reiziger. *Tablettes ou journal de voyageur.*

Reisboek, reisbeſchrijving. *zie* reisbeſchrijving.

Reisbroeder. *zie* reisgenoot.

Reisgeld. z. g. Geld tot de reis. *Argent pour le voyage, argent qu'on emploje au voyage, de l'argent qui a cours au pays qu'on va voir.*

Iemand reisgeld geeven. *Donner à quelqu'un de l'argent pour faire ſon voyage.*

‡ Het laatſte reisgeld, het laatſte Olijfel. *Le viatique, l'extrême-onction.*

Reisgenoot. z. m. reisgezel. *Camarade ou compagnon de voyage.*

Hij was zijn reisgenoot naar Italiën. *C'étoit ſon compagnon dans ſon voyage d'Italie, ils ont fait le voyage d'Italie enſemble.*

Reisgezel. *zie* reisgenoot.

Reisgoed. z. g. *Hardes pour le voyage, bagage.*

Reishoed. z. m. regenhoed. *Chapeau pour la pluye, chapeau propre pour le voyage.*

Reiskelder. z. m. *Cantine, cave portative.*

Reiskiſt. z. v. reiskoffer. *Coffre de voyage, valiſe.*

Reiskleed. z. g. *Habit de voyage.*

Reiskoffer. *zie* reiskiſt.

Reiskouſſen, Overkouſſen. *Guêtres.*

Reislaarzen. z. v. *Bottines.*

Reismaal. z. v. Een leêren reiszak. *Valiſe, male.*

Reismaat. z. v. *Meſure itinéraire.*

Reismakker. *zie* reisgenoot.

Reismantel. z. m. Een ſlegte mantel. *Manteau de voyage.*

Reispenning. z. m. *Pièce d'argent qu'on donne à quelqu'un qui va partir du lieu où l'on eſt.*

Zij kreeg eenen goeden reispenning. *Elle reçut une bonne pièce d'argent pour faire ſon voyage.*

Reisrok. z. m. *Un ſurtout, une caſaque.*

Reistuig. z. g. *Tout ce dont on a beſoin pour voyager, équipage.*

‡ 't Reistuig pakken en doorgaan. *Plier bagage & s'en aller, déloger ſans trompette un heure avant jour, faire jaques déloge.*

Reisvaardig. *bijv. w.* Gereed om te reizen. *Prêt à voyager ou à faire un voyage, prêt à partir.*

Hij ſtaat reisvaerdig of op zijn vertrek. *Il eſt prêt à partir.*

Reiszak. z. m. Zak daar men zijn reisgoed in doet. *Sac de nuit, ſac où l'on met ſes hardes de voyage.*

Rei-

Digitized by Google

Reizen. *g. w.* Op reis zijn. *Voyager, faire un voyage.*
Hij gaat naar Vrankrijk reizen. *Il va faire un voyage en France ou faire le voyage de France.*
Vermaak in 't reizen scheppen. *Prendre plaisir à voyager, aimer à voir le monde.*
Te lande, te water reizen. *Voyager par terre, par eau, par mer ou sur mer.*
*Hij gaat reizen, hij gaat sterven. *Il va passer le pas, il va mourir, il s'en va nous dire adieu, il veut quitter les vivans.*
Reizende. *bijv. w.* Die reist. *Qui voyage, ambulant, voyageant.*
Een reizende bode. *Un messager.*
Goed logies voor den reizenden man. *Bon logis pour les voyageurs.*
Reizensgezind. *bijv. w.* Een die gaerne reist. *Qui aime à voyager.*
Reizer. *zie* reiziger.
Marktreizer. *zie onder* Markt.
Reiziger. *z. m.* reizer, een die reist. *Voyageur.*
Veele reizigers op den weg ontmoeten. *Rencontrer beaucoup de voyageurs en chemin.*
Landreiziger. *zie onder* Land.
REY. *zie* rei.

R E K.

REK. *z. g.* Rak, hoenderrek. *Juchoir. zie* Rak.
Te rek gaan, van de hoenderen spreekende. *Jucher, parlant des poules.*
Rek. *z. g.* rak, schotelrek. *Dressoir, portevaisselle. zie* rak.
Een rek met porcelein. *Une rangée de porcelaine.*
Rek daar men linnen op droogt. *Instrument de bois qui sert à étendre du menu linge, espèce de garde-feu de bois.*
REKEL, reu. *z. m.* Het mannetje van eenen hond. *Un chien mâle.*
Is het een rekel of eene teef? *Est-ce un chien ou une chienne?*
Rekel. *z. m.* Een groote hond. *Un gros mâtin, un gros dogue.*
‡Een regte rekel, een boos schelmsch mensch. *Un grand coquin, un marousle, un brutal.*
Bandrekel. *zie onder* Band.
‡Rekelagtig. *bijv.* Booslijk, vuilaardig. *Méchammant, en malhonnête homme.*
REKENAAR. *z. m.* rekenmeester. *Arithméticien.*
Een goed rekenaar. *Un bon Arithméticien, un homme habile dans l'Arithmétique.*
Rekenbaar. *bijv. w.* Telbaar. *Qui se peut compter.*
Rekenboek. *z. g.* Cijferboek. *Livre d'Arithmétique.*
REKENEN. *w. w.* Cijferen, tellen. *Supputer, calculer, chiffrer.*
Wel of qualijk rekenen. *Compter bien ou mal.*
Hoe veel rekent gij daar voor? *Combien comptez-vous pour cela?*
Hij rekende dat 'er manschap genoeg was. *Il supputa qu'il y avoit assez de monde, il y avoit assez de monde selon son calcul ou à son compte.*
Rekenen, schatten, agten. *Croire, penser, estimer.*
Ik rekene dat zulks mijn pligt is. *Je crois que c'est mon devoir, je m'y crois obligé.*
REKENEN. *w. w.* Bedekken, onder de asch doen. *Couvrir, enterrer sous les cendres.*
't Vuur rekenen. *Couvrir le feu sous les cendres.*

REKENING. *z. v.* Schuldlijst. *Compte, mémoire.*
Ergens eene rekening hebben, maaken. *Avoir ou faire un compte quelque part.*
Bij iemand rekening houden. *Avoir un compte courant chez quelqu'un, être son débiteur.*
Eene effe rekening, even getal, zonder gebrokens. *Compte rond, sans fraction.*
Eene rekening opmaaken, opstellen. *Dresser un compte.*
Eene rekening nazien. *Revoir ou examiner de nouveau un compte.*
Eene rekening afdoen of betaalen. *Payer un compte.*
Eene rekening sluiten of vereffenen. *Solder un compte, le régler, l'ajuster, l'arrêter.*
Iets op iemands rekening stellen. *Mettre quelque chose sur le compte de quelqu'un.*
*Iets op iemands rekening stellen, iets iemand te last leggen. *Charger quelqu'un de quelque accusation, lui imputer quelque chose.*
Zijne rekening doen, zijnen ontvang en zijne uitgift toonen. *Rendre ses comptes à quelqu'un, lui faire voir sa recette & sa dépense.*
De voogd moet zijne rekening voor de Weeskamer doen. *Le tuteur est obligé de rendre compte de son administration à la Chambre des Orfelins, il est comptable à la Chambre des Orfelins.*
*Naar uwe rekening, naar uw overslag of gevoelen. *A votre compte, à votre avis.*
Rekening van eene vrouwe omtrent haar zwanger gaan. *Le compte qu'une femme tient de sa grossesse ou de son terme.*
Die vrouw is over haare rekening. *Cette femme a passé son terme, elle s'est méprise dans son calcul.*
Wat rekening of wat staat is daar op te maaken? *Quel fonds peut-on faire là-dessus? Peut-on compter là-dessus? Y a-t-il quelque fonds à faire là-dessus?*
*Rekening, bescheid. *zie* rekenschap.
Rekenkamer. *z. v.* Kamer van rekeningen. *La Chambre des Comptes.*
Rekenkonst, rekenkunst. *z. v.* Cijferkonst. *Arithmétique, l'art de compter.*
In de rekenkonst wel geoefend zijn. *Etre expert dans l'arithmétique, entendre l'arithmétique à fonds.*
Rekenkundig, rekenkunstig. *bijv. w. Arithmétique, d'arithmétique.*
Eene rekenkundige voortgang. *Une progression arithmétique.*
Een rekenkundig vraagstuk. *Une question d'arithmétique.*
Rekenkunstig. *bijv. w. zie* rekenkundig.
Rekenkunstig. *bijw.* rekenkundig, door de rekenkunst. *Arithmétiquement, par l'arithmétique.*
Iets rekenkunstig betoogen. *Démontrer quelque chose par l'arithmétique.*
Rekenmeester. *z. m.* Een die de rekenkunst leert. *Arithméticien, Maître d'Arithmétique.*
Rekenmeester, raadsheer in de rekenkamer. *Maître des Comptes, Conseiller dans la Chambre des Comptes.*
Rekenpenningen. *z. m. mecrv.* Legpenningen. *Jettons pour compter.*
Rekenschap. *z. v. Compte qu'on est obligé de rendre.*
*Ik behoeve u daar geen rekenschap van te geeven. *Je ne suis pas obligé de vous en rendre raison, je n'ai que faire de vous en rendre compte ou de vous faire là-dessus.*
*Iemand rekenschap van zijne handelingen geven. *Rendre compte de ses actions à quelqu'un.*
*Hij behoeft van aan niemand rekenschap te geven. *Il n'a que faire d'en rendre compte à personne.*
Rekenschool. *z. v. en g. Ecole où l'on va apprendre l'Arithmétique.*
REKKE. *z. v.* Lange stok, Vogelaars stok. *Perche d'Oiseleur.*
REKKELIJK. *bijv. w.* Medgaande, toegevende. *Commode, traitable, facile, complaisant.*
Een rekkelijk man. *Un homme complaisant, commode ou officieux, de tous bons accords.*
Zij toonden zig gantsch niet rekkelijk. *Ils ne marquèrent aucune complaisance.*
Rekkelijkheid. *z. v.* Toegeeving. *Complaisance, facilité, honnêteté.*
Daar is geen rekkelijkheid bij die menschen. *Ces gens-là n'ont aucune complaisance, ils ne savent ce que c'est qu'être honnête ou obligeant.*
REKKEN. *w. w. en g.* Uitrekken. *Etendre, tirer, allonger.*
Linnen rekken. *Etendre, tirer du linge.*
Dat leer is zeer gerekt. *Ce cuir s'est fort allongé, il a bien obéi.*
*Om mijne redenen niet te zeer te rekken, enz. *Pour ne pas trop étendre la matière de mon discours.*
met alle die uitvlugten, zoekt hij maar den tijd te rekken. *Avec toutes ce défaites, il ne cherche qu'à gagner du temps, qu'à amuser le tapis.*
‡Hij ging rekken, hij ging door, hij ging loopen. *Il se tira le nerf, il enfila la venelle, il s'enfuit.*
Rekken, te rek gaan, van de hoenderen spreekende. *Jucher: parlant des poules qui vont se jucher sur des perches.*
De hoenders zijn al gerekt. *Les poules sont déjà juchées.*
Rekking. *z. v.* Uitrekking. *Action d'étendre, de tirer, d'allonger, extension, allongement.*
Dat zit door de rekking van den kant gefronst. *Cela fait des plis, parce que le bord s'est étendu ou allongé.*

R E L.

RELIGIE. *z. v. ond. w.* Godsdienst. *Religion, Culte Divin ou Religieux.*
‡RELLEN. *w. w.* Snappen, klappen. *Parler souvent d'une chose, jaser, causer, babiler.*
‡Hij relt daar den gantschen dag van. *Il en parle tout le long du jour, il nous en étourdit à tout bout de champ, il ne fait que rebattre la même chose.*
‡Dat is een relletje geworden. *Cela est devenu une plaisanterie publique.*
‡Relling. *zie* Gerel.
RELMUIS. *z. v.* Veldmuis. *Souris ou rat des champs.*

R E M.

REMEDIE. *ond. w. zie* Hulpmiddel of geneesmiddel.
REMEDIEEREN. *ond. w. zie* Helpen, verhelpen.
REMONSTRANT. *z. m. ond. w. Arminien, Arminienne, qui est de la Secte d'Arminius.*
De Remonstranten. *Les Arminiens, les Remontrans.*
Remonstrantsch. *bijv. w. Arminien.*
De Remonstrantsche Kerk. *L'Eglise Arminienne, l'Eglise des Remontrans.*

Digitized by Google

REN.

REN. z. m. Draf, fnel[illegible] *Galop, courſe.*
't Paerd loopt op ee[illegible] *Le cheval court le grand galop, il [illegible] toute ſa force.*
Hij liep daar op eenen [illegible]en naar toe. *Il y courut au grand galop, il y courut de toute ſa force.*
Renbaan. z. v. Loopbaan, renperk. *Lice, carriére.*
In de renbaan loopen. *Entrer dans la lice, courir dans la lice ou dans la carriére.*
De Roomſche renbaanen. *Les Cirques des Romains.*
Renbode. z. m. Poſtbode. *Courier.*
RENEGAAT. *ond. w.* Afvallig Chriſten. *Renegat, Chrétien apoſtat.*
RENET. z. v. Zekere Franſche appel. *Reinette, pomme de reinette.*
RENLOOP. z. m. *Galop.*
RENNEN. g. w. Draaven, op eenen ren loopen. *Galoper, courir à bride abbattue, courir la poſte.*
Hij rende daar met alle magt naar toe. *Il y courut au grand galop.*
Te paerd met de ſpeer rennen. *Courir à cheval la lance en main.*
RENONKEL. *zie* Ranonkel.
RENPERK. z. g. Renbaan. *Lice, carriére.*
Renſpeer. z. g. Lans, in 't renſpel gebruikelijk. *Lance.*
Renſpel. z. g. Steekſpel, ridderſpel. *Tournoi, Carouſel.*
Een renſpel aanſtellen. *Préparer ou ordonner un tournoi.*
Renſtrijder. z. m. Vegter in 't renſpel. *Athléte, champion.*
RENTE. z. v. *ond. w.* Jaarlijkſche inkomſt. *Rente, intérêt, revenu annuel.*
Geld op renten zetten. *Mettre de l'argent en rente ou à rente.*
Dat geld doet hooge renten. *Cet argent raporte un gros intérêt.*
Van zijne renten leeven. *Vivre de ſes rentes.*
Erfrente, Lijfrente, Losrente, enz. *zie onder* Erf, enz.
Grondrente. *zie* Erfrente.
Leenrente, rente die men aan den Leenheer betaalen moet. *Rente féodale, rente qu'on doit payer au Seigneur de fief.*
Rentebrief. z. m. *Obligation, contract de rente.*
Renteloos. *bijv. w.* Winſteloos, zonder winſt. *Qui ne rapporte point d'intérêt, qui ne profite point, ſans rente, ſans intérêt, ſans profiter.*
Dat geld legt renteloos. *Cet argent ne rapporte rien, cet argent eſt-là ſans qu'il profite.*
Rentenier. z. m. Een die van zijne renten leeft. *Rentier, celui qui vit de ſes rentes.*
Rentenierſter. z. v. *Rentiére, celle qui vit de ſes rentes.*
Rentheffer. z. m. Een die renten heeft te vorderen. *Rentier.*
Renthefſter. z. v. *Rentiére.*
Rentmeeſter, Ontvanger, Penningmeeſter. *Receveur, Officier des Domaines de l'Etat ou des revenus de quelque particulier, Intendant.*
Een onregtvaerdige rentmeeſter. *Un Receveur infidéle, un Intendant qui malverſe.*
Rentmeeſterſchap. z. g. Ontvangerſchap. *Office de Receveur ou d'Intendant.*
Rentſchuld. z. v. Agterſtallige renten. *Arrérages de rentes.*

REP.

REP en roer. Als, alles was in rep en roer. *Tout étoit en allarme.*
De vijandlijke vloot zettede de kuſt in rep en roer. *La flotte ennemie jetta l'allarme ſur la côte.*
REPEL. z. m. Vlashamer. *Broye avec laquelle on mâche le lin.*
REPELEN. w. w. 't Vlas beuken of ſchillen. *Broyer ou tiller le lin.*
REPIEK. z. g. *Woord van 't pieketſpel.* Dit woord heeft plaats wanneer een van de ſpeelleren met het geen hij in de hand heeft dertig kan tellen eer de andere iets telt: dan telt hij negentig in plaats van dertig. *Repic.*
REPPEN, zig reppen, zig haaſten of ſpoeden. *Se hâter, faire diligence, être allerte.*
Zig luſtig reppen als het 'er op aankomt *Faire diligence quand il en eſt queſtion, être allerte au beſoin.*
Reppen. g. w. Spreeken. *Parler, faire mention.*
Van die zaak wierd niet eens gerept. *On ne parla pas ſeulement ou on ne fit pas ſeulement mention de cette affaire.*
Republijk. *ond. w. zie* Gemeenebeſte.

REQ. RES. RET.

REQUEST. z. g. *ond. w.* Verzoekſchrift. *Requéte, placet.*
REQUESTMEESTER. z. m. *Maître des Requétes.*
RESPIJT. *ond. w. Répit. zie* Uitſtel.
REST. *ond. w. zie* Overſchot.
RETOURSCHEEPEN. z. g. *meerv.* Retourſcheepen. *Vaiſſeaux qui reviennent des Indes.*

REU. REV.

REU. z. m. Rekel, het mannetje van eenen hond. *Chien mâle.*
‡ Hij bijt reuen en teeven, hij kant zig tegen elk aan. *Il en veut à tout le monde, il chicane tout le monde, il s'en prend à tout le monde, il prend tout le monde à partie.*
REVELAAR. z. m. Suffer. *Radoteur.*
REVELAARSTER. z. v. Sufſter. *Radoteuſe*
Revelen. g. w. Suffen. *Radoter.*
Reveling. z. v. Suffing, raaskalling. *Radoterie, reverie, délire.*
REUL. z. v. Buikloop. *Foire, cours de ventre, flux de ventre.*
‡ Aan de reui gaan, de loop hebben. *Avoir le cours de ventre, avoir la foire.*
REUIEN. *zie* reuijen.
REUIJEN. g. w. Dunlijvig zijn, de loop hebben. *Avoir le cours de ventre, la foire.*
REVIER. *zie* Rivier.
REUK. z. m. Een van de vijf zinnen. *Odorat, un des cinq ſens.*
Zij heeft haaren reuk verlooren. *Elle a perdu ſon odorat.*
Scherp van reuk zijn, wel konnen ricken. *Avoir l'odorat fin, avoir le nez bon.*
De geuren zijn voor den reuk, dat de klanken voor 't gehoor zijn. *Les odeurs ou les ſenteurs ſont à l'odorat, ce que ſont les ſons à l'ouïe.*
Reuk. z. m. Geur, lugt. *Odeur, ſenteur.*
Dat heeft eenen lieflijken reuk. *Il ſort de cela une agréable odeur, il en exhale une odeur douce, cela ſent bon.*
Die bloem heeft eenen ſterken reuk, heeft geen reuk. *Cette fleur a une odeur forte, elle n'a aucune ſenteur.*
De kamer wierd van den reuk vervuld. *La chambre fut remplie de l'odeur ou de la ſenteur.*
Muskusreuk. *zie onder* Muskus.
Reukaltaar. z. g. Het altaar waar op het reukwerk den Heere van ouds ontſteeken wierd. *L'autel des parfums, l'autel ſur lequel on faiſoit autrefois fumer de l'encens à Dieu.*
Reukbal. z. m. riekbal. *Paſtille, balle de ſenteur.*
Reukdoos. z. v. *Boëte de ſenteur, caſſolette.*
REUKELOOS. *bijv. w.* Vermetel, ſtout, ligtvaerdig. *Téméraire, inconſidéré.*
Een reukeloos menſch. *Un téméraire, un homme inconſidéré dans ſes entrepriſes.*
Een reukeloos leven leiden. *Mener une vie libertine ou diſſolue, vivre dans le déréglement ou dans le libertinage.*
Een reukeloos beſtaan. *Une action téméraire ou hardie.*
Reukeloosheid z. v. Vermetelheid, ligtvaerdigheid. *Témérité, audace, légéreté.*
Wat reukeloosheid is dat! *Quelle témérité eſt-ce là! Quelle audace!*
Reukelooslijk. *bijv.* Vermetelijk, onbedagtelijk. *Témérairement, inconſidérément, à la légére.*
Hij ging daar reukeloos in te werk. *Il entreprit trop témérairement cette affaire, il y donna tête baiſſée ou trop à la légére.*
REUKLOOS. *bijv. w.* Zonder reuk of geur. *Sans odeur, ſans ſenteur ni goût, ſans odorat.*
Eene reuklooze roos. *Une roſe ſans odeur.*
Reukmaaker. *zie* reukwerker.
Reukmenger. *zie* reukwerker.
Reukpeer. z. v. *Poire de parfum.*
Reukpoeder. z. g. *en v.* Welriekende poeder. *Poudre de ſenteur.*
Reukſtoffe. z. v. Dat reuk geeft. *Aromates, du parfum, de l'encens.*
Reukvat. z. g. Wierookvat. *Encenſoir, caſſolette.*
Reukwerk. z. g. *Encens, aromates, compoſitions parfumées, des drogues aromatiques.*
Reukwerk branden. *Brûler des aromates ou de l'encens.*
Reukwerker. z. m. reukmenger, reukmaaker. *Parfumeur.*
REUS. z. m. Een onmaatig lang menſch. *Géant, homme d'une hauteur démeſurée.*
De reuzen der eerſte tijden of eeuwen. *Les géans des premiers ſiécles.*
Hij gelijkt wel eenen reus. *Il reſſemble à un géant.*
REUSEL. *zie* reuzel.
REUTE. *zie* ruite.
REUTEL. z. v. Keelgereutel. *Râle, râlement.*
Hij heeft de reutel al in de keel. *Il a déjà le râle.*
‡ Reutelaar. z. m. Een knorrig menſch. *Un grondeur, un grogneur.*
‡ 't Is een oude reutelaar. *C'eſt un vieux penard, qui gronde toujours.*
‡ REUTELEN. g. w. Kakelen, praaten. *Parler à tors & à travers, parler confuſément.*
Hij reutelt zoo wat van die zaake. *Il parle de cette affaire, ſans diſtinction, confuſément, à tors & à travers.*
‡ Reutelen, knorren, morren. *Gronder, murmurer, marmotter, gregner, grommeler.*
REUZEL. z. g. Verkenſmeer. *De la panne de cochon, graiſſe de porc.*
Worſt met reuzel geſtopt. *Des andouilles ou des boudins, où il y entre de la panne de cochon.*
Dat is zoo vet als reuzel. *Cela eſt auſſi gras que de la panne.*

Reu-

Digitized by Google

Reuzelvet. z. g. Geſmolten varkensvet, *Sain ou ſain doux.*

REUZENBEELD. z. g. Beeld van eene onmaatige grootte. *Coloſſe, ſtatue d'une grandeur énorme.*

Reuzenkind. z. g. *Enfant de géant.*

Reuzenſmids. z. m. Smids waar in de reuzen arbeidden. *Forge des Géans, où les Géans travailloient.*

Reuzenſtrijd. z. m. reuzenkriig. *Gigantomachie, la guerre des Géans ou des Titans.*

Reuzenwerk. z. g. Werk van reuzen. *Travaux de Géans.*

*Reuzenwerk. Heel zwaar werk. *Charpente ou maçonnerie fort maſſive & lourde, de grands & de ſurprenans travaux, des travaux pénibles ou difficiles à exécuter.*

Reuzin. z. v. Een onmaatig lang vrouwmenſch. *Géante.*

Zij gelijkt wel eene reuzin. *Elle ſemble une géante, elle eſt grande comme une géante.*

RHA. RHE.

RHABARBER. *zie* Rabarber.

RHEE, ree, hinde, 't wijfje van een hert. *Biche, la femelle du cerf.*

Daar liepen veele jonge rheedjes in 't boſch. *Il y avoit bien des biches qui couroient dans le bois.*

Rheebok. z. m. Reebok, zeker wild dier 't hert eenigzins gelijkende. *Chevreuil, daim, animal ſauvage qui a quelque reſſemblance avec le cerf.*

Rheekalf. z. g. 't Jong van een hert. *Fan ou faon, le petit de la biche.*

RHETORIJKER, Rederijker. z. m. *Rhétoricien: c'eſt le nom que prirent en Hollande certains Orateurs ou Poétes aſſez froids, qui formérent autrefois des cotteries, qu'ils appelloient chambres, dans les villes & même en certains villages*

RHEUBARBER. *zie* Rabarber.

RHI. RIB.

RHIJN. *zie* Rijn.

RIB, ribbe. z. v. Zijdebeen. *Côte.*

De lange ribben *Les vraies côtes.*

De korte ribben. *Les fauſſes côtes.*

Daar is een rib in zijn lijf aan ſtukken. *Il a une côte caſſée.*

Rib, een ribſtuk vleeſch. *Longe.*

Rib, een vierkant balkje. *Chevron, bois de quatre pouces, qui porte les tuiles, & qui ſert pour la couverture des bâtimens, ſoliveau pour les planchers.*

Ribben in de ſcheepen. *Côte, membre de vaiſſeau.*

Ribben in de kruiden, en boombladeren, vrugten, enz. *Les fibres des rameaux, les côtes des herbes, des feuilles, des fruits, &c.*

*Dat ſtoot mij op de ribben, dat zet mij geweldig ten agteren. *Que cela me fait de tort! cela me recule terriblement.*

*Dat kleeft aan de ribben, daar word men vet van. *Cela fait du lard, on en devient gras.*

*Dat zet wat aan de ribben, dat geeft goed voordeel. *Cela donne bien du profit, cela fait enfler la bourſe.*

Kalfsrib. *zie onder* Kalf.

Ribbenband. z. m. *Reliure à côtes.*

Ribbenlaage. *zie* Zoldering.

*Ribbetje. z. g. *Côtelette.*

Varkens ribbetjes. *Des côtelettes de cochon.*

‡RIBBEZAKKEN. w. w. Aanſtouwen, aandrijven. *Eguillonner, pouſſer à quelque choſe, talonner un pareſſeux.*

‡Men moet hem onophoudelijk ribbezakken. *Il faut toujours le talonner.*

Ribſtuk. z. g. Harſt. *Longe de bœuf.*

Een ribſtuk van vijf ribben. *Une longe de bœuf de cinq côtes.*

R I C.

RICHEL. z. v. Rek, lijſt. *Dreſſoir, porte-vaiſſelle.*

Eene richel porcelein. *Un dreſſoir plein de porcelaine.*

Zet de ſchotels in de richel. *Mettez les plats dans le dreſſoir.*

R I D.

RIDDER. z. m. *Chevalier.*

Een ridder van den H. Geeſt, van den Kouſſeband. *Un Chevalier du Saint Eſprit, de la Jarretière.*

De Koning heeft hem ridder geſlagen. *Le Roi l'a fait Chevalier.*

Een dolend ridder, als Don Quichot was. *Un Chevalier errant, comme étoit Don Quixotte.*

Ridder, zeker oud goud muntſtuk ter waerde van ontrent een rijksdaalder. *Ride d'or, certaine piéce d'or ancienne, de la valeur d'environ cinquante ſous.*

Ridderlijk. *bijv. w.* Tot een ridder behoorende. *De Chevalier, qui concerne Un Chevalier.*

Ridderlijke waerdigheid. *Dignité de Chevalier.*

Ridderlijk. *bijv. w.* Dapper, kloek. *Héroïque, brave, noble.*

Ridderlijke daaden. *Actions héroïques, de braves actions.*

Ridderlijk. *bijw.* Dapperlijk, kloekelijk. *En brave, vaillamment, courageuſement.*

Hij heeft zig ridderlijk gedragen. *Il s'eſt comporté vaillamment, courageuſement, en brave.*

Ridderorder. z. v. Ridderſchap. *Ordre de Chevalerie.*

De Ridderorder van den Kouſſeband. *L'Ordre de la Jarretière.*

Ridderſchap. z. v. Ridderorder. *Chevalerie, Ordre de Chevaliers.*

Hij is in de duitſche ridderſchap. *Il eſt de l'Ordre Teutonique.*

Ridderſchap. z. v. De Edelen des lands. *L'Ordre des Nobles, le Corps des Nobles, la Nobleſſe.*

Die Heer is in de ridderſchap. *Ce Seigneur eſt de l'Ordre des Nobles ou du Corps des Nobles.*

Ridderſchool. *zie* Rijſchool.

Ridderſpel. z. m. Renſpel. *Tournoi, carrouſel.*

Ridderſpoor. z. v. Zekere bloem. *Pied d'alouette, certaine fleur d'été.*

Ridderteeken. z. g. Lint met een kruis daar aan hangende, geborduurde ſter, enz. *La marque d'un Ordre de Chevalerie, l'Ordre, le ruban, le cordon, le collier, la croix de l'Ordre.*

R I E.

RIED. *onv. tijd* van raaden. Als, ik ried. *Je conſeillois ou je conſeillai.*

Ried. *zie* riet.

RIEKBAL. *zie* renkbal.

RIEKEN, ruiken. *zie* ruiken.

RIEKER. *zie* ruiker.

RIEM. z. m. Een werktuig daar men mêe roeit. *Rame, aviron, inſtrument qui ſert à faire aller un bateau ſans voiles.*

De riemen uitleggen. *Mettre les rames à l'étrier.*

De riemen ruiken of inleggen. *Retirer les rames.*

*Men moet roeijen met de riemen die men heeft, men moet zig behelpen zoo als men kan. *Il faut ſe tirer d'affaire le mieux qu'on peut, il faut s'évertuer, ſe faire à la fatigue, s'aider de ce qu'on a.*

*Iemand op zijne eigene riemen laaten drijven, iemand laaten geworden. *Abandonner quelqu'un à ſa bonne ou mauvaiſe conduite, ne s'en point embarraſſer.*

RIEM. z. m. Een ſtrook leer. *Ceinture de cuir, ſangle, bande, couverte.*

Eenen riem om 't lijf gorden. *Attacher une ceinture autour du corps, ſe ſerrer le corps avec une ceinture, ſe ceindre d'une ceinture.*

Een riem met zilver beſlag. *Une ceinture avec des agrafes d'argent.*

‡Breede riemen uit een ander mans leer ſnijden, rijkelijk op een anders beurs teeren. *Faire du cuir d'autrui large courroye, diſpoſer libéralement du bien d'autrui.*

*Iemand een hart onder den riem ſteken, aanmoedigen, moed geeven. *Encourager quelqu'un, lui mettre le cœur au ventre.*

Achterriem, Buikriem, Jukriem, Schoenriem, Sleutelriem, Spanriem, Staertriem, Tongriem, enz. *zie onder* Achter, enz.

RIEM, een riem papier, uit twintig boeken beſtaande. *Une rame de papier conſiſtant en virgt mains.*

Wat geld de riem van dat papier? *Que vaut la rame de ce papier?*

RIEMBANK. *zie* roeibank.

Riembeſlag. z. g. *Garniture de ceinture.*

Riemblad. z. g. 't Plat van den riem. *La pale des rames ou des avirons.*

Riemen, riemer. *zie* roeijen, roeijer.

RIEMGOED. z. g. *Boekverkoopers w.* Schoolboeken, enz. die bij de riem verkogt worden. *Des livres qui ſervent à des écoliers, & qui ſe vendent à la rame.*

RIEMMAKER. z. m. Een die riemen maakt, en beſlaat. *Ceinturier, celui qui fait des ceintures.*

RIEP. *onv. tijd* van roepen. Als, ik riep. *J'appellois ou j'appellai.*

RIET. z. g. Zeker gewas. *Roſeau, canne qui croit dans les marais.*

Daar waſt veel riet in die ſloot. *Il croît bien des roſeaux ou bien des cannes dans ce foſſé.*

Spaanſch riet. *zie* rotting.

Pijpriet, Suikerriet. *zie onder* Pijp, enz.

*Hij zit in 't riet en maakt pijpies. *Il eſt dans un bon poſte, & il tâche d'en profiter, il travaille à faire du profit.*

*Hij laat alles in 't riet loopen. *Il néglige toutes ſes affaires, il n'en prend aucun ſoin, il les néglige toutes.*

*Iets in 't riet ſchuiven, iets doen mislukken. *Faire manquer ou échouer quelque choſe.*

Rietboſch. z. g. *Roſaye.*

Rietdak. z. g. Stroodak. *Chaumière, toit de roſeaux, de chaume ou de paille.*

De boeren-huizen hebben meeſt rietdaken. *La plupart des maiſons de payſans ſont couvertes de chaume, de paille ou de roſeau.*

Rietdekker. z. m. *Couvreur, celui qui couvre de roſeaux le toit d'une maiſon.*

Rietdijk. z. m. Dijk met riet aangemaakt. *digue ſoutnue ou défen-*

Digitized by Google

due par des roſeaux, un ruban.
Rietdodde. *zie* Rietknotze.
Rietfluitje. *zie* Rietpijp.
Rietgras. *z. g.* Lang en ſcherp gras dat in natte plaatzen waſt. *De l'herbe haute, droite & pointue, qui croit dans les terroirs marécageux, ou près des marais.*
Rietknotze, rietdodde. *Ce qui eſt au bout des roſeaux, maſſe de roſeau.*
Rietkolve. *zie* Rietknotze.
Rietmuſch. *zie* Rietvink.
Rietpeer. *z. v.* Kraaipeer. *Poire de roſeau, certaine poire.*
Enkele, dubbele rietpeeren. *Petites poires de roſeau, groſſes poires de roſeau.*
Rietpijp. *z. v.* Schalmei. *Chalumeau, pipeau.*
Op eene rietpijp ſpeelen. *Jouer du chalumeau.*
Rietpluim. *z. v.* Riettop. *Queue de renard, tête de roſeau.*
Rietſnep. *z. v.* Poelſnep, waterſnep. *Becaſſine.*
Rietſtok. *z. m. La tige ou le jet d'un roſeau ou d'une canne, un roſeau.*
Rietvink. *z. v.* Rietmuſch. *Certain pinſon ou moineau qui aime les roſeaux.*
Rietvorſch. *z. v. Grenouille de marais.*

R I F.

RIF. *z. g.* Geraamte. *Squelette.*
Daar lag een menſchen rif op den weg. *Il y avoit un ſquelette d'homme ſur le chemin.*
Middelrif. *zie onder* Middel.
RIF. *z. g.* Reef. Een rif of reef van de zeilen inbinden. *Rider la voile, la racourcir par enbaut.*
RIF. *z. g.* Een lange en ſmalle zeeplaat. *Banc de ſable long.*

R I G.

RIGTBANK. *z. v.* Aanregtbank. *Dreſſoir.*
De vaten ſtaan op de rigtbank. *La vaiſſelle eſt ſur le dreſſoir.*
RIGTEN. *w. w.* Stieren, ſchikken, zetten. *Tendre vers un endroit, diriger ſa marche ou ſa conduite.*
Zijnen weg ergens naar toe rigten. *Tendre vers un certain lieu, diriger ſes pas vers un certain endroit.*
Hij rigt zijn doen naar dat voorſchrift. *Il dirige ſes actions ſelon ce précepte, ce modèle ou cet exemple.*
Rigten. *zie* Regten.
RIGTER. *zie* Regter.
Rigterſchap. *zie* Regterſchap.
Rigterſtoel. *zie* Regterſtoel.
Rigthuis. *zie* Regthuis.
Rigtſnoer. *z. g.* Meetſnoer; ſlaglijn. *Cordeau.*
Die boomen zijn naar het rigtſnoer geplant. *Ces arbres ſont plantés au cordeau.*
* Rigtſnoer. *Régle, exemple, modèle.*
Gods heilige geboden moeten het rigtſnoer onzer daaden zijn. *Les ſaints commandemens de Dieu doivent être la régle de notre vie.*
Iets met het rigtſnoer meeten. *Meſurer quelque choſe au cordeau ou avec la ligne.*

RIJB. RIJD. RIJE.

RIJBAAN. *z. v.* Baan op 't ijs. *Place balayée ſur la glace, pour la commodité des patineurs.*
RIJDEN. *g. w.* Rijen. *Aller a cheval ou en voiture.*
Te paard rijden. *Aller a cheval.*
Met den wagen rijden. *Aller en chariot ou dans le coche.*
Op ſchaatzen rijden. *Aller ſur la glace avec des ſcatins, patiner.*
Op ſtelten rijden. *Marcher avec des échaſſes.*
* Op ſtelten rijden, ontſteld zijn. *Perdre la tramontane, être deſorienté, ne ſavoir où l'on en eſt, ne ſavoir que faire.*
Voor anker of op zijn anker rijden. *Chaſſer ſur ſes ancres, quand par la tempête l'ancre laboure le ſable.*
In eene ſleê rijden. *Aller en traîneau.*
Te poſt rijden. *Aller en poſte, courir la poſte.*
* Op ieders tong rijden. *Etre ſur la langue du public, être le ſujet des discours publics.* *zie* rijen.
* Hij rijd 'er voor, 't komt op zijn kap aan. *Cela retombe ſur lui, il l'a pour ſon compte, c'eſt à ſes dépens.*
* Het moet 'er zoo op afrijden, het moet 'er zoo meê door. *Il faut que cela paſſe ainſi, on ne s'en ſaurois plus dédire, le ſort en eſt jetté.*
Rijden, beſpringen, van de viſſchen ſpreekende. *Frayer: parlant des poiſſons.*
De viſch rijd. *Le poiſſon fraye.*
* RIJDEN. *w. w.* Slijten. *Ruiner, déchirer, uſer.*
De kinders rijden veel kleeren van 't lijf. *Les enfans uſent bien des habits.*
RIJDER. *z. m.* Paerdbereider. *Ecuyer, cavalier.*
Hij is een goed rijder. *C'eſt un bon écuyer, un bon cavalier, il monte bien un cheval.*
Een gouden rijder, zeker ſtuk goud geld. *Certaine piéce d'or.*
Een zilveren rijder, zeker ſtuk zilver geld, een Nederlandſche of Staaten Dukaton. *Une certaine piéce d'argent, un Ducaton des ſept Provinces.*
Poſtrijder, Schaatsrijder, Voorrijder, enz. *zie onder* Poſt, enz.
Rijdpaerd. *z. g* Rijpaerd. *Cheval de ſelle.*
Dat is een ſchoon rijdpaerd. *Voila un beau cheval de ſelle.*
Rijdrok, enz. *zie* rijrok.
RIJE. *z. v.* Een metzelaars of timmermans maatſtok. *Régle de maçon ou de charpentier.*
Rije, vervolg van verſcheidene aan een volgende dingen. *Rang, rangée, file.*
Zij ſtonden op eene rije. *Ils étoient rangés l'un à coté de l'autre, ils étoient tous dans un même rang.*
Eene rije bomen. *Un rang d'arbres.*
Op eene rije zetten. *Mettre de rang, en rangée, ſur une ligne.*
Zij ſtonden in rijen en gelederen, zij ſtonden nevens en agter malkanderen. *Ils étoient en rangs & en files.*
RIJELING. *z. m.* Dier dat men berijd. *Monture.*
Die ver reizen wil, ſpaare zijnen rijeling. *Qui veut voyager loin, ménage ſa monture.*
RIJEN. *zie* rijden.
* Op de tong rijen, bepraat of belaſterd worden. *Eſſuyer bien des coups de langue, être le ſujet de la médiſance, être déchiré par de méchantes langues, être en mauvaiſe réputation.*

R I J F.

RIJF. *z. v.* Herk, rasp. *Rape.*
Eene blikken rijf. *Une rape de ferblanc.*
RIJFELAAR. *z. m.* Lotſpeeler, dobbelaar. *Celui qui donne à tirer à la blanque, ou à jouer aux dés.*
Rijfelbord. *z. g.* Bord waar in men om de hoogſte oogen werpt. *Table ſur laquelle on vuide le cornet, où l'on jette les dés.*
Rijfelbeker. *z. m.* Rijfelregter. *Cornet.*
Rijfelen. *g. w* Met drie ſteenen naar een zeker getal oogen werpen. *Jouer avec trois dés, pour amener un certain nombre de points, jouer à la raſle.*
Rijfelſpel. *z. g.* Zeker dobbelſpel. *Certain jeu de dés, raſle.*

R I J G.

RIJGEN. *w. w.* Met een rijgſnoer vaſtmaaken. *Lacer, ſerrer avec un lacet.*
Zig van agteren rijgen. *Se lacer par derrière.*
Iemand aan den degen rijgen. *Enfiler quelqu'un, lui paſſer une épée au travers du corps.*
Paerlen, koralen aan een ſnoer rijgen. *Enfiler des perles, des grains.*
Rijglijf. *z. g. Corps de jupe.*
Rijgnaald. *z. v. Aiguille qui ſert à lacer un corps de jupe.*
Rijgneſtel. *z. v. Beter* rijgſnoer of rijgveter. *Lacet.*
Rijgſnoer. *zie* Rijgneſtel.
Rijgveter. *zie* rijgneſtel.

R I J K.

RIJK. *z. g.* Koningrijk, rijksgebied. *Empire, Royaume, Régne, Souveraineté, Monarchie.*
Het Roomſche Rijk. *L'Empire Romain.*
Het Ooſterſche Rijk, 't Rijk van 't Oosten. *L'Empire d'Orient.*
Het Weſterſche Rijk, 't Rijk van 't Westen. *L'Empire d'Occident.*
Het Rijk van Zweeden, het Zweedſche Rijk. *Le Royaume de Suède.*
Onder 't Rijk van den Keizer Auguſtus. *Sous l'Empire d'Auguſte.*
Onder 't Rijk van Lodewijk den XIV. *Sous le régne de Louis XIV.*
Het Rijk aanvaarden, verlaaten, enz. *Prendre poſſeſſion de l'Empire ou du Royaume, ſe charger du ſoin de le gouverner, abdiquer ou abandonner l'Empire ou le Royaume, &c.*
Hij moeſt het Rijk ruimen. *Il lui fallut abandonner l'Empire ou le Royaume, il fut contraint de l'abdiquer.*
Aardrijk of Eerdrijk, Hemelrijk, Keizerrijk, Koningrijk, enz. *zie onder* Aard, enz.
RIJK. *bijv. w.* Vermogend, welgegoed. *Riche, puiſſant, qui a de grands biens, opulant.*
Een rijk man. *Un homme riche, un homme puiſſant, qui a de grands biens.*
Zij zijn rijk in landerijen, in vee, enz. *Ils ſont riches en terres, en bétail, &c.*
Rijk maaken. Verrijken. *Enrichir.*
Dat zal hem niet rijk maaken. *Cela ne l'enrichira pas, il n'en ſera pas plus riche.*
Rijk worden. *Devenir riche.*
Rijk. Groot, waardig. *Riche, magnifique.*
Hij deed hem een rijk geſchenk. *Il lui fit un riche ou un magnifique préſent.*
Aalrijk, Abimrijk, Aderrijk, Beeſtrijk, Bladerrijk of Bladrijk, Bloedrijk, Bloemrijk, Boomrijk, Deugdrijk, Geldrijk, Genadenrijk, Hoornrijk, Landrijk, Schaduwrijk, Schatrijk, Schimprijk, Talrijk, Veerijk, Visrijk, Volkrijk, Woordenrijk of Woordrijk, Zedenrijk, Zegenrijk, Zegerijk, Zenuwrijk, Zinrijk. *zie onder* Aal, enz.

Rijk.

Digitized by Google

Rijk. *bijw.* Als, rijk geladen ſchip. *Vaiſſeau richement chargé.*

‡ Rijkaard. *z. m.* Een rijk man. *Un homme riche, un homme couſu d'or, un homme qui a des écus, un richard.*

RIJKAARD, mans naam. *zie* rijkert.

RIJKALLES. *z. v. ond. w. Calèche, chaiſe roulante.*

RIJKDOM. *z. m.* Schatten, goederen. *Richeſſes, tréſors, biens.*

Zij bezit eenen grooten rijkdom. *Elle poſſéde de grandes richeſſes ou de grands biens.*

Rijkelijk. *bijw. v.* Ruim in 't uitgeeven. *Libéral, ſomptueux, prodigue.*

Die vrouw is rijkelijk in haar huishouden. *Cette femme eſt fort prodigue dans ſon ménage.*

Een rijkelijk deel. *Une bonne portion.*

Rijkelijk. *bijw. Prodigalement, ſomptueuſement, avec profuſion.*

Rijkelijk. Overvloedig. *Abondamment, amplement.*

Ergens rijkelijk van voorzien zijn. *Etre abondamment ou amplement pourvu de quelque choſe.*

Rijkelijk. Mildelijk, overvloedigliik. *Largement, libéralement, abondamment.*

Rijkelijk mededeelen, aalmoeſſen geeven. enz. *Diſtribuer libéralement ou largement des aumônes, faire de grandes libéralités ou de grandes largeſſes.*

Rijkelijkheid. *z. v.* ruimheid, mildigheid. *Libéralité, prodigalité, profuſion.*

RIJKEN. *z. m. meerv.* rijke lieden. *Riches, aiſés.*

De rijken waren 'er ſlegtſt aan. *Les riches ou les aiſés furent les plus en peine ou les plus embarraſſés.*

RIJKERT. *z. m.* mans naam. *Richard, nom d'homme.*

RIJKOETS. *z. v.* Koets. *Caroſſe.*

Rijkonſt. *z. v.* De konſt van te paerd te rijden. *L'art de monter à cheval, manége.*

RIJKSAPPEL. *z. m. Globe Impérial.*

Rijksbeſtier. *z. g.* rijksbewind. *Gouvernement, adminiſtration.*

Rijksbewind. *zie* Rijksbeſtier.

Rijksdaaler. *z. m.* Zeker ſtuk geld. *Une piéce de cinquante ſous, une riſdale, un écu, un patacon, une piéce de huit.*

Een bankrijksdaaler. *Une riſdale de banque.*

Dat koſt honderd rijksdaalers. *Cela coute cent riſdales ou cent écus.*

Rijksdag. *z. m.* Zamenkomſt der rijksſtanden. *Diéte, aſſemblée des Etats de l'Empire.*

De rijksdag is uitgeſchreven. *La Diéte a été convoquée ou indiquée, on a envoyé les lettres circulaires pour faire aſſembler les Etats de l'Empire.*

Op den rijksdag wierd beſloten, dat, enz. *On réſolut à la Diéte, que, &c.*

Rijksgebied. *z. g.* Heerſchappije. *Domination, juriſdiction d'un Empire ou d'un Royaume.*

't Rijksgebied aanvaarden. *Se charger du gouvernement de l'Empire, prendre les rénes de l'Empire.*

Rijksgenoot. *z. m.* Medegenoot in het rijk. *Aſſocié à l'Empire, Collégue.*

Die twee Keizers waren rijksgenooten. *Ces deux Empereurs étoient aſſociés, étoient Collégues.*

Rijksgezag. *z. g. L'Autorité d'un Empereur ou d'un Roi, l'autorité ſouveraine.*

Hij kreeg 't rijksgezag na zijn vaders dood. *Il obtint ou il eut la dignité impériale après la mort de ſon pére, il ſuccéda à l'empire ou il eut toute l'autorité ſouveraine après la mort de ſon pére.*

Rijksgezinde. Dit woord word gezegd van de *Duizend-jaarig-rijksgezinden*, welken drijven dat J. C. voor het eindigen der tijden, duizend jaaren op de aarde moet heerſchen. *Millénaire. On donne ce nom à certains Fanatiques qui ſoutiennent qu'avant la fin du monde J. C. doit régner mille ans ſur la terre.*

Rijksgraaf. *z. m.* Een Graaf des Rijks, die onder de Graven des Rijks zijne zitplaats heeft. *Comté de l'Empire.*

Rijkshalve. *bijw.* Van wegen het rijk. *De la part de l'Empire, à cauſe de l'Empire.*

Rijksheerſchappije. *z. v.* Rijksgezag. *Autorité ſouveraine, Monarchie, Empire.*

Rijkshofraad, te Weenen. *z. m. Conſeiller aulique.*

Rijkskreits. *z. v. Cercle de l'Empire.*

Rijkskroon. *z. v.* Kroon van 't Rijk. *La couronne de l'Empire ou du Royaume.*

Rijkskroon. Zeker ſtuk gelds. *Ecu de l'Empire, piéce de quarante ſous, argent d'Hollande.*

Rijksleen. *z. g. Fief de l'Empire.*

Rijksoord. *z. m.* Oord van eenen rijksdaaler. *Le quart d'une riſdale, douze ſous & demi, argent d'Hollande.*

Rijksraad. *z. m.* Raad van 't rijk. *Conſeiller de l'Empire, Sénateur Impérial.*

Tot rijksraad gekoren worden. *Etre élu Conſeiller de l'Empire.*

Rijksſtad. *z. v.* Stad van 't rijk. *Ville Impériale.*

Augsburg is eene rijksſtad. *Ausbourg eſt une ville impériale.*

Rijksſtaf. *z. m.* Koningsſtaf. *Sceptre Impérial, Sceptre Royal.*

Den rijksſtaf zwaaijen, Koning zijn. *Régner, porter le ſceptre.*

Rijksvergadering. *z. v. Diéte, aſſemblée des Etats de l'Empire.*

Rijksvorſt. *z. m.* Een Vorſt des Roomſchen Rijks. *Prince de l'Empire.*

De Hertog van Marlbourough is een Rijksvorſt gemaakt. *Le Duc de Marleborong a été fait Prince de l'Empire.*

Rijkszorge. *z. v.* Zorge voor 't rijk. *Le ſoin qu'un Empereur ou un Roi a de ſon Empire ou de ſon Royaume.*

Den Keizer of den Koning is de rijkszorge aanbevoolen. *Le ſoin de bien gouverner l'Empire eſt remis à l'Empereur, c'eſt au Roi à gouverner le Royaume.*

Rijkwoordig. *zie* Woordrijk.

Rijkzinnig. *bijv. w.* Vol van zin. *Ingénieux, ſpirituel.*

Een rijkzinnige ſpreuk. *Une ſentence ingénieuſe, un bon-mot.*

R IJ M.

RIJM. *z. v.* Witte nevel. *zie* Rijp.

RIJM. *z. g.* Digt, vaers. *Vers, rime.*

Iets in rijm of in vaerzen overbrengen. *Traduire quelque choſe en vers.*

Hij ſchrijft beter in rijm, dan in onrijm. *Il écrit mieux en vers qu'en proſe, il fait mieux des vers qu'il n'écrit en proſe.*

Rijmader. *z. m. Veine poétique.*

RIJMANTEL. *z. m. Manteau de cavalier, manteau dont on ſe ſert quand on va à cheval.*

RIJMELOOS of rijmloos. *bijv. w. Sans rimes, ce qui ne rime point.*

Rijmelooze vaerzen. *Des vers ſans rimes, comme, par exemple, les vers Grecs & Latins des anciens Poëtes.*

RIJMEN. *w. w.* In rijm ſtellen. *Faire des vers, verſifier, rimer.*

Rijmen is alti'd geen digten. *Il ne ſuffit pas de rimer pour être poéte, tout ce qui rime ne ſont pas des vers.*

RIJMER. *z. m.* Een die rijm ſchrijft. *Rimeur, verſificateur, poéte, rimailleur.*

Dat is een arme of ſlegte rijmer! *Le pauvre poéte! le pauvre rimailleur!*

‡ Rijmerije. *z. v.* Rijmkonſt. *Poéſie.*

‡ De rijmerije laaten vaaren. *Quiter le métier de poéte, laiſſer-là la poéſie, ne s'amuſer plus à rimailler.*

Rijmklank. *z. m. Rime.*

Rijmkonſt. *zie* Digtkonſt.

Rijmluſt. *z. m. Ardeur ou envie de rimer.*

Rijmſlag. *z. m. Rime.*

R IJ N.

RIJN, Rhijn. *z. m.* Rijnſtroom, een ſtroom van Duitſchland. *Le Rbin, riviére fameuſe d'Allemagne.*

Den rijn op- of afvaaren. *Monter ou deſcendre le Rbin.*

Keulen leit aan den rijn. *Cologne eſt ſur le bord du Rbin.*

Een arm van den rijn, als de Waal, de Lek, enz. *Un bras du Rbin, comme le Wal, le Lek, &c.*

Rijnbezienboom, rhijnbezienboom, duinbezienboom. *Neprun, mûres ſauvages.*

Rijnbloemen, mottenkruid. *Ageraton, herbe qui ne meurt point, & qui ſe conſerve longtemps ſans ſe flétrir.*

Rijngraaf. *z. m.* Eertijtel in Duitſchland. *Rhingrave, titre d'honneur en Allemagne.*

Rijnlandſch. *bijv. w.* Als, rijnlandſche voet. *Pied Rbenan ou de Leyde.*

Rijnſch. *bijv. w.* Dat aan den rijn waſt. *De Rbin, qui croit le long du Rbin.*

Rijnſche bleeker, bleekroode rijnſche wijn. *Du vin paillet, qu'on recueille ſur les bords du Rbin.*

Rijnſche wijn. *Du vin de Rbin.*

Rijnſche wijn het of wijnmoer. *De la lie de vin de Rbin.*

Rijnſche wijnkoper. *Marchand de vin de Rbin.*

RIJNSCH. *bijv. w.* Zuuragtig. *Verd, aigret.*

Dat nat is heel rijnſch van ſmaak. *Ceste boiſſon ou ce bouillon, cette liqueur eſt un peu verte, un peu aigre, un peu âcre.*

Rijnſcheid. *z. v.* Zerpheid. *Verdeur, petit goût aigre.*

Die rijnſchheid van dat nat is aangenaam. *La verdeur de cette liqueur eſt agréable.*

RIJNSCHIP. *z. g.* Schip dat op den rijn vaart. *Vaiſſeau ou bateau qui navige ou qui va ſur le Rbin.*

Rijnſchuit. *z. v.* Schuit die op den rijn vaart. *Vaiſſeau ou bateau qui navige ou qui va ſur le Rbin.*

RIJNSCHIPPER. *z. m.* Schipper die op den rijn vaart. *Patron de bateau ou batelier qui va ſur le Rbin.*

Rijnſchuit. *z. v.* Schuit die op den Rijn vaart. *Bateau qui va ſur le Rbin.*

Rijnwilge. *z. v.* Keelkruid, mondhout, liguſter. *Troëne, fréſillon.*

R IJ P.

RIJP. *bijv. w.* Volwaſſen. *Mûr, en maturité.*

De appelen zijn nog niet rijp. *Les pommes ne ſont pas encore mûres.*

't Koorn is haaſt rijp. *Le bled ſera bientôt mûr, il ſera bientôt en état d'être recueilli.*

Rijpe vrugten. *Des fruits mûrs.*

Een rijp oordeel. *Un jugement mûr, un eſprit fait & formé.*

Digitized by Google

Met of na een rijp beraad of overleg. *Après une mûre délibération, après un sérieux examen.*

*Rijpe jaaren. *Age mûr.*

*De zaak is nog niet rijp. *L'affaire n'est pas encore mûre, elle n'est pas encore dans sa maturité.*

RIJP. z. v. Hijzel, rijm. *Frimas, givre.*

De boomen zitten vol rijp. *Les arbres sont couverts de givre.*

RIJPAERD. z. g. *Cheval de selle.*

Dat is geen rijpaerd, maar een trekpaerd. *Ce n'est pas un cheval de selle, c'est un cheval de trait.*

RIJPELIJK. *bijw.* Aandagtelijk. *Mûrement, sérieusement.*

Eene zaak rijpelijk overweegen. *Examiner mûrement une affaire, y réfléchir sérieusement.*

Ergens rijpelijk op letten. *Réfléchir sérieusement sur quelque chose, l'examiner attentivement.*

RIJPEN. *zie* Rupzen.

RIJPEN. *g. w.* Ligt vriezen. *Geler faiblement, givrer.*

Het rijpt sterk alle nagten. *Il fait un grand givre toutes les nuits.*

RIJPEN. *g. w.* Rijp worden. *Mûrir.*

't Koorn begint te rijpen. *Le bled commence à mûrir.*

Rijpheid. z. v. rijpigheid. *Maturité.*

De rijpheid der vrugten. *La maturité des fruits.*

*De rijpheid der jaaren. *La maturité de l'âge.*

*De rijpheid van 't oordeel of van 't verstand. *Un esprit mûr, un jugement formé & solide, la maturité de l'esprit, la solidité du jugement.*

Rijping. z. v. rijp wording. *Action de mûrir.*

*Tot de rijping van 't koorn word zon vereischt. *Il faut du soleil pour que le bled mûrisse.*

RIJR. RIJS.

RIJROK. z. m. *Casaque de cavalier.*

RIJS. z. v. Rijst, zekere aardvrugt. *Du ris, sorte de graine.*

Rijs in melk gekookt. *Du ris cuit dans du lait.*

RIJS. z. g. Takken van zekere boomen die men verplant, plantsoen. *Une branche de saule, de peuplier &c. que l'on replante, plançon.*

Een stuk lands met rijs bezetten. *Entourer une pièce de terre avec une haye vive, planter des plançons tout autour.*

Eene vim rijs, honderd rijsbossen. *Un cent de fagots.*

Eene vim rijs op doen om te branden. *Acheter & mettre dans son grenier un cent de fagots.*

*Jonge rijs kan men buigen, maar geen oude boomen. *On peut plier l'arbre quand il est jeune, mais non pas quand il est vieux: Proverbe, pour dire, qu'il faut corriger les enfans dans leur jeunesse.*

Bandrijs, Bindrijs, Teenrijs, enz. *zie* onder Band, enz.

Rijsbank. z. v. Een hoofd in zee van rijs gemaakt. *Risban, jettée, ouvrage avancé dans la mer pour défendre le port d'une ville maritime.*

Daar legt eene zwaare rijsbank agter Duinkerken. *Il y a un risban ou une puissante jettée devant Dunkerke.*

Rijsbezem. z. m. *Balai de bouleau.*

Rijsboomtje. z. g. *Arbrisseau.*

Rijsbos, z. m. Takkenbos. *Fagot.*

Eenen rijsbos opleggen of branden. *Allumer un fagot, mettre un fagot au feu.*

Rijsbosch, teenbosch. *zie* Teenbosch.

Rijsbundel. z. m. *Faisceau de verges.*

Daar wierden eertijds voor de Roomsche Burgermeesters twaalf rijsbundels gedraagen. *Anciennement on portoit devant les Consuls Romains douze faisceaux de verges.*

RIJSCHAAF. z. v. Zekere soort van schaaf, timmermans werktuig. *Varlope, rifflard, espèce de rabot, instrument de charpentier.*

RIJSCHOENEN. z. m. Platte schoenen, schaatsschoenen. *Des souliers plats pour aller à patins, escarpins.*

RIJSCHOOL. z. v. *Académie, manége.*

Op de rijschool gaan. *Aller à l'Académie, pour y apprendre à monter à cheval.*

RIJSHOUT. z. g. Teen, takken. *Des branches de saule ou de bouleau, des boussines, des verges.*

Rijsje. z. g. Teentje, takje. *Boussine, verge.*

RIJSNAT. z. g. *Ptisane faite avec du ris.*

RIJSPOOR. z. g. Wagenspoor. *Ornière.*

RIJSSEL, Stad van Vlaanderen in de Nederlanden op de Deulle. *Lille ou l'Isle, ville de Flandre sur la Deuelle.*

RIJSSELEN. *g. w. zie* risselen.

RIJST, rist. *zie* Rist.

RIJST, rijs. *zie* Rijs.

RIJSTEN. *bijv. w.* Dat van rijs is. *De ris.*

Rijstenbrij, pap van rijs. *Du ris, de la bouillie de ris.*

RIJSWAARD. z. m. Twijgwaard. *Terres plantées de saules & autres arbres entre la digue & la rivière.*

RIJSWERK. *zie* Rijsbank.

RIJ T.

RIJTEN. *g. w.* Splijten, barsten, scheuren. *Fendre, crever, se déchirer.*

Dat hout is door en door gereeten. *Ce bois est fendu de part en part.*

RIJTIJD. z. m. Tijd daar de vissen rijden. *Le temps où les poissons frayent, le temps du frai.*

RIJTING. z. v. Splijting, scheuring. *Fente, crevasse.*

RIJTUIG. z. g. Een koetswagen, kales, enz. *Voiture.*

Gij hebt daar een goed rijtuig. *Vous avez-là une bonne voiture.*

RIJV. RIJW.

RIJVEN. *w. w.* Herken. *Rateler.*

De hofpaden rijven. *Rateler les sentiers d'un jardin.*

RIJWAGEN. z. m. *Chariot.*

Rijweg. z. m. *Le chemin des voitures, le grand chemin.*

RIJ Z.

RIJZEN. *g. w.* Hooger worden. *Croître, s'accroître, monter, se lever.*

Dat is wel eenen voet gerezen. *Cela a monté d'un pied, cela est cru d'un pied.*

De zon rijst. *Le soleil se lève, le soleil monte.*

Ik zal hem uit het bed doen rijzen. *Je le ferai bien lever ou sortir du lit.*

Daar rees een storm. *Il s'éleva une tempête.*

Uit die zaak zou een oorlog konnen rijzen. *Cette affaire pourroit causer une guerre.*

Rijzen, in prijs stijgeren. *Enchérir, monter, hausser.*

Rijzen, gisten. *Lever, se lever, fermenter.*

Koeken te rijzen zetten. *Faire lever de la farine détrempée pour en faire des gâteaux.*

't Brood is niet wel gerezen. *Le pain n'est pas bien levé.*

*Iemands lof ten hemel doen rijzen, hem zeer prijzen of verheffen. *Elever la gloire de quelqu'un jusqu'aux nues, l'exalter jusqu'au ciel.*

*Mijne hairen rijzen te berge, als ik denke, enz. *Les cheveux me dressent à la tête quand je songe, &c.*

't Rijzen van den heuvel. *Le montant de la colline.*

Rijzend. *bijv. w. Qui monte, qui se lève, levant.*

*De rijzende zon aanbidden. *Adorer le soleil levant, faire sa cour à un homme qui commence à venir en crédit.*

Rijzend, rijnsch: van den wijn spreekende. Als, die wijn is niet rijzend genoeg. *Ce vin n'a pas assez de verdeur, pas assez de montant.*

Rijzendheid. z. v. *Verdeur, montant, fumet, feve.*

R I L.

RILLEN. *g. w.* Trillen, grillen, beeven. *Trembler, frissonner.*

Van koude rillen. *Trembler de froid.*

Rilling. z. v. Trilling, grilling, beeving. *Tremblement, tressaillement, frisson.*

Eene rilling door alle zijne leden krijgen. *Trembler par tous le corps, sentir un tressaillement ou frisson par tout le corps.*

R I M.

RIMMELEN. *zie* raazen.

RIMPEL. z. v. Kreuk. *Ride.*

Hij heeft het voorhoofd vol rimpels. *Il a le front plein de rides ou le front tout ridé.*

Daar zitten rimpels in 't perkement. *Il y a des rides dans le parchemin, il est irégal.*

Rimpelagtig. *bijv. w.* Gerimpeld. *Ridé.*

RIMPELEN. *w. w.* Vol rimpels trekken. *Faire venir des rides, rider, se refrogner.*

't Voorhoofd rimpelen. *Faire venir des rides au front, se refrogner, froncer les sourcils.*

Rimpelen. *g. w.* Vol rimpels worden. *Devenir plein de rides, se rider.*

Dat perkement rimpelt heel op den rug van 't boek. *Ce parchemin se ride sur le dos du livre, le parchemin du dos se ride.*

Die sloot is toe gerimpeld. *Ce fossé est pris, il y a tant soit peu de glace dans ce fossé, la glace se forme dans ce fossé.*

Rimpelig. *bijv. w.* Vol rimpels. *Froncé, ridé, plein de rides.*

Een rimpelig voorhoofd. *Un front ridé, une mine refrognée ou rechignée.*

Rimpeling. z. v. *Fronçement, mine rechignée.*

R I N.

RIN, run. *zie* Run.

RIND, rand. *zie* Rund, enz.

Rindsoog. *zie* Rundsoog.

RING. z. m. Hoep, hol en rond ding. *Anneau, cercle, virole.*

Gouden ring. *Anneau d'or, bague d'or.*

Zij hadd' eenen schoonen ring aan den vinger. *Elle avoit une belle bague au doigt.*

Ring van de deur of deurring. *Anneau de la porte, racloir.*

Een snijders ring. *Anneau de tailleur.*

Ergens eenen ijzeren ring omleggen. *Mettre un cercle ou un anneau de fer autour de quelque chose.*

Naar

Digitized by Google

Naar den ring ſteeken. *Courre la bague.*
Alle de geenen die naar den ring ſteeken, draagen denzelven niet weg. *Tous ceux qui courent la bagne, ne l'emportent pas.*
Dat varken heeft eenen ring in de ſnuit. *Ce pourceau eſt bouclé ou a le muſeau percé, & garni d'un anneau ou d'une boucle.*
Men ziet eenen ring om de maan. *On voit un cercle autour de la lune.*
't Volk ſloeg eenen ring om hem. *Le peuple l'environna, s'attroupa ou fit un cercle autour de lui, l'entoura.*
Ankerring, Armring, Deurring, Diamantring, Gordijnring, Hoepring, Klosring, Schotelring, Sleutelring, Steenenring, Taſelring, Toverring, Trouwring, Vijfersring, Zegelring, enz. *zie onder* Anker, enz.
Ringband. *zie* Halsband.
Ringbord. Driekantig ſnaar ſpeeltuig met vijf ringen. *Cymbale, eſpéce d'inſtrument de muſique dont les gueux jouent.*
Ringbout. *z. v.* Een bout daar een ring aan is. *Cheville à grille & à boucle: terme de Marine.*
Ringdoosje. *z. g.* Juweeldoosje. *Petite boite ou petit coffre à mettre des joyaux, caſſette.*
RINGDUIF. *zie* Ringelduif.
Ringelduif. *z. v.* Wilde duif. *Un ramier, pigeon ſauvage.*
Ringelen. *zie* rinkelen.
Ringelmus. *z. v.* Boommus. *Sorte de paſſereau ou de moineau de forêt.*
‡ RINGELOOREN. *w. w.* Dwingen, naar zijne hand zetten. *Harceler, mâtiner, gourmander, faire enrager.*
Hij laat zig van zijn wijf ringelooren. *Il ſe laiſſe maîtriſer de ſa femme, ſa femme le maîtriſe, elle le tient dans le reſpect.*
RINGELWORTEL. *zie* Zonnebloem.
RINGEN. *w. w.* Eenen ring aandoen. *Boucler, attacher une boucle ou un anneau qualque part.*
Een varken ringen. *Boucler un pourceau.*
Eene merrie ringen. *Boucler une cavalle, fermer la nature d'une cavalle avec quatre ou cinq boucles, de peur que l'étalon ne la couvre.*
Ringetje. *z. g.* Een kleine ring. *Petit anneau, petite bague, jonc.*
Ringkas. *z. v.* Kas die den ſteen vat. *Châton de bague, partie de la bague où eſt la pierre.*
Ringkoffertje. *z. g.* Juweelkoffertje. *Petit coffre dans quoi on ſerre les joyaux, caſſette.*
Ringkolder. *zie* Malienkolder.
Ringkraag. *z. v.* Halskraag. *Hauſſe-col, piéce d'arme d'un Officier d'Infanterie.*
Ringloop. *z. m. Courſe de bague.*
Ringſloot. *z. v. Foſſé qui environne une terre ou un champ.*
Ringswijze. *bijw.* Als een ring. *En façon d'anneau ou de cercle, en cercle, en rond, en bague.*
Dat is ringswijze gemaakt. *Cela eſt fait en façon de cercle, cela eſt tourné en guiſe d'anneau.*
Ringvinger. *z. m.* Vinger daar men den ring aan draagt. *Doigt annulaire, doigt où l'on porte la bague.*
De agterſte vinger was de ringvinger bij de Romeinen. *Chez les Romains le dernier ou le petit doigt étoit le doigt annulaire, les Romains portoient la bague au petit doigt.*
Ringworm. *zie* Hairworm.
RINKEL. *z. m.* Sintel van blik, koper of ijzer. *Petit morceau de fer blanc, de cuivre ou de fer troué, qui ſert aux enfans pour jouer.*
Een kakſtoel met rinkels. *Une chaiſe percée, avec des morceaux de fer blanc, qui ſervent à amuſer les enfans.*
Rinkelbom. *z. v.* Bom met rinkels. *Tambour de baſque.*
RINKELEN. *g. w.* Met rinkelen ſpeelen. *Jouer avec de petits morceaux de fer blanc troués.*
‡ Rinkelen, rammelen, klinken. *Sonner, faire du tintamarre ou du charivari.*
‡ In de glazen rinkelen. *Caſſer les vitres par débauche.*
Rinkelrooiſter. *z. v.* Ligtekooi, ſtraatloopſter. *Coureuſe, dévergondée, débordée, garce.*
Rinkelrooijen, *g. w.* Tieren, raazen. *Courir les rues, faire la vie.*
Zij rinkelrooiden den gantſchen nagt langs de ſtraaten. *Ils ont couru les rues toute la nuit, ils ont fait un ſabat de diable dans les rues.*
Rinkelrooijer. *z. m.* Optrekker, ligtmis. *Un vagabond, un coureur de nuit, un débauché, un perdu.*
Rinkelwerk. *z. g.* Dun geſneeden beeldwerk. *Ouvrage menu de ſculpture, comme baluſtrades, figures & autres ornemens des vaiſſeaux.*
RINKET. *zie* Raket.
RINKETTEN. *g. w. digtk. w.* Schreeuwen, tieren, raazen. *Crier, faire grand bruit, faire du tintamarre, faire le diable à quatre, courir les rues.* --- Als woedende Bachanten, rinkinkten zij langs ſtraat, dat 't kloſik aan alle kanten. *Ils coururent les rues comme des Bachantes en furie, faiſant retentir par-tout un tintamarre horrible.*
Rinkinken: ſpreekende van de venſters en glaazen die men breekt. *Faire un bruit tel que celui des vitres qu'on caſſe.*
RINNE, runne. *zie* Runne.
RINNEKEN. *g. w.* Rinniken, grinniken, hinniken, brieſchen. *Hennir, comme font les chevaux.*
Rinneken, balken. *Braire, comme font les ânes.*
RINS, rijns, rijzend. *zie* Rijnſch.

RIO. RIP. RIS.

RIOOL. of rioel. *z. g.* Vuilnisziip. *Cloaque.*
Een riool ſchoonmaaken. *Nettoyer un cloaque.*
RIPPEN. *zie* Haaſten.
RIS. *zie* Riſt.
RISICO. *ond. w.* Woord gebruikelijk bij de kooplieden. Als, ik wil die waaren op mijn riſico niet ontbieden. *Je ne veux pas faire venir ces marchandiſes à mes riſques.*
RISPEN. *g. w.* Oprispen. *Rotter, lâcher un vent par la bouche.*
RIST. *z. m.* Bos, ſtruik. *Glane, botte, grape, touſe, branche.*
Een riſt uijen. *Une glane d'oignons.*
Een riſt aalbeſſen. *Une grape de groſeilles.*
Een riſt druiven. *Une grape de raiſin.*
Een riſt van vlas. *Une touſe de lin.*
Een riſt leijen, agt voeten leijen in de lengte op haaren kant ſtaande. *Huit pieds d'ardoiſes rangées ſur leurs bords.*

RIT. RIV.

RITMEESTER. *z. m.* Hoofdman in de ruiterij. *Capitaine de cavalerie.*
Van Cornet wierd hij Ritmeeſter. *De Cornette il fut fait Capitaine de cavalerie.*
Ritmeeſterſchap. *z. g.* Ritmeeſterſplaats. *Office ou charge de Capitaine de cavalerie.*
RITSELEN. *w. w.* Scharrelen. *Faire un petit bruit doux.*
De wind doet de bladen ritſelen. *Le vent agite doucement les feuilles ou les fait murmurer doucement.*
Ritſeling. *z. v. Petit bruit ſourd, agitation qui cauſe un petit bruit doux, murmure doux des feuilles.*
RITSEN. *zie* Wijken, zwigten.
RITSIG. *bijv. w.* Hitſig, geil. *Chaud, qui eſt en chaleur, laſcif, luxurieux.*
Eene ritſige teef. *Une chienne qui eſt entrée en chaleur, une chienne chaude.*
‡ Eene ritſige teef, een geil wijf. *Une chienne chaude, une dévergondée, une chienne de garce.*
RITSIJZER. *z. g.* Schrapijzer, krabber. *Rouanne, inſtrument dont on ſe ſert pour faire des marques ſur le bois.*
RIVIER. *z. v.* Stroom. *Riviere, fleuve.*
De Rijn is eene lange loopende rivier. *Le Rhin eſt un fleuve d'un long cours.*
De diepte eener rivier peilen. *Sonder la profondeur d'une riviere.*
Die ſtad legt op de rivier. *Cette ville eſt ſitué ſur la riviere.*
Rivierkreeft. *z. m. Ecrivice d'eau douce.*
Rivierpaerd. *z. g.* Soort van groote viſch. *Hippopotame, ſorte de grand poiſſon.*
Rivierviſch. *z. m. Poiſſon de riviere, poiſſon d'eau douce.*
Rivierwater. *z. g. Eau de riviere, eau douce.*

R O B.

ROB, robbe. *z. v.* Een hardſchubbig zeegedrogt. *Chien de mer, chien marin, rouſſette, animal qui ſe trouve dans les mers du Nord.*
ROB. *z. v.* De maag van groote viſſchen. *L'eſtomac des gros poiſſons.*
‡ Hij ſlokt het al in zijne rob. *Il dévore tout, il avale tout dans ſa panſe.*
‡ Hij ſlokt het al in zijne rob, hij haalt het alles naar zig. *Il prend tout, il tire tout à lui, tout l'accommode, tout eſt à ſa bienſéance, il n'y a rien de trop chaud pour lui.*
ROBBENHUID. *zie* Robbenvel.
‡ ROBBEKNOL. *z. m.* Een korte dikke jongen. *Un bon gros garçon, un gros pifre.*
ROBBER. *z. m.* Plaatdrukkers werktuig, daar men 't zwart meé in de plaaten robt. *Certain inſtrument dont ſe ſervent les imprimeurs de tailles-douces.*
ROBBENVEL. *z. g.* Robbenhuid. *Peau de chien de mer ou de chien marin.*
Die koker is van robbenvel. *Cet étui ou cette gaine eſt de peau de chien de mer, elle eſt couverte de peau de chien marin.*
ROBIJN. *z. m.* Soort van koſtelijk geſteente, rood van koleur en doorſchijnend. *Rubis, ſorte de pierre précieuſe, de couleur rouge & tranſparente.*

R O C.

ROCH. *z. v.* Zekere zeeviſch. *Raye, ſorte de poiſſon de mer.*
‡ Waar 'er ſlimmer roch in zee, zij zou mij aan boord komen. *S'il y avoit de plus méchante raye dans la mer, elle ſeroit pour moi.* Proverbe, pour dire, tout ce qu'il y a de plus mauvais me vient.
‡ Roch, een morsig vrouwmenſch. *Une ſale ſope, une marte-graillon.*
ROCHEL. *z. m.* Fluim, klier. *Gros vilain crachat, flegme.*
Hij ſpoog daar eenen rochel op. *Il fit un gros crachat là-deſſus, il y d'chargea un gros flegme.*

‡ Roche-

Digitized by Google

‡ Rochelaar. z. m. Klicker, ſpouwer. *Crachoir.*
Rochelaarſter. *Crachoire.*
‡ Rochelagtig. *bijv. w.* Fluimagtig. *Crachoir, flegmatique.*
Rochebel, rochel. *zie* Rochel.
‡ Rochebel. z. m. en v. Spouwer, ſpouwſter., *Crachoir, crachoire.*
‡ Rochebel. z. v. Een morſtig vrouwmenſch. *Une ſaloppe, une marie-graillon.*
Rochelbakje. z. g. *Crachoir.*
ROCHELEN. g. w. Spouwen, fluimen. *Cracher, cracher de gros flegmes de ſa poitrine.*
Rocheling. z. v. *Action de cracher, &c. crachement.*
ROCHENSAUS. z. v. Eene ſaus van boter, moſtaart en azijn gemaakt. *Sauce à la raye, faite avec du beurre, de la moutarde & du vinaigre.*
Rochenſtaert. z. m. *Queue de raye.*
‡ Hij is waerd met rochenſtaerten gegeeſſeld te worden. *Il mérite d'être fouetté avec des queues de raye.*

R O E.

ROEDE. z. v. Geeſſelroede. *Verge.*
Met roede ſlaan, geeſſelen. *Fouetter, fuſtiger, chatier avec des verges.*
't Kind kreeg wat met de roede. *L'enfant fut fouetté, on le fouetta comme il faut.*
Onder de roede zijn. *Etre ſous la diſcipline ou ſous la verge, être dans la dépendance de quelqu'un, lui être ſoumis.*
Roede. Spitsroede, teen. *Verge ou petite baguette, bouſſine.*
Roede, maat van twaalf Rijnlandſche voeten. *Verge, meſure d'Arpentage, de douze pieds Rhenans ou de Leyde.*
Roede, maaſtok. *Perche.*
Eene roede lands. *Une toiſe de terre.*
Dat land is zes morgen twee roeden groot. *Cette terre a ſix arpens & deux toiſes ou ſix cens deux toiſes d'etendue.*
Roede, zekere uitgeſtrektheid van 't land. *Verge, Juriſdiction.*
De ſtad Meenen met zijne roede. *La ville de Menin avec ſa verge.*
Eene ſtar met eene roede, eene ſtaertſtar. *Comète, étoile à queue.*
Roede, 't mannelijk lid. *Verge, la partie naturelle de l'homme.*
*De roode roé, zeker Droſſaard om 't geboefte op 't platte land te vangen. *Prévôt, qui donne la chaſſe aux voleurs & aux vagabonds du plat-pays.*
De roode roé vangt alle ſtroopers op. *Le Prévôt ſaiſit tous les voleurs, il enléve tous les voleurs de grands-chemins, il purge le plat-pays de vagabonds.*
Angelroede, Gordijnroede, Hengelroede, Meetroede, Molenroede, Spitsroede, Venſterroede, Vogelroede, Wichelroede, enz. *zie onder* Angel, enz.
Bedroede. *Verge de lit.*
Glasroede. *Verge qui ſert à attacher un panneau de vitre.*
ROEDEN. *zie* Roeijen.
ROEDRAGENDE BODDE. *zie* Roedrager.
ROEDRAGER. z. m. Geregtsbode, ſteebode. *Sergent ou huiſſier à verge.*
ROEF. z. v. Het agterſte affchutzel van een klein vaartuig. *Chambre qui eſt faite à la poupe ou à l'arriére d'un petit bâtiment, la chambre du maître.*
Eene plaats in de roef neemen. *Prendre une place dans la chambre du maître.*
Roef. 't Schuinſe bovendekzel op eene doodkist. *Couverele fait de deux planches en forme de dos, qu'on met ſur la biére quand on va enterrer les morts.*
Staat de roef al op de kist? *Le couvercle eſt-il ſur la biére?*
Roefgeld. z. g. Geld dat men voor de roef, boven de gewoone vragt, geeft. *L'argent qu'on donne de ſurplus pour la place qu'on a eue dans la chambre du maître d'un petit bâtiment.*
ROEI. *zie* Riem.
Roeibank. z. v. Bank voor de roeijers. *Banc de rameurs.*
Eene galei met drie roeibanken. *Une galére à trois bancs de rames.*
ROEIEN, peilen. *zie* Roeijen.
ROEIEN, rooijen. *zie* Rooijen.
ROEIEN met riemen. *zie* Roeijen.
Roeiſchip. z. g. *Vaiſſeau qui va à la rame, galére.*
Roeiſchuit. z. v. Eene ſchuit met riemen. *Petit bateau qui va à la rame, chaloupe, eſquif.*
Roeiſlaaf. z. m. Galeibeeſ. *Forçat, galérien.*
Roeiſtok. *zie* Peilſtok.
ROEIJEN, rooijen. *zie* Roeijen.
ROEIJEN. w. w. Wijn roeijen of peilen. *Jauger.*
Is die wijn al geroeid? *Ce vin eſt-il jaugé?*
ROEIJEN. w. w. Met riemen roeijen. *Ramer.*
Uit roeijen vaaren, met een roeiſchuitje uitvaaren. *Se promener dans un petit bateau à la rame.*
‡ De vrouwtjes zijn uit roeijen. *Les femmes ſont allé aſſiſter une femme en travail d'enfant.*
ROEIJER. z. m. Een die roeit. *Rameur, forçat, galérien.* Deeze twee laatſte woorden betekenen een roeijer op eene galei.
Hoe veele roeijers zijn 'er op die galei? *Combien de forçats y a-t-il ſur cette galére? La chiourme eſt-elle nombreuſe?*
ROEIJER. z. m. Wijnroeijer. *Jaugeur.*
ROEKELOOS. *zie* Reukeloos.
ROELOF, mans naam. *Raoul, nom d'homme.*
ROEM. z. m. Lof, eer. *Gloire, louange, honneur.*
Hij verkreeg daar eenen onſterffelijken roem door. *Il s'acquit par-là une gloire immortelle.*
Roemagtig. *zie* Roemgierig, roemzugtig.
Roembaar. *bijv. w.* Roemwaardig. *Louable, glorieux, célébre.*
Eene roembaare daad. *Une louable action, une célébre ou fameuſe entrepriſe.*
ROEMEN. w. w. Prijzen, lof geeven. *Louer, donner des éloges à quelqu'un, lui donner de l'encens.*
Iemand zeer over zijne daaden roemen. *Louer fort les actions de quelqu'un, lui donner bien des louanges.*
ROEMEN. w. w. en g. w. Pochen, ſtoffen, zig beroemen. *Se glorifier, faire gloire, ſe vanter.*
Op zijn geſlagt roemen. *Se glorifier ou faire gloire de ſa famille, vanter ſa naiſſance ou ſon extraction, faire ſonner haut la gloire de ſa famille ou de ſa maiſon.*
Hij roemde zijne dapperheid. *Il ne vanta pas peu ſa valeur ou ſon courage, il ne s'en fit pas peu accroire, il fit bien le rodomont.*
ROEMER. z. m. Pocher. *Vanteur, fanfaron.*
ROEMER. z. m. Wijnroemer, een wijnglas. *Un verre à vin.*
Iemand eenen roemer wijn ſchenken. *Verſer un verre de vin à quelqu'un.*
Roemertje. z. g. Wijnglaasje. *Petit verre à vin.*
Drie roemertjes wijn over den maaltijd drinken. *Boire trois verres de vin au repas ou trois coups de vin à chaque repas.*
ROEMGIERIG. *bijv. w.* Roemzugtig. *Avide de gloire ou d'éloges, ambitieux, qui aime la gloire.*
Een roemgierig menſch. *Un glorieux, un orgueilleux, une perſonne qui a bonne opinion de ſoi-même.*
Roemgierigheid. z. v. Roemzugt. *Avidité d'éloges.*
Roeming. *zie* Beroeming.
Roemrugtig. *bijv. w.* Beroemd, vermaard. *Glorieux, célébre, fameux.*
Eene roemrugtige daad. *Une action glorieuſe.*
Een roemrugtig Held der Oudheid. *Un fameux Héros de l'Antiquité.*
Roemrugtiglijk. *bijw.* Met grooten roem. *Glorieuſement, avec gloire.*
De Koning heeft die veſting roemrugtiglijk veroverd. *Le Roi a conquis cette forteresſe d'une maniére bien glorieuſe, la conquête de cette place lui fait bien de l'honneur.*
Roemwaerdig, *bijv. w.* Prijswaerdig, lofwaerdig. *Louable, glorieux, digne de gloire & de louange.*
Eene roemwaerdige daad. *Une action glorieuſe, une action bien louable, une action digne de louange.*
Roemwaerdigheid. z. v. Lofwaerdigheid. *Gloire, mérite, ce qu'il y a de louable dans quelque choſe.*
Roemwaerdiglijk. *bijv.* Lofwaerdiglijk. *Glorieuſement, d'une maniére glorieuſe.*
Roemwaerdiglijk zijn ampt bedienen. *Exercer glorieuſement ſa charge, s'acquiter glorieuſement de ſon devoir ou de ſes fonctions.*
Roemzugt. z. v. *zie* Roemgierigheid.
Roemzugtig. *zie* Roemgierig.
Roemzugtigheid. *zie* Roemgierigheid.
ROEP. z. m. Gerugt, maare. *Bruit, nouvelle.*
De roep gaat dat de ſtad over is. *Le bruit court que la ville s'eſt rendue.*
ROEPEN. w. w. Schreeuwen. *Crier, appeller.*
Hij riep erbarmelijk om hulpe. *Il cria ſi toyalement qu'on vint à ſon ſecours ou à ſon aide, il cria de toute ſa force à l'aide ou au ſecours.*
Om genade roepen. *Crier merci ou demander pardon.*
*ROEPEN. w. w. Vereiſchen, vorderen. *Crier, demander, exiger.*
*Dat bloed roept om wraak. *Ce ſang crie vengeance.*
Moord en brand roepen. *Crier au feu & au meurtre.*
Iemand tot zig roepen. *Appeller quelqu'un vers ſoi, lui crier qu'il approche.*
Hij riep hem bij zijnen naam. *Il l'appella par ſon nom.*
Roepen, nodigen. *Appeller, inviter, attirer, exhorter.*
Iemand ter zaligheid roepen. *Appeller quelqu'un au ſalut, l'attirer dans le bon chemin, l'inviter ou l'exhorter à travailler à ſon ſalut.*
God roept den menſch kragtiglijk door zijne genade. *Dieu appelle puiſſamment à ſoi par la vertu ou la force de ſa grace.*
*Roepende. *bijv. w.* Om de godsdienſtige wraak ſchreeuwende. *Criant, criant, horrible, terrible.*
*Dat zijn roepende zonden. *Ce ſont-là des pechés énormes & criants.*
ROEPER. z. m. Uitroeper, omroeper. *Crieur, crieur juré, crieur public.*

De

Digitized by Google

De ſtads roeper. *Le crieur de la ville.*
Roeper. *Woord der Spraakkunſt. Le vocatif: terme de Grammaire.*
Roeper. *z. m.* Schreeuwer, windbreeker. *Braillard, criard, criailleur.*
Wijnroeper. *zie onder* Wijn.
Roeping. *zie* Geroep, uitroeping.
Roeping. *z. v.* Nodiging ter zaligheid. *Vocation, invitation au ſalut.*
De uiterlijke, en de innerlijke roeping. *La vocation extérieure & intérieure, externe & interne.*
Zijne roepinge en verkiezinge met goede werken vaſt maaken. *Affermir ou aſſurer ſa vocation & ſon élection par de bonnes œuvres.*
Roepſter. *zie* Schreeuwſter.
ROER. *z. g.* Handbus, zeker lang ſchietgeweer. *Fuſil, mouſquet.*
Een roer laaden, loſſen, afſchieten, enz. *Charger, décharger, tirer un fuſil, &c.*
Een kort roer. *Un mouſqueton.*
Die hond is op 't roer geleerd. *C'eſt un chien de bonne créance, c'eſt un chien couchant.*
Jagtroer, Schiproer, Vogelroer, Vuurroer, Windroer, Zinkroer, enz. *zie onder* Jagt, enz.
Roerſchutter. *z. m. Un Mouſquetaire.*
ROER. *z. g.* Stuur of ſtier van een ſchip. *Gouvernail d'un vaiſſeau.*
Aan 't roer ſtaan of 't roer houden. *Avoir la conduite du gouvernail, faire l'office de pilote.*
Stijf op zijn roer ſtaan. *Se fier à ſon gouvernail, ne le point quitter.*
* Stijf op zijn roer ſtaan. *Demeurer ferme dans ſa réſolution, n'en point démordre.*
Het roer omwerpen, ſchielijk wenden. *Reviver, changer le bord, tourner le bord, renverſer le bord, tourner le vaiſſeau par la manœuvre des voiles, & par le jeu du gouvernail, en portant le cap ſur un autre vent.*
Het roer over boord binden of leggen. *Lier le timon au dehors du bashord ou du ſtribord, naviguer toujours ſur la même aire de vent, venir à ſa bordée d'un parage à l'autre.*
't Roer in 't water houden, regt houden, enz. *Faire droite route.*
* 't Roer in 't water houden. *Aller droit en beſogne.*
Dat ſchip luiſtert niet naar 't roer. *Ce vaiſſeau gouverne mal, il ne ſent pas ſon gouvernail, il ne ſe manie pas bien, c'eſt un vaiſſeau qui ne ſe vire pas bien à la mer.*
* Aan 't roer van den Staat zitten, in de regeering zijn. *Avoir part au gouvernement de l'Etat, être au timon de l'Etat.*
* Het roer legt 'er naar, 't is 'er op gezet, 't moet 'er meê door. *Le dé en eſt jetté, la reſolution en eſt priſe, c'eſt une affaire réſolue, on ne ſauroit plus s'en dédire.*
Zijne poos te roer ſtaan. *Scheepswoord. Faire ſon quart: terme de Marine.*
* Zijne poos te roer ſtaan, zijnen tijd en pligt wel waarneemen. *Faire ſon devoir, remplir tous ces devoirs, employer utilement le temps.*
* Hij is het roer van 't ſchip, hij heeft het beſtier van alles. *Il a la conduite de tout, il eſt l'ame de la machine, c'eſt lui qui anime tous les autres, le gouvernement de la barque lui eſt confié.*
ROER, beweging. Als, iets in roer ſtellen of aan 't beweegen helpen. *Exciter quelque choſe, donner le premier mouvement à quelque choſe, y donner le branle.*
Alles in rep en roer ſtellen. *Mettre tout en déſordre & en confuſion, exciter une cohue ou un remuement confus.*
Roerbaar. *bijv. w.* roerlijk, tilbaar. *Mobile, meuble.*
Roerbaare en onroerbaare goederen. *Les meubles & les immeubles, les biens meubles & immeubles.*
ROERDOMP. *z. m.* Zekere groote vogel. *Butor, onocrotale, cormoran, ſorte de gros oiſeau.*
ROEREN. *w. w.* Beweegen. *Mouvoir, remuer.*
Den brij roeren. *Tourner ou remuer la bouillie.*
Onder malkanderen roeren of mengen. *Mêler enſemble ou l'un parmi l'autre, brouiller ou confondre les choſes.*
Aan eenig werk beginnen te roeren. *Mettre la main à quelque ouvrage, à quelque choſe ou à quelque affaire.*
Den trommel roeren. *Battre la caiſſe.*
Men roert den trommel tot de wervinge. *On bat la caiſſe pour lever des ſoldats.*
Kruidje roer mij niet. *Herbe qui n'a point de nom François, & qu'on appelle,* Noli me tangere.
* Zij is een kruidje roer mij niet, zij is ligt en noode geraakt. *Elle ſe met facilement en colére, elle ne veut pas qu'on la touche.*
Roerende. *bijv. w.* Tilbaar, roerlijk. *Mobile, meuble.*
Roerende goederen, imboedel, huisraat. *Les biens meubles.*
ROERHARD, dat niet naar 't roer luistert: van de ſchepen ſpreekende. *Difficile à gouverner par le moyen du timon: parlant des vaiſſeaux.*
ROERING. *z. v.* Beweging. *Mouvement, remuement, agitation.*
De wind verwekte eene groote roering in 't water. *Le vent cauſa un grand mouvement ou excita une grande agitation dans l'eau.*
Ik voele eene geweldige roering in mijn ingewand. *Je ſens une grande agitation dans mes entrailles.*
* Roering. *z. v.* Beroerte, opſchudding. *Trouble, tumulte, émotion.*
Die tijding maakte eene groote roering onder 't volk. *Cette nouvelle ſurprit extrémement le peuple, cauſa une grande émotion, bien du tumulte ou un grand trouble parmi le peuple.*
Roerlijk. *zie* roerbaar, roerende.
ROERLOOP. *z. m. Canon d'un mouſquet, d'un fuſil, &c.*
ROERLOOS. *bijv. w.* Zonder beweeging. *Sans mouvement, immobile.*
ROERLOOS, zonder roer. *Sans gouvernail.*
Een roerloos ſchip. *Un vaiſſeau ſans gouvernail.*
ROERMAKER. *z. m.* Geweermaaker. *Arquebuſier, Armurier.*
ROERMOND. Stad van 't Hoog Quartier van Gelderland. *Ruremonde. Ville du Haut Quartier de Gueldre ſur la Meuſe.*
ROEROM. *z. v.* Eene koek of ſtruif die mislukt is. *Galette, amelette, aumelette ou omelette, qui n'a pas été bien tournée.*
ROERPEN. *z. v.* Helmſtok op een klein vaartuig. *Le timon d'une petite barque, la manuelle.*
ROERRUITER. *z. m.* Dragonder. *Dragon, mouſquetaire à cheval & à pied.*
ROERSCHUTTER. *zie* Vuurroerdrager.
ROERSPAAN. *z. v. Apotekers w. Spatule.*
ROERTOUW. *zie* Zorglijn.
ROERVINK. *z. m.* Een vink die anderen in 't net lokt. *Appellant, pipeur attaché par un pied ou autrement à une ficelle pour attirer les autres dans les filets.*
* Roervink, belhamel, oproerſtigter. *Inſtigateur, bouteſeu, auteur d'une ſédition, chef des ſéditieux.*
De voornaamſte roervinken kreeg men bij den kop. *On arrêta les principaux auteurs de la ſédition.*
ROES. *z. m.* Halve dronkenheid. *Commencement d'ivreſſe, l'état de celui qui ſe griſe à boire.*
Hij had eenen ſchoonen roes weg. *Il étoit à moitié ivre ou ſou, il en tenoit déjà, il étoit déjà gris.*
‡ Zij dronken eenen luſtigen roes. *Ils bûrent à merveille, ils trinquérent comme il faut, ils en prirent une bonne venue.*
ROES, bij den roes. *A la boule-vue, en bloc & en tâche, ſans peſer ou meſurer.*
Ik heb dat vleeſch bij den roes gekogt, zoo dat ik niet weet wat mij het pond koſt. *J'ai acheté cette viande à la boule-vue, deſorte que je ne ſais pas ce que la livre m'en coute.*
ROEST. *z. g.* IJzerroeſt. *Rouille, craſſe qui vient ſur l'acier & ſur le fer.*
Het roeſt van 't ijzerwerk ſchuuren. *Oter la rouille du fer en écurant.*
Koperroeſt. *zie onder* Koper.
ROESTEN, te roeſt gaan, ſpreekende van de Patrijzen, als ze digt bij malkanderen kruipen, en ſtil blijven zitten. *Se blotir: parlant des perdrix quand elles ſe cachent en ſe ramaſſant & ſe ſerrant.*
ROESTEN. *g. w.* Roeſtig worden. *Se rouiller, contracter de la rouille, s'enrouiller.*
Al 't ijzerwerk roeſt. *Tous ou toutes les uténſiles de fer ſe rouillent.*
Roeſtagtig. *zie* roeſtig.
Roeſtig. *bijv. w.* roeſtagtig. *Rouillé.*
Roeſtig ijzerwerk. *Outils de fer rouillés, de vieilles ferrailles.*
Roeſtig. Schor, heeſch. *Enroué.*
* Eene roeſtige keel. *Une gorge enrouée, un goſier enroué.*
Roeſting *z. v.* Verroeſting. *Rouille, rouillure.*
ROET. *z g.* Ongel, ſmeer. *Suif, graiſſe de mouton, de bœuf ou de vache, que le boucher fait fondre, & qu'il vend aux chandeliers & aux corroyeurs.*
Roet. Schoorſteenroet. *Suye.*
ROETE. *ond. w.* Als, in roete ſtaan. *Mettre en déroute.*
ROETIG. *bijv. w.* Naar roet. *Qui ſent la ſuye.*
Die viſch ſmaakt roetig. *Ce poiſſon ſent la ſuye.*
‡ ROEZEMOEZEN. *w. w.* Luſtig raazen en krioelen. *Se trémouſſer, ſauter, danſer ſans ordre, faire la vie, ſe démener.*
‡ De knegts en meisjes roezemoesden luſtig onder malkanderen. *Les valets & les ſervantes ſe trémouſſérent, ils ne gambillérent pas mal.*
‡ ROEZEN. *g. w.* Bij den roes verhandelen. *Faire négoce à la boule-vue, ſans peſer ou meſurer ce que l'on vend.*
‡ Weeg dit vleeſch niet, maar laat ons roezen. *Ne peſez pas cette viande, mais accordons à la boule-vue.*
‡ ROEZIG. *bijv. w.* Half dronken. *A moitié ivre, gris, qui commence à avoir la cervelle barbouillée, qui s'eſt griſé.*
Hij zag 'er heel roezig uit. *Il paroiſſoit à moitié ivre, il avoit la mine de s'être griſé.*

Digitized by Google

ROF. ROG.

ROFFEL. *z. v.* Eene ſchaaf om 't ruigſte van 't hout te ſchaaven. *Demi-varlope, gros rabot, outil qui ſert à dégroſſir la groſſe beſogne.*

Hij loopt 'er maar met de roffel overheen. *Il n'y paſſe que le gros rabot, il ſe contente d'en ôter le plus gros.*

*Hij loopt 'er maar met de roffel, dat is, los over heen. *Il ne fait qu'y paſſer légérement, il ne fait qu'effleurer ſon ſujet, il n'approfondit pas la queſtion, il n'achéve, il ne finit rien.*

‡ Zij is eene regte roffel of labbekak. *C'eſt une grande caquetenſe.*

Roffel. *Krijgsw.* Als, de roffel ſlaan. *Battre la Diane ou le réveil, battre la caiſſe aux corps de garde pour faire honneur aux hauts Officiers.*

‡ **Roffelaar.** *z. m.* Kruk, ruig arbeidsman. *Bouſilleur, brouillon, mazette.*

‡ **Roffelaar.** *z. m.* Rabbelaar. *Babillard, jazeur.*

ROFFELEN. *g. w.* Uit den ruuwen ſchaaven. *Dégroſſir la groſſe beſogne, faire l'ébauche.*

***Roffelen.** Slordig arbeiden. *Brocher, travailler groſſiérement, ne faire rien qui vaille, bouſiller.*

‡ **Roffelen,** rabbelen, veel praats hebben. *Babiller, caqueter, jazer, avoir beaucoup de caquet, de babil ou de langue.*

Roffelſchaaf. *zie* Roffel.

ROFFIAAN. *z. m ond. w.* Hoerenwaard, koppelaar. *Marquereau, celui qui débauche, qui loue & proſtitue des putains ou des garces pour de l'argent.*

Roffiaanſchap. *z. g.* Hoerenwaardſchap. *Le métier de maquereau ou de maquerelle, maquerellage.*

ROFFIOEL. *z. v.* Roffioeltaartje. *Sorte de petite tarte.*

ROG. Zekere vis. *zie* Roch.

ROG, rogge. *z. v.* Zeker koorngewas. *Ségle, ſorte de bled.*

De Rog is dit jaar niet wel geſlagen. *Le ſégle n'eſt pas bien venu cette année.*

Daar is eene vloot met rogge aangekomen. *Il eſt arrivé une flotte chargée de ſégle.*

Roggenbloem. *zie* Koornbloem.

Roggenbloem. *z. v.* Roggenmeelbloem. *Fleur de farine de ſégle.*

Roggenbrood. *z. g. Pain de ſégle.*

Zwart, gemeen roggenbrood. *Pain de ſégle noir, commun.*

Roggenmeel. *z. g. Farine de ſégle.*

ROGIER. *z. m.* Mans naam. *Roger, nom d'homme.*

ROK.

ROK of rokken. *z. g.* Spinrok. *Quenouille.*

Zij heeft haar rok of rokken haaſt afgeſponnen. *Elle a preſque filé ſa quenouille.*

ROK. *z. m.* Zeker bovenkleed. *Juſte-au-corps pour un homme, jupe pour une femme.*

Een Japanſche, een Turkſche, een Poolſche rok. *Une robe de chambre à la Japonnoiſe, un habit à la Turque, un habit à la Polonoiſe.*

Een rok met goud of zilver geboord. *Un juſte-au-corps brodé ou chamarré d'or & d'argent.*

Rok. *Scheepsw.* Een lap preſenning die ergens overgetrokken is. *Prélart, une toile goudronnée, qu'on met ſur les cailleboti's, fronteaux, panneaux, eſcaliers: terme de Marine.*

Aapenrok, Aaprok, Borſtrok, Bovenrok, Hemdrok, Kamerrok, Koorrok, Krijgsrok, Lijfrok, Livreirok, Nagtrok, Onderrok, Paltsrok, Peltsrok, Reisrok, Rijdrok of Rijrok, Slaaprok, Spinrok, Veldrok, Vrouwenrok, Winterrok, Zeerok, enz. *zie onder* Aap, enz.

Jagtrok. *Habit de chaſſe.*

Mansrok. *Habit d'homme, juſte-au-corps.*

* Eenen rok of rokje uittrekken, verſlappen, ſlegter worden. *Empirer, déchoir.*

* Door 't arbeiden trekt de wijn een rokje uit. *Le vin empire par le travail.*

‡ Zijn rokje omhangen of omkeeren, van gevoelen veranderen. *Changer d'opinion ou de religion, tourner caſaque.*

‡ Iemand wat op zijn rokje geeven, op den rug geeven. *Epouſſeter quelqu'un, le roſſer, le frotter.*

ROKKEL, foort van geneeskruid. *Roquette, herbe médicinale.*

ROKKEN. rok, ſpinrok. *zie* Rok.

ROKKENAAR. *z. m.* Quaadſtooker. *Boutefeu, inſtigateur, qui incite & qui pouſſe au mal.*

* Hij is de rokkenaar van alle de onluſten. *Il eſt l'auteur, la cauſe, l'inſtigateur de toutes les miſintelligences, de tous les déſordres.*

* **ROKKENEN.** *w. w.* Stooken, ſtigten. *Semer des querelles ou mettre de la diviſion, exciter, inciter, pouſſer au mal.*

* Zij heeft dien twiſt gerokkend. *Elle a fait naître cette diviſion entre ces perſonnes, c'eſt elle qui a brouillé toutes ces perſonnes-là, qui les a miſes mal enſemble.*

ROKKENEN. *w. w.* Vlas op 't rokkenshoofd winden. *Enquenouiller, ajuſter du lin ſur la quenouille.*

‡ Hij heeft dat gerokkend, hij mag 't zelf afſpinnen. *S'il l'a commencé qu'il l'achéve, c'eſt lui qui a entamé la choſe, bé bien! qu'il s'en tire comme il pourra.*

Rokkenshoofd. *z. g.* Rokkenskop. *Tête de quenouille.*

Rokkenskop. *zie* Rokkenshoofd.

ROKLIJF. *z. g.* Keurslijf, rijglijf. *Corps de jupe.*

Roklijfmaker. *z. m.* Keurslijfmaker. *Celui qui fait des corps de jupe.*

Roklijfmaakſter. *z. v.* Rijglijfmaakſter. *Celle qui fait des corps de jupe.*

ROKWIND. *zie* Rukwind.

ROL.

ROL. *z. v.* Een rond hout dienende om iets op voort te rollen. *Rouleau.*

Rol, klein rad. *Roulette, petite roue.*

Rol, tabaksrol. *Un rouleau de tabac.*

Rol, al wat gerold is. *Rouleau, tout ce qui eſt roulé.*

Eene rol papier. *Rouleau de papier.*

Oudtijds ſchreef men op rollen. *Autrefois on écrivoit ſur des rouleaux.*

Rol, 't Stads regtboek van dagvaardiging. *Rolle, le régitre des cauſes qu'on plaide.*

Iemand op de rol zetten. *Mettre quelqu'un ſur le rolle.*

Hij is op de Schouts rol. *Il eſt ſur le rolle du grand Prévôt, il eſt écroué ſur le rolle du Lieutenant-Criminel.*

Schepensrol. *zie onder* Schepen.

Pleitbezorger van de kleine rol. *Procureur du petit rolle.*

Rol. *Practijcks woord.* Beſchreven vel. *Un rolle ou une feuille d'écriture.*

Rol, naamlijſt. *Liſte, rolle, catalogue.*

Rol, ſchrijf in een tooneelſpel. *Rolle, perſonage d'un Comédien.*

Zij ſpeelt haare rol heel wel. *Elle joue fort bien ſon rolle.*

De Waereld is een ſpeeltooneel, elk ſpeelt zijn rol en krijgt zijn deel. *Le Monde eſt un théatre, chacun y joue ſon rolle à part.*

Loofrol, Monſterrol, Naamrol, Schrijfrol, enz. *zie onder* Loof, enz.

Rolbaan, bolbaan. *zie* Bolbaan.

Rolbed. *Lit à roulettes.*

Rolbeurt. *z. v. Tour de rolle: terme de Pratique.*

Rolbroek. *z. m.* Broek die men onder omrolt. *Culotte qu'on roule avec les bas, culotte à l'Eſpagnole.*

Rolkoets. *zie* Rolbed.

Rolkouſſen. *z. v. meerv.* Lange kouſſen die men omrolt. *De grands bas qui ſe roulent avec la culotte.*

ROLLEEREN. *w. w.* In rollen verdeelen, de rollen aan de tooneelſpelderen verdeelen. *Mettre en rolles, diſtribuer ou partager les rolles aux Acteurs des piéces de théatre.*

Rollen. *z. v.* Pensrollen. *zie* Pensrollen.

ROLLEN. *w. w.* Voortrollen. *Rouler.*

Eenen ſteen van den berg rollen. *Faire rouler une pierre du haut de la montagne.*

Rollen. *g. w.* Omwentelen, omtuimelen. *Rouler, culbuter, tomber à la renverſe, faire la culbute.*

Hij rolde als een kloot van boven neêr. *Il roula, il culbuta comme une boule du haut en bas.*

De bal rolde nog een goed ſtuk wegsvoort. *La bale roula encore un bon bout de chemin.*

De wagen rolde over den weg. *Le chariot roula ſur le chemin, le chemin étoit ſi uni que les chevaux le tiroient ſans peine.*

Rollepens. *z. v.* Pens met vleeſch, enz. gevuld, toegenaaid, en in azijn gelegd. *Morceau de penſe couſue comme un ſac, rempli de chair & de graiſſe, aſſaiſonnées de ſel & de poivre, & confites au vinaigre.*

Rolling. *z. v.* Voortrolling. *Roulement, culbute.*

Rolſteen. *z. m.* Rolzuil. *Rouleau, pierre cylindrique longue & ronde, qui ſert à unir les inégalités d'une allée ou d'un mail, morceau de colomne briſée.*

Een zwaare rolſteen legt in de maliebaan. *Il y a un gros rouleau dans le mail, une longue pierre ronde pour unir le mail.*

Rolſtoel. *z. m. Chaiſe à roulettes pour des malades.*

Rolſtok. *z. m.* Mangelſtok. *Rouleau.*

Een paſteibakkers rolſtok. *Un rouleau de pâtiſſier.*

Rolvaſt. *bijv. w.* Die zijn rol van buiten kent. *Qui ſait bien ſon rolle, qui le joue ſans héſiter.*

Rolwagen. *z. m. Chariot d'enfant à roulettes, roulette.*

Dat kind loopt in den rolwagen. *Cet enfant court dans le chariot, avec le chariot ou dans la roulette.*

Rolwagen. *Certain vaſe de porcelaine de la Chine.*

Rolzuil. *zie* Rolſteen.

ROM.

ROMAN. *z. v. ond. w.* Verdigte Hiſtorie. *Roman.*

ROMEIN. *z. m.* Een Roomſch burger of ſoldaat. *Romain, un bourgeois de Rome, un ſoldat Romain.*

De Romeinen weerden zig dapperlijk.

Les

Digitized by Google

Les romains ſe défendoient vaillamment, ils ſe battoient en braves.

Romeinletter. *Drukkers woord.* Soort van regt ſtaande letter. *Romain, certain caractère d'imprimerie.*

Romeinſch. *bijv. w.* Van Rome, dat Rome aangaat. *Qui dépend de Rome, Romain.*

't Romeinſch gebied. *L'Empire romain.*

Romeinſche zeden, klederen, enz. *Les mœurs, les coutumes romaines, des habits à la romaine.*

*Dat is een romeinſch ſtuk, een kloek bedrijf. *C'eſt une belle action, c'eſt une action héroïque.*

Op zijn romeinſch leeven. *Vivre à la romaine.*

Romer. *zie* Romein.

Romermaand. *z. v.* Zekere ſchatting welke de Keizer bij zommige gelegenheden van het Duitſche Rijk vordert. *Mois romain.*

ROMER. Wijnglas. *zie* Roemer.

ROMMELEN. *g. w.* Geraas maaken: van de ingewanden eigenlijk ſpreekende. *Bruire: parlant des boyaux.*

Het rommelt zeer in mijnen buik. *Mes boyaux grondent fort, cela grouille dans mon ventre.*

Mijne darmen rommelen. *Mes boyaux crient.*

De ingewanden van God rommelen van barmhartigheid. *Les entrailles de Dieu ſont bruyantes de miſéricorde.*

Rommelen, ruiſchen, gelijk de bijen doen. *Bourdonner.*

Rommeling. *z. v. L'action de crier ou de bruire, ventoſité, amas de vents dans les boyaux.*

Rommeling. Gerommel. *Bruit des entrailles.*

Dat kind heeft eene groote rommeling in 't lijf. *Cet enfant a bien des vents qui grondent dans ſon ventre.*

Rommeling der Bijen. *Bourdonnement des abeilles.*

Rommeling. Oude huisraad. *De vieilles nipes, de vieux meubles.*

De rommeling word in boelhuizen eerſt verkogt. *Dans les ventes publiques ce ſont les vieilles nipes ou les vieux meubles qu'on vend les premiers.*

Rommelkruid. *z. g.* Gemengde kruiderijen. *Des épiceries mêlées, mélange d'épiceries, comme de la canelle avec du clou de giroſle, noix de muſcade, &c.*

Rommelkruid in dunne wafelen doen. *Faire entrer des épiceries dans la compoſition des petites gaufres plattes, y mettre des épiceries mêlées.*

Rommelpot *z. m. Un pot de terre couvert d'une veſſie de cochon, dans le tuyau de laquelle on fait entrer un bâton qui y étant attaché fert au bruit de bourdon que cette machine rend.*

Op den rommelpot ſpeelen. *Se divertir vers le carême avec l'inſtrument que nous venons de décrire, & dont l'uſage n'eſt connu qu'en Allemagne & en Hollande, &c.*

‡Rommelzoo. *z. v.* Mengelhoop. *Mélange, tas, fatras.*

Daar wierd eene heele rommelzoo boeken verkogt *On vendit-là un tas de livres mal aſſortis, un fatras de livres.*

ROMP. *z. m.* Een hoofdeloos lichaam. *Un corps ſans tête, un tronc.*

Men vond daar eenen dooden romp. *On trouva-là un tronc, un cadavre, ou un corps ſans tête.*

De romp van een gebraden hoen, van een endvogel, enz. *La carcaſſe d'un poulet, d'un canard rôti.*

De romp van een ſchip. *La couche, le corps d'un vaiſſeau non bordé.*

*Een romp van een huis. *Une grande maiſon ſans commodités, une maiſon nue, une maſſe de briques.*

Romp ſlomp. *bijv. w.* Slordig. *Malpropre, mal mis, mal bâti.*

‡Zij loopt daar maar zoo wat romp ſlomp heen. *Elle ſe met comme une folle, elle eſt faite comme quatre ſous, c'eſt une marie-graillon.*

‡Romp ſlomp arbeiden. *Travailler à la hâte, à la ſerpe ou à la groſſe morguienne, faire en trois coups ſix trous.*

Rompelig. *bijv. w.* Hobbelig, ongelijk. *Rabotteux, inégal, mal uni.*

't Ijs is heel rompelig. *La glace eſt toute rabotteuſe.*

R O N.

RON. *onv. tijd* van runnen. Als, de melk ron. *Le lait ſe cailloit ou ſe cailla.*

ROND. *z. g.* Een kring. *Un rond, un cercle.*

Een rond, een half rond. *Un rond, un demi-rond.*

Het gantſche waereldrond. *Tout l'univers, toute la machine ronde.*

Rond. *bijv. w.* Van eenen ronden omtrek. *Rond, ronde, qui a un tour rond.*

Een rond bord. *Un morceau de planche rond, une aſſiette de bois.*

Eene ronde tafel. *Une table ronde.*

Dat is zoo rond als een kloot. *Cela eſt auſſi rond qu'une boule.*

Een ronde dans of een dans in 't rond. *Une danſe en rond, une danſe ronde.*

Een rond perk. *Un parc rond, un eſpace rond.*

* Rond, geheel, gantſch. *Tout le temps écoulé d'un eſpace à l'autre.*

Een rond jaar verliep 'er, eer, enz. *Il ſe paſſa un an entier, toute une année ſe paſſa, avant que, &c.*

*Rond, opregt, ongeveinsd. *Franc, ſincére.*

*Die man is rond in zijn gedrag. *Cet homme eſt franc ou ſincére dans tout ce qu'il fait, c'eſt un homme de probité & qui agit avec beaucoup de franchiſe.*

*Goed rond, goed zeeuwſch, opregt, ongeveinsd. *Sincére, franc, qui porte le cœur ſur les lévres.*

In 't rond omvraagen, omdrinken, enz. *Faire le tour en recueillant les voix, en buvant, boire à la ronde, &c.*

Eene ſtad rond gaan of om gaan. *Faire le tour d'une ville.*

Laat den beker rond gaan. *Que le verre, que le gobelet faſſe le tour, il faut boire à la ronde.*

Rondagtig. *bijv. w.* Eenigzins rond. *Un peu rond, rondelet.*

Rondas. *z. v. ond. w.* Een rond ſchild. *Rondache, un bouclier rond & fort.*

Ronde. *z. v.* De wagt, die de ſtad doorkruiſt. *La ronde, la patrouille.*

De ronde doen. *Faire la ronde.*

Rondeel. *z. g.* Een half rond in den ſtads muur. *Une demi-tour, certaine fortification antique.*

Rondelijk. *bijw.* Onbewimpeld, ongeveinsd. *Rondement, franchement, ſans détour.*

*Rondelijk de waarheid bekennen. *Avouer rondement ou franchement la vérité.*

Rondemaat. *z. v. Meſure ronde, meſure pour la farine, les bleds, &c.*

De impoſt van de ronde maat. *Impôt de ce qui ſe vend au litron ou au boiſſeau.*

RONDEN. *w. w.* Rond maaken. *Arrondir.*

Rondheid, rondigheid. *z. v. Rondeur.*

De rondheid des aardkloots bewijzen. *Prouver la rondeur de la terre ou que la terre eſt ronde.*

Rondhout. *z. g.* Maſten, ſtengen, enz. op de ſchepen. *Bois arrondis, mâts, vergues ſur les vaiſſeaux.*

In zijn rondhout wierd hem afgeſchoten. *[illegible] ſes mâts ou vergues &c. furent abattus ou emportés.*

Rondhout. Rond brandhout. *Rondin, bois rond à brûler, buche ronde.*

Rondigheid. *zie* rondheid.

*Rondigheid, *z. v.* opregtigheid. *Sincérité, franchiſe, candeur, honnêteté, probité.*

* Daar blonk eene groote rondigheid in zijn gedrag. *Il fit voir bien de la ſincérité ou de la candeur dans ſa conduite ou dans ſes manières.*

Ronding. *z. v. Arrondiſſement.*

Rondom. *bijw.* In 't rond. *Tout autour.*

Eene ſtad rondom beſluiten. *Inveſtir une ville, l'entourer, en fermer toutes les avenues.*

Hij ſtond rondom in de vijanden. *Il étoit inveſti des ennemis, entouré des ennemis, au milieu des ennemis.*

Dat huis legt rondom in 't geboomte, in 't water, enz. *Cette maiſon eſt entourée d'arbres, d'eau, &c.*

Ronds. *z. v.* Rad of rondshout van eene drukpers. *La roue d'une preſſe d'imprimeur.*

Rondſel. *z. g. Uurwerkmakers woord. Pignon: terme d'Horloger.*

Rondstouw. *z. g.* Touw dat aan de ronds vaſt is. *Corde de la roue de la preſſe.*

Rondte. *z. v.* Rondigheid. *Rondeur.*

De rondte der Waereld. *La rondeur du Monde, la forme ſphérique du Monde.*

Die ſtad legt in de rondte. *Cette ville fait un rond, elle eſt de figure ronde, elle eſt ronde.*

Rondvis. *z. m.* In tegenſtelling van platvis. *Poiſſon rond, par oppoſition à poiſſon plat.*

Ronduit. *bijw.* ongeveinsd. *Franchement, ſincérement, juſtement, ſans détour.*

RONDUIT. *ond. w.* Reduit, vierkant ſchansje. *Redoute, petit fort quarré.*

RONKEN. *g. w.* Snorken. *Ronfler.*

Als hij ſlaapt, doet hij niet dan ronken. *Quand il dort, il ne fait que ronfler, il ne ceſſe de ronfler.*

Ronking. *z. v.* Snorking. *Ronflement.*

RONNEN. *g. w.* Runnen, ſtremmen. *Se cailler, ſe prendre.*

Geronnen bloed. *Du ſang caillé.*

RONS. *z. m. Bockdrukkers woord. Broche ou barre de fer à laquelle eſt attachée la manivelle qui ſert à faire rouler le train de la preſſe.* Terme d'Imprimeur.

R O O.

ROOD. *z. g.* Zekere verwe. *Rouge, ſorte de couleur.*

Schoonrood, hoogrood, purperrood, enz. *Incarnat, de l'écarlate, du pourceau, du cramoiſi, du pourpre.*

Donker rood. *Rouge obſcur, rouge foncé.*

* Het eerbaar rood, de ſchaamte. *La pudeur, la rougeur que cauſe la modeſtie.*

Koperrood. Morgenrood. *zie onder* Koper, enz.

Digitized by Google

Rood. *bijv. w.* Roodverwig. *Rouge, de couleur rouge.*
Dat huis is rood geverfd. *Cette maison eſt peinte en rouge.*
Roode kool, rood moes. *Choux rouge.*
Roode lelien. *Des lis rouges.*
Roode of vuurige oogen. *Des yeux enflammés, des yeux rouges.*
Eene roode koe. *Une vache rouſſe.*
Roode deur of roódeur. *La chambre des Commiſſaires établis pour recevoir [illegible] ture de ceux qui veulent ſe mari[illegible]*
Zij gaan van daag voor de roo[illegible]r. *Ils vont aujourd'hui ſe fiancer à [illegible] de ville.*
Rood worden, eene roode kleur krijgen. *Rougir, devenir rouge.*
De kerſſen worden al rood. *Les ceriſes deviennent rouges, elles mûriſſent.*
Rood worden van ſchaamte. *Rougir de honte.*
Roodaarde. *z. v.* Rood krijt. *Du crayon rouge.*
Dat is met roodaarde getekend. *Cela a été deſſiné avec du crayon rouge.*
Roodagtig. *bijv. w.* Ros, eenigzins rood. *Un peu rouge, rougeâtre, vermeil.*
Roodbaard. *z. m.* Een die eenen rooden baard heeft. *Un homme qui à la barbe rouſſe, barberouſſe.*
Roodbaardje of roodborsje. *z. g.* Paapje, zeker vogeltje. *Ruſſe, certain petit oiſeau.*
‡ Roodbol. *z. m.* Een die rood hair heeft. *Un rouſſeau, qui a les cheveux roux.*
Roodborsje. *zie* Roodbaardje.
Roodeloop. *z. m.* Rood melizoen. *Dyſſenterie.*
De roodeloop heerſcht ſterk in die plaats. *La dyſſenterie régne fort dans cette place-là, elle y fait bien du mal.*
Rooderoede. *z. m.* Zekere Landdroſt. *Certain Officier du plat-pays, Lieutenant criminel, Prévôt.*
Roódeur. *zie* Roode deur.
De roode zee. *z. v.* Het roode meir. *La mer rouge.*
Pharao verdronk in de roode zee. *Pharaon fut ſubmergé dans la mer rouge.*
Roodgrond. *z. m.* Roodvonk, zekere roode vuurigheid. *Petite tumeur qui vient ſur le corps, avec inflammation, feu volage.*
Dat kind heeft roodgrond. *Cet enfant a du feu volage, une inflammation au corps.*
Roodhairig. *bijv. w.* Rood van hair. *Rouſſeau, qui a le poil roux.*
Roodheid. *z. v. Rougeur, rouge.*
Zij was kenbaar aan de roodheid van haar aangezigt. *Elle étoit connoiſſable à la rougeur de ſon viſage ou au rouge de ſon viſage.*
Roodhond. *zie* Roodvonk of Roodgrond.
Roodkoper. *zie* Koper.
Roodkrijt. *zie* Roodaarde.
Roodmelizoen. *zie* Roodeloop.
Roodſchaar. *z. v.* Roodſcherre, ſoort van ſtokviſch. *Certaine eſpèce de ſtoc-fiſ.*
Roodſtaartje. *z. g.* Zeker vogeltje. *Roſſignol de mur.*
Roodverwer. *z. m.* Scharlakenverwer. *Teinturier en écarlate.*
Roodverwig. *bijv. w.* Rood van verwe. *De couleur rouge, vermeil, incarnat.*
Roodvonk. *z. v.* Roodgrond. *Feu volage, petite tumeur qui vient ſur le corps avec inflammation.*
Roodvos. *zie* Roodbol.
Roodzel. *z. g.* Zekere ſlegte roode ver[illegible]. *Du rouge commun.*

ROOF. *z. m.* Buit, geroofd goed. *Butin, pillage.*
Van den roof leeven. *Vivre de pillage ou de butin, vivre de ce qu'on peut attraper.*
Eenen grooten roof van 's vijands bodem haalen. *Enlever un gros butin dans le pays ennemi, y faire un butin conſidérable.*
Den roof deelen. *Partager le butin.*
‡ Zij zou wel eenen roof voor de hel weghaalen, zij is zoo ſtout dat ze duivel noch menſch ontziet. *Elle ne craint ni Dieu, ni diable, elle iroit enlever du butin aux portes de l'enfer.*
Kerkroof. Reeuwroof. Zeeroof, enz. *zie onder* Kerk, enz.
ROOF, roove. *zie* Roove.
ROOFAGTIG. *bijv. w.* Roofgierig. Als, een roofagtig volk. *Un peuple voleur, larron, corſaire ou adonné au vol.*
Roofagtigheid. *z. v.* Roofgierigheid. *Panchant au vol, avidité de prendre, rapacité.*
Roofgalei. *z. v. Galère de corſaire, un brigantin, certain vaiſſeau.*
Roofgeld. *z. g.* Het geld van den verkogten roof. *Argent provenu du butin, argent butiné.*
Roofgierig. *bijv. w.* roofagtig, roofzugtig. *Adonné ou enclin au vol, avide.*
Die barbaaren zijn heel roofgierig. *Ces Barbares ſont fort adonnés au vol, ils ſont avides de butin, ils vivent de pillage.*
Roofgierigheid. *z. v.* Roofzugt. *Brigandage, rapacité.*
De roofgierigheid der ſoldaaten. *L'avidité, la rapacité ou le brigandage des ſoldats.*
Roofgierigljk. *bijw.* Gretiglijk, verwoedelijk. *Avidement, avec deſſein de piller ou de brigander.*
Roofgoed. *z. g.* Buit, geroofd goed. *Butin, pillage, proye.*
Roofgoed. Goed dat ten roof gegeven is. *Proye, du bien qui a été abandonné au pillage.*
Zij leeven daar mede als of het roofgoed ware. *Ils ſe jettent là-deſſus comme ſi c'étoit une proye, ils gaſpillent ce bien comme s'ils l'avoient butiné.*
Roofhoek. *zie* Roofneſt.
Wij zeilden 's nagts dien roofhoek gelukkig voorbij. *Nous paſſâmes ce nid de voleurs heureuſement la nuit ou de nuit.*
Roofhol. *zie* Roofneſt.
Roofkuil. *zie* Moordkuil.
Roofneſt. *z. g.* Roofhoek, ſchuilplaats of ſchuilhoek van roveren. *Nid de voleurs, de brigands, de corſaires ou d'écumeurs de mer, azyle ou retraite de pirates.*
Algiers, Tunis, Duinkerken, St. Malo, zijn groote roofneſten. *Alger, Tunis, Dunquerque, St. Malo, ſont de fameux nids de voleurs, des pépinières d'écumeurs de mer.*
Roofſchip. *z. g.* Roover. *Corſaire, capre, armateur.*
Wij kreegen twee roofſchepen of rovers op zij. *Deux corſaires nous attaquérent, nous fûmes attaqués par deux capres.*
Roofſpelonk. *z. v.* Roofhol, roofneſt. *Caverne de brigands, retraite, nid ou cache de voleurs.*
Roofſter. *z. v. Une voleuſe.*
Roofvogel. *z. m.* Grijpvogel. *Oiſeau de proye.*
*Roofvogels. *z. m.* Rovers. *Corſaires, pirates, écumeur de mer.*
De Turken zijn ſnoode roofvogels. *Les Turcs ſont de grands écumeurs de mer.*
Roofziek. *bijv. w.* Roofgierig. *Avide de butin, ollerte pour écroquer, à qui les mains demangent, qui aime à s'approprier le bien d'autrui.*
Hij ſloeg zijne roofzieke handen aan de offerkiſte. *Il porta ſur le tronc ſes mains ſacrilèges ou avides il vola l'argent de l'autel.*
Roofzugt. *z. v.* Roofgierigheid. *Rapacité, avidité, envie de pirater ou de brigander.*
Zijne roofzugt bleek aan alle kanten. *Son brigandage, ſon avidité, ſon âpreté après l'argent parut par-tout, ſon humeur corſaire ou larronne fut connue de tout le monde.*
Roofzugtig. *bijv. w.* Roofgierig. *Qui aime à butiner, avide du bien d'autrui, enclin ou porté au vol & au brigandage.*
ROOI. *z. m.* Raam. *Régle, meſure.*
Hij houd geen rooi in 't ſchieten. *Il tire au hazard, il ne viſe point en tirant, il ne ſuit ni régle, ni meſure.*
ROOIEN. *zie* rooijen.
Rooimeeſter. *z. m.* Bouwmeeſter die de gebouwen rooit. *Inſpecteur des bâtimens, qui diſtribue & meſure le terrain que doit occuper un édifice, le grand Voyer.*
ROOIJEN. *w. w.* Raamen, op zijnen ſtand zetten. *Régler, ranger ſelon l'alignement fait au niveau ou au cordeau.*
Dat huis is niet regt gerooid. *Cette maiſon avance en dehors ou en dedans de l'alignement, du niveau ou de la régle, elle n'eſt pas parallèle aux autres.*
Graven rooijen of ontledigen. *Vuider les ſépulcres des oſſemens des morts.*
ROOISCHIETEN. *w. w.* Wel mikken in het ſchieten. *Bien viſer en tirant, tirer juſte.*
ROOK. *onv. tijd* van rieken of ruiken. Als, ik rook. *Je flairois ou je flairai, &c.*
ROOK. *z. v.* Opper, ſtapel: van 't hooi ſpreekende. *Meule, meulon ou mulon.*
Eene rook hooi. *Un mulon de foin.*
ROOK. *z. m.* Damp. *Fumée.*
Mijne oogen doen mij zeer van den rook. *La fumée me fait mal aux yeux.*
Men kon in den ſlag niet zien van den rook. *La fumée empêchoit de voir dans le combat, on n'y pouvoit voir à cauſe de la fumée.*
*Die zaak verdwijnt in rook of gaat te niet. *Cette affaire ſe diſſipe en fumée, elle s'en va en brouët d'andouilles, elle n'réuſſit point.*
Rookagtig. *bijv. w.* Rokerig, rookig, naar rook. *Qui ſent la fumée, enfumé.*
Dat vleeſch ſmaakt heel rookagtig. *Cette viande ſent la fumée, elle a un goût de fumée.*
ROOKEN. *g. w.* Dampen, ſmooken. *Fumer.*
Het rookt in de keuken dat men niet zien kan. *Il fume ſi fort dans la cuiſine qu'on n'y voit goute.*
ROOKEN. *w. w.* In den rook droogen. *Faire fumer, fûrer, ſicher à la fumée.*
Vleeſch rooken, haring rooken, enz. *Faire fumer de la viande, fûrer du harang.*
Rooken, tabak rooken. *Fumer, fumer du tabac.*
Hoe veele pijpen het gij gerookt? *Combien avez-vous fumé de pipes?*
Ik heb van daag nog niet gerookt. *Je n'ai pas encore fumé d'aujourd'hui.*
*Het rookt daar luſtig in huis, men kijft en raaft daar geduurig. *On crie, on ſe chante toujours pouille dans cette maiſon-là.*

*Kijven.

Digitized by Google

• Kijven dat het rookt, luſtig baaren en tieren. *Gronder bien fort.*
Rookende. *bijv. w.* Dat rookt. *Fumant.*
Een rookende berg. *Une montagne fumante, de laquelle il ſort des vapeurs ſoufrées.*
ROOKER. *z. m.* Tabakrooker. *Fumeur de tabac.*
Haringrooker. *zie onder* Haring.
Rookerig. *zie* rookagtig.
Rookgat. *z. m.* Togtgat voor den rook. *Trou fait dans la cheminée pour que la fumée en ſorte.*
Deeze wind ſtaat in 't rookgat of verwekt altoos rook. *Ce vent-ci fait toujours fumer.*
Rookig. *zie* rookagtig.
‡ Rookjager. *z. m.* Rookverdrijver. *Chaſſe fumée, maître ramoneur qui empêche les cheminées de fumer.*
‡ Rookneſt. *z. g.* Plaats daar 't zeer rookt. *Un trou à fumée, endroit où il fume beaucoup.*
‡ Die keuken is een regt rookneſt. *C'eſt un trou à fumée que cette cuiſine, c'eſt un gouffre ou un abîme de fumée.*
Rookvenſtertje. *z. g.* Togtvenſtertje. *Soupirail, un trou fait pour faire monter la fumée.*
Rookverdrijver. *zie* Rookjager.
Rookvleeſch. *z. g.* Gerookt vleeſch. *De la chair fumée.*
Rookzolder. *z. g.* Een hoek bij den ſchoorſteen, waar in het vleeſch om te rooken word opgehangen. *Coin dans la cheminée, ou l'on pend la chair pour la fumer.*
ROOM. *z. m.* Het vet van de melk. *Crême, la graiſſe épaiſſie du lait.*
Zoete room. *De la crême douce.*
Opgeſlaagde room. *De la crême fouettée.*
Roomboter. *z. v.* Boter van room gekernd. *Du beurre de crême, du beurre fait de la crême du lait.*
Roomkaasjes. *z. g. meerv. De petits fromages à la crême.*
ROOMSCH. *bijv. w.* Van Rome, dat Rome aangaat. *Romain, de Rome, qui dépend de Rome.*
Het roomſche rijk of gebied. *L'Empire romain, l'Empire de Rome.*
De roomſche Mogendheid. *La Puiſſance romaine ou de Rome.*
Op zijn roomſch, naar de roomſche wijze. *A la romaine, à la manière ou à la façon des romains.*
De Roomſche Godsdienſt. *La religion Romaine.*
Roomſche boontjes. *Des fèves de Rome, des baricots.*
Roomſch, Roomſchgezind. *Catholique-Romain.*
Zij zijn Roomſch of van den Roomſchen Godsdienſt. *Elles ſont Catholiques-Romaines.*
Roomſchgezind. *bijv. w.* Van den Roomſchen Godsdienſt. *De la Religion Catholique-Romaine.*
De Roomſchgezinden beweeren, dat, enz. *Les Catholiques-Romains ſoutiennent, que, &c. ceux de l'Egliſe romaine diſent, que, &c.*
ROOPAERD. *z. g.* Rampaerd. *Affut de canon qui ſert ſur les vaiſſeaux.*
ROO-ROE. *zie* Roode-roede.
ROOS, rooze. *z. v.* Zekere bloem. *Roſe, ſorte de fleur.*
Eene roode, eene witte roos. *Une roſe rouge, une roſe blanche.*
Eene Gelderſche roos, eene bloem van zeker ſlag van vlier. *Roſe de Gueldre, certaine fleur qui reſſemble un peu à la fleur de ſureau, mais plus grande.*
Eene ontlokene of opene roos. *Une roſe épanouie.*
Eene roos op de luit. *Roſe de luth, pluſieurs petits trous qui repréſentent aſſez bien une roſe, & qui ſont au milieu de la table de l'inſtrument de muſique.*
• Dat is een praatje onder de roos, een vrij praatje. *Cela ſe dit entre amis ou en confidence.*
Duinroos, Klapperroos of Klaproos, Koornroos, Stokroos, Winterroos, enz. *zie onder* Duin, enz.
ROOS. *z. v.* Zekere lichaamsquaal. *Erésipèle, une tumeur contre nature, occupant la ſurface des parties avec chaleur, avec rougeur & douleur cauſées par une humeur bilieuſe naturelle.*
Zij kreeg de roos aan 't aangezigt, aan 't been, enz. *Il lui vint une érésipèle au viſage, à la jambe, &c.*
ROOSBOSCH. *zie* Roozengaard.
ROOSTEN. *w. w.* Braaden, frijten, heiſteren. *Rôtir, griller.*
Brood rooſten. *Rôtir du pain.*
• Van de zon gerooſt worden. *Etre hâlé ou brûlé du ſoleil.*
ROOSTER. *z. m. Gril.*
Op den rooſter braaden. *Griller, rôtir ſur le gril.*
• Het geld word daar op den rooſter geteld. *On ne ſauroit tirer de l'argent de ces endroit-là, il n'y a pas de ſureté là pour celui qui demande.*
• Het ging 'er heet van den rooſter, daar wierd zeer hevig gevogten. *Le choc fut ſanglant, il y fit bien chaud, on s'y battit rudement.*
Rooſter of rooſterwerk. *z. g.* IJzer- of latwerk rooſterswijze gemaakt. *Grille ou treillis, treillíſſage, caillebotis: terme de Marine.*
Kerkrooſter. *zie onder* Kerk.
Rooſterswijze. *bijv.* Als een rooſter. *A la façon d'un gril, comme un gril.*
Rooſting. *z. v.* Heiſtering, braading. *Action de rôtir, de brûler ou de hâler.*
Rooſtpan. *z. v.* Braadpan, frijtpan. *Léchefrite.*
ROOSVERWIG. *bijv. w.* Roozenrood. *Vermeil, couleur de roſe.*
ROOT. *zie* Rood. •
ROOVE. *z. v.* Roof van een zeer. *Croûte, gale qui vient ſur les playes qui ſèchent.*
De roove is 'er afgevallen. *La croûte en eſt tombée.*
ROOVEN. *w. w.* Met geweld ſteelen. *Ravir, ôter avec violence, piller, butiner.*
't Krijgsvolk doet met dan rooven en plonderen, *Les ſoldats raviſſent & enlévent tout ce qu'ils trouvent, ils pillent le payſan.*
Rooven of ſtroopen op zee. *Ecumer la mer, pirater, voler ſur mer.*
ROOVER of rover. *z. m. Voleur, brigand.*
Boſchroover, Eerroover, Kerkroover, Naamroover, Straatroover, Struikroover, Zeeroover, enz. *zie onder* Boſch, enz.
Rooverije. *z. v.* Geweldige dieſſtal. *Brigandage, pillage, vol fait avec violence.*
Rooverije op de groote wegen pleegen. *Faire le métier de brigand, voler ſur les grands-chemins.*
ROOZENBLAD. *z. g. Feuille de roſe.*
De tafel was met groente en roozenbladen beſtrooid. *La table était jonchée de verdure de feuilles de roſes.*
Roozenboom. *z. m.* Roozelaar. *Roſier.*
Roozengaard. *z. m.* Eene plaats met roozenboomen beplant. *Roſeraye.*
Roozengeur. *z. m.* Roozenreuk. *Odeur de roſe.*
Roozenknop. *z. m. Bouton de roſe.*
Die roozenknoppen ſtaan in 't opgaan. *Ces boutons de roſes vont s'ouvrir ou s'épanouïr.*
Roozenkrans. *z. m.* Roozenkroon. *Guirlande, couronne de roſes, couronne de*
[redacted]s hadden allen roozenkrans- t hoofd. *Les bergers avoient des guirlandes ou des couronnes de roſes ſur leurs têtes.*
Roozelaar. *z. m.* Roozenboom. *Roſier.*
Roozenlauwrier. *z. m. Oleandre, roſage ou roſagine, laurier-roſe, arbriſſeau dont la feuille reſſemble à celle du laurier, & la fleur à celle du roſier.*
Roozemarijn. *zie* Rosmarijn.
Roozenazijn. *z. m.* Roozenedik. *Vinaigre roſat.*
Roozenedik. *zie* Roozen aziin.
Roozenhoed. *z. m.* Roozenkrans. *Guirlande, couronne de roſes.*
Roozenhoedje. *z. g.* Kraalketen in de Roomſche Kerke tot het leezen der gebeden gebruikelijk. *Chapelet, cinq diſaines de petits grains enfilés de rang, ſur leſquels on dit des* Pater *&* Ave-Maria *dans l'Egliſe Romaine, Roſaire Romain.*
Zijn roozenhoedje leezen. *Dire ſon chapelet ou ſon roſaire.*
Roozenhonig. *z. m.* Honig op roozen gewonnen. *Du miel roſat.*
Roozenobel. *z. m.* Zeker ſtuk goudgeld. *Noble à la roſe, certaine vieille monnoye d'or, un écu d'or à la roſe.*
Roozenobelgoud. *z. g.* Geſlagen goud van roozenobelen. *De l'or de roſenobles ou d'écus d'or à la roſe.*
Roozenolie. *z. v.* Olie van roozen. *Huile de roſes.*
Roozenpeer. *z. v. Poire roſat.*
Roozenrood. *z. g.* Roosverwe. *Rouge couleur de roſe, de l'incarnat.*
Roozenrood. *bijv. w.* Roosverwig. *Incarnat, vermeil, couleur de roſe.*
Dat is roozenrood geverfd. *Cela eſt teint incarnat ou couleur de roſe.*
Roozenwater. *z. g.* Water op roozen overgehaald. *Eau-roſe.*
Roozenwatersvlesje. *z. g. Phiole d'eau roſe ou à l'eau roſe.*
Roozenzalve. *z. v.* Rooszalve, zekere zalve. *Onguent roſat.*

• ROS.

ROS. *z. m. ond. w.* Paerd. *Cheval.*
Zijn briefchende oorlogsros vliegt, enz. *Son cheval henniſſant, vole &c.*
Ros, vlegt paerd. *Une roſſe, un cheval uſé.*
ROS. *bijv. w.* Roodagtig. *Roux, rougeâtre.*
Ros hair, roſſe baard, enz. *Cheveux roux, barbe rouſſe.*
Rosagtig. *bijv. w.* Uit den roſſen. *Tirant ſur le roux, rouſſâtre.*
Dat meisje heeft rosagtig hair. *Cette fille a des cheveux rouſſâtres ou tirant ſur le roux.*
ROSBAAR. *z. v.* Draagzetel. *Litière, brancard.*
Zij wierd in eene rosbaar gedraagen. *Elle étoit portée en litière, on la porta en litière ou dans un brancard.*
‡ ROSBAARD. *z. m.* Een die eenen roſſen baard heeft. *Barberouſſe.*
ROSBLIJER of rosbeijerd. *z. m.* Het paerd

Digitized by Google

der vier Heemskinderen. *Boyard, le cheval des quatre fils Aimon.*

‡ Rosbeiter. *z. m en v.* Raaskop, baarbijster. *Un dragon, une perſonne qui tempête, qui ſe démène & étourdit les autres.*

ROSHAIRIG. *bijv. w. Roux, qui a le poil roux, qui a les cheveux roux.*

ROSKAM. *z. m. Etrille.*

*Roskam, ſchimpſchrift, hekelſchrift. *Critique, ſatire, mercuriale.*

*Hij gebruikte eenen ſch[illegible] *Il fit une ſanglante ſatire [illegible] lui fit une cruelle mercuriale.*

ROSKAMMEN. *w. w.* 't Paerd roskammen. *Etriller le cheval.*

*Iemand luſtig roskammen, hekelen, doorſtrijken. *Faire une forte mercuriale à quelqu'un, le chapitrer comme il faut, le cenſurer fortement, lui bien laver la tête.*

ROSKAMMER. *z. m.* Paerdenkoper. *Maquignon.*

Roskammerije. *z. v.* Paerdentuiſſching, paerdenhandel. *Commerce de Maquignon, maquignonnage.*

Rosmarijn. *z. m.* Rozemarijn, zeker gewas. *Romarin, ſorte de plante.*

Rosmarijnboom. *z. m. Romarin.*

Rosmarijntakje. *z. g. Branche de romarin.*

Rosmeulen of rosmolen. *z. v.* Meulen van een paerd omgetrokken. *Moulin qui tourne par le moyen d'un cheval.*

‡ Hij loopt in den rosmeulen, hij is aan 't maalen, hij is half gek. *Il eſt lunatique, il a le cerveau bleſſé, il a le timbre fêlé.*

ROSSEN. *zie* Afroſſen.

ROSSOLIS. *ond. w.* Lieflijke en geurige drank. *Roſſolis.*

ROSTUISSCHER. *z. m.* Paerdenkoper of handelaar. *Maquignon, marchand de chevaux.*

R O T.

ROT. *z. v.* Zeker ſchadelijk dier. *Rat, ſorte d'animal nuiſible.*

Wij hebben veele retten in huis. *Nous avons bien des rats chez nous, nous ſommes mangés des rats.*

‡ Dat is eene erge rot, een ſnoó kind. *C'eſt un petit eſpiégle, un fin petit matois, un petit éveillé.*

‡ Zoo kaal als eene rot, heel kaal van geld. *Gueux comme un rat d'Egliſe, gueux comme un Peintre.*

‡ Daar zijn de rotten in den winkel geraakt. *La boutique eſt mangée-là.*

Veldrot, Waterrot, Zeerot, enz. *Zie onder* Veld, enz.

Bergrot, Alpiſche rot. *Loir, marmotte, rat des Alpes.*

Kerkrot. *Rat d'Egliſe.*

‡ Zoo kaal als eene kerkrot. *Gueux comme un rat d'Egliſe.*

ROT. *z. g.* Korporaalſchap. *Bande, eſcouade.*

Het vrije rot; dus noemt men te Deventer het rot, waar in de adelborſten onder de burgers waaken. *La bande libre; c'eſt ainſi qu'on appelle à Deventer cette bande, où les cadets, ont le guet parmi les bourgeois.*

Ieder korporaal had een rot onder zig. *Chaque caporal avoit une eſcouade ſous ſes ordres.*

De krijgsbenden worden gemeenlijk in zes of agt rotten verdeeld. *Les compagnies ſont ordinairement diviſées en ſix ou huit bandes ou eſcouades.*

Een rot bedelaaren, heidenen, ſtrukrooveren, enz. *Une bande de mendians, de Bohémiens, de voleurs, &c.*

Broodrot. *zie onder* Brood.

ROT. *z. g.* Rottigheid, verrotte vrugten. *Pourriture, du pourri.*

Daar is rot aan dien appel. *Il y a du pourri à cette pomme, cette pomme eſt pourrie, elle eſt gâtée.*

Rot, verrot. *bijv. w. Pourri.*

Die appel is rot. *Cette pomme eſt pourrie*

‡ Die kaerel is niet rot. *Cet homme n'eſt pas tant ſot, c'eſt un fin merle, le drolle entend bien ſon intérêt.*

‡ Die zijn moeders kind bewaard, be waard geen rotten appel. *Hollandſch ſpreekw. Celui qui a ſoin de l'enfant de ſa mére, c'eſt-à-dire, qui prend ſoin de ſa propre perſonne, ne prend pas un ſoin inutile.*

*'t Zijn geen rotte appelen, 't is goede waare. *Ce ne ſont pas des gueuſeries, c'eſt de bonne marchandiſe.*

Rotagtig. *bijv. w.* Verrot, rottig. *Qui ſent le pourri.*

Die appelen ſmaaken wat rotagtig. *Ces pommes ſentent le pourri, ont un goût de pourriture.*

ROTGANS. *z. v.* Zekere wilde gans. *Motillon, eſpéce d'oye ſauvage.*

ROTGEZEL. *z. m.* Soldaat van 't zelfde rot. *Camarade ou compagnon d'une même eſcouade.*

ROTHEID. *zie* Rottigheid.

ROTMEESTER. *z. m.* Korporaal. *Caporal.*

Rotmeeſterſchap. *z. g.* Korporaals bediening. *Charge de Caporal.*

‡ ROTNEUS. *z. m.* Snotneus. *Morveux.*

‡ Foei, wat rotneus is dat! *Fi, le morveux!*

ROTS. *z. v.* Rotze, ſteenrots, klip. *Rocher, roc, écueil.*

Dat kaſteel legt op eene rots. *Ce château eſt ſur un rocher.*

*Zoo vaſt ſtaan als eene rots, onbeweeglijk vaſt ſtaan. *Se tenir ferme comme un rocher, être inébranlable.*

Steenrots. Zeerots. *zie onder* Steen, enz.

Rotsagtig. *bijv. w.* Rotzig, ſteenagtig. *Parſemé de pointes de rochers, rabotteux, pierreux.*

De grond is daar rondom heel rotsagtig. *Le terrain eſt-là par-tout pierreux, il eſt ſur la roche.*

ROTSEN. *zie* Rotzen.

ROTSHOL. *zie* Rotsſpelonk.

Rotſig. *zie* Rotzig.

Rotsſpelonk. *z. v.* Rotshol. *Caverne, antre dans un rocher.*

Rotsſteen. *Roc, pierre dure taillée d'un rocher.*

Rotswijze. *En forme de rocher, en guiſe de rocher.*

ROTSWIJZE. *bijw.* Met rotten. *Par eſcouades.*

Rotswijze op de wagt trekken. *Monter la garde par eſcouades.*

ROTTENKNIP. *zie* Rottenval.

Rottenkruid. *z. g. De la mort aux rats, de l'arſenic.*

ROTTEN. *g. w.* Verrotten. *Pourrir, ſe gâter, ſe corrompre.*

Het ooſt rot geweldig van 't jaar. *Les fruits ſe pourriſſent fort ou ſe corrompent fort cette année, l'humidité pourrit tous les fruits.*

De hennip ſtaat in den ſloot te rotten. *On a mis le chanvre dans le foſſé pour le rouir, on a mis rouïr le chanvre.*

ROTTEN, ſamen rotten. *S'amaſſer, s'attrouper ſéditieuſement.*

ROTTENVAL. *z. m.* Rottenknip. *Ratière, machine à prendre des rats.*

ROTTIG. *bijv. w.* Rotagtig. *Pourri, un peu pourri, gâté, endommagé.*

De vrugten vallen heel rottig van 't jaar. *Les fruits pourriſſent aiſement cette année, ils ſe gâtent, on ne les ſauroit garder.*

Rottigheid. *z. v.* Bederving. *Pourriture, corruption.*

ROTTING. *z. m. en g.* Indiaanſch riet. *Canne, roſeau des Indes.*

Rotting, rottingſtok. *Canne, bâton.*

Hij gat hem wat met den rotting om de lenden. *Il lui donna de bons coups de canne, de bons coups de bâton, il lui épouſſeta les épaules avec de bons coups de canne.*

Rottingje. *z. g.* Rottingſtokje. *Petite canne.*

Rottingknop. *z. m.* Knop op eenen rotting. *Pomme de canne.*

‡ Rottingolie. *z. v.* Stokſlagen. *Coups de canne, coups de bâton, huile de cotret.*

Rottingſlag. *z. m.* Slag met den rotting. *Coup de canne.*

‡ ROTZAK. *z. m.* Toenaam dien men den morſigen Waalen geeft. *Vieux pourri, vilain ſac à bran: Injure inſectée aux Wallons marſſades.*

‡ ROTZEN. *w. w.* Jaagen, rijden. *Chaſſer, courir à cheval.*

‡ Hij doet niet dan rotzen en rijden. *Il ne fait que chaſſer & courir, il eſt toujours à cheval.*

ROTZIG. *bijv. w.* Rotsagtig, klippig. *Plein de rochers, qui tient du roc, pierreux, rabotteux.*

ROU. ROV.

ROU. *zie* Rouw.

ROVE. *zie* Roove.

ROVEN, enz. *zie* Rooven, enz.

ROUW of ruuw. *bijv. w. zie* Ruuw, enz.

ROUW. *z. m.* Droefheid. *Deuil, triſteſſe, affliction.*

Rouw bedrijven. *Mener deuil, être en triſteſſe ou affligé.*

Zijn rouw is onbeſchrijvelijk. *Son deuil, ſa triſteſſe ou ſon affliction eſt inexprimable.*

Rouw, rouwgewaad. *Deuil, habits de deuil.*

Den rouw aanneemen, afleggen, enz. *Prendre le deuil, quitter le deuil, &c.*

In den rouw zijn. *Porter le deuil, être en deuil ou habillé de deuil.*

Zig in den rouw kleeden. *S'habiller de deuil, prendre le deuil.*

Alle de dienſtbooden kregen rouw. *On habilla tous les domeſtiques de deuil, tous les domeſtiques portérent le deuil de leur maitre ou de leur maitreſſe.*

't Huis wierd met rouw behangen. *On tendit la maiſon de deuil.*

Rouw, tijd van rouw draagen. *Le temps du deuil ou de porter le deuil.*

Mijn rouw is haaſt uit. *Mon deuil ſera bientôt paſſé, je n'ai plus guéres à porter le deuil.*

Rouw. Sleep agter een lijk. *Deuil, convoi funébre.*

Daar is een groote rouw agter dat lijk. *Il y a un grand convoi funebre pour ce mort.*

In den rouw gaan, ter begraaſſenis gaan. *Aller à un enterrement.*

Rouwbaai. *z. g.* Zwarte baai. *De la baye noire, certaine étoffe pour doubler des habits de deuil ou des habits noirs.*

Rouwband. *z. m.* Floers of lamper om den hoed. *Crêpe qu'on porte autour du chapeau.*

Rouw-

Digitized by Google

Rouwbeklag. z. g. *Compliment de condoléance.*
Rouwdigt of rouwgedigt. z. g. Treurdigt. *Elégie, des vers funebres.*
ROUWEN. g. w. Rouw draagen. *Porter le deuil.*
Men rouwt nu zoo lang niet meer. *On ne porte plus le deuil si longtemps à cette heure.*
Rouwen. *Causer du repentir.*
Die zaak zal u rouwen. *Vous vous repentirez de cette affaire.*
ROUWEN. w. w Kaarden. *Carder.*
Het laken rouwen. *Carder du drap.*
ROUWGEDIGT. zie Rouwdigt.
Rouwgewaad. z. g. Rouwkleêren. *Habits de deuil.*
Rouwgoed. z. g. Linnen dat men in den rouw draagt. *Du linge de deuil, du linge blanc & uni & sans dentelle.*
De naaister heeft veel rouwgoed onder handen. *La lingère a bien du deuil ou du linge uni à faire.*
ROUWIG. bijv. w. Droevig, treurig. *Triste, affligé, touché.*
Zij was heel rouwig over den dood van haaren man. *Elle étoit ou fut fort triste, fort affligée, fort touchée de la mort de son mari.*
Rouwwinkel. z. m. Winkel daar men vind 't geen men in den rouw van nooden heeft. *Boutique où l'on trouve ce dont on a besoin pour un deuil.*
Rouwkamer. z. v. *Chambre tendue de deuil.*
Rouwklaagen. g. w. Schreijen, misbaar over eenen dooden maaken. *S'affliger, pleurer & lamenter au sujet de la mort de quelqu'un.*
Rouwklagt z. v. Rouwklagte. *Plainte funèbre. Oraison funèbre, Elégie.*
Eene rouwklagt op iemands dood maaken. *Faire une élégie, une plainte, une oraison funèbre sur la mort de quelqu'un.*
Rouwkleed. z. m. Rouwgewaad. *Habit de deuil.*
Rouwkoets. z. v. *Carosse de deuil, carrosse drapé.*
Rouwkoop. z. m. Berouw over eenigen koop. *Chagrin ou repentir de marché qu'on a fait.*
Rouwkoop hebben. *Se repentir d'avoir acheté.*
Rouwmaal. z. g. Doodmaal. *Repas mortuaire.*
Iemand op het rouwmaal verzoeken. *Prier quelqu'un au repas mortuaire.*
Rouwmantel. z. m. Lange zwarte mantel. *Manteau de deuil, un long manteau noir.*
Rouwreden. z. v. Lijkreden. *Oraison funèbre.*
Rouwschoenen, kamoesleerenschoenen. *Souliers de deuil, souliers bronzés.*
Rouwsleep. z. m. Rouwgevolg. *Convoi funèbre.*
Rouwstaatsi. z. v. Lijkstaatsi, begravenis. *Enterrement, obsèques, funérailles, cérémonies de l'enterrement.*
De rouwstaatsi des Vorsten bijwoonen. *Assister à l'enterrement du Prince, voir les cérémonies de l'enterrement, les obsèques ou les funérailles du Prince.*

ROY. ROZ.

ROY. zie Rooi.
ROYAAL. ond. w. zie Koninglijk.
ROZE. zie Rooze.
ROZELMAAND. zie Wijnmaand.
ROZIJN, raziin, reziin. z. v. *Raisin sec, raisin de passe.* zie Raziin.

RUB. RUC.

RUBIJN. zie Robijn.
RUCHELEN. g. w. Balken, schreeuwen: van den ezel spreekende. *Braire: parlant du cri de l'âne.*
De Ezels ruchelen in 't woud. *Les ânes brayent dans les bois.*
Rucheling. z. v. Geruchel, geschreeuw. *Action de braire, le cri ou la voix de l'âne.*

RUD. RUG.

RUDOLF, mans naam. *Rodolphe, nom d'homme.*
RUG, rugge. z. m. De agterkant van iets. *Dos, derrière.*
Iets op den rug draagen. *Porter quelque chose sur le dos.*
Op den rug leggen. *Etre couché sur le dos.*
Iemand den rug toekeeren. *Tourner le dos à quelqu'un, l'abandonner.*
Den vijand den rug toekeeren, vlugten. *Tourner le dos aux ennemis, s'enfuir, prendre la fuite, gagner au pied, se tirer le nerf.*
Hij heeft eenen hoogen rug of bochel. *Il a le dos voûté, il a une bosse, il est voûté ou bossu.*
De rug van eenen pekelharing is lekker. *Le dos d'un harang pec est délicat.*
De rug van een mes, boek, enz. *Le dos d'un couteau, d'un livre, &c.*
Hoogrug. Kameelrug, enz. *zie onder* Hoog, enz.
Te rug. *bijw.* Agterwaard. *En arrière.*
Te rug deinzen of wijken. *Rebrousser chemin, se retirer en arrière, reculer.*
Te rug treeden, springen, enz. *Reculer, aller en arrière, sauter en arrière, &c.*
Te rug gaan, te rug treeden. *zie* Te rug treeden.
Te rug gaan, wederkeeren. *Retourner, s'en retourner.*
Te rug haalen. *Retirer.*
Haal die tafel te rug. *Retirez cette table*
Te rug keeren, wederkeeren. *Retourner, s'en retourner.*
Te rug zenden, weder zenden. *Renvoyer.*
Den vijand te rug drijven. *Repousser l'ennemi, lui faire rebrousser chemin, lui faire tourner le dos, le mettre en fuite.*
Ruggebeen. z. g. Het ruggraat. *L'épine du dos, échine.*
Ruggekorf. z. m. Rugmand. *zie* Rugmand.
Ruggelings. *bijw.* Rug aan rug. *Dos à dos, dos contre dos.*
Ruggelings over. *bijw.* Agter over. *En arrière, par derrière, sur le dos.*
Ruggelings over vallen. *Tomber en arrière, tomber sur le dos, se renverser en arrière.*
Iemand ruggelings over werpen of smijten. *Renverser quelqu'un sur le dos, le faire tomber en arrière.*
RUGGEN. w. w. *Bockb. w.* Den rug aan een boek maaken. *Faire le dos à un livre.*
Dat boek is scheef gerugd. *Le dos de ce livre n'est pas droit.*
Ruggepijn. z. v. Pijn in den rug. *Mal au dos.*
Groote ruggepijn lijden. *Avoir grand mal au dos.*
Ruggestuk. *zie* Rugstuk.
Ruggraat. z. g. Ruggebeen. *L'épine du dos, l'échine.*
Rughouten. z. g. *meerv.* Draagtuig van de last- of pakkendragers te Paris. *Crochets, machine de bois que les Porte-faix de Paris portent sur leurs dos & qui leur sert à porter les paquets & les fardeaux.*
Rugkleed. z. g. Dekkleed. *Caparaçon, couverture de cheval.*
Rugmand. z. v. Ruggekorf. *Hotte.*
Rugsteun, steun. *Appui, soutien.*
Rugstuk. z. g. Een stuk uit den rug gesneden. *Un morceau du dos, une échinée.*
Het rugstuk of ruggestuk van eenen gedenkpenning. *Le revers d'une médaille.*
RUGTBAAR. bijv. w. Waereldkundig, bekend. *Public, connu, su, que tout le monde sait, que personne n'ignore.*
Die zaak word rugtbaar. *Cette affaire devient publique, elle sera sue de tout le monde.*
Iets rugtbaar maaken. *Rendre une chose publique, la publier, la divulguer.*
Rugtbaarheid. z. v. *Eclat, bruit que fait une chose.*

R U I.

RUIDEN. *zie* Ruijen.
RUIDIG. bijv. w. *Beter.* Schurftig. *Galeux, rogneux, plein de pustules ou de bourgeons.*
Zijn vel is heel ruidig. *Sa peau est galeuse, il a la peau pleine de gale, de pustules ou de bourgeons.*
Ruidigheid. *zie* Schurft.
RUIEN. *zie* Ruijen.
RUIF of ruiffel, waar uit de paerden hooi eeten. *Ratelier.*
RUIFFELEN, dobbelen. *zie* Rijfelen.
RUIG. *bijv. w.* Hairig. *Velu, couvert de poil.*
Ruig van huid of van vel zijn. *Avoir la peau velue, être velu.*
‡ Een ruige Apostel, een los mensch, een ligtmis of loskop. *Un bon Apôtre, un drille, un bon drolle, un grivois.*
* Ruig, ruuw, ongeschikt. *Sale, malhonnête, impudent, grossier.*
Ruig in 't eeten zijn. *Manger d'une manière sale & goulue, manger maussadement & en goinfre, avaler tout sans choix.*
Ruigheid. z. v. *Qualité velue, état de ce qui est velu.*
Ruigschaaf. z. v. *Riflard, rabat à dégrossir la besogne.*
Ruig in 't spreeken zijn. *Etre sale en paroles ou impudent en discours.*
Ruigt of ruigte. z. v. Wild gewas, allerhande onkruid. *Toutes sortes d'herbes sauvages ou d'arbrisseaux inutiles & incommodes.*
Daar groeit veel ruigte in de gragt. *Il croît bien de l'herbe sauvage dans le fossé.*
‡ Ruigte, slegt ondeugend volk. *Racaille, canaille, gens de sac & de corde, des miserables, des gueux.*
‡ Daar woont veel ruigte agter de schans. *Il n'y a que de la canaille qui demeure vers les remparts, tout ce quartier-là fourmille de gueux ou de racaille.*
RUIJEN. g. w. *Of* Ruiden. Dit word van de vogelen gezegd, als ze van veeren veranderen. *Muër, être en muë. Ceci se dit des oiseaux quand ils changent de plumes.*
De hoenders ruijen. *Les poules ou les poulets font en muë.*
Ruijing. z. v. Verwisseling van veêren. *Muë, changement de plumes.*
RUIKEN. g. w. Geur geeven. *Sentir, rendre de l'odeur.*
Die bloemen ruiken heel lieffelijk. *Ces fleurs-là sentent bon, elles ont une agréable odeur.*
Wel ruiken, eene aangenaame geur geeven. *Sentir bon, rendre une odeur agréable.*

Qua-

Digitized by Google

Qualijk ruiken. *Sentir mauvais.*
Dat vleesch ruikt of komt aan. *Cette viande sent mauvais, elle corne.*
RUIKEN. *w. w.* rieken. *Sentir, flairer.*
Aan eene roos ruiken. *Sentir une rose.*
‡ Hij zal 'er niet aan ruiken, hij zal 'er niet van hebben. *Il n'en tâtera point, cela ne sera point pour lui.*
Lont ruiken. *zie onder* Lont.
Men ruikt de boonen van verre. *On sent les fèves de loin.*
Ruikende kruiden. *Herbes odoriférantes.*
RUIKER. *z. m.* Een bos bloemen. *Bouquet, un amas de fleurs arrangées avec choix.*
Ruikermaakster. *z. z. Bouquetière.*
RUILEBUITEN. *Troquer au hazard, ravauder.*
RUILEBUITER. *z. m. Troqueur, ravaudeur.*
Ruilebuitster. *z. v. Troqueuse, ravaudeuse.*
RUILEN. *w. w.* Mangelen, verwisselen. *Changer, troquer.*
Iets tegen andere waaren ruilen. *Changer quelque chose, troquer quelque chose contre d'autres marchandises, faire un troc ou une échange.*
Hij ruilde dat boek van mij. *Il m'échangea ce livre, nous fimes un troc de ce livre.*
Zij doet niet dan ruilen en buiten. *Elle ne fait que troquer & revendre.*
Ruiling. *z. v.* Mangeling, wisseling. *Echange, troc.*
Eene goede of quaade ruiling doen. *Faire un bon ou un méchant troc, une bonne ou une méchante échange.*
Ik hebb' dat bij ruiling gekregen. *J'ai eu cela en échange, en retour, par troc.*
RUIM. *bijv. w.* Groot, breed, wijd. *Spacieux, ample, étendu, large, vaste.*
Een ruim huis, vertrek, schip, enz. *Une maison spacieuse, un appartement spacieux, un gros ou grand vaisseau, &c.*
De vogels leven in de ruime lugt. *Les oiseaux vivent dans le vague des airs.*
Een ruim geweten of gewisse. *Une conscience large.*
Dat kleed is te ruim gemaakt. *Cet habit est trop large.*
De handen ruim hebben. *Avoir bien du loisir, n'avoir pas beaucoup de besogne, avoir les mains libres.*
Ruim van gemoed. *Qui a la conscience large, qui n'est pas scrupuleux.*
Het ruim. *z. g.* Het hol van 't schip. *Le creux du vaisseau, le rum.*
Daar is veel volks in 't ruim. *Il y a beaucoup de monde dans le rum du vaisseau.*
• Ruim. *bijv. w. en bijw.* Onbekrompen, mild. *Libéral, ample, abondant, abondamment, en abondance.*
Dat koomt uit eene ruime beurs, enz. *Cela sort d'une bourse libérale, d'une bourse bien garnie.*
Hij gaf hem eene ruime gift. *Il lui fit un beau présent, de très-généreuses libéralités, il le régala de très-bonne grace.*
't Koomt daar ruim om. *Tout y est en abondance, l'abondance régne dans ces lieux-là.*
Ruim, meer dan. *Plus de, & plus, & davantage.*
Hes is ruim een jaar geleden. *Il y a plus d'une année, il y a une année & plus ou & davantage.*
Ergens ruim of breed van spreeken *Parler amplement d'une affaire.*
Ruim, ruimelijk, rijkelijk. *Largement, libéralement.*
Hij heeft hem die weldaad ruim vergolden. *Il l'a recompensé largement de ce bienfait.*
Ruimbaan. *z. v.* Ruimte, plaats. *Lieu, espace, place.*
Ruimbaan maaken. *Faire place, débarrasser un espace ou un lieu, écarter la presse.*
Ruimelijk. *zie* ruim. *bijw.*
RUIMEN. *w. w.* Ledigen, loeg maaken. *Vuider, évacuer.*
Een heimelijk gemak ruimen. *Vuider les lieux ou un privé.*
Ruimen. Verlaaten. *Quitter un lieu, l'abandonner, le vuider, en sortir, l'évacuer.*
Een huis ruimen. *Quitter un lieu, l'abandonner, le vuider, en sortir, l'évacuer.*
Eene Vesting ruimen. *Evacuer une Forteresse.*
Zij moesten de stad ruimen, zij wierden gebannen. *Ils furent obligés de quitter la ville, ils furent bannis.*
De hinderpaalen of de zwarigheden uit den weg ruimen. *Lever les obstacles, applanir les difficultés.*
Ruim op! Maak ruim plaats! *Faites place! Qu'on se range!*
Ruiming. *z. v. Evacuation, action d'évacuer, de faire place, de quitter, d'abandonner.*
Ruimnaald. *z. v.* Eene naald om het laadgat te zuiveren. *Dégorgeoir, instrument qui sert à nettoyer ou à dégorger la lumière du canon.*
Ruimschootig. *zie* Ruimschotig.
Ruimschoots. *bijw. Zeem. woord.* Ruimschoots zeilen. *Aller ou voguer à vent largue.*
‡ Ruimschotel. *z. m. en v.* Een die rijkelijk leeft. *Un prodigue, qui est trop libéral, un dépensier, un ruine-maison.*
‡ Hij is een regte ruimschotel. *Il est un vrai prodigue, c'est un dépensier, un ruine-maison, il est prodigue à l'excès.*
• Ruimschotig. *bijw. Largement.*
Ruimspraak. *z. v. Exagération, hyperbole.*
Ruimte. *z. v.* De ruime lugt, eene ruime plaats. *Lieu étendu, spacieux, ample ou vaste, le grand air.*
De vogels leeven gaerne in de ruimte. *Les oiseaux aiment le grand air ou un lieu spacieux.*
• Ruimte, overvloed. *Abondance.*
Men vind daar ruimte van alles. *On y trouve abondance de toutes choses, tout s'y trouve en abondance ou abondamment.*
De ruimte kan niet schaaden. *L'abondance de fourcit nuire.*
RUIN. *z. m.* Een gesneden hengst. *Hongre, cheval châtré.*
Dat is een schoone ruin. *Voilà un beau hongre.*
RUINEN. *w. w.* Snijden, lubben. *Hongrer, châtrer.*
Eenen hengst ruinen. *Hongrer un étalon.*
Ruinpaerd. *z. g.* Ruin. *Hongre.*
RUINEEREN. *end. w. zie* Bederven.
Ruïnen. *meerv. ond. w. Ruines, débris.*
Ik hebb' de ruïnen van het Huis te Brederode gezien. *J'ai vu les ruines de la maison de Brederode.*
RUIS. *zie* Geruis, geruisch.
RUISSCHEN. *g. w.* Ruisen, geruisch maaken. *Bruire, faire du bruit, du murmure.*
De toppen der abeelboomen ruisschen geweldig. *Les cimes ou les extrémités des peupliers font grand bruit, font un grand murmure.*
Men hoort de Zee vreeslijk ruisschen. *La Mer bruit épouvantablement, on entend un épouvantable bruyement ou mugissement de la Mer.*
Het ruischt geweldig in mijne ooren. *Les oreilles me tintent terriblement, j'ai un grand tintouin aux oreilles.*
Ruischen als de Bijen. *Bourdonner.*
Het ruischen van eene beek. *Le bouillon, le murmure, le gazouillement d'un ruisseau.*
Ruschend. *bijv. w. Bruissant.*
Ruisching. *z. v.* Geruisch. *Bourdonnement, murmure, bruit sourd, bouillon.*
Ruisching der Zee. *Le mugissement de la mer.*
Ruisching of tuiting der ooren. *Tintement ou tintouin.*
‡ RUISMUIZEN. *g. w.* Kroeg in, kroeg uit loopen. *Courir les cabarets, aller de taverne en taverne.*
RUISPIJP. *z. v.* Zekere blaashoorn. *Musette, instrument de musique à anches & à vent.*
RUISPIJPER. *z. m.* Ruispijpspeelder. *Joueur de musette.*
RUISVOORN. *z. v,* Voorn met harde schobben. *Sorte de gardon, able, ablette, petit poisson de rivière.*
RUIT. *z. g.* Wijnruit, zeker kruid. *Rue, sorte d'herbe.*
Steenruit. *zie onder* Steen.
RUIT. *z. v.* Glasruit. *Carreau de vitres: terme de Vitrier.*
Daar is eene ruit gebroken. *Il y a un carreau de cassé.*
Ruit. Een vierkant dat op zijnen hoek staat. *Carreau renversé, losange.*
Dat wapen is in eene ruit geschilderd. *Ces armes sont peintes en losange.*
RUIT, schurftheid. *Gale, maladie de la peau.*
RUITE. *z. v.* Sloot waar in men het vlas en de hennip te weeken legt. *Rutoir.*
RUITEN, in 't Kaartspel. *Carreau.*
Ruitenheer. *Le Roi de carreau.*
Ruitenboef of ruitenboer. *Le valet de carreau.*
RUITEN. *w. w. ond. w.* Rooven, plonderen. *Piller, voler.*
‡ Zij doen niet dan ruiten en rooven. *Ils ne font que piller & voler.*
RUITER. *z. m. Cavalier.*
Een oud Ruiter. *Un vieux Cavalier, un homme qui a vu le loup.*
Een ruiters jongen. *Un goujat.*
Op zijn ruiters, als een ruiter. *A la cavalière, cavalièrement.*
Zandruiter. *zie onder* Zand.
Ruiterbende. *z. v,* Ruiterhoop. *Corps de cavalerie, troupe de gens à cheval.*
Ruiterbende van een regiment te paerd. *Compagnie de Cavalerie.*
Ruiterspel. *zie* Renspel.
Ruitertrom. *zie* Keteltrom.
Ruiterwagt. *Le piquet, la garde à cheval.*
Ruiterije. *z. v.* Paerdenvolk. *Cavalerie, des gens à cheval.*
De ruiterije hield geen stand. *La cavalerie plia, elle ne tint pas ferme, elle lâcha le pied.*
Roerruiter, Spaarruiter, Splitsruiter, Zandruiter, enz. *zie onder* Zand, enz.
RUITING. *z. v.* Geklonterde melk. *Lait caillé, du lait pris.*
RUITSWIJZE. *bijw.* Als ruiten. *En façon de carreau ou de losange, en losange.*
RUITZALVE. *z. v.* Zalve tegen de schurftheid. *Onguent pour la gale.*
RUIVEN. *zie* Ruijen.

Digitized by Google

R U K.

RUK. z. m. *Effort ſubit d'un animal ou du vent, coup, action de tirer.*
De wind ſmeet het zeil met eenen ruk over. *Le vent jetta la voile à la mer d'un ſeul coup.*
Hij trok het touw met twee rukken aan twee. *Il rompit la corde en deux coups.*
RUKKEN. w. w. Met geweld trekken. *Tirer de force ou avec force, arracher.*
Iemand de kleeren van 't lijf rukken. *Déchirer les habits de quelqu'un à force de le tirailler.*
Hij rukte haar uit de vlam. *Il la ſauva ou il la tira des flammes, il l'arracha des flammes.*
Zij deeden hem niet dan rukken en plukken, dan trekken en ſtooten. *Ils ne firent que le tirailler.*
Iemand iets uit de hand rukken. *Arracher à quelqu'un quelque choſe des mains.*
Rukken, ſchielijk opbreeken. Als, de Veldheer rukte met een deel van zijn volk, om die voordeelige poſt te vatten. *Le Général partit à l'inſtant avec une partie de ſon monde pour s'emparer de ce favorable poſte.*
Rukking. z. v. Trekking. *zie* ruk.
Rukwind. z. m. Een wind die met rukken komt. *Coup de vent, bouffée de vent, grain de vent, tourbillon.*

RUL. RUM.

RUL. z. v. Loop, driſt. *Emotion, ardeur.*
Met dezelve rul liepen zij naar dat huis toe. *La même ardeur les fit courir à cette maiſon.*
RUMOER. z. g. *ond. w.* Geraas. *Bruit, tintamarre, tumulte, rumeur.*
Een groot rumoer maaken. *Faire un grand bruit ou tintamarre.*
Men hoorde daar een groot rumoer. *On y entendit un grand bruit, il y eut un terrible tintamarre.*

R U N.

RUN. z. v. Runne, gemaalen eiken baſt dienende om het leer te bereiden. *Du tan.*
RUND of runddier. z. g. *Bête à cornes, un bœuf, une vache.*
Zij ſlagtten een paar runderen. *Ils tuérent une couple de bœufs.*
Eene runderbrá, een runderhutspot, eene brá, een hutspot van rund vleeſch. *Une pièce de bœuf rôtie, une pièce de bœuf bouillie.*
Rundvleeſch. z. g. Oſſenvleeſch. *Chair de bœuf, du bœuf.*
RUNMOLEN. z. m. *Moulin à tan.*
Runne. *zie* Run.
RUNNEN. g. w. ronnen, ſtremmen. *Cailler, ſe prendre.*
De melk te runnen zetten. *Faire cailler le lait.*
RUNNEN, rennen, *zie* rennen.
RUNNIKEN. g. w. Briefchen, rinneken. *Hennir, cri naturel des chevaux.*
RUNSEL. *zie* Stremſel.

R U P.

RUPS, rupze. z. v. Een gekorven diertje. *Chenille, ſorte d'inſecte.*
Daar zijn veele rupzen in den boom. *Il y a beaucoup de chenilles dans l'arbre.*
RUPZEN, rispen. *zie* rispen.
RUPZENNEST. z. g. Pop van rupzen. *Nid de chenilles.*
Een rupzennest uit eenen boom ſtooten. *Abattre un nid de chenilles.*

RUS. RUT.

RUSGEEL. z. g. rood. *Arſenicum. De l'Arſénic rouge.*
RUSIE. *ond. w.* Hoofdbreeken. *zie* Hoofdbreeken.
Rufie, krakkeel. *zie* Krakkeel.
RUSLAND. z. g. Ruſchland, Moskovien. *Ruſſie, Ruſſie Blanche, Grande Ruſſie ou Moſcovie, ancienne Scythie.*
Rusleêr z. g. Jugtleêr. *Du cuir de rouſſi.*
RUSSEN. z. m. meerv. Ruslanders, Moskoviters. *Moſcovites, Ruſſiens, ou Ruſſes.*
't Ruſſiſch. z. g. 't Moskoviſch, de ruſſiſche taal. *La Langue Moſcovite.*
Ruſſiſche huiden. *Des peaux de Moſcovie.*
RUST. z. v. Geruſtheid, ſtilte. *Repos, ſoulagement, tranquillité.*
Het lichaam vermoeid zijnde zoekt ruſt. *Le corps fatigué cherche le repos.*
Nagt noch dag ruſt hebben. *N'avoir repos ni jour ni nuit, être dans une agitation continuelle.*
De Waereld is nu in ruſt. *Le Monde eſt à préſent en repos, rien ne trouble plus le repos du monde, il jouït d'une paix profonde.*
De ruſt der ziele of des gemoeds. *La tranquillité de l'ame ou de l'eſprit, la paix de l'ame.*
Gods eeuwige ruſte, de hemelſche gelukzaligheid. *Le repos éternel de Dieu, la béatitude céleſte.*
In ruſt, geruſt, vreedzaam. *Paiſiblement, en paix, tranquillement.*
In ruſt leeven. *Vivre en paix, paiſiblement ou tranquillement.*
Ruſt. Slaap. *Repos, ſommeil, dormir.*
De zieke is in de ruſt geraakt. *Le malade repoſe ou dort, le malade s'eſt enfin endormi, il jouït d'un peu de repos à préſent.*
Laat het kind in de ruſt. *Laiſſez dormir l'enfant, n'éveillez pas l'enfant.*
Zig ter ruſte of te bedde begeven. *S'aller repoſer, aller ſe coucher.*
Ruſt. Ruſtveer, ruſt van den tuimelaar. *Repos d'une arme à feu, partie de la noix d'un piſtolet ou d'un fuſil, entaille.*
Het roer of 't piſtool ſtaat op zijne ruſt. *Le fuſil, le piſtolet eſt ſur ſon repos.*
Nagtruſt. *zie onder* Nagt.
Ruſtbank. z. v. *Lit de repos, canapé, repoſoir.*
Ruſtbed. z. g. *Lit de repos.*
Ruſtdag. z. m. Vierdag, Zondag. *Jour de repos, Jour de fête, Dimanche, Férie.*
Ruſte, pauze. z. v. *Pauſe.*
Ruſteloos, *bijv. w.* Zonder ruſt. *Sans repos, agité, inquiet.*
Ruſtelooze nagten. *Des nuits, qu'on paſſe ſans pouvoir ſe repoſer ou dans l'inſomnie.*
Een ruſteloos menſch. *Un eſprit turbulent, un homme inquiet.*
Ruſteloos. *bijw. Sans ſe repoſer, dans l'inſomnie, d'une manière inquiète.*
Den nagt ruſteloos doorbrengen. *Paſſer la nuit ſans repoſer, la paſſer dans une agitation ou une inquiétude continuelle, être agité ou inquiet toute la nuit.*
Ruſteloosheid, ſlaapeloosheid. z. v. *Inſomnie.*
Ruſteloosheid. z. v. Ongeruſtheid. *Inquiétude, agitation.*
In eene geduurige ruſteloosheid leeven. *Vivre dans une inquiétude ou dans une agitation continuelle.*
Ruſten. g. w. In ruſt zijn. *Se repoſer, être en repos.*
Van zijnen arbeid ruſten. *Se repoſer de de ſon travail.*
Iets laaten ruſten of niet aanroeren. *Ne pas toucher à quelque choſe.*
* Ruſten. Slaapen. *Repoſer, dormir, prendre du repos.*
Hij kan niet aan 't ruſten komen. *Il ne ſauroit dormir, rien ne ſauroit chaſſer ſon inſomnie.*
* Hij is geruſt of hij is geſtorven. *Il eſt mort ou décédé.*
* In den Heere ruſten. *Mourir au Seigneur.*
* Op iemand ruſten, ſteunen of betrouwen. *Se repoſer ſur quelqu'un, s'aſſurer ſur lui, s'y fier.*
* **RUSTEN.** w. w. Als, zig ruſten, zig wapenen. *S'armer, s'équiper.*
RUSTIG. *bijv. en bijw.* Wakker, luſtig, friſ. *Diſpos, vigoureux, frais.*
Een ruſtig kaerel. *Un homme frais & vigoureux.*
Ruſtig aantreeden. *Marcher d'une pas ferme, d'une contenance alerte, marcher en roi de théatre.*
Ruſtigheid. z. v. Wakkerheid. *Vigueur, agilité, force.*
Ruſtiglijk. *bijv.* Kloekelijk, ſchroomeloos. *Hardiment, courageuſement, vigoureuſement.*
Iemand ruſtiglijk antwoorden, bejegenen, enz. *Repondre hardiment à quelqu'un, traiter quelqu'un du bel air, ne s'en pas laiſſer maſtriſer, le relancer comme il faut.*
Den vijand ruſtiglijk afkeeren of afwijzen. *Repouſſer courageuſement les ennemis, les pouſſer vertement ou vigoureuſement.*
RUSTING. *zie* Harnas, uitruſting, toeruſting.
Krijgsruſting. Wapenruſting. *zie onder* Krijg, enz.
Ruſtkamer. *zie* Wapenkamer.
RUSTLIJN. z. v. Een touw of lijn, daar iets op ruſt. *Corde qui ſoutient quelque choſe, boſſe du cable : terme de Navigation.*
Ruſtplaats. z. v. Pleiſterplaats, plaats daar men ruſt. *Lieu de repos ou de rafraichiſſement.*
Daar zal onze ruſtplaats zijn. *Notre lieu de repos ſera-là.*
De Hemel is de ruſtplaats der zalige zielen. *Le Ciel eſt le lieu de repos des ames bienheureuſes,*
Ruſtſtoel. z. m. rugſtoel. *Chaiſe à dos penchant, chaiſe de commodité, fauteuil.*
Ruſttijd. z. m. Viertijd, tijd van ruſte. *Temps de repos.*
Ruſtveer. z. v. Ruſt. *Entaille de la noix à un fuſil, & qui le tient en repos.*
RUTGER. Mans naam. *zie* Rogier.

RUU. RUY.

RUUW, ruw. *bijv. w.* Hobbelig, onbereid, oneſſen. *Rude, maluni, raboteux, pas poli, brut, crud.*
Eene ruuwe plank. *Une planche qui n'a pas été rabotée.*
Ruuwe diamanten. *Des diamans bruts.*
Ruuwe zijde, ruuw linnen. *De la ſoye crue, de la toile crue.*
Ruuw, lomp, onbeſchaafd. *Groſſier, impertinent.*
Een ruuw menſch. *Un homme groſſier, mal civiliſé.*

Digitized by Google

Een ruuw antwoord. *Une réponse impertinente.*
Ruuw, ſtreng, guur, bar. *Rude.*
Een ruuwe winter. *Un hiver rude.*
Ruuw. *bijv.* Ruuwelijk, plompelijk. *Groſſièrement, avec impolitesſe.*
Ruuw. ruuwelijk, heviglijk. *Vertement, vigoureuſement.*
Ruuwheid. *z. v.* Oneffenheid. *Apreté, rudeſſe.*
Ruuwheid, ſtrengheid. *Rigueur.*
De ruuwheid van den winter. *La rigueur de l'hiver.*
Ruuwheid, plompheid, onbeſchaafdheid. *Impoliteſſe, ruſticité, rudeſſe.*
Ik kan de ruuwheid van dat antwoord niet verduwen. *Je ne ſaurois digérer l'impertinence ou la rudeſſe de cette réponſe.*

RUYDEN. *zie* Ruijen.
RUYEN. *zie* Ruijen.

RY. RYE. RYO.

RY. *zie* Rije.
RYELING. *zie* Rijeling.
RYEN. *zie* Rijden.
RYOOL. *zie* Riool.

S.

S. SA. SAA.

S De agttiende letter van 't A, B, C. *S. La dixhuitième lettre de l'Alphabet.*
Eene lange ſ, eene ronde s. *Une ſ longue, une s ronde.*
SA! t'za! wakker! luſtig. *Ça! ça! allons! courage!*
Sa mannen 't moet 'er mee door. *Ça Meſſieurs ou mes amis, il faut que cela ſe faſſe, allons, il faut en venir à bout, il faut en voir la fin.*
SAAD. *zie* Zaad.
SAAGEN. *g. w. Woord bij de Digters meeſt gebruikelijk* Vreezen. *Craindre.*
Een held die voor geen perijkel ſaagt. *Un Héros qui ne craint aucun danger.*
SAAI. *z. g.* Saaije ſtoffe. *Serge, étoffe de laine, ſerge.*
Saai, fijne wolle. *Fine laine.*
Die ſtof is ſaai op ſaai gewerkt. *Cette étoffe eſt faite de laine ſur laine ou toute de laine, la chaine & la trame ſont de laine.*
Dat is ſaai op zijde. *Cela eſt de la laine ſur de la ſoye, c'eſt une trame de laine ſur une chaine de ſoye.*
SAAIJET. *z. g.* Fijn wollen garen. *Fil de fine laine, eſtame.*
Saaijetten. *bijv. w.* Van ſaaijet. *D'eſtame.*
Saaijetten kouſſen, handſchoenen, enz. *Des bas, des gants d'eſtame.*
SAAK. *zie* Zaak.
SAAL. *zie* Zaal.
SAAMEN, te ſaam, te ſaamen. *zie* T'zamen.

S A B.

SABBATH. *z. m. ond. w.* Ruſtdag onder de Jooden. *Sabbath, Jour de repos parmi les Juifs.*
Sabbathdag. *zie* Sabbath.
Sabbathſchender. *z. m. Violateur du Sabbath.*
SABEL. *z. m.* Een kort en breed zwaerd. *Sabre, cimeterre.*
De Turken zijn allen met ſabels gewapend. *Les Turcs ſont tous armés de ſabres ou de cimeterres.*
SABEL. *z. m.* Zeker dier met een ſchoon vel. *Martre, ſorte d'animal dont la peau eſt précieuſe, qui ſe trouve dans les forêts de la Laponie & de la Moſcovie.*
Sabel. Sabelvel. *Martre Zibeline, peau de martre.*
De Juffers draagen Sabels om den hals. *Les Demoiſelles portent des Palatines de martre, des ſibelets.*
Sabelvel. *zie* Sabel.

S A C.

SACRAMENT. *ond. w. Sacrement.*
Sacramenteel. *bijv. w.* Als, de ſacramenteele woorden. *Les paroles ſacramentales.*
Sacramentsdag. *z. m.* De aanzienlijkſte Feeſtdag van de Roomſche Kerk. *La Fête-Dieu, la Fete du St. Sacrement, la Fête du corps de Chriſt, la Fête la plus conſidérable de l'Egliſe Romaine.*
SACREDAAN. *zie* Sakerdaan.
SACRISTIE. Vertrek daar men in de Roomſche Kerk de Kerkcieraaden bewaart, en daar de Prieſter zig kleed en ontkleed. *Sacriſtie, appartement deſtiné, ſelon l'uſage de l'Egliſe Romaine, à garder les ornemens de l'Egliſe, & où le Prêtre s'habille & ſe déshabille.*

S A D.

SADEL. *zie* Zadel.
SADUCEER. *z. m.* Een aanhanger van 't Saduceendom. *Un Saducéen, celui qui adhère aux opinions Saducéennes.*
Saduceeſch. *bijv. w.* Van de Saduceën. *Saducéen, des Saducéens ou Saduciens.*
Een Saduceenſch gevoelen. *Un ſentiment Saducéen.*
Saduceendom. *z. m.* Eene voornaame gezindheid onder de Jooden. *Saducéiſme, ſecte conſidérable parmi les Juifs.*

S A F.

SAFFIER. *z. m.* Saffierſteen. *Saphir, ſorte de pierre précieuſe.*
SAFFRAAN. *z. m.* Een geneeskundig gewas. *Saffran, plante médécinale.*
Wilde ſaffraan. *Saffran bâtard.*
Saffraanagtig. *bijv. w.* Naar Saffraan. *Safrané, de ſaffran.*
't Ruikt hier heel ſaffraanagtig. *Il ſent ici fort le ſaffran.*
Saffraanbloem. *Fleur de ſaffran, crocus.*
Saffraangeel of zoo geel als ſaffraan, zeer geel. *Jaune comme du ſaffran, fort jaune.*
SAFLOERS. *zie* Wilde ſaffraan.

SAI. SAK. SAL.

SAIZOEN. *z. g. ond. w.* Jaargetijde, tijd des jaars. *Saiſon de l'année.*
't Jaar word in vier Saiſoenen verdeeld. *L'Année ſe diviſe en quatre Saiſons.*
Winterſaiſoen. *zie onder* Winter.
SAKERDAAN. hout. *Du bois de Sacredan, certain bois dur qui vient des grandes Indes.*
SAKRAMENT. *zie* Sacrament.
SALAAD. *z. v.* Zeker veld of hofgewas. *Salade, ſorte de plante des champs ou de jardin.*
Kropſalaad, Krulſalaad, Veldſalaad, enz. *zie onder* Krop, enz.
SALAMANDER, een dier na de hagedis zweemende. *Salamandre, animal qui reſſemble au lézard.*
SALARIS. *ond. w. zie* Loon.
SALET. *z. g. ond. w.* De grootſte kamer van 't huis, zaal. *Sale.*
Salet houden. *Tenir aſſemblée.*
Men doet niet dan ſpeelen in de ſaletten. *On ne fait que jouer dans les aſſemblées.*
Saletjonker. *Muguet, Dameret, Damoiſeau.*
Saletpop. Saletjuffer. *Une précieuſe, une fille ou femme qui ſe donne des airs.*
SALI. *z. v.* Zelf, zeker gewas. *Sauge, ſorte de plante médécinale.*
Aal met ſali gebraaden. *De l'anguille rôtie avec de la ſauge.*
SALPETER. *z. g. ond. w. Salpêtre.*
Salpeterbereider. *z. m. Salpêtrier.*
Salpeterig of ſalpeteragtig, vol ſalpeter, naar ſalpeter. *Plein de ſalpêtre, qui ſent le ſalpêtre.*
Salpeterige landen. *Terres d'où l'on tire le ſalpêtre.*
't Ruikt hier heel ſalpeterig. *Il ſent ici le ſalpêtre.*
SALVEEREN. *ond. w. zie* Behouden.
SALUIT. *ond. w.* Gebruikelijk woord in 't begin der opene brieven eens Konings. *Salut: terme uſité au commencement des lettres patentes du Roi.*
SALVO. *ond. w.* Plegtelijke losbranding van 't geſchut, enz. *Salve, décharge ſolemnelle du canon, &c.*
In SALVO, in behoudene Haven, in veiligheid. *En ſûreté, à bon port.*
SALY. *zie* Sali.

SAM. SAN. SAP.

SAMEN, te ſaam. *zie* T'zamen.
SAMEREUX. *z. v.* Zeker plat vaartuig. *Samereux, eſpéce de bâtiment long & plat, qui navige ſur le Rhin & ſur les eaux internes d'Hollande.*
‡ SAMMELAAR. *z. m.* Sukkelaar. *Lanternier, tracaſſier, lambin, niveleur.*
‡ SAMMELEN. *g. w.* Sukkelen, draalen. *Lanterner, lambiner, niveler, tracaſſer.*
‡ Hij ſammelt lang eer hij gereed is. *Il eſt longtemps à tracaſſer ou à lambiner avant que d'être prêt, il lui faut un ſiécle à s'apréter.*
SAMMEREUS. *zie* Samereux.
SANCT of Sant. *z. m. ond. w. Un Saint.*
SANCTINNE. *z. v. ond. w. Une Sainte.*
SANDELHOUT. *z. g. Bois de ſantal, du ſantal.*

SAN-

Digitized by Google

SANDER. *z. m.* Alexander, mans naam. *Alexandre, nom d'homme.*
SANDRAC, vergiftige bergſtoffe.. *Sandaraque, minéral qui eſt un poiſon.*
SANT. *zie* Sanct.
SANTJE, verkleinnaam voor Suſanna. *Suſon, Suſette.*
SANTINNE. *zie* Sanctinne.
SANTORY. *De la centaurée, herbe.*
SAP. *z. g. Jus, ſuc.*
't Sap uit de boomen. *Le ſuc des arbres.*
't Sap uit de kruiden. *Le jus des herbes.*
't Sap uit het vleeſch. *Le jus de la chair.*
Dat verdroogt de ſappen. *Cela deſſèche les ſucs.*
Druivenſap, Heulſap, Honingſap, Kerſſenſap, Teelſap, enz. *zie onder* Druiven, enz.
SAPANHOUT. *z. g. Bois d'Inde.*
SAPGROEN. Groene verf. *Verd de veſſie.*
SAPPIG. *bijv. w.* Vol ſap. *Plein de jus, ſucculent.*
Die peeren zijn heel ſappig of ſoppig. *Ces poires ſont pleines de jus.*
Sappig vleeſch, dat niet droog is. *De la chair ſucculente.*

SAR. SAS.

SARAZIJN of Sarrazijn. *z. m.* Turk. *Saraſin, Turc.*
Het leger der Sarrazijnen brak op. *L'armée des Saraſins décampa.*
Sarazijnkruid. *z. g. Sarraſine, ſorte d'herbe ou de plante.*
SARDINIEN. Naam van een Eiland in de Middelandſche Zee. *Sardaigne, nom d'une île dans la Mer Méditerranée.*
SARGIE. *z. v. ond. w.* Zekere wollen ſtoffe. *Serge, ſorte d'étoffe de laine.*
Engelſche ſargie, Franſche ſargie. *Serge d'Angleterre, ſerge de France.*
Hij had een ſargien kleed aan. *Il étoit vêtu ou habillé de ſerge, il avoit un habit de ſerge.*
SARREN. *w. w.* Tergen. *Agacer, tarabuſter, harceler.*
SAS. *z. g.* Doortogt die met ſluizen afgeſlooten is. *Sas, canal étroit dont l'eau eſt retenue par des écluſes.*
SASSAFRAS of Saſſefras, zeker hout dat men in de Geneeskunde gebruikt. *Saſſafras, bois de Saſſafras.*
Saſſafrasboom. *Arbre de Saſſafras.*
SASSER: zoo noemt men in eenige Provintien de Commiſen die aan de ſluizen of doortogten de regten invorderen die men van de koopmanſchappen, welken 'er doorvaaren, moet betaalen. *Péager, Commis de la Douane.*

S A T.

SATAN. *z. m. ond. w.* De Duivel. *Satan, le Diable.*
SATER. *z. m.* Boſchgod der Digteren. *Satire ou Satyre, ſorte de demi-Dieu des Poëtes, habitans des forêts.*
De Sater Marſyas wierd van Apol levendig gevild. *Le Satire Marſias fut écorché tout vif par Apollon.*
‡ Sater. *z. m.* Spotter, ſchimper. *Satire, homme qui cenſure ou médit.*
‡ Hij is een regte ſater. *C'eſt un homme mordicant & ſatyrique.*
‡ Dat is een oude ſater. *Voilà un vieux paillard.*
SATERDAG of Saturdag. *zie* Zaterdag.
‡ SATERSBEK. *z. m.* Een plat aangezigt. *Viſage de Satire, viſage écaché ou applati.*
SATIJN. *z. g.* Zekere zijden ſtoffe. *Satin, ſorte d'étoffe de ſoye.*
Gebloemd ſatijn. *Satin à fleurs.*
Satijnen. *bijv. w.* Dat van ſatijn gemaakt is. *De ſatin, ce qui eſt fait de ſatin.*
De Jufvrouw draagt eenen ſatijnen tabbaart. *La Demoiſelle porte un habit de ſatin.*
SATURDAG. *zie* Zaterdag.

SAU. SAY. SCA. SCE.

SAUCIJS. *z. v. ond. w.* Worſt. *Sauciſſe, ſauciſſon, cervelas.*
SAVELBOOM. *zie* Zevenboom.
SAVOIKOOLEN. *zie onder* Kool.
SAVONNET. *ond. w. zie* Zeepbal.
SAUS. *z. v. ond. w.* Doop. *Sauce.*
Lookſaus, Moſtaardſaus, Rochenſaus, enz. *zie onder* Look, enz.
SAUVEGARDE. *ond. w. zie* Schutbrief.
SAY. *zie* Saai.
SAYET. *zie* Saaijet.
NB. Zie voort alle de woorden, die veelmaal naar de oude wijze met *ſa* geſpeld worden, op *za. Cherchez le reſte des mots qui ſont écrits ſelon l'ancienne orthographe Flamande avec une S ſous la lettre Z.*
SCANDAAL. *zie* Schandaal.
SCANDEEREN. *w. w. ond. w.* Vaerſen ſcandeeren. *Scander des vers.*
SCEPTER. *ond. w.* Rijksſtaf. *Sceptre. zie* Rijksſtaf.

S C H.

SCHA, ſchaa, ſchade, nadeel. *Tort, dommage, préjudice.*
Ergens ſcha aan doen. *Perdre à quelque choſe, ne trouver point ſon compte à quelque choſe.*
Die ſcha is overkomelijk. *Cette perte eſt ſupportable ou réparable.*
Ik heb het tot mijne ſcha ondervonden. *J'en ai fait l'expérience à mon dam ou à mes dépens.*
Schaade, enz. *zie* Schade, enz.
SCHAAF. *z. v.* Schaave. *Rabot.*
Ergens de ſchaaf over laaten loopen, iets ligt affchaaven. *Paſſer le rabot ſur quelque choſe, donner un coup de rabot en paſſant.*
* Over een werk de ſchaaf laaten gaan, een werk overzien of verbeteren. *Retoucher un ouvrage, l'examiner exactement pour le corriger ou pour l'améliorer, y paſſer le rabot.*
Boorſchaaf, Geerſchaaf, Rabatſchaaf, Rijſchaaf, Roffelſchaaf, Ruigſchaaf, enz. *zie onder* Boor, enz.
Blokſchaaf, rondſchaaf. *Rabot rond.*
Kraalſchaaf. *Rabot à arrondir.*
Schaafbank. *z. v.* Timmermans werkbank. *Etabli de charpentier.*
Schaafijzer. *z. g. Le fer du rabot.*
Schaafmes. *z. g.* Schraapmes. *Racloir.*
Schaafſpaanders. *z. v.* Spaanders die door 't ſchaaven gemaakt worden. *Des coupeaux qu'on fait avec le rabot.*
Schaafzel. *z. g.* Schraapſel. *Raclure.*
Schaafzel van leer. *De la raclure de cuir.*
SCHAAK. Dit zegt men in 't ſchaakſpel, als de Koning zig bergen moet. *Echec.*
Den Koning ſchaak zetten. *Donner échec au Roi, mettre le Roi en échec.*
Schaakbord. *z. g.* Schaakberd. *Echiquier, damier pour jouer aux échecs.*
SCHAAKEL, enz. *zie* Schakel, enz.
SCHAAKEN. *g. w.* In 't ſchaakbord ſpelen. *Jouer aux échecs.*
SCHAAKEN. *w. w.* Met geweld vervoeren. *Enlever, ravir.*
Eene Juffer ſchaaken. *Enlever une Demoiſelle.*
SCHAAKEN, ſchaakelen, met een ſchaakelnet viſſen. *zie onder* Schakel.
SCHAAKER. *z. m.* Vervoerder van eene Maagd. *Raviſſeur, celui qui enléve une fille.*
SCHAAKER. *z. m.* Schaker, ſchaakſpeeler. *Celui qui joue aux échecs, un joueur d'échecs.*
Hij is een goed of kloek ſchaaker. *Il joue fort bien aux échecs, il entend bien le jeu des échecs, c'eſt un bon joueur d'échecs.*
SCHAAKING. *z. v.* Geweldige vervoering. *Raviſſement, enlévement, rapt.*
De ſchaaking dier Juffer baarde veel onruſt. *Le raviſſement ou l'enlévement de cette Demoiſelle cauſa bien du trouble.*
SCHAAKMAT, of Schaak en mat. *Echec & mat.*
Schaak-mat zetten. *Donner échec & mat.*
Schaakſpeelen. *zie* Schaaken.
Schaakſpeeler. *zie* Schaaker.
Schaakſpel. *z. g. Le jeu des échecs ou des échets.*
Den Koning in 't ſchaakſpel dood ſpeelen of vaſt zetten. *Matter le Roi, lui donner échec & mat.*
't Schaakſpel is zeer gebruikelijk in Italiën. *Le jeu des échecs eſt fort en uſage en Italie.*
Schaakſtuk. *z. g.* Een ſtuk van 't ſchaakſpel. *Echec, une piéce du jeu des échecs.*
SCAAAL. *z. v.* Drinkſchaal. *Taſſe, coupe, plat, baſſin.*
Wijn uit ſchaalen drinken. *Boire du vin dans des taſſes.*
Eene ſchaal kandeel. *Un plat de chaudeau.*
Met de ſchaal omgaan. *Faire la collecte avec le baſſin pour les pauvres du quartier.*
Schaal, weegſchaal, waage. *Balance.*
De ſchaal ſlaat over. *La balance trébuche.*
De ſchaalen van eene weegſchaal. *Les baſſins d'une balance.*
Dat kan geen ſchaal houden, dat weegt niet genoeg. *Cela ne péſe pas aſſez.*
* Die reden houd geen ſchaal, is niet kragtig genoeg. *Cette raiſon n'a pas aſſez de poids, ces argument n'eſt pas aſſez fort.*
Schaal, dop, ſchil. *Ecale, coque, coquille.*
Schaal, de eerſte plank die van eenen balk aan weerkanten afgezaagd word. *Première planche qui vient des deux côtés d'une poutre ou d'un arbre qu'on ſcie.*
Drinkſchaal, Eijerſchaal, Fruitſchaal, Koudeſchaal, Nooteſchaal, Weegſchaal, Wijnſchaal, enz. *zie onder* Drink, enz.
Schaalboter. *z. v.* Boter die bij 't klein gewigt word verkogt. *Beurre qui ſe vend en détail à la livre & au quarteron.*
SCHAALOOS. *zie* Schadeloos.
SCHAALVIS. *zie* Schelpvis.
SCHAAMAGTIG. *bijv. w.* Die ligt beſchaamd word. *Honteux, honteuſe, qui a beaucoup de pudeur, qui eſt fort timide.*
Die Juffer is heel ſchaamagtig. *Cette Demoiſelle eſt fort honteuſe, elle a beaucoup de pudeur, elle eſt fort timide.*
De ſchaamagtige deelen. *Les parties honteuſes.*
Schaambeen. *zie* Gemagtbeen.
Schaambloozen. *zie onder* Schaamte.
Schaambrok. *z. m.* 't Laatſte ſtuk dat in de ſchotel overblijft, en dat men uit ſchaamte niet naar zig durft neemen. *Morceau honteux.*

Digitized by Google

Schaamdeelen. *zie* Schaamleden.
Schaamel. *bijv. w.* Arm, naakt. *Pauvre misérable.*
Schaamele luiden, fchaamel volk. *De pauvres gens, des misérables.*
* De fchaamele deugd is eene onnutte zaak. *La vertu fans argent eſt un meuble inutile.*
Schaamelheid. *z. v.* Schaamleden. *Parties honteuſes.*
Schaamelijk. *bijv. w. en bijw.* Armelijk. *Pauvrement, miſérablement.*
Zij zag 'er heel fchaamelijk uit. *Elle avoit la mine bien pauvre, elle étoit en bien mauvais état, elle faiſoit pitié.*
Schaamelijk. *bijw.* Met fchroom. *Avec timidité, avec pudeur, en tremblant.*
Schaamen, zig fchaamen, beſchaamd zijn. *Avoir honte, être honteux.*
Zij fchaamen zig niet te zeggen, dat, enz. *Ils n'ont pas honte de dire, ils ont l'effronterie de dire, ils ont le front de dire, que, &c.*
Schaamt gij u niet? hebt gij geen fchaamte? *N'avez-vous pas de honte?*
Gij behoorde u te fchaamen. *Vous devriez avoir honte, vous devriez rougir de honte.*
Hij fchaamt zig zulks te bekennen. *Il a honte de l'avouer, il n'oſe l'avouer, il n'a pas le front de l'avouer.*
Schaamleden. *z. g.* Schaamdeelen. *Parties honteuſes.*
De fchaamleden ontblooten. *Découvrir les parties honteuſes ou la vergogne.*
Schaamlid. *z. g.* Mannelijke roede. *Verge, membre viril.*
Schaamrood. *bijv. w.* Heel beſchaamd, rood van fchaamte. *Fort honteux, rouge de honte, à qui le rouge monte aux joues.*
Hij wierd fchaamrood over dat zeggen. *Il rougit à ces paroles, ces paroles le firent rougir.*
‡ Schaamfchoenen. *z. m. meerv.* Schaamte. *Honte, pudeur, honnêteté.*
‡ Zijne fchaamfchoenen uittrekken. *Bannir toute honte, renoncer à toute pudeur.*
Schaamte. *z. v.* Beſchaamdheid, eerbaarheid. *Pudeur, honnêteté, honte.*
Bloozen van fchaamte. *Rougir quand on offenſe la pudeur, rougir à l'aſpect ou à l'ouïe de quelque choſe qui choque la pudeur ou l'honnêteté.*
Zij heeft alle eer en fchaamte verlooren. *Elle a bu ou perdu toute honte, c'eſt une infame.*
Hebt gij geen fchaamte? *N'avez-vous pas de honte? ne rougiſſez-vous pas?*
Schaamte, ontroering, verlegendheid. *Trouble, confuſion.*
Schaamteloos. *bijv. w.* Onbeſchaamd, zonder fchaamte. *Effronté, impudent.*
Dat is een fchaamteloos zeggen. *Voilà un diſcours bien effronté; que cela eſt impudent, inſolent ou impertinent!*
Een fchaamteloos vrouwmenfch. *Une effrontée, qui a banni toute pudeur, qui n'a plus d'honneur ou de honte.*
Schaamteloosheid. *z. v.* Onbeſchaamdheid. *Effronterie, impudence, inſolence.*
SCHAAP. *z. g. Mouton, brebis.*
Eene groote kudde fchaapen. *Un grand troupeau de moutons.*
De fchaapen hoeden of weiden. *Mener paître les moutons.*
Een fchurft fchaap. *Une brebis galeuſe.*
Een verdoold fchaap. *Une brebis égarée.*
* Een verdoold fchaap. *Une perſonne qui s'eſt éloignée du ſentier de la vertu.*
* Dat is een onnozel fchaap, een onnozel wigt of kind. *Voilà un pauvre enfant, une pauvre petite créature.*
‡ Schaap. Die vaſt blijft aan eenen koop die hij niet houden kan. *Homme qui ſe voit arrêté pour avoir conclu un marché qu'il n'eſt pas en état de tenir.*
‡ Schaap blijven. Niet bequaam zijn om eenen koop te houden die men gedaan heeft. *Payer la folle enchère d'un marché téméraire qu'on a conclu, & qu'on n'eſt pas en état de tenir.*
‡ Schaap blijven. *Etre pris au mot dans un marché ſans qu'on eût deſſein de le faire.*
* Men moet de fchaapen fcheeren naar zij wol hebben. *Proverb. Il faut uſer de diſcrétion dans tout ce qu'on fait, il faut ſavoir diſcerner ſon monde ou avoir égard aux perſonnes.*
‡ De een fcheert de fchapen, en de andere de verkens. *Proverb. L'un s'enrichit en dormant & l'autre ſe tue à gagner petitement ſa miſérable vie, l'un bat les bayes & l'autre prend les oiſeaux.*
Melkfchaap. *zie onder* Melk.
Schaapen. *bijv. w.* Van een fchaap. *De mouton, de brebis.*
Schaapenbout. *z. m. Gigot, éclanche de mouton.*
Een gebraaden fchaapenbout eeten. *Manger un gigot de mouton rôti, manger une éclanche de mouton.*
Schaapenkaas. *z. v. Fromage de brebis.*
Schaapenkeutels. *Crottes de brebis.*
Schaapenleer. *zie* Schaapsleer.
Schaapenmelk. *z. v. Lait de brebis.*
Schaapenmerkt. *z. v. Marché aux brebis.*
Schaapen. Schaapenperkament. *Parchemin.*
Dat boek is in fchaapen gebonden. *Ce livre eſt relié en parchemin.*
Schaapennat. *z. g. Bouillon de chair de mouton.*
Schaapenband. *z. m. Reliure en parchemin.*
Schaapenongel. *z. m. Graiſſe de mouton propre à faire des chandelles.*
Schaapenpens. *z. v. Panſe ou tripes de mouton.*
Schaapenperkament. *z. g. Parchemin de mouton.*
Schaapenſchouder. *z. m. Epaule de mouton.*
Schaapenvet. *z. g. Graiſſe de mouton.*
Schaapenvleeſch. *z. g.* Hamelvleeſch. *De la chair de mouton, du mouton.*
Schaapenwei. *z. v. Petit-lait de brebis, du petit-lait.*
Een glas fchaapenwei drinken. *Boire un verre de petit-lait.*
Schaapenwol. *z. v. Laine de brebis.*
Schaapherder. *z. v.* Herder. *Berger.*
Schaapherderinne. *z. v. Bergère.*
Schaapherdershut, ſtaf, enz. *zie* Herdershut, Herdersſtaf, enz.
Schaapje. *z. g. Jeune ou petit mouton.*
* Schaapje. Lieffelijke benaaming. Mijn Schaapje.. *Mon petit mouton, mon petit agneau: terme de careſſe.*
Schaaps. *bijv. w.* Van een fchaap. *De mouton, de brebis.*
* Hij is zoo fchaaps niet, zoo gek niet. *Il n'eſt pas ſi ſot qu'il en a la mine, il n'eſt pas ſi fou qu'on diroit bien.*
Schaapfcheeren. *w. w.* De fchaapen fcheeren. *Tondre les brebis.*
‡ Het fchaapfcheeren. *z. g.* Het vegten. *Le combat, la bataille, le choc.*
‡ Toen ging het fchaapfcheeren eerſt regt aan. *Ce fut alors que la bataille s'échauffa, que le choc fut rude, qu'il commença à y faire chaud, que le combat commença tout de bon.*
Schaapfchot. *z. v. zie* Schaapshok.
Schaapshok. *z. g.* Schaapskooi, fchaapsſtal. *Bergerie, étable de moutons.*
't Schaapshok ſtaat open. *La bergerie eſt ouverte.*
Schaapshoofd. *z. g. Tête de mouton.*
‡ Dat komt uit geen fchaapshoofd, dat is zoo gek niet. *Cela n'eſt pas ſot, cela ſort d'une bonne cervelle, cela n'eſt pas tant mal imaginé.*
Schaapskooi. *z. v.* Schaapsſtal. *Bergerie.*
Schaapsleer. *z. g.* Schaapenleer. *Baſane, peau de mouton préparée.*
Schaapslever. *z. v. Foye de mouton.*
Schaapslonge. *z. v. Poûmon de mouton.*
Schaapsluis. *z. v. Tique de mouton.*
Schaapsſtal. *zie* Schaapshok.
Schaapsvagt. *z. v.* Schaapsvel. *Peau de mouton.*
Schaapsvel. *zie* Schaapsvagt.
Schaapsvlies. *z. g.* Al de wol van een fchaapsvel. *Toute la laine d'une peau de mouton, toiſon.*
Schaapswol. *zie* Schaapenwol.
SCHAAR, fcheer. *z. v.* Een ijzeren ſnijtuig. *Des ciſeaux.*
Eene koperſlagers fchaar. *Des ciſoilles.*
Eene ſnijders fchaar of groote fchaar. *Des ciſeaux de tailleur.*
Eene zilverſmids fchaar. *Ciſoir ou cizoir, dont ſe ſervent les orfévres.*
Eene droogfcheerders fchaar. *Des forces, inſtrument des tondeurs de draps.*
‡ Daar hangt de fchaar uit, men ſnait daar luſtig. *On eſt logé à l'étrille dans ce cabaret, on y étrille ou on y rançonne bien les gens.*
‡ Iets door 't oog van de fchaar haalen, iets ſteelen. *Filouter, fripponner quelques morceaux d'étoffe comme font les tailleurs.*
Aalfchaar. *zie* Elger. *zie ook onder* Aal.
Eene beugelfchaar of linnenfchaar. *Des ciſeaux à couper de la toile ou du linge.*
Eene knipfchaar. *De petits ciſeaux.*
Linnenfchaar. *zie* Beugelfchaar.
Tuinfchaar. *zie onder* Tuin.
De fchaaren van eene kreeft, van eene krabbe. *Les pinces, les tenailles, les ſerres, les mordans d'une écrevice, d'un cancre, d'une crabe.*
SCHAAR, fchaard. *zie* Schaard.
SCHAARD. *z. v.* Kleine breuk. *Brêche.*
Dat mes is vol fchaarden. *Ce couteau eſt tout ébréché.*
Schaard, ſcherf. *zie* Scherf.
Schaardig. *bijv. w. Bien* vol fchaarden. *Ebréché.*
Een fchaardig ſcheermes. *Un raſoir ébréché.*
SCAARE. *z. v.* Een meenigte volks. *Multitude, foule, aſſemblée nombreuſe.*
Daar vergaderde eene groote fchaare. *Une grande multitude s'y aſſembla, il y accourut une grande multitude de gens, une grande foule.*
Engelfchaare. Heirfchaare. *zie onder* Engel, ena.
SCHAAREN. *w. w.* In orde ſtellen. *Mettre en ordre, ranger, diſpoſer en ordre.*
Het leger ſtond in ſlagorde geſchaard. *L'armée étoit rangée en bataille.*
SCHAARGANGEN. *zie* Schaarſtokken.
SCHAARLAKEN. *zie* Scharlaken.
SCHAARLEI. *zie* Scharlei.
† SCHAARLUIN. *zie* Schaluin.
SCHAARS. *bijv. w.* Schraal. *Chiche, rare, maigre, chétif, miſérable.*
Daar het geld ſchaars is, zijn de levensmiddelen goed koop. *Où l'argent eſt rare, les vivres ſont à bon marché.*
Als men in tegenſpoed valt, bevind men dat de goede vrienden zeer ſchaars zijn. *Lorſqu'on tombe dans l'adverſité,*

Digitized by Google

en éprouve que les bons amis ſont fort rares.

't Is een ſchaarſſe tijd. *Le temps eſt bien miſérable, rude ou difficile à paſſer, le temps eſt mauvais.*

Daar is van 't jaar een ſchaars gewas. *La recolte n'a pas été abondante cette année, elle a été mauvaiſe.*

Dat boek is heel ſchaars te krijgen. *Ce livre eſt fort rare, il ne ſe trouve que difficilement.*

Schaars. *bijw.* Naauwlijks, weinig. *A peine, chichement, parcimonieuſement.*

't Kon ſchaars een pond haalen op de ſchaal. *A peine y en avoit-il une livre.*

Schaars omdeelen. *Diſtribuer ou partager chichement.*

Schaarsheid. *z. v.* Gebrek. *Diſette, rareté, manquement, défaut.*

Daar is eene groote ſchaarsheid van koorn. *Il y a une grande diſette de bleds.*

SCHAARSTOKKEN. *z. m. meerv.* Dikke en ſmalle planken in den overloop van een ſchip. *Planches étroites & épaiſſes ſur le pont d'un vaiſſeau, faix de pont.*

SCHAARSTROOK. *z. v. Scheepsw.* Mallen, ſpant-model om een ſchip te bouwen. *Gabari ou gabarit, modèle de charpente pour la conſtruction d'un vaiſſeau.*

SCHAARWAGTER. *zie* Deurwagter.

SCHAATS. *z. v. Patin.*

Op ſchaatſen rijden. *Aller à patins, patiner.*

Zijne ſchaatſen aanbinden, afbinden, enz. *Mettre, attacher, lier ſes patins, les défaire, les délier.*

Schaatsband. *zie* Schaatslint.

Schaatshouten. *z. g. meerv. Les bois des patins, les fûts des patins.*

Schaatsijzers. *z. g. meerv. Les fers des patins.*

Schaatslint. *z. m. Sorte de ruban qui ſert à lier ou à attacher les patins aux pieds.*

Schaatsmaker. *z. m. Artiſan qui fait des patins.*

Schaatsrijder. *z. m. Patineur, homme qui va ſur les patins.*

Men vind in Holland goede ſchaatsrijders. *On trouve de bons Patineurs en Hollande.*

Schaatsſchoenen. *z. v.* Rijſchoenen, platte ſchoenen. *Des ſouliers ſans talons, propres à aller à patins, des eſcarpins.*

SCHAAVELING. *z. v. zie* Krul van hout.

Schaaven. *meerv.* van Schaaf. *zie* Schaaf.

SCHAAVEN. *w. w.* Hout ſchaaven. *Raboter, unir, polir du bois.*

Die deelen zijn niet glad geſchaafd. *Ces planches ne ſont pas rabotées comme il faut, elles ne ſont pas aſſez unies.*

Vellen ſchaaven. *Parer des peaux.*

* Schaaven, beſchaaven, overzien, verbeeteren. *Retoucher, revoir, paſſer le rabot par deſſus.*

Dat boek moet nog wat geſchaafd of beſchaafd worden. *Il faut que ce livre ſoit encore un peu retouché, il faut le retoucher, le revoir, y paſſer encore le rabot.*

Ergens met den arm over ſchaaven. *Toucher du bras quelque part en paſſant, effleurer, frôler ou frauler.*

Het vel is van mijne ſcheen geſchaafd. *La peau de ma jambe eſt éffleurée ou un peu enlevée.*

Die ſchuiten ſchaafden langs malkanderen. *Ces bateaux ſe ſont légérement touchés en paſſant, ils ont frôlé, ils ſe ſont baiſés, ils ſe ſont effleurés.*

‡SCHAB, ſchabbetje. *z. g.* Een ſlegt manteltje. *Un petit chetif manteau ou caſaque: On l'appelleroit à Paris, un manteau de vinaigre doublé de verjus, un manteau ſi ras qu'un pou ferré à glace auroit peine à s'y tenir.*

‡ Hij hong zijn ſchabbetjen om. *Il prit ſon petit manteau de vinaigre, ſa petite caſaque.*

SCHABEL. *z. v. ord. w.* Laage zitbank. *Eſcabelle, eſcabeau, tabouret.*

SCHABRAK. *z. v. en g.* Paerdenkleed voor de pronk. *Houſſe de parade.*

‡ SCHACHERAAR. *z. m.* Woekeraar, Jood. *Uſurier, Juif, Arabe, fille-matthieu, griveleur.*

‡ SCHACHEREN. *w. w.* Woekeren, onbehoorlijke winſt doen. *Prêter à uſure, tirer un gain injuſte & exorbitant de ce qu'on avance, monopoler, faire le métier de Juif, griveler.*

‡ Hij ſchachert daar wel de helft op. *Il gagne bien la moitié là-deſſus, il y gagne cent pour cent.*

‡ Schacherije. *z. v.* Woekerwinſt, overwinſt. *Grivellerie, uſure, gain injuſte, ſordide ou indigne, exorbitant, honteux & condamnable.*

SCHADE. *z. v.* Nadeel, hinder, verlies. *Perte, tort, préjudice, dommage.*

Eene onboetbaare of onwaerdeerbaare ſchade. *Un tort, un dommage, une perte irreparable ou inſtimable, &c.*

Iemand groote ſchaade toebrengen. *Faire grand tort à quelqu'un, lui apporter beaucoup de préjudice.*

Schaade aan eenige koopmanſchap doen. *Endommager quelque marchandiſe ou denrée, la gâter, la faire ou laiſſer détérir.*

Schade lijden. *Souffrir du tort ou du dommage, eſſuyer des pertes.*

Ik mag of kan niet tegen ſchade. *Je ne ſaurois réſiſter à la moindre perte, la moindre perte me mettroit bas, m'embarraſſeroit fort.*

Men leert veele dingen tot zijne ſchaade. *On apprend bien des choſes à ſes dépens, on devient ſage à ſes dépens.*

Nagtſchade. *zie onder* Nagt.

Schadelijk. *bijv. w.* Nadeelig. *Préjudiciable, dommageable, nuiſible.*

Dat zal hem ſchadelijk zijn. *Cela lui ſera nuiſible ou préjudiciable, cela lui fera tort.*

* Schadelijk, verderflijk, ketterſch. *Pernicieux, hérétique.*

Schadelijke nieuwigheden. *Nouveautés pernicieuſes, opinions hétérodoxes ou dangereuſes.*

Schadelijkheid. *z. v.* Verderflijkheid. *Erreur pernicieuſe, mal.*

De ſchadelijkheid van dat gevoelen beſtaat daarin, dat men God van zijne eere berooft. *L'erreur pernicieuſe de cette opinion conſiſte, en ce que l'on ravit à Dieu ſon honneur.*

Schadeloos. *bijv. w.* Buiten ſchaade. *Sans perte ou dommage,*

Iemand ſchadeloos houden. *Indemniſer ou dédommager quelqu'un.*

Schadeloos, beſchadigd, reddeloos. *Délabré, qui eſt en mauvais état ou en déſordre.*

De Schepen zijn zeer ſchadeloos geſchoten. *Les vaiſſeaux ſont fort endommagés, ils ſont tout délabrés, ils ont été fort maltraités dans le combat.*

't Schip is heel ſchadeloos binnen gekomen. *Le vaiſſeau eſt entré tout délabré.*

Schadeloos loopen, zonder werk loopen. *Aller ou être ſans beſogne ou ſans ouvrage, n'avoir rien à faire.*

Haar man heeft de gantſche winter ſchadeloos geloopen. *Son mari a été tout l'hiver ſans beſogne, il n'a rien eu à faire, il a été ſans ouvrage ou ſans travail.*

SCHADEN. *g. w.* Schade aanbrengen. *Cauſer des pertes ou du dommage, faire tort, préjudicier, nuire.*

Dat ſchaad mij wel de helft. *Cela me fait bien tort de la moitié, j'y perds plus de la moitié.*

Dat zal hem niet konnen ſchaden. *Cela ne pourra lui nuire.*

* Dat ſchaad u niet, gij hebt uwen regten loon. *C'eſt bien employé, vous êtes bien payé.*

SCHADUW of ſchaduwe. *z. v.* Donkerheid, looſ. *Ombre, obſcurité.*

In de ſchaduwe van 't geboomte zitten. *S'aſſeoir à l'ombre des arbres.*

Dat huis ſtaat heel in de ſchaduwe. *Cette maiſon eſt toute offuſquée de ces arbres, elle eſt entièrement à l'ombre.*

Schaduw, ſchim. *Ombre.*

De ſchaduw volgt altoos het lichaam. *L'ombre ſuit toujours le corps.*

Schaduw, diepſel in eene ſchilderije. *Ombre: terme de Peinture.*

De ſchaduw is in dat ſtuk niet wel aangeleid. *Les ombres de ce tableau ne ſont pas bien ménagées ou pas bien diſtribuées, il n'eſt pas bien ombré.*

* Schaduw, ſchijn. *Ombre, apparence.*

Daar is geen ſchaduwe van waarheid in. *Il n'y a aucune ombre ou apparence de vérité là-dedans.*

* Schaduw. Voorbeeld, zinnebeeld. *Ombre, figure, repréſentation, type.*

De Offerhanden waren ſchaduwen van Chriſtus. *Les ſacrifices, les oblations ou les holocauſtes étoient des ombres de Chriſt.*

De Wet had maar eene ſchaduwe der toekomende goederen. *La Loi n'avoit que l'ombre des biens à venir.*

Schaduwagtig. *bijv. w.* Lommerig. *Qui a de l'ombre ou qui donne de l'ombre, qui forme un ombrage.*

Het ſchaduwagtig geboomte. *Les arbres qui donnent de l'ombre ou qui forment un ombrage.*

* Schaduwagtig. *Lijw.* Voorbeeldig. *Qui donne l'ombre, la figure ou la repréſentation d'une choſe.*

De ſchaduwagtige Wet. *La Loi typique ou repréſentative.*

Schaduwe *zie* Schaduw.

Schaduwen. *zie* Beſchaduwen.

SCHADUWEN. *w. w. Schild. w.* Schaduw in eene ſchilderije of tekening maaden. *Ombrer un tableau, donner des ombres à un tableau: terme de Peinture.*

Schaduwen en dagen in de ſchilderijen, diepen en hoogen. *Donner de l'ombre & du jour dans les peintures.*

Dat ſtuk is vlak of fnel geſchaduwd. *On a donné des ombres ſuperficielles ou fortes à ce tableau, ce tableau eſt ſuperficiellement ou fortement ombré: terme de Peinture.*

Schaduwrijk. *bijv. w.* Loofrijk, digt. *Touffu, qui a ou qui donne beaucoup d'ombre.*

Het ſchaduwrijk geboomte. *Les arbres qui donnent beaucoup d'ombre, les arbres touffus.*

SCHAFFEN. *w. w.* Verſchaffen, opbrengen. *Donner, financer, fournir.*

De boeren moeten geld ſchaffen. *Il faut que les payſans donnent de l'argent, il faut qu'ils financent, qu'ils payent leurs taxes.*

Schaffen. Opdiſſchen. *Traiter, ſervir, faire bonne chère à ſes hôtes, les bien régaler.*

In die herberg word wel geſchaft. *On eſt bien traitté ou ſervi dans ce cabaret, dans cette auberge-là on fait bonne chère.*

Schaffen, eeten. *Manger.*

Digitized by Google

‡ Hij kan luftig ſchaffen. *C'eſt un bon mangeur, il mange bien, il a bon appétit, il a toujours trois aunes de boyaux vuides pour faire plaiſir à ſes bons amis.*

* Ik hebb' met u niet te ſchaffen, of niet te doen. *Je n'ai rien à démêler avec vous, je n'ai que faire de vous.*

‡ SCHAFFER. z. m. Eeter. *Mangeur, avaleur.*

‡ Hij is een goed ſchaffer. *C'eſt un bon mangeur, il eſt habile à la ſoupe.*

Schaffing. z. v. Opbrenging. *Fourniſſement, action de fournir.*

Geldſchaffing. *Payement, action de financer ou de fournir de l'argent.*

SCHAFHUIZEN of Schafhauzen, Stadsnaam in Zwitzerland. *Schafouſe, ville de Suiſſe.*

SCHAFMEESTER. z. m. Hofmeeſter, Diſchmeeſter. *Maître-d'hôtel, dépenſier: terme d'Egliſe.*

SCHAFT. z v. Schagt, kleerſtok. *Perche, long bâton à étendre du linge.*

't Goed hangt te droogen op de ſchaften. *Le linge eſt étendu ſur les perches.*

SCHAFTEN, eeten, *zie* Schaffen.

‡ Schaftijd. z. m. Eetenstijd, tijd om te eeten. *Temps de manger ou de prendre le repas, de dîner ou de ſouper.*

‡ 't Is haaſt ſchaftijd. *Il eſt bientôt temps de manger.*

SCHAGT of ſchaft. z. v. Penneſchagt. *Tuyau, tuyau de plume, plume.*

Die ſchagt is geſpleeten of geborſten. *Ce tuyau eſt fendu.*

Eene bos ſchagten. *Un paquet de plumes.*

* Dat boek is met eene geleerde ſchagt geſchreeven. *Ce livre a été écrit par une plume polie & ſavante, c'eſt une plume ſavante qui a écrit ce livre-là.*

* Zijne vlugge ſchagt beſchreef het leven van de Grieken. *Sa ſavante plume a décrit la vie des Grecs, ſa plume nous a donné la vie des Grecs.*

De ſchagt of ſteel van eene piek. *La hampe de la pique.*

Schagt, kleerſtok. *zie* Schaft.

Schagt van eenen pijlaar. *Le fût d'une colonne.*

Schagt. Roede. Het mannelijk lid. *Membre viril, verge.*

Daar ſchoot hem een ſteentje in zijne ſchagt. *Une petite pierre lui deſcendit dans la verge.*

Ankerſchagt, Kleerſchagt, Penneſchagt, Pijlaarſchagt, Zwaaneſchagt, enz. *zie onder* Anker, enz.

Schagtkoker. *zie* Pennenkoker.

SCHAKEEREN. *w. w.* Mengelen, verdeelen. *Bigarrer, mêler.*

De verwen in die bloemen zijn wonderlijk door malkanderen geſchakeerd. *Les couleurs ſont merveilleuſement nuancées dans ces fleurs ou ces fleurs ſont agréablement bigarrées ou tiſſées.*

Schakeering. z. v. Mengeling, ſchakeerſel. *Mélange, nuance, aſſortiment des couleurs.*

De ſchakeering van zoo veelerhande verwen gaf een aangenaam gezigt. *La bigarrure ou le mélange de tant de couleurs différentes étoit agréable à voir ou frappoit la vue agréablement.*

Schakeerſel. *zie* Schakeering.

SCHAKEL. z. v. Een ketenſchakel. *Chaînon, anneau de chaîne.*

Daar is eene ſchakel van die keten los. *Il y a un chaînon détaché de cette chaîne.*

Schakel, maas in een net. *Maille, d'un filet.*

Schakel, ſchake net. *Filet de pêcheur; tramail.*

Met ſchakelen of met het ſchakelnet viſſen. *Pêcher au tramail ou avec un tramail.*

* Schakel, vervolg. *Tiſſu, fil, ſuite, liaiſon.*

De ſchakel van die reden is gebroken. *Le fil de ce diſcours eſt rompu, il n'y a plus de ſuite ou de liaiſon dans ce diſcours.*

Ketenſchakel. *zie onder* Keten.

SCHAKELEN. *w. w.* Hegten. *Enchaîner, joindre.*

Iets ergens aan ſchakelen of ſamen ſchakelen. *Enchaîner, attacher, joindre quelque choſe à une autre.*

* Zijne reden ſchakelen. *Donner de la liaiſon à ſon diſcours, le polir, l'arrondir.*

Schakelen. *g. w.* Met ſchakelen viſſen. *zie onder* Schakel.

Schakeling. z. v. Hegting der ſchakelen. *L'action d'attacher les chaînons détachés ou rompus, entrelaſſement.*

* Schakeling. z. v. Vervolg, ſamenſchakeling. *Liaiſon, connexion, ſuite, tiſſu, enchaînement.*

Eene nette ſchakeling der reden. *Une belle liaiſon, un beau tiſſu, une belle connexion de diſcours.*

Schakelnet. z. g. Schakel. *Tramail.*

SCHAKEN, met het ſchakelnet viſſen. *zie* Schakelen.

SCHAKEN, wegvoeren. *zie* Schaaken.

SCHAKEN, op het Schaakbord ſpeelen. *zie* Schaaken.

SCHALBIJTER of Schallebijter. z. m. Tor, een bloedeloos diertje. *Cerfvolant, ſorte d'inſecte volant qui a des cornes.*

SCHALIE. z. v. Lei, deklei. *Ardoiſe.*

Een ſchaliendak of leidak. z. g. *Toit d'ardoiſe.*

SCHALEI. *zie* Gelei.

SCHALK z. m. Een loos menſch. *Un homme fin & ruſé, un fin matois, un vieux routier.*

Dat is een oude ſchalk. *C'eſt un vieux renard, c'eſt un fin matois, un vieux routier qui en ſait bien long.*

Schalk, *oud woord.* Slaaf, dienaar. *Eſclave, ſerviteur, valet.*

Godsſchalk. In de oude betekenis, een Godsknegt. *Servitcur de Dieu.*

Maarſchalk. Meerſchalk. In de oude betekenis, een paerdenknegt, ſtalknegt. *Palfrenier, valet d'écurie.*

Schalkagtig. *bijv. w.* Loos. bedriegelijk. *Subtil, adroit, malicieux, ruſé, fin.*

Een ſchalkagtig menſch. *Un fin renard, un malicieux, un trompeur, un ruſé, un deſtdé.*

Schalkelijk. *bijw. Finement, adroitement, avec ruſe.*

Schalkheid. z. v. Loosheid, ſnoodheid. *Ruſe, fineſſe.*

De ſchalkheid ziet hem ten oogen uit. *Il a la mine d'être bien fin ou ruſé.*

Schalkmar. z. m. Hofmar, potzemmaker. *Bouffon, fagotin, jean potage.*

SCHALLEBIJTER. *zie* Schalbijter.

SCHALM. *zie* Schakel.

SCHALMEI. z. v. Zeker blaasſpeeltuig. *Eſpèce de haut-bois, inſtrument de muſique à vent, chalemie, chalumeau.*

Op de Schalmei ſpeelen. *Jouer du chalumeau.*

Schalmeiſpeeler. *Celui qui joue du chalumeau.*

SCHALONJE. *zie* Chalot.

SCHALOOS *zie* Schadeloos.

SCHAMDEK. *zie* Schanddek.

SCHAMEL, enz. *zie* Schaamel, enz.

SCHAMEN, enz. *zie* Schaamen, enz.

SCHAMPEN. *g. w.* Afſchampen, uitſchampen. *Tourner en dehors quand on ne rencontre pas juſte en frappant, qu'on effleure, & que l'inſtrument tombe ſur le côté.*

De bijl ſchampte af. *La hache tourna en dehors, le coup ne porta point, la hache tomba ſur le côté, elle gliſſa à côté.*

Mijn voet ſchampte uit. *Mon pied tourna en dehors, il vacilla, il gliſſa, mon pied manqua.*

* SCHAMPEN. *zie* Schempen, ſchimpen.

SCHAMPOEK. *zie* Schanddek.

SCHAMPER. *bijv. w.* Scherp, bits. *Piquant, choquant, mordicant, arrogant, fier, outrageant, ſec.*

Dat is een ſchamper vrouwmenſch. *Cette femme-là eſt bien mordicante, elle eſt arrogante, fière ou outrageante.*

Eene ſchampere taal, een ſchamper antwoord. *Un diſcours ou tragant ou piquant, choquant ou inſultant, une réponſe choquante, &c.*

Schamperheid. z. v. Scherpheid, bitzigheid. *Arrogance, fierté, hauteur.*

Zijne ſchamperheid was onverdraaglijk. *Son arrogance ou ſa fierté étoit inſupportable; il traitoit les monde avec une hauteur inſupportable.*

Schamperlijk. *bijw.* Scherpelijk. *Arrogamment, fièrement, fecbement.*

Iemand ſchamperlijk bejegenen. *Traitter quelqu'un arrogamment ou fièrement, traiter quelqu'un du haut en bas ou avec hauteur, relancer, rabrouer quelqu'un.*

SCHAMPIG. *zie* Glibberig.

Schampſchoot. z. m. Een ſchoot die niet ter deege treft. *Faux coup, meurtriſſure, coup en paſſant.*

Hij kreeg eenen ſchampſchoot aan den arm. *Le coup lui effleura le bras, il y reſta une légère contuſion, le coup ne fit qu'effleurer la peau du bras.*

* Schampſchoot, ſteek, ſtreek, heimelijk verwijt. *Un petit coup en paſſant, trait de médiſance, coup de langue, reproche ſecret.*

* Iemand eenen ſchampſchoot geeven. *Donner à quelqu'un un petit coup en paſſant, le reprendre ou le redreſſer ſans en faire ſemblant.*

SCHANDAAL. z. g. *ond. w.* Ergernis. *Scandale, mauvais exemple.*

Hij gaf daar door een groot ſchandaal aan de Kerke. *Il cauſa ainſi un grand ſcandale à l'Egliſe, il ſcandaliſa ainſi beaucop l'Egliſe.*

SCHANDE. z. v. Oneer, eerloosheid. *Honte, infamie, confuſion, deshonneur.*

Groote ſchande behaalen. *Se couvrir de honte, s'attirer du deshonneur ou de la confuſion.*

't Is ſchande zoo te leeven. *Il eſt honteux de vivre ainſi, c'eſt une honte ou une infamie que de vivre de la ſorte.*

Hij heeft daar niet dan ſchande uit te wagten. *Il n'en ſauroit attendre que de la honte ou de la confuſion.*

Iets te ſchande maaken, iets heel ſchenden of bederven. *Gâter, détruire, ruiner quelque choſe.*

Bloedſchande of bloedſchand. *zie onder* Bloed.

SCHANDEK. z. v. Dek over de Stutten. *Acotard: terme de Marine.*

SCHANDELIJK. *bijv. w.* Godloos, oneerlijk. *Honteux, infame, indigne.*

Dat is een ſchandelijk ſtuk. *C'eſt une choſe honteuſe, cela eſt infame, cela eſt indigne d'un honnête homme.*

Die dingen zijn ſchandelijk te melden. *Ces*

Digitized by Google

Ces choſes ſont honteuſes à dire, il n'y a point d'honneur à les raconter, on a honte d'en parler.

Eene ſchandelijke vlugt. *Une fuite honteuſe ou lâche.*

Eenen ſchandelijken dood ſterven. *Mourir d'une mort infame ou ignominieuſe.*

Schandelijkheid. z. v. Eerloosheid. *Honte, infamie, lâcheté, deshonneur.*

Schandgewaad. *zie* Schandkleed.

Schandhoer. z. v. Eene openbaare hoer. *Une garce, une débordée, une perdue, une chienne de carogne, un pot de chambre de la canaille.*

Schandig. *zie* Schandelijk, ſchendig.

Schandjongen. z. m. *Bardache, garçon infame.*

Schandkleed. z. g. Schandgewaad. *Guenille, des habits tout déguenillés, tout déchirés ou délabré, des haillons.*

Schandſtraf. z. v. Eene ſchandelijke ſtraf. *Une punition honteuſe.*

Schandteken. z. g. Teken van ſchande. *Marque d'infamie, caractère infame, note d'infamie*

* Schandvlek. z. v. Een eerloos menſch. *Celui ou celle qui eſt la honte ou le deshonneur d'une ſociété, d'une famille, &c.*

* Hij is een ſchandvlek des Chriſtelijken naams. *Il eſt le deshonneur du Nom Chrétien, il deshonore le Chriſtianiſme, il lui fait honte.*

* Zij is eene ſchandvlek van haar geſlagte. *Elle fait honte à ſa famille, elle la couvre de confuſion, elle en eſt l'opprobre.*

SCHANS. z. v. Sterkte. Wal. *Fort, Citadelle.*

Daar legt weinig volk in de ſchans. *Il y a peu de monde dans le fort, le fort eſt mal gardé.*

Eene ſchans opwerpen. *Elever un fort.*

De ſchans wierd ſtormenderhand ingenomen. *On emporta le fort l'épée à la main, le fort fut pris d'aſſaut.*

Schans. De ſterkte van de ſtuurplegt op een ſchip. *Dunette, le château d'arrière, le gaillard d'arrière, le plus haut étage de l'arrière du vaiſſeau, ou logent les Officiers mariniers, & qui eſt le poſte du maître & du pilote.*

Schans. Wal, ſtadswal. *Rempart, l'enceinte de la ville.*

Zij woonen agter de ſchans. *Ils demeurent au pied du rempart, dans des trous vers le rempart.*

Oude paerden jaagt men agter de ſchans. *Spreekw. On ne fait point de cas des perſonnes qui ne peuvent plus ſervir, on n'eſtime les gens qu'à proportion des ſervices qu'ils peuvent [illegible]*

Binnenſchans, Straatſchans, Voorſchans, Wijkſchans, enz. *zie onder* Binnen, enz.

Schansgraver. z. m. Sterktegraver. *Pionnier.*

Schanskleeden. z. g. meerv. Kleeden die men te ſcheep aan de ſchans ſpant. *Toile ou courtine que l'on met à la dunette du vaiſſeau.*

Schanskorven. z. v. Korven daar het geſchut tuſſchen legt. *Gabions, paniers pleins de terre pour couvrir la tête de la tranchée & pour défendre le canon des batteries.*

Schanslooper. z. m. Doodeeter, Schansknol. *Haridelle, roſſe, maſeſte.*

Schanslooper, Zeemans kapot of keuvelkap. *Capot d'homme de mer.*

Schansloopſter. z. v Legerhoer. *Coureuſe de remparts, paillaſſe de corps de garde.*

SCHAPPELIJK. *bijv. w.* Wel gedaan. *Aſſez bien équipé, en aſſez bon état, aſſez bien mis.*

Hij zag 'er heel ſchappelijk uit. *Il étoit aſſez bien équipé ou aſſez bien mis, il avoit aſſez bonne mine.*

Schappelijk. *bijv. laagw.* Redelijk wel, zedig. *Modeſtement, honnêtement, aſſez bien.*

Hij draagt zig heel ſchappelijk. *Il ſe comporte en honnête homme, il eſt modeſte, honnête & ſage, il eſt aſſez réglé dans ſa conduite.*

‡ Schappelijkheid. z. v. Zedigheid, behoorlijkheid. *Modeſtie, régularité, retenue.*

SCHAPEN. *zie* Schaap.

SCHAPRAAL. z. v. Etenskas. *Garde-manger, dépenſe.*

‡ Zijne ſchapraai is leeg. *Son garde-manger eſt vuide, il n'y a rien dans ſa dépenſe, rien chez lui n'eſt plus froid que l'âtre, il a mangé tout ſon fruſquin.*

SCHAR of Scharre. z. v. Zekere platviſch. *Carlet, carrelet.*

SCHARBIER. *zie* Scharrebier.

SCHARBORD, ſpeeltuig. *zie* Hakbord.

SCHARE. *zie* Schaare.

SCHARLAKEN. z. m. *Ecarlate, ſorte de beau drap rouge.*

Een ſcharlaken rok. *Une jupe, un juſte au-corps d'écarlate, un habit, un vêtement, une robe d'écarlate.*

SCHARLEI, ſcharlije. z. v. Zeker kruid. *Toute-bonne, orvale, certaine herbe qui entre quelquefois dans la compoſition de la biére.*

Dat bier word met ſcharlei gebrouwen. *Cette biére eſt braſſée avec de l'orvale.*

SCHARLEN. *zie* Scharrelen.

‡ SCHARLUIN. z. m. Schobbejak. *Gueux, coquin, fripon, bélitre.*

SCHARMUTZELEN. *g. w.* Schermutſelen. beginnen te vegten. *Eſcarmoucher, commencer ou entamer le combat, entrer en action.*

De ruiterije ſcharmutzelde lang tegen malkander. *La cavalerie eſcarmoucha longtemps, elle ſe chargea longtemps.*

Scharmutſeling. z. v. *Eſcarmouche, choc.*

't Was geen gevegt, maar eene ſcharmutzeling. *Ce n'étoit pas un combat, ce ne fut qu'une eſcarmouche.*

SCHARP. *zie* Scherp.

SCHARNIER of Charnier. z. v. *en g. ond. w. Charnière d'une tabatière, d'une boite de montre, &c.*

SCHARRE. *zie* Schar.

Scharren in de boter gebakken. *Des carlets frits dans la poële, des carlets rôtis ou cuits au beure noir.*

SCHARREBIER, ſcherrebier. z. g. Draf-drank. *De la plus petite biére, la boiſſon des pauvres gens d'Hollande.*

‡ Hij betert als ſcharrebier op den tap. *Spreekw. Il va toujours de mal en pis.*

SCHARRELEN. *w. w.* Rijſſelen. *Gambiller, fretiller, remuer.*

Met de beenen ſcharrelen. *Gambiller, remuer les jambes fréquemment.*

Scharrelbeenen. *g. w.* De beenen wijd van een zetten, ſchrijbeenen. *Ecarquiller les jambes, les ouvrir trop.*

SCHAT. z. m. Rijkdom. *Tréſor, richeſſes.*

Eenen grooten ſchat verzamelen. *Amaſſer un grand tréſor.*

Hij vond daar eenen verborgen ſchat. *Il trouva-là un tréſor caché.*

Daar hangen Koninglijke ſchatten aan. *Cela demande les revenus d'un Roi, il faut droit les tréſors d'un Roi pour y ſubvenir.*

* Dat is een ſchat van geleerdheid of wijsheid. *C'eſt un tréſor de ſcience, il renferme un tréſor de ſcience ou de ſageſſe.*

Bruidſchat, Woordenſchat, Trouwſchat, enz. *zie onder* Bruid, enz.

Schatbaar. *bijv. w.* Dat te ſchatten is. *Eſtimable, appréciable, qu'on peut eſtimer ou apprécier, qu'on peut mettre à prix.*

Schatbaar, cijnsbaar. *Tributaire, qui paye tribut.*

Schatbewaarder. z. m. *Tréſorier, Garde du Tréſor ou de l'Epargne.*

SCHATEREN. *g. w.* Luidkeels lachen. *Eclater de rire, rire à gorge déployée.*

Hij lachte op dat gezigt dat hij ſchaterde. *Il éclata de rire à cette vue.*

Schateren, weergalmen. *Retentir, reſonner.*

Schatering. *zie* Geſchater.

SCHATKAMER. z. v. *La Chambre du tréſor, l'Epargne, la Tréſorerie.*

De Koninglijke ſchatkamer. *Le Tréſor Royal, l'Epargne.*

Schatkiſt. z. v. Spaarkiſt. *Tréſor, lieu qui renferme ce qu'il y a de plus precieux dans un Etat, Epargne.*

Daar vond men de ſchatkiſt van 't rijk. *Ce fut-là qu'on trouva le Tréſor ou l'Epargne de l'Empire ou du Royaume.*

Schatmeeſter. z. m. Penningmeeſter. *Tréſorier, Intendant des Finances.*

Schatmeeſterſchap. z. g. *Office du Tréſorier, la Charge de Tréſorier, Intendance des Finances.*

Schatrijk. *bijv. w.* Heel rijk. *Bien riche, extrémement riche, riche comme un Créſus ou comme un Juif.*

Dat zijn ſchatrijke luiden. *Ces gens-là ſont extrémement riches, ils ſont riches comme des Juifs, ils ſont fort puiſſans.*

Schatten. z. m. meerv. Rijkdommen. *Tréſors, richeſſes.*

Daar waren alle de ſchatten van 't Oosten. *Tous les tréſors de l'Orient y étoient ramaſſés, les richeſſes ou les dépouilles de tout l'Orient y étoient gardées.*

SCHATTEN. *w. w.* Op ſchatting ſtellen. *Taxer.*

Hij is op 100 Dukatons 's jaars geſchat. *Il a été taxé à cent Ducatons par an.*

Schatten, waerdeeren. *Eſtimer, apprécier, mettre à prix, évaluer.*

Hij ſchatte die boot op duizend rijksdaalders. *Il eſtima cette roſe de diamans mille riſdales.*

SCHATSTER. z. v. Waerdeerſter. *Celle qui eſtime, qui apprécie ou qui met quelque choſe à prix.*

Schatſter der berooide boedels. *Celle qui fait l'eſtimation des choſes, qui les met à prix, qui y met le prix.*

SCHATTER. z. m. Waerdeerder. *Celui qui eſtime, qui apprécie, qui évalue les choſes, qui met les choſes à prix, eſtimateur, appréciateur.*

Schatting. z. v. Gemeene geldlaſt. *Taxe, impoſition, charge.*

Zijne ſchattingen betaalen. *Payer ſes taxes, les droits ou les ſubſides qu'on exige.*

Brandſchatting, Grondſchatting. *Zie onder* Brand, enz.

Schattingſchuldig. *zie* Cijnsbaar.

SCHAVEELEN. *w. w.* Schavielen, inſchikken, plaats maaken. *Faire place, s'accommoder, s'entr'aider, s'entre-céder.*

Wij moeten malkanderen wat ſchaveelen. *Il faut s'accommoder le mieux qu'on pourra, il faut que nous nous entr'aidions, que nous nous faſſions place.*

De

Digitized by Google

De wind begint wat te ſchaveelen of goed te waaijen. *Le vent commence à devenir bon, il ſe range du bon côté.*

Schaveeling. z. v. Inſchikking, plaatsruiming. *Action de ſe faire place, de s'entr'aider, accommodement, condeſcendance, complaiſance.*

SCHAVEELING. *zie* Schaaffel, krullen.

SCHAVEN. *zie* Schaaven.

SCHAVIELEN. *zie* Schaveelen.

SCHAVOT. z. g. Geregtſtellaadje. *Echafaut, lieu éminent ſur lequel on exécute les criminels.*

De misdadigers zijn al op 't ſchavot. *Les criminels ſont déjà ſur l'échafaut.*

‡ Schavot, ſnijders tafel. *L'établi d'un tailleur.*

‡ Schavotdanſer. z. m. Schavotdanſter. z. v. Een die gegeeſſeld is. *Un homme fuſtigé, une femme fuſtigée, qui a eu le fouet ſur un échafaut.*

Schavotpaal. z. m. Schavotſtaak, Kaak. *Pilier auquel tient le carcan, pilier d'échafaut, pilori.*

‡ Schavotſpringer. z. m. Snijder, kleermaker. *Tailleur, tailleur d'habits.*

Schavotſtaak. *zie* Schavotpaal.

SCHAVOTTEEREN. w. w. Op 't ſchavot zetten. *Expoſer ſur l'échafaut.*

Geſchavotteerd. *bijv. w. Mis ou expoſé ſur l'échafaut.*

* Schavotteeren, ſchenden. *Affronter, deshonorer, noircir, diffamer quelqu'un, l'expoſer en riſée, le tourner en ridicule.*

* Zoo moet men geen eerlijke luiden ſchavotteeren. *Il ne faut point affronter ou diffamer ainſi les honnêtes gens, il ne faut point noircir ainſi leur réputation.*

Schavotteering. z. v. Het ſtellen op het ſchavot. *L'action d'échafauder ou de mettre ſur l'échafaut.*

* Schavotteering, eerſchending, onteering. *Affront, deshonneur.*

* Dat is eene ſchavotteering van een eerlijk man. *C'eſt un affront fait à un honnête homme, c'eſt noircir ou affronter un honnête homme.*

SCHAVUIT. *zie* Schuifuit.

SCHAVUIT. z. m. Deugniet, ſchobbejak. *Fripon, pendard, belitre.*

SCHEDE. *zie* Scheê.

SCHEDEL. z. v. Hoofdſchedel, herſſenpan, bekkeneel. *Crâne, ſommet de la tête.*

Van de hoofdſchedel af tot de voetzoole toe, van 't hoofd tot de voeten toe. *Depuis les pieds juſqu'à la tête, depuis le ſommet de la tête juſqu'à la plante des pieds.*

SCHEE. z. v. Scheede, ſchede, ſcheide. *Gaine, étui.*

't Mes in de ſcheê ſteeken. *Mettre un couteau dans ſa gaine, engainer un couteau.*

De degen is verroeſt in de ſcheê. *L'épée s'eſt enrouillée dans le fourreau.*

* 't Zwaerd in de ſcheê ſteeken, uit het oorlogen ſcheiden. *Rengainer l'épée, prendre les armes au croc, les mettre au ratelier, quitter le ſervice.*

SCHEEF. *bijv. w.* Schuins, krom. *De travers, oblique, tortu, de biais, de guingois.*

Dat kind heeft ſcheeve beenen. *Cet enfant a les jambes tortues.*

Scheef. *bijw.* Slim. *De travers, inégalement*

Dat is ſcheef geſneden. *Cela eſt coupé de travers.*

Zijne ſchoenen binnenwaard ſcheef gaan. *Faire tourner ſes ſouliers en dedans, en marchant.*

‡ Scheefbeen. z. m. Krombeen. *Jambe tortue, jambe droite comme celle d'un cheval.*

‡ Scheefbek, die een ſcheeve mond heeft. *Qui a la bouche de travers.*

Scheefhals. z. m. Kromhals. *Cou tortu, torticolis.*

Scheefheid. z. v. Scheefte, ſchuinte. *Obliquité, biais.*

Scheefhoek. z. m. *Angle oblique.*

Scheefhoekig. *bijv. w.* Die ſcheeve hoeken heeft. *Qui a des angles obliques.*

Scheefte. *zie* Scheefheid.

Scheefvoet. *zie* Kromvoet.

SCHEEL. *bijv. w.* Die niet regt ziet. *Louche, bigle, qui voit de travers.*

Een ſcheel gezigt. *Une vue louche.*

Zij ziet ſcheel of zij is ſcheelziende. *Elle eſt louche, elle regarde de travers.*

* Scheel, ſlim, krom, uit den haak. *Tortu, inégal.*

Dat hout is ſcheel getrokken. *Ce bois s'eſt tout retiré, il eſt tout tortu.*

SCHEEL, hoofdſcheel. *zie* Schedel.

Hoofdſcheel. *zie onder* Hoofd.

Scheelhoofdpijn of Scheelhoofdzweer, pijn in de hoofdſcheel. *Migraine*

SCHEEL. z. v. Hairſcheel. *Tour de cheveux, ſorte de friſure.*

Die vrouw draagt ſcheelen aan 't hoofd. *Cette femme a un tour de cheveux, elle a de faux cheveux.*

SCHEELAARD. z. m. Scheele. *Un louche, perſonne qui voit de travers.*

Scheelagtig. *bijv. w. en bijw.* Eenigzins ſcheel. *Un peu louche, qui ne voit pas tout à fait droit.*

Hij ziet wat ſcheelagtig. *Il eſt un peu louche, il voit un peu de travers.*

SCHEELEN. w. w. Scheiden. *Séparer.*

't Hair ſcheelen. *Séparer les cheveux.*

Scheelen, ſchoonmaaken. *Nettoyer, racler*

De darmen ſcheelen. *Séparer les boyaux, les racler.*

SCHEELEN. g. w. Verſchillen. *Différer, importer.*

Dat ſcheelt mij op dat geld vijftig guldens. *Cela me différe de cinquante francs ſur cette monnoye.*

't Scheelt mij niet of ik er ga, of niet. *Il ne m'importe que j'y aille ou non.*

't Kan mij niet ſcheelen. *Cela m'eſt indifférent, je le veux bien.*

Wat ſcheelt het u, zeg eens? *Que vous importe? dites un peu.*

't Scheelt veel wie iets zegt. *Il importe beaucoup de ſavoir qui dit la choſe.*

Het ſcheelt meer als de helft. *Il s'en faut plus de la moitié, il y a plus de la moitié à dire.*

Scheelen, ſchorten, feilen. *Manquer, s'en faloir.*

Wat ſcheelt 'er aan? *Qu'eſt-ce qu'il y manque, qu'eſt-ce qui s'en faut?*

Altijd ſcheelt 'er het een of 't ander. *Il y a toujours quelque choſe qui cloche ou qui manque, quelque fer qui loche.*

Hij is zoo bleek, hem moet wat ſcheelen. *Il a le teint ſi pâle, il faut qu'il ait quelque mal.*

Scheelheid. z. v. *Incommodité de celui ou de celle qui eſt louche, défaut de la vue.*

Scheelnaald. *zie* Scheelpriem.

Scheelpriem. z. m. Hairnaald. *Aiguille de cheveux.*

Scheelte. z. v. Kromte. *Obliquité, ce qui tourne en dehors ou en dedans, biais.*

Door de ſcheelte ſluit dat venſter niet. *Cette fenêtre ne ferme ou ne joint pas, parce qu'elle n'eſt pas droite, ou que le bois s'eſt retiré.*

Scheelvet. z. g. Darmvet. *Graiſſe rallée de dedans les boyaux qu'on nettoye.*

SCHEEMER. *zie* Schemer.

SCHEEN. *onv. tijd* van ſchijnen. Als, ik ſcheen. *Je ſemblois ou je ſimblai.*

SCHEEN. z. v. Scherpte van 't been. *Os de la jambe.*

Zijne ſcheenen ſtooten. *Heurter, donner de l'os de la jambe contre quelque choſe, ſe bleſſer l'os de la jambe.*

‡ Zijne ſcheenen ſtooten. *Ne pas réuſſir dans ce qu'on entrepend, manquer ſon coup.*

Zijne ſcheen is 't heele vel afgeſchaafd. *Il a l'os de la jambe tout découvert, toute la peau en eſt levée, ſa jambe eſt toute écorchée.*

‡ Dat zal hem voor de ſcheenen ſpringen, hij zal daar over lijden. *Il lui en cuira, il s'en mordra les doigts.*

‡ Dat zal hem voor de ſcheenen ſpringen, dat zal hem wel onverwagt voorkomen. *Il ne s'attend pas à cela, il en ſera étrangement ſurpris.*

‡ Eene blaauwe ſcheen of een blaauwtje loopen, van eene vrijſter afgeſlagen worden. *Etre rebuté ou être malheureux en amour, perdre ſes pas, eſſuyer un refus de l'objet que l'on aime.*

‡ Hij heeft het hard voor zijne ſcheenen, hij heeft het heel quaad. *Il eſt bien embarraſſé, il eſt embarqué dans une méchante affaire, il tient le loup par les oreilles.*

Scheen, de hoep van eenen ring. *L'anneau d'une bague.*

Klopſcheen, Radſcheen. *zie onder* Klop, enz.

Scheenbeen. z. g. Scheenpijp. *L'os de la jambe.*

Scheenbordje. z. g. Scheenplankje. *Petit ais qui ſert à couvrir les jambes, pour les garder du feu.*

Scheenijzers. *meerv.* Scheenplaaten. *Jambiéres, le bas de l'armure d'un cuiraſſier.*

Scheenijzers, ſcheenſchroeven, daar men de misdadigers mede pijnigt. *Brodequins.*

Scheenpijp *zie* Scheenbeen.

Scheenplaaten, het onderſte deel van de wapenrusting eens mans die van het hoofd tot de voeten gewapend is. *Genouillières, jambiéres.*

Scheenplanken. *zie* Scheenijzers.

Scheenſchroeven. *zie* Scheenijzers.

Scheenzadel. z. m. Zadel van eenig laſtbeeſt. *Bât de toutes ſortes de bêtes de ſomme.*

SCHEEP. z. g. *oud woord*, waar voor men nu zegt Schip. *Vaiſſeau, bord.*

Te ſcheep gaan of koomen, in 't ſchip gaan of koomen. *S'embarquer, aller à bord, venir à bord.*

Te ſcheep doen, inſcheepen. *Charger dans un vaiſſeau, embarquer.*

Te ſcheep vaaren, ter zee vaaren. *Aller en mer, voyager par mer, naviger.*

Scheep! ſcheep! Geroep om de paſſagiers aan boord te roepen. *A bord! a bord! Cri pour appeller à bord les paſſagers.*

De ſcheepen leggen klaar, leggen op 't uitloopen of op de reê. *Les vaiſſeaux ſont prêts à faire voile.*

SCHEEPEN. w. w. *zie* Inſcheepen of Opſcheepen.

SCHEEPEN. Stadsregter. *zie* Schepen.

SCHEEPJE. z. g. *Petit vaiſſeau.*

Scheeps. z. m. *en bijv. w.* Van een ſchip. *Qui appartient à un vaiſſeau ou à un navire, de vaiſſeau.*

Hij verſtaat geen ſcheeps of ſcheepstaal. *Il n'entend pas le jargon ou le patois des mariniers, des matelots ou des gens de mer, il n'entend pas la Marine.*

* Hij verſtaat geen ſcheeps. *Il ne comprend pas ce qu'on lui veut dire, il n'eſt pas au fait.*

Digitized by Google

Scheepsbeſchuit. *Biſcuit pour la nourriture de l'équipage d'un vaiſſeau.*
Scheepsbeſtier. z. g. Regeering der ſchepen. *Ordre, gouvernement des vaiſſeaux.*
Scheepsbijl. z. v. Bijl die men te ſcheep gebruikt. *Hache dont on ſe ſert dans les vaiſſeaux.*
Scheepsblok. *zie* Ezelshoofd.
Scheepsboord. z. g. Boord van 't ſchip. *Bord du vaiſſeau.*
Het goed is al binnen ſcheepsboord of is al te ſcheep. *La marchandiſe eſt déjà à bord, eſt déjà chargée, eſt déjà dans le vaiſſeau.*
Scheepsbouw. z. m. Kunſt van ſcheepen te bouwen. *Architecture Navale, conſtruction des vaiſſeaux, art de conſtruire les vaiſſeaux.*
De Heer N. W. heeft heerlijk geſchreven van den Scheepsbouw. *Monſieur N. W. a admirablement bien décrit la conſtruction des vaiſſeaux, il a fait une très-belle deſcription de l'Architecture Navale.*
Scheepsgereedſchap. z. g. Gereedſchap dat men te ſcheep beezigt. *Agrez, uteníles à l'uſage d'un vaiſſeau, comme les équipemens de cordages, de vergues, de ponties, de caps de mouton, &c.*
Scheepsjongen. z. m. Zwabber. Schrobber. *Mouce, petit garçon qui ſert ſur les vaiſſeaux, qui nettoye le vaiſſeau.*
Scheepskapitein. z. m. *Capitaine de vaiſſeau.*
Scheepskelder. z. m. *Cantine, cave de voyage.*
Scheepskeuken. z. v. *Cuiſine de vaiſſeau.*
Scheepskiſt. z. v. Eene kiſt van het ſcheepsvolk. *Coffre de matelot ou dont ſe ſervent les mariniers.*
Scheepskok. z. m. Kok op een ſchip. *Coq, Cuiſinier de vaiſſeau, celui qui apprête à manger pour l'équipage d'un vaiſſeau.*
Voor ſcheepskok vaaren. *Faire un voyage en qualité de Coq ou de Cuiſinier de vaiſſeau.*
‡ Vaar heen voor ſcheepskok. *Spijtig woord. Va te promener.*
Scheepslading. z. v. Al wat een ſchip laaden kan. *Charge d'un vaiſſeau.*
Dat is eene heele ſcheepslading van tabak, wijnen, papieren, enz. *Voilà la charge d'un vaiſſeau de tabac, de vin, de papier, &c. voilà dequoi charger un vaiſſeau de &c.*
Scheepslantaarn. z. v. *Fanal ſur un vaiſſeau.*
Scheepslapper. z. m. Kalefateraar. *Radoubeur, Calfateur.*
Scheepsloon. z. g. Vragtloon. *Fret, nolis ou naulis, frétement, la ſomme promiſe pour le louage d'un vaiſſeau.*
Scheepsmaat. z. v. *Meſure de vaiſſeau, ce qu'il peut contenir de charge.*
Scheepsmat. z. v. *Etombraye, toile poiſſée qui ſert dans les vaiſſeaux à couvrir quelque choſe, & à envelopper les mâts ſur le plus haut tillac.*
Scheepsonkoſten. z. v. *Les frais d'un vaiſſeau ou pour l'équipage d'un vaiſſeau.*
Scheepsoverſte. z. m. Zeeoverſte, Admiraal. *Amiral, Chef d'une flotte.*
Scheepspart. z. g. Een deel der ſcheepsladinge. *Part ou portion dans un vaiſſeau.*
Scheepsplanken. z. v. *De larges & longues planches de chêne & d'une bonne épaiſſeur.*
Eene ſoldering van ſcheepsplanken. *Un plancher de planches de chêne.*
Scheepsplunje. z. v. Kleeding die men te ſcheep gebruikt. *Hardes d'un homme de mer.*
Scheepspomp. z. v. *Pompe de vaiſſeau.*
Scheepspraat. z. m. Gewoone praat te ſcheep. *Entretiens, diſcours de l'équipage.*
Scheepsſtrijd, zeeſtrijd. *Combat naval.*
Scheepstimmerman. z. m. *Maître de hache ou maître charpentier de vaiſſeaux.*
Scheepstimmerwerf. z. v. Helling daar men de ſchepen timmert. *Attelier, lieu où l'on conſtruit ou bâtit des vaiſſeaux.*
Scheepstoeruſting. z. v. Uitruſting der ſcheepen. *Equipement, équipage.*
Scheepstouwen. z. g. meerv. *Cordages.*
Scheepsvleugel of ſcheepsvaantje. *Zie* Topſtaander.
Scheepsvloot. z. v. Zeemagt, Vloot. *Flotte, armée navale.*
Scheepsvolk. z. g. Matroozen, Bootsgezellen. *Equipage, mariniers, les matelots & tous ceux qui ſervent à la manœuvre du vaiſſeau.*
't Scheepsvolk is een ruuw volk. *Les matelots, les mariniers ſont des gens groſſiers & brutaux.*
Scheepsvragt. *zie* Scheepslading.
Scheepsvragt. z. g. Geld dat men voor de koopmanſchappen, die te water vervoerd worden, moet betaalen. *Fret, le prix qu'on paie pour voiturer les marchandiſes par eau.*
Scheepsvragt, geld dat men voor't overvoeren van zijn perſoon betaalt. *Naulage, le prix qu'on paie au maître d'un vaiſſeau pour le paſſage.*
Scheepvaart. *zie* Schipvaart.
SCHEER. *zie* Schaar.
Scheerbekken. z. g. *Beſſin de barbier.*
‡ Scheerbekken, eene geſchaarde Schotel. *Un plat ébréché.*
SCHEERDER. z. m. Dit woord word niet dan ſamengezet gebruikt. *Tondeur, celui qui raſe.*
Baardſcheerder, Schaapſcheerder, Droogſcheerder, Veldſcheerder. *zie onder* Baard, enz.
Scheerdoek. z. m. Een baardſcheerders doek. *Un linge à barbe.*
Scheerdraad. z. m. Een draad van de ſcheering, kettingdraad. *Fil de la chaine.*
SCHEEREN. w. w. Afknippen, affnijden. *Couper, faire les cheveux, tondre.*
Dat hair is niet wel geſchoren. *Ces cheveux ne ſont pas bien faits, ils ne ſont pas bien coupés.*
Den baard ſcheeren. *Raſer, faire la barbe, faire le poil.*
Het hair op de kam affcheeren. *Couper les cheveux ſur le peigne, faire les cheveux fort courts.*
‡ Wij wierden op eene kam geſchoren, op de zelve wijze gehandeld. *On nous traita ſans diſtinction, on nous traita l'un comme l'autre ou de la même manière.*
Iemand kruinſcheeren, iemand Geeſtelijk maaken. *Faire à quelqu'un avec le raſoir une couronne au ſommet de la tête, le tonſurer comme on fait les Eccleſiaſtiques officians.*
De ſchaapen ſcheeren. *Tondre les brebis.*
Lakens ſcheeren. *Tondre des draps.*
Eene heining ſcheeren. *Tondre une haye.*
Scheeren, ſpannen, opzetten. *Tendre, monter.*
Eene lijn ſcheeren. *Tendre une corde.*
Eene webbe ſcheeren. *Ourdir ou monter la chaine d'une toile.*
* Scheeren. Foppen, mée gekken. *Railler quelqu'un, ſe moquer de lui, le jouer, lui en donner à garder.*
‡ Gij ſcheert mij. *Vous vous raillez ou vous vous moquez de moi, vous me voulez faire prendre le change, vous me bernez.*
* Hij wierd daar luſtig geſchoren. *On l'railla de la belle manière, on le joua comme il faut, il n'y fut pas mal berné, il fut le jouët de tout le monde.*
‡ Met iemand de gek ſcheeren of gekken. *Se moquer de quelqu'un, lui donner une baye, le tourner en ridicule, le jouer, le berner.*
Scheeren, ſchacheren, ſnuiten. *Piocer, tondre, écorcher.*
‡ Men ſcheert duivelſch of luſtig in die herberge. *On tond, on écorche diantrement les gens dans cette auberge ou dans ce cabaret-là.*
‡ Zig weg ſcheeren, weg pakken. *Se retirer, ſe tirer le nerf.*
Scheergaren. z. g. Kettinggaren. *Fil de chaine.*
Scheergereedſchap. *zie* Scheergoed.
Scheergoed. z. g. Scheergereedſchap. *Uteníles, outils ou inſtrumens pour raſer.*
Scheerhaak. z. m. Een haak als eene zeiſſen op een ſchip om 's vijands wand te beſchadigen. *Crochet fait en forme de faulx dont on ſe ſert ſur les vaiſſeaux pour endommager ceux des ennemis.*
Scheerhair. z. g. Scheerwolle. *Bourre, du poil de vache, de bœuf ou de veau, que le tanneur abat.*
Scheering. z. v. Scheering der ſchaapen. *La tonte des brebis, l'action de tondre les brebis.*
Scheering, kruinſcheering. *Tonſure, action de tonſurer.*
Scheering der heiningen, der boomen, enz. *La tonte des hayes, des arbres, &c. branchages qui tombent en tondant.*
Scheering, ketting. *Chaine.*
Die ſtoffe heeft eene zijden ſcheering, en eenen ſaaijen inſlag. *Cette étoffe a une chaine de ſoye & une trame de laine.*
Scheerkoker. z. m. Scheermeſſenkoker. *Etui de raſoir.*
SCHEERLIJNEN. *Scheepsw. Pantochères.*
SCHEERLINK, dulle kervel. *De la ciguë.*
SCHEERMES. z. g. *Raſoir.*
‡ Zij heeft eene tong als een ſcheermes, zij heeft eene zeer ſcherpe tong. *Elle a une langue de ſerpent, c'eſt une méchante langue.*
Scheermeſſenmaker. z. m. *Ouvrier qui fait des raſoirs, couteliер qui fait des inſtrumens de chirurgie.*
Scheerſel. z. g. Affnijdſel. *Regnure.*
Het ſcheerſel van de palm. *Les rognures du bouis, les branches & les brins de bouis qui tombent quand on le tond.*
SCHEERTIJD. z. m. De tijd om de ſchaapen te ſcheeren. *La tonte ou le temps de tondre les brebis.*
SCHEERSTOKKEN. z. w. meerv. *Zie* Schaarſtokken.
SCHEERSTROOKEN. *zie* Schaarſtokken.
Scheerwinkel. z. m. Baardſcheerders winkel. *Boutique de barbier.*
Scheerwol. z. v. Scheerhair, vlokken. *Bourre lanice, ce qui tombe des draps en les tondant.*
Dat naaikuſſen is met ſcheerwol gevuld. *Ce carreau ou ce couſſin eſt rempli de bourre lanice.*
SCHEET. onv. tijd van Schijten. Als, het kind ſcheet. *L'enfant chioit ou chia.*
‡ Scheet. z. m. Wind. *Pet, vent lâché par embas.*
‡ Eenen ſcheet laaten. *Faire un pet, lâcher un vent, peter.*
‡ Hij agt hem geen ſcheet, dat is, niets waerd. *Il ne fait pas plus de cas de lui que d'un pet, il n'en fait aucun compte.*
Vlooſcheet. *zie onder* Vloo.
Scheetlaater. *zie* Schijter.

Digitized by Google

SCHEEVE. *bijv. w.* Als, ſcheeve hals. *Un cou tortu.*

Scheeve beenen. *Des jambes tortues, des jambes de travers. zie* Scheef.

SCHEGGE. *Zeewoord. zie* Knies.

SCHEI. *Timmermans woord. Entretoiſe.*

SCHEI, ſcheide. *zie* Scheê.

SCHEIDBAAR. *bijv. w.* Dat geſcheiden kan worden. *Séparable, qui peut être ſéparé.*

Scheidboom. *z. m.* Boom tot de landſcheidinge. *Barrière, terme, poteau qui ſépare deux juri dictions adjacentes.*

Scheidbrief. *z. m.* Brief van egtſcheidinge. *Lettre de divorce.*

De Jooden onder de wet gaven hunne vrouwen eenen ſcheidbrief. *Les Juifs ſous la Loi donnoient la lettre de divorce à leurs femmes, quand il les répudioient.*

SCHEIDEN. *w. w.* Verdeelen, afzonderen. *Séparer, mettre à part, partager, accommoder, aſſoupir.*

Die boedel is nog niet geſcheiden. *Cet héritage n'eſt pas encore partagé, cette ſucceſſion n'eſt pas partagée.*

De ſchurfde ſchaapen van de gezonden ſcheiden. *Séparer les brebis galeuſes d'avec les ſaines.*

De vegters met eenen ſtok ſcheiden. *Séparer les champions à coups de bâton, mettre le bola à bons coups de bâton.*

De dood ſcheid alles. *La mort finit toutes choſes, elle rompt tous les engagemens.*

Van tafel en bedde ſcheiden. *Séparer de table & de lit.*

Eenen twiſt ſcheiden of bijleggen. *Aſſoupir ou accommoder un différend.*

Wij zijn wel te ſcheiden. *Nous nous accommoderons bien, il ne ſera pas difficile de nous remettre bien enſemble.*

Scheiden. *g. w.* Scheuren, ſplijten. *Se fendre, s'ouvrir.*

De berg ſcheidde door de aardbevinge van malkanderen. *La montagne ſe fendit, s'ouvrit ou ſe ſépara en deux par le tremblement de terre.*

Scheiden. Vertrekken. *Partir, quitter un lieu, en ſortir.*

Hij kon uit de Stad niet ſcheiden. *Il ne pouvoit quitter cette ville-là, il ne pouvoit ſe réſoudre d'en ſortir.*

't Is tijd om te ſcheiden. *Il eſt temps de partir, c'eſt à cette heure qu'il faut partir.*

Zijn de vrienden nog niet geſcheiden? *Les amis ne ſont-ils pas encore partis? n'ont-ils pas encore fait leurs adieux?*

Van de Kerke ſcheiden. *Se ſéparer de l'Egliſe, en ſortir & faire ſecte à part.*

Uit zijne neering of winkel ſcheiden. *Quitter ſon négoce ou le négoce, quitter ſa boutique, s'en défaire.*

SCHEIDER. *z. m.* Een die vegters ſcheid. *Celui qui veut mettre le bola, qui veut ſéparer des gens qui ſe battent.*

De ſcheiders raaken dikwils aan ongemak. *On s'attire quelquefois de fâcheuſes affaires pour vouloir mettre le bola, on gagne ſouvent des coups en mettant le bola.*

Boelſcheider, Metaalſcheider, Stofſcheider, enz. *zie onder* Boel, enz.

Scheiding. *z. v.* Verdeeling. *Séparation, divorce.*

Eene ſcheiding van goederen maaken. *Faire une ſéparation de biens.*

Dat veroorzaakte eene ſcheiding tuſſchen hen. *Cela cauſa un divorce entre eux, cela les diviſa, cela mit de la diviſion entre eux.*

Scheiding tuſſchen twee ſtukken lands *Séparation entre deux pièces de terre.*

Scheiding van bedde en tafel. *Séparation de lit & de table.*

Scheiding der metaalen. *zie* Scheikonſt.

Boedelſcheiding, Egtſcheiding, Landſcheiding, Maagſcheiding, enz. *zie onder* Boedel, enz.

Scheidmaal. *z. g.* Affcheidmaal. *Repas d'adieu, régal que fait à ſes amis la perſonne qui va en voyage ou qui ſe ſépare d'eux.*

Hij moet nog het ſcheidmaal geeven. *Il faut qu'il nous donne encore un repas, il faut qu'il nous régale encore avant que de partir.*

Scheidmaaltijd. *zie* Scheidmaal.

Scheidmerk. *z. g.* Scheidteken. *Raye, trace ou marque de ſéparation, ligne de ſéparation.*

Scheidmuur. *z. m.* Middelmuur. *Mur ou muraille de ſéparation, paroi mitoyenne.*

Scheidpaal. *z. m.* Landpaal. *Borne, limite, terme.*

Scheiddronk. *z. m.* Een dronk van afſcheid. *La ſanté d'adieu, un coup d'adieu, le verre d'adieu.*

Wij moeten nog eenen ſcheiddronk drinken. *Il faut que nous buvions encore un coup avant que de nous ſéparer, il faut boire le verre d'adieu.*

Scheidsluiden. *z. m.* Goede mannen. *Arbitres.*

Ik ſtelle die zaak in handen van ſcheidsluiden. *Je remets cette affaire à la déciſion d'arbitres, je la mets en arbitrage.*

Scheidsman. *z. m.* Middelaar. Regter. *Arbitre, médiateur.*

Zij hebben mij tot ſcheidsman gekozen in die zaak. *Ils ont remis cette affaire à mon arbitrage, ils m'ont fait arbitre ou juge de cette affaire, ils s'en ſont rapportés à moi.*

Scheidſpoor. *zie* Scheidſteen.

Scheidſteen. *z. m.* Steen der landſcheidinge. *Borne, limite, pierre qui ſert à terminer une ſeigneurie, une dépendance ou une juriſdiction.*

Scheidsvrouw. *z. v. Femme priſe pour arbitre d'un différend.*

Scheidweg. *z. m.* Tweeſprong, kruisweg. *Chemin qui ſe croiſent, carrefour.*

Scheidzel. *z. g.* Middelſchot. *Séparation, cloiſon, ce qui ſépare deux choſes.*

Scheidzel der darmen. *Séparation des boyaux.*

Scheikonſt, ſcheiding der metaalen, enz. met de kragt van 't vuur. *Chymie, ſéparation des métaux &c. par la force du feu.*

Scheimaal. *zie* Scheidmaal.

SCHEL. *z. v.* Bel, klokje. *Sonnette, clochette.*

De ſchel trekken. *Tirer la ſonnette.*

Tafelſchel. *zie onder* Tafel.

Schel. *bijv. w.* Helder, klaar. *Aigu, clair, fin, argentin.*

Een ſchel geluid. *Un ſon aigu, un ſon clair ou fin.*

Het ſchel geluid van eene klok. *Son argentin d'une cloche.*

SCHEL. *z. v.* Schil. *Pelure, peau, ce qu'on ôte de deſſus quelque fruit, ce qui couvre quelque fruit.*

Eene ſchel of vlies op 't oog. *Une taye ſur l'œil.*

Appelſchel, Boonſchel, Druiveſchel, Granaatſchel, Meloenſchel, Oogſchel, enz. *zie onder* Appel, enz.

Eijerſchel. *zie* Eijerſchaal.

Oranjeſchel. *Ecorce d'orange.*

Peulſchel. *Gouſſe ou coſſe de pois.*

Citroenſchel, Lamoenſchel. *Ecorce de Citron.*

SCHELD. Schelde. *z. v.* Een ſtroom van Nederland. *Eſcaut, Rivière des Pays-Bas.* Antwerpen legt op de Schelde. *Anvers eſt ſur l'Eſcaut.*

Beooſterſcheld, Beweſterſcheld. *z. g.* Het Land dat in Zeeland Ooſtwaarts en Weſtwaarts van de Schelde legt. *Cette partie de Zélande qui eſt à l'Orient & à l'Occident de l'Eſcaut.*

SCHELDBRIEF. *zie* Laſterſchrift.

SCHELDEN. *w. w.* Uitmaaken, laſteren. *Injurier quelqu'un, l'invectiver, lui dire des injures, lui chanter pouille, le noircir, le calomnier.*

Hij ſchold de meid luſtig uit. *Il dit pis que pouille à la ſervante, il lui chanta pouille.*

Hij doet in zijn boek niet dan ſchelden. *Il ne fait que vomir des injures ou un torrent de bile dans ſon livre, ſon livre eſt farci d'injures ou d'invectives.*

SCHELDER. *z. m.* Laſteraar. *Critique, calomniateur, celui qui injurie, qui fait des ſatires, qui dit des invectives, qui noircit quelqu'un.*

Schelding. *z. v.* Laſtering, ſcherp verwijt. *Injure, invective, calomnie, critique, ſatire.*

Scheldnaam. *z. m. Nom offenſant, injure.*

Scheldſchrift. *Ecrit rempli d'injures, libelle diffamatoire.*

Scheldwoord. *z. g.* Laſterwoord. *Injure, invective.*

Iemand ſcheldwoorden geeven. *Dire des injures à quelqu'un, lui faire des invectives, lui chanter pouille, en dire pis que pendre.*

SCHELE. *zie* Scheel.

SCHELFER. *zie* Schilfer.

SCHELFZEE. *z. v.* De Roode Zee. *La Mer rouge.*

SCHELKLINKEND. *bijv. w.* Helder van klank. *Qui a un ſon aigu & clair, qui reſonne.*

't Schelklinkend metaal. *Le métal reſonnant, l'airain qui reſonne, le métal au ſon aigu.*

Ik ſteek nu de ſchelklinkende trompet. *J'entonne maintenant la trompette éclatante.*

SCHELKRUID. *z. g.* Schelwortel, ſtinkende gouw. *Chélidoine, herbe qui porte des feuilles ſemblables à celles du violier, & dont le ſuc eſt excellent pour la vue.*

SCHELLE. *zie* Schel.

SCHELLEN. *g. w.* Bellen, de ſchel trekken. *Sonner, tirer la ſonnette.*

Daar word geſchelld. *On ſonne, on tire la ſonnette, on ſonne à la porte.*

SCHELLEN, Schillen. *zie* Schillen.

SCHELLEVISCH. *zie* Schelvisch.

SCHELLING. *z. m.* Hollandſche ſchelling, een ſtuk geld van zes ſtuivers. *Eſcalin, pièce de monnoye qui vaut ſix ſous, argent d'Hollande, quand elle eſt au bon coin.*

Een geſtempelde ſchelling. *Un eſcalin marqué pour faire voir qu'il eſt au titre & qu'il vaut ſix ſous argent d'Hollande.*

Eene malle ſchelling, een zesdehalve. *Un eſcalin de cinq ſous & demi argent d'Hollande.*

Alle de nieuwe ſchellingen, bijna, ſedert 1680 in Holland geſlagen, zijn op vijf en eenen halven ſtuiver gezet. *Les plus part des eſcalins frapés en Hollande, depuis 1680, ſont réduits à cinq ſous & demi.*

Schelling, Engelſche ſchelling. *Schelin, monnoye Angloiſe d'argent de la valeur de douze ſous d'Angleterre, & d'onze ſous d'Hollande.*

SCHELLUIDEND. *zie* Schelklinkend.

SCHELM. *z. m.* Guit, een eerloos menſch. *Traître, ſcélérat, fripon.*

Digitized by Google

Als ſchelm van 't vaandel loopen. *Déſerter lâchement, abandonner lâchement ſon drapeau, lâcher le pied & laiſſer ſes camarades dans l'embarras.*

't Land was vol ſchelmen en verraders. *Le pays étoit plein de ſcélérats ou de fripons & de traîtres.*

Schelmagtig. *bijv. w. en bijw.* Eerloos, verraderſch. *Traître, méchant, ſcélérat: Avec trahiſon, en trahiſon, en traître, en ſcélérat, malhonnêtement.*

Een ſchelmagtig menſch. *Un malhonnête homme, un fripon, un ſcélérat, un traître.*

Hij gaf de Stad ſchelmagtig over. *Il trahit la ville en la rendant, il ne la défendit pas en honnête homme.*

Schelmerije. *z. v.* Verraderije. *Trahiſon, friponnerie, tromperie, fourberie.*

Men zag wel dat 'er ſchelmerije onder ſchuilde of ſpeelde. *On vit bien qu'il y avoit de la trahiſon ou de la friponnerie là-deſſous.*

Hij had allerlei ſchelmerij gebruikt, om, enz. *Il avoit mis toutes les friponneries ou toutes les fourberies imaginables en pratique, pour, &c.*

Schelmiſch. *bijv. w.* Boos, verraderſch. *Méchant, traître, fripon.*

Een ſchelmiſch menſch. *Un méchant homme, un fripon, un fourbe.*

Men zag daar eenen ſchelmſchen aart in. *On y remarquoit une méchante inclination, un mauvais penchant.*

Schelmſtuk. *z. g.* Guitenſtuk. *Friponnerie, fourberie, tromperie, mechanceté.*

Groote ſchelmſtukken pleegen. *Faire ou commettre de criantes friponneries, des méchancetés, des tromperies ou des fourberies énormes.*

Kan 'er gruwelijker ſchelmſtuk bedagt worden? *Se peut-il imaginer une plus criante friponnerie, une plus énorme méchanceté, rien de plus fripon ou de plus méchant?*

SCHELP. *z. v.* Schaal. *Coquille.*

Schelp van eene ſchildpadde. *Ecaille de tortue, caret.*

Schelpen aan den oever der zee raapen. *Ramaſſer des coquilles ſur le rivage de la mer.*

St. Jakobs ſchelpen. *Des coquilles de St. Jaques.*

Moſſelſchelp, Nootenſchelp, Oeſterſchelp, Paarlſchelp, enz. *zie onder* Moſſel, enz.

Schelpviſch. *z. m.* Oeſters, moſſelen, enz. *Poiſſons à coquille, huîtres, moules, &c.*

Scheltrompet. *z. v.* Klaroen. *Clairon.*

SCHELVISCH. *z. m.* Schelleviſch. *Merlan, merlus, ſorte de poiſſon de mer.*

Krimpſchelviſch. *Merlan qui eſt bien frais, qui ſe retire quand on le coupe.*

‡ Een ſnoode ſchelviſch, een arg kind. *Un petit éveillé, un petit eſpiégle.*

Schelvrugten. *zie* Pluksrugten.

Schelwortel. *zie* Schelkruid.

SCHEMER of Schemeravond. *z. m.* Schemering, ſchemertijd. *Entre chien & loup, quand il commence à faire obſcur, la brune.*

Wij wandelden in den ſchemeravond. *Nous nous promenâmes ſur la brune.*

Schemeren. *g. w.* Verblinden. *Eblouïr, bleſſer les yeux.*

Dat ligt ſchemert mij voor de oogen, mijne oogen ſchemeren van dat ligt. *Cette lumière m'éblouit, elle me bleſſe, elle m'incommode la vue.*

Schemering. *z. v.* Tuſſchen ligt en donker, morgen- en avond- ſchemering. *L'entre chien & loup, crépuſcule.*

Het ſchip quam in de ſchemeringe aan. *Le vaiſſeau arriva entre chien & loup, ſur le ſoir ou de grand matin.*

Schemering, verblinding. *Ebloüiſſement.*

Schemering der oogen. *Ebloüiſſement des yeux.*

Schemerligt. *z. g.* Flauw ligt, ligt met duiſternisſe of ſchaduwe gemengd. *Lumière foible mêlée d'obſcurité ou d'ombre, foible lueur.*

Schemerſtond. *zie* Schemerligt of Schemertijd.

Schemertijd. *z. m.* Schemering. *Crépuſcule, l'entre chien & loup, le temps où il fait ſi peu de jour qu'on a peine à diſcerner un chien d'avec un loup.*

De heftigſte aanval geſchiedde in den ſchemertijd. *Le fort de l'attaque ſe fit entre chien & loup, comme le jour défailloit ou avant qu'il parût.*

Schempen. *zie* Schimpen.

SCHENDBROK. *z. m.* Laſteraar. *Calomniateur, affronteur, une perſonne qui déchire ou qui noircit les honnêtes gens, une méchante langue.*

‡ Schendelijk. *bijv. w.* Schendig, gruwelijk. *Infame, noir, méchant, énorme, indigne, horrible.*

Dat is eene zeer ſchendelijke daad *C'eſt une action bien infame ou bien indigne, c'eſt quelque choſe d'énorme, de criant, de bien noir.*

Schendelijkheid. *z. v.* Eerloosheid, gruwelijkheid. *Friponnerie, fourberie, malhonnêteté.*

SCHENDEN. *w. w.* Bederven, ontſieren *Gâter, défigurer, maltraiter.*

Die boomen zijn door den wind lelijk geſchonden. *Le vent a fort maltraité ces arbres, ils ont beaucoup ſouffert du vent*

Hij is zeer geſchonden van de pokken. *Il eſt fort défiguré de la petite vérole.*

Schenden, onteeren, te ſchande maaken. *Violer, deshonorer.*

Eene Maagd ſchenden. *Violer, forcer & deshonorer une fille ou une pucelle.*

Iemand ſchenden of laſteren. *Diffamer quelqu'un, le calomnier, le noircir.*

Iemands goeden naam ſchenden. *Diffamer la réputation de quelqu'un, le noircir, le décrier.*

Schenden, ontheiligen. *Profaner, abuſer des choſes ſaintes, les violer.*

Den dag des Heeren ſchenden. *Profaner le Jour du Sabbath, le Jour du Seigneur ou le Dimanche, violer le quatrième commandement de la Loi.*

SCHENDER. *z. m.* Bederver, onteerder. *Diffamateur, violateur, celui qui deshonore, qui viole, qui gâte, qui défigure quelqu'un ou quelque choſe.*

Een ſchender der allerheiligſte wetten. *Un violateur, un infracteur des plus ſaintes loix.*

Schender. Laſteraar. *Diffamateur, calomniateur, profanateur.*

Hij is een ſchender van eerlijke luiden. *C'eſt un diffamateur, un calomniateur d'honnêtes gens.*

Bloedſchender, Havenſchender, Kerkſchender, Maagdeſchender, Sabbathſchender, Straatſchender, Vrouwenſchender, Wettenſchender, enz. *zie onder* Bloed, enz.

Boomenſchender. *Celui qui gâte ou endommage les arbres.*

Daar is eene zwaare ſtraf op de boomenſchenders gelegd. *On a puni d'une grièvе peine ceux qui par méchanceté font du mal aux arbres dans les lieux publics.*

Eedſchender. *zie* Eedbreeker.

Egtſchender, Egtbreeker. *Adultère, celui qui commet adultère.*

Schendig. *bijv. w.* Schandig, eerloos. *Indigne, infame, atroce.*

Hij beging een heel ſchendig ſtuk. *Il fit une action bien indigne, bien infame, bien atroce.*

Schending. *z. v.* Onteering, bederving. *Violement, violation, dégât.*

Schending van eene maagd. *Le violement d'une fille, l'action de forcer, de violer ou de deshonorer une fille.*

Schending van 't geboomte. *Le dégât des arbres.*

Schending van iemands eere of goeden naam. *Diffamation de la réputation de quelqu'un, infamation.*

Schending der wetten. *Violation des loix*

Schending der Kerken. *Violation ou profanation des Temples.*

‡ Schendkeuken. *z. m. en v. Affronteur ou affronteuſe de cuiſine, celui ou celle qui a une bonne table, & qui mange bien ſans en être mieux pour cela, ſans en profiter.*

Schendtong. *z. v.* Laſtertong. *Diffamateur, diffamatrice, calomniateur, calomniatrice, méchante langue, affronteur, affronteuſe.*

Hij of zij is eene ſchendtong van alle eerlijke luiden. *C'eſt un diffamateur ou une diffamatrice de tous les honnêtes gens, c'eſt une méchante langue qui décrie, qui déchire toutes les perſonnes d'honneur.*

SCHENKAADJE. *z. v.* Geſchenk, vereering. *Préſent, régal, don.*

Hij deed hem eene groote ſchenkaadje. *Il lui fit un beau préſent, il le régala magnifiquement.*

SCHENK, grofbeen. *zie* Schink.

SCHENKBAKJE. *z. g. Baquet long & quarré dans lequel on met les bouteilles, les pots & les verres.*

Schenkblad. *z. g. Eſpèce de tablette ovale ou quarrée avec un petit bord, ſur laquelle on met les taſſes pour le caffé & le thé.*

Schenkbord. *z. g.* Schenktelbord. *Soucoupe.*

Hij trok een zilveren ſchenkbord uit de loterije. *Il tira une aſſiette ou une ſoucoupe d'argent à la lotterie.*

SCHENKEL. *z. v. zie* Schinkel.

Den misdadiger wierden de ſchenkels vermorſeld. *On briſa ou on caſſa les os au criminel, il fut roué ou rompu vif.*

SCHENKEN. *w. w.* Vereeren. *Faire préſent de, donner en préſent.*

Hij ſchonk hem 1000 guldens. *Il lui fit préſent de 1000 francs.*

SCHENKEN. *w. w.* Ingieten. *Verſer, répandre dans quelque vaiſſeau.*

In den beker ſchenken. *Verſer dans le gobelet, dans la coupe ou dans la taſſe.*

Iemand een glas wijn ſchenken of aanbieden. *Offrir ou préſenter un coup ou un verre de vin à quelqu'un.*

Thee of koffi ſchenken. *Verſer, ſervir, préſenter du thé ou du caffé.*

SCHENKENSCHANS, naam van eene Veſting der Vereenigde Nederlanden, aan den Rhijn daar de Waal begint. *Le Fort de Schenk ou Schenkenſchanz, Forteresſe des Provinces-Unies ſur le Rhin dans l'endroit où ſe forme le bras du Wahal.*

SCHENKER. *z. m. Echanſon.*

Hij is des Konings ſchenker geworden. *Il a été fait échanſon du Roi.*

SCHENKING. *z. v.* Begiftiging. *Préſent, don.*

SCHENKKAN. Tinnen kan met eene lange pijp. *Pot d'étain avec un long gouſlot pour verſer du vin.*

Digitized by Google

SCHENKTAFEL. z. v. Tafel waar op bieren wijnglazen, en kannen om te schenken gezet worden. *Petite table, sur laquelle on met les bouteilles & les verres à bière & à vin pour s'en servir au repas.*

Schenktalioor of schenkteljoor. *Zie* Schenkbord.

SCHENNIS. z. v. Schelmstuk, misdaad. *Crime, méchante action.*

Eene groote schennis begaan. *Commettre un grand crime.*

Schennis, schande. *Infamie, opprobre, honte.*

Die schennis zal zijnen naam eeuwig aankleeven. *Cette infamie demeurera toujours attachée à sa réputation.*

Schennis, schending, bederf. *Dégât, atteinte, destruction.*

Dat is voor de schenniſſe der tijden bewaard. *Cela est gardé contre les outrages du temps.*

Maagdenschennis. *zie* Maagdenschending.

SCHENTONG. *zie* Schendtong.

SCHEP. z. v. Lepelvol, 't geen men met eenen lepel, met eene vork, enz. teffens opneemt. *Cuillerée, prise, ce que l'on prend en une fois avec une cuillier, une fourchette, une fourche, &c.*

Schepbord, bord of plank in 't rad van eenen watermolen. *Aileron, planche d'une roue de moulin à eau.*

SCHEPEKENNIS of Schepenkennis. z. v. Vaste schuld, onderpand. *Hypothèque. Acte passé par devant les Echevins pour la sûreté du Créancier.*

SCHEPEL. z. g. Het vierde deel van een mudde. *Boisseau, la quatrième partie d'un sac.*

Een schepel koorn, meel, enz. *Un boisseau de bled, de farine, &c.*

In dien zak gaat omtrent vijf schepels. *Il y entre environ cinq boisseaux dans ce sac.*

SCHEPEN. z. m. Stads Regter. *Echevin. Juge, défenseur des privilèges d'une ville, & protecteur des Bourgeois contre le Grand-Bailli.*

Wij Schout en Schepenen, willen, enz. *Nous Lieutenant-Criminel ou Grand-Bailli & Echevins ordonnons, &c.*

Van raad wierd hij schepen. *De Conseiller il fut fait Echevin.*

Schepen meerv. van Schip.

Schepenbrief. *Obligation passée par devant les Echevins.*

Schependom. z. g. *Digtk. w.* Al de Schepens. *Tous les Echevins ensemble, le corp. des Echevins.*

Schepenkennis. *zie* Schepekennis.

Schepensbank. z. v. Vierschaar der Schepenen. *Tribunal des Echevins, la Cour des Echevins.*

Voor de Schepensbank verschijnen. *Comparoitre devant le tribunal des Echevins, à la Cour des Echevins.*

Schepenschap. z. g. Het Schepens ampt. *Echevinage, office ou charge d'Echevin.*

Schepenskamer. z. v. *Chambre des Echevins.*

Schepensplaats. Als, de eerste Schepensplaats is mij beloofd. *On m'a promis la première charge d'Echevin qui viendra à vaquer.*

Schepensrol. z. v. *Rolle des Echevins.*

SCHEPJE. *zie* Schep.

SCHEPNET. z. g. *Trouble ou treuble, sorte de filet qui tient à une longue perche.*

Met een schepnet vijſen. *Pêcher avec le trouble ou la treuble.*

SCHEPPEN. w. w. Voortbrengen, veroorzaken. *Créer, produire, faire exister, tirer du néant.*

God heeft hemel en aarde geschapen. *Dieu a créé le ciel & la terre, &c.*

God schiep den mensch naar zijn beeld en gelijkenisse. *Dieu créa l'homme à son image & à sa ressemblance.*

SCHEPPEN. w. w. Putten, opneemen. *Puiser, prendre quelque liqueur avec quelque instrument propre à puiser.*

Iets uit den schotel scheppen. *Prendre quelque chose hors du plat.*

't Water uit eene schuit scheppen. *Oter l'eau d'un bateau avec une écope, vuider l'eau d'un bateau.*

Water uit eenen put scheppen. *Puiser de l'eau d'un puits.*

*Lugt of adem scheppen. *Prendre l'air, respirer, reprendre haleine.*

*Moed scheppen of neemen. *Prendre courage, s'évertuer, faire un effort.*

Ergens vermaak in scheppen, genoegen scheppen. *Prendre plaisir à quelque chose.*

Hij schepte er vermaak in. *Il y prit plaisir.*

Schepper. z. m. Schepvat, hoosvat. *Une écope.*

SCHEPPER. z. m. God, Voortbrenger van alles. *Créateur, Dieu, celui qui a produit toutes choses.*

Ik geloove in God den Almagtigen Schepper. *Je crois en Dieu le Créateur tout-puissant.*

Schepping. z. v. Voortbrenging uit niet. *Création, production de rien.*

De schepping van hemel en aarde. *La création du ciel & de la terre.*

Schepsel. z. g. Dat geschapen is. *Créature, chose créée.*

De mensch is een redelijk schepsel. *L'homme est une créature raisonnable.*

't Schepsel is afhangelijk van God. *La Créature est dépendante de Dieu.*

Schepseldienst. z. m. Eerbewijzing aan de schepselen. *Idolâtrie, culte qu'on rend à la créature.*

SCHEPTER. *zie* Scepter.

SCHEPVAT. z. g. Schepper, hoosvat. *Une écope, instrument à vuider l'eau d'une chaloupe.*

SCHERBIER. z. g. Drasbier. *zie* Scharrebier.

SCHERDELBEENEN. *zie* Scharrelbeenen.

SCHERF, scherve. z. v. Een stuk van een gebroken vat. *Un tét, un morceau de quelque vaisseau de terre rompu, un tesson.*

Potscherf. *zie onder* Pot.

SCHERFBORD. *zie* Hakbord.

SCHERFMES. *zie* Hakmes.

SCHERLEL. z. v. Dulle kervel. *zie* Scheerlink.

‡ SCHERLUIN. z. m. Schobbejak, schurk. *Un pendard, un bélître.*

SCHERM. z. m. Schut. *Paravent.*

Een scherm met vier deuren. *Un paravent de quatre feuilles.*

Handscherm. *Un écran qu'on tient à la main & dont on se couvre le visage devant le feu.*

Tooneelscherm, Vuurscherm, Zonnescherm, enz. *zie onder* Tooneel, enz.

Schermboek. z. g. Boek dat van schermen handelt. *Livre qui traitte de l'Escrime.*

Het schermboek van Thibauld. *Le livre d'Escrime de Thibauld.*

Schermdegen. z. m. *Un fleuret.*

SCHERMEN. w. w. Spiegelvegten. *Faire des armes, escrimer.*

Schermen leeren. *Apprendre à faire des armes.*

Hij kan meesterlijk schermen. *Il fait des armes à merveilles, il est maître passé en escrime.*

SCHERMER. z. m. Vegter. *Un gladiateur, un brave, un bretteur.*

Zwaerdschermer. *zie onder* Zwaerd.

Men vond verscheiden slag van schermers onder de Romeinen. *Il y avoit de plusieurs sortes de gladiateurs chez les Romains.*

Scherming. *zie* Bescherming.

‡ SCHERMINKEL, z. m. Een heel mager mensch of dier. *Un dépendeur d'andouilles, un homme haut & maigre, un grand daduis.*

‡ Scherminkelshuisje. z. g. Knekelhuis, beenderhuis. *Charnier, lieu attaché aux Eglises, où l'on met les ossemens de morts.*

SCHERMKUNST. z. v. Het schermen. *L'escrime, l'art de faire des armes.*

De schermkunst leeren. *Apprendre à faire des armes ou à escrimer.*

Schermmeester. z. m. *Maître d'armes, maître d'escrime.*

Schermschild. z. g. Beukelaar. *Un bouclier, un écu.*

Schermschoen. z. m. *Escarpin, sorte de soulier leger qu'on met pour faire des armes.*

Schermschool. z. v. Vegtschool. *Sale d'armes.*

De stads schermschool. *La sale d'armes de la ville.*

Schermslag. z. v. Een slag in 't schermen. *Un botte, un coup de fleuret.*

SCHERMUTZELEN. *zie* Scharmutzelen.

SCHERP. z. g. Iets dat op een schietgeweer gezet word ter beschadinge. *Balles, mitrailles & autres choses dont on remplit des cartouches, pour tirer à cartouches & faire plus de dommage à l'ennemi.*

Mijn snaphaan is niet met scherp geladen. *Mon fusil n'est pas chargé à balle.*

SCHERP. *bijv. w.* Scharp. *Aigu, tranchant, affilé, pointu.*

't Mes is heel scherp. *Le couteau est bien tranchant.*

De degen heeft eene scherpe punt. *L'épée est bien pointue, elle a une bonne pointe.*

Dat verwekt scherp bloed. *Cela échauffe le sang, cela l'aigrit.*

Hij had scherpen honger. *Il avoit une faim enragée.*

Scherp, vinnig, hard. *Piquant, mordicant.*

Iemand scherpe woorden geeven. *Dire des paroles piquantes ou mordicantes à quelqu'un, emporter la pièce, avoir la repartie fiche & piquante.*

*Scherp, bitend. *Piquant, âcre, âpre.*

Dat kruid is scherp op de tong. *Cette herbe a quelque chose de piquant, d'âcre ou d'âpre.*

*Scherp. *bijv. w.* Naauw, naauwkeurig. *Exact, précis.*

*Ergens een scherp onderzoek naar doen. *Faire une recherche exacte ou un examen exact de quelque chose.*

*Scherp zijn, grooten honger hebben. *Avoir grande faim.*

*Wij quamen altemaal heel scherp aan tafel. *Nous avions tous bon appétit quand nous nous mimes à table.*

*Scherp. *bijv.* Snedig, gauw. *Pénétrant, vif, transcendant.*

Een scherp gezigt hebben. *Avoir la vue pénétrante, perçante, bonne ou subtile.*

Een scherp gehoor. *Une oreille fine ou subtile.*

Een scherp verstand of oordeel. *Un esprit vif ou transcendant.*

Scherp, scherpelijk. *bijv. zie* Scherpelijk.

Scherpagtig. *bijv. w.* Eenigzins scherp. *Aigu, en pointe, pointu.*

Scher-

Digitized by Google

Scherpelijk. *bijw.* Hardelijk, vinniglijk. *Sévérement, rudement.*
Iemand scherpelijk berispen, bestraffen, enz. *Censurer quelqu'un sévérement ou avec sévérité.*
Iets scherpelijk beveelen of belasten. *Ordonner quelque chose sévérement.*
Scherp of scherpelijk toeluisteren. *Ecouter avec attention ou attentivement.*
SCHERPEN. *w. w.* Wetten, scherp maaken. *Aiguiser, affiler.*
Zijn zwaerd scherpen. *Aiguiser son épée.*
*Iemand den moed scherpen. *Donner du courage à quelqu'un, lui réveiller le courage.*
*Zig op iets scherpen. *S'appliquer fortement à une chose, s'y appliquer entiérement, examiner une chose avec beaucoup de soin.*
't Verstand scherpen. *Aiguiser l'esprit.*
Den honger scherpen. *Aiguiser l'appétit.*
Scherpheid. *zie* Scherpte.
Scherpheid. *z. v.* Zuurigheid, wrangheid. *Acreté, acidité, âpreté.*
De scherpheid van 't bloed. *L'acide ou l'acidité du sang.*
Scherpigheid. *z. v.* Scherpheid. *Le tranchant.*
Scherpigheid van 't gehoor. *La subtilité ou la finesse de l'ouïe.*
Scherpigheid van 't verstand. *La pénétration de l'esprit.*
Scherpigheid, zuurigheid. *zie* Scherpheid.
Scherpigheid, vinnigheid. *Amertume, âcreté.*
Scherpluidend. *zie* Scherpklinkend.
Scherpregter. *z. m.* Beul. *Bourreau, maître des hautes œuvres.*
Scherpregterschap. *z. g.* Beulschap. *La charge de bourreau.*
Scherpsnijdend. *bijv. w.* Goed van snee. *Bien tranchant, qui coupe bien.*
Een scherpsnijdend zwaerd, enz. *Une épée qui a le tranchant bon.*
Scherpte. *z. v. Le tranchant, la pointe.*
*De scherpte van 't gehoor en van 't gezigt. *La subtilité de l'ouïe & de la vue.*
*De scherpte van 't verstand. *La subtilité, la pénétration de l'esprit.*
Scherpziende. *bijv. w. Clair-voyant, qui a la vue subtile ou perçante.*
Scherpziende oogen. *De bons yeux, des yeux perçans.*
Scherpzinnig. *bijv. w.* Schrander. *Subtil, pénétrant, clairvoyant.*
Eene scherpzinnige twistredening. *Une dispute subtile.*
Een scherpzinnig vernuft. *Un esprit pénétrant ou subtil.*
Scherpzinnigheid. *z. v.* Schranderheid. *Subtilité, pénétration, vivacité d'esprit, clairvoyance.*
Scherpzinniglijk. *bijv.* Schranderlijk. *Subtilement, spirituellement, avec pénétration.*
Scherpzinniglijk zintwisten. *Disputer subtilement ou avec finesse.*
SCHERRE. *zie* Scharre.
SCHERSSEN. *g. w.* Spotten, schimpen. *Se railler, se moquer, plaisanter.*
Met iemand scherssen. *Se moquer ou se railler de quelqu'un.*
SCHERSSER. *z. m.* Spotter, schimper. *Railleur, moqueur, plaisant.*
Scherserije *z. v.* Geschers. *Raillerie, moquerie, plaisanterie.*
Scherssing. *zie* Scherserije.
SCHERVE. *zie* Scherf.
SCHERVEN. *g. w. zie* Kerven.
SCHETS. *z. v.* Ontwerp, bewerp. *Ebauche, ouvrage grossièrement commencé, esquisse.*
Eene ruuwe schets. *Une légére ébauche.*
Eene schets van zijne gedagten geeven. *Donner une idée de ses pensées, s'expliquer en gros.*
SCHETSEN. *w. w.* Ontwerpen, bewerpen. *Ebaucher, faire l'ébauche, croquer, esquisser.*
Dat beeld is fraai geschetst. *Cette statue est bien ébauchée.*
Eene teekening schetsen. *Croquer un dessein.*
SCHETTEREN. *w. w.* Schateren. *Eclatter, faire du fracas.*
Hij lachte dat hij schetterde, of beter dat hij schaterde. *Il éclatta de rire, il fit un grand éclat de rire.*
De donder schettert door de lugt. *Le tonnerre gronde dans l'air.*
Het schetteren van den donder. *Le fracas, le bruit du tonnerre.*
Schetterend. *bijv. w.* Fijn, schaterend. *Eclatant, perçant, aigu.*
Eene schetterende stem, enz. *Une voix éclatante, perçante, aigue, un fausset.*
De donder geeft een schetterend geluid. *Le tonnerre rend un son perçant ou éclatant.*
Schettering. *z. v.* Schatering. *Eclat, bruit, fracas.*
‡ SCHEUK. *z. v.* Straathoer. *Une coureuse de remparts, une garce.*
‡ Scheukagtig. *bijv. w.* Slordig, hoeragtig. *Maussade, salope, qui a un air de coureuse.*
‡ Zij ziet 'er scheukagtig uit. *Elle a la mine maussade ou un air de coureuse.*
SCHEUR. *z. v.* Borst, spleet, *Fente, crevasse, déchirure.*
Dat hout is vol scheuren. *Ce bois est tout plein de fentes.*
Eene groote scheur in zijn kleed haalen. *Faire une grande déchirure à son habit.*
Eene scheur door de droogte in de aarde. *Gerçure ou fente.*
Scheurbuik. *z. v. ond. w.* Blauweschuit. *Le scorbut, sorte de mal.*
Scheurdoek. *z. g. Vieux linge qui n'est plus bon qu'à déchirer.*
SCHEUREN. *w. w.* Van een rukken. *Déchirer, démembrer.*
Iets midden door scheuren. *Déchirer quelque chose par le milieu.*
‡ Hij meende zijn reuzel te scheuren van quaadheid, hij was heel boos. *Il pensa crever de rage ou de dépit, il pensa crever dans sa peau.*
Zig van de Kerke scheuren of afzonderen. *Se séparer de l'Eglise, faire secte à part.*
Scheuren. *g. w.* Splijten, barsten. *Crever, se fendre.*
De aarde scheurt door de groote droogte. *La terre se fend par la grande sécheresse.*
*Scheuring. *z. v.* Verdeeldheid. *Division, schisme.*
Eene scheuring in de Kerk aanregten. *Faire un schisme dans l'Eglise.*
Scheurmaker. *z. m.* Oproermaker. *Schismatique, perturbateur du repos de l'Eglise.*
Scheurpapier. *z. g. Papier d'enveloppe.*
Scheursel. *z. n.* Gescheurdheid. *Déchirure, descente de boyaux.*
Scheurtje. *z. g. Petite fente, petite crevasse.*
‡ Scheurwambais. *z. m.* Een die gescheurde kleeren draagt. *Un déguenillé.*
SCHEUT. *z. m.* Schoot. *Coup, trait. Zie ook* Schoot.
Boogscheut, Musketscheut, Pijlscheut, Pistoolscheut, Proefscheut, Schampscheut, Schimpscheut, Wijngaardscheut, enz. *zie onder* Boog, enz.
Zig buiten scheuts of buiten schoots houden. *Se tenir à l'écart, se tenir hors de la portée d'une arme à feu.*
*Ik zal mij wel buiten scheuts houden. *Je n'ai garde de m'exposer, je n'ai garde de m'intriguer dans une affaire périlleuse.*
De scheut van een slot. *zie* Schoot.
Scheut. Lot, spruit. *Bouture, petite branche, rejetton.*
Jonge scheuten van den wijngaard. *Des boutures de la vigne.*
Eenen scheut krijgen, opschieten, groot worden. *Se dénouer, grandir.*
*Scheut, schimp, steek. *Un coup de peigne, un lardon, un brocard.*
*Iemand eenen scheut geeven. *Donner à quelqu'un un coup de peigne, un lardon, un coup de langue, un coup de dent, un brocard.*
*Een scheut onder water, een heimelijke streek. *Un lardon, un brocard, une critique fine.*
Scheutje. *z. g.* Spruitje. *Petit rejetton.*
Een scheutje azijn. *Un filet de vinaigre.*
Scheutig. *bijv. w.* Spitsig, rijzende. *Long, qui monte en pointe.*
Zij is scheutig van gestalte. *Elle a la taille longue.*
Scheutig, gereed, bereid. *Alerte, prêt.*
Hij was niet scheutig om dat te doen. *Il n'étoit pas prêt à faire cette chose.*
*Scheutig, mild. *Libéral, généreux.*
*Scheutig ter beurze zijn. *Avoir toujours la bourse ouverte, être libéral.*
*Niet scheutig zijn, karig of spaarzaam zijn. *Etre ladre ou avare, être dur à la desserre.*
Scheutvrij. *bijv. w.* Schootvrij. *Hors de danger, à l'épreuve du mousquet.*
Een scheutvrij harnas aan hebben. *Avoir une cuirasse à l'épreuve du mousquet.*
Wij staan hier niet scheutvrij. *Nous ne sommes pas ici hors de danger.*
*Ik zal mij wel scheutvrij houden. *zie boven* Ik zal mij wel buiten scheuts houden.
Scheutwijn, ongeperste wijn. *Mére goutte.*
SCHEUJEREN, de loop hebben. *zie onder* Loop.
SCHEY. *zie* Scheê.
SCHEYDEN. *zie* Scheiden.
SCHIELIJK. *bijv. w.* Snel, haastig. *Prompt, vite, diligent, expéditif, alerte.*
Schielijk in al zijn doen zijn. *Etre prompt, vite, diligent ou expéditif en tout ce qu'on fait.*
Hij heeft een schielijk gezigt. *Il a le regard prompt ou la vue perçante.*
Schielijk, onvoorziens. *Brusque, imprévu.*
Voor eenen schielijken aanval bevrijd zijn. *N'avoir point d'attaque imprévue à craindre.*
Schielijk. *bijv.* Haastiglijk. *Promptement, en toute diligence, vitement.*
Hij quam schielijk toeloopen op dat gerugt. *Il accourut promptement ou en toute diligence à ce bruit-là.*
Schielijk. *Brusquement, d'une manière imprévue.*
Schielijkheid. *z. v.* Haastigheid, gezwindheid. *Vitesse, promptitude, précipitation, célérité.*
Eene al te groote schielijkheid in al zijn doen toonen. *Marquer trop de précipitation en toutes ses actions.*
SCHIEMAN. *z. m.* Zeker Scheepsbevelhebber. *Quartier-maître, Esquiman, Officier de Marine qui a soin de faire monter les gens du quart, & qui a particuliérement l'œil au service des pompes, & à la propreté du Navire.*

Digitized by Google

Schiemanſchap. *z. g. Office de Quartiermaître ou d'Eſquiman.*

SCHIEP. *onv. tijd* van ſcheppen. Als, ik ſchiep. *Je crèois ou je créai.*

SCHIER. *bijw.* Bijkans, bijna. *Preſque, quaſi, peu s'en faut.*

't Is mij ſchier vergeeten. *Je l'ai quaſi oublié.*

't Is ſchier middag. *Il eſt preſque midi, midi s'en va ſonner.*

Zij quamen ſchier gelijk in. *Ils entrérent preſque tous enſemble.*

Schier of morgen. *bijw.* Ten eenigen tijd. *Un jour ou l'autre, quelque jour.*

Dat zal hem ſchier of morgen opbreeken. *Il s'en mordra les doigts un jour ou l'autre.*

SCHIETBOOG. *zie* Boog.

Schietbus. *z. v. zie* Schietgeweer.

SCHIETEN. *w. w.* Het geſchut loſſen. *Tirer, décharger: parlant des armes à feu.*

Eene pijl ſchieten. *Tirer une fléche.*

Eenen vogel ſchieten. *Tirer un oiſeau d'un coup de fuſil.*

Eenen toren plat ſchieten of onder de voet ſchieten. *Abbattre un tour à coups de canon.*

Een ſchip in den grond ſchieten. *zie* Booren.

Iemand dood ſchieten. *Tuer quelqu'un avec une arme à feu.*

De netten ſchieten om vis te vangen. *Jetter les filets pour prendre du poiſſon.*

De zon ſchiet altijd zijne ſtraalen op de helfte des aardkloots. *Le ſoleil lance toujours ſes rayons ſur la moitié du globe terreſtre.*

De papegaai ſchieten *Tirer à l'oiſeau.*

*Dat is de papegaai geſchoten, dat is een kloek meeſterſtuk verrigt. *C'eſt un coup de maître, après cela il faut tirer l'échelle.*

De ſtarren met den graadboog ſchieten. *Prendre la hauteur du pole ou des aſtres par le moyen de l'arbalète ou du bâton de Jacob.*

De vis ſchiet zijne kuit. *Le poiſſon jette ſes œufs.*

Geld ſchieten, geld tellen. *Compter de l'argent.*

Een ſchut voor iets ſchieten, iets beletten. *Prévenir une choſe, parer un coup.*

Wortel ſchieten, zijne wortelen in de aarde verſpreiden. *Prendre racine, pouſſer ou jetter des racines.*

't Brood in den oven ſchieten. *Enfourner le pain.*

Het rond ſchieten, met zijne winſt toe komen. *Faire ſi bien ſon calcul qu'on ne ſe trompe pas dans la dépenſe qu'on fait.*

*Hij kan het op die wijze niet rond ſchieten, hij kan het dus doende met zijne winſt niet ſtellen. *De cette manière ſon gain ou ſon revenu ne peut ſuffire à ſa dépenſe, il ne gagne pas aſſez pour s'entretenir.*

Schieten. *g. w.* 't Geweer loſſen. *Tirer.*

Daar wierd wederzijds ſterk geſchoten. *On tira furieuſement de part & d'autre.*

Met den booge ſchieten. *Tirer de l'arc.*

*Een goed ſchutter ſchiet wel eens mis. *Spreekw. On ne rencontre pas toujours juſte, le meilleur mouſquetaire manque bien un coup.*

Uit ſchieten gaan. *Aller à la chaſſe.*

Op iemand ſchieten, iemand doorſtrijken. *Déniaiſer quelqu'un, le duper.*

Onder water ſchieten, onderduiken. *Plonger dans l'eau.*

Te kort ſchieten. *Manquer, ne pas ſuffire, n'être pas ſuffiſant.*

Ik vrees dat mij geld te kort zal ſchieten. *Je crains que je n'aurai pas aſſez d'argent ou que l'argent ne vienne à me manquer.*

Te kort ſchieten, zijn oogmerk niet bereiken. *Donner du nez en terre, ne pas venir à bout de ſes deſſeins.*

Te kort ſchieten, niet tegen eenen anderen op mogen. *Etre obligé de céder à plus fort que ſoi.*

Schieten, uitſchieten. *Pouſſer, croître.*

De ſpruiten ſchieten uit. *Les rejettons pouſſent.*

Het gras ſchiet langzaam op. *L'herbe pouſſe lentement.*

Hij ſchiet luſtig op in de lengte, hij groeit wakker. *Il croit à vue d'œil, il ſe dénoue comme il faut.*

Schietende oogen, uitpuilende oogen. *Des yeux qui ſortent de la tête.*

SCHIETER. *zie* Schutter.

Boogſchieter, Busſchieter, enz. *zie onder* Boog, enz.

Schieter. *z. m.* Zeker ongedierte dat zig in boeken en kleerkaſſen onthoud. *Mite, ver, inſecte qui attaque les livres & les habits.*

Schietgaten, gaten of openingen van eene batterije voor het losbranden van 't geſchut. *Embraſures, canonnières, ouvertures d'une batterie pour la décharge du canon.*

Schietgevaarte. *z. g. Baliſte, machine dont les Anciens ſe ſervoient pour jetter des pierres dans les villes aſſiégées, &c.*

Schietgeweer. *z. g.* Allerlei wapentuig om mede te ſchieten. *Arme à feu, tout inſtrument propre à tirer.*

Schietlap. *z. m.* Een borſtlap om de kolf van een roer tegen aan te zetten. *Plaſtron, piéce de cuir pour y appuyer la croſſe du fuſil.*

Schietlood. *z. g.* Waterpas. *Niveau à plomb plein.*

Schietpen. *z. v.* Een doel om naar te ſchieten. *Un but.*

Schietpijl. *z. v.* Schigt. *Fléche.*

Schiettchuit. *z. v.* Veerſchuit. *Bateau marchand.*

Schietſlang. *z. v.* Zekere ſlang die met eenen ſprong toeſchiet. *Eſpece de ſerpent qui s'élance.*

Schietſpel. *z. g.* Oeffenſpel van ſchieten, 't zij naar den papegaai, of eenig ander doel. *Jeu qui conſiſte à tirer des armes à feu, à tirer de l'arc &c.*

Schietſpoel. *z. v.* Weverſpoel. *Navette.*

Schiettuig. *z. g. Catapulte, machine dont les Anciens ſe ſervoient pour lancer des javelots ſur les ennemis.*

Schietworm. *zie* Mot of Schieter.

SCHIETEN. *w. w.* Scheiden, deelen. *Séparer, éplucher.*

Het goede uit het quade ſchiften. *Séparer le bon d'avec le mauvais.*

De zaaken behoorlijk uit malkanderen ſchiften. *Eplucher, débrouiller ou démeler bien les affaires.*

Schiften. *g. w.* Runnen als melk. *Se cailler, ſe tourner.*

De wijn doet de melk ſchiften. *Le vin fait tourner le lait.*

Schiften word ook van neteldoek gezegd. *S'éfiler, s'érailler.*

Het neteldoek is geſchift. *La mouſſeline eſt toute érailliée.*

Zij den grijn ſchift ligtelijk. *Le camelot de ſoye s'éfile facilement.*

SCHIFTER. *z. m. Celui qui épluche, ſépare ou démêle.*

Schifting. *z. v.* Scheiding, deeling, onderzoek. *Diviſion, ſéparation, examen, diſcuſſion, recherche.*

Schifting, ſamenrunning. *Action de ſe cailler.*

SCHIGT. *z. v.* Pijl. *Fléche, dard, javelot.*

Eene minneſchigt. *Une fléche de Cupidon.*

Eene werpſchigt. *zie onder* Werp.

Schigtig. *bijv. w.* Van een paerd ſpreekende. Schrikagtig. *Peureux, ombrageux: parlant d'un cheval.*

Dat paerd is wat ſchigtig. *Ce cheval eſt un peu ombrageux ou peureux.*

Schigtigheid. *z. v.* Vervaardheid. *Peur, frayeur.*

Door de ſchigtigheid der paerden raakte de ruiterije overhoop. *Les chevaux s'étant cabrés ou les chevaux ayant eu peur, la cavalerie ſe renverſa, ſe débanda ou fut miſe en déſordre.*

SCHIJF. *z. v.* Een plat rond. *Rouelle, tranche d'un morceau de bois ou de quelque autre choſe platte & ronde.*

Eene ſchijf van eenen appel. *Une rouelle ou tuile de pomme.*

Met de ſchijf ſchieten of ſpeelen. *Jouer au palet.*

Eene ſchijf, doel om naar te ſchieten. *Un rond, un but.*

De ſchijf van eene katrol. *Roue d'une poulie, enchaſſée dans la mouffle.*

De ſchijven van een dambord. *Les pions d'un damier, les dames.*

Schijven. Gouden of zilveren ſtukken gelds, penningen. *Ecus ou généralement piéces d'or ou d'argent monnoyé.*

‡ Zij is oud, maar zij heeft ſchijven, zij is wel van geld voorzien. *Elle eſt vieille, mais elle a des écus.*

Het zijn mijne ſchijven die daar klinken. *Ce ſont mes écus qui roulent.*

*Dat werk gaat over veele ſchijven. *Ces ouvrage ſe fait à frais communs, beaucoup de perſonnes doivent contribuer à cela.*

Schijven daar ſnaaren over loopen. *Des morceaux de bois ſur leſquels il y a de cordes tendues.*

*'t Loopt bij naar over de zelfde ſchijven, 't is bijkans van den zelven inhoud. *C'eſt quaſi la même choſe, cela revient toujours à un.*

*Daar gaat veel over ſchijven, daar is eene groote uitgaave, daar word veel verquist. *On y dépenſe beaucoup, cela emporte bien de l'argent.*

*Dat wil niet over de ſchijven, dat kan niet door den beugel. *Cela ne paſſera pas, cela n'eſt pas excuſable, cela choque.*

‡ Zijn gat gaat op ſchijven. *Il vit à ſon aiſe, il ſe donne du bon temps.*

Damſchijf, Kalfsſchijf, Knieſchijf, Ploegſchijf, Werpſchijf, enz. *zie onder* Dam, enz.

Rolſchijf. *Roue de poulie.*

SCHIJN. *z. m.* Ligt, glans. *Lumière, clarté.*

De ſchijn der zonne, zonneſchijn. *La clarté du ſoleil.*

Schijn, voorwendſel, dekmantel, gelijkenis. *Apparence, ombre, prétexte.*

Een ſchijn van godvrugtigheid. *Une apparence de piété.*

't Geſchiedde onder eenen ſchijn van deugd. *Cela ſe fit ſous un prétexte de vertu.*

Schijn bedriegt. *Les apparences ſont trompeuſes.*

Maaneſchijn, Oogenſchijn, Voorſchijn, Weerſchijn, Zonneſchijn, enz. *zie onder* Maan, enz.

Schijnbaar. *bijv. w. Apparent.*

Schijnbaarheid. *z. v Apparence.*

Schijnbaarlijk. *bijw.* Naar alle ſchijn, naar 't zig laat aanzien. *Selon toute apparence.*

Digitized by Google

Schijndeugd. z. v. *Hypocriſie, ſemblant de vertu, vertu fauſſe, grimace.*

Schijnelijk. *bijv. w.* Schijnbaar. *Apparent, probable.*

Schijnelijkheid. z. v. Schijnbaarheid. *Apparence, probabilité.*

SCHIJNEN. *g. w.* Ligten, ſchijn van zig geeven. *Luire, éclairer, donner de la lumière.*

Als de zon ſchijnt terwijl het regent, zegt men dat 'er kermis in de hel is. *Lorſque le ſoleil luit tandis qu'il pleut, on dit que le diable bat ſa femme.*

Schijnen, warmte van zig geeven. *Echauffer en dardant ſa chaleur, communiquer ſa chaleur.*

De kagchel ſchijnt af. *Le poële communique ſa chaleur.*

Schijnen, blinken. *Reluire, briller.*

't Vergulдſel ſcheen met grooten glans. *La dorure reluiſoit avec beaucoup d'éclat.*

Schijnen, gelijken, zig laaten aanzien. *Paroître, ſembler.*

Hij ſchijnt een eerlijk man te zijn. *Il paroît être honnête homme.*

Zij is niet die ze ſchijnt. *Elle n'eſt pas ce qu'elle paroît être.*

Het ſchijnt dat wij regen zullen hebben. *Il ſemble que nous aurons de la pluye.*

* 't Schijnt dat hij 't niet lang zal maaken, naar 't zig laat aanzien zal hij niet lang leeven. *Il a la mine de ne la pas faire longue, il n'a pas la mine de vivre longtemps.*

't Schijnt mij toe, mij dunkt. *Il me ſemble.*

Schijngeluk. z. g. *Bonheur apparent, faux bonheur.*

Schijnheilig. *bijv. w.* Geveinsd, huichelagtig. *Hypocrite, grimacier.*

Een ſchijnheilige. z. m. Huichelaar, geveinsde. *Un hypocrite, faux dévot, papelard, tartuffe.*

Hij is een regte ſchijnheilig, hij is een loutere huichelaar. *C'eſt un vrai hypocrite, un franc papelard, un véritable tartuffe.*

Schijnheiligheid. z. v. Geveinsdheid, huichelarije, ſchijndeugd. *Hypocriſie, grimace, papelardiſe, cagoterie.*

De ſchijnheiligheid ziet hem ten oogen uit. *Son hypocriſie ſaute aux yeux.*

Schijnhoed. *zie* Zonnehoed.

Schijnredenaar. z. m. *Sophiſte.*

Schijnſel, ligt, glans, glinſtering. *Lumière, lueur, clarté, ſplendeur, brillant, éclat, rayon.*

Schijnſel. *zie* Schijn.

Zij zeide datze 't ſchijnſel van haaren Minnaar gezien had. *Elle diſoit qu'elle avoit vu l'eſprit, l'ombre ou le fantôme de ſon Amant.*

Schijnſpookzel. *zie* Schijn.

Schijnwijs. *Savant ſeulement en apparence, Demi-ſavant.*

Schijnworm. z. m. Glimworm. *Ver luiſant.*

‡SCHIJTEBROEK. z. m. Een die in zijnen broek kakt. *Chie-en-chauſſes, qui ſe ſalit.*

‡ Hij is maar een ſchijtebroek, hij is een laffe guit. *C'eſt un chie-en-chauſſes, un lâche, un coyon.*

‡SCHIJTEN. *w. w.* Kakken. *Chier, faire caca, ſe décharger le ventre, foirer.*

‡ Hij ſcheet van angſt. *Il s'embrena de peur.*

‡ Hij ging 'er voor ſchijten, hij ging laſhartig heen druipen. *Il ſe retira honteuſement, il fit une cacade, il ſe retira comme un peteur d'Egliſe.*

‡ Schijten, vijſten. *Peter, veſſer ou veſſir.*

‡SCHIJTER. z. m. Kakker. *Chieur, chiard, cul foireux.*

‡ Schijter, vijſter. *Peteur, veſſeur.*

‡ 't Is een bloode ſchijter, 't is een laſhartige bloodaard. *C'eſt un lâche, un coyon, un chie-en-braye,*

‡ Schijterije. z. v. Buikloop. *Le cours de ventre, la foire.*

‡ Hij is aan de ſchijterije vaſt, hij heeft de loop. *Il a le cours de ventre ou la foire.*

‡ Schijtgat. z. g. De aars. *Le trou du cu.*

Schijtgat, ſchijter, kakker. *zie* Schijter.

Schijtgeel. z. m. Zekere verw. *Stil de grain, couleur jaune.*

‡ Schijthuis. z. g. Kakhuis, ſekreet. *Aiſement, privé, lieu, commodité.*

Schijtkruid. z. g. Zeker kruid of gewas. *Mercuriale, herbe purgative.*

‡ Schijtpot. z. m. Kakpot. *Pot à chier.*

Schijtſchool. *zie* Kakſchool.

‡ Schijtſter, kakſter. *Chienſe.*

Schijtvalk. z. m. Zekere roofvogel. *Sorte de faucon des Indes.*

‡ Schijtvalk. *Scheldnaam. Un pauvre cancre qui fuit le glorieux ou qui ſe donne des airs.*

* Schijtvalk. *Un lache qui fait le fanfaron, un coyon qui tranche du brave.*

‡ Die Juffer is een regte ſchijtvalk, is heel laatdunkend of hovaerdig. *Cette Demoiſelle ſe donne bien des airs, elle eſt bien fière.*

Schijtwortel. z. m. *Epurge, herbe purgative.*

Schijven. *meerv.* van Schijf.

SCHIK. z. m. Orde, ordre. *Ordre.*

Alles is op zijn ſchik, 't is alles in orde. *Tout eſt en bon ordre.*

Hij heeft alles van zijn ſchik geholpen. *Il a tout dérangé, il a mis tout en deſordre.*

* In zijn ſchik zijn, wel te vreede over zijn doen zijn. *Etre content de ce qu'on a fait, ſe féliciter de ce qu'on a fait.*

* Hij was gantſch niet in zijn ſchik, hij was heel te onvreede. *Il n'étoit point du tout content.*

Goed ſchiks zijn. *Etre de bonne humeur, être content.*

Doe goed ſchiks het geen gij niet af kont zijn. *Faites de bonne grace ce dont vous ne pouvez vous diſpenſer.*

Als gij wat ſchenkt, ſchenkt het goed ſchiks. *Si vous voulez faire un préſent, faites-le de bonne grace.*

De Schikgodinnen, met naamen Clotho, Lacheſis en Atropos, waren, volgens het verdigtſel der Heidenſche Poëten de Beſtierſters van den Menſchelijken levensloop. *Les Parques, nommées Clotho, Lacheſis & Atropos, réglaient, au dire des anciens Poëtes, la deſtinée des Mortels.*

Schikkelijk. *bijv. w.* Net. *Propre.*

Dat kind is ſchikkelijk gekleed. *Cet enfant a un habit honnête, cet enfant eſt proprement mis.*

Eene ſchikkelijke vrouw. *Une femme propre.*

Schikkelijk, toegeevende, inſchikkende. *Complaiſant, facile.*

Dat is een zeer ſchikkelijk man. *Voilà un homme extrêmement complaiſant ou fort facile.*

Schikkelijk. *bijv. w.* Ordenlijk. *Bien réglé, décent, modéré, poſé.*

Een ſchikkelijk jongman. *Un jeune homme poſé, qui vit dans l'ordre.*

Schikkelijk. *bijv. Avec ordre, ſagement, dans les régles.*

Zig ſchikkelijk aanſtellen, zig gevoeglijk draagen. *Sé bien comporter, demeurer dans les termes de l'honnêteté.*

Schikkelijkheid. z. v. Nettigheid, geſchiktheid, toegeevendheid. *Propreté, modération, complaiſance.*

SCHIKKEN. *w. w.* Ordineeren, voegen. *Arranger, mettre en ordre.*

Ik zal 't wel ſchikken, ik zal 't wel in goede orde leggen. *J'arrangerai bien tout, je mettrai tout en bon ordre.*

* Ik weet niet hoe ik het ſchikken zal. *Je ne ſai quelles meſures prendre, je ne ſai comment m'y prendre.*

* Zig wel ſchikken, zig wel en behoorlijk draagen. *Se comporter ſagement.*

* Zig naar eene zaak ſchikken, zig naar iets voegen. *S'accommoder ſelon les occurrences, ſe régler ſuivant l'état des choſes.*

Zig tot werken ſchikken. *Se mettre à travailler.*

Alles zal zig wel ſchikken, zijt geruſt. *Tout ira bien, ayez l'eſprit en repos.*

God ſchikt alles naar zijn welbehaagen. *Dieu dirige tout ſelon ſon bon-plaiſir.*

Hij ſchikte zig naar mijnen raad. *Il ſe rangea à mon avis, il ſuivit mon conſeil.*

Zig om de tafel ſchikken. *Se ranger autour de la table.*

Schikken, voortſchuiven van plaats. *Se reculer, faire place à quelqu'un.*

Zij was zoo onbeleefd dat zij niet een zier wou ſchikken. *Elle eut l'incivilité de ne vouloir pas ſe reculer.*

Schikken, zenden. *Envoyer, faire tenir.*

Morgen zal ik mijn knegt naar u toe ſchikken om naar uwe gezondheid te verneemen. *Je vous enverrai demain mon valet pour avoir de vos nouvelles.*

SCHIKKER. z. m. Die iets in orde ſtelt. *Celui qui met les choſes en ordre.*

Schikking. z. v. Voeging, ordineering. *Ordre, arrangement, ordonnance, diſpoſition, direction.*

De ſchikking van 't werk behaagt mij zeer wel. *L'ordonnance de l'ouvrage me plaît, la diſpoſition m'en plaît.*

Ik nam het als eene ſchikking van God den Heere. *Je le conſidérai comme une direction de Dieu.*

Woordenſchikking. *zie onder* Woord.

SCHIL. z. v. Schel, de baſt of ſchors van eene vrugt. *Pelure, peau.*

Die appel is dun van ſchil. *Cette pomme a la peau mince, tendre ou fine.*

Die Oranjeappel is fijn van ſchil. *Cette Orange à la peau fine.*

Schil van eenen boom. *zie* Baſt.

* Zij vergaapen zig aan de buitenſte ſchil, zij zien alleen op 't uitwendige, zonder op het binnenſte te letten. *Ils ne s'arrêtent qu'à l'écorce, qu'à la ſuperficie.*

SCHILD. z. m. *eng.* Beukelaar. *Ecu, bouclier.*

* Iemand te ſchild en te ſpeer vervolgen, iemand eenen doodelijken haat toedraagen. *Perſécuter quelqu'un à outrance, le haïr mortellement, le pourſuivre l'épée dans les reins.*

* Iemand in den ſchild vaaren, iemand weêrſtand bieden. *Relancer quelqu'un, lui réſiſter en face, lui prêter le collet.*

* Schild, beſcherming, beſchutting. *Appui, ſoutien, défenſe, bouclier.*

De ſchild des geloofs. *Le bouclier de la foi.*

God is der vroomen ſchild. *Dieu eſt l'appui ou la défenſe des gens de bien.*

Schild van eene ſchildpadde. *De l'écaille de tortue, du caret.*

Schild, Wapenſchild. *Ecuſſon, écu.*

Digitized by Google

Hij voert eenen leeuw in zijn fchild. *Il a un lion dans ſes armes.*

*Men kan niet wel begrijpen wat hij in zijnen fchild voert, men kan zwaarlijk bemerken wat hij voor heeft of wat hij beoogt. *Il eſt difficile de pénétrer quel eſt ſon but, il eſt diſſimulé ou réſervé.*

Schilddak. z. m. Een dak van fchilden gelijk de aloude Roomſche Krijgsknegten plagten te maaken. *Une tortue, un toit compoſé de boucliers, tels que les anciens ſoldats Romains avoient accoutumé d'en faire.*

Hij wierd begraaven met fchilden op de kiſt. *Il fut enterré avec les écus de la confuſion ſur ſa biére.*

SCHILDEN, planken waar mede men in eenen fcheepsſtrijd 't bovenſte dek beſchanſt om de Soldaaten te dekken. *Fardes ou fargues, planches élevées ſur la Belle pour défendre le pont d'enbant pendant un combat naval, & pour couvrir les ſoldats.*

Houtfchild, Schermfchild, Wapenfchild, enz. *zie onder* Hout. enz.

SCHILDER. z. m. Konſtfchilder. *Peintre.*

Schilder, kladfchilder. *Barbouilleur. Peintre de portes, fenêtres, &c.*

Bloemfchilder, Brandfchilder, Fruitfchilder, Glasfchilder, Hiſtorijfchilder, Kladfchilder, Landſchapfchilder, Portraitfchilder, Puikfchilder, Vlamfchilder, enz. *zie onder* Bloem, enz.

Schilderraadje. z. v. Schilderwerk. *Peinture, ouvrage de peinture.*

Schilderagtig. *bijv. w.* Zoo mooi als of 't geſchilderd was. *Agréable, qui a de la grace, qui eſt fait à peindre.*

Dat landſchap vertoont zig ſchilderagtig *Ce payſage eſt bien riant.*

SCHILDEREN. *w. w.* Maalen. *Peindre.*

Hij heeft zig laaten ſchilderen. *Il s'eſt fait peindre.*

De deur en venſters zijn groen geſchilderd. *On a peint la porte & les fenêtres de verd.*

SCHILDEREN. *g. w.* Op ſchildwagt ſtaan. *Faire ſentinelle.*

*Schilderen, lang op eene plaats wagten. *Faire le pied de grue, croquer le marmot, attendre longtemps.*

Schilderhuisje. z. g. *Schildwagthuisje. *Guérite.*

Schildering. z. v. Handeling van ſchilderen. *Peinture, action ou manière de peindre.*

Die ſchildering behaagt mij niet. *Cette peinture, cette manière de peindre ne me plaît pas.*

Schilderkamer. z. v. *Chambre deſtinée & appropriée pour le travail d'un Peintre.*

Schilderkonſt. z. v. *Peinture, l'art de peindre.*

De Schilderkonſt en Poëzij matigen zig gelijke vrijheid aan. *La peinture & la Poéſie s'attribuent la même licence.*

Schilderwerk. z. g. Iets dat geſchilderd is. *Peinture.*

Het ſchilderwerk was geſchonden. *La peinture étoit gâtée.*

Schilderije. z. v. Een geſchilderd ſtuk, een beſchilderd tafereel. *Tableau, peinture, effizie, repréſentation.*

Een ſchoon ſtuk ſchilderije. *Un beau tableau, une belle peinture.*

Haare ſchilderije hangt op de groote zaal, zij hangt op de groote zaal geſchilderd. *Son portrait eſt dans la grand' ſale.*

Hij wierd in zijne ſchilderije opgehangen, men hing zijne ſchilderije aan de galg. *On le pendit en effigie.*

Schilderijkamer. *Chambre deſtinée pour y pendre des tableaux.*

Schilderquaſt. *zie* Penſeel.

SCHILDKNAAP. z. m. Schildknegt, Schilddrager. *Ecuyer.*

Ridders ſchildknaap. *Ecuyer, Officier qui porte les armes d'un Chevalier.*

Schildknaap, eertijtel in Vrankrijk en in Engeland. *Ecuyer, titre d'honneur en France & en Angleterre.*

Schildknegt. *zie* Schildknaap.

Schildknoop. *zie* Waterknoop.

SCHILDKRUID. *Du ſenevé ſauvage, ſorte d'herbe.*

SCHILDMAKER. z. m. *Un faiſeur de boucliers.*

SCHILDPAD. z. v. Zeker dier. *Tortue, ſorte d'animal.*

De Schildpad draagt haar huis over al mee. *La tortue porte ſa maiſon avec ſoi.*

Schildpadden *bijv. w.* Dat van de plaat van 't ſchild der ſchildpadde gemaakt is. *D'écaille, d'écaille de tortue, de caret.*

Eene ſchildpadden kam, eene kam van ſchildpad. *Un peigne d'écaille ou de caret.*

*SCHILDPADDEN. *w. w.* Als ſchildpad maaken. *Faire en guiſe d'écaille.*

SCHILDVINK. z. m. *Pinſon ou pinçon, ſorte d'oiſeau.*

SCHILDVOERDER. *zie* Schildknaap.

SCHILDWAGT. z. m. Een ſoldaat die uitgezet is om te ſchilderen. *Un ſoldat en ſentinelle.*

Schildwagt. z. v. De wagt van een ſoldaat die ſchildert. *Sentinelle.*

Schildwagt, de poſt of de plaats daar de ſoldaat die op ſchildwagt ſtaat, ſchildert. *Place ou lieu où le ſoldat qui eſt en fonction, fait ſentinelle.*

Op ſchildwagt ſtaan, uitgezet zijn om te ſchilderen. *Etre en ſentinelle.*

*Op ſchildwagt ſtaan, lang ſtaan wagten. *Attendre longtemps, faire le pied de grue, croquer le marmot.*

Den ſchildwagt aflöſſen. *Relever la ſentinelle.*

Verlooren ſchildwagt. *Sentinelle perdue, ſentinelle avancée.*

Op verlooren ſchildwagt gezet zijn. *Etre mis en ſentinelle perdue.*

Ruiterſchildwagt. *Vedette, cavalier mis en ſentinelle.*

Schildwagthuisje. z. g. Schilderhuisje. *Guérite, vedette.*

SCHILDWAPEN. z. g. *Armes, armoiries.*

SCHILFER. z. v. Schob, ſchaaltje. *Ecaille, éclat.*

Daar ſprong eene ſchilfer van 't ijzer in zijn oog. *Un éclat du fer lui ſauta dans l'œil.*

Schilfers op 't hoofd. *Eſpéce de rogne, qui vient ſur la tête.*

Schilferagtig. *bijv. w.* Schilferig. *Qui s'écaille facilement.*

SCHILFEREN. *g. w.* Schilfers van zig geeven. *S'écailler.*

Dat elpenbeen ſchilfert. *Cet ivoire s'écaille.*

De wonde ſchilfert. *Les croûtes de la playe tombent par écailles.*

't Roeſt ſchilferde van 't ijzer. *La rouille ſe détacha du fer.*

Die karper ſchilfert niet wel. *Cette carpe ne s'écaille pas bien.*

Schilferig. *bijv. w.* Schilferagtig. *Ce qui s'écaille facilement, ce qui eſt plein d'écailles qui s'en détachent ou plutôt qui ſont prêtes à en tomber.*

Haar hoofd is heel ſchilferig. *Sa tête eſt couvert de rogne.*

Schilfering, opwerping van ſchilferen. *Action de s'écailler.*

Schilfering. z. v. Affcheiding tot ſchilfers. *Action de lever les écailles de quelque poiſſon, &c.*

Schilfertje. z. g. Schobbetje. *Petite écaille.*

SCHILLE. *zie* Schil of Schel.

Nootenſchillen. *Des écales de noix.*

Boonſchillen, doppen van boonen. *Des coſſes de fèves.*

SCHILLEN. *w. w.* De Schil afdoen. *Peler, écaler.*

Eenen appel ſchillen of de ſchil affnijden. *Peler une pomme.*

Eijeren ſchillen, de doppen van de eijeren ſchillen. *Ecaler des œufs, ôter la coque ou la coquille.*

Nooten ſchillen. *Peler des noix.*

Boonen ſchillen. *Ecoſſer des fèves.*

Knollen ſchillen. *Peler des navets.*

Eenen boom ſchillen of ontſchorſſen. *Ecorcer ou peler un arbre, en ôter ou en enlever l'écorce.*

Hennip ſchillen. *Dépouiller du chanvre, le tiller.*

Schilletje. z. g. Fijne en dunne ſchil. *Ecorce ou pelure fine & délicate.*

SCHILP. *zie* Schelp

SCHIM. z. v. Schaduw, geeſt, ſpook. *Ombre, fantôme, ſpectre.*

*Hij is zoo vlug als eene ſchim, hij is zoo ſnel als eene ſchaduw. *Il eſt prompt comme un éclair, comme de la poudre à canon.*

De verſtoorde ſchim eens Helds paaijen. *Appaiſer les mânes courroucés d'un Héros.*

De ſchimmen in de Elyzeeſche Velden. *Les Ombres dans les Champs Elyſées.*

*Tegen zijne eigene ſchim vegten, zijne eigene gevoelens beſtrijden. *S'eſcrimer contre un fantôme, ſe former des fantômes pour les combattre, ſe battre contre ſon ombre.*

Van de onderaardſche ſchimmen hebben de oude Poëten veele beuzelingen verdigt. *Les anciens Poëtes ont débité bien des viſions de fantômes, ils ont inventé bien des apparitions de ſpectres.*

*Harſſenſchim. *zie onder* Herſſenen.

SCHIMMEL. z. m. Beſchimmeldheid. *Du moiſi, moiſiſſure.*

Die kaas is vol ſchimmel, die kaas is zeer beſchimmeld. *Ce fromage eſt tout moiſi.*

Schimmel, Schimmelpaerd, een graauwagtig paerd. *Un griſon, un cheval gris de ſouris.*

Hij reed op eenen ſchimmel. *Il montoit un cheval gris.*

Schimmelagtig. *bijv. w.* Dat begint te ſchimmelen. *Qui commence à ſe moiſir, qui ſent le moiſi.*

De kaas ziet 'er ſchimmelagtig uit, de kaas begint van ſchimmel uit te ſlaan. *Le fromage commence à ſe moiſir.*

Dit brood ſmaakt ſchimmelagtig. *Ce pain a un goût de moiſi.*

SCHIMMELEN. *g. w.* Uitſlaan van ſchimmel. *Sé moiſir.*

De kleeren ſchimmelen in de kas, de kleeren ſlaan uit. *Les habits ſe moiſiſſent dans l'armoire, où ils contractent une odeur de relent.*

Schimmelhairig. *bijv. w.* Graauwhairig. *Qui a le poil ou les cheveux gris.*

Schimmelig. *bijv. w.* Beſchimmeld. *Moiſi.*

Een ſchimmelige kaas. *Un fromage moiſi.*

Schimmelkleur. z. v. *Couleur griſe, gris de ſouris.*

Schim-

Digitized by Google

Schimmelkleurd. *bijv. w.* Schimmelverwig. *Grisâtre.*

Schimmelverw. *z. v. Couleur grise.*

SCHIMP. *z. m.* Beſpotting. *Raillerie, ironie, irriſion, dériſion, moquerie, inſulte.*

Zij kon dien ſchimp niet verkroppen, zij kon dien ſmaad niet verduuwen. *Elle ne put digérer cet affront, elle ne fut point à l'épreuve de la raillerie.*

In ſchimp zeggen, al boertende zeggen. *Dire en raillant, en riant, en plaiſantant.*

Schimp en ernſt, jok en ernſt. *Sérieux comique, des plaiſanteries ſérieuſes.*

Schimpagtig. *bijv. w.* Schimpig, ſmaadelijk. *Raillant, mordant.*

't Ging hem heel ſchimpagtig af, hij zeide het op eene ſchimpende wijze. *Il le dit d'un air mordant ou d'un air railleur.*

Schimpbrief. *z. m.* Schimpſchrift. *Critique, cenſure, mercuriale.*

Hij ſchreef haar eenen bitſen ſchimpbrief. *Il lui écrivit de bonne encre, il lui envoya une verte mercuriale.*

Schimpdigt. *z. g.* Steekdigt, berispdigt, hekeldigt. *Satire.*

De gierigheid word aardig in dat ſchimpdigt gehekeld. *L'avarice eſt bien raillée ou daubée dans cette ſatire.*

Schimpdigter. *z. m.* Schimpdigtſchrijver. *Poëte ſatirique.*

Juvenaal was een vinnige ſchimpdigter. *Juvenal étoit un poëte bien mordicant & ſatirique.*

SCHIMPEN. *w. w.* Beſchimpen, beſpotten. *Satiriſer, railler.*

SCHIMPER. *z. m.* Spreeuw, ſpotvogel. *Un critique, un épilogueur, un homme mordicant.*

Hij is een geeſtige ſchimper, hij is een aardige ſpreeuw. *C'eſt un ingénieux critique, il raille avec eſprit.*

Ik hou van zulke ſchimpers niet, die altijd eens anders bedrijf bedillen. *Je n'aime pas ces critiques qui épiloguent toujours ſur les actions d'autrui.*

Schimperije. *z. v.* Beſchimping. *Satire, critique, mercuriale.*

Schimpig. *bijv. w.* Steekig, ſchots. *Satirique, mordant, piquant, ironique.*

't Was een ſchimpige brief dien hij mij weêrom ſchreef. *Il m'envoya une choquante réponſe.*

Schimpiglijk. *bijw.* Smaadiglijk. *Satiriquement, malicieuſement.*

Zijne reden ging hem zoo ſchimpiglijk af. *Il s'expliqua d'une manière ſi choquante & ſatirique.*

Schimplied. *z. g.* Schimpdigt. *Vaudeville ou chanſon ſatirique.*

Schimpluſt. *z. m. Envie de critiquer, humeur ſatirique.*

Schimpnaam. *z. m. Sobriquet injurieux.*

Schimpreden. *z. v.* Smaadreden. *Satire, critique, ironie, diſcours moqueur, diſcours ironique.*

't Zijn niet als ſchimpredenen die hij voortbrengt. *Il n'allégue ou il ne cite que des traits de ſatire.*

Schimprijk. *bijv. w.* Vol ſchimps. *Fort ſatirique.*

Dat tafereel, gedigt, geſchrift, enz. is ſchimprijk. *Ce tableau, ce poëme, cet écrit &c. eſt fort ſatirique.*

Schimpſcheut *z. m.* Een ſchimpige ſteek of bedekte beſchimping. *Coup de dent, trait de ſatire, coup de peigne, lardon.*

Dat was een ſchimpſcheut op hem, die ſteek van ter zijde was op hem gemunt. *Ce coup de dent tomboit ſur lui, ce fut ſur lui qu'on lâcha ce trait de ſatyre.*

Schimpſchrift. *z. g. Critique, ſatire, paſquinade.*

Hij heeft een aardig ſchimpſchrift uitgegeeven. *Il a mis une fine critique au jour, il a fait une jolie ſatire.*

Schimpſchrijver. *z. m. Auteur ou Ecrivain ſatirique.*

Schimpsgewijs. *zie* Schimpswijze.

Schimpſpraak. *zie* Schimpreden.

Schimpswijze of ſchimpsgewijs. *bijw.* Spotswijze. *Ironiquement.*

't Wierd ſchimpswijze voortgebragt, 't wierd ſpottelijk geſproken. *Cela ſe diſoit en riant, en plaiſantant, ironiquement, par ironie.*

‡ Schimpvogel. *z. m.* Spreeuw, ſpotter. *Railleur, moqueur, cenſeur, goguenard, épilogueur.*

Hij is een regte ſchimpvogel, hij is een ſpotter op alle voorvallen. *C'eſt un vrai goguenard, un railleur ou un épilogueur éternel.*

Schimpwerk. *z. g.* Spotternije. *Critique, ſatire, mercuriale.*

't Is niet dan ſchimpwerk dat van hem voortkomt, 't is altemaal ſpotternije wat men van hem ziet. *Il ne fait que des ſatyres ou des libelles diffamatoires.*

Schimpwoord. *z. g.* Schimpige benaaming. *Mot ſatyrique, trait de ſatire.*

Hij heeft zig in dat ſchrift veele ſchimpwoorden laaten ontvallen. *Il a coulé bien des invectives dans ſon ouvrage, ſon ouvrage n'eſt qu'un tiſſu d'invectives ou de ſatires.*

SCHINDELEN. *zie* Schitteren.

SCHINDER. *z. m.* Viller, Paerdeviller. *Ecorcheur.*

Hij is zo dik gegeeten als eene ſchinderteef. *Il a mangé comme un chien d'écorcheur.*

SCHINK. *z. m.* Ham. *Un jambon.*

Daar ſtond een Weſtfaalſche ſchink op de tafel. *Il y avoit un jambon de Mayence ſur la table.*

Schink, ſchenk of ſchonk, been. *Un os.*

Banketſchink, ſchink van zeven of agt ponden, die voor banket op tafel gezet word. *Jambon de ſept ou huit livres, qu'on met ſur la table pour régaler ſes amis, au lieu de confitures.*

Eikelſchink, ſchink van verkens die met ekelen gemeſt zijn. *Jambon de cochon nourri de gland.*

SCHINKEL. *z. m.* Schenkel, ſcheenbeen. *L'os de la jambe.*

Hij heeft zeer lange en dunne ſchinkels, hij heeft ſpillenbeenen. *Il a des jambes de fuſeaux.*

Kalfsſchinkel. *zie onder* Kalf.

DE SCHINKEL, zekere ſtroom digt bij Amſterdam, die in het Haarlemmer Meir uitloopt. *Le Schinkel, certaine riviére auprès d'Amſterdam qui ſe décharge dans le lac de Haarlem.*

SCHINKEN. *zie* Schenken.

SCHINNEN. *zie* Villen.

SCHINNER. *zie* Viller.

SCHIP. *z. g.* Vaartuig. *Vaiſſeau, navire, bâtiment.*

Het ſchip des Admiraals muntte boven alle andere ſchepen uit in grootte. *Le vaiſſeau de l'Amiral ſurpaſſoit tous les autres en grandeur.*

Zijn ſchip voerde tagtig ſtukken. *Son vaiſſeau étoit monté de quatrevingt piéces de canon.*

Een ſchip uitruſten. *Equiper un vaiſſeau.*

Daar zijn tien ſcheepen op ſtapel. *Il y a dix vaiſſeaux ſur le chantier, on travaille à dix vaiſſeaux.*

Een ſchip laaden of bevragten. *Charger un vaiſſeau, lui donner ſa charge.*

Alle de ſcheepen zijn ontramponneerd binnen gekomen. *Tous les vaiſſeaux ſont rentrés tout délabrés dans le port.*

Een ſcherp ſchip, een ſchip dat onder ſcherp of ſluik toeloopt. *Un vaiſſeau propre à couper la vague, dont le fonds ſe termine en tranchant.*

Een diepgaand ſchip, een ſchip dat diep in 't water gaat, en zwaar gelaaden is. *Vaiſſeau qui tire beaucoup d'eau.*

* 't Is een diepgaand ſchip, 't is een die groote koſten maakt. *C'eſt un homme qui dépenſe beaucoup, un dépenſier, un gaſpilleur de biens, un prodigue, un gouffre où tout ſe perd.*

* Het gaat over ſchip en goed, de ſchaade raakt niet alleen de reeders, maar ook de kooplieden, die goederen in 't ſchip hebben. *Cela intéreſſe les bourgeois & les marchands, le vaiſſeau & ſa charge.*

In 't ſchip gaan, te ſcheep gaan. *S'embarquer.*

Daar men voor te ſcheep koomt, moet men voor vaaren, elk moet een werk doen als zijn pligt is. *Il faut remplir tous les devoirs de l'emploi qu'on a.*

‡ Die voor hond te ſcheep koomt moet knokken eeten, die zig voor knegt verhuurt, moet ſtaat maaken knegts werk te doen. *Quand on s'engage au ſervice de quelqu'un, il faut s'attendre à faire ce qu'il ordonne.*

* Daar komen zo goede ſchepen aan, als 'er afvaaren. Dit word gezegd van gaande en komende koopheden, ook wel van gaande en komende vrijers. *Il arrive autant de bons vaiſſeaux qu'il en part. Proverbe pour dire, qu'il vient autant de marchands pour acheter qu'il en ſort ſans acheter, qu'il revient autant de galans qu'il y en a qui ſe retirent.*

* De oude ſchepen blijven aan land, al te ſpijtige vrijſters blijven zonder man zitten. *Les filles qui font trop les fiéres s'en repentent quand il eſt trop tard.*

Achterſchip, Appelſchip, Kooſſchip, Laſtſchip, Ligterſchip, Maasſchip, Markſchip, Naſchip, Oeſterſchip, Oorlogſchip, Raatſchip, Rijnſchip, Rooſſchip, Spiegelſchip, Turfſchip, Veerſchip, Voorſchip, Vragtſchip, Zeeſchip, Zeilſchip, Zoutſchip, enz. *zie onder* Achter, enz.

Jagtſchip. *zie* Jagt.

Roeiſchip. *Vaiſſeau qui va à la rame, Galére.*

Retourſcheepen. *z. g.* [illegible] *Vaiſſeaux qui reviennent des Indes.*

Schipbank. *zie* Roeibank.

Schipbek. *z. m.* De bek of ſteven van een ſchip. *La pointe de l'éperon, baſtion, bec, ponlaine, cap de lion.*

Schipboom. *z. m.* Een kloet of boom om een ſchip mee voort te duuwen. *Une geſſe pour mener le bateau.*

Schipbreeking. *zie* Schipbreuk.

Schipbreuk. *z. m.* Schipbreeking. *Naufrage.*

Schipbreuk lijden, zijn ſchip aan ſtrand of op eene klip aan ſtukken ſtooten. *Faire naufrage, périr, ſe briſer contre un écueil.*

* Hij heeft ſchipbreuk aan 't geloove geleden, hij is zijn geloof afgegaan. *Il a changé de Religion, il a apoſtaſié, il a fait naufrage quant à la foi.*

* Zij heeft ſchipbreuk in haare [illegible]e geleo-

Digitized by Google

leeden, zij is haare eere quijt. *Son honneur a fait naufrage, elle l'a perdu, elle lui a fait faux bond.*

Schipbreukeling. *z. m. en v.* Die ſchipbreuk geleeden heeft. *Qui a fait naufrage.*

Schipbrug, *z. v. Pont de bateaux.*

Schiphaak. *z. m.* Bootshaak. *Un croc.*

Schipheer. *zie* Schipper.

Schiplieden. *z. m. meerv.* Bootsvolk, Matroozen. *Mariniers, matelots, l'équipage d'un vaiſſeau.*

Schiploon, huurloon van 't ſchip dat ingehuurd word. *Fret, affrettement, ce qu'on donne pour le louage d'un vaiſſeau.*

Schipmaker. *zie* Scheepstimmerman.

SCHIPPER. *z. m.* Schipheer, meeſter van 't ſchip. *Maître du vaiſſeau, patron du navire, capitaine, batelier.* Dit laatſte betekent Schipper op een klein vaartuig.

Hij vaart voor ſchipper. *Il eſt le maître du vaiſſeau, il fait le voyage en qualité de maître ou de capitaine du vaiſſeau.*

Een Ooſtindiſche Schipper. *Capitaine d'un vaiſſeau des Indes.*

*Hij is ſchipper te voet gemaakt, hij is van zijn ſchippers ampt afgezet. *Il a été dépoſé de ſa charge de maître ou de capitaine de vaiſſeau, on lui a ôté ſon vaiſſeau, il a perdu ſon vaiſſeau.*

*Schipper zie toe, let wel op 't geen gij doet. *Prenez bien garde à ce que vous faites, ayez l'œil au guet.*

Schipper op eene Trekſchuit. *Batelier d'un bateau que tire un cheval, maître d'une barque qui va d'une ville à l'autre.*

Maasſchipper, Marktſchipper, Rijnſchipper, Turfſchipper, Veerſchipper, Zetſchipper. *zie onder* Maas, enz.

Schippersknegt. *z. m.* De knegt op een binnelands vaartuig. *Le garçon du batelier.*

Schipperskooi. *zie onder* Kooi.

Schipperspije. *z. v.* Schippers rok. *La caſaque du batelier, ſon habit, ſon balandran.*

Schippersvrouw. *z. v. Femme d'un maître de vaiſſeau, femme de batelier, batelière.*

Schippond. *z. g.* Drie honderd pond gewigt. *Trois cent livres peſant, un ſchippond.*

Kaas, hennip, ſtaal, koper, enz. worden bij 't ſchippond verkogt. *On vend le fromage, le chanvre, l'acier, le cuivre, &c. au ſchippond.*

Schipreede. *z. v. Rade pour les vaiſſeaux.*

Schipreeder. *z. m. Celui qui équipe un vaiſſeau à ſes frais.*

Schiproer. *z. g. Gouvernail de vaiſſeau.*

Schiptouwen. *zie* Scheepstouwen.

Schipvaart. *z. v.* Scheepvaart. *Navigation.*

Schipvragt. *z. v.* Scheepsvragt, ſcheepslading. *La charge, la cargaiſon du vaiſſeau.*

Schipzand. *z. g.* Ballaſt, zand waarmeé het ſchip geballaſt is. *Du leſt.*

SCHITTEREN. *g. w.* Flikkeren. *Briller, jetter beaucoup de feu, éclater.*

De zon ſchittert in mijne oogen. *Le ſoleil m'éblouit.*

*De ſtraalen zijner geleerdheid ſchitteren door dat gantſche werk uit. *Son eſprit brille dans tous les endroits de cet ouvrage.*

Schitterend. *zie* Schitterig.

Schitterig. *bijv. w.* Schitterend, flikkerend. *Ebloüiſſant, brillant, éclatant.*

De blikſem vertoonde zig met ſchitterige ſtraalen, het blikſemde met ſchitterende ſtraalen. *Il fit de grands éclairs, l'air parut tout en feu.*

Schitterin[illegible] z. v. Flikkering. *Brillant, éclat.*

De ſchittering van 't koperwerk. *Le brillant ou l'éclat des ouvrages ou de la vaiſſelle de cuivre.*

Schitterligt. *z. g.* Een flikkerend ligt. *Lueur éclatante.*

't Schitterligt van den blikzem. *La lueur de l'éclair.*

SCHOB, ſchobbe. *z. v.* Schub, ſchilſertje. *Ecaille.*

Die viſch is fijn van ſchobben, die viſch heeft dunne ſchobben. *Ce poiſſon a des écailles fines ou déliées.*

De ſchobben afſchraapen. *Ecailler, ôter les écailles.*

Hij is zo haveloos dat zijn hoofd met ſchobben begroeid is. *Il eſt ſi mauſſade ou ſi ſalop qu'il s'eſt laiſſé venir la gale à la tête.*

Schobagtig. *bijv. w.* Schobbig. *Plein d'écailles, couvert d'écailles.*

Schobagtig, met ſchobben of ſchilfers begroeid. *Qui a de la gale à la tête, galeux.*

Schobbe. *zie* Schob.

Hoofdſchobbe. *zie onder* Hoofd.

‡ SCHOBBEJAK. *z. m.* Schurk, ſchavuit. *Belitre, un coquin, un pendard.*

‡ Schobbert. *z. m.* Een olijke guit, vlegel. *Belitre, coquin.*

‡ 't Is een regte ſchobbert, 't is een olijke deugniet. *C'eſt un franc ſcélérat, un grand vaurien.*

SCHOBBETJE. *z. g.* Schilfertje. *Petite écaille.*

Schobbig. *zie* Schobagtig.

SCHOE. *zie* Schoen.

SCHOEF. *z. v.* Omſlag of bef van eenen mantel. *Le collet d'un manteau.*

SCHOEFFEL. *zie* Schoffel.

SCHOEIJEN. *w. w.* Schoenen aantrekken. *Mettre ou chauſſer des ſouliers.*

Hij is wel geſchoeid, hij heeft goede ſchoenen aan. *Il eſt bien chauſſé.*

* Zij ſchoeijen allen op eenen leeſt, zij houden 't allen met malkanderen, zij ſpreeken allen uit eenen mond. *Ce ſont autant de têtes ſous un bonnet, ils ſe chauſſent tous au même point.*

Schoeijen, den waterkant bekleeden. *Revêtir ou garnir le bord d'un foſſé, d'un canal, d'un étang, &c.*

SCHOEIJER. *z. m.* Aantrekker, ſchoenaantrekker. *Un chauſſe-pied.*

Schoeijing. *z. v.* Schoenaantrekking. *Action de chauſſer des ſouliers ou de mettre des ſouliers.*

Schoeijing. *z. v.* De kant van den weg neffens eene ſloot. *Le pied du chemin borné par un foſſé ou par un canal, le bord du foſſé.*

De ſchoeijing moet opgehaald worden, de kant van de ſloot moet gehoogd worden. *Il faut relever les bords du foſſé.*

De ſchoeijing van den wal is vergaan, de balken die op den kant van den burgwal leggen zijn verſleeten. *Le quai s'éboule, les bords du canal tombent en ruine.*

SCHOEISEL. *z. g.* 't Geen men als een ſchoen aan den voet draagt. *Chauſſure, tout ce que l'on porte aux pieds.*

SCHOELJE. *z. m.* Een deugniet. *Un Vaurien, un homme de néant, un maraut, un coquin.*

SCHOEN. *z. m.* Een ſchoeiſel dat den gantſchen voet beſluit. *Soulier, chauſſure qui couvre tout le pied.*

Een paar ſchoenen. *Une paire de ſouliers.*

Ankerſchoen, Danſſchoen, Handſchoen, Kinderſchoen, Rijſchoen, Schaamſchoen, Schaatsſchoen, Schermſchoen, Smeerſchoen, enz. *zie onder* Anker, enz.

Rouwſchoenen, ſchoenendie men in den rouw draagt, kamoesleeren ſchoenen *Souliers de deuil, ſouliers bronzés.*

Schoenaantrekker. *z. m.* Zeker werktuig om de ſchoenen aan te trekken. *Chauſſe-pied.*

*Vaſt in zijne ſchoenen ſtaan, vaſt bij zijn voorneemen blijven. *Se tenir bien ſur ſes étriers, agir avec confiance, marcher d'un pas aſſuré.*

Schoendraad. *z. m.* Pikdraad daar de ſchoenen meé genaaid worden. *Lignon, ligneul, ligneuil, chegros.*

Schoengesp. *z. v.* Gesp om de ſchoenen meé vaſt te maaken. *Boucle de ſoulier.*

Schoenlap. *z. v.* De lap of zool eener ſchoen. *Semelle de ſoulier.*

Schoenlap, eene lap om de ſchoenen meé ſchoon te maaken. *Torchon pour eſſuyer les ſouliers.*

Schoenlappen. *w. w.* Schoenen verſtellen. *Reſemeler, racommoder des ſouliers.*

Schoenlapper. *z. m.* Verſteller van oude ſchoenen. *Savetier.*

* Schoenlapper, zeker gevleugeld diertje. *Un papillon tacheté.*

Schoenleer, leer dat goed is om 'er ſchoenen van te maaken. *zie* Zoolleer.

Schoenleeſt. *zie* Leeſt.

Schoenlint. *z. m. Du padou.*

Schoenmaaken. *w. w.* Schoenen maaken. *Faire des ſouliers.*

't Schoenmaaken, ſchoenmakers ambagt. *Métier de Cordonnier.*

Schoenmaker. *z. m.* Maker van ſchoenen, muilen en laerzen. *Cordonnier.*

Schoenmakers knegt of gezel. *Garçon ou compagnon cordonnier.*

Schoenmakers mes. *z. g.* Een krom mes dat de ſchoenmakers gebruiken. *Trenchet, inſtrument dont les cordonniers ſe ſervent pour couper le cuir.*

Schoennaad. *z. v. Rivet, couture de ſoulier.*

Schoenpoetzer. *z. m. Decroteur.*

Schoenriem. *z. m.* Schoenſtrookje om de ſchoen vaſt te maaken. *Courroye, lanière à attacher le ſoulier.*

Schoenſmeerſel. *z. g. Cire préparée pour nettoyer les ſouliers..*

Schoenſtrookje. *zie* Schoenriem.

SCHOER. *onv. tijd* van ſcheeren. *zie* Schoor.

SCHOERHAAIJE. *z. v.* Zekere zeevisch. *Poiſſon de mer que quelques-uns appellent, ange de mer.*

SCHOFFEERDER. *z. v.* Vrouwen of maagdenſchender. *Celui qui viole femme ou fille, qui attente à leur honneur.*

SCHOFFEEREN. *w. w.* Vrouwen ſchenden, verkragten. *Violer, forcer une honnête fille ou femme.*

Eene geſchoffeerde maagd of verkragte dogter. *Une vierge ou fille violée, déshonorée, déflorée.*

De vrouwen wierden geſchoffeerd in 't bijzijn van haare mannen. *On viola les femmes en préſence de leurs maris.*

Schoffeering. *z. v.* Maagdenſchennis, Vrouwenkragt. *Viol des femmes ou des vierges.*

SCHOFFEL. *z. v.* Zeker tuinmans gereedſchap om de ruigte mede weg te ſchoffelen. *Sarcloir, outil garni d'un fer tranchant dont les jardiniers ſe ſervent pour nettoyer les allées des jardins.*

SCHOFFELEN. *w. w.* Schoonmaaken. *Nettoyer les allées d'un jardin, en ôter les mauvaiſes herbes avec un ferrement, les ſarcler.*

Alle de vuiligheid wierd uit het pad geſchoffeld. *On enleva toutes les ordures*

qui

Digitized by Google

qui embarraſſoient l'allée, on ratelu l'allée, on la nettoya.

Schoffelen. Voortſchoffelen, wegſchoffelen. *Pouſſer du bout du pied, faire rouler avec le pied, chaſſer.*

Hij ſchoffelde den bal voort met zijnen voet. *Il chaſſa la bale du bout du pied, il la fit voler bien loin.*

* Hij tragt de zaak weg te ſchoffelen, hij poogt de zaak van de hand te wijzen of te verduiſteren. *Il tâche à ſe débarraſſer de cette affaire, il voudroit bien s'en décharger ſur un autre.*

Schoffeling. z. v. Wieding. *Action de ſarcler.*

SCHOFT. z. v. Schouder. *Epaule.*

Hij nam de plank op zijne ſchoft en ging 'er meê heen, hij droeg de plank op zijnen ſchouder weg. *Il prit la planche ſur ſon épaule & l'emporta.*

‡ SCHOFT. z. m. Onbeſuisde vent. *Marant, bouvier, brutal.*

‡ 't Is een olijke ſchoft, 't is een plompe vlegel. *C'eſt un franc maraut, un gros bouvier.*

SCHOFT. z. v. Vierde deel van eenen dag. *Quart, quatriéme partie d'une journée, le quart du temps deſtiné au travail ordinaire des ouvriers qui travaillent à la journée.*

Hij heeft gisteren maar drie ſchoften gewerkt, hij heeft niet meer dan drie vierde deelen van den dag gearbeid. *Il ne travailla hier que les trois quarts de la journée.*

Hij heeft 'er vijf ſchoften over gewerkt. *Il y a mis une journée & un quart.*

Zij werken vijf ſchoften op eenen dag, zij arbeiden 's daags een vierde deel meer dan een gewoonlijken dag. *Ils travaillent tous les jours trois heures après leur tâche faite.*

SCHOFTEN. g. w. Ruſten: dit woord is gebruikelijk onder arbeidslieden. *Se repoſer, prendre haleine, ſe délaſſer.*

De metſelaars ſchofte nu. *Les maçons ſe repoſent ou ſe délaſſent maintenant, ils ſont allés prendre haleine, ils ont quité le travail pour déjeuner ou pour prendre leur collation.*

Schoften. Schoftrijd houden. *Se repoſer du travail pour une demi heure.*

Zij zijn uitgeſcheiden om te ſchoften, zij hebben 't werk laaten ſtaan om ſchoftrijd te houden. *Ils ont quité leur ouvrage pour déjeuner.*

Schoftijd. z. m. De tijd wanneer de timmerlieden en metſelaars, 's morgens een half uur uitſcheiden. *Le temps auquel les maſſons & les charpentiers ſe repoſent pour déjeuner.*

De metſelaars houden tegenwoordig ſchoftrijd of de metſelaars zijn gaan ſchoften. *Les maſſons ſe repoſent à cette heure, ils vont ſe repoſer une demi heure en déjeunant, ils vont ſe prendre haleine.*

SCHOK. z. m. ond. w. Stoot, bons. *Choc.*

Het gebouw kreeg daar door eenen zwaaren ſchok, het ontving daar door eenen geweldigen ſtoot. *L'édifice en ſouffrit un rude choc.*

Schok. z. g. Een getal van ſeſtig. *Soixantaine, nombre de ſoixante.*

Fleſſen worden bij 't ſchok geteld, en verkogt. *On compte & on vend les bouteilles par ſoixantaines,*

Roemer Viſcher heeft zijne Zinnepoppen in ſchokken verdeeld. *Roemer Viſcher a diviſé ſes vers allégoriques en ſoixante ſections ou chapitres.*

Schok, vier ſtukken in 't koopen van zeker grof linnen. Een ſchok ſtukken linnen. *Quatre piéces de toile.*

SCHOKAGTIG. bijv. w. Gulzig, vraatig. *Goulu, gourmand, glouton.*

Gij moet zoo ſchokagtig niet eeten. *Il ne faut pas manger ſi goulument ou en glouton.*

‡ Schokkebaſt. z. m. Vraat, meugveel. *Glouton, gourmand, pifre, goulu.*

‡ Hij is een regte ſchokkebaſt, hij is een gulzige vraat. *C'eſt un franc goulu, un glouton.*

SCHOKKEN. g. w. en w. w. Hotſen, ſtooten. *Heurter, donner des ſecouſſes, cahoter.*

De wagen ſchokte geweldig, de wagen hotſte zeer. *Le chariot donnoit de rudes ſecouſſes.*

't Schip wierd zeer door de baaren geſchokt of ſolde geweldig op de baaren. *Le vaiſſeau roula ou ſe tourmenta extrémement: terme de Marine.*

SCHOKKEN. Gulzig eeten. *Manger goulument.*

SCHOKKER. z. m. Vraat, gulzigaard. *Goulu, gourmand, goinfre, glouton.*

Hij is een gulzige ſchokker. *C'eſt un franc goulu, un glouton.*

SCHOKKER. z. m. Inwooner van het Eiland Ens in de Zuiderzee. *C'eſt le nom des habitans de l'Ile d'Ens dans la Mer appellée le Zuiderzee entre la Hollande, la Friſe, l'Overyſſel, la Gueldre & la Province d'Utrecht.*

SCHOKLAND. z. g. Het Eiland Ens. *L'Ile d'Ens.*

SCHOKLINNEN. Sileeſch linnen, dus genaamd om dat het bij het ſchok, dat is, bij vier ſtukken te gelijk verkogt word. *De la toile de Siléſie.*

SCHOKSTER. z. v. Een gulzig vrouwmenſch. *Glouronne, goulue, gourmande.*

SCHOL. z. v. Zekere platviſch. *Plie, ſorte de poiſſon plat.*

‡ Hij droomt van ſchol, hij eet gaerne platviſch, daar zijn hart vol van is loopt zijn mond van over. *Tout ce que les fous penſent, les cloches le chantent, il ne parle que de ce qu'il aime.*

SCHOL, ijsſchol, groote ijsſchots. *Glaçon, gros morceau de glace.*

IJsſchol. *zie onder* IJs.

SCHOLD. onv. tijd van Schelden. Als, ik ſchold. *Je diſois ou je dis des injures.*

SCHOLE. *zie* Schoole.

SCHOLFERT. z. m. Zekere watervogel, onder de duikers behoorende. *Milan de Mer.*

‡ Scholfert, een lompe vuilik. *Maraud, vilain, coquin.*

‡ Hij is een regte ſcholfert, hij is een wanhavenige vlegel. *C'eſt un franc maraud, c'eſt un vilain coquin.*

SCHOLIER. ond. w. *zie* Schooljongen.

SCHOLIERSTER. z. v. ond. w. *Ecolière.*

SCHOLLE. *zie* Schol.

SCHOLLEVAAR. *zie* Scholfert, watervogel.

SCHOMMELEN. g. w. Berocren. *Remuer, agiter.*

Schommelen, 't huis ten ruigſte ſchoon maaken. *Remuer ménage, nettoyer légérement la maiſon.*

Schommelen, met keukenwerk bezig zijn. *Etre occupé dans la cuiſine.*

Schommelknaap. *zie* Schommelkokje.

Schommelkokje. z. g. *Marmiton, tourne-broche, galopin.*

Een Schommelmeisje. z. g. Meisje dat men gebruikt in de keuken en elders om 't flobbigſte werk te doen. *Fille qui ſert à faire le plus ſale ouvrage dans la cuiſine, ſouillonne.*

SCHOMPERMUILEN. *zie* Glimlachen.

SCHOND. onv. tijd van Schenden. Als, ik ſchond. *Je gâtois ou je gâtai.*

SCHONGEL. *Eſcarpoulette, branle, brandilloire.*

SCHONGELEN. g. w. *Jouer à l'eſcarpoulette, ſe brandiller.*

Schongeling. z. v. *Balancement ſur l'eſcarpoulette.*

SCHONK. onv. tijd van Schenken. Als, ik ſchonk. *Je verſois ou je verſai &c.*

SCHONK. z. v. Een been of bonk. *Os.*

SCHOOF. onv. tijd van Schuiven. Als, ik ſchoof. *Je pouſſois ou je pouſſai &c.*

Schoof. z. v. Garve, eene bos ongedorſcht koorn. *Gerbe de bled.*

Koornſchoof *zie onder* Koorn.

Schoofland. z. g. Land dat behalven de tienden, nog een zesde geeft. *Terre qui outre la dime, paye encore une ſixiéme partie.*

SCHOOIJEN. w. w. Beedelen. *Mendier, demander l'aumône, gueuſer, caimander.*

SCHOOIJER. z. m. Beedelaar, landlooper. *Mendiant, gueux, caimand.*

Schooijerije. z. v. Beedelarije. *Gueuſerie, caimanderie.*

SCHOOISTER. z. v. Beedelaarſter, landloopſter. *Gueuſe, femme ou fille qui mendie, caimande.*

SCHOOL. onv. tijd van Schuilen. Als, ik ſchool. *Je me cachois ou je me cachai.*

SCHOOL. z. g. Schoole. z. v. Leerplaats. *Ecole.*

Hij is in 't ſchool. *Il eſt à l'école.*

School houden, zig met het onderwijzen van leerlingen beezig houden. *Tenir école.*

Ter ſchoole beſtellen. *Mettre à l'école.*

Ter ſchoole gaan. *Aller à l'école.*

* School, trop, zwerm. *Troupe, bande, nuée.*

* Een ſchool Spreeuwen aaten dien kerſenboom in een oogenblik ledig. *Un nuée d'étourneaux dépouilla ce cerifier en moins de rien.*

Avondſchool, Breiſchool, Ciffersſchool, Dagſchool, Danſchool, Hoogeſchool, Kakſchool, Kinderſchool, Koſtſchool, Leerſchool, Naaiſchool, Oeffenſchool, Rekenſchool, Riſchool, Schermſchool, Schijtſchool, Schrijfſchool, Tekenſchool, Toverſchool, Vegtſchool, enz. *zie onder* Avond, enz.

Landſchool. *zie* Hoogeſchool.

Leesſchool. *Ecole pour apprendre à lire.*

Poppenſchool. *Ecole pour les petits enfans.*

Schoolboeken. *Des livres d'école, livres dont on ſe ſert dans les écoles.*

Schoolbord. z. g. *Eſpéce de boite ou de layette où les écoliers ſervent leurs livres.*

Schoolbord, uithangbord van een ſchool. *Enſeigne d'une école.*

Schooldogtertje. *zie* Schoolmeisje.

SCHOOLEN. w. w. Bij meenigte te zamen vergaderen. *S'attrouper.*

Schoolfrans. *François qu'on apprend dans les écoles.*

Schoolgeld. z. g. Leergeld. *Ecolage, argent qu'on donne pour l'inſtruction dans l'école.*

Schoolgeleerde. z. m. Scholaſtijk. *Scholaſtique, Docteur Scholaſtique.*

Schoolgezel. *zie* Schoolmakker.

Schoolhouder. *zie* Schoolmeester.

Schoolhoudſter. *zie* Schoolmatres.

Schoolier. *zie* Schoolkind of Schooljongen.

Schooljongen. z. m. Schoolknaap. *Ecolier.*

Schoolkind. z. g. Kind dat ter ſchoole gaat. *Petit écolier.*

Digitized by Google

Schoolknaap. *zie* Schooljongen.
Schoolmakker. *z. m.* Schoolgezel. *Confrère, compagnon ou camarade d'école ou d'étude.*
Schoolmatres. *z. v. Maîtresse d'école.*
Schoolmeester. *z. m. Maître d'école.*
Schoolmeesteragtig. *bijv. w. Pédantesque.*
Schoolmeesteragtigheid. *z. v. Pédanterie.*
Schoolmeesteres. *zie* Schoolmatres.
Schoolmeesterlijk. *bijv. w. De maître d'école, magistral.*
Hij zei mij dat met eene schoolmeesterlijke deftigheid. *Il me dit cela d'un air magistral ou avec toute la gravité d'un maître d'école.*
Schoolmeisje. *z. g.* Schooldogtertje. *Ecolière.*
Schoolregt. *z. g.* Regt der schoole. *Droit ou privilége d'école.*
Schoolsch. *bijv. w.* Dat tot het school behoort. *Ce qui est de l'école, scholastique.*
Schooltijd. *z. m. Le temps de l'école.*
Schoolvoogd. *z. m.* Opperschoolmeester. *Recteur, chef d'une école.*
Schoolvrouw. *z. v.* Schoolhoudster, Schoolmeesteres. *Maîtresse d'école.*
Schoolwijzen. *z. m. meerv.* Indiaansche Filosofen. *Gymnosophistes, Philosophes des Indes.*
SCHOON. *bijv. w.* Fraai, mooi, sierlijk. *Beau, belle.*
Eene schoone of mooije vrouw. *Une belle femme.*
Schoon satijn, sierlijk satijn. *Beau satin.*
Hij heeft eenen schoonen stijl, hij schrijft heel wel. *Il a un stile poli, il écrit fort bien.*
Schoone woorden. *Des paroles obligeantes ou flatteuses.*
Schoon weêr. *Beau temps.*
‡ Dat komt zeker schoon! dat komt immers niet te pas. *Cela ne vient pas à propos.*
Schoon, rein, zuiver. *Pur, net, blanc.*
Een schoon glas. *Un verre net.*
Schoon water. *De l'eau nette.*
Schoone pijp. *Une pipe blanche.*
Zoo dikwils als ik u zal bezoeken, zal ik altijd met een vriendelijk gezigt, en een schoon servet te vreede zijn. *Toutes les fois que je viendrai vous voir, je serai toujours content d'y trouver bon visage d'hôte & une serviette blanche.*
Als de eene hand de andere wascht, blijven ze beiden schoon. *zie onder* Hand.
Een schoon hemd, een rein hemd. *Une chemise blanche.*
Een vel schoon papier, een blad zuiver papier. *Une feuille de papier blanc.*
Iemand schoone woorden geeven. *Traiter quelqu'un doucement ou avec civilité, lui donner de bonnes paroles.*
Duizendschoon. *zie onder* Duizend.
SCHOON. *Koppelw.* Alhoewel. *Quoique, bienque, quand.*
Schoon het nu zoo was. *Quand cela seroit ainsi.*
SCHOONBROEDER. *z. m.* Aangehuwde broeder, behuwdbroeder. *Beau frère.*
Schoondogter. *z. v.* Behuwddogter. *Belle-fille.*
Schoondruk. *z. m. Boekdrukkers woord.* De eerste gedrukte zijde van een blad. *Feuille d'en-dedans: terme d'Imprimeur.*
SCHOONEN. Landschap van Zweeden. *Scanie. Province de Suède.*
SCHOONGENOMEN. *Koppelw.* Ondersteld zijnde. *Posé que, supposé que.*
Schoongenomen ik deede het. *Supposé que je le fisse.*
Schoongenomen dat, alhoewel. *Quoique, bienque, encore que, quand même.*
SCHOONHEID. *z. v.* Schoonte. *Beauté.*
Zij is trots op haare schoonheid. *Elle est fière de sa beauté.*
SCHOONMAAKEN. *w. w.* Reinigen. *Nettoyer, ôter les ordures.*
Zij gaat uit schoonmaaken. *Elle gagne sa vie à nettoyer les maisons.*
Een knegt moet alle dagen de kleeren en de schoenen van zijnen meester schoonmaaken. *Un valet doit tous les jours nettoyer les habits & les souliers de son maître.*
In 't schoonmaaken van de visch, ziet toe dat gij ze niet vergalt. *En nettoyant le poisson, prenez bien garde à n'en pas crever le fiel.*
Ieder een maakt voor zijn deurtje schoon, of maakt zijn pad schoon. *Chacun cherche à se justifier, à donner bonne opinion de soi-même.*
Schoonmaakster. *z. v.* Een vrouwmensch dat zig met huizen schoon te maaken geneert. *Nettoyeuse, femme qui va nettoyer les maisons en ville.*
Schoonmoeder. *z. v.* Behuwdmoeder. *Belle-mère.*
Schoonschijnend. *bijv. w.* Opgepronkt, dat zig schoon vertoont. *Beau en apparence.*
Elk zijn schoonst, elk zijn best. *Chacun de son mieux.*
Zij is eene van de schoonste vrouwen. *Elle est une des plus belles femmes.*
Schoonte. *z. v.* Schoonheid. *Beauté.*
Schoontjes. *bijw.* Netjes, fraai. *Nettement, joliment.*
Schoonvader. *z. m.* Behuwdvader. *Beau-père.*
Schoonzoon. *z. m.* Behuwdzoon. *Beau-fils.*
Schoonzuster. *z. v.* Behuwdzuster. *Belle-sœur.*
SCHOOR. *onv. tijd* van scheeren. Als, ik schoor. *Je rasois ou je rasai.*
SCHOOR. *z. v.* Stut, steun. *Appui, étai, étançon.*
SCHOOREN. *w. w.* Stutten, steunen. *Appuyer, soutenir, étayer, étançonner.*
Dat huis moet geschoord worden, of 't zal gevaar loopen van om te vallen. *Il faut étayer cette maison, ou elle court risque de se renverser ou de tomber.*
SCHOORSTEEN. *z. m.* Haardsteê, stookplaats. *Cheminée, endroit pour faire du feu.*
Een Engelsche Schoorsteen. *Une cheminée à l'Angloise.*
Schoorsteengeld. *z. g.* Schatting op de schoorsteenen. *Impôt sur les cheminées.*
Schoorsteenkleed *z. g.* 't Behangsel des schoorsteens. *Tour de cheminée.*
Schoorsteenmantel. *z. m.* Het lijstwerk om den schoorsteen. *Manteau de cheminée.*
Schoorsteenpijp. *z. v.* De pijp des schoorsteens daar de rook uitvliegt. *Tuyau de cheminée.*
Schoorsteenplaat. *z. v. Plaque de cheminée.*
Schoorsteenrand. *z. m. Le bord de la cheminée.*
Schoorsteenstuk. *z. g.* Eene schilderije om voor eenen schoorsteen te zetten. *Pièce ou tableau qu'on met sur le devant d'une cheminée.*
Schoorsteenval. *zie* Schoorsteenkleed.
Schoorsteenveegen. *w. w. Ramoner, nettoyer les cheminées.*
Schoorsteenveeger. *z. m.* Een die de schoorsteenen veegt. *Ramoneur de cheminées.*
SCHOORVOETEN. *w. w.* Sleepvoeten. *Traîner les pieds, ne les pas lever comme il faut en marchant.*
* Schoorvoeten, agterlijk zijn om iets te doen. *Ne pas avancer ses affaires, son ouvrage, &c. les tirer en longueur ou les traîner.*
* Schoorvoetende. *bijw.* Traaglijk, ongaerne. *Avec difficulté, à contrecœur, contre son inclination.*
* Ergens schoorvoetende toe koomen. *Entreprendre quelque chose à contre-cœur.*
SCHOOT. *z. m.* Boezem. *Giron, sein.*
* Abrahams schoot, de plaats der gelukzaligen na dit leven in de Heilige Schrift. *Le sein d'Abraham: c'est ainsi que l'Ecriture Sainte nomme le lieu des bienheureux après cette vie.*
De schoot der kerke. *Le giron de l'Eglise.*
Schoothondje, klein Juffershondje. *z. g. Un bichon, un chien de Demoiselle, un chien de Boulogne.*
Schoot, voorschoot. *Tablier, devantier.*
Houd uwen schoot op. *Etendez votre tablier.*
SCHOOT. *onv. tijd* van schieten. Als, ik schoot. *Je tirois ou je tirai, &c.*
Schoot, scheut. *z. m. Coup. zie ook* Scheut.
Buiten schoot blijven, zig buiten gevaar houden. *Se tenir hors du danger, se mettre en sûreté.*
Eenen schoot onder water krijgen, van onderen in 't schip geschooten worden. *Recevoir un coup à l'eau, être percé d'un coup à l'eau.*
* Hij kreeg eenen schoot onder water, hij kreeg eene drooge neep. *Il reçut un coup fourré ou caché.*
‡ Hij heeft al eenen braaven schoot onder water, hij heeft al eenen halven roes weg, hij heeft de hoogte al. *Il commence à être bien gris, il est déjà demi-ivre.*
Schoot of tong van een slot. *Pêne.*
Schoot, een touw daar men de zeilen mee aanhaalt en viert. *Ecoute: terme de Marine.*
Den schoot aanhaalen, het zeil digter aanhaalen. *Haler l'écoute: terme de Marine.*
* Den schoot vieren, wat toegeeven, zig zoo stijf niet houden. *Relâcher un peu de ses droits ou de ses prétentions, ne se tenir pas roide, se montrer plus complaisant.*
* Iemand den schoot vieren, iemand wat meer vrijheid geeven. *Donner un peu plus de liberté à quelqu'un.*
Den schoot laaten springen, met eenen gesprongen schoot vaaren, voor den wind heen zeilen. *Prendre le vent également entre deux écoutes filées, faire vent arrière: terme de Marine.*
Seinschoot, Ruimschoots, Zeeschoot, enz. *zie onder* Sein, enz.
Schootblok. *z. g.* 't Blok of katrol van den schoot. *La poulie des écoutes.*
Schootje. *zie* Scheutje.
Schootsvel. *z. g.* Een leeren voorschoot, gelijk de timmerlieden, metselaars, enz. gebruiken. *Tablier de cuir, dont se servent les charpentiers, les maçons, &c.*
Schootvrij. *zie* Scheutvrij.
Schootwater. *z. g.* Zoet water dat door den mond van de zeegaten in zee schiet. *Eau douce qui entre par les ports dans la mer.*
SCHOOVE. *zie* Schoof.
SCHOOVELING. *zie* Verschooveling.
SCHOOVEN. *meerv.* van Schoof.
SCHOOVEN. *w. w.* Het koorn tot schooven

Digitized by Google

ven of tot garven binden. *Mettre le blod en gerbe.*

SCHOOVERZEIL. *zie* Schoverzeil.

SCHOOYEN. *zie* Schooijen.

SCHOOYER. *zie* Schooijer.

SCHOP. *z. m.* Schup. *Pèle, pelle, bêche.*

Koornſchop, Tuinſchop, Vullisſchop, Vuurſchop, enz. *zie onder* Koorn, enz.

Asſchop. Vuurſchop. *Pelle à feu.*

Ovenſchop, ſcheutel of ſchotel. *Pelle à four.*

SCHOP. *z. m.* Schoptouw, ſchopſtoel. *Eſcarpolette ou eſcarpoulette, brandilloire, corde à ſe balancer.*

* Iemand op eenen ſchop zetten, iemand zoo los zetten dat men hem verſtooten kan als men wil. *Tenir quelqu'un dans ſa dépendance, le tenir dans l'embarras.*

SCHOP. *z. m.* Stoot met den voet. *Coup de pied.*

Iemand eenen ſchop geeven. *Donner un coup de pied à quelqu'un.*

* Hij kreeg den ſchop, hij kreeg den zak, hij wierd afgedankt. *Il fut caſſé, on lui donna ſon paſſeport, &c.*

Schopbal. *zie* Windbal.

SCHOPPEN. *w. w.* Wegſchoppen, voortſchoſſelen. *Pouſſer, ôter à coups de pied.*

Iemand ter deure uitſchoppen. *Chaſſer quelqu'un hors de la maiſon, en lui donnant un coup de pied.*

Schoppen, afſtooten. *Faire tomber avec le pied.*

* De Wederſpannigen hebben hunnen Koning van den throon geſchopt. *Les Rebelles un détrôné leur Roi.*

Schoppen, agteruitſlaan. *Ruer.*

Koop geen paerd dat ſchopt. *N'achetez point de cheval qui rue.*

SCHOPPEN. *g. w.* Op een ſchoptouw ſlingeren. *Brandiller, branler ſur une eſcarpolette.*

SCHOPPEN, in 't Kaartſpel. *Pique.*

Schoppen Koning. *Roi de pique.*

Schoppen aas. *L'as de pique.*

SCHOR. *bijv. w.* Heeſch. *Enroué, rauque.*

SCHOREN. *zie* Schooren.

SCHOREIJEKRUID. *zie* Suikereiwortel.

SCHORFT, enz. *zie* Schurft, enz.

SCHORFTBLOEMEN. *zie* Papebloemen.

SCHORHEID. *z. v.* Heesheid. *Enrouement.*

SCHORPIOEN. *z. m.* Zeker gekorven diertje met eenen vergiftigen angel. *Scorpion, ſorte d'inſecte venimeux.*

SCHORS. *z. v.* Baſt van eenen boom. *Ecorce d'arbre.*

De ſchors van den boom afhaalen, de baſt afſchillen. *Oter l'écorce d'un arbre.*

* Onder de ſchors van een vlegt kleed ſchuilt zomtijds eene groote wijsheid. *Sous l'apparence d'un méchant habit ſe cache quelquefois une profonde ſageſſe.*

SCHORSMUILEN. *zie* Glimlachen.

SCHORSONEERWORTEL. *z. m.* Adderkruid. *Scorſonére.*

SCHORSSEN. *w. w.* Doen ſtil houden, uitſtellen voor eenen zekeren tijd. *Arrêter, ſuſpendre pour quelque temps.*

't Geding is geſchorſt. *On a ſuſpendu le procès.*

Schorſſing. *z. v. Suſpenſion.*

Wapenſchorſſing. *zie onder* Wapen.

SCHORT. *z. v.* Zekere vrouwe bovenrok. *Cotte, ſorte de jupe de deſſus.*

Eene linnen ſchort, eene blaauwe ſchort. *Une cotte de toile, une cotte bleue.*

Adam en Eva maakten zig ſchorten van vijgenboombladen. *Adam & Eve ſe firent des ceintures de feuilles de figuier.*

Schortenkleed. *z. g.* Schorteldoek, voorſchoot. *Tablier, devantier.*

Zij had een ſchortenkleed voor. *Elle avoit un tablier devant elle.*

Schorteldoek. *zie* Schortenkleed.

Schortelkleed. *z. g. zie* Schortenkleed.

SCHORTEN. *w. w.* Schortlen, opſchorten, uitſtellen. *Suſpendre, différer, remettre, prolonger.*

SCHORTEN. *g. w.* Haperen, mangelen. *Manquer, faloir, faillir.*

Wat ſchort 'er aan? wat hapert 'er aan? wat ſcheelt 'er aan? *Que manque-t-il à cela?*

Wat ſchort hem? wat letſel heeft hij? wat deert hem? *Qu'eſt-ce qu'il lui faut? qu'a-t-il?*

Hem ſchort niets, hem deert niets. *Rien ne lui manque.*

SCHORTHAAK. *z. m.* De haak van eene ſchort. *Crochet de jupe.*

SCHORTING. *z. g.* Hapering. *Anicroche, manquement, empêchement.*

SCHOT, Schotsman. *zie* Schotsman.

SCHOT. *z. g.* Beſchot, ſchut. *Cloiſon de planches.*

* Ik zal daar een ſchot voor ſchieten, ik zal dat beletten. *J'empêcherai cela, j'aurai ſoin que cela ne ſe faſſe point.*

Middelſchot. *zie onder* Middel.

Schot of kot. *Etable.*

Schot, verkenskot. *Etable à cochons, toit à cochons.*

‡ Die een verken is moet in 't ſchot. *Spreekw. Celui qui eſt malheureux, le devient encore davantage.*

Schaapſchot. Verkensſchot. *zie onder* Schaap, enz.

SCHOT, ſcheut, vaart, voortgang. *Courſe, progrès.*

Dat ſchip maakt ſchot. *Ce vaiſſeau avance bien.*

SCHOT, ſchatting. *Impôt, impoſition.*

Schot en lot, ſchatting. *Impôt, tailles.*

Dat land is ſchot nog lot onderworpen, dat land is tolvrij of behoeft geen ſchatting te betaalen. *Ce pays eſt exempt d'impôts, & de tailles.*

* Schot vrij, gelag vrij. *Exempt d'écot, qui ne paye point d'écot.*

SCHOTBEEST. *z. g.* Straathoer. *Courteuſe de remparts, vilaine garce.*

SCHOTBOUT. *zie* Ringbout.

SCHOTDEUR. *zie* Schutdeur.

SCHOTEL. *z. m.* Ovenſchop, een houten ſchop waar meê de bakkers 't brood in den oven ſchieten. *Pèle, inſtrument de bois dont on ſe ſert pour enfourner le pain.*

SCHOTEL. *z. m.* Schaal om ſpijs in te doen. *Plat.*

Een diepe ſchotel. *Un plat profond.*

Een ſchotel gebraad. *Un plat de rôti.*

Een ſchotel room. *Un plat de crême.*

Fruitſchotel. Lampetſchotel. *zie onder* Fruit, enz.

SCHOTELEN. *w. w.* Opdiſſchen. *Dreſſer ou mettre dans le plat.*

De koſt is al geſchoteld, de ſpijs is al in den ſchotel opgeſchept. *La ſoupe, le potage eſt dreſſé, on a mis la viande dans le plat.*

Schoteldoek. *z. m.* Vaatdoek. *Torchon.*

Schotellikken. *w. w.* Panlikken. *Ecornifier.*

Schotellikker. *z. m.* Teljoorlikker, panlikker. *Ecornifleur, paraſite.*

Schotelrak of ſchotelrek. *zie* Rak en Rek.

Schotelring. *z. m.* Een ring om eenen ſchotel op te zetten. *Porte-aſſiette.*

Schoteltje. *z. g.* Kleine ſchotel. *Petit-plat.*

Koffijſchoteltje. *zie onder* Koffij.

Schotelwater. *z. g.* Vaatwater. *Eau qui ſert à laver la vaiſſelle ou avec quoi on l'a lavée.*

SCHOTEN of ſchooten, *meerv.* van Schoot.

SCHOTIG. *zie* Scheutig.

SCHOTLAND. *z. g.* Een Koningrijk en gedeelte van Groot-Brittanje. *Ecoſſe, Royaume qui fait partie de la Grande-Bretagne.*

Schotlander. *zie* Schotsman.

Schots of ſchotſch. *bijv. w.* Dat uit Schotland oorſpronglijk is. *D'Ecoſſe, qui vient d'Ecoſſe.*

De Schotſche diſtelbloem, het zinnebeeld des Schotſchen Koningrijks. *Le chardon d'Ecoſſe, l'emblême du Royaume d'Ecoſſe.*

Schotſche lakens, Schotſche koolen, enz. *Des draps d'Ecoſſe, des charbons d'Ecoſſe, &c.*

't Schots, de Schotſche taal. *L'Ecoſſois, la Langue Ecoſſoiſe.*

‡ SCHOTS. *bijv. w.* Lompig, ſlegt. averegts. *Incivil, malhonnête, qui n'eſt pas à propos, qui eſt mal à propos.*

‡ Ik kreeg een ſchots antwoord, ik ontving een averegts antwoord. *On me fit une réponſe impertinente.*

‡ Hij gaf mij ſchots beſcheid. *Il me répondit d'une manière incivile.*

‡ Dat koomt heel ſchots of heel vaats. *Cela vient très-mal à propos.*

Schotsſchrift. *zie* Schimpſchrift.

SCHOTS. *z. v.* Schol, ſtuk ijs. *Glaçon.*

SCHOTSCH. *zie* Schots, uit Schotland.

‡ Een ſchotſch koopman, een ſlegte kramer. *Un petit mercier, petit marchand qui n'a guéres de crédit.*

SCHOTSHEID. *z. v.* Onfatſoenlijkheid. *Incivilité, malhonnêteté.*

SCHOTSMAN. *z. m.* Schot, Schotlander. *Ecoſſois, originaire d'Ecoſſe.*

SCHOTSPIJKER. *z. m.* Spijker die bequaam is om in een ſchot geſlagen te worden. *Sorte de clou médiocre.*

SCHOTVLIES. *zie* Maagdevlies.

SCHOUDER. *z. m. Epaule.*

* De regeeringslaſt op de ſchouderen hebben. *Avoir le gouvernement entre les mains, avoir le maniment des affaires de l'Etat.*

Over ſchouder. *bijw.* Averegts om. *A rebours, au rebours, de travers, par deſſus l'épaule.*

Iemand over ſchouder aanzien. *Regarder quelqu'un de travers.*

* Hij zal 't u geeven over ſchouder, hij zal 't u niet geeven. *Il vous le donnera par deſſus l'épaule, c'eſt-à-dire, il ne vous le donnera pas.*

Schaapenſchouder. *zie onder* Schaap.

Schouderblad. *z. g. L'os des épaules.*

Schouderbladsbeen. *z. g. Omoplate: terme d'Anatomie.*

SCHOUDEREN. *w. w.* Op den ſchouder neemen. *Charger ſur ſon épaule.*

Zijne piek ſchouderen. *Mettre la pique ſur l'épaule.*

Schouderlap. *zie* Schoudermanteltje.

Schoudermantel, korte mantel dien de vrouwen over haare kleeren draagen. *Manteline, petit manteau fait en forme de peignoir, que les femmes mettent par deſſus leurs habits.*

Schoudermanteltje. *z. g.* Voorheen de dragt van zommige Geeſtelijken der Roomſche Kerke. *Scapulaire.*

Schoudernaad van een hemd of rok. *Epaulette: terme de couturière & de tailleur.*

SCHOVE. *zie* Schoove.

SCHOVEN. *zie* Schooven.

SCHOVERZEIL. *z. g.* Het onderſte zeil van

Digitized by Google

van den grooten maſt. *Volle du grand mât, & la plus grande du vaiſſeau, le grand pacſi.*

SCHOUT. z. m. Amptenaar wegens de halszaaken. *Bailli ou Baillif, Officier de Juſtice qui pourſuit les criminels devant le Magiſtrat.*

Schout bij nagt. z. m. Die in zommige ſteden van de Vereenigde Nederlanden geſteld is, om op alle onheil en geweld des nagts te paſſen, de dieven en geweldenaars te vangen, en in handen van het Geregt te leveren. *Chevalier du guet, nom de certains bas Officiers de la Juſtice, qui dans quelques villes des Provinces-Unies ſont établis pour empêcher qu'il ne ſe faſſe du deſordre la nuit, & pour ſe ſaiſir des voleurs & de ceux qui commettent quelque violence, afin de les remettre entre les mains de la Juſtice.*

Schout bij nagt. z. m. De laagſte Onderadmiraal. *Contre-Amiral, Chef d'Eſcadre.*

‡ Schout bij nagt. *Sage-femme.*

Hoofdſchout, Onderſchout, Opperſchout, Quartierſchout, enz. *zie onder* Hoofd, enz.

Dorpſchout. z. m. Regter van een Dorp. *Juge ou Baillif de village.*

De Hoofdſchout of Opperſchout bij de Oude Romeinen. *Préteur.*

Hoogſchout. *zie* Hoofdſchout.

Laagſchout. z. m. *Baillif d'une baſſe Juſtice.*

Schoutsampt. *zie* Schoutſchap.

Schoutſchap. z. g. Diſtrict van eenen Schout. *Bailliage.*

Schoutſchap. Schoutsampt. *Charge de Baillif.*

Schoutſchap of Opperſchoutſchap bij de Oude Romeinen. *Préture.*

Schoutsdienaar. z. m. Geregtsdienaar. *Archer de Prévôt, archer de Baillif.*

CHOUW. *bijv. w. zie* Schuw.

SCHOUW. z. v. Pont, vlonder. *Bac.*

Schouw. z. v. Modderſchouw. *Sorte de bateau dans quoi on charge de la fange ou de la bourbe, bateau à bourbe.*

SCHOUW. z. v. Boeren ſchoorſteen. *Cheminée de payſan ou de village.*

SCHOUW. z. v. Toezigt, opzigt. *Viſite, inſpection.*

Wanneer geſchied de ſchouw? wanneer zullen de wegen en ſlooten bezigtigd worden? *Quand eſt-ce qu'on viſitera les chemins & les foſſés, quand s'en fera la viſite?*

De ſchouw rijden, rijden tot het bezigtigen van dijken en wateringen. *Faire l'inſpection ou la viſite des digues, des foſſés, des canaux.*

Wagenſchouw. Wapenſchouw, enz. *zie onder* Wagen, enz.

Dijkſchouw, bezigtiging der Dijken. *Inſpection ou viſite des digues.*

Schouwburg. z. m. Vertoonplaats van Tooneelſpeelen. *Lieu pour repréſenter des ſpectacles, Théatre, Amphithéatre.*

Ik ben van daag niet in den ſchouwburg geweeſt. *Je n'ai pas été à la Comédie aujourd'hui.*

SCHOUWEN. w. w. Bezigtigen. *Viſiter, prendre inſpection.*

De dijken ſchouwen, toezien of de dijken overal hegt zijn. *Viſiter les digues.*

Verkens ſchouwen. *Languéyer des cochons pour voir s'ils ſont ſains.*

* Iemand vrij ſchouwen. *Trouver quelqu'un coupable.*

Schouwen, waardeeren, ſchatten. *Eſtimer.*

Hoe hoog zoud gij dat wel ſchouwen? Tot wat prijs zoud gij dat wel ſchatten? *Combien eſtimeriez-vous cela?*

Schouwen, mijden. *zie* Schuwen.

SCHOUWER. z. m. Die de verkens ſchouwt. *Languéyeur, celui qui examine la langue des cochons pour voir s'ils ſont en bon état.*

Schouwing. z. v. Bezigtiging der dijken. *Viſite ou inſpection des digues.*

Schouwing van verkens. *Languéyement de cochons.*

Schouwplaats. z. v. Plaats daar ſchouwſpeelen vertoond worden. *Lieu où l'on repréſente des ſpectacles.*

Schouwſpeeler. z. m. Tooneelſpeeler. *Comédien, Acteur ſur le Théatre.*

Schouwſpel. z. g. Vertooning van eenig ſpel. *Spectacle, repréſentation publique, piéce de Théatre.*

* Het was een droevig ſchouwſpel, het was eene jammerlijke vertooning. *C'étoit un ſpectacle bien tragique.*

Schouwtooneel. z. g. Speeltooneel. *Théatre.*

De Waereld is een Schouwtooneel. *Le Monde eſt un Théatre.*

Schouwtoren. z. m. Beſpietoren, wagttoren. *Echauguette.*

Schouwvoerder. *zie* Pontvoerder.

SCHRAAG. z. v. Een ſtut, ſteunſel. *Pied, ſoutien, appui, treteau.*

Schraag daar de houtzaagers het hout op zaagen. *Baudet, chevalet à l'uſage des ſcieurs de bois.*

Tafelſchraag. *zie onder* Tafel.

Schraagbeelden. z. g. *mcerv.* Beelden van mannen of vrouwen die in de gebouwen iets onderſchraagen *Statues d'hommes ou de femmes en relief pour ſervir de ſoutien dans les bâtimens.*

SCHRAAGEN. w. w. Steunen, ſtutten, ſchooren. *Etayer, appuyer avec des étayes, étançonner.*

Het huis is geſchraagd, het huis is geſtut. *La maiſon eſt étayée.*

* Iemands gezag ſchraagen. *Appuyer l'autorité de quelqu'un.*

SCHRAAL. *bijv. w.* Mager, rank. *Maigre, mince, menu, grêle.*

Een ſchraal man, een rank of mager man. *Un homme maigre ou grêle.*

Zij houd eene ſchraale keuken, zij houd eene magere keuken. *Elle fait maigre cuiſine.*

't Koomt 'er ſchraal om in dat huis, zij moeten zig in die huishouding armelijk behelpen. *Cette famille vit mechaniquement, maigrement, pauvrement.*

* Hij quam 'er ſchraal om met de hulpe van zijne vrienden, zijne vrienden waren heel traag om hem te helpen. *Ses amis n'étoient pas fort prompts à l'aider.*

Hij is ſchraal in de borſt. *Il a la poitrine offenſée.*

Schraal bier, dun bier. *De la petite bière.*

Eene ſchraale lugt, eene barre en guure lugt. *Un air ſec & froid, qui nuit à l'accroiſſement des plantes.*

De lugt is ſchraal. *Il fait un temps bereux, l'air eſt bien froid,*

Eene ſchraale bewijsreden. *Un argument bien foible.*

Een ſchraale wind. *Un vent ſec & froid.*

Schraalheid. z. v. Schaarsheid, magerheid, rankheid. *Maigreur, diſette.*

De ſchraalheid van den drank ſtond mij zeer tegen, het bier was mij al te dun. *Je ne trouvois pas la bière aſſez bonne.*

De ſchraalheid van de lugt. *La froideur & la ſéchereſſe de l'air.*

Schraaltjes. *bijw.* Zuinigjes, ſchaarsjes. *Maigrement, chichement.*

SCHRAAP. z. v. Schrab. *Raclure, reprimande.*

Daar was niet eene ſchraap aan de wortelen gedaan. *Les carottes n'étoient pas encore raclées.*

* Hij kreeg eene loutere ſchraap, hij wierd luſtig beſchrobt. *On lui fit une bonne reprimande.*

SCHRAAPEN. w. w. Schrabben. *Racler, ratiſſer.*

Wortelen ſchraapen. *Racler des carottes.*

De viſch is nog niet geſchraapt, de viſch is nog niet ſchoon gemaakt. *Le poiſſon n'eſt pas encore écaillé.*

Dat varken is niet ſchoon geſchraapt. *Ce pourceau n'eſt pas raclé comme il faut.*

De Studenten ſchraapen dikwils 's nagts de ſteenen van de ſtraaten met hunne degens. *Les Etudians raclent ſouvent de nuit les pierres ou le pavé des rues avec leurs épées.*

* Schraapen, bij een ſchraapen: van geld ſpreekende. *Amaſſer, accumuler.*

* Hij doet niet dan raapen en ſchraapen, hij zoekt alles met regt of onregt naar zig te haalen. *Il ne fait qu'amaſſer ou tirer tout à ſoi.*

* SCHRAAPER. z. m. Een inhalig menſch. *Un avare, un homme qui ne fait qu'amaſſer, un pince-maille.*

Schraaper, ſchraapijzer. *Gratoir, racloir.*

‡ Tongſchraaper. *zie onder* Tong.

Schraapijzer. *zie* Schraaper.

Schraaping. z. v. Afſchrabbing, ſamenraping. *Action de racler ou d'attrapper & d'attirer à ſoi.*

Schraapmes. z. g. Een mes daar men mee ſchraapt. *Racloir.*

Schraapſel. z. m. Afſchraapſel. *Raclure, ratiſſure.*

Schraapſel van darmen. *Raclure de boyaux.*

Smijt het ſchraapſel van de wortelen weg. *Jettez la raclure des carottes.*

Schraapſtaal. z. g. *Inſtrument d'acier qui ſert à gratter & à polir.*

Schraapkonſt. *zie* Zwartekonſt.

Schraapzugt. z. v. *Avidité d'amaſſer, âpreté après l'argent, avarice.*

SCHRAB. z. v. Schram. *Egratignure.*

Hij heeft eene wakkere ſchrab in 't aangezigt. *Il a une vilaine égratignure au viſage.*

SCHRABBEN. w. w. Krabben. *Egratigner, gratter.*

Hij ſchrabde zijne huid met eene potſcherf. *Il ſe gratta d'un tét de pot.*

Schrabbing. z. v. Krauwing. *Action d'égratigner ou de gratter.*

Schrabijzer. *zie* Kraſſer.

SCHRAM. z. v. Schrab. *Egratignure.*

Hij had met eene ſpelde eene groote ſchram over zijne hand gekregen. *Il s'étoit fait avec une épingle une grande égratignure à la main.*

SCHRAMMEN. w. w. Schrabben. *Egratigner.*

Ik ſchramde mij aan eenen ſpijker. *Je m'égratignai à un clou.*

SCHRANDER. *bijv. w.* Snel van begrip, vernuftig. *Habile, induſtrieux, pénétrant, judicieux.*

Een ſchrander man. *Un habile homme.*

Hij heeft een ſchrander oordeel. *Il a un jugement pénétrant.*

Het is een ſchrander kind, het is een ſnel of vernuftig meisje. *C'eſt un enfant induſtrieux, une petite fille induſtrieuſe, une petite fille d'eſprit.*

Schran-

Digitized by Google

Schranderheid. z. v. Vernuftigheid. *Induſtrie, pénétration.*

Schranderlijk, ſchrander. *bijv. Judicieuſement, d'une manière induſtrieuſe, avec pénétration.*

SCHRANK. z. v. Heining. *Haye.*

*Iemand in ſchrank houden, iemand in zijnen pligt houden, dat hij niet buitenſpoorig zij. *Tenir quelqu'un en bride, le retenir dans ſon devoir.*

SCHRANKEN. *w. w.* Omheinen, met ſtaketſelen afperken. *Entourer de hayes.*

‡Schrankelbeen. z. m. Spillenbeen, een die lange en magere beenen heeft. *Qui a les jambes longues & maigres, qui a des jambes de fuſeaux.*

‡SCHRANSSEN. *w. w.* Gulzig eeten. *Bafrer, dévorer, manger goulument ou avec avidité, goinfrer.*

‡SCHRANSSER. z. m. Graage eeter. *Dévoreur, goulu, goinfre.*

SCHRAP. *bijv. w.* Gereed. *Prêt, prête.*

Schrap ſtaan, in eene gereede geſtalte ſtaan. *Se tenir prêt, ſe mettre en état.*

Hij zette zig ſchrap om los te branden. *Il ſe tint prêt pour tirer ou ſe mit en état de tirer.*

*Hij kon niet ſchrap raaken, hij kon zijn oogwit niet bereiken. *Il ne put parvenir à ſon but.*

SCHRAP, ſchrab. *zie* Schrab.

Schrapje. z. g. Eene kleine ſchram. *Une petite ou légére égratignure.*

Hij heeft een ſchrapje in zijn aangezigt. *Il a une légére égratignure au viſage.*

Schrapijzer. *zie* Kraſſer.

Schrappen. *zie* Schrabben.

Schrapſel. *zie* Schraapſel.

SCHREDE. z. v. Eene treede. *Pas.*

Eene gemeene ſchreede is van drie voeten. *Un pas commun eſt de trois pieds.*

Eene meetkunſtige ſchreede is van 5 voeten. *Un pas géométrique eſt de 5 pieds.*

Zijn tuin legt maar honderd ſchreden van de ſtad. *Son jardin n'eſt qu'à cent pas de la ville.*

*Hij ging met groote ſchreden, hij ſtapte met grooten ſpoed. *Il marchoit à grands pas, il doubla le pas.*

*Dat werk gaat met traage ſchreeden voort, dat werk vorderd langſaam. *Cet ouvrage n'avance pas beaucoup ou va fort lentement.*

*Hij gaat met raſſe ſchreden naar den dood, hij zal ſterven. *Il va à grands pas vers la mort, il mourra bientôt.*

SCHREED. *onv. tijd* van ſchrijden. Als, ik ſchreed. *J'écarquillois ou j'écarquillai.*

SCHREEDE. *zie* Schrede.

SCHREEF. *onv. tijd* van ſchrijven. Als, ik ſchreef. *J'écrivois ou j'écrivis.*

SCHREEF. z. v. Spleet. *Fente. zie* Spleet.

Schreef. Streep. *Raye, trace, ligne.*

Hij maakte eene ſchreef op de deur met krijt. *Il raya la porte avec de la craye, il fit une raye de craye ſur la porte.*

*De lengte was met eene ſchreef afgetekend. *La longueur étoit marquée d'une raye.*

*Dat gaat buiten de ſchreef, dat is buiten de kerf, dat gaat de maat te buiten. *Cela excéde les régles, cela eſt exorbitant.*

*Ik zal 'er eene ſchreef voor uit doen, ik zal hem niet rekenen. *Je ne le compterai pas.*

SCHREEUW. z. m. Kreet, roep *Cri.*

Hij gaf eenen luiden ſchreeuw. *Il cria à haute voix, il pouſſa un grand cri.*

SCHREEUWEN. *g. w.* Luid roepen. *Crier, jetter un cri, brailler.*

Hij ſchreeuwde ijſſelijk, hij riep vervaarlijk. *Il cria horriblement ou à pleine tête.*

SCHREEUWER. z. m. Luide roeper. *Criard, criailleur, braillard.*

Schreeuwing. z. v. *zie* Schreeuw.

Schreeuwſter. z. v. *Criailleuſe.*

SCHREPEL. *zie* Mager.

SCHREIJBEENEN. *zie* Schrijden.

SCHREIJELINGS. *zie* Schrijdelings.

SCHREIJEN. De beenen van malkander ſchreijen. *zie* Schrijden.

SCHREIJEN. *g. w.* Weenen, huilen. *Pleurer, verſer des larmes.*

Zij ſchreijde hartelijk, zij weende bitterlijk. *Elle pleura amérement.*

Schreijen. Het natuurlijk geluid van eene Patrijs. *Crier.*

Hoor de Patrijzen ſchreijen. *Ecoutez crier les perdrix.*

Schreijershoek. z. m. Een Toren der Veſten van Amſterdam, van waar de Scheepen naar uitheemſche geweſten in oude tijden plagten af te vaaren. *Lieu à pleurer, la tour des pleurs: c'eſt le nom d'une Tour d'Amſterdam, d'où les vaiſſeaux partoient ci-dévant pour les pays étrangers, & où les femmes venoient conduire leurs maris & les maitreſſes leurs galans, répandant bien des larmes en les voyant embarquer.*

SCHRIFT. z. g. *Ecriture, écrit.*

Het is goed leesbaar ſchrift, het is een ſchrift dat wel te leezen is. *C'eſt de bonne écriture, & qu'on peut lire facilement.*

Hij heeft een ſchrift uitgegeeven. *Il a publié un écrit.*

Geheimſchrift, Graffchrift, Handſchrift, Hekelſchrift, Kriemelſchrift, Luifelſchrift, Naſchrift, Plakſchrift, Rabbelſchrift, Schimpſchrift, Schotsſchrift, Tegenſchrift, Verkortſchrift, Voorſchrift, enz. *zie onder* Geheim, enz.

De Schrift. z. v. De Heilige Schrift, Gods Woord, van den Heiligen Geeſt ingegeeven, en door de Profeeten en Apoſtelen geſchreeven, de Schriftuur. *L'Ecriture, la Sainte Ecriture, l'Ecriture Sainte, la Parole de Dieu, inſpirée par l'Eſprit de Dieu, & écrite par les Prophétes & les Apôtres.*

Men leeſt in de Heilige Schrift, men vind in de Schrift geſchreeven. *On lit dans la Sainte Ecriture, on trouve dans l'Ecriture.*

Schriftelijk. *bijv. w.* Met de hand geſchreven. *Donné par écrit.*

Hij gaf hem een ſchriftelijk getuigenis. *Il lui donna un témoignage par écrit.*

Schriftelijk. *bijw.* Bij geſchrift. *Par écrit.*

Ik zal mij daar over ſchriftelijk verklaren. *Je me déclarerai là-deſſus par écrit.*

Schriftgeleerde. z. m. Ervaren Leeraar der Schrift onder de Jooden. *Scribe, Docteur de l'Ecriture parmi les Juifs.*

De Schriftgeleerden en Pharizeenen waren Chriſtus grootſte vijanden. *Les Scribes & les Phariſiens étoient les plus grands ennemis de Jéſus-Chriſt.*

Schriftgeleerdheid. z. v. Ervarenheid in de Schrift. *Profonde connoiſſance de l'Ecriture.*

Schriftmaatig. *bijv. w.* Overeenkomende met de H. Schrift. *Qui s'accorde avec l'Ecriture, qui eſt conforme à l'Ecriture.*

Zijn zeggen is ſchriftmaatig, 't geen hij zegt kan met de H. Schrift beſtaan. *Ce qu'il dit s'accorde avec l'Ecriture Sainte.*

Schriftuur. z. v. Een geſchrift van Advokaaten, Pleitbezorgeren of Notariſſen. *Ecritures d'Avocats, de Procureurs ou de Notaires.*

Schriftuur, de Heilige Schrift. *Ecriture, l'Ecriture Sainte.*

Schriftuurlijk. *bijv. w.* Schriftmaatig. *S'accordant avec l'Ecriture, conforme à l'Ecriture Sainte, tiré de l'Ecriture Sainte.*

Men moet die woorden in eenen ſchriftuurlijken zin verſtaan. *Il faut entendre ces paroles ſelon l'analogie de la Sainte Ecriture.*

De weezendlijkheid Gods kan met ſchriftuurlijke en natuurlijke bewijzen aangetoond worden. *L'exiſtence de Dieu peut ſe démontrer par des preuves tirées de l'Ecriture & de la Nature.*

Schriftuurplaats. z. v. *Paſſage de l'Ecriture ou de l'Ecriture Sainte.*

Schriftuurvaſt. *bijv. w. Qui eſt bien verſé dans la Sainte Ecriture.*

Schriftuurwoorden, de woorden der Heilige Schrift. *Les propres termes, les propres paroles de l'Ecriture.*

SCRIJBEENEN. *zie* Schrijden.

Schrijdelings. *bijw.* Schrijlings, ſchreijelings, met de beenen van een. *A jambes ouvertes, à califourchon, jambe deçà jambe delà.*

Zij zat ſchrijdelings te paerde als een man. *Elle étoit à cheval à jambes ouvertes comme un homme.*

Schrijden. *g. w.* De beenen wijd van een zetten. *Ecarquiller les jambes.*

Schrijding. z. v. Van een ſpreiding der beenen. *Ecarquillement ou éloignement des jambes.*

SCHRIJFBERD. *zie* Schrijfbord.

Schrijfboek. z. g. *Livre à écrire.*

Schrijfbord. z. g. Schrijfberd. *Eſpéce de caſſette portative, dans laquelle les écoliers qui apprennent à écrire & à chiffrer, mettent leur écriture & leurs livres.*

Schrijffout. z. v. *Faute qu'on commet par inadvertence en écrivant.*

Schrijfgeld. z. g. Geld dat betaald word voor het ſchrijven van de pagt-conditien, enz. *Argent pour celui qui écrit les conditions pour affermer quelque choſe, &c.*

Schrijfinkt. z. m. *De l'encre.*

Schrijfkamer. z. v. Studeerkamer, rekenkamer. *Chambre à écrire, chambre aux écritures, étude, comptoir.*

Schrijfknaap. z. m. *Clerc de Notaire ou de Procureur.*

Schrijfkoker. z. m. Inktkoker. *Ecritoire.*

Schrijfkonſt. z. v. Schrijfkunde. *Art d'écrire, l'art de bien écrire.*

Schrijfkonſtenaar. z. m. *Ecrivain, Maître à écrire.*

Schrijfkunde. *zie* Schrijfkonſt.

Schrijflaade. z. v. *Layette ou tiroir où l'on ſerre les papiers.*

Schrijfſteï. z. v. *Ardoiſe ſur laquelle on écrit avec une touche.*

Schrijfſtuft. z. m. *zie* Schrijfzugt.

Schrijfmeeſter. z. m. Schoolmeeſter. *Maître d'école, Maître à écrire.*

Schrijfpapier. z. g. *Papier à écrire.*

Schrijfpen. z. v. *Une plume à écrire.*

Schrijfrol. *zie* Rol, Stadsregtboek.

Schrijfſchool. z. v. en g. *Ecole où l'on enſeigne à écrire.*

Hij gaat ter ſchrijfſchoole. *Il va à l'école où il apprend à écrire.*

Schrijfſtijl. *zie* Schrijfwijze.

Schrijfſtof. zie Memorijſtof.

Schrijftafel. z. v. Tafel om op te ſchrijven. *Table à écrire.*

Schrijftafeltje. z. g. Tafelboekje. *Tablettes à écrire.*

Schrijfteken. z. g. Lettermerk. *Caractére.*

Schrijf-

Digitized by Google

Schriftuig. z. g. Gereedſchap om te ſchrijven. *Ce dont on ſe ſert pour écrire.*
Schrijfveder. z. v. *zie* Schrijfpen.
Schrijfwijze. z. v. Manier van ſchrijven. *Façon ou maniére d'écrire.*
Schrijfzugt. z. v. Schrijfluſt. *Envie ou demangeaiſon d'écrire & de devenir Auteur.*
SCHRIJN. z. g. Kas, kasje. *Cabinet, caſſette, ouvrage de menuiſerie.*
Schijnwerk. z. g. *Ouvrage de menuiſerie.*
Schrijnwerker. z. m. Kiſtenmaker. *Menuiſier.*
Schrijnwerkers of kiſtenmakers werk. *Menuiſerie.*
Schrijnwerkers pand. *zie* Pand.
Schrijnwerkers winkel. *Boutique de Menuiſier.*
SCHRIJVEN. w. w. *Ecrire.*
Een boek ſchrijven. *Ecrire un livre.*
Eene nette hand ſchrijven, net ſchrift ſchrijven. *Bien écrire, avoir une bonne main ou la main bonne.*
Hij gaat op ſchrijven, hij gaat ter ſchoole om ſchrijven te leeren. *Il apprend à écrire, il va à l'école pour apprendre à écrire.*
Livius ſchrijft of verhaalt dat, enz. *Tite Live dit ou raconte que, &c.*
Eene hiſtorie of geſchiedenis ſchrijven. *Ecrire une hiſtoire.*
Schrijvens. Als, zedert het vertrek van mijnen Vader, hebben wij nog geen ſchrijvens van hem gehad. *Depuis le départ de mon pére, nous n'avons encore reçu de lui ni lettres ni nouvelles.*
Een konſtig ſchrijver. *Un habile Ecrivain.*
SCHRIJVER, Boekſchrijver. *Auteur, celui qui compoſe un livre.*
Een ſlegt Schrijver. *Un pitoyable Ecrivain, un méchant Auteur.*
De Schrijvers komen in de omſtandigheden niet overeen. *Les Auteurs diſconviennent des circonſtances ou ne tombent pas d'accord touchant les circonſtances.*
Schrijver, Boekhouder te ſcheep. *Teneur de livres, Ecrivain ſur un vaiſſeau.*
Hij vaart voor ſchrijver. *Il eſt ecrivain ſur un vaiſſeau.*
Schrijver. Stadsſchrijver. Klerk. *Sous-Sécretaire. Clerc.*
Schrijver. z. m. Rekenmeeſter van eene bende krijgsknegten. *Ecrivain qui tient les comptes d'une compagnie de ſoldats.*
De ſchrijver heeft maar zoo veele mannen op zijne rol. *L'écrivain n'a que tant de ſoldats ſur ſon rolle.*
Amptſchrijver, Beamptſchrijver, Bloedſchrijver, Boedelſchrijver, Boekſchrijver, Geheimſchrijver, Geregtſchrijver, Geſchiedenisſchrijver, Geſchigtſchrijver, Hiſtorieſchrijver, Kronikſchrijver, Landſchrijver, Leenſchrijver, Prulleſchrijver, Raadſchrijver, Schimpdigtſchrijver, Schimpſchrijver, Stadsſchrijver, enz. *zie onder* Ampt, enz.
Dijkſchrijver, Secretaris van 't Collegie van de Dijkgraaf en Heemraaden. *Sécretaire du Collége préposé à l'inſpection & à l'entretien des digues.*
Schrijving. z. v. *Action d'écrire.*
SCHRIK. z. m. Kragtige vreeze. *Crainte, frayeur, horreur, terreur.*
Hij wierd met ſchrik bevangen, hij wierd door ſchrik getroffen. *Il fut ſaiſi de crainte.*
Ik heb 'er eenen ſchrik voor, ik heb 'er een affchuuwen van. *J'en ai horreur.*
Met ſchrik bevangen worden. *Etre ſaiſi de frayeur.*
Iemand ſchrik aanjagen of op 't lijf jaagen. *Faire peur à quelqu'un, l'épouvanter, lui donner de la terreur ou de la crainte.*
De Veldoverſte maakte onder de vijanden zulk eenen ſchrik, dat, enz. *Le Général cauſa une telle épouvante aux ennemis, il jetta ſi fort parmi eux une telle terreur, que, &c.*
Schrikagtig. *bijv. w.* Ligt vervaard. *Craintif.*
Zij is heel ſchrikagtig. *Elle eſt fort craintive.*
Schrikdier. z. g. Ijſſelijk gedrogt. *Monſtre odieux, monſtre terrible.*
Schrikgedrogt. z. g. *Spectre hideux, fantôme effrayant.*
SCHRIKKELDAG. z. m. *Jour biſſextil.*
Schrikkeljaar. z. g. *Biſſexte, an biſſexte ou biſſextile.*
SCHRIKKELIJK. *bijv. w.* Daar men voor ſchrikt. *Horrible, terrible, épouvantable.*
't Is eene ſchrikkelijke zaak. *C'eſt une choſe horrible.*
Dat is ſchrikkelijk om aan te zien. *Cela eſt terrible à voir.*
Schrikkelijk. *bijv.* Vervaarlijk. *Horriblement, terriblement, épouvantablement, d'une maniére terrible.*
Hij kan ſchrikkelijk liegen, vloeken, zweeren, enz. *Il ment, il jure d'une maniére terrible, &c.*
SCHRIKKELMAAND. z. v. *Mois biſſextil.*
Sprokkelmaand is om 't vierde jaar eene ſchrikkelmaand. *Le mois de février eſt un mois biſſextil tous les quatre ans, c'eſt-à-dire, qu'il a 29 jours.*
SCHRIKKEN. g. w. Verſchrikken. *S'épouvanter, s'effrayer, frémir, treſſaillir de peur.*
Wie ſchrikt niet voor zulk eene daad? *Qui ne frémit pas d'une action de cette Nature?*
Zij ſchrikte dat ze opſprong, zij verſchoot ijſſelijk. *Elle treſſaillit de peur.*
Schrikken, vreezen, ontzag hebben. *Redouter, craindre.*
Schrik voor den levendigen God, heb ontzag voor God den Heere. *Redoutez le Dieu vivant, craignez l'Eternel.*
Schrikkig. *bijv. w.* Schrikagtig. *Craintif, ombrageux, peureux.*
Een ſchrikkig paerd, een ſchuw paerd. *Un cheval ombrageux.*
Schrikking. z. v. Vervaardheid. *Crainte, épouvante, peur, terreur.*
Schrikſchoen. *zie* Schaats.
SCHROBBEN. w. w. Met eenen luiwagen of ſchrobber ſchoon maaken. *Nettoyer avec un frottoir, frotter, laver.*
De vloer was ſchoon geſchrobd. *Le plancher ou le pavé étoit frotté comme il faut, il étoit bien lavé.*
In Holland worden de ſtraaten geſchrobd. *On lave ou l'on frotte les rues en Hollande.*
‡ Schrobben, doorſtrijken, doorhaalen. *Cenſurer, chatitrer quelqu'un d'une maniére bien vive, lui laver bien rudement la tête.*
SCHROBBER. z. m. Korte Heibezem. *Frottoir, ſorte de balai, le bout d'un balai uſé.*
Schrobber, ſcheepsjongen. *zie* Zwabber.
‡ Schrobber, lompe vlegel. *Sot, niais, butor.*
Een olijke ſchrobber. *Un butor achevé, un franc niais.*
‡ Schrobber, ſchavuit, ſchobbejak. *zie* ſchavuit of ſchobbejak.
‡ Schrobber, ſchraaper, vrek. *zie* Schraaper of vrek.
Schrobnet. z. g. Zeker viſchnet dat langs den grond voort geduuwd word. *Sorte de grand filet trainant, ſeine, tiraſſe.*
SCHROEF. z. v. *Vis.*
Schroef van eenen ſmid, ſlootemaker of ander werkman, daar hij het metaal inzet. *Etau.*
Schroef, groot werktuig dat men gebruikt om muntſtukken en gedenkpenningen in te ſchroeven. *Balancier, moulinet.*
Schroef van eenen valſchen munter. *Moulinet de faux monnoyeur.*
De moer van eene ſchroef, dat geene daar de ſchroef in draait. *Ecrou, la matrice de la vis.*
De ſleutel van eene ſchroef. *Clé de vis.*
* Hij ſtaat in de ſchroef, hij ſtaat in de prang. *Il eſt en preſſe ou en peine.*
Scheenſchroeven. *zie onder* Scheen.
Schroefdraaijer. z. m. *Tourne-vis.*
Schroefleſch. z. v. Schroefkan. *Coquemar de Barbier.*
SCHROEIJEN. w. w. Branden met een heet ijzer. *Cautériſer, flâtrer, brûler avec un fer chaud.*
Hij heeft zijne hand aan 't gloeijend ijzer geſchroeid. *Il s'eſt brûlé la main au fer chaud, il s'eſt flâtré la main.*
Geld ſchroeijen, geld beſnoeijen of rondom den rand affnijden. *Rogner l'argent.*
Het geſchroeide geld is afgezet, 't beſnoeid geld is verboden. *On a décrié la monnoye rognée.*
SCHROEIJER. z. m. Geldſnoeijer. *Rogneur de monnoye.*
Schroeijijzer. z. g. *Fer pour brûler la chair.*
SCHROEISEL. z. m. Geldſnoeiſel. *Rognure de monnoye.*
SCHROEVEN. w. w. Eene ſchroef toedraaijen. *Serrer la vis dans l'écrou, ſerrer la preſſe.*
Geſchroefd geld, geld dat in eene pers geſtempeld is. *Monnoye fait au moulinet.*
‡ Schroeven, pronken. *Se montrer, ſe faire voir.*
‡ Hij ging wakker ſchroeven langs ſtraat, hij ging luſtig pronken. *Il couroit les rues pour ſe faire voir.*
‡ Schroeven, zwetſen. *zie* Pochen of zwetzen.
SCHROK of Schrokdarm. z. m. Vraat. *Goinfre, goulu.*
* Een gierige ſchrok, vrek die regts en links ſchraapt. *Avare ſieffé, avare inſatiable d'argent.*
SCHROKKEN. g. w. Gulzig eeten, *Goinfrer, manger goulument.*
SCHROLLEN. w. w. Knorren, misnoegen toonen. *Groguer, témoigner du mécontentement, blâmer, cenſurer.*
Altijd ſchrolt hij op een anders bedrijf. *Il cenſure toujours les actions d'autrui, il a toujours quelque choſe à dire ſur ce qu'un autre fait.*
SCHROMPEL. *zie* Rimpel.
Schrompelig. *bijv. w.* Gerimpeld. *Ridé, qui a des rides, rabotteux, inégal.*
Een ſchrompelig voorhoofd. *Un front ridé.*
Een oud ſchrompelig besje. *Une vieille ridée.*
SCHROOKEN. w. w. Zengen. *Brûler légérement ou ſuperficiellement.*
't Vel is geſchrookt, 't vel is gezengd. *La peau eſt eſſeurée légérement par le feu.*
SCHROOM. z. m. Vreeze. *Crainte, appréhenſion.*
Met ſchroom bevangen zijn. *Etre ſaiſi de crainte.*
* Schroom, zwaarigheid. *Difficulté, ſcrupule.*
Ik liet het uit ſchroom van 't gemoed. *Je l'ai laiſſé par ſcrupule de conſcience.*

Schroom-

Digitized by Google

Schroomagtig. *bijv. w.* Beſchroomd. *Timide, peureux.*
Hij is heel ſchroomagtig om dat te doen. *Il ne ſe porte à faire cela qu'avec beaucoup de timidité.*
Schroomelijk. *bijv. w.* Vreeslijk. *Effroyable, affreux.*
Eene ſchroomelijke ſteilte. *Un précipice affreux.*
Schroomelijk. *bijv.* IJſſelijk. *Avec peur.*
Hij vatte de zaak ſchroomelijk aan. *Il n'entreprit la choſe qu'en tremblant.*
Schroomeloos. *bijv. w. Intrépide, ſans crainte, ſans frayeur.*
SCHROOMEN. *w. w.* Vreezen. *Craindre, avoir peur.*
Ik ſchroomde dat te doen, ik vreesde dat te doen. *J'avois peur ou je craignois de faire cela.*
Schroomen, zwaarigheid maaken, zig ontzien. *Faire ſcrupule ou difficulté.*
Hij ſchroomde niet te zeggen, hij maakte geen zwaarigheid te zeggen. *Il ne fit pas de difficulté de dire.*
Schroomhartig. *bijv. w.* Flaauwmoedig, ſlaphartig. *Scrupuleux, timide, puſillanime.*
Schroomig. *zie* Schroomagtig.
Schroomte. *z. v.* Schroom. *Crainte, frayeur.*
SCHROOT. *z. g.* Oud vergruist ijzer om mêe te ſchieten. *Toute ſorte de vieille ferraille avec quoi on tire, cartouche, mitraille.*
De vijanden ſchooten zeer ſterk met ſchroot. *Les ennemis tirérent furieuſement à cartouches ou à mitraille.*
Schrootlantaarn. *z. v. zie* Laadlepel.
SCHROOYEN. *w. w. zie* Schroeijen.
SCHUB. *zie* Schob.
‡ SCHUDDE. *z. m.* Schurk. *Faquin, fripon.*
SCHUDDEBOL. *z. m.* Een die zijn hoofd ſchut. *Une perſonne qui ne fait que remuer la tête.*
SCHUDDEBOLLEN. *w. w.* 't Hoofd ſchudden. *Remuer la tête.*
SCHUDDEN. *w. w.* Heen en weêr bewecgen. *Secouer, remuer.*
Eenen peerenboom ſchudden. *Secouer un poirier.*
Zijn hoofd ſchudden. *Secouer la tête.*
* Ik mag mijne ooren ſchudden dat zij klappen, niemand weet iets op mij te zeggen. *Je puis aller la tête levée.*
* Iemand ſchudden. *Secouer quelqu'un, lui ſerrer le bouton.*
Schudden. *g. w.* Beeven. *Trembler.*
Het huis ſchudde door den harden wind. *La maiſon trembla du grand vent.*
Hij begon de lever te ſchudden of te lagchen dat hij ſchudde. *Il rit tout ſon ſoul, il s'épanouït la rate.*
Hij ſchudde van koude in de koorts. *Il trembla de froid pendant la fièvre.*
SCHUDDER. *z. m. Qui ſecoue.*
Schudding. *z. v.* Beeving, waggeling. *Secouement, tremblement, treſſaillement.*
Eene ſchudding kwam over alle zijne leeden. *Il fut ſaiſi d'un tremblement univerſel.*
SCHUIF. *z. v. Sorte de volet de fenêtre, volet en couliſſe.*
De ſchuif was voor 't venſter. *Le volet étoit devant la fenêtre.*
De ſchuif van eene kruiddoos. *Le fermoir d'une boite aux épices.*
De ſchuif van eene ſtoof. *Le fermoir d'un chauffipied.*
Schuif, treklade. *Tiroir, layette.*
Dat legt in de ſchuif. *Cela eſt dans le tiroir.*
Voorſchuif. *zie onder* Voor.
SCHUIFELAAR. *zie* Schuimlooper.
Schuifelaarſter. *zie* Schuimloopſter.
SCHUIFELEN. *g. w.* Op den ſlemp loopen. *Ecornifler, faire le métier de paraſite.*
Schuifelen, ſijfelen, blaazen als eene ſlang. *Sifler comme un ſerpent.*
Schuifeling. *Sifflement de ſerpent.*
SCHUIFIJZER. *zie* Grendel.
Schuifknoop. *z. m.* Strik. *Nœud coulant.*
Schuiflade. *z. v. Tiroir, layette.*
In de kas zijn verſcheidene ſchuifladen. *Il y a pluſieurs tiroirs dans l'armoire.*
Schuifſteen. *z. m.* Lange wetſteen. *Longue pierre à aiguiſer.*
Schuiftafel. *z. v. Table avec des tiroirs ou des layettes.*
Schuiftrompet. *z. v.* Trompet die men onder 't blaazen heen en weêr ſchuift. *Sorte de trompette, que l'on fait monter & deſcendre en ſonnant, ſaquebute.*
Schuifvenſter. *z. g.* Venſter dat men op en toeſchuift. *Sorte de fenêtre que l'on ouvre & ferme en pouſſant de côté, ou en bauſſant & baiſſant, fenêtre en couliſſe.*
SCHUIFUIT. *zie* Schuivuit.
SCHUIJER. *z. v.* Kleerborſtel. *Vergette, vergettes.*
Schuijer, wrijfborſtel. *Vergettes, braſſes, décrotoires.*
SCHUIJEREN. *w. w.* Met eenen borſtel wrijven. *Vergetter, broſſer, décrotter, frotter avec une broſſe.*
Dat leer moet wat geſchuijerd worden. *Il faut un peu vergetter ou broſſer ce cuir.*
‡ Schuijeren. *g. w.* Week in den buik zijn. *Donner la foire ou le dévoyement.*
't Schuijert mij geweldig in den buik. *Cela me va donner le dévoyement ou la foire.*
Schuijering. *z. v.* Loop, dunlijvigheid. *Dévoyement, foire.*
Schuijermaker. *z. m. Vergettier.*
SCHUILEN. *g. w.* Zig verbergen, *Se cacher, ſe mettre à couvert.*
Als men hem van nooden heeft ſchuilt hij weg. *Quand on a affaire de lui, il ſe cache.*
Voor den regen onder eenen boom of luifel ſchuilen. *Se mettre à couvert ou à l'abri de la pluye ſous un arbre ou ſous un auvent.*
* Daar ſchuilt iets quaads onder die woorden. *Il y a quelque mal caché ſous ces paroles.*
* Schuilt er ook iets meer agter? *Y a-t-il encore quelque choſe de caché là-deſſous?*
Schuilhoek. *z. m.* Schuilhol. *Cachette, lieu où l'on ſe cache.*
Schuilhoekje ſpeelen. *Jouer à cligne-muſſette.*
De roovers ſprongen ſchielijk uit hunnen ſchuilhoek voor den dag. *Les brigands ou les voleurs ſortirent ſubitement de leur cachette.*
Schuilhol. *zie* Schuilhoek.
Schuilplaats. *z. v.* Plaats om zig voor een onheil veilig te ſtellen. *Retraite, azile, refuge, lieu de retraite.*
Hij hield zig in eene veilige ſchuilplaats. *Il ſe tint dans une retraite ſûre.*
Gods zorge ſtrekt den vroomen tot eene ſchuilplaats. *Le ſoin de Dieu ſert de refuge aux Juſtes.*
Schuiltoren. *z. m.* Beſpietoren. *Tour d'où l'on épie.*
Schuilwinkel. *z. m.* Schuilhoek. *Cachette.*
Schuilwinkel ſpeelen, ſchuilhoekje ſpeelen. *Jouer à cligne-muſſette.*
SCHUIM. *z. v. Ecume.*
Daar legt eene dikke ſchuim op den ketel. *La chaudière ou le chauderon eſt tout couvert d'écume.*
Schuim van bier of zeepwater. *Mouſſe.*
De ſchuim der Zeebaaren. *L'écume de la mer ou des vagues.*
* Op ſchuim loopen. *Ecornifler, faire le métier de paraſite.*
De ſchuim van geſmolten tin. *L'écume d'étain fondu.*
* Schuim van volk, 't graauw, 't gemeene volk. *La lie du peuple, la populace, la canaille, le menu-peuple.*
Goudſchuim, Pekelſchuim, Zeeſchuim, Zilverſchuim, enz. *zie onder* Goud, enz.
Schuimagtig. *bijv. w.* Als ſchuim. *Ecumeux.*
Zijn bloed zag er ſchuimagtig uit. *Son ſang paroiſſoit écumeux.*
Schuimagtigheid. *z. v. Qualité de ce qui écume.*
Schuimbekken. *g. w.* Schrikkelijk woeden van gramſchap of dolheid. *Ecumer de rage & de colère.*
Hij ſchuimbekte van boosheid. *Il écuma de colère ou de rage.*
Schuimboef. *zie* Schurk.
SCHUIMEN. *g. w.* Opſchuimen. *Ecumer, jetter ou rendre de l'écume, mouſſer.*
't Water ſchuimt al. *L'eau écume déjà.*
't Bier ſchuimt in 't glas. *La bière mouſſe dans le verre.*
De zeep doet 't water ſchuimen. *Le ſavon fait mouſſer l'eau.*
SCHUIMEN. *w. w.* Afſchuimen. *Ecumer, ôter l'écume.*
Den pot ſchuimen. *Ecumer le pot.*
Pas wel op 't ſchuimen van de viſch. *Prenez bien garde à écumer le poiſſon, prenez garde à bien écumer le poiſſon.*
* De Zee ſchuimen, de zee door rooven onvrij maaken. *Ecumer, pirater & voler ſur mer.*
* De Zee van rooveren ſchuimen, de Zee beveiligen. *Donner la chaſſe aux pirates, rendre la mer libre.*
* Gaan ſchuimen, op een ſchuimtje loopen. *Faire le métier de paraſite, écornifler.*
SCHUIMER. *z. m.* Die ſchuimt. *Ecumeur.*
‡ Schuimer, ſchuimtafel, tafelbezem. *Ecornifleur, paraſite.*
Tafelſchuimerije. *zie onder* Tafel.
Schuimig. *zie* Schuimagtig.
Schuiming. *z. v.* Opwerping van ſchuim. *L'action de rendre de l'écume.*
Schuiming, afſchuiming. *L'action d'écumer ou d'ôter l'écume.*
Schuimlepel. *z. m. Ecumoire, cuillier à écumer.*
Schuimlooper. *zie* Schuimer, ſchuimtafel.
Schuimloopſter. *z. v. Femme qui fait le métier de paraſite.*
Schuimſpaan. *z. v. Ecumoire.*
Schuimſpaan. Panlikker. *Paraſite, écornifleur, écumeur de marmite.*
‡ Schuimtafel. *z. m.* Panlikker, tafelbezem. *Ecornifleur, paraſite.*
SCHUIN. *bijv. w.* Schuins. *Tortu, oblique, de biais.*
Een ſchuine weg. *Un chemin tortu, oblique, qui va de biais.*
De meeſte huizen hebben een ſchuin dak. *La plupart des maiſons ont le toit oblique ou ſe terminent en pointe.*
Schuinen, ſchuins ſnijden. *Tailler de biais.*
Schuins. *bijv. Obliquement.*
De weg loopt ſchuins af. *Le chemin devient tortu ou oblique, il tourne obliquement.*
Schuinheid of ſchuinsheid. *zie* Schuinte.
Schuins over. *Preſque vis-à-vis.*
Schuinte. *z. v.* Schuinsheid. *Obliquité, travers, biais.*

Digitized by Google

De ſchuinte van den wal. *Le talus du rempart.*
De ſchuinte van de borſtweering, van den bedekten weg. *Le glacis.*
SCHUIT. *z. v.* Klein vaartuig. *Bateau.*
In eene ſchuit vaaren. *Aller en bateau.*
* Wij vaaren in eene ſchuit, wij zijn van een verſtand, wij hebben het zelve belang. *Nous ſommes d'accord, nous avons la même penſée ou le même intérêt.*
* Als de bruid is in de ſchuit, dan zijn de beloften uit. *On fait peu de cas de ſes promeſſes quand on a obtenu ce que l'on déſiroit.*
Baggerſchuit, Binnenſchuit, Marktſchuit, Melkſchuit, Modderſchuit, Moſſelſchuit, Nagtſchuit, Oeſterſchuit, Rijnſchuit, Roeiſchuit, Schietſchuit, Tentſchuit, Trekſchuit, Turfſchuit, Veerſchuit, Viſſersſchuit, Vlotſchuit, Vragtſchuit, Vulliſchuit, Wisſchuit, Zandſchuit, Zeilſchuit, enz. *zie onder* Bagger, enz.
Schuitenboef. *z. m. Crocheteur qui attend les paſſagers à la barque, pour porter leurs hardes ou leur bagage.*
Schuitenvoerder. *z. m.* Die met eene ſchuit vaart. *Batelier.*
Eene ſchuit vol. *Une batelée.*
Schuitje. *z. g.* Kleine ſchuit. *Petit bateau, petite barque, nacelle.*
Schuitvragt. *z. v. Paſſage, l'argent qu'on donne dans un bateau.*
SCHUIVEN. *w. w.* Voorthaalen. *Tirer, pouſſer.*
De gordijnen ſchuiven. *Tirer les rideaux.*
Eene ſlede ſchuiven. *Pouſſer un traineau.*
Schuif dien ſchotel wat aan. *Avancez ou pouſſez un peu ce plat.*
* Iemand iets op den hals ſchuiven, iemand ergens meê belaſten. *Charger ou accuſer quelqu'un de quelque choſe.*
* Ik hebb' dat van mijnen hals geſchoven. *Je me ſuis deſchargé ou défait de ce fardeau, je me ſuis débarraſſé de cette affaire.*
‡ Hij ging ſchuiven, hij ſloop weg. *Il montra ſes talons, il s'enfuit, il prit la fuite, il enfila la venelle*
SCHUIVUIT. *z. m.* Nagtvogel. *Sorte d'oiſeau nocturne, chat-huant.*
SCHULD. *z. v.* 't Geene men ſchuldig is. *Dette, ce que l'on doit.*
Ik ben in uwe ſchuld, ik ben u ſchuldig. *Je vous dois.*
Hoe veel beloopt de ſchuld? *A combien monte la dette?*
Zijne ſchuld betaalen. *Payer ſa dette ou ce qu'on doit.*
Schu'd maaken, in ſchulden vervallen. *S'endetter.*
Schuld en herſchuld of weêrſchuld. *Ce qu'on doit & ce qui nous eſt dû, dette active & paſſive: les marchands diſent dans le ſtile de leurs livres debit & credit.*
Uitſtaande ſchuld. *Ce qui nous eſt dû, ce qu'on nous doit.*
Zijne ſchulden innen, de uitſtaande ſchulden invorderen *Demander ou exiger ce qui nous eſt dû.*
De ſchulden quijtſchelden. *Quitter la dette.*
Hij ſteekt in diepe ſchulden. *Il eſt fort endetté.*
Schuld, misdaad, misdrijf. *Faute, délit.*
Wiens ſchuld is het? *A qui eſt la faute? De qui eſt la faute? Qui en eſt la cauſe?*
* 't Is uwe ſchuld? *C'eſt votre faute.*
* De ſchuld op eenen anderen leggen. *Mettre ou rejetter la faute ſur un autre, lui imputer la faute.*
* Hij gaf er mij de ſchuld van. *Il m'en attribua la faute.*
* Chriſtus heeft alle onze ſchulden op zig genomen. *Chriſt s'eſt chargé de tous nos crimes.*
* Hij heeft de ſchuld voor ons geboet. *Il a expié nos crimes, il a ſatisfait pour nos péchés.*
Bloedſchuld, Kladſchuld, Rentſchuld, enz. *zie onder* Bloed, enz.
Klikſchuld. *zie* Kladſchuld.
Schuldbekentenis. *z. v.* Belijdenis van ſchuld. *Confeſſion de ſa faute.*
Schuldboek. *z. g.* Boek waar in de ſchuld aangetekend is. *Livre de compte des marchands.*
* Schuldboeting. *z. v.* Voldoening der ſchuld. *Expiation d'un crime.*
Schuldbrief. *z. m.* Obligatie. *Obligation.*
Eenen ſchuldbrief geeven. *Paſſer une obligation.*
Schuldeiſcher. *z. m.* Die de ſchuld vordert. *Créancier, celui à qui on doit de l'argent.*
Schuldeloos. *bijv. w. Sans crime, innocent.*
Een ſchuldeloos geweeten. *Une conſcience pure.*
Schuldenaar. *z. m.* Een die iets ſchuldig is. *Débiteur, celui qui doit à quelqu'un.*
Dat is een mijner ſchuldenaaren. *Voilà un de mes débiteurs.*
Ik ben uw ſchuldenaar, ik ben aan u verpligt. *Je ſuis votre débiteur, je vous dois, je vous ſuis obligé.*
* Vergeef ons onze ſchulden, gelijk wij vergeeven onzen ſchuldenaaren. *Pardonnez-nous nos offenſes, comme nous pardonnons à ceux qui nous ont offenſés.*
Schuldenareſſe. *z. v. Débitrice, celle qui doit.*
Schuldheer. *zie* Schuldeiſcher.
Schuldig. *bijv. w.* Die ſchuld heeft. *Qui doit, qui eſt redevable.*
Schuldig zijn. *Devoir, être redevable.*
Hij is mij nog eenig geld ſchuldig. *Il me doit encore quelque argent.*
Schuldig, verpligt, gehouden. *Obligé.*
Wij zijn 't ſchuldig te doen. *Nous ſommes obligés à le faire.*
't Is onze ſchuldige pligt God te vreezen. *C'eſt notre devoir de craindre Dieu.*
Schuldig, misdadig. *Coupable, criminel.*
Hij wierd ſchuldig bevonden. *Il fut trouvé coupable, on s'apperçut qu'il avoit part au crime.*
Schuldiglijk. *bijw. D'une manière criminelle.*
Schuldlijſt. *zie* Rekening.
Schuldoffer. *z. g.* Zondoffer. *Sacrifice expiatoire.*
Schuldvordering. *z. v. Pourſuite du payement d'une dette, action d'exiger une dette.*
SCHULP. *zie* Schelp.
* Hij kruipt in zijne ſchulp, hij durft zijn woord niet geſtand doen. *Il n'oſe pas tenir pied ferme, il n'oſe pas ſoutenir ce qu'il a dit, il met de l'eau dans ſon vin.*
Schulpſlek. *z. v. Limaçon à coquille, eſcargot.*
Schulpzand. *z. g. De la poudre de coquilles, dont on ſe ſert en Hollande pour nettoyer les meubles de bois, & même le plancher.*
SCHUP. *zie* Schop. *Pelle.*
SCHURFD, ſchurfde. *bijv. w. zie* Schurft.
SCHURFT. *z. v. en g.* Ruidigheid. *Gale.*
Hij heeft ſchurft op 't hoofd. *Il a de la gale à la tête.*
Schurft. *bijv. w.* Met ſchurft beſmet *Galeux.*
Een ſchurft ſchaap maakt 'er veel *Spreekw. Une brebis galeuſe en gâte pluſieurs: Proverbe.*
* 't Is eene ſchurfde of ſchurfte zaak, 't is een netelig werk. *C'eſt un ouvrage ou une affaire difficile, pénible, &c.*
‡ Eene ſchurfte commiſſie. *Une commiſſion dont on n'attend ni plaiſir ni profit, une chienne de commiſſion.*
Wat ſchurfte commiſſie geeft gij mij? *De quelle chienne de commiſſion me chargez-vous?*
Schurftheid. *z. v. Gale.*
Schurftig. *bijv. w.* Ruidig. *Galeux.*
Schurftkruid. *z. g. Scabieuſe.*
SCHURK. *z. m.* Schobbejak, vlegel. *Belître, coquin, gueux, fripon.*
Schurkagtig. *bijv. w. Qui ſent le fripon ou le faquin.*
‡ SCHURKEN. *w. w. Segratter, ſe frotter, faire le tour de gueux.*
‡ Hij ſchurkt als of hij 't lijf vol luizen had. *Il ſe gratte comme s'il étoit plein de poux.*
SCHUT. *z. g.* Geſchut. *Canon, pièce de batterie ou d'artillerie.*
Hij heeft ſchut op, hij voert geſchut. *Il eſt monté de canon.*
‡ Hij heeft ſchut op, hij heeft hair op zijne tanden. *Il a du ſang aux ongles, c'eſt un drolle qui ne ſe laiſſe pas mâtiner, qui ne ſe mouche pas du pied.*
‡ Zij heeft ſchut op. *C'eſt une virago, c'eſt une femme à ne ſe laiſſer point maîtriſer.*
SCHUT tegen 't vuur. *z. g.* Scherm. *Ecran.*
De baker zit met het kind agter 't ſchut. *La garde eſt aſſiſe avec l'enfant derrière l'écran.*
Schut tegen den wind, ſcherm. *Paravent.*
Schut in 't verkeeren. *zie* Schutten.
Lijfſchut, Wildſchut, Windſchut, enz. *zie onder* Lijf, enz.
* Schut, ſchot. *Empêchement, obſtacle.*
* Ik zal daar een ſchut voor ſchieten, ik zal dat werk ſtuiten. *J'arrêterai bien cela, j'empêcherai bien que cela ne ſe faſſe, que cela n'arrive.*
Schutbrief. *zie* Schutsbrief.
Schutdak. *z. g.* Beſchutzel tegen regen en wind. *Sorte d'auvent, où l'on ſe met à l'abri de la pluye & du vent.*
Schutdeur. *z. v.* De deur van eene ſluis. *Porte d'écluſe.*
De ſchutdeuren ſtonden open. *On avoit lâché les écluſes.*
SCHUTGEVAART. *z. g. Action de faire jouer l'artillerie.*
Schutgevaart houden. *Faire jouer l'artillerie, tirer pluſieurs volées de canon l'un contre l'autre.*
SCHUTHOK. *z. g.* Schutkooi, eene plaats daar men verloorene of aangehaalde beeſten bewaart. *Enclos public, où l'on méne les bêtes que l'on a trouvées en dommage.*
Schutkooi. *zie* Schuthok.
Schutsbrief *z. m.* Vrijgeleibrief, beſcherming. *Sauf-conduit, ſauvegarde.*
Schutſel. *z. g.* Schut, beſchutting. *Couvert, défenſe, abri.*
Wij hadden geen ſchutſel voor de Zonne. *Nous n'avions rien qui nous pût couvrir contre l'ardeur du ſoleil, nous ne ſavions où nous mettre à couvert ou à l'abri du ſoleil.*
Schutsengel. *z. m.* Beſchermengel. *Ange gardien.*
Schutsheer. *z. m.* Beſchermheer. *Protecteur, Patron.*
De Koning van Polen is Schutsheer van Dantzik. *Le Roi de Pologne eſt Protecteur de Dantzik.*
Schutſluis. *z. v.* Eene ſluis met ſchutdeuren. *Ecluſe.*

Schut-

Digitized by Google

Schutstal. z. m. zie Schuthok.
Schutsvrouw. z. v. Beschermvrouw. *Protectrice, Patronne.*
Die van Parijs houden Genoveva voor haare Schutsvrouw. *Ceux de Paris prennent Ste. Geneviéve pour leur patronne.*
SCHUTTEN. w. w. Weeren, stuiten. *Empêcher, arrêter.*
Ik zal dat wel schutten. *J'empêcherai ou j'arreterai bien cela.*
De geboden schutten. *Arrêter les bans ou les annonces.*
*Dat schut ik, ik staa dat geensins toe. *Je n'y consens pas.*
Hij meende den slag te schutten, hij wou den slag verzetten. *Il pensoit parer le coup.*
De beesten schutten. *Arrêter ou enfermer à la campagne des bêtes qui font du dégat, ou qui paissent où elles ne doivent pas.*
Door eene sluis schutten. *Passer par une écluse avec un bateau.*
Schutten en Schut, twee woorden gebruiklijk in 't verkeeren, konnen in het Fransch niet gezegd worden, om dat de bedrijven, welken door deeze woorden betekend worden, in Vrankrijk onbekend zijn, dewijl de Fransche die spellen zonder Schutten of schut uitspeelen, dog men zou niet ongevoeglijk de woorden *arrêter* en *arrêt* daar voor konnen gebruiken. *Schutten & Schut, sont des termes usités dans plusieurs sortes de jeux en Hollande, & particuliérement dans le Verquair: On entend ordinairement par ces mots, gager ou parier fix contre un.*
Schut of ik schut. *Je gage fix contre un.*
Ik hou de schut. *Je tiens la gageure.*
Ik heb schut gewonnen, verlooren. *J'ai gagné, j'ai perdu la gageure de fix contre un.*
SCHUTTER. z. m. Busschieter, boogschieter. *Mousquetaire, arbalétrier.*
Boogschutter, Wildschutter, Windschutter, enz. zie onder Boog, enz.
De schutters trekken op. *Les bourgeois font sous les armes ou font la parade.*
Schuttersboog. z. m. zie Boog.
Schutterije. z. v. De gewapende burgerije. *La bourgeoisie en armes ou sous les armes.*
Hij is onder de schutterije. *Il est parmi la bourgeoisie ou enrollé parmi les bourgeois.*
Schutterstas. zie Kardoestas,
SCHUTTING. z. v. Stuiting, weêrhouding. *Arrêt, tout ce qui arrête ou retient.*
Schutting, houten schut. *Cloison de planches.*
Daar is eene gemeene schutting tusschen die twee tuinen. *Il y a une cloison mitoyenne entre ces deux jardins.*
Schutvullingen, geschutgangen. *Les entresabords: terme de Marine.*
Schutzel. zie Schuttel.
SCHUUR. z. v. Loots. *Grange.*
Het koorn word na den oogst in schuuren gebragt. *Après la moisson on met les bleds dans les granges.*
Hooischuur, Houtschuur, Koornschuur, Turfschuur, enz. zie onder Hooi, enz.
SCHUURBAK. z. m. Een bak om zand en biksteen in te doen. *Sorte de petite auge où l'on met du sable & de la pierre en poudre pour écurer.*
Schuurborstel zie Draadborstel.
Schuurdoek. zie Schuurlap.
SCHUUREN. w. w. In de schuur leggen. *Mettre ou ferrer dans la grange.*
SCHUUREN. w. w. Sterk wrijven. *Ecurer.*
Al het ijzer- en koperwerk was heel glad geschuurd. *Toutes les ustensiles de fer & de cuivre étoient proprement écurées.*
In Holland schuurt men de marmeren vloeren. *On écure les pavés de marbre en Hollande.*
Schuuren, afschaaven. *Effleurer, écorcher ou blesser légérement, frotter, s'user en frottant.*
Die touwen schuuren te sterk tegen malkander om lang te kunnen duuren. *Ces cordes se frottent avec trop de force pour pouvoir durer longtemps.*
't Vel was geschuurd, de huid was afgeschaasd. *La peau étoit effleurée.*
*Schuuren, sterk stroomen. *Couler avec impétuosité.*
't Water schuurt vinnig langs den wal. *L'eau coule impétueusement le long du bord de la riviére, le cours de la riviére se jette le long du bord.*
*Schuuring. z. v. Sterke stroom. *Cours impétueux d'une riviére.*
Daar gaat eene sterke schuuring van water voor de stad. *L'eau a un cours impétueux devant la ville.*
De schuuring der touwen tegen malkander. *Le frottement des cordes.*
Schuurlap. z. v. Schuurdoek. *Un torchon ou linge à écurer.*
Schuursel. z. g. Zand of biksteen om meê te schuuren. *Du sable ou de la pierre broyée propre à écurer.*
Daar is geen schuursel meer in den schuurbak. *Il n'y a plus de sable à écurer dans le baquet.*
Schuurster. z. v. Schoonmaakster. *Ecureuse.*
Schuursteen. z. m. Duifsteen. *Pierre-ponce.*
Schuurzand. z. g. *Sable à écurer.*
SCHUUW. bijv. w. Vlugtig. *Peureux, farouche.*
Dat meisje is zoo schuuw niet als zij gelijkt. *Cette fille n'est pas si farouche qu'elle le semble.*
Hij is heel schuuw voor mij. *Il me fuit toujours, il évite ma présence.*
Schuuw, schigtig. *Ombrageux.*
Een schuuw paerd, een schigtig of schrikkig paerd. *Un cheval ombrageux.*
SCHUUWEN. w. w. Mijden, vlieden. *Fuir, éviter.*
Quaad gezelschap moet men schuuwen. *Il faut fuir les mauvaises compagnies.*
De uilen schuuwen 't ligt. *Les hiboux fuyent le jour, la lumiére ou la clarté.*
SCHWEITZ, naam van een der Zwitsersche Cantons. *Suits ou Schwitz, un des Cantons de Suisse.*

SCL. SCR.

SCLAVONIEN, Landschap in het Europische Turkije. *Esclavonie, Province de la Turquie en Europe.*
SCRUPEL. ond. w. *Apotheekers woord.* Gewigtje van 20 aazen. *Scrupule, petit poids de 20 grains: terme d'Apoticaire.*

SEC. SED. SEF. SEG.

SECK. ond. w. zie Sek.
SEDERT. bijw. Sint, na dien tijd. *Depuis, depuis ce temps-là.*
Sedert. *Voortzetzel.* Als, zedert uwe aankomst. *Depuis votre arrivée.*
Sedert wanneer? *Depuis quand?*
Sedert gisteren. *Depuis hier.*
Ik heb hem sedert niet gezien. *Je ne l'ai point vu depuis.*
SEFFENS. zie Teffens.
SEGRIJN of Segrijnleer. ond. w. z. g. Zeker hard leer. *Chagrin, sorte de cuir fort dur, cuir grené.*
Een boek met segrijn bekleed. *Un livre couvert de chagrin.*
Segrijnen. bijv. w. Dat van segrijn gemaakt is. *De chagrin.*
Een segrijnen koker. *Un étui de chagrin.*
Het uurwerk was in eene segrijnen kas. *La montre étoit dans une boite de chagrin.*

S E I.

SEIN. z. g. Teken dat men op de schepen geeft. *Signal.*
SEINEN. g. w. Sein geeven, een teken geeven op zee. *Donner un signal.*
Seinschoot. z. m. *Signal qu'on donne par un ou plusieurs coups de canon.*
De Admiraal deed eenen seinschoot voor de Kapiteins om aan zijn boord te komen. *L'Amiral fit donner le signal par un coup de canon, pour faire venir les Capitaines à son bord.*
SEISEN of seissen. w. w. zie Seissen, Seisingen. zie Seissingen.
SEISSEN. z. v. Maaijers snijtuig. *Faux.*
Met seissens maait men 't gras, en met sikkels snijd men 't koorn. *On fauche l'herbe avec la faux, & l'on coupe les bleds avec la faucille.*
*Zijne seissen in eens ander mans koorn slaan. *Spreekw.* Een anders voordeel naar zig trekken. *S'approprier le profit qui appartient à un autre.*
SEISSEN. w. w. Zwaar touwerk vast slaan. *Amarrer de gros cordages.*
Seissingen, touwen bequaam om zwaare touwen vast te slaan. *Du merlin.*

S E K.

SEK. z. v. Zekere zoete, dog zwaare wijn. *Du sec, sorte de vin doux, mais bien fort.*
Kanarisek. *Du sec de Canarie.*
Sekagtig. bijv. w. Naar sek smaakende. *Qui a le goût de sec, qui est comme du sec.*
Die wijn smaakt sekagtig. *Ce vin a le goût de sec.*
SEKREET. z. g. Huisje, gemak. *Lieux, privé, aisement, commodité.*
Dat huis is met twee sekreeten voorzien. *Cette maison est pourvue de deux lieux, il y a deux commodités ou deux privés dans cette maison.*

SEL. SEM.

SELDEN. zie Zelden.
SELDERIJ. z. v. *Du celeri, herbe.*
‡SELDREMENT. Selleweken. *Boertige vloek. Mort de ma vie, ventre saint gris.*
SEMENT. ond. w. zie Cement.
SEMMELAAR. zie Sammelaar.

SEN SER.

SENEBLADEN. z. g. meerv. Zekere buikzuiverende bladen. *Du séné, des feuilles de séné.*
SENEGROEN. Ingroen. z. g. Zeker kruid. *Bugle, brunelle, consoude moyenne.*
SENILBOOM. z. m. *Baguenaudier, sorte d'arbrisseau.*
SENTENTIE. zie Vonnis.
SERGIANT. z. m. ond. w. *Sergent, bas Officier d'Infanterie.*
SERGIE. zie Sargie.
SERJANT. zie Sergiant.

Digitized by Google

SERINGA. z. v. Zeker heestergewas dat lieflijk bloeit. *Du Lilas.*
SERP, enz. *zie* Zerp, enz.
SERPENT. *zie* Slang.
SERVAAS, Mans naam. *Gervais.*
SERVET. z. g. Handdoek aan tafel. *Serviette.*
Effene of gladde Servetten. *Serviettes unies.*
Gewerkte of gebloemde servetten. *Serviettes ouvrées.*

SES. SET. SEV.

SES, enz. *zie* Zes, enz.
SETUBAL of St. Ubes. Stadsnaam in Portugaal. *Saint Ubes, nom de ville en Portugal.*
SEVEN, enz. *zie* Zeven, enz.

SEU. SEX.

SEULEN. *zie* Suilen.
SEX, Sexe, Kunne. z. v. *Sexe.*
Men spaarde nog jaaren nog sex. *On n'épargna ni âge ni sexe, tout fut passé au fil de l'épée.*

SIA. SIB. SIC.

SIARP. z. v. *ond. w.* Chiarp. *Echarpe.*
SIBILLEN. z. v. *ond. w.* Dus worden genoemd eenige waarzegsters onder de oude Romeinen. *Sibilles, nom donné parmi les anciens Romains à quelques filles célèbres qui prédisoient l'avenir.*
SICILIEN. Eiland in de Middellandsche Zee. *Sicile. Ile dans la Mer Méditerranée.*

SID. SIG.

SIDDEREN. g. w. Beeven, rillen, trillen. *Trembler, frémir.*
Hij sidderde van angst. *Il trembloit de peur ou de crainte.*
Siddering. z. v. Beeving. *Tremblement, frémissement.*
SIGNAAL. *zie* Sein.
SIGNET. z. g. *ond. w. Cachet.*
Signetsnijder. z. m. *Graveur de cachets.*
SIGNEUR of Sinjeur. *ond. w.* Dus worden de gemeene Burgers door haare dienstboden benoemd. Als, Signeur of Sinjeur, koom eens voor, daar is iemand die u spreeken moet. *Monsieur, venez ici s'il vous plaît, il y a quelqu'un qui a quelque chose à vous dire.*

SIJ. SIK. SIL.

SIJFFELEN. *zie* Schuifelen.
SIJMEN. z. m. Simon, Mans naam. *Simon, nom d'homme.*
SIJSSIE. *zie* Cijssie, Kneu of Kneuter.
SIKKEL. *zie* Zikkel.
SILT, enz. *zie* Zilt, enz.
SILVER. *zie* Zilver.

S I M.

SIM, Simme. z. v. Aap. *Singe.*
SIM. z. v. Hangelsnoer. *Ligne à pêcher qu'on attache à une verge.*
SIMPEL. *bijv. w. ond. w.* Slegt, eenvoudig, onnoozel. *Simple, innocent, imbécille, niais.*
Simpelheid. z. v. *Imbécillité.*
Simpellijk. *zie* Enkelijk.

SIN. SJO.

SINAASAPPEL. *zie* Chinaasappel.
SINEES. *zie* Snees.
SINT. *bijv. w.* Sedert. *Depuis.*
SINT. *ond. w.* Sanct, word voor Hellig gezegd. Als, Sint Jan. *St. Jean.* Sint Pieter. *St. Pierre.*
De Ridder van St. Joris. *Le Chevalier de St. George.*
SINT TRUIJEN. Stads naam in Luikerland. *St. Tron, ville du Pays de Liége.*
SINTEL, rinkel. *zie* Rinkel.
Sintels. z. m. meerv. Uitgebrande smidskoolen. *Charbons brûlés de maréchal.*
SJOUW. z. v. Eene opgerolde vlag waar mede men een ander Vaartuig aan boord roept. *Pavillon en berne, pavillon ferlé: terme de Marine.*
Sjouw, moeijelijk of zwaaren arbeid. *Peine ou travail rude.*
SJOUWEN. w. w. Door 't ophaalen van eene samengerolde vlag aan boord roepen. *Mettre le pavillon en berne: terme de Marine.*
Sjouwen. g. w. Ruuwen arbeid doen omtrent scheepsvolk. *Travailler aux vaisseaux, tanquer.*
SJOUWER. z. m. Arbeider op de Scheepstimmerwerven of aan de Scheepen. *Tanqueur, gabarier.*
‡ Sjouwtje. z. g. Een zwaar of moeijelijk werk. *Un travail rude & pénible.*
Dat was een sjouwtje, dat was een volhandig werk. *C'étoit-là une chose pénible ou un grand embarras, c'étoit-là un travail fatigant.*

SIP. SIR. SIS. SIT. SIV.

SIPJER. z. m. Gevangenhoeder. *Géolier.*
Sipierse of gevangenhoeders vrouw. *Géolière.*
SIREEN. z. v. *ond. w.* Meerminne. *Siréne, monstre fabuleux avec un visage de femme & une queue de poisson.*
SIRINGA. *zie* Seringa.
SIROOP. z. v. *ond. w.* Bij verkorting zegt men stroop. *Siroop.*
Siroop van roozen. *Sirop de roses, sirop rosat.*
Siroop van queên. *Sirop de coins.*
SISSEN. g. w. Zeker geluid maaken, gelijk water op een gloeijend ijzer. *Petiller, faire un certain bruit comme l'eau qui tombe sur un fer chaud.*
Als de smid een gloeijend ijzer in den koelbak steekt, dan sist het geweldig. *Quand le maréchal trempe le fer chaud, il petille extrêmement.*
Sissertje. z. g. Een balletje van nat buskruid. *Une petite boule de poudre à canon détrempée avec tant soit peu d'eau.*
Sissing. z. v. *Petillement, bouillon, bouillonnement.*
SITS. Chits. z. g. *De la toile peinte des Indes.*
SIVET, enz. *zie* Civet, enz.

S L A.

SLAA. *zie* Salaad.
SLAAF, slaave. z. m. Lijfeigen. *Esclave.*
Hij is een Slaaf in Turkijen. *Il est esclave en Turquie.*
Roeislaaf. *zie onder* Roei.
Slaafs of slaafsch. *bijv. w. en bijw. Servile, servilement.*
't Volk slaafs maaken. *Assujettir ou asservir le peuple le rendre esclave.*
SLAAGEN. g. w. Gelukken. *Réussir.*
Die onderneeming slaagt gantsch niet wel. *Cette entreprise ne réussit pas bien.*
SLAAGER. *zie* Slager.
Slaags. *bijw. Te pas, à propos.*
* Dat koomt regt slaags voor mij. *Cela vient fort à propos pour moi, cela m'accommode.*
Slaags. *bijv. w. en bijw.* Handgemeen. *Aux mains.*
Men zegt dat de vlooten slaags zijn. *On dit que les flottes en sont aux mains ou sont en actions.*
SLAAKEN. w. w. Los laaten. *Mettre en liberté, délivrer, élargir, relâcher.*
De gevangenen wierden geslaakt. *Les prisonniers furent mis en liberté, délivrés ou relâchés.*
De zeilen slaaken, de zeilen los maaken. *Lâcher ou déferler les voiles.*
Slaaking. z. v. Loslaating. *Délivrance, relâchement, élargissement.*
SLAAMANDJE. z. g. *Panier à salade ou pour secouer la salade.*
SLAAN. w. w. *Battre.*
Iemand met vuisten slaan. *Battre quelqu'un à coups de poing.*
Met roeden slaan. *Battre avec des verges, fouetter.*
Iemand dood slaan of dooden. *Tuer ou massacrer quelqu'un.*
Iemand blond en blaauw slaan. *Battre quelqu'un de la belle manière, lui pocher les yeux au beurre noir.*
Eenen os slaan, eenen os slagten. *Tuer, assommer ou égorger un bœuf.*
Toen ik in de Kerk was, hebben de dieven mijne geldkas open geslaagen. *Pendant que j'étois à l'Eglise, les voleurs ont ouvert par force l'armoire où je serre mon argent.*
Aan stukken slaan. *Rompre en pièces.*
Voor de scheenen slaan. *Frapper sur l'os de la jambe.*
Wederom slaan. *Rebattre.*
Slaan, overwinnen. *Battre, vaincre.*
Indien wij 't geluk hadden van den vijand te slaan. *Si nous avions le bonheur de battre les ennemis.*
De vijanden zijn geslagen. *Les ennemis sont battus ou ont perdu la bataille.*
Iemand Ridder of tot Ridder slaan. *Faire quelqu'un Chevalier.*
Geld slaan, munt slaan, geld munten. *Battre ou fabriquer de la monnoye.*
De laatste hand aan een werk slaan. *Mettre la dernière main à un ouvrage.*
De luit slaan, op de luit speelen. *Jouer du luth, toucher le luth.*
De trommel slaan, de trommel roeren. *Battre la caisse ou la caisse.*
Den aftogt slaan. *Battre la retraite.*
De maat slaan. *Battre la mesure: terme de Musique.*
Eene schipbrug over de rivier slaan. *Construire un pont de bateaux sur une rivière.*
Eenen mantel om zijne ooren slaan. *Se couvrir d'un manteau.*
* Agt op slaan, gaade slaan, waarneemen. *Prendre garde, observer.*
* Geloof aan iets slaan, iets geloof geeven. *Ajoûter foi à une chose.*
* Daar slaa geluk toe. *J'espère que cela vous réussira, j'espère que vous aurez du bonheur avec cela, j'espère que la fortune vous favorisera en cela.*
* In den wind slaan, verwerpen, niet agten. *Rejetter, ne faire aucune réflexion sur une chose.*
* De lugt slaan, verlooren arbeid doen. *Faire*

Digitized by Google

Faire un ouvrage inutile, battre l'eau.
Slaan. *g. w.* Slaags zijn. *Se battre, être en action, combattre.*
Naa dat het fein gegeeven was, maakte men zig gereed om te ſlaan. *Après que le ſignal fut donné, on ſe mit en état d'entrer en action ou de combattre.*
Met vuiſten ſlaan of vegten. *Se battre à coups de poing.*
Agteruit ſlaan. *Ruer, frapper avec les pieds de derrière: parlant des chevaux.*
Agteruit ſlaan, ondankbaar zijn. *Etre ingrat, payer d'ingratitude.*
Die quakkel ſlaat mooi, hij heeft een mooi geroep. *Cette caille chante bien.*
In de ſteeden ſlaat de klok een half uur lang, eer de poorten open en toe gaan. *Dans les villes la cloche ſonne une demi-heure de ſuite avant que l'on ouvre & que l'on ferme les portes.*
De klok ſlaat zomtijds voor, zomtijds na. *L'Horloge avance & retarde quelque fois.*
*Naar iets ſlaan, raaden. *Deviner.*
*Hij ſlaat 'er naar, als de blinde naar 't ei, hij raad 'er naar in 't wild. *Il devine à la volée.*
*Op iets ſlaan, opzigt op iets hebben. *Avoir rapport à quelque choſe, y faire alluſion.*
*Die woorden ſlaan op de voorgaande zaak. *Ces paroles ont du rapport à ce qui précède.*
Wij ſloegen door de vijanden heen. *Nous nous ſimes jour ou nous nous ouvrimes le paſſage au travers des ennemis.*
*Van den weg ſlaan of afwijken. *S'écarter du vrai chemin.*
*Op den weg ſlaan, voorttrekken, voortreizen. *S'acheminer, ſe mettre en chemin.*
*Aan 't hollen ſlaan. *S'échapper, prendre le mors aux dents.*
*Zoo 'er geen koorts toe ſlaat, zal het wel gaan. *S'il ne ſurvient pas de fièvre, tout ira bien.*
Slaande. *bijv. w.* Als, met ſlaande trommels uittrekken. *Sortir tambour battant.*
Slaande uurwerk. *Horloge ou montre ſonnante.*

SLAAP. *z. m. Somme, ſommeil.*
Ik was vaſt in den ſlaap geraakt. *Je m'étois tout endormi, j'étois tout abattu de ſommeil.*
In ſlaap vallen. *S'endormir.*
Hij ſtoorde mijnen ſlaap. *Il interrompit mon ſommeil.*
Zij was in eenen diepen ſlaap. *Elle étoit dans un profond ſommeil.*
Uit den ſlaap wekken, wakker maaken. *Réveiller, tirer du ſommeil.*
Zij is nog vol ſlaap, zij is nog heel ſlaaperig. *Elle eſt encore toute aſſoupie, toute endormie.*

SLAAP of ſlag van 't hoofd. *Le temple de la tête.*
Zij draagt pleiſters aan beide de ſlaapen van 't hoofd. *Elle a des emplâtres aux temples.*
Slaapagtig. *bijv. w.* Slaaperig. *Aſſoupi, endormi.*
Slaapbank. *z. v.* Bank die men kan opſlaan om in te ſlaapen. *Couchette, ſorte de banc qu'on étend pour ſe coucher, & qu'on relève & referme quand on eſt levé.*
Slaapbollen. *z. m. meerv.* Bollen van ſlaapkruid. *Des pavots, des têtes de pavots*
Slaapdeuntje. *z. g.* Een deuntje om de kinderen in ſlaap te doen vallen. *Dodo, chanſon pour endormir les enfans.*
Slaapdrank. *z. m.* Drank om ſlaap te verwekken. *Une potion ſommifère, un bruvage ſoporatif ou ſopotifique, un remède qui fait dormir.*
Slaapdronken. *bijv. w.* Nog niet ontnugterd. *Qui n'eſt pas encore réveillé de ſon ivreſſe.*
Hij was nog zoo ſlaapdronken, dat hij niet ter deege ſpreeken konde. *Il étoit encore tellement endormi, qu'il ne pouvoit parler.*

SLAAPEN. *g. w.* In ſlaap zijn. *Dormir, être endormi, coucher dans un lit.*
Geruſt ſlaapen. *Dormir paiſiblement.*
Te ſlaapen gaan, naar bed toegaan. *S'aller coucher, aller dormir.*
Ik durf niet alleen ſlaapen. *Je n'oſerois coucher ſeul.*
Een gat in den dag ſlaapen, heel lang ſlaapen. *Dormir la graſſe matinée.*
*Zij ſlaapt den haazenſlaap zy houd zig maar of ze ſliep. *Elle fait ſemblant de dormir, elle fait la dormeuſe.*
Mijn voet ſlaapt. *Mon pied dort.*
*Men moet geen ſlaapenden hond wakker maaken, men moet geen vergeetene oude dingen verlevendigen. *Il ne faut pas réveiller le chat qui dort, il ne faut pas renouveller la mémoire des choſes fâcheuſes.*
*Gij moet daar voor al niet op ſlaapen of op ſloffen. *Il faut ſur-tout y penſer, vous ne devez pas négliger cela.*
Slaapeloos. *bijv. w.* Zonder ſlaap. *Sans dormir.*
Hij brengt den nagt ſlaapeloos over, hij kan 's nagts niet ſlaapen. *Il paſſe la nuit ſans dormir.*
Slaapeloosheid. *z. v. Inſomnie.*

SLAAPER. *z. m. Dormeur.*
Een groote ſlaaper. *Un grand dormeur.*
Hij ſpeelt den ſlaaper, hij veinſt zig te ſlaapen. *Il fait le dormeur, il fait ſemblant de dormir.*
Slaaper, te huis legger, nagtgaſt. *Etranger qui loge quelque part.*
Hij legt daar voor ſlaaper te huis. *Il eſt logé ou il couche dans cet endroit-là.*
Zij houd ſlaapers. *Elle loge des étrangers.*
Slaaper, binnenſteven van 't ſchip. *Fauſſe étrave: terme de Marine.*
Slaaperig. *bijv. w.* Vaakerig. *Aſſoupi, peſant, endormi.*
‡ Hij is een ſlaaperige Jorden, hij is een regte druiloor. *C'eſt un fainéant, c'eſt un franc dormeur.*
Slaaperigheid. *z. v.* Vaak. *Aſſoupiſſement, grande envie de dormir.*
Slaapgeld. *z. g. Gîte, argent pour le gîte.*
Slaapkamer. *z. v. Une chambre où l'on couche.*
De bruids ſlaapkamer. *La chambre où couche la mariée ou l'épouſée.*
Hij is Edelman van 's Konings ſlaapkamer. *Il eſt Gentilhomme de la chambre du Roi.*
Slaapkruid. *z. g. Somnifère, remède qui fait dormir ou qui endort, pavot.*
Zij geeft haar kind alle avonden ſlaapkruid in. *Elle donne tous les ſoirs du pavot à ſon enfant.*
Slaaplaken. *z. g. Linceul, drap de lit.*
Een tweebaans ſlaaplaken. *Un linceul de deux largeurs.*
Slaaploos. *zie* Slaapeloos.
Slaapmuts. *z. v.* Nagtmuts. *Bonnet de nuit.*
Hij had zijne ſlaapmuts nog op. *Il avoit encore ſon bonnet de nuit ſur la tête.*
‡ Slaapmuts. *z. m.* Iemand die gaarne of geduurig ſlaapt. *Dormeur, qui aime beaucoup à dormir.*
‡ Gij zijt een regte ſlaapmuts. *Vous êtes un veritable dormeur.*
Slaapplaats. *zie* Slaapſteê.
Slaaprok. *zie* Beddejak.
Slaapſteê. *zelv.* Plaats daar men gehuisveſt is bij de week of bij de nagt. *Gîte, logement, lieu où on loge, où l'on couche à tant par ſemaine ou par nuit.*
Slaapſter. *z. v. Dormeuſe.*
Zij is eene luſtige ſlaapſter. *C'eſt une grande dormeuſe.*
Slaapvertrek. *z. g. Appartement, chambre où l'on couche.*
Slaapverwekkend. *bijv. w.* Dat ſlaapen doet. *Somnifère, qui fait dormir, qui endort.*
Gij dient ſlaapverwekkende middelen te gebruiken. *Il faut vous ſervir de ſomnifères.*
Slaapvrouw. *z. v. L'hôteſſe du lieu où l'on gîte.*
Slaapziek. *zie* Slaapzugtig.
Slaapziekte. *zie* Slaapzugt.
Slaapzugt. *z. v.* Slaapziekte. *Léthargie.*
Eene ſlaapzugt heeft hem bevangen. *Une léthargie l'a pris.*
Slaapzugtig. *bijv. w.* Met ſlaapziekte gequeld. *Léthargique, ſujet à la léthargie.*

SLAAVEN. *z. m. meerv.* van Slaaf. *zie* Slaaf.
Slaaven. *g. w.* Slooven, zwaar werk doen. *Travailler beaucoup, faire quelque ouvrage pénible.*
Men moet daar altijd ſlaaven en draaven, men moet daar altoos zwaar werken. *On eſt toujours obligé de travailler beaucoup dans ce lieu-là.*
Slaavernije. *z. v.* Dienſtbaarheid. *Eſclavage, ſervitude.*
Hij heeft verſcheidene jaaren in ſlaavernije geweeſt. *Il a été pluſieurs années en eſclavage.*
*Slaavernije. *Occupation ennuyeuſe qui demande une grande aſſiduité, eſclavage.*
Slaavin. *z. v. Une eſclave.*
Hij was van eene ſlaavinne gebooren. *Il étoit né d'une eſclave.*

SLAB. *z. v.* Slabdoek, quijldoek. *Bavette.*
Hij draagt nog eene ſlab. *Il porte encore la bavette.*
Quijſlab. *zie* Slab.

‡ SLABBAKKEN. *bijv. w.* Slop en traag in iets te verrigten. *Lent, agiſſant avec lenteur.*
‡ Zij is eene ſlabbakke moêr. *Elle aime fort ſes commodités, elle cherche ſes aiſes.*
‡ Slabbakken. *g. w.* Verſlappen. *Diminuer, tomber en décadence.*
‡ De neering ſlabbakt, de neering verſlapt. *La chalandiſe, le débit, le négoce diminue.*
De wind begint te ſlabbakken, de wind gaat leggen. *Le vent commence à tomber.*

SLABBE. Soort of ſlag van verſche haring die in de Zuiderzee gevangen word. *Eſpèce de hareng frais qui ſe prend dans la Zuiderzee.*

SLABBEN. *g. w.* Zig onder 't eeten beſtorten. *Se ſalir en mangeant.*
Hij kan nog niet eeten zonder ſlabben. *Il ne ſauroit manger ſans ſe ſalir.*

SLABBEN. *w. w.* Met de tong likken gelijk de honden als ze drinken. *Lapper, humer avec la langue comme font les chiens.*
Slabdoek. *zie* Slab.

SLACHTEN, gelijken, naar aarden. *zie* Slagten.
SLACHTEN, Vee doodſlaan. *zie* Slagten.

SLAG. *z. m. en g. Coup.*
Hij kreeg eenen ſlag op 't hoofd. *Il reçut un coup ſur la tête.*
*Dat was een ſlag van ter zijden, 't was

Digitized by Google

was een heimelijke ſteek. *C'étoit un coup imprévu, ou bien, c'étoit un coup de dent, une ſatyre malicieuſe.*

Hij ſloeg hem het hoofd af met eenen ſlag. *Il lui trancha la tête d'un ſeul coup.*

Ik zal den ſlag verwagten. *J'attendrai le coup.*

Den ſlag ſchutten, den ſlag afweeren. *Parer le coup.*

Slag, van een paerd ſpreekende. *Ruade.*

't Is op ſlag van twaalven, 't zal ſtraks twaalf uuren ſlaan. *Il eſt ſur le point de midi ou de minuit.*

* Dat is 'er de regte ſlag van, dat is de regte manier om 'er mede om te gaan. *C'eſt-là la vraye méthode qu'il faut ſuivre en cela.*

* Hij heeft 'er den ſlag, dat is, de regte handeling niet van. *Il n'en a pas le vrai maniment, il ne s'y entend pas, il ne s'y connoît point.*

* Ik wierd met den ſlag gewaarſchouwd, het quam mij gantſch onverwagts over. *Je fus ſurpris, cela me ſurvint à l'improviſte.*

Slag houden, op zijne beurt ſlaan gelijk de ſmeden. *Battre tour à tour, comme les maréchaux.*

* Slag houden in 't ſpreeken. *Parler tour à tour.*

* Op den ſlag komen, verraſſen, regt van paſſe komen. *Surprendre, venir à propos.*

* Zijnen ſlag waarneemen, eene goede gelegenheid afzien. *Prendre l'occaſion, faire ſon coup, prendre ſon temps.*

* Ik nam mijnen ſlag waar toen hij voor de deur quam. *Il fit mon coup, je pris mon temps lorſqu'il ſortit du logis.*

* Wij moeten 'er eenen ſlag in ſlaan, wij moeten 't bij de gis raamen. *Il faut à peu près deviner ou conjecturer en gros.*

* Iemand eenen ſlag voegen, iemand ergens eenen goeden dienſt in doen. *Rendre ſervice à quelqu'un dans quelque occaſion.*

Slag, aderſlag. *Battement du pouls.*

Slag of maat in 't zingen. *Meſure: terme de Muſique.*

Slag, ſtrijd, gevegt. *Combat, bataille.*

Slag leveren, ſlaan. *Livrer bataille.*

Hij is in den ſlag gebleeven. *Il eſt demeuré dans la bataille.*

Die Veſting is overgegaan zonder ſlag of ſtoot. *Cette Forteresſe s'eſt rendue ſans coup férir, ſans faire aucune réſiſtance.*

Slag, arbeid, pijn, verlies. *Travail, peine, perte, malheur, déſaſtre.*

* Zij kreeg den ſlag op den hals, zij wierd van den arbeid overvallen. *Le travail d'enfant lui ſurvint inopinément, elle fut ſurpriſe du travail d'enfant.*

De bankbreuk van dien koopman is voor veele menſchen een zwaare ſlag. *La banqueroute de ce Marchand a cauſé une groſſe perte à bien des gens.*

Slag, geraaktheid, beroerdheid. *Paraliſie.*

* Hij heeft den ſlag op 't lijf gekreegen, hij is beroerd geworden. *Il eſt devenu paralytique.*

Slag, ſlaap van 't hoofd. *Temple, tempe de la tête.*

Zij klaagt van pijn aan den ſlag van haar hoofd. *Elle ſe plaint de mal à la temple.*

SLAG. z. g. Diep wagenſpoor. *Ornière.*

De ſlagen zijn te diep. *Les ornières ſont trop creuſes.*

SLAG. z. g. Knip om vogels te vangen. *Un trébuchet à prendre des oiſeaux.*

Daar is eene duif op 't ſlag, daar is eene duif voor de knip. *Il y a un pigeon ſur la trappe du trébuchet.*

SLAG. z. g. Soort. *Genre, ſorte, eſpéce.*

Van wat ſlag is het? van wat ſoort is het? *De quelle ſorte, de quelle eſpéce, de quel genre eſt-il?*

Men vind veelerlei ſlag van menſchen. *On trouve pluſieurs ſortes de perſonnes.*

Het is een miſſelijk ſlag van volk. *C'eſt une étrange ſorte de gens.*

Aderſlag, Blikzemſlag, Boegſlag, Deurſlag, Donderſlag, Doodſlag, Drieſlag, Duiveſlag, Dwarsſlag, Grondſlag, Hagelſlag, Hamerſlag, Handſlag, IJzerſlag, Kaakſlag, Kinnebakſlag, Klokſlag, Knipſlag, Knodsſlag, Manſlag, Misſlag-, Moederſlag, Muntſlag, Quinkſlag, Raadſlag, Rijmſlag, Rottingſlag, Slingerſlag, Stempelſlag, Stokſlag, Trommelſlag, Veldſlag, Voetſlag, Vogelſlag, Voorſlag, Vuurſlag, Vuiſtſlag, Wangſlag, Weerſlag, Zeeſlag, Zweepſlag, enz. *zie onder* Ader, enz.

Slagader. z. v. *Artére.*

De groote ſlagader, de groote polsader. *La grande artére.*

Slagbal. *zie* Kolfbal.

Slagboeg. z. m. Wending des boegs. *Revers d'éperon, virement de proue.*

* Dat was een ſlagboeg voor hem, dat was een gelukkige kans voor hem. *Ce fut un bonheur pour lui.*

* Dat viel hem in zijnen ſlagboeg. *Cela lui vint bien à point, ce fut un coup de partie pour lui.*

Slagboom. z. m. Draaiboom. *Barriére.*

Voor de poort ſtond een ſlagboom. *Il y avoit une barriére devant la porte.*

Slagdeur. *zie* Klinket of Winket.

Slagduif. z. v. *Pigeon de voliére.*

SLAGEN. *g. w. zie* Slaagen.

Slagen. *meerv.* van Slag.

SLAGER. z. m. Vleeshouwer. *Boucher.*

De ſlager is daar om den os te ſlaan. *Le boucher eſt-là pour tuer ou aſſommer le bœuf.*

Slager heeft meeſtentijd in de te zamengeſtelde naamen eenen anderen zin dan de voorgaande. Als, Koperſlager. *Chaudronnier.*

Bleksſlager of Bliksſlager, Doodſlager, Goudſlager, Harpſlager, Hondenſlager, Koperſlager, Lijnſlager, Luitſlager, Oliſlager, Reepſlager, Touwſlager, Trommelſlager, enz. *zie onder* Blek, enz.

Slagersbank. z. v. Slagersſtal. *Etau de boucher, où la viande eſt expoſée en vente.*

Slagersbijl. z. v. *Hache de boucher.*

Slagersmes. z. g. *Couteau de boucher.*

Slagerspriem. z. v. *Fuſil de boucher, fer à aiguiſer les couteaux.*

Slagersſtaal. *zie* Slagerspriem.

Slaghorlogie. z. g. *Montre ou pendule qui ſonne les heures.*

Slagkooi. z. v. Vogelknip om eenden te vangen. *Trébuchet à prendre des canards, canardiére.*

Slaglijn. z. v. Lijn met krijt beſtreeken om het hout te tekenen dat men zaagen wil. *Ligne ou cordeau à marquer le bois qu'on veut ſcier.*

Slaglijnen. *Scheepsw. zie* Lijſtlijnen.

Slagnet. z. g. *Filet à deux battans pour prendre des oiſeaux.*

Slagorde. z. v. Heirſchikking om te ſtrijden. *Ordre de bataille, bataille rangée.*

Alle de benden ſtonden in ſlagorde, zij waren gereed om ſlagorde te leveren. *Toutes les troupes étoient en bataille rangée ou rangées en bataille.*

Slagpen. z. v. De voornaamſte veder in eenen vleugel. *Groſſe plume de l'aile.*

* Zijne ſlagpennen zijn hem uitgetrokken, zijne voornaamſte magt is hem benomen. *On lui a ôté ſes groſſes plumes, c'eſt-à-dire, ſon plus grand pouvoir, on lui a rogné les ailes.*

Slagregen. z. m. Stortregen. *Groſſe pluye, pluye à verſe, ondée.*

Wij wierden door eenen ſlagregen overvallen. *Nous fûmes ſurpris d'une groſſe pluye.*

Slagtand. z. m. Uitſteekende tand van een wild zwijn. *Défenſe, la grande dent d'un ſanglier, une des défenſes du ſanglier.*

't Verwoede zwijn ſcheurde met zijne ſlagtanden hem 't lijf op. *Le furieux ſanglier le déchira avec ſes défenſes.*

Slagtbank. z. v. *Banc ou bloc ſur lequel on égorge les bêtes qui doivent être portées à la boucherie.*

Slagtbeeſt. z. g. *Bête deſtinée à la boucherie, bête deſtinée pour un ſacrifice.*

SLAGTEN. w. w. Gelijken, naar aarden. *Reſſembler.*

Hij ſlagt zijnen vader, hij aard naar zijnen vader. *Il reſſemble à ſon pére.*

Ik ſlagt u niet, ik doe zoo niet als gij. *Je ne vous reſſemble pas.*

Hij ſlagt de booze honden, hij wil elk een te lijf. *Il reſſemble aux méchans chiens, il mord tout le monde.*

SLAGTEN. w. w. Vee dooden. *Tuer, immoler.*

Op dien tijd wierd eene menigte van Vee geſlagt. *En ce temps-là on tua une grande quantité de beſtiaux.*

* Hebt gij al geſlagt? Hebt gij uwe kuip tegen den winter al voorzien? *Avez-vous tué pour l'hiver? Avez-vous fait proviſion de chair ſalée?*

Het offer op den altaar ſlagten. *Immoler la victime ſur l'autel.*

SLAGTER. z. m. Slager. *Boucher.*

Slagtgeld. *zie* Slagtloon.

Slagthuis. z. g. Plaats daar men beeſten ſlagt. *Tuerie, échaudoir.*

In 't ſlagthuis der Ooſtindiſche Maatſchappije worden alle jaaren veele Oſſen geſlagt. *On tue tous les ans beaucoup de bœufs dans l'échaudoir de la Compagnie des Indes Orientales.*

Slagting. z. v. *Tuerie, carnage, boucherie.*

Slagtloon. z. g. Slagtgeld. *Tuage.*

Slagtmaand. z. v. November. *Le mois de November.*

Hij is in Slagtmaand gebooren. *Il eſt né en November.*

Slagtoffer. z. g. Slagtofferhande en offerbeeſt. *Victime, oblation.*

Onder 't Joodendom, en ook in 't Heidendom waren eertijds ſlagtofferen in 't gebruik. *On ſacrifioit autrefois parmi les Juifs & les Gentils, les ſacrifices étoient autrefois en uſage dans le Judaïſme & dans le Paganiſme.*

Slagtofferhande. *Sacrifice ſanglant.*

Slagttijd. z. m. De tijd wanneer men ſlagt om zig tegen den winter te bezorgen. *Le temps dans lequel on tue des bêtes, pour faire proviſion pour l'hiver.*

SLAGVAERDIG. *bijv. w.* Gereed om te ſlaan of te vegten. *Prêt à combattre.*

Slagveder. z. v. *zie* Slagpen.

Slagveld. z. g. Strijdveld. *Champ de bataille.*

Slagzijde. *zie* Slagzij.

Slagzwaerd. z. g. Een groot zwaerd dat met beide de handen moet gezwaaid worden. *Un grand glaive qu'on manie des deux mains, cimeterre, eſpadon.*

‡ Slag-

Digitized by Google

‡ Slagzwaerden, soort van Turksche boonen. *Sorte de fèves de Turquie, dont les cosses sont fort larges & longues, & à peu près faites comme un glaive.*

Slagzij van 't schip, de zijde waar tegen de Zee slaat. *Le faux côté du vaisseau: terme de Marine.*

SLAK of Slek. *z. v.* Een kruipend slijmerig ongedier. *Limaçon, limace.*

Eene Slak die in een huisje leeft dat hij overal met zig draagt. *Escargot, limaçon à coquille.*

‡ Hij gaat als eene Slak die kruipt. *Il marche ou il va à pas de tortue, il va lentement.*

* 't Werk kruipt voort als eene Slak, het werk gaat langzaam voort. *L'ouvrage n'avance guére, il va fort lentement.*

Hofslak, Hoornslak, Huisslak, Zeeslak, Zeilslak, enz. *zie onder* Hof, enz.

‡ SLAMPAMPEN. *g. w.* Brassen, smullen. *Faire grand' chére, boire & manger avec excès, faire ripaille.*

‡ SLAMPAMPER. *z. m.* Doorbrenger, gulzigaard. *Goulu, goinfre, ami de la bonne chére.*

‡ Slampamperije. *z. v.* Brasserije. *Ripaille, bonne chére.*

‡ Slampampster. *z. v.* Doorbrengster. *Mécharte ménagére, dépensiére, trop amie de la bonne chére.*

SLANG. *z. v.* Serpent. *Couleuvre.*

Slang, een lang stuk geschut. *Coulevrine, sorte de piéce d'artillerie, plus longue que les ordinaires.*

Slang van eenen distileerketel. *Serpent d'alembic.*

Slang, brandspuit met eene slang. *Pompe à boyau, machine inventée en Hollande pour éteindre les incendies.*

Slang, Slangetje, Voetzoeker. *zie* Voetzoeker.

Aardslang, Boschslang, Brandslang, Hoornslang, Houtslang, Ratelslang, Schietslang, Veldslang, Waterslang, Woudslang, enz. *zie onder* Aard, enz.

Slangengeblaas. *z. g.* Het geschuifel der Slangen. *Le sifflement des Serpents.*

Slangenhuid. *z. v.* Slangenvel. *Peau de Serpent, dépouille de Serpent.*

Slangenkruid. *z. g. Serpentaire, plante dont la tige est marbrée de différentes couleurs comme la peau d'un Serpent.*

Slangenetters. *z. m. merv.* Zeker volk zoo genaamd om dat zij Slangen eeten. *Avaleurs de Serpens, sorte de gens qui mangent des Serpens.*

Slangenpoeder. *z. g. en v. Poudre de vipére.*

Slangensmout. *z. g.* Zalf van Slangen gemaakt. *Onguent composé de graisse de Serpent.*

Slangenstok. *z. m.* Stok welken Mercuur in zijne handen draagt. *Caducée, baguette de Mercure.*

Slangetje. *z. g.* Jong van eene Slang. *Serpenteau.*

Slangetje, Voetzoeker. *zie* Voetzoeker.

Slangentong. *z. v. Herbe pointue comme une langue de Serpent & qui croit dans les marais, serpentine, langue de Serpent.*

Slangenvel. *zie* Slangenhuid.

Slangenwortel. *z. m. Pommelée, herbe médécinale.*

SLAP. *bijv. w.* Los. *Qui n'est pas ferme ou tendu, lâche, débandé, détendu.*

Dat is slap gebonden, 't is maar los gebonden. *Cela n'est pas lié ferme, cela est fort lâche.*

De slappe koord. *Corde à voltiger.*

Op de slappe koord slingeren. *Voltiger sur la corde lâche.*

Slappe spijzen. *Des viandes légéres, des viandes peu nourrissantes.*

Slap, zwak. *Foible, débile, flasque.*

Hij is slap in de lenden. *Il a les reins foibles.*

Hij blijft na zijne ziekte nog heel slap. *Il demeure fort foible après sa maladie.*

Het neteldoek is zeer slap als het niet gesteven is. *La mousseline est bien flasque quand elle n'a point été empesée.*

Eene slappe pen. *Une plume molle.*

Slappe Thee. *Du Thé bien foible, du Thé peu fort.*

Een slappe wind. *Un petit vent.*

Slap, buigzaam. *Pliable, flexible, pliant.*

Een slappe rotting. *Une canne qui plie sans se casser.*

SLAPEN. *g. w. zie* Slaapen.

SLAPHARTIG. *bijv. w.* Kleinmoedig. *Pusillanime, qui n'a pas de cœur, sans courage, timide.*

Eene slaphartige vrouw. *Une femme timide.*

Slaphartigheid. *z. v.* Kleinmoedigheid. *Pusillanimité, bassesse de cœur ou d'ame, manque de courage.*

Slaphartiglijk. *bijw.* Kleinmoediglijk. *Lâchement, sans cœur ou courage.*

Slapheid, slappigheid. *z. v.* Zwakheid, losheid. *Foiblesse, débilité, molesse, relâchement.*

Daar blijft eene slapheid in mijne lenden. *Il me reste une certaine foiblesse dans les reins.*

De slapheid van een touw. *Le relâchement d'une corde.*

Slapheid van 't voedzel. *Fadeur de la nourriture, des alimens.*

Slapheid der maag. *Foiblesse d'estomac.*

* Slapheid van moed. *Lâcheté.*

Slapjes. *bijv. w. en bijw.* Zwakkelijk. *Molasse: Mollement, foiblement.*

Mijne pen is wat slapjes. *Ma plume est un peu molasse.*

Het werk gaat slapjes voort. *L'ouvrage va fort lentement.*

Slaplenden, *z. m. en v. Celui ou celle qui a les reins foibles.*

‡ Slaplenden, Sleeplenden, Slender. *zie* Sleeplenden.

Slappelijk. *bijw. Lentement, foiblement, doucement.*

't Werk word slappelijk voortgezet. *On ne pousse pas l'affaire, l'ouvrage va fort lentement, on n'avance pas beaucoup.*

SLAPPEN. *w. w.* Slap maaken. *zie* Verslappen.

Slappen. *g. w.* Slap worden. *Se détendre, se débander, se relâcher, mollir, s'affoiblir, diminuer.*

De wind begint te slappen, *Le vent commence à mollir.*

Het koorn begint te slappen. *Le prix des bleds commence à diminuer, le bled commence à baisser.*

Slappigheid. *zie* Slapheid.

SLAVEN, Slavin, Slavernije. *zie* Slaaven, Slaavin, Slaavernije.

SLAVONIEN. *zie* Sclavonien.

S L E.

SLECHT. *zie* Slegt.

SLEDE. *zie* Sleede.

SLEE, Sleede. *zie* Sleede.

SLEE. *z. v.* Wilde pruim. *Prunelle, petite prune sauvage.*

Sleê. *bijv. w.* Zuur, dat de tanden sleê maakt. *Sûr.*

Die pruimen zijn zoo sleê als of het wilde pruimen waren. *Ces prunes sont aussi âpres que si c'étoient des prunes sauvages.*

Sleê word nog van de tanden gezegd, als men zuure vrugten gegeeten heeft. Als, mijne tanden zijn sleê van die vrugten. *Ces fruits m'ont agacé les dents, mes dents sont agacées d'avoir mangé de ces fruits. zie ook* Sleeuw.

Sleeboom, Sleedoorn. *z. m.* Wilde pruimboom. *Prunellier, prunier sauvage.*

SLEEDE. *z. v. Traineau.*

De goederen wierden op eene Sleede weggevoerd. *Les marchandises furent transportées sur un traineau.*

Sleede, Koetssleê. *Carosse trainant, carosse sans roues, traîneau.*

Sleede of Slee om de wijnvaten in de kelders te laaten. *Poulain.*

Dwarssleede, Handsleede, Ijssleede, Koesleede, Koetssleede, Narresleede, Toesleede, Vragtsleede, enz. *zie onder* Dwars, enz.

Sleedenmenner. *z. m.* Sleeper: dus noemt men de Sleepers te Groeningen. *Celui qui conduit un traineau ou un carosse sans roues.*

Sleedenvaart, Sleevaart. *Partie de divertissement en traîneau sur la glace.*

SLEEDOORN. *zie* Sleeboom.

SLEEP. *onv. tijd* van Sleepen. Als, ik sleep. *J'aiguisois ou j'aiguisai.*

SLEEP. *z. m. Queue.*

De sleep van eenen tabbert. *Queue de robe.*

Haar Sleep wierd door eenen Staatjonker gedraagen. *Elle se fit porter la queue par un page.*

Sleep, gevolg, trein. *Suite, train.*

Hij had eenen grooten sleep van knegten agter zig. *Il étoit suivi d'un grand train de laquais.*

Hofsleep, Rouwsleep, enz. *zie onder* Hof, enz.

Sleepdrager. *z. m.* Een die den Sleep van eenen tabbert draagt. *Celui qui porte la queue d'une robe.*

SLEEPEN. *w. w. Voiturer sur un traîneau.*

Eene vragt sleepen, eene vragt op eene Sleede voeren. *Mener une charge sur un traîneau.*

Iemand bij 't hair sleepen. *Traîner quelqu'un par les cheveux.*

Hij wierd na zijnen dood op eene horde gesleept. *Il fut traîné après sa mort sur une claye.*

De Soldaaten volgden 't lijk met sleepende pieken. *Les Soldats suivoient le corps à piques traînantes.*

Eene zaak lang sleepende houden. *Traîner longtemps une affaire, amuser le tapis.*

Sleepen. *g. w.* Sleepende zijn. *Traîner, être traînant.*

Haar tabbert sleepte. *Sa robe traînoit.*

SLEEPER. *z. m.* Die vragt voert op eene Sleede. *Voiturier qui mene une charge sur un traîneau.*

Sleepers Paerd. *z. m. Cheval qui tire le traîneau du voiturier.*

De Sleepers Paerden zijn doorgaans mak. *Les chevaux qui tirent les charges sur des traîneaux sont ordinairement doux ou apprivoisés, ils ne sont pas fougueux.*

Sleeping. *z. v.* Gesleep. *L'action de trainer.*

‡ Sleeplenden. *z. v.* Een traag vrouwmensch. *Une femme ou une fille qui marche comme si elle avoit les reins rompus, une landore, une traîne-savatte.*

Sleepnet. *z. g.* Net om Quakkels te vangen. *Tirasse, filet à prendre des cailles.*

‡ Sleep-

Digitized by Google

‡ Sleepvoet. *z. m.* Een die zijn voeten in 't gemeen niet ter deege optild. *Qui traine la jambe, qui ne leve pas le pied comme il faut en marchant.*

Sleepvoeten. *g. w.* De voeten in 't gaan niet behoorlijk optillen. *Traîner la jambe, ne pas lever les pieds comme il faut.*

SLEET. *onv. tijd* van Slijten. Als, ik sleet. *J'usois ou j'usai.*

SLEET. *z. v.* Slijting. *Usée.*

Laken dat goed van sleet is. *Drap qui est de bon usée.*

Sleet, vertiering. *Débit.*

Hij heeft groote sleet van die waaren, hij vertiert veel van die koopmanschap. *Il a un grand débit de ces denrées ou de ces sortes de marchandises.*

Sleet, oud vaartuig dat geen dienst meer kan doen, wrak. *Vaisseau dégradé, batiment si vieux qu'il ne peut plus servir.*

Sleetig. *bijv. w.* Slijtagtig. *Qui use beaucoup d'habits en peu de temps.*

Hij is heel sleetig, hij slijt zijne kleêren dra af. *Il use ses habits en peu de temps.*

Sleets. *bijv. w. zie* Sleetig.

SLEEUW. *bijv. w.* Eggig, stomp. *Agacé.*

Sleeuwheid. *z. v.* Eggigheid, stompheid. *Agacement.*

Dat maakt de tanden sleeuw of stomp. *Cela agace les dents.*

SLEGEL. *z. m.* Ongemak dat de paerden in de beenen krijgen. *Eparvin, maladie qui vient aux jambes des chevaux.*

SLEGT. *bijv. w.* Gering, gemeen. *Simple, commun.*

Slegte kost, geringe spijs. *Aliment simple, viande simple ou commune.*

Slegt, eenvoudig, niet opgepronkt. *Simple, sans ornement.*

Slegte kleeding. *Habillement ou habit simple.*

Slegt en regt. *Simplement, sans façon.*

Hij gaat slegt en regt gekleed. *Il est fort simplement habillé.*

Hij is slegt en regt in zijn doen. *Il va droit en besogne, il vit sans façon.*

Slegt, effen, glad. *Uni, qui n'est pas rabotteux.*

Een slegte grond, slegt en effen water. *Une terre unie ou rase, une eau qui n'est pas agitée.*

Slegt, onnoozel. *Idiot, innocent, niais.*

Een slegt mensch, een halve gek of onnoozele bloed. *Un innocent, un homme simple, un niais, un idiot.*

Een slegt hoofd, een weetniet. *Un ignorant, un idiot, un lourdaut.*

‡ Eene slegte Sloof, een gering Vrouwmensch, eene onnoozele Sloer. *Une pauvrette, une innocente, une femme simple.*

Slegt, afzigtig, slordig, quaad. *Chetif, mauvais, méchant.*

Het is slegt slag van volk. *C'est une chetive espèce de gens.*

Hij leid een slegt leven. *Il mène une pauvre vie.*

Eene slegte zaak. *Une méchante affaire.*

Slegte vaerzen. *De méchans vers.*

Het is slegt weêr. *Il fait mauvais temps.*

Eene slegte tijding. *Une mauvaise ou fâcheuse nouvelle.*

Slegte wijn. *De pauvre vin, de méchant vin.*

Slegt, slegtelijk. *bijv.* Quaalijk. *Mal.*

Hij schrijft slegt. *Il écrit mal.*

Dat is zeer slegt gedaan. *Cela est très mal fait.*

Dat kleed is slegt genaaid, 't is slordig aan zamen gereegen. *Cet habit est mal cousu.*

Slegtelijk. *bijv. Simplement, chetivement. zie* Slegt. *bijw.*

SLEGTEN. *w. w.* Gelijk met de aarde maaken. *Raser, démolir entièrement.*

Eene Vesting slegten. *Raser une Forteresse, la démolir entièrement.*

Slegtheid, slegtigheid. *z. v.* Eenvoudigheid, onnoozelheid. *Simplicité, innocence, imbécillité.*

Slegtheid van kleedinge. *Simplicité en habits.*

Het was eene groote slegtigheid, dat gij u zoo liet bepraaten. *C'étoit une grande simplicité, de donner ainsi dans le panneau.*

Slegts. *bijw.* Alleenlijk. *Seulement.*

Dat geschiedde slegts om hem ten wille te zijn. *Cela se fit seulement pour lui plaire ou pour l'obliger.*

SLEI of Sleij, houten hamer tot gebruik der Scheepstimmermannen. *Maillet de bois dont se servent les charpentiers de vaisseaux.*

SLEK. *zie* Slak.

SLEMP. *z. m.* Gesmul. *Bonne chère, ripaille.*

Hij houd veel van den slemp, hij houd veel van smullen. *Il aime à faire bonne chère ou à faire ripaille.*

Slempdagen. *z. m. meerv. zie* Brasdagen.

Slempemper. *zie* Slemper.

SLEMPEN. *g. w.* Smullen. *Faire ripaille, faire bonne chère.*

SLEMPER. *z. m. Ami de la bonne chère.*

Slemperije. *zie* Slampamperije.

Slemplooper. *zie* Panlikker.

Slemploopster. *z. v. Femme ou fille qui fait le métier de parasite.*

Slempmaal of slempmaaltijd. *Grand repas où l'on fait grand' chère.*

Slempster. *z. v. Amie de la bonne chère.*

Slemptijd. *z. m. Carnaval.*

SLENDER. *z. m.* Traage gang, sleur. *Train ordinaire.*

Hij volgt den gemeenen slender. *Il suit le train ordinaire.*

‡ SLENDEREN. *g. w.* Langzaam voortgaan, sleepende draalen. *Aller lentement.*

‡ Zij slenderde met den vrijer dag bij dag langs de straat. *Elle se promenoit tous les jours avec le galant par les rues.*

‡ Het slendert zoo wat heen, het gaat al sleepende voort. *Cela va tout doucement.*

SLENK. *z. v.* Modderplaats. *Endroit plein de boue.*

SLENKEN. *g. w.* Wegkrimpen. *Desinster, diminuer.*

Zedert gisteren is mijn been zeer geslonken. *Depuis hier ma jambe est fort desenflée.*

SLENSEN. *zie* Verslensen.

SLENTER. *z. m.* Lap of strook die bij het kleed neêrhangt. *Guenille, lambeau.*

Zijn kleed was aan slenteren gescheeten. *Son habit étoit tout en lambeaux, il s'en alloit tout en lambeaux.*

SLENTER. Slender, Sleur. *zie* Slender.

SLEPEN. *zie* Sleepen.

SLET. *z. v.* Oude vodde. *Lambeau, guenille, drapeau.*

Slet, wanhavenig vrouwmensch. *Salope.*

Voetlet. *zie onder* Voet.

‡ Het is eene dronken Slet, het is eene sloerij die zig dronken zuipt. *C'est une ivrognesse.*

Sletvink. *z. m. zie* Lullepels.

SLEUF. *z. v.* Groef. *Canelure, trace profonde & creuse, entre deux bancs de sable ou deux criques, un rat: terme de Marine.*

SLEUR. *z. v.* Slender, gewoonte. *Mode, coutume.*

Sleur, de sleur volgen. *Suivre la coutume ou la mode.*

‡ SLEUREN. *w. w.* Sleepen. *Traîner.*

‡ Langs den vloer sleuren. *Traîner sur le pavé.*

Bij 't hair gesleurd. *Traîné par les cheveux.*

‡ Dat kan nog wel wat heen sleuren, het kan nog wel eene poos aanloopen. *Cela peut bien encore trainer quelque temps.*

SLEUTEL. *z. m.* Daar men een slot meê open sluit. *Clé ou clef.*

Met den Sleutel toesluiten. *Fermer à la clé.*

Sleutel: woord der Zangkunst. *Clé: terme de Musique.*

Sleutel, eene plaats waar door men in een Land komt. *Clé, lieu par où l'on entre dans quelque pays.*

Naarden is van de zijde van Utrecht, de Sleutel van Holland. *Naarden est du côté d'Utrecht la clé de la Hollande.*

De Sleutel van eene schroef. *Une clé à vis, clé de vis.*

Sleutel van eene smids schroef. *Clé d'étau.*

Sleutel of pin van eene lier, daar men de snaaren mede stelt. *Clé de vielle.*

‡ Den Sleutel op de kist leggen, den boedel des verstorvenen aan de schuldeischeren opdraagen. *Jetter les clés sur la fosse, mettre les clés sur le cofre, abandonner l'héritage en faveur des créditeurs.*

Kraansleutel, Muzieksleutel, Tapsleutel, Zangsleutel, enz. *zie onder* Kraan, enz.

Sleutelbeen. *z. g. Clavicule.*

Sleutelbloemen. *Primula veris.* St. Peters Kerk. *Prime-vére, sorte de fleur qui paroît des premières.*

Sleutelbos. *z. m.* Een bos Sleutels. *Un trousseau de clés.*

Sleuteldrager. *z. m.* Die de Sleutels draagt. *Porteur de clés, qui porte les clés.*

Sleutelgat. *z. g. Trou de la serrure.*

Sleutelketen. *zie* Sleutelreeks.

Sleutelreeks. *z. v.* Zilveren kettens die de vrouwen op haare zijde draagen. *Chaines d'argent que les femmes portent avec un trousseau de clés, clavier.*

Sleutelriem. *zie* Sleutelreeks.

Sleutelring. *z. m. Anneau auquel on pend plusieurs clés.*

SLEUVER. *zie* Sluijer.

SLEY *zie* Slei.

S L I.

SLIB. *z. v.* Modder, Slijm. *Boue, fange, bourbe.*

‡ Slib vangen. *Manquer son coup, ne rien obtenir.*

Slibberagtig. *bijv. w.* Slibberig. *Fangeux, bourbeux.*

Slibberagtigheid. *z. v.* Glipperigheid. *Etat glissant de quelque chose.*

SLIBBEREN. *g. w.* Glijen. *Glisser.*

Mijne voeten slibberen telkens langs den weg. *Mes pieds glissent à tout moment en marchant.*

Slibberig. *bijv. w.* Glipperig, glad. *Glissant.*

De weg is heel slibberig om te gaan. *Le chemin est fort glissant pour marcher.*

SLIEP. *onv. tijd* van Slaapen. Als, ik sliep. *Je dormois ou je dormis.*

SLIEREN. *w. w.* Behendig steelen. *Escamoter, filouter.*

Sliere, stutjes loopen. *Faire l'école buissonnière.*

SLIJK. *z. g. Boue, fange, bourbe.*

De verkens wenteren in 't slijk. *Les pourceaux se veautrent dans la boue.*

Slijkagtig. *bijv. w.* Slijkig. *Bourbeux, crotté, fangeux, plein de boue, de bourbe ou de fange, visqueux.*

Slijke-

Digitized by Google

Slijkerig. *zie* Slijkagtig.
Slijkig. *zie* Slijkagtig.
Slijkkuil. *zie* Modderkuil.
Slijkſpoor, IJsſpoor. *zie* IJsſpoor.
Slijkſpoor, Kleiſpoor. *zie* Kleiſpoor.
SLIJM. *z. g.* Fluim. *Limon, pituite, flegme, glaire.*
Slijm van Aal. *Limon d'anguille.*
Slijm van Slang. *Bave de Serpent.*
Slijm in de keel. *Pituite dans le goſier.*
Zijne darmen zijn vol Slijm. *Ses boyaux ſont pleins de glaires.*
Etter-Slijm. *zie onder* Etter.
Slijmagtig. *bijv. w.* Slijmerig. *Limonneux, pituiteux, glaireux, viſqueux.*
Slijmagtigheid, *z. v. Limon, flegme, pituité, qualité limonneuſe ou glaireuſe, viſcoſité.*
Slijmerig. Slijmerigheid. *zie* Slijmagtigheid, enz.
Slijmig. *zie* Slijmagtig.
Aal is ſlijmig. *L'anguille eſt gliſſante & limonneuſe.*
Slijmigheid. *zie* Slijmagtigheid.
Slijmklier. *z. v. geneesk. w. Pituitaire.*
SLIJPBORD. *z. g.* Plankje om meſſen op te ſlijpen. *Planche à aiguiſer les couteaux.*
SLIJPEN. *w. w.* Wetten, op eenen ſteen ſcherp of glad maaken. *Aiguiſer, rendre aigu.*
Men ſlijpt de meſſen op een Slijpbord. *On aiguiſe les couteaux ſur une petite planche.*
Slijpen, glad maaken. *Polir, rendre uni & égal.*
Marmeren vloerſteenen worden door eenen meulen glad geſleepen. *On polit les carreaux de marbre avec un moulin.*
Diamanten ſlijpen. *Tailler ou polir des diamans.*
* Hij heeft eene geſleepene tong. *Il a la langue bien afilée.*
Het verſtand ſlijpen. *zie onder* Scherpen.
‡ Hij ſlijpt de ſtraat, hij loopt lanterfanten, hij is een leeglooper. *Il bat le pavé, c'eſt un batteur de pavé.*
SLIJPER. *z. m.* Die ſlijpt. *Aiguiſeur, qui aiguiſe, émouleur.*
Diamantſlijper, Plaatſlijper, Steenſlijper, Straatſlijper. *zie onder* Diamant, enz.
Glasſlijper. *z. m. Poliſſeur de glaces de miroir ou d'autres verres, graveur ſur le verre.*
Marmerſlijper. *Ouvrier qui polit le marbre.*
Meſſenſlijper. *Emouleur de couteaux, gagne-petit.*
Slijping. *z. v.* Wetting, gladſlijping. *Aiguiſement, action d'aiguiſer & de polir.*
Slijpmeulen of Slijpmolen. *z. m.* Meulen daar men marmeren vloerſteenen op ſlijpt. *Moulin à polir des carreaux de marbre.*
Slijpmolen. *zie* Slijpmeulen.
Slijpſchaaren en meſſen. *zie* Meſſenſlijper.
Slijpſel. *zie* Slijpzel.
Slijpſteen. *z. m.* Steen om op te ſlijpen. *Pierre à aiguiſer, meule à aiguiſir, pierre douce.* Dit laatſte woord beteekent een ſteen waar op men de Scheermeſſen aanzet.
Slijpzel. *z. g.* 't Geen door het ſlijpen afſchaaft. *Tout ce que la meule perd en aiguiſant, cimolie.*
SLIJTAGIE. *zie* Sleet.
Slijtagie, verkooping in 't klein. *Zie* Slijting.
SLIJTEN. *w. w. Uſer, s'uſer.*
* De droefheid ſlijt met den tijd. *La triſteſſe ſe paſſe avec le temps.*
* De teering is eene ſlijtende of quijnende ziekte. *La phtiſie eſt une maladie traînante.*
De kleederen ſlijten door 't draagen. *Les habits s'uſent en les portant.*
* De koorts begint te ſlijten, zij begint af te neemen. *La fièvre commence à diminuer.*
SLIJTEN. *w. w.* Uitſlijten, in 't klein verkoopen. *Vendre en détail.*
SLIJTER. *z. m.* Verkooper in het klein. *Vendeur en détail.*
Slijterswinkel. *z. m.* Komenije, kleine winkel. *Boutique où l'on vend en détail, petite boutique.*
Slijting, Sleet. *zie* Sleet.
Slijting. *z. v.* Verkooping in het klein. *Vente en détail.*
Slijting, zekere ſoort van gemeen linnen. *Toile de ménage.*
SLIK. *z. g.* Slijk. *Boue, bourbe, fange, limon, vaſe.*
SLIKKEN. *w. w.* Zwelgen. *Avaler.*
Mijne keel was zoo gezwollen, dat ik niet meer kon ſlikken. *Ma gorge étoit ſi enflée que je ne pouvois plus avaler.*
SLIKKERIG. *bijv. w.* Slijkig. *Bourbeux, boueux, fangeux.*
De ſtraaten zijn heel ſlikkerig. *Les rues ſont très-bourbeuſes ou ſales.*
‡ SLIKOP. *z. m.* Die alles opſlikt. *Goulu, gourmand, glouton, goinfre, pifre.*
‡ Slikpotje. *z. g.* Een potje met een ſiroopje. *Un ſirop médicinal.*
SLIM. *bijv. w.* Scheef. *Tortu, oblique, qui n'eſt pas droit.*
Zijne beenen ſtaan ſlim, hij heeft ſcheeve beenen. *Il a les jambes tortues.*
Slim, erg, quaad. *Mauvais, méchant.*
Die wonde gaat hoe langer hoe ſlimmer. *Cette playe empire tous les jours.*
Hij heeft eene ſlimme quaal. *Il a une méchante maladie, il eſt bien mal.*
Slim, erg, lobs. *Ruſé, fin.*
't Is een ſlimme gaſt, hij is een looze quant. *C'eſt un fin drolle, un fin matois.*
Hij is mij te ſlim. *Il en ſait plus long que moi, il eſt trop ruſé pour moi.*
Slim, moeijelijk. *Difficile.*
Dat ſchrift valt ſlim te leezen. *Cette écriture eſt difficile à lire.*
Slimbeen. *z. m.* Die een ſcheefbeen heeft. *Qui a une jambe tortue.*
Slimhals. *z. m.* Die eenen ſcheeven hals heeft. *Qui a le cou tortu, torticolis.*
Slimheid. *z. v.* Scheefheid. *Obliquité, ſituation de travers.*
* Slimheid, Slimmigheid. *z. v.* Erghеid, loosheid. *Fineſſe, adreſſe, ruſe.*
Slimmigheid. *zie* Slimheid.
SLINDAGTIG. *bijv. w.* Verſlindend. *Qui conſume, diſſipe ou dépenſe.*
SLINDEN. *w. w.* Verſlinden, verteeren *Conſumer, diſſiper, dépenſer.*
Het ſlind zo veel gelds, het maakt zo veel gelds te zoek. *Il y va tant d'argent, cela coute ou emporte tant d'argent.*
Slindkolk. *z. m.* Draaipoel. *Gouffre.*
‡ Slindpenning. *z. m.* Quiſtpenning, verquiſter, doorbrenger. *Dépenſier, méchant ménager.*
SLINGER. *z. m.* Daar men ſteenen meê werpt. *Fronde.*
De Slinger van een uurwerk. *Le pendule d'une horloge ou d'une montre.*
‡ 't Is of zijne tong aan eenen Slinger hangt, hij is rijp in den mond. *Il a le bec bien afilé, c'eſt un grand babillard.*
Slingeraar *z. m.* Een die ſteenen met eenen Slinger werpt. *Celui qui lance ou qui jette des pierres avec la fronde.*
SLINGEREN. *w. w.* Steenen met eenen Slinger werpen. *Tirer de la fronde, lancer, jetter une pierre avec la fronde.*
Slingeren, ſchudden. *Agiter, ſecouer.*
Slingeren. *g. w.* Wapperen. *Etre agité çà & là, branler, pendiller.*
Slingeren op de ſlappe koord, gelijk de koordendanſſers. *Voltiger ſur la corde.*
Slingeren als een dronke man. *Bricoler, faire des bordées comme un yvrogne.*
* Zijn goed overal laaten ſlingeren. *Laiſſer traîner ſes bardes par-tout.*
Slingerſlag. *z. m.* Slag die eene veer of een degen weder doet regt ſpringen, als men dien geboogen heeft. *Coup, retour de ce qui fait reſſort.*
* Het geſchiedde met eenen Slingerſlag, het wierd met eene behendige greep gedaan. *Cela ſe fit par un coup d'adreſſe.*
‡ Slingervoet. *z. m.* Een die met zijne voeten ſlingert in 't gaan. *Gambilleur, qui gambille.*
Slingeruurwerk. *z. g.* Uurwerk dat met eenen Slinger gaat. *Pendule, Horloge à pendule.*
SLINKE, Slinker. *bijv. w. Gauche. Zie ook* Linker.
SLINKEN. *zie* Slenken.
‡ SLINKEPOOT. *z. m.* Die Slinkſch is. *Gaucher.*
De Slinkerhand. *La main gauche.*
De Slinkervleugel van een Heir. *L'aile gauche d'une Armée.*
Ter Slinkerzijde. *A gauche, à la gauche, du côté gauche.*
Slinks, Slinkshand. *bijv. w. Gaucher.*
Hij is Slinks, hij doet alles met zijne Slinkerhand. *Il eſt gaucher.*
* Slinks, ongelukkig, rampſpoedig. *Siniſtre, fâcheux, fatal.*
* Een Slinks geval of ongelukkig toeval. *Accident ſiniſtre, cas ſiniſtre ou fâcheux, un incident fatal.*
* Slinkſe gangen gaan, quaade wegen bewandelen, een ſlegt leven leiden. *Mener une mauvaiſe vie, n'agir pas rondement, gaucher.*
Slinkſelijk. *bijw.* Verkeerdelijk, valſchelijk. *Siniſtrement, fatalement.*
Slinkshands. *zie* Slinks.
Slinksheid. *z. v.* Quaadaardigheid. *Mauvaiſes manières d'agir.*
SLIP. *z. v.* De ſtrook of 't pand van een kleed. *Pan d'habit ou de robe.*
Hij greep hem bij de Slip van zijn kleed. *Il le tira par le pan de ſon juſte-au-corps.*
* Slip krijgen, Slip vangen. *zie* Slib.
Hemdeslip. *zie onder* Hemd.
SLIPPEN. *g. w.* Glijden. *Gliſſer.*
Mijn voet ſlipte uit. *Mon pied gliſſa, ou échappa.*
De aal ſlipte tuſſchen zijne vingeren door. *L'anguille lui échappa.*
‡ Slippert. Als, een Slippert maaken. *S'eſquiver, décamper tout doucement.*
Sliptouwtje. *z. g.* Dun touwtje. *Petite ficelle.*
SLISSEN. *w. w.* Leſſchen. *Etcindre, aſſoupir, étouffer.*
Den brand ſliſſen. *Eteindre le feu.*
* Twiſt ſliſſen, twiſt bijleggen. *Appaiſer des querelles ou des diſſenſions, aſſoupir des différends.*
Sliſſing. *z. v.* Leſſching. *Action d'éteindre.*
* Sliſſing. *z. v.* Bijlegging. *Appaiſement, action d'appaiſer ou d'aſſoupir, accommodement.*

S L O.

‡ SLOBBERDOES. *z. m. en v.* Die ongeſchikt eet, en zig beſlabt. *Qui ſe ſalit*

Digitized by Google

lit en mangeant, un salope ou une salope, qui mange mauſſadement.

SLOBBEREN. *w. w.* Van de eenden, ganzen en varkens ſpreekende. *Humer ou avaler quelque choſe de liquide, comme font les canards, les oyes, & les pourceaux, patrouiller, barbotter:* Dit laatſte zegt men van de Eenden.

‡ Slobberen, lepelſpijs ongeſchikt eeten. *Humer quelque choſe, ſoit ſoupe ou bouillon, d'une maniére mauſſade, manger gloutonnement, goinfrer.*

‡ Over heen ſlobberen, los over iets heen loopen. *Paſſer légérement par deſſus quelque choſe.*

Slobbig. *zie* Vuil.

‡ SLODDER. *z. m.* Een agteloos menſch. *Une perſonne négligente.*

‡ Slodderbroek. *z. m.* Een zeer wijde hangende broek. *Un haut-de-chauſſe fort large, un haut-de-chauſſe à la Suiſſe.*

‡ SLODDEREN. *g. w.* Wapperen, Slingeren. *Se remuer, ſe mouvoir ça & là, voltiger.*

‡ Slodderhoozen. *z. v. meerv.* Hoozen die iemand op de hielen hangen. *Chauſſes en chiard, bas qui tombent ſur les talons.*

Slodderig. *bijv. w.* Vuil. *Salope.*

Slodderkleed. *z. g.* Een kleed dat iemand wijd om 't lijf hangt. *Habit qui ne va pas bien, qui eſt trop large.*

‡ Sloddervos. *z. m.* Een haveloos of agteloos menſch. *Salope, un homme malpropre.*

SLOEG. *onv. tijd* van Slaan. Als, ik ſloeg. *Je frappois ou je frappai.*

SLOEP. *z. v.* Zekere roeiſchuit om op Zee te gebruiken. *Chaloupe, bateau à rames dont on ſe ſert ſur mer.*

Tot het vangen van Walviſſchen gebruikt men Sloepen. *On ſe ſert de chaloupes à la péche de la baleine.*

Sloeproeijer. *z. m.* Bootsgezel, wiens werk het is in de Sloep te roeijen. *Rameur de chaloupe, matelot qui rame pour faire voguer la chaloupe.*

SLOEREN. *zie* Sleuren of ſuilen.

‡ SLOERI. *z. v.* Sloerimoer, Slomp, een haveloos Vrouwmenſch. *Une ſalope, une ſouillonne, une guenipe.*

SLOESTER, enz. *zie* Bolſter, enz.

SLOF. *z. v.* Toffel, oude muil, *Vieille, pantouffle, ſavatte.*

Trek uwe Sloffen aan. *Prenez vos pantouffles.*

SLOF. *bijv. w.* Agteloos. *Négligent, indolent.*

Slof zijn, agteloos wezen. *Etre négligent ou indolent, ne pas prendre garde à ſes affaires.*

Slof. *z. v.* Verzuim, agteloosheid. *Négligence.*

Door de gemeene ſlof in de goede konſten. *Par la négligence générale dans les Beaux-Arts.*

SLOFFEN. *g. w.* Sleepvoeten. *Traîner les pieds, marcher en lambin ou en lendore, marcher peſamment.*

Hoe ſloft ge zo langs den vloer? *Pourquoi trainez-vous ainſi les pieds? Que ne levez-vous les pieds?*

Sloffen, vertraagen, traag zijn. *Négliger, être négligent.*

Ik zal 'er niet op ſloffen, ik zal niet agteloos zijn om het te doen. *Je ne négligerai pas cette affaire, j'en aurai ſoin.*

Sloffheid. *z. v.* Sloffigheid, agteloosheid. *Négligence, nonchalance, indolence.*

Het is eene groote ſloffheid dat gij nie eens naar hem hebt vernoomen. *C'eſt une grande négligence de ne vous être pas informé de lui.*

Sloffigheid. *zie* Sloffheid.

SLOK *z. m.* Zwelgkeel. *Goſier.*

Slok. Zwelg. *Ce qu'on avale tout d'un coup, un coup, une gorgée.*

Hij ſlingerde dat in met eenen ſlok, het ging met eene zwelg door. *Il avala cela tout d'un coup.*

Slokagtig. *bijv. w.* Gulzig. *Goulu, glouton.*

Slokagtig. *bijv.* Gulzigljk. *Goulument.*

't Is ongeſchikt zoo ſlokagtig te eeten. *Il ſied mal de manger ſi goulument.*

Slokdarm. *z. m. Eſophage: terme d'Anatomie.*

Slokje. *z. g.* Als, een Slokje brandewijns. *Un petit coup d'eau de vie, une gorgée d'eau de vie.*

SLOKKEN. *w. w.* Zwelgen, inſlikken. *Avaler, abſorber, engloutir.*

Slokken, gulzig eeten. *Manger goulument, goinfrer.*

Hij kaauwt de ſpijs niet, hij ſloktze maar in. *Il ne méche pas la viande, il ne fait que l'avaler, il ne fait que tordre & avaler.*

SLOKKER. *z. m.* Zwelger, gulzigaart. *Goulu, gourmand, goinfre, glouton.*

‡ Een goê ſlokker. *Un homme ſans malice, un homme franc comme oſier.*

Slokking. *z. v.* Zwelging. *Action d'avaler, déglutition; terme de Médicine.*

Slokop. *z. m.* Gulzige eeter. *Grand mangeur.*

Slokzugt. *z. v.* Gulzigheid. *Gourmandiſe, gloutonnerie.*

SLOMMER. *z. m.* Slommering, gewoel. *Embarras, tracas.*

Zij is in grooten ſlommer naar haar mans dood blijven zitten. *La mort de ſon mari l'a fort embarraſſée ou l'a laiſſée dans un étrange embarras.*

SLOMMEREN. *w. w.* Verwarren. *Embrouiller, embarraſſer, jetter dans l'embarras.*

Slommerije. *z. v.* Beſlommering. *Embarras, tracas.*

SLOMP. *zie* Klomp.

‡ SLOMP. *z. v.* Een morſſig vrouwmenſch. *Salope, une femme malpropre.*

Slomphoozen. *zie* Slodderhoozen.

SLONDE. *z. v.* Slindkolk. *Goufre.*

SLONK. *onv. tijd* van Slenken. Als, het been ſlonk. *La jambe ſe deſenfloit ou ſe deſenfla.*

‡ SLONS. *z. v.* Eene havelooze Sloeri *Salope, ſouillonne, guenipe.*

‡ Zij ziet 'er zoo haveloos uit als eene Slons. *Elle a la mine d'une vraye ſalope ou d'une ſouillonne, elle eſt toute dégingandée.*

SLONSJE. *z. g.* Dieven lantaarntje. *Lanterne ſourde.*

SLOODSE. *z. v. Sandale, ſorte de chauſſure pour les pieds.*

SLOOF. *z. v.* Een vrouwmenſch van ſlegten ſtaat. *Une miſérable, une pauvre créature, une femme malheureuſe.*

Eene arme Sloof, eene arme vrouw of dogter. *Une pauvre femme ou fille, une femme ou fille indigente.*

Arme Sloof, gij zijt te beklaagen! *Pauvre femme, vous êtes à plaindre!*

Werkſloof. *zie onder* Werk.

* Eene Sloof, een grove Voorſchoot. *Tablier de groſſe toile.*

* De Wijnverkoopers Knegt doen gemeenlijk Slooven voor. *Les garçons des marchands de vin mettent ordinairement des tabliers de groſſe toile.*

Sloofagtig. *bijv. w.* Zwaar, moeijelijk. *Pénible, qui travaille.*

Sloofagtig werk. *Travail pénible.*

Sloofje. *z. g.* Een arm meisje of vrouwtje. *Pauvrette, femme ou fille malheureuſe.*

* Een Sloofje, een ſloofagtig Meisje. *Une petite fille qui travaille toujours.*

SLOOK. *onv. tijd* van Sluiken. Als, ik Slook. *Je fraudois ou je fraudai.*

SLOOP. *onv. tijd* van Sluipen. Als, ik Sloop. *J'entrois ou je ſortois, j'entrai ou je ſortis en cachette.*

SLOOP. *z. v.* Het overtrekzel van een hoofdkuſſen. *Taye d'oreiller.*

SLOOPEN. *w. w.* Uit malkanderen doen. *Détruire, rompre, défaire, dépécer.*

Een oud Schip Sloopen. *Détruire un vieux vaiſſeau.*

De Veſten eener Stad Sloopen. *Ruiner les Fortifications d'une Ville.*

Slooping. *z. v. Deſtruction, diſſolution.*

Sloopnagel. *Scheepstimmermans woord. Cheville d'aſſemblage.*

‡ SLOOR. *z. v.* Een flegt vrouwmenſch. *Innocente, imbécille.*

‡ Sloortje. *z. g. Petite innocente.*

SLOOT. *onv. tijd* van Sluiten. Als, ik Sloot. *Je fermois ou je fermai.*

SLOOT. *z. v.* Graft. *Foſſé.*

* Iemand van den Wal in de Sloot helpen, iemand eenen bedrieglijken raad geeven. *Donner un méchant conſeil à quelqu'un, le ſéduire, le faire tomber de fiévre en chaud mal.*

* Hij raakte van den Wal in de Sloot, om een klein quaad te ſchuuwen verviel hij in een grooter. *Penſant éviter un embarras il eſt tombé dans un pire, il eſt tombé de fiévre en chaud mal.*

Ringſloot, Modderſloot, enz. *zie onder* Ring, enz.

SLOOVEN. *g. w.* Zwaaren arbeid doen. *Faire un rude travail, un travail pénible, ſe tuer à force de travailler, labourer ſa vie.*

Mij luſt niet altoos door hem te Slooven. *Je n'ai que faire de me tuer toujours pour lui.*

SLOOVEN. *w. w.* Opſtroopen. *Troußer.*

SLOP. *z. g.* Een naauw Steegje. *Ruelle étroite, petite rue étroite, venelle.*

Slop, Sluiphol. *Cache, retraite, taniére.*

Slop, opening in de zolderingen der boeren huizen, waar door het koorn en hooi opgedaan word. *Ouverture dans les granges des payſans par où l'on monte le grain & le foin.*

‡ Slophoozen, wijde Flodderkouſſen. *Des bas larges.*

SLORDIG. *bijv. w.* Wanhebbelijk, haveloos. *Malpropre, vilain, mauſſade, déguenillé, ſalope.*

Een ſlordig vrouwmenſch. *Une ſalope, une femme malpropre, une guenipe,*

Eene ſlordige taal of ongeſchikte wijze van ſpreeken. *Un langage ſale, des paroles obſcéne, des obſcénités.*

Ik blijf te huis als het ſlordig weêr is. *Je démeure au logis quand il fait mauvais temps.*

Slordig. *bijv. Mal, ſans ordre.*

Hij ſchrijft ſlordig. *Il écrit fort mal, il griffonne, ſon écriture n'eſt qu'un griffonnage.*

Zij heeft altijd ſlordig huis gehouden. *Elle n'a jamais eu d'ordre dans ſon ménage.*

Slordigheid. *z. v.* Wanhebbelijkheid, ongeſchiktheid. *Malpropreté, ſaloperie.*

Slordigheid in kleeding is eene nederigheid. *Malpropreté en habits n'eſt pas humilité, des haillons cachent quelquefois bien de l'orgueil.*

SLORPEN. *zie* Slurpen.

Digitized by Google

SLOT. z. g. Daar men iets mee toesluit. *Serrure.*
Het Slot van de deure. *La serrure de la porte.*
Daar hangt een Slot voor de kist. *Ce coffre est cadenacé, on a mis un cadenat à ce coffre.*
Slot, Kasteel. *Château, Citadelle.*
Hij woont op een Slot. *Il demeure dans un château.*
Een Slot met bezetting versterken. *Munir ou pourvoir un château d'une garnison, mettre garnison dans un château.*
Slot, besluit. *Conclusion, fin, résultat.*
Het slot van de zaake quam hier op uit. *La chose fut déterminée ou arrêtée ainsi, ce fut le résultat de la chose.*
Slot van rekening. *Solde de compte, liquidation.*
Deurslot, Grendelslot, Hangslot, Landslot, Maalslot, Middelslot, Nagtslot, Proefslot, Vuurslot, Zinslot, enz. *zie onder* Deur, enz.
Knipslot. *zie* Hangslot.
Slotbewijs. z. g. *Argument dont on se sert pour prouver une chose.*
Slotdigt. *zie* Puntdigt.
Slotenmaker. z. m. Slotsmid. *Serrurier.*
Slotgat. z. g. Sleutelgat. *Le trou de la serrure.*
Slotgevolg. z. g. *Een woord der Redenk. Illation.*
Slotheer. z. m. Heer van een Slot. *Seigneur d'un château.*
Slotplaat. z. v. *Platine de serrure.*
Slotpoort. z. v. Poort van een Slot. *Porte d'un château.*
Slotreden. z. v. Besluit eener reden. *Peroraison, conclusion d'un discours.*
Slotregel. z. m. Grondregel. *Maxime, précepte.*
Slotvaers. *zie* Sluitvaers.
‡ Slotverloren. z. m. Een ongebonden Mensch. *Personne débauchée ou abandonnée.*
Slotvonnis. z. g. Laatste uitspraak. *Arrêt final ou décisif.*
Slotvoogd. z. m. Kastelein. *Châtelain, qui a la garde & le soin d'un château, Commandant d'un château.*
SLOUP. *zie* Sloep.

S L U.

SLUIJER. z. m. *Voile, écharpe.*
Het hoofd was met een zijden Sluijer bedekt. *Elle avoit une écharpe de soye sur la tête.*
Hij had eenen Oranje Sluijer om zijn middel. *Il portoit une écharpe de soye Orangée.*
Hij ging met zijn [illegible] in eenen Sluijer. *Il avoit son bras en écharpe.*
Hoofdsluijer. *zie onder* Hoofd.
SLUIK. *bijv. w.* Dun, rank. *Délié, grêle, menu.*
Hij is heel sluik van middel, hij heeft een dun middel. *Il a le corps extrêmement délié.*
Sluik, effen, glad. *Uni, plat, qui n'est pas frisé.*
Sluik hair. *Cheveux plats.*
Ter sluik. *bijw.* Ter sluik, steelswijze. *A la dérobée, en cachette, secrettement.*
SLUIKEN. z. v. Smokkelen. *Frauder les droits.*
Met wijnen te sluiken is hij rijk geworden. *Il s'est enrichi en fraudant les droits sur le vin.*
SLUIKER. z. m. Die sluikt. *Celui qui fraude les droits ou les impôts.*
Zoutsluiker. *zie onder* Zout.
Sluikerij. z. v. Sluiking. *Action de frauder les droits ou les impôts.*
Sluikhandel. z. m. *Commerce frauduleux.*
Sluikhandelaar. z. m. *Marchand qui fraude les droits.*
Sluikhoer. *zie* Sluiphoer.
Sluikspil, om met eenen spinrok te spinnen. *Fuseau.*
SLUIMERAAR. z. m. Die sluimert. *Sommeilleur, homme qui sommeille.*
Sluimeragtig. *bijv. w.* Tot sluimeren genegen. *Adonné au sommeil, assoupi.*
SLUIMEREN. g. w. Slaaperig zijn. *Sommeiller, être assoupi, avoir les yeux appesantis.*
Zij slaapt niet, maar nu en dan sluimertze een weinig. *Elle ne dort pas, mais elle sommeille quelquefois.*
* Gij moet daar niet op sluimeren, gij moet er niet op sloffen. *Il faut avoir soin de cette affaire, il ne faut pas s'endormir là-dessus.*
* Uw vijand sluimert niet om u te verrassen. *Ton ennemi ne dort pas pour te surprendre, il est à l'affut pour te tromper.*
Sluimerig. *bijv. w.* Slaperig. *Assoupi.*
Sluimering. z. v. Slaperigheid. *Assoupissement.*
* Ik deede dat in eene sluimering, ik deede het in eenen dut. *Je fis cela inconsidérement ou à l'étourdie.*
SLUIP. Als, ter sluip. *bijw.* Steelsgewijze. *A la dérobée, en cachette, en tapinois.*
Sluipdeur. z. v. *Fausse porte.*
Sluipdeur, uitvlugt. *Echappatoire, défaite, porte de derrière.*
SLUIPEN. g. w. Steelswijze in of uit gaan. *Entrer & sortir à la dérobée.*
Hij sloop in de kamer van zijne vrijster. *Il se glissa dans la chambre de sa maîtresse.*
SLUIPER. z. m. Een die heimelijk doorgaat. *Celui qui s'enfuit sécrettement.*
* Hij is een regte sluiper, hij durft zijne oogen niet vrijmoedig opslaan. *C'est un franc fripon, il n'oseroit regarder un honnête homme en face.*
Sluipers, spijkers met eenen kleinen kop. *Cloux à petite tête.*
Sluiphaven. z. v. Haven daar men altijd in en uit kan komen. *Havre ou port dont on a en tout temps l'entrée & la sortie libre.*
Sluiphoek. z. m. Sluiphol. *Cache.*
Sluiphoer of Sluikhoer, die hoererije bedektelijk pleegt. *Femme ou fille de mauvaise vie qui fait son métier à la sourdine.*
Sluiphol. z. g. Sluipgat. *Trou pour se cacher.*
Het is eene arme muis die maar een sluiphol heeft. *Spreekw. C'est une pauvre souris qui n'a qu'une cache ou qu'un trou: Prov.*
Sluipkoorts. z. v. *Fièvre qui ne se fait presque pas sentir, mais qui ne laisse pas de consumer peu à peu.*
Sluippad. z. g. *Sentier dérobé.*
SLUIS. Stads naam dewelke aan verscheidene steden gemeen is. De voornaamste is Sluis in Vlaanderen. *Ecluse, nom commun à différentes villes, dont la principale est l'Ecluse en Flandre.*
SLUIS. z. v. Verlaat, Waterschutting. *Ecluse.*
De Sluizen zijn gemeenlijk met dubbelde schutdeuren voorzien. *Les écluses sont ordinairement composées de doubles battans.*
Sluisdeur. *zie* Schutdeur.
Sluiswagter. z. m. *Gardien d'écluse pour l'ouvrir & la fermer.*
SLUITBEN. z. v. Sluitmand. *Panier qui se ferme avec un cadenat, panier à clé.*
Sluitboom. z. m. Draaiboom. *Barrière.*
De straaten waren aan 't end met Sluitboomen bezet. *Les avenues des rues étoient barricadées, on avoit mis des barricades aux avenues des rues.*
Sluitdoos. z. v. Kasje. *Cassette.*
Sluitelijk. *bijw.* Tot een besluit. *Enfin, finalement.*
SLUITEN. w. w. Toedoen. *Fermer, clorre, conclure, serrer.*
De deur sluiten. *Fermer la porte.*
Ik heb van dennagt de oogen niet gesloten. *Je n'ai pas fermé les yeux cette nuit.*
Is uw brief al gesloten? *Votre lettre est-elle déjà fermée ou cachetée?*
Zijne reden sluiten. *Finir ou clorre son discours.*
Eene rekening sluiten. *Solder, souder ou liquider un compte.*
Een huwelijk sluiten. *Conclure un mariage.*
Eenen koop sluiten. *Arrêter ou conclure un marché.*
Den vrede sluiten. *Faire la paix.*
Sluiten. g. w. Toegaan. *Se fermer.*
Die doos sluit niet wel. *Cette boite ne ferme ou ne se ferme pas bien.*
De kool begint te sluiten, de kool begint zig tot bollen te zetten. *Les choux commencent à pommer.*
* Sluiten. g. w. Passen, voegen. *Conclure, aller bien, être juste.*
* Dat sluit niet, die reden gaat mank. *Cet argument cloche, cette raison conclut mal.*
Die rok sluit niet om zijn lijf. *Ce justeau-corps ne sert pas bien ou ne lui sied pas bien.*
SLUITER. z. m. Die sluit. *Celui qui ferme.*
Boomsluiter. *zie onder* Boom.
Gelidsluiter. *Krijgsw. Serrefile, soldat du dernier rang d'un bataillon.*
Poortsluiter. *Celui qui ferme les portes, portier.*
Sluitbek. z. g. Hek dat geslooten word. *Barrière qui se ferme à la clé.*
Sluithengzel. z. g. *Slotemaakers woord. Moraillon.*
Sluiting. z. v. Het sluiten. *Fermeture, action de fermer ou de serrer, clôture, conclusion.*
Daar is geen sluiting om mijn middel. *Les habits ne me serrent point du tout.*
Sluitkool. z. v. Buiskool. *Choux pommés, choux cabus.*
Sluitkrop. z. m. *Laitue pommée.*
Sluitmand. *zie* Sluitben.
Sluitreden. z. v. Bewijsreden. *Argument, syllogisme.*
Sluitregel. z. m. Slotvaers. *La dernière ligne, ligne finale.*
Sluitstuk. z. g. *Timmermans woord.* Smalle plank dienende om een paneel te sluiten. *Alaise, planche étroite qui sert à remplir un panneau: terme de Charpentier.*
Sluitvaers, Sluitrijm. *Refrain, vers répété dans plusieurs endroits d'un ouvrage de Poésie.*
SLUIZEN. *meerv.* van Sluis.
SLURP. z. m. Zweig van eenig nat. *Action de humer quelque chose tout d'un coup.*
Hij dronk het drankje met eenen slurp uit. *Il avala le breuvage en un coup ou en une fois.*
Slurpdrank. z. m. *Liqueur à humer, bouillon, julep, &c.*
SLURPEN. g. w. *Humer, lapper.*
Het sop is zoo heet dat men 't moet slurpen. *Le bouillon est si chaud qu'il faut le humer à diverses reprises.*
Slurpeijeren. z. g. *meerv. Des œufs mollets, des œufs à la coque.*
Slurping. z. v. *Action d'avaler en de humer.*
SLUYER. *zie* Sluijer.

Digitized by Google

S M A.

SMAAD. z. m. Schimp, veragting, verwijt. *Affront, mépris, outrage, insulte.*
Hij heeft mij grooten smaad aangedaan. *Il m'a fait un vilain affront, il m'a sensiblement outragé.*
Smaadelijk. *bijw.* Hoonende. *Insultant, outrageant, méprisant.*
Smaadelijke woorden. *Des paroles outrageantes ou insultantes.*
Smaadelijk. *bijw.* Schimpiglijk. *Avec mépris, outrageusement.*
Hij heeft mij zeer smaadelijk bejegend. *Il m'a traité avec grand mépris, il m'a affronté vilainement.*
Smaadelijkheid. *zie* Smaad.
SMAADEN. *zie* Verfmaden of veragten.
Smaadheid. *zie* Smaad.
Smaadig. *zie* Smaadelijk.
Hij gebruikte niet dan smaadige woorden. *Il ne se servoit que de paroles méprisantes, de paroles outrageantes ou piquantes.*
Smaadnaam. z. m. *Sobriquet injurieux.*
Smaadreden. z. v. Schimpreden. *Satyre, discours méprisant.*
Smaadfchrift. z. g. Schimpfchrift. *Satyre, critique.*
Smaadwoord. z. g. Schimpwoord. *Parole offensante.*
SMAAK. z. m. Een der vijf zinnen. *Le goût, un des cinq sens.*
Smaak. *Goût, appétit.*
Ik eet met goeden fmaak. *Je mange de bon appétit.*
Hij heeft zijnen fmaak verlooren. *Il a perdu le goût.*
Honger geeft fmaak aan de fpijzen. *La faim donne le goût aux viandes.*
Dat heeft geur nog fmaak. *Cela n'a ni faveur ni odeur.*
* Ik kan geen fmaak in dat boek vinden. *Ce livre n'eſt pas de mon goût, je n'ai point de goût pour ce livre.*
Landfmaak, Natfmaak, Voorfmaak, enz. *zie onder* Land, enz.
Smaakelijk. *bijv. w.* Wel fmaakende. *De bon goût, appetiſſant.*
Smaakelijke koft. *Viande de bon goût, ſucculente, délicate ou appetiſſante.*
Smaakelijk, wel gedaan, graag in het eeten. *Qui a la mine ragoûtante, qui mange bien.*
* Het is een fmaakelijke broeder. *C'eſt un bon frère.*
* Zij ziet 'er fmaakelijk uit. *Elle a l'air ragoûtant.*
Smaakelijk. *bijw. De bon appétit, avec appétit.*
Hij eet heel fmaakelijk. *Il mange de fort bon appétit.*
Smaakelijkheid. z. v. *Le bon goût des viandes*
Smaakeloos. *bijv. w.* Zonder fmaak. *Inſipide, fade, ſans goût.*
Spijzen zonder zout zijn fmaakeloos. *Des viandes ſans ſel ſont inſipides ou fades.*
Smaakeloosheid. z. v. Lafheid. *Fadeur, inſipidité.*
SMAAKEN. g. w. Smaak hebben. *Avoir du goût.*
Dat fmaakt niet wel, het heeft geen goeden fmaak. *Cela n'a pas bon goût, cela a mauvais goût.*
Dat fmaakt mij wel. *Je trouve cela bon, cela eſt de mon goût.*
Dat fmaakt naar den rook. *Cela ſent la fumée.*
Dat fmaakt naar 't vat, 't is vatvuil. *Cela ſent le tonneau, cela a un goût de fataille.*

SMAAKEN. w. w. Proeven, den fmaak genieten. *Goûter, ſavourer.*
Smaak dien wijn eens met aandagt. *Goûtez un peu ce vin avec attention.*
* De Gelukzaligen fmaaken oneindige vreugde. *Les Bienheureux goûtent des plaiſirs infinis.*
Smaakloos. *zie* Smakeloos.
SMAALDIGT. *zie* Smaalfchrift.
SMAALEN. g. w. Schimpen, verwijtender wijze doorftrijken. *Médire, invectiver, déſapprouver, cenſurer.*
Hij fmaalde geweldig op mijn fchrift. *Il trouva beaucoup à redire à mon écriture.*
SMAALER. z. m. Schimper, veragter. *Médiſant.*
Smaalfchrift. z. g. Schotfchrift. *Satyre pleine de médiſances.*
SMADELIJK, enz. *zie* Smaadelijk, enz.
SMAGT. z. v. De fmagt van eenen pekelharing, de afgefneeden buik of rug eens pekelharings. *Le ventre ou le dos d'un harang pec.*
SMAGTEN. z. v. *zie* Verfmagten, verftikken.
Ik fmagt van dorft. *Je pâme de ſoif.*
Eene fmagtende hitte. *Une chaleur étouffante.*
SMAK. z. v. Zeker gewas of heefter. *Rous ou ſumac, certain arbriſſeau.*
SMAK. z. v. Zeker middelbaar flag van een fchip. *Semaque, ſorte de bâtiment ou de vaiſſeau de médiocre grandeur.*
SMAK. z. m. Worp, ftoot, bons. *Coup, beurt, choc, bond, échec, perte.*
Hij heeft eenen fmak voor uit, hij mag eenen worp met de dobbelfteenen meer doen dan de anderen. *Il a un jet ou un coup de dez de bon.*
Door den laatften ftorm heb ik eenen grooten fmak gekregen of eene groote fchade geleden. *La dernière tempête m'a cauſé un grand dommage.*
Smak, geklap met den mond onder het eeten. *Bruit qu'on fait en mâchant.*
SMAKEN, enz. *zie* Smaaken, enz.
‡ SMAKKEN. w. w. Werpen, fmijten. *Jetter.*
‡ Met dobbelfteenen fmakken. *Jetter des dez, jouer aux dez.*
Smakken. g. w. Klappen met den mond onder 't eeten. *Faire du bruit en mâchant.*
Gij moet zo niet fmakken als gij eet. *Il ne faut pas vous faire entendre quand vous mangez.*
‡ Smakmuil. z. m. Smakker onder 't eeten. *Celui qui fait du bruit en mâchant.*
SMAL. *bijv. w.* Naauw, eng. *Etroit.*
Een fmalle weg. *Un chemin étroit.*
‡ Een fmalle Jonker, een kaal Edelman. *Un pauvre Gentilhomme.*
Smal ſtof, fmal lijn- *Drap étroit, drap étroit.*
Daar zoo veele erfgenaamen zijn, valt de deeling fmal. *La quantité d'héritiers diminue fort la part de l'héritage.*
Smaldeel. z. g. Klein gedeelte. *Petite partie, ſubdiviſion.*
Een fmaldeel Oorlogfcheepen, een klein Esquader. *Une petite Eſcadre de vaiſſeaux de guerre.*
Hij verdeelde zijn Esquader in vier fmaldeelen. *Il partagea ſon Eſcadre en quatre diviſions.*
SMALDEELEN. w. w. In 't klein verdeelen. *Subdiviſer.*
Alle die deelen moeten nog eens gefmaldeeld worden. *Toutes ces parties doivent être ſubdiviſées.*
Smaldeeling. z. v. Deeling in 't klein. *Subdiviſion.*
Smaldoek. z. g. Zeker foort van final linnen. *Sorte de toile de petit lé.*
‡ Het is geen fmaldoek. *Ce n'eſt pas petite choſe, ce ne ſont pas des moincaux, ce ne ſont pas des bagatelles.*
SMALEN. *zie* Smaalen.
‡ SMALHANS is 'er keukenmeefter, daar is eene fchraale keuken. *Il y a une pauvre cuiſine, la cuiſine y eſt maigre.*
Smalheer. z. m. Leenheer, Onderheer. *Seigneur d'un fief ou d'une terre qu'il poſſède en fief.*
Smalheid, fmalligheid. z. v. *Le peu de largeur, l'étroiteur, le peu d'étendue.*
't Is moeijelijk over 't gebergte te reizen, om de fmalheid van de wegen. *Il eſt difficile de paſſer les monts à cauſe des détroits & des défilés.*
Smalkant. *De la dentelle étroite.*
SMALT. z. v. Zekere blaauwe verf. *Email, certaine couleur bleue à l'uſage des Peintres.*
SMALTE. *zie* Smalheid.
SMALTIENDE. z. v. *Certaine dime.*
SMARAGD. z. v. Zeker edel gefteente. *Emeraude, ſorte de pierre précieuſe.*
SMAROTSEN. *zie* Smeerotfen.
SMART of Smert. z. v. Pijn. *Douleur.*
Hij leed groote fmert aan die wonden. *Il ſouffrit beaucoup de ces playes.*
* Het herdenken van dat ongelijk vernieuwt mijne fmert. *Le reſſouvenir de cette injure, renouvelle ma douleur.*
Smertelijk. *bijv. w.* Pijnlijk. *Douloureux.*
Smerteloos. *bijv. w.* Bevrijd van pijn. *Qui ne ſouffre point de douleur.*
SMARTEN of Smerten. g. w. Zeer doen, pijnlijk vallen. *Cauſer de la douleur.*
Zijne quetfuur fmert hem geweldig. *Sa playe lui cauſa bien de la douleur.*
Zijn ongeval fmert mij, zijn leed bedroeft mij. *Son malheur me fâche, je ſuis fâché de ſon malheur, j'en ai bien du chagrin.*
Smarten, het opperhuidje afgefchaafd hebben. *S'écorcher, cuire.*
Mijne voeten fmerten van 't gaan. *J'ai tant marché que mes pieds me cuiſent, mes pieds ſon légérement écorchés à force de marcher.*
Smarting of Smerting. z. v. Pijnlijkheid. *Ecorchure douloureuſe.*
Smerting in de gewrigten, afſchaving van 't opperhuidje. *Ecorchure douloureuſe aux jointures.*
Smartfel of Smertfel. *zie* Smarting.

S M E.

SMEDEN. *zie* Smeeden.
SMEDEN. *meerv.* van Smid. *zie* Smid.
SMEEBAK. z. m. Smids koelbak. *Auge où les maréchaux trempent le fer chaud.*
SMEEDEN. w. w. Bewerken gelijk de fmids doen. *Forger.*
Het ijzer fmeeden. *Forger le fer.*
* Men moet het ijzer fmeeden terwijl het heet is. *Spreekw. Il faut battre le fer pendant qu'il eſt chaud. Proverbe.*
* Nieuwe tijdingen fmeeden. *Forger des nouvelles.*
* Onheil fmeeden, quaad rokkenen. *Machiner du mal, former quelque mauvais deſſein.*
Dat werk was zeer liſtiglijk gefmeed, het was looslijk befteeken. *Cette affaire étoit machinée adroitement.*
SMEEDER. z. m. *Inventeur, forgeur.*
Woordenfmeeder. *zie onder* Woord.
Smeedig. *bijv. w.* Dat de hamer verdraagen kan. *Malléable zie* Smidig.
Smeeding. z. v. *Action de forger ou de battre le fer.*

Smeed-

Digitized by Google

Smeedkonſt. z. v. Fijne ſmeedkonſt. *Orfévrerie.*

SMEEKDIGT. z. g. *Placet ou Requête en vers.*

SMEEKEN. w. w. Ootmoedig verzoeken. *Supplier, demander reſpectueuſement, prier.*

Hij ſmeekte lang eer hij verhoord wierd *Il pria longtemps avant que d'être exaucé.*

Smeekeling. z. m. Een die ootmoedig verzoekt. *Très-humble ſuppliant.*

SMEEKER. z. m. Ootmoedige bidder. *Suppliant.*

Smeeking. z. v. Geſmeek. *Supplication, prière, requête, imploration.*

SMEEKOOLEN. meerv. Smids koolen, ſteenkoolen. *Charbons d'Angleterre, charbons de terre.*

SMEEKSCHRIFT. z. g. Verzoekſchrift. *Placet, Requête.*

Zij hebben een ſmeekſchrift ingeleverd. *Ils ont préſenté une requête.*

Smeekſter. z. v. *Suppliante.*

SMEENT. *zie* Smient.

SMEER. z. g. Vet, ſmout. *Graiſſe, oing, ſuif.*

Die os heeft veel ſmeers uitgeleverd. *Ce bœuf a donné beaucoup de ſuif ou de graiſſe.*

Smeer, kaersſmeer, ongel. *Du ſuif.*

Die kaerſſen zijn van ſlegt ſmeer gemaakt. *Ces chandelles ſont faites de méchant ſuif.*

Aalſmeer, Kaersſmeer, Oorſmeer, Wagenſmeer, enz. *zie onder* Aal, enz.

Hoofdſmeer. *Craſſe de la tête.*

Smeeragtig. *bijv. w.* Smeerig. *Plein de graiſſe ou de ſuif, gras.*

Smeerbal. *zie* Vlakbal.

‡ Smeerbuik. z. m. Dikpens, een zwaarlijvig menſch. *Pançard ou panſard, homme gros & gras, un homme ventru.*

Smeerbus. z. v. Zalfbus. *Boitier, boite à onguens.*

Smeerder. z. m. *Celui qui graiſſe.*

‡ Smeerdoos. z. m. Een ſmeerig, morſig menſch. *Perſonne malpropre.*

SMEEREN. w. w. Smeerig maaken. *Graiſſer, engraiſſer.*

Ziet toe dat gij uwe kleêren niet ſmeert. *Prenez garde à ne pas engraiſſer vos habits ou de ne vous pas engraiſſer.*

Smeeren, beſtrijken. *Graiſſer, étendre.*

Boter op 't brood ſmeeren. *Etendre du beurre ſur du pain.*

Smeeren. g. w. Smeer uitleveren. *Donner ou rendre de la graiſſe.*

Die os zal wel ſmeeren. *Ce bœuf rendra beaucoup de la graiſſe.*

Smeeren, vet maaken. *Graiſſer, engraiſſer.*

De gans of endvogel moet de kool ſmeeren. *Il faut que l'oye ou le canard ſoit aſſez gras pour engraiſſer les choux.*

* Dat ſmeert de borſt. *Cela eſt bon pour la poitrine, cela fait du bien à la poitrine.*

Een ſchip ſmeeren. *Suiver ou eſpalmer un vaiſſeau.*

‡ Iemand de ribben ſmeeren. *Roſſer quelqu'un, l'épouſſeter, l'étriller.*

‡ De keel ſmeeren. *Humecter le goſier, tringuer, boire.*

‡ De keel luſtig ſmeeren. *Boire à tire larigot.*

‡ Iemand honig om den mond ſmeeren. *zie onder* Mond.

Als gij gehoor bij dien Heer wilt krijgen, zoo moet gij den Kamerdienaar de handen ſmeeren. *Si vous voulez avoir audience de ce Seigneur, il faut graiſſer la patte au valet de chambre.*

Teeren en ſmeeren, luſtig ſmullen. *Faire la vie, faire bonne chère, faire ripaille.*

Smeerig. *bijv. w.* Vet, beſmeerd. *Enduit ou froſté de graiſſe.*

Veeg uwe ſmeerige vingers af. *Eſſuyez vos doigts qui ſont gras, ôtez-en la graiſſe.*

‡ Een ſmeerig ampt, een vet baantje, een ampt dat goed voordeel geeft. *Un office, un emploi ou une charge profitable.*

‡ Alle ampten zijn ſmeerig of voordeelig. *Tous les offices ſont lucratifs, il n'y a point de charge qui ne rapporte du profit.*

Smeerigheid. z. v. *Graiſſe, ſaleté.*

Smeering. z. v. Geſmeer, beſtrijking. *Action de graiſſer ou de froter avec de la graiſſe.*

‡ Zij behoeft geen ſmeering om eene Heidin te gelijken, zij is zeer geel van vel. *Elle n'a pas beſoin de ſe graiſſer pour reſſembler à une Egyptienne, elle eſt fort jaune ou bazanée.*

Smeerkaers. z. v. Ongelkaers. *Chandelle de ſuif.*

Smeerkruid. *zie* Smeerwortel.

‡ SMEEROTZEN. w. w. Smullen. *Faire bonne chère.*

Smeerquaſt om een ſchip te ſmeeren. *Guipon.*

‡ Smeerſchoen. z. m. Vleijer: van een kind ſpreekende. *Cajoleur, flatteur: parlant d'un enfant.*

* ‡ Gij zijt een regte ſmeerſchoen, gij behelpt u altijd met vleijende woorden. *Vous êtes un vrai cajoleur, un franc flatteur.*

‡ SMEERSCHOENEN. w. w. Vleijende woorden geeven. *Cajoler, flatter.*

Smeerſel. z. g. Zalfje om meê te ſtrijken. *Onguent à froter, graiſſe.*

Schoenſmeerſel. *zie onder* Schoen.

Smeerwortel. z. m. Waalwortel. *Grande conſoude, oreille d'âne, herbe médécinale.*

SMEET. onv. *tijd* van Smijten. Als, ik ſmeet. *Je jettois ou je jettai.*

Smeet. z. v. Werp, gooi, ſmak. *Jet, coup.*

SMELTBAAR. *bijv. w.* Dat geſmolten kan worden. *Ce qu'on peut fondre, fuſible.*

SMELTEN. w. w. Vloeibaar maaken door hitte. *Fondre, faire fondre.*

Ik ſmolt loot, en zij ſmolt boter. *Je fondois du plomb, & elle fondoit du beurre.*

Smelten. g. w. Vloeijend worden, wegvloeijen. *Fondre, ſe diſſoudre.*

Het ijs ſmelt door de zon. *La glace ſe fond au ſoleil.*

De ſchotel ſmelt op 't vuur. *Le plat ſe fond ſur le feu.*

* In traanen ſmelten. *Se fondre en larmes.*

SMELTER. z. m. Die ſmelt. *Fondeur, celui qui fond.*

Smelterije, ſmeerſmelterije. *Fondoir: terme de chandelier.*

Smelthuis. z. g. Giethuis, plaats daar men metaalen ſmelt. *Fonderie, lieu où l'on fond des métaux.*

Smelting. z. v. *Action de fondre.*

De ſmelting der metaalen. *La fonte des métaux, fuſion.*

Smeltkroes. z. m. *Creuſet.*

Smeltoven. z. m. Oven daar men metaalen ſmelt. *Fourneau, fournaiſe.*

SMERGEL. z. v. Amaril, zekere ſteen. *Du tripoli.*

SMERT, enz. *zie* Smart, enz.

SMET. z. v. Vlek. *Tache, ſaleté.*

Daar is eene ſmet op uwen bef. *Il y a une tache à votre rabat ou à votre collet.*

* Iemand eene ſmet in zijne eer aanwrijven. *Noircir la réputation de quelqu'un.*

IJzerſmet. *zie onder* IJzer.

Smetagtig. *bijv. w.* Dat ligtelijk ſmet. *Qui tache facilement.*

Smetje. z. g. Vlekje. *Petite tache.*

Smetlijn. *zie* Slaglijn.

SMETTEN. w. w. Beſmetten. *Tacher, ſouiller, ſalir.*

Smetten. g. w. *Se ſalir, ſe tacher, ſe ſouiller.*

Dit ſtof zal zoo ligt niet ſmetten als dat. *Cette étoffe-ci ne ſe ſalira pas ſi aiſément que celle-là.*

SMEULEN. g. w. Smooken, bedektelijk rooken. *Couver.*

Dat vuur doet niet dan ſmeulen, 't kan geen vlam vatten. *Ce feu ne fait que couver, & ne ſauroit brûler.*

Het ſmeult onder de aſſche. *Il couve ſous les cendres.*

* Dat oproer heeft lang geſmeuld voor dat het uitgeborſten is. *Cette émute a couvé longtemps avant que d'éclater.*

SMEUREN. w. w. Smodderen. *Tacher, ſouiller.*

Smeurig. *bijv. w.* Smodderig. *Souillé, taché, ſale.*

S M I.

SMID. z. m. Werkman met hamer en aanbeeld. *Forgeron.*

Ankerſmid, Goudſmid, Groffſmid, Hoefſmid, IJzerſmid, Koperſmid, Nagelſmid, Paerdenſmid, Spijkerſmid, Zilverſmid, enz. *zie onder* Anker, enz.

Smids, ſmidze. z. v. Smids winkel. *Forge, boutique de forgeron.*

Reuſenſmids. *zie onder* Reus.

Smidsbak. z. m. Leſchtrog. *Auge où le forgeron trempe ſon fer chaud.*

Smidshamer. z. m. *Marteau de forgeron.*

Smidskoolen of Smeêkoolen. *meerv. Charbons de terre ou d'Angleterre.*

Smidsoven. z. m. *Forge ou fournaiſe de forgeron.*

Smidsſtal. z. m. *Travail, l'endroit où les maréchaux enferment les chevaux pour les ferrer.*

Smidstang. z. v. *Tenaille de forgeron.*

Smidswater. z. g. *Eau qui eſt à côté de la forge d'un maréchal, d'un ſerrurier, &c.*

Smidswinkel. z. m. *Forge.*

SMIENT. z. v. Halve endvogel. *Demi-canard.*

SMIJDIG. *bijv. w.* Leenig, dat geſmeed kan worden. *Malléable, que l'on peut forger facilement.*

Smijdig metaal, ſmeedbaar metaal. *Métal malléable.*

Smijdige ſtoffe, leenige of handelbaare ſtoffe. *Matière malléable.*

SMIJDIGEN. w. w. Leenig maaken. *Rendre malléable.*

SMIJT, zeker ſcheepstouw dat dient om het zeil in te binden. *Cargue, corde qui ſert à ferler la voile.*

SMIJTEN. w. w. Gooijen, werpen. *Jetter.*

't Goed wierd op ſtraat geſmeeten. *Les bardes furent jettées dans la rue.*

Smijten, ſlaan. *Se battre, ſe gourmer.*

Hij doet niet liever dan vegten en ſmijten. *Il n'aime qu'à ſe battre.*

SMIJTER. z. m. Vegter. *Celui qui aime à ſe battre.*

Wijvenſmijter, een die geduurig zijn wijf ſlaat. *Celui qui bat ſa femme, qui eſt accoutumé à battre ſa femme.*

S M O.

‡ SMODDEREN. w. w. Vuil maaken, bemeuzelen. *Tacher, ſouiller.*

Smodderig. *bijv. w.* Bemeuzeld. *Taché, ſouillé.*

‡ SMODDERMUILEN. g. w. *Se baiſer, ſi*

Digitized by Google

ſe lecher à la manière des payſans.

‡ SMODDERMUILTJE. *Viſage ragoûtant, minois appetiſſant.*

SMODDIG. *zie* Smodderig.

SMOEL. *Muſeau. zie* Muil.

‡ Houd de ſmoel. *Taiſez-vous, ne dites mot, retenez votre langue.*

SMOKKELAAR, Smokkelen, Smokkelſter. *zie* Sluiker, Sluiken, Sluikſter.

Smokkelkroeg. *zie onder* Kroeg.

SMOLT. *onv. tijd* van Smelten. Als, ik ſmolt. *Je fondois ou je fondis.*

SMOOK. *z. m.* Rook. *Fumée, vapeur épaiſſe.* Het huis is vol ſmook. *La maiſon eſt pleine de fumée.*

SMOOKEN. *g. w.* Rooken. *Fumer.* 't Smookt 'er dat men uit zijne oogen niet zien kan. *Il fume qu'on ne ſauroit voir.*

SMOOKEN. *w. w.* Tabak rooken. *Fumer, prendre du tabac.*

SMOOKER. *z. m.* Tabak rooker. *Un fumeur, un amateur de la pipe.*

‡ SMOOKGAT. *z. g.* Rookgat, Schoorſteen. *Cheminée, lieu par où la fumée ſort.*

‡ Smookgat, vertrek daar 't ſterk rookt. *Lieu où il fume beaucoup.*

SMOORDRONKEN. *bijv. w. Tout-à-fait yvre à ne pouvoir deſſerrer les dents, yvre mort.*

SMOOREN. *w. w. en g. w.* Stikken, verſtikken. *Etouffer, ſuffoquer.* 't Weêr is zoo benauwd heet dat men ſchier ſmoort. *Le temps eſt ſi chaud qu'on étouffe preſque.*

Zij hebben haar onder een bedde geſmoord. *Ils l'ont étouffée ſous un lit.*

Smooren, dempen. *Etouffer, éteindre.*

* Hij heeft dat werk zoeken te ſmooren, hij heeft het getragt te dempen. *Il a tâché d'étouffer cette affaire, il a empêché qu'elle n'éclatât.*

Smooren, ſtooven. *Etuver.*

Een hoen in eene ſtoofpan ſmooren. *Etuver un poulet dans une poële.*

Smoorheet. *bijv. w.* Overdaadig heet. *Etouffant.*

't Was op den middag ſmoorheet. *Il faiſoit étouffant ſur le midi, il faiſoit une chaleur exceſſive ou étouffante ſur le midi.*

Smooring. *z. v.* Verſtikking. *Suffocation, étouffement.*

Smooring, demping van eenen oproer. *Action d'étouffer une révolte.*

Smoorpan. *zie* Stoofpan.

Smoorpot. *z. m.* Doofpot. *Etoufoir.*

‡ SMOTS. *z. v.* Olijke hoer. *Garce, putain.*

SMOUS, Hoogduitſche Jood. *Juif d'Allemagne.*

* Smous, Schacheraar. *Uſurier, Arabe, grivelcur.*

SMOUT. *z. g.* Smeer, vet. *Graiſſe.*

Ganzenſmout, Slangenſmout, Verkensſmout, enz. *zie onder* Ganzen, enz,

Smoutagtig. *bijv. w.* Smeerig, oliagtig. *Plein de graiſſe, de ſuif ou d'huile.*

Smoutpeer. *z. v. Poire de certeau ou ſertean.*

S M U.

SMUIG. Als, ter ſmuig of ter ſmuik. *bijw.* Heimelijk, bedektelijk. *En cachette, furtivement.*

SMUIGEN. *g. w.* Bedektelijk iets doen. *Faire quelque choſe furtivement ou en cachette.*

‡ Smuigen, zig in het heimelijk wat te goede doen. *Manger ou boire en cachette.*

‡ Hij zit en ſmuigt altijd aan den haerd. *Il eſt toujours aſſis auprès du feu & mange ou boit-là en cachette.*

SMUIGER. *z. m.* Die bedektelijk iets doet, die in 't heimelijk banketteert. *Celui qui fait quelque choſe en cachette ou qui fait bonne chère tout ſeul.*

SMUIK, ter ſmuik. *zie* ter Smuig.

‡ SMUL. *z. g.* Een gruizig kind. *Petit enfant barbouillé.*

‡ Koom hier ſmul, laat ik uwen mond wat afveegen. *Venez ici, petit barbouillé, que j'eſſuye votre bouche.*

Smul, Slemp. *Bonne chère, ripaille, bombance.*

‡ Smulbaard. *z. m.* Die zijnen mond onder 't eeten begruiſt. *Celui qui ſe barbouille le viſage en mangeant.*

Smuldagen. *zie* Brasdagen.

SMULLEN. *g. w.* Goede cier maaken. *Faire la vie, faire bonne chère, faire ripaille.*

Smullig. *bijv. w.* Smeerig. *Onctueux, ſale, rempli de graiſſe & d'ordures, barbouillé.*

Dat kind ziet 'er ſmullig uit om zijnen mond. *Ces enfant a le viſage tout plein de graiſſe, il eſt tout émbarbouillé.*

Smulling. *z. v. Bonne chère, gogaille.*

Smulmoêr. *zie* Schuimloopſter.

‡ Smulpaap. *z. m. Un gros Prêtre bien nourri, un Prêtre qui aime la bonne chère.*

‡ Smulpaap. *Un Miniſtre ami de la bonne chère, un Miniſtre qui aime à faire bonne chère.*

‡ Smulvriend. *z. m. Celui qui recherche la bonne chère, qui court les bonnes tables.*

S N A.

SNAAK. *z. m.* Klugtige vent, potſemaaker. *Un plaiſant., un perſonnage facétieux, un gaillard.*

Hij is een kortswijlige ſnaak. *C'eſt un homme plaiſant, un homme divertiſſant.*

Snaakerije. *z. v.* Klugtige pots. *Plaiſanterie, drollerie, gaillardiſe.*

Een bock vol ſnaakerijen. *Un livre plein de plaiſanteries.*

Snaakſch. *bijv. w.* Klugtig, potſig. *Facétieux, agréable, plaiſant.*

Een ſnaakſche vent, een koddige ſnaak. *Un plaiſant perſonnage, un drolle de corps.*

Eene ſnaakſche verteiling. *Un conte facétieux, un conte à faire rire.*

Snaakshoofd. *zie* Narrekap, Gekskap of Zotskap.

SNAAR. *z. v.* Pees van darmen gedraaid. *Corde faite de boyaux de mouton.*

De ſnaar van eenen meulen. *Cordo ou cordeau de meule.*

De ſnaaren van een ſpeeltuig. *Les cordes d'un inſtrument de muſique.*

De ſnaaren ſtellen. *Ajuſter ou accommoder les cordes, préluder.*

* Ik ſtelle vaſt de ſnaaren, ik maake een begin. *J'entame en attendant la matière, j'en fais le commencement.*

SNAAR. *z. v.* Aangehuwde Zuſter. *Belle-ſœur.*

Mijn broeders vrouw is mijne ſnaar. *La femme de mon frère eſt ma belle-ſœur.*

‡ SNAAR, ſnaarig. *bijw.* Dapper, wakker. *Bien fort, bien ſerré.* zie Snarrig en Snar.

‡ Hij roſte hem ſnaar af. *Il le roſſa bien ſerré, il l'étouffeta de la belle manière.*

SNAARENSPEELER. *z. m.* Die op inſtrumenten met ſnaaren ſpeeld. *Joueur d'inſtrumens à cordes.*

Snaarenſpel. *z. g.* Muzijk van ſnaartuig. *Muſique d'inſtrumens à cordes.*

Snaargezang. *z. g.* Gezang dat onder ſnaarenſpel gezongen word. *Chant entremêlé d'inſtrumens de muſique à cordes.*

Snaartuig of ſnaarſpeeltuig. *z. g.* Speeltuig met ſnaaren. *Inſtrument de muſique à cordes.*

SNAAUW, zeker Vaartuig. *zie* Snauw.

SNAAUW. *z. m.* Bits woord. *Parole rude.*

Snaauwagtig. *bijv. w.* Bits in 't ſpreeken. *Piquant en paroles.*

SNAAUWEN. *g. w.* Bits ſpreeken. *Rabrouer ou rudoyer quelqu'un, le maltraiter de paroles, être piquant en paroles.*

Zij doet niet dan ſnaauwen en graauwen. *C'eſt une harangére, une arrogante, qui ne parle aux gens que pour leur dire des injures.*

SNAAUWER. *z. m. Celui qui rudoye, qui rabroue.*

SNAAUWSTER. *z. v. Celle qui rabroue, qui rudoye.*

SNAB. *zie* Sneb.

SNAK. *z. m.* Snik. *Soupir.*

Den laatſten ſnak geeven, den laatſten adem uitblaazen. *Expirer, rendre le dernier ſoupir, rendre l'ame.*

SNAKKEN, ergens naar ſnakken, iets zeer begeeren. *Déſirer avec ardeur, aſpirer à.*

Mijne ziel ſnakt naar den Heere. *Mon ame ſoupire après l'Eternel.*

Hij ſnakt naar 't genot van zijne ſchoone bruid. *Il aſpire à la jouiſſance de ſa belle épouſe.*

Hij ſnakt 'er naar als een viſch naar 't water. *Il ſoupire après cela comme un poiſſon après l'eau.*

‡ Snakken, kakelen, praaten. *Gazouiller, babiller, jaſer.*

SNAP. *z. m.* Ogenblik. *Moment, inſtant.*

Het zal met eenen ſnap gedaan zijn. *Cela ſera fait dans un moment ou en moins de rien.*

Snap of ſnaps, geſnap, gekakel. *Babil, caquet, gazouillement.*

Veel ſnaps voeren, veel praats maaken. *Avoir beaucoup de babil.*

Snapagtig. *bijv. w.* Kakelagtig. *Qui a beaucoup de babil ou de caquet, babillard, babillarde.*

Een ſnapagtig vrouwmenſch. *Une babillarde, une caqueteuſe.*

SNAPHAAN. *z. m.* Vuurroer. *Fuſil, arme à feu.*

Zij trokken uit met ſnaphaanen op de ſchouderen. *Ils ſortirent armés de fuſils.*

* Snaphaan, vuurroerdrager. *Fuſelier.*

SNAPPEN. *g. w.* Kakelen, klappen. *Babiller, caqueter, jaſer.*

't Voegt u niet altoos te ſnappen. *Il ne vous ſied pas bien de babiller toujours.*

Snappen, uitſnappen. *zie* Uitſnappen.

SNAPPER. *z. m.* Keffer, kakelaar, langtong. *Babillard, caqueteur, jaſeur.*

Hij is een onbeſchaamde ſnapper. *C'eſt un franc babillard, un babillard effronté, un jaſeur impertinent.*

Snapperije. *zie* Snap, geſnap.

Snapreisje. *z. g.* Een reisje dat met der haaſt afgelegd word. *Un petit voyage, un voyage à la hâte.*

Snaps. *zie* Snap.

Snapſter. *z. v.* Kakelaarſter. *Babillarde, caqueteuſe, jaſeuſe.*

Hij heeft eene olijke ſnapſter tot een wijf. *Il a une franche babillarde pour femme.*

Snapſtertje. *z. g.* Praatſtertje. *Petite babillarde, petite jaſeuſe.*

't Is een zoet ſnapſtertje, 't is een meisje dat heel aardig praat. *C'eſt une jolie petite babillarde, une aimable petite cauſeuſe.*

SNAR. *bijw. w.* Bits, ſnarrig. *Qui a une rude & fière manière de parler.*

't Is een ſnar wijf, 't is een bits vrouwmenſch.

Digitized by Google

menſch. *C'eſt une femme qui parle bien fidérement.*
Snar. *bijw.* Als, het waait ſnar. *Il vente bien fort.*
Snarheid. *z. v.* Bitsheid. *Fierté.*
‡ Snarrig. *bijv. w.* Bits. *Fier, hautain, parlant d'une maniére inſolente.*
‡ Eene ſnarrige teeks. *Une fière drolleſſe.*
Snarrig. *bijw.* Als, het waait ſnarrig. *Il vente bien fort.*
‡ SNATER. *z. v.* Snavel. *Muſeau, bec.*
De ſnater roeren. *Cauſer, babiller, jaſer.*
‡ Hou je ſnater, hou den bek toe. *Fermez la bouche, taiſez-vous.*
Snateraar. *z. m.* Klapper. *Babillard, parleur, jaſeur.*
Snateragtig. *bijv. w.* Snapagtig. *Qui a beaucoup de caquet & de babil.*
Eene ſnateragtige klappei. *Une grande babillarde, caqueteuſe ou parleuſe.*
‡ Snaterbek. *z. m. en v.* Olijke ſnapper en ſnapſter. *Franc babillard, grand parleur, grand cauſeur, &c.*
‡ SNATEREN. *g. w.* Kakelen. *Babiller, caqueter, parler beaucoup.*
‡ Zommige menſchen ſnateren zoo veel als de ganzen. *Pluſieurs perſonnes ont autant de caquet que les oyes.*
Snatering. *z. v.* Geſnater. *Caquet, babil.*
Snaterſnel. *zie* Snateraar.
SNAVEL. *z. m.* Snuit. *Muſeau, trompe, parlant d'un éléfant.*
Een olifant heeft eenen langen ſnavel. *L'éléfant a la trompe longue.*
‡ Hij heeft eenen luſtigen ſnavel, eenen langen neus. *Il a le nez bien long.*
Snavelſnel. *zie* Snateraar.
SNAUW. *z. v.* Een zeker vaartuig bij de Vlamingen en Zeeuwen, dat ook ten Oorloge gebruikt word. *Senau, certain vaiſſeau dont les Hollandois & les Zélandois ſe ſervent pour aller en courſe.*

S N E.

SNEB. *z. v.* De bek van een vogel. *Le bec d'un oiſeau.*
Zwaanen en Ganzen zijn breed van ſnebben. *Les Cignes & les Oyes ont le bec large.*
De ſneb van een ſchip. *L'éperon ou la proue d'un vaiſſeau.*
Snebaal. *zie* Nebaal.
Snebbe. *zie* Sneb.
Snebbig. *bijv. w.* Wel gebekt. *Qui a la langue bien pendue, qui a le bec bien affilé.*
Snebſchuit. *z. v.* Schuit met eenen ſpitſen bek. *Bateau qui a la proue pointue, en forme de bec.*
SNEDE. *zie* Sneê.
SNEE. *zie* Sneeuw.
SNEE. *z. v.* Sneede. *Tranche, coupure, taillade, bachure.*
Eene ſnee zalm, eene moot van eenen zalm. *Une dalle ou une tranche de ſaumon.*
Eene ſnee ham. *Une tranche de jambon.*
Eene ſnee broods. *Une tranche de pain.*
Hij gaf hem eene ſnee in het aangezigt. *Il lui fit une taillade, une coupure ou une eſtafilade au viſage.*
Snee, ſneede, kant van een boek. *Tranche d'un livre.*
Snee, ſcherpte. *Tranchant.*
De ſnee van 't mes is vol ſchaarden. *Le tranchant du couteau eſt tout dentelé ou plein de bréches.*
Een mes op de ſnee zetten, een mes ſcherp ſlijpen. *Affiler ou aiguiſer un couteau.*
De ſnee van een vaers. *zie* Snijding.
Ter ſnee. Als, dat komt regt ter ſnee, dat is regt van pas. *Cela vient bien à propos ou à point.*
Kegelſnee. *Section conique.*
Koperſnee. *zie onder* Koper.
Sneed. *onv. tijd* van Snijden. Als, ik ſneed. *Je coupois ou je coupai.*
Sneede. *zie* Snee.
Sneedeling. *z. m.* Kind uit 's moeders lijf geſneeden. *Enfant tiré de la matrice de ſa mére par la ſection ou l'opération céſarienne.*
Sneedje. *z. g. Verkleinnaam van* ſnee of ſneede. *Petite coupure, petite tranche, taillade.*
‡ Een ſneedje leggen. *Se battre à coups de couteau.*
Sneedig. *bijv. w.* Scherp, ſnel. *Habile, adroit, actif, prompt, vite.*
Een ſneedig oordeel. *Un jugement ſubtil.*
Een ſneedig wijf, eene vrouw die wel oppaſt. *Une femme habile & adroite.*
• Sneedig. *bijw.* Aandagtig. *Attentivement.*
Sneedig toeluiſteren. *Ecouter attentivement ou avec attention.*
Dat Jagt zeilt ſneedig. *Ce jacht ou ce yac va vite.*
Sneedigheid. *z. v.* Snelheid van begrip. *Pénétration, habileté, ſubtilité.*
SNEES. *z. m.* Sinees, ſchacheraar. Deeze laatſte beteekenis is aan den naam van Sinees gehegt, om dat de Sineezen in Ooſtindien het zelve zijn als de Smouſſen en Jooden in Europa, dat is, regte ſchacheraars en woekeraars. *Uſurier, Arabe, Griveleur.*
SNEES. *z. v.* Getal van twintig. *Vingtaine, nombre de vingt.*
Eene ſnees ſcharren, twintig ſcharren. *Un vingtaine de carlets.*
SNEESEN. *zie* Sneezen.
SNEEVEN. *g. w.* Omkomen. *Périr.*
De krijg doet 'er veelen ſneeven. *La guerre fait périr beaucoup de gens.*
SNEEUW. *z. m. en g. Neige.*
De ſneeuw vloog met dikke vlokken. *La neige tomba par gros flocons, il neiga à gros flocons.*
Dat is zoo wit als ſneeuw. *Cela eſt blanc comme la neige.*
Jagtſneeuw. *zie onder* Jagt.
Sneeuwagtig. *bijv. w.* Geneigd tot ſneeuwen, vol ſneeuw. *Plein de neige, neigeux.*
De lugt ziet 'er heel ſneeuwagtig uit. *L'air eſt tout plein de neige, l'air eſt tout-à-fait neigeux.*
Sneeuwagtig weer. *Un temps neigeux.*
Een ſneeuwagtige winter. *Un hiver neigeux.*
Sneeuwbal. *z. m. Boule de neige.*
Zij gooiden haar met ſneeuwballen. *Ils lui jettérent des boules de neige, l'attaquérent à coups de boules de neige.*
SNEEUWEN. *w. w. Neiger.*
Het ſneeuwt. *Il neige.*
Het ſneeuwde zoo digt dat men uit zijne oogen niet zien konde. *Il neiga ſi fort qu'on ne pouvoit voir où l'on étoit.*
‡ Als Dukdalf lachte, ſneeuwde het roozen. *Il neigeoit des roſes quand le Duc d'Albe riott, pour dire, qu'il ne rioit jamais.*
Sneeuwig. *bijv. w.* Wanneer 'er veel ſneeuw valt. *Neigeux, quand il tombe beaucoup de neige.*
Een ſneeuwige dag. *Un jour neigeux.*
Sneeuwvlok. *z. v. Flocon de neige.*
De ſneeuwvlokken vlogen mij van alle kanten om de ooren. *Les flocons m'en vironnoient de tous côtés.*
Sneeuwwater. *z. g. Eau de neige.*
Maarts ſneeuwwater word voor verſcheidene dingen goed geoordeeld. *On croit que l'eau de neige du mois de Mars eſt bonne pour pluſieurs choſes.*
Sneeuwwit. *bijv. w.* Zoo wit als ſneeuw. *Blanc comme de la neige.*
Dat linnen is ſneeuwwit. *Cette toile eſt blanche comme de la neige.*
Zij had eenen ſneeuwwitten hals. *Elle avoit un cou d'ivoire, un cou blanc comme la neige.*
SNEEZEN of ſneeſen, ſchacheren. *zie* Schacheren.
SNEL. *z. v.* Eene langwerpige drinkkan, die van ouds gebruikt wierd. *Nom d'un pot à boire un peu long dont on ſe ſervoit ci-devant.*
SNEL. *bijv. w.* Haaſtig, ras, gezwind. *Vite, rapide, précipité.*
Eene ſnelle vlugt. *Une fuite précipitée.*
‡ Al is de logen ſnel, de waarheid agterhaaltze wel. *Spreekw. La vérité triomphe toujours du menſonge.*
Hij is ſnel van gezigt. *Il a la vue bonne.*
Snel van begrip. *Qui a la conception vive.*
‡ Zij heeft een ſnel verſtand. *Elle à l'eſprit vif.*
Snel. *bijw. zie* Snellijk.
Sneldigt. *zie* Puntdigt.
Snelheid. *z. v.* Snelligheid. *Viteſſe, rapidité, ſoudaineté.*
Hij betoont geen ſnelheid in zijn werk. *Il ne témoigne pas de promptitude ou de vivacité dans ſon ouvrage ou dans ſon travail.*
SNELLEN. *w. w.* Spoeden. *Se hâter, ſe précipiter.*
Hij ſnelde luſtig voort, hij maakte grooten haaſt. *Il ſe hâta extrémement.*
SNELLETJE. *z. g.* Kleine ſnel. *Petite canne ou petit pot à boire.*
SNELLIGHEID. *zie* Snelheid.
Snellijk. *bijw. A la hâte, vitement, rapidement, promptement.*
Snelwaag. *z. v.* Goudgewigt ſchaaltje. *Trébuchet, balances à peſer de l'or.*
SNEP. *z. v.* Snip, zekere vogel. *Bécaſſe, bécaſſine.*
Houtſnep, Poelſnep, Waterſnep, enz *zie onder* Hout, enz.
Snepnet. *z. g. Filet à prendre des bécaſſes.*
SNERKEN. *w. w.* In de pan braaden. *Fricaſſer, frire dans le beurre.*
Een hoen in boter ſnerken. *Fricaſſer un poulet dans une terrine avec du beurre.*
SNERPEN. *w. w.* Smarten, nijpen, zeer doen. *Faire de la douleur, faire du mal, cuire, pincer.*
De olie was zoo heet dat ze mijnen vinger ſnerpte. *L'huile étoit ſi chaude qu'elle me fit du mal ou de la douleur au doigt.*
De roeden ſnerpten op zijnen rugge. *Les verges ſe firent ſentir ſur ſon dos, les verges lui pincérent le dos d'importance.*
SNEUKELAAR. *z. m.* Een die veel bij de meisies loopt. *Un paillard, un homme qui aime le cotillon.*
Sneukelen. *g. w. Hanter les bordels, voir les filles de joye.*
SNEUVELEN. *g. w.* Gedood worden, omkoomen. *Périr, être tué.*
Hij is in den krijg geſneuveld. *Il eſt péri à la guerre, il a été tué à la guerre.*
Daar ſneuvelden veele menſchen aan de peſt. *La peſte fit périr beaucoup de monde.*

S N I.

SNIJBOONEN. *z. m. meerv. Des haricots.*
SNIJDEN. *w. w. Couper.*

Digitized by Google

Brood ſnijden. *Couper du pain.*
Eene pen ſnijden. *Tailler une plume.*
Hij is van den ſteen geſneden. *Il a été taillé de la pierre.*
* Van den ſteen ſnijden. *Duper, déniaiſer, redreſſer quelqu'un.*
Iemand van den kei ſnijden. *Tromper ou duper quelqu'un.*
* Snijden, mengen, vervalſchen: van den wijn ſpreekende. *Mélanger, frelater: parlant du vin.*
* Snijden. *Cingler.*
De wind ſnijd in 't aangezigt. *Le vent cingle le viſage.*
* Snijden, veel afneemen. *Ecorcher, rançonner.*
Die waard ſnijd zijne gaſten ongenadig. *Cet aubergiſte rançonne ou écorche ſes hôtes impitoyablement.*
Snijden, lubben. *Châtrer.*
De kat is geſneeden. *Le chat eſt châtré.*
Snijden, graveeren. *Buriner, graver ſur les métaux.*
Een wapen in ſtaal ſnijden. *Graver les armoiries avec le burin ſur l'acier.*

SNIJDER. z. m. Een die ſnijd. *Coupeur, celui qui coupe.*
Snijder, kleermaker. *Tailleur.*
De ſnijder heeft het kleed verſneeden. *Le tailleur a gâté l'habit.*
Een ſnijders tafel. *Un établi, une table de tailleur.*
Beurzenſnijder, Breukſnijder, Hairſnijder, Letterſnijder, Plaatſnijder, Signetſnijder, Steenſnijder, Voorſnijder, Wapenſnijder, Zegelſnijder, enz. *zie onder* Beurs, enz.
Snijding. z. v. *Action de couper, coupure, rognure.*
Snijding, afdeeling, deel van een hoofdſtuk. *Diviſion d'un chapitre, ſection.*
De ſnijding, de ruſt van een vaers in zijn midden. *La céſure d'un vers.*
Snijding in de darmen, buikpijn. *Tranchées ou douleurs de ventre.*
Zinſnijding. *zie onder* Zin.
Snijdzel. z. g. Afgeſneedene ſtukjes. *Coupures, rognures.*
Snijkamer. z. v. *La Salle de l'Anatomie.*
Snijkonſt of ſnijkunde. z. v. *Anatomie, Art de diſſequer.*
Snijmes. z. g. Een groot mes *Grand couteau.*
Snijmes, ſchoenmakers mes. *Tranchet, couteau de cordonnier.*
Snijwerk. z. g. *Ouvrage de gravure, de ciſelure, de ſculpture, de relief.*

SNIK. z. m. Snak. *Soupir.*
Den laatſten ſnik geeven. *Rendre le dernier ſoupir, rendre l'ame.*
Snik. *Zangkunſt woord. Soupir: terme de Muſique.*
Half-ſnik. *Demi-ſoupir.*
Doodſnik. *zie onder* Dood.

SNIK. z. m. Snik van een uurwerk. *La fuſée d'une montre.*
SNIK. z. m. Soort van breebeitel. *Hache, ſorte de grand ciſeau.*
SNIK. *Op zijn Gronings.* z. v. Schuitje, Trekſchuit. *Barque, bateau tiré par un cheval.*
Ik voer met de Snik van Groeningen naar Delfzijl. *Je paſſai avec la barque de Groningue à Delfzeil.*

SNIKHEET. *bijv. w.* Zeer heet. *Très-chaud, fort chaud.*
Het brood was ſnikheet. *Le pain étoit tout chaud.*

SNIKKEN. g. w. Hard zugten. *Sangloter, pouſſer des ſanglots.*
Hij kon niet ſpreeken van 't ſnikken. *Les ſanglots l'empêchèrent de parler.*

SNIP. *zie* Snep.
Hij is uitgegaan om Snippen te vangen. *Il eſt allé prendre des becaſſes, il eſt ſorti pour attraper des becaſſines.*

SNIPPEL. z. m. Snippeling, ſnipzel. *Rognure, morceau étroit coupé en long.*
Hij heeft het papier aan ſnippelen geſneeden. *Il a coupé le papier en petits morceaux longs.*
Snippels van linnen. *Rognures de toile.*
Snippels of ſnippelingen van boeken. *Rognures de livres.*
Snippelaar. z. m. Een die ſnippelt. *Rogneur, celui qui coupe en petits morceaux longs.*

SNIPPELEN. w. w. Snippels maaken. *Rogner, couper en petits morceaux longs.*
Snippeling. z. v. Snippels. *Rognures.*
Zij heeft eene doos vol ſnippeling. *Elle a une boite pleine de rognures, de petites piéces ou de petits morceaux.*
Snippen. *zie* Snippelen.

SNIPPEN. w. w. Van eenen kouden wind ſpreekende. *Couper: parlant d'un vent froid.*
De wind ſnipt in 't aangezigt. *Le vent coupe le viſage.*

SNIPPER. *zie* Snippel.
Oranje ſnippers of ſnippertjes. *Petits morceaux d'écorce d'orange coupés en long & confits au ſucre.*
Snipperen. *zie* Snippelen.
Geſnipperde boontjes. *Haricots verds, coupés de biais en petits morceaux pour les étuver ou pour les confire au vinaigre.*
Geſnipperde knollen. *Navets coupés étroitement en long pour les étuver.*
Snippering. *zie* Snippeling.

SNIRS. z. m. Teug. *Coup.*
Met eenen ſnirs drinken. *Boire tout d'un coup.*

S N O.

SNOEIJEN. w. w. Takken of ranken afſnijden. *Emonder, couper les branches, tailler.*
De wijngaard is geſnoeid. *La vigne eſt taillée.*
Eenen boom lugtig uitſnoeijen of wat lugt geeven als hij te dik van takken is. *Elaguer un arbre.*
* Iemands wieken ſnoeijen of korten. *zie onder* Wiek.
Het geld of de munt ſnoeijen. *Rogner la monnoye.*
Snoeijen, rauwe vrugten eeten. *Manger beaucop de fruits crus, en manger avec excés.*
Zij is ziek van al 't ſnoeijen. *Elle eſt malade d'avoir tant mangé de fruits crus.*

SNOEIJER. z. m. Boomſnoeijer, tuinman. *Jardinier, tailleur d'arbres, qui émonde les arbres.*
Wijngaardſnoeijer. *zie onder* Wijngaard.
Snoeijer. z. m. Een die veel rauwe vrugten eet. *Celui qui mange beaucoup de fruits crus.*
Snoeijing. z. v. Affnijding van ranken. *La taille des arbres ou des vignes.*

SNOEIMAAND. *zie* Sprokkelmaand.
SNOEIMES. z. g. Tuinmans mes *Serpette, couteau de jardinier.*
Snoeiſel. z. g. Afgeſneedene takken of ranken. *Sarment, bois ou branches coupées.*
Het ſnoeiſel van den wijngaard legt op eenen hoop. *Le ſarment eſt en tas.*
* Snoeiſter. z. v. Eetſter van veel rauwe vrugten. *Une femme ou fille qui mange beaucoup de fruits crus.*

SNOEK. z. m. Zekere viſch. *Brochet, ſorte de poiſſon.*
Snoek is een verſlindende viſch. *Le brochet eſt un poiſſon dévorant.*
Snoeken op zolder zoeken. *Spreekw.* Verlooren arbeid doen. *Prendre une peine inutile.*
‡ Hij heeft eenen ſnoek gevangen, hij heeft in 't water gelegen. *Il eſt tombé dans l'eau.*
Geltesnoek. Zeeſnoek. *zie onder* Gelte, enz.
Snoekhairig. *bijv. w.* Hair hebbende van verwe als de ſnoeken. *Qui a le poil couleur de broches.*
Een ſnoekhairige windhond. *Un levrier couleur de broches.*
Snoekje. z. g. *Brocheton.*
* Snoeks zien, ſcherp zien. *Voir clair, avoir la vue bonne.*

SNOEPAGTIG. *bijv. w.* Overgegeeven tot ſnoepen. *Friand, qui aime les friandiſes.*
Hij heeft een ſnoepagtig wijf. *Il a une femme friande.*

SNOEPEN. w. w. Onmaatig in het eeten van ooft en lekkernijen zijn. *Manger toutes ſortes de fruits ou de friandiſes, friander.*
Hij is ziek geworden van al het ſnoepen. *Il eſt devenu malade de manger tant de friandiſes.*
Snoepen, iets lekkers ter ſmuig eeten. *Manger des friandiſes en cachette, friander.*
Men kan wel zien dat 'er iemand van deezen koſt geſnoept heeft. *On peut bien voir que quelqu'un a mangé de cette viande.*
De kat heeft 'er van geſnoept. *Le chat en a mangé.*

SNOEPER. z. m. Een die ſnoept. *Un friand, celui qui aime les friandiſes, qui mange quelque bon morceau en cachette.*
Schaamt gij u niet jongen, datge zulk een ſnoeper zijt? *Garçon, n'as-tu pas de honte d'être ſi adonné aux friandiſes?*
‡ Snoeper, een die veel van vrouwvolk houd. *Celui qui a un commerce ſecret avec le ſexe.*
Snoepertje. z. m. *Petit friand.*
Snoeperije. z. v. Ooft of eenige lekkernije, die langs den weg te koop ſtaat. *Toutes ſortes de friandiſes & de fruits, que l'on vend dans les places publiques ou aux portes des villes.*
Ziet toe dat gij uw geld niet aan ſnoeperije beſteed. *Donnez-vous garde d'employer votre argent à des friandiſes ou à des fruits.*
Snoepig. *zie* Snoepagtig.
Snoepreisje. z. g. Plaizierreisje. *Une partie de plaiſir, un petit voyage pour ſe divertir.*
Snoeps. *bijv. w.* Tot ſteelswijze opeeting geneigd. *Adonné à manger des friandiſes en cachette.*
Eene ſnoepſe kat. *Un chat qui dérobe quelque choſe & le mange en cachette.*
Snoepſter. z. v. Een ſnoepig vrouwmenſch. *Friande, une femme qui aime les friandiſes.*
Zijn wijf is eene olike ſnoepſter. *Sa femme eſt une franche friande.*
* Snoeptijd. z. m. De tijd wanneer het ooft uitkomt. *La ſaiſon des fruits.*
* Het gaat nu tegen den ſnoeptijd, het ooft begint uit te komen. *Le fruit commence à mûrir.*
Snoepwinkeltje. z. g. Winkeltje daar men ſnoeperije verkoopt. *Petite boutique où l'on vend des friandiſes & des fruits.*

SNOER. z. g. Koord, koorde. *Cordon, lacet.*

De

Digitized by Google

De honden waren aan een ſnoer gekoppeld. *Les chiens étoient couplés : terme de chaſſe.*
Haar tabberd is van agteren met een zijden ſnoer geregen. *Sa robe eſt lacée par derriére d'un lacet de ſoye.*
Zij draagt een ſnoer van paerlen om den hals. *Elle a un collier de perles au cou.*
Hij weet ze allen aan zijn ſnoer te krijgen. *Il ſait les mettre tous dans ſon parti.*
Snoer, rigtſnoer. *zie* Rigtſnoer.
Angelſnoer, Armſnoer, Hairſnoer, Regtſnoer, Rigtſnoer, Rijgſnoer, Strikſnoer, Tolſnoer, Vlegtſnoer, enz. *zie onder* Angel, enz.

SNOEREN. *w. w.* Rijgen. *Lacer, enfiler.*
Koraalen ſnoeren of rijgen. *Enfiler des grains de corail.*
Honden ſnoeren. *Coupler ou accoupler des chiens, les mener en leſſe deux à deux.*
‡Snoeren, ſluiten. *Fermer.*
Snoer uw bakhuis, houd uwen bek toe. *Fermez la bouche, taiſez-vous.*
Ik zal u den mond ſnoeren, ik zal u den mond doen toehouden. *Je te ferai taire ou tenir la bouche fermée.*
Snoerregt. *bijv. w.* Lijnregt. *Perpendiculaire, en droite ligne.*
Snoertje. *z. g.* Koortje. *Petit cordon ou lacet.*

‡SNOESHAAN. *z. m.* Blaaskaak. *Fanfaron, vanteur, avaleur de charrettes ferrées, fendeur de naſeaux.*
Hij is een loutere ſnoeshaan. *C'eſt un vrai fanfaron.*

SNOEVEN. *g. w.* Pochen. *Faire des fanfaronnades, ſe vanter.*
Hij doet niet dan ſnoeven en windbreeken. *Il ne fait que ſe vanter, que gaſconner.*

SNOEVER. *z. m.* Pocher, ſnorker. *Vanteur, fanfaron.*
Hij is maar een ſnoever. *Ce n'eſt qu'un vanteur, qu'un bableur.*
Snoeverije. *z. v.* Snorkerije. *Oſtentation, fanfaronnade, vanterie.*
Snoeving. *zie* Snoeverije.

SNOEYEN. *zie* Snoeijen.
Snoeyer. *zie* Snoeijer.

SNOF. *z. v.* Verkoudheid in 't hoofd. *Rhume de la tête.*
Hij heeft de ſnof, hij is verkoud. *Il a le rhume, il eſt enrhumé.*
*Snof, lugt, kennis. *Vent, connoiſſance.*
Hij heeft 'er de ſnof van, hij heeft 'er de lugt van gekreegen. *Il en a le vent.*
Snof, mode, zwier. *Mode, maniére, façon.*
Naar de nieuwe ſnof. *A la plus nouvelle mode.*

SNOFFELEN. *zie* Snuffelen.

SNOFFEN. *g. w.* Snuiven. *Souffler du nez, tirer par le nez.*
Die hond loopt overal ſnoffen. *Ce chien va ſouffler par-tout du nez.*

SNOGGER. *bijv. w.* Net. *Gentil.*
Hij ziet 'er heel ſnogger uit als hij dat kleed aan heeft. *Cet habit lui ſied bien, lui donne bonne mine ou bonne grace.*

SNOL. *z. v.* Hoer. *Garce, putain.*
Eene geile ſnol. *Une garce laſcive, une chienne, une proſtituée, une abandonnée.*

SNOO. *zie* Snood.

SNOOD, boos, eerloos, ſnoo, vuil. *Méchant, vilain, noir, ſcélérat.*
't Is een ſnood bedrijf dat hij aangeregt heeft. *C'eſt une action noire qu'il a faite, c'eſt un vilain fait qu'il a commis.*
Een ſnoode ſielt. *Un infame vilain.*
Snoode voorneemens. *Des deſſeins pernicieux, des deſſeins funeſtes.*
Snood, gauw, ſchrander, erg. *Fin, ruſé, malin.*
Zij is heel ſnood naar haaren onderdom. *C'eſt une ruſée pour ſon âge, elle eſt fort fine ou adroite pour ſon âge.*
't Is al een ſnood kind. *C'eſt un enfant bien ruſé, c'eſt un petit fin drolle ou une petite fine drolleſſe.*
Snoodelijk. *bijw. Méchamment, malicieuſement.*
Snoodelijk. *bijw.* Schandelijk, eerloosljk. *Vilainement, indignement, honteuſement.*
Snoodheid. *z. v.* Boosheid, eerloosheid. *Méchanceté, malice noire.*
De ſnoodheid van zijn bedrijf is niet wel uittelſpreeken. *La lâcheté de ſon action ou la malice de ſon fait eſt inexprimable.*
Snoodheid, loosheid. *Fineſſe, ruſe.*
Tot het uitvoeren van die zaak word wat meer ſnoodheid vereiſcht. *L'exécution de cette affaire demande un peu plus de fineſſe.*
Snooheid. *zie* Snoodheid.

SNOOF. *onv. tijd* van ſnuiven. Als, ik ſnoof. *Je tirois ou je tirai par le nez.*

SNOOT. *onv. tijd* van ſnuiten. Als, ik ſnoot. *Je mouchois ou je mouchai.*

SNOR. *zie* Hoer.

SNORK. *z. m.* Ronk. *Ronflement.*
Hij gaf zulk eenen luiden ſnork. *Il fit un ſi grand bruit en ronflant.*

SNORKEN. *g. w.* Ronken. *Ronfler.*
Hij ſlaapt dat hij ſnorkt. *Il dort ſi bien qu'il ronfle, il ronfle en dormant.*
*Snorken, pochen, zwetzen. *Se vanter, faire des gaſconnades ou des fanfaronnades, babler.*
Als het met ſnorken te doen was, dan zou hij een man zijn. *S'il étoit queſtion de ſe vanter ou s'il ne failloit que ſe vanter, il ſeroit un grand homme.*
Hij ſnorkt altijd van zijne daaden, en ondertuſſchen zou hij niet eenen regtſchapen karel onder de oogen durven zien. *Il ſe vante toujours de ſes actions, & cependant il n'oſeroit paroître devant un brave homme.*

SNORKER. *z. m.* Ronker. *Ronfleur.*
*Snorker, pocher, blaaskaak, grootſpreecker. *Vanteur, fanfaron, fendeur de naſeaux, gaſcon.*
*Snorkerije. *z. v.* Zwetzerije, opſnijderije. *Vanterie, gaſconnade, fanfaronnade.*
*'t Zijn niet dan loutere ſnorkerijen wat hij zegt. *Tout ce qu'il dit ne ſont que gaſconnades.*
Snorking. *z. v.* Ronking. *Ronflement.*
*Snorking, geſnork, gezwets. *Vanterie, gaſconnade, fanfaronnade.*
*Snorkſter. *z. v.* Pochſter, grootſpreekſter. *Vanteuſe, fanfaronne.*

SNORREN. *g. w.* Een brommend geluid maken. *Baurdonner, ronfler, faire un bruit ſemblable à celui du vol d'un oiſeau.*
Daar ſnorde eene groote vlieg voor bij mij heen. *Une groſſe mouche a raſé mon oreille en bourdonnant.*
Haar ſpinnewiel ſnort den gantſchen dag. *Son rouët fait du bruit tout le jour, ſon rouët ronfle tout le jour.*

SNOT. *z. g. Morve.*
Het ſnot borrelt hem ten neuze uit. *La morve lui ſort du nez.*
Snotagtig. *bijv. w.* Snottig, ſnotterik. *Morveux.*
‡ Snotbaard. *z. m.* Dien het ſnot in de knevels hangt. *Morveux.*
‡ Snotdoek. *z. m.* Neusdoek. *Mouchoir.*
‡ Snotgat. *z. g.* Neusgat. *Narine, conduit par où ſort la morve.*
‡ Snotjongen. *z. m.* Snotterige jongen. *Un jeune morveux.*
‡ Snotneus. *z. m.* Snotterik, druipneus. *Morveux.*
‡ Snotſchraper. *z. m.* Toenaam der baardſcheerders. *Barberot, méchant barbier.*
Snottebel. *z. v.* Snot. *Morve.*
Daar lag eene groote ſnottebel op de bank. *Il y avoit une groſſe morve ſur le banc.*
Snotterig. *zie* Snottig.
Snotterigheid. *z. v. Morve.*
Snotterik. *zie* Snotneus.
Snottig. *bijv. w.* Beſnot. *Morveux.*
Een ſnottig kind. *Un enfant morveux.*
De hennen zijn ſnottig. *Les poules ont la morve ou la pituite.*
‡ Snottolf. *z. m. en v.* Snotterige jongen of ſnotterig meisje. *Jeune morveux, jeune morveuſe.*

S N U.

SNUF. *z. v.* Quaade lugt of ſmaak. *Mauvaiſe odeur.*
Het vleeſch heeft eene ſnuf weg. *La chair a une mauvaiſe odeur.*

SNUFFELAAR. *z. m.* Die loopt ſnuffelen. *Rechercheur, furet, un curieux.*

SNUFFELAARSTER. *z. v. Rechercheuſe, une curieuſe.*

SNUFFELEN. *w. w.* Ruiken gelijk de honden. *Fureter, chercher, fouiller, aller ſentir par-tout comme font les chiens.*
De hond liep overal ſnuffelen. *Le chien alloit ſentir par-tout.*
*Hij ſnuffelde alle hoeken door, hij doorzogt alles. *Il fourra ſon nez par-tout, il fureta par-tout, il chercha par-tout.*
Snuffeling. *z. v. Action de fureter, recherche.*
Snuffen. *zie* Snoffen.

SNUGGER. *zie* Snogger.

SNUIF. *z. v. Du tabac en poudre.*
Snuifdoos. *z. v.* Doos met ſnuiftabak. *Une boite à tabac en poudre.*
Snuifdoosje. *z. g.* Doosje om ſnuiftabak in te doen. *Tabatiére, petite boite pour mettre du tabac en poudre.*
Een ſnuifje. *z. g. Une priſe de tabac en poudre.*
Hij is een liefhebber van een ſnuifje. *Il eſt amateur du tabac en poudre, il aime le tabac en poudre.*
Snuiftabak. *Tabac en poudre.*

SNUISTERING of ſnuiſterijen. *z. v.* Allerhande kleine kramerij. *Toute ſorte de petites marcheries ou galanteries, babioles.*

SNUIT. *z. v.* Grof vlas. *Etoupe, filaſſe groſſiére.*
Zij ſpint veel ſnuit. *Elle file beaucoup d'étoupe.*

SNUIT. *z. v. Muſeau.*
De walviſch viſcht met zijnen ſnuit. *La baleine prend avec ſon muſeau.*
Een verkens ſnuit. *Groin, muſeau de pourceau ou de cochon.*
Een olifants ſnuit. *Une trompe d'éléfant.*
Een vaartuig met eenen ſcherpen ſnuit. *Une barque qui a la proue pointue.*
Snuitdoek. *z. m.* Neusdoek. *Mouchoir.*

SNUITEN. *w. w. Moucher, ſe moucher.*
Snuit uwen neus. *Mouchez votre nez, mouchez-vous.*
De kaers ſnuiten. *Moucher la chandelle.*
‡ Die niet ſpeelt ſnuit de kaers. *Que celui qui ne joue pas ou qui ne fait rien, mouche la chandelle.*
*Snuiten, verſchalken, bedriegen. *Tromper, duper, redreſſer.*
Hij heeft mij in die koopmanſchap geſnooten. *Il m'a trompé à cette marchandiſe.*

Digitized by Google

SNUITER. z. m. Een die zijnen neus fnuit. *Celui qui fe mouche.*
Snuiter. z. m. Een die de kaerfen fnuit. *Moucheur de chandelles.*
Snuiter, kaarsfnuiter. *Des mouchettes.*
Breng eenen fnuiter. *Apportez des mouchettes.*
Snuiterbak of fnuiterbakje. *Porte-mouchettes.*
Snuitje. z. g. *Petit mufeau, petit grouïn.*
Snuiting. z. v. Gefnuit. *Action de fe moucher.*
Snuiting, kaersfnuiting. *Action de moucher la chandelle.*
Snuitfel. z. g. Kaersfnuitfel. *Mouchure, ce qu'on retranche du lumignon de la chandelle en la mouchant.*
De kaersfnuiter is zoo vol fnuitfel, dat men 'er niet langer mee fnuiten kan. *Les mouchettes font fi remplies de mouchure, qu'on ne fauroit plus s'en fervir pour moucher les chandelles.*
SNUIVEN. g. w. Den adem fterk ophaalen. *Tirer par le nez.*
Snuiven. *Prendre du tabac par le nez.*
Ik fnuif niet meer. *Je ne prens plus de tabac en poudre.*
Snuiven, fnoeven, pochen. *Se vanter, babler, gafconner.*
SNUIVER. z. m. *Un preneur de tabac en poudre.*
Snuiver in eenen fchoorfteen om den rook te beletten. *Tambour dans une cheminée pour empêcher qu'elle ne fume.*
Snuivertje. z. g. Morskeukentje. *Petite cuifine, un trou de cuifine pour l'ouvrage le plus fale.*

S O B.

SOBER. *ond. w. bijv. w.* Matig, fchraal. *Sobre, frugal, tempérant.*
Hij is heel fober. *Il vit fort fobrement ou fort frugalement.*
Een fobere maaltijd. *Un repas fobre, un maigre dîné ou foupé.*
Eene fobere keuken of fchraale keuken. *Une maigre cuifine.*
Sober. *bijw.* Schraal, armelijk. *Sobrement, petitement.*
't Is 'er fober geftelt, het ziet 'er fchraal uit. *Il y fait fort maigre.*
Sobereeren. g. w. Sober leeven. *Vivre fobrement, ménager le boire & le manger.*
Wij moeten wat fobereeren, wij moeten ons nu wat behelpen. *Il nous faut un peu ménager le boire & le manger.*
Soberheid. z. v. Matigheid. *Sobriété, frugalité, tempérance.*
Soberheid in fpijze en drank. *Frugalité dans le boire & dans le manger.*
Soberlijk. *bijw.* Matiglijk. *Frugalement, fobrement, avec tempérance.*
Soberlijk leeven. *Vivre fobrement ou frugalement.*
Sobertjes. *bijw.* Schraaltjes. *Petitement, maigrement.*
Daar ik meende goed cier te maaken, wierd ik zeer fobertjes onthaald. *Je fus traité fort maigrement où je croyois faire bonne chère.*

S O C.

SOCIJS. z. v. *ond. w.* Kleine worft. *Saucifon.*
Socijs, die men onder een glaasje eet om den dorft te fcherpen. *Du cervelas.*

S O D.

SODEEREN. *zie* Soldeeren of foudeeren.
SODOMIE. z. v. Sodomitifche ontugt. *Sodomie, péché contre nature.*
SODOMIET. z. m. Een die tegen natuurlijke zonde bedrijft. *Sodomite, celui qui commet le péché contre nature.*

S O E.

SOEBATTEN. *zie* Gatlikken.
SOEPE. *ond. w. zie* Sop.
SOEFFLET. *ond. w. zie* Kinnebaksflag.
SOETELAAR, enz. *zie* Zoetelaar, enz.
SOEVEREIN. *zie* Souverein.

S O K.

SOK. z. v. Zok. *Chauffon.*
Een paar fokken. *Une paire de chauffons.*
Wollen fokken. *Des chauffons de laine.*
Linnen fokken. *Des chauffons de toile.*
Hij draagt altoos fokken. *Il porte toujours des chauffons.*
Sokken onder de aarde of aardappelen. *Taupinambours, patates, batates.*
Sokken. *Beter* Artifiokken. *Artichauts.*

S O L.

SOLDAAT. z. m. Krijgsknegt, bezoldeling. *Soldat, homme de guerre.*
Een nieuw foldaat. *Un foldat novice.*
Een oud foldaat. *Un vieux foldat.*
Een geoeffend foldaat. *Un foldat expérimenté.*
Een verminkt foldaat. *Un foldat eftropié.*
Een flegt of gemeen foldaat. *Un fimple foldat.*
Soldaat word ook zomtijds van de Bevelhebberen gezegd. Als, de Veldoverfte liet in den ftrijd blijken dat hij ook een goed foldaat was. *Le Général fit voir dans le combat qu'il étoit auffi bon foldat.*
Zeefoldaat. *zie onder* Zee.
Soldaatenhoer. z. v. *Paillaffe de corps de garde, putain d'armée.*
‡ Soldaaterij. z. v. Krijgsdienft. *La milice, le fervice militaire.*
‡ Zig in de foldaaterije begeeven. *Se mettre dans le fervice.*
SOLDEEREN. w. w. Met metaal hegten of digt maaken. *Souder.*
Die lamp is met koper gefoldeerd. *Cette lampe eft foudée avec du laiton. Zie ook* Soudeeren.
SOLDEKEN, deken om iemand te follen. *Berne.*
SOLDIJE. z. v. Solts, bezolding. *Solde, appointement, l'argent qu'un foldat tire.*
Hij volgt den oorlog, doch buiten foldije, hij is een vrijwillige. *Il fuit la guerre fans appointement, il eft volontaire.*
SOLFER. *ond. w.* z. g. Zwavel. *Du fouffre.*
SOLFEREN. w. w. Met folfer beftrijken. *Enfouffrer, frotter de fouffre.*
SOLICITEUR. z. m. *ond. w.* Pleitbezorger. *Solliciteur de procès.*
Soliciteur, die den Bevelhebberen op hunne jaarlijkfche wedden geld verfchiet. *Solliciteur, celui qui avance de l'argent aux Officiers fur leurs gages, Solliciteur militaire.*
SOLLEN. w. w. Slingeren, op en neêr werpen. *Jetter çà & là, agiter.*
Het fchip wierd op de baaren door de winden gefold. *Le bâtiment fut agité par les vents fur les flots, le vaiffeau fe tourmenta fur les flots.*
Sollen in eene deken. *Berner.*
‡ Iemand follen, iemand dapper fommelen. *Houfpiller quelqu'un.*
SOLLICITEUR. *zie* Soliciteur.
SOLOTHURN, Stadsnaam in Zwitzerland. *Soleurre, ville de Suiffe.*
SOLTS. z. g. Soldije, loon der krijgsknegten. *Solde, payement des foldats.*
Een, twee, drie maanden folts. *Un deux, trois mois de paye ou de folde.*

S O M.

SOM. z. v. Somme. *Somme.*
Eene fomme gelds. *Une fomme d'argent.*
Eene fomme optellen. *Compter une fomme.*
Hoofdfom. *zie onder* Hoofd.
SOMBER. *ond. w. zie* Zwaarmoedig, droevig.
SOMMA SOMMARUM. *ond. fpreekwijze.* De hoofdfom. *La fomme capitale qui renferme les autres.*
Somma fommarum, eindelijk. *Enfin, pour faire court.*
SOMMATIE. z. v. *ond. w.* Aankondiging. Als, geregtelijke fommatie. *Sommation faite en Juftice.*
Sommatie, opeifching. *zie* Opeifching.
Sommeeren, opeifchen. *zie* Opeifchen.
SOMMIGE. *bijv. w. zie* Zommige.
SOMP of Zomp. z. v. Moeras. *Marais, marécage.*
Sompig of zompig. *bijv. w.* Moeraffig. *Marécageux.*
SOMTIJDS. *bijw.* Somwijlen. *Quelquefois, par fois.*
't Gebeurt fomtijds. *Il arrive quelquefois*
SOMWIJLEN. *bijw.* Somtijds. *Quelquefois.*

S O N.

SONDEEREN. w. w. *ond. w.* Eene wond fondeeren of peilen. *Sonder une playe.*
Sondeerijzer. *zie* Tentijzer.

S O O.

SOORT. z. v. *ond. w.* Slag, hoedanigheid. *Sorte, efpéce.*
Daar zijn veelerlei foorten van boomen. *Il y a plufieurs fortes d'arbres.*
Dat is eene andere foort van linnen. *C'eft une autre forte de toile.*
Die foort van zijde dient tot dat werk niet. *Cette forte de foye n'eft pas propre pour cet ouvrage.*
SOORTEEREN. w. w. In foorten verdeelen. *Aſſortir, partager en plufieurs fortes.*
De zijde moet eerft gefoorteerd worden, eer ze bequaam is om te verwerken. *Il faut que la foye ſoit bien aſſortie, avant qu'elle puiſſe être miſe en œuvre.*
Soorteering. z. v. Uitzondering. *Aſſortiment, ſéparation en pluſieurs ſortes.*
Soorteering, foort, flag. *Sorte.*
Hij heeft veelerlei foorteeringen van waaren in zijnen winkel. *Il a pluſieurs ſortes de denrées ou de marchandiſes dans ſa boutique.*
Soorteeren. *zie* Sorteeren.

S O P.

SOP. z. g. Sop, vogt. *Suc, jus.*
Sop van eene limoen. *Jus de citron.*
Peerenfop, fop van gefoofde peeren. *Bouillon ou jus de poires étuvées.*
Sop, afziedfel, vleefchnat, lepelkoft. *Bouillon.*

Hij

Digitized by Google

Hij heeft niet dan wat ſop van een hoen gegeeten. *Il n'a pris qu'un peu de bouillon d'un poulet.*

Sop. z. v. Geweekt brood. *Soupe trempée, du pain trempé dans du bouillon, de la ſoupe.*

Vooraf wierd een ſchotel met ſop van den vleeſchketel opgedíſcht. *On ſervit premiérement un plat de ſoupe.*

‡ Dat is ſop en geweekt brood. *Spreekw.* Dat is dezelve zaak. *C'eſt la méme choſe, c'eſt tout un, c'eſt verjus ou jus verd.*

Aalbeſſenſop, Grondſop, Kerſſenſop, Knolſop, Lamoenſop of Limoenſop, Morellenſop, Pekelſop, Pruimenſop, Uijenſop, Vleeſchſop, Wijnſop, Zeepzop, enz. *zie onder* Aalbeſſen, enz.

Appelſop, appelen en brood onder malkander. *Soupe aux pommes.*

Kalfsſop. *zie* Kalfsnat.

Koolſop. *Soupe aux choux, potage aux choux.*

Melkſop. *Soupe au lait.*

Papegaaiſop. *Soupe de perroquet, ſoupe au vin.*

Sopeeter. z. m. Die ſop eet. *Mangeur de ſoupe, celui qui mange & aime la ſoupe.*

Hij is een luſtige ſopeeter. *Il eſt un grand mangeur de ſoupe.*

Sopje. z. g. Kort nat. *Conſommé, bouillon fait de bonnes viandes.*

Zij heeft een ſopje voor den zieken vervaerdigd. *Elle a préparé un conſommé pour le malade.*

Sopje. Kleine ſop. *Petite ſoupe.*

SOPPEN. w. w. In de ſop indoopen. *Saucer, tremper dans la ſauſſe.*

‡ SOPPEDOPPEN. w. w. Overtollig of onmaatig in de ſop doopen. *Saucer mauſſadement, tremper continuellement ſon pain dans la ſauſſe.*

Soppig. bijv. w. Dat veel ſap heeft. *Succulent. zie* Sappig.

Eene ſoppige peer. *Une poire ſucculente.*

‡ Eene ſoppige peer, een pintsroemer Rijnſche Wijn. *Une pinte de bon vin de Rhin.*

S O R.

SORBE. z. v. Vrugt van den Sorbenboom. *Sorbe, corme, fruit du ſorbier ou cormier.*

Sorbenboom. z. m. *Sorbier, eſpéce de Cormier.*

SORBET. *ond. w.* Zekere drank met limoen en ſuiker gemaakt, die in het Oosten en bijzonderlijk onder de Turken zeer gebruiklijk is. *Sorbet, ſorte de boiſſon faite de citron & de ſucre, & fort en uſage dans le Levant, & particuliérement parmi les Turcs.*

t'SORREN. w. w. *Schepsw.* Vaſtmaaken. *Frapper une manœuvre.*

S O U.

SOUBATTEN, ſtreelen, vleijen. *zie* Streelen of Vleijen.

SOUDA. *ond. w.* Soort van zout of as. *De la ſoude, eſpéce de ſel ou de cendre.*

SOUDEEREN. w. w. *ond. w.* Met ſoudeerſel vaſt maaken. *Souder, joindre par le moyen de la ſoudure.*

De ſtukken van dien kandelaar kunnen wel weêr aan elkanderen geſoudeerd worden. *Les piéces de ce chandelier peuvent aiſément être ſoudées.*

Soudeering. z. v Samenhegting met ſoudeerſel. *Soudure, action de ſouder.*

Soudeerſel. z. g. Stoffe waar meê men ſoudeert. *Soudure.*

Het ſoudeerſel van de lamp is los gegaan. *La ſoudure de la lampe s'eſt défaite.*

SOUDENIER. *zie* Soldaat.

SOUPE. *ond. w. zie* Sop.

SOUVEREIN. *bijv. w. ond. w.* Oppermagtig. *Souverain.*

Een ſouvereine Vorſt. *Un Prince ſouverain.*

Souverein. z. m. Oppervorſt. *Un Souverain.*

Souverein, goudgeld ter waarde van drie dukaaten goud, of vijftien gulden vijftien ſtuivers, Hollands geld. *Souverain, monnoye d'or de la valeur de trois ducats ou de quinze livres quinze ſous, argent d'Hollande.*

Souvereiniteit. z. v. *ond. w.* Oppermagt. *Souveraineté, ſouverain pouvoir, ſupreme puiſſance.*

SOUSSE. *zie* Sauce.

SOUSSIJS. *zie* Saucijs of Socijs.

S P A.

SPA, ſpade. z. v. Schup. *Béche.*

De grond wierd met ſpaden omgeſpit. *La terre fut remuée avec des béches, elle fut béchée.*

* Spâ ſteeken, eenig land laaten vaaren. *Abandonner une terre.*

Hij heeft 'er de ſpâ bij geſtoken, hij heeft het werk geſtaakt. *Il a abandonné l'affaire, l'ouvrage, &c.*

SPAA, ſpaade, *bijv. w. en bijw.* Laat. *Tard, tardif.*

De vroege en ſpaade regen. *La pluye de la premiére & de la derniére ſaiſon.*

Spaade vrugten. *Fruits tardifs.*

Te ſpaa of te laat aankomen. *Arriver trop tard.*

Spaade op den avond. *Bien tard ſur le ſoir.*

Dat berouw koomt veel te ſpaa. *Ce repentir vient beaucoup trop tard.*

Spaadeling. z. m. Dat te laat voortkomt. *Tout ce qui eſt tardif.*

SPAAK. z. m. Stok daar men iets zwaars mede opheft, handſpaak. *Levier, barre avec quoi on léve quelque choſe de peſant.*

Die ſteenen wierden met ſpaaken opgeligt. *On leva ces pierres avec des leviers, avec des barres.*

* Eenen ſpaak in 't wiel ſteeken, iets in zijnen voortgang ſtuiten. *Brouiller une affaire, empécher quelque choſe de ſe faire.*

Spaak om 't ſcheeps-braadſpit te wenden. *Barre de virevau.*

SPAAN. z. v. Boterſpaan. *Cuillier de bois pour dreſſer du beurre.*

Boterſpaan, Klapſpaan, Roerſpaan, Schuimſpaan, Viſchſpaan, enz. *zie onder* Boter, enz.

SPAAN. z. g. Een dunne buigzaame ſtrook houts. *Tranche de bois fort menue & déliée.*

Doozen worden van ſpaanen gemaakt. *Les boites ſe font de tranches de bois fort déliées.*

Spaanders. z. g. *meerv.* Afgehakte ſtukjes houts. *Coupeaux, éclats de bois de charpente.*

Spaanders raapen. *Amaſſer des coupeaux.*

Zij heeft eene mand vol ſpaanders van den kuiper gehaald. *Elle a été quérir un panier de coupeaux chez le tonnelier.*

Daar men hakt vallen ſpaanders, zoo gaat het in diergelijke gelegenheden. *On doit s'attendre à cela dans des occaſions ſemblables, les choſes ne peuvent aller autrement dans des occaſions pareilles.*

Schaafſpaanders. *zie onder* Schaaf.

Spaanders wijn. *Vin éclairci avec des coupeaux de bois.*

SPAANEN. w. w. Speenen: dit word eigenlijk gezegd van de kinderen als men hen van de borſt went. *Sevrer.*

Zij heeft haar kind alrede geſpaand. *Elle a déjà ſevré ſon enfant. zie ook* Speenen.

* Zig ſpaanen, zig onthouden. *S'abſtenir. zie* Speenen.

Hij moet zig van drank ſpaanen, hij moet zig van te veel drinken onthouden. *Il faut qu'il s'abſtienne de trop boire.*

Boter ſpaanen of ſpitten. *Dreſſer du beurre, prendre du beurre dans le tonneau ou dans le pot, avec une cuillier de bois faite exprés pour cela.*

SPAANSCH. *bijv. w. Eſpagnol.*

Op zijn Spaanſch, op de Spaanſche wijze. *A l'Eſpagnole.*

Spaanſche kap, zeker ouderwetſch hulſel. *Coëffure d'Eſpagne.*

Hij gaat op zijn Spaanſch gekleed. *Il eſt habillé à l'Eſpagnole ou à la mode d'Eſpagne.*

‡ Spaanſche hengſt. Een rotting. *Canne des Indes.*

‡ Iemand met eenen Spaanſchen hengſt berijden, iemand rottingſlagen geeven. *Donner des coups de canne à quelqu'un.*

Spaanſch leer. *Marroquin, ſorte de cuir.*

Hij draagt Spaanſchleeren ſchoenen. *Il porte des ſouliers de marroquin.*

Spaanſche pokken. *La groſſe vérole, la maladie vénérienne.*

Hij heeft de Spaanſche pokken of Venusziekte. *Il a la groſſe verole, il eſt vérolé, il a le mal vénérien.*

Spaanſch groen. z. g. *Verd de gris.*

Spaanſch of Spaans, 't Spaans. z. g. De Spaanſche Taal. *L'Eſpagnol, la Langue Eſpagnole.*

Spaansvaarder. z. m. Schip of ſchipper die om den koophandel op Spanjen vaart. *Vaiſſeau ou Capitaine de vaiſſeau qui va en Eſpagne pour le commerce.*

SPAANTJE. z. g. Boterſpaantje. *Eſpéce de petite cuillier de bois pour dreſſer le beurre.*

Spaantje. *Eſpéce de petit coin de bois, cale.*

SPAARBENDEN. z. g. *meerv. Troupes ou corps de reſerve.*

Spaarder. z. m. Een die ſpaart. *Ménager, celui qui épargne, économe.*

SPAAREN. w. w. Bewaaren. *Epargner, ménager, garder, conſerver.*

Ik moet dat nog wat ſpaaren. *Il faut que je garde encore un peu cela.*

Hij ſpaart zijn geld. *Il épargne ſon argent.*

Hij ſpaart voor een ander. *Il ménage ou épargne pour un autre.*

Spaaren, verſchoonen. *Epargner, faire grace, pardonner.*

De dood ſpaart niemand. *La mort n'épargne perſonne.*

De waarheid ſpaaren, liegen. *Ne pas dire la vérité, mentir.*

Spaargeld. *zie* Potgeld.

Spaarig. *zie* Spaarzaam.

Spaaring. z. v. Bewaaring. *Epargne.*

Spaarkiſt. *zie* Schatkiſt.

Spaarpot. z. m. *Epargne, Tirelire.*

Spaarſter. z. v. Een ſpaarzaam Vrouwmenſch. *Ménagére, femme qui épargne, une bonne économe.*

Spaarzaam. *bijv. w.* Zuinig. *Epargnant, frugal, économe.*

* Spaarzaam in woorden zijn, weinig ſpreeken. *Etre retenu en paroles, parler peu.*

Spaarzaamheid. z. v. Zuinigheid. *Epargne, frugalité, économie.*

Spaarzaamlijk. *bijw.* Zuiniglijk. *Frugalement, ſobrement.*

SPAATIE, ſpacie. z. v. *ond. w.* Ruimte, afſtand. *Eſpace, diſtance.*

Digitized by Google

Spaatie der letterzetteren. *Drukkersw. Espace des compositeurs: terme d'Imprimeur.*
Spacie. *zie* Spaatie.
SPADE. *z. v.* Spaa, zeker landbouwers werktuig. *Bêche, instrument de laboureur. zie* Spa.
SPADE. *bijw.* Spaad, laat. *Tard.*
Van den vroegen morgen tot den spaden avond. *Depuis la pointe du jour jusqu'au soir bien tard.*
SPADEN. *w. w.* Spaaden, spitten. *Remuer la terre, bêcher.*
SPADER. *zie* Spitter.
SPALK. *z. m.* Bordpapier of spaan om eenen gebroken arm of een been stijf te bezetten. *Eclisse, sorte de petit ais courbé ou de tablette faite de carton ou de bois mince, pour tenir les fractures en bon état: terme de Chirurgie.*
SPALKEN. *w. w.* Met spalken bezetten. *Eclisser, mettre des éclisses.*
Spalken. Opspalken, opsperren. *Ouvrir, élargir.*
Hij spalkte zijnen mond of zijne oogen op. *Il ouvrit la bouche ou les yeux.*
Spalking. *z. v.* Bezetting met spalken, uitstrekking. *Eclissement, action de mettre des éclisses, action d'ouvrir ou d'étendre.*
SPAN. *z. m.* De maat of wijdte tusschen den duim en middelsten vinger. *Empan, distance de la longueur qui se fait par l'extension de la main, d puis l'extrémité du pouce jusqu'à l'extrémité du doigt du milieu.*
Spanader. *z. v.* Zenuw of pees onder de tong. *Le ligament qui est dessous la langue.*
Spanbaars, Baars die eene spanne lang is. *Perche de la longueur d'un empan.*
SPAND of spant. *Scheepstimmermans w. Gabarit: terme de Charpentier de vaisseaux.*
SPANEN of Spaanen. *zie* Speenen.
SPANGE. *z. v.* Een koperen of zilveren dopje of plaatje tot sieraad. *Piton, boucle ou anneau d'argent ou de cuivre, qui sert d'ornement à une ceinture ou a un baudrier, &c.*
SPANJAARD. *Espagnol.*
Spanje of Spanjen, naam van een Koningrijk in 't Zuiden van Europa. *Espagne, nom d'un Royaume au midi de l'Europe.*
SPANNE. *zie* Span.
SPANNEN. *w. w.* Bespannen. *Mesurer avec la main.*
Spannen, trekken, uitstrekken. *Etendre, tendre, bander.*
Netten spannen voor 't gevogelte, voor 't wild. *Tendre des rets pour prendre des oiseaux ou du gibier.*
Paerden voor eenen wagen spannen. *Atteler des chevaux, les mettre devant un chariot.*
Den booge spannen. *Tendre ou bander un arc.*
De bank of vierschaar spannen. *Convoquer ou assembler les Juges, tenir séance.*
* Hij spant de kroon van allen. *Il prime par dessus tous, il efface tous les autres.*
Spanning. *z. v.* Uitrekking. *Extension, tension.*
Spanning of stramheid in de leden. *Roideur de membres ou de jointures, qui ne fauroient se plier.*
Spanriem. *z. m.* Riem dien de schoenmakers op de knie gebruiken. *Tirepied.*
SPANSEEREN. *g. w. ond. w.* Wandelen, kuieren. *Se promener.*
Wij spanseerden zamen onder de boomen. *Nous nous promenâmes ensemble sous les arbres.*
SPANSEERDER. *z. m.* Wandelaar. *Promeneur, homme qui se promène volontiers, qui aime à se promener.*
Spanseering. *z. v.* Wandeling. *Promenade*
Spanseerplaats. *z. v. Promenoir, lieu pour la promenade.*
SPANSEL. *z. g.* Hoofdspansel der vrouwen. *Ornement de coëffure ou de tête pour les femmes.*
Spansel, Spalk. *zie* Spalk.
SPANT. *zie* Spand.
SPANTOUWEN om te pijnigen. *Cordes qui servent à donner la question.*
SPANZAAG. *z.. v. Scie à débiter.*
SPAR, Sper. *z. v.* Sparre, Sperre, eene lange ronde lat of stang. *Perche, échalas, chevron.*
Dakspar of Dakspere. *zie onder* Dak.
Radsparren. *zie onder* Rad.
SPARGIE. *zie* Sparsje.
SPARREN, Spannen. *zie* Spannen.
Sparren, openbreeken. *zie* Openbreeken.
SPARREBOOM. *z. m.* Mastboom. *Sapin.*
SPARSJE. *z. v.* Zeker eetbaar gewas. *Asperge, plante à manger.*
Sparsjes stikken. *Couper des asperges.*
SPARTELEN. *g. w.* Met de beenen heen en weer schoppen of slingeren. *Remuer les jambes çà & là.*
* Hij zal te vergeefs daar tegen spartelen, het zal te vergeefs zijn dat hij daar tegen woelt. *C'est en vain qu'ils s'opposera à cela.*
De wijn spartelt of springt in het glas. *Le vin petille dans le verre.*
De visschen spartelen in 't water. *Les poissons frétillent dans l'eau.*
Spartelig. *bijv. w.* Als, Spartelig paerd. *Cheval qui est sujet à ruer.*
Sparteling. *z. v.* Gewoel, beweging. *Fracas, mouvement, remuement.*
* Hij maakt ons veel spartelings of veel te doen. *Il nous fuscite beaucoup d'affaires.*
SPARWER. *zie* Sperwer.
SPAT. *z. v.* Vlek van slijk of onzuiver water. *Eclaboussure, tache de boue ou d'eau sale.*
Spat, zekere knobbel of gezwel aan de hoeven der paerden. *Sorte de tumeur qui vient aux pieds des chevaux.*
Spat, buis om proppen mee te schieten. *Sarbacane, sorte de tuyau avec lequel les enfans jettent des balles de terre grasse en soufflant.*
SPATEL. *z. v. ond. w.* Roerspaan, werktuig om zalf mede te roeren of pleisters mee te smeeren. *Espatule, spatule, instrument de Chirurgien.*
SPATJE. *z. g.* Vlekje. *Petite tache.*
SPATTEN. *g. w.* Springen. *Rejaillir.*
Het bloed spattede in zijn aanzigt. *Le sang rejaillit sur son visage.*
Spatten, Spuiten. *Souffler avec une sarbacane.*
Mijne pen spat in 't schrijven. *Ma plume fait sauter de l'encre sur le papier en écrivant.*
Spattig. *bijv. w.* Knobbelig aan de hoeve. *Qui a des tumeurs aux pieds, parlant d'un cheval.*
SPAWATER. *z. g. De l'eau de Spa.*

S P E.

SPECERIJE. *z. v. ond. w.* Uitheemsche kruiderije. *Epicerie.*
De spijs met specerijen toemaaken. *Epicer les viandes.*
Specerijverkooper. *z. m.* Kruidenier. *Epicier.*
Specerijkoopmanschap, het ambagt van kruidenier. *Epicerie.*
SPECHT. *zie* Spegt.
SPECIE. *z. v. ond. w.* Soort, slag. *Espèce, sorte.*
Specie, gemunt geld. *Des espèces, de la monnoye, de l'argent monnoyé.*
Muntspecie. *zie onder* Munt.
SPECULATIE. *z. v. ond. w.* Beschouwing. *Spéculation, contemplation, théorie.*
Ergens speculatie in hebben. *Avoir du goût ou de l'attachement pour quelque chose.*
Speculeeren. *zie* Beschouwen.
SPEEK. *z. v.* Spaak. *Barre de bois.*
Speek. *z. v.* Radspeek. Een van de kruishouten van een rad of wiel. *Rayon, une des pièces de bois qui traverse la roue.*
SPEEKZEL. *z. g.* Spoog, zever. *Bave, salive.*
Zijn speekzel verdroogt. *La salive lui manque, il est dans un mauvais état.*
SPEELAGTIG. *zie* Speelziek.
Speelagtigheid. *z. v.* Speelzugt. *Passion ou ardeur pour le jeu, attachement au jeu.*
Speelbaan. *z. v.* Klosbaan, klootbaan. *Jeu de boule.*
* Speelbal. *z. v.* Hij was de speelbal van 't gantsche gezelschap. *Il fut le jouët ou la risée de toute la campagnie.*
Speelbord. *z. g.* Verkeerbord, dambord. *Damier, tric-trac.*
Speeldag. *z. m. Jour de congé.*
De Scholieren hebben speeldag. *Les écoliers ont campos ou congé.*
Speelder. *zie* Speeler.
* Speelen: van de honden, haazen en konijnen spreekende. Bespringen, dekken. *Bouquiner: parlant des lièvres & des lapins. Saillir ou couvrir la femelle: parlant des chiens & des autres bêtes à quatre pieds.*
Speelen. *g. w. en w. w. Jouer.*
Met dobbelsteenen speelen. *Jouer aux dez.*
Op het kambord speelen, een verkeertje speelen, enz. *Jouer aux dames, au tric-trac, &c.*
Even en oneven speelen. *Jouer à pair & non pair.*
Met de kaart speelen. *Jouer aux cartes.*
Tegen iemand speelen. *Jouer contre ou avec quelqu'un.*
Om 't jok speelen, zonder iets te waagen of bij 't spel in te zetten. *Jouer pour rien ou sans rien hazarder.*
De wijn speelt in 't glas. *Le vin petille dans le verre.*
De wijn speelt in den mond. *Le vin chatouille le palais.*
Op de fluit speelen. *Jouer de la flûte.*
Op de harp speelen. *Jouer de la harpe.*
Op het orgel speelen, op de luit speelen. *Joner des orgues, jouer du luth, toucher l'orgue, toucher le luth.*
Op de klokken speelen. *Carillonner, sonner le carillon.*
De klokken speelen. *On entend le carillon.*
Een tooneelstuk speelen. *Jouer ou représenter une pièce de théâtre.*
Zijne rol speelen, zijne rol op een tooneel opzeggen of vertoonen. *Jouer son rolle.*
Zijne rol speelen, zijn personaadje speelen, aardiglijk uitvoeren 't geen men te verrigten heeft. *Jouer son personnage, venir à bout de ce que l'on a à faire.*
* De baas speelen, zig meesteragtig aanstellen. *Faire le maître.*
De beest speelen. *Tempêter, faire le diable à quatre.*
* Iemand eene pots speelen. *Jouer un tour à quelqu'un.*
* Men deed 't geschut op den vijand speelen. *On fit jouer l'artillerie sur l'ennemi.*
* Bankeroet speelen, agter uit vaaren. *Faire banqueroute.*

* Die

Digitized by Google

*Die woorden ſpeelden op zekere zaak, daar ſtak eene zinſpeeling in die woorden. *Ces paroles faiſoient alluſion à quelque choſe.*

‡ Hij ſpeelt met zijn hoofd, hij waagt zijn leven. *Il riſque ſa tête, il hazarde ſa vie.*

Speeler. *z. m.* Een die ſpeelt, dobbelaar. *Joueur, celui qui joue.*

Hij is een groot ſpeeler, hij is zeer genegen om te ſpeelen. *Il eſt grand joueur, c'eſt un grand joueur.*

Speeler. Tooneelſpeeler. *Acteur. Comédien.*

Damſpeeler, Fioolſpeeler, Fluitſpeeler, Harpſpeeler, Kaartſpeeler, Kamerſpeeler, Klokſpeeler, Klugtſpeeler, Lierſpeeler, Luitſpeeler, Schaakſpeeler, Schouwſpeeler, Snaarſpeeler, Tooneelſpeeler, Vedelſpeeler, enz. *zie onder* Dam, enz.

Speelgeld. *z. g.* Geld om te ſpeelen. *Argent pour jouer, argent d'eſtinée au jeu.*

Speelgenoot. *z. m. en v.* Speelknegt of Speelmeid. *Compagnon, compagne.*

Speelgevegt. *zie* Spiegelgevegt.

Speelgoed. *z. g.* Speeltuig, kinderpoppengoed. *Jouët, amuſement d'enfant.*

Speelheer. *z. m.* Oppaſſer van eene Juffer op eene bruiloft. *Paranymphe, celui qui dans une nôce a ſoin de la Demoiſelle à laquelle il eſt joint.*

Speelhondje. *z. g.* Juffers hondje. *Bichon, petit chien de Demoiſelle.*

Speelhouder. *z. m.* Speelhoudſter. *z. v. Celui ou celle qui donne à jouer dans ſa maiſon.*

Speelhuis. *z. g.* Kroeg daar men op inſtrumenten ſpeelt. *Muſiqueau, bordel où l'on joue ſur des inſtrumens de muſique.*

Speelhuisje. *z. g.* Tuinhuisje, prieeltje. *Cabinet dans un jardin.*

Speel agt. *z. g.* Zeiljagtje. *Petit yacht de plaiſir.*

Speeling. Als, Woordenſpeeling. *z. v. Jeu de mots.*

Speelkaarten. *z. m. meerv. Cartes à jouer.*

Speelkind. *z. g.* Onegteling. *Bâtard, enfant illégitime.*

Speelknegt. *z. m.* Makker, medemaat. *Compagnon, camarade, garçon de nôce.*

Speellieden, Muſikanten. *Des Muſiciens.*

Speellui. *zie* Speellieden.

Speelmaagd. *zie* Speelmeisje.

Speelmaat. *zie* Speelmakker.

Speelmakker *z. m.* Speelmaat. *Compagnon.*

Speelman. *z. m.* Vioolſpeeler, Muzikant. *Muſicien, joueur d'inſtrumens, violon, joueur de violon.*

Speelmeisje. *z. g.* Speelmeid. *Compagne de la mariée.*

Speelnoot. *z. m. en v.* Speelgenoot, jongman of vrijſter, om eenen bruidegom en eene bruid op te wagten. *Paranymphe dans les nôces.*

Speelplaats. *z. v.* Plaats om te ſpeelen. *Lieu à jouer, où l'on joue.*

Speelpop. *z. v.* Kinderpop. *Poupée pour amuſer les enfans.*

Speelreis. *z. v. Voyage de plaiſir.*

Speelſch. *bijv. w. Folâtre, badin.*

*Speelſch, die kat is ſpeelſch. *Cette chatte eſt en chaleur.*

*Die teef is ſpeelſch. *Cette chienne eſt chaude ou en chaleur.*

Speelſchijven. *z. v. meerv. Dames à jouer.*

Speelſter. *z. v. Joueuſe.*

Speelſter. Tooneelſpeelſter. *Actrice, Comédienne.*

Speelswijze. *bijw.* Al ſpeelende. *En jouant, tout en jouant.*

Speeltafel. *z. v. Table à jouer.*

Speeltooneel. *z. g. Théatre.*

De Waereld is een Speeltooneel. *Le Monde eſt un Théatre.*

Speeltuig. *z. g.* Speelgoed. *Jouët.*

Speeltuig. *Inſtrument de muſique.*

Speeltuigmaaker. *z. m. Faiſeur d'inſtrumens de muſique.*

Speeltuin. *z. m.* Tuin of hof van vermaak. *Lieu ou jardin de plaiſance.*

*Speelvogel *z. m.* Jongen die zeer genegen is tot ſpeelen. *Garçon fort adonné au jeu.*

Speelwagen. *z. m.* Nette open wagen daar men om vermaak mede uitrijd. *Chariot de plaiſir.*

Speelziek. *bijv. w.* Overgegeeven tot ſpeelen. *Enclin au jeu, paſſionné pour le jeu, âpre au jeu.*

Speelzugt. *z. v. Paſſion pour le jeu.*

SPEEN. *z. v.* Van melkbeesten ſpreekende. Melkſpeen. *Pis, mamelle de la vache.*

Die koe heeft groote ſpeenen. *Cette vache a de groſſes mamelles.*

Speenen. Ambeijen. *Hémorrhoïdes.*

Hij is met ſpeenen gequeld. *Il eſt tourmenté des hémorrhoïdes.*

SPEENEN. *w. w.* Spaanen, een kind van de borſt wennen. *Sevrer.*

Een geſpeend kind. *Un enfant ſevré.*

Zij heeft haar kind geſpeend. *Elle a ſevré ſon enfant.*

Viſch in eene kaar ſpeenen. *Mettre du poiſſon dans un reſervoir pour le faire dégorger.*

Geſpeende viſch is, of ſmaakt niet grondig. *Le poiſſon qui a dégorgé, n'a pas le goût bourbeux.*

Speenen. *Van de Vrugten ſpreekende.* Zig tot vrugt zetten. *Nouer, ſe nouer: parlant des fruits.*

*Zig ſpeenen, zig onthouden, zig ſpaanen. *S'abſtenir, ſe ſevrer.*

Gij moet u van drinken ſpeenen. *Il faut vous abſtenir de boire.*

Zig van de vermaaklijkheden der waereld ſpeenen. *Se ſevrer des plaiſirs de cette vie.*

Speening. *z. v.* Onthouding, ſpaaning. *Action de ſevrer, de s'abſtenir & de ſe ſevrer, abſtinence.*

Speenkruid. *z. g.* Kleine gouw. *Chélidoine, herbe médécinale.*

Speenverken. *z. g.* Kleine bigge. *Cochon de lait.*

SPEER. *z. v.* Spies, lans. *Lance.*

Met eene ſpeer doorſteeken. *Percer d'un coup de lance.*

Aalſpeer, Renſpeer, Werpſpeer, enz. *zie onder* Aal, enz.

Speerhaak. *z. m.* Aanbeeld met twee hoofden. *Bigorne.*

Speerkruid. *z. g. Valériane, herbe médécinale.*

Speerruiter. *z. m. Lancier, cavalier armé d'une lance.*

SPEET. *onv. tijd* van ſpijten. Als, het ſpeet mij. *J'étois ou je fus fâché de &c.*

SPEET. *z. v.* Een dun lang ſtokje om iets aan te rijgen. *Brochette, un petit bâton long & menu, qui ſert à attacher quelque choſe pour le pendre.*

Speetaal. *z. v.* Aal die aan een ſpeetje gebraden word. *Anguille rôtie à une brochette.*

SPEETEN. *w. w.* Aan 't ſpit ſteeken, vaſt rijgen. *Embrocher, mettre en broche.*

Het vleeſch ſpeeten. *Embrocher la chair.*

Viſch ſpeeten, viſch aan een ſpeetje rijgen om te droogen te hangen. *Sorer des poiſſons.*

Speetje. *z. g.* Een heel dun geſneeden ſtokje. *Brochette, petits menu bâton.*

Een ſpeetje gebraaden aal. *Brochette de morceaux d'anguille rôtie.*

SPEETJE. *z. g.* Spaantje. *Cuillier de bois pour dreſſer du beurre.*

Een ſpeetje boter. *Un peu de beurre dreſſé avec une cuillier.*

SPEGT. *z. v.* Zekere vogel. *Pic, pivert ou pic verd, ſorte d'oiſeau.*

Groene ſpegt. *Pivert.*

SPEK. *z. g.* Vet van een varken. *Du lard, la graiſſe d'un cochon.*

Zoo vet als ſpek zijn. *Etre gras comme du lard.*

Garſtig ſpek. *Lard rance.*

Gerookt ſpek. *Lard fumé.*

Eene zijde ſpek. *Une flèche de lard.*

‡ Hij heeft het ſpek al weg, hij heeft het al voor zijn hart. *Il en tient déjà, il en a déjà dans l'aile.*

Zij heeft het ſpek al weg. *Elle en tient, elle eſt groſſe.*

*Hij groeit 'er een hand dik ſpek in, het bolt hem. *Cela le chatouille, cela le fait devenir gras, cela lui fait un grand plaiſir.*

‡ Spek en boonen, Studenten haver. *Des amandes & des raiſins ſecs.*

‡ Van weelde uit het ſpek ſpringen. *zie onder* Made.

Lardeerſpek. *Lard à larder ou à piquer les viandes.*

Pekelſpek. *Lard ſalé.*

Zultſpek. *zie onder* Zult.

Spekeeter. *z. m. Mangeur de lard.*

Spekhals. *z. m.* Een gladde vette hals. *Un cou gros & gras.*

SPEKKEN. *w. w.* Met ſpek doorrijgen. *Larder.*

De haas moet geſpekt worden. *Il faut larder le lièvre.*

*Mijne beurs is niet wel geſpekt, mijne beurs is qualijk voorzien. *Ma bourſe d'eſt pas bien garnie.*

Spekkig. *bijv. w.* Als ſpek. *Gras à lard, qui a le goût du lard.*

De ſpekkige hammen of ſchinken zijn de lekkerſte niet. *Les jambons qui ont beaucoup de lard, ne ſont pas les meilleurs ou les plus délicats.*

Spekkige boter. *Du beurre trop gras.*

Die kaas ſmaakt ſpekkig. *Ce fromage a un goût de lard.*

Spekkooper of Spekverkooper. *z. m. Charcutier.*

Spekmade. *z. v.* Wormtje dat in garſtig ſpek groeit. *Petit ver qui croit dans le lard rance.*

Spekmuis. *z. v.* Vleermuis of Vledermuis. *Chauve-ſouris.*

Spekpriem. *z. v.* Lardeerpriem. *Lardoire.*

De veeren van eene ſpekpriem. *Les ailes d'une lardoire.*

Spekzwaard. *zie* Spekzwoord.

Spekzwoord. *z. g.* Zwoord of zwaard van 't ſpek. *Coine ou la peau du lard.*

SPEL. *z. g.* Spul *Jeu.*

Hij heeft het ſpel gewonnen. *Il a gagné le jeu.*

Spel, tooneelſpel. *Pièce de théatre.*

Spel, vertooning in de kermisdagen. *Jeu, repréſentation de quelque ſpectacle pendant la foire.*

In de laatſte kermis wierden alle de ſpellen of ſpeelen verboden. *A la foire derniere tous les jeux furent défendus.*

Spel, plaats daar de ſpellen of ſpeelen vertoond worden. *Jeu, lieu où ſe fait la repréſentation des jeux.*

*Iemand veel ſpels of veel te doen maaken. *Faire des affaires à quelqu'un, lui donner bien de la tablature.*

Digitized by Google

Apenſpel, Blijſpel, Breckſpel, Damſpel, Dobbelſpel, Eeuwſpellen, Fluitſpel, Goochelſpel of Guichelſpel, Herderſpel, Homberſpel, Kaarſpel, Kamerſpel, Kattenſpel, Kegelſpel, Kinderſpel, Klokſpel, Klootſpel, Klugtſpel, Knikkerſpel, Knipperſpel, Lotſpel, Luitſpel, Minneſpel, Moederſpel of Moerſpel, Poppenſpel, Renſpel, Rijſelſpel, Schaakſpel, Schietſpel, Schouwſpel, Snaarſpel, Tafelſpel, Tornooiſpel of Tournooiſpel, Trokſpel of Trukſpel, Tooneelſpel, Trekſpel, Treurſpel, Venusſpel, Voorſpel, Werpſpel, Zinſpel of Zinneſpel, enz. *zie onder* Apen, enz.

Oeffenſpel. *Exercice pour le plaiſir.*

SPELDE. z. v. *Epingle.*

Knopſpelde, Werkſpelde, enz. *zie onder* Knop, enz.

Paerelſpelde. z. v. Spelde die eene paerel tot haaren knop heeft. *Epingle dont la tête eſt une perle, épingle à perle.*

Speldenbak of Speldenbakje. *Epinglier de toilette, où les Dames mettent leurs épingles en ſe desbabillant.*

Speldengeld. z. g. Geld dat boven de kooppenningen bedongen is. *Epingles, pot de vin, argent ſtipulé & accordé par deſſus la ſomme ou les deniers de la vente.*

Speldenkoker. z. m. Kokertje om ſpelden op te ſteeken. *Peloton, pelote.*

Speldenmaker. z. m. *Epinglier.*

SPELDEN. w. w. Met ſpelden vaſtſteeken. *Attacher avec des épingles.*

* Iemand iets op den mouw ſpelden, iemand iets wijsmaaken. *Faire accroire quelque choſe à quelqu'un, la lui bailler bonne, lui en donner à garder.*

Spelderniew. *zie* Spikſpeldernieuw.

Speldenwerk. z. g. Kantwerk. *Ouvrage de dentelle, dentelle aux fuſeaux.*

Speldenwerken. g. w. Kant werken met ſpelden. *Faire de la dentelle aux fuſeaux.*

Speldenwerksklos. z. v. *Fuſeau.*

Speldenwerkskuſſen. z. g. Kuſſen waar op men kant werkt. *Couſſin à dentelle, couſſin ſur quoi on travaille ou fait des dentelles aux fuſeaux.*

Speldenwerkſter. z. v. Meisje of vrouwmenſch dat ſpeldenwerkt. *Fille ou femme qui fait de la dentelle.*

SPELKONST. z. v. Wijze van ſpellen. *Ortographe, l'art d'épeler.*

SPELLE. *zie* Spelde.

SPELLEN. w. w. Boekſtaaven. *Epeler, apeler, épeller, apeller, orthographier.*

De letteren ſpellen. *Epeler les lettres.*

Spellen, voorſpellen. *Prognoſtiquer, prédire.*

* Hij heeft het wel geſpeld dat het zoo zoude gaan. *Il l'a bien prédit que cela arriveroit ainſi.*

SPELLER. z. m. Een die ſpelt. *Celui qui épelle, qui orthographie.*

Spelling. z. v. Spelkonſt. *Orthographe, maniére d'orthographier.*

De oude ſpelling heeft veele overtollige letters. *L'ancienne orthographe a beaucoup de lettres ſuperflues.*

SPELONK. z. v. *ond.* w. Onderaardſch hol. *Antre, caverne, grotte.*

Graſſpelonk, Moordſpelonk, Rooffpelonk, enz. *zie onder* Graf, enz.

SPELSTER. z. v. Eene vrouw of dogter die ſpelt. *Celle qui épelle, qui orthographie.*

SPELT. *zie* Spelde.

SPELTE. z. v. Zeker graan. *Epeautre, eſpéce de bled.*

Speltenbier. z. g. Bier van ſpelte gebrouwen. *Biére faite avec de l'épeautre.*

Speltemaand. *zie* Herfſtmaand.

SPER. *zie* Spar.

SPERGELKRUID. z. g. Wilde ſparſie. *Aſperge ſauvage.*

SPERGIE. *zie* Sparsje.

Sperſie. *zie* Sparsje.

SPERRE. *zie* Sparre.

SPERREN. *zie* Opſperren.

SPERWER. z. m. Zekere roofvogel. *Epervier, éprevier, certain oiſeau de proye.*

Het mannetje van eenen ſperwer. *Un mouchet.*

Sperwerbezie. *zie* Sorbe.

Sperwerbezienboom. *zie* Sorbenboom.

SPETEN. *zie* Speeten.

SPEUR. z. g. Voetſpoor, teken dat men agterlaat. *Trace, veſtige, pas, piſte.*

SPEUREN. w. w. Naſpeuren, op 't ſpoor zoeken. *Suivre les traces.*

Wij ſpeurden het wild. *Nous ſuivimes le gibier à la piſte.*

Speuren, beſpeuren, bemerken. *Appercevoir, remarquer.*

Ik konde dat toen niet ſpeuren. *Je ne pouvois pas alors appercevoir cela.*

Speurhond, groote Jagthond. *Limier.*

SPEUY. *zie* Spui.

SPEYER of Spiers, Stads naam in Duitsland. *Spire, ville d'Allemagne.*

S P I.

SPIE. z. v. Eene houten pen of wig. *Goupille, cheville de bois, clavette.*

SPIE. z. m. Verſpieder, Spion. *Eſpion.*

Men betrapte den Spie in 't leger. *On attrappa l'eſpion dans l'armée.*

SPIEGAT. z. g. De opening ter zijde van eenen ſchoen. *Le trou à côté de l'oreille d'un ſoulier.*

SPIEGATEN, gaten boven de waaringen van 't ſchip ter uitlooping van 't water. *Dalots ou dalons: terme de Marine.*

SPIEGEL. z. m. *en* g. Een glas daar in men zig ſpiegelt. *Miroir.*

Zig in eenen ſpiegel bekijken. *Se mirer, ſe regarder dans un miroir.*

Spiegel. z. m. Het agtergedeelte van een ſchip, waar in 't wapen of merk ſtaat. *L'arriére d'un veiſſeau où il y a les armes ou l'enſeigne, miroir, fronton: terme de Marine.*

* Spiegel, voorbeeld, opmerking. *Miroir, exemple, modéle.*

* Hij was een ſpiegel van de deugd. *Il étoit un miroir ou une modéle de la vertu.*

‡ Spiegel, nagtſpiegel, een waterpot. *Un pot de chambre.*

* Spiegel, ſpiegelbeeld, voorbeeld. *Exemple.*

Een ſpiegel ergens aan neemen. *Prendre exemple de quelque choſe.*

Men ſtraft de misdaders tot eenen ſpiegel of ſpiegelbeeld van anderen. *On punit les criminels pour donner exemple à d'autres.*

Brandſpiegel. *zie onder* Brand.

Nagtſpiegel. *zie* Spiegel, waterpot.

* Spiegelbeeld. z. g. Spiegel tot afſchrik van anderen. *Exemple pour faire peur aux autres.*

Spiegelboog. z. m. *Scheepsw.* *Couronnement de la poupe.*

Zig ſpiegelen. w. w. In eenen ſpiegel kijken. *Se mirer, ſe regarder dans un miroir.*

* Zig aan iets ſpiegelen, een exempel aan iets neemen. *Prendre exemple de quelque choſe.*

* Hij ſpiegelt zig zagt, die zig aan een ander ſpiegelt, 't is gemaklijk te leeren aan eens anders ſchade. *Il fait bon devenir ſage aux dépens d'autrui, heureux celui que le malheur d'autrui rend ſage.*

Spiegelgevegt. z. g. Speelgevegt op het water. *Repréſentation d'un combat naval par des vaiſſeaux qui ſe battent les uns contre les autres, naumachie.*

Spiegelglad. *bijv. w.* Effen als een ſpiegel. *Uni comme un miroir.*

Zij had een ſpiegelglad voorhoofd. *Elle avoit le front uni comme un miroir.*

Spiegelglas. z. g. Het glas van eenen ſpiegel. *Glace de miroir.*

Spiegelglas, fijn glas, waar van men glasraamen maakt. *Du verre fin, du verre de France.*

Spiegelhars. z. g. *Colofone, colophone, & colofane, ſorte de réſine préparée.*

Spiegelkooper. z. m. *Miroitier.*

Spiegelkraam. z. v. Kraam waar in op de jaarmarkten ſpiegels verkogt worden. *Boutique ou tente où l'on vend des miroirs aux foires.*

Spiegellijſt. z. v. De raam of lijſt van eenen ſpiegel. *Quadre de miroir.*

Spiegelmaker. z. m. *Miroitier.*

Spiegelnieuw. *zie* Spikſpeldernieuw.

Spiegelraam. *zie* Spiegellijſt.

Spiegelſchip, ſchip met eenen ſpiegel agter aan. *Vaiſſeau à poupe quarrée.*

Spiegelſteen. z. m. *Pierre tranſparente.*

Spiegelviſch. z. m. *Poiſſon appellé ſangeron.*

Spiegelgezigtkunde. z. v. *Catoptrique, ſcience, qui traite de la vue par la réflexion.*

SPIEMOUWEN. *zie* Spizakken.

SPIER. z. g. Een vleezig deel van 't lichaam. *Muſcle, une partie charneuſe du corps.*

Het ſpier van eenen vogel, 't borſtvleeſch. *La chair de la poitrine d'un oiſeau.*

Spieragtig. *bijv. w.* Vleezig. *Muſculeux.*

SPIER. *zie* Spint van 't hout.

SPIERING. z. v. Zekere kleine viſch. *Eperlan, ſorte de petit poiſſon.*

‡ Eene ſpiering uitwerpen om eene kabeljauw te vangen, eene kleine gift doen om eene groote te verkrijgen. *Donner un œuf pour recevoir un bœuf, bazarder un goujon pour attrapper un brochet, faire un petit préſent pour en recevoir un grand.*

SPIERS of Speyer, Stads naam. *zie* Speyer.

SPIERVOGEL. z. m. *Martinet, ſorte d'oiſeau.*

SPIERWIT. *bijv. w.* Heel wit. *Tout blanc.*

Een ſpierwitte hals, een blanke hals. *Un cou d'ivoire, un cou blanc comme un lis.*

SPIES. z. v. Speer, lans, piek. *Lance, pique.*

Hij wierd door eene ſpies geveld, hij wierd met eene piek doorſtoken. *Il fut percé d'un coup de lance.*

Jagtſpies, Werpſpies, enz. *zie onder* Jagt. enz.

Spiesdraager. z. m. Een die eene ſpies draagt, Piekenier. *Piquier, celui qui porte la pique.*

SPIESGLAS of Spitsglas. z. g. Antimonie, zeker berggewas. *Antimoine, ſorte de minéral.*

SPIESSCHAGT. z. v. De ſtok der ſpies. *La hampe de la pique.*

SPIEZAKKEN, Spiemouwen. *meerv.* Het leer dat rondom de ſpiegaten van een ſchip geſpijkerd is. *Matgéres: terme de Marine.*

SPIGTIG. *bijv. w.* Langwerpig en ſmal. *Long & délié.*

Spigtigheid. z. v. *Taille grande & délice.*

Spigtigheid. *Fineſſe de taille, longueur de viſage.*

SPIJK. z. v. Welriekende plant. *Nard, plante odoriférante.*

Digitized by Google

Spijkboomtje. z. g. *Arbriſſeau qui produit le nard.*

SPIJKER. z. m. IJzeren nagel. *Clou.*

*Hij heeft den ſpijker op 't hoofd geſlagen, hij heeft de zaak wel getroffen. *Il a fort bien rencontré, il a deviné l'enclouëure.*

*De zaak is aan den ſpijker gehangen, daar zal geen uitſpraak over 't regtsgeding gedaan worden. *On a ſuſpendu le procès, le procès a été ſuſpendu, le procès pend au croc.*

*Hij ſlaat ſpijkers hoofden, hij zegt dingen die kragt hebben. *Il dit des choſes bien fortes & qui viennent très-bien à propos.*

*Weet ik eenen ſpijker, hij weet 'er een gat toe, hij is vol uitvlugten. *Il eſt plein d'échappatoires.*

*Mijn knegt is zoo hard als een ſpijker, hij weet van geen ongemak. *Mon valet eſt dur comme du fer, rien ne l'incommode.*

Spijker. z. g. w. d. r *Ooſtzeevaard.* Pakhuis. *Magaſin de marchandiſes de gros volume.*

Spijkerboor. z. v. Kleine handboor. *Vilebrequin ou virebrequin.*

SPIJKEREN. w. w. Spijkers inſlaan, met ſpijkers vaſt hegten. *Clouer.*

Spijkergat. z. g. Gat om eenen ſpijker in te ſlaan. *Trou fait pour y mettre un clou.*

Spijkergat, gat daar een ſpijker in geweeſt is. *Trou qui reſte après avoir arraché un clou.*

Spijkerkooper. z. m. *Marchand de cloux, cloutier.*

Spijkermand. z. v. Mand daar men ſpijkers in doet. *Corbeille ou panier à mettre des cloux, corbeille à cloux.*

Spijkerſmid. z. m. Nagelſmid. *Cloutier.*

Spijkerwinkel. z. m. *Clouterie.*

SPIJKOLIE. z. m. *Huile ou parfum de nard.*

SPIJL. z. v. Staaf of dwarsbout. *Barre de fer ou de bois.*

De venſters waren met ijzeren ſpijlen verzorgd of met dieſijzers bezet. *Les fenêtres étoient pourvues de barres de fer.*

SPIJS. z. v. Eetwaare, koſt. *Du manger, nourriture, viande, aliment, mets.*

Lekkere ſpijs. *Manger délicat, nourriture délicate.*

Slegte ſpijs. *Méchant manger.*

Dat is mijne ſpijs, dat is ſpijs die ik gaerne eet, dat is koſt voor mij. *Voilà mon manger, voilà un mets que j'aime fort.*

Spijs die zwaar is om te verteeren. *Nourriture ou manger de dure digeſtion.*

Slappe ſpijs. *Nourriture de bonne, facile ou légère digeſtion.*

Spijs en drank. *Le boire & le manger.*

Spijs bereiden. *Aprêter le manger, la viande, &c.*

Spijsbereider. z. m. Kok. *Cuiſinier.*

Spijsgeregten. *Services de table.*

Spijskamer. z. m. Bottelerije. *Gardemanger.*

Spijskas. *zie* Schaprai.

Spijskelder. z. m. Voorraadkelder. *Caveau où l'on garde les proviſions de bouche.*

Spijsmeeſter. z. m. Spijsverzorger, huishofmeeſter. *Dépenſier, maitre d'hôtel.*

Spijsproever. z. m. *Ecuyer tranchant, celui qui coupe les viandes & qui en fait l'eſſai.*

SPIJT. z. v. Verdriet, ſmaad. *Crévecœur, déplaiſir, dépit.*

't Was mij eene groote ſpijt zulks te moeten zien. *Ce m'étoit un grand crévecœur de voir cela.*

Tot ſpijt, ter ſpijt. *En dépit.*

‡ Spijt jou bakhuis, zoo wil ik het doen, ik zal 't in ſpijt van u doen. *Je le ferai en dépit de vous, malgré vous & vos dents.*

SPIJTEN. g. w. Verdrieten, ſpijt veroorzaaken, moeijen. *Etre marri ou fâché, donner ou avoir du dépit.*

't Spijt mij dat ik het niet gedaan hebbe. *Je ſuis marri de ne l'avoir pas fait.*

Zou mij dat niet ſpijten? zou mij dat niet moeijen? *Cela ne me fâcheroit-il pas?*

Spijtig. *bijv. w.* Verdrietig. *Fâcheux.*

Dat is ſpijtig. *Cela eſt fâcheux.*

Spijtig, ſcherp, bits, lebbig. *Piquant, fier, dédaigneux.*

Dat is een ſpijtig wijf. *C'eſt une femme piquante ou dédaigneuſe.*

Spijtigheid. z. v. Bitsheid, lebbigheid. *Fierté, dédain.*

Spijtiglijk. *bijw.* Hardelijk, bits. *Fiérement, arrogamment.*

SPIJZE. *zie* Spijs.

SPIJZEN. w. w. Spijzigen, voeden, met ſpijs verzorgen. *Nourrir, pourvoir de nourriture, d'aliments, &c. entretenir.*

Spijzen. g. w. Spijs nuttigen, maaltijd houden. *Manger, prendre ſon repas.*

De wandeling is gezond als men geſpijsd heeft. *La promenade fait du bien après le repas.*

Spijzigen. *zie* Spijzen.

Spijzing of ſpijziging. z. v. Verzorging met ſpijze, voeding. *Entretien, alimentation, fourniture d'alimens, nourriture.*

SPIKKEL. z. m. Plekje of ſtipje. *Petit point, petite tache ou marque.*

Met ſpikkelen gevlekt. *Marqueté, tavelé, moucheté.*

SPIKKELEN. w. w. Met ſpikkels beſprengen. *Marqueter, moucheter, jaſper.*

Een geſpikkelde vogel. *Un oiſeau marqueté ou moucheté.*

‡ Hij is een geſpikkelde vogel, elk valt op hem. *Chacun ſe jette ſur lui.*

Dat boek is op ſnêe geſpikkeld. *Ce livre eſt marqueté ſur tranche.*

Spikkelig. *bijv. w.* Met ſpikkelen bezaaid. *Marqueté, tavelé.*

Spikkeling. z. v. Marmeling. *Marbrure, jaſpure.*

SPIKSPELDERNIEUW. *bijv. w.* Onbehandeld. *Qui n'eſt pas manié, à quoi on n'a pas touché, tout neuf.*

‡ Een ſpikſpeldernieuw kleed. *Un habit tout battant-neuf.*

Spil. z. v. Daar men op ſpint. *Fuſeau.*

Spil van een wiel daar men de klos op ſteekt. *Le fer où l'on met la bobine d'un rouët.*

Spil of ſchroef van eene pers. *Vis de preſſe.*

Spil of boom van eene wenteltrap. *Vis ou noyau de montée.*

Spil of boom van een windas. *Vis ou noyau de poulie.*

Spil, ſpil daar iets op draait. *Pivot, fuſée.*

*Dat is de ſpil daar de gantſche zaak op draait. *C'eſt-là le pivot ſur lequel tourne toute l'affaire, c'eſt-là le nœud de l'affaire.*

Spil te ſcheep om het kabeltouw in te winden. *Cabeſtan.*

De ſpil of ſtoel van 't koorn. *Le pied ou le tuyau du froment & d'autres grains.*

Zijne ſpillen pakken. *zie onder* Pakken.

‡ Hij legt met de ſpillen in de aſch, zijn toeleg is verbrod. *Son deſſein eſt échoué.*

Los ſpil, windas, kaapſtander. *Cabeſtan volant: terme de Marine.*

Sluikſpil, Vlagſpil, Wentelſpil, Windſpil, enz. *zie onder* Sluik, enz.

Spilbedde. z. g. *Carlingue de cabeſtan.*

Spilboom. z. m. *Barre de cabeſtan, levier de virevau.*

Spilboor. z. v. IJzerboor of koperboor. *Foret.*

Spilgaten. z. g. *meerv. Trou du cabeſtan & du virevau, anolettes: terme de Marine.*

‡ Spillenbeen. z. m. Een die dun en lang van beenen is. *Celui qui a des jambes de fuſeau, de grue ou de cigogne.*

Spillenbeenen. z. m. *meerv.* Lange en dunne beenen. *Jambes longues & menues, jambes de fuſeau, &c.*

Spillenbeenen. g. w. *zie* Scharrebeenen.

SPILLEN. w. w. Quiſten, te koſt leggen *Employer mal ou inutilement, dépenſer avec excès, prodiguer, gaſpiller, diſſiper.*

Hij heeft veel gelds aan dat werk geſpild. *Il a employé inutilement beaucoup d'argent à cet ouvrage.*

SPILLENWERVEL. z. m. *Peſon que les fileuſes mettent au bout d'embas de leurs fuſeaux pour les faire tourner mieux & plus longtemps.*

SPILPENNING. z. m. en v. Doorbrenger of doorbrengſter. *Prodigue, femme ou fille prodigue, dépenſier, dépenſière.*

SPIN. *zie* Spinne.

SPINAADJE, ſpinaazie of ſpinagie. z. v. Zeker moeskruid. *Epinars, herbe bonne à manger.*

SPINAAL. z. g. Schoenmakers garen. *Lignou ou ligneul, fil de cordonnier.*

SPINAGIE. *zie* Spinaadje.

SPIND, ſpindig. *zie* Spint, ſpintig.

SPINDE. z. v. Spijskamer, Bottelerije. *Gardemanger, dépenſe.*

SPINET. z. g. *ond. w.* Lang en vierkant ſnaarſpeeltuig met een klavier. *Epinette, inſtrument de muſique à cordes, d'une figure longue & quarrée avec un clavier.*

SPINHUIS. z. g. Tugthuis voor Vrouwen. *Maiſon où l'on enferme des filles de joye, des putains, des garces ou des femmes débauchées, maiſon de correction.*

Spinhuismoeder. z. v. *La Mére ou la maitreſſe d'une maiſon de correction.*

Spinhuisvader. z. m. *Le Pére ou le Maitre d'une maiſon de correction.*

SPINNE of Spin. z. v. Spinnekop. *Araignée.*

Aardſpinne, Zeeſpinne, enz. *zie onder* Aard, enz.

‡ Spinnenjager. z. m. Spinnenverdriet, raagbol. *Houſſoir.*

Spinnekop. *zie* Spinne.

SPINNEN. w. w. en g. w. Eenen draad maaken. *Filer.*

Zij ſpint met eene ſpil. *Elle file avec un fuſeau.*

Wol ſpinnen. *Filer de la laine.*

Zijde ſpinnen. *Filer de la ſoye.*

*Hij zal 'er geen zijde bij ſpinnen, hij zal 'er geen winſt bij doen. *Il n'y trouvera pas ſon compte, il n'y aura aucun profit.*

*Hij zal daar geen goed garen van ſpinnen, hij zal daar geen goed werk van maaken. *Il ne fera de cela rien qui vaille, il n'en ſortira pas avec honneur.*

‡ Floers ſpinnen, naieverig zijn. *Etre jaloux ou jalouſe.*

Zijnen ſtrop ſpinnen. *zie* Naar de galg dingen *onder* Galg of Dingen.

De ſpinnekoppen en zijwormen ſpinnen. *Les araignées & les vers à ſoye filent.*

Spinnen, dit word gezegd van de katten die, als zij wel te vrede zijn, een zagt geluid met den neus maaken. De kat ſpint. *Le chat ronfle ou file au rouët.*

Spinnen, zagies afloopen: van den wijn ſpreekende. Als de wijn die gij mij verkogt hebt, begint te ſpinnen. *Le vin que vous m'avez vendu, commence à filer, à couler g as comme de l'huile.*

Spinnenverdriet. *zie* Spinnenjager.

Spinnenvodde. z. v. Sloeri, een ondeugend

Digitized by Google

gend vrouwmenſch. *Une guenippe, une friponne, une vilaine.*
‡ Spinnenvoeten. *w. w.* Met de voeten ſparrelen. *Trépigner.*
Spinnenweb. *z. v.* 't Rag of net dat eene ſpinnekop ſpint. *Toile d'araignée.*
Spinnenwervel. *zie* Spillenwervel.
Spinnenwiel. *z. g.* Wiel daar men op ſpint. *Rouët à filer.*
Spinning. *z. v.* Geſpin. *Action de filer.*
Spinrag. *zie* Spinnenweb.
Spinrok. *z. m.* De bol daar op het vlas dat men ſpint gewonden is. *The ou bouton de quenouille.*
* Het Rijk van Engeland vervalt aan den ſpinrok, dat is, dat de vrouwen de Kroon erven. *Le Royaume d'Angleterre tombe en quenouille, c'eſt-à-dire, que les femmes ſuccédent à la Couronne.*
Spinſter. *z. v.* Een vrouwmenſch dat ſpint. *Fileuſe, femme ou fille qui file.*
Wolſpinſter. *zie onder* Wol.
Spinſtok. *z. m. Bâton de quenouille.*
SPINT. *z. g.* Zekere maat, het vierde deel van een ſchepel. *Sorte de meſure qui tient la quatriéme partie d'un boiſſeau, un picotin.*
SPINT. *z. g.* Het wit van 't hout naaſt aan 't hart van den boom. *Le blanc d'un arbre, de l'aubour, de l'aubier.*
Spintig. *bijv. w.* Spintig hout. *Du bois qui a beaucoup d'aubier.*
SPINVODDE. *z. m.* Walhoer, ſtraatloopſter. *Une coureuſe, une garce.*
SPINWERVEL. *zie* Spillenwervel.
SPION. *zie* Spie en Verſpieder.
SPION. *z. m.* Zekere Jagthond. *Epagneul.*
SPIT. *z. g.* Braadſpit. *Broche.*
Het ſpit draaijen. *Tourner la broche.*
Aan 't ſpit ſteeken. *Embrocher, mettre à la broche ou en broche.*
Iemand met een ſpit ſmijten. *Battre quelqu'un avec une broche.*
‡ Hij word met het ſpit geſmeeten, daar hij van het gebraad niet heeft gegeeten. *On le bat avec la broche ſans qu'il ait mangé du rôti, on lui fait porter la peine ſans qu'il en ſoit coupable.*
‡ Het ſpit in de aſch wenden, eene zaak verbrodden of bederven. *Gâter une affaire.*
* Het ſpit in de lenden, zekere pijn in den rugge of lenden, waar door men zig niet buigen kan. *Douleur de reins, qui empêche qu'on ne ſe puiſſe courber.*
Braadſpit, Draaiſpit, Likſpit, Onderſpit, enz. *zie onder* Braad, enz.
SPIT. *z. v.* Spade. *Béche.*
SPITJE. *z. g.* Een klein ſpit. *Petite brecbe.*
SPITJE. *z. g.* Spaantje: Een ſpitje of een ſpaantje boter. *Un morceau de beurre, autant qu'on en léve avec une cuillier.*
SPITS. *bijv. w. en bijw.* Scherp. *Pointu, en pointe.*
Een ſpits ſtokje. *Baguette pointue.*
Een ſpitſe toren. *Une tour qui ſe termine en pointe.*
Dat loopt ſpits toe. *Cela aboutit en pointe.*
Een ſpitſe hoed. *Un chapeau pointu.*
SPITS. *z. v. en g.* Punt. *Pointe.*
Het ſpits of punt van 't mes. *La pointe du couteau.*
De ſpits van eenen toren. *Le haut d'une tour.*
De ſpits of kruin van eenen berg. *La pointe, la cime, le ſommet ou le haut d'une montagne.*
Een ſpits, ſpitſe zuil, gedenknaald. *Obélique.*
In de ſpits, vooraan. *A la tête.*
Hij trok in de ſpits van het leger. *Il marcha à la tête de l'armée.*
* Het ſpits afbijten, het meeſte doen of lijden. *Faire ou ſouffrir le plus.*
* Het ſpits afbijten. *Eſſuyer le plus grand feu, avoir le plus à ſouffrir, rompre la force des ennemis.*
* De lijfwagt moeſt het ſpits afbijten. *La garde eut le plus à ſouffrir.*
SPITS. *bijv. w.* Spijtig. Als, een ſpits vrouwmenſch. *Une femme fière.*
SPITSBOOR. *z. v.* Timmermans werktuig. *Amorçoir, eſpéce de petite tariére.*
SPITSBROEDER. *z. m.* Die met eenen anderen onder een en het zelve vaandel waakt. *Confrére, camarade, qui eſt ſous un méme drapeau, camarade de guerre.*
SPITSEL. *z. g.* Een reépje perkement daar men op ſpelden werkt. *Morceau de parchemin ſur quoi on fait de la dentelle à fuſeaux, patron.*
SPITSEN. *w. w.* Spits maaken. *Rendre pointu, faire en pointe.*
* Hij heeft 'er zijn brein op geſpitſt, hij is 'er op geſleepen. *Il y appliqué ſon eſprit, il a bien peſé l'affaire.*
Spitſen, aan eenen ſtaak rijgen; eene ſtraf bij de Turken heel gebruikelijk. *Empaler: ſupplice cruel en uſage chez les Turcs.*
SPITSGLAS. *zie* Spiesglas.
‡ SPITSHOOFD. *z. m.* Een die ſpits van hoofd is. *Qui a la tête longue.*
Spitzig. *bijv. w.* Spits toeloopende. *Qui ſe termine en pointe.*
Een ſpitſig gebouw. *Sorte de bâtiment ou d'édifice qui n'eſt pas quarré, mais qui ſe termine en pointe ou qui a la façade pointue.*
Spitſigheid. *z. v.* Steilte, hoogte. *Pointe, état pointu d'une choſe.*
‡ Spitskin. *z. m. Menton de bouis.*
‡ Spitsneus. *z. m. Qui a le nez pointu.*
Spitsroede. *z. v.* Reisje. *Verge, petite baguette.*
Door de ſpitsroeden loopen, eene ſtraf der ſoldaaten. *Paſſer par les baguettes, punition des ſoldats.*
‡ Door de ſpitsroeden loopen, luſtig gehekeld of doorgeſtreeken worden. *Etre fort reprimandé.*
SPITSVINDIG, ſpitsvondig. *bijv. w.* Vernuftig, doorſleepen, liſtig. *Inventif, ingénieux, ruſé, raſiné, ſubtil.*
Eene ſpitsvindige reden. *Un diſcours ſubtil ou ingénieux.*
Een ſpitsvindig verſtand. *Un eſprit raſiné.*
Spitsvindige geſchillen. *Des queſtions ſubtiles.*
Spitsvindigheid. *z. v.* Doorſleepenheid. *Subtilité, fineſſe.*
SPITSVINNIG. *bijv. w.* Schrander, ſcherpzinnig. *Raſiné, ſubtil.*
Een ſpitsvinnig antwoord. *Une réponſe ſubtile & fine.*
SPITSVONDIG. *zie* Spitsvindig.
SPITTEN. *w. w.* Delven, graaven. *Bécher, fouïr, couper & creuſer la terre avec la béche.*
Boter ſpitten. *Dreſſer du beurre ou tirer du beurre du tonneau ou du pot avec une eſpéce de cuillier de bois deſtinée à cet uſage.*
Spitten, ergens aan ſpitten. *Attacher, ficher.*
Saul zogt David aan den wand te ſpitten. *Saul chercboit à frapper David avec la halebarde juſqu'à la paroi, c'eſt-à-dire, le percer d'outre en outre.*
SPITTER. *z. m.* Delver, graver. *Bécheur, celui qui béche & creuſe la terre.*
Turfſpitter. *zie* Turfſteeker *onder* Turf.
Spitting. *z. v.* Delving. *Action de bécher & de creuſer la terre.*
SPITSZINNIG. *zie* Spitsvindig.
Spitszinnigheid. *zie* Spitsvindigheid.

S P L.

SPLEET. *onv. tijd* van Splijten. Als, ik ſpleet. *Je fendois ou je fendis.*
SPLEET. *z. v.* Reet, kloove, ſcheur. *Fente, crevaſſe, ouverture délite.*
De ſpleet van eene pen. *La fente d'une plume.*
SPLIJTEN. *w. w.* Klieven. *Fendre, faire une fente.*
Hout ſplijten, hout klieven. *Fendre du bois.*
Eene pen ſplijten. *Fendre une plume, y faire une fente pour la tailler.*
Dat hout laat zig gemakkelijk ſplijten. *Ce bois ſe fend facilement.*
Splijten. *g. w.* Barſten, klieven. *Se fendre, s'entrouvrir.*
De boom ſpleet door den zwaaren wind van een. *L'arbre ſe fendit par la violence du vent.*
Splijting. *z. v.* Klieving. *Action de fendre ou de ſe fendre.*
‡ SPLINT, hij heeft ſplint. *Il a de la pécune, il a des écus.*
SPLINTER. *z. m.* Klein ſpaandertje of afſchilfering van hout. *Echarde.*
Ik hebb' eenen ſplinter in den vinger. *J'ai une écharde dans le doigt.*
Splinter, een afgebroken ſtuk houts. *Eclat ou piéce de bois qui s'en détache par quelque violence.*
In ſcheepsgevegten word zomtijds meer volks door de ſplinters beſchadigd, dan door de kogels. *Quelquefois l'équipage dans un combat naval ſouffre plus des éclats de bois que des boulets ou, dans un combat naval les éclats de bois font ſouvent plus de mal à l'équipage que les boulets de canon.*
Splinterig. *bijv. w.* Splinterig hout. *Du bois qui eſt ſujet à s'éclatter.*
Splinternieuw. *zie* Spikſpeldernieuw.
SPLISSEN. *w. w.* Splitzen, los draaijen. *Epiſſer une corde: terme de Marine.*
Eenen kabel ſplijſſen. *Epiſſer un cable, l'aſſembler avec un autre en entrelaſſant leurs fils l'un avec l'autre: terme de Marine.*
Splijſſing. *z. v.* Splitſing, ſamenlaſſching van een touw. *Epiſſure.*
SPLITSEN. *w. w.* Scheiden, verdeelen. *Diviſer, ſéparer, partager.*
Eene loterije ſplitzen. *Diviſer ou partager une loterie.*
* Zij zijn in hun gevoelen geſplitſt, zij zijn verdeeld en oneenig. *Ils ſont partagés dans leurs ſentimens.*
Splitſen, ſplijſſen. *zie* Spliſſen.
Splitſing. *z. v.* Scheiding, verdeeling. *Partage, diviſion, ſéparation.*
Splitſing van eene loterije. *Diviſion d'une loterie.*
Splitshoorn. *z. m. Epiſſoir, cornet d'épiſſe: terme de Marine.*
‡ Splitsruiter. *Un cavalier fendu, une femme à cheval.*
SPLITSVAANTJE. *zie* Topſtaander.
SPLITTEN. *zie* Spliten.
SPLITZEN, enz. *zie* Splitſen, enz.

S P O.

SPOED. *z. m.* Haaſt, vlijt, vordering. *Háte, viteſſe, diligence.*

Spoed

Digitized by Google

Spoed maaken, zig haaſten. *Se hâter, faire diligence.*
Met der ſpoed iets verrigten, vlijtig iets doen. *Faire une choſe à la hate ou en diligence.*
Hoe meerder haaſt hoe minder ſpoed. *Plus on ſe preſſe, moins on avance.*
Tegenſpoed, Voorſpoed. *zie onder* Tegen, enz.
SPOEDEN. *g. w.* Spoeijen, haaſtigen voortgang hebben. *Bien avancer.*
Dat werk ſpoed wel of gaat wel voort. *Cet ouvrage avance fort ou réuſſit bien.*
Zig ſpoeden, zig reppen. *Se hâter, faire diligence.*
Spoed u, haaſt u. *Hâtez-vous.*
Spoedig. *bijv. w.* Haaſtig, gereed. *Prompt, prêt, diligent, vite.*
De zaak had eenen ſpoedigen voortgang. *L'affaire avançoit fort.*
Wij hebben eene ſpoedige reis gehad. *Notre voyage a été court & prompt.*
Spoedige of haaſtige betaaling. *Prompt payement.*
Spoedig. *bijw. zie* Spoediglijk.
Spoedigen. *zie* Spoeden.
Spoedigheid. *z. v.* Snelle voortgang, ſpoed. *Viteſſe, hâte.*
Spoediglijk. *bijw.* Haaſtelijk. *Vite, avec viteſſe, avec diligence, avec précipitation, précipitamment.*
Iets ſpoediglijk verrigten. *Faire une choſe vite ou en diligence.*
SPOEGEN. *zie* Spuwen.
SPOEL. *z. v.* Spoelpijpje, daar 't garen of de zijde op geſpoeld word. *Petit fuſeau qui eſt dans la navette du tiſſerand.*
Spoel, ſchietſpoel. *Navette: terme de tiſſerand.*
Schietſpoel, Weversſpoel. *zie onder* Schier, enz.
SPOELBAK. *Vaſe à rincer des verres, cuvette.*
SPOELEN. *g. w.* Spoelen maaken voor de wevers. *Préparer les navettes des tiſſerands, y mettre le fil.*
Spoelen, ſtrengen garen op kloſſen winden met een wiel. *Devider ſur des fuſeaux.*
SPOELEN. *w. w.* In 't water uitſlaan. *Rincer, laver & nettoyer avec de l'eau.*
Het linnen ſpoelen. *Laver & nettoyer le linge avec de l'eau ſimplement.*
Den mond ſpoelen. *Se rincer la bouche.*
Een glas ſpoelen. *Rincer un verre.*
Die Roemer is niet ſchoon geſpoeld. *Ce verre n'eſt pas bien rincé.*
De Zee ſpoelt tegen den ſtadsmuur aan. *La mer arroſe les murailles de la ville.*
‡ Een doode matroos de voeten ſpoelen of buiten boord werpen. *Jetter un matelot mort dans la mer qui doit lui ſervir de tombeau.*
Spoeling. *z. v.* Waſſching. *Action de laver.*
Spoeling der biervaten, &c. Varkens ſlobbering. *Lavure ou rinçure de tonneaux, que l'on donne à boire aux cochons.*
Darmſpoeling, darmwaſſching. *zie* Spuitmiddel.
Spoelingwijn of ſpoelwijn. *z. g.* Slegte wijn. *De méchant vin.*
Spoelkom. *z. v.* Eene porceleinen kom. *Jatte à rincer les taſſes à caffé & à thé.*
Eene porceleinen ſpoelkom. *Jatte de porcelaine.*
Spoelvat. *zie* Spoelbak.
SPOELWIEL. *z. g.* Wiel daar men op ſpoelt. *Moulin à devider.*
SPOELWIJN. *zie* Spoelingwijn.
SPOELJEN. *zie* Spoeden.
SPOG. *z. g.* Speekſel, quijl. *Salive, bave.*
SPON. *onv. tijd van* Spinnen. Als, ik ſpon. *Je filois ou je filai.*
SPOND, het ſtopſel van een vat. *Bondon.*
SPONDE. *z. v.* Lijſt of kant van eene bedſtede. *Bord de la couche ou du bois de lit.*
SPONDGAT. *z. g.* 't Bomgat van een vat. *Le trou du tonneau, le bondon, l'ouverture par où l'on entonne les liqueurs.*
SPONGIE. *zie* Spons.
SPONNING. *z. v. Kuipers woord.* De groeve waar in de bodem zit. *Rainure.*
SPONS. *z. v.* Spongie, zwam. *Eponge.*
Spons, doorgeſtoken tekening op papier of perkement. *Deſſein piqué ſur du papier ou ſur du parchemin.*
Sponsagtig. *bijv. w.* Bol, voos. *Spongieux, qui eſt d'une ſubſtance molle & poreuſe.*
Sponsagtig tandvleeſch. *Gencive ſpongieuſe.*
Sponsagtigheid. *z. v.* Bolheid, voosheid. *Qualité ſpongieuſe.*
SPONSEN. *w. w.* Eene tekening doortrekken of naſponſen. *Poncer. Frotter avec du charbon en poudre un patron piqué, pour en imprimer la figure ſur autre choſe.*
SPOOG. *onv. tijd van* ſpuigen. Als, ik ſpoog. *Je crachois ou je crachai.*
SPOOK. *z. g.* Verſchijnende geeſt, ſchim. *Spectre, fantôme.*
Daar verſcheen een ſpook met eene ijslijke gedaante. *Il parut un ſpectre affreux.*
* Veel ſpooks maaken, veel ſpels of veel gewelds maaken. *Faire bien du bruit.*
Nagtſpook. Voorſpook. *zie onder* Nagt, enz.
SPOOKEN. *g. w.* Na den dood weder verſchijnen. *Paroître après la mort, revenir après la mort comme les ſpectres.*
Hij ſpookt na zijnen dood. *Il revient après ſa mort, ſon eſprit paroit après ſa mort.*
Het ſpookt in dat huis. *Il revient un eſprit ou des eſprits en cette maiſon.*
* Spooken, zeer onruſtig en woelig zijn. *Etre toujours en action, ne ſe pas donner de repos.*
Hij ſpookt bij zijn levende lijf, hij is van eenen ongemeenen onruſtigen aart. *Il a l'eſprit remuant, il n'eſt jamais en repos.*
Spookerije. *z. v.* Geſpook, verſchijning van geeſten. *Apparition des eſprits.*
't Bedrog regt de meeſte ſpookerije aan. *Les fourbes ſont le plus ſouvent les apparitions, les viſions ſe font le plus ſouvent par fourberies.*
Spookgoden. *z. m. mecrv. Les Dieux Manes.*
Spookſel. *z. g.* Spook, booze geeſt, nagtgedrogt. *Spectre, eſprit follet, eſprit nocturne.*
SPOOR. *z. v.* Prikkel om een paerd aan te porren. *Eperon.*
Met ſpooren ſteeken. *Donner des coups d'éperon.*
Hij gaf het paerd de ſpooren. *Il donna un coup d'éperon au cheval.*
Naar de ſpooren luiſteren. *Obéir aux éperons: terme de Manége.*
* Hij moet met harde ſpooren bereden worden, hij moet ſterk aangezet worden. *Il faut le gouverner rudement, par force ou avec rigueur.*
Spooren van eenen haan. *Ergots.*
‡ Zij is eene hen met ſpooren, zij is een boosaardig vrouwmenſch. *C'eſt une diableſſe, une méchante femme ou fille.*
Spoor. *z. g.* Het wagenſlag, het wagenſpoor. *Ornière.*
Het ſpoor is te diep. *Les ornières ſont trop creuſes.*
Hij viel in 't wagenſpoor. *Il tomba dans l'ornière.*
* Het ſpoor bijſter zijn. *zie* Bijſter.
Spoor, de voetſtappen van een menſch of beeſt. *Trace d'un homme ou d'une bête.*
Een menſch of beeſt op 't ſpoor volgen of naſpeuren. *Suivre un homme ou une bête à la piſte.*
* Spoor, voorbeeld, weg. *Piſte, trace, veſtige, pas, exemple, modèle.*
* Volg zijn ſpoor na, wandel in zijne voetſtappen, volg zijn voorbeeld. *Suivez ſes pas, ſes traces, ſon exemple, &c.*
* Op het ſpoor der deugd wandelen. *Marcher dans le chemin ou dans le ſentier de la vertu.*
Fokkeſpoor, Haanenſpoor, IJsſpoor, Kleiſpoor, Maſtſpoor, Rijſpoor, Scheidſpoor, Slijkſpoor, Voetſpoor, Wagenſpoor, enz. *zie onder* Fokke, enz.
Spooreloos. *zie* Spoorloos.
SPOOREN. *w. w. zie* Speuren, opſpeuren, naſpeuren.
SPOORHAAN. *z. m.* Geſpoorde haan. *Coq avec des ergots, coq bien ergoté.*
SPOORHEN. *z. v.* Hen met ſpooren. *Poule avec des ergots, poule ergotée.*
SPOORHOND. *zie* Speurhond.
SPOORLOOS. *bijv. w.* Buitenſpoorig. *Déréglé, extravagant.*
Spoorloosheid. *z. v. Déréglement, extravagante.*
SPOORMAKER. *z. m.* Smid die ſpooren maakt. *Eperonnier.*
Spoorſlags. *bijw.* Op eenen ren. *A bride abbattue, au grand galop.*
Hij reed al den tijd ſpoorſlags, hij reed op eenen ren. *Il alla continuellement le grand galop ou au grand galop.*
Spoorſlag of ſpoorſteek. *Un coup d'éperon.*
SPORIC. *zie* Springkruid.
SPORKEL. *zie* Sprokkel.
‡ SPORRELIG. *bijv. w. Querelleux, porté à chercher noiſe.*
‡ Sporreling. *z. v.* Krakeel. *Noiſe, bruit, débat, querelle, diſpute, fâcherie.*
SPORT. *z. v.* De treede van eene ladder. *Echelon, degré d'échelle.*
Eene léer van dertig ſporten. *Une échelle de trente échelons.*
Sport van eenen ſtoel. *Bâton de chaiſe.*
SPOT. *z. m.* Begekking. *Raillerie, moquerie, riſée, plaiſanterie.*
Met den Godsdienſt den ſpot ſteeken of drijven. *Tourner la Religion en raillerie.*
Ten ſpot van al de waereld ſtaan, elks ſpot zijn. *Etre expoſé à la riſée publique.*
Spotagtig. *bijv. w.* Genegen tot ſpotten. *Railleur, ſatirique, adonné à la raillerie, à la ſatire, &c.*
Hij is van eenen ſpotagtigen aart. *Il eſt d'une humeur ſatirique ou raillante.*
‡ Spotboef. *z. m.* Spotvogel. *Goguenard, railleur, moqueur, rieur, turlupin.*
Spotreden. *z. v.* Spottelijke taal. *Diſcours railleur, diſcours ſatirique, ſatire.*
Spotſpraak. *zie* Spotreden.
Spotter. *z. v. Une Moqueuſe.*
Spotswijze. *bijw.* Al ſpottende. *En raillant, en ſe moquant.*
Hij heeft dat ſpotswijze gezegd. *Il l'a dit en ſe moquant.*
Spottelijk. *bijv. w.* Belachelijk. *Sot, ridicule.*
Eene ſpottelijke taal. *Un ſot langage, un diſcours ridicule.*
Spottelijk. *bijw.* Op eene ſpottende wijze. *D'une maniére ſatirique ou raillante, ſatiriquement.*
SPOTTEN. *g. w.* Begekken, boerten. *Railler, ſe moquer.*
Met iemand ſpotten. *Se moquer de quelqu'un, le railler.*

Digitized by Google

SPOTTER. z. m. Een die met iets ſpot. *Railleur, moqueur, turlupin.*
Een olijke ſpotter. *Un franc railleur.*
Spotternije. z. v. Gekkernije, boerterije. *Raillerie, moquerie, turlupinade.*
Spotterije. *zie* Spotternije.
‡ Spotvogel. *zie* Spotboef.
Spotwoord. z. g. Schimpwoord. *Parole ou mot qui ſe dit en raillerie ou par raillerie.*
SPOUW. z. v. Spog. *Salive, bave, crachat.*
SPOUWEN. w. w. Spuwen. *zie* Spuwen, enz.
SPOUWEN. w. w. Splijten, op zijn plat ſnijden. *Fendre, ouvrir.*
Eenen viſch ſpouwen, eenen viſch opſnijden en van een ſpalken. *Ouvrir un poiſſon, le fendre.*
Een brood ſpouwen, op zijn plat doorſnijden. *Couper un pain par le milieu entre les deux croutes.*
Spouwertje. z. g. Een bol beſchuitje. *Sorte de biſcuit qu'on fend aiſement.*
Spouwing *zie* Splijting. *Action de fendre & d'ouvrir.*

S P R.

SPRAAK. z. v. Taal. *Langue, langage.*
De Franſche Spraak. *La Langue Françoiſe.*
* Der Goden ſpraak, de Digtkunde. *Le langage des Dieux, la Poëſie.*
Spraak, uitſpraak. *Elocution, expreſſion.*
Zij is vriendelijk van ſpraak. *Elle a l'expreſſion fort douce, elle s'exprime fort agréablement.*
Hij is zijne ſpraak al quijt, hij kan niet meer ſpreeken. *Il a perdu la parole, il ne ſauroit plus parler.*
Beeldſpraak, Breedſpraak, Godsſpraak, Landſpraak, Hofſpraak, Moederſpraak, Moffenſpraak, Naſpraak, Spotſpraak, Tegenſpraak, Voorſpraak, enz. *zie onder* Beeld, enz.
Spraakeloos. *bijv. w.* Zonder ſpraak. *Qui eſt ſans parole, qui a perdu la parole.*
Die zieke legt al ſpraakeloos, hij heeft zijne ſpraak al verlooren. *Ce malade a perdu la parole.*)
Spraakgeluid. z. g. *Accent, ton ou ſon de la voix.*
Spraak houden, in een mondeling geſprek zijn. *S'entreparler, entretenir quelqu'un, parler ou s'avoucher avec quelqu'un.*
Hij heeft met de vijanden ſpraak gehouden. *Il a parlé avec les ennemis, il a conféré avec eux.*
De belegerden zogten ſpraak te houden. *Les aſſiégés demandoient à parlementer.*
Spraakkonſt. z. v. Konſt om eene ſpraak te leeren. *Grammaire, méthode pour apprendre une langue.*
Spraakkonſtenaar. z. m. *Grammairien.*
Spraakkundig. *bijv. w.* Ervaaren in de ſpraakkonſt. *Habile ou verſé dans la Grammaire.*
Spraakloos. *zie* Spraakeloos.
Spraakmeeſter. z. m. Meeſter die anderen eene ſpraak leert. *Maître de langue, celui qui enſeigne une langue aux autres.*
Spraaktoon. *zie* Spraakgeluid.
Spraakwijze. z. v. *Dialecte.*
Spraakzaam. *bijv. w.* Vriendelijk. *Affable.*
Zij is heel ſpraakzaam. *Elle eſt bien affable.*
SPRAK. *onv. tijd* van ſpreeken. Als, ik ſprak. *Je parlois ou je parlai.*
SPRANKEL. z. v. Vonk. *Etincelle, bluette.*
Met ſprankelen uitſpringen, vonken. *Etinceller, jetter des étincelles.*
Sprankje. *zie* Sprankel.
SPREE. z. v. Sprei, deken. *Couverture.*
Spreeden. *zie* Spreiden.

SPREEKAGTIG. *bijv. w. Qui aime beaucoup à parler.*
SPREEKEN. w. w. *en g. w.* Woorden uiten. *Parler, prononcer des paroles.*
Goed Franſch ſpreeken. *Parler bien François.*
Tegen iemand ſpreeken. *Parler à quelqu'un.*
Ter zaake ſpreeken, ſpreeken dat het klemt. *Parler à propos, parler comme il faut.*
De zaak ſpreekt van zelve. *La choſe parle d'elle-même.*
Bij wijze van ſpreeken. *Par manière de parler.*
Schoon ſpreeken, ſchoone woorden geeven. *Donner de belles paroles, flatter, enjoler, cajoler.*
Iemand naar den mond ſpreeken, iemand vleijen. *Flatter, plaire à quelqu'un en le louant par de belles paroles, le cajoler.*
Iemand te na ſpreeken, qualijk van iemand ſpreeken. *Parler mal de quelqu'un, en dire du mal, en médire, l'offenſer.*
Met ſpreekwoorden ſpreeken. *Parler proverbe.*
Met de taal van Terentius of Cicero ſpreeken. *Parler Térence ou Cicéron.*
Wapenkundig ſpreeken. *Parler blaſon, parler du blaſon dans les termes de l'art.*
Jagtkundig ſpreeken. *Parler de chaſſe en termes de chaſſe.*
De konſt van wel te ſpreeken. *L'Eloquence, l'Art de bien parler, de bien dire & de perſuader.*
SPREEKER. z. m. Die ſpreekt. *Parleur, celui qui parle.*
Hij is een goed ſpreeker, hij ſpreekt wel, hij kan zijn woord wel doen. *Il eſt bon orateur, il a le don de bien parler.*
Spreeker, een die het woord voert in de Rijksvergaderinge van Engeland. *Orateur, celui qui porte la parole dans le Parlement d'Angleterre.*
Spreeking. z. v. Geſprek. *Entretien, conférence.*
Spreekplaats. z. v. Verhevene plaats daar de oude Roomſche Redenaaren tot het volk ſpraaken.. *Tribune aux harangues, lieu élevé d'où les Orateurs Romains parloient au peuple.*
Spreekſter. z. v. Een vrouwmenſch dat ſpreekt. *Parleuſe, femme ou fille qui aime à parler.*
Spreekſtoel. *zie* Spreckplaats.
Spreekwijze. z. v. Bewoording, *Phraſe, façon de parler.*
Hij gebruikt nette ſpreekwijzen. *Il ſe ſert de belles phraſes, il a de belles expreſſions.*
Spreekwoord. z. g. *Proverbe.*
't Is een gemeen ſpreekwoord. *C'eſt un proverbe commun.*
Spreekzaal. z. v. *Chambre ou ſale deſtinée aux conférence des Savans.*
SPREEUW. z. m. Zekere vogel. *Etourneau.*
Een ſpreeuw die ſprecken en fluiten kan. *Sanſonnet.*
‡ Spreeuw. z. m. Spotvogel, ſpotter. *Railleur, moqueur, turlupin.*
Spreeuwbezie. *zie* Sorbe.
Spreeuwbezienboom. *zie* Sorbenboom.
‡ SPREEUWEN. w. w. Spotten. *Railler, moquer, turlupiner.*
‡ Hij doet niet dan ſpreeuwen. *Il ne fait que railler, que goguenarder.*
SPREI. z. v. Spree, deeken, dekkleed *Couverture, couverture de parade, courtepointe.*
Tafelſprei. *zie onder* Tafel.
SPREIDEN. w. w. Spreijen. *Etendre, déployer, répandre.*
Een tapijt op den vloer ſpreiden. *Etendre un tapis ſur le plancher.*
Het bed ſpreiden. *Faire le lit, le préparer pour y coucher.*
De zonne ſpreid haaren glans. *Le ſoleil répand ſa lumière.*
SPRENGEN. w. w. Beſproeijen, behoozen. *Arroſer, aſperger.*
Water op iemands aangezigt ſprengen. *Arroſer le viſage de quelqu'un, lui aſperger le viſage, jetter de l'eau deſſus.*
Sprengen, met zout beſtrooijen, zouten. *Saupoudrer, ſaler, poudre avec du ſel.*
Vleeſch ſprengen of zouten. *Saler de la viande, ſaupoudrer de la viande.*
Sprengquaſt. z. v. Wijquispel. *Aſpergès, goupillon pour jetter l'eau bénite.*
Sprengtvleeſch. z. g. Pekelvleeſch. *Chair ſalée.*
Sprengvuur. *zie* Sprenkvuur.
SPRENKEL. z. m. Rottenknip, zekere plank opgezet om rotten te vangen. *Trape, ſorte de planche pour prendre des rats.*
SPRENKELEN. w. &. Sprengen. *Arroſer, aſperger.*
Iemand met ſlik ſprenkelen. *Eclabouſſer quelqu'un.*
Sprenkelen, met ſtippeltjes beſpatten. *Marqueter.*
Dat boek is rood op de ſneê geſprenkeld. *Ce livre eſt marqueté de rouge ſur tranche.*
Sprenkeling. z. v. Beſprocijing. *Arroſement, action d'arroſer ou de marqueter, aſperſion.*
Sprenkelpot. *zie* Sprenkelvat.
Sprenkelvat. z. g. Sprenkelpot. *Vaſe qui contient les couleurs qui ſervent à marqueter, vaſe à couleurs, &c.*
Sprenkvuur of ſprengvuur, ſoort van vreetende zweer. *Ulcére rongeant, feu St. Antoine.*
SPREUK. z. v. *Sentence.*
Eene ſchoone ſpreuk. *Une belle ſentence.*
De ſpreuken van Salomon. *Les Proverbes de Salomon.*
Kortbondige ſpreuk. *Apophthegme.*
Leenſpreuk, Leerſpreuk, Puntſpreuk, Trapſpreuk, Wonderſpreuk, Zinſpreuk, enz. *zie onder* Leen, enz.
Spreukje. *zie* Sprookje.
SPREY. *zie* Sprei.
SPREYEN. *zie* Spreiden.
SPRIET. z. g. Jagtſpriet, Zwijnſpriet. *Epieu, épieu de chaſſeur.*
Spriet, dwarsſtang aan den maſt. *Etai, un mât de travers, mât en fourche.*
Spriet tuſſchen de beenen, het middelſte tuſſchen de dijen. *L'entredeux des cuiſſes.*
Boegſpriet, Jagersſpriet, Jagtſpriet, Zwijnſpriet, enz. *zie onder* Boeg, enz.
Sprietoogen. g. w. De oogen verblinden door al te ſcherp kijken. *Avoir un éblouïſſement pour avoir regardé trop fixement.*
Sprietweg. z. m. Kruisweg. *Carrefour.*
SPRING. *zie* Springader of Springbron.
Springader. z. v. Waterwel. *Source d'eau.*
Springbron. z. v. Bron, waterſprong. *Fontaine, ſource d'eau.*
SPRINGEN. g. w. *Sauter.*
Over eene ſloot ſpringen. *Franchir un foſſé, ſauter par deſſus un foſſé.*
Men heeft om uwent wille de fonteinen doen ſpringen. *On a fait jouer les fontaines ou les eaux pour l'amour de vous.*
Het geſchut zal ſpringen. *Le canon crèvera.*
* Die man moet ſpringen. *Cet homme doit faire banqueroute, il ſera obligé de faire un trou à la lune.*

* Voor

Digitized by Google

*Voor iemand in de bogt ſpringen. *Se mettre à la bréche pour quelqu'un.*
Springen, gelijk de hengſten en ſtieren doen. *zie* Beſpringen.
*Men moet niet verder ſpringen dan zijn ſtok lang is, men moet niet meer onderneemen dan men kan uitvoeren. *Il ne faut entreprendre qu'autant que l'on peut exécuter, qui trop embraſſe mal étreint. Prov.*
Springend water, Bronwater. *Eau de fontaine, eau jailliſſante.*
Springendvuur. *zie* Sprenkvuur.
SPRINGER. *z. m.* Een die ſpringt. *Sauteur, celui qui ſaute.*
Een luſtige ſpringer. *Un bon ſauteur.*
Lugtſpringer, Schavotſpringer, enz. *zie onder* Lugt, enz.
Springhaan. *z. m.* Zeker bloedeloos diertje. *Sauterelle, ſorte d'inſecte.*
Springhengſt. *z. m. Etalon, cheval entier.*
Springing. *z. v. Action de ſauter & de danſer.*
Springkruid. *z. g. Epurge, herbe purgative.*
Springnet. *z. g. zie* Slagnet.
Springſtok. *z. m.* Pols of kloet om meê over eene ſloot te ſpringen. *Sorte de perche qui ſert à ſauter un foſſé, brin d'eſtoc.*
Springvloed. *z. m.* Hooge Watervloed. *Très-haute marée, flux ſubit.*
SPRINKHAAN. *zie* Springhaan.
SPRITS. *z. v.* Zeker gebak. *Sorte de bignet formé avec une eſpéce de ſeringue.*
SPRITSEN. *w. w.* Met den mond uitſpuiten. *Faire ſortir par jets de la bouche, faire rejaillir comme font les gourmets le vin qu'ils goûtent.*
SPROET. *z. v.* Sproetel, zeker vlekje in 't aangezigt. *Rouſſeur, ſorte de petite tache rouſſe au viſage, lentille.*
Zij is vol ſproeten. *Elle eſt pleine de rouſſeurs, elle a beaucoup de rouſſeurs.*
Sproetagtig. *zie* Sproetelig.
Sproetel. *zie* Sproet.
Sproetelig. *bijv. w.* Vol ſproetelen. *Plein de lentilles ou de rouſſeurs au viſage.*
Zij is heel ſproetelig in 't aangezigt. *Elle a beaucoup de rouſſeurs au viſage.*
SPROKKELBLOEM. *z. v.* Tijloos of Tijdeloos. *Violette de Mars.*
Sprokkelmaand. *z. v.* Februarij. *Le mois de Février.*
SPRONG. *onv. tijd* van ſpringen. Als, ik ſprong. *Je ſautois ou je ſautai.*
Sprong. *z. m. Saut, cabriole.*
Eenen ſprong doen, ſpringen. *Faire un ſaut, ſauter.*
Hij deed veele ſprongen in 't danſſen. *Il fit bien des cabriolets en danſant, il cabriola beaucoup.*
*Gij zult daar eenen ſprong zien. *Vous allez voir là quelque choſe d'étrange ou de merveilleux.*
*Op eenen ſprong, ſchielijk. *Vîte, ſubitement, à la hâte, avec précipitation, précipitamment.*
Ik kan dat op zoo eenen ſprong niet doen. *Je ne ſaurois faire cela ſi vîte.*
*Eenen grooten ſprong doen, ſchielijk groot worden. *Parvenir ſubitement.*
Drieſprong, Ladderſprong, Lugtſprong, Vierſprong, enz. *zie onder* Drie, enz.
SPROOKJE. *z. g.* Quakje, verſierde vertelling. *Conte bleu, conte à la cigogne, biſtoriette.*
Sprookjes vertellen. *Raconter des contes bleus, des biſtoriettes.*
SPROOT. *onv. tijd* van ſpruiten. Als, de boom ſproot. *L'arbre pouſſoit ou pouſſa.*
SPROT. *z. v.* Zekere kleine viſch. *Sorte de petit ſoret, ſardine fumée.*
Engelſche ſprot. *Petit ſoret d'Angleterre, ſardine ſorée d'Angleterre.*
SPROUW. *zie* Spruw.
SPRUGTEL, tak of arm van eenen ſtroom of eene rivier. Als, de Waal is een ſprugtel van den Rhijn. *Le Wahal eſt une branche du Rhin.*
SPRUIT. *z. v.* Een jong gewas. *Rejetton, germe, branche ou plante nouvellement pouſſée.*
Het aardrijk brengt ſpruiten voort. *La terre pouſſe des herbes & des plantes, la terre germe & produit.*
Spruit, de top van 't gewas. *Le bout de la plante.*
*Een jonge ſpruit, een jongeling, eene jonge dogter. *Un jeune garçon, une jeune fille.*
Koolſpruit. *zie onder* Kool.
SPRUITEN. *g. w. Germer, pouſſer.*
De boomen beginnen te ſpruiten. *Les arbres commencent à pouſſer.*
Spruiten, afkomſtig zijn. *Deſcendre, être iſſu.*
Van koninglijk bloed geſprooten. *Iſſu du ſang Royal.*
*Spruiten, ontſtaan. *Provenir.*
Daar uit zijn alle onheilen geſprooten. *De-là ſont provenus tous les malheurs, cela a été la cauſe ou la ſource de tous les malheurs qui ſont ſurvenus.*
De penningen uit de verkooping van het huis ſpruitende zijn alreeds op intereſt gezet. *Les deniers provenans de la vente de la maiſon, ſont déjà mis à intérêt.*
Spruitgewas. *z. g.* Gewas dat zig tot geene ſtammen zet. *Toute ſorte de plantes qui ne ſe forment pas en tige d'arbre.*
Spruitje. *z. g.* Kleine ſpruit. *Petit rejetton, petite plante.*
Spruiting. *z. v. Production d'un germe ou d'un rejetton.*
Spruitſel. *z. g.* Het geen uitgeſproten is. *Ce que la terre pouſſe, les boutons des arbres.*
SPRUW. *z. v.* Beter Sprouw, zeker uitwerpzel op de tong der zieken. *Eſpéce de pepie ou de chancre, certaine maladie, que charge & fait enfler la langue des malades, & la rend toute blanche.*

SPU. SPY.

SPUGEN of ſpuigen. *zie* Spuwen.
SPUI. *z. g.* Sluis, Verlaat. *Ecluſe.*
SPUIGEN. *zie* Spuwen.
SPUIT. *z. v.* Buis om water of ander vogt uit te ſchieten. *Seringue.*
Spuit. Kliſteerſpuit. *Seringue d'apothicaire.*
Spuit. Brandſpuit. *Machine qui jette de l'eau pour éteindre les incendies, pompe à boyau.*
SPUITEN. *w. w.* Water of ander vogt met eene ſpuit uitſchieten. *Seringuer, jetter de l'eau &c. par le moyen d'une ſeringue.*
In eene zweer ſpuiten. *Seringuer un ulcére: terme de Chirurgie.*
Spuitartzenije. *zie* Spuitmiddel.
Spuitje. *z. g.* Kleine ſpuit. *Petite ſeringue.*
Spuitmiddel. *z. g. Cliſtére, lavement.*
SPUL. *zie* Spel.
SPURIE. *zie* Springkruid.
SPUWEN. *w. w.* Spog uitwerpen. *Cracher.*
Spuwen, braaken. *Vomir.*
Spuwing. *z. v.* Fluimenloſſing. *Crachement.*
Spuwpotje. *zie* Quiſpedoor.
SPUY. *zie* Spui.
SPY. *zie* Spie.
SPYGAT. *zie* Spiegat.

S T A.

STAA. *zie* Stade.
STAADIG. *zie* Geſtaadig of ſtaag.
STAAF. *z. v.* Een langwerpig ſtuk metaal. *Barre de métal.*
De venſters waren met ijzeren ſtaaven bezet. *Les fenêtres étoient pourvues de barres de fer.*
Eene koperen Staaf. *Barre de cuivre.*
Boekſtaaf, Tonneſtaaven, enz. *zie onder* Boek, enz.
Staafje. *z. g.* Kleine ſtaaf. *Lingot ou petite barre.*
Een ſtaafje goud of zilver. *Lingot d'or ou d'argent.*
STAAG. *bijw.* Geduurig, geſtaadiglijk. *Continuellement.*
Staag aan, ſtaagjes aan. *Tout doucement, également, à pas égaux.*
Overſtag. *zie onder* Over.
STAAK. *z. m.* Paal, ſtijl. *Poteau, pilier de bois.*
Staak daar men eenen wijngaard aan bind. *Echalas, petit pieu à quoi on attache la vigne.*
Staak, Tuinſtaak. *Rame ou perche pour ſervir d'appui aux pois; & aux haricots.*
Staaken waar aan de touwen van eene Legertent vaſt gemaakt worden. *Piquets où l'on attache les cordages d'une tente.*
*Staak, geſlagt, ſtam. *Ligne, race, famille.*
Zijdelingſe ſtaak. *Ligne collatérale.*
Boonſtaak, Hoppenſtaak, Tuinſtaak, Wijngaardſtaak, enz. *zie onder* Boon, enz.
Staak, werktuig van eenen Vellenblooter en Handſchoenmaker, om 't leer te rekken. *Paiſſon.*
STAAKEN. *w. w.* Opſchorten, uitſtellen. *Suſpendre, ceſſer.*
Ik heb dat werk geſtaakt. *J'ai ceſſé de travailler à cette affaire, à cet ouvrage, &c.*
Staaken. *Vellenblooters en Handſchoenmakers woord.* Op den ſtaak rekken. *Paiſſonner.*
Staaketſel. *zie* Staketſel.
Staaking. *z. v.* Opſchorting, uitſtelling. *Suſpenſion, ceſſation.*
STAAL. *z. g.* Zeker Metaal. *Acier, fer rafiné.*
‡ Hij droeg een goed endje ſtaals op zijde, hij was met eenen goeden degen gewapend. *Il étoit pourvu d'une bonne rapiére.*
Daar is geen ſtaal meer in dat mes. *Il n'y a plus d'acier dans ce couteau.*
Alles door 't ſtaal verdelgen. *Détruire & ruiner tout par le fer, faire un grand carnage.*
Staal, ſtift waar aan de vleeshouwers hunne meſſen wetten. *Fuſil, inſtrument de boucher, cheville d'acier ſur quoi les bouchers affilent le tranchant de leurs couteaux.*
*Het ſtaal of 't ſcherp is 'er uit, hij is zoo luſtig en ſterk niet meer. *Il n'eſt plus ce qu'il a été, il a perdu ſa force & ſa vigueur.*
*Hij heeft een ſtaalen voorhoofd, hij is zeer onbeſchaamd. *Il a un front d'airain.*
Graveerſtaal, Slagersſtaal, Vuurſtaal, Wetſtaal, enz. *zie onder* Graveer, enz.
STAAL. *z. g.* Monſter, proef. *Echantillon, eſſai.*
Hij heeft mij een ſtaal van 't ſtof getoond. *Il m'a montré un échantillon de l'étoffe.*
Zie daar een ſtaalvan zijne kunſt. *Voilà un eſſai de ce qu'il ſait faire.*
* Staal, een overgegeeven ſtout Menſch. *Une perſonne extrémement*

Digitized by Google

méchante, un vaurien, une vaurienne

‡Dat is eerst een staal! dat is een stuk vleesch! Dat is een spoorloos vrouwmensch! *Voilà une grande vaurienne, une effrontée coquine.*

STAALEN. *bijv. w.* Van staal. *D'acier.*

Een staalen spiegel. *Un miroir d'acier.*

Staalen knoopen. *Boutons d'acier.*

STAAKEN. *w. w.* Het ijzer harden. *Tremper le fer.*

STAALEN. *w. w.* De wol eene grondverwe geeven. *Donner la première teinture à la laine, la teindre pour la première fois.*

Het laken staalen, het laken Jooden of met een looden merk beslaan. *Plomber le drap.*

STAALHARD. *bijv. w.* Zoo hard als staal. *Dur comme l'acier.*

STAALHOF. *z. g.* Plaats daar de lakens gelood worden. *Le lieu où l'on plombe les draps.*

Staallood. *z. g.* Het looden merk van laken. *Les marques de plomb qu'on attache aux draps.*

Staalmeester. *z. m.* Die het ampt van het staalen der lakenen heeft. *Plombeur, celui qui plombe les draps.*

Staalvijsel. *Limure d'acier.*

STAAN. *g. w.* Op de been zijn, overend zijn. *Se tenir debout.*

Zoo gij op uem aankomt, hij zal niet durven staan. *Si vous l'attaquez il n'osera vous tenir tête.*

Staa regt op uw lijf. *Tenez-vous droit.*

Staan: Van de Predikanten spreekende. Als, mijn vader heeft vijftig Jaaren te Amsterdam gestaan. *Mon père a pendant cinquante ans été Ministre ou exercé le Ministere à Amsterdam.*

Staa, staa stil. *Arrêtez-vous, demeurez, n'allez pas plus loin, ne bougez pas, &c.*

Aan de deur staan luisteren. *Ecouter à la porte.*

Over een kind staan. *zie onder* Overstaan.

Vast staan. *Demeurer ou se tenir ferme.*

Stil staan. *S'arrêter, demeurer coi, ne bouger.*

Pal staan. *Demeurer ferme, être inebranlable.*

Staan, zijn, zig in eenen zekeren staat bevinden. *Etre, être ou se trouver dans un certain état ou dans un certain endroit.*

Het staat in de Wet geschreeven. *Il est écrit dans la Loi.*

In 't Jaar 1629 heeft Prins Frederik Hendrik de Stad van 's Hertogenbosch met de steeden en dorpen die 'er onder staan veroverd. *En 1629 le Prince Frédéric Henri conquit la ville de Boisleduc avec les villes & les villages de sa dépendance ou qui en dépendent.*

De kan staat op de tafel. *Le pot est sur la table.*

Op de nominatie staan. *Etre sur la nomination.*

't Huis heeft meer dan een Jaar te huur gestaan. *La maison a été à louer pendant plus d'un an.*

Bij den Vorst wel staan. *Etre en crédit auprès du Prince, être dans ses bonnes graces*

De zaak staat wel. *La chose ou l'affaire va bien, elle est en bon état.*

De wonde staat heel wel. *La playe va bien, la playe prend un bon train, elle est en bon état.*

Wat staat mij nu te doen in deeze zaak? *Que faut-il que je fasse dans cette affaire?*

Het staat mij tegen, ik heb 'er eenen afkeer van. *J'ai une aversion pour cela, cela ne me plaît pas, la chose me déplaît.*

Dat staat in mijne magt niet, dat is niet in mijn vermogen. *Cela n'est pas en mon pouvoir ou en ma puissance.*

De dood staat ons voor oogen. *Nous avons la mort devant les yeux.*

In twijfel staan of zijn. *Douter, être en doute.*

In vreeze staan. *Etre en crainte.*

Hoe staat het met het werk? *Comment va l'ouvrage?*

Hoe staat het met u of met uwe gezondheid? hoe vaart gij al? *Comment vous portez-vous?*

Het staat 'er slegt mêe geschapen. *La chose ou l'affaire est en mauvais état, va mal, &c.*

Qualijk met iemand staan, in onmin met iemand zijn. *Avoir un démêlé avec quelqu'un, n'être pas bien avec quelqu'un.*

Ik zal 't 'er op laaten staan, ik zal mij daar op verlaaten. *Je me reposerai là dessus, je m'y attens.*

Ik staa 'er voor in, ik staa 'er borge voor. *J'en répons.*

Staan, aanhouden. *Insister.*

Op eene zaak blijven staan. *S'arrêter longtemps à une chose, insister sur une chose.*

Op zijne eere staan, zijne eere voorstaan. *Défendre son honneur ou sa réputation.*

Op beuzelingen staan of zig veel aan laaten gelegen zijn. *Faire cas des bagatelles, s'arrêter à des bagatelles, s'amuser à des sottises.*

Op zijn woord staan, zig aan zijn woord houden. *Tenir sa parole, se tenir à sa parole.*

Staan, gelegen zijn. *Etre situé ou placé.*

Zijn huis staat een half uur van de stad. *Sa maison est à une demi-lieue de la ville.*

Staan iets te doen. *Etre sur le point de faire quelque chose.*

Hij staat morgen in de Stad te komen. *Il est attendu demain en ville.*

Hij staat op zijn vertrek. *Il est sur son départ.*

Staan, voegen, passen. *Etre propre, convenir.*

Dat kleed staat u heel wel. *Cet habit vous sied fort bien.*

Het staat hem heel leelijk, het misstaat hem geweldig. *Cela lui sied mal.*

Het staat den kinderen qualijk dat zij zoo veel praats hebben. *Il sied mal aux enfans d'avoir tant de babil, tant de caquet, &c.*

Staan, kosten, beloopen. *Monter, couter.*

Hoe duur komt u dat te staan? *Combien cela vous coute-t-il? à combien vous revient cela? à combien cela monte-t-il?*

Naar staan, naar tragten. *Prétendre, aspirer.*

Hij staat naar een ampt. *Il prétend à une charge.*

Naar eenen hoogen staat staan. *Aspirer à de grands honneurs, aspirer aux dignités, aux grandeurs, &c.*

Verscheidenen zijn 'er die naar dat huwelijk staan. *Il y a pluſieurs personnes qui aspirent à ce mariage.*

Hij is een van die 'er naar staan. *Il est un des prétendans.*

Laat dat staan, laat het na, doe het niet. *Laissez cela.*

't Staat hem toe, 't komt hem toe. *Cela lui appartient.*

Dat staat 'er toe. *Il faut s'attendre à cela, c'en est une suite ou une dépendance.*

Staanbeeld. *zie* Standbeeld.

Iets staande houden of beweeren. *Contester opiniâtrement, soutenir ou défendre quelque chose.*

Hij houd de zaak staande. *Il soutient la chose.*

Dat werk kan niet staande blijven. *Cet ouvrage ne peut pas ou ne sauroit subsister.*

Dat goed is staande huwelijk gewonnen. *Ce bien a été gagné pendant le mariage.*

Op staande voet, terstond, staands voets. *Tout à l'heure, incontinent, sur le champ.*

Staande water, Poel. *Lac, étang.*

Staande of staand schrift. *Lettre commune, écriture commune.*

Staande wand. *zie onder* Wand.

Staande, gelegen. *Situé.*

Staander. *zie* Stander.

STAART. *z. m.* Staert, steert. *Queue.*

Dat paerd heeft eenen schoonen staert. *Ce cheval à la queue belle.*

Wie kan daar hoofd of staert aan vinden? *zie onder* Hoofd.

*Staert. Sleep, stoet, gevolg. *Suite, train.*

Koestaert, Paerdenstaert, Pijlstaert, Ploegstaert, Plugstaert, Quikstaert, Rochenstaert, Verkensstaert, Vossenstaert, Wipstaert, Zwaluwenstaert, enz. *zie onder* Koe, enz.

Staertje. *z. g.* Kleine staert. *Petite queue.*

*Staertje, restantje. *Un petit reste.*

Staertloos. *bijv. w.* Zonder staert. *Sans queue.*

Een staertloos paerd. *Un cheval sans queue.*

Staertpeper. *z. v.* Kleine vrugt naar den peper zweemende. *Cubebe, petit fruit qui ressemble au poivre, & qui croit dans l'Ile de Java.*

Staertriem. *z. m.* Riem daar de staert des paerds door steekt. *Croupière.*

Staertriem van vragtpaerden. *Bacule.*

Staertster. *z. v.* Eene star met eenen staert. *Cométe.*

Daar vertoonde zig eene staertstar aan de lugt. *Une cométe parut en l'air.*

Staertstuk. *z. g.* Een stuk vleesch waar aan de staert van 't beest zit, stuitstuk. *Le derrière du cimier, le morceau de chair de derrière où tient la queue de la bête.*

Staertstuk. *z. g.* Een slag van een klavecimbaal. *Espéce de claveſſin long, dont le clavier est au large bout.*

STAAT. *z. m.* Land, Koningrijk, Gemeenebest, Regeering. *Etat, Royaume, Empire, Gouvernement, République, &c.*

Het welwezen van den Staat behartigen. *Avoir à cœur le bien & le bonheur de l'Etat.*

De Staat zal daar in voorzien. *L'Etat y pourvoira.*

Staat, stand, gelegenheid, beloop. *Etat, situation, condition.*

In goeden staat zijn. *Etre en bon état.*

De staat der menschen. *La condition des hommes.*

Hij is in eenen slegten staat. *Il est dans un mauvais état.*

De staat der zaaken laat het niet toe. *L'état des affaires ne le permet pas.*

De staat des huwelijks of de huwelijke staat. *Le mariage, l'état du mariage.*

De staat van eenen ongetrouwden. *L'état ou la condition d'une personne qui n'est pas mariée, le célibat.*

Hij is een man van middelbaaren staat. *C'est un homme d'une médiocre condition, c'est un roturier.*

Egtestaat. Maandstaat. *zie onder* Egt, enz.

Staat, eere, aanzien, waerdigheid. *Etat, condition, charge, dignité, degré d'honneur.*

Tot staat komen. *Parvenir à de hautes charges, monter à quelque dignité, à quelque degré éminent d'honneur ou de réputation.*

Een man van staat. *Un homme de condition ou de qualité.*

Hij voert eenen grooten staat. *Il fait grande ou belle figure.*

Staat,

Digitized by Google

Staat, Lijst. *Liste, rôle, inventaire, mémoire, état.*
Staat van oorlog. *Etat de la guerre, mémoire de toutes les choses nécessaires pour l'entretien des troupes, des places fortes, &c.*
Den staat van goederen opneemen. *Faire inventaire des biens.*
Staat maken, overslag maken. *Faire état, calculer, faire calcul.*
Staat maken, gissing maken. *Conjecturer, faire état.*
Zij maken staat de stad te winnen. *Ils font état de prendre la ville.*
Ergens staat op maken, zig verlaaten, betrouwen. *Se fier, se reposer sur quelque chose.*
Ik maak 'er staat op, ik verlaat 'er mij op. *Je me fie là-dessus, je me repose là-dessus.*
Op iemand staat maken. *Faire fonds sur quelqu'un.*
Staatamptenaar. z. m. Amptenaar van Staat, Staatbediende. *Ministre d'Etat, celui qui a de grandes charges dans l'Etat.*
Staatdienaar. z. m. Dienaar van Staat. *zie* Staatsdienaar.
Staatdogter. *zie* Staatjuffer.
Staatelijk. *bijv. w.* Pragtig. *Magnifique, pompeux.*
Hij verscheen in eene staatelijke zaal. *Il parut dans une sale magnifique.*
Staatelijkheid. z. v. Pragtigheid. *Magnificence, pompe.*
De Staaten, Gemagtigden des Lands. *Les Etats des Provinces.*
De Vergadering der Staaten is gescheiden. *L'assemblée des Etats est finie ou separée.*
Staatenbode. z. m. Bode der Staaten. *Messager des Etats.*
Staatendom. z. g. *Digtk. w. Les Etats d'un Royaume ou d'une République, &c.*
Staatenkamer. z. m. Vergaderplaats der Staaten. *Chambre des Etats.*
Staatenpenning. *zie* Gedenkpenning.
Staatgierig. *zie* Staatzugtig.
Staathouten. *zie* Hoekmannen.
Staatie. *zie* Staatsi.
Staatig. *bijv. w.* Stemmig, deftig. *Modeste, grave.*
Een staatig gelaat. *Mine grave ou modeste.*
Staatigheid. z. v. Deftigheid. *Modestie, gravité.*
Staatiglijk. *bijw.* Deftiglijk. *Modestement, gravement.*
Staatjonker. z. m. Pagie. *Page.*
Hij is een van 's Prinsen Staatjonkeren. *Il est un des Pages du Prince.*
Staatjuffer. z. v. Staatdogter. *Dame d'honneur, fille d'honneur.*
De Koningin was met haare Staatjuffers verzeld. *La Reine étoit accompagnée de ses Dames d'honneur.*
Staatkunde. z. v. Regeerkunde. *Politique, art de gouverner.*
De Staatkunde van dat Land is niet wel te doorgronden. *On ne sauroit pénétrer la politique de ce pays-là.*
Een heillooze Staatkunde. *Une pernicieuse & abominable politique.*
Staatkundig. *bijv. w.* Ervaaren in staatzaaken. *Politique.*
Hij is een heel staatkundig Persoon. *C'est un grand Politique.*
Staatkundige. z. m. *Politique.*
De Staatkundige merken die zaak heel anders aan. *Les Politiques considérent cette affaire tout autrement.*
Staatkundiglijk, Staatkundig. *bijw. Politiquement, d'une manière politique.*
Staatlijk. *zie* Staatelijk.
Staatsbediende. *zie* Staatsdienaar.
Staatsbestier. z. g. Regeerwijze des Staats. *Gouvernement de l'Etat.*
Staatsbewind. *zie* Staatsbestier.
Staatsdienaar. z. m. Bewindsman van het Rijk of van den Staat. *Ministre d'Etat.*
Hij is des Konings voornaamste Staatsdienaar. *Il est le premier Ministre d'Etat du Roi.*
Staatsi. z. v. Aanzienelijke toestel, pragtige stoet. *Pompe, appareil magnifique, cérémonie.*
Staatsiestaatsi, Praalstaatsi, Rouwstaatsi, enz. *zie onder* Lijk, enz.
Staatsigraf. *zie* Praalgraf.
Staatsikleed. z. g. *Habit de cérémonie.*
Staatsikussen. z. g. *Coussin ou carreau de parade.*
Staatsverandering. *zie* Staatswisseling.
Staatsvergadering. z. v. *Assemblée des Etats.*
Staatswisseling. z. v. *Révolution, changement de gouvernement.*
Staatzaaken. z. v. *meerv. Affaires d'Etat.*
Staatzugt. z. v. Begeerte naar hoogen staat. *Ambition, désir d'avoir quelque chose de grand.*
De Staatzugt heeft hem tot dien aanslag vervoerd. *L'ambition lui a fait former ce dessein.*
Staatzugtig. *bijv. w.* Eerzugtig. *Ambitieux.*
Een staatzugtig man. *Un homme ambitieux, un ambitieux.*
Staatzugtigheid. *zie* Staatzugt.
Staatzugtiglijk. *bijw. Ambitieusement, avec ambition.*
STAAVEN. *meerv.* van Staaf. *zie* Staaf.
STAAVEN. *w. w.* Vast maken, hegt maken. *Rendre plus ferme, affermir.*
* **STAAVEN.** *w. w.* Bevestigen, versterken. *Confirmer.*
Iets met eede staaven. *Confirmer une chose avec serment.*
Hij heeft met gestaafden eede gezworen. *Il a juré solemnellement.*
Staaving. z. v. Bevestiging. *Affirmissement.*
STACIE. *zie* Staatsi.
STAD. z. v. *Ville.*
Hij woont in de stad. *Il demeure dans la ville.*
Amsterdam is de grootste stad van Holland. *Amsterdam est la plus grande ville de la Hollande.*
Eene stad stigten. *Bâtir une ville.*
Benedenstad, Buitenstad, Frontierstad, Geboortestad, Grensstad, Hoofdstad, Koopstad, Landstad, Rijksstad, Vlugtstad, Voorstad, Vrijstad, Wijkstad, Zeestad, enz. *zie onder* Beneden, enz.
STADE, te stade of te staa koomen. *Venir à point, servir, être utile.*
STADHOUDER. z. m. Stedehouder. *Lieutenant, Vicaire.*
's Konings Stadhouder. *Lieutenant de Roi.*
Stadhouder. z. m. *Gouverneur de la République.*
Stadhouderlijk. *bijv. w.* Als, Stadhouderlijke regeering. *Gouvernement ou Administration du Stadhouder, gouvernement de la République sous un Stadhouder.*
Stadhouderschap. z. g. *La charge de Gouverneur-Général, Stadhouderat.*
Stadhuis. z. m. Raadhuis. *Maison de ville, hôtel de ville.*
De Heeren zijn op 't stadhuis vergaderd. *Le Magistrat est assemblé dans la maison de ville.*
STADIE. z. m. *ond. w.* Het agtste gedeelte van eene Italiaansche mijl. *Stade, mesure itinéraire de 125 pas géométriques, & la huitième partie d'un mille d'Italie.*
† **STADJE.** z. g. *zie* Steedje.
Stadsbode. z. m. Steêbode. *Messager de ville.*
Stadsboek. z. g. *Le livre de la ville.*
Stadsdienaar. z. m. Geregtsdienaar. *Sergent ou sergeant.*
Stadsgebied. z. m. *Jurisdiction, ressort ou dépendance d'une ville.*
Stadsgenoot. z. m. Stedeling, Burger. *Citoyen, bourgeois.*
Stadsgraft. z. v. Stadsgragt. *Fossé de la ville.*
Stadsjongen. z. m. Weesjongen die de Stad onderhoud. *Orfelin qui est nourri & entretenu par la ville.*
Stadskelder. z. m. *Cave appartenante à la ville, & que la ville loue ou donne à louage.*
Stadskind. *zie* Steekind.
Stadskind, Stads Weesjongen. *zie* Stadsjongen.
Stadspoort. z. v. *Porte de ville.*
Stadsregeerder. z. m. *Magistrat.*
Stadsregt. z. g. *Droit de la ville, loix & coutumes de la ville.*
Volgens Stadsregt. *Selon le droit & les coutumes de la ville.*
Stadsschatkamer. z. v. Thesaurie. *Chambre du trésor de la ville, la Tréforerie.*
Stadsschrijver. z. m. Geheimschrijver der Stad. *Secrétaire.*
Stadsvest. z. v. Stadswal. *Rempart.*
Stadsvoogd. z. m. Steevoogd. *Gouverneur de la ville.*
Stadswal. *zie* Stadsvest.
STAERT. *zie* Staart.
STAF. z. m. Stok om op te steunen. *Bâton d'appui, bâton qui sert d'appui.*
* Hij is de staf van mijnen ouderdom. *Il est l'appui ou le soutien de ma vieillesse.*
Jakobsstaf. z. m. Een wiskunstig werktuig. *Bâton de Jacob, instrument de Mathématique.*
Bisschopsstaf, Herdersstaf, Koningsstaf, Rijksstaf, enz. *zie onder* Bisschop, enz.
STAFFIER. z. m. Voetknegt, Lakei. *Estafier, valet de pied, laquais.*
STAG. z. v. Een zwaar touw dat den mast voor over houd. *Etai, un gros cordage qui sert à tenir le mât dans son assiette.*
Over stag loopen, buiten nood de hoogte zoeken of loeven. *Louvier ou louvoyer sans nécessité.*
* Iemand over stag of over staag werpen, iemand den voet ligten. *Donner un croc en jambe à quelqu'un, le débusquer.*
Klimstag, Knikstag, Loopstag, enz. *zie onder* Klim, enz.
Stagzeil. z. g. *Voile d'étai: terme de Marine.*
STAGGELEN. *w. w.* Stampvoeten. *Trépigner, battre des pieds.*
Hij stond te staggelen als de quaade paerden. *Il ne fit que trépigner comme les méchans chevaux.*
STAK. *onv. tijd* van Steeken. Als, ik stak. *Je piquois ou je piquai &c.*
STAKEN. *zie* Staeken.
STAKETSEL. z. g. Staketting. z. v. *Palissade, clôture faite avec des pieux fichés en terre.*
STAL. *onv. tijd.* van Steelen. Als, ik stal. *Je dérobois ou je dérobai.*
STAL. z. m. Beestenstal. *Etable, écurie.*
Het paerd wierd uit den Stal gehaald. *On fit sortir le cheval de l'écurie.*
De koeijen staan op stal. *Les vaches sont dans l'étable, on a établé les vaches.*
De os is op stal gemest. *On a engraissé le bœuf, ou le bœuf a été engraissé dans l'étable.*

Digitized by Google

*De beſte paerden vind men op ſtal. *Proverbe. pour dire qu'il ſied mieux aux honnêtes filles de demeurer chez elles que d'en être toujours dehors.*

Stal, kraam daar men waaren of fruit te koop ſtelt. *Etal, pour étaler des marchandiſes, des fruits, &c.*

Zij zit dagelijks in haaren ſtal. *Elle eſt tous les jours à ſon étal.*

Iemand buiten ſtal of buiten poſtuur brengen. *Faire perdre les étriers ou les arçons à quelqu'un, le deſarçonner, le mettre hors de combat, le déconcerter, le décontenancer, lui faire perdre contenance.*

Geitenſtal, Hoefſtal, Koeſtal, Louterſtal, Meſtſtal, Openſtal, Paerdenſtal, Schaapsſtal, Schutſtal, Slagersſtal, Smidsſtal, Veeſtal, enz. *zie onder* Geit, enz.

Beeſtenſtal. *zie* Stal.

Noordſtal. *zie* Hoefſtal.

Stal houden, ſtil houden, blijven ſtaan. *S'arrêter.*

Hij hield ſtal op mijne aankomſt. *Il s'arrêta à mon arrivée.*

Stalboom. *z. m.* Latierboom, boom of balk tot afſchuttinge der paerden in den ſtal. *Barre, perche ſuſpendue pour ſéparer les chevaux dans une écurie.*

Stalgeld. *zie* Stalling.

Stalkaers. *z. v.* Stalligt, dwaalligt. *Feu follet.*

Stalknegt. *z. m. Palfrenier, valet d'écurie.*

Stalkruid. *zie* Prangwortel.

Stalligt. *zie* Stalkaers.

Stalmeeſter. *z. m. Ecuyer.*

Opperſtalmeeſter. *zie onder* Opper.

STALLEN. *w. w.* Op ſtal zetten. *Mettre à l'écurie.*

Hier ſtalt men paerden. *Céans on loge des chevaux.*

Stallen, het piſſen der paerden. *Piſſer: en parlant de chevaux.*

Het paerd moet ſtallen. *Il faut que le cheval piſſe.*

Stalling. *z. v.* Stal voor paerden. *Ecurie, lieu propre à loger des chevaux.*

Stalling voor de beeſten, koeijen, varkens. *Etable.*

Stalling, het geld dat men geeft voor 't ſtallen der beeſten. *Etablage.*

Stalpaal. *z. m. Poteau d'écurie.*

Stalpoort. *z. v. Porte cochère.*

Stalziek. *bijv. w.* Als, een ſtalziek paerd. *Un cheval qui ne veut point ſortir de l'écurie.*

STAM. *z. m.* De ſtijl of 't lichaam van eenen boom. *Tige, tronc, pied, ſouche d'arbre.*

Die boom heeft eenen regten ſtam. *Cet arbre à la tige bien droite.*

*Stam, geſlagt. *Race, lignée, tribu, famille, maiſon.*

Hij was van den ſtamme Juda. *Il étoit de la race ou de la tribu de Juda.*

De twaalf ſtammen van Iſraël. *Les douze tribus d'Iſraël.*

Zij zijn van eenen ſtam afkomſtig. *Ils ſont iſſus ou deſcendus d'une même race ou lignée.*

Wijngaardſtam. *zie onder* Wijngaard.

Stambeſchrijver. *z. m.* Stamreekenaar. *Généalogiſte.*

Stamboek. *z. g.* Naamlijſt zijner vrienden. *Généalogie, liſte de ſes parens.*

Stamboom. *z. m.* Geſlagtboom. *Arbre généalogique.*

STAMELBEK. *zie* Stameraar.

STAMELEN. *zie* Stameren.

STAMERAAR. *z. m.* Een die ſtamert. *Bégue.*

Stamerbout, Stamerkees. *zie* Stameraar.

STAMEREN. *g. w.* Hakkelende ſpreeken. *Bégayer.*

Stamering. *z. v. Bégayement.*

STAMET. *z. m.* Zekere wollen ſtoffe. *Etamine, ſorte d'étoffe de laine.*

STAMHUIS. *z. g.* Huis van afkomſte. *Maiſon, race, famille.*

Egmond is het ſtamhuis der Prinſen van Gaveren. *Egmond eſt la maiſon originaire des Princes de Gaveren.*

Het ſtamhuis der Heeren van Brederode is uitgeſtorven. *La famille des Seigneurs de Brederode eſt éteinte.*

STAMIJN. *zie* Stamet.

STAMPEN. *w. w.* In eenen vijzel ſtooten. *Piler.*

Hij ſtond aan den vijzel te ſtampen. *Il étoit occupé à piler dans le mortier.*

Die kruiden moeten in eenen mortier geſtampt worden. *Il faut que ces drogues ſoient pilées dans un mortier.*

Iets in een vat ſtampen. *Enfoncer, preſſer quelque choſe dans un tonneau.*

Stampen, ſtampeijen, met den voet tegen de aarde ſtooten. *Battre du pied contre terre.*

Een roer ſtampen. *Bourrer un fuſil.*

Stampen, als een ſchip tegen de korte baaren. *Tanquer, tanguer.*

STAMPER. *z. m.* Een die ſtampt. *Pileur, celui qui pile.*

Stamper, het geen daar men meê ſtampt. *Pilon, inſtrument avec quoi on pile.*

Een ijzeren ſtamper gebruikt men tot eenen metaalen vijzel. *On ſe ſert d'un pilon de fer dans un mortier d'airain.*

Een houten ſtamper is voor eenen marmeren mortier. *Le pilon de bois eſt pour le mortier de marbre.*

Een ſtraatmakers ſtamper. *Une bie ou demoiſelle de paveur.*

Stamper om het geſchut te laaden. *Fouloir.*

Stamper van eenen Snaphaan of eene piſtool. *Baguette.*

Stampeijen. *g. w.* Met den voet tegen den grond ſtampen. *Battre du pied contre terre, battre la terre du pied.*

Stamping. *z. v. Action de piler, de battre contre terre, de preſſer avec force, & de tanquer.*

Stamppaerlen. *Perles qui ne ſont bonnes qu'à être miſes en poudre, ſemence de perles.*

Stampſtok: van geſchut en roer ſpreekende. *zie* Stamper.

Stampſtooten. *g. w.* Als een ſchip tegen de korte baaren. *Tanquer, tanguer.*

Stampvat. *zie* Vijzel.

Stampvoeten. *g. w.* Stampen met de voeten. *Frapper des pieds contre terre.*

Hij ſtond te ſtampvoeten van boosheid. *Il frappoit des pieds de colére.*

Stampzee. *zie* Klopzee.

STAMREKENAAR. *z. m. Généalogiſte.*

STAMVADER. *z. m.* Die eenen ſtam begint. *Souche ou auteur d'une race ou d'une lignée.*

STAND. *z. m.* Gelegenheid. *Situation, aſſiette de lieu.*

Dat huis heeft eenen goeden ſtand. *Cette maiſon eſt bien ſituée.*

Stand houden, ſtaan blijven, in wezen blijven. *Demeurer en bon état.*

Dat werk kan niet lang ſtand houden. *Cette affaire ne peut pas durer longtemps.*

Ons leger hield ſtand tegen den vijand. *Notre armée fit face à l'ennemi, tint ferme contre l'ennemi.*

Stand, ſtaat. *Etat, condition.*

Ik heb hem wel in eenen anderen ſtand gekend. *Je l'ai bien connu dans un autre état.*

In zijnen voorigen ſtand was hij nederiger. *Il étoit plus humble dans ſa première condition.*

De ſtanden des Rijks, de Rijksſtanden. *Les états de l'Empire.*

Egtſtand, Mannenſtand, Zonneſtand, enz. *zie onder* Egt, enz.

STANDAARD. *z. m.* Ruitervaan. *Etendard.*

Wij hadden eenige ſtandaarden van den vijand veroverd. *Nous avions pris quelques étendarts ſur l'ennemi.*

Zegeſtandaard. *zie onder* Zege.

Standaarddraager. *z. m. Cornette, Officier qui porte l'étendart.*

STANDBEELD. *Statue, ſtatue pédeſtre.*

STANDELKRUID. *z. g. Saturin, plante médécinale.*

STANDER, ſtandaard. *zie* Standaard.

Stander van eenen molen. *Arbre de moulin, pied ou pivot de moulin.*

Kapſtander, Topſtander, enz. *zie onder* Kap, enz.

Standgeld. *z. g.* Dat op de markten betaald moet worden. *Stelage.*

STANDHOUDING. *z. v.* Geduurzaamheid. *Durée.*

Standsgelegenheid. *z. v. Situation, aſſiette de lieu.*

Standpenning. *zie* Gedenkpenning.

Standvaſtig. *bijv. w.* Volhardend, onbeweeglijk. *Conſtant, perſévérant, inébranlable.*

Hij bleef ſtandvaſtig bij zijn voorneemen. *Il perſévéra, il perſiſta, il demeura ferme dans ſa réſolution.*

Standvaſtigheid. *z. v. Perſévérance, conſtance.*

Standvaſtiglijk *bijw.* Onveranderlijk. *Conſtamment.*

STANG. *z. v.* Stijl, ſtaak, ſtok. *Une perche, un long baton. zie* Steng.

STANK. *z. m.* Vuile reuk. *Puanteur, mauvaiſe odeur.*

Daar was eene onverdraaglijke ſtank in huis. *Il y avoit une puanteur inſupportable dans la maiſon.*

De ſtank des adems. *La puanteur de l'haleine.*

Stank voor dank. *Spreekw.* Als, ik krijg ſtank voor dank. *Au lieu de recevoir les remercimens que je mérite, je ne ſuis payé que d'ingratitude.*

*Veel ſtanks maken, veel geraas maken om eene kleinigheid. *Faire bien du bruit pour une bagatelle.*

STAP. *z. m.* Treede. *Pas, enjambée.*

Van ſtap tot ſtap. *Pas à pas.*

Hij deed wijde ſtappen. *Il faiſoit de grands pas.*

Voetſtap. *zie onder* Voet.

STAPEL. *z. m.* Hoop. *Tas, monceau, amas, pile.*

Een ſtapel turven. *Une pile de tourbes.*

Een ſtapel van hout. *Un tas de bois.*

Daar ſtonden heele ſtapels van potten. *Il y avoit là pluſieurs tas de pots.*

Houtſtapel, Lijkſtapel, enz. *zie onder* Hout, enz.

Stapel, ſtelling op de Scheepstimmerwerven. *Chantier.*

Daar ſtond een ſchip op ſtapel, daar wierd een ſchip gebouwd. *Il y avoit un vaiſſeau ſur le chantier.*

Stapel, hoofdmarkt van eenige koopmanſchap. *La principale foire de quelque marchandiſe, étape.*

Te Dordregt is de ſtapel van Rhijnſche wijnen. *L'étape des vins de Rhin eſt à Dordrecht.*

STA-

Digitized by Google

STAPEL. z. m. Zeker klein dier. *Cigale.*
De ſtapels zingen in den wijngaard. *Les cigales chantent dans la vigne.*
STAPELEN. w. w. Ophoopen. *Mettre par piles, arranger l'un ſur l'autre.*
Hout ſtapelen. *Dreſſer des tas de bois.*
Al 't goed was op malkander geſtapeld. *Tout étoit entaſſé l'un ſur l'autre.*
Stapel de turven op. *Arrangez les tourbes, mettez les tourbes en pile.*
Stapelreden. *zie* Trapſpreuk.
Stapelregt. z. g. Zeker regt of tol dat op de hoofdmarkten moet voldaan worden. *Droit d'étape.*
Stapeltje. z. g. Kleine ſtapel. *Petite pile, petit tas.*
Een ſtapeltje Dukatons. *Dix Ducatons.*
STAPPEN. w. w. Voorttreeden. *Marcher, faire des pas.*
Stap wat aan, gaa wat ſnel voort. *Avancez, marchez un peu plus vite.*
Hard aanſtappen, wakker voorttreeden. *Marcher vite ou à grands pas.*
Stap over, tree over. *Paſſez.*
*Gij moet daar over heen ſtappen, gij moet daar geen zwarigheid over maken. *Il faut paſſer par là-deſſus, il n'y faut pas regarder de ſi près.*
‡ Mijn buurman gaat ſtappen, hij legt op ſterven. *Mon voiſin va mourir, il va partir pour l'autre monde.*
Stapſtêe. z. v. Voetſtap. *Pas, trace.*
*Iemands ſtapſteên volgen, zijne voetſtappen nawandelen. *Suivre les pas ou les traces de quelqu'un.*
STAR. z. v. Ster. *Etoile.*
De lugt is vol ſtarren. *Le firmament eſt rempli d'étoiles.*
Eene ſtonkerende ſtar. *Une étoile brillante.*
Eene ſtar met eenen ſtaert. *Une comète.*
De ſtar of appel der oogen. *La prunelle de l'œil par où paſſe la lumière.*
Star. *Heelk. w. Hypochima.* Zeker ongemak der oogen.
Star, witte plek voor 't hoofd van een paerd. *zie* Kol.
Avondſtar, Dagſtar, Dwaalſtar, Flonkerſtar, Geboorteſtar, Hairſtar, Hondſtar, Morgenſtar, Noordſtar, Poolſtar, Staertſtar, Venusſtar, Zweefſtar, enz. *zie onder* Avond, enz.
Het ſtargewelf. *Digtkundig w. La Voûte étoilée: terme poétique pour dire le Ciel.*
STARK. *zie* Sterk.
STAROOGEN. g. w. Steroogen, ſtijf op iets kijken. *Regarder fixement, fixer ſa vue ſur quelque objet.*
Hoe ſtaat gij zoo te ſtaroogen? *Que regardez-vous ſi fixement?*
STARRE. *zie* Star.
Starrenboſch. z. g. *Boſquet en forme d'étoile.*
Starrenkenner of Starrenloopkenner. z. m. *Aſtronôme.*
Starrenkijker. z. m. *Aſtrologue.*
De Starrenkijkers voorzeggen dit jaar niet dan oorlog. *Les Aſtrologues ne préſagent que des guerres cette année.*
Starrenkijkerije. z. v. Starrekijkkunde. *Aſtrologie.*
Hij bemoeit zig met de Starrenkijkerije. *Il ſe mêle d'Aſtrologie.*
Starrenkijkerskunde. *zie* Starrekijkerije.
Starrenkijkkunde. *zie* Starrenkijkerije.
Starrenkonſt. *zie* Starrenkunde.
Starrenkruid. z. g. Zeker gewas. *Aſperge menue, ſorte de plante.*
Starrenkunde. z. v. Starrenkunſt. *Aſtronomie, Aſtrologie.*
Hij is in de Starrenkunſt ervaren. *Il eſt verſé dans l'Aſtronomie.*
Starrenkundig. *bijv. w.* Ervaaren in den loop der ſtarren. *Verſé, expérimenté, dans l'Aſtrologie ou dans l'Aſtronomie.*
Starrenkundige. z. m. *Aſtrologue, Aſtronôme.*
Hij is een voornaam ſtarrenkundige. *Il eſt habile Aſtrologue, il eſt grand Aſtronôme.*
Starrenkunſt. *zie* Starrenkunde.
Starrenligt. z. g. Het ligt der ſtarren. *La lumière ou la clarté des étoiles.*
Hij deede het bij ſtarrenligt. *Il le fit à la clarté des étoiles.*
Starrenligt. *bijv. w.* Verligt door de ſterren. *Eclairé par les étoiles, lumineux, clair, reluiſant comme une étoile.*
Het is ſtarrenligt, de ſtarren ſchijnen helder. *Les étoilles brillent.*
Een ſtarrenligte nagt. *Une nuit étoilée, lumineuſe, claire ou brillante.*
Starrenloop. z. m. *Cours des Aſtres.*
Starrenloopkenner. *zie* Starrenkenner.
Starrenloopkunde. z. v. *Aſtronomie.*
Starrenloopkundig. *Verſé dans l'Aſtronomie.*
Starrenhemel. z. m. De hemel bezaaid met ſtarren. *Le Ciel étoilé, le Firmament.*
Starretje. z. g. Kleine ſtar. *Petite étoile.*
De melkweg is eene vergadering van ontelbaare ſtarretjes. *La voye lactée eſt un aſſemblage d'un nombre infini de petites étoiles.*
*Starretje. Tekening van de Drukkers. *Etoile: terme d'Imprimeur.*
STATELIJK of ſtaatlijk. *zie* Staatelijk.
STATEN. *zie* Staaten.
Statie, enz. *zie* Staatſi, enz.
Statig. *zie* Staatig.
STAVEN. *meerv.* van Staaf. *zie* Staaf.
STAVEN. *w. w. zie* Staaven.

S T E.

STEDE. z. v, Stad. *Ville.*
De burgers dezer ſtede. *Les bourgeois de cette ville.*
Hij is daar ter ſtede woonagtig. *Il demeure dans cette ville-là.*
STEDE. z. v. Stê, Plaats. *Lieu, Place, endroit.*
In ſtede van, in plaats van. *Au-lieu de, à la place de.*
Hij brengt zijnen tijd door met ſlapen, in ſteê van werken. *Il paſſe ſon temps à dormir, au-lieu de travailler.*
Zet het weêr op zijne ſtede. *Remettez-le à ſa place.*
Gij zit in mijne ſtede. *Vous êtes aſſis à ma place.*
Van zijne ſtede opſtaan. *Se lever de la place où l'on étoit aſſis.*
Bedſtede, Graſſtede, Haardſtede, Hofſtede, Legerſtede, Slaapſtede, Stapſtede, Woonſtede, enz. *zie onder* Bed, enz.
Stedehouder. z. m. Stadhouder, plaatsbekleder. *Lieutenant, Vicaire, Stadhouder.*
Hij heeft hem tot zijnen Stedehouder aangeſteld. *Il l'a fait ou établi ſon Lieutenant.*
De Stedehouder van Jeſus Chriſtus: dus noemen de Roomsgezinden den Paus. *Le Vicaire de Jéſus-Chriſt, qualité que les Catholiques-Romains donnent au Pape.*
STEDEN. *meerv.* van Stad. *zie* Stad.
Stedelieden. *zie* Steeluiden.
Stedeling. z. m. Ingezeten eener Stad. *Citoyen, habitant d'une ville.*
Stedetje. *zie* Steedje.
Stedewaards. *bijw.* Naar de ſtad toe. *Vers la ville, à la ville.*
STEE. *zie* Stede.
Steêbode. *zie* Stadbode.
STEEDE. *zie* Stede.
STEEDEN of Steden. *meerv.* van Stad. *zie* Stad.
Steedje. z. g. Kleine ſtad. *Petite ville.*
Hij woont in een ſteedje. *Il demeure dans une petite ville.*
STEEDJE. z. g. Plaatsje, plekje. *Petit lieu, petite place, petit endroit.*
Op dat ſteedje doet het mij zeer. *C'eſt juſtement dans cet endroit-là où il me fait mal.*
STEEDS. *bijw.* Geſtadig, altoos. *Toujours, continuellement.*
Steeds geneigd tot quaad. *Toujours enclin au mal ou à malfaire.*
Steedſch. *bijv. w.* Volgens de ſtads wijze. *De ville, ſelon la mode ou la coutume de la ville.*
Steedſche zeden. *Mœurs de la ville.*
Eene ſteedſche dragt. *Une mode de ville.*
STEEF. *onv. tijd* van Stijven. Als, ik ſteef. *J'empeſois ou j'empeſai.*
STEEG. *onv. tijd* van Stijgen. Als, ik ſteeg. *Je montois ou je montai.*
STEEG. z. v. Een naauw ſtraatje. *Ruelle, petite rue.*
Hij woont in eene ſteeg. *Il demeure dans une ruelle.*
*Hij kent geen ſteegen voor ſtraaten, hij maakt gantſch geen onderſcheid van Perſoonen. *Il ne fait pas de diſtinction de Perſonnes, il ne diſtingue pas l'homme de qualité du faquin.*
STEEG. *bijv. w.* Koppig, hardnekkig, ſtug. *Revêche, obſtiné, opiniâtre, rétif.*
Een ſteege jongen. *Un garçon opiniâtre ou rétif.*
Hij is van eenen ſteegen aart. *Il a l'humeur revêche.*
Een ſteeg paerd. *Un cheval rétif.*
Febus is doof voor hem en Pegaſus ſteeg. *Pour lui Phébus eſt ſourd, & Pégaſe eſt rétif.*
STEEGEL. [redacted]stijgbeugel.
Hij zette [redacted]oet in den ſteegel om te paer[redacted]ijgen. *Il mit ſon pied dans l'étrier pour monter à cheval.*
Steegelreep. z. v. Stijgbeugelreep. *Longe ou courroye d'étrier.*
STEEGHEID. z. v. Koppigheid. *Opiniâtreté, humeur revêche ou rétive.*
Hij betoonde eene groote ſteegheid in al zijn bedrijf. *Il témoigna une grande opiniâtreté dans toute ſa conduite.*
STEEGJE. z. g. Gang, ſlopje. *Ruelle.*
STEEK. z. m. Quetſuur met de punt van een mes, degen, enz. *Coup, piquure, playe cauſée par quelque inſtrument pointu.*
Iemand eenen ſteek met een mes toebrengen. *Porter ou donner un coup de couteau à quelqu'un.*
Hij kreeg eenen ſteek met eenen degen in de borſt. *Il reçut un coup d'épée dans la poitrine.*
*Een ſteek. *Un trait piquant, un coup de dent.*
Hij gaf hem eenen ſteek van ter zijden, hij gaf hem eene drooge neep. *Il lui donna un coup fourré, il lui porta une botte.*
Steek in de zijde, pijn in de zijde. *Point de côté, douleur ou mal de côte.*
Steek, inſteeking met eene naalde. *Point, ce qu'on fait avec l'éguille.*
Zij heeft 'er niet eenen ſteek aan genaaid. *Elle n'y a pas couſu un point.*
De ſteeken van dat naaiſel zijn al te wijd. *Les points de cette couture ſont trop larges.*
Steek,

Digitized by Google

Steek, merk van een ſchoenmaakers maatſtok. *Point ſur le compas ou ſur la meſure du cordonnier.*
Die ſchoenen zijn hem eenen ſteek te klein. *Ces ſouliers lui ſont trop petits d'un point.*
Steek in 't pikketſpel. *Le point au piquet.*
De ſteek word vooral geteld. *On compte le point avant toute autre choſe.*
Doodſteek, Kettingſteek, Mottenſteek, enz. *zie onder* Dood, enz.

STEEKADE. *z. v.* Steekdegen. *Eſtocade, épée pointue.*

STEEKAN. *z. v.* Een half anker, zekere maat van vogten of vloeibaare ſtoffen. *Demi-ancre, certaine meſure de choſes liquides.*
Dit vaatje houd agt ſteekannen. *Ce tonneau tient quatré ancres, c'eſt un ame.*

Steekappel. *z. m.* Soort van plant. *Pomme épineuſe, pomme du Perou.*

Steekbeitel. *z. m.* Zeker timmermans werktuig. *Doloire.*

Steekbekken. *z. g.* Bekken dat eenen bedlegerigen tot zijnen afgang ondergeſtoken word. *Baſſin, certain vaiſſeau d'étain qu'on met ſous une perſonne fort malade pour y décharger le ventre.*

Steekbijl. *z. v.* Scheepstimmermans gereedſchap. *Ciſeau à deux biſeaux.*

Steekdigt. *zie* Schimpdigt.

Steekeblind. *bijv. w.* Gantſch blind. *Tout-à-fait aveugle.*
Men moeſt ſteekeblind zijn als men dat niet zien konde. *Il falloit être tout-à-fait aveugle pour ne pas voir cela.*

STEEKEL. *z. m.* Angel. *Aiguillon, piquant, épine.*
De ſteekels van eenen doorn. *Les piquans d'une épine.*
De bijen hebben vinnige ſteekels. *Les abeilles ont de piquans éguillons.*
De kruisbeziënboomtjes zijn vol ſteekelen. *Les groſeliers verds ſont pleins d'épines.*

Steekelbaarsje. *z. g.* Zeker viſchje met twee angelen. *Une petite perche qui a la tête armée de pointes, ſorte de petit poiſſon.*

Steekelbeezie. *z. v.* [redacted]. *Groſeille ou groſeille verte.*

Steekelbeziën, braambeziën. *zie* Braambeziën.

Steekeldoorn, ſcherpe doorn. *Epine piquante.*

Steekelig. *bijv. w.* Dat ligt ſteekt. *Piquant, ce qui pique facilement.*
* Eene ſteekelige reden. *Un diſcours piquant.*

Steekelvarken. *zie* Steekelzwijn.

Steekelzwijn. *z. g.* Steekelvarken, ijzervarken. *Hériſſon.*

STEEKEN. *w. w. Piquer, bleſſer avec une choſe aigue, poindre.*
Hij wierd geſtoken met eenen degen. *Il fut bleſſé d'un coup d'épée.*
Iemand doodſteeken. *Tuer quelqu'un d'un coup d'épée ou de couteau.*
Die ſpelde ſteekt mij. *Cette épingle me pique.*
Een paerd met ſpooren ſteeken. *Donner des coups d'éperon à un cheval.*
* Iemand met ſchampere woorden ſteeken. *Piquer quelqu'un de paroles, dire des paroles piquantes à quelqu'un.*
In koper ſteeken, graveeren, in metaal ſnijden. *Buriner, graver ſur les métaux avec le burin.*
Steeken. *Mettre, ficher, enfoncer.*
Iets in zijnen zak ſteeken. *Mettre quelque choſe dans ſa poche.*
Iets in de aarde ſteeken. *Ficher quelque choſe en terre.*
Eene pin of eene pen in een gat ſteeken. *Mettre, ficher, enfoncer une cheville dans un trou.*
Spelden op een kuſſen ſteeken. *Mettre des épingles dans une pelote.*
Het mes in de ſcheede ſteeken, zijn mes opſteeken. *Rengainer, remettre le couteau dans la gaine.*
* Het zwaerd in de ſcheede ſteeken, uit het oorloogen ſcheiden. *Rengainer l'épée, quitter la guerre, faire la paix.*
De kraan in een vat ſteeken. *Mettre un robinet à un tonneau, le mettre en perce.*
Iemand in 't graf ſteeken, iemand begraaven. *Enſevelir ou enterrer quelqu'un.*
Zij ſtak 't hoofd door het venſter, zij keek uit het venſter. *Elle mit la tête à la fenêtre.*
De Oom ſtak zijne nigt, daar hij voogd over was, in een klooſter. *L'Oncle mit dans le couvent ſa nièce dont il étoit le tuteur.*
De gek ſteeken. *zie* De gek ſcheeren.
De trompet ſteeken, op de trompet blaazen. *Jouer ou ſonner de la trompette.*
Den ring ſteeken. *zie* Naar den ring ſteeken.
Met eene ſpelde iets vaſt ſteeken. *Attacher quelque choſe avec une épingle.*
* Iemand naar de kroon ſteeken. Als, hij ſtak mij naar de kroon, hij ieverde om den prijs boven mij te behaalen. *Il tâcha d'emporter le prix ſur moi*
* Iemand naar het hart ſteeken, iemand naar het leven ſtaan. *En vouloir à la vie de quelqu'un.*
* Abſalom ſtak zijnen Vader naar de kroon en naar het harte. *Abſalom vouloit ôter la couronne & la vie à ſon père.*
Zig in ſchulden ſteeken. *S'endetter, faire des dettes.*
Hij heeft zig in grooten laſt geſtoken. *Il s'eſt fourré dans un grand embarras.*
Het ſteekt mij in mijne zijde, ik heb eene ſcherpe pijn in mijne zijde. *Je ſens une douleur piquante au côté, le côté me point.*
Mijne wonde ſteekt mij geweldig. *Ma playe me cuit extrêmement.*
Steeken. *g. w. Piquer, cuire, faire du mal.*
De zon ſteekt, de zon ſchijnt heet. *Le ſoleil pique.*
Steeken. *S'arrêter, demeurer.*
Het paerd bleef in 't ſlijk ſteeken. *Le cheval demeura dans la boue.*
In zijne reden blijven ſteeken. *Demeurer court, ne ſavoir plus que dire.*
Het werk blijft ſteeken, het heeft geen voortgang. *L'affaire ou l'ouvrage n'avance pas, l'ouvrage eſt arrêté.*
Het werk laaten ſteeken. *Quitter un ouvrage commencé.*
Steeken, van land ſteeken, afvaaren. *Démarer, mettre à la voile.*
Bij den wind ſteeken, ſcherp bij den wind zeilen. *Aller debout au vent: terme de Marine.*
Steeken, zijn. Als, daar ſteekt geen quaad in. *Il n'y a point de mal à cela.*
Naar den ring ſteeken of den ring ſteeken. *Courre la bague.*
* Naar de kroon ſteeken, naar het hoog gezag ſtaan. *Viſer, tendre, aſpirer à la couronne, au gouvernement.*
Steekende. *deelw. Piquant, ce qui pique.*
Steekende brandnetels. *Des orties piquantes.*
Eene ſteekende pijn. *Une douleur piquante.*
* Eene ſteekende reden. *Diſcours piquant ou choquant.*
Steekende winde, een zekere wortel. *Salſe-pareille, racine.*

STEEKER. *z. m.* Een die ſteekt. *Celui qui pique.*
Steeker, priem, pook. *Outil ou inſtrument qui ſert à piquer & à percer, comme un perce-lettre, un poinçon, &c.*
* Steeker. *Railleur, mordicant.*
Aalſteeker. *zie* Elger.
Bierſteeker, Kaardeſteeker, Turfſteeker, enz. *zie onder* Bier, enz.

STEEKGAREN. *z. g.* Wagtel of Quakkelnet. *Tiraſſe.*

STEEKIJZER. *z. g.* Graveerijzer. *Burin.*

STEEKIND. *z. m.* Een die om zijne verquistinge onder ſtads opzigt is geſteld, op dat niemand hem zoude borgen. *Enfant de ville, enfant prodigue qui eſt ſous la tutelle d'une ville.*

STEEKING. *z. g. Action de piquer ou de poindre.*
Steekingen in de zijde voelen. *Avoir ou ſentir des points au côté.*

Steekpalm. *z. v.* Hulſt. *Du houx, ſorte d'arbriſſeau.*

Steekpalm, wilde Mirthenboom. *Bruſc ou myrthe ſauvage, ſorte d'arbriſſeau.*

Steekpenning. *z. m.* Heimelijke vereering, die men iemand in de hand ſteekt. *Pièce d'argent qu'on fourre en la main de quelqu'un, recompenſe ſecrette.*
Hij gaf hem eenen ſteekpenning. *Il lui donna en ſecret une pièce d'argent.*

Steekpil. *z. v.* Zetpil. *Suppoſitoire: terme d'Apoticaire.*

Steekpriem. *zie* Prikkel.

Steekſpel. *z. g.* Tournooiſpel. *Courſe de bague, tournoi.*

Steekte. *z. v.* Steeking. *Douleur piquante.*
Zij heeft ſteekte in haare zijde. *Elle a une douleur piquante au côté.*

Steekvrij, onquetsbaar. *Invulnérable, qu'on ne peut percer.*

Steekwerk. *z. g.* Naaldenwerk, borduurſel. *Broderie.*

Steekwiek. *z. v. Tente, rouleau de charpie qu'on met dans une playe.*

Steekziende. *zie* Stikziende.

STEEL. *z. m.* Stengel. *Queue, tige, pédicule.*
Eene bloem van haaren ſteel plukken. *Oter une fleur de ſa tige.*
De ſteel van een kruid. *La queue ou le pédicule d'une herbe.*
De ſteel van eenen appel of peer. *La queue d'une pomme ou d'une poire.*
Kerſſen met korte ſteelen. *Des ceriſes à courtes queues.*
Steel, ſtoppel. *zie* Stoppel.
Steel, handvatſel. *Manche.*
De ſteel van eene bijl. *Le manche d'une hache ou d'une cognée.*
De ſteel van eenen hamer. *Le manche d'un marteau.*
* Den ſteel naar de bijl werpen, de moed laaten zakken. *Jetter le manche après la cognée, déſeſpérer du ſuccès d'une choſe, abandonner tous les moyens de la faire réuſſir.*
Ankerſteel, Appelſteel, Beezemſteel, Bijlſteel, Druivenſteel, Halmſteel, Lepelſteel, Ploegſteel, enz. *zie onder* Anker, enz.
Ankerſteel. *zie* Ankerſchagt.
Pompſteel. *zie* Pompſtok.

STEELEN. *w. w.* Met ſteelen of handvatſelen voorzien. *Emmancher.*
Eene geſteelde bijl. *Une hache emmanchée.*

STEELEN. *w. w.* Diefagtig wegneemen. *Voler, dérober, piller.*
Iemand het geld uit den zak ſteelen. *Voler à quelqu'un l'argent de la poche.*

Zij

Digitized by Google

Zij hebben goederen uit den winkel gestolen. *Ils ont volé des marchandises de la boutique.*

*De nieuwe schrijvers steelen uit de ouden. *Les Modernes pillent les Anciens.*

*Iemand zijne eere of zijnen goeden naam steelen. *Voler à quelqu'un sa réputation, dire quelque chose contre l'honneur & la réputation de quelqu'un.*

Al steelende, onder het steelen. *En volant, en dérobant.*

‡ STEELER. z. m. Dief. *Voleur.*

‡ De heeler is zoo goed als de steeler, de aanhouder is niet beter dan de dief. *Le receleur ne vaut pas mieux que le voleur.*

STEELIEDEN. *meerv. Habitans des villes.*

STEELING. z. v. Diefstal. *Vol, larcin.*

STEELSWIJZE. *bijw.* Ter sluip. *A la dérobée, furtivement, en cachette.*

Hij is steelswijze ten huize uitgegaan. *Il est sorti en cachette.*

STEELUIDEN. z. m. *meerv.* Die in de stad woonen. *Bourgeois, citoyens, habitans d'une ville.*

De steeluiden zijn minder tot ongemak gewend dan de boeren. *Les habitans des villes ne sont pas tant accoutumés à la fatigue ou au travail, que les villageois.*

Steeman. z. m. Een man van de stad. *Un homme ou habitant de la ville.*

Steevrouw. z. v. Eene vrouw die in de Stad woont. *Bourgeoise ou femme qui demeure dans la ville.*

STEEN. z. m. *Pierre.*

Graauwe steen, Benthemer steen. *Pierre grise, pierre de Benthem.*

Het Stadhuis van Amsterdam is van Benthemer steen gebouwd. *La maison de ville d'Amsterdam est bâtie de pierre de Benthem.*

Blauwe steen. *Pierre bleue.*

Een huis van steen. *Une maison de pierre de taille.*

Met steenen gooijen smijten of werpen. *Jetter des pierres.*

Steen, edele steen, gesteente. *Pierre précieuse, pierreries.*

Hij draagt eenen ring met eenen grooten steen. *Il porte une bague avec un gros diamant.*

Een valsche steen. *Une pierre fausse.*

Gebakken steen, tichelsteen. *Brique.*

De steen van eene persik, abricoos, pruim, kers. *Noyau de pêche, d'abricot, de prune, de cerise.*

*Een steen des aanstoots, ergernis. *Pierre d'achoppement, scandale.*

Steen, steen in de blaas. *La pierre dans la vessie.*

Hij is van den steen gesneeden. *Il est taillé de la pierre.*

‡ Iemand van den steen snijden. *zie* Snijden.

De steenen waren hem niet gunstig. *Les dés ne lui étoient pas favorables.*

Steen, gewigt van agt ponden. *Poids de huit livres.*

Een steen vlas. *Huit livres de filasse de lin.*

Agaatsteen, Ametiststeen, Ambersteen, Arduinsteen, Arendsteen, Bakssteen, Barnsteen, Berilsteen, Biksteen, Blikzeemsteen, Bloedsteen, Brandsteen, Diamantsteen, Dobbelsteen, Dondersteen, Drijfsteen, Duifsteen of Duifsteen, Gootsteen, Goudsteen, Grafsteen, Grondsteen, Hagelsteen, Hoeksteen, Kalamijnsteen, Keisteen, Kerssteen, Kegelsteen, Kezelsteen, Klopsteen, Kraaksteen, Liksteen, Magneetsteen, Marksteen, Marmersteen, Merksteen, Molensteen, Olisteen, Oogsteen, Paalsteen, Paddensteen, Perfiksteen, Proefsteen, Pruimsteen, Puimsteen, Rolsteen, Rotssteen, Saffiersteen, Scheidsteen, Schoorsteen, Schuursteen, Slijpsteen, Spiegelsteen, Straatsteen, Strijksteen, Tafelsteen, Tichelsteen, Toetssteen, Tofsteen, Tongsteen, Tufsteen, Vloersteen, Vuursteen, Wentelsteen, Wetsteen, Wijnsteen, Wrijfsteen, Zandsteen, Zeilsteen, Zonnesteen, Zoutsteen, enz. *zie onder* Agaat, enz.

Abricoossteen. *Noyau d'abricot.*

Bezoarsteen. *zie* Bezoar.

Kalksteen. *Pierre dont on fait de la chaux.*

Lijtsteen. *zie* Zonnesteen.

Mijnsteen. *Pierre de mine.*

Steenagtig. *bijv. w.* Vol steenen. *Pierreux, plein de pierres.*

Steenagtige aarde. *Terre pierreuse.*

Steenbakker. z. m. Tichelbakker. *Briquetier.*

Steenbakkerije. z. v. *Briquetterie.*

Steenbok. z. m. Zeker dier. *Chamois, sorte de chèvre sauvage.*

*Steenbok, een heemels teken van den Dierenriem. *Capricorne.*

Steenbrecke. z. v. Beyernel, zeker kruid. *Brise-Pierre, saxifrage, sorte de plante.*

Steeneike. z. m. Zekere boom. *Sorte de chêne.*

Steenen. *bijv. w.* Van steen. *De pierre.*

Steenen brug. *Pont de pierre.*

Een steenen huis. *Une maison de pierre de taille.*

Een steenen weg of bestraaten weg *Chemin pavé.*

Eene steenen kruik. *Cruche de grais.*

*Een steenen hart, een verhard hart *Un cœur de roche, un cœur dur.*

Steenen ring. z. m. Een ring met fijne steenen. *Une bague garnie de pierres fines.*

STEENEN. *w. w.* Luid zugten of kreunen *Gémir, soupirer,*

Zij steent van pijn. *Elle gémit de douleur.*

STEENGEIT. z. v. *Chèvre sauvage.*

Steengroef. z. v. Kuil of put daar men hardsteen uit houwt. *Carrière d'où l'on tire les grosses pierres.*

Steengruis. z. g. Zand met kleine steentjes vermengd. *Gravier, gravelle.*

Steengruizig. *bijv. w. Mêlé de sable & de petites pierres.*

STEENHOUWEN. *w. w.* Steen met den beitel fatsoeneeren. *Tailler des pierres.*

Hij gaat op steenhouwen, hij leert het steenhouwen. *Il apprend le metier de tailler des pierres.*

STEENHOUWER. z. m. *Tailleur de pierres.*

Steenagtig. *zie* Steenig.

Steenig. *bijv. w.* Steenagtig. *Pierreux.*

Zommige peeren zijn steenig. *Il y a de certaines poires qui sont pierreuses.*

STEENIGEN. *w. w.* Met steenen dood smijten. *Lapider.*

Stefanus wierd door de Jooden gesteenigd. *Etienne fut lapidé par les Juifs.*

Steeniging. z. v. Werping met steenen. *Action de lapider, de tuer à coups de pierres.*

STEENING. z. v. Gesteen, gezugt. *Gémissement, soupir.*

STEENKALK. z. v. *Chaux de pierre, chaux de marbre.*

Steenklaver. z. v. Zeker kruid. *Du mélilot, sorte d'herbe.*

Steenklip. z. v. *Rocher, roc, roche.*

Steenkoolen. z. v. *meerv.* Smidskoolen. *Charbons de terre.*

Steenkooper. *Marchand de briques ou de pierres de taille.*

Steenkuil. z. m. Steenput. *Carrière.*

Steenlijm. z. g. *Sorte de colle forte, pour coller les pierres de taille.*

Steenoven. z. m. *Briquetterie.*

Steenpokjes. z. g. *meerv.* Zekere soort van kinderpokjes. *Petite vérole menue.*

Steenput. z. m. Steengroef. *Carrière.*

Steenrots. z. v. *Roc, rocher, roche.*

Op eene steenrots gebouwd. *Bâti sur un roc.*

Steenruit. z. v. Zeker kruid. *Rue de muraille, sorte d'herbe.*

Steenslijper. z. m. Diamantslijper. *Diamantaire, lapidaire.*

Steensnijder. z. m. Een die in steen graveert. *Graveur en pierre.*

Steensnijder, die menschen van den steen snijd. *Chirurgien qui taille de la pierre, Opérateur.*

Steenstuk. z. g. Soort van klein geschut. *Pierrier, sorte de petit canon.*

Steentang. z. v. *Wondh. w.* Tang om den steen uit de blaas te trekken. *Curette, Instrument de Chirurgien ou d'Opérateur pour tirer la pierre de la vessie.*

Steentje. z. g. Kleine steen. *Petite pierre.*

Steentje, vierkantig gebakken en verglaasd steentje. *Petit carreau de fayance ou de terre vernie dont on revêt les murailles des cuisines en Hollande.*

De muuren waren met steentjes bezet. *Les murs étoient garnis ou couverts de petits carreaux.*

Steenvaaren. z. g. Zeker kruid. *Cetrach, sorte de fougère.*

Steenuil. z. m. *Chouette.*

STEENVALK. z. m. Zekere roofvogel. *Lanier, sorte d'oiseau de proye.*

STEENVOORDE, naam van een Vlek in Vlaanderen, ten Oosten van Cassel. *Estaforde, Bourg de Flandres à l'Orient de Cassel.*

STEENVRUGT. z. v. Vrugt daar een steen in legt. *Fruit à noyau.*

STEENWORP. z. m. *Distance d'un jet de pierre.*

De huizen [illegible]den omtrent eenen steenworp [illegible]alkanderen. *Les maisons étoient [illegible]ces environ d'un jet de pierre.*

STEENZAGER. z. m. *Scieur de pierre.*

STEERT. *zie* Staart.

STEEVEN, mans naam. *zie* Steven.

STEEVEN, zeker stuk van een schip. *zie* Steven.

STEEVIG. *zie* Stevig.

STEEVOOGD z. m. Stadsvoogd. *Gouverneur de ville.*

Steevoogdije. z. v. *Gouvernement d'une ville.*

STEEWIG. *zie* Stevig.

STEGEL, enz. *zie* Stegel, enz.

STEGERS, Stads naam van Vlaanderen. *Eclaires, ville de Flandre.*

STEIGER. z. m. Een trap of afstreede aan den waterkant, Kaai. *Quai.*

Zij staat op den steiger om de docken uit te spoelen. *Elle est au quai pour laver les linges.*

Van welken steiger is zij afgevaaren? *De quel quai est-elle partie, d'où a-t-elle démaré?*

*Steiger voor de metselaars. *Echafaut que font les maçons pour élever un bâtiment.*

Steigeragtig. *bijv. w.* Als, een steigeragtig paerd. *Un cheval qui s'épare: terme de Manége.*

STEIGEREN. *g. w.* Met de voorste beenen opspringen. *S'éparer: terme de Manége.*

*Het paerd steigerde geweldig. *Le cheval s'épara extrémement.*

Digitized by Google

STEIGEREN. *w. w.* Eene ſteigering maken. *Echafauder, faire un échafaut pour élever un bâtiment.*

* Hij heeft zoo veel van ſteigeren als van dekken. *Spreekw. Il gagne autant à préparer qu'à faire l'ouvrage, pourvu qu'il gagne, n'importe à quelle beſogne.*

Steigeren, opilaan in prijs. *Hauſſer, renchérir, monter.*

Het koorn is wel een derde in den prijs geſteigerd. *Les bleds ont hauſſé du tiers ou ſont renchéris du tiers.*

Steigering. *z. v. Echafaudage de maçon, action d'échafauder.*

Hij viel van de ſteigering en brak zijnen arm. *Il tomba du haut de l'échafaut, & ſe caſſa le bras.*

Steigering in prijs, opſlag. *Renchériſſement, enchére.*

STEIL. *bijv. w. Roide, eſcarpé.*

Een ſteile berg. *Une montagne eſcarpée.*

Eene ſteile brug. *Un pont qui a beaucoup de perte.*

Wat is de top van die rots ſteil! *Que la cime de ce rocher eſt roide!*

Een ſteile trap. *Une montée ou un eſcalier roide.*

De weg loopt heel ſteil af. *Le chemin va beaucoup en penchant.*

Steilheid. *zie* Steilte.

STEILOOR. *z. m.* Een ezel. *Un âne.*

‡ Steiloor. *z. m.* Een ſtijfkop. *Un opiniâtre, un bourru, un capricieux, un fantaſque, un entêté.*

‡ Hij is een regte ſteiloor, hij is onverzettelijk in 't geen hij bevat. *C'eſt un opiniâtre qui ne démord jamais.*

‡ STEILOOREN. *g. w.* Iets onverzettelijk beweeren. *Défendre ou ſoutenir une choſe opiniâtrement.*

Steiloorig. *bijv. w.* Hardnekkig, onverzettelijk. *Opiniâtre, fantaſque, capricieux, entêté.*

‡ Steiloorigheid. *z. v.* Hardnekkigheid. *Opiniâtreté, caprice, fantaiſie, humeur bourrue, entêtement.*

‡ Dat is maar ſteiloorigheid, zoo vaſt op zijn ſtuk te blijven [illegible] *Ce n'eſt que caprice de défendre [illegible] opiniâtrement ſon opinion.*

STEILTE. *z. v.* Steilte naar beneden. *Précipice.*

Steilte naar om hoog. *Hauteur eſcarpée, roideur.*

Het is een land vol ſteilten en rotſen. *C'eſt un pays plein de précipices & de rochers.*

STEK. *z. v.* Plant, jonge loot. *Bouture.*

STEKADE. *zie* Steékade.

STEKAN. *zie* Steékan.

STEKEL. *zie* Steekel.

STEL. *z. m.* Orde, ſchik. *Ordre, réglement, diſpoſition.*

Op zijnen ſtel zijn. *Etre en ordre ou en état.*

Alles is van zijnen ſtel. *Tout eſt en déſordre.*

Stel, ſtelling in eenen kelder. *zie* Stelling.

Bierſtel, Woordenſtel. *zie onder* Bier, enz.

Stelkonſt. *z. v.* Algemeene Rekenkonſt. *Algébre, Aritbmétique Univerſelle.*

STELLAADJE. *z. v.* Tooneel om iets op te vertoonen. *Théatre.*

Stellaadje, die men opregt om eenig ſchouwſpel te zien. *Echafaut qu'on dreſſe pour voir quelque ſpectacle.*

Eene quakzalvers ſtellaadje. *Théatre de charlatan.*

Stellaadje, metſelaars ſtelling. *Echafaut de maçon.*

STELLEN. *w. w.* Zetten. *Poſer, mettre, placer.*

Stel de zaak eens. *Poſez la choſe, l'affaire, le cas.*

Stel dat het zoo zij, genomen dat het zoo zij. *Poſe que ou ſuppoſé que cela fût ainſi.*

Voor oogen ſtellen. *Mettre devant les yeux.*

Neêr ſtellen. *Mettre bas, poſer en bas, placer en bas.*

Op de rekeninge ſtellen. *Mettre en compte ou ſur le compte, tenir compte de.*

Gij ſtelt te veel op de rekening. *Votre compte monte trop haut.*

* Iets op iemands rekening ſtellen, iemand ergens van beſchuldigen. *Attribuer quelque choſe à quelqu'un, l'accuſer de quelque choſe.*

Iets op prijs ſtellen. *Mettre à prix ou priſer quelque choſe.*

Zijne hoop op God ſtellen. *Mettre ſa confiance en Dieu.*

Zijne zinnen op iets ſtellen. *Appliquer ſon eſprit à quelque choſe.*

Gij hebt uwe zinnen op eene zeer bevallige Juffer geſteld. *Vous vous êtes attaché à une Demoiſelle charmante.*

Zig in gevaar ſtellen, zig bloot ſtellen. *Se mettre en danger ou en péril, s'expoſer.*

Iemand in zijne plaats ſtellen. *Mettre ou ordonner quelqu'un en ſa place.*

Uw brief is te ſlordig geſchreeven, gij moet dien in 't net ſtellen. *Votre lettre eſt trop barbouillée, il faut la mettre au net.*

Iets in digt ſtellen. *Mettre quelque choſe en vers.*

Iemand in 't bezit ſtellen. *Mettre quelqu'un en poſſeſſion.*

Een krijgsheir of een leger in ſlagorde ſtellen of ſchaaren. *Ranger ou mettre une armée en bataille.*

Iemand in bewaaring van een ander ſtellen. *Donner quelqu'un à garder à un autre.*

Ik zal alle bedenkelijke middelen in 't werk ſtellen om mijn oogmerk te bereiken. *Je mettrai en œuvre ou j'employerai tous les moyens imaginables pour parvenir à mon but.*

Iets uit den zin ſtellen. *Mettre quelque choſe hors de ſon eſprit.*

Te boek ſtellen. *Noter ou marquer dans un livre.*

Bij geſchrift ſtellen. *Mettre en écrit, coucher par écrit, écrire.*

Iets te pande ſtellen. *Donner ou mettre quelque choſe en gage.*

Iemand te werk ſtellen. *Faire travailler quelqu'un ou ordonner à quelqu'un de faire quelque choſe.*

Wij zullen ons tegen de aanſlagen van onze vijanden te weer ſtellen. *Nous nous mettrons en défenſe contre les entrepriſes de nos ennemis.*

Ter zijde ſtellen. *Mettre à côté.*

Iemand iets ter hand ſtellen. *Remettre à quelqu'un quelque choſe entre les mains.*

Zig tot ruſt ſtellen of begeeven. *Se mettre en repos.*

Eene zaak aan iemand ſtellen, iets aan iemand verblijven. *S'en remettre à quelqu'un, s'en rapporter à ſon jugement.*

Zig ergens naar ſtellen, zig naar iets ſchikken. *S'adonner ou s'appliquer à quelque choſe.*

Hij moet zig naar werken ſtellen. *Il faut qu'il s'applique au travail.*

* Gij moet hem naar uwe hand ſtellen, gij moet hem noodzaaken dat hij zig naar u voege. *Il faut l'obliger à faire ce que vous voulez.*

Zig tegen iemand ſtellen. *S'oppoſer à quelqu'un.*

Het geſchut ſtellen. *Braquer ou pointer le canon.*

Bedienden ſtellen. *zie* Aanſtellen.

Een ſpeeltuig ſtellen. *Accorder un inſtrument de muſique.*

De nooten ſtellen om te zingen of ſpeelen. *Mettre les notes pour chanter ou pour jouer ſur un inſtrument.*

De markt ſtellen, den prijs der eetwaaren ſtellen. *Fixer ou régler le prix des vivres que l'on apporte à vendre au marché.*

Ik heb borg moeten ſtellen. *J'ai été obligé de donner caution.*

Iemand de wet ſtellen, iemand voorſchrijven hoe hij zig moet draagen. *Faire la loi à quelqu'un, lui preſcrire ce qu'il a à faire, ce qu'il doit faire.*

De banken ſtellen. *zie* De pijpen ſtellen.

‡ De pijpen ſtellen, geweld aanregten. *Faire du bruit, faire le diable à quatre.*

Ik zal 't wel ſtellen, ik zal 't wel klaaren, ik zal 't wel beſchikken of uitvoeren. *Laiſſez-moi faire, j'aurai ſoin de l'affaire, j'en viendrai bien à bout.*

Hij kan 't zonder haar niet ſtellen. *Il ne ſauroit vivre ſans elle.*

Hij kan 't wel ſtellen, hij kan zig vrij wel geneeren. *Il eſt aſſez bien, il peut vivre à ſon aiſe, il a de quoi.*

Hoe zullen wij 't nu ſtellen? *Que ferons-nous? Comment nous y prendrons-nous? De quelle manière nous tirerons-nous d'affaire.*

Hij heeft veel met zijn wijf te ſtellen, zijne vrouw verſchaft hem veele moeite. *Sa femme lui taille bien de la beſogne.*

STELLER. *z. m.* Een die iets ſtelt of ſchikt. *Celui qui accommode ou ordonne quelque choſe.*

Stelling. *z. v.* Geſtel om iets op te leggen *Chantier.*

De biervaten leggen op de ſtelling. *Les tonneaux de biére ſont rangés ſur le chantier.*

Eene metſelaars ſtelling. *Echafaut de maçon.*

* Stelling, ſchikking. *Ordonnance, réglement, ordre.*

De ſtelling van dat werk behaagt mij niet. *L'ordonnance de cet ouvrage ne me plait pas.*

* Stelling in de Natuurkunde. *Syſtéme, Hypotkéſe.*

De ſtelling der draaikringen. *Le Syſtéme des tourbillons.*

De ſtelling van eenen draaijenden aardkloot. *L'hypotbéſe d'une terre mouvante, le Syſteme de Copernic.*

Stelling, ſchrijfwijze. *Maniére d'écrire, ſtile.*

Uwe brieven zijn van eene zeer goede ſtelling. *Vos lettres ſont fort bien couchées, elles ſont d'un bon ſtile.*

* Stelling, ſamenſtelling, opſtel. *Compoſition, theſe, propoſition.*

Hij heeft eenige ſtellingen uitgegeeven. *Il a mis quelques propoſitions en lumiére.*

Hij beweerde zijne ſtellingen deftig. *Il ſoutint ſes theſes avec chaleur ou avec beaucoup de vigueur.*

STELPEN. *w. w.* Stuiten, ſtempen, ſtoppen. *Arrêter, étancher.*

Den loop des waters ſtelpen. *Arrêter le cours de l'eau.*

Het bloed ſtelpen. *Etancher ou arrêter le ſang.*

Den buikloop ſtelpen. *Arrêter le flux de ventre.*

Den dorſt ſtelpen. *Etancher la ſoif.*

* De droefheid ſtelpen. *Arrêter la douleur ou la triſteſſe.*

Iets

Digitized by Google

Iets onder een dekſel ſtelpen. *Cacher quelque choſe ſous une couverture ou ſous un couvercle.*

Stelping. z. v. Stuiting, ſtemping, ſtopping. *Etanchement, action d'étancher ou d'arrêter.*

Stelſel. z. g. Een ſtelſel porſelein, *Un aſſortiment de porcelaine.*

Een ſtelſel kant, zoo veel kant als tot eene muts, hemd en lobben nodig is. *Une garniture de dentelle.*

STELT. z. v. Houten been. *Jambe de bois.*

Hij gaat op eene ſtelt, om dat zijn been afgezet is. *Il va ſur une jambe de bois, à cauſe qu'on lui a démi la jambe.*

STELTEN. z. v. meerv. Lange ſtokken om op te gaan. *Echaſſes.*

Hij gaat op ſtelten. *Il va ſur des échaſſes.*

Hij ſtond op twee hooge ſtelten. *Il ſe tenoit ſur deux échaſſes fort hautes ou fort élevées.*

‡ Het hoofd rijd mij op ſtelten. *Ma tête eſt en déſordre.*

‡ Het huis rijd op ſtelten. *Toute la maiſon eſt en branle ou en rumeur, on y fait un bruit ou un vacarme horrible.*

De klokken rijden op ſtelten. *Les horloges de la ville ſont détraquées.*

STELZEL. *zie* Stelſel.

STEM. z. v. *Voix.*

Hij heeft eene luide ſtem. *Il a la voix claire.*

Zijne ſtem vergaat. *Sa voix s'en va, il perd la voix, ſa voix ſe perd.*

Mijne ſtem begaf mij. *Je perdis la voix.*

Eene heeſche ſtem. *Une voix enrouée.*

Eene klaagelijke ſtem. *Une voix lamentable ou plaintive.*

Eene forſſe ſtem, eene ſtraffe ſtem. *Une voix rude ou ſévére.*

Zijne ſtem kon zoo verre niet toereiken. *Sa voix ne put aller ſi loin.*

Hij hief zijne ſtem op en weende. *Il pouſſa ſa voix & pleura.*

Zij heeft eene goede ſtem om te zingen. *Elle a une voix bonne pour chanter.*

Een muzijk van ſtemmen. *Muſique de voix.*

* Stem, keurſtem. *Voix, ſuffrage.*

De ſtemmen opneemen. *Recueillir les voix ou les ſuffrages.*

Ik ben mijne ſtem quijt. *Je ne ſuis plus maitre de ma voix, je l'ai déjà donnée.*

Ik ben van zijne ſtem verzekerd. *Je ſuis aſſuré de ſa voix.*

Zijne ſtem geeven. *Donner ſa voix.*

Ik wil daar geen ſtem toe geeven. *Je n'y veux pas donner ma voix, je n'y conſens pas.*

Bij meerderheid van ſtemmen. *A la pluralité des voix.*

Hij had de meeſte ſtemmen. *Il avoit la pluralité des voix.*

De Stadhouder heeft twee ſtemmen in den Raad. *Le Stadhouder ou le Gouverneur a deux voix dans le Conſeil.*

De zaak is met meerderheid van ſtemmen overgehaald. *La choſe paſſa à la pluralité des voix.*

Hij wil ook eene ſtem in het kapittel hebben, hij wil hebben dat zijn woord ook gelden zal. *Il prétend auſſi avoir une voix en chapitre ou y avoir quelque choſe à dire.*

Bovenſtem, Grondſtem, Keurſtem, Tegenſtem, enz. *zie onder* Boven, enz.

Stemgeever. *zie* Stemmer.

Stemgeeving. *zie* Stemming.

Stemmeloos. *bijv. w.* Stom. *Muët, qui ne peut parler.*

* Stemmeloos, die geen ſtem mag geeven. *Sans voix, qui n'a pas de voix, qui ne peut pas donner ſa voix, qui n'a pas droit de ſuffrage.*

Ik wil voor hem niet ſtemmen, ik wil hem mijne ſtem niet geeven. *Je ne veux pas lui donner ma voix.*

Ik hebb' nog niet geſtemd. *Je n'ai pas encore donné ma voix.*

Ik kan niet ſtemmen in uw verzoek. *Je ne ſaurois conſentir à ce que vous demandez, je ne ſaurois acquieſcer à votre demande.*

STEMMER. z. m. Stemgeever. *Celui qui donne ſa voix ou ſon ſuffrage.*

STEMMIG. *bijv. w.* Deftig, zedig, beſadigd. *Modeſte, retenu*

Zij heeft een ſtemmig gelaat. *Ella a le viſage ou la mine modeſte.*

Stemmigheid. z. v. Deftigheid, bezadigdheid. *Modeſtie, retenue.*

Stemmiglijk. *bijv.* Deftiglijk, ernſtelijk. *Modeſtement, avec retenue.*

Hij draagt zig ſtemmiglijk. *Il ſe conduit modeſtement.*

STEMMING. z. v. Stemgeeving. *Suffrage, action de donner ſa voix ou ſon ſuffrage.*

STEMPEL. z. m. Merkijzer. *Poinçon de coutelier ou d'orfévre.*

Stempel der munte. *Coin, poinçon avec quoi on marque l'argent, poinçon d'effigie.*

Het geld word met eenen ſtempel gemunt. *On frappe la monnoye à un coin.*

Stempel, het geſtempelde merk of teken. *Coin.*

Het geld draagt des Konings ſtempel, het voert 's Konings beeld en wapen. *L'argent eſt marqué au coin du Roi.*

STEMPELEN. w. w. Met eenen ſtempel ſlaan of ſchroeven. *Marquer à un coin, frapper, battre.*

Geld ſtempelen. *Frapper ou battre de la monnoye.*

Aan 't laken was een geſtempeld lood gehegt. *On avoit attaché au drap une piéce de plomb marqué.*

Geſtempelde ſchellingen. *Eſcalins marqués pour avoir cours ſur le pied de ſix ſous d'Hollande.*

Stempelſlag. z. m. Het merk des ſtempels. *La marque du poinçon ou du coin.*

STEMPEN. w. w. Stelpen. *Etancher, arrêter.*

Het bloed kon niet geſtempt worden. *On ne put arrêter le ſang.*

Stemping. z. v. Stelping. *L'action d'étancher ou d'arrêter.*

Het wierd gebruikt tot ſtemping van het bloed. *On s'en ſervit pour arrêter le ſang.*

STENEN, zugten, kreunen. *zie* Steenen.

STENG. z. v. Lange dikke ſtok of ſtaak. *Perche, bâton, verge.*

Lijmſteng. *zie onder* Lijm.

Steng, het bovenend van den maſt van een ſchip met razeilen. *Perroquet.*

De ſteng van den tokkemaſt was gebroken. *Le perroquet de miſaine étoit rompu.*

Boegſteng, Kruisſteng, Marſſeſteng, Vogtſteng, enz. *zie onder* Boeg, enz.

STENGEL. z. m. Stoel van kruid. *Queue ou pédicule de plante.*

STEPHANUS, Steven, Mans naam. *zie* Steven.

STER. *zie* Star.

STERFBED, of Sterfbedde. z. g. Doodbedde. *Lit de mort.*

Hij ſprak 'er nog van toen hij op zijn ſterfbed lag. *Il en parla encore au lit de la mort.*

Sterfdag. z. m. De dag des doods. *Le jour de la mort.*

Sterffelijk of ſterflijk. *bijv. w. Mortel, ſujet à la mort.*

Wij zijn alle ſterffelijk. *Nous ſommes tous mortels.*

Sterffelijkheid. z. v. Sterffelijke ſtaat. *Mortalité, aſſujettiſſement à la mort.*

Wanneer wij deeze ſterffelijkheid afleggen, zullen wij tot de onſterffelijkheid overgaan. *Après avoir dépouillé la mortalité, nous revêtirons l'immortalité.*

Sterfhuis. z. g. 't Huis daar een lijk boven aarde ſtaat of daar iemand onlangs overleden is. *La maiſon mortuaire.*

Wij hebben de weduwe in 't ſterfhuis bezogt. *Nous avons viſité la veuve dans la maiſon de deuil.*

Sterfſtond. *zie* Sterfuur.

Sterfte. z. v. *Mortalité.*

Daar was eene groote ſterfte, zoo wel onder 't vee, als onder de menſchen. *Il y eut une grande mortalité tant parmi le bétail que parmi les hommes.*

Sterfval. z. m. Onverwagte erfenis. *Succeſſion inopinée.*

Sterfuur. z. v. Sterfſtond. * *L'heure de la mort.*

Onze ſterfuur is onzeeker. *L'heure de notre mort eſt incertaine.*

Men behoorde zijne ſterfuur altoos voor oogen te hebben. *On devroit avoir continuellement l'heure de ſa mort devant les yeux.*

STERK. *bijv. w.* Kragtig, magtig. *Robuſte, fort, vigoureux.*

Een ſterke man, eene ſterke vrouw. *Un homme robuſte, une femme robuſte.*

* Het zijn ſterke beenen die weelde draagen konnen. *Il faut avoir l'eſprit bien fort pour ſupporter l'aiſe, l'aiſe gâte la plupart des gens.*

Wie van u beiden is de ſterkſte? *Qui eſt le plus fort ou le plus robuſte de vous deux?*

Zij is ſterker dan hij. *Elle eſt plus forte ou plus robuſte que lui.*

Een ſterk paerd. *Un cheval vigoureux.*

Sterke ſchoenen. *Des ſouliers forts.*

Sterk doek. *De la toile forte.*

Sterke wind. *Un vent fort, un vent violent.*

Sterke koorts. *Une fievre ou violente fiévre.*

Eene ſterke of vaſte ſtad. *Une ville forte.*

Eene ſterke maag. *Un bon eſtomac, un eſtomac robuſte.*

Sterk worden. *Devenir fort & robuſte.*

Gij moet luſtig eeten, dan word gij ſterk. *Il faut bien manger pour devenir robuſte.*

Sterk maaken, verſterken. *Fortifier, affermir.*

Zig ſterk maaken, zig vermeeten. *Se faire fort.*

Ik maake mij ſterk dat ik het zal uitvoeren. *Je me fais fort de l'exécuter.*

Sterk, van 't getal ſpreekende. Als, hoe ſterk waart gij? *Combien de monde étiez-vous?*

Wij waren wel twintig ſterk. *Nous étions bien au nombre de vingt.*

Sterk, van den ſmaak en reuk ſpreekende. *Fort: parlant du goût & de l'odorat.*

Sterke moſtaart. *De la moutarde forte.*

Sterke wijn, kragtige wijn. *Du vin fort.*

Sterk bier, zwaar bier. *De la biére forte.*

De ſterke dranken zijn der gezondheid zeer nadeelig. *Les liqueurs fortes ſont très-préjudiciables à la ſanté.*

Sterke boter. *Du beurre fort, du beurre gâté ou qui a un goût déſagréable.*

Een ſterke reuk of geur. *Une odeur forte.*

Sterk. *bijw. Fort, fortement.*

Het waait ſterk. *Il vente fort, il fait un grand vent.*

Wij hebben ſterk gedronken. *Nous avons bu copieuſement.*

Dat kruid ruikt ſterk. *Cette herbe donne ou rend une odeur forte.*

Digitized by Google

STERKEN. *w. w.* Sterk maaken. *Fortifier zie* Verſterken.
Het lichaam ſterken door ſpijzen. *Enforcer le corps par des alimens.*
De maag ſterken. *Fortifier l'eſtomac.*
*Ik voel mij door die beloſte geſterkt. *Je me ſens encouragé par cette promeſſe.*
Sterkheid. *z. v. zie* Sterkte.
Sterking of verſterking van de maag. Als, ik volg den raad die mij gegeven is tot ſterking van mijne maag. *Je ſuis le conſeil qu'on m'a donné pour me fortifier l'eſtomac.*
Sterkte. *z. v.* Sterkheid, vermogen. *Force, vigueur.*
God heeft Iſraël door de ſterkte van zijnen arm verloſt. *Dieu a délivré Iſraël par la force de ſon bras.*
Mannen van ſterkte. *Hommes doués d'une grande force.*
Hij verlaat zig op zijne ſterkte. *Il ſe fie ou ſe repoſe ſur ſa force.*
Sterkte, veſting, vaſtigheid, ſlot. *Forteresſe, place forte.*
De vijand heeft eene ſterkte bemagtigd. *Les ennemis ont conquis une forteresſe.*
Sterktebouwer. *zie* Veſtingbouwer.
Sterktebouwkunde. *zie* Veſtingbouw.
Sterkwater. *z. g. De l'eau forte.*
Dat is door ſterkwater weggevreeten. *Cela eſt mangé ou rongé par l'eau forte.*
Sterre. *zie* Star.
STERVELIJK. *zie* Sterfelijk.
Sterveling *z. v.* Sterflijk menſch. *Mortel, homme mortel, ſujet à la mort.*
Wij arme ſtervelingen. *Nous pauvres mortels.*
STERVEN. *g. w.* Overlijden. *Mourir, décéder, trépaſſer.*
Wij moeten allen eens ſterven. *Il nous faut tous mourir une fois.*
Ik wou liever ſterven dan dat doen. *J'aimerois mieux mourir que de faire cela, je mourrois plutôt que de faire une telle choſe.*
Hij is verweezen om te ſterven. *Il eſt condamné à la mort.*
Hij is zijnen eigenen dood niet geſtorven, hij is geen natuurlijken dood geſtorven. *Il eſt mort de mort violente.*
Door 't zwaerd ſterven. *Mourir par l'épée.*
Van honger ſterven. *Mourir de faim.*
*Wij zijn der zonde nog niet geſtorven. *Nous ne ſommes pas encore morts au péché.*
De boomen ſterven zoo wel als de menſchen. *Les arbres meurent auſſi bien que les hommes.*
Sterven, het ſterven. *z. g.* De dood, het overlijden. *La mort, le trépas.*
Mijn vader heeft voor zijn ſterven alle zijne ſchulden betaald. *Mon père avant ſa mort, ou avant que de mourir, a payé toutes ſes dettes.*
Niemand kan voor zijn ſterven gelukkig genoemd worden. *Perſonne ne peut être appellé heureux avant ſa mort.*
Zij legt op haar ſterven. *Elle eſt au lit de la mort, elle eſt à l'agonie ou à l'extrémité.*
Stervend. *bijv. w.* Die ſterft. *Moribond, qui eſt à l'agonie, qui eſt aux abois, mourant.*
Een ſtervend menſch. *Un homme mourant.*
Al ſtervende. *En mourant.*
STEVEL. *z. v.* Laars. *Bote ou botte.*
Hij was met ſtevelen en ſpooren voorzien. *Il étoit botté & éperonné.*
De ſtevels aantrekken. *Se botter, mettre ſes bottes.*
STEVELEN. *g. w.* Zig ſtevelen, zijn ſtevels aantrekken. *Mettre ſes bottes, ſe botter.*
Ik ben reeds geſteveld. *Je ſuis déjà botté.*
STEVEN. *z. m.* Mansnaam. *Etienne, nom d'homme.*
STEVEN. *z. m.* Groot ſtuk krom hout voor aan het ſchip. *Etrave: terme de Marine.*
Steven, ſtuk krom hout agter aan het ſchip. *Etambord: terme de Marine.*
Over ſteven. *De l'étrave à l'étambord.*
Het ſchip is 120 voeten over ſteven lang. *Le bâtiment a 120 pieds de long de l'étrave à l'étambord.*
Den ſteven naar land toewenden. *Faire voile vers terre.*
Agterſteven, Voorſteven, enz. *zie onder* Agter, enz.
STEVENEN. *w. w.* Zeilen. *Faire route, porter le cap.*
STEVIG. *bijv. w.* Stijf, hegt, hard. *Fort, dur, roide, ſolide.*
Dat linnen is zeer ſtevig. *Cette toile eſt fort roide ou bien forte.*
*Een ſtevig gebouw. *Un bâtiment ſolide.*
Stevigheid. *z. v. Roideur, dureté, qualité forte d'une choſe, ſolidité.*
STEUN. *z. m.* Stut, onderſtand. *Appui, ſoutien, ſupport.*
*Hij heeft eenen grooten ſteun aan haar. *Elle lui eſt un grand appui.*
*Die kinderen hebben hunnen vader, die de ſteun van 't huis was, vroeg verlooren. *Ces enfans ont perdu de bonne heure leur père, qui étoit le ſoutien de la famille.*
*Hij was de ſteun van zijn vaders ouderdom. *Il étoit le ſoutien de la vieilleſſe de ſon père.*
STEUNEN. *g. w.* Op iets ruſten, ſtutten. *S'appuyer ſur quelque choſe.*
Zij ſteunde op zijnen arm. *Elle s'appuya ſur ſon bras.*
Hij ſteunt op zijnen ſtok. *Il s'appuye ſur ſon bâton.*
Op dien ſtijl ſteunt het gantſche werk. *Ce pilier ou cet appui ſoutient tout l'ouvrage.*
Dat ſteunt tegen den muur. *Cela eſt appuyé contre la muraille.*
*Hij ſteunt op den rijkdom zijner ouderen. *Il ſe fie, il ſe repoſe ſur les richeſſes de ſon père & de ſa mère.*
*Ik ſteun voornamelijk op hem, ik verlaate mij meeſt op hem. *Je me repoſe principalement ſur lui.*
Steuning. *z. v.* Stutting, ruſting op iets. *L'action d'appuyer, de ſoutenir. zie* Steun.
Steunſel. *z. g.* Stutſel, ſteuning. *Appui, ſoutien, ſupport, étaye, étançon.*
De tafel heeft geen vaſt ſteunſel. *La table n'eſt pas bien appuyée.*
Hij heeft een goed ſteunſel aan zijne vrienden. *Ses parens lui ſervent d'appui ou le ſoutiennent puiſſamment.*
STEUR. *z. v.* Zekere groote viſch. *Eſturgeon, ſorte de grand poiſſon.*
Steur is een vaſte viſch. *L'eſturgeon a la chair ferme.*
Kampersteur. *zie onder* Kamper.
STEUREN. *w. w.* Stooren. *Troubler, traverſer, empêcher, interrompre.*
Ik wierd in mijnen ſlaap geſteurd. *Je fus troublé dans mon ſomme, mon ſommeil fut interrompu.*
Zig ſteuren. *zie* Stooren.
Steuring. *zie* Stooring.
STEURKRAB. *z. v.* Zeekreeſt. *Homar, écrevice de mer.*
STEURNIS. *z. v.* Steuring. *Trouble, émotion.*
Zij wierd door eene ſchielijke ſteurnis gewekt. *Elle fut éveillée par une émotion ſubite ou inopinée.*
STEYERMARK. *zie* Stiermark.

STI.

STIEF is niet gebruikelijk dan in de te zamenſtelling der volgende woorden.
Stiefbroeder. *z. m.* Mijn ſtiefvader of ſtiefmoeders zoon. *Le fils de mon beau-père mari de ma mère, ou de ma belle-mère femme de mon père.*
Stiefdogter. *z. m.* Mans of vrouws voordogter. *Belle-fille, fille de ma femme, fille de mon mari.*
Stiefkinderen. *z. g. meerv.* Mans of vrouws voorkinderen. *Enfans de mon mari, enfans de ma femme.*
Zij heeft drie ſtiefkinderen behuwlijkt. *En ſe mariant, elle eſt devenue belle-mère de trois enfans.*
Stiefmoeder. *z. v.* Het wijf van mijnen vader. *Belle-mère, la femme de mon père.*
Eene booze ſtiefmoeder. *Une marâtre.*
Zij draagt zig regt als eene ſtiefmoeder. *Elle ſe comporte en véritable marâtre.*
Stiefvader. *z. m.* De man van mijne moeder. *Beau-père, le mari de ma mère.*
Stiefzoon. *z. m.* Mans of vrouws voorzoon. *Beau-fils, fils de ma femme, fils de mon mari.*
Stiefzuſter. *z. v.* Mijn ſtiefvader of ſtiefmoeders dogter. *La fille de mon beau-père mari de ma mère, ou de ma belle-mère femme de mon père.*
STIER. *z. m.* Var, bul. *Taureau.*
Een wilde ſtier. *Un taureau ſauvage.*
Stier, het tweede geſtarnte in den Tekenkring. *Taureau, le ſecond des douze ſignes du Zodiaque: terme d'Aſtronomie.*
‡Stier. *z. m.* Een onhandelbaar menſch. *Homme dont on ne peut venir à bout, un brutal.*
STIER, ſtierboord, ſtierman, enz. *zie* Stuur, ſtuurboord, ſtuurman, enz.
STIEREN. *w. w.* Stuuren, leiden, voeren, regeeren. *Conduire, mener ou gouverner.*
Hij ſtierde het ſchip. *Il avoit la conduite du vaiſſeau, il gouvernoit le vaiſſeau.*
Zijne gangen regt ſtieren. *Conduire ou gouverner ſes pas.*
Zijne reden naar iemand ſtieren. *Adreſſer ſon diſcours à quelqu'un.*
STIEREN, ſtuuren, zenden. *Envoyer.*
Iemand ergens heen ſtieren. *Envoyer quelqu'un quelque part. zie ook* Stuuren.
STIERF. *onv. tijd* van ſterven. Als, hij ſtierf. *Il mouroit ou il mourut.*
STIERMARK, naam van een Hertogdom in de Ooſtenrijkſche Kreitz. *Stirie, nom d'un Duché dans le Cercle d'Autriche.*
STIET. *onv. tijd* van Stooten. Als, ik ſtiet. *Je pouſſois ou je pouſſai.*
STIFT. *z. v.* Punt of pen. *Poinçon, pointe.*
Stift om een tafeltoekje. *Poinçon pour des tablettes.*
De ſtift van een pennenmes, de punt die agter aan 't hegt is tot het ſplijten van eene ſchrijfpen dienende. *La pointe qui eſt au bout du manche d'un canif, par le moyen de laquelle on fait les fentes des plumes à écrire.*
STIFT. *z. g.* Bisdom, Abdije. *zie* Stigt.
STIGT. *z. g.* Stift. Bisdom. *Evêché, Diocèſe.*
Het ſtigt van Utrecht. *L'Evêché d'Utrecht.*
Hij woont in 't Stigt. *Il demeure dans la Province d'Utrecht.*
Stigt, Abdije. *Abbaïe.*
Het ſtigt ter Hunnepe of aan de Hunnepe bij Deventer heeft tot nog toe zijne Abdiſſe. *L'Abbaïe d'Hunnepe auprès de Déventer a encore ſon Abbeſſe.*
Het ſtigt Weerſelo legt in Twente. *L'Abbaïe de Weerſelo eſt dans le pays de Twente.*

Digitized by Google

STIGTELIJK. *bijv. w.* Opwekkende tot deugd. *Edifiant, qui édifie, qui eſt en bon exemple.*
Stigtelijke redenen. *Des diſcours édifians.*
Een ſtigtelijk leven leiden. *Mener une vie exemplaire & édifiante.*
STIGTEN. *w. w.* Bouwen, timmeren. *Bâtir, conſtruire, fonder.*
Die ſtad is al voor veele honderd Jaaren geſtigt. *Cette ville a été bâtie il y a pluſieurs ſiécles.*
Hij heeft een nieuw huis geſtigt. *Il a bâti une maiſon neuve.*
Hij heeft de Hooge School geſtigt. *Il a fondé l'Academie.*
Een Gaſthuis ſtigten. *Fonder un Hôpital.*
Een Kloofter ſtigten. *Fonder un Monaſtére.*
* Brand ſtigten. *Cauſer un incandie, mettre le feu quelque part.*
* Tweedragt ſtigten, onmin ſtooken. *Exciter du trouble, de la diſcorde, de la diſſenſion, de la diviſion, &c.*
* Stigten, opbouwen ten goede. *Edifier.*
Men behoort malkanderen altoos in 't goede te ſtigten. *On devroit toujours s'édifier les uns les autres.*
Ik ben door zulke redenen gantſch niet geſtigt. *Je ne ſuis pas du tout édifié par de tels diſcours.*
STIGTER. z. *m.* Bouwer, grondveſter. *Fondateur, qui fait bâtir, qui bâtit.*
Romulus is de ſtigter van 't Roomſche Rijk geweeſt. *Romulus a été le fondateur de l'Empire Romain.*
Wie was de ſtigter van die ſtad? *Qui a fait bâtir cette ville? Qui a été le fondateur de cette ville?*
Hii was de ſtigter van dat klooſter. *Il fut le fondateur de ce cloître, de ce monaſtére ou de ce couvent.*
* Hij was de ſtigter van dien brand. *C'étoit lui qui avoit cauſé cet incendie.*
Stigting. z. *v.* Bouwing, timmering. *Fondation, conſtruction.*
De ſtigting van die Kerke is een gedenkteeken der godvrugtigheid van de Koninginne. *La fondation de cette Egliſe eſt un monument de la piété de la Reine.*
* Stigting, opbouwing tot deugd. *Edification.*
Ik hebb' groote ſtigting uit het leezen van dat boek getrokken. *J'ai été fort édifié de la lecture de ce livre.*
Stigtſter. z. *v. Fondatrice.*
* Zij was de ſtigtſter van dien tweedragt. *C'étoit elle qui avoit excité cette diſſenſion.*
STIJF. *bijv. w.* Vaſt, ſterk, onbuigzaam. *Ferme, rude, roide, fort, inflexible.*
Stijf houden, vaſt houden. *Tenir ferme.*
Hij houd zig heel ſtijf, hij wijkt niet van zijn opzet. *Il demeure ferme, il eſt inébranlable ou inflexible.*
Stijf op zijn ſtuk blijven ſtaan. *Etre opiniâtre, demeurer opiniâtre dans ſes ſentimens, dans ſon deſſein, dans ſes entrepriſes, dans ſes réſolutions, &c.*
Hij is heel ſtijf in de hand, hij is ſterk in 't vaſthouden. *Il a la main forte.*
Hij heeft een ſtijf geluid. *Il a le ſon fort ou perçant.*
Zij heeft eene zeer ſtijve ſtem, zij heeft eene luide doordringende ſtem. *Elle a la voix extrêmement forte ou perçante.*
Een ſtijve wind. *Un vent bien frais.*
Haar tabbaard was ſtijf van goud. *Sa robe étoit toute roide d'or.*
Het kind ſtaat ſtijf op zijne beenen. *L'enfant ſe tient ferme ſur ſes pieds.*
Zij heeft eenen ſtijven hals. *Elle a le cou roide.*
Zij is te ſtijf in haaren gang. *Elle a la démarche trop gênée, elle n'a pas la démarche libre.*
Wij waren ſtijf van koude. *Nous étions roides de froid.*
Eene ſtijve lat. *Une late ferme, qui n'eſt pas pliable.*
Stijf. *bijw.* Sterk, ras, ſnel. *Vite, avec viteſſe, ferme, fermement.*
Hij ſtapte ſtijf aan, hij trad ſnel voort. *Il marcha vitement, il alla vite.*
Met ſtijve kaaken beweeren, ſtoutelijk iets ſtaande houden. *Défendre opiniâtrement.*
* Stijfhals. z. *m. en v.* Hartnekkige. *Un ou une opiniâtre, homme ou femme qui ne démord pas de ſon opinion.*
Stijfheid. z. *v. Roideur, dureté, opiniâtreté, impoliteſſe, ruſticité.* *zie* Stijfte en ſtijvigheid.
Stijfheid. z. *v.* Als, ik voele eene groote ſtijfheid in alle mijne leden. *Je ſens une grande peſanteur dans tous mes membres.*
Stijfhoofdig. *zie* Stijfkoppig.
Stijfknie. z. *m. en v.* Die ſtijf van knieën is. *Qui a les genoux tout roides, qui ne peut pas plier les genoux.*
Stijfkoppig. *bijv. w. en bijw. Opiniâtre, obſtiné: opiniâtrement, obſtinément.*
Stijfkoppigheid. z. *v. Opiniâtreté, obſtination.*
Stijfkoppiglijk. *zie* Stijfkoppig. *bijw.*
Stijfnekkig. *zie* Hardnekkig.
Stijfſel. z. *g. De l'empois.*
Drooge ſtijfſel. *De l'amidon.*
Gekookte ſtijfſel. *De l'amidon bouilli, de l'empois préparé.*
Stijfſelmaaker. *Amidonnier, ouvrier qui fait l'amidon.*
Stijfter. z. *v.* Een vrouwmenſch dat zig met linnen ſtijven geneert. *Empeſeuſe, celle qui empéſe le linge.*
Zij is eene naaiſter en ſtijfter. *Elle eſt couturière & empeſeuſe.*
Stijfte. z. *v.* Stijfheid. *Roideur, qualité roide.*
Stlifzel. *zie* Stijfſel.
Stijfzinnig. *bijv. w.* Eenzinnig. *Opiniâtre, entêté.*
Stijfzinnigheid. z. *v.* Eenzinnigheid. *Opiniâtreté, obſtination, entêtement.*
Stijfzinniglijk. *bijw. Avec opiniâtreté, avec obſtination, avec entêtement.*
STIJGBEUGEL. z. *m.* Stegel. *Etrier.*
Hij zette zijnen voet in den ſtijgbeugel en ſteeg te paerde. *Il mit ſon pied dans l'étrier & monta à cheval.*
STIJGEN. *w. w. en g. w.* Opklimmen, verhoogd worden. *Monter.*
Te paerde ſtijgen. *Monter à cheval.*
Hij is tot de hoogſte ampten geſteegen. *Il eſt monté aux premiéres charges.*
STIJL. z. *m.* Stut, poſt, zuil. *Poteau, pilier.*
De zolder is met eenen zwaaren ſtijl geſtut. *Le plancher d'enhaut eſt ſoutenu d'un gros pilier.*
Het gebouw ruſt op twee ſtijlen. *L'édifice repoſe ſur deux piliers.*
De ſtijl van de deur. *Le poteau de la porte.*
Zijn naam ſtaat aan den ſtijl van de deur. *Son nom eſt écrit au poteau de la porte.*
STIJL. z. *m.* Handel, manier. *Stile, maniére d'agir, conduite.*
Stijl van koopmanſchap. *Stile de négoce.*
Stijl van huishoudinge. *Conduite de ménage, économie.*
* Dat is geen ſtijl van huishoudinge zoo te doen. *Ce n'eſt pas là comme il faut agir, cette maniére d'agir ne vaut rien.*
De ſtijl van 't Hof. *Le train de la Cour.*
Stijl van tijdrekening. *Stile.*
De nieuwe ſtijl is netter dan de oude. *Le nouveau ſtile eſt plus correct que le vieux*
Stiil, middel om door de waereld te raaken. *Gagne-pain, moyen de ſubſiſter.*
Een ſtijl van ſchrijven. *Stile d'écrire.*
Hij heeft regt eenen koopmans ſtijl. *Il a juſtement le ſtile d'un marchand.*
Die ſchrijver heeft eenen treffelijken ſtijl. *Cet auteur a un beau ſtile.*
Dat boek is met eenen lompen ſtijl geſchreeven. *Ce livre eſt écrit d'un méchant ſtile.*
Schrijfſtijl. *zie onder* Schrijf.
STIJLEEREN. *w. w.* Oefenen, onderrigten. *Stiler, inſtruire, dreſſer.*
Hij is gantſch niet tot den koophandel geſtijleerd. *Il n'eſt pas du tout ſtilé au négoce.*
STIJLTJE. z. *g.* Stutje. *Petit pilier ou poteau.*
Zet dat ſtijltje onder de plank. *Mettez ce petit poteau ſous la planche.*
STIJNTJE. z. *g.* Vrouwen naam. *Chriſtine, nom de femme.*
STIJVEN. *w. w.* Linnen ſtijven. *Empeſer du linge.*
Zij gaat uit ſtijven en ſtrijken. *Elle va dreſſer & empeſer du linge en ville.*
Het linnen is nog niet geſteeven. *Le linge n'eſt pas encore empeſé.*
* Stijven, ſterken. *Fortifier, confirmer, affermir.*
Zijne vrouws winkel ſtijft hem veel in de huishoudinge. *La boutique de ſa femme contribue beaucoup à l'entretien du ménage.*
Iemand in 't quaade ſtijven. *Fortifier, confirmer quelqu'un dans le mal.*
* Dat ſtijft de beurs. *Cela fait enfler la bourſe, cela donne du profit.*
Stijvigheid. z. *v. Roideur, dureté, groſſiéreté, impoliteſſe.*
Stijving van 't linnen. *L'action d'empeſer le linge.*
* Stijving in 't quaade. *L'action de fortifier & de confirmer dans le mal, confirmation ou affermiſſement dans le vice.*
STIKKEN. *w. w.* Met de naald ſteeken, borduuren. *Broder.*
Geſtikt werk. *Broderie, ouvrage façonné.*
STIKKEN, ſteeken. Als, Aal ſtikken, Aal met eenen ſteekelſtok vangen. *Prendre des anguilles avec la foëne.*
Sparsjes ſtikken, de ſparsjes als ze opkomen onder de aarde afſnijden. *Couper des aſperges.*
STIKKEN. *g. w. en w. w.* Smooren, verſmagten. *Etouffer, être ſuffoqué.*
Hij is door den damp van koolen geſtikt. *Il a été ſuffoqué par la vapeur du charbon.*
Gij ſtikt of verſtikt mij. *Vous m'étouffez.*
Hij at zoo gulzig dat hij 'er in ſtikte. *Il mangea ſi goulument qu'il fut ſuffoqué.*
Ik ſtik van dorſt. *Je meurs de ſoif.*
Ik ſtik van hitte. *J'étouffe de chaud.*
Stikking. z. *v.* Smooring. *Suffocation, étouffement.*
STIKNAALD. z. *v. Aiguille à broder.*
Stikſel. z. *g.* Geſtikt werk, borduurſel. *Broderie, ouvrage façonné.*
Het ſtikſel der knoopgaren is verſleeten. *La broderie des boutonniéres eſt uſée.*
Stikwerk. z. *g. Broderie, ouvrage façonné.*
Stikzel. *zie* Stikſel.
STIKZIENDE. *bijv. w.* Bijziende. *Qui a la vue courte, qui ne voit que de près.*
Hij is ſtikziende, en moet het boek aan zijnen neus houden. *Il a la vue courte, & il eſt obligé de tenir le livre tout près de ſon nez.*

Digitized by Google

STIKZIJDE. z. v. Zijde om meê te ſtikken. *Soye à broder ou à façonner.*

STIL. *bijv. w.* Geruſt, bedaard, zwijgend. *Calme, tranquille, coi, poſé.*

Een ſtil menſch. *Un homme tranquille ou poſé.*

Zij is heel ſtil van aart, zij is vreedzaam of van weinig woorden. *Elle eſt fort poſée, modeſte & d'une humeur douce.*

Stil leven. *Vie tranquille.*

Wij leeven geruſt onder de ſtille regeeringe van onzen Souverein. *Nous vivons en repos ſous le régne paiſible de notre Souverain.*

Stil weder. *Un temps paiſible ou calme.*

Stil water, ſlegt of eiſen water. *De l'eau calme ou tranquille.*

Eene ſtille Zee. *Une Mer calme.*

Eene ſtille plaats. *Un lieu paiſible.*

De ſtille week, de week voor Paaſchen onder de Roomsgezinden. *La ſemaine ſainte, la ſemaine avant Pâques.*

De wind is ſtil. *Le vent eſt tombé, il ceſſe de venter.*

's Nagts is het heel ſtil op de ſtraat. *Il fait fort tranquille la nuit ou de nuit dans les rues.*

Zij heeft eenen ſtillen gang. *Elle a le pas fort doux.*

Stil blijven. *Demeurer en repos, ſe tenir coi.*

Stil gaan. *Marcher doucement.*

Stilhouden, ophouden, ſtaaken. *Arrêter.*

Den wagen ſtil houden. *Arrêter le chariot.*

Hou ſtil, hou op. *Arrêtez-vous, demeurez-coi, n'avancez pas, demeurez-là, alte.*

Stil leggen, blijven leggen. *Demeurer dans un endroit ſans en bouger.*

Hij legt ſtil, hij beweegt zig niet. *Il ſe tient coi, il ne ſe remue pas.*

Het leger legt ſtil. *L'armée ſe tient dans ſon camp.*

Hij is ſtil, hij ſpreekt niet. *Il ſe tait, il ne parle pas, il garde le ſilence.*

Stil ſpreeken, zagt ſpreeken. *Parler bas ou doucement.*

Stil ſtaan. *Demeurer coi, s'arrêter, ne pas avancer.*

De zaaken ſtaan ſtil. *Les affaires ne s'avancent point.*

Staa ſtil. *Tenez-vous coi.*

Stil zijn. *Se taire, garder le ſilence.*

Weeſt ſtil. *Tenez-vous coi.*

Stil zijn, zig geruſt houden. *Se tenir coi, tranquille ou en repos.*

Stil zitten. *Demeurer aſſis ſans le lever.*

* Stil zitten, zijn werk ſtaaken. *Ne rien faire, être à rien faire.*

* 't Is beter ſtil gezeeten, dan verloren werk gedaan. *Il vaut mieux ne rien faire, que de travailler en vain.*

Zit ſtil, woel zoo niet. *Tenez-vous coi, demeurez aſſis, ne vous démenez pas tant.*

Stil. *Tuſſchenw.* Sus. *Paix, ſilence: mot dont on ſe ſert pour faire taire ou pour impoſer ſilence.*

Stil daar! *Paix-là!*

Windſtil. *zie onder* Wind.

Stilheid. z. v. *Tranquillité, calme, repos, ſilence.*

De ſtilheid van de plaats behaagt mij wel. *La tranquillité du lieu me plait bien.*

De ſtilheid van den nagt. *Le ſilence de la nuit.*

Stille, ſtilletje. *Chaiſe percée.*

Kakſtille. *zie onder* Kak.

STILLEN. *g. w.* Bedaaren, ruſten. *Se calmer, s'appaiſer.*

De wind ſtilt, de wind gaat leggen. *Le vent s'appaiſe.*

STILLEN. *w. w.* Bevreedigen, tot ruſt brengen. *Appaiſer, faire ceſſer, adoucir, calmer.*

De oproer is geſtild. *La ſédition eſt appaiſée.*

Zij ſtilde het Kind met de borſt. *Elle appaiſa l'enfant en lui donnant le teton.*

Ik deede mijn beſt om haar te ſtillen. *Je fis de mon mieux pour l'appaiſer.*

Stilletjes· *bijw. Doucement, ſans bruit.*

Stilletjes ſpreeken. *Parler doucement.*

Stilleveeger. z. m. Nagtwerker. *Gadouard, écureur ou cureur de privés, maitre des baſſes œuvres.*

Stilligheid. *zie* Stilheid.

Stilling. z. v. *Action d'appaiſer, de tranquilliſer.*

Stilſtand. z. m. *Repos, ceſſation de mouvement.*

Alles is in ſtilſtand. *Tout eſt en repos.*

De zaak is tot eenen ſtilſtand gekomen. *L'affaire eſt aſſoupie, terminée, &c.*

Stilſtand van wapenen, wapenſchorſſing. *Tréve, ſuſpenſion d'armes.*

Stilte. z. v. Stilheid, kalmte. *Tranquillité, ſolitude, ſilence, repos, calme.*

Stilte des gemoeds. *Tranquillité d'eſprit.*

Ik bemin' de ſtilte. *J'aime la ſolitude.*

De ſtilte behaagt ieder een niet. *La tranquillité ou la ſolitude ne plait pas à tout le monde.*

De ſtilte der Zee, kalmte. *Calme.*

Wij konden door de ſtilte niet zeilen. *Nous ne pûmes pas faire voile à cauſe du calme.*

Nagtſtilte, Zeeſtilte. *zie onder* Nagt, enz.

Stilzwijgen, niet ſpreeken. *Se taire, ne pas parler.*

Zwijg ſtil. *Taiſez-vous.*

Stilzwijgend. *bijv. w. Taciturne, qui ne parle guéres.*

Hij is ſtilzwijgend van aart. *Il eſt taciturne, il parle naturellement fort peu.*

Stilzwijgendheid. z. v. *Silence.*

De ſtilzwijgendheid bewaaren. *Garder le ſilence.*

Stilzwijgends. *bijw.* Op eene ſtille wijze. *Sans parler, ſans dire adieu, tacitement.*

Hij is ſtilzwijgends ten huize uitgegaan. *Il eſt ſorti ſans parler ou ſans rien dire.*

STINKAART. *zie* Stinkert.

‡ STINKBOK. z. m. Stinkert. *Un vilain bouc, un homme qui put.*

STINKEN. *g. w.* Eenen quaaden reuk van zig geeven. *Puer ou puïr, ſentir mauvais.*

Uw adem ſtinkt. *Votre haleine put, vous avez l'haleine puante.*

Het ſtonk als een kreng. *Il puoit comme une charogne.*

Naar brandewijn ſtinken. *Sentir l'eau de vie ou le brandevin.*

Uwe voeten ſtinken van zweet. *Vos pieds ſentent la ſueur.*

* Stinken. *N'être pas en bonne odeur, être vu de mauvois œil.*

Hij ſtinkt daar al. *On ne ſauroit plus le ſouffrir dans cette maiſon-là, on l'y voit de fort mauvais œil.*

Stinkend. *bijv. w. Puant, qui put.*

Stinkende gouwe, zeker kruid. *Chélidoine: ſorte d'herbe.*

Een ſtinkend kreng. *Une charogne puante.*

Een ſtinkende adem. *Une haleine puante.*

Daar is eene ſtinkende lugt in die plaats. *Il y a un air puant en ce lieu-là.*

* Een ſtinkende ſtorm, een vreeslijk onweer. *Une tempête des plus violentes.*

Stinkert. z. m. Stinkaart, een die ſtinkt. *Vilain, ſalope, qui put.*

Weg, gij ſtinkert. *Sortez d'ici vilain, allez-vous en vilain.*

Stinkert, zekere druif die eenen ſmaak van kattenpis heeft. *Sorte de raiſin muſcat.*

‡ Stinkgat. z. g. *Trou puant, perſonne qui put.*

Stinkkolk. z. m. Stinkpoel. *Un marais d'eau croupiſſante & puante.*

Stinkkruid. z. g. *Herbe ſauvage qui reſſemble à la ſarrieste.*

* Stinkneſt. Van eene vuile plaats ſpreekende. *Un vilain trou.*

Stinkpoel. *zie* Stinkkolk.

Stinkpot. z. m. Zeker Vuurwerk. *Pot à feu, eſpéce de feu d'artifice.*

Stinkſloot. z. v. Sloot met ſtilſtaand en ſtinkend water. *Un foſſé d'eau croupiſſante & qui ſent mauvais.*

‡ Stinkvilder. z. m. Vellenbereider. *Mégiſſier, artiſan qui prépare des peaux.*

Stinkviſch. z. m. Viſch die eene ſtinkende lugt heeft. *Du poiſſon qui put.*

STIP. z. m. Stippel. *Point, centre, point dans l'écriture ou dans l'impreſſion.*

De ſtip of 't middelpunt van eenen kring. *Le point du milieu ou le centre d'un cercle ou d'une circonférence,*

Met zwarte ſtippen bezaaid. *Parſemé de points noirs.*

Stipje. z. g. Stippeltje. *Petit point.*

Met roode ſtipjes beſprenkeld. *Parſemé de petits points rouges.*

STIPPEN. *w. w.* Met ſtippen of punten verdeelen. *Pointiller, diviſer ou partager avec des points.*

STIPPEN. *w. w.* Inſteeken, even indoopen. *Tremper.*

Het brood in de ſaus ſtippen. *Tremper le pain dans la ſauſſe.*

Zij ſtipte maar met de toppen van haare vingeren in 't water. *Elle ne fit que trémper les bouts des doigts dans l'eau.*

STIPT. *bijv. w.* Naauwgezet. *Précis.*

Stipt. *bijw. Préciſément.*

Zijn woord ſtipt houden. *Tenir exactement ſa parole.*

Stiptelijk. *bijw.* Naauwkeurigljk. *Préciſément, exactement.*

Hij komt zijn woord altoos ſtiptelijk na. *Il tient toujours préciſement ſa parole, il eſt toujours exact à la tenir.*

Stiptheid. z. v. Nauwkeurigheid. *Exactitude, ponctualité.*

S T O.

STOEIJEN. *g. w.* Om 't joks worſtelen, gelijk knegts en meiden ſomtijds doen. *Batiſoler, s'ébattre, badiner ou ſe battre en jouant, comme ſont ſouvent les valets & les ſervantes.*

Altijd wil zij met de knegts ſtoeijen. *Elle veut toujours batiſoler ou folâtrer avec les valets.*

STOEIJER. z. m. Die gaarne ſtoeit. *Badin, qui aime à batiſoler.*

Stoeijerije. z. v. Geſtoei. *Badinage.*

Het is maar uit ſtoeijerije geſchied. *Cela n'eſt arrivé que par badinage, qu'en batiſolant.*

STOEISTER. z. v. Een vrouwmenſch die gaarne ſtoeit. *Folâtre, badine.*

STOEL. z. m. Zitſtal, Zetel. *Chaiſe.*

Hij zit op eenen ſtoel. *Il eſt aſſis ſur une chaiſe.*

Zet uwe moeder eenen ſtoel. *Donnez une chaiſe à votre mére.*

Stoel, Regterſtoel. *Siége, tribunal de Juſtice.*

Hij zit op den ſtoel als Regter. *Il eſt aſſis ſur le tribunal comme Juge.*

De Roomſche ſtoel, Apoſtoliſche ſtoel, Pauſſ-

Digitized by Google

Pauſſelijke ſtoel. *Le Saint Siége, le Siége Apoſtolique, le Siége Papal.*
Biſſchopoelijke ſtoel. *Siége Epiſcopal.*
Stoel ; Predikſtoel. *Chaire.*
De Predikant ſtond op den ſtoel. *Le Prédicateur étoit en chaire.*
Een Koninglijke ſtoel, Throon. *Trône, Siége Royal.*
Stoel, Kakſtoel. *Selle, ſelle percée, chaiſe percée.*
Ter ſtoel gaan. *Aller à la ſelle.*
Stoel van een artisiok. *Un cul d'artichaud.*
Armſtoel, Bakerſtoel, Biegtſtoel, Buigſtoel, Dingſtoel, Draagſtoel, Kakſtoel, Kamerſtoel, Kerkſtoel, Leunſtoel, Paddeſtoel, Praalſtoel, Predikſtoel of Preckſtoel, Regterſtoel of Rigterſtoel, Ruſtſtoel, Spreekſtoel, Vouwſtoel, enz. *zie onder* Arm, enz.
Stoelbroeder. *zie* Amptgenoot.
Stoeldraaijer. *z. m.* Stoelenmaker. *Tourneur de chaiſes, faiſeur de chaiſes.*
Stoelenmaker. *zie* Stoeldraaijer.
Stoelenmarkt. *z. v. Marché aux chaiſes.*
Stoelmat. *z. v. Natte de chaiſe.*
Stoelenmatſter. *z. v. Natteuſe.*
STOELEN matten. *w. w. Natter des chaiſes.*
Stoelenmatter. *z. m. Artiſan qui natte des chaiſes, natteur, empailleur.*
Stoelgang. *z. m.* Afgang. *Selle, évacuation du bas-ventre.*
Stoelgang maaken, afgang verwekken. *Faire avoir des ſelles.*
Veele ſtoelgangen hebben. *Avoir pluſieurs ſelles.*
Stoelkleed. *z. g. Fourreau de chaiſe.*
Stoeltje. *z. g.* Kleine ſtoel. *Petite chaiſe.*
Zij zit gaerne op een laag ſtoeltie. *Elle s'aſſied volontiers ſur une chaiſe baſſe.*
STOELWEISSENBURG, ſtads naam van Neder-Hungarie. *Albe Royale ou Stulweiſſembourg.*
STOEP. *z. v.* De vloer en treeden voor den ingang der deure. *Le devant de la maiſon contigu à la rue.*
Laage ſtoep. *Devant de maiſon ſans degrés.*
Hooge ſtoep. *Perron, lieu élevé par degrés pour entrer dans une maiſon.*
Hij ſtaat u op de ſtoep te wagten. *Il vous attend ſur le perron ou ſur le pas de la porte.*
STOEPJES. Dus worden binnen Leiden genoemd de geenen die 's nagts aldaar de wagt houden. *Archers, ſorte de gens qui font garde la nuit dans la ville de Leide.*
STOET. *z. m.* Gevolg, ſleep. *Suite, train.*
Zijn ſtoet was zeer pragtig. *Son train étoit fort ſuperbe.*
Hofſtoet, Lijfſtoet, Lijkſtoet, Praalſtoet, enz. *zie onder* Hof, enz.
STOETERIJE. *z. v.* Stoeterije van paerden. *Haras, nombre de chevaux entiers & de cavalles qu'on tient pour en avoir de la race.*
STOF. *z. g. Poudre.*
Tot ſtof worden. *Devenir poudre.*
Tot ſtof vermalen, tot ſtof maken. *Réduire en poudre.*
Stof, ſtuivende vuiligheid. *Pouſſiére.*
Mijn zwart kleed was vaal van ſtof. *Mon habit noir étoit gris de pouſſiére.*
Veeg het ſtof van uwe kleederen. *Otez la poudre de vos habits.*
STOF. *z. v.* Weefzel. *Etoffe.*
Wollen ſtof. *Etoffe de laine.*
Zijden ſtof. *Etoffe de ſoye.*
Hij handelt in zijden ſtoffen. *Il trafique en étoffes de ſoye ou en ſoiries.*
Eene deugdzaame ſtof. *Une bonne étoffe.*
* Kort van ſtof zijn, oplopend of haaſtig zijn. *Etre colére, prompt, emporté.*
STOFAGTIG. *bijv. w.* Grauw van ſtof, beſtoven. *Poudreux, plein de pouſſiére.*
Zijne kleeren zagen 'er zoo ſtofagtig uit. *Ses habits étoient ſi pleins de pouſſiére.*
STOFFAADJE, ſtoffaage. *zie* Stoffe waar van iets gemaakt word.
STOFFE. *z. v.* Waar van iets gemaakt is. *Etoffe, matiére.*
De hoofdſtoffen. *Les élémens.*
Van goede ſtoffe gemaakt. *Fait de bonne étoffe.*
Dat mes is fijn van ſtoffe. *Ce couteau eſt de bonne étoffe.*
De eerſte ſtoffe. *La matiére premiére.*
* Stoffe, onderwerp. *Sujet, matiére.*
Op wat ſtoffe heeft hij gehandeld? *Quelle matiére a-t-il traitée? Quel a été ſon ſujet?*
Hij ontvouwde eene deftige ſtoffe. *Il traita une très-belle matiére.*
Dat boek beſtaat uit veelerlei ſtoffe. *Ce livre traitte de pluſieurs matiéres.*
Bergſtoffe, Brandſtoffe, Hoofdſtoffe, Memorieſtoffe, Mengelſtoffe, Muntſtoffe, Reukſtoffe, Verſſtoffe, enz. *zie onder* Berg, enz.
STOFFEERDER. *z. m.* Bezorger, optooijer. *Celui qui ajuſte, qui accommode, qui fournit, qui garnit, qui pourvoit, &c.*
* Stoffeerder, leugendigter. *Forgeur de menſonges, de contes, &c.*
Een hoedenſtoffeerder. *zie onder* Hoed.
STOFFEEREN. *w. w.* Bezorgen, verſchaffen. *Garnir, pourvoir, étoffer.*
Hij is wel van alles geſtoffeerd. *Il eſt bien pourvu de tout.*
Eene geſtoffeerde kamer, eene behuisraade kamer. *Une chambre garnie ou meublée.*
Eene wel geſtoffeerde koets, eene koets waar aan men niets gefpaard heeft om haar wel te maken. *Un caroſſe bien étoffé.*
Met goud ſtoffeeren. *Garnir d'or.*
* Stoffeeren, verfieren, verdigten. *Inventer, imaginer, forger.*
Hij kan meeſterlijk ſtoffeeren. *Il ſait inventer ou forger en maître.*
Het is eene geſtoffeerde leugen. *C'eſt un menſonge forgé.*
Stoffeering. *z. v. L'action de garnir ou d'étoffer, garniture, ameublement.*
De ſtoffeering koſt zoo veel als de hoed. *La garniture coute autant que le chapeau.*
De ſtoffeering van een vertrek. *L'ameublement d'un appartement.*
Stoffeering. *L'action d'inventer, d'imaginer & de forger.*
STOFFEL. *z. m.* Mans naam. *Chriſtophle, nom d'homme.*
STOFFELIJK. *bijv. w.* Dat uit ſtoffe beſtaat. *Matériel, matérielle.*
Eene ſtoffelijke zaak. *Une choſe matérielle.*
STOFFEN. *w. w.* De ſtof afveegen. *Oter la pouſſiere.*
Zij ſtoft de kamer. *Elle ôte la pouſſiére de la chambre.*
STOFFEN. *g. w.* Pochen, ſnorken. *Se vanter.*
Hij ſtoft altijd op zijne afkomſt. *Il ſe vante toujours de ſa naiſſance ou de ſa famille.*
STOFFER, zekere beezem om de ſtof af te veegen *Houſſoir.*
STOFFENWINKEL. *z. m. Boutique d'étoffes.*
Zij houd eenen ſtoffenwinkel. *Elle tient boutique d'étoffes, elle vend des étoffes.*
Stoffenwinkelier. *z. m. Marchand d'étoffes en détail.*
STOFFIG. *bijv. w.* Beſtoft. *Poudreux, plein ou couvert de pouſſiére.*
Het huis is overal even ſtoffig. *La maiſon eſt par-tout couverte de pouſſiére.*
STOFHAGELEN. *g. w. Greſiller.*
STOFJE. *z g* Slegte geweeven ſtof. *Etoffe de peu de valeur, étoffe légére.*
STOFJE. *z. g.* Ziertje. *Petite pouſſiére, atôme.*
Men ziet ontelbaare ſtofjes zweeven in 't ſchijnzel der zonne. *On voit quantité d'atômes dans la lumiére que le ſoleil répand par rayons dans un lieu couvert.*
Stofmeel. *z. g. Folle farine.*
Stofregen. *z. m.* Fijne regen, motregen. *Petite pluye.*
Een digte ſtofregen. *Une petite pluye drue.*
Een koude ſtofregen in den winter. *Bruine.*
‡ Men dronk 'er de glaasjes zoo digt als ſtofregen. *On y but fort, on y vuida bien des boutcilles.*
Stofregenen. *g. w.* Motregenen. *Pleu[illegible] voir doucement.*
Het ſtofregent maar. *Ce n'eſt qu'une [illegible] tite pluye qui tombe.*
Stoffcheider. *z. m. Chymiſte.*
STOK. *z. m.* Staf. *Bâton, perche.*
Met eenen ſtok ſlaan. *Battre avec un bâton.*
Hij wandelt met eenen ſtok. *Il ſe promène avec un bâton.*
* Eenen ſtok in 't wiel ſteeken. *Traverſer un deſſein.*
Stok of boom, daar de hoenders in hun hok op zitten. *Perche ou bâton de traverſe ſur lequel les poules vont jucher, juchoire.*
De ſtok van eenen beezem, beezemſtok. *Le manche d'un balai.*
Stok, daar men de quaaddoenders met de beenen inſluit. *Cep ou ceps où l'on enferme les jambes des criminels.*
Iemand in den ſtok leggen. *Mettre quelqu'un aux ceps.*
Stok, het overblijfzel der kaarten als zij gegeeven zijn. *Le talon.*
Bij den ſtok verkoopen, in het openbaar bij den afſlag verkoopen. *Vendre à l'encan.*
* Een oude ſtok, een oud man of oud beſie. *Un vieillard, une vieille femme.*
Ankerſtok, Bedſtok, Boonſtok, Brandſtok, Duimſtok, Dweilſtok, Forketkok, Gekſtok, Helmſtok, Hennipſtok, Hoepſtok, Kalkſtok, Kanoelſtok, Kanterſtok, Kapittelſtok, Kapſtok, Kardoesſtok, Kerſtſtok, Klapſtok, Kleerſtok, Kolderſtok, Lepelſtok, Lijmſtok, Lontſtok, Maatſtok, Merkſtok, Netſtok, Ovenſtok, Pakſtok, Palſterſtok, Peilſtok, Pelgrimsſtok, Pickſtok, Piilſtok, Pompſtok, Priegelſtok, Raagſtok, Rakelſtok, Rolſtok, Schaarſtokken, Slangenſtok, Springſtok, Stamſtok, Trokſtok of Trukſtok, Vlagſtok, Vogelaarſtok of Vogelſtok, Wandelſtok, Wendelſtok, Wimpelſtok, Wijngaardſtok, Wijnſtok, Zotſtok, Zwavelſtok, enz. *zie onder* Anker, enz.
Beezemſtok. *zie* Beezemſteel.
Stokbeeld. *z. g.* Blokbeeld. *Image, ſtatue.*
Stokbeurs. *z. v. Eſpéce de bourſe antique qui ſe fermoit avec une verge, qui paſſoit par les anneaux de la bourſe.*
Stokbewaarder. *zie* Stokwaarder.
Stokblind. *bijv. w.* Steekeblind, zoo dat men met eenen ſtok moet gaan. *Tout-a-fait aveugle.*
Stokdweil. *z. v.* Eenen dweil aan eenen ſtok gelijk men te ſcheep gebruikt. *Fouloir, vadrouille.*
STOKEN. enz. *zie* Stooken, enz.
STOKGOEDEREN. *z. g. meerv.* Stamgoederen

Digitized by Google

deren of erfgoederen. *Des biens héréditaires.*

STOKJE. z. g. Kleine ſtok, rijs'e, krukje. *Baguette, petit bâton, bouſſine, bequille.*

Zij gaat met een ſtokje, zij gaat met een krukje. *Elle marche avec une bequille.*

Een makelaars ſtokje. *Petite verge ou baguette de courtier.*

STOKKEN. *w. w. Zeewoord.* Het anker ſtokken. *Enjauler l'ancre, y attacher deux pièce de bois pour la faire tomber du bon côté.*

Stokkig. *bijv. w.* Van de wortelen ſpreekende. *Cordé: parlant des racines.*

Stoklantaarn. z. v. *Lanterne qu'on porte ſuſpendue à un bâton, un falot.*

Stoknar. z. m. Een volſlagen gek. *Sot fieffé, fou achevé.*

Stokoud. *bijv. w.* Overoud, afgeleefd. *Décrépit, fort vieux, fort avancé en âge.*

Hij is een ſtokoud man. *C'eſt un homme décrépit ou fort avancé en âge.*

Stokouderdom. *Décrépitude, âge décrépit, dernier âge, âge fort avancé.*

Stokregel, vaſte regel. *Maxime.*

Dat gaat bij hem voor eenen ſtokregel door. *Cela paſſe pour maxime chez lui.*

Stokroos. z. v. Gelderſche roos. *Roſe de Gueldre.*

Enkele en dubbele ſtokroozen. *Roſes de Gueldre ſimples & doubles.*

Stokſlag. z. m. Slag met eenen ſtok. *Baſtonnade, coup de bâton.*

Hij wierd met ſtokſlagen ontvangen. *Il fut reçu à coups de bâton, il fut bâtonné.*

Stokſtil. *bijv. w.* Onbeweeglijk. *Immobile.*

Hij bleef ſtokſtil ſtaan. *Il demeura immobile.*

Stokſtijf. *bijv. w.* Zoo ſtijf als een ſtok, onbeweeglijk. *Roide comme une perche.*

Stokſuiker. z. v. *Sucre candi.*

Stokviſch. z. m. Gedroogde leng of kabeljauw. *Du ſtokfiſh, de la morue ſeche.*

‡ Stokviſch zonder boter. *Des coups de bâton.*

Stokwaarder. z. m. Gevangenhoeder, Cipier. *Géolier.*

STOL, rif, geraamte. *zie* Rif.

STOLKSCHE. *zie* Stolſche.

STOLLEN. *g. w.* Stremmen. *Se figer, ſe cailler, ſe prendre.*

Het vet ſtolt. *La graiſſe ſe fige.*

Geſtold bloed, geronnen bloed. *Du ſang caillé.*

Stolling. z. v. *L'action de ſe figer, de ſe cailler, de ſe prendre, figement.*

STOLP. z. m. *zie* Stulp.

STOLSCHE. *bijv. w.* Stolſche. Als, Stolſche kaas. *Du fromage mou.*

STOM. *bijv. w.* Spraakeloos. *Muët, qui ne peut pas parler.*

Stom worden. *Devenir muët.*

Stom maken, verſtommen. *Rendre muët.*

Stom. z. m. Geſtomde Wijn dien de Wijnverlaaters gebruiken. *Du vin étouffé, qui eſt très-doux, dont les Marchands de vin ſe ſervent pour accommoder d'autres vins.*

Een ſtomme. z. m. Een die niet ſpreeken kan. *Un muët, une muëtte.*

De ſtomme dieren, onvernuftige dieren. *Les bêtes brutes.*

De ſtomme zonde, zonde tegen de natuur. *Sodomie, péché contre nature.*

Stomme wijn, wijn die geſtomd is. *Du vin étouffé, du vin qui n'a pas travaillé.*

STOMMEN. *w. w.* Dit word alleen van den wijn gezegd. *Frelater ou accommoder le vin avec du vin étouffé.*

STOMMELEN. *g. w.* Geraas maaken, woelen. *Faire du bruit.*

Zij ſtommelden luſtig boven ons hoofd. *Ils firent beaucoup de bruit au deſſus de notre tête.*

STOMMETJE. Als, ſtommetje ſpeelen, met tekenen iets beduiden, zonder ſpreeken zijne meening te kennen geeven. *Parler par ſignes.*

STOMP. *bijv. w.* Bot, zonder ſcherpte of ſpits. *Emouſſé, ſans pointe, rebouché.*

Een ſtomp mes. *Un couteau émouſſé.*

Een ſtompe degen. *Une épée ſans pointe.*

Stomp worden, verſtompen. *S'émouſſer, ſe reboucher.*

Een ſtompe toren. *Une tour ſans pointe, une tour platte.*

* Geſtaadig blokken maakt het verſtand ſtomp. *Le travail continuel émouſſe l'eſprit.*

Stomp. z. m. *Tronc.*

De ſtomp van eenen boom. *Le tronc ou le pied d'un arbre.*

De ſtomp van een afgezet been of van eenen afgezetten arm. *Moignon, le bout ou le tronc d'une jambe coupée ou d'un bras coupé, bout d'un membre mutilé.*

STOMPEN, knotten. *zie* Knotten.

‡ STOMPER. z. m. Een onnoozele bloed. *Un innocent, un imbécille.*

Stompheid. z. v. *Etat rebouché ou émouſſé d'un ferrement.*

Stompje. z. g. Kleine ſtomp. *Petit tronc ou pied d'arbre, petit moignon.*

In plaats van eene hand had hij maar een ſtompje. *Au lieu d'une main, il n'avoit qu'un moignon.*

Stompvoet. z. m. Die eenen ſcheeven voet heeft. *Pied-bot.*

STOND. *onv. tijd* van ſtaan. Als, ik ſtond. *J'étois ou je fus debout, &c.*

STOND. z. v. Uur, beſtek van tijd. *Inſtant, moment.*

Te dezer ſtond, te dezer uure, te dezer tijd. *A cette heure, à ce moment.*

Van ſtonden aan, aanſtonds, op ſtaande voet. *Tout à l'heure, ſur le champ.*

STONDEN. *meerv.* Maandſtonden. *Les ordinaires ou les purgations des femmes, les fleurs, les mois, évacuation du ſang menſtrual.*

Zij heeft haare behoorelijke ſtonden niet. *Elle n'a pas ſes ordinaires ou ſes mois dans un temps réglé.*

STONK. *onv. tijd* van ſtinken. Als, het ſtonk. *Il ſentoit ou il ſentit mauvais.*

STOOF. *onv. tijd* van Stuiven. Als, 't ſtoof. *Il faiſoit ou il fit de la pouſſiére.*

STOOF. z. v. *Chauffe-pied.*

Het vrouwvolk in Holland gebruikt 's winters ſtooven. *Les femmes en Hollande ſe ſervent de chauffe-pieds en hiver.*

Geef uwer moeder eene warme ſtoof. *Donnez un chauffe-pied avec du feu à votre mére.*

Hengſelſtoof. *zie onder* Hengſel.

STOOF of ſtoove. z. v. Kachelkamer. *Poële, étuve, chambre échauffée par le moyen d'un poële.*

Badſtoof. Zweetſtoof. *zie onder* Bad, enz.

Stoofhuis. z. g. *La chambre où l'on apprête les chauffe-pieds en hiver pour ceux qui ſont dans l'Egliſe.*

Stoofpan. z. v. *Caſſerole.*

* STOOKEBRAND. z. m. Twiſtberokkener. *Boute-feu.*

Hij is de ſtookebrand van alle quaad. *Il eſt le boute-feu ou l'auteur de tout le mal.*

Stookebranden. *zie* Stooken.

Stooken, aanſteeken. *zie* Aanſteeken, en Ontſteeken.

* Hij zal u daar een vuurtje ſtooken, hij zal u daar iets quaads berokkenen. *Il vous braſſera-là quelque mal.*

Hij doet niet dan quaad ſtooken. *Il ne fait qu'exciter du mal.*

Stooken. *g. w. Faire ou avoir du feu.*

STOOKEN, de tanden ſtooken. *Nettoyer les dents.*

‡ Ieder ſtookt 'er zijne tanden van. *Tout le monde s'en divertit, tout le monde en parle & en raille.*

Hij ſtookt nog in de lente. *Il fait encore du feu au printemps.*

STOOKER. z. m. Vuurſtooker. *Celui qui allume le feu.*

Stooker, quaadſtooker. *Boute-feu, celui qui ſéme des querelles, ou qui met de la diviſion entre les perſonnes.*

Tandenſtooker. *zie onder* Tand.

Een ſtooker van een wind, een ſtijve wind. *Un gros vent, un vent rude.*

Wij kreegen eenen wakkeren ſtooker op zee. *Nous eûmes un gros vent ſur la mer, il s'éleva un gros vent lorſque nous étions ſur la mer.*

Stooking. z. v. Vuurſtooking. *L'action d'allumer le feu.*

* Stooking, Quaadſtooking. *Incitation ou excitation à mal faire, l'action d'inciter ou d'exciter à mal faire.*

Stookkunde. *zie* Scheikonſt.

Stookoven. z. m. *Fourneiſe.*

STOOL. *onv. tijd* van ſteelen *zie* Stal.

STOOL. z. v. Prieſters rok. *Etole, ornement de Prêtre qui officie.*

STOOM, damp. *zie* Damp.

STOOP. z. v. Eene maat van twee mingelen of vier pinten. *Une meſure de deux pots ou de quatre pintes.*

Eene ſtoops kan, eene ſtoops vleſch. *Un pot ou une bouteille qui tient quatre pintes.*

Eene ſtoop wijns. *Quatre pintes de vin, un pot de quatre pintes.*

STOORDER, verſtoorder. *zie* Verſtoorder.

STOOREN. *w. w.* Ontruſten, verſtooren. *Troubler, inquiéter, interrompre.*

Gij ſtoort mij in mijne gedagten. *Vous me troublez dans mes penſées.*

Gij ſtoort mij in mijne redenen. *Vous m'interrompez, vous interrompez mon diſcours.*

Dat zal alle zijne vreugd ſtooren. *Cela troublera toute ſa joye.*

Bent of zijt gij zoo ligt te ſtooren. *Etes-vous ſi aiſe à choquer, prenez-vous ſi aiſément la chévre?*

Ik wil u in uw werk niet ſtooren. *Je ne veux pas vous incommoder ou vous troubler dans votre travail ou dans vos affaires.*

Zig ſtooren, moeijelijk worden. *Se mettre en colére, ſe troubler, s'inquiéter, ſe chagriner.*

Gij moet u aan zijn zeggen niet ſtooren. *Il ne faut pas eſtimer ce qu'il dit, il ne faut pas vous arrêter à ſon diſcours ou à ſes paroles, il n'y faut pas faire attention.*

Een neſt ſtooren, een vogelneſt berooven. *Dénicher de jeunes oiſeaux.*

Stooring. z. v. Ontruſting, ontroering. *Trouble, émotion, inquiétude.*

Stoornis. z. v. Verſtooring. *Inquiétude, trouble.*

STOOT. z. m. Duuw, hort, bons, ſteek. *Choc, heurt, coup.*

Hij gaf mij eenen ſtoot met zijnen voet. *Il me donna un coup de pied.*

Hij gaf mij eenen ſtoot met zijnen elleboog. *Il me donna un coup de coude.*

Een ſtoot met eenen degen. *Un coup d'épée, une botte.*

De

Digitized by Google

De bok gaf hem eenen ſtoot met zijne hoornen. *Le bouc le heurta de ſes cornes.*
De baaren bonsden met ſtoot op ſtoot tegen 't Schip aan. *Les vagues heurtoient l'une après l'autre le vaiſſeau.*
Zonder ſlag of ſtoot. *Sans coup férir.*
*Hij heeft eenen harden ſtoot gehad, de ziekte heeft hem hard aangetaſt. *Il a eu une rude attaque.*
*Hij moet al vaſt zitten zoo hij dien ſtoot kan uitſtaan. *Il faut qu'il ſoit en bon état, pour réſiſter à cette perte, à cette banqueroute, &c.*
Het is nog maar om eenen korten ſtoot te doen. *La choſe eſt preſque achevée ou terminée, l'affaire ne ſauroit plus durer longtemps.*
Stootdegen. z. m. Steekdaade. *Eſtocade, ſorte d'épée propre à percer & non pas à couper.*
STOOTEN. w. v. Duuwen, bonzen, ſteeken. *Choquer, heurter, pouſſer.*
Iemand van zig ſtooten. *Repouſſer quelqu'un.*
Waarom ſtoot gij hem zoo? *Pourquoi le pouſſez-vous de la ſorte?*
Uit het huis geſtooten worden. *Etre chaſſé du logis ou de la maiſon.*
Uit het bezit ſtooten. *Dépoſſéder, ôter la poſſeſſion.*
Hij is t'onregt uit zijn ampt geſtooten. *C'eſt à tort qu'on l'a démis ou dépouillé de ſa charge ou de ſon emploi.*
Met zijnen voet aan de deur ſtooten. *Heurter du pied à la porte.*
Hij heeft zijne ſcheen tegen eene bank geſtooten. *Il s'eſt heurté la jambe ou le devant de la jambe contre un banc.*
Het ſchip is op eene rots aan ſtukken geſtooten. *Le vaiſſeau a été briſé ſur un roc.*
Hij ſtiet den pot met zijnen voet om verre. *Il renverſa le pot de ſon pied ou d'un coup de pied.*
‡ Wat durft gij al uit uwen kruin ſtooten! *Que d'impertinences vous oſez débiter?*
Zijn hoofd ſtooten. *Se cogner la tête.*
* Zijn hoofd ergens tegen ſtooten. *Echouer dans quelque entrepriſe.*
Stooten. Stampen. *Piler, écraſer avec le pilon.*
De peper is niet fijn genoeg geſtooten. *Le poivre n'eſt pas pilé aſſez fin.*
STOOTER. Een ſtukje gelds van twee en een halve ſtuiver, of vijf groot. *Une piéce de monnoye de deux ſols & demi argent d'Hollande.*
Stoothoofdig. *zie* Hardnekkig.
Stootig. *zie* Stootſch.
Stooting. z. v. Duuwing, horting. *Action de heurter ou de choquer.*
Stootkant. z. m. De omgeleide binnenrand onder aan eenen vrouwen rok. *Bord de jupe.*
Stootſch. Dit word van de hoornbeeſten gezegd: Die os is ſtootſch. *Ce bœuf frappe ou heurte de ſes cornes.*
Stootvrij. *bijv. w. A l'abri des coups.*
STOOVE. *zie* Stoof.
STOOVEN. w. w. Spijs op een klein vuur ſmooren. *Etuver, cuire à petit feu.*
Vleeſch of viſch ſtooven. *Etuver de la viande ou du poiſſon.*
Geſtoofde raapen. *Des navets étuvés.*
Stooven. *Geneesk. w.* Verwarmen. *Fomenter, échauffer par des fomentations.*
Stooving. z. v. *Fomentation.*
Dat lid moet door ſtooving weder te regt gebragt worden. *Il faut que ce membre ſoit racommodé par des fomentations.*
STOP op eene vles. *Bouchon.*
Stop op eene groote kan of vat. *Tampon, bondon.* Dit laatſte woord word alleen gebruikt voor de ſtop van een vat.
STOP in ſtoffen of kleederen. *Rentraiture.*
Stopanker. *zie* Plegtanker.
Stopgaaren. *Du fil à rentraire.*
Stophamer. z. m. Hamer om reeten met werk of iets anders digt te kluppen. *Sorte de marteau qui ſert à boucher les fentes & les ouvertures avec des étoupes.*
Stopharſt. z. v. Zekere harſt waar mede de timmerluiden en ſchrijnwerkers de gaten en reeten van 't hout ſtoppen. *Futée, eſpéce de maſtic dont les Menuiſiers & les Charpentiers ſe ſervent pour remplir les trous & les crevaſſes du bois.*
Stopmes. z. g. Wijnverlaaters kapmes. *Gros couteau de cave.*
Stopnaald. z. v. *Aiguille à rentraire.*
STOPPEL. z. v. Afgeſneeden ſtroohalm. *Chaume.*
Stoppelbaard. z. m. Een korte ſtijve baard. *Une barbe courte & dure.*
Stoppelgans. z. v. Gans die zijn voedſel op het veld onder de ſtoppelen zoekt. *Oye qui cherche ſa nourriture parmi le chaume.*
Stoppelhair. z. g. Kort en ſteil overendſtaande hair. *Poil court & roide.*
Stoppelraapen. z. v. meerv. Raapen die tuſſchen de ſtoppelen gegroeid zijn. *Petits navets qui croiſſent entre le chaume.*
Stoppelveeren. z. v. meerv. Nieuwe veeren die onder 't ruijen der vogelen uitſchieten. *Nouvelles plumes des oiſeaux.*
STOPPEN. w. w. Digt maaken. *Boucher, fermer.*
Een lek ſtoppen. *Boucher une ouverture, par laquelle la liqueur entre & ſort.*
Ruiten ſtoppen. Gebrokene glazen digt maaken. *Boucher les vitres, y remettre de nouveaux carreaux.*
De meid is den heelen nagt beezig geweeſt met beulingen te ſtoppen. *La ſervante a été occupée toute la nuit à emplir du boudin.*
Eene pijp tabak ſtoppen. *Charger une pipe.*
Stop den tabak nog wat aan. *Foulez encore un peu le tabac.*
Geld ſtopt geen gierigheid. *L'argent n'aſſouvit point l'avare.*
*Zijne ooren ſtoppen, niet willen hooren. *Boucher ſes oreilles, ſe boucher les oreilles, ne vouloir pas entendre.*
*Iemand den mond ſtoppen, iemand door redenen verſtommen. *Faire taire quelqu'un, lui fermer la bouche.*
*Dat gat is niet te ſtoppen, die ſchuld is zoo groot dat 'er geen hulp aan is. *Cette dette eſt trop grande pour qu'on la puiſſe payer, c'eſt un abîme.*
Den doorgang ſtoppen, den weg toeſluiten. *Fermer le paſſage.*
Stoppen, ſtuiten. *Arrêter, étancher.*
Den bloedgang ſtoppen. *Arrêter le flux de ſang.*
Den buikloop ſtoppen. *Arrêter une diarrhée ou le flux de ventre.*
De Opium ſtopt. *Le Laudanum reſſerre.*
Stoppende middelen gebruiken. *Prendre des médicamens reſſerrans.*
Stoppen, ſtoppen leggen in ſtoffen of kouſſen. *Rentraire.*
STOPPER, Tabakſtopper. z. m. *Fouloir.*
Stopping. z. v. Digting, ſtuiting. *L'action de fermer, de boucher, d'arrêter, ou de reſſerrer.*
Stopſter. z. v. *Rentrayeuſe.*
Stopverf. *De l'huile & de la craye mêlée avec quoi les Peintres rempliſſent les trous & les crevaſſes.*

Stopwoord. z. g. Vulwoord. *Cheville, mot qui ne ſert que pour faire la meſure ou la rime d'un vers.*
Stopwoorden ontſieren eene reden. *Des chevilles défigurent un diſcours.*
Stopzel. z. g. Prop. *Bouchon, bondon.*
Steek het ſtopſel op de fles. *Fermez la bouteille avec le bouchon.*
STORF. *onv. tijd* van ſterven *zie* Stierf.
STORM. z. m. Onweer. *Orage, tempête, gros temps.*
Het waait eenen ſchrikkelijken ſtorm. *Il fait un furieux orage.*
Dat ſchip heeft zijne ankers door ſtorm verlooren. *Ce vaiſſeau a perdu ſes ancres dans une tempête.*
Storm, aanval, beſpringing. *Aſſaut, attaque violente.*
Men beſloot tegen den avond eenen ſtorm op de ſtad te doen. *On réſolut de donner un aſſaut à la ville ſur le ſoir.*
De eerſte ſtorm wierd kloekmoedig afgeſlagen. *Le premier aſſaut fut repouſſé courageuſement.*
Het graauw deed eenen ſtorm op 't huis om te plonderen. *La populace ſe jetta ſur la maiſon pour la piller.*
Ten ſtorm loopen, aanvallen om te ſtormen. *Donner aſſaut, monter à l'aſſaut, aſſaillir.*
Zeeſtorm. *zie onder* Zee.
Stormagtig. *bijv. w.* Stormig. *Orageux, tempétueux.*
Stormbok of ſtormram. *zie* Muurbreeker.
STORMEN. g. w. Hard waaijen. *Faire orage, faire tempête ou gros temps.*
Het ſtormt geweldig, het waait hard. *Il fait une furieuſe tempête, il vente fort.*
De wind ſtormt op 't huis. *Le vent donne extrêmement ſur la maiſon.*
Stormen, ten ſtorm loopen. *Donner aſſaut, monter à l'aſſaut, aſſaillir.*
De vijanden ſtormden op het ravelijn. *Les ennemis donnérent aſſaut au ravelin, ils l'aſſaillirent, ils l'attaquérent.*
Stormenderhand. *bijw.* Al ſtormende. *Par aſſaut, d'aſſaut.*
Eene ſtad ſtormenderhand innoemen. *Prendre une ville par aſſaut ou d'aſſaut.*
Stormgat. z. g. Breuk of bres in den wal om te ſtormen. *Bréche, ouverture faite à une muraille à coups de canon.*
Stormgereedſchap. *zie* Stormtuig.
Stormgevaarte. *zie* Stormtuig.
Stormhoed. z. m. Helm. *Caſque, pot en tête.*
De ſoldaaten waren alle met blinkende ſtormhoeden voorzien. *Tous les ſoldats étoient pourvus de caſques luiſans.*
Stormig. *bijv. w.* Windig, buijig *Orageux, venteux, tempétueux.*
Het is ſtormig weer. *Il fait un temps orageux, il fait un mauvais temps.*
Stormkat, ſchietkat: woord der Veſtingbouwkunde. *Cavalier: terme de Fortification.*
Stormklok. z. v. Klok die een teken geeft van den ſtorm. *Tocſin, allarme qu'on donne avec la cloche.*
De ſtormklok luiden. *Sonner le tocſin.*
Stormladder. z. v. Stormleer, ladder om mee ten ſtorm te loopen. *Echelle double, échelle pour eſcalader une ville, &c.*
Stormpaal. z. v. *Paliſſade: terme de Guerres.*
Stormram of Stormbok. *zie* Muurbreeker.
Stormtuig. z. g. Stormgereedſchap, ſtormgevaarte. *Toute ſorte d'inſtrumens qui ſervent à faire aſſaut.*
Stormwind. z. m. Zwaare wind, *Orage, tem-*

Digitized by Google

tempête, grand vent, vent impétueux, vent orageux.

STORTEN. *w. w.* Plengen, gieten. *Répandre, verser.*

Giet in 't glas zonder ſtorten. *Versez dans le verre sans répandre.*

Bloed ſtorten, bloed vergieten. *Répandre du sang.*

Hij kon dat niet vertellen zonder traanen te ſtorten. *Il ne pouvoit raconter cela sans répandre des larmes.*

Houd uwen beker regt, ſtort niet. *Tenez votre gobelet droit, ne répandez pas.*

Hij kan nog niet drinken zonder ſtorten. *Il ne sauroit encore boire sans répandre.*

Storten. *g. w.* Neêrvallen. *Tomber du haut en bas, se renverser, s'ébouler.*

De gevel ſtortte van boven neêr. *La face du bâtiment se renversa.*

* Hij is door dat gezelſchap in zijn bederf geſtort. *Cette compagnie a causé sa ruine, elle est cause de sa ruine, elle l'a plongé dans sa ruine.*

Storting. *z. v.* Plenging. *Epanchement, action de répandre.*

Storting of overloop van gal. *Epanchement de bile: terme de Médecine.*

Eene zwaare ſtorting van bloed. *Une grande effusion ou un grand épanchement de sang.*

Storting, miskraam. *Fausse-couche, avortement.*

Zij heeft eene ſtorting gehad. *Elle a eu une fausse-couche.*

Stortregen. *z. m.* Plasregen. *Grosse pluye, ondée.*

Daar viel eenen zwaaren ſtortregen. *Il tomba une grosse pluye.*

Stortwijn. *z. m.* Lekwijn, druipwijn. *Vin d'égout.*

STOTAARSEN. *w. w.* Stootaarzen. *zie* Panaarzen.

STOTEN, enz. *zie* Stooten, enz.

STOVE. *zie* Stoove.

STOVEN, enz. *zie* Stooven. enz.

STOUT. *bijv. w.* Vermetel, onvertzaagd, onbeſuisd. *Hardi, intrépide, téméraire, sans peur.*

Karel de Stoute, Hertog van Burgundien. *Charles le Hardi, Duc de Bourgogne.*

Het is een ſtout beſtaan. *C'est une entrepriſe hardie.*

Eene ſtoute daad. *Une action hardie.*

Een ſtoute waaghals. *Un hardi entrepreneur.*

Een ſtoute bedelaar. *Un hardi gueux.*

Een ſtoute kaerel. *Un homme hardi & entreprenant.*

Stoute ſoldaaten. *Dès soldats hardis & entreprenans.*

Stout, moedwillig. *Insolent, impudent, effronté.*

Stout: Dit word van de kinderen gezegd. Moedwillig. *Méchant, libertin, insolent.*

Gij zijt een ſtoute jongen. *Vous êtes un méchant petit garçon.*

Een ſtoute bengel of moedwillige jongen. *Un petit insolent.*

Een ſtout kind, een jong kind dat heel laſtig valt. *Un petit enfant incommode, fâcheux ou importun.*

Stout maaken. *Enhardir, rendre hardi.*

Een woeſt leven maakt ſtoute menſchen. *Une vie diſſolue rend les hommes insolens.*

Stoutelijk. *bijw.* Onbeſchaamdelijk. *Effrontement, hardiment.*

Hij quam ſtoutelijk ten huize indringen. *Il entra effrontément dans la maiſon.*

Stoutharting. *bijv. w.* Onvertzaagd. *Audacieux, hardi, entreprenant, courageux.*

Stoutheid. *z. v.* Onvertzaagdheid, vrijmoedigheid. *Hardieſſe, intrépidité.*

't Is eene groote ſtoutheid zulk eenen aanſlag te beſtaan. *C'eſt une grande hardieſſe d'entreprendre telle choſe.*

De ſtoutheid gebruiken om, enz. *Prendre la hardieſſe de, &c.*

Ik neem' de ſtoutheid om u laſtig te vallen. *Je prens la hardieſſe de vous importuner.*

Stoutheid: dit word van de kinderen gezegd. *Méchanceté, malice, libertinage, inſolence.*

Stoutheid, moedwilligheid. *Inſolence, impudence, effronterie.*

De ſtoutheid ziet hem ten oogen uit, *Il a la mine inſolente & effrontée.*

Stoutigheid. *zie* Stoutheid.

Stoutmoedig. *bijv. w.* Dapper. *Vaillant, courageux.*

Stoutmoedigheid. *z. v.* Dapperheid. *Vaillance, valeur, courage, intrépidité.*

Stoutmoedigljk. *bijw.* *Courageuſement, vaillamment.*

STOUWEN. *w. w.* Stuuwen, voortduuwen. *Pouſſer.*

Stouwen, digt ſamenpakken. *zie* Stuuwen.

Stouwing. *z. v.* Voortduuwing. *L'action de pouſſer.*

Stouwing, te zamenpakking. *zie* Stuuwing.

S T R.

STRAAL. *z. m.* Flikkerende ſtreek. *Rayon.*

De ſtraalen der zonne verwarmen het aardrijk. *Les rayons du ſoleil échauffent la terre.*

Een Straal van 't ligt. *Un rayon de lumière.*

Een ſtraal des blikzems. *L'éclat de la foudre.*

De ſtraalen des gezigts. *Les rayons viſuels.*

* Uit een eenig oordeel ſchijnt maar een eenige ſtraal. *Le jugement d'un ſeul ne décide pas de l'affaire.*

* Laat een ſtraal uwer gunſte mij beſchijnen. *Qu'un rayon de votre faveur m'environne.*

Blikzemſtraal, Donderſtraal, Zonneſtraal, enz. *zie onder* Blikzem, enz.

STRAALEN. *g. w.* Straalen ſchieten. *Rayonner.*

De zonne ſtraalt. *Le ſoleil rayonne ou darde ſes rayons*

* De liefde ſtraalt haar ten ſchoonen oogen uit. *L'amour éclatte dans ſes beaux yeux.*

Het vuur dat uit haare oogen ſtraalt. *L'éclat de ſes yeux.*

Straaling. *z. v. Action de rayonner.*

Straaltje. *z. g.* Kleine ſtraal. *Petit rayon.*

* Ik merk hier in een ſtraaltje van uwe gunſt. *J'apperçois en ceci un petit rayon de votre faveur.*

STRAAM. *z. v.* 't Merk van eenen geeſſelſlag. *La marque d'un coup de fouet.*

De bloedige ſtraamen ſtonden op zijnen rug. *Les marques ſanglantes des coups de fouet paroiſſoient ſur ſon dos.*

STRAASBURG, Stads naam in Elzas. *Straſbourg, nom de Ville en Alſace.*

STRAAT. *z. v.* Steenweg. *Rue.*

Eene gemeene ſtraat. *Une rue commune ou publique.*

Hij ſprak 'er mij over aan op de volle ſtraat. *Il m'en parla en pleine rue.*

Van ſtraat tot ſtraat. *De rue en rue.*

* Hij kent geen ſteegen voor ſtraaten, hij maakt geen onderſcheid van perſoonen. *Il ne fait pas de diſtinction des gens.*

Straat, Zee-engte. *Détroit.*

De ſtraat van Gibralter. *Le Détroit de Gibraltar.*

Hij doet eenen togt naar de ſtraat, hij is naar de Straat gevaaren. *Il eſt allé faire un voyage au Détroit de Gibraltar.*

Achterſtraat, Dwarsſtraat, Kruisſtraat, enz. *zie onder* Achter, enz.

Straatarbeider. *z. m.* Kruijer of pakkendrager. *Crocheteur, porte-faix, brouetteur.*

Straatdeuntje. *zie* Straatliedje.

Straatdeur. *z. v.* Huisdeur die aan de ſtraat uitkoomt. *Porte aboutiſſante à la rue.*

STRAATEN. *w. w.* Met ſteenen beleggen. *Paver.*

Straatendrek. *z. m.* Slijk van de ſtraaten. *La boue des rues.*

Straatgeld. *z. g.* Schatting op de huizen geſteld, tot onderhoudinge der ſtraaten. *Sorte d'impôt pour l'entretien des rues.*

Straathamer. *z. m. Décintroir: terme de maçon.*

Straathoek. *z. m.* De hoek van eene ſtraat. *Coin de rue.*

Hij woont op eenen ſtraathoek. *Il demeure au coin d'une rue.*

Straathoer. *z. v.* Allemanshoer. *Coureuſe, fille ou femme abandonnée ou débordée.*

Straatje. *z. g.* Kleine ſtraat, ſteeg. *Ruelle, petite rue.*

Zij woont in een naauw ſtraatje. *Elle demeure dans une ruelle.*

Straatjongen. *z. m. Méchant petit garçon qui court les rues, & qui ſouvent y cauſe du deſordre, petis garnement.*

Straatliedje. *z. g.* Liedje dat langs de ſtraat gezongen word. *Vaudeville, chanſon qu'on chante par les rues.*

Straatloopſter. *z. v.* Eene die waaren langs de ſtraat te koop roept. *Crieuſe, femme qui va vendre quelque choſe par les rues.*

Straatmaare. *z. v.* Straatpraatje, los gerugt. *Nouvelles qu'on apprend par les rues, bruit de ville.*

Op de ſtraatmaaren kan men geen ſtaat maaken. *On ne ſauroit faire fond ſur les nouvelles qu'on apprend par les rues.*

Straatmaker. *z. m.* Een werkman die de wegen met ſteenen belegt. *Paveur, qui pave les rues.*

Straatpikker. *z. m.* Werktuig om ſtraatſteenen meê los te maken. *Inſtrument ou outil de paveur qui ſert à défaire les pavés, piocbe.*

Straatpraatje. *z. g.* Loſſe vertelling. *Diſcours de rue, conte de rue, ce qu'on entend par les rues.*

Straatroover. *zie* Straatſchender.

STRAATSBURG. *zie* Straasburg.

STRAATSCHANS. *z. v. Barricade.*

STRAATSCHENDEN. *w. w.* Langs den weg rooven. *Commettre des violences dans les rues publiques.*

STRAATSCHENDER. *z. m.* Rover langs de wegen. *Brigand, coupe-jarret, voleur de grands-chemins.*

STRAATSCHENDERIJE. *z. v.* Rooving langs de wegen. *Brigandage, inſulte publique.*

Hij is om ſtraatſchenderije opgehangen. *Il a été pendu pour brigandage.*

STRAATSLIJPEN. *w. w.* Langs ſtraat ſlenteren, leegloopen. *Battre le pavé, n'avoir point d'occupation.*

Hij doet niet dan ſtraatſlijpen. *Il ne fait que battre le pavé.*

STRAATSLIJPER. *z. m.* Luijaard die niet doet dan lanterfanten langs ſtraat. *Fainéant, batteur de pavé.*

Straatſliping. *z. v. Fainéantiſe.*

Straatſtamper. *z. m.* Stamper die de ſtraat-ma-

Digitized by Google

makers gebruiken. *Outil de paveur qui sert à battre le pavé nouvellement fait, demoiselle.*
Straatsteen. z. m. Steen om den weg te bestraaten. *Pavé, grais ou grès, caillou ou brique qui sert à paver les rues.*
Straattaal. z. v. Spreekwijze van 't gemeene volk. *Langage des halles.*
Het is niet dan straattaal dat hij spreekt. *Il ne parle que le langage de la canaille.*
Straatvaarder. z. m. *Pilote ou vaisseau qui fait le voyage du Détroit.*
‡ Straatverken. z. g. Sloeri, allemanshoer. *Coureuse, fille ou femme abandonnée.*
STRAF. *bijv. w.* Streng, ruuw, stuursch. *Rude, sévère, rigide.*
Hij toonde een straf gelaat. *Il témoigna une mine sévère.*
Hij voerde eene straffe taal. *Il parla d'un ton de maître ou d'un ton rude.*
Eene straffe Zedenleer. *Une morale rigide.*
Hij heeft een straf wezen. *Il a la mine sévère, il a l'air rebarbatif.*
Een straf man. *Un homme sévère, qui parle d'un ton de maître.*
* Straffe wijn, wrange of samentrekkende wijn. *Du vin austère ou âpre, du vin rude & astringent.*
STRAF of straffe. z. v. Kastijdinge. *Punition, peine, châtiment, supplice.*
Voorbeeldelijke straf. *Punition exemplaire.*
Eene ligte straf. *Punition légère.*
Straffe lijden, straf draagen. *Souffrir le châtiment, la peine ou la punition.*
Straf opleggen. *Imposer une peine ou un châtiment.*
Straf quijtschelden. *Tenir quitte de la peine, pardonner.*
Straffe des lichaams of lijfstraf. *Peine corporelle.*
Straffe des doods. *Peine de mort.*
Op straffe, onder straffe. *Sur peine, sous peine.*
Ter straffe leiden. *Mener au supplice.*
Halsstraf, Kerkstraf, Lijfstraf, Schandstraf, enz. *zie onder* Hals, enz.
Doodstraf. *Peine de mort.*
Levensstraf. z. v. Als, iets op levensstraf verbieden. *Défendre quelque chose sous ou sur peine de la vie.*
Strafbaar. *bijv. w.* Dat of die straf verdient. *Punissable, qui mérite quelque châtiment.*
De zaak is niet strafbaar. *Cette chose n'est pas punissable.*
Hij is in dat geval strafbaar. *Dans ce cas-là il est punissable, il est sujet à la peine.*
Strafbank. *zie* Pijnbank.
Straffelijk. *bijv.* Strengelijk. *Sévérement, austérement.*
Hij heeft mij straffelijk bejegend. *Il m'a traité sévérement, il m'a reçu rudement.*
Straffeloos. *bijv. w.* Vrij van straffe. *Quitte de peine, exempt de châtiment.*
Straffeloos. *bijv.* *Impunément.*
Straffeloosheid. z. v. Ongestraftheid. *Impunité.*
Straffeloosheid in eene Regeeringe baart ongebondenheid. *L'impunité dans un Gouvernement cause du déréglement.*
STRAFFEN. *w. w.* Kastijden. *Punir, châtier, infliger une peine.*
Naar verdiensten straffen. *Punir quelqu'un selon ses mérites.*
Hij wierd met de koorde gestraft, hij is opgehangen. *Il fut pendu.*
Aan den lijve straffen. *Punir corporellement.*
Zulke dingen moeten gestraft worden. *Il faut que de telles choses soient punies.*
STRAFFER. z. m. Kastijder. *Punisseur, celui qui punit, qui châtie.*
Hij is een streng straffer van 't quaade. *Il punit sévérement le mal.*
Straffing. z. v. Straf oplegging. *Punition, imposition de quelque peine, châtiment.*
Strafheid. z. v. Strengheid, stuursheid, wrangheid. *Austérité, sévérité, rigidité, âpreté.*
Hij verschrikte haar door de strafheid van zijn gezigt. *Il lui fit peur par son regard, il lui causa de la frayeur par son air rebarbatif.*
Strafheid van woorden. *Rudesse de paroles.*
De wijn staat mij tegen door zijne strafheid. *Le vin me déplaît par son austérité, par sa rudesse, par son âpreté.*
Strafplaats. z. v. Plaats der geregtstraffe. *Lieu du supplice.*
Hij quam zoo draa ter strafplaatze niet, of, enz. *Il ne fut pas plutôt venu au lieu du supplice, que, &c.*
Straftooneel. z. g. Schavot. *Echafaud.*
Men zag hem 't straftooneel optreeden. *On le vit monter sur l'échafaud.*
Strafwaerdig. *bijv. w.* Strafbaar. *Punissable, criminel.*
Het is eene strafwaerdige zaak. *C'est une chose punissable ou criminelle.*
Strafzwaerd. z. g. Zwaerd des Geregts. *Glaive dont on se sert pour trancher la tête aux criminels.*
STRAK. *bijv. w.* Uitgerekt, stijf, gespannen. *Roide, tendu.*
Het touw is heel strak, de koord is stijf gespannen. *La corde est fort roide, elle est tendue roidement.*
Strak. *bijv.* Streng, straf. *Rude, sévère, rigide.*
* Hij is te strak over zijne kinderen. *Il est trop rigide envers ses enfans.*
* Een strak gezigt of onvriendelijk gelaat. *Mine rechignée, visage chagrin, mine austère, air rebarbatif.*
* Hij gaf mij strak bescheid, hij gaf mij stuurs antwoord. *Il me donna une rude reponse, il me répondit rudement.*
STRAK. *bijv. Bientôt, tout à l'heure, à l'instant, dans ce moment, dans peu, tantôt, incontinent, aussi-tôt.*
STRAKHEID. z. v. Stijfheid, gezetheid. *Rigueur, rudesse.*
STRAKJES. *zie* Strak. *bijv.*
Straks. *zie* Strak. *bijw.*
Ik zal straks komen. *Je viendrai incontinent.*
Hij ging straks weg. *Il s'en alla incontinent, tout aussi-tôt.*
STRAM. *bijv. w.* Verstijfd. *Roide.*
Stramme leden. *Des membres roides.*
Stramme of stijve beenen hebben. *Avoir les jambes roides.*
Een stram slot. *Une serrure difficile à ouvrir.*
Stramheid. z. v. Verstijfdheid. *Roideur.*
Dat verdrijft de stramheid der leden. *Cela guérit la roideur des membres.*
STRAMIJN. *zie* Stamijn.
STRAND. z. m. v. *en g.* Oever der Zee. *Rivage, le bord de la mer.*
Een gelijke, een effen, een bogtig strand *Un rivage uni, un rivage inégal.*
Langs strand kuijeren. *Se promener le long du rivage.*
Wij zeilden de strand langs. *Nous fîmes voile ou nous fîmes route le long du rivage.*
Duinstrand, Krijtstrand, Zeestrand, enz. *zie onder* Duin, enz.
Strandberg. z. m. Steile Kust. *Falaise.*
Stranddieven, roovers die op strand kaapen. *Vagans, Ronssiniers, pinçons de rivière, voleurs qui cherchent à butiner sur le rivage.*
STRANDEN. *g. w.* Schipbreuk lijden. *Echouer.*
Het schip is gestrand, maar 't volk geborgen. *Le vaisseau a échoué, mais on a sauvé l'équipage.*
Strandharing. *zie* Grasharing.
Strandheer. z. m. Een Heer die het strandregt heeft. *Le Seigneur riverain, qui recueille les droits du naufrage sur ses côtes.*
Strandkei. z. m. Plat en rond keisteentje dat in de rivieren en langs de kusten gevonden word. *Galet, petit caillou plat & rond qui se trouve dans les rivières & sur les côtes.*
Strandregt. *Les droits du Seigneur riverain, droit de varech.*
Strandvisch. z. m. Visch die digt aan het strand zwemt of zig onthoud. *Poisson qui se tient auprès du rivage.*
De garnaat is een strandvisch. *La chevrette est un poisson de rivage ou qui se pêche sur le rivage.*
STRASBURG. *zie* Straasburg.
STREED. *onv. tijd* van strijden. Als, ik streed. *Je combattois ou je combattis.*
STREEK. *onv. tijd* van strijken. Als, ik streek. *Je frottois ou je frottai.*
STREEK. z. v. Lijn, streep. *Ligne, raye.*
De streeken van 't kompas. *Traits de vent, rumb ou aires de vent: terme de Marine.*
Streek, koers die een schip houd. *Cours, chemin ou route d'un vaisseau.*
Eensstreeks. *bijw.* Regt doorzee, zonder omwegen. *Sans détours, tout droit.*
Streek houden, koers houden, den regten weg houden. *Tenir la route.*
Het kompas houd geen streek, het kompas wijst niet wel. *La bousole ou le compas de mer ne va pas bien.*
‡ Eene streek uit de pan krijgen, mede eenig genot van iets trekken. *Attraper sa part de quelque chose, en avoir pied ou aile.*
Streek op eene viool. *Coup d'archet.*
* Streek, schrob van ter zijden. *Coup d'étrille, coup de dent, coup de peigne.*
Hij kreeg ook eene streek. *On lui donna aussi un rude coup de peigne.*
‡ Hij is de sneedigste niet, daar loopt eene streek of streep door. *Il a un coup de hache.*
STREEK. z. v. Slimme trek. *Tour, tromperie, niche, subtilité.*
Dat was eene looze streek van haar. *C'etoit un tour bien adroit qu'elle fit-là.*
STREEK. z. v. Landstreek. *Contrée, plage.*
In wat streek woont hij? *En quelle contrée demeure-t-il?*
Eene streek Huizen op het Land. *Hameau.*
Streek, in Zeemans taal. *Bande.*
De Noorder streeken. *Les bandes du Nord.*
Landstreek, Luchtstreek, Ploegstreek, enz. *zie onder* Land, enz.
De Streek. z. v. Een steenweg tusschen Hoorn en Enkhuizen, waar aan verscheidene Dorpen leggen. *Streek, nom qu'on donne à un chemin pavé entre Hoorn & Enchuisen, le long duquel il y a plusieurs villages.*
STREEKEL. *zie* Strijkstok.
STREEL. *zie* Roskam.
STREELEN. *w. w.* Vleijen, lieskoozen. *Flatter, caresser, câioler, amadouer.*
Streelen, zagtelijk strijken. *Caresser.*
Eenen hond streelen, *Caresser un chien.*
Iemand met schoone woorden streelen. *Caresser ou flatter quelqu'un par de belles paroles.*

Digitized by Google

Hij word door 't geluk geſtreeld. *La fortune le flatte.*
Streeling. z. v. Vleijing, troeteling. *Careſſe, flatterie.*
Streelkind. z. g. *zie* Troetelkind.
STREEM. *zie* Straam, ſtriem.
STREEN. *zie* Streng. z. v.
STREEP. z. v. Streek, ſchreef. *Raye, ligne.*
Eene ſtreep trekken. *Tirer une raye.*
Eene ſtreep doorhaalen. *Rayer, barrer.*
* Haal daar vrij eene ſtreep door. *Rayez cela de vos papiers, ne comptez plus là-deſſus.*
Eene ſtof met ſtreepen. *Une étoffe bandée ou rayée.*
‡ Daar loopt eene ſtreep door, hij heeft eenen ſlag weg. *Il a un coup de hache, il a le timbre fêlé.*
STREEPEN. w. w. Geeſſelen. *Fouetter, donner le fouet.*
* Streepen. w. w. Doorſtrijken, iemand dapper ſtreepen. *Laver bien la tête à quelqu'un, lui faire une vive mercuriale.*
Geſtreept, met ſtreepen voorzien. *Rayé, qui a des rayes.*
Zij draagt eenen rok van geſtreepte ſtof. *Elle porte une jupe d'étoffe bandée ou rayée.*
STREEVEN. g. w. Voortgaan. *S'élever, aller, paſſer, pourſuivre, aſpirer.*
Hij ſtreeft geſtadig voort. *Il pourſuit, il continue, il va toujours.*
Men moet door veele rampen heen ſtreeven. *Il faut paſſer au travers de beaucoup de calamités.*
Naar den Hemel ſtreeven. *Aſpirer au Ciel.*
STREKKELIJK. bijv. w. Van ſpijzen ſpreekende; voordeelig. *Profitable.*
Varſch brood is niet ſtrekkelijk. *Le pain tendre ou frais n'eſt pas profitable dans un ménage.*
STREKKEN. w. w. Uitſtrekken. *Ménager.*
Hij moet zijn geld wat ſtrekken of wat bezuinigen. *Il faut qu'il épargne un peu ſon argent.*
Die ſpijs ſtrekt gantſch niet of is niet duurzaam. *Cette viande ou cette nourriture n'eſt pas profitable.*
Zig ſtrekken. *zie* Zig uitſtrekken.
Strekken. g. w. Dienen, aanleiden. *Servir, être utile, être propre.*
Zulk eene reden ſtrekt maar tot twiſt. *Un tel diſcours ne ſert qu'à cauſer de la diviſion.*
Strekking. z. v. Een woord van 't huishouden. *Profit.*
Belegen brood is van eene groote ſtrekking in 't huishouden. *Le pain raſſis eſt d'un grand profit dans un ménage.*
STREMMEN. g. w. Stollen, ſtijf worden. *Se cailler, ſe prendre, s'épaiſſir.*
Melk doen ſtremmen. *Faire cailler le lait.*
Geſtremde melk. *Lait pris ou caillé.*
* Het bloed ſtremde in mijne aderen door ſchrik. *De frayeur, le ſang ſe cailla dans mes veines.*
STREMMEN. w. w. Stuiten, ophouden. *Arrêter, empêcher.*
Het water ſtremmen, den voortgang van een ding ſtuiten. *Arrêter, le cours de quelque choſe.*
In een Gemeenebeſt word de loop van de Juſtitie niet geſtremd. *Dans une République on n'arrête point le cours de la Juſtice.*
De prijs van 't koorn ſtremt. *Le prix du bled commence à baiſſer.*
Stremming. z. v. Stolling. *Action de ſe cailler, de ſe prendre ou de s'épaiſſir figement.*
* Stremming of ſtuiting eener zaake. *Empêchement ou obſtacle dans le cours d'une affaire.*
Stremſel. z. g. Zeker vogt dat men in de melk doet om ze te doen ſtremmen. *Préſure.*
Stremſel, zegt het gemeene volk, in plaats van geſtremde melk, *Du lait caillé.*
Stremſel eeten. *Manger du caillé.*
STRENG. bijv. w. Scherp, vinnig, fel, ſtrikt. *Sévère, auſtère, rude, rigide.*
Eene ſtrenge ſtraf. *Une punition rude, une peine auſtère, un châtiment rude.*
Streng regt. *Juſtice ſévère.*
Een ſtreng vonnis. *Une rude ſentence.*
Strenge wetten. *Des loix ſévères.*
Eene ſtrenge koude. *Un froid rude.*
Een ſtreng leven leiden. *Mener une vie auſtère.*
STRENG. z. v. *Echeveau.*
Eene ſtreng garen. *Un écheveau de fil.*
Garen tot ſtrengen maaken. *Devider du fil en écheveaux.*
De ſtrengen of zeelen van een trektuig. *Les cordons ou les longes de cordes d'un cheval de trait.*
* Elk trok zijne ſtreng, elk ſtreed voor zijn gevoelen. *Chacun tira ſa corde, chacun défendit ſon ſentiment.*
* Streng, aanhang, partije. *Cabale, parti.*
Halsſtreng. Naveiſtreng, enz. *zie onder* Hals, enz.
STRENGELEN. w. w. Vlegten. *Entrelacer, lacer.*
Geſtrengelde kouſſenbanden. *Des jarretières lacées.*
De ſtaerten van de paerden waren geſtrengeld. *Les queues des chevaux étoient nattées.*
* De Liefde ſtrengelt de harten ſamen. *L'amour unit les cœurs enſemble.*
STRENGELIJK. bijw. Fel, ongenadig. *Sévérement, auſtérement, rudement, rigoureuſement.*
Hij wierd ſtrengelijk gegeeſſeld. *Il fut fouetté rudement.*
De ſtrengheid der ſtraffe ſchrikt veele menſchen af. *La rigueur du châtiment inſpire de la crainte à beaucoup de gens.*
Hij onderhield eene groote ſtrengheid van leven. *Il mena une vie fort auſtère.*
STREULEN. w. w. *zie* Piſſen.
STRIBBELAAR. z. m. Knibbelaar, mooijelijke tegenſtrever. *Querelleur, contentieux.*
STRIBBELEN. w. w. Knibbelen, harrewarren. *Conteſter, diſputer, chicaner, pointiller.*
Altijd wil hij tegen de bekende waarheid ſtribbelen. *Il diſpute toujours contre la vérité conſtante.*
Stribbeling. z. v. Tegenſparteling. *Conteſtation, débat, contention, diſpute.*
Hij maakte veel ſtribbelings eer wij het eens wierden. *Il fit naître beaucoup de conteſtations avant que nous fuſſions d'accord.*
STRIEM. z. v. Straam. *La marque d'un coup de fouet ou de verge. zie* Straam.
STRIJD. z. m. Gevegt, twiſt. *Combat, bataille.*
Een bloedige ſtrijd. *Un combat ſanglant.*
* Daar ontſtond een vinnige ſtrijd, daar rees een hevige twiſt. *Il ſurvint une rude querelle, un démêlé opiniâtre.*
* Ik heb daar geen ſtrijd op. *Je n'ai pas envie de cela, cela ne me tente pas.*
Eenen ſtrijd aangaan. *Commencer une bataille.*
Den ſtrijd winnen. *Gagner la bataille.*
Zig tot den ſtrijd toeruſten of bereiden. *Se préparer au combat.*
Ten ſtrijde gaan, zig in den ſtrijd begeeven. *Aller au combat.*
Den ſtrijd ſtaaken. *Finir le combat, achever ou terminer la bataille, ceſſer de combattre.*
* Strijd, ontruſting in den geeſt. *Inquiétude d'eſprit.*
Om ſtrijd. *bijw.* Om beſt, om 't eerſt. *A qui mieux mieux, à l'envi, à qui l'emportera.*
Zij loopen tegen malkanderen om ſtrijd. *Il courent à qui mieux mieux.*
Doodſtrijd, Redenſtrijd, Reuzenſtrijd, Scheepsſtrijd, Woordenſtrijd, Zeeſtrijd, Zelfſtrijd, enz. *zie onder* Dood, enz.
Strijdbaan. *zie* Strijdperk.
Strijdbaar. *bijv. w.* Dapper. *Belliqueux, guerrier, vaillant, courageux.*
Een ſtrijdbaar Held. *Un Guerrier, un homme vaillant.*
Een ſtrijdbaar volk. *Une nation belliqueuſe, une peuple guerrier.*
Strijdbaarheid. z. v. Dapperheid. *Valeur, vaillance, bravoure, humeur belliqueuſe ou guerrière.*
STRIJDEN. g. w. Vegten, kampen. *Combattre, ſe battre.*
Daar wierd van weerzijden heevig geſtreeden. *Le combat fut rude ou ſanglant des deux côtés.*
Tegen de zonde en den duivel ſtrijden. *Combattre contre le péché, combattre le démon.*
Te paerde ſtrijden. *Se battre ou combattre à cheval.*
Te voet ſtrijden. *Se battre à pied.*
Strijden, twiſten. *Diſputer, défendre ſon ſentiment contre quelqu'un, conteſter.*
Elk ſtrijd ieverig voor zijne ſtellinge. *Chacun ſoutient opiniâtrement ſa cauſe, ſon opinion ou ſon ſentiment.*
Hij ſtrijd altoos onophoudelijk voor 't geen hij begreepen heeft. *Il défend toujours opiniâtrement ce qu'il s'eſt imaginé ou ce qu'il s'eſt mis dans la tête.*
De ſtrijdende partijen bevreedigen. *Pacifier les partis contraires & oppoſés.*
* Strijden. Tegen aanloopen, niet overeenkomen. *Etre contraire ou oppoſé, n'avoir pas de rapport ou de convenance.*
Die redenen ſtrijden tegen malkanderen. *Ces raiſons ou ces diſcours n'ont aucun rapport, ils n'ont aucune convenance, ils ſe contrarient.*
Zijn doen ſtrijd tegen zijn zeggen. *Ses actions n'ont aucun rapport à ſes paroles.*
Zijne reden ſtrijd regelregt met zijne belijdeniſſe, hij beleeft niet het geen hij beleid. *Sa vie ne ſe rapporte pas à ſa confeſſion de foi, à la religion qu'il profeſſe.*
* Strijdend. *bijv. w.* Tegen malkanderen aanloopende. *Contraire, contradictoire, oppoſé.*
STRIJDER. z. m. Vegter, ſtribbelaar. *Combattant, diſputeur.*
Een dapper ſtrijder, een wakker krijgsman. *Un champion, un combattant plein de cœur, un grand guerrier.*
* Hij is een vinnig ſtrijder voor zijn ſtuk, hij houd zijn end ſtijf vaſt. *C'eſt un grand diſputeur, il défend opiniâtrement ſa cauſe.*
Strijdig. *bijv. w.* Oneenig, niet overeenkomende, twiſtende. *Contraire, qui ne s'accorde pas.*
Zij zijn ſtrijdig tegen malkanderen. *Ils ne s'accordent pas enſemble.*
Die redenen zijn ſtrijdig. *Ces raiſons ſont contradictoires.*
Strijdigheid. * z. v. Oneenigheid, tegen-

Digitized by Google

zegging. *Contrariété, opposition, contradiction.*
Men beſpeurt eene groote ſtrijdigheid onder hen. *On remarque une grande contrariété entre eux.*
't Is klaar te zien dat 'er eene ſtrijdigheid in zijne redenen is. *Il eſt facile de voir ou de connoître qu'il y a une contradiction dans les raiſons qu'il allégue.*
Strijdiglijk. *bijw.* Met ſtrijdigheid. *Avec contrariété, d'une manière oppoſée ou contraire.*
Strijdkolf. *z. m.* Knods. *Maſſue.*
De ſtrijdkolf van Hercules. *La maſſue d'Hercule.*
Strijdperk. *z. g.* Vegtperk. *Champ de bataille, paleſtre, carrière, lieu où l'on ſe bat, champ clos.*
Zijne tedenpartije daagde hem in het ſtrijdperk. *Sa partie le provoqua au combat.*
Strijdplaats. *z. v.* Vegtplaats. *Champ de bataille, lieu où l'on ſe bat.*
Hij is op de ſtrijdplaats gedood, hij is in 't veld geſneuveld. *Il eſt mort ſur le champ de bataille.*
Strijdſpel. *zie* Spiegelgevegt.
Strijdveld. *z. g.* Slagveld. *Champ de bataille.*
STRIJKEN. *w. w.* Wrijven. *Frotter, paſſer légérement la main par deſſus quelque choſe.*
Een zeer met zalf ſtrijken. *Frotter quelque mal avec de l'onguent.*
Iemand over 't aangezigt ſtrijken. *Paſſer la main ſur le viſage de quelqu'un.*
Linnen ſtrijken, met een ſtrijkijzer eſſen maken. *Dreſſer ou repaſſer du linge avec un fer à repaſſer.*
Mijne bef is niet glad geſtreeken. *Mon rabat ou mon collet n'eſt pas bien repaſſé.*
Zij gaat uit ſtijven en ſtrijken. *Elle repaſſe ou dreſſe & empêſe du linge en ville, c'eſt une empeſeuſe.*
Geld naar zig ſtrijken, geld dat toegeteld word naar zig haalen. *Tirer à ſoi l'argent à meſure qu'on le compte.*
Een vonnis ſtrijken, vonnis vellen. *Donner ſentence ou prononcer ſentence.*
Zijn vonnis is geſtreeken. *Sa ſentence eſt donnée ou prononcée.*
Het zeil ſtrijken, het zeil neerlaaten. *Abaiſſer la voile, amener la voile: terme de Marine.*
Den maſt ſtrijken, den maſt neerlaaten. *Abaiſſer le mât.*
De vlag ſtrijken, de vlag afneemen. *Amener le pavillon, le mettre bas ou le baiſſer par reſpect: terme de Marine.*
* Zij moeten allen de vlag voor hem ſtrijken. *Tous doivent mettre pavillon bas devant lui, tous lui doivent céder.*
Den broek ſtrijken. *Mettre bas ſa culotte.*
‡ Striiken. *g. w.* Weggaan: Hij ging ſtriiken, hij pakte zijne biezen of ſpillen, hij ging door. *Il montra ſes talons, il décampa.*
Hij ging met de geheele erfenis ſtrijken. *Il ſe retira après avoir tiré à lui tout l'héritage.*
Met de voeten ſtrijken. *Tirer la jambe en arrière pour ſaluer.*
* Voor iemand ſtrijken of wijken. *Céder à quelqu'un.*
STRIJKER. *z. m.* Een die ſtrijkt. *Frotteur, celui qui frotte.*
Strijkgeld. *z. g.* Trekgeld in eene openbaare verkoopinge. *Denier d'enchère. argent deſtiné au dernier enchériſſeur dans une vente publique.*
Hij heeft het ſtrijkgeld getrokken, doch het huis niet gekogt. *Il a tiré l'argent ou le denier d'enchère, ſans avoir acheté la maiſon.*
Strijkhoek. *z. m.* Zekere benaaming in de Veſtingbouw. *Angle du flanc: terme de Fortification.*
Strijkijzer. *z. v.* IJzer daar men 't linnen meê ſtrijkt. *Fer à repaſſer ou à dreſſer du linge.*
Strijkijzer van de kleermaakers. *Carreau.*
Strijking. *z. v.* Wrijving. *Frottement, friction, onction.*
Die ſtrammigheid moet door ſtrijkingen verwonnen worden. *Il faut ſe ſervir de frictions pour guérir cette roideur, cette ſéchereſſe, &c.*
Strijkleêr. *z. g. Cuir à repaſſer les raſoirs, &c.*
Strijkſel. *z. g.* Smeerſel, zalf. *Liniment ou onguent délié.*
Strijkſteen. *zie* Oliſteen.
Strijkſter. *z. v.* Een vrouwmenſch die zig met linnen ſtrijken genceert. *Dreſſeuſe, repaſſeuſe, femme ou fille qui va dreſſer du linge en ville.*
Strijkſtok. *z. m.* Stok om eene koornmaat mede af te ſtrijken. *Racloire, inſtrument pour racler le bled, au deſſus du boiſſeau en le meſurant.*
Strijkſtok, daar men meê op eene vedel ſpeelt. *Un archet.*
De ſpeelman had zijnen ſtrijkſtok verlooren. *Le violon avoit perdu ſon archet.*
Strijkweer. *z. v.* Borſtweering. *Parapet.*
STRIK. *z. m.* Geſtrikte knoop. *Nœud de ruban.*
Leg 'er eenen ſtrik op, ſtrik het toe. *Faites y un nœud.*
‡ Strikken en quikken. *Fanfreluches.*
Een ſtrik linten. *Nœud de ruban.*
Strik, hoofdſtrik. *Sorte de coiffure avec des nœuds de ruban ſur les oreilles, à l'uſage des payſannes, des ſervantes & des femmes du commun en Hollande.*
Een ſtrik diamanten of andere koſtelijke geſteentens. *Enſeigne de diamans. ou d'autres pierreries, qu'on portoit autrefois au chapeau.*
Strikje. *z. g.* Kleine ſtrik. *Petit nœud de ruban.*
Strik, ſtrop om vogels of ander gedierte te vangen. *Piége pour prendre des oiſeaux & d'autres bêtes, lacs.*
Hij heeft ſtrikken geſpannen. *Il a tendu des piéges ou des lacs.*
Valſtrik, Voetſtrik, Vogelſtrik, enz. *zie onder* Val, enz.
Strik, leis om jagthonden met koppels aan malkanderen te binden. *Leſſe ou laiſſe.*
* Iemand ſtrikken of laagen leggen. *Tendre des piéges à quelqu'un, tâcher de le ſurprendre.*
STRIKKEN. *w. w.* Met eenen ſtrik toeknopen. *Lier avec un nœud, nouer.*
Uwe ſchoenlinten zijn niet geſtrikt. *Les rubans de vos ſoûliers ne ſont pas noués.*
Strikken, met eenen ſtrik vangen. *Prendre avec un lacet ou avec un lacs.*
Strikreden. *z. v. Diſcours ou raiſonnement captieux.*
Strikſnoer. *zie* Strik, ſtrop.
STRIKT. *bijv. w.* Naauwgezet. *Exact, réglé, precis, auſtére.*
Strikt bevel. *Un ordre exprès, un ordre précis.*
Hij leid een ſtrikt leven. *Il méne une vie auſtére, une vie bien réglée.*
Striktelijk. *bijw.* Nauwkeurigljk. *Exactement, régulièrement, auſtérement.*
Gij moet zijn bevel ſtriktelijk nakomen. *Il faut que vous ſuiviez ou exécutiez ſes ordres exactement.*
Striktheid. *z. v.* Naauwgezetheid. *Exactitude, régularité, auſterité.*
Hij munt uit in ſtriktheid van leven. *Il ſe diſtingue par la régularité ou l'auſtérité de ſa vie.*
STRIKVRAAG. *z. v. Demande ou queſtion captieuſe.*
STRIPPEN. *zie* Streepen.
STROMPELEN. *g. w.* Struikelen. *Trébucher.*
Strompelig. *bijv. w.* Hobbelig. *Raboteux, rude, mal-uni.*
Strompeling. *z. v.* Struikelin. *Trébuchement.*
STRONK. *z. m.* Struik, een afgeſneeden of afgebrooken ſteel van kool of kruid. *Trognon de chou, la tige d'une herbe ou d'une plante coupée.*
Hij eet de koolen met de ſtronken. *Il mange les choux avec les trognons.*
Koolſtronk. *zie onder* Kool.
Stronk, afgehouwen ſtam van eenen boom. *Tronc d'un arbre dont on a coupé les branches.*
Daar kan niets ſpruiten uit eenen dorren ſtronk, *Il ne peut rien ſortir d'un tronc ſec.*
‡ STRONKELAAR. *zie* Struikelaar.
STRONKELEN. *zie* Struikelen.
STRONKELVOETEN. *zie* Struikelen.
STRONT. *z. m.* Drek, afgang. *Merde, fiente, excrément, étron.*
Koeſtront, Muizenſtront, Paerdenſtront, enz. *zie onder* Koe, enz.
Stronthoop. *z. m. Monceau de merde.*
Strontagtig of ſtrontig. *bijv. w.* Beſtront. *Plein de merde, foireux, breneux.*
Strontkar. *z. v.* Kar waar mede de ſtront weggevoerd word. *Tombereau de gadouard, chariot avec lequel on emporte la fiente ou les excrémens.*
‡ Strontpot. *z. m.* Kakpot. *Pot à chier.*
STROO. *z. g. Paille.*
Op 't ſtroo leggen of ſlaapen. *Coucher ſur la paille, avoir ſon gite ſur la paille.*
Een bos ſtroo. *Une botte de paille.*
Een leger van ſtroo. *Une paillaſſe.*
* Heb ik u wel van mijn leven een ſtroo in den weg gelegd? *Vous ai-je jamais traverſé en rien, me ſuis-je jamais oppoſé à ce que vous avez voulu faire, vous ai-je jamais donné le moindre chagrin?*
* Hij laat zig aan een ſtroo binden, hij laat zig niet lang of niet ſterk verzoeken. *Il ne ſe fait pas prier longtemps, il ſe laiſſe facilement arrêter.*
Bedſtroo, Boonenſtroo, Dakſtroo, Dekſtroo, Haverſtroo, Paerdenſtroo, enz. *zie onder* Bed, enz.
Stroobed. *z. g. Paillaſſe.*
Stroobos. *z. m.* Een bos of bondel van ſtroo. *Une botte de paille.*
Strooboter. *z. v. Beurre de fourrage.*
Stroodak. *z. g.* Dak van ſtroo. *Toit de chaume ou de paille.*
Stroodek over de bloemen, enz. *Paillaſſon.*
Stroohalm. *z. m. Tuyau de paille, le chaume, le tuyau ou la tige du bled qui ſoutient l'épi.*
Stroohoed. *z. m.* Hoed van ſtroo. *Chapeau de paille.*
Stroohuisje. *z. g. Chaumière.*
Stroohut. *zie* Stroohuisje.
‡ Stroojonker. *z. m.* Kaale Jonker. *Un pauvre Gentilhomme.*
STROOIJEN, ſtrooien. *bijv. w.* van ſtroo. *De paille.*
Een ſtrooijen bultzak. *Paillaſſe.*
STROOIJEN. *w. w.* Al ſpreijende werpen. *Diſperſer, jetter çà & là, joncher, parſemer, répandre.*

Digitized by Google

Bloemen ſtrooijen. *Joncher de fleurs.*
Eene bruid ſtrooijen. *Jetter de la verdure & des fleurs ſur une épouſée lorſqu'elle vient d'être mariée, en parſemer ou en joncher ſon paſſage.*
Suiker over de ſpijze ſtrooijen. *Mettre du ſucre ſur les viandes.*
Garſt voor de hoenderen ſtrooijen. *Jetter ou donner de l'orge aux poulets ou aux poules.*
* Strooit geen roozen voor de varkens. *Ne jettez pas les roſes aux pourceaux.*
* Zijn geld ſtrooijen of verſpillen. *Gaſpiller ou diſſiper ſon argent, le jetter par les fenêtres.*
Strooijing. z. v. *Action de diſperſer, de répandre, de joncher, de parſemer.*
STROOIKRUID. z. g. IJzerkruid. *Verveine, ſorte de plante.*
STROOIMANDJE. z. g. *Corbeille à joncher de fleurs le paſſage d'une mariée.*
Strooiſel. z. g. Het geen geſtrooid word. *Tout ce qu'on jette çà & là, tout ce qu'on diſperſe.*
Strooiſel, leger voor paerden. *Litière, de la paille ſur quoi on fait coucher les chevaux.*
Strooiſter. z. v. *Fille qui joncbe de fleurs le paſſage d'une mariée.*
STROOK. z. v. Langwerpig affnijdzel. *Bande.*
Eene ſtrook laken. *Une bande de drap.*
STROOKAP. z. v. *Chapeau de paille.*
STROOKEN. w. w. Streelen. *Careſſer de la main, paſſer la main deſſus.*
Het kind ſtrookte zijne moeder langs haar aangezigt. *L'enfant careſſoit ſa mère au viſage.*
STROOKJE. z. g. Kleine ſtrook. *Une petite bande.*
Strookje van een boek. *Boekb. woord. Tranchefile: terme de Relieur de livres.*
Schoenſtrookje. *zie onder* Schoen.
STROOKING. z. v. *L'action de paſſer ſa main légérement deſſus quelque choſe ou de careſſer avec la main.*
STROOM. z. m. Loop des waters. *Flux, marée, cours d'une rivière.*
Voor ſtroom vaaren, met den ſtroom vaaren. *Etre porté par la marée.*
Tegen ſtroom vaaren. *Aller contre la marée.*
Voor ſtroom hebben. *Avoir la marée, l'avoir favorable.*
In ſtroom of tegen ſtroom hebben. *Avoir la marée contraire.*
Door den ſtroom wegdrijven. *Dériver, aller à la dérive: terme de Marine.*
Een doode ſtroom, een ſtille ſtroom. *Morte marée: terme de Marine.*
Den ſtroom dood zeilen. *Zeew. Refouler la marée: terme de Marine.*
Half ſtroom. *Demi-marée: terme de Marine.*
Stroom, vloed, rivier. *Fleuve, rivière.*
Stroom word' zomtijds genoomen voor een breed Vaarwater daar de ſchepen zeilreede leggen. *Etendue d'eau vers l'embouchure d'une rivière ou dans un bras de mer, où les vaiſſeaux attendent le vent & la marée pour mettre à la voile.*
Dwarsſtroom, Maaſtroom, Maasſtroom, Weerſtroom, IJſtroom, enz. *zie onder* Dwars, enz.
STROOMEN. g. w. Vloeijen. *Couler, avoir ſon cours.*
Het water ſtroomt tegen 't huis aan. *La maiſon eſt battue de l'eau de la rivière, l'eau vient contre la maiſon.*
't Water ſtroomde over den vloer. *L'eau couloit le long du pavé.*
Het bloed ſtroomde langs de ſtraaten. *Le ſang couloit le long des rues.*
Stroomgod. z. m. *Dieu de rivière ou de fleuve.*
Strooming. z. v. Geſtroom. *L'action de couler, coulement.*
Stroomwater. z. g. Rivierwater. *Eau de rivière.*
STROOP. z. m. *Du ſyrop.*
STROOP. z. m. Roof. *Courſe, irruption des ennemis.*
Eenen ſtroop doen, roof haalen. *Faire des courſes.*
STROOPEN. w. w. Ontblooten. *Dénuer, dépouiller, découvrir, expoſer.* *zie ook* Afſtroopen of Opſtroopen.
Ik hebb' mijnen arm opgeſtroopt. *J'ai découvert mon bras, j'ai levé ou bauſſé ma manche.*
STROOPEN. w. w. Rooven, op buit loopen. *Aller en courſe, faire des courſes, butiner, détrouſſer.*
Op 's vijands bodem ſtroopen. *Faire des courſes dans le pays ennemi.*
Hij heeft dat geſtroopt, hij heeft het geroofd. *Il a pillé cela.*
STROOPER. z. m. Roover, vrijbuiter. *Détrouſſeur, voleur, partiſant: terme de Guerre.*
De ſtroopers zijn 'er meê door, de roovers zijn 'er meê weg. *Les voleurs l'ont emporté.*
Strooperije. z. v. Rooverije. *Pillage, ſaccagement, courſe, irruption, brigandage, vol.*
Het zijn landloopers die op ſtrooperijen afgeregt zijn. *Ce ſont des troupes vagabondes qui ſont faites aux courſes, au pillage, &c.*
Strooping. z. v. Ontblooting. *Action de détrouſſer.*
STROOPKOUSSEN. *zie* Rolkouſſen.
STROOPLIKKER. z. m. *Celui qui aime à lecher le Syrop.*
STROOPNEST. z. g. Roofneſt. *Lieu où les voleurs, les pirates ou les pillards demeurent.*
STROOPVAT. *Tonneau ou vaiſſeau où il y a du ſyrop ou à mettre du ſyrop.*
STROOT. *zie* Strot.
STROOWISCH. z. g. Kleine bos ſtroo. *Bouchon de paille pour frotter un cheval, petite botte de paille.*
Daar is een ſtroowiſch aangebonden ten teken dat het te koop is. *On y a attaché un torchon de paille pour marquer que cela eſt à vendre.*
‡ Hij is hier op een ſtroowiſch komen drijven, hij was maar een arme bloed toen hij eerſt hier aankwam. *Il étoit un pauvre miſérable quand il vint ici, il n'avoit pas la maille quand il eſt venu en ce pays.*
STROOZAK. z. m. Strooijen bultzak. *Paillaſſe.*
STROP. z. m. Strik, baſt. *Une corde avec un nœud coulant.*
Hij dingt naar den ſtrop of naar de galg. *Il file ſa corde, il ſent l'échelle.*
Strop. *Scheepsw.* Stroptouw. *Etrop, gerſeau ou berſe de poulie.*
Stropje. z. g. Strikje. *Petite corde ou petit nœud.*
Haal het ſtropje digt toe. *Serrez la petite corde ou le petit nœud.*
Stroptouw. *zie* Strop. *Scheepsw.*
STROT. z. m. Lugtpijp der keele. *Gorge.*
Den ſtrot affnijden, de keel afſtecken. *Couper la gorge.*
Strotader. z. v. *Veine jugulaire: terme d'Anatomie.*
STRUIF. z. v. Eijergebak. *Amelette, omelette, aumelette.*
Eene ſtruif bakken met ſpek en eijeren. *Faire une omelette au lard.*
Eijerſtruif. Kervelſtruif. *zie onder* Ei, enz.
Spekſtruif. *Omelette au lard.*
STRUIK. z. m. Stronk, ſteel. *Tronc, tige, trognon.*
Een kooljtruik. *Un trognon de chou, un tronc de chou.*
‡ Ik zou 'er geen kooljtruik voor geeven. *Je n'en donnerois pas un tronc de chou.*
Struik, de ſteel van eene plant. *Tige.*
Aalbeſſenſtruik. *zie onder* Aalbeſſen.
Struiken, ſtruellen. *Brouſſailles.*
Hij liep door heggen en ſtruiken. *Il courut au travers des halliers & des brouſſailles.*
* Hij doet den gantſchen dag niet dan door heggen en ſtruiken loopen. *Il ne fait que broſſer tout le jour.*
Struikboſch. z. g. Kreupelboſch, eene plaats vol ſtruiken bewaſſen. *Lieu planté d'arbriſſeaux, buiſſon, brouſſailles.*
STRUIKELAAR. z. m. Een die ſtruikelt. *Celui qui trébuche, qui eſt ſujet à trébucher.*
STRUIKELEN. g. w. Stronkelen. *Trébucher, broncher.*
Een ſtruikelend paerd. *Un cheval qui trébuche, qui bronche.*
* Men behoort over zulke zaaken niet te ſtruikelen, men moet zig daar aan niet ergeren. *Il ne faut pas ſe ſcandaliſer de cela ou de telles choſes*
Struikeling. z. v. Stronkeling. *Trébuchement.*
Met veele ſtruikelingen is hij eindelijk zoo verre geraakt. *Il a enfin ſurmonté toutes ſortes d'obſtacles.*
Struikeling, zwakheid, ligte zonde. *Foibleſſe, péché véniel.*
STRUIKJE. z. g. Spruitſcheut. *Bourgeon.*
STRUIKROOVEN. *zie* Rooven of Plonderen.
STRUIKROOVER. z. m. Vrijbuiter. *Brigand, voleur de grand-chemin.*
Hij wierd door de ſtruikrooveren afgezet. *Il fut dépouillé par les brigands.*
STRUIKROOVERIJE. z. v. Strooperije. *Brigandage.*
STRUIKWAARD. *zie* Rijswaard.
STRUIS. z. m. Struisvogel. *Autruche, ſorte d'oiſeau.*
Struisei- z. g. Het Ei van eenen Struisvogel. *Oeuf d'autruche.*
Struisveer. z. v. *Plume d'autruche.*
Struisveeren worden tot pluimen om de hoeden gebruikt. *Les plumes d'autruches ſervent à faire des plumets pour mettre autour des chapeaux.*
STRUISVOGEL. *zie* Struis.
STRUIVE. *zie* Struif.
STRUWEL. *zie* Struik of Stronk.

S T U.

STUDEEREN. g. w. *ond. w.* Zig in weetenſchappen en konſten oefenen. *Etudier, faire ſes études.*
Hij ſtudeert, hij gaat op de Hooge Schoole. *Il étudie, il fait ſes études à l'Académie.*
In de Godgeleerdheid ſtudeeren. *Etudier en Théologie.*
In de Regten ſtudeeren. *Etudier en Droit.*
In de Geneeskunde ſtudeeren. *Etudier en Médecine.*

Stu-

Digitized by Google

Studeerkamer. *z. v.* Oeffenkamer, boekkamer. *Etude, chambre à étudier.*

Student. *z. m. ond. w.* Hoogeſchoolier, Boekoeffenaar. *Un Etudiant à l'Académie.*

Studie. *z. v.* Leeroeffening, Boekoeffening. *Etude.*

Zijne ſtudie behartigen. *Faire ſes études avec plaiſir ou avec application.*

Hij word tot de ſtudie opgetrokken. *On le fait étudier, on lui fait faire ſes études.*

Een man van ſtudie, een bekwaam man. *Un homme d'étude, un homme ſavant.*

Studoor. *zie* Studeerkamer.

STUG. *bijv. w.* Steêg, hardnekkig. *Opiniâtre, têtu, revêche.*

Hij is van eenen ſtuggen aart. *Il eſt d'une humeur opiniâtre, il eſt têtu.*

Stugheid. *zie* Hardnekkigheid of ſteilooorigheid.

STUHLWEISSENBURG. *zie* Stoelweiſſenburg.

STUIFMEEL. *z. g.* Het fijnſte meel. *Folle farine.*

Stuifzand. *z. g.* Heel fijn zand. *Du ſable volant.*

STUIKEN. *zie* Buigen en Schudden.

STUIP. *z. v.* Zekere zamentrekking der Zenuwen. *Convulſion, contraction des nerfs.*

Hij kreeg de eene ſtuip op de andere. *Une convulſion n'étoit pas ceſſée qu'il lui en venoit une autre.*

Het kind is aan de ſtuipen geſturven. *L'enfant eſt mort de convulſion.*

Binnenſtuipen, Doodſtuipen, Minneſtuip, enz. *zie onder* Binnen, enz.

‡ **STUIPEN.** Als, ſtuipen en nijgen, zig neerbuigen uit eerbiedigheid. *Se courber, ſe baiſſer par reſpect.*

STUIPJE. *z. g. Convulſion.*

STUIT. *z. v.* Het uiterſte van het agterdeel des lichaams. *Croupion, l'extrémité de l'épine du dos ou de l'échine.*

De ſtuit van eenen vogel is doorgaans vet. *Le croupion de la volaille eſt ordinairement gras.*

STUIT. *z. v.* De ſtuit of weerſtuit van eenen bal. *Bond, ſaut que fait une bale.*

Gij hebt den bal niet met de eerſte ſtuit gevat. *Vous n'avez pas pris la bale au premier bond.*

Weerſtuit. *zie onder* Weer.

STUITBEEN. *z. g. L'os ſacrum ou l'os ſacré, l'os le plus bas de l'échine, le croupion.*

Hij heeft zig bij 't ſtuitbeen door eenen val bezeerd. *Il s'eſt bleſſé le croupion en tombant.*

STUITEN. *g. w.* Opſtuiten, weerſtuiten. *Bondir.*

Die bal ſtuit niet wel. *Cette bale ne bondit pas bien.*

‡ **Hij** ſtuit niet veel, zijne deugd is niet heel groot, hij draagt zig niet wel. *C'eſt un vaurien, il ne ſe gouverne pas bien.*

Stuiten, met bikkels ſpeelen. *Jouer aux oſſelets.*

STUITEN. *w. w.* Tegenhouden. *Arrêter, empêcher d'aller.*

Iemand in zijnen loop ſtuiten. *Arrêter quelqu'un en ſa courſe.*

* **Die** zaak ſtuit bij mij, ik voele eene weerhouding omtrent die zaak. *Je trouve un obſtacle dans cette affaire.*

Die zaak moet geſtuit worden. *Il faut empêcher cela, il ne faut pas permettre que cela ſe faſſe.*

Het geweld der vijanden ſtuiten. *Arrêter la violence des ennemis.*

STUITER. *z. m.* Tegenhouder, beletter. *Celui qui empêche ou qui arrête.*

Wie is de ſtuiter van dat werk geweeſt? *Qui eſt celui qui a empêché cette affaire?*

Stuiter, ſtuitknikker. *Boule de terre cuite pour jouer aux oſſelets.*

Stuiting. *z. v.* Opſtuiting. *Bond.*

De ſtuiting van den bal. *Le bond ou ſaut de la bale.*

Stuiting, tegenhouding. *Empêchement.*

Daar is eene ſtuiting in dat werk gekomen. *Il eſt ſurvenu quelque empêchement dans cette affaire.*

Stuitſtuk. *z. g.* Een ſtuk vleeſch bij den ſtaert, ſtaertſtuk. *Un morceau du derriere d'un animal.*

Daar wierd een ſtuitſtuk opgediſcht. *On ſervit un derrière de cimier.*

STUIVEN. *g. w.* Stof maaken. *Faire de la pouſſiére.*

Het ſtuift geweldig langs den weg door den ſtijven wind. *Il fait beaucoup de pouſſiére dans les chemins à cauſe du grand vent.*

Stuif zoo niet, maak zoo veel ſtofs niet. *Ne faites pas tant de pouſſiére.*

Het zand ſtuift mij in 't gezigt. *Le ſable me vole au viſage.*

STUIVER. *z. m.* Zekere munt. *Sol, prononcez ſou, piéce de monnoye.*

Een gulden doet twintig ſtuivers. *Une livre, un franc ou un florin fait vingt ſols ou vingt ſous.*

Een dubbelde ſtuiver, twee ſtuivers. *Deux ſols, une piéce de deux ſols.*

Bij het uitgeeven van dat boek heeft de Boekverkooper een zoet of mooi ſtuivertje gewonnen. *Le Libraire a fait un joli ou un gros gain ſur le débit de ce livre.*

STUK. *z. g.* Brok, deel, ſneede. *Morceau, piéce.*

Aan ſtukken breeken. *Rompre en piéces.*

Dat leit in ſtukken. *Cela eſt en piéces.*

Een ſtuk broods, eene ſneede broods. *Un morceau ou une tranche de pain.*

Een ſtuk vleeſch. *Un morceau de chair ou de viande.*

‡ **Het** is een olijk ſtuk vleeſch, het is een ondeugend menſch. *C'eſt une méchante piéce, c'eſt une friponne.*

Een ſtuk oſſenvleeſch koopen. *Acheter une piéce de bœuf.*

Een ſtuk, ontbijtſtuk, boter en brood, een boterham. *Une beurrée pour déjeuner.*

Ik heb mijn ſtuk al voor zeven uur op gehad. *J'avois déjà mangé ma beurrée, j'avois déjà pris mon déjeuné avant ſept heures.*

Een ſtuk gebraads. *Un morceau de rôti.*

Een ſtuk lands. *Une piéce de terre, un champ, une prairie.*

Een ſtuk gelds, een penning. *Une piéce d'argent ou de monnoye.*

Een ſtuk gouds, een ſtuk goudgeld. *Une piéce d'or.*

Een ſtuk gelds, eene ſomme gelds. *Piéce d'argent, ſomme de deniers.*

Hij heeft hem een braaf ſtuk gelds daar voor geboden. *Il lui en a offert une bonne ſomme d'argent.*

Hij heeft een ſtuk gouds tot eene vereering gekregen. *On lui a fait préſent d'une piéce d'or ou d'une médaille d'or.*

Stuk van agten, patacon, Spaanſche rijksdaalder. *Piéce de huit, patacon, riſdale, écu de 50 ſous monnoye d'Hollande.*

Drie gulden ſtuk. *Piéce de trois francs.*

Hoe veel doet dat ſtuk? wat is de waerde van dien penning? *Combien vaut cette piéce ou cette piéce de monnoye.*

Een ſtuk laken. *Une piéce de drap.*

Een ſtuk linnen. *Une piéce de toile.*

Een ſtuk lint. *Une piéce de ruban.*

Hoe veele ſtukken ſtoffe waren 'er? *Combien y avoit-il de piéces d'étoffe?*

Bij 't ſtuk verkoopen. *Vendre par piéce.*

Een ſtuk werks of werkſtuk. *Piéce, ouvrage, piéce d'ouvrage.*

Een ſchoon ſtuk werks. *Un bel ouvrage, une piéce curieuſe.*

Een ſtuk van een boek, een boekdeel. *Un tome, un volume.*

Uit hoe veele ſtukken beſtaat dat boek? *Combien de tomes y a-t-il à ce livre? De combien de tomes eſt-il compoſé?*

Van ſtuk tot ſtuk, in 't breede, omſtandiglijk. *Largement, de point en point, avec toutes les circonſtances.*

Hij verhandeld de zaak van ſtuk tot ſtuk. *Il traitte l'affaire avec toutes ſes circonſtances ou de point en point.*

Stuk van een dambord. *Pion, dame.*

Stuk van een ſchaakbord. *Echec, piéce du jeu d'échets.*

Stukken, berigtſchrift. *Piéces qui ſervent à inſtruire une affaire.*

Dat zal bij de ſtukken blijven. *Cela paroîtra par les piéces, les effets en feront foi.*

Hij had alle zijne ſtukken en beſcheiden bij zig. *Il avoit toutes ſes piéces ſur lui.*

Een ſchoon ſtuk ſchilderije. *Une belle piéce ou un beau morceau de peinture, un beau tableau.*

Een ſtuk geſchuts. *Canon, piéce d'artillerie, piéce de canon.*

De ſtukken wierden op de wallen gebragt. *Les canons furent plantés ſur les remparts.*

Hij voert een ſchip van negentien ſtukken. *Il monte un vaiſſeau de quatre-vingt-dix piéces de canon: terme de Marine.*

De ſtukken affchieten, 't grof geſchut aanſteeken. *Faire une décharge de l'artillerie, tirer le canon.*

Men ſchoot bres in den wal uit eene batterije van twintig ſtukken. *On fit brecche à la muraille, d'une batterie de vingt piéces de canon.*

Stuk, daad. *Fait, action.*

Het is een ſtout ſtuk, 't is een ſtout beſtaan. *C'eſt une action ou une entrepriſe bien hardie.*

Stuk, zaak, werk. *Ouvrage, métier, affaire.*

Hij verſtaat zijn ſtuk wel, hij is ſtout op zijn ſtuk. *Il entend bien ſon métier.*

Op zijn ſtuk letten. *Prendre garde à ſes affaires.*

Het ſtuk aanbinden, de zaak voortzetten. *Pouſſer l'affaire.*

Iemand van zijn ſtuk helpen. *Détourner quelqu'un de ſon deſſein.*

* **Iemand** van zijn ſtuk helpen. *Faire perdre la tramontane à quelqu'un, le déconcerter.*

* **Ik** ben van mijn ſtuk af. *Je ne ſai plus où j'en ſuis.*

* **Op** zijn ſtuk blijven ſtaan, zijn end vaſt houden. *Ne pas ceder, perſiſter, tenir ferme.*

* **Voet** bij 't ſtuk zetten, de zaak doordrijven. *Pouſſer l'affaire, prêter le collet.*

* **Voet** bij 't ſtuk houden. *Tenir bon, tenir ferme.*

‡ **Een** ſtuk boefs, een deugniet. *Un vaurien.*

Stuk in 't algemeen, om iets daar mede te beteekenen. **Als,** hoe veele glazen wilt gij hebben? Breng 'er een ſtuk drie vier. *Combien voulez-vous de verres? Apportez-en trois ou quatre.*

Stuk-

Digitized by Google

Stukken breeken. *w. w.* In ſtukken breeken. *Mettre en piéces, rompre, briſer, caſſer.*

Stukken breeken. *g. w.* Aan ſtukken vallen. *Tomber en piéces, ſe rompre, ſe briſer, ſe caſſer.*

Armſtuk, Bilſtuk, Bloemſtuk, Boegſtuk, Boevenſtuk, Bruidſtuk, Bruigomſtuk, Buikſtuk, Dijſtuk, Fieltenſtuk, Fioolſtuk, Fruitſtuk, Gaffelſtuk, Gruwelſtuk, Guitenſtuk, Guldenſtuk, Hakſtuk, Heldenſtuk, Hielſtuk, Hoofdſtuk, Jagersſtuk, Kamerſtuk, Keukenſtuk, Knieſtuk, Konſtſtuk, Kopſtuk, Laſterſtuk, Leerſtuk, Lepelſtuk, Meeſterſtuk, Mondſtuk, Moordſtuk, Muntſtuk, Paterſtuk, Proefſtuk, Pronkſtuk, Puikſtuk, Ribſtuk, Schaakſtuk, Schelmſtuk, Schoorſteenſtuk, Staertſtuk, Steenſtuk, Stuitſtuk, Tooneelſtuk, Trouwſtuk, Veldſtuk, Voetſtuk, Voorſtuk, Vraagſtuk, Wapenſtuk, Werkſtuk, Wonderſtuk, Zogſtuk, enz. *zie onder* Arm, enz.

Nierſtuk. *zie* Nierharſt.

Ontbijtſtuk. *zie* Stuk, boterham.

Stukgoederen. *z. g. meerv.* Koopmans waaren. *Des marchandiſes emballées.*

Hij heeft ſtukgoederen in zijn ſchip geladen. *Il a chargé ſon vaiſſeau de marchandiſes emballées.*

Stukje. *z. g.* Brokje, ſneedje. *Petit morceau, petite piéce, petite tranche.*

't Is altemaal aan kleine ſtukjes gebroken. *Tout eſt rompu en petits morceaux.*

Breek 'er een ſtukje af. *Rompez-en un petit morceau.*

Snij mij eens een ſtukje vleeſch. *Coupez-moi un petit morceau de viande.*

Een ſtukje ham. *Une petite tranche de jambon.*

Stukje geſchut, klein geſchut. *Petite piéce d'artillerie.*

Stukswijze. *bijw.* Ten deele. *En partie.*

Ik heb 'er maar ſtukswijze van gehandeld. *Je n'en ai traité qu'en partie.*

STULP. *z. v.* Dekſel of haard-klok. *Couvercle de foyer.*

Daar ſtond eene ſtulp op den haerd. *Il y avoit un couvercle ſur le foyer.*

Eene boeren ſtulp, een rietdak ſtaande in 't veld op vier ſtijlen, om hooi onder te leggen. *Une grange élevée en plein air ſur quatre grands piliers & couverte de roſeaux, pour y mettre des grains & du foin.*

Eene boeren ſtulp, een boerenhuis met een laagdak. *Une chaumiére, une maiſon de payſan avec un toit ſort bas.*

Vuurſtulp. *zie onder* Vuur.

STULPEN. *w. w.* Stulpswijze overheen dekken. *Couvrir, mettre un couvercle.*

Stulp 'er de kom over heen. *Mettez-y l'écuelle par deſſus, couvrez-le de l'écuelle.*

De muts wierd hem over de oogen geſtulpt. *On lui couvrit les yeux d'un bonnet.*

Stulpkooi. *z. v.* Kooi waar onder men eene hen met kuikens zet. *Mue, cage ſans fond pour y mettre une poule avec ſes pouſſins.*

Stulpswijze. *bijw.* Als eene ſtulp. *En façon de couvercle.*

STULWEISSENBURG. *zie* Stoelweiſſenburg.

STURF. *onv. tijd* van ſterven. *zie* Stierf.

STUT. *z. m.* Stijl, ſteun. *Pilier, appui, ſoutien, étançon.*

De luifel was met ſtutten geſchoord. *L'auvent étoit ſoutenu par des appuis.*

Stut, ſteun, toevlugt, toeverlaat. *Soutien, appui, refuge, recours.*

God is mijn ſtut in mijne tegenſpoeden. *Dieu eſt mon appui ou mon recours dans mes adverſités ou dans mes malheurs.*

STUTTEN in een ſchip. *Epontilles: terme de Marine.*

Stutje. *z. g.* Stijltje. *Petit étançon.*

Stutſel. *z. g. zie* Stut.

Het heeft anders geen ſtutſel dan dien eenen ſtijl. *Ce pilier ſeul lui ſert d'appui.*

STUTTEN. *w. w.* Onderſchraagen. *Soutenir, appuyer, étayer, étançonner.*

Het huis is geſtut op dat het niet zou omvallen. *La maiſon eſt étayée, pour empêcher qu'elle ne tombe.*

* Eene zaak met zijn gezag ſtutten. *Appuyer une affaire par ſon autorité.*

Stutten, ſtuiten. *zie* Stuiten. *w. w.*

‡ Stutten, ſchobben, ſpeelen loopen in plaats van ſchool of te werk te gaan. *Faire l'école buiſſonniére, aller ou courir jouer au lieu d'aller à l'école ou à l'ouvrage.*

‡ Die jongen loopt dikwijls ſtutten. *Ce garçon fait ſouvent l'école buiſſonniére.*

Stutten loopen. *zie* Stutten, ſchobben.

Stutjes draaijen. *zie* Stutten, ſchobben.

STUVER. *zie* Stuiver.

STUUR. *z. g.* Scheepsſtuur, roer. *Gouvernail, timon.*

Aan 't ſtuur ſtaan of zitten. *Etre au gouvernail, tenir le timon du vaiſſeau ou du bâtiment, le gouverner.*

* Hij is het ſtuur of roer van 't ſchip. *zie onder* Roer.

* Hij is het ſtuur quijt, hij is buiten weſten. *Il eſt déſorienté, il a perdu la tramontane.*

Stuurboord. *z. g.* De regter zijde van 't ſchip als men van 't roer naar den voorſteven ziet. *Stribord, tribord, dextribord, extribord ou tienbord, le côté de la main droite du vaiſſeau: termes de Marine.*

‡ Iemand van ſtuurboord tot bakboord ſtuuren, iemand dan hier, dan daar ſtuuren. *Envoyer quelqu'un de ſtribord à basbord, baloter quelqu'un, l'envoyer de Caïphe à Pilate.*

STUUREN. *w. w.* Stieren. *Gouverner ou tenir le timon.*

Hij zat aan 't roer om te ſtuuren. *Il étoit au gouvernail pour conduire le vaiſſeau.*

Stuuren. *w. w.* Zenden. *Envoyer.*

Iemand om eene boodſchap ſtuuren. *Faire faire un meſſage à quelqu'un.*

Stuurlaſtig. *bijv. w.* Een ſtuurlaſtig ſchip. *Un vaiſſeau dont l'arrière eſt ſurchargé.*

Stuurlieden. *z. m. meerv.* Stuurluiden. *Des Pilotes.*

Stuurluiden. *zie* Stuurlieden.

* De beſte ſtuurlieden zijn aan land. *Spreekw.* 't Valt gemaklijker te berispen dan te verbeteren. *Les meilleurs pilotes ſont ordinairement à terre, ceux qui n'ont pas la charge ou la conduite de quelque affaire, veulent être toujours plus ſages que ceux à qui on l'a confiée.*

Stuurman. *z. m.* Een die een ſchip beſtiert. *Pilote.*

Hij vaart voor ſtuurman. *Il eſt le pilote du vaiſſeau, il a ſoin de la route du vaiſſeau.*

Stuurmanſchap. *z. g.* Zeevaartkunde. *L'art de naviger, l'art de la navigation.*

Hij heeft het ſtuurmanſchap geleerd. *Il a appris la navigation ou l'art de la navigation.*

Hij verſtaat het ſtuurmanſchap nog niet ter deege. *Il n'entend pas encore bien l'art de la navigation.*

Stuurplegt. *z. v.* De agterſte vloer of bedding van 't ſchip. *Couteau d'arrière, château de poupe, gaillard d'arrière: terme de Marine.*

STUURS. *bijv. w.* Onvriendelijk, ſtraf. *Sévére, rebarbatif.*

Hij heeft een ſtuurs gezigt. *Il a la mine ſévére ou rebarbative.*

Ik kreeg ſtuurs beſcheid van haar. *Elle me fit une réponſe fiére.*

Zij keek mij ſtuurs aan. *Elle me regarda de travers ou de mauvais œil, elle me fit méchante ou mauvaiſe mine.*

Stuurs. *bijw. De travers, ſévérement.*

Iemand ſtuurs aanzien. *Regarder quelqu'un de travers.*

Stuursheid. *z. v.* Strafheid. *Air ſévére, air rebarbatif.*

STUUWAGIE. *zie* Stuuwing.

STUUWEN. *w. w.* Digt inpakken. *Entaſſer, arrumer ou arrimer, empaquetter bien ſerré.*

Die kiſt is zoo vol geſtuuwd dat 'er niet meer in kan. *On a ſi bien entaſſé tout en ce coffre, qu'on n'y ſauroit plus rien mettre.*

Dat talhout moet wel geſtuuwd worden. *Il faut bien entaſſer ce bois de chauffage ou ces petites bûches.*

Stuuwing. *z. v. Action d'entaſſer, entaſſement.*

Stuuwen. *zie* Stuuwen.

SUB. SUC.

SUBIT, ſubiet. *ond. w. zie* Snel, ras.

SUBSTANTIE. *ond. w. zie* Wezendlijkheid, zelfſtandigheid.

Ik zal u in ſubſtantie of in korte woorden zeggen wat 'er van is. *Je vous dirai en ſubſtance, en abrégé ou en peu de mots, ce qui en eſt.*

SUBSTITUIT. *z. m. ond. w.* Die onder eenen meerderen aangeſteld is, Stedehouder. *Subſtitut, qui eſt établi ſous un ſupérieur.*

Subſtituitſchout. *zie onder* Schout.

SUBTIJL. *ond. w. zie* Liſtig, ſchrander, ſneedig, behendig.

SUCADE. *zie* Sukade.

S U F.

SUF. *bijv. w.* Peinsagtig, dol van aart, kindſch. *Sombre, penſif, qui radote.*

Hij is van eenen ſuffen aart. *Il eſt d'une humeur ſombre.*

Gij moet zoo ſuf niet zitten. *Il ne faut pas être ſi penſif.*

Hij word heel ſuf, hij word kindſch. *Il commence à radoter.*

SUFFEN. *g. w.* Dutten. *Radoter, rêver.*

Hij is heel aan 't ſuffen geraakt. *Il radote, il ne fait que radoter.*

Hij ſuft al, hij word al kindſch. *Il radote déjà.*

SUFFER. *z. m.* Dutter. *Radoteur, rêveur.*

Een oude ſuffer. *Un vieux radoteur.*

Sufferije. *z. v.* Dweeperije. *Radoterie, rêverie, action de celui qui radote.*

Suffing. *zie* Sufferije.

Suffer. *z. v. Radoteuſe, rêveuſe.*

S U I.

SUIKER. *z. v. Sucre.*

Witte ſuiker. *Sucre blanc, ſucre fin, ſucre raffiné.*

Bruine ſuiker. *De la caſſonnade.*

Met ſuiker toegemaakt, met ſuiker ingelegd. *Confit au ſucre.*

Met ſuiker beſtrooid. *Sucré, poudré de ſucre.*

Borſt-

Digitized by Google

Borſtſuiker, Broodſuiker, Kaneelſuiker, Meelſuiker, Poeijerſuiker, Stokſuiker, enz. *zie onder* Borſt, enz.

Panſuiker. *Sucre candi qui s'attache au fond de la chaudière.*

Suikeragtig. *bijv. w.* Naar ſuiker ſmaakende. *Qui a un goût de ſucre.*

Suikerbakker. *z. m. Raffineur, celui qui raffine le ſucre, ſucrier, Marchand de ſucre en gros.*

Suikerbakker, Banketbakker. *Confiturier, celui qui fait toutes ſortes de ſucreries.*

Suikerbakkerije. *z. v.* Suikerbakkers werkhuis. *Sucrerie, lieu où l'on raffine le ſucre.*

Suikerbeſchuit. *z. v. Biſcuit ſucré.*

Suikerbrood. *z. g. Pain de ſucre.*

Suikerbrood, Marſſepain. *zie* Marſſepain.

Suikerdeeg. *z. g. Biſcuit ſucré.*

Suikerdoos. *z. v. Sucrier.*

Suikereiwortel. *z. m.* Zekere bittere wortel dien men met ſuiker eet. *Sorte de racines amères que l'on mange ordinairement avec du ſucre, de la chicorée ſauvage.*

SUIKEREN. *w. w.* Met ſuiker beſtrooijen. *Sucrer.*

Peeren ſuikeren. *Sucrer des poires.*

Suiker erweten of geſuikerde erweten. *Des pois ſucrés, des dragées rondes.*

Geſuikerde muizenkeuteltjes of anijszaad. *De l'anis ſucré.*

Suikergebak. *z. m.* Banket. *Sucreries.*

Suikergoed. *z. g.* Al wat bij de Banketbakkeren met ſuiker gebakken word. *Sucreries, dragées & autres délicateſſes que les Confituriers préparent.*

Het onmaatig eeten van ſuikergoed is een verderf voor tanden en maag. *Quand on mange trop de ſucreries on ſe gâte les dents & l'eſtomac.*

Suikerhuis. *z. g. Raffinerie, lieu où l'on travaille le ſucre, pour le raffiner & le mettre en pains.*

Suikerkiſt. *z. v.* Kiſt waarin de ſuiker overkomt. *Coffre dans lequel on apporte le ſucre.*

Suikerkoekje. *z. g. Gâteau ſucré.*

Suikerlepeltje. *z. g. Petite cuillier à prendre du ſucre.*

Suikermeloen. *z. m. Melon ſucré.*

Suikermolen. *z. m. Moulin à ſucre.*

Suikermommetje. *z. g.* Zeker kinderſpel. *Colin-maillard.*

Suikernetels. *z. v. meerv. Orties blanches, orties qui ne piquent point ou preſque point.*

Suikerpeer. *z. v. Poire-ſucre.*

Suikerpingelen, geſuikerde pingelen. *Pignons confits au ſucre, pignons ſucrés.*

Suikerpot. *z. m.* Pot daar men ſuiker in bewaart. *Sucrier.*

Suikerpot, ſpitſe pot daar de ſuikerbrooden in gebakken worden. *Pot de terre dans quoi on fait les pains de ſucre.*

Suikerriet. *z. g.* Rietgewas waar in de ſuiker groeit. *Canne de ſucre.*

Suikerwortel. *z. m.* Zekere zoete wortel. *Chervis, racine douce qu'on mange.*

Suikerzoet. *bijv. w.* Zoet als ſuiker. *Doux ou douce comme du ſucre.*

Suikerzoete raapen. *Des navets doux comme du ſucre.*

SUILEN. *g. w.* Met een net dat door een paerd voortgetrokken word tuſſchen de banken viſſchen. *Pêcher entre les bancs avec une tiraſſe qu'un cheval tire.*

* Dat moet zoo wat heen ſuilen. *Il faut que cela aille comme il pourra, il faut que cela aille tout doucement.*

SUIZEBOLLEN. *g. w.* Zwijmelig worden door eenen ſlag of ſtoot aan 't hoofd. *Avoir un tournement de tête cauſé par quelque coup.*

Hij kreeg eenen ſlag aan de zijde van 't hoofd dat hij begon te ſuizebollen *On lui donna un coup qui lui fit tourner la tête.*

Suizelen. *g. w.* Duizelig worden, zwijmelen. *Avoir un tournement de tête ou des vertiges.*

Ik ſuizelde van al 't gewemel. *La tête me tourna de tout ce grand bruit.*

Mijn hoofd zoude op dien toren ſuizelen. *La tête me tourneroit étant ſur cette tour là.*

Suizelig. *bijv. w.* Dat ſuizelt. *Qui a des vertiges.*

Suizeling. *z. v.* Draaijing des hoofds. *Tournement de tête, vertige.*

Hij wierd met eene ſuizelinge bevangen. *Un tournement de tête le prit, il fut ſaiſi ou attaqué d'un tournement de tête.*

SUIZEN. *g. w.* Een ruiſchend geluid maaken. *Bruire, faire un bruit ſourd & confus, bourdonner.*

De wind ſuiſt. *Le vent fait du bruit, le vent ſifle.*

Men hoort de golven ſuizen. *On entend bruire les flots.*

't Water in den ketel begint al te ſuizen, 't zal ſtraks kooken. *L'eau commence à bruire dans le chauderon, elle bouillira incontinent.*

Suizen: van de ooren ſpreekende. *Tinter, corner.*

Mijne ooren ſuizen. *Mes oreilles me cornent, mes oreilles tintent.*

Suizing. *z. v.* Geruis. *Tintement, bruit, murmure, bouillon, bourdonnement.*

Zij is veel gequeld met ſuizeling in de ooren. *Elle eſt beaucoup tourmentée d'un tintement d'oreilles.*

De ſuizing der wateren. *Le bouillon ou le bruit des eaux.*

De ſuizing van 't volk. *Le bruit confus d'un peuple aſſemblé.*

S U K.

SUKADE. *z. v.* Gekonſijte limoen of limoen ſchil. *Ecorce de citron confite.*

SUKKELAAR. *z. m.* Een die langzaam met iets omgaat of die kommerlijk aan den koſt komt. *Lanternier, lambin, niveleur, celui qui ne gagne ſa vie qu'avec bien de la peine.*

Hij zal altijd wel een ſukkelaar blijven. *Il demeurera toujours un pauvre miſérable.*

SUKKELEN. *g. w.* Leuteren, draalen. *Lambiner, niveler.*

Gij moet zoo niet ſukkelen. *Il ne faut pas tant lambiner.*

Sukkelen, kommerlijk aan den koſt komen. *Etre dans la diſette, trainer ſa vie.*

Hij ſukkelt geweldig, het gaat heel ſlegt met zijne broodwinninge. *Il eſt dans une diſette extrême, il a bien de la peine à vivre, il travaille ſa pauvre vie.*

Zij heeft lang met haare kinderties geſukkeld, zij heeft zig lang kommerlijk met haare kleine kinderen moeten behelpen. *Elle a été longtemps dans la diſette avec ſes pauvres petits enfans.*

Op zee ſukkelen. *Errer ſur mer, être longtemps le jouët des vents & des flots.*

Dat ſchip heeft lang op zee geſukkeld, het heeft lang omgezworven. *Ce vaiſſeau a été longtemps ſur mer ſans pouvoir gagner le port.*

Sukkeling. *z. v.* Leutering, draling. *Retardement.*

Na veele ſukkelingen op zee, quamen wij eindelijk in behoudene haven. *Après beaucoup de retardement, nous arrivâmes enfin à bon port.*

SUL. SUR.

‡SUL. *z. m.* Slegte bloed, halve gek, weetniet. *Niais, benêt, innocent, jocriſſe, nicaiſe.*

SULBAAN. *zie* Sullebaan.

SULFER. *z. v.* Zwavel. *Souffre.*

Sulferagtig. *bijv. w. zie* Zwavelagtig.

Sulferbalzem. *z. m. Baume de ſouffre.*

SULFEREN. *zie* Solferen.

Sulferſtok. *zie* Zwavelſtok.

SULLEBAAN. *z. v.* Baan om te ſullen, glijbaan. *Gliſſoire.*

Daar was eene lange ſullebaan op de brug. *Il y avoit une longue gliſſoire ſur le pont.*

SULLEN. *g. w.* Glijen. *Gliſſer.*

De jongens ſulden van de brug. *Les garçons gliſſoient de deſſus le pont.*

Wij zullen te ſamen ſullen. *Nous gliſſerons en compagnie.*

SULLEN. *Helpw. zie* Zullen.

SULTAN, eernaam van den Turkſchen Keizer, en van verſcheidene Mahometaanſche Vorſten. *Titre qu'on donne aux Empereurs Turcs & à pluſieurs Princes Mahométans.*

Sultana, naam van de grootſte Galei onder de Turkſche Scheepen. *Sultane, nom de la plus grande Galère de la Flotte des Turcs.*

Sultanijn, Goudmunt met het afbeeldzel des Turkſchen Keizers, ter waerde van eene gouden dukaat. *Sultanin, pièce d'or frappée au coin de l'Empereur Turc, de la valeur d'un ducat d'or.*

Sultanin of Sultaninne, Gemaiin van eenen Sultan. *Sultane, épouſe d'un Sultan.*

SURKEL. *zie* Zuuring.

S U S.

SUS! *Tuſſchenwerpſel.* Stil, zwijg! *Paix!*

Sus, ſus! hij komt. *Paix, paix! il vient.*

SUSSEN. *w. w.* Doen zwijgen, ſtillen. *Appaiſer, faire taire.*

Gij moet het kind wat ſuſſen, gij moet het kind wat ſtillen dat het niet krijt. *Il faut appaiſer l'enfant afin qu'il ne pleure pas.*

SW. SYR.

SW. *zie* Zw.

SYNAGOGUE. *ond. w.* Naam der Joodſche Kerk. *Synagogue, nom de l'Egliſe Juive ou des Juifs.*

SYNODE. *ond. w.* Kerkelijke Vergadering. *Synode, Aſſemblée Eccleſiaſtique.*

SYRINGA. *zie* Seringa.

SYROOP. *zie* Siroop.

Digitized by Google

T.

T.

T De negentiende letter van 't A, B, C. *T. La dix-neuvième lettre de l'Alphabet.*

'T. Een verkortſel in plaats van Het. *'T Une abréviation en Hollandois au-lieu de* Het.

't Is mij leet. *J'en ſuis marri.*

't Was beter. *Il ſeroit mieux.*

't Veld is groen. *La campagne eſt verte.*

't Water is koud. *L'eau eſt froide.*

't Zaad wil niet groeijen. *La ſemence ne veut pas croitre.*

T' Verkortſel van Te. *T'. Abbréviation de* Te.

Hij woont t'Amſterdam. *Il demeure à Amſterdam.*

T A A.

TAAI. *bijv. w.* Buigzaam, dat zig lang laat uitrekken. *Souple, pliant, pliable, maniable, flexible, coriace, dur à mâcher.*

Een taaije rotting. *Une canne pliante ou flexible.*

Schoenmaakers pik is taai. *La poix des cordonniers eſt ſouple.*

Taaije ſlijm. *Viſcoſité, humeur viſqueuſe.*

Taai vleeſch, langdraadig vleeſch. *Chair dure & coriace.*

Een taaije vogel, een oude vogel dien men naauwelijks gaar kan krijgen. *Un oiſeau qui a la chair dure & coriace.*

* Hij is taai van leven, hij is langlevende. *Il eſt âgé, il eſt vieux.*

* Hij is taai van aart, hij is van eenen ſterken aart, hij kan wel uithouden. *Il eſt fait à la fatigue.*

‡ Taai, vaſthoudend, gierig. *Dur à la deſſerre, ténace, chiche, avare, avaricieux.*

‡ Een taaije vrek, een taaije vogel, een gierige vent. *Un avaricieux.*

‡ Taaijaard. *z. m.* Vrek, gierigaard. *Avaricieux, avare.*

Taaijagtig. *bijv. w.* Kleverig. *Gluant, viſqueux.*

Eene taaijagtige ſtoffe. *Matière viſqueuſe, humeur gluante.*

Taaiheid. *z. v.* Taaijigheid, buigzaamheid. *Qualité coriace, qualité flexible, ſoupleſſe.*

De taaiheid van dat hout maakt het moeijelijk om te breeken. *La ſouplesſe de ce bois le rend difficile à rompre.*

't Vleeſch is naauwlijks eetbaar door zijne taaiheid. *La chair eſt à peine mangeable à cauſe de ſa dureté.*

Taaijigheid, taaije ſtoffe. *Viſcoſité, matière viſqueuſe & gluante.*

Hij wierp veele taaijigheden uit. *Il rendit beaucoup de viſcoſités.*

‡ Taaijigheid, vaſthoudendheid. *Avarice, ténacité: le dernier mot eſt peu uſité.*

TAAK. *z. v.* Gezet werk, dagwerk. *Tâche, travail qu'on a à faire.*

Zijne taak afdoen. *Achever ſa tâche.*

Iemand eene taak zetten. *Donner une tache à quelqu'un.*

TAAKEL. *zie* Takel.

TAAL. *z. v.* Spraak. *Langue, langage, idiôme.*

Eene vloeijende taal. *Langage coulant, diſcours coulant, parler gracieux.*

Hij is net van taal. *Il parle bien.*

Zij is wel ter taal, de tong is haar wel gehangen. *Elle parle bien, elle a la langue bien pendue.*

Hij is niet wel ter taal, hij is ſlegt beſpraakt. *Il a la langue graſſe, il parle mal, il parle un méchant langage.*

Iemand taal en antwoord geeven, iemand behoorlijk beſcheid geeven. *Faire ou donner à quelqu'un une réponſe convenable.*

Eene verwaande taal voeren. *Parler un langage fier, tenir un diſcours arrogant.*

De Latijnſche taal. *La langue Latine.*

Brabbeltaal, Dingtaal, Grondtaal, Hoerentaal, Laſtertaal, Leugentaal, Moedertaal, Rabbeltaal, Straattaal, enz. *zie onder* Brabbel, enz.

Naar taalen. *g. w.* Naar verneemen. *S'enquérir, ſe ſoucier, ſe mettre en peine*

Hij koomt niet eens naar mij taalen, hij koomt niet naar mij omzien. *Il ne s'enquiert pas de moi, il ne s'en met pas en peine, il ne s'en ſoucie pas.*

Hij taalt naar geen drinken, hij vraagt niet eens om drinken. *Il ſe ne ſoucie pas de boire, il ne demande pas à boire.*

Taalfout. *z. v.* Taalgebrek. *Incongruité dans le langage.*

TAALIE. *zie* Talie.

TAALKENNER. *z. m. Grammairien, qui entend bien la langue.*

Taalkennis. *zie* Taalkunde.

Taalkonſt. *zie* Taalkunde.

Taalkunde. *z. v.* Taalkennis. *Connoiſſance des langues.*

Hij is vermaard door zijne Taalkunde. *Il eſt célèbre ou fameux par la connoiſſance qu'il a des langues.*

Taalkundig. *bijv. w.* Ervaaren in taalen. *Verſé dans les langues.*

Een taalkundig perſoon. *Une perſonne verſée dans les langues.*

Taalkundige. *z. m. Un homme verſé dans les langues.*

Een groote taalkundige. *Un homme bien verſé dans les langues, un habile homme dans les langues.*

TAALLIEDEN. *z. m. mecv. Interprètes, truchemens.*

TAALMAN. *z. m.* Tolk, woordvoerder. *Truchement, interprète*

Hij verſtrekte voor Taalman. *Il ſervit de truchement ou d'interprète*

Taalmeeſter. *z. m.* Een die in taalen onderwijſt. *Maître de langue.*

Taalrijk. *bijv. w.* Woordenrijk. *Copieux ou abondant en mots, éloquent.*

Een taalrijk Schrijver. *Un Auteur élo quent.*

Taalſchikking. *z. v.* Woordvoeging. *Conſtruction, arrangement de mots: terme de Grammaire.*

Hij heeft gantſch geene voeglijke taalſchikking. *Il n'a pas de bonne conſtruction, ſa conſtruction ne vaut rien.*

Men beſpeurt doorgaans eene zeer nette taalſchikking in zijnen ſtijl. *On rencontre partout une nette conſtruction dans ſon ſtile.*

Taalteken. *zie* Klankteken.

Taalvitter. *z. m.* Taalzifter. *Vetilleur, celui qui rafine trop ſur le langage.*

Taalwoeſtheid. *z. v.* Wantaal, onbeſchaafdheid van taal. *Barbariſme, vice contre la pureté du langage.*

Taalzifter. *z. m. Critique outré, vetilleur en fait de langues.*

TAAMELIJK of taamlijk. *bijv. w.* Redelijk, matelijk. *Paſſable, médiocre, raiſonnable.*

Het huis wierd voor eenen tameliken prijs verkogt. *La maiſon fut vendue à un prix raiſonnable.*

Eene taamelijke ſchoonheid. *Une beauté médiocre.*

Taamelijk. *bijw. Médiocrement, raiſonnablement, paſſablement.*

Hij is taamelijk wel te pas. *Il ſe porte paſſablement bien.*

Zijne vaerzen zijn tamelijk goed. *Ses vers ſont paſſables.*

Dat is taamelijk groot. *Cela eſt paſſablement grand.*

Hij ontving mij tamelijk wel. *Il me reçut paſſablement bien ou aſſez bien.*

TAAN. *z. v.* Run daar men leder mede bereid. *Tan, teinture faite d'écore de chêne pour apprêter le cuir.*

TAANEN. *w. w.* Leertouwen. *Tanner, apprêter le cuir.*

Taanen: van de zeilen en netten ſpreekende. *Teindre d'une couleur brune & rouſſâtre.*

Getaand. *deelw.* Getouwd, bereid. *Tanné, tanée.*

Dit zeil is getaand. *Cette voile eſt teinte de couleur de tan.*

* Getaand, geel van huid, door de zon verbrand. *Hâlé, baſané.*

TAANEN. *g. w.* Verduiſterd worden: van de zon of maan, enz. ſpreekende. *S'éclipſer, s'obſcurcir, ſe couvrir de nuages, ſe ternir: parlant du ſoleil, de la lune, &c.*

De maan taant. *La lune s'éclipſe ou s'obſcurcit.*

TAANIG. *bijv. w.* Verbrand door de zon, getaand. *Hâlé, baſané, brûlé du ſoleil.*

Zij zag 'er zoo taanig uit als eene Heidin. *Elle étoit baſanée comme une Bohémienne, comme une Egyptienne.*

TAANING. *z. v.* Verduiſtering. *Eclipſe, obſcurciſſement.*

Taaning der zonne. *Eclipſe du ſoleil.*

TAANKETEL. *z. m. Chaudière à tan.*

TAANROND. *z. v.* Dierenriem, Zodiak. *Ecliptique, Zodiaque.*

TAARLING of taerling. *zie* Teerling.

TAART. *z. v.* Zeker gebak. *Tourte, tarte, pièce de pâtiſſerie.*

Hij gaf op zijnen verjaardag eene taart. *Il donna une tarte le jour de ſa naiſſance.*

Amandeltaart, Appeltaart, Kerſſentaart, Ker-

Digitized by Google

Kerveltaart, enz. *zie onder* Amandel, enz.
Taartje. z. g. Kleine taart. *Petite tarte, tartelette.*
Taartkoek. z. v. *Gâteau qui ſe cuit dans une tourtière.*
Taartpan. z. v. Pan om eene taart in te bakken. *Tourtière.*
Eene koperen taartpan. *Tourtière de cuivre.*
Het dekſel van eene taartpan. *Le couvercle de la tourtière.*
TAATSTOL. *zie* Werptol.
TAAYAARD, enz. *zie onder* Taai, enz.

T A B.

TABAK. z. m. Zeker gewas dat men uit eene pijp rookt. *Tabac, petun, herbe dont on tire la fumée par une pipe.*
Tabak rooken, tabak door eene pijp zuigen. *Fumer du tabac.*
Ik rookte eene pijp tabak. *Je fumois ou je fumai une pipe de tabac.*
Eene rol geſponnen tabak. *Un rouleau de tabac en corde.*
Varines of verines tabak. *Du tabac de Vérines.*
Virginiſche tabak. *Du tabac de la Virginie.*
Canaſter of Kanaſter tabak. *Tabac venu des Indes en rouleau dans des coffres appellés Canaſtres.*
Snuiftabak. *zie onder* Snuif.
Tabakkooper. *zie* Tabakshandelaar.
Tabakplant. z. v. *Plante de tabac.*
Tabaksbladen. z. g. meerv. *Feuille de tabac, tabac en feuilles.*
Tabaksdoos. z. v. Doos waar in men tabak bij zig draagt. *Grande tabatière ou boite pour mettre du tabac à fumer.*
Hij heeft eene zilveren tabbaksdoos. *Il a une boite à tabac d'argent.*
Tabakshandelaar. z. m. Koopman in tabak. *Marchand de tabac.*
Tabakskomfoor. z. g. *Réchaud pour allumer la pipe quand on fume.*
Tabaksland. z. g. Land dat tot tabakplanten gebruikt word. *Terre à tabac, où l'on cultive le tabac.*
Rondom Amersfoort is veel tabaksland. *Il y a beaucoup de terres à tabac autour d'Amersfort.*
Tabaksman. z. m. *Marchand de tabac en détail.*
‡ Tabaksmannetje. z. g. Een klein ventje. *Un bout de cu, un petit nabot.*
Tabakspijp. z. v. Pijp om tabak uit te rooken. *Pipe, inſtrument pour fumer du tabac.*
Tabaksplanter. z. m. *Planteur de tabac.*
Tabaksrol. z. v. *Rouleau de tabac.*
Tabakſtoppertje. z. g. *Fouloir, petit inſtrument d'acier ou d'argent, qui ſert à preſſer le tabac dans la pipe en fumant.*
Tabaksverkooper z. m. Tabakswinkelier. *Marchand de tabac.*
Tabakswinkel. z. m. *Boutique où l'on vend du tabac.*
Hij heeft eenen tabakswinkel opgezet. *Il a levé une boutique de tabac.*
TABBAART of tabberd. z. m. Lange rok. *Robe.*
Hij had eenen langen tabbaard aan. *Il étoit vêtu d'une longue robe.*
Een ſtijve tabbaard. *Une robe avec un corps de jupe, robe ferme.*
Sleepende tabbaard. *Robe traînante.*
Lieden van den tabbaard, Regters, Raadsheeren, Voorſpraaken, enz. *Gens de robe, Juges, Conſeillers, Avocats, &c.*
Nagttabbaard. *zie onder* Nagt.
Tabbaardlijf. z. g. *Corps de jupe attaché à la robe.*
Tabberd of tabbert. *zie* Tabbaard.
TABERNAKEL. z. m. ond. w. Hut, Tent. *Tabernacle, tente.*
* Ik zal daar geen tabernakelen bouwen. *Je ne ferai pas-là un long ſéjour.*
TABIJN. z. g. Zekere digt gewerkte zijden ſtof, gewaterd taf. *Tabis, ſorte d'étoffe de ſoye fort ſerrée, taffetas ondoyé.*

T A C.

TACHENTIG. *bijv. w.* Tagtig. *Quatrevingt.*
Tachentigmaal. *bijw. Quatrevingt fois.*
Tachentigſte. *bijv. w. Quatrevingtième.*

TAE. TAF. TAG.

TAELING of teeling. z. v. Zekere watervogel. *Cercelle, oiſeau aquatique bon à manger.*
TAERLING. *zie* Teerling.
TAF. z. g. Zekere fijne zijden ſtof. *Taffetas, ſorte d'étoffe de ſoye.*
Een taffen ſluijer. *Un écharpe de taffetas.*
TAFEL. z. v. Diſch. *Table.*
De tafel dekken. *Couvrir la table, mettre la nappe.*
Eene gedekte tafel. *Une table couverte.*
Aan tafel zitten, maaltijd houden. *Etre à table, prendre ſon repas.*
Aan tafel gaan zitten. *Se mettre à table.*
Hij is tegenwoordig over tafel, hij houd maaltijd. *Il eſt préſentement à table, il prend ſon repas.*
Hij ſprak 'er over tafel van, hij ſprak 'er van over den maaltijd. *Il en parla à table.*
Eene goede tafel of eene goede keuken houden. *Tenir une bonne table.*
Hij houd eene burgerlijke tafel. *Il tient une aſſez bonne table.*
Opene tafel houden, vrije tafel houden. *Tenir table ouverte.*
Ter tafel dienen. *Servir à table.*
Aan tafel gaan, maaltijd gaan houden. *Se mettre à table pour manger.*
Van tafel opſtaan. *Sortir de table, ſe lever de table.*
De tafel opneemen. *Lever la table, ôter la nappe.*
* De heilige tafel, de tafel des Heeren, het heilig Nagtmaal of Avondmaal. *La ſainte table, la table du Seigneur, la ſainte Céne.*
* Ter heilige tafel gaan, aan 't Nagtmaal gaan. *Aller à la table du Seigneur, communier, aller à la ſainte Céne.*
Ovaale tafel. *Table ovale.*
Eene ronde tafel. *Une table ronde.*
Ridders van de ronde tafel. *Chevaliers de la table ronde.*
Eene toeſlaande of neerſlaande tafel. *Table pliante.*
Eene ſnijders tafel. *Etabli, table de Tailleur.*
De twee tafelen der Wet. *Les deux tables de la Loi.*
De Wetten der twaalf tafelen bij de Romeinen. *Les Loix des douze tables chez les Romains.*
Tafelen der Tijdrekeninge door Petau opgeſteld. *Tables Chronologiques du Père Petau.*
Tafelen der Aardbeſchrijving door Sanſon bij zijne Landkaarten gevoegd. *Tables Géographiques ajoûtées par Sanſon à ſes cartes.*
Tafel, eene ſteenen, koperen of houten plaat waar op men iets ſchrijft, of waar in men iets graveert. *Table, planche.*
Tafel, regiſter, bladwijzer. *Table de livre, indice, index.*
Eettafel, Schenktafel. Schrijftafel, Schuiftafel, Schuimtafel, Speeltafel, Theetafel, Trektafel, Troktafel of Truktafel, Vouwtafel, enz. *zie onder* Eeten, enz.
‡ Tafelbeezem. z. m. Schuimer, panlikker. *Paraſite, écornifleur.*
‡ Hij is een regte tafelbeezem, hij zoekt overal aan de pan te blijven hangen. *C'eſt un franc paraſite, il va écornifler partout.*
Tafelbier. z. g. Gemeen bier, dagelijks bier. *Bierre de menage, petite bierre.*
Tafelboekje. z. g. Zakboekje om met een ſtift of griffie in te ſchrijven. *Tablettes à écrire, tablettes de poche.*
Tafelbord. z. g. Teljoor. *Aſſiette.*
Een tinnen tafelbord. *Aſſiette d'étain.*
Aarden tafelborden. *Aſſiettes de terre ou de fayance.*
Tafelbroeder. *zie* Likkebroer.
Tafeldienaar. z. m. Een die de tafel dient. *Celui qui ſert à table, valet de table.*
TAFELEN. g. w. *Gemeenzaam woord.* Aan tafel zijn, maaltijd houden. *Etre à table, prendre ſon repas.*
Ik houde niet van zulk een lang tafelen, 't gevalt mij niet zoo lang maaltijd te houden. *Je n'aime pas à être ſi longtemps à table.*
Tafelgaſt. z. m. Genode, koſtganger. *Convié, penſionnaire.*
Tafelgenoot. *zie* Tafelgezel.
Tafelgeregt. z. g. *Service, ce qu'on ſert à la fois ſur la table.*
Tafelgezel. z. m. Tafelgenoot, diſchgenoot. *Convié, compagnon de table.*
Tafelgoed. z. g. *Uteníles de table.*
Tafelkleed. z. g. De ſprei van eene tafel. *Tapis que l'on met ſur une table.*
Tafelklokje, ſchelletje. *Sonnette de table.*
Tafelknegt. z. m. *Valet de table.*
Tafellaken. z. g. *Nappe.*
Tafelmes. z. g. Mes dat ieder gaſt tot het gebruik gelangd word. *Couteau de table.*
Tafelpraat. *zie* Tafelrede.
Tafelreden. z. v. Tafelgeſprek. *Diſcours de table.*
Tafelring. z. m. Ring om de ſchotels op te zetten. *Porte-aſſiette, anneau d'ozier ou de metal, qui ſert à table pour mettre les plats deſſus, Collier de More.*
Tafelſchel. z. v. Schelletje. *Sonnette de table.*
Tafelſchraag. z. v. Schraag om 't blad van eene tafel op te leggen. *Pied de table, appui de table, treteau.*
Tafelſchuimer. z. m. Panlikker. *Ecornifleur, paraſite.*
Tafelſchuimerije. z. v. *Ecornifleris.*
Tafelſpel. z. g. Spel dat op eene tafel geſchied. *Jeu de table.*
Tafelſprei. z. v. Tafelkleed. *Tapis de table.*
Tafeltje. z. g. *Petite table.*
Tafelvriend. z. m. Gaſt, genoode. *Convié, ami de table.*
‡ Tafelvriend, ſchuimer. *Ecornifleur, paraſite, ami tant que la chère dure.*
Tafelwijn. z. m. Wijn dien men over tafel

Digitized by Google

tafel gebruikt. *Vin qu'on boit pendant le repas ou au repas.*

TAFEREEL. z. g. Paneel, ſchilderije. *Tableau, peinture.*

De tafereelen van Filoſtratus. *Les tableaux de Philoſtrate.*

TAGENT. z. g. *Clavecimbelmakers woord.* Wippertje dat de ſnaaren raakt. *Sautereau, petite pièce de Clavecin, qui en ſautant fait ſonner les cordes.*

TAGTIG, enz. *zie* Tachentig, enz.

T A K.

TAK. z. m. Telg. *Branche, rameau.*

Tak of rank van eenen wijngaard. *Sarment, branche de vigne.*

Tak van eenen hertshoorn. *Cheville de bois de cerf.*

De takken afkappen. *Couper les branches, ébrancher.*

Lauwertak, Myrthentak, enz. *zie onder* Lauwer, enz.

TAKEL. z. v. Touwerk en katrollen, die te ſcheep gebruikt worden om zwaare laſten in en uit te hijſſen. *Palan, groſſe corde qu'on attache à l'étai ou à la grande vergue, ou à celle de l'avant pour tirer quelque fardeau ou pour bander les étais.*

TAKELEN. w. w. Een ſchip takelen. *Garnir un vaiſſeau de ſes cordages, le mettre en funin.*

Slaa de taakel aan, maak 't katrol vaſt *Amarez la poulie: terme de Marine.*

Takelen. *zie* Toetakelen.

Takelhaak. *Crochet où l'on attache la poulie.*

Takeltuig. z. g. *Palan. zie* Takel.

't Scheeps takeltuig wierd door de eerſte laag onklaar of reddeloos. *Les cordage du vaiſſeau furent deſemparés par la première bordée.*

TAKJE. z. g. Spruitje. *Petite branche, rameau.*

Een takje roozemarijn. *Une petite branche de romarin.*

Takkenbos. z. m. Mutſaard. *Fagot.*

Leg eenen takkenbos op 't vuur. *Mettez un fagot au feu.*

Gepekte takkenboſſen, die men in eene belegering gebruikt. *Faſcines goudronnées, dont on ſe ſert dans les ſieges des villes, fagots ardens.*

TAKKELING. z. m. Vogel die nog niet terdegen vliegen kan, en die van den eenen tak op den anderen huppelt. *Oiſeau brancher, qui ne peut encore voler que de branche en branche.*

T A L.

TAL. z. g. Getal. *Nombre.*

Zonder tal. *Sans nombre, innombrable.*

Behalven in deeze ſpreekwijze zegt men beter *Getal.*

TALENT. z. g. *ond. w.* Zekere ſom of gewigt bij de Ouden. *Talent, certaine ſomme ou certain poids chez les Anciens.*

Een Atheenſch talent was waerdig omtrent 1500 gulden of 600 rijksdaalders Hollandſch geld. *Un talent Attique valoit à peu près 1500 francs ou 600 écus ou riſdales argent d'Hollande.*

Talent, aangeboorene begaafdheid, natuurlijke gaven. *Talent, qualité naturelle.*

Een Staatsbedienaar moet groote talenten hebben. *Un Miniſtre d'Etat doit avoir de grands talens.*

TALHOUT. z. g. *Bois de chauffage qu'on achette au nombre.*

TALIE. *ond. w.* *zie* Geſtalte.

TALIE. z. v. Duimbreed. *La largeur d'un pouce.*

Ankertalie. *zie onder* Anker.

TALIEN. w. w. *Schepſw. Palanquer.*

TALING. *zie* Taling.

TALJOOR, enz. *zie* Teljoor, enz.

TALK. z. g. Smeer, orgel. *Suif.*

Men brengt veel talk uit Muskoviën. *On apporte beaucoup de ſuif de la Moſcovie.*

TALM. z. m. *en v.* Sukkelaar of ſukkelaarſter. *Vetilleur, vetilleuſe, tracaſſier, tracaſſière, lambin, lambine, nivelleur, nivelleuſe.*

Talmagtig. *bijv. w. Lambin, lambine, nivelleur, nivelleuſe.*

TALMEESTER. *zie* Cijfermeeſter.

TALMEN. g. w. Draalen, ſukkelen, teemen. *Tracaſſer, vetiller, niveler, lanterner, lambiner, barguigner.*

Gij moet zoo niet talmen. *Il ne faut pas tant barguigner.*

Zij talmt en teemt zonder ophouden. *Elle ne fait que lambiner.*

* Talmen, dingen. *Marchander bien fort, barguigner.*

TALMERIJE. z. v. Sammelerije, ſukkelerije, temerije. *Lambinage, nivelerie.*

Talmſter. z. v. Sammelaarſter. *Tracaſſière, vetilleuſe, nivelleuſe, lambine.*

TALMERK. z. g. Cijferletter. *Chiffre.*

De ſomme ſtaat met talmerken uitgedrukt. *La ſomme eſt miſe ou couchée en chiffres.*

TALRIJK. *bijv. w. Nombreux.*

Een talrijk leger. *Une armée nombreuſe.*

T A M.

TAM. *bijv. w.* Getemd, mak. *Apprivoiſé, privé, domeſtique.*

Tam maaken, temmen. *Apprivoiſer.*

Tam worden, mak worden. *S'apprivoiſer.*

De hond en kat ziin tamme dieren. *Le chien & le chat ſont des animaux domeſtiques, privés, apprivoiſés.*

Tamme beeſten. *Des bêtes privées, des animaux domeſtiques ou apprivoiſés.*

Dat beeſt is heel tam. *Cette bête n'eſt du tout point ſauvage.*

TAMARINDENBOOM. z. m. *Tamarin, arbre qui croit dans les Indes Orientales & Occidentales, & qui porte un fruit du même nom.*

TAMARISCHBOOM. z. m. *Tamariſe, ſorte d'arbriſſeau.*

TAMBOER. z. m. *ond. w.* Trommelſlager. *Tambour, celui qui bat la caiſſe.*

Hij dient voor tamboer. *Il eſt tambour.*

TAMELIJK. *zie* Taamelijk.

TAMHEID, tammigheid. z. v. Getemdheid. *Naturel doux des animaux.*

T A N.

TAND. z. m. *Dent.*

Een loſſe tand. *Une dent déſaite ou déracinée.*

Een holle tand. *Une dent creuſe.*

Witte tanden. *Des dents blanches.*

Zijne tanden ſtooken, de tanden reinigen. *Se curer ou ſe nettoyer les dents.*

‡ Ergens zijne tanden meê ſtooken of meê ſpotten. *zie* ſtooken.

Tanden krijgen. *Commencer à avoir des dents.*

Het kind krijgt tanden, de tanden beginnen te komen. *Les deuts commencent à venir à cet enfant.*

Zijne tanden vallen uit. *Les dents lui tombent.*

Eenen tand trekken, eenen tand uithaalen *Arracher une dent.*

‡ Hoe ſtaat gij zoo te tandtrekken? Hoe moogt gij zoo dingen en talmen? *Que faites-vous à tracaſſer, à barguigner ou à vetiller ainſi?*

‡ Hij heeft hair op zijne tanden, hij laat zig niet ringeloren. *Il a du ſang aux ongles.*

Een olifants tand. *Dent d'éléfant.*

Tand van eene kam. *Dent de peigne.*

Tand van eene zaag. *Dent de ſcie.*

Een meulenrad met tanden. *Rouët de moulin dentelé.*

Ankertanden, Baktand, Botertanden, Drietand, Hoektand, Hondstand, Jaartanden, Langtanden, Lukkertand, Maaltand, Melktand, Oogtand, Voortand, Slagtand, enz. *zie onder* Anker, enz.

Kauwtand. *zie* Maaltand, Baktand of Hoektand.

Beventanden. *Dents d'enbaut ou de deſſus.*

Tandenloos. *bijv. w.* Van tanden beroofd. *Edenté, qui n'a point de dents.*

Een tandenlooze beſtevaar. *Un vieillard édenté.*

Een tandenloos beſie. *Une vieille édentée.*

Tandenrije. z. v. Een rije tanden. *Denture.*

Tandenſtooker. z. m. *Cure-dent, petit inſtrument à nettoyer les dents.*

Tandkruid. z. g. *Pyrétbre, herbe qui brûle la langue.*

Tandpijn. z. v. *Mal de dents.*

Zij is geweldig met tandpijn gequeld. *Elle eſt extrémement tourmentée de mal de dents.*

Hij heeft tandpijn. *Il a mal aux dents.*

Tandpleiſter of tandplaaſter. *Emplâtre pour le mal de dents*

Tandpoeder of tandpoeijer. z. g. *Poudre pour les dents, poudre à nettoyer les dents.*

Tandſtooker. *zie* Tandeſtooker.

Tandswijze. *bijv. En façon de dents.*

Tandtrekker. z. m. Een die tanden uithaalt. *Arracheur de dents.*

Tandtrekker. z. m. *Inſtrument ou tenaille à arracher les dents, davier, pélican.*

‡ Tandtrekker, knibbelaar. *Vetilleur, barguigneur.*

Tandvleeſch. z g. *Gencive.*

Verrot tandvleeſch. *Gencive gâtée ou pourrie.*

TANEIT. *bijv. w.* Bruingeel. *Tané, jaune tirant ſur le brun.*

TANG. z. v. Vuurtang. *Pincettes.*

Krijg een kool vuurs met de tang. *Prenez un charbon avec les pincettes.*

Tang, ſmids tang. *Tenaille de ſerrurier, de maréchal, de taillandier.*

Tang, trektang om de tanden uit te haalen. *Inſtrument à arracher les dents, tenaille, pélican.*

Tang, niiptang. *Tenaille.*

De moordenaar wierd met gloeijende tangen geneepen. *Le meurtrier fut tenaillé.*

‡ Het ſluit als eene tang op een varken, het is eene reden zonder ſlot. *Cela n'a ni rime ni raiſon.*

Boeitang, Niiptang, Smidstang, Steentang, Trektang, Vuurtang, enz. *zie onder* Boei, enz.

Buigtang. z. v. Tang waar mede koper of ijzerdraad gebogen word. *Pincettes dont on ſe ſert pour plier le fil d'archal.*

TANGER. *zie* Tenger.

TANS. *zie* Thans of Nu.

Digitized by Google

TAP.

TAP.

TAP. z. *m.* Stopsel. *Tampon, bouchon.*
Daar ſtak een tap in 't vat. *Le tonneau étoit bouché.*
Tap, houten kraan. *Robinet de bois.*
Bier bij den tap verkoopen, bier bij de kan te koop houden. *Vendre de la biére à la petite meſure ou au pot.*
‡ De zog is met den tap gaan loopen. *Spreekw.* Hij is gedwongen uit het tappen te ſcheiden. *Il a été obligé de ceſſer de tenir cabaret, il s'eſt ruiné à tenir cabaret.*
‡ Hij betert zig als ſcherbier op den tap, hij verergert dagelijks. *Il va de mal en pis, il empire.*
Leugentap. *zie onder* Leugen.
Taphuis. z. *g.* Kroeg, herberg. *Cabaret, taverne.*
Hij houd een taphuis, hij houd eene kroeg. *Il tient cabaret, il eſt cabaretier.*
Tapje. z. *g.* Zwikje, kraantje. *Petit bouchon, petit robinet de bois.*
Tapje, kroegje, kit. *Cabaret borgne, méchant petit cabaret.*
Een tapje is de laatſte neeringe. *La taverne eſt la derniére reſſource; quand on ne ſait plus que faire, on prend le parti de tenir cabaret.*
Tapje, 't lelletje in de keel. *Luëtte.*
TAPIJT. z. *g. ond. w.* Tafelkleed. *Tapis.*
Daar lag een tapijt op de tafel. *Il y avoit un tapis ſur la table.*
Eene zaak op het tapijt brengen, iets in eene vergadering voorſtellen. *Mettre une affaire ſur le tapis, la propoſer dans une aſſemblée.*
Vloertapijt. *zie onder* Vloer.
Tapijten. z. *g. meerv.* Behangſel. *Tapiſſerie, tenture de tapiſſerie.*
De muur was met tapijten behangen. *Le mur étoit tapiſſé.*
Tapijtmaker. z. *m.* Tapijtwerker. *Tapiſſier, celui qui fait des tapis ou des tapiſſeries.*
Tapijtnaald. z. *v.* *Aiguille à faire de la tapiſſerie.*
Tapijtwerk. z. *g.* Geſtikt werk tot behangſels. *Tapiſſerie.*
Een behangſel van tapijtwerk koopen. *Acheter une tenture de tapiſſerie.*
De zaal was met tapijtwerk verſierd. *La ſale étoit ornée de tapiſſeries.*
Tapijt werken, tapijt maaken. *Faire des tapis ou des tapiſſeries.*
Tapijtwerker. z. *m.* Tapijtmaaker. *Tapiſſier.*
Tapijtwever. *zie* Tapijtwerker.
TAPPEN. *w. w.* Door 't opdraaijen der kraan uit een vat doen loopen. *Tirer d'un tonneau.*
Tap eens een glas bier. *Tirez un verre de biére.*
Tappen. *g. w.* Taphuis houden. *Tenir cabaret, vendre du vin ou de la biére par pot.*
Hij tapt, hij genceert zig met tappen, hij houd herberg. *Il tient cabaret.*
Tapper. z. *m.* Herbergier. *Cabaretier.*
Wijntapper. z. *m.* *Cabaretier, celui qui vend du vin en détail.*
Tappersneering. z. *v.* *Métier de cabaretier.*
Tapſleutel. *zie* Kraanſleutel.
TAPTOE. z. *v.* Tromſlag dien men 's avonds in eene ſtad doet, waar bezetting in legt. *La retraite.*

TAR.

TAR.

TARBOT. z. *v.* Zekere platviſch. *Turbot, ſorte de poiſſon de mer plat, qui a la chair ferme & qui eſt excellent.*
TARNEN. *zie* Tornen.
TARRA. *ond. w.* Verval, lekkagie. *Tarra, décbet, diminution, dommage; parlant des denrées ou des marsbandiſes.*
Tarreeren. *g. w.* De tarra afkorten. *Rabattre la tare, le décbet, &c.*
TARTAAN. z. *v.* Zeker vaartuig. *Tartane.*
TARTAAR. Tarter. z. *m.* Inboorling van Tartarije. *Tartare, babitant de Tartarie.*
Tartarije. z. *g.* Zeker groot woeſt landſchap van Aſia. *Tartarie, pays grand & déſert de l'Aſie.*
TARTEN. *w. w.* Tergen, uitdaagen. *Défier, provoquer.*
Ik tart 'er u toe. *Je vous en défie.*
TARTER. *zie* Tartaar.
TARW. z. *v.* Weit. *Froment.*
Een zak tarwe. *Un ſac de froment.*
Tarwenbrood. z. *g.* *Du pain de froment.*
Tarwenmeel. z. *g.* *Farine de froment.*

TAS.

TAS. *ond. w.* *zie* Stapel, Hoop.
TAS. z. *v.* Beurſe. *Bourſe.*
Zij draagt eene tas op zijde. *Elle porte une bourſe à ſon côté.*
Mijne tas is ledig, daar is geen geld in mijne tas. *Ma bourſe eſt vuide, il n'y a point d'argent dans ma bourſe.*
Tas, zak voor aan in een mans rok. *Poche.*
Hij draagt eenen rok met taſſen. *Il porte un juſte-au-corps avec de grandes poches.*
* Het is eene braave, eene ruſtige tas van een wijf, het is een wijf van eene brave en ruſtige geſtalte. *C'eſt une femme bien faite ou qui a bon air, une maitreſſe femme.*
‡ Het is eene looze tas, 't is eene doortrapte feeks. *C'eſt une fine piéce.*
Beugeltas, Goocheltas, Granaattas, Guicheltas, Herderstas, Kardoestas, Patroontas, Weitas, enz. *zie onder* Beugel, enz.
Hageltas. *zie* Weitas.
Schutterstas. *zie* Kardoestas.
Taſſen. *w. w.* Ophoopen, ſtapelen. *Entaſſer, mettre en un tas.*
TAST. z. *v.* Aanraaking, greep, gevoel. *Attouchement, poignée.*
Bij de taſt, bij 't gevoel, blindelings, al taſtende. *A tâtons, en tâtonnant.*
Bij de taſt voelen. *Sentir au maniement, au toucher.*
't Is zoo donker dat ik bij de taſt moet gaan. *Il fait ſi obſcur qu'il faut que j'aille à tâtons.*
Taſtbaar. *bijv. w.* *Palpable, ſenſible.*
Eene taſtbaare leugen. *Un menſonge palpable.*
Taſtelijk. *bijv. w.* Voelbaar, taſtbaar. *Palpable, ſenſible.*
Dat is eene taſtelijke leugen. *C'eſt un menſonge palpable.*
Taſten. *w. w.* Aanraken, grijpen, voelen. *Tâter, tâtonner, manier, toucher, porter la main à quelque choſe.*
Naar iemands hand taſten. *Prendre quelqu'un par la main.*
Hij taſtte naar zijnen degen. *Il porta la main à ſon épée.*
In zijnen zak taſten. *Mettre la main dans la poche, fouiller dans ſa poche.*
Hij wilde haar bij de borſten taſten. *Il lui vouloit manier les tetons.*

Taſt toe, grijp toe, neem onbeſchroomd uit den ſchotel. *Prenez hardiment hors du plat, ſervez-vous librement vous-même.*
* Men kan taſten dat hij daar aan onwaarheid ſpreekt. *C'eſt un menſonge palpable qu'il dit-là.*
Eenen zieken de pols taſten. *Tâter le poulx à un malade.*
* Iemand de pols taſten, iemands gevoelen onderſtaan, iemands grond peilen. *Tâter le poulx à quelqu'un, le ſonder, ſonder ſes deſſeins.*
Taſter. z. *m.* *Celui qui tâte ou manie.*
Hennentaſter. *zie onder* Hen.
Taſting. z. *v.* *Action de manier, de toucher, de tâtonner.*
Handtaſting. *zie onder* Hand.

TAT. TAV. TAX.

TATEREN. *g. w.* Hutteren in 't ſpreeken. *Bégayer.*
Tatewaalen. *w. w.* Krom praaten gelijk de kinderen. *Parler mal comme font les enfans qui commencent à parler, bégayer.*
TAVERNE. *ond. w.* *zie* Herberg.
TAX. *ond. w.* *zie.* Schatting.
Taxatie. *zie* Waardeering.
Taxeeren. *zie* Waardeeren, ſchatten.
TAXIS. z. *m.* Taxus, Iepenboom. *If.*
De taxis is altoos groen. *L'If eſt toujours vert.*

TE.

TE. Deeltje van de reden dat in verſcheidene gelegenheden gebruikt word.
--- Eerſtelijk bij de naamen van tijd. Als: Te middag. *A midi, ce midi.*
Te nagt. *Cette nuit, pendant la nuit.*
Te drie uuren, te vier uuren, enz. *A trois heures, à quatre heures, &c.*
Te Nieuwe Jaar. *Au Nouvel An.*
Te Mei. *Au mois de Mai.*
Te Paaſchen. *A Páques.*
Te Winter. *En Hiver.*
--- Ten tweeden, bij de naamen van plaats. Als: Te huis. *Au logis, à la maiſon.*
Te Amſterdam. *A Amſterdam.*
Hij woont te Parijs. *Il demeure à Paris.*
Te baal gaan. *Aller au bal.*
Te kerk gaan. *Aller à l'égliſe.*
Te kermis gaan. *Aller à la foire.*
Te markt gaan. *Aller au marché.*
--- Ten derden, voor een *Infinitivus* na eenen zelfſtandigen naam in eenen lijdenden zin. Als: De beſtelder heeft alle dagen meenige brieven te beſtellen. *Le porteur de lettres à tous les jours quantité de lettres à porter à leur adreſſe.*
Veele dingen te doen hebben. *Avoir beaucoup de choſes à faire.*
Veele brieven te ſchrijven hebben. *Avoir beaucoup de lettres à écrire.*
--- Ten vierden, voor een *Infinitivus* van een werkwoord afhangende. Als, te kennen geeven. *Donner à connoitre.*
Te verſtaan geeven. *Donner à entendre.*
--- Ten vijfden, voor een *Infinitivus* na het voortzetzel *Om.* Als: Ik doe al wat in mijn magt is om u te behaagen. *Je fais tout ce que je puis pour vous plaire.*
Ik koom bij u om te zeggen dat, enz. *Je viens chez vous pour vous dire que, &c.*
--- Ten zesden, voor een *Infinitivus* na een voorgaande werkwoord. Als: Ik beginn' te leeren. *Je commence à apprendre ou d'apprendre.*

Digitized by Google

Ik tragt het pad der deugd te volgen. *Je tâche de ſuivre le ſentier de la vertu.*
Bij aldien de Stadvoogd geen hulp krijgt, zal hij haaſt gedwongen worden de ſtad over te geeven. *Si le Gouverneur ne reçoit point de ſecours, il ſera bientôt contraint de rendre la ville.*
--- Ten zevenden, voor de bijvoegelijke woorden, en bijwoorden, met de beteekenis van *te veel.* Als, te lang. *Trop long.*
Te lang, te langen tijd. *Trop longtemps.*
Te koud. *Trop froid.*
Te warm of te heet. *Trop chaud.*
Te vroeg. *Trop tôt, trop matin.*
Te laat. *Trop tard.*
Te groot. *Trop grand.*
Te klein. *Trop petit.*
Te mager. *Trop maigre.*
Te vet. *Trop gras.*
Te veel. *Trop.*
Te weinig. *Trop peu.*
Zomtijds gebruikt men *Te* alleen daar onder het woord *Ver* of *Verre* verſtaande. Als: Dat is of dat gaat al te. *Cela va trop loin, cela paſſe les bornes.*
--- Ten agtſten, *Te* voor een *Comparativus* heeft den zin van *des te.* Als, te meer of des te meer. *D'autant plus ou d'autant plutôt.*
Ik zal u te liever om hebben. *Je vous en aimerai d'avantage ou d'autant plus.*
--- Ten negenden, in verſcheidene ſpreekwijzen. Als bij voorbeeld: Te bedde. *Au lit.*
Te bier gaan. *Aller au cabaret à bière.*
Te binnen brengen. *Rappeller dans la mémoire.*
Te boek zetten of ſtellen. *Ecrire, mettre ou coucher ſur le livre ou dans le livre.*
Te boven gaan. *Surmonter, ſurpaſſer.*
Zig te buiten gaan. *Se donner trop de liberté.*
Te deege of ter deege. *bijw. Bien, comme il faut.*
Te eenemaal of te eenmaal, ganſchelijk. *Tout-à-fait, entiérement.*
Te gader, te zamen. *Enſemble, à la fois.*
Te gaſt. *A ſouper ou à diner.*
Ik was bij hem te gaſt. *Je fus à diner ou à ſouper chez lui.*
Wij gaan morgen te gaſt. *Nous allons demain diner ou ſouper en ville.*
Iemand te gaſt nooden. *Inviter ou convier quelqu'un.*
Te gemoet gaan. *Aller à la rencontre, aller au devant.*
Te goede houden. *Faire crédit.*
Iets te goede hebben. *Avoir de bon ou de reſte.*
Te gronde gaan. *Aller à fonds, couler à fonds.*
Te hulp koomen. *Venir au ſecours.*
Een huis te huur. *Maiſon à louer.*
Te keer gaan, beſtrijden, 't hoofd bieden. *Attaquer, faire tête, aller au devant ou à la rencontre.*
Iemand met ſtokken te keer gaan. *Attaquer quelqu'un à coups de bâton.*
Te koets rijden. *Aller en careſſe.*
Te koop. *A vendre.*
Te kort. Als, iemand te kort doen. *Faire tort à quelqu'un.*
Te kort komen. *N'avoir pas aſſez.*
Te kort ſchieten, geſlagen worden. *Avoir du deſſous, être battu.*
Daar is een ſchelling te kort. *Il y manque un eſcalin.*
Te kuſt en te keur. *zie onder* Kuſt.
Te laat. *zie onder* Laat.
Te lande. *Par terre, ſur terre.*
Te lande dienen. *Servir par terre ou ſur terre.*
Iemand iets te laſte leggen. *Accuſer quelqu'un de quelque choſe.*
Te leen geeven. *Prêter.*
Te leen neemen. *Emprunter.*
Te leur of te loor. Als, iemand te leur ſtellen of zetten. *Manquer de parole à quelqu'un.*
Iemand te lijf komen. *Tomber à quelqu'un ſur le corps, ſe jetter ſur lui.*
Te lijk gaan. *Aller à l'enterrement.*
Te mets, ſomtijds. *Quelquefois.*
Een kind te min beſtellen. *Mettre un enfant en nourrice.*
Te naa. Als van iemand te naa ſpreeken. *Parler mal de quelqu'un.*
Te niet doen, vernietigen. *Anéantir, détruire, abolir, caſſer, annuller.*
Te ondeeg of t'ondeeg. *Mal, pas comme il faut.*
Te onpas of t'onpas. *A contretemps, mal à propos.*
Te onregt of t'onregt. *A tort, injuſtement ſans raiſon.*
Te paerd. *A cheval.*
Te pas. *A propos, bien à propos, de ſaiſon.*
Te poſt. Als, te poſt rijden. *Courir la poſte.*
Te pronk. Als, te pronk ſtaan. *Etre en parade.*
Te pronk zetten. *Mettre en parade.*
Te quaad. Als, te quaad hebben. *Avoir du pire.*
Wat is 'er te quaad? Tegen eenen waard of eene waardinne ſpreekende. *Que vous doit-on? combien vous doit-on?*
Te rade of te raade. Als, te rade worden. *Etre d'avis.*
Te regt. *bien, à bon droit.*
Hij is daar wel te regt. *Il eſt bien-là.*
Te regt helpen. *Aider, aſſiſter, ſecourir.*
Te regt ſtellen. *Pourſuivre en Juſtice.*
Te rug. *En arriére, à reculons.*
Te ſchande. Als, te ſchande maaken. *Gâter, corrompre.*
Te ſcheep. Als, te ſcheep gaan. *S'embarquer.*
Te ſcheep doen. *Embarquer.*
Te ſtade. Als, te ſtade komen. *Venir à point, être utile.*
Te velde. *En campagne.*
Te vergeefs. *Envain, vainement, inutilement.*
Te vondeling. Als, een kind te vondeling leggen. *Expoſer un enfant.*
Te vooren. *Auparavant, premiérement.*
Hij is met dat loon niet te vreede. *Il n'eſt pas content de ce loyer ou de ce ſalaire.*
Iemand te vriend hebben. *Avoir quelqu'un pour ami.*
Iemand te vriend houden. *Se conſerver l'amitié de quelqu'un.*
Te vroeg. *Trop tôt, de trop bonne heure, de trop bon matin.*
Te vuur en te zwaerd verdelgen. *Mettre à feu & à ſang.*
Te wagen voeren. *Charier, voiturer.*
Te water. *Par mer, ſur mer, par eau.*
Te water dienen. *Servir ſur mer.*
De hond gaat wel te water. *Le chien va fort bien à l'eau.*
Te water en te brood zitten. *Etre en priſon au pain & à l'eau.*
Te weer. Als, zig te weer ſtellen. *Se mettre en défenſe.*
Te weeten. *Savoir, aſſavoir.*
Te weege. Als, te weege brengen. *Exécuter.*
Te weege brengen dat, enz. *Faire en ſorte que, &c.*
Te werk ſtellen. *Mettre à l'ouvrage.*
Te wille. Als, iemand te wille zijn, iemands wille opvolgen. *Exécuter ou faire la volonté de quelqu'un.*
Te zamen of t'zamen. *Enſemble.*
Te zoek. Als, zig te zoek maaken. *S'abſenter, s'éloigner.*
Te zwaerd. *zie* Te vuur en te zwaerd.

T E D.

TEDER, teêr. *bijv. w.* Dat ligt breekt. *Fragile.*
Het porcelein is teer. *La porcelaine eſt fragile.*
Teder, teêr, zwak. *Tendre, foible, délicat.*
Eene tedere vrouw. *Une femme délicate.*
Tedere liefde. *Amour tendre, tendreſſe.*
Tederhartig. *bijv. w.* Die een teder hart heeft. *Tendre, qui a le cœur tendre.*
Tederheid. *z. v.* Teêrheid, zwakheid. *Foibleſſe, délicateſſe, fragilité.*
Tederheid des lichaams. *Foibleſſe de corps.*
Tederheid des gemoeds. *Délicateſſe de conſcience.*
De tederheid van een aarden vat. *La fragilité d'un vaſe de terre.*
Tederheid, tedere liefde. *Tendreſſe.*
Tederlijk. *bijw. Tendrement, avec tendreſſe.*

T E E.

TEEDER, enz. *zie* Teder.
TEEF. *z. v.* 't Wijfje van eenen hond. *Chienne, la fimelle du chien.*
‡ Eene rijſige teef, eene geile hoer. *Une ribaude, une garce, une coureuſe.*
Appelteef, Hekelteef, Viſchteef, enz. *zie onder* Appel, enz.
Teefje *z. g.* Kleine teef. *Petite chienne.*
TEEKEN. *zie* Teken.
TEEKT. *z. v.* Hondsluis. *Tique, eſpéce d'inſecte.*
TEELBAL. *z. m. Teſticule, génitoire.*
TEELD. *z. v.* Voortbrengſel. *Engeance.*
Teeld van paerden. *Haras, des jumens & des étalons qu'on garde pour en avoir de la race.*
Daar was in dat jaar eene groote teeld van ſnoek. *Il y eut cette année-là une abondance prodigieuſe de brochets.*
TEELEN. *w w.* Voortbrengen, gewinnen. *Engendrer, produire.*
Hij heeft vier zoonen bij haar geteeld. *Il a eu quatre fils d'elle.*
Dat gewas word door zaad geteeld. *Cette plante ſe produit de graine.*
TEELER. *z. m.* Voortteeler. *Celui qui engendre.*
Teeler. *Spraakkunſtw.* Een der naamvallen in de Naambuigingen. *Genitif, l'un des cas des noms dans les déclinaiſons: terme de Grammaire.*
Teeling. *z. v.* Voortbrenging. *Production, action de produire, génération.*
TEELING, vogel. *zie* Taeling.
TEELLAND. *z. g.* Zaailand. *Terre labourable.*
Teelleden. *z. v.* De leeden die tot de teeling dienen. *Génitoires, parties qui ſervent à la génération.*
Teellid. *z. g. Membre viril.*
Teelſap. *z. g.* Teelvogt. *Suc ſpermatique, ſemence.*
Teeltijd. *z. m.* Tijd wanneer de dieren paaren: Zaaitijd. *Le temps de l'accouplement des animaux: le temps d'enſemencer les terres.*

Teel-

Digitized by Google

Teelzugt. z. v. Aangeborene drift tot de voortteeling. *Désir ou appétit d'engendrer ou de produire.*
De teelzugt is allen dieren aangeboren. *Le désir d'engendrer eſt naturel à tous les animaux.*
TEEM. z. m. Talmagtige ſpraak. *Discours lent, trainant & ennuyant.*
Hij heeft zulk eenen langwiligen teem over zig. *Il eſt ſi lent & ſi ennuyeux en ſon diſcours ou en ſa manière de parler.*
TEEMEN. g. w. Talmagtig ſpreeken. *Parler un langage trainant & ennuyant.*
TEEMER. Een die talmagtig ſpreekt. *Ennuyeux parleur, qui traine ſes paroles.*
Teemerije. z. v. Talmerije in 't ſpreeken. *Lenteur & ennui d'un diſcours.*
Het is niet dan loutere teemerije wat zij voortbrengt. *Elle ne fait qu'ennuyer par ſes diſcours trainans & par ſes lamentations réitérées.*
TEEMS. z. m. Eene rivier in Engeland daar de Stad Londen op legt. *La Tamiſe, rivière d'Angleterre ſur laquelle la ville de Londres eſt ſituée.*
TEEMS. z. v. Teemſt, digte hairen zeef om iets door te verzijgen. *Tamis, ſas.*
TEEMSEN. zie Ziften.
TEEN. z. m. Toon. *Orteil, doigt du pied.*
Op zijne teenen gaan. *Marcher ſur ſes orteils.*
* Iemand op zijnen teên treeden. *Offenſer quelqu'un.*
‡ Het ſchort hem in den teên daar de boeren den hoed op draagen. *Il a un coup de hache, il a le timbre fêlé.*
TEEN. z. m. Wiſch. *Ozier.*
Van teenen vlegt men manden. *On fait des paniers d'ozier.*
Teenboomtje. z. g. *Arbriſſeau qui ne jette que des verges & des ſions.*
Teenboſch. z. g. Land met teenboomtjes bepoot. *Oſeraye, lieu planté d'oſiers.*
Teenen. bijv. w. Van teên. *D'ozier.*
Een teenen korf of teenen mand. *Un panier d'ozier, une corbeille d'ozier.*
TEENEMAAL. bijw. *Tout-à-fait, entièrement.*
TEENRIJS. z. g. Bandrijs, bindrijs. *Petit oſier flexible pour lier les branches des arbres aux eſpaliers.*
TEER. bijv. w. Zwak, dun, klein. zie Teder.
TEER. z. g. Vloeibaare pik. *Goudron, ſorte de poix coulante.*
De ſchepen en 't ſcheeps touwerk worden met teer beſtreeken. *On enduit de goudron les vaiſſeaux & les manœuvres.*
TEEREN. w. w. Beteeren, met teer beſtrijken. *Frotter ou enduire de goudron, goudronner.*
Eene ſchuit teeren. *Goudronner un bateau, l'enduire de goudron.*
TEEREN. g. w. Verteeren. *Digérer.*
Mijne maag wil niet teeren, zij kan de ſpijs niet verdouwen. *Mon eſtomac ne ſauroit digérer les viandes.*
Teeren, gaſtereeren, goede cier maaken. *Faire bonne chère, faire ripaille.*
Het gezelſchap heeft in eene herberg geteerd. *La compagnie s'eſt régalée dans une auberge.*
Teeren en ſmeeren, luſtig ſmullen. *Faire bonne chère, faire bien la vie, faire ripaille.*
Op zijne eigene koſten teeren. *Vivre à ſes propres dépens.*
* Op zijn ſmeer teeren, van 't geen men gewonnen heeft leeven. *Vivre de ce qu'on a gagné ou épargné.*
TEEREND. Als, eene teerende ziekte, quijnende quaal. *Une maladie languiſſante.*
TEERGELD. z. g. Geld om te verteeren, reisgeld. *Viatique, proviſion d'argent pour faire un voyage, pour dépenſer en chemin.*
Mijn teergeld is op. *Mon argent de voyage eſt dépenſé.*
Teergeld, teerpenningen. *Argent deſtiné à faire bonne chère.*
TEERGEVOELIG. bijv. w. *Senſible, qui eſt aiſément touché.*
TEERGEZEL. z. m. *Compagnon de bonne chère.*
TEERHARTIG. bijv. w. Barmhartig, meêwarig. *Qui a de la tendreſſe ou de la compaſſion, charitable.*
Teerhartigheid. z. v. Meêwarigheid. *Tendreſſe de cœur, compaſſion, charité.*
Teerheid. z. v. Tederheid. *Tendreſſe, délicateſſe, fragilité.*
Teerheid van lichaam. *Foibleſſe ou petiteſſe de corps.* zie Tederheid.
TEERIG. bijv. w. Met teer beſtreeken. *Sale ou ſali de goudron, enduit de goudron.*
Eene teerige plank. *Planche ſale ou enduite de goudron.*
Teerige handen. *Des mains pleines de goudron.*
TEERING. z. v. Verteering. *Dépens, frais, nourriture.*
De teering naar de neering zetten, niet meer verteeren dan men wint. *Faire ſa dépenſe à proportion du gain qu'on fait, régler ſa dépenſe ſelon ſes revenus.*
De vrije teering hebben, den vrijen koſt hebben. *Avoir la nourriture franche.*
TEERING. z. v. Verdouwing. *Digeſtion.*
Mijne maag kan tot geen teering komen *Mon eſtomac ne ſauroit digérer.*
TEERING. z. v. Uitteerende quaal, longeziekte. *Phtiſie, chartre, conſomption: terme de Médecine.*
Een die de teering heeft. *Phtiſique, pulmonique, qui a la phtiſie, qui eſt en chartre.*
Alle mijne zuſters zijn aan de teering geſtorven. *Toutes mes ſœurs ſont mortes de la phtiſie.*
TEERKETEL. z. m. Ketel daar men teer in kookt. *Chaudière à cuire du goudron.*
Teerkleed. z. g. Beteerd zeildoek om over goederen te dekken. *Pièce de groſſe toile enduite de goudron pour ſervir à couvrir.*
TEERKOPER. z. m. Koopman van teer. *Vendeur de goudron, marchand qui vend du goudron.*
TEERKOST. z. m. Reiskoſt. *Proviſion de manger dans un voyage.*
Onze teerkoſt is op. *Notre proviſion eſt conſumée.*
TEERLING. z. m. Dobbelſteen. *Dé, dé à jouer.*
Met teerlingen ſpeelen. *Jouer aux dez.*
Teerlingswortel. z. m. *Racine cubique.*
TEERLOOS. bijv. w. Dat de maag niet teeren kan. *Indigeſte.*
Teerloosheid. z. v. Gebrek van teering. *Indigeſtion.*
TEERPENNINGEN. z. m. meerv. zie Teergeld.
TEERQUAST. z. v. Quaſt om meê te teeren. *Broſſe qui ſert à goudronner, guiſpon à goudronner.*
TEERTJES. bijw. Tederlijk, zwakjes. *Délicatement.*
Hij is teertjes opgebragt. *Il eſt élevé ou nourri délicatement.*
TEERTON. z. v. Ton waar in teer geweeſt is. *Tonneau dans lequel il y a eu du goudron.*
Teertuin. z. m. Plaats daar men teer te koop houd. *Lieu où l'on ſerre le goudron, magaſin de goudron.*
TEEWES. zie Matheews.
TEEZEN. w. w. Pluizen. *Eplucher.*
Wol teezen, wol pluizen. *Eplucher la laine.*

TEF.

TEFFENS. bijv. Te gelijk, op eene reis. *Tout d'un coup, en même temps, en une fois.*
Men kan niet alles teffens doen. *On ne ſauroit faire toutes choſes tout d'un coup ou tout à la fois.*
Ik hebbe 't hem teffens gezegd. *Je le lui ai dit en même temps.*

TEG.

TEGEL. z. m. Zeker ſlag van dekpanne of vloerſteen. *Sorte de tuile quarrée.*
Het huis was met tegelen gedekt. *La maiſon étoit couverte de tuiles quarrées.*
Tegel, tegeltje. *Petit carreau blanc ou petit carreau peint dont on couvre les parois en Hollande.*
Tegelbakker. z. m. *Tuilier, briquetier.*
Tegelbakkerije. z. v. *Tuilerie, briquetterie.*
TEGEN. bijw. *Contre:* Adverbe.
Het ſtaat mij tegen, ik heb 'er eenen afkeer van. *J'ai de l'averſion pour cela, j'ai cela en horreur, j'en ai de l'horreur.*
Gij zijt mij tegen, gij wederſtaat mij. *Vous me contrariez.*
Tegen over. *Vis-à-vis.*
Tegen over onzent, tegen over ons huis. *Vis-à-vis de notre maiſon.*
Tegen op ſtaan, wederſpannig zijn, zig te weer ſtellen. *S'oppoſer, ſe ſoulever, ſe révolter.*
Tegen. *Voorzetzel. Contre:* Prépoſition.
Het is mij tegen de borſt, ik heb 'er eenen weerzin aan. *J'ai de l'averſion pour cela.*
Tegen malkander. *L'un contre l'autre.*
Uw zeggen ſtrijd daar tegen. *Vos paroles ſont contraires à cela.*
Tegen iemand twiſten. *Avoir un démêlé avec quelqu'un.*
Tegen wien hebt gij 't? op wien hebt gij 't gemunt? *A qui en voulez-vous?*
Tegen iemand ſpreeken, met iemand ſpreeken. *Parler à quelqu'un ou avec quelqu'un.*
Ik ſtiet mij tegen de plank. *Je me heurtai à la planche.*
Het kind viel tegen den vloer aan. *L'enfant tomba par terre.*
Tegen dank, met weerzin, noode. *Malgré, contre ſa volonté.*
Het is tegen zijnen dank geſchied. *Cela eſt arrivé malgré lui.*
Ik wil het tegen uwen dank niet doen. *Je ne le veux pas faire malgré vous.*
Hij was Doktor tegen dank. *Il étoit Médecin malgré lui.*
Tegen heug en meug, zeer ongaerne, met den uiterſten weerzin. *Avec averſion, malgré qu'on en dit.*
Eenige ſpijs tegen heug en meug eeten. *Manger de quelque viande avec répugnance.*
Ik wil 't u tegen heug en meug niet opdringen. *Je ne veux pas vous y forcer.*
Tegen de regeering opſtaan, muiterije verwekken. *Se révolter contre le gouvernement.*
Ik wil tegen hem niet opſtaan, ik wil mij tegen hem niet verzetten. *Je ne veux pas m'oppoſer à lui.*
TEGENBEDENKELIJK. bijv. w. 't Geene op iets kan tegengeworpen worden. *Qu'on peut objecter.*
Tegenbedenking. z. v. Gevoelen tegen iets. *Objection, opinion ou ſentiment contraire.*

Digitized by Google

Ik zal 'er mijne tegenbedenking op zeggen. *J'y objecterai mes difficultés.*

TEGENBEELD. *z. g. Antitype.*

TEGENBERIGT. *z. g.* Wederlegging. *Avis contraire, réfutation.*

Hij heeft 'er een tegenberigt op uitgegeeven. *Il en a fait une refutation, il a refuté cette opinion.*

TEGENBOEK. *zie* Contraboek.

TEGENDEEL. *z. g. Le contraire.*

Ik heb 't tegendeel gezegd. *J'ai dit le contraire.*

Hij hield het tegendeel ſtaande. *Il soutint le contraire.*

TEGENDINGER. *z. m.* Tegenpartij. *La partie adverſe, oppoſé ou contraire, antagoniſte.*

TEGENDRAAD. *z. m.* Dwarsdraad. *Contrefil.*

TEGENGAAN. *g. w.* Wederſtreeven. *S'oppoſer, traverſer, contrarier, contredire.*

Ik zal hem daar in tegengaan. *Je m'oppoſerai à lui en ce point-là.*

TEGENGALM. *z. m.* Weergalm. *Echo, reſonnance, retentiſſement.*

De tegengalm verhinderde het gehoor. *La reſonnance empêcha qu'on ne pût entendre.*

TEGENGALMEN. *g. w.* Weergalmen. *Retentir, reſonner.*

Tegengalming. *z. v.* Weergalming. *Retentiſſement, reſonnance.*

TEGENGANG. *z. m. Rencontre.*

TEGENGEGAAN. *d. w.* van tegengaan. *Marcher contre, aller à la rencontre.*

TEGENGEGALMD. *d. w.* van Tegengalmen. *Retenti, réſonné.*

TEGENGEGRAAVEN. *d. w.* van Tegengraaven. *Contreminé.*

TEGENGEHOUDEN. *d. w.* van Tegenhouden. *Retenu, empêché.*

TEGENGEKANT. *d. w.* van Tegenkanten. *Oppoſé.*

TEGENGEKNORD. *d. w.* van Tegenknorren. *zie* Tegengemord.

TEGENGEKOMEN. *d. w.* van Tegenkoomen. *Allé au devant ou à la rencontre.*

TEGENGELEGEN. *d. w.* van Tegenleggen. *Situé vis à-vis.*

TEGENGELOOPEN. *d. w.* van Tegenloopen. *Couru au devant ou à la rencontre; été contraire.*

TEGENGELUID. *z. g.* Weerklank. *Echo, retentiſſement, reſonnance.*

TEGENGEMOMPELD. *d. w.* van Tegenmompelen. *zie* Tegengemord.

TEGENGEMORD. *d. w.* van Tegenmorren. *Murmuré, grondé.*

TEGENGEPREUTELD. *d. w.* van Tegenpreutelen. *Murmuré, grondé, boudé.*

TEGENGESPARTELD. *d. w.* van Tegenſpartelen. *Contrarié, contredit.*

TEGENGESPROOKEN. *d. w.* van Tegenſpreeken. *Contredit.*

TEGENGESTAAN. *d. w.* van Tegenſtaan. *Réſiſté.*

TEGENGESTELD. *d. w.* van Tegenſtellen. *Oppoſé.*

TEGENGESTEMD. *d. w.* van Tegenſtemmen. *Donné ſa voix contre.*

TEGENGESTOOTEN. *d. w.* van Tegenſtooten. *Heurté contre.*

TEGENGESTREDEN. *d. w.* van Tegenſtrijden. *Combattu contre.*

TEGENGESTREEFD. *d. w.* van Tegenſtreeven. *Réſiſté.*

TEGENGESTRIBBELD. *d. w.* van Tegenſtribbelen. *Contrarié.*

TEGENGETROKKEN. *d. w.* van Tegentrekken. *Allé à la rencontre, marché contre.*

TEGENGEWEERD. *d. w.* van Tegenweeren. *Défendu, maintenu, réſiſté.*

TEGENGEWEEST. *d. w.* van Tegenweezen of tegen zijn. *Eté contraire.*

TEGENGEWEEZEN. *d. w.* van Tegenwijzen. *Prononcé contre.*

TEGENGEWIGT. *zie* Tegenwigt.

TEGENGEWORPEN. *d. w.* van Tegenwerpen. *Objecté.*

TEGENGEWORSTELD. *d. w.* van Tegenworſtelen. *Reſiſté, lutté contre.*

TEGENGEZEGD. *d. w.* van Tegenzeggen. *Contredit.*

TEGENGEZET. *d. w.* van Tegenzetten. *Mis ou hazardé contre.*

TEGENGIFT. *z. g.* Geneesmiddel tegen vergift, enz. *Antidote, contrepoiſon.*

Een tegengift voor de peſt. *Un antidote contre la peſte.*

TEGENGRAAVEN. *w. w.* Tegenmijnen. *Contreminer.*

Tegengraaving. *z. v.* Tegenmijneering. *Contremine, action de contreminer.*

TEGENHEID. *z. v.* Weerzin. *Averſion, éloignement.*

Ik heb 'er eene tegenheid in, het ſtaat mij tegen. *J'ai cela en averſion, j'ai un grand éloignement pour cela.*

TEGENHOUDEN. *w. w.* Weerhouden, beletten, ophouden. *Retenir, arrêter, empêcher.*

Gij moet die plank tegen houden dat zij niet valle. *Il faut retenir cette planche qu'elle ne tombe pas.*

Ik zal dat werk tegenhouden, ik zal 't beletten. *J'empêcherai ou j'arrêterai cette affaire.*

Tegenhouding. *z. v.* Verhindering. *Empechement, obſtacle.*

TEGENIEVER. *z. m.* T'zamenſtrijd, naiever, ieverzugt, volgzugt. *Emulation, jalouſie louable, envie d'égaler ou de ſurpaſſer les autres.*

TEGENKANTEN. *w. w.* Zig tegenkanten. *S'oppoſer.*

TEGENKLANK. *z. m.* weêrklank. *Echo, retentiſſement de la voix ou d'un cri, reſonnance.*

TEGENKOMEN. *g. w.* Ontmoeten. *Rencontrer, faire rencontre.*

Hij quam mij op de ſtraat tegen. *Je le rencontrai dans la rue.*

Tegenkoming. *zie* Tegenkomſt.

Tegenkomſt. *z. v.* Ontmoeting. *Rencontre.*

TEGENLEGGEN. *g. w. Etre ſitué vis-à-vis.*

TEGENLOOPEN. *g. w. Courir au devant ou à la rencontre.*

* Tegenloopen. *Etre contraire.*

Indien de fortuin hem niet tegenloopt. *Si la fortune ne lui eſt pas contraire.*

TEGENMIDDEL. *z. g.* Middel tegen iets. *Antidote, remède.*

Men moet een tegenmiddel gebruiken om die quaal te verdrijven. *Il faut ſe ſervir de quelque remède pour chaſſer ce mal.*

TEGENMINNAAR. *zie* Tegenvrijer of Medevrijer.

TEGENMORREN. *g. w.* Tegenmompelen. *Murmurer, gronder.*

Doe het zonder tegenmorren. *Faites le ſans gronder.*

Tegenmorring. *z. v. Murmure.*

TEGENMUUR. *z. m. Contre-mur.*

TEGENPAND. *z. g. Hypothéque, gage, ſûreté.*

Ik heb 'er een tegenpand voor. *J'ai un gage à la place.*

TEGENPARTIJE. *zie* Tegendringer of Tegenſtreever.

TEGENPREUTELEN. *g. w.* Tegenmorren. *Gronder, murmurer.*

TEGEN. *Voorzetſel.* Jegens. *Vers, devers, à, ſur:* Prépoſition.

Ik heb 'er tegen hem van geſproken. *Je lui en ai parlé.*

Ik meen tegen dien tijd te huis te zijn. *Je crois être au logis pour ce temps-là.*

Tegen den avond. *Sur le ſoir, vers le ſoir.*

Tegen dank. *zie* Tegen dank.

Tegenſchoppen. *zie* Tegenſpartelen.

TEGENSCHRIFT. *z. g.* Schrift tegen iets. *Ecrit de quelque Auteur contre un autre, réplique, réponſe.*

Daar is een tegenſchrift op uitgekomen. *On a écrit contre cela, on y a fait une réplique, il y a une réponſe à ce livre.*

TEGENSMAAK. *z. m.* Tegenheid. *Dégoût.*

TEGENSPARTELEN. *w. w.* Tegenſchoppen, tegenwoelen. *Contrarier, contredire.*

Tegenſparteling. *z. v.* Tegenworſteling. *Contradiction, contrariété, oppoſition.*

TEGENSPOED. *z. m.* Ramp, ongeluk. *Infortune, malheur, diſgrace, déſaſtre.*

Hij heeft veele tegenſpoeden in de waereld. *Il eſt fort malheureux dans le monde.*

Tegenſpoedig. *bijv. w.* Rampſpoedig. *Infortuné, malheureux.*

Wij hebben eene tegenſpoedige reis gehad. *Nous avons fait un malheureux voyage.*

TEGENSPORRELING. *z. v. Répugnance.*

TEGENSPRAAK. *z. v.* Tegenſpreeking. *Contradiction.*

Dat is waar buiten alle tegenſpraak. *Cela eſt très-véritable, cela ne ſouffre aucune contradiction.*

Hij mag geen tegenſpraak veelen of verdraagen. *Il ne veut point être contredit, il ne ſauroit ſouffrir qu'on le contrediſe.*

TEGENSPREEKEN. *w. w.* Wederſpreeken. *Contredire.*

Gij moet mij daar in niet tegenſpreeken. *Il ne faut pas me contredire en cela.*

TEGENSPREEKER. *z. m.* Wederſpreeker. *Oppoſant, celui qui s'oppoſe à quelque choſe, qui parle contre, qui contredit, &c.*

Hij heeft alle zijnen tegenſpreekeren den mond geſtopt. *Il a fermé la bouche à tous ſes oppoſans ou à tous ſes adverſaires.*

Tegenſpreeking. *z. v.* Wederſpreeking. *Contradiction, réplique.*

Hij deede het zonder eenige tegenſpreeking. *Il fit cela ſans rencontrer de contradiction.*

TEGENSTAAN. *w. w.* Wederſtaan, beletten. *S'oppoſer, traverſer, empêcher, arrêter, réſiſter.*

Men behoorde hem daar in tegen te ſtaan. *On devroit s'oppoſer à lui en ce cas-là ou dans cette affaire-là.*

Ik hebb' hem lang tegengeſtaan. *Je me ſuis oppoſé longtemps à lui.*

Hij kan de vijanden niet tegenſtaan. *Il ne ſauroit réſiſter aux ennemis.*

Tegenſtand. *z. m.* Wederſtand, belet. *Réſiſtance, obſtacle, empêchement.*

Iemand tegenſtand bieden. *Faire réſiſtance à quelqu'un, s'oppoſer à lui.*

Ik vond geen tegenſpraak in die zaak. *Je ne trouvois ou je ne trouvai aucun obſtacle dans cette affaire.*

Tegenſtaande. *zie in* Niettegenſtaande onder Niet.

Tegenſtander. *z. m.* Tegenſtreever. *Antagoniſte, oppoſant, celui qui s'oppoſe, qui contredit ou qui contrarie.*

Hij had weinig tegenſtanders in die zaak.

Il

Digitized by Google

Il ne trouva pas beaucoup d'oppoſans dans cette affaire.

TEGENSTELLEN. *w. w.* Tegen inbrengen. *Oppoſer, s'oppoſer, trouver à redire.*

Ik hebb' op die zaak iets tegen te ſtellen. *Je trouve quelque choſe à redire à cette affaire.*

TEGENSTELLER. *z. m.* Een die iets tegenſteld. *Oppoſant, celui qui s'oppoſe ou qui proteſte.*

Tegenſtelling, *z. v. Antitheſe, oppoſition*

Hij heeft 'er eenige tegenſtellingen op uitgegeeven. *Il a mis quelques oppoſitions en lumière contre cela.*

TEGENSTEM. *z. v.* Tegengezang. *Contrechant.*

TEGENSTEMMEN. *w. w.* Zijne ſtem tegen iemand geeven. *Donner ſon ſuffrage contre quelqu'un.*

Daar was niemand die 'er durfde tegenſtemmen. *Il n'y eut perſonne qui oſât donner ſon ſuffrage contre.*

TEGENSTOOTEN. *w. w.* Tegenbonzen. *Choquer ou heurter contre.*

TEGENSTREEVEN. *w. w.* Wederſtreven. *Reſiſter, s'oppoſer.*

De Genade tegenſtreeven. *Réſiſter à la Grace.*

TEGENSTREEVER. *z. m.* Wederſtreever. *Celui qui réſiſte, qui s'oppoſe, qui contredit, adverſaire, antagoniſte.*

Hij heeft zijne tegenſtreevers overwonnen. *Il a vaincu ceux qui ſe ſont oppoſés à lui, il a ſurmonté ſes adverſaires.*

Tegenſtreevig. *zie* Tegenſtrijdig.

Tegenſtreeving. *z. v.* Wederſtreeving. *Réſiſtance, oppoſition.*

TEGENSTRIBBELAAR. *z. m.* Tegenſtreever, dwarsdrijver. *Eſprit de contradiction, celui qui contredit, oppoſant, adverſaire.*

TEGENSTRIBBELEN. *g. w.* Tegenſtreeven, tegen inleggen. *S'oppoſer, contrarier, contredire.*

Doe wat u bevolen word zonder tegenſtribbelen. *Faites ce qu'on vous commande ſans contredire.*

Tegenſtribbeling. *z. v.* Tegenſtreeving. *Oppoſition, obſtacle.*

TEGENSTRIJD. *z. m. Répugnance.*

Ik gevoelde in mijn gemoed eenen tegenſtrijd omtrent die zaak. *Je ſentis une répugnance en moi-même par rapport à cette affaire.*

TEGENSTRIJDEN. *Combattre, ſe battre contre quelqu'un.*

*TEGENSTRIJDEN. *w. w.* Wederſtaan, tegenſpreeken. *Contrarier, contredire, combattre, répugner.*

Ik wil 'er niet tegenſtrijden, ik wil 't niet tegenſpreeken. *Je ne veux pas y contredire.*

*TEGENSTRIJDER. *z. m.* Tegendinger. *Partie contraire, partie adverſe, adverſaire, antagoniſte, oppoſant.*

Zijn tegenſtrijder moeſt het opgeeven. *Il fallut que ſa partie pliât ou ſe rendit.*

Tegenſtrijdig. *bijv. w.* Onovereenkomende. *Contraire, qui quadre mal, contradictoire.*

Eene tegenſtrijdige reden. *Un diſcours contradictoire.*

Tegenſtrijdig zijn. *Répugner, être contraire.*

Tegenſtrijdigheid. *z. v.* Onovereenkomſt. *Contrariété, contradiction, oppoſition.*

Daar ſteekt eene groote tegenſtrijdigheid in die reden. *Il y a une contrariété manifeſte dans cette raiſon.*

TEGENTREKKEN. *g. w. Aller à la rencontre, marcher contre.*

TEGENVENIJN. *zie* Tegengift.

TEGENVERGIF. *zie* Tegengift.

TEGENVOETERS. *z. m. meerv. Antipodes.*

Onze tegenvoeters hebben denzelfdengraad van zuiderbreedte als wij van noorderbreedte, maar tellen 180 graaden van lengte meer dan wij. *Nos Antipodes ont le même degré de latitude méridionale, que nous de ſeptentrionale, & comptent 180 degrés de longitude plus que nous.*

Tegenvoetig. *bijv. w. Des antipodes, qui appartient aux antipodes.*

Het tegenvoetig geweſt. *La région des antipodes.*

TEGENVRIJER. *z. m.* Medevrijer. *Rival.*

Zijn tegenvrijer heeft hem den voet geligt. *Son rival lui a donné du croc en jambe, il lui a coupé l'herbe ſous le pied.*

TEGENWEER. *z. v.* Wederſtand. *Réſiſtance, oppoſition.*

Hij deed gantſch geen tegenweer. *Il ne fit aucune reſiſtance.*

TEGENWEEREN. *w. w.* Zig tegenweeren. *Se défendre, réſiſter.*

TEGEN WEEZEN, tegen zijn. *g. w. Etre contraire.*

TEGENWERPEN. *w. w.* Tegen inbrengen, tegenſpreeken. *Oppoſer, objecter.*

Ik dagte wel dat hij mij zulks zoude tegenwerpen. *Je crus bien qu'il m'objecteroit cela.*

Tegenwerping. *z. v.* Tegenſprecking. *Oppoſition, objection.*

Hij heeft alle mijne tegenwerpingen beantwoord. *Il a répondu à toutes mes objections.*

TEGENWIGT. *z. g.* Tegengewigt, gewigt tot neêrhouding van iets. *Contrepoids.*

Dat zal het in tegenwigt houden. *Cela ſervira de contrepoids, cela ſervira à contrebalancer.*

Tegenwigtig. *bijv. w. Egal, qui péſe autant, qui tient le contrepoids.*

TEGENWIJZEN. *Prononcer ſentence contre, déhouter.*

TEGENWIL *met een woord. z. m.* Strijdige wil. *Volonté contraire ou oppoſée.*

Tegen wil *met twee woorden.* Als, tegen wil en dank. *Malgré qu'on en ait.*

TEGENWIND *met een woord. z. m. Vent contraire.*

Wij konden door tegenwind onze reis niet vorderen. *Nous ne pûmes avancer à cauſe du vent contraire.*

Tegen wind *met twee woorden.* Als, tegen wind en ſtroom vaaren. *Aller contre vent & marée.*

TEGENWOELEN. *zie* Tegenſpartelen.

TEGENWOORDIG. *bijv. w.* Bijzijnde. *Préſent.*

Ik ben 'er tegenwoordig geweeſt. *J'y fus préſent, j'y ai été préſent.*

De tegenwoordige tijd. *Le temps préſent.*

Tegenwoordig. *bijw.* Nu ter tijd, tegenwoordiglijk. *Préſentement, maintenant, à préſent.*

Het koomt mij tegenwoordig niet gelegen. *Je n'ai pas à préſent la commodité.*

Tegenwoordigheid. *z. v.* Bijwezen. *Préſence.*

Dat is in onze tegenwoordigheid geſchied. *Cela eſt arrivé en notre préſence.*

Zijne tegenwoordigheid deede mij ſchromen. *Sa préſence me fit craindre.*

Tegenwoordiglijk. *zie* Tegenwoordig. *bijv.*

TEGENWORSTELEN. *g. w. Réſiſter, lutter contre.*

TEGENZANG. *zie* Weerzang.

TEGENZEGGELIJK. *bijv. w.* Tegenſpreekelijk. *Contradictoire.*

TEGENZEGGEN. *w. w.* Tegenſpreeken. *Contredire.*

Hij deed het zonder tegenzeggen. *Il le fit ſans contredire.*

Tegenzegging. *z. v.* Tegenſpreeking. *Contradiction, contrariété.*

Alle die tegenzeggingen zijn van geen klem. *Toutes ces contradictions ne ſervent de rien, elles ſont vaines & inutiles.*

TEGENZETTEN. *w. w. Mettre ou bazarder contre.*

TEGENZIJN. *zie* Tegenweezen.

TEGENZIN. *z. m.* Weerzin. *Averſion, répugnance.*

Ik heb 'er eenen tegenzin in. *J'ai de l'averſion pour cela, j'y ai de la répugnance.*

T E I.

TEIKEN, enz. *zie* Teken, enz.

TEILOOS. *zie* Tijloos.

TEISTEREN. *w. w.* Ruuw handelen. *Maltraiter.*

Hij was leelijk geteiſterd. *Il fut fort maltraité.*

T E K.

TEKEN. *z. g.* Merk, aanwijzing. *Marque, ſigne, indice.*

Het was met een teken gemerkt. *Il étoit marqué, il y avoit une marque.*

Aan dat teken zult gij 't kennen. *Vous le connoîtrez à cette marque.*

Hij heeft een kenbaar teken in zijn aangezigt. *Il a une marque au viſage à quoi on le connoit.*

Het is een kwaad teken. *C'eſt une mauvaiſe marque, un méchant ſigne.*

Een teken van liefde. *Une marque d'amour.*

Ik zal u een teken geeven. *Je vous donnerai un ſigne.*

't Is een teken dat hij niet verſtaat wat hij zegt. *C'eſt une marque qu'il ne ſait ce qu'il dit.*

Teken in den Hemel. Als, de twaalf Hemelstekens. *Les douze ſignes du Zodiaque.*

God gaf een teken. *Dieu donna un ſigne ou fit un miracle.*

Daar verſcheen een teken aan den Hemel. *Il parut un ſigne au Ciel.*

Brandteken, Geluidteken, Helmteken, Kenteken, Klankteken, Letterteken, Lidteken, Merkteken, Schandteken, Schrijfteken, Taalteken, Veldteken, Voorteken, Wonderteken, Wondteken, Zegeteken, Zinteken, enz. *zie onder* Brand. enz.

Tekenaar. *z. m.* Een die tekent. *Deſſinateur, qui crayonne ou deſſine avec du crayon.*

Een konſtig tekenaar. *Un deſſinateur fort habile.*

Tekenaar in 't ſchool, in de kaatsbaan, enz. *Marqueur dans l'école, marqueur d'un jeu de paume, &c.*

Tekenboek. *z. g.* Teikenboek. *Livre à deſſiner, livre de deſſein.*

TEKENEN. *w. w. Deſſiner, crayonner.*

Dat landſchap is naar 't leven getekend. *Ce payſage eſt deſſiné d'après nature.*

Hij gaat op tekenen, hij gaat in een tekenſchool om tekenen te leeren. *Il apprend à deſſiner.*

Dat beeld is konſtig getekend. *Cette figure eſt artiſtement deſſinée.*

TEKENEN. *w. w.* Merken, een teken maaken. *Marquer, faire ſigne.*

Hij is leelijk in zijn aangezigt geteekend

Digitized by Google

kend. *Il eſt vilainement marqué au viſage.*
De kaats tekenen. *Marquer la chaſſe.*
Tekenen, onderſchrijven. *Souſcrire, ſouſſigner.*
Zijnen naam tekenen. *Signer ſon nom.*
Tekenen, tot de onkoſten van een boek te drukken zijnen naam onder de voorwaarden ſchrijven. *Souſcrire pour les frais de l'impreſſion d'un livre.*
Ik heb op de reizen van den Schilder de Bruin getekend. *J'ai ſouſcrit pour les Voyages du Peintre le Brun.*
Tekening. z. v. Merking. *Action de marquer, marque.*
Tekening, teikening, ſchetſing. *Deſſein, plan.*
Eene ſlordige tekening. *Un méchant deſſein.*
Tekening, getekend afbeeldſel. *Deſſein, plan, projet.*
Eene brave tekening. *Un beau plan.*
De tekening is wel getroffen. *Le plan eſt fort bien fait.*
Handtekening. Kanttekening, enz. *zie onder* Hand, enz.
Tekenkonſt of tekenkunſt. z. v. De konſt van tekenen. *L'art de deſſiner, le deſſein.*
Hij verſtaat de tekenkonſt wel. *Il entend parfaitement le deſſein, il eſt habile deſſinateur.*
Tekenkonſtenaar of tekenkunſtenaar. z. m. Tekenaar. *Deſſinateur.*
Tekenkrijt. z. g. *Crayon fait de craye rouge ou noire.*
Tekenkring. *zie* Taanrond of Dierenriem.
Tekenkunſt, enz. *zie* Tekenkonſt, enz.
Tekenmeeſter. z. m. *Maître deſſinateur, maître à deſſiner, maître de deſſein.*
Tekenpen. z. v. Potloot. *Crayon de mine de plomb.*
Tekenſchool. z. v. School daar men de Tekenkonſt onderwijſt. *Ecole où l'on enſeigne à deſſiner.*
Tekentje. z. g. *Petite marque, accent, virgule.*

T E L.

TEL. z. m. Pasgang. *Amble.*
Die paerden zijn gewend den tel te gaan. *Ces chevaux ſont accoutumés à l'amble ou à aller l'amble.*
TELBAAR. *bijv. w.* Dat men tellen kan. *Qu'on peut ou qui ſe peut compter ou nombrer.*
Die meenigte is nog wel telbaar. *Cette foule ou cette multitude n'eſt pas innombrable.*
TELEN, enz. *zie* Teelen, enz.
TELG. z. v. Tak, rank. *Rameau, branche, rejetton.*
Die boom breid zijne Telgen zeer weelig uit. *Cet arbre étend ou jette ſes branches bien au large.*
Telg, jonge boom. *Jeune arbre, arbriſſeau.*
Telgkwekerije. z. v. Entkwekerije. *Pépinière.*
Telgje. z. v. *Un petit rejetton.*
TELJOOR. z. g. Tafelbord. *Aſſiette de table.*
‡ Teljoorlikker. z. m. Panlikker, ſchuimer. *Paraſite, écornifleur.*
TELKENS. *bijw.* Menigmaal, dikwils, geduurig. *Toutes les fois, à chaque fois, à tout bout de champ.*
Telkens als ik daar van ſpreeke, word hij moeijelijk. *Toutes les fois que j'en parle, il ſe fâche.*
Telkens beſchuldigt hij mij. *Il m'accuſe à tous moments.*
TELKONST. z. v. Rekenkonſt. *La ſcience des nombres, l'Arithmétique.*
Hij verſtaat de telkonſt grondig. *Il entend l'Arithmétique à fond.*
TELKUNST. *zie* Telkonſt.
TELLE. z. v. Een paerd dat den tel gaat. *Haquenée, cheval qui va l'amble.*
Zij reed op eene telle. *Elle monta une haquenée.*
De Gezant van Spanje bied jaarlijks den Paus eene telle aan voor het leen van het Koningrijk Napels. *L'ambaſſadeur d'Eſpagne préſent tous les ans au Pape une haquenée, pour hommage du Royaume de Naples.*
TELLEN. *w. w.* Compter, *ſupputer.*
Geld tellen. *Compter de l'argent.*
De klok tellen. *Compter quelle heure il eſt.*
Op zijne vingeren tellen. *Compter par ou ſur ſes doigts.*
Zijn heir tellen, het krijgsvolk tellen. *Compter ſon armée, en faire une revue exacte.*
TELLER. z. m. Een die telt. *Celui qui compte ou qui fait la ſupputation de quelque choſe.*
Gij zijt nog geen goede teller, gij kont nog niet ter deege tellen. *Vous ne ſauriez compter comme il faut, vous ne ſavez pas encore compter.*
Teller, het bovendeel van een gebroken getal. *Le numérateur, la partie ſupérieure d'un nombre rompu ou d'une fraction.*
Telletter. z. v. *Lettre numérale.*
Telling. z. v. *Supputation, dénombrement.*
Zijne telling gaat niet vaſt. *La ſupputation qu'il fait n'eſt pas ſûre, certaine ou aſſurée.*
TELPAERD. z. g. Paerd dat den tel gaat. *Cheval qui va l'amble.*

T E M.

TEMBAAR. *bijv. w.* Dat getemd kan worden. *Domtable, qui peut être dompté.*
Men ziet dat zelfs Leeuwen tembaar zijn. *On voit que même les Lions ſont domtables.*
TEMET. *zie* Altemet.
TEMMELIJK. *zie* Tembaar.
TEMMEN. *w. w.* Tam maken, onderbrengen, bedwingen. *Dompter, apprivoiſer.*
Wilde Beeſten temmen. *Apprivoiſer des bêtes ſauvages.*
Zijne luſten en driften temmen. *Dompter ſes paſſions.*
Hij kan zijne gramſchap niet temmen. *Il ne ſauroit reprimer ou adoucir ſa colère.*
Zijn ongemak en tegenſpoed heeft hem wat getemd. *Ses infortunes l'ont un peu dompté ou mis à la raiſon.*
Zig zelven temmen. *Se dompter ou ſe vaincre ſoi-même.*
TEMMER. z. m. Bedwinger. *Dompteur.*
Een temmer van Schrikdieren. *Un dompteur de Monſtres.*
De ontemmelijke temmers van ongetemde paerden. *De chevaux indomptés les dompteurs indomtables. Segrais, traduction de Virgile.*
Temming. z. v. Onderbrenging. *L'action de dompter & d'apprivoiſer.*
TEMPEEST. z. g. *ond. w.* Storm, onweder. *Tempête, orage, gros temps.*
Wij wierden door een zwaar Tempeest overvallen. *Nous fûmes ſurpris d'une rude Tempête ou d'un grand orage.*
Tempeestig. *zie* Stormagtig.
TEMPEL. z. m. *ond. w.* Gebouw tot den Godsdienſt geſchikt. *Temple, lieu deſtiné au Service Divin.*
De Joodſche Tempel. *Le Temple des Juifs.*
De tinne des Tempels. *Le ſommet du Temple.*
De Heidenen hadden eertijds zeer veele Tempels van Afgoden. *Les Gentils ou les Payens avoient autrefois beaucoup de Temples d'Idoles.*
Tempeldeur. z. v. Deure des tempels. *La porte du temple.*
Tempeldienſt. z. m. Dienſt des tempels. *Le ſervice du temple, l'office, le culte divin, le ſervice divin.*
Tempelfeeſt. z. g. Feeſt des tempels. *Dédicace d'un temple.*
Tempeliers. z. m. *meerv.* Ridders van zekere Orden al voor lang uitgeroeid. *Templiers, Ordre de Chevaliers Religieux extirpé en* 1307.
Hij zuipt als een Tempelier, hij drinkt heel ſterk. *Il boit comme un Templier, c'eſt un grand buveur.*
Tempelofferande. z. v. Offerande die in den Tempel verrigt wierd. *Sacrifice ou oblation qui ſe faiſoit dans les temples.*
Tempelpligt. *zie* Tempeldienſt.
Tempelpoort. z. v. Tempeldeur. *Porte du temple.*
Tempelprieſter. z. m. Prieſter des tempels. *Prêtre du temple.*
Tempelprieſterin. z. v. Prieſtereſſe des tempels. *Prêtreſſe du temple.*
Tempeltrappen. z. m. *meerv.* Trappen des tempels. *Degrés du temple.*
Tempelvoogd. z. m. De hooge of voorname Prieſter der oude Heidenſche Afgoden. *Grand Prêtre des faux Dieux chez les anciens Payens.*
Tempelvoogdeſſe. z. v. *Grande Prêtreſſe, &c.*
Tempelwagt. z. v. Wagt des tempels. *Garde du temple.*
TEMPERAMENT. *g. w. ond. w.* Geſteldheid. *Conſtitution, tempérament, complexion, diſpoſition du corps.*
TEMPEREN. *w. w.* Maatigen, mengen. *Tempérer, modérer, tremper.*
Een getemperd gemoed, een bedaard of beſcheiden gemoed. *Un eſprit ſerein, une ame calme.*
Getemperd ſtaal. *De l'acier trempé ou à qui on a donné la trempe.*
Getemperde wijn. *Vin trempé, vin mêlé d'eau.*
Tempering. z. v. Maatiging, menging. *Modération, mélange.*
De tempering van 't ſtaal. *La trempe de l'acier.*
TEMSTER. z. v. *Celle qui dompte.*

T E N.

TEN. Een deeltje van de reden. *A, au, en, &c.*
Dat woordje is in verſcheide ſpreekwijzen gebruikelijk, waar onder men de volgende kan aanmerken.
Ten dien aanzien. *A cet égard.*
Ten allen geluk. *Par bonheur.*
Ten anderen. *En ſecond lieu.*
Ten anker leggen. *Etre à l'ancre.*
Ten anker komen. *Se mettre à l'ancre.*
Ten dage en jaare als boven. *Au jour & an que deſſus.*
Ten dank betaald of voldaan: gebruikelijke woorden in een quitantie of quijtbrief. *Payé.*
Ten deelen, eensdeels, voor een gedeelte. *En partie.*
Ik ben ten dienſte voor ieder een. *Je ſuis au ſervice de tous ceux qui veulent m'employer.*
Ten eerſten. *Premièrement, en premier lieu, tout auſſitôt, d'abord.*

Ten

Digitized by Google

Ten einde, op dat. *Afin que.*
Ten dien einde. *A cette fin, dans cette vue, pour cet effet.*
Ten goeden. *En bonne part.*
Ten Hemel opvaaren. *Monter aux Cieux.*
Ten hoogſten, op 't hoogſte. *Tout au plus, extrémement.*
Hij is ten hoogſten feſtig jaaren oud. *Il a tout au plus ſoixante ans.*
Ik ben u ten hoogſten verpligt. *Je vous ſuis extrémement obligé.*
Ten hove verkeeren. *Fréquenter la cour.*
Ten huize van mijnen vader. *Au logis ou à la maiſon de mon pére.*
Ten huize ingaan of uitgaan. *Entrer dans la maiſon, ſortir de la maiſon, &c.*
Ten is beſlagen. *Ferré à glace.*
Ten koſten van zijn leven. *Aux dépens de ſa vie.*
Ten laatſten. *Enfin, en dernier lieu.*
Ten minſten. *Au moins, tout au moins.*
Ten naaſten bij, omtrent. *Environ, à peu prés.*
Ten noorden. *Du côté du Septentrion ou du Nord.*
Ten offer koomen. *Venir à l'offrande.*
Ten ooſten. *Du côté de l'Orient ou de l'Eſt.*
Ten opzigt van. *A l'égard de.*
Ten overſtaan van Schout en Schepenen. *En préſence du Baillif & des Echevins, ſous leur autorité.*
Ten prooi. *En proye.*
Ten quaaden. *En mauvaiſe part.*
Ten ſlimſten genomen, als 't op zijn ergſte uitviel. *Au pis aller.*
Ten ſpot van ieder een ſtaan. *Etre en riſée à tout le monde, être la riſée d'un chacun.*
Ten tijden van Alexander den Grooten. *Du temps d'Alexandre le Grand.*
Ten toon ſtellen. *Expoſer en vue.*
Ten toon ſtaan. *Etre expoſé en vue.*
Ten tweeden, ten anderen. *Secondement, en ſecond lieu.*
Ten uierſten. *Extrémement, à l'extrémité.*
Zij was ten uierſten verlegen. *Elle étoit extrémement en peine.*
Ten Weſten. *Du côté de l'Occident ou de l'Oueſt.*
Ten Zuiden. *Du côté du Midi ou du Sud.*
Ten zij. *Koppelwoord.* Bij aldien niet. *Si ce n'eſt que: conjonction, avec une négation.*
Ten ware hij van eene andere meening wierd. *Si ce n'eſt qu'il changeât d'opinion, de réſolution, &c.*

TENGER. *bijv. w.* Teer en rank van lichaam. *Délicat, de foible complexion, qui n'eſt pas robuſte.*
Een tenger kind. *Un enfant délicat.*
Eene tengere vrouw. *Une femme délicate.*
Tengerheid. *z. v.* Tederheid, rankheid. *Etat foible & délicat, complexion foible & délicate.*

TENT, tente. *z. v.* Hut, Veldhut. *Tente, cabane.*
Tenten opſlaan, tenten zetten. *Dreſſer des tentes.*
Legertenten. *Zie onder* Leger.
Tentenmaker. *z. m. Faiſeur de tentes.*

TENTIJZER. *z. g.* Werktuig eens Heelmeeſters om eene wonde te peilen. *Sonde, inſtrument de Chirurgien pour ſonder les playes.*

TENTSCHUIT. Overdekte ſchuit. *Coche, berge, bateau couvert de toile poiſſé.*

T E P.

TEPEL. *z. m. Tetin, le bout de la mamelle ou du teton.*
Het kind kan den tepel niet vatten. *L'enfant ne ſauroit prendre le bout de la mamelle dans ſa bouche.*
Tepelzalf. *z. v.* Zalf voor zeere tepels. *Onguent pour les maux des tetins.*

T E R.

TER. Deeltje van de reden, betekenende gemeenlijk *in de, aan de, op de, tot de,* enz. gelijk het uit de volgende voorbeelden blijken zal.
Een lijk ter aarde brengen. *Porter un corps en terre.*
Iets ter beede van een ander doen. *Faire une choſe à la priére d'un autre.*
Ter contrarie. *ond. ſpreekwijze.* In tegendeel. *Au contraire.*
Ter deege, wel. *Bien, comme il faut.*
Iets ter deege doen. *Faire quelque choſe comme il faut.*
Ter dezer uur. *A cette heure, à l'heure que je parle.*
Ter dood verwijzen. *Condamner à la mort.*
Men zal een Standbeeld ter eeren van den Koning opregten. *On érigera une ſtatue à l'honneur du Roi.*
Ter gedagteniſſe van. *En mémoire de.*
Ter hand ſtellen. *Mettre en main.*
Ter handkus bij den Koning en de Koninginne toegelaaten worden. *Etre admis à baiſer la main du Roi & de la Reine.*
Dat gaat mij ter harte. *Cela me va au cœur, je prens cela fort à cœur, cela me touche extrémement.*
Ter helle nederdaalen. *Descendre aux enfers.*
Een ſchip ter kaap uitrusten. *Armer un vaiſſeau en courſe.*
Ter loops. *En courant, en paſſant, à la hâte.*
Ter maand. *Par mois.*
Ter naauwer nood, naauwlijks. *A peine, avec peine, avec difficulté.*
Ter ooren komen. *Parvenir aux oreilles.*
De ſtad ter plondering overgeeven. *Abandonner la ville au pillage.*
Ter quaader uure. *A la malheure, malheureuſement.*
Ter regterhand. *A droit, à droite, à la main droite.*
Ter ruſte. Als, zig ter ruſte begeeven. *Aller prendre du repos, aller ſe mettre au lit pour repoſer.*
Ter ſchoole gaan. *Aller à l'école.*
Ter ſlinkerhand. *A gauche, à la main gauche.*
Ter ſtad uitgeleid worden. *Etre conduit hors de la ville.*
Ter tafel gaan. *Aller à table.*
Ter tafel dienen. *Servir à table.*
Ter tijd toe dat. *Juſques à ce que.*
Ter regter tijd. *A temps, à propos, dans le temps juſte.*
Ter zelver tijd, ten zelven tijde. *Dans le méme temps, au méme temps, en méme temps.*
Ter goeder trouw. *De bonne foi, à la bonne foi.*
Ter voetkus bij den Paus toegelaten worden. *Etre admis à baiſer les pieds ou la pantouffle du Pape.*
Ter goeder uure. *A la bonne heure.*
Ter wapen roepen. *Crier aux armes.*
Ter week, 's weeks. *Par ſemaine.*
Ter waereld. Als, daar is ter waereld niet daar hij vermaak in ſchept. *Il n'y a rien au monde à quoi il prenne du plaiſir.*
Een kind ter waereld brengen. *Mettre un enfant au monde.*
Niet ter waereld, niet met allen, niemendal. *Rien du tout.*
Bewijzen ter zaake dienende. *Preuves qui ſervent à la cauſe.*
Ter Zee. *Sur Mer.*
Ter zijde, aan een zijde. *A côté.*
Ter zijde gaan. *Aller ou marcher à côté.*

TERGEN. *w. w.* Plaagen, quellen, gaande maaken. *Irriter, agacer, tourmenter, provoquer, tarabuſter, vexer.*
Tergende woorden. *Des paroles piquantes, choquantes, &c.*
Men moet eenen ſlaapenden hond niet tergen. *Il ne faut pas réveiller le chat qui dort.*

TERGER. *z. m.* Een die tergt. *Celui qui irrite, qui choque, qui tourmente, qui agace.*
Gij moet zulk een terger niet weezen. *Il ne faut pas vous accoutumer à tourmenter ainſi les gens.*
Terging. *z. v.* Ophitſing, quelling. *Irritation, vexation.*
Tergſter. *z. v.* Een vrouwmenſch dat tergt. *Femme ou fille qui irrite, qui choque, qui tourmente.*
Tergwoord. *z. g.* Bits woord. *Parole choquante ou piquante.*

TERIAKEL. *ond. w. zie* Triakel.

TERM. *ond. w. zie* Woord.

TERMIJN. *z. m. ond. w.* Gezette tijd. *Terme, temps preſcrit.*
Het huis is verkogt om in drie termijnen te betaalen. *La maiſon eſt vendue à condition de payer en trois termes.*

TERMIJNEN. *zie* Stuipjes.

TERPENTIJN. *z. m.* Zekere Gomme. *Térébentbine, ſorte de reſine peu forme.*
Venecetſche terpentijn. *Térébentbine de Veniſe.*
Terpentijnboom. *z. m.* Boom waar uit de terpentijn vloeit. *Térébinthe, arbre d'où ſort la térébentbine.*
Terpentijnolie. *z. v.* Olie van terpentijn. *Huile de térébentbine.*

TERRAS. *z. v.* Verheevene wandelplaats in eenen tuin, enz. *Terraſſe, promenade relevée dans un jardin, &c.*

TERSTOND. *bijw.* Op ſtaande voet, daadelijk. *Incontinent, tout-à-l'heure, ſur le champ, d'abord.*
Ik zal terſtond komen. *Je viendrai incontinent.*

TERW. *zie* Tarw.

TERWIJL. *bijw.* Geduurende, onderwijle, ondertuſſchen. *Pendant, durant, cependant.*
Terwijl. *Voegwoord.* Toen, geduurende dat. *Pendant que, lorſque, tandis que, puiſque, vuque.*
Dat gebeurde terwijl ik daar was. *Cela arriva pendant que j'y fus ou que j'y étois.*
Terwijl zij 't zoo verſtaan. *Puiſqu'ils l'entendent ainſi.*

T E S.

TESCH. *zie* Tas.

TESSEL. Naam van een Eiland ten Noorden van Noord-Holland. *Texel. Ile au Nord de la Hollande Septentrionale.*

TEST. *z. v.* Aarden vuurpot. *Terrine, chaufrette à mettre dans un chauffepied.*
Eene groote teſt met vuur onder tafel doen. *Mettre ſous la table une grande terrine avec du feu.*

TESTAMENT. *z. g. ond. w.* Uiterſte wille. *Teſtament, déclaration de ſa derniére volonté.*
Hij heeft zijn teſtament gemaakt. *Il a fait ſon teſtament.*

Digitized by Google

Een teſtament breeken. *Révoquer un teſtament.*
Hij is zonder Teſtament geſtorven. *Il eſt mort ſans avoir fait de teſtament.*
Zij heeft mij bij teſtament eene erfgifte beſproken. *Elle m'a fait un legs par teſtament.*
Teſtament. Verbondboek, de ſchriften des Nieuwen Verbonds. *Le Nouveau Teſtament.*
De Boeken des Ouden en Nieuwen Teſtaments. *Les Livres du Vieux & du Nouveau Teſtament.*
Teſtamenteel. *bijv. w. ond. w. Teſtamentaire.*
Teſtamentmaker. *z. m. Teſtateur.*
TESTEBLOEM. *z. v. zie* Angelier.
TESTEEREN. *g. w. ond. w.* Een teſtament maken. *Teſter, faire un teſtament.*

T E T.

TETS. *bijv. w.* Deegagtig, dat niet ter deege doorbakken is. *Pâteux, qui n'eſt pas bien cuit.*
Tets brood, deegagtig brood. *Du pain pâteux.*
Het ſuikergoed maakt eenen tetſen of tetſigen mond. *Les ſucreries rendent la bouche pâteuſe.*
Tetſig. *zie* Tets.
TETTIG. *bijv. w.* Al te zindelijk. *Propre juſqu'à l'excès.*
Eene tettige vrouw. *Une femme dont la propreté va dans l'excès.*
Tettigheid. *z. v.* Al te groote zindelijkheid. *Propreté pouſſée trop loin.*

TEV. TEU.

TEVENS. *zie* Teffens.
TEUG. *z. v.* Haal. *Coup, trait.*
Eene teug bier. *Un coup de bière, un trait de bière.*
Hij drinkt den wijn met groote of met lange teugen. *Il boit le vin à grands traits ou à longs traits.*
Vergun mij eene teug water voor mijnen dorſt. *Accordez-moi un peu d'eau pour la ſoif qui me travaille.*
TEUGEL. *z. m.* Breidel. *Mords, frein, embouchure.*
Men doet den paerden eenen teugel in den mond. *On embouche les chevaux.*
* Men moet eenen teugel voor zijne tong doen. *On doit refrener ou brider ſa langue.*
TEUGELEN. *w. w.* Breidelen, beteugelen, bedwingen. *Refrener, brider, reprimer.*
Een geteugeld paerd. *Un cheval bridé.*
* Zijne driften teugelen. *Retenir ou reprimer ſes paſſions.*
Teugelreep. *zie* Leireep.
TEUGJE. *z. g.* Kleine teug. *Petit trait, petit coup.*
TEUNIS *zie* Theunis.
TEUNTJE. *zie* Theuntje.

TEX. TEZ.

TEXT. *z. m. ond. w.* Inhoud, ſtelſel. *Texte.*
Hij nam zijnen text uit, enz. *Il prit ſon texte de, &c.*
Predikatien over verſcheidene texten. *Sermons ſur différens textes.*
De Grondtext. *zie onder* Grond.
* Iemand van den text helpen. *Troubler quelqu'un dans ſon diſcours.*
* Van den text raaken. *S'égarer de ſon ſujet.*
K[illegible]text. *Drukkersw.* Zeer kleine drukletters. *Petit texte, très-petits caractères d'impreſſion.*
TEZEN. *zie* Teezen.

THA. THE.

THANS. *bijw.* Nu, daar op, tegenwoordig. *Maintenant, à préſent.*
Hij is thans niet in de ſtad, hij is tegenwoordig van huis. *Il n'eſt pas en ville maintenant ou à préſent.*
Eerſt is eene breſſe geſchoten, thans beſtormt men den wal. *On a fait premiérement une bréche, préſentement on donne l'aſſaut au rempart.*
THEATER. *zie* Schouwburg.
THEATIJNER-MONNIK. *Théatin, ſorte de Moine ou de Religieux.*
THEE. *z. v.* Sineeſche Bladeren die men aftrekt om het aftrekzel te drinken. *Du Thé.*
Thee, aftrekzel van theebladeren. *Du thé infuſé.*
Groene thee. *Du thé verd.*
Theeblad. *z. g.* Blad daar men theegoed op zet. *Cabaret, petit meuble de bois verni, ſur lequel on met ce qui ſert à boire le thé.*
Theebladen of theebladeren. *z. g. meerv. Feuilles de thé.*
Thee-boe. *Du thé-bou.*
Theeboom. *z. m. L'arbre qui porte le thé.*
Theebus. *z. v. Boite à thé.*
Theedoek. *z. m. Linge deſtiné à eſſuyer les taſſes &c. quand on a bu du thé.*
Theegoed. *z. g. Uteníles qu'on employe en buvant le thé.*
Theeketel. *z. m. Bouilloire.*
Theekopjes. *Taſſes à boire du thé.*
Theepotje. *zie* Trekpot of Trekpotje.
Theerak of Theerek. *Tablette pour y mettre les taſſes à thé &c.*
Theetafel. *z. v. Table à thé.*
Theewater. *z. g. Eau pour le thé.*
Theewinkel. *z. m. Boutique de thé, boutique où l'on vend du thé.*
THEOLOGANT. *ond. w. zie* Godgeleerde.
Theologie. *ond. w. zie* Godgeleerdheid.
Theologiſch. *bijv. w. ond. w.* Dat de Theologie of Godgeleerdheid aangaat. *Théologique, qui concerne ou regarde la Théologie.*
Hij heeft Theologiſche ſtellingen zeer geleerdelijk beweerd. *Il a ſoutenu très-ſavamment une théſe ou des théſes en Théologie.*
THERIAKEL. *ond. w. zie* Triakel.
THESAURIER. *zie* Schatbewaarder of Schatmeeſter.
THESAURIE. *zie* Schatkamer.
THEUNIS, Antonij, Mans naam. *Antoine, nom d'homme.*
THEUNTJE, Antonia, Vrouwe naam. *Antoinette, Toinon, Toinette, nom de femme.*

THI. THO. THR. THU.

THIEN of tien, enz. *zie* Tien, enz.
THIENEN, Stads naam van Spaanſch Braband. *Tilemont, Tillemont & Tillmont, Ville du Brabant Eſpagnol.*
THIJM. *zie* Tijm.
THIJS. *zie* Matthias.
THONIJN, groote Zeevis in de Middellandſche Zee. *Thon, gros poiſſon qui ſe trouve dans la Mer Méditerranée.*
THROON. *zie* Troon.
THUIN. *zie* Tuin.

TJA. TIC.

TJALK. *z. v.* Zeker buitenlandſch Vaartuig. *Tialque, ſorte de vaiſſeau.*
Tjanken of tianken. *g. w.* Schreeuwen als een hond. *zie* Janken.
TIBER of Tiberſtroom. *zie* Tijber of Tijberſtroom.
TICHEL. *z. v.* Tichelſteen, gebakken ſteen. *Brique.*
In Holland worden de Huizen meeſtendeels van tichelſteenen gebouwd. *La plupart des maiſons en Hollande ſont bâties de briques.*
Tichelaar. *z. m.* Tichelbakker. *Briquetier, ouvrier qui fait de la brique ou des briques.*
Tichelbakker. *zie* Tichelaar.
Tichelbakkerije. *zie* Tichelerije.
Ticheler. *zie* Tichelaar.
Tichelerije. *z. v.* Tichelоven, Tichelbakkerije. *Briquetterie, lieu où l'on fait la brique.*
Tichelſteen. *zie* Tichel of Bakſteen.
Tichelwerk. *z. g.* Werk van tichelſteen. *Ouvrage fait de briques.*
Tichelwerk, tichelbakkerije, plaats daar men tichelſteenen bakt. *Four où l'on cuit des briques, briquetterie.*

TIE. TIG.

TJELPEN. *g. w. Crier comme font les moineaux.*
TIEN. *bijv. w.* Zeker getal. *Dix, nom de nombre indéclinable.*
Het is tien Jaaren geleden. *Il y a dix ans.*
Hij is tien Jaaren oud. *Il a dix ans, il eſt âgé de dix ans.*
Dat koſt tien ſtuivers. *Cela coute dix ſous.*
Tiendaagſche. *bijv. w.* Dat tien dagen duurt. *De dix jours, qui dure dix jours.*
Een tiendaagſche kermis. *Foire qui dure dix jours.*
Tiende. *z. v.* Het tiende deel. *Dime, la dixiéme partie.*
Van de inkomſten des Lands tienden, aan den Prieſter betaalen. *Payer au Prêtre la dime des revenus.*
Tiende neemen, tiende eiſchen. *Dimer, lever les dimes.*
Ik heb 'er een tiende van genomen. *J'en ai pris la dixiéme partie.*
Tiende. *bijv. w. Dixiéme.*
De tiende van de maand. *Le dixiéme du mois.*
Tienderhande. *bijv. w.* Tienderlei. *De dix ſortes.*
Tienderlei. *zie* Tienderhande.
Tiendheer. *z. m.* Een die tienden neemt. *Décimateur, celui qui prend les dimes.*
Tiendheffer. *z. m.* Tiendeiſcher. *Dimeur.*
Tiendubbel. *bijv. w. Dix fois autant.*
Hij zal 't u wel tiendubbel beloonen. *Il vous rendra bien dix fois autant.*
Tienduizend. *bijv. w. Dix mille.*
TIENEN, Stads naam. *zie* Thienen.
TIENGETAL. *z. g. Une dizaine.*
Tienhonderd. *bijv. w.* Duizend. *Mille, dix fois cent.*
Tienjaarig. *bijv. w.* Dat tien Jaaren duurt. *Qui dure dix ans.*
Een tienjaarige oorlog. *Une guerre qui dure ou qui a duré dix ans.*
Tienlingen. *z. m. meerv.* Benden van tien mannen. *Troupes de dix hommes.*
Tienmaal. *bijw.* Tienwerf, tien reizen. *Dix fois.*
Ik hebb' het wel tienmaal gezegd. *Je l'ai bien dit dix fois.*
Tienman. *z. m.* Een Raad of Lid van eene

Digitized by Google

eene tienmanſche regeering. *Décemvir.*
Tienmanſchap. z. g. *Décemvirat.*
Tienſnaarig. *bijv. w.* Dat tien ſnaaren heeft. *Qui a dix cordes, en parlant d'inſtrumens de Muſique.*
Op een tienſnaarig inſtrument ſpeelen. *Jouer d'un inſtrument à dix cordes ou qui a dix cordes.*
Tiental. z. g. Getal van tien. *Dizaine, nombre de dix.*
Tienvoudig. *bijv. w.* Tiendubbel. *Dix fois autant.*
Dat heeft eene tienvoudige beteekenis. *Cela a bien dix ſignifications.*
Tienwerf. *bijw.* Tienmaal. *Dix fois.*
TIER. z. m. Groeizaamheid. *Vigueur.*
De Natuur is hier niet in haaren vollen tier. *La Nature n'eſt pas ici dans toute ſa vigueur.*
Dat kruid heeft hier te lande geen tier. *Cette plante ne veut pas bien croître en ce pays-ci ou ne réuſſit pas bien ici.*
Hij is hier niet in zijnen tier, hij kan hier niet wel aarden. *Il n'eſt pas ici dans ſon élément.*
TIERAS. *zie* Tiras.
TIEREN. g. w. Weelig groeijen. *Réuſſir: parlant des arbres & des plantes qui croiſſent bien.*
Dat gewas wil in zulk eenen grond niet tieren. *Cette plante ne veut pas bien réuſſir dans un tel fond.*
Tieren, aarden, voorſpoedig zijn, gelukken. *Etre content ou à ſon aiſe, vivre gayement.*
Zij kan in die ſtad niet tieren, zij kan daar niet aarden. *Elle ne peut pas, s'accoutumer dans cette ville-là, elle ne s'y trouve pas bien.*
Dat kind wil niet tieren. *Cet enfant s'eſt ébémé : mot populaire.*
Het werk wil niet tieren of niet gelukken. *L'affaire ne veut pas réuſſir.*
Het wil met hem niet tieren, zijne hanteering neemt niet op. *Il ne ſauroit réuſſir ou parvenir.*
TIEREN. g. w. Raazen, getier maaken, luid roepen. *Crier, criailler, faire du bruit, tempéter.*
Hoe tierje zoo, hoe ſchreeuwje zoo luid? *Quel vacarme ou quel bruit faites-vous?*
Zij doet geſtadig niet dan tieren en baaren. *Elle fait un bruit continuel.*
TIERENTEIN. z. g. Zeker ſtof van linnen en wollen. *Tiretaine, ſorte d'étoffe de fil & de laine.*
TIERIG. *bijv. w.* Groeizaam, voorſpoedig. *Qui réuſſit, qui croît bien.*
Eene tierige plant. *Une plante qui croit bien, qui vient à ſoubait.*
Dat kind is heel tierig. *Cet enfant eſt fort gai, il croît à merveilles.*
TIERSJE. z. g. *ond. w.* Zeker vat, het derde deel van een Oxhoofd houdende. *Tierſon, ſorte de tonneau ou vaiſſeau contenant le tiers d'une barrique.*
TIGCHEL. *zie* Tichel.
TIGER. *zie* Tijger.

T IJ.

TIJ. z. g. Getij. *Marée, le flux & reflux de la Mer.*
Het tij is verloopen. *La marée eſt paſſée.*
Weertij. *zie onder* Weer.
TIJBER of Tijberſtroom. z. m. Riviere naam in Italien daar de ſtad Romen op legt. *Tibre, riviére d'Italie ſur laquelle Rome eſt ſituée.*
TIJD. z. m. en v. *Temps.*
De tegenwoordige tijd. *Le temps préſent.*
De verleedene tijd. *Le temps paſſé.*
De toekomende tijd. *Le temps futur, le temps à venir.*
De tijd van 't jaar, het jaargetijde. *Saiſon de l'année.*
Ten tijde van Karel de Groote. *Du temps de Charlemagne.*
‡ In Marten van Rolſems tijd. *Il y a déjà fort longtemps.*
In der tijd, voor tegenwoordig. *A préſent, pour le préſent, en ce temps-là.*
Burgermeeſter in der tijd. *Bourguemaître à préſent ou en ce temps-là.*
Met ter tijd. *Avec le temps.*
Van alle tijden. *De tout temps.*
Van tijd tot tijd. *De temps en temps.*
Ter regter tijd. *A temps.*
Binnen dien tijd. *Dans ce temps-là.*
Ter zelver tijd. *Au même temps, en même temps.*
Voor langen tijd, over lang. *Il y a longtemps.*
Ter tijd toe dat. *Juſques à ce que.*
T'allen tijde, altoos. *En tout temps.*
In mijnen tijd. *De mon temps.*
Den tijd verdrijven, den tijd doorbrengen, zig vermaaken. *Paſſer le temps, ſe divertir, ſe donner du bon temps.*
In de jeugd moet men den tijd wel beſteeden. *Il faut bien employer le temps dans la jeuneſſe.*
Al is mijn meeſter zeer moeijelijk om te vergenoegen, zal ik evenwel mijnen tijd bij hem uitdienen. *Quoique mon maître ſoit fort difficile à contenter, je le ſervirai pourtant juſques à la fin de mon terme.*
Alle dingen hebben haaren tijd. *Toutes choſes ont leur temps.*
Hij voegt zig naar den tijd. *Il s'accommode au temps.*
De tijd nadert. *Le temps approche.*
Zijnen tijd waarneemen. *Prendre ſon temps, employer bien ſon temps.*
Hij heeft zijnen tijd gehad, hij is oud. *Il a fait ſon temps, il eſt vieux.*
Van 't beloop der tijden ſpreeken. *Parler des affaires du temps.*
Zij was na op haaren tijd, zij was omtrent ten einde van haare rekening. *Elle étoit au bout ou à la fin de ſon terme.*
Bij tijds, vroeg. *De bonne heure.*
Binnens tijds, eer de tijd verſtreeken is. *Avant le temps.*
Buitens tijds, te ontijde. *Hors de ſaiſon, mal à propos.*
Achtertijd, Avondtijd, Bloeitijd of Bloemtijd, Eetenstijd, Geboortetijd, Herfſttijd, Hoogtijd, Hooitijd, Jaartijd, Jagttijd, Kerktijd, Kerstijd, Knikkertijd, Koottijd, Leeftijd, Leegtijd, Leertijd, Lentetijd, Levenstijd, Maaitijd, Maaltijd, Meitijd, Natijd, Oogſttijd, Oorlogstijd, Paaſchtijd, Peſttijd, Rijtijd, Ruitijd, Ruſttijd, Schaſttijd, Scheertijd, Schemertijd, Schoftijd, Slagttijd, Snoeptijd, Tusſchentijd, Teeltijd, Vandtijd, Vervaartijd, Verveedertijd, Veſpertijd, Viertijd, Vleeſchtijd, Voortijd, Vredetijd, Wandeltijd, Wijntijd, Winter tijd, Zaaitijd, Zomertijd, Zwijnentijd, enz. *zie onder* Achter-, enz.
Kerſſentijd. *Le temps des ceriſes.*
Leertijd. Als, de jonge jaaren zijn de regte leertijd. *Les années de la jeuneſſe ſont le véritable temps pour apprendre.*
Speeltijd. *Temps de divertiſſement, congé pour les écoliers, campos.*
Tijdbegin. z. g. Tijdſtelling, tijdwortel. *Ere, époque, temps fixe d'où l'on commence à compter les années: terme de Chronologie.*
Tijdboek. z. g. Kronijk. *Chronique.*
Tijdelijk. *bijv. w.* Verganglijk. *Périſſable, paſſager, temporel.*
Tijdelijke goederen. *Des biens temporels.*
Het tijdelijk leven. *La vie préſente.*
Tijdelijk. *bijw.* Bij tijds. *A temps, de bonne heure.*
Gij moet tijdelijk komen. *Vous devez venir de bonne heure.*
TIJDELOOS, zekere Bloem. *zie* Tijloos.
TIJDGELOOVE. z. g. Spreekwijze onder de Godgeleerden, daar door een Geloove uitdrukkende, dat ſlegts eenen korten tijd duurt. *Foi à temps, terme de Théologie, pour ſignifier une foi qui ne dure que peu de temps.*
Tijdgenoot z. m. Een die nevens iemand op den zelfden tijd leeft. *Contemporain, celui qui vit avec un autre en même temps.*
Tijdig. *bijv. w.* Dat te regter tijd koomt. *Qui vient à temps & dans une juſte ſaiſon.*
Tijdige vrugt, rijpe vrugt. *Fruit mûr.*
Tijdiglijk. *bijw.* Bij tijds. *A temps, de bonne heure.*
Tijding. z. v. Maare, Berigt. *Nouvelle, avis.*
Nieuwe tijdingen, nieuws. *Nouvelles.*
Leugentijding, Poſttijding, enz. *zie onder* Leugen. enz.
Tijdingziek. *bijv. w.* Nieuwsgierig. *Qui aime les nouvelles, nouvelliſte.*
Tijdkorting. z. v. Tijdverdrijf. *Paſſe-temps.*
Tijdkunde. z. v. *Chronologie.*
Tijdnaald. z. v. *zie* Eerzuil.
De Egiptiſche tijdnaalden. *Les Pyramides d'Egypte.*
Tijdperk. z. g. *Période.*
Tijdregiſter. z. g. Lijſt der tijden. *Table Chronologique.*
Tijdrekenaar. z. m. *Chronologue, Chronologiſte.*
Tijdrekening. z. v. *Chronologie.*
Tijdrekenkundige. *zie* Tijdrekenaar.
Tijdſchrift. z. g. Jaarboek. *Chronique, Annales.*
Tijdſnippeling. z. v. Werk van uitgebrokene uuren. *Ce qu'on fait à des heures perdues, à des heures de loiſir.*
Tijdſtelling. *zie* Tijdbeging.
Tijdſtip. *zie* Tijdperk.
Tijdverdrijf. z. g. Kortswijl, vermaak. *Paſſe-temps, divertiſſement, recréation.*
Tijdverdrijvend. *bijv. w. Amuſant.*
Tijdverlies. z. g. *Perte de temps.*
Tijdverquiſting. z. v. Onnut tijdverdrijf. *Perte de temps, temps mal employé.*
Tijdwijzer. z. m. Maandwijzer, Dagwijzer. *Almanac, Calendrier.*
Tijdwoord of Werkwoord. *Verbe: terme de Grammaire.*
Tijdwortel. *zie* Tijdbegin.
‡ TIJEN. g. w. Voortpeuren, vertrekken. *S'en aller.*
‡ Op den loop tijen, de vlugt neemen. *S'enfuir, montrer ſes talons.*
TIJGER. z. m. Zeker fel Beeſt. *Tigre, ſorte d'animal furouche.*
TIJGERIN. z. v. *Tigreſſe, femelle d'un tigre.*
TIJK. z. v. Beddetijk. *Coutil ou contis pour mettre les plumes dont on fait les lits.*
TIJKAVELEN. *Entendre l'ordre des Marées.*
TIJKWEVER. z. m. Een die tijk maakt. *Tiſſerand qui fait des tiſſures de lit ou des coutis.*
TIJLOOS. z. v. Tijdeloos, zekere Bloem. *Fleur qui vient au commencement du printemps, coucou.*

Digitized by Google

TJILPEN. *g. w.* Sirken: Dit word van de moſſchen gezegd. *Pepier, faire d bruit comme un moineau.*
De jonge moſſchen doen niet dan tiilpen *Les jeunes moineaux ne font que pepier.*
TIJM. *z. m.* Zeker geurig kruid. *Tim o thim, ſorte d'herbe odoriférante.*
TIJMEN. *zie* Timotheus.
TIJRAN. *z. m.* Dwingeland. *Tyran.*
Hii regeerde als een Tijran. *Il regna en Tyran.*
Nero was een wreed Tijran. *Néron étoit un cruel Tyran.*
Tijrannig. *bijv. w.* Wreed. *Tyrannique.*
Een Tijrannig Vrouwmenſch. *Une Tyranne ou une femme tyrannique.*
Eene Tijrannige Regeering. *Un Gouvernement tyrannique.*
Tijranniglijk. *bijw.* Wreedelijk. *Tyranniquement; Cruëllement.*
Hij heeft tijranniglijk geregeerd. *Il a regné tyranniquement.*
TIJRANNIZEEREN. *w. w.* Tijranniglijk handelen. *Tyranniſer, traitter en Tyran*
Die van den Hervormden Godsdienſt zijn in Vrankrijk op eene ongehoorde wijze getijrannizeerd. *Ceux de la Réligion Réformée en France, ont été tyranniſés d'une maniere inouïe.*
Tijrannije. *z. v.* Dwinglandije. *Tyrannie.*
De Spaanſche Tijrannije heeft de Nederlanden gruuwlijk gedrukt. *La Tyrannie d'Eſpagne a terriblement opprimé les Payshas.*
TIJS. *zie* Matthias.
TIJTEL. *z. m.* Opſchrift, Eernaam. *Titre, nom d'honneur.*
Hij voert groote Tijtelen. *Il a de grands titres.*
Tiitel, Opſchrift van een Boek. *Titre d'un Livre.*
Eertijtel. Loſtijtel, enz. *zie onder* Eer, enz.
Tijtelblad. *z. g.* Blad van het Opſchrift eens Boeks. *La feuille qui contient le titre d'un livre.*
Tiitelplaat. *zie* Tiitelprint.
Tijtelprint. *z. v.* Print van het tijtelblad. *Deſſin ou figure qui eſt ſur la page du titre du livre, la taille-douce du titre.*
Tijtelregt. *z. g.* Regt dat iemand uit hoofde van zijnen Eertijtel toekomt. *Droit de titre.*
TIJWEG. *z. m.* De plaats daar het tij op zijn ſnelſt is. *Le fil de la marée.*

T I K.

TIK. *z. m.* Aanraaking. *Petit coup.*
Hij gaf mij eenen tik met zijne hand. *Il me donna un petit coup de ſa main.*
TIKKEN. *w. w.* Met de hand eenen ligten ſlag of duuw geeven. *Donner un coup léger avec la main, ne faire que toucher.*
TIKTAK. *z. g.* Zeker ſpel. *Trictrac, triquetrac, ſorte de jeu.*
Tiktakbord. *z. g.* Zeker ſpeelbord. *Trictrac, tablier qui ſert à jouer au trictrac.*
Op het Tiktakbord ſpeelen. *Jouer au trictrac.*
TIKTAKKEN. *w. w.* Tiktak ſpeelen. *Jouer au trictrac.*
TIKTAKKER. *z. m.* Een die tiktakt. *Joueur de trictrac.*
Tiktakſpeeler. *zie* Tiktakker.

T I L.

TIL. Als, in til zijn, onder handen zijn. *Etre en train: parlant d'un ouvrage.*
De zaak is reeds in til. *L'affaire eſt déjà en train.*
* Daar is iets in til, daar is iets in de meulen, daar is iets onder handen. *Il ſe trame quelque choſe, il y a quelque anguille ſous roche.*
* Dat werk heeft lang in til geweeſt. *Il y a longtemps que cette affaire traine.*
TIL. *z. g. zie* Kuip, val.
Duiventil, Duivenſlag. *Trébuchet d'un colombier.*
TILBAAR. *bijv. w.* Heſbaar. *Qu'on peut élever & hauſſer.*
Dat is voor hem niet tilbaar. *Il ne ſauroit ſoulever cela.*
Tilbaar, roerbaar, beweeglijk. *Mobile, mobilaire, mouble.*
Tilbaare goederen, roerende goederen. *Des biens meubles.*
Tilbrug. *zie* Valbrug.
TILLEN. *w. w.* Heſſen, opligten. *Elever, hauſſer, lever.*
Ik kan dat niet tillen. *Je ne ſaurois lever cela.*
Zij wierd van den grond om hoog getild. *Elle fut élevée de terre.*
* Gij moet aan dat werk niet tillen. *Il ne faut pas entreprendre cette affaire-là, il ne faut pas toucher à cette corde.*

T I M.

TIMMER. *z. g.* Vertrek. *Alleen gebruikelijk* in Vrouwentimmer, 't Vrouwen Vertrek. *L'appartement des femmes.*
Timmerraadje of timmerragie. *z. v.* Timmerwerk, gebouw. *Edifice, bâtiments.*
Het is eene ſchoone timmerraadje. *C'eſt un bel édifice, un beau batiment.*
TIMMEREN. *w. w.* Bouwen, ſtigten. *Bâtir, conſtruire.*
Hij heeft een huis getimmerd. *Il a bâti une maiſon.*
Een ſchip timmeren. *Conſtruire un vaiſſeau.*
Timmeren. *g. w.* Doen timmeren. *Faire bâtir, être en action.*
* Timmeren, toeſtellen, maaken. *Faire, agir, être en action.*
Hij timmert 'er al weer op aan, hij is al weer bezig met iets te maaken. *Il eſt encore en action, il eſt encore occupé à faire quelque choſe.*
Timmergereedſchap. *z. g.* Timmermans werktuigen. *Outils de charpentier.*
Timmerhout. *z. g.* Hout om van te timmeren. *Du bois de charpente, bois qui ſert à la conſtruction de quelque bâtiment.*
* Alle hout is geen timmerhout. *Spreekw.* Men kan van allen niet alles maken. *Tout bois n'eſt pas propre à faire des fléches, tout n'eſt pas propre à en faire ce que l'on veut.*
Timmering. *z. v.* Getimmer, gebouw. *Edifice, bâtiment, conſtruction.*
Dat is eene hegte timmering. *Voilà une ſtructure bien ſolide, un édifice bien ferme, un bâtiment bien fort.*
Timmerkunde. *zie* Bouwkunde.
Timmerlieden of Timmerluiden. *meerv.* van Timmerman.
Timmerman. *z. m. Charpentier.*
Een Meeſter Timmerman. *zie* Timmermansbaas.
Timmermansbaas. *z. m. Maitre de charpentier.*
Een timmermans knegt. *Compagnon charpentier.*
Scheepstimmerman. *zie onder* Scheeps.
Timmermanswinkel of Werkſtede. *Atelier de charpentier, lieu où l'on charpente, où le charpentier travaille.*
Timmerp'aats. *z. v.* Plaats of hoek eener ſtad daar men timmert. *Endroit d'une ville où l'on travaille à la charpente.*
Timmertuig. *zie* Timmergereedſchap.
Timmertuin. *z. m.* Houttuin, Houtwerf. *Chantier.*
Timmerwerf. *z. v.* Opene Timmerplaats. *Chantier, attelier.*
Hij werkt op de ſtads Timmerwerf. *Il travaille à l'attelier de la ville.*
De Ooſtindiſche of de Admiraliteits Timmerwerf. *L'attelier de la Compagnie des Indes ou de l'Amirauté.*
Scheepstimmerwerf. *zie onder* Scheeps.
Timmerziek. *bijv. w.* Die gaern timmert. *Qui aime à bâtir, qui a la manie de bâtir.*
TIMOTHEUS of Tijmen. *z. m.* Mans naam. *Timothée, nom d'homme.*
TIMP of Timpie. *z. v.* Een ſpits langwerpig Broodje. *Un petit pain pointu par les deux bouts.*
TIMPAAN. *z. g.* Zeker perkement dat de Drukkers aan de Pers gebruiken. *Timpan, dont les Imprimeurs ſe ſervent à la Preſſe.*

T I N.

TIN. *z. g.* Zeker blank metaal. *Etaim, étain.*
Geſlagen Tin, Tin met den hamer geklopt. *Etain battu avec le marteau.*
Het Ooſtindiſch Tin is fijnder dan het Engelſch Tin. *L'étain des Indes eſt plus fin que celui d'Angleterre.*
Bloktin, Keurtin, Proeftin, enz. *zie onder* Blok, enz.
Tinnen. *bijv. w.* Van Tin gemaakt. *D'étain, fait d'étain.*
Een Tinnen Schotel. *Un plat d'étain.*
Een Tinnen Bord. *Une aſſiette d'étain.*
Een Tinnen Waterpot. *Un pot de chambre d'étain.*
Ting, tang, 't geklink der glazen. *Tin, tin, le choc des verres.*
TINNE. *z. v.* Opperſte Top van een Geſtigt. *Sommet, faite, pinacle.*
De Duivel ſtelde Jeſus op de Tinne des Tempels, Matth. IV. 5. *Le Diable mit Jeſus ſur le Pinacle du Temple.*
De Tinne des Muurs, de Top of het Kanteel van den Muur. *Le ſommet ou le Bord de la Muraille.*
TINNENGIETER. *z. m.* Een die Tinnenwerk maakt. *Potier d'étain, ouvrier ou artiſan qui fait de la vaiſſelle d'étain.*
Hij is een Tinnengieter van zijn ambagt. *C'eſt un potier d'étain.*
Een Tinnengieters winkel. *Boutique où l'on vend de l'étain.*
Tinnengoed. *z. g.* Tinnenwerk. *Vaiſſelle d'étain, utenſiles d'étain.*
Tinnenkas. Kas daar het Tinnengoed in te pronken ſtaat. *Armoire vitrée, où l'on met la vaiſſelle d'étain en parade.*
Tinnenwerk. *z. g.* Tinnen Vaten, Schotels, Borden, enz. *Vaiſſelle d'étain.*
Het Tinnenwerk was heel glad geſchuurd. *La vaiſſelle d'étain étoit fort proprement écurée.*
TINT. *z. m.* Tintewijn of wijn tint. *Sorte de vin rouge d'Eſpagne qui eſt aſtringent, vin de teinte.*
TINTEL. *z. m.* Tintellont. *Méche, linge brûlé qui reçoit le feu, lorſqu'on bat le fuſil.*
Tinteldoos. *z. v. Boite où l'on renferme la méche ou le linge brûlé, &c.*
TINTELEN. *g. w.* Flonkeren, flikkeren. *Brillet, éclater, reluire.*
De ſtarren tintelen in de lugt. *Les étoiles brillent au firmament.*

Het

Digitized by Google

Het tintelend geſtarnt. *Les étoiles brillantes.*
Tintelen, ſteecken van koude. *Avoir l'onglée aux doigts.*
Mijne vingers zijn zoo koud dat zij tintelen. *J'ai l'onglée aux doigts de froid.*
Tinteling, z. v. Flonkering. *Brillant, éclat.*
Tinteling, ſteeking van koude in de toppen der vingeren. *Onglée, froid au bout des doigts.*
TINWERK. *zie* Tinnenwerk.

T I P.

TIP. z. v. Punt, ſpits. *Bout, point, pointe.*
De tippen der vingeren. *Les bouts des doigts.*
Tip, kapſelſtuk. *Pointe, coifure qui finit en pointe.*
Tipje. z. g. Spitsje, 't uiterſte. *Petit bout, petit point.*
Tipje van een kapſel. *Petite pointe de coifure.*
Zij droeg een klein tipje. *Elle avoit une petite pointe ſur la tête.*
Tipje van 't oor, lelletje van 't oor. *Le bout de l'oreille.*
Tipje van de borſt. *Tetin, bout du teton ou de la mamelle.*
Tipje, van den tijd ſpreekende. Op 't tipje. *Sur le point.*
Op het tipje, op 't uiterſte. *Au bout, au point, ſur le point.*
Hij ſtaat op 't tipje van zijn verderf. *Il eſt ſur le point de ſa ruine.*
Hij ſtaat op 't tipje van zijn vertrek. *Il eſt ſur le point de partir.*
TIPPEN. w. w. Aan de tip afkorten. *Rogner.*
Het hair tippen. *Rogner ou couper les bouts des cheveux.*
Eene kaart in 't ſpeelen tippen. *Faire en jouant une marque à une carte pour tromper.*

T I R.

TIRAN, enz. *zie* Tijran, enz.
TIRAS. z. g. Patrijzenet. *Traineau.*
TIRAS, Tieras. z. g. Cement. *Ciment.*
De kelder legt in tiras. *La cave eſt cimentée.*
*De regeering in tiras leggen, onwankelbaar beveſtigen. *Affermir le Gouvernement d'une manière inébranlable.*

T I T.

TITEL. *zie* Tijtel.
TITTEL. z. m. Tuttel, ſtip, punt. *Titre, point.*
*Daar is niet een tittel van gemeld, daar is niet een zier van gerept. *On n'a pas parlé du tout de cela, on n'en a fait aucune mention.*

T O B.

TOB. *zie* Tobbe.
TOBBE. z. v. Waſchvat, kuip. *Cuvier, cuve.*
Kalktobbe, Kleêrtobbe, Meeltobbe, Wastobbe, Woltobbe, enz. *zie onder* Kalk, enz.
TOBBEN. g. w. laag v. Zig aflooven. *Se fatiguer, ſe travailler, ſe peiner.*
Wij hebben geweldig met hem getobd toen hij ziek was. *Nous nous ſommes extrêmement fatigués pendant ſa maladie.*
Zij hebben lang op Zee getobd. *Ils ont ſouffert beaucoup de fatigues ſur mer.*
‡ Hobben en tobben, veel moeite aanwenden en ongemak uirſtaan. *Souffrir beaucoup, peiner, ſe peiner. zie ook* Hobben, Wij hebben 't met hobben en tobben eindelijk dus verre gebragt. *Avec beaucoup de peine & d'incommodités, nous ſommes enfin parvenus juſques-là.*
TOBBETJE. z. g. Waſchvaatje, Kuipje. *Cuveau, cuvette, petit cuvier, petite cuve.*
‡ Een tobbetje even rond, een kort dik vrouwmenſch of kind. *Une petite femme groſſe & graſſe, un enfant gros & gras.*
Een waſchtobbetje. *Une cuvette à laver.*

TOC. TOD.

TOCH. *zie* Tog.
TOCHT. *zie* Togt.
TODDE, z. m. Oude vodden. *Vieilles nippes, guenilles.*
Zij is met vodden en todden omhangen. *Elle eſt habillée de vieilles nippes.*
‡ Toddenwijf. z. v. Voddenwijf. *Ravaudeuſe, fripière.*

T O E.

TOE. *Voorzetſel.* Tot, aan. *A, au, juſques:* Prépoſition.
Ik gaa naar huis toe. *Je m'en vais au logis.*
Waar toe dient dat? *A quoi ſert cela?*
Iemand ergens toe raaden. *Conſeiller à quelqu'un de faire quelque choſe, lui perſuader de la faire.*
Het is daar toe gekomen. *L'affaire eſt venue juſques-là, la choſe eſt venue à cette extrémité.*
Ik heb 'er niets toe konnen doen. *Je n'ai rien pu faire à cela.*
Zij ging 'er toe zitten om het ter deege te doen. *Elle s'y mit comme il faut.*
Schik 'er u toe, zet 'er u naar. *Préparez-vous y.*
Ik heb 'er mij niet toe konnen begeeven. *Je n'ai pas pu m'y accommoder.*
Toe. *bijw.* Geſlooten. *Fermé, ſerré.*
Is de deur toe? *La porte eſt-elle fermée?*
't Venſter was digt toe. *La fenêtre étoit bien fermée.*
Toe, daarenboven, daar boven op. *Par deſſus, outre cela, encore.*
Hij gaf mij eenen gulden voor mijne moeite, en eene kan bier toe. *Il me donna pour ma peine une pièce de vingt ſous, & un pot de bière par deſſus.*
Al wie voor twintig Exemplaaren zal onderteekenen, zal 'er een toe hebben. *Quiconque ſouſcrira pour vingt Exemplaires, en aura un par deſſus.*
TOEBAK. *zie* Tabak.
TOEBEDIENEN. w. w. Toedienen, beſchikken. *Fournir, pourvoir.*
Hij heeft mij alles wat noodig was toebediend. *Il m'a pourvu de tout ce qui m'étoit néceſſaire.*
TOEBEDINGEN. w. w. Iets op den koop toe beſpreeken. *Faire condition ou acheter à condition, mettre ſur le marché.*
Hij heeft eene kleinigheid voor zijne kinderen toebedongen. *Il a vendu cela à condition qu'on donneroit quelque douceur à ſes enfans.*
TOEBEHOORD. d. w. van Toebehooren. *Appartenu.*
TOEBEHOOREN. g. w. Aan iets eigen zijn, toekomen. *Appartenir.*
Dat Boek behoort hem toe. *Ce livre-là lui appartient.*
Toebehooren. z. g. Toebehoorte. *Dépendance, appartenances.*
Een huis met al zijn toebehooren. *Une maiſon avec toutes ſes dépendances ou appartenances.*
Toebehoorende. *Appartenant.*
Een Huis en Erve toebehoorende iemand buiten de Stad. *Une maiſon & ſon fond appartenant à une perſonne hors de la Ville.*
Toebehorend. *bijv. w.* In 't gerigte. *Adhérent.*
Toebehoorte. z. v. *zie* Toebehooren. z. g.
TOEBEREID. d. w. van Toebereiden. *Apprêté, préparé.*
TOEBEREIDEN. w. w. Toeſtellen, gereed maaken. *Apprêter, préparer.*
Spijs toebereiden. *Apprêter de la viande.*
De koſt is zeer wel toebereid. *Ce manger-là eſt très-bien préparé.*
Toebereiding. z. v. Toeſtelling. *Préparation, action de ſe préparer ou de préparer.*
Toebereidzel. z. g. Vervaerdiging, toeſtel. *Préparatif, appareil.*
De toebereidzelen ten oorlog zijn ongemeen groot. *Les préparatifs de la guerre ſont extraordinairement grands.*
TOEBETROUWD. d. w. van Toebetrouwen. *Confié.*
TOEBETROUWEN. w. w. Aanbetrouwen. *Confier.*
Ik durve dat hem niet toebetrouwen. *Je n'oſerois lui confier cela.*
Hij heeft mij dat werk toebetrouwd. *Il m'a confié cette affaire, cet ouvrage ou ce travail.*
TOEBINDEN. w. w. *Lier, fermer par le moyen d'un lien.*
Eenen zak toebinden. *Lier un ſac.*
Men bind wel eenen zak toe eer hij vol is. *Spreekw.* Men ſcheid wel uit met eeten eer men verzadigd is. *On lie bien un ſac avant qu'il ſoit plein, pour dire, qu'on ſe lève bien de table avant que d'avoir mangé tout ſon ſoul.*
Een Boek met banden toebinden. *Fermer un livre avec des liens.*
TOEBOLWERKEN. w. w. *Barricader, fermer par des barricades.*
TOEBRENGEN. w. w. Aanbrengen, toebeweegen. *Aider, contribuer, apporter, porter.*
Iemand eenig werk toebrengen. *Apporter de l'ouvrage à quelqu'un.*
Iemand eene gezondheid toebrengen. *Porter une ſanté à quelqu'un.*
Eenen ſteek toebrengen. *Porter une botte: terme d'Eſcrime.*
TOEDAMMEN. w. w. Toedempen. *Fermer par le moyen d'une chauſſée: parlant d'une rivière.*
Het water wierd toegedamd, daar wierd een dam om 't water gelegd. *On fit une chauſſée autour de l'eau.*
TOEDEKKEN. w. w. Met dekens dekken. *Couvrir.*
Iemand die te bedde legt digt toedekken. *Couvrir quelqu'un dans ſon lit comme il faut.*
Het kind is niet wel toegedekt. *L'enfant n'eſt pas bien couvert ou n'a pas aſſez de couvertures.*
Den pot toedekken. *Couvrir le pot.*
‡ Iemand met vuiſten toedekken, met vuiſten afroſſen. *Couvrir quelqu'un de coups de poing, l'étriller comme il faut.*
TOEDELVEN. w. w. Toegraaven. *Combler, remplir de terre.*
De ſloot wierd toegedolven. *Le foſſé fut comblé ou fut rempli de terre.*
TOEDEMPEN. w. w. *Remplir de terre, combler.*
Eenen put toedempen. *Remplir un puits de terre, le combler.*
*Eene quaade zaak toedempen, het gerugt van eene quaade zaak ſmooren. *Etouffer quelque méchant bruit.*

TOE-

Digitized by Google

TOEDIENEN. *w. w.* Voordienen. *Servir à.*
Zal ik u iets van deeze ſpijs toedienen? *Vous ſervirai-je de cette viande?*
TOEDIGTEN. *w. w.* Toeſchrijven. *Attribuer, imputer.*
Men heeft mij dien Brief toegedigt. *On m'a imputé cette lettre, on veut que je ſois auteur de cette lettre ou que cette lettre ſoit de moi.*
TOEDOEN. *w. w.* Toeſluiten. *Fermer.*
De deur toedoen. *Fermer la porte.*
Na dat hij het Boek toegedaan had. *Après qu'il eut fermé le livre.*
Toedoen. *g. w.* Helpen. *Aider, contribuer.*
Ik zal 'er het mijne toedoen. *J'y contribuerai autant que je pourrai.*
Toedoen. *z. g.* Middel, hulp, dienſt. *Moyen, ſecours.*
Door zijn toedoen, door middel van hem. *Par ſon moyen.*
Het is buiten mijn toedoen geſchied. *Cela eſt arrivé ſans moi, je n'y ai point contribué.*
TOEDRAAGEN. *w. w.* Betoonen, bewijzen.
Als, iemand genegenheid toedraagen. *Porter de l'affection à quelqu'un.*
Toedraagen, uitſtrekken. *S'étendre, porter juſques à.*
Mijn gezigt kon zoo verre niet toedraagen. *Ma vue ne s'étendoit pas ſi loin.*
De kogels konden zoo verre niet toedragen. *Les boulets ne purent venir ſi loin, le canon ne put porter juſques-là.*
Zig toedraagen, gebeuren. *Se faire, arriver.*
Hoe heeft zig dat werk toegedraagen? *Comment cette affaire s'eſt-elle faite.*
De zaak droeg zig aldus toe. *La choſe ſe fit ainſi.*
TOEDRIJVEN. *w. w. Chaſſer, ſerrer ou relier un tonneau, en chaſſer les cercles.*
Een vat digt toedrijven of digt aankuipen. *Relier un tonneau en chaſſant les cercles.*
* Iemand iets ſmadiglijk toedrijven of iets verwijten. *Reprocher quelque choſe à quelqu'un, lui faire de ſanglans reproches.*
TOEDRINKEN. *w. w.* Eenen dronk toebrengen. *Boire à quelqu'un, porter un verre de vin à quelqu'un.*
Iemand een glas wijn toedrinken. *Boire ou porter un verre de vin à quelqu'un.*
Zij hebben mij des Konings gezondheid toegedronken. *Ils m'ont porté la ſanté du Roi.*
TOEDRUKKEN. *w. w. Serrer, preſſer.*
Eene pers toedrukken. *Serrer la preſſe.*
Zijne hand digt toedrukken. *Serrer ſa main bien fort.*
TOEDUUWEN. *w. w.* Toeperſſen. *Serrer, preſſer.*
* Toeduuwen, verwijten. *Reprocher.*
Het wierd mij ſchimpiglijk toegeduuwd. *On me reprocha cela d'un air de mépris.*
Toeduuwen, toeſteeken, ſtilletjes geeven. *Donner en cachette.*
TOEEIGENEN. *w. w.* Toeſchrijven. *Attribuer, approprier, imputer.*
Dat werk word hem toegeëigend, hij word voor den maker van dat werk gehouden. *On lui attribue cet ouvrage, il eſt tenu pour l'auteur de cet ouvrage, on l'en croit l'auteur.*
Zig iets toeëigenen, zig iets aanmaatigen. *S'attribuer, s'arroger ou s'approprier quelque choſe.*
Waarom wilt gij u toeëigenen 't geen u niet toekomt? *Pourquoi voulez-vous vous approprier ce qui ne vous appartient pas?*
Iemand een boek toeëigenen, aan iemand een boek opdraagen. *Dédier ou adreſſer un livre à quelqu'un.*
Toeëigenend. *Attributif.*
Toeëigening. *z. v.* Toeſchrijving, aanmaatiging. *Imputation, action d'attribuer, d'imputer ou d'approprier.*
Toeëigening, Toeëigenbrief, Opdragt. *Dédicace, épitre dédicatoire.*
De toeëigening van 't boek hield aan hem. *La dédicace du livre étoit adreſſée à lui.*
Toeëigening. *z. v. Vendication.*
TOEGAAN. *g. w.* Gelooten worden. *Se fermer.*
De deur ging van zelfs toe. *La porte ſe ferma d'elle-même.*
Toegaan, gebeuren. *Arriver.*
Hoe is dat toegegaan? Hoe is dat geſchied? *Comment cela eſt-il arrivé?*
Dat moet zoo niet toegaan. *Il ne faut pas que cela aille ainſi.*
Toegang. *z. m.* Aangang. *Accès, abord, entrée, avenue, paſſage.*
Toegang hebben bij iemand. *Avoir accès chez quelqu'un ou auprès de quelqu'un.*
Ik kan geen toegang tot zijn huis krijgen. *Je ne ſaurois avoir d'accès dans ſa maiſon.*
De toegang ſtaat hem open. *L'accès lui eſt permis, il a l'accès libre.*
Alle de toegangen bezet houden. *Garder toutes les avenues ou tous les paſſages.*
Toegankelijk. *bijv. w.* Genaakbaar. *Acceſſible, dont on peut approcher.*
Aan die zijde is de Berg niet toegankelijk. *De ce côté-là la montagne n'eſt pas acceſſible.*
TOEGEBONDEN. *d. w.* Toebinden. *Bien fermé avec des cordes.*
TOEGEBRAGT of Toegebrogt. *d. w.* van Toebrengen. *Aidé, contribué.*
TOEGEDAAN. *d. w.* van Toedoen. Toegevoegd. *Ajouté.*
Toegedaan, toegeſloten. *Fermé, ſerré.*
Ik hebb' de deur toegedaan. *J'ai fermé la porte.*
Toegedaan. *bijv. w.* Toegenegen. *Porté, affectionné.*
Hij is mij zeer toegedaan. *Il eſt fort porté pour moi, il m'eſt extrémement affectionné.*
TOEGEDAMD. *d. w.* van Toedammen. *zie* Toedammen.
TOEGEDEKT. *d. w.* van Toedekken. *Couvert, bien couvert.*
TOEGEDEMPT. *d. w.* van Toedempen. *Comblé, rempli de terre.*
TOEGEDIEND. *d. w.* van Toedienen. *Servi.*
TOEGEDIGT. *d. w.* van Toedigten. *Attribué.*
TOEGEDOLVEN. *d. w.* van Toedelven. *Comblé, rempli de terre.*
TOEGEDRAAGEN. *d. w.* van Toedraagen. *Apporté, porté, &c.*
TOEGEDREEVEN. *d. w.* van Toedrijven. *zie* Toedrijven.
TOEGEDRONKEN. *d. w.* van Toedrinken. *zie* Toedrinken.
TOEGEDRUKT. *d. w.* van Toedrukken. *Fermé en ſerrant.*
TOEGEDUUWD. *d. w.* van Toeduuwen. *Serré, preſſé, &c.*
TOEGEEFLIJK. *bijv. w.* Toegeevend, rekkelijk. *Traitable, indulgent, complaiſant, facile.*
Hij is heel toegeeflijk, hij is zeer rekkelijk. *Il eſt fort complaiſant.*
Zij is al te toegeeflijk omtrent haare kinderen. *Elle a trop de complaiſance pour ſes enfans, elle leur donne trop de licence.*
Toegeeflijkheid. *z. v.* Rekkelijkheid, inwilliging. *Indulgence, complaiſance, facilité.*
Door haare al te groote toegeeflijkheid heeft zij haare kinderen bedurven. *Elle a gâté ſes enfans pour leur avoir donné trop de licence, pour avoir eu trop de complaiſance, de douceur ou de bonté pour eux.*
TOEGEEIGEND. *d. w.* van Toeëigenen. *Approprié.*
TOEGEEVEN. *w. w.* Meer op den koop geeven dan men gehouden is. *Donner du ſurcroit ou du ſurplus, donner par deſſus le marché.*
Geef mij dat nog toe. *Donnez-moi encore cela par deſſus.*
Gij moet mij dat op den koop toegeeven. *Il faut me donner encore cela par deſſus le marché.*
Zoo ik mijnen degen tegen den uwen ruil, wat zult gij mij toegeeven? *Si je troque d'épée avec vous, que me donnerez-vous de retour?*
Toegeeven, involgen, inwilligen. *Uſer de complaiſance, ſe montrer facile, ne pas regarder de ſi près.*
Men moet in zommige gevallen een weinig toegeeven. *Il ne faut pas regarder de ſi près en de certaines occaſions.*
Men moet den ouderdom wat toegeeven. *Il faut avoir un peu de complaiſance pour la vieilleſſe.*
Toegeevend. *bijv. w.* Toegeeflijk. *Complaiſant, indulgent, facile.*
Toegeevendheid. *z. v.* Rekkelijkheid. *Facilité, indulgence, complaiſance.*
Toegeeving. *zie* Toegeevendheid. *Complaiſance, indulgence.*
TOEGEGAAN. *d. w.* van Toegaan. *Zie* Toegaan.
TOEGEGESPT. *d. w.* van Toegespen. *Fermé avec une boucle.*
TOEGEGEVEN. *d. w.* van Toegeeven. *zie* Toegeeven.
TOEGEGRAAUWD. *d. w.* van Toegraauwen. *zie* Toegraauwen.
TOEGEGREEPEN *zie* Toegegrepen.
TOEGEGRENDELD *d. w.* van Toegrendelen. *Fermé au verrou.*
TOEGEGREPEN. *d. w.* van Toegrijpen. *Pris, ſaiſi, empoigné.*
TOEGEGRIJNSD. *d. w.* van Toegrijnzen. *zie* Toegrijnzen.
TOEGEGROEID. *d. w.* van Toegroeijen. *Fermé, conſolidé.*
TOEGEHAAKT. *d. w.* van Toehaaken. *Fermé avec des crochets.*
TOEGEHAALD. *d. w.* van Toehaalen. *Fermé en tirant.*
TOEGEHAKT. *d. w.* van Toehakken. *zie* Toehakken.
TOEGEHEELD. *d. w.* Van Toeheelen. *Conſolidé, guéri.*
TOEGEHEILIGD. *d. w.* van Toeheiligen. *Conſacré, dédié.*
TOEGEHOORD. *d. w.* van Toehooren. *Ecouté attentivement, appartenu.*
TOEGEJUIGD. *d. w.* van Toejuichen. *Applaudi.*
TOEGEKEEKEN. *d. w.* van Toekijken. *Regardé attentivement.*
TOEGEKEERD. *d. w.* van Toekeeren. *zie* Toekeeren.
TOEGEKLEMD. *d. w.* van Toeklemmen. *Bien ſerré, bien fermé.*
TOEGEKLONKEN. *d. w.* van Toeklinken. *Rivé.*
TOEGEKNEEPEN. *d. w.* van Toeknijpen. *Fermé en pinçant &c.*
TOEGEKNIKT. *d. w.* van Toeknikken. *zie* Toeknikken.
TOEGEKNOOPT. *d. w.* van Toeknoopen. *Fermé en boutonnant.*

TOE-

Digitized by Google

TOEGEKOMEN. *d. w.* van Toekoomen. *Arrivé, appartenu.*

TOEGEKOOID. *d. w.* van Toekooijen. *zie* Toekooijen.

TOEGEKOOMEN. *zie* Toegekomen.

TOEGELAATEN. *d. w.* van Toelaaten. *Permis.*

TOELACHEN. *d. w.* van Toelachen. *Souri.*

TOEGELAKT. *d. w.* van Toelakken. *Cacheté avec de la cire d'Eſpagne.*

TOEGELATEN. *zie* Toegelaaten.

TOEGELEGD. *d. w.* van Toeleggen, toegemaakt. *Deſtiné.*

Ik heb hem iets voor zijne moeite toegelegd. *Je lui ai deſtiné quelque choſe pour ſa peine.*

TOEGELEGEN. *d. w.* van Toeleggen. *g. w. Fermé par la gelée.*

TOEGELIGT. *d. w.* van Toeligten. *Zie* Toeligten.

TOEGELONKT. *d. w.* van Toelonken. *zie* Toelonken.

TOEGELOOPEN. *d. w.* van Toeloopen. *Accouru.*

TOEGELUISTERD. *d. w.* van Toeluiſteren. *Ecouté attentivement.*

TOEGEMAAKT. *d. w.* van Toemaaken. *Fermé, aſſaiſonné, apprêté, accommodé.*

TOEGEMEETEN. *d. w.* van Toemeeten. *Meſuré à quelqu'un.*

TOEGEMETSELD. *d. w.* van Toemetſelen. *Muré, formé, avec de la maçonnerie.*

TOEGEMUURD. *d. w.* van Toemuuren. *Environné ou enfermé de murailles.*

TOEGENAAID. *d. w.* van Toenaaijen. *Couſu bien ſerré.*

TOEGENAAMD. *d. w.* van Toenaamen. *Surnommé.*

TOEGENEGEN. *bijv. w.* Toegeneigd. *Affectionné.*

Hij is mij heel toegenegen. *Il m'eſt fort affectionné, il eſt porté d'une bonne volonté pour moi.*

Toegenegenheid. *z. v.* Toegeneigdheid. *Affection, tendreſſe, amitié.*

Zij ontving ons met eene hartelijke toegenegenheid. *Elle nous reçut avec une cordiale affection, avec beaucoup de tendreſſe.*

Toegeneigd. *bijv. w.* Toegedaan, toegenegen. *Affectionné.*

Toegeneigdheid. *z. v.* Toeneiging. *Affection, tendreſſe.*

Dat geſchiedde met eene hartelijke toegeneigdheid. *Cela ſe fit avec une extréme tendreſſe.*

TOEGENEEPEN. *d. w.* van Toenijpen. *Bien ſerré ou preſſé, fermé en pinçant.*

TOEGENOMEN. *d. w.* van Toeneemen. *Accru, augmenté.*

TOEGEPAALD. *d. w.* van Toepaalen. *Enfermé de paliſſades.*

TOEGEPAKT. *d. w.* van Toepakken. *Empaqueté.*

TOEGEPAST. *d. w.* van Toepaſſen. *Appliqué &c.*

TOEGEPEND. *d. w.* van Toepennen. *Fermé avec des chevilles.*

TOEGEPERST. *d. w.* van Toeperſſen. *Fort ſerré, comprimé.*

TOEGEREED. *d. w.* van Toereeden. *zie* Toegeruſt.

TOEGEREEGEN. *d. w.* van Toerijgen. *Lacé tout près.*

TOEGEREEKEND. *d. w.* van Toerekenen. *Imputé, attribué, couvert ou caché ſous les cendres.*

TOEGEREIKT. *d. w.* van Toereiken. *zie* Toereiken.

TOEGEREKEND. *zie* Toegereekend.

TOEGEROEPEN. *d. w.* van Toeroepen. *zie* Toeroepen.

TOEGEROLD. *d. w.* van Toerollen. *Roulé, fermé en roulant, mis en rouleau.*

TOEGERUKT. *d. w.* Toerukken. *zie* Toerukken.

TOEGERUST. *d. w.* van Toeruſten. *Equipé, préparé.*

TOEGESCHATERD. *d. w.* van Toeſchateren. *zie* Toeſchateren.

TOEGESCHEENEN. *d. w.* van Toeſchijnen. *Paru, ſemblé.*

TOEGESCHIKT. *d. w.* van Toeſchikken. *zie* Toeſchikken.

TOEGESCHOTEN. *d. w.* van Toeſchieten. *zie* Toeſchieten.

TOEGESCHOVEN. *d. w.* van Toeſchuiven. *Fermé en pouſſant ou en tirant.*

TOEGESCHREEUWD. *d. w.* van Toeſchreeuwen. *zie* Toeſchreeuwen.

TOEGESCHREVEN. *d. w.* van Toeſchrijven. *Attribué, imputé.*

TOEGESLAGEN. *d. w.* van Toeſlaan. *zie* Toeſlaan.

TOEGESLOOTEN. *d. w.* van Toeſluiten. *Bien fermé.*

TOEGESMEETEN. *d. w.* van Toeſmijten. *zie* Toeſmijten.

TOEGESNAAUWD. *d. w.* van Toeſnaauwen. *Rebuté, rabroué, rudoyé.*

TOEGESPEN. *w. w.* Met een geps toemaaken. *Fermer avec une boucle.*

TOEGESPIJKERD. *d. w.* van Toeſpijkeren. *Fermé avec des cloux.*

TOEGESPROKEN. *zie* Toegeſprooken.

TOEGESPRONGEN. *d. w.* van Toeſpringen. *Accouru en ſautant, ſiuté en courant.*

TOEGESPROOKEN. *d. w.* van Toeſpreeken. *zie* Toeſprecken.

TOEGESTAAN. *d. w.* van Toeſtaan. *Conſenti, accordé.*

TOEGESTEEKEN of Toegeſtooken. *d. w.* van Toeſteeken. *zie* Toeſteeken.

TOEGESTELD. *d. w.* van Toeſtellen. *Préparé, apprêté.*

TOEGESTEMD. *d. w.* van Toeſtemmen. *Conſenti.*

TOEGESTIERD. *d. w.* van Toeſtieren. *Envoyé à quelqu'un.*

TOEGESTOOKEN. *zie* Toegeſteeken.

TOEGESTOOTEN. *d. w.* van Toeſtooten. *Fermé en pouſſant.*

TOEGESTOPT. *d. w.* van Toeſtoppen. *Bouché &c.*

TOEGESTOTEN. *zie* Toegeſtooten.

TOEGESTRIKT. *d. w.* van Toeſtrikken. *Noué.*

TOEGESTUURD. *d. w.* van Toeſtuuren. *zie* Toegeſtierd.

TOEGETAKELD. *d. w.* van Toetakelen. *zie* Toetakelen.

TOEGETAST. *d. w.* van Toetaſten. *Pris au plat.*

TOEGETELD. *d. w.* van Toetellen. *Compté à quelqu'un.*

TOEGETROKKEN. *d. w.* van Toetrekken. *Fermé en tirant.*

TOEGEVALLEN. *d. w.* van Toevallen. *zie* Toevallen.

TOEGEVLOEID. *d. w.* van Toevloeijen. *zie* Toevloeijen.

TOEGEVLOOID. *d. w.* van Toevlooijen. *Frappé.*

TOEGEVOEGD. *d. w.* van Toevoegen. *Ajoûté, ajoint.*

TOEGEVOERD. *d. w.* van Toevoeren. *Apporté, amené, conduit.*

TOEGEVOUWEN. *d. w.* van Toevouwen. *Fermé en pliant.*

TOEGEVROREN of toegevrozen. *d. w.* van Toevriezen. *Fermé par la gelée.*

TOEGEVULD. *d. w.* van Toevullen. *Comblé, rempli.*

TOEGEWEEZEN. *d. w.* van Toewijzen. *Ajugé.*

TOEGEWELFD. *d. w.* van Toewelven. *Fermé en forme de voute.*

TOEGEWEND. *d. w.* van Toewenden. *Tourné.*

TOEGEWENKT. *d. w.* van Toewenken. *zie* Toewenken.

TOEGEWENSCHT. *d. w.* van Toewenſchen. *Soubaité à quelqu'un.*

TOEGEWEZEN. *zie* Toegeweezen.

TOEGEWIJD. *d. w.* van Toewijden of Toewijen. *zie* Toegeheiligd.

TOEGEWONDEN. *d. w.* van Toewinden. *Roulé, mis en rouleau.*

TOEGEWORPEN. *d. w.* van Toewerpen. *Jetté à quelqu'un.*

TOEGEZEID of Toegezegd. *d. w.* van Toezeggen. *Promis.*

TOEGEZIEN. *d. w.* van Toezien. *zie* Toezien.

TOEGEZONDEN. *d. w.* van Toezenden. *Envoyé.*

TOEGIFT. *z. v.* Toegaave, toemaat. *Surcroit, ſurplus, par deſſus, ce qu'on donne par deſſus le marché.*

Dat is eene ſlegte toegift. *Voilà un pauvre ſurcroit, un méchant par deſſus.*

TOEGRAAVEN. *w. w.* Toedelven. *Remplir, combler.*

Eene Gragt toegraaven. *Remplir ou combler un foſſé.*

TOEGRAAUWEN. *w. w.* Toeſnaauwen. *Parler rudement, rabrouer.*

Hij heeft mij leelijk toegegraauwd. *Il m'a parlé fort rudement.*

TOEGRENDELEN. *w. w.* Eenen Grendel voorſchuiven. *Verrouiller, fermer au verrou.*

De deur is toegegrendeld. *La porte eſt fermée au verrou.*

TOEGRIJNZEN. *w. w.* Leelijk aankijken. *Grimacer, faire des grimaces, faire la moue à quelqu'un.*

TOEGRIJPEN. *w. w.* Aanvatten. *Prendre, ſe ſaiſir, mettre la main deſſus.*

Gij moet toegrijpen zoo gij het hebben wilt. *Il faut vous en ſaiſir ſi vous voulez l'avoir.*

TOEGROEIJEN. *g. w. Se fermer, ſe conſolider.*

De wonde is toegegroeid. *La playe s'eſt fermée.*

TOEHAAKEN. *w. w.* Met haakjes vaſt maaken. *Attacher ou fermer avec de petits crochets ou avec des agraffes.*

Uw borſtrok is niet toegehaakt. *Votre camiſole n'eſt pas agraffée.*

TOEHAALEN *w. w.* Naar zig toetrekken. *Tirer après ſoi.*

Gij moet de deur toehaalen als gij uitgaat. *Il faut tirer la porte après vous quand vous ſortez.*

Toehaalen, toeſchuiven. *Tirer, fermer.*

De Gordijn was toegehaald. *Le rideau étoit fermé.*

Veel werks toehaalen, veel over hoop haalen. *Tailler beaucoup de beſogne.*

TOEHAKKEN. *w. w.* Met eene bijl houwen, of met eenen ſabel of zwaerd. *Donner des coups de hache, de ſabre ou de glaive.*

Hij hakte wakker toe. *Il tailloit de la bonne manière.*

TOEHAPPEN. *w. w.* Toegrijpen, opſnappen. *Happer, ſe jetter ſur quelque choſe avidement.*

Digitized by Google

TOEHEELEN. *g. w.* Geneezen. *Guérir, consolider.*
De wonde is nog niet toegeheeld. *La playe n'eſt pas encore guérie ou conſolidée.*
TOEHEILIGEN. *w. w.* Opofferen. *Conſacrer, dédier.*
Toeheiliging. *z. m. Conſécration, dédicace.*
TOEHOORDER. *z. m.* Aanhoorder. *Auditeur, qui écoute.*
Hij had weinig toehoorders. *Il avoit peu d'auditeurs.*
TOEHOOREN. *w. w.* Aanhooren, toeluiſteren. *Ecouter, ouïr, prêter l'oreille.*
Hij heeft ſneedig toegehoord. *Il a écouté attentivement ou avec attention.*
Toehooren. *g. w.* Toebehooren. *Appartenir.*
Het ſchijnt als of dat niemand toehoort. *Il ſemble que cela n'appartient à perſonne.*
Toehooring. *z. v.* Toeluiſtering. *Action d'écouter attentivement.*
Toehoorplaats. *zie* Hoorplaats.
TOEJUICHEN. *w. w.* Toeſchateren. *Applaudir.*
Hij wierd van al 't Volk toegejuichd. *Il fut applaudi de tout le peuple.*
Toejuiching. *z. v.* Vrolijke toeroeping. *Applaudiſſement.*
De lugt weergalmde van de toejuichingen der menſchen. *L'air retentiſſoit des applaudiſſemens du peuple.*
TOEKEER. *z. m.* Toevlugt. *Recours, refuge.*
Neem uwen toekeer tot God. *Ayez recours à Dieu.*
TOEKEEREN. *w. w.* Naar iets keeren. *Tourner, tourner vers.*
Iemand den rugge toekeeren. *Tourner le dos à quelqu'un.*
TOEKIJKEN. *w. w.* Aanſchouwen. *Regarder, enviſager.*
Ik heb maar toegekeeken zonder iets daar aan te doen. *Je n'ai fait que regarder, ſans y rien faire.*
Gij moet ſnel toekijken zoo gij 't leeren wilt. *Il faut bien y prendre garde, ſi vous voulez l'apprendre.*
TOEKIJKER. *z. m.* Aanſchouwer. *Spectateur.*
Daar waren veele toekijkers in 't Blijſpel. *Il y avoit beaucoup de ſpectateurs à la comédie.*
TOEKLEMMEN. *g. w.* Toenijpen, digt toeſluiten. *Serrer, preſſer, fermer.*
Het dekſel was vaſt toegeklemd. *Le couvercle étoit bien ſerré.*
TOEKLINKEN. *w. w.* Digt klinken. *Joindre deux morceaux de métal enſemble, les river.*
De ring is niet ter deege toegeklonken. *L'anneau n'eſt pas bien rivé.*
TOEKLOUWEN. *g. w.* Iets ſtoutelijk aanvangen. Als, klouw maar toe. *Faites le hardiment.*
TOEKNIJPEN. *w. w.* Digt nijpen. *Serrer, fermer.*
Haare handen waren zoo digt toegekneepen dat men ze niet kon open krijgen. *Ses mains étoient ſi ſerrés qu'on ne les put ouvrir.*
TOEKNIKKEN. *g. w.* Tegen iemand knikken. *Faire ſigne de la tête à quelqu'un.*
Ik zag dat hij mij toeknikte, [illegible] *vis qu'il me faiſoit ſigne.*
TOEKNOOPEN. *w. w.* Digt knoopen, toeſtrikken. *Boutonner.*
Zijn rok was niet toegeknoopt. *Son juſte-au-corps n'étoit pas boutonné.*
Knoop uwe mouwen toe. *Boutonnez vos manches.*
TOEKOMEN. *g. w.* Bijkomen. *Arriver.*
Waar is dat bij toegekomen? *Comment cela eſt-il arrivé?*
Toekomen, behooren. *Appartenir.*
Wien komt dat Boek toe? *A qui appartient ce livre-là?*
Neemt het niet als het u niet toekoomt. *Ne le prenez pas s'il ne vous appartient pas.*
Toekomen, toereiken. *Suffire, ſe paſſer à.*
Ik kan met zoo weinig niet toekomen. *Si peu ne me ſuffit pas, je ne ſaurois me paſſer à ſi peu ou de ſi peu.*
Toekoomende. *bijv. w.* Toekomſtig. *Futur, qui eſt à venir.*
De toekoomende tijd. *Le temps futur.*
In het toekomende meene ik voorzigtiger te zijn. *A l'avenir je ſerai plus prudent, je prendrai mieux mes meſures.*
Toekomſt. *z. v.* Aankomſt. *Arrivée, avénement.*
De dag van Chriſtus toekomſte. *Le jour de l'avénement de Chriſt.*
Toekomſtig. *bijv. w.* Toekomend. *Futur, qui eſt à venir.*
TOEKOOIJEN. *w. w. Drukkerswoord.* Met kooijen of wiggen toeſluiten. *Serrer les formes: terme d'Imprimeur.*
TOEKRUID. *z. g.* Kruid dat men bij ſalade eet. *Fourniture de ſalade, petites herbes fortes qu'on met ſur la ſalade.*
Daar was geen toekruid over de ſalaad. *Il n'y avoit pas de fourniture ſur la ſalade.*
TOELAATEN. *w. w.* Gedoogen, dulden, gehengen. *Permettre, ſouffrir.*
Ik zal dat geenzins toelaaten. *Je ne permettrai cela en aucune manière, je ne le ſouffrirai jamais.*
Hij zal 't wel moeten toelaaten. *Il faudra bien qu'il le ſouffre.*
Zij heeft haaren kinderen al te veel toegelaaten. *Elle a donné trop de licence à ſes enfans.*
Toelaating. *z. v.* Gedooging, bewilliging, oorlof. *Permiſſion, conſentement, licence, tolérance.*
Dat geſchied met toelating van zijnen Vader *Cela ſe fait avec la permiſſion de ſon père ou de ſon conſentement.*
Onder de toelaatinge des Heeren, als het Gode belieft. *Avec la permiſſion de Dieu, s'il plait à Dieu.*
TOELACHEN. *g. w.* Aanlachen, begunſtigen. *Rire, ſourire à quelqu'un, lui faire bon viſage.*
Zij wilde mij niet eens toelachen. *Elle ne voulut pas me faire bon viſage.*
't Geluk lacht hem toe, hij word door 't geluk begunſtigd. *La fortune lui eſt favorable, la fortune lui rit.*
TOELAGE. *z. v.* Toelegging, verzameling. *Amas, aſſemblage, tout ce qu'on apporte [illegible].*
De toelage was niet groot genoeg om die koſten uittevoeren. *Ce qu'on avoit enſemble n'étoit pas ſuffiſant pour [illegible] cette dépenſe.*
TOE[illegible]KEN. *w. w.* Met lak toemaaken. *Cacheter.*
Het pakje was wel toegelakt. *Le paquet étoit bien cacheté.*
TOELAST. *z. m.* Een groot Wijnvat. *Sorte de futaille ou tonneau tenant quatre barriques.*
TOELEG. *z. m.* Aanſlag, onderneeming. *Entrepriſe.*
Des vijands toeleg was op die Stad. *Les ennemis avoient formé un deſſein ou une entrepriſe ſur cette ville.*
Zijn toeleg is niet gelukt. *Son deſſein n'a pas reuſſi.*
TOELEGGEN. *w. w.* Toeſluiten, toedoen. *Fermer.*
Het luik moet toegelegd worden. *Le volet doit être fermé.*
Toeleggen, toevouwen. *Plier.*
Toeleggen, bijſchieten. *Bourſiller, contribuer chacun une petite ſomme pour quelque dépenſe.*
Hij zal ook wat toeleggen om de kosten te draagen. *Il bourſillera, il contribuera de quelque choſe pour aider à ſubvenir à la dépenſe.*
Toeleggen, toeſtaan, vergunnen. *Accorder.*
Wij zullen hem iets voor zijne moeite toeleggen. *Nous lui accorderons quelque choſe pour ſa peine.*
Men zal hem eene jaarlijkſche wedde van duizend gulden toeleggen. *On lui accordera ou on lui aſſignera une penſion annuelle de mille francs.*
Toeleggen, voorhebben, onderneemen. *Avoir deſſein, entreprendre.*
Hij meent het op leedig gaan toe te leggen. *Il a deſſein de battre le pavé.*
Ik zal 't er op toeleggen. *Je ferai mon poſſible pour cela, j'y ferai mes efforts.*
Zig iets van eene zaak toeleggen, zig iets belooven, eenig loon of voordeel van iets verwagten. *Se promettre quelque choſe, attendre quelque profit de quelque choſe.*
TOELEGGEN. *g. w.* Toegevrooren zijn. *Etre fermé par la gelée.*
TOELIGTEN. *w. w.* Met eene kaers of lamp ligten. *Eclairer.*
Gij moet mij ter deege toeligten. *Eclairez-moi comme il faut.*
TOELONKEN. *w. w.* Minnelijk aankijken. *Faire bonne mine ou bon viſage, jetter des œillades, lorgner.*
Hij wierd telkens van haar toegelonkt. *Elle lui jetta continuellement des œillades.*
Toelonking. *z. m.* Minnelijke aankijking. *Oeillade, regard favorable, bonne mine, bon viſage.*
TOELOOP. *z. m.* Toevloed van menſchen. *Concours, foule de peuple.*
Daar was een groote toeloop van volk. *Il y avoit un grand concours de peuple.*
TOELOOPEN. *w. w.* Aanloopen. *Accourir.*
Hij quam ſnellijk toeloopen. *Il accourut vite.*
Die weg loopt toe, die weg ſchiet kort aan. *C'eſt-là le plus court chemin.*
Dat pad zal toeloopen, dat pad zal de kortſte weg zijn. *Ce ſentier-là ſera le plus court chemin.*
TOELUISTEREN. *w. w.* Toehooren. *Ecouter, prêter l'oreille.*
Men moet ſnel toeluiſteren, als men hooren wil wat hij zegt. *Il faut écouter avec attention, pour entendre ce qu'il dit.*
Toeluiſtering. *z. v.* Toehooring. *Action d'écouter attentivement.*
TOEMAAKEN. *w. w.* Toedoen, toeſluiten. *Fermer, cacheter.*
Een vénſter toemaaken. *Fermer une fenêtre.*
De Brief was niet wel toegemaakt. *La lettre n'étoit pas bien cachetée.*
Toemaaken, gereed maaken, vervaardigen, toeſtellen. *Appréter, préparer.*
De ſpijs was zeer wel toegemaakt. *La viande étoit très-bien préparée.*
Zig toemaaken. *Gemeenz. w.* Zig vuil maaken. *Se ſalir, s'ajuſter, s'accommoder.* Deeze twee laatſte woorden worden in deezen zin beertende genoomen.

Wie

Digitized by Google

Wie heeft u zoo toegemaakt? *Qui vous a ajuſté de la ſorte?*
Toemaaking. z. v. Toeſluiting. *L'action de fermer & de cacheter.*
Toemaaking, toeſtelling, gereedmaaking. *Apprêt, préparation.*
TOEMAAT. z. v. Overmaat. *Surplus, ſurcrois, ce qu'on donne par deſſus la meſure.*
TOEMEETEN. w. w. Iemand iets uitmeeten. *Meſurer quelque choſe à quelqu'un.*
Ik hebb' 't hem zelf toegemeeten. *Je le lui ai meſuré moi-même.*
Toemeeting. z. v. Uitmeeting. *L'action de meſurer à quelqu'un.*
TOEMETSELEN. w. w. door metſelen digt maaken. *Fermer quelque ouverture en maçonnant, murer.*
De deur wierd toegemetſeld. *La porte fut murée.*
TOEMUUREN. w. w. Met eenen Muur digt maaken. *Murer, environner de murailles.*
Het perk was rondom toegemuurd. *Le parc étoit muré par-tout, le parc étoit entouré de murailles.*
TOEN. *bijw.* Te dien tijd, op die ſtond. *Alors, en ce temps-là.*
Ik was toen nog jong. *J'étois encore jeune alors.*
Gij waart toen niet te huis. *Vous n'étiez pas au logis alors ou en ce temps-là.*
Toen. *Koppelw.* Wanneer, als. *Quand, lorſque, dans le temps que.*
Toen ik nog een kind was. *Quand j'étois encore enfant.*
TOENAAIJEN. w. w. Digt naaijen. *Coudre, fermer en couſant.*
Dat gat is ſlordig toegenaaid. *Ce trou eſt mal couſu.*
Eenen naad toenaaijen. *Fermer une couture avec l'aiguille.*
TOENAAM. z. m. Bijnaam. *Surnom.*
Hoe is zijn toenaam? *Quel eſt ſon ſurnom? Comment eſt-il ſurnommé?*
Toenaam, ſmaadnaam. *Sobriquet, ſurnom ridicule.*
Wagt u van iemand eenen toenaam te geeven. *Donnez-vous garde de donner un ſobriquet injurieux à quelqu'un.*
TOENAAMEN. w. w. Eenen toenaam geeven. *Surnommer.*
Hij was toegenaamd de Eenvouwdige. *Il étoit ſurnommé le Simple.*
TOENEEMEN. g. w. Vorderen. *Avancer, faire du progrès, profiter.*
Hij neemt niet toe, hij vordert niet. *Il n'avance pas, il ne profite pas, il ne fait pas de progrès.*
Toeneemen, aanwaſſen, vermeerderen. *Croître, accroître, augmenter, s'accroître, s'augmenter.*
Men ziet de pragt dagelijks toeneemen. *On voit le luxe s'augmenter tous les jours.*
Het toeneemen en afneemen der dagen. *L'allongement & le racourciſſement des jours.*
Toeneeming. z. v. Vermeerdering. *Accroiſſement, augmentation, avancement, progrès.*
TOENEIGING. z. v. Toegenegenheid. *Inclination, affection.*
Het is uit eene zonderlinge toeneiginge te haarwaarts geſchied. *Cela s'eſt fait par une affection ſinguliére envers elle.*
TOENESTELEN, toebinden. *zie* Toebinden.
TOENIJPEN. w. w. Stijf toedrukken, benaauwen. *Serrer, preſſer, fermer.*
Nijp uwe voorſte vingers toe. *Serrez vos doigts de devant.*
Het was als of mijn hart toegeneepen wierd van droefheid. *C'étoit comme ſi j'avois le cœur ſerré de triſteſſe.*
Toenijping. z. v. Benaauwdheid. *Angoiſſe, action de ſerrer ou d'angoiſſer.*
TOEPAALEN. w. w. Met paalen digt maken. *Paliſſader, environner de pieux.*
De Stad was aan den Waterkant toegepaald. *La ville étoit paliſſadée du côté de l'eau.*
TOEPAD. z. g. Een pad dat kort toeſchiet. *Sentier, petit chemin plus court & plus droit.*
Wij namen overal de toepaden om eerder aan te komen. *Nous primes par-tout les ſentiers pour y être plutôt.*
TOEPAKKEN. w. w. Een pak toebinden. *Empaqueter.*
Het linnen was wel toegepakt. *La toile étoit bien empaquetée.*
TOEPASSEN. w. w. Te pas brengen. *Appliquer.*
Die Theologant kan de Schriftuurplaatzen wonderlijk wel toepaſſen. *Ce Théologien peut merveilleuſement bien appliquer les paſſages de l'Ecriture.*
Toepaſſing. z. v. *Application, la dernière partie d'une prédication ou d'un diſcours public, peroraiſon.*
Eene zielroerende toepaſſing. *Une application pathétique.*
TOEPENNEN. w. w. Met pennen digt maaken. *Cheviller, fermer avec des chevilles.*
TOEPERSSEN. w. w. Toeprangen. *Serrer bien fort.*
TOEPRANGEN. *zie* Toenijpen.
TOER. z. m. ond. w. Ronde. *Tour, circuit.*
Den toer rijden, de ronde rijden. *Faire le tour à cheval ou en caroſſe.*
Toer, hoofdtooiſel, halsſieraad. *Tour, ornement de tête ou de gorge.*
Zij draagt eenen toer krullen. *Elle porte un tour de cheveux.*
Een toer fijne paerlen. *Un tour de perles fines.*
TOERAADEN. *zie* Raaden.
TOEREEDEN. *zie* Toeruſten of Uitruſten.
TOEREGTEN. w. w. Toebereiden. *Apprêter, préparer, accommoder.*
De ſpijs toeregten. *Apprêter le manger, préparer les viandes.*
TOEREIKEN. w. w. Aanreiken, geeven. *Donner, étendre.*
Iemand de hand toereiken. *Donner ou tendre la main à quelqu'un.*
* Hij heeft haar iets toegereikt in haare armoede, hij heeft haar iets in haare behoeftigheid bijgezet. *Il lui a donné ou fourni quelque choſe dans ſa néceſſité.*
Toereiken. g. w. *S'étendre.*
De penningen die gij mij gegeeven hebt zullen niet konnen toereiken. *L'argent que vous m'avez mis en main, ne pourra pas ſuffire.*
Toereiking. z. v. *Action d'étendre ou de s'étendre.*
TOEREKENEN. w. w. Toeſchrijven, te laſte leggen, wijten. *Imputer, attribuer quelque faute.*
Dat zal u toegerekend worden, het zal u geweeten worden. *Cela vous ſera imputé, ou vous imputera cette faute.*
Men mag dat aan 't geluk toereekenen. *On peut attribuer cela à la fortune.*
Toerekenen, met aſſche bedekken. *Couvrir, cacher ſous les cendres.*
Het vuur was digt toegerekend. *Le feu étoit bien couvert ou caché ſous les cendres.*
Toerekening. z. v. Toeſchrijving. *Imputation, action d'attribuer.*
De toerekening van Chriſtus Gerechtigheid. *L'imputation de la juſtice de Jéſus-Chriſt.*
TOERIJDEN. g. w. *Faire aller ſon cheval ou ſa voiture vers un certain endroit.*
TOERIJGEN. w. w. Digt rijgen. *Lacer près, lacer ferme.*
Haar rijglijf was niet ter deege toegeregen. *Son corps de jupe n'étoit pas lacé comme il faut.*
TOERNOOISPEL. *zie* Renſpel.
TOEROEPEN. w. w. Iemand met eene luide ſtem toeſpreeken. *Crier à quelqu'un.*
Hij had mij van verre toegeroepen dat hij komen zoude. *Il m'avoit crié de loin qu'il viendroit.*
Toeroeping. z. v. Toeſchreeuwing. *Action de crier à quelqu'un, pour lui faire entendre ſa voix.*
TOEROLLEN. w. w. [illegible] en rouleau.
Een geſchrift, een papier toerollen. *Mettre un écrit, un papier en rouleau.*
TOERT. *ond. w.* Eene paſtei die men in eene taartpan bakt. *Tourte, pâté fait dans une tourtière.*
TOERUKKEN. w. w. Schielijk naar zig haalen. *Tirer rudement après ſoi.*
Hij rukte de deur naar zig toe. *Il tira la porte rudement après lui, il la ferma rudement après lui.*
TOERUSTEN. w. w. Vervaardigen. *Equiper, préparer, apprêter.*
Schepen toeruſten. *Equiper des vaiſſeaux.*
Hij heeft zig tot de reize toegeruſt. *Il s'eſt préparé au voyage.*
Toeruſting. z. v. Toebereidzel. *Equipage, appareil, préparation, préparatif.*
De toeruſtingen ten oorlog waren zeer groot. *Les préparatifs de la guerre étoient très-grands.*
Scheepstoeruſting. *zie onder* Scheeps.
TOESCHATEREN. w. w. Luid toelachen. *Rire à quelqu'un à haute voix, éclater de rire.*
TOESCHIETEN. w. w. Naar iets ſchieten. *Tirer à quelque choſe.*
Hij ſchiet maar toe, 't raakt of 't raakt niet. *Il tire à bon eſcient ou à bon compte, ſoit qu'il touche ou non.*
Toeſchieten, toewerpen. *Jetter à quelqu'un,*
Hij heeft hem den bal toegeſchooten. *Il lui a jetté la bale, il a jetté la bale à lui.*
Toeſchieten. g. w. Toeloopen. *Accourir promptement.*
Het volk quam in groote meenigte toeſchieten. *Il y eut un grand concours de peuple, le peuple accourut en foule.*
* Toeſchieten, ſchimpen, eenen droogen neep geeven. *Donner des coups de dent à quelqu'un, jetter des pierres dans ſon jardin, lui reprocher fortement quelque choſe.*
* Hij ſchoot mij dat toe, alhoewel ik 't ongemerkt liet heen gaan. *Il me reprocha cela fortement ou il me donna ce coup de dent, quoique je fiſſe ſemblant de ne le pas ſentir.*
TOESCHIJNEN. g. w. Gelijken, ſchijnen. *Sembler, paroître.*
Dat ſchijnt mij toe als of 't koper was. *Cela me paroit du cuivre.*
TOESCHIKKEN. w. w. Toezenden. *Envoyer, faire tenir.*
Ik hebb' hem eenen Brief toegeſchikt. *Je lui ai envoyé une lettre.*
TOESCHREEUWEN. w. w. Luid toeroepen. *Crier à quelqu'un tout haut.*

Digitized by Google

TOESCHRIJVEN. *w. w.* Toeëigenen, toerekenen, wijten. *Attribuer, imputer.*
Ik schrijve mij zelven zoo veele kennisse niet toe. *Je ne m'attribue pas tant de connoissance.*
TOESCHUIVEN. *w. w.* Toehaalen, toeduuwen. *Tirer, fermer en tirant ou en poussant.*
De gordijnen toeschuiven. *Fermer les rideaux.*
Het luik was toegeschoven. *Le volet étoit fermé.*
TOESLAAN. *w. w.* Slaan. *Envoyer en frappant.*
Iemand den bal toeslaan. *Envoyer la balle à quelqu'un en frappant.*
*Zij slaan malkanderen den bal toe. *Ils sont d'intelligence, ce sont deux têtes sous un bonnet.*
Hij durft niet eerst toeslaan. *Il n'ose pas battre le premier.*
Toeslaan, toevouwen of over malkander slaan. *Plier, fermer en pliant.*
Een kleed toeslaan. *Plier un habit.*
Een boek toeslaan. *Fermer un livre.*
Iemand den koop toeslaan. *Conclurre un marché avec quelqu'un.*
TOESLEEDE. *zie* Koetsleede.
TOESLUITEN. *w. w.* Digt sluiten. *Fermer, serrer.*
De deur toesluiten. *Fermer la porte.*
De kist was toegesloten. *Le coffre étoit fermé.*
Toesluiting. *z. v. Fermeture, action de fermer.*
TOESMIJTEN. *w. w.* Toewerpen. *Jetter à quelqu'un.*
Dat wierd mij toegesmeeten. *Cela fut jetté de mon côté.*
Eene deur toesmijten, met groote kragt eene deur toestooten. *Fermer une porte avec impétuosité ou violence.*
TOEGRAAUWEN. *w. w.* Toegraauwen. *Rebuter quelqu'un, lui dire des paroles rudes & rebutantes, le rabrouer, le rudoyer.*
Hij snaauwde mij toe als of ik een hond was. *Il me rabroua comme si j'avois été un chien.*
TOESPIJKEREN. *w. w.* Met spijkers toeslaan. *Fermer avec des cloux, clouer.*
De doodkist wierd toegespijkerd. *Le cercueil fut fermé avec des cloux.*
TOESPIJS. *z. v.* Alle kost die men tot brood eet. *Toute viande qu'on mange avec le pain.*
Zij eeten den meesten tijd maar een stuk en zelden toespijs. *Ils ne mangent la plupart du temps qu'une bouriée, & rarement autre chose.*
TOESPREEKEN. *w. w.* Aanspreeken. *Parler à quelqu'un.*
Zij begeerde mij niet toe te spreeken. *Elle ne voulut pas me parler.*
Ik hebb' hem niet een woord toegesproken. *Je ne lui ai pas dit un mot.*
TOESPRINGEN. *g. w.* Met eenen loop springen. *Sauter en courant.*
Gij moet toespringen of gij koomt niet over de sloot. *Il faut sauter en courant, ou vous ne franchirez pas le fossé.*
Toespringen, onverhoeds, 't zij door eene veer, of anders toegaan. *Se fermer sans qu'on y prenne garde.*
Het slot van de kist is toegesprongen, en de sleutel legt 'er in. *La serrure du coffre s'est fermée ou le coffre s'est fermé, & la clef est dedans.*
TOESTAAN. *w. w.* Inwilligen. *Consentir, donner son consentement, accorder.*
Zijn vader heeft het toegestaan. *Son père y a consenti.*
Toestaan. *g. w.* Gesloten zijn. *Etre fermé*
Ik zag de deur en vensters toestaan. *Je vis la porte & les fenêtres fermées.*
Toestand *z. m.* Gelegenheid, staat. *Etat, condition, constitution.*
De tegenwoordige toestand van zaaken laat het niet toe. *L'état présent des affaires ne le permet pas*
TOESTEEKEN. *w. w.* Steeken. *Porter un coup, donner un coup d'épée ou de quelque autre chose pointue.*
Hij stak toe met zijnen degen zonder lang te draalen. *Il lui donna un coup d'épée sans cérémonie ou sans façon.*
Toesteeken, toenaaijen. *Coudre, fermer par une légère couture.*
Toesteeken, toereiken. *Avancer, allonger, étendre.*
Hij stak mij zijne hand toe. *Il me donna ou me présenta la main.*
Iemand heimelijk iets toesteeken. *Donner secrettement quelque chose à quelqu'un.*
Hij heeft mij eene vereering toegestoken. *Il m'a fait un présent en cachette, il m'a donné quelque chose en secret.*
TOESTEL. *z. m.* Toebereidzel, omslag. *Appareil, préparatif.*
Daar was een groote toestel tot een Gastmaal gemaakt. *On avoit fait de grands préparatifs pour un Festin.*
TOESTELLEN. *w. w.* Vervaerdigen, maaken. *Préparer, apprêter.*
‡ Een kind toestellen. *Faire un enfant.*
Hoe hebt gij u zoo leelijk toegestelt? Hoe hebt gij u zoo vuil gemaakt? *Comment vous êtes-vous si fort sali? Comment êtes-vous si sale?*
TOESTEMMEN. *w. w.* Bewilligen. *Consentir, donner son consentement.*
Hij heeft de zaak toegestemd. *Il a consenti à l'affaire.*
Toestemming. *z. v.* Bewilliging. *Consentement.*
Ik hebb' mijne toestemming daar toe gegeeven. *J'ai donné mon consentement à cela.*
TOESTIEREN. *w. w.* Toezenden. *Envoyer.*
Hij heeft mij 't boek toegestierd. *Il m'a envoyé le livre.*
TOESTOOTEN. *w. w.* Toeduuwen. *Pousser, heurter, choquer, fermer en poussant.*
Ik hebb' 't venster toegestooten. *J'ai fermé la fenêtre en la poussant.*
TOESTOPPEN. *w. w.* Digtstoppen, met een Kopsel digt maken. *Boucher, fermer avec un bouchon.*
De reeten waren met werk toegestopt. *Les fentes étoient fermées avec des étoupes.*
Gij moet dat gat in uwe kous stoppen. *Il vous faut remraire ou fermer ce trou qui est à votre bas.*
Toestoppen, heimelijk toereiken. *Donner secrettement ou en cachette.*
Zij heeft haare voordogter al veel toegestopt buiten weeten van haaren man. *Elle a donné beaucoup de choses à sa fille du premier lit sans que son mari en sût rien.*
TOESTOTEN. *zie* Toestooten.
TOESTRIKKEN. *w. w.* Met eenen strik toebinden. *Nouer, faire un nœud.*
TOETAKELEN. *w. w.* Het geen tot een schip behoort vervaerdigen. *Equiper, apprêter tout ce qui appartient à un vaisseau.*
De schepen zijn altemaal toegetakeld en reëdreede. *Tous les vaisseaux sont équipés & prêts à faire voile ou à mettre à voile.*
Dit schip is ten oorlog toegetakeld, en dat ander ter koopvaardije. *Ce vaisseau est équipé en guerre, & cet autre-là en marchandise.*
*Hij was wonderlijk toegetakeld. *Il étoit dans un étrange équipage, il étoit étrangement équipé.*
Toetakeling *z. v. Equipage, appareil.*
TOETAL. *zie* Toegift.
TOETASTEN. *w. w.* Aangrijpen. *Prendre, se saisir.*
Tast vrij toe. *Prenez hardiment.*
TOETEN. *g. w.* Op eenen hoorn blaazen. *Corner, sonner du cornet.*
Daar wierd op eenen hoorn getoet. *On sonna du cornet.*
*De ooren toeten mij. *Les oreilles me cornent.*
TOETER. *z. m.* Hoornblaazer. *Celui qui corne ou sonne du cornet.*
Toethoorn. *z. m.* Een hoorn om op te blaazen. *Cornet, cor, cornet à bouquin.*
TOETELLEN. *w. w.* Aan iemand tellen. *Compter à quelqu'un.*
Ik hebb' hem 't geld zelf toegeteld. *Je lui ai compté l'argent moi-même.*
TOETREEDEN. *g. w.* Aantreeden. *Marcher vers, approcher.*
Hij quam onvoorziens toetreeden. *Il s'approcha à l'improviste ou subitement.*
Toetreeding. *z. v.* Aantreeding. *Approche, action d'approcher.*
TOETREKKEN. *w. w.* Naar zig haalen. *Tirer à soi ou vers soi.*
De strik was niet ter deege toegetrokken. *Le nœud n'étoit pas assez serré.*
Trek 't venster toe. *Tirez la fenêtre à vous, fermez la fenêtre.*
TOETS. *z. v.* Proef. *Epreuve, touche.*
Het zilver kon de toets niet uitstaan. *L'argent ne put souffrir la touche.*
TOETSEN. *w. w.* Beproeven, op de proef stellen. *Eprouver à la touche.*
Het goud wierd getoetst en fijn bevonden. *On éprouva l'or à la touche, & on le trouva fin.*
*Ik moet hem eens toetsen, ik moet hem eens op de proef stellen. *Il faut que je le sonde, il faut que je lui tâte le pouls.*
Toetssteen. *z. m.* Steen waar aan men goud en zilver toetst. *Pierre de touche.*
TOEVAL. *z. m.* Voorval. *Cas, accident, symptôme.*
Het is een zonderling toeval. *C'est un accident singulier.*
Bij toeval, bij geval. *Par accident, par hazard.*
Zoo 'er geen toeval bij de wonde komt, zal zij haast genezen zijn. *S'il ne survient pas d'accident, la playe sera bientôt guérie.*
De toevallen der koorts. *Les symptômes de la fièvre.*
TOEVALLEN. *g. w.* Toekomen, gebeuren. *Arriver, venir par accident, échoir.*
Hem is een goed lot toegevallen. *Il a eu un bon lot, il lui est échu un bon lot.*
Toevallen, overgaan, begunstigen. *Embrasser, favoriser, prendre le parti de quelqu'un.*
Ik ben genoodzaakt hem toe te vallen, ik moet hem gelijk geeven. *Je suis obligé d'avouer ce qu'il dit ou d'approuver ce qu'il fait, je suis obligé de prendre son parti.*
Hij is den vijanden toegevallen, hij is tot de vijanden overgeloopen. *Il a pris le parti des ennemis, il s'est rangé du côté des ennemis.*
Toevallen. *Se fermer en tombant.*
Het luik is van zelfs toegevallen. *La trape s'est fermée d'elle-même en tombant.*

Digitized by Google

Toevallig. *bijw. w.* Gebeurlijk. *Accidentel, qui arrive par accident, fortuit.*
Het is eene toevallige zaak. *C'eſt une choſe accidentelle, c'eſt un cas fortuit.*
Toevalligheid *z. v.* Gebeurlijkheid. *Accident, cas fortuit.*
Toevalligheid, toevallige eigenſchap. *Accident, propriété accidentelle: terme de Philoſophie.*
Toevalliglijk. *bijw.* Bij toeval. *Fortuitement, accidentellement, caſuellement, par accident.*
TOEVEN. *g. w.* Vertoeven, draalen. *Tarder.*
Hij toefde zoo lang. *Il tarda ſi longtemps.*
TOEVEN. *w. w.* Onthaalen. *Traiter, régaler.*
Hij heeft ons wel getoefd, hij heeft ons wel onthaald. *Il nous a bien régalés.*
TOEVERLAAT. *z. m.* Toevlugt. *Refuge, recours.*
Gij zijt mijn eenigſte toeverlaat. *Vous êtes mon unique refuge, mon unique recours, mon unique appui.*
TOEVERTROUWEN. *w. w.* Betrouwen. *Confier.*
Men moet naauw toezien aan wien men zijn geheim toevertrouwt. *Il faut bien prendre garde à qui l'on confie ſon ſecret.*
TOEVING. *z. v.* Vertoeving, draaling. *Retardement.*
TOEVLIEDEN. *g. w.* Zijne toevlugt neemen. *Prendre ou chercher ſon refuge.*
Toevlieden, aanvallen. *zie* Aanvallen.
TOEVLOED. *z. m.* Toeloop, meenigte. *Concours, affluence.*
Daar was een groote toevloed van volk. *Il y avoit un grand concours de peuple.*
TOEVLOEIJEN. *g. w.* Toeſtroomen. *Couler vers, affluer.*
Het water quam 'er ſterk naar toevloeijen. *L'eau couia impétueuſement vers cet endroit.*
Hem is een groote rijkdom toegevloeid. *Il lui eſt venu beaucoup de biens, il a hérité de grands biens.*
‡ TOEVLOOIJEN, toeſlaan. *Frapper.*
‡ Hij vlooide zonder ſprecken toe. *Il frappa ſans dire gare.*
TOEVLUGT. *z. v.* Schuilplaats. *Retraite, recours, refuge.*
Zij vonden nergens geen toevlugt. *Ils ne trouvérent aucune retraite nulle part.*
Zijne toevlugt tot God neemen. *Avoir ſon recours à Dieu, recourir à Dieu.*
Toevlugtplaats. *z. v. Lieu de refuge.*
TOEVOEGELIJK. *Woord van de Spraakkonſt.* *zie* Bijvoeglijk.
TOEVOEGEN. *w. w.* Toeſchikken. *Ajoindre.*
Men voegde hem eenen makker toe. *On lui ajoignit un ſecond, on lui donna un collégue.*
Het is ons van den Hemel toegevoegd. *Cela nous a été envoyé du Ciel.*
Toevoeging. *z. v. Adjonction.*
TOEVOER. *z. m.* Aanbrenging van voorraad. *Proviſions, munitions de guerre, convoi.*
De vijanden hebben de Stad den toevoer afgeſneeden. *Les ennemis ont coupé les vivres à la ville où empêchent qu'il ne vienne des proviſions dans la ville.*
De toevoer wierd geſlaagen. *Le convoi fut battu.*
TOEVOEREN. *w. w.* Aanbrengen. *Apporter, amener, conduire.*
Hij heeft den vijanden krijgsbehoeften Toegevoerd. *Il a mené des munitions de guerre aux ennemis.*
Toevoering. *z. v.* Overvoering. *Tranſport.*
Toevoerſchip. *z. g. Vaiſſeau de tranſport.*
TOEVOUWEN. *w. w.* Toeſlaan. *Plier.*
Het tafelkleed was toegevouwen. *Le tapis étoit plié.*
Toevouwing. *z. v. Action de plier.*
TOEVRIEZEN. *g. w. Se geler tout à fait.*
Alle de gragten zullen van de nagt toevriezen. *La gelée fermera cette nuit tous les foſſés, il gélera ſi fort cette nuit que les foſſés ſe géleront tout à fait.*
TOEVULLEN. *w. w.* Geheel en al toedempen. *Remplir, combler.*
De gragt wierd met takkenboſſen toegevuld. *Le foſſé fut comblé avec de faſcines.*
Toevulling. *z. v.* Demping. *Action de remplir ou de combler.*
TOEWALLEN. *w. w.* Met eenen wal digt maaken. *Environner ou entourer d'un rempart, d'un boulevard ou d'un baſtion.*
TOEWAS. *zie* Aanwas.
TOEWASSEN. *g. w.* Toegroeijen. *Se conſolider, ſe réunir, ſe rejoindre.*
De wonde is toegewaſſen. *La playe s'eſt conſolidée ou réunie.*
Toewaſſing. *z. v.* Toegroeijing. *Réunion, conſolidation.*
TOEWATER. *z. g.* Gevroren water. *Eau formée par la gelée, eau priſe.*
TOEWELVEN. *w. w.* Door welven digt maken. *Vouter, fermer en forme de voute.*
Het gebouw was toegewelfd. *L'édifice étoit vouté.*
TOEWENDEN. *w. w.* Toekeeren. *Tourner à.*
Iemand den rugge toewenden. *Tourner le dos à quelqu'un.*
TOEWENKEN. *w. w.* Door wenken te verſtaan geeven. *Faire ſigne de l'œil à quelqu'un.*
Hij heeft mij toegewenkt. *Il m'a fait ſigne de l'œil.*
TOEWENSCHEN. *w. w. Souhaiter à quelqu'un.*
Ik hebb' hem niet dan alles goeds toegewenſcht. *Je lui ai ſouhaité toute ſorte de biens.*
Toewenſching. *z. v. Souhait.*
Naar toewenſching van veel heils. *Après vous avoir ſouhaitté toute ſorte de bonheur ou de proſpérité.*
TOEWERP, toegift. *zie* Toegift.
TOEWERPEN. *w. w.* Toeſmijten. *Jetter à quelqu'un.*
Iemand den bal toewerpen. *Jetter la bale à quelqu'un.*
TOEWIGT, toegift. *zie* Toegift.
TOEWIJDEN, toewijen. *w. w. Dédier, conſacrer.*
Iemand een boek toewijden. *Dédier un livre à quelqu'un.*
Toewijding. *Dédicace, conſécration.*
TOEWIJEN. *zie* Toewijden.
TOEWIJZEN. *w. w.* Door vonnis toevoegen. *Ajuger.*
Het geding is hem toegewezen. *Le procès a été jugé en ſa faveur.*
Toewijzing. *z. v. Ajudication.*
TOEWINDEN. *w. w.* Toerollen. *Mettre en rouleau.*
Een toegewonden bondel oud linnen. *Un rouleau de vieux linge.*
TOEZANG. *z. m. Chant qui ſert de concluſion à un dialogue en muſique.*
TOEZEGELEN. *w. w. Cacheter, ſceller.*
Toezegeling. *z. v. Action de cacheter ou de ſceller.*
TOEZEGGEN. *w. w.* Belooven. *Promettre.*
Hij heeft het mij toegezegd. *Il me l'a promis.*
TOEZEGGER. *z. m.* Belover. *Promettеur, celui qui promet.*
Toezegging. *z. v.* Beloſte. *Promeſſe.*
Ik hebb' hem geen toezegging gedaan. *Je ne lui ai point fait de promeſſe.*
TOEZENDEN. *w. w.* Toeſtieren. *Faire tenir, envoyer.*
TOEZIEN. *w. w.* Toekijken, agt hebben. *Prendre garde, regarder de près.*
Gij hebt niet wel toegezien. *Vous n'avez pas bien pris garde.*
Door qualijk toezien verlieſt men zomtijds. *On perd ſouvent, faute de bien prendre garde.*
Gij moet ter deege op hem toezien, gij moet wel agt op hem ſlaan. *Il faut bien prendre garde à lui.*
Toeziender. *zie* Toeziener.
Toeziener. *z. m.* Toekijker, aanſchouwer. *Spectateur, celui qui regarde, qui prend garde, &c.*
Hij ſprak tot de toezieneren. *Il parla aux ſpectateurs.*
TOEZIGT. *z. g.* Agtneeming. *Garde, ſoin.*
Toezigt op iets neemen. *Prendre garde à quelque choſe, en prendre ſoin.*

T O F.

‡ TOFFEL. *z. v.* Muil. *Mule, pantouffle.*
‡ Zij had een paar oude toffels aan. *Elle avoit une paire de vieilles pantouffles aux pieds.*
TOFSTEEN. *zie* Tufſteen.

T O G.

TOG. *zie* Dog.
Ja tog, ja zeeker. *Oui da, oui certes, oui aſſurément.*
Tog. *bijw.* Ei lieve. *Je vous prie.*
Hoor tog. *Ecoutez, je vous prie.*
Laat mij tog zoo lang niet wagten. *Je vous prie, ne me faites pas attendre ſi longtemps.*
TOGT. *z. m.* Reize, onderneeming ter Zee. *Voyage ſur mer.*
Hij is op eenen togt uit. *Il eſt allé faire un voyage ſur mer.*
Het ſchip heeft twee togten in een jaar gedaan. *Le vaiſſeau a fait deux voyages dans un an.*
Togt des heirs, heirtogt. *La marche d'une armée.*
Togt, onderneeming. *Expédition.*
Die togt is den vijand mislukt. *Les ennemis ont manqué leur coup dans cette expédition, ils n'ont pas réuſſi dans leur deſſein.*
* Zij heeft eenen harden togt doorgeſtaan, zij heeft een zwaar overval of eene hevige ziekte gehad. *Elle a ſouffert de rudes ſecouſſes, elle a été attaquée d'une grande maladie.*
TOGT. *z. m.* Lugt, wind. *Vent-coulis.*
De togt van de deur verveelt haar. *Le vent-coulis de la porte l'incommode.*
Daar is een geweldige togt in dat huis. *Il y a un vent-coulis extrême dans cette maiſon.*
TOGT. *z. m.* Lijftogt, vrugtgebruik. *Uſufruit.*
Achtertogt, Ademtogt, Aftogt, Agtertogt, Doortogt, Hartstogt, Heirtogt, Hindertogt, Krijgstogt, Leeftogt, Legertogt, Lijftogt, Middeltogt, Minnetogt, Oorlogstogt, Optogt, Voortogt, Zeetogt, enz. *zie onder* Achter, enz.
Aantogt. Als, het Leger is in vollen aantogt. *L'armée eſt en pleine marche vers l'ennemi.*
TOGTEN. *z. m. meerv.* Drijften, hartstogten. *Paſſions, agitations de l'ame.*

Digitized by Google

Zijne togten bedwingen. *Brider ſes paſſions, les modérer.*

TOGTENAAR. z. m. Vrugtgebruiker. *Uſufruitier.*

Togtenareſſe. z. v. Vrugtgebruikſter. *Uſufruitidre.*

TOGTGAT. z. g. Opening daar de togt door ſnuift. *Petit trou ou fente, par où le vent-coulis ſouffle.*

Het vertrek was vol togtgaten. *L'appartement étoit tout plein de trous ou de fentes, par où le vent-coulis ſoufflott.*

‡Het is een togtgat van een huis, het is een zeer togtig huis. *C'eſt une maiſon bien froide où le vent entre de tous côtés.*

Togtig, windig. *Expoſé au vent-coulis, plein de trous ou de fentes où le vent-coulis paſſe.*

Dat is een togtig huis. *On eſt logé aux quatre vents dans cette maiſon, cette maiſon eſt fort expoſée au vent, le vent donne de tous côtes ſur cette maiſon.*

TOGTIG. *bijv. w.* Jagtig, ritſig. *Qui eſt en entre en chaleur.*

Eene togtige koe. *Une vache qui eſt entrée en chaleur.*

Togtigheid der beeſten. *Chaleur.*

De togtigheid der koe is over. *La chaleur de la vache eſt déjà paſſée.*

TOGTIGHEID. z. v. Windigheid. *L'action ou l'effet du vent-coulis.*

TOGTKRUID, kleefkruid. *zie* Kliſſe.

TOGTPAERD. z. g. Paerd dat men in de Legers gebruikt om Pakwagens en Geſchut te trekken. *Cheval de trait ou d'artillerie.*

De Togtpaerden wierden tijdelijk op ontboden. *On fit venir de bonne heure les chevaux d'artillerie ou les chevaux de trait.*

Togtwind. z. m. Togt. *Vent-coulis.*

TOK. TOL.

TOKADILLE. *ond. w.* Zeekere ſoort van tiktakſpel, dat van de Spanjaarden ontleend is. *Tocadille. Sorte de jeu de trictrac en douze points la partie, emprunté des Eſpagnols.*

TOKKELEN. *w. w. Gemeenz. w.* Aanporren. *Inciter, porter, pouſſer, exciter.*

Tokkeling. z. v. Aanporring. *Incitation, irritation, excitation.*

TOL. z. m. Doortogtgeld. *Droit de paſſage, péage, douane.*

De goederen moeſten tol geeven. *Les denrées ou les marchandiſes durent payer le péage.*

TOL. z. m. Werptol. *Toupie.*

Tol, Drijftol. *Sabot.*

Draaitol of Draaitolletje, Drijftol, Priktol, Werptol, Zweeptol, enz. *zie onder* Draai, enz.

TOLGELD. *zie* Tol, doortogtgeld.

TOLHEK. z. g. Hek daar men tol moet betaalen. *Barrière où il faut payer le péage, barrière du péage.*

Tolhuis. z. g. Huis daar tol betaald word. *Péage, douane, maiſon où l'on paye le péage ou la douane.*

TOLK. z. m. Vertaaler. *Truchement, interprète.*

Hij ſprak door eenen tolk. *Il parla par truchement.*

TOLLEN. g. w. Met eenen werptol ſpeelen. *Jouer à la toupie.*

Tollen, met eenen drijftol ſpeelen. *Jouer au ſabot.*

TOLLENAAR. z. m. Ontvanger der tollen. *Péager, publicain, receveur du péage ou de la douane.*

TOLLETJE. z. g. *Petite toupie, petit ſabot.*

Aaltolletje, draaitolletje. *Cochonnet, toton.*

TOLMEESTER. *zie* Tollenaar.

Tolpagter. z. m. Tollenaar. *Fermier des gabelles, des tailles, &c.*

Tolſchrijver. z. m. *Sécretaire de la douane.*

TOLSNOER. z. g. *Corde de toupie, corde pour jouer à la toupie.*

TOLVRIJ. *bijv. w.* Vrij van ſchattinge. *Exempt de péage.*

Die waaren zijn tolvrij. *Ces marchandiſes ſont exemptes de péage ou de droits.*

T O M.

TOMBE. z. v. *ond. w.* Graftſtede. *Tombeau, tombe, ſépulcre.*

Hem wierd eene marmeren tombe opgeregt. *On éleva à ſon honneur ou on lui éleva une tombe de marbre.*

TOMEN. *zie* Toomen.

T O N.

TON. z. v. Vat. *Tonne, tonneau, caque, baril.*

Eene ton biers. *Une tonne de biére.*

Eene ton boter. *Un baril de beurre.*

Eene ton turf. *Une tonne de tourbes.*

De ton van een Zak-uurwerk. *Le barillet d'une montre.*

Eene ton haring. *Une caque de harangs.*

Ton, baken in Zee. *Tonne qui ſert de baliſe, pour avertir les vaiſſeaux qu'il y a-là des bancs de ſable ou des rochers.*

Het ſchip is binnen de tonnen verongelukt. *Le vaiſſeau eſt péri en-deçà des tonnes ou des baliſes.*

Eene ton, twee duizend pond gewigt. *Deux mille livres de poids, un tonneau.*

Appelton, Boterton, Drijfton, Harington, Meelton, Oeſterton, Oliton, Pekton of Pikton, Teerton, Turfton, Viſchton, Vleeſchton, Wijnton, Zeeton, enz. *zie onder* Appel, enz.

Bierton. *Tonne à biére.*

TONDEL. z. g. Tintel, gebrand linnen om vuur bij aan te ſlaan. *Bléche, toile brûlée que l'on met dans une boite pour y faire prendre feu en battant un fuſil.*

Het tondel is vergaan en wil geen vuur meer vatten. *La méche ne vaut plus rien & ne peut plus prendre feu.*

Tondeldoosje. z. g. Doosje daar men tondel in doet. *Boite à méche.*

Hij draagt een tondeldoosje met een vuurſlag in zijnen zak. *Il porte une boite à méche & un fuſil dans ſa poche.*

TONDER. *zie* Tondel.

TONEEL. *zie* Tooneel.

TONEN. *zie* Toonen.

TONG. z. v. Zekere Platviſch. *Sole, ſorte de poiſſon de mer, plat & de très-bon goût.*

Gebakken tong, tong in de pan gefruit. *Des ſoles frites.*

TONG. z. v. *Langue.*

De tong uitſteeken. *Tirer la langue.*

De tong afſnijden. *Couper la langue.*

Zijne tong in toom houden. *Tenir ſa langue en bride.*

* Hij valt wat lang van tonge, hij is klapagtig. *Il a bien de la langue, il eſt grand cauſeur.*

* De tong is haar wel gehangen, zij is wel ter taale, zij kan haar woord zeer wel doen. *Elle a la langue bien pendue, elle parle fort bien.*

Op de tonge rijden. *zie onder* Rijden.

* Iemand de tong ſchraapen, iemand looslijk uithooren. *Tirer les vers du nez à quelqu'un.*

Eene gerookte oſſetong. *Une langue de bauf fumée.*

Fleemtong, Hakkeltong, Hertstong, Hondstong, Kromtong, Langtong, Laſtertong, Lisptong, Slingertong, Schendtong, enz. *zie onder* Fleem, enz.

Stameltong. *zie* Hakkeltong.

Tongeblad. z. g. Zeker Geneeskruid. *Langue de cheval, laurier alexandrin, herbe médicinale.*

Tongekruid. *zie* Kleefkruid.

Tongeloos. *bijv. w.* Zonder tong. *Sans langue, qui n'a pas de langue.*

Zij was hand- en tongeloos, haare handen en tong waren afgeſneeden. *Sa langue & ſes mains avoient été coupées, on lui avoit coupé la langue & les mains.*

Tongetje. z. g. Kleine tong. *Languette, petite langue.*

Steek uw tongetje eens uit; tegen een klein kind ſpreekende. *Tirez votre petite langue.*

Het tongetje van eenen evenaar. *Languette ou éguille de balance.*

Het tongetje of pennetje van eene geſp. *Languette de boucle.*

Het tongetje van eene ſchalmei of van eene orgelpijp. *Anche, languette de haut-bois ou de tuyau d'orgues.*

Tongriem. z. m. Band der tonge. *Filet, le ligament de deſſous la langue.*

Het kind moet van den tongriem geſneden worden. *Il faut couper le filet à cet enfant.*

* Zij is wel van den tongriem geſneeden, zij kan haar woord heel wel doen. *Elle a la langue bien pendue, elle ſait très-bien jaſer.*

‡ Tongſchraaper. z. m. Een die iemand door mooije woorden uitvraagt. *Qui tire les vers du nez à quelqu'un.*

Tongſteen. z. m. Steen van gedaante gelijk de tong van een menſch. *Pierre qui reſſemble à une langue humaine.*

Tongworm. z. m. Kleine worm onder de tong van kleine honden. *Petit ver ſous la langue des petits chiens.*

TONIJN. z. m. Zekere groote Zeeviſch. *Ton, thon, ſorte de gros poiſſon de mer.*

Gezouten tonijn. *Tonnine.*

TONNE. *zie* Ton.

Eene tonne gouds, tonne ſchats, honderd duizend guldens. *Cent mille livres, une tonne d'or.*

Hij is eenige tonnen gouds rijk. *Il eſt riche de quelques tonnes d'or, de pluſieurs cent mille livres.*

Tonnenmaker. z. m. *zie* Kuiper.

Tonnenmeeſter. z. m. Een die 't opzigt op de Zeetonnen heeft. *Celui qui a l'inſpection ſur les tonnes ou baliſes qui ſont dans la mer.*

TONNEN. *w. w.* In tonnen doen. *Entonner, mettre dans des tonneaux, encaquer.*

Bier tonnen. *Entonner la biére, mettre la biére dans des tonneaux.*

Haring tonnen. *Encaquer le harang.*

Tonnenſtaaven. *zie* Duigen.

Tonnetje. z. g. Vaatje. *Petit tonneau, barillet.*

Tonnetje van eenen zijworm als hij ſpint. *Cocon, coucon.*

Tonnetje van een Zakuurwerk. *zie onder* Ton.

Tonnenviſch. z. v. Getonde viſch, zoute viſch. *Du poiſſon ſalé, de la morue.*

TONNIJN. *zie* Tonijn.

TONTEL, enz. *zie* Tondel, enz.

Digitized by Google

T O O.

TOOG. *zie* Teug.

TOOGEN. *w. w. Zeeuwsch of Vlaamsch woord.* Toonen, wijzen, betoogen. *Montrer.*

TOOI. *z. m.* Opschik. *Ornement, parure.*

Tooisel. *z. g.* Sierfel, praalgewaad. *Ornement, parure.*

Haar tooisel was pragtig. *Sa parure étoit magnifique.*

Hairtooisel. *zie onder* Hair.

Tooijen. *w. w.* Versieren, oppronken. *Orner, parer.*

Zij was aardig getooid. *Elle étoit joliment parée.*

TOOM. *z. m.* Breidel. *Bride.*

Den toom vieren. *Lâcher la bride.*

Den toom strak houden. *Tenir la bride courte ou haute.*

Met eenen losſen toom rijden. *Courir à toute bride ou à bride abbattue.*

* Iemand in toom houden. *Tenir quelqu'un en bride.*

* Zij geeft haaren kinderen al te veel den vrijen toom. *Elle lâche trop la bride à ſes enfans, elle leur donne trop de liberté, elle ne les tient pas aſſez de court.*

Toom, broedſel. *Couvée.*

Een toom eenden. *Une couvée de cannes ou de canards.*

* Toomeloos. *bijv. w. Effréné, libertin, ſans retenue.*

Eene toomelooſe drift. *Une paſſion effrénée.*

Toomeloosheid. *z. v.* Ongebondenheid. *Libertinage, déréglement de vie.*

TOOMEN. *w. w.* Den toom aandoen. *Brider, mettre la bride.*

Het paerd was gezadeld en getoomd. *Le cheval étoit ſellé & bridé.*

Toomloos. *zie* Toomeloos.

TOON. *z. m.* Geluid, klank, ſtem, wijze. *Voix, ton, air.*

Eenen verheven toon zingen. *Chanter ſur un ton haut & élevé.*

Een valſche toon. *Un faux ton.*

Hij houd geen toon. *Il ne tient pas bien le ton.*

Zijn ſtijl draaft op eenen hoogen toon. *Son ſtile eſt fort relevé.*

TOON. *z. m.* Teen. *Orteil, doigt du pied.*

De groote toon. *Le gros orteil.*

TOON. *z. m.* Vertooning. *Montre, repréſentation.*

Openlijk ten toon ſtellen. *Expoſer publiquement à la vue de tout le monde.*

Zig ten toon ſtellen. *S'expoſer à la riſée du public.*

Ten toon ſtaan. *Etre expoſé à la vue.*

Toonbaar. *bijv. w.* Dat bekwaam is om getoond te worden. *Qu'on peut montrer, qui eſt en état d'être vu.*

Zijn werk is zoo ſlordig, dat het niet toonbaar is. *Son ouvrage eſt ſi mal fait qu'on ne l'oſeroit montrer.*

Toonbank. *z. v.* Bank waarop men in eenen winkel de waaren vertoont. *Comptoir ou table dans une boutique où l'on montre les marchandiſes.*

Toonbord. *zie* Uithangbord.

Toonbrooden. *Woord der Joodſche Kerke. Les pains de propoſition.*

Toonder, gebruikelijk in Toonder deezes. *Le porteur de la préſente.*

TOONEEL. *z. g.* Schouwſtellaadje. *Théatre.*

Op het Tooneel komen. *Monter ſur le théatre.*

Van het Tooneel gaan. *Sortir ou deſcendre du Théatre.*

Een ſpel ten Tooneele voeren. *Repréſenter une pièce de Théatre.*

Tooneel, een deel van een bedrijf eenes Tooneelſtuks. *Scéne.*

Eerſte Tooneel. *Scéne première.*

Tooneel, de plaats daar het bedrijf eenes Tooneelſtuks geſchied. *Scéne.*

Het Tooneel is te Utica. *La Scéne eſt à Utique.*

Moordtooneel, Speeltooneel, Straftooneel, enz. *zie onder* Moord, enz.

Tooneelfieraaden. *z. g. mv.* *Décorations de Théatre.*

Tooneeldigt of Tooneelſtuk. *z. g. Piéce de Théatre.*

Tooneeldigter. *zie* Tooneelſpeldigter.

Tooneelgek. *zie* Tooneelzot.

Tooneeliſt. *z. m.* Tooneelſpeelder. *Comédien.*

Tooneellaerſen der Treurſpelſpeelderen. *Cothurne.*

Tooneellaerſen der Blijſpelſpeelderen. *Brodequin.*

Tooneelpop. *z. v. Marionnette.*

Tooneelſcherm. *z. m. Décoration de Théatre.*

Tooneelſpeeler. *z. m.* Tooneeliſt. *Comédien.*

Tooneelſpeelſter. *z. v. Comédienne.*

Tooneelſpel. *z. g.* Kamerſpel. *Piéce de Théatre.*

Een Tooneelſpel vertoonen. *Repréſenter une comédie.*

Tooneelſpeldigter. *z. m.* Tooneelpoëet. *Poéte qui fait des piéces de Théatre, Poéte dramatique.*

Tooneelſtuk. *zie* Tooneeldigt.

Tooneelzot. *z. m. Bouffon de Théatre.*

TOONEN. *w. w.* Wijzen, laaten zien, te kennen geeven. *Montrer, faire voir.*

Ik zal het u toonen. *Je vous le montrerai, je vous le ferai voir.*

Zijn ſchrift toonen. *Montrer ſon écriture.*

Een blij gelaat toonen. *Montrer un viſage gai, faire paroître de la joye ſur ſon viſage.*

Zig droevig toonen. *Avoir la mine triſte.*

Vriendſchap toonen. *Témoigner de l'amitié.*

‡ Zijne hielen toonen, het haazenpad kiezen. *Montrer ſes talons, s'enfuir.*

Toonen. *g. w.* Schijnen. *Paroître, avoir du luſtre.*

Dat ſtof toont wel, dat ſtof ſteekt wel af. *Cette étoffe paroit bien ou a un beau luſtre.*

Toonende wijze. *Woord der Spraakkunſt. Mode indicatif.*

TOONER. *z. m.* Een die toont. *zie* Vertooner.

Tooning. *zie* Vertooning.

TOOREN of Toren. *zie* Toren.

TOORN of toren. *zie* Toren.

TOORN. *z. m.* Gramſchap. *Colére, courroux, ire.*

Hij brandde van toorn. *Il brûloit de colére.*

Gods toorn. *La colére ou l'ire de Dieu.*

Toornig, vergramd. *bijv. w. En colére, en courroux, courroucé.*

Een toornig menſch. *Un homme en colére, une perſonne qui ſe met aiſément en colere.*

Toornig worden. *Se mettre en colére, ou en courroux.*

Toornigheid. *zie* Toorn.

Toornigljk. *bijv.* Met toorn. *Avec colére.*

TOORTS. *z. v.* Fakkel. *Flambeau, torche.*

Lijktoorts, Oorlogstoorts, enz. *zie onder* Lijk, enz.

Toortsdrager. *z. m.* Een die eene brandende toorts draagt. *Porteur de torche.*

Toortsligt. *z. g:* Het ligt eener ontſtookene toortſe. *La lumiére d'une torche allumée.*

Dat geſchiedde bij toortsligt. *Cela ſe fit à la lumiére d'une torche ou des torches.*

TOOT, Vrouwenhulſel. *zie* Kuif.

TOOTEBEL. *z. v.* Zeeker Viſchnet. *zie* Totebel.

‡ Tootebel. *z. v.* Sloeri, een haveloos wijf. *Salope, vilaine.*

‡ Hij is met eene oude tootebel getrouwd. *Il a épouſé une vieille ſalope.*

TOOVENAAR of Tooveraar. *zie* Tovenaar, enz.

TOOYEN. *zie* Tooijen.

T O P.

TOP. *z. m.* Het opperſte, de kruin. *Sommet, faîte, cime, comble, extrémité.*

De top der vingeren. *Le bout des doigts.*

De top van eenen berg. *Le ſommet d'une montagne.*

De top van eenen boom. *La cime d'un arbre.*

De top van den maſt. *L'extrémité du mât, le bout d'enhaut.*

Hij klom op den top van 't huis. *Il monta ſur le faîte de la maiſon.*

De toppen der planten, der takken, enz. *Les ſommités des plantes, des branches, &c.*

Het zeil in top zetten, het zeil ophaalen zoo hoog als 't doenlijk is. *Porter la voile auſſi haute qu'il eſt poſſible.*

* Het zeil in top zetten, alles doen wat men kan om te pronken. *N'épargner rien pour paroître dans le monde.*

Van den top des hoofds tot de voeten toe. *Depuis le ſommet de la tête juſqu'aux pieds.*

TOPAAS. *z. m. ond. w.* Zeker fijn geelagtig Gesteente. *Topaze, ſorte de pierre précieuſe de couleur jaune.*

TOPGEWELF. *z. g.* Dom, rond dak. *Dôme.*

Eene Kerk met een topgewelf. *Une Egliſe couverte d'un dôme.*

Tophulſel. *z. g.* Vrouwe kuif. *Coeffure de femme, fontange.*

Zij draagt een tophulſel. *Elle porte une fontange.*

Topkring. *z. m. Woord der Sterrekunde. Cercle vertical: terme d'Aſtronomie.*

TOPPEN. *w. w.* De toppen der boomen afhouwen. *Etêter, couper le haut ou la cime d'un arbre.*

TOPPENANT, dik Scheepstouw om de Ra hangende te houden. *Balancine, groſſe corde de vaiſſeau qui ſert à tenir la vergue en balance.*

TOPPING. *z. v. Action d'étêter les arbres.*

Toppunt. *z. g.* Het alleropperſte. *Faîte, ſommet, le plus haut de quelque choſe, comble.*

Het toppunt van een Gebouw. *Le faîte d'un bâtiment.*

* Hij heeft het toppunt der glorie bereikt. *Il eſt parvenu au comble de la gloire.*

Toppunt. *Woord der Sterrekunde.* Kruinſtip. *Zénith, point vertical: terme d'Aſtronomie.*

Topſtaander. *z. m. Scheepswoord.* Scheepsvleugel, Splitsvaantje. *Girouette qui ſe met au haut des mâts.*

Topzeil. *z. g.* Marszeil. *Voile de hune.*

Topzeils koelte. *Temps de hune, vent de hune.*

Digitized by Google

T O R.

TOR. z. v. Zeeker gekorven Beesje. *Escarbot, sorte d'insecte.*
Eene gouden tor. *Un hanneton.*
TOREN. z. m. Zeker hoog gestigt. *Tour.*
De Babijlonsche Toren. *La tour de Babylone.*
Kerktoren, Kloktoren, Koertoren, Kruittoren, Wagttoren, enz. *zie onder* Kerk, enz.
Torenbouw. z. m. *La construction d'une tour.*
Torendragend. *bijv. w. Qui porte une tour.*
Een torendragende Olifant. *Un Éléfant portant une tour.*
Torendrager. z. m. Olifant die eenen toren draagt. *Un Éléfant qui porte une tour sur son dos.*
Torennaald. z. v. *Aiguille en pointe de clocher.*
Torentje. z. g. Kleine toren. *Petite tour, tourelle.*
Daar staat een Torentje op 't huis. *Il y a une petite tour sur la maison.*
Torenwagter. z. m. Een die 's Nagts op eenen toren waakt. *Celui qui fait sentinelle ou qui fait le guet sur une tour, sentinelle sur une tour.*
De Torenwagter blies op de trompet. *La sentinelle de la tour sonna de la trompette.*
TORF. *zie* Turf.
TORMENT. *ond. w. zie* Piiniging, quelling.
Tormenteeren. *zie* Piinigen, quellen.
TORN. z. m. Ruk, harde stoot. *Choc ou rude secousse.*
* Zij heeft eenen wakkeren torn uitgestaan. *Elle a souffert un choc bien rude.*
TORNEN, eenen naad ontdoen. *Découdre, défaire une couture.*
* Tornen. w. w. Rukken, ruuw aantasten. *Déchirer, tirer, traiter ou manier rudement.*
‡ Tornen, maanen. *Importuner pour avoir de l'argent, demander de l'argent, &c. faire souvenir.*
* Men moet aan die zaak niet tornen. *Il ne faut pas toucher cette corde, il ne faut pas se mêler de cette affaire, il ne faut point en parler.*
‡ Gij moet hem al weer eens tornen. *Il faut lui en parler encore une fois.*
TORNOOISPEL. *zie* Renspel of Steekspel.
TORSSEN. w. w. Op den rug draagen. *Porter sur le dos.*
Zij torste haar kind op den rug. *Elle portoit son enfant sur le dos.*
* Het rijk torssen. *Etre chargé du Gouvernement du Royaume.*
TORTEL. z. v. Tortelduif. *Tourterelle.*
Tortelduif. *zie* Tortel.
TORSTENKRUID. *zie* Wollekruid.

T O T.

TOT. *Voorzetzel. A, chez, pour, jusques à. Prépositions.*
Ik sprak tot hem. *Je parlois à lui, je lui parlois.*
Tot wien zal ik mij wenden? *A qui m'adresserai-je? Vers qui me tournerai-je?*
Iemand tot zig trekken. *Tirer quelqu'un à soi.*
Zig tot God bekeeren. *Se convertir à Dieu.*
Tot zig zelven komen, bedaaren. *Se remettre, revenir de quelque trouble.*
Tot hoe lange moet ik wagten? *Jusqu'à quand faut-il que j'attende? Combien de temps attendrai-je encore?*
Ik geleidde hem tot aan zijn huis. *Je le conduisis jusqu'à sa maison ou jusques chez lui.*
Tot dat. *Jusques à ce que, jusqu'à ce que.*
Wagt zoo lang tot dat ik wederkoome. *Attendez jusqu'à ce que je revienne ou que je sois de retour.*
Tot nog toe, tot hier toe. *Jusqu'ici.*
Tot nog toe hebb' ik het niet geweeten. *Je n'en ai rien su jusqu'ici.*
Tot mijnent, tot zijnent. *Chez moi, chez lui.*
TOTEBEL. z. v. *Carrelet, ou plutôt Ableret, sorte de filet quarré à pêcher dans les rivières.*
Totebel, sloeri, sloerimoer. *Une femme malpropre, une salope.*

T O V.

TOVENAAR, toveraar. z. m. Zwarte konstenaar. *Enchanteur, sorcier, magicien.*
Hij wierd als een tovenaar verbrand. *Il fut brûlé comme sorcier.*
Toveraar. *zie* Tovenaar.
Toverbesje. z. g. *Une vieille sorcière.*
Toveren. g. w. Toverkonst oefenen. *Exercer la sorcellerie, exercer la magie, se mêler de magie.*
Toveres. z. v. Hex, kol. *Enchantereſſe, sorcière, fée.*
Tovergodin. z. v. Tovernimf. *Fée, Nymphe enchantereſſe.*
Tovetheks. *zie* Toveres.
Toverkonst. z. v. Zwarte konst. *Magie, art magique.*
Dat wierd door Toverkonst verrigt. *Cela fut exécuté par l'art magique.*
Toverkruid. z. g. *Herbe magique qui, selon Pline, renouvelle l'amour qu'on a eu pour une personne quand même on auroit conçu une forte aversion pour elle.*
Toverkunst. *zie* Toverkonst.
Tovernimf. *zie* Tovergodin.
Toverring, ring daar tovertekens op gesneden zijn. *Anneau conſiellé.*
Toverschool. z. g. *Sabbat, assemblée de sorciers & de sorcières.*
Toverteken. z. g. *Caractère magique.*
Toverwoorden. z. g. *meerv. Parolles magiques.*
Toverije. z. v. Toverkunst. *Sortilége, sorcellerie.*
Zij wierd van toverlije beschuldigd. *Elle fut accusée de sortilége.*
Toverziek. *bijv. w.* Genegen tot toverije. *Enclin à la sorcellerie ou au sortilége.*

T O U.

TOURNOOIBAAN. *zie* Renspel of Steekspel.
Tournooispel. *zie* Renspel of Steekspel.
TOUW. z. g. Koord van Hennip. *Corde, corde de chanvre.*
Touw spinnen of slaan. *Cordager, faire du cordage, corder.*
Dat touw is niet sterk. *Cette corde n'est pas forte.*
Ankertouw, Bootstouw, Hoofdtouw, Kabeltouw, Katroltouw, Linttouw, Meertouw, Paktouw, Trektouw, Wiegtouw, enz. *zie onder* Anker, enz.
Touwbaan. *zie* Lijnbaan.
Touwdraaijer of Touwslager. *zie* Lijndraaijer.
TOUWEN. w. w. Leer bereiden. *Corroyer, apprêter le cuir.*
Dat leer is wel getouwd. *Ce cuir est bien corroyé.*
‡ Touwen, afrossen, wakker slaan. *Rosser, étriller, battre.*
‡ Hij heeft hem lustig getouwd. *Il l'a rossé comme il faut.*
TOUWER. z. m. *zie* Leertouwer.
Zeemtouwer. *zie onder* Zeem.
Touwerije. *zie* Leertouwerije.
TOUWKOOPER. z. m. *Cordier, marchand de cordes.*
Touwslager. z. m. *zie* Touwdraaijer, Lijndraaijer of Lijnslager.
Touwtje. z. g. *Petite corde, cordelette.*
Geef mij een touwtje om den zak toe te binden. *Donnez-moi une petite corde pour lier le sac.*
* Ik wil aan dat touwtje niet trekken, ik wil aan dat werk niet tillen. *Je ne veux pas toucher à cette corde, je ne veux pas me mêler là-dedans, je ne veux pas toucher à cela, je ne veux pas me fourrer dans cette affaire.*
Touwwerk op de Schepen. *Manœuvres, cordages, funin.*
Touwwinkel. *Boutique de cordier.*

T R A.

TRAAG. *bijv. w.* Langzaam, lui. *Lent, paresseux.*
Hij is heel traag in zijn werk. *Il est fort lent à faire son ouvrage.*
Traag. *bijv.* Langzaam, met traagheid. *Lentement.*
Hij gaat 'er traag mee voort. *Il y va bien lentement.*
Traagheid. z. v. Langzaamheid, luiheid. *Lenteur, paresse.*
Wagt u voor traagheid. *Gardez-vous de lenteur ou de paresse.*
Traaglijk. *bijw.* Langzaamlijk. *Lentement.*
Dat werk gaat traaglijk voort. *Cet ouvrage va lentement.*
TRAALIE. trali. z. v. *Treillis, grille, barreaux.*
Houten traalien. *Treillis de bois.*
Ijzeren traalien. *Treillis de fer.*
Traalieswijze, op de wijze van traalien. *En façon de treilles.*
Traalikant. z. v *Dentelle à treillis.*
Traalimand. z. v. *Panier à claires voyes.*
Tralivenster. z. g. Een venster met traalien. *Fenêtre avec un treillis.*
Traaliwerk. z. g. Getraalied werk. *Ouvrage de treillis, treillissage, ouvrage à claires voyes.*
TRAAN. z. m. *Larme.*
Ik zal 'er niet eenen traan om laaten. *Je n'en verserai pas une larme.*
Traanen schreijen. *Répandre ou verser des larmes.*
In traanen smelten. *Fondre en larmes.*
Bruidstraanen, Hoerentraanen, Krokodilstraanen, enz. *zie onder* Bruid, enz.
Traan, Walvischolie. *Huile de baleine.*
Traanagtig. *bijv. w.* Dat naar traan smaakt. *Qui sent ou qui a le goût d'huile de baleine.*
Traanarbeider. z. m. Traanbok. *Ouvrier qui fait l'huile de baleine.*
Traanbek. *zie* Traanarbeider.
TRAANEN. g. w. Traanoogen, weenen. *Pleurer.*
Mijne oogen traanen 'er van. *Mes yeux en pleurent.*
* Traanendal. z. g. Deeze aardsche waereld die niet dan vol rampen is. *Vallée de larmes, val de misères, ce monde plein de misères.*
Zij verlangde om uit dit Traanendal verlost te worden. *Elle souhaittoit de sortir de cette vallée de larmes, elle*

Digitized by Google

elle attendoit la mort avec impatience.
Traanketel. *z. m. Chaudière à faire l'huile de baleine.*
Traanklier. *z. v. Glandule lacrimale: terme d'Anatomie.*
Traankooper. *z. m. Marchand d'huile de baleine.*
Traanoog. *z. g.* Oog dat traant. *Oeil pleureux, ou qui pleure.*
Traanoogen. *g. w.* Traanen. *Pleurer.*
Traanpijp. *z. v. Fistule lacrimale.*
Traanvleesch. *z. v.* Vleesch die de Ouden gebruikten om hunne traanen te vergaderen en te bewaaren. *Urne lacrimale.*
TRAD. *env. tijd* van Treeden. Als, ik trad. *Je marchois ou je marchai.*
TRAGTEN. *w. w.* Poogen. *Tâcher, s'efforcer, s'évertuer, aspirer à.*
Ik tragt 'er naar, ik tragt 'er toe te komen. *Je tâche d'y réussir, j'y aspire.*
Tragting. z. v. Pooging. *Essai, effort, entreprise.*
TRAKTAAT. *z. g. ond. w.* Verhandeling of Boek. *Traité, Livre.*
Hij heeft een Traktaat geschreven, enz. *Il a écrit un Traité, &c.*
Een Traktaat van Vrede. *Un Traité de Paix.*
TRAKTANT. Als, de Heer Traktant. *Celui qui régale.*
TRAKTEEREN. *w. w. zie* Handelen, Verhandelen of Onthaalen.
Traktement. *zie* Onthaal of Wedde.
TRALIE. *zie* Traalie.
TRANS. *z. m.* Ommegang eens Torens. *Circuit ou enceinte d'une tour.*
* De Transsen des Hemels. *Les circuits du Ciel.*
TRANSLAAT. *ond. w. zie* Vertaaling of Overzetting.
Transtateeren. *zie* Vertaalen of Overzetten.
Transtateur. *zie* Vertaaler of Overzetter.
TRANSPORT. *ond. w. zie* Overdragt.
Transporteeren. Woord der Regtsgeleerdheid. *zie* Overdraagen.
Transporteeren. *zie* Overvoeren, Overscheepen, Overbrengen.
Transportscheepen. *z. g. meerv. Vaisseaux de Transport.*
TRANSSUBSTANTIATIE. *z. v. ond. w.* Woord der Roomsche Kerk. *Transsubstantiation: Terme de l'Eglise Romaine.*
TRANT. *z. m.* Wijze van leeven. *Manière ou train de vie.*
Een burgerlijke trant van leeven. *Une manière de vivre bourgeoise.*
Trant, soort, orde, wijze, gewoonte, slender. *Espèce, ordre, manière, coutume.*
Die dingen zijn van denzelven trant. *Ces choses sont de la même espèce.*
Hij volgt den gemeenen trant. *Il suit la mode ou la coutume ordinaire.*
Zijne schriften loopen op eenen verheven trant. *Ses écrits sont d'un stile sublime.*
‡ TRANTELEN. *g. w.* Trappelvoeten, heen en weder gaan. *Se promener çà & là.*
‡ Tranten. *g. w. Se promener.*
‡ Trantje. *z. m. Promenade.*
‡ Om een trantje gaan. *Faire une promenade.*
TRAP. *z. m.* Daar men bij opklimt. *Escalier, degré, montée.*
Langs eenen trap gaat men naar boven. *On monte par un escalier.*
Trap, treede. *Degré, marche.*
De toren is 300 trappen hoog. *La tour est haute de 300 degrés.*
Ik heb dat mes op de trappen gevonden. *J'ai trouvé ce couteau sur les degrés.*
Van trap tot trap, allengskens. *Peu à peu, petit à petit.*
Bij trappen. *Par degrés.*
Eertrap, of Eerentrap, Keldertrap, Tempeltrap, Wenteltrap, enz. *zie onder* Eer, enz.
Trapgans. *z. g.* Zeker soort van Gans. *Outarde, sorte d'oye.*
Trapgeld. *z. g.* Geld dat betaald word tot het onderhouden van de gemeene trappen. *Taxe que l'on paye pour l'entretien des degrés publics.*
Trapje. *z. g.* Kleine trap. *Petit degré, petite montée.*
Een winkeltrapje. *Petite montée de boutique.*
TRAPPEN. *w. w.* Vertreeden. *Fouler aux pieds.*
Hij dreigde hem met voeten te trappen. *Il le menaça de le mettre sous ses pieds, de lui mettre le pied sur le ventre.*
Trapspreuk. *z. v.* Stapelreden. *Argument qui va par degrés, Sorite: Terme de Logique.*
Trapswijze. *bijw.* Gelijk een trap, met trapjes. *Par degrés ou en façon d'escalier.*
't Is trapswijze uitgesneeden. *Il est coupé en façon d'escalier.*
TRAS. *zie* Tiras of Cement.
TRAVADE. *ond. w.* Ongestadige stormwinden. *Vents inconstans & orageux, travade: terme de Marine.*
TRAUWANT. *z. m.* Opwagter, hellebaardier. *Halebardier, satellite, garde du corps.*
De Vorst was met zijne Trauwanten bestuuwd. *Le Prince étoit environné de ses Gardes.*
Trawant. *zie* Trauwant.

TRE.

TRED. *z. m.* Gang. *Pas, démarche.*
Hij heeft eenen deftigen tred. *Il a la démarche grave.*
TREEDE. *z. v.* Stap. *Pas.*
Hij gaat met wijde treeden. *Il marche à grands pas.*
Die Kerk is 100 treeden lang. *Cette Eglise a 100 pas de long.*
TREEDEN. *g. w.* Stappen, trappen. *Marcher.*
Hij treed als eene Paauw. *Il marche comme un Paon.*
Wij traden wakker aan. *Nous marchâmes à grands pas.*
In huis treeden, in huis gaan. *Entrer dans la maison.*
In een anders plaats treeden. *Succéder à quelqu'un, remplir sa place.*
Met iemand in een bondgenootschap treeden. *Entrer en alliance ou faire alliance avec quelqu'un.*
Wanneer zijt gij in uw ampt getreeden? *Quand êtes-vous entré en charge?*
De Knegten en Meiden treeden gemeenlijk in dienst den eersten Mei of den eersten November. *Les valets & les servantes entrent ordinairement en service le premier de Mai ou de Novembre.*
Ik trad eergisteren in mijn twintigste Jaar. *J'entrai avant hier dans ma vingtième Année.*
Men heeft het begin der Lente, als de Zon in het teeken van den Ram treed. *On a le commencement du printemps lorsque le Soleil entre dans le signe du Bélier.*
Ik wil daar niet intreeden. *Je ne veux pas me mêler de cela, je ne veux pas en entendre parler.*
Met voeten treeden. *Fouler aux pieds.*
Hij treed op de voetstappen van zijnen vader. *Il marche sur les traces de son père.*
Laat ons tot de zaak treeden. *Entrons en matière.*
Treedje. *z. g.* Kleine stap. *Petit pas.*
Zij doet korte treedjes. *Elle marche à petits pas, elle fait de petites enjambées.*
TREEFT. *z. v.* IJzeren drievoet. *Trépied.*
Zet de pan op de treeft. *Mettez la poêle sur le trépied.*
TREEK. *z. v.* Trek, list, pots. *Tour, niche, tromperie, bourde.*
TREEM, Molentreem. *zie* Tremel.
Treemel. *zie* Tremel.
TREFFELIJK. *bijv. w.* Deftig, braaf, uitmuntend. *Excellent, brave, honnête, beau.*
Een treffelijk man. *Un brave homme, un très-honnête homme.*
Een treffelijk huis. *Une très-belle maison.*
Eene treffelijke reden. *Un beau discours, un discours excellent.*
Een treffelijk boek. *Un beau livre, un excellent livre.*
Treffelijk. *bijw. Excellemment, fort bien.*
Dat is treffelijk gesproken. *Cela est fort bien dit, voilà qui est fort bien dit.*
Treffelijkheid. z. v. Deftigheid, uitmuntendheid. *Excellence, beauté, qualité touchante de quelque chose.*
TREFFEN. *w. w.* Raaken, slaan. *Toucher, frapper.*
Hij kon den doel niet treffen. *Il ne put toucher au but, il manqua son coup.*
* Hij heeft het wit getroffen, hij heeft zijn oogmerk bereikt. *Il a touché au but, son dessein lui a réussi, il a réussi dans son dessein.*
Dat treft mij aan mijn harte, dat gaat mij ter harte. *Cela me touche vivement, je prens cela à cœur.*
Eindelijk is hij na eenen langen wederstand van de min getroffen. *Enfin après une longue résistance il a rendu les armes à l'amour, l'amour s'en est rendu vainqueur.*
Na veele zwaarigheden is de vreede getroffen. *Après plusieurs difficultés la paix s'est conclu.*
Waar zal ik u treffen? *Où vous trouverai-je?*
* Iemand levendig treffen. *Piquer quelqu'un au vif.*
* De Schilder heeft dat afbeeldzel wel getroffen. *Le peintre a très-bien rencontré en ce portrait.*
Hij wierd van eenen kanonkogel getroffen. *Il fut frappé d'un boulet de canon.*
Het treffen. *Le combat, le choc, l'attaque.*
Eer het treffen aanging, eer de slag begon. *Avant que le combat se donnât, avant que l'attaque ou le choc commençât.*
Het was een bloedig treffen, het was een bloedig gevegt. *Ce fut un rude choc, un sanglant combat, une cruelle attaque.*
Hoofdtreffen. *zie onder* Hoofd.
TREGTER. *z. m. Entonnoir.*
Door eenen tregter gieten. *Verser par un entonnoir.*
TREIL. *z. m.* Eene lijn om een boot te trekken. *Corde pour tirer un bateau.*
Zeil en treil, alles wat tot eene Zeilschuit behoort. *Tout ce qui appartient à un bateau qui porte voile.*
TREILEN. *w. w.* Eene schuit met eene lijn óf touw voorttrekken. *Tirer une barque ou bateau avec une corde.*
TREIN. *z. m. ond. w.* Stoet, gevolg. *Train, suite.*
De Gezanten hadden eenen grooten trein van Knegts en Paerden bij zig. *Le*

Digitized by Google

La fuite des Ambaſſadeurs étoit leſte, les Ambaſſadeurs avoient un grand train de domeſtiques & de chevaux.

•Iets in trein of in zwang brengen. *Mettre quelque choſe en vogue.*

TREK. z. m. Ruk, haal. *L'action de tirer.*

Hij heeft eenen braaven trek uit de loterije gekregen. *Il a tiré un bon lot de la loterie.*

De trek van eene pen, penceel, enz. *Trait de plume, de pinceau, &c.*

Trek in koopmanſchap. *Cours, vogue, débit de marchandiſes.*

Daar is tegenwoordig geen trek in die waaren. *Ces marchandiſes n'ont pas de cours à préſent.*

Trek, haal in 't viſſchen. *Tirée, coup de filet.*

Trek in 't kaartſpeelen. *Une levée, une main.*

Trek, treek. *Tour, adreſſe, tromperie, niche.*

Hij heeft mij eenen aardigen trek geſpeeld. *Il m'a fait un joli tour.*

Trek, luſt, graagte. *Appétit, déſir, envie.*

Ongeregelde trek of luſt. *Appétit déſordonné.*

Ik heb 'er geen trek toe. *Je n'en ai point d'envie.*

Trekbal. *zie* Trokbal

Trekbeeſt. z. g. *Bête pour tirer.*

Trekgeld. *zie* Strijkgeld.

Trekijzer. z. g. Zilverſmids en Draadtrekkers woord. *Filière: terme d'Orfévre & de Tireur d'or.*

Eene baar of ſtaaf gouds door 't trekijzer haalen of trekken. *Paſſer un lingot d'or par la filière.*

Trekbekken. g. w. Gelijk de Duiven. *Se bequetter, ſe baiſer à la façon des pigeons.*

TREKKEN. w. w. Voorthaalen, rukken. *Tirer, attirer à ſoi.*

Trek mij naar u. *Tirez-moi à vous.*

De paerden trekken den wagen. *Les chevaux tirent le chariot.*

Eenen hond bij de ooren trekken. *Tirer un chien par les oreilles.*

Eenen tand trekken. *Arracher une dent.*

Trekken, genieten, erlangen. *Tirer, recueillir.*

Wat voordeel of nut kan hij 'er van trekken? *Quel avantage, quel profit, quelle utilité en peut-il retirer?*

Eenen wiſſel trekken. *Tirer une lettre de change.*

Hij heeft een goed lot getrokken. *Il a tiré un bon lot.*

Eene loterije trekken. *Tirer une loterie.*

Mijne ſchoenen trekken water. *L'eau entre dans mes ſouliers, mes ſouliers prennent eau.*

De kragt uit eenige kruiden trekken. *Extraire la vertu de quelques plantes.*

Het ſtrijkgeld in eene openbaare veiling trekken. *Tirer le denier d'enchère à une vente publique.*

Letters trekken. *Tirer des lettres.*

Trekken. *Drukkers woord.* Als, men zal van dat Boek duizend Exemplaaren trekken. *On tirera mille Exemplaires de ce livre-là.*

Coplje trekken. *Tirer copie.*

Iemand voor 't Geregt trekken. *Tirer quelqu'un en Juſtice.*

Iets in twijffel trekken. *Douter d'une choſe, la révoquer en doute.*

Gouddraad trekken. *Tirer du fil d'or.*

Eene ſtreep trekken. *Tirer une ligne.*

Eene linie trekken, eenen langen wal opwerpen. *Faire des lignes ou des retranchements, tirer une ligne: Terme de Guerre.*

De vijanden hebben eene linie getrokken van eenige mijlen lang. *Les ennemis ont tiré une ligne longue de quelques lieues.*

Eenen degen trekken. *Tirer une épée.*

Een mes trekken. *Tirer un couteau.*

Zijnen mond tot lagchen trekken. *Se mettre à rire, commencer à rire, faire ſemblant de rire.*

Den mond trekken of ſcheef trekken. *Tirer ou tourner la bouche de travers.*

Trekken. g. w. Reizen, voortgaan. *Aller, voyager.*

Naar Vrankrijk trekken. *Aller en France.*

Van huis trekken, uit de Stad gaan. *Aller hors de la Ville, ſortir de la Ville, faire un petit voyage.*

Het Leger is naar eene andere plaats getrokken. *L'armée eſt en marche vers un autre endroit.*

Trekken: van eene pleiſter ſpreekende. Als, die pleiſter trekt geweldig. *Cet emplâtre ou cette emplâtre tire ou attire extrémement.*

Trekken: van eenen wiſſelbrief ſpreekende. Als, trek op mij, ik zal uwen wiſſelbrief eer bewijzen. *Tirez ſur moi, je ferai honneur à votre lettre de change.*

Trekken, trekken met de pen haalen. Als, mijn Schrijfmeeſter kan ſchoon trekken. *Le maître écrivain de qui j'apprens à écrire, s'entend bien à tirer, il ſait faire de beaux traits.*

Trekken: van kruiden, enz. ſpreekende. Als, die thee trekt wel. *Ce thé tire bien, il infuſe bien, il a beaucoup de force.*

TREKKER. z. m. *Tireur, celui qui tire.*

Trekker van eenen wiſſelbrief. *Tireur d'une lettre de change.*

Draadtrekker, Goudtrekker of Goudraadtrekker, Hairtrekker, Loontrekker, Tandtrekker, enz. *zie onder* Draad, enz.

Bodemtrekker, werktuig van een kuiper. *Tirefond, inſtrument de tonnelier.*

Een kurkentrekker. *Tire-bouchon, petit inſtrument pour ôter un bouchon d'une bouteille.*

Trekking. z. v. *Attraction, action de tirer ou d'attirer.*

De trekking eener pleiſter. *L'attraction d'une emplâtre.*

Trekking van eene loterije. *Tirage d'une loterie.*

Trekking des monds. *Action de tirer la bouche, grimace.*

Trekking der zenuwen. *Retirement des nerfs ou de nerfs.*

Treklaade. z. v. Schuiflaade. *Tiroir, layette.*

Treklcertje. z. g. Stukje leders waar mede de jongens de ſteenen uit de ſtraaten trekken. *Morceau de cuir dont ſe ſervent les enfans pour arracher les pierres du pavé des rues.*

Trekletter. z. v. Kapitaalletter in geſchrift. *Lettre capitale.*

Treklijn. z. v. *Corde pour tirer un bateau.*

Trekmuts. z. v. *Bonnet ou coëffure de toile pour la nuit à l'uſage des femmes, qui ſe ſerre avec des rubans de fil.*

Treknet. z. g. Net dat men in 't water voorttrekt. *Tiraſſe, ſorte de filet avec quoi on pêche en le tirant.*

Trekpaerd. z. g. Paerd dat tot trekken gehouden word. *Cheval de trait.*

Het is geen rijpaerd, maar een goed trekpaerd. *Ce n'eſt pas un cheval de monture, mais un bon cheval de voiture ou de trait.*

Men heeft in 't leger veele trekpaerden van nooden. *On a beſoin à l'armée de beaucoup de chevaux de trait ou de charroi.*

Trekpad. z. g. *Sentier pour les chevaux qui tirent des bateaux.*

Trekpen. z. v. Pen van ijzer of koper om lijnen mede te trekken. *Tire-ligne.*

Trekplaaſter of Trekpleiſter. z. v. Pleiſter om op eene zweer of een gezwel te trekken. *Emplâtre ſuppuratif: Terme de Chirurgie.*

‡ Eene trekplaaſter, een vrlier of eene vrijſter. *Un galant ou une maîtreſſe.*

Hij blijft daar altoos zoo lang, hij moet 'er de eene of de andere trekplaaſter hebben. *Il demeure toujours ſi longtemps-là, il faut qu'il y ait quelque maîtreſſe qui l'y attire & qui l'y retienne.*

Trekpleiſter. *zie* Trekplaaſter.

Trekpot. z. m. *Pot à thé, Théiere.*

Trekſchuit. z. v. Schuit voor reizigers die door een paerd getrokken word. *Sorte de barque ou bateau pour le tranſport des voyageurs, qui eſt tiré par un cheval, barque de trait.*

Trekſel. z. g. Aftrekſel, afziedſel. *Infuſion.*

Het eerſte trekſel van thee is het kragtigſte. *La première infuſion du thé eſt la plus forte.*

Trektafel. z. v. Schuiftafel, tafel die men door 't uithaalen van borden kan verlengen. *Table qui peut s'allonger par le moyen de deux planches qui ſont deſſous & que l'on tire.*

Trektang. z. v. Tang om iets mede uit te trekken. *Tenaille, pincettes pour arracher quelque choſe.*

Een wondheelers trektang. *Pincettes de Chirurgien.*

Trektouw. *zie* Trekzeel.

Trekvaart. z. v. *Canal à l'uſage des barques tirées par un cheval.*

Trekweg. z. m. *Chemin le long d'un canal à l'uſage des barques tirées par un cheval.*

Trekzaag. z. v. *Paſſe-par-tout, ſorte de ſcie.*

Trekzeel. z. g. Trektouw of Gareel. *Corde dont on ſe ſert pour tirer quelque choſe.*

Trekzel. *zie* Trekſel.

TREMEL. z. v. Molentregter. *Trémie.*

TRENS. z. v. Lits of luts. *Ganſe, bride.*

TRENTELEN. *zie* Trantelen.

TREPANEERBOOR. z. m. ond. w. Heelmeeſters tuig om een rond gat in het bekkeneel te booren. *Trépan, inſtrument de Chirurgien pour faire dans le crane une ouverture ronde ou en rond.*

TREPANEEREN. w. w. ond. w. Het Bekkeneel openbooren. *Trépaner, ouvrir à quelqu'un le crane ou y faire une ouverture ronde avec un trépan.*

Trepaneering. z. v. *Trépan, action de trépaner, opération faite avec le trépan.*

TRESOOR. z. g. Eetenskas, ſpijskamer. *Garde-manger.*

TRESORIER. ond. w. *zie* Schatmeeſter of Schatbewaarder.

Treſorije. *zie* Schatkamer.

TREVES-KAMER. z. v. *Chambre où les Etats Généraux s'aſſemblent à la Haye.*

TREURDIGT. z. g. Rouwdigt, Lijkdigt. *Elégie, Poéme funèbre, Poéme fait ſur la mort de quelqu'un.*

Treurdigter. *zie* Treurſpeldigter.

TREUREN. g. w. Treurig zijn, droevig zijn. *Etre dans l'affliction ou dans la douleur, pleurer, gémir, s'affliger.*

Zij treurt om haar verlies. *Elle s'afflige de la perte qu'elle a faite.*

Het vogeltje treurt in zijne kouw. *L'oiſeau gémit dans ſa cage.*

Treur-

Digitized by Google

Treurgeestig. *bijv. w.* Bedrukt, zwaarmoedig. *Mélancolique, triste.*
Treurgeestigheid. *z. v. Mélancolie, tristesse.*
Treurgewaad. *z. g.* Rouwgewaad. *Habit lugubre, habit de deuil.*
Treurig. *bijv. w.* Bedroefd. *Triste, mélancolique.*
Treurig zijn. *Etre triste, avoir de la tristesse, de l'affliction, &c.*
Eene treurige Weduwe. *Une veuve triste & affligée.*
Eene treurige zangwijze. *Chant lugubre.*
Treurig, akelig. *Sinistre, funeste, tragique.*
Eene treurige geschiedenisse. *Une avanture tragique.*
Cezars dood wierd met treurige voorteekens voorgegaan. *La mort de César fut précédée de présages sinistres.*
Treurigheid. *z. v.* Droevigheid. *Tristesse, mélancolie, abattement.*
Treurigtijk. *bijw.* Droevigtijk, klaagtijk. *Tristement.*
Treuring. *z. v.* Droefheid. *Tristesse, affliction.*
Treurlied. *z. g.* Treurig lied. *Chanson lugubre, chant de complainte.*
Treurpsalm. *zie* Klaagpsalm.
Treurreden. *zie* Klaagreden.
Treurspel. *z. g.* Een Tooneelspel van eenen droevigen inhoud. *Tragédie, pièce de théatre d'un triste sujet.*
* Men zag daar een schrikkelijk treurspel. *On vit là un spectacle terrible.*
Treurspeldigter. *z. m. Poéte tragique.*
Treurspelschrijver *zie* Treurspeldigter.
Treurtooneel. *z. g.* Rampzalige schouwplaats. *Théatre tragique.*
* De Haag was het Treurtooneel van de Heeren de Witten. *La Haye fut le Théatre tragique où Messieurs de Wit perdirent la vie.*

T R I.

TRIAKEL. *z. v. Thériaque.*
Veneetsche Triakel is uitnemend goed tegen vergift. *La thériaque de Venise est un excellent antidote ou un excellent remède contre le poison.*
TRIBUIT. *ond. w. zie* Tol of Schatting.
TRIELJE. *ond. w. zie* Geklanderd linnen. *Du treillis.*
TRIER, Stads naam op de Moezel in Duitschland. *Trèves, Ville d'Allemagne sur la Moselle.*
TRIJN of Trijntje, Vrouwe naam voor Catherijn of Catherina. *Catau, Catin, nom de femme, pour dire, Catherine.*
Trijntje. *zie* Trijn.
TRIJP. *z. g.* Zekere ruige stoffe. *Tripe, peluche, panne, sorte d'étoffe travaillée comme le velours.*
TRIJPEN. *bijv. w.* Dat van Trijp gemaakt is. *Qui est fait de tripe, de panne ou de peluche.*
Een Trijpen broek. *Une culotte ou un haut-de-chausses de peluche &c.*
‡ TRIL. *z. m.* Gaarn op den tril, dat is, aan den gang of bij eenig vermaaklijk spel zijn. *Aimer à se promener, aimer son plaisir ou à courir la prétentaine.*
TRILLEN. *g. w.* Beeven, sidderen. *Trembler, trembloter, grelotter.*
Hij trilde van koude. *Il tremblait de froid, il grelottait.*
TRIOMF. *z. v. ond. w.* Zeegepraal. *Triomphe.*
Triomfboog. *z. v.* Zegeboog. *Arc triomphal.*
TRIOMFEEREN. *g. w.* Over den zege praalen. *Triompher.*
Hij triomfeerde over zijne vijanden. *Il triompha de ses ennemis.*
Triomfpoort. *zie* Triomfboog.
Triomfwagen. *z. m.* Praalwagen. *Char de triomphe.*
Triomph. *zie* Triomf.
TRIP. *z. v.* Het hout van eenen klomp. *Bois de pantoufle de servante qui nettoye, bois d'esclos.*
TRIP. *z. v.* Elle waar met de kinderen speelen. *Bilboquet.*
TRIPEL. *ond. w.* Amarilsteen. *Tripoli, espéce de craye tendre d'un blanc sale & tirant sur le rouge.*
TRIPPELEN. *g. w.* Met korte treedjes gaan, huppelen. *Sauteler, aller en sautant.*
Een trippelende gang. *Un pas sautelant.*
TRIPPEN. *g. w.* Met de elle speelen. *Jouer au bilboquet.*
TRITS. *z. v. Digit. w.* Drietal. *Tierce, le nombre de trois.*
Eene trits van Jaaren, drie Jaaren. *Trois Ans.*
Trits, gebruikelijk woord als men met drie dobbelsteenen speelt. Als, trits van zessen. *Raffle de six.*
Trits, gebruikelijk woord in 't kaartspel. Als, trits van aazen. *Trois as.*

T R O.

TROEBEL. *ond. w. zie* Beroerd, Onklaar. Drabbig.
Troebeleeren. *ond. w. zie* Beroeren.
TROEF. *z. v.* In 't Kaartspel. *A-tout, triomphe, la carte qu'on retourne.*
Troefblad. *z. g. La retourne.*
TROEP. *z. m. ond. w. Troupe.*
Een Troep Comedianten. *Une troupe de Comédiens.*
Troep. *Schilders en Beeldhouwers woord.* Grop, hoop van Beelden. *Groupe, assemblage de plusieurs corps ou de diverses figures les unes auprès des autres.*
Troepen, Krijgslieden. *Des troupes.*
De Engelsche Troepen zijn nog niet in het Leger aangekomen. *Les troupes Angloises ne sont pas encore arrivées à l'Armée.*
Troepswijze. *bijw. Par troupes, par bande.*
TROETELEN. *w. w.* Liefkoozen, streelen. *Caresser, cajoler.*
Hij troetelt zijne vrouwe. *Il caresse sa femme.*
Zij troetelt haar kind. *Elle caresse son enfant.*
TROETELER. *z. m.* Een die troetelt. *Celui qui caresse, cajoleur.*
Troetelster. *z. v.* Troetelaarster. *Celle qui caresse, cajoleuse.*
Troeteling. *z. v.* Liefkoozing, streeling. *Caresse.*
Troetelkind. *z. g.* Streelkind. *Enfant bien aimé, enfant qu'on aime tendrement, mignon.*
Hij is zijner moeder troetelkind. *Il est l'enfant bien aimé de sa mére, il est le mignon ou l'enfant gâté.*
* Een troetelkind der fortuine. *Favori de la fortune, aimé de la fortune.*
TROEVEN. *w. w.* Woord in 't Kaartspel of Troefspel. *Jouer de la triomphe, jouer à-tout, faire à-tout.*
‡ Troeven. *g. w.* Met de kaart speelen. *Jouer aux cartes.*
‡ Hij verquist zijnen tijd met troeven. *Il passe son temps à jouer aux cartes.*
TROF. *onv. tijd* van Treffen. Als, ik trof den doel. *Je touchois ou je touchai le but, je frappois ou je frappai au but.*
TROFFEL, *z. m.* Zeker metselaars werktuig. *Truelle, sorte d'outil de maçon.*
Met den Troffel schept men kalk. *On prend le mortier avec la truelle.*
TROG. *z. m.* Diepe houten bak. *Huche, auge.*
Een bakkers trog. *Huche, mais on nomme de boulanger où l'on pétrit la pâte.*
Baktrog, Verkenstrog, Zwijnstrog, enz. *zie onder* Bak. enz.
TROGGELAAR. *z. m.* Bedelaar. *Trucheur, celui qui truche, mendiant, caimand.*
Troggelaarster. *z. v. Truchеuse, caimande, gueuse, femme ou fille qui mendie.*
Troggelarije. *z. v.* Bedelarije. *Action de trucher & de mendier.*
TROGGELEN. *g. w.* Beedelen, affmeeken. *Trucher, mendier, gueuser.*
Hij behelpt zig met troggelen. *Il ne fait que trucher, que mendier.*
Troggelster. *zie* Troggelaarster.
TROIJEN, Stads naam van Klein Azië. *Troye, Ville de l'Asie Mineure.*
TROK. *onv. tijd* van Trekken. Als, ik trok. *Je tirois ou je tirai.*
TROKBAL. Bal waar mede men op de Troktafel speelt. *Bille.*
Trokbal. *z. m.* Trukbal. *Bille, petite boule d'ivoire qui sert à jouer au billard.*
Trokken of trukken, op de troktafel speelen. *Jouer au billard.*
Trokspel. *z. g. Jeu de billard.*
Trokstok. *z. m. Masse, bâton dont on joue au Billard.*
Troktafel. *z. v. Billard.*
Op de Troktafel speelen. *Jouer au Billard.*
TROM. *z. v. zie* Trommel.
Met eene stille Trom opbreeken of verhuizen. *Décamper à la sourdine, déloger sans trompette.*
Keteltrom. *zie onder* Ketel.
TROMMEL. *z. m. Tambour, caisse.*
Den Trommel slaan. *Battre la caisse, battre le tambour.*
Men roert den Trommel om volk. *On bat la caisse pour lever des troupes.*
Trommel van een zak uurwerk. *Barillet ou tambour de montre.*
Volgens het Verdrag van Overgave, trok de Bezetting uit met slaande Trommel, brandende Lont, enz. *Selon la Capitulation, la Garnison sortit tambour battant, mèche allumée, &c.*
Haazen met den Trommel willen vangen, het onmoogelijke onderneemen. *Vouloir prendre les liévres au son du tambour, tenter l'impossible.*
Trommelbuik. *zie* Waterzugtig.
TROMMELEN. *g. w.* Op den trommel slaan. *Battre la caisse, battre le tambour.*
Trommelen. Met de vuisten het geluid van de Trom op eene Tafel of iets anders naboetsen. *Tambouriner.*
Trommelslag. *z. m.* Trommelgeschal. *Bruit, son du tambour.*
Daar wierd met trommelslag omgeroepen. *Cela fut crié au son du tambour.*
Trommelslager. *z. m. Tambour, soldat qui bat la caisse.*
Trommelstok. *z. m. Baguette de tambour.*
Trommeltje. *z. g.* Kleine Trommel. *Tambourin ou tabourin, petit tambour, tambour d'enfant.*
Trommelvlies. *z. g.* Zeker vlies in 't Oor. *Le tympan, sorte de membrane dans l'oreille.*
TROMP. *z. v.* Jagers Hoorn. *Cornet de chasseur, cor de chasse, trompe.*
Tromp, mondtromp, zeker kinder speeltuig. *Petite sorte de trompette d'enfant.*

Digitized by Google

Tromp, mond van 't geſchut. *Embouchure, bouche de canon.*
De tromp van 't geſchut wierd omgewend. *L'embouchure, du canon fut tournée ou l'on tourna la bouche du canon.*
TROMPET. *z. w. Trompette.*
De Trompet ſteeken, op de Trompet blaazen. *Sonner de la trompette.*
Scheltrompet, Schuiftrompet, enz. *Zie onder* Schel, enz.
Trompet geluid. *z. g. Son de trompette.*
Trompetmaaker. *z. m. Faiſeur de trompettes.*
TROMPETTEN. *z. w.* De Trompet blaazen of ſteeken. *Sonner de la trompette.*
TROMPETTER. *z. m.* Trompetblaazer. *Trompette, celui qui ſonne de la trompette.*
De vijanden zonden eenen Trompetter in de Stad. *Les ennemis envoyérent un trompette dans la ville.*
TROMVLIES. *zie* Trommelvlies.
TRONI. *zie* Trooni.
TRONK. *z. m. ond. w.* Stam eens booms. *Tronc, pied d'arbre.*
TROON, Throon. *z. m. ond. w.* Koningszetel. *Trône, Siége Royal élevé pour un Souverain.*
De Koning zat op zijnen Troon. *Le Roi étoit aſſis ſur ſon trône.*
Op den Troon zetten, tot Koning verheſſen. *Elever ſur le trône, faire Roi.*
Eenen Koning van den Troon ſchoppen, onttroonen. *Détrôner un Roi, le chaſſer du trône.*
Den Troon betreeden, Koning zijn. *Etre aſſis ſur le trône, être Roi.*
TROONEN. *w. w. laagv.* Lokken, aanporren. *Pouſſer, porter, exciter, tirer.*
Zij heeft 'er hem toe getroond. *Elle l'a pouſſé à cela.*
TROONI of Troonie. *z. v.* Aangezigt. *Minois, viſage, trogne.*
Eene bolle Trooni. *Viſage enflé.*
Eene puiſtige Trooni. *Une trogne enluminée.*
Zij is niet leelijk van Trooni. *Elle n'eſt pas laide, elle a le viſage aſſez beau, elle eſt aſſez jolie.*
Dat 's eene Trooni, dat is een leelijk Bakkus. *Voilà un laid viſage!*
Troonitje. *z. g.* Kleine Trooni. *Petit viſage, petit minois.*
Dat is een mooi troonitje. *Voilà un joli, un beau petit viſage.*
TROOST. *z. m.* Vertroosting. *Conſolation.*
Ik hebb' geen heul noch troost aan iemand. *Je ne reçois de conſolation de perſonne, je n'ai perſonne qui me conſole.*
Troost ontvangen. *Recevoir de la conſolation ou des conſolations.*
Als de Menſchen ons verlaaten, moeten wij onzen troost bij God zoeken. *Quand les hommes nous abandonnent, nous devons chercher toute notre conſolation en Dieu.*
Oogentroost. *zie onder* Oogen.
Troostbrief. *z. m.* Brief van vertroostinge. *Lettre conſolatoire ou de conſolation.*
Troostelijk. *bijv. w.* Verquikkelijk. *Conſolant, réjouiſſant, qui donne du courage.*
Een troostelijk woord. *Une parole conſolante, une parole de conſolation.*
Troostelijk. *bijw. Avec conſolation, d'une manière conſolante.*
Hij ſprak mij heel troostelijk aan. *Son diſcours me conſola beaucoup ou me donna beaucoup de conſolation.*
Troosteloos. *bijv. w.* Zonder troost, verlaaten. *Inconſolable, ſans conſolation.*
Eene troostelooze weduwe. *Une veuve inconſolable.*
Troosteloosheid. *z. v. Douleur qui ne reçoit point de conſolation, état d'une perſonne inconſolable dans ſon affliction.*
TROOSTEN. *w. w.* Moed inſpreeken, verſterken. *Conſoler, encourager.*
Men behoort haar in haare droefheid te troosten. *On doit la conſoler dans ſon affliction.*
Dat troost mij nog. *Cela me conſole encore.*
TROOSTER. *z. m.* Een die troost. *Conſolateur, celui qui conſole.*
De Trooster der Gelovigen, de H. Geest. *Le Conſolateur des Fideles, le Saint Eſprit.*
Ziekentrooster. *zie onder* Ziek.
Troostreden. *z. v.* Verstrooſting. *Conſolation, diſcours conſolant.*
Troostster. *z. v. Conſolatrice ou femme qui conſole.*
TROP. *ond. w. z. m.* Hoop. *Troupe.*
Een Trop Soldaaten. *Troupe de Soldats.*
Een trop Schaapen. *Troupeau de Moutons.*
Een trop Vogelen. *Troupe d'Oiſeaux.*
Bij troppen, tropswijze. *En troupes, par troupes.*
TROS. *z. v.* Bos, Riſt. *Grape.*
Eene groote tros druiven. *Une groſſe grape de Raiſin.*
Tros, krijgspakkaadje, ſleep des Legers. *Le Bagage & le train d'une Armée.*
Druiventros, Heirtros, Legertros, Wijntros, enz. *zie onder* Druiven, enz.
Trosbeest. *zie* Laſtbeest.
‡ Trosboef. *z. m.* Ruiters Jongen. *Goujat, Garçon ou valet de Cavalier.*
Trosdrager. *zie* Trosboef.
Trospaerd. *z. g.* Pakkaadjepaerd. *Cheval de bât, de bagage ou de trait.*
TROTS. *bijv. w.* Vermeetel, verwaand. *Arrogant, inſolent, fier, ſuperbe, hautain, altier, fourcilleux.*
Een trots Menſch. *Une perſonne ſuperbe, un homme fier & arrogant ou hautain.*
Een trots Paerd. *Un Cheval fier.*
Eene trotse en moedige Juffer. *Une Demoiſelle bien fiére.*
Trotse gang. *Piaffe, démarche fiére.*
Trots. *z. m.* Trotsheid, spijt. *Arrogance, fierté, orgueil.*
Trots gaan. *Piaffer, avoir la démarche fiére.*
*Trotse, verhevene Bergen. *Des monts ſourcilleux.*
TROTSEEREN. *w. w.* Braveeren. *Braver, inſulter.*
Durft gij mij nog trotseeren? *Oſez-vous m'inſulter encore?*
Trotselijk. *bijw.* Verwaandelijk. *Arrogamment, fiérement, orgueilleuſement, d'une manière hautaine.*
Hij heeft mij trotselijk toegesproken. *Il m'a parlé fiérement ou arrogamment.*
TROTSEN. *w. w.* Tarten, spijt aandoen. *Inſulter, défier, morguer.*
Trotsheid. *z. v.* Vermetelheid, verwaandheid. *Arrogance, fierté, orgueil, humeur altiére.*
Trotsig. *bijv. w. zie* Trots.
TROUP. *zie* Troep.
TROUW. *bijv. w.* Getrouw, opregt, deugdzaam. *Fidéle, loyal.*
Een trouw knegt. *Un ſerviteur fidéle, un valet fidéle.*
Men moet zijnen Koning trouw zijn. *Il faut être fidéle à ſon Roi.*
Zij is haaren man niet trouw. *Elle n'eſt pas fidéle à ſon mari.*
*Eene trouwe daad. *Une action vertueuſe.*
*Trouwe stof, deugdzaame stof. *Une bonne étoffe.*
Trouw of trouwe. *z. v.* Geloof. *Fidélité, foi.*
Die knegt is in trouw voor zijnen meester te kort geschooten. *Ce valet a manqué de fidélité envers ſon maître.*
Daar is geen trouwe meer onder de menschen te vinden. *Il n'y a plus de foi parmi les hommes.*
Zijne trouwe verpligten, zijn woord verbinden. *Obliger ſa foi, engager ſa foi ou ſa parole.*
Iets op trouwe verkoopen. *Vendre quelque choſe ſur ſa parole, aſſurer que ce que l'on vend ſera bon.*
Ter goeder trouwe aanneemen. *Prendre de bonne foi.*
Ik hebb' ter goeder trouwe met hem gehandeld. *J'ai agi de bonne foi avec lui.*
TROUW of Trouwe. *z. v.* Huwelijk. *Mariage.*
De Trouw is openlijk bevestigd. *Le mariage s'eſt fait ſolemnellement, le mariage a été célébré ſolemnellement ou publiquement.*
Iemand iets op Trouwe geven. *Donner des gages de ſon amour, confirmer par un préſent des promeſſes de mariage.*
De trouw voltrekken. *Conſommer le mariage.*
De trouw breeken. *Rompre le mariage.*
TROUWANT. *zie* Trauwant.
TROUWBAAR. *bijv. w.* Huuwbaar. *Mariable, nubile, prêt à marier, en état de ſe marier.*
Zij is nog niet trouwbaar. *Elle n'eſt pas encore mariable ou nubile, elle n'eſt pas encore en état d'être mariée.*
Trouwbelofte. *z. v.* Huwelijks belofte, Ondertrouw. *Promeſſe de mariage.*
Zij heeft eene schriftelijke Trouwbelofte van hem. *Elle a une promeſſe de mariage de ſa main.*
Trouwdag. *z. m.* Dag dat iemand trouwt. *Jour du mariage ou jour des nôces.*
De Trouwdag is nog niet besteind. *On n'a pas encore marqué ou réglé le jour du mariage, le jour des nôces n'eſt pas encore fixé ou arrêté.*
Haar trouwdag was haar sterfdag. *Le jour de ſon mariage fut le jour de ſa mort.*
Trouwdigt. *z. g. Epithalame.*
Trouwelijk. *bijw.* Opregtelijk. *Fidélement, loyalement.*
Hij heeft niet trouwelijk met mij gehandeld. *Il n'en a pas uſé fidelement avec moi.*
Iemand trouwelijk bijstaan. *Aider quelqu'un fidélement, l'aſſiſter en ami.*
Trouweloos. *zie* Trouwloos.
TROUWEN. *w. w.* Betrouwen. *zie* Betrouwen.
Trouwen. *w. w. en g. w.* Huuwen, ten huuwelijk geeven of neemen. *Epouſer, marier, ſe marier.*
In de Roomsche Kerk trouwen de Geestelijken niet. *Dans l'Egliſe Romaine les Eccleſiaſtiques ne ſe marient point.*
Eene vrouw trouwen. *Epouſer une femme.*
Hij heeft een jong vrouwmensch getrouwd. *Il a épouſé une jeune fille.*
Iemand trouwen of ten huwelijk geeven. *Marier une perſonne, lui donner un mari, une femme.*
Ik heb alle mijne Dogters voordeelig getrouwd. *J'ai marié avantageuſement toutes mes filles.*
Trouwen, de trouw bevestigen. *Marier, épouſer.*
Zij zijn door den Predikant getrouwd. *Le Miniſtre les a mariés.*
Trouwens. *bijw. Auſſi bien.*
Trouwens ik ben voor hem niet bevreesd. *Auſſi bien je ne le crains pas.*
Trouwhartig. *bijv. w.* Goedgunstig. *Porté pour quelqu'un, cordial, fidéle.*
Zij is een trouwhartig mensch. *Elle eſt extré-*

Digitized by Google

extrémement portée de bonne volonté, elle a un bon cœur.

Trouwhartigheid. z. v. Goedgunstigheid. *Amour, affection cordiale.*

Trouwheer, *in 't meerv.* Trouwheeren: Heeren van de Vroedschap die zekere dagen zitten, om de geenen die in den Huwelijksstaat willen treeden, te trouwen. *Commissaires pris d'entre les Magistrats, qui à certains jours marient ceux qui veulent entrer dans l'état du mariage.*

Trouwheid. z. v. Opregtheid. *Fidélité, loyauté.*

Trouwigheid. *zie* Trouwheid.

Trouwkamer. z. v. Zeker Vertrek op 't Stadhuis daar de Bruidegom en de Bruid voor de Trouwheeren verschijnen om te trouwen. *Certain Appartement ou Chambre dans la Maison de ville où les fiancés comparoissent devant les Commissaires, pour se marier.* *Zie* Roodedeur.

Trouwloos. *bijv. w.* Valsch, onopregt. *Perfide, déloyal, infidèle.*

Een trouwlooze handel. *Une action perfide, une conduite infidèle.*

Het is eene groote trouwloosheid zijnen meester te verraden. *C'est une grande perfidie que de trahir son maître.*

Trouwlooslijk. *bijv.* Valschelijk, verraderlijk. *Perfidement, infidélement, avec infidélité, avec perfidie.*

Hij heeft trouwlooslijk met ons gehandeld. *Il en a usé perfidement à notre égard, il a agi perfidement avec nous.*

Trouwpenning. z. m. Penning die op trouw gegeeven word. *Médaille d'or ou d'argent que ceux qui se sont promis en mariage se donnent pour gage.*

Trouwring. z. m. Ring dien men iemand op trouw geeft. *Anneau ou bague qu'on donne pour gage de son amour & de sa fidélité, ou pour un engagement de mariage, anneau nuptial.*

Trouwschat. z. m. Bruidschat, Huuwelijksgifte. *Dot.*

Trouwstuk. *zie* Trouwpenning.

TROYEN, *zie* Troijen.

T R U.

TRUGGELEN. *zie* Troggelen.

TRUI of Truitje. Vrouwe naam voor Geertruid. *Gertrude, nom de femme.*

St. TRUIJEN, Stads naam in Luikerland. *St. Tron, Ville du Pays de Liége.*

TRUITJE. *zie* Trui.

TRUKBAL. Trukken, Trukspel, Trukstok, Truktafel. *zie onder* Trok, enz.

St. TRUYEN. *zie* St. Truijen.

TSA. TSI.

TSA! Tsa! *Tsschenw.* Wakker! lustig! aan! *Çà! interjection qui marque quelque commandement.*

T'SAMEN. *zie* T'Zamen *onder* T.

TSIDDEREN. *zie* Sidderen.

TUB. TUF.

TUBEROOS. z. v. Zekere Bloem. *Tubereuse.*

TUFSTEEN. z. m. Duifsteen. *Du tuf.*

T U G.

TUGT. z. v. Geschiktheid, Zedigheid. *Discipline, éducation, bonnes manières, honnêteté.*

Zij houd haare Kinderen in eene goede tugt. *Elle donne une bonne éducation à ses enfans.*

Kerkelijke Tugt. *Discipline Ecclésiastique.*

Kloostertugt. Krijgstugt, Legertugt, enz. *zie onder* Klooster, enz.

Tugteling. z. m. Tugthuisboef. *Garnement qui est sous la discipline dans une maison de correction.*

Tugtheer. *zie* Tugtmeester.

Tugthuis. z. g. Huis om de ondeugende menschen te tugtigen. *Maison où l'on discipline les garnements, maison de discipline ou de correction.*

Tugtig. *bijv. w.* Geschikt, zedig. *Discipliné, modeste, bien élevé.*

TUGTIGEN. *w. w.* Bestraffen, kastijden. *Discipliner, châtier, censurer.*

Tugtiging. z. v. Bestrafling, betooming. *Discipline, punition, châtiment.*

Tugtmeester. z. m. Zedemeester. *Précepteur, celui qui est chargé de la conduite & de l'éducation de quelqu'un.*

Tugtmeester, aanzienlijk Amptenaar bij de oude Romeinen. *Censeur, certain Magistrat du premier rang chez les anciens Romains.*

Tugtmeestersampt. z. g. *Censure, charge de Censeur.*

T U I.

TUIANKER. *zie* Vertuianker.

TUIG. z. g. Gereedschap, werktuig. *Instrument, outil.*

Een werkmans tuig. *Outil ou instrument d'ouvrier.*

Tuig, het Vee der Landlieden, Koeijen, Paerden, enz. *Bétail, les vaches, chevaux, &c. des paysans.*

Tuig, Vrouwentuig. Een Schaartje, Speldenkussentje, Naaldenkoker, enz. aan eene ketting hangende. *Garnitures d'argent que portent les femmes, consistant en un couteau, des ciseaux, un étui à aiguilles &c. le tout d'argent & attaché à une chaine aussi d'argent.*

Tuig, slegt goed, vodden, prullen *Des guenilles, des brimborions, de la méchante marchandise.*

Foltertuig, Krijgstuig, Legertuig, Marteltuig, Oorlogstuig, Paerdetuig, Reistuig, Rijtuig, Schiettuig, Schrijftuig, Snaartuig, of Snaarspeeltuig, Speeltuig, Stormtuig, Takeltuig, Timmertuig, Vaartuig, Veldtuig, Werktuig, enz. *zie onder* Folter, enz.

Barbierstuig. *Outil de Barbier, instrument de Chirurgien.*

Blaastuig. *Instrument de Musique à vent.*

Keukentuig. *zie* Keukengereedschap.

Oorlogstuig. *zie* Krijgstuig.

TUIGEN. *w. w.* Getuigen. *Attester, rendre témoignage.*

TUIGEN. *w. w.* Zijne rekening bij iets vinden. *Trouver son compte à quelque chose.*

Gij kunt dat daar voor wel tuigen. *Vous trouverez bien votre compte à cela.*

TUIGEN. *Scheepsw.* Een schip tuigen of toetakelen. *Equipper ou agréer un vaisseau, le pourvoir de tous ses agreils.*

TUIGHUIS. z. g. Magazijn. *Arsenal, arcenal, magazin.*

TUIGJE. z. g. Gereedschapje, Schaar en Priemkokertje. *Petit étui à ciseaux, &c. zie* Tuig.

‡ Zijn tuigje fix houden, kant en gereed geld op zijne zaaken zijn. *Avoir soin de toutes ses piéces, tenir une bonne régle dans le cours de ses affaires, ne pas négliger ses affaires.*

Tuigwerkelijk. *bijv. w. en bijw.* *Mécanique, mécaniquement.*

Tuigwerkkonsten. *Arts mécaniques*

Tuigwerkkunde. z. v. *Mécanique, la science des machines.*

‡ TUIL. z. m. *Caprice.*

‡ Zijnen tuil tuilen, zijn hoofd volgen, zijnen zin doen. *Suivre son caprice, sa tête, &c.*

‡ Iemand op den tuil houden, iemand laaten naloopen. *Amuser quelqu'un, le laisser courir.*

‡ TUILEN. *w. w.* Verrigten. *Faire.*

Laat hem maar tuilen, laat hem maar begaan. *Laissez-le faire, laissez faire Marc-Antoine.*

‡ Zij heeft haaren tuil getuild. *Elle l'a fait selon son caprice, elle a suivi sa tête ou sa fantaisie.*

Tuiltje. z. g. Ruikertje. *Petit bouquet de fleurs.*

TUIMELAAR. z. m. Een die tuimelt. *Celui qui culbute.*

Tuimelaar, zekere Duif die onder het vliegen tuimelt. *Sorte de pigeon qui culbute en volant.*

TUIMELEN. *g. w.* Het onderste boven rollen, omwentelen. *Culbuter, culebuter, tomber en se renversant.*

Tuimelgeest. *zie* Wargeest.

Tuimeling, z. v. Omroling. *Culbute, renversement.*

Tuimeling der Regeeringe, omwenteling van den Staat. *Renversement du Gouvernement, d'un Etat.*

TUIN. z. m. Hegge, Haage, Heining. *Haye, cloison.*

De Kap op den Tuin hangen. Het Monniks leeven verlaaten. *Jetter le froc aux orties.*

Tuin, Hof. *Jardin.*

Hij wandelt in den Tuin. *Il se promène dans le Jardin.*

De Hollandsche Tuin. *Le circuit de la Hollande*

Iemand om den tuin leiden, iemand te leur stellen of misleiden. *Amuser quelqu'un, le séduire, le tenir le bec dans l'eau.*

Bloemtuin, Groentuin, Houttuin, Kooltuin, Moestuin, Plantsoentuin, Speeltuin, Timmertuin, enz. *zie onder* Bloem, enz.

Tuinbloem. *Fleur de Jardin.*

TUINEN. *w. w. zie* Omtuinen. *Entourer ou environner de hayes.*

Tuinhaage. z. v. Eene Haage rondom eenen Tuin. *Haye, clôture de Jardin.*

Tuinhuis. z. g. Wooning bij eenen Tuin. *Maison de Jardin.*

Tuinhuisje. z. g. Speelhuisje, Priëel. *Cabinet dans un Jardin.*

Tuinier. z. m. Hovenier. *Jardinier.*

Tuinieren. *g. w.* Hovenieren. *Jardiner, cultiver ou faire le Jardin.*

Tuinkers. z. v. Kersse, zeker kruid. *Cresson de jardin, herbe de salade.*

Tuinkersen. z. v. *meerv. Cerises de jardin.*

Tuinkist. z. v. *Caisse de jardin, pour y mettre de petits arbres, comme orangers, lauriers, &c.*

Tuinlokjes. z. g. *meerv.* Zekere Bloemtjes. *Liserons, campanettes.*

Tuinkoningje. z. g. Zeker Vogeltje. *Roitelet, sorte de petit Oiseau.*

Tuinkruid. *zie* Hofkruid.

Tuinlaan. *zie* Hoflaan.

Tuinlook. z. g. *Ail domestique, ail de jardin.*

Tuinlui, Tuinluiden, Tuinlieden. z. m. *meerv.* van Tuinman. *zie* Tuinman.

Digitized by Google

Tuinman. z. m. Hovenier. *Jardinier.*
Tuinſchaar. z. v. Schaar om de Tuinen of Heggen mede te ſcheegen. *Ciſeaux de Jardinier.*
Tuinſchop. z. m. *Bêche pour jardiner.*
Tuinſtaak. z. m. Staak dien men in of om eenen Tuin zet. *Petit pieu qu'on fiche en terre en dedans ou en dehors du jardin, pour en faire une haye.*
Tuinſtaak, Boonſtaak. *Rame pour ramer des pois, pour ſoutenir les fèves appellées haricots ou fèves de Rome.*
Tuintje. z. g. *Petit Jardin.* —
TUISCHHUIS. z. g. Speelplaats, Dobbelſchool. *Brelan, tout lieu où l'on joue aux jeux de hazard, Académie de jeux.*
TUISSCHEN. g. w. Ruilebuiten, quanſelen. *Troquer, changer.*
Tuiſſchen, ſpeelen, dobbelen. *Jouer, brelander.*
TUISSCHER. z. m. Ruilebuiter, Dobbelaar. *Joueur, troqueur.*
Een Paerdentuiſſcher of Roskammer. *Maquignon.*
Tuiſſcherije. z. v. Ruilebuiting. *Troc, change.*
Tuiſſching. z. v. Ruiling. *Change, troc.*
TUIT. z. v. Uitſteekſel, Pijp. *Tuyau.*
Eene kan met eene tuit. *Un pot à tuyau par où l'on boit.*
Tuit, punt. *Pointe, corne.*
Eene muts met tuiten. *Un bonnet à cornes.*
Tuit, hairvlegt. *Touffe de cheveux. Zie ook onder* Hair.
IJltuit. *zie onder* IJl.
‡ Traanen met tuiten ſchreijen. *Pleurer à chaudes larmes.*
Tuitband. z. m. Hairſnoer. *Bande étroite qui ſert à lier les cheveux aux femmes*
TUITEN. g. w. Toeten, op den Tuithoorn blaazen. *Corner, tinter, ſonner du cor. Zie* Toeten.
Mijne ooren tuiten. *Les oreilles me tintent ou me cornent.*
‡ Hij weet van tuiten noch van blaazen, hij is zeer onweetend. *Il ne ſait rien, c'eſt un ignorant.*
Loftuiter, Oortuiter, enz. *zie onder* Lof, enz.
Tuithoorn. *zie* Toethoorn.
Tuiting. z. v. Toeting. *Tintement.*
Tuiting en ruiſſching der ooren. *Tintement d'oreilles.*
Tuitkan. z. v. Kan met eene tuit. *Pot à tuyau par où l'on boit.*
Tuitpot. z. m. Pot met eene pijp om uit te gieten. *Pot ou vaſe à tuyau par où l'on verſe.*

T U K.

TUK. z. m. Van de Honden en Paerden ſpreekende. Aart, Geſlagt. *Race.*
TUK. *bijv. w. Digtk. w.* Gretig, heet. *Avide.*
Een rover tuk op moord. *Un brigand avide de meurtre ou de ſang.*

T U L.

TULBAND. z. m. Turkſch Hoofdgewaad. *Turban, ſorte de coëffure des Turcs.*
TULP. z. v. Zekere Bloem. *Tulipe, ſorte de Fleur.*
Tulpenbol. z. m. Bol of wortel van de Tulp. *Oignon de Tulipe.*

T U R.

TURF. z. m. Geſoitte Veenkluit. De gemeene brand in Holland. *Tourbe, motte de terre bitumineuſe dont on ſe ſert communément en Hollande pour faire du feu.*
Turfbak. z. m. *Vaiſſeau à mettre des tourbes qu'on apporte pour brûler à la cuiſine ou dans les chambres où l'on fait du feu.*
Turfbank. z. m. *Banc ou lieu pratiqué dans une cuiſine pour y mettre les tourbes.*
Turfboer. z. m. Turfmaker of Turfverkooper. *Tourbier, payſan qui fait ou qui vend des tourbes.*
Turfdraager. z. m. *Porteur de tourbes.*
Turfgraver. z. m. Turfſteker. *Faiſeur de tourbes, qui travaille aux tourbes.*
Turfgruis. *zie* Turfmolm.
Turfhok. z. g. *Lieu où l'on met la proviſion de tourbes.*
Turfkelder. z. m. *Cave à mettre des tourbes.*
Turfkooker. z. m. *Canal de bois pour conduire les tourbes du grenier dans la cuiſine.*
Turfkool. z. v. *Charbon de tourbe.*
Turfland. z. g. Veenland. *Terre propre à faire des tourbes.*
Turfmaker. *zie* Turfboer.
Turfmand. z. v. Mand waar in men turf draagt. *Panier à tourbes.*
Turfmarkt. z. v. *Marché aux tourbes.*
Turfmeetſter. *zie* Turfvulſter.
Turfmolm. *zie* Turfgruis. *Mottes de tourbes.*
Turfmul. *zie* Turfmolm.
Turfpont. *zie* Turfſchip.
Turfpraam. *zie* Turfſchip.
Turfſchip. z. g. Schip waar in turf gevoerd word. *Bateau à tourbes.*
Turfſchipper. z. m. *Batelier à tourbes, qui vend des tourbes.*
Turfſchuit. z. v. *Bateau à tourbes.*
Turfſchuur. z. v. Schuur om turf in te bewaaren. *Grange à tourbes.*
Turfſpitter. *zie* Turfſteeker.
Turfſteeker. z. m. Turfſpitter. *Faiſeur de tourbes.*
Turfton. z. v. Ton waar meê de turf gemeeten word. *Tonne à tourbes, tonne dans quoi on meſure les tourbes, tonne pour y mettre des tourbes.*
Turfveen. z. g. *Terre dont on tire les tourbes.*
Turfverkooper. z. m. *Marchand de tourbes.*
Turfvulſter. z. v. Turfmeetſter. *Meſureuſe ou femme jurée qui meſure les tourbes.*
Turfvuur. z. g. Vuur van turven. *Un feu de tourbes.*
Turfzolder. z. m. *Grenier aux tourbes.*
TURK. z. m. *Turc, Mahométan.*
De Turken zijn geſlagen. *Les Turcs ſont battus.*
De Groote Turk, de Sultan. *Le Sultan, le Grand Seigneur.*
TURKIN. z. v. Turkſche dogter of vrouw. *Turque, femme ou fille Turque.*
TURKOOIS. z. m. Zeker Geſteente. *Turquoiſe, ſorte de pierre précieuſe.*
TURKSCH. *bijv. w. Turc, Turque, fait à la Turque.*
De Turkſche Keizer. *L'Empereur des Turcs, le Sultan, l'Empereur Turc, le grand Seigneur.*
Het Turkſche Rijk. *L'Empire Turc, l'Empire des Turcs.*
Turkſche Boonen. *Des haricots, des fèves de Rome.*
Het Turkſch. *Le langage des Turcs.*
Turksfluweel. *zie* Trijp.
Turksgaren. z. g. Garen van Kemelshair om Trijp, Grein, enz. te weeven. *Fil de Turquie, fil de poil de chameau, dont on fait de la pelucke, du camelot, &c.*
Turkstapijt. *zie* Vloertapijt.
Turkijen. z. g. Het Turkſche Rijk. *Turquie, l'Empire des Turcs, ou du Grand Seigneur.*
TURVEN. g. w. Turf opdoen. *Faire proviſion de tourbes.*

TUS. TUU.

TUSSCHEN. Voorzetſel. *Entre: Prépoſition.*
Tuſſchen tijds, op afgebrokene uuren. *En des heures détachées.*
Tuſſchen u en mij. *Entre vous & moi.*
Tuſſchen ons gezeid. *Entre nous ſoit dit.*
Tuſſchen beiden. *Entre deux.*
Tuſſchen beiden ſpreeken, bemiddelen. *S'entremettre.*
Hoe heeft hij gepreekt? Tuſſchen beiden, zoo zoo, zoo en zoo. *Comment a-t-il prêché? Tellement, quellement, paſſablement, entre deux.*
Tuſſchen groen en geel, geel groen. *Entre verd & jaune, un verd qui tire ſur le jaune.*
Tuſſchen vel en vleeſch. *Entre cuir & chair.*
Tuſſchen ligt en donker. *Entre chien & loup.*
TUSSCHENDOEN. w. w. *Mettre entre deux.*
TUSSCHENGAAN. g. w. Bemiddelen. *S'entremettre, s'interpoſer.*
TUSSCHENGEDAAN. d. w. van Tuſſchendoen. *Mis entre deux.*
TUSSCHENGEGAAN. d. w. van Tuſſchengaan. *zie* Tuſſchengaan.
TUSSCHENGEGROEID. d. w. van Tuſſchengroeijen. *Crû entre deux.*
TUSSCHENGEKOMEN. d. w. van Tuſſchengekomen. *Intervenu.*
TUSSCHENGELEGD. d. w. van Tuſſchenleggen. w. w. *Mis entre deux.*
TUSSCHENGELEGEN. d. w. van Tuſſchenleggen. g. w. *Situé entre deux.*
TUSSCHENGELEID, d. w. van Tuſſchenleggen. w. w. *zie* Tuſſchengeleed.
TUSSCHENGELEID. d. w. van Tuſſchenleiden. *Conduit entre deux.*
TUSSCHENGELOOPEN. d. w. van Tuſſchenloopen. *zie* Tuſſchenloopen.
TUSSCHENGEMENGD. d. w. van Tuſſchenmengen. *Entremêlé.*
TUSSCHENGENESTELD. d. w. van Tuſſchennestelen. *zie* Tuſſchennestelen.
TUSSCHENGEPLAATST. d. w. van Tuſſchenplaatzen. *Placé entre deux.*
TUSSCHENGEPLANT. d. w. van Tuſſchenplanten. *Planté entre deux.*
TUSSCHENGEPOOT. d. w. van Tuſſchenpooten. *zie* Tuſſchengeplant.
TUSSCHENGESCHREEVEN. d. w. van Tuſſchenſchrijven. *Ecrit entre deux.*
TUSSCHENGESPREID. d. w. van Tuſſchenſpreijen. *Etendu ou déployé entre deux.*
TUSSCHENGESPREK. z. g. Reden van de te zamenkouteren in eene te zamenſpraak. *Interlocution, diſcours des Interlocuteurs dans un Dialogue.*
TUSSCHENGESPROOKEN. d. w. van Tuſſchenſpreeken. *zie* Tuſſchenſpreeken.
TUSSCHENGESPROOTEN. d. w. van Tuſſchenſpruiten. *Pouſſé ou crû entre deux.*
TUSSCHENGESTAAN. d. w. van Tuſſchenſtaan. *Eté entre deux.*
TUSSCHENGESTEEKEN. d. w. van Tuſſchenſteeken. *Fourré parmi.*
TUSSCHENGESTELD. d. w. van Tuſſchenſtellen. *Mis entre deux.*
TUSSCHENGESTROOID. d. w. van Tuſſchenſtrooijen. *Etendu parmi ou entre deux, parſemé.*
TUSSCHENGESTROOMD. d. w. van Tuſſchenſtroomen. *Coulé entre deux.*
TUSSCHENGEVLOOTEN. d. w. van Tuſſchenvlieten. *Coulé entre deux.*

Digitized by Google

TUSSCHENGEVOEGD. *d. w.* van Tusschenvoegen. *Ajoûté entre deux, inséré.*
TUSSCHENGEWASSEN. *d. w.* van Tusschenwassen. *Crû parmi ou entre deux.*
TUSSCHENGEWORPEN. *d. w.* van Tusschenwerpen. *Jetté parmi ou entre deux.*
TUSSCHENGEZAAID. *d. w.* van Tusschenzaaijen. *Semé parmi ou entre deux.*
TUSSCHENGEZET. *d. w.* van Tusschenzetten. *Mis entre deux.*
TUSSCHENGEZONGEN. *d. w.* van Tusschenzingen. *Chanté entre deux.*
TUSSCHENGROEIJEN. *g. w. Croître entre deux ou parmi.*
TUSSCHENKOMST. *z. v. Entremise, intervention: terme de Pratique.*
TUSSCHENKONING. *z. m. Régent d'un Royaume, celui qui gouverne le Royaume pendant un interrégne.*
TUSSCHENKOOMEN. *g. w. S'entremettre, se mêler, intervenir.*
TUSSCHENLEGGEN. *g. w. Etre situé entre deux, être parmi d'autres choses.*
TUSSCHENLEIDEN. *w. w. Conduire entre deux.*
TUSSCHENLOOPEN. *g. w. Courir entre ou parmi, être mêlé entre ou parmi quelque chose, s'entremettre.*
TUSSCHENLOOPEN. *z. m.* Een die over en weêr loopt. *Entremetteur.*
Tusschenlooping. *z. m. Action de s'entremettre entre deux parties pour les accommoder.*
TUSSCHENMENGEN. *w. w. Entremêler, mêler parmi.*
TUSSCHENNESTELEN. *g. w. Faire son nid entre deux.*
TUSSCHENOORDEEL. *z. g.* Tusschenvonnis. *Interlocutoire: terme de Palais.*
TUSSCHENPLAATS. *z. v. L'entre-deux.*
TUSSCHENPLAATZEN. *w. w. Mettre ou placer parmi ou entre deux.*
TUSSCHENPLANTEN. *w. w. Planter parmi ou entre deux.*
TUSSCHENPOOS. *z. v. Intervalle.*
TUSSCHENPOOTEN. *zie* Tusschenplanten.
TUSSCHENREDE. *z. v. Parentbése.*
TUSSCHENRIJK. *z. g.* De tijd tusschen den dood van den eenen, en de aanstelling van eenen anderen Koning. *Interrégne, le temps qui se passe depuis la mort d'un Roi jusqu'à l'établissement d'un nouveau.*
TUSSCHENRUIMTE. *z. v.* Ruimte tusschen beiden. *Interstice, espace entre deux corps.*
TUSSCHENSCHOT. *z. g.* Middelschot. *Diaphragme: terme d'Anatomie.*
TUSSCHENSCHRIJVEN. *w. w. Ecrire entre deux.*
TUSSCHENSPEL. *z. g. Intermède: terme de Poésie dramatique.*
TUSSCHENSPRAAK. *z. v.* Bemiddeling. *Entremise, interceſſion.*
TUSSCHENSPREEKEN. *g. w.* Tusschen beide spreeken. *S'entremettre, se mêler de.*
TUSSCHENSPREIDEN. *w. w. Répandre, étendre ou disperser entre deux ou parmi, parsemer.*
TUSSCHENSPRUITEN. *g. w. Pouſſer ou croître entre deux ou parmi.*
TUSSCHENSTAAN. *g. w. Etre entre deux ou parmi.*
TUSSCHENSTEEKEN. *w. w. Inſérer, fourrer entre deux ou parmi.*
TUSSCHENSTELLEN. *w. w. Mettre ou poſer entre deux ou parmi.*
TUSSCHENSTELLING. *z. v.* Tusschenwerpsel. *Interjection.*
TUSSCHENSTROOMEN. *g. w. Couler entre deux ou parmi.*
TUSSCHENSTROOIJEN. *w. w. Etendre, disperſer entre deux ou parmi, parſemer.*
TUSSCHENTIJD. *z. m.* Tijd die tusschen iets verloopt of dien men uitbreekt. *Entretemps, intervalle.*
TUSSCHENVAL. *z. m.* Beletzel, stuiting. *Obſtacle, empêchement.*
TUSSCHENVALLEN. *g. w. Survenir.*
TUSSCHENVLIETEN. *g. w. Couler entre deux.*
TUSSCHENVOEGEN. *w. w.* Inlasschen. *Ajoûter entre deux, inſérer, mettre entre deux.*
TUSSCHENVOEGSEL. *z. g.* Invoegsel. *Ce qui eſt ajoûté entre deux, ce qui eſt inſéré.*
TUSSCHENVONNIS. *zie* Tusschenoordeel.
TUSSCHENWASSEN. *g. w. Croître entre deux ou parmi.*
TUSSCHENWERPEN. *w. w. Jetter entre deux.*
TUSSCHENWERPSEL. *z. g.* Inwerpsel. *Interjection: terme de Grammaire.*
TUSSCHENWIJDTE. *z. v.* Afstand. *Diſtance, eſpace.*
Eene groote tusschenwijdte. *Une grande diſtance.*
TUSSCHENZAAIJEN. *w. w. Semer parmi.*
TUSSCHENZETTEN. *w. w, Mettre parmi ou entre deux.*
TUSSCHENZINGEN. *g. w. en w. w.* Tusschen de bedrijven zingen. *Chanter entre les actes ou dans les intermédes.*
TUTTEL. *zie* Tittel.
TUUREN. *g. w. Gemeenz. w.* Kijken, zien. *Regarder, mirer, viſer.*

T W A.

TWAALF. *bijv. w.* Het getal van 12. *Douze, nom de nombre, 12,*
Twaalf is een dozijn. *Douze eſt une douzaine.*
Twaalf uuren, genomen voor het twaalfde uur in den dag of in den nagt, moet in het Fransch, door *douze heures*, niet overgezet worden, maar met de woorden *midi* in den dag, en *minuit* in den nagt. Als, daar slaat 't twaalf uuren. *Midi ou minuit ſonne.*
Ik zal u te twaalf uuren of tegen twaalf uuren van den middag verwagten. *Je vous attendrai à midi.*
Anderzins moet men zeggen *douze heures.* Als, twaalf uuren gaans. *Douze heures de chemin.*
In dat werk heb ik twaalf volle uuren besteed. *J'ai employé douze heures entiéres à cet ouvrage.*
Twaalfde. *bijv. w. Douziéme.*
Hij gaat in zijn twaalfde jaar. *Il eſt dans ſa douziéme année.*
Twaalfderlei. *bijv. w. De douze ſortes ou eſpéces.*
Twaalfmaal. *bijw.* Twaalf reizen, twaalfwerf. *Douze fois.*
Twaalfstal. *z. g.* Twaalf stuks. *Une douzaine.*
Twaalve of twaalven, twaalf uuren. *Midi, minuit.*
Gisteren avond ben ik effen voor twaalve te huis gekomen. *Je revins hier au ſoir au logis un moment avant minuit.*

T W E.

TWEE. *bijv. w.* Het getal van 2. *Deux, nom de nombre, 2.*
Zij zijn met hun tweën. *Ils ſont deux, ils ſont à deux.*
In tweën deelen. *Diviſer en deux.*
Twee aan twee. *Deux à deux.*
In twee maalen. *A deux fois.*
TWEEBAK. *z. g.* Beschuit. *Biſcuit.*
TWEEBLAD. *z. g.* Soort van Geneeskruid. *Double-feuille, ſorte d'herbe médicinale.*
TWEEBRUGGE of Zweibruck, Stad en Hertogdom in Duitschland. *Deux ponts, Ville & Duché en Allemagne.*
TWEEDE. *bijv. w. Deuxiéme, ſecond.*
De tweede reis. *La deuxiéme fois, la ſeconde fois.*
Ten tweeden, ten anderen. *Secondement, en ſecond lieu.*
Tweederhande. *bijv. w.* Tweederlei. *De deux ſortes, façons ou eſpéces.*
Dat zijn tweederhande geschillen. *Ce ſont deux queſtions différentes.*
TWEEDRAGT. *z. v.* Oneenigheid. *Diſcorde, diſſenſion.*
Tweedragts appel. *Pomme de diſcorde.*
Tweedragtig. *bijv. w.* Die tweedragt verwekt. *Qui eſt en diſcorde, qui cauſe de la diſcorde, ſéditieux.*
Tweedragtigheid. *z. v.* Verschil. *Diſcorde, diſſenſion.*
Tweedragtiglijk. *bijw.* Met tweedragt. *Avec diſcorde, en ſemant la diſſenſion.*
TWEEGEVEGT. *z. g.* Lijfgevegt van twee persoonen. *Duel, combat de deux perſonnes.*
Hij daagde hem uit tot een tweegevegt. *Il l'appella en duel.*
TWEEHOOFDIG. *bijv. w.* Met twee hoofden. *A deux têtes, avec deux têtes.*
TWEEHOORNIG. *bijv. w.* Dat twee hoornen heeft. *A deux cornes, qui a deux cornes.*
TWEEJAARIG. *bijv. w.* Dat van twee jaaren is. *De deux ans, qui a deux ans.*
Tweejaarige ouderdom. *L'âge de deux ans.*
TWEEKLANK. *z. m.* Gemengde klank van twee klinkletteren. *Le ſon d'une Dipbtbongue.*
Tweeklinker. *z. m.* Lettergreep die uit twee klinkers bestaat. *Dipbtbongue.*
TWEELEDIG. *bijv. w.* Dat twee leden heeft. *Qui a deux membres.*
TWEELIJVIG. *bijv. w.* Die twee lijven heeft *Qui a deux corps.*
TWEELING. *z. m.* Die met een ander kind te eener dragt gebooren is. *Jumeau, jumelle.*
Tweeling broers. *Fréres jumeaux.*
Tweeling zusters. *Sœurs jumelles.*
TWEELINGEN. *z. m. meerv.* Twee kinderen te eener dragt gebooren. *Jumeaux, jumelles.*
Tweelingen, een van de 12 Hemelstekenen. *Gemeaux, l'un des douze Signes du Zodiaque.*
TWEEMAAL. *bijv. w.* Twee reizen. *Deux fois.*
TWEEMAN. *z. m.* Zeker Stadsbeampte bij de oude Romeinen. *Duumvir, certain Magiſtrat chez les anciens Romains.*
Tweemanschap. *z. g. Duumvirat.*
TWEERN. *z. m.* Twijn, getwijnd garen. *Du fil retors.*
TWEERNEN. *g. w.* Twijnen. *Retorder.*
TWEESNIJDEND. *bijv. w.* Tweesneedig. *A deux tranchans, qui coupe ou qui tranche des deux côtés.*
TWEESPALT. *z. v.* Twist, tweedragt. *Diſpute, diſcorde, diſſenſion.*
Tweespaltig. *bijv. w.* Twistig. *Qui ne s'accorde pas bien, qui eſt en diſpute.*
TWEESPLEETIG. *bijv. w. Qui ſe ſépare en deux.*
TWEESPRAAK. *z. v.* Zamenspraak tusschen twee. *Dialogue, entretien de deux perſonnes.*
TWEESPRONG. *z. m.* Tweeweg, kruisweg. *Carrefour, l'endroit où deux chemins ſe croiſent.*
TWEESTRIJD. *z. m.* Tweegevegt. *Duel.*
TWEETAL. *z. g.* Een paar. *Couple, paire.*

Digitized by Google

TWEETONGIG. *bijv. w.* Dubbelhartig. *Qui a le cœur double, double de cœur, qui dit d'un & qui penſe d'autre, qui ſouffle le chaud & le froid.*
TWEEVERWIG. *bijv. w.* Van twee koleuren. *De deux couleurs différentes.*
TWEEVOETIG. *bijv. w. Qui a deux pieds.*
TWEEVORMIG. *bijv. w. Qui a deux formes ou deux figures.*
TWEEVOUDIG. *bijv. w.* Dubbel. *Double.*
Dat is een tweevoudig bewijs. *C'eſt une double preuve.*
Tweevoudigheid. *z. v.* Verdubbeling. *Duplicité, redoublement.*
TWEEWEG. *zie* Tweeſprong.
TWEEWERF. *bijw.* Tweemaal. *Deux fois.*
TWEEZANG. *z. m.* Muziekſtuk dat met twee ſtemmen gezongen word. *Duo, pièce de Muſique qui ſe chante à deux parties.*
TWEEZINS. *bijw.* Op tweederlei wijze. *En deux façons, de deux façons, à double ſens, d'une manière équivoque, & ambigue.*
Die reden word tweezins genomen. *Cette raiſon eſt équivoque, elle à un double ſens.*

T W I.

TWIJFEL. *z. m.* Vermoeden, onzekerheid. *Doute, incertitude.*
Zonder twijfel, buiten twijfel. *Sans doute.*
In twijfel zijn of ſtaan. *Etre en doute.*
Ik ſtaa in twijfel, ik ben onzeker. *Je ſuis en doute, je ſuis incertain.*
Daar is geen twijfel aan, het is gewis. *Il n'y pas de doute, cela eſt certain.*
Twijfel daar niet aan. *N'en doutez pas.*
Twijfelaar. *z. m.* Een die twijfelt. *Celui qui doute.*
Twijfelaar, een die alles in twijfel trekt. *Pyrrhonien, Sceptique, qui fait profeſſion de douter de tout.*
Twijfelagtig. *bijv. w.* Onzeker, onvaſt. *Douteux, incertain.*
Eene twijfelagtige zaak. *Une affaire douteuſe, une choſe incertaine.*
Twijfelagtig. *bijw. Avec incertitude.*
Hij ſprak 'er twijfelagtig van. *Il en parla avec incertitude, d'une manière douteuſe.*
Twijfelagtigheid. *z. v. Doute, incertitude.*
TWIJFELEN. *g. w.* In twijfel zijn. *Douter, être en doute, ſoupçonner.*
Twijfeling. *z. v.* Twijfel. *Doute, incertitude.*
Twijfelmoedig. *bijv. w.* Wankelmoedig, ongeruſt. *Inquiet, agité, chancelant.*
Die geenen die in 't Geloof twijfelmoedig zijn, ziet men gemeenlijk in de minſte verzoeking bezwijken. *On voit ordinairement ſuccomber à la moindre tentation ceux qui ſont chancelans dans la foi.*
Twijfelmoedigheid. *z. v.* Ongeruſtheid. *Inquietude, incertitude, trouble, agitation.*
Twijfelzinnig. *zie* Dubbelzinnig.
Twijfel, enz. *zie* Twijfel, enz.
TWIJG. *z. g.* Tak, Telg. *Rejetton, petite branche, oſier.*
Een mandje van twijg. *Un panier d'oſier.*
Twijgwaard. *zie* Rijswaard.
TWIJN. *z. g.* Getwijnd garen. *Du fil retors.*
TWIJNDER. *z. m.* Garen of zijde twijndor. *Tordeur, celui qui tord ou qui retord du fil ou de la ſoye.*
TWIJNEN. *w. w.* Dubbel toedraaijen. *Tordre, torſiller.*
Twijner. *zie* Twijnder.
Twijnmolen. *z. m.* Molen daar men Garen, Satyet of Zijde op twijnt. *Moulin à retordre du fil, de la laine ou de la ſoye.*
Twijnſter of tweernſter. *z. m. Tordeuſe, celle qui tord ou qui retord.*
TWINTIG. *bijv. w. Vingt.*
Een en twintig. *Vingt & un.*
Twintigmaal. *bijw. Vingt fois.*
Twintigſte. *bijv. w. Vingtième.*
Twintigtal. *z. g. Vingtaine.*
TWIST. *z. m.* Krakkeel, gekijf. *Diſpute, querelle, différend, démêlé.*
Den twiſt ſtillen of bijleggen. *Appaiſer un différend.*
Twiſt ſtooken. *w. w. Semer des querelles ou mettre de la diviſion entre les perſonnes.*
Huistwiſt. Woordentwiſt, enz. *zie onder* Huis, enz.
Twiſtagtig. *bijv. w.* Genegen tot twiſt. *Querelleux, querelleuſe, qui aime à diſputer.*
TWISTEN. *g. w.* Krakkeelen. *Quereller, diſputer.*
Lang over eene zaak twiſten. *Diſputer longtemps ſur un ſujet.*
TWISTER. *z. m.* Krakkeeler. *Querelleur chicaneur.*
Twiſtgierig. *bijv. w.* Twiſtzugtig. *Querelleux, querelleuſe, qui aime à quereller, à diſputer, à chicaner.*
Twiſtgierigheid. *z. v.* Luſt tot twiſt. *Inclination ou penchant à la querelle, noiſe ou diſpute, déſir de quereller & de diſputer, chicane, humeur chicaneuſe.*
Ik haat de twiſtgierigheid. *Je hais la chicane.*
Twiſtgieriglijk. *bijw. Avec chicane, avec contention.*
Twiſtig. *bijv. w.* Twiſtagtig. *Querelleux, chicaneur.*
Twiſtmaker. *zie* Twiſtſtooker.
Twiſtredenaar. *z. m.* Zintwiſter. *Diſputeur.*
TWISTREDENEN. *g. w.* Betwiſten. *Diſputer.*
Twiſtſcheider. *z. m.* Scheidsman. *Celui qui accommode, qui accorde, qui termine quelque querelle, diſpute ou différend, entremetteur, arbitre.*
Twiſtſcheiding. *z. v.* Beſlegting van krakkeel. *Action d'appaiſer quelque querelle ou diſpute, & d'accorder les parties.*
Twiſtſchrift. *z. g.* Schrift tuſſchen ſtrijdende of twiſtende Schrijvers. *Ecrit polémique, diſpute ou controverſe entre les Auteurs.*
Twiſtſtooker. *z. m.* Twiſtmaker, twiſtverwekker. *Boute-feu, celui qui ſeme des querelles ou qui met de la diviſion entre les perſonnes.*
Twiſtziek. *bijv. w.* Krakkeelziek, genegen tot tweedragt. *Querelleux, qui aime à quereller, chicaneur.*
Twiſtzoeker. *zie* Twiſtſtooker.
Twiſtzugt. *z. v.* Twiſtgierigheid. *Inclination ou penchant à la querelle & à la diſpute, chicane.*
Hij heeft hem de twiſtzugt ingeblaazen. *Il lui a inſpiré la chicane.*
Twiſtzugtig. *zie* Twiſtagtig, Twiſtgierig, Twiſtziek.

TY. TYE.

TY. *zie* Tij.
† TYEN. *zie* Tijen.
TYKAVELEN. *zie* Tijkavelen.
TYWEG. *zie* Tijweg.

T Y R.

TYRAN. *zie* Tijran.
TYRANNIZEEREN. *zie* Tijrannizeeren.
TYRANNY. *zie* Tijrannije.

T Z A.

T'ZAMEN. *bijw.* Te zamen, bij een. *Enſemble.*
Zij zijn t'zamen eensgezind. *Ils ſont d'une humeur ou de même humeur, ils s'accordent fort bien.*
T'ZAMENAARDEN. *g. w.* Met malkanderen aarden. *Etre de la même humeur, avoir les mêmes inclinations, s'accorder, pouvoir vivre enſemble, ſympathiſer.*
T'ZAMENBINDEN. *w. w. Lier enſemble.*
De zakjes waren t'zamengebonden. *Les ſacs étoient liés enſemble.*
T'zamenbinden. Als, de Metaalen t'zamenbinden. *Allier les Métaux.*
T'zamenbinding. *z. v.* T'zamenknooping, vereeniging. *Liaiſon, union.*
De t'zamenbinding eener rede. *La liaiſon d'un diſcours.*
T'zamenbinding des huuwelijks. *Union ou lien du mariage.*
T'zamenbinding der Metaalen. *Alliage ou mélange des métaux.*
T'ZAMENBRENGEN. *w. w.* Bij een brengen. *Aſſembler, mettre ou joindre enſemble.*
T'zamenbrenging. *z. v. Aſſemblage.*
T'ZAMENDOEN. *w. w.* Bij een doen, mengen. *Mélanger ou méler enſemble.*
T'zamendoen. *g. w.* T'zamenhandelen. *Négocier ou trafiquer en compagnie ou de compagnie.*
T'ZAMENDRAAGEN. *w. w.* Bij een brengen. *Aſſembler, amaſſer, accumuler.*
T'ZAMENDRANG. *zie* T'zamenloop.
T'ZAMENDUUWEN. *w. w.* T'zamendrukken. *Comprimer, reſſerrer, éteindre, preſſer enſemble.*
T'zamenduuwing. *z. v.* T'zamendrukking. *Compreſſion.*
T'ZAMENGAAN. *g. w.* Bij een gaan. *Marcher ou aller enſemble.*
De bequaamheid en de opregtigheid moeten in eenen Regter t'zamengaan. *La capacité & l'intégrité doivent aller de compagnie dans un Juge.*
T'ZAMENGEAARD. *d. w.* van T'zamenaarden. *Sympathiſé, &c.*
T'ZAMENGEBONDEN. *d. w.* van T'zamenbinden. *Lié enſemble.*
T'ZAMENGEBRAGT of t'zamengebrogt. *d. w.* van T'zamenbrengen. *Aſſemblé, joint ou mis enſemble.*
T'ZAMENGEDAAN. *d. w.* van T'zamendoen. *Mélangé, négocié en compagnie.*
T'ZAMENGEDRAAGEN. *d. w.* van T'zamendraagen. *Aſſemblé, amaſſé, accumulé.*
T'ZAMENGEDUUWD. *d. w.* van T'zamenduuwen. *Comprimé, preſſé enſemble.*
T'ZAMENGEGAAN. *d. w.* van T'zamengaan. *Allé ou marché enſemble.*
T'ZAMENGEGOTEN. *d. w.* van T'zamengieten. *Verſé enſemble ou l'un parmi l'autre.*
T'ZAMENGEHAALD. *d. w.* van T'zamenhaalen. *Amaſſé enſemble.*
T'ZAMENGEHEGT. *d. w.* van T'zamenhegten. *Attaché ou joint l'un avec l'autre.*
T'ZAMENGEHOOPT. *d. w.* van T'zamenhoopen. *Accumulé, amaſſé, entaſſé.*
T'ZAMENGEKETEND. *d. w.* van T'zamenketenen. *Enchaîné l'un avec l'autre.*
T'ZAMENGEKNOOPT. *d. w.* van T'zamenknoopen. *Noué ou lié enſemble.*
T'ZAMENGEKOOID. *d. w.* van T'zamenkooijen. *Couché enſemble.*
T'ZAMENGEKOOMEN. *d. w.* van T'zamenkoomen. *Aſſemblé dans un même lieu.*
T'ZAMENGEKOPPELD. *d. w.* van T'zamenkoppelen. *Accouplé.*

T'ZA-

Digitized by Google

T'ZAMENGEKOUT. *d. w.* van T'zamenkouten. *Discouru ensemble.*

T'ZAMENGELEGD of T'zamengeleid. *d. w.* van T'zamenleggen. *Mis l'un avec l'autre.*

T'ZAMENGELIJMD. *d. w.* van T'zamenlijmen. *Collé ensemble.*

T'ZAMENGELOOPEN. *d. w.* van T'zamenloopen. *Couru ensemble, fréquenté, banté.*

T'ZAMENGEMENGD. *d. w.* van T'zamenmengen. *Mêlé l'un avec l'autre.*

T'ZAMENGENAAID. *d. w.* van T'zamennaaijen. *Cousu ensemble.*

T'ZAMENGEPAARD. *d. w.* van T'zamenpaaren. *Apparié, accouplé.*

T'ZAMENGEPAKT. *d. w.* van T'zamenpakken. *Empaqueté l'un avec l'autre,*

T'ZAMENGEPLAKT. *d. w.* van T'zamenplakken. *Plaqué l'un sur l'autre.*

T'ZAMENGERAAPT. *d. w.* van T'zamenraapen. *Assemblé, amassé, accumulé.*

T'ZAMENGEREEGEN. *d. w.* van T'zamenrijgen. *Lacé ensemble, joint par des lacets.*

T'ZAMENGEROEPEN. *d. w.* van T'zamenroepen. *Convoqué, assemblé.*

T'ZAMENGEROLD. *d. w.* van T'zamenrollen. *Mis en rouleaux.*

T'ZAMENGEROT. *d. w.* van T'zamenrotten. *Attroupé, assemblé par troupes.*

T'ZAMENGERUKT. *d. w.* van T'zamenrukken. *Assemblé à la hâte.*

T'ZAMENGESCHAKELD. *d. w.* van T'zamenschakelen. *Enchainé l'un avec l'autre.*

T'ZAMENGESCHIKT. *d. w.* van T'zamenschikken. *Accommodé ou ajusté ensemble.*

T'ZAMENGESLAGEN. *d. w.* van T'zamenslaan. *Frappé l'un contre l'autre.*

T'ZAMENGESPANNEN. *d. w.* van T'zamenspannen. *Conjuré, conspiré.*

T'ZAMENGESPELD. *d. w.* van T'zamenspelden. *Attaché l'un avec l'autre avec des épingles.*

T'ZAMENGESPREK. *z. g. Conférence, entretien.*

T'ZAMENGESTELD. *d. w.* van T'zamenstellen. *Composé.*

T'ZAMENGESTOOTEN. *d. w.* van T'zamenstooten. *Pilé l'un parmi l'autre.*

T'ZAMENGESTREMD. *d. w.* van T'zamenstremmen. *Caillé, coagulé, pris.*

T'ZAMENGESTRENGELD. *d. w.* van T'zamenstrengelen. *zie* T'zamenvlegten.

T'ZAMENGETROKKEN. *d. w.* van T'zamentrekken. *zie* T'zamentrekken.

T'ZAMENGEVLOEID. *d. w.* van T'zamenvloeijen. *Coulé ensemble.*

T'ZAMENGEVLOGTEN. *d. w.* van T'zamenvlegten. *Entrelacé.*

T'ZAMENGEVOEGD. *d. w.* van T'zamenvoegen. *Joint l'un à l'autre ou l'un avec l'autre.*

T'ZAMENGEVOUWEN. *d. w.* van T'zamenvouwen. *Plié l'un sur l'autre.*

T'ZAMENGEWASSEN. *d. w.* van T'zamenwassen. *zie* T'zamenwassen.

T'ZAMENGEWERKT. *d. w.* van T'zamenwerken. *Coopéré, concouru.*

T'ZAMENGEWONDEN. *d. w.* van T'zamenwinden. *Mis en rouleau.*

T'ZAMENGEWOOND. *d. w.* van T'zamenwoonen. *Demeuré ensemble.*

T'ZAMENGEWREEVEN. *d. w.* van T'zamenwrijven. *Frotté l'un contre l'autre.*

T'ZAMENGEWRONGEN. *d. w.* van T'zamenwringen. *Tordu l'un avec l'autre.*

T'ZAMENGEZET. *d. w.* van T'zamenzetten. *Conjuré, conspiré.*

T'ZAMENGIETEN. *w. w.* Bij een gieten. *Verser ensemble ou l'un parmi l'autre.*

T'zamengieting. *z. v. Mixtion ou mélange de plusieurs liqueurs.*

T'ZAMENHAALEN. *zie* T'zamenraapen.

T'ZAMENHANDEL. *z. m. Correspondance, commerce, intrigue.*

T'ZAMENHANG. *z. m. Connexion, liaison, enchaînure.*

T'ZAMENHEGTEN. *w. w.* Aan een hegten. *Attacher ou joindre ensemble.*

T'zamenhegting. *z. v. Action de joindre ou d'attacher ensemble.*

T'ZAMENHOOPEN. *w. w.* Ophoopen, verzamelen. *Accumuler, amasser, entasser.*

Hij heeft veele schatten t'zamen gehoopt. *Il a amassé de grandes richesses, des trésors immenses.*

T'zamenhooping. *z. v.* Verzaameling. *Amas, assemblage.*

T'ZAMENKETENEN. *w. w.* Aan een schakelen. *Enchaîner ensemble, lier & assembler par tenons & mortaises, avec des chaînons, &c.*

T'zamenketening. *z. v.* Aaneenschakeling. *Enchaînement, liaison, assemblage par tenons & mortaises ou avec des chaînons.*

T'ZAMENKNOOPEN. *w. w.* T'zamenbinden. *Nouer ou lier ensemble.*

T'ZAMENKOMEN, *g. w.* Bij een komen, vergaderen. *S'assembler.*

De Afgezanten zijn t'zamen gekomen om van vreede te handelen. *Les Ambassadeurs se sont assemblés pour traiter de la paix.*

T'zamenkoming. *zie* T'zamenkomst.

T'zamenkomst. *z. v.* Bijeenkomst, t'zamenkoming. *Assemblée, Concile, Synode.*

‡ T'ZAMENKOOIJEN. *g. w.* T'zamenslaapen: van een man met een vrouwmensch spreekende. *Coucher ensemble: parlant d'un homme avec femme ou fille.*

T'ZAMENKOUTEN. *g. w.* T'zamenspreeken. *S'entretenir avec quelqu'un.*

T'zamenkouting. *z. v.* T'zamengesprek. *Entretien, discours entre deux ou plusieurs personnes.*

T'ZAMENKOPPELEN. *w. w.* T'zamenknoopen. *Accoupler, lier ensemble.*

T'zamenkoppeling. *z. v. Accouplement, conjonction.*

T'ZAMENLEGGEN. *w. w.* Als, de handen t'zamenleggen. *Joindre les mains.*

T'ZAMENLIJMEN. *w. w.* Met lijm aan een hegten. *Coler ensemble.*

Die houtjes zijn t'zamengelijmd. *Ces petits bois sont colés ensemble.*

T'ZAMENLOOP. *z. m.* Toeloop. *Concours en affluence de monde.*

T'ZAMENLOOPEN. *g. w.* Met malkanderen loopen. *Courir ensemble.*

‡ T'zamenloopen, verkeeren. *Fréquenter, banter.*

Zij hebben lang t'zamen geloopen. *Ils se sont fréquentés longtemps.*

T'zamenloopen, schitten. *Se cailler, se prendre.*

T'zamenlooping. *z. v. Action de se prendre ou de se cailler.*

T'zamenluiding. *zie* Medeklank.

T'ZAMENMENGEN. *w. w.* Ondereen mengen. *Mêler ensemble, entremêler.*

T'zamenmenging. *z. v. Action d'entremêler ou de mêler ensemble.*

T'ZAMENNAAIJEN. *w. w. Coudre ensemble.*

T'zamennaaijing. *z. v. Action de coudre ensemble.*

T'ZAMENPAAREN. *w. w.* T'zamen koppelen. *Apparier, accoupler.*

Paerden tot een gespan t'zamen paaren. *Apparier des chevaux pour un attelage.*

T'zamenpaaren. *g. w.* T'zamentrouwen. *Se marier ensemble.*

T'zamenpaaring. *z. v.* T'zamenkoppeling. *Accouplement, action d'apparier.*

T'ZAMENPAKKEN. *w. w. Empaqueter tout ensemble.*

T'zamenpakking. *z. v. Action d'empaqueter.*

T'ZAMENPLAKKEN. *w. w. Plaquer l'un sur l'autre.*

T'ZAMENRAAPEN. *w. w.* Bij een raapen. *Assembler, amasser, accumuler.*

T'zamenraapzel. *z. g.* Mengelmoes. *Mélange.*

T'ZAMENRIJGEN. *w. w.* Aan een rijgen. *Lacer, joindre par des lacets.*

T'ZAMENROEPEN. *w. w.* Bij een roepen, ontbieden. *Convoquer, assembler.*

T'zamenroeping. *z. v. Convocation.*

T'ZAMENROLLEN. *w. w.* Toerollen. *Mettre en rouleaux,*

De Briefjes waren t'zamengerold. *Les Billets étoient mis en rouleaux ou roulés ensemble.*

T'ZAMENROTTEN. *g. w.* Op eene oproerige wijze bij een komen. *S'attrouper, s'assembler par troupes d'une manière séditieuse.*

't Graauw begon hier en daar t'zamen te rotten. *Le petit peuple ou la canaille s'attroupoit ici & là, commençoit à paroître par troupes çà & là.*

T'zamenrotting. *z. v.* Oproerige t'zamenkomst. *Action de s'attrouper.*

T'ZAMENRUKKEN. *w. w.* Schielijk bij een trekken. *S'assembler à la hâte.*

T'ZAMENSCHAKELEN. *w. w.* Aan een schakelen. *Faire tenir ensemble avec des chaînons, attacher l'un avec l'autre.*

T'ZAMENSCHIKKEN. *w. w.* T'zamenvoegen. *Accommoder, ajuster ou joindre ensemble.*

* T'zamensmelting der Lettergreepen. *Sinalephe.*

T'ZAMENSLAAN. *w. w.* Tegen een slaan. *Frapper ou battre l'un contre l'autre.*

T'ZAMENSPANNEN. *g. w.* Zig t'zamen verbinden. *Conjurer, conspirer.*

De gemeente was t'zamengespannen tegen de Overheid. *Le peuple avoit conspiré contre le Magistrat.*

T'zamenspanning. *z. v.* Eedgenootschap. *Conspiration, conjuration.*

T'ZAMENSPELDEN. *w. w.* Met eene spelde aan een hegten. *Attacher ensemble avec une épingle.*

T'ZAMENSPRAAK. *z. v.* T'zamengesprek. *Dialogue, discours entre deux ou plusieurs personnes, entretien, conférence.*

T'ZAMENSPREEKEN. *w. w.* Met malkander spreeken. *Parler ensemble, tenir un discours.*

T'zamensprecking. *zie* T'zamenspraak.

T'ZAMENSTEL. *z. m.* Opstel, t'zamenhang. *Un composé, un système.*

T'ZAMENSTELLEN. *w. w.* Opstellen. *Composer.*

Hij heeft een groot Boek t'zamengesteld. *Il a composé un gros volume.*

T'zamenstelling. *z. v.* Bij een voeging. *Composition.*

T'ZAMENSTOOTEN. *w. w.* Onder malkanderen stampen. *Piler ensemble, mêler dans le mortier avec le pilon.*

T'ZAMENSTREMMEN. *g. w. Se coaguler, se cailler, se prendre.*

T'zamenstremming. *z. v. Coagulation.*

T'ZAMENSTRENGELEN. *w. w.* T'zamen hegten. *Entrelacer.*

T'ZAMENSTRIJD. *z. m.* Naiever, tegenijever, ieverzugt, volgzugt. *Emulation, jalousie louable, envie d'égaler*

Digitized by Google

ler ou même de surpasser les autres.

T'ZAMENTREKKEN. *w. w. en g. w.* Bi een trekken. *Assembler, s'assembler.*

De Veldoverste heeft zijne Benden t'zamen getrokken. *Le Général a assemblé ses troupes.*

De krijgsbenden zullen in de aanstaande maand t'zamentrekken. *Les troupes s'assembleront le mois prochain.*

T'zamentrekkend. *bijv. w. Astringent: terme de Médecine.*

Kruiden van eene t'zamentrekkende kragt. *Des herbes astringentes.*

T'zamentrekkend. *Retentif.*

T'zamentrekking. *z. v.* Intrekking. *Retirement, contraction.*

Eene t'zamentrekking der zenuwen. *Retirement des nerfs.*

T'zamentrekking van 't hart. *Heelk. w. Syst.le.*

T'ZAMENVLEGTEN. *w. w.* In een vlegten. *Entrelacer, treſſer.*

T'zamenvlegting. *z. v.* T'zamenstrengeling. *Entrelacement, action de treſſer.*

T'ZAMENVLOED. *z. m.* T'zamenvloeijing. *Confluent, l'endroit où deux rivières ſe joignent, jonction de deux rivières dont l'une ſe décharge dans l'autre.*

T'ZAMENVLOEIJEN. *g. w.* T'zamenstroomen, bij een vloeijen. *Couler enſemble.*

T'zamenvloeijing. *z. v.* T'zamenvloed. *zie* T'zamenvloed.

T'zamenvloeijing, toeloop van volk. *Affluence ou concours de monde.*

T'ZAMENVOEGEN. *w. w.* Bij een voegen. *Conjoindre, joindre enſemble.*

Het geen God t'zamengevoegd heeft, ſcheide de menſche niet. Matth. XIX. 6. *Ce que Dieu a joint ne doit pas être ſéparé par les hommes.*

T'zamenvoeging. *z. v.* Bijeenvoeging. *Conjonction, jonction, copulation.*

T'zamenvoeging. *Koppelwoord in de Spraakkonſt. Conjonction: Terme de Grammaire.*

T'zamenvoegſel. *z. g.* Het t'zamengevoegde. *Un compoſé.*

Een muur is een t'zamenvoegſel van kalk en ſteenen. *Un mur eſt un compoſé de chaux & de pierres.*

T'ZAMENVOUWEN. *w. w.* Toevouwen. *Plier enſemble ou l'un ſur l'autre.*

T'zamenvouwing. *z. v.* Toevouwing. *Action de plier enſemble.*

T'ZAMENWASSEN. *g. w.* Aan een groeijen. *Se rejoindre, ſe réunir, ſe fermer, s'unir à force de croître.*

De ſpleet van den ſtam is weer digt t'zamengewaſſen. *La fente de la tige s'eſt réunie ou fermée en croiſſant.*

De wonde wast t'zamen. *La playe ſe conſolide, ſe ferme, ſe rejoint.*

T'ZAMENWEEFZEL. *z. g.* Geweven werk. *Tiſſu.*

T'ZAMENWERKEN. *g. w.* Medewerken. *Coopérer, concourir.*

T'zamenwerking. *z. v.* Medewerking. *Coopération, concours.*

T'ZAMENWINDEN. *w. w.* Oprollen. *Mettre en rouleau.*

T'ZAMENWOONEN. *g. w.* Bij een woonen. *Demeurer enſemble.*

T'zamenwoonen, vleeſchelijk bekennen. *Habiter charnellement.*

T'zamenwooning. *z. v.* Bijeenwooning. *Habitation ou demeure de quelques perſonnes enſemble.*

T'zamenwooning, vleeſchelijke verkeering. *Habitation charnelle.*

T'ZAMENWRIJVEN. *w. w.* Onder een of tegen malkander wrijven. *Frotter l'un contre l'autre, mêler en frottant.*

T'zamenwrijving. *z. v. Frottement ou friction de deux corps l'un contre l'autre.*

T'ZAMENWRINGEN. *w. w.* Bij een wringen. *Tordre enſemble.*

T'zamenwringing. *z. v. Action de tordre enſemble.*

T'ZAMENZETTEN. *w. w.* Aan een voegen, t'zamenſtellen. *Joindre, conjoindre, réunir ce qui étoit ſéparé.*

Een gebroken been t'zamenzetten. *Remettre une jambe caſſée.*

T'zamenzetting. *z. v.* Bijeenvoeging. *Conjonction, jonction, réunion.*

T'zamenzetzel. *z. g.* T'zamenvoegſel. *Compoſition.*

T'ZAMENZWEEREN. *g. w.* Een t'zamenzweering aangaan. *Conjurer, conſpirer, faire une conjuration ou conſpiration.*

Zij hebben tegen de Regeering t'zamen gezworen. *Ils ont tramé une conſpiration ou ils ont conſpiré contre le Gouvernement.*

T'zamenzweering. *z. v.* T'zamenſpanning. *Conjuration, conſpiration.*

De t'zamenzweering is gedempt. *La conſpiration eſt étouffée.*

Eene t'zamenzweering ontdekken. *Découvrir une conſpiration.*

T Z E.

TZESTIG, enz. *zie* Zeſtig, enz.

TZEVENTIG, enz. *zie* Zeventig.

U. V.

U. V.

U en V. De twintigſte Letter van het ABC. *U & V. La vingtième Lettre de l'Alphabet.*

U is een klinker. *U eſt une voyelle.*

V is een medeklinker. *V eſt une conſonne.*

Om de redenen op de Letter *I en J* bijgebragt, zullen wij U en V niet onderſcheiden. *Pour les raiſons alléguées ſur la Lettre* I & J *nous ne diſtinguerons point ici* U *d'avec* V.

U, *Voornaam* van den tweeden Perſoon. *Te, toi: Pronom de la ſeconde perſonne.*

U, Ulieden. *Vous: Pronom plurier de la ſeconde perſonne.*

Ik heb 't u gezegd. *Je te l'ai dit, je vous l'ai dit.*

Het ſtaat aan u, het is in uwe magt. *Cela dépend de toi ou de vous, cela eſt en ta ou en votre puiſſance.*

U. E. Uwe Edelheid. Daar voor word in 't Frans gezegd. *Vous.*

V A A.

VAAGEN. *zie* Veegen.

VAAGEVIER. *zie* Vagevuur.

Vaagevuur of vagevier. *z. g.* Zuiverplaats na den dood volgens het gevoelen der Roomſche Kerke. *Purgatoire, lieu où les ames de ceux qui meurent en grace, vont expier les péchés, dont ils n'ont pas fait pénitence ſuffiſante en ce monde, ſelon le ſentiment de l'Egliſe Romaine.*

Voor de Zielen in het vagevuur bidden. *Prier pour les ames du purgatoire.*

‡ Van 't vaagevuur in de hel vallen, van het eene quaad in een erger ſtorten. *Tomber de fièvre en chaud mal.*

‡ Dat is 't vaagevuur van zijne beurze, daar door word zijne beurs geleegd. *C'eſt là la ſangſue de ſa bourſe, c'eſt par-là que ſa bourſe ſe vuide.*

VAAGZEL. *zie* Veegſel.

VAAK. *Vrijſb w. bijw.* Dikwils, menigmaal, menigwerf. *Souvent, fréquemment.*

't Is vaak gebeurd dat, enz. *Il eſt ſouvent arrivé que &c.*

VAAK. *z. m.* Slaaperigheid, ſlaapzugt. *Sommeil, ſomne, envie de dormir, aſſoupiſſement,*

Ik hebb' grooten vaak. *J'ai grand ſommeil.*

Zij kan haare oogen niet open houden van vaak. *Elle eſt accablée de ſommeil.*

Vaakerig. *bijv. w.* Slaaperig. *Aſſoupi, endormi.*

Hij was zoo vaakerig dat hij zijne oogen niet open kon houden. *Il étoit ſi endormi qu'il ne pouvoit tenir les yeux ouverts.*

Vaakerigheid. *z. v.* Slaaperigheid, ſlaapzugt. *zie* Vaak.

VAAL. *bijv. w.* Bruinrood, uit den roſſen. *Fauve, brun tirant ſur le roux.*

Een vaal paerd. *Cheval alezan.*

Een vaal kleed. *Habit dont la couleur eſt toute ternie.*

VAAM. *zie* Vadem.

Vaamhout. *z. g.* Hout dat bij de vadem verkogt word. *Bois qui ſe vend à la braſſe.*

VAAN. *z. v.* Twee kannen of vier mingelen. *Meſure de deux pots.*

Eene vaan bier. *Deux pots de bière.*

Eene vaans kan. *Vaſe qui tient deux pots.*

VAAN. *z. v.* Vaandel, wimpel. *Etendart, pavillon, enſeigne, banderole, drapeau, bannière.*

Daar waaide eene Vaan agter van het Jagt. *Le pavillon étoit arboré ſur l'arrière du Yacht.*

Twee vaanen voetvolk, twee kompagnien. *Deux compagnies d'infanterie.*

Kerkvaan, Oorlogsvaan, Veldvaan, Zegevaan, enz. *zie onder* Kerk, enz.

Vaandel. *z. g. Drapeau, étendart, enſeigne, bannière.*

Wij hebben verſcheidene vaandels van den vijand veroverd. *Nous avons pris pluſieurs drapeaux ſur les ennemis.*

Hij

Digitized by Google

Hij is van zijn Vaandel geloopen. *Il a quitté son drapeau, il a déserté.*
Bij of onder zijn Vaandel komen. *Se rendre au drapeau, se ranger sous le drapeau.*
Vaandrager. *z. m.* Vaandrig. Vendrig. *Enseigne.*
Hij dient voor Vaandrager. *Il sert en qualité d'Enseigne, il est Enseigne.*
Vaandrig. *zie* Vaandrager of Vendrig.
Vaantje. *z. g.* Vlaggetje. *Petite banière, petit drapeau.*
Splitsvaantje. *zie* Topstaander.
Een Vaantje op 't huis. *Girouette qu'on met sur le faite d'une maison.*
‡ VAAR. *z. m. in de straattaal.* Vader. *Père.*
‡ Loop bij je Vaar. *Allez auprès de votre père.*
‡ Dat is de hond zijn Vaar. *Voilà le père de ce chien.*
VAAR. *oud w.* Gevaar. *Danger, péril.*
In vaar zijn, in perijkel staan. *Etre en danger.*
VAARBAAR. *bijv. w.* Dat bevaaren kan worden. *Navigable.*
Een vaarbaare stroom. *Un fleuve navigable.*
Vaarbaar, bequaam om te vaaren. Als, het is geen vaarbaar weêr, het weder is onbequaam om te zeilen of te vaaren. *Le temps n'est pas propre à naviger ou à se mettre sur l'eau.*
VAARD. *gebruikelijk in* Dagvaard. *zie onder* Dag.
VAARDER, die vaart. Een woord niet gebruikelijk ten zij t'zamengesteld. *Celui qui fait profession de hanter la mer.*
NB. Het woord *Vaarder* word zoo wel van de Scheepen als van de Schippers gezeid. Als, een Straatvaarder. *Un homme ou un vaisseau qui voyage vers le Détroit de Gibraltar ou qui fréquente les ports aux environs du Détroit.*
Fransvaarder Groenlandsvaarder, Koopvaarder, Kruisvaarder, Muscovischvaarder, Noordsvaarder, Oostindischvaarder, Spaansvaarder, Westvaarder, Westindischvaarder, enz. *zie onder* Frans, enz.
VAARDIG of Vaerdig. *bijv. w.* Spoedig, voortvarend. *Expéditif, agile, vite, prompt.*
Een vaerdige schipper. *Batelier expéditif.*
Hij is vaerdig in al zijn bedrijf. *Il est expéditif en toutes ses actions.*
Vaerdig, gereed. *Prêt.*
Men hoeft na mij nooit te wagten, ik ben altijd vaerdig. *On n'est jamais en peine de m'attendre, je suis toujours prêt.*
Vaerdig maaken. *Préparer, apprêter, disposer.*
Reisvaerdig. *zie onder* Reis.
Vaerdig. *bijw.* Vaerdiglijk, gezwindelijk. *Vite, vitement.*
Vaerdig ergens meê voortvaaren. *Faire une chose vitement.*
Vaerdigheid. *z. v.* Spoedigheid, voortvarendheid. *Vitesse, célérité, promptitude.*
Vaerdiglijk. *bijw.* Met der spoed, haastiglijk. *Vitement, avec vitesse, avec hâte, en hâte, à la hâte, promptement.*
Hij heeft dat vaerdiglijk verrigt. *Il a fait ou exécuté cela avec diligence, promptitude ou vitesse.*
VAAREN. *g. w.* Voortgevoerd worden te scheep. *Naviger ou naviguer, aller sur mer, sur l'eau.*
Op een schip vaaren. *Monter un vaisseau, être embarqué dans un vaisseau.*
Naar Vrankrijk vaaren. *Aller en France par mer.*
Ten Haring vaaren. *Aller à la pêche du Hareng.*
Hij vaart voor Stuurman. *Il est pilote, il sert sur ce vaisseau en qualité de pilote.*
Wij zagen hem heen vaaren. *Nous le vîmes faire voile, partir ou mettre à la voile.*
Vaaren, afvaaren. *Partir: parlant d'un vaisseau ou d'un bateau.*
Alle daagen vaart hier van daan eene Schietschuit naar Amsterdam. *Il part d'ici tous les jours un bateau marchand ou une barque marchande pour Amsterdam.*
Wanneer zal het uwe beurt zijn om te vaaren? *Quand doit être votre tour de partir?*
Met eenen wagen vaaren. *Geldersche spreekwijze.* Met eenen wagen rijden. *Aller en chariot.*
* Laat dat vaaren, bemoei u daar niet mêe. *Ne vous mêlez pas de cela.*
* Laat die zorg vaaren, weest dies aangaande niet bezorgd. *Laissez cette affaire, ne vous en mettez pas en peine.*
* Zoo moet gij vaaren, dat koomt 'er van als gij zoo doet. *En vous y prenant de la sorte, vous méritez bien que telle chose vous arrive, cela vous est bien dû, vous n'avez que ce que vous méritez.*
Vaaren, te passe zijn. *Se porter bien ou mal.*
Hoe vaart gij? *Comment vous portez-vous?*
Ik vaare vrij wel. *Je me porte fort bien.*
* Die luiden vaaren wel, het gaat die lieden wel, zij hebben goede neering. *Ces gens-là font bien leurs affaires, ils ont le vent en pouppe.*
* Agteruit vaaren, baukeroet speelen. *Faire banqueroute.*
Vaar wel, vaart wel. *Adieu, Dieu vous garde.*
Vaaren, van de eene plaats op de andere overgaan. *Passer d'un lieu dans un autre.*
Ten hemel vaaren. *Monter au ciel.*
Gij zult voor den drommel vaaren. *Allez-vous-en au diable.*
Vaaren, ongewoon zijn. *Paroître étrange, fâcheux & incommode.*
Dat zal mij geweldig vaaren. *Cela me sera fort incommode.*
Vaarendgezel. *zie* Varendman.
Vaarendman. *z. m.* Bootsgezel, Vaarendgezel. *Matelot, celui qui est ordinairement sur mer.*
Hij is een Vaarendman, hij wint zijnen kost ter Zee. *Il est matelot, il gagne sa vie sur la mer.*
Haar man is een Vaarendgezel. *Son mari est matelot.*
VAARS. *zie* Vaers.
VAARS of Vaarse. *zie* Vaers.
VAART. *z. v.* Vaarwater. *Canal.*
Eene gegraaven Vaart. *Canal creusé.*
Hij woont aan de Vaart. *Il demeure sur le canal.*
Zijn huis staat aan de andere zijde van de Vaart. *Sa maison est à l'autre côté du canal.*
Vaart, voortgang, spoed. *Course, progrès, cours, escousse.*
Dat Schip heeft eene groote vaart. *Ce navire fait une grande course.*
Zijne vaart of zijnen loop neemen om te springen. *Prendre sa course ou son escousse pour sauter.*
* Iemand in zijne vaart stuiten. *Arrêter quelqu'un dans sa course.*
Op de vaart zijn. *Etre en voyage par eau.*
Vaart maaken. *Se hâter, se dépêcher, avancer la besogne ou l'ouvrage.*
Met der vaart, schielijk, gezwindelijk. *Vitement, à la hâte, en hâte.*
Iets met der vaart doen. *Faire quelque chose à la hâte.*
Vaart, doortogt, overvaart. *Passage.*
Daar is weinig vaart langs dien stroom. *Il n'y a pas beaucoup de passage le long de ce fleuve ou de cette rivière.*
De vaart van 't water. *Le courant de l'eau.*
Vaart, Zeevaart. *Navigation.*
De Vaart is slegt, daar is weinig bij de Zee te verdienen. *La navigation ne vaut rien, le négoce par mer rend très-peu.*
De Vaart naar Groenland is weer opengesteld. *La pêche de la baleine est permise à présent.*
Beedevaart of Beêvaart, Binnenvaart, Heirvaart, Hemelvaart, Kruisvaart, Scheepsvaart of Schipvaart, Trekvaart, Zeevaart, enz. *zie onder* Beede, enz.
VAARTJE. *z. g. laag w. Père.*
VAARTUIG. *z. g.* Schip, scheepje, schuit. *Bâtiment de bois fait pour aller sur l'eau, vaisseau, navire, barque, &c.*
Hij voert een klein Vaartuig. *Il mont un petit bâtiment.*
Vaarwater. *z. g.* 't Water dat bevaaren word. *Eau, mer navigable.*
Een quaad of boos Vaarwater. *Une méchante mer, un parage dangereux.*
Dat Vaarwater is te smal om te laveeren. *Cette eau est trop étroite pour louvoyer.*
* Hij legt altijd dwars in 't Vaarwater. *Il est toujours contraire aux autres, il aime à les traverser.*
VAARWEL, het gaa u wel. *Adieu, Dieu vous conserve.*
VAATDOEK. *z. m.* Doek om Vaten, Potten, Pannen, Schotelen, enz. te wasschen. *Torchon, lavette, linge qui sert à laver les écuelles.*
Vaaten. *meerv. van* Vat. *zie* Vat.
VAATEN. *w. w.* Als, Bier in de Vaaten doen. *Entonner la bière, la mettre dans des tonnes ou dans des tonneaux.*
Het Bier is gisteren eerst gevaat. *La bière n'est entonnée que d'hier.*
Vaaten. *Embariller.*
Vaatje. *z. g.* Tonnetje. *Baril, barillet.*
Een Vaatje Wijn. *Un petit baril de Vin.*
VAATS. *bijv. w.* Dat naar 't Vat smaakt. *Qui sent le fût, qui sent le tonneau, qui a un mauvais goût contracté du tonneau.*
Het Bier is vaats. *La Bière sent le fût.*
‡ Die herberg of kroeg is vaats, daar valt niet meer te tappen. *Ce cabaret est desert.*
* Vaats, laf, blaauw. *Fade, plat, insipide.*
Dat is een vaats of slegt antwoord. *Voilà une sotte réponse, une réponse fade.*
‡ Dat is een vaatse Vent, een lomp Kaerel. *Voilà un vrai nigaud, un franc niais, un innocent.*
VAATWATER. *z. g.* Zeepsop, Water om de Vaten in te waschen of daar de Vaten in gewaschen zijn. *Eau de savon pour laver la vaisselle ou dans quoi on l'a lavée.*
Vaatwerk. *z. g.* Vaten, geknipt goed, als: Tobben, Vaten, Tonnetjes, enz. *Fût, futaille, toutes sortes de vaisseaux faits par un tonnelier.*
Die Brouwer heeft veel Vaatwerk in een Jaar noodig. *Ce brasseur a besoin de bien des futailles ou des tonnes dans une année.*

Digitized by Google

V A C.

VACANTIE. *z. v. ond. w.* Geregtsſtilſtand. *Vacations.*
Geduurende de Vacantie. *Durant les Vacations.*
Vacantie, Schoolſtilſtand. *Les vacances.*
Vacantiedagen. *Jours de vacances.*
Vacantietijd. *Le temps des vacances.*
Vacceren. *g. w. ond. w. Vaquer, être vacant, vaquer, avoir vacances; vaquer, s'appliquer à quelque chose.*

V A D.

VADDIG. *zie* Vadzig.
VADEM. *z. m. Brasse.*
Een vadem houts. *Une corde de bois, une brasse de bois.*
Vademhout. *z. g.* Hout dat bij den Vadem word verkogt. *Bois que l'on vend à la brasse.*
Dik brandhout word bij den Vadem verkogt. *Le gros bois se vend à la brasse, à la mesure d'une brasse en quarré.*
Een Vadem Touws. *Une brasse de corde.*
Het Schip legt op zes Vademen Waters ten Anker. *Le vaisseau a mouillé sur six brasses: terme de Marine.*
VADEMEN. *w. w.* Met eenen Vadem meeten. *Mesurer à la brasse.*
Vadem de lengte van dat Touw eens. *Mesurez un peu la longueur de cette corde à la brasse.*
Eene Naald vademen. *Enfiler une aiguille.*
VADER. *z. m.* Een man die een kind of kinderen heeft. *Père, homme qui a un enfant ou des enfans.*
Mijn Vader. *Mon Père.*
Mijn Vrouwsvader, mijn Schoonvader. *Mon Beau-père.*
Hij is de Vader van 't Kind. *Il est le Père de l'enfant.*
God de Vader. *Dieu le Père.*
* Vader. *z. m.* Een oud Man dus genaamd wegens zijne Jaaren. *Grand-père, nom de vieillard.*
* De Vaderen des Vaderlands, de Hooge Overheden. *Les Pères de la Patrie, les Souverains d'un Etat.*
Een gemeinde of gewaande Vader. *Une père putatif ou qui est réputé père.*
Joſeph is de gemeinde Vader van onzen Heere geweeſt. *Joseph a été appellé le Père putatif de notre Seigneur.*
Vader, Opziender, Bezorger. Als, Vader van 't Weeshuis. *Père, Regent ou Administrateur de la Maison des Orphelins.*
Vader. Eertitel dien men aan de Monniken of Kloosterlingen geeft. *Père. Titre d'honneur qu'on donne aux Religieux.*
Eerwaarde of Eerwaardige Vader: Tegen eenen Monnik ſpreekende. *Mon révérend Père: Parlant à un Religieux.*
Aartsvader, Beſtevader, Biegtvader, Binnenvader, Buitenvader, Burgervader, Gaſthuisvader, Grootvader, Huisvader, Kallevaar, Klooſtervader, Minnevader, Oudvader, Prullenvaar, Rasphuisvader, Schoonvader, Spinvader, Stiefvader, Voddevaar, Voedſtervader, Voorvaders, Weesvader, enz. *zie onder* Aarts, enz.
Kerkvader. *zie* Oudvader.
VADERLAND. *z. g.* Het Land onzer geboorte. *Patrie, le lieu natal, le pays dans lequel on est né.*
Voor 't Vaderland ſtrijden. *Combattre pour la patrie, s'exposer pour le bien de la patrie.*
VADERLANDER. *z. m.* Voorſtander zijns Vaderlands. *Celui qui aime sa patrie.*
Hij betoont dat hij een getrouw Vaderlander is. *Il témoigne qu'il est un fidèle compatriote.*
Vaderlandſch. *bijv. w. De la patrie.*
Zijne Vaderlandſche zeden hangen hem aan. *Il n'a pas encore laissé les coutumes de sa patrie, le changement de pays n'a pas changé ses manières.*
Vaderlijk. *bijv. w.* Als een Vader, dat van de Vaderen afkomitig is. *Paternel, qui est de Père, qui convient à un père, qui est descendu des ancêtres.*
De Vaderlijke liefde laat het niet toe. *L'amour paternel ne le permet pas.*
Hij wil de Vaderlijke Wetten niet overtreeden. *Il ne veut pas violer les loix paternelles ou des ancêtres.*
Vaderlijkheid. *zie* Vaderſchap.
Vaderloos. *bijv. w.* Zonder Vader. *Sans Père, qui a perdu son Père.*
Vadermoord. *z. v. Parricide.*
De Vadermoord is ten hoogſten ſtraſbaar. *Le parricide est un crime très-punissable ou qu'on ne saurait trop punir.*
Vadermoorder. *z. m.* Een die zijnen Vader vermoord heeft. *Parricide, celui qui a tué son Père.*
Vaderſchap. *z. g.* De ſtaat van Vader. *Paternité, qualité de Père.*
Hij meent door zijn Vaderſchap eenig Voorregt te hebben. *Il croit avoir quelque prérogative à cause de sa qualité de père.*
VADZIG. *bijv. w.* Loom, traag. *Lent, paresseux, indolent.*
Vadzigheid. *z. v.* Loomheid, traagheid. *Lenteur, tardiveté, paresse, manque d'activité, indolence.*
Laat u door geen vadzigheid beheerſchen. *Que la paresse ou la lenteur ne vous domine pas.*

VAE. VAG.

VAERD. *zie* Vaart.
VAERDIG. *zie* Vaardig.
VAERS. *z. g.* Afdeeling, Gedigt van een of meer Regelen. *Verset, division de quelques lignes.*
De Hoofdſtukken der H. Schrift zijn in Vaerſen afgedeeld. *Les Chapitres de la Ste. Ecriture sont divisés par versets.*
Vaers of Veers, afdeeling van een Gedigt. *Vers.*
Een vloeijend Vaers. *Un vers coulant.*
Dat Vaers is al te hard en te ſchor. *Ce vers est trop dur & trop rude.*
Hoogdraavende Vaerſen. *Vers héroïques, pompeux ou magnifiques.*
Vaerſen maaken, rijmen. *Versifier, faire des vers.*
Vaers, word zomtijds voor klein of kort Gedigt gezegd. Als, Iri heeft over mijn Geboortedag een zoet Vaers gemaakt. *Il a fait une jolie pièce en vers sur le jour de ma naissance ou sur mon jour de naissance.*
Kluppelvaers, Sluitvaers, Zegevaers, enz. *zie onder* Kluppel, enz.
Vaerſenmaker. *z. m. Versificateur.*
Men ziet veele Vaerſenmakers, maar weinige Digters. *On voit assez de versificateurs, mais on ne voit guère de Poëtes.*
Vaersje. *z. g.* Gedigtje. *Petite pièce de Poésie.*
Hij heeft een Vaersje op het overlijden van zijne Vrijster gemaakt. *Il a fait une petite pièce de Poésie, sur la mort de sa Maîtresse.*
VAERS *z. v.* Vaerſe. Hokkeling, eene jonge Koe die nog niet gekalfd heeft. *Genisse, jeune vache qui n'a point porté.*
Vaerſenvleeſch. *z. g.* Vleeſch van eene Vaerſe. *Chair de genisse.*
VAGABOND. *zie* Vagebond.
Vagebond. *z. m. ond. w.* Landloopen. *Belitre, garnement.*
't Is een regte Vagebond, een regte Gnit. *C'est un vrai Vagabond, c'est un gueux fieffé, un méchant garnement, un vaurien.*
VAGEVUUR. *zie* Vaagevuur.
VAGT. *z. v.* Vlies, Huid. *Toison, peau.*
Een Schaap met eene ruige Vagt. *Une brebis qui a la peau bien laineuse.*
* Hij heeft eene bruine Vagt of zwarte Huid. *Il a la peau noire.*
Lamsvagt, Schaapsvagt, enz. *zie onder* Lam, enz.

VAK. VAL.

VAK. *z. g.* Ledige plaats. *Place, espace ou fond vuide.*
VAL. *z. m.* Ondergang, bederf. *Chûte, ruine, disgrace.*
Hij heeft eenen harden, eenen hoogen Val gedaan. *Il a fait une lourde ou rude chûte.*
Hij heeft zijn been gebroken door eenen val. *Il s'est rompu la jambe en tombant.*
* De Val van 't Rijk des Antichrists. *La ruine de l'Empire de l'Antechrist.*
* Hoogmoed koomt voor den Val. *Spreekw. La ruine suit la superbe, l'orgueil ou la présomption.*
* Die hooge ſtaat ſtrekte tot zijnen val. *Cette grandeur l'a précipité dans sa ruine, dans le précipice.*
* Ten val koomen, in ſchande en armoede koomen. *Tomber dans la misère & dans le mépris.*
Val, overtreeding. Als, de Val van den eerſten Menſch. *La chûte du premier homme.*
VAL. *z. v.* Voor wilde dieren. *Trape.*
Val, Knip, Muizen-- Mollen-- of Rotten Val. *Machine à prendre des souris, des taupes, des rats, ratière, souricière, &c.*
Daar is eene Muis in de Val. *Voilà une souris dans la souricière, il s'est pris une souris à cette souricière.*
Eene Val opzetten. *Tendre une souricière ou une ratière.*
‡ Daar is een oude rot in de Val, daar is een oud man aardig bedroogen. *Voilà un vieux routier pris.*
* Ergens in de Val loopen. *Tomber dans quelque malheur.*
Val aan het behangſel van een bed. *Tour de Lit.*
Val, aangenaamheid. *Grace, agrément, goût.*
* Het eeten heeft nog geen val, of ſmaakt nog niet. *Le manger n'a pas encore le vrai goût.*
* Die woorden hebben hier geen val of aangenaamheid. *Ces paroles n'ont pas de grace ici.*
Mollenval, Muizenval, Naamval, Rottenval, Schoorſteenval, Voetval, enz. *zie onder* Mol, enz.
VALBRUG. *z. v.* Ophaalbrug. *Pont-levis.*
De Valbrug was opgehaald. *Le pont levis étoit baissé ou levé.*
Eene Valbrug neerlaaten. *Abaisser un pont-levis.*
VALDEUR. *z. v.* Luik of neêrvallende Deur. *Trape.*
De Kelder was met eene Valdeur afgeſloo-

Digitized by Google

geſlooten. *La cave étoit fermée d'une Trape.*
Valdeur van eene ſluis of molen. *Vanne de moulin, petite porte d'écluſe qui ſe bauſſe & ſe baiſſe.*
VALEY. *zie* Valleije.
VALHOED. *z. m.* Wrong die de Kinderen om 't hoofd draagen. *Bourrelet ou bourlet, que les enfans portent.*
VALIDEEREN. *ond. w. g. w.* Gelden. *Avoir valeur, ſervir en déduction.*
De penningen die gij voor mij verſchieten zult, zullen UE. in reekening valideeren. *Les deniers que vous débourſerez pour moi ſeront rabattus en vuidant le compte.*
VALIDEEREN. *w. w.* Doen gelden, van waarde doen zijn. *Valider, rendre valide.*
VALIES. *z. g. ond. w.* Maale. *Valiſe.*
Hij had een Valies agter op zijn Paerd. *Il avoit une valiſe ſur la croupe de ſon cheval.*
VALK. *z. m.* Zekere Roofvogel. *Faucon, oiſeau de proye, l'un des plus nobles entre les oiſeaux de leurre.*
Zij heeft oogen als een Valk. *Elle a des yeux vifs comme un faucon.*
* Elk meent zijn Uil een Valk te zijn. *zie onder* Uil.
Giervalk, Schijtvalk, enz. *zie onder* Gier, enz.
Lokvalk. *Lanier.*
Scheervalk. *Un faucon de leurre.*
Valkenjagt. *z. v.* Jagt met de Valken. *Fauconnerie, chaſſe au faucon.*
VALKENBERG, Stads naam in 't Hertogdom Limburg. *Fauquemont, petite ville du Duché de Limbourg.*
VALKENNEST. *z. g. Aire ou nid de faucon.*
Valkenet. *z. g.* Zeker geſchut. *Fauconneau, petite piéce d'artillerie.*
Valkenhuis. *z. g.* Huis voor de Jagtvogels. *Fauconnerie, appartement ou loge pour les oiſeaux de chaſſe.*
Valkenier. *z. m.* Opzigter der Valken. *Fauconnier.*
's Konings Valkenier. *Le fauconnier du Roi.*
Een Valkeniers taſch. *Fauconniére.*
Valkerije. *z. v.* Wetenſchap om met Valken om te gaan of Vogelvangſt met Valken. *Fauconnerie, art de dreſſer & de gouverner les faucons, la priſe des oiſeaux avec des faucons.*
Hij is een liefhebber van de Valkerije. *Il aime la fauconnerie.*
VALLEIJE. *z. v.* Dal, laagte. *Vallée, vallon.*
VALLEN. *g. w.* Neerſtorten, ſchielijk neerdaalen. *Tomber, choir.*
Een ſteen viel van boven neer. *Il tomba une pierre de haut en bas.*
Het kind heeft gevallen. *L'enfant eſt tombé.*
Daar valt regen. *Il tombe de la pluye.*
Die Beek valt in den Rhijn. *Ce ruiſſeau ſe décharge ou tombe dans le Rhin.*
In ſlaap vallen. *S'aſſoupir, s'endormir.*
Op zijne knien vallen. *Tomber ſur les genoux.*
Te voet vallen. *Se proſterner, ſe jetter à genoux aux pieds de quelqu'un.*
Zij viel mij in de armen. *Elle ſe jetta entre mes bras.*
Zij viel hem om den hals, zij omhelsde hem. *Elle l'accolla, ou l'embraſſa.*
* In de handen zijner Vijanden vallen. *Tomber entre les mains de ſes ennemis.*
* In 's Vijands Land vallen. *Faire des incurſions ou des courſes dans le pays ennemi.*
In eene ſlaauwte vallen, eene ſlaauwte krijgen. *Tomber en foibleſſe, en défaillance ou en paroiſon, s'évanouir.*
Ter Aarde vallen. *Tomber à terre, tomber à la renverſe.*
Van 't Paerd vallen, *Tomber de cheval.*
Het geweer laaten vallen, zig gevangen geeven. *Jetter les armes, mettre bas les armes, ſe rendre.*
Hij daagde zoo ſchielijk op als of hij uit den hemel viel. *Il parut ſi ſubitement, qu'il ſembla tomber des nues.*
In iemands ongenade vallen. *Tomber en diſgrace, n'être plus dans les bonnes graces de quelqu'un.*
In eene zwaare ziekte vallen. *Tomber dans une grande maladie.*
Iemand in zijne reden vallen. *Interrompre le diſcours de quelqu'un ou quelqu'un dans ſon diſcours.*
In harde woorden met iemand vallen. *Se prendre de paroles avec quelqu'un, avoir de groſſes paroles enſemble.*
‡ Iemand in 't hair vallen, met iemand plukhairen. *Tomber ſur quelqu'un, ſe jetter ſur ſa friperie.*
Mij valt daar in den zin, ik beginne te denken. *Il me ſouvient, je me ſouviens.*
Den moed laaten vallen. *Perdre cœur & courage.*
De wind is gevallen. *Le vent eſt tombé.*
Als 't ſchip vuil is, 't wil niet wel vallen. *Quand le vaiſſeau eſt ſale, il a de la peine à virer.*
Het water valt, zakt of word lager. *L'eau tombe, l'eau baiſſe.*
Dat is mij ten deel gevallen. *Cela m'eſt tombé en partage.*
Vallen, gebeuren, geſchieden. *Arriver, ſurvenir.*
Daar zal niet van vallen, dat zal niet geſchieden. *Cela n'arrivera pas, cela ne ſe fera pas, il n'en ſera rien.*
Het valle zoo 't wil. *Arrive ce qui voudra.*
Naar het valt, naar de zaak zig voordoet. *Selon, c'eſt ſelon, ſelon les occurrences, ſelon les différentes diſpoſitions.*
Vallen. *g. w* Zig ſchikken, paſſen. *Etre convenable, être.*
Dat kleed valt wel. *Cet habit ſied bien ou va bien.*
De wijn zal van dit jaar niet goed vallen. *Le vin ne ſera pas des meilleurs cette année.*
De Weſtphaalſche Hammen vallen lekkerder dan de anderen. *Les Jambons de Mayence ou de Weſtphalie ſont meilleurs que les autres.*
Iemand moeijelijk of laſtig vallen. *Importuner quelqu'un, l'incommoder, lui être à charge.*
De tijd valt mij nooit lang als ik met u ben. *Le temps ne me ſemble jamais long quand je ſuis avec vous.*
De Abricoozen vallen nu zoo groot niet als voorleden jaar. *Les Abricots ne ſont pas préſentement ſi gros que l'année paſſée.*
De lange praaters vallen verdrietig. *Les grands parleurs ennuyent, ils ſont ennuyans ou ennuyeux.*
De neering is gantſch vervallen, daar valt niet meer te doen. *Le commerce eſt entiérement ruiné, il n'y a plus rien à faire.*
Vallende. *bijv. w.* Hellende, dat dreigt te vallen. *Tombant, caduc, prêt à tomber.*
Een vallende Gevel. *Une face de maiſon prête à tomber en ruine*
Eene vallende of verflaauwende ſtem. *Une voix caſſée, uſée ou éteinte.*
De vallende ziekte. *L'épilepſie, le haut mal, le mal caduc.*
Hij is met de vallende ziekte gequeld. *Il a le mal caduc.*
VALLETJE. *z. g.* Behangſel boven de Gordijnen van een Ledekant, enz. *Un tour de Lit, morceau d'étoffe, qu'on place au deſſus des rideaux d'un Lit, pour cacher les verges & les anneaux.*
VALLEY. *zie* Valleije.
VALLIES. *ond. w. zie* Valies.
VALPOORT. *z. v.* Schotdeur. *Herſe.*
Na dat een gedeelte der Vijanden binnen de Stad was, wierd de Valpoort neêrgelaten. *Quand une partie des ennemis fut entrée on abattit la herſe.*
VALREEP. *z. v.* Touw langs de Scheepstrap om binnen Boord te klimmen. *Tirevieilles, écbelle de poupe, corde à côté de l'échelle pour aider à monter dans un vaiſſeau.*
De Valreep wierd neergelaten. *On deſcendis l'échelle de pouppe.*
VALSCH. *bijv. w.* Ontrouw, bedriegelijk, trouwloos. *Faux, perfide, traitre, déloyal.*
Een valſch menſch. *Un homme perfide, un traître, une traîtreſſe.*
Dat is valſch. *Cela eſt faux.*
Eene valſche reden. *Un diſcours faux.*
Eene valſche vreugde. *Faux plaiſir, fauſſe joye.*
Onder eenen valſchen ſchijn. *Sous une fauſſe apparence.*
Wagt u voor valſche tongen. *Gardez vous des langues fauſſes.*
Een valſche Eed. *Faux ſerment.*
Valſche getuigen. *Faux témoins.*
Een valſch gelaat. *Fauſſe mine.*
Een valſche Profeet. *Faux Prophéte.*
Valſch geld, valſche munt. *Fauſſe monnoie.*
Valſche Munter. *Faux-monneyeur.*
Valſchhart. *z. m.* Een valſchhartig menſch. *Un fauſſaire, un traître, un perfide, un faux pendart.*
Valſche ſchijn. *Faux ſemblant.*
Valſchelijk. *bijw.* Bedrieglijk. *Fauſſement.*
Hij word valſchelijk beſchuldigd. *Il eſt fauſſement accuſé.*
Valſchheid. *z. v.* Bedrog. *Fauſſeté, impoſture, choſe fauſſe, trahiſon, perfidie.*
Valſchheid pleegen. *Commettre une fauſſeté.*
Van valſchheid overtuigd. *Convaincu de fauſſeté.*
Een die valſchheid pleegt. *Un fauſſaire.*
Eene beweezene valſchheid. *Une fauſſeté vérifiée, une fauſſeté manifeſte.*
VALSTRIK. *z. m.* Een ſtrik om eenig gedierte te vangen. *Piége, embuche.*
* De goederen ſtrekten hem tot eenen valſtrik. *Les biens furent un piége pour lui.*

VAN.

VAN. *Voorzetzel. De.* Prépoſition.
Van de, van den, des, der. *Du, de la, de l', des.*
Van Amſterdam. *D'Amſterdam.*
Van Parijs geboortig. *Natif de Paris.*
Een Burger van Londen. *Un Bourgeois de Londres.*
Van land ſteeken, afvaaren. *Démarer, partir: Terme de Marine.*
Van den Hemel. *Du Ciel.*
Schreeuwen van pijn. *Crier de douleur.*
Weenen van droefheid. *Pleurer de triſteſſe.*
Opſpringen van blijdſchap. *Sauter de joye.*
Een man van een vroom leeven. *Un homme de bonne vie ou de bonnes mœurs.*
De Vrugt van den Boom of des Booms. *Le fruit de l'arbre.*
Lepelkoſt van brood en melk. *Soupe au lait.*
Zij ſchonk mij een glas van dien wijn. *Elle me donna un verre de ce vin-là.*

Digitized by Google

Spijze van 's Konings Tafel. *Viande de la Table du Roi.*
Een deel van 't geheel. *Une partie d'un tout.*
Van welke? *Du quel? De laquelle?*
Van wie? *De qui?*
Dat is een van de mijnen. *C'eſt un de mien, un de mes gens, un de mes amis.*
Van dag tot dag. *De jour en jour, de jour à autre.*
Van deur tot deur, van huis tot huis. *De porte en porte, de maiſon en maiſon.*
Van deur tot deur beedelen. *Mendier ou gueuſer de porte en porte.*
Van tijd tot tijd. *De temps en temps.*
Van jaar tot jaar. *D'année en année, tous les ans.*
Van trap tot trap. *De degré en degré.*
Van af. Als: Van 't begin af. *Du commencement, depuis le commencement.*
Van dien tijd af. *Depuis ce temps-là.*
Van nu af aan. *Dès à préſent.*
Van nieuws af. *De nouveau.*
Van der jeugd af. *Dès la jeuneſſe, dès le berceau.*
Van agteren. *Par derrière.*
Van avond, deezen avond. *Ce ſoir.*
Van beneden. *D'en bas.*
Van binnen. Als, het ſchort hem van binnen. *zie onder* Binnen.
Van boven. *D'enhaut.*
Van buiten. *De dehors.*
Van buiten leeren. *Apprendre par cœur.*
Van daag, van dage, deezen dag. *Aujour-d'hui.*
Van daan, daar van daan. *bijw. De là.*
Hij is 'er verre van daan. *Il en eſt loin, il eſt loin de là, il en eſt éloigné.*
Waar van daan? *D'où?*
Waar koomt gij van daan? *D'où venez-vous?*
Van daar. *bijw.* Daar van daan. *De là.*
Wij gingen 's morgens vroeg van daar. *Nous partîmes de grand matin de là.*
Van digte bij. *zie* Van nabij.
Van doen. *Zie hier onder* Van noode.
Van eergiſteren. *D'avanthier.*
Van eeuwigheid. *De toute éternité.*
Van giſteren. *D'hier.*
Van harte. *De bon cœur, ſincérement.*
Van gantſcher harte. *De tout mon cœur.*
Van hier. *bijw.* Hier van daan. *D'ici.*
Hij is van hier verreiſt. *Il eſt parti d'ici.*
Van huis. Als: Van huis gaan. *Sortir de la ville, aller à la campagne, &c.*
Van jongs op. *Dès le berceau, dès la jeuneſſe.*
Van langzaamerhand. *Petit à petit, peu à peu.*
Van malkanderen. *L'un de l'autre, l'un d'avec l'autre.*
Van de morgen. *Ce matin.*
Van nabij, van digte bij. *De près.*
Van de nagt. *Cette nuit.*
Van noode of van doen hebben. *Avoir affaire, avoir beſoin.*
Het is 'er van noode. *Il eſt beſoin, il eſt néceſſaire, on en a affaire.*
Ik hebb' eens anders goed niet van nooden. *Je n'ai pas beſoin, je n'ai pas affaire des biens d'autrui.*
Van nu voortaan. *Dès maintenant, dès à préſent, dorénavant, déſormais.*
Van ogtend. *Ce matin.*
Van ouds. *Jadis.*
Van ſtonden aan, aanſtonds. *Incontinent, préſentement, tout à l'heure, ſur le champ.*
Van te vooren. *Auparavant.*
Ik heb 't van te vooren gezegd. *Je l'ai dit auparavant.*
Van verre. *De loin.*
Van vooren. *Par devant.*
Van waar? *bijw.* Waar van daan? *D'où? De quel endroit?*
Van waar koomt gij of waar koomt gij van daan? *D'où venez-vous?*
Van waerde. *De prix.*
Eene zaak van groote waerde. *Une choſe de grand prix.*
Van wegen, wegens, nopende. *Touchant, ſur.*
Van wegen die zaak. *Touchant cette affaire.*
Van mijnent wegen. *De ma part.*
Van de week, deeze week. *Cette ſemaine.*
Van weelde. Als, een kind van weelde. *Un enfant gâté, un libertin.*
Van zelfs. *De lui-même, d'elle-même.*
Van zig zelven. *De ſoi-méme.*
Zij lag van zig zelven, zij was in zwijm. *Elle étoit tombée en pâmoiſon ou en défaillance.*
Van ter zijden. *De côté.*
Ik ben nog niet van zin om dat te doen. *Je ne ſuis pas encore d'avis de faire cela.*
VAN. *z. m.* Een toenaam, volgens de Hollandſche wijze. *Surnom Hollandois.*
Hij heeft geen van. *Il n'a pas de ſurnom.*
Hij heeft eenen van aangenomen. *Il a pris un ſurnom.*
VANDEN. *w. w.* Eene kraamvrouw bezoeken. *Viſiter, rendre viſite, aller voir, parlant d'une accouchée.*
Eene kraamvrouw vanden. *Viſiter une accouchée, lui rendre viſite, l'aller voir.*
Vandtijd. *z. m.* Openlijk bezoek van eene kraamvrouw als zij weêr begint op te zitten. *Temps dans lequel on viſite l'accouchée.*
Vandtijd houden. *Recevoir ſes viſites, parlant d'une accouchée.*
VANG. *z. m.* Vangſt, 't vet en vleezig deel van eenen os of van eene koe, tuſſchen den buik en de agterſte voeten. *Fanon, partie graſſe & charnue entre les deux jambes de derrière d'un bœuf ou d'une vache.*
VANG van eenen Windmolen. *L'arrêt d'un moulin à vent.*
Hartvang, Windvang, enz. *zie onder* Hart, enz.
VANGEN. *w. w.* Vatten, grijpen, verſtrikken. *Prendre, attrapper, ſurprendre, tromper.*
Vogels vangen. *Prendre des oiſeaux.*
Konijnen vangen. *Prendre des lapins.*
Wild vangen. *Prendre du gibier.*
Viſch vangen. *Prendre du poiſſon, pêcher du poiſſon.*
Eenen bal vangen. *Attrapper une balle.*
Werp mij eenen appel toe, ik zal dien vangen. *Jettez-moi une pomme, je l'attrapperai bien.*
Vangen, gevangen neemen, bij den kop vatten. *Prendre, faire priſonnier, ſe ſaiſir de.*
De Schout is uit om eenen dief te vangen. *Le Prévôt eſt allé prendre un voleur.*
De moordenaar wierd in eene herberg gevangen. *Le meurtrier fut pris dans un cabaret.*
• Iemand zoeken te vangen of te bedriegen. *Chercher à ſurprendre quelqu'un.*
• Iemand in zijne woorden vangen. *Prendre quelqu'un au pied levé, l'embarraſſer dans ſes paroles.*
‡ Wij zitten hier niet om Vliegen te vangen, dat is, om geen winſt te doen. *Nous ne ſommes pas ici pour prendre des mouches, c'eſt-à-dire, pour ne point faire de profit.*
Vangenhuis. *zie* Gevangenhuis.
Vangenis. *zie* Gevangenis.
VANGER. Gebruikelijk in de t'zamengeſtelde.
Haringvanger, Luizenvanger, Muizenvanger, Vogelvanger, Vliegenvanger, enz. *zie onder* Haring, enz.
VANGST. *z. v. Priſe, pêche, chaſſe.*
De vangſt is goed. *La pêche eſt bonne.*
De Groenlandſchvaarders hebben van dit jaar eene flegte vangſt gehad. *La pêche de la baleine n'a pas été bonne cette année.*
Haringvangſt, Kabbeljauwvangſt, Moſſelvangſt, Vogelvangſt, Viſchvangſt, Walvisvangſt, enz. *zie onder* Haring, enz.

V A R.

VAR. Varre. *z. m.* Stier, Bul. *Taureau.*
De Profeet Elia eiſchte van het Volk twee Varren om te offeren. 1 Kon. XVIII. 23. *Le Prophète Elie demanda au peuple deux taureaux pour les immoler ou ſacrifier.*
VAREN. *z. w. zie* Vaaren.
VAREN of Varenkruid. *z. v.* Zeker kruid. *Fougère, ſorte de plante, oſmonde royale.*
Boomvaren of Boomvarenkruid. *zie onder* Boom.
Steenvaren. *zie onder* Steen.
VARKEN. *zie* Verken.
VARRE. *zie* Var.
VARREJAGER. *zie* Noopijzer.
VARSCH. *zie* Verſch.

V A S.

VASSAAL. *z. m. ond. w.* Leenman. *Vaſſal.*
VAST. *bijv. w.* Stevig, hegt, ſtijf. *Ferme, ſolide, robuſte.*
Vaſt maaken, hegt maaken. *Faire ou rendre ferme.*
• Eenig Erfgoed bij uiterſten wille vaſt maaken. *Ne donner que l'uſufruit d'un héritage par teſtament.*
Eenen vaſten tred gaan. *Marcher d'un pas ferme.*
Een vaſte knoop. *Un nœud ferme.*
Een vaſt of onwankelbaar geloof. *Une foi ferme ou conſtante.*
Eene vaſte hoop op God. *Une ferme eſpérance en Dieu.*
De vaſte Sterren. *Les étoiles fixes.*
Hij heeft eene vaſte ſtem. *Il a la voix ferme, il ne détonne point.*
Ik heb een vaſt beſluit genoomen om voor niemand in het toekomende borg te blijven. *J'ai pris une ferme réſolution de ne demeurer à l'avenir caution pour perſonne.*
Eene vaſte verwe of die niet verſchiet. *Une couleur qui ne change pas.*
't Vaſte Land. *La terre ferme.*
Eene vaſte ofſterke plaats. *Une place forte.*
Vaſt. *bijw. Ferme, fermement, fortement.*
Vaſt ſtaan. *Se tenir ou demeurer ferme.*
De Spijker zit heel vaſt in den Muur. *Le clou eſt ferme dans la muraille, il y tient ferme.*
Hij ſtaat vaſt op zijne beenen. *Il eſt ferme ſur ſes pieds.*
• Het ſtaat vaſt, het is gewis. *Il eſt certain.*
Vaſt te paerd zitten. *Etre ferme à cheval.*
De deur is vaſt geſloten. *La porte eſt bien fermée.*
Vaſt ſlaapen. *Dormir d'un profond ſommeil.*
Ik heb vaſt voorgenomen. *J'ai fortement reſolu.*
Kan ik 'er vaſt op gaan? mag ik 'er mij op

Digitized by Google

op verlaaten? *Puis-je m'aſſurer de cela ou me repoſer là-deſſus?*

VAST. *bijw. Cependant, en attendant.*

Ik ben 'er vaſt mêe doende. *Je fais cela toujours en attendant*

Hij gaat vaſt heen en laat mij zitten. *Il s'en va cependant & me plante-là.*

VASTBINDEN. *w. w. Bien attacher avec un nœud, lier ferme.*

VASTBLIJVEN. *g. w. Etre accroché, être écloué.*

VASTDAG. *zie* Vaſtendag.

Een Vaſt- en Beededag uitſchrijven. *Publier ou ordonner un jour de jeûne & de prière.*

VASTEN. *g. w.* Zig van eeten onthouden. *Jeûner, s'abſtenir de manger ou de manger de la viande.*

Hij heeft den gantſchen dag gevaſt. *Il a jeûné tout le jour.*

Ziek van Vaſten zijn. *Etre malade de jeûner.*

Vaſten. *z. v.* De tijd tuſſchen Vaſtenavond en Paaſchen. *Le carême, le temps entre le jour de carnaval & de Pâques.*

Wij zijn nu in de Vaſten. *Nous ſommes préſentement dans le carême.*

Die Karmelijt preekte daar in de Vaſten. *Ce Carme prêcha-là pendant le carême.*

Vaſtenavond. *z. m.* Smultijd voor de Vaſten. *Carême-prenant, le mardi-gras.*

Vaſtenavond houden. *Faire mardi-gras, faire bonne chère.*

Vaſtendag. *z. m.* Dag om te Vaſten. *Jour de jeûne.*

De Vaſtendag plegtelijk vieren. *Célébrer religieuſement le jour de jeûne.*

Vaſtendag houden, Vaſten. *Jeûner, tenir jour de jeûne.*

VASTER. *z. m.* Die veel Vaſt. *Jeûneur.*

VASTGAAN. *g. w.* Ergens op vaſt gaan. *Faire fond ſur quelque choſe.*

Dat gaat vaſt. *Cela eſt très-certain, cela eſt bien ſûr.*

VASTGEBLEEVEN. *d. w.* van Vaſtblijven. *Demeuré accroché ou attaché.*

VASTGEBONDEN. *d. w.* van Vaſtbinden. *Lié ferme, bien attaché.*

VASTGEGAAN. *d. w.* van Vaſtgaan. *zie* Vaſtgaan.

VASTGEHEGT. *d. w.* Van Vaſthegten. *Fortement attaché.*

VASTGEHOUDEN. *d. w.* Van vaſthouden. *Tenu ferme.*

VASTGEKNOOPT. *d. w.* Van Vaſtknoopen. *Noué, boutonné, attaché avec des boutons.*

VASTGELIJMD. *d. w.* Van Vaſtlijmen. *Bien collé, fortement attaché avec de la colle.*

VASTGEMAAKT. *d. w.* Van vaſtmaaken. *Bien attaché, bien arrêté.*

VASTGENAAID. *d. w.* Van Vaſtnaaijen. *Bien couſu, attaché avec une bonne couture.*

VASTGEPAKT. *d. w.* Van Vaſtpakken. *Bien & fermement empaqueté.*

VASTGERAAKT. *d. w.* Van vaſtraaken. *Echoué.*

VASTGESLAAPEN. *d. w.* Van vaſtſlaapen. *Dormi profondément.*

VASTGESPELD. *d. w.* Van vaſtſpelden. *Bien attaché avec une épingle ou avec des épingles.*

VASTGESPIJKERD. *d. w.* Van vaſtſpijkeren. *Bien cloué, bien attaché avec un clou ou avec des cloux.*

VASTGESTAAN. *d. w.* Van vaſtſtaan. *zie* Vaſtſtaan.

VASTGESTELD. *d. w.* Van vaſtſtellen. *Tenu pour certain, établi, arrêté, déterminé.*

VASTGEZET. *d. w.* Van vaſtzetten. *Emprisonné, mis en échec.*

VASTGEZETEN. *d. w.* Van vaſtzitten. *Echoué, retenu à quelque choſe, demeuré en priſon.*

VASTHEGTEN. *w. w. Attacher fortement.*

VASTHEID. *z. v.* Steevigheid, hegtheid. *Fermeté, l'état de ce qui eſt ferme, ſolidité.*

De vaſtheid van het gebouw heeft het doen ſtand houden. *La ſolidité de l'édifice l'a conſervé.*

Vaſtigheid. *z. v.* Zekerheid, borg, verzekering. *Aſſurance, caution, hypothéque.*

Hij wil mij geen vaſtigheid geeven. *Il ne veut pas me donner des aſſurances.*

Vaſtigheid. Veſting, ſterkte. *Forteresſe, place forte.*

Daar zijn geen Vaſtigheden op de Grenzen. *Il n'y a pas de Forteresſe ſur les Frontières.*

De vaſtigheid of bondigheid van een bewijs. *La ſolidité d'une preuve.*

VASTHOUDEN. *w. w.* Niet laaten gaan. *Tenir, arrêter.*

Iemand vaſt houden. *Arrêter quelqu'un.*

* Zijn ſtuk wel vaſthouden of verdedigen. *Défendre bien ſa cauſe.*

* Zijn end vaſthouden, op zijn regt blijven ſtaan. *Uſer de ſon droit, ne pas renoncer à ſon droit.*

Vaſthoudend. *bijv. w.* Deun, karig. *Chiche, avare, dur à la deſſerre.*

Hij is een heel vaſthoudend man. *C'eſt un homme chiche, c'eſt un avare, c'eſt un homme dur à la deſſerre, un pince-maille.*

Vaſthoudendheid. *z. v.* Deunheid, karigheid. *Chicheté, avarice.*

Hij liet al te groote vaſthoudendheid blijken. *Il fit paroître une trop grande avarice.*

VASTKNOOPEN. *w. w. Nouer, boutonner, attacher avec des nœuds ou avec des boutons.*

VASTLIJMEN. *w. w. Coller fortement, faire bien tenir avec de la colle.*

VASTMAAKEN. *w. w.* Vaſtbinden. *Attacher fortement, faire bien tenir.*

Een touw aan de paalen vaſt maaken. *Amarrer une corde à un pieu ou à un pilotis.*

* Hoe zal hij dat vaſtmaaken of bewijzen? *Comment trouvera-t-il cela?*

Eenig goed op de kinderen vaſtmaken. *Mettre quelque bien en fidéi-commis pour les enfans.*

* Vaſtmaking. *z. v.* Verbinding. *Affermiſſement.*

VASTNAAIJEN. *w. w. Coudre bien ferme, attacher avec une bonne couture.*

VASTPAKKEN. *w. w. Empaqueter fermement ou bien ferré.*

VASTRAAKEN. *g. w.* Stranden. *Echouer.*

Vaſtraaken, ergens aan gehaakt blijven. *S'accrocher ou demeurer accroché à quelque choſe.*

VASTSLAAPEN. *g. w. Dormir profondément, dormir d'un profond ſommeil.*

VASTSPELDEN. *w. w. Attacher avec une épingle ou avec des épingles.*

VASTSPIJKEREN. *w. w. Bien clouer, attacher fortement avec un clou ou avec des cloux.*

VASTSTAAN. *g. w. Se tenir bien ferme.*

Vaſtſtaan. Vaſt beſlooten zijn. *Etre fermement arrêté, déterminé ou réſolu.*

VASTSTELLEN. *w. w. Tenir pour certain, établir.*

Ik ſtel vaſt dat het ondoenlijk is. *Je tiens & je poſe en fait que la choſe n'eſt pas faiſable.*

Vaſt ſtellen. Vaſt beſluiten. *Arrêter, déterminer, réſoudre fermement.*

Vaſtſtelling. *z. v. Etabliſſement, détermination ou réſolution ferme.*

VASTZETTEN, gevangen zetten. *Mettre en priſon, empriſonner.*

* Iemand in zijne woorden vaſtzetten. *Mettre quelqu'un à quia, l'embarraſſer dans ſes paroles.*

Vaſtzetten in 't ſchaakſpel. *Mettre en échec les piéces de ſa partie.*

Den Koning vaſtzetten. *Donner échec & mat au Roi.*

VASTZITTEN. *g. w.* Aan den grond zitten. *Etre échoué ſur un banc de ſable.*

V A T.

VAT. *z. g.* Ton. *Tonne, tonneau, pipe, baril, vaſe, vaiſſeau.*

Het Heidelberger Vat. *Le foudre d'Heidelberg qui contient une très-grande quantité de muids de vin.*

Een Vat Wijn of 4 Oxhoofden. *Un tonneau de Vin ou quatre bariques.*

Een Vat Bier. *Une tonne de Bière.*

Een Vat Boter. *Un tonneau de Beurre.*

De Goederen waren in Vaten gepakt. *Les denrées ou les marchandiſes étoient empaquetées dans des tonneaux.*

Een aarden Vat, een Pot. *Vaiſſeau ou Vaſe de terre.*

Asvat, Drinkvat, Handvat, Hoosvat, Kaasvat, Koelvat, Lekvat, Oeſtervat, Offervat, Olivat, Reukvat, Schepvat, Spoelvat, Sprenkvat, Stroopvat, Voedervat, Vuilnisvat, of Vullisvat, Wierookvat, Wijnvat, Zoutvat, enz. *zie onder* As, enz.

VAT. *z. m.* Greep. Vatting. *Priſe.*

* Men heeft 'er geen vat aan. *On n'a point de priſe ſur cela, cela ne donne point de priſe.*

* Gij hebt geen vat aan mij, gij kont van mij niets eiſſchen. *Vous ne ſauriez me rien demander, vous ne pouvez rien exiger de moi.*

Vatbaar. *bijv. w.* Begrijpelijk, bevattelijk. *Compréhenſible, qui n'eſt pas embrouillé, qu'on peut comprendre ou concevoir.*

Dat is niet vatbaar. *Cela n'eſt pas compréhenſible.*

Die zaak is voor mij niet vatbaar. *Je trouve cette affaire difficile à comprendre, je ne ſaurois la concevoir.*

Vatbaarheid. *z. v.* Bevattelijkheid. *Compréhenſibilité, l'état d'une choſe qu'on peut comprendre.*

VATEN, *het meerv. van* Vat. *zie* Vat.

Vaten, het Keukengereedſchap. *Batterie de cuiſine.*

Vaten. *w. w.* In Vaten doen. *zie* Vaaten.

Vatenwaſcher, die de Vaten waſcht en ſchoonmaakt. *Cureur de batterie de cuiſine.*

Vatenwaſchter. *Cureuſe de batterie.*

Vatgeld. *z. g.* Belaſting op ieder Vat. *Tonnage.*

Vathout. *z. g. Du merrain, du bois à faire des tonneaux.*

Vatje *z. g. Petit vaiſſeau, petit vaſe, barillet.*

Patersvatje. *zie onder* Pater.

VATTELIJK. *zie* Vatbaar of bevattelijk.

VATTEN. *w. w.* Grijpen, aantaſten. *Prendre, empoigner.*

Vat den pot met beide handen. *Prenez le pot ou le vaſe à deux mains.*

Iets bij der hand vatten. *Entreprendre quelque choſe.*

Iemand

Digitized by Google

Iemand bij den kop vatten. *Prendre quelqu'un, ſe ſaiſir de lui, lui mettre la main ſur le collet.*

‡ Iemand bij den neus vatten of bedriegen. *Mener quelqu'un par le nez, le prendre pour dupe, le tromper, le duper.*

• Vuur vatten, Vlam vatten, in den brand vliegen. *Prendre feu, s'allumer, s'enflammer.*

Droog brandhout vat ligt Vuur. *Le bois ſec de chauffage prend feu aiſément, s'allume facilement, s'enflamme ſans peine.*

• Vuur vatten, haaſtig zijn, ligt opvliegen. *Prendre feu, s'emporter.*

Men heeft zonder verlies die poſt gevat. *On s'eſt emparé de ce poſte ſans perte.*

• Iemand in zijne woorden vatten of vangen. *Prendre quelqu'un au pied levé, le ſurprendre dans ſes paroles.*

Vatten, bevatten. *Comprendre, concevoir.*

Iemands meening vatten. *Comprendre l'intention de quelqu'un.*

Vatting. z. v. *Action de prendre, d'empoigner, &c.*

VATVUIL. *bijv. w.* Van 't bier ſpreekende. *Qui ſent le tonneau, qui a contracté un mauvais goût d'un tonneau mal nettoyé, parlant de biére.*

VATZAAM. *bijv. w.* Die ruimte heeft om iets te houden. *Capable, qui peut contenir.*

VATZEL. *zie* Handvat.

UCH. VEC. VED.

UCHTEND of Ochtend, enz. *zie onder* Ogtend, enz.

VECHTAGTIG, enz. *zie* Vegtagtig, enz.

VEDEL z. v. Veél, Viool, zeker ſpeeltuig. *Violon, certain inſtrument de Muſique.*

Op de Vedel of Veél ſpeelen. *Jouer du Violon.*

Vedeler. *zie* Vedelſpeeler.

Vedelſpeeler. z. m. Vioolſpeelder. *Violon, joueur de Violon.*

VEDER. z. v. *Woord der Digtkunde.* Veér. Schrijfpen, Pen. *Plume.*

Die Vogel heeft ſchoone Veederen of Veéren. *Cet oiſeau a de belles Plumes.*

Hij kan wel met de Veder of liever met de Pen omgaan, hij is een goed Schrijver. *C'eſt un bon Ecrivain, un bon Auteur.*

Schrijfveder, Slagveder, Stoppelveeren, enz. *zie onder* Schrijf, enz.

Vederbed. z. g. Een Bed van Veeren. *Lit de Plume.*

Vederbos. z. m. Pluimaadje, bos pluimen. *Bouquet de Plumes.*

Vederloos. *bijv. w.* Zonder Veéren. *Sans Plumes.*

Vederſpel. z. g. Vogeljagt. *Chaſſe aux oiſeaux.*

V E E.

VEE. z. g. Viervoetige Beeſten tot onderhoud der Menſchen dienende. *Bétail, troupeau.*

Groſ of groot Vee, als Oſſen, Koeijen, Kalveren, enz. *Gros Bétail, comme Bœufs, Vaches, Veaux, &c.*

Klein Vee, als Schaapen, Geiten, Verkens, Konijnen, enz. *Menu Betail, comme moutons, Chévres, Pourceaux, Lapins, &c.*

Het gewolde Vee. *Digtk. w.* Schaapen, Lammeren. *Le troupeau laineux, les moutons, les agneaux.*

• Het geſchubde Vee. *Digtkundig w.* Viſſchen. *Les poiſſons, les animaux pourvus d'écailles.*

Het geveederd Vee. *Digtk. woord.* Het Pluimgedierte, de Vogels. *La volaille, les oiſeaux, les animaux garnis de plumes.*

Het Vee hoeden, Beeſten weiden. *Mener ou garder les troupeaux ou le Bétail.*

Hij heeft veel Vee. *Il a beaucoup de Bétail, il a un beau troupeau.*

Eene ſterfte quam onder 't Vee. *La mortalité ou la maladie ſe mit dans les troupeaux ou dans le Bétail.*

• Vee. *Schelds.* Janhagel. *Canaille, Racaille.*

VEEDE. *zie* Veete.

VEEDER. *zie* Veder.

VEEDIEF. z. m. Beeſtendief. *Voleur de Bétail.*

Veedieverije. z. v. Dieverije van Beeſten. *Vol de Bétail.*

Veedrijver. z. m. Veeherder. *Bouvier, vacher, celui qui méne, garde & conduit le Bétail.*

VEEG. *bijv. w.* Die nabij den dood is. *Qui doit mourir bientôt, qui n'eſt pas loin de la mort, qui ne ſauroit plus vivre longtemps.*

Een veeg Menſch, een menſch die wat goeds doet buiten zijne gewoonte. *Une perſonne qui en faiſant quelque choſe de bon contre ſon ordinaire, donne lieu de dire qu'elle mourra bientôt.*

‡ Hij is zoo veeg als eene luis op eenen kam. *C'eſt fait de ſa vie, il n'en ſauroit réchapper.*

Een veeg teken, een doodelijk teken. *Signe de mort, ſigne que la vie va bientôt finir.*

VEEG. z. m. Streep van eenen natten doek, bezem of quaſt. *Coup de torchon, qui ſe fait en eſſuyant ou en torchant, coup de balai, de vergettes ou de broſſes.*

Zij maakte den pot met eenen veeg of twee ſchoon. *Elle nettoya le pot, le vaſe ou la marmite d'un tour ou deux de torchon.*

‡ Hij kreeg ook eenen veeg uit de pan, hij kreeg ook iets tot zijn deel. *Il en eut auſſi ſa part.*

Voetveeg. *zie onder* Voet.

‡ VEEG. z. m. Snée. *Balafre, eſtafilade, taillade, coupure ou traits.*

‡ Hij kreeg eenen luſtigen veeg in zijne troonie. *On lui fit une grande taillade au viſage, on lui tailluda le viſage.*

‡ VEEG. z. m. Teug, dronk. *Coup, trait.*

Hij heeft de gantſche kan met drie veegen uitgedronken. *Il a vuidé tout le pot en trois coups ou traits.*

VEEGEN. *w. w.* Met eenen beezem, ſchuijer of ſtoffer ſchoon maaken. *Balayer, nettoyer, ôter les ordures avec un balai ou des vergettes.*

Den Vloer veegen. *Balayer le plancher ou le pavé.*

Zijnen hoed veegen. *Virgeter ſon chapeau.*

Den Schoorſteen veegen. *Ramonner la cheminée.*

De Schoenen veegen. *Frotter les ſouliers.*

Eenen Degen veegen. *Fourbir une épée.*

• De Vijanden uit Zee veegen of gantſch verjagen. *Nettoyer la mer d'ennemis.*

‡ Zij hebben dien ſchotel al ganw geveegd, die ſchotel is met der haaſt leeg gegeeten. *Ils ont bientôt vuidé ce plat-là, ce plat-là a été vuidé en moins de rien.*

‡ Hij kan luſtig veegen, hij kan ſterk drinken of zuipen. *C'eſt un grand avalleur, il vuide les verres à merveille.*

Hij veegde het glas met eene teug uit. *Il vuida le verre d'un trait.*

VEEGER. z. m. Een die veegt. *Balayeur.*

Veeger, Stoffer of Schuijer. *Epouſſette, vergette.*

Kakhuisveeger, Schoorſteenveeger, Stillenveeger, Zwaerdveeger, enz. *zie onder* Kak, enz.

Veegmes. z. g. *zie* Hoefmes.

Veegſel. z. g. Uitveegſel. Vuilnis. *Balayures.*

't Veegſel van den Vloer doorzoeken. *Chercher dans les balayures.*

VEEHOEDER. z. m. Veeherder. *Vacher, bouvier, berger.*

VEEHOEDERIJE. z. m. Beeſtenweiding. *Nourriture de Bétail.*

Hij geneerde zig met Veehoederije. *Il gagnoit ſa vie à nourrir du Betail.*

Veehonger. z. m. Zeekere flaauwte des Lichaams. *Défaillance cauſée par la faim.*

VEEL. Viool. *zie* Vedel.

Veél, Lier, ſpeeltuig met rad en ſnaaren. *Vielle, inſtrument de Muſique à roue & à cordes.*

VEEL. Veele. *bijv. w.* Menige. *Pluſieurs, beaucoup, quantité, grand nombre.*

Veele Menſchen en Beeſten. *Beaucoup d'Hommes & de Bêtes.*

Daar zijn 'er veelen, die 't wel zouden wenſchen. *Il y en a quantité qui le ſouhaiteroient bien.*

Hij heeft veele Landen en Steeden verwoeſt. *Il a ruiné ou déſolé pluſieurs pays & Villes.*

Veel. *bijw.* *Beaucoup.*

Veel gelds. *Beaucoup d'argent, quantité d'argent.*

Veel lands. *Beaucoup de terre ou de pays.*

Veel waters. *Beaucoup d'eau.*

• Veel waters ergens om vuil maaken, veel beſlags ergens van maaken. *Faire beaucoup de bruit pour une bagatelle.*

Veel eer. *Bien plutôt, beaucoup plutôt.*

Veel meer. *Bien plus, bien davantage, beaucoup plus.*

Veel min. *Bien moins, beaucoup moins.*

Te veel. *Trop.*

Veel te lang. *Beaucoup trop long ou beaucoup trop longtemps.*

Veel te veel. *Trop de beaucoup, beaucoup trop longtemps,*

Veel te weinig. *Trop peu de beaucoup ou beaucoup trop peu.*

Hoe veel? *Combien?*

Zoo veel. *Tant, autant.*

Zoo veel mij moogelijk is. *Autant qu'il me ſera poſſible.*

Zoo veel mij aangaat. *Quant à moi, pour moi, pour ce qui me regarde ou me concerne.*

Veel grooter. *Beaucoup ou bien plus grand.*

Veel kleiner. *Beaucoup ou bien plus petit.*

Veel anders. *Tout autrement.*

Hoe veel te meer. *Combien plus, à combien plus forte raiſon.*

Veel t'zamen, veel bijeen of dikwils t'zamen. *Souvent enſemble.*

Hij is veel bij hem. *Il eſt ſouvent avec lui.*

Hij heeft veel te doen, hij heeft veel werks. *Il a beaucoup à faire.*

Dat werk geeft mij veel te doen, dat werk baart mij veel moeijelijkheids. *Cet ouvrage me rompt bien la tête ou me taille bien de la beſogne.*

Hij geeft zig zelven veel te doen. *Il ſe donne des affaires par deſſus la tête, par deſſus les oreilles.*

Veelderhande. *zie* Veelerhande.

Veelderlei. *zie* Veelerlei.

VEELEN. *w. w.* Dulden. Verdraagen. *Souffrir, endurer.*

Ik kan zoo veel geraas niet veelen. *Je ne puis ſouffrir tant de bruit.*

Digitized by Google

VEELERHANDE. *bijv. w.* Veelerlei. *Différent, divers, de diverses sortes.*
Men vind veelerhande menſchen. *On trouve diverses sortes de gens.*
Veelerlei. *bijv. w.* Menigerlei, van verſcheiden ſlag. *De plusieurs, de diverses ou de différentes sortes.*
Daar zijn veelerlei ſoorten van Honden *Il y a pluseurs sortes de chiens.*
Veelerleiheid. *zie* Verſcheidenheid.
Veelgoderije. z. v. *Polythéisme.*
Veelheid. z. v. Meenigte. *Quantité, multitude.*
De veelheid der zaaken heeft mij belet *La quantité d'affaires m'a empêché, m'a causé de l'empêchement.*
Veelhoek. z. m. *Polygone, figure a plusieurs angles, sans en marquer le nombre.*
Veelhoekig. *bijv. w. Polygone, qui a plusieurs angles &c.*
Veeljaarig. *bijv. w.* Hoog bejaard. *Agé.*
Een veeljaarige Vos laat zig niet ligt vangen. *Un vieux renard ne se laisse pas prendre facilement.*
Veelligt. *bijw.* Misſchien. *Peut-être.*
Veelligt zult gij hem nooit weerzien. *Peut-être ne le revverez-vous jamais.*
Veelmaals. *bijw.* Dikwils, dikmaals, meenigmaal. *Souvent, fréquemment.*
Ik hebb' 't veelmaal gezien. *Je l'ai vu souvent.*
Veeltijds. *bijw.* Dikwils, dikmaals. *Souvent, plusieurs fois.*
Hij koomt veelti ds bij mij. *Il vient souvent chez moi ou auprès de moi.*
Veelverwig. *bijv. w.* Dat veele koleuren heeft. *Bigarré, qui a plusieurs couleurs différentes.*
Joſeph droeg eenen veelverwigen rok. Gen. XXXVII. 3. *Joſeph étoit vêtu d'une robe bigarrée.*
Veelvoet. z. m. Zekere Viſch die veele Voeten heeft. *Polype, sorte de poisson qui a plusieurs pieds.*
Veelvoetig. *bijv. w.* Dat veele Voeten heeft. *Qui a beaucoup de pieds.*
Veelvoudig. *bijv. w.* Meenigvuldig. *Abondant, en grande quantité.*
Hij verbi ſtert zinnen tegendringer door zijne veelvoudige redenen. *Il trouble la partie par l'abondance de ſes raiſons, &c.*
Veelvoudigheid. z. v. *Multitude, grande quantité.*
Veelvuldig. *zie* Veelvoudig.
Veelvuldigheid. *zie* Veelvoudigheid.
Veelzins, op verſcheidene wijzen. *De plusieurs ou de différentes maniéres.*
VEEM. z. m. Een gezelſchap van arbeiders. *Société ou compagnie d'ouvriers ou de gens qui travaillent, confrairie, corps de métier.*
VEEMARKT. z. v. Beeſtenmarkt. *Marché aux Bêtes, au Bétail, aux Beſtiaux, marché aux Bœufs, aux Vaches, &c.*
In deeze Stad is in het naaar eene groote Veemarkt. *Dans l'arrière-ſaiſon on tient dans cette Ville un grand Marché aux Bêtes.*
VEEMEN. *zie* Vademen.
VEEN. z. g. Bolle brandbaare aarde. *Sorte de Marais de quoi on fait des Tourbes, Terre combuſtible & propre à brûler.*
Hij woont in de Veenen. *Il demeure dans les Tourbiéres.*
Turfveen. *zie onder* Turf.
Veenagtig. *bijv. w.* Dat naar het Veen zweemt. *Qui ſent un peu ou qui approche un peu de la terre dont on fait des tourbes.*
Die grond is Veenagtig. *Cette terre approche fort de la terre à tourbes.*
Veenboer. z. m. Boer die in de Veenen woont, Turfboer. *Payſan qui fait de la Tourbe.*
Veengrond. z. m. Veenige grond. *Fond propre à faire des Tourbes pour brûler.*
Veenig. *bijv. w.* Van Veen. *De terre légére & combuſtible.*
Bol Veenig land. *Terre légére combuſtible & propre à faire des Tourbes.*
Veenland. z. g. *Terre combuſtible ou propre à faire des Tourbes, Tourbiére.*
In Holland is veel Veenland. *Il y a en Hollande beaucoup de terres propres à faire des Tourbes.*
Veenpuit. *zie* Veenaal. *Anguille priſe dans les canaux dont on a tiré de la tourbe.*
Veenpuit. Veenboer. *zie* Veenboer.
Veenputten. z. m. *meerv.* Kuilen daar Veenige Modder tot het maaken van Turf uit gebaggerd word. *Creux rempli de terre combuſtible propre à faire des Tourbes.*
VEER. z. v. Veder. *Plume. zie* Veder.
‡ Men kent hem aan zijne Veeren, men kent hem aan zijn gewaad. *On le connoît à ſes plumes ou à ſes habits.*
VEER. z. v. Zeker ſtaaltuig van een ſlot, van een Uurwerk, van een Roer of Piſtool, enz. *Reſſort, certain Inſtrument d'acier dans les ſerrures, les montres, les fuſils, les piſtolets, &c.*
VEER. z. g. Plaats aan eene Rivier, Stroom, Vaart of Gragt daar de Veerſcheepen en Veerſchuiten aanleggen. *Quai, endroit où s'arrêtent les bateaux d'ordonnance.*
Hij vaart in 't Veer, hij is een Veerſchipper. *Il eſt voiturier réglé, il eſt batelier d'ordonnance.*
Veer, plaats aan eene Rivier, Stroom of Vaart, om met eene Pont over te vaaren. *Lieu ſur une Riviére, un Fleuve ou un Canal, pour y paſſer dans un bac.*
VEERDIG. *zie* Vaerdig.
VEERGELD *zie* Veerloon.
VEERIJK. *bijv. w.* Die veel Vee heeft of daar veel Vee is. *Riche en Bétail, où il y a beaucoup de Bétail.*
Een Veerijke Boer. *Un payſan riche en Bétail, qui poſſéde beaucoup de Béſtiaux.*
Een veerijk Land. *Un pays riche ou abondant en Bétail, en Beſtiaux, en troupeaux.*
VEERLOON. z. g. Geld dat men geeft voor het overvaaren. *Ce qu'on paye au paſſage d'une Riviére, &c.*
VEERLUI of Veerluiden. *Gens qui conduiſent un bac au paſſage des Riviéres, &c.*
VEERMAN. z. m. Pontvoerder. *Pontonnier, batelier d'un bac au paſſage d'une Riviére, &c.*
VEERS. *zie* Vaers.
VEERSCHIP. z. g. *Vaiſſeau ou bâtiment d'ordonnance, qui part à une certaine heure réglée.*
Met een Veerſchip vaart men gemeenlijk ſpoediger dan met een ander. *On voyage ordinairement plus vite dans un bateau réglé que dans un autre.*
Veerſchipper. z. m. *Maître d'un vaiſſeau ou bâtiment d'ordonnance.*
Veerſchuit. z. v. *Bateau d'ordonnance, voiture réglée par eau.*
VEERTJE. z. g. *Petite plume, petit reſſort.*
Veertje. Paletveertje. *Volant pour jouer avec des palettes ou des raquettes.*
VEERTIEN. *bijv. w.* XIV. 14. *Quatorze*
Veertiende. *bijv. w. Quatorze ou quatorziéme.*
Hij is de Veertiende. *Il eſt le Quatorziéme.*
Lodewijk de Veertiende. *Louis Quatorze.*
Veertiende in 't Pikketſpel, beſtaande in vier Aazen, vier Heeren of Koningen, vier Vrouwen, vier Boeren of vier Tien. *Un quatorze au jeu de Piquet, conſiſtant en quatre As, quatre Rois, quatre Dames, quatre Valets ou quatre Dix.*
Ik heb een Veertiende van Heeren of vier Heeren. *J'ai un quatorze de Rois.*
Veertienmaal. *bijw.* Veertien reizen. *Quatorze fois.*
VEERTIG. *bijv. w.* XL. 40 *Quarante.*
Gebed van 40 uuren. *Priére de quarante heures.*
Het Hof van Veertig Regters te Venetiën. *La Quarantie à Veniſe.*
Veertigmaal *bijw. Quarante fois.*
Veertigſte. *bijv. w. Quarantiéme.*
VEERWIJF. z. g. Vrouw die met eene Pont overzet. *Femme qui paſſe les paſſagers, les chevaux & les voitures dans un Ponton.*
‡ VEERWIJF. z. g. Helleveeg. *Méchante piéce, femme effrontée qui oſe tout entreprendre.*
VEEST. z. m. Scheet. *Veſſe.*
Eenen Veeſt laaten. *Faire un Veſſe.*
VEESTAL. z. m. Beeſtenſtal. *Etable pour le Bétail.*
VEESTEN. g. w. Eenen Veeſt laaten. *Faire un veſſe.*
VEETE of Veede. z. v. *oud w.* Haat, Wrok, Vijandſchap. *Inimitié, haine.*
VEEVOEDER. z. g. *Fourrage pour les Beſtiaux.*
VEEZEL. z. v. *Filament, petit filet.*
De Veezels van 't Linnen. *Les filamens de la toile.*
Veezel, Vezel. *Fibre, certains filets longs, menus, blancs, & forts qui ſe trouvent dans toutes les parties du corps.*
Veezels der Aardgewaſſen. *Les fibres des racines, des plantes.*
Veezelagtig. *bijv. w.* Veezelig. *Fibreux, fibreuſe.*
VEEZELEN. g. w. Uitravelen. *S'effiler.*
De kanten van mijnen Rok beginnen al te veezelen. *Les bords de ma jupe commencent à s'effiler.*
Veezelig. *zie* Veezelagtig.
Een gewas met eenen veezeligen wortel *Plante qui a la racine fibreuſe.*
Veezeling. z. v. Veezel *Filament, fibre.*
Veezeltje. z. g. Zier, ondeelbaar deeltje. *Atome, corps indiviſible.*

V E G.

VEGEN, enz. *zie* Veegen, enz.
VEGTAGTIG. *bijv. w.* Genegen tot vegten. *Adonné ou prêt à ſe battre.*
Vegten. g. w. Strijden, plukhairen. *Se battre, combattre.*
Met vuiſten vegten. *Se battre à coups de poing.*
Met meſſen vegten. *Se battre à coups de couteau.*
Met degens vegten *Se battre à coups d'épée.*
In eenen tweeſtrijd vegten. *Se battre en duel.*
Vegtenderhand, onder 't vegten. *En ſe battant, en ſe défendant.*
Hij is vegtenderhand geſneuveld. *Il eſt mort en ſe battant.*
VEGTER. z. m. Een die vegt. *Homme qui ſe bat ou qui aime à ſe battre, combattant.*
Hij is geen vegter noch ſtrijder. *Il n'eſt pas homme à ſe battre, il n'eſt pas querelleux.*
Kampvegter, Voorvegter, Zwaardvegter, enz. *zie onder* Kamp, enz.
‡ Vegterije. z. v. Vegting. *Battaille, combat.*
Vegting. *zie* Vegterije.

Digitized by Google

Vegtmeester. *zie* Schermmeester.
Vegtplaats. *z. v.* Strijdperk, plaats van 't gevegt. *Le lieu du combat, le champ de bataille.*
Vegtschool. *z. m.* Schermschool. *Sale d'armes.*

V E I.

VEIL. *z. g.* Aardveil, Klimop, zeker gewas. *Lierre, sorte de plante.*
Veilkrans. *z. m. Couronne de lierre.*
VEIL. *bijv. w.* Veil, te koop. *Qu'on peut vendre, qui est à vendre.*
Alles wat in mijnen winkel is, is mij veil. *Tout ce qui est dans ma boutique est à vendre.*
VEILEN. *w. w.* Te koop stellen. *Mettre ou exposer en vente.*
Hij heeft die waare geveild. *Il a mis cette marchandise en vente.*
VEILIG. *bijv. w.* Zeker. *Sûr.*
Eene veilige plaats. *Un lieu sûr.*
Die weg is niet veilig. *Ce chemin n'est pas sûr.*
Een veilig geneesmiddel. *Un remède sûr.*
VEILIGEN. *w. w.* Beveiligen, bewaaren. *Mettre en sureté.*
Veiligheid. *z. v. Sureté.*
Veiliglijk. *bijw.* Zekerlijk. *Sûrement.*
Veiliglijk te werk gaan. *Agir sûrement.*
VEILING. *z. v.* Openlijke verkooping. *Vente publique.*
Iets in veilinge brengen of leggen. *Mettre quelque chose dans une vente publique.*
VEINSEN. *zie* Veinzen.
VEINSTER. *z. v.* Een Vrouwmensch dat veinst. *Dissimulée.*
't Is eene looze Veinster. *C'est une franche dissimulée.*
Veinzaard. *z m.* Veinzert. *Comédien, dissimulé, qui use de dissimulation, politique.*
Een doortrapte Veinzaard. *Un vrai Comédien, un franc dissimulé.*
VEINZEN. *w. w.* Bewimpelen. *Dissimuler, déguiser, feindre, cacher, affecter.*
Hij weet konstiglijk te veinzen. *Il sait dissimuler adroitement.*
Veinzen is in zommige gevallen geoorloofd. *Il est permis de dissimuler en de certaines occasions.*
VEINZER. *zie* Veinzaard.
Veinzert. *zie* Veinzaard.
Veinzerije, *z. g.* Veinzing. *Feinte, dissimulation, déguisement, affectation.*
Al haare praat dies aangaande is maar veinzerije. *Tout son discours touchant cela n'est que dissimulation.*

V E L.

VEL. *z. g.* Huid, Vagt. *Peau, dépouille d'animal.*
't Vel van een' Mensch. *La peau d'un Homme.*
*Ik wilde niet in zijn Vel steeken. *Je ne voudrois pas être dans sa peau.*
*In een quaad Vel steeken. *Etre d'une mauvaise complexion ou constitution, sentir le sapin.*
Iemand het Vel afstroopen. *Ecorcher quelqu'un.*
Een vel of blad papiers. *Une feuille de papier.*
Een boek papier heeft 24 vellen. *Une main de papier a 24 feuilles.*
‡ Dat is een stout Vel van een Vrouwmensch. *C'est une méchante carogne, une effrontée.*
Bokvel, Boksvel, Ganzenvel, Geitenvel, Kalfsvel, Lamsvel, Marsvel, Mollenvel, Muizenvel, Robbenvel, Sabelvel, Schaapsvel, Schoutsvel, Slangenvel, Voffenvel, enz. *zie onder* Aals, enz.
‡ Die naar zijne Ouderen niet wil hooren, moet naar het Kalfsvel hooren. *Spreekw. Celui qui ne veut pas obéir à ses parens, doit obéir au Tambour.*
Aalsvellen. *zie* Aalshuiden *onder* Aal.
Velletje. *z. g. Petite peau, fibre de la peau.*
De Vinger hangt maar aan een Velletje. *Le doigt ne tenoit qu'à une fibre de la peau.*
VELD. *z. g. Champ, campagne.*
Een groen Veld. *Un pré vert, un champ vert.*
Een open Veld, een vlak Veld. *Rase campagne.*
De Leliën des Velds. *Les lis des champs.*
Te Veld trekken of zig te Velde begeeven. *Se mettre en campagne.*
Te Veld gaan, den Veldtogt doen. *Aller en Campagne.*
Den Vijand uit het Veld slaan of drijven. *Chasser l'ennemi du Champ de bataille.*
De Elizeesche Velden. *Les Champs Elisées ou Elisiens.*
*Veld, ruimte, stoffe. *Champ, matière, sujet.*
De Hemel opende een ruimer Veld voor zijne dapperheid. *Le Ciel ouvrit un plus noble Champ à sa valeur.*
Ik hebb' hier een ruim Veld om te spreeken of om mij uittebreiden. *Je trouve ici un ample sujet de parler ou de m'étendre.*
Bleekveld, of Bleikveld, Boonveld, Galgenveld, Ganzenveld, Hooiveld, Koornveld, Leliveld, Loopveld, Strijdveld, enz. *zie onder* Bleek, enz.
Veld. *Woord der Wapenschildkunde.* De grond van een Wapenschild. *Champ de l'écu: Terme de l'Art Héraldique.*
De Turksche Keizer voert eene Halve Maan van Zilver op een Blaauw Veld. *L'Empereur des Turcs porte un croissant d'argent en champ d'azur.*
Slagveld. *zie* Strijdveld.
Veldcipres. *z. v.* Zeker gewas. *Ive Muscate, sorte de plante.*
Velddeun. *zie* Veldlied.
Veldenaar. *oud w. zie* Landman.
Veldfluit. *zie* Herdersfluit.
Veldgeschreeuw. *zie* Veldgeschrei.
Veldgeschrei. *z. g.* Wapenkreet. *Allarme, tout ce qui oblige un camp à courir aux armes.*
Veldgewas. *z. g. Plante champêtre, tout ce qui croit dans les champs.*
Veldgezang. *zie* Veldlied.
Veldgod. *z. m. Dieu champêtre. Dieu Fabuleux des Champs.*
Veldgodes of Veldgodesse. *zie* Veldgodin.
Veldgodin of Veldgodinne. *z. v.* Veldgodes of Veldgodesse: *Déesse de la Campagne.*
Veldheer. *z. m.* Hoofd van een Leger. *Général d'armée, celui qui commande l'Armée en Chef.*
Veldheerlijk. *bijv. w.* Van eenen Veldheer, dat tot eenen Veldheer behoort. *De Général, ce qui est d'un Général, ce qui lui appartient.*
Het Veldheerlijk gezag. *L'autorité de Général.*
Veldheerschap. *z. g. La charge ou la dignité de Général.*
Hij kreeg het Veldheerschap over het gantsche Leger. *Il fut fait Général de toute l'Armée.*
Veldheerschappije. *z. v.* Gebied over een Leger. *Le Commandement d'un Armée.*
Veldhoed. *z. m. Chapeau de Campagne ou pour porter à la Campagne.*
Veldhoed. Krijgshoed. *Calotte de fer à l'épreuve du sabre que les soldats mettent sous la coiffe de leurs chapeaux.*
Veldhoen. *z. g.* Patrijs. *Perdrix.*
Een goed Veldhoen is een lekker eeten. *Une bonne perdrix est un excellent manger.*
Veldkrekel. *z. m.* Koornkrekel. *Cigale.*
Veldland. *zie* Weiland.
Veldleger. *z. v. Une Armée qui est en Campagne. zie* Leger.
Veldlegering. *zie* Legering.
Veldlied. *z. g.* Veldzang. *Chanson Champêtre ou rustique.*
Veldmarschalk. *z. m.* Opperhoofd van 't Leger. *Veld Maréchal, Général d'Armée, Maréchal de Camp.*
Veldmaarschalkschap. *z. g. La charge de Veld-Maréchal ou de Maréchal de Camp.*
Veldmuis. *z. v. Souris ou rat des champs.*
Veldoverste. *z. m. Général, Général d'Armée.*
Veldpaap. *z. m.* Roomsch Priester die 't Leger volgt. *Prêtre de l'Eglise Romaine qui suit l'armée.*
‡ Veldpaap. *z. m.* Veldprediker, Gereformeerde of Lutherssche. *Ministre d'Armée, Réformé ou Lutherien.*
Veldpijp. *z. v.* Herderspijp. *Chalumeau, flûte champêtre.*
Veldprediker. *z. m. Ministre d'Armée.*
Veldrat. *zie* Veldrot.
Veldrok. *zie* Krijgsrok.
Veldrot. *z. v. Rat des Champs.*
Veldsalaad. *z. v.* Koornsalaad. Vettekous. *Doucette, herbe qu'on mange l'hiver en salade.*
Veldscheerder. *z. m.* Baardscheerder in 't Veld. *Barbier d'un Régiment.*
Veldslag. *z. m.* Gevegt in 't Veld. *Bataille, combat de terre.*
Eenen Veldslag waagen. *Hazarder une Bataille.*
Veldslang. *z. v.* Een lang dun Veldstuk. *Couleuvrine, sorte de Canon long & délié.*
Veldstuk. *z. g. Pièce de Campagne.*
Veldteken of Veldteiken. *z. g. Signal, banniére,*
Het Veldteken ten strijde geeven. *Donner le signal pour la Bataille ou pour le combat.*
Veldtogt. *z. m.* De tijd geduurende denwelken de Legers te Velde blijven. *Campagne, espace de temps qu'on sert à l'Armée jusqu'à ce qu'on entre en quartier d'hiver.*
Den Veldtogt bijwoonen. *Faire la campagne.*
Den Veldtogt openen of beginnen. *Commencer la Campagne.*
Veldtuig. *z. g. Instrument ou machine de guerre dont on se sert en Campagne, Canons, boulets, mortiers, Bombes, &c.*
Veldtuigmeester. *z. m. Maitre de l'Artillerie.*
Veldtuigwerker. *z. m.* Artiller. *Ouvrier qui travaille à l'Artillerie.*
Veldvaan. *zie* Veldvlag.
Veldvlag. *z. v.* Veldvaan. *Banniére, pavillon qu'on arbore sur une tente.*
Veldvlugtig. *bijv. w.* Vlugtig voor den Vijand. *Fugitif devant l'ennemi, fuyard.*
Veldvrugten. *z. m. meerv. Fruit de la Terre.*
Veldwagt. *zie* Legerwagt.
VELE. *zie* Veel.
VELGE. *z. v.* Radvelge. *Jante de roue.*
VELLENKOOPER. *z. m. Peaucier, celui qui prépare & vend des peaux.*
VELLEN. *w. w.* Néerslaan. *Abbattre, couper, démolir, faire tomber.*
Eenen Boom vellen. *Abbattre un arbre.*

De

Digitized by Google

De wind heeft veele Boomen en Hulzen geveld. *Le vent a abbattu pluſieurs arbres & maiſons.*
De pieken vellen. *Preſenter les piques.*
Iemand vellen of dooden. *Tuer quelqu'un, le jetter ſur le carreau.*
Hij velde hem met den eerſten ſchoot. *Il le tua du premier coup.*
* Een oordeel vellen of uitſpreeken. *Prononcer une ſentence.*
VELLETJE. *zie onder* Vel.
Vellig. *bijv. w.* Vliezig. *Membraneux.*
VELUWE, Geweſt van Gelderland. *Vélan, Quartier de la Province de Gueldre.*

V E N.

VENDEL. *zie* Vaandel.
VENDRIG. *z. m.* Vaandrig. Vaandrager. *Enſeigne, celui qui porte le drapeau.*
VENDU. *ond. w. zie* Verkooping.
Vendumeeſter. *zie* Erfhuismeeſter.
VENETIEN, Stads naam in Italien. *Veniſe, Ville d'Italie.*
VENEZOEN. *z. g. ond. w.* Wild. Vleeſch van eetbaare wilde beeſten. Als, Hart, wild Zwijn, Haas, enz. *Venaiſon, chair de Bêtes fauves.*
Eene Venezoenpaſtei. *Pâté de Vénaiſon.*
VENIJN. Fenijn. *z. g. ond. w.* Vergif. *Venin, poiſon, tout ce qui empoiſonnant donne la mort.*
Venijngever. *zie* Vergiftiger.
Venijngeving. *zie* Vergiftiging.
Venijnig. *bijv. w. ond. w.* Vergiftig. *Venimeux, vénéneux, qui a du venin.*
Een venijnig dier, kruid, enz. *Animal venimeux, herbe venimeuſe, &c.*
* Eene venijnige of vergiftige tong, dat is: Quaadſpreekende of laſterende tong. *Une langue venimeuſe, mordante, médiſante, piquante, ſatyrique.*
Venijnigheid. *z. v.* Venijn. *Venin, poiſon, qualité venimeuſe.*
Venijnmenger. *zie* Vergiftiger.
VENKEL. *z. v.* Zeker welriekend kruid. *Fenouil, ſorte d'herbe odoriférante.*
Wilde Venkel. *Fenouil ſauvage.*
Venkelwater. *z. g. Eau de fenouil.*
Venkelzaad. *z. g. Semence de fenouil.*
VENNOOT. *z. m. ongebruikelijk w.* Deelgenoot in koopmanſchap. *Compagnon de négoce, aſſocié dans le négoce, qui a part dans quelque choſe.*
Hebt gij een' Vengenoot tot dien Os? *Avez-vous ce bœuf en compagnie?*
Vennootſchap. *z. g.* Deelgenootſchap in koopmanſchap. *Participation ou aſſociation au négoce ou dans l'achat de quelque choſe.*
Dat Vennootſchap quam hem heel duur te ſtaan. *Cette aſſociation au négoce lui couta cher.*
VENSTER. *z. g.* Opening in een Gebouw. *Fenêtre, ouverture dans un édifice pour y recevoir la lumiére.*
* De Oogen zijn de venſters der Ziele. *Les yeux ſont les fenêtres de l'ame.*
Dakvenſter, Hennipvenſter, Keldervenſter, Schuifvenſter, enz. *zie onder* Dak, enz.
Een glaazen venſter. *Une vitre.*
Een houren venſter. *Une fenêtre de bois.*
Traalivenſter. *zie onder* Traali.
Venſtergat. *z. g.* Opening in den muur om een kruisraamt in te zetten. *Baye, ouverture dans un mur pour y placer une fenêtre.*
Venſterraamt. *z. g. Partie d'une croiſée pour y mettre une fenêtre.*
Venſterroede. *z. g. Verge de fenêtre ou de vitre.*
Venſtertje. *z. g.* Een klein venſter. *Une petite fenêtre.*
Venſterwerk. *z. g.* Al 't geen de venſters betreft. *Fenêtrage, tout ce qui concerne les fenêtres.*
‡ Venſterziek. *bijv. w.* Een weinig ziek. *Un peu malade, qui a une petite attaque de maladie.*
‡ Hij is venſterziek, en niet deurziek. *Il n'eſt qu'un peu malade, il eſt un peu incommodé, il n'eſt pas juſtement malade, il eſt ſimplement indiſpoſé.*
‡ VENT. *z. m.* Kaerel, een boerſch menſch. *Un homme groſſier, peu poli, ruſtique, un homme de longue ou de robuſte taille.*
‡ Dat is een luſtige of wakkere Vent. *Voilà un homme qui a la taille robuſte.*
‡ Een dronken vent. *Un homme ivre ou qui eſt plein de vin.*
‡ Uw knegt is een aardige Vent. *Votre valet eſt un crouſtilleux corps, un drolle de corps.*
‡ Vent of Feint. *z. m. Vrieſch woord.* Een Jongman in 't algemeen. *En Friſe on prend ce mot en général pour un Garçon.*
VENTEN. *w. w. ond. w.* Veilen, in 't klein verkoopen. *Vendre en détail, expoſer en vente.*
VENTJAAGEN. *w. w. Faire profeſſion d'apporter de la marée au marché.*
‡ Ventjaagen, omzwerven om te verkoopen. *Courir çà & là pour vendre.*
VENTJAAGER. *z. m. Celui qui apporte le poiſſon de mer au marché, vendeur de marée.*
‡ Ventjaager. *z. m.* Een zwerver met koopmanſchap. *Celui qui court çà & là avec quelque marchandiſe pour vendre.*
‡ VENTJE. *z. g.* Een kort kaerceltje. *Un petit homme.*
Ventje. *Vrieſch woord.* Jongetje. *Petit Garçon.*
Een zoet ventje. *Un joli petit garçon.*
VENUS. *z. v.* De verdigte Godin der Liefde. *Vénus, la Déeſſe imaginaire de l'Amour*
* Veel van Venus, dat is: veel van ligt Vrouwvolk houden. *Aimer fort la débauche avec des filles ou des femmes débauchées.*
Venusaccident. *zie* Venusquaal.
Venushair. *z. g.* Vrouwenhair, zeker gewas. *Polytrie, rue de mur, capillaire, ſorte de plante appellée en Latin capillus Veneris.*
Venusquaal. *z. v.* Venusziekte. *Mal vénérien, maladie vénérienne.*
Venusſpel. *zie* Minneſpel.
Venusſtar. *zie* Avondſtar.
Venusziekte. *z. v. zie* Venusquaal.

V E R.

VER of Verre. *bijv. w.* Afgelegen. *Loin, éloigné.*
Hij woont ver. *Il demeure bien loin.*
Een heel verre weg. *Un chemin fort long.*
Zij is verre van hier. *Elle eſt loin d'ici.*
Heel verre weg vlugten. *S'enfuir bien loin.*
Gods Barmhartigheid ſtrekt zig ver uit. *La miſéricorde de Dieu s'étend bien loin.*
't Zij verre dat ik dat doen zoude. *A Dieu ne plaiſe que je faſſe une telle choſe.*
Verre van met haar te verkeeren, zoo moeſt gij haar geſelſchap ſchuwen. *Bien loin de la fréquenter, vous devriez fuir ſa compagnie.*
Iemand van verre gewaar worden. *Appercevoir quelqu'un de loin.*
Zoo ver als 't gezigt kan reiken. *Auſſi loin que la vue peut porter.*
Heel ver voor uit zijn. *Devancer de bien loin, avoir beaucoup d'avance.*
Dat raakt u van verre noch van nabij. *Cela ne vous regarde ni de près, ni de loin.*
Ver afgelegen. *Bien éloigné.*
Eene ver afgelegene plaats. *Un endroit bien éloigné.*
Verafgelegenheid. *z. v.* Verheid. *Grande diſtance ou grand éloignement d'un endroit à l'autre.*
VERAANGENAAMEN. *w. w. Woord weinig gebruikelijk.* Als: Zig veraangenaamen of aangenaam maaken. *Se rendre agréable auprès de quelqu'un.*
VERAARD. *d. w.* van Veraarden.
VERAARDEN. *g. w.* Van aard veranderen. *Dégénérer, changer de nature. Zie* Ontaarden.
VERAFGELEGENHEID. *zie onder* Ver.
VERAGT. *d. w.* Van veragten, verſmaad, ongeagt. *Mépriſé, décrié, ſans eſtime.*
Een veragt menſch. *Un homme mépriſé, un homme de mépris.*
Veragtelijk. *bijv. w.* Waard te veragten. *Mépriſable, que l'on doit mépriſer, qui mérite du mépris.*
Veragtelijk maaken. *Rendre mépriſable.*
Met zulk eene leevenswijze maakt gij uw beroep veragtelijk. *En vivant de cette maniére vous aviliſſez ou vous deshonorez votre profeſſion, vous la rendez mépriſable.*
Veragtelijk. *bijw.* Op eene veragtende wijze. *Avec mépris, avec dédain, d'une maniére mépriſante, dédaigneuſement.*
Van iemand veragtelijk ſpreeken. *Parler de quelqu'un avec mépris.*
Veragtelijkheid. *zie* Veragting.
VERAGTEN. *w. w.* Verſmaaden, niet agten. *Mépriſer, avoir du mépris.*
De rijkdommen veragten. *Mépriſer les richeſſes.*
Iemand veragten of verſmaaden. *Avoir du mépris pour quelqu'un, le mépriſer.*
VERAGTER. *z. m. Celui qui mépriſe, un homme mépriſant.*
VERAGTERD. *d. w.* Van veragteren.
Ik ben daar zeer door veragterd. *Cela m'a fait un préjudice fort conſidérable.*
VERAGTEREN. *g. w.* Te rug gaan, verkleinen. *Aller en arriére, perdre ſa fortune ou ſon crédit, aller à reculons.*
Zijne dingen veragteren zeer. *Ses affaires vont fort mal.*
Veragtering. *z. v.* Verlies, ſchade. *Perte, dommage, préjudice.*
VERAGTING. *z. v.* Verſmaading. *Mépris, dédain.*
Hij voed eene veragting in 't harte voor de meeſte Grooten. *Il a dans le coeur du mépris pour la plupart des Grands.*
De veragting der waereldſche iedelheden. *Le mépris des vanités du monde.*
Hij ſpreekt van ieder een' met veragting. *Il parle avec mépris de tout le monde.*
Veragtſter. *z. v. Celle qui mépriſe, fille ou femme mépriſante.*
VERANDERD. *d. w.* Van veranderen. *Changé.*
VERANDEREN. *w. w.* Anders maaken. *Changer, refaire, faire d'une autre façon ou d'une autre maniére.*
In dat huis moet veel veranderd worden. *Il y a beaucoup à changer dans cette maiſon.*
In ſteen veranderen. *Changer en pierre.*
In de Bruiloft tot Cana veranderde Chriſtus het water in wijn. *Aux nôces de Cana Jéſus-Chriſt changea l'eau en vin.*
Zijne ſtem veranderen. *Changer ſa voix.*

Digitized by Google

Het Tooneel veranderen. *Changer le Théatre, changer de Décoration.*
De Regeering veranderen of afzetten. *Changer le Magiſtrat, le dépoſer.*
Veranderen. *g. w.* Veranderlijk zijn. *Changer, être changeant.*
Het weer verandert alle oogenblikken. *Le temps change à tous momens.*
Veranderen van. Als: Van gedagten, van gevoelen of van meening veranderen. *Changer de ſentiment ou d'opinion.*
Van beſluit veranderen. *Changer de réſolution ou de deſſein.*
In eene maand tijds heeft men hem alle dagen van kleeding zien veranderen. *En un mois de temps on l'a vu changer d'habit tous les jours.*
Geduurig van plaats veranderen. *Changer de place à tous momens.*
Van geſprek veranderen. *Changer de diſcours.*
Van gedaante veranderen. *Changer de face.*
Verandering. *z. v.* Verwiſſeling. *Changement.*
Veel van verandering houden. *Aimer le changement.*
Veranderlijk. *bijv. w.* Wispeltuurig. *Changeant, léger, inconſtant.*
Een veranderlijk menſch. *Un homme inconſtant ou variable.*
Veranderlijk weer. *Temps variable, temps inconſtant.*
Alle waereldſche dingen zijn veranderlijk. *Toutes les choſes du monde ſont changeantes, inconſtantes, ſujettes au changement.*
Veranderlijkheid. *z. v.* Wispeltuurigheid. *Légéreté, inconſtance.*
Die veranderlijkheid word van al de waereld gewraakt. *C'eſt une légéreté que tout le monde condamne.*
De veranderlijkheid der waereldſche dingen. *L'inconſtance ou l'inſtabilité des choſes du monde.*

VERANTWOORD. *d. w.* Van verantwoorden. *Juſtifié.*
Verantwoordelijk. *bijv. w.* Dat men verantwoorden of beweeren kan. *Soutenable, excuſable, ce que l'on peut défendre, excuſer, ſoutenir ou juſtifier.*
Die daad is niet verantwoordelijk. *Cette action ne ſe peut pas juſtifier.*
Verantwoordelijk, aanſpraakelijk, die verantwoorden moet. *Reſponſable, qui doit répondre d'une choſe, qui doit répondre pour un autre.*

VERANTWOORDEN. *w. w.* Verdedigen. Regtvaerdigen. *Juſtifier, défendre, excuſer, faire l'apologie.*
Verantwoorden, borg blijven. *Répondre de quelqu'un ou de quelque choſe.*
Ik moet het niet verantwoorden. *Je n'en ſuis pas reſponſable.*

VERANTWOORDER. *z. m.* Verdediger. *Apologiſte, défenſeur, celui qui ſoutient, qui défend, qui protége, qui favoriſe le parti de quelqu'un.*
Verantwoorder, die borg blijft. *Caution, répondant, pleige.*
Verantwoording. *z. v. Apologie, défenſe, juſtification, excuſe.*
Verantwoording, borgſtelling. *Garantie, action de répondre, obligation de répondre, engagement.*

VERARBEID. *d. w.* Van verarbeiden.
Hij heeft zig daar aan niet verarbeid. *Il ne s'eſt pas trop fatigué à cette affaire.*

VERARBEIDEN. *w. w.* Te veel arbeiden. *Travailler trop, ſe fatiguer trop par le travail.*
Verarbeiden, bearbeiden. *zie* Verwerken.

VERARGERD. *zie* Verergerd.
VERARGEREN. *zie* Verergeren.
VERARMD *d. w.* Van verarmen. *Appauvri.*
VERARMEN. *w. w.* Arm maaken. *Rendre pauvre, appauvrir*
Die Aalmoes zal u niet verarmen. *Cette aumône ne vous appauvrira pas.*
Een verarmd Dorp. *Un village qui eſt devenu pauvre.*
Verarming. *z. v. Appauvriſſement.*

VERBAASD. *d. w.* Van verbaazen, *en bijv. w.* Ontſteld, verſchrikt. *Troublé, épouvanté, étonné, conſterné.*
Verbaasdelijk. *bijv. w.* Met verbaasdheid. *Avec émotion, avec trouble, crainte ou effroi.*
Verbaasdelijk antwoorden. *Répondre avec trouble.*
Verbaasdheid. *z. v.* Ontſteltenis, ſchrik. *Emotion, trouble, effroi, conſternation.*
De verbaasdheid zag hem ten wezen uit. *L'émotion ſe fit voir ſur ſon viſage.*

VERBAAZEN. *w. w.* Verſchrikken, ontſtellen. *Troubler, épouvanter, ſurprendre, conſterner.*
Dat verbaasde al de waereld. *Tout le mond en étoit conſterné.*
Verbaazend. *bijv. w.* Het geen verbaast. *Surprenant, étonnant; qui étonne.*
Eene verbaazende omkeering. *Une révolution ſurprenante.*
Verbaazing. *z. v.* Ontſteltenis. *Surpriſe, étonnement, trouble, conſternation.*

VERBAKKEN. *w. w.* In 't bakken toe beezigen. *Employer quand on fait cuire quelque choſe au four ou dans la poële.*
Daar is veel boter aan die koeken verbakken. *On a employé beaucoup de beurre à cuire ces galettes.*
‡ Ik moet dat eens verbakken. *Je dois refaire cela un jour.*
Verbakken. *d. w.* Van verbakken.

VERBAND. *z. g.* Verpligting, verbintenis. *Obligation, engagement, liaiſon, amitié, union.*
In een naauw verband leeven. *Vivre dans une etroite liaiſon.*
Een ſtrikt verband. *Une obligation bien forte.*
In 't verband metzelen. *Maçonner en échiquier.*
Boomen in 't verband planten. *Planter des arbres en échiquier.*
Verband eener wonde. *Appareil d'une playe.*
Hij leide 't eerſte verband op de wonde. *Il mit le premier appareil à la playe.*
Het eerſte verband ligten of afneemen. *Lever le premier appareil.*
Verbandbrief. *z. m. Obligation, Acte obligatoire paſſé par devant Notaire, entre deux ou pluſieurs perſonnes.*

VERBANNEN. *w. w.* Bannen, berooven. *Bannir, exiler.*
Van Gods aanſchijn verbannen zijn. *Etre privé de voir la face de Dieu.*
* Alle zorgen verbannen. *Bannir ou chaſſer tous les ſoucis.*
* De droefheid uit zijn harte verbannen. *Chaſſer le chagrin de ſon cœur.*
Verbannen. *d. w.* Van verbannen.
Verbanning. *z. v. Banniſſement, exil.*
Verbanning uit de Kerke of Gemeente. Kerkelijke Ban. *Excommunication.*
Verbanningſchrift. *zie* Verbandbrief.

VERBASTERD. *d. w.* Van verbaſteren.
VERBASTEREN. *g. w.* Ontaarden. *Dégénérer, ſe corrompre, s'abâtardir, ne valoir pas ce que valoient ceux de qui on deſcend.*
Van de deugd zijner voorouderen verbaſteren. *Dégénérer de la vertu de ſes ancêtres.*
De Franiche vrugten die men in de Noordelijke Geweſten aankweekt, verbaſteren metter tijd. *Les fruits de France qu'on cultive dans les contrées ſeptentrionales, dégénérent à la longue ou avec le temps.*
Verbaſtering. *z. v.* Ontaarding. *Corruption, abâtardiſſement.*
Verbaſterdheid. *z v.* Bederf. *Corruption ou état de corruption.*
Men beſpeurde eene groote verbaſterdheid in de Zeden van dat Volk. *On apperçut une grande corruption dans les mœurs de ce peuple.*

VERBAZEN. *zie* Verbaazen.
VERBED. *d. w.* Van verbedden.
VERBEDDEN. *w. w. Changer de lit, faire changer de lit.*
De Zieke is nog niet verbed. *Le malade n'a pas encore changé de lit.*

VERBEDEN. *d. w.* Van verbidden. *Fléchi par prières.*
VERBEELD. *d. w.* Van verbeelden.
VERBEELDEN. *w. w.* Vertoonen, uitdrukken. *Repréſenter, figurer, donner le caractère de quelque perſonne ou de quelque paſſion.*
Het geen gij van hem verhaald verbeeld zeer wel een toornig menſch. *Ce que vous racontez de lui, repréſente aſſez bien un homme tranſporté de colére.*
Hij verbeeldde de Gemeente der Stad van waar hij quam. *Il repréſentoit le peuple de la Ville d'où il venoit.*
Zig verbeelden, zig voorſtellen. *Se repréſenter, ſe figurer, ſe mettre devant les yeux quelque choſe, la repaſſer dans ſon eſprit, s'imaginer.*
Ik verbeelde mij de ruſte als de grootſte zoetigheid des levens. *Je me repréſente le repos comme la plus grande douceur de la vie.*
Zig verbeelden, zig inbeelden, meenen, waanen. *S'imaginer, penſer, croire.*
Verbeelding. *z. v.* Vertooning van iets. *Figure, repréſentation, tout ce qui repréſente quelque action ou quelque choſe que ce ſoit.*
De Oude Wet was eene verbeelding van Chriſtus. *L'ancienne Loi étoit une figure de Jéſus Chriſt.*
Verbeelding. *z. v.* Inbeelding. *Imagination, penſée, idée qu'on ſe forme d'une choſe.*
Wij hebben 'er maar eene zwakke verbeelding van. *Nous n'en avons qu'une foible idée.*
Verbeeltenis. *zie* Verbeelding.

VERBEETEN. *d. w.* Van verbijten. *zie* Verbijten.
VERBEETERAAR, enz. *zie* Verbeteraar, enz.
VERBEEZIGEN. *zie* Verbezigen.
VERBEID. *d. w.* Van verbeiden.
VERBEIDEN. *w. w. Attendre, demeurer dans un lieu juſqu'à ce qu'une perſonne ou une choſe arrive.*
Gij zult hem te vergeefs verbeiden. *Vous l'attendrez inutilement.*
Verbeid of wagt op Gods hulpe. *Attendez le ſecours de Dieu.*
Verbeiding. *z. v.* Verwagting, hoop. *Attente, eſpérance.*

VERBERGEN. *w. w.* Verſtecken. *Cacher, ſerrer.*
Iets in de aarde verbergen. *Cacher quelque choſe dans la terre.*

* Zijne

Digitized by Google

*Zline gramschap verbergen. *Cacher sa colère.*
Zig verbergen, zig verstecken. *Se cacher, ne se pas montrer.*
Gaat u verbergen, schenken. *Allez vous cacher, vilaines.*
VERBERGER. *z. m. Celui qui cache quelque chose.*
Verberging. *z. v.* Verstecking. *L'action de cacher ou de fermer quelque chose.*
Verbergster. *z. v. Celle qui cache quelque chose.*
VERBETEN. *d. w.* Van verbijten. *zie* Verbijten.
VERBETERAAR. *z. m.* Een die iets verbetert. *Réformateur, correcteur, celui qui corrige quelque chose.*
Een verbeteraar der Zeden. *Un Réformateur des mœurs.*
VERBETERD. *d. w.* Van verbeteren.
VERBETEREN. *w. w.* Herstellen, van gebreken zuiveren. *Réformer, corriger, améliorer.*
Zijn leven verbeteren of beteren. *Réformer sa vie, s'amender, se corriger de quelque vice.*
Eenen misslag verbeteren. *Corriger une faute.*
Een huis verbeteren. *Améliorer une maison.*
Verbeteren, veranderen. *in 't gerigte. Emender.*
Verbeterhuis. *z. v.* Beterhuis. *Maison de correction, maison où l'on met les débauchés pour les corriger.*
Verbetering. *z. v.* Betering, herstelling. *Correction, amandement, réforme, amélioration.*
Tot verbetering der zeden. *Pour la réforme des mœurs.*
Verbetering van een huis. *Amélioration d'une maison.*
Onder verbetering. *bijw.* Onder een beter oordeel. *Sous correction, sauf correction.*
Ik zegge, onder verbetering, dat de meeste menschen zotten zijn. *Je dis, sauf correction, que la plupart des hommes sont des fous ou des insensés.*
Verbeterlijk. *bijv. w.* Dat men verbeteren kan. *Ce qui se peut corriger ou réformer, corrigible.*
VERBEURBAAR. *bijv. w.* Dat verbeurd kan worden. *Confiscable, qui peut être confisqué.*
Zijn goed is verbeurbaar aan den Staat verklaard. *Son bien a été déclaré confiscable à l'Etat.*
VERBEURD. *d. w.* Van verbeuren.
VERBEUREN. *w. w.* In boete of breuke vervallen. *Encourir quelque amende.*
Lijf en goed verbeuren. *Encourir la perte des biens & de la vie.*
Verbeuren, vertillen, verzetten. *Lever, soulever, transporter.*
Daar is geen verbeuren aan, men kan dat niet vertillen. *Il n'y a pas moyen de soulever ou de transporter cela.*
*Daar is geen verbeuren aan, men mag daar meê handelen gelijk men wil. *On ne peut rien gâter à cela, on se peut servir de cela comme on veut.*
Verbeuring van goederen. *Confiscation de biens.*
Verbeurte. *zie* Verbeuring.
VERBEZIGD. *d. w.* Van verbezigen.
VERBEZIGEN. *w. w.* Gebruiken. *User, consumer.*
Ik hebb' van dit Jaar veel koorns verbezigd. *J'ai consumé cette année beaucoup de bled.*
Verbeziging. *z. v.* Gebruik. *Usage, service, action de consumer une chose ou de s'en servir.*
VERBIDDELIJK. *bijv. w.* Die te verbidden is. *Qu'on peut fléchir, exorable, flexible.*
VERBIDDEN. *w. w.* Door bidden vermurwen. *Fléchir par prières.*
Eenen Regter verbidden. *Obtenir grace pour quelqu'un auprès d'un Juge.*
Verbidding. *z. v. Fléchissement par prières, action de fléchir par prières.*
VERBIEDEN. *w. w. Défendre, faire défense, interdire.*
Het Lijfgevegt verbieden. *Défendre le Duel.*
Verbodene waaren. *Des marchandises défendues ou de contrebande.*
God heeft het lasteren verboden. *Dieu a défendu de blasphémer.*
Dat Boek is verboden. *Ce Livre est défendu, on a défendu la vente de ce livre.*
Verbieding. *zie* Verbod.
VERBIJSTERD. *d. w.* Van verbijsteren.
VERBIJSTEREN. *w. w.* Iemand van zijn stuk of buiten westen helpen. *Décontenter quelqu'un, le désorienter, le déferrer, lui faire perdre la tramontane.*
Het verstand verbijsteren. *Troubler l'esprit.*
Zijne zinnen zijn gantsch verbijsterd. *Il a l'esprit tout troublé, il est dans une grande aliénation d'esprit.*
Gij verbijstert mij telkens. *Vous me faites perdre la tramontane, vous me troublez à tous momens.*
Verbijstering. *z. v. Confusion, désordre, trouble, égarement dans les actions ou dans le discours.*
Verbijsterdheid. *z. v.* Onzekerheid. *Perplexité, irrésolution, incertitude de ce qu'on doit faire, état irrésolu & inquiet où se trouve une personne.*
VERBIJTEN. *w. w.* Zig verbijten, zig bedwingen. *Se modérer, se tempérer, cacher ou dissimuler sa colère.*
Hij verbeet zig op 't hooren van die laste ringe. *Il se retint en entendant cette calomnie, il n'écouta pas son ressentiment.*
VERBINDEN. *w. w.* Verpligten. *Engager, obliger à faire ou ne pas faire une chose.*
Hij heeft mij tot zijnen dienst verbonden. *Il m'a engagé à son service.*
Ergens met eede toe verbonden zijn. *Etre obligé à quelque chose par serment.*
Iemand in 't huwelijk of in den egten staat verbinden. *Marier une personne, la joindre par mariage avec une autre.*
Niets verbind mij daar toe. *Il n'y a rien qui m'oblige à cela.*
Verbinden, zijne kousenbanden verbinden. *Renouer ses jarretières.*
Verbinden, eenen nieuwen band om doen. *Relier de-nouveau, mettre une nouvelle reliure.*
Een oud boek verbinden. *Relier de-nouveau un vieux livre.*
Eene wonde verbinden. *Panser ou penser une playe.*
Verbinding z. v. Verpligting. *Obligation, engagement.*
Verbinding van eene wonde. *Pancement d'une playe.*
Verbintenis. *z. v. Engagement, liaison, obligation.*
Zij leven in eene naauwe verbintenis. *Ils vivent dans une étroite liaison.*
VERBITTERD. *d. w.* Van verbitteren, *en bijv. w.* Toornig, gram. *Irrité, aigri.*
VERBITTEREN. *w. w.* Tergen. *Irriter, exciter la colère d'une personne, l'aigrir.*
Verbitterdheid. *z. v.* Toornigheid, gramschap. *Colère, désir de vengeance, haine, aigreur.*
Verbittering. *z. v.* Terging. *Action de mettre quelqu'un en colère, irritation, aigreur.*
VERBLAAZEN. *w. w. Soulever en soufflant ou par le souffle.*
Verblaazen. *d. w.* Van verblaazen.
VERBLEEKEN. *g. w.* Bleek worden. *Pâlir, devenir pâle, blémir.*
Zij verbleekt op 't zien van eenen blooten degen. *Elle pâlit à la vue d'une épée nue.*
Zij weet van verbleeken noch bloozen, zij is heel onbeschaamd. *Elle ne sait ni pâlir, ni rougir, c'est une effrontée.*
Verbleeking. *Blemissement, action de pâlir.*
VERBLEEKT. *d. w.* Van verbleeken.
VERBLEEVEN. *d. w.* Van verblijven. *Demeuré, &c.*
VERBLEKEN. *zie* Verbleeken.
VERBLEVEN. *zie* Verbleeven.
VERBLIJD. *d. w.* Van verblijden.
VERBLIJDEN. *w. w.* Verheugen. *Rejouïr, donner de la joye ou du plaisir.*
Die goede tijding verblijdde den Koning. *Cette bonne nouvelle rejouït le Roi.*
Verblijd of verheugd zijn. *Etre joyeux, avoir de la joye.*
Zig verblijden, verblijd zijn. *Se réjouïr, avoir de la joye.*
Zig in iemands leed verblijden. *Se réjouïr du malheur d'autrui.*
Verblijd u over uw geluk. *Réjouïssez-vous de votre bonheur.*
Verblijding. *zie* Blijdschap, verheuging.
VERBLIJF. *z. g.* Wooning, huisvesting, optrek. *Demeure, séjour, logement.*
Hij heeft zijn verblijf in de stad. *Il a sa demeure dans la ville.*
Zij heeft haar verblijf in eene herberg genomen. *Elle a pris son logement dans un cabaret.*
Verblijf. *Gerigtsz.* Acte van verblijf. *Compromis, acte par lequel on s'engage à s'en remettre au jugement des arbitres.*
Verblijfplaats. *z. v.* Verblijf, wooning. *Demeure, lieu de demeure, logement, séjour.*
Nergens eene verblijfplaats vinden. *Ne trouver nulle part un lieu pour se loger.*
Verblijven, blijven. *zie* Blijven.
VERBLIJVEN. *w. w.* Iets aan iemand verblijven. *Se rapporter de quelque différend à des arbitres.*
Ik verblijve het aan hem. *Je m'en rapporte à lui.*
VERBLIKKEN. *g. w.* Inschieten. *Perdre de sa couleur, se ternir.*
Die schilderije is verblikt. *Ce tableau a perdu de sa couleur.*
VERBLIKT. *d. w.* Van verblikken.
Verblijving. *zie* Verblijf.
VERBLIND. *d. w.* Van verblinden, *en bijv. w.* Blind, onwetende. *Aveuglé, ébloui, ignorant.*
Het verblind Heidendom. *Le Paganisme aveuglé.*
VERBLINDEN. *w. w.* Doen schemeren. *Eblouir, aveugler.*
Men kan de Zon niet aanzien of zij verblind de oogen. *On ne peut regarder fixement le Soleil qu'il n'éblouisse les yeux.*
*Verblinden, verleiden. *Eblouir, séduire, tromper quelqu'un dans les choses qui concernent la Religion ou les Mœurs.*
*De luister eener kroone verblind de reden. *L'éclat d'une couronne éblouit la raison.*

*Het

Digitized by Google

* Het gemeene volk door ſtrikredenen verblinden. *Eblouir la populace par de faux raiſonnemens.*
* Verblindheid. *z. v.* Blindheid, onwetendheid. *Aveuglement, ignorance.*
Verblinding. *z. v. Eblouiſſement, effet du Soleil, du jour ou de la lumiére qui frappe vivement les yeux.*
* Verblinding, verleiding. *Action d'éblouir ou d'aveugler par de faux raiſonnemens.*

VERBLOEMD. *d. w.* Van verbloemen, *en bijv. w. Figuré, fleuri, &c.*
Eene verbloemde ſpreekwijze. *Une expreſſion ou une façon de parler figurée.*

* VERBLOEMEN. *w. w.* Verſchoonen. *Pallier, couvrir ingenieuſement, donner quelque couleur à une choſe.*
* Zij wiſt haare gebreken aardig te verbloemen. *Elle ſavoit ingenieuſement pallier leurs défauts.*
* Verbloemen, bewimpelen. *Déguiſer, diſſimuler.*
* De waarheid verbloemen. *Déguiſer la vérité.*
* Verbloeming. *z. v.* Bewimpeling, verſchooning. *Déguiſement, diſſimulation, action de pallier.*

VERBLUFFEN. *w. w.* Door ſcherpe bejegeningen moedeloos maaken. *Abbattre le courage, faire perdre courage, décourager.*
Verbluffing. *z. v.* Scherpe woorden of bejegeningen. *Des paroles injurieuſes ou piquantes.*

VERBLUFT. *d. w.* Van verbluffen.
Dat meisje word in huis verbluft. *On abbat le courage de cette fille dans la maiſon.*

VERBOD. *z. g. Défenſe, prohibition, interdiction.*
De Staat heeft een verbod gedaan om onderhandeling met de vijanden te houden. *L'Etat a fait défenſe d'avoir commerce avec les ennemis.*
Een verbod laaten uitgaan tegen de pragt. *Publier des défenſes contre le faſte ou le luxe.*

VERBODEMEN. *w. w.* Vervoeren. *Tranſporter, porter d'un vaiſſeau dans un autre.*
Wijn verbodemen. *zie* Wijnverlaaten.
Verbodeming. *z. v.* Vervoering. *Tranſport de marchandiſes d'un vaiſſeau dans un autre.*

VERBODEN. *d. w.* Van verbieden. *Défendu, interdit.*

VERBOEKEN. *w. w.* In een ander boek ſchrijven. *Tranſcrire dans un autre livre.*
Ik zal dat kladboek laaten verboeken. *Je ferai tranſcrire ce brouillon dans un autre livre.*

VERBOEKT. *d. w.* Van verboeken.

VERBOLGEN. *bijv. w.* Beroerd, onſtuimig. *Orageux, tempétueux.*
De Zee was zeer verbolgen. *La Mer étoit fort orageuſe.*
* Verbolgen, toornig, vergramd. *Courroucé, irrité.*
Verbolgenheid. *z. v.* Toorn, gramſchap. *Grande colére, courroux, ire.*
Verbolgenlijk. *bijw.* Met verbolgenheid. *En colére, avec emportement.*

VERBOND. *z. g.* Verdrag. *Confédération, alliance, union de peuples ou de perſonnes.*
Een verbond aangaan. *Faire une alliance.*
In zijn verbond aanneemen. *Recevoir en ſon alliance.*
Een verbond breeken. *Rompre une alliance.*
Gods verbond met de menſchen. *L'alliance de Dieu avec les hommes.*
Het verbond der genade. *L'alliance de Grace.*
De Boeken des O. en N. Verbonds. *Les Livres du Vieux & du Nouveau Teſtament.*
Werkverbond. *zie onder* Werk.
Verbondboek. *zie* Teſtament in den zin van de H. Schrift.
Verbondbreecker. *z. v. Violateur ou infracteur de quelque alliance.*
Verbondbreeking. *z. v. Violement d'alliance.*
Verbondbreekſter. *z. v. Celle qui viole quelque alliance.*
Verbondbreuk. *zie* Verbondbreeking.

VERBONDEN. *d. w.* Van verbinden. *Engagé, obligé, allié, relié de-nouveau.*
Verbondenen. *zie* Bondgenooten.
Verbondsbrief. *z. m. Acte d'alliance.*
Verbondſchender. *zie* Verbondbreecker.

VERBOODEN. *zie* Verboden.

VERBOORD. *d. w.* van verboorden.

VERBOORDEN. *w. w.* Op nieuw boorden. *Reborder, border une ſeconde fois.*

VERBORGEN. *d. w.* Van verbergen. *Caché, occulte.*
Verborgenheid. *z. v.* Geheim. *Myſtére, choſe cachée & difficile à comprendre.*
De verborgenheden des Geloofs. *Les Myſtéres de la Foi.*
De Bezendelingen of Miſſionariſſen verbergen aan de Heidenen de verborgenheid van 't kruis. *Les Miſſionaires cachent aux Payens le Myſtere de la croix.*
Daar ſchuilt eene verborgenheid onder. *C'eſt un myſtére que cela, c'eſt une choſe ſecréte & qu'on ne ſauroit pénétrer.*
Hij maakt van alles eene verborgenheid. *Il fait myſtére de tout.*
Verborgenlijk. *bijw.* Op eene verborgene wijze. *D'une maniére myſtérieuſe.*

VERBOUWD. *d. w.* Van verbouwen.

VERBOUWEN. *w. w.* Herbouwen. *Rebâtir, bâtir ou conſtruire de-nouveau.*
Een huis verbouwen. *Rebâtir une maiſon.*
Verbouwen. Te koſt leggen. *Employer en bâtiſſant.*
Hij heeft veel gelds aan dat huis verbouwd. *Il a employé beaucoup d'argent à la conſtruction de cette maiſon.*

VERBRAGT of verbrogt. *d. w.* van verbrengen. *Tranſporté.*

VERBRAND. *d. w.* van verbranden. *Brûlé, conſumé.*
Verbrandbaar. *zie* Brandbaar.

VERBRANDEN. *w. w.* Door 't vuur verteeren. *Brûler, conſumer par le moyen du feu.*
Eene ſtad verbranden. *Brûler une Ville, la réduire en cendres.*
Iemand levende verbranden. *Brûler quelqu'un tout vif.*
Veel houts verbranden. *Brûler beaucoup de bois.*
Verbranden, verzengen, verſchrooken. *Brûler, faire ſentir le brûlé.*
Dat vleesch is heel verbrand. *Cette viande eſt toute brûlée.*
Verbranden. *g. w.* Getaand door de Zon worden. *Hâler, devenir bazané, devenir noir à cauſe de l'ardeur du ſoleil.*

VERBRANDER. *zie* Brandſtigter.
Verbrandheid. *z. v. Brûlure, le mal que le feu a cauſé.*
Verbranding. *z. v. Action de brûler.*

VERBRASSEN. *w. w.* Verteeren, doorbrengen. *Diſſiper, conſumer, perdre, manger ſon bien en débauché.*

VERBRAST. *d. w.* van verbraſſen.
Hij heeft al zijn goed verbraſt. *Il a diſſipé tout ſon bien.*
Ik ben verbraſt. *Je me trouve mal d'avoir trop mangé.*

VERBREED. *d. w.* van verbreeden.

VERBREEDEN. *w. w.* Breeder maaken. *Elargir, faire plus large, etendre.*
Den weg verbreeden. *Elargir le chemin.*

VERBREEKBAAR. *zie* Breekbaar.
Verbreekelijk. *bijv. w. Qui ſe peut rompre.*

VERBREEKEN. *w. w.* Breeken, ſloopen. *Rompre, mettre en pièces, détruire.*
God zal zijn werk niet verbreeken. *Dieu ne détruira pas ce qu'il a fait.*
Gods Wet verbreeken. *Tranſgreſſer, violer ou enfreindre la loi de Dieu.*
Verbreeking. *z. v. Violation, infraction, action de rompre ou d'enfreindre.*
Verbreeking. *z. v.* Ongeval, ſchade, verlies. *Malheur, diſgrace, infortune.*
* Zig niet bekommeren met de verbreekinge Joſefs. Amos. 6: 6. *Ne ſe ſoucier pas de la froiſſure de Joſeph.*

VERBREID. *d. w.* van verbreiden.

VERBREIDEN. *w. w.* Bekend of ruchtbaar maaken. *Divulguer, publier, découvrir, ſemer, répandre.*
Eene Maare alomme verbreiden. *Divulguer une nouvelle par-tout.*

VERBREIDER. *z. m. Celui qui divulgue ou publie quelque choſe.*
Wie is de verbreider van dat gerugt? *Qui a ſemé ce bruit-là?*
Verbreiding. *z. v. Publication, action de divulguer ou de répandre.*

VERBRENGEN. *w. w.* vervoeren. *Tranſporter, porter ailleurs.*
Verbrenging. *z. v.* vervoering. *Tranſport.*

VERBRIJZELAAR. *z. m. Celui qui briſe.*

VERBRIJZELEN. *w. w.* vermorſſelen. *Briſer, rompre, mettre en pièces, fraiſer, fracaſſer.*
Zout verbrijzelen. *Briſer ou égruger du ſel.*
Verbrijzeling. *z. v. L'action de briſer ou de fracaſſer.*

VERBROD. *d. w.* van verbrodden.
Een verbrod huis. *Une maiſon mal bâtie.*
Een verbrod kleed. *Un habit gâté par le tailleur.*

VERBRODDEN. *w. w. Gâter, donner une méchante façon.*

VERBRODDER. *zie* Brodder, Broddelaar.

VERBROEID. *d. w.* van verbroeijen.

VERBROEIJEN. *w. w.* Te heet maaken. *Chauffer trop.*
Verbroeid Hooi. *Du foin échauffé où le feu ſe met.*

VERBROGT. *zie* verbragt.

VERBROKEN of verbrooken. *d. w.* van verbreeken. *zie* verbreeken.

VERBRUID. *d. w.* van verbruijen. *zie* verbruijen.

VERBRUIKEN. *w. w.* verbeezigen. *Conſumer, uſer.*
Veel Wijns verbruiken. *Conſumer beaucoup de Vin.*

VERBRUIKT. *d. w.* van verbruiken.

‡ VERBRUIJEN. *w. w.* Bederven. *Gâter, faire échouer.*

VERBUIST. *bijv. w.* Ziekelijk van 's daags te vooren te veel te hebben gedronken. *Incommodé d'avoir trop bu le jour d'auparavant.*

VERBIJ. *zie* voorbij.

VERCIERD. *d. w.* van verſieren. *Orné, paré, embelli.*
Verciérd, verſierd, nagebootſt. *Contrefait, artificiel, fariant des fleurs, des fruits, &c.*
Verciérde Bloemen. *Des fleurs artificielles.*

Vercieren of verſieren. *w. w.* Opſchikken, oppronken. *Orner, embellir, parer, ajuſter.*

Een

Digitized by Google

Een Outaar vercieren. *Orner un Autel.*
Eene reden vercieren. *Embellir un discours.*
Zig vercieren. *S'eluster, se parer.*
Verciering of verſiering. *Parure, ornement, tout ce qui sert à parer ou à ajuſter, étoffure.*
Vercierſel. z. g. Verſierſel. *Ornement, embelliſſement, parure, tout ce qui sert à orner.*
Vercierſter. z. v. Verſierſter. *Celle qui fait des fleurs artificielles & d'autres curioſités pour l'embelliſſement ou l'ornement.*
VERDAADIGEN. *zie* verdedigen.
VERDAAN. *d. w.* van verdoen. *zie* verdoen.
VERDADIGD. *d. w.* van verdadigen.
VERDADIGEN. *zie* verdedigen.
VERDAGT. *d. w.* van verdenken, en *bijv. w.* Dien of dat men verdenkt. *Suſpect, qui eſt ſoupçonné, de qui ou de quoi on a ſoupçon.*
Die reden is mij verdagt. *Ce diſcours m'eſt ſuſpect.*
Dat maakt hem verdagt bij den vorſt. *Cela le rend ſuſpect au Prince.*
Het ſtilzwijgen van die goede vaders is mij heel verdagt. *Le ſilence de ces bons Péres m'eſt fort ſuſpect.*
Iemand verdagt houden. *Avoir ou tenir quelqu'un pour ſuſpect, le ſoupçonner.*
Ergens op verdagt zijn. *Penſer à quelque choſe, y être préparé.*
Ik was 'er niet genoeg op verdagt. *Je n'y penſois pas aſſez, je n'y faiſois pas aſſez de réflexion, je n'y étois pas aſſez préparé.*
Verdagtheid. z. v. Mistrouwen. *Action de tenir pour ſuſpect, ſoupçon.*
VERDAGVAARD. *d. w.* van verdagvaarden.
VERDAGVAARDEN. *w. w.* Dagvaarden, daagen. *Ajourner, aſſigner pour comparoître devant le Juge.*
*VERDAGVAARDEN. *w. w.* Beſcheiden. *Preſcrire un temps pour avoir un entretien ou pour faire quelque choſe.*
Verdagvaardiging. z. v. Daaging, dagvaarding. *Aſſignation, ajournement, exploit de ſergent pour comparoître devant le Juge.*
VERDEDIGBAAR. *bijv. w.* Dat men kan beweeren of verdedigen. *Soutenable, qui ſe peut défendre ou ſoutenir, que l'on peut juſtifier.*
Dat gevoelen is niet verdedigbaar. *Ce ſentiment ou cette opinion n'eſt pas ſoutenable.*
VERDEDIGD. *d. w.* van verdedigen.
VERDEDIGEN. *w. w.* verdadigen. *Défendre, protéger, garder, conſerver.*
Verdedigen, beweren, ſtaande houden. *Défendre, ſoutenir, maintenir.*
Eene plaats tegen een magtig Leger verdedigen. *Défendre une place contre une puiſſante Armée.*
Zijn regt verdedigen. *Soutenir ſon droit.*
Iemands zaak verdedigen. *Défendre la cauſe de quelqu'un.*
Een gevoelen verdedigen. *Défendre un ſentiment.*
VERDEDIGER. z. m. Verweerder, Beſchermer. *Défenſeur, celui qui ſoutient, qui défend ou qui protége, protecteur.*
Verdediging. z. v. Verweering, beſcherming. *Défenſe, apologie, protection.*
Hij brengt veel bij tot zijne verdediging. *Il allégue beaucoup de choſes pour ſa défenſe ou pour ſa juſtification.*
Iemands verdediging opneemen. *Faire l'apologie de quelqu'un.*
Verdedigſchrift. z. g. Verweerſchrift. *Apologie, juſtification, ce qu'on écrit pour ſa défenſe ou pour celle d'autrui.*
Verdedigſter. z. v. Verweerſter, beſchermſter. *Celle qui défend quelqu'un ou qui en fait l'apologie, protectrice.*
Verdeedigbaar, enz. *zie* verdedigbaar, enz.
VERDEELBAAR. *bijv. w.* Deelbaar, dat verdeeld kan worden. *Diviſible, qui ſe peut diviſer.*
VERDEELD. *d. w.* van verdeelen.
* Zij zijn onder malkander verdeeld. *Ils ſont diviſés entre eux, ils ſont deſunis.*
Verdeeldelijk. *zie* verdeelbaar.
*Verdeeldheid. z. v. Twiſt, onruſt, verwarring. *Diviſion, diſcorde, troubles, brouilleries, deſunion.*
Eene verdeeldheid onder 't volk verwekken. *Fomenter des diviſions parmi le peuple.*
VERDEELEN. *w. w.* Scheiden, deelen. *Partager, diviſer, ſéparer, faire quelque partage.*
Eene erfnis verdeelen. *Partager une ſucceſſion.*
Na den dood van den Koning wierd zijne Heerſchappije aan deszelfs Zoonen verdeeld. *Après la mort du Roi, ſon Royaume fut partagé entre ſes fils.*
De Spaanſche Heerſchappije verdeelen. *Partager la Monarchie d'Eſpagne.*
* De gemoederen verdeelen. *Diviſer les eſprits, ſemer de la diſcorde entre des perſonnes.*
VERDEELER. z. m. *Celui qui partage ou qui ſépare.*
Verdeeling. z. v. Scheiding. *Partage, diviſion, action de partager, de diviſer.*
Eene verdeeling maaken. *Faire un partage.*
De verdeelingen zijn wel gemaakt. *Les partages ſont bien faits.*
Verdeeling der gemoederen. *zie* verdeeldheid.
Verdeeling. *zie* verſtrooijing.
Verdeeling. *Fourche.*
De verdeeling der vingeren. *La fourche des doigts.*
VERDEK. z. g. Dek van een Schip. *Le pont d'enbaut.*
Het half verdek, het zonnendek. *Demi-couverture ſur un vaiſſeau contre la chaleur du Soleil.*
VERDELEN. *zie* verdeelen.
VERDELGD. *d. w.* van verdelgen.
VERDELGEN. *w. w.* Uitroeijen, omkeeren. *Détruire, déſoler, renverſer, ruiner, exterminer.*
Eene ſtad verdelgen. *Renverſer ou ruiner une ville.*
Eenen Staat te vuur en te zwaerd verdelgen. *Détruire un Etat par le feu & le fer.*
VERDELGER. z. v. Uitroeijer. *Deſtructeur, celui qui ruine.*
Verdelging. z. v. Uitroeijing. *Deſtruction, ruine, déſolation.*
VERDEMOEDIGD. *d. w.* van verdemoedigen.
VERDEMOEDIGEN. *w. w.* vernederen. *Humilier, abaiſſer.*
Zig verdemoedigen. *S'humilier, s'abaiſſer, ſe rabaiſſer.*
De ſchepſelen moeten zig voor den Schepper verdemoedigen. *Les créatures doivent s'humilier devant le Créateur.*
VERDENKEN. *w. w.* verdagt houden. *Tenir pour ſuſpect, ſoupçonner.*
Men moet mij daar over niet verdenken. *Il ne faut pas me ſoupçonner de cela.*
Verdenking. z. v. Agterdogt. *Soupçon.*
VERDER. *bijv.* Hooger aan. *Plus loin, plus avant.*
Hij woont nog verder. *Il demeure encore plus loin.*
Men moet verder denken. *Il faut penſer plus loin.*
Verder, beter. *Mieux, plus parfaitement, avec plus de grace, d'eſprit ou d'adreſſe.*
Hij is daar in verder gekomen dan ik. *Il y eſt plus avancé que moi, il entend cela mieux que moi.*
Allengskens koomt men verder. *On avance peu à peu.*
Verder, verdere. *bijv. w.* Als, morgen zal ik u van de verdere fielterijen van dien Schelm onderhouden. *Je vous entretiendrai demain des autres friponneries de ce coquin-là.*
Verders. *zie* vorders.
VERDERF. z. g. Bederf, ondergang. *Ruine, dégat, décadence, deſtruction.*
Mijn vader is oorzaak van mijn bederf. *Mon pere a cauſé ma ruine.*
In zijn verderf loopen, zijn ongeluk verhaaſten. *Courir à ſa ruine.*
Ten verderve loopen. *Courir à la perdition.*
Het uiterſte verderf, de verdoemenis. *La damnation, la condamnation aux enfers, la perdition.*
Verderfelijk. *zie* verderflijk.
Verderfenis. z. v. verderf. *Perdition.*
Verderflijk. *bijv. w.* Bederflijk. *Corruptible, qui peut ſe corrompre ou ſe gâter.*
Verderflijke waaren. *Des denrées qui ſont ſujettes à ſe gâter.*
Verderflijk, ſchadelijk, gevaarlijk. *Pernicieux, préjudiciable, dangereux.*
Eene verderflijke leere. *Une doctrine pernicieuſe.*
Verderflijkheid. z. v. Bederflijkheid. *Corruption, aſſujettiſſement à la corruption.*
Verderveling. *zie* Verwoeſter.
VERDERVEN. *w. w.* Bederven. *Gâter, corrompre.*
Verderven, verwoeſten. *Détruire, ruiner, bouleverſer.*
De krijg verderft Landen en Steeden. *La guerre ruine des pays & des Villes.*
Verderven. *g. w. Se gâter, ſe corrompre.*
Verderving. z. v. Bederf. *Corruption.*
Verderving, verwoeſting. *Deſtruction, ruine, bouleverſement.*
VERDIEND. *d. w.* van verdienen.
VERDIENEN. *w. w.* Winnen, waardig zijn. *Gagner, mériter, être digne.*
Zijnen koſt verdienen. *Gagner ſa vie.*
Den hemel verdienen. *Mériter le Ciel.*
Den dood verdienen. *Mériter la mort.*
* Hij heeft veel verdiend. *Il a beaucoup mérité.*
Verdienſte. z. v. *Mérite.*
De verdienſten van Chriſtus. *Les mérites de Jéſus-Chriſt.*
Iemand naar verdienſten ſtraffen. *Punir quelqu'un ſelon ſes mérites.*
Verdienſtelijk. *bijv. w.* verdienſtig. *Méritoire, ce qui mérite quelque récompenſe.*
Een verdienſtelijk werk. *Une action méritoire.*
Verdienſtelijkheid. z. v. *Mérite.*
Verdienſtig. *zie* verdienſtelijk.
VERDIEPEN. *w. w.* Dieper maken. *Approfondir, creuſer, rendre plus profond.*
Eene gragt verdiepen. *Approfondir un canal ou un foſſé, le rendre plus profond.*
* Zig in ſchulden verdiepen. *S'endetter, augmenter ſes dettes, s'abimer dans les dettes.*
Verdieping. z. v. *Approfondiſſement, action de creuſer pour rendre plus profond.*

Ver-

Digitized by Google

Verdieping, verhooging van vertrekken. *Etage.*
Een huis vijf verdiepingen hoog. *Une maiſon à cinq étages.*
VERDIEPT. *d. w.* van verdiepen.
VERDIEREN. *w. w.* Dierder maaken. *Renchérir, rendre plus cher.*
Het ſlegt gewas zal het graan verdieren. *La mauvaiſe recolte fera renchérir les grains ou le bled.*
VERDIERF of verdorf. *zie* verdorf.
VERDIGT. *d. w.* van verdigten.
VERDIGTEN. *w. w.* verzinnen, ſmeeden. *Inventer, imaginer, forger.*
Eene geſchiedenis verdigten. *Inventer une hiſtoire.*
Leugens verdigten. *Forger des menſonges.*
VERDIGTER. *z. m.* *Inventeur, celui qui invente ou forge quelque choſe.*
Verdigting. *z. v.* Vinding. *Invention, ſuppoſition.*
Verdigtſel. *z. g.* verzierſel. *Fiction, fable, diſcours qui imite la vérité, & dont le but eſt de corriger agréablement les hommes.*
De verdigtzelen van Fedrus. *Les fables de Phédre.*
Verdigtzelkunde. *z. v.* *Mythologie, la connoiſſance des fables.*
VERDIKKEN. *w. w.* Dikker maaken. *Epaiſſir, rendre plus épais.*
Vleeſchnat door een Ei verdikken. *Epaiſſir un bouillon avec un jaune d'œuf.*
Verdikken. *g. w.* Dikker worden. *S'épaiſſir, devenir plus épais.*
De etter verdikt of word dikker. *La matiére ou le pus s'épaiſſit.*
Verdikking. *z. v.* *Epaiſſiſſement.*
Verdikking van 't bloed. *Epaiſſiſſement du ſang.*
VERDIKT. *d. w.* van verdikken. *Epaiſſi, rendu plus épais.*
VERDING. *z. g.* verdrag. *Accord, convention.*
Een verding met iemand maaken, een verding aangaan. *Faire un accord avec quelqu'un.*
VERDINGEN. *w. w.* Een verdrag maken. *Faire un accord, convenir.*
Met iemand iets verdingen. *Convenir de quelque choſe avec quelqu'un.*
VERDOBBELD. *d. w.* van verdobbelen.
VERDOBBELEN. *w. w.* Met dobbelen verquiſten. *Perdre au jeu.*
Hij heeft zijnen mantel verdobbeld. *Il a joué ſon manteau & l'a perdu.*
VERDOEMD. *d. w.* van verdoemen. Ten eeuwigen verderve veroordeeld. *Damné, reprouvé.*
Een verdoemd menſch. *Un homme damné.*
De ſtaat der verdoemden. *L'état des damnés*
Verdoemelijk. *bijv. w.* verdoemenswaardig. *Damnable.*
Eene verdoemelijke zonde, leere, enz. *Un péché, une doctrine damnable.*
VERDOEMEN. *w. w.* Ten verderve veroordeelen. *Damner, condamner.*
God alleen kan behouden of verdoemen. *Dieu ſeul a le pouvoir de ſauver ou de condamner.*
Verdoemenis. *z. v.* verdoemde ſtaat. *Damnation.*
De eeuwige verdoemenis. *La damnation éternelle.*
VERDOEMER. *z. m.* De geene die verdoemt. *Celui qui damne ou condamne.*
Verdoeming. *zie* verdoemenis.
VERDOEN. *w. w.* Herdoen, weder ondoen. *Refaire, faire de nouveau.*
Gij moet dat eens verdoen. *Il faut refaire cela.*
Verdoen, verbruiken, verquiſten, vernielen, ombrengen. *Dépenſer, conſumer, gaſpiller, ruiner, perdre, tuer.*
Zijn geld verdoen. *Dépenſer ſon argent.*
Zig zelven verdoen, zig zelven om hals brengen. *Se tuer ſoi-même.*
Zijn kind verdoen. *Faire mourir ſon enfant, défaire ſon enfant.*
Iets tot zijn verdoen houden, tot zijn gebruik aanleggen. *Tenir quelque choſe pour ſon ſervice, pour ſon uſage.*
Verdoender. *z. m.* verquiſter, vernieler. *Celui qui gaſpille, qui dépenſe ſon bien.*
Verdoenlijk, enz. *zie* verquiſtend, enz.
VERDOLEN. *zie* verdoolen.
VERDONGEN. *d. w.* van verdingen. *zie* verdingen.
VERDONKERD. *d. w.* van verdonkeren.
VERDONKEREN. *w. w.* verduiſteren. *Obſcurcir, rendre obſcur.*
Eene kamer verdonkeren. *Obſcurcir une chambre.*
Eene verdonkerende ſchaduw. *Ombre obſcurciſſante.*
Die bril verdonkert mijn gezigt. *Ces lunettes obſcurciſſent ma vue.*
Verdonkering. *z. v.* verduiſtering. *Obſcurciſſement.*
VERDOOFD. *d. w.* van verdooven. *zie* verdooven.
VERDOOLD. *d. w.* van verdoolen.
VERDOOLEN. *g. w.* verdwaalen. *Se fourvoyer, s'égarer.*
Ik verdoolde op den weg. *Je m'égarai de mon chemin.*
*Ik verdoolde in alle de naamen. *La quantité de noms me fit égarer, je ne pouvois retenir tous les noms.*
Verdooldheid. *zie* verdooling.
Hij is in eene groote verdooldheid. *Il eſt dans un grand égarement, dans un mauvais chemin.*
Verdooling. *z. v.* verdwaaling. *Egarement, mauvaiſe conduite, procédé peu réglé.*
VERDOOVEN. *w. w.* Doof maaken. *Rendre ſourd, aſſourdir.*
Hij verdoofde mijne ſtemme. *Il empêchoit qu'on n'entendit ma voix.*
Het geluid verdooven. *Diminuer le bruit ou le ſon.*
*Verdooven, van kleuren ſpreekende. *Ternir, diminuer l'éclat.*
*Verdooven. *g. w.* *Se ternir.*
Verdooving. *z. v.* *Terniſſure.*
VERDORD. *d. w.* van verdorren. *Aride, flétri, deſſéché.*
De boom is verdord. *L'arbre eſt mort, eſt deſſéché.*
Een verdorde tak. *Une branche morte.*
Verdordheid. *z. v.* *Aridité, ſéchereſſe.*
VERDORF. *onv. tijd* van verderven. Als: Hij verdorf. *Il corrompoit ou il corrompit.*
VERDORREN. *g. w.* Dor worden. *Devenir ſec & aride, deſſécher, mourir, parlant des plantes.*
Die boom verdort. *Cet arbre meurt ou ſe deſſéche.*
Verdorring. *z. v.* Dor wording. *Action de ſe deſſécher.*
VERDORVEN. *d. w.* van verderven. *zie* verderven.
Verdorvenheid. *zie* verdurvenheid.
VERDOVEN. *zie* verdooven.
VERDOUWD. *d. w.* van verdouwen. *Digéré.*
Verdouwelijk. *bijv. w.* Dat wel te verteeren is. *De facile digeſtion, de bonne coction, facile à digérer.*
VERDOUWEN. *w. w.* verteeren. *Digérer, faire la digeſtion.*
Mijne maag kan die ſpijs niet verdouwen. *Mon eſtomac ne ſauroit digérer ces alimens ou cette viande.*
*Verdouwen, verkroppen. *Digérer, ſouffrir patiemment, avaler.*
*Eenen hoon verdouwen. *Avaler un affront.*
*Hij kan die reden niet wel verdouwen. *Il ne peut pas bien digérer ce diſcours.*
Verdouwing. *z. v.* verteering, kooking der maage. *Digeſtion, coction de l'eſtomac.*
VERDRAAGELIJK. *bijv. w.* Lijdelijk. *Supportable.*
Die pijn is verdraagelijk. *Cette douleur eſt ſupportable.*
De liefde maakt het ongemak onverdragelijk. *L'amour rend la peine ſupportable.*
VERDRAAGEN. *w. w.* Lijden, dulden. *Souffrir, endurer, ſupporter.*
Pijn verdraagen. *Souffrir de la douleur.*
Ik wil zulk eene bejegening niet verdraagen. *Je ne veux pas ſouffrir un tel traitement.*
Ik heb' veel van haar verdraagen. *J'ai beaucoup ſouffert d'elle.*
Verdraagen, van de eene plaats naar de andere draagen. *Tranſporter, porter d'un lieu dans un autre.*
Dat goed moet verdraagen worden. *Il faut tranſporter ces vaſes.*
Verdraagen, zig verdraagen, met iemand in verdrag treeden. *Faire un accord avec quelqu'un.*
VERDRAAGEN. *d. w.* van verdraagen.
Verdraaging. *z. v.* Dulding. *Souffrance, patience.*
Door verdraaging iets te boven komen. *Surmonter quelque choſe en ſouffrant, par la patience.*
Verdraaglijk. *zie* verdraagelijk.
Verdraagzaam. *bijv. w.* Lijdzaam, geduldig. *Patient, qui ſouffre patiemment, endurant.*
Hij is heel verdraagzaam. *Il eſt fort patient ou endurant.*
Verdraagzaamheid. *z. v.* Geduldigheid, lijdzaamheid. *Patience, humeur endurante, tolerance.*
Daar is geen verdraagzaamheid onder hen. *Ils ne peuvent ſe ſouffrir ou ſe ſupporter les uns les autres.*
Eene onderlinge verdraagzaamheid. *Une tolérance mutuelle.*
Verdraagzaamlijk. *bijv.* Geduldiglijk. *Patiemment, avec patience.*
Met iemand verdraagzaamlijk omgaan. *Vivre avec quelqu'un ſur le pied d'une tolérance réciproque.*
VERDRAAID. *d. w.* van verdraaijen.
VERDRAAIJEN. *w. w.* verkeerd draaijen. *Tourner à rebours, gâter en tournant, tordre.*
Hij heeft zijnen arm verdraaid. *Il s'eſt donné une entorſe au bras.*
Het ſlot is verdraaid. *La ſerrure eſt forcée.*
*Iemands woorden verdraaijen. *Tordre les paroles de quelqu'un, les tourner dans un autre ſens.*
VERDRAAIJER. *z. m.* *Qui donne une fauſſe interprétation, qui tourne dans un autre ſens, qui tord un paſſage de l'Ecriture Sainte ou les paroles d'un Auteur.*
Verdraaijing. *z. v.* verkeerde omdraaijing. *Faux tour, tour qui ſe fait à rebours.*
VERDRAG. *z. g.* Verding, verbond, overeenkomſt. *Convention, accord, pacte, compoſition.*

Met

Digitized by Google

Met iemand een verdrag maken of in verdrag treeden. *Faire un accord avec quelqu'un.*

Zij zijn tot een verdrag gekomen. *Ils sont convenus, ils sont tombés en demeurés d'accord.*

Bij verdrag. *Par accord, à composition.*

Met verdrag. *bijw.* Met zinnen, bedaardelijk. *De sens rassis, doucement & prudemment.*

Gij moet dat met verdrag doen. *Il faut faire cela de sens rassis.*

VERDRAGEN, enz. *zie* verdraagen, enz.

VERDREEVELING. *z. m.* Een verdreeveling, vlugteling. *Réfugié.*

Eenen verdreeveling voorthelpen. *Aider un réfugié, le secourir, lui donner du secours & de l'assistance.*

VERDREEVEN. *d. w.* van verdrijven. *Chassé.*

VERDRENKEN. *zie* verdrinken.

VERDREVEN. *zie* verdreeven.

VERDRIET. *z. g.* Quelling, moeijelijkheid, hartzeer. *Peine, ennui, chagrin, douleur, déplaisir.*

Het is mij een groot verdriet. *Ce m'est un grand déplaisir.*

Hij heeft zijnen ouderen veel verdriet aangedaan. *Il a causé beaucoup de déplaisir ou de chagrin à ses parens.*

Huisverdriet. *zie onder* Huis.

Verdrietelijk. *bijv. w.* Moeijelijk, laftig, gemelijk. *Ennuyeux, chagrinant.*

's Nagts vaaren valt verdrietelijk. *Il est ennuyeux de voyager la nuit sur l'eau.*

Eene verdrietelijke reden. *Un discours ennuyeux.*

Verdrietelijkheid. *z. v.* Moeijelijkheid, gemelijkheid. *Ennui, déplaisir, chagrin.*

VERDRIETEN. *w. w.* Laftig of moeijelijk vallen, verveelen. *Ennuyer, donner de l'ennui ou du déplaisir.*

Laat u dat niet verdrieten. *Ne vous chagrinez pas de cela.*

't Verdriet mij zoo lang te wagten. *Je m'ennuye d'attendre si longtemps.*

Verdrietig. *bijv. w. Ennuyant, ennuyeux, chagrinant.*

Verdrietig worden. *S'ennuyer, se chagriner.*

VERDRIJVEN. *w. w.* Verjaagen, wegdrijven. *Chasser, mettre dehors avec violence, contraindre ou forcer de sortir de quelque lieu.*

Iemand uit zijn land verdrijven. *Chasser quelqu'un de son pays.*

Iets gebruiken om weegluizen te verdrijven. *Se servir de quelque moyen ou remède pour chasser les punaises.*

De koorts verdrijven. *Chasser la fièvre.*

Het heulsap verdrijft de pijn, 't is pijn stillend. *L'opium chasse la douleur, il l'appaise, il l'adoucit.*

Een gezwel door stoovinge verdrijven. *Guérir une tumeur avec une fomentation.*

Dorst verdrijven. *Etancher la soif.*

Het hartzeer verdrijven, de droefheid verbannen. *Bannir la mélancolie, chasser le chagrin.*

Den tijd verdrijven. *Passer le temps, se divertir.*

Ik doe het maar om den tijd te verdrijven. *Je ne le fais que pour passer le temps.*

VERDRIJVER. *z. m.* Verjaager. *Celui qui chasse ou qui met dehors.*

Verdrijving. *z. v* Wegdrijving, verjaaging. *Action de chasser ou de mettre dehors.*

VERDRINGEN. *w. w.* Uit zijne plaats dringen, benaauwen. *Pousser de son lieu ou de sa place, reculer en poussant.*

VERDRINKEN. *g. w.* In 't water verlmooren. *Se noyer.*

Hij viel buiten boord en verdronk voor onze oogen. *Il tomba hors du vaisseau & se noya à nos yeux.*

Verdrinken of verdrenken. *w. w. Noyer, faire mourir dans l'eau.*

Eenen hond verdrinken. *Noyer un chien.*

Verdrinken, in drank verteeren. *Dépenser à boire.*

Al zijn geld verdrinken. *Dépenser tout son argent à boire, boire tout son argent.*

Verdrinking. *z. v.* Smooring in 't water. *Action de noyer ou de se noyer.*

VERDROGEN. *zie* verdroogen.

VERDRONGEN. *d. w.* van verdringen. *Poussé de sa place.*

VERDRONKEN. *d. w.* van verdrinken. *Noyé, &c.*

VERDROOGD. *d. w.* van verdroogen.

VERDROOGEN. *w. w.* Droogen, droog maaken. *Secher, dessecher, rendre sec, faire devenir sec.*

't Nagtbraaken verdroogt de herssenen. *Les longues veilles dessechent le cerveau.*

Verdroogen. *g. w.* Al te droog worden, uitdroogen. *Se secher, devenir trop sec, se dessecher.*

Het brood is verdroogd. *Le pain est tout desséché, est devenu tout sec.*

Verdroogde waare, waare die door droogte bedurven is. *Des marchandises qui sont devenues trop sèches ou que la sécheresse a gâtées.*

Die spijs verdroogt geheel. *Cette viande devient tout à fait sèche.*

Verdrooging. *z. v. Dessechement.*

VERDROOT. *onv. tijd* van verdrieten.

Als, dat verdroot mij. *Cela m'ennuyoit ou m'ennuya.*

Verdrooten of verdroten. *d. w.* van verdrieten. *zie* verdrieten.

VERDRUKKEN. *w. w.* Onderdrukken. *Opprimer, accabler.*

Hij tragt haar te verdrukken. *Il tâche ou il cherche à l'opprimer.*

VERDRUKKER. *z. m.* Onderdrukker. *Oppresseur, celui qui opprime.*

Hij is een verdrukker van zijn werkvolk. *Il opprime ses ouvriers ou ses travailleurs.*

Verdrukking. *z. v.* Onderdrukking. *Oppression.*

Hij heeft veel verdrukkinge uitgestaan. *Il a souffert beaucoup d'oppression.*

VERDRUKT. *d. w.* van verdrukken.

De verdrukten helpen. *Protéger ou secourir les opprimés.*

Verdruktheid. *zie* Bedruktheid.

VERDUBBELD. *d. w.* van verdubbelen.

VERDUBBELEN. *w. w. Redoubler, doubler.*

Zijne vlijt verdubbelen. *Redoubler ses soins ou sa diligence.*

Een getal verdubbelen. *Doubler un nombre.*

Verdubbeling. *z. v. Redoublement.*

VERDUISTERD. *d. w.* van verduisteren.

VERDUISTEREN. *w w.* Duister maaken, verdonkeren. *Obscurcir, rendre obscur.*

Eene kamer verduisteren. *Obscurcir une chambre.*

Die bril verduistert mijn gezigt. *Ces lunettes obscurcissent ma vue.*

* Iemands verstand verduisteren. *Obscurcir l'entendement ou l'esprit de quelqu'un.*

* Verduisteren, wegdoen of heimelijk onder zig houden. *Cacher, retenir.*

Iemands brieven verduisteren. *Cacher les lettres de quelqu'un, les retenir, ne les pas faire voir.*

Verduistering. *z. v.* verdonkering. *Obscurcissement, aveuglement, éclipse.*

Verduistering der oogen. *Obscurcissement des yeux ou de la vue.*

Verduistering der zonne, zonnetaning. *Obscurcissement du Soleil, éclipse de Soleil.*

VERDUITSCHEN. *w. w.* In duitsch vertaalen. *Expliquer ou traduire en Hollandois ou en Flamand.*

Hij heeft dat Boek uit het Latijn verduitscht. *Il a traduit ce Livre du Latin en Hollandois.*

Men behoeft dat niet te verduitschen, het is verstaanbaar genoeg. *Cela est assez clair ou assez intelligible, cela n'a que faire d'interprétation.*

Verduitsching. *z. v.* Vertaaling in het Duitsch. *Traduction en Hollandois ou en Flamand.*

Die verduitsching is niet goed. *Cette traduction Hollandoise ou Flamande ne vaut rien.*

VERDUITSCHT. *d. w.* van verduitschen.

VERDUIVELD. *bijv. w.* Aan den Duivel overgegeeven. *Endiablé, endiablée.*

Dat zijn verduivelde menschen. *Ce sont des gens endiablés, ils ont le diable au corps.*

VERDULDIG. *bijv. w.* Geduldig. *Patient, endurant.*

Een verduldig man. *Un homme endurant ou patient.*

Hij droeg zig zeer geduldig in zijne rampen. *Il souffrit patiemment ses malheurs ou les revers de la fortune.*

Verduldigheid. *z. v.* Geduld. *Patience, humeur endurante.*

Velduldiglijk, *bijw.* Geduldelijk. *Patiemment.*

Iets verduldiglijk verdraagen. *Souffrir patiemment quelque chose.*

VERDUND. *d. w.* van verdunnen.

VERDUNNEN. *w. w.* Dunder maaken. *Amenuiser, rendre menu, mince ou délié, subtiliser, atténuer, amincir.*

Het bloed verdunnen. *Subtiliser le sang.*

Verdunning. *z. v. Action de subtiliser, de rendre menu, délié ou d'amenuiser.*

VERDURVEN. *d. w.* van verderven, verdorven, bedurven. *Gâté, corrompu.*

Verdurven spijs. *Des viandes gâtées, des alimens gâtés, du manger corrompu.*

Een verdurven verstand. *Un esprit gâté ou corrompu.*

Hij heeft het werk verdurven. *Il a gâté l'ouvrage.*

Verdurvenheid. *z. v.* verdorvenheid, bedurven staat. *Corruption, dépravation.*

Dat is uit de verdurvenheid des menschen ontstaan. *La corruption du genre humain a produit ou a causé cela.*

VERDUURD. *d. w.* van verduuren.

VERDUUREN. *w. w.* Uitharden. *Supporter, essuyer.*

Hij heeft veele gevaaren verduurd. *Il a essuyé beaucoup de dangers.*

VERDUUREN. *w. w.* Uitstaan, met geduld verdraagen. *Essuyer, souffrir avec constance.*

VERDUWD. *d. w.* van verduwen.

VERDUWEN. *w. w.* verteeren. *Digérer.*

Ik kan geen harde spijs verduwen. *Je ne puis digérer des viandes grossières.*

* Verduwen, inkroppen, stilzwijgens verdragen. *Digérer, dissimuler, dévorer, souffrir sans rien dire.*

Een eerlijk man kan zulk eenen smaad niet verduwen. *Un honnête homme ne sauroit digérer un tel outrage, il est obligé d'en témoigner du ressentiment.*

Verduwen, van zijne plaats duwen. *Pousser*

Digitized by Google

Pouſſer de ſon lieu ou de ſa place, faire reculer à force de pouſſer.

Zie of gij 't een weinigje kont verduwen. *Voyez ou regardez ſi vous le pourrez faire un peu reculer.*

VERDWAALD. *d. w.* van verdwaalen. Verdoold. *Egaré, erroné, errant.*

Ik was verdwaald. *J'étois égaré.*

Een verdwaald ſchaap. *Une brebis égarée.*

Verdwaalde menſchen. *Gens égarés, perſonnes errantes.*

Een verdwaald gevoelen. *Une opinion erronée.*

VERDWAALEN. *g. w.* Verdoolen. *Se fourvoyer, s'égarer, ſe détourner du vrai chemin, errer.*

Ik verdwaale in de menigte van ſoorten. *Je m'égare dans la quantité de ſortes ou d'eſpéces.*

Verdwaaling. *zie* Dwaaling.

VERDWAASD. *d. w.* Van verdwaazen. Verzot, in het verſtand beneveld. *Fou, inſenſé.*

Een verdwaasd menſch. *Un fou, un inſenſé.*

Zij zijn verdwaasd. *Ils ſont confondus ou troublés.*

Verdwaasdheid. *zie* Dwaasheid.

VERDWAAZEN. *w. w. en g. w.* Dwaas en onverſtandig maaken of worden. *Rendre ou devenir fou ou inſenſé, confondre, troubler.*

God verdwaast de Waereldwijzen in hunne gedagten. *Dieu confond les Sages du ſiecle ou les Philoſophes dans la vanité de leurs penſées.*

VERDWEEN. *onv. tijd* van verdwijnen. Als, dat verdween. *Cela s'évanouïſſoit ou s'évanouït, cela diſparoiſſoit ou diſparut.*

Verdweenen en verdwenen. *d. w.* van verdwijnen.

VERDWIJNEN. *g. w.* Uit het gezigt vlieden. *S'évanouïr, diſparoître, ſe diſſiper.*

Mij dogt dat ik hem zag, en dat hij voor mijne oogen verdween als een ſpook. *Il me ſembloit que je le voyois, & qu'il diſparut à mes yeux comme un ſpectre.*

De Zon deed den nevel verdwijnen. *Le Soleil diſſipoit les nuages ou le brouillard.*

Die dikte zal wel verdwijnen. *Cette tumeur ſe diſſipera bien.*

Die aanſlag is in rook verdweenen. *Ce deſſein ou cette entrepriſe a échoué, n'a pas réuſſi ou s'en eſt allée en fumée.*

Verdwijning. z. v. Wegwijking. *Action de ſe diſſiper, de s'évanouïr, de diſparoître.*

Verdwijning van pijn. *Ceſſation de douleur.*

Verdwijning van kragten en geeſten. *Diſſipation de forces & d'eſprits.*

VERDIJKEN. *w. w.* Eenen dijk vermaaken. *Raccommoder ou réparer une digue.*

Verdijking. z. v. Vermaaking van eenen Dijk. *Raccommodage ou réparation de digue.*

VERDIJKT. *d. w.* van verdijken.

Die polder moet verdijkt worden. *Il faut réparer la digue de ces terres, de ces champs, de ces prairies.*

VEREEDELD. *d. w.* van vereedelen.

VEREEDELEN. *w. w.* Edel maken. *Anoblir, ennoblir, rendre ou faire noble*

Hij heeft zig door dat bedrijf vereedeld. *Il s'eſt ennobli ou rendu conſidérable par cette action.*

Een burger vereedelen. *Anoblir un roturier.*

Vereedeling. z. v. Edelmaking. *Anobliſſement.*

VEREELD. *d. w.* van vereelden. Tot eelt geworden, verhard. *Devenu calus ou durillon, endurci.*

Een vereeld hart. *Un cœur endurci.*

VEREELDEN. *w. w.* Tot eeld maaken. verharden. *Endurcir, rendre dur.*

*Een voortgang in 't quaade vereeld het gemoed. *L'habitude au mal endurcit le cœur.*

VEREEND. *d. w.* van vereenen.

VEREENEN. *w. w.* Vereenigen, tot een maken. *Unir.*

De vereende of vereenigde Nederlanden. *Les Provinces-Unies.*

VEREENIGD. *d. w.* van vereenigen.

VEREENIGEN. *w. w.* Vereenen, eenig maaken, verzoenen. *Réunir, réconcilier.*

De ſtrijdende partijen vereenigen. *Réconcilier les partis oppoſés.*

Vereenigend. *bijv. w. Unitif.*

VEREENIGER. z. m. *Réconciliateur, celui qui procure l'union ou la réconciliation entre des perſonnes ennemies.*

Vereeniging. z. v. Verzoening. *Union, réunion, concorde, réconciliation.*

Vereeniging der zeven Nederlandſche Landſchappen. *L'union des ſept Provinces des Pays-Bas.*

Vereeniging van gemoederen. *Une réconciliation de cœurs, d'eſprits, &c.*

Vereeniging. *In de Scheik. Ingreſſion.*

VEREERD. *d. w.* van vereeren.

VEREEREN. *w. w.* Eere aandoen, ſchenken. *Honorer, rendre honneur & reſpect, faire préſent de, donner en préſent.*

Ik zou mij daar door vereerd agten. *Je m'eſtimerois honoré par-là.*

Iemand een ſtuk gelds vereeren. *Faire à quelqu'un préſent d'une piéce d'argent.*

Vereering. z. v. Gift, geſchenk. *Préſent.*

Hij heeft eene vereering gekregen. *Il a reçu un préſent.*

VEREETEN. *zie* Verquiſten.

VEREEUWIGD. *d. w.* van vereeuwigen.

VEREEUWIGEN. *w. w.* Eeuwig maaken. *Eterniſer, rendre éternel.*

Hij heeft zijnen naam daar door vereeuwigd. *Il a éterniſé ſon nom par-là.*

Vereeuwiging. z. v. *Action d'éterniſer.*

VEREFFEND. *d. w.* van vereffenen.

VEREFFENEN. *w. w.* Effen maken, beſlegten. *Terminer, vuider, ajuſter, régler.*

Eene rekening vereffenen. *Vuider ou liquider un compte.*

Een geſchil vereffenen. *Vuider un différend, ajuſter un différend.*

Vereffening. z. v. Afrekening. *Action de vuider ou de terminer, liquidation.*

VEREISCH. z. g. Noodwendigheid, navraag. *Exigence, beſoin.*

Naar vereiſch van zaaken en tijden. *Selon l'exigence du cas, des affaires, & du temps.*

Daar koomt geen vereiſch naar, daar word geen navraag naar gedaan. *On ne s'en met pas en peine.*

VEREISCHEN. *w. w.* Noodig hebben, begeeren. *Exiger, demander, avoir beſoin.*

De zaak vereiſcht het. *Le cas l'exige.*

Dat werk zal veel tijds vereiſchen. *Cet ouvrage exigera beaucoup de temps.*

VEREISCHT. *d. w.* van vereiſchen, en *bijv. w.* Noodig. *Requis.*

Hij heeft de vereiſchte hoedanigheden. *Il poſſéde les qualités requiſes.*

VERENGEN. *zie* Naauwen, naauwer maken.

VERERGERD. *d. w.* van verergeren.

VERERGEREN. *w. w. en g. w.* Erger maaken, erger worden. *Empirer, rendre ou devenir pire.*

Gij zult het daar door verergeren. *Vous l'empirez par-là.*

Hij verergert van tijd tot tijd. *Il empire de moment en moment.*

Verergering. z. v. Verſlimmering. *Etat d'une choſe qui empire.*

Dat ſtrekt tot verergering. *Cela ne ſert qu'à empirer ou faire empirer.*

VERETEN. *zie* Verquiſten.

VERETTERD. *d. w.* van veretteren.

VERETTEREN. *g. w.* Diep in etteren. *S'ulcérer.*

Verettering. z. v. Verzweering. *Ulcération.*

Daar is eene verettering in de blaas. *Il y a de l'ulcération à la veſſie.*

VERF, enz. *zie* Verw, enz.

Verfbord of verfberd. *zie* Palet.

Verfdoos. z. v. *Boite à mettre des couleurs.*

Verfketel. z. m. *Chaudière de Teinturier.*

Verfkooper. z. m. *Marchand de couleurs.*

VERFLAAUWD. *d. w.* van verflaauwen.

VERFLAAUWEN. *g. w.* Verflappen, bezwijken. *Se décourager, perdre cœur ou courage, ſe rebuter, ſe refroidir, ſe rallentir, ſe relâcher.*

In zijnen iever verflaauwen. *Se rallentir, ſe relâcher dans ſon zéle, laiſſer rallentir ſon zéle ou ſon ardeur.*

Verflaauwing. z. v. Ieverloosheid, verflapping. *Découragement, abbattement de courage, rallentiſſement, relâchement.*

VERFMOLEN. z. m. *Moulin à couleurs.*

VERFOEID. *d. w.* van verfoeijen.

VERFOEIJELIJK. *bijv. w.* Affchouwelijk. *Déteſtable, horrible, abominable.*

Het is eene verfoeijelijke zaak. *C'eſt une choſe déteſtable.*

Verfoeijelijkheid. z. v. Verfoeiſel. *Abomination, déteſtation, atrocité.*

VERFOEIJEN. *w. w.* Een afgrijzen hebben. *Déteſter, abominer, abhorrer.*

Eenig quaad verfoeijen. *Déteſter quelque mal, quelque faute ou méchanceté.*

Verfoeijing. z. v. Afgrijzen. *Abomination, déteſtation, horreur.*

Hij ſprak 'er van met verfoeijinge. *Il en parloit avec horreur.*

VERFOEISEL. z. g. Het geene verfoeid word. *Ce qu'on a en horreur.*

De Afgodendienſt is een verfoeiſel in Gods oogen. *Dieu a l'idolâtrie en horreur, l'idolâtrie eſt une abomination ou une choſe abominable devant Dieu ou aux yeux de Dieu.*

VERFOELIEN. *w. w.* Met nieuwe foelie bekleeden. *Recouvrir d'argent-vif, mettre d'autre argent-vif.*

Eenen ſpiegel verfoelien. *Recouvrir la glace d'un miroir d'argent-vif.*

VERFOELIET. *d. w.* van verfoelien.

Verfoelijſel of verfoelitſel. z. g. *Le vif-argent de la glace d'un miroir.*

VERFOMFOOID. *d. w.* van verfomfooijen.

VERFOMFOOIJEN. *w. w.* Verhoetelen, bederven. *Gâter.*

Hij heeft het verfomfooid. *Il a tout gâté.*

VERFOMMELD. *d. w.* van verfommelen.

VERFOMMELEN. *w, w.* Verfollen. *Chiffonner.*

VERFPOT. z. m. *Pot à couleurs, pot dans lequel on met de la couleur.*

Verfquaſt. z. v. *Broſſe de barbouilleur.*

VERFRAAIJEN. *zie* Verſieren.

VERFRISSCHEN. *w. w.* Verquikken, ververſchen. *Rafraichir.*

Ver-

Digitized by Google

Verfriſſching. *z. v.* Verquikking. *Rafraîchiſſement, ſoulagement.*

VERFRISCHT. *d. w.* van verfriſſchen.

Die dronk heeft mij verfriſcht. *Ce coup m'a rafraîchi.*

VERFWINKEL. *z. m. Boutique où l'on vend toutes ſortes de couleurs.*

VERGAAN. *g. w.* voortgaan. *Marcher, aller, bouger.*

Hij vergaat niet van zijne plaatze. *Il ne bouge pas de ſa place.*

De wijzer van een Uurwerk vergaat allengskens. *L'aiguille d'une montre ou d'une horloge va inſenſiblement.*

Vergaan, afloopen, uitflag neemen. *Réuſſir, avoir un bon ou un mauvais ſuccès.*

Dat zal hem niet wel vergaan. *Cela ne lui réuſſira pas bien.*

Hoe is de zaak vergaan? *Comment la choſe s'eſt-elle paſſée?*

Vergaan, verongelukken. *Périr, ſe ruiner, ſe perdre.*

De waereld zal eens vergaan. *Le monde périra un jour.*

Het ſchip is vergaan. *Le vaiſſeau eſt péri.*

Zij vergaat ſchier van armoede. *Elle périt preſque de faim.*

Vergaan, verdwijnen. *Paſſer, diſparoître, ſe diſſiper.*

Dat zal vergaan. *Cela paſſera bien.*

Dat gezwel zal wel vergaan. *Cette tumeur ſe diſſipera bien.*

De ſmaak vergaat mij. *Je perds le goût ou l'appétit.*

Het is als of mij hooren en zien vergaat. *La tête me tourne, je perds le ſens, c'eſt comme ſi je ne voyois ni n'entendois.*

VERGAAN. *d. w.* van vergaan.

VERGAAPEN. *g. w.* Opgetoogen ſtaan. *Se laiſſer tromper à l'apparence.*

Zig aan iets vergaapen. *Se laiſſer entraîner par quelque choſe.*

Ik vergaapte mij aan haare hoedaanigheden. *Je me laiſſai charmer par ſes belles qualités.*

Vergaap u niet aan waereldſche iedelheden. *Ne vous laiſſez pas ſurprendre ou entraîner aux vanités mondaines.*

Zijnen tijd vergaapen. *Paſſer ſon temps à bayer aux corneilles.*

VERGAAPEN. *w. w.* Al te wijd gaapen. *Ouvrir trop la bouche.*

Zij had haaren mond vergaapt, zij gaapte haaren mond uit het lid. *Elle s'étoit demis la mâchoire en ouvrant trop la bouche.*

VERGAAPT. *d. w.* van vergaapen.

VERGAARDER. *z. m.* Vergaderaar der afgedrukte bladen. *Celui qui aſſemble les feuilles imprimées.*

Vergaarſel. *z. g.* Eene laag die men te gelijk vergadert. *Une levée que l'on aſſemble à la fois.*

Vergaderaar. *zie* Vergaarder.

VERGADERD. *d. w.* van vergaderen.

VERGADEREN. *w. w.* Bijeenbrengen. *Aſſembler, amaſſer.*

De afgedrukte bladeren vergaderen. *Aſſembler, amaſſer les feuilles imprimées.*

Schatten vergaderen. *Amaſſer des tréſors.*

Het volk vergaderen of doen vergaderen. *Aſſembler ou convoquer le peuple, le faire aſſembler.*

Vergaderen. *g. w.* Bijeenkomen. *S'aſſembler.*

De Raad zal morgen vergaderen. *Le Conſeil s'aſſemblera demain.*

Vergadering. *z. v.* Verzameling, bijeenkomſt. *Aſſemblée, convocation, amas, aſſemblage.*

Vergadering van ſchatten. *Amas de tréſors.*

Eene Godsdienſtige vergadering. *Une aſſemblée Religieuſe.*

De vergadering van de Staaten des Lands. *L'aſſemblée des Etats du Pays.*

De Burgemeeſters hebben de vergadering beroepen. *Les Bourguemaitres ont convoqué l'aſſemblée.*

Ik zal de vergadering niet konnen bijwoonen. *Je ne pourrai pas aſſiſter à l'aſſemblée, je ne pourrai pas m'y trouver.*

Kerkvergadering, Raadsvergadering, Stadsvergadering, Staatsvergadering, Volksvergadering, enz. *zie onder* Kerk, enz.

Vergaderplaats. *z. v.* Beurs, plaats daar de koopluiden vergaderen. *Bourſe, lieu où les Marchands s'aſſemblent.*

Vergaderplaats. *Rendez-vous, lieu où l'on doit ſe rendre de différens côtés, lieu d'aſſemblée.*

Waar zal de vergaderplaats van 't leger weezen? *Où ſera le rendez-vous de l'armée ou des troupes?*

VERGALD. *d. w.* van vergallen.

VERGALLEN. *w. w.* De gal niet wel uitneemen, de gal in 't uithaalen breeken. *Ne pas ôter la veſſie du fiel comme il faut en nettoyant le poiſſon, la rompre & répandre le fiel.*

Eene bot vergallen, eene baars vergallen. *Rompre la veſſie du fiel à une plie, à une perche.*

* De bot is vergald, het werk is verhoeteld. *L'affaire eſt gâtée.*

‡ Hij zal de baars of de bot vergallen. *C'eſt lui qui fera la barbe aux autres ou qui fera mettre aux autres pavillon bas.*

VERGANGEN. *bijv. w.* verleden. *Paſſé, &c.*

Vergangen jaar. *L'année paſſée.*

Vergankelijk. *zie* Verganklijk.

Verganklijk. *bijv. w.* Dat vergaat, verderflijk. *Caduc, périſſable.*

De waereldſche goederen zijn verganklijk. *Les biens du monde ſont périſſables.*

Verganklijkheid. *z. v.* Verganklijke ſtaat. *Condition ou état d'une choſe périſſable, corruptibilité.*

De verganklijkheid van dit leven. *La fragilité de cette vie.*

VERGAPEN. *zie* vergaapen.

VERGAST. *d. w.* van vergaſten.

VERGASTEN. *w. w.* Onthaalen met eenen maaltijd. *Régaler quelqu'un, lui faire bonne chère.*

Hij heeft ons treffelijk vergaſt. *Il nous a régalés magnifiquement.*

VERGAT. *onv. tijd* van vergeeten. Als, ik vergat. *J'oubliois ou j'oubliai.*

VERGEEFFELIJK, vergeeflijk. *bijv. w.* Verſchoonelijk. *Pardonnable, excuſable, rémiſſible.*

VERGEEFS. *bijw.* Om niet, vrugteloos. *Envain, vainement, inutilement.*

Te vergeefs bidden. *Prier envain.*

Vergeefs. *bijv. w.* Vrugteloos, iedel. *Vain, inutile.*

Het is vergeefs al wat men daar aan [illegible] *Tout ce qu'on fait à cela eſt envain, rémiſſible.*

Vergeefſe moe[illegible] *Travail inutile, peine inutile.*

VERGEETAGTIG. *bijv. w.* Ligt vergeetende. *Oublieux, qui oublie aiſément.*

Ik ben vrij vergeetagtig. *Je ſuis fort oublieux, j'oublie aiſément.*

Vergeetagtigheid. *zie* vergeetelijkheid.

* Vergeetboek. *z. g.* Dat zal in 't vergeetboek raaken, dat zal vergeeten worden. *Cela s'oubliera.*

Vergeetelheid. *z. v.* vergeeting. *Oubli, oubliance.*

* Iets in de vergeetelheid begraaven. *Oublier quelque choſe, ne pas s'en reſſouvenir, l'enſévelir dans l'oubli.*

Vergeetelijk. *zie* vergeetagtig.

Gij zijt een vergeetelijk menſch. *Vous êtes bien oublieux.*

Vergeetelijkheid. *z. v.* vergeetagtigheid. *Oubli, oubliance, faute de mémoire.*

Vergeetelvloed. *z. m.* De verdigte helſche Rivier Lethe. *Le fleuve d'oubli, la Rivière de Léthé dans les Enfers, ſelon les Poëtes.*

VERGEETEN. *w. w.* Uit de geheugenis verliezen. *Oublier, perdre de la mémoire.*

Zie toe dat gij dat niet vergeet. *Prenez garde à ne pas oublier cela.*

VERGEETEN. *d. w.* van vergeeten.

Deeze zaak is mij vergeeten. *J'ai oublié cette affaire, je ne m'en ſouviens plus.*

Vergeetenheid. *z. v.* vergeetenis *Oubli.*

Dat behoort in eene eeuwige vergeetenheid begraaven te worden. *Cela doit être enſéveli dans un oubli prépétuel.*

Vergeetenis. *z. v.* vergeetenheid. *Oubli.*

De zaak is in vergeetenis geraakt. *Cette affaire eſt oubliée, eſt miſe en oubli.*

Vergeetig. *zie* vergeetagtig.

VERGEEVEN. *w. w.* Begeeven. *Diſpoſer de, donner.*

Een ampt vergeeven. *Diſpoſer d'un bénéfice ou d'une charge.*

Vergeeven, quijtſchelden, ten goede houden. *Pardonner, excuſer.*

Eene misdaad vergeeven. *Pardonner un crime, une faute, &c.*

Vergeef ons onze ſchulden, gelijk wij ook vergeeven onzen ſchuldenaaren. *Pardonne-nous nos offenſes, comme nous pardonnons à ceux qui nous ont offenſés, ou bien, quitte nous nos dettes, comme nous quittons à ceux qui nous doivent.*

Vergeeven, vergiftigen. *Empoiſonner.*

Zij wierd beſchuldigd van haaren man te hebben willen vergeeven. *Elle fut accuſée d'avoir voulu empoiſonner ſon mari.*

Vergeeven, qualijk geeven: Van de ſpeelkaarten ſpreekende. *Donner mal les cartes.*

VERGEEVEN. *d. w.* van vergeeven.

Vergeeving. *z. v.* vergiffenis. *Pardon, remiſſion.*

De vergeeving der zonden. *La remiſſion des péchés.*

VERGELD. *d. w.* van vergelden.

VERGELDEN. *w. w.* Wederloonen. *Récompenſer.*

Iemands moeite naar behooren vergelden. *Récompenſer comme il faut la peine de quelqu'un ou quelqu'un de ſa peine.*

VERGELDER. *z. m.* Belooner. *Celui qui récompenſe, Rémunérateur: terme de l'Ecriture.*

Vergelding. *z. v.* Belooning. *Récompenſe, rémunération: terme de l'Ecriture.*

VERGELEEKEN. *d. w.* van vergelijken. *zie* Vergelijken.

VERGELIJK. *z. g.* Bijlegging van geſchil, vereffening. *Accommodement, réconciliation, accord.*

Daar is een vergelijk tuſſchen de ſtrijdende partijen getroffen. *Les parties ſe ſont accommodées, la différend entre les deux parties eſt terminé à l'amiable.*

Vergelijk, vergoeding. *Compenſation, échange, équivalent.*

Vergelijkelijk. *bijv. w.* Dat vergeleeken kan worden. *Comparable, qui peut être comparé.*

Digitized by Google

VERGELIJKEN. *w. w.* Tegen iets gelijken. *Comparer, faire comparaiſon, mettre en parallèle.*
Zoudt gij mij bij hem willen vergelijken? *Voudriez-vous me comparer à lui, me mettre en parallèle avec lui?*
Vergelijken, bevreedigen, vereenigen. *Accommoder, accorder, terminer.*
Zig onderling vergelijken. *S'accommoder, s'accorder.*
Wij zullen dat wel onder ons vergelijken. *Nous accommoderons ou terminerons bien ce différend entre nous.*
Vergelijking *z. v.* Gelikenis. *Comparaiſon, parabole, ſimilitude.*
Dat is bij vergelijking geſproken. *Cela eſt dit par comparaiſon.*
Hij koomt bij hem in geen vergelijkinge. *Il n'eſt rien en comparaiſon de lui.*
De oude gebouwen in vergelijking van de hedendaagſche vallen zeer ongemakkelijk. *Les bâtimens anciens ſont fort incommodes en comparaiſon des modernes.*
De vrugten van de zuidelijke Geweſten zijn zonder vergelijking beter dan die van de noordelijke. *Les fruits des contrées méridionales ſont ſans comparaiſon meilleurs que ceux des ſeptentrionales.*
VERGEN. *w. w.* Eiſſchen, afvorderen. *Demander, exiger.*
Ik zou het u niet durven vergen. *Je n'oſerois exiger cela de vous, je n'oſerois vous le demander.*
Hij vergde mij te veel. *Il me demandoit trop, il exigeoit trop de moi.*
VERGENOEGD. *d. w.* van vergenoegen.
VERGENOEGEN. *w. w.* Te vreede ſtellen, vermaak aandoen, genoeg doen. *Satisfaire, contenter, faire du plaiſir, divertir.*
Dat kan mij niet vergenoegen. *Cela ne me peut contenter ou ne peut me donner de plaiſir.*
Dat is een vergenoegd menſch. *Voilà un homme content, une perſonne contente ou ſatisfaite.*
Vergenoegdheid. *z. v.* vergenoegzaamheid. *Contentement, ſatisfaction.*
Vergenoegdheid gaat rijkdom te boven. *Contentement paſſe richeſſe.*
Vergenoeging. *z. v.* voldoening. *Satisfaction, contentement.*
Ik kan 'er geen vergenoeging in neemen. *Je ne ſaurois prendre ou trouver aucun contentement en cela, je n'y trouve aucun contentement ou aucune ſatisfaction.*
Vergenoegzaam. *bijv. w. Qu'on peut aiſément contenter ou ſatisfaire.*
Hij is van eenen vergenoegzaamen aart. *Il eſt aiſé à contenter, il eſt d'humeur à ſe ſatisfaire facilement.*
Vergenoegzaamheid. *z. v.* vergenoegdheid. *Diſpoſition à ſe contenter, moderation.*
VERGETAGTIG, enz. *zie* vergeetagtig, enz.
VERGEVEN. *zie* vergeeven.
VERGEWISSEN. *zie* verzekeren.
VERGEZELLEN. *zie* verzellen.
VERGEZELSCHAPPEN. *w. w.* Gezelſchap houden. *Accompagner, tenir compagnie.*
*'t Goed is veeltijds met quaad vergezelſchapt. *Le bien eſt ſouvent accompagné de mal.*
Ik zal u tot aan de ſchuit vergezelſchappen. *Je vous accompagnerai juſqu'au bateau.*
* Die blijdſchap was met eenige droefheid vergezelſchapt. *Cette joye étoit accompagnée de quelque douleur ou triſteſſe.*
Vergezelſchapping. *z. v.* verzelling, gevolg. *Accompagnement, tout ce qui accompagne.*
VERGEZELSCHAPT. *d. w.* van vergezelſchappen.
VERGIETEN. *w. w.* Storten, plengen. *Répandre, verſer.*
Bloed vergieten. *Verſer ou répandre du ſang.*
Vergieten, verſmelten. *Refondre, fondre de nouveau ou une ſeconde fois.*
Een ſtuk geſchut vergieten. *Refondre une pièce de canon.*
Het vergieten van het geſchut. *La refonte du canon.*
VERGIETER. *z. m.* Storter. *Celui qui verſe ou qui répand.*
Hij is een vergieter van veel bloeds geweeſt. *Il a répandu beaucoup de ſang.*
‡ Bloedvergieter. *z. m.* Degen. *Epée, meurtrière, tueuſe.*
‡ Hij heeft zijnen bloedvergieter op de zijde. *Il a ſa meurtrière au côté.*
Vergieting. *z. v. Action de répandre ou de verſer, effuſion.*
Vergieting, verſmelting van 't geſchut. *Refonte du canon.*
Bloedvergieting. *Effuſion, carnage, tuerie.*
Vergietteſt. *z. v.* Doorſlag. *Paſſoire, plat ou pot où il y a des trous qui ſervent à égouter.*
Schep de viſch uit op eene vergietteſt. *Dreſſez le poiſſon ſur la paſſoire.*
VERGIF. *zie* Vergift.
VERGIFFENIS. *z. v.* Vergeeving. *Pardon, remiſſion.*
Hij heeft vergiffenis verworven. *Il a obtenu pardon.*
VERGIFMENGER. *zie* Vergiftiger.
Vergifmengſter. *zie* Vergiftigſter.
Vergift of vergif, ſenijn, gif. *Poiſon, Venin.*
Rottenkruid is een ſcherp vergift. *La mort aux rats ou l'arſenic eſt un poiſon corroſif.*
VERGIFTEN. *zie* vergiftigen.
Vergiftig. *bijv. w.* venijnig. *Venimeux, vénéneux.*
Vergiftig kruid. *Herbe ou plante vénéneuſe.*
VERGIFTIGD. *d. w.* van vergiftigen.
VERGIFTIGEN. *w. w.* Vergeeven, met Vergif ombrengen. *Empoiſonner.*
Iemand door eenen drank vergiftigen. *Empoiſonner quelqu'un avec quelque liqueur.*
De pijlen vergiftigen. *Empoiſonner les flèches.*
* Hij is door die gruwelijke leere vergiftigd. *Il eſt empoiſonné par cette deteſtable doctrine.*
VERGIFTIGER. *z. m.* Fenijngeever. *Empoiſonneur, celui qui empoiſonne.*
Vergiftiging. *z. v.* Fenijngeeving. *Empoiſonnement ou action d'empoiſonner.*
Vergiftigſter. *z. v.* Vergifmengſter. *Empoiſonneuſe, celle qui empoiſonne.*
VERGISSEN. *w. w.* Zig vergiſſen, zig verzinnen. *Se tromper, s'abuſer, ſe méprendre, errer.*
Zig in zijne rekening vergiſſen. *Se tromper en ſon calcul.*
Vergiſſing. *z. v.* verzinning. *Mécompte, erreur dans le calcul, quand on ſe trompe ou s'abuſe en quelque choſe.*
* Hij heeft zich leelijk vergiſt. *Il a fait un faux pas.*
VERGIST. *d. w.* van vergiſſen.
VERGLAASD. *d. w.* van verglaazen. Met eene glaasagtige korſt overtoogen. *Verni, verniſſé, plombé.*
Eene verglaasden kan. *Un pot plombé, verni ou verniſſé.*
VERGLAAZEN. *w. w.* Met eene glaasagtige korſt overtrekken. *Vernifſer, vernir ou enduire avec du vernis, plomber.*
VERGODEN. *zie* Vergooden.
VERGOED. *d. w.* van vergoeden.
VERGOEDEN. *w. w.* Weer goed doen. *Rembourſer, rendre, dédommager, indemniſer.*
Ik zal u die ſchaade vergoeden. *Je vous indemniſerai de cette perte ou de ce dommage, je vous dédommagerai.*
Vergoeding. *z. v.* Herſtelling van ſchaade. *Rembourſement, dédommagement, réparation d'un dommage, indemnité.*
Zij begeert vergoeding van haare eere. *Elle demande réparation de ſon honneur.*
VERGOELIJKEN. *w. w.* Mooijer afbeelden. *Peindre plus beau que l'original, flatter quelqu'un dans un tableau & le faire plus beau qu'il n'eſt.*
Eene zaak vergoelijken, wat opſchikken of een verfje geeven. *Colorer une affaire, lui donner une belle apparence, la faire paroître du beau côté.*
Vergoelijkt. *d. w.* van vergoelijken.
VERGOLDEN. *d. w.* van vergelden. *Recompenſé.*
VERGOOD. *d. w.* van Vergooden.
VERGOODEN. *w. w.* Tot eenen God maaken, onder 't getal der Goden ſtellen. *Déifier, mettre au rang ou au nombre des Dieux.*
Onder de oude Romeinen was het gebruikelijk hunne keizeren te vergooden. *C'étoit la coutume des anciens Romains de déifier leurs Empereurs.*
Hij wierd na zijnen dood vergood, hij wierd na zijn overlijden onder 't getal der Goden geſtelt. *Il fut déifié après ſa mort, il fut mis au rang des Dieux.*
* Eene vergoode of godvrugtige ziel. *Une ame dévote ou pieuſe.*
Vergooding. *z. v.* Inſtelling onder 't getal der Goden. *Apothéoſe, déification, action de mettre au nombre des Dieux.*
VERGOOTEN of vergoten. *d. w.* van vergieten. *Répandu, refondu.*
VERGRAMD. *d. w.* van vergrammen, en *bijv. w.* Toornig. *Courroucé, en colère.*
Vergramdheid. *z. v.* Toornigheid. *Colère, courroux.*
VERGRAMMEN. *w. w.* Gram maaken, vertoornen. *Irriter, offenſer, fâcher, mettre en colère, courroucer.*
Gij zult hem daar door maar vergrammen. *Vous ne ferez que l'irriter par là, vous le mettrez en colère.*
Zig vergrammen, gram worden. *Se mettre en colère.*
Vergramming. *zie* vergramdheid.
VERGREEPEN of vergrepen. *d. w.* van vergrijpen. *zie* vergrijpen.
VERGRIJP. *z. g.* Misſlag. *Mépriſe, erreur.*
VERGRIJPEN. *w. w.* Zijne hand verrekken. *Se donner une diſtorſe ou une entorſe à la main.*
* Ik wil mij aan dien Guit niet vergrijpen. *Je ne veux pas me commettre avec ce maraut.*
* Zig vergrijpen of te buiten gaan. *Se méprendre, s'oublier.*
Ziet toe dat gij u daar aan niet vergrijpt. *Prenez garde de ne vous pas méprendre en cela, de ne vous pas oublier en cela.*
Vergrijping. *z. v.* Misſlag. *Mépriſe, erreur.*
Het is door eene vergrijping geſchied. *Cela eſt arrivé par mépriſe, par mégarde.*
VERGRIMMEN. *zie* vergrammen.
VERGROOT. *d. w.* van vergrooten.
VERGROOTEN. *w. w.* Grooter maaken. *Aggran-*

Digitized by Google

Aggrandir, élargir, faire plus grand, exagérer.

Het huis is vergroot. *La maiſon eſt aggrandie.*

Eene ſtad vergrooten of uitleggen. *Aggrandir ou étendre une ville.*

De ſtad Amſterdam is verſcheidene maalen vergroot geweeſt. *La ville d'Amſterdam a été aggrandie pluſieurs fois.*

De Vijanden vergrooten altijd ons verlies, en verminderen ons voordeel. *Les ennemis exagérent toujours nos pertes & diminuent nos avantages.*

Iemands misdaad vergrooten. *Exagérer le crime ou la faute de quelqu'un.*

VERGROOTER. z. m. Die iets grooter maakt of grooter doet ſchijnen. *Qui exagére ou qui augmente par paroles, exagérateur.*

Hij is doorgaans een vergrooter van een anders feilen. *Il exagére ordinairement les fautes d'autrui.*

Vergrootglas. z. g. Glas dat iets grooter vertoont, dan het in der daad is. *Microſcope ou verre qui groſſit les objets.*

Eenen luis door een Vergrootglas zien. *Regarder un pou au travers d'un Microſcope.*

* Hij beſchouwt een anders gebreken door een Vergrootglas. *Il trouve toujours les fautes d'autrui plus grandes qu'elles ne ſont.*

Vergrooting. z. v. Uitlegging. *Aggrandiſſement, exagération.*

Vergrooting eener ſtad. *Aggrandiſſement d'une ville.*

Vergrooting eens misſlags. *Exagération d'une faute.*

VERGROVEN. w. w. Grover maaken, verdikken. *Groſſir, épaiſſir.*

De Brillen vergroven de letters. *Les lunettes groſſiſſent les lettres, elles les font paroître plus greſſes.*

VERGRUISD. d. w. van vergruizen.

VERGRUIZEN. w. w. Tot gruis maaken, vermaalen. *Ecraſer, briſer, égruger, piler, réduire en petits morceaux, en poudre, greſiller.*

Als gij glas zult vergruisd hebben, meng het in deeg dat de rotten voorgezet word. *Quand vous aurez mis le verre en poudre, mêlez-le dans la pâte que l'on prépare pour les rats.*

Ik heb het zout dat op tafel zal komen vergruisd. *J'ai égrugé le ſel qui doit venir ſur la table.*

VERGRUWELEN. *zie* Verfoeijen.

VERGUISD. d. w. van verguizen.

VERGUIZEN. w. w. Beſpotten, uitjouwen. *Se railler ou ſe moquer de quelqu'un avec des grimaces, &c.*

Hij heeft mij verguisd. *Il s'eſt raillé de moi d'une maniére ſenſible.*

VERGULD. d. w. van Vergulden. Met goud overtoogen. *Doré.*

De zilveren kan was van binnen verguld. *Le pot d'argent étoit doré par dedans.*

Een Spiegel met eene Vergulden Lijſt. *Un miroir à quadre doré.*

* Vergulden woorden, opgepronkte woorden. *Des paroles fardées.*

Zilver verguld. *Du vermeil.*

VERGULDEN. w. w. Met geſlagen of gemaalen Goud beſeggen. *Dorer, couvrir d'or battu ou moulu.*

Koper vergulden. *Dorer du cuivre.*

Een Boek op ſnee vergulden. *Dorer un livre ſur tranche.*

Een Vergulder. z. m. Een die verguld. *Un doreur.*

Vergulding. z. v. Belegging met Goud. *Action de dorer.*

Verguldkas in eenen Boekwinkel. *Armoire dans laquelle les Libraires gardent les livres dorés ſur tranche, &c.*

Verguldzel. z. g. *Dorure.*

Al 't Verguldzel is 'er afgeſleeten. *Toute la dorure en eſt uſée.*

VERGUND. d. w. van vergunnen.

VERGUNNEN. w. w. Toeſtaan, verleenen. *Accorder, permettre, donner.*

Iemand het Burgerregt vergunnen. *Donner à quelqu'un le droit de Bourgeoiſie.*

Vergun mij dat ik u diene. *Permettez que je vous ſerve ou permettez-moi de vous ſervir.*

Vergunning. z. v. Toelaating. Verleening. *Permiſſion, conceſſion, privilége.*

Hij heeft vergunning gekreegen om zijne kunſt vrij te mogen oeffenen. *Il a obtenu la permiſſion d'exercer librement ſon art.*

VERHAAL. z. g. Vertelling, beſchrijving. *Récit, narration.*

Hij deede een verhaal van de zaak. *Il fit un récit de l'affaire.*

Verhaal, vergoeding. *Dédommagement, recours.*

Verhaal van ſchade. *Reparation de dommage.*

Daar is geen verhaal op hem, men kan geen vergoeding van hem haalen. *Il n'eſt pas en état de faire réparation du dommage.*

VERHAALD. d. w. van verhaalen.

VERHAALEN. w. w. vertellen. *Raconter.*

Verhaalen, vergoeding bekomen. *Etre dédommagé ou indemniſé.*

Daar is niets op te verhaalen. *Il n'y a pas d'apparence d'être dédommagé.*

Ik zal 't op u verhaalen, zoo 't qualijk uitvalt. *Je m'en prendrai à vous ſi l'affaire réuſſit mal.*

Zijnen adem verhaalen. *Reprendre ſon haleine.*

Verhaalen, hervatten. *Reprendre.*

Zijne kragten verhaalen. *Reprendre ſes forces.*

Zig verhaalen in het drinken. *Faire une pauſe en buvant, ne pas boire d'un ſeul coup.*

Verhaal u eens, en drinkt niet te haaſtig. *Repoſez-vous & ne buvez pas ſi vite.*

Verhaaling. z. v. Hervatting. *Repriſe.*

Verhaalſchrijver. *zie* Geſchiedſchrijver.

VERHAASTEN. w. w. Sterk aanzetten. *Preſſer, hâter, précipiter.*

Het hermaaken der Dijken verhaaſten. *Hâter la réparation des digues.*

Gij zult zijnen dood daar door verhaasten. *Vous avancerez ſa mort par-là.*

Zig verhaaſten. *Se hâter.*

Doe uw werk met verdrag en verhaaſt u niet. *Faites vos affaires à votre commodité, & ne vous preſſez pas trop.*

Verhaaſting. z. v. Groote haaſt. *Grande hâte.*

VERHAAT. *bijv. w.* Gehaat. *Odieux, haï.*

Een verhaat menſch. *Un homme odieux, un homme haï.*

Hij heeft zig bij elk verhaat gemaakt. *Il s'eſt rendu odieux à tout le monde.*

VERHAIRD. d. w. van verhairen.

VERHAIREN. g. w. Ander hair krijgen. *Changer de poil.*

De hond is verhaird, zijn hair is uitgevallen, en ander in de plaats gekoomen. *Le chien a changé de poil.*

VERHAKKEN. w. w. Wederom hakken. *Hacher une ſeconde fois, hacher de nouveau.*

Verhakſtukken. w. w. Verſtellen of hielſtukken aan kouſſen zetten. *Rapiécer, rapiécer ou reſſemeler des bas.*

‡ Wat is daar te verhakſtukken? Wat is daar te verrigten? *Qu'y a-t-il à faire là?*

VERHAKT. d. w. van Verhakken.

VERHANDELD. d. w. van Verhandelen.

VERHANDELEN. w. w. Verkooopmanſchappen. *Négocier, trafiquer, vendre.*

Ik hebb' die waaren aan hem tegen anderen verhandeld. *J'ai troqué avec lui ces marchandiſes contre d'autres.*

* Verhandelen. w. w. Afhandelen, geſprek houden. *Traiter, diſcourir.*

Hij verhandelde die zaak zeer omſtandiglijk. *Il traita cette matiére avec beaucoup de préciſion.*

Verhandeling. z. v. Handel. *zie* Handel.

* Verhandeling, redenvoering, geſprek, boek. *Traité, diſcours, diſſertation.*

In eene van zijne Verhandelingen ſtelt hij, dat, enz. *Dans un de ſes traités il poſe, que, &c.*

VERHANGEN. w. w. Op eene andere plaats hangen. *Pendre en un autre lieu.*

Verhang dien emmer eens. *Pendez ce ſeau en un autre lieu.*

Zig verhangen, zig zelven door eenen ſtrop verkorten. *Se pendre, ſe défaire par la corde.*

Zij heeft zig verhangen. *Elle s'eſt pendue.*

Verhangen. d. w. van verhangen.

VERHANSELD. d. w. van Verhanſelen.

‡ VERHANSELEN. w. w. Verſtellen. *Racommoder, réparer.*

‡ Oude kleederen verhanſelen. *Racommoder de vieux habits.*

‡ VERHANSSEN. g. w. Het Regt van de Hanſe Maatſchappije voldoen. *Vuider un grand verre ou un grand gobelet deſtiné pour ceux qui entrent dans quelque Collége ou Communauté.*

VERHANST. d. w. van Verhanſſen.

VERHARD. d. w. van Verharden.

VERHARDEN. w. w. *en g. w.* Hard maaken, hard worden. *Durcir, endurcir, tendre ou devenir dur.*

God zeide eertijds, Ik zal Faraoos harte verharden. Exod. VII: 3. *Dieu dit autrefois, J'endurcirai le cœur de Pharaon.*

De Zon verhard het ſlijk, en doet de wâſch ſmelten. *Le Soleil endurcit la boue, & fait fondre la cire.*

In den arbeid verharden. *S'endurcir au travail.*

Hij verhard in boosheid. *Il s'opiniâtre au mal, il s'endurcit dans le mal ou dans le vice.*

Verharding. z. v. Verſtijving. *Endurciſſement.*

Eene verharding des gemoeds. *Dureté de cœur, endurciſſement.*

VERHEELD. d. w. van Verheelen.

VERHEELEN. w. w. Verzwijgen. *Cacher, celer.*

Hij heeft het voor mij verheeld. *Il me l'a celé, il ne me l'a pas découvert.*

VERHEERD. d. w. van Verheeren.

VERHEEREN. w. w. Vermeeſteren, veroveren. *Vaincre, dompter, ſubjuguer.*

Het gantſche Land is door 't Krijgsvolk verheerd. *Les Soldats ou les Troupes ſe ſont rendus maîtres de tout le Pays.*

VERHEERGEWADEN. w. w. Het Leen bij den Heer verheffen. *Faire hommage à un Seigneur, reconnoître qu'un fief eſt mouvant de lui.*

Digitized by Google

Een zeen Verheergewaaden. *Faire hommage pour un fief.*

VERHEERLIJKEN. *w. w.* Heerlijk maaken. *Rendre glorieux ou heureux, combler de gloire.*

* Verheerlijken. *w. w.* Roemen, prijzen, groot maaken. *Glorifier, rendre gloire, magnifier, exalter.*

God verheerlijken. *Glorifier Dieu.*

Verheerlijking. *z. v. Action de combler de gloire.*

Verheerlijking, grootmaking. *Glorification ou action de glorifier, exaltation.*

* Het is geſchied ter Verheerlijking van Gods H. Naame. *Cela s'eſt fait à la gloire du St. Nom de Dieu.*

VERHEERLIJKT. *d. w.* van Verheerlijken.

VERHEEVEN. *zie* Verheven.

VERHEFFEN. *w. w.* Opheffen. Verhoogen, bevorderen. *Elever, hauſſer, avancer.*

Zijne ſtem verheffen. *Elever ſa voix.*

* Iemand verheffen, iemand tot eenig hoog ampt bevorderen. *Avancer quelqu'un à quelque dignité.*

* Iemand verheffen, iemand prijzen. *Elever quelqu'un, le louer, faire ſon éloge.*

* Zig verheffen, hoogmoedig worden. *S'élever, devenir glorieux ou ſuperbe, s'enorgueillir.*

* De wind verheft zig, de wind ſteekt op. *Le vent ſe renforce ou devient plus violent.*

Een leen verheffen, manſchap en hulde vernieuwen. *Renouveller l'hommage quand un fief change de maître, relever un fief.*

Verheffen. *g. w.* Als: De Koorts verheft alle Avonden. *La fièvre redouble tous les ſoirs.*

Verhefſing. *z. v.* Verhooging. *Elevation.*

Verhefſing tot eenigen ſtaat. *Elevation, conſtitution en charge, en dignité &c. Accroiſſement de fortune.*

Verhefſing des Gemoeds. *Elevation de cœur ou d'ame.*

Verhefſing van koortſe. *Redoublement de fièvre.*

Verhefſing van ſtem. *Elevation de voix.*

Verhefſing van den wind. *Renforcement du vent.*

Verhefſing van een leen. *Relevance d'un fief, renouvellement d'hommage.*

Kruisverhefſing, Leenverhefſing, enz. *zie onder* Leen, enz.

VERHEID. *z. v.* Wijdte, afgelegenheid. *Diſtance, éloignement.*

VERHELEN. *zie* Verheelen.

VERHELPEN *w. w.* Verbeteren. Verſtellen. *Réparer, raccommoder, remédier.*

Daar is geen verhelpen aan. *Cela eſt irréparable.*

Dat is wat verholpen. *Cela eſt un peu racconmodé.*

Verhelping. *z. v.* Verbetering. Verſtelling. *Réparation, remède.*

VERHEMELD. *bijv. w.* Hemelſch. *Céleſte.*

Hij was in zijn uiterſte door Verhemelde gedagten opgetoogen. *Au lit de la mort il fut tout occupé de penſées céleſtes.*

Verhemelte. *z. g.* Verhemeltzel, pronkdekzel. *Dais ſous lequel s'aſſeyant les Rois, les Princes, les Ducs, &c. Dais portatif ſous lequel eſt le Prêtre qui porte l'hoſtie chez les malades.*

De Koning zat onder een pragtig Verhemelte. *Le Roi étoit aſſis ſous un dais magnifique.*

Het Verhemelte van een Bed. *Le ciel du Lit ou un ciel de Lit.*

't Verhemelte van een Gebouw. *La voute d'un bâtiment.*

't Verhemelte des monds of de raaken. *Le palais de la bouche.*

Verhemeltzel. *zie* Verhemelte.

VERHERDEN. *zie* Verharden.

VERHEVELING. *z. v.* Gemengd onvolmaakt lichaam dat in de lugt gevormd word, gelijk hagel, ſneeuw, donder, enz. *Météore, corps mixte qui ſe forme dans l'air, comme la pluye, la neige, la grêle, la roſée, le tonnerre, les éclairs, les feux follets, l'arc-en-ciel, &c.*

VERHEVEN. *d. w.* van Verheffen, en *bijv. w.* Verhoogd. *Elevé, en relief.*

Verheven werk, gedreven werk. *Relief.*

* Een verheven ſtijl. *Un ſtile ſublime ou relevé.*

* Een verheven gemoed. *Une ame grande & élevée.*

* Hij heeft verhevene gedagten. *Il a des penſées ſublimes & relevées.*

Verhevenheid. *z. v.* Hoogheid. *Grandeur, ſublimité, hauteur, élevation.*

Verhevenheid des gemoeds. *Grandeur d'ame.*

Verhevenheid van ſtijl. *Sublimité de ſtile.*

VERHEUGD. *d. w.* van Verheugen, en *bijv. w.* Verblijd. *Réjoui, gai, joyeux.*

Een verheugd gemoed. *Un cœur réjoui, un eſprit gai.*

VERHEUGDHEID. *zie* Verheuging.

VERHEUGEN. *w. w.* Verblijden. Vrolijk maaken. *Réjoüir, donner ou cauſer de la joye.*

De wijn verheugt het harte. *Le vin réjoüit le cœur.*

Zig verheugen, zig verblijden. *Se réjoüir.*

Zig in God verheugen. *Se réjoüir en Dieu.*

Verheug u. *Réjoüiſſez-vous.*

Verheuging. *z. v.* Verblijding. *Réjoüiſſance, joye, allegreſſe.*

VERHINDERD. *d. w.* van Verhinderen.

VERHINDEREN. *w. w.* Beletten. *Empêcher.*

Gij moet mij niet verhinderen *Il ne faut pas m'empêcher, ne m'empêchez pas.*

Verhindering. *z. v.* Belet. *Empêchement, obſtacle.*

Verhinderlijk. *zie* Hinderlijk.

VERHIT. *d. w.* van Verhitten, en *bijv. w. Echauffé,*

VERHITTEN. *w. w.* Heet maaken. *Echauffer, rendre chaud.*

Gij zult u zoo doende te veel verhitten. *Vous vous échaufferez trop par-là.*

Ik was door 't gaan Verhit. *Je m'étois échauffé en marchant.*

De Kudde wierd verhit. Gen. XXX. 38, 41. *Le Troupeau entra en chaleur.*

Verhitting. *z. v.* Heet wording. *Chaleur, échauffaiſon.*

VERHOED. *d. w.* Van verhoeden.

VERHOEDEN. *w. w.* Voorkomen, beletten. *Empêcher par précaution, prévenir.*

Ik meene dat te verhoeden. *J'eſpère de détourner cela.*

God verhoede dat. *A Dieu ne plaiſe.*

Verhoeding. *z. v.* Voorkoming. *Action de prévenir, de détourner, d'empêcher, &c.*

Tot verhoeding van ſchade. *Pour prévenir le dommage ou le tort.*

‡ VERHOERD. *bijv. w.* Door hoererije bedorven. *Qui a perdu ſes forces avec les femmes ou filles débauchées.*

‡ Een verhoerd Kaerel. *Un miſérable qui a ruiné ſon corps avec les vilaines.*

VERHOEREERD. *d. w.* van Verhoereeren.

VERHOEREEREN. *w. w.* Met hoereeren verquiſten. *Dépenſer avec les filles ou femmes proſtituées.*

Hij heeft zijn goed verhoereerd. *Il a dépenſé ſon bien avec les vilaines.*

VERHOETELD. *d. w.* van Verhoetelen.

VERHOETELEN. *w. w.* Verknocijen, Verbrodden. *Gâter, mettre en mauvais état.*

Ziet toe dat gij 't werk niet verhoetelt. *Prenez garde de ne pas gâter la beſogne.*

VERHOLEN. *bijv. w.* Verborgen. *Celé, caché.*

Die zaak is voor mij verhoolen. *Cette affaire m'eſt cachée, j'ignore cette affaire.*

Verholenheid. *zie* Verborgenheid.

VERHOLPEN. *d. w.* van Verhelpen. *Raccommodé, réparé.*

VERHONGERD. *d. w.* van Verhongeren. *en bijv. w.* Zeer hongerig, uitgehongerd. *Affamé, qui a grand faim.*

Hij eet als of hij verhongerd was. *Il mange comme s'il étoit affamé.*

Een verhongerde Wolf. *Un loup affamé.*

VERHONGEREN. *g. w.* Door honger afneemen. *Amaigrir faute d'alimens.*

Verhongering. *z. v* Verzwakking. *Affoiblissement par le défaut de nourriture.*

VERHOOGD. *d. w.* van Verhoogen.

VERHOOGEN. *w. w.* Verheffen. *Elever, hauſſer.*

Iemand tot een aanzienlijk ampt verhoogen. *Elever quelqu'un à quelque charge honorable.*

Den prijs verhoogen. *Hauſſer le prix, augmenter le prix.*

VERHOOGER. *z. m.* Vermeerderaar. *Enchériſſeur.*

Ik was de verhooger van 't bod. *J'étois l'enchériſſeur.*

Verhooging. *z. v.* Verheffing. *Elevation, accroiſſement.*

Verhooging van prijs. *Augmentation de prix.*

VERHOOID. *d. w.* van Verhooijen. *zie* Verhooijen.

VERHOOIJEN. *w. w.* Omkeeren als hooi, verſtrooijen. *Tourner comme on fait le foin, embrouiller, mettre en confuſion.*

Gij hebt het gantſche Bed verhooid. *Vous avez mis tout le Lit en déſordre, vous y avez mis tout ſans deſſus deſſous.*

VERHOOLEN. *zie* Verholen.

VERHOOPEN. *w. w.* Hoopen. *Eſpérer.*

VERHOOPT. *d. w.* van Verhoopen.

VERHOOR. *z. g. zie* Verhooring.

VERHOORD. *d. w.* van Verhooren.

VERHOORDER. *z. m.* De geene die verhoord. *Celui qui exauce.*

VERHOOREN. *w. w.* Hooren en toeſtaan. *Exaucer.*

De Heer zal het Gebed der Regtvaerdigen verhooren. Prov. XV. 29. *Dieu exaucera la priére des Juſtes.*

Verhooren, voor 't Regt ondervraagen. *Interroger, examiner.*

Hij is voor 't Regt verhoord of ondervraagd. *Il a été interrogé devant les Juges.*

De Gevangenen zijn nog niet verhoord. *Les priſonniers n'ont pas encore été interrogés.*

Verhooring. *z. v.* Hooring en bewilliging, *L'Action d'exaucer.*

Verhooring, ondervraaging. *Interrogation: & en terme de Palais, Interrogatoire.*

VERHOOVAERDIGEN. *zie* Verhovaerdigen.

VERHOOYEN. *zie* Verhooijen.

VER-

Digitized by Google

VERHOPEN. *zie* Verhoopen.
VERHOREN, enz. *zie* verhooren, enz.
VERHOVAERDIGD. *d. w.* van verhovaerdigen.
VERHOVAERDIGEN. *w.w.* Zig verhovaerdigen, hovaerdig worden. *S'enorgueillir, devenir superbe ou orgueilleux.*
Verhovaerdiging. *z. v.* Trots. *Orgueil, enorgueillissement.*
VERHUISDAG. *Le jour du déménagement.*
VERHUISD. *d. w.* van Verhuizen. *zie* Verhuizen.
VERHUIZEN. *g. w.* In een ander huis vervaaren. *Déménager, déloger, quiter un logis pour aller dans un autre.*
Hij is verhuisd, hij is van wooninge veranderd. *Il a déménagé, il a changé de logis.*
Verhuizing. *z. v.* Vervaaring in een ander huis. *Déménagement, changement de logis.*
* De verhuizing der Zielen, overgang der Zielen van 't eene Lichaam in 't ander. *Métempsycose, passage de l'ame d'un corps dans un autre.*
VERHUURD. *d. w.* van Verhuuren.
VERHUURDER. *z. m. Celui qui donne à louage, loueur, propriétaire.*
VERHUUREN. *w. w.* In huure geeven. *Louer, donner à louage.*
Een huis aan iemand verhuuren. *Louer une maison à quelqu'un.*
Het huis is verhuurd. *La maison est louée.*
Zig verhuuren, in iemands dienst gaan. *Se mettre en service ou en condition.*
Verhuuring. *z. v. Louage, action de louer à quelqu'un.*
VERJAAGD. *d. w.* van Verjaagen.
VERJAAGEN. *w. w.* Verdrijven, wegjaagen. *Chasser, mettre hors d'un lieu.*
Eene kat verjaagt de muizen. *Un chat chasse les souris.*
VERJAAGER. *z. m.* Verdrijver. *Celui qui chasse & met hors d'un lieu.*
Verjaaging. *z. v.* Verdrijving. *Chasse, poursuite, expulsion.*
VERJAARD. *d. w.* van Verjaaren.
VERJAARDAG. *z. m.* Geboortedag. *Le jour de naissance de quelqu'un.*
Zijn Verjaardag wierd plegtelijk gevierd. *Le jour de sa naissance fut célébré solemnellement.*
Verjaaren. *g. w.* Jaarig worden. *Entrer dans une nouvelle année.*
Ik ben heden verjaard of jaarig geworden. *C'est aujourd'hui le jour de ma naissance.*
VERJAAREN. *w. w.* Als, iemand verjaaren, iemands geboorte vermaanen. *Féliciter quelqu'un du jour de sa naissance.*
* Verjaaren, zoo veel tijd verloopen dat men volgens de wet eene schuld niet behoeft te betaalen. *Passer en prescription.*
Verjaarde schuld. *Dette contre laquelle il y a prescription.*
Verjaaring. *z. v.* Geboortegedagtenis. *Anniversaire.*
Verjaaring, Geboortevermaaning. *Félicitation qu'on fait à quelqu'un le jour de sa naissance.*
* Verjaaring. *z. v. Prescription. zie* * Verjaaren.
VERIEDELD. *d. w.* van Veriedelen.
VERIEDELEN. *w. w.* Vrugteloos maaken. *Anéantir, faire avorter ou échouer.*
Wij moeten dien toeleg veriedelen. *Il nous faut faire échouer cette entreprise ou ce dessein.*
VERINTERESTEN. *g. w. ond. w.* Door renten verteeren. *Se consumer en rentes.*
Dat kapitaal zal geheel verinteresten. *Tout ce capital se consumera en rentes.*
VERJONGD. *d. w.* Van verjongen.
VERJONGEN. *w. w. en g. w.* Jeugdiger maken, jeugdiger worden. *Rajeunir, rendre plus jeune, devenir plus jeune.*
Die pruik verjongt hem veel, doet hem veel jonger schijnen. *Cette perruque le rajeunit beaucoup.*
Gij verjongt alle dagen. *Vous rajeunissez tous les jours.*
VERJUIS. *ond. w.* Sap van onrijpe druiven. *Du verjus.*
Die druiven zijn goed om 'er Verjuis van te maaken. *Ces raisins sont bons ou propres à faire du verjus.*
VERKAKELD. *d. w.* Van verkakelen.
‡ Verkakelen. *zie* Verkallen.
VERKALD. *d. w.* Van verkallen.
VERKALEFATERD. *d. w.* Van Verkalefateren.
VERKALEFATEREN. *w. w.* Vermaaken. Vernieuwen. *Calfater, raccommoder, réparer.*
Dat schip diende wel wat verkalefaterd te worden. *On devroit un peu calfater ce vaisseau, il auroit besoin d'être calfaté.*
‡ VERKALLEN. *g. w.* Zig verkallen of verpraaten. *S'abuser en parlant, discourir ou parler mal à propos.*
‡ Hij heeft zig verkald, hij heeft zijnen mond misgepraat. *Il s'est abusé en parlant.*
Zijnen tijd verkallen. *Passer son temps à jaser.*
VERKEEKEN. *d. w.* Van verkijken. *Zie* Verkijken.
VERKEERBORD. *z. g.* Zeker speelbord met dobbelsteenen en schijven. *Tablier ou damier pour jouer au verker, verquer ou verquair.*
Op het Verkeerbord speelen. *Jouer au Verker.*
VERKEERD. *d. w.* Van Verkeeren. *Changé; converti; converse, frequenté; joué au verker.*
Verkeerd. *bijv. w.* Averegts, boos. *Qui est à rebours ou au rébours, qui est contraire; pervers.*
Gij geeft mij verkeerd antwoord. *Vous me répondez à rebours, vous me faites des réponses tout de travers.*
Een verkeerd Mensch. *Un Homme pervers.*
De verkeerde Keel. *La fausse Gorge.*
Verkeerde propoosten speelen. *Jouer aux propos discordans.*
Verkeerd. *bijw.* Averegts, *A rebours, au rebours, de travers.*
Men durft met hem niet spreeken, hij neemt alles verkeerd op. *On n'oseroit lui parler, il prend tout de travers.*
Verkeerdelijk. *bijw.* Niet regt. *A rebours, au rebours.*
Verkeerdheid. *z. v.* Averegtsheid. *Contrariété, perversité, dépravation.*
Dat spruit uit eene verkeerdheid des Gemoeds. *Cela vient d'une perversité de cœur, d'ame ou d'esprit.*
VERKEEREN. *w. w.* Veranderen, omkeren. *Changer, convertir.*
Die tijd is verkeerd. *Le temps a changé.*
De blijdschap is in droefheid verkeerd. *La joye est convertie en tristesse ou en pleurs.*
Verkeeren. *g. w.* Als, het kan verkeeren, het kan veranderen. *Cela peut changer.*
Verkeeren, omgaan. *Converser, hanter, fréquenter, avoir conversation.*
Ik hebb' nooit bij haar verkeerd. *Je n'ai jamais conversé avec elle.*
Ik moet dagelijks met hem verkeeren. *Il faut que je converse avec lui tous les jours.*
Hij verkeert nooit in Herbergen. *Il ne fréquente jamais les cabarets.*
Verkeeren, het Verkeerspel hanteeren. *Jouer au verquer.*
Hij is ongemeen afgeregt op het Verkeeren. *Il joue extraordinairement bien au verquer.*
VERKEERING. *z. v.* Ommegang. *Conversation ou entretien familier.*
Ik hebb' weinig verkeering met hem gehad. *Je n'ai guères conversé avec lui.*
Verkeering, verandering. *Changement, conversion.*
Daar zal haast eene verkeering van zaken komen. *Il y aura bientôt du changement dans les affaires.*
Verkeerspel. *z. g. Verker, verquair, sorte de jeu de trictrac usité en Allemagne & dans les Pays-Bas.*
Verkeertje. *z. g.* Verkeerspel. *Une partie au verquer.*
Wij zullen een Verkeertje speelen. *Nous jouerons une partie de verquer.*
VERKEKEN. *zie* Verkeeken.
VERKEN. *z. g.* Varken, Zwijn. *Porc, pourceau, cochon.*
Een gelubd Verken. *Un cochon châtré.*
Een ongantsch of gortig Verken. *Un cochon, un porc ladre.*
‡ Het Verken wasschen. *zie* Wasschen. *Laver.*
Een wild Verken of wild Zwijn. *Un sanglier.*
* Het is een Verken. Het is een Mensch die niets doet dan vreeten en zuipen. *C'est un cochon à l'auge.*
Braadverken, Brandewijnsverken, Eikelverken, IJzerverken, Mestverken, Speenverken, Stekelverken, Straatverken, Zoogverken, enz. *zie onder* Braaden, enz.
Akerverken. *zie* Eikelverken.
VERKEND. *d. w.* Van verkennen.
VERKENDRIJVER. *z. m.* Verkenshoeder. *Porcher.*
VERKENEN, een Schip verkenen. *Nettoyer un vaisseau avec un goret.*
VERKENHOEDER. *zie* Verkensdrijver.
Verkenmerkt. *zie* Zwijnenmerkt. *Marché aux cochons.*
VERKENNEN. *w. w.* Als, een Land verkennen, uit Zee een Land ontdekken. *Reconnoître une terre quand on est en pleine mer, la découvrir.*
VERKENSBORSTELS. *z. m. Soyes de pourceau.*
Verkensbrood. *z. g.* Zeker gewas. *Pain de pourceau, sorte d'herbe.*
Verkensdrek. *zie* Verkensstront.
Verkensgras. *zie* Duizendknoop.
Verkenshair. *z. g. Poil de cochon, soye de cochon.*
Verkenskost, spijze daar mede men de Varkens mest. *L'engrais des cochons.*
Verkenskot. *z. g.* Plaats daar men Verkens mest. Verkensschot. *Etable à pourceaux.*
Verkensmuil. *z. g. Groin de pourceau.*
Verkensreuzel. *z. m.* Verkensvet. *Graisse de porc ou de cochon.*
Verkensschot. *zie* Verkenskot.
Verkensschouwer. *z. m.* Een die de Verkens beziet of ze gortig zijn. *Celui qui a l'inspection sur les pourceaux pour voir s'ils sont ladres.*
Verkensschraper. *zie* Verkensschrobber.
Verkensschrobber. *z. m.* Verkensschraaper. *Goret, racloir, outil à racler ou goreter un cochon.*
Verkensschrobber, scheepstuig om de on-

Digitized by Google

onderhuid van 't Schip te verkenen. *Goret, utenfile de vaiſſeau, eſpéce de balai à long manche pour nettoyer la partie du vaiſſeau qui eſt dans l'eau.*

Verkensſlaager. *z. m. Charcutier, tueur de cochons.*

Verkensſmeer. *zie* Verkensreuzel.

Verkensſmout. *zie* Verkensreuzel.

Verkensſnuit. *zie* Verkensmuil.

Verkensſtaert. *z. m. Queue de cochon.*

Uw hair krult als een Verkenſtaert. *Vos cheveux friſent comme une livre de chandelles ou comme une queue de vache.*

Verkensſtaert of Verkenſtaert, Kraſſer, Kratzer, Kratsijzer. *Tirebourre, Inſtrument propre à décharger les armes à feu, & à en nettoyer le canon.*

Verkensſtront. *z. m.* Verkensdrek. *Fiente de cochon.*

Verkenstrog. *z. m.* Verkensbak. *Auge.*

Verkensvenkel. *z. v.* Zeker kruid. *Queue de pourceau, ſorte d'herbe.*

Verkensvet. *zie* Verkensreuzel.

Verkensvleeſch. *z. g. Chair de porc ou de cochon, du lard.*

Verkensworſt. *z. v. Sauciſſe faite de chair de cochon.*

Verkentje. *z. g.* Klein Verken. *Petit porc, petit cochon.*

VERKERVEN. *w. w.* Door kerven verhoetelen. *Gâter en tailladant, tailladar mal, ne pas faire les taillades comme il faut.*

* Verkerven, zig misgaan, quaad doen. *Se méprendre, s'abuſer, faire du mal.*

* Zie toe dat gij 't niet verkerft. *Prenez garde de ne vous pas méprendre, de ne vous pas abuſer, de ne pas faire de mal*

VERKESTAERT. *zie* Verkensſtaert.

VERKETTERD. *d. w.* Van verketteren.

VERKETTEREN. *w. w.* Voor eenen Ketter uitkrijten. *Décrier ou faire paſſer pour héretique.*

Iemand verketteren. *Accuſer quelqu'un d'héréſie.*

VERKIELD. *d. w.* Van verkielen.

VERKIELEN. *w. w.* Eene nieuwe Kiel aan een Schip maaken. *Mettre une nouvelle quille à un vaiſſeau.*

VERKIESBAAR of verkieslijk. *bijv. w.* Daar de Verkiezing plaats heeft: Bekwaam om verkooren te worden. *Electif, qui ſe fait par élection. Eligible, qui a les qualités requiſes pour pouvoir être élu.*

Poolen is een verkiesbaar Koningrijk. *La Pologne eſt un Royaume électif.*

Hij is niet verkiesbaar om dat hij in onegt geboren is. *Il n'eſt pas éligible parce qu'il n'eſt pas né d'un mariage légitime.*

Verkiesli k. *zie* Verkiesbaar.

VERKIEZEN. *w. w.* Kiezen, uitkiezen. *Elire, choiſir.*

Verkiezen, de Voorkeur geeven. *Préférer, donner la préférence.*

Men moet altijd de Deugd voor de ſchoonheid verkiezen. *Il faut toujours donner à la vertu la préférence ſur la beauté.*

VERKIEZER. *z. m.* Een die kieſt. *Celui qui élit ou choiſit, qui a le choix.*

Hij was een van de Verkiezeren. *Il étoit un de ceux qui devoient faire l'élection.*

Verkiezing. *z. v.* Kiezing, keur. *Election, choix.*

Verkiezing van eenen Koning. *Election d'un Roi.*

De tijd der Verkiezinge is vaſtgeſteld. *On a fixé le temps de l'élection.*

Ik heb 'er geen verkiezing in, het is mij onverſchillig. *Je n'y ai pas de choix, cela m'eſt indifférent.*

De ſtaat van Verkiezinge of Verwerpinge. *L'état d'élection ou de reprobation; Termes de Théologie.*

VERKIJKEN. *w. w.* Vergiſſen, miszien. *Porter mal la vue ſur quelque objet.*

Verkijk u niet aan haar optooiſel. *Ne vous laiſſez pas ſurprendre à ſes parures.*

Zijnen tijd verkijken. *Perdre ſon temps à force de regarder & de conſidérer quelque choſe.*

Zijn geld verkijken. *Dépenſer ou employer ſon argent à voir quelque choſe.*

De jonge luiden verkijken haar geld in de kermistijd. *Les jeunes gens dépenſent leur argent à voir les jeux & les autres curioſités de la foire.*

De kans is verkeeken. *L'occaſion eſt paſſée ou eſt perdue.*

VERKLAAGD. *d. w.* Van verklaagen.

VERKLAAGEN. *w. w.* Aanklaagen, beſchuldigen. *Accuſer, déceler, déférer.*

Iemand bij den Regter verklaagen. *Accuſer quelqu'un devant les Juges, déférer quelqu'un aux Juges.*

VERKLAAGER. *z. m.* Aanklaager, Beſchuldiger. *Accuſateur, délateur.*

Verklaaging. *z. v.* Beſchuldiging. *Accuſation.*

VERKLAARD. *d. w.* Van verklaaren.

VERKLAARDER. *z. m.* Uitlegger. *Un interprète, celui qui explique ou expoſe quelque choſe.*

Zie eens wat de Verklaarders over die plaats zeggen. *Regardez un peu ce que les Interprètes diſent ſur ce paſſage.*

VERKLAAREN. *w. w.* Opheldren, uitleggen. *Déclarer, manifeſter, expliquer, éclaircir, débrouiller.*

Den oorlog verklaaren, den oorlog aanzeggen. *Déclarer la guerre.*

De beſchuldigde is onſchuldig verklaard. *L'accuſé a été déclaré innocent.*

Die bril verklaart mijn gezigt. *Ces lunettes éclairciſſent ma vue.*

Ik zal mij nader over die zaak verklaaren. *Je m'expliquerai plus clairement là-deſſus.*

Met eede verklaaren. *Dépoſer ou déclarer par ſerment.*

Ik verklaare u, als een eerlijk man, dat ik het nooit geweeten hebbe. *Je vous déclare en honnête homme que je n'en ai jamais rien ſu.*

De Profeeten hebben het ons verklaard. *Les Prophètes nous l'ont manifeſté.*

Eene zwaarigheid verklaaren. *Débrouiller une difficulté.*

Wie zal ons dien droom verklaaren? *Qui nous expliquera ce ſonge, qui nous en donnera l'interprétation?*

Wij moeten eeren de geenen die ons Gods Woord verklaaren. *Nous devons honorer ceux qui nous expliquent la Parole de Dieu.*

Verklaaring. *z. v.* Opheldering, uitlegging. *Déclaration, manifeſtation, explication, éclairciſſement, interprétation, dépoſition.*

De Kerkleeraaren moeten in de verklaaringe van de Heilige Schrijftuur zeer bedreeven zijn. *Les Miniſtres doivent être fort verſés dans l'explication de la Sainte Ecriture.*

Dat ſtrekt tot verklaaringe van 't gezigte. *Cela ſert à éclaircir la vue.*

Hij heeft eene verklaaring over dien Schrijver uitgegeeven. *Il a mis en lumière ou publié une explication ſur cet Auteur.*

Hij deede eene verklaaring voor den Regter. *Il dépoſa ou fit une dépoſition devant les Juges.*

Hebt gij zijne verklaaring gehoord? *Avez-vous ouï ſa dépoſition?*

VERKLAPPEN. *w. w.* Beklappen. *Découvrir, accuſer, déceler.*

VERKLAPT. *a. w.* Van verklappen.

VERKLEED. *d. w.* Van verkleeden.

VERKLEEDEN. *w. w.* Van kleeding veranderen. *Changer d'habits.*

Ik moet mij verkleeden eer ik uitgaa. *Il faut que je change d'habit avant que de ſortir.*

Verkleeden, aan kleeding te koſte hangen of in kleederen verquiſten. *Dépenſer en habits.*

Zij verkleed ſchier al wat ze wint. *Elle dépenſe en habits preſque tout ce qu'elle gagne.*

Verkleeden, vermommen. *Traveſtir, déguiſer.*

Verkleeding. *z. m.* Vermomming. *Déguiſement, traveſtiſſement, action de ſe déguiſer ou de ſe traveſtir.*

Verkleeding, verandering van kleeren. *Changement d'habits.*

VERKLEIND. *d. w.* Van verkleinen.

VERKLEINEN. *w. w.* Kleinder maaken of kleinder doen ſchijnen. *Apetiſſer, faire plus petit, amoindrir, diminuer, faire paroître plus petit.*

Eene misdaad verkleinen. *Adoucir un crime, le rendre plus léger.*

Ik hebb' 't getal verkleind. *J'ai diminué le nombre.*

Het zal beſt zijn 't ongeluk voor haar wat te verkleinen. *Ce ſera le mieux de ne lui pas déclarer d'abord le mal ou le malheur auſſi grand qu'il eſt.*

Die bril verkleint. *Ces lunettes diminuent les objets.*

Verkleinen, *in de Redenk. Extenuer.*

Verkleining. *z. m.* Vermindering. *Amoindriſſement, diminution.*

Verkleining. *Extenuation.*

VERKLEUMD. *d. w.* Van verkleumen.

Verkleumdheid. *zie* Verkleuming.

VERKLEUMEN. *g. w.* Stijf worden van koude. *Etre roide ou roidir de froid, s'engourdir de froid.*

Mijne handen zijn verkleumd. *Mes mains ſont roides de froid ou engourdies de froid.*

Verkleuming. *z. v.* Verſtijving van koude. *Engourdiſſement cauſé par un grand froid.*

VERKLIKKEN. *w. w.* Beklappen, aanbrengen. *Déceler, déférer, découvrir, rapporter.*

Gij moet het niet verklikken. *Il ne le faut pas déceler, il ne faut pas découvrir cette affaire, &c.*

Eene fluikerije verklikken. *Déceler une fraude de droits, &c.*

De aanlag wierd verklikt, het geheim wierd ontdekt. *Le ſecret fut découvert, la mine fut éventée.*

VERKLIKKER. *z. m.* Aanbrenger. *Celui qui décèle, un délateur, un mouchard de fermier, rapporteur.*

Hij is een verklikker geworden. *Il eſt devenu mouchard de fermier.*

De verklikkers in de ſchoolen worden van alle de ſchoolgangeren gehaat. *Les rapporteurs dans les écoles ſont haïs de tous les écoliers.*

Verklikſter. *z. v.* Aanbrengſter. *Jaſuſe, rapporteuſe.*

VERKLIKT. *d. w.* van Verklikken.

VERKLOEKEN. *w. w.* Verſchalken. *Primer, devancer, ſurpaſſer, avoir l'avantage ſur les autres.*

Hij

Digitized by Google

Hij heeft mij verkloekt, hij is mij te kloek geweest, hij heeft mij een voordeel afgezien. *Il m'a primé, devancé ou surpassé, il a l'avantage sur moi.*

Verkloeken, moed geeven. *Encourager, enhardir.*

Zig verkloeken, moed neemen. *S'encourager, prendre courage, s'enhardir.*

Gij moet u verkloeken, gij moet u vermannen. *Prenez courage, il faut prendre courage.*

VERKLOEKT. *d. w.* van Verkloeken.

VERKNAAGD. *d. w.* van Verknaagen.

VERKNAAGEN. *w. w.* Zig verknaagen of quellen. *Se chagriner, se ronger le cœur.*

Hij verknaagt zig van hartzeer. *Il ronge son frein, il a du chagrin & de l'ennui, il se ronge le cœur.*

VERKNEUSD. *d. w.* van Verkneuzen.

VERKNEUZEN. *w. w.* Vermorselen. *Briser, concasser.*

VERKNIEZEN. *zie* Verknijzen.

VERKNIJSD. *d. w.* van Verknijzen.

VERKNIJZEN. *w. w.* Verkniezen, zig verknijzen, van hartzeer of droefheid uitteeren. *Se chagriner, languir, avoir du déplaisir.*

Zij verknijst zig zelve. *Elle se ronge le cœur, elle se consume en regrets, le chagrin la ronge.*

Verknijzing. *z. v.* Quelling van hartzeer. *Chagrin, langueur, action de se chagriner, de s'attrister, de se ronger le cœur, de se consumer en regrets.*

VERKNOEID. *d. w.* van Verknoeijen.

VERKNOEIJEN. *w. w.* Verhoetelen. *Gâter.*

Gij zult zoo doende al het werk verknoeijen. *Vous gâterez toute la besogne de cette manière-là.*

VERKNOGT. *d. w.* van Verknogten. Samengeknoopt, vereenigd. *Uni, joint, lié.*

Door 't huwelijk verknogt. *Uni par mariage ou par le lien du mariage.*

VERKNOGTEN. *w. w.* Aan een binden, verbinden. *Lier, attacher.*

VERKNOGTING. *z. v.* Verbinding. *Action de lier ou d'attacher.*

VERKNOLD. *d. w.* van Verknollen.

‡ VERKNOLLEN. *w. w.* Verbrodden, verknoeijen. *Gâter.*

‡ Zie toe dat gij 't niet alles verknolt. *Prenez garde de ne pas gâter tout.*

‡ Het kind heeft het verknold. *L'enfant a fait du mal ou a été bien méchant.*

‡ Het werk is verknold. *La besogne est gâtée.*

Verknolling. *z. v. Action de gâter la besogne; méchanceté.*

VERKNOOPEN. *w. w.* Herknoopen. *Boutonner de nouveau, relier, renouer.*

De knoop is los gegaan, gij moet dien verknoopen. *Le nœud est défait, il faut le refaire ou le renouer.*

Verknooping. *z. v.* Herknooping. *Action de nouer ou de boutonner de nouveau.*

Verknoopt. *d. w.* van Verknoopen.

VERKOELD. *d. w.* van Verkoelen.

VERKOELEN. *w. w. en g. w.* Koelder maken, koelder worden. *Rafraîchir, se rafraîchir.*

Die drank heeft mij verkoeld. *Cette boisson ou ce breuvage m'a rafraîchi.*

Die zalf verkoelt. *Cet onguent est rafraîchissant ou réfrigératif.*

Afweezen doet de liefde verkouden. *L'absence refroidit l'amour.*

Verkoelende middelen. *Remèdes rafraîchissans, réfrigérans ou refrigératifs.*

Verkoelend. *bijv. woord. Naturk. woord. Frigorifique.*

Verkoeling. *z. v. Rafraîchissement, refroidissement.*

Ik voele geen verkoeling in de lugt. *Je ne sens aucun rafraîchissement dans l'air.*

Deeze kruiden zijn ongemeen goed tot de verkoeling van 't bloed. *Ces herbes ou ces simples sont excellent pour rafraîchir le sang.*

Men beſpeurt eene verkoeling van liefde tuſſchen hen. *On remarque quelque refroidissement d'amitié entre eux.*

VERKOFT. *zie* Verkogt.

VERKOGT. *d. w.* van Verkoopen. *Vendu.*

VERKOMEN. *g. w.* Zig herſtellen. *Se rétablir, se remettre.*

Met het mooi weêr begin ik allengskens te verkomen. *Avec la belle saison je commence à me remettre peu à peu.*

* Ik ben blijde dat gij 'er begint op te verkomen, of dat het met uwe zaaken beter gaat. *Je suis bien aise de voir que vos affaires commencent à prendre un meilleur train.*

VERKONDIGD. *d. w.* van Verkondigen.

VERKONDIGEN. *w. w.* Verſtendigen, beregten, aanzeggen, prediken. *Annoncer, publier, dire, rapporter, prêcher.*

Eene goede tijding verkondigen. *Publier, annoncer ou apporter une bonne nouvelle.*

Gods woord verkondigen. *Annoncer la parole de Dieu.*

VERKONDIGER. *z. m.* Beregter, Prediker. *Annonciateur, Prédicateur, celui qui publie, qui annonce.*

Een verkondiger van 't Euangelie. *Un prédicateur de l'Evangile.*

Verkondiging. *z. v.* Aankondiging, prediking. *Publication, annonciation, prédication.*

De verkondiging van Gods woord. *La prédication de la parole de Dieu,*

VERKONDSCHAPPEN. *w. w.* Kennis geeven, de weet doen, verwittigen. *Notifier, faire part, faire savoir.*

Ik zal 'er u van verkondſchappen. *Je vous le ferai savoir.*

Verkondſchapping. *z. v.* Verwittigen. *Notification, déclaration: Termes de palais.*

VERKOOKEN. *g. w.* Door kooken verteeren. *Ebouiller, se consommer, diminuer à force de bouillir.*

Gij moet dat nat niet te veel laten verkooken. *Il ne faut pas trop faire bouillir ce bouillon ou cette soupe.*

Verkooking. *z. v.* Verteering door kooken. *Diminution qui se fait à force de bouillir.*

VERKOOKT. *d. w.* van Verkooken.

Al het water is verkookt. *L'eau est toute éboullie.*

VERKOOP. *z. m.* Veiling. *Vente.*

De Maatſchappije heeft eenen verkoop van goederen aangeſteld. *La compagnie a ordonné la vente des marchandises.*

Verkoopbaar. *bijv. w.* Verkoopelijk. *Qu'on peut vendre, qui est propre à vendre, de vente.*

Die waare is niet verkoopbaar. *Cette marchandise ne vaut rien, cela n'est pas de vente.*

Verkoopdag. *z. m.* Tijd of dag van verkoopinge. *Le jour de la vente.*

Verkoopelijk. *bijv. w. zie* Verkoopbaar.

VERKOOPEN. *w. w.* Voor geld verhandelen. *Vendre, donner à certain prix d'argent.*

Iets met goede winſt verkoopen. *Vendre quelque chose avec un gain considérable.*

Bij openbaare veilinge verkoopen. *Vendre à l'encan ou à l'enchère.*

VERKOOPER. *z. m.* Die verkoopt. Koopman. *Vendeur, celui qui vend, Marchand.*

De Verkooper moet de helft der onkoſten draagen. *Le vendeur doit porter la moitié des frais.*

Boekverkooper, Fruitverkooper, Groenverkooper, IJzerverkooper, Kleerverkooper, Kouſſenverkooper, Lakenverkooper, Naaldenverkooper, Oliverkooper, Papierverkooper, Pensverkooper, Perkementverkooper, Printverkooper, Purperverkooper, Specerijverkooper, Turfverkooper, Zielverkooper, Zoutverkooper, enz. *Zie onder* Boek, enz.

Verkooping. *z. v. Vente, action de vendre.*

Eene verkooping van Boeken. *Une vente de livres, une auction.*

Verkoopſter. *z. v.* Koopvrouw. *Vendeuse, celle qui vend, Marchande.*

Eene verkoopſter van linnen. *Vendeuse ou marchande de toile.*

VERKOOR of verkoos, *onv. tijd* van Verkiezen. Als, ik verkoor. *Je choisissois ou je choisis.*

VERKOOREN. *d. w.* van Verkiezen. *Elu, choisi.*

VERKOOS. *zie* Verkoor.

VERKOOZEN. *d. w. zie* Verkooren.

VERKOPERD. *d. w.* van Verkoperen.

VERKOPEREN. *w. w.* Bronzen, als Koper maaken. *Faire en bronze, donner la couleur du cuivre, bronzer.*

Dat Beeld is verkooperd. *Cette statue est faite en bronze ou est bronzée.*

VERKOREN. *zie* Verkooren.

VERKORT. *d. w.* van Verkorten.

VERKORTEN. *w. w.* Korter maaken, intrekken. *Abréger, accourcir, raccourcir, rendre plus court.*

Een touw verkorten. *Raccourcir une corde.*

* Een verhaal verkorten. *Accourcir un discours.*

* Den tijd verkorten. *Accourcir le temps.*

* Verkorten, benadeelen, verongelijken. *Faire tort, préjudicier.*

Ik zoek' u niet te verkorten. *Je ne cherche pas à vous faire tort.*

Het ongeregeld leven verkort de gezondheid. *La débauche préjudice ou fait tort à la santé.*

VERKORTER. *z. m.* Intrekker. *Celui qui accourcit, qui abrége, abréviateur.*

Juſtinus is de verkorter der Hiſtorie van Trogus Pompejus. *Justin a fait l'abrégé de l'Histoire de Trogue Pompée.*

Verkorter, verongelijker. *Celui qui fait tort, qui préjudicie.*

Een verkorter van Weduwen en Weezen. *Celui qui fait du tort aux veuves & aux orphelins.*

Verkorting. *z. v.* Intrekking, benadeeling. *Abrégé, abréviation; préjudice, tort.*

Verkortſchrift. *zie* Verkortſel.

Verkortſel. *z. g.* Kort begrijp. *Epitome, abrégé.*

Het verkortſel eener Hiſtorie. *L'abrégé d'une histoire.*

VERKORVEN. *d. w.* van Verkerven. *zie* Verkerven.

Hij heeft het verkorven, daarom word hij geſtraft. *On le punit, parce qu'il a fait ou dit quelque sottise.*

VERKOUD. *d. w.* van Verkouden, *en bijv. w.* Met koude bevangen. *Enrhumé.*

Ik ben zwaar verkoud. *Je suis fort enrhumé.*

Hij is zoo verkoud dat hij niet kan ſpree-

Digitized by Google

spreeken. *Il est si enrhumé qu'il ne sauroit parler.*

VERKOUDEN. *w. w.* Verkoudheid aanbrengen. *Enrhumer, causer le rhume.*

De avondlugt zal u verkouden. *Le serein vous enrhumera, vous vous enrhumerez en vous exposant au serein.*

Verkouden. *g. w.* Verkoud worden. *S'enrhumer, se refroidir, prendre un rhume.*

Gij moet u wel toedekken of gij zult verkouden. *Il faut bien vous couvrir de peur de vous enrhumer.*

* Verkouden, verflaauwen. *Se refroidir, se rallentir.*

De liefde begint te verkouden. *L'amour commence à se refroidir.*

Wij zien den ijver dagelijks verkouden. *Nous voyons tous les jours le zéle se rallentir.*

Verkoudheid. *z. v. Rhume.*

Zij heeft eene verkoudheid gevat. *Elle a pris un rhume ou le rhume l'a prise.*

Ik ben zick van verkoudheid. *Je suis malade de rhume.*

VERKOZEN. *zie* Verkooren.

VERKRAGT. *d. w.* van Verkragten.

VERKRAGTEN. *w. w.* Schenden, met geweld ontmaagden. *Violer, forcer, ôter ou ravir par force le pucelage ou la virginité.*

De Soldaaten ontzagen zig niet de Nonnen te verkragten. *Les Soldats pousserent la brutalité jusqu'à violer les Religieuses.*

De getrouwde vrouwen wierden in het aanzien van haare mannen door het ongebonden Krijgsvolk verkragt. *Les femmes mariées furent violées des soldats en présence de leurs maris.*

Thamar wierd van haaren Broeder Ammon verkragt. *Thamar fut violée par son frére Ammon.*

VERKRAGTER. *z. m.* Vrouwenschender. *Celui qui force ou viole femme ou fille.*

Ammon was de verkragter zijner zuster Thamar. *Ammon viola ou força sa sœur Thamar.*

Verkragting. *z. v. Violement, viol.*

VERKREEGEN of verkregen. *d. w.* van Verkrijgen. *Obtenu, acquis.*

VERKREUKELD. *d. w.* van verkreukelen.

Mijne bef is heel verkreukeld. *Mon rabat est tout chiffonné.*

VERKREUKELEN. *zie* Verkreuken.

VERKREUKEN. *w. w.* verkreukelen, verfommelen. *Chiffonner, froisser.*

VERKREUKT. *d. w.* van Verkreuken.

VERKRIJGELIJK. *bijv. w.* Dat verkregen kan worden. *Impétrable, que l'on peut obtenir ou acquérir.*

VERKRIJGEN. *g. w.* Verwerven. *Impétrer, obtenir, acquérir.*

Iemands vriendschap verkrijgen. *S'acquérir l'amitié de quelqu'un.*

Hij zal daar door lof verkrijgen. *Cela le rendra digne de louange, il s'acquerra par-là de la gloire.*

Rijkdom verkrijgen. *Acquérir des richesses ou de grands biens.*

Hij verkreeg vergiffenis. *Il obtint pardon ou remission.*

Zij verkrijgt van hem al wat zij begeert. *Elle obtient de lui tout ce qu'elle désire.*

VERKRIJGING. *z. v.* Verwerving *Acquisition, acquêt, obtention, impétration.*

De verkrijging van dat ampt heeft hem opgeholpen. *L'obtention de ce bénéfice ou de cette charge l'a mis fort à.*

VERKRIMPEN. *g. w.* In een krimpen. *Se retirer, se rétrécir.*

Die stof verkrimpt veel als zij gewaschen word. *Cette étoffe se retire ou se rétrécit beaucoup quand on la lave.*

Verkrimping. *z. v.* Verkrimping der Zenuwen. *Retirement des nerfs.*

VERKROMMEN. *zie* Krommen.

VERKROMPEN. *d. w.* van Verkrimpen.

Verkrompen vleesch. *Viande retirée.*

Verkrompen zenuwen. *Nerfs retirés.*

VERKROOPEN of verkropen. *d. w.* van verkruipen. *zie* Verkruipen.

VERKROPPEN. *w. w.* Bezwaaren. *Charger trop, être incommode, accabler.*

Die spijs verkropt mij. *Cette viande m'incommode ou me charge l'estomac.*

Ik ben onder dat werk verkropt. *Cet ouvrage m'accable.*

Verkropt zijn van droefheid. *Etre accablé de tristesse.*

* VERKROPPEN. *w. w.* Verzwelgen, verdouwen. *Digérer, avaler.*

Zij kon dien smaad niet verkroppen. *Elle ne put digérer ou avaler cet affront.*

Zig verkroppen: van het vrouwvolk spreekende. De borst of boezem voor uit zetten. *Se rengorger: parlant des femmes ou des filles.*

VERKROPPING. *z. v.* Bezwaring, verdouwing. *Surcharge, accablement; action de digérer un affront.*

Verkropping van zijn leet. *Action d'avaler ou de dévorer son ennui ou son chagrin, de digérer un affront.*

VERKROPT. *d. w.* van Verkroppen.

VERKRUID. *d. w.* van verkruijen.

VERKRUIJEN. *w. w.* Van zijne plaats kruijen. *Oter de sa place par le moyen d'une brouette, emporter avec la brouette.*

Die steenen moeten verkruid worden. *Il faut emporter ces pierres avec la brouette.*

Zij hebben het gantsche huis verkruid, zij hebben 't huis op rollen verzet. *Ils ont déplacé la maison entiére sur des rouleaux.*

VERKRUIPEN. *g. w.* Van zijne plaats kruipen. *Se traîner de son lieu ou de sa place.*

De slang verkroop onder de ruigte. *Le serpent se traîna ou rampa de son lieu & se sauva ou se cacha sous les ronces, &c.*

De pijn verkruipt somtijds van de eene plaats naar de andere. *La douleur change quelquefois de lieu ou va d'une place à l'autre.*

VERLAADEN. *zie* Overlaaden.

VERLAAGD. *d. w.* van verlaagen.

VERLAAGEN. *w. w.* Laager maaken. *Abaisser, diminuer.*

Die prijs is verlaagd. *Le prix a baissé ou est diminué.*

VERLAAT. *z. g.* Sluis, Waterdam. *Ecluse, conduit d'eau.*

Daar is een verlaat op die plaats om 't water eenen doortogt te geeven. *On a fait là une écluse pour le passage des eaux.*

VERLAATEN. *w. w.* Afstaan, afstand van iets doen. *Abandonner, délaisser, laisser, quiter.*

Het quaad verlaaten. *Abandonner le vice, laisser le mal.*

Men moet de vriendschap niet verlaaten. *Il ne faut pas renoncer à l'amitié.*

Zijn ampt verlaaten. *Quiter sa charge.*

De vriand heeft de stad verlaaten. *Les ennemis ont quité la ville.*

Zijne vrouw en kinderen verlaaten. *Abandonner, ou délaisser sa femme & ses enfans.*

Vroeg of laat zal ik den dienst verlaaten. *Tôt ou tard je quitterai le service.*

Zoo gij het speelen en het drinken niet verlaat, dan zult gij haast een einde van uwe rijkdommen zien. *Si vous ne quittez le jeu & la boisson, vous verrez bientôt la fin de vos richesses.*

Zig verlaaten, zig betrouwen. *Se fier, avoir de la confiance, se reposer.*

Zig op iemand verlaaten. *S'assurer en quelqu'un, se fier à lui, se reposer sur lui.*

Ik kan mij op zijne woorden niet verlaaten. *Je ne puis me fier à ses paroles.*

Ik verlaate mij op uwe belofte. *Je m'assure en votre promesse, je me repose sur votre promesse.*

Verlaaten, tot zekeren prijs aanbieden. *Laisser à certain prix.*

Hij heeft het mij voor een gulden verlaaten. *Il me l'a laissé pour vingt sous.*

Verlaaten, afstecken, overtappen. *Mettre d'un vase dans un autre.*

Een vat wijns verlaaten. *Mettre le vin d'un tonneau dans un autre, le vuider d'une futaille dans une autre.*

Verlaaten. *d. w.* van verlaaten.

Ik hebb' alles om haaren wille verlaaten. *J'ai quitté tout pour l'amour d'elle.*

VERLAATER. *z. m.* Die verlaat. *Celui qui abandonne, qui quitte, qui laisse ou qui délaisse.*

Wijnverlaater. *zie onder* Wijn.

Verlaating. *z. v.* Nalaating, afscheiding. *Abandon, abandonnement, cession.*

VERLAAUWEN, enz. *zie* Verkoelen, enz.

VERLADEN. *zie* Overlaaden.

VERLAGEN. *zie* Verlaagen.

VERLAKKEN. *w. w.* Met Vernis beschilderen. *Vernir, appliquer le vernis sur le bois, vernissir, enduire avec du vernis.*

Eene tafel verlakken. *Vernir ou vernissir une table.*

VERLAKT. *d. w.* van verlakken.

Verlakt werk. *Des ouvrages vernissés.*

Een verlakt koffer. *Une cassette vernie ou vernissée.*

VERLAKKER. *Vernissier.*

VERLAMD. *d. w.* van verlammen.

Een verlamd lid. *Une membre mutilé.*

Zijn arm is verlamd. *Il a le bras perclus.*

VERLAMDHEID. *z. v. Paralysie.*

Hij heeft eene verlamdheid in zijne knie. *Il a une paralysie au genou.*

VERLAMMEN. *w. w.* Lam maaken. *Rendre paralytique, estropier, rendre perclus.*

Iemand door pijnigen verlammen. *Estropier, ou rendre quelqu'un paralytique par la torture.*

* Het geschut verlammen. *Démonter le canon.*

Verlamming. *z. v.* Verzwakking in de Zenuwen. *Paralysie, privation de mouvement & de sentiment d'une ou de plusieurs parties du corps.*

Zij heeft eene verlamming in haare leden. *Elle a une attaque de paralysie, ses membres sont paralytiques, elle a les membres perclus.*

VERLAND. *d. w.* van Verlanden.

VERLANDEN. *g. w.* Van land veranderen. *Changer de pays, quitter ou abandonner un pays.*

De Oorlog kan wel gantsche Volken doen verlanden. *La guerre peut faire quitter un pays à des peuples entiers.*

Verlanden, van water tot land worden. *Devenir terre après avoir toujours auparavant été couvert d'eau.*

VERLANG. *zie* Belang.

VERLANGD. *d. w.* van Verlangen.

VERLANGEN. *w. w.* Verlengen. *Allonger, prolonger.*

Een kleed verlangen. *Allonger un habit.*

Tegen-

Digitized by Google

Tegenſpoed ſchiint den tijd te verlangen. *La miſère, la mauvaiſe fortune ſemble prolonger le temps.*
Verlangen. *g. w.* Wenſchen, begeeren. *Aſpirer, déſirer, ſoubaiter ardemment.*
Ik verlang 'er naar. *J'aſpire à cela ou après cela, j'ai de l'impatience que cela arrive.*
Hij verlangde zeer om haar te zien. *Il déſiroit ardemment ou extrémement de la voir.*
Verlangen. *z. v.* Begeerte, trek. *Déſir, ſoubait ardent, impatience.*
Zij heeft 'er een groot verlangen naar. *Elle ſoubaite cela avec une extrême impatience.*
Verlanging. *z. v.* Verlenging. *Allongement, prolongation.*
Verlanging van een kleed. *Allongement d'un habit.*
Verlanging van tijd. *Prolongation de temps.*
VERLANTERFANT. *d. w.* van Verlanterfanten.
VERLANTERFANTEN. *w. w.* Verluijeren. *Perdre ou paſſer le temps à battre le pavé.*
Den tijd verlanterfanten. *Perdre le temps inutilement & ſans fruit.*
VERLAPPEN. *w. w.* Lappen aanzetten. *Rapiécer, rapieceter, rapetaſſer.*
Een kleed verlappen. *Mettre des pièces à un habit, le rapiécer.*
Schoenen verlappen. *Raccommoder ou rapetaſſer des ſouliers.*
Verlappen, tot lappen verbruiken. *Se ſervir de pièces pour rapiécer ou rapiéceter.*
Gij moogt die ſtukken aan den broek verlappen. *Vous pouvez vous ſervir de ces pièces pour rapiécer la culotte ou le haut-de-chauſſes.*
Verlapping. *z. v. Action de rapiéceter ou de raietaſſer, racommodage, rapiécetage.*
VERLAPT. *d. w.* van Verlappen.
VERLATEN. *zie* Verlaaten.
VERLEDIGEN. *zie* Verleedigen.
VERLEEDEN. *bijv. w.* Voorleden, voorbij. *Paſſé. paſſée.*
Dat is lang verleeden. *Il y a longtemps.*
De verleeden week. *La ſemaine paſſée.*
In 't verleeden jaar. *L'année paſſée.*
VERLEEDIGD. *d. w.* van Verleedigen.
VERLEEDIGEN. *w. w.* Zig verleedigen, zijnen tijd beſteeden. *Employer le temps, ſe donner le temps ou le loiſir.*
Ik zal mij verleedigen om zijne ſchriften na te zien. *Je me donnerai le loiſir de repaſſer ſes écrits.*
VERLEEGEN. *bijv. w.* In verleegenheid. *Embarraſſé, en peine.*
Ik was verleegen of in verleegenheid. *J'étois en peine.*
Iemand verleegen maaken. *Embarraſſer quelqu'un, lui cauſer de la peine, le jetter dans l'embarras.*
Iemand verleegen laaten. *Laiſſer quelqu'un dans l'embarras & dans la peine.*
Verleegenheid. *z. v. Peine, embarras.*
VERLEEGEREN. *zie* Verlegeren.
VERLEELIJKEN. *w. w. en g. w.* Leelijk maaken of leelijk worden. *Rendre laid ou devenir laid, enlaidir.*
Dat tooiſel verleelijkt haar niet. *Cette parure ne la rend pas laide, ne l'enlaidit pas.*
VERLEELIJKT. *d. w.* van Verleelijken.
Zij is zeer verleelijkt of leelijker geworden. *Elle s'eſt enlaidie, elle eſt devenue laide.*
VERLEEND. *d. w.* van Verleenen.
VERLEENEN. *w. w.* Vergunnen, geeven. *Donner, accorder.*
De Vorſt heeft hem Vrijheid daar toe verleend. *Le Prince lui en a accordé la liberté.*
Zoo lang God mij 't leeven verleent. *Auſſi longtemps qu'il plaira à Dieu de me donner la vie.*
Iemand een goed woord verleenen, gunſtiglijk voor iemand ſpreeken. *Parler en faveur de quelqu'un, intercéder ou prier pour lui.*
Een voorregt verleenen. *Accorder un privilége.*
Verleening. *z. v.* Vergunning. *Conceſſion, permiſſion, action d'accorder ou de permettre.*
VERLEERD. *d. w.* van Verleeren.
VERLEEREN. *w. w.* Ontleeren, vergeeten het geen men geleerd heeft. *Oublier ce qu'on a appris, deſapprendre.*
Zie toe dat gij uw Franſch niet verleerd. *Prenez garde de ne pas oublier votre François.*
Verleeren. *w. w.* Doen vergeeten. *Faire oublier, deſaprendre à quelqu'un.*
Ik zal u die manieren wel verleeren. *Je vous deſaprendrai bien ces maniéres-là.*
Ik zal hem die quaade gewoonte wel verleeren. *Je lui ferai bien perdre cette mauvaiſe coutume ou cette méchante habitude.*
VERLEEZEN. *zie* Herleezen.
Verleezen. *w. w.* Uitſchieten. *Eplucher.*
Razijnen verleezen. *Eplucher des raiſins ſecs ou ſechés au ſoleil.*
Verleezen. *d. w.* van Verleezen.
Het warmoes moet ſchoon verleezen worden. *Il faut bien éplucher les herbes potagéres.*
VERLEG. *zie* Verſchot.
VERLEGD of Verleid. *d. w.* van Verleggen.
VERLEGEN, in verleegenheid. *zie* Verleegen.
Verlegen, vermuſt, dat al te lang gelegen heeft. *Relent, relenté, gâté, gâtée.*
Verleegene waare. *Des marchandiſes qui ſentent le relent, des denrées gâtées.*
VERLEGERD. *d. w.* van Verlegeren.
VERLEGEREN. *w. w. en g. w.* Van legerplaats veranderen. *Décamper, changer de camp, lever le camp.*
De krijgsbenden zijn verlegerd. *Les troupes ont décampé.*
VERLEGGEN. *w. w.* Elders leggen, verzetten. *Déplacer, ôter de ſa place.*
Verleg die ſtoffen eens. *Changez ces étoffes de place.*
Eene vergadering verleggen, eene bijeenkomſt elders beſtemmen. *Déplacer une aſſemblée ou un concile, lui aſſigner un autre lieu.*
Verleggen, leggen op eene plaats daar men het niet weder vinden kan. *Egarer.*
Zie toe dat gij 't niet verlegt. *Prenez garde de ne le pas égarer.*
Men heeft den Bijbel verlegd. *On a égaré la Bible.*
Verlegging. *z. v.* Verzetting. *Déplacement, dérangement, action de déplacer ou de déranger; action d'égarer quelque choſe.*
VERLEI of verleij. *zie* Verlij.
VERLEID. *d. w.* van Verleggen. *Déplacé, dérangé, égaré.*
Verleid. *d. w.* van Verleiden. *Séduit, abuſé, &c.*
VERLEIDEN. *w. w.* Bedriegen, op den dool-weg helpen. *Séduire, abuſer, débaucher.*
Een meisje verleiden. *Débaucher ou ſuborner une fille.*
Zij heeft mij door haar ſchoon praaten verleid *Elle m'a ſéduit par ſes beaux diſcours.*
Veele menſchen zijn door die leere verleid. *Cette doctrine a ſéduit beaucoup de gens.*
Eene verleidende leere. *Une doctrine dangereuſe, fauſſe ou ſéduiſante.*
Verleiden, elders leiden. *Conduire par un autre chemin, divertir, détourner.*
Wateren en ſtroomen verleiden. *Conduire des eaux & des riviéres, changer le cours des eaux & des riviéres.*
VERLEIDER. *z. m.* Bedrieger, verkondiger van eene valſche leere. *Séducteur, trompeur, ſuborneur, celui qui enſeigne une fauſſe doctrine.*
Wagt u voor Verleiders. *Gardez-vous des ſéducteurs.*
Verleider van Meisjes. *Suborneur de Filles.*
Verleiding. *z. v.* Verlegging. *Action de conduire & de faire changer de cours: parlant d'une riviére.*
Verleiding, bedrog. *Séduction, tromperie, ſubornation.*
Verleiding van een Meisje. *Subornation d'une Fille.*
Verleiding in Godsdienſt of Zeden. *Séduction en matiére de Religion ou de Morale.*
Verleidſter. *z. v.* Bedriegſter. *Séductrice, trompeuſe.*
VERLEKKERD. *d. w.* van Verlekkeren.
VERLEKKEREN. *w. w. en g. w.* Lekker maken, lekker worden. *Affriander, rendre friand, devenir friand.*
Gij zult hem daar door verlekkeren. *Vous l'affriandirez par-là, vous le rendrez friand.*
Hij zal 'er te veel op verlekkeren. *Il en deviendra trop friand.*
VERLEMD. *d. w.* van Verlemmen.
VERLEMMEN. *zie* Verlammen.
VERLENGD. *d. w.* van Verlengen.
VERLENGEN. *w. w.* Langer maken, uitrekken. *Allonger, prolonger.*
Men kan dien rok niet verlengen. *On ne ſauroit allonger ce juſte-au-corps.*
God heeft onze dagen tot hier toe verlengd. *Dieu a prolongé nos jours juſqu'ici.*
Dat ſtrekt alleen om den Oorlog te verlengen. *Cela ne ſert qu'a prolonger la guerre.*
Verlenging. *z. v.* Verlanging. *Allongement, prolongation.*
Verlenging van een kleed. *Allongement d'un habit.*
Hij heeft verlenging van tijd bekomen. *Il a obtenu prolongation de temps, de terme, &c.*
Verlenging der dagen. *Allongement des jours.*
VERLEPPEN. *g. w.* Verwelken, verſlenſſen. *Se flétrir, ſe faner.*
VERLEPT. *d. w.* van Verleppen.
Eene verlepte ſchoonheid. *Une beauté fanée, paſſée, flétrie.*
VERLEREN. *zie* Verleeren.
VERLET. *z. g.* Belet. Verhindering. *Empêchement, embarras, obſtacle.*
Ik heb 'or gantſch geen verlet bij. *Cela ne m'incommode en aucune maniére.*
Verlet. *d. w.* van Verletten.
VERLETTEN. *w. w.* Beletten, verhinderen. *Empêcher*
Gij moet mij niet verletten. *Ne m'empêchez pas.*

Digitized by Google

Verletten, verzuimen. *Négliger, perdre le temps.*
Ik zou daar al te veel tijds mee verletten. *J'y perdrois, j'y employerois trop de temps.*
VERLEVENDIGD. *d. w.* Van verleeven digen.
VERLEVENDIGEN. *w. w.* Levendig maken. *Vivifier.*
Verlevendigend. *bijv. w.* Levendigmaakend. *Vivifiant.*
Verlevendiging. *z. v.* Levendigmaking *Vivification.*
VERLEUTERD. *d. w.* Van verleuteren.
‡ VERLEUTEREN. *w. w.* Verquisten. *Consumer, négliger, dissiper, perdre.*
‡ Zijnen tijd verleuteren. *Négliger son temps.*
VERLEIJ of Verlei. *zie* Verlij.
VERLEZEN. *zie* Verleezen.
VERLICHTEN, licht geeven: Ontlasten. *zie* Verligten.
VERLIEFD. *d. w.* van Verlieven, *en bijv. w. Amoureux, épris d'amour.*
Verliefd. *z. m. en v.* Minnaar en Minnares. *Amant, amante.*
VERLIES. *z. g.* Schaade. *Perte, dommage.*
Hij heeft groot verlies ter Zee gehad. *Il a fait une perte considérable sur mer.*
Uw verlies is mij leet. *Je suis marri de votre perte, votre perte m'afflige.*
VERLIEVEN. *g. w.* Verliefd worden. *Devenir amoureux.*
Op een leelijk Vrouwmensch verlieven. *S'amouracher d'une laide fille.*
VERLIEZEN. *w. w.* Quijt raaken, schaade lijden. *Perdre.*
Hij verliest in 't spoelen altoos meer dan hij wint. *Il perd toujours au jeu plus qu'il ne gagne.*
Ik verlies 'er niet bij. *Je n'y perds pas.*
Het gezigt verliezen. *Perdre la vue.*
Den moed verliezen. *Perdre courage.*
Het leven verliezen. *Perdre la vie.*
Men moet geen tijd verliezen. *Il ne faut pas perdre de temps.*
De spraak verliezen. *Perdre la parole.*
Als de wijn niet digt gehouden word, verliest hij zijne kragt. *Quand le vin n'est pas bien bouché, il perd sa force.*
Den slag verliezen, door de Vijanden uit het Veld of ter Zee geslagen worden. *Perdre la bataille ou le combat, être battu par les ennemis sur terre ou sur mer.*
VERLIGT. *d. w.* Van verligten. *Eclairé, illuminé: Soulagé, allégé.*
De H. Apostelen waren verligte Mannen. *Les Sts. Apôtres étoient des hommes illuminés.*
Kort na den dood van Christus wierden veele Landschappen door het prediken van 't Euangelie verligt. *Peu de temps après la mort de Jésus-Christ, plusieurs contrées furent éclairées ou illuminées par la prédication de l'Evangile.*
VERLIGTEN. *w. w.* Ligt geeven, opheldeeren, verklaaren. *Eclairer, illuminer, jetter ou répandre de la lumière, éclaircir.*
Het Vorstelijk Paleis was van boven tot onder toe verligt. *Le Palais du Prince étoit illuminé depuis le haut jusques au bas.*
Eene enkelde kaers kan een ruim Vertrek niet wel verligten. *Une simple chandelle ne peut pas bien éclairer un grand appartement.*
De Zon verligt altijd de helfte des Aardsrijks. *Le soleil illumine ou éclaire toujours la moitié du globe terrestre.*
Dat venster zal de Kamer heel verligten. *Cette fenêtre éclairera toute la chambre.*
Iemands verstand verligten. *Eclairer l'esprit de quelqu'un.*
Ik kan u daaromtrent niet verder verligten. *Je ne vous saurois éclaircir davantage sur ce point; sur cette affaire, sur cette nouvelle.*
Eenen duisteren stijl door eene verklaring verligten. *Eclaircir un stile obscur par une interprétation ou explication.*
Gods woord verligt het verstand of de ziel. *La parole de Dieu éclaire ou illumine l'esprit, l'entendement, l'ame.*
Verligten, met waterverwe afzetten. *Enluminer.*
Landkaarten verligten of afzetten. *Enlumiver des cartes.*
Verligten, ontlasten. *Décharger, soulager, adoucir.*
Iemands last verligten. *Décharger quelqu'un de son fardeau, l'en soulager.*
Die zalf heeft de pijn merkelijk verligt. *Cet onguent a beaucoup adouci ou soulagé la douleur.*
VERLIGTER. *z. m.* Afzetter. *Enlumineur.*
Verligterije. *z. v.* Afzetting. *Enluminure.*
Verligterijkunst. *z. v.* De kunst van afzetten. *L'Art d'enluminer.*
Verligting. *z. v.* Bestraaling, verklaaring. *Enclaircissement, illumination.*
Eene verligting des Gemoeds door Gods genade. *Une illumination de l'esprit par la grace de Dieu.*
Verligting, ontlasting. *Décharge, soulagement, adoucissement.*
Zijn bijstand strekt mij tot groote verligtinge. *Son secours m'est d'un grand soulagement.*
VERLIJ of Verleij, Leenhulding. *Hommage, investiture.*
VERLIJDEN, Verleenen. *zie* Verleenen.
VERLIKKEN, Verquisten. *zie* Verquisten.
VERLOCHENEN. *zie* Verloochenen.
VERLODEN. *zie* Verlooden.
VERLOF. *z. g.* Oorlof, vrijheid, vergunning. *Permission, congé.*
Iemand verlof geeven. *Donner permission à quelqu'un.*
De meester heeft zijnen scholieren verlof gegeeven. *Le maitre a donné congé ou campos à ses écoliers.*
Om verlof vraagen. *Demander permission.*
Met verlof. *Sauf correction, avec permission.*
Verlofbrief. *z. m.* Vrijbrief. *Congé, lettre de congé.*
Hij heeft eenen Verlofbrief van zijnen Oversten bekomen. *Il a obtenu son congé de son Colonel.*
VERLOGT. Beneeveld. *zie* Beneeveld.
VERLOKKEN. *w. w.* Aanlokken, bekooren. *Attirer, charmer.*
Ik laat mij zoo ligtelijk niet verlokken. *Je ne me laisse pas attirer si facilement.*
VERLOKKER. *z. m.* Verleidar. *Séducteur, celui qui attire.*
Verlokking. *z. v.* Aanlokking. *Charme, appas, attraits, allêchement.*
De verlokkingen der waereld zijn menigvuldig. *Les appas du monde sont de plusieurs sortes ou en grand nombre.*
Verloksel. *z. g.* Verlokking. *Appas, charme, attrait.*
Verlokster. *z. v.* Aanlokster. *Celle qui charme ou attire.*
Zij is eene doortrapte verlokster van mannen. *C'est une fine mouche qui sait attirer les amans qu'elle charme.*
VERLOKT. *d. w.* Van verlokken.
Zij heeft hem verlokt. *Elle l'a charmé.*
VERLOOCHENAAR. *z. m.* Verzaaker. *Celui qui renie ou renonce.*
Een verloochenaar van zijn geloove. *Qui a renoncé à la foi ou à sa religion, apostat, renegat.*
VERLOOCHEND. *d. w.* Van verloochenen.
VERLOOCHENEN. *w. w.* Verzaaken. *Renier, renoncer, desavouer.*
Zijn geloof verloochenen. *Quiter sa religion, changer de religion, renoncer à sa religion.*
Verloochening. *z. v.* Verzaaking. *Reniment, desaveu; renoncement, abnégation.*
De verloochening zijns zelfs is de pligt van eenen Christen. *Le renoncement à soi-même est le devoir d'un Chrétien.*
VERLOOD. *d. w.* Van verlooden.
VERLOODEN. *w. w.* Met een loodmerk voorzien. *Plomber, appliquer un petit sceau de plomb.*
De lakens worden verlood ten teken dat zij goedgekeurd zijn. *On plombe les draps pour marquer qu'ils sont bons.*
Verlooden, het lood veranderen, met lood bedekken. *Changer le plomb; plomber.*
Glaazen verlooden. *Mettre des vitres en plomb neuf.*
Eenen pot verlooden. *Plomber un pot, le vernir.*
VERLOOFD. *d. w.* van Verlooven. *zie* Verlooven.
VERLOOP. *z. g.* Tijds omloop. *Succession ou suite de temps.*
Na verloop van eenigen tijd. *Après quelque temps.*
't Verloop van 't jaar. *L'expiration de l'année.*
Het verloop van 't getij. *Le temps quand la marée est passée.*
Het verloop des waters veroorzaakt opzommige plaatzen droogten. *L'écoulement des eaux met quelques places à sec.*
Verloop van zaken, verval der dingen. *Ruine ou décadence des affaires.*
Verloop der neeringe, neeringloosheid. *Perte des chalands ou de la chalandise, diminution du négoce, décadence du commerce.*
VERLOOPEN. *g. w.* Voorbij gaan, wegloopen, vervallen. *Passer, s'écouler, décliner, expirer, périr, tomber en décadence ou ruine, déserter.*
De tijd verloopt. *Le temps se passe ou s'écoule.*
De soldaaten verloopen. *Les soldats désertent.*
Verloopen, woord van 't Verkeerspel. *Avancer trop son jeu, passer ses dames qui ne servent plus de rien.*
Verloopen. *w. w.* Door wegloopen verzuimen of verliezen. *Négliger, perdre en se retirant, déserter.*
Zijne welvaart verloopen. *Perdre sa fortune, en abandonnant un poste.*
Verloopen. *Drukkers woord.* Verschikken. *Faire quelque changement dans les pages en ajoûtant ou en retranchant.*
Verloopen. *d. w.* Van verloopen, en *bijv. w.* Als, mijn tijd is verloopen. *Mon temps est expiré.*
Het getij is verloopen. *La marée est passée.*
Het is met hem verloopen, zijne dingen zijn agter uit gegaan, hij is in ongelegenheid geraakt. *Il est tombé en décadence, ses affaires sont ruinées.*
Een verloopen student. *Un Etudiant qui a abandonné l'étude.*
Een verloopen Monnik. *Un Moine qui a quité le froc.*

Een-

Digitized by Google

Een verloopen Proponent. *Un Propoſant qui a quité le miniſtére.*
Verloopen ſpel in 't Verkeerſpel. *Jeu trop avancé.*
Verloopen ſchijf. *Une dame paſſée, & qui ne peut plus ſervir.*
Verloopen. z. g. Als, het verloopen der ſoldaaten. *La déſertion des ſoldats.*
Verlooping. z. v. 't Verloopen. *Déſertion.*
VERLOOR. *onv. tijd* van verliezen. Als, ik verloor. *Je perdois ou je perdis.*
VERLOOREN. *d. w.* van Verliezen. *Perdu.*
Verloorene moeite. *Peine perdue.*
Verlooren arbeid. *Travail inutile.*
Verloorene reis. *Voyage dont on ne retire aucun profit.*
Verlooren gaan, vergaan. *Périr, ſe damner, tomber dans la damnation.*
VERLOOTEN. *w. w.* Bij 't lot verdeelen. *Lottir ou lotir, partager par le ſort.*
Verlooten, het lot andermaal werpen. *Jetter le ſort ou tirer au ſort une ſeconde fois.*
VERLOOVEN. *w. w.* Belofte doen van iets te zullen laten. *Renoncer, promettre de ne pas faire ou dire telle ou telle choſe.*
Hij heeft het ſpeelen, het brandewijn drinken, enz. verloofd. *Il a fait vœu de ne plus jouer, de ne plus boire d'eau de vie, &c.*
Verlooven. Als, zig verlooven. *S'engager, donner promeſſe de mariage.*
Zig verlooven buiten weeten der ouderen. *Donner promeſſe de mariage à l'inſu des parens.*
Verlooving. z. v. Belofte, ondertrouw. *Promeſſe de mariage, engagement.*
De verlooving is gedaan ten overſtaan van den Prieſter. *Les fiançailles ſont faites en préſence du Prêtre.*
VERLOPEN. *zie* Verloopen.
VERLOREN. *zie* Verlooren.
VERLOSSEN. *w. w.* In vrijheid ſtellen, vrijkoopen, ontſlaan. *Délivrer, ſauver, mettre en liberté, affranchir.*
Iemand uit de gevangenis verloſſen. *Faire ſortir quelqu'un de la priſon, délivrer quelqu'un de priſon ou de captivité.*
Wie zal mij verloſſen uit het lichaam dezes doods? *Qui me délivrera du corps de cette mort?* Rom. VII. 24.
Iemand van de Galeije verloſſen. *Délivrer quelqu'un des galéres.*
Iemand van den arbeid verloſſen. *Délivrer quelqu'un de peine ou de travail.*
Verloſſen, vrijkoopen. *Racheter.*
Chriſtus heeft ons verloſt van den vloek der Wet. *Chriſt nous a rachetés de la malédiction de la Loi.* Gal. III. 13.
Verloſſen, van een kind bevallen. *Accoucher, ſe délivrer.*
Zij kon niet verloſſen voor dat, enz. *Elle ne put accoucher avant que, &c.*
VERLOSSER. z. v. Die verloſt. *Libérateur.*
De Zoon was zijn vaders verloſſer. *Le fils étoit ou fut le libérateur de ſon pére.*
Verloſſer, Heiland. *Sauveur, Rédem[illegible]*
Chriſtus is de Verloſſer van 't Menſchelijk Geſlagt. *Jéſus-Chriſt eſt le Sauveur du genre humain.*
Verloſſing. z. v. Redding, bevrijding, vrijkooping. *Délivrance, affranchiſſement, rédemption.*
Verloſſing uit de gevangenis. *Délivrance de priſon ou de captivité.*
Verloſſing van de dienſtbaarheid. *Délivrance de ſervitude.*
Verloſſing van zonde. *Affranchiſſement du péché.*
Wij zijn verzegeld door den Heiligen Geeſt tot den dag der verloſſinge. *Nous ſommes ſcellés par le St. Eſprit pour le jour de la rédemption.*
Verloſſing, kraam. *Délivrance, accouchement.*
VERLOST. *d. w.* van Verloſſen.
VERLOSTER. z. v. Behoudſter. *Libératrice.*
VERLOTEN. *zie* Verlooten.
VERLOVEN. *zie* Verlooven.
VERLUGT. *d. w.* Van verlugten.
VERLUGTEN. *w. w.* In de lugt zetten, te lugten hangen. *Airier, mettre ou expoſer à l'air.*
Een bed verlugten. *Mettre un lit à l'air.*
Eene kamer verlugten. *Airier une chambre.*
Zig verlugten, wat lugt ſcheppen. *Prendre un peu l'air.*
Verlugting. z. v. *Expoſition à l'air ou au vent.*
VERLUID. *d. w.* van Verluiden.
VERLUIDEN. *g. w.* Zig laaten verluiden, zig laaten hooren, bedektelijk te verſtaan geeven. *Faire entendre, donner doucement à connoître, inſinuer.*
Hij liet zig verluiden als of hij 'er toe genegen was. *Il fit entendre qu'il le vouloit bien.*
VERLUIJERD. *d. w.* Van verluijeren.
VERLUIJEREN. *g. w.* Door luiheid verliezen. *Perdre par pareſſe & négligence.*
Zijnen tijd verluijeren. *Perdre ſon temps par négligence ou par pareſſe.*
VERLUSTIGD. *d. w.* van Verluſtigen.
VERLUSTIGEN. *w. w.* Zig verluſtigen, zig vermaaken, zig verheugen. *Se divertir, ſe réjouïr, ſe recréer.*
Hij verluſtigde zig te veel *Il ſe divertit trop.*
Verluſtiging. z. v. Vermaak. *Divertiſſement, réjouïſſance, recréation.*
Eene eerlijke verluſtiging is geoorloofd. *Un divertiſſement honnête eſt permis.*
VERLUYERD. *zie* Verluijerd.
VERLUYEREN. *zie* Verluijeren.
VERLY. *zie* Verlij.
VERMAAGSCHAPPEN. *w. w.* Zig vermaagſchappen. *S'apparenter, s'allier.*
VERMAAGSCHAPPING. z. v. *Alliance, parenté.*
VERMAAGSCHAPT. *d. w.* van Vermaagſchappen.
VERMAAK. z. g. Verluſtiging, vreugde. *Plaiſir, divertiſſement, recréation.*
Ergens vermaak in ſcheppen. *Prendre plaiſir à quelque choſe.*
Iemand vermaak aandoen of genoegen geeven. *Faire plaiſir à quelqu'un, lui donner du contentement.*
Het vermaak van de Jagt neemen. *Prendre le divertiſſement de la chaſſe.*
Vermaakelijk. *bijv. w.* Behaaglijk. *Plaiſant, agréable, divertiſſant, amulant.*
Een vermaakelijk ſpel. *Un jeu divertiſſant.*
Het is vermaakelijk bij haar te zijn. *Sa compagnie eſt fort agréable.*
Eene vermaakelijke landsdouw. *Une campagne agréable.*
Een vermaakelijke tuin. *Un beau jardin.*
Een vermaakelijk gezelſchap. *Une agréable compagnie.*
Vermaakelijkheid. z. v. Geneugte. *Plaiſir, délices, agrément.*
De waereldſche vermaaklijkheden. *Les plaiſirs du monde.*
De vermaaklijkheden des huwelijks. *Les délices du mariage.*
VERMAAKEN. *w. w.* Verluſtigen, vermaak aandoen. *Divertir, recréer, réjoüir, faire ou donner du plaiſir.*
Zig met wandelen vermaaken. *Se divertir à la promenade.*
Zij vermaakte het gantſche gezelſchap door haar gezang. *Elle divertit toute la compagnie par ſon chant, par ſa belle voix ou en chantant.*
VERMAAKEN. *w. w.* Vertimmeren, hermaaken, verſtellen. *Réparer, refaire, racommoder, rajuſter.*
Een huis vermaaken. *Racommoder ou réparer une maiſon.*
Een kleed vermaaken. *Racommoder un habit.*
VERMAAKEN. *w. w.* Bij uiterſten wille maaken. *Donner par teſtament à quelqu'un.*
Hij heeft zijne zuſter al zijn goed vermaakt. *Il a donné par ſon teſtament tout ſon bien à ſa ſœur.*
VERMAAKT. *d. w.* van Vermaaken.
VERMAALEN. *w. w.* Tot gruis maaken, verbrijzelen. *Broyer, briſer, caſſer menu, piler, réduire en poudre.*
Iets tot ſtof vermaalen. *Mettre quelque choſe en poudre.*
VERMAALEN. *d. w.* van Vermaalen.
VERMAAN. z. g. Vermaaning. *Exhortation, admonition, avertiſſement.*
Hoort naar mijn vermaan. *Ecoutez mon avis, mon avertiſſement, mon conſeil.*
Vermaanbrief. z. m. Brief van vermaaninge of herinneringe. *Lettre d'avis ou d'avertiſſement.*
Hij heeft mij eenen Vermaanbrief geſchreeven. *Il m'a envoyé un[illegible]tre d'avis.*
VERMAAND. *d. w.* van Vermaanen.
VERMAANEN. *w. w.* Aanraaden, herinneren. *Exhorter, avertir, faire ſouvenir ou faire reſſouvenir.*
Iemand tot deugd vermaanen. *Exhorter quelqu'un à la vertu.*
De burgers tot hunnen pligt vermaanen. *Exhorter les bourgeois à faire leur devoir.*
VERMAANER. z. m. Aanraader. *Celui qui exhorte, qui avertit, qui conſeille.*
Een Mennoniſt Vermaaner, een Leeraar of Prediker der Doopsgezinden. *Un Miniſtre des Anabaptiſtes.*
Vermaaning. z. v. Aanraading, herinnering. *Exhortation, avertiſſement.*
Iemand eene goede vermaaning geeven. *Faire une bonne exhortation à quelqu'un.*
Vermaaning van koorts. Als, ik hadd' eene vermaaning van de koorts, ik gevoelde eenige trekken of overblijfzels van koorts. *J'eus quelque reſſentiment de fiévre.*
Vermaaning. z. v. Preekplaats der Mennoniſten. *L'Egliſe des Anabaptiſtes, le lieu ou les Anabaptiſtes font leurs ſermons.*
Vermaaning van geboorte. *Compliment ſur le jour de naiſſance de quelqu'un.*
VERMAARD. *bijv. w.* Befaamd, beroemd. *Célébre, fameux, renommé.*
Een vermaard ſchrijver. *Un auteur célébre.*
Een vermaard digter. *Un fameux poéte, un poéte célébre.*
De vermaarde Helden der Oudheid. *Les fameux Héros de l'Antiquité.*
Amſterdam is eene van de vermaardſte ſteden van Europa. *Amſterdam eſt une des plus célébres ou des plus fameuſes villes de l'Europe.*
Een vermaarde dag, feeſt, enz. *Un jour ſolemnel, une féte ſolemnelle, &c.*
Eene vermaarde daad, plaats, enz. *Une action célébre, un lieu célébre, &c.*
Vermaardheid. z. v. Befaamdheid, beroemd-

Digitized by Google

roemdheid. *Renommée, réputation, gloire, célébrité.*
Naar vermaardheid tragten. *Aspirer à la gloire.*
De Faam heeft zijne vermaardheid aan alle kanten uitgebazuind. *La Renommée a publié partout sa réputation.*
VERMAFT. *zie* Vermaft.
VERMAGERD. *d. w.* van Vermageren, en *bijv. w.* Mager geworden, uitgeteerd. *Amaigri, amaigrie.*
Hij ziet 'er heel vermagerd uit. *Il eſt tout amaigri, il paroit beaucoup plus maigre.*
Vermagerdheid. *z. v.* Uitgeteerdheid. *Amaigriſſement.*
VERMAGEREN. *g. w. en w. w.* Mager worden of mager maken. *Amaigrir ou maigrir, devenir maigre ou rendre maigre.*
Door hartzeer vermageren. *Maigrir de chagrin.*
Gij zult het paerd door al te zwaaren arbeid vermageren. *Vous amaigrirez ce cheval par trop de fatigues.*
Vermagering. *d. v. Amaigriſſement.*
VERMAKEN. *zie* Vermaaken.
VERMALD. *d. w.* Van vermallen.
VERMALEN. *zie* Vermaalen.
VERMALLEN. *w. w.* Verquiſten, onnut beſteeden. *Dépenſer inutilement, gaſpiller.*
Zijn geld vermallen. *Gaſpiller ſon argent.*
VERMAND. *d. w.* Van vermannen. *zie* Vermannen.
De ſtad wierd ſchielijk door den vijand vermand. *La ville fut emportée promptement par les ennemis.*
VERMANEN. *zie* Vermaanen.
VERMANGELD. *d. w.* van Vermangelen.
VERMANGELEN. *w. w.* Verruilen. *Troquer, changer.*
Eenige waaren vermangelen. *Troquer quelques marchandiſes.*
Vermangeling. *z. v.* Verruiling. *Troc, change.*
VERMANNEN. *w. w.* Zig vermannen, zig mannelijk aanſtellen. *S'efforcer, s'encourager, faire ſes efforts.*
Hij vermande zig in zijne ziekte meer dan zijne kragten toelieten. *Il fit paroître plus de courage dans ſa maladie que ſes forces ne permettoient.*
Vermannen, vermeeſteren. *Vaincre, dompter, maîtriſer.*
VERMAST. *bijv. w.* Overlaaden. *Surchargé.*
De ſchepen en pakhuizen zijn vermaſt van goederen. *Les vaiſſeaux & les magaſins ſont ſurchargés de marchandiſes.*
Vermaſt van de hitte zijn. *Etre las ou fatigué de la chaleur.*
VERMEEND. *d. w.* Van vermeenen.
VERMEENEN. *w. w.* Meenen, denken, agten. *Croire, eſtimer, perſer.*
Hij vermeende dat hij het wel doen zoude. *Il crut qu'il le feroit bien ou qu'il le pouvoit bien faire.*
VERMEENIGVULDIGD. *d. w.* Van vermeenigvuldigen.
VERMEENIGVULDIGEN. *w. w.* In getal vergrooten. *Multiplier, augmenter.*
God zeide tegen Adam en Eva: Waſt en vermeenigvuldigt. *Dieu dit à Adam & à Eve: Croiſſez & multipliez.*
Vermeenigvuldiging. *z. v.* Vergrooting, vermeerdering. *Multiplication, augmentation.*
VERMEERDERAAR. *z. m.* Vergrooter, uitbreider. *Qui augmente, qui agrandit, qui étend.*
Vermeerderaar des Rijks. *Celui qui étend ou qui aggrandit l'Empire.*
VERMEERDERD. *d. w.* van Vermeerderen
VERMEERDEREN. *w. w. en g. w.* Vergrooten, toeneemen, uitbreiden. *Augmenter, accroître, étendre, s'augmenter, s'accroître.*
Een boek wel de helft vermeerderen. *Augmenter un livre de la moitié.*
Door 't huwelijk vermeerdert de zorg *Le mariage augmente le ſouci.*
Zijne rijkdommen vermeerderen alle dagen. *Ses richeſſes augmentent tous les jours.*
Vermeerdering. *z. v.* Vergrooting, toeneeming. *Augmentation, accroiſſement.*
Uw aangenaam geſelſchap zal tot vermeerdering der vreugde ſtrekken. *Votre agréable compagnie ne ſera qu'augmenter la joye.*
VERMEESTERD. *d. w.* Van vermeeſteren.
VERMEESTEREN. *w. w.* Overweldigen, bemagtigen, overheeren. *Dompter, ſubjuguer, vaincre, remporter, emporter, prendre, maîtriſer.*
Zijne driften vermeeſteren. *Maîtriſer, vaincre ou dompter ſes paſſions.*
Een ſchip vermeeſteren. *Prendre un vaiſſeau, s'en rendre maître.*
Eene ſtad, eene ſchans, enz. ſtormenderhand vermeeſteren. *Emporter ou emporter d'aſſaut une ville, un fort &c*
Vermeeſtering. *z. v.* Overweldiging. *Priſe, conquête.*
De vermeeſtering van die ſtad koomt hem duur te ſtaan. *La conquête de cette ville lui coute bien cher.*
VERMEETEL. Vermeeten. *bijv. w.* Reukeloos, onbeſuisd. *Téméraire, hardi.*
Eene vermeetele daad. *Une action téméraire.*
Vermeetelheid. *z. v.* Reukeloosheid. *Témérité, hardieſſe.*
VERMEETEN. *w. w* Zig vermeeten, zig beroemen, zig laaten voorſtaan, beſtaan. *Entreprendre, oſer, s'enhardir, être téméraire, agir témérairement.*
Vermeet u zelven niet te veel. *Ne vous enhardiſſez pas trop, n'agiſſez pas ſi témérairement, ne ſoyez pas trop téméraire.*
Hij vermeet zig meer dan hij doen kan. *Il entreprend plus qu'il ne peut faire, il eſt trop entreprenant.*
Vermeeten. *d. w.* Van vermeeten.
VERMEID. *d. w.* Van vermeijen. *zie* Vermeijen.
VERMEIDEN. *zie* Vermeijen.
VERMEIJEN. *w. w.* Zig vermeijen, zig in de groente verluſtigen. *Se divertir à la Campagne.*
VERMEINEN. *zie* Vermeenen.
VERMELD. *d. w.* Van vermelden.
VERMELDEN. *w. w.* Melden, gewaagen. *Faire mention, dire, parler.*
Hij heeft 'er in zijnen brief niets van vermeld of gemeld. *Il n'en a pas fait mention dans ſa lettre, il n'en a pas parlé, il n'en a rien dit.*
Vermelding. *z. v.* Melding, gewag. *Mention.*
Hij doet er geen vermelding van. *Il n'en fait aucune mention.*
VERMENEN. *zie* Vermeenen.
VERMENGD. *d. w.* Van vermengen.
VERMENGEN. *w. w.* Onder een mengen, vervalſchen. *Mêler, mélanger, mixtionner.*
Onder zijne geleerdheid is ook eene zekere verwaandheid vermengd. *Il y a de l'arrogance cachée ſous ſon ſçavoir ou ſous ſon érudition, ſon érudition eſt mêlée d'une certaine arrogance ou fierté.*
Vermengd goed, vervalſchte waare. *Des denrées, des marchandiſes falſifiées.*
Wijn vermengen. *Mixtionner des vins.*
Zig vermengen, gemeenſchap hebben. *Avoir converſation ou communication.*
Zig met quaad gezelſchap vermengen. *Fréquenter mauvaiſe compagnie.*
Hij heeft zig vleeſchelijk met haar vermengd, hij heeft haar beſlaapen. *Il a eu copulation charnelle avec elle, il a couché avec elle.*
Vermenging. *z. v.* Ondermenging, vervalſching. *Mélange, mixtion.*
Ik zal u de waare zuiver leeveren zonder eenige vermenginge. *Je vous ferai avoir les marchandiſes toutes pures ſans aucun mélange.*
Vermenging van verwe, van vogten, enz. *Mélange de couleurs, de liqueurs, &c.*
Eene vleeſchelijke vermenging, beſlaaping. *Copulation charnelle.*
VERMENIGVULDIGEN. *zie* Vermeenigvuldigen.
VERMETEL, enz. *zie* Vermeetel, enz.
VERMETEN *zie* Vermeeten.
VERMEYEN. *zie* Vermeijen.
VERMIJDELIJK. *bijv. w.* Dat men vermijden kan. *Qu'on peut éviter, évitable.*
Dat ongeluk was niet vermijdelijk of was onvermijdelijk. *On ne pouvoit éviter ce malheur, ce malheur étoit inévitable.*
VERMIJDEN. *w. w.* Ontwijken, ontgaan. *Eviter, échapper.*
Eenig onheil vermijden. *Eviter un péril.*
Het quaad vermijden. *Eviter le mal ou le vice.*
Vermijding. *z. v.* Ontwijking. *Action d'éviter.*
Ik antwoordde niets tot vermijdinge van onluſt. *Je ne répondis rien pour éviter querelle.*
VERMILJOEN. *z. g.* Zekere ſchoone roode verwe. *Vermillon, ſorte de cinabre artificiel.*
Met vermiljoen verwen, ſchilderen, enz. *Teindre en vermillon, peindre en vermillon.*
VERMINDERD. *d. w.* Van verminderen.
VERMINDEREN. *w. w. en g. w.* Verkleinen, in getal afneemen. *Diminuer, amoindrir.*
Ik zal zijn geld niet verminderen. *Je ne diminuerai pas ſon argent.*
De regen begint te verminderen. *La pluye commence à diminuer.*
Vermindering. *z. v.* Verkleining, afneeming in getal. *Diminution, amoindriſſement.*
Vermindering van neeringe. *Diminution de chalandiſe ou de négoce.*
VERMINKEN. *w. w.* Eenig lid afhouwen. *Eſtropier, mutiler.*
Verminking. *z. v.* Berooving van eenig lid. *Mutilation, quand on a quelque partie eſtropiée ou mutilée.*
VERMINKT. *d. w.* Van verminken.
Hij is verminkt. *Il eſt eſtropié ou mutilé.*
Verminktheid. *z. v.* Verlemdheid. *Mutilation.*
Hij kan wegens zijne verminktheid zijnen koſt niet winnen. *Il n'eſt pas en état de gagner ſa vie, parce qu'il a quelque membre mutilé ou eſtropié.*
VERMISSEN. *w. w.* Miſſen. *Manquer, n'avoir pas, avoir perdu.*
VERMIST. *d. w.* van Vermiſſen.
Men heeft hem al eenigen tijd vermiſt. *On ne l'a vu depuis longtemps.*
Die brief word vermiſt. *Cette lettre manque, on a perdu cette lettre.*

VER-

Digitized by Google

VERMITS. *bijw.* Nademaal, naardien, dewijl. *D'autanque, vuque, puisque, comme.*

VERMOED. *d. w.* Van Vermoeden. *Soupçonné.*

Vermoedelijk. *bijw.* Waarschijnelijk. *Vraisemblablement, selon toute apparence.*

Hij is 'er vermoedelijk zelf bij geweest. *Il y a été présent lui-même selon toute apparence ou selon toutes les apparences.*

VERMOEDEN *z. g.* Agterdogt, argwaan. *Soupçon, opinion.*

Ik hebb' geen vermoeden op hem. *Je n'ai pas de soupçon de lui.*

Hij heeft een quaad vermoeden tegen mij opgevat. *Il a conçu de mauvais soupçons contre moi.*

Het is buiten vermoeden zoo uitgevallen. *La chose est arrivée ainsi contre toute opinion, contre toute attente.*

Het steunt maar op louter vermoeden. *Ce n'est qu'un soupçon mal fondé.*

VERMOEDEN. *w. w.* Agterdogtig zijn, waanen. *Présumer, soupçonner, penser.*

Ik vermoede dat 'er iets meer agter schuilt. *Je crois qu'il y a encore quelque autre chose de caché.*

Ik hadd' zulks nooit van hem vermoed. *Je n'aurois jamais cru ou soupçonné telle chose de lui.*

Men vermoed het op hem, men houd 'er hem verdagt van. *On le soupçonne, le soupçon tombe sur lui.*

VERMOEID. *d. w.* van Vermoeijen, en *bijv. w.* Afgemat. *Lassé, fatigué.*

Vermoeid zijn, moede zijn. *Etre las ou fatigué.*

Koomt alle tot mij die vermoeid en beladen zijt. *Venez à moi vous tous qui êtes travaillés & chargés.* Matth. XI. 28.

Het Leger was zeer vermoeid. *L'armée étoit extrêmement fatiguée.*

Vermoeid zijn van iemands Verzoekschriften. *Etre importuné jusqu'à l'ennui des requêtes de quelqu'un.*

Ik ben zeer vermoeid van de reis. *Je suis fort fatigué du voyage.*

Vermoeidheid. *z. v.* Afgematheid. *Lassitude, fatigue.*

Na de vermoeidheid is de ruste aangenaam. *Après la lassitude le repos est agréable.*

Haer ongemak is uit vermoeidheid ontstaan. *Son mal provient de fatigue, sa maladie est provenue de lassitude.*

VERMOEIJEN. *w. w.* Moede maaken. *Lasser, fatiguer, ennuyer.*

Gij moet u niet te veel vermoeijen. *Il ne faut pas vous fatiguer trop.*

Hij vermoeit zig met zorgen. *Il s'accable de soins ou de soucis qui le fatiguent.*

Iemand met brieven vermoeijen. *Importuner ou fatiguer quelqu'un par ses lettres.*

VERMOGEN, enz. *zie* Vermoogen, enz.

VERMOLLEMD of vermolmd. *bijv. w.* Vermolsemd. Van de wormen doorknaagd. *Vermoulu: parlant du bois percé de vers.*

VERMOLSEMD. *d. w.* van Vermolsemen.

VERMOLSEMEN. *w. w.* Wormagtig worden. *Se vermouler, devenir vermoulu.*

Toen 't graf geopend wierd, bevond men de doodkist gantsch vermolsemd. *En ouvrant la fosse on trouva le cercueil tout vermoulu.*

Vermolseming. *z. v.* Verteering tot gruis. *Vermoulure, piqure des vers dans le bois.*

Het eene hout is veel eer vermolseming onderworpen dan het ander. *Il y a du bois qui est plus sujet à la vermoulure ou à se vermouler que l'autre.*

VERMOMD. *d. w.* van Vermommen.

VERMOMMEN. *w. w.* Maskeren, verstellen. *Masquer, déguiser.*

Zig vermommen. *Se masquer, se déguiser, mettre un masque.*

Ik wil mij niet vermommen. *Je ne veux pas me déguiser ou me masquer.*

* Hij vermomde zig onder den schijn van Godsdienstigheid. *Il se couvrit du masque de la Religion.*

Ik mijde de lieden die de waarheid vermommen. *J'évite les gens qui ont accoutumé de déguiser la vérité.*

Vermomming. *z. v.* Maskering, verandering van gedaante. *Déguisement.*

Dat is onder eene vermomming geschied. *Cela s'est fait ou est arrivé sous un déguisement.*

Vermomming van de waarheid. *Déguisement de la vérité.*

VERMONDEN. *w. w. oud w.* Verhaalen. *Raconter, dire.*

VERMOOGEN. *g. w.* Magtig zijn of kunnen. *Pouvoir, avoir de l'autorité, du pouvoir ou du crédit.*

Veel bij het Volk vermoogen. *Avoir beaucoup de pouvoir sur le peuple.*

Gij zult tegen hem niets vermoogen. *Vous ne pourrez rien contre lui.*

Gij vermoogt zulks niet te doen. *Vous ne pouvez pas faire cela, il ne vous est pas permis de faire telle chose.*

Vermoogen. *w. w. ongebruik. w.* Genegen, toegedaan zijn. *Aimer, quelqu'un, avoir de l'inclination pour quelqu'un.*

Hij heeft mij altijd wel vermogt. *Il a toujours eu de l'inclination pour moi.*

Vermoogen. *d. w.* van Vermoogen.

Vermoogen. *z. g.* Magt, bequaamheid. *Pouvoir, puissance, crédit, autorité.*

Naar mijn vermoogen. *Selon que je pourrai ou selon mon pouvoir.*

Een man van groot vermoogen. *Un homme de pouvoir, de crédit ou d'autorité.*

't Vermoogen der Ziele. *La puissance ou la faculté de l'ame.*

Vermoogende. *bijv. w.* Magtig. *Puissant, qui a du pouvoir, riche.*

Een vermoogend man. *Un homme puissant, un homme qui a beaucoup de pouvoir.*

Vermoogende lieden. *Des gens riches ou puissans en biens.*

Vermoogendheid. *z. v.* Vermoogen, magt. *Pouvoir, puissance, force.*

Zijne vermoogendheid strekt verre. *Son pouvoir s'étend bien loin.*

VERMOOID. *d. w.* van Vermooijen. *Embelli, devenu beau.*

VERMOOIJEN. *w. w. en g. w.* Mooijer maaken, mooijer worden. *Rendre beau ou belle, devenir beau ou belle.*

De jaaren zullen haar nu niet meer vermooijen. *Les années ne la rendront pas plus belle.*

Hij vermooit 'er niet aan, hij word niet mooijer. *Il n'en devient pas plus beau.*

VERMOORDEN. *w. w.* Moorddaadiglijk ombrengen. *Massacrer, tuer cruellement, assassiner.*

Iemand vermoorden. *Massacrer ou assassiner quelqu'un.*

VERMOORDER. Moordenaar. Moorder. *Meurtrier.*

Een vermoorder van zijne Vrouwe. *Un meurtrier de sa femme.*

Vermoording. *z. v.* Moord. *Action de massacrer & d'assassiner, assassinat, meurtre, massacre.*

VERMORSELD. *d. w.* van Vermorselen.

VERMORSELEN *w. w.* Verbrijzelen, verpletteren. *Briser, concasser, mettre en pièces.*

Zijn been wierd door het wegen wiel vermorseld. *La roue du chariot lui rompit ou lui brisa la jambe.*

Vermorseling. *z. v.* Verbrijzeling. *L'action de briser.*

VERMORSSEN. *w. w.* Door morssen bederven. *Salir à force de manier souvent.*

VERMORST. *d. w.* van Vermorssen.

Het kind heeft zijn eeten vermorst. *L'enfant a gâté son manger, en le patouillant.*

VERMORWEN. *zie* Vermurwen.

VERMUFT. *bijv. w.* Vuns, verlegen, beschimmeld. *Moisi, qu'on a gardé trop longtemps.*

Vermuft Brood. *Du Pain moisi.*

Vermuftheid. *z. v.* Vunsheid, beschimmeldheid. *Moisissure.*

VERMURWD. *d. w.* van Vermurwen.

VERMURWEN. *w. w.* Week maaken. *Amollir, attendrir, rendre mou.*

't Vuur kan het hardste ijzer vermurwen. *Le feu amollit le fer le plus dur.*

Een vermurwend geneesmiddel. *Un remède émollient.*

Hij is niet te vermurwen, men kan hem niet verbidden. *On ne le sauroit fléchir, il est inexorable, on ne sauroit l'attendrir.*

Vermurwend. *bijv. w.* Emollient, qui amollit, qui attendrit.

Vermurwing. *z. v.* Weekmaking. *Action d'amollir ou de s'amollir.*

Een hard gezwel door vermurwinge geneezen. *Guérir une tumeur dure par des remèdes émolliens.*

* Vermurwing door medelijden. *Attendrissement.*

VERNAAID. *d. w.* van Vernaaijen. *zie* Vernaaijen.

VERNAAIJEN. *w. w. User en cousant, employer.*

Ik heb al mijn garen reeds vernaaid. *J'ai déjà usé tout mon fil.*

Vernaaijen, wedernaaijen. *Coudre de nouveau, recoudre.*

Dat moet men vernaaijen. *Il faut recoudre cela.*

VERNAAMD. *zie* Voornaam. *bijv. w.* Vermaard.

VERNAAMEN. *zie* Vernoemen.

VERNAAUWEN. *zie* Inleggen.

VERNAAUWING. *z. v.* Verenging. *Action de retrecir ou de s'étrecir.*

VERNADEELEN. *zie* Benadeelen.

VERNADEREN. *zie* Naderen.

VERNAGELD. *d. w.* van Vernagelen.

VERNAGELEN. *w. w.* Door het indrijven van nagelen bederven. *Enclouer, gâter en enfonçant le clou trop avant.*

Het geschut vernagelen. *Enclouer le canon.*

Een vernageld paerd. *Un cheval encloué.*

* Het gat is vernageld. *Il est survenu quelque obstacle.*

Vernageling. *z. v.* Het vernagelen: Van een paerd spreekende. *Enclouure: parlant d'un cheval.*

VERNAGT. *d. w.* van Vernagten.

VERNAGTEN. *g. w.* Den nagt overblijven, bij nagt gehuisvest zijn. *Passer la nuit ou coucher quelque part.*

Bij iemand vernagten. *Passer la nuit ou coucher chez quelqu'un.*

Wij waren genoodzaakt op 't Veld te vernagten. *Nous étions ou nous fûmes obligés de passer la nuit à la belle étoile.*

Vernagting. *z. v.* Nagtverblijf. *Action de passer la nuit quelque part.*

VERNEDERD. *d. w.* van Verneederen.

VERNEDEREN. *w. w.* Verootmoedigen. *Humilier, abaisser.*

Digitized by Google

Zijnen Vijand vernederen. *Humilier ſes ennemis.*
God vernedert de hovaerdigen. *Dieu abat les orgueilleux.*
Zig vernederen. *S'humilier, s'abaiſſer.*
Zig voor God vernederen. *S'humilier devant Dieu.*
Vernedering. z. v. Verootmoediging. *Humiliation, abaiſſement, ſoumiſſion.*
Met vernedering des Gemoeds God bidden. *Prier Dieu d'un cœur humilié.*
Verneederen. *zie* Vernederen.
VERNEEMAGTIG. *bijv. w.* Vraagzugtig, onderzoekend. *Qui s'informe, qui s'enquête, curieux, qui a de la curioſité.*
Hij is heel verneemagtig van aart. *Il s'informe volontiers de tout ce qui ſe paſſe, il eſt naturellement enclin à s'informer de tout, il a beaucoup de curioſité.*
Verneemal. z. m. en v. Een die naauw naar alles verneemt. *Curieux, curieuſe, celui ou celle qui a la curioſité de ſavoir tout ce qui ſe paſſe.*
VERNEEMEN. *w. w.* Onderſtaan, ondervraagen, onderzoeken. *S'enquérir, s'enquêter, s'informer, rechercher.*
Naarſtiglijk naar iets verneemen. *S'enquérir ou s'informer ſoigneuſement de quelque choſe.*
Ik zal eens naar hem verneemen. *Je m'informerai de lui.*
Verneemen, verſtaan, ontdekken, gewaar worden. *Apprendre, remarquer, découvrir, s'appercevoir.*
Gij zult van hem wel verneemen hoe het met de zaak ſtaat. *Vous apprendrez bien de lui l'état de l'affaire.*
Zo dra wij de vijandlijke Vloot vernamen. *Desque nous apperçûmes la Flotte ennemie.*
Al was de weg door de ſtrukrooveren onveilig geworden, zijn wij evenwel te huis gekomen zonder onraad te verneemen. *Quoique les voleurs de grands-chemins euſſent rendu les chemins dangereux, nous ſommes pourtant revenus chez nous ſans avoir eu aucune mauvaiſe rencontre.*
Verneeming. z. v. Onderzoek. *Enquête, information.*
Naar hem is geen verneeming geſchied. *Il ne s'eſt fait aucune information de lui, on ne s'eſt point informé de lui.*
Vornemen, enz. *zie* Verneemen, enz.
VERNESTELD. *d. w.* van Verneſtelen.
VERNESTELEN. *w. w.* Uit het neſt jaagen, in het neſt ſtooren. *Dénicher, chaſſer ou ôter du nid.*
Vogels verneſtelen. *Dénicher des oiſeaux.*
* Iemand verneſtelen, ſtooren, of doen vertrekken. *Dénicher quelqu'un, le faire ſortir.*
* Iemand in 't bedde verneſtelen. *Attraper quelqu'un au lit & l'en faire ſortir.*
VERNIELBAAR. *bijv. w.* Dat vernield kan worden. *Qui peut être ruiné ou détruit.*
VERNIELD. *d. w.* van Vernielen.
VERNIELEN. *w. w.* Verdelgen, bederven, verdoen, verſcheuren. *Ruiner, faire périr, gâter, détruire, déchirer, perdre.*
Het Krijgsvolk heeft Huis en Hof of alles vernield. *Les Troupes, les ſoldats ou les gens de guerre ont tout ruiné.*
De Kinderen vernielen dikwijls al het geen men hun geeft. *Les enfans gâtent ſouvent tout ce qu'on leur donne.*
Zijne kleederen met der haaſt vernielen. *Gâter ou déchirer bientôt ſes habits.*
Zij vloog hem aan als of zij hem wilde vernielen. *Elle lui ſauta au viſage comme ſi elle l'eût voulu déchirer.*
VERNIELER. z. m. Verdelger, bederver. *Deſtructeur, celui qui ruine, qui perd, qui détruit, qui gâte, qui déchire, &c.*
Die Jongen is een vernieler van al wat hij krijgt. *Ce Garçon perd, ruine ou gâte tout ce qu'il rencontre ou qu'on lui donne.*
Vernieling. z. v. Verdelging, bederving. *Ruine, deſtruction, dégât, déſolation.*
Oorlog baart vernieling. *La guerre produit ou cauſe la deſtruction, la ruine, le dégat ou la déſolation.*
Vernielzugt. z. v. Begeerte tot vernielen. *Déſir de ruiner, de perdre, de détruire, &c.*
Vernielzugtig. *bijv. w.* Geneegen tot vernielen. *Enclin ou encliné à gâter ou à ruiner.*
VERNIETIGD. *d. w.* van Vernietigen.
VERNIETIGEN. *w. w.* Te niet doen. *Abolir, détruire, ſupprimer, annuller, caſſer, anéantir.*
Eene inzetting vernietigen. *Abolir une inſtitution ou une ordonnance.*
Zijn voorig teſtament vernietigen. *Caſſer ſon premier teſtament.*
De oude Wet is vernietigd. *L'ancienne Loi eſt abolie.*
VERNIETIGER. z. m. Die vernietigt. *Celui qui abolit, qui anéantit ou qui caſſe.*
Vernietiging. z. v. Afſchaffing. *Abolition, anéantiſſement, ceſſation, ſuppreſſion.*
Vernietigſter. z. v. Vrijſter of Vrouw die vernietigt. *Femme ou Fille qui abolit ou anéantit.*
VERNIEUWD. *d. w.* van Vernieuwen.
VERNIEUWEN. *w. w.* Weder nieuw maaken. *Renouveller, réparer.*
Eene Wet vernieuwen. *Renouveller une loi.*
Een Verbond vernieuwen. *Renouveller une alliance.*
Uw Brief heeft mijne ſmert vernieuwd. *Votre Lettre a renouvellé ma douleur.*
Simſons kragt wierd met het weder wasſen van zijn hoofds hair vernieuwd. *Les forces de Samſon ſe renouvellérent à meſure que ſes cheveux croiſſoient.*
Eenen twiſt vernieuwen. *Renouveller une diſpute ou une querelle.*
Een huurverdrag vernieuwen. *Renouveller un bail.*
Vernieuwen, herinneren. *Réitérer, faire ſouvenir.*
Iemand eene zaak vernieuwen. *Faire ſouvenir quelqu'un de quelque choſe.*
VERNIEUWER. z. m. Hermaaker. *Celui qui renouvelle, qui refait.*
Hij was de vernieuwer van dat gebouw. *Ce fut lui qui répara cet édifice.*
Vernieuwing. z. v. Hernieuwing, herinnering. *Renouvellement, action de faire ſouvenir, réparation.*
Vernieuwing van belofte. *Renouvellement de promeſſe.*
Ik wil hoopen dat de vernieuwing van het Jaar bij u met eene vernieuwing van gezondheid vergezelſchapt zal worden. *J'eſpére que le renouvellement d'année ſera dans votre perſonne accompagné d'un renouvellement de ſanté.*
‡ VERNIKKERD. *zie* Verduiveld.
VERNIS. z. g. Beſtrijkſel om glans aan eene Verw te geeven. *Vernis.*
VERNISSEN of Verniſten. *w. w.* Met Vernis beſtrijken. *Vernifſer, enduire de Vernis, Vernir.*
Eene ſchilderije verniſſen. *Vernifſer un tableau.*
Die tafel is geverniſt. *Cette table eſt vernifſée.*
VERNOEGD. *d. w.* van Vernoegen, en *bijv. w.* Vergenoegd. *Content, ſatisfait.*
Een Vernoegd Menſch. *Un Homme content, une perſonne contente.*
Vernoegdelijk. *zie* Vergenoegd.
Vernoegdheid. z. v. Vergenoeging. *Contentement, ſatisfaction.*
Vernoegdheid gaat rijkdom te boven. *Contentement paſſe richeſſes.*
VERNOEGEN. *w. w.* Voldoen, te vrede ſtellen. *Contenter, ſatisfaire.*
Dat zal hem niet vernoegen. *Cela ne le contentera pas.*
Vernoeging. *zie* Vergenoeging.
VERNOEMD. *d. w.* van Vernoemen.
VERNOEMEN. *w. w.* Iemands naam aan een Kind geeven. *Donner à un enfant le nom de quelqu'un ou de quelque ami.*
Zijnen Vader vernoemen, zijn Vaders naam aan een Kind geeven. *Faire prendre ou donner à un enfant le nom de ſon Père.*
Vernoemen, eenen anderen naam geeven, den naam veranderen. *Donner un autre nom, changer le nom.*
VERNOMEN of Vernoomen. *d. w.* van [illegible]men. *zie* Verneemen.
[illegible]T. z. g. [illegible]branderheid, Reden, Verſtand. [illegible] *Génie.*
Een Man van [illegible] Vernuft. *Un beau Génie, un Homme [illegible] grand Eſprit, un Homme fort Spirituel.*
Het menſchelijk Vern[illegible]t. *L'Eſprit humain.*
Vernufteling. z. [illegible] Veſtingbouwer, Veſtingbouwkun[illegible] *Ingénieur.*
's Konings Ver[illegible]ng heeft eene Veſting afgeteek[illegible] *L'Ingénieur du Roi a deſſiné une [illegible]reſſe.*
Vernuftig. *bijv. w.* [illegible]rander, ſcherpzinnig, geeſtig. [illegible]nieux, *Spirituel.*
Een Vernuftig Ma[illegible] *Un Homme d'un grand Eſprit, d'un [illegible]nd Génie.*
Eene zeer Vernu[illegible] Dogter. *Une Fille fort Spirituelle.*
Vernuftigheid. z. v. [illegible]branderheid. *Génie, Eſprit, Capacité, Pénétration.*
Daar word Vernuftigheid toe vereiſcht. *Il faut de l'induſtrie à cela ou pour cela.*
Vernuftiglijk. *bijw.* Scharpzinnig, met Vernuft. *Induſtrieuſement, ingénieuſement, avec eſprit.*
Dat werk moet vernuftiglijk behandeld worden. *Il faut manier cet ouvrage ou cette affaire avec adreſſe ou avec induſtrie.*
VEROLIJKEN. *zie* Verflimmeren. Vergeren.
Verolijking. *zie* Verflimmering.
VERONAGTZAAMD. *d. w.* Van veronagtzaamen.
VERONAGTZAAMEN. *w. w.* Verwaarloozen. *Négliger.*
Men behoort die zaak niet te veronagtzaamen. *On ne doit pas négliger cette affaire ou cette choſe.*
Veronagtzaaming. z. v. Verwaarloozing. *Négligence.*
Veronagtzaamlijk. *bijw.* Zorgeloos. *Négligemment.*
VERONEEDELD. *d. w.* Van veroneedelen.
VERONEEDELEN. *w. w.* Als, zijn huis veroneedelen. *Déroger à la nobleſſe de ſon ſang.*
Hij heeft zig door zijn ſnood leeven veronedeld. *Il a dérogé à la nobleſſe de ſon ſang par ſa mauvaiſe vie.*
VERONGELIJKEN. *w. w.* Verkorten, benadeelen. *Faire tort ou injuſtice, outrager, préjudicier.*
Men moet niemand verongelijken. *Il ne faut faire tort à perſonne.*
VERONGELIJKER. z. m. Verkorter. *Celui qui fait tort, &c.*
Hij is een verongelijker zijns naaſten. *Il fait tort à ſon procbain.*
Verongelijking. z. v. Verkorting. *Injuſtice, tort, préjudice.*
VERONGELIJKT. *d. w.* Van verongelijken.

Digitized by Google

VERONGELUKKEN. *g. w.* Vergaan, ſneuvelen, omkoomen. *Périr, mourir par malheur.*
Zoo het Schip niet verongelukt. *Si le vaiſſeau ne périt pas, pourvu que le vaiſſeau ne périſſe pas.*
Verongelukking. *z. v.* Verzinking, ſneuveling. *Perte, mort.*
Het is door verongelukking van 't Schip geſchied. *Cela eſt arrivé par la perte du vaiſſeau.*
VERONGELUKT. *d. w.* Van verongelukken.
Hij is deerlijk verongelukt. *Il eſt péri miſérablement.*
Het ſchip is met man en muis verongelukt. *Le vaiſſeau eſt péri avec tout l'équipage.*
VERONTREINIGD. *d. w.* Van verontreinigen.
VERONTREINIGEN. *w. w.* Bezoedelen, bevlekken. *Souiller, ſalir.*
Zig door gruwelen verontreinigen. *Se ſouiller de crimes énormes & horribles.*
VERONTREINIGER. *z. m.* Bezoedelaar. *Celui qui ſouille, qui rend impur, qui ſalit, &c.*
Een verontreiniger van een anders bedde. *Celui qui ſouille le lit d'autrui.*
Verontreiniging. *z. v.* Bezoedeling. *Souillure.*
Verontruſtiging. *z. v. in 't gerigte. Inquiétation.*
VERONTSCHULDIGD. *d. w.* Van verontſchuldigen.
VERONTSCHULDIGEN. *w. w.* Buiten ſchuld ſtellen, vrij verklaaren, verſchoonen. *Excuſer, abſoudre, declarer innocent.*
Zig verontſchuldigen. *S'excuſer, ſe juſtifier, ſe diſculper.*
Ik wil mij zelven niet verontſchuldigen. *Je ne veux pas m'excuſer.*
Verontſchuldiging. *z. v.* Verſchooning. *Excuſe.*
Daar zal geen verontſchuldiging gelden. *Là les excuſes ſeront inutiles.*
VERONTWAERDIGD. *d. w.* Van verontwaerdigen.
VERONTWAERDIGEN. *w. w.* Verſmaden. *Dédaigner, mépriſer.*
Zig verontwaerdigen iemand aan te hooren. *Ne vouloir pas écouter quelqu'un, ne daigner pas l'écouter.*
Verontwaerdiging. *z. v.* Verſmaading. *Dédain, mépris.*
Hij nam het met verontwaerdiging aan. *Il reçut cela avec dédain.*
VEROORDEELAAR. *z. m.* Verdoemer. *Celui qui condamne.*
VEROORDEELD. *d. w.* Van veroordeelen.
VEROORDEELEN. *w. w.* Doemen, verwijzen. *Condamner, blâmer, déſaprouver, accuſer de quelque défaut.*
Wees niet te voorbaarig om iemand te veroordeelen. *Ne condamnez perſonne précipitamment ou avec précipitation.*
Die quaad doet is in zijn eigen gemoed veroordeeld. *Celui qui fait mal eſt condamné dans ſa propre conſcience.*
Hij wierd ten doode veroordeeld. *Il fut condamné à la mort.*
Veroordeeling. *z. v.* Verwijzing, doeming. *Condamnation, arrêt ou ſentence de condamnation.*
Veroordeeling, afkeuring, beſtraffing. *Blâme, cenſure.*
VEROORZAAKEN. *w. w.* Te weege brengen. *Cauſer, être cauſe.*
Dat bedrijf zal veel onheils veroorzaaken. *Cette action cauſera bien du malheur.*
VEROORZAAKER. *z. m. Celui qui eſt cauſe.*
Hij is de veroorzaaker van al dat quaad. *Il eſt la cauſe de tous ces maux.*
God is een veroorzaaker van 't goede. *Dieu eſt la cauſe de tout bien.*
Veroorzaaking. *z. v.* Voortbrenging. *L'action de cauſer, de produire.*
Veroorzaakſter. *z. v. Celle qui eſt cauſe.*
VEROORZAAKT. *d. w.* Van veroorzaaken
VEROOTMOEDIGD. *d. w.* van Verootmoedigen.
VEROOTMOEDIGEN. *w. w.* Vernederen. *Humilier, abaiſſer.*
Iemand verootmoedigen. *Humilier quelqu'un.*
Zig voor God verootmoedigen. *S'humilier devant Dieu.*
Verootmoediging. *z. v.* Vernedering. *Humiliation, abaiſſement.*
Met verootmoediging zijne ſchuld bekennen. *Avouer ſa faute avec humilité ou en s'humiliant.*
VERORBERD. *d. w.* Van verorberen.
VERORBEREN. *w. w.* Verbruiken, ten oirbaar gebruiken. *Conſumer, uſer, ſe ſervir, employer, mettre à profit.*
Die ſpijs moet verorberd worden. *Il faut manger cette viande, il faut conſumer ce manger, il ne faut pas le laiſſer perdre.*
VERORDEND. *d. w.* Van verordenen.
VERORDENEN. *w. w.* Schikken. *Ordonner.*
Iemand ten Kerkendienſt verordenen. *Ordonner quelqu'un au ſervice de l'Egliſe, lui donner l'ordination, ordonner un Prêtre, lui conférer les ordres.*
Verordening. *z. v.* Schikking. *Ordonnance, diſpoſition, ordination.*
VEROUD. *d. w.* Van verouden.
VEROUDEN. *g. w.* Oud worden. *Vieillir, devenir vieux.*
Alles moet eens verouden. *Il faut que tout vieilliſſe un jour.*
Die dragt begint te verouden. *Cette mode commence à vieillir, à être hors d'uſage ou à n'être plus en uſage.*
Hij is 'er nog niet door veroud. *Il n'en eſt pas vieilli, cela ne l'a pas vieilli.*
VEROUDERD. *d. w.* Van verouderen.
VEROUDEREN. *g. w.* Oud worden, uit het gebruik raaken, vervallen, verſlijten. *Vieillir, n'être plus en uſage.*
Eene verouderde ziekte. *Une maladie invétérée.*
Een verouderd woord. *Mot ſuranné, mot qui a vieilli, qui n'eſt plus en uſage.*
Verouding. *z. v.* Oud wording. *Action de vieillir.*
Men beſpeurt ſchier geen verouding aan haar. *On ne remarque preſque pas qu'elle vieilliſſe.*
Alles is veroudinge onderworpen. *Tout eſt ſujet à la ruine ou à vieillir.*
VEROVERAAR. *z. m.* Overweldiger, bemagtiger. *Conquérant, & quelquefois Raviſſeur.*
Alexander was een groot veroveraar van landen en ſteden. *Alexandre fut un grand conquérant de villes & de provinces.*
Willem de Veroveraar. *Guillaume le Conquérant.*
VEROVERD. *d. w.* Van veroveren. *Conquis, pris.*
VEROVEREN. *w. w.* Overweldigen, bemagtigen. *Conquérir, prendre par force, ſe rendre maître, remporter.*
Eene ſtad veroveren. *Prendre une ville.*
Een veroverd land. *Un pays conquis.*
Eene veroverde ſtad. *Une ville conquiſe.*
Het ſchip wierd door de vijanden verovverd en verbrand. *Le vaiſſeau fut pris & brûlé par les ennemis.*
Verovering. *z. v.* Overweldiging, overwinnig. *Conquête, priſe.*
Na de verovering van die ſterke veſting gingen wij de winterquartieren betrekken. *Après la conquête de cette forte place, nous prîmes nos quartiers d'hiver.*
VERPAARD. *d. w.* Van verpaaren.
VERPAAREN. *w. w.* Anders paaren. *Accoupler de-nouveau, mettre deux à deux de-nouveau, changer les paires.*
Die handſchoenen moeten verpaard worden. *Il faut changer les paires de ces gants.*
VERPAGT. *d. w.* Van verpagten.
VERPAGTEN. *w. w.* Verhuuren. *Affermer, donner ou bailler à ferme.*
Een ſtuk lands verpagten. *Affermer une piéce de terre.*
Schattingen verpagten. *Affermer des impôts ou des gabelles.*
VERPAGTER. *z. m.* Die verpagt. *Celui qui baille à ferme.*
De Landheer is 'er zelfs de verpagter van. *Le Seigneur même le baille à ferme.*
Verpagting. *z. v.* Verhuuring, uitpagting. *Ferme, condition ou convention ſelon laquelle on afferme.*
De Heeren zijn uit op de verpagting. *Meſſieurs les Députés ſont partis pour afferner, donner ou bailler à ferme les droits, les impôts, &c.*
VERPAKKEN. *w. w.* Herpakken, anders pakken. *Emballer ou empaqueter de-nouveau, remballer.*
VERPAKT. *d. w.* Van verpakken.
Die goederen moeten verpakt worden. *Il faut emballer ces marchandiſes de-nouveau.*
VERPAND. *d. w.* Van verpanden.
VERPANDEN. *w. w.* Te pande zetten, verzetten. *Engager, donner en gage.*
Zijn leven voor iets verpanden. *Engager ſa vie pour quelque choſe.*
Verpanding. *z. v.* Verzetting. *Engagement, hypothéque.*
VERPAPPEN. *w. w.* Op nieuw pappen. *Recoller, coller de-nouveau.*
VERPAPT. *d. w.* Van verpappen.
Dat goed moet, om het ſteevig te maken, verpapt worden. *Il faut mettre encore de la colle là dedans pour le rendre ferme.*
VERPASSEN. *w. w.* Verkeerdelijk paſſen. *Eſſayer ou prendre la meſure à rebours.*
Dat kleed is door verpaſſen bedurven. *Cet habit eſt gâté faute d'avoir bien pris la meſure.*
Verpaſſen. *Gemeenzaam woord.* Verkoopen. *Vendre.*
Ik hebb' mijne gespen verpaſt. *J'ai vendu mes boucles.*
Verpaſſen, beſteeden. *Dépenſer, employer.*
VERPAST. *d. w.* Van verpaſſen.
Ik hebb' al mijn geld verpaſt. *J'ai dépenſé ou employé tout mon argent.*
VERPEKELD. *d. w.* Van verpekelen. Als die ansjoviſſen moeten verpekeld worden, anders zouden zij bederven *Il faut faire une nouvelle ſaumure à ces anchois, autrement ils ſe gâteroient.*
VERPEKELEN. *w. w.* In verſche pekel leggen. *Mettre de nouvelle ſaumure.*
VERPEKKEN. *w. w.* Verpikken, met nieuw pik beſtrijken. *Enduire de nouvelle poix ou une ſeconde fois de poix.*
VERPEKT. *d. w.* Van verpekken.
Het Vat wierd verpekt. *Le tonneau fut enduit une ſeconde fois de poix.*
VERPIJND. *d. w.* Van verpijnen.

Digitized by Google

VERPIJNEN. *w. w.* Zijne kragten inſpannen, vermoeijen. *S'efforcer, employer toutes ſes forces, ſe fatiguer.*

Hij heeft zig verpijnd om het te doen. *Il s'eſt efforcé de le faire, il s'eſt ſervi de toutes ſes forces pour le faire.*

VERPIKKEN. *zie* Verpekken.

VERPLAATST. *d. w.* Van verplaatzen.

VERPLAATZEN. *w. w.* Van plaats veranderen, op eene andere plaats brengen. *Déplacer, changer ou faire changer de place, mettre dans un autre endroit.*

Goederen verplaatzen. *Déplacer des bardes, mettre dans un autre endroit des bardes, des meubles ou des marchandiſes.*

Zig elders verplaatzen. *Changer de place ou de logis, partir d'un lieu, déloger, ſe tranſporter ailleurs.*

Verplaatzing. *z. v.* Vervoering. *Déplacement, changement de lieu.*

VERPLANT. *d. w.* Van verplanten.

VERPLANTEN. *w. w.* Verpooten, elders planten. *Tranſplanter, planter dans un autre endroit, planter ailleurs.*

Vrugtboomen moeten jong verplant worden. *Il faut tranſplanter les arbres fruitiers pendant qu'ils ſont jeunes.*

* Een oude boom laat zig niet wel verplanten. *Un vieux arbre ne ſe laiſſe pas facilement tranſplanter, un homme avancé en âge ne change pas facilement ou volontiers de demeure.*

Verplanting. *z. v.* Herplanting. *Action de tranſplanter.*

VERPLASSEN. *w. w.* Door plaſſen verquiſten. *Perdre ou conſumer à force de répandre.*

Water verplaſſen. *Conſumer de l'eau à force de la répandre.*

VERPLAST. *d. w.* Van verplaſſen.

VERPLEIT. *d. w.* Van verpleiten.

VERPLEITEN *w. w.* Met pleiten verquiſten. *Dépenſer à force de plaider ou à plaider, dépenſer en procès.*

Hij heeft veel gelds om die zaak verpleit. *Ce procès lui a couté beaucoup d'argent.*

VERPLET. *d. w.* Van verpletten.

VERPLETTEN. *w. w.* Andermaal pletten. *Applatir de-nouveau par le moyen des rouleaux du laminoir.*

Dat ſtof moet verplet worden. *Il faut applatir de-nouveau cette étoffe.*

Verpletten, verpletteren, vertreeden. *Ecraſer.*

Die in 't gevegt neêrvielen wierden door de paerden verplet. *Ceux qui tomboient par terre dans le combat, furent écraſés par les chevaux.*

VERPLETTERD. *d. w.* Van verpletteren.

Verpletteren. *zie* Verpletten.

Verplettering. *z. v.* Vertreeding, verbrijzeling. *Ecraſement.*

Verpletting. *z. v. Action d'applatir de-nouveau.*

VERPLIGT. *d. w.* Van verpligten.

VERPLIGTEN. *w. w.* Verbinden. *Obliger.*

Gij zult mij grootelijks verpligten. *Vous m'obligerez infiniment.*

Ik ben zeer aan u verpligt. *Je vous ſuis fort obligé.*

Hij is 'er toe verpligt. *Il y eſt obligé.*

Iemand tot iets verpligten. *Engager ou obliger quelqu'un à quelque choſe.*

Gods goedheid verpligt de menſchen tot deugd. *La bonté de Dieu engage les hommes à la vertu.*

Verpligtend. *bijv. w.* Godsdienſtig. *Obligeant, officieux.*

Een zeer verpligtend menſch. *Une perſonne fort obligeante.*

Hij heeft mij een zeer verpligtend beſcheid gegeeven. *Il m'a fait une réponſe très obligeante.*

Verpligting. *z. v.* Verbintenis. *Obligation, engagement.*

Ik doe het niet uit verpligtinge, maar uit geneegenheid. *Je ne le fais pas par obligation, mais par inclination ou par amitié.*

VERPONDING. *z. v.* Zekere ſchatting op de huizen en landerijen. *Sorte de taxe ou d'impôt que l'on paye pour les terres & les maiſons.*

Men heeft eene dubbelde verponding op de huizen gelegd. *On a taxé les maiſons au double.*

VERPOOT. *d. w.* Van verpooten.

VERPOOTEN. *w. w.* Verplanten. *Planter ailleurs, tranſplanter.*

Die boomtjes moeten verpoot worden. *Il faut tranſplanter ces petits arbres.*

Verpooting. *z. v.* Verplanting. *Action de planter ailleurs.*

VERPOOSD. *d. w.* Van verpoozen.

VERPOOZEN. *w. w.* Bij beurten van den arbeid afloſſen. *Relever, ſoulager, relayer.*

Gij moet malkanderen verpoozen. *Il faut vous relever ou relayer l'un l'autre.*

Verpoozing. *z. v.* Ontzet, afloſſing. *Relâche, action de relayer.*

Zonder verpoozinge arbeiden. *Travailler ſans relâche.*

Verpoozing van paerden. *Relais.*

VERPRAALEN. *zie* Verprorken.

VERPRAAT. *d. w.* Van verpraaten.

VERPRAATEN. *w. w.* Met praaten verquisten. *Perdre & conſumer en cauſant ou en babillant, à babiller ou à cauſer.*

Ik hebb' mijnen tijd verpraat. *J'ai perdu mon temps à babiller.*

Zig verpraaten, zijnen mond mispraaten. *Parler avec trop de précipitation ſans prendre garde à ce que l'on dit, ſe méprendre en parlant.*

VERPREID. *d.* Van verpreijen.

VERPREIJEN. *w. w. Zeew.* Een ſchip naderen om zig van deszelfs manſchap, coers, enz. te onderrigten. *Héler, approcher d'un vaiſſeau pour s'informer de ſon monde & de ſa route: terme de Marine.*

VERPRILLEN. *zie* Verblijden, vervrolijken.

VERPRONKEN. *w. w.* Met pronken verquiſten. *Employer ou dépenſer à des parures, à des ornemens ou ajuſtement.*

VERPRONKT. *d. w.* Van verpronken.

Zij heeft veel gelds van haar leven verpronkt. *Elle a dépenſé ou employé beaucoup d'argent en ſa vie à des parures ou à ſe bien ajuſter.*

VERPRUILD. *d. w.* Van verpruilen.

VERPRUILEN. *w. w.* Door wraak of misnoegen zig iets laaten ontgaan. *Laiſſer paſſer ou perdre en boudant.*

Zijn eeten verpruilen. *Se dépiter contre ſon ventre, bouder au lieu de manger.*

Hij heeft zijn voordeel verpruild. *En ſe dépitant il a laiſſé paſſer ou échapper quelque avantage, quelque profit.*

‡ Dat is geen brokje om te verpruilen, dat is zulk een gering voordeel niet. *Ce n'eſt pas-là un morceau à laiſſer perdre, c'eſt un morceau qui en vaut la peine.*

VERQUAKKELD. *d. w.* Van verquakkelen.

‡ VERQUAKKELEN. *w. w.* Verquiſten of door onagtzaamheid verwaarloozen. *Négliger.*

‡ Hij heeft zijn voordeel verquakkeld. *Il a négligé ſon avantage.*

VERQUANSELD. *d. w.* Van verquanſelen.

VERQUANSELEN. *w. w.* Verquiſten. *Dépenſer, gaſpiller, troquer avec perte.*

Zijn geld verquanſelen of onnut beſteeden. *Dépenſer inutilement ſon argent, le gaſpiller.*

Hij heeft veele van zijne dingen verquanſeld. *Il a troqué beaucoup de choſes avec perte.*

VERQUIJND. *d. w.* Van verquijnen. Verquijnen. *zie* Uitteeren.

VERQUIKKEN. *w. w.* Ververſchen, laaven *Recréer, remettre, réjouir, rafraichir, ſoulager.*

Die teug verquikt mij. *Ce trait me rafraichit.*

Eenen zieken door hartſterkende middelen verquikken. *Soulager un malade avec des cordiaux.*

Verquikking. *z. v.* Ververſching, laafnis. *Rafraichiſſement, ſoulagement, recréation.*

Dat drankje ſtrekte tot verquikking. *Ce petit breuvage ſervoit de rafraichiſſement.*

VERQUIKT. *d. w.* Van verquikken.

VERQUIST. *d. w.* Van verquiſten.

VERQUISTEN. *w. w.* Onnut beſteeden, doorbrengen. *Dépenſer, diſſiper, gaſpiller, prodiguer.*

Zijn goed verquiſten. *Gaſpiller ſon bien, prodiguer ſon bien.*

Den tijd verquiſten. *Perdre ſon temps inutilement.*

Verquiſtelijk. *bijw.* Met verquiſting. *Prodigalement, avec prodigalité.*

Hij heeft zijn goed verquiſtelijk doorgebragt. *Il a dépenſé ſon bien prodigalement.*

VERQUISTER. *z. m.* Doorbrenger. *Un prodigue, un homme qui diſſipe & dépenſe inutilement ſon bien, ſon argent, &c.*

De verquiſting is zoo ſchandelijk niet dan de gierigheid. *La prodigalité eſt un vice moins honteux que l'avarice.*

Verquiſter. *zie* Doorbrengſter.

VERRAAD. *z. g.* Ontrouwe aanſlag. *Trahiſon, perfidie.*

Het verraad wiord ontdekt. *La trahiſon fut découverte, on découvrit la trahiſon.*

Hoog verraad, misdaad van gequeſte Majeſteit. *Haute trahiſon, criminel de Léze-Majeſté, crime d'Etat.*

Hij wierd aan hoog verraad ſchuldig verklaard. *Il fut déclaré criminel de Léze-Majeſté.*

VERRAADEN. *w. w.* Beklappen, trouwlooslijk ontdekken. *Trahir, découvrir d'une maniére infidéle.*

Zijnen vriend verraaden. *Trahir ſon ami.*

Eene ſtad verraaden. *Trahir une ville.*

* Zijne brieven hebben hem verraaden. *Ses lettres l'ont trahi.*

* Zijn gevoelen verraaden. *Trahir ſes ſentimens.*

* Zijn eigen bedrijf zal hem nog verraaden. *Ses propres actions le trahiront un jour, ſa façon ou ſa maniére d'agir le trahira tôt ou tard.*

* Zijn belang verraaden. *Trahir ſes intérêts.*

VERRAADEN. *d. w.* Van verraaden.

VERRAADER. *z. m.* Eerlooze ontdekker, quaadſtigter. *Traître, perfide.*

Een verraader van zijn' vriend, van zijn vaderland, enz. *Un traître de ſon ami, de ſa patrie.*

Men bemint zomtijds de verraderlie, maar men haat altoos de verraaders. *On aime quelquefois la trahiſon, mais on hait toujours les traîtres.*

Verraderesſe. *zie* Verraderſche.

Verraderlijk. *bijv. w.* Trouwloos. *Traître, perfide.*

Een

Digitized by Google

Een verraderlijke aanſlag. *Un prodde, un tour, un deſſein ou un projet de traître, un projet de trahiſon.*
Verraderlijk. *bijw.* Op eene verraderlijke wijze, eerlooslijk. *En traiſon, en traître, d'une manière mal-honnête.*
Hij quam hem verraderlijk op het lijf. *Il l'attaqua en traître.*
Verraderſch. *bijv. w.* Verraderlijk. *Traître, traîtreſſe.*
Verraderſche trekken. *Des tours traîtres, des piéces ou des actions traîtreſſes.*
Verraderſche. *z. v.* Verradereſſe. *Traîtreſſe.*
Verraderije. *z. v.* Verraad. *Trahiſon, perfidie criminelle.*
Zulk een bedrijf is louter verraderije. *Un tel procédé n'eſt qu'une trahiſon manifeſte ou eſt une vraye trahiſon.*
VERRASSEN. *w. w.* Overrompelen, voorkomen. *Surprendre, prendre à l'improviſte.*
Iemand verraſſen. *Surprendre quelqu'un.*
Verraſſing. *z. v.* Overrompeling. *Surpriſe, attaque imprévue.*
De ſtad wierd door verraſſing ingenomen. *La ville fut ſurpriſe, la ville fut emportée par ſurpriſe.*
VERRAST. *d. w.* Van verraſſen.
VERRE. *bijv. w.* Ver afgelegen. *Eloigné.*
Hij is in verre landen. *Il eſt dans des pays éloignés.*
Verre. *bijw.* Wijd afgelegen. *Loin.*
Op verre na. *A beaucoup près, bien loin delà, il s'en faut bien.*
Hij is op verre na zoo lang niet als ik. *Il s'en faut beaucoup qu'il ne ſoit auſſi grand que moi, il n'eſt pas à beaucoup près ſi grand que moi.*
Hoe verre? *Combien loin?*
Het is verre van hier. *Il y a loin d'ici.*
Van verre. *De loin.*
Dat zij verre. *A Dieu ne plaiſe.*
Bij zoo verre, bij aldien. *En cas que.*
VERREEKENEN. *zie* Verrekenen.
VERREETEN. *zie* Verreten.
VERREEZEN. *zie* Verrezen.
VERREGEZIGTGLAS. *zie* Verrekijker.
VERREGT. *d. w.* Van verregten.
Verregten, volbrengen. *zie* Verrigten.
VERREGTEN. *w. w.* Verpleiten. *Dépenſer en procès.*
Daar is veel gelds aan verregt. *On a dépenſé beaucoup d'argent au procès de cette affaire, ce procès a couté beaucoup d'argent.*
VERREIKEN. *zie* Verrekken.
VERREIZEN. *g. w.* Zig op reize begeeven. *Partir, ſe mettre en voyage.*
Wanneer meent gij te verreizen? *Quand croyez-vous partir?*
Verreizen. *w. w.* Aan reizen beſteeden. *Dépenſer ou employer en voyage, à voyager ou dans le voyage.*
Ik hebb' veel gelds verreisd. *J'ai dépenſé beaucoup d'argent dans mon voyage.*
VERREKEND. *d. w.* Van verrekenen.
VERREKENEN. *w. w.* Zig misrekenen. *Se tromper dans ſon calcul.*
Hij heeft zig verrekend. *Il s'eſt trompé dans ſon calcul.*
Verrekend, met rekenen vereffenen. *Liquider.*
Die beide poſten zijn al verrekend. *Ces deux articles ſont déjà liquidés.*
VERREKIJKER. *z. m.* Zekere buis om verre te konnen zien. *Lunette d'approche, lunette de longue vue.*
VERREKKEN. *w. w.* Verſtuiken door rekken. *Se donner une entorſe ou détorſe.*
Zie toe dat gij u niet verrekt. *Prenez garde de ne vous pas donner d'entorſe.*
Verrekking. *z. v.* Verrukking. *Entorſe, détorſe.*
Verrekking der Zenuwen. *Retirement de Nerfs.*
VERREKT. *d. w.* Van verrekken.
Hij heeft zijnen arm verrekt. *Il s'eſt donné une détorſe au bras, il a forcé ſon bras.*
VERRETEN. *d. w.* Van verrijten. *zie* Verrijten.
VERREZEN. *d. w.* Van verrijzen. *Zie* Verrijzen.
VERREZIENDE. *bijv. w.* Die verre ziet of vooruitziet. *Qui voit de loin, prévoyant, qui voit ou prévoit de loin.*
Een wijs en verreziende Man. *Un homme ſage & prévoyant.*
VERRIGT. *d. w.* Van verrigten.
VERRIGTEN. *w. w.* Uitvoeren, volbrengen. *Achever, exécuter, expédier, dépêcher.*
Gij kunt dat werk niet verrigten. *Vous ne ſauriez exécuter cette choſe ou cet ouvrage.*
Alles is verrigt. *Tout eſt exécutée, expédié ou dépêché.*
VERRIGTER. *z. m.* Uitvoerder. *Celui qui achéve, qui exécute, qui dépêche, qui expédie, exécuteur.*
Verrigting. *z. v.* Uitvoering. *Exécution, expédition.*
VERRIJKEN. *w. w.* Rijk maaken. *Enrichir, rendre riche.*
Zig met een anders goed verrijken. *S'enrichir du bien d'autrui.*
Eene taal verrijken. *Enrichir une langue.*
Verrijking. *z. v.* Rijkwording. Als, dat ſtrekt veel tot verrijkinge der Franſche taale. *Cela ſert beaucoup à l'enrichiſſement de la langue Françoiſe.*
VERRIJKT. *d. w.* Van verrijken.
VERRIJTEN. *zie* Verſcheuren.
VERRIJZEN. *g. w.* Opſtaan van den dood. *Reſſuſciter, revenir de la mort à la vie.*
Wij zullen allen na den dood eens verrijzen. *Nous reſſuſciterons tous un jour après la mort.*
Van zijne plaats verrijzen. *Se lever de ſa place.*
Verrijzenis. *z. v.* Opſtanding. *Réſurrection.*
Na de verrijzenis volgt het eeuwige leven. *La vie éternelle ſuivra la réſurrection.*
VERRIMPELD. *zie* Gerimpeld.
VERRITZEL. *z. g.* *Bruit ſourd, petit murmure.*
VERRITZELD. *d. w.* Van verritzelen.
VERRITZELEN. *g. w* Zig met eenig geritzel verroeren. *Se mouvoir, ſe remuer avec quelque petit murmure ou bruit ſourd.*
Daar verritzelde niet een blad. *Pas une feuille ne faiſoit du bruit ou ne ſe remuoit, on n'entendoit pas remuer une ſeule feuille.*
VERROEKELOOSD. *d. w.* Van verroekeloozen.
VERROEKELOOZEN. *w. w.* Verwaarloozen. *Négliger, avoir peu de ſoin, mépriſer.*
Zijn leven verroekeloozen. *Négliger ou mépriſer ſa vie.*
Verroekeloozing. *z. v.* Verwaarloozing. *Négligence, manque de ſoin.*
VERROERD. *d. w.* Van verroeren.
VERROEREN. *w. w.* Beweegen. *Mouvoir, remuer.*
Hij verroerde zig niet. *Il ne ſe remuoit ou ne ſe remua pas.*
Verroering. *z. v.* Beweeging. *Mouvement.*
Men kon 'er geen verroering aan beſpeuren. *On n'y remarqua ou on n'y remarquoit aucun mouvement.*
VERROEST. *d. w.* Van verroeſten.
VERROESTEN. *g. w.* Met roeſt begroeijen. *Se rouiller, s'enrouiller.*
Het ijzer verroeſt. *Le fer s'enrouille.*
Verroeſtheid. *z. v.* Roeſt. *Rouille, rouillure.*
Men kan wegens de verroeſtheid met dat mes niet ſnijden. *On ne ſauroit couper avec ce couteau, tant il eſt rouillé.*
Verroeſting. *z. v.* Begroeijing met roeſt. *Rouille.*
IJzer is verroeſting onderworpen. *Le fer eſt ſujet à la rouille.*
VERROT. *d. w.* Van verrotten, en *bijv. w.* Door verrotting bedorven. *Pourri.*
Het bed was onder zijn lijf verrot. *Le lit étoit pourri ſous lui.*
Een verrotte appel. *Une pomme pourrie.*
Verrot hout. *Du bois pourri ou vermoulu.*
Verrotte kaas. *Du frommage pourri.*
Verrotheid. *z. v.* De ſtaat of hoedanigheid van verrotting. *Pourriture, corruption, putréfaction.*
VERROTTEN. *g. w.* Rot worden, door verrotting bederven. *Pourrir, ſe pourrir, ſe gâter par la pourriture.*
Laat de appelen niet verrotten. *Ne laiſſez pas pourrir les pommes.*
Onze lichaamen moeten in 't graf verrotten. *Il faut que nos corps pourriſſent dans la terre, dans le tombeau ou dans le ſépulcre.*
Verrotting. *z. v.* Bederf. *Pourriture, putréfaction.*
Onze lichaamen zijn der verrottinge onderworpen. *Nos corps ſont ſujets à la corruption, à la putréfaction ou à la pourriture.*
VERRUILD. *d. w.* Van verruilen.
VERRUILEN. *w. w.* Ruilen. *Troquer, changer.*
Zijne mof tegen een paar handſchoenen verruilen. *Troquer ſon manchon contre une paire de gants.*
Verruiling. *z. v.* Vermangeling. *Change, troc.*
VERRUKKEN. *zie* Verrekken.
Zijnen arm verrukken. *Se donner une entorſe au bras.*
Verrukken. *w. w.* Vervoeren, verbaazen. *Enlever, ravir en extaſe.*
Haare ſchoonheid heeft mij verrukt. *Sa beauté m'a enlevé, m'a ravi.*
De welſprekendheid der Leeraaren verrukt de toehoorders. *L'éloquence du prédicateur enléve ou ravit les auditeurs.*
Verrukken, verleiden. *Charmer, ſéduire.*
Hij heeft zig door ſchoone woorden laaten verrukken. *Il s'eſt laiſſé ſéduire par de belles paroles.*
Verrukking. *z. v.* Verrekking. *Entorſe ou entorſe, détorſe.*
Verrukking van den arm. *Entorſe du bras.*
‡ Verrukking, vervoering, opgetogenheid. *Enlévement, extaſe, entouſiaſme, raviſſement, &c.*
Ik ſtond als in eene verrukking. *J'étois comme en extaſe.*
VERRUKT. *d. w.* Van verrukken.
VERSCH. *bijv. w.* Friſch, niet zout, nieuw. *Frais, qui n'eſt pas ſalé, récent.*
Een verſche dronk. *Un coup frais.*
Verſch water. *De l'eau fraîche.*
Verſch brood. *Du pain frais.*
Verſche boter. *Du beurre frais.*
Verſche eijeren. *Des œufs frais.*
Verſche vis. *Du poiſſon frais.*
Verſch bier. *De la biére nouvelle ou nouvellement braſſée.*
Eene verſche wonde. *Une playe récente.*
Verſche troupen. *Des troupes fraîches.*
Het is nog in verſche geheugenis. *La mémoire en eſt encore toute récente.*
Op verſcher daad. *Sur le fait.*

Digitized by Google

verſch. *bijw.* On'angs. *Récemment, depuis peu.*

De zaak is eerſt verſch geſchied. *L'affaire eſt encore récente ou vient d'arriver.*

VERSCHAALD. *d. w.* Van verſchaalen.

VERSCHAALEN. *g. w.* Verſchaald worden, zijne geur en kragt verliezen. *S'éventer, s'évaporer, perdre de ſa force ou de ſa vigueur.*

Doe het ſtopzel op de fles of de wijn zal verſchaalen. *Bouchez la bouteille, ou le vin s'éventera.*

Dat bier is verſchaald. *Cette bière eſt éventée.*

Verſchaalde wijn. *Du vin éventé, du vin poſſé.*

VERSCHAFFEN. *w. w.* Bezorgen, voorzien. *Fournir, pourvoir, faire avoir.*

Iemand werk verſchaffen. *Fournir de l'ouvrage à quelqu'un, lui tailler de la beſogne.*

Iemand geld, gelegenheid, enz. verſchaffen. *Fournir à quelqu'un de l'argent, l'occaſion, &c.*

Verſchaffing, *z. v.* Bezorging. *Fourniture, proviſion, action de fournir, de pourvoir, de faire avoir.*

VERSCHAFT. *d. w.* Van verſchaffen.

VERSCHALKEN. *w. w.* Iemand te loos zijn. *Tromper, duper, fourber.*

Hij was 'er over uit om mij te verſchalken. *Son deſſein étoit de me duper.*

Gij zult hem niet ligtelijk verſchalken. *Vous ne le duperez pas facilement, vous ne l'attraperez pas.*

Verſchalking. *z. v.* Bedrieging. *Tromperie, fourberie, action de tromper, de fourber ou de duper.*

VERSCHALKT. *d. w.* Van verſchalken.

VERSCHANSSEN. *w. w.* Met ſchanſſen en borſtweeringen voorzien. *Fortifier, retrancher.*

De vijanden verſchansſten zig omtrent twee mijlen van de ſtad. *Les ennemis ſe retranchèrent environ à deux lieues de la ville.*

Verſchanſſing. *z. v. Retranchement.*

VERSCHANST. *d. w.* Van verſchanſſen.

VERSCHEEL). *d. w.* Van verſcheelen.

VERSCHEELEN. *g. w.* Verſchillen, onderſcheiden zijn. *Différer, être différent, inégal ou diſtingué.*

Die twee zuſters verſcheelen veel. *Ces deux ſœurs diffèrent beaucoup.*

Dat verſcheelt weinig of niet veel. *Cela diffère peu, cela ne diffère pas beaucoup.*

VERSCHEENEN. *d. w.* Van verſchijnen. *zie* Verſchijnen.

VERSCHEEPEN. *w. w.* Herſcheepen, in een ander ſchip doen. *Rembarquer, embarquer dans un autre vaiſſeau.*

Die goederen moeſt men verſcheepen. *Il fallut rembarquer ces denrées ou ces marchandiſes.*

Verſcheeping. *z. v.* Herſcheeping. *Rembarquement.*

De pakken zijn door verſcheeping los geraakt. *Les balots ſe ſont défaits par le rembarquement ou à cauſe du rembarquement.*

VERSCHEEPT. *d. w.* Van verſcheepen.

Het volk wierd verſcheept. *On mit l'équipage ſur un autre vaiſſeau.*

VERSCHEIDENEN. *bijv. w.* Verſcheidenen, etteliken. *Divers, diverſes, pluſieurs, différens, différentes.*

Verſcheidene zaaken. *Pluſieurs ou diverſes affaires.*

Verſcheidene volken. *Pluſieurs ou diverſes nations.*

Alle de verſcheidene zinnen van een woord kennen. *Connoître tous les ſens différens d'un mot.*

VERSCHEIDEN. *d. w.* Van verſcheiden.

Verſcheiden. *g. w.* Van hier ſcheiden, ſterven. *Quiter le monde, trépaſſer, mourir.*

Wij moeten eens verſcheiden. *Il faut mourir un jour.*

Hij legt op zijn verſcheiden. *Il eſt à l'agonie, il s'en va mourir, il meurt.*

Hij is verſcheiden. *Il eſt mort ou trépaſſé.*

Verſcheiden. *w. w.* Zeggen te koomen. *Appointer.*

Hij heeft mij hier verſcheiden. *Il m'a appointé ici.*

Verſcheidenheid. *z. v. Variété, diverſité, différence.*

Verſcheidenheid van gevoelens. *Diverſité d'opinions.*

Verſcheidenheid van ſpijze. *Diverſité de viandes.*

Verſcheidenlijk. *bijw.* Op verſcheidene wijze. *Différemment, diverſement, en différentes ou en diverſes maniéres.*

Verſcheidenlijk wierd 'er van geſproken. *On en parla différemment.*

Die zaak of ſtoffe word verſcheidenlijk verhandeld. *On traite cette maniére fort différemment ou de diverſes maniéres.*

VERSCHELEN. *zie* Verſcheelen.

VERSCHENEN. *zie* Verſcheenen.

VERSCHENKEN. *w. w.* In een glas overgieten. *Verſer de-nouveau, verſer dans un autre verre.*

Verſchenken. *w. w.* Door ſchenken verdoen. *Verſer, conſumer, boire.*

Op die begraavenis is veel wijns verſchonken. *On a verſé ou bu beaucoup de vin à cet enterrement.*

VERSCHERPEN. *w. w.* Andermaal wetten of ſcherp maaken. *Aiguiſer une ſeconde fois; referrer.*

Een paerd verſcherpen. *Referrer un cheval.*

VERSCHERPT. *d. w.* Van verſcherpen.

VERSCHERVEN. *w. w. Timmermans woord.* Twee ſtukken in malkander laſſen. *Empater: Terme de Charpentier.*

Verſcherving. *z. v. Empature.*

VERSCHEURD. *d. w.* Van verſcheuren.

VERSCHEUREN. *w. w.* Aan ſtukken ſcheuren. *Déchirer, mettre en piéces.*

Zijne kleederen verſcheuren. *Déchirer ſes habits ou ſes vêtemens.*

Verſcheuren, verſlinden, vernielen. *Dévorer.*

De wolven verſcheuren de ſchaapen. *Les loups dévorent les brebis.*

Verſcheuring, *z. v.* Vernieling, verſlinding. *Déchirément, action de déchirer, de dévorer ou de mettre en piéces.*

VERSCHHEID. *z. v.* Friſchheid. *Fraicheur, état récent d'une choſe.*

De verſchheid van 't water. *La fraicheur de l'eau.*

VERSCHJAGER. *zie* Viſchjaager.

VERSCHIET. *z. g.* Verſcheidenheid, keur. *Quantité, choix.*

Daar is geen verſchiet. *Il n'y a pas de choix, il n'y a pas de quoi choiſir.*

Verſchiet, verre uitzigt. *Eloignement, lointain, perſpective.*

Men zag de ſtad in 't verſchiet. *On voyoit ou l'on vit la ville dans l'éloignement ou dans la perſpective.*

't Verſchiet in eene ſchilderije. *L'éloignement, le lointain ou la perſpective dans un tableau.*

VERSCHIETEN. *w. w.* Weg ſchieten. *Employer à tirer avec des armes à feu, conſumer.*

Al zijn kruid verſchieten. *Employer toute la poudre à canon qu'on a, conſumer toute ſa poudre.*

Koorn verſchieten, koorn met eene ſchup opſchieten en keeren. *Remuer le bléd avec la péle.*

Verſchieten, voor een anders rekening betaalen. *Débourſer, avancer, donner ou payer pour un autre.*

Iemand geld verſchieten. *Avancer de l'argent à quelqu'un.*

Verſchieten, door malkanderen ſchieten of mengen. *Méler enſemble.*

De kaart verſchieten. *Battre ou méler les cartes.*

Verſchieten. *g. w.* Van zijne plaats vervoerd worden. *Changer de place: parlant des étoiles volantes.*

Daar verſchiet eene ſtar. *Voilà une étoile volante qui tombe.*

De ſchuit moet verſchieten, dat is, van plaats veranderen. *Il faut que le bateau change de place.*

Verſchieten. *g. w. Se montrer dans l'éloignement, ſe perdre inſenſiblement de vue.*

Zie hoe die bergen van verre verſchieten. *Voyez comment ces montagnes ſe montrent dans l'éloignement ou comme elles ſe perdent inſenſiblement de vue.*

Verſchieten, van ſchrik opſpringen. *Treſſaillir de peur.*

Verſchieten, van verf veranderen. *Changer de couleur, ſe ternir.*

Dat ſtof verſchiet ligtelijk. *Cette étoffe change facilement de couleur.*

De Zon doet de ſtoffen verſchieten. *Le Soleil fait changer les étoffes de couleur, il en ternit la couleur.*

Verſchieting. *z. v.* Wegſchieting, verplaatzing. *Action de démarrer ou de partir de l'endroit où l'on étoit, parlant d'un bateau.*

Verſchieting, opſpringing van blijdſchap of ſchrik. *Treſſaillement de joye ou de peur & de crainte.*

Verſchieting van eene ſtarre. *L'action d'une étoile volante.*

Verſchieting van geld. *zie* verſchot.

Verſchieting van de kaart. *Action de battre ou de méler les cartes.*

Verſchieting van 't koorn. *Remuement du bled avec la péle.*

Verſchieting van verwe. *Changement de couleur.*

VERSCHIJNEN. *g. w.* Zig vertoonen. *Paroître, ſe montrer, comparoître, ſe faire voir.*

Voor 't Geregt verſchijnen. *Comparoître ou venir devant les Juges.*

Perſoonlijk verſchijnen. *Comparoître en perſonne.*

De ſtarren beginnen te verſchijnen. *Les étoiles commencent à paroître.*

De ſoldaaten verſchijnen weer in het veld. *Les ſoldats ſe remettent ou ſe font voir de-nouveau en campagne.*

Verſchijnen, vervallen, vallen. *Echoir, venir.*

De rente is verſcheenen. *La rente eſt échue.*

De dag der betaaling is verſcheenen. *Le jour du payement eſt venu.*

Verſchijning. *z. v.* Vertooning. *Préſence, apparition, action de paroître.*

Verſchijning van eenen Engel. *Apparition d'un Ange.*

De verſchijning van den Vorſt. *La préſence du Prince.*

Verſchijning van eenen beſchuldigden. *Comparution d'une perſonne accuſée.*

Verſchijning voor 't Regt. *Comparution devant les Juges.*

Verſchijning, vervalling. *Echéance, terme expiré.*

De verſchijning van de eerſte betalinge. *L'échéance du premier payement.*

Ver-

Digitized by Google

Verſchijndag. z. m. Dag waar op de betaaling eener rente jaarlijks gedaan moet worden. *Echéance, jour auquel ſe doit faire annuellement le payement des rentes.*

Verſchijnſel. z. g. Verheveling. *Phénoméne, apparition.*

De zon- en maan-verduiſteringen zijn verſchijnzels. *Les Eclipſes ſont des phénoménes.*

Hij zegt dat hij een verſchijnſel gezien heeft. *Il dit qu'il a eu une apparition.*

VERSCHIKKEN. w. w. Herſchikken. *Ranger de-nouveau.*

Dat goed moet verſchikt worden. *Il faut remettre ces hardes-là dans une autre place, les arranger d'une autre maniére.*

Verſchikken. g. w. *Se reculer.*

Verſchik wat, om een ander ook plaats te maaken. *Reculez-vous un peu pour faire place à un autre.*

Verſchikking. z. v. Herſchikking, verſchuiving. *Action de ranger de-nouveau, action de ſe reculer un peu.*

VERSCHIKT. d. w. Van verſchikken.

VERSCHIL. z. g. Onderſcheid. *Différence, diſtinction.*

Men ziet groot verſchil tuſſchen die vrugten. *On voit une grande différence entre ces fruits.*

Geen verſchil is in de grootte, maar in 't gewigt. *Il n'y a pas de différence en la grandeur, mais dans le poids.*

Verſchil tuſſchen menſchen of luiden maken. *Faire diſtinction des gens, mettre différence entre les perſonnes.*

Verſchil, oneenigheid, twiſt. *Diviſion, diſſenſion, différend, diſpute, querelle.*

Daar is een verſchil tuſſchen hen gereezen. *Il eſt ſurvenu entre eux une diviſion, une querelle, une diſpute, &c.*

Laat ons tragten het verſchil in tijds bij te leggen. *Tâchons d'éteindre ou d'étouffer de bonne heure la diviſion naiſſante ou de terminer d'abord le différend.*

Spitsvinnige verſchillen in den Godsdienſt. *Queſtions ſubtiles de Religion, de Théologie, &c.*

VERSCHILD. d. w. Van verſchillen.

VERSCHILLEN. g. w. Verſcheelen. *Différer, être différent ou diſtingué, diſconvenir.*

Dat verſchilt weinig. *Cela différe peu.*

Zij verſchillen met malkanderen in gevoelen. *Leurs opinions ſont différentes, il y a de la diſconvenance entre eux.*

Verſchillend. zie verſchillig.

Verſchillig. bijv. w. Verſchillend. *Différent, qui différe.*

Zij zijn verſchillig omtrent die zaak. *Ils différent en ce point.*

Verſchilligheid. z. v. verſchil. *Différence, diſconvenance, diverſité, diſtinction, diſſemblance.*

Verſchilligheid van gevoelens. *Diverſité ou différence d'opinions.*

VERSCHIMMELD. d. w. van verſchimmelen. *Moiſi.*

Eene verſchimmelde kaas. *Un fromage moiſi.*

Verſchimmeldheid. z. v. Bedurvenheid door ſchimmel. *Moiſiſſure.*

VERSCHIMMELEN. g. w. Door ſchimmel bederven. *Moiſir, ſe moiſir.*

Dat goed zal op zulk eene vogtige plaats verſchimmelen. *Ces choſes ſe moiſiront ou cela ſe moiſira dans un lieu ſi humide.*

Verſchimmeling. zie verſchimmeldheid.

VERSCHOFFELD. d. w. van verſchoffelen.

‡ VERSCHOFFELEN. w. w. Wegſchuiven. *Mettre un peu à côté, pouſſer un peu.*

‡ Het was in eenen hoek verſchoffeld. *On l'avoit mis dans quelque coin.*

VERSCHOKKEN. zie Schudden.

VERSCHOKT. d. w. van verſchokken.

VERSCHOLEN. zie verſchoolen.

VERSCHOMMELD. d. w. van verſchommelen.

VERSCHOMMELEN. w. w. verſchudden. *Remuer, agiter, mouvoir ou pouſſer de côté & d'autre.*

VERSCHONKEN. d. w. Van verſchenken. *Renverſé, verſé de-nouveau.*

VERSCHOOID. d. w. van verſchooijen. *Diſperſé, répandu çà & là.*

VERSCHOOIJEN. w. w. oud w. verſtrooijen. *Diſperſer, répandre çà & là ou en divers lieux.*

De vijandlijke partijen verſchooijen. *Diſperſer les partis ennemis.*

VERSCHOOLEN. d. w. van verſchuilen. *Caché, enfermé.*

VERSCHOONBAAR. zie verſchoonlijk.

VERSCHOOND. d. w. van verſchoonen.

Verſchoonelijk. zie verſchoonlijk.

VERSCHOONEN. w. w. Bevrijden, ontheffen. *Diſpenſer, excuſer, pardonner, épargner.*

Iemand van de wagt verſchoonen. *Diſpenſer quelqu'un de monter la garde.*

De dood verſchoont niemand. *La mort n'épargne perſonne.*

Hij verſchoonde zig op zijne onkunde. *Il s'excuſa ſur ſon ignorance.*

Die zaak is niet te verſchoonen. *Cette affaire n'eſt pas excuſable.*

Verſchoonen, ſchoon linnen aandoen. *Mettre du linge blanc, changer de linge.*

Het kind is in geen week verſchoond. *Il y a huit jours que l'enfant n'a changé de linge.*

Ik ben zoo bezweet dat ik mij noodzaakelijk moet verſchoonen. *Je ſuis tellement en ſueur qu'il faut néceſſairement que je change de linge.*

Verſchoonlijk. bijv. w. verſchoonbaar. *Excuſable, pardonnable.*

Dat kind is om zijne jongheid verſchoonlijk. *Cet enfant eſt excuſable à cauſe de ſa jeuneſſe.*

Verſchooning. z. v. verontſchuldiging, uitvlugt. *Excuſe.*

Hier helpt geen verſchooning, de daad blijkt klaar. *Les excuſes ſont vaines ou inutiles, le fait eſt conſtant.*

Dat is maar eene flegte verſchooning. *Ce n'eſt qu'une frivole excuſe.*

Verſchooning, verſchiet van ſchoon linnen. *Proviſion de linge blanc, action de changer de linge.*

Zij heeft geen behoorlijke verſchooning voor haare kinderen. *Elle n'a pas de quoi faire changer de linge à ſes enfans.*

VERSCHOOTEN. d. w. van verſchieten. zie verſchieten.

VERSCHOOVELING. z. m. Die verſchooven is. *Celui qu'on délaiſſe, qu'on gourmande, qu'on maltraite, qu'on n'eſtime guéres.*

Hij is altoos een verſchooveling in zijn ouders huis geweeſt. *Il a toujours été l'enfant maltraité, dans la maiſon de ſon pére.*

VERSCHOOVEN. d. w. van verſchuiven. *Reculé, pouſſé plus avant.*

VERSCHOPPEN. w. w. Met den voet wegſtooten of met eenen ſchop wegwerpen. *Pouſſer avec le pied ou à coups de pied.*

Ik verſchopte den ſteen met mijnen voet. *Je pouſſai la pierre avec le pied.*

* Verſchoppen. *Mépriſer, bannir.*

* De deugd verſchoppen. *Mépriſer, bannir ou abandonner la vertu.*

VERSCHOPT. d. w. van verſchoppen.

VERSCHOT. z. g. Uitgaave voor een anders rekening. *Avance, débourſement.*

Het verſchot gaat den ontvang te boven. *La miſe excéde la recette.*

Verſchot, bijlevering van eenen arbeidsman. *Fourniture.*

Het maakloon gaat wel heen, maar het verſchot is zeer hoog. *La façon paſſe, mais les fournitures ſont exorbitantes.*

VERSCHOTEN. zie verſchooten.

VERSCHOVEN. zie verſchooven.

VERSCHRAAPEN. w. w. Herſchraapen. *Racler de-nouveau ou une ſeconde fois, racler encore une fois.*

Verſchraapen, door ſchraapen verquisten. *Racler tout, conſumer en raclant.*

VERSCHRAAPT. d. w. van verſchraapen.

De wortelen moeten verſchraapt worden. *Il faut racler les carotes encore une fois.*

Al het krijt is verſchraapt. *Toute la craye eſt employée ou uſée en raclant.*

VERSCHREVEN. d. w. van verſchrijven.

VERSCHRIJVEN. w. w. Andermaal ſchrijven. *Récrire, écrire une ſeconde fois.*

Gij moet dat ſchrift verſchrijven. *Il vous faut récrire cet écrit.*

Zig verſchrijven, zig in 't ſchrijven verzinnen. *S'abuſer, ſe tromper ou ſe méprendre en écrivant.*

Ik hebb' mij verſchreeven. *Je me ſuis abuſé en écrivant.*

Verſchrijven, ter vergaderinge door openbaare brieven noodigen. *Appeller ou inviter à une aſſemblée par des lettres circulaires.*

Mijn Heer . . . word op den dagvaard of ten Landdage verſchreeven. *Monſieur . . . eſt invité à comparoître dans l'aſſemblée des Etats.*

Verſchrijving. z. v. Regt om onder de Staaten verſchreven te worden. *Privilége d'être appellé à l'aſſemblée des Etats.*

Die Ridderhofſtad heeft het regt der verſchrijvinge. *Cette maiſon noble a le privilége de donner entrée dans les Etats.*

Verſchrijving, herſchrijving, verzinning in 't ſchrijven. *Action de récrire, abus en écrivant.*

VERSCHRIKKELIJK. bijv. w. Schroomelijk. *Epouvantable, effroyable, affreux.*

Een verſchrikkelijk gezigt. *Un ſpectacle affreux ou épouvantable.*

VERSCHRIKKEN. w. w. en g. w. Vervaard maaken, vervaard worden. *Epouvanter, effrayer, donner de la peur & de l'épouvante, avoir peur.*

Zijne vijanden verſchrikken. *Donner de l'épouvante à ſes ennemis.*

Verſchrikking. z. v. vervaarnis. *Epouvante, terreur, peur, effroi.*

VERSCHRIKT. d. w. van verſchrikken.

VERSCHROEID. d. w. van verſchroeijen.

Verſchroeijen. zie Schroeijen.

VERSCHROMPELD. d. w. van verſchrompelen, en bijv. w. Rimpelig. *Ridé, qui a des rides.*

Het vel was verſchrompeld. *La peau étoit ridée.*

Een verſchrompeld oud wijf. *Une vieille ridée.*

Een verſchrompelde appel. *Une pomme ridée.*

Verſchrompeldheid. z. v. Gerimpeldheid. *Rides, l'état d'une choſe ridée.*

De verſchrompeldheid van haar vel maakt haar leelijk. *Les rides de ſa peau la rendent laide.*

Digitized by Google

VERSCHROMPELEN. *g. w.* Rimpelig worden. *Rider, se rider.*
De appelen beginnen te verſchrompelen. *Les pommes commencent à ſe rider.*
VERSCHRONKELD. *d. w.* van verſchronkelen.
VERSCHRONKELEN. *g. w. Bleemiſſe w.* Omkrullen. *Se cofiner.*
VERSCHROOKEN, verzengen, wegkrimpen. *zie* verzengen.
VERSCHROOKT. *d. w.* van verſchrooken.
VERSCHROOMD. *d. w.* van verſchroomen.
VERSCHROOMEN. *zie* verſchrikken.
VERSCHUD. *d. w.* van verſchudden.
VERSCHUDDEN. *w. w.* Herſchudden. *Secouer de-nouveau, encore une fois ou une ſeconde fois.*
De kuſſens verſchudden. *Secouer les couſſins encore une fois.*
*Zijne lever verſchudden, ſterk lachen. *Eclater de rire, rire à gorge déployée, rire tout ſon ſoul, rire de bon cœur.*
VERSCHUILEN. *w. w.* Verbergen. *Cacher, enfermer.*
Men kan zig voor God niet verſchuilen. *On ne ſauroit ſe cacher devant Dieu.*
Verſchuilen. *g w.* Zig verbergen. *Se cacher, être caché.*
VERSCHUIVEN. *w. w.* voortſchuiven. *Reculer, pouſſer plus avant.*
Verſchuif de kiſt wat. *Reculez un peu le coffre.*
Verſchuiven, uitſtellen. *Remettre, différer.*
Eene zaak opſchuiven tot nader gelegenheid. *Remettre une affaire à un autre temps.*
Men zal den Landdag miſſchien wat verſchuiven. *Peut-être reculera-t-on ou différera-t-on un peu la Diéte ou l'Aſſemblée des Etats.*
Verſchuiving. *z. v.* Uitſtel. *Délai, remiſe.*
VERSCHULDIGD. *d. w.* van verſchuldigen.
VERSCHULDIGEN. *w. w.* verpligten. *Obliger, engager, rendre redevable.*
Ik wil mij liefſt niet aan hem verſchuldigen. *Je ne veux pas lui avoir d'obligation, j'aime mieux ne lui pas avoir d'obligation.*
VERSEN. *z. m.* Hiel, Hak. *Talon.*
De Heer zeide tot Saulus, het is u hard de verſenen tegen de prikkels te ſlaan. Hand. IX: 5. *Le Seigneur dit à Saul, il t'eſt dur de regimber contre les aiguillons.*
VERSHEID. *zie* verſchheid.
VERSJAGER. *zie* Ventjager.
VERSIER of verzier. *zie* Mikijzer.
VERSIEREN. *zie* vercieren.
VERSLAAFD. *d. w.* van verſlaaven. *Aſſujetti, rendu eſclave.*
VERSLAAGEN. *zie* verſlagen.
VERSLAAN. *w. w.* Slaan, op de vlugt drijven. *Défaire, tailler en piéces, mettre en déroute, battre.*
Zijne vijanden verſlaan. *Défaire ſes ennemis.*
Een leger verſlaan. *Mettre une armée en déroute.*
Den dorſt verſlaan. *Se déſaltérer, étancher la ſoif, appaiſer la ſeif.*
Dat bier verſlaat mij geen dorſt. *Cette biére ne me déſaltére pas, n'étanche pas ma ſoif ou ne m'étanche pas la ſoif.*
Verſlaan, verbaazen, verbaaſt maaken. *Conſterner, allarmer.*
Die tijding verſloeg hem zeer. *Cette nouvelle le conſterna fort.*
Verſlaan, herſlaan, door ſlaan bewecgen. *Rebattre, battre encore une fois, faire branler.*
Gij moet dien bal verſlaan. *Repouſſez, renvoyez ou rebattez cette bale.*
Die ſtijl ſtaat zoo pal dat ik hem niet verſlaan kan. *Ce pilier eſt ſi ferme que je ne le ſaurois faire branler.*
Verſlaan. *g. w.* verkoelen. *Se refroidir.*
De melk is kookend heet, laat ze een weinig verſlaan. *Le lait eſt tout bouillant, laiſſez-le refroidir un peu.*
Verſlaan, verſchaalen. *S'éventer, s'évaporer.*
Dat bier zal verſlaan, zoo gij de kan niet toedekt. *Cette biére s'éventera ſi vous ne fermez le pot.*
VERSLAAPEN. *w. w.* Te lang ſlaapen. *Trop dormir, dormir exceſſivement ou trop longtemps.*
Hij verſlaapt zijn geluk. *Il perd ſa fortune en dormant.*
Verſlaapen. *d. w.* van verſlaapen.
Ik hebb' mij verſlaapen. *J'ai trop dormi, je ne me ſuis pas réveillé aſſez tôt.*
Hij had zijnen tijd verſlaapen. *Il avoit perdu ou paſſé le temps à dormir.*
Zij heeft al haare pijn verſlaapen. *Elle a été délivrée de ſa douleur à force de dormir ou en dormant.*
VERSLAAVEN. *w. w.* Dienſtbaar maaken. *Aſſujettir, rendre eſclave, aſſervir.*
Ik mag mij aan zulk een werk niet verſlaaven. *Je ne veux pas m'aſſujettir à cet ouvrage ou m'en rendre eſclave.*
Hij heeft zig verſlaafd aan den Vorſt. *Il s'eſt aſſervi au Prince.*
Verſlaaving. *z. v. Aſſujettiſſement.*
VERSLAG. *z g.* Berigt, antwoord. *Rapport.*
Verſlag doen. *Faire rapport.*
VERSLAGEN. *d. w.* van verſlaan, en *bijv. w.* Overwonnen, verſchaald. *Vaincu, défait, éventé, pouſſé.*
Zijn vijand legt verſlagen. *Son ennemi eſt défait ou vaincu.*
Verſlagen bier. *De la biére éventée ou pouſſée.*
Verſlaagen, verbaasd. *Conſterné.*
Verſlagenheid. *z. v.* verbaasdheid. *Conſternation.*
Op die tijding quam 'er eene groote verſlagenheid. *Cette nouvelle cauſa une grande conſternation, à cette nouvelle on remarqua un grand abbattement.*
‡ VERSLAMPAMPEN. *w. w.* Doorbrengen, verſmeeren. *Dépenſer à faire bonne chére, dépenſer à boire & à manger.*
‡ Al zijn geld verſlampampen. *Dépenſer tout ſon bien à boire & à manger ou à faire bonne chére.*
‡ VERSLAMPAMPER *z. m.* Doorbrenger, verquiſter. *Prodigue, celui qui mange ou qui dépenſe ſon bien à faire bonne chére.*
VERSLAMPAMPT. *d. w.* van verſlampampen.
VERSLAPEN. *zie* verſlaapen.
VERSLAPPEN. *g. w.* Slapper worden. *Devenir lâche, diminuer, baiſſer.*
Het touw is verſlapt. *La corde eſt devenue lâche ou s'eſt relâchée.*
De peeringen verſlappen. *Les chalands diminuent, le négoce diminue ou tombe.*
De wind verſlapt. *Le vent tombe, le vent ceſſe.*
Hij verſlapt in 't goede. *Il ſe relâche dans la pratique du bien, il ſe néglige dans la pratique de la vertu.*
Verſlapping. *z. v.* Slap wording. *Action de devenir lâche, de ſe détendre ou de ſe débander, diminution de prix.*
De oorlog baart verſlapping van koophandel. *La guerre fait baiſſer les marchandiſes, la guerre fait diminuer le négoce.*
VERSLAPT. *d. w.* van verſlappen.
VERSLAVEN. *zie* verſlaaven.
VERSLEETEN. *d. w.* van verſlijten. *Uſé.*
VERSLEGT. *d. w.* van verſlegten.
VERSLEGTEN. *g. w.* Erger worden. *Empirer.*
VERSLEMPEN. *w. w.* Door ſmullen verteeren. *zie* verſlampampen.
VERSLEMPT. *d. w.* van verſlempen.
VERSLENSSEN. *w. w.* verwelken. *Flétrir faner, ternir, faire perdre l'éclat.*
Verſlenſſen. *g. w.* verwelken. *Se faner, ſe flétrir.*
De bloemen beginnen te verſlenſſen. *Les fleurs commencent à ſe faner.*
VERSLENST. *d. w.* van verſlenſſen.
De ruiker is verſlenſt. *Le bouquet eſt fané ou flétri.*
Met de jaaren is de verwe van haar aangezigt verſlenſt. *Avec les années ſon teint s'eſt terni, elle a perdu ſa vivacité.*
VERSLETEN. *zie* verſleeten.
VERSLEURD. *d. w.* van verſleuren.
‡ VERSLEUREN. *w. w.* Verwaarloozen. *Gâter, laiſſer perdre par négligence.*
‡ Zij verſleurt alle haare kleederen. *Elle laiſſe gâter tous ſes habits ou toutes ſes hardes.*
VERSLIJTEN. *w. w. en g. w.* Afſlijten. *Uſer.*
Hij verſlijt veele ſchoenen. *Il uſe beaucoup de ſouliers.*
Zijnen tijd onnuttelijk verſlijten. *Perdre ou paſſer inutilement ſon temps.*
* Verſlijten, houden, agten. *Prendre, eſtimer.*
* Waar voor verſlijt gij mij? *Pour qui me prenez-vous?*
Ik heb u altijd voor een kloekmoedig man verſleeten. *Je vous ai toujours pris pour un homme de cœur.*
Mijn rok begint te verſlijten. *Mon juſte-au-corps commence à s'uſer.*
Verſlijting. *z. v.* Afſlijting, ſleet. *Action d'uſer.*
Alles is verſlijting onderworpen. *Tout eſt ſujet à s'uſer.*
VERSLIMMEN. *zie* Verſlimmeren.
VERSLIMMERD. *d. w.* van Verſlimmeren.
VERSLIMMEREN. *g. w.* Slimmer worden. *Empirer, devenir pire, ſe rengréger.*
Hij verſlimmert van tijd tot tijd. *Il empire de temps en temps.*
De wonde is verſlimmerd. *La playe eſt empirée.*
VERSLINDEN. *w. w.* Opſlokken, verſcheuren. *Dévorer, engloutir, conſumer.*
Hij verſlind veel koſt. *Il conſume beaucoup de viandes.*
De wolven verſlinden veele menſchen. *Les loups dévorent bien des gens.*
De Zee verſlind dagelijks veele ſchecpen en rijkdommen. *La mer engloutit tous les jours une grande quantité de vaiſſeaux & de richeſſes.*
Een verſlindend beeſt. *Une bête dévorante.*
Het vuur verſlond dat koſtelijk gebouw. *Le feu conſuma cet édifice ſomptueux.*
VERSLINDER. *z. m.* Opſlokker, verſcheurder. *Dévorateur, celui qui dévore.*
Een verſlinder van veel ſpijze. *Un dévorateur de viandes, un glouton.*
Verſlinding. *z. v.* Opſlokking, verſcheuring. *Action de dévorer, d'engloutir ou de conſumer.*
VERSLINGERD. *d. w.* van Verſlingeren.
VERSLINGEREN. *w. w. en g. w.* Verſleuren, verrukt worden. *Laiſſer périr, s'amouracher.*

Zij

Digitized by Google

Zij laat linnen en wollen verſlingeren. *Elle laiſſe périr ſon linge & ſes habits.*
Op een Vrouwmenſch verſlingeren. *S'amouracher d'une femme ou d'une fille.*
Zig aan eene hoer verſlingeren. *Se marier avec une putain.*
VERSLODDERD. *d. w.* van Verſlodderen.
‡ VERSLODDEREN. *w. w.* Slordig gebruiken. *Uſer ou ſe ſervir malproprement de quelque choſe.*
Hij laat zijne kleederen verſlodderen. *Il eſt fort malpropre ſur ſes habits, il uſe ſes habits ou il porte ſes habits malproprement.*
VERSLOFFEN. *w. w.* Verzuimen, verwaarloozen. *Négliger, avoir peu de ſoin.*
Eene zaak verſloffen. *Négliger une affaire, une choſe.*
Verſloffing. *z. v.* Verzuim, verwaarloozing. *Négligence.*
VERSLOFT. *d. w.* Van verſloffen.
VERSLOND. *ons. tijd* van Verſlinden. Als, hij verſlond. *Il dévoroit ou il dévora.*
VERSLONDEN. *d. w.* Van verſlinden. *Dévoré, englouti, conſumé.*
VERSLONSEN. *w. w.* Slordig verſlijten. *zie* Verſlodderen.
VERSLONST. *d. w.* van Verſlonſen.
VERSMAAD. *d. w.* van Verſmaaden.
Verſmaadelijk. *bijv. w.* Veragtelijk, veragtend. *Méprisable, méprisant.*
Eene verſmaadelijke bejegening. *Un traitement plein de mépris.*
Verſmaadelijk. *bijw.* Verſmaadender wijze. *D'une manière ou façon méprisante, dédaigneuſement, avec dédain ou mépris.*
Zij nam het verſmaadelijk aan. *Elle reçut cela avec mépris.*
VERSMAADEN. *w. w.* Veragten. *Mépriſer, dédaigner, rebuter.*
Men moet geen deugdzaam menſch om zijne armoede verſmaaden. *Il ne faut pas mépriſer une perſonne vertueuſe pour ſa pauvreté.*
VERSMAADER. *z. m.* Veragter. *Celui qui mépriſe ou n'eſtime pas un bon conſeil.*
Verſmaadheid. *z. v.* Smaad. *Dédain, mépris.*
Hij lijd eene groote verſmaadheid. *Il ſouffre beaucoup de mépris.*
Verſmaading. *z. v.* Veragting. *Mépris, dédain.*
De verſmaading der waereldſche ieedelheden. *Le mépris des vanités du monde.*
Verſmaadſter. *z. v.* Veragtſter. *Celle qui mépriſe.*
VERSMAGT. *d. w.* van Verſmagten.
VERSMAGTEN. *g. w.* Verſtikken. *Etouffer, ſuffoquer, pâmer.*
Van dorſt verſmagten. *Se pâmer de ſoif.*
Verſmagting. *z. v.* Verſtikking. *Etouffement, ſuffocation, pâmoiſon, défaillance.*
‡ VERSMAKKEN. *w. w.* Vergooijen. *Jetter une ſeconde fois.*
‡ Ik moet dien worp eens verſmakken. *Il faut que je jette encore une fois le dé.*
VERSMAKT. *d. w.* van Verſmakken.
VERSMALD. *d. w.* van Verſmallen.
VERSMALLEN. *w. w.* Smaller maaken. *Retrecir, rendre plus étroit.*
VERSMEED. *d. w.* van Verſmeeden.
VERSMEEDEN. *w. w.* Herſmeeden of door ſmeeden verbruiken. *Reforger, forger une ſeconde fois, employer en forgeant.*
Die ijzeren ſtaf moet verſmeed worden. *Il faut reforger cette barre de fer.*
De ſmid heeft al zijn ijzer verſmeed. *Le forgeron a employé tout ſon fer en forgeant.*
Verſmeeding. *z. v.* Herſmeeding. *Action de reforger.*
VERSMEEKEN. *zie* Verbidden.
VERSMEEKT. *d. w.* van Verſmeeken.
VERSMEERD. *d. w.* van Verſmeeren.
VERSMEEREN. *w. w.* Andermaal ſmeeren of door ſmeeren verbruiken. *Frotter, graiſſer, oindre encore une fois, employer à frotter & à oindre.*
Daar is al te veel zalf op die pleiſter, zij moet verſmeerd worden. *Il y a trop d'onguent à cet emplâtre, il faut le regraiſſer ou le graiſſer de-nouveau.*
Daar is al een potje met zalf aan zijne knie verſmeerd. *On a déjà employé un petit pot d'onguent à frotter ſon genou.*
‡ Verſmeeren, verteeren, verſmullen. *Faire bonne chère, manger & dépenſer en prodigue ou avec prodigalité.*
‡ Hij heeft zijn geld verteerd en verſmeerd. *Il a dépenſé tout ſon argent à boire & à manger, à faire bonne chère, &c.*
VERSMEETEN. *d. w.* van Verſnijten. *zie* Verſnijten.
VERSMELTEN. *w. w. en g. w.* Smelten, herſmelten. *Refondre, fondre de-nouveau, ſe fondre.*
Tinwerk verſmelten om 'er iets anders van te gieten. *Refondre de la vaiſſelle d'étain pour en faire quelque autre pièce.*
De boter verſmelt van hitte. *Le beurre ſe fond par la chaleur.*
Verſmelting. *z. v.* Verſmelting der metaalen. *Refonte des métaux.*
VERSMETEN. *zie* Verſmeeten.
VERSMIJTEN. *w. w.* Vergooijen, verwerpen. *Rejetter, jetter de-nouveau.*
Eenen ſteen verſmijten. *Rejetter une pierre.*
Een kleed verſmijten eer het half verſleeten is. *Rejetter un habit ou quitter un habit, avant qu'il ſoit à demi uſé.*
* Goede vermaaningen verſmijten, *beter zegt men* verwerpen. *Rejetter ou mépriſer de bons conſeils.*
VERSMOLTEN. *d. w.* van Verſmelten. *Refondu.*
VERSMOORD. *d. w.* van Verſmooren.
VERSMOOREN. *w. w. en g. w.* Stikken. *Etouffer, ſuffoquer.*
Het kind wierd in de wieg verſmoord gevonden. *On trouva l'enfant ſuffoqué dans ſon berceau.*
Men verſmoorde van hitte in de ſchuit. *On étouffoit de chaud dans le bateau.*
Verſmooring. *z. v.* Verſtikking. *Etouffement, ſuffocation.*
VERSMULD. *d. w.* van Verſmullen.
‡ VERSMULLEN. *w. w. zie* Verſmeeren.
VERSNAAUWD. *d. w.* van Verſnaauwen.
VERSNAAUWEN. *w. w.* Verſnorken. *Gourmander, rudoyer, rabrouer.*
VERSNAPERING. *z. v.* Ververſching of een ſmaakelijk beetje. *Morceau friand, friandiſes, choſe délicate à manger.*
Men moet ſomtijds iets tot eene verſnaapering hebben. *Il faut avoir quelquefois un friand morceau ou quelque choſe de délicat.*
VERSNEDEN of verſneeden. *d. w.* van Verſnijden.
VERSNIJDEN. *w. w.* Herſnijden. *Retailler, recouper, tailler ou couper de-nouveau.*
Een patroon verſnijden. *Retailler un patron.*
Verſnijden, door ſnijden bereiden. *Tailler, préparer en taillant.*
Eene pen verſnijden. *Tailler une plume.*
Verſnijden, door ſnijden bederven. *Gâter en taillant.*
Het ſtof onnut verſnijden. *Gâter l'étoffe pour l'avoir mal taillée.*
Verſnijden, door ſnijden verbeezigen. *Tailler en pièces pour s'en ſervir.*
Een geheel ſtuk linnen aan hemden en laakens verſnijden. *Couper toute une pièce de toile pour en faire des chemiſes & des draps.*
VERSNIPPELD. *d. w.* van Verſnippelen.
VERSNIPPELEN. *w. w.* Tot ſnippels maaken. *Tailler en rognures, couper en petits morceaux.*
Dat papier is verſnippeld. *Ce papier eſt taillé en rognures.*
VERSNIPPERD. *d. w.* van Verſnipperen.
VERSNIPPEREN. *w. w.* In kleine ſtukjes ſnijden. *Couper fort menu ou en petits morceaux.*
* Verſnipperen, al te klein verdeelen. *Partager trop, faire trop de ſubdiviſions dans quelque matière.*
VERSNOEPEN. *w. w.* Geld voor vrugten of lekkernijen onnut beſteeden. *Dépenſer ou employer de l'argent inutilement en friandiſes.*
Gij moet uw geld niet verſnoepen. *Il ne faut pas dépenſer votre argent en friandiſes.*
VERSNOEPT. *d. w.* van Verſnoepen.
VERSNOERD. *d. w.* van Verſnoeren.
VERSNOEREN. *w. w.* Weder aan een ſnoer rijgen. *Renfiler, enfiler une ſeconde fois.*
Die paerlen moeten verſnoerd worden. *Il faut renfiler ces perles.*
VERSNORKEN. *w. w.* Overſnaauwen. *Gourmander, rabrouer, rudoyer.*
Men moet niemand verſnorken. *Il ne faut rudoyer perſonne.*
VERSNORKT. *d. w.* van Verſnorken.
VERSNOT. *bijv. w.* Snotterig. *Morveux, morveuſe.*
Ik ben zeer verſnot. *J'ai un fâcheux rhume.*
VERSOLD. *d. w.* van Verſollen.
Dat linnen ziet 'er zoo verſold uit. *Ce linge eſt tout chiffonné.*
VERSOLLEN. *w. w.* Verſommelen. *Gaſpiller, chiffonner, froiſſer.*
VERSPAAD. *d. w.* van Verſpaaden.
VERSPAADEN. *w. w. en g. w.* Uitſtellen, den tijd uitrekken. *Traîner, prolonger, différer, retarder.*
De koorts verſpaad van tijd tot tijd. *La fièvre vient de jour en jour plus tard.*
Hij poogt dat onderzoek te verſpaaden. *Il tâche de prolonger cette recherche.*
VERSPAARD. *d. w.* van Verſpaaren.
VERSPAAREN. *w. w.* Beſpaaren, bezuinigen. *Epargner.*
Verſpaar al wat gij kont. *Epargnez tout ce que vous pourrez en autant que vous pourrez.*
VERSPEELD. *d. w.* van Verſpeelen.
VERSPEELEN. *w. w.* Herſpeelen, of met ſpeelen verquiſten. *Rejouer, jouer de-nouveau, perdre ou dépenſer au jeu.*
Gij moet dat ſpel verſpeelen. *Il faut rejouer cette partie.*
Hij heeft al zijn geld verſpeeld. *Il a perdu tout ſon argent au jeu.*
VERSPERD. *d. w.* van Verſperren.
VERSPERREN. *w. w.* Als, de vijanden den weg verſperren of afſnijden. *Couper le chemin aux ennemis.*
VERSPIED. *d. w.* van Verſpieden.
VERSPIEDEN. *w. w.* Beſpieden. *Epier, obſerver ſecrétement.*
Zij quaamen om het land te verſpieden. *Ils venoient pour épier le pays.*
VERSPIEDER. *z. m.* Die verſpied. *Eſpion.*
In het Leger wierd een verſpieder opgehangen. *On pendit un eſpion dans l'Armée.*
Verſpiedjagt. *d. w.* Spieſchip, adviesjagt.

Digitized by Google

Tact d'avis, vaisſeau leger & bon voilier pour aller à la découverte.

Verſpieding. z. v. Beſpieding. *Action d'épier ou d'obſerver.*

Verſpiedſter. z. v. Beſpiedſter. *Eſpionne, celle qui obſerve & épie les perſonnes & leurs actions.*

Verſpiedtoren. *zie* Wagttoren.

VERSPILD. *d. w.* van verſpillen.

VERSPILLEN. *w. w.* verquiſten. *Diſſiper, gaſpiller, dépenſer inutilement, conſumer, perdre.*

Zijn goed verſpillen. *Diſſiper ou gaſpiller ſon bien.*

Zijne kragten onnut aan iets verſpillen. *Conſumer inutilement ſes forces à quelque choſe.*

Verſpilling. z. v. *Dépenſe inutile, diſſipation.*

VERSPINNEN. *w. w.* Herſpinnen of geheel en al op ſpinnen. *Refiler, filer de-nouveau; employer à filer.*

Als het garen eens geſponnen is, is 'er geen verſpinnen aan. *On ne ſauroit refiler le fil quand il eſt une fois filé.*

VERSPITSEN. *w. w.* Weder ſpits maken. *Refaire une pointe, rendre pointu.*

Die punt moet verſpits worden. *Il faut affiler cette pointe.*

VERSPONNEN. *d. w.* van verſpinnen. *Refilé, employé en filant.*

Zij heeft al haar vlas verſponnen. *Elle a filé tout ſon lin.*

Dat garen is verſponnen: Het is te fijn of te grof of te leelijk geſponnen. *Ce fil eſt mal filé, ce fil eſt gâté en filant.*

VERSPREEKEN. *w. w.* Affpreeken. *Convenir, réſoudre enſemble, concerter, arrêter.*

Ik zal het met hem verſpreeken dat wij ons op dien tijd daar zullen laaten vinden. *Je conviendrai avec lui de venir-là au temps fixé.*

Ik hebb' hem voor zijnen dienſt zoo veel loons verſprooken. *Je ſuis convenu avec lui d'un tel prix pour ſon ſervice.*

Zig verſpreeken, zig in 't ſpreeken verzinnen. *S'abuſer ou ſe méprendre en parlant.*

Ik verſprak mij. *Je me méprenois ou je me mépris.*

VERSPREID. *d. w.* van verſpreiden.

De Jooden zijn door de gantſche aarde verſpreid. *Les Juifs ſont répandus ou diſperſés par toute la terre.*

VERSPREIDEN. *w. w.* Zig verſpreiden, zig voortzetten. *Se répandre, ſe diſperſer.*

Het onkruid verſpreid zig met der haaſt. *La zizanie ſe répand bientôt par-tout.*

Verſpreiden, gemeen of bekend maaken, verbreiden. *Répandre, publier, divulguer, ſemer.*

Een ſchrift onder het volk verſpreiden. *Répandre un écrit parmi le peuple.*

Valſche tijdingen verſpreiden. *Répandre de faux bruits.*

Verſpreider. z. m. Die verſpreid. *Celui qui répand, qui divulgue.*

Een verſpreider van ſchimpſchriften. *Celui qui ſeme des paſquinades ou des ſatyres.*

Verſpreiding. z. v. verbreiding. *Action de publier, de ſemer, de divulguer, de répandre.*

Verſpreiding. *Een woord der Gezigtkunde. Divergence.*

VERSPRINGEN. *w. w.* Herſpringen of voortſpringen. *Refaire un ſaut.*

Gij moet dien ſprong verſpringen. *Il faut refaire ce ſaut.*

Die hoogtijd verſpringt alle jaaren een dag. *Cette fête ſe meut tous les ans d'un jour.*

Zig verſpringen, zig door ſpringen bezeeren. *Se faire mal à force de ſauter ou en ſautant.*

Hij heeft zijn been of voet verſprongen. *Il s'eſt donné une entorſe ou détorſe au pied ou à la jambe en ſautant.*

VERSPROKEN. *d. w.* van verſpreeken. *zie* verſpreeken.

VERSPRONGEN. *d. w.* van verſpringen. *zie* verſpringen.

VERSPROOKEN. *zie* verſprooken.

VERSSEN of verszenen. *zie* verſen.

VERSTAAFD. *d. w.* van verſtaaven.

VERSTAALD. *d. w.* van verſtaalen. *Acéré, garni d'acier.*

Verſtaald, hard als ſtaal, verſtokt. *Endurci.*

Hij is gantſch verſtaald. *Il eſt tout endurci, il a le cœur dur comme l'acier.*

Een verſtaald hart. *Un cœur dur, un cœur d'acier.*

VERSTAALEN. *w. w.* Met ſtaal bezetten of beleggen. *Acérer, garni d'acier.*

VERSTAAN. *w. w.* Te weeten koomen, hooren, begrijpen. *Entendre, comprendre, oüir, apprendre, oüir dire.*

Quaalijk verſtaan. *Entendre ou comprendre mal.*

Ik verſtaa u niet. *Je ne vous entends pas.*

Ik kan hem redelijk wel verſtaan. *Je puis aſſez bien l'entendre ou comprendre.*

Verſtaa mij wel, let wel wat ik zegge. *Comprenez-moi bien, prenez garde à ce que je dis.*

Verſtaat gij wel? Begrijpt gij mijne meening wel? *Comprenez-vous bien? Entendez-vous bien ce que je veux dire?*

Ik wil dat van hem niet verſtaan. *Je ne ſaurois ſouffrir cela de lui, je ne veux pas ſouffrir cela de lui.*

Ik zal dat doen zoo als ik het verſtaa. *Je ferai cela comme je l'entends.*

Ik verſtaa dat gij koomt als ik u laat roepen. *J'entends ou je prétends que vous veniez quand je vous fais appeller.*

Zij verſtaan malkanderen. *Ils s'entendent, ils ſont d'intelligence.*

Ergens toe verſtaan, iets inwilligen. *Condeſcendre, accorder quelque choſe.*

Haar vader zal nooit tot dat huwelijk verſtaan. *Son père ne conſentira jamais à ce mariage.*

Verſtaan, kundig zijn, kennis van hebben. *Entendre, avoir connoiſſance, être verſé.*

Hij verſtaat Franſch en Latijn. *Il entend le François & le Latin.*

Zig op iets verſtaan. *S'entendre à quelque choſe.*

Hij verſtaat zig op dat ambagt. *Il s'entend à ce métier.*

Ik hebb' verſtaan dat hij ziek is. *J'ai appris qu'il eſt malade.*

Te verſtaan geeven, te kennen geeven, verwittigen. *Avertir, donner à connoître.*

Hij gaf mij bedektelijk te verſtaan. *Il me donna ſecrettement à connoître.*

VERSTAAN. *g. w.* Te lang ſtaan, door ſtaan verſtijven. *Se tenir trop longtemps debout ſans courir.*

Men moet de paerden niet laaten verſtaan. *Il faut quelquefois promener les chevaux.*

VERSTAAN. *d. w.* van verſtaan.

Verſtaanbaar. *bijv. w.* verſtaanlijk. *Intelligible, qui n'eſt pas obſcur, qui eſt aiſé à comprendre.*

Hij is niet verſtaanbaar. *Il n'eſt pas intelligible, il eſt obſcur.*

Verſtaanbaarheid. z. v. Verſtaanlijkheid. *Sens intelligible.*

Daar is geen verſtaanbaarheid in die reden. *Il n'y a rien d'intelligible dans ce diſcours.*

Verſtaanlijk. *bijv. w.* Verſtaanbaar. *Intelligible, que l'on peut entendre.*

Hij voert eene verſtaanlijke reden. *Il fait un diſcours intelligible, il parle, il raiſonne intelligiblement.*

Verſtaanlijk. *bijv.* Op eene verſtaanlijke wijze. *Intelligiblement, d'une maniére intelligible.*

Verſtaanlijkheid. *zie* verſtaanbaarheid.

VERSTAAVEN. *g. w.* Los in zijne hoepels worden. *Se lâcher, s'entr'ouvrir, perdre ſes cercles, ne plus contenir d'eau, laiſſer écouler l'eau: Parlant d'un tonneau.*

Als dat vat langer op zolder ſtaat zal het geheel verſtaaven. *Si on laiſſe ce vaiſſeau plus longtemps au grenier, il ſe lâchera, il perdra tous ſes cercles.*

De tobbe is verſtaafd. *Le cuveau ſe lâche & laiſſe écouler l'eau.*

VERSTAND. z. g. Vernuft, kennis. *Intelligence, entendement, connoiſſance, eſprit, génie, bon-ſens.*

Een man van verſtand. *Un homme d'eſprit.*

Het is een groot verſtand. *C'eſt un grand génie.*

De eene heeft meer verſtand dan de andere. *L'un a plus d'eſprit que l'autre.*

Ik heb 'er geen verſtand van. *Je n'en ai aucune connoiſſance, je n'y entends rien.*

Dat gaat mijn verſtand te boven of dat gaat boven mijn verſtand. *Cela eſt au-deſſus de la portée de mon eſprit, cela le ſurpaſſe, cela me paſſe, je ne puis comprendre cela ou je n'y puis rien comprendre.*

Om de onkunde te verdrijven, moet men zijn verſtand oeffenen. *Pour chaſſer l'ignorance, il faut exercer ſon eſprit.*

Al zijn verſtand aan iets te koſte leggen. *Employer tout ſon eſprit, toute ſa connoiſſance ou tout ſon ſavoir à quelque choſe.*

Het gaat haar aan haar verſtand, zij word 'er krankzinnig van. *Elle prend cela trop à cœur, cela lui fait preſque perdre l'eſprit.*

Dat krenkt mijn verſtand. *Cela me rompt l'eſprit ou la cervelle.*

Verſtand houden, brieven wiſſelen. *Entretenir correſpondance, avoir correſpondance de lettres.*

Hij heeft met den Vijand verſtand gehouden. *Il a eu correſpondance avec les ennemis.*

Verſtand, geeſt. *Eſprit, intelligence, ſubſtance intelligente.*

Verſtand, meening, gevoelen. *Opinion, ſentiment, avis.*

De Veldmaarſchalk was van verſtand dat men de vijanden ſlag leverde. *Le Général étoit d'avis qu'on livrât bataille à l'ennemi.*

Verſtandelijk. *bijv. w.* Met verſtand begaafd. *Intelligent, qui a du bon ſens.*

De menſch is een verſtandelijk ſchepſel. *L'homme eſt une créature intelligente.*

Verſtandelijk, verſtaanbaar, z. verſtaanlijk.

Verſtandeloos. *bijv. w.* Stegt, dom, onverſtandig. *Stupide, inſenſé, ſans eſprit.*

Een verſtandeloos menſch. *Une perſonne ſtupide.*

Verſtandeloosheid. z. v. *Stupidité, bêtiſe.*

Met verſtandeloosheid te werk gaan. *Agir ſtupidement.*

Verſtandhouding. z. v. Briefgemeenſchap, Brievenwiſſeling. *Intelligence, correſpondance ou commerce de lettres.*

Daar

Digitized by Google

Daar was eene onderlinge verſtandhouding tuſſchen hen. *Il y avoit une correſpondance mutuelle entre eux.*
Verſtandig. *bijv. w.* Vernuftig, wijs. *D'eſprit, ſpirituel.*
Een verſtandig man. *Un homme d'eſprit.*
Eene verſtandige vrouw. *Une femme ſpirituelle.*
Hij ſpreekt verſtandige redenen. *Il tient des diſcours de bon ſens.*
Verſtandigheid. *z. v.* Wijsheid. *Sageſſe.*
Welgelukzalig is de menſch die verſtandigheid voortbrengt. Prov. III: 13. *Bienheureux eſt l'homme qui profère ſageſſe.*
Verſtandiglijk. *bijw.* Wijslijk. *Sagement.*
Verſtandiglijk te werk gaan of handelen. *Agir ſagement.*
Hij ſprak heel verſtandiglijk. *Il parla fort ſagement, avec beaucoup d'eſprit, fort ſpirituellement.*
VERSTAVEN. *zie* Verſtaaven.
VERSTE. *bijv. w.* De verſte. *Le plus loin, le plus éloigné.*
De verſte huizen van hier. *Les maiſons les plus éloignées d'ici.*
VERSTEEKEN. *w. w.* Herſteeken, voortſteeken of op eene andere plaats ſteeken. *Percer de-nouveau, percer une ſeconde fois, refaire un trou.*
Dat gat is niet goed, gij moet het verſteeken. *Ce trou ne vaut rien, il faut le percer de-nouveau.*
Verſteeken, van eene ſpelde ſpreekende. *Attacher dans un autre endroit: parlant d'une épingle.*
Verſteeken, verbergen, verſchuilen *Cacher; celer, ſerrer dans quelque lieu.*
Zig verſteeken. *Se cacher.*
Hij verſtak zig tuſſchen de vaten. *Il ſe cacha entre les tonneaux.*
Een goed verſteeken. *Cacher quelque ſhardeau.*
Eene druk vorm verſteeken. *Elargir une forme d'impreſſion.*
Verſteeken, berooven. *Priver, dépouiller, fruſtrer.*
Iemand van zijn regt verſteeken. *Fruſtrer quelqu'un de ſon droit.*
Verſteeken. *d. w.* van verſteeken.
Van zijn oogmerk verſteeken zijn. *Etre fruſtré dans ſon attente, ne pas réuſſir dans ſon deſſein.*
Met den dood van mijnen Voorſtander ben ik van alle hoop verſteeken. *Par la mort de mon Protecteur, je ſuis déchu ou privé de toute eſpérance.*
Verſteeking. *z. v.* Verberging. *Action de cacher & de ſerrer quelque choſe.*
Verſteeking, berooving. *Privation, fruſtration.*
VERSTEEND. *d. w.* van Verſteenen, en *bijv. w.* In ſteen veranderd. *Pétrifié, converti en pierre.*
Verſteend hout. *Du bois pétrifié.*
* Verſteend. *bijv. w.* Verhard, onmêedoogend. *Endurci, dur, impitoyable.*
* Een verſteend hart. *Un cœur dur, un cœur de pierre.*
Verſteenen. *g. w.* Tot ſteen worden, in ſteen veranderen. *Se pétrifier, devenir pierre, ſe changer en pierre.*
Men zegt dat zommige wateren het hout doen verſteenen *On dit qu'il y a des eaux qui pétrifient le bois.*
Verſteeniging. *z. v.* Verandering in ſteen. *Pétrification.*
VERSTEK. *z. g.* Verſteeking van zijn regt. *Privation ou fruſtration de ſon droit.*
Op ſtraffe van verſtek. *Sur peine d'être privé de ſon droit.*
VERSTEKEN. *zie* Verſteeken.
VERSTELD. *d. w.* van Verſtellen, en *bijv. w.* Verbaasd. *Etonné, ſurpris.*
Ik ſtond 'er verſteld over. *J'en fus tout étonné ou tout ſurpris.*
Verſteldheid. *z. v.* Verbaasdheid. *Etonnement, ſurpriſe, épouvante.*
Verſtellen. *w. w.* In order ſtellen, op eenen anderen toon ſtellen. *Raccommoder, remonter.*
Een uurwerk verſtellen. *Raccommoder, rabiller une horloge.*
Een ſnaarſpeeltuig verſtellen. *Remonter un inſtrument de muſique à cordes.*
Verſtellen, lappen of vermaaken. *Rapiécetter, rapetaſſer.*
Oude kleederen verſtellen. *Rapiécetter de vieilles hardes ou de vieux habits, racoutrer, rabiller, ravauder.*
Kouſſen verſtellen, verzoolen. *Rapiécer des bas, y mettre des ſemelles.*
Kant verſtellen. *Raccommoder de la dentelle.*
VERSTELLER. *z. m. Ravaudeur, racoutreur.*
Verſtelling. *z. v.* Vermaking. *Raccommodage, rabillage, racoutrement.*
Verſtelling van een kleed. *Raccommodage d'un habit.*
Verſtelling van netten, van een uurwerk, enz. *Rabillage de filets, de montre, &c.*
Verſtelſter. *z. v. Racoutreuſe, ravaudeuſe.*
VERSTENDIGD. *d. w.* van Verſtendigen.
VERSTENDIGEN. *w. w.* Te verſtaan geeven, verwittigen. *Donner à connoître, faire part, donner à entendre, informer.*
Hij heeft mij daar van verſtendigd. *Il m'a fait part de cette affaire ou de cette nouvelle, il m'en a informé.*
VERSTERF. *z. g.* Sterfval. *Mort, décès, trépas.*
Een gedeelte van die erfnis zou bij verſterf van ... nog op hem konnen vervallen. *Une partie de ces héritage pourroit encore bien lui échoir par le décès de ...*
Verſterfbaar. *bijv. w.* Dat door verſterf vervallen kan. *Qui peut échoir à quelqu'un en cas de mort.*
Verſterfbaare goederen. *Des biens dont on peut hériter par décès.*
Verſterfenis. *z. v.* Verval van eene erfnis. *Dévolution d'un héritage par décès.*
VERSTERKEN. *w. w.* Sterker maaken, beveſtigen, ſtijven. *Fortifier, confirmer, renforcer, enforcer.*
Eene ſtad verſterken. *Fortifier une ville.*
Een Leger verſterken. *Renforcer une Armée.*
Het Lichaam verſterken door ſpijzen. *Enforcer le corps par des alimens.*
Het gebruik dier ſpijze verſterkt de mage. *L'uſage de ces alimens fortifie l'eſtomac.*
Iemand in zijn voorneemen verſterken. *Confirmer ou fortifier quelqu'un dans ſon deſſein ou dans ſon entrepriſe.*
Verſterkend, dat ſterkte en kragt geeft. *Fortifiant, confortatif, corroboratif.*
Verſterkende middelen. *Des remèdes confortatifs.*
Verſterkende ſpijzen. *Des alimens ou des mets fortifians.*
Verſterker. *z. m.* Die verſterkt. *Celui qui fortifie, qui renforce, qui conforte.*
Verſterking. *z. v.* Sterkmaking, bekragtiging. *Fortification, confirmation, renfort, renforcement.*
Eene affnijding maaken tot verſterkinge van 't leger. *Faire un retranchement pour couvrir l'armée.*
De Koning zond den Veldmaarſchalk tien duizend man tot verſterkinge van deszelfs Leger. *Le Roi envoya dix mille hommes au Général pour renforcer ſon Armée.*
Iets gebruiken tot verſterkinge van het lichaam. *Uſer de quelque choſe ou ſe ſervir de quelque choſe pour renforcer le corps, pour le fortifier.*

VERSTERKT. *d. w.* van verſterken.
VERSTERVEN. *g. w.* Bij erfnis vervallen. *Echoir, être dévolu au dernier vivant.*
Zijner moeder goed moet op hem verſterven. *Le bien de ſa mère lui doit échoir en partage.*
Verſterving. *z. v.* Sterving, aſſterving. *Succeſſion ou dévolution par décès ou en cas de mort.*
Door verſterving kan 'er eene groote verandering in de erfnis komen. *En cas de mort il peut arriver grand changement dans la ſucceſſion.*
Verſterving. *Mortification; cangréne ou gangréne.*
Daar is eene verſterving aan dat lid. *Il y a de la cangréne à cette partie, ce membre commence à gangrener: terme de Chirurgie.*
* Een waar Chriſten moet tot eene verſtervinge van zig zelven komen. *Un véritable Chrétien doit ſe mortifier, embraſſer la mortification.*
VERSTIJFD. *d. w.* van Verſtijven. *Roidi.*
Verſtijfdheid. *z. v.* onbuigzaamheid. *Roideur.*
Hij heeft eene verſtijfdheid in zijne knie. *Il ne ſauroit plier le genou.*
Verſtijven. *g. w.* Stijf worden, verkleumen. *Roidir, être roide, devenir roide, durcir.*
Ik verſtijve van koude. *Je roidis de froid.*
Verſtijving. *z. v.* Stijfwording. *Roideur, dureté.*
Ik vreeze voor eene verſtijving in dat lid. *Je crains que ce membre ne contracte de la roideur, ne ſe roidiſſe.*
VERSTIKKEN. *w. w.* en *g. w.* Smooren. *Etouffer, ſuffoquer.*
Iemand door den damp verſtikken. *Suffoquer quelqu'un par la vapeur.*
Door den rook verſtikken. *Etouffer par la fumée.*
Hij is door het inzwelgen van eenen grooten brok verſtikt. *Il ſuffoqua en avalant un gros morceau.*
Verſtikking. *z. v.* Smooring. *Suffocation, étouffement.*
Door verſtikking geſtorven. *Mort de ſuffocation.*
VERSTIKT. *d. w.* van verſtikken.
VERSTOKKEN. *w. w.* Verharden. *Endurcir, rendre dur.*
Zulk eene bejegening zal hem maar verſtokken. *Un tel traitement ne fera que l'endurcir.*
Farao wierd geheel verſtokt. *Pharaon s'endurcit entiérement.*
Verſtokking. *z. v.* Verharding. *Endurciſſement, dureté de cœur.*
VERSTOKT. *d. w.* van Verſtokken.
Een verſtokt menſch. *Un homme dur, inſenſible, endurci.*
Verſtoktheid. *z. v.* Verhardheid. *Endurciſſement, dureté de cœur.*
Zijne verſtoktheid was zoo groot, dat hij geen berouw toonde. *Son endurciſſement étoit ſi grand, qu'il ne témoigna aucun repentir.*
VERSTOMD. *d. w.* van Verſtommen.
VERSTOMMEN. *w. w.* Doen zwijgen, den mond ſtoppen. *Faire taire, fermer la bouche.*
Iemand door kragtige redenen verſtommen. *Fermer la bouche à quelqu'un par des argumens ou par des raiſonnemens forts & ſolides.*
Hij heeft hem verſtomd. *Il lui a fermé la bouche, il l'a fait taire.*
Verſtommen. *g. w.* Stom worden. *Devenir muët, perdre la parole, être ſi étonné & ſi ſurpris qu'on ne ſauroit parler.*
Hij verſtomde toen hij die tijding hoorde. *La parole lui manqua au bruit de cette nouvelle.*
Ik ſtond verſtomd. *Je demeurai ſans replique,*

Digitized by Google

plique, je ne pus parler ou répondre.

VERSTOMPELD. *d. w.* van Verſtompelen.

VERSTOMPELEN. *zie* Verbergen.

VERSTOMPEN. *w. w.* Stomp maaken. *Emouſſer, ôter la pointe ou le tranchant.*

Verſtompen. *g. w.* Stomp worden. *S'émouſſer, devenir mouſſe, perdre ſon tranchant ou ſa pointe.*

't Staal van Damas gaat door 't ijzer zonder te verſtompen. *L'acier de Damas coupe le fer ſans s'émouſſer ou devenir mouſſe.*

* Zulk geſtadig blokken kan niet anders dan het verſtand verſtompen. *Un ſi pénible travail ne peut qu'émouſſer l'eſprit.*

* De ſcherpte van iemands reden verſtompen. *Emouſſer la ſubtilité du diſcours de quelqu'un.*

Verſtomping. *z. v.* Stompwording of ſtompmaaking. *Action d'émouſſer, de s'émouſſer ou de devenir mouſſe.*

Dat ſtrekt tot verſtompinge van 't verſtand. *Cela ne ſert qu'à émouſſer l'eſprit.*

VERSTOMPT. *d. w.* van Verſtompen.

VERSTOOFD. *d. w.* van Verſtooven. *Etuvé une ſeconde fois.*

VERSTOORD. *d. w.* van Verſtooren.

VERSTOORDER. *z. m.* ontruſter. *Perturbateur.*

Een verſtoorder der gemeene ruſte. *Perturbateur du repos public.*

Verſtoordheid. *z. v.* Vergramdheid. *Colére, courroux.*

De verſtoordheid van iemand op zijnen hals haalen. *S'attirer la colére de quelqu'un.*

Verſtoorſter. *z. v.* Ontruſtſter. *Perturbatrice.*

VERSTOOREN. *w. w.* Ontroeren, ontruſten, quellen. *Troubler, irriter, fâcher, mettre en colére.*

Een land verſtooren. *Troubler un pays.*

Men moet de geenen die de algemeene ruſt ſtooren, ſtrengelijk ſtraffen. *Il faut punir ſévérement ceux qui troublent le repos public.*

Gij zult hem verſtooren. *Vous le mettrez en colére.*

Eenen ſlaapenden hond verſtooren. *Irriter un chien endormi.*

Verſtooring. *z. v.* Verwoeſting. *Deſtruction, ruine.*

De verſtooring van Jeruſalem. *La deſtruction de Jéruſalem.*

Verſtooringe, beroerte, onruſt. *Trouble, émotion, colére.*

Haar dient geen verſtooring. *La colére lui eſt dangereuſe & nuiſible.*

VERSTOOTELING. *z. m.* Verwerpeling. *Rejetté, rebut, celui qui n'eſt pas aimé ou eſtimé, qu'on hait.*

Hij is een verſtooteling onder zijne vrienden. *Il eſt regardé comme le rebut parmi ſes amis ou parmi ſes parens.*

Verſtooten. *w. w.* Wegſtooten, verwerpen. *Rejetter, rebuter, chaſſer, faire ſortir de quelque bien.*

Iemand uit zijne bezittinge verſtooten. *Chaſſer quelqu'un de ſa poſſeſſion.*

Men moet niemand om zijne armoede verſtooten. *Il ne faut rebuter perſonne pour ſa pauvreté.*

Zijn wijf verſtooten. *Répudier ſa femme.*

VERSTOOTEN. *d. w.* van Verſtooten.

Dat kind word geduurig verſtooten. *Ces enfant eſt toujours rebuté.*

Nebucadnezar wierd uit de menſchen verſtooten. Dan. IV. 33. *Nébuchodonoſor fut banni de la ſociété des hommes.*

* Eene goede vermaaning verſtooten. *Rejetter un bon avis, un bon conſeil, une bonne admonition.*

Verſtooting. *z. v.* Verwerping. *Action de rejetter, de rebuter, &c. mauvais traitement.*

Verſtooting van zijne Vrouwe. *Répudiation, action de répudier.*

VERSTOOVEN. *d. w.* van Verſtuiven, *zie* Verſtuiven.

VERSTOOVEN. *w. w.* Andermaal ſtooven. *Etuver une ſeconde fois, rétuver.*

Men kan die ſpijs niet verſtooven. *On ne ſauroit retuver ces viandes-là.*

Verſtoeven, wegſtooven. *Se conſumer en étuvant.*

Al het ſop dat bij de ſpijs was is verſtoofd. *Tout le bouillon qui étoit avec la viande s'eſt conſumé.*

VERSTOPPEN. *w. w.* Toeſtoppen. *Boucher, fermer avec un bouchon.*

Eene opening verſtoppen. *Boucher un trou, une ouverture, &c.*

Verſtoppen, ſtoppen, den buik ſtoppen. *Conſtiper, reſſerrer le ventre.*

Die ſpijs verſtopt meer dan ze opent. *Ces alimens ſont plus obſtructifs qu'apéritifs: termes de Médecine.*

Verſtopping. *z. v.* Stopping. *Action de boucher.*

Daar is eene verſtopping in de geut. *Le ruiſſeau eſt bouché.*

Eene verſtopping der blaaze. *Une obſtruction de la veſſie ou dans la veſſie.*

VERSTOPT. *d. w.* van Verſtoppen.

Mijn hoofd en neus zijn verſtopt. *J'ai la tête & le nez bouchés par le rhume.*

De pijp is verſtopt. *Le tuyau eſt bouché.*

Verſtoptheid. *z. v.* Verſtopping. *Obſtruction.*

Eene verſtoptheid in de waterpeezen. *Une obſtruction dans les urétéres, dans les conduits des urines ou de l'urine.*

Verſtoptheid in den ſtoel of kamergang. *Conſtipation de ventre.*

VERSTOREN. *zie* Verſtooren.

VERSTORT. *d. w.* van Verſtorten.

VERSTORTEN. *zie* Vergieten.

VERSTORVEN. *d. w.* van Verſterven. *Dévolu par ſucceſſion.*

VERSTOTEN. *zie* Verſtooten.

VERSTOVEN. *zie* Verſtooven.

VERSTOUT. *d. w.* van Verſtouten.

VERSTOUTEN, *w. w.* Stout maaken. *Enhardir, encourager, rendre hardi.*

Iemand verſtouten om iets te doen. *Enhardir quelqu'un à faire quelque choſe.*

Wie verſtout u zoo dat gij dat doet? *Qui vous rend ſi hardi que de faire cela?*

Zig verſtouten, de vrijmoedigheid neemen. *S'enhardir, prendre la liberté.*

Ik verſtoute mij bij u te komen. *Je prends la liberté de venir à vous ou chez vous.*

Ik zal mij verſtouten om hem daar over aan te ſpreeken. *Je prendrai la liberté de lui en parler.*

VERSTOUWEN. *zie* Verplaatzen.

VERSTRAMD. *d. w.* van Verſtrammen.

VERSTRAMMEN. *g. w. en w. w.* Stram worden of maaken. *Se roidir, devenir roide, rendre roide.*

Zijne leden beginnen door den ouderdom te verſtrammen. *Ses membres commencent à ſe roidir par la vieilleſſe.*

Dat verſtramd de leden. *Cela roidit les membres.*

Verſtramming. *z. v.* Stramwording. *Roideur, qualité de ce qui eſt ou devient roide.*

Eene verſtramminge in de leden. *Une roideur dans les membres.*

Is 'er geen middel om de verſtramming van dien arm weg te neemen? *N'y a-t-il point de remède pour diſſiper la roideur de ce bras?*

VERSTRANGD. *d. w.* van Verſtrangen.

VERSTRANGEN. *zie* Verſtrengen.

VERSTREEKEN of verſtreken. *d. w.* van Verſtrijken, voorbij gegaan. *Paſſé, expiré, échu.*

Mijn tijd is verſtreeken. *Mon temps eſt expiré.*

VERSTREKKEN. *g. w.* Dienſtig zijn, dienen. *Servir, tenir lieu de &c.*

Bij aldien gij uwe ouders koomt te verliezen zal ik u tot Vader verſtrekken. *Si vous venez à perdre vos parens, je vous ſervirai de Pére.*

Zijn eigen water verſtrekte hem tot drank. *Sa propre urine ou ſon urine lui ſervoit de boiſſon.*

Verſtrekken. *w. w.* Verſchieten. *Fournir.*

Iemand geld tot iets verſtrekken. *Fournir de l'argent à quelqu'un pour quelque choſe.*

Verſtrekt. *d. w.* van Verſtrekken.

VERSTRENGELD. *d. w.* van Verſtrengelen.

VERSTRENGELEN. *w. w.* Herſtrengelen. *Enlacer ou entrelacer de-nouveau.*

Die band moet verſtrengeld worden. *Il faut enlacer de-nouveau ce ruban, ce cordon, &c.*

VERSTRENGD. *d. w.* van Verſtrengen.

VERSTRENGEN. *g. w.* Strenger worden. *Augmenter en rigueur.*

De koude verſtrengt. *Le froid augmente en rigueur, la rigueur du froid s'augmente.*

VERSTRIJKEN. *w. w.* Herſtrijken, verbezigen met wrijven. *Repaſſer de-nouveau, employer à frotter & à oindre.*

Een bef of das verſtrijken, met een ſtrijkijzer weder glad maaken. *Repaſſer un rabat ou un collet avec un fer à repaſſer.*

Veel olie aan iets verſtrijken. *Employer beaucoup d'huile à frotter quelque choſe.*

Aan dat huis is veel verwe verſtreeken. *On a employé beaucoup de peinture à peindre cette maiſon, il a fallu beaucoup de couleur pour la peindre.*

VERSTRIKKEN. *w. w.* In eenen ſtrik vangen, verwarren. *Attirer dans le piége, envelopper dans des piéges, dans des lacets, dans des lacs, dans des filets, &c.*

Eenen vogel in 't net verſtrikken. *Envelopper un oiſeau dans les filets ou dans les lacs.*

* Verſtrikken, verſchalken. *Surprendre, faire donner dans le panneau.*

* Iemand in zijne reden verſtrikken. *Surprendre quelqu'un dans ſon diſcours.*

* Zig laaten verſtrikken. *Se laiſſer duper, donner dans le panneau.*

Verſtrikking. *z. v.* *Action de prendre aux lacs ou aux filets.* * *Surpriſe.*

Die reden dient maar tot zijne verſtrikking. *Ce diſcours ne ſert qu'à le duper ou à le ſurprendre.*

VERSTRIKT. *d. w.* van Verſtrikken.

VERSTROOID. *d. w.* van Verſtrooijen. *Diſſipé, diſtrait, &c.*

Verſtrooidheid. *z. v.* Onaandagtigheid. *Diſtraction, inapplication d'eſprit.*

Verſtrooidheid van gedagten verhindert de opmerking. *La diſtraction des penſées empêche de bien comprendre une choſe.*

VERSTROOIJELINGEN. *z. m. meerv.* Verſtrooide menſchen. *Des gens diſperſés çà & là.*

De verſtrooijelingen zogten hier of daar eene ſchuilplaats. *Les diſperſés cherchoient par-tout un azile.*

VERSTROOIJEN. *w. w.* Verſpreiden, verdeelen. *Diſſiper, répandre en divers lieux, diſtraire, détourner, disgreger.*

De magt der vijanden verſtrooijen. *Diſſiper ou diſſoudre les forces des ennemis.*

* Veelvuldige bezigheeden verſtrooijen veeltijds de gedagten. *Les grandes occupations déjrayent ou détournent ſouvent les penſées.*

Het

Digitized by Google

Het wit verſtrooit de Gezigtsſtraalen. *Le blanc disgrege la vue.*

Verſtrooijing. z. v. Verſpreiding. *Diſſipation, diſperſion.*

Hij trok met zijn volk uit tot verſtrooijinge der rooveren. *Il fit marcher ſes troupes pour diſſiper ou pour chaſſer les voleurs.*

De verſtrooijing der volken over den aardbodem. *La diſperſion des peuples ſur la face de la terre.*

De verſtrooijing der Jooden heeft alreeds over de zeſtien honderd jaaren geduurd. *La diſperſion des Juifs a déja duré plus de ſeize cens ans.*

Verſtrooijing, verdeeling. *Diſgregation.*

VERSTUIKEN. *w. w. en g. w.* Verrukken, verrekken. *Se démettre, ſe diſlaquer, ſe déboiter, ſe donner une détorſe ou une entorſe.*

Zijn been door een mistrée verſtuiken. *Se déboiter la jambe par un faux pas.*

Hij heeft zijn been verſtuikt. *Il s'eſt donné une entorſe à la jambe.*

Verſtuiking. z. v. Verrekking, verdraaijing. *Diſlocation, luxation, entorſe, détorſe.*

Hij kan door verſtuiking van zijnen voet niet gaan. *Il ne ſauroit marcher à cauſe d'une détorſe du pied ou parce qu'il s'eſt démis le pied.*

VERSTUIKT. *d. w.* van Verſtuiken.

VERSTUITEN. *zie* Verſtuiken.

VERSTUIVEN. *g. w.* Wegwaaijen, wegvliegen. *S'envoler.*

De ſneeuw verſtuift als ſtof. *La neige s'envole comme de la pouſſiére.*

*De vianden doen verſtuiven. *Diſperſer les ennemis, les diſſiper.*

*Zij verſtooven op zijne komſte. *Ils s'enfuirent, ils diſparurent à ſon arrivée.*

Verſtuiving z. v. Wegwaaijing. *Action de s'envoler, diſſipation.*

VERSTURVEN. *zie* Verſtorven.

VERSUFFEN. *g. w.* Suffen, ſuf worden. *Radoter, extravaguer, perdre la vigueur de ſon eſprit.*

Zij begint te verſuffen. *Elle commence à radoter ou à perdre l'eſprit.*

VERSUFT. *d. w.* van Verſuffen.

VERSZENEN. *zie* Verſen.

VERTAALD. *d. w.* van Vertaalen.

VERTAALDER. *zie* Vertaaler.

VERTAALEN. *w. w.* Vertolken, overzetten. *Traduire, tourner quelque ouvrage en une autre langue.*

Een boek uit het Franſch vertaalen. *Traduire un livre du François.*

Vertaaler. z. m. Overzetter. *Traducteur.*

Hij is een trouw vertaaler. *Il eſt un fidéle traducteur.*

Vertaaling. z. v. Overzetting. *Traduction, verſion.*

Die vertaaling gelijkt wel naar eene uitbreiding. *Cette traduction reſſemble bien à une paraphraſe.*

*VERTAART. *bijv. w.* Lekker. *Friand, qui aime les friandiſes.*

Eene vertaarte tonge. *Une langue friande.*

VERTALEN. *zie* Vertaalen.

VERTAPPEN, *w. w.* Door het tappen uitſlijten. *Conſumer, vendre beaucoup de biére, de vin, d'eau de vie, &c. à la petite meſure.*

Hij vertapt veele Oxhoofden Wijns in 't Jaar. *Il vend ou il conſomme pluſieurs barriques de vin dans l'année.*

VERTAPT. *d. w.* van Vertappen.

VERTAST. *d. w.* van Vertaſten.

VERTASTEN. *w. w.* Zig vertaſten of vergrijpen. *Se méprendre.*

Vertaſt u niet. *Ne vous méprenez pas.*

Ik hebb' mij daar aan vertaſt. *Je me ſuis mépris en cela.*

VERTEERD. *d. w.* van Verteeren.

VERTEERDER. *d. m.* Doorbrenger, verquiſter. *Prodigue, celui qui dépenſe exceſſivement.*

Een onnutte verteerder van zijn geld. *Un grand prodigue de ſon argent.*

Na eenen goeden ſpaarder volgt dikwijls een goede verteerder. *Après un bon ménager vient ſouvent un fou dépenſier.*

VERTEEREN. *w. w.* Verbruiken, verquiſten, verdoen. *Dépenſer, employer, prodiguer, conſumer.*

Weinig aan ſpijs en drank verteeren. *Dépenſer peu pour la boiſſe & pour le manger.*

Hij verteert veel in de herbergen. *Il dépenſe beaucoup aux cabarets.*

De overgroote hitte verteerde het gewas op 't Veld. *La chaleur exceſſive conſuma les grains ſur le champ.*

Het ijzerwerk word door den roeſt verteerd. *La rouille ronge ou conſume le fer.*

Alles wat 'er in huis was, is door het Vuur verteerd. *Tout ce qui étoit dans la maiſon a été conſumé par le feu.*

*'t Vuur der liefde kan 't misnoegen verteeren. *Le feu de la charité peut diſſiper les mécontentemens.*

Verteeren, verdouwen, kooken. *Digérer, faire la coction des aliments.*

Mijne maag kan die ſpijs niet verteeren. *Mon eſtomac ne ſauroit digérer ces viandes ou ces alimens.*

*God is een verteerend Vuur. *Dieu eſt un feu dévorant.*

Verteeren. *g. w.* Vergaan. *Se conſumer, ſe ronger le cœur.*

Zij verteert van hartzeer. *Elle ſe conſume d'ennui ou de chagrin.*

Verteeren. *w. w.* Nog eens met teer beſtrijken, door het teeren verbruiken. *Enduire encore une fois de goudron; conſumer en goudronnant.*

VERTEERING z. v. Verbruiking, verquisting, onkoſten. *Dépenſe, dépens, frais.*

Verteering in 't huishouden. *Dépenſe pour le ménage.*

Verteering op de reize, reiskoſten. *Frais du voyage.*

Verteering, verdouwing. *Digeſtion, coction.*

Die drank is goed tot verteeringe der ſpijze. *Cette boiſſon eſt bonne pour la digeſtion des alimens.*

Verteering van 't brandoffer. *Conſommation de la victime.*

VER EGENWOORDIGD. *d. w.* van Vertegenwoordigen.

VERTEGENWOORDIGEN. *w. w.* Voor oogen ſtellen. *Repréſenter, mettre devant les yeux.*

Indien wij ons het gebeurde aandagtig luik vertegenwoordigen. *Si nous nous repréſentons vivement ce qui s'eſt paſſé.*

VERTELD. *d. w.* van Vertellen.

VERTELLEN. *w. w.* Verhaalen. *Raconter, conter, narrer.*

Een geval vertellen. *Conter une aventure.*

Zij vertelde den kinderen wat ſprookjes. *Elle raconta des contes aux enfans.*

Zig vertellen, zig verzinnen in 't tellen. *Se tromper en ſon calcul, compter ou ſupputer mal.*

Vertellenswaardig. *bijv. w.* Digne d'être raconté.

VERTELLER. z. m. Verhaaler. *Raconteur, celui qui raconte.*

Hij is een vermaakelijke verteller. *Il eſt un plaiſant raconteur, il raconte plaiſamment.*

Vertelling. z. v. Verhaal. *Conte, récit, narration.*

Ergens eene vertelling van doen. *Faire un récit de quelque choſe.*

Een kortswijlige vertelling. *Un plaiſant conte, un conte pour rire.*

Beuzelagtige vertellingen. *Des contes bleus, des contes borgnes.*

Vertelſter. z. v. Verhaalſter. *Raconteuſe, celle qui raconte.*

Eene Vertelſter van grollen. *Celle qui raconte des bagatelles.*

VERTEREN. *zie* Verteeren.

VERTIEND. *d. w.* van Vertienden.

VERTIENDEN. *w. w.* Eene tiende heffen of geeven. *Dimer, lever les dimes, payer les dimes.*

De inkomſten of het gewas wierd vertiend. *On leva les dîmes des fruits, des grains, &c. les fruits ou les grains furent dimés.*

VERTIENDER. z. m. Tiendheffer, Tiendeiſcher. *Dimeur, celui qui prend & léve les dîmes.*

Vertiening. z. v. Heffing van tienden. *Dîme, la dixiéme partie de quelque choſe.*

VERTIER. z. g. Aftrek. *Débit, vente.*

Daar is geen vertier van die waaren. *Ces marchandiſes ou ces denrées n'ont pas de débit.*

VERTIERD. *d. w.* van Vertieren.

VERTIEREN. *w. w.* Slijten, verkoopen. *Débiter, vendre.*

Die winkel vertiert veel goeds. *Cette boutique débite beaucoup de marchandiſes, elle a un grand débit.*

Vertiering. z. v. Verkooping. *Débit, vente.*

VERTILD. *d. w.* van Vertillen.

VERTILLEN. *w. w.* Verzetten. *Lever de terre, mettre d'une place à l'autre.*

Een zwaar gewigt vertillen. *Lever un gros poids ou un peſant fardeau.*

Zig vertillen, door tillen zig bezeeren of verrekken. *Se faire mal en ſe donner une entorſe en levant quelque fardeau.*

Hij heeft zig aan dat pak vertild. *Il s'eſt foulé un nerf, il s'eſt fait une foulure, il s'eſt donné une entorſe en levant ce fardeau.*

VERTIMMERD. *d. w.* van Vertimmeren.

VERTIMMEREN. *w. w.* Verbouwen, vermaaken. *Raccommoder, bâtir de-nouveau, rebâtir, renouveller la charpente.*

Een huis vertimmeren. *Rebâtir ou raccommoder une maiſon.*

Vertimmeren, aan timmeren te koſte hangen. *Employer à bâtir.*

Hij heeft veel gelds aan dat huis vertimmerd. *Il a employé beaucoup d'argent à bâtir cette maiſon ou à la raccommoder.*

VERTIND. *d. w.* van Vertinnen.

VERTINNEN. *w. w.* Met geſmolten Tin overtrekken. *Etamer, couvrir ou enduire d'etain fondu.*

Eene koperen pan vertinnen. *Etamer une poële de cuivre.*

De ketel is vertind. *La marmite eſt étamée, le chaudron eſt étamé.*

Vertinſel. z. g. Het tinnen overtrekſel. *L'etain dont on a étamé un chaudron, étamure.*

Het vertinſel is van den ketel af. *L'étamure du chaudron eſt uſée.*

VERTOEFD. *d. w.* van Vertoeven. *Demeuré.*

Vertoefplaats. z. v. Verblijfplaats, pleiſterplaats. *Séjour, gite, lieu où l'on s'arrête, où l'on ſe repoſe.*

Die herberg is de gewoonlijke Vertoefplaats der Wagenaaren. *Cette auberge eſt le gite ordinaire des charriers ou voituriers, c'eſt le lieu où les voituriers s'arrêtent ordinairement.*

Digitized by Google

VERTOEVEN. *g. w.* Wagten, verbeiden *Attendre, demeurer, s'arrêter.*
Vertoef wat. *Attendez un peu.*
Wij moeten daar niet lang vertoeven *Il ne faut pas nous arrêter là longtemps.*
VERTOEVER. *z. m.* Wagter. Verbeider *Celui qui attend, qui s'arrête.*
Hij is geen vertoever, hij wagt niet gaerne. *Il n'aime pas à attendre ou à s'arrêter longtemps.*
Vertoeving. *z. v.* Wagting, verbeiding. *Action d'attendre ou de s'arrêter.*
VERTOLD. *d. w.* van Vertollen.
VERTOLKEN. *w. w.* Vertaalen, uitleggen. *Interpréter, traduire.*
Iemands reden vertolken. *Interpréter le discours de quelqu'un.*
Het is duidelijk genoeg gezegd, men behoeft het niet te vertolken. *Cela a été dit assez distinctement, il n'est pas besoin de l'interpréter.*
VERTOLKER. *z. m.* Vertaaler, uitlegger, tolk. *Truchement, interprète, traducteur.*
Vertolking *z. v.* Vertaaling, uitlegging. *Interprétation, traduction.*
Ik kan hem zonder Vertolking wel verstaan. *Je puis bien l'entendre sans interprétation.*
VERTOLT. *d. w.* van Vertolken.
VERTOLLEN. *w. w.* Op den tol aangeeven. *Payer la douane ou le droit d'entrée.*
De Schipper moet zijne lading vertollen. *Il faut que le Capitaine ou le Batelier paye la douane de sa charge.*
De goederen moeten eerst vertold worden eer men ze mag losſen. *Il faut payer la douane des marchandises avant qu'on les décharge ou qu'on puisse les décharger.*
VERTOND. *d. w.* van Vertonnen.
VERTONNEN. *w. w.* In andere tonnen doen. *Mettre dans d'autres tonneaux.*
De haring moeſt vertond worden. *Il fallut mettre le harang dans d'autres tonneaux.*
VERTONEN. *zie* Vertoonen.
VERTOOG. *z g. Vlaamsch w.* Vertooning, redenvoering. *Démonstration, remontrance, relation, discours, harangue.*
Hij deede een lang Vertoog over die zaak. *Il fit un long discours sur cette matière ou sur cette affaire.*
Een schriftelijk Vertoog. *Une démonstration ou relation par écrit.*
Vertoogschets. *z. v.* Ontwerp. *Projet.*
Iedele Vertoogschetzen maaken. *Faire de vains projets.*
VERTOOND. *d. w.* van Vertoonen.
VERTOONEN. *w. w.* Toonen, voorſtellen. *Montrer, représenter, remontrer, faire paroître, faire voir.*
Aan iemand de noodwendigheid der zaake vertoonen. *Montrer ou remontrer à quelqu'un la nécessité de la chose.*
Zij vertoonde eerbiedigliik aan den Koning, dat, enz. *Elle remontra très-humblement au Roi, que, &c.*
Den Perſoon des Konings vertoonen. *Représenter la personne du Roi.*
Zig in een gezelſchap vertoonen. *Paroître ou se faire voir dans une compagnie.*
Daar vertoont zig eene ſtaertſtar aan de lugt. *Il paroît une comète au ciel.*
Vertoonen, ten Tooneele voeren. *Représenter une pièce de Théâtre.*
Een ſchouwſpel vertoonen. *Représenter une tragédie ou une comédie.*
VERTOONER. *z. m.* Die vertoont. *Qui représente, qui montre ou fait paroître.*
De vertooners van 't ſpel. *Les Acteurs de la comédie..*
Vertooning. *z. v.* Aanwijzing, voorſtelling. *Remontrance, représentation, proposition.*
Eene ſchriftelijke vertooning. *Une remontrance par écrit.*
Vertooning van een ſchouwſpel. *Représentation d'une pièce de théâtre.*
Vertooning van een lijk in de Roomſche Kerke. *Représentation: terme de l'Eglise Romaine.*
Vertoonplaats. *z. v.* Plaats om ſchouwſpeelen te vertoonen. *Lieu destiné pour la représentation des pièces de théâtre.*
VERTOORND. *d. w.* van Vertoornen.
VERTOORNEN. *w. w.* Toornig maaken, vergrammen. *Courroucer, fâcher, irriter, mettre en colère.*
Zie toe dat gij hem niet vertoornt. *Prenez garde de ne le pas fâcher, de ne le pas mettre en colère.*
God is vertoornt op het land. *Dieu est courroucé contre l'Etat.*
VERTRAAGD. *d. w.* van Vertraagen.
VERTRAAGEN of vertragen. *g. w. en w. w.* Traag worden, uitſtellen. *Se relâcher, se rallentir; différer, retarder.*
Vertraag nooit in 't goede. *Ne vous relâchez pas dans le bien, que le désir de bien faire ne se rallentisse jamais en vous, faites du bien sans cesse, sans relâche, toujours, &c.*
Den voortgang van eene zaak vertraagen. *Différer ou retarder l'avancement ou le progrès d'une affaire, y apporter du retardement.*
Vertraaging. *z. v.* Traagheid. *Retardement, lenteur, relâche.*
Men beſpeurt eene vertraaging in al zijn doen. *Il témoigne ou fait paroître une lenteur dans toutes ſes actions ou dans tout ce qu'il fait.*
VERTRAPPEN. *w. w.* Vertreeden. *Fouler aux pieds, écraſer.*
VERTRAPT. *d. w.* Van vertrappen.
Die onder 't gevegt neervielen wierden door de paerden vertrapt. *Ceux qui tomboient pendant le combat, furent écrasés ou foulés par les chevaux.*
VERTREEDEN of vertreden. *w. w.* Vertrappen. *Fouler aux pieds.*
* Iemands goeden naam vertreeden. *Diffamer quelqu'un, le perdre de réputation.*
Werpt geen paerlen voor de zwijnen, op dat zij ze niet vertreeden. *Ne jettez pas de perles devant les pourceaux, de peur qu'ils ne les foulent aux pieds.*
* De deugd vertreeden. *Fouler aux pieds la vertu, la mépriſer.*
Zig vertreeden, wandelen. *Se promener.*
Gij moet u ſomtijds wat vertreeden. *Il faut quelquefois prendre un peu l'air en vous promenant.*
Zig vertreeden of door treeden bezeeren, verſtuiken. *Faire un faux pas, se donner une entorſe au pied en marchant.*
VERTREEDEN. *d. w.* van Vertreeden.
Ik hebb' mijn been vertreeden. *Je me ſuis donné une entorſe au pied en marchant.*
Het Graan op 't Veld wierd vertreeden. *Les Grains ou les bleds qui étoient ſur pied furent foulés aux pieds.*
Alles lag vertreeden. *Tout étoit foulé ou écraſé.*
VERTREEDER. *z. m.* Die vertreed. *Celui qui foule aux pieds ou qui mépriſe.*
Vertreeding. *z. v.* Vertrapping. *Action de fouler aux pieds.*
Vertreeding, wandeling. *Promenade.*
Vertreeding. Verſtuiking. *Faux pas, entorſe.* Van een paerd ſpreekende, zegt men *fouture.*
VERTREK. *z. g.* Kamer, afgezonderde kamer. *Appartement, chambre ſéparée.*
Een huis met veele Vertrekken. *Une maiſon à pluſieurs appartemens ou qui a pluſieurs appartemens.*
De Vorſt was in zijn Vertrek. *Le Prince étoit dans ſon appartement.*
De rijke luiden hebben zomer- en winter-vertrekken. *Les gens riches ont des appartemens pour l'hiver & pour l'été.*
VERTREK. *z. g.* Verreizing. *Départ.*
Twee dagen na mijn vertrek. *Deux jours après mon départ.*
Zijn vertrek is vaſtgeſteld. *Son départ eſt fixé ou réſolu.*
VERTREKKEN. *g. w.* Weggaan, verreizen. *Partir, s'en aller, ſe retirer, ſortir d'un lieu.*
Vertrek van hier. *Sortez d'ici, retirez-vous, allez vous en.*
Hij zal naar Vrankrijk vertrekken. *Il partira pour la France.*
Vertrekken. *w. w.* Van zijne plaats trekken. *Tirer de ſa place ou de ſon lieu.*
Ik kan die zwaare kiſt niet vertrekken. *Je ne ſaurois tirer ce peſant coffre de ſon lieu.*
Zijnen mond vertrekken. *Retirer ſa bouche.*
Zijnen arm vertrekken. *Retirer ſon bras.*
Vertrekking. *z. v.* Vertrekking des aangezigts. *Grimace.*
Vertrekſchoot of vertrekſcheut. Scheut die men ſchiet om te waarſchouwen dat men t'zeil moet gaan. *Coup de partance, ſignal pour mettre à la voile.*
VERTROKKEN. *d. w.* Van vertrekken.
VERTROOST. *d. w.* Van vertroöſten.
Vertroöſtbaar. *zie* Vertroöſtelijk.
Vertroöſtelijk. *bijv. w.* Troöſtelijk. *Conſolant, qui conſole.*
Eene vertroöſtelijke aanſpraak. *Un diſcours conſolant.*
VERTROOSTEN. *w. w.* Troöſten, moed inſpreeken. *Conſoler, donner courage.*
Dat vertroöſt mij nog. *Cela me conſole encore.*
Iemand in zijn ongeval vertroöſten. *Conſoler quelqu'un dans ſon affliction ou dans ſon malheur.*
VERTROOSTER. *z. m.* Troöſter. *Conſolateur.*
Vertroöſting. *z. v.* Troöſt. *Conſolation.*
Eene minnelijke bejegening in tegenſpoed ſtrekt tot vertroöſting. *Un traitement doux & amiable dans le malheur ſert de conſolation.*
VERTROUWD. *d. w.* van Vertrouwen.
Vertrouwde. *z. m. en v.* Geheimbewaarder en bewaarſter. *Confident, confidente.*
Hij was des Konings Vertrouwde. *Il étoit confident du Roi.*
Zij was de Vertrouwde der Koninginne. *Elle étoit la confidente de la Reine.*
Vertrouwde gelden. *Des deniers conſiés.*
Vertrouwdheid. *z. v. Confidence, communication de penſées entre des amis.*
Iemand iets in vertrouwdheid zeggen. *Faire confidence à quelqu'un de ſon ſecret, lui dire quelque choſe en confidence.*
Vertrouweling. *z. m.* Een vertrouwde. *Confident, celui à qui on confie ſes ſecrets.*
Hij heeft het zijnen Vertrouweling geopenbaard. *Il l'a communiqué ou découvert à ſon confident.*
VERTROUWEN. *z. g.* Betrouwen, toeverlaat. *Confiance, recours, refuge.*
Ik kan geen vertrouwen op hem ſtellen. *Je ne puis mettre ma confiance en lui, je ne puis m'y fier.*
Stel u vertrouwen op God. *Mettez votre confiance en Dieu.*
VERTROUWEN. *w. w.* Betrouwen. *Confier.*

Iemand

Digitized by Google

Iemand eenig geheim vertrouwen. *Confier un secret à quelqu'un.*
Zig op iemand vertrouwen. *Se confier à quelqu'un, se reposer sur lui.*
Vertrouwen; vaſt gelooven. *Croire fermement.*
Vertrouwen. *laag w.* Mishuwelijken, een quaad huwelijk doen. *Se mal marier, faire un mauvais mariage.*
Zij heeft zig deerlijk vertrouwt. *Elle s'eſt mariée très-mal.*
Vertrouwendheid. *zie* Vertrouwdheid.
VERTSAAGD. *d. w.* Van Vertſaagen, en *bijv. w.* Vervaard. Vreesagtig. *Timide, craintif.*
Een vertſaagd menſch. *Une perſonne craintive ou timide.*
Zijt niet vertſaagd. *Ne ſoyez pas craintif ou timide, ne craignez pas, n'ayez point de peur.*
Vertſaagdheid. *z. v.* Vreesagtigheid, ſchrik. *Crainte, peur, timidité, frayeur.*
De Vijanden liepen weg door Vertſaagdheid *Les ennemis prirent la fuite à cauſe que la crainte ou la frayeur les avoit ſaiſis, les ennemis s'enfuirent de peur.*
VERTSAAGEN. *w. w.* Verbaazen. Vervaard maaken. *Intimider, faire peur, donner de la terreur.*
Laat zijn geſnork u niet vertſaagen. *Que ſes rodomontades ne vous intimident pas.*
VERTUIANKER *Ancre d'affourche.*
VERTUID *d. w.* Van vertuijen *Scheepsw.* Aan eene kabel van vooren en agteren vaſt. *Affourché, attaché à deux cables: Terme de marine.*
Vertuid. een Vertuid Schip. *Un vaiſſeau accaſtillé, vaiſſeau pourvu d'un château d'avant & d'un château d'arrière.*
Wij lagen vertuid, wij hadden voor en agter een anker uit. *Nous avions affourché.*
VERTUIJEN *w. w. Scheepsw.* Aan eene kabel van vooren en agteren vaſt maaken. *Affourcher, mouiller l'ancre d'affourche: Terme de marine.*
VERTUINEN of Vertuijen *zie* Vertuijen.
Vertuining van een ſchip. *Accaſtillage d'un vaiſſeau.*
VERTUISCHT. *d. w.* Van Vertuiſchen.
Hij heeft zijn Paerd vertuiſcht of verruild. *Il a troqué ſon cheval.*
VERTUISSCHEN. *w. w.* Ruilebuiten. *Troquer, échanger.*
Zijn geld vertuiſſchen. *Perdre ſon argent au jeu.*
VERTWIJFELD. *d. w.* Van Vertwijfelen, en *bijv. w.* Wanhoopig. *Déſeſpéré, qui a perdu toute ſon eſpérance.*
Een vertwijfeld menſch. *Un homme déſeſpéré.*
Eene vertwijfelde daad. *Une action déſeſpérée.*
Vertwijfeld. *bijw. En déſeſpéré.*
Een klein getal Krijgsbenden die vertwijfeld vegten, zal dikwils een talrijk Leger overwinnen. *Un petit nombre de ſoldats qui combattent en déſeſpérés, remporte ſouvent la victoire ſur une nombreuſe Armée.*
Vertwijfeld. *z. v.* Wanhoop. *Déſeſpoir.*
Hij is door vertwijfeldheid tot die daad gekomen. *Il a fait cette action par déſeſpoir.*
VERTWIJFELEN. *g. w.* Wanhoopig worden. *Déſeſpérer, perdre l'eſpérance.*
Gij moet niet vertwijfelen maar moed houden. *Il ne faut pas déſeſpérer, mais prendre courage.*
Vertwijfeling. *z. v.* Wanhoop. *Déſeſpoir.*
Hij is tot vertwijfeling vervallen. *Il eſt tombé dans le déſeſpoir.*
VERTIJEN, afſtand doen. Verwerpen. *zie* Afſtand doen of Verwerpen.
VERTZAAGD, enz. *zie* Vertſaagd, enz.
VERVAARD. *d. w.* Van vervaaren. Vervaard maaken. *Intimidé, épouvanté, effrayé.*
Vervaard. *bijv. w.* Bevreesd. Vreesagtig, bloode. *Timide, craintif, peureux.*
Iemand vervaard maaken. *Faire peur à quelqu'un, l'intimider.*
Een vervaard Kind. *Un enfant peureux.*
Vervaardheid. *z. v.* Bevreesdheid, ſchrik. *Crainte, peur, frayeur, timidité.*
VERVAARDIGD. *d. w.* Van Vervaerdigen.
VERVAARDIGEN. *w. w.* Gereed maken. *Appréter, préparer.*
Vervaardiging. *z. v. Préparation.*
VERVAAREN. *w. w.* Vervaard maaken. *Intimider, donner de la peur, de la crainte ou de la frayeur, faire peur.*
Men kan haar zoo ligt niet vervaaren. *On ne ſauroit l'intimider ſi facilement.*
VERVAAREN. *d. w.* Van Vervaaren, naar eene andere plaats vaaren.
De Schuit is vervaaren. *Le bateau a démaré.*
Ik weet niet waar hij vervaaren is. *Je ne ſai où il eſt allé, je ne ſai ce qu'il eſt devenu.*
Vervaaren. *g. w.* Van de eene plaats naar de andere vaaren. Verhuizen. *Démarer, changer de lieu, déménager, changer de logis.*
Vragt vervaaren. *Payer la voiture, payer le paſſage.*
Dat kind vervaart nog geen Vragt. *Cet enfant ne paye pas encore de paſſage.*
Het is Vervaarenstijd of Vervaartijd. *C'eſt le temps du déménagement.*
Vervaarlijk. *bijv. w.* Vreeslijk. *Horrible, terrible, épouvantable, effroyable, affreux.*
Eene Vervaarlijke Wonde. *Une Playe Terrible.*
Eene Vervaarlijke eenzaamheid. *Une ſolitude affreuſe.*
Vervaarlijk geroep of geſchreeuw. *Des cris effroyables ou horribles.*
Vervaarlijk. *bijw.* Op eene vreeslijke wijze. *Horriblement, terriblement, épouvantablement, effroyablement, affreuſement, furieuſement.*
Zij ſchreeuwde vervaarlijk. *Elle cria furieuſement ou terriblement.*
Hij ſtinkt Vervaarlijk. *Il put Horriblement.*
Vervaarlijkheid. *z. v.* Schrik. *Epouvante, horreur.*
VERVAARTIJD. *zie* Vervaarenstijd.
VERVAAT. *d. w.* Van Vervaaten.
Vervaaten, in een ander Vat overſteeken. *zie* Verlaaten.
VERVAL. *z. g.* Afval. Verergering. *Décadence, ruine, dépériſſement, déclin, diſcrédit.*
Men beſpeurt in 't gemeen een groot Verval onder de Chriſtenheid. *On remarque ou l'on voit en général une grande décadence dans la Chrétienté.*
Verval, buitenkans. Voordeel. *Profit, denier qu'on donne pour boire.*
Dat is Verval voor de meid. *C'eſt du profit pour la ſervante.*
Ik zulk eene Herberg is veel Verval voor de Knegts en Meiden. *Il y a de grands profits pour les valets & les ſervantes dans une telle auberge ou dans un tel cabaret.*
Vervaldag. *z. m.* Dag daar de betaaling vervallen is. *Echéance, le terme où échoeit le payement d'une choſe dûe.*
De Vervaldag van eenen Wiſſelbrief. *L'échéance d'une lettre de change.*
VERVALLEN. *g. w.* Neervallen. Verergeren. *Déperir, tomber en ruine, empirer, décheoir, tomber d'un meilleur état dans un pire.*
Dat Huis begint te vervallen. *Cette maiſon commence à déperir.*
Hij vervalt geweldig, hij neemt zeer af in kragten. *Il perd toute ſa vigueur ou toutes ſes forces, il déchet extrêmement ou à vue d'œil.*
Tot dronkenſchap vervallen. *S'adonner ou s'abandonner à l'ivrognerie.*
Op eene Zandplaat vervallen. *Dériver ou donner ſur un banc de ſable.*
Vervallen, verſchijnen. *Echeoir.*
De Wiſſelbrief vervalt toekomende week. *La lettre de change échoeit la ſemaine prochaine.*
Vervallen. *d. w.* Van vervallen, en *bijv. w.* Bouwvallig, verſtreeken. *Ruiné, dépéri, qui menace ruine, échu.*
Een vervallen gebouw. *Un édifice ruiné.*
Hij ziet 'er heel vervallen uit. *Il a la mine défaite, il a le viſage fort abattu.*
Vervallen Renten. *Des rentes échues.*
VERVALSCHEN. *w. w.* Door valſche behandelingen bederven. *Falſifier, contrefaire, corrompre, frelater, mixtionner.*
Koopmanſchappen vervalſchen. *Falſifier des marchandiſes.*
De Wijnen vervalſchen. *Frelatter les Vins, les mixtionner, les falſifier.*
Iemands Handſchrift vervalſchen of naamaken. *Contrefaire la main de quelqu'un.*
De Munt vervalſchen. *Contrefaire la Monnoye, battre de la fauſſe Monnoye.*
VERVALSCHER. *z. m.* Die vervalſcht. *Un fauſſaire, celui qui falſifie.*
Een vervalſcher van de Munt, een valſche Munter. *Un faux Monnoyeur.*
Vervalſching. *z. v.* Valſche handeling, valſche verwiſſeling. *Falſification, altération, change, tromperie, mixtion, faux mélange.*
Daar is eene vervalſching in die brieven gepleegd. *On a altéré ou changé le ſens de ces lettres.*
VERVALSCHT. *d. w.* Van vervalſchen.
Die waare is vervalſcht. *Cette marchandiſe eſt falſifiée.*
VERVANGEN. *w. w.* Onderſcheppen, opvangen. *Intercepter.*
De Brief wierd onderwegen vervangen. *La lettre fut interceptée en chemin ou ſur la route.*
Vervangen, verpoozen. *Relayer, prendre la place.*
Ik zal u vervangen als gij moede zijt. *Je vous relayerai ou je prendrai votre place quand vous ſerez las.*
Vervangen worden, verkouden: Van de paerden ſpreekende. *Etre morfondu, parlant des chevaux.*
Het Paerd is vervangen of bevangen. *Le cheval eſt morfondu.*
Vervangen, bevatten, begrijpen. *Comprendre, contenir, renfermer.*
De helft der ſtoffe is in dat boek niet vervangen. *La moitié de la matière n'eſt pas compriſe dans ce livre.*
Vervangen. *d. w.* Van vervangen.
VERVAREN. *zie* Vervaaren.
VERVAT. *d. w.* van vervatten. *zie* Vervatten.
VERVATEN. *zie* Vervaaten.
VERVATTEN. *w. w.* Hervatten. *Entreprendre ou faire une choſe une ſeconde fois, tenir ou prendre d'un autre côté ou par un autre endroit.*

Digitized by Google

Ik meen dat werk eens te vervatten of andermaal te onderneemen. *Je suis dans la pensée d'entreprendre de-nouveau cet ouvrage ou cette affaire.*

Vervat de bijl eens. *Prenez la hache par un autre endroit.*

Vervatten, begrijpen, besluiten. *Comprendre, contenir, renfermer.*

Men kan dat alles in geen eenen brief vervatten. *On ne sauroit comprendre ou renfermer tout cela dans une lettre.*

VERVEDERD. *d. w.* Van verveederen.

VERVEDEREN. *g. w.* Verveeren, van Veeren veranderen, ruijen. *Muer, changer de Plumes.*

De Vogel begint te verveederen. *L'oiseau commence à muer.*

Vervedertijd. *zie* Ruitijd.

VERVEELD. *d. w.* Van verveelen.

VERVEELEN. *w. w* Verdriet aandoen, quellen, laftig vallen, moeijelijk vallen. *Incommoder, ennuyer, fatiguer.*

Al uw gepraat verveelt mij. *Tout votre caquet m'ennuye ou me fatigue*

Al te groote gemeenzaamheid verveelt. *La trop grande familiarité incommode.*

VERVEEREN. *zie* Vervederen.

VERVEGTEN. *w. w.* Door vegten verliezen. *Perdre au combat.*

Hij heeft lijf en goed vervogten. *Il a perdu corps & bien au combat.*

VERVELD. *d. w.* Van vervellen. *Mué, changé de peau.*

VERVELEN. *zie* Verveelen.

VERVELLEN. *g. w.* Van vel veranderen. *Muer, changer de peau.*

De Slangen worden gezegd alle Jaaren te vervellen. *On dit que les Serpens muent tous les ans.*

Mijn Vinger begint te vervellen. *Mon doigt change de peau.*

Vervelling *z. v.* Verandering van Vel. *Changement de peau, mue.*

VERVERFD. *zie* Ververwd.

VERVERSCHEN. *w. w.* Weeken, verquikken. *Rafraîchir, rafraîchir.*

Zig door eenen dronk ververfchen. *Se rafraîchir en buvant un coup.*

De geheugenis ververfchen. *Rafraîchir la mémoire.*

Men moet het hair van tijd tot tijd ververfchen. *Il faut de temps en temps rafraîcher les cheveux.*

De Schilder zal alle mijne oude Schilderijen ververfchen. *Le Peintre rafraîchira tous mes vieux tableaux.*

Ververfchen, in verfch water te weeken leggen. Als, zoute Vifch ververfchen. *Deſſaler de la morue.*

Ververfching. *z. v.* Weiking of weeking, verquikking. *Rafraîchiſſement, action de rafraîchir.*

Ververfching, verfche fpijs. *Rafraîchiſſement, viande fraîche.*

Wij hadden op 't Schip in lang geen ververfching gehad. *Il y avoit longtemps que nous n'avions eu aucun rafraîchiſſement ſur le vaiſſeau.*

Ververfching van zoute Vifch. *Action de deſſaler la morue.*

VERVERSCHT. *d. w.* Van ververfchen.

VERVERWD. *d. w.* Van ververwen.

VERVERWEN. *w. w.* Andermaal verwen. *Reteindre, teindre de-nouveau, repeindre, peindre de-nouveau.*

Die fchort of rok moet eens ververwd worden. *Il faut faire reteindre cette jupe.*

Gij moet die deuren en venfters ververwen. *Il faut repeindre ces portes & ces fenêtres.*

VERVLIEGEN. *g. w.* Voortvliegen, elders heen vliegen, verfchaalen. *S'envoler, voler dans un autre endroit, s'éventer, s'évaporer.*

De Vogel is vervloogen. *L'oiſeau s'eſt envolé.*

De tijd vervliegt eer men 'er om denkt. *Le temps s'envole ou ſe paſſe avant qu'on y penſe.*

Stop de flefch digt toe, of de kragt van den wijn zal vervliegen. *Bouchez la bouteille, ou toute la force du vin s'évaporera ou le vin s'éventera*

Vervlieging. *z. v* Uitwaaffeming van geeften, enz. *Evaporation ou exhalaiſon, tranſpiration, perſpiration: termes de Médecine.*

VERVLOEKELIJK. *bijv. w.* Vloekbaar. *zie* Vervloekt.

VERVLOEKEN. *w. w.* Eenen vloek over iets uitfprecken. *Deteſter, avoir en horreur & en abomination, maudire ou faire des imprécations.*

Iemand om zijne overgegeevene godloosheid vervloeken. *Deteſter quelqu'un pour ſon abominable impiété.*

Vervloeken, in den ban doen. *Anathématizer, excommunier.*

VERVLOEKER. *z. m.* Die vervloekt. *Celui qui maudit, qui déteſte, qui a en horreur & en abomination.*

Wees geen Vervloeker van uwen Evenmenfch. *Ne maudiſſez jamais votre prochain.*

Vervloeking. *z. v.* Uitfpraak van den vloek. *Malédiction, imprécation, anathème, excommunication.*

Over zulke gruwelen is eene vervloeking uitgefproken. *On a prononcé malédiction contre ces abominations, on a maudit de tels crimes abominables.*

VERVLOEKT. *d. w.* Van vervloeken, en *bijv. w. Déteſtable, abominable, damnable, maudit.*

De Vijgenboom dien Chriſtus vervloekte verdorde terſtond. *Le figuier que Jéſus-Chriſt maudit, ſe ſecha à l'inſtant.*

Zommige menfchen zijn van anderen vervloekt geweeft *Quelques perſonnes ont été maudites des autres.*

Gaat weg van mij gij Vervloekten, enz. *Retirez-vous de moi, maudits, &c.*

Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al het geen gefchreeven is in het Boek der Wet, om dat te doen. *Maudit eſt quiconque ne perſiſte dans toutes les choſes qui ſont écrites dans le livre de la Loi pour les faire.*

Ik wil met die vervloekte fchelmen niet te doen hebben. *Je ne veux avoir rien à faire ou à démêler avec ces maudits coquins.*

Wagt u van de vervloekte tonge van dat Vrouwmenfch. *Gardez-vous de la mauvaiſe langue de cette femme.*

Sodomie is een vervloekt bedrijf. *La Sodomie eſt un péché abominable ou maudit.*

Een vervloekt land. *Un pays maudit.*

VERVLOERD. *d. w.* Van vervloeren.

VERVLOEREN. *w. w.* Met eene nieuwe Vloer beleggen. *Repaver, paver de-nouveau, replancheyer.*

Die Kamer diende wel vervloerd te worden. *Cette chambre auroit beſoin d'être repavée ou replancheyée.*

VERVLOGEN of vervloogen. *d. w.* Van vervliegen. *Envolé, evaporé, éventé.*

VERVOEGD. *d w.* Van vervoegen.

VERVOEGEN. *w. w.* Hervoegen, bij een voegen. *Joindre enſemble, rejoindre, joindre de-nouveau.*

Die ftukken moeten vervoegd worden. *Il faut rejoindre ces pieces.*

Zig vervoegen, zig begeeven *Se rendre à. ſe rejoindre, ſe mettre auprès, s'adreſſer.*

Hij vervoegde zig bij mij. *Il ſe mit auprès de moi, il ſe joignit à moi.*

Vervoeg u altoos bij eerlijk gezelfchap. *Fréquentez toujours les honnêtes gens, cherchez toujours d'honnêtes compagnies*

Gij moet u bij hem vervoegen, gij moet uw verzoek aan hem doen. *Il faut vous adreſſer à lui.*

Vervoeging. *z. v.* Bij een voeging. *Jonction, union, aſſemblage.*

Vervoeging. *Woord der Spraakk*, Tijdvoeging, t'zamenvoeging. *Conjugaiſon: Terme de Grammaire.*

Men reekent dat woord onder de eerfte vervoeging *On range ce mot ſous la première conjugaiſon.*

VERVOERBAAR. *bijv. w.* Dat men vervoeren kan. *Qui ſe peut ou que l'on peut tranſporter.*

VERVOERD. *d. w.* Van vervoeren, wegvoeren. *Tranſporté, entraîné, emporté.*

Die goederen zijn elders vervoerd. *Ces marchandiſes ou ces burdes ont été tranſportées ailleurs.*

Tot boosheid vervoerd. *Emporté au mal.*

VERVOERD. *d. w.* Van vervoeren Met andere Voering bezet of tot Voering verbruikt. *Doublé d'autre doublure, employé à doubler.*

Die lap is aan zijn kleed vervoerd. *On a employé cette pièce à doubler ſon habit, cette pièce a ſervi de doublure à ſon habit.*

VERVOERDHEID. *z. v.* Oploopendheid. *Emportement.*

Hij wift door vervoerdheid niet wat hij zeide. *Il ne ſavoit ce qu'il diſoit dans ſa colère ou dans ſon emportement.*

VERVOEREN. Tot Voering gebruiken. *Employer à doubler ou en doublure, doubler d'une autre doublure.*

Eenen ouden rok in eenen nieuwen vervoeren. *Employer un vieux juſte-au-corps à en doubler un neuf.*

VERVOEREN. *w. w.* Wegvoeren. *Tranſporter.*

Koopmanfchappen naar een ander land vervoeren. *Tranſporter des marchandiſes dans un autre pays.*

* Vervoeren. *Entrainer, emporter.*

Hij heeft zig laaten vervoeren door haare bekoorlijkheden. *Il s'eſt laiſſé entrainer à ſes charmes.*

Hij laat zig al te veel door zijne drifften vervoeren. *Il ſe laiſſe trop emporter à ſes paſſions.*

Laat u door geen quaad gezelfchap vervoeren. *Ne vous laiſſez pas ſéduire par de mauvaiſe compagnies.*

Vervoering. *z. v.* Wegvoering. *Tranſport.*

Vervoering van Koopmanfchappen. *Tranſport de marchandiſes.*

VERVOGT. *d. w.* Van vervogten.

VERVOGTEN. *w. w.* Vogtig maaken. *Humecter.*

Dat vervogt de longen. *Cela humecte les poumons.*

VERVOGTEN. *d. w.* Van vervegten. *Perdu en combattant.*

VERVOLG *z. g.* Gevolg, duurzaamheid. *Suite, conſéquence, continuation.*

't Vervolg van eenig werk. *La ſuite de quelque ouvrage.*

Het vervolg van dat werk zal het Gemeen zeer aangenaam vallen. *La continuation de cet ouvrage ſera fort agréable au Public.*

Het

Digitized by Google

't Vervolg zal toonen dat, enz. *La suite fera voir, que, &c.*

Die tijding heeft geen vervolg. *Cette nouvelle n'a pas de suite, ne continue pas.*

In 't vervolg zal men van die zaak beeter konnen oordeelen. *Dans la suite on pourra mieux juger de cette affaire.*

VERVOLGD. *d. w.* Van vervolgen.

VERVOLGEN. *w. w.* Najaagen. *Poursuivre, donner la chasse.*

Het Wild vervolgen. *Donner la chasse au gibier.*

Struikrovers vervolgen. *Donner la chasse aux voleurs.*

De vlugtende Vianden vervolgen. *Poursuivre les ennemis qui fuyent.*

Vervolgen, agtervolgen. *Poursuivre, continuer.*

Zijn regt vervolgen. *Poursuivre son droit.*

Een geding vervolgen. *Poursuivre un procès.*

Een werk vervolgen. *Poursuivre un ouvrage, le continuer.*

Iemand in regten vervolgen. *Poursuivre quelqu'un en Justice.*

Die tijding vervolgt niet. *Cette nouvelle ne continue pas.*

Vervolgen, lijden, aandoen. *Persécuter, tourmenter.*

Iemand om den Godsdienst vervolgen. *Persécuter quelqu'un pour fait de Religion.*

Vervolgens. *bijw.* Voorts. *Ensuite, après.*

Vervolgens gaf hij te verstaan. *Ensuite il donna à entendre.*

VERVOLGER. *z. m.* Die om den Godsdienst vervolgt. *Persécuteur, celui qui persécute pour la Religon.*

Nero was een wreed Vervolger der Christenen. *Néron étoit un cruel persécuteur des Chrétiens.*

Lactantius heeft ten tijde van Constantinus de Groot, een Boekje van de Dood der Vervolgers uitgegeeven. *Lactance du temps de Constantin le Grand publia un petit livre de la Mort des Persécuteurs.*

Vervolging. *z. v.* Agtervolging, quel laadje *Poursuite, persécution.*

Vervolging van eene regtzaak. *Poursuite d'un Procès.*

Men telt tien Vervolgingen onder de Heidensche Keizeren. *On compte dix persécutions sous les Empereurs Payens.*

Alle Vervolging in het stuk van Godsdienst strijd tegen het Christendom. *Toute persécution en fait de Religion est incompatible avec le Christianisme.*

Vervolgter. *z. v. Persécutrice.*

Maria, Koninginne van Engeland, en Dogter van Hendrik den VIII, is eene vinnige Vervolgster der Gereformeerden geweest. *Marie, Reine d'Angleterre, & fille de Henri VIII, a été une violente Persécutrice des Reformés.*

VERVORDERD. *d. w.* Van vervorderen.

VERVORDEREN. *w. w.* Bevorderen. Voortzetten. *Continuer, avancer, poursuivre.*

Eene zaak vervorderen. *Avancer une affaire, la poursuivre.*

Zig vervorderen om iets te doen. *Entreprendre de faire quelque chose.*

Zijne reis vervorderen. *Continuer son voyage.*

Vervordering. *z. v. Avancement, continuation.*

VERVORMD. *d. w.* Van Vervormen.

VERVORMEN. *w. w.* In eene andere gedaante stellen. *Transformer, changer en un autre forme, métamorphoser.*

De Satan kan zig in een Engel des Ligts vervormen. *Le Diable se peut transformer en Ange de Lumière.*

Hij wierd in eenen Uil vervormd. *Il fut transformé en Hibou.*

VERVORMER. *z. m.* Die Vervormt. *Celui qui transforme ou change en une autre forme.*

Vervorming. *z. v.* Gestalt verandering, herschepping. *Transformation, transfiguration, changement en une autre forme ou figure, métamorphose.*

In het Boek der Herscheppingem van Ovidius leest men van veelerlei Vervormingen. *On lit plusieurs transformations dans les Métamorphoses d'Ovide.*

De Vervorming van Daphne in eenen Laurierboom. *La transformation de Daphné en Laurier.*

VERVRAGT. *d. w.* Van Vervragten.

VERVRAGTEN, enz. *zie* Bevragten, enz.

VERVREEMD. *d. w.* Van vervreemden.

VERVREEMDEN. *w. w. en g. w.* Ontvreemden. Vreemd worden. *Aliéner, devenir étranger, s'effaroucher.*

Goederen door quaade streeken vervreemden. *Aliéner des biens par malversation.*

Een stuk lands vervreemden. *Aliéner une terre.*

Zig van iemand vervreemden. *Perdre l'inclination ou l'amitié pour quelqu'un, perdre l'affection de quelqu'un, aliéner son esprit.*

Hij vervreemd geheel en al. *Il devient comme étranger, il devient farouche.*

Vervreemdheid. *z. v. Action de s'effaroucher & de devenir comme étranger.*

Vervreemding. *z. v.* Ontvreemding. Verlies van genegenheid. *Aliénation, perte ou marque d'inclination.*

Vervreemding eener erfenisse. *Aliénation d'héritage.*

Men bespeurt eene groote vervreemding aan hem. *On remarque en lui un grand défaut d'affection, d'inclination ou d'amitié.*

VERVRIEZEN. *g. w.* Bevriezen. Verkleumen. *Se roidir de froid, se geler.*

Koom in huis eer gij van koude Vervrieft. *Entrez, de peur de vous engourdir ou que le froid ne vous saisisse.*

Vervriezing. *zie* Bevriezing.

VERVREUGDEN. *zie* Vervrolijken.

VERVRINGEN. *zie* Verwringen.

VERVROEGD. *d. w.* Van Vervroegen.

VERVROEGEN. *w. w.* Vroeger stellen. *Mettre ou fixer plutôt, avant le temps ou de meilleure heure, avancer, anticiper.*

Den gezetten dag vervroegen. *Avancer le jour marqué.*

Hij heeft de dagtekeningen van dien Brief vervroegd. *Il a antidaté, cette Lettre.*

Vervroeging. *z. v.* Vroeger stelling. *Action de mettre ou de fixer avant le temps, anticipation.*

VERVROLIJKEN. *w. w.* Verblijden. Verheugen. *Réjouir, égayer, divertir, ragaillardir.*

Iemand door eene goede tijding Vervrolijken. *Réjouir quelqu'un par une bonne nouvelle.*

Zig Vervrolijken, zig Verblijden. *Se réjouir*

VERVROLIJKT. *d. w.* Van Vervrolijken.

Hij was door den Wijn vervrolijkt. *Le Vin l'avoit réjoui.*

VERVROOREN of Vervroren. *d. w.* Van Vervriezen. *zie* Vervriezen.

VERVROUWD. *d. w.* Van Vervrouwen.

VERVROUWEN. *g. w.* Verwijven. *Devenir efféminé.*

VERVUILD. *d. w.* Van Vervuilen, en *bijv. w.* Ongezuiverd. Verrot. *Pourri, gâté, qui n'est pas nettoyé.*

Vervuild Tandvleesch. *Gencive gâtée ou pourrie.*

Eene vervuilde sloot. *Un fossé bourbeux.*

Vervuildheid. *z. v.* Vervuiling. *Pourriture, corruption.*

Eene vervuildheid in de Maage. *Faute de digestion de l'estomac.*

VERVUILEN. *g. w.* Vuil worden. *Se gâter, se corrompre, se pourrir.*

Een huis dat niet bewoond word vervuilt. *Une maison se gâte quand on n'y demeure pas.*

Waarom laat gij die dingen vervuilen? *Pourquoi laissez-vous gâter, corrompre ou pourrir ces choses?*

Vervuiling. *z. v.* Bederving. Verrotting. *Pourriture, corruption.*

Daar is eene vervuiling in die Wonde. *Il y a de la pourriture ou de la corruption à cette playe.*

VERVULD. *d. w.* Van Vervullen.

VERVULLEN. *w. w.* Vullen. Vol maken. *Remplir, rendre plein.*

Het Gasthuis is vervuld met Zieken *L'Hôpital est plein de malades.*

Vervullen, weer bijvoegen het geen 'er aan ontbreekt. *Suppléer, fournir ce qui manque.*

Een getal vervullen. *Suppléer un nombre.*

Vervullen. Volbrengen. *Accomplir, achever, satisfaire, exécuter.*

De Wet vervullen. *Accomplir la Loi.*

Zijne beloften vervullen. *Satisfaire à sa promesse.*

Alles is vervuld. *Tout est accompli.*

VERVULLER. *z m.* Die vervuld, volbrengt, enz. *Celui qui remplit, qui accomplit, qui supplée.*

Vervulling. *z. v.* Aanvulling. Volbrenging. *Remplage, remplissage, supplément, accomplissement.*

Dat is tot vervulling van het getal bij gedaan. *Cela y est ajoûté pour le supplement du nombre ou pour remplir le nombre.*

De vervulling eener Voorzegginge. *L'accomplissement d'une Prophétie.*

Vervulling der wenschen. *Accomplissement des désirs ou des souhaits.*

VERW. *z. v.* Verwe, Verf, Verfstoffe. *Couleur, ce qui sert à teindre ou à peindre.*

De Verw van dat stof is verschooten. *La couleur de cette étoffe est changée.*

De Verwe waar mede de Schilders iets naar 't leven afbeelden. *Teinte: terme de peinture.*

Verw of Verf, de Verfketel met de Verf die 'er in is. *Teinte: Terme de Teinturier.*

De Verw of koleur des Aangezigts. *Teint, couleur de visage.*

Zij is bleek van Verwe. *Elle a le teint pâle.*

Zij is blozende van Verwe. *Elle a le teint vermeil.*

Brandverw, Doodverw, Goudverw, Honigverw, Lijtverw, Olieverw, Purperverw, Schimmelverw, Stopverw, Waterverw, enz. *zie onder* Brand, enz.

VERWAAIBAAR. *bijv. w.* Dat verwaaijen kan. *Qui peut s'envoler ou être emporté par le vent.*

VERWAAID. *d. w.* Van Verwaaijen. *Envolé, emporté par le vent, évaporé, éventé.*

VER-

Digitized by Google

VERWAAIJEN. *g. w.* Wegwaaijen. Voortwaaijen. *S'envoler, être chassé du vent s'en aller au gré du vent.*

Doe 't Venster toe, of de papieren zullen verwaaijen. *Fermez la fenêtre, ou les papiers s'envoleront.*

Het was dood ftil, zoo dat 'er niet een blad aan de Boomen verwaaide. *Il faiſoit ſi calme qu'on ne voyoit pas remuer une ſeule feuille aux arbres.*

*Verwaaijen, verſchaalen. *S'éventer, s'évaporer.*

Verwaaide of Verſchaalde Wijn. *Du Vin éventé, du Vin pouſſé.*

Verwaaijing. *z. v.* Wegwaaijing. Verſchaaling. *Action de s'envoler, action de s'éventer.*

VERWAAND. *bijv. w.* Vermeetel, laatdunkend, trots, opgeblaazen *Préſomptueux, arrogant, orgueilleux, vain.*

Een verwaand menſch. *Une perſonne préſomptueuſe, un homme préſomptueux, arrogant ou vain.*

Eene verwaande reden. *Un diſcours arrogant.*

Hij is verwaand in al zijn bedrijf. *Il eſt préſomptueux dans toutes ſes actions.*

Verwaandheid *z. v.* Vermeetelheid, laatdunkendheid. *Préſomption, orgueil, arrogance, vanité.*

Hij laat zijne Verwaandheid in alle voorvallen blijken. *Il témoigne ou fait voir par-tout ſon arrogance ou ſa vanité.*

Verwaandelijk. *bijw.* Vermeetelijk *Préſomptueuſement, arrogamment, avec arrogance ou vanité, vainement.*

Hij ſprak verwaandelijk van die zaake. *Il parla préſomptueuſement de cette choſe ou de cette affaire.*

VERWAANEN. *g w* Trots of laatdunkend zijn. *Etre préſomptueux ou arrogant, s'enorgueillir, avoir de la vanité.*

VERWAARDIGD. *d. w.* Van Verwaardigen.

VERWAARDIGEN. *w. w.* Zig verwaardigen. *Daigner, avoir la bonté de &c.*

Hij heeft zig niet verwaardigd mij te ſpreeken *Il n'a pas daigné me parler.*

VERWAARLOOSD. *d. w.* Van Verwaarloozen.

VERWAARLOOZEN. *w. w.* Verzuimen. *Négliger, ne prendre pas garde.*

Zijn werk en hanteering verwaarlozen. *Négliger ſes affaires ou ſa profeſſion, n'y prendre pas garde.*

Zijne gezondheid door een ongebonden leven verwaarloozen. *Faire tort à ſa ſanté par une vie débordée ou déréglée.*

VERWAARLOOZER. *z. m.* Die verwaarlooſt. *Celui qui néglige & ne prend pas garde.*

Verwaarloozing. *z. v.* Verzuim. *Négligence.*

VERWAATEN. *d. w.* Van verwaaten, en *bijv. w.* In den ban gedaan, godloos, onbeſchaamd, vermeetel, vervloekt. *Impie, abandonné, effronté, impudent, excommunié, maudit.*

Een verwaaten menſch. *Un homme impie, une perſonne abandonnée, un excommunié, un ſcélérat.*

VERWAATEN. *w. w.* In den Ban doen. *Excommunier.*

Verwaating. *z. v.* Kerkelijke Ban. *Excommunication.*

VERWAGGELD. *d. w.* Van verwaggelen.

VERWAGGELEN. *g w.* Verwrikken. *Chanceler, n'être pas ferme.*

Die ſtoel ſtaat zoo pal dat hij niet kan verwaggelen. *Ce fiege eſt ſi ferme qu'on ne le ſauroit mouvoir.*

VERWAGT. *d. w.* Van Verwaagten.

VERWAGTEN *w. w.* Naar wagten; Verbeiden. *Attendre, eſpérer.*

Ik verwagte van hem geen belooning. *Je ne attends pas de récompenſe de lui.*

Daar is niet dan elende voor hem te verwagten. *Il n'y a rien à attendre pour lui que de la miſère.*

Verwagting. *z. v.* Verbreiding. *Attente, eſpérance.*

Zijne verwagting is hem gemiſt. *Il a été fruſtré dans ſon attente*

VERWAKKERD. *d. w.* Van verwakkeren.

VERWAKKEREN. *g. w.* Opwakkeren *S'accroître, s'augmenter, parlant du vent*

VERWANDELD. *d. w.* Van verwandelen.

VERWANDELEN. *g. w. en bijv. woord.* In eenen anderen ſtaat veranderen. *Changer d'état, de condition ou de forme.*

Verwandeling *z v.* Verandering *Changement d'état, de condition ou de forme.*

Verwandeling der ziele, overgang der ziele van 't eene lichaam in 't andere. *Métempſycoſe, paſſage de l'ame d'un corps dans un autre.*

VERWANT. *z m. en bijv. w* Bloedvriend. Bondgenoot. *Parent, allié par le ſang.*

Ik ben zeer naa aan hem verwant. *Je ſuis ſon proche parent. je lui ſuis allié de bien près.*

Bloedverwant, Eedverwant. Raadverwant, enz. *zie onder* Bloed, enz.

Verwantſchap. *z. v.* Maagſchap, Bondgenootſchap. *Parentage, parenté, alliance par le ſang.*

VERWARD. *d. w.* Van verwarren, en *bijv. w.* In de war, in een gedraaid. *Entortillé, brouillé, embarraſſé.*

Verward hair. *Cheveux entortillés.*

Verward garen. *Du fil entortillé.*

Verward, uit zijn ſchik. *Brouillé, en déſordre, confus.*

Eene verwarde rekening. *Un compte embrouillé.*

Een verward verhaal. *Diſcours ou récit embarraſſé, confus ou embrouillé.*

Verward in zijne gedagten zijn. *Etre confus dans ſes penſées, avoir des penſées confuſes.*

De zaaken ſtaan heel verward. *Les affaires ſont en déſordre, vont mal, ſont confuſes ou brouillées.*

Het ziet 'er wegens de Landzaaken nog verward uit. *Les affaires de l'Etat ſont encore fort embrouillées.*

Verwardelijk. *bijw.* Onordenlijk. *D'une manière embrouillée ou confuſe, confuſément.*

Hij ſprak 'er verwardelijk van. *Il en parla d'une maniere embrouillée ou confuſément.*

Verwardheid. *z. v.* Onordenlijkheid. *Embrouillement, embarras, brouillerie, confuſion.*

Men beſpeurt overal eene groote verwardheid in zinen ſtijl. *On remarque ou l'on trouve par-tout ſon ſtile fort embrouillé ou fort confus.*

VERWARMD. *d. w.* Van verwarmen. Als, verwarmde koſt. *Viande rechauffée.*

VERWARMEN. *w. w.* Warm maaken, opwarmen. *Echauffer, chauffer, rechauffer.*

Ik kon mij in 't bedde niet verwarmen. *Je n pouvois me rechauffer dans le lit.*

Verwarming. *z. v.* Warming, opwarming. *L'action de rechauffer ou de ſe rechauffer.*

Iets gebruiken tot verwarminge van 't lijf. *Prendre quelque choſe pour ſe rechauffer le corps.*

VERWARREN. *w*w.* In de war brengen. *Brouiller, embrouiller, embarraſſer, confondre, entortiller.*

Gij zult al de zuide dus doende verwarren. *Vous entortillerez toute la ſoye de cette maniere.*

Verwarren. *g. w.* In de war raken. *S'embarraſſer, ſe brouiller.*

*Hij verwart in zine reden. *Il ſe brouille ou s'embarraſſe dans ſon diſcours.*

Waarom verwart gij uwen geeſt met zulke inbeeldingen? *Pourquoi vous alambiquez-vous l'eſprit de telles chimères?*

De Vogels verwarren in de netten. *Les Oiſeaux s'embarraſſent ou s'empêtrent dans les filets.*

Verwarring. *z. v.* Wanorde. *Brouillerie, déſordre, trouble, confuſion.*

De Vitanden wierden in verwarringe gebragt. *On mit les ennemis en déſordre.*

Verwarring van gedagten. *Confuſion de penſées.*

VERWATEN. *zie* Verwaaten.

VERWATERD *d. w.* Van verwateren, en *bijv. w.* Door 't water beſchadigd. *Gâté par l'eau, que l'eau a gâté.*

Verwaterde ſtoffen of die door nat worden bedurven zijn. *Des étoffes gatées par l'eau ou que l'eau a gâtées.*

Een verwaterd paerd, een paerd dat door 't water konde gevat heeft of bevangen is. *Cheval fourbu, qui a les jambes enflées.*

Verwaterdheid. *z. v* Het bevangen van een paerd. *Fourbure, rhumatiſme ſur les nerfs des jambes d'un cheval.*

VERWATEREN. *w. w.* Herwateren. *Deſſaler, charger d'eau.*

Die zoute Viſch mag nog wel eens verwaterd worden. *Cette morue on peut bien encore une fois tremper dans l'eau.*

Verwatering. *z. v.* Ververſching, bederving door water. *Action de deſſaler, action d'être gaté par l'eau.*

VERWE. *zie* Verw.

VERWED. *d. w.* Van verwedden.

VERWEDDEN *w. w.* Eene wedding aangaan of door wedden verliezen. *Parier, gager, hazarder en gageure.*

Eene groote ſomme verwedden. *Parier une groſſe ſomme.*

VERWEEGEN. *zie* Weegen.

VERWEEKEN. *w. w.* Te veel weeken of vermurwen. *Trop deſſaler ou rendre trop mou, amollir trop.*

VERWEEKT. *d. w.* Van verweeken.

Verweekte Viſch. *Du poiſſon qu'on a trop deſſalé ou trempé.*

VERWEEND. *bijv. w.* Lekker opgebragt. *Qui eſt nourri ou élevé délicatement ou délicieuſement.*

Een verweend kind. *Un enfant élevé délicatement.*

VERWEERD. *bijv. w.* Verbrand van het heete weêr. *Hâlé, bazané.*

Hij ziet 'er zoo verweerd uit. *Il eſt bien hâlé, le ſoleil l'a bien hâlé.*

Verweerde glaazen. *Vitres qui ont contracté avec le temps une ſalété qu'on ne ſauroit ôter en les lavant.*

VERWEERD. *d. w.* Van verweeren. *zie* Verweeren.

VERWEERDER. *z. m.* Verdeediger. *Défendeur.*

In die pleitzaak ben ik verweerder. *Je ſuis défendeur dans ce procès.*

De verweerder was door den beſpringer uitgedaagd. *Le défendeur étoit appellé par le demandeur.*

De verweerders van eene belegerde ſtad. *Les aſſiégés, ceux qui défendent une ville aſſiégée.*

Ver-

Digitized by Google

Verweerſter. z. v. Verdeedigſter. *Défendereſſe: terme de Palais.*

VERWEEREN. w. w. Verdeedigen. *Défendre, protéger.*

Staan om zig te verweeren. *Etre ſur la défenſive.*

Hij kan zig tegen zulk eene magt niet verweeren. *Il ne ſauroit ſe défendre contre une telle puiſſance ou contre de telles forces.*

Eenen verweerenden oorlog voeren. *Faire ou ſoutenir une guerre défenſive.*

Een verweerend en aanvallend Verbond. *Ligue offenſive & défenſive.*

Verweering. z. v. Verdediging. *Défenſe, protection, apologie.*

Ik was genoodzaakt zulks tot mijne verweeringe te doen. *Je fus obligé ou forcé à faire cela pour ma défenſe.*

VERWEETEN. d. w. Van verwijten. *Reprochè.*

VERWEEZEN. d. w. Van verwijzen. *Condamné.*

VERWEGEN. zie Weegen.

VERWEKKEN. w. w. Opwekken, ophitzen, aanporren. *Exciter, irriter, provoquer, porter, inciter, pouſſer.*

Iemand tot deugd verwekken. *Exciter ou porter quelqu'un à la vertu.*

Tot toorn verwekken. *Exciter à la colère.*

Zoute dingen verwekken dorſt. *Les choſes ſalées excitent la ſoif.*

Verwekken, voortbrengen. *Produire, ſuſciter.*

God kan uit deeze ſteenen Abraham Kinderen verwekken. Matth. III. 9. *Dieu peut de ces pierres ſuſciter des enfans à Abraham.*

De Heer uw God zal u eenen Propheet verwekken uit uwe Broederen gelijk mij. Handel. VII. 37. *Le Seigneur votre Dieu vous ſuſcitera un Prophète comme moi d'entre vos frères.*

VERWEKKER. z. m. Ophitzer. *Bouteſeu, celui qui excite ou porte à faire quelque choſe, inſtigateur.*

Hij was de eerſte verwekker van den opſtand. *C'eſt lui qui excita la ſédition, il fut le premier boute-feu de la révolte.*

Verwekking. z. v. Aanporring. *Inſtigation, ſuſcitation, action de pouſſer, d'exciter, d'inciter, de provoquer ou de porter à faire quelque choſe.*

Dat ſtrekte tot verwekkinge van 't oproer. *Cela ſervit à exciter la ſédition.*

VERWEKT. d. w. Van verwekken.

VERWELDIGD. d. w. Van verweldigen.

VERWELDIGEN. w. w. Bemagtigen. *Forcer, prendre par force.*

Het Bolwerk wierd ſtormenderhand verweldigd. *Le baſtion fut pris d'aſſaut.*

VERWELF of Verwelffel. z. g. Gewelf. *Voûte.*

VERWELFD. d. w. Van verwelven. *Voûté.*

VERWELKEN. w. w. Verſlenſſen. *Flétrir, ternir, faner.*

Verwelken. g. w. Verſlenſſen. *Se flétrir, ſe faner.*

Eene Bloem verwelkt haaſt. *Une fleur ſe flétrit bientôt.*

Ons leven verwelkt als eene Bloem des Velds. *Notre vie paſſe ou ſe fane comme une fleur des champs.*

Verwelking. z. v. Verſlenſſing. *Action de ſe flétrir ou de ſe faner.*

De bloemen zijn verwelkinge onderworpen. *Les fleurs ſont ſujettes à ſe flétrir.*

VERWELKT. d. w. Van verwelken. Verſlenſt. *Flétri, fané.*

Een verwelkte ouderdom. *Un âge flétri, un âge avancé, âge décrépit.*

VERWELKOOMD. d. w. Van verwelkoomen.

VERWELKOOMEN. w. w. Welkoom heeten. *Complimenter ſur une arrivée, faire un bon accueil.*

Wij wierden vriendelijk door hem verwelkoomd. *Nous fûmes bien reçus de lui, il nous fit un bon accueil.*

Verwelkooming. z. v. Welkoom heeting. *Accueil, compliments ſur une arrivée, réception.*

VERWELLUSTEN. w. w. In de welluſten verquiſten. *Dépenſer, diſſiper pour ſes plaiſirs.*

VERWELOOS. bijv. w. Zonder verwe. *Sans couleur, ſans teinture.*

VERWELVEN. w. w. Met een welfzel voorzien. *Voûter, faire en forme de voûte.*

Eenen kelder verwelven. *Voûter une cave.*

VERWEN. w. w. In verf doopen. *Teindre.*

Een ſtuk laken verwen. *Teindre une pièce de drap.*

Verwen, met verw beſtrijken. *Peindre.*

Eene deur verwen. *Peindre une porte.*

De zolder is geverfd. *Le plafonds eſt peinturé.*

Zwart verwen, geel verwen, groen verwen, blaauw verwen, rood verwen. *Teindre en noir, teindre en jaune, teindre en verd, teindre en bleu, teindre en rouge.*

VERWEND. d. w. Van verwennen.

VERWENNEN. w. w. Ontwennen, afwennen. *Deſacoutumer, faire perdre une habitude à quelqu'un.*

Gij behoorde die gewoonte te verwennen. *Vous devriez vous deſacoutumer de cela ou perdre cette coutume.*

Ik zal hem die parten wel verwennen. *Je le deſaccoutumerai bien de ces tours-là.*

VERWENNEN. g. w. Qualijk gewennen. *Contracter une mauvaiſe habitude.*

Ik hebb' door al te vroeg ras te ſchrijven mijne pen verwend. *J'ai contracté une mauvaiſe habitude pour avoir commencé de trop bonne heure à écrire vîte.*

Verwenning. z. v. Ontwenning. *Deſaccoutumance.*

VERWENSCHEN. w. w. Anders wenſchen. *Soubaitter autrement, ſoubaitter qu'une choſe n'arrive pas.*

Ik zou 't niet willen verwenſchen, zoo wel bevalt het mij. *Je ne voudrois pas le ſoubaiter d'une autre manière, tant cela me plaît, m'agrée ou m'eſt agréable.*

Verwenſchen, quaad toewenſchen, vervlocken. *Maudire, ſoubaiter du mal, faire des imprécations.*

Hij verwenſchte hem voor den duivel. *Il lui dit d'aller au diable, il l'envoya au diable.*

Verwenſching. z. v. Vervlocking. *Imprécation.*

't Is met geen verwenſching te helpen. *Un ſecond ſoubait n'y peut pas remédier.*

Zijne verwenſching zal u niet deeren. *Son imprécation ne vous nuira pas.*

VERWENSCHT. d. w. Van verwenſchen.

VERWER. z. m. Een die verwt door indooping. *Teinturier.*

Zijdenverwer of zijverwer. *zie onder* Zijde.

Lakenverwer. *zie onder* Laken.

Een grootverwer. *Teinturier du grand teint.*

Een kleinverwer. *Teinturier du petit teint.*

Verwer, kladſchilder. *Barbouilleur.*

VERWERD. *zie* Verward.

VERWEREN. *zie* Verweeren.

VERWERIJE. z. v. Verfhuis, Verfplaats. *Teinturerie, lieu où l'on teint des etoffes.*

VERWERKEN. w. w. Verbeezigen. *Employer, uſer en travaillant.*

De wever heeft al zijn garen verwerkt. *Le tiſſerand a employé tout ſon fil*

Verwerken, afwerken, al te hard werken. *Travailler trop, ſe nuire, gâter à force de travailler, perdre par ſon travail.*

Hij zal wel zorg dragen dat hij zig niet verwerkt. *Il prendra bien garde de ne pas trop travailler, de ne pas trop ſe fatiguer par le travail.*

Hij heeft de hoope tot een ampt verwerkt. *Il a tant travaillé qu'il a perdu l'eſpérance de parvenir à une charge.*

Hij zal door wederſpannigheid zijn leen verwerken. *Il perdra ſon fief par ſa déſobéiſſance.*

VERWERKT. d. w. Van verwerken.

VERWERPELIJK. bijv. w. Verwerpenswaardig. *Mépriſable, blâmable, condamnable, digne d'être rejetté & condamné, rejettable.*

Die ſtelling is verwerpelijk. *Cette ſuppoſition ou hypothèſe eſt condamnable, elle eſt digne n'être rejettée.*

Verwerpeling. z. m. en v. Verworpeling, een verworpene. *Reprouvé, reprouvée.*

VERWERPEN. w. w. Wegwerpen, verſmaaden, verſtooten. *Rejetter, condamner, reprouver.*

Hij verwerpt alle goede vermaaningen. *Il rejette toute ſorte de bons avis, de bons conſeils, &c.*

Men verwierp zijn ſmeekſchrift. *On rejetta ſa requête ou ſa ſupplication.*

Chriſtus-zeide tot zijne Discipelen, wie u verwerpt, die verwerpt mij, en die mij verwerpt, die verwerpt den geenen die mij gezonden heeft. Luc. X: 16. *Jeſus-Chriſt diſoit à ſes Diſciples, celui qui vous rejette, me rejette, & celui qui me rejette, rejette celui qui m'a envoyé.*

God heeft naar zijn welbehagen de eenen verkooren, en de anderen verworpen. *Dieu a ſelon ſon bon-plaiſir élu les uns & reprouvé les autres.*

Verwerpenswaerdig. *zie* Verwerpelijk.

Verwerping. z. v. Wegwerping, verſtooting. *Action de rejetter, de condamner & de reprouver, improbation, reprobation: termes de Théologie.*

De ſtaat van genade en van verwerpinge. *L'état de grace & de reprobation.*

VERWERREN. *zie* Verwarren.

VERWERVELIJK. bijv. w. Dat verworven kan worden. *Impétrable, que l'on peut obtenir.*

VERWERVEN. w. w. Verkrijgen. *Obtenir, impétrer.*

Genade van den Koning verwerven. *Obtenir ſa grace du Roi.*

Ik kan niets van hem verwerven. *Je ne puis rien obtenir de lui.*

Verwerving. z. v. *Obtention, impétration: termes de Palais.*

VERWERY. *zie* Verwerije.

VERWETEN. *zie* Verweeten.

VERWEZEN. *zie* Verweezen.

VERWIGGELD. d. w. Van verwiggelen.

VERWIGGELEN. g. w. Verſchudden. *Chanceler, branler, ſe mouvoir, n'être pas ferme.*

Het tafeltje verwiggelt als men 'er aanraakt. *La table branle quand on y touche.*

VERWIJD. d. w. Van verwijden.

VERWIJDEN. w. w. Wijder maaken. *Elargir, étendre.*

Eene ſtraat, eenen weg, enz. verwijden. *Elargir une rue, un chemin, &c.*

Een kleed verwijden of uitleggen. *Elargir un habit.*

Digitized by Google

VERWIJDERD. *d. w.* Van verwijderen.
VERWIJDEREN. *w. w.* Eene ſcheuring maaken. *Diviſer, brouiller, aliéner, éloigner, mettre de la diviſion.*
De gemoederen verwijderen zig meer en meer door dien twiſt. *Les eſprits s'éloignent ou s'aliénent de plus en plus par cette querelle.*
Verwijdering, ſcheuring, verdeeldheid. *Diviſion, éloignement, aliénation.*
Eene groote verwijdering is tuſſchen hen ontſtaan. *Il eſt arrivé une grande diviſion entre eux.*
VERWIJFD. *d. w.* Van verwijven, en *bijv. w.* Al te wijfagtig, lafhartig, tot vrouwen of welluſt overgegeeven. *Efféminé, voluptueux, adonné aux femmes ou aux plaiſirs.*
Een verwijfd hart. *Un cœur efféminé.*
Dat is een teken van een verwijfd gemoed. *C'eſt une marque d'une ame molle & efféminée.*
Verwijfdheid. *z. v.* Wijfagtigheid, lafhartigheid. *Molleſſe, délicateſſe lâche & efféminée.*
Ledigheid en welluſt geeven aanleidinge tot verwijfdheid. *L'oiſiveté & les plaiſirs frayent le chemin à la molleſſe.*
VERWIJLD. *d. w.* Van verwijlen.
VERWIJLEN. *w. w.* Iets verwijlen of uitſtellen. *Retarder, différer, trainer, prolonger.*
Men moet die zaak niet langer verwijlen. *Il ne faut pas trainer cette affaire plus longtemps.*
Verwijling. *z. v. Retardement.*
VERWIJT. *z. g.* Laaking. *Reproche.*
Iemand een bits verwijt doen. *Faire de ſanglans reproches à quelqu'un.*
Zonder verwijt, onbeſproken, zonder opſpraak. *Sans reproche, irréprochable.*
Verwijtelijk. *bijv. w.* Opſpraakelijk. *Reprochable, blámable.*
Eene verwijtelijke zaak. *Une choſe reprochable, qui mérite des reproches.*
VERWIJTEN. *w. w.* Smadelijk optijgen. *Reprocher, faire des reproches.*
Iemand zijne ondeugd verwijten. *Reprocher à quelqu'un ſes vices, lui reprocher ſa mauvaiſe vie.*
Mijn gewiſſe verwijt mij niets. *Ma conſcience ne me reproche rien.*
‡ De pot verwijt den ketel dat hij zwart is. *Sprookw. La pelle ſe moque du fourgon.* Proverbe.
Verwijting. *z. v.* Smaadelijke optijging. *Reproche.*
VERWIJVEN. *g. w.* Vervrouwen. *Devenir efféminé.*
Zedert dat hij zoo groote rijkdommen geërfd heeft, verwijft hij hoe langer hoe meer. *Depuis qu'il a hérité de ſi grandes richeſſes, il devient tous les jours plus efféminé.*
VERWIJVEN. *w. w.* Verwijfd maaken. *Rendre efféminé.*
De ſchouwſpeelen verwijven de jeugd. *Les ſpectacles de théâtre efféminent la jeuneſſe.*
VERWIJZEN. *w. w.* Doemen, vonniſſen. *Condamner, prononcer un arrêt contre une perſonne.*
Iemand ten doode verwijzen. *Condamner quelqu'un à la mort.*
Verwijzing. *z. v.* Doeming, vonniſſing. *Condamnation, ſentence, arrêt.*
VERWILDERD. *d. w.* Van verwilderen, en *bijv. w.* In 't wild. *En déſordre ou en confuſion.*
Een verwilderde hof. *Un jardin en déſordre ou plein de mauvaiſes herbes.*
Verwilderde zeden. *Des mœurs déréglées.*
VERWILDEREN. *g. w.* Wild en ongebonden worden. *S'échapper, ſe dérégler, tomber dans le déréglement ou dans le débordement.*
Ziet toe dat gij niet verwilderd. *Prenez garde de ne pas tomber dans la débauche.*
Een verwilderd menſch, een ligtmis. *Un cheval échappé, un débauché.*
Verwildering. *z. v.* Wildwording. *Débordement, déréglement, débauche.*
Eene quaade opvoeding baart verwildering. *Une mauvaiſe éducation cauſe le déſordement.*
VERWILLIGD. *d. w.* Van verwilligen.
VERWILLIGEN. *w. w.* Inwilligen, toeſtaan. *Conſentir, donner ſon conſentement.*
Ik kan 'er hem niet toe doen verwilligen. *Je ne ſaurois le faire conſentir à cela.*
Verwilliging. *z. v.* Inwilliging, toeſtemming. *Conſentement.*
Ik verzogt zijne verwilliging. *Je demandois ſon conſentement.*
VERWINBAAR. *zie* Verwinnelijk.
VERWINDEN. *w. w.* Weer ontwinden. *Devider de nouveau.*
Garen tot klouwens verwinden. *Devider du fil par pelotons.*
VERWING. *z. v.* Indooping in verwe. *Action de teindre ou de peindre.*
VERWINNAAR. *z. m.* Overwinner. *Vainqueur.*
Den verwinnaar te voet vallen. *Se ſoumettre au vainqueur, implorer la grace du vainqueur.*
Verwinnares. *z. v.* Verwinſter. *Femme ou fille qui eſt victorieuſe.*
Verwinnelijk. *bijv. w.* Verwinbaar. *Prenable, qu'on peut prendre, dont on peut ſe rendre maitre.*
Alle Veſtingen zijn verwinnelijk door zulk eene magt. *Il n'y a point de forteresſes qui ſoient imprenables ou qui puiſſent réſiſter à de telles forces.*
Die ſtad is niet verwinnelijk. *Cette ville eſt imprenable.*
VERWINNEN. *w. w.* Overwinnen, de overhand krijgen. *Vaincre, dompter ſurpaſſer, remporter la victoire.*
Zijne vijanden verwinnen. *Vaincre ſes ennemis.*
Zijne driften verwinnen. *Vaincre ſes paſſions.*
VERWINNER. *zie* Verwinnaar.
Verwinning. *z. v.* Overwinning. *Victoire.*
De verwinning behaalen. *Remporter la victoire.*
Verwinſter. *zie* Verwinnares.
VERWINTERD. *d. w.* Van verwinteren.
VERWINTEREN. *g. w.* Overwinteren. *Hiverner, paſſer ſon quartier d'hiver.*
Wij moeſten op eene barre plaats verwinteren. *Nous fûmes obligés d'hiverner dans un méchant lieu.*
VERWISSELD. *d. w.* Van verwiſſelen.
VERWISSELEN. *w. w.* Verruilen, wiſſelen. *Changer, échanger.*
Geld verwiſſelen. *Changer de l'argent.*
Het kind is verwiſſeld of verruild bij de min. *On a changé l'enfant chez la nourrice ou en nourrice.*
Gevangenen verwiſſelen of uitwiſſelen. *Echanger les priſonniers.*
Hij heeft zijn goud verwiſſeld. *Il a changé ſon or.*
Verwiſſeling. *z. v.* Verruiling. *Change, échange.*
VERWIT. *d. w.* Van verwitten.
VERWITTEN. *w. w.* Herwitten. *Reblanchir.*
Die muur moet verwit worden. *Il faut que cette muraille ſoit reblanchie.*
VERWITTIGD. *d. w.* Van verwittigen.
VERWITTIGEN. *w. w.* Kennis geeven, onderrigten, waarſchouwen. *Informer, avertir, donner connoiſſance.*
Ik zal 'er u van verwittigen. *Je vous en informerai, je vous en avertirai.*
Verwittiging. *z. v.* Berigt. *Avis, rapport, information.*
VERWKETEL. *z. m.* Verfketel, Verwersketel. *Chaudière de Teinturier.*
Het laken is in den Verfketel. *Le drap eſt dans la chaudière ou à la teinture.*
VERWKOOPER. *z. m.* Verfkooper. Koopman in verfſtoffen. *Marchand de couleurs.*
Verwkuip. *z. v.* Verfkuip, kuip met toebereide verfſtoffe. *Cuve ou cuvier de teinturier.*
VERWOED. *bijv. w.* Razende, dol, toornig. *Furieux, féroce, cruel, barbare, colére.*
Een verwoede hond. *Un chien furieux.*
Een verwoede leeuw of tijger. *Un lion ou tigre furieux.*
Een verwoed menſch. *Un homme furieux, barbare, cruel, un homme emporté de colére.*
Verwoedelijk. *bijw.* Wreedelijk. *Furieuſement, cruellement, inhumainement.*
VERWOEDEN. *g. w.* Dol worden. *Devenir furieux.*
Verwoedheid. *z. v.* Razernije, boosheid. *Furie, rage, férocité, colére, fureur.*
De verwoedheid der vijanden deed eene menigte onnozelen ſneuvelen. *La fureur ou la rage des ennemis fut la cauſe de la mort de beaucoup d'innocens.*
VERWOEST. *d. w.* Van verwoeſten.
VERWOESTEN. *w. w.* Woeſt maaken, verdelgen. *Ruiner, déſoler, détruire, exterminer, devaſter.*
Landen en ſteden verwoeſten. *Ruiner des pays & des villes.*
Een verwoeſtende oorlog. *Une guerre ruineuſe.*
VERWOESTER. *z. m.* Uitrooijer, verdelger. *Exterminateur, déſtructeur, celui qui détruit & déſole.*
Verwoeſting. *z. v.* Verdelging. *Déſolation, ruine, dégât, deſtruction.*
Oorlog baart verwoeſting. *La guerre cauſe la déſolation.*
VERWOND. *d. w.* Van verwonden.
VERWONDEN. *w. w.* Quetzen. *Bleſſer.*
Iemand door eenen houw verwonden. *Bleſſer quelqu'un d'un coup de bache ou de ſabre.*
VERWONDEN. *d. w.* Van verwinden. *Dévidé de-nouveau.*
VERWONDERAAR. *z. m. Admirateur, celui qui s'étonne, qui admire, qui eſt ſurpris.*
Die Digter heeft veel verwonderaars. *Ce Poëte a beaucoup d'admirateurs.*
Verwonderaarſter. *z. v. Admiratrice, femme ou fille qui admire.*
VERWONDERD. *d. w.* Van verwonderen, en *bijv. w.* Met verwondering ingenomen. *Etonné, ſurpris.*
VERWONDEREN. *w. w.* Ontzetten. *Surprendre, étonner.*
Dat heeft mij verwonderd. *Cela m'a ſurpris.*
Ik ſtond 'er over verwonderd. *J'en étois étonné, j'en fus ſurpris.*
Zig verwonderen, verwonderd zijn. *S'étonner, admirer, être ſurpris.*
Ik verwonderde mij dat ik het zag. *Je fus étonné de voir cela.*
Zig over Gods werken verwonderen. *Admirer les œuvres de Dieu.*

Ver-

Digitized by Google

Verwonder u daar niet over. *Ne vous en etonnez pas.*
Verwonderenswaerdig. *zie* Verwonderlijk.
Verwondering. *z. v.* Ontzetting. *Etonnement, surpriſe.*
Verwondering, verrukking. *Admiration.*
Verwonderingsteken in het ſchrijven dus afgebeeld! *Point admiratif ainſi repréſenté!*
Verwonderlijk. *bijv. w.* Verwonderenswaerdig. *Surprenant, étonnant, merveilleux.*
Een verwonderlijk voorval. *Un cas ſurprenant, un accident merveilleux ou étonnant.*
Verwonderlijk. *bijw.* Op eene wonderlijke wijze. *Merveilleuſement, d'une maniére étonnante ou ſurprenante.*
Hij redeneerde verwonderlijk. *Il raiſonna merveilleuſement ou admirablement bien.*
VERWONDING. *z. v.* Quetzing. *Bleſſure.*
VERWONEN. *zie* Verwoonen.
VERWONNELING. *z. m.* Verwonnen. *Vaincu.*
De verwonnelingen wierden uitgeſchud en verjaagd. *Les vaincus furent dépouillés & chaſſés.*
VERWONNEN. *d. w.* Van verwinnen. *Vaincu.*
VERWOOND. *d. w.* Van verwoonen.
VERWOONEN. *w. w.* Huishuur van het bewoonen betaalen. *Payer pour le louage d'une maiſon.*
Hoe veel verwoont gij? *Combien payez-vous de louage?*
Wij zullen daar meer moeten verwoonen. *Il nous faudra payer plus de louage dans cet endroit-là.*
Hij heeft weinig in dat huis verwoond. *Il n'a pas payé beaucoup de louage de cette maiſon.*
VERWORGD. *d. w.* Van verworgen.
VERWORGEN. *w. w. Etrangler.*
Zig verworgen. *S'étrangler.*
*Hij had zig aan 't doorzwelgen van eenen grooten brok ſchier verworgd. *Il s'étoit preſque ſuffoqué en avalant un gros morceau.*
De meid wierd verworgd in den kelder gevonden. *On trouva la ſervante étranglée dans la cave.*
Verworging. *z. v. Action d'étrangler.*
VERWORMD. *d. w.* Van verwormen.
VERWORMEN. *g. w.* Van de wormen doorknaagd worden. *Se vermouler, devenir vermoulu.*
Hout dat ligt verwormt. *Bois ſujet à ſe vermouler.*
De bol of voet van die kas verwormt geheel en al. *Le pied de cette armoire ſe vermoule tout-à-fait, eſt tout gâté de la vermoulure.*
VERWORPELING. *z. m. en v. Reprouvé, reprouvée.*
Verworpelijk. *zie* Verwerpelijk.
VERWORPEN. *d. w.* Van verwerpen. *Rejetté.*
De verworpenen. *Les Reprouvés.*
VERWORTELD. *d. w.* Van verwortelen.
VERWORTELEN. *zie* Inwortelen.
VERWORVEN. *d. w.* Van verwerven. *Obtenu.*
VERWQUAST of verſquaſt. *z. v.* Schilderquaſt. *Gros pinceau à peindre, pinceau de barbouilleur, broſſe de barbouilleur.*
VERWRIKKEN. *w. w.* Verwringen, verdraaijen, verſtuiken. *Remuer, mouvoir, faire changer de place, diſloquer.*
Men kan dien ſtijl niet verwrikken. *On ne ſauroit faire remuer ce pilier, on ne ſauroit l'ébranler.*
VERWRIKT. *d. w.* Van verwrikken.
Ik hebb' mijnen voet verwrikt. *Je me ſuis donné une entorſe au pied, je me ſuis démis le pied.*
VERWRINGEN. *w. w.* Herwringen, door wringen bezeeren. *Retordre, tordre de-nouveau, ſe donner une entorſe à force de tordre.*
Gij moet dat nat linnen verwringen. *Il vous faut retordre ce linge mouillé.*
Zijne hand verwringen. *Se donner une entorſe à la main.*
Verwringing. *z. z.* Verdraaijing door 't wringen. *Entorſe, détorſe.*
VERWRONGEN. *d. w.* Van verwringen.
VERWSTER. *z. v.* Eene vrouw die verwt of laat verwen. *Teinturiere, femme qui teint ou qui fait teindre.*
VERWSTOFFE of verſtoffe. *z. v.* Stoffe daar verf van bereid word. *Des couleurs, matiére qui ſert à peindre & à teindre.*
Hij handelt in verwſtoffen. *Il trafique en couleurs, il vend des couleurs.*
VERWVERKOOPER. *z. m.* Verfverkooper, die verf verkoopt. *Marchand de couleurs.*
VERWULFD. *d. w.* Van verwulven.
De Steenen bruggen zijn verwulfd. *Les ponts de pierre ſont voûtés ou faits en forme de voûte.*
VERWULFT. *z. g.* Welfzel, gewelf. *Voûte.*
Dat huis ſtaat op een verwulft. *Cette maiſon eſt bâtie ſur une voûte.*
VERWULVEN. *w. w.* Verwelven. *Voûter, faire en forme de voûte.*
VERWURGEN. *zie* Verworgen.
VERWURVEN. *zie* Verworven.
VERWWINKEL. *zie* Verfwinkel.
VERYOELEN. *zie* Veriedelen.
VERZAAD. *d. w.* Van verzaaden.
Verzaadelijk *bijv. w.* Die ligt te verzaaden is. *Qu'on peut raſſaſier facilement.*
Hij toont dat hij verzaadelijk is. *Il montre qu'il n'eſt pas inſatiable.*
VERZAADEN. *w. w.* Verzaadigen, vervullen. *Raſſaſier.*
Hij is zoo hongerig dat 'er geen verzaaden aan is. *Il eſt ſi affamé qu'on ne le ſauroit raſſaſier.*
Verzaadend. *bijv. w.* Voedzaam. *Nourriſſant, qui nourrit.*
Verzaadende ſpijs, voedzaame koſt. *Des viandes nourriſſantes.*
VERZAADIGD. *d. d.* Van verzaadigen. *Raſſaſié.*
Wij zijn allen verzaadigd. *Nous ſommes tous raſſaſiés.*
Verzaadigdheid. *zie* Verzaadiging.
VERZAADIGEN. *w. w.* Verzaaden. *Raſſaſier.*
Zig met het overſchot verzaadigen. *Se raſſaſier du reſte ou des reſtes.*
Verzaadiging. *z. v.* Verzaadigdheid. *Raſſaſiement.*
VERZAAGD, enz. *zie* Vertzaagd, enz.
VERZAAKEN. *w. w.* Ontkennen, verloochenen, verlaaten. *Nier, renier, renoncer, abjurer.*
Hij verzaakte het ſtuk, hij loochende het. *Il nia le crime.*
Hij verzaakte zijne ouders, hij zeide valſchelijk dat hij geene ouders had. *Il renia pére & mére.*
De waereldſche begeerlijkheden verzaaken. *Renoncer aux vanités ou aux convoitiſes mondaines.*
Zig zelven verzaaken om Chriſtus wille. *Renoncer à ſoi-méme pour l'amour de Jéſus-Chriſt.*
Veelen van onze medebroederen worden door de wreedſte pijnigingen gedwongen om hunnen Godsdienſt te verzaaken. *Pluſieurs de nos fréres ſont contraints par les plus cruels tourmens d'abjurer leur Religion.*
Zijn Vaderland verzaaken. *Renoncer à ſa patrie.*
Verzaaken, geen troef geeven. *Renoncer, ne point jouer triomphe.*
Verzaaken, eene kaart van eene andere koleur ſpeelen dan de kaart die opgeſpeeld is. *Renoncer, mettre d'une autre couleur que la carte qui a été jouée.*
Zoo gij de kaart verzaakt zult gij beeſt zijn. *Si vous renoncez, vous ſerez ou vous ſerez la béte.*
VERZAAKER. *z. m.* Ontkenner, loochenaar. *Renieur, celui qui renie ou qui renonce.*
Hij is een verzaaker van zijne vrouw en kinderen. *Il renie ſa femme & ſes enfans, il les a abandonnés,*
Verzaaker van den Godsdienſt. *Apoſtat, celui qui abandonne la vraye Religion, pour en embraſſer une autre.*
Verzaaking. *z. v.* Ontkenning, verloochening. *Reniement, renoncement, abnégation, abjuration.*
De verzaaking van zig zelven is de pligt van eenen Chriſten. *Le renoncement à ſoi-méme eſt le devoir d'un Chrétien.*
Verzaaking in 't kaartſpel. *Renonce au jeu de cartes.*
Verzaakſter. *z. v.* Ontkenſter. *Femme ou fille qui renie.*
Zij is eene verzaakſter van haar kind. *Elle renie ſon enfant.*
VERZAAKT. *d. w.* Van verzaaken.
VERZAAMEN. *g. w.* T'zamenkoomen, verzaamelen. *zie* Verzamelen.
VERZADEN, verzaadigen, enz. *zie* Verzaaden, verzaadigen, enz.
VERZAGT. *d. w.* Van verzagten.
VERZAGTEN. *w. w.* Verzoeten, zagt maaken. *Adoucir, radoucir, appaiſer, amollir.*
De hardigheid van iets verzagten. *Adoucir ou amollir la dureté de quelque choſe.*
Hij heeft haar hard gemoed eindelijk verzagt. *Il a enfin adouci la dureté de ſon cœur.*
Dat zal de pijn verzagten. *Cela adoucira ou appaiſera la douleur.*
Zijn vonnis is verzagt, en de doodſtraf in eene eeuwige gevangenis veranderd. *Sa ſentence eſt adoucie, & la peine de mort a été chargée ou commuée en une priſon perpétuelle.*
Een verzagtend of pijnſtillend geneesmiddel. *Un reméde qui adoucit ou qui appaiſe, un reméde anodin, adouciſſant, rémollient.*
Verzagting. *z. v.* Verzoeting. *Adouciſſement, action d'adoucir & d'amollir.*
Verzagting van pijn. *Adouciſſement de douleur.*
Verzagting van weer zal ik verwagten, eer ik mij op reis begeeve. *J'attendrai que le temps ſoit adouci avant que de me mettre en voyage.*
Verzagting, verandering ten beſten. *Radouciſſement, adouciſſement.*
VERZAKEN, enz. *zie* Verzaaken, enz.
VERZAMELD. *d. w.* Van verzamelen.
VERZAMELEN. *w. w.* Vergaderen. *Aſſembler, amaſſer, recueillir.*
Geld voor den armen verzamelen. *Amaſſer de l'argent pour les pauvres, faire une collecte.*

Digitized by Google

Hij heeft door zijne ſpaarzaamheid groote ſchatten verzameld. *Il a aſſemblé de grands tréſors par ſon ménage, par ſon épargne, par ſon économie.*

*De ſtemmen verzamelen of opneemen. *Recueillir les voix ou les ſuffrages.*

Verzamelen. *g. w.* Zig verzamelen, bijeenkomen, vergaderen. *S'aſſembler, ſe rendre dans un certain endroit.*

Verzameling. *z. v.* Vergadering. *Aſſemblée.*

Eene verzameling van volk. *Aſſemblée de peuple, de gens, &c.*

Verzameling van geſchreven of gedrukte werken. *Recueil de piéces écrites ou imprimées.*

Verzameling of inzameſing van penningen can behoeve der nooddruftigen. *Collecte, levée publique de deniers pour le ſoulagement des pauvres.*

Daar wierd eene verzameling voor den armen aangeſteld. *On ordonna une collecte pour les pauvres.*

Verzamelp'aats. *z. v.* Vergaderplaats. *Lieu d'aſſemblée, rendez-vous.*

VERZAMEN. *zie* Verzaamen.

VERZAND. *d. w.* Van verzanden.

VERZANDEN. *g. w.* In 't zand wikkelen, met zand vervuld worden. *S'enſabler, s'aſſabler, s'enfoncer dans le ſable, ſe remplir de ſable.*

Het ſchip is verzand. *Le vaiſſeau s'en enfoncé dans le ſable.*

De IJſſel is geheel verzand. *L'IJſſel s'eſt rempli de ſable.*

Verzanding. *z. v.* Inwelling in [illegible], verſpoeling van 't zand op eenen hoop. *Enfoncement dans le ſable, amas de ſable dans une riviére.*

De verzanding der ſtroomen is ſchadelijk. *Les amas ou les bancs de ſable dans les riviéres ſont très-préjudiciables.*

VERZEEKEREN. *zie* Verzekeren.

VERZEERD. *bijv. w. zie* Bezeerd.

VERZEEREN. *zie* Bezeeren.

VERZEETEN. *d. w.* Van verzitten. *Reculé. zie* Verzitten.

VERZEEUWD. *d. w.* Van verzeeuwen.

Verzeeuwdheid. *z. v. Envie de vomir ſur mer, dégoût qui vient après l'ivreſſe.*

VERZEEUWEN. *g. w. Avoir envie de vomir quand on voyage par mer.*

VERZEGD. *d. w.* Van verzeggen. *zie* Verzeggen.

VERZEGELAAR. *z. m.* Die verzegelt, zegelbewaarder. *Scelleur, celui qui ſcelle ou qui applique le ſceau, Garde des ſceaux.*

Hij is de verzegelaar van dien Brief geweeſt. *Il a mis le ſceau à cette lettre.*

VERZEGELD. *d. w.* Van verzegelen.

VERZEGELEN. *w. w.* Toezegelen. *Sceller, mettre le ſcellé ou le ſceau, cacheter.*

Eenen brief verzegelen. *Cacheter une lettre.*

Al wat men in zijn huis gevonden heeft, is verzegeld. *On a mis le ſceau ſur tout ce qui s'eſt trouvé dans ſa maiſon.*

Verzegeling. *z. v.* Toezegeling. *Action de ſceller ou de cacheter, application du ſceau*

VERZEGEN. *d. w.* Van verzijgen. *Paſſé au travers d'un tamis.*

VERZEGD of verzeid. *d. w.* Van verzeggen.

VERZEGGEN. *w. w.* Verlooven. Als, iets verzeggen, verlooven iets te zullen doen. *Renoncer à quelque choſe, faire vœu de ne la jamais faire.*

Ik wil 't niet verzeggen, ik zegg' het niet af. *Je n'y renonce pas, je pourrois bien le faire encore.*

Verzeggen, belooven. *Promettre.*

Die goederen zijn verzegd of eenen anderen toegezeid. *Ces choſes ou ces marchandiſes ſont promiſes à un autre.*

zig ergens verzeggen, toezegging doen van ergens te komen. *Donner ſa parole ou promettre de venir en quelque endroit.*

Wij zijn verzegd, wij hebben beloofd op eene andere plaats te zullen gaan. *Nous avons donné notre parole d'aller ailleurs.*

VERZEID. *d. w.* Van verzeggen. *zie* Verzeggen.

VERZEILD. *d. w.* Van verzeilen.

VERZEILEN. *g. w.* Op zee verdwaalen. *S'égarer ſur mer, dériver, faire fauſſe route, s'écarter de ſa courſe: termes de Marine.*

*Men weet niet waar hij verzeild of vervaaren is. *On ne ſait ce qu'il eſt devenu.*

Verzeilen. *w. w.* Op eene klip of bank aan ſtukken zeilen. *Faire échouer ſur un roc ou ſur un banc de ſable.*

Het ſchip is verzeild. *Le vaiſſeau eſt échoué.*

VERZEKERAAR. *z. m.* Een die verzekert. *Aſſureur, celui qui aſſure.*

Men kan tegenwoordig op de verzekeraars weinig ſtaat maaken. *On ne ſauroit à préſent ſe fier aux aſſureurs.*

Verzekerbrief. *z. m.* Polis. *Certificat, contract d'aſſurance.*

VERZEKERD. *d. w.* Van verzekeren.

Verzekerdheid. *z. v.* Gewisheid, geruſtheid. *Aſſurance, ſureté.*

Verzekerdheid des gemoeds. *Tranquillité de l'eſprit.*

VERZEKEREN. *w. w.* Voor zeker toezeggen, vergewiſſen. *Aſſurer, rendre ſûr.*

Ik kan 'er u niet van verzekeren. *Je ne vous en ſaurois aſſurer.*

Zijne koopmanſchappen ter zee laaten verzekeren. *Faire aſſurer ſes marchandiſes ſur mer.*

Zig van iemand verzekeren. *Zie hier onder* Iemand in verzekering neemen.

Zig van iemand verzekeren, hem aan zijn ſnoer krijgen. *S'aſſurer de quelqu'un, le gagner, l'attirer dans ſon parti.*

Verzekergeld. *z. g.* Premie voor den Verzekeraar of Aſſurateur. *Certain prix qu'on donne pour aſſurer un vaiſſeau marchand ou des marchandiſes.*

Verzekering. *z. v.* Gewisheid, borg. *Aſſurance, certitude, caution.*

Verzekering ſtellen. *Cautionner, aſſurer, donner caution.*

Ik kan 'er u geen verzekering van geeven. *Je ne ſaurois vous en donner aucune certitude.*

Verzekering, bewaaring, hegtenis. *Saiſie, arrêt, priſon.*

De goederen wierden in verzekering genomen. *Les marchandiſes furent ſaiſies ou arrêtées, on s'aſſura des marchandiſes.*

Iemand in verzekering neemen. *S'aſſurer de quelqu'un, s'en ſaiſir.*

VERZELD. *d. w.* Van verzellen.

VERZELFSTANDIGING. *z. v.* Transſubſtantiatie. *Tranſubſtantiation.*

VERZELLEN. *w. w.* Vergezelſchappen. *Accompagner, tenir compagnie, aſſiſter.*

Iemand op reize verzellen. *Accompagner quelqu'un dans ſon voyage, lui tenir compagnie.*

Eene Goddelijke ondersteuning verzelde hem in zijne tegenſpoeden. *Un divin ſecours ou une aſſiſtance divine l'accompagna dans ſes malheurs.*

Verzelling. *z. v.* Vergezelſchapping. *Accompagnement.*

VERZEN. *zie* Verſen.

VERZENDEN. *w. w.* Wegzenden. *Envoyer, dépêcher, expédier.*

Goederen verzenden. *Envoyer des marchandiſes.*

Iemand naar Indiën verzenden. *Envoyer quelqu'un aux Indes.*

VERZENDER. *z. m.* Die verzend. *Celui qui envoye, Commis ou Facteur.*

Hij was de verzender van die koopmanſchappen. *Il avoit la commiſſion d'envoyer ces marchandiſes, il en étoit le Facteur ou le Commis.*

Verzending. *z. v.* Wegzending. *Envoi.*

Verzending van goederen. *Envoi de marchandiſes, commiſſion d'envoyer des marchandiſes, débit de marchandiſes en d'autres pays.*

Hij heeft groote verzending, hij verzend veel goeds. *Il envoye une grande quantité de marchandiſes en d'autres pays.*

VERZENGD. *d. w.* Van verzengen, en *bijv. w.* Gezengd, gebrand. *Rouſſi, brûlé légérement.*

Verzengd linnwaat. *Du linge rouſſi.*

De verzengde lugtſtreek. *La zone torride.*

VERZENGEN. *w. w.* Zengen. *Rouſſir, brûler légérement.*

Zijn haar verzengen. *Brûler ſes cheveux.*

De droogte verzengde al het gras op het veld. *La ſéchereſſe brûla toute l'herbe de la campagne.*

Verzenging. *z. v.* Branding. *Action de brûler légérement ou par dehors.*

VERZET. *z. g.* Afloſſing, verligting. *Aide, ſecours, appui, relâche.*

Ik hebb' nimmer verzet, ik ben altoos verbonden, ik moet altijd bezig zijn. *Je ſuis toujours ſans aide, je travaille ſans relâche.*

Verzet, iets dat men tot pand geeft. *Gage, ce que l'on met ou que l'on donne en gage.*

Verzet in 't kaartſpel. *Carte qui ſert d'appui à une haute carte, garde.*

VERZET. *d. w.* Van verzetten. *Déplacé, dérangé, détourné, étonné, ſurpris, engagé, hypothéqué, mis en gage, gagé, paré.*

VERZETEN. *d. w.* Van verzitten. *zie* Verzeeten.

VERZETTEN. *w. w.* Verplaatzen. *Déplacer, changer de place, mettre dans une autre place.*

Eene mande verzetten. *Déplacer un panier, le changer de lieu.*

*Hij is niet te verzetten, hij is onverzettelijk of onbuigzaam. *Il eſt inexorable, on ne ſauroit le fléchir, on ne ſauroit l'émouvoir.*

Hij mag niet eenen voet verzetten. *Il n'oſeroit bouger, il n'oſeroit ſortir de ſa place.*

Verzetten, buiten de regte plaats zetten. *Déranger.*

Huisraad verzetten. *Déranger les meubles.*

Verzetten, vergeeten, doen vergeeten. *Oublier, faire oublier.*

*Zijne droefheid verzetten. *Oublier ſa triſteſſe.*

Ik kan het niet verzetten, ik kan die zaak niet uit mijn hoofd ſtellen. *Je ne ſaurois oublier cela.*

De tijd verzet gemeenlijk de grootſte droefheid. *Le temps chaſſe, diſſipe ou fait oublier ordinairement la plus grande triſteſſe.*

Verzetten, afweeren. *Parer, détourner.*

Eenen ſteek verzetten. *Parer un coup d'épée, &c.*

*Verzetten, ontſtellen, verbaazen. *Etonner, conſterner, ſurprendre.*

*Die tijding heeft mij zeer verzet. *Cette nouvelle m'a fort ſurpris, m'a fort conſterné.*

*Ik ſtond 'er over verzet. *J'en fus tout ſurpris.*

Ver-

Digitized by Google

Verzetten, verpanden, verwedden. *Engager, hypothéquer, gager.*
Zij heeft haar zilvertuig verzet. *Elle a engagé sa ceinture d'argent ou la garniture d'argent qu'elle porte à sa ceinture.*
Wat verzet gij 'er onder? *Que gagez-vous? Que parierez-vous?*
Hij wilde 'er zijnen hals onder verzetten. *Il vouloit gager sa tête.*
Verzetten, in den ring of diamantkas vastmaaken of ook anders zetten. *Sertir ou enchâsser dans le châton, enchâsser d'une autre manière.*
Verzetting. z. v. Verplaatzing, verpanding. *Déplacement, transposition, dérangement, engagement.*
Verzetting van diamanten. *Sertissure, enchâssure des pierres dans de l'or ou dans de l'argent.*
* Verzetting van droefheid. *Oubli de tristesse & d'ennui.*
VERZIEDEN. *g. w.* Verkooken. *Se consommer à force de bouillir, ébouillir.*
Laat het sop niet te veel verzieden. *Ne laissez pas trop ébouillir le bouillon.*
VERZIEN. *w. w.* Miszien, verkijken. *Regarder mal, ne pas voir bien, se méprendre, dépenser ou employer à voir ou pour avoir la vue d'une chose qui excite la curiosité.*
Gij moet u niet verzien. *Regardez bien, ne vous méprenez pas.*
Zijn geld verzien of verkijken. *Dépenser ou employer son argent à voir quelque curiosité.*
Ik verzie 'er een stuiver aan dat gij het doet. *Je te donne un sou pour te voir faire cela.*
Verzien, verzorgen. *zie* Voorzien.
Verzien. *d. w.* Van verzien.
VERZIER of verfier. *zie* Mikijzer.
VERZIERDER. z. m. Verdigter. *Inventeur, forgeur de contes.*
Wie is de verzierder van dat verhaal geweest? *Qui a été le forgeur de ce conte?*
VERZIEREN. *w. w.* Verdigten, beuzelen. *Inventer, forger, feindre.*
De digters behelpen zig met verzieren. *Les Poëtes ont recours aux fictions.*
Eene geschiedenis verzieren. *Feindre ou inventer une histoire.*
Verziering. z. v. Verdigting. *Fiction, invention.*
Het is maar eene loutere verziering. *Ce n'est qu'une pure fiction.*
Verzierzel. z. g. Verdigtsel. *Fiction, invention.*
Een aardig verzierzel. *Une jolie fiction, une invention agréable.*
Verzierster. z. v. Verdigtster. *Femme ou fille qui feint, qui forge ou invente.*
Zij is 'er de verzierster van geweest. *C'est elle qui a forgé cela, qui a inventé cela.*
VERZIGT-TOP. z. m. *Konstapels woord. Fronteau de mire: terme d'artillerie.*
VERZIJGEN. *w. w.* Doorzijgen. *Passer, faire couler, passer au travers de quelque chose percée.*
Verzijging. z. v. Doorzijging. *Action de passer ou de faire couler au travers d'un tamis, d'un linge ou d'une passoire.*
Het moet door een verzijgvat gegooten worden. *Il faut le passer par le tamis, &c.*
VERZILVERD. *d. w.* Van verzilveren. *Argenté.*
Verzilverde gespen. *Des boucles argentées.*
VERZILVEREN. *w. w.* Met zilver overtrekken. *Argenter, couvrir d'argent.*
Eenen koperen lepel verzilveren. *Argenter une cuillier de cuivre.*
VERZINKEN. *g. w.* Te gronde gaan. *Couler à fond, aller à fond.*
Het schip liep gevaar van te verzinken of te zinken. *Le vaisseau étoit en danger d'aller à fond.*
In den modder verzinken. *S'enfoncer dans la boue.*
In den afgrond verzinken. *S'abîmer, se jetter ou se précipiter dans un abîme.*
VERZINNEN. *w. w.* Bedenken. *Inventer, forger.*
Gij weet de dingen aardig te verzinnen. *Vous savez inventer joliment les choses, vous avez l'art d'inventer agréablement.*
Dat is wel verzonnen. *Cela est bien inventé.*
Zig verzinnen, eenen misslag begaan in 't spreeken of schrijven. *Se tromper, se méprendre en parlant ou en écrivant.*
Als ik een glaasje in 't hoofd heb, verzinne ik mij ligt in 't spreeken. *Lorsque j'ai un verre dans la tête, je me méprends aisément en parlant, je dis souvent un mot pour un autre, ma langue fourche facilement.*
Verzin u niet, vergrijp u niet. *Ne vous méprenez pas.*
VERZINNER. z. m. *Inventeur, forgeur.*
Verzinning. z. v. Dwaaling, misgreep. *Méprise, erreur.*
Verzinning, uitvinding. *Invention.*
Verzinning eener dragt. *Invention d'une mode.*
VERZITTEN. *g. w.* Op eene andere plaats zitten, verschikken. *Changer de place, reculer, se reculer.*
Ik wilde om hem niet verzitten. *Je ne voulois pas reculer pour l'amour de lui.*
VERZITTEN. *w. w.* Aan 't zitten te kost hangen. *Payer de l'argent pour s'asseoir ou pour être assis.*
VERZOCHT. *zie* Verzogt.
VERZODEN. *zie* Verzooden.
VERZOEK. z. g. Bede, begeerte. *Demande, prière, requête.*
Iemands verzoek toestaan. *Consentir à la demande de quelqu'un.*
Een mondeling verzoek. *Requête verbale, prière qu'on fait de bouche.*
Mijn verzoek op u is, dat gij, enz. *Je vous prie de, &c.*
Ik heb een verzoek op u. *J'ai une prière à vous faire, j'ai une grace à vous demander.*
Op uw verzoek zal ik al wat in mijne magt is voor hem doen. *A votre prière ou à votre sollicitation je ferai pour lui tout ce qui me sera possible, tout ce qui dépendra de moi.*
VERZOEKEN. *w. w.* Begeeren, bidden, smeeken, enz. *Supplier, demander, prier, &c.*
Ik verzoeke vriendelijk dat gij mij niet afslaat. *Je vous supplie très-humblement de ne me pas refuser.*
Eene vrijster ten huwelijk verzoeken. *Demander une fille en mariage.*
Iemand ten eeten verzoeken. *Inviter ou prier quelqu'un à dîner ou à souper.*
Te bruiloft verzoeken. *Prier ou inviter aux noces.*
De Gezant heeft gehoor bij den Koning verzogt. *L'Ambassadeur a demandé audience auprès du Roi.*
Ik verzoeke het op u. *Je vous en prie.*
Verzoeken, beproeven, bezoeken. *Tenter, éprouver.*
God verzogt Abraham. *Dieu éprouva Abraham.*
Ik zal 't eens verzoeken of het goed is. *J'éprouverai s'il est bon.*
Verzoeken, beproeven, aanvegten. *Tenter, porter au mal, solliciter à pécher.*
De Duivel verzoekt de menschen tot het quaade. *Le Diable tente les hommes pour les faire tomber dans le mal, dans le vice ou dans le péché.*
God verzoeken. *Tenter Dieu, s'exposer sans aucune nécessité à des périls dont nous ne pouvons échapper que par une espèce de miracle, demander sans raison que Dieu fasse des miracles inutiles.*
VERZOEKER. z. m. Smeeker, Vrijer. *Suppliant, celui qui supplie, qui demande, qui prie; un Galant.*
De verzoekers wierden afgewezen. *La requête des suppliants fut rejettée.*
Zij heeft al veele verzoekers gehad. *Elle a déjà eu plusieurs amans.*
Verzoeker, aanvegter. *Tentateur.*
Wederstaat den verzoeker uwer ziele. *Résistez au tentateur de votre ame.*
Verzoeking. z. v. Beproeving, aanvegting. *Tentation, épreuve.*
Leid ons niet in verzoeking. *Ne nous induis point en tentation.*
Verzoekmeester. *zie* Requestmeester
Verzoekschrift. z. g. Smeekschrift. *Supplication, requête, placet.*
Zij hebben een verzoekschrift ingeleverd. *Ils ont présenté une requête.*
VERZOENBAAR. *bijv. w.* Verzoenelijk. *Réconciliable.*
VERZOEND. *d. w.* Van verzoenen. *Réconcilié.*
Verzoendekzel. z. g. Het dekzel van de Arke des Verbonds. *La couverture de l'Arche de l'Alliance, propiciatoire: terme de l'Eglise Judaïque.*
Verzoenelijk. *bijv. w.* Bevreedigbaar. *Réconciliable, qu'on peut réconcilier.*
Een verzoenelijk gemoed. *Un cœur réconciliable, un esprit porté à la réconciliation.*
Verzoenelijkheid. z. v. Verzoenbaarheid. *Disposition à se réconcilier.*
Daar is geen verzoenelijkheid tusschen hen te verwagten. *Il n'y a aucune réconciliation à espérer entre eux.*
VERZOENEN. *w. w.* Bevreedigen. *Réconcilier, pacifier, accorder, appaiser.*
Vijanden verzoenen. *Réconcilier des ennemis.*
Zig met iemand verzoenen. *Se réconcilier avec quelqu'un.*
Ik ben met hem verzoend. *Je suis réconcilié avec lui.*
God heeft ons met hem zelven door Jesum Christum verzoend. 2 Cor. V. 18. *Dieu nous a réconciliés à soi ou avec soi par Jésus-Christ.*
Eene verzoende offerhande of zoenoffer. *Sacrifice de propiciation, sacrifice propiciatoire.*
VERZOENER. z. m. Bevrediger. *Réconciliateur, pacificateur.*
Verzoening. z. v. Boeting, voldoening. *Expiation, propiciation, satisfaction.*
Verzoening, bevrediging. *Réconciliation.*
Eene verzoening tusschen strijdende partijen uitwerken. *Remettre, réconcilier ou raccommoder des gens brouillés.*
Verzoenlijk, enz. *zie* Verzoenelijk.
Verzoensster. z. v. Bevredigster. *Femme ou fille qui réconcilie, qui tâche ou cherche à réconcilier.*
VERZOET. *d. w.* Van verzoeten.
VERZOETEN. *w. w.* Zoet maaken. *Adoucir, rendre plus doux.*
De wrangheid der vrugten door suiker verzoeten. *Adoucir l'aigreur des fruits avec du sucre.*
* Verzoeten, verzagten. *Adoucir, soulager, modérer, rendre supportable.*

Digitized by Google

*Geld verzoet den arbeid. *L'argent adoucit la peine.*
Een middel om de pijn te verzoeten. *Un remède pour soulager la douleur.*
*Verzoeting. z. v. Verzagting. *Adoucissement, soulagement.*
VERZOGT. *d. w.* Van verzoeken. *Prié, éprouvé, tenté.*
VERZOLEN. *zie* Verzoolen.
VERZON. *onv. tijd* Van verzinnen. Als, ik verzon. *J'inventois ou j'inventai.*
VERZONDEN. *d. w.* Van verzenden. *Envoyé.*
VERZONEN. *zie* Verzoonen.
VERZONKEN. *d. w.* Van verzinken. *Enfoncé, allé à fonds.*
VERZONNEN. *d. w.* Van verzonnen. *Inventé, forgé.*
VERZOODEN. *d. w.* Van verzieden. *Bouilli.*
VERZOOLD. *d. w.* Van verzoolen.
VERZOOLEN. *w. w.* Met nieuwe zoolen bezetten. *Ressemeler, mettre des semelles à des souliers ou à des bas.*
Kouffen verzoolen. *Ressemeler des bas.*
Verzoolfter. *z. v.* Kouffenlapfter. *Femme ou fille qui ressemelle des bas.*
VERZOONEN. *w. w.* Voor zijn kind aanneemen. *Adopter, prendre pour fils ou pour fille.*
Verzooning. *z. v.* Aanneeming tot kind. *Adoption.*
VERZOOPEN of verzopen. *d. w.* Van verzuipen. *Dépensé à boire, débauché dans la boisson; noyé.*
VERZORGD *d. w.* Van verzorgen.
VERZORGEN. *w. w.* Voorzien, bezorgen. *Pourvoir, munir, fournir.*
Iemand met nooddruft verzorgen. *Pourvoir quelqu'un des choses nécessaires.*
De grensfteden of frontierfteden moeten met oorlogsbehoeftens en levensmiddelen verzorgd worden. *Il faut pourvoir les frontières de munitions de guerre & de bouche.*
VERZORGER. *z. m.* Die verzorgt. *Pourvoyeur, celui qui pourvoit & fournit.*
Verzorging. *z. v.* Bezorging van voorraad. *Fourniture des choses nécessaires, soin d'avoir les provisions nécessaires, action de fournir ou de pourvoir.*
Zij heeft goede verzorging *Elle a grand soin qu'il y ait bonne provision, elle a beaucoup de soin des choses nécessaires.*
VERZOT *d. w.* Van verzotten.
Verzotheid. *z. v. Action de s'infatuer, &c.*
Op iets verzotten. *g. w.* Ergens verzot op worden. *S'infatuer, être préoccupé d'une chose qui ne le mérite pas, se coiffer de quelque chose.*
Door dronkenfchap is hij geheel op die hoer verzot. *L'ivrognerie l'a rendu fou de cette putain, elle eft cause qu'il s'en eft infatué.*
VERZUGTEN. *zie* Zugten.
VERZUIM. *z. g.* Verlies, verwaarloozing. *Négligence, omission, perte.*
Verzuim van tijd. *Perte de temps.*
Hij rekent zijn verzuim vrij hoog. *Il compte beaucoup pour la perte de son temps.*
De wonde is door verzuim erger geworden. *La playe a empiré ou s'eft engrégée parce qu'on l'a négligée.*
Het is een merkwaardig verzuim. *C'eft une omission considérable.*
Bij verzuim. *bijw.* Door nalaating. *Par négligence.*
Zulks quam bij verzuim van den Stedevoogd. *Cela arriva par la négligence du Gouverneur.*

VERZUIMD. *d. w.* Van verzuimen.
Verzuimelijk. *zie* Agteloos.
Wees niet verzuimelijk omtrent die zaak *Ne soyez pas négligent dans cette affaire.*
Verzuimelijkheid. *zie* Agteloosheid.
VERZUIMEN. *w. w.* Verliezen, nalaaten, verwaarloozen. *Négliger, perdre, mépriser, omettre, manquer de faire.*
Veel tijds om eene zaak verzuimen. *Perdre beaucoup de temps pour une affaire.*
Zijne dingen verzuimen. *Négliger ses affaires.*
Zijne vrienden verzuimen of niet agten. *Négliger ses amis.*
Eene gelegenheid verzuimen. *Négliger ou perdre une occasion.*
Eene wonde verzuimen. *Négliger une playe.*
Zijnen pligt verzuimen. *Manquer à son devoir.*
Verzuimenis. *zie* Verzuim of Verzuiming.
Verzuiming. *z. v.* Verzuim. *Négligence, omission.*
‡VERZUIPEN. *w. w.* Door zuipen verquiften. *Dépenser à boire au cabaret.*
‡ Hij heeft zijn geld en welvaart verzoopen. *Il a dépensé tout son bien à boire, la débauche a ruiné sa fortune & sa santé.*
‡ Verzuipen, verdrinken. *Noyer.*
‡ Eenen hond verzuipen. *Noyer un chien.*
‡ Zig verzuipen of verdrinken. *Se noyer.*
‡ Zig in den wijn verzuipen. *Se noyer dans le vin.*
Zig verzuipen, zijne gezondheid met zuipen bederven. *Ruiner fa fanté en faifant débauche de vin.*
VERZUIPER. *zie* Dronkaard.
VERZUKKELEN, verwerpen, verwaarlozen. *zie* Verwerpen, verwaarloozen.
VERZWAARD. *d. w.* Van verzwaaren.
VERZWAAREN. *w. w.* Zwaarder maaken *Appesantir, aggraver, augmenter.*
Iemands ongemak verzwaaren. *Aggraver le malheur de quelqu'un.*
Dat verzwaart de fmert. *Cela augmente la douleur.*
Dat ftuk zal zijn vonnis verzwaaren. *Ce cas aggravera fa fentence.*
Omftandigheden die de zonde verzwaaren. *Circonftances qui aggravent le péché.*
Verzwaaring. *z. v. Aggravement.*
Verzwaaring. *Kerkw.* Bezwaaring. *Aggravation, aggrave: terme eccléfiaftique.*
Dat heeft grootelijks tot zijne verzwaaring geftrekt. *Cela a beaucoup fervi à fon aggrave.*
VERZWAGERD. *d. w.* Van verzwageren.
VERZWAGEREN. *w. w.* Zig verzwageren, zwagerfchap aangaan. *Contracter une affinité, s'allier par mariage, s'aparenter.*
Hij heeft zig met hem verzwagerd. *Il a fait une affinité avec lui, il a épouffé fa fœur, il s'eft allié avec lui en épouf nt fa fœur.*
Verzwagering. *z. v.* Zwagerfchap. *Affinité, alliance.*
Ik ben door verzwagering aan hem verbonden. *Je lui fuis allié par affinité.*
VERZWAKKEN. *w. w. en g. w.* Zwak maaken, zwak worden. *Affoiblir ou s'affoiblir, rendre plus foible ou devenir plus foible.*
De harde koortzen verzwakken hem geweldig. *Les rudes fièvres l'affoibliffent extrêmement.*
De verdeeldheid verzwakte des vijands magt. *La diviffion diminua les forces de l'ennemi.*
Hij verzwakt van tijd tot tijd. *Il s'affoiblit de temps en temps.*
Verzwakking *z. v. Affoibliffement, diminution des forces.*

Zijne quaal veroorzaakt eene verzwakking in zijne leden. *Sa maladie lui cauſe un affoibliſſement dans les membres.*
VERZWAKT. *d. w.* Van verzwakken.
VERZWEEGEN. *d. w.* Van verzwijgen. *Tu, caché, tenu ſous ſilence.*
VERZWEEREN. *w. w.* Zig met eede verbinden. *Renoncer par ſerment, aſſurer par ſerment, jurer, s'engager par ſerment.*
Hij wil 't wel verzweeren dat hij het nooit zal doen. *Il veut bien aſſurer avec ſerment qu'il ne le fera jamais.*
Hij heeft verzwooren nooit te ſpeelen. *Il a renoncé au jeu par ſerment, il a juré de ne plus jouer.*
Verzweeren. *g. w.* Veretteren. *S'ulcérer, rendre du pus ou de la matière.*
Het lid begon te verzweeren. *Le membre ou la partie commença à s'ulcérer.*
Verzweering. *z. v.* Verlooving bij eede. *Renoncement par ſerment.*
Verzweering, verettering. *Ulcération, exulcération, abcès*
VERZWEETEN. *zie* Uitzweeten.
VERZWEGEN. *zie* Verzweegen.
VERZWELGEN. *w. w.* Neer zwelgen, inſlokken. *Englontir, avaler, abſorber.*
Men moet geen ongekaauwde ſpijs verzwelgen. *Il ne faut pas avaler les viandes ſans les mâcher.*
*Het zwart verzwelgt het ligt. *Le noir abſorbe la lumière.*
*Ik kan ook eene ruuwe bejegening niet verzwelgen. *Je ne ſaurois avaler cet affront, je ne puis digérer un traitement ſi rude.*
VERZWELGER. *z. m.* Die verzwelgt. *Glouton, avaleur.*
Verzwelging. *z. v.* Neerzwelging. *Action d'avaler, d'englontir ou d'abſorber, déglutition: terme de Médecine.*
VERZWIJGEN *w. w* Verheelen, verhoolen houden. *Taire, cacher.*
Een geheim verzwijgen. *Taire un ſecret.*
VERZWIJGER. *z. m* Die verzwijgt. *Celui qui tait, qui garde le ſilence ſur une choſe.*
Verzwijging *z. v.* Verheeling. *Silence.*
Door verzwijging kan zomtijds onluſt geweerd worden. *Le ſilence empêche ou prévient ſouvent les querelles.*
Verzwijgſter. *z. v.* Een zwijgend vrouwsperſoon. *Celle qui ſe tait.*
VERZWIJMEN, enz. *zie* Bezwijmen, enz.
VERZWINDELD. *d. w.* Van verzwindelen.
VERZWINDELEN of verzwinden. *g. w.* Verdwijnen. *S'évanouïr, diſparoître.*
Dat verzwindelde voor mijne oogen. *Cela diſparut à mes yeux.*
Verzwinden. *zie* Verzwindelen.
VERZWOLGEN. *d. w.* Van verzwelgen. *Englouti, avalé.*
VERZWOOREN of verzworen. *d. w.* Van verzweeren. *Renoncé par ſerment, ulcéré, apoſtumé.*

V E S.

VESPERTIJD. *z. m. ond. w.* Avondſtond. *Vêpre, le ſoir, la fin du jour.*
VESSEMEN. *w. w.* Vademen, eenen draad in eene naald ſteeken. *Enfiler une aiguille.*
VEST. *z. v.* Schans, wal, ſterkte, vaſtigheid. *Rempart, défenſe, hauteur autour d'une ville qui eſt revêtue de murailles.*
De ſtads veſten. *Les remparts de la ville.*
Grondveſt, Handveſt, enz. *zie* onder Grond, enz.
VESTAALEN of Veſtaalſche Maagden, de Nonnen der Godinne Veſta in 't oud Rome. *Veſtales ou Vierges Veſtales, ſont*

Digitized by Google

de Religieuſe dévouées au ſervice de la Déeſſe Veſta dans l'ancienne Rome.

VESTEN. *w. w.* Veſtigen, hegten. *Fixer, attacher.*

Zijne oogen op iets veſten. *Attacher ou jetter les yeux ſur quelque choſe.*

Houtveſter. *zie onder* Hout.

VESTIGEN. *w. w.* Vaſt maaken, grondveſten. *Fonder, établir, confirmer.*

Zijne hoop op God veſtigen. *Fonder ſon eſpérance en Dieu.*

De oogen van alle omſtanderen waren op den Vorſt geveſtigd. *Les yeux de tous les aſſiſtans étoient fixés ou attachés ſur le Prince.*

Veſtiging. *z. v. Action de fixer.*

Veſting. *z. v.* Vaſtigheid, ſterkte, kaſteel. *Forteresſe, citadelle, fortification.*

De veſting word beſchoten. *On bat la citadelle à coups de canon.*

Eene ſtad met braave veſtingen voorzien. *Pourvoir une ville de bonnes fortifications.*

Veſtingbouw. *z. m.* Sterktebouwkunde. *Fortification, l'art de fortifier les places, architecture militaire.*

Een boek dat van de veſtingbouw handelt. *Un livre qui traitte de la fortification, des fortifications ou de l'art de fortifier.*

Veſtingbouwer. *z. m.* Veſtingbouwkundige, Sterktebouwer. *Ingénieur, celui qui fait travailler aux fortifications, qui fortifie les places.*

V E T.

VET. *z. g.* Smeer, Reuzel. *Graiſſe.*

Daar is veel vet aan dat vleeſch. *Il y a beaucoup de graiſſe à cette chair.*

Braadvet, Ganzenvet, Hammenvet, Niervet, Reuzelvet, Schaapenvet, Scheelvet, enz. *zie onder* Braad, enz.

Vet. *bijv. w.* Met vet begroeid. *Gras, graſſe, qui a de l'embonpoint.*

Een vet beeſt. *Une bête graſſe.*

Een vette os. *Un bœuf gras.*

Een vet kind. *Un enfant gras.*

Eene vette gans. *Une oye graſſe.*

Vette waaren. *Marchandiſes graſſe, comme huile, lard, chandelles, &c.*

Zij is dik en vet. *Elle eſt groſſe & graſſe.*

Vet, ſmeerig, met vettigheid doormengd. *Gras, mêlé de graiſſe.*

Eene vette pan of ſchotel. *Une pêle graſſe, un plat gras.*

Vette ſpijs. *Des viandes graſſes.*

Vet land. *Terre graſſe.*

Gij ſmeert de boter al te vet. *Vous graiſſez le beurre trop épais.*

Vetagtig. *bijv. w.* Matelijk van vet voorzien, ſmeerig. *Graſſet, un peu gras.*

Vetagtige ſpijze. *Des viandes un peu graſſes.*

Uwe vingers zijn nog vetagtig. *Vos doigts ſont encore un peu gras.*

Hij is vetagtig of matigtijk vet. *Il eſt graſſet.*

VETE. *zie* Wrok.

VETER. *z. v. Lacet, aiguillette.*

Hij draagt veters in zijne ſchoenen. *Il a des aiguillettes à ſes ſouliers.*

VETEREN. *w. w.* Met eene veter vaſt maaken. *Lacer, attacher avec un lacet.*

Veterklopper. *zie* Vetermaker.

Vetermaker. *z. m.* Vererklopper. *Aiguillettier, celui qui fait des aiguillettes & des lacets.*

Vetertje. *z. g.* Kleine veter. *Petit lacet.*

VETHEID. *z. v.* Vettigheid. *Graiſſe.*

Het vleeſch ſtaat mij tegen door zijne vettigheid. *La chair me fait mal au cœur à cauſe de ſa graiſſe.*

Vettekous. *zie* Veldſalaad.

VETTEN. *w. w.* Vet maaken, meſten. *Engraiſſer.*

Beeſten vetten. *Engraiſſer du bétail.*

De laarzen vetten of ſmeeren. *Graiſſer les bottes.*

Huidvetten, enz. *zie onder* Huid.

Vettewaarier. *z. m.* Komenijhouder. *Homme qui vend des marchandiſes graſſes, comme du lard, de l'huile, des chandelles, &c. Quelques-uns l'appellent Graiſſier.*

Vettigheid. *z. v.* Vetheid. *Graiſſe, ſubſtance onctueuſe.*

De vettigheid der ſpijze. *La graiſſe des viandes.*

Vetweide. *z. v.* Weide, waarin beeſten worden gedreven, om vet te worden. *Prairies ou prez où l'on engraiſſe les bœufs.*

De os gaat in de vetweide. *Le bœuf eſt à l'engrais ou dans les prairies pour devenir gras.*

Vetweider. *z. m.* Die vette beeſten verkoopt. Oſſenweider. *Marchand de bêtes graſſes ou de bœufs gras.*

Vetweiderije. *z. v.* De manier of konſt om vee vet te weiden. *Connoiſſance requiſe pour engraiſſer le bétail.*

VEU. VEY.

VEULEN. *z. g.* Jong Paerd. *Poulain.*

Eene merrije met een veulen. *Une jument qui porte un poulain.*

Een Ezels veulen. *Un Anon.*

VEUR, voor. *zie* Voor.

VEURNE, Stadsnaam in Vlaanderen. *Furnes, ville de Flandre.*

VEYL, enz. *zie* Veil, enz.

VEYNZEN, enz. *zie* Veinzen, enz.

VEZEL, enz. *zie* Veezel, enz.

UGT. VIC.

UGTEND of Ogtend. *zie* Ogtend.

VICARIS. *z. m. ond. w. Woord der Roomſche Kerk.* Stedehouder. *Vicaire: Terme de l'Egliſe Romaine.*

VICE-ADMIRAAL. *ond. w. zie* Onder-Admiraal.

VICE-ROI. *ond. w. zie* Onder-Koning.

VICTORIE of Victorije. *ond. w. zie* Overwinning.

VICTUAILLE. *ond. w.* Leeftogt voor de Scheepen. *Victuailles, vivres.*

Een ſchip victuailleeren. *Avitailler un vaiſſeau, le pourvoir de vivres ou de munitions de bouche.*

Victuailliemeeſter. *z. m.* Scheepsbezorger. *Victuailleur ou pourvoyeur de vaiſſeaux.*

UIE. VIE.

UIE. *zie* Uije.

VIEL. *onv. tijd* Van vallen. Als, ik viel. *Je tombois ou je tombai.*

VIER, vuur, enz. *zie* Vuur, enz.

VIER. *bijv. w.* IV of 4. Viertal. *Quatre.*

In vier deelen. *Diviſer ou partager en Quatre.*

In vieren geſpleten. *Fendu en quatre.*

Een geſpan van vieren. *Attelage de quatre chevaux.*

Vier aan vier. *Quatre à quatre.*

VIERAVOND. *z. m.* De dag voor eene hoogtijd. *Vigile, la veille d'une fête.*

Vieravond, taak. *Tâche.*

Vieravond, viertijd. *Temps qui reſte après avoir fait ſa tâche.*

Vieravond hebben, zijne taak afhebben. *Avoir fait ſa tâche.*

VIERDAG. *z. m.* Feeſtdag. *Fête.*

De eerſte dag der weeke is een algemeene vierdag onder de Chriſtenen. *Le premier jour de la ſemaine eſt une fête générale parmi les Chrétiens.*

VIERDE. *bijv. w. Quatrième.*

Woensdag is de vierde dag der weeke. *Mécredi eſt le quatrième jour de la ſemaine.*

Het vierde jaar van een wild zwijn. *Quartan: Terme de chaſſe.*

Ten vierde maal. *Pour la quatrième fois.*

Vierde. *z. g.* Een vierde, vierde deel. *Un quart, une quatrième partie.*

Vierdedaagſch. *bijv. w.* Dat om den vierden dag koomt. *Qui revient tous les quatre jours.*

De vierdedaagſche koorts. *La fièvre quarte.*

Ten vierden. *Quatriémement, en quatrième lieu.*

VIERDERHANDE. *zie* Vierderlei.

VIERDERLEI. *bijv. w.* Van vier ſoorten. *De quatre ſortes.*

Zijn kleed was van vierderlei kleuren. *Son habit étoit de quatre ſortes de couleurs.*

VIERDUBBEL. *bijv. w.* Viervoudig. *Quadruple, quatre fois autant.*

Een vierdubbelde doek. *Un linge en quatre double.*

VIERDUIZEND. *bijv. w.* 4000. *Quatre mille.*

VIEREN, vier uuren. *Quatre heures.*

Het is quartier voor vieren. *Il eſt le quart avant quatre heures.*

Met ons vieren. *Nous quatre, à nous quatre.*

VIEREN. *w. w.* Feeſt houden. *Fêter, célébrer, chommer.*

Een feeſt vieren. *Chommer une fête, célébrer un jour de fête.*

Vieren, toegeeven, involgen. *Choyer, ménager, larguer, lâcher.*

Ik hebb' een zeer been dat ik wat moet vieren. *J'ai mal à la jambe, il faut que je la ménage un peu.*

Eenen zieken vieren. *Choyer ou dorloter un malade, en avoir grand ſoin.*

Een touw vieren. *Larguer ou lâcher une corde: Terme de Marine.*

Den teugel vieren. *Lâcher la bride.*

Den ſchoot vieren. *Scheepsw.* Het zeil bot geeven. *Larguer ou filer les écoutes: Terme de Marine.*

VIERENDEEL. *z. g.* Een vierde deel. *Quarteron, quart, quartier, quatrième partie, quart de livre, quart de cent.*

Dat laken is negen vierendeel breed. *Ce drap a neuf quarts de largeur.*

Een vierendeel ponds. *Quarteron, quart de livre.*

Een vierendeel loots. *Un dragme, la huitième partie d'une once.*

Een vierendeel uurs. *Un quart d'heure.*

Een vierendeel mijls. *Un quart de lieu.*

Een vierendeel van eene kaas. *Un quartier de fromage.*

Een vierendeel van een rond. *Un quart de cercle.*

Een vierendeel van eene ton. *Un quartaut, quart d'une tonne, d'un muid, &c.*

Een vierendeel biers. *Un quartaut de bière.*

Een vierendeel boters. *Quartaut de beurre.*

Een vierendeel elle. *Quart d'aune.*

Een vierendeel jaars. *Un quart d'an.*

VIERENDEELEN. *w. w.* In vieren deelen. *Diviſer ou partager en quatre.*

Eene taart vierendeelen. *Partager une tarte en quatre.*

Vierendeelen, met vier paerden van een

Digitized by Google

een trekken of ſcheuren. *Ecarteler, tirer à quatre chevaux.*
Eenen verrader vierendeelen. *Ecarteler un traître.*

VIERHOEK. *z. m. Quarré, tétragone.*
Vierhoekig. *bijv. w.* Dat vier hoeken of punten heeft. *Quarré, qui a quatre angles, quadrangulaire.*
Eene vierhoekige figuur. *Une figure quadrangulaire.*
Eene vierhoekige muts. *Un bonnet quarré.*

VIERHONDERD. *bijv. w.* CCCC. 400 *Quatre cens.*
Een ſchip met vier honderd mannen bemand. *Un vaiſſeau monté de quatre cens hommes.*

VIERJAARIG. *bijv. w.* Dat vier Jaaren oud is. *Qui a quatre ans.*
Een vierjaarig paerd. *Un cheval de quatre ans.*

VIERING. *z. v.* Feeſthouding, toegeeving, involging. *Célébration: Action de ménager, action de largueur.*

VIERKANT. *z. g.* Dat vier kanten heeft. *Un quarré, figure qui a quatre côtés.*
Eene houtmijt van tien voeten in het vierkant. *Pile de bois de dix pieds en quarré.*
Een vierkant maaken. *Faire un quarré.*
Zijne eerſte ſchets was maar een bloot vierkant. *Son premier deſſein n'étoit qu'un ſimple quarré.*
Vierkant, eene kamer of een vertrek. *Chambre, appartement quarré.*
Dat huis heeft beneden maar een vierkant. *Cette maiſon n'a qu'un appartement en bas.*

Vierkant. *bijv. w.* Vierkantig. *Quarré, qui a quatre côtés.*
Eene vierkante tafel. *Une table quarrée.*
Vierkante wortel. *Woord der Ciferkonſt. Racine quarrée: Terme d'Aritbmétique & d'Algébre.*

VIERKANTEN. *w. w.* Vierkantig maken. *Equarrir, rendre quarré.*

Vierkantig. *bijv. w.* Met vierkanten of hoeken voorzien. *Quarré, qui a quatre côtés, quadrangulaire.*
Eene vierkantige tafel. *Une table quarrée.*
Een vierkantige tempel. *Un temple quarré.*
Vierkantigheid. *z. v. Quadrature, figure quarrée.*

VIERKRUID. *z. g.* Soort van nieskruid. *Pommelée, eſpéce d'ellébore.*

VIERLING. *z. v.* Klein digtſtuk van vier regels. *Quadrain.*

VIERMAAL. *bijw.* Vier reizen, vierwerf. *Quatre fois.*
Ik hebb' wel viermaal aan de deur geklopt. *J'ai frappé bien quatre fois à la porte.*
Viermaal zoo veel. *Quatre fois autant.*

VIERSCHAAR. *z. v.* Geregtsbank. *Tribunal.*
Wij zullen allen voor de vierſchaar of regterſtoel van Chriſtus geſteld worden. Rom. XIV. 10. *Nous comparoîtrons tous devant le tribunal ou le ſiége judicial de Chriſt.*
Vierſchaar, bijeenkomſt der Halsregters. *Aſſemblée des Juges Criminels.*
De vierſchaar ſpannen, eene geregtspleging aanſtellen. *Convoquer ou aſſembler les Juges.*
Vierſchaar, opene plaats met een ſtaketſel afgeſcheiden, daar de doodvonnisſen den misdadigeren in 't openbaar voorgeleezen worden. *Parquet, chambre de Haute Juſtice, lieu ouvert & ſéparé par une balauſtrade ou par une cloiſon baſſe, où on lit publiquement aux criminels leurs ſentences de mort.*
Hij wierd in de vierſchaar gebragt en ter dood gevonnisd. *Il fut mené dans la chambre de Haute Juſtice & condamné à mort devant le tribunal ou dans l'aſſemblée des Juges Criminels.*

VIERSCHOOTIG. *bijv. w.* Kloek van leden. *Bien fait, grand, de grande taille.*
‡ Een vierſchootig man. *Un homme de grande taille.*

VIERSPRONG. *z. m.* Kruisweg. *Carrefour.*
Hij quam op eenen vierſprong en wiſt niet wat weg hij zoude inſlaan. *Il vint dans un carrefour & ne ſut quel chemin il devoit prendre.*

VIERTAL. *z. g. Le nombre de quatre.*

VIERTANDIG. *bijv. w.* Als, eene viertandige tafelvork. *Une fourchette à quatre dents.*

VIERTEL. *zie* Virtel.

VIERTIJD. *z. m.* Ledige tijd. *Temps qui reſte après avoir fait ſa tâche.*
Ik hebb' mijn viertijd of vieravond. *J'ai fait ma tâche, je puis me divertir.*
Vierti dige vaſten, een drietnaagſche vaſten, die viermaal 's jaars in de Roomſche Kerk gehouden word, en die men met een ond. woord Quatertempers noemt *Quatretemps, Fête de l'Egliſe Romaine.*

Te VIERVOET. *bijv. w.* Op eenen galop, ſpoorſlaags. *Au galop, à toute bride.*
Hij rende te viervoet. *Il galopa ou fit galoper ſon cheval, il alla à toute bride.*
Viervoetig. *bijv. w.* Dat vier voeten heeft. *Qui a quatre pieds, à quatre pieds.*
De viervoetige dieren. *Les animaux à quatre pieds.*

VIERVORST. *z. m.* Vorſt die het vierde deel van eên geweſt beheerſcht. *Tétrarque, Prince qui régne ſur la quatriéme partie d'un pays.*
Toen Johannes de Dooper begon te prediken, zoo was Herodes een Viervorſt over Galilea, en Philippus zijn Broeder een Viervorſt over Iturea en over het Land Trachonitis. *Lorſque Jean Baptiſte commença à prêcher, Hérode étoit Tétrarque de Galilée, & Philippe ſon Frére Tétrarque de l'Iturée & de la contrée de Trachonite*

VIERVOUDIG. *bijv. w.* Vierdubbel. *Quadruple.*
Iets viervoudig betalen. *Payer le quadruple de quelque choſe, en donner quatre fois la valeur.*

VIES. *bijv. w.* Zinnelijk, vreemd, naauwkeurig. *Délicat, dégoûté, difficile.*
Zij is heel vies in 't eeten. *Elle eſt délicate & difficile pour le manger.*
Een vies kind. *Un enfant délicat ou dégoûté.*
* Houd u zoo vies niet. *Ne faites pas tant le renchéri ou le ſucré, &c.*

Vies: van de zaaken ſpreekende. *Dégoûtant, deſagréable.*
Al wat daar in huis is zag 'er zoo vies uit. *Tout ce qu'il y avoit dans la maiſon avoit l'air ſi dégoûtant.*
Die drank heeft eenen viezen ſmaak. *Ce bruvage, cette liqueur ou cette boiſſon a un goût deſagréable.*
Vieze kuuren, viezevaazen. *Des manières ſingulières, des grimaces, des vetilles.*
Vieze menſchen. *Des perſonnes affectées.*
Vieze kleuren. *Couleurs bizarres.*
* Hij is al te vies op zijne kleedinge. *Il affecte trop la propreté.*
Eene vieze ſtoffe valt moeilijk te vertaalen. *Une matière délicate eſt difficile à traduire.*
* Die ſchrijver gebruikt zulke vieze beſchrijvingen. *Cet auteur ſe ſert de termes ſi bizarres.*

‡ Viezevaazen. *z. v. meerv. zie* Vieze kuuren.

Viesheid. *z. v.* Naauwkeurigheid, zinnelijkheid. *Affectation, humeur difficile.*
Men kan zulk eene viesheid niet wel inſchikken. *On ne ſauroit ſouffrir une humeur ſi difficile.*
Viesheid omtrent ſpijs en drank. *Dégoût, répugnance pour certaines viandes, pour certains bruvages.*

V IJ.

VIJAND. *z. m.* Tegenpartije. *Ennemi.*
's Vijands leger of het leger van den vijand. *L'armée ennemie.*
Zijnen vijand bevegten. *Combattre ſes ennemis.*
De vijand is geſlagen. *L'ennemi eſt battu.*
De vijanden namen de vlugt. *Les ennemis prirent la fuite.*
Hebt uwe vijanden lief. *Aimez vos ennemis.*
Doodelijke vijand. *zie* Doodvijand.
Doodvijand. *zie onder* Dood.
Erfvijand. *zie onder* Erf.
Gezworen vijand. *Ennemi juré.*
Hoofdvijand. *Ennemi capital.*
Vijandelijk, enz. *zie* Vijandelijk, enz.
Vijandig. *bijv. w.* Haatelijk. *Ennemie, odieux, criminel.*
Iemand vijandig zijn. *Porter inimitié à quelqu'un.*
Vijandigheid. *zie* Vijandſchap.
Vijandiglijk. *bijw.* Op eene vijandige en haatelijke wijze. *En ennemi, odieuſement.*
Iemand vijandiglijk bejegenen. *Traiter quelqu'un en ennemi.*
Vijandin of vijandinne. *z. v. Ennemie.*
Vijandlijk. *bijv. w.* Vijandig. *Ennemi, d'ennemi.*
Eene vijandlijke daad. *Un acte d'hoſtilité.*
Vijandlijk. *bijw.* Vijandliker wijze. *En ennemi, hoſtilement, avec hoſtilité.*
Hij viel vijandlijk op hem aan *Il l'attaqua en ennemi.*
Hij trok vijandlijk in de landen van dien Vorſt. *Il entra hoſtilement ſur les terres de ce Prince.*
Vijandlijkheid. *z. v.* Vijandlijke daad. *Hoſtilité, acte d'hoſtilité.*
Eene vijandlijkheden meer plegen. *Ne plus commettre d'hoſtilités, ceſſer de commettre des hoſtilités ou des actes d'hoſtilité.*
Vijandſchap. *z. v.* Haat. *Inimitié, haine, averſion.*
Iemand vijandſchap toedraagen. *Avoir de la haine pour quelqu'un.*
Ik zal vijandſchap zetten tuſſchen u en tuſſchen deeze vrouwe, enz. Gen. III. 15. *Je mettrai de l'inimitié entre toi, & la femme, &c.*

VIJF. *bijv. w.* Het getal van V of 5. *Cinq, nombre adjectif & numéral de tout genre.*
Eene hand heeft vijf vingers. *Il y a cinq doigts à une main.*
Zij waren met hun vijven. *Ils étoient cinq.*
Eene vijf. *z. v. Un cinq, un cinq de chiffre, un cinq dans le jeu de cartes, un cinq au jeu de dés.*

VIJFBLAD. *z. g.* Zeker kruid. *Quinteſfeuille, tormentille, ſorte d'herbe.*

VIJFDE. *bijv. w. Cinquiéme: nombre d'ordre.*
Mei, is de vijfde maand van 't jaar. *Mai, eſt le cinquiéme mois de l'année.*

NB

Digitized by Google

NB. Vijfde word met *Quint* overgezet in twee voorvallen, te weeten:

I. Karel de Vijfde, Keizer van 't Roomsche Rijk. *Charles-Quint, Empereur d'Allemagne.*

Bij alle de andere Souvereine Vorsten gebruikt men *Cinq.* Als, Karel de Vijfde, Koning van Vrankrijk. *Charles-Cinq Roi de France.*

II. De Paus Sixtus de Vijfde. *Le Pape Sixte-Quint.* Men zegt ook *Sixte-Cinq* of *Sixte Cinquième.*

Vijfde penning dien men aan een Leenheer betaald als men een Leengoed verkoopt. *Quint, droit qu'on paye au Seigneur féodal quand on vend un fief.*

De vijfde penning van den vijfden penning. *Le requint, le quint du quint.*

Ten vijfden. *Cinquièmement, en cinquième lieu.*

VIJFHOEK. z. m. Vijfkant. *Pentagone, figure qui a cinq angles ou cinq côtés.*

Vijfhoekig. *bijv. w. Qui a cinq angles ou cinq côtés.*

VIJFKANT, enz. *zie* Vijfhoek, enz.

VIJFKERKEN, ſtads naam in Neder-Hongarijen. *Cinq-Eglises, ville de la Basse Hongrie.*

VIJFMAAL. *bijw.* Vijf reizen. *Cinq fois.*

VIJFSTE. *zie* Vijfde.

VIJFTIEN. *bijv. w.* Het getal van XV. of 15. *Quinze, le nombre de XV. ou 15.*

Vijftien, als elk der ſpeeleren vijftien heeft in de Kaatsbaan. *Quinzain, terme de jeu de paume.*

Vijftiende. *bijv. w. Quinzième.*

Lodewijk de Vijftiende, Koning van Vrankrijk. *Louis-Quinze Roi de France.*

Een vijftiende in 't Piquetſpel. *Une quinte.*

Een vijftiende van 't aas. *Une quinte major.*

Een vijftiende van den boer. *Une quinte au valet.*

Vijftienmaal. *bijw. Quinze-fois.*

VIJFTIG. *bijv. w.* L. 50. *Cinquante, une cinquantaine.*

Vijftigmaal. *bijw.* Vijftigwerf, vijftig reizen. *Cinquante fois.*

Vijftigſte. *bijv. w. Cinquantième.*

VIJFVINGERKRUID. z. g. Vlooikruid. *zie* Vijfblad.

VIJG. z. v. Zekere vrugt. *Figue, fruit de figuier*

Hij eet gaerne vijgen. *Il aime à manger des figues.*

* Iemand eene vijg geeven, iemand verlif ingeeven. *Empoisonner quelqu'un, lui donner du poison, lui donner un boucon.*

* Vijgen na Paaſchen, moſtert na den eeren, dingen die buiten tijds koomen. *Moutarde après dîner.*

Paerdevijg. *zie onder* Paerd.

Vijgenblad. z. g. Blad eens vijgenbooms. *Feuille de figuier.*

* Zig met vijgenbladen bedekken, zig met eene onnoozele verſchooning behelpen. *Se couvrir de feuilles de figuier, se servir d'excuses frivoles.*

Vijgenboom. z. m. Boom daar vijgen aangroeijen. *Figuier, arbre qui porte des figues.*

De vijgenboom bloeit niet. *Le figuier ne porte point de fleurs.*

Vijgenboon of vijgboon. z. m. Soort van platte en bittere boon. *Lupin, sorte de fève.*

Vijgenboot. *zie* Vijgenkorf.

Vijgenkorf. z. v. Korf daar vijgen in gedaan worden, vijgeboot. *Un cabas de figues.*

Vijgenmelk. z. v. Zap uit de groene vijg gedrukt. *Lait de figue, jus exprimé d'une figue verte.*

VIJL. z. m. Zeker ijzer werktuig. *Lime, instrument d'acier propre à polir le fer ou à le couper en plusieurs pièces.*

VIJLEN. *w. w.* Met eenen vijl ſtrijken, met eenen vijl doorzaagen. *Limer, polir, couper avec la lime.*

Eenen ijzeren ſtaaf of bout, glad vijlen. *Limer une barre de fer, une cheville de fer.*

Vijlſel. z. g. Het geen onder 't vijlen afvalt. *Limaille, les petites parties de métal que la lime fait tomber.*

Vijlſel van ſtaal. *Limaille d'acier.*

Vijlſel van ivoor, ivoorzand. *Limaille d'ivoire.*

Vijlſel van goud of van zilver. *Limaille d'or ou d'argent.*

VIJSTEN. *w. w.* Een wind ſtil laten. *Vesser, vessir, faire des vesses.*

VIJSTER. z. m. Die vijſt. *Vesseur, celui qui vesse.*

Vijſter. z. v. *Une vesseuse.*

VIJT. z. m. Zekere ſmertenijke zweer aan den top der vingeren. *Paronychie, panaris, sorte d'abcès très douloureux qui vient au bout des doigts.*

Zij heeft de vijt aan haaren duim. *Elle a un panaris au pouce.*

VIJVEN. *meerv. van* Vijf. Als, twee vijven gooijen in 't tiktakſpel. *Jetter ou amener deux cinq au trictac.*

VIJVER. z. m. Een beſloten water om viſch in te houden. *Etang, vivier, étendue d'eau où l'on nourrit du poisson de rivière.*

Daar is een ſchoone vijver voor mijne Hoſteede. *Il y a un beau vivier devant ma maison de campagne.*

Eenen vijver met viſch pooten of voorzien. *Empoissonner ou peupler un vivier.*

Vijver, zekere ziekte daar aan de paerden onderhevig zijn. *Morfondure, maladie qui vient aux chevaux saisis de froid immédiatement après avoir eu bien chaud.*

VIJZE. z. v. *ond. w.* Schroef, ſpil. *Vis, ce qui entre dans un écrou.*

VIJZEL. z. m. Stampvat. *Mortier, vase à piler.*

Een koperen of marmeren vijzel. *Mortier de cuivre ou de marbre.*

Zet den ſtamper in den vijzel. *Mettez le pilon dans le mortier.*

VIJZELEN. *w. w.* Opſchroeven. *Mettre sur des vis, hausser par le moyen des vis.*

Een huis om hoog vijzelen. *Hausser une maison par le moyen des vis.*

* Iemand in top van eere vijzelen. *Elever quelqu'un aux plus grands honneurs.*

* Iemands lof opvijzelen. *Louer quelqu'un, lui donner des louanges, exalter sa gloire.*

VIJZELHOOFD. z. g. *Ecrou de vérin.*

U I L.

UIL. z. m. Zekere nagtvogel. *Hibou, sorte d'oiseau nocturne.*

‡ UIL, halve gek. *Nigaud, benêt, fat.*

* Elk meent zijn uil een valk te zijn. *Spreekw. Il n'y a point de laides amours, chacun estime ce qu'il a plus que ce qu'ont les autres.*

Eenen uil vangen. *Schecpsw.* Overſtaag vallen. *Reviver malgré soi, faire Chapelle: Terme de Marine.*

Katuil, Kerkuil, Nagtuil, Randsuil, Transuil, enz. *zie onder* Kat, enz.

Uilenſpiegel. z. m. Naam van zekere doortrapte vent. *Espiègle, nom d'un certain drolle rusé & malicieux.*

Uilenſpiegels parten. *Espiègleries, tours d'espiègle.*

Uilenvlugt. Als, in de uilenvlugt. *Entre chien & loup.*

Uilskop. z. m. *Tête de hibou.*

‡ Uilskop. *zie* ‡ Uil.

Uilskuiken. z. g. Uilsjongen. *Le petit d'un hibou.*

‡ Uilskuiken. *zie* ‡ Uil.

Uiltje, zeker gevleugeld beesje, als daar de rupſen en zijwormen uit voortkomen. *Papillon.*

‡ Een uiltje vangen, een namiddagſlaapje neemen. *Faire la méridienne.*

V I L.

VILDER. *zie* Viller.

Vilkuil. z. v. *Fosse où l'on jette les animaux qu'on a écorchés, fosse où l'on écorche les animaux.*

VILLEN. *w. w.* Het vel afhaalen. *Ecorcher, enlever la peau.*

Eenen os villen. *Ecorcher un bœuf.*

Een gevild konijn. *Un lapin écorché.*

VILLER. z. m. Die vilt. *Ecorcheur, celui qui écorche.*

Een paerdenviller. *Ecorcheur de chevaux.*

Stinkviller. *zie onder* Stinken.

Villerije. z. v. *Ecorcherie, voirie.*

Villing. z. v. Aftrekking van 't vel. *Action d'écorcher.*

Villmes. z. g. *Couteau d'écorcheur.*

VILT. z. v. Gevulde wol met hair. *Feutre, certain composé de laine & de poil foulés ensemble.*

Vilt, vilten hoed. *Feutre, méchant chapeau, chapeau de feutre.*

Vilten ſchoenen, vilten zoolen. *Souliers de feutre, semelles de feutre.*

Turks vilt, kemelshair. *Poil de chameau.*

V I M.

VIM. z. v. Eene vim rijs. *Un cent de fagots.*

Eene vim takkenboſſen opdoen. *Acheter un cent de fagots.*

Men verkoopt de takkenboſſen bij de vim. *On vend les fagots par centaines.*

V I N.

VIN. z. g. Slagwiek van de viſch. *Nageoire, aileron.*

De voorens hebben roode vinnen. *Les gardons ont les nageoires rouges.*

VIN. z. v. Bloedvin. *Sorte d'apostume.*

VINDEN. *w. w. Trouver, découvrir,*

Iets vinden. *Trouver quelque chose qu'on cherche.*

Het verloorene vinden. *Trouver ce qui a été perdu.*

Een nieuw land vinden. *Découvrir un nouveau pays, faire la découverte d'un pays.*

Zig ergens laaten vinden. *Se rendre au lieu assigné, se trouver en quelque lieu.*

* Hij zal zig wel laaten vinden, hij zal zig niet onrekkelijk toonen. *Il sera raisonnable, il ne sera pas le revêche, il ne sera pas intraitable.*

Iemand ſchuldig vinden. *Trouver quelqu'un coupable.*

Ik zal hem wel vinden. *Je le trouverai bien, je trouverai bien le moyen de me venger.*

Goed vinden. *Trouver bon.*

Als mijn vader het goedvind zal ik de reis naar Italien aanvangen. *Si mon père le trouve bon, j'entreprendrai le voyage d'Italie.*

Digitized by Google

Quaalijk vinden. *Trouver mauvais.*
Ik vind zeer qualijk dat gij 's avonds zoo laat te huis koomt. *Je trouve fort mauvais que le soir vous reveniez si tard au logis.*
•Vinden, uitſpraak doen. *Faire déciſion, décider, déterminer, réſoudre.*
•Zij hebben 't goedgevonden dat hij de halve koſten zal draagen. *Ils ont réſolu qu'il payera la moitié des frais.*
VINDER. z. m. Uitvinder. *Inventeur, celui qui trouve ou invente quelque choſe.*
Hij is een gelukkige vinder van die kunſt. *Il eſt un heureux inventeur de cet art.*
Vinder, Keurmeeſter. *Commiſſaire établi pour examiner ſi les choſes ſont bonnes ou non.*
Vinding. z. v. Vond, uitvinding. *Invention, fiction.*
Hij is rijk van vinding. *Il eſt plein d'inventions ou de fictions.*
Kruisvinding. *zie onder* Kruis.
VING of vong. *onv. tijd* Van vangen. Als, ik ving of vong. *Je prenois ou je pris.*
VINGER. z. m. *Doigt.*
De voorſte vinger. *Le doigt de devant.*
De middenſte vinger. *Le doigt du milieu.*
De kleinſte vinger. *Le petit doigt, le doigt auriculaire.*
Met den vinger aanwijzen. *Montrer au doigt.*
Door de vingeren zien. *Conniver, faire ſemblant de ne pas voir.*
Men kan hem wel met eenen natten vinger beloopen, hij is hier heel digt bij. *Il eſt ici tout proche ou tout près.*
Hartvinger, Middenvinger, Oorvinger, Ringvinger, Voorvinger, Wijsvinger, enz. *zie onder* Hart, enz.
Hij zal zijne vingers niet blaauw tellen aan dat geld, hij zal 'er niets van hebben. *Il ne ſe ſalira pas les doigts de cet argent, il n'en aura rien.*
VINGEREN. w. w. Met vingeren betaſten. *Toucher, manier, tâter des doigts.*
Vingerhoed. z. m. Een naaiſters werktuig. *Dé à coudre.*
Zij gebruikt eenen ivooren vingerhoed. *Elle ſe ſert d'un dé d'ivoire.*
Vingerhoedkruid. z. g. Zeker kruid. *Eſpéce de joubarbe, ſorte d'herbe.*
Vingerling. z. m. Vingerkap. *Une enveloppe de doigt, doigtier.*
Hij draagt eenen vingerling over zijnen zeeren vinger. *Il porte un doigtier au doigt où il a du mal.*
Vingerkap. *zie* Vingerling.
Vingertje. z. v. Kleine vinger, kinds vinger. *Petit doigt d'enfant.*
Het kind heeft in ziine vingertjes geknipt. *L'enfant a bleſſé ſes petits doigts.*
VINK. z. v. Zeker vogeltje. *Pinçon ou pinſon, certain oiſeau.*
Vink, wijfje van eene vink. *Pinçonne, femelle de pinçon.*
Een ſchotel met gebraadene vinken. *Un plat de pinçons rotis.*
VINKEN. w. w. Vinken vangen. *Prendre des pinçons.*
Vinken. z. v. meerv. Vleeſch aan kleine vierkante ſtukjes geſneeden. *Capilotade, de la viande coupée en petits morceaux quarrés.*
Bloedvink, Diſtelvink, Doornvink, Geelvink, Goudvink, Groenvink, Ligtvink, Lokvink, Luiſtervink, Roervink, Schildvink, Sletvink, Vlasvink, enz. *zie onder* Bloed, enz.
Vinkennet. z. g. Vinkenſlag. *Filet à prendre des pinçons.*
•Vinkennet. *Scheepsw.* Traliewerk op het dek van een groot ſchip. *Saint Aubinet, treillisſage dans le pont d'un grand vaiſſeau, pont de cordes ſur le plat bord à l'avant des vaiſſeaux marchands.*
Vinkenhuis. z. g. *Petite maiſon entourée d'arbres où l'on prend des pinçons.*
Vinkenſlag. *zie* Vinkennet.
Vinkentijd. z. m. Bequaame tijd om vinken te vangen. *La ſaiſon la plus propre pour prendre des pinçons.*
VINKOORDE. z. v. Maagdenpalm, zeker gewas. *Pervenche, ſorte de plante.*
VINNIG. *bijv. w.* Fel, ſtreng, ſcherp, bits. *Rude, violent, impétueux, piquant, outrageant.*
Een vinnig wijf. *Une femme violente, qui parle rudement.*
Een vinnig gelaat. *Un viſage rude & ſévére.*
Een vinnig antwoord. *Une réponſe fiére & rude.*
Een vinnig gevegt. *Un combat violent ou opiniâtre.*
Een vinnige wind. *Un vent violent.*
Eene vinnige koude. *Un froid violent, rude, piquant.*
Een vinnig ſchrift. *Ecrit piquant & outrageant.*
Vinnig, heet. *Apre, ardent.*
Hij is vinnig op het ſpel. *Il eſt âpre au jeu.*
Vinnig. *bijw.* Scherpelijk. *Rudement, avec violence, violemment, furieuſement.*
De gantſche week heeft het heel vinnig gewaaid. *Toute la ſemaine il a venté furieuſement, il a fait un vent furieux.*
Vinnig, naarſtiglijk, vierigliik. *Diligemment, avec zéle, avec ardeur, ardemment.*
•Hij paſt vinnig op, hij is wakker op zijn voordeel uit. *Il prend bien garde à ſes affaires, il eſt bien diligent.*
Vinnigheid. z. v. Felheid, bitsheid. *Aigreur, violence, rigueur.*
De vinnigheid van den wind. *La violence ou l'impétuoſité du vent.*
De vinnigheid der koude. *La rigueur du froid.*

V I O.

VIOLET. *bijv. w. ond. w.* Paarsverwig. *Violet.*
Eene violette kleur. *Couleur violette, Violet.*
Violet lint. *Ruban violet.*
In violet verwen. *Teindre en violet.*
VIOLIER. z. v. Violierſtam, Violierplant, Violierboom. *Violier, plante qui porte la violette.*
Violier, violierbloem. *Violette, fleur de violier.*
Viool. z. v. Violierbloem. *Violette.*
Dat ruikt als violen. *Cela ſent la violette.*
Stroop van violen. *Sirop violat.*
Wilde viool. *Violette de Mars.*
VIOOL. z. v. Vedel, véel. *Violon, certain inſtrument de muſique.*
Handviool. *zie* Viool.
Hij ſpeelt zeer wel op de viool. *Il joue fort bien du violon.*
Knieviool of knievéel, viool de gambe, een ſnaarſpeeltuig. *Viole de gambe, inſtrument de Muſique.*
VIOLIST of Vioolſpeelder. z. m. *Violon, joueur de Violon.*

V I R.

VIRTEL of viertel. z. m. Het zeſtigſte van een Oxhoofd Brandewijn. *Velte, ſoixantiéme partie d'une barrique d'eau de vie.*

V I S.

VIS. *zie* Viſch.
VISCH. Vis. z. m. *Poiſſon.*
Viſch vangen. *Pêcher, prendre du poiſſon, aller à la pêche.*
Een zoo viſch. *Poiſſon volant.*
Viſch ſchoon maaken. *Netteyer & préparer le poiſſon.*
Vliegende viſch. *Poiſſon volant.*
Zoute viſch. *Poiſſon ſalé.*
Verſche vis. *Du poiſſon frais.*
Beunviſch, Bruinviſch, Katviſch, Krimpviſch, Kuitviſch, Meerviſch of Meirviſch, Meiviſch, Moerviſch, Panviſch, Platviſch, Schaalviſch, Schelleviſch, Schelpviſch, Schelviſch, Schulpviſch, Spiegelviſch, Stinkviſch, Stokviſch, Tonneviſch, Veenviſch, Walviſch, Waterviſch, Witviſch, Zeeviſch, Zwaardviſch, enz. *zie onder* Beun, enz.
Doopviſch. *Poiſſon avec une ſauce au beurre & au vinaigre où l'on détrempe des jaunes d'œuf, &c.*
Viſchagtig. *bijv. w. Qui ſent le poiſſon.*
Viſchangel. *zie* Reepangel.
Viſcharend. z. m. Zekere Nagtvogel. *Orfraye, ſorte d'oiſeau nocturne.*
Viſchbank. z. v. Een viſchwijfs winkel. *Etal ou table ſur quoi les poiſſonniéres étalent leur poiſſon.*
Viſchben. z. v. Platte viſchkorf. *Sorte de panier plat pour y mettre du poiſſon.*
Viſchbeun. z. v. *Réſervoir pratiqué au dedans d'un bateau.*
Viſchdag. z. m. *Jour auquel on mange du poiſſon.*
Viſcheeter. z. m. Een die veel viſch eet. *Mangeur de poiſſon, celui qui aime le poiſſon.*
Viſchgraat. z. g. Het been der viſch. *Aréte, os de poiſſon.*
Viſchhaak. *zie* Viſchhoek.
Viſchhandelaar. *zie* Viſchkooper.
Viſchhoek. z. m. Angel om mede te viſchen. *Hameçon.*
‡ Naar den vishaak bijten. *Mordre à l'hameçon, donner dans le panneau.*
Viſchhouder of viſchhouwer. z. m. Vijver. *Etang, vivier, réſervoir dans un foſſé, dans un étang, dans un vivier &c.*
Viſchhouwer. *zie* Viſchhouder.
Viſchjaager. z. m. Die naar de viſch jaagt. *Celui qui va à la chaſſe des poiſſons avec une arbalête.*
Viſchjaager, ventjaager, verſchjaager, *Chaſſe-marée, voiturier ou voiture qui fournit le poiſſon frais avec grande diligence.*
Viſchkaaken. *zie* Viſchkleuwen.
Viſchkaar. z. v. Een heel klein beſlooten ſchuitje om 'er viſch levendig in te houden. *Boutique à poiſſon, un réſervoir flottant, en maniére de nacelle, percé à jour, qui ſert à tenir & conſerver les poiſſons en vie.*
Viſchkaſt. z. v. *Banneton, coffre percé de trous & fermant à clef pour y conſerver du poiſſon dans les riviéres.*
Viſchketel. z. m. *Chaudron propre à faire cuire du poiſſon.*
Viſchkleuwen. z. v. meerv. Viſchkaaken. *Dédoublures de poiſſon.*

Viſch-

Digitized by Google

Vischkooper. z. m. Vischhandelaar. *Poissonnier, marchand de poisson.*
Vischkoopster. z. v. Vischvrouw. *Poissonnière, barangére.*
Vischkorf. z. v. Korf om visch te bewaaren. *Réservoir d'oster pour garder du poisson en vie.*
Vischkuip. *zie* Vischton.
Vischlijm. z. v. Lijm van zekere visch gemaakt. *De la colle de poisson.*
Vischmarkt. z. v. Markt daar visch verkogt word. *La poissonnerie, le marché au poisson.*
De meid is naar de vischmarkt. *La servante est allée à la poissonnerie ou au marché au poisson.*
Vischnet. z. g. *Un filet à pêcher, des rets.*
Vischrijk. *bijv. w.* Overvloedig in visch. *Poissonneux, où il y a abondance de poisson.*
Vischschob. z. v. *Ecaille de poisson.*
Vischspaan. *zie* Schuimspaan.
Vischteef. z. v. *Scheid w.* Vischwijf. *Poissonnière, barangére.*
‡ Zij heeft eenen bek als eene vischteef. *Elle a une méchante langue.*
Vischtob. *zie* Vischton.
Vischton. z. v. *Tonne à mettre du poisson.*
Vischvanger. *zie* Visscher.
Vischvangst. z. v. Visching. *Pêche.*
De vischvangst is goed geweest. *La pêche a été bonne.*
Vischverkooper. *zie* Vischkooper.
Vischvrouw. *zie* Vischwijf.
Vischwijf. z. g. Vischkoopster. *Poissonnière, barangére.*
Zij kan kijven als een vischwijf. *Elle querelle comme une poissonnière, elle fait gronder comme une barangére.*
VISSCHEN. *w. w.* Visch vangen. *Pêcher, prendre du poisson au filet ou à la ligne.*
Het is goed vischen op die plaats. *Il fait bon pêcher là ou en cet endroit.*
* Agter 't net vischen. *Venir trop tard, manquer, ne pas réussir, travailler en vain.*
* In onklaar water is 't goed vischen. *Il fait bon pêcher en eau trouble. Prov.*
VISSCHER. z. m. Vischvanger. *Pêcheur.* Christus, de Apostelen Petrus en Andreas tot hem roepende, zeide tot hun, volgt mij na, en ik zal u vischers der menschen maaken. Matth. IV. 18, 19. *Jésus-Christ appellant à soi les Apôtres Pierre & André, leur dit, suivez-moi & je vous ferai pêcheurs d'hommes.*
Visscher. *Scheepsw.* Ronde opening daar de masten door gaan. *Ouverture ronde par laquelle passent les mâts, étambraye: Terme de Marine.*
Visschers pink. z. v. *Bateau de pêcheur.*
Visschers schuit. z. v. Visschers vaartuig. *Nacelle ou barque de pêcheur.*
Visscherije. z. v. Vischvangst. *Pêche.*
Daar is weinig met de visscherije te winnen. *Il y a fort peu à gagner à la pêche.*
De groote en kleine visscherije. *La grande & la petite pêche.*
De Groenlandsche Visscherije. *La pêche de la baleine ou de Groenlande.*
De Haringvisscherije. *La pêche du Harang.*
De Walvisscherije of Walvischvangst. *La pêche de la baleine.*
Visching. *zie* Visscherije of Visvangst.
VISIOEN. *ond. w. zie* Gezigt.
VISSEN. *zie* Visschen.

U I T.

UIT. Woordje van die soort welke de Taalkundigen Voorzetzels noemen, dat eene Beweeging van eene plaats, Berooving, Eindiging, Afwezenheid, Oorsprong, Oorzaak, enz. te kennen geeft, met het Latijnsch EX overeenstemt, en wiens betekenissen in 't Fransch men best door de volgende Voorbeelden kan leeren.
Dat koomt uit Vranrijk, uit Oostindiën, enz. *Cela vient de France, cela vient des Indes Orientales, &c.*
Uit den huize. *Hors de la maison.*
Uit de stad, van huis. *Hors de la ville, à la campagne.*
Hij is uit de stad. *Il est sorti de la ville, il est hors de la ville.*
Uit den weg. *Hors du chemin.*
Uit het gebruik. *Hors d'usage.*
Uit een adelijk geslagt gesprooten. *Issu d'une race noble.*
Uit de eene taal in de andere overzetten. *Traduire d'une langue en une autre.*
Uit mij zelven. *De moi-même.*
Uit al mijne magt. *De toute ma force.*
Uit liefde. *Par amour, par amitié.*
Uit haat. *Par haine.*
Hij doet het uit gewoonte. *Il le fait par coutume, par habitude.*
Uit last van mijnen vader. *Par ordre de mon père.*
Uit het lid. *Déboité, disloqué, démis.*
Mijn arm was uit het lid. *Mon bras étoit déboité, disloqué, démis.*
Uit zijn schik, in wanorde. *En désordre, dérangé, mal en ordre.*
Uit der maate, boven maate. *Extrêmement, fort, très.*
Uit der maate schoon. *Extrêmement beau ou belle, fort beau, fort belle, très-beau, très-belle.*
Uit zijnen adem. *Hors d'haleine.*
Zij is uit haaren adem. *Elle est hors de haleine.*
Uit wat oorzaake? *Pour quelle cause ou raison? Pour quel sujet?*
Uit oorzaake van. *A cause de.*
Uit hooren zeggen. *Par ouï-dire, pour l'avoir ouï dire.*
Uit, de plaats van een Bijwoord houdende. Als, mijne vrouw is uit. *Ma femme n'est pas au logis.*
Hebt gij de meid uitgestuurd? *Avez-vous envoyé la servante dehors?*
Uit, de plaats van een Bijvoegelijk woord houdende. Ten einde, geeindigd. Als, het vat is uit, het vat is leedig. *Le tonneau est vuide.*
De kaers is uit. *La chandelle est éteinte.*
De boom is uit, de boom is verdord. *L'arbre est mort.*
Zijn tijd is uit, hij heeft zijnen tijd uitgediend. *Son temps est expiré, il a fait son temps.*
Gij zult van hier niet gaan eer de flesch uit is. *Vous ne partirez pas d'ici que la bouteille ne soit vuide.*
Koomt bij mij als de Kerk uit is. *Venez chez moi quand on sortira de l'Eglise.*
Uw rijk zal haast uit zijn, hoop ik. *Votre régne finira bientôt, à ce que j'espére.*
De kermis gaat aanstaande zaterdag uit. *La foire finit ou finira samedi prochain.*
UITAASSEMEN, enz. *zie* Uitademen.
UITADEMEN. *w. w.* Uitaassemen. *Rendre son haleine, souffler, pousser son haleine dehors.*
Zijnen laatsten snik uitademen. *Expirer, rendre l'esprit.*
Uitademing. z. v. *Souffle ou action de rendre son haleine.*
UITBAALIEN, *w. w.* Met vaatjes of emmers uitscheppen. *Vuider avec de petits tonneaux ou avec des seaux.*
UITBANNEN. *w. w.* Ter stad uitwijzen, het land ontzeggen. *Exiler, bannir, releguer.*
Hij is voor tien jaaren uitgebannen. *Il est banni pour dix ans.*
Uitbanning. z. v. *Banniſſement, exil.*
UITBARNEN. *g. w.* Van de zee, baaren, enz. spreekende. *Etre agité.*
UITBARSTEN. *g. w.* Uitbersten, los barsten. *Se crever, éclater.*
Mijne gramschap moet eindelijk uitbarsten. *Il faut que ma colére éclate enfin.*
* In traanen uitbarsten. *Fondre en larmes, se mettre à pleurer.*
Uitbarsting. z. v. *Eclat, action d'éclater ou de se crever.*
UITBEELDEN. *w. w.* Afbeelden. *Figurer, représenter, dépeindre.*
Uitbeelding. z. v. Afbeelding. *Figure, représentation.*
Uitbeeldsel. Afbeeldsel. *zie* Uitbeelding.
UITBERSTEN. *zie* Uitbarsten.
UITBIJTEN. *w. w. Emporter un morceau en mordant.*
UITBLAAZEN. *w. w. Souffler, éteindre en soufflant.*
Wind uitblaazen. *Faire, rendre ou pousser du vent avec la bouche.*
Zijnen laatsten adem uitblaazen. *Rendre l'ame, expirer.*
Eene kaers uitblaazen. *Souffler ou éteindre une chandelle de son souffle.*
Uitblaazing. z. v. *Soufle.*
UITBLIJVEN. *g. w. Demeurer trop longtemps dehors, tarder.*
Ik gaa uit, maar ik zal niet lang uitblijven. *Je sors, mais je ne tarderai guéres à revenir.*
Uitblijven. *g. w.* Uit de stad blijven. *Rester hors de la ville.*
Zij zal nog wel 14. dagen uitblijven. *Elle restera bien encore quinze jours hors de la ville.*
Uitblijving. z. v. *Action de demeurer ou de tarder trop à venir, retardement.*
UITBLIKZEMEN. *w. w.* Den Vatikaanschen vloek uitblikzemen. *Lancer les foudres du Vatican.*
UITBLINKEN. *g. w.* Uitschijnen. *Exceller, éclater, briller.*
Haare schoonheid heeft meest uitgeblonken. *Sa beauté a éclaté le plus.*
UITBLUSSCHEN. *w. w.* Eene vlam of licht dempen. *Eteindre, étouffer, étcindre la flamme ou la lumière.*
Het vuur met water uitblusschen. *Eteindre le feu avec de l'eau.*
* Het vuur der begeerlijkheid uitblusschen. *Etcindre le feu de la convoitise ou de la concupiscence.*
* Men moet den geest niet uitblusschen. *Il ne faut pas éteindre ou étouffer l'esprit.*
* Zijn leven is uitgebluscht, hij is gestorven. *Il est mort.*
Uitblusching. z. v. Demping. *Etouffement, action d'éteindre & d'étouffer, extinction.*
UITBOENEN. *w. w. Oter en frottant.*
‡ Ik zal hem ter kamer uitboenen. *Je le ferai déguerpir, je lui ferai dégager le plancher, je lui ferai vuider la chambre.*
UITBOEZEMEN. *w. w. Jetter ou faire sortir de son cœur, exhaler.*

Digitized by Google

Hij boezemde zijne fmert in deeze woorden uit. *Il exhala ſa douleur en ces termes.*

Uitboezeming. *z. v.* Uitſtorting. *Action de proférer, ou d'exhaler.*

UITBOOREN. *w. w.* Uithollen. *Caver ou creuſer avec une tarière ou avec un vilebriquin.*

UITBORGEN. *w. w.* Op borg geeven. *Faire crédit.*

UITBORRELEN. *g. w.* Opwellen. *Jaillir ou ſe lever, rejaillir, bouillonner.*

Uitborreling. *z. v.* Opwelling. *Bouillonnement, rejailliſſement.*

UITBOTSEN. *w. w.* Uitſtooten. *Pouſſer dehors, chaſſer.*

UITBOTTEN. *g. w.* Knoppen uitſchieten. *Boutonner, pouſſer des boutons, bourgeonner.*

Uitbotting. *z. v.* Uitſpruiting. *Production d'un germe ou d'un rejetton.*

UITBOTZEN. *zie* Uitbotſen.

UITBRAADEN. *w. w.* Als, de boter uitbraden, niets ſpaaren om iemand wel te onthaalen. *Mettre tout par écuelles, ne rien épargner pour faire bonne chére à quelqu'un.*

UITBRAAKEN. *w. w.* Uitſpuuwen, overgeeven. *Vomir, rejetter, rendre ce qu'on a mangé.*

* Zijne gal op iemand uitbraaken. *Décharger ſa colére contre quelqu'un, décharger ſa bile ſur quelqu'un.*

Uitbraaking. *z. v. Vomiſſement, action de vomir.*

Uitbraakſel. *z. g.* Het uitgebraakte. *Vomiſſement, ce qu'on rend ou jette par le vomiſſiment ou en vomiſſant.*

UITBRANDEN. *w. w.* Geheel verbranden. *Conſumer par le feu, ôter par le feu.*

Uitbranden, door branden zuiveren. *Purifier par le feu, nettoyer par le feu, blanchir.*

Pijpen uitbranden. *Blanchir des pipes dans le feu.*

Zilveren paſſementen uitbranden. *Brûler du galon d'argent.*

‡ Uitbranden. *Guérir de la vérole.*

Uitbranding. *z. v. Embraſement.*

UITBREEKEN. *w. w.* In ſtukken ſlaan. *Mettre en piéces.*

* Een uurtje uitbreeken. *Quiter ſes occupations pour un temps pour ſe donner un peu de loiſir.*

Uitbreeken. *g. w. Sortir avec effort.*

Het zweet begint mij overal uit te breeken. *La ſueur me ſort par tous le corps.*

Uitbreeken. *Forcer ſa priſon, s'évader.*

‡ De bommel is uitgebroken, de ſchelmerije of 't verraad is aan den dag gekomen. *La trahiſon eſt découverte, on a reconnu la fourbe.*

UITBREIDEN. *w. w.* Vergrooten, breedſpraakelijk verhandelen. *Aggrandir, étendre, amplifier, paraphraſer.*

Zijne landpaalen door verovering uitbreiden. *Etendre les bornes de ſa domination par ſes conquêtes.*

* Iemands lof uitbreiden. *S'étendre ſur les louanges de quelqu'un, répandre ſes louanges.*

* Eene reden uitbreiden. *Etendre un diſcours, l'amplifier.*

* Eene daad uitbreiden. *Exagérer un fait ou une action.*

De Heer Godeau heeft de Pſalmen uitgebreid. *Monſieur Godeau a paraphraſé les Pſeaumes.*

Uitbreiding. *z. v.* Vergrooting. *Aggrandiſſement, étendue, paraphraſe.*

UITBREKEN. *zie* Uitbreeken.

UITBRENGEN. *w. w.* Uitdraagen, uitleiden, naar buiten voeren. *Emporter, porter d'un lieu en un autre, conduire, faire ſortir, &c.*

Eenen misdadigen ter ſtad uitbrengen. *Mener un criminel hors de la ville.*

Uitbrengen, ontdekken. *Découvrir.*

De moord is door eenen hond uitgebragt. *Le meurtre a été découvert par un chien.*

UITBROEDEN. *w. w. Couver, faire éclorre.*

De hen heeft de eijeren uitgebroed. *La poule a couvé les œufs.*

Uitbroeden. Dit word van de aardvrugten gezegd. *Faire venir avant le temps par le moyen du feu ou par la grande quantité de fumier dont on couvre les plantes ou leurs ſemences.*

Uitbroeding. *z. v. Action de couver ou de faire éclorre.*

Uitbroedſel. *z. g.* Het geen uitgebroed is. *Couvée, engeance.*

Uitbroeijen. *zie* Uitbroeden.

UITBUIDELEN of uitbuilen. *w. w.* Uitziften. *Cribler, tamiſer.*

Uitgebuideld of uitgebuild meel. *De la farine tamiſée.*

UITBUILEN. *zie* Uitbuidelen.

UITBUILEN. *zie* Uitpuilen.

UITBULTEN. *zie* Uitpuilen.

UITBUNDIG. *bijv. w.* Overdaadig. *Ample, copieux.*

Uitbundigheid. *z. v.* Overdaadigheid. *Abondance.*

Uitbundiglijk. *bijw.* Overdaadiglijk. *Amplement, copieuſement.*

UITCIJFFEREN. *w. w. Calculer, ſupputer.*

UITDAAGEN. *w. w.* Uiteiſchen. *Provoquer, appeller, défier.*

Iemand ten ſtrijde uitdaagen. *Provoquer quelqu'un au combat, lui faire un appel.*

Uitdaagbrief. *z. m.* Brief waar mêe men iemand tot een gevegt uitdaagt. *Cartel, lettre par laquelle on appelle quelqu'un en duel.*

UITDAAGER. *z. m. Celui qui provoque ou qui défie.*

Uitdaaging. *z. v. Défi.*

UITDAMPEN. *zie* Uitwaaſſemen.

UITDEELEN. *w. w.* Uitreiken. *Diſtribuer.*

UITDEELER. *z. m.* Een die uitdeelt. *Diſtributeur, diſpenſateur.*

God is de uitdeeler van alle goed. *Dieu eſt le diſpenſateur de tout bien.*

Uitdeeling. *z. v.* Uitreiking. *Diſtribution, répartition.*

Uitdeeling doen. *Faire la diſtribution ou la répartition.*

Uitdeelſter. *z. v. Diſtributrice.*

UITDELGEN. *w. w.* Verdelgen. *Exterminer, détruire.*

UITDELVEN. *w. w.* Uitgraaven. *Déterrer, tirer de terre en creuſant.*

Uitdelving. *z. v.* Uitgraving. *Action de déterrer.*

UITDIENEN. *w. w. Servir tout le temps à quoi on s'étoit obligé.*

Ik heb mijne leerjaaren uitgediend. *J'ai fini mon apprentiſſage.*

Uitdienen. *g. w.* Slijten, verſleten zijn. *Servir juſqu'à être entiérement uſé.*

Die beezem heeft uitgediend, is verſleeten. *Ce balai eſt uſé.*

UITDIJGEN. *g. w.* Uitzwellen. *S'enfler, devenir plus grand, tenir plus de place, profiter.*

Dat vleeſch dijgt uit in 't kooken. *Cette viande s'enfle en bouillant ou en cuiſant.*

Uitdijing. *z. v. Expanſion.*

UITDOEN. *w. w.* Wegdoen, uitneemen, uitblusſchen, uitwiſſchen, doorſtreepen. *Eteindre, rayer, effacer, ôter.*

Eene kaers uitdoen. *Eteindre une chandelle.*

Vlakken uitdoen. *Oter des taches.*

Iets dat op de lei ſtaat uitdoen. *Effacer quelque choſe ſur l'ardoiſe.*

Eene rekening op zijn boek uitdoen. *Rayer un compte dans ſon livre.*

Zijne kleederen uitdoen. *Oter ſes habits, ſe deshabiller.*

Zijne ſchoenen uitdoen. *Oter ſes ſouliers, ſe déchauſſer.*

UITDOMPEN. *w. w. Eteindre avec un éteignoir.*

Eene kaers uitdompen. *Eteindre une chandelle avec un éteignoir.*

UITDOOVEN. *w. w. Etouffer, éteindre.*

Het vuur uitdooven. *Etouffer ou éteindre le feu.*

Uitdooving. *z. v. Action d'étouffer ou d'éteindre.*

UITDOSSEN. *w. w.* Kleeden, opſchikken. *Habiller, vêtir, orner, embarraſſer.*

UITDOVEN. *zie* Uitdooven.

UITDOUWEN. *zie* Uitduuwen.

UITDRAAGEN. *w. w.* Uitbrengen. *Porter dehors.*

UITDRAAGER. *z. m.* Een die uitdraagt. *Celui qui porte dehors.*

Uitdraager, Oudekleerverkooper. *Fripier, ravaudeur.*

Uitdraageri,e. *z. v.* Neering van ouden huisraad en oude kleederen. *Le métier de vendre de vieux habits & des meubles, ravauderie, &c.*

Zij doet uitdraageri,e. *Elle eſt fripiére, elle eſt revendeuſe.*

Uitdraaging. *z. v.* Uitbrenging. *L'action de porter quelque choſe dehors.*

Uitdraagſter. *z. v.* Koopwijf van ouden huisraad en oude kleeren. *Fripiére, revendeuſe.*

UITDRAAIJEN. *w. w. Faire ſortir ou ôter en tournant.*

* Hij weet zig overal uittedraaijen. *Il ſait toujours ſe tirer d'affaire ou d'intrigue.*

UITDRIJVEN. *w. w.* Uitdraagen, verdrijven. *Chaſſer, faire ſortir, mettre hors d'un lieu.*

Den vijand ten lande uitdrijven. *Chaſſer les ennemis du pays.*

Wormen door geneesmiddelen uitdrijven. *Chaſſer les vers par des médicamens.*

Uitdrijving. *z. v. Expulſion, action de chaſſer, de bannir & de faire ſortir d'un lieu.*

Uitdrijving. *Natuurk. w. Expoſion.*

UITDRINGEN. *w. w.* Naar buiten dringen. *Pouſſer ou mettre dehors en pouſſant.*

Iemand ter deure uitdringen. *Mettre quelqu'un hors de la maiſon, le chaſſer.*

UITDRINKEN. *w. w.* Ledig drinken. *Vuider en beuvant, boire tout.*

Een glas uitdrinken, een glas leegen. *Vuider un verre.*

UITDROOGEN. *w. w.* Droog maaken met eenen doek. *Sécher avec un linge ou un torchon.*

Uitdroogen. *g. w.* Verdroogen, droog worden, uitteeren. *Se ſécher, devenir ſec, tarir.*

Het vleeſch is door al te lang' braaden, gantſch uitgedroogd. *La viande eſt devenue ſéche à force de rotir.*

De beeken waren geheel uitgedroogd. *Les ruiſſeaux étoient taris.*

Uitdroogende ziekte. *Maladie qui deſſéche.*

Uitdrooging. *z. v.* Verdrooging. *Action de ſecher, exténuation: Terme de Médecine.*

UITDRUIPEN. *g. w.* Uitlekken. *S'égouter, dégouter, tomber ou ſortir goutte à goutte.*

Uitdruiping. *z. v. Action de s'égouter ou de dégouter.*

UIT-

Digitized by Google

UITDRUKKELIJK. *bijv. w.* Duidelijk. *Expreſſif, exprès.*
Een uitdrukkelijk woord. *Mot expreſſif*
Een uitdrukkelijk bevel. *Un ordre exprès.*
Uitdrukkelijk. *bijw. Expreſſément.*
Ik hebb' het uitdrukkelijk belaſt. *Je l'ai commandé expreſſément.*
UITDRUKKEN. *w. w.* Uitperſſen. *Exprimer, preſſer, tirer ou faire ſortir en preſſant.*
Eene limoen uitdrukken. *Preſſer un citron, faire ſortir le ſuc d'un citron.*
Uitdrukken, kennelijk maken, betekenen. *Exprimer, dire, donner à connoître.*
Hij weet zig wel uitetedrukken. *Il s'exprime fort nettement, il exprime très-bien ſes penſées.*
Iemands geſtalte naar 't leeven uitdrukken. *Dépeindre quelqu'un d'après Nature.*
Uitdrukken. Als: Die letter is niet uitgedrukt, ſtaat al te flaauw. *Cette lettre n'eſt pas bien marquée, elle n'eſt pas bien imprimée.*
Uitdrukken. *Drukkers woord.* Als, het Boek is nog niet uitgedrukt. *Le livre n'eſt pas encore tout-à-fait imprimé, il n'eſt pas encore achevé d'imprimer.*
Uitdrukking. *z. v.* Uitperſſing. *Preſſement, action de preſſer.*
Uitdrukking, uitſpraak. *Expreſſion, énonciation.*
Uitdrukſel. *z. g.* Het geen uitgedrukt word. Uitgeperſt ſap. *Preſſurage, ce qu'on preſſe.*
Verjuis, is het uitdrukſel van onrijpe druiven. *Le verjus eſt le preſſurage des raiſins qui ne ſont pas encore mûrs.*
Uitdrukſel, zinuiting. *Expreſſion, énonciation.*
Hij is zeer kragtig in zijne uitdrukſelen. *Ses expreſſions ſont fortes, il a beaucoup de force dans ſes expreſſions.*
UITDRUPPELEN. *zie* Uitdruipen.
UITDUIDEN. *w. w. Expliquer, expoſer.*
Hij kan zijne gedagten niet uitduiden. *Il ne ſauroit expliquer ſes penſées.*
UITDUUWEN. *w. w.* Uitdrukken. *Preſſer, exprimer.*
Het ſap uit kruiden uitduuwen. *Preſſer ou exprimer le ſuc des plantes.*
Uitduuwing. *z. v. Preſſement, action de preſſer, &c.*
UITDYEN. *zie* Uitdijgen.
UITEETEN. *w. m.* Opeeten, uitknaagen, verteeren. *Vuider en mangeant, ronger, brouter.*
Eenen ſchotel uiteeten, eenen ſchotel leegen. *Vuider un plat.*
Dat kleed is uitgegeeten door de mot. *Cet habit eſt mangé ou rongé des mites.*
UITEINDE. *zie* Einde.
UITEISCHEN. *w. w.* Uitdaagen. *Provoquer, appeller.*
Hij heeft hem uitgeeiſcht. *Il l'a provoqué, il l'a appellé en duel.*
UITEN. *w. w.* Zig uiten, zijne meening mondeling te verſtaan geeven. *Exprimer ou faire connoître ſes penſées de bouche.*
UITEREN. *w. w. Klevmak. w.* Van buiten over naaiten, het geen van binnen genaaid is. *Coudre par dehors, ce qui étoit déjà couſu en dedans.*
UITERLIJK. *bijv. w.* Uitwendig. *Extérieur.*
Uiterlijke hoedanigheden. *Qualités extérieures.*
Uiterlijk. *z. g.* Het uiterlijk. *L'extérieur.*
Men kan van de menſchen niet dan door het uiterlijk oordeelen. *On ne peut juger des hommes que par l'extérieur.*
Uiterlijk. *bijw.* Uitwendiglijk. *Extérieurement, à l'extérieur.*
Hij heeft zig altijd uiterlijk wel gedragen. *Il s'eſt toujours bien comporté extérieurement.*
Uiterlijk, op het allernaaſte. Als, het is uiterlijk niet minder dan tot dien prijs te koop. *C'eſt-là le dernier prix, on ne peut pas le donner à moins.*
Uiterlijkheid. *z. v. L'extérieur, le dehors.*
UITERMAATEN. *bijw.* Uit der maate, boven maate, ongemeen, zeer. *Extrémement, beaucoup, fort, outre meſure, très ſuivi d'un adjectif ou d'un adverbe.*
Hij is uitermaaten bedroefd. *Il eſt extrémement triſte.*
UITERSTE. *bijv. w.* Laatſte. *Dernier, final, le plus éloigné, le plus reculé.*
Het uiterſte huis in de ſtraat. *La dernière maiſon dans la rue.*
De uiterſte geweſten. *Les contrées les plus reculées.*
Uiterſte zalving, laatſte olijfel. *Extrême onction: Un des Sacremens de l'Egliſe Romaine.*
Uiterſte wille of teſtament. *Teſtament.*
Hij heeft zijnen uiterſten wille gemaakt. *Il a fait ſon teſtament.*
Uiterſte ſtraffe, uiterſte nood. *Peine extrême, péril extrême.*
Uiterſte. *z. g. Extrémité.*
Op het uiterſte krank zijn. *Etre malade à l'extrémité.*
Ten uiterſten, ten hoogſten. *Extrémement.*
Ik ben u ten uiterſten verpligt. *Je vous ſuis extrémement obligé.*
Ten uiterſten, op 't uiterſte. *A l'extrémité, ſur la fin.*
Zij gaat niet meer uit om dat zij ten uiterſten zwanger is. *Elle ne ſort plus, parce qu'elle eſt ſur la fin de ſa groſſeſſe.*
Ten uiterſten, uiterlijk, ten laugſten. *Au plus tard.*
Hij zal ten uiterſten morgen koomen. *Il viendra demain au plus tard.*
Uiterſtewilmaker. *z. m.* Uiterſtewilmaakſter. *z. v. Teſtateur, Teſtatrice.*
UITERWAARDEN. *z. m. Prairies ou terres qui ſe trouvent entre la digue & la rivière.*
UITETEN. *zie* Uiteeten.
UITETZEN. *w. w.* Uitſnijden, uithouwen. *Graver.*
* UITFEUITEN. *w. w.* Uitlachen, uitjouwen. *Siffler, tourner en ridicule.*
UITGAAF. *zie* Uitgaave.
UITGAAN. *g. w.* Uittreeden, voor den dag komen. *Sortir.*
Hij durft niet uitgaan. *Il n'oſe pas ſortir.*
Hij is uitgegaan. *Il eſt ſorti.*
De rook gaat ten ſchoorſteen uit. *La fumée ſort par la cheminée.*
De Kerk gaat uit. *On ſort de l'Egliſe, le ſervice eſt fait.*
In den tijd dat de ſchool uitgaat. *Dans le temps qu'on ſort de l'école.*
Uitgaan, geeindigd worden. *Se terminer, ſe finir.*
De maand is met eenen zondag uitgegaan. *Le mois a fini par un dimanche.*
De Italiaanſche woorden gaan bij kans allegaar met eene klinkletter uit. *Les mots Italiens ſe terminent preſque tous par une voyelle.*
Uitgaan, verdorren. *Se faner, ſe ſécher, ſe flétrir, mourir.*
De harde vorſt heeft de boomen doen uitgaan. *La rude gelée a fait mourir les arbres.*
* Uitgaan, uitgebluſcht of uitgewiſcht worden. *S'éteindre, s'effacer.*
Door den wind is de kaers uitgegaan. *Le vent a éteint la chandelle.*
De letters zijn uitgegaan, het ſchrift is onzigtbaar geworden. *Les lettres ſont effacées, on ne peut plus lire l'écriture.*
Uitgaan laaten. *Faire publier.*
De Koning heeft een gebod laaten uitgaan. *Le Roi a fait publier une déclaration.*
Uitgaan. *z. g. La ſortie.*
In 't uitgaan van de Kerk ben ik mijn horlogie quit geworden. *A la ſortie de l'Egliſe j'ai perdu ma montre, on me l'a dérobée.*
UITGAAVE. *z. v.* Uitgift. *Dépenſe.*
De uitgaave is groot. *La dépenſe eſt exceſſive.*
Uitgaave, uitgeeving. *Publication.*
Uitgaave van een boek. *Publication d'un livre.*
UITGALMEN. *w. w. Faire retentir.* Als, iemands lof uitgalmen. *Faire retentir les louanges de quelqu'un.*
UITGANG. *z. m.* Uittreeding. *Sortie, iſſue.*
De meeſte huizen van de aanzienlijkſte luiden hebben twee uitgangen. *Les maiſons des gens du premier rang ou de la première volée, ont pour la plupart deux iſſues.*
Uitgang, uitflag. *Iſſue, événement, ſuccès.*
Uitgang der woorden. *Terminaiſon des mots.*
Uitgang, uitwijking. *Relaxation.*
De uitgang van 't lijf. *La relaxation du fondement, de l'anus ou de l'inteſtin droit: Terme d'Anatomie.*
Uitgang, einde, dood. *Fin, mort.*
Eenen ſtillen of vreedzaamen uitgang hebben. *Expirer ou mourir paiſiblement ou tranquillement.*
De uitgang des jaars. *La fin de l'année.*
UITGAVE. *zie* Uitgaave.
UITGEADEMD. *d. w.* Van uitademen. *zie* Uitademen.
UITGEBAALIET. *d. w.* Van uitbaalien. *zie* Uitbaalien.
UITGEBANNEN. *d. w.* Van uitbannen. *Banni, exilé, relegué.*
UITGEBARND. *d. w.* Van uitbarnen. *Agité, ému.*
UITGEBARSTEN of uitgeborſten. *d. w.* Van uitberſten. *Crevé.*
UITGEBEELD. *d. w.* Van uitbeelden. *Figuré, repréſenté, dépeint.*
UITGEBETEN of uitgebeeten. *d. w.* Van uitbijten. *Emporté avec les dents en mordant.*
UITGEBLAZEN. *d. w.* Van uitgeblaazen. *Souffié, éteint en ſoufflant.*
UITGEBLEVEN. *d. w.* Van uitblijven. *Démeuré dehors, &c.*
UITGEBLONKEN. *d. w.* Van uitblinken. *Eclatté, brillé, excellé.*
UITGEBLUST. *d. w.* Van uitbluſſchen. *Eteint, étouffé, &c.*
UITGEBOEND. *d. w.* Van uitboenen. *Otté en frottant.*
UITGEBOEZEMD. *d. w.* Van uitboezemen. *zie* Uitboezemen.
UITGEBOORD. *d. w.* Van uitbooren. *Creuſé, troué avec quelque inſtrument.*

Digitized by Google

UITGEBORGEN. *d. w.* Van uitborgen. *Donné à crédit.*
UITGEBORRELD. *d. w.* Van uitborrelen. *Bouillonné de source.*
UITGEBORSTEN. *zie* Uitgebarsten.
UITGEBOT. *d. w.* Van uitbotten. *Bourgeonné, boutonné.*
UITGEBOTST. *d. w.* Van uitbotzen. *Poussé dehors.*
UITGEBRAAKT. *d. w.* Van uitbraaken. *Vomi.*
UITGEBRAGT of Uitgebrogt. *d. w.* Van Uitbrengen. *Emporté, &c.*
UITGEBRAND. *d. w.* Van uitbranden. *Oté en brûlant.*
UITGEBREID. *d. w.* Van uitbreiden. *Etendu, amplifié, aggrandi, paraphrasé.*
UITGEBROED of uitgebroeid. *d. w.* Van uitbroeden of uitbroeijen. *Couvé, &c.*
Uitgebroeide konkommers. *Concombres précoces venus par chaleur artificielle.*
UITGEBROGT. *zie* Uitgebragt.
UITGEBROKEN of uitgebrooken. *d. w.* Van uitbreeken. *Sorti par force, &c.*
UITGEBUIDELD. *d. w.* Van uitbuidelen. *Bluté, fassé, passé par le tamis.*
UITGEBUILD. *d. w.* Van uitbuilen. *Enflé ou élevé en bosse: Bluté, fassé, passé par le tamis.*
UITGECIJFERD. *d. w.* Van uitcijferen. *Déchiffré.*
UITGEDAAGD. *d. w.* Van uitdaagen. *Défié, provoqué, appellé.*
UITGEDAAN. *d. w.* Van uitdoen. *Effacé, ôté, éteint.*
UITGEDAMPT. *d. w.* Van uitdampen. *zie* Uitgewaasfemd.
UITGEDEELD. *d. w.* Van uitdeelen. *Distribué.*
UITGEDELGD. *d. w.* Van uitdelgen. *Exterminé, détruit.*
UITGEDIEND. *d. w.* Van uitdienen. *Servi le temps auquel on est engagé, usé à force de servir, hors d'usage, aboli.*
Uitgediende wetten. *Des loix hors d'usage ou abolies.*
UITGEDIJGD. *d. w.* Van uitdijgen. *Zie* Uitdijgen.
UITGEDOLVEN. *d. w.* Van uitdelven. *Déterré, tiré de terre.*
UITGEDOMPT. *d. w.* Van uitdompen. *Eteint avec un éteignoir.*
UITGEDOOFD. *d. w.* Van uitdooven. *Etouffé, éteint.*
UITGEDOST. *d. w.* Van uitdoffen *Vêtu, habillé, orné, enbarnaché.*
UITGEDOUWD. *d. w.* Van uitdouwen. *zie* Uitgeduwd.
UITGEDRAAGEN. *zie* Uitgedragen.
UITGEDRAAID. *d. w.* Van uitdraaijen. *zie* Uitdraaijen.
UITGEDRAGEN. *d. w.* Van uitdraagen. *Porté dehors.*
UITGEDREVEN of uitgedreeven. *d. w.* Van uitdrijven. *Chassé dehors.*
UITGEDRONGEN. *d. w.* Van uitdringen. *Poussé dehors, mis dehors en soufflant.*
UITGEDRONKEN. *d. w.* Van uitdrinken. *Vuidé en buvant.*
UITGEDROOGD. *d. w.* Van uitdroogen. *Séché, desséché, rendu sec.*
UITGEDROOPEN of uitgedropen. *d. w.* Van uitdruipen. *Egouté, tombé goutte à goutte.*
UITGEDRUKT. *d. w.* Van uitdrukken. *Exprimé, &c.*
UITGEDUID. *d. w.* Van uitduiden. *Expliqué, interprété, exposé.*
UITGEDUUWD. *d. w.* Van uitduuwen. *Exprimé, pressuré, poussé dehors.*
UITGEEIST. *d. w.* Van uiteischen. *Défié, appellé, provoqué.*
UITGEESSELEN. *w. w.* Met geesselen ter stad uitdrijven. *Chasser à coups de fouet ou de verges hors de la ville.*
UITGEETST. *d. w.* Van uitetzen. *Gravé.*
UITGEEVEN. *w. w.* Uitlangen, gemeen maaken. *Donner, débiter, publier.*
Geld uitgeeven. *Compter, donner ou dépenser de l'argent.*
Een raadsel uitgeeven.. *Donner ou proposer un énigme à deviner.*
Een boek laaten uitgaan. *Mettre un livre en lumiére, faire imprimer un livre, mettre un livre au jour.*
De brieven uitgeeven. *Distribuer les lettres, les porter à leur adresse.*
Leugens uitgeeven. *Débiter des mensonges.*
Eene dogter ten huwelijk uitgeeven. *Donner une fille en mariage, la marier.*
Zig uitgeeven, zig voordoen. *Se vanter, vouloir passer pour, &c.*
Hij geeft zig uit voor eenen Artz. *Il se vante d'être Médecin, il veut passer pour Médecin.*
UITGEGAAN. *d. w.* Van uitgaan. *Sorti: éteint, &c.*
UITGEGALMD. *d. w.* Van uitgalmen. *zie* Uitgalmen.
UITGEGEESSELD. *d. w.* Van uitgeesselen. *Chassé de la ville à coups de fouet.*
UITGEGEETEN of uitgegeten. *d. w.* Van Uiteeten. *Vuidé en mangeant, rongé, brouté.*
UITGEGEEVEN of uitgegeven. *d. w.* Van Uitgeeven. *Donné, publié, débourssé, &c.*
UITGEGEKT. *d. w.* Van uitgekken. *Zie* Uitgelachen.
UITGEGEST. *d. w.* Van uitgesten. *zie* Uitgegist.
UITGEGIST. *d. w.* Van uitgisten. *Fermenté, levé.*
UITGEGLEEDEN. *d. w.* Van uitglijden. *Echappé en glissant.*
UITGEGLINSTERD. *d. w.* Van uitglinsteren. *Eclatté, brillé.*
UITGEGLIPT. *d. w.* Van uitglippen. *Tombé en glissant.*
UITGEGOOID. *d. w.* Van uitgooijen. *Jetté dehors, rejetté, &c.*
UITGEGOTEN. *d. w.* Van uitgieten. *Répandu, versé, vuidé en versant.*
UITGEGRAAVEN. *d. w.* Van uitgraven. *Déterré, tiré de terre en creusant.*
UITGEGREEPEN. *d. w.* Van uitgrijpen. *Pris avec la main.*
UITGEGROEID. *d. w.* Van uitgroeijen. *Poussé, sorti: Parlant des plantes.*
UITGEGULPT. *d. w.* Van uitgulpen. *Jailli, sorti à la maniere des jets d'eau.*
UITGEHAALD. *d. w.* Van uithaalen. *Tiré de quelque lieu.*
UITGEHAD. *d. w.* Van uithebben. *Zie* Uithebben.
UITGEHAKT. *d. w.* Van uithakken. *Taillé, hâché.*
UITGEHANGEN. *d. w.* Van uithangen. *Pendu en dehors.*
UITGEHARD. *d. w.* Van uitharden. *Endurci, souffert, supporté.*
UITGEHEEVEN. *d. w.* Van uitheffen. *Levé en dehors.*
UITGEHEFT. *zie* Uitgeheeven.
UITGEHOEST. *d. w.* Van uithoesten. *Rendu ou jetté dehors en toussant.*
UITGEHOLD. *d. w.* Van uithollen. *Creusé.*
UITGEHOLPEN. *d. w.* Van uithelpen. *Dégagé, délivré, sauvé.*
UITGEHOMPT. *d. w.* Van uithompen. *Chassé, mis dehors.*
UITGEHONGERD. *d. w.* Van uithongeren. *Affamé.*
UITGEHOOLD. *d. w.* Van uithoolen. *zie* Uitgehold.
UITGEHOORD. *d. w.* Van uithooren. *zie* Uithooren.
UITGEHOOSD. *d. w.* Van uithoozen. *Vuidé avec une écope.*
UITGEHOUDEN. *d. w.* Van uithouden. *Retenu, arrêté, empêché, gardé, mis à part, enduré, réfisté.*
UITGEHOUWEN. *d. w.* Van uithouwen. *Sculpé, taillé au ciseau.*
UITGEHUWD. *d. w.* Van uithuwen *zie* Uitgehuwelijkt.
UITGEHUWELIJKT. *d. w.* Van uithuweliiken. *Donné ou donnée en mariage.*
UITGEJAAGD. *d. w.* Van uitjaagen. *Chassé, mis dehors.*
UITGEJOUWD. *d. w.* Van uitjouwen. *zie* Uitjouwen.
UITGEKAMD. *d. w.* Van uitkammen. *Peigné, démêlé: Parlant des cheveux.*
UITGEKAPT. *d. w.* Van uitkappen. *Oté en hachant.*
UITGEKEEKEN. *d. w.* Van uitkijken. *zie* Uitkijken.
UITGEKEERD. *d. w.* Van uitkeeren. *zie* Uitkeeren.
UITGEKEMD. *zie* Uitgekamd.
UITGEKKEN. *zie* Uitlachen.
UITGEKIPT. *d. w.* Van uitkippen. *Eclos, choisi.*
UITGEKLEED. *d. w.* Van uitkleeden. *Deshabillé, dépouillé.*
UITGEKLOMMEN. *d. w.* Van uitklimmen. *Sorti en montant.*
UITGEKLOPT. *d. w.* Van uitkloppen. *zie* Uitkloppen.
UITGEKNAAGD. *d. w.* Van uitknaagen. *Creusé en rongeant.*
UITGEKOMEN. *d. w.* Van uitkomen. *Sorti, parn, &c.*
UITGEKONDIGD. *d. w.* Van uitkondigen. *Publié, déclaré.*
UITGEKOOKT. *d. w.* Van uitkooken. *zie* Uitkooken.
UITGEKOOMEN. *zie* Uitgekomen.
UITGEKOREN of uitgekozen. *d. w.* Van Uitkiezen. *Choisi, élu.*
UITGEKRABD. *d. w.* Van uitkrabben. *Effacé en grattant.*
UITGEKRATST. *d. w.* Van uitkratzen. *Gravé.*
UITGEKREETEN. *d. w.* Van uitkrijten. *zie* Uitkrijten.
UITGEKROPEN. *d. w.* Van uitkruipen. *Sorti en rampant, évadé, échappé.*
UITGELAATEN. *d. w.* Van uitlaaten. *zie* Uitlaaten.
Uitgelaaten. *bijv. w.* Buitenspoorig. *Extravagant, hors de soi-même, transporté &c.*
Uitgelaaten van vreugde, vervoerd door blindschap. *Ravi de joye.*
Uitgelaaten, woest, ongebonden. *Débauché, dissolu, libertin.*
Een uitgelaaten mensch. *Un débauché, un homme dissolu.*
Uitgelaatenheid. z. v. Buitenspoorigheid. *Extravagance, transport de joye ou de colere.*
UITGELABD. *d. w.* Van uitlabben. *Zie* Uitlabben.
UITGELACHEN. *d. w.* Van uitlachen. *zie* Uitlachen.
UITGELANGD. *d. w.* Van uitlangen. *zie* Uitlangen.
UITGELAPT. *d. w.* Van uitlappen. *zie* Uitgelabd.

UIT-

Digitized by Google

UITGELEEFD. *d. w.* Van uitleeven, en *bijv. w.* *Fort vieilli, décrépit, fort vieux.*
UITGELEEND. *d. w.* Van uitleenen. *Prêté.*
UITGELEERD. *d. w.* Van uitleeren. *Appris par cœur d'un bout à l'autre.*
Het Kind heeft zijn boek uitgeleerd. *L'enfant a achevé son livre.*
Uitgeleerd. *bijv. w.* Volleerd. *Consommé dans quelque science.*
Hij is uitgeleerd of volleerd. *Il a achevé ses études.*
UITGELEEVERD. *zie* Uitgeleverd.
UITGELEEZEN. *d. w.* Van uitleezen. *Lu d'un bout à l'autre, choisi, trié.*
Uitgeleezene troepen. *Des troupes d'élite, des troupes choisies.*
Uitgeleezen. *bijv. w.* Voortreffelijk, puik. *Excellent, curieux, trié, choisi.*
Het is een uitgeleezen werk. *C'est un ouvrage excellent.*
Uitgeleezenheid. *z. v.* Voortreffelijkheid. *Excellence.*
De uitgeleezenheid der ſtoffe. *L'excellence de la matière.*
UITGELEGD of uitgeleid. *d. w.* Van uitleggen. *Exposé, étalé, aggrandi, élargi, expliqué, interprété.*
Uitgelegd. *bijv. w.* Ophoudende van leggen. *Qui cesse de pondre.*
Eene uitgelegde hènne. *Une poule qui ne pond plus.*
UITGELEI of uitgeleide. Iemand uitgelei doen. *Reconduire quelqu'un.*
UITGELEID. *d. w.* Van uitleggen. *zie* Uitgelegd.
UITGELEID. *d. w.* Van uitleiden. *Conduit dehors.*
UITGELEKT. *d. w.* Van uitlekken. *Distillé, dégouté, tombé goutte à goutte, devenu public.*
UITGELEVERD. *d. w.* Van uitleveren. *Produit, rendu, &c.*
UITGELEZEN. *zie* Uitgeleezen.
UITGELIGT. *d. w.* Van uitligten. *Eclairé en conduiſant dehors.*
UITGELIKT. *d. w.* Van uitlikken. *Léché tout-à-fait.*
UITGELOKT. *d. w.* Van uitlokken. *Attiré.*
UITGELOOPEN. *zie* Uitgelopen.
UITGELOOTST. *d. w.* Van uitlootzen. *zie* Uitlootzen.
UITGELOPEN. *d. w.* Van uitloopen. *Couru hors du logis: mis à la voile: écoulé, dégoutté: boutonné, bourgonné.*
UITGELUGT. *d. w.* Van uitlugten. *zie* Uitlugten.
UITGELUID. *d. w.* Van uitluiden. *zie* Uitluiden.
UITGEMAAKT. *d. w.* Van uitmaaken. *zie* Uitmaaken.
UITGEMAALEN. *d. w.* Van uitmaalen. *Deſſéché avec des moulins.*
UITGEMAAND. *d. w* Van uitmaanen. *zie* Uitmaanen.
UITGEMEETEN. *d. w.* Van uitmeeten. *Donné ou vendu par meſure.*
UITGEMERGELD. *d. w.* Van uitmergelen. *Amaigri, épuiſé.*
UITGEMOLKEN. *d. w.* Van uitmelken. *zie* Uitmelken.
UITGEMONSTERD. *d. w.* Van uitmonſteren. *zie* Uitmonſteren.
UITGEMUNT. *d. w.* Van uitmunten. *Excellé, ſurpaſſé.*
UITGENOMEN. *d. w.* Van uitneemen. *Pris hors de, excepté.*
UITGENOOD. *d. w.* Van uitnooden. *Invité.*
UITGENOOMEN. *zie* Uitgenomen.
UITGEPERST. *d. w.* Van uitperſſen. *Exprimé, tiré en preſſant.*
UITGEPIKT. *d. w.* Van uitpikken. *Percé, crevé en piquant, Choiſi, trié.*
UITGEPIST. *d. w.* Van uitpiſſen. *Rendu en urinant, jetté par les urines.*
UITGEPLONDERD. *zie* Uitgeplunderd.
UITGEPLUISD. *d. w.* Van uitpluizen. *Epluché.*
UITGEPLUKT. *d. w.* Van uitplukken. *Arraché, parlant des herbes.*
UITGEPLUNDERD. *d. w.* Van uitplunderen. *Pillé, ſaccagé.*
UITGEPOMPT. *d. w.* Van uitpompen. *Pompé.*
UITGEPRAAT. *d. w.* Van uitpraaten. *zie* Uitpraaten.
UITGEPUILD. *d. w.* Van uitpuilen. *zie* Uitpuilen.
UITGEPUT. *d. w.* Van uitputten. *Epuiſé.*
UITGEPUURD. *d. w.* Van uitpuuren. *Epuré.*
UITGERAAKEN. *zie* Uitraaken, ontkomen.
UITGERAAKT. *d. w.* Van uitraaken. *Evadé, échappé.*
UITGERAAPT. *d. w.* Van uitraapen. *zie* Uitraapen.
UITGERAFELD. *d. w.* Van uitrafelen. *Eraillé, effilé.*
UITGERAKEN. *zie* Uitgeraaken.
UITGERED. *d. w.* Van uitredden. *Délivré, dégagé.*
UITGEREDEN. *zie* Uitgereeden.
UITGEREED. *d. w.* Van uitreeden. *Equippé, parlant d'un vaiſſeau.*
UITGEREEDEN. *d. w.* Van uitrijden. *Sorti à cheval ou en voiture.*
UITGEREEZEN. *d. w.* Van uitrijzen. *Enflé, levé, fermenté.*
UITGEREGT. *d. w.* Van uitregten. *Fait, exécuté.*
UITGEREIKT. *d. w.* Van uitreiken. *Donné, diſtribué.*
UITGEREKEND. *d. w.* Van uitreekenen. *Calculé, ſupputé, compté.*
UITGEREKT. *d. w.* Van uitrekken. *Etendu, tiré, allongé.*
UITGEREZEN. *zie* Uitgereezen.
UITGERISPT. *d. w.* Van uitriſpen. *zie* Oprispen.
UITGEROCHELD. *d. w.* Van uitrochelen. *zie* Uitrochelen.
UITGEROEID. *d. w.* Van uitroeijen. *Déraciné, extirpé, exterminé.*
UITGEROEPEN. *d. w.* Van uitroepen. *Publié, proclamé, crié en public.*
UITGEROLD. *d. w.* Van uitrollen. *Sorti ou tombé en roulant.*
UITGEROOFD. *d. w.* Van uitrooven. *zie* Uitgeplunderd.
UITGEROOID. *d. w.* Van uitrooijen. *Oté ou tiré de la terre.*
UITGERUKT. *d. w.* Van uitrukken. *Arraché.*
UITGERUST. *d. w.* Van uitruſten *zie* Uitruſten.
UITGESCHAAFD. *d. w.* Van uitſchaaven. *Creuſé avec un rabot.*
UITGESCHAMPT. *d. w.* Van uitſchampen. *zie* Uitgegleeden.
UITGESCHEENEN. *zie* Uitgeſchenen.
UITGESCHEEPT. *d. w.* Van uitſcheepen. *zie* Ontſcheepen.
UITGESCHEIDEN. *d. w.* Van uitſcheiden. *Ceſſé, diſcontinué, ſéparé, mis à part &c.*
UITGESCHENEN. *d. w.* Van uitſchijnen. *zie* Uitſchijnen.
UITGESCHEPT. *d. w.* Van uitſcheppen. *Vuidé avec une pèle, vuidé avec une cuillier, puiſé, tiré &c.*
UITGESCHEURD. *d. w.* Van uitſcheuren. *Déchiré, emporté en déchirant.*
UITGESCHIFT. *d. w.* Van uitſchiften. *Séparé, démêlé.*
UITGESCHIKT. *d. w.* Van uitſchikken. *Envoyé, dépêché.*
UITGESCHILDERD. *d. w.* Van uitſchilderen. *Peint, portrait, &c.*
UITGESCHITTERD. *d. w.* Van uitſchitteren. *Eclatté, brillé, relui.*
UITGESCHOLDEN. *d. w.* Van uitſchelden. *Injurié, &c.*
UITGESCHONKEN. *d. w.* Van uitſchenken. *Verſé entiérement.*
UITGESCHOOTEN. *zie* Uitgeſchoten.
UITGESCHOPT. *d. w.* Van uitſchoppen. *Chaſſé à coups de pied.*
UITGESCHOTEN. *d. w.* Van uitſchieten. *Caſſé à coups de fuſil &c. Boutonné, gliſſé, trop avancé, déboursé, trié, choiſi, mis à part.*
UITGESCHRAAPT. *d. w.* Van uitſchraapen. *Raclé, été en raclant.*
UITGESCHRABD. *d. w.* Van uitſchrabben. *Effacé, rayé, biffé, parlant d'une écrit.*
UITGESCHREEVEN. *d. w.* Van uitſchrijven. *Tranſcrit, copié, notifié par des lettres circulaires.*
UITGESCHREEUWD. *d. w.* Van uitſchreeuwen. *Crié tout haut, à haute voix.*
UITGESCHREID. *d. w.* Van uitſchreijen. *zie* Uitſchreijen.
UITGESCHREVEN. *zie* Uitgeſchreeven.
UITGESCHUD. *d. w.* Van uitſchudden. *Vuidé ou renverſé en ſecouant, dépouillé.*
UITGESCHUIFELD. *d. w.* Van uitſchuifelen. *zie* Uitgejouwd.
UITGESCHUIMD. *d. w.* Van uitſchuimen. *Ecumé, dont on a été l'écume.*
UITGESLAAGEN. *d. w.* Van uitſlaan. *zie* Uitſlaan.
UITGESLAAPEN. *d. w.* Van uitſlaapen. *zie* Uitſlaapen.
UITGESLEEPEN. *d. w.* Van uitſlijpen. *Oté en aiguiſant.*
UITGESLEETEN. *d. w.* Van uitſlijten. *Uſé, conſumé.*
UITGESLIBBERD. *d. w.* Van uitſlibberen. *Gliſſé.*
UITGESLOOFD. *d. w.* Van uitſlooven. *zie* Uitſlooven.
UITGESLOOTEN. *zie* Uitgeſloten.
UITGESLORPT. *d. w.* Van uitſlorpen. *Humé, avalé.*
UITGESLOTEN. *d. w.* Van uitſluiten. *Exclus.*
UITGESMEED. *d. w.* Van uitſmeeden. *Elargi ou étendu en forgeant.*
UITGESMEETEN. *d. w.* Van uitſmijten. *Jetté dehors, &c.*
UITGESMOORD. *d. w.* Van uitſmooren. *Eteint, étouffé.*
UITGESNEDEN. *d. w.* Van uitſnijden. *Oté en coupant, ciſelé, gravé, &c.*
UITGESNOEID. *d. w.* Van uitſnoeijen. *Elagué, émondé, raillé.*
UITGESNOTEN. *d. w.* Van uitſnuiten. *Mouché, nettoyé en mouchant.*
UITGESPANNEN. *d. w.* Van uitſpannen. *Dételé.*
UITGESPAT. *d. w.* Van uitſpatten. *Jailli, &c.*
UITGESPIT. *d. w.* Van uitſpitten. *Creuſé en fouiſſant.*
UITGESPOELD. *d. w.* Van uitſpoelen. *Rincé, paſſé dans l'eau.*
UITGESPOGEN. *d. w.* Van uitſpuigen. *Craché, vomi.*
UITGESPOUWD. *d. w.* Van Uitſpouwen. *zie* Uitgeſpogen.
UITGESPREID. *d. w.* Van uitſpreijen. *Etendu,*

Digitized by Google

UITGESPROKEN. *d. w.* Van uitſpreeken. *Prononcé, proféré.*

UITGESPRONGEN. *d. w.* Van uitſpringen. *Sauté hors d'un lieu.*

UITGESPROOKEN. *zie* Uitgeſproken.

UITGESPROTEN. *d. w.* Van uitſpruiten. *Germé, bourgeonné, pouſſé.*

UITGESPUWD. *d. w.* Van uitſpuwen. *zie* Uitgeſpogen.

UITGESTAAN. *d. w.* Van uitſtaan. *Avancé en dehors, enduré, ſouffert.*

UITGESTAMERD. *d. w.* Van uitſtameren. *zie* Uitſtameren.

UITGESTAMPT. *d. w.* Van uitſtampen. *Pouſſé avec les pieds, rejetté.*

UITGESTEKEN. *zie* Uitgeſtoken.

UITGESTELD. *d. w.* Van uitſtellen. *Différé, prolongé, remis.*

UITGESTOKEN. *d. w.* Van uitſteeken. *zie* Uitſteeken.

UITGESTOOKEN. *zie* Uitgeſtoken.

UITGESTOOTEN. *zie* Uitgeſtoten.

UITGESTORT. *d. w.* Van uitſtorten. *Verſé, répandu, épanché.*

UITGESTORVEN. *d. w.* Van uitſterven. *Eteint ou fini par la mort.*

UITGESTOTEN. *d. w.* Van uitſtooten. *Chaſſé ou pouſſé dehors.*

UITGESTRAALD. *d. w.* Van uitſtraalen. *Relui, rayonné, &c.*

UITGESTREEKEN. *d. w.* Van uitſtrijken. *Applani, poli, rendu uni, repaſſé, &c.*

UITGESTREKT. *d. w.* Van uitſtrekken. *Etendu.*

Een wild uitgeſtrekt vermogen. *Un pouvoir étendu.*

Uitgeſtrektheid. *z. v.* Uitgebreidheid. *Etendue.*

UITGESTROOID. *d. w.* Van uitſtrooijen. *Répandu, divulgué.*

UITGESTROOMD. *d. w.* Van uitſtroomen. *Coulé hors d'un lieu.*

UITGESTUURD. *d. w.* Van uitſtuuren. *Envoyé, dépêché.*

UITGESULD. *d. w.* Van uitſullen. *Tombé en défaillant.*

UITGETAPT. *d. w.* Van uittappen. *Vuidé par le robinet.*

UITGETART. *d. w.* Van uittarten. *Zie* Uitgedaagd.

UITGETEEKEND. *zie* Uitgetekend.

UITGETEERD. *d. w.* Van uitteeren. *Atténué, amaigri, tombé en langueur.*

UITGETEKEND. *d. w.* Van uittekenen. *Deſſiné.*

UITGETELD. *d. w.* Van uittellen. *Débourſé, compté.*

UITGETOGEN. *zie* Uitgetrokken.

UITGETREEDEN. *d. w.* Van uittreeden. *Sorti, éteint avec le pied.*

UITGETROKKEN. *d. w.* Van uittrekken. *Tiré, arraché, ſorti.*

UITGETROUWD. *d. w.* Van uittrouwen. *Donné ou donnée en mariage.*

UITGETUILD. *d. w.* Van uittuilen. *zee* Uittuilen.

UITGEVAAREN. *d. w.* Van uitvaaren. *Sorti ou allé par eau &c.*

UITGEVALLEN. *d. w.* Van uitvallen. *Tombé de quelque lieu, bien ou mal réuſſi, &c.*

UITGEVAST. *d. w.* Van uitvaſten. *Zie* Uitvaſten.

UITGEVEEGD. *d. w.* Van uitveegen. *Balayé, nettoyé, vuidé.*

UITGEVIJLD. *d. w.* Van uitvijlen. *Limé, ôté avec la lime.*

UITGEVIST. *d. w.* Van uitviſſen. *Pêché entièrement.*

UITGEVLOEID. *d. w.* Van uitvlocijen. *Ecoulé.*

UITGEVLOODEN. *d. w.* Van uitvlieden. *Enfui.*

UITGEVLOOGEN. *d. w.* Van uitvliegen. *Envolé.*

UITGEVLOOTEN. *d. w.* Van uitvlieten. *Ecoulé, ſorti en coulant.*

UITGEVOERD. *d. w.* Van uitvoeren. *Tranſporté, exécuté.*

UITGEVONDEN. *d. w.* Van uitvinden. *Trouvé, inventé, découvert.*

UITGEVORST. *d. w.* Van uitvorſchen. *Sondé, ſénétré, découvert.*

UITGEVRAAGD. *d. w.* Van uitvraagen. *Queſtionné, interrogé.*

UITGEVREETEN. *d. w.* Van uitvreeten. *Rongé, mangé, conſumé.*

UITGEVREEVEN. *zie* Uitgewreeven.

UITGEVRIJD. *d. w.* Van uitvrijen. *Zie* Uitvrijen.

UITGEWAAID *d. w.* Van uitwaaijen. *Eteint par le vent, &c.*

UITGEWAASSEMD. *d. w.* Van uitwaasſemen. *Exhalé, évaporé.*

UITGEWAND. *d. w.* Van uitwannen. *Nettoyé avec un van.*

UITGEWANDELD. *d. w.* Van uitwandelen. *Promené, joui de la promenade.*

UITGEWASSCHEN. *d. w.* Van uitwaſſchen. *Lavé, nettoyé avec de l'eau.*

UITGEWASSEN. *d. w.* Van uitgewaſſen. *Cru, accru, devenu plus grand.*

UITGEWATERD. *d. w.* Van uitwateren. *zie* Uitwateren.

UITGEWEEKEN. *d. w.* Van uitwijken. *Enfoncé, affaiſſé.*

UITGEWEEND. *d. w.* Van uitweenen. *zie* Uitkrijten.

UITGEWEEST. *d. w.* Van uitzijn. *Eté dehors, été abſent.*

UITGEWEEZEN. *d. w.* Van uitwijzen. *Montré, décidé, prononcé.*

UITGEWEID. *d. w.* Van uitwijden. *Zie* Uitweiden.

UITGEWEKEN. *zie* Uitgeweeken.

UITGEWERKT. *d. w.* Van uitwerken. *Opéré, produit, efficacé.*

UITGEWEZEN *zie* Uitgeweezen.

UITGEWIED. *d. w.* Van uitwieden. *Zie* Uitwieden.

UITGEWISSELD. *d. w.* Van uitwiſſelen. *Echangé.*

UITGEWIST. *d. w.* Van uitwiſſen. *Effacé, ôté en lavant.*

UITGEWOED. *d. w.* Van uitwoeden. *zie* Uitwoeden.

UITGEWONDEN. *d. w.* Van uitwinden. *Dérnulé, ouvert en roulant.*

UITGEWONNEN. *d. w.* Van uitwinnen. *Gagné, mis à profit.*

UITGEWORPEN. *d. w.* Van uitwerpen. *Jetté dehors.*

UITGEWORTELD. *d. w.* Van uitwortelen. *Déraciné.*

UITGEWREVEN. *d. w.* Van uitwrijven. *Effacé ou ôté en frottant.*

UITGEWROGT. *d. w.* Van uitwerken. *zie* Uitgewerkt.

UITGEWRONGEN. *d. w.* Van uitwringen. *Exprimé en tordant, extorqué &c.*

UITGEZEEPEN. *d. w.* Van uitzijpen. *zie* Uitgedropen.

UITGEZEGD of uitgezeid. *d. w.* Van uitzeggen. *Prononcé, proféré, exprimé.*

UITGEZEILD. *d. w.* Van uitzeilen. *Sorti à la voile, mis à la voile.*

UITGEZEPEN. *zie* Uitgezeepen.

UITGEZET. *d. w.* Van uitzetten. *Etalé, expoſé, mis en vente, &c.*

UITGEZIEN. *d. w.* Van uitzien. *Regardé par une ouverture, parn &c.*

UITGEZIFT. *d. w.* Van uitziften. *Sassé, blutté, tamiſé, &c.*

UITGEZOGT. *d. w.* Van uitzoeken. *Tiré, choiſi.*

UITGEZONDEN. *d. w.* Van uitzenden. *Envoyé, dépêché.*

UITGEZONDERD. *d. w.* Van uitzonderen. *Séparé, choiſi, excepté.*

Uitgezonderd. *lijw.* Behalven. *Excepté, hormis.*

UITGEZOPEN. *d. w.* Van uitzuipen. *Avallé goulument.*

UITGEZWEET. *d. w.* Van uitzweeten. *Chaſſé en ſuant, &c.*

UITGEZWOLLEN. *d. w.* Van uitzwellen. *Enflé, gonflé.*

UITGEZWOMMEN. *d. w.* Van uitzwemmen. *Sauvé ou ſorti à la nage.*

UITGEZWOOREN. *d. w.* Van uitzweeren. *Apoſtamé.*

UITGIETEN. *w. w.* Uitſtorten. *Vuider, répandre, épancher.*

Uitgieting. *z. v.* Uitſtorting. *Action de vuider ou de répandre, épanchement.*

UITGIFT. *z. v.* Uitgaave. *Dépenſe, débourſement.*

UITGISTEN *g. w. Lever, fermenter.*

Het bier is niet uitgegiſt. *La bière n'a pas bien levé, n'a pas bien fermenté.*

UITGLIJDEN. *g. g.* Uitſlijden, uitlibberen. *S'échapper en gliſſant, gliſſer de côté, broncher en gliſſant.*

Uitgliding. *z. v. Action d'une choſe qui s'échappe en gliſſant.*

UITGLINSTEREN. *g. w.* Uitblinken. *Eclatter, briller, reſplendir.*

UITGLIPPEN. *g. w.* Uitglippen. *Gliſſer, tomber en gliſſant.*

UITGOOIJEN. *w. w.* Uitſmijten. *Caſſer à force de jetter ou à force de coups, jetter par quelque endroit.*

Uitgooiing. *z. v.* Uitwerping. *Action de caſſer ou de jetter par quelque endroit.*

UITGRAAVEN. *w. w.* Uithollen, opgraaven. *Creuſer, déterrer.*

Uitgraaving. *z. v. Action de creuſer.*

UITGRIJPEN. *w. w.* Uitneemen. *Prendre avec la main.*

Hij heeft 'er de beſte appelen uitgegrepen. *Il en a pris les meilleures pommes.*

UITGROEIJEN. *g. w.* Uitſpruiten. *Sortir, pouſſer, parlant des plantes.*

UITGULPEN. *w. w. Jaillir, rejaillir, ſortir par jets.*

UITHAALDER of uithaaler, baaivanger, overvlieger. *Un paſſé-maître, un homme qui excelle en quelque art ou ſcience.*

UITHAALEN. *w. w.* Uittrekken, uitvorſchen. *Tirer de quelque lieu, avoindre.*

Ik kan 't 'er niet uithaalen, om dat het gat te diep is. *Je ne ſaurois tirer cela à cauſe que le trou eſt trop profond.*

Hij zogt mij uit te haalen, hij meende mij uit te vraagen. *Il croyoit ou il crut me tirer les vers du nez.*

Ik zal u tegen dien tijd uithaalen, ik zal dan komen om u af te haalen. *Je vous viendrai chercher dans ce temps-là.*

Uithaalen, wijken uit den weg. Als, eene Chaiſe moet voor eene Koets uithaalen. *Une Chaiſe doit ſe retirer devant un Caroſſe, elle doit lui céder l'ornière.*

Een werk wel uithaalen. *Achever bien un ouvrage, le bien élaborer, le bien finir.*

UITHAALER. *zie* Uithaalder.

UITHAKKEN. *w. w.* Uithouwen. *Tailler, hacher, ôter en hachant.*

UITHALEN. *zie* Uithaalen.

UIT-

Digitized by Google

UITHANGBORD. *z. g. Enſeigne de maiſon.*
Dat uithangbord is eerſt nieuwgeſchilderd. *Cette enſeigne eſt nouvellement peinte.*

UITHANGEN. *w. w. en g. w. Pendre ou attacher quelque choſe en dehors, pendre ou être pendu en dehors.*
Zij heeft eenen doek uitgehangen. *Elle a pendu un linge hors de la fenêtre.*
Daar wierden lantaerns uitgehangen. *On pendit ou l'on attacha des lanternes aux fenêtres.*
Wat hangt 'er uit? wat ſtaat 'er in het uithangbord? *Qu'elle enſeigne y a-t-il à cette maiſon?*
De ſtad London hangt 'er uit. *Elle a pour enſeigne la ville de Londres.*

UITHARDEN. *g. w.* Uitſtaan, dulden. *Endurer, ſouffrir, ſupporter.*
Hij kan 't niet uitharden. *Il ne le ſauroit ſouffrir ou ſupporter.*
De kinderen konden den tijd niet uitharden, zij hadden niet geduld genoeg. *Les enfans n'avoient pas aſſez de patience pour attendre.*

UITHEBBEN. *g. w. Avoir fini.*
Gij zult dat boek haaſt uithebben, het boek zult gij haaſt doorgelezen hebben. *Vous aurez bientôt fini ou parcouru ce livre.*
Hij zal bij mij uithebben, hij zal bij mij geen ingang meer vinden. *Il a perdu ſon crédit chez moi, il a perdu mes bonnes graces, il n'y rentrera plus.*
Hij heeft gantſch bij haar uit. *Il eſt entiérement hors de ſes bonnes graces, il n'y rentrera pas facilement.*

UITHEEMSCH. *bijv. w.* Uitlandſch, vreemd. *Etranger, qui n'eſt pas du pays.*
Een uitheemſch of vreemd gewaad. *Habit étranger.*
Uitheemſche volken. *Nations étrangères*
Men kan aan hunne kleeding wel zien dat zij uitheemſchen zijn. *Leurs habits font bien voir qu'ils ſont étrangers.*
Een uitheemſche. *z. m. en v.* Een vreemdeling. *Un étranger, une étrangère.*
De meeſte ampten worden aan uitheemſchen gegeeven. *On donne la plupart des emplois aux étrangers.*
Uitheemsheid. *z. v.* Vreemdigheid. *Action ou condition étrangère, état étrange.*

UITHEFFEN. *w. w.* Uittillen. *Lever ou hauſſer dehors, ôter de quelque lieu en levant ou en hauſſant.*
Men kan 't niet uitheffen, 't moet uitgehijſt worden. *On ne ſauroit tirer cela de-là qu'en hiſſant.*

UITHELPEN. *w. w.* Verloſſen, redden. *Tirer de quelque lieu, délivrer, ſauver.*
Zij lag in 't water, en niemand was er die haar kon uithelpen. *Elle étoit dans l'eau, & il n'y avoit perſonne pour l'en tirer.*

UITHOEK. *z. m.* Uitſteekſel. kaap. *Cap, pointe de terre ou de rocher qui avance en mer.*

UITHOESTEN. *w. w.* Ophoeſten. *Rendre ou jetter en touſſant.*
Zij heeft veele taaiigheden uitgehoeſt. *Elle a jetté beaucoup de flegmes & de glaires en touſſant.*

UITHOLEN. *zie* Uithollen.

UITHOLLEN. *w. w.* Uitgraaven, hol maken. *Creuſer, ſtrier.*
Eene kaas uithollen. *Creuſer un fromage.*
‡ Uithollen. *g. w.* Zijn ongebonden leven ten einde brengen. *Finir ſes débauches.*
‡ Hij heeft nog niet uitgehold, hij heeft van zijn ongebonden leven nog geen aſſtand gedaan. *Il n'a pas encore mis fin à ſa vie licentieuſe, déréglée ou libertine, Il n'a pas encore fini ſes débauches.*

UITHOMPEN. *w. w.* Uitjaagen, doen vertrekken. *Chaſſer, mettre dehors, faire ſortir.*

UITHONGEREN. *w. w.* Door honger te doen lijden tot het uiterſte brengen. *Affamer, faire ſouffrir la faim, réduire par la faim.*
Eene ſtad uithongeren. *Affamer une ville.*
Uithongering. *z. v. Action d'affamer.*

UITHOOLEN of uitholen. *zie* Uithollen.

UITHOOREN. *w. w.* Volkomen aanhooren, liſtig uitvorſchen. *Tirer à quelqu'un les vers du nez, lui tirer adroitement ſon ſecret.*

UITHOOZEN. *w. w.* Uitbaalien, uitſchoppen. *Vuider avec une écope.*

UITHOREN. *zie* Uithooren.

UITHOUDEN. *w. w.* Buiten houden. *Retenir, arrêter, empêcher d'entrer.*
Ik kon 'er hem niet uithouden. *Je ne pus ou je ne pouvois l'empêcher d'entrer.*
Uithouden, uitſchieten, uitzonderen, bewaaren. *Garder, mettre à part pour conſerver.*
Ik heb 'er alle de groote appelen uitgehouden. *J'ai gardé toutes les plus groſſes pommes.*
Uithouden, uitharden. *Tenir bon, réſiſter.*
Hij kan 't niet langer uithouden tegen zoo veele ongemakken. *Il ne ſauroit plus réſiſter à tant de fatigues.*

UITHOUWEN. *w. w.* In ſteen of hout houwen. *Tailler, ſculper.*

UITHOZEN. *zie* Uithoozen.

UITHUIZIG. *bijv. w.* Gaerne buitens huis. *Qui aime à être hors de chez ſoi.*
Hij heeft een uithuizig wijf. *Sa femme eſt coureuſe, elle aime beaucoup à être hors de chez elle.*
Uithuizigheid. *z. v. Action d'abandonner ſouvent ſa maiſon.*
Door haare uithuizigheid word alles verwaarloosd. *A cauſe qu'elle eſt toujours dehors tout va à l'abandon dans ſon ménage.*

UITHUUWEN. *zie* Uithuwelijken.

UITHUWELIJKEN. *w. w.* Ten huwelijk geeven. *Donner en mariage, marier.*
Hij heeft zijne dogter aan een' rijk' man uitgehuwelijkt. *Il a marié ſa fille richement ou en bon lieu.*
Uithuwelijking. *z. v. Action de marier ou de donner en mariage.*

UITJAAGEN. *w. w.* Verjaagen, uitdrijven. *Chaſſer, mettre dehors par force, mettre hors d'un lieu.*
Eenen hond uitjaagen. *Chaſſer un chien, le mettre dehors.*
Hij is voor Schelm het Land uitgejaagd. *On l'a chaſſé du pays comme un fripon.*
Uitjaaging. *z. v. Action de chaſſer ou de mettre dehors.*

UITING. *z. v.* Uitſpraak. *Expreſſion, élocution, énonciation.*

UITJOUWEN. *w. w.* Uitkrijten. *Chanter pouilles.*
Zij heeft hem luſtig uitgejouwd. *Elle s'eſt bien moquée de lui, elle lui a bien chanté ſa gamme.*

UITKAMMEN. *w. w. Peigner, démêler avec le peigne.*

UITKAPPEN. *zie* Uithouwen.

UITKEEREN. *w. w.* Buiten houden. *Arrêter, mettre dehors, repouſſer.*
Ik was niet magtig hem uit te keeren. *Je n'étois pas capable de le repouſſer.*
't Water uitkeeren. *Arrêter l'eau.*
Den drek uitkeeren, de vuiligheid uit veegen. *Balayer & ôter les ordures.*
Uitkeeren, uitgeeven. *Rendre ou rembourſer une partie de ce qu'on a reçu.*
Hij heeft 'er mij tien ſtuivers van uitgekeerd. *Il m'a rendu dix ſous de ce qu'il avoit reçu.*

UITKEMMEN. *zie* Uitkammen.

UITKEUREN. *zie* Uitkiezen.

UITKIEZEN. *w. w.* Uitkeuren. *Choiſir.*
Gij moogt 'er de beſte uitkiezen. *Choiſiſſez-en les meilleures ou les plus excellentes.*
Uitkiezing. *z. v.* Keur. *Choix.*

UITKIJK. *z. m.* Verheevene plaats waar uit men al wat omlegt kan zien en ontdekken, wagttoren. *Beffroi, tour, clocher, guérite, échauguette, lieu élevé, d'où l'on peut voir tous les pays d'alentour & où l'on fait le guet pour donner l'allarme dans les occaſions qui le demandent.*

UITKIJKEN. *w. w.* Uitzien. *Regarder par quelque ouverture.*
Uit een venſter kijken. *Regarder par une fenêtre.*
* Zijne oogen uitkijken. *S'éblouïr les yeux à force de regarder quelque choſe trop fixement.*

UITKIJKER. *z. m.* Man die op eenen uitkijk de wagt heeft. *Homme poſté dans un lieu élevé pour voir tout ce qui ſe paſſe aux environs, & donner l'allarme en cas de beſoin.*

UITKIPPEN. *g. w.* Uitbroeden. *Eclorre.*
De kuikens zijn eerſt uitgekipt. *Les perſins viennent d'éclorre.*

UITKIPPEN. *w. w.* Uitpikken. *Choiſir.*

UITKLAPPEN. *w. w. Dire tout ce qu'on ſait, ne rien cacher.*

UITKLEEDEN. *w. w.* Omkleeden. *Dépouiller, ôter les habits, déshabiller.*
Zij is zoo zwak dat ze zig niet kan uitkleeden. *Elle eſt ſi foible qu'elle ne ſauroit ſe déshabiller.*
De ſtruikroovers hebben ons uitgekleed. *Les voleurs nous ont dépouillés.*

UITKLIMMEN. *w. w.* Door klimmen uitkomen. *Monter par quelque endroit, ſortir en montant.*
Hij is het dak uitgeklommen. *Il eſt ſorti par le toit.*

UITKLOPPEN. *w. w.* Uitſlaan. *Oter en frappant, faire ſortir à force de coups.*
Een kleed uitkloppen. *Epoudrer un habit, en faire ſortir la poudre en le battant avec une baguette.*
Eenen ſpijker uitkloppen. *Faire ſortir un clou.*
Eene plaat uitkloppen of breeder kloppen. *Etendre une plaque, la rendre plus large à force de battre, écacher une lame.*
‡ Iemand geld uitkloppen, iemand geld afpraehen of afdwingen. *Attraper de l'argent à quelqu'un, filouter quelqu'un, lui faire rendre la bourſe par force, le forcer à rendre la bourſe.*

UITKNAAGEN. *w. w.* Uitvreeten. *Creuſer à force de ronger ou en rongeant.*

UITKOKEN. *zie* Uitkooken.

UITKOMEN. *g. w.* Uitgaan, te voorſchijn komen. *Sortir, paroître.*
Ik zag den Koning uitkomen. *Je vis ſortir le Roi.*
De deur was geſloten, wij konden 'er niet uitkomen. *La porte étoit fermée, nous ne pouvions pas ſortir.*
Uitkomen, uitgegeeven worden. *Paroître en public, être mis en lumière.*
Daar is een boek uitgekomen. *Il paroît un livre, on a mis un livre au jour.*
Uitkomen, uitgang hebben. *Donner, avoir la vue deſſus.*

Digitized by Google

Dat huis koomt in die ſteeg uit. *Cette maiſon donne ſur cette ruelle.*
Uitkomen, uitraaken. *Venir à bout.*
De rekening ſtond zoo verward dat 'er niemand kon uitkomen. *Le compte étoit ſi embrouillé ou ſi embarraſſé, que perſonne n'en put venir à bout.*
Die rekening zal wel of qualijk uitkomen *Ce compte ſe trouvera bien ou mal fait.*
Uitkomen, uit den grond ſchieten. *Sortir de terre, commencer de paroît e.*
Dat koomt op een uit. *Cela revient au même.*
Uitkoming. *zie* Uitkomſt.
Uitkomſt. *z. v.* Uitkoming, uitgang. *Sortir, action de ſortir.*
Ik wagte naar zijne uitkomſt. *J'attens qu'il ſorte.*
Uitkomſt, uitſlag. *Evénement, iſſue.*
De uitkomſt zal 't leeren. *L'événement le fera voir.*
Uitkomſt, ontzet, redding. *Secours, délivrance.*
Daar is geen uitkomſt te verwagten. *Il n'y a aucun ſecours à attendre ou à eſpérer.*
UITKONDIGEN. *w. w.* Openbaaren. *Publier, déclarer.*
UITKOOMEN. *zie* Uitkomen.
UITKOOP. *z. m.* Vertier. *Vente, débit.*
UITKOOPEN. *w. w.* Als, iemand zijn regt uitkoopen. *Acheter de quelqu'un ſon droit.*
UITKRABBEN. *w. w.* Uitkratſen. *Rayer, barrer.*
Een woord dat verkeerd geſchreeven is uitkrabben. *Rayer un mot qui n'eſt pas bien écrit.*
UITKRATZEN. *w. w. Graver.*
UITKRIJGEN. *w. w.* Uitneemen, uithaalen. *Prendre, tirer hors ou dehors.*
Ik kan niet bij de mande om 'er het goed uit te krijgen. *Je ne ſaurois atteindre au panier pour en tirer les hardes.*
Uitkrijgen, uitdoen. *Oter, effacer.*
Ergens vlakken uitkrijgen. *Oter les taches de quelque choſe.*
Uit het water krijgen. *Tirer hors de l'eau.*
UITKRIJTEN. *w. w.* Uitſchreeuwen. *Pleurer tout haut.*
Het kind heeft nog niet uitgekreeten of heeft nog niet opgehouden met ſchreijen. *L'enfant pleure encore ou n'a pas encore ceſſé de pleurer.*
Zij kreet haare oogen uit, zij bedurf haar gezigt door ſchreijen. *Elle ſe gâte les yeux à force de pleurer ou de verſer des larmes.*
* Iemands gedrag uitkrijten of leelijk afſchilderen. *Décrier la conduite de quelqu'un.*
UITKRUIPEN. *g. w.* Door kruipen uitkomen. *Evader, échapper, ſe ſauver ou ſortir de quelque lieu en ſe trainant.*
't Vleeſch was zoo geſteld dat 'er de wormen uitkroopen. *La viande étoit dans un tel état, que les vers en ſortoient.*
Uitkruiping. *z. v. Action de ſortir de quelque lieu en ſe trainant.*
UITLAATEN. *w. w.* Uitgang verleenen, vrij laaten, los laaten. *Faire ſortir, relâcher.*
Ik hebb' hem uitgelaaten. *Je l'ai laiſſé ſortir ou je l'ai fait ſortir, je lui ai ouvert la porte.*
Zijnen rok uitlaaten, zijnen rok niet aantrekken. *Ne pas mettre ſon juſte-au-corps, ſa jupe, &c.*
Eenen gevangenen uitlaaten. *Relâcher un priſonnier.*
...laaten, overſlaan. *Omettre, laiſſer, paſſer, oublier.*
Daar is een woord uitgelaaten. *On a omis un mot.*
* Zig ergens in uitlaaten, zijne meening omtrent eenige zaak te verſtaan geeven. *S'expliquer ſur quelque choſe, dire ſa penſée.*
Zig in iemands lof uitlaaten. *S'étendre ſur les louanges de quelqu'un.*
Uitlating. *z. v.* Verleening van uitgang. *Action de relâcher ou de faire ſortir.*
Uitlaating, overſlaaning. *Omiſſion, action d'omettre.*
‡ UITLABBEN. *w. w.* Uitlappen, onvoorzigtig uitpraaten. *Parler au hazard, parler à tors & à travers, parler en étourdi, parler ſans fondement.*
‡ Zij labt alles uit wat haar voor den mond koomt. *Elle parle de tout en étourdie, elle dit tout ce qui lui vient à la bouche.*
UITLACHEN. *w. w.* Met lachen beſpotten. *Se rire, ſe moquer.*
Men zal u daar over uitlachen. *On ſe moquera de vous pour cela, on vous raillera de cela.*
Hebt gij nog niet uitgelachen? Hebt gij nog niet lang genoeg gelachen? *Ne ceſſerez-vous pas de rire? N'avez-vous pas encore aſſez ri?*
Uitlaching. *z. v. Mocquerie, dériſion.*
UITLANDER. *z. m.* Vreemdeling, Uitheemſche. *Etranger, peregrin.*
Men hoort wel aan zijne ſpraak dat hij een uitlander is. *Son langage donne bien a connoître qu'il eſt étranger.*
Uitlandig. *bijv. w.* Buitenlands. *Hors du pays.*
Hij heeft lang uitlandig geweeſt. *Il y a longtemps qu'il eſt hors du pays.*
Uitlandigheid. *z. v.* Afweezen buiten 's lands. *Etat de celui qui eſt hors du pays.*
Uitlandſch. *bijv. w.* Uitheemſch. *Etranger.*
Een uitlandſch gewaad of kleed. *Habit étranger.*
Hij heeft het beſtier over de uitlandſche zaaken. *Il a la direction des affaires étrangères.*
UITLANGEN. *w. w.* Uitreiken, uitgeeven. *Prendre de quelque lieu & le donner.*
Lang mij dat boek uit de kas. *Donnez-moi ce livre hors de la bibliothéque.*
UITLAPPEN. *zie* Uitlabben.
UITLATEN. *zie* Uitlaaten.
UITLEENEN. *w. w.* Te leen geeven. *Prêter.*
Ik heb eenig geld uitgeleend. *J'ai prêté quelque argent.*
Uitleening. *z. v. Prêt.*
UITLEEREN. *w. w.* Volkomen leeren, van buiten leeren. *Apprendre bien ou comme il faut, apprendre par cœur.*
Hij heeft zijn ambagt nog niet uitgeleerd. *Il n'a pas encore bien appris ſon metier.*
Eene konſt uitleeren. *Achever ou faire le cours d'un art ou d'une ſcience.*
Een boek uit leeren, een boek ten einde leeren. *Apprendre un livre par cœur.*
UITLEEVEN. *g. w.* Alleeven, heel oud worden. *Vieillir, devenir vieux.*
Uitgeleefd. *bijv. w. Décrépit, fort vieux.*
Hij is uitgeleefd, hij is afgeleefd. *Il eſt décrépit ou fort vieux.*
UITLEEVEREN. *w. w.* Uitgeeven. *Produire.*
't Koorn leevert weinig uit *Le bled ne produit pas beaucoup, il n'y a pas beaucoup de bled dans les épis.*
UITLEEZEN. *w. w.* Doorleezen. *Parcourir, lire tout-à-fait ou d'un bout à l'autre.*
Ik hebb' dat boek al uitgeleezen. *J'ai parcouru ou j'ai lu ce livre tout-à-fait.*
Uitleezen, uitzonderen, uitſchieten, uitpikken. *Choiſir, élire, trier.*
De kruiden uitleezen of verleezen. *Eplucher les herbes.*
Het uitgeleezene, 't puik. *L'élite.*
Het uitgeleezene of 't puik der krijgsbenden. *L'élite des troupes.*
Uitleezing. *z. v.* Uitkiezing, uitzondering. *Action de choiſir, d'élire ou de trier.*
UITLEG. *zie* Uitlegging.
UITLEGGEN. *w. w.* Voor de hand leggen. *Expoſer, étaler.*
Zijne koopmanſchappen uitleggen. *Expoſer ou étaler ſes marchandiſes.*
Uitleggen, vergrooten, verwijden. *Aggrandir, élargir, étendre.*
Eene ſtad uitleggen. *Aggrandir, amplifier ou étendre une ville.*
Een kleed uitleggen. *Elargir un habit.*
Uitleggen, verklaaren, duiden. *Expliquer, interpréter.*
Eene duiſtere reden uitleggen. *Expliquer un diſcours obſcur.*
Hij heeft het raadſel uitgelegd. *Il nous a expliqué l'énigme.*
Hij heeft het ten quaadſten uitgelegd. *Il l'a expliqué en mauvaiſe part.*
UITLEGGER. *z. m.* Verklaarder. *Interprète.*
Alle de Uitleggers der H. Schrift ſtemmen daar in overeen. *Tous les Interprétes de la Ste. Ecriture conviennent de cela.*
Uitlegger, wagtſchip. *Sorte de barque ou de vaiſſeau armé qui eſt au guet pour faire payer le paſſage d'une riviére.*
Uitlegging. *z. v.* Verklaring. *Explication, interprétation.*
Zulk eene uitlegging heldert de zaak niet op. *Une telle explication ne débrouille ou n'éclaircit pas la choſe, l'affaire, &c.*
Uitlegging, vergrooting. *Aggrandiſſement, élargiſſement, étendue.*
Hij woont in de nieuwe uitlegging of in de nieuwe vergrootinge der ſtad. *Il demeure au nouveau quartier de la ville.*
UITLEIDEN. *w. w.* Uit den huis leiden. *Conduire ou mener hors d'un lieu.*
Hij wierd ter ſtad uitgeleid, hij wierd de ſtad uitgebannen. *Il fut banni ou exilé de la ville.*
UITLEKKEN. *g. w.* Uitdruipen. *Diſtiler, dégoutter, tomber goutte à goutte.*
* Uitlekken. *g. w.* Uitkoomen, rugtbaar worden. *Devenir public.*
Dat kan zoo ſtil niet gehouden worden, of 't zal uitlekken, het zal rugtbaar worden. *Ce ſecret ne demeurera pas caché, on éventera bientôt ce ſecret.*
Uitlekking. *z. v.* Uitdruiping. *Diſtillation, tout ce qui dégoutte ou tombe goutte à goutte.*
* Uitlekking van eenig geheim. *Découverte d'un ſecret, l'action d'éventer un ſecret.*
UITLEENEN. *zie* Uitleenen.
UITLEREN. *zie* Uitleeren.
UITLESSCHEN. *w. w.* Uitbluſſchen. *Eteindre.*
't Brandde zoo hevig, daar was geen uitleſſchen aan. *Cela brûla avec une telle violence qu'on ne put l'éteindre.*
Uitleſſching. *z. v.* Uitbluſſching. *Extinction, action d'éteindre.*
UITLEVEN. *zie* Uitleeven.
UITLEVEREN. *zie* Uitleeveren.
UITLEZEN. *zie* Uitleezen.
UITLIGTEN. *w. w.* Iemand met eene kaers naar buiten ligten. *Eclairer quelqu'un à la ſortie de quelque lieu.*
* Uitligten. *g. w.* Uitſchijnen, uitmunten. *Exceller.*
Zijn leven ligt uit onder die menſchen.

U

Digitized by Google

Il excelle par ſa bonne vie parmi ces gens-là.

UITLIKKEN. *w. w.* Schoon likken. *Lécher.*
Laat de hond de ſchotel uitlikken. *Laiſſez le chien lécher le plat, donnez-lui le plat à lécher.*

UITLOKKEN. *w. w.* Bekooren om uit te gaan. *Attirer pour faire ſortir.*
Het mooi weer heeft ons uitgelokt. *Le beau temps nous a fait ſortir.*
Wij hebben geduurende den gantſchen veldtogt de vijanden niet konnen uitlokken. *Pendant toute la campagne nous n'avons pas pu attirer les ennemis hors de leur poſte.*

UITLOOP. *z. m.* Loop, plaats daar men veel gaat. *Lieu où l'on va ſouvent.*
Hij heeft veel zijnen uitloop bij goede vrienden. *Il va ſouvent voir ſes amis.*

UITLOOPEN. *g. w.* Leeg loopen, uitlekken. *Couler, dégoutter ou ſortir goutte à goutte juſqu'à ce que le vaſe ſoit vuide.*
Dat vat is heel uitgeloopen. *Tout eſt coulé hors de ce tonneau.*
Uitloopen. *w. w.* Uitgaan. *Sortir.*
Hij is ten huize uitgeloopen. *Il eſt ſorti de la maiſon.*
De hond wil uitloopen. *Le chien veut ſortir.*
Uitloopen: Van de Schepen ſpreekende. *Sortir, entrer en mer, ſe mettre en mer.*
Uitloopen, botten, uitſpruiten. *Boutonner, pouſſer des boutons.*
De boomen beginnen uit te loopen. *Les arbres commencent à boutonner.*
Uitloopen, uitbreeken, uitlaan, zeerig worden. *Sortir de la peau, parlant des puſtules, boutons & dartres qui viennent ſur la peau.*
Mijn mond loopt uit, mijn mond word zeerig. *Il me vient des puſtules ou élevures à la bouche.*
Uitlooping. *z. v.* Uitbotting, uitſpruiting. *Action de boutonner ou de pouſſer des boutons.*

UITLOOTZEN. *w. w.* Een ſchip uitlootzen. *Conduire un vaiſſeau du port en pleine mer.*

UITVLUGTEN. *w. w.* Uitſchelden. *Dire des injures, chanter pouilles.*
Zij heeft mij leelijk uitgelugt. *Elle m'a chanté pouilles.*

UITLUIDEN. *w. w.* Uitluijen. *Finir, fermer ou faire finir au ſon des cloches.*
De Jaarmarkt is uitgeluid. *La foire eſt fermée au ſon de la cloche.*
Iemand uitluiden, iemand met kloklуiding uitbannen of de ſtad ontzeggen. *Bannir quelqu'un au ſon de la cloche.*
‡ Iemand uitluiden, uitſchelden, uitmaken. *Chanter pouilles à quelqu'un, lui dire des injures.*

UITLUIJEN. *zie* Uitluiden.

UITMAAKEN. *w. w.* Toeleggen, opſchieten. *Mettre enſemble.*
Zij hebben t'zamen eenig geld uitgemaakt of opgeſchooten. *Ils ont mis quelque argent enſemble.*
De goederen welke de lading van dat ſchip uitmaken. *Les marchandiſes qui compoſent la charge de ce vaiſſeau.*
Dat zal zoo veel uitmaaken. *Cela fera tant enſemble.*
* Uitmaaken, opmaaken, omkoopen. *Corrompre.*
Iemand tot eenen aanſlag uitmaaken. *Corrompre quelqu'un pour exécuter un deſſein.*
* Uitmaaken, uitſchelden. *Dire des injures, chanter pouilles, diffamer.*
* Hij heeft haar voor eene hoer uitgemaakt. *Il l'appelle putain.*

UITMAALEN. *w. w.* Droog malen. *Deſſécher, mettre à ſec par des moulins à eau.*
In Holland zijn geheele poelen of meiren uitgemaalen. *En Hollande on a deſſéché des étangs ou des lacs entieres avec des moulins.*
Uitmaaling. *z. v.* Droogmaaking. *Action de deſſécher, de mettre à ſec avec des moulins.*

UITMAANEN, *w. w.* *zie* Inmaanen.

UITMAANER. *z. m.* Een bediende die eenige gelden invordert. *Celui qui va demander de l'argent, qui a ordre de faire payer, celui qui exige les taux.*

UITMAKEN. *zie* Uitmaaken.

UITMALEN. *zie* Uitmaalen.

UITMANEN. *zie* Uitmaanen.

UITMEETEN. *w. w.* Toemeeten. *Donner ou vendre par meſure.*
Bij de kleine maat uitmeeten, in het klein verkoopen. *Vendre en détail.*
* Iets breed uitmeeten. *Faire ſonner bien haut une choſe, en parler en des termes relevés, tâcher d'en donner une haute opinion.*

UITMEETER. *z. m.* Een die uitmeet. *Meſureur.*
Uitmeeting. *z. v.* *Action de donner ou de vendre par meſure.*

UITMELKEN. *w. w.* Door melken uithaalen. *Traire ou tirer tout le lait des mamelles d'une vache.*
* Iemand uitmelken, allengskens kaal maaken. *Tirer peu à peu la ſubſtance de quelqu'un, le ruiner.*
Uitmelking. *z. v.* *Action de traire & de tirer tout le lait des mamelles.*

UITMERGELEN. *w. w.* Den kleigrond of mergel die tot meſting der landerijen dient, uit de aarde graven, en dus den grond mager maken. *Amaigrir une terre graſſe, en ôter l'argille qui ſert à l'engraiſſer, eſſimer.*
* Iemand tot op 't been toe uitmergelen, iemand ten uiterſten kaal maken. *Ruiner quelqu'un tout-à-fait, lui ôter toute ſa ſubſiſtance.*
Uitmergelen, uitputten, uitteeren. *Enerver, épuiſer.*
Hij is gantſch uitgemergeld. *Ses forces ſont toutes épuiſées.*
Uitmergeling. *z. v.* *Epuiſement, action d'épuiſer, d'affoiblir, d'enerver ou d'ôter les forces.*

UITMETEN. *zie* Uitmeeten.

UITMONSTEREN. *w. w.* Uitſchieten. *Séparer, mettre à part dans une revue.*
Alle de ſlegte paerden wierden onder de ruiterije uitgemonſterd. *Tous les méchans chevaux de la cavalerie furent renvoyés ou mis à part.*
Uitmonſtering. *z. v.* Uitzondering. *Action de ſeparer ou de mettre à part.*

UITMUNTEN. *g. w.* Uitſteekend zijn, uitſteeken. *Exceller, ſurpaſſer.*
Hij munt uit onder alle de anderen. *Il ſurpaſſe tous les autres, il excelle parmi tous les autres.*
Uitmuntend. *bijv. w.* Uitſteekend. *Excellens, éminent.*
Hij heeft een uitmuntend verſtand. *Il a un très-grand eſprit, il a beaucoup d'eſprit.*
Uitmuntendheid. *z. v.* Voortreffelijkheid. *Excellence.*
Uitmunting. *z. v.* *zie* Uitmuntendheid.

UITNEMELIJK. *zie* Uitneemlijk.

UITNEEMEN. *w. w.* Uitkrijgen, uithaalen, uitzonderen. *Prendre avec la main de quelque lieu, excepter.*
Neem 'er een uit. *Prenez-en un ou une.*
Het ingewand uitneemen. *Eventrer, vuider, ôter les entrailles.*

Uitneemend. *bijv. w.* Uitmuntend. *Excellent, éminent, fameux, illuſtre.*
Zij was eene uitneemende vrouw. *Elle étoit une femme illuſtre, une femme d'une grande vertu.*
Eene uitneemende ſchoonheid. *Une beauté achevée.*
Uitneemendheid. *z. v.* Uitmuntendheid. *Excellence.*
Om de uitneemendheid der zaaken. *Pour l'excellence de la choſe.*
Virgilius word bij uitneemendheid de Poëet genaamd. *On appelle Virgile le Poëte par excellence.*

UITNEEMER. *z. m.* Een die uitneemt. *Celui qui excepte.*
Uitneeming. *z. v.* Uitkrijging, uitzondering. *Exception, ſéparation.*
Uitneemlijk. *bijv. w.* Dat uitgezonderd mag worden. *Ce qui peut être ſéparé ou mis à part, ce qu'on peut excepter.*

UITNOODEN. *w. w.* Uitverzoeken. *Inviter de venir dans quelque endroit hors de la ville.*
Bij 't eerſte mooi weer zal ik mijne goede vrienden uitnooden. *Au premier beau-temps j'inviterai mes bons amis à ma maiſon de campagne.*

UITPERSSEN. *w. w.* Uitdrukken. *Exprimer, preſſer, tirer en preſſant.*
Het ſap van een gewas uitperſſen. *Exprimer le ſuc d'une plante.*
* Uitperſſen, afdwingen. *Forcer ou contraindre à dire ou à faire, extorquer.*
Die bekentenis is hem uitgeperſt. *Cette confeſſion lui a été arrachée, on l'a forcé ou contraint à faire cette confeſſion.*
Uitperſſing. *z. v.* Uitdrukking. *Expreſſion, preſſurage, action de tirer le ſuc de quelque choſe.*

UITPIKKEN. *w. w.* Met den bek uitbijten als een vogel. *Percer, peindre, crever en piquant ou à coups de bec.*
Ooge die den vader beſpot zullen de ravens der beeke uitpikken. Prov. XXX. 17. *Les corbeaux crèveront les yeux de celui qui ſe moque de ſon père, il ſera la pâture des corbeaux.*
Uitpikken, uitkiezen, uitleezen. *Choiſir, élire, trier.*
De beſte vrugten zijn 'er uitgepikt. *On en a choiſi les meilleurs fruits, on en a été les meilleurs.*

UITPISSEN. *w. w.* Door piſſen quijt worden. *Jetter par l'urine, rendre en piſſant ou en urinant.*
Hij heeft veel gruis uitgepiſt. *Il a fait, rendu ou jetté beaucoup de gravier ou de ſable.*
Het vuur uitpiſſen. *Eteindre le feu en piſſant ou à force de piſſer.*
Uitpiſſing. *z. v.* Uitdooving door piſſen. *Extinction du feu en piſſant ou à force de piſſer.*
Uitpiſſing of loozing door piſſen. *Evacuation par la voye des urines.*

UITPLONDEREN of Uitplunderen. *zie* Plunderen.

UITPLUIZEN. *w. w.* *Eplucher.*
Wol uitpluizen. *Eplucher de la laine.*
* Uitpluizen, naauw ziften, uitvorſchen. *Eplucher, examiner avec ſoin ou à fond.*
Hij heeft die zaak naauw uitgepluisd. *Il a examiné cette choſe ou cette affaire avec ſoin, il l'a épluchée.*
* Uitpluizing, naauwe ziſting, naauw onderzoek. *L'action d'éplucher & d'examiner avec ſoin, examen exact.*

UITPLUKKEN. *w. w.* Uittrekken. *Arracher, tirer avec force, cueillir.*

Digitized by Google

Het onkruid uitplukken. *Arracher les méchantes herbes, la zizanie ou l'ivraye.*
Uitplukking. z. v. Uittrekking. *Action d'arracher, de cueillir.*
UITPLUNDEREN. *zie* Plunderen.
UITPOMPEN. w. w. Met eene pomp uit haalen. *Pomper toute l'eau, la tirer par le moyen d'une pompe.*
UITPRAATEN. w. w. Zijnen luft boeten met praaten. *Parler tout son soul.*
Zij heeft nog niet uitgepraat. *Elle n'a pas encore parlé tout son soul.*
UITPRIJKEN. g. w. Uitſteeken, uitmunten. *Exceller.*
UITPUILEN. g. w. Opzwellen, als een bult of buil uitſtecken. *S'enfler, devenir gros, faire une boſſe ou une éminence.*
Uitpuilen: Van de oogen ſpreekende. *Etre à fleur de tête, ſortir en dehors: Parlant des yeux.*
Een uitpuilend gewas. *Plante qui boutonne ou qui ſe forme en boſſe.*
Uitpuilende oogen. *Des yeux à fleur de tête.*
Uitpuiling. z. v. Opzwelling, uitſteeking, bult. *Tumeur, éminence, boſſe.*
UITPUTTEN. w. w. Leeg putten. *Epuiſer.*
Al 't water is uitgeput. *Toute l'eau eſt tirée dehors.*
* De onderdaanen uitputten, door zwaare ſchattingen kaal maaken. *Epuiſer les ſujets, les accabler d'impôts.*
* Uitputten, verzwakken, krenken. *Epuiſer, diſſiper les forces.*
Mijne kragten zijn uitgeput. *Mes forces ſont épuiſées.*
Uitputting. z. v. Uithaling van 't water met put-emmeren of met pompen. *Epuiſement, action d'épuiſer & de tirer l'eau.*
* Uitputting of uitmergeling van 't volk. *Epuiſement, action d'accabler les peuples d'impôts.*
UITPUUREN. w. w. Uitzuiveren, louteren. *Epurer.*
UITRAAKEN. g. w. Uitkomen, ontkomen. *Evader, fuir, échapper, s'évader.*
Hij is door voorſpraak van voornaame vrienden uitgeraakt. *Il eſt ſorti d'affaire par l'interceſſion d'amis puiſſans.*
UITRAAPEN. w. w. Uitneemen, uitſchieten. *Tirer hors, ſéparer & ôter des choſes qui étoient mêlées enſemble.*
Het is niet dan zuivere aarde, alle de ſteenen zijn 'er uitgeraapt. *Ce n'eſt que pure terre, toutes les pierres en ont été ôtées.*
UITRAFELEN. g. w. S'raillen, s'effiler.
Uitrafeling. z. v. Eraillure.
UITRAKEN. *zie* Uitraaken.
UITRAPEN. *zie* Uitraapen.
UITREDDEN. w. w. Verloſſen, uit het gevaar trekken. *Délivrer, ſauver, garantir, tirer du danger. zie* Redden.
UITREEDEN. w. w. Uitruſten. *Equiper.*
Dat ſchip is ten oorlog uitgereed. *Ce vaiſſeau eſt équipé en guerre, ce vaiſſeau eſt armé.*
Dat Spiegel- of Pinas-ſchip is te koopvaardije uitgereed. *Cette pinaſſe eſt équipée en marchandiſe. zie* Reeden.
UITREEDER. z. m. Reeder. *Celui qui équipe & qui a part au vaiſſeau.*
Uitreeding. z. v. Uitruſting ter zee. *Equipement.*
UITREEKENEN. *zie* Uitrekenen.
UITREGSLIG, enz. *zie* Onregelmaatig, enz.
UITREGTEN. w. w. Te wege brengen, verrigten. *Faire, exécuter.*
De legers hebben den gantſchen zomer niets uitgeregt. *Les armées n'ont rien fait ou n'ont rien entrepris de tout l'été.*
UITREIKEN. w. w. Toereiken, geeven, uitdeelen. *Donner, diſtribuer.*
Iets ter venſter uitreiken. *Donner quelque choſe par la fenêtre.*
Geld of nooddruft aan den armen uitreiken. *Faire des largeſſes ou des aumônes aux pauvres, faire la diſtribution des aumônes.*
UITREIKER. z. m. Uitdeeler. *Qui fait des largeſſes & des libéralités, diſtributeur.*
Hij is de uitreiker van die penningen. *Il eſt le diſtributeur de ces deniers, de ces argent, &c.*
Uitreiking. z. v. Uitdeeling. *Largeſſe, diſtribution, libéralité.*
UITREKENEN. w. w. Uitcijfferen. *Calculer, ſupputer, compter.*
Uitrekening. z. v. *Calcul, compte, ſupputation.*
UITREKKEN. w. w. Door rekken verlengen. *Etendre, tirer, allonger.*
Iemand op de pijnbank uitrekken. *Etendre quelqu'un à la torture.*
Linnen uitrekken. *Etendre du linge.*
Hij geeuwde en rekte zig uit. *Il bâilla & s'étendit.*
* Hij heeft dat werk wat lang uitgerekt. *Il a tiré cet ouvrage en longueur.*
Uitrekking. z. v. Verlenging. *Allongement, action d'étendre & d'allonger.*
* Uitrekking van eenig werk. *L'action de tirer un ouvrage ou une affaire en longueur.*
UITRIJDEN. w. w. Naar buiten rijden. *Sortir de la ville à cheval ou en chariot.*
Te paerde uitrijden. *Sortir de la ville ou aller hors de la ville à cheval.*
Zij zijn met eenen wagen uitgereeden. *Ils ſont allés ou ſont ſortis hors de la ville en chariot, ils ſe ſont allés promener en chariot.*
Van ogtend te zes uuren is de Ruiterije de Landpoort uitgereden. *Ce matin à ſix heures la Cavalerie eſt ſortie par la porte de terre.*
UITRIJZEN. g. w. Zwellen, hooger worden. *S'enfler, s'accroître, monter, ſe lever, lever, fermenter.*
UITRISPEN. *zie* Oprispen.
UITROCHELEN. w. w. *Rendre de gros flegmes, jetter de gros crachats.*
UITROEIJEN of Uitrooijen. w. w. Ontwortelen, verdelgen. *Déraciner, arracher, détruire, exterminer, ruiner.*
De tuinman heeft den boom uitgeroeid. *Le jardinier a déraciné l'arbre, il l'a arraché.*
Het onkruid groeit zoo weelig, daar is geen uitroeijen aan. *L'ivraye croit ſi bien qu'on ne la ſauroit détruire, extirper ou déraciner.*
Door den oorlog worden veeltijds veele ſteden en dorpen uitgeroeid. *La guerre cauſe ſouvent la deſtruction des villes & des villages.*
Het gantſche volk is uitgeroeid of uitgerooid. *Tout le peuple eſt exterminé ou détruit.*
Eene ketterije uitroeijen. *Extirper une héréſie.*
UITROEIJER. z. m. Verdelger, verwoeſter. *Deſtructeur, exterminateur, extirpateur.*
Verſcheidene Keizers zijn uitroeijers van Chriſtenen geweeſt. *Divers Empereurs ont été des exterminateurs de Chrétiens.*
Uitroeijing. z. v. Ontworteling, verwoeſting, verdelging. *Extirpation, deſtruction, extermination.*
UITROEP. z. m. Afkondiging. *Cri public, proclamation, publication.*
Iets bij openbaaren uitroep verkoopen. *Vendre quelque choſe à cri public.*
UITROEPEN. w. w. Overluid roepen, afkondigen. *Crier, publier, proclamer à haute voix, s'écrier.*
Het is openlijk door de ſtad uitgeroepen. *On a crié cela par la ville, cela a été publié par la ville.*
Hij wierd voor Koning uitgeroepen. *Il fut proclamé Roi.*
UITROEPER. z. m. Omroeper, afroeper. *Crieur, crieur juré, crieur public.*
Uitroeping. z. v. Geſchrei, afkondiging. *Publication, proclamation, cri public, exclamation.*
UITROLLEN. g. w. Al rollende uitvallen. *Sortir ou tomber d'un lieu en roulant, parlant de choſes rondes, comme boules, noix, pommes, &c.*
UITROOVEN. *zie* Uitplunderen.
UITROOIJEN. w. w. Uitroeijen, uitgraaven. *Oter ou tirer de la terre.*
De grondveſten der huizen uitroeijen. *Ruiner les fondements des maiſons.*
UITRUKKEN. w. w. Uitrekken, uitrooijen. *Arracher.*
Een gewas met wortel en al uitrukken. *Arracher une plante avec ſa racine.*
Op het hooren van die tijding rukte hij zijn hair uit. *En apprenant cette nouvelle il s'arracha les cheveux.*
De Beul rukte den misdadigen de ingewanden uit. *Le Bourreau arracha les entrailles au criminel.*
UITRUKKER. z. m. Uittrekker. *Arracheur.*
UITRUKKING. z. v. Uittrekking. *Arrachement, action d'arracher.*
UITRUSTEN. g. w. Ruſten tot dat de vermoeidheid over is. *Se repoſer, ſe délaſſer.*
Ik ben zoo moede, ik moet wat uitrusten. *Je ſuis ſi las, il faut que je me repoſe un peu.*
Uitruſten. w. w. Toeruſten, toetakelen. *Equiper, préparer.*
Iemand naar Ooſtindiën uitruſten. *Equiper quelqu'un pour faire le voyage des Indes Orientales.*
Oorlogſchepen uitruſten. *Equiper des vaiſſeaux de guerre.*
Daar wierd met alle haaſt eene groote Vloot uitgeruſt. *On équipa en diligence une grande flotte.*
Zig ten oorlog uitruſten. *S'équiper en guerre, ſe préparer à la guerre, faire les préparatifs néceſſaires pour faire ou pour ſoutenir la guerre.*
Uitruſting. z. v. Toeruſting, toetakeling. *Equipement.*
Daar is dit jaar geen zonderlinge uitrusting van ſchepen geweeſt. *On n'a pas équipé beaucoup de vaiſſeaux cette année.*
Zijne uitruſting koſt de moeder wel 100 gulden. *Son équipage coûte bien mille livres à ſa mère.*
UITSCHAAVEN. w. w. Hol ſchaaven. *Creuſer avec un rabot.*
Eene plank wat uitſchaaven. *Faire une petite enfonçure à une planche avec un rabot.*
Eene vlak uit eenig houtwerk ſchaaven. *Oter une tache de quelque ouvrage de bois avec le rabot.*
UITSCHAMPEN. *zie* Uitglijden.
UITSCHEEPEN. *zie* Ontſcheepen.
UITSCHEIDEN. g. w. Ophouden, aflaaten, ſtaaken. *Ceſſer, diſcontinuer, finir, terminer.*
Uit zijne neering ſcheiden. *Quiter le négoce.*
Het is tijd om uit te ſcheiden. *Il eſt temps de ceſſer, de mettre ou de donner fin à ce qu'on avoit commencé.*

Digitized by Google

Ik ſcheid 'er uit, ik wil niet meer ſpelen. *Je quitte le jeu, je ne veux plus jouer.*
Hij is rijk genoeg, hij wil uit de neering ſcheiden. *Il eſt aſſez riche, il veut quitter le négoce.*
Hij is 'er uitgeſcheiden, hij is veranderd van voorneemen. *Il a changé de deſſein ou de réſolution.*
*Uitſcheiden, uit het leven ſcheiden, ſterven. *Mourir, ceſſer de vivre.*
Hij is 'er uitgeſcheiden. *Il eſt mort, il a expiré.*
UITSCHEIDEN. *w. w.* Uitzonderen, ſchiften. *Séparer, mettre à part.*
Het een uit het ander ſcheiden. *Séparer l'un de l'autre, le mettre ſéparément.*
Uitſcheiding. *z. v.* Ophouding, ſtilſtand. *Ceſſation, diſcontinuation.*
UITSCHELDEN. *w. w.* Schelden. *Injurier, dire des injures.*
Hij ſcheld mij voor eene hoer uit. *Il m'appelle putain, il veut me faire paſſer pour une femme de mauvaiſe vie.*
Hoor die viſchteeven malkanderen eens uitſcheiden. *Ecoutez un peu comment ces harangéres ſe chantent pouilles.*
UITSCHENKEN. *w. w.* Uitgieten, leeg ſchenken. *Verſer tout, vuider.*
De kan is uitgeſchonken. *Le pot eſt vuide, on a bu tout le pot.*
UITSCHEPPEN. *w. w* Uithoozen. *Vuider avec une pelle, avec une grande cuillier, avec une écope.*
Water met een hoosvat of ſchop uitſcheppen. *Vuider l'eau avec une écope ou avec une pelle.*
Vleeſchnat met eenen potlepel uitſcheppen. *Oter ou dreſſer du bouillon avec une cuillier à pot.*
UITSCHEUREN. *w. w. Déchirer, ôter en déchirant.*
UITSCHIETEN. *w. w.* Door ſchieten breeken. *Percer, caſſer ou rompre à force de tirer.*
De glazen uitſchieten. *Caſſer les vitres d'un coup de fuſil, de piſtolet, &c.*
Uitſchieten, verſchieten. *Débourſer, avancer.*
Hij heeft alle de koſten uitgeſchooten. *Il a débourſé tout, il a avancé tous les frais, il a fait toutes les avances ou tous les déboursemens.*
Uitſchieten, ſorteeren, uitzoeken. *Choiſir, ſéparer, mettre à part.*
Al het ſlegte goed is 'er uitgeſchooten. *On a mis à part tout le plus méchant, on a ſéparé le bon d'avec le mauvais.*
*Uitſchieten, bedektelijk voorſlaan. *Donner à connoître ſubtilement.*
Hij ſchoot uit dat hij 't wel zoude willen doen. *Il donna à connoître qu'il le voudrois bien faire.*
Uitſchieten. *g. w.* Uitſpruiten. *Boutonner.*
De knoppen der boomen zijn al uitgeſchooten. *Les arbres commencent à boutonner, les boutons paroiſſent aux arbres.*
Het gewas begint uit te ſchieten. *Les plantes commencent à germer.*
Uitſchieten, uitglijden, uitglippen. *Se gliſſer, gliſſer.*
Zijn voet ſchoot uit. *Le pied lui gliſſa.*
Uitſchieten, uitſteeken. *S'avancer trop en dehors.*
Die hoek ſchiet al te ver uit. *Ce coin ou cet angle avance trop.*
UITSCHIFTEN. *w. w.* Uitzonderen. *Séparer, deméler des choſes qui étoient mêlées, les mettre à part ou ſéparément.*
Al het ondeugende is 'er uitgeſchift. *On a ſéparé le bon d'avec le mauvais, tout le mauvais en eſt ſéparé ou mis à part.*
UITSCHIJNEN. *w. w.* Door ſchijnen uitdooven. *Eteindre par la force des rayons.*
De zon ſchijnt het vuur uit. *Le ſoleil éteint le feu par la force de ſes rayons.*
Uitſchijnen. *g. w.* Uitblinken, uitmunten. *Eclater, reluire, briller, exceller, ſurpaſſer.*
*Zij heeft onder de menſchen als eene flonkerſtar uitgeſcheenen. *Elle a paru comme une étoile brillante parmi les hommes.*
Uitſchijnſel. *z. g.* Uitſchijnende ſtraal. *Eclat, brillant, ſplendeur.*
UITSCHIKKEN. *w. w.* Uitzenden. *Envoyer dehors, dépêcher.*
Daar wierd iemand uitgeſchikt om te verſpieden. *On envoya quelqu'un pour épier.*
UITSCHILDEREN. *w. w.* Afbeelden met het penſeel. *Peindre, portraire.*
Naar 't leeven uitſchilderen. *Peindre d'après nature, peindre au vif.*
*Iemand leelijk uitſchilderen, heel quaalijk van iemand ſpreeken. *Faire un méchant portrait de quelqu'un, le diffamer.*
UITSCHITTEREN. *g. w.* Uitblinken, uitſchijnen. *Reluire, briller.*
Uitſchittering. *z. v.* Uitſchijning. *Eclat, action de reluire & de briller.*
UITSCHOPPEN. *w. w.* Met ſchoppen uitjaagen. *Chaſſer à coups de pied.*
De vuiligheid uitſchoppen. *Oter les ordures avec une pelle.*
UITSCHOT. *z. g.* Uitleezing, uitraapſel, klein grut. *Rebut, le plus mauvais qu'on ſépare d'avec le bon.*
Die appelen zijn maar uitſchot. *Ce ne ſont que des pommes de rebut.*
Uitſchot. *z. m.* Manſchap van het platte land, ten Krijgsdienſt uitgezonderd. *Troupes levées à la hâte, payſans armés, milice.*
De uitſchot is opontboden. *On a fait marcher la milice.*
UITSCHRAAPEN. *w. w.* Schoon ſchraapen. *Racler.*
Den pot uitſchraapen. *Racler le pot.*
Uitſchraapſel. *z. g. Raclure.*
UITSCHRABBEN. *w. w.* Met eenig ſcherp uitkrabben. *Effacer, rayer, biffer.*
Eene inktvlak met een pennenmes uitſchrabben. *Effacer une tache d'encre avec un canif.*
Uitſchrabbing. *z. v.* Uitkrabbing. *Action d'effacer ou de rayer en raclant.*
Uitſchrabben. *zie* Uitſchrappen.
UITSCHREEUWEN. *g. w.* Luidkeels roepen. *Crier tout haut, à haute voix.*
UITSCHREIJEN. *g. en w. w.* Zoo lang ſchreijen als men kan of tot dat men zig ontlaſt heeft. *Pleurer tant qu'on peut, ſe ſoulager à force de pleurer.*
Zij heeft nog niet uitgeſchreid, zij heeft nog niet opgehouden met ſchreijen. *Elle n'a pas encore aſſez pleuré, elle n'a pas encore aſſez verſé de larmes.*
Zij ſchreit haare oogen uit, zij bederft haare oogen door 't weenen. *Elle ſe gâte les yeux à force de pleurer.*
UITSCHRIFT. *zie* Afſchrift.
UITSCHRIJVEN. *w. w.* Naſchrijven, afſchrijven. *Tranſcrire, copier.*
Ik heb dat boek uitgeſchreeven. *J'ai tranſcrit ce livre-là.*
Uitſchrijven, volſchrijven. Als, wanneer zult gij dat blad uitgeſchreeven hebben. *Quand aurez-vous achevé d'écrire cette feuille?*
Uitſchrijven, door brieven alom bekend maaken. *Notifier par des lettres circulaires, ordonner par des lettres.*
Daar is een Bededag uitgeſchreeven. *On a ordonné un jour de prière.*
De vijanden hebben alreeds door het gantſche platte land brandſchattingen uitgeſchreeven. *Les ennemis ont déjà établi des contributions par tout le plat-pays, ils ont déjà mis tout le plat-pays ſous contribution.*
UITSCHRIJVEN. *z. m.* Afſchrijver, naaſchrijver. *Copiſte.*
Uitſchrijving. *z. v.* Afſchrijving. *L'action de copier ou de faire des copies.*
Uitſchrijving, bekendmaking. *Notification, réglement, ordonnance.*
Eene uitſchrijving van ſchattingen. *Un réglement d'impôts, ordonnance ou publication ſur les impôts.*
Uitſchrijving van den Bededag. *Ordonnance du jour de prière.*
UITSCHUDDEN. *w. w.* Door ſchudden uitwerpen. *Renverſer & vuider en ſecouant.*
Eenen zak met boonen uitſchudden. *Vuider un ſac de fèves en le tenant le haut en bas.*
Zijne beurs uitſchudden of leeg maaken. *Vuider ſa bourſe.*
De dekens uitſchudden, het ſtof uit de dekens ſchudden. *Secouer les couvertures de lit.*
*Zijnen kop uitſchudden, zig van zijne droefheid ontlaſten. *Se décharger, décharger ſon cœur, bannir la mélancolie, renoncer au chagrin.*
Iemand uitſchudden, iemand plonderen. *Dépouiller quelqu'un.*
‡Zijne kleederen uitſchudden, zijne kleêren haaſtig uittrekken. *Se déshabiller vitement ou promptement.*
‡Schud of trek uw plunje uit. *Dépouille-toi vite.*
UITSCHUIFELEN. *zie* Uitjouwen.
UITSCHUIMEN. *g. w.* Schuim uitwerpen. *Ecumer, jetter de l'écume.*
UITSCHULD. *z. v.* Schuld die men te goed heeft, uitſtaande ſchuld. *Dette active, ce qui nous eſt dû.*
Daar ſtaan nog veele uitſchulden in zijn boek open. *Il y a encore pluſieurs dettes dans ſon livre qui ne ſont pas payées.*
VITSE. *z. v.* Wikke, zekere Peulvrugt. *Lentille, ſorte de légume.*
UITSLAAN. *w. w.* Uitkloppen. *Faire ſortir à force de coups.*
Eenen ſpijker uitſlaan. *Faire ſortir un clou à force de coups.*
Nat linnen uitſlaan. *Secouer le linge mouillé.*
De ſalaad uitſlaan. *Secouer la ſalade pour en faire ſortir l'eau.*
De dekens moeten uitgeſlagen worden. *Il faut ſecouer les couvertures.*
De glazen uitſlaan. *Caſſer ou enfoncer les vitres.*
Uitſlaan. *Wijnk. w.* Afſleeveren. *Vendre & faire ſortir de ſa cave: Terme de Marchand de Vin.*
Uitſlaan. *g. w.* Beſchimmelen. *Se moiſir.*
De kaas ſlaat uit. *Le fromage ſe moiſit.*
Uitſlaan, zig opwerpen, wit worden. *Se couvrir de gelée blanche au moment que le temps ſe met au dégel.*
De vorſt ſlaat uit. *Le dégel commence, il commence à dégeler.*
De huizen ſlaan uit. *Les maiſons ſe couvrent de givre.*
Uitſlaan, met vuurigheid uitloopen. *Bourdonner, ſortir.*
Het gantſche lichaam is mij uitgeſlagen

Digitized by Google

J'ai tout le corps couvert d'élevures ou de rougeurs.

De koorts slaat uit. *La fièvre commence à sortir, à bourgeonner.*

Agter uitslaan: Van de paerden spreckende. *Ruer, regimber.*

UITSLAAPEN. *g. w.* Zijnen behoorlijken slaap gemeten. *Dormir son sou ou son soul.*

Ik hebb' nog niet uitgeslaapen. *Je n'ai pas assez dormi.*

Uitslaapen. *w. w.* Door slaapen eindigen. *Finir, mettre fin par le dormir ou en dormant.*

De dronkenschap uitslaapen. *Se désenivrer en dormant, cuver son vin.*

UITSLAG. *z. m.* Overweging van de schaal, ruim gewigt. *Surcroit de poids qui fait trébucher la balance.*

Uitslag, uitslijting. *L'action de vendre du vin & de le faire sortir de cave.*

* Uitslag, uitkomst, gevolg. *Succès, événement, issue.*

Ik vreeze voor eenen quaaden uitslag. *Je crains un mauvais succès.*

Wat uitslag de zaak ook neemt, het is mij even eens. *Quelque issue qu'ait l'affaire ce m'est tout un, je ne me soucie pas ou je ne me mets pas en peine du succès de l'affaire.*

Uitslageeltje. *z. g.* Briefje waar bij een wijnkoper verlof krijgt om eenigen wijn uit te slaan. *Billet qui donne permission au marchand de vin de faire sortir certaine quantité de vin de sa cave.*

UITSLAPEN. *zie* Uitslaapen.

UITSLIBBEREN. *w. w.* Uitglijden. *Glisser.* Mijn voet slibberde uit. *Le pied me glissa.*

UITSLIJPEN. *w. w.* Door slijpen uitdoen. *Oter en aiguisant ou à force d'aiguiser.*

De roest van een mes uitslijpen. *Oter la rouille d'un couteau à force de l'aiguiser.*

UITSLIJTEN. *g. w.* Weg slijten, verdwijnen, vergaan. *S'user, se consumer.*

De letters op den lepel zijn uitgesleten. *Les lettres sur la cuillier sont effacées, on ne les saurait plus reconnoître.*

UITSLIJTEN. *w. w.* In 't klein verkoopen. *Vendre en détail.*

Hij moet dat goed met den tijd uitslijten. *Il faut qu'il vende ces choses ou ces marchandises avec le temps en détail.*

UITSLIJTER. *z. m.* Slijter, verkooper in 't klein. *Vendeur en détail, petit mercier, marchand qui vend en détail.*

Uitslijting. *z. v.* Wegslijting. *Action de s'user.*

Uitslijting, verkoping in 't klein. *Vente en détail.*

Hij verkoopt bij uitslijting. *Il vend en détail ou par le menu.*

UITSLOOVEN. *w. w.* Zig uitslooven, of te vergeefs afslooven. *Prendre de la peine en vain, travailler inutilement, se tuer de travailler.*

UITSLORPEN. *w. w.* Slorpende uitdrinken. *Humer.*

Een kommetje met sop uitslorpen. *Humer une écuellée de bouillon.*

Uitslorping. *z. v. Action d'avaler.*

UITSLUITEN. *w. w.* Buiten sluiten, uitzonderen. *Exclure.*

Iemand van eene erfnisse uitsluiten. *Déshériter quelqu'un, l'exhéréder, l'exclure & le priver de sa succession.*

Die Heeren zijn uitgesloten van de algemeene vergiffenisse. *Ces Messieurs sont exclus de l'amnistie générale.*

Uitsluiting. *z. v.* Buiten sluiting. *Exclusion.*

Ik heb dat voorregt met uitsluiting van alle anderen verkregen. *J'ai obtenu ce privilége à l'exclusion de tout autre.*

Uitsluiting van eene erfnis. *Exhérédation, exclusion de l'hérédité.*

Uitsluiting uit de gemeente, de kerkban of kerkelijke tugt. *La censure écclésiastique, excommunication.*

Uitsluitzel. *zie* Uitspraak, besluit.

UITSMEEDEN. *w. w.* Breed uitkloppen *Elargir ou étendre à force de forger, écacher.*

Die plaat moet meer uitgesmeed worden. *Cette plaque ou cette lame doit être élargie ou rendue plus large à la forge ou en forgeant.*

* De Jood meende dat nog wat uit te smeeden, of daar nog wat uit te haalen. *Le Juif croyoit tirer encore quelque chose de cela.*

UITSMIJTEN. *w. w.* Uitgooijen, uitwerpen. *Jetter dehors ou hors.*

Het anker uitsmijten. *Jetter l'ancre.*

De glazen uitsmijten. *Casser les vitres.*

Uitsmijten, 't lot werpen. *Jetter au sort.*

UITSMOOREN. *w. w.* Versmooren. *Eteindre, étouffer.*

UITSNIJDEN. *w. w.* Door shijden uithaalen. *Couper, ôter en coupant.*

De kanker uitsnijden. *Couper le cancer, ôter le cancer en le coupant, en l'extirpant.*

De tong uitsnijden. *Couper la langue.*

Uitsnijden. *Snijders of Naaisters woord. Entailler.*

Uitsnijden, met den beitel eenig loofwerk op hout of steen houwen. *Ciseler ou cizeler, percer à jour.*

Papier uitsnijden, iets van papier knippen. *Ciseler du papier, en former des figures avec les ciseaux.*

Uitsnijden, bij de el verkoopen. *Vendre par aunes ou à l'aune.*

Hij snijd niet uit, hij verkoopt niet bij de el. *Il ne vend pas en détail, il ne vend pas à l'aune.*

Uitsnijding. *z. v. Entaille, entaillure ou action de couper & ôter avec le couteau.*

UITSNOEIJEN. *w. w.* Snoeijen. *Elaguer, émonder, tailler, parlant des arbres.*

UITSNUITEN. *w. w.* Door snuiten zuiveren. *Moucher, nettoyer en mouchant.*

Zijnen neus uitsnuiten. *Se moucher le nez, se moucher.*

Uitsnuiter, met eenen snuiter uitblusschen. *Eteindre avec les mouchettes.*

De meid heeft de kaers uitgesnoten. *La servante a éteint la chandelle avec les mouchettes ou en la mouchant.*

UITSPANNEN. *w. w.* Ontspannen, uit het gareel doen. *Dételer ou desateler.*

De paerden uitspannen. *Dételer les chevaux.*

Uitspannen, los maaken. *Lâcher.*

Eenen boog uitspannen, eenen gespannen boog los maaken. *Lâcher un arc, le débander.*

Den geest uitspannen. *Donner du relâche à l'esprit, le recréer.*

Uitspannen, uitrekken. *Etendre en tirant, bander.*

Het vel stond uitgespannen. *La peau étoit bandée.*

Uitspanning. *z. v.* Uitrekking. *Extension.*

Uitspanning, vermaak. *Divertissement, plaisir, récréation.*

De wandeling is zijne eenigste uitspanning. *La promenade est son unique divertissement.*

UITSPATTEN. *g. w.* Uitspringen. *Jaillir, saillir, sortir avec impétuosité.*

Het bloed spatte hem ten monde en neuze uit. *Le sang lui jaillit du nez & de la bouche.*

* Tot ondeugd uitspatten. *Se donner à la débauche ou au vice.*

* Ik vreeze dat hij zal uitspatten, ik ben bedugt dat hij zig niet binnen de paalen van zedigheid zal houden. *Je crains que son penchant ne l'entraine ou ne l'emporte au vice & à toute sorte de débauche.*

* Uitspatting. *z. v.* Vervoering tot ongebondenheid. *L'action d'une personne qui se donne au vice & à la débauche.*

Men zag in hem eene uitspatting tot alle quaad. *On remarqua en lui une pente ou un penchant pour le vice.*

UITSPITTEN. *zie* Uitdelven.

UITSPITZEN. *w. w.* Spitzig maaken. *Faire ou rendre pointu, faire terminer en pointe.*

UITSPOELEN. *w. w.* Uitwasschen. *Rincer ou rinser.*

Een glas uitspoelen. *Rinser un verre.*

De luijeren uitspoelen. *Passer les larges dans l'eau.*

Uitspoelzel. *z. g. Rinçure ou rinsure.*

UITSPOORIG. *bijv. w.* Spooreloos, ongebonden. *Dissolu, exorbitant, extravagant.*

Een uitspoorig mensch. *Une personne extravagante, un extravagant, une extravagante.*

Uitspoorig in al zijn doen zijn. *Faire tout avec extravagance.*

Uitspoorigheid. *z. v.* Spooreloosheid, zotheid. *Extravagance, impertinence, sottise.*

Daar was eene groote uitspoorigheid in zijne reden. *Son discours étoit rempli d'extravagances.*

Uitspoorigliik. *bijv. w. Extravagamment, d'une manière extravagante.*

UITSPOUWEN. *w. w.* Uitspuuwen, uitbraaken. *Vomir, rendre ou rejetter de l'estomac par la bouche, cracher.*

Zijne long uitspouwen. *Etre incommodé du poumon, cracher ses poumons.*

't Kind heeft het eeten weer uitgespogen. *L'enfant a vomi de-nouveau ce qu'il avoit mangé.*

De visch spouwde Jonas uit op het droge. *Le poisson jetta Jonas sur le sec.*

Uitspouwing. *z. v. Vomissement, crachement.*

Uitspouwsel. *z. g.* Uitbraaksel. *Vomissement.*

UITSPRAAK. *z. v.* Het uitspreeken der woorden. *Prononciation, articulation des mots.*

Hij heeft geen goede uitspraak. *Il a la Prononciation vicieuse, il n'a pas une bonne prononciation.*

Uitspraak, gewijsde, uitspreeking van vonnis. *Sentence prononcée, prononciation de sentence, &c.*

Uitspraak over iets doen. *Prononcer une sentence, un jugement, un arrêt, &c. sur quelque chose.*

Daar is nog geen uitspraak over die zaak gedaan. *Cette affaire n'a pas encore été jugée.*

Uitspreekelijk. *bijv. w.* Het geene men uitspreeken kan. *Ce qu'on peut prononcer, exprimable.*

Dat woord is niet uitspreekelijk. *On ne sauroit prononcer ce mot-là.*

UITSPREEKEN. *w. w. Prononcer, proférer, exprimer.*

Een woord wel uitspreeken. *Prononcer bien un mot.*

Haare droefheid is niet om uit te spreken.

Digitized by Google

Sa triſteſſe, ſa douleur ou ſon affliction eſt inexprimable.

Een vonnis uitſpreeken of wijzen. *Prononcer une ſentence.*

Eer de Kerk uitgaat word altijd de zegen over 't volk uitgeſproken. *Avant qu'on ſorte de l'Egliſe, on donne toujours la bénédiction au peuple.*

Laat mij ter deege uitſpreeken. *Laiſſez-moi achever de parler.*

Wagt, ik hebb' nog niet uitgeſproken. *Attendez, je n'ai pas encore achevé de parler.*

Uitſpreeking. *zie* Uitſpraak.

UITSPREIDEN. *w. w.* In 't breede uitſtrekken, uitbreiden. *Etendre.*

Een laken op 't veld uitſpreiden. *Etendre un drap ou un linceul ſur l'herbe.*

Dat gewas ſpreid zig breed uit. *Cette plante s'étend extrémement.*

De vogel ſpreidde zijne wieken uit. *L'oiſeau étendit ſes ailes.*

Die volken hebben zich wijd en zijd uitgeſpreid. *Ces peuples ſe ſont répandus de tous côtés.*

Uitſpreiding. *z. v.* Ontvouwing. *Extenſion.*

De uitſpreiding van 't linnen op de bleik. *L'action d'étendre le linge ou la toile ſur l'herbe pour la blanchir.*

UITSPREKEN. *zie* Uitſpreeken.

UITSPRINGEN. *g. w.* Door ſpringen uitkomen. *Sauter par quelque ouverture.*

Ter venſter uitſpringen. *Sauter par la fenêtre.*

Uitſpringen, uitſchieten. *Gliſſer hors, ſauter hors.*

't Slot wil niet uitſpringen. *La ſerrure ne va pas ou ne veut pas gliſſer.*

't Water ſpringt uit de bron. *L'eau jaillit de la ſource.*

Uitſpringen, uitſchieten, uitſteeken. *Avancer, s'avancer trop.*

Die muur ſpringt drie voeten voorwaarts uit. *Ce mur avance trois pieds en devant.*

't Bloed ſprong hem ten nagels uit. *Le ſang lui ſortit des ongles.*

* Eens uit alle zijne bezigheden uitſpringen. *Quitter ſes affaires pour ſe divertir.*

Uitſpringend. *bijv. w. Saillant.*

Een uitſpringende hoek. *Un angle ſaillant.*

Uitſprong, uitſteekzel. *Cap, pointe qui avance.*

UITSPRUITEN. *g. w.* Uitſchieten. *Germer, boutonner.*

De knoppen der boomen beginnen uit te ſpruiten. *Les boutons des arbres commencent à paroître, les arbres commencent à boutonner.*

Het gezaaide begint uit te ſpruiten. *La graine commence à germer.*

Uitſpruiting. *z. v.* Uitſchieting. *L'action de germer ou de boutonner.*

Uitſpruitſel. *z. g.* Scheut, ſpruit. *Rejetton, germe, bouton.*

Die boom heeft een ſchoon uitſpruitſel. *Cette arbre à pouſſé un beau rejetton.*

UITSPUIGEN en Uitſpugen. *zie* Uitſpouwen.

UITSPUUWEN. *zie* Uitſpouwen.

Uitſpuuwzel. *z. g.* Uitwerpzel, uitvaagzel. *Vomiſſement, crachement.*

UITSTAAN. *g. w.* Buiten ſtaan, uitſteeken. *Avancer.*

Die ſteen ſtaat al te verre uit. *Cette pierre avance trop.*

Uitſtaande ſchuld, ſchuld die men te goede heeft. *Dette active.*

Iets met iemand uitſtaande hebben, eenig verſchil met iemand hebben. *Avoir un démêlé avec quelqu'un, avoir quelque choſe à démêler avec lui.*

Uitſtaan, lijden, verdraagen. *Endurer, ſouffrir, pâtir, ſupporter.*

Ik kan die pijn niet uitſtaan. *Je ne ſaurois ſouffrir cette douleur.*

Hij heeft de pijnbank uitgeſtaan zonder iets te bekennen. *Il a ſouffert la torture ſans rien confeſſer.*

UITSTAMEREN. *w. w. Bégayer, proférer en bégayant.*

Dat kind kan zijne gedagten met eene onnozele zwier uitſtameren. *Cet enfant fait d'un air innocent bégayer ſes penſées.*

UITSTAMPEN. *w. w.* Met de voeten uitſtooten. *Pouſſer avec les pieds, faire ſortir de ſon lieu à force de coups de pied.*

* Uitſtampen, verſtooten, verwerpen. *Rejetter.*

Dat gevoelen is al overlang uitgeſtampt. *Il y a longtemps que cette opinion a été rejettée.*

Uitſtamping. *z. v. Action de pouſſer & de faire ſortir avec les pieds ou à coups de pied.*

UITSTAPPEN. *g. w.* Uittreeden. *Deſcendre, ſortir d'une voiture ou de quelque autre endroit, mettre pied à terre.*

In het uitſtappen van de ſchuit zult gij eene koets vinden. *A la ſortie du bateau vous trouverez un carroſſe.*

UITSTEEKEN. *w. w. Entailler, creuſer avec le ciſeau.*

Eene kraai de oogen uitſteeken. *Crever les yeux à une corneille.*

* Iemand door geſchenken de oogen uitſteeken of verblinden. *Eblouir quelqu'un par des préſens, le gagner.*

Uitſteeken, graveeren. *Graver, graver au burin, buriner.*

Dat merk is wel uitgeſtoken. *Cette marque eſt bien gravée.*

Uitſteeken. *Donner à deviner pair ou non*

Uitſteeken, uitſtrekken, overlangen. *Avancer.*

Die hoek moet zo ver niet uitſteeken. *Il ne faut pas que ce coin ou cet angle avance tant.*

De galderije ſteekt te veel uit. *La galerie avance trop.*

De tong uitſteeken. *Tirer la langue.*

Zijnen arm uitſteeken. *Etendre le bras.*

* Uitſteeken, uitmunten. *Exceller, ſurpaſſer.*

Hij ſtak onder zijne medeleerlingen uit. *Il excelloit par deſſus ſes condiſciples ou compagnons d'étude, &c.*

Uitſteekend. *bijv. w.* Uitmuntend. *Excellent, très-bon, très-beau, admirable.*

Eene uitſteekende vrouw. *Une femme admirable ou excellente, une femme qui excelle en vertu ou en bonnes qualités par deſſus les autres.*

Een uitſteekend verſtand. *Un eſprit vif ou fort éclairé.*

Uitſteekend. *bijv. w.* Op eene uitſteekende wijze. *Extrémement, excellemment, d'une manière excellente, extraordinairement.*

Zij kan uitſteekend ſchoon zingen. *Elle chante parfaitement ou admirablement bien.*

Die wijn is uitſteekend lekker. *Ce vin eſt extrémement délicat ou délicieux.*

Uitſteekzel. *z. g.* Een overhangende punt, een hoek die uitſteekt. *Coin qui avance.*

Uitſtek. *z. m.* Uithoek. *Balcon, ouvrage qui avance.*

Uitſteken. *zie* Uitſteeken.

UITSTEL. *z. m.* Opſchorting, verlenging. *Délai.*

Zonder uitſtel. *Sans délai.*

De zaak mag geen uitſtel lijden. *La choſe ne ſaurois ſouffrir aucun délai.*

UITSTELLEN. *w. w.* Opſchorten. *Différer, remettre.*

Van dag tot dag uitſtellen. *Différer de jour à autre.*

Men kan die zaak niet langer uitſtellen. *On ne ſauroit différer cette affaire plus longtemps.*

Hij heeft de betaling tot morgen uitgeſteld. *Il a différé le payement juſqu'à demain.*

Veertien dagen uitſtel verzoeken. *Demander un délai de quinze jours.*

Uitſtellen. *zie* Uitzetten, voortkraamen.

UITSTERVEN. *g. w. S'éteindre ou finir par la mort du denier mâle.*

Dat geſlagt is uitgeſtorven. *Cette famille eſt éteinte.*

Uitſterving. *z. v. Extinction d'une race ou d'une famille.*

UITSTOOTEN. *w. w.* Buiten ſtooten. *Chaſſer, mettre hors, pouſſer dehors.*

Hij wierd ter deure uitgeſtooten. *Il fut chaſſé de la maiſon, on le mit hors de la maiſon.*

Uitſtooten, uitſtampen. *Faire ſortir de ſon lieu à force de pouſſer.*

De prop uitſtooten. *Oter le bondon à force de frapper, le faire ſauter.*

* Iemand uitſtooten. *Débuſquer ou ſupplanter quelqu'un, lui donner le croc en jambe, lui faire perdre le poſte qu'il occupe.*

* Onnutten klap uitſtooten. *Dire des ſottiſes ou des bagatelles.*

Uitſtooting. *z. v.* Uitſtamping, verdrijving. *Action de faire ſortir de ſon lieu à force de pouſſer.*

UITSTORTEN. *w. w.* Uitgieten. *Verſer, répandre, épancher.*

Water op de aarde uitſtorten. *Répandre de l'eau ſur la terre.*

Zijn bloed voor 't welvaaren van het Vaderland uitſtorten. *Répandre ſon ſang pour le ſalut de la Patrie.*

God ſtort zijne zegeningen uit op de geenen die haare gebeden voor zijne Goddelijke Majeſteit uitſtorten. *Dieu repand ſes bénédictions ſur ceux qui adreſſent leurs prières à ſa divine Majeſté.*

* Scheldwoorden uitſtorten. *Vomir des injures.*

Uitſtorting. *z. v.* Uitgieting. *Epanchement, effuſion, l'action de verſer & de répandre.*

Eene uitſtorting van water. *Epanchement d'eau, effuſion d'eau.*

* De uitſtortinge van Chriſtus Bloed tot vergevinge der zonden. *L'effuſion du ſang de Chriſt pour la rémiſſion des péchés.*

* De uitſtorting van den H. Geeſt op den Pinxterdag. *L'effuſion du St. Eſprit le jour de la Pentecôte.*

UITSTOTEN. *zie* Uitſtooten.

UITSTRAALEN. *g. w.* Uitſchijnen, doorbreeken. *Luire, rayonner, répandre des rayons.*

De zon begint uit te ſtraalen. *Le ſoleil commence à luire ou à rayonner.*

God laat zijne goedheid uitſtraalen over het menſchdom. *Dieu fait reluire ſa bonté ſur le genre humain.*

Uitſtraling. *z. v.* Uitſchijning. *Rayon, trait de lumière, action de luire & de rayonner.*

UITSTREKKEN. *w. w.* Uitſteeken. *Etendre.*

Zijne handen uitſtrekken. *Etendre ſes mains ou ſes bras.*

Digitized by Google

Zig uitſtrekken, zig op 't langſt neerleggen. *S'étendre tout de ſon long.*
Dat land ſtrekt zig zoo verre uit. *Ce pays s'étend juſques-là.*
Uitſtrekken, uitbreiden. *Etendre, augmenter, aggrandir.*
Die Koning zoekt door allerhande middelen de paalen van zijn Rik uit te ſtrekken. *Ce Roi cherche par toutes ſortes de moyens à étendre les bornes de ſon Empire.*
Ik hebb' mijne reden met voordagt zo lang uitgeſtrekt. *Je ne ſuis étendu à deſſein ſur ce ſujet.*
Zijne magt ſtrekt zig zoo ver niet uit *Son pouvoir ne s'étend pas ſi loin.*
Uitſtrekking. z. v. Uitbreiding. *Action d'étendre.*
Uitſtrekking van eenig land of gebied. *Etendue de terre, de pays, de juriſdiction, &c.*
UITSTRIJKEN. w. w. Glad ſtrijken. *Repaſſer, rendre uni & égal, polir & applanir la ſuperficie de quelque choſe.*
De vouwen en oneffenheden met de hand uitſtrijken. *Oter les plis & les inégalités avec la main.*
Mijn bef moet uitgeſtreeken worden. *Il faut paſſer le fer ſur mon rabat, il faut repaſſer mon collet.*
Den voet uitſtrijken, met den voet ſtrijken om te groeten. *Tirer ou avancer le pied pour ſaluer ou pour faire la révérence.*
* Uitſtrijken, uitlugten, uitmaaken. *Dauber, dire des injures, laver la tête.*
Zij ſtreek dien bedrieger luſtig uit. *Elle dauba d'importance ce trompeur.*
* Uitſtrijken. *Brabanſch w.* Bedrieger. *Tromper, fourber, duper, déniaiſer.*
Iemand ſchandelijk uitſtrijken. *Tromper quelqu'un vilainement.*
UITSTRIJKER. z. m. Bedrieger. *Trompeur, fourbe.*
Hij is een uitſtrijker van elk een. *Il trompe tout le monde.*
UITSTROOIJEN. w. w. Een gerugt verſpreiden. *Répandre, ſemer, divulguer.*
Wie heeft dat gerugt uitgeſtrooid? *Qui a repandu ce bruit-là?*
Men ſtrooit vreemde dingen uit. *Il ſe répand ou on répand d'étranges bruits.*
UITSTROOIJER. z. m. Verbreider van eenig gerugte. *Celui qui répand quelque bruit.*
Hij is 'er de uitſtrooijer van geweeſt. *C'eſt lui qui a répandu ce bruit, c'eſt lui qui en eſt l'auteur.*
Uitſtrooijing. z. v. Verſpreiding van eenig gerugt. *Action de répandre, de ſemer ou de divulguer un bruit.*
Uitſtrooiſel. z. g. Een los of onzeker gerugt. *Faux bruit, fauſſe nouvelle.*
't Is maar een uitſtrooiſel. *Ce n'eſt qu'un faux bruit.*
Uitſtrooiſter. z. v. Verbreidſter. *Celle qui divulgue quelque choſe.*
UITSTROOMEN. g. w. Uitvloeijen, uitloopen. *Couler, découler, ſortir, tirer ou prendre ſa ſource.*
Uitſtrooming. z. v. Uitvlocijing. *Action de couler, écoulement.*
UITSTUUREN. w. w. Uitzenden, uitſlieren. *Envoyer, envoyer dehors.*
Iemand om eene boodſchap uitſtuuren. *Envoyer quelqu'un pour faire un meſſage.*
UITSULLEN. g. w. Uitglijen. *Gliſſer, tomber en gliſſant.*
Mijne voeten begonnen uit te ſullen *Mes pieds commençoient à gliſſer, j'étois ſur le point de tomber.*

UITTAPPEN. w. w. Leeg tappen. *Vuider, tirer toute la liqueur.*
UITTARTEN. w. w. Tergen, uitdaagen. *Provoquer, défier, agacer.*
UITTEEKENEN. *zie* Uittekenen.
UITTEEREN. g. w. Verquijnen, uitdrogen. *Amaigrir, ſécher, devenir étique, tomber en langueur, perdre ſon embonpoint.*
Zij is tot op het been uitgeteerd. *Elle eſt amaigrie juſqu'aux os.*
Alle de vogtigheid is uitgeteerd. *Toute l'humidité eſt conſumée.*
UITTEEREN. w. w. Verzwakken, zwak maken. *Atténuer, exténuer, affoiblir.*
Uitteerende ziekte. *Maladie de langueur, maladie de poumon.*
Uitteering. z. v. Quijning, uitdrooging. *Maladie qui deſſeche & conſume tout le corps.*
UITTEKENEN. w. w. Tekenen. *Deſſiner, repréſenter avec la plume ou le crayon.*
Uittekening. z. v. *Ebauche, eſquiſſe ou premier deſſein.*
UITTELLEN. w. w. Uitgeeven. *Compter, débourſer, donner de l'argent.*
Die koopman moet van daag veel geld uittellen. *Il faut que ce marchand débourſe aujourd'hui beaucoup d'argent.*
Uittellen, tot het einde toe tellen. *Compter juſqu'au bout, juſqu'à la fin.*
UITTEN. enz. *zie* Uitten, enz.
VITTEN. g. w. Bedillen, woordziften. *Pointiller, chicaner, conteſter ſans raiſon, vétiller.*
Hij maakt altoos zijn werk om op een anders ſchriften te vitten. *Il fait le métier de critiquer toujours les écrits d'un autre ou d'autrui.*
Woordenvitter. *zie onder* Woord.
VITTER. z. m. Woordenziſter. *Pointilleur, pointilleux, qui aime à pointiller, & à critiquer, critique, criſiqueur, vétilleur.*
Vitters en bedillers vind men meer dan verbeeteraars. *On trouve plus de critiques & de cenſeurs que de gens capables de mieux faire.*
Vitterije. z. v. Ziſterije, hairkloverije. *Vétille, pointille, chicane ou conteſtation frivole.*
UITTERLIJK, enz. Uiterſte, enz. *zie* Uiterlijk, Uiterſte, enz.
UITTERMATEN. *zie* Uitermaaten.
UITTOGT. z. m. Uitgang. *Sortie, iſſue, départ, action de ſortir.*
De uittogt der Iſraëliten uit Egipten. *La ſortie des Iſraélites hors d'Egypte ou du pays d'Egypte.*
Wij zagen den uittogt der bezettinge. *Nous vîmes ſortir la garniſon.*
UITTREEDEN. g. w. Uitgaan, uitſtappen. *Sortir.*
Uit de ſchuit treeden. *Sortir du bateau, de la barque, &c.*
UITTREEDEN. w. w. Uittrappen. *Eteindre avec le pied ou du pied, effacer du pied.*
Brandend kaersſnuitzel uittreeden. *Eteindre la mouchure avec le pied.*
Treed die ſtreepen eens uit op de vloer. *Effacez un peu avec le pied ces rayes ſur le plancher.*
UITTREKKEN. w. w. Uithaalen. *Tirer, arracher.*
Eenen tand uittrekken. *Arracher une dent.*
Eenen ſpijker uittrekken. *Arracher, tirer ou ôter un clou avec force.*
Den degen uittrekken. *Dégainer ou tirer l'épée.*
Zijnen rok uittrekken. *Oter ſon juſte-au-corps.*
Zij had eenen handſchoen uitgetrokken. *Elle avoit été un de ſes gants.*
Zijne kouſen uittrekken. *Tirer ou ôter ſes bas.*
Uittrekken. g. w. Uitgaan. *Sortir.*
De ſoldaaten zijn uitgetrokken. *Les ſoldats ſont ſortis ou partis.*
Met vliegende vaandels, ſlaande trommels, enz. uittrekken. *Sortir tambour battant, enſeignes déployées, &c.*
Uittrekking. z. v. Uithaaling. *Arrachement, action d'arracher.*
Uittrekſel. z. g. Verkortſchrift, kort begrip. *Extrait, abrégé.*
Hij heeft een uittrekſel van dat Boek gemaakt. *Il a fait un extrait ou un abrégé de ce livre.*
Ik hebb' een uittrekzel van zijnen Brief bij mij. *J'ai un extrait de ſa lettre ſur moi.*
Uittrekzel, geeſt van iets, afziedzel. *Extrait, décoction; Termes de Chymie & de Pharmacie.*
Een uittrekzel van kruiden. *Une décoction d'herbes.*
UITTROMPETTEN. w. w. Onder trompetten geſchal afkondigen. *Publier une choſe à ſon de trompe.*
UITTROUWEN. w. w. Uithuwelijken. *Donner en mariage, marier.*
De Vrek was wel vergenoegd zijne dogter zonder huwelijks goed uit te trouwen. *L'Avare étoit bien aiſe de pouvoir marier ſa fille ſans dot.*
UITTUILEN. g. w. Tot het einde toe tuilen. *Bauder juſqu'au bout.*
UITVAAGEN. *zie* Uitveegen.
Uitvaagzel. z. g. Wegveegzel, vuilnis. *Ordures, balayures, ordures amaſſées avec le balai.*
* Hij is een uitvaagzel des menſchelijken geſlagts. *C'eſt le rebut du genre humain.*
UITVAAREN. g. w. Met een ſchip of ſchuit wegvaaren. *S'embarquer & faire voile, partir ou s'en aller de quelque lieu par eau.*
Hij is met het Schip Batavia uitgevaaren. *Il s'eſt embarqué dans le vaiſſeau nommé Batavia.*
Uitvaaren, ſpeelvaaren. *Se divertir avec un yacht ou dans un yacht.*
* Uitvaaren, ſchelden. *Dire des injures, chanter pouilles, s'emporter, inſulter quelqu'un de paroles.*
Hij voer uit of hij bezeeten was. *Il s'emporta comme s'il eût été poſſédé.*
* Zij begon ijslijk tegen hem uittevaaren. *Elle s'emporta furieuſement contre lui.*
Uitvaart. z. v. Lijkſtaatie, begravenis. *Enterrement, funéraille, obſéques, cérémonies funèbres.*
Ik was mede ter uitvaart genodigd. *Je fus prié d'aſſiſter aux funérailles.*
De Vorſt had eene pragtige uitvaart. *Les funérailles du Prince furent magnifiques, ſuperbes ou pompeuſes.*
UITVAGEN. *zie* Uitveegen.
UITVAL. z. m. Uitloop van krijgsvolk. *Sortie des aſſiégés ſur les aſſiégeans.*
Eenen uitval doen. *Faire une ſortie.*
UITVALLEN. g. w. Uitmortelen. *Tomber de quelque lieu où l'on étoit attaché, tomber dans l'eau.*
Alle de tanden zijn hem uitgevallen. *Toutes les dents lui ſont tombées.*
Mijn hair valt uit *Mes cheveux tombent.*
Zie toe dat gij niet uitvalt. *Prenez garde de ne pas tomber dans l'eau.*
Uitvallen, eenen uitval doen. *Faire une ſortie.*
De belegerden vielen uit met groote magt.

Les

Digitized by Google

Les aſſiégés firent une ſorte ou vigoureuſe ſortie.

Uitvallen, ten uitſlag komen. *Avoir un bon ou un mauvais ſuccès, une bonne ou une mauvaiſe iſſue, arriver.*

Die zaak is wel uitgevallen. *Cette affaire a bien réuſſi ou a eu un bon ſuccès.*

Die zaak is anders uitgevallen, dan ik mij ingebeeld had. *L'affaire a pris un autre tour que je ne me l'étois imaginé.*

Dat zal miſſchien beter uitvallen dan gij denkt. *Cela réuſſira peut-être mieux que vous ne croyez.*

Uitvalling. z. v. *Chûte, action de choir ou de tomber.*

Uitvalling van 't hair. *Chûte des cheveux.*

UITVAREN. *zie* Uitvaaren.

UITVASTEN. *g. w.* Vaſten tot dat men graag word. *Jeûner juſqu'à ce qu'on ait faim.*

Ik hebb' nog niet uitgevaſt. *Je n'ai pas encore aſſez jeûné.*

UITVASTEN. *w. w.* Door vaſten eindigen. *Finir, faire ceſſer en jeûnant.*

De koorts uitvaſten, de koorts door vaſten overwinnen. *Chaſſer la fièvre à force de jeûner.*

UITVEEGEN. *w. w.* Wegveegen, ſchoon veegen. *Balayer, ôter les ordures d'un lieu avec le balai.*

De vuiligheden uitveegen. *Balayer les ordures, les ôter avec le balai.*

Eene kamer uitveegen. *Balayer une chambre.*

't Stof uitveegen. *Oter la pouſſière.*

Eenen pot met eenen doek uitveegen. *Nettoyer un pot avec un linge ou un torchon.*

‡ Een glas uitveegen, ſchoon uitdrinken. *Vuider ſon verre.*

Uitveeging. z. v. *Action de balayer.*

Uitveegſel. z. g. 't Geen uitgeveegd word. *Balayures.*

UITVERKIEZEN. *zie* Uitkiezen of Verkiezen.

UITVERKOOPEN. *w. w.* Verkoopen zonder weêr in te ſlaan. *Vendre toutes ſes marchandiſes ſans en racheter d'autres.*

UITVERKOREN. *bijv. w.* Uitgeleezen, bemind, geliefd. *Elu, cher, aimé.*

Gods uitverkorenen. *Les élus de Dieu.*

Mijn uitverkoren lief. *Mon cher cœur, ma chère moitié.*

UITVIJLEN. *w. w.* Vijlen. *Limer, ôter avec la lime.*

UITVINDEN. *w. w.* Eerſt vinden. *Inventer.*

Uitvinden, ontdekken. *Découvrir.*

UITVINDER. z. m. *Inventeur.*

Uitvinding z. v. Eerſte vinding. *Invention.*

Uitvinding, ontdekking. *Découverte.*

Uitvindſter. z. v. *Inventrice.*

UITVISSCHEN. *w. w.* Ledig viſſchen. *Pêcher tout le poiſſon.*

Eenen vijver uitviſſchen. *Pêcher un étang, pêcher tout le poiſſon d'un étang ou d'un vivier.*

Men viſcht de vijvers om de drie jaaren uit. *On pêche les étangs de trois ans en trois ans.*

* Uitviſſchen, uitvorſchen. *Sonder, rechercher.*

Hij wil de zaak al te naauw uitviſſchen. *Il veut ſonder l'affaire trop exactement, il veut en faire un examen trop exact.*

UITVLAKKER. *zie* Ontvlakker.

UITVLIEDEN. *g. w.* Vlugten *S'enfuir.*

UITVLIEGEN. *g. w.* Naar buiten vliegen. *Envoler, s'envoler, ſortir d'un lieu en volant.*

Hij liet zijne duiven uitvliegen. *Il fit ſortir ſes pigeons.*

De ſtof vloog ter deure uit. *La pouſſière s'envola par la porte.*

UITVLIETEN. *g. w.* Uitvloeijen, uitſtroomen. *Couler de quelque lieu, ſortir en coulant.*

't Water vliet uit den ſtroom in de ſloot. *L'eau coule de la rivière dans le foſſé.*

Uitvlieting. z. v. Uitvloeijing, uitſtrooming. *Flux, écoulement.*

UITVLOED. z. m. Uitvloeijing. *Ecoulement.*

De uitvloed van 't water. *L'écoulement de l'eau ou des eaux.*

UITVLOEIJEN. *g. w.* Uitloopen, langzaam uitſtroomen. *zie* Uitvlieten.

't Bloed vloeide ter wonde uit. *Le ſang couloit de la playe.*

Uitvloeijing. z. v. Uitſtrooming, uitvlieting. *Flux, écoulement.*

De uitvloeijing van 't bloed eener wonde. *L'écoulement du ſang d'une playe.*

UITVLUGT. z. v. Middel om te ontkoomen. *Moyen d'échapper.*

Nergens geen uitvlugt zien. *Ne pas trouver le moyen d'échapper.*

* Uitvlugt, verſchooning, bewimpeling. *Echappatoire, défaite, ſubterfuge, moyen adroit pour éluder une demande, une raiſon, &c.*

Eene uitvlugt zoeken. *Chercher une échappatoire.*

Dat zijn maar iedele uitvlugten. *Ce ne ſont que des échappatoires frivoles, que de vaines défaites.*

Uitvlugt, vermaak, uitſpanning. *Divertiſſement, recréation.*

Daar heeft hij zijne eenige uitvlugt. *Il a là ſon unique divertiſſement.*

UITVOER. z. m. Verzending van goederen. *Sortie, tranſport.*

De tol van uit- en invoeren. *Les droits d'entrée & de ſortie.*

Uitvoerder. z. m. Vervoerder. *Celui qui tranſporte ou qui fait ſortir.*

Hij is de uitvoerder van die goederen. *C'eſt lui qui s'eſt chargé du tranſport de ces marchandiſes.*

Uitvoerder, verrigter. *Exécuteur.*

De uitvoerder van eenig werk. *L'exécuteur de quelque affaire.*

De uitvoerder van een vonnis, geregtsdienaar, ſcherpregter, enz. *Exécuteur d'une ſentence de la haute Juſtice, &c. Sergent, bourreau.*

Uitvoerſter. z. v. Uitvoerſter of volbrengſter van eenen uiterſten wil. *Exécutrice.*

UITVOEREN. *w. w.* Vervoeren. *Emporter d'un lieu & porter dans un autre par eau ou par terre, ſortir, tranſporter.*

Men mag die waaren niet uitvoeren. *Il n'eſt pas permis de ſortir ces marchandiſes, ce ſont des marchandiſes de contre-bande.*

Hij heeft al zijnen huisraad doen uitvoeren. *Il a fait tranſporter tous ſes meubles.*

Uitvoeren, verrigten, volbrengen. *Exécuter, effectuer, mettre en effet.*

Eene zaak uitvoeren. *Exécuter une affaire, un deſſein, &c.*

Een vonnis uitvoeren. *Exécuter une ſentence.*

Het vonnis des doods is over hem uitgevoerd. *La ſentence de mort a été exécutée ſur ſa perſonne.*

Uitvoeren, uitleiden. *Mener, conduire.*

Uitvoerig. *bijv. w.* Overvloedig. *Ample, copieux.*

Uitvoerigljk. *bijw.* Overvloedigljk, in 't breede. *Amplement, copieuſement.*

Hij verhandelde die zaak uitvoerigljk. *Il fit un ample diſcours ſur ce ſujet, il traitta cette affaire ou ce ſujet amplement ou à fonds.*

Uitvoering. z. v. Vervoering. Als, uitvoering van koopmanſchappen. *Le tranſport des denrées ou des marchandiſes.*

Uitvoering, verrigting, volbrenging. *Exécution.*

Uitvoering van eene zaak. *Exécution d'une affaire ou d'une choſe.*

Uitvolgend. *bijv. w. Subſécutif.*

UITVORSCHEN. *w. w.* Naſpeuren, doorgronden. *Sonder, pénétrer, découvrir.*

Ik hebb' die zaak niet konnen uitvorſchen. *Je n'ai pu pénétrer ou découvrir cette affaire.*

Uitvorſching. z. v. Doorgronding. *Action de pénétrer, de découvrir ou de ſonder.*

UITVRAAGEN. *w. w.* Door vraagen iets uithooren. *Queſtionner, interroger adroitement, tirer les vers du nez.*

Hij zogt mij uit te vraagen. *Il vouloit me faire parler, pour me tirer les vers du nez.*

Uitvraaging. z. v. Verneeming door vraagen. *Action de queſtionner.*

UITVREETEN. *w. w.* Doorknaagen, uitbijten. *Ronger, manger.*

De aſchſchop is door roeſt uitgevreeten. *La rouille a mangé la pelle à feu.*

Een uitvreetend zeer. *Un chancre, un cancer, un ulcère malin qui ronge.*

Uitvreeting. z. v. Doorknaaging. *Eroſion, rongement, action de ronger & de manger.*

UITVRIJEN. *g. w.* Gaan vrijen. *Aller faire l'amour.*

UITVRIJVEN. *w. w.* Door vrijven ſchoon maken. *Nettoyer en frottant.*

Vlakken uitvrijven. *Oter des taches en frottant.*

Uitvrijving. z. v. Schoonvrijving. *Action d'ôter les taches en frottant.*

UITVRINGEN. *zie* Uitwringen.

UITWAAIJEN. *w. w. en g. w.* Door den wind uitgaan. *Eteindre ou s'éteindre par le moyen du vent, par la force ou la violence du vent.*

De kaers waait uit of de wind waait de kaers uit. *Le vent éteint la chandelle, la chandelle s'éteint par le vent.*

Het heeft nog niet uitgewaaid, 't heeft nog niet lang genoeg gewaaid. *Il n'a pas encore aſſez venté, il n'a pas achevé de venter.*

Uitwaaijing. z. v. Uitblaazing. *Extinction par le vent.*

UITWAARDS. *bijw.* Buitenwaards. *En dehors.*

Het been is te veel uitwaards geweeken. *L'os avance trop en dehors.*

UITWAASSEMEN. *w. w. en g. w.* Uitdampen. *Exhaler, tranſpirer, s'exhaler, s'évaporer.*

Eenen damp uitwaaſſemen. *Exhaler une vapeur.*

Gij moet die ſop laaten uitwaaſſemen. *Il faut faire évaporer ou conſommer ce bouillon.*

Zommige lichaamen waaſſemen ligter uit dan anderen. *Il y a des corps qui tranſpirent plus facilement que les autres.*

Uitwaaſſeming. z. v. Uitdamping. *Tranſpiration, évaporation, exhalation.*

Daar zijn ziekten die alleen door de uitwaaſſeming geneezen worden. *Il y a des maladies qui ſe guériſſent par la ſeule tranſpiration.*

UITWAGT. *zie* Buitenwagt *onder* Wagt.

UITWANDELEN. *g. w.* Spanſeeren. *Aller promener, ſe promener, faire un tour de promenade.*

Digitized by Google

UITWANNEN. *w. w.* Met eene wan zuiveren. *Nettoyer avec un van, vanner.*

UITWAS. *z. g.* Uitgroeijing, wen, bult. *Excreſcence, loupe.*

Hij heeft een uitwas aan zijnen hals. *Il lui eſt venu une excreſcence au cou.*

UITWASSCHEN. *w. w.* Schoon waſſchen. *Laver.*

Luijeren uitwaſſchen. *Laver les couches ou les langes des petits enfans.*

Uitwaſſchen, met waſſchen wegkrijgen. *Oter les taches en lavant.*

Uitwaſſching. *z. v.* Schoonwaſſching. *Action de laver.*

UITWASSEN. *g. w.* Uitgroeijen. *Accroître, croître, devenir plus grand & plus étendu.*

Het afgeſneeden hair zal weer uitwaſſen. *Les cheveux coupés recroîtront bien.*

Die ſcheut is zoo hoog uitgewaſſen. *Ce rejetton eſt crû à telle hauteur.*

Uitwaſſing. *z. v.* Uitgroeijing. *Accroiſſement, augmentation, excreſcence.*

Uitwaſſching der nagelen. *Accroiſſement des ongles.*

Uitwaſſing van weelig vleeſch in eene wonde. *Excreſcence ou ſuperfluité de chair qui s'engendre dans une playe.*

UITWATEREN. *g. w.* Uitvloeijen. *Couler d'un lieu dans un autre, ſe décharger, ſe dégorger.*

Verſcheidene Beeken wateren uit in den Amſtel. *Pluſieurs ruiſſeaux coulent, ſe dégorgent ou ſe déchargent dans l'Amſtel.*

Uitwatering. *z. v.* Uitvloeijing, waterlozing. *Décharge, l'endroit par où un ruiſſeau, un étang ou un canal ſe décharge.*

Die ſloot heeft geen uitwatering. *Ce foſſé, n'a point de décharge.*

UITWEENEN. *zie* Uitkrijten.

UITWEG. *z. m.* Afweg. *Iſſue, moyen de ſortir.*

* Uitweg, uitvlugt. *Echappatoire, défaite.*

* Hij zoekt uitwegen. *Il cherche des échappatoires.*

UITWEIDEN. *g. w.* Zig breed uitlaaten. *S'étendre, faire une digreſſion, s'écarter de ſon ſujet.*

Ik wil over die zaak niet uitweiden. *Je ne veux pas m'étendre ſur ce ſujet.*

Uitweiding. *z. v.* Buitentred, buitenſprong. *Digreſſion, détour.*

UITWENDIG. *bijv. w.* Uiterlijk. *Externe, extérieur.*

Zijne uitwendige gedaante wijſt het niet uit. *Son extérieur ne le témoigne pas, on ne le diroit pas à le voir.*

Het uitwendige. *z. g.* Het buitenſte, de oppervlakte. *L'extérieur, ce qui paroit de quelque choſe au dehors, la ſuperficie.*

Hij beſchouwt alleen het uitwendige van de zaake. *Il ne regarde ou ne conſidére que l'extérieur de la choſe ou de l'affaire, il ne s'en tient qu'à l'écorce.*

Uitwendigheid. *z. v. Extérieur.*

De uitwendigheid belooft veel. *L'extérieur ou l'apparence promet beaucoup.*

Uitwendiglijk. *bijw.* Uiterlijk, van buiten. *Extérieurement, à l'extérieur, au dehors.*

UITWERKEN. *w. w.* Verrigten, bewerken. *Opérer, faire, exécuter, produire quelque effet.*

Hij heeft het alleen uitgewerkt. *Il l'a exécuté tout ſeul.*

Dat zal niet veel goeds uitwerken. *Cela ne cauſera pas beaucoup de bien.*

Uitwerken, wel uitvoeren. *Elaborer, finir, achever.*

Dat is zeer wel uitgewerkt. *Cela eſt très-bien élaboré ou achevé.*

Die beeldjes zijn wel uitgewerkt, zij ſtaan fraai verheven. *Ces figures ſont très-bien faites ou bien travaillées.*

Uitwerkende oorzaak. *Woord der Wijsbegeerte. Cauſe efficiente: Terme de Philoſophie.*

UITWERKER. *z. m.* Verrigter, bewerker. *Celui qui fait, qui execute, qui eſt l'auteur de quelque choſe.*

De verrader was de uitwerker van al het onheil. *Le traître fut l'auteur de tout le malheur.*

Uitwerking, *z. v.* Verrigting, gewrogt. *Effet.*

De uitwerking van een geneesmiddel. *L'effet d'une médecine ou d'un remède.*

De drank deed geen uitwerking. *La médecine n'opéra pas, ne fit aucun effet.*

Van de oorzaak door de uitwerking oordeelen. *Juger de la cauſe par l'effet.*

Uitwerkſel. *z. g.* Vrugt. *Effet.*

Een uitwerkſel van den haat. *Un effet de la haine.*

UITWERPEN. *w. w.* Wegſmijten. *Jetter hors de quelque lieu, jetter dehors.*

Wij hebben de netten uitgeworpen, maar geen viſch gevangen. *Nous avons jetté les filets, mais nous n'avons point pris de poiſſon.*

In een onweer de zwaare pakken uitwerpen. *Faire le jet dans une tempête, jetter dans la mer les fardeaux les plus peſants, pour ſoulager le vaiſſeau, décharger le vaiſſeau de ce qu'il a de plus peſant.*

Vulnis uitwerpen. *Jetter des ordures.*

De duivelen uitwerpen. *Jetter dehors les Démons, les faire ſortir du corps des poſſédés.*

Bloed en ſlijm uitwerpen, door braaken en den afgang loozen. *Rendre du ſang & des glaires par le vomiſſement & par les ſelles.*

Uitwerping. *z. v.* Uitſmijting, uitſtooting. *L'action de jetter dehors.*

Uitwerpſel. *z. g.* Uitveegſel, afgang. *Ordures, excréments.*

UITWIEDEN. *w. w.* Onkruid uittrekken. *Arracher les mauvaiſes herbes.*

UITWIJKELING. *z. m.* Een uitgeweekene een vrijwillige balling. *Un exilé volontaire.*

UITWIJKEN. *g. w.* Als, de muur wijkt uit. *Le mur s'enfonce.*

* Ter ſtad uitwijken, de ſtad verlaaten. *Quitter ou abandonner la ville.*

Hij is ten lande uitgeweeken. *Il a quitté le pays.*

UITWIJZEN. *w. w.* Toonen. *Montrer, faire voir, indiquer, décider.*

De zaak zal 't uitwijzen. *La choſe nous le fera voir, la choſe en décidera.*

Een vonnis uitwijzen. *Prononcer une ſentence, un arrêt.*

Uitwijzing. *z. v.* Uitſpraak. *Prononciation, déciſion.*

Uitwijzing van 't vonnis. *Prononciation de la ſentence.*

UITWINDEN. *w. w.* Uitrollen. *Dérouler, ouvrir en roulant.*

UITWINNEN. *w. w.* Winnen, vorderen. *Gagner.*

Tijd uitwinnen. *Gagner temps, gagner du temps.*

Iemand in regten winnen, het geding winnen. *Gagner ſon procès, gagner ſa cauſe.*

Gij zult met al uw zeggen niet uitwinnen. *Vous ne gagnerez rien avec toutes vos paroles.*

UITWISSCHEN. *w. w.* Uitveegen, verdrijven. *Effacer.*

Dat met krijt geſchreeven is word ligtelijk uitgewiſcht. *Ce qui eſt écrit avec de la craye s'efface facilement.*

Onze zonden worden door het dierbaar Bloed onzes Zaligmaakers uitgewiſt. *Nos péchés ſont effacés par le précieux ſang de notre Sauveur.*

* De tijd zal eindelijk den rouw, de ſmert, enz. uitwiſſchen. *Le temps diſſipera enfin le deuil ou fera ceſſer l'affliction.*

Uitwiſſching. *z. v.* Uitveeging. *Action d'effacer, effaçure.*

UITWISSELEN. *w. w.* Ruilen. *Changer, échanger, troquer.*

Uitwiſſeling. *z. v.* Ruiling. *Change, échange, troc.*

UITWOEDEN. *g. w.* Uitraazen. *Décharger ſa colère, exhaler ſa fureur.*

Hij heeft nog niet uitgewoed. *Il n'a pas encore déchargé toute ſa colère.*

UITWORTELEN. *w. w.* Uitroeijen. *Déraciner.*

UITWRIJVEN. *zie* Uitvrijven.

UITWRINGEN. *w. w.* Uitwringen, doorwringen. *Tordre, exprimer.*

Eenen natten doek uitwringen. *Tordre un linge mouillé, pour en faire ſortir toute la liqueur.*

* Uitwringen, met dreiging of foltering uithaalen. *Tirer ou extorquer quelque choſe de quelqu'un par menaces ou par la queſtion.*

Iemand eene erkentenis ter keele uitwringen. *Extorquer une confeſſion ou un aveu à quelqu'un.*

Uitwringing. *z. v.* Doorwringing. *Action d'exprimer en tordant.*

VITZE. *z. v.* Wikke, zekere peulvrugt. *Lentille, ſorte de légume.*

UITZEGGEN. *w. w.* Uitſpreeken. *Prononcer, proférer, exprimer, dire tout ce qu'on a à dire, parler librement.*

Hij kan 't niet uitzeggen. *Il ne le ſauroit prononcer, proférer ou exprimer.*

Laat mij eerſt uitzeggen. *Que je diſe premiérement tout ce que j'ai à dire.*

UITZEILEN. *g. w. Sortir à la voile, mettre à la voile.*

De vloot zal haaſt uitzeilen. *La flotte doit bientôt mettre à la voile.*

UITZENDEN. *w. w.* Uitſtieren. *Envoyer, envoyer dehors.*

Iemand ergens om uitzenden. *Envoyer quelqu'un pour querir quelque choſe.*

Uitzendeling. *z. m.* Prieſter of Monnik die uitgezonden word om de Heidenen, enz. te bekeeren. *Miſſionnaire, Prêtre ou Religieux qui eſt employé aux miſſions pour la converſion des Gentils.*

Uitzending. *z. v.* Uitſtiering. *Miſſion, envoi, action d'envoyer.*

UITZET. *z. m.* Kleederen, kleinodiën, enz. waar meede men eene dogter uittrouwt. *Les habits, les joyaux, &c. que l'on donne à une fille en la mariant, trouſſeau.*

Zij kreeg 1000 guldens mêe ten huwelijk, behalven den uitzet. *Elle fut dotée de mille livres, ſans compter le trouſſeau.*

UITZETTEN. *w. w.* Buiten zetten, voordoen. *Etaler, mettre en étalage, expoſer, mettre en vue ou en vente.*

Den winkel uitzetten. *Ouvrir la boutique, expoſer les marchandiſes, les déployer & les mettre en vue.*

Zijne

Digitized by Google

Zijne waaren uitzetten. *Exposer & mettre en vue ſes merceries ou ſes marchandiſes.*
Uitzetten, aan land zetten. *Débarquer, mettre à terre.*
Iemand ten huize uitzetten. *Mettre quelqu'un dehors, le chaſſer de la maiſon.*
Uitzetten, uitbreiden. *Etendre.*
De landpaalen uitzetten. *Etendre les limites d'un pays.*
Geld uitzetten of op gewin uitdoen. *Donner de l'argent à rente, placer de l'argent, le mettre à intérêt.*
Eene ſchatting over de landerijen uitzetten. *Mettre une taxe ſur les terres.*
* Uitzetten, uithuwelijken, uittrouwen. *Marier, donner en mariage.*
Zijne dogter uitzetten, ten huwelijk geeven. *Donner ſa fille en mariage.*
Uitzetten, met eenen uitzet voorzien. *Donner le trouſſeau à une fille.*
Haare ouders hebben haar deftig uitgezet. *Son père & ſa mère lui ont donné un beau trouſſeau.*
Uitzetten. g. w. Uitwijken, zwellen, dik worden. *S'enfler, s'enfoncer, devenir boſſu, devenir gros, gagner de l'embonpoint.*
Het deeg begint uittezetten door de giſt. *La pâte commence à s'enfler.*
De muur begint uittezetten. *Le mur commence à s'enfoncer.*
‡ Zij zet luſtig uit, zij word heel lijvig. *Elle devient fort groſſe & graſſe, fort puiſſante.*
Uitzetting. z. v. Belaſting. *Impoſition, impôt, taxe.*
Uitzetting van eenige laſten over de landerijen. *Taxes qu'on met ſur les terres.*
Uitzetting, uitzet, kleederen, enz. *zie* Uitzet.

UITZIEN. w. w. Uitkijken, naar buiten zien. *Regarder par quelque ouverture, ſoit porte ou fenêtre.*
Hij wil niet eens uitzien. *Il ne veut pas ſe donner ſeulement la peine de regarder par la porte ou par la fenêtre.*
Uitzien, uitkiezen. *Choiſir, faire choix, trier.*
Eenige koopmanſchappen uitzien. *Choiſir quelques marchandiſes.*
* Naar eene rijke Jufvrouw uitzien. *Chercher une maîtreſſe bien riche, chercher un bon parti.*
* Uitzien. g. w. Eene gedaante hebben, zig vertoonen. *Avoir mine.*
Die Juffer ziet 'er leelijk of morſſig uit *Cette Demoiſelle a mauvaiſe mine, elle a l'air ſalope.*
Dat kind ziet 'er heel doodſch of ongedaan uit. *Cet enfant a la mine fort défaite.*
Dat gebraad ziet 'er wel uit. *Ce rôti-là a bonne mine.*
Hoe ziet 'er het werk uit? *Comment va l'ouvrage? L'ouvrage eſt-il bon?*
* Naar hulp uitzien of verlangen. *Eſpérer ou attendre quelque ſecours.*

UITZIFTEN. w. w. *Saſſer.*
De zemelen van 't meel uitziften. *Séparer le ſon de la farine avec le ſas.*
* Eene zaak al te naauw uitziften. *Trop raſiner ſur une choſe, l'éplucher avec trop de rigueur, la trop examiner.*
Uitziftzel. z. g. *Criblures, ordures qui ſe ſéparent du grain quand on le crible.*

UITZIGT. z. g. Uitkijk. *Vue.*
Hij heeft een ſchoon uitzigt op zijnen tuin. *Il a une belle vue ſur ſon jardin.*
Al het uitzigt is hem benomen. *On lui a été toute la vue ſur tel ou tel lieu.*

UITZIJN. g. w. Niet te huis zijn. *Etre hors du logis, être abſent.*

UITZIJPELEN. *zie* Uitzijpen.

UITZIJPEN. g. w. Uitzijpelen, uitlekken. *Couler, s'enfuir.*
De wijn zijpelt uit het vat. *Le muid ou le baril coule, le vin s'enfuit.*
Uitzijping. z. v. Uitzijpeling, uitlekking. *Action de couler & de s'enfuir.*
Uitzinnig. *bijv. w.* Zinneloos, dol. *Enragé, ſaiſi de rage, inſenſé, hors du ſens.*
Een uitzinnig menſch. *Un inſenſé, un enragé, un fou, un homme qui eſt hors du ſens, qui a perdu le ſens, un maniaque.*
Hij voerde eene uitzinnige taal. *Il tint un diſcours inſenſé, il parla comme un fou.*
Uitzinnigheid. z. v. Zinneloosheid, dolheid. *Aliénation d'eſprit, rage, folie, manie, fureur.*
Eene ongeneeslijke uitzinnigheid. *Une manie incurable.*
Uitzinniglijk. *bijw.* Verwoedelijk. *Furieuſement, avec furie, en fou, en inſenſé, en furieux.*
Hij ſtelde zig uitzinniglijk aan. *Il agiſſoit en enragé, en fou, en inſenſé.*

UITZOEKEN. w. w. Uitkiezen, uitpikken. *Choiſir, faire choix, trier.*
Al de beſte kerſſen zijn 'er uitgezogt. *Toutes les meilleures ceriſes en ont été triées, on en a choiſi les meilleures.*
Uitgezogte of uitgeleezene vijgen. *Des figues choiſies.*
Uitgezogte ſpreekwijzen. *Des expreſſions recherchées.*

UITZONDEREN. w. w. Uitſchieten, uitneemen. *Excepter, choiſir, ſéparer.*
Ik ſpreek tot allen, niemand uitgezonderd. *Je parle à tous, ſans excepter perſonne.*
Uitzondering z. v. Uitneeming. *Exception, choix, exemption.*
Uitzonderlijk. *bijv. w. Qu'il faut excepter, qu'il faut diſtinguer.*

‡ UITZUIPEN. w. w. Gulzig uitdrinken. *Avaler goulument quelque liqueur.*
‡ Hij heeft eene groote kan met wijn uitgezoopen. *Il a avalé un grand pot de vin.*
* Iemand uitzuipen, iemand kaal maaken. *Ruiner quelqu'un, lui manger ſon bien.*

UITZUIPER. z. m. Gulzige uitdrinker. *Grand avaleur de boiſſons.*
* Uitzuiper, verquister van een anders goed. *Dépenſier du bien d'autrui, mangeur de gens.*
Hij is een uitzuiper van weduwen en weezen. *Il eſt la ſangſue des veuves & des orphelins.*

UITZWEEPEN. w. w. Met eene zweep uitdrijven. *Fouetter ou chaſſer à coups de fouet.*
De honden wierden uitgezweept. *Les chiens furent chaſſés à coups de fouet.*
De wisſelaars wierden door Chriſtus ten Tempel uitgezweept. *Jéſus-Chriſt chaſſa les changeurs hors du Temple à coups de fouet.*

UITZWEEREN. g. w. Zweeren. *S'apoſtumer.*

UITZWEETEN. w. w. Door zweeten verdrijven. *Chaſſer à force de ſuer.*
Ik hebb' de koorts uitgezweet. *J'ai chaſſé la fièvre à force de ſuer.*
Uitzweeten. g. w. Zoo lang zweeten tot dat het genoeg is. *Suer juſqu'ſuffiſamment.*
Uitzweeting. z. v. *Action de chaſſer à force de ſuer.*
Die quaal zal door uitzweeting beſt overwonnen worden. *Ce mal ſe guérira mieux par la ſueur.*

UITZWELLEN. *zie* Zwellen.

UITZWEMMEN. g. w. Door zwemmen uitkomen. *Echapper à la nage, ſe ſauver à la nage.*
Uitzwemming. z. v. Ontkoming door zwemmen. *Action de s'échapper à la nage.*

V I Z.

VIZIER. z. v. *ond. w.* De gezigtgaten van eenen helm. *Les ouvertures d'un caſque par où l'on regarde, viſière d'un caſque.*
Vizier. z. g. Kerfje of knopje op het voorſte van eenen roerloop. *Viſière, certain petit bouton qui eſt ſur le devant d'un canon de fuſil.*

VIZIER. z. m. *ond. w.* De voornaamſte Turkſche Amptenaar, de eerſte na den Sultan. *Le Grand-Viſir, le premier Miniſtre de l'Empire des Turcs.*

V L A.

VLAA. *zie* Vlaade.
Vlaade. z. v. Zekere ſchotelſpijs van melk en eijeren. *Flan, ſorte de tarte au lait.*
Eene vlaade bakken. *Cuire un flan.*

VLAAG. z. v. Bui, luim. *Bouraſque, tourbillon, tempête, orage.*
Bij vlaagen, bij poozen. *Par bouraſques, par fois, quelquefois, de temps en temps.*
De wind ſtak op bij vlaagen. *Le vent ſe renforçoit par bouraſques.*
Hoewel hij krankzinnig is, egter ſchijnt hij bij vlaagen goed verſtand te hebben. *Quoi qu'il ſoit frénétique, il ne laiſſe pas d'avoir en de certains temps quelques momens de bon ſens, il a de bons intervalles.*
De vlaagen eener baarende vrouwe. *Les tranchées ou douleurs d'une femme qui eſt en travail d'enfant.*
Eene vlaag van gekheid. *Un accès de folie.*
Eene vlaag van koorts. *Un accès de fièvre.*
Eene dondervlaag. *Une ondée mêlée de tonnerre.*
Minnevlaag, Regenvlaag, Windvlaag, Wintervlaag. *zie onder* Minne, enz.

VLAAK. z. v. Horde daar men wol op ſlaat. *Claye d'oſier ſur quoi on bat la laine.*

VLAAKEN. w. w. *Wolbereiders woord.* Wol op eene horde ſlaan dat ze los en lugtig word. *Battre & préparer la laine ſur une claye d'oſier.*

VLAAMING. z. m. Een die in Vlaanderen gebooren is. *Flamand, de Flandre, qui eſt né en Flandre.*
Men kan aan zijne ſpraak wel hooren dat hij een Vlaaming is. *On entend bien à ſon langage qu'il eſt Flamand.*
Vlaamſch. *bijv. w.* Van Vlaanderen. *De Flandre.*
Vlaamſch vlas. *Lin de Flandre.*
Vlaamſch linnen. *Toile de Flandre.*
Hij heeft eene Vlaamſche uitſpraak. *Il a la prononciation Flamande, il a l'accent Flamand.*
Een pond vlaamſch, een pond groot. *Une livre de gros, ſix ſtarcs, ſix ſlorins.*
Vlaamſche Eilanden, anders genaamd *Azores* of *Azores*, tuſſchen Portugal in Europa, en Virginien in America. *Iles Flamandes autrement nommées Açores ou Azores entre le Portugal en Europe, & la Virginie en Amérique.*

VLAANDEREN, een der zeventien Provintien van Nederland. *Flandre, l'une des dix-ſept Provinces du Pays-Bas.*

VLAAYE, vlaa, vlaade. *zie* Vlaade.

VLADE. *zie* Vlaade.

Digitized by Google

VLAG. z. v. De vaan op een ſchip. *Pavillon*
De groote vlag wierd opgeſtoken. *On arbora le grand pavillon.*
De witte vlag opſtecken. *Faire pavillon blanc.*
De vlag van de ſteng haalen. *Oter le pavillon de la mizaine.*
De vlag voeren, de opperſte van de vloot zijn. *Porter le pavillon, être Ch'd'eſcadre, commander une armée navale.*
*Hij wil overal de vlag voeren, overal wil hij de baas ſpeelen. *Il tient partout le dé, il fait le maître par-tout, il eſt le coq de l'aſſemblée.*
De vlag ſtrijken. *Amener le pavillon, baiſſer le pavillon.*
*De vlag ſtrijken. *Céder, mettre pavillon bas.*
*Veel vlaggen luttel boters, veel geſchreeuw en weinig wol. *Beaucoup de bruit, peu de beſogne.*
Dat prookt als eene vlag op eene vuilnisſchuit. *Spreekw. C'eſt beaucoup de monde & peu de rapport.*
Admiraalsvlag, Bloedvlag, Vreedevlag, enz. *zie onder* Admiraal, enz.
Pitziaar-vlag. *Pavillon de Conſeil.*
Vlagdoek. z. g. *Toile à faire des pavillons.*
Vlagman. z. m. Bevelhebber van de vloot. *Amiral, Vice-Amiral, Contre-Amiral ou Chef d'Eſcadre.*
Vlagſpil. z. v. Vlagſtok. *Bâton ou verge de pavillon.*
Vlagſtok. *zie* Vlagſpil.
Vlagvoerder z m. Admiraals ſchip. *Vaiſſeau-pavillon, ou ſimplement pavillon.*
De vlagvoerder is in den grond geſchoten. *Le vaiſſeau-pavillon a été coulé à fond.*
*Vlagvoerder, een die ergens in uitmunt. *Celui qui excelle en quelque choſe.*
*Vlagvoerder, een meeſterlijk menſch. *Un homme fier & arrogant qui veut tout maîtriſer.*
VLAK. *bijv. w.* Effen. *Uni, plat, égal, poli.*
In 't vlakke veld. *En raſe campagne.*
Eene vlakke plaats. *Un lieu uni, qui n'eſt pas raboteux, un lieu ouvert.*
In de vlakke zee. *En pleine mer.*
Een vlakke hoek. *Un angle plain.*
Een vlakke vloer. *Un pavé uni.*
Eene vlakke hand. *Plat de la main, main étendue.*
Met de vlakke hand iemand eenen ſlag in 't aanzigt geeven. *Donner un ſoufflet à quelqu'un avec le plat de la main.*
Vlak maaken, effenen. *Unir, polir, applanir, rendre uni & égal.*
De wegen vlak en effen maaken. *Applanir les chemins.*
Vlak, regt. *bijv. Tout droit, droit, directement.*
De wind is vlak zuid. *Le vent eſt droit au ſud.*
Hij zeilt vlak voor wind. *Il a le vent en pouppe.*
Vlak over, regt over. *Tout vis-à-vis.*
Ik woone vlak over de beurs. *Je demeure tout vis-à-vis de la Bourſe.*
VLAK. z. v. Vlek, ſmet. *Tache, ſouillure.*
Mijn kleed is vol vlakken. *Mon habit eſt plein de taches.*
VLAKBAL. z. m. Smeerbal. *Boulette ou pâte à ôter les taches, craye artificielle qui ſert à ôter les taches.*
VLAKHEID. z. v. Effenheid. *Egalité, ſuperficie.*
De vlakheid der tafel. *La ſuperficie de la table, la forme ou la figure platte de la table.*
VLAKKELOOS. *bijv. w.* Onbevlekt. *Sans tache.*
VLAKKEN. *w. w.* Bevlekken. *Tacher, ſouiller, gâter.*
Het ſchrift is gevlakt. *L'écriture eſt tachée.*
Vlakken. *g. w.* Vlakkig worden, vlakken krijgen. *Se tacher, ſe ſouiller, ſe gâter.*
Stof van zulk eene kleur vlakt ligtelijk. *Les étoffes de cette couleur ſe tachent facilement.*
Vlakkig. *bijv. w.* Bevlekt. *Taché, ſouillé.*
Een vlakkig kleed. *Un habit taché ou plein de taches.*
Vlakpapier. *zie* Kladpapier.
VLAKTE. z. v. Vlakke landſtreek. *Plaine.*
Die vlakte is zeer vrugtbaar. *Cette plaine eſt très-fertile.*
Vlakte, oppervlakte. *Superficie, ſurface.*
De vlakte des velds. *L'égalité ou la ſuperficie de la campagne, raſe campagne, platte campagne.*
De vlakte der zee. *La ſurface ou la ſuperficie de la mer.*
VLAM. z. v. De opflikkering van 't vuur. *Flamme, partie la plus ſubtile du feu.*
Eene vlam geeven. *Faire flamme.*
Zijn huis is door de vlam verteerd of is verbrand. *Sa maiſon eſt conſumée ou dévorée par le feu ou par les flammes.*
Aan de vlammen opofferen, aan 't vuur ten beſten geeven. *Sacrifier au feu ou aux flammes.*
De heidevlam. *Flamme, paſſion amoureuſe.*
Minnevlam. *zie onder* Minne.
Vlamkruid. z. g. *Péone, ſorte de fleur.*
VLAMMEN. *g. w.* Met eene vlam verbranden. *Flamber, faire flamme.*
Het vuur vlamt al. *Le feu flamme, le feu fait flamme.*
*Vlammen, begeerig zijn, verlangen. *Brûler, deſirer ardemment, être âpre ou avide après quelque choſe.*
Hij vlamt op haar goed. *Il brûle d'envie d'avoir ſon bien*
De hond vlamt op de beenderen. *Le chien deſire ardemment les os, il eſt âpre après les os.*
Vlammende, flikkerende, brandende. *Flamboyant, qui jette des flammes.*
Vlammig. *bijv. w.* Brandende. *Ardent, brûlant, flamboyant.*
Vlammig, vlammend, gevlamd. *En façon de flamme, qui va en ſerpentant.*
Een vlammig zwaerd. *Un glaive en façon de flamme.*
Vlamſchilder. z. m. *Emailleur, peintre en émail.*
Vlamſchilderen. *g. w. Emailler, peindre en émail.*
Vlamſchildering. z. v. *Action d'émailler.*
Vlamverwig. *bijv. w.* Van kleur gelijk eene vlam. *Couleur de feu, couleur de flamme.*
Een vlamverwige ſluijer. *Echarpe de couleur de feu.*
VLANDEREN. *zie* Vlaanderen.
VLAS. z g. Gewas daar 't linnen van gemaakt word. *Lin, plante dont on fait la toile, de la filaſſe.*
Een ſteen vlas, zeker gewigt van vlas. *Un certain monceau de filaſſe ou de lin peſant huit livres, huit livres de filaſſe.*
Vlas kloppen. *Battre du lin.*
Vlas braaken. *Broyer le lin, broyer du lin.*
Vlas hekelen: *Serancer ou habiller du lin.*
Geheekeld vlas. *Filaſſe.*
Werk van vlas. *Etoupes, le rebut du lin.*
Hij handelt in vlas. *Il trafique en lin.*
Vlasbaard. z. m. De eerſte uitlooping des baards. *Le poil follet, le premier poil qui vient au menton de ceux qui commencent à avoir de la barbe.*
Vlasbloem. z. v. *Fleur de lin.*
Vlasbraak. z. v. Zeker werktuig daar men 't vlas mêe braakt. *Broye, inſtrument qui ſert à broyer du lin.*
Vlashamer. *zie* Braak.
Vlashandelaar. *zie* Vlaskooper.
Vlashekel z. m. Hekel om het vlas ſchoon te maaken. *Peigne à peigner du lin, ſeran.*
Vlashekelaar. z. m. *Seranceur de lin.*
Vlashekelſter. z. v. *Peigneuſe de lin, ſeranceuſe.*
Vlaskammer. *zie* Vlashekelaar.
Vlaskamſter. *zie* Vlashekelſter.
Vlaskooper. z. m. Vlashandelaar. *Marchand de lin.*
Vlaskoopſter. z. v. Koopvrouw in vlas. *Marchande de lin, femme qui vend du lin.*
Vlaskruid. *zie* Vlas.
Vlaslinnen. z. g. *Toile de lin.*
Vlasmarkt. z. v. *Marché au lin.*
Vlasrokken. *zie* Spinrok.
VLASSEN. *g. w.* Vlaſſig worden. *Devenir ſemblable à du lin ou chevelu.*
De zijde vlaſt geweldig op de kroon. *La ſoye devient toute chevelue ſur le devidoir.*
‡ VLASSEN. *g. w.* Ergens op vlaſſen. *Brûler d'envie d'avoir une choſe, la deſirer fortement.*
VLASSEN. *bijv. w.* Dat van vlas geſponnen is. *Qui eſt de lin.*
Vlaſſen doek, garen, enz. *De la toile, du fil de lin, &c.*
Vlaſſig. *bijv. w.* Vlasagtig. *Comme de la filaſſe.*
Vlaſſig hair. *Des cheveux ſemblables à de la filaſſe.*
Vlaſſige zijde. *De la ſoye qui reſſemble à de la filaſſe, qui devient chevelue.*
Vlasvink. z. v. *Linotte.*
Vlasvrouw, vlaswijf. *zie* Vlaskoopſter.
Vlaswebbe. *zie* Vlaslinnen.
Vlaswijf. *zie* Vlaskoopſter.
Vlaswinkel. z. m. *Boutique où l'on vend du lin.*
Vlaszaad. *zie* Lijnzaad.

V L E.

VLEDERMUIS. z. v. Vleêrmuis. Gedierte dat de gedaante van eene Muis, en vlerken of vleugels heeft. *Chauve-Souris, animal qui a la forme d'une Souris, mais qui a des ailes.*
De vledermuizen vliegen bij avond. *Les Chauve-ſouris volent le ſoir.*
VLEEGEL. z. m. Dorſchvleegel. *Fléau, inſtrument pour battre le grain.*
*Vleegel. Een onbeſchoft menſch. *Un maroufle, un bouvier, un butor.*
VLEERMUIS. *zie* Vledermuis.
VLEES of Vleeſch. z. g. *Chair, viande.*
Een ſtuk vleeſch. *Un morceau de chair ou de viande.*
‡ Dat is een ſtuk vleeſch! Van een dik menſch ſpreekende. *Quelle pièce chair! Parlant d'une groſſe perſonne.*
Gekookt vleeſch. *Viande bouillie, du bouilli.*
Gebraaden vleeſch. *Viande rôtie, du rôti.*
Gezouten vleeſch, ſprengtvleeſch, pekelvleeſch. *Chair ſalée, du bœuf ſalé.*
Gerookt vleeſch. *Chair fumée ou enfumée.*
't Vleeſch aan 't ſpit ſtecken. *Embrocher un morceau de chair ou de viande.*
Vleeſch, lichaam. *Chair, corps.*
Een geeſt heeft geen vleeſch, nog beenen. Luc. XXIV. 39. *Un eſprit n'a ni chair, ni os.*
Hij is wel in 't vleeſch. *Il eſt en bon point, il a de l'embonpoint, il eſt gros & gras.*
*Vleeſch,

Digitized by Google

*Vleesch, menschelijke begeerlijkheden. *Chair, les convoitises charnelles.*
*De strijd tusschen vleesch en geest. *Le combat entre la chair & l'esprit.*
*De lusten des vleesch of wellust. *Les desirs de la chair, la concupiscence, les plaisirs charnels.*
*Het vleesch dooden, de vleeschelijke driften onderbrengen. *Mortifier la chair, dompter les passions charnelles.*
Vleesch, staat des natuurlijken mensch. *Chair, état de l'homme naturel ou de l'homme animal.*
Vleesch en bloed hebben den menschen de verborgenheden der Genade niet geopenbaard. *La chair & le sang n'ont point révélé aux hommes les mystéres de la Grace.*
De geest is gewillig, maar het vleesch is zwak. Math. XXVI. 41. Marc. XIV. 38. *L'esprit est prompt, mais la chair est foible.*
Beerenvleesch, Hamelvleesch, Hertenvleesch, Heelvleesch, Hoofdvleesch, Kalfsvleesch, Knorvleesch, Koolienvleesch, Lamsvleesch, Ossenvleesch, Pekelvleesch, Queevleesch, Rookvleesch, Rundvleesch, Sprengtvleesch, Tandvleesch, vaerzenvleesch, Verkensvleesch, enz. *zie onder* Beeren, enz.
Schaapenvleesch. *Chair de mouton, du mouton.*
Menschenvleesch. *Chair humaine.*
Men gebruikt menschenvleesch in zommige artzenijen. *On se sert de chair humaine dans quelques médicamens.*
Vleeschagtig. *bijv. w.* Vleezig. *Charnu, charnue.*
De spieren zijn vleeschagtige deelen. *Les muscles sont des parties charnues.*
Vleeschbank. z. v. Slagters bank. *Etau, banc où les bouchers expose leurs viandes à la boucherie.*
Daar lag geen vleesch op de vleeschbank. *Il n'y avoit pas de viande étalée sur le banc ou sur l'étau.*
*Iemand op de vleeschbank brengen, iemand in een gevegt wikkelen om hem te doen sneuvelen. *Mener quelqu'un à la boucherie, l'exposer dans un combat pour le faire périr.*
Vleeschdag z. m. *Jour gras.*
Vleeschecter. z. m. Die veel of gaerne vleesch eet. *Mangeur de chair, qui aime la chair, qui mange volontiers de la chair.*
Vleeschelijk. *zie* Vleeschlijk.
Vleeschhaak z. m. *Crochet à la viande.*
Vleeschhal. z. v. Vleeschhuis. *Boucherie.*
Zij is naar de vleeschhal gegaan. *Elle est allée à la boucherie.*
Vleeschhouwer. z. m. Slagter. *Boucher.*
Vleeschhouwster. z. v. Vleeschhouwers vrouw. *Bouchére, la femme d'un boucher.*
Vleeschhuis. *zie* Vleeschhal.
Vleeschketel. z. m. *Marmite, chaudron, chaudiére pour y cuire la viande.*
Vleeschkuip. z. v. Vleeschton. *Saloir, vaisseau dans quoi on sale de la chair.*
Vleeschlijk. *bijv. w.* Van vleesch. *Charnel, sensuel.*
Eene vleeschlijke vermenging of bijslaap. *Copulation charnelle.*
Vleeschlijke lusten. *Plaisirs sensuels, sensualité.*
Vleeschlijk: Van broeders en zusters spreekende. Uit dezelfde ouderen gebooren. Als, mijne vleeschlijke zuster, mijne eigene of volle zuster. *Ma propre sœur.*
Vleeschlijk. *bijw. Sensuellement, charnellement.*
Hij heeft haar vleeschlijk bekend. *Il y a eu copulation charnelle entre eux deux.*
Vleeschlijkheid. z. v. Drift voor de vleeschlijke wellusten. *Penchant ou attachement aux plaisirs charnels ou sensuels, sensualité.*
Vleeschmaade. z. v. Vleeschworm. *Ver qui s'engendre dans la chair.*
Vleeschnat. z. g. Vleeschsop. *Du bouillon.*
Een kopje met vleeschnat slurpen. *Avaler une écuellée de bouillon.*
Vleeschpastei. z. v. *Paté de viande ordinaire.*
Vleeschsop. z. g. *zie* Vleeschnat.
Brood in vleeschsop weeken. *Tremper du pain dans du bouillon.*
Vleeschtijd. z. m. Zekere tijd van 't jaar met Driekoningendag beginnende, en met Vastenavond eindigende. *Carnaval, certain temps de l'année commençant le jour des Rois, & finissant avec le mardi gras.*
Vleeschton. *zie* Vleeschkuip.
Vleeschvork. z. v. *Fourche qui sert à prendre ou à déjendre les piéces de chair qu'on fait fumer dans la cheminée.*
Vleeschworm. *zie* Vleeschmaade.
Vleeselijk. *zie* Vleeschlijk.
VLEET, z. v. Zekere soort van roch. *Sorte de raye.*
Vleet, een net dat in zee drijft om haring te vangen. *Des filets qui flottent en mer pour prendre des harangs.*
Vleet, harpoenen en ander gereedschap tot de walvisvangst. *Harpons & autres instrumens servant à la pêche des baleines.*
‡ Vleet, hoop, eene meenigte te samen. *Une multitude, un assemblage de plusieurs choses.*
‡ Hij wierp al de vleet buiten boord. *Il jetta tout ce qu'il y avoit dans la mer.*
‡ Vleet, flet, voddemoer, flons. *Une salope, une souillon.*
VLEEZIG. *bijv. w.* Wel in 't vleesch, poezelig, lijvig, daar veel vleesch aan is. *Charnu.*
VLEGEL. *zie* Vlegel.
VLEGT. z. v. Tuit, gevlogte hairlok. *Tresse, touffe de cheveux entrelacés.*
Vlegtband. z. m. Hairsnoer. *Ruban qui sert à tresser les cheveux.*
Hij sleepte haar bij de vlegten. *Il la traina par les cheveux.*
VLEGTEN. *w. w.* Strengelen. *Tresser, natter.*
't Hair vlegten. *Tresser ou natter les cheveux.*
't Garen is zoo in malkander gevlogten dat men 't niet los kan krijgen. *Le fil est tellement entortillé qu'on ne le sauroit défaire.*
Vlegting. z. v. Strengeling. *Entrelacement, action de natter ou de tresser.*
Vlegtsnoer. z. g. Hairsnoer. *Ruban à tresser ou à natter.*
Vlegtster. z. v. Kamster. *Peigneuse.*
VLEIJEN. *w. w.* Naar den mond spreeken. *Flatter, cajoler.*
Zij vleit hem om 't genot. *Elle le flatte par intérêt.*
Hij vleit zig zelven met eene ledelle hope. *Il se flatte d'une vaine espérance.*
VLEIJER. z. m. Die vleit. *Flatteur, cajoleur.*
Geloof geene vleijers. *Ne croyez pas les flatteurs, ne vous y fiez pas.*
Vlijerije. z. v. Gevlei. *Flatterie, cajolerie.*
Al zijn schoon spreeken is maar vleijerije. *Tous ses beaux discours ne sont que flatterie.*
VLEISTER. z. v. Vleijend vrouwmensch. *Flatteuse.*
VLEITAAL. z. v. Vleijende woorden. *Discours flatteur.*
VLEK, enz. *zie* Vlak, enz.
De vlekken uit een kleed doen. *Oter les taches d'un habit.*
Schandvlek. *zie onder* Schande.
VLEK. z. g. Groot dorp. *Bourg, gros village.*
Een groot vlek. *Bourgade, gros bourg.*
VLERK. z. v. Wiek, vleugel. *Aile.*
De Vleêrmuis heeft vliezige vlerken. *La Chauve-souris a les ailes membraneuses.*
VLES. *zie* Flesch.
‡ VLEUG. z. v. Flikkering. *Flamme que le feu fait.*
‡ Ik hebb' niet een vleugie van 't vuur gezien. *Je n'ai pas vu la moindre flamme de feu.*
VLEUGEL. z. m. Wiek. *Aile.*
Een vogel vliegt op zijne vleugelen. *Un oiseau s'éléve & se soutient en l'air par le moyen de ses ailes.*
De vleugelen of wieken korten. *Rogner les ailes.*
*Zijne vleugels zijn gekort, de magt is hem benomen. *On lui a rogné les ailes, on lui a diminué son pouvoir.*
*De vleugels van een leger. *Les ailes d'une armée.*
De regte vleugel van ons leger stond tegen over des vijands linke vleugel geschaard. *L'aile droite de notre armée étoit campée ou rangée vis-à-vis de l'aile gauche des ennemis.*
Vleugel, de vaan op eenen schipsmast. *Petit pavillon d'un mât.*
Vleugels of wieken van eenen windmolen. *Ailes de moulin à vent.*
*Vleugel, bescherming. *Aile, protection.*
Onder iemands vleugelen schuilen. *Etre sous la protection de quelqu'un.*
*Vleugels, de wederzijdsche deelen van 't middengebouw. *Ailes, les parties qui sont jointes des deux côtés au corps de logis.*
VLEUGELEN. *w. w.* De armen vast binden of kneevelen. *Garroter, lier.*
Een gevangene die gevleugeld is. *Prisonnier lié & garroté.*
Vleugeltje. z. g. Kleine vlag of vleugel. *Petit pavillon, petite aile.*
Vleugje. z. g. Ligt of lugtig vuurtje. *Petit feu clair ou de menu bois.*

V L I.

VLIEBOOT. z. g. Eene kleine fluit. *Flibot, sorte de petite flutte.*
VLIEDEN. *g. w.* De vlugt neemen. *S'enfuir, s'en aller, se sauver.*
De wolf vlood in 't bosch. *Le loup s'enfuit dans la forêt.*
Zij is weg gevloden. *Elle s'en est enfuie, elle s'est sauvée.*
Hij is uit het land gevloden. *Il est sorti du pays.*
Vlieden, vermijden, ontwijken. *Fuir, éviter.*
De zonden, de ondeugd vlieden. *Fuir le péché, le vice.*
VLIEG. z. v. Zeker vliegend diertje. *Mouche.*
Het huis is vol vliegen. *La maison est pleine de mouches.*
Spaansche vlieg. *Cantharide, mouche cantharide.*
*Ik zitt' hier niet om vliegen te vangen, ik ben hier niet om vergeetschen arbeid te doen. *Je ne suis pas ici pour prendre des mouches, je ne suis pas venu ici pour n'y rien faire.*
*Van eene vlieg eenen olifant maaken, eene zaak zeer vergrooten. *Faire d'une mouche un éléphant, exagérer beaucoup une chose.*
Met eenen lap twee vliegen slaan. *Spreekw. Faire d'une pierre deux coups.* Proverbe.

Digitized by Google

Biervlieg, Botervlieg, Goudvlieg, Groenvlieg, Kevervlieg, Koevlieg Paerdenvlieg, Watervlieg, enz. *zie onder* Bier, enz.

Vliegenkas. z. v. Eetenskas met ijl doek bezet. *Armoire à pain que l'on ferme avec une espèce de gaze.*

Vliegenkleed. z. g. Kleed dat men op een paerd legt. *Volettes.*

VLIEGEN. g. w. Op vleugels door de lugt drijven. *Voler, s'élever & se soutenir en l'air par le moyen des ailes.*

De valk vliegt hoog. *Le faucon vole haut.*

De valken vliegen naer de kraaijen en reigers. *Les faucons poursuivent au vol la corneille & le héron.*

*Hoog vliegen met zijne gedagten. *Voler haut avec ses pensées.*

Hij wil vliegen eer hij vleugels heeft, hij wil iets doen eer hij 'er bequaam toe is. *Il veut voler avant que d'avoir des ailes, il veut faire une chose avant que d'en être capable.*

Met buskruid in de lugt vliegen. *Sauter en l'air avec de la poudre.*

Een vliegend vaandel, een ontwonden vaandel. *Enseigne déployée.*

Een vliegend leger. *Un camp volant.*

Het heir trekt voort met vliegende vaandels. *L'armée est en marche avec les drapeaux déployés ou les enseignes déployées.*

Een vliegend gezigt. *Regard immodeste, impudique ou volage.*

Vliegende gedagten. *Des pensées passagères & peu solides.*

Vliegends. *bijw.* Met der vlugt, op staande voet. *Tout à l'heure, dans le moment, sur le champ.*

Hij deede het vliegends. *Il le fit sur l'heure ou dans le moment.*

VLIEGER. z. m. Een papieren vlieger, dien men met een touw in de lugt laat vliegen. *Un dragon ou cerf volant, machine de papier que les enfans font voler en l'air, en les tenant avec une corde, écossle.*

Vlieger, zekere ouderwetse vrouwentabberd. *Sorte de vêtement de femme qui n'est plus en usage.*

Vliegenscheet of vliegenstront. z. m. *Chiure de mouches.*

Vliegenvanger, z m. Een die vliegen vangt. *Celui qui prend des mouches ou qui chasse aux mouches.*

Vliegenvanger, kleine vogel die de vliegen vangt: In 't Latijn *Muscipeta. Moucherolle ou moucbet, sorte de petit oiseau qui fait la guerre aux mouches, & qui s'en nourrit.*

Vliegje. z. g. Kleine vlieg. *Moucheron, petite mouche.*

Vliegkleed. z. g. Net om de paerden van de vliegen te bevrijden. *Emouchette ou émouchoir.*

Vlieglap. z. v. Vliegenlap. *Un petit bâton au bout duquel on attache un morceau de cuir pour tuer ou chasser les mouches.*

Vliegwerk. z. g. Zekere snelle vertooningen op het tooncel. *Machine de théâtre pour faire voler ou enlever quelque chose rapidement.*

VLIEM. *zie* Vliim.

VLIER. z. v. Flier, bessen of bloemen van den vlierboom. *Du sureau.*

Vlierazijn. z. m. Vlieredik. *Vinaigre dans lequel on a mis des fleurs de sureau.*

Vlierbeziën. z. v. *meerv.* Vlierbessen. *Baies, graines ou fruits de sureau.*

Vlierbloem. z. v. *Fleur de sureau.*

Vlierboom. z. m. *Sureau, sorte d'arbre ou d'arbrisseau.*

Vlieredik. *zie* Vlierazijn.

Vlierheining. z. v. Hegge van vlier. *Haye de sureau.*

Vlierhout. z. g. *Du bois de sureau.*

VLIERING. z. v. Het opperste vertrek onder 't dak. *Galetas, le dernier étage sous le toit.*

In Holland legt men de turf op de vliering. *En Hollande on met les tourbes dans le galetas.*

Vlieringvenster. z. g. *Fenêtre de galetas.*

VLIERPLANT. z. v. Wilde vlier. *Sureau sauvage.*

Vlierstroop. z. m. *Sirop de sureau.*

VLIES. z. g. Vagt, vel. *Peau, tunique, membrane, pellicule.*

De vliezen der oogen. *Les tuniques des yeux.*

De vliezen der hersenen. *Les membranes du cerveau.*

Het gulden vlies. *La toison d'or.*

Ridder van 't gulden vlies. *Chevalier de la toison d'or.*

't Vlies op heete melk. *Peau qui se forme sur le lait chaud.*

Een vlies of schel op 't oog. *Cataracte, taye qui vient sur la prunelle de l'œil.*

Buikvlies, Hartevlies, Maagdevlies, Moedervlies, Oogvlies, Schaapsvlies, Trommelvlies of Tromvlies, enz. *zie onder* Buik, enz.

Het binnenste eijervlies. *Pellicule d'œuf.*

Het pannevlies. *Le péricrane.*

Vliesje. z. g. Klein vlies. *Petite membrane ou tunique.*

De inwendige vliesjes der vrugten daar de pitjes in beslooten leggen. *Pellicules des fruits ou des fleurs, qui enveloppent les grains, & les pepins.*

VLIET. z. m. Riviertje, Beek. *Ruisseau, petite rivière.*

Een snelle vliet. *Un ruisseau rapide.*

VLIETEN. g. w. Stroomen, vloeijen *Couler, fluer.*

Eene vlietende beek. *Un ruisseau coulant.*

Vlietend water, stroomwater. *Eau courante, eau de rivière.*

Men zag de traanen over haare wangen vlieten. *On vit couler les larmes sur ses joues.*

VLIEZIG. *bijv. w.* Met vliezen vermengd. *Plein de petites pellicules, membraneux.*

De inkt is vliezig. *L'encre est pleine de petites pellicules.*

De vliezige vleugels van eene vleêrmuis. *Les ailes membraneuses d'une chauve-souris.*

VLIJEN. *w. w.* Voegen, schikken. *Ranger, arranger, mettre en ordre.*

Gij moet 'er dat tusschen in vlijen. *Il faut ranger cela entre deux.*

Dat goed is niet wel gevlijd. *Ces hardes ou ces choses ne sont pas bien arrangées, ne sont pas mises en bon ordre.*

VLIJM. z. v. Werktuig om eene ader te openen. *Lancette, instrument pour ouvrir une veine.*

Met eene vlijm een gezwel openen. *Ouvrir une apostume d'un coup de lancette.*

VLIJMEN. *w. w.* Met eene vlijm openen. *Ouvrir, faire une ouverture ou une incision avec une lancette ou un bistouri.*

Vlijmsteek. z. m. *Coup de lancette.*

VLIJT. z. v. Naarstigheid. *Diligence, assiduité, application.*

Vlijt aanwenden. *Employer de la diligence ou de l'assiduité, avoir de l'application.*

Zijne uiterste vlijt doen. *Faire toute la diligence possible, avoir une extrême application.*

Vlijtig. *bijv. w.* Naarstig. *Diligent, assidu, appliqué.*

Een vlijtig leerling. *Un disciple ou un écolier diligent.*

Vlijtig. *bijw.* Met vlijt. *Avec diligence, en diligence, diligemment, assidument, avec assiduité, avec application.*

Vlijtig werken. *Travailler diligemment, être assidu au travail.*

Vlijtigheid. z. v. Naarstigheid. *Assiduité, diligence, attachement, application.*

Vlijtiglijk. *bijw.* Naarstiglijk. *Assidument, diligemment, avec application.*

Hij past vlijtiglijk op. *Il est assidu au travail, il apporte à ses affaires toute la diligence ou l'application nécessaire.*

VLINDER. z. m. Botervlieg. *Papillon.*

VLISSINGEN, eene stad van Zeeland in't Eiland Walcheren. *Flessingue, ville de Zélande dans l'Ile de Walcheren.*

V L O.

VLOED. z. m. Stroom, wijde rivier. *Fleuve, grande ou grosse rivière.*

De Donauw is een zeer groote vloed. *Le Danube est un fleuve fort considérable.*

De vloed der zee. *La marée, le flux de la mer.*

Eb en vloed der zee. *Flux & reflux de la mer.*

Daar gaat een sterke vloed. *Il y a une marée forte ou rapide.*

Onze scheepen konden den vloed niet dood zeilen. *Nos vaisseaux ne pouvoient se soutenir contre la marée.*

Springvloed, hoog getij. *Haute marée, eaux vives.*

Vloed, overstrooming. *Inondation.*

Vloed, vloeijing. *Flux, coulement.*

Achtervloed, Bloedvloed, Buikvloed, Hoofdvloed, Springvloed, Zandvloed, Zondvloed of Zundvloed, enz. *zie onder* Bloed, enz.

Leevervloed, leverloop. *Flux hépatique.*

VLOEIBAAR. *bijv. w.* Het geen vloeit. *Fluide, qui coule.*

Quikzilver is een vloeibaar metaal. *Le Mercure est un métal fluide.*

Vloeipapier. z. g. Vlakpapier. *Papier brouillard.*

VLOEIJEN. g. w. Vlieten, stroomen. *Couler, fluer, ruisseler.*

Die rivier vloeit in de zee. *Cette rivière coule dans la mer ou se décharge dans la mer.*

De zee ebt en vloeit tweemaal in 24 uuren. *La mer baisse & baisse ou elle a son flux & son reflux deux fois en 24 heures.*

Het bloed vloeide uit de wonde. *Le sang ruisselloit de la playe.*

Ik zag de traanen uit haare schoone oogen vloeijen. *Je vis les larmes ou les fleurs couler de ses beaux yeux.*

*Het papier vloeit of slaat door. *Le papier perce ou le papier boit.*

*Zijne reden vloeide wel. *Son discours étoit coulant.*

*De woorden vloeijen hem van den mond. *Les paroles lui coulent de la bouche.*

Een vloeijende stijl. *Un stile coulant.*

Vloeijende vaerzen. *Des vers coulans.*

Vloeijend papier. *Papier qui perce ou qui boit.*

Vloeijendheid. z. v. Zagtigheid, aangenaamheid. *Cadence agréable, douceur.*

De vloeijendheid der vaerzen. *La douceur ou la cadence des vers.*

De vloeijendheid van den stijl. *La douceur du stile.*

VLOEK. z. m. Vloekwoord. *Jurement, serment inutile & scandaleux.*

Vloek,

Digitized by Google

Vloek, vervloeking. *Malédiction, imprécation.*
Daar wierd een vloek over hem uitgesproken. *Il fut maudit, la malédiction fut prononcée contre lui.*
VLOEKEN. *g. w.* Vlocken uitspreeken, ten quaade verwenschen. *Maudire, faire des imprécations, jurer, faire des juremens.*
Vloecken en zweeren is zijn dagelijks werk. *Il ne fait que maudire & jurer tout le jour.*
Ik geloof u, het is niet noodig 'er op te vloeken. *Je vous crois, il n'est pas nécessaire d'en jurer.*
Hij kan niet spreeken of hij vloekt. *Il ne sauroit parler sans jurer, sans entremêler des juremens dans ses discours, sans les entrelarder de juremens.*
VLOEKER. *z. m.* Een die vloekt. *Jureur, celui qui jure.*
Een reukeloozе vloeker *Un terrible jureur.*
Vloekgespan. *z. g.* Vloekverwantschap. *Conspiration, conjuration.*
Vloekgodinnen. *z. v. meerv.* Helsche Godinnen. *Les Furies, les Euménides.*
Vloeking. *z. v.* Gevloek. *Jurement, action de jurer.*
Vloekverwant. *z. m.* T'zamenzweerder. *Conjuré.*
De vloekverwanten wierden gevangen. *Les conjurés furent pris, arrêtés ou faits prisonniers.*
Vloekverwantschap. *z. g.* T'zamenzweering, eedgespan. *Conspiration, conjuration.*
Daar is een vloekverwantschap gesmeed. *On a tramé une conspiration.*
Het vloekverwantschap is ontdekt. *La conspiration est découverte.*
Vloekwaerdig. *bijv. w.* Gruwelijk, verfoeijelijk. *Exécrable, horrible, détestable.*
't Was een vloekwaerdig bedrijf. *C'étoit une action exécrable ou detestable.*
Vloekwensch. *z. m.* Wraakwensch. *Imprécation, malédiction.*
Vloekwoord. *z. g. Jurement.*
VLOER. *z. m.* De grond of vlakte in een huis die men betreed. *Pavé, plancher.*
Een effen vloer. *Pavé ou plancher uni.*
Een steenen vloer. *Un plancher de carreaux, un pavé.*
Een houten vloer. *Un plancher.*
Eenen vloer leggen. *Paver, planchéyer.*
Den vloer met matten beleggen. *Couvrir le pavé ou le plancher de nattes.*
Dorschvloer. *zie onder* Dorschen.
Vloerder. *z. m.* Vloerlegger. *Carreleur, planchéyeur.*
VLOEREN. *w. w.* Met eenen vloer beleggen. *Paver, planchéyer, carreler.*
Een vertrek met marmer vloeren. *Paver un appartement de marbre.*
Vloering. *z. v.* Belegging met vloerplanken. *Action de planchéyer & de couvrir de planches.*
Vloering, belegging met vloersteenen. *Carrelage.*
Vloerplank. *z. v.* Plank tot vloering. *Planche ou ais qui sert à planchéyer.*
Vloersteen. *z. m. Carreau, pavé, pierre carrée pour paver.*
Gesleepene vloersteenen. *Des carreaux de marbre poli.*
Vloertapijt. *z. g. Tapis de pied, tapis de Turquie.*
VLOGHAVER. *z m. Folle avoine.*
VLOK *z. v. Touffe, toupet, flocon, floquet.*
Vlokken hairs, hairvlokken. *Touffes de cheveux.*
Vlokken wols, wolvlokken. *Flocons de laine.*
Vlokken van sneeuw, sneeuwvlokken. *Flocons de neige.*
Vlokbed. *z. g.* Matras. *Matelas.*
Vlokje. *z. g.* Kleine vlok. *Petite touffe, petit floquet.*
Vlokkig. *bijv. w.* Met vlokken bezet, digt, dik. *Touffu.*
Een vlokkige baard. *Barbe touffue.*
Een vlokkig schaapsvel. *Peau de mouton chargée d'une grosse toison.*
VLONDER. *z. v.* Eene losse brug of vlot. *Pont flottant, radeau.*
VLOO. *z. v.* Zeker ongedierte. *Puce, sorte de vermine.*
Eene vloo bijt scherp. *Une puce pique bien.*
Vloobeet. *z. v. Morsure de puce, piquure de puce.*
VLOOD. *onv. tijd* Van vlieden. Als, ik vlood. *J'évitois ou j'évitai.*
VLOOG. *onv. tijd* Van vliegen. Als, hij vloog. *Il voloit ou il vola.*
VLOOI. *zie* Vloo.
VLOOIJAGTIG. *bijv. w.* Vol vlooijen. *Plein de puces.*
VLOOIJEN. *w. w.* Vlooijen vangen. *Prendre des puces.*
Eene deken vlooijen. *Oter les puces d'une couverture de lit.*
VLOOIKRUID. *z. g. Formentille, quintefeuille, sorte d'herbe.*
VLOOSCHEET. *z. v.* Vlooijeschеet. *Tache de puce, chiure de puce.*
VLOOT. *onv. tijd* Van vlieten. Als, de traanen vlooten over haare wangen. *Les larmes lui couloient ou lui coulérent le long des joues.*
VLOOT. *z. v.* Scheepsvloot. *Flotte.*
Eene vloot uitrusten. *Equiper une flotte.*
Men verwagt de Moskovische vloot. *On attend la flotte de Moscovie.*
De Oostersche vloot. *La flotte de la Mer Baltique.*
Daar is eene groote vloot uitgezeild. *Une grande flotte s'est mise en mer.*
Graanvloot, Koolvloot, Mosselvloot. Scheepsvloot, enz. *zie onder* Graan, enz.
Eene oorlogsvloot. *Une armée navale.*
Vlootelingen *z. m. meerv.* Soldaaten die op zee dienen. *Soldats d'une armée navale.*
VLOOTEN. *g. w.* Drijven, vlotten. *Flotter.*
De scheepen vlooten *Les vaisseaux flottent.*
Vlootje. *z. g.* Kleine vloot. *Petite flotte.*
VLOOTJE. *z. g.* Een klein plat tobbetje. *Baquet.*
Onder de wijnvaaten zet men vlootjes. *On met des baquets sous les tonneaux.*
De riviervisch word veel in vlootjes te koop geveild. *Le poisson de rivière se vend ordinairement dans des baquets.*
VLOOTVOOGD. *z. m.* Admiraal. *Amiral.*
VLOT. *bijv. w.* Drijtig, drijvend. *Qui est à flot, qui flotte.*
Een schip vlot maaken. *Mettre un vaisseau à flot.*
Vlot. *z. g.* Steiger die op 't water drijst. *Radeau, plusieurs piéces de bois jointes ensemble dont on se sert pour passer des rivières, &c.*
Een vlot balken. *Radeau ou train de bois.*
Een verwers vlot. *Radeau de teinturier.*
Vlotgras. *z. g.* Kroos, gras dat in zee wast. *Varech, goëmon, fart.*
Vlothout. *z. g.* Kork. *Du liége.*
Vlothout. *Du bois de train.*
Vlotschuit. *z. v.* Groote platte schuit om stukgoederen op te leggen. *Un grand bateau plat sans mât sur quoi l'on met les marchandises ou pour les embarquer ou en les débarquant.*
Vlotschuitvoerder. *z. m.* Een die eene vlotschuit voert. *Batelier d'un bateau plat & sans mât.*
VLOTTEN. *g. w.* Drijven. *Flotter.*
*Het wou met hem niet vlotten, het wilde geen voortgang met hem neemen. *Ses affaires n'ont pas eu de réussite, elles n'ont pas eu de bon succès.*
VLOUW. *z. v.* Snippenet. *Filets à prendre des becasses & des becassines.*

U L S.

ULSTER. Landschap van Ierland. *Ulstonie. Province d'Irlande.*

V L U.

VLUCHT. *zie* Vlugt.
VLUG. *bijv. w.* Dat vliegen kan, snel. *Qui peut voler, vite, léger, prompt.*
De vogeltjes zijn nog niet vlug. *Les petits oiseaux ne savent pas encore voler.*
Een vlug kuiken. *Un poussin qui a des plumes.*
Hij is heel vlug ter pen. *Il a la plume légére, il écrit facilement & vite.*
Zij is heel vlug op 't rekenen uit haar hoofd. *Elle compte promptement de tête.*
Een vlug schrijver. *Un prompt écrivain.*
Hij heeft eene vlugge hand van schrijven. *Il a la main légére, il écrit vitement.*
*Een vlug of schrander verstand. *Un esprit subtil ou vif.*
Vlug of vlugtig maken. *Volatiliser, rendre volatil.*
Vlugheid *z. v.* Snelheid. *Légéreté, vîteſſe, vivacité, ſubtilité.*
*Vlugheid van verstand. *Vivacité, subtilité, promptitude d'esprit.*
VLUGT. *z. v.* Het vliegen van eenen vogel. *Volée, vol, essor.*
Vlugt, togt van eenen vogel zonder rusten. *Volée, vol suivi ſans que l'oiſeau ſe repoſe.*
Die vogel neemt zijne vlugt. *Cet oiſeau prend ſon eſſor ou ſon vol.*
Een vogel in de vlugt schieten. *Tirer un oiſeau en volant.*
In de vlugt vangen. *Prendre en volant.*
Vlugt, vliegende trop. *Volée, troupe d'oiſeaux qui volent.*
Eene vlugt vogelen, vlugt duiven, vlugt zwaluwen. *Volée d'oiſeaux, volée de pigeons, volée d'hirondelles.*
Eene vlugt kogels. *Une volée de boulets ou de bales.*
Ter vlugt. *bijw.* Zonder overleg, snellijk. *A la volée, inconſidérément, tout à l'heure, vitement.*
't Is maar ter vlugt gedaan. *Cela n'eſt fait qu'à la volée.*
Eene zaak ter vlugt of schielijk doen. *Faire une choſe à la volée.*
Ik zal 't met 'er vlugt doen. *Je le ferai tout à l'heure, vitement ou promptement.*
Duivenvlugt, Vogelvlugt, enz. *zie onder* Duiven, enz.
VLUGT. *z. v.* Vlieding. *Fuite.*
Eene schandige vlugt. *Fuite honteuſe.*
Op de vlugt drijven. *Mettre en fuite.*
De vlugt neemen, vlieden. *Prendre la fuite.*
De vianden op de vlugt slaan. *Donner la chaſſe aux ennemis, les mettre en fuite.*
Vlugteling. *z. m.* Verdreeveling, een die gevlugt is. *Fugitif, réfugié.*
De vlugtelingen zijn te beklaagen. *Les Réfugiés ſont à plaindre.*

VLUG-

Digitized by Google

VLUGTEN. *g. w.* Vlieden. *Fuir, prendre la fuite.*
Voor den vijand vlugten. *Fuir devant les ennemis.*
Uit zijn land vlugten. *Sortir ou se retirer de son pays.*
Hij deede zijne vijanden voor hem vlugten. *Il fit prendre la fuite à ses ennemis, il mit ses ennemis en fuite.*
De vlugtende benden najaagen. *Poursuivre les troupes fuyantes ou les fuyards.*
Hij is uit de ſtad gevlugt. *Il s'eſt enfui de la ville.*
VLUGTER. *z. m.* Die vlugt. *Fuyard, celui qui fuit.*
Hij is een vlugter, hij houd geen ſtand. *C'eſt un fuyard, il ne tient pas pied ferme.*
Vlugtig. *bijv. w.* Vlugtende, zwervende. *Fugitif, errant.*
VLUGTIG. *bijv. w.* Dat ligt vervliegt. *Volatil, qui s'évapore aiſément.*
Het vlugtig zout van hertshoorn. *Le ſel volatil de corne de cerf.*
Het vlugtig en oliagtig zout van Sylvius. *Le ſel volatil & onctueux de Sylvius.*
Vlugtigheid. *z. v. Volatilité.*
VLUGTING. *z. v.* Vlieding. *Fuite, action de fuir.*
Vlugtplaats. *z. v.* Schuilplaats. *Refuge, lieu de refuge, azyle.*
VLUIS. *zie* Hoer.

VLY. UNS. VOC.

VLYEN. *zie* Vlijen.
UNSTER. *z. m.* Waag. *Peſon, Romaine, inſtrument à peſer ſans balance.*
VOCAAL. *zie* Klinker of Vokaal.
VOCHELEN. *w. w. zie* Treden. *Cocher.*

V O D.

VOD, vodde. *z. v.* Oude lap, flet. *Guenille, lambeau, chiffon.*
Eene mande met vodden. *Un panier de guenilles.*
Van oude linnen vodden maakt men papier. *Le papier ſe fait de guenilles ou de vieux lambeaux de linge.*
‡ Vodde, hoer, ſloeri, een ondeugend vrouwmenſch. *Guenipe, friponne, vilaine.*
‡ Zij is eene olijke vodde. *C'eſt une fraîche guenipe, une friponne, une vilaine, une infame.*
Spinvodde. *zie onder* Spinnen.
Voddenkooper. *zie* Oudekleerkooper.
Voddenman. *zie* Voddenraaper.
Voddenmarkt. *z. v. Friperie.*
‡ Voddemoer. *z. v.* Sletvink, ſloerimoer. *Salope, guenipe.*
Voddenraaper. *z. m.* Makrol. *Celui qui va chercher de vieilles guenilles ou de méchans lambeaux dont on fait le papier.*
Vodderije. *z. v. Des brimborions, des guenilles, des gueuſeries.*
‡ Voddenvaar. *z. m. Homme qui ſe plaît à faire proviſion de brimborions ou de bagatelles.*
Voddenwerk. *z. g.* Leurwerk.
Voddenwijf. *z. g. Chiffonnière, femme qui va par les rues faire amas de chiffons, de guenilles ou de lambeaux.*
Voddig. *bijv. w. en bijw.* Slordig, lompig. *Salope, malpropre; d'une méchante & malpropre façon.*
De kleederen zitten haar heel voddig aan 't lijf. *Les habits lui vont fort mal, ſe qu'elle porte lui ſied fort mal.*

V O E.

VOEDEN. *w. w.* Spijzen, onderhouden, voedſel geeven. *Nourrir, entretenir, ſuſtenter.*
Zig met gezonde ſpijzen voeden. *Se nourrir d'alimens qui contribuent à entretenir la ſanté.*
Iemand voeden als een kind. *Nourrir quelqu'un comme un enfant.*
Die ſpijs voed weinig. *Ces alimens ou ces viandes ne nourriſſent pas beaucoup.*
Hij heeft zig zelven daar wel gevoed. *Il s'eſt bien nourri-là.*
Voedend. *bijv. w.* Kragtig, verſterkend. *Nourriſſant, fortifiant.*
Dat is voedende ſpijs. *Voilà de la viande nourriſſante, des alimens nourriſſans.*
* Met droevige gedagten zijne zwaarmoedigheid voeden. *Nourrir ſa mélancolie par de triſtes penſées.*
* Eene ſlang in zijnen boezem voeden, iemand weldoen die naderhand goed met quaad vergeld. *Nourrir un ſerpent dans ſon ſein, faire du bien à une perſonne qui dans la ſuite vous rend le mal pour le bien.*
* De Godvrugtige zielen voeden zig met Gods woord. *Les ames pieuſes ſe nourriſſent de la parole de Dieu.*
Lees de goede boeken, want zij voeden den geeſt. *Liſez les bons livres, car ils nourriſſent l'eſprit.*
VOEDER. *z. m.* Onderhouder. *Celui qui nourrit, qui ſuſtente, qui entretient.*
Voeder. *z. g.* Beeſtenvoêr. *Pâture, fourrage, nourriture des bêtes.*
De beeſten met voeder bezorgen. *Donner de la pâture, du fourrage ou de la nourriture aux bêtes.*
Meſtvoeder. *zie onder* Meſten.
Paerdenvoeder. *zie onder* Paerd.
VOEDER of Voedervat. *z. g.* Eene Duitſche fuſt, houdende zes of zeven aamen. *Futaille d'Allemagne qui contient ſix ou ſept ames de vin, foudre.*
VOEDER. *z. g.* Voer, lading. *Voiture, charretée.*
Een voeder hoois. *Une charretée de foin.*
Een voeder houts. *Une voiture de bois.*
VOEDERAAR. *z. m.* Voederbezorger, voederhaalder. *Fourrageur, qui a ſoin de nourrir les bêtes, &c.*
De voederaars van 't leger. *Les fourrageurs de l'armée.*
Voederbezorger. *zie* Voederaar.
VOEDEREN. *w. w.* Met voeder bezorgen. *Paître, repaître.*
De beeſten moeten tweemaal 's daags gevoederd worden. *Les bêtes repaiſſent ordinairement deux fois le jour, il faut donner deux fois le jour du fourrage au bétail.*
VOEDEREN, dubbelen. *zie* Voeren.
VOEDERHAALDER. *zie* Voederaar.
Voederhaling. *z. v. Action de fourrager.*
VOEDERING, voering. *zie* Voering.
VOEDERVAT. *zie* Voeder.
VOEDSAAM. *zie* Voedzaam.
VOEDSEL. *z. g.* Onderhoud van ſpijze. *Nourriture, aliment.*
Het is goed voedſel. *C'eſt de bonne nourriture.*
* 't Voedſel der ziele. *La nourriture de l'ame.*
* De eer is het voedſel der edelmoedige geeſten. *L'honneur eſt la nourriture des ames bien nées ou des ames généreuſes.*
Voedſel en dekſel, koſt en kleeding. *Nourriture & vêtement, de quoi ſe couvrir & de quoi ſe nourrir.*

Met voedſel en dekſel vernoegd zijn. *Etre content de la nourriture & du vêtement.*
Voedſter. *z. v.* Minnemoêr, opvoedſter. *Nourrice ou nourriſſe.*
Haare voedſter heeft haar opgebragt. *Sa nourrice l'a élevée ou lui a donné l'éducation.*
Voedſter, het wijſje van een konijn. *La femelle d'un lapin, la baſe.*
Voedzaam. *bijv. w.* Voedende. *Nourriſſant, fortifiant.*
Voedzaame ſpijs. *Viande nourriſſante.*
Voedzel. *zie* Voedſel.
Voedſteraar. *z. m.* Voeſtervader. *Nourriſſier.*
Voedſterheer. *z. m.* Opqueeker. *Nourriſſier, protecteur.*
Voedſterkind. *z. g.* Minnekind. *Nourriſſon, enfant qu'on nourrit, enfant de nourrice.*
Voedſterling. *z. m. en v.* Voedſterkind. *Nourriſſon, enfant qu'on élève ou inſtruit.*
Zij vatte haare voedſterling in den arm en kuſte hem. *Elle embraſſa ſon nourriſſon & le baiſa.*
* De Digters zijn de voedſterlingen der Zanggodinnen. *Les Poëtes ſont les nourriſſons des Muſes.*
Voedſterloon. *z. g.* Minneloon. *Salaire de nourrice.*
Voedſtervader. *z. m.* Minnevaar. *Nourricier, père nourricier.*
Voedſtervrouw. *zie* Voedſter.
VOEGE. *z. v. Timmerm. w.* T'zamenvoegſel. *Joint, aſſemblage, jointure.*
Eene voege met eenen zwaluwſtaert. *Aſſemblage à queue d'aronde.*
De voegen van de kas gaapen door de droogte. *Les joints de l'armoire ſont éloignés par la ſéchereſſe, la ſéchereſſe a élargi les joints de l'armoire.*
Men ziet de voegen niet. *On ne voit point les joints.*
Dier voege, in dier voege, op die wijze. *De cette manière, de cette ſorte.*
In zulker voege, op zoodanig eene wijze. *De telle manière, en telle façon, en telle ſorte ou manière.*
Invoege dat of invoegen dat, *koppel w.* Zoo dat, zoodanig dat. *De ſorte que, de telle ſorte que, tellement que.*
Voegelijk. *bijv. w. zie* Voeglijk.
VOEGEN. *w. w.* T'zamenhegten, ſchikken. *Joindre, aſſembler.*
De ſchrijnwerkers ſpijkeren hun werk niet, maar voegen het met lijm. *Les menuiſiers joignent leurs ouvrages avec de la colle & non pas avec des cloux.*
Die lijſt is niet net gevoegd. *Ce quadre n'eſt pas bien joint.*
Twee dingen t'zamenvoegen. *Joindre deux choſes, les aſſembler.*
Het geen God te zamen gevoegd heeft, en ſcheide de menſche niet. Matth. XIX. 6. *Ce que Dieu a joint, que l'homme ne le ſépare point.*
Hij voegt of ſchikt zig bij mij. *Il ſe place auprès de moi.*
Voegen, ſchikken, paſſen. *Conformer, accommoder.*
Zijne reden naar de bequaamheid zijner toehoorderen voegen. *Accommoder ſon diſcours à la portée de ſes auditeurs.*
Wij moeten ons naar Gods wille voegen. *Nous devons nous conformer à la volonté de Dieu.*
Ik kan mij naar hem niet voegen. *Je ne ſaurois me conformer à lui.*
Voegen. *Metſelaars w.* Voegen tuſſchen de ſteenen van een gebouw ſtrijken.

Rem-

Digitized by Google

Remplir les vuides qui sont entre les briques des murailles extérieures.

Voegen. *g. w.* Betaamen, gevoeglijk zijn. *Etre bien-séant, convenir.*

Het kleed voegt hem wel. *L'habit lui sied bien.*

Het voegt u niet zoo te doen. *Il ne vous sied pas bien de faire ainsi ou d'agir de la sorte.*

Dat voegt mij niet. *Cela ne me convient pas.*

Dat zou mij beter voegen dan u. *Cela me siéroit mieux qu'à vous.*

Voegijzer. *z. g. Metselaars w.* Zeker tuig om de voegen der ſtenen met kalk toe te ſtrijken. *Instrument de maçon pour assujettir ou lier les briques avec de la chaux.*

Voeglijk. *bijv. w.* Betaamelijk. *Qui convient, qui est convenable, bien-séant.*

Dat is niet voeglijk voor een eerlijk man. *Cela est mal-séant à un honnête homme.*

Voeglijk, *zie verder* Gevoeglijk.

Voeglijkheid. *z. v.* Betaamelijkheid. *Bien-séance.*

De voeglijkheid der zaake vereiſcht het. *La bienséance de la chose le requiert, le demande, l'exige.*

Voegwoord. *zie* Koppelwoord.

Voegzaam. *zie* Voeglijk.

VOELBAAR. *bijv. w.* Dat men voelen kan. *Sensible, qu'on peut sentir.*

Die ſlag was voelbaar. *Ce coup étoit sensible.*

Hij gaf mij eenen voelbaaren neep. *Il me pinça sensiblement.*

VOELEN. *w. w.* Gevoelen. *Sentir.*

Ik voele geen ſmerte. *Je ne sens pas de douleur.*

Voelt gij wel hoe koud mijne hand is? *Sentez-vous bien combien ma main est froide.*

Voelen, taſten, handelen. *Tâter, toucher, manier.*

De pols voelen. *Tâter le pouls.*

Eenen arm, eene hand voelen. *Manier un bras, une main.*

VOER, voeder. *zie* Voeder.

VOER. *onv. tijd* Van vaaren. Als, ik voer wel. *Je me portois bien ou je me portai bien.*

VOERDER is niet gebruikelijk dan in t'zamengeſtelde woorden. Als:

Krijgvoerder, Redenvoerder, Schildvoerder, Schuitenvoerder, Vlagvoerder, Zandvoerder, enz. *Zie onder* Krijg, enz.

VOEREN. *w. w.* Leiden. *Mener, conduire, transporter.*

Iemand ergens naar toe voeren. *Mener quelqu'un dans quelque endroit.*

Hij wierd naar 't gevangenhuis gevoerd. *Il fut mené à la prison ou en prison.*

Koopmanſchappen te water en te land voeren. *Transporter des marchandises par eau & par terre.*

't Woord voeren, 't woord doen, ſpreeken. *Porter la parole, parler.*

Eene reden voeren, een vertoog doen. *Faire un discours, prononcer une harangue.*

Hij voerde 't hooghſte woord, hij had het meeſte te zeggen. *Il avoit le plus à dire.*

Al de praat alleen voeren. *Parler seul, avoir le plus à dire.*

Gij voert daar eene wonderlijke taal. *Vous tenez-là un langage bien surprenant.*

Krijg voeren. *Faire la guerre.*

Hij heeft lang oorlog gevoerd. *Il a fait longtemps la guerre.*

Iemand iets te gemoet voeren. *Remontrer quelque chose à quelqu'un.*

Een ſchip voeren, Opperbevelhebber van een ſchip zijn. *Commander un vaisseau*

Hij voert een ſchip met ſeſtig ſtukken. *Il commande un vaisseau de soixante pièces de canon.*

Dat ſchip voert honderd ſtukken. *Ce vaisseau est monté de cent pièces de canon.*

De vlag voeren. *Porter le pavillon.*

Hij voert drie hoorens in zijn wapen. *Il porte trois cornes dans ses armes.*

*Wat voert hij in 't ſchild? Wat voor gedagten heeft hij? *Qu'a-t-il dans l'ame? Quelles sont ſes pensées?*

VOEREN, voeder geeven. *zie* Voederen.

VOEREN. *w. w.* Voederen, voeijeren. *Doubler, mettre une doublure.*

Eenen rok met bont voeren. *Doubler un juste-au-corps de fourrure.*

Een rok met fluweel gevoerd. *Un juste-au-corps doublé de velours.*

Voering. *z. v.* Voedering, voeijering. *Doublure.*

De voering van mijnen rok is los getornd. *La doublure de mon juste-au-corps est défaite ou décousue.*

VOERING. *z. v.* Vervoering. *Transport, action de conduire, de mener, de transporter.*

Voerloon. *z. g.* Wagenvragt. *Voiture, charriage.*

Het voerloon van die waaren loopt hoog. *La voiture de ces marchandises ou de ces denrées monte bien haut.*

Voerlui of voerluiden *z. m. meerv.* Wagenaars. *Rouliers, chartiers, voituriers.*

Voerman. *z. m.* Wagenmenner. *Chartier ou Charretier.*

De voerman was niet bij zijnen wagen. *Le chartier n'étoit pas auprès de son chariot.*

Voerman die ſtukgoederen en groote pakken van de eene plaats op de andere brengt. *Roulier.*

Een oud voerman hoort nog gaerne het klappen van de zweep. *Zie onder* Klappen.

VOET. *z. m.* Het onderſte van 't been. *Pied, prononcez pié, partie de l'animal qui sert à le soutenir & à marcher.*

Mijn voet doet mij zoo zeer dat ik niet gaan kan. *J'ai si mal au pied que je ne saurois marcher.*

Stinkende voeten hebben. *Avoir les pieds puans, sentir le pied de mauvais.*

Het voorſte van den voet eens paerds. *Pince, le devant du pied d'un cheval.*

Eertijds waren de krijgslieden van het hoofd tot de voeten toe gewapend. *Anciennement les gens de guerre étoient armés de pied en cap.*

Voet voor voet, langzaamlijk. *Pied à pied, pas à pas, à pas comptés.*

Iemand eenen voet in 't gat geeven. *Donner un coup de pied au cul à quelqu'un.*

‡ Iemand eenen voet in 't gat geeven of wegjagen. *Chasser quelqu'un, lui donner son congé, le chasser.*

Voet aan land zetten. *Mettre pied à terre*

Houd dien voet maar. *Allez ce train-là*

*De zaak heeft veele voeten in de aarde, daar is veel moeijelijkheid aan vast. *Ce sera une affaire pénible ou difficile, il faudra bien de l'eau sous le pont avant qu'elle réussisse.*

Voet houden in 't danſſen. *Tenir bien la mesure en dansant.*

*Iemand voeten maaken, iemand de vlugt doen neemen. *Faire décamper quelqu'un.*

*Voet bij 't ſtuk zetten, toetreeden om iets te doen, eene zaak verdedigen. *Tenir pied à boule, défendre une chose avec fermeté.*

*Voet bij 't ſtuk houden, wakker ſtrijden. *Combattre de pied ferme ou généreusement.*

*Iemand den voet dwars zetten, iemand in zijn voorneemen wederſtreeven. *Traverser quelqu'un, traverser ses desseins.*

*Iemand de voeten ſpoelen. *Noyer quelqu'un, le jetter à la mer.*

*Iemand den voet ligten, iemand uit zijn ampt zetten. *Supplanter quelqu'un, le débusquer.*

*Iemand te veel voets geeven, te veel inwilligen of toelaaten. *Donner trop de pied à quelqu'un, lui accorder trop de liberté.*

*Iemand den voet op den nek zetten, hem onderdrukken. *Accabler quelqu'un, lui mettre le pied sur la gorge.*

*Met den eenen voet in 't graf gaan, heel oud zijn. *Avoir un pied dans la fosse, être fort vieux.*

*Onder de voet haalen. *Abattre, démolir.*

In een gevegt worden veele ſoldaaten aan weerskanten onder de voet geſchooten. *Dans un combat il demeure de part & d'autre bien des soldats sur la place par le feu continuel qui s'y fait.*

Onder de voet leggen. *Etre par terre, etre terrassé.*

Het huis legt onder de voet. *La maison est démolie.*

Onder de voet ſtooten. *Jetter sur le carreau.*

* Op eenen goeden voet, voordeelig. *Sur un bon pied.*

Die zaak ſtaat op eenen goeden voet of ſtaat heel wel, heel voordeelig. *Cette affaire est sur un bon pied, elle donne lieu d'en espérer un bon succès.*

Op den ouden voet. *Sur l'ancien pied.*

Op zijne voeten ſtaan. *Se tenir sur ses pieds, être debout.*

*Dat ſtaat op zijne voeten. *Cela va bien, cela est fait comme il faut.*

*Die reden ſtaat op voeten, zij is wel gegrond. *Cette raison est bien fondée.*

Op ſtaande voet, terſtond. *Tout à l'heure, à l'instant, incontinent, sur le champ.*

*Iemand op vrije voeten ſtellen. *Relâcher quelqu'un, le mettre en liberté.*

Te voet. *A pied.*

Ik was te voet en hij te paerd. *J'étois à pied & lui à cheval.*

Te voet gaan. *Aller à pied.*

Hij gaat beter te voet dan ik. *Il va mieux du pied que moi.*

Een leger van vijftig duizend man te voet. *Une armée de cinquante mille fantassins ou de 50000 hommes d'infanterie.*

Hij is wel ter voet, hij is flux ter been, hij kan wakker gaan. *Il a bon pied, il marche bien, il va bien du pied.*

Te voet vallen, eenen voetval doen, zig ootmoedigljk onderwerpen. *Se prosterner, se jetter aux pieds de quelqu'un.*

Gij moet uwen vader te voet vallen. *Il faut vous jetter aux pieds de votre père, il faut lui demander pardon.*

De voet of ſchraag van eene tafel. *Le pied ou le bas d'une table.*

De voet van eenen muur. *Le pied d'une muraille.*

De voet van eenen pilaar. *Le pied d'une colomne.*

De voet van eene kiſt of kaſt. *Le pied d'un coffre ou d'une armoire.*

De voet van eenen berg. *Le pied d'une montagne.*

De voet van een glas. *Le pied d'un verre, la patte d'un verre.*

Voet, zekere maat. *Pied, certaine mesure.*

Voet des Konings, eene maat van twaalf

Digitized by Google

twaalf duimen. *Pied de Roi, mesure contenant 12 pouces.*
Een Rhijnlandsche voet. *Un pied du Rhinland, mesure d'Hollande de 12 pouces.*
Eene tafel van drie voeten hoog. *Une table haute de trois pieds.*
Het schip gaat zes voeten diep. *Le vaisseau tire six pieds d'eau.*
Eene graft van 15 voeten wijd. *Un fossé large de 15 pieds.*
Voet, zekere maat in de Digtkunst. *Pied, certaine mesure dans la Poésie.*
Een vaers van zes voeten. *Un vers de six pieds.*
* Voet, voorwaarde. *Condition, charge.*
Op dien voet. *A cette condition.*
Ik zal u dat geeven op dien voet, dat, enz. *Je vous donnerai cela à condition que, &c.*
* Ik staa op gelijken voet met hem. *Mes affaires sont sur le même pied que les siennes.*
Boksvoet, Drievoet, Duivevoet, Ganzevoet, Haanevoet, Kalfsvoet, Koevoet, Kromvoet, Maaivoet, Platvoet, Sleepvoet, Slingervoet, Zeevoet, enz. *zie onder* Bok, enz.
Scheefvoet. *zie* Kromvoet.
Paardevoet. *Pied de cheval.*
Barrevoets of barvoets. *zie onder* Barvoeter.
Blootvoets, Droogvoets, Te viervoet, enz. *zie onder* Bloot, enz.
Voetangel. z. m. *Chausse-trappe, piége, instrument de fer qui a quatre pointes aiguës, dont, en quelque sens qu'elles se trouvent, il y en a toujours une tournée en haut, & que l'on cache sous terre dans les jardins contre les voleurs.*
Eenen tuin met voetangels beleggen. *Mettre des chausse-trappes ou des piéges dans un jardin.*
Men legt zomtijds voetangels in de waadbaare of doorkomelijke plaatzen der rivieren. *On met quelquefois des chausse-trappes dans les gués des rivières.*
Voetbank. z. m. Bankje om de voeten op te zetten. *Marche-pied.*
* De aarde is Gods voetbank. *La terre est le marche-pied de Dieu.*
Voetbankje. z. g. Kleine voetbank. *Petit marche-pied.*
Hij zat op een voetbankje. *Il étoit assis sur un petit marche-pied.*
Voetboeijen. z. v. meerv. Kluisters voor de voeten. *Ceps, fers ou bois qu'on met aux pieds des prisonniers,*
Voetboog. z. m. Zekere boog die met den voet gespannen word. *Arbaléte qui se bande avec le pied.*
Voetboogschutter. z. m. *Arbalétrier, celui qui tire de l'arbaléte.*
Voetdweil. z. v. Dweil om de voeten aan te veegen. *Gros linge qui sert à essuyer les pieds.*
Voeteeren. w. w. en g. w. Te voet gaan. *Aller à pied, marcher, cheminer.*
Wij hebben dien weg gevoeteerd. *Nous avons fait ce chemin à pied.*
Voeteling. z. m. Het onderste gedeelte van eene kous. *Le dessous d'un bas.*
Kousen zonder voetelingen. *Des bas sans pieds.*
Voeteloos. bijv. w. Zonder voeten. *Sans pieds, qui n'a pas de pieds.*
Voeteneind van 't bedde. *Le pied du lit.*
Voeteuvel. z. g. Voetjigt, podagra. *La goutte aux pieds.*
Met het voeteuvel gequeld zijn. *Etre tourmenté de la goutte aux pieds.*

Voetganger. z. m. Een die te voet gaat. *Piéton, qui va à pied,*
Hij is een goede voetganger, hij kan wel te voet gaan. *Il est bon piéton, il va bien à pied.*
Voetje. z. g. Kleine voet. *Petit pied.*
Voetje voor voetje, allengskens. *Pied à pied, pas à pas, à pas comptés.*
Voetig is niet in gebruik dan in Tweevoetig, Drievoetig, Viervoetig, dewelken te vinden zijn onder Twee, Drie en Vier.
Voet ijzer. *zie* Voeteuvel
Voetjongen. z. m. Volgknegt. *Laquais, valet de pied.*
Voetknegt. z. m. Soldaat te voet. *Fantassin, soldat à pied.*
Een rot voetknegten. *Une escouade de fantassins.*
Voetkus. z. m. *Le baiser des pieds, cérémonie introduite à la Cour & dans la personne des Papes.*
Morgen zullen die Vreemdelingen ter voetkus bij den Paus toegelaaten worden. *Ces Etrangers seront admis demain à baiser les pieds du Pape.*
Voetlooper. z. m. Voetjongen. *Laquais, valet de pied.*
Voetmaat. z. v. Een maatstok meetende bij voeten. *Régle, mesure où les pieds sont marqués.*
Voetpad. z. g. Pad voor voetgangeren. *Sentier, petit chemin, chemin étroit.*
Een voetpad inslaan. *Enfiler un sentier.*
Het voetpad is korter dan de wagenweg. *Le sentier est plus court que le grand chemin.*
Voetslag. *zie* Schop.
Voetslet. z. v. Oude voetdweil. *Sorte de gros linge ou torchon sur lequel on essuye les pieds.*
Voetspoor. z. g. 't Spoor of teken van iemands gang. *Pas, marque du pied quand on va, vestige, trace.*
Voetstap. z. m. Treede. *Pas, démarche, trace, vestige, modéle.*
Niet eenen voetstap voortgaan. *Ne pas faire un pas, ne pas avancer un pas.*
* In iemands voetstappen wandelen, iemands voorbeeld volgen. *Marcher sur les pas de quelqu'un, suivre l'exemple ou les traces de quelqu'un.*
Voetstoots. bijw. Onbeziens, goed of quaad. *Tel qu'il est, bon ou mauvais, en bloc & en tâche.*
Iets voetstoots verkoopen. *Vendre quelque chose dans l'état où il est, sans qu'on puisse plus rien prétendre, vendre à la boule vue.*
Voetstrik. z. m. Vogelstrik. *Piége, filets.*
Vogels met voetstrikken vangen. *Prendre des oiseaux aux filets.*
Voetstuk. z. g. De voet van eene zuil of van eenen pijlaar. *Piédestal.*
Voetval. z. m. Ootmoedige neervalling voor iemands voeten. *Action de se prosterner ou de se jetter aux pieds de quelqu'un.*
Eenen voetval voor den Vorst doen. *Se jetter aux pieds du Prince, lui demander très-humblement pardon.*
* Eenen voetval voor eenen misdaadigen doen. *Demander très-humblement pardon pour un criminel.*
Voetveeg. z. v. Voetslet. *Gros linge ou torchon sur lequel on essuye les pieds.*
* Iemands voetveeg zijn, verachtelijken dienst voor iemand doen. *Etre l'esclave de quelqu'un, lui être soumis avec bassesse.*
Voetvolk. z. g. Krijgsvolk te voet. *Fantassins, infanterie.*
Een krijgsheir bestaat uit ruiterije en voetvolk. *Une armée est composée de cavalerie & d'infanterie.*
Voetzand. z. g. Zandig voetpad. *Sentier ou chemin de sable.*
* In 't voetzand raaken, sneuvelen, omkoomen. *Périr, mourir, être tué, demeurer sur la place.*
* In 't voetzand raaken, in 't onderspit of verval komen, vervallen. *Tomber en décadence.*
Voetzocker. z. m. Zeker vuurslangetje. *Petite fusée sans baguette qu'on jette à la main, serpenteau.*
Voetzoekers onder 't volk werpen. *Jetter à la main de petites fusées ou des serpenteaux parmi le peuple.*
Voetzool. z. v. De zool des voets. *La plante du pied.*
VOEYEREN en Voeijering. *zie* Voêren en Voering.

V O G.

VOGEL. z. m. Een tweevoetig pluimdier. *Oiseau.*
De Vogelen des hemels. *Les Oiseaux du ciel.*
Vogel, Eendvogel. *Canard.*
Een halve Vogel, een Eendvogel van de kleinste soort. *Albran, alebran, alebrent.*
* Dat is een stoute vogel, een stout of onvertzaagd mensch. *C'est un homme hardi ou intrépide.*
‡ Hij is een vogel! Hij is een gast! *C'est un drolle!*
Bentvogel, Brandvogel, Eendvogel, Galgvogel, Grijpvogel, Handvogel, Jagtvogel, IJsvogel, Kraanvogel, Kropvogel, Lokvogel, Meivogel, Mestvogel, Nagtvogel, Paradijsvogel, Pleitvogel, Pinkvogel, Roofvogel, Schimpvogel, Spiervogel, Spotvogel, Wintervogel, Zangvogel, Zeevogel, Zomervogel, Zonnevogel, enz. *zie onder* Bent, enz.
Huisvogel. *Volatile, oiseaux que l'on nourrit dans la maison pour la table.*
Een nestvogel, een vogel die nog niet vlug is. *Oiseau niais, oiseau pris au nid.*
VOGELAAR. z. m. Vogelvanger. *Oiselier, celui qui gagne sa vie à prendre des oiseaux, à les élever & à les vendre.*
Vogelaar, die om vermaak vogels vangt. *Oiseleur.*
VOGELEN. w. w. Vinken, vogelvangen. *Prendre des oiseaux, chasser aux oiseaux, aller à la chasse des oiseaux.*
Vogelgezang. *zie* Vogelzang.
Vogelhein. *zie* Kropvogel.
Vogelhouder. z. m. Een die vogels houd. *Oiselier, celui qui élève des oiseaux pour les vendre.*
Vogelhuis. z. g. Vogelwinkel, winkel daar men Eendvogels en andere Vogelen verkoopt. *Boutique de volaille ou de volatilier.*
Vogelhuisje. *zie* Vogelvlugt.
Vogelknip. *zie* Vogelslag.
Vogelkooi. z. v. Kooi om vogels te vangen. *Sorte de voliére où l'on prend des canards.*
Vogelkooi, om vogels in te houden. *zie* Vogelkouw.
Vogelkooi, plaats daar men huisvogels meft. *Ménagerie, lieu où l'on engraisse les oiseaux domestiques ou la volaille.*
Vogelkoper. z. m. Een die met eene kevie met vogelen te koop loopt. *Cagier.*
Vogelkouw. z. v. Kevie, kouw daar men vogeltjes in houd. *Cage, cage d'oiseau.*

Vo-

Digitized by Google

Vogelkruid. z. g. Muurkruid. *Pariétaire, ſorte d'herbe qui s'attache aux murs.*
Vogellijm. z. v. Lijm waar mede men vogelen vangt. *De la glu, ſorte de colle pour prendre des oiſeaux.*
Vogelmarkt. z. v. Vogelmerkt. *Marché aux oiſeaux.*
Vogelneſt. z. g. Neſt der vogelen. *Nid d'oiſeaux.*
Een vogelneſt ſtooren. *Dénicher des oiſeaux.*
Vogelneſten of vogelneſtjes, die in Indiën gevonden worden, en die men in het toemaken der ſpijzen gebruikt. *Nids d'oiſeaux ou d'hirondelles qu'on trouve dans les Indes & qu'on employe dans les ragoûts.*
Vogelnet. z. g. Slagnet om vogelen te vangen. *Filets à prendre des oiſeaux.*
Vogelroede. z. v. Vogelſtang. *Perche d'oiſeleur.*
Vogelroer. z. g. Een ſnaphaan of vuurroer om eendvogelen te ſchieten. *Fuſil à tirer aux canards.*
Vogelſlag. z. m. Vogelknip. *Trébuchet.*
Vogelſtang of vogelſteng. *zie* Vogelroede.
Vogelſtok. *zie* Vogelroede.
Vogelſtrik. z. m. Strik om vogelen te vangen. *Piéges & filets à prendre des oiſeaux.*
Vogeltje. z. g. Kleine vogel. *Petit oiſeau.*
Vogelvangen. g. w. *Prendre des oiſeaux, chaſſer aux oiſeaux.*
Vogelvanger. z. m. Een die om vermaak vogels vangt. *Oiſeleur.*
Vogelvanger, een die vogels vangt om 'er den koſt mede te winnen. *Oiſelier.*
Vogelvangſt. z. v. 't Vangen van vogelen. *Oiſeleric, la priſe des oiſeaux.*
Vogelvlugt. z. v. Vogelhuisje. *Volière.*
*Vogelvrij. bijv. w. Als, iemand vogelvrij verklaaren. *Donner permiſſion à tout le monde de tuer quelqu'un, le proſcrire.*
Hij is voor vogelvrij verklaard. *Il a été proſcrit.*
Vogelwaarzegger, enz. *zie* Vogelwichelaar, enz.
Vogelwichelaar. z. m. Vogelwaarzegger. *Augure, celui qui jugeoit de l'avenir par le vol des oiſeaux.*
Vogelwichelarije. z. v. Vogelwicheling, waarzegging uit het vliegen der vogelen. *Jugement de l'avenir par le vol des oiſeaux.*
Vogelwicheling. *zie* Vogelwichelarij.
Vogelwijf. z. g. Vrouw die eendvogelen enz. verkoopt. *Femme aux canards, &c. femme qui vend des canards, &c.*
Vogelzang. z. m. Quinkeleering van verſcheidene vogelen t'zaamen. *Chant ou ramage des oiſeaux.*
VOGT. *ouv tijd* Van vegten. Als, ik vegt. *Je combattois ou je combattis.*
VOGT. z. g. Nat, vloeibaare ſtoffe. *Liqueur, humeur, humidité.*
Een lijf met quaade vogten beladen. *Un corps chargé de mauvaiſes humeurs.*
Daar valt vogt, het motregent. *Il pleut menu, il tombe une petite pluye.*
Eene fles met vogt. *Une bouteille de liqueur.*
Een liefhebber van vogt of van drank. *Une perſonne qui aime le piot.*
Druivenvogt, wijn. *Le jus de la treille, du vin.*
‡VOGTEL. z. v. Degen. *Rapière, flamberge, épée.*
‡Hij is ten eerſten met de vogtel gereed. *Il met d'abord flamberge au vent.*
VOGTGIERIG. *bijv. w.* Natgierig. *Qui aime à boire, qui aime le piot.*
Vogtig. *bijv. w.* Natagtig. *Humide, mouillé, moite.*
Vogtig weder. *Temps humide.*
Een vogtige doek. *Un linge mouillé.*
Een vogtig huis. *Une maiſon humide.*
De grond is vogtig. *La terre eſt humide ou moite.*
Vogtigheid. z. v. Nattigheid. *Humidité, moiteur.*
De ſtoffen bederven door de vogtigheid van 't huis. *L'humidité de la maiſon gâte les étoffes.*

V O K.

VOKAAL. z. v. Klinker. Klinkletter. *Voyelle.*
De vijf vokalen. *Les cinq voyelles.*
*Hij is een Vocaal in den Raad. *C'eſt un des principaux du Conſeil.*

V O L.

VOL. *bijv. w.* Opgevuld. *Plein, rempli.*
Een glas vol wijn. *Un verre plein de vin, un verre de vin.*
Half vol. *A demi plein.*
Een vol vat boters. *Un tonneau plein de beurre.*
Een volle ſchotel ſpijze. *Un plat plein de viande.*
Eene volle maat. *Une meſure pleine, une bonne meſure.*
Vol en zat. *Saoul ou ſou, rempli de viandes ou de vin.*
Zig vol zuipen. *Se ſouler, ſe remplir de vin ou de bière.*
Boordenvol, Handvol, Mondvol, enz. *zie onder* Boorden, enz.
Volle aflaat. *Indulgence plénière.*
Volle betaaling, geheele betaaling. *Payement entier.*
Op de volle ſtraat. *En pleine rue.*
Volle magt. *zie* Volmagt.
De volle maan. *La pleine lune.*
't Is morgen volle maan. *Il eſt demain pleine lune, nous aurons demain pleine lune.*
Met de volle maan heeft men hoog water. *Dans la pleine lune l'eau eſt haute, quand la lune eſt dans ſon plein on a la marée haute.*
Volle neef. *Couſin germain.*
Volle nigt. *Couſine germaine.*
In de volle vergaderinge. *En pleine aſſemblée.*
Met volle zeilen. *A pleines voiles.*
Op den vollen middag. *En plein jour, en plein midi.*
Met eenen vollen ren. *Au grand galop.*
In volle vreede. *En pleine paix.*
Iemand den vollen toom geeven. *Lâcher la bride à quelqu'un.*
Ten vollen, t'eenemaal, gantſchelijk. *Entiérement, tout-à-fait.*
VOLAARDE. z. v. Vulaarde, volders aarde. *De la terre à foulon, ſervant à dégraiſſer les draps.*
VOLBOUWD. *d. w.* Van volbouwen.
VOLBOUWEN. *w. w. Achever de bâtir.*
Mijn huis is reeds volbouwd. *Ma maiſon eſt déjà achevée.*
VOLBRAGT of volbrogt. *d. w.* Van volbrengen.
VOLBRENGEN. *w. w.* Uitvoeren, nakomen, vervullen. *Accomplir, achever, terminer, finir, exécuter, remplir.*
Zijne belofte volbrengen. *Accomplir ſa promeſſe.*
De pligten van den Godsdienſt volbrengen. *Remplir les devoirs de la Religion.*
Zijne reize volbrengen. *Achever ſon voyage.*
Zijne luſten volbrengen. *Satisfaire ſes deſirs.*
VOLBRENGER. z. m. Nakomer. *Celui qui accomplit, qui termine, qui achève, qui exécute, &c.*
Hij is een trouw volbrenger zijner belofte. *Il accomplit fidélement ſa promeſſe.*
Volbrenging. z. v. Nakoming. *Accompliſſement, exécution entière.*
Ik maak ſtaat op de volbrenging van zijne belofte. *Je fais fonds ſur l'accompliſſement de ſa promeſſe.*
Volbrogt. *zie* Volbragt.
VOLDAAN. *d. w.* Van voldoen. *Satisfait. zie* Voldoen.
VOLDER. z. m. Een die lakens en wollen ſtoffen volt. *Foulon.*
Volders aarde, vulaarde. *Terre à foulon.*
Volderije. z. v. Volders werkwinkel. *Foulerie.*
VOLDOEN. *w. w.* Genoegen geeven, afbetaalen, antwoorden. *Satisfaire, contenter, payer, répondre.*
Zijne ſtaatzugt voldoen. *Satisfaire ſon ambition.*
Zijne ſchuldenaars voldoen. *Satisfaire ſes créanciers, les payer.*
Zijne belofte voldoen. *Satisfaire à ſa promeſſe.*
Op een geſchil of vraagſtuk voldoen. *Satisfaire ſur une queſtion.*
Voldoende. *d. w.* Beleefd in 't onthaalen. *Obligeant, complaiſant, officieux.*
Hij is heel voldoende, hij is zeer onthaalende. *Il eſt fort complaiſant ou obligeant.*
Voldoenend. *bijv. w.* Bondig, genoegzaam. *Solide, ſuffiſant, qui ſuffit, ſatisfaiſant, qui ſatisfait.*
Een voldoenend antwoord. *Une réponſe ſuffiſante ou ſatisfaiſante.*
VOLDOENER. z. m. Volbrenger, betaaler. *Payeur, celui qui ſatisfait ou qui paye.*
Hij is een eerlijke voldoener zijner ſchulden. *Il paye bien, il eſt bon payeur.*
Voldoening. z. v. Genoegdoening, afbetaaling. *Satisfaction, payement.*
Hij heeft mij geen voldoening gegeven. *Il ne m'a pas donné ſatisfaction.*
Ik geeve u die tot voldoeninge van de oude ſchuld. *Je vous donne cela en payement de la vieille dette.*
Chriſtus voldoeninge aan Gods Geregtigheid. *La ſatisfaction de Jéſus-Chriſt à la juſtice de Dieu.*
Voldoenlijk. *bijv. w.* Dat voldaan kan worden. *Payable.*
VOLEIND. *d. w.* Van voleinden.
VOLEINDEN. *w. w.* Voleinden, volbrengen. *Achever, terminer, finir, perfectionner.*
Dat werk is voleind. *Cet ouvrage eſt achevé, cette affaire eſt terminée.*
Zijnen arbeid voleinden. *Achever ſon travail.*
Wie weet of ik dat werk ooit voleinden zal? *Qui ſait ſi j'achèverai jamais cet ouvrage.*
VOLEINDIGD *d. w.* Van voleindigen.
VOLEINDIGEN. *zie* Voleinden.
Voleindiging. *zie* Voleinding.
Voleinding. z. v. Voleindiging, voltooijing. *Achèvement, conſommation, accompliſſement, perfection.*
Dat zal duuren tot de voleindinge der waereld. *Cela durera juſques à la conſommation des ſiécles.*
VOLEN. *zie* Veulen.
VOLENDEN. *zie* Voleinden.
VOLGDIENAAR. z. m. Lakei. *Laquais.*
VOLGEESTIG. *bijv. w.* Geeſtrijk, vernuftig. *Ingé-*

Digitized by Google

Ingénieux, industrieux, qui a beaucoup de génie.

De volgeestige werken van, enz. *Les œuvres ingénieuses de, &c.*

VOLGEN. *w. w.* Nakomen. *Suivre, succéder*

Iemand volgen. *Suivre quelqu'un.*

In de regeeringe volgen. *Succéder au gouvernement.*

Hij is zijnen vader op den throon gevolgd. *Il a succédé au trône de son père, il a monté sur le trône après la mort de son père.*

Zijn Vaders raad volgen. *Suivre le conseil de son père.*

Het beste volgen. *Suivre le meilleur.*

Volg mij maar. *Suivez-moi seulement.*

De betaaling zal zoo ligt niet volgen als gij wel meent. *Le payement ne suivra pas sitôt que vous pensez.*

Hij volgt het gevoelen van Menno, hij is een Mennoniet. *Il suit l'opinion de Menno, il est Mennonnite ou Anabatiste.*

Daaruit volgt dan, dat, enz. *Il s'ensuit donc de-là, que &c.*

Dat volgt niet, dat is geen gevolg. *Il ne s'ensuit pas.*

De volgende dag. *Le jour suivant, le lendemain.*

In 't volgende jaar. *L'année suivante.*

De volgende eeuwen. *Les siécles à venir.*

Volgens. *Voorzetsel. Suivant, selon.*

Volgens mijn gevoelen. *Selon mon sentiment.*

Volgens uwe beveelen. *Selon vos ordres.*

VOLGER. *z. m.* Die volgt, navolger. *Celui qui suit, sectateur.*

Hij is een volger van die gezindheid. *Il suit cette secte.*

Volging. *zie* Navolging.

Volgreeks. *z. v.* Agtervolging. *Succession, suite, continuation de temps.*

Als men den volgreeks dier Koningen naziet, enz. *Quand on parcourt la succession de ces Rois, &c.*

VOLGROEID. *bijv. w.* Volwassen. *Meur ou mûr, qui est en maturité.*

Eene volgroeide vrugt. *Fruit mûr, fruit qui est en maturité.*

VOLGZUGT. *zie* Naiever.

VOLHARD. *d. w.* Van volharden.

VOLHARDEN. *g. w.* Volstandig blijven. *Persévérer, persister.*

Volhard in 't goed doen. *Persévérez dans le bien.*

Tot het einde toe volharden. *Persévérer jusqu'à la fin.*

In zijn voorneemen volharden. *Persévérer dans son dessein.*

In zijne meening volharden. *Persévérer dans son opinion.*

Onmiddelijk na Christus Hemelvaart waren deszelfs Discipelen eendragtelijk volhardende in het bidden en smeeken. *Immédiatement après l'Ascension de Jésus-Christ, ses Disciples persévéroient d'un accord en prières & en oraisons.*

VOLHARDER. *z. m.* Die volhard. *Celui qui persiste, qui persévère.*

Volharding. *z. v.* Volstandigheid. *Persévérance.*

Men kan zig over de volharding der Martelaaren niet genoeg verwonderen. *On ne sauroit assez admirer la persévérance des Martyrs.*

VOLHEID. *z. v.* Overvloed. *Abondance, plénitude.*

Dat land heeft volheid van alles. *Ce pays a abondance de tout, abonde en tout, est abondant en toutes choses.*

Wanneer de volheid des tijds gekomen is. Gal. IV. 4. *Quand la plénitude de temps est venue.*

De volheid der genade. *La plénitude de la grace.*

VOLHERDEN, enz. *zie* Volharden, enz.

VOLJAARD. *zie* Voljaarig.

Voljaarig. *bijv. w.* Tot jaaren van verstand gekomen, mondig. *Majeur, qui est en majorité, qui a atteint l'âge de discrétion.*

VOLK. *z. g. Peuple, nation, monde, gens.*

Het Joodsche volk, het Roomsche volk. *Le peuple Juif, le peuple Romain.*

Een strijdbaar volk. *Une nation belliqueuse.*

Alle de volken der aarde. *Toutes les nations de la terre.*

Eene groote menigte Volks. *Une grande quantité de monde.*

De stemme des Volks is de stemme Gods. *La voix du Peuple est la voix de Dieu.*

Daar was een groote toevloed van Volk. *Il y avoit une grande affluence de monde, un grand concours de peuple.*

Eene stad vol Volks. *Une ville pleine de monde.*

Wat zegt het Volk? *Que dit le monde? Que disent les gens?*

Men spreekt 'er zoo onder 't Volk van. *On en parle ainsi parmi le peuple.*

Het gemeene Volk. *Le petit peuple, le menu peuple, la populace.*

't Slegt Volk, 't slegt Volkje, 't Graauw, 't schuim van Volk. *La lie du peuple, la canaille, la racaille.*

Volk, Krijgslieden. Als, ons Volk heeft kloekmoedig gevogten. *Nos gens ont vaillamment combattu.*

Wat Volk? *Krijgswoord. Qui va là? Qui vive? Terme de Guerre.*

Volkeren. *meerv.* Van Volk.

Arbeidsvolk, Bootsvolk, Bruiloftsvolk, Kloostervolk, Krijgsvolk, Landvolk, Livreivolk, Manvolk, Oorlogsvolk, Paerdenvolk, Scheepsvolk, Voetvolk, Vrouwvolk, Werkvolk, enz. *zie onder* Arbeid, enz.

Volkdwaling. *z. v.* Eene dwaling in het gemeen onder 't Volk aangenomen. *Erreur populaire ou commune.*

Volknut. *bijv. w.* Dienstig voor 't Volk. *Utile au Peuple.*

VOLKOMEN. *bijv. w.* Volmaakt, geheel. *Parfait, entier, achevé.*

Een volkomen werk. *Un ouvrage parfait, un ouvrage achevé.*

Volkomene gezondheid. *Parfaite santé.*

Een volkomen verhaal. *Un récit entier.*

Volkomene betaaling. *Payement entier.*

Volkomen. *bijw.* Volkomenlijk. *Entiérement, tout-à-fait.*

Ik ben 'er volkomen van voldaan. *J'en suis tout-à-fait ou parfaitement assuré.*

Volkomen. *g. w.* Vol worden, vol raaken, vervuld worden. *Se remplir.*

Volkomenheid. *z. v.* Volmaaktheid. *Perfection, état parfait, qualité parfaite ou entière de quelque chose.*

Ik ben nog tot eene volkomenheid in die taale gevorderd. *Je ne suis pas encore parvenu à la perfection de cette langue.*

Volkomenlijk. *bijw.* Gantschelijk. *Entiérement, parfaitement.*

Ik ben volkomenlijk voldaan. *Je suis entiérement satisfait.*

't Is volkomenlijk waar. *Cela est parfaitement ou tout-à-fait vrai.*

VOLKPLANTING. *z. v. Peuplade, Colonie.*

In Amerika zijn veele nieuwe Volkplantingen. *Il y a beaucoup de nouvelles Colonies en Amérique.*

VOLKRIJK. *bijv. w.* Vol Volks. *Plein de peuple, plein de monde, peuplé.*

Paris, Londen, Amsterdam, enz. zijn Volkrijke Steden. *Paris, Londres, Amsterdam, &c. sont des villes bien peuplées.*

Holland is een zeer Volkrijk Land. *La Hollande est un pays fort peuplé.*

Volkrijkheid. *z. v.* Veelheid van Volk. *Abondance de peuple, quantité de monde, multitude de gens.*

Door de volkrijkheid der plaatze is 'er groote toevoer noodig. *La grande multitude de peuple est cause qu'il faut apporter de grandes provisions dans la ville.*

Volkvergadering. *z. v. Assemblée du peuple.*

VOLKUIP. *zie* Voltobbe.

VOLLE. van 't *bijv. w. Vol* komende. *zie* Vol

VOLLEDIG. *bijv. w. Qui a tous ses membres, complet.*

Een volledig zinsloot. *Une période complette.*

VOLLEERD. *d. w.* Van volleeren.

VOLLEEREN. *w. w.* Volkomenlijk leeren. *Se perfectionner dans quelque étude ou exercice.*

Zijn ambagt volleeren. *Se perfectionner dans son métier.*

Ik ben nog niet volleerd. *Je ne suis pas encore perfectionné.*

VOLLEN. *zie* Vullen. Van laken, kousen, enz. spreekende.

Voller. *zie* Volder.

Vollers molen. *zie* Vulmolen.

VOLLIJVIG. *bijv. w.* Zwaarlijvig, wel in 't vleesch. *Replet, gros & gras, corpulent.*

Een vollijvig mensch. *Une personne replette.*

Vollijvigheid. *z. v.* Zwaarlijvigheid. *Réplétion, corpulence.*

VOLMAAKEN. *w. w.* Voltooijen. *Perfectionner, achever.*

Het is niet mogelijk dat werk te volmaaken. *Il n'est pas possible de perfectionner ou d'achever cet ouvrage.*

Volmaaking. *z. v.* Voltooijing. *Perfection, achévement.*

Dat dient tot volmaakinge van 't werk. *Cela sert à la perfection ou à l'achévement de l'ouvrage.*

Volmaakt. *d. w.* Van volmaaken, en *bijv. w.* Volkomen, voltooid. *Parfait, accompli, achevé.*

Een volmaakt stuk werks. *Un ouvrage parfait.*

Eene volmaakte schoonheid. *Une beauté achevée.*

Volmaakte tijd. *Woord der Spraakkunst. Le parfait, le temps parfait: Terme de Grammaire.*

De meer dan volmaakte tijd. *Le plusque parfait.*

Volmaaktelijk. *bijv. w.* Volkomenlijk. *Parfaitement.*

De Wet volmaaktelijk onderhouden. *Accomplir la loi parfaitement.*

Volmaaktheid. *z. v.* Volkomenheid. *Perfection.*

De volmaaktheid bereiken. *Atteindre à la perfection.*

Eer dat werk tot volmaaktheid gebragt was. *Avant que cet ouvrage fût mis à la dernière perfection.*

VOLMAGT. *z. v.* Volkomen magt. *Plein pouvoir, procuration munie d'un plein pouvoir.*

Hij is met eene volmagt afgezonden om de zaak af te doen. *Il a été député avec plein pouvoir pour terminer l'affaire ou le différend.*

Vol-

Digitized by Google

Volmagthebber. *zie* Volmagtigd of Gevolmagtigde.
Volmagtigd. *d. w.* Van volmagtigen. Gevolmagtigd. *Muni a'un plein pouvoir, Plénipotentiaire.*
Een Gevolmagtigde van den Staat. *Un Plénipotentiaire de l'Etat, un Miniſtre qui a plein pouvoir de traitter de quelque affaire.*
VOLMAGTIGEN. *w. w.* Volmagt geeven. *Donner plein pouvoir de traitter de quelque affaire ou d'entrer en négociation, &c.*
Ik zal hem Volmagtigen om 't werk voor mij uit te voeren. *Je lui donnerai plein pouvoir de traitter de mon affaire, de la terminer, &c.*
VOLMEULEN. *zie* Vulmolen.
VOLMOLEN, Volders molen. *zie* Vulmolen.
VOLMONDIG. *bijv. w.* Duidelijk, helder uit. *A haute voix, clairement, ouvertement.*
Volmondig uitroepen. *Crier à haute voix.*
De waarheid volmondig belijden. *Confeſſer ouvertement la vérité.*
VOLONTAIRE. *ond. w. zie* Vrijwillig.
VOLOP. *bijw* In overvloed. *En abondance, abondamment.*
Vol op hebben, eene goede tafel hebben, wel geſpiisd worden. *Avoir une bonne table, être bien nourri.*
Hij heeft daar van alles volop. *Il a là de tout en abondance.*
VOLSCHENKEN. *w. w. Remplir un verre juſqu'au bord, verſer plein, verſer raſade.*
VOLSEL. *zie* Vulſel.
VOLSLAGEN. *bijv. w.* Volkomen groot en wild. *Parfaitement grand & large.*
Dat heeft zijne volſlagene grootheid. *Cela a ſa parfaite grandeur.*
Een volſlaagen kleed. *Un habit grand & large autant qu'il le faut.*
Een volſlagen halfuur. *Un groſſe demie heure.*
‡ Een volſlaagen gek. *Un fou groſſier.*
VOLSTAAN. *g. w.* Voldoen. *Satisfaire.*
Ik kan daarmeê volſtaan. *Je puis ſatisfaire avec cela.*
VOLSTANDIG. *bijv. w.* Standvaſtig. *Conſtant, perſévérant, inébranlable.*
Tot den einde toe volſtandig blijven. *Perſévérer juſqu'à la fin.*
Volſtandig in 't geloove. *Perſévérant dans la foi.*
Volſtandigheid. *z. v.* Volharding. *Conſtance, perſévérance.*
Volſtandiglijk. *bijw.* Met volſtandigheid. *Avec perſévérance, avec conſtance.*
VOLSTREEKEN. *bijv. w. Tout plein, toute pleine.*
Eene volſtreekene maat. *Une meſure toute pleine.*
VOLSTREKT. *bijv. w.* Geheel, volkomen, onbepaald *Abſolu, deſpotique.*
Hij heeft eene volſtrekte magt. *Il a un pouvoir abſolu ou deſpotique.*
Eene volſtrekte heerſchappije. *Une domination ſouveraine & indépendante.*
Volſtrekte bevcelen. *Des ordres exprès ou poſitifs.*
Volſtrektelijk. *bijw.* In al zijne uitgeſtrektheid. *Abſolument, entiérement, pleinement.*
Volſtrektheid. *z. v.* Onbepaaldheid, volkomenheid. *Indépendance, ſouveraineté.*
Door de volſtrektheid zijner magt kan hij veel uitvoeren. *Il peut bien faire des choſes par la ſouveraineté de ſon pouvoir.*
VOLTALLIG. *bijv. w. Complet, nombre juſte.*
De Compagnien van alle de Kapiteinen van dat Regiment zijn voltallig. *Les Compagnies de tous les Capitaines de ce Régiment ſont complettes.*
VOLTAPPEN. *w. w. Emplir en tirant d'un tonneau, tirer tout plein.*
VOLTIMMEREN. *zie* Volbouwen.
VOLTOBBE. *z. v.* Volkuip. *Fouloire, veiſſeau dans lequel on foule les bas & les draps.*
VOLTOOID. *d. w.* Van Voltooijen.
VOLTOOIJEN. *w. w.* Volmaaken, volvoeren. *Achever, perfectionner.*
Gij moet dat werk tragten te voltooijen. *Il faut tâcher d'achever cet ouvrage, de le perfectionner, &c.*
Voltooijing. *z. v.* Volmaaking. *Achèvement, perfection.*
Zulks dient tot voltooijinge van het boek. *Cela ſert à perfectionner le livre.*
VOLTREKKEN. *w. w.* Voltooijen, voleinden. *Achever, finir, terminer, mettre la dernière main, accomplir, conſommer.*
Een werk voltrekken. *Achever un ouvrage, y mettre la dernière main.*
Een huwelijk voltrekken. *Conſommer un mariage.*
Hij heeft zijne beloſte voltrokken. *Il a accompli ſa promeſſe.*
Voltrekking. *z. v.* Voltooijing. *Achèvement, perfection qu'on donne à un ouvrage.*
Voltrekking van een huwelijk. *Conſommation d'un mariage.*
Voltrokken. *d. w.* Van voltrekken.
VOLVAERDIG. *bijv. w.* Gereed, ten vollen bereid. *Prêt, tout-à-fait diſpoſé.*
Hij is volvaerdig tot die onderneeminge. *Il eſt tout-a fait prêt & diſpoſé à cette entrepriſe ou à ce deſſein.*
Volvaerdigheid. *z. v.* Bereidwilligheid *Diſpoſition à ſervir quelqu'un, bonne volonté.*
VOLVOERD. *d. w.* Van Volvoeren.
VOLVOEREN. *w. w.* Voltrekken. *Exécuter, achever, terminer, mettre en exécution.*
Het geene ik begonnen hebb' meene ik te volvoeren. *J'eſpére de mettre en exécution ou de finir ce que j'ai commencé.*
Volvoering. *z. v. Exécution, accompliſſement d'une choſe.*
De volvoering van een Verdrag. *L'exécution d'un traitté.*
VOLWASSEN. *bijv w.* Volgroeid. *Qui a ſon crû, qui a ſa maturité, qui ne devient plus grand.*
Een volwaſſen boom. *Un arbre qui a pris ſon crû.*
Een volwaſſen jongeling. *Un jeune homme, un garçon qui a pris ſon crû.*
VOLWIGTIG. *zie* Wigtig.

V O N.

VOND. *onv. tijd* Van Vinden. Als, ik vond. *Je trouvois ou je trouvai.*
Vond. *z. m.* Het geen men vind. *Trouvaille, choſe qu'on trouve.*
Vond, uitvinding. *Invention, ſubtilité, fineſſe, ruſe.*
Een aardige vond. *Une invention ingénieuſe, galante, &c.*
Dat is een doortrapte vond. *Voilà une invention ſubtile ou fine.*
Zeevond. *zie onder* Zee.
Vondrijk. *bijv. w.* Rijk van vindingen. *Inventif, ingénieux.*
Een vondrijk vernuft. *Un eſprit inventif.*
VONDEL. *z. m.* Vonder, Bruggetje of Plank, over eene Sloot gelegen. *Planche, piéce de bois pour paſſer un petit foſſé.*
VONDELING. *z. m.* Een jong kind dat door zijne moeder ergens nêergeleid en verlaaten is. *Enfant trouvé ou expoſé.*
Een kind te Vondeling leggen. *Expoſer un enfant.*
VONDER. *zie* Vondel.
VONG. *zie* Ving.
VONK. *z. v.* Sprankel. *Etincelle, bluette.*
Vonk geeven, ſchieten. *Tirer, faire feu.*
‡ Hij gat dapper vonk. *Il tira furieuſement, il fit grand feu.*
De vonken van de Vlam vloogen wijd en zijd. *Les étincelles volérent çà & là, fort loin ou de tous côtés.*
Het ijzer was zoo glocijend dat het vonken uitgaf. *Le fer étoit ſi rouge qu'il en ſortoit des étincelles.*
IJzervonk, Roodvonk, enz. *zie onder* IJzer, enz.
VONKEN. *g. w.* Glimmen. *S'allumer, prendre feu.*
Het Vuur vonkt al. *Le feu s'allume.*
VONNIS. *z. g.* Geregtelijke uitſpraak, gewijsde, oordeel. *Sentence, jugement, arrêt.*
Een Vonnis uitſpreeken, geeven, vellen of ſtrijken. *Prononcer un arrêt ou une ſentence.*
Een Vonnis te niet doen. *Caſſer une ſentence, l'annuler.*
Vonnis des doods. *Sentence de mort.*
Doodvonnis, Eindvonnis, Hoofdvonnis, Slotvonnis, enz. *zie onder* Dood, enz.
VONNISSEN. *w. w.* Vonnis geeven. *Condamner, prononcer un arrêt ou une Sentence, juger.*
Hij wierd gevonnisd om te ſterven. *Il fut condamné à la mort.*
Vonniſſing. *z. v.* Vonnis velling. *Action de prononcer ſentence.*
VONTE. *z. v.* Doopvonte. *Fonts de baptême ou fonts baptiſmaux, vaſe où l'on conſerve l'eau pour le baptême.*
Vontwater. *z. g.* Water in de Doopvonte ruſtende, en tot het doopen dienende. *Eau baptiſmale, eau qui repoſe dans les fonts baptiſmaux & qui ſert à conférer le baptême.*

V O O.

VOOGD. *z. m.* Opziender. *Tuteur.*
Hij ſtaat nog onder Voogden. *Il eſt encore ſous tutelle.*
Haar Voogd wilde het Huwelijk niet toeſtaan. *Son tuteur ne voulut ou ne vouloit pas conſentir au mariage.*
Voogd, Meeſter. *Maitre, celui qui commande.*
De huishouding gaat wel als de man Voogd is. *Le ménage va bien quand le mari eſt le maitre.*
Hij is nu zijn eigen Voogd. *Il fait ce qu'il veut, il n'eſt ſous perſonne, il ne dépend de perſonne, il eſt ſon propre maitre.*
Ik ben 'er geen Voogd over, ik ben 'er geen meeſter van. *Je n'en ſuis pas le maitre.*
Burgervoogd, Hemelvoogd, Heerenvoogd, Klooftervoogd, Landvoogd, Schoolvoogd, Slotvoogd, Stadsvoogd of Steevoogd, Zedevoogd, Zeevoogd, enz. *zie onder* Burger, enz.
Kerkvoogd, de Paus. *Le Pape, le Pontife Romain.*
Dorpvoogd. *Le Chef du village, le Juge.*
Huisvoogd. *Maitre dans la maiſon.*
Voogdeſſe. *z. v.* Vrouw, als Voogd over de minderjaarige Kinderen aangeſteld. *Tutriſe,*

Digitized by Google

Tutrice, femme qui a la tutelle d'enfans mineurs.

Voogdeſſe, Meeſtereſſe, Gebiedſter. *Gouvernante, Maitreſſe, Supérieure, Directrice.*

Voogdeſſe van 't Klooſter. *Supérieure du Couvent, Directrice du Cloître.*

Voogdeſſe van 't geld. *Maitreſſe de l'argent.*

Landvoogdeſſe. *zie onder* Land.

Voogdije. z. v. Opzigt, beſcherming, gebied. *Autorité, gouvernement, direction, pouvoir, puiſſance.*

Hij is nog onder de Voogdije zijner Ouderen. *Il eſt encore ſous la Direction de ſes Parens.*

Voogdije, Voogdiiſchap, het bewind van eenen Voogd over een minderjaarig Kind. *Tutelle, Adminiſtration du Tuteur.*

Zig van de Voogdije ontlaſten. *Se décharger de la tutelle.*

Voogdiiſchap, Momberſchap. *zie* Voogdije.

Hij heeft de Voogdiiſchap afgeleid. *Il s'eſt démis de la tutelle.*

De tijd van zijne Voogdiiſchap is uit. *Le temps de ſa tutelle eſt expiré ou fini.*

VOOR, Ploegvoor. *zie* Voore.

VOOR. *Voorzetzel. Avant.*

David regeerde omtrent duizend jaaren voor de geboorte van Chriſtus. *David régnoit environ mille ans avant la naiſſance de Jéſus Chriſt.*

Voor al, voor alle dingen. *Sur-tout, ſur toutes choſes, avant tout, avant toutes choſes, principalement.*

Voor al, vreeſt God. *Sur-tout ou avant toutes choſes craignez Dieu.*

Voor alle dingen. *zie* Vooral.

Voor den tijd. *Avant le temps.*

Voor eene maand of zes is dat geſchied. *Il y a environ ſix mois que cela eſt arrivé.*

Voor den eeten. *Avant le repas.*

Voor den middag. *Avant le dîner, avant midi.*

Voor den dag komen, te voorſchijn komen. *Paroître, parcître au jour, ſe montrer.*

Zie voor u, kijk voor u. *Regardez devant vous.*

Voor den wind. *Le vent derrière, le vent en poupe.*

Voor, in de tegenwoordigheid van. *Devant, en préſence de.*

Voor den Regter. *Devant le Juge, en préſence du Juge.*

Voor al de waereld. *Devant tout le monde, en préſence de tout le monde.*

Voor, digt bij, vooraan. *Devant.*

Voor de deur. *Devant la porte.*

Dat is, dat legt of leid, dat ſtaat voor hem. *Cela eſt devant lui.*

Voor oogen. *Devant les yeux.*

Heb God altoos voor oogen. *Ayez toujours Dieu devant les yeux.*

De vijand legt voor de ſtad. *Les ennemis ſont devant la ville, ils ont inveſti ou aſſiégé la ville.*

Het ſchip is voor de ſtad gekomen. *Le vaiſſeau eſt arrivé ou eſt venu devant la ville.*

Voor, om. *Pour.*

Voor eerſt, eerſtelijk. *Premiérement, en premier lieu.*

Voor vaſt, vaſtelijk, voor zeker. *Fermement, aſſurément, pour certain.*

Hij heeft mij dat voor vaſt verzeekerd. *Il m'a aſſuré cela pour certain.*

Iets voor gedaan houden. *Tenir une choſe comme faite ou pour faite.*

Voor een ſtuiver. *Pour un ſou.*

Dat is voor u. *Cela eſt pour vous.*

De ſtad is voor een jaar voorzien. *La ville eſt pourvue pour un an.*

Voor een dag of twee. *Pour un jour ou deux.*

Voor niet, om niet. *Pour rien.*

Voor mij, wat mij aangaat. *Pour moi, pour ce qui me regarde.*

Voor mijn deel, voor zo veel mij betreft. *Pour ma part, pour ce qui me concerne.*

Wagt u voor hem. *Gardez-vous de lui.*

Eens voor al. *Une fois pour toutes.*

Vooraan. *bijw.* Naar vooren toe, in 't voorſte van iets. *Devant, à la tête, au commencement.*

Hij zat vooraan. *Il étoit aſſis tout devant.*

Hij ſtond vooraan in 't leger. *Il étoit à la tête de l'armée.*

Dat ſtaat vooraan in den Bijbel. *Cela eſt au commencement de la Bible.*

Vooraf. *bijw.* Te vooren, voor eerſt. *Premiérement, auparavant, préalablement.*

Ik hebb' dat vooraf gedaan. *J'ai fait cela auparavant.*

Men moet vooraf weeten, dat, enz. *Il faut ſavoir premiérement que, &c.*

Voorafgaande. *bijv. w. Précédent, qui précéde, préliminaire, préalable.*

Voorafgaande redenen. *Diſcours préliminaires.*

De voorafgaande artijkels. *Les articles préliminaires.*

Vooral. *zie* Voor al.

Voor uit. *Par avance, d'avance. zie* Vooruit.

Hij zal hem op honderd ſchreeden, tien voor uit geeven. *Il lui donnera dix pas d'avance ſur cent.*

Voor uit gaan. *Marcher devant.*

Voor dat. *zie* Eer dat.

VOORBAARIG. *bijv. w.* Al te haaſtig. *Empreſſé, précipité.*

Wees zoo voorbaarig niet. *Ne ſoyez pas ſi empreſſé ou ſi précipité.*

Men moet geen ſtaat maken op voorbarige tijdingen. *Il n'y a point de fonds à faire ſur des nouvelles prématurées.*

Voorbaarig. *bijv. w. zie* Voorbaarigljk.

Voorbaarigheid. z. v. Onbezonnenheid. *Précipitation, empreſſement.*

Hij heeft door zijne voorbaarigheid het werk verhoeteld. *Sa précipitation ou ſon empreſſement a gâté l'affaire, la choſe, l'ouvrage, &c.*

Voorbaarigljk. *bijw.* Onbedagtelijk. *Précipitamment, avec précipitation & empreſſement.*

Gaa niet voorbaarigljk te werk. *N'agiſſez pas précipitamment ou avec précipitation.*

VOORBAAT. z. v. Dat men vooraf heeft. *Ce qu'on a en avance ou d'avance, ce qu'on fait par avance.*

In de voorbaat zijn. *Devancer, gagner & prendre le devant.*

De voorbaat is den armen goed. *Spreekw.* Het is goed in de voorbaat te zijn. *Il eſt bon de devancer ou de gagner & prendre le devant.*

VOORBEDAGT. *d. w.* Van voorbedenken. Te vooren bedagt. *Prémédité.*

Eene voorbedagte zaak. *Une choſe ou une affaire préméditée.*

Een voorbedagt ſchelmſtuk. *Un guet à pens, une fripponnerie préméditée.*

Met voorbedagten raade. *De propos délibéré, de gayeté de cœur.*

Voorbedagtelijk. *bijw.* Voordagtelijk. *De guet à pens, à deſſein.*

Voorbedagtheid. *zie* Voorbedenking.

VOORBEDENKEN. *w. w.* Vooraf overleggen. *Préméditer.*

Voorbedenking. z. v. Voorgaande overleg. *Préméditation.*

Dat is zonder voorbedenking geſchied. *Cela eſt arrivé ou fait ſans aucune préméditation.*

VOORBEDING. z. g. Voorwaarde. *Condition ou convention préalable ou préliminaire.*

Laat ons eerſt een Voorbeding maaken. *Faiſons premiérement une convention, faiſons une condition préalable.*

VOORBEDUID. *d. w.* Van Voorbeduiden.

VOORBEDUIDEN. *w. w.* Voorbetekenen. Voorbedieden. *Préſager, pronoſtiquer.*

Voorbeduiding. z. v. Voorbetekening. Voorzegging. *Préſage, pronoſtic, prédiction.*

Voorbeduidzel. z. g. Voorteken. *Préſage, pronoſtic.*

Daar zijn verſcheidene Voorbeduidzelen vooraf gegaan. *Il y a eu auparavant pluſieurs préſages.*

VOORBEEDE. z. v. Voorſpraak. *Interceſſion.*

Ik hebb' het door zijne Voorbede verworven. *Je l'ai obtenu par ſon interceſſion.*

VOORBEELD. z. g. Exempel. *Exemple, modèle.*

Hij bragt veele Voorbeelden bij uit de Geſchiedenisſen. *Il alléqua ou il cita beaucoup d'Exemples Hiſtoriques ou tirés de l'Hiſtoire.*

Bij voorbeeld. *Par exemple.*

Iemands Voorbeeld volgen. *Suivre l'Exemple de quelqu'un.*

Zijnen Kinderen een goed Voorbeeld geeven. *Donner un bon Exemple à ſes Enfans.*

Zijn zeggen met Voorbeelden bekragtigen. *Confirmer ſon dire ou ſon diſcours par des Exemples.*

De Voorbeelden van 't Oude Teſtament. *Les Types du Vieux Teſtament.*

Voorbeeldelijk. *bijv. w.* Van een goed Voorbeeld. *Exemplaire, qui ſert d'Exemple.*

Hij was van een Voorbeeldelijk leven. *Il menoit une vie Exemplaire.*

Voorbeeldelijk. *bijw.* Tot een Voorbeeld van anderen. Godvruchtig. *Exemplairement, d'une manière Exemplaire ou pieuſe.*

Voorbeeldelijk leeven. *Vivre Exemplairement.*

Voorbeelding. z. v. Afſchetzing, afſchaduwing, gelijkenis. *Type, ſymbole, figure.*

Dat was ſlegts eene Voorbeelding van de zaake. *Ce n'étoit qu'une figure de la choſe.*

Het Paaſchlam was eene Voorbeelding van Jeſus Chriſtus. *L'Agneau Paſcal étoit un type de Jéſus-Chriſt.*

VOORBEHOUDEN. *w. w.* Uitzonderen, bepaalen. *Reſerver, reſtreindre.*

Ik ſtaa het toe, mits dat alleen voorbehoudende. *J'avoue cela en réſervant ſeulement ceci; je l'avoue en partie, mais avec cette réſervation.*

Voorbehouden. *d. w.* van Voorbehouden

Voorbehouding. z. v. Uitzondering. *Réſervation, reſtriction.*

Hij heeft het toegeſtemd zonder eenige voorbehoudinge. *Il l'a accordé ſans aucune réſtriction.*

VOORBERIGT. *zie* Voorberigt.

VOORBEREID *d. w.* van Voorbereiden.

VOOR-

Digitized by Google

VOORBEREIDEN. *w. w.* Te vooren gereed maaken. *Préparer & apréter d'avance, apprêter auparavant.*
Voorbereiding. *z. v.* Voorzorge. *Préparation, aprêt, apparril, préparatif.*
Eene groote voorbereiding van ſpijzen. *Un grand aprêt de viandes.*
Daar is gantſch geen voorbereidinge gemaakt. *On n'a fait aucun préparatif.*
De Voorbereiding tot het H. Nagtmaal. *La préparation à la Ste. Céne.*
Groote voorbereidingen of toeruſtingen ten oorlog maaken. *Faire de grands préparatifs de guerre.*
Voorbereidzel. *zie* Voorbereiding.
VOORBERG. *zie* Voorgebergte.
VOORBERIGT. *z. g.* Voorreden, Voorberegt. *Préface, diſcours préliminaire, avant-propos, prologue.*
VOORBESCHIKKEN. *w. w.* Vooraf ſchikken. *Diſpoſer auparavant, prédeſtiner.*
Voorbeſchikking. *z. v. Diſpoſition qui ſe fait auparavant.*
Voorbeſchikking, Voorbeſtemming. *Prédeſtination.*
VOORBESCHIKT. *d. w.* Van voorbeſchikken.
VOORBESLOOTEN of Voorbeſloten. *d. w.* van Voorbeſluiten.
VOORBESLUITEN. *w. w. Conclurre, arrêter ou déterminer auparavant.*
VOORBESPREK. *zie* Beding.
VOORBESTEMD. *d. w.* van Voorbeſtemmen.
VOORBESTEMMEN. *w. w.* Te vooren vaſt ſtellen. *Accorder ou convenir avant ou auparavant, prédeſtiner, préordonner.*
't Was alreede voorbeſtemd. *On en étoit déjà convenu.*
God heeft de zaligheid der Menſchen voorbeſtemd. *Dieu a prédeſtiné le ſalut des hommes.*
Voorbeſtemming. *z. v.* Voorbeſchikking. *Convention préliminaire.*
De Voorbeſtemming ter zaligheid. *La Prédeſtination au ſalut.*
VOORBEZETEN. *d. w.* Van voorbezitten. *Poſſédé auparavant, occupé d'avance.*
VOORBEZIT. *z. g.* Eerſte bezit. *Premiére poſſeſſion, la poſſeſſion anticipée ou occupée par avance.*
Hij was in 't voorbezit. *Il jouiſſoit de la poſſeſſion par avance, il avoit la prémiére poſſeſſion.*
VOORBEZITTEN. *w. w.* Vooraf bezitten. *Poſſéder ou jouir premiérement de la poſſeſſion, anticiper ou occuper la jouiſſance ou la poſſeſſion d'une choſe par avance.*
VOORBIDDEN. *w. w.* Voorbeede doen. *Intercéder, prier pour quelqu'un.*
Gods Zoon bid voor ons. *Le Fils de Dieu intercéde pour nous.*
VOORBIDDER. *z. m.* Voorſpraak, Middelaar. *Interceſſeur, médiateur.*
Voorbidding. *z. v.* Voorbeede. *Interceſſion.*
De Voorbidding der Heiligen. *L'interceſſion des Saints.*
VOORBIJ. *Voorzetzel.* Verder, hooger op. *Par-delà, plus loin, outre, plus avant, par devant.*
Voorbij ons huis. *Par-delà ou par devant notre maiſon.*
Voorbij. *bijw. w.* Dat geweeſt is. *Paſſé, qui n'eſt plus.*
De tijd is voorbij. *Ce temps-là eſt paſſé.*
Die vreugde, die droefheid is voorbij. *Cette joye, cette triſteſſe eſt paſſée.*
Voorbij. *bijw.* Als, voorbij gaan. *Paſſer.*
Iemand voorbij gaan. *Paſſer ou devancer quelqu'un.*
* Iemand voorbij gaan, overtreffen. *Devancer ou ſurpaſſer quelqu'un.*
Deeze dag is vruchteloos voorbij gegaan. *Cette journée s'eſt paſſé inutilement.*
Iets ſtilzwijgende of onder ſtilzwijgen voorbij gaan. *Paſſer une choſe ſous ſilence.*
Haare ſchoonheid is in korten tijd voorbij gegaan. *Sa beauté s'eſt paſſée ou a paſſé en peu de temps.*
In 't voorbij gaan. *En paſſant.*
Voorbijgaander. *z. m. Paſſant.*
De voorbijgaanders beſchimpen. *Inſulter les paſſants.*
Voorbij koomen, voorbij trekken. *Paſſer devant quelque lieu.*
Voorbij leeren, in het leeren te boven gaan. *Surpaſſer, apprendre mieux.*
Zijne Schoolmakkers voorbij leeren. *Surpaſſer ſes compagnons d'école, apprendre mieux qu'eux.*
Voorbij reizen, verder reizen. *Continuer ſon voyage, paſſer outre.*
Voorbij rijden, in 't rijden meer ſpoeden. *Devancer, gagner le devant à cheval, en caroſſe ou en chariot.*
Voorbij rijden. *Paſſer par devant, parlant de voitures ou de gens à cheval.*
De Poſtwagen moet mijne Hofſtede voorbij rijden. *Le chariot de poſte doit paſſer par devant ma maiſon de campagne.*
Voorbij ſtreeven, overtreffen, verder komen. *Exceller, ſurpaſſer, devancer.*
Voorbij vaaren. *Paſſer par devant, parlant de voitures par eau.*
Alle dagen vaaren de Trekſchuiten driemaal voorbij ons huis of ons huis voorbij. *Les barques de trait paſſent tous les jours trois fois devant ou par-devant notre maiſon.*
Voorbij vloeijen. *w. w.* Voorbij ſtroomen. *Paſſer ou couler par-devant, arroſer en paſſant.*
VOORBINDEN. *w. w. Lier ou attacher par devant.*
VOORBODE. *z. m.* Bode die vooraf gezonden word. *Poſtilion, meſſager qu'on envoye devant.*
* Voorbode, Voorſpook, Voorteken. *Avant-coureur, pronoſtic, préſage.*
* De ſtaertſtarren worden bij veelen als Voorboden van onheilen gehouden. *Beaucoup de gens regardent les cométes comme des avant-coureurs de malheurs & de déſaſtres.*
VOORBOUT. *z. m. Une épaule de mouton, un quartier de devant.*
Een Voorbout van eene Patrijs. *Une aile de Perdrix.*
VOORBRENGEN. *w. w.* Bijbrengen, voordraagen, voorſtellen. *Alléguer, avancer, propoſer.*
Ik hebb' niets voor te brengen. *Je n'ai rien à propoſer.*
VOORBROEK. *z. m.* De opening des broeks van vooren. *Braycte, fente du haut-dechauſſes par devant.*
Uw Voorbroek is niet toegeknoopt. *Votre brayette n'eſt pas boutonnée.*
VOORBURG of Voorburgt. *z. m.* Voorſte Veſting van eene ſtad of van een land. *Frontiére de Pays, Fauxbourg de Ville, Barriére.*
Naarden is een Voorburg van Amſterdam. *Naarde eſt la Frontiére ou la Barriére d'Amſterdam, Naarde couvre Amſterdam.*
De Voorburg der Helle, naar 't gevoelen der Roomſche Kerke. *Limbes, ſelon le ſentiment de l'Egliſe Romaine.*
VOORDAGT. *z. v.* Voorbedenking, opzet. *Préméditation, deſſein prémédité.*
Het is met voordagt geſchied. *Cela a été fait à deſſein.*
Niets zonder voordagt doen. *Ne rien faire ſans préméditation.*
Voordagtelijk. *bijw. w.* Met voordagt gedaan of gemaakt. *Fait à deſſein ou de propos déliberé.*
Een voordagtelijk ſchelmſtuk. *Guet à pens, crime préméditté.*
Voordagtelijk. *bijw.* Opzettelijk. *A deſſein, de guet à pens, de propos déliberé.*
Ik hebb' het voordagtelijk gedaan. *Je l'ai fait à deſſein.*
VOORDANS. *z. v. Entrée de ballet.*
VOORDANSSEN. *g. w. Mener le branle, danſer le premier.*
Hij heeft op de bruiloft voorgedanſt. *Il a mené le branle aux noces.*
VOORDANSSER. *z. m. Celui qui danſe le premier ou qui méne le branle.*
VOORDAT. *bijw.* Eer dat, al voorens. *Avant-que.*
Ik zag hem niet voor dat hij bij mij was. *Je ne le vis que lorſqu'il fut auprès de moi.*
VOORDEEL. *z g.* Nut, winſt. *Avantage profit, gain, utilité.*
Voordeel doen. *Faire du profit.*
Voordeel uit eene zaak trekken. *Tirer du profit d'une choſe.*
Dat zal hem geen voordeel zijn. *Cela ne lui ſera pas ou ne lui apportera pas de profit.*
Tot iemands voordeel ſpreeken. *Parler à l'avantage de quelqu'un.*
Dat geſchied ten voordeele van 't gemeen. *Cela ſe fait pour le bien public.*
Voordeelig. *bijw. w.* Dienſtig, nuttelijk. *Avantageux, utile, profitable.*
Voordeelige koopmanſchap. *Des marchandiſes profitables.*
Een voordeelige ſtaat, voorwaarde, enz. *Etat avantageux, condition avantageuſe, &c.*
VOORDEEZEN. *bijw.* Voorheen, eertijds. *Ci-devant, autrefois, il y a longtemps.*
VOORDEREN. *zie* Vorderen.
VOORDEUR. *z. v.* De huisdeur des Voorgevels. *La porte de devant, la porte de la rue.*
Hij quam ter Voordeure in. *Il entra par la porte de la rue.*
VOOR DE WIND. *z. m.* Wind die van agteren in 't zeil waait. *Vent en poupe, vent arriére.*
Wij zeilden met eenen voor de wind. *Nous fimes vent arriére.*
Voor den wind vaaren. *Avoir le vent en poupe.*
VOORDIENEN. *w. w.* Voorſnijden. *Couper & ſervir les viandes, préſenter les viandes.*
VOORDIENER. *z. m.* Voorſnijder. *Celui qui coupe & ſert les mets, écuyer tranchant.*
VOORDIGTEN. *w. w.* Voorzeggen. *Diſtur.*
Iemand eenen Brief voordigten. *Dicter une lettre à quelqu'un.*
VOORDISSCHEN. *zie* Opdiſſen.
VOORDOEN. *w. w.* Voorhangen, voorbinden. *Attacher, lier ou mettre devant.*
Het kind eenen doek voordoen. *Mettre un linge ou attacher une ſerviette devant un enfant.*
Een ſchortekleed voordoen. *Mettre un tablier.*
Voordoen, voordragen, vertoonen. *Préſenter, expoſer, mettre en ſon jour, étaler.*
De gelegenheid doet zig gunſtig voor. *L'occaſion ſe préſente favorablement.*
Zijne waaren voordoen. *Faire voir, montrer, expoſer ou étaler ſes marchandiſes.*

Zig

Digitized by Google

Zig ſchoon voordoen, een mooi aanzien geeven. *Se faire paroître, ſe faire voir d'une manière agréable.*

Voordoen, doen voor een ander. *Faire devant un autre, donner exemple.*

Ik zal 't u voordoen. *Je le ferai devant vous, je vous en donnerai l'exemple.*

VOORDOGTER. *z. v.* Dogter van 't eerſte bedde. *Fille du premier lit ou d'un mariage précédent.*

VOORDRAGEN. *w. w.* Voor heenen dragen. *Porter devant.*

Iemand eene lantaarn voordraagen. *Porter une lanterne devant quelqu'un.*

*Voordragen, voorſtellen, voorhouden. *Propoſer, recommander, expliquer.*

Eene zaak gevoeglijk aan iemand voordraagen. *Propoſer une affaire à quelqu'un juſtement, convenablement, &c.*

Zijne meening of gevoelen voordragen. *Propoſer ſes ſentimens ou ſon opinion.*

VOORDRINKEN. *w. w. Boire avant un autre, donner exemple de boire, boire le premier.*

Ik zal u voordrinken. *Je boirai à vous.*

VOORDUIDEN. *zie* Voorbeduiden.

VOORE. *z. v.* Voor, groeve. *Sillon.*

Die Vooren zijn niet diep genoeg. *Ces ſillons ne ſont pas aſſez profonds.*

Akkervoore, Ploegvoore, enz. *zie onder* Akker, enz.

VOOREB of Voorebbe. *z. v. Le commencement du reflux.*

Te VOOREN of van te vooren. *bijw.* Voortijds. *Devant, auparavant, ci-devant.*

Te vooren was hij rijk. *Auparavant il étoit riche.*

Waarom hebt gij 't mij van te vooren niet gezeid? *Pourquoi ne me l'avez-vous pas dit auparavant?*

Van vooren. *Par-devant.*

Hij wierd van vooren aangegreepen. *Il fut attaqué par-devant.*

Alle de geenen die op 't ſlageld ſneuvelden, waren van vooren gewond of gequetſt. *Tous ceux qui demeurent ſur la place dans le champ de bataille, étoient bleſſés par-devant.*

VOOREN, Voorentje. Zeker Viſch. *zie* Voren.

VOORGAAN. *w. w.* Voor heenen gaan. *Précéder, marcher devant, avoir le pas, l'emporter ou le premier rang.*

Wij zullen voorgaan, gij moogt volgen. *Nous marcherons devant, vous pourrez ſuivre.*

*Iemand voorgaan in 't goede. *Donner un bon exemple à quelqu'un.*

*Hij gaat zijne kinderen voor met een quaad exempel. *Il donne un mauvais exemple à ſes enfans.*

Voorgaande. *bijv. w. en d. w.* Voorig. *Précédent, qui précède.*

De voorgaande dag. *Le jour paſſé ou précédent.*

De voorgaande tijd. *Le temps précédent, le temps paſſés*

Voorgang. *z. m.* Voorrogt. *Pas, préférence.*

Zij hadden den voorgang. *Ils avoient le pas.*

VOORGANGER. *z. m.* Die voorgaat. *Guide, perſonne qui marche devant, qui montre le chemin, prédéceſſeur.*

Hij is ons een goede voorganger geweeſt. *Il nous a été un bon guide.*

*Voorganger. *z. m.* Leider, Leidsman, die ten Voorbeeld ſtrekt. *Conducteur, celui qui ſert d'exemple.*

De Leeraars zijn Voorgangers der Gemeente. *Les Paſteurs ſont les conducteurs de l'Egliſe.*

*Hij is een goede Voorganger geweeſt. *Il nous a donné un bon exemple.*

VOORGEBEDEN. *d. w.* van Voorbidden. *Intercédé.*

VOORGEBERGTE. *z. g.* Kaap, een bergagtige uithoek in Zee. *Promontoire, cap, montagne ou terre qui avance dans la mer.*

Dat Voorgebergte doet zig ſchoon op van verre. *Ce promontoire fait une belle vue de loin.*

VOORGEBONDEN. *d. w.* Van voorbinden. *Attaché devant, lié par-devant.*

VOORGEBRAGT of Voorgebrogt. *d. w.* Van voorbrengen. *Allégué, propoſé.*

VOORGEDAAN. *d. w.* Van voordoen. *Mis devant, &c. zie* Voordoen.

VOORGEDANST. *d. w.* Van voordanſſen. *Mené la danſe.*

VOORGEDIEND. *d. w.* Van voordienen. *Servi à table.*

VOORGEDIGT. *d. w.* Van Voordigten. *Dicté.*

VOORGEDIST. *d. w.* Van voordiſſchen. *Servi ſur table, mis ſur la table.*

VOORGEDRAAGEN of Voorgedragen. *d. w.* Van voordraagen. *Porté devant, propoſé, recommandé.*

VOORGEDRONKEN. *d. w.* Van voordrinken. *Bu avant, bu le premier.*

VOORGEEVEN. *w. w.* Vooruit geeven. *Donner d'avance.*

Voorgeeven, getuigen, verzeekeren. *Dire, aſſurer.*

Men geeft voor dat hij dood is. *On dit ou l'on aſſure qu'il eſt mort.*

Voorgeeven, een voorwendſel gebruiken. *Prendre un prétexte, ſe ſervir d'un prétexte.*

Voorgeeven. *z. g.* Verzeekering. *Rapport, témoignage, affirmation.*

Volgens dat voorgeeven of dat zeggen. *Suivant ce rapport.*

Voorgeeven, dekmantel, voorwendzel. *Prétexte, couleur, apparence.*

Onder dat ſchijnbaar voorgeeven, enz. *Sous ce ſpécieux prétexte, &c.*

VOORGEGAAN. *d. w.* Van voorgaan. *Marché devant, &c. zie* Voorgaan.

VOORGEGEEVEN of Voorgegeven. *d. w.* Van voorgeeven. *Dit, aſſuré, prétexté.*

VOORGEGOOID. *d. w.* Van voorgooijen. *Jetté devant: Parlant des dez.*

VOORGEHAD. *d. w.* Van voorhebben. *zie* Voorhebben.

VOORGEHANGEN. *d. w.* Van voorhangen. *Pendu devant.*

VOORGEHOUDEN. *d. w.* Van voorhouden. *Tenu devant, repréſenté, remontré.*

VOORGEKEND. *d. w.* Van voorkennen. *Connu d'avance.*

VOORGEKOFT of Voorgekogt. *d. w.* van Voorkoopen. *zie* Voorkoopen.

VOORGEKOMEN, of Voorgekoomen. *d. w.* Van voorkomen. *Prévenu, devancé.*

VOORGELEEZEN of Voorgelezen. *d. w.* Van voorleezen. *Lu en préſence.*

VOORGELEGD of voorgeleid. *d. w.* Van Voorleggen. *w. w. Repréſenté, remontré, mis devant les yeux.*

VOORGELEGEN. *d. w.* Van voorleggen. *g. w. Couché devant ou ſur le devant, &c. zie* Voorleggen. *g. w.*

VOORGELEID. *d. w.* Van voorleggen. *w. w. zie* Voorgelegd.

VOORGELEID. *d. w.* Van voorleiden. *Conduit, &c.*

VOORGELEZEN. *zie* Voorgeleezen.

VOORGELIGT. *d. w.* Van voorligten. *Eclairé &c. zie* Voorligten.

VOORGELOOPEN of voorgelopen. *d. w.* Van voorloopen. *Couru devant.*

VOORGENAAID. *d. w.* Van voornaaijen. *Couſu par devant.*

VOORGENOMEN of Voorgenoomen. *d. w.* Van voorneemen. *Réſolu, &c.*

VOORGEPLAATST. *d. w.* Van voorplaatzen. *Placé devant.*

VOORGEREDEN of Voorgereeden. *d. w.* Van voorrijden. *Allé devant à cheval ou en voiture.*

VOORGEREGT. *z. g.* Van ſpijzen ſpreekende. *Premier ſervice.*

VOORGESCHOOVEN. *d. w.* Van voorſchuiven. *Tiré ou pouſſé devant.*

VOORGESCHREEVEN of Voorgeſchreven *d. w.* Van voorſchrijven. *Preſcrit, ordonné.*

VOORGESLAAGEN of Voorgeſlagen. *d. w.* Van voorſlaan. *Propoſé.*

VOORGESNEDEN of Voorgeſneeden. *d. w.* Van voorſnijden. *Coupé, ſervi, parlant des mets.*

VOORGESPAN. *z. g.* Het voorſte paar paerden van een geſpan of een voorſpanſel. *Le premier attelage, celui qui marche devant.*

VOORGESPANNEN. *d. w.* Van voorſpannen. *Attelé.*

VOORGESPROKEN of Voorgeſprooken. *d. w* Van voorſpreeken. *Défendu, excuſé.*

VOORGESTAAN. *d. w.* Van voorſtaan. *Protégé, défendu.*

VOORGESTEEKEN of Voorgeſteken. *d. w.* Van voorſteeken. *Attaché devant avec des épingles.*

VOORGESTELD. *d. w.* Van voorſtellen. *Propoſé.*

VOORGESTREDEN of Voorgeſtreeden. *d. w.* Van voorſtrijden. *Combattu le premier.*

VOORGESTREKT. *d. w.* Van voorſtrekken. *Tendu devant.*

VOORGETELD. *d. w.* Van voortellen. *Compté en préſence de &c.*

VOORGETREDEN of Voorgetreeden. *d. w.* Van voortreeden. *Marché devant, montré le chemin.*

VOORGETROKKEN. *d. w.* Van voortrekken. *Marché à l'avant-garde.*

VOORGEVALLEN. *d. w.* Van voorvallen. *Arrivé, ſurvenu.*

VOORGEVEL. *z. m.* De voorzijde van een huis. *Façade, face ou devant d'un bâtiment.*

Een huis met eenen ſchoonen Voorgevel. *Une maiſon avec une belle façade, qui a une belle face, un beau devant, un beau frontiſpice.*

VOORGEVEN. *zie* Voorgeeven.

VOORGEVLOGEN. *d. w.* Van voorvliegen. *Volé devant.*

VOORGEVOEL. *z. g.* Natuurlijke drift. *Inſtinct.*

Voorgevoel, voorweeten, voorkennis. *Preſſentiment.*

VOORGEVOGTEN. *d. w.* Van voorvegten *zie* Voorvegten.

VOORGEWEETEN of Voorgeweten. *d. w.* Van voorweeten. *Su ou connu d'avance.*

VOORGEWEND. *d. w.* Van voorwenden. *Prétexté, allégué.*

VOORGEWETEN. *zie* Voorgeweeten.

VOORGEWORPEN. *d. w.* Van voorwerpen. *Jetté, propoſé, objecté.*

VOOR-

Digitized by Google

VOORGEZEETEN of Voorgezeten. *d. w.* Van voorzitten. *Présidé.*

VOORGEZEGD of Voorgezeid. *d. w.* Van voorzeggen, te vooren zeggen. *Dit auparavant, prédit.*

VOORGEZET. *d. w.* Van voorzetten. *Presenté, servi à table.*

VOORGEZETEN. *zie* Voorgezeeten.

VOORGEZONDEN. *d. w.* Van voorzenden. *Envoyé d'avance.*

VOORGEZONGEN. *d. w.* Van voorzingen. *Entonné, mis en chant.*

VOORGEZWOMMEN. *d. w.* Van voorzwemmen. *Nagé devant.*

VOORGOOIJEN. *w. w. Jetter le premier: Parlant des dez.*

Ik moet voorgooijen. *J'ai le dé.*

VOORHAMER. *z. m.* Groote Smits hamer. *Gros marteau de maréchal ou de forgeron.*

VOORHANDEN. *bijv. w.* Tegenwoordig, bij der hand. *Prêt, à portée, pas éloigné.*

Dat goed is nog voorhanden, het is nog in wezen. *Cela est encore en être.*

Daar is nog koorn genoeg voorhanden. *Il y a encore assez de bled, il y a encore une assez grande provision de bled.*

De tijd is voorhanden. *Le temps s'approche.*

VOORHANG. *zie* Voorhangsel.

VOORHANGEN. *w. w. Pendre devant.*

Voorhangsel. *z. g.* Eene groote gordijn. *Voile, grand rideau.*

Het Voorhangsel des Tempels. *Le voile du Temple.*

VOORHEBBEN. *g. w* Van voorneemen zijn, in den zin hebben. *Avoir dessein, être d'avis, méditer de faire, avoir envie de faire.*

Indien gij zulks voorhebt, zoo zeg het. *Si vous avez envie ou dessein de faire cela, si vous êtes d'avis ou si l'envie vous prend de faire cela, dites-le.*

Hij heeft voor naar Vrankrijk te reizen. *Il a dessein ou il a résolu d'aller en France.*

VOORHEEN, voorheenen. *bijv. w.* Te vooren. *Autrefois, ci-devant.*

Dat is voorheenen geschied. *Cela est arrivé autrefois.*

Voorheenen, vooruit. *Devant.*

Hij is voorheenen gegaan. *Il est allé devant, ou d'avance.*

VOORHOEDE. *z. v.* Voortogt, Voortroepen. *Avant-garde.*

Onze Voorhoede wierd hevig door de Vijanden besprongen. *Notre Avant-garde fut attaquée vivement par les ennemis.*

De Voorhoede van ons Leger sloeg de Agterhoede der Vijanden. *L'Avant-garde de notre Armée battit l'Arrière-garde des ennemis.*

VOORHOF. *z. g. Parvis.*

Het Voorhof van den Tempel. *Le Parvis du Temple.*

VOORHOND. *z. m.* Zeker gestarnte zoo genoemd om dat het zig voor de Hondstarre laat zien. *Avant-chien, astre qui précède la Canicule.*

VOORHOOFD. *z. g.* Voorste deel van 't hoofd. *Le front.*

Zij heeft een groot Voorhoofd. *Elle a le front large.*

VOORHOUDEN. *w. w. Tenir devant soi.*

Zijn servet voorhouden. *Tenir sa serviette devant soi.*

* Voorhouden, voorleggen. *Représenter, remontrer.*

Ik zou hem dat niet durven voorhouden. *Je n'oserais lui remontrer cela.*

VOORHUID. *z. v. Prépuce.*

De Jooden besnijden de Voorhuid. *Les Juifs coupent le prépuce ou font la circonsision.*

VOORHUIS. *z. g.* 't Voorste vertrek in 't huis. *L'entrée de la maison, le vestibule.*

De winkels worden gemeenlijk in 't voorhuis gehouden. *Les boutiques se tiennent ordinairement dans l'entrée des maisons.*

VOORJAAR. *z. g.* Lente, Voortijd. *Printemps.*

Een droog Voorjaar. *Un printemps sec.*

In 't Voorjaar beginnen de Boomen te botten. *Les arbres commencent à bourgeonner au printemps.*

VOORIG. *bijv. w.* Voorgaande, voorleeden. *Précédent, passé, d'auparavant.*

De voorige dagen. *Les jours précédens.*

Onder de voorige Koningen. *Sous les Rois précédens.*

In mijnen voorigen tijd. *Dans ma jeunesse, dans mes premières années.*

Door 't gebruik van uwe geneesmiddelen, ben ik in mijne voorige gezondheid hersteld. *Par l'usage de vos remèdes j'ai recouvré ma première santé.*

VOORINGENOOMEN. *d. w.* Van voorinneemen.

VOORINNEMEN. *w. w. Préoccuper, prévenir l'esprit.*

Voorinneeming. *z. v. Préoccupation, prévention.*

VOORKAMER. *z. v.* Voorste kamer aan de straat. *Chambre de devant, chambre qui donne sur la rue.*

Ik slieep op de Voorkamer. *Je couchois dans la chambre de devant.*

VOORKASTEEL. *z. g.* Voorkasteel van 't schip. *Château-d'avant ou de proue, gaillard-d'avant.*

VOORKENNEN. *w. w.* Te vooren kennen. *Savoir d'avance.*

Voorkennis. *z. v.* Voorweetenschap. *Pressentiment, connoissance de ce qui doit arriver.*

Hij had eene voorkennis van zijn ongeluk. *Il eut un pressentiment de son malheur.*

VOORKEUKEN. *z. v. Cuisine de devant.*

VOORKEUR. *z. g.* Voorverkiezing. *Préférence, premier choix.*

Iemand de voorkeur geeven. *Donner la préférence à quelqu'un.*

VOORKIND. *z. g.* Kind van 't eerste bedde. *Enfant du premier lit ou d'un mariage précédent.*

Zij begunstigt haare Voorkinderen al te veel. *Elle favorise trop les enfans de son premier lit ou ses enfans du premier lit.*

VOORKOOMEN. *w. w.* Onderscheppen, verhinderen. *Prévenir, devancer, empêcher, obvier.*

Iemand ergens in voorkoomen. *Prévenir quelqu'un dans quelque chose.*

Om alle ongelukken voor te komen. *Pour prévenir tous malheurs.*

Ik kan zulks niet voorkoomen. *Je ne saurois détourner ou empêcher cela.*

Voorkomen. *g. w.* Ontmoeten, bejeegenen. *Se rencontrer, se trouver.*

Als u eenige zwaarigheden voorkomen. *Si vous rencontrez quelques difficultés.*

Voorkoomen, toeschijnen. *Sembler, paroître.*

Dat zal u vreemd voorkomen. *Cela vous semblera ou vous paroîtra étrange.*

Voorkoming. *z. v. L'action de prévenir ou d'obvier.*

Tot voorkooming van quaade gevolgen. *Pour prévenir les mauvaises suites.*

VOORKOOP *z. m.* Opkoop. *Achat de marchandises, monopole.*

VOORKOOPEN. *w. w.* Opkoopen, uit de eerste hand koopen. *Faire amas & provision de marchandises pour les revendre à plus haut prix.*

VOORKOOPER. *z. m.* Opkooper. *Celui qui fait monopole des denrées & des marchandises au préjudice des particuliers.*

Voorkoopster. *z. v.* Opkoopster. *Celle qui fait monopole, &c.*

VOORKRAAMEN, winkel of waaren uitzetten. *zie* Uitzetten.

VOORLAND. *z. g.* Land tusschen het water en den dijk. *Terre comprise entre l'eau & la digue qui la doit arrêter, espace entre la digue & le lit d'une rivière.*

* Als hij zoo voortgaat zal de galg nog zijn voorland zijn. *Cette vie le mènera au gibet, s'il continue de vivre de la sorte il ne peut éviter la corde.*

VOORLEDEN of Voorleeden. *bijv. w.* Dat voorbij is. *Passé, passée.*

De voorledene week. *La semaine passée.*

't Voorleeden jaar. *L'année passée.*

Voorleden. *bijw.* Dezer dagen, onlangs. *Dernièrement, ces jours passés.*

Ik sprak hem voorleden. *Je lui parlai ces jours passés.*

De voorleden tijd *Woord der Spraakkunst. Le prétérit ou temps passé: Terme de Grammaire.*

VOORLEEZEN. *w. w.* Voor iemand leezen. *Lire en présence de quelqu'un.*

De H. Schrift in de Kerke voorleezen. *Lire la Sainte Ecriture dans l'Eglise.*

Ik hebb' haar den Brief voorgeleezen. *Je lui ai lu la lettre.*

VOORLEEZER. *z. m.* Een die in de Kerk voorleest. *Lecteur d'Eglise.*

De Voorleezers zijn ook Voorzangers. *Les lecteurs d'Eglise sont aussi chantres.*

Voorleezing. *z. v. Lecture.*

VOORLEGGEN. *g. w.* Vooraan leggen. *Coucher devant.*

Het oudste kind mag in 't bedde wel voorleggen. *L'aîné peut bien coucher sur le devant du lit.*

* Voorleggen. *Avoir l'avantage.*

Hij zal met zijne koopmanschap voorleggen. *Il aura l'avantage de ses marchandises, il en tirera le plus grand profit.*

Voorleggen. *w. w.* Voorstellen. *Représenter, remontrer, mettre devant les yeux.*

Ik zal hem die zaak eens voorleggen. *Je lui représenterai cette affaire, je lui remontrerai cette chose.*

VOORLEIDEN. *w. w.* Voorgaan. *Conduire, marcher devant, guider, servir de modèle.*

Voorleiding. *z. v.* Voorgang. *Action de guider, de conduire, de marcher devant ou de servir de modèle.*

VOORLIGTEN. *w. w. Eclairer, marcher devant avec une chandelle ou un flambeau.*

Volg mij, ik zal u met de kaers voorligten. *Suivez-moi, je vous éclairerai avec la chandelle.*

Hij heeft zijne gemeinte door zijne leere en leven voorgeligt. *Il a éclairé son troupeau, son assemblée, son peuple, par sa doctrine & par sa vie.*

VOORLIJF. *z. g.* Voorste deel des lichaams. *Le devant du corps, comme la poitrine, l'estomac & le ventre.*

Zijn voorlijf wel met kleedinge verzorgen. *Avoir soin de se bien couvrir le devant du corps.*

Een voorlijf of borststuk van eenen rok, wambes, enz. *Le devant d'un juste-au-corps, d'un pourpoint, &c.*

VOORLIJK, Vorderlijk. *bijv. w.* Voor een ander geverderd. *Qui surpasse ou devance un autre.*

Digitized by Google

Een voorlijk kind. *Un enfant qui croît bien ou qui a l'esprit prompt & vif.*

VOORLOOP. z. m. Voorlooping. *Première distillation.*

Voorloop van brandewijn. *La première distillation de l'eau de vie, l'esprit de vin le plus fort & qui distille le premier.*

VOORLOOPEN. g. w. Vooruit loopen. *Courir devant, courir le premier.*

Dat paerd moet voorloopen. *Il faut que ce cheval coure devant.*

VOORLOOPER. z. m. Die vooruit loopt, voorboode. *Avant-coureur, précurseur.*

Johannes de Dooper was de Voorlooper van Christus. *St. Jean Baptiste étoit le précurseur de Jésus-Christ.*

VOORMAALS. *bijw.* Eertijds. *Autrefois, auparavant, ci-devant.*

't Is voormaals wel gebeurd. *Cela est bien arrivé autrefois.*

VOORMEETEN. w. w. *Mesurer en la présence de quelqu'un.*

Ik zal 't u voormeeten. *Je le mesurerai en votre présence.*

VOORMERKEN, voorspellen. *zie* Voorspellen.

VOORMIDDAG. z. m. De voorste helft van den dag. *Le matin, avant midi, la matinée.*

's Voormiddags, voor den middag. *Avant midi.*

Hij quam mij 's Voormiddags bezoeken. *Il me vint voir le matin.*

VOORMIEDE. z. v. *ond. w.* Eenig geld dat den verhuurder van Landerijen door den huurder voorafter vereeringe gegeeven word. *Erres, denier à Dieu, argent dont un fermier de quelques terres fait présent au propriétaire.*

VOORMOUWEN. z. m. meerv. Linnen mouwen der vrouwen. *Manchettes de femme.*

Een paar schoone voormouwen. *Une paire de manchettes blanches.*

VOORMUUR. z. m. Voorburg. *Rempart, avant mur.*

Die stad strekt het land tot eenen voormuur. *Cette ville sert de rempart au pays.*

VOORN, zekere visch. *zie* Voren.

VOORNAAIJEN. w. w. Voor aan naaijen. *Coudre par devant.*

VOORNAAM. *bijv. w.* Vernaamd, uitmuntend. *Principal, considérable, distingué.*

Een voornaam Persoon. *Une personne considérable.*

De voornaamste van allen. *Le principal de tous.*

VOORNAAM. z. m. De voorste naam, Doopnaam. *Nom de baptême.*

Hoe is zijn voornaam? *Quel est son nom de baptême?*

Voornaam z m. *Woord der Spraakkunst.* Voornaamwoord, gedeelte der reden voor of in plaats des naams komende. *Pronom, partie de l'oraison qui se met devant ou à la place du nom: Terme de Grammaire.*

Voornaamelijk. *bijw.* Inzonderheid. *Principalement, particulièrement.*

Het koomt voornaamelijk daarbij toe, dat, enz. *Cela vient principalement de ce que, &c.*

Voornamentlijk. *zie* Voornamelijk.

Voornaamst. *bijv. w. Principal.*

De voornaamste van de stad, van het land, enz. *Les Principaux de la ville, du pays, &c.*

Ik zal u de voornaamste redenen die mij daar toe gebragt hebben, mededeelen. *Je vous ferai part des principales raisons ou des principaux motifs qui m'ont porté à cela.*

VOORNAAMWOORD. *Woord der Spraakkunst. Zie* Voornaam.

VOORNAGT. z. m. Het voorste gedeelte van den nagt. *L'entrée de la nuit, avant minuit.*

Ik konde in den voornagt niet slaapen. *Je ne pouvois dormir à l'entrée de la nuit.*

VOORNAMELIJK. *zie* Voornaamelijk.

VOORNEEMEN of Voornemen w. w. Voorhebben, besluiten. *Entreprendre, former un dessein, prendre la résolution.*

Als gij iets goeds voorneemt, zoo behoort gij het te volvoeren. *Quand vous entreprenez de faire quelque bien, il faut l'exécuter.*

Voorneemen. z. g. Besluit, toeleg. *Dessein, projet, entreprise, résolution.*

In zijn voorneemen gestuit worden. *Etre traversé dans ses desseins.*

Iemands voorneemen overdwarssen of dwarsboomen. *Traverser les desseins de quelqu'un.*

VOORNOEMD. *bijv. w.* Boven genoemd of gemeld. *Susdit, ci-dessus nommé.*

De voornoemde redenen. *Les raisons susdites.*

VOORNOEN. *zie* Voormiddag.

VOORONDER. z. g. Het voorvertrek in een vaartuig. *Le coqueron, logement sous le tillac sur l'avant du vaisseau, du bateau ou de la barque.*

VOORONDERSTELD. *d. w.* Van Voorondersteilen.

VOORONDERSTELLEN. w. w. Onderstellen, vaststellen. *Supposer, présupposer.*

VOOROORDEEL. z. g. *Préjugé, préoccupation, prévention.*

Zonder vooroordeel spreeken. *Parler sans préjugé.*

Zig van alle vooroordeel ontdoen. *Se défaire de tout préjugé.*

VOOROUDERS. z. m. meerv. Voorvaders. *Ancêtres, ayeux.*

Tot roem van onze voorouderen. *A la gloire de nos ancêtres.*

VOOROVER. *bijw.* Naar vooren hellende. *En devant, sur le devant.*

Voorover vallen. *Tomber en devant.*

Het huis hangt of helt voorover. *La maison penche en devant.*

Voorover bukken. *Se courber ou se pencher en devant.*

VOORPAND. z. g. Voorslip van een kleed. *Un devant d'habit.*

VOORPLAATS. z. g. *Avant-cour, Basse-cour.*

Voorplaatsen. w. w. Voor aan plaatsen. *Placer devant.*

VOORPLEGT. z. v. *Scheepsw. Le gaillard, le château d'avant.*

VOORPROEF. z. v. Voorproeve. *Avant-goût.*

Ik heb 'er de voorproef van gehad. *J'en ai eu l'avant-goût, j'en ai goûté le premier.*

VOORPROEVEN. w. w. De voorproef neemen. *Goûter le premier, goûter avant les autres.*

VOORPROEVER. z. m. Spijsproever bij de Vorsten. *Ecuyer de bouche chez les Princes, Officier qui goûte d'avance les mets qu'on sert sur la table du Prince.*

VOORQUARTIER. z. g. Voorquartier van een beest. *Le quartier de devant d'une bête.*

Een schaaps voorquartier. *Une épaule de mouton.*

Voorquartier van een huis. *Le quartier de devant d'une maison.*

VOORRAAD. z. m. Leeftogt, voorzorging. *Provision, munition.*

Voorraad opdoen. *Faire provision.*

Voorraad van hooi en graanen. *Provision de foin & de bled.*

Ik zal u bij voorraad wat geld stuuren. *Je vous enverai provisionnellement quelque argent.*

Die koopman heeft van alles in voorraad. *Ce marchand a de tout en abondance.*

Voorraad van oorlogsbehoeften. *Munition de guerre.*

Voorraad van koopmanschap. *Provision de marchandises ou de denrées.*

Wintervoorraad. *zie onder* Winter.

Voorraadschepen z. g. meerv. Proviandschepen. *Vaisseaux pour porter les vivres, flûtes chargées de vivres & de provisions.*

Voorraadschuur. z. v. Magazijn. *Magazin.*

De Voorraadschuuren met Graanen en Hooi aanvullen. *Remplir ou garnir les magazins de bled & de foin.*

VOORRANG. z. m. Voorgang. *Le premier rang, la préférence.*

Hij had den voorrang. *Il avoit le premier rang.*

VOORREDEN. z. v. Aanspraak aan den Leezer. *Préface, avis au lecteur.*

De voorreden van 't boek. *La préface du livre.*

Voorreden, inleiding, voorgesprek. *Exorde, discours préliminaire.*

VOORREGT. z. g. Voordeel. *Privilége, prérogative.*

Gij hebt daarin geen voorregt boven anderen. *Vous n'avez en cela aucune prérogative sur les autres.*

's Lands voorregten. *Les privilèges du Pays, de l'Etat ou de la République.*

Een verbreeker van 's Lands voorregten. *Un infracteur des privilèges du pays.*

VOORRIJDEN. ig. w. *Aller devant à cheval, en carosse, en chariot &c.*

VOORRIJDER. z. m. Voorrijder van eene koets met zes paerden. *Postillon, celui qui monte le premier cheval à gauche d'un attelage de six chevaux.*

VOORSCH, bij verkorting in plaats van voorschreven. *zie* Voorschreeven.

VOORSCHANS. z. v. Buitenschans. *Ouvrage de Fortification de dehors, demi-lune, ravelin, &c.*

Eene Vesting met sterke Voorschansen. *Une Forteresse qui a des dehors bien Fortifiés.*

De voorschans beschieten en inneemen. *Attaquer & prendre la demi-lune.*

VOORSCHIJN. z. m. Als, te voorschijn koomen. *Paroître, se faire voir.*

Zoo als hij te voorschijn quam. *Dès qu'il parut.*

Iets te voorschijn brengen. *Faire paroître ou montrer quelque chose, mettre quelque chose au jour.*

VOORSCHIKKEN. *zie* Voorbeschikken.

Voorschikking. *zie* Voorbeschikking.

VOORSCHIP. z. g. Het voorste deel van 't schip. *La proue, l'avant du vaisseau.*

Het voorschip stiet aan stukken. *La proue fut brisée ou se brisa.*

VOORSCHOOT. z. g. Schortekleed. *Tablier.*

Een Saaien voorschoot. *Tablier de serge.*

VOORSCHREEVEN. *bijv. w.* Voornoemd. *Dit, susdit, ci-dessus mentionné.*

De voorschreevene personen. *Les personnes susdites.*

De

De voorſchreeven artijkelen. *Les articles ci-deſſus mentionnés.*
VOORSCHRIFT. z. g. Schrift om naar te ſchrijven. *Une exemple, patron ou modèle ſur lequel l'écolier qui apprend à écrire forme ſes caractères.*
Een goed voorſchrift. *Une bonne exemple, une exemple bien faite.*
Voorſchrift, voorbeeld. *Modèle, exemple pour la conduite de la vie.*
Naar 't voorſchrift van Chriſtus. *Selon le modèle de Jeſus-Chriſt.*
Voorſchrift. z. g. Bevel. *Précepte, règle.*
Naar 't voorſchrift van 't Evangelie. *Selon le précepte de l'Evangile.*
VOORSCHRIJVEN. w. w. *Preſcrire, ordonner.*
Iemand iets voorſchrijven. *Preſcrire ou ordonner quelque choſe à quelqu'un.*
Anderen eene wet voorſchrijven. *Preſcrire une loi aux autres.*
Voorſchrijvens. *zie* Voorſchrijving.
Voorſchrijving. z. v. *Recommandation.*
Een brief van voorſchrijvinge. *Une lettre de recommandation.*
VOORSCHUIF. *zie* Grendel.
VOORSCHUIVEN. w. w. *Mettre devant en tirant ou en pouſſant.*
VOORSHANDS. *bijw.* Van te vooren. *Auparavant.*
Iets voorshands weeten. *Savoir quelque choſe auparavant.*
VOORSLAAN. w. w. Voorſtellen. *Propoſer, faire une propoſition.*
Ik zal u iets voorſlaan. *Je vous propoſerai quelque choſe.*
Iemand een huwelijk voorſlaan. *Propoſer un mariage à quelqu'un.*
Voorſlag. z. m. Voorſtel. *Propoſition.*
Eenen voorſlag doen. *Faire une propoſition.*
Voorſlag, voorſpel der klokken. *Prélude, petit coup de carillon marquant que l'heure ou la demi-heure va ſonner bientôt.*
De klok ſlaat daar voorſlag van twaalven. *Voilà le prélude ou l'avertiſſement de midi qui ſonne.*
VOORSMAAK. z. m. Voorproef. *Avant-goût.*
* Een voorſmaak der hemelſche vreugde. *L'avant-goût des plaiſirs céleſtes ou du ciel.*
VOORSNIJDEN. w. w. Voordienen. *Diſſiquer & ſervir les mets ou les viandes.*
Iemand aan tafel voorſnijden. *Servir quelqu'un à table, lui préſenter des viandes qu'on a couplées.*
VOORSNIJDER. z. m. Die voorſnijd. *Ecuyer tranchant.*
Gij zijt een ſlegte voorſnijder. *Vous êtes un mauvais écuyer-tranchant, vous vous acquittez mal de cet emploi.*
VOORSPANNEN. w. w. Paerden inſpannen. *Atteler, attacher des chevaux à un chariot, à un caroſſe, &c.*
Hij deede terſtond de paerden voorſpannen. *Il fit à l'heure même atteler les chevaux ou mettre les chevaux au caroſſe.*
VOORSPEELEN. g. w. *Faire le prélude; jouer le premier ou la première.*
Speel voor. *Jouez le premier ou la première.*
Voorſpel. z. g. Voorſpeeling. *Prélude.*
* Voorſpel, voorbeduidſel, voorteken. *Préſage, augure.*
VOORSPELLEN. w. w. Voorbeduiden. *Préſager, pronoſtiquer.*
Iemands noodlot voorſpellen, voorſpellen wat iemand beſchooren is. *Préſager la deſtinée de quelqu'un, ſon bonheur ou ſon malheur.*
Dat is ons lang voorſpeld. *Cela nous a été préſagé ou prédit il y a longtemps.*
Voorſpelling. z. v. Voorbeduiding. *Préſage.*
Voorſpelling van geluk. *Préſage de bonheur.*
VOORSPOED. z. m. Geluk. *Proſpérité, bonheur.*
Hij heeft weinig voorſpoed in de waereld. *Il n'a guère de bonheur dans le monde.*
Voorſpoedig. *bijv. w.* Gelukkig. *Heureux, fortuné.*
Eene voorſpoedige reize. *Un heureux voyage.*
Het gaat hem heel voorſpoedig. *Ses affaires vont fort bien.*
Een voorſpoedige ſtaat. *Un état fortuné, une condition fortunée.*
Eene voorſpoedige onderneemirg. *Une entrepriſe heureuſe.*
Voorſpoedigheid. z. v. Voorſpoed. *Proſpérité, bonheur, bonne fortune.*
Voorſpoedigljk. *bijw.* Gelukkigli k. *Heureuſement, avec bonheur & proſpérité.*
Voorſpoedigljk ter zee vaaren. *Avoir une heureuſe navigation.*
VOORSPOOK. z. g. Voorteken. *Préſage, ſyſtème préſageant.*
Een ilslijk voorſpook van rampen. *Un préſage affreux de malheurs.*
VOORSPRAAK. z. m. Voorſpreeker. Advokaat. *Interceſſeur, Avocat.*
Hij was mijn voorſpraak. *Il étoit mon Avocat, il pluida ma cauſe.*
Voorſpraak. z. v. Voorſpreeking. *Interceſſion.*
Dat diende grooteliks tot zijne voorſpraak. *Cela ſervit beaucoup à faire trouver ſa cauſe bonne.*
VOORSPREEKEN. w. w. Voorſtaan, verdeedigen. *Défendre, excuſer.*
Men moet niemand in 't quaad voorſpreeken. *Il ne faut jamais autoriſer le mal ou le crime de quelqu'un, on ne doit pas en entreprendre la défenſe.*
VOORSPREEKER. *zie* Voorſpraak. z. m.
Voorſpreeking. z. v. Verdeediging. *Défenſe, excuſe.*
Voorſpreekſter. z. v. *Femme ou fille qui intercéde pour un autre, médiatrice.*
VOORSTAAN. w. w. Verdeedigen, ſtaande houden, beweeren, handhaaven. *Défendre, protéger, excuſer.*
Ik wil geen quaade zaak voorſtaan. *Je ne veux pas défendre une mauvaiſe cauſe.*
Hij heeft eene ſtelling voorgeſtaan die hij zelf niet goedkeurt. *Il a défendu une propoſition qu'il déſapprouve lui-même.*
Zig laaten voorſtaan, zig verbeelden, vermoeden. *Préſumer, s'imaginer.*
Hij laat zig voorſtaan dat hij 'er groote kennis van heeft. *Il croit ou il s'imagine en avoir grande connoiſſance.*
Voorſtaan. g. w. *Revenir dans le ſouvenir, rappeller l'idée d'une choſe paſſée.*
Het ſtaat mij nog voor. *Il m'en ſouvient encore, j'en ai encore quelque idée.*
VOORSTAD. z. v. Buitenſtad. *Fauxbourg.*
Hij woont in de voorſtad. *Il demeure au fauxbourg.*
Paris heeft veele groote voorſteeden. *Paris a pluſieurs grands fauxbourgs.*
VOORSTAND. z. m. Verdeediging, handhaving. *Défenſe, protection, appui, ſoutien.*
Ik doe dat tot voorſtand van mijne eere. *Je fais cela pour la défenſe de mon honneur.*
VOORSTANDER. z. m. Verdeediger, handhaver. *Défenſeur, protecteur, partiſan.*
Een voorſtander zijns vaderlands. *Un défenſeur de ſa patrie.*
Een voorſtander van dwaalingen. *Un partiſan d'erreurs.*
VOORSTE. *bijv. w.* Eerſte. *Premier, qui précède ou marche le premier.*
Hij was de voorſte in den ſtrijd. *Il étoit le premier au combat.*
Voorſte. z. g. Voorſte gedeelte. *Le devant, la partie antérieure.*
Het voorſte van 't huis. *Le devant de la maiſon.*
VOORSTEEDEN. *meerv.* van Voorſtad.
VOORSTEEKEN. w. w. Voor aan hegten. *Attacher & mettre devant avec des épingles.*
Het kind eenen doek voorſteeken. *Mettre un linge devant l'enfant.*
VOORSTEL. z. g. Voorſlag. *Propoſition.*
Een voorſtel doen. *Faire une propoſition.*
VOORSTELLEN. w. w. Voordraagen. *Propoſer.*
Iemand eene zaak voorſtellen. *Propoſer une choſe à quelqu'un.*
Een vraagſtuk voorſtellen. *Propoſer une queſtion.*
Wij hadden ons voorgeſteld om u te komen bezoeken, maar het ſlegte weer heeft het ons niet toegelaaten. *Nous nous étions propoſé de vous aller voir ou de vous rendre viſite, mais le mauvais temps ne nous l'a pas permis.*
Voorſtellen, bovenſtellen, meer agten, hooger agten. *Préférer.*
Voorſtelling. z. v. Voordraaging. *Propoſition.*
Die voorſtelling behaagt mij niet. *Cette propoſition ne me plait pas.*
Voorſtelling, voorkeur. *Préférence.*
Voorſtelwoord. *zie* Voorzetzel.
VOORSTEVEN. z. m. De bek of ſnuit van een ſchip. *Etrave ou proue de vaiſſeau.*
De voorſteeven van 't ſchip is aan ſtukken geſtooten. *L'étrave a été briſée en pièces.*
VOORSTREKKEN. w. w. Voorſpannen. *Tendre devant.*
VOORSTRIJDEN. g. w. Voorvegten. *Combattre le premier à l'attaque.*
VOORSTRIJDER. z. m. Voorvegter. *Celui qui combat le premier, qui eſt le premier à l'attaque.*
VOORSTUK. z. g. *Pièce de devant.*
VOORT. *bijw.* Terſtond. *Incontinent, d'abord, tout à l'heure.*
Ik zal 't voort doen. *Je le ferai incontinent.*
Voort hier van daan. *Sortez d'ici incontinent.*
VOORT. *Tuſſchenwerpzel*, om te doen vertrekken of aan te drijven. Als, voort zeg ik! *Marchez vous dis-je! Sortez vous dis-je!*
Voort dan! *Marchez ou avancez donc!*
VOORT word zomtijds met uitlaating van een woord gebruikt. Als, het paerd wil niet voort, dat is, wil niet voort gaan. *Le cheval ne veut pas marcher ou avancer.*
VOORT beteekent dikwils in de t'zamenſtelling, het vervolg van een begonnen werk. Als, voortleezen. *Continuer de lire.* Voortrellen. *Continuer de compter*, en dergelijken meer.
VOORTAAN. *bijw.* Van nu af aan. *Deſormais, à l'avenir, dorénavant.*
Ik zal mij voortaan beteren. *Je m'amenderai dorénavant ou déſormais.*
Gij moet voortaan beter toezien. *Il faut mieux prendre garde à l'avenir.*
VOORTAND. z. m. Tand die voor in den mond ſtaat. *Dent de devant.*
Hij heeft groote voortanden. *Il a les dents de devant fort groſſes.*
Ingezette voortanden. *Des dents de devant fauſſes.*

Digitized by Google

VOORTBRENGEN. *w. w.* Te voorſchijn brengen, voortteelen. *Produire, engendrer.*

De oorlog of de krijg brengt veele onheilen voort. *La guerre cauſe beaucoup de maux.*

Iets nieuws voortbrengen. *Produire quelque choſe de nouveau.*

Getuigen voortbrengen. *Produire des témoins.*

Kinderen voortbrengen. *Engrendrer des enfans.*

De grond is daar zoo dor dat hij niets voortbrengt. *La terre eſt ſi ſéche en cet endroit qu'elle ne ſauroit rien produire.*

Een quaade boom kan geen goede vrugt voortbrengen. *Un mauvais arbre ne peut porter de bon fruit.*

VOORTBRENGER. *z. m.* Voortteeler. *Celui qui produit, qui engendre, qui cauſe.*

Een voortbrenger van ketterijen. *Un héréſiarque, celui qui introduit des héréſies.*

Voortbrenging. *z. v.* Voortteeling. *Production, engeance, action de produire; la choſe produite.*

Dat ſtrekt maar tot voortbrenginge van onluſt. *Cela ne ſert qu'à produire ou à cauſer de la diſſenſion.*

Voortbrenging van bewijzen. *Production de preuves.*

Voortbrengſter. *z. v. Celle qui produit une choſe ou qui en eſt la cauſe.*

Voortbrengzel. *zie* Voortbrenging.

VOORTDRIJVEN. *w. w.* Aandrijven. *Chaſſer, mener paître, pouſſer, faire marcher, faire avancer.*

Beeſten voortdrijven. *Mener le bétail.*

Iemand voortdrijven. *Pouſſer ou faire marcher quelqu'un.*

Een werk voortdrijven. *Pouſſer ou faire avancer un ouvrage.*

VOORTDRIJVER *z. m.* Aanvoerder. *Celui qui fait marcher ou avancer.*

Hij is de voornaamſte voortdrijver van 't werk. *C'eſt lui qui fait avancer l'ouvrage, qui donne le principal branle à l'affaire.*

Voortdrijving. *z. v.* Aanvoering. *Action de celui qui met quelque choſe en train ou qui pouſſe une affaire.*

VOORTDUWEN. *w. w.* Voortſchuiven. *Pouſſer, faire avancer à force de pouſſer.*

Eene ijsſleede voortduwen. *Pouſſer un traîneau ſur la glace ou ſur la neige.*

VOORTEEKEN of voorteken. *z. g.* Voorſpook, voorbode. *Préſage, augure.*

Een voorteeken van onheilen. *Un préſage de malheurs.*

Het is een quaad voorteeken. *C'eſt un mauvais augure, c'eſt un méchant ſigne.*

VOORTELLEN. *w. w.* Te vooren tellen. *Compter en préſence de quelqu'un, compter à quelqu'un.*

Iemand eenig geld voortellen. *Compter de l'argent à quelqu'un ou en ſa préſence.*

VOORTGAAN. *g. w.* Heene gaan. *S'en aller, partir.*

Laat ons voortgaan. *Allons-nous-en.*

Zij zijn voortgegaan. *Ils ſont partis, ils s'en ſont allés.*

Voortgaan, verder gaan. *Avancer, continuer ſon chemin ou ſa route.*

Voortgaan, ſpoeden. *Avancer, s'avancer.*

Het werk gaat in de zomer beter voort dan in den winter. *L'ouvrage avance ou s'avance plus en été qu'en hiver.*

Voortgang, voortgang neemen. *S'achever, ſe faire, être mis en exécution.*

Zal de reis voortgaan of niet? *Le voyage ſe fera-t-il ou non?*

Voortgang. *z. m.* Vordering, vervolg. *Progrès, ſuccès, avancement.*

Ik beveele u den voortgang der zaake. *Je vous recommande l'avancement de l'affaire.*

De voortgang onzer wapenen. *Le ſuccès ou le progrès de nos armes.*

Voortgang, vordering. *Progrès, avancement.*

In de Letteroefſeningen groote voortgangen maaken. *Faire de grands progrès dans les études.*

Voortgang, gevolg. *Suite, continuation.*

Die handelingen zullen geen voortgang hebben. *Ces négociations n'auront point de ſuite, ces négociations ne ſe continueront point.*

VOORTGEBRAGT of voortgebrogt. *d. w.* van Voortbrengen. *Produit.*

VOORTGEDREEVEN of voortgedreven. *d. w.* van Voortdrijven. *Mené ou chaſſé devant ſoi.*

VOORTGEDUWD. *d. w.* Van voortduwen. *Pouſſé en avant.*

VOORTGEEVEN. *w. w.* Voortreiken. *Donner d'une main à l'autre ou de main en main.*

VOORTGEGAAN. *d. w.* van Voortgaan. *Avancé.*

VOORTGEGEEVEN of voortgegeven. *d. w.* Van voorteeeven. *zie* Voortgeeven.

VOORTGEHOLPEN. *d. w.* Van voorthelpen. *Aidé à ſubſiſter: Chaſſé.*

VOORTGEJAAGD. *d. w.* Van voortjaagen. *Chaſſé, pouſſé.*

VOORTGEKOMEN of voortgekoomen. *Avancé, germé, pouſſé.*

VOORTGEKONNEN. *d. w.* Van voortkonnen. Als, ik heb niet voortgekonnen. *Je n'ai pu m'avancer.*

VOORTGEKROOPEN of voortgekropen. *d. w.* Van voortkruipen. *Avancé en rampant.*

VOORTGELOOPEN of voortgelopen. *d. w.* Van voortloopen. *Avancé en courant.*

VOORTGEPLANT. *d. w.* Van voortplanten. *Planté, fait croître.*

VOORTGERAAKT. *d. w.* Van voortraaken. *Avancé, parvenu.*

VOORTGEREND. *d. w.* van Voortrennen. *Avancé au galop.*

VOORTGEROLD. *d. w.* Van voortrollen. *Pouſſé en roulant.*

VOORTGESCHOOTEN of voortgeſchoten. *d. w.* Van voortſchieten. *zie* Voortſchieten.

VOORTGESCHOOVEN of voortgeſchoven. *d. w.* Van voortſchuiven. *Avancé en pouſſant.*

VOORTGESLEEPT. *d. w.* Van voortſleepen. *Pouſſé en traînant, entraîné.*

VOORTGESPROTEN. *d. w.* Van voortſpruiten. *Pouſſé, germé, produit.*

VOORTGESTAPT. *d. w.* Van voortſtappen. *Avancé en marchant.*

VOORTGESTIERD. of voortgeſtuurd. *d. w.* Van voortſtuuren. *Envoié plus loin.*

VOORTGESTOOTEN of voortgeſtoten. *d. w.* van Voortſtooten. *Pouſſé, avancé en pouſſant.*

VOORTGESTOOVEN of voortgeſtoven. *d. w.* van Voortſtuiven. *zie* Voortſtuiven.

VOORTGESTREEFD. *d. w.* van Voortſtreeven. *Avancé à grands pas.*

VOORTGESTROOMD. *d. w.* Van voortſtroomen. *Avancé en coulant.*

VOORTGESTUURD. *zie* Voortgeſtierd.

VOORTGESTUWD. *d. w.* Van Voortſtuwen. *zie* Voortgeſtooten.

VOORTGETEELD. *d. w.* Van voortteelen. *Engendré, multiplié, produit.*

VOORTGETREDEN of voortgetreeden. *d. w.* Van voorttreeden. *Marché à grands pas.*

VOORTGETROKKEN. *d. w.* Van voorttrekken. *Avancé en tirant, marché en devant.*

VOORTGEVAAREN of voortgevaren. *d. w.* Van voortvaaren. *Avancé en bateau, paſſé outre, continué, pourſuivi.*

VOORTGEVEN. *zie* Voortgeeven.

VOORTGEVLOGEN of voortgevloogen. *d. w.* Van voortvliegen. *Envolé, avancé en volant.*

VOORTGEVLOOTEN of voortgevloten. *d. w.* Van voortvlieten. *Avancé en coulant.*

VOORTGEWORPEN. *d. w.* Van voortwerpen. *Jetté plus loin.*

VOORTGEZEGD of voortgezeid. *d. w.* Van voortzeggen. *Redit, divulgué.*

VOORTGEZET. *d. w.* Van voortzetten. *Pouſſé, avancé, continué, pourſuivi.*

VOORTHELPEN. *w. w.* Bijſtand doen. *Aider à ſubſiſter.*

Iemand in den nood voorthelpen. *Aſſiſter quelqu'un dans ſa néceſſité.*

‡ Voorthelpen, wegjaagen. *Chaſſer, faire décamper.*

Ik zal hem wel voorthelpen. *Je le ferai bien décamper.*

VOORTJAAGEN. *w. w.* Voortdrijven. *Chaſſer, mener, faire aller ou marcher.*

VOORTIJD. *z. m.* Voorjaar. *Printemps.*

Dat gewas koomt in den voortijd uit. *Cette plante germe au printemps.*

* De voortijd onzer dagen of van ons leven. *Le printemps de nos jours ou de notre vie.*

Voortijds. *bijw.* Eertijds, voorheen. *Autrefois, ci-devant, au temps paſſé.*

Voortijds ſprak men zoo. *Autrefois on parloit ainſi.*

VOORTKOOMEN. *g. w.* Voortgaan, uitſpruiten. *Avancer, s'avancer, germer, pouſſer.*

Zij kan niet voortkoomen. *Elle ne ſauroit avancer.*

Het gezaaide ziet men uit de aarde voortkoomen. *On voit germer les bleds, les grains, &c.*

Voortkoomen, ontſtaan. *Provenir, ſortir, procéder.*

Uit onze verdeeldheden zijn groote ongelukken voortgekoomen. *Nos diſſenſions ont été la cauſe de beaucoup de malheurs.*

Daar zijn uit dat huwelijk zeſtien kinderen voortgekoomen. *De ce mariage ſont provenus ſeize enfans.*

* Voortkomen, door de waereld komen. *Trouver les moyens de ſubſiſter.*

* Hij slooft genoeg en hij kan niet voortkoomen. *Il travaille aſſez & ne peut parvenir, il ne ſauroit s'avancer, il ne gagne pas dequoi ſubſiſter.*

Voortkooming. *z. v.* Uitſpruiting. *Germe, bouton, ce que la terre pouſſe & fait germer.*

VOORTKONNEN. *g. w. Pouvoir avancer.*

VOORTKRUIPEN. *g. w.* Al kruipende voortgaan. *Ramper, ſe trainer, ſortir de ſa place en rampant ou en ſe trainant.*

De ſiek is voortgekropen. *Le limaçon s'en eſt allé en rampant.*

Zij is zoo zwak, dat ze ſchier voortkruipt. *Elle eſt ſi foible qu'elle ne ſauroit ſe ſoutenir, qu'elle eſt obligée de ſe traîner.*

VOORTLOOPEN. *g. w.* Snel voortgaan.

Digitized by Google

Marcher, courir, continuer ſa courſe, avancer en courant.

VOORTOGT. *z. m. Avant-garde.*

De voortogt van 't heir of van 't leger. *L'avant-garde de l'armée.*

*Hij heeft den voortogt, hij legt voor, hij is de voorſte. *C'eſt ſon tour, il eſt le premier.*

‡ VOORTPEUREN. *zie* Weggaan, wegloopen.

VOORTPLANTEN. *w. w.* Doen waſſen en toenemen. *Planter, faire croitre.*

Den wijngaard voortplanten. *Provigner la vigne.*

*'t Geſlagt voortplanten. *Travailler à la propagation de l'eſpéce.*

*'t Geloof voortplanten. *Planter la Foi.*

*De konſten en wetenſchappen voortplanten. *Faire fleurir les arts & les ſciences.*

Voortplanting. *z. v. Propagation, augmentation.*

De voortplantinge van 't menſchelijk geſlagt. *La propagation du genre humain.*

*De voortplanting des Geloofs. *La propagation de la Foi.*

Voortplanting: Van eenen Wijngaard ſpreekende. *Action de provigner la vigne.*

VOORTRAAKEN. *g. w. S'en aller.*

*Voortraaken, voortkomen. *S'avancer, parvenir.*

Hij kan niet voortraaken wat hij ook doe. *Il ne ſauroit parvenir ou s'avancer qu'à qu'il faſſe.*

VOORTREEDEN. *g. w.* Voorgaan. *Marcher devant, montrer le chemin.*

Ik zal voortreeden. *Je marcherai devant, je montrerai le chemin.*

VOORTREFFELIJK. *bijv. w.* Uitmuntend. *Excellent, très-excellent.*

Een voortreffelijk man. *Un homme extraordinaire.*

Een voortreffelijk ſtuk werks. *Un excellent ouvrage.*

Een voortreffelijke maaltijd. *Un repas magnifique ou ſomptueux.*

Voortreffelijk, eernaam of eertitel, die 't Zwitſcherſche Eedgenootſchap gegeven word. Als, voortreffelijke Heeren. *Magnifiques Seigneurs, titre qu'on donne aux Cantons Suiſſes.*

Voortreffelijk. *bijw. Excellemment.*

Voortreffelijkheid. *z. v.* Uitmuntendheid. *Excellence, magnificence, qualité excellente.*

Het is om de voortreffelijkheid van den inhoud dat ik dien ſchrijver leeze. *C'eſt en conſidération de l'excellence de la matière que je lis cet Auteur.*

Voortreffen. *zie* Overtreffen.

VOORTREKKEN. *g. w.* Den voortogt of de voorhoede hebben. *Marcher devant, avoir l'avant-garde.*

Hij trok voor 't leger. *Il marchoit devant l'armée.*

*Voortrekken. *w. w.* Hooger agten, den voortogt geeven. *Eſtimer plus, eſtimer au deſſus, préférer.*

Ik meene hem niet voor te trekken boven een ander. *Je ne penſe pas à l'eſtimer au deſſus d'un autre ou à le préférer à un autre.*

VOORTRENNEN. *g. w.* Snel voortloopen. *Galoper, aller au galop.*

Dat paerd kan luſtig voortrennen. *Ce cheval galope bien.*

VOORTROLLEN. *w. w. en g. w. Rouler, pouſſer une choſe en la faiſant tourner, avancer en roulant.*

Eene ſchijf voortrollen. *Rouler une choſe ronde & platte comme une dame de triétrac, &c.*

De kloot rolde voort. *La boule roula ou avança en roulant.*

VOORTRUKKEN, voortgaan, voorttrekken. *zie* Voortgaan of voorttrekken.

VOORTS. *bijw.* Vorder. *Au-reſte vous ſaurez.*

Voorts zeide ik hem. *D'ailleurs, ou de plus, je lui dis.*

En zoo voorts. *Et ainſi du reſte.*

VOORTSCHEUREN. *zie* Opſchieten.

VOORTSCHIETEN. *g. w.* Voortvaaren, voorbij gaan. *Se paſſer, s'écouler, s'échapper doucement, démarer, partir de l'endroit où l'on étoit amaré.*

De tijd ſchiet voort. *Le temps s'avance ou ſe paſſe.*

De jaaren ſchieten voort. *Les années s'écoulent.*

Met eene ſchuit voortſchieten. *Démarer un vaiſſeau, un bateau ou une barque, faire avancer un vaiſſeau.*

VOORTSCHIKKEN. *w. w.* Voortzenden. *Dépêcher, expédier, envoyer.*

VOORTSCHUIVEN. *w. w.* Voortduwen. *Pouſſer, faire avancer, reculer.*

Eenen ſchotel voortſchuiven. *Reculer un plat, le pouſſer un peu.*

VOORTSLEEPEN. *w. w.* Voorttrekken. *Entraîner, traîner par force.*

VOORTSPRINGEN. *g. w. Sauteler, aller en ſautant.*

De konijnen ſpringen voort. *Les lapins ne font que ſauteler, vont ou marchent en ſautant.*

VOORTSPRUITEN. *g. w.* Uitſpruiten. *Pouſſer, germer, produire.*

't Is uit den grond voortgeſprooten. *La terre l'a produit, pouſſé ou fait germer.*

*Die quaal ſpruit voort. *Ce mal s'augmente, ce mal prend racine.*

VOORTSTAPPEN. *w. w.* Voorttreeden. *Marcher, avancer en marchant.*

VOORTSTIEREN. *g. w.* Voortzenden. *Envoyer plus loin.*

Ik zal hem voortſtieren als hij koomt. *Je l'enverrai tout auſſi-tôt qu'il ſera venu.*

VOORTSTOOTEN. *w. w.* Voortduwen. *Pouſſer, faire avancer.*

Iets met den voet voortſtooten. *Pouſſer ou faire avancer une choſe avec le pied.*

VOORTSTREEVEN. *g. w.* Wakker voortgaan. *Avancer à grands pas.*

*Naar den prijs voortſtreeven. *Faire de ſon mieux pour remporter le prix.*

VOORTSTROOMEN. *g. w. Couler, avancer en coulant.*

VOORTSTUIVEN. *g. w.* Voortſtappen, vervliegen. *Avancer en marchant, être enlevé ou emporté comme la pouſſiére, s'envoler, ſe répandre, ſe diſperſer dans l'air.*

Hij ſtoof luſtig voort. *Il marchoit fort vite.*

Dat gerugt zal haaſt voortſtuiven. *Ce bruit ſera bientôt répandu par-tout.*

VOORTSTUREN. *zie* Voortſtieren.

VOORTSTUWEN, voortduwen. *zie* Voortſtooten.

VOORTTEELEN. *w. w.* Aanteelen. *Engendrer, procréer, multiplier, produire.*

Kinderen voorttcelen. *Engendrer des enfans.*

Jonge boomen voorttcelen. *Elever ou cultiver de jeunes arbres.*

Voorttceling. *z. v.* Aanteeling. *Propagation, multiplication, génération.*

Dat is dienſtig tot de voorttceling. *Cela eſt utile à la génération, cela ſert à la propagation.*

VOORTTREEDEN. *g. w.* Voortſtappen. *Marcher vite, marcher à grands pas.*

Wakker voorttreeden. *Marcher à grands pas, faire diligence.*

VOORTTREKKEN. *w. w.* Voorthaalen. *Tirer, faire avancer en tirant.*

Het paerd kan die vragt niet voorttrekken. *Le cheval ne ſauroit tirer cette voiture.*

Eene ſchuit voorttrekken. *Tirer une barque.*

Voorttrekken. *g. w. Marcher, avancer.*

Het leger is tot Doornik voortgetrokken. *L'armée eſt avancée juſqu'à Tournay.*

VOORTVAAREN. *g. w.* Voortgevoerd worden, voortgaan. *Etre mené en voiture, avancer.*

In eene ſchuit voortvaaren. *Etre mené en voiture par eau, aller en bateau.*

Voortvaaren, volharden. *Continuer.*

Ik zal met dat werk voortvaaren. *Je continuerai cet ouvrage.*

Voortvaarende. *bijv. w.* Ieverig, haaſtig, vlijtig. *Prompt, expéditif, diligent.*

Een voortvaarend man. *Un homme diligent ou expéditif.*

Voortvaarendheid. *z. v.* Spoedige voortgang. *Promptitude, vîteſſe, activité, diligence.*

Met eene ongelooflijke voortvaarendheid. *D'une vîteſſe incroyable.*

VOORTVLIEGEN. *g. w.* Heenen vliegen. *S'envoler, ſe répandre çà & là.*

De vogel is voortgevloogen. *L'oiſeau s'eſt envolé, s'en eſt envolé.*

Die tijding zal wel voortvliegen. *Ce bruit ſe répandra bientôt par-tout.*

VOORTVLIETEN. *g. w.* Voortſtroomen. *Couler.*

VOORTWERPEN. *w. w.* Voortſmijten. *Jetter plus loin.*

De ſteen lag daar en hij wierp dien voort. *La pierre étoit là & il la jetta plus loin.*

VOORTZEGGEN. *w. w.* Aan een' ander' zeggen. *Redire, divulguer, révéler.*

Gij moet het niet voortzeggen. *Il ne faut pas le redire.*

Een geheim voortzeggen of ontdekken. *Divulguer ou révéler un ſecret.*

Zeg het voort of zegget voort, *gebruikelijke woorden* onder aan in allerhande aangeplakte bekendmakingen. *Dites aux autres ce que vous venez de lire.*

VOORTZEILEN. *g. w. Avancer à la voile.*

VOORTZENDEN. *zie* Voortſtieren.

VOORTZETTEN. *w. w.* Verplaatzen. *Faire avancer, reculer ou changer de lieu, retirer.*

Ik kan die kiſt niet voortzetten. *Je ne ſaurois retirer ce coffre, je ne puis le remuer ou le faire avancer.*

*Voortzetten, bevorderen. *Pouſſer, faire avancer.*

Hij beval mij de zaak voort te zetten. *Il me commanda de pouſſer l'affaire.*

VOORTZETTER. *z. m.* Bevorderaar. *Celui qui fait avancer un ouvrage, une affaire, une négociation, un traité, &c.*

Hij is de voornaamſte voortzetter van dat werk. *C'eſt lui qui a le plus de part à l'avancement de cette affaire ou de cet ouvrage.*

Voortzetting. *z. v.* Bevordering. *Avancement, continuation.*

Dat dient tot voortzetting van 't werk. *Cela ſert à l'avancement de l'ouvrage, à le faire avancer.*

Voortzetting van die reize of van den oorlog, enz. *Continuation du voyage ou de la guerre, &c.*

Digitized by Google

Voortzetting. *z. v. Natuurk. w. Propagation.*

VOORVADERS. *z. m. meerv.* Voorouders. *Ancêtres, aïeux.*

Bij onzer voorvaderen tijd. *Du temps de nos ancêtres.*

VOORVAL. *z. g.* Toeval. *Cas, avanture, accident, événement.*

In zulk een voorval. *En tel cas, en telle rencontre.*

Mij is een zonderling voorval bejegend. *Il m'eſt arrivé une étrange avanture.*

VOORVALLEN. *g. w.* Gebeuren, geſchieden. *Arriver.*

Als 't zoo voorvalt. *Si la choſe arrive ainſi.*

Daar is iets voorgevallen dat mij belet bij u te komen. *Il eſt ſurvenu quelque choſe qui m'empêche d'aller chez vous.*

VOORVEGTEN. *g. w. Combattre pour un parti, le défendre contre ceux qui l'attaquent.*

VOORVEGTER. *z. m.* Voorſtrijder. *Champion, brave, combattant plein de cœur, défenſeur.*

Een braaf voorvegter. *Un brave champion.*

Hij is een groote voorvegter van die partije. *Il eſt un grand défenſeur de ce parti-là.*

VOORVINGER. *z. m.* Voorſte vinger. *Le doigt le plus près du pouce, l'index.*

VOORUIT. *bijw.* Verder, voorheen. *Devant, plus loin.*

Hij is vooruitgegaan. *Il eſt allé devant.*

Veel vooruit hebben, veel voordeels boven een ander hebben. *Avoir beaucoup d'avantage ſur quelqu'un.*

Vooruit gaan, voorgaan. *Marcher devant, prendre les devans.*

Vooruit rijden. *Prendre les devans à cheval ou en clariot.*

Vooruit rijden, met het Voorlichaam naar de paerden toe zitten. *Etre aſſis ou aſſiſe dans un caroſſe, chariot ou autre voiture, le viſage vers les chevaux ou en devant.*

VOORVLIEGEN. *w. w.* Vooruit vliegen. *S'envoler devant.*

VOORVLUGTIG. *bijv. w.* Gevloden. *Fugitif, fugitive.*

Hij is voorvlugtig, hij is uit zijn land of ſtad gevloden. *Il eſt fugitif, il s'eſt enfui de ſon pays.*

VOORVOET. *z. m.* Bovenvoet, vreeg. *Cou de pied.*

VOORWAAR. *bijw.* Zekerlijk. *Aſſurément, en vérité.*

Voorwaar zegge ik u. *En vérité je vous dis.*

VOORWAARDE. *z. v.* Voorbeding. *Condition, convention.*

Ik houde mij aan onze voorwaarde. *Je me tiens à notre condition.*

Eene huwelijks voorwaarde. *Convention matrimoniale, contract de mariage.*

Voorwaardig. *bijv. w.* Met beding. *Conditionnel, conditionnelle.*

Eene voorwaardelijke belofte. *Une promeſſe conditionnelle.*

Voorwaardelijk. *bijw.* Met voorwaarde. *Conditionnellement.*

VOORWAARTS. *bijw.* Naar vooren. *En devant.*

Voorwaarts gaan. *Marcher en devant.*

Die gevel hangt te veel voorwaarts. *Cette façade avance trop en devant ou penche trop en devant.*

VOORWAGT. *z. v.* De voorſte wagt. *La garde avancée, la première garde du camp, le piquet.*

De voorwagt der vijanden wierd aangegreepen. *La garde avancée des ennemis fut attaquée.*

VOORWEETEN. *w. w.* Te vooren weeten. *Savoir ou connoître avant, avoir une connoiſſance antérieure.*

Men kan alles niet voorweeten. *On ne ſauroit avoir une connoiſſance antérieure de toutes choſes.*

Alles te voorweeten is eene Goddelijke volmaaktheid. *C'eſt une perfection divine de ſavoir ou de connoître tout antérieurement.*

Voorweetende. *bijv. w.* Voorweetig. *Qui a une préſcience ou connoiſſance antérieure.*

Eene voorweetende kennis. *Une préſcience ou connoiſſance antérieure.*

Voorweetendheid. *z. v.* Voorkennis. *Préſcience.*

Voorwetenſchap. *z. v.* Voorkennis. *Préſcience, connoiſſance antérieure.*

God heeft zulks door zijne voorwetenſchap voorzien. *Dieu a prévu cela par ſa préſcience.*

Gods voorweetenſchap beſtaat met onze vrijheid. *La préſcience de Dieu s'accorde avec notre liberté ou n'eſt pas incompatible avec notre liberté.*

Voorweetig. *zie* Voorweetende.

VOORWENDEN. *w. w.* Voorhouden. *Prétexter, alléguer.*

Iets tot zijne onſchuld voorwenden. *Alléguer quelque choſe en faveur de ſon innocence.*

Voorwending. *z. v. Prétexte.*

Het is geſchied onder voorwending van onkunde. *Cela eſt arrivé ſous prétexte d'ignorance.*

Voorwendzel. *z. g.* Uitvlugt. *Prétexte, raiſon apparente.*

Een beuzelagtig voorwendzel. *Un prétexte frivole.*

Schijnbaar voorwendzel. *Prétexte plauſible ou ſpécieux.*

VOORWERP. *z. g.* 't Geen men zig voorſtelt. *Objet, ce qu'on ſe propoſe.*

Chriſtus moet het voorwerp onzes Geloofs zijn. *Chriſt doit être l'objet de notre foi.*

De voorwerpen der vijf zinnen. *Les objets des cinq ſens.*

Op een bekoorlijk voorwerp verliefd zijn. *Etre épris d'amour pour un objet charmant.*

Het menſchelijk lichaam ten opzigte der ziektens daar het zelve aan onderhevig is, is het voorwerp der Geneeskunde. *Le corps humain par rapport aux maladies auxquelles il eſt ſujet, eſt l'objet de la Médecine.*

De voorwerpen bewegen de mogendheden der ziele. *Les objets émeuvent les puiſſances de l'ame.*

VOORWERPEN. *w. w.* Voorſmijten. *Jetter à quelqu'un.*

Afgeweetene beenderen den honden voorwerpen. *Jetter les os rongés aux chiens.*

Voorwerpen. *w. w.* Inbrengen, tegenſtellen. *Propoſer, objecter.*

Eene ongerijmde ſtelling voorwerpen. *Propoſer une abſurdité, faire une propoſition abſurde ou ridicule.*

Voorwerping. *z. v.* Tegenwerping. *Objection.*

Eene voorwerping beantwoorden. *Répondre à une objection.*

Voorwerpzel. *zie* Voorwerping.

VOORWETEN, enz. *zie* Voorweeten, enz.

VOORWIKKEN, *w. w.* Vooraf gillen. *Prédire, préſager.*

VOORWIKKER. *z. m.* Voorzegger. *Augure, prophète, celui qui prédit ou préſage.*

VOORWIKT. *d. w.* Van voorwikken.

VOORWIND. *z. m.* Wind die van agteren in 't zeil waait. *Vent derrière, vent en poupe, vent favorable.*

Met eenen voorwind zeilen. *Naviger avec un vent favorable ou le vent en poupe.*

VOORWINTER. *z. m.* Het voorſte gedeelte des winters. *La fin de l'automne, l'entrée de l'hiver, l'arrière-ſaiſon.*

Wij hebben eenen natten voorwinter gehad. *La fin de l'automne ou l'arrière-ſaiſon a été fort pluvieuſe.*

VOORZAAL. *z. v.* Groote Voorkaamer. *Antichambre, grande chambre d'entrée.*

Hij ſprak mij in de voorzaal. *Il me parla dans l'antichambre.*

VOORZAAT. *z. m.* Voorganger. *Prédéceſſeur.*

Die Vorſt regeert zoo wel niet als zijn voorzaat. *Ce Prince ne gouverne pas ſi bien que ſon prédéceſſeur.*

VOORZANG. *z. m.* Voorgezang. *Antienne, verſet qui ſe chante dans l'Egliſe Romaine devant le Pſaume.*

VOORZANGER. *z. m.* Voorleezer, die in eene Kerk voorzingt. *Chantre, Lecteur dans une Egliſe.*

Hij is voorzanger van de Franſche Kerke. *Il eſt Lecteur de l'Egliſe Françoiſe.*

VOORZEGD of voorzeid. *d. w.* Van voorzeggen. *Prédit, &c.*

VOORZEGGEN. *w. w.* Te vooren zeggen. *Dire ou prononcer premiérement quelque choſe mot à mot.*

Ik zal 't u voorzeggen, op dat gij het wel moogt nazeggen. *Je vous le dirai mot à mot, afin que vous le prononciez bien.*

Voorzeggen, voorſpellen. *Prédire, prophétiſer, pronoſtiquer.*

Iemand zijn geluk of ongeluk voorzeggen. *Prédire ou pronoſtiquer le bonheur ou le malheur à quelqu'un.*

Voorzeggend. *bijv. w. Prophétique.*

Hij heeft eenen voorzeggenden geeſt. *Il a un eſprit prophétique.*

VOORZEGGER. *z. m.* Waarzeggor. *Augure, prophète.*

Hij is een voorzegger van onheil. *Il eſt un prophète de malheur.*

Voorzegging. *z. v.* Voorſpelling. *Prédiction, augure, prophétie, pronoſtic.*

Op zijne voorzeggingen is niet veel ſtaat te maaken. *Il n'y a pas beaucoup de fonds à faire ſur ſes prédictions.*

Voorzegkunde. *z. v.* Voorzegging op den loop der ſterren gegrond. *Aſtrologie judiciaire.*

Voorzegſter. *z. v.* Waarzegſter. *Prophétéſſe, devinereſſe.*

Voorzeid. *zie* Voorzegd.

VOORZEKER. *bijw.* Waarlijk. *Certainement, aſſurément.*

Het is voorzeker waar. *Il eſt aſſurément vrai.*

VOORZENDEN. *w. w.* Vooruit zenden, vooruit ſtuuren. *Envoyer d'avance.*

VOORZETZEL. *z. g.* Een der onbuigzaame deelen van eene reden. *Prépoſition, une des parties indéclinables de l'oraiſon: Terme de Grammaire.*

VOORZETTEN. *w. w.* Voorſtellen. *Servir, preſenter.*

Zijnen gaſten eenen goeden ſchotel met ſpijze voorzetten. *Préſenter un bon plat de viandes à ſes conviés.*

VOORZIEN. *w. w.* Vooruit zien. *Prévoir.*

Ik hebb' dat toeval niet konnen voorzien. *Je n'ai pu prévoir cet accident.*

Voorzien, verzorgen, bezorgen. *Pourvoir, munir, fournir, donner.*

Iemand met eetwaaren voorzien. *Pourvoir quelqu'un de munitions de bouche.*

Voorzien. *d. w.* Van voorzien.

Voor-

Digitized by Google

Voorziende. *bijv. w.* Voorzienig. *Prévoyant, prudent.*
Voorzienig. *zie* Voorziende.
Voorzienigheid. *z. v.* Beſtier, voorziening. *Providence, prévoyance.*
Op de Goddelijke Voorzienigheid vertrouwen. *Se repoſer ſur la providence de Dieu, s'abandonner à la providence Divine.*
De voorzienigheid der menſchen is twijfelagtig. *La prévoyance des hommes eſt douteuſe.*
Voorziening. *z. v.* Voorzienigheid. *Prévoyance, action de prévoir, préviſion.*
Voorzigtig. *bijv. w.* Behoedzaam, zorgvuldig. *Prudent, ſage, circonſpect.*
Een voorzigtig man. *Un homme prudent, ſage ou circonſpect.*
Wees voorzigtig. *Soyez prudent.*
Voorzigtig. *bijw.* zie Voorzigtiglijk.
Voorzigtigheid. *z. v.* Wijsheid, zorgvuldigheid. *Prudence, ſageſſe, diſcrétion.*
Dat dient met voorzigtigheid te geſchieden. *Cela ſe doit faire avec prudence.*
De voorzigtigheid is prijslijk in alles. *La prudence eſt louable en toutes choſes.*
De voorzigtigheid is eenen Veldoverſten ten minſten zoo noodzaakelijk als de dapperheid. *Dans un Général d'armée la prudence eſt tout au moins auſſi néceſſaire que la valeur.*
Voorzigtiglijk. *bijw.* Met voorzigtigheid, wijslijk, zorgvuldiglijk. *Prudemment, ſagement, avec prudence & ſageſſe.*
Iets voorzigtiglijk beleggen. *Conduire une affaire prudemment.*
Voorzigtiglijk te werk gaan. *Agir avec prudence.*
VOORZINGEN. *g. en w. w.* Den zang opheffen. *Entonner, mettre en chant, charter le commencement ou les premières paroles de quelque choſe.*
Hij heeft eene goede ſtem om voor te zingen. *Il a la voix bonne pour entonner.*
VOORZINGER. *zie* Voorzanger.
VOORZITTEN. *g. w.* In eene vergadering de eerſte plaats bekleeden. *Préſider, être chef d'une aſſemblée.*
Hij heeft in die vergadering voorgezeten. *Il a préſidé dans cette aſſemblée.*
VOORZITTER. *z. m.* Die de voorzitting heeft. *Préſident, celui qui a la préſéance.*
Hij is voorzitter in den Raad. *Il eſt Préſident dans le Conſeil ou dans le Sénat.*
Voorzitterſchap. *z g.* De ſtaat van voorzitter. *Charge de Préſident.*
Hij heeft zijn voorzitterſchap afgelegd. *Il s'eſt démis de ſa charge de Préſident.*
Voorzitting. *z. v.* Voorrang in eene vergadering. *Préſéance, le rang le plus honorable dans une aſſemblée.*
Hij heeft de voorzitting in die bijeenkomſt. *Il a la préſéance dans cette aſſemblée.*
VOORZOMER. *z. m.* Het voorſte van den zomer. *La fin du printemps, l'entrée ou le commencement de l'été.*
Een koele voorzomer. *Une entrée d'été fraiche.*
VOORZOON. *z. m.* Zoon van 't eerſte bedde. *Fils du premier lit ou d'un mariage précédent.*
Hij heeft twee voorzoonen. *Il a deux fils du premier lit ou d'un autre mariage.*
VOORZORGE. *z. v.* Voorhoede. *Précaution, prévoyance.*
Hij is zonder voorzorge. *Il n'a pas précaution, il agit ſans précaution ou inconſidérément, il fait tout à la volée.*
VOORZOVEEL. *voegw.* Naardien, nademaal, dewijl. *D'autant que, comme.*
Voorzoveel als zulks nog niet beweezen is, enz. *D'autant que cela n'eſt pas encore prouvé, &c.*
VOORZWEMMEN. *g. w.* Vooruit zwemmen. *Nager devant.*
Men ziet de jonge zwaanen zomtijds wel voorzwemmen. *On voit quelquefois que les jeunes cignes nagent devant.*
VOOS. *bijv. w.* Sponsagtig, ligt. *Poreux, ſpongieux, creux.*
Vooze radijs, ſtokkige radijs. *Des raves poreuſes, des raves cordées.*
Vooze raapen, ſtokkige raapen. *Des navets poreux ou cordés.*
Vooze turven. *Des tourbes ſpongieuſes, qui ne ſont pas fermes.*
Voosheid. *z. v.* Sponsagtigheid. *Qualité poreuſe & ſpongieuſe.*
De voosheid van zommige lichaamen, maakt, enz. *La qualité poreuſe de quelques corps fait, &c.*

V O R.

VORDER. *bijw.* zie Vorders.
VORDEREN. *w. w.* Eiſchen. *Demander, exiger, ſommer.*
Van iemand geld vorderen. *Demander de l'argent à quelqu'un qui en doit.*
Vorderen, bevorderen. *Avancer.*
Iemand tot eenig ampt vorderen. *Avancer quelqu'un dans quelque emploi.*
Vorderen. *g. w.* Voortgang bekoomen. *Avancer, s'avancer, faire quelque progrès.*
Zijn werk vordert niet, het heeft geen voortgang. *Son ouvrage n'avance guéres.*
Vordering. *z. v.* Voortzetting. *Progrès, avancement.*
Vordering, eiſch, maaning. *Sommation, demande, pourſuite.*
Schuldvordering. *zie onder* Schuld.
Vorderlijk. *bijv. w.* Voordeelig, nuttelijk. *Utile, profitable.*
Eene vorderlijke zaak. *Une choſe utile ou profitable.*
VORDERS. *bijw.* Voorts. *Au reſte, de plus.*
Hij was vorders een zeer eerlijk man. *Au reſte il étoit un très-honnête homme.*
Ik heb u vorders niets te zeggen. *Je n'ai rien de plus à vous dire, au reſte je n'ai rien à vous dire.*
VORE. *zie* Voore.
VOREN. *z. v.* Zekere rivierviſch. *Certain poiſſon de rivière appellé gardon.*
Ruisvoren. *zie onder* Ruis.
VOREN, te voren. *zie* Vooren.
VORIG. *zie* Voorig.
VORK. *z. v.* Gaffel. *Un fourche, une fourchette.*
Eene drietandige vork. *Une fourche à trois dents ou à trois fourchons.*
Met eene vork eeten. *Manger avec une fourchette.*
Vork, drietand, ſcepter van den Zeegod Neptunus. *Trident, ſceptre de Neptune Dieu de la mer.*
Hooivork, Vleeſchvork, enz. *zie onder* Hooi, enz.
Meſtvork. *Fourche à remuer le fumier.*
Musketvork, Forketſtok. *Fourchette de mouſquet.*
Eene tafelvork. *Une fourchette.*
Vorkje. *z. g.* Kleine vork. *Petite fourchette.*
Een zilveren vorkje. *Fourchette d'argent.*
Vorkſtok. *z. m. Bâton fourchu.*
VORM. *z. m.* Daar iets in gegooten of gekneed word. *Moule.*
Het tinnenwerk word in vormen gegooten. *On jette la vaiſſelle d'étain en moule.*
Vorm, een vierkant raamt met de drukletteren daar in. *Forme, chaſſis où les caractéres ſont arrangés pour l'impreſſion.*
De eerſte vorm is al afgedrukt. *La première forme eſt déjà tirée.*
Kaasvorm, Kogelvorm, enz. *zie onder* Kaas, enz.
Een knoopvorm, vorm daar men knoopen in giet. *Moule de boutons du métal.*
Een knoopvorm, een houten vormtje, voor de genaaide knoopen. *Moule de bouton, petite forme de bois ſur laquelle le boutonnier travaille ſes boutons.*
Vormdraaijer. *z. m.* Een die vormen draait. *Formier, tourneur de formes ou de moules de boutons.*
VORMEN. *w. w.* Eene gedaante geeven. *Former, faire la figure d'une choſe.*
Wel gevormd van lijf en leden. *Bien fait de corps.*
Vormen, het vormſel geeven. *Confirmer, donner la Confirmation.*
't Koomt den Biſſchoppen alleen toe te vormen. *Il n'appartient qu'aux Evêques de confirmer.*
VORMER. *z. m.* Een die ſteenen op de ſteenbakkerijen vormt. *Formeur, celui qui fait les briques & leur donne la forme qu'elles doivent avoir.*
Vorming. *z. v. Formation.*
De vorming van 't kind in de lijfmoeder. *La formation de l'enfant ou du fœtus dans la matrice.*
Vormſel. *z. g.* Een van de Sakramenten der Roomſche Kerke. *Confirmation, un des Sacremens de l'Egliſe Romaine.*
Vormſnijder. *z. m.* Die vormen maakt. *Formier, celui qui fait les formes pour les fouliers.*
VORSCH. *z. v.* Kikvorſch. *Grenouille.*
De vorſchen quaaken des zomers. *Les grenouilles coaſſent l'été.*
VORSCHEN. *zie* Navorſchen.
VORST. *z. v.* Felle koude. *Gelée, froid rigoureux.*
Wij hebben deezen winter eene felle vorſt gehad. *Nous avons eu une rude gelée cet hiver.*
De vorſt nijpt ſtreng. *La gelée eſt rude.*
De vorſt heeft een gat of is gedaan. *La gelée s'en va ou ſe paſſe, il dégéle.*
VORST. *z. v.* Opperrichel der dakpannen. *Le deſſus du toit qui eſt couvert de tuiles courbées ou à demi rondes, faîte.*
Hij zat op de vorſt van 't huis. *Il étoit aſſis ſur le faîte ou ſur le haut du toit de la maiſon.*
VORST. *z. m.* Prins. *Prince.*
Een magtig Vorſt. *Un grand Prince, un puiſſant Prince.*
De Rijksvorſten. *Les Princes de l'Empire.*
Heirvorſt, Keurvorſt, Landvorſt, Rijksvorſt, Viervorſt, enz. *zie onder* Heir, enz.
Vorſtelijk. *bijv. w.* Prinſelijk. *De Prince.*
Een vorſtelijk kleed. *Un habit de Prince, magnifique ou ſomptueux.*
Vorſtelijk. *bijw.* Prinſelijk. *En Prince.*
Wij wierden Vorſtelijk onthaald. *Nous fûmes traités en Princes.*
Vorſtendom. *z. g.* Prinsdom. *Principauté.*
Hij bezit een groot Vorſtendom. *Il poſſéde une grande Principauté.*
Vorſtenhof. *z. g.* Prinſenhof. *La Cour du Prince.*
VORSTER. *zie* Boſchbewaarder.
Vorſter. *Brabandſch woord. zie* Geregtsbode.
VORSTIN. *z. v.* Prinſes. *Princeſſe.*

Eene

Digitized by Google

Eene uitmuntende Vorſtin. *Une Princeſſe illuſtre.*

VORSTPAN. z. v. Eene pan tot dekkinge van de vorſt. *Faitière, ſorte de tuile courbée ſr ſque en demicercle, qui ſert à couvrir les autres qui ſont les plus hautes & les dernières du toit.*

V O S.

VOS. z. m. Zeker wild dier. *Renard, ſorte d'animal ſauvage.*

*Hij is een looze vos, 't is een doorttrapt menſch *C'eſt un fin renard, c'eſt un ruſé.*

Vos, een rosagtig paerd. *Alezan, cheval qui a le poil rouſſâtre.*

Sloddervos. *zie onder* Slodder.

Voſſenbont. z. g. *Fourrure de peaux de renard.*

Voſſengans. z. v. Zeekere gans die de loosheid van eenen vos heeft. *Cravan, ſorte d'oye qui a beaucoup de la fineſſe du renard.*

Voſſenhol. z. g. Hol waar in de voſſen neſtelen. *Terrier ou taniére de renard.*

Voſſenjagt. z. v. *Chaſſe au renard.*

Voſſenſtaert. z. m. *Queue de renard.*

Voſſenhol. z. g. Voſſe bont. *Peau de renard.*

Een rok met voſſenvellen gevoerd. *Un juſte-au-corps doublé de peaux de renard.*

*Het voſſenvel aantrekken, zig met listigheid wapenen. *Se couvrir de la peau du renard, uſer de fineſſe.*

V O U.

VOUW. z. v. Plooi, kreuk. *Pli.*

Daar is eene vouw in 't papier. *Il y a un pli au papier.*

Eene vouw maaken. *Faire un pli.*

*Iets in de beſte vouw ſlaan. *Prendre une choſe par le côté le plus beau, la prendre le plus avantageuſement qu'il ſe puiſſe, lui donner un tour avantageux.*

Vouw, gewrigt. *zie* Gewrigt.

Vouwbeen. z. g. Een boekbinders werktuig. *Plioir, inſtrument de relieur.*

Vouwleur. z. v. *Porte briſée.*

VOUWEN. w. w. In vouwen toeſlaan, plooijen. *Plier, mettre par plis.*

Een boek vouwen. *Plier un livre.*

Eenen neusdoek vouwen. *Plier un mouchoir.*

Het linnen moet gevouwen worden. *Il faut plier le linge.*

Vouwing. z. v. *Action de plier.*

Vouwmes. z. g. *zie* Knijpmes.

Vouwſtoel. z. m. Kerkſtoel, legerſtoel, die toegeſlagen word. *Pliant, ſiége pliant, chaiſe pliante, ſorte de ſiége d'uſage dans les égliſes & à l'armée.*

Vouwtafel. z. v. Neerſlaande tafel. *Table briſée, table pliante.*

V R A.

VRAAG. z. v. Eiſch, verzoek. *Demande, interrogation, queſtion.*

Eene vraag doen. *Faire une demande.*

Ik hebb' hem eene vrage voorgeſteld. *Je lui ai propoſé une queſtion, je lui ai fait une queſtion.*

De Geloofs Artiikelen worden in den Catechismus bij vraagen en antwoorden verhandeld. *Dans le Catéchiſme on traitte des Articles de Foi par demandes & par réponſes.*

Wat vraag is dat? *Eſt-ce là une demande à faire? Belle demande! La belle demande! Voilà une belle demande!*

Strikvraag. *zie onder* Strik.

Vraagagtig. *bijv. w.* Geneigd tot vraagen. *Curieux ou ſujet à faire des demandes.*

Gij moet zoo vraagagtig niet zijn. *Il ne faut pas être ſi curieux.*

‡ Vraagal. z. m. Een die bijna alles vraagt. *Qui ne fait que demander, qui demande tout, qui eſt ſujet à demander tout, un queſtionneur.*

‡ Gij zijt een regte vraagal. *Vous êtes un franc queſtionneur.*

VRAAGEN. w. w. Eiſchen, onderzoeken. *Demander, requerir, interroger.*

Iemand iets vraagen. *Demander quelque choſe à quelqu'un.*

Iemand mogt vraagen. *Quelqu'un pourroit demander.*

Naar zeekere ſtraat vraagen. *Demander certaine rue.*

*Naar den bekenden weg vraagen, vragen naar dingen die ons bekend zijn. *Faire l'ignorant d'une choſe qu'on ſait, faire ſemblant d'ignorer une choſe qui nous eſt connue.*

Vraagt het hem. *Demandez-le-lui.*

Hij wierd daar over gevraagd. *Il fut interrogé ou conſulté ſur cela.*

Ergens niet naar vraagen, zig over eene zaak niet bekreunen. *Ne ſe ſoucier pas ou ne ſe mettre pas en peine de quelque choſe.*

Ik vraag 'er niet naar, ik geef 'er niet om. *Je ne m'en ſoucie pas.*

Hij vraagt naar zijne moeder niet, hij agt zijne moeder niet. *Il ne ſe ſoucie pas de ſa mére, il n'eſtime pas ſa mére, il n'en fait gubres de cas.*

VRAAGER. z. m. Een die vraagt. *Celui qui demande, queſtionneur.*

Een onbeſcheiden vraager. *Un queſtionneur indiſcret.*

Vraagſter. z. v. *Celle qui interroge ou qui demande.*

Vraagſtuk. z. g. *Demande, queſtion.*

Een vraagſtuk oplosſen. *Réſoudre une queſtion.*

Eenige vraagſtukken verhandelen. *Agiter quelques queſtions.*

Vraagswijze. *bijv.* Op eene vraagende wijze. *En maniére de demande.*

Ik hebb' het maar vraagswijze voorgeſteld. *Je l'ai ſeulement propoſé par maniére de demande.*

Vraagwoord. z. g. Ondervraagend woord. *Mot interrogatif.*

Vraagziek. *bijv. w.* Vraagzugtig. *Sujet à faire des demandes ou des queſtions.*

Een vraagziek menſch valt in den gemeenen omnegang zeer ongemakkelijk. *Un queſtionneur perpétuel eſt un perſonnage bien incommode dans la ſociété.*

Vraagzugtig. *zie* Vraagziek.

VRAAK. *zie* Wraak.

VRAAT. z. m. Gulzigaard. *Glouton, gourmand, goinfre.*

Vraatagtig. *zie* Vraatig.

Vraatig. *bijv. w. Gourmand, gloutan, goulu.*

Een vraatig menſch. *Un glouton, un gourmand, un goulu, un goinfre.*

Gij moet zoo vraatig niet zijn. *Il ne faut pas être ſi gourmand.*

Vraatigheid. z. v. Gulzigheid. *Gourmandiſe, gloutonnie, gloutonnerie.*

VRAGEN. *zie* Vraagen.

VRAGT. z. v. Laading. *Charge, voiture.*

Eene zwaare vragt. *Une charge peſante.*

De vragt is gezet zoo veel van 't honderd. *La voiture eſt réglée à tant par cent.*

Eene vragt houts. *Une charge de bois.*

Huurvragt, Scheepsvragt of Schipvragt, Schuitvragt, enz. *zie onder* Huur, enz.

Vragt, huurloon van een ſchip. *Fret, argent qu'on donne pour le louage d'un navire.*

Vragt, vragtloon, voerloon. *Fret, voiture, port, paſſage.*

Zijne vragt betaalen. *Payer ſa voiture ou ſon paſſage.*

Hoe veel is de vragt? *Combien donne-t-on? Combien paye-t-on pour la voiture?*

Vragt van eenen brief. *Port de lettre.*

Vragtbrief. z. m. Brief dien men den ſchipper mede geeft, waarin de goederen en de bedongene vragt gemeld ſtaan. *Connoiſſement, lettre d'adreſſe pour marquer ce que l'on envoye & le fret que l'on doit payer: Terme de navigation.*

Vragtbrief, dien men den voerman meede geeft, waar in, enz. *Lettre de voiture, &c.*

Vragtloon. *zie* Vragt.

Vragtſchip. z. g. Schip dat met goederen vaart. *Voiture ou barque dans laquelle on voiture les marchandiſes par eau.*

Vragtſchuit. z. v. *Bateau de paſſage pour le tranſport ou la voiture des paſſagers.*

Vragtwieede. z. v. *Traîneau qui ſert à tranſporter les balles, les paquets, les tonneaux, &c.*

Vragtwagen. z. m. Wagen die goederen voert. *Chariot dans lequel on voiture de la marchandiſe par terre, charrette de roulier.*

VRANG. *zie* Wrang.

VRANK. *bijv. w.* Vrij. *Franc, libre.*

Hij gaat vrij en vrank over ſtraat. *Il marche franc & libre par la rue.*

VRANKRIJK. z. g. Rijksnaam in Europa, Frankrijk. *La France.*

Frankrijk is een magtig Rijk. *La France eſt un puiſſant Royaume.*

VRAT. *onv. tijd* Van vreeten. Als, hij vrat. *Il mangeoit ou il mangea goulument.*

VRAT. z. v. Zekere uitwaſſing van eeld aan de handen. *Virrue, excreſcence calleuſe qui vient principalement aux mains.*

Vratterkruid. z. g. *Herbe pour les verrues, comme le jus de tithymale, &c.*

V R E.

VREDE. z. m. Ruſte, ſtilte. *Paix.*

Den vrede beminnen. *Aimer la paix.*

Over den vrede handelen. *Traiter de la paix.*

Den vrede ſluiten, vrede maken. *Faire la paix.*

De vrede is getekend. *La paix eſt ſignée.*

De vrede der ziele, en de ruſte des gemoeds. *La paix de l'ame & le repos de l'eſprit.*

Laat mij met vrede. *Laiſſez-moi en paix ou en repos.*

Te vrede, vernoegd. *Content, ſatisfait.*

Ik ben te vrede. *Je ſuis content.*

Iemand te vrede ſtellen. *Contenter quelqu'un.*

Vredebreeker. z. m. Die den vreede breekt. *Violateur de la paix, Infracteur des traittés de paix, celui qui rompt, qui enfreint ou qui viole les conditions ou les articles de la paix.*

Hij was de eerſte vredebreeker. *Ce fut lui qui viola le premier les traittés de paix.*

Vredebreuk. z. v. Vredebreeking. *Violement ou infraction des traittés de paix, rupture d'une paix.*

Hij is aan de vredebreuk ſchuldig. *Il eſt coupable de la rupture de la paix, du violement ou de l'infraction des traittés.*

Vrede-

Digitized by Google

Vredehandel. *zie* Vredehandeling.
Vredehandeling. *z. v.* Handeling over den vrede. *Traitté de paix, conférence sur la paix.*
Hij heeft de vredehandeling bijgewoond. *Il a assisté aux traittés de paix ou aux conférences sur la paix.*
Vredekrans. *zie* Olijfkrans.
Vredelievend. *bijv. w.* Vreedzaam. *Pacifique, qui aime la paix, paisible.*
Vredelievendheid. *z. v.* Vreedzaamheid. *Humeur pacifique, esprit pacifique, naturel pacifique.*
Vrederegter. *z. m.* Bewaarder der gemeene ruste. *Juge de paix, conservateur du repos public, sorte d'Officier en Angleterre.*
Vredevlag. *z. v. Pavillon blanc en signe de paix.*
Vredelijk. *zie* Vreedzaamlijk.
Vreede. *zie* Vrede.
Vreedzaam. *bijv. w.* Geneigd tot vrede. *Pacifique, qui aime la paix.*
Een vreedzaam gemoed. *Un esprit pacifique.*
Vreedzaamheid. *z. v.* Geneigdheid tot vrede. *Humeur, esprit ou naturel pacifique, amour ou inclination pour la paix.*
Vreedzaamlijk. *bijw.* Vredigliik. *Pacifiquement, en paix, coiment.*
Vreedzaamlijk leeven. *Vivre pacifiquement, en paix, dans le repos.*
VREEF. *zie* Wreef.
VREEG. *zie* Voorvoet.
VREEK. N. *zie* Wreeken.
VREEMD. *bijv. w.* Uitheemsch, onkundig, zonderling, wonderlijk. *Eloigné, lointain, étranger, étrange, peu ordinaire.*
Een vreemd land. *Un pays étranger, éloigné ou lointain.*
Vreemde volken. *Nations étrangères.*
Een vreemd gewas. *Herbe étrangère ou exotique.*
Een vreemde vogel. *Un oiseau étranger.*
Een vreemd mensch. *Un homme étranger.*
Eene vreemde vrouw. *Une femme étrangère.*
Wij hebben Zondag laatstleden eenen vreemden Predikant gehoord. *Nous entendîmes dimanche dernier un Ministre étranger.*
Een vreemd of wonderzinnig mensch. *Un homme bourru, capricieux ou fantasque.*
Eene vreemde zaak. *Une chose étrange.*
Een vreemd of wonderlijk gevoelen. *Une opinion étrange.*
Dat quam mij zeer vreemd voor. *Cela me surprit étrangement, cela me parut fort étrange.*
Ik vind dat gantsch niet vreemd. *Je ne trouve cela nullement étrange.*
't Is iets vreemds. *C'est quelque chose de surprenant ou d'étrange.*
Hij zal vreemd toehooren. *Cela le surprendra.*
Dat dunkt mij vreemd. *Cela me semble étrange, je trouve cela étrange, cela me paroit étrange.*
't Is vreemd dat hij zoo lang blijft. *C'est une chose étrange qu'il tarde si longtemps.*
Een vreemde lust der vrouwen. *Appétit déréglé ou desordonné des femmes, envie que les femmes grosses ont de manger de certaines choses extraordinaires.*
Vreemdeling. *z. m.* Uitheemsche, vreemde. *Etranger, celui qui est d'un autre pays, qui n'est pas du pays.*
Ik was daar een vreemdeling. *J'étois-là étranger.*
Ik ben een vreemdeling in 't geen 'er is omgegaan. *Je ne sai rien de tout ce qui s'est passé.*
Vreemdheid. *z. v.* Vreemdigheid. *Rareté, chose surprenante & extraordinaire.*
De vreemdheid der taale. *Le peu de connoissance de la langue.*
Vreemdigheid. *zie* Vreemdheid.
VREES, enz. *zie* Vreeze, enz.
VREESAGTIG. *bijv. w.* Bevreesd. *Craintif, peureux, timide.*
Eene vreesagtige vrouw. *Une femme timide.*
Vreesagtigheid. *z. v.* Bevreesdheid. *Timidité, peur, crainte, appréhension.*
Vreeslijk. *bijv. w.* Schrikkelijk. *Horrible, terrible, épouvantable, effroyable, redoutable.*
Eene vreeslijke zaak. *Une chose horrible, terrible ou épouvantable.*
Het is vreeslijk om aan te zien. *Cela est terrible à voir.*
Vreeslijk. *bijw.* Schrikkelijk. *Horriblement, terriblement, épouvantablement.*
Vreeslijkheid. *z. v.* Schrikkelijkheid. *Effroi, épouvante, horreur, terreur.*
Ik was door de vreeslijkheid der zaake ontroerd. *L'horreur de la chose me troubla.*
Vreesselijk. *zie* Vreeslijk.
‡ VREETEN. *w. w.* Gulzig eeten. *Manger goulument, engloutir, dévorer.*
‡ Vreeten en zuipen. *Manger & boire goulument.*
‡ Dat is geen eeten, maar 't is vreeten. *Ce n'est pas-là manger, mais c'est dévorer.*
VREE-VUUREN. *Feu St. Eime, feux volans qui s'attachent souvent aux vergues & aux mats.*
VREEZE. *z. v.* Schroom, schrik, vervaardheid. *Crainte, peur, terreur, frayeur, appréhension.*
In vreeze zijn, bevreesd zijn. *Etre en crainte ou en appréhension.*
Met vreeze bevangen zijn. *Etre saisi de crainte ou de frayeur.*
De vreeze beneemen. *Oter la peur ou la crainte, en délivrer.*
De vreeze des Heeren. *La crainte de Dieu ou de l'Eternel.*
De vreeze des Heeren is het beginzel der wijsheid. *La crainte de l'Eternel est le commencement de la sagesse.* Prov. IX 10.
De Vroomen hebben altijd de vreeze Gods voor oogen. *Les gens de bien ont toujours la crainte de Dieu devant les yeux.*
Ik hebb'er geen vreeze voor, ik ben 'er niet over bekommerd. *Je ne crains pas cela, cela ne me donne pas d'inquiétude.*
VREEZEN. *w. w.* Schroomen, schrikken, ontzien. *Craindre, appréhender, redouter.*
Eenig onheil vreezen. *Appréhender quelque malheur.*
Ik vreeze dat ik qualijk zal doen. *Je crains de faire mal.*
Den dood vreezen, het gevaar vreezen. *Craindre la mort, craindre le danger.*
Vrees niet, wees niet vervaard. *Ne craignez pas, n'ayez pas peur.*
Vreezen, ontzien, eeren, eerbied of ontzag toonen. *Craindre, respecter, révérer.*
God vreezen. *Craindre Dieu.*
Godvreezend. *bijv. w. Qui craint Dieu.*
Een Godvreezend man. *Un homme qui craint Dieu, un homme craignant Dieu.*
Een godvreezend leeven leiden. *Vivre dans la crainte de Dieu.*
Zijne ouders vreezen. *Craindre ou révérer ses parens.*
VREK. *bijv. w.* Gierig, vasthoudend. *Avare, chiche, ladre.*
Een vrek mensch. *Une personne chiche ou avare.*
Hij is van eenen vrekken aard. *Il est d'un naturel avare.*
Vrek. *z. m.* Gierigaard. *Un avare, un ladre, un avaricieux.*
Hij is een regte vrek. *C'est un franc ladre, un véritable avare.*
Een gierige vrek. *Un avare fieffé, un ladre vert, un vilain ladre.*
Vrekaard. *z. m.* Gierigaard. *Avare, avaricieux, vilain, ladre.*
Vrekagtig. *bijv. w.* Schrokkig. *Avare, chiche, ladre.*
Vrekheid. *z. v.* Gierigheid. *Avarice, ladrerie, chicheté.*
Zie de vrekheid eens van dien mensch aan. *Voyez un peu la ladrerie de cet homme.*
VREKEN. *zie* Wreeken.
VREKKIG. *zie* Vrekagtig.
VREMD. *zie* Vreemd.
VRETDARM. *zie* Vraat.
VRETEN. *zie* Vreeten,
VREUGD of Vreugde. *z. v.* Blijdschap, vermaak. *Joye, plaisir, gayeté, rejoüissance.*
Vreugde betoonen. *Témoigner de la joye.*
Die goede tijding doet mij groote vreugd aan. *Cette bonne nouvelle me cause beaucoup de joye.*
Vreugde bedrijven. *Prendre du plaisir, se divertir, se donner de la joye.*
De gantsche stad was vol vreugde. *Toute la ville étoit remplie de joye.*
Opspringen van vreugde. *Tressaillir de joye.*
In vreugde leeven. *Vivre en joye, mener une vie joyeuse.*
Waereldsche vreugde. *Plaisir mondain, joye mondaine.*
Dobbervreugde. *zie onder* Dobber.
Vreugdedag. *z. m. Jour de réjouissance.*
Vreugdegalm. *z. m.* Geluig. *Cri de joye.*
Vreugdegeroep. *z g.* Vreugdegeschreeuw. *Cri de joye*
Vreugdegeschreeuw. *zie* Vreugdegeroep.
Vreugdejaar. *z g.* Een jaar van blijdschap. *Année de joye.*
Vreugdelied. *zie* Vreugdezang.
Vreugdevuur. *z. g. Feu de joye.*
Vreugdevuuren aansteeken. *Faire des feux de joye.*
Vreugdezang. *z. m.* Triomfzang. *Chant de joye, chant de triomphe.*
Vreugdgebaar. *z. g.* Vreugdeblijken. *Marques de joye.*
Vreugdig. *bijw.* Vrolijk. *Jovial, enjoué, qui aime la joye.*

V R I.

VRIEMELEN. *g. w.* Zig zittende met het onderlijf beweegen. *Faire des tours de gueux, se remuer étant assis.*
VRIEND. *z. m.* Daar men genegenheid voor heeft. *Ami, celui qui a de l'affection pour quelqu'un ou qui possède l'amitié d'un autre.*
Mijn vriend. *Mon ami.*
Waarde vriend. *Cher ami.*
Hij quam als vriend in huis. *Il entra en ami, il vint chez nous en qualité d'ami.*
Zijne vrienden onthaalen. *Recevoir ou traiter bien ses amis, les régaler.*
Ik zal toonen dat ik uw vriend ben. *Je ferai voir que je suis votre ami.*
Vrienden maaken. *Faire ou se faire des amis.*
Men kent de vrienden in den nood. *On connoit les amis au besoin.*
Vrienden en maagen. *Amis & parens.*

Digitized by Google

Vriend, bloedvriend, bloedverwant, nabeſtaande. *Parent, allié par le ſang.*
Op de bruiloft is 'er niemand geweeſt dan de vrienden aan weerkanten. *Il n'y avoit à la noce que les parens des deux côtés.*
Mijn mans vrienden zijn magtig. *Les parens de mon mari ſont puiſſans.*
Vriend, tegen eenen onbekenden ſpreekende. Als, zeg mij eens, vriend, hoe laat het is. *Ami, l'ami, mon ami, dites-moi je vous prie quelle heure il eſt.*
Bloedvriend, Boezemvriend, Hals vriend, Navriend, Raadsvriend, Tafelvriend, Smulvriend, enz. *zie onder* Bloed, enz.
Vriendelijk. *bijv. w.* Minzaam, beleefd. *Amiable, bonnête, affable, doux, civil, amical, gracieux.*
Een vriendelijk man. *Un homme civil ou affable.*
Eene vriendelijke vrouw. *Une femme douce & bonnête.*
Een vriendelijk gelaat. *Un viſage amiable, des yeux rians.*
Een vriendelijk antwoord. *Une réponſe bonnête ou civile.*
Zij is vriendelijk van ſpraak. *Elle a le langage doux ou amiable.*
Vriendelijk. *bijw.* Minzaam. *Amiablement, à l'amiable, amicalement.*
Iemand vriendelijk toeſpreeken. *Parler à quelqu'un amiablement.*
Vriendelijkheid. *z. v.* Minzaamheid. *Amitié, bonnêteté, civilité, douceur, affection, gracieuſeté.*
Men ziet de vriendelijkheid uit haare oogen. *L'bonnêteté ou la douceur paroit ſur ſon viſage.*
Zij heeft ons eene bijzondere vriendelijkheid beweezen. *Elle nous a témoigné toute la bonté ou toute l'amitié poſſible.*
Vriendhoudend. *bijv. w.* Getrouw aan eenen vriend. *Sociable, qui aime ſes amis, qui leur eſt fidele.*
Hij is heel vriendhoudend. *Il eſt fort ſociable, il aime ſes amis.*
Vriendin. *z. v.* Beminde. *Amie, celle qui aime & qui eſt aimée.*
Zij is mij eene waarde vriendin. *Elle eſt ma chére amie.*
Bedvriendin. *z. v.* Egtgenoote. *Epouſe.*
Vriendſchap. *z. v.* Vriendelijke bejegening, gunſt of dienſt. *Amitié, affection, civilité obligeante, plaiſir, ſervice.*
Iemand vriendſchap bewijzen. *Témoigner de l'amitié ou de l'affection à quelqu'un.*
Vriendſchap houden. *Entretenir l'amitié.*
Met eene fleſch wijns hebben wij de vriendſchap vernieuwd. *Nous avons renouvellé l'amitié en buvant ou en vuidant bouteille.*
Ik zal hem in alles te hulp komen, niet pligtshalven, maar uit vriendſchap. *Je l'aiderai en tout, non par devoir, mais par amitié.*
Iemand eene vriendſchap doen. *Faire un plaiſir à quelqu'un.*
Gij doet mij daar geen vriendſchap mêe. *Vous ne me faites pas de plaiſir en cela, vous me défobligez par-là.*
Vriendſchap, neemt zomtijds de plaats van Vriend, als men tegen eenen onbekenden van 't gemeene Volk ſpreekt. *Zie hier boven* Vriend.
VRIES. *z. m.* Fries, een man uit Friesland. *Un Friſon, un homme de Friſe.*
De Vriezen zijn van ouds voor een ſtrijdbaar Volk vermaard. *Les anciens Friſons ont été réputés de bons guerriers ou des gens belliqueux.*
Vrieſch. *bijv. w.* Frieſch, van- of uit Friesland. *De Friſe.*
Vrieſche Boter *Du Beurre de Friſe.*
* Vrieſche Ruiters. *Weerd der Krijgskunde.* Boom, omtrent een voet dik en twaalf voeten lang met ſcherpe pennen beſlagen om de aanvallers tegen te houden. *Des chevaux de Friſe, des poutres tranſpercées de pluſieurs pointes pour arrêter les attaquans.*
Hij ſpreekt op zijn Vrieſch. *Il a l'accent Friſon.*
Friesland. *z. g.* Friesland. *La Friſe, la Province de Friſe.*
Friesland is een gezegend en vrugtbaar land. *La Friſe eſt un pays abondant & fertile.*
VRIEZEN. *g. w.* Door koude ſtijf worden. *Geler, ſe glacer.*
Het water vrieſt toe. *L'eau ſe gêle ou ſe glace.*
Het vrieſt, het is vriezend weer. *Il gêle, il fait fort froid.*
Het heeft te nagt gevroren. *Il a gelé cette nuit.*
Vriezend weer. *Temps de gelée.*
VRIJ. *bijv. w.* Onbedwongen, onafhangkelijk. *Libre, indépendant, exempt.*
Een vrij land, volk, enz. *Un pays libre, un peuple libre, &c.*
Een vrij man. *Un homme libre, un homme qui n'eſt pas eſclave, qui eſt hors de ſervice.*
Een Landgoed dat vrij is van alle Laſten. *Une terre de franc aleu ou en franc aleu.*
Zederd de vreede is de zee vrij geworden. *Depuis la paix la mer eſt devenue libre, on peut naviger ſurement.*
Voor eenige jaaren waren de wegen zoo vrij niet als nu. *Il y a quelques années que les chemins n'étoient pas ſi libres qu'ils le ſont aujourd'hui.*
Vrije wil. *Libre-arbitre, franc-arbitre.*
Iemand vrij laaten, iemand ontſlaan. *Relâcher ou exempter quelqu'un.*
Eenen gevangenen vrij laaten. *Relâcher un priſonnier.*
Hij is vrijgeſprooken. *Il eſt abſous.*
Vrij van ſchattingen, ſchulden, enz. *Exempt de charges, de dettes, &c.*
Vrije goederen. *Biens allodiaux, francs ou exempts.*
Vrij, vrijelijk. *bijw. Librement, franchement.*
Ik mag het vrij doen. *Je le puis faire librement ou ſans crainte.*
Doe het vrij, het zal u niet berouwen. *Faites-le franchement ou hardiment, vous ne vous en repentirez pas.*
Vrij. *bijw.* Tamelijk, redelijk, paſſelijk. *Aſſez, paſſablement.*
Hij doet zijne dingen vrij wel. *Il fait aſſez bien ſes affaires, ſes affaires vont paſſablement bien.*
VRIJAADJE of Vrijagie. *z. v.* Minnerije. *Amour, amourette, galanterie, témoignage d'amour.*
De ernſtige vrijaadje van den Heer N. *Les amours de Monſieur N.*
Eene vrijaadje om tijdverdrijf. *Une amourette ou paſtét des amouretes.*
Eene eerlijke vrijaadje. *Amour honnête ou permis.*
VRIJ-AMPTEN, zeker Geweſt in Zwitzerland. *Provinces-Libres, pays de la Suiſſe.*
VRIJBORSTIG. *bijv. w.* Vrijmoedig. *Réſolu, hardi.*
Een vrijborſtig vrouwmenſch. *Une femme réſolue ou hardie.*
Vrijborſtig. *bijw.* Ronduit, onbewimpeld. *Tout net, franchement, ſans aucun détour.*
Hij zeide vrijborſtig zijne meeninge. *Il s'expliqua tout net ou il dit franchement ſa penſée.*
Vrijborſtigheid. *z. v.* Vrijmoedigheid. *Franchiſe.*
VRIJBRIEF. *z. m.* Verlofbrief. *Paſſeport, lettre de congé ou de permiſſion.*
Hij heeft eenen Vrijbrief om het ambagt op te zetten. *Il a une lettre de permiſſion pour faire le métier.*
Eenen vrijbrief afvaerdigen. *Expédier un paſſeport.*
VRIJBUIT. *z. m.* Roof. *Rapine, pillage, petite guerre, picorée, butin.*
Zij zijn op vrijbuit uitgegaan. *Ils ſont allés en parti, ils ſont allés à la petite guerre, ils ſont allés picorer ou faire du butin.*
Op vrijbuit vaaren. *Aller en courſe. Zie order* Kaap.
VRIJBUITEN. *w. w.* Rooven. *Picorer, aller à la petite guerre, faire du butin dans le pays ennemi, aller en parti, butiner, &c.*
VRIJBUITER. *z. m.* Roover. *Picoreur, ſoldat qui va à la petite guerre, qui va en parti ou en courſe, maraudeur.*
De wegen zijn vol vrijbuiters. *Les chemins ſont pleins de picoreurs ou de maraudeurs.*
De Vrijbuiters in America. *Les Boucaniers ou les Flibuſtiers dans l'Amérique.*
VRIJBURG. *z. m.* Toevlugt, ſchuilplaats. *Refuge, lieu où l'on ſe retire pour ſe garantir de quelque mal.*
Zijn huis was de Vrijburg van alle ſchelmen. *Sa maiſon étoit le refuge de tous les ſcélérats.*
VRIJDAG. *z. m.* De zesde dag der weeke. *Vendredi, le ſixiéme jour de la ſemaine.*
De goede Vrijdag. *Le Vendredi Saint.*
VRIJDOM. *z. m.* Stads gebied. *Juriſdiction d'une Ville.*
Dat is binnen den vrijdom der Stad geſchied. *Cela eſt arrivé dans la juriſdiction de la ville.*
Vrijdom of vrijheid, ontheffing van laſten en ſchattingen. *Immunité, exemption d'impôts, de charges, &c.*
VRIJE. *z. g.* Landen onder eenen Vrijheer ſtaande [illegible]*ie, terre & ſeigneurie de Ba[illegible]ne.*
't Vrije van Brugge of van Sluis in Vlaanderen. *Le Franc de Bruges ou de l'Eſcluſe en Flandres.*
VRIJE KONST. *Art libéral.*
De vrije konſten oefenen. *Exercer les Arts libéraux.*
‡ Hij verſtaat de vrije kon[illegible] toverije. *Il entend l'art magique, il eſt ſorcier.*
VRIJELIJK. *bijw.* Onbeſchroomdelijk. *Librement, franchement.*
Gij moogt het vrijelijk doen. *Vous le pouvez faire librement.*
VRIJEN. *w. w.* Bevrijden, vrij houden. *Exempter, garantir.*
Hij moet ons daar van vrijen. *Il faut [illegible] nous exempte de cela.*
VRIJEN. *w. w. en g. w.* Uit vrijen gaan, ten huwelijk verzoeken. *Faire l'amour, rechercher une fille, careſſer, flatter.*
Hij vrijd naar eene rijke juffer. *Il fait l'amour à une Demoiſelle riche, il recherche une riche Demoiſelle.*
* Hij vrijd zijne moeder om wat gelds. *Il flatte ſa mére, il la careſſe pour en avoir un peu d'argent.*
VRIJER. *z. m.* Minnaar. *Serviteur, amant, galant.*
Zij heeft eenen rijken vrijer. *Elle a un amant bien riche.*
Vrijer, jongman. *Jeune homme, garçon.*

Hij

Digitized by Google

Hij begint al een vrijer te worden. *Il commence à devenir grand, il devient brave garçon.*
Vrijer, ongehuwd manspersoon. *Homme qui n'eſt pas marié, qui vit dans le célibat.*
Hij is een oude vrijer. *C'eſt un vieux garçon.*
VRIJE-REISBRIEF. *z. m. Paſſeport.*
Hij is met eenen Vrije-reisbrief voorzien. *Il a un paſſeport.*
VRIJERIJE. *z. v.* Vrijaadje. *Amours, galanterie.*
Zijne vrijerije heeft geen voortgang. *Ses amours n'ont pas de ſuccès.*
VRIJFHOUTEN. *z. g. meerv.* Houten die voor den boeg van 't ſchip hangen. *Défenſes.*
VRIJGEBOOREN. *bijv. w.* Niet ſlaaffch. *Libre, qui n'eſt pas eſclave.*
Een vrijgebooren Volk. *Une Nation libre, un peuple libre.*
VRIJGEEST. *z. m. Un libertin, un eſprit libertin, un eſprit fort.*
Vrijgeestigheid, vrijgeesterije. *z. v. Libertinage, trop grande liberté en matière de religion.*
VRIJGEKOCHT. *d. w.* Van vrijkoopen. *Affranchi, racheté.*
VRIJGELAATEN of vrijgelaten. *d. w.* Van vrijlaaten. *Relâché, mis en liberté.*
VRIJGELEI-BRIEF. *z. m.* Paspoort. *Sauf-conduit, paſſeport.*
Hij heeft een' Vrijgelei-brief uit en te huis. *Il a un ſauf-conduit ou un paſſeport pour entrer & pour ſortir.*
VRIJGELEIDE. *z. v.* Vrije bewaaring. *Eſcorte pour la ſureté des voyageurs.*
VRIJGEMAAKT. *d. w.* Van vrijmaaken. *Affranchi.*
Fedrus was een vrijgemaakte ſlaaf van Augustus. *Phèdre étoit un affranchi d'Auguſte.*
VRIJGEPLEIT. *d. w.* Van vrijpleiten. *zie* Vrijpleiten.
VRIJGESPROKEN of vrijgeſprooken. *d. w.* Van vrijſpreeken. *Abſous, déclaré innocent.*
VRIJGEVOGTEN. *bijv. w. Qui s'eſt rendu libre les armes à la main, qui a obtenu ſa liberté par la force des armes.*
VRIJ-GRAAFSCHAP. *z. g.* Landſchap van Vrankrijk. *Franche-Comté, Province de France.*
VRIJHARTIG. *bijv. w.* Openhartig. *Sincère, franc, qui n'eſt pas diſſimulé.*
Vrijhartigheid. *z. v. Sincérité, franchiſe.*
VRIJHEER. *z. m.* Baron. *Baron.*
Hij is een Vrijheer van zekere plaats. *Il a titre de Baron d'un certain lieu.*
Vrijheerlijkheid. *z. v. Baronnie.*
VRIJHEID. *z. m.* Onafhangelijkheid. *Liberté, indépendance.*
In vrijheid leeven. *Vivre en liberté.*
De vrijheid des koophandels. *La liberté du négoce.*
Ik neeme de vrijheid van u te zeggen. *Je prens la liberté de vous dire.*
VRIJHOF. *zie onder* Hof.
VRIJHOUDEN. *w. w.* Koſtvrijhouden. *Défrayer.*
VRIJKOOPEN. *w. w. Racheter, payer la rançon, affranchir.*
Vrijkooping. *z. v. Rachat, rédemption, affranchiſſement, payement de la rançon.*
VRIJLAATEN. *w. w.* Ontſlaan, in vrijheid ſtellen. *Relâcher, mettre en liberté.*
Hij is vrijgelaaten. *Il a été mis en liberté.*
Vrijlaating. *z. v. Elargiſſement des priſonniers, action de les relâcher.*
VRIJLEEN. *z. g. Franc-fief.*
VRIJLIJK. *zie* Vrijelijk.
VRIJMAAKEN. *zie* Vrijlaaten.
VRIJMOEDIG. *bijv. w.* Onbeſchroomd. *Hardi, réſolu.*
Eene vrijmoedige vrouw. *Une femme hardie.*
Vrijmoedig in 't ſpreeken zijn. *Etre hardi en parlant.*
Vrijmoedig. *bijw. zie* Vrijmoedigljk.
Vrijmoedigheid. *z. v.* Onbeſchroomdheid. *Hardieſſe, réſolution, courage, fermeté.*
Hij heeft de vrijmoedigheid niet om het te doen. *Il n'a pas la hardieſſe ou le courage de le faire.*
Vrijmoedigljk. *bijw.* Onbeſchroomdelijk. *Hardiment, cavalièrement, franchement.*
Hij ſprak vrijmoedigljk. *Il parla hardiment, cavalièrement ou franchement.*
VRIJPLAATS. *z. v. Azyle.*
VRIJPLEITEN. *w. w.* Iemands halsgeding winnen. *Gagner le procès criminel de quelqu'un.*
Zijn Advokaat heeft hem vrijgepleit. *Son Avocat a gagné ſon procès, l'a tiré d'affaire.*
VRIJPOSTIG. *bijv. w.* Onbeſchroomd, ſtout. *Hardi, effronté.*
Een vrijpostige jongen. *Un garçon hardi ou effronté.*
Hij is al te vrijpostig. *Il a trop de hardieſſe ou trop d'effronterie.*
Vrijpostig. *bijw. zie* Vrijpostiglijk.
Vrijpostigheid. *z. v.* Stoutheid. *Hardieſſe, effronterie, licence.*
Vrijpostigheid is goed in zommige gevallen. *La hardieſſe eſt louable ou bonne en de certains occaſions.*
Hou mijne vrijpostigheid ten goede. *Excuſez la hardieſſe que je prens.*
Vrijpostiglijk. *bijw.* Stoutiglijk. *Hardiment, effrontement, trop librement.*
Hij quam vrijpostiglijk ten huize in. *Il entra hardiment.* &c.
VRIJSPRAAK. *z. v. zie* Vrijſpreeking.
VRIJSPREEKEN. *w. w.* Quijtſcheiden. *Abſoudre, déclarer innocent.*
Zij is van den Prieſter vrijgeſprooken. *Elle a reçu l'abſolution du Prêtre.*
Vrijſpreeking. *z. v.* Quijtſchelding. *Abſolution, pardon.*
Daar is nog geen vrijſpreeking. *Il n'y a pas encore d'abſolution.*
VRIJSTAAN. *g. w.* Geoorloofd zijn. *Etre permis.*
VRIJSTAD. *z. v.* Vrijplaats. *Azyle, ville de refuge, ville où l'on ſe retire pour conſerver ſa vie ou ſe garantir de quelque mal.*
Hij is naar eene vrijstad gevlugt. *Il s'eſt retiré dans une ville de refuge ou dans un azyle.*
VRIJSTER. *z. v.* Minnares. *Maîtreſſe, amante.*
Hij is met zijne vrijster uitgegaan. *Il eſt ſorti avec ſa maîtreſſe.*
Vrijster. *z. v.* Dogter, jonge dogter. *Fille, jeune fille.*
Zij word al eene vrijster. *Elle devient une grande fille, une brave fille.*
Vrijster, een ongehuwd vrouwmenſch of dogter. *Il le qui n'eſt pas encore mariée.*
Zij is nog vrijster. *Elle eſt encore fille.*
Eene oude vrijster. *Une vieille fille, fille âgée qui n'a pas encore été mariée.*
VRIJVEN. *zie* Wrijven.
VRIJVERKLAAREN. *zie* Vrijſpreeken.
Vrijvrouw. *z. v.* Baronne.
VRIJWAAREN. *w. w.* Voor de deugd der verkogte waaren inſtaan. *Garantir la bonté de ce qu'on vend.*
Vrijwaaring. *z. v. Garantie.*
VRIJWILLIG. *bijv. w.* Onverdwongen. *Volontaire, de franche volonté, qui n'eſt pas contraint ou gêné.*
Een vrijwillige arbeider. *Un ouvrier volontaire, qui n'eſt pas contraint.*
Een vrijwillige ſoldaat. *Un volontaire, ſoldat qui ſert ſa patrie à ſes dépens.*
Een vrijwillige ruiter. *Un cavalier volontaire, un volontaire à cheval.*
Eene bende vrijwilligen. *Une compagnie de volontaires.*
Vrijwillig. *bijv. w. zie* Vrijwilliglijk.
Vrijwilliger. *z. m.* Vrijwillige ſoldaat. *Volontaire.*
Vrijwilligheid. *z. v.* Onbedwongenheid. *Franche & libre volonté, état libre, franc & oppoſé à la contrainte & à la force.*
Iets met vrijwilligheid doen. *Faire quelque choſe de bon cœur & ſans aucune contrainte.*
Vrijwilliglijk. *bijw.* Van zelfs. *Volontairement, ſans contrainte.*
God vrijwilliglijk dienen. *Servir Dieu volontairement & ſans contrainte.*
Zig vrijwilliglijk in dienſt begeeven. *Prendre ſervice volontairement. s'offrir volontairement pour entrer dans le ſervice.*
VRIND, vrindin, vrindſchap, enz. *Zie* Vriend, vriendin, vriendſchap, enz.

V R O.

VRO. *bijv. w. ond. w.* Vrolijk, blijde. *Joyeux, gai, de bonne humeur.*
VROED. *bijv. w.* Wijs, voorzigtig. *Sage, prudent, aviſé.*
Zie dat gij u vroed houd. *Soyez ſage & aviſé.*
Vroedheid. *z. v.* Wijsheid, voorzigtigheid. *Sageſſe, prudence.*
VROEDMAAKEN. *w. w.* Overreeden, wijsmaken. *Perſuader, en faire accroire.*
Gij zult mij dat niet vroedmaken. *Vous ne m'en ſirez pas accroire, vous ne me perſuaderez pas cela.*
Vroedmaking. *z. v.* Overreeding, aanraading. *Inſtigation, perſuaſion, induction.*
VROEDMEESTER. *z. m. Accoucheur, chirurgien qui aide à accoucher.*
Vroedmoeder, en Vroedmoer. *zie* Vroedvrouw.
VROEDSCHAP. *z. v.* De groote of breede Raad eener Stad. *Le Senat, le grand Conſeil d'une Ville, le Magiſtrat, la Magiſtrature.*
De Vroedſchap is over die zaak vergaderd. *Le Magiſtrat eſt aſſemblé pour cette affaire ou pour ce ſujet.*
Een lid van de Vroedſchap. *Un membre de la Magiſtrature.*
In de Vroedſchap zijn. *Etre dans la Magiſtrature.*
Vroedsman. *z. m.* Lid van de Vroedſchap in Vriesland. *Sénateur, membre du Sénat en Frife.*
VROEDVROUW. *z. v.* Vroedwijf. *Sage-femme, matrone, celle qui accouche les femmes, accoucheuſe.*
De Vroedvrouw of het Vroedwijf wierd ontboden. *On fit venir ou l'on envoya querir la ſage-femme.*
Vroedwijf. *z. g. zie* Vroedvrouw.
VROEG. *onv. tijd.* Van vrugen. Als, ik vroeg. *Je demandois ou je demandai.*
VROEG. *bijv. w.* Bij tijds komende. *Hâtif, hâtive, précoce.*
Eene vroege perzik, eene vroege tulp. *Pêche hâtive, tulipe hâtive.*
Een vroege zomer. *Un été hâtif, un été qui commence de bonne heure.*
De vroege en ſpade regen. *La pluye hâtive*

Digitized by Google

bâtive & tardive, la pluye de la premiére & de la derniére saison.

Vroege vrugten. *Des fruits bâtifs ou précoces.*

Vroeg. *bijw.* Bij tijds. *Tôt, de bonne heure, matin.*

Men moet vroeg of laat sterven. *Il faut mourir tôt ou tard.*

Ik zal vroeg opstaan. *Je me léverai matin ou de bon matin.*

De Kerk ging vroeg uit. *L'Eglise sortit de bonne heure, on sortit de bonne heure de l'Eglise.*

Het is nog zeer vroeg. *Il est encore fort matin.*

's Morgens vroeg. *De bon matin.*

Vroeg 's morgens, 's morgens vroeg. *De bon matin, de grand matin.*

Hij is al vroeg 's morgens uitgegaan. *Il est sorti de bon matin.*

VROEGEN, enz. *zie* Vroegen, enz.

VROEGRIJP. *bijv. w.* Al te dra rijp. *Hâtif, bâtive, precoce, mûr avant le temps.*

Vroegrijpe vrugten rotten haast. *Les fruits bâtifs se pourrissent facilement ou bientôt.*

‡ Een vroegrijpje. *z. g.* Een meisje, dat vroeg aan den man wil. *Fille bâtive, fille qui veut se marier fort jeune, fille précoce.*

Vroegschepen. *z. g. meerv. Vaisseaux détachés qui arrivent avant la flotte.*

Vroegtijdig. *bijw. zie* Vroegrijp.

Vroegtijds. *bijw. zie* Vroeg.

VROEMOER. *z. v.* Vroedwijf. *Sage-femme.*

VROETEN. *zie* Vroeten.

VROK, haat. *zie* Wrok.

VROLIJK of vrolijk. *bijv. w.* Verheugd, blijde. *Gai, joyeux, qui a de la joye, qui est rempli de joye.*

Zig vrolijk maaken, zig vervrolijken. *Se réjoüir, se divertir, se donner de la joye ou du bon temps.*

Een vrolijk hart. *Un cœur gai.*

Hij is van eenen vrolijken aart. *Il est d'une humeur gaye.*

Vrolijk weezen, goede cier maaken. *Faire bonne chére, se divertir.*

Zij zijn t'zamen vrolijk geweest. *Ils se sont divertis ensemble.*

Vrolijk. *bijw.* Blijdelijk. *Gayement, joyeusement, avec joye.*

Hij wierd vrolijk ontvangen. *Il fut reçu gayement ou avec joye.*

Vrolijkheid. *z. v.* Vreugde. *Joye, gayeté, plaisir, réjoüissance.*

Men zag de vrolijkheid uit zijn wezen. *On vit la joye peinte sur son visage.*

VRONG. *zie* Wrong.

VRONGEL. *zie* Wrongel.

VROOM. *bijv. w.* Deugdzaam, dapper. *Droit, équitable, vertueux, pieux, honnête, brave, sincére.*

Een vroom man. *Un homme vertueux, un homme de probité.*

Een vroom leven leiden. *Mener une vie pieuse.*

Een vroom gemoed. *Un cœur droit, une ame pieuse.*

Een vroom Ridder. *Un brave Chevalier.*

Vroomelijk. *bijw.* Deugdelijk, opregtelijk, dapperlijk. *Droitement, équitablement, vertueusement, pieusement, honnêtement, bravement, sincérement.*

Hij heeft zig vroomelijk gequeeten. *Il s'est conduit ou comporté bravement ou en honnête homme.*

Vroomelijk leeven. *Vivre vertueusement ou pieusement.*

Vroomheid. *z. v.* Deugdzaamheid. *Vertu, droiture, équité, sincérité, candeur.*

Vroomheid, dapperheid, kloekheid. *Valeur, courage, bravoure.*

Zijne vroomheid wierd geloond. *Son courage fut récompensé ou sa vertu reçut sa récompense.*

VROOR. *onv. tijd* van Vriezen. Als, het vroor. *Il gelait ou il gela.*

VROOS. *zie* Vroor.

VROUW. *z. v.* Vrouwspersoon. *Femme.*

Eene schoone vrouw. *Une belle femme.*

Men zag 'er meer vrouwen dan mannen. *On y vit plus de femmes que d'hommes.*

Vrouw, gehuwde vrouw, wijf, huisvrouw. *Femme mariée.*

Zij is geen vrijster, maar eene vrouw. *Elle n'est pas fille, mais elle est femme.*

Hij had zijne vrouw bij zig. *Il avoit sa femme auprès de lui.*

Vrouw, Meesteresse. *Maitresse.*

De meid is buiten weeten van haare vrouwe uitgegaan. *La servante est sortie à l'insu de sa maitresse.*

Onze lieve Vrouw, de Moeder des Heeren bij de Roomschgezinden. *Notre Dame, la Mére de Dieu: Terme de l'Eglise Romaine.*

Vrouw van eene Heerlijkheid of ander vast goed. *Dame.*

De Vrouw van 't Dorp is gestorven. *La Dame du village est morte.*

Vrouw in 't kaartspel. *Dame au jeu de cartes.*

Harten- / Ruiten- / Schoppen- / Klaveren-Vrouw. *Dame de* cœur. / carreau. / pique. / trifle.

Derde, vierde, vijfde of vijftiende, sesde of zestiende van de vrouw. *Tierce, quatre, quinte, sixiéme à la Dame.*

Ambagtsvrouw, Beschutsvrouw, Burgervrouw, Buurvrouw, Groenvrouw, Huisvrouw., Jonkvrouw, Koopvrouw, Kraamvrouw, Krijgsvrouw, Landvrouw, Leidsvrouw, Marktvrouw, Melkvrouw, Pensvrouw, Schippersvrouw, Schoolvrouw, Schutsvrouw, Slaapvrouw, Steêvrouw, Vischvrouw, Vlasvrouw, Voedstervrouw, Vroedvrouw, Wasvrouw, Weduwvrouw, Werkvrouw, Zegsvrouw, Zoogvrouw, enz *zie onder* Ambagts, enz.

Vrouwagtig. *bijv. w.* Tot vrouwen genegen. *Adonné aux femmes, qui aime fort les femmes ou le sexe.*

Een vrouwagtig man verwaarloost dikwils de gewigtigste zaaken. *Un homme adonné aux femmes néglige souvent les affaires les plus importantes.*

Vrouwe. *zie* Vrouwen.

Vrouwelijk. *bijv. w.* Van eene vrouwe, dat tot de vrouwen behoort of naar de vrouwen gelijkt. *Féminin, ce qui appartient ou ressemble aux femmes, de femme.*

Het vrouwelijke geslagt. *Le genre féminin: Terme de Grammaire.*

Het vrouwelijke geslagt. *zie* De vrouwelijke kunne.

De vrouwelijke naamwoorden. *Les noms féminins, les noms du genre féminin.*

De vrouwelijke kunne. *Le sexe féminin, le beau sexe.*

Eene vrouwelijke beezigheid. *Une occupation de femme.*

Vrouwelijk. *bijw.* Als de vrouwen, naar de wijze der vrouwen. *A la maniére des femmes, en femmes.*

Zig vrouwelijk aanstellen. *Se comporter ou se conduire en femme ou comme une femme.*

Vrouwelijkheid. *z. v.* Vrouwen schamelheid. *Les parties honteuses ou naturelles d'une femme.*

Vrouwen. *bijv. w. De femme.*

Vrouwenbeeld. *z. g.* Een vrouwelijk beeld. *Une image ou une statue de femme.*

Vrouwenbroeder. *z. m.* Zwager. *Frére de la femme, beaufrére.*

Vrouwenbroek. *z. m. Caleçon de femme.*

Vrouwendag. *z. m.* Maria Ligtmis. *La Chandeleur, fête de la purification de la St. Vierge.*

Vrouwenhair. *z. g.* Zeker kruid. *Polytric, rue de mur, sorte d'herbe appellée en Latin* Capillus Veneris.

Vrouwenhuis. *z. g.* Huis of gestigt waar in niet dan oude Vrouwen woonen. *Hôpital ou maison où il ne demeure que de vieilles femmes.*

Zij woont in 't oude Vrouwenhuis. *Elle demeure à la maison des vieilles femmes.*

Vrouwenkleed. *z. g. Habit de femme.*

Vrouwenkruid. *z. g.* Melisse, zeker gewas. *Mélisse, citronelle, sorte de plante.*

Vrouwenleen. *z. g. Fief possédé par une femme.*

Vrouwenlust. *z. m.* Lust van eene zwangere Vrouw. *Envie de femme grosse.*

Vrouwenmelk. *z. v. Lait de femme.*

Vrouwenrok. *z. m. Habit de femme.*

Vrouwenschenden. *z. g.* Verkragting. *Action de violer ou de forcer les femmes & les filles.*

Na dat de stad ingenomen was ging 't op een vrouwenschenden. *Après la prise de la ville on força & viola les femmes & les filles.*

Vrouwenschender. *z. m.* Verkragter. *Celui qui force une femme ou une fille.*

Een eerlooze Vrouwenschender. *Un scélérat qui fait violence aux femmes ou aux filles.*

Vrouwenschenderije. *z. v.* Vrouwenschending. *Action de violer ou de forcer les femmes ou les filles.*

Hij wierd met vrouwenschenderije betigt. *Il fut accusé d'avoir forcé des femmes ou des filles.*

Vrouwenschending. *zie* Vrouwenschenderije.

Vrouwenschennis. *zie* Vrouwenschending.

Vrouwenstem. *z. v. Voix de femme.*

Vrouwentimmer. *z. g.* Vrouwenvertrek of Vrouwenstoet. *L'appartement des femmes.*

Het vrouwentimmer van den Sultan. *Le serrail du Sultan.*

Het vrouwentimmer of alle de vrouwen van den Grooten Heer. *Le serrail, toutes les femmes du Grand Seigneur.*

Vrouwentimmer, het gantsch vrouwelijke geslagt. *Le sexe féminin, toutes les femmes prises en général.*

Vrouwlieden. *meerv. Des femmes.*

Vrouwlui. *zie* Vrouwlieden.

Vrouwmensch. *z. g.* Vrouwspersoon. *Une femme, une fille, une personne du sexe féminin.*

Vrouwspersoon. *zie* Vrouwmensch.

Vrouwtje. *z. g.* Wijfje, kleine vrouw. *Petite femme.*

Zij is een aardig vrouwtje. *C'est une jolie petite femme.*

Een slegt of onnoozel vrouwtje. *Femmelette, petite femme qui a peu de sens.*

Vrouwvolk. *z. g. Des femmes.*

Men zag 'er meer vrouwvolk dan mannen. *On y vit plus de femmes que d'hommes.*

Vrouw-

Digitized by Google

Vrouwziek. *bijv. w.* Vrouwagtig, vrouwzugtig. *Adonné aux femmes.*
Vrouwzugtig. *zie* Vrouwziek.

V R U.

VRUGT. *z. v.* Voortbrenging van eenen boom, van een gewas, van eene vrouw. *Fruit, ce qu'un arbre, une plante ou une femme produit, production de la nature.*
Rijpe vrugten. *Des fruits mûrs.*
Vroege vrugten. *Des fruits précoces ou hâtifs.*
Laate vrugten. *Des fruits tardifs.*
Vrugten plukken. *Cueillir des fruits.*
Vrugt draagen, vrugten voortbrengen. *Porter des fruits, produire ou pousser des fruits.*
Eene aangenaame vrugt. *Un beau fruit, un fruit agréable.*
De vrugt in 's moeders lichaam. *Le fruit dans le sein de sa mère.*
Zij heeft haare vrugt omgebragt. *Elle a perdu ou défait son fruit.*
Eene onvoldragene vrugt. *Un avorton, un fruit abortif.*
* Vrugt, voordeel. *Fruit, profit, utilité, avantage.*
Dat kan geen vrugt doen. *Cela ne peut pas faire de profit, cela est inutile.*
Ergens vrugt of voordeel van trekken. *Avoir ou retirer du profit de quelque chose.*
* Vrugt, uitwerking, gevolg. *Fruit, effet, suite.*
De rampen van dit leven, en de dood die 'er op volgt, zijn de droevige vrugten der ongehoorzaamheid van onze eerste Voorouderen. *Les malheurs de cette vie & la mort qui vient ensuite sont les triftes fruits de la desobéissance de nos premiers parens.*
Aardvrugt, Boomvrugt, Godvrugt, Herfstvrugt, Navrugt, Plukvrugt, Veldvrugt, Wintervrugt, Zomervrugt, enz. *zie onder* Aard, enz.
Vrugtbaar. *bijv. w.* Overvloedig in vrugten. *Fertile, fécond, qui produit ou qui porte beaucoup de fruits.*
Een vrugtbaar land. *Un pays fertile.*
Eenen akker door meften vrugtbaar maken. *Rendre une terre fertile par le moyen du fumier.*
Een vrugtbaare boom. *Un arbre fertile.*
Een vrugtbaar huwelijk. *Un mariage fécond.*
Eene vrugtbaare vrouw. *Une femme féconde.*
* Eene vrugtbaare ftoffe, daar veel op te zeggen valt. *Une matière abondante, un riche fujet.*
Vrugtbaar. *Geneesk. woord. Prolifique.*
Vrugtbaarheid. *z. v.* Overvloed in vrugten. *Fertilité, fécondité.*
De vrugtbaarheid des lands. *La fertilité du pays ou de la terre.*
De vrugtbaarheid der vrouwen. *La fécondité des femmes.*
Vrugtbaarlijk. *bijw.* Overvloediglijk. *Fertilement, abondamment, en abondance.*
Vrugtboom. *z. m. Arbre fruitier.*
Vrugtdraagend. *bijv. w.* Vrugten voortbrengende. *Fruitier, qui porte du fruit.*
Een vrugtdraagende boom of vrugtboom. *Un arbre fruitier.*
Vrugteloos. *bijv. w.* Nooddeloos, onnut. *Inutile, infructueux.*
Een vrugteloozé arbeid. *Un travail inutile, une peine inutile.*
Het is vrugteloos al wat men daar aan doet. *Tout ce qu'on y fait eſt inutile, eſt peine perdue.*
Vrugteloosheid. *z. v.* Onnuttigheid. *Inutilité, marque ou défaut d'utilité.*
Vrugtgebruik. *z. g. Regtkundig woord.* Genot, inkomft, lijftogt. *Uſufruit, joüiſſance du revenu de quelque terre, maiſon, &c. viage.*
Zij zal het vrugtgebruik der nalaatenſchap trekken zoo lange zij leeft. *Elle tirera l'uſufruit de la ſucceſſion tant qu'elle vivra.*
Vrugtgebruiker. *z. m.* Togtenaar. *Uſufruitier, qui tire l'uſufruit, viager.*
Vrugtgebruikſter. *z. v.* Togtenareſſe. *Viagère, uſufruitière.*
VRUGTEN. *zie* Vreezen.

V R Y.

VRY. *zie* Vrij, enz.

V U I.

VUIDIG. *zie* Vuig.
VUIG. *bijv. w.* Lui, vadſig. *Indolent, Pareſſeux, qui n'a ni feu, ni vigueur.*
Hommels zijn maar vuige dieren. *Les bourdons ne ſont que des inſectes pareſſeux.*
Een vuig menſch. *Un homme pareſſeux.*
Vuigheid. *z. v.* Luiheid. *Pareſſe, manque de feu & de vigueur, indolence.*
VUIL. *bijv. w.* Onzuiver, morſlig. *Sale, malpropre, plein d'ordures.*
Een vuil doek. *Un linge ſale.*
Een vuil hemd. *Une chemiſe ſale.*
Vuile handen. *Des mains ſales.*
Vuile ſtraaten. *Des rues ſales.*
Vuil water. *De l'eau ſale.*
Een vuil ei. *Oeuf couvé, œuf gâté.*
Een vuil kind. *Un enfant ſalop & malpropre.*
* Een vuil woord. *Une parole obſcène, ſale ou malhonnête.*
Geen vuile reden gaa uit uwen monde. Eph. IV. 29. *Qu'il ne ſorte aucune parole ſale de votre bouche.*
Vuil maken, bemorſſen, bevuilen, beſmetten, bevlekken. *Salir, ſouiller, gâter, rendre ſale.*
Het kind heeft zig vuil gemaakt. *L'enfant s'eſt ſali.*
Veel waters vuil maken. *zie onder* Water.
* Een vuil menſch, een quaadaardig menſch. *Une perſonne malicieuſe ou mechante.*
* Het is een vuil wijf. *C'eſt une méchante femme, une femme malicieuſe.*
‡ Een vuil aas. *zie* Vuil menſch.
Vuilaardig. *bijv. w.* Boosaardig. *Méchant, malicieux, vilain.*
‡ Een vuilaardige prije. *Une vilaine carogne ou friponne.*
Vuilaardigheid. *z. v. Vilenie, méchanceté, malice.*
Vuilaardiglijk. *bijw. Méchamment, malicieuſement, vilainement.*
VUILBEK. *z. m. en v.* Vuilſpreeker of Vuilſpreekſter. *Impudent ou impudente, celui ou celle qui dit des ſaletés ou des groſſièretés.*
Vuilbekken. *g. w.* Vuile woorden ſpreeken. *Dire des groſſièretés ou des ſaletés, employer des paroles ſales ou groſſières.*
Vuilenbras. *z. v. Zeewoord.* Houtenbak daar zout vleeſch of zoute viſch in gewerkt word. *Baquet dont on ſe ſert ſur les vaiſſeaux pour y mettre tremper la chair ſalée & le poiſſon ſalé.*
‡ Vuilenbras. *zie* Morſpot.
Vuilheid. *zie* Vuiligheid.
Vuiligheid. *z. v.* Morſigheid, drek, ſtront. *Saleté, vilenie, ordure, excrémens.*
Veeg de vuiligheid weg. *Otez les ordures*
* Vuiligheid, quaadaardigheid. *Malice, vilenie.*
Hij doet dat maar uit vuiligheid. *Il ne fait cela que par malice.*
Vuiligheden, vuile woorden. *Paroles ſales & obſcènes.*
Vuilik. *z. m.* Een onguur menſch. *Un vilain, un ladre, un maroufle.*
Hij is een olijke vuilik. *C'eſt un franc maroufle, un vilain ladre, un ladre vert, un fripon.*
Vuil maaken. *zie* Vuilmaaken.
Vuilnis. *z. v.* Vullis, drek. *Ordures, ſaletés, immondice, balieures. zie onder* Vullis.
Vuilnisraper. *z. m.* Vullisman. *Boueur, celui qui amaſſe les ordures des rues.*
Vuilnisvat. *z. g. Vaiſſeau ou endroit deſtiné à recevoir les ordures de la maiſon.*
Vuilnisziip. *z. v.* Rioel. *Cloaque.*
Vuilſpreeker, vuilſpreekſter. *zie* Vuilbek.
VUIST. *z. v.* Eene toegeſlootene hand. *Poing, main fermée.*
Hij ſloeg mij met zijne vuiſt. *Il me donna un coup de poing.*
Eene vuiſt groot, zoo groot als eene vuiſt. *Gros comme le poing.*
Waarom koomt gij hier binnen met den degen in de vuiſt? *Pourquoi entrez-vous ici l'épée à la main?*
In de vuiſt ſterk zijn. *Etre fort du poignet, avoir le poignet ferme.*
* In zijne vuiſt lachen, grinniken of ſpotten. *Rire en cachette, rire à ſa barbe, rire ſous cape.*
* Voor de vuiſt, zonder voorbedenkinge. *Sans s'être préparé, au pied levé, à l'improviſte, ſur le champ.*
* Hij voerde eene nette reden voor de vuiſt. *Il prononça une belle harangue ſur le champ.*
Die letters zijn voor de vuiſt of met eene vrije en lugtige hand getrokken. *Ces lettres-là ſont tirées hardiment ou d'une main légère.*
Uit de vuiſt. *zie* Voor de vuiſt.
Vuiſtbal. *zie* Windbal.
Vuiſthamer. *z. m.* Hamerbijl. *Hache Polonoiſe, marteau d'armes, rond & plat d'un côté comme un marteau, & tranchant de l'autre comme une hache.*
‡ Vuiſtlook. *z. g.* Vuiſtslagen, muilpeeren. *Des coups de poing, des bourrades, gourmades.*
‡ Iemand vuiſtlook geeven. *Donner des coups de poing à quelqu'un.*
Vuiſtſlag. *z. m.* Een ſlag met de vuiſt. *Un coup de poing.*
Hij kreeg eenen luſtigen vuiſtſlag. *On lui donna un bon coup de poing.*
Vuiſtvegter. *zie* Worſtelaar.
Vuiſtvol. *zie* Handvol.

V U L.

VULAARDE. *z. v.* Vollers aarde. *Terre à foulon qui ſert à dégraiſſer les draps.*
Vulaarde op eene vlak ſmeeren. *Mettre de la terre à foulon ſur une tache.*
VULBIER. *z. g.* Bier waar mede de gistende Biertonnen aangevuld worden. *Bière qu'on garde pour remplir les tonneaux de bière quand ils jettent leur écume, bière de remplage.*
VULDER. *z. m.* Vuller, voller. *Foulon, ouvrier qui foule les draps.*

Digitized by Google

VULKUIP. *zie* Voltobbe.

VULLEN. *w. w.* Laken vullen of vollen *Fouler le drap.*

VULLEN. *w. w.* Volmaaken, opvullen. *Remplir.*

Eenen kuil vullen. *Remplir une foſſe ou un creux*

Eenen zak vullen. *Remplir un ſac.*

Hij heeft zijne zakken gevuld, hij heeft zig wel voorzien. *Il a bien rempli ſi pochez, il s'eſt bien pourvu.*

Den buik vullen. *Se remplir le ventre.*

De vaten vullen. *Remplir les tonneaux.*

Vulling. *z. v.* Opvulling. *Remplage, rempliſſage.*

Schutvullingen. *zie onder* Schut.

VULLIS. *z. v* Vuilnis, drek. *Ordure, ſaleté, immondice, baliures ou balayeures; excrémens.*

Vullisbak. *z. m. Bac ou vaiſſeau qui ſert à mettre des ordures, bac aux ordures.*

Draag de vullis in den vullisbak. *Portez les ordures dans le bac.*

Vullisberg. *z. m.* Voirie.

Vullishoop. *z. m.* Drekhoop. *Monceau, tas ou amas d'ordures.*

Smijt het op den vullishoop. *Jettez-le ſur le tas d'ordures.*

Vulliskar. *z. v.* Drekkar, aſchkar. *Charette aux ordures, charette aux cendres, un tombereau.*

Vullisman. *z. m.* Aſchman. *Homme qui vient prendre les cendres & les ordures des maiſons, homme aux cendres, cendrier.*

De vullisman loopt met de vulliskar of met den kruiwagen bij de huizen om. *L'homme aux cendres va avec le tombereau ou la brouette de porte en porte pour prendre les cendres ou les ordures.*

Vullisſchop. *z. v.* Aſchſchop. *Pélle à cendre, pélle à feu, pélle à enlever les ordures.*

Vullisſchuit. *z. v.* Drekſchuit. *Bateau aux ordures, bateau aux cendres.*

Vullisvat. *z. g.* Groote vullisbak. *Auge aux ordures.*

VULMOLEN. *z. m. Foulerie, moulin à foulon ou à fouler les draps.*

Deekens, lakens, enz. naar den vulmolen zenden, om aldaar gevuld te worden. *Envoyer des couvertures, des draps, &c. au moulin à foulon pour les y fouler.*

VULNIS. *zie* Vullis.

VULSEL. *z. g.* Het geen ergens in gegoten of geſtopt word. *Remplage ou rempliſſage, matiére préparée pour remplir.*

Het vulſel van die beulingen is goed. *La matiére dont ces boudins ſont remplis eſt de fort bon goût.*

Het vulſel van eene wrong. *De la bourre.*

VULSTER, Turfvulſter. *zie* Turfvulſter.

VULTOBBE. *zie* Voltobbe.

VULWIJN. *z. m. Vin de remplage.*

VULWOORD. *z. g.* Stopwoord. *Cheville, mot pour remplir la meſure ou pour faire la rime.*

V U N.

VUNS of Vunſig. *zie* Vunzig.

Vunzig. *bijv. w.* Vermuſt. *Rélent, de mauvaiſe odeur.*

Het ruikt zoo vunzig. *Il ſent ſi fort le rélent ou le figuenas.*

Een vunzige reuk. *Odeur rélente, odeur vilaine & dégoûtante.*

Vunzigheid. *z. v.* Vermuſtheid. *Figuenas, odeur rélente, vilaine & dégoûtante.*

U U R.

UUR. *z. g.* Stond. *Heure.*

Over een uur, als 'er een uur zal verlopen zijn. *Dans une heure, quand il y aura une heure de paſſée.*

Een uur geleden. *Il y a une heure.*

Het is een uur, de klok heeft een uur geſlagen. *Il eſt une heure.*

Ik zal te drie uuren komen. *Je viendrai à trois heures.*

Een half uur. *Une demi-heure.*

Een quartier uurs. *Un quart d'heure.*

Anderhalf uur. *Une heure & demie.*

Ter goeder uure, ter goeder tijd. *A la bonne heure, bien à propos.*

Uur gaans. *Une heure de chemin, une liene de 3000 pas géométriques.*

Uurglas. *z. g.* Zandlooper. *Sable, horloge de ſable.*

Water-uurglas. *Clepſydre, horloge d'eau.*

Uurtje. *z. g. Petite heure.*

Uurtje gaans. *Une petite heure de chemin.*

Uurwerk. *z. g. Horloge.*

Een zak uurwerk. *Une montre de poche.*

Uurwijzer. *z. m.* Wijzer. *Aiguille de quadran.*

Uurwijzer, Zonnewijzer. *Quadran au Soleil, quadran Solaire.*

V U U.

VUUR. *z. g.* Vier, een van de vier hoofdſtoffen. *Feu, un des quatre élémens.*

Vuur aanleggen of ſtooken. *Faire du feu.*

Vuur aanſtecken of ontſtecken. *Allumer du feu, faire du feu.*

Geef vuur. *Krijgswoord. Faites feu, tirez, commandement militaire.*

Alles te vuur en te zwaerd verwoeſten. *Mettre tout à feu & à ſang.*

Met klein vuur verteeren. *Conſumer à petit feu ou peu à peu.*

*Vuur, twiſt, tweedragt. *Diſſenſion, querelle, diſpute.*

Hij heeft een vuur tuſſchen hen geſtooken, hij heeft tweedragt tuſſchen hen verwekt. *Il a mis de la diſſenſion entre eux.*

Vuur, lantaern agter op een ſchip. *Fanal de vaiſſeau, feu.*

Vuur, liefde. *Feu, amour, flamme.*

Vuur, iever. *Feu, ardeur, zéle, vivacité.*

Vuur, koud vuur. *Gangréne, ſorte de mal qui ſe répand bientôt.*

St. Antonis vuur, zekere vuurigheid. *Feu St. Antoine, feu volage, ſorte d'inflammation.*

Baakervuur, Blikzemvuur, Flikkervuur, Koudvuur, Lijkvuur, Longevuur, Minnevuur, Sprengvuur of Sprenkvuur, Turfvuur, Vagevuur, Vreugdevuur, Zegevuur, enz. *Zie onder* Baaker, enz.

Vuurbaak. *z v.* Vuurtoren. *Fanal.*

Vuurbal. *z. m. Boule remplie de feux d'artifices.*

Vuurberg. *z. m.* Berg die vuur en vlam uitwerpt. *Volcan, montagne qui vomit des feux & des flammes.*

VUUREN. *w. w.* Vuur ſtooken. *Faire du feu.*

Wij hebben luſtig gevuurd. *Nous avons fait bon feu, nous nous ſommes bien chauffés.*

Op de ſchepen vuuren, dat is, Lantaernen uitſtecken. *Mettre des fanaux ou des feux ſur les vaiſſeaux.*

VUURENHOUT. *z. g.* Dennenhout. *Du bois de ſapin, du ſapin.*

Eene vuurenhouten kiſt. *Un coffre de ſapin.*

VUURHAAK. Brandhaak. *Croc à feu, croc dont on ſe ſert dans les incendies.*

Vuurig. *bijv. w.* Vierig, brandig, brandend, *Ardent, fervent, qui eſt en feu.*

Eene vuurige puiſt. *Rougeur ou puſtule rouge.*

Hij is vuurig in 't aangezigt. *Il a des rougeurs au viſage.*

Een vuurige of vierige ſtraal. *Un rayon de feu.*

*Vuurig, vierig, driftig, ieverig. *Ardent, fervent, qui eſt zélé, qui a de l'affection.*

*Vuurige liefde. *Amour paſſionné.*

*Vuurige begeerte. *Deſir ardent.*

*Vuurige of vierige gebeden. *Priéres ferventes.*

Vuurigheid. *z. v.* Hitte, brand. *Feu, inflammation.*

Vuurigheid aan 't lichaam. *Dartres avec inflammation au corps.*

*Vuurigheid, brandende iever. *Feu, ardeur, zéle ardent.*

*Vuurigheid of hetzer Vierigheid van geeſt. *Feu, vivacité d'eſprit.*

*Vuurigliik of hetzer Vierigliik. *bijw.* Met ontvonkten iever. *Ardemment, avec ardeur, avec paſſion, avec ferveur.*

Vuurigliik bidden. *Prier avec ferveur.*

Vuurijzer. *z. g. zie* Brandijzer.

Vuurkloot. *z. m.* Een vuurige kloot. *Boule de feu, boulet rouge.*

Vuurkolk. *z. m.* Kolk daar men vuur in legt. *Creux où l'on couve & conſerve le feu ſous les cendres.*

Vuurkolom. *z. v. Colomne de feu.*

Vuurlantaern. *z. v. Fanal de vaiſſeau.*

Vuurmand. *z. v. Tambour, chauſſe-cheminſe, machine pour chauffer du linge ou des bandes.*

Vuuroven. *zie* Stookoven.

Vuurpan *z. v.* Bedpan. *Baſſinoire.*

Vuurpijl. *z. m.* Vuurige pijl van Buskruid, enz. *Fuſée, ſorte de feu d'artifice qui ſe lance en l'air.*

Vuurpijlen ſchieten. *Tirer, jetter ou pouſſer par des fuſées.*

Vuurpot. *zie* Lollepot.

Vuurreep. *z. v.* Brandende heep. *Cercle ardent.*

Vuurroer. *z. g. Arquebuſe à rouet, mousquet, fuſil.*

Een vuurroer loſſen, met een vuurroer ſchieten. *Tirer un fuſil, un mouſquet ou une arquebuſe.*

Vuurroers. *z. m. meerv.* Musketiers. *zie* Musketier.

Vuurroerdrager. *z. m.* Musketier, Roerſchutter, ſnaphaan. *Mouſquetaire, Fuſilier.*

Vuurſcherm. *z. m. Paraſeu, ecran.*

Vuurſchilder, enz. *zie* Brandſchilder, enz.

Vuurſchop. *z. m.* Aſchſchop. *Pélle à feu.*

Vuurſlag. *z. g.* Staal, tuigje om vuur in de Tondeldoos te ſlaan. *Fuſil pour faire du feu.*

Hij heeft een vuurſlag in zijnen zak. *Il a un fuſil dans ſa poche.*

Vuur maaken met een vuurſlag. *Faire du feu avec un fuſil.*

Vuurſlot. *z. g.* Konſtig vuurſlag met een knip. *Fuſil, inſtrument à reſſort avec lequel on bat une pierre à fuſil.*

Vuurſlaal. *zie* Vuurſlag.

Vuurſteen. *z. m.* Kei. *Pierre à fuſil qu'on met au chien d'une arme à feu.*

Uit eenen vuurſteen vuur ſlaan. *Faire du feu avec une pierre à fuſil.*

Vuurſtolp. *z. v. Un couvre-feu.*

Vuurſtooker. *zie* Brandſtigter.

Vuur-

Digitized by Google

Vuurtang. z. v. *Des pincettes.*
Vuurtest. z. v. Aarden vuurpot. *Petit pot de terre où l'on met du feu pour s'en servir dans un chauffoir.*
Vuurvlam. z. v. Vlam vuurs. *Flamme de feu.*
Wij zagen de vuurvlammen van verre opgaan. *Nous vimes de loin les flammes qui s'élevoient.*
Vuurwagen. z. m. *Brasier portatif, machine de fer qui sert à tenir des charbons allumés dans une chambre.*
Vuurwapen. zie Schietgeweer.
Vuurwerk. z. g. Konstvuur. *Feu d'artifice.*
Vuurwerker. z. m. Werkman die vuurwerken maakt. *Ouvrier qui prépare des feux d'artifice.*
Vuurwerkmaakkunde. z. v. *La Pyrotechnie, l'art de faire des feux d'artifice.*

U W.

UW. *Bezittend voornaamw.* Van u of van ulieden. *Ton, ta,* au plurier *tes*; *votre,* au plurier *vos, pronom possessif.*
Uw man. *Ton mari, votre mari.*
Uwe vrouw. *Ta femme, votre femme.*
Uwe kinderen. *Tes enfans, vos enfans.*

V Y A.

VYAND. zie Vijand, enz.

U Y E.

UYE. z. v. Ajuin, zeker tuingewas. *Oignon bon à manger.*
Eene riſt uijen. *Une glane d'oignons.*
Winteruijen. *Oignons d'hiver.*
Uijenſop. z. v. *Soupe à l'oignon.*
UYER. z. m. Pram van de koe, enz. *Mamelle de vache, &c.*

W.

W.

W. De een-en-twintigſte letter van 't A. B. C. *W. La vingt & unième lettre de l'Alphabet.*

W A A.

WAA of Waade. zie Gewaad of Kleed.
WAADBAAR. *bijv. w.* Dat men doorwaaden kan. *Guéable, qu'on peut paſſer à gué.*
Eene waadbaare rivier. *Rivière guéable.*
WAADE. z. v. Ondiepte. *Gué, endroit d'une rivière où l'on peut paſſer ſans bateau.*
WAADEN. *g. w.* Door eene ondiepte gaan. *Guéer, paſſer à gué.*
Door eene rivier waaden. *Paſſer une rivière à gué.*
Men kan door die rivier op alle plaatzen waaden. *Cette rivière eſt guéable partout.*
WAADEN. *w. w.* Een lijk waaden of een doodkleed aantrekken. *Mettre un drap mortuaire à un mort, l'enſévelir.*
WAAFEL. zie Wafel.
WAAG. z. v. Unſter. *Inſtrument ou crochet pour peſer, romaine, peſon.*
Waag, weeghuis. *Poids, lieu où l'on pèſe.*
Het moet op de waag gewoogen worden. *Il faut que cela ſoit peſé au poids de la ville.*
Snelwaag. zie onder Snel.
Waagdraager. z. m. *Ouvrier qui travaille au poids.*
WAAGEN. *w. w.* Avontuuren, beſtaan. *Hazarder, riſquer, expoſer au péril ou à la fortune.*
Ik durve het niet waagen. *Je n'oſerois le hazarder.*
Ik zal 'er alles aan waagen. *J'y hazarderai tout, je n'y épargnerai rien.*
Hij waagt al te veel gelijk. *Il hazarde trop, il riſque trop à la fois.*
WAAGEN. *g. w.* Gewaagen. *Faire mention, parler.*
De gantſche Stad waagde van zijn bedrijf. *Ses actions ont retenti par toute la ville, toute la ville parle de ſes actions.*
WAAGEN, Rijtuig. zie Wagen.
WAAGGELD. z. g. *Peſage, ce qu'on paye pour peſer les marchandiſes au poids public.*
Waaggewigt. z. g. Gewigt dat men in de waag gebruikt. *Poids dont on ſe ſert au poids public.*
Ik zal u de goederen op waaggewigt leveren. *Je vous livrerai les marchandiſes au poids de la ville.*
WAAGHALS. z. m. Een losbol of reukeloos menſch. *Celui qui hazarde facilement, un étourdi, un téméraire.*
De waaghalzen in het leger. *Les enfans perdus à l'armée.*
WAAGMEESTER. z. m. Opzigter of weeger in de waag. *Le maître du poids qui a l'adminiſtration du poids de la ville.*
Waagſchaal. z. v. Zwaare ſchaal. *Les balances du poids public.*
* In de waagſchaal ſtellen, waagen. *Hazarder ou riſquer, expoſer au péril ou à la fortune.*
* Hij heeft alles in de waagſchaal geſteld. *Il a tout hazardé, il a riſqué tout, il a expoſé tout à la fortune ou au péril.*
Waagſpel. z. g. Avantuurlijk ſpel. *Jeu de hazard, jeu d'avanture.*
Waagſtand. z. m. Stilſtand der waagſchale. *Repos des balances.*
WAAIJEN. *w. w. en g. w.* Blaazen, wind maaken. *Venter, faire du vent.*
Het waait hard. *Il vente fort, il fait grand vent.*
Met zijnen neusdoek waaijen. *Faire du vent avec ſon mouchoir, s'éventer pour ſe rafraichir.*
* Het is mij door 't hoofd gewaaid, ik hebb' het vergeeten. *Je l'ai oublié, cela m'eſt ſorti de l'eſprit.*
Waaijen, verkoelen, verlugten. *Eventer, expoſer à l'air, rafraichir en agitant l'air.*
WAAIJER. z. m. Waijer. *Eventail.*
Een geſchilderde waaijer. *Un éventail peint.*
Zig met eenen waaijer verkoelen. *S'éventer, ſe rafraichir avec un éventail.*
Een veederen waaijer. *Un éventail de plumes.*
Waaijermaker. z. m. *Eventailliſte, ouvrier qui fait & vend des éventails.*
WAAKE. z. v. Wagt, zekere poos in den nagt. *Veille.*
De Ouden verdeelden den nagt in vier waaken. *Les Anciens diviſoient la nuit en quatre veilles.*
In de eerſte nagtwaake. *A la première veille.*
WAAKEN. *g. w.* Wakker zijn, wagt houden. *Veiller, ne pas dormir.*
Ik hebb' al te lang gewaakt. *J'ai trop veillé.*
Waaken, de wagt hebben. *Monter la garde.*
Dat Vaandel moet te nagt waaken. *Cette Compagnie doit veiller ou monter la garde cette nuit.*
Bij eenen zieken waaken. *Veiller un malade.*
* Voor eene zaak waaken of zorgen. *Veiller à une affaire.*
Waakend. *bijv. w. Veillant, qui veille.*
* Een waakend of waakzaam oog over iets houden, toezigt op iets neemen. *Avoir l'œil ſur une affaire, en avoir ſoin, y prendre garde.*
WAAKER. z. m. Wagter. *Garde.*
De zieke geeft zijnen waakeren veel werks. *Ce malade tourmente bien ſes gardes, il les tient en action, il leur taille beaucoup de beſogne.*
De ſtads waakers, Nagtwaakers. *Les gardes de nuit.*
Waaker, lont dat dag en nagt op de ſcheepen brand ten behoeve van 't bootsvolk. *Mèche qui brûle nuit & jour dans les vaiſſeaux pour l'uſage des matelots.*
Waakhond. z. m. Wagthond. *Chien de garde, chien qui veille bien.*
Waakplaats. z. v. Wagtplaats. *Veillée, lieu où l'on va veiller dans les villages les uns chez les autres.*
Waakrol. z. v. Liſt of rol der geenen die bij nagt waaken. *Liſte, rolle ou catalogue des noms de ceux qui veillent ou qui montent la garde la nuit.*
Waakſter. z. v. Krankenbewaardſter. *Garde, femme qui garde un malade.*
Waaktoren. zie Wagttoren.
Waakzaam. *bijv. w.* Wakker, zorgvuldig. *Vigilant, attentif, ſoigneux.*
Waakzaam zijn. *Etre vigilant.*
Waakzaamheid. z. v. Wakkerheid. *Vigilance, activité, ſoin.*
Daar is waakzaamheid van nooden om niet overrompeld te worden. *On a beſoin de vigilance pour ne pas être ſurpris.*
WAAL. zie Verkiezing.
WAAL. z. m. Walſchman. *Wallon.*
Hij is een Luikerwaal. *C'eſt un Liégeois.*
WAAL. z. v. Afgepaalde haven voor ſcheepen. *Paradis, baſſin, chambre, lieu borné où les vaiſſeaux ſont en ſureté.*
Het ſchip legt in de Waal. *Le vaiſſeau eſt dans le baſſin.*
WAALE-KERK. z. v. *Egliſe Wallonne.*
WAALEN. *w. w.* zie Verkiezen.
WAALEN. *g. w.* zie Wraaken, geen ſtreek houden.
WAALIN. z. v. Waalſche Vrouw. *Wallonne.*

Digitized by Google

WAALREDDER of Waalridder. *z. m. Celui qui a soin du bassin ou du paradis.*
WAALSCH *bijv. w.* Walsch. *Walon, Walonne.*
Het waalsch. *z. g.* De waalsche spraak. *Walon, le Walon, la Langue Walonne.*
Waalschland. *z. g.* Walschland. *Pays Walon.*
WAALWORTEL. *z. m. zie* Smeerwortel.
WAAMEN. *w. w.* De modder opwaamen. *Faire monter la vase.*
De rivier waamt de modder op. *La rivière fait monter la vase.*
WAAN. *z. m.* Onwisse meening, opvatting. *Présomption, orgueil, vanité.*
Hij steunt maar op eenen losschen waan. *Il se repose sur une présomption mal-fondée.*
WAANEN. *g. w.* Zig laten voorstaan, vermoeden, voorgeeven. *Présumer, penser, soupçonner, croire, s'imaginer.*
Hij waant dat hij 't weet. *Il croit, il s'imagine le savoir ou en avoir connoissance.*
Waangeloof. *z. g.* Bijgeloof, valsch geloof. *Superstition, culte vain & ridicule, faux culte.*
Waangeloovig. *bijv. w.* Bijgeloovig. *Superstitieux.*
Waaning. *zie* Waan.
Waanwijs. *bijv. w.* Laatdunkend. *Présomptueux, pédant.*
Een waanwijs mensch. *Un homme présomptueux, qui a bonne opinion de soi, un pédant.*
Hij is al te waanwijs. *Il est trop présomptueux, il a trop bonne opinion de soi-même.*
Eene waanwijze vrouw. *Une précieuse.*
Waanwijsheid. *z. v.* Laatdunkendheid. *Présomption, bonne opinion de soi-même, pédanterie.*
WAAPEN. *zie* Wapen.
WAAR of Waare. *zie* Waare.
WAAR, is een *bijwoord*, dat nu ondervraagend, en dan opzigtelijk is *Waar est un adverbe, qui est tantôt interrogatif & tantôt relatif.*
Eerstelijk ondervraagend. Als:
WAAR? *bijw.* In welke plaats? *Où? En quel lieu? En quel endroit?*
Waar aan? Aan welke zaak? *A quoi? A quelle chose?*
Waar aan hebt gij 't verschooten? *A quoi l'avez-vous déboursé?*
Waar aan schort het? *A quoi tient-il?*
Waar bij? Door welke zaak? *Pour quelle cause? A cause de quoi?*
Waarbij koomt het toe? *Pour quelle cause cela est-il arrivé?*
Waar door? Door welke plaats? *Par où? Par quel lieu? Par quel endroit?*
Waar heen? Naar welke plaats? *Où? de quel côté? En quel endroit?*
Waar heen is hij gegaan? *Où est-il allé? De quel côté est-il allé?*
Waar mede? Met welk? *Avec quoi? De quoi?*
Waar mede zal ik het doen? *Avec quoi le ferai-je?*
Waar mede moeit hij zig? *De quoi se mêle-t-il?*
Waar naar? Naar wat? *Après quoi?*
Waar naar vraagt hij? *Que demande-t-il?*
Waarom? Om welke reden? *Pourquoi? A cause de quoi?*
Waarom is dat niet gedaan? *Pourquoi cela n'est-il pas fait?*
Waar over? *De quoi? De quelle chose?*
Waar over quelt hij zig? *De quoi se tourmente-t il?*
Waar toe? Tot welk een einde? *A quoi bon? Pourquoi?*
Waar toe dient dat? *A quoi bon cela? A quoi sert cela?*
Waar van? *De quoi? De quelle chose?*
Waar spreekt gij van? *De quoi parlez-vous?*
Waar van daan? Van waar? *D'où? De quel lieu?*
Waar koomt gij van daan? *D'où venez-vous?*
Waar voor? *A quoi?*
Waar voor is dat goed? *A quoi cela est-il bon? A quoi sert cela?*
Waar uit weet gij dat? *D'où savez-vous cela?*
Ten tweeden, opzigtelijk. Als:
Waar bij nog gevoegd is. *A quoi on a encore ajouté.*
Waar door, door welke zaak. *Par où, par quoi, à cause de quoi.*
Waar door 't zou kunnen gebeuren. *Par où il pourroit arriver.*
Hij heeft wel waar mede . . . hij heeft wel daar bij 't mede kan uitvoeren. *Il a dequoi le faire.*
Waar na, na het welke. *Après quoi.*
Waar na de plaats overging. *Après quoi la place se rendit.*
Waarom, om 't welke. *C'est pourquoi, à cause de quoi.*
Waarom ik hem ook ronduit zeide. *C'est pourquoi je lui dis en bons termes, je lui dis tout net.*
Waar op, op 't welke. *Sur quoi, à quoi.*
Waar op ik zal zeggen *Sur quoi je dirai, à quoi je répondrai.*
Waar over. *Dequoi, duquel, de laquelle, desquelles, dont.*
De tijding waar over hij zoo blij was, is valsch bevonden. *La nouvelle de laquelle ou dont il se réjouissoit tant, s'est trouvée fausse.*
Waar tegen, tegens 't welke. *A quoi.*
Waar tegen hij inbragt. *A quoi il répondit.*
Hij heeft waar van hij kan leeven. *Il a de quoi vivre.*
Waar uit, uit welk. *D'où.*
Waar uit men ziet. *D'où l'on voit.*
Waar uit dan volgt. *D'où il s'ensuit donc.*
WAAR. *bijv. w.* Waaragtig. *Vrai, véritable.*
Het is eene waare zaak. *C'est une chose véritable.*
De waare Kerk, het waare Geloof. *La vraye Eglise, la vraye Foi.*
Iets waar maaken, bewaarheden, bevestigen. *Confirmer une chose, prouver quelque chose qu'on a avancée.*
Waaragtig. *bijv. w.* Zeker. *Véritable, vrai, certain.*
Een waaragtig verhaal. *Une relation véritable.*
Waaragtig. *bijw.* Waarlijk, zeker. *Certes, en vérité.*
Ik hebb' het waaragtig niet gezegd. *En vérité je ne l'ai pas dit.*
Waaragtigheid. *zie* Waarheid.
Waaragtiglijk. *zie* Waarlijk.
WAARANDE. Diergaarde. *zie* Warande.
WAARANDE. *ond. zw.* Garantie.
WAARANDEEREN. *ond. w.* Garantir.
WAARBORG. *z. m. en v.* Tweede borg, borg voor een borg. *Seconde caution, répondant ou plège pour un répondant.*
Waarborg. *z. m.* Toeverlaat. *Refuge, gage, sureté.*
Ik houde dat geld tot een waarborg. *Je tiens cet argent pour gage.*
WAARD. Waerd. *bijv. w.* Waerdig. *Digne, qui mérite, qui vaut.*
Hij is medelijden waard. *Il est digne de compassion.*
Hoe veel is dat stuk gelds waard? *Combien vaut cette pièce de monnoye?*
Hij is dat meisje niet waard. *Il ne mérite pas cette fille.*
WAARD. *bijv. w.* Lief. *Cher, aimé.*
Waarde vriend. *Cher ami.*
Waard, kostelijk, dierbaar. *Précieux, cher.*
Dat is mij heel waard. *Cela m'est fort précieux.*
WAARD. Herbergier. *zie* Weerd.
WAARD. Waerd. *z. m.* Bedijkt land aan eene rivier. *Pays desséché entouré de digues, entre deux rivières.*
De Bommeler waard. *L'Ile de Bommel.*
De Dortsche waard. *Pays entre la Merwe & la Lec, & qui s'étend depuis Culenbourg jusqu'à Dordrecht.*
Rijswaerd, Twijgwaerd, Uiterwaerd, enz. *zie onder* Rijs, enz.
Uiterwaard, waard die buiten diiks gelegen is. *Terres entre une rivière & la digue.*
WAARDE. Waerde. *z. v.* Waardij, belang. *Valeur, prix.*
Van waarde. *Authentique, valable.*
Eene zaak van groote waarde. *Une chose de grande valeur ou de grand prix.*
De waerde ontvangen. *Gebruikelijke woorden in zommige Wisselbrieven Valeur reçue: Termes usités dans quelque lettres de change.*
Iets van waarde houden of goedkeuren. *Approuver quelque chose, la tenir pour valable.*
Van geene waerde. *De nulle valeur.*
Iets in waarde houden. *Estimer quelque chose beaucoup.*
Waardeerder. *z. m. Appréciateur, celui qui met le prix aux choses, priseur.*
WAARDEEREN. Waerdeeren. *w. w.* Schatten, op prijs stellen. *Estimer, mettre à prix, dire le prix, apprécier, priser.*
Iets hoog waardeeren. *Estimer beaucoup quelque chose.*
Hoe hoog waardeert gij 't? *Combien l'estimez-vous? A quel prix le mettez-vous? Combien le prisez-vous? Pour combien l'appréciez-vous?*
Waardeering. *z. v.* Schatting, *Estimation, prisée, appréciation.*
Waardeerlijk. *bijv. w.* Dat men waardeeren kan. *Qu'on peut mettre à prix, dont on peut fixer le prix.*
WAARDGELD. *z. g.* Geld dat men den soldaaten op de hand geeft. *Argent qu'on donne aux soldats pour avance.*
Waardgelden of waardgelders. *z. m. meerv.* Stads soldaaten. *Soldats de la ville, qui ne vont pas en campagne.*
Waardgelders aannemen. *Lever des soldats pour garder la ville.*
WAARDIG. Waereig. *bijv. w.* Waard. *Digne qui mérite, qui vaut.*
Hij is lof en eer waerdig. *Il est digne de louange & d'honneur.*
Dat is zoo veel niet waerdig. *Cela ne vaut pas tant.*
Hij is die vrouw niet waerdig. *Il ne mérite pas cette femme.*
Aanmerkenswaerdig. *zie onder* Aanmerken.
Geloofwaerdig. *zie onder* Geloof.
Waardig, dierbaar, kostelijk. *Précieux, cher.*
Het goud is het waardigste van alle de metaalen. *L'or est le plus précieux de tous les métaux.*
Waardigheid. *z. v.* Verdienste. *Dignité, mérite, importance.*
De waerdigheid van zijnen staat, van zijn huis, van zijn ampt, enz. *La dignité de son sang, de sa maison, de sa*

Digitized by Google

ſa charge, de ſon emploi, de ſon caractère, &c.

Waerdigheid, eerampt. *Dignité, charge, emploi honorable.*

Waardiglijk. *bijw.* Naar waarde. *Dignement, ſelon le mérite ou ſelon les mérites.*

WAARDIJN. *z. m.* Een bediende van de munt. *Appréciateur de la monnoye, qui met le prix aux métaux par rapport à la monnoye qu'on en doit fabriquer.*

WAARDIN. *zie* Waerdin.

WAARDSCHAP. Waerdſchap. *z. g.* Gaſtmaal, Bruiloftsmaal. *Feſtin, Feſtin de noces.*

WAARDSCHAPPEN. *g. w.* Gaſtmaal houden. *Donner un feſtin.*

Waardſchap, zekere mommendans aan de Hoven der Vorſten. *Sorte de bal que l'on donne aux Cours des Princes.*

WAARDIJ. *z. v.* Waarde. *Prix, valeur.*

Een juweel van groote waardij. *Un joyau de grand prix.*

Gij zult 'er de waardij van betaalen. *Vous en payerez la valeur.*

WAAR of Waare. *z. v.* Koopmanſchap, goed. *Marchandiſe, denrée.*

Goede waare. *Bonne marchandiſe.*

Zijne waaren te koop veilen. *Expoſer ſes denrées ou ſes marchandiſes en vente.*

WAAREN. *g. w.* Spooken. *Revenir, paroître de nuit en ſpectre ou en phantôme.*

Haar geeſt koomt in het huis nog waaren. *Son eſprit paroit encore de nuit dans la maiſon en phantôme, il revient la nuit.*

WAAREN. *z. v. meerv. Marchandiſes, denrées. Zie* Waar. Waare.

Eetwaaren, Houtwaaren, Koopwaaren, enz. *zie onder* Eeten, enz.

WAAREN, is de eerſte en de derde perſoon van 't meervoud, van den onvolmaakten voorleeden tijd der aantoonende wijze van het werkwoord *zijn* of *weezen*. Als: Wij waaren. *Nous étions.* Zij waaren. *Ils ou elles étoient.* Men ſchrijft egter beter *Waren.*

WAARGEEST. *z. m.* Spook. *Spectre, ſpectre.*

WAARGEMAAKT. *d. w.* Van waarmaaken. *Prouvé, vérifié.*

WAARGENOMEN of waargenoomen. *d. w.* Van waarneemen. *zie* Waarneemen.

WAARGEZEGD of waargezeid. *d. w.* Van waarzeggen. *Deviné, prédit.*

WAARHEID. *z. v.* Het geen waar is. *Vérité, ce qui eſt vrai ou véritable.*

De waarheid ſpreeken. *Dire la vérité.*

God is de eeuwige waarheid. *Dieu eſt la vérité éternelle.*

In der waarheid. *En vérité.*

WAARING. *z. v.* De wandeling of gang binnen ſcheepsboord. *La partie du pont ou du tillac par où l'on marche, la promenade ſur le tillac. &c.*

WAARLIJK. *bijw.* Zekerlijk. *Vrayement, vraiment, certes, aſſurément.*

Dat is waarlijk geſchied. *Cela eſt véritablement arrivé.*

WAARMAAKEN. *w. w.* Bewijzen. *Prouver, vérifier.*

Dat zult gij waarmaaken of bewijzen. *Vous prouverez cela.*

WAARNEEMEN. *w. w.* Agt op ſlaan, bezorgen, onderhouden. *Obſerver, avoir ſoin, prendre garde, ſe ſervir, ſe prévaloir.*

Hij heeft zijnen tijd niet wel waargenomen. *Il a négligé ſon temps, il a mal employé ſon temps.*

Zijnen pligt wel waarneemen. *Faire bien ſon devoir, s'en acquitter bien.*

Zijn werk wel waarneemen. *Prendre garde à ſes affaires.*

Gods geboden waarneemen. *Obſerver les commandemens de Dieu.*

De gelegenheid waarneemen. *Se ſervir de l'occaſion, s'en prévaloir, en profiter.*

Waarneemen, nagaan, beſpieden. *Obſerver, guetter, épier.*

De vijanden waarneemen. *Obſerver les ennemis.*

Waarneeming. *z. v.* Betragting, bezorging. *Obſervation, acquit, ſoin.*

Waarneeming van Gods geboden. *Obſervation des commandemens de Dieu.*

Waarneeming van zijnen pligt. *Acquit de ſon devoir.*

Waarneeming van zijne zaaken. *Soin de ſes affaires.*

WAAROM? Om welke oorzaak? *Pourquoi? Pour quelle raiſon?*

Waarom deeze verandering? *Pourquoi ce changement?*

Waarom zijt gij niet gekomen? *Pourquoi n'êtes-vous pas venu?*

Waarom zeide gij 't mij niet? *Que ne me le diſiez-vous?*

Waarom, om die of deeze zaak. *C'eſt pourquoi, c'eſt pour cela que, c'eſt à cauſe de cela que.*

WAARSCHAP. *z. v.* Voldoening. *Aſſurance, ſatiſfaction.*

WAARSCHIJNLIJK. *bijv. w.* Naar waarheid gelijkende. *Vraiſemblable, apparent, qui paroit vrai, qui a apparence de vérité.*

Eene waarſchijnlijke zaak. *Une choſe vraiſemblable.*

Waarſchijnlijk. *bijw. Vraiſemblablement, apparemment.*

Waarſchijnlijk zal hij vertrekken. *Il partira vraiſemblablement.*

Waarſchijnlijkheid. *z. v.* Schijnbaarheid. *Vraiſemblance, apparence de vérité, vérité apparente.*

Daar is geen waarſchijnlijkheid in die zaake. *Il n'y a aucune vraiſemblance dans cette affaire ou en cela.*

WAARSCHOUWEN. *w. w.* Ernſtig vermaanen, bekend maaken. *Avertir, informer, donner avis.*

Iemand voor eenig onheil waarſchouwen. *Avertir quelqu'un de quelque malheur, infortune ou déſaſtre.*

Ik waarſchouwe u dat gij 't niet doet. *Je vous avertis de ne le pas faire.*

Wees gewaarſchouwd. *Soyez averti, ne prétendez pas cauſe d'ignorance.*

Een waarſchouwende droom. *Un ſonge avertiſſant, un ſonge qui avertit.*

WAARSCHOUWER. *z. m.* Die waarſchouwt. *Celui qui avertit ou qui donne avis.*

Waarſchouwing. *z. v.* Ernſtige vermaaning, bekendmaking. *Avertiſſement.*

Hij heeft veele waarſchouwingen gehad. *Il a eu pluſieurs avis, on lui a donné pluſieurs avis.*

Daar is eene waarſchouwing door de Overigheid afgekondigd. *Le Magiſtrat a fait publier un avertiſſement.*

WAART, waarts, een woordje dat achter de woorden gezet word en plaats houd van 't voorzetſel. *Vers.*

Huiswaart. *Vers la maiſon.*

Stadwaart. *Vers la ville.*

Boswaart. *Vers la bois.*

Werwaart? *De quel côté?*

Herwaart. *De ce côté-ci.*

Derwaart *De ce côté-là.*

Achterwaart of agterwaart. *En arrière.*

Voorwaart. *En devant.*

WAARTEKEN. *z g.* Een teken van zekerheid. *Marque d'aſſurance.*

Het Avondmaal is een waarteken van Chriſtus dood. *La Cène eſt un témoignage aſſuré de la mort de Chriſt.*

WAARTS. *zie* Waart.

WAARZEGGEN. *w. w.* Voorzeggen. *Devincr, prédire, préſager.*

Zijn waarzeggen gaat niet vaſt. *Ses prédictions ne ſont pas certaines.*

WAARZEGGER. *z. m.* Voorzegger. *Devin, pronoſtiqueur.*

Bij een waarzegger gaan. *Conſulter un devin, aller au devin.*

De Italiaanſche waarzegger. *Le pronoſtiqueur Italien.*

In den waarzegger leezen. *Lire les divinations ou les prédictions du pronoſtiqueur.*

Waarzeggerije. *z. v.* Waarzeggers konſt. *Divination, art de deviner prédiction.*

De waarzeggerije is eene zeer bedriegelijke konſt. *La divination eſt un art fort trompeur.*

Waarzegging. *z. v.* Voorzegging. *Prédiction, divination, action par laquelle on devine.*

Waarzegſter. *z. v.* Voorzegſter. *Devineresſe, femme qui devine ou découvre les choſes cachées.*

Zij ging bij de waarzegſter, om de zaak te weeten. *Elle conſulta la devineresſe pour ſavoir l'affaire.*

WAASSEM. *z. m.* Damp, uitwaaſſeming, geur. *Vapeur, exhalaiſon, odeur.*

Daar koomt een ſterke waaſſem uit den ketel. *Il ſort une grande vapeur du chaudron.*

Een liefelijke waaſſem. *Une vapeur ou une odeur agréable.*

WAASSEMEN. *g. w.* Damp opgeeven. *Donner ou rendre des vapeurs.*

Waaſſemig. *bijv. w.* Dampig, dompig. *Vaporeux.*

WAATER. *zie* Water.

W A D.

WADDE, wadre. *z. v.* Ondiepte. *Gué, endroit où il n'y a guéres d'eau.*

Over de wadde vaaren. *Paſſer le gué en bateau.*

WADEN. *zie* Waaden.

WADKONVOOIJER. *Vaiſſeau de convoi qui ſert d'eſcorte aux bâtimens de Hambourg, &c.*

W A E.

WAERD. *z. m.* Herbergier. *Hôte, hôtelier, cabaretier, aubergiſte.*

Die waerd tracteert zijne gaſten heel wel en goed koop. *Cet hôte traite ſon monde fort bien & à bon marché.*

Zijne reekening zonder den waerd maken. *Compter ſans ſon hôte.*

Hoerenwaerd. Huiswaerd. *zie onder* Hoer, enz.

WAERD. Polder. *zie* Waard.

WAERDIN. *z. v.* Waerds vrouw. *Hôteſſe, cabaretière, femme d'hôtelier ou maîtreſſe d'hôtellerie.*

Wij hebben daar eene heele vriendelijke waerdin gehad. *Nous avons eu là une hôteſſe fort douce, honnête, jolie ou affable.*

Hoerenwaerdin. *zie onder* Hoer.

Waerdshuis. *z. g.* Herberg. *Hôtellerie, cabaret.*

WAERDSCHAP. *zie* Waarſchap.

Digitized by Google

WAERELD. z. v. Wareld, Weereld, Wereld, Werreld. *beter* Waereld. Het geheel al; het aardrijk. *Le monde, l'univers, la terre habitable.*

God heeft de waereld geſchapen. *Dieu a créé l'univers.*

De vier deelen van de waereld of van het Aardrijk zijn Europa, Afia, Africa en America. *Les quatre parties du monde ou de la terre habitable ſont l'Europe, l'Afie, l'Afrique & l'Amérique.*

Van 't begin der waereld. *Du commencement ou dès le commencement du monde.*

De ganſche waereld door. *Par tout le monde.*

Hij is naar de andere waereld, hij is naar de Oudvaders. *Il eſt parti pour l'autre monde, il eſt ad Patres.*

Ik heb de grooſte moeite van de waereld gehad om mij van hem te ontſlaan. *J'ai eu la plus grande peine du monde à me défaire de lui, à m'en débarraſſer.*

Hij bezit niet ter waereld. *Il ne poſſéde rien du tout, il n'a quoi que ce ſoit au monde.*

Als de kinderen haare ouders willen regeeren, men kan dat wel de verkeerde waereld noemen. *Quand les enfans veulent gouverner leurs parens, on peut bien appeller cela le monde renverſé.*

*De waereld, de menſchen. Als, al de waereld weet het, alle menſchen weeten het. *Tout le monde le ſait.*

De geleerde waereld. *La République des Lettres, les Gens de Lettres, les Savans.*

Van de waereld gehaat zijn. *Etre haï du monde.*

Als men dien man kent, moet men bekennen dat hij zijne waereld wel verſtaat. *Quand on connoit cet homme, on ne ſauroit s'empêcher de reconnoître qu'il ſait bien ſon monde, qu'il ſait vivre, qu'il a de la politeſſe.*

Ik heb voorgenomen om ver uit de waereld, en in de eenzaamheid te gaan leeven. *J'ai réſolu d'aller vivre loin du monde & dans la ſolitude.*

*De waereld, de waereldſche begeerlijkheden. *Le monde, les convoitiſes du monde.*

De waereld verzaaken. *Renoncer au monde.*

Waereldbeſchrijving. z. v. *Coſmographie, la deſcription de l'Univers.*

Waereldkloot. z. v. Aardkloot. Aardbol. *Globe terreſtre.*

Waereldkunde. z. v. Kennis der waereld. *La ſcience ou la connoiſſance du monde ou des choſes du monde.*

Waereldkundig. *bijv. w. Public, connu de tout le monde.*

Die zaak is waereldkundig. *Cette affaire eſt connue de tout le monde, perſonne ne l'ignore.*

Waereldlijk. *bijv. w.* Tot de waereld behoorende. *Séculier, qui n'eſt point eccléſiaſtique.*

De waereldlijke Regter. *Le Juge ſéculier.*

De Inquiſitie geeft den waereldlijken arm de Misdadigen over die door dezelve verweezen zijn. *L'Inquiſition livre ou abandonne au bras ſéculier les Criminels qu'elle a condamnés.*

Het Hoogerhuis van het Parlement in Engeland beſtaat uit Geeſtelijke en Waereldlijke Lords. *La Chambre Haute du Parlement d'Angleterre, conſiſte dans l'aſſemblée des Lords ou des Seigneurs temporels & eccléſiaſtiques ou ſpirituels.*

De waereldlijke Overigheid. *Le Magiſtrat ſéculier, le Juge ſéculier.*

Een waereldlijke Prins. *Un Prince ſéculier.*

Waereldling. z. m. Waereldsgezind. *Mondain, qui aime la mondanité.*

Waereldſch. *bijv. w.* Tijdelijk. *Temporel.*

De menſchen werken geduurig voor de waereldlijke goederen. *Les hommes travaillent continuellement pour les biens temporels.*

De waereldſche zaaken. *Les choſes du monde.*

Waereldſch, tot de waereld geneigd, wulps. *Mondain, qui aime le monde & la vanité.*

Waereldſche menſchen. *Eſprits mondains, les mondains.*

De waereldſche vreugden zijn korte vreugden. *Les joyes mondaines ou les joyes des mondains ne ſont pas durables, elles ſont de courte durée.*

Waereldſtreek. z. v. Lugtſtreek, geweſt. *Zone: terme de Géographie.*

De verzengde waereldſtreek. *La zone torride.*

WERELD. *zie* Waereld.

W A F.

WAFEL. z. v. Zeker gebak tuſſchen twee platte ijzers. *Gauffre, pâte liquide cuite entre deux fers treilliſſés en forme de petits carreaux.*

Wafelen bakken. *Faire des gauffres.*

Dikke wafelen. *Des gauffres.*

Dunne wafelen of obliën. *Des oublies.*

Wafelbakker. z. m. Man die wafelen bakt. *Faiſeur de gauffres, celui qui cuit & vend des gauffres.*

Wafelbakſter. z. v. Vrouw die wafelen bakt. *Faiſeuſe de gauffres, celle qui cuit & vend des gauffres.*

Wafeldeeg. *Pâte de gauffres.*

Wafelhuis. z. g. Huis daar men wafelen bakt en verkoopt. *Maiſon où l'on cuit & vend des gauffres, maiſon aux gauffres.*

In 't wafelhuis gaan. *Aller à la maiſon aux gauffres, aller manger des gauffres.*

Wafelijzer. z. g. Het ijzer daar men wafelen in bakt. *Gauffrier, fer double, plat & treilliſſé, dans lequel on fait cuire des gauffres.*

Wafelkoeken. z. v. meerv. Wafelen. *Des gauffres.*

Wafelkraam. z. v. *Tente aux gauffres.*

Hij ging met de Juffer in de Wafelkraam. *Il alla avec la Demoiſelle à la tente aux gauffres.*

Wafelwijf. z g. Wafelbakſter. *Femme aux gauffres.*

W A G.

WAGEN, avontuuren. *zie* Waagen.

WAGEN. z. m. Een rijtuig met vier wielen. *Chariot, char, voiture à quatre roues.*

Op eenen wagen rijden. *Aller en chariot.*

Te wagen voeren. *Charier, voiturer ou mener dans un chariot.*

Eenen wagen mennen. *Mener un chariot*

De Paerden in den wagen ſpannen. *Atteler les chevaux au chariot.*

Een overdekte wagen of koetswagen. *Un chariot couvert ou fermé.*

Een hangende wagen of kales. *Un chariot en façon de caroſſe, caléche.*

Wagen, zeker geſternte, anders de Groote Beer genaamd. *Le Chariot de David ou la Grande Ourſe, certaine conſtellation.*

Drekwagen, Hooiwagen, Huurwagen, Koetswagen, Kordewagen, Kruiwagen, Laſtwagen, Legerwagen, Luiwagen, Meſtwagen of Miſtwagen, Poſtwagen, Rijwagen, Rolwagen Speelwagen, Triomfwagen, Vragtwagen, Vuurwagen, Zeegewagen, Zonnewagen, enz. *zie onder* Drek, enz.

Boerenwagen. *Chariot de paiſan.*

Seiſenwagen. *Chariot armé de faux.*

Wagenaar. z. m. Voerman. *Charretier.*

De wagenaar heeft zijnen wagen omgeſmeten. *Le charretier a fait verſer ſon chariot.*

Wagenas. z. m. Wagenſpil. *Eſſieu de chariot.*

Wagenburg. z. m. Een affchutzel van wagenen. *Retranchement de chariots.*

Het leger was met eenen wagenburg verſterkt. *L'armée étoit fortifiée d'un retranchement de chariots.*

Wagendiſſel. z. m. Diſſelboom van eenen wagen. *Le timon du chariot.*

Wagenhuis. z. v. Het dekzel of tent eens wagens. *Couverture de chariot.*

Wagenhuis. z. g. Wagenſchuur. *Grange, endroit où l'on met les charicts à couvert.*

Wagenhuur. z. v. Wagenvragt of wagenloon. *Chariage, charroi, voiture par chariot.*

Wagenkleed. z. g. *Couverture de chariot.*

Wagenkorf. z. m. Korfwagen. *Chariot fait d'oſier.*

Wagenleeze. *zie* Wagenſpoor.

Wagenlens of Wagenluns. *zie* Luns.

Wagenloon. *zie* Wagenhuur, en Wagenvragt.

Wagenmaker. z. m. Radenmaker. *Charron, ouvrier ou artiſan qui fait des chariots, des charrettes, des caroſſes, &c.*

Wagenmeeſter. z. m. *Commiſſaire des chariots.*

Wagenpaerd. z. g. Paerd voor eenen wagen. *Cheval de chariot.*

Dat is een goed wagenpaerd. *Voilà un bon cheval de chariot.*

Wagenpad. *zie* Wagenſpoor.

Wagenrad. z. g. Wagenwiel. *Roue de chariot.*

Wagenreep. z. v. *La corde d'un chariot.*

Wagenrenſpel. z. g. *Courſe de chariots.*

Wagenſchot. z. g. Dungezaagde eiken planken. *Charronnage, bois de charronnage.*

Die kas is van wagenſchot gemaakt. *Cette armoire eſt faite de bois de charronnage.*

Wagenſchouw. z. v. *Viſite ou inſpection des chariots.*

Wagenſchuur. *zie* Wagenhuis.

Wagenſmeer. z. g. Smeer voor de wagenwielen. *Du ſuif de chariot, vieux oing pour les voitures.*

Wagenſpil. *zie* Wagenas.

Wagenſpoor. z. g. Wagenpad. *L'ornière.*

Volg het wagenſpoor maar. *Vous n'avez qu'à ſuivre l'ornière.*

Wagenſtar. *zie* Wagen, geſtarnte.

Wagentje z. g. Kleine wagen. *Petit chariot.*

Een kinderwagentje. *Petit chariot d'enfant.*

Een kind in een wagentje kruijen. *Charier un enfant dans un petit chariot.*

Wagenvol. z. m. Een volle wagen. *Charretée, plein une charrette ou un chariot.*

Bij de wagenvol koopen. *Acheter à la charretée.*

Wagenvragt. z. v. Wagenlaſt. *Voiture, la charge d'un chariot.*

Dat is eene bequaame wagenvragt. *Voilà une voiture raiſonnable, ni trop peſante, ni trop légére.*

Wagenvragt, wagenloon. *Charroi, charriage.*

Hoe veel is de wagenvragt naar dieplaats? *Combien donne-t-on pour le charroi d'ici-là?*

Digitized by Google

Wagenweg. z. m. Heerenweg. *Grand chemin, chemin royal.*
De wagenweg loopt verder om dan het voetpad. *Le grand chemin eſt plus long que le ſentier.*
Wagenwiel. *zie* Wagenrad.
Wagenwijd. *zie onder* Wijd.
Wagenzeel. z. g. Gareel. *Corde qui ſert à l'attelage des chevaux.*
WAGGELBEENEN. g. w. Slingerbeenen. *Chanceler & marcher comme un ivrogne.*
Hij gaat waggelbeenen. *Il marche comme un ivrogne.*
WAGGELEN. g. w. Heen en weer zwikken. Geſchud worden. *Chanceler, vaciller, n'être pas ferme ou aſſuré, bocher, branler.*
Hij waggelt al gaande. *Il a le pas chancelant, il chancelle en marchant.*
Het huis waggelt door den wind. *Le vent fait branler la maiſon.*
* Zijn geluk begint te waggelen. *Sa fortune commence à chanceler.*
Waggelend. bijv. w. Onvaſt. *Vacillant, chancelant, branlant.*
De ſtijl ſtaat waggelend. *Le poteau chancelle ou n'eſt pas ferme.*
Een waggelende gang. *Un pas chancelant.*
* Een waggelende troon. *Un trône chancelant.*
Waggeling. z. v. Schudding, beweeging. *Action de chanceler, de vaciller, de branler ou de bocher.*
WAGT. z. v. Waake. *Garde, guet.*
Wagt, de waakers die 's nagts de wagt hebben. *Garde, guet qui fait la garde ou le guet de nuit.*
Wagt houden. *Faire la garde, faire le guet.*
De wagt verdubbelen. *Redoubler la garde.*
Goede wagt houden. *Faire bonne garde.*
Naar de wagt gaan. *Monter la garde.*
Wagt te voet. *Guet à pied.*
Wagt te paerd. *Guet à cheval.*
Wagt, lijfwagt. *Garde du corps.*
De ſtads wagt. *Garde de la ville.*
't Woord van de wagt. *Le mot du guet.*
Brandwagt, Dagwagt, Hofwagt, Hoofdwagt, Legerwagt, Lijfwagt, Nagtwagt, Ratelwagt, Schildwagt, Tempelwagt, Veldwagt, Voorwagt, enz. *zie onder* Brand, enz.
Buitenwagt, uitgezette wagt. *Garde avancée.*
WAGTEL. z. m. Quakkel. *Une caille.*
Wagtelnet. *zie* Sleepnet.
WAGTEN. w. w. Vertoeven, verbeiden. *Attendre, eſpérer, tarder.*
Naar iemand wagten. *Attendre quelqu'un.*
Daar is niets goeds van hem te wagten. *Il n'y a rien de bon à eſpérer de lui.*
Wagt een weinigje. *Attendez un peu, tardez un peu.*
Zig wagten, zig hoeden, zig onthouden. *Se garder, ſe preſerver, ſe donner de garde, ſe choyer.*
Gij moet u daar voor wagten. *Il faut vous garder de cela.*
Wagt u voor quaad gezelſchap. *Gardez-vous de mauvaiſe compagnie.*
Gij behoorde u wat meer te wagten. *Vous devriez vous choyer un peu davantage.*
WAGTER. z. m. Waaker. *Garde, celui qui a ou qui fait la garde.*
De wagter op den toren. *Sentinelle, celui qui fait le guet ſur une tour.*
De wagters van Jupiter, zekere ſtarretjes aan den hemel. *Satellites de Jupiter.*
Boswagter, Houtwagter, Woudwagter, enz. *zie onder* Bos, enz.
Wagthond. z. m. Huishond. *Un chien de garde, un chien qui veille bien.*
Wagthuis. z. g. Huis daar de wagt haar verblijf heeft. *Corps de garde.*
Een wagthuis overrompelen. *Surprendre un corps de garde.*
Wagthuisje. z. g. Schilderhuisje. *Guérite, ſorte de petit cabinet pour loger une ſentinelle.*
Wagting. z. v. Vertoeving. *Action d'attendre & de tarder.*
Wagtmeeſter. z. m. Een onderbevelhebber der ruiterije. *Maréchal des logis, certain bas Officier qui eſt dans la Cavalerie ce qu'un Sergent eſt dans l'Infanterie.*
Wagtmeeſter of Majoor der burgerije. *Major de la bourgeoiſie.*
Wagtplaats. z. v. Plaats daar de wagt is geſteld. *Lieu où l'on fait la garde, le guet.*
Wagts. *zie* Werkzaam.
Wagttoren. z. m. *Beffroi, ſorte de tour où l'on fait le guet pour découvrir ce qui ſe paſſe aux environs.*
Daar ſtond een wagttoren aan den Zeekant. *Il y avoit une échauguette ſur la côte.*
Een wagttoren waarop gevuurd word. *Tour ou phare, fanal.*
Wagtwoord. z. g. Het woord. *Le mot du guet, le mot.*
Zie verder op Woord.

WAI. WAK.

WAIFELAAR. Waifelen. *zie* Weifelaar, weifelen.
WAK. z. g. Gat, opening in 't ijs. *Zie* Wrak.
WAK. bijv. w. Vogtig, dof. *Humide, moite, mouillé.*
Wakke tarw. *Du froment humide.*
Wak weer. *Temps moite ou humide.*
Wakheid z. v. Vogtigheid. *Humidité.*
WAKKER. bijv. w. Wakend. *Eveillé, qui ne dort pas.*
Wakker worden. *S'éveiller, ſe réveiller.*
Wakker zijn. *Veiller, ne pas dormir.*
Iemand wakker maaken. *Réveiller ou éveiller quelqu'un.*
Wakker, luſtig, klock, vrolijk. *Eveillé, gaillard, vif.*
Een wakker kaerel. *Un homme robuſte.*
Een wakker kind. *Un enfant vif, gaillard & éveillé.*
Een wakker vrouwmenſch. *Une femme ou fille robuſte.*
Wakker. bijw. Luſtig. *Diligemment, avec diligence.*
Wakker werken. *Travailler diligemment, faire bien ſon devoir.*
Wakker! Wakker! t'is luſtig! *Allons! courage! terme d'encouragement.*
WAKKEREN. g. w. Van den wind, als hij opſteekt, ſpreekende. *Se renforcer, parlant du vent quand il s'augmente.*
De wind wakkert. *Le vent ſe lève, s'augmente, devient plus fort.*
De neering wakkert. *La chalandiſe s'augmente, tout reprend une nouvelle vigueur dans le commerce.*
Wakkerheid. z. v. Waakzaamheid, vlijt. *Vigilance, ſoin, vivacité, activité, diligence.*
Wakkerheid van geeſt. *Vivacité d'eſprit.*
Wakkerlijk. bijw. Met wakkerheid. *Avec vigilance, avec ſoin, avec diligence.*

WAL.

WAL. z. m. Schans of bolwerk dat eene ſtad omringt. *Rempart, mur ou levée de terre qui environne une ville.*
Eenen wal opwerpen. *Elever un rempart, faire une levée de terre.*
Babels hooge wallen. *Les hauts murs ou les hauts remparts de Babilone.*
Wal, Dijk, Oever, Zee of Waterkant. *Côte, rivage de la mer ou d'une rivière.*
Het ſchip legt aan den wal. *Le vaiſſeau eſt à la côte ou ſur la côte.*
Van den wal affteeken. *Démarer, quitter le bord ou le rivage pour ſe mettre en pleine eau.*
Langs den wal zeilen. *Raſer la côte.*
* Langs den wal zeilen, niet te hoog vliegen of onderneemen. *Ne pas voler trop haut, n'entreprendre pas des choſes trop grandes ou trop difficiles.*
Aan den wal blijven, aan land blijven. *Ne pas aller en mer, demeurer à terre.*
Voor den wal verſchijnen. *Paroître ſur la côte.*
* Het raakt kant nog wal, het heeft geen ſlot. *Cela ne quadre pas bien, cela n'a ni rime ni raiſon.*
In den wal ſchuiven. *zie onder* Riet. In 't riet ſchuiven.
* Van den wal in de ſloot, van quaad tot erger. *De mal en pis, de fièvre en chaud mal.*
Een opperwal, de wal of oever die voor den wind beſchut is. *La ſouſſus du vent, côte deſſus le vent.*
Wij hadden eenen opperwal. *Nous étions à couvert du vent, nous avions le deſſus du vent.*
Lagerwal, de wal die voor den wind bloot ſtaat. *Le deſſous du vent, côté qui eſt ſous le vent qui donne ſur la côte.*
Wij hadden eenen lagerwal. *Nous tombâmes ſous le vent de la côte ou de la terre.*
‡ Aan laager wal zijn, in 't onderſpit zijn, in verval zijn. *Avoir du pire ou du deſſous, avoir la fortune contraire.*
‡ Aan hooger wal zijn. *Avoir du bonheur, avoir le vent en poupe, être dans un heureux état.*
Burgwal. Stadswal, enz. *zie onder* Burg, enz.
WALACHIEN. Prinsdom van Europa. *Valaquie ou Valachie, Principauté de l'Europe.*
WALBARKEN. *zie* Roekeloos.
WALD. *zie* Woud.
WALDENSEN. Volksnaam. *Vaudois, nom de peuple.*
WALDIEPER. z. m. *Homme qui tire les ordures du fond des foſſés ou des canaux.*
WALDHOORN. z. m. Jagthoorn. *Cor de chaſſe.*
WALDSTEEDEN. *zie* Waldſteeden.
WALEN of ſtilſtaande wateren. *Eaux dormantes.*
WALENDISTEL. z. m. Manſtroo, zeker kruid. *Chardon à pluſieurs têtes, ſorte de plante.*
WALG. z. v. Afkeer, weerzin. *Dégoût, averſion, répugnance.*
De walg ſteekt 'er mij van, ik heb 'er eene walg van. *J'en ai du dégoût.*
* De walg van iemand ſteeken. *Avoir du dégoût pour une perſonne.*
Walgagtig. bijv. w. Walgig, het geen walgt. *Dégoûtant, fade, nauſieux.*
Zeer walgagtige ſpijze. *Viande fort dégoûtante ou fade.*
Een walgagtig of onbevallig wijf. *Une femme dégoûtante ou déplaiſante.*
WALGANG. z. m. *Een woord der Veſtingbouw. Terre-plein.*
WALGELIJK. bijv. w. Walgagtig. *Dégoûtant, déſagréable, déplaiſant, qui déplait, fade.*
Dat quam mij heel walgelijk voor. *Cela me parut*

Digitized by Google

parut fort dégoûtant, cela me causa un grand dégoût.

* Hij voerde eene walgelijke taal. *Il tint un discours desagréable.*

Walgelijkheid. z. v. Walgagtige hoedanigheid. *Dégoût, qualité dégoûtante, fade & desagréable.*

WALGEN g. w. Qualijk smaaken. *Dégoûter.* Mij walgt van zulken kost. *Cette viande me dégoûte.*

Walgen, eenen afkeer hebben, genegen zijn tot braaken. *Faire bondir, faire soulever contre quelque chose, pour laquelle on a du dégoût & de la répugnance, comme si on voulait vomir.*

Ik walgde daar van. *Le cœur me bondit de cela, cela me fit soulever le cœur.*

Walgig. *zie* Walgagtig.

Walgagtig z. v. Braakzugt. *Envie de vomir, soulevement de cœur.*

Zij is veel met walging gequeld. *Le soulèvement de cœur ou l'envie de vomir la tourmente fort ou extrémement.*

WALKROON. *zie* Muurkroon.

WALLEN, opkooken. *zie* Wellen.

WALLES. *zie* Wallis.

WALLETJE *zie* Welletje.

WALLIS, Prinsdom in Engeland. *Principauté de Galles en Angleterre.*

WALLUIS. *zie* Wandluis of weegluis.

WALM z. m. Dakstroo of rietdak. *Chaume à couvrir des maisons.*

Walm, damp. *Vapeur.*

Daar ging een walm op. *Il s'éleva une vapeur.*

WALMEN g. w. Waasemen. *Donner ou rendre de la vapeur.*

Walmte. z. v. Damp, waasem. *Vapeur.*

WALNEUT. *zie* Walnoot.

WALNOOT. z. v. Walneut, okkerneut. *Grosse noix.*

Bolsters van walnooten. *Brou, écailles de grosses noix vertes.*

Walnooten bolsteren. *Ecaler de grosses noix, en ôter le brou.*

WALRUS. z. m. Een groote vis met eenen langen spitsen en gevlamden tand. *Narwal, gros poisson qui a une grosse dent ou corne pointue & cannelée.*

Walrusbeen z. g. *Sorte d'ivoire que fournit le Narwal.*

Walrustand. z. [illegible]and of hoorn van eenen walrus. *Dent ou corne de Narwal.*

WALSCHOT. z. g. Zaad van Walvischen. *Sperme de baleine.*

WALSTROO. z. g. *Petit muguet, herbe.*

WALT-STEEDEN. *Les Villes Forétières.*

WALVISCH. z. m. Zekere groote visch. *Baleine, gros poisson.*

't Jong van eenen walvisch. *Baleineau, le petit de la baleine.*

Walvischbaarden. z. m. *meerv. Barbes ou fanons de baleine.*

Walvischbeen. z. g. Baliin. *Baleine.*

Een walvischbeenen stoel. *Une chaise de baleine.*

Walvischrib. z. v. *Côte de baleine.*

Walvischspek. z. g. *Lard de baleine.*

Walvischtraan. z. v. *Huile de baleine.*

Walvischvanger. z. m. *Pêcheur de baleines.*

Walvischvangst. z. v. *Pêche de la baleine ou des baleines.*

Hij is op de walvischvangst uit. *Il est allé à la pêche de la baleine.*

Walvischvinnen. z. v. *meerv. Nageoires de baleine.*

Walvischerije. z. v. *La pêche de la baleine.*

WALWORTEL. z. m. *Hiêble, herbe ou plante médicinale.*

W A M.

WAM. z. v. De boezem en buik der visschen onder de keel. *Poitrail du poisson, la partie du poisson depuis la tête jusqu'au ventre.*

Visch wammen. *Eventrer du poisson.*

Wam, het week van den buik der ossen. *La poitrine des bœufs.*

WAMBAIS, Wambes, Wambuis en Wambus. z. g. Zeker gedeelte van een mans kleed. *Un pourpoint.*

Een wambais is nu een onderwerpe dragt. *Ce n'est pas la mode à présent de porter un pourpoint.*

‡ Allengskens of met den tijd quam Harmen in 't wambais en hij trok zeven jaar' over eene mouw. *En quinze jours quatorze lieues, avec le temps & la patte les mêles mauriront.*

Scheurwambais *zie onder* Scheur.

Wambuis of wambus. *zie* Wambais.

W A N.

WAN. z. v. Koorenwan. *Van, instrument à vanner le blé.*

Met eene wan word het kooren gezuiverd. *On nettoye le bled avec le van.*

WAN, onderscheidbaar voorzetzel, beteekenende, *quaad, qualijk, tadel of misslijk. Wan, sorte de préposition Flamande inséparable qui marque le manque ou le défaut de quelque chose.*

Wanbedrijf. z. g. *Malversation.*

Wanbesluit. z. g. Wangevolg. *Mauvaise ou fausse conséquence.*

Wanbetaaling. z. v. Quaade betaaling. *Manque de payement, faute de paye.*

De soldaaten des vijands begonden door wanbetaaling te verloopen. *Les soldats ennemis commencérent à déserter faute de paye.*

WAND. z. m. Muur. *Paroi.*

De vogtigheid zijpelde bij den wand neêr. *L'eau couloit le long de la paroi.*

Tegen den wand leunen. *S'appuyer contre la paroi.*

Hordenwand. *zie onder* Horde.

Wand. z. g. Scheeps toetakeling. *Funin, cordage d'un vaisseau.*

Het staande en loopende wand van een schip. *Les cordages dormans & courans d'un vaisseau.*

Een schip onder 't wand brengen. *Agréer un vaisseau.*

WAND. z. g. Laken of doek. *Du gros ou de la grosse toile.*

WANDANK. *zie* Ondank.

WANDEL. z. m. Ommegang, bedrijf. *Manière de vivre, comportement.*

Hij is van eenen vroomen wandel. *Il est d'une bonne vie.*

Opregt in zijnen handel en wandel. *Etre sincère dans sa conduite, faire paroître de la candeur dans sa conduite.*

WANDELAAR. z. m. Die wandelt, reiziger. *Voyageur, homme qui aime à se promener.*

Hij is een goede wandelaar. *Il est bon piéton.*

Staa wandelaar, bezie dit graf. *Arrête-toi voyageur, regarde ce tombeau.*

Wandelbaar. *bijv. w.* Gangbaar. *Où l'on peut marcher, où l'on peut se promener.*

Een wandelbaar pad. *Un chemin ou sentier où l'on peut se promener.*

Wandeldreef. z. v. Wandellaan. *Allée pour la promenade.*

WANDELEN. g. w. Daar heen treeden, kuieren. *Se promener, faire une promenade.*

Uit wandelen gaan. *Aller faire une promenade ou un tour de promenade, aller à la promenade.*

Hij is gaan wandelen. *Il s'est allé promener, il est allé faire une promenade.*

* Wandelen, verkeeren, zig gedragen. *Cheminer, converser.*

Welgelukzalig is de man die niet en wandelt in den raad der godloozen. *Bienheureux est celui qui ne marche point suivant le conseil des méchans, Ps. I. 1.*

Naar den vleesche wandelen. *Cheminer selon la chair, suivre les convoitises charnelles.*

Naar den geest wandelen. *Cheminer selon l'esprit, vivre dans la piété.*

Wandelgang. *zie* Wandeldreef.

Wandeling. z. v. Gang, laan of dreef. *Promenade, allée, lieu où l'on se promène.*

Eene wandeling doen. *Faire une promenade, faire un tour de promenade, aller à la promenade.*

Daar zijn mooije wandelingen tusschen dat geboomte. *Il y a de belles promenades sous ou parmi ces arbres.*

* In de wandeling. *bijw.* Doorgaans. *Ordinairement.*

Hij wierd in de wandeling zoo genoemd. *On lui donnoit ordinairement ce nom, on l'appelloit ordinairement de ce nom.*

Wandellaan. *zie* Wandeldreef.

Wandelpad. z. g. Voetpad. *Sentier, petit chemin battu.*

Een vast wandelpad. *Un sentier bien battu.*

Wandelplaats z. v. Plaats om te wandelen. *Promenoir, lieu où l'on se promène, lieu propre à la promenade.*

Daar is eene bequaame wandelplaats agter 't huis. *Il y a un beau promenoir derriere la maison.*

Wandelstok z. m. Wandelstaf. *Canne ou bâton avec quoi on se promène.*

Wandelstok, palterstok. *zie* Palterstok.

Hij gaat altijd met eenen wandelstok. *Il ne va jamais sans canne.*

Wandelstokje. z. g. Stokje, rottingje. *Baguette, petite canne.*

Wandeltijd. z. m. *Temps de la promenade.*

Wandelweêr. z. g. Weêr om te wandelen. *Temps de promenade, temps propre pour se promener.*

Wandelweg. z. m. Wandelpad. *Promenade, chemin où l'on se promène.*

Daar zijn schoone wandelwegen rondom zijn huis. *Il y a de belles promenades autour de sa maison.*

WANDKALK z. v. *zie* Kalkbrok.

WANDLUIS z. v. Weegluis. *Punaise.*

De bedstee was vol of krielde van wandluizen. *Le chalit ou le lit étoit plein de punaises.*

Wandluiskruid. z. g. Stinkend lisch. *Flambe sauvage, herbe & fleur.*

WANDSCHAAR. z. v. Droogscheerders schaar. *Forces, grands ciseaux dont on se sert pour tondre les draps.*

WANDTALIE. z. v. Touw dat men in 't wand gebruikt. *Fil de carrés, terme de Marine.*

WANG. z. v. Kaak. *Joue.*

Zij heeft roode of bloozende wangen. *Elle a les joues vermeilles.*

Iemand eenen slag op de wang geeven. *Donner un soufflet à quelqu'un, lui couvrir la face.*

WANGEBRUIK. z. g. Misbruik. *Abus, mauvais usage.*

Die dingen zijn door wangebruik inge-

sloo-

Digitized by Google

sloopen. *Ces choses se sont glissées là-dedans par un abus.*

WANGEDROGT. z. g. *Monstre, animal difforme.*

WANGELAAT. z. g. Stuurs gezigt. *Mauvaise mine, regard fier & desagréable.*

Wangelaatig. bijv. w. Baldtuurig. *Qui a mauvaise mine, qui a un regard fier & desagréable.*

Zig wangelaatig aanstellen. *faire mauvaise mine, être de mechante humeur.*

WANGELOOF z. g. Bygeloof. *zie* Waangeloof, enz.

Wangeloof, wantrouwen of mistrouwen. *Défiance, manque de foi, incrédulité.*

Wangeloovig. bijv. w. Ongeloovig, wantrouwend. *Défiant, méfiant, incrédule.*

Wangeloovigheid. z. v. Ongeloovigheid. *Incrédulité, manque de foi.*

WANGELUID. z. g. in de Muziek. *Dissonance, faux accord.*

Wangeluid in de woorden. *Cacophonie, concours de mots ou de sons désagréables à l'oreille.*

WANGEN. meerv. van Wang.

Wangen, klampen, om eenen mast te versterken. *Jumelles ou gemelles, gabarons, clamp, coiaux: terme de Marine.*

Eenen mast wangen. *Jumeller un mât, le fortifier de plusieurs pièces de bois qui lui sont étroitement jointes.*

WANGESCHIKTHEID. *zie* Ongeschiktheid.

WANGEVOLG. *zie* Wanhefluit.

WANGSLAG *zie* Kinnebakslag

WANGUNNEN. w. w. Misgunnen, niet gunnen. *Envier, porter envie, vouloir du mal à quelqu'un.*

Wangunst. z. v. Afgunst. *Envie.*

Iemand wangunst betoonen. *Porter envie à quelqu'un, lui vouloir du mal.*

Wangunstig. bijv. w. Afgunstig, nijdig. *Envieux.*

Hij is mij wangunstig. *Il me porte envie, il me veut ou me souhaite du mal.*

WANHAVENIG. bijv. w. Haveloos, flordig. *Salope. vilain, malpropre, sale.*

Een wanhavenig vrouwmensch, eene sloerije. *Une salope, une vilaine, une malpropre.*

Wanhavening. z. v. Haveloosheid. *Saleté, ordure, vilenie, malpropreté.*

WANHEBBELIJK. bijv. w. Ongeschikt, flordig. *Malpropre, sale.*

Een wanhebbelijk kleed. *Un habit sale & malpropre.*

Zij ziet 'er heel wanhebbelijk uit. *Elle est fort malpropre, elle a la mine d'une salope.*

Wanhebbelijkheid z. v. Ongeschiktheid. *Malpropreté.*

Haare huishouding loopt in 't riet door haare wanhebbelijkheid. *Son ménage se ruine par sa malpropreté.*

WANHOOP. z. v. Mistroostigheid *Désespoir.*

Hij is gantsch tot wanhoop v[illegible] *Il est tombé dans le désespoir.*

Zij heeft zig zelve door wanhoop verkort of 't leven benomen. *Elle s'est ôté la vie par désespoir, le désespoir est cause qu'elle s'est tuée elle-même.*

WANHOOPEN. g. w. Mistroostig zijn. den moed verlooren geeven. *Désespérer, perdre l'espoir, être inconsolable.*

Men moet niet wanhoopen schoon de rampen zwaar zijn. *Il ne faut pas désespérer quoique les maux soient grands.*

Men moet van zijne zaligheid niet wanhoopen. *Il ne faut pas désespérer de son salut.*

Wanhoopig. bijv. w. Die geen hoop meer heeft *Désespéré, sans espérance.*

Een wanhoopig mensch. *Un homme désespéré.*

Eene wanhoopige zaak. *Une affaire désespérée.*

Iemand wanhoopig maaken. *Désespérer quelqu'un, le réduire au désespoir, le jetter dans le désespoir.*

Wanhoopig worden. *Se désespérer, tomber dans le désespoir.*

WANHOUT. z. g. Bedorven hout. *Du bois gâté, du bois qui ne vaut rien en dedans.*

WANKELBAAR. bijv. w. Onbestendig, onvast. *Inconstant, changeant, chancelant, léger.*

Een wankelbaar gemoed. *Un esprit inconstant, une ame inconstante.*

Een wankelbaar gebouw. *Un édifice chancelant.*

Een wankelbaar geluk. *Une fortune chancelante.*

Wankelbaarheid. z. v. Onbestendigheid. *Inconstance, légèreté.*

De wankelbaarheid van de Fortuin. *L'inconstance de la Fortune.*

WANKELEN. g. w. Onvast of onbestendig zijn. *Chanceler, vaciller, n'être pas ferme ou constant.*

De pijlaar wankelt. *Le pilier ou la colomne chancelle ou branle.*

Hij is aan 't wankelen geraakt. *Il est devenu chancelant.*

* In zijn geloove wankelen. *Chanceler dans sa religion, douter ou n'être pas ferme dans sa religion.*

Wankeling. *zie* Wankelbaarheid.

Wankelmoedig. bijv. w. Twijffelmoedig. *Chancelant, douteux.*

Een wankelmoedig mensch. *Un homme chancelant.*

Een wankelmoedig geloof. *Une foi chancelante.*

Wankelmoedigheid. z. v. Twijfelmoedigheid. *Incertitude, doute, état douteux & chancelant.*

WANLUIDEND. bijv. w. Qualijk luidend. *Qui sonne mal, qui s'accorde mal, dissonant.*

Een wanluidend muzijk. *Mêchante musique, musique enragée.*

Wanluidendheid. z. v. *Cacophonie, concours de mots faisant un mauvais son; faux accord ou dissonance dans la musique.*

Zulks is eene wanluidendheid in de taal. *C'est une cacophonie dans le langage.*

Wanluidig, *zie* Wanluidend.

WANLUST. z. m. Ongeschikte of verkeerde luft. *Désir ou appétit désordonné ou déreglé.*

Zij was 'er graag naar door eenen zekeren wanluft. *Elle avoit envie de manger ou de boire cela par un certain appétit desordonné ou déreglé.*

Wanlaft, afkeer, ongraagte. *Dégoût, manque de goût & d'appétit.*

Wanluftig bijv. w. Onluftig, die geen luft heeft. *Qui n'a ni appétit ni courage.*

Hij is door onpaslijkheid heel wanlustig. *Son indisposition lui ôte le courage.*

Wanluftigheid. z. v. Neêrflagtigheid moedeloosheid. *Découragement.*

WANNEER. bijv. Te welken tijde? Als, toen. *Quand, en quel temps? Quand, lorsque, dans le temps que, au temps que*

Wanneer zijt gij 'er geweest? *Quand y avez-vous été?*

Ik zal 't doen wanneer ik zal oordeelen het noodig te zijn. *Je le ferai au temps que je le jugerai nécessaire.*

Laat hij komen wanneer hij wil. *Qu'il vienne quand il voudra.*

Wanneer het mij aanging. *Lorsque cela me touchoit, lorsque la chose me touchoit; si cela me touchoit ou me regardoit.*

WANNEN. w. w. Op eene wan schudden. *Vanner, nettoyer le bled avec le van.*

Koren wannen. *Vanner du bled.*

Rijs wannen. *Vanner du ris.*

WANNER. z. m. Die 't koren want. *Vanneur, celui qui vanne les grains.*

WANNIGHEID. z. v. Ledigheid. *Le vuide.*

De wannigheid der vaten meeten. *Mesurer le vuide des tonneaux, mesurer combien de liqueur on en a tiré.*

WANNING. z. v. *Action de vanner.*

WANORDER of wanorde. z. v. Ongeschiktheid. *Désordre, déréglement, confusion.*

Alles geraakte na zijnen dood in wanorder. *Tout tomba en désordre après sa mort.*

WANSCHAPEN of wanschapig. bijv. w. Misstaltig, leelijk, gedrogtelijk. *Laid, informe, difforme, monstrueux, mal-bâti, mal-fait.*

Een wanschapen mensch. *Un homme difforme, mal-bâti.*

Een wanschaapen gevaarte. *Une machine monstrueuse.*

Een wanschapen gevoelen. *Une opinion monstrueuse.*

Wanschapenheid. z. v. Leelijkheid, ongeschiktheid. *Difformité, laideur.*

De wanschapenheid van een dier. *La difformité d'un animal.*

De wanschapenheid van eene rede. *L'extravagance ou l'absurdité d'un discours.*

Wanschepzel. z. g. Misschepzel, gedrogt. *Monstre, corps informe & affreux.*

Een ijsselijk wanschepzel. *Un monstre terrible, effreux, épouvantable, &c.*

WANSCHIK. z. m. Wanorde. *Désordre, déreglement.*

Wanschikkelijk bijv. w. Ongeschikt, qualijk voegende. *Malséant, embrouillé.*

Een wanschikkelijk kleed. *Un habit qui sied mal, un habit mal fait.*

Wanschikkelijke zeden. *Des mœurs malséantes.*

Eene wanschikkelijke reden. *Un discours embrouillé & extravagant.*

Wanschikkelijkheid. z. v. *Confusion, difformité.*

De wanschikkelijkheid eener redenvoering. *La confusion ou l'état embrouillé d'un discours.*

De wanschikkelijkheid zijner leden. *La difformité de ses membres.*

Wanschikking *zie* Wanschikkelijkheid.

WANSCHOUWELIJK. bijv. w. Gedrogtelijk. *Monstrueux, terrible.*

Een wanschouwelijk gelaat. *Une mine monstrueuse, un visage effreux ou terrible.*

Wanschouwelijkheid. z. v. Ijsselijkheid. *Difformité effreuse.*

Ik schrikte voor de wanschouwelijkheid zijner gedaante. *Je fus épouvanté par sa difformité effreuse ou par la laideur de son visage.*

WANSPRAAK. *zie* Wartaal.

WANSTAL z. m. Misstal. *Desagrément, défaut, laideur.*

WANSTALTIG of wanstaltig *bijv. w.* Wanschapen. *Laid, difforme, monstrueux, mal-fait, mal-bâti, &c.*

Een wanstaltig maakzel. *Une figure monstrueuse, un ouvrage difforme ou mal-fait.*

WANT. *Kop elsenerd.* Vernis, neerdoek. *Car: conjonction ou particule qui sert à*

Digitized by Google

marquer la cauſe, la raiſon & les conſequences dans la ſuite d'un diſcours ou d'un raiſonnement.

Men moet zulks niet doen, want God verbied het. *Il ne faut pas faire telle choſe, car Dieu le défend.*

WANT. z. m. Vuiſthandſchoen. *Mitaine, ſorte de gros gants de laine ou de cuir, où l'on met tous les doigts enſemble excepté le pouce.*

Hij had een paar wanten aan. *Il avoit une paire de mitaines.*

De boeren en zeelluiden gebruiken s'winters wanten. *Les payſans, les matelots & les mariniers ſe ſervent de mitaines pendant l'hiver.*

WANT. z. g. Viſſchers netten. *Des filets de pêcheur de marée.*

Wanthaalders. z. m. meerv. *Ceux qui tirent les filets à pêche du hareng.*

Hoekwant. *zie onder* Hoek.

WANT, muur. *zie* Wand.

WANT, ſcheepstaakeling. *zie* Wand.

WANTAAL. z. v. Een misſlag tegen de letterkonſtige regelen. *Solécisme, terme de Grammaire.*

Wantaalig. *bijv. w.* Die in 't ſpreeken misſlagen doet. *Qui fait des fautes en parlant, qui fait des fautes contre les régles du langage.*

WANTROOSTIG. *zie* Mistroostig.

WANTROUW. z. v. Quaade agterdogt. *Défiance, mauvais ſoupçon, méfiance.*

Dat is uit wantrouw geſchied. *Cela s'eſt fait par méfiance.*

WANTROUWEN. *w. w.* Mistrouwen. *Se défier, avoir de la défiance, ſe méfier.*

Ik wantrouwe dat werk. *Je me défie de cette affaire.*

Iemands beloften wantrouwen. *Se défier des promeſſes de quelqu'un.*

Wantrouwen. z. g. Wantrouw of wantrouwigheid. *Défiance, méfiance.*

Wantrouwig. *bijv. w.* Agterdogtig. *Méfiant, défiant.*

Een wantrouwig wif. *Une femme méfiante.*

Een wantrouwig man. *Un homme défiant.*

Wantrouwigheid. z. v. Wantrouw. *Méfiance, défiance.*

Wantrouwiglijk. *bijw.* Op eene mistrouwende wijze. *Avec défiance, avec méfiance.*

Hij heeft wantrouwiglijk met mij gehandeld. *Il s'eſt défié de moi.*

WANTIJ. z. g. Tij dat van twee kanten tegen malkanderen aankomt. *Marée prête à refouler, qui paroît venir de deux côtés.*

WANVOEGLIJK. *bijv. w.* Wanſchikkelijk. *Malſéant, qui ne ſied pas bien, indécent.*

Hij voerde eene wanvoeglijke taal. *Il tint un diſcours indécent.*

Wanvoeglijk. *bijw.* Op eene ongeſchikte wijze. *D'une manière ou façon malſéante, indécemment.*

Dat werk is wanvoeglijk verdeeld. *Cet ouvrage eſt partagé ſans ordre, la diviſion de cet ouvrage ne vaut rien, n'eſt pas bien réglée.*

Wanvoeglijkheid. z. v. Ongeſchiktheid. *Malſéance, indécence.*

Daar is eene groote wanvoeglijkheid in de ſchikkinge van dat werk. *Il y a un grand déſordre dans la diſpoſition de cet ouvrage.*

WANVRUGT. *zie* Wanschepsel.

W A P.

WAPEN. z. g. Geweer. *Arme, inſtrument de guerre.*

De burgerlije moeſt in de wapenen verſchijnen. *On fit venir les Bourgeois ſous les armes.*

De wapenen opneemen, in 't geweer komen. *S'armer, prendre les armes.*

Beſchaadigende en verdaadigende wapenen. *Armes offenſives & défenſives.*

Ter wapen roepen. *Crier aux armes.*

Stilſtand van wapenen. *Suſpenſion d'armes.*

De wapenen aandoen. *Se mettre en armes, courir aux armes.*

De wapenen afleggen. *Mettre bas les armes.*

In de wapenen komen. *Prendre les armes, ſe mettre ſous les armes.*

Wapen, wapenſchild. *Armes, armoiries, terme de Blaſon.*

Wapen met eenen helm daar boven. *Armes timbrées.*

's Konings wapen. *Les armes du Roi.*

't Wapen van Holland. *Les armes de Hollande.*

't Wapen van Amſterdam. *Les armes d'Amſterdam.*

Hij voert eenen leeuw in zijn wapen. *Il porte un lion dans ſes armes.*

* Hij is groots in zijn wapen, hij is van eene groote inbeelding. *Il a de hautes idées de lui-même, il s'imagine être quelque choſe de grand.*

Wapenbijl. z. v. Legerbijl. *Hache d'armes.*

Wapenboek. z. g. Wapenrol der adelijke huizen van een Koningrijk, enz. *Armorial, liſte des maiſons nobles d'un Royaume.*

Wapendraager. z. m. Schildknaap. *Écuyer.*

Men zag de Ridders met hunne wapendragers in de loopbaan treeden. *On vit les Chevaliers entrer dans la lice avec leurs Ecuyers.*

WAPENEN. *w. w.* Met wapenen voorzien. *Armer, fournir d'armes.*

De vijanden waren wel gewapend om ons te ontvangen. *Les ennemis étoient bien armés pour nous recevoir.*

Zig wapenen, wapenen aandoen, in 't geweer komen. *S'armer, prendre les armes, ſe mettre ſous les armes ou en armes.*

Men moet zig in tijds tegen zulk eenen magtigen vijand wapenen. *Il faut prendre les armes à temps contre un ennemi ſi puiſſant.*

* Zig tegen de koude wapenen, zig wel tegen de koude bezorgen. *S'armer ou ſe munir contre le froid.*

* Zig met geduld wapenen. *S'armer de patience.*

Wapenhandel. z. m. Krijgskonſt of krijgskunde. *Art militaire, la ſcience du maniment des armes.*

Wapenheld. z. m. *Héros d'armes.*

Wapenhuis. z. g. Magazijn. *Arſenal, magazin d'armes.*

't Admiraliteits wapenhuis. *L'arſenal de l'Amirauté.*

't Stads wapenhuis is wel voorzien. *L'arſenal de la ville eſt bien pourvu, garni, rempli, &c.*

Wapening. z. v. Aanſchieting van wapenen. *L'action de ſe mettre ſous les armes, de prendre & de manier les armes.*

Wapening, toerusting ten oorlog. *Armement, appareil ou préparatifs de guerre.*

Wapenkamer. *zie* Wapenhuis.

Wapenkonst. z. v. Wapenkunst. *Le Blaſon.*

Wapenkreet. z. m. Alarm. *Allarme, tocain, cri d'allerme.*

Een wapenkreet ging op in 't leger. *On criait à l'armée, aux armes! aux armes.*

Wapenkunde. *zie* Wapenschildkunde.

Wapenkundig. *bijv. w.* Dat van geſlagtwapenen handelt. *Armorial.*

Wapenkunst. *zie* Wapenschildkunde.

Wapenloos. *bijv. w.* Ongewapend. *Qui eſt ſans armes.*

Wapenmaker. *zie* Harnasmaker.

Wapenplaats. z. v. *Place d'armes.*

Wapenpraal. z. m. *Trophée d'armes.*

Wapenregister. *zie* Wapenboek.

Wapenrek. z. g. *Ratelier d'armes.*

Wapenring. z. m. *Anneau ou bague où l'on fait graver ſes armes, & qui ſert de cachet.*

Wapenrok. z. m. Herauts rok. *Cotte d'armes, cotte de mailles.*

Wapenrol. *zie* Wapenboek.

Wapenrusting. z. v. Oorlogs toebereidzels. *Armement, équipage, appareil de guerre.*

Wapenrusting, harnas. *Armure, cuiraſſe, caſque, & tout ce qui couvre un homme d'armes.*

Zijne wapenrusting aanschieten. *Se couvrir de ſon armure.*

Wapenschild. z. m. en g. Wapen. *Armoiries, armes, écu.*

Zijn wapenschild hing boven zijn graf. *Ses armes étoient pendues au deſſus de ſa tombe.*

Wapenschildkenner. z. m. *Qui entend le Blaſon.*

Wapenschildkonst. *zie* Wapenschildkunde.

Wapenschildkunde. z. v. Wapenkunde. *Blaſon, ſcience des armoiries, Art héraldique.*

Wapenschorsing. z. v. Stilstand van wapenen. *Suſpenſion d'armes, trève, ceſſation d'armes.*

Wapenschouw. *zie* Wapenschouwing.

Wapenschouwing. z. v. Monstering. *Revue, parade.*

Eene wapenschouwing van 't voetvolk doen. *Faire la revue de l'infanterie.*

De wapenschouwing of 't optrekken der burgerije van Amsterdam. *La parade des Bourgeois d'Amſterdam.*

Wapensmid. z. m. Smid die wapens of geweer maakt. *Armurier.*

Wapensnijder. z. m. *Graveur.*

Wapenstand. *zie* Wapenschorsing.

Wapenstandert. z. m. Wapenzuil, zegeteken, troseën. *Trophée, armes d'armes en ſigne de victoire.*

Daar wierd een wapenstandert ter plaatze van 't gevegt opgeregt. *On éleva un trophée ſur le champ de bataille.*

Wapenstukken. z. g. meerv. De verscheidene stukken van eenen harnas of van een lijfwapen. *Les différentes pièces de l'armure d'un homme de guerre.*

Wapentuig z. g. Geweer, oorlogsgereedschap. *Armes, inſtrumens de guerre.*

't Wapentuig van dien Held was vreeslijk. *Les armes de ce Héros étoient terribles.*

[redacted]enveld. z. g. *Champ de l'écu.*

[redacted]envlak. z. g. Dat gedeelte van 't agterschip daar 't wapen, 't beeld of teken van 't schip op staat. *Miroir, cette partie du derrière d'un vaiſſeau où l'on place les armoiries ou quelque repréſentation qui donne le nom au vaiſſeau.*

Wapenzuil. z. m. Wapenstandert. *Trophée.*

Op zijn graf staat een wapenzuil afgebeeld. *On a peint un trophée ſur ſa tombe.*

WAPPER. z. v. Wip. *Bacule, contrepoids ſervant à lever & à baiſſer un pont levis.*

‡ Wapper, de schop, de zak. *Schepsword.* Als, Eenen matroos de wapper geeven, de zak geeven, of eenen voet voor

Digitized by Google

voor 't gat geeven. *Caſſer un matelot, le chaſſer avec infamie.*

WAPPEREN. *g. w. Zeewoord.* Slingeren. *Pendiller, ſe laiſſer aller au gré du vent, barbéyer, terme de Marine.*

Dat ſchip doet niet dan wapperen. *Ce vaiſſeau ne fait que rouler.*

De zeilen wapperen. *Les voiles barbéyent.*

In zijn gevoelen wapperen of onvaſt zijn. *Chanceler dans ſes ſentiments.*

W A R.

WAR. z. v. Klits. Een woord in de volgende beteekeniſſen te gebruiken. *Entortillement.*

Het garen is in de war. *Le fil eſt mêlé, entortillé, embrouillé.*

Hoe koomt uw hair zoo in de war? *D'où vient que vos cheveux ſont ſi entortillés?*

* Eene zaak in 't war ſmijten. *Brouiller une affaire.*

WARANDE. z. m. Diergaarde. *Parc, lieu où l'on nourrit des bêtes fauves.*

Digt bij 't Hof is een groote warande. *Il y a un parc tout proche de la Cour ou du Palais.*

Men ziet de herten in den warande loopen. *On voit les cerfs courir dans le parc.*

Warande, konijnenwoud, konijnenboſch. *Garenne, bois peuplé de lapins.*

WAREN. *zie* Waaren.

WARGAREN. z. g. Garen dat in de war is. *Du fil entortillé.*

WARGEEST. z. m. Twiſtſtooker. *Eſprit querelleux, chicaneur, brouillon.*

Wargeeſtig. *bijv. w.* Ongeruſt. *Inquiet remuant, brouillon.*

WARKOP. *zie* Wargeeſt.

Warkoppig. *zie* Wargeeſtig.

WARLEN. *g. w.* Wellen, kenteren. *Tournoyer, former des gouffres ou des tournans.*

De ſtroom warlt. *Le fleuve fait des tournans ou des gouffres.*

Warling z. v. Maalſtroom, draaikolk. *Gouffre, tournant.*

Warwind. *zie* Wervelwind.

WARM. *bijv. w.* Tuſſchen heet en laauw. *Chaud, chaude, entre ardent & tiéde.*

Warm weder. *Temps chaud.*

't Is warm weêr. *Il fait chaud.*

Gij hebt warme handen. *Vous avez les mains chaudes.*

Eene warme kamer. *Une chambre chaude.*

Warme koſt. *De la viande chaude, du manger chaud.*

Een warm bad. *Un bain chaud.*

Hij gebruikt de warme baden. *Il uſe des bains chauds, il ſe ſert des bains.*

Warm bloed. *Sang chaud.*

* 't Bloed wierd hem warm, hij wierd quaad. *Il ſe fâcha, il ſe mit en colére.*

Warm maaken. *Chauffer, échauffer.*

* Maak mij het hoofd niet warm. *Ne m'échauffez pas les oreilles.*

WARMEN. *w. w.* Warm maaken. *Chauffer échauffer.*

Zig bij 't vuur warmen. *Se chauffer auprés du feu.*

Een bed warmen. *Chauffer un lit.*

Warming z. v. *L'action de chauffer.*

WARMOES. z. g. Moeskruid. *Des herbes potagéres.*

Warmoes, ſop met veelerlei groen kruid. *De la ſoupe aux herbes, bouillon où il y a de pluſieurs ſortes d'herbes.*

Warmoes eeten. *Manger de la ſoupe aux herbes ou du bouillon aux herbes.*

Warmoes hakken. *Hacher des herbes potagéres.*

Warmoes kooken. *Faire bouillir des herbes potageres.*

Warmoeskoopſter. *zie* Warmoesverkoopſter.

Warmoesland. z. g. Land dat met warmoes bezaaid of beplant word. *Terre où l'on ſeme ou plante des herbes potagéres.*

Warmoestuin. z. m. Hof daar warmoes groeit. *Jardin potager.*

Buiten de ſtad zijn veele warmoestuinen. *Il y a hors de la ville beaucoup de jardins potagers.*

Warmoesverkoopſter. z. v. Groenwijf. *Herbiére, vendeuſe d'herbes, femme ou fille qui vend des herbes potageres.*

Warmoesvrouw. *zie* Warmoesverkoopſter.

Warmoezier. z. m. Moeskruidplanter. *Verdurier, jardinier qui plante & vend des herbes potagéres.*

Warmoezierſter. *zie* Warmoesverkoopſter.

WARMPJES. *bijw. Chaudement.*

Warmte. z. v. Hitte, warm weêr. *Chaleur.*

Mij is warmte noodig. *La chaleur m'eſt néceſſaire.*

Natuurlijke warmte. *Chaleur naturelle.*

WARREN. *g. w.* Klitſen, in de war raaken. *S'entortiller, ſe mêler.*

De ſtreng zijde wart in malkander. *L'écheveau de ſoye s'entortille.*

WARREN. *w. w.* In de war brengen. *Brouiller, méler, entortiller.*

Gij zult dat garen warren. *Vous entortillerez ce fil.*

* Hij zoekt te warren. *Il cherche noiſe, il a deſſein de brouiller les cartes.*

WARS. *bijv. w.* Afkeerig. *Qui a du dégoût, de l'averſion de la repugnance.*

Iets wars worden. *Prendre de l'averſion pour quelque choſe.*

Ik ben dien koſt wars. *J'ai du dégoût pour cette viande.*

WARSAW. Stadsnaam in Poolen. *Varſovie, ville de Pologne.*

WARZIEK. *bijv. w.* Krakkeelagtig. *Querelleux, qui aime à quereller, qui ſe plait à brouiller les gens & les affaires.*

Een warziek menſch. *Un homme ou un eſprit querelleux.*

Warzoeker. z. m. Een krakeelzugtig menſch. *Un brouillon, un eſprit querelleux.*

Hij is een regte warzoeker, hij ſmijt het altoos in 't war. *C'eſt un fin brouillon, il ſe plait toujours à brouiller les affaires.*

Warzugtig. *zie* Warziek.

W A S.

WAS. *onv. tijd.* van Zijn of Weezen Als, Ik was. *J'étois ou je fus.*

WAS. z. g. Bijenwas. *Cire, de la cire.*

't Was komt van de bijen. *La cire vient des abeilles.*

Wit was, geel was. *De la cire blanche, de la cire jaune.*

Wasbleekerij. z. v. *Blanchirie, lieu où l'on blanchit la cire.*

Wasboom. *zie* Waskoek.

Wasch, bijenwasch. *zie* Was.

Zegelwasch. *zie onder* Zegel.

WASCH. z. v. Nat linnen dat gewaſſchen word of reeds gewaſſchen is. *Linge mouillé que l'on blanchit ou que l'on a blanchi.*

Wij hebben de waſch over den vloer. *Nous ſommes occupées à laver notre linge, nous ſommes occupées à la leſſive ou au blanchiſſage.*

De waſch, het waſſchen. *Le blanchiſſage.*

De waſch betaalen. *Payer le blanchiſſage.*

Waſchdoek. *zie* Vaatdoek.

Waſchhuis. z. g. *Lieu, chambre ou appartement deſtiné pour blanchir le linge, lavoir.*

Waſchketel. z. m. *Chaudiére qui ſert au blanchiſſage.*

Waſchkeuken. z. v. *Cuiſine où l'on relave la vaiſſelle, &c.*

Waſchkuip. *zie* Waſchtobbe.

Waſchplaats. *zie* Waſchhuis.

Waſchſter. z. v. *Blanchiſſeuſe.*

Waſchtobbe. z. v. *Cuvier à laver le linge.*

Waſchvat. z. g. *Lavoir.*

Waſchvrouw. *zie* Waſchſter.

WASDOM. z. m. Groei, toeneeming, aanwas. *Croiſſance, accroiſſement, augmentation en grandeur, crue.*

Dat beneemt zijnen wasdom. *Cela empêche ſa croiſſance, cela empêche qu'il ne croiſſe.*

God moet den wasdom geeven. *C'eſt Dieu qui donne l'accroiſſement.*

Die Boom heeft zijnen vollen wasdom. *Cet arbre a pris tout ſon crue.*

Waſchdom, pijn in de lieſch. *Croiſſance, certaine douleur qui vient dans l'aine aux jeunes gens qui croiſſent.*

WASKAERS. z. v. *Cierge, bougie, chandelle de cire.*

Daar ſtonden witte waskaerſſen op de tafel. *Il y avoit ſur la table des bougies, des chandelles de cire blanche.*

Waskaerſenmaker. z. m. *Ciergier, cirier.*

Waskoek. z. v. Wasboom. *Pain de cire.*

Wasligt. z. g. *Bougie, pain de bougie.*

Een rol wasligt. *Pain ou rouleau de bougie.*

Snijders wasligt. *Petite bougie de tailleur.*

Waslighten. *w. w.* Met wasligt beſtrijken. *Bougier, paſſer de la bougie allumée ſur les bords de quelque étoffe.*

Wasmaker. *zie* Waskaerſenmaker.

Waspeer. z. v. *Poire de cire.*

WASSCHEN. *w. w.* Met water reinigen. *Laver, nettoyer, blanchir.*

Linnen waſſchen. *Laver du linge.*

Zijne handen waſſchen. *Se laver les mains, laver ſes mains.*

Als de eene hand de andere waſcht, blijven ze beiden ſchoon. *zie onder* Hand.

De vaten waſſchen. *Laver la vaiſſelle.*

Iemand de voeten waſſchen. *Laver les pieds à quelqu'un.*

‡ Iemand braaf het hoofd waſſchen, iemand luſtig doorſtrijken. *Laver la tête à quelqu'un, le reprendre rudement.*

‡ Hij zal 't verken waſſchen. *C'eſt lui qui fera la barbe aux autres ou qui leur donnera le pion.*

WASSCHER. z. m. Die waſcht. *Blanchiſſeur.* Jan de waſſcher. *Jean qui fait tout, Jean de Nivelle, Jocriſſe.*

Kannenwaſſcher. *zie onder* Kan.

Waſſcherije. z. v. Bleekerije, bleek. *Blanchirie, lieu où l'on blanchit le linge.*

Waſcherije, waſchhuis. *zie* Waſchhuis.

Waſſching. z. v. Reiniging met water. *Lavement, nettoyement, action de laver, de blanchir, &c.*

Darmwaſſching. *zie* Spuitmiddel.

WASSEN. *w. w.* Met was beſtrijken. *Cirer, frotter avec de la cire.*

Een paar laerzen waſſen. *Cirer une paire de bottes.*

Gewaſte ſchoenen. *Des ſouliers cirés.*

WASSEN. *g. w.* Groeijen, toeneemen. *Croître, devenir plus grand.*

Die boom waſt wel. *Cet arbre croît bien.*

Het koorn waſt op 't veld. *Le bled croît à la campagne ou dans les champs.*

Die jongen is luſtig gewaſſen van dit jaar. *Ce garçon a bien pris ſa croiſſance cette année, il a bien crû cette année.*

De

Digitized by Google

De Zee is aan 't wassen. *La mer baisse.*
Het water wast. *L'eau monte.*
Wassenaar. *z. m. ond. w.* Wassende maan. *Croissant.*
Ik wenfch dat uw wassenaar nog lange wassen mag. Cats aan den Heere van Wassenaar van Obdam die drie Wassenaars in zijn wapen voert. *Puisse votre croissant croitre encore longtemps.*
Wassend. *bijv. w.* Dat wast. *Croissant, qui croit.*
Wassend water. Vloed. *Flot, flux.*
De wassende maan. *Le croissant, le croissant de la lune.*
Wassing. *z. v.* Groeijing. *Accroissement, augmentation, agrandissement.*
WASTER. *zie* Watchter.

W A T.

WAT? *bijv. w.* In het geenerlei geslagt van Wie of Welke met eene vraag. *Quel? quelle?*
Wat brood eet gij 't liefst? *Quel pain mangez-vous le plus volontiers?*
NB. 1. Al is *Wat* van geenerlei geslagt, zoo word het evenwel met zelfstandige naamen van 't mannelijke en vrouwelijke geslagt gevoegd. Als, wat wijn zal ik u zenden? *Quel vin vous enverai-je?*
In wat stad hebt gij voor deeze gewoond? *Dans quelle ville avez-vous demeuré cidevant.*
NB. 2. Zomtijds voegt men 't woordje *Voor* tusschen de zelfstandige en bijvoegelijke naamwoorden. Als, wat voor een man is dat? *Quel homme est-ce là?*
Wat voor tijding hebt gij gekreegen? *Quelle nouvelle avez-vous reçue?*
NB. 3. *Wat* word ook als een zelfstandig naamwoord gebruikt, en beteekent zoo veel als *welke zaak?* Als, wat zegt gij? *Que dites-vous?*
Wat komen zij hier doen? *Que viennent-ils faire ici?*
Wat is 'er te doen? *Qu'y a-t-il à faire?*
Wat, 't geen, 't geen dat. *Ce qui, ce que.*
Hij mag wel wat goed is. *Il aime bien ce qui est bon.*
Ik verstaa niet wat gij zegt. *Je n'entens pas ce que vous dites.*
Al wat hij zegt kan mij niet overtuigen. *Tout ce qu'il dit ne sauroit me convaincre.*
Wat, iets. *Quelque chose.*
Ik heb wat gezien dat mij niet aan stond. *J'ai vu quelque chose qui ne me plaisoit pas.*
Wat, een weinig. *Un peu.*
Ik moet eerst wat rusten. *Il faut que je me repose un peu auparavant.*
Blijf nog wat. *Demeurez encore un peu.*
Geef mij wat daar van. *Donnez-moi un peu de cela.*
Gij moet daar wat op toezien. *Il faut un peu prendre garde à cela.*
Wat, voor zoo veel als. Als, wat mij aangaat. *Pour ce qui me regarde.*
Wat, hoe zeer. Als, wat ben ik ongelukkig! *Que je suis malheureux.*
Iet of wat. Als, ik zal 'er iet of wat van krijgen. *J'en tirerai tiré ou aile.*
Wat. *z. g.* Een prijs in de loterije. *Un prix dans la loterie.*
Wat, of niet. *Un prix, ou rien.*
Wat-Convoijer. *zie* Waskonvoijer.
WATER. *z. g.* Een van de vier Hoofdstoffen, het vloeibaar Element. *Eau, un des quatre Elémens, l'Elément fluide.*
Brak water. *De l'eau fumache.*
Drabbig of onklaar water. *De l'eau trouble ou bourbeuse.*
Gedistilleerd water. *Eau distillée.*
Gekookt water. *De l'eau bouillie.*
Gestaald water. *Eau ferrée.*
Hoog water. *Haute marée.*
't Is hoog water. *La marée est haute.*
‡ 't Is hoog water, ik moet wateren. *Je dois faire mon urine, je dois lâcher de l'eau.*
Karmelten water. *Eau de Carmes.*
Klaar water. *De l'eau claire.*
Laag water. *Baisse marée.*
't Is laag water. *La marée est basse.*
Het water is laag. *L'eau est basse, les eaux sont basses.*
Levend water. *zie* Loopend water.
Loopend water. *De l'eau vive, de l'eau courante.*
Onklaar water. *zie* Drabbig water.
Open water. *Eau sans glace, libre & navigable.*
Springend water. *Eau jaillissante.*
Staande water. *De l'eau dormante.*
Sterk water. *De l'eau forte.*
Stil water *zie* Staande water.
Stinkend water. *Eau puante.*
Troebel water. *zie* Drabbig water.
Verfch water. *De l'eau fraîche.*
Vuil water. *De l'eau sale.*
Zoet water. *De l'eau douce.*
Water van de Koninginne van Hongarijen. *Eau de la Reine de Hongrie.*
Een droppel waters. *Une goutte d'eau.*
Zij gelijken malkanderen als twee droppelen waters. *Ils se ressemblent comme deux gouttes d'eau.*
Een kan met water. *Un pot d'eau.*
Een emmer waters. *Un seau d'eau.*
* Stille waters hebben diepe gronden. *Spreekw. Il n'est pire eau que l'eau qui dort. Prov.rbe.*
Veel water trekken, diep gaan, van een fchip fpreekende. *Tirer beaucoup d'eau, parlant d'un vaisseau ou d'un bateau.*
Dat fchip trekt 15 voet water, dat is, gaat 15 voeten diep. *Ce vaisseau tire 15 pieds d'eau.*
* Veel waters vuil maken. *Faire plus de bruit que de besogne.*
* Gods water over Gods akker laaten gaan, in alles geruft of wel te vreden zijn. *Vivre content, ne se pas mettre en peine comme les choses vont, laisser courir l'eau.*
* Water in zijnen wijn doen, zijne gramfchap of driften matigen. *Mettre de l'eau dans son vin, modérer sa colére ou ses passions.*
* Tuffchen water en wind drijven. *Nager entre deux eaux, être indifférent.*
* Water in de Zee dragen, verlooren arbeid doen. *Porter de l'eau à la mer, battre l'eau.*
Te water reizen. *Aller par eau, voyager par eau.*
Dat goed koomt hier te water. *Ces marchandises viennent ici par eau.*
Te water gaan. *Aller par eau, aller à l'eau ou nager.*
De hond ging te water. *Le chien alla à l'eau ou nagea.*
‡ Hij gaat gaarne te water, hij houd veel van 't nat. *Il aime le vin.*
Te water en te lande. *Par mer & par terre.*
Hij zit te water en te brood, hij is gevonnisd om met water en brood gespijsd te worden. *Il est condamné au pain & à l'eau.*
Een fchip in 't water brengen. *Lancer un vaisseau à l'eau, mettre un vaisseau en mer.*
* Zig tot water fchreijen. *Fondre en fleurs, en larmes ou en eau, répandre une grande abondance de larmes.*
Boven water zijn, behouden zijn, niet te vreezen hebben. *Etre en sureté, n'avoir rien à craindre.*
Water, waterzugt. *Hydropisie.*
Hij heeft het water. *Il est hydropique.*
Hij is van 't water gestorven. *Il est mort d'hydropisie, il est mort hydropique.*
Water, pis. *Eau, urine, pisse.*
Zijn water maaken, pissen. *Faire de l'eau.*
Ik hebb' groot water. *J'ai grande envie de pisser.*
Zijn water laaten loopen. *Laisser aller son eau.*
Water, luister of glans van de paerlen, diamanten en andere gesteentens *Eau, lustre, brillant qu'ont les perles, les diamans & quelques autres pierreries.*
Die paerel is beter van water dan de andere *Cette perle a une plus belle eau que l'autre.*
't Water van dien steen is niet zuiver. *L'eau de ce diamant n'est pas claire ou nette.*

Aluinwater.	Maaswater.
Anijswater.	Meirwater.
Badwater.	Oogwater.
Bergwater.	Pompwater.
Binnenwater.	Putwater.
Boomwater of	Regenwater
Bornwater.	Revierwater of
Bronwater.	Rivierwater.
Doopwater.	Roozenwater.
Fontenwater.	Schootwater.
Garstenwater.	Schotelwater.
Geneverwater.	Smidswater.
Grootwater.	Sneeuwwater.
Handwater.	Spawater.
Honigwater.	Stroomwater.
Kalkwater.	Theewater.
Kaneelwater.	Toewater.
Knolwater.	Vaarwater.
Koolwater.	Vaatwater.
Ledewater.	Venkelwater.
Lekwater.	Weegbreewater.
Lefchwater.	Woelwater.
Lidwater.	Wordwater.
Loogwater.	Wijnwater.
Maagwater.	Zeewater.

zie onder Aluin, enz.
Bakwater. *zie* Regenwater.
Buitenwater. *Eau qui est au delà des digues, qui n'est point renfermée entre des digues.*
Graftwater. *Eau de fossé, eau de canal.*
Graswater. *Eau de chiendent.*
Lavendelwater. *Eau de lavende, eau de fleurs de lavende.*
Lidwater. *zie* Lidwater.
Oranjewater. *Eau d'orange, eau de fleurs d'orange.*
Poelwater. *zie* Meirwater.
Reukwater. *Eau de senteur.*
Ruftwater. *Eau pour faire dormir.*
Waterader. *z. v. Veine d'eau.*
Waterafftapping, watertapping *z. v.* Een woord der geneeskunde. *Paracentése, ponction, ouverture qu'on fait au bas du ventre des hydropiques pour en vuider les eaux: termes de Chirurgie.*
Wateragtig. *bijv. w.* Daar water onder vermengd is. *Aqueux, aqueuse, qui tient de la nature de l'eau, humide, à quoi on a mêlé de l'eau.*
Een wateragtige grond. *Fond humide, terrein humide.*
Wateragtige melk. *Du lait où l'on a mêlé de l'eau.*

Digitized by Google

Wateragtige vrugten. *Des fruits aqueux, poires ou pommes aqueuſes.*
Wateragtigheid. z. v. Natheid. *Humidité, ſeroſité, humeur aqueuſe.*
Wateragtigheid van 't bloed. *Séroſité ou humeur aqueuſe du ſang.*
Waterbaar. z. v. Golf. *Vague, onde.*
Waterbad. z. g. Plaats om te baden. *Bain, lieu pour ſe baigner.*
Waterbak. z. m. Watertrog. *Auge.*
Waterbak, regenbak. *Citerne.*
Waterbal. *zie* Waterkaers.
Waterbeek. z. v. Beek. *Ruiſſeau.*
Waterbekken. z. g. Lampet, handwaſchvat. *Baſſin à laver les mains.*
Waterbel. z. g. Waterblaas, waterbobbel. *Ampoule que la pluye forme ſur l'eau.*
Waterblaas. *zie* Waterbel.
Waterbloem. z. v. *Fleur qui vient dans l'eau.*
Waterbobbel. *zie* Waterbel.
Waterboog. *zie* Regenboog.
Waterbuis. z. v. *Conduit, tuyau pour conduire l'eau.*
Waterdier. z. g. *Animal aquatique.*
Waterdigt. *bijw. w.* Dat water houden kan. *Qui tient ou retient l'eau, qui ne tire pas d'eau, qui ne permet pas l'entrée à l'eau, qui eſt à l'épreuve de l'eau.*
De kiſt is waterdigt gemaakt. *Ce coffre eſt à l'épreuve de l'eau, il ne ſauroit entrer d'eau dans ce coffre.*
Mijne ſchoenen zijn waterdigt. *Mes ſouliers ne tirent pas d'eau.*
Het dak is niet waterdigt, 't lekt. *Le toit dégoutte, il y a au toit des trous par où l'eau tombe ou entre dans le grenier.*
Waterdraager. z. m. Die water draagt. *Porteur d'eau.*
Waterdraagſter. z. v. Eene vrouw die water draagt. *Porteuſe d'eau.*
Waterdrinker. z. m. Die water drinkt. *Buveur d'eau.*
Waterdrinkſter. z. v. Die gaerne water drinkt. *Buveuſe d'eau.*
Waterdrop of waterdrup. z. m. Lekking van water. *Egout, écoulement de l'eau des toits.*
Waterdroppel of waterdruppel. z. m. Een droppel waters. *Goutte d'eau.*
Wateremmer. z. m. *Un ſeau qui ſert à puiſer & à porter de l'eau.*
WATEREN. z. g. *meerv.* van Water. Als, naar de wateren gaan voor zijne gezondheid. *Aller aux eaux pour ſa ſanté.*
Wateren. *w. w.* Met water beſproeijen. *Arroſer.*
Eenen hof wateren. *Arroſer un jardin.*
Wateren, te water leiden. *Abreuver, mener à l'abreuvoir.*
Een paerd wateren. *Abreuver un cheval.*
Wateren, met water mengen. *Mettre de l'eau dans quelque liqueur pour modérer la force.*
Den wijn wateren. *Mettre de l'eau dans le vin ou dans du vin, tremper le vin.*
Wateren, ſtoffen met golven perſſen of drukken. *Gauffrer, tubifer.*
Wateren. g. w. Waterig zijn. *Etre plein d'eau.*
‡ Zijne tanden wateren daar van, hij heeft eene groote begeerte daar naar. *Cela lui fait venir l'eau à la bouche, cela lui donne un grand deſir d'en tâter.*
Wateren, piſſen. *Piſſer, uriner, faire de l'eau.*
Ik moet eens wateren. *Il faut que je piſſe, que j'urine, que je faſſe mon eau.*
Watereppe. z. v. *De la berle, ſorte d'herbe.*
Watergal. z. v. Dunne gal. *De la bile claire ou aqueuſe.*
Watergang. z. m. Waterloop. *Cours d'eau.*
Watergangen op een ſchip. *Planches longues & épaiſſes qui bordent les vaiſſeaux.*
Watergedierte. *zie* Waterdier.
Watergetij. z. g. *Le flux & le reflux de la mer.*
Watergeut. z. v. Waterleiding. *Egout cloaque, conduit.*
Watergieter. z. m. Gieter om bloemen en kruiden te begieten. *Arroſoir, chantepleure.*
Watergieting. z. v. Beſproeijing met water. *Arroſement, aſperſion.*
Watergod. z. m. *Dieu des eaux.*
Watergodin. z. v. *Déeſſe des eaux.*
Watergoot. *zie* Watergeut.
Watergraft. z. v. Graft met water. *Foſſé rempli d'eau ou plein d'eau.*
Watergroef of watergroeve. z. v. Watergreppel. *Petit foſſé ou creux dans un champ.*
Waterhaalder. z. m. Die water haalt. *Porteur d'eau.*
Waterhaalſter. z. v. Vrouw die water haalt. *Porteuſe d'eau.*
Waterhen. *zie* Waterhoen.
Waterhoen. z. g. Zekere watervogel. *Poule d'eau, oiſeau aquatique.*
De waterhoenders zijn zeer lekker. *Les poules d'eau ſont très-délicates.*
Waterhond. z. m. Hond die gewoon is te water te gaan. *Barbet, chien qui va à l'eau.*
Waterhoozing. z. v. Begieting met water. *Arroſement, aſperſion.*
Waterig. *bijv. w.* Wateragtig. *Humide, aqueux.*
Een waterige landsdouw. *Un terroir mouillé & humide.*
De komkommers zijn zeer waterig. *Les concombres ſont très-aqueux.*
Watering. z. v. Wetering. *Canal, iſſue d'eau, aſſemblage d'eau.*
Waterkaers. z. v. Waterbal. *Sorte de feu d'artifice, chandelle d'eau ou qui brûle dans l'eau.*
Waterkan. z. v. *Pot à l'eau.*
Waterkanker. z. m. Zekere quaal aan het tandvleeſch. *Chancre aqueux, petite veſſie remplie d'une humeur viſqueuſe qui vient aux lèvres & aux gencives.*
Waterkant. z. m. Boord of oever van 't water. *Bord de la mer, bord de l'eau, le rivage.*
Wij wandelden langs den waterkant. *Nous nous promenions le long du canal de la rivière ou du bord de la mer.*
Hij woont aan den waterkant. *Il demeure du côté de l'eau.*
Waterkeer. z. m. Waterkeering, ſluis. *Ecluſe.*
Den waterkeer of de ſluizen open zetten. *Lâcher les écluſes.*
Amſterdam is met ſterke waterkeeringen voorzien. *Amſterdam eſt pourvu d'écluſes bien fortes.*
Waterkers. z. v. Zeker kruid. *Creſſon aquatique, creſſon d'eau, ſorte de plante qui croit dans l'eau.*
Waterknoop. z. m. *Zeewoord.* Schildknoop. *Certain noeud qu'on fait à des bouts de corde, ou de pote ou de port: Terme de Marine.*
Waterkom. *zie* Kom, Waterkom.
Waterkoud. *bijv. w.* Vogtig. *Froid & humide.*
Waterkruik. z. v. Waterkan. *Pot à l'eau, cruche pour mettre de l'eau.*
Waterkuip. z. v. Watervat. *Cuve, cuvier.*
Waterlaerzen. z. v. *meerv.* *Bottes avec leſquelles on peut marcher dans l'eau ſans craindre de ſe mouiller les pieds ni les jambes.*
Waterland. z. g. Zekere landſtreek tegen over Amſterdam gelegen, en alzoo wegens de waterige landsdouwe genaamd. *Waterland, pays vis-à-vis d'Amſterdam, au-delà de la rivière de l'Y, ainſi nommé à cauſe que les terres y ſont extrémement baſſes.*
Waterlander. z. m. Een Inwooner van Waterland. *Habitant du Waterland.*
Waterlandſch. *bijv. w.* Van Waterland. *Qui eſt du Waterland.*
Waterlandſche Boeren. *Payſans du Waterland.*
Waterlandſche boter. *Du beurre de Waterland.*
Waterleiding. z. v. Waterloop door konſt gemaakt. *Conduit d'eau, aqueduc.*
Onderaardſche waterleidingen. *Conduits ſouterreins.*
Roomſche waterleidingen. *Aqueducs bâtis par les Romains ou à la Romaine.*
Waterloop. z. m. Watergang. *Cours d'eau.*
Waterloozen. g. w. Wateren. *Piſſer, uriner, lâcher de l'eau, faire de l'eau.*
Waterloozing. z. v. *Voye d'eau.*
Wij hebben geen waterloozing in huis. *Dans notre maiſon nous n'avons pas d'évier ou de conduit pour l'écoulement de nos eaux.*
Waterloozing. *Action d'uriner ou de piſſer.*
Waterluis. z. v. *Pou de rivière.*
Water maaken. *zie* Water loozen.
Watermagt. *Forces maritimes.*
Waterman. z. m. Een van de 12 Hemelstekenen des Tekenkrings. *Verſeau, un des douze ſignes du Zodiaque.*
In Louwmaand koomt de zon in den Waterman. *Au mois de Janvier le ſoleil entre dans le verſeau.*
Watermeloen. z. m. *Melon d'eau.*
Watermeulen. *zie* Watermolen.
Watermolen. z. v. Watermeulen, molen om water uit te maalen, als mede eene molen die door 't water omgedreven word. *Moulin à vent qui ſert à vuider les lacs, les rivières, &c. c'eſt auſſi un moulin à eau, qui tourne par la force de l'eau.*
Watermuis. *zie* Waterrot.
Waternijmph. z. v. *Nymphe des eaux.*
Waterpaerd. z. g. *Hippopotame, cheval de rivière, grand poiſſon qu'on trouve dans le Nil.*
Waterpas. z. g. Een metſelaars werktuig. *Niveau, inſtrument de Maçon.*
Met het waterpas afmeeten. *Niveler: terme de Maçon.*
Waterpas. *bijv. w.* Gelijks het water. *De niveau.*
De vloer legt niet waterpas, niet vlak en effen. *Le pavé n'eſt pas de niveau.*
Waterpas zetten. *Mettre de niveau.*
Waterpeper. z. v. Soort van geneeskruid. *Perſicaire, herbe médicinale.*
Waterplaats. z. v. Wedde of drinkplaats der beeſten. *Abreuvoir, lieu où l'on méne boire les bêtes.*
Waterpomp. z. w. *Pompe, machine pour élever l'eau.*
Waterpoort. z. v. Stadspoort aan 't water. *Porte de ville par où l'on va à l'eau ou au foſſé, porte du côté de l'eau.*
Waterpot. z. m. Pispot. *Pot de chambre, pot à piſſer.*
Waterput. z. m. *Puits où il y a de l'eau.*
Waterrot. z. v. Zeker dier. *Rat d'eau.*
Waterſchip. z. g. *Bateau qui va quérir de l'eau douce ou ſalée.*
Waterſchip. *Bateau qui apporte de la marée fraiche à Amſterdam.*

Digitized by Google

Waterſchip, ſchip op de kuſten van Gelderland en Overijſſel in de Zuiderzee viſſchende. *Certains vaiſſeaux qui vont pêcher dans le Zuiderzee ſur les côtes de Gueldre & d' Overyſſel.*

Waterſchout. *z. m.* Schout die toezigt heeft aan den waterkant. *Officier qui a ſoin de prendre connoiſſance de ce qui ſe paſſe au port.*

Waterſchuit. *z. v.* Brouwers ſchuit. *Bateau plat qui va querir de l'eau douce.*

Waterſchuuwer. *z. m.* Die een ſchrik voor het water heeft, dol, razend. *Hydrophobe, celui qui craint l'eau & qui a la rage.*

Waterſlang. *z. v.* Slang die zig in 't water onthoud. *Hydre, ſorte de ſerpent ou couleuvre aquatique.*

Waterſnep of waterſnip. *z. v.* Zekere vogel. *Becaſſine, ſorte d'oiſeau.*

Waterſpin. *z. v.* Zekere ſpinnenkop die zig op 't water houd. *Araignée d'eau.*

Waterſprong. *z. m. Un jet d'eau.*

De waterſprongen en watervallen. *Les jets d'eau & les caſcades.*

Waterſteen. *z. m.* Geutſteen. *Evier.*

Giet het in den waterſteen uit. *Verſez-le dans l'évier.*

Watertanden *g. w.* Waterig in den mond zijn. *Avoir l'eau à la bouche, deſirer quelque choſe avec ardeur.*

Naar iets watertanden, graag of begeerig naar iets zijn. *Avoir grande envie de quelque choſe, de manger ou de boire quelque choſe.*

Watertandig. *bijv. w.* Waterig in den mond. *Qui a la bouche humide, qui a l'eau à la bouche.*

Ik ben zoo watertandig. *J'ai la bouche ſi humide, j'ai ſi fort l'eau à la bouche, l'eau me vient continuellement à la bouche.*

Watertapping. *zie* Wateraftapping.

Waterteugeling. *z. v.* Sluis. *Ecluſe.*

Waterton. *z. v.* Watervat. *Tonne à eau.*

Waterval *z. m.* Neêrſtorting van Water. *Caſcade, chûte d'eau.*

Daar was een vermaakelijke waterval bij die rots. *Il y avoit une caſcade agréable auprès du roc ou du rocher.*

Waterval in eenen ſtroom. Als, De watervallen van den Nijlſtroom. *Les cataractes du Nil.*

Watervat. *z. g.* Waterton. *Tonne à eau.*

De watervaten vullen. *Remplir les tonnes à eau ou faire aiguade.*

Waterverf of waterverwe. *z. v.* Verwe die met water en niet met olie gemengd is. *Detrempe, couleur délayée avec de l'eau & de la gomme: terme de Peinture.*

Dit afbeeldzel is met waterverwe geſchilderd. *Ce portrait eſt peint en détrempe.*

Waterverwe, waterkleur. *Couleur d'eau.*

Waterverwig. *bijv. w.* Waterkleurig. *Qui a la couleur d'eau, qui eſt de la couleur d'eau.*

Waterviſch. *z. m.* Riviervisch die men uit het water met eenen boterham eet. *Poiſſon de riviére qu'on mange ſans ſauce, avec du pain & du beurre.*

Watervlieg. *z. v. Mouche aquatique.*

Watervlier. *zie* Zwenkelboom.

Watervloed. *z. m.* Hooge opvloeijing des waters. *Débordement, inondation.*

De watervloed heeft daar veele ſchaade gedaan. *Le débordement à cauſé là beaucoup de dommage.*

Watervogel. *z. m.* Vogel die zig in 't water onthoud. *Oiſeau aquatique.*

De taling is de lekkerſte der watervogelen. *La cercelle eſt le plus délicat des oiſeaux aquatiques.*

Waterwel. *z. v. Source d'eau.*

Waterwilge. *z. v.* Soort van wilge. *Bourſaut, ſorte de ſaule.*

Waterzoo. *z. v. Une certaine quantité de poiſſon à manger ſans ſauce, avec une beurré.*

Waterzugt. *z v.* Waterziekte. *Hydropiſie.*

Hij heeft de waterzugt. *Il eſt malade d'hydropiſie.*

Eene volkoomene waterzugt. *Une hydropiſie formée.*

Waterzugtig. *bijv. w.* Aan de waterzugt onderhevig. *Hydropique.*

Een waterzugtige moet zig wat van drank ſpeenen. *Il faut qu'un hydropique s'abſtienne de boire, autant qu'il peut.*

WATTE houd zomtijds de plaats vañ *Wat.* Als, Watte praatjes! *Quels contes!*

Watte. *Tuſſchenwerpzel. Ouais! bé bien.*

WATTE. *z. v.* De eerſte zijde waar mede de huisjes der ſpinnende zijwurmen bekleed zijn, fijne boomwol. *Ouatte, le premier vêtement ou la première ſoye qui ſe trouve ſur la coque du ver à ſoye, eſpéce de coton plus fin & plus ſoyeux que l'autre.*

Een kleed met watte voeren. *Doubler un habit d'ouatte.*

Watten. *bijv. w.* Met watte gevoerd. *Doublé d'ouatte.*

Een watten borſtrok. *Une chemiſette ou camiſole d'ouatte.*

Eene watten deken. *Une couverture d'ouatte ou doublée d'ouatte.*

Eene watten muts. *Un bonnet d'ouatte.*

WEB. WEC.

WEB. *z. v. en g.* Een ſtuk lijnwaad. *Piéce de toile.*

Eene web linnen opſnijden. *Entamer une piéce de toile.*

Webſcheeren. *g. w.* Kettingſcheeren. *Ourdir, ourdir une trame.*

Eene ſpinnenweb. *Toile d'araignée.*

Vlaswebbe. *zie onder* Vlas.

WECH. *zie* Weg.

W E D.

WED. *z. g.* Drinkplaets voor de paerden. *Abreuvoir, lieu où l'on méne boire les bêtes, les chevaux, &c.*

Hij is met het paerd naar 't wed gereeden. *Il eſt allé mener le cheval à l'abreuvoir.*

Het paerd te wed leiden. *Abreuver un cheval, le mener à l'abreuvoir.*

WEDDE. *z. v.* Jaargeld. *Penſion annuelle, penſion.*

Hij trekt eene wedde van de ſtad. *Il tire penſion de la ville.*

Hij is daar beroepen op eene wedde van duizend guldens 's jaars. *Il eſt appellé-là avec un penſion annuelle de mille livres.*

WEDDEN. *w. w.* Eene wedding aangaan, iets onder verzetten. *Gager, parier.*

Ik wedd' tegen u dat het niet waar is. *Je gage ou je parie contre vous qu'il n'eſt pas vrai.*

Hij heeft om eene kanne wijns met hem gewed. *Il a parié un pot de vin avec lui.*

Weddenſchap. *z. v. Gageure, pari.*

WEDDER. *z. m.* Die wed. *Parieur, gageur.*

Hij is een roekelooze wedder. *Il eſt un gageur téméraire.*

Wedders zijn krakkeelers. *Les gageurs ſont des chicaneurs.*

Wedding. *z. v.* Verzetting tegen iets. *Gaguere, pari.*

Eene wedding doen. *Faire un pari ou une gageure.*

't Is eene malle wedding. *C'eſt un ſot pari, une ſotte gageure.*

Is de wedding gedaan? *Le pari eſt-il fait? la gageure eſt-elle faite?*

WEDER, *beter* WEEDER, wéer. *z. g.* Geſteltenis der lugt. *Temps, diſpoſition de l'air.*

Warm weeder. *Temps chaud.*

Heet weeder. *Temps fort chaud.*

Koud weeder. *Temps froid.*

Mooi weeder. *Beau temps.*

Vuil, leelijk weeder. *Vilain temps.*

Onſtuimig weeder. *Mauvais temps, méchans temps, temps orageux.*

't Is regenig of regenagtig weeder. *Il fait un temps pluvieux.*

't Is donker of dijzig weeder. *Il fait un temps couvert, le temps eſt couvert.*

WEDER. *bijw.* Weêrom, nog eens. *De nouveau, dérechef, encore une fois, une ſeconde fois.*

Doet het niet weder. *Ne le faites plus, n'y retournez plus.*

Weder voor den dag komen. *Reparêtre, ſe faire voir de nouveau, paroitre de nouveau.*

Weder in gedagten brengen, doen erinneren. *Remettre en la mémoire, reſſouvenir ou faire reſſouvenir.*

Hij is weder te huis gekomen. *Il eſt revenu, il eſt retournée au logis ou à la maiſon.*

Weder heenen gaan. *S'en retourner, retourner ſur ſes pas.*

NB. De woorden die onder *Weder* niet gevonden worden, moeten onder *Weêr* gezogt worden. *Les mots que l'on ne trouve pas ſous* Weder, *doivent ſe chercher ſous* Weêr.

WEDER als het bij een woord gevoegd word, en eene herhaaling beteekent, kan het meest in 't Franſch met *Re* uitgelegd worden, gelijk men in de volgende voorbeelden kan zien. Weder *ſignifiant une réitération d'action lorſqu'il entre dans la compoſition d'un verbe, s'exprime ordinairement en François par la particule* Re, *comme on le verra dans les examples qui ſuivront.*

Zijt gedagtig dat men alle die woorden ook met *Weêr* eene verkorting van *Weder* ſchrijven kan. *Souvenez-vous qu'au lieu de* Weder *on peut ſe ſervir de* Weêr *qui en eſt une ſyncope.*

De werkwoorden bij dewelken *Weder* eene herhaaling beteekent, houden het *deelwoord* van het enkel woord daar zij van afkomſtig zijn. Als, *Wedergaan*, retourner, heeft *Wedergegaan*, retourné: *Wedergeven*, rendre, redonner, heeft *Wedergegeven*, rendu, redonné. Maar bij aldien *Weder* in de t'zamenſtelling den zin heeft van 't woord *Tegen*, zulke werkwoorden verwerpen *ge* van 't deelwoord. Als, *Wederſpreeken* of *Tegenſpreeken*, contredire, contrarier, heeft *Wederſproken*, contredit, contrarié: *Wederſtaan* of *Tegenſtaan*, réſiſter, heeft *Wederſtaan*, réſiſté. *Les verbes compoſés dans leſquels* Weder *marque une réitération d'action, gardent le participe du verbe ſimple. Ainſi* Wedergaan *ſignifiant* Wederom gaan *a au participe* Wedergegaan: Wedergeeven *ſignifiant* Wederom geeven, *a au participe* Wedergegeven. *Mais ſi* Weder *a dans la compoſition le ſens de* Tegen *qui veut dire* contre, *le participe rejette* ge. *Ainſi* Wederſpreeken *ſignifiant* Tegenſpreeken *fait au participe* Wederſproken: Wederſtaan *ſignifiant* Tegenſtaan, *fait au participe* Wederſtaan.

WEDERANTWOORD. *z. g.* Wederlegging. *Replique.*

Wederantwoord. *d. w.* van Wederantwoorden. WE-

Digitized by Google

WEDERANTWOORDEN. *w. w* Wederleggen. *Réfuter.*

WEDERBAAREN. *w. w.* 't Gemoed hervormen of vernieuwen. *Régénérer, faire renaître en Jesus-Christ, renouveller le cœur.*

Christus moet ons wederbaaren door 't woord zijner kragt en zijnen H. Geest. *Christ est celui qui nous doit régénérer par la puissance ou par la force de sa parole, & par son St. Esprit.*

Wederbaaring. *z. v.* Wedergeboorte *Régénération.*

WEDERBEKOMEN. *w. w.* Wederkrijgen. *Avoir ou acquerir de nouveau, recouvrer, rattraper.*

Gij zult dat zwaarlijk wederbekomen. *Vous ne recouvrerez pas cela facilement, &c.*

Wederbekomen. *g. w.* Weder herstelt worden. *Etre remis ou rétabli, se remettre, se rétablir.*

Hij is van zijne ziekte wederbekomen. *Il est remis de son indisposition.*

Wederbekomen. *d. w.* van Wederbekomen.

WEDERBELOOND. *d. w.* van Wederbeloonen.

WEDERBELOONEN. *w. w.* Vergelden. *Récompenser.*

WEDERBEVOLKEN. *w. w. Repeupler, peupler de nouveau.*

WEDERBEVOLKT. *d. w.* van Wederbevolken.

WEDERBIJTEN. *w. w.* Wederom bijten. *Remordre, mordre de nouveau.*

WEDERBOUWEN. *w. w.* Herbouwen. *Rebâtir, bâtir de nouveau.*

WEDERBRENGEN. *w. w.* Te rugge brengen. *Reporter.*

Ik hebb' het wedergebragt. *Je l'ai reporté.*

WEDERBRENGER. *z. m.* Die weder brengt. *Celui qui reporte.*

Wederbrenging *z. v. Action de reporter.*

WEDERDOOP. *z. m.* Tweede doop. *Second baptême.*

WEDERDOOPEN. *w. w.* Herdoopen. *Rebaptiser, conférer un second baptême.*

WEDERDOOPER. *z. m.* Herdooper. *Celui qui rebaptise.*

Wederdooper, Menniſt of Mennoniſt. *Anabaptiste ou Mennonite.*

NB. Anderen zijn van gedagten dat *Wederdooper* niet beteekent *Een man die voor eene tweede reis doopt*, maar *Een man die den doop der kleine kinderen verooordeelt en verwerpt*, en tot handhaving van hunne meening brengen zij voor dat eertijds het woord *weder* denzelven zin hadde als *tegen*, gelijk het blijkt in *wederſtreeven* en *tegenſtreeven*, in *wederhouden* en *tegenhouden*, in *wederſpreeken* en *tegenſpreeken*, in *wederſtaan* en *tegenſtaan*, en andere diergelijke werkwoorden meer. *D'autres croyent que* Wederdooper *ne signifie pas* un homme qui baptise une seconde fois, *mais* un homme qui condamne & rejette le baptême des petits enfans, *& pour soutenir ce qu'ils avancent, ils disent qu' autrefois le mot de* weder *avoit le sens de* tegen *qui veut dire* contre, *comme cela paroit en* wederſtreeven, wederhouden, wederſpreeken, wederſtaan, *& qui ont le sens de* tegenſtreeven, tegenhouden, tegenſpreeken, tegenſtaan, enz.

WEDEREISCHEN. *w. w.* Wederom begeeren. *Redemander.*

Ik zou het hem niet durven wedereischen. *Je n'oserois le lui redemander.*

WEDERGAAN. *g. w. S'en retourner, retourner sur ſes pas, s'en aller une seconde fois.*

Den zelven weg wedergaan. *Retourner par le même chemin.*

WEDERGALM, enz. *zie* Weêrgalm, enz.

WEDERGEBAARD. *d. w.* van Wederbaaren. *Régénéré.*

WEDERGEBEETEN of Wedergebeten. *d. w.* van Wederbijten. *Remordu, mordu une seconde fois.*

WEDERGEBOOREN. *bijv. w.* Herbooren, wedergebaard, in 't gemoed vernieuwd. *Régénéré, renouvellé dans le cœur.*

Een wedergebooren menſch, een vernieuwd menſch. *Un homme régénéré.*

Wedergeboorte. *z. v.* Vernieuwinge des gemoeds. *Régénération.*

Gewaſſchen door het bad der wedergeboorte. *Lavé par le sacrement de la régénération ou par le baptême.*

WEDERGEBOUWD. *d. w.* van Wederbouwen. *Rebâti.*

WEDERGEBRAGT of wedergebrogt. *d. w.* van Wederbrengen. *Reporté.*

WEDERGEDOOPT. *d. w.* van Wederdoopen. *Rebaptisé.*

WEDERGEEISCHT. *d. w.* van Wedereiſchen. *Redemandé.*

WEDERGEEVEN. *w. w. Rendre, restituer, redonner.*

Geef dat weder. *Rendez cela.*

Wedergeeving. *z. v. Restitution.*

WEDERGEGAAN. *d. w.* van Wedergaan. *Retourné, revenu.*

WEDERGEGEEVEN of wedergegeven. *d. w.* van Wedergeeven. *Rendu, redonné.*

WEDERGEGOLDEN. *d. w.* van Wedergelden. *zie* Vergelden.

WEDERGEHAALD. *d. w.* van Wederhaalen. *zie* Wederhaalen.

WEDERGEKAATST. *d. w.* van Wederkaatſen. *zie* Wederkaatſen.

WEDERGEKEERD. *d. w.* van Wederkeeren. *Retourné, revenu.*

WEDERGEKEND. *d. w.* van Wederkennen. *zie* Erkend.

WEDERGEKOMEN. *d. w.* van Wederkomen. *Revenu, retourné.*

WEDERGEKREEGEN of wedergekregen. *d. w.* van Wederkrijgen. *Recouvré, rattrapé.*

WEDERGELDEN. *zie* Vergelden.

WEDERGELEEVERD. *zie* Wedergeleverd.

WEDERGELEEZEN of wedergelezen. *d. w.* van Wederleezen. *Relu.*

WEDERGELEID. *d. w.* van Wederleiden. *Reconduit.*

WEDERGELEVERD. *d. w.* van Weder leveren. *zie* Wederleveren.

WEDERGELOOND. *d. w.* van Wederloonen. *Recompensé de nouveau.*

WEDERGENOOMEN of wedergenomen. *d. w.* van Wederneemen. *Repris, pris une seconde fois.*

WEDERGESCHREEVEN of wedergeſchreven. *d. w.* van Wederſchrijven. *Récrit, écrit de nouveau.*

WEDERGESLAGEN. *d. w.* van Wederſlaan. *Rébattu, rendu coup pour coup.*

WEDERGETELD. *d. w.* van Wedertellen. *Recompté.*

WEDERGEVEN. *zie* Wedergeeven.

WEDERGEZEGD of wedergezeid. *d. w.* van Wederzeggen. *Redit.*

WEDERGEZONDEN. *d. w.* van Wederzenden. *Renvoyé.*

WEDERGEZIEN. *d. w.* van Wederzien. *Revu.*

WEDERHAALEN. *w. w. Aller rechercher quelqu'un quelque part pour l'accompagner au retour.*

WEDERHELFTE. *z. v.* Vriendelijke benaaming van eene huisvrouw ten opzigt van haaren man. Als, Uwe lieve wederhelft moet van onzent wegen gegroet worden. *Nous saluons votre chère moitié.*

WEDERHOORIG. *bijv. w.* Wederſpannig. *Rebelle.*

De wederhoorigen ſtraffen. *Châtier ou punir les rebelles.*

Wederhoorig, wederzijdſche. *Réciproque, mutuel.*

Gij moet hem eene wederhoorige liefde betuigen. *Vous devez lui témoigner un amour réciproque.*

Wederhoorig werkwoord. *Spraakk. w.* in de Franſche taal. *Verbe réciproque, terme de la Grammaire Françoise.*

Wederhoorigheid. *z. v.* Wederſpannigheid. *Rebellion.*

De wederhoorigheid dempen. *Etouffer la rebellion.*

WEDERHOUDEN. *w. w.* Te rug houden, tegenhouden. *Retenir, empêcher, détourner.*

Wederhouden. *d. w.* van Wederhouden.

Wederhouding. *z. v. Empêchement.*

WEDERKAATSEN. *w. w. Renvoyer d'un coup de la main.*

Eenen bal wederkaatſen. *Renvoyer une balle.*

* Men ziet hoe ſel een ſpiegel de ſtraalen der zonne wederkaatſt. *On voit avec quelle force un miroir renvoye les rayons du soleil.*

WEDERKEER. *zie* Wederkomſt.

WEDERKEEREN. *g. w.* Te rugge keeren. *S'en retourner, revenir, retourner.*

De tijd die voorbij is zal nooit wederkeeren. *Le temps passé ne revient jamais.*

Roep hem dat hij wederkeere. *Appellez-le qu'il revienne.*

Wederkeering. *z. v.* Te ruggekeering. *Retour.*

Uit het graf is geen wederkeering. *Il n'y a point de retour du tombeau.*

WEDERKLANK. *z. m. zie* Weêrklank.

WEDERKOMEN. *g. w.* Te rugge komen. *Revenir, retourner.*

Ik zal haaſt wederkomen. *Je reviendrai bientôt.*

Als hij van de reis wederkoomt. *A son retour, quand il sera de retour de son voyage.*

Wederkomſt. *z. v.* Te rugge komſt. *Retour.*

Wij hebben alle naar uwe wederkomſt verlangd. *Nous avons attendu votre retour avec impatience.*

WEDERKRIJGBAAR. *bijv. w.* Herhaalbaar. *Ce qu'on peut rattraper ou acquérir de nouveau, ce qu'on peut ravoir ou recouvrer.*

De verloopen tijd is niet wederkrijgbaar. *On ne sauroit rattraper le temps qui est passé.*

WEDERKRIJGEN. *w. w.* Wederbekomen. *Acquérir ou recevoir de nouveau, attraper de nouveau, rattraper, ravoir, recouvrer.*

Gij zult dat geld nooit wederkrijgen. *Vous ne reverrez jamais cet argent-là.*

Ik kreeg hem weder ten halve wege. *Je le rattrapai à moitié chemin.*

WEDERLEG. *zie* Wederlegging.

Wederlegbaar. *bijv. w.* Dat men wederleggen kan. *Qu'on peut réfuter.*

Hij meent dat zijne ſtelling niet wederlegbaar is. *Il s'imagine, il croit que son argument ou que sa proposition ne peut être refutée.*

WEDERLEGD. *d. w.* van Wederleggen.

WEDERLEGGEN. *w. w.* Weder beantwoorden. *Réfuter.*

Eene bewijsreden wederleggen. *Réfuter un argument.*

Digitized by Google

Iemands redenen wederleggen. *Réfuter les raisons de quelqu'un.*
Wederlegging. *z. v.* Wederantwoord. *Réfutation.*
Hij heeft eene wederlegging op dat antwoord uitgegeeven. *Il a fait imprimer une réfutation de cette réponse.*
Wederleid *zie* Wederlegd.
WEDERLEVEREN. *w. w. Faire ravoir, remettre de nouveau en main.*
WEDERLIEFDE *z. v.* Wedermin. *Amour réciproque ou mutuel.*
Betoon mij tog wederliefde. *Répondez à mon amour ou à ma tendresse, donnez-moi des marques d'un amour mutuel ou réciproque.*
WEDERLOONEN. *w. w. Récompenser.*
WEDERMIN. *zie* Wederliefde.
WEDERNEEMEN. *zie* Weêrneemen.
WEDEROM. *bijw.* Andermaal, te rugge. *De nouveau, derechef, une autre fois, encore une fois, une seconde fois.*
Gij vraagt mij al wederom 't zelfde. *Vous me demandez encore une fois la même chose.*
Wederom word ook voor *wedergekomen of wedergekeerd* gezeid. Als, Hij is nog niet wederom. *Il n'est pas encore revenu.*
WEDERONTMOET. *d. w.* van Wederontmoeten.
WEDERONTMOETEN. *g. w.* Weder bejeegenen. *Rencontrer une seconde fois.*
WEDEROPBOUWEN. *w. w. Rebâtir.*
Wederopgebouwd. *d. w.* van Wederopbouwen.
WEDEROPGEREGT. *d. w.* van Wederopregten.
WEDEROPREGTEN. *w. w.* Herstellen, herbouwen, wederopbeuren. *Relever, rétablir, réparer, ramasser.*
Wederopregting. *z. v.* Herstelling, *Rétablissement.*
De Jooden verwagten eene wederopregting van hunnen vervallen staat. *Les Juifs attendent le rétablissement de leur misérable état.*
WEDEROPREGTER. *z. m.* Herstelder. *Celui qui rétablit, qui répare, qui relève, restaurateur.*
WEDEROPSTANDING. *z. v.* Opstanding na den dood. *Résurrection, retour de la mort à la vie.*
Ik geloove de wederopstandinge van 't vleesch. *Je crois la résurrection de la chair.*
WEDERPAAR. *z. g.* Een van twee dingen die bij malkander hooren, en gelijk zijn. *zie* Weêrgaa.
* Wederpaar, Gemaal, *en ook* Gemaalin. *Epoux, épouse.*
WEDERPARTIJE. *z. v.* Wederstreever. *Adversaire, Contradicteur.*
Hij heeft zijne wederpartije overwonnen. *Il a vaincu ou dompté son adversaire.*
WEDERROEPELIJK. *bijv. w.* Herroepelijk. *Révocable.*
WEDERROEPEN. *d. w.* van Wederroepen.
Wederroepen. *w. w.* Herroepen, weder intrekken. *Révoquer, casser, annuller.*
Zijn woord wederroepen. *Révoquer sa parole, sa promesse &c.*
Dat bevel is wederroepen. *Ce commandement a été révoqué.*
Wederroepen, wederom roepen. *Rappeller, appeller de nouveau.*
Wederroeping. *z. v.* Herroeping. *Révocation.*
Wederroeping van eenen uitersten wil. *Révocation d'un testament.*
Hij wierd tot wederroeping van zijn gevoelen genoodzaakt. *Il fut obligé de faire une retraction publique de son opinion, on l'obligea de s'en retracter.*
WEDERSPANNELING. *z. m.* Oproerige. *Un rebelle, un sujet rebelle.*
De wederspannelingen zijn gedempt. *Les rebelles ont été domtés ou vaincus, la rebellion est étouffée.*
Wederspannig. *bijv. w.* Wederhoorig, muitzugtig. *Rebelle, mutin.*
Een wederspannig mensch. *Un homme rebelle.*
De wederspannige gemoederen tot bedaaren brengen. *Porter les esprits rebelles à la raison.*
Een wederspannig of halsstarrig paerd. *Cheval revêche ou retif, écouteux ou retenu, terme de Manége.*
Wederspannigheid. *z. v.* Wederhoorigheid, oproerigheid. *Rebellion, soulévement, résistance à l'obéissance qu'on doit à son Souverain, monosité.*
Wederspannighjk. *bijw.* Op eene wederspannige wijze. *D'une manière rebelle, avec rebellion.*
WEDERSPRAAK. *z. v.* Tegenspraak. *Réplique, contradiction.*
Zonder wederspraak. *Sans réplique.*
Wederspreekelijk. *bijv. w.* Dat men wederspreeken kan. *Contradictoire, opposé.*
Wederspreekelijk. *bijw.* *Contradictoirement.*
WEDERSPREEKEN. *w. w.* Tegenspreeken. *On peut bien s'opposer à une telle opinion, réfuter un tel sentiment.*
WEDERSPREEKER. *z. m.* Tegenspreeker. *Celui qui contrarie ou contredit, contredisant.*
Men mag zulk een gevoelen wel wederspreeken. *On peut bien s'opposer à une telle opinion, réfuter un tel sentiment.*
Den wederspreekeren den mond stoppen. *Fermer la bouche à ceux qui contredisent ou aux contredisans.*
Wederspreeking. *z. v.* Tegenspreeking. *Contradiction, replique, opposition, contrariété.*
Hier geld geen wederspreeking. *La contradiction ne fait rien ici, est inutile, n'a pas ici de lieu.*
Wedersproken of wedersproken. *d. w.* van Wederspreeken.
WEDERSTAAN. *g. w.* Tegenstaan. *Résister, faire de la résistance, s'opposer, contrarier, tenir tête.*
Wij zijn onmagtig den vijand te wederstaan. *Nous ne sommes pas en état de tenir tête aux ennemis.*
De Genade wederstaan. *Résister à la Grace.*
Wederstaan. *d. w.* van Wederstaan.
Wederstand. *z. m.* Tegenstand. *Résistance.*
Eenen kragtigen wederstand doen. *Faire une vigoureuse résistance.*
Den vijand tegenstand bieden. *Tenir tête ou faire tête aux ennemis.*
Wederstander. *zie* Wederstreever.
WEDERSTREEFD. *d. w.* van Wederstreeven.
WEDERSTREEVEN. *w. w.* Tegenstreeven. *Contrecarrer, s'opposer, contrarier, traverser.*
Iemands voorneemen wederstreeven of dwarsboomen. *Traverser les desseins de quelqu'un.*
Iemands gevoelen wederstreeven. *Contrarier l'opinion de quelqu'un.*
WEDERSTREEVER. *z. m.* Wederstander. *Antagoniste, adversaire, celui qui contrarie, qui contrecarre, qui traverse.*
Zijnen wederstreever 't hoofd bieden. *Tenir tête à son adversaire.*
Wederstreevig. *bijv. w.* Wederspannig. *Rebelle, contraire.*
Een wederstreevig volk. *Peuple rebelle.*
Wederstreevige gevoelens. *Des sentimens contraires.*
Wederstreevigheid. *zie* Wederstreeving.
Wederstreeving *z. v.* Wederstand *Résistance, contrariété, opposition.*
Zijne wederstreeving zal hem niet konnen baaten. *Sa résistance ne lui servira de rien.*
WEDERVAAREN. *g. w.* Voorvallen. *Arriver, parlant des choses.*
Wat zal mij nog van hem wedervaaren? *Que m'arrivera-t-il encore de sa part? Que me fera-t-il encore? Qu'ai-je encore à attendre de lui.*
Wedervaaren. *d. w.* van Wedervaaren.
Mij is iets zonderlings wedervaaren. *Il m'est arrivé une étrange avanture ou affaire.*
Wedervaaren. *z. g.* Ontmoeting. *Rencontre, avanture, événement.*
't Wedervaaren van Telemachus. *Les Avantures de Télémaque.*
Iemand zijn wedervaaren verhaalen. *Raconter ses avantures à quelqu'un.*
Wedervaaring. *z. v. Avanture, rencontre.*
WEDERWAERDIG. *bijv. w.* Verfmaadend, veragtelijk. *Dédaigneux, méprisant.*
Eene wederwaerdige bejegening. *Traitement dédaigneux.*
Wederwaerdigheid. *z. v.* Veragting, smaad. *Dédain, mépris, hauteur.*
Met wederwaerdigheid ontvangen. *Recevoir avec dédain.*
Wederwaerdigheid, tegenspoed. *Disgrace, malheur.*
Mij zijn veele wederwaerdigheden op mijne reize bejegend. *J'ai essuyé beaucoup de disgraces dans mon voyage.*
Wederwaerdiglijk. *bijw.* Smaadiglijk. *Dédaigneusement, avec mépris, avec dédain.*
Iemand wederwaerdiglijk bejegenen. *Traitter quelqu'un dédaigneusement.*
WEDERZEGGEN. *w. w.* Herzeggen. *Redire, dire une seconde fois.*
Ik wil dat niet t'elkens wederzeggen. *Je ne veux pas redire cela à chaque moment.*
WEDERZENDEN. *w. w.* Te rug zenden. *Renvoyer.*
Ik zond hem den brief weder. *Je lui renvoyai la lettre.*
Wederzending. *z. v.* Te rug zending. *Renvoi, action de renvoyer.*
WEDERZIEN. *w. w.* Weêrzien. *Revoir, voir de nouveau.*
Ik hoop dat ik u in goede gezondheid over veertien dagen zal wederzien. *J'espère que dans quinze jours je vous reverrai en bonne santé.*
Wederziens. *bijw.* Tot wederziens toe. *Jusqu'au revoir.*
Ik groete u tot wederziens toe. *Je vous salue jusqu'au revoir*
Ter WEDERZIJDE of wederzijds. *bijw.* Aan beide de zijden. *De part & d'autre.*
Het is ter wederzijds afgesprooken. *Il a été arrêté de part & d'autre.*
Wederzijds *bijv. w.* Van beide zijden, onderling. *Mutuel, reciproque entre deux ou plusieurs personnes.*
Een wederzijdsch verdrag. *Accord mutuel.*
Wederzijdsche vriendschap. *Amitié mutuelle ou réciproque.*
WEDLOOP. *z. m.* Paerdenloop om eenig gewed geld. *Course de chevaux au jet de quelque gageure.*
WEDLOOPER. *zie* Looper.
Wedspel. *z. g.* Wedding. *Gageure, pari.*

Een

Een wedſpel aangaan. *Faire un pari ou une gageure.*
WEDUWAAL, weduwal. *zie* Goudmeerle. *Loriot, ſorte d'oiſeau.*
WEDUWE. *z. v.* Eene vrouw wier man geſtorven is. *Veuve, femme dont le mari eſt mort.*
Eene jonge weduwe. *Une jeune veuve.*
Weduwen en weezen bijſtaan. *Aſſiſter les veuves & les orphelins.*
WEDUWNAAR. *z. m.* Weduwman, man wiens vrouw overleden is. *Veuf, homme dont la femme eſt morte.*
Hij is weduwnaar gebleeven met drie kinderen. *Il eſt demeuré veuf avec trois enfans.*
Weduwgift. *z. v.* Weduwſchat. *Douaire, ce qu'un mari laiſſe en mourant à ſa femme.*
Weduwlijk. *bijv. w.* Dat tot eene weduwe behoort. *De veuve, qui appartient à la veuve.*
De weduwlijke ſtaat is eenzaam. *L'état ou la condition de veuve eſt ſolitaire.*
Weduwſchap. *z. v.* Weduwlijke ſtaat. *Veuvage, viduité.*
In den tijd van haar weduuwſchap. *Au temps de ſon veuvage ou de viduité.*
Weduwvrouw. *zie* Weduwe.

W E E.

WEE! *tuſſchenw.* Een klaaglijk tuſſchenwerpſel. *Hé! Hélas! manière de ſe plaindre, ſorte d'interjection.*
Wee mij! *Hélas! malheur à moi!*
Wee hem! wee zijner! *Malheur à lui!*
Wee u! wee uwer! *Malheur à vous! Malheur à toi!*
WEE. *z. g.* Smert, pijn. *Douleur.*
Dat doet mij wee. *Cela me fait mal, c'eſt la cauſe de la douleur.*
De weên eener baarende vrouwe. *Les douleurs ou les tranchées d'une femme qui eſt en travail d'enfant.*
Wee, ongeluk, ongeval. *Mal, malheur, diſgrace.*
Het eerſte wee is weggegaan, het tweede is aanſtaande. *Le premier malheur eſt paſſé, le ſecond eſt prochain.*
Darmwee. Nierwee. Zijdewee. enz. *zie onder* Darm, enz.
WEED, plant. *zie* Weede.
WEEDASCH. *z. v.* Soort van aſch dienende om glas en zeep te maaken *Soude.*
WEEDASCH. *z. v.* Houtaſch daar men loog en zeep van maakt. *Guéde, guédaſſe, des cendres, cendres dont on fait de la leſſive & du ſavon.*
Moskoviſche weedaſch. *Guédaſſe ou cendre de Moſcovie.*
Eene weedaſchton. *z. v. Une tonne à cendres fortes.*
WEEDE. *z. v.* Zekere plant. *Paſtil, ſorte de plante.*
WEEDE, vogel. *zie* Weduwaal.
WEEDER. *zie* Weder.
WEEDOM. *z. m.* Pijn, droefheid. *Douleur, peine, affliction, triſteſſe.*
Zij heeft veel weedoms uitgeſtaan. *Elle a ſouffert beaucoup de douleurs, d'afflictions, &c.*
WEEFGETOUW. *z. g.* Een weevers werktuig. *Métier de tiſſerand.*
Hij zit op 't weefgetouw. *Il eſt au métier.*
Weefkonſt. *zie* Weeverije.
Weeffel. *z. g.* Geweef. *Tiſſu, tiſſure.*
Dat ſtuk is van 't zelfde weefzel. *Cette pièce eſt du même tiſſu, de la même tiſſure.*
Weeſtouw. *zie* Weefgetouw.
WEEG word in deeze ſpreekwijzen vóór weg gebruikt: Gaa uit de weeg. *Otez-vous du paſſage.*
Staa ik u in de weeg? *Eſt-ce que je vous incommode? Suis je dans votre paſſage?*
Ik zal u niet in den weg zijn. *Je ne vous nuirai point, je ne vous ſerai point d'obſtacle.*
Ik heb u van mijn leven geen ſtroo in de weeg geleid. *Je ne vous ai jamais traverſé en la moindre choſe.*
Drie mijlen weegs. *Trois lieues de chemin.*
WEEGBLAD. *zie* Weegbree.
WEEGBREE. *z. v.* Weegblad, zeker kruid. *Plantain, ſorte de plante.*
Weegbreeblaaden. *z. g. mecrv. Des feuilles de plantain.*
Weegbreewater. *z. g. Eau de plantoin.*
WEEGEN. *w. w.* Op eene ſchaal leggen. *Peſer, examiner avec les poids combien une choſe peſe.*
Men moet het eens weegen. *Il faut le peſer.*
Brood weegen, vleeſch weegen. *Peſer du pain, peſer de la viande.*
Ruim weegen. *Faire bon poids.*
Koopmanſchap op de waag laaten weegen. *Faire peſer des marchandiſes au poids.*
Ik hebb' het nog niet gewoogen. *Je ne l'ai pas encore peſé.*
* Iets wel wikken en weegen. *Peſer mûrement une affaire, y faire des réflexions ſerieuſes.*
Weegen. *g. w.* Eenige zwaarte hebben. *Peſer, avoir du poids.*
Hoe veel weegt het? *Combien péſe-t-il?*
Dat woog heel zwaar. *Cela peſoit beaucoup ou cela étoit fort peſant.*
WEEGER. *z. m.* Die weegt. *Celui qui péſe.*
De broodweegers vonden 't brood te ligt. *Ceux qui peſoient le pain le trouvérent trop leger.*
WEEG-GLAS. *z. g. Ykonſtig woord.* Werktuig om de verſchillende graaden van verſcheidene vogten te onderſcheiden. *Arcométre, ariométre, péſe-liqueur, inſtrument qui ſert à découvrir les différens degrés de peſanteur des liqueurs: terme de Mathématiques.*
Weeghaak. *z. m. Peſon, crochet à peſer.*
Weeghuis. *zie* Waag.
Weeging. *z. v. Action de peſer.*
De weeging is ongelijk, naar dat de waaren koſtelijk of ilegt zijn. *Le prix du poids eſt différent ſelon la valeur des marchandiſes.*
WEEGLUIS. *z. v.* Wandluis. *Punaiſe.*
Ik wierd van de weegluizen gebeeten. *Je fus mordu des punaiſes.*
Weegluiskruid. *zie* Wandluiskruid.
WEEGSCHAAL. *z. v.* Waage. *Balance ou balances.*
't Is op eene weegſchaal gewoogen. *On l'a peſé dans une balance ou dans des balances.*
WEEK. *onv. tijd.* van Wijken. Als, Ik week. *Je cédois, ou je cedai.*
WEEK. *z. g.* Als, 't Week der zijden. *Les hypocondres.*
WEEK. *bijv. w.* Zagt. *Mou, molle, tendre, qui céde facilement au toucher.*
Het week van 't brood, de kruim. *La mie du pain.*
Eene weeke kaas. *Un fromage mou.*
Week brood. *Du pain tendre.*
Zo week als waſch. *Mou comme de la cire.*
De boter is zeer week door 't heet weeder. *Le beurre eſt mou par la chaleur ou à cauſe du temps chaud.*
Een week been of kraakbeen. *Cartilage.*
Week vleeſch, week vel. *Chair molaſſe, peau molaſſe.*
Week weêr, wak of regenagtig weêr *Temps pluvieux, temps couvert.*
Week worden. *Devenir mou, mollir.*
Week maaken. *w. w.* Vermurwen. *Amollir, ramollir, attendrir, rendre mou & maniable.*
Week en vloeibaar maaken. *Geneeskundig woord. Molliſier, terme de Médecine.*
* Week maaken, tot reden brengen. *Faire fléchir doux, faire changer de ton, mettre à la raiſon.*
WEEK. *z. v.* De tijd van zeven dagen. *Semaine, eſpace de ſept jours.*
Voorleedene week. *La ſemaine paſſée.*
Eene heele week. *Une ſemaine entiére.*
Toekomende week. *La ſemaine prochaine.*
Op 't laatſte van de week. *Au bout ou à la fin de la ſemaine.*
't Is drie weeken geleeden. *Il y a trois ſemaines.*
De goede week. *La ſemaine ſainte.*
Van daag over eene week. *D'aujourd'hui en huit jours.*
WEEKAGTIG. *bijv. w.* Eenigſins week. *Mollet, mollaſſe, un peu mou.*
De appelen beginnen weekagtig te worden. *Les pommes commencent à devenir mollaſſes ou un peu molles.*
Weekbak. *z. m.* Weekkuip. *Baquet pour mettre tremper du poiſſon ſalé.*
Weekbeenig, kraakbeenig. *bijv. w. Cartilagineux.*
Weekelijk. *bijv. w.* Zwakkelijk. *Délicat, foible.*
Zij is een weekelijk menſch. *Elle eſt extrémement délicate.*
Weekelijk. *bijv.* Op eene weekelijke wijze. *Délicatement, d'une maniére délicate.*
Weekelijk opgevoed zijn. *Etre élevé délicatement.*
Weekelijkheid. *z. v. Délicateſſe, molleſſe.*
WEEKELIJKS. *bijv.* Alle weeken eens. *Toutes les ſemaines une fois.*
Hij komt weekelijks bij ons eeten. *Il vient manger chez nous toutes les ſemaines une fois.*
Weekelijkſch. *bijv. w.* Dat in eene week komt. *Ce qui vient ou arrive dans une ſemaine, hebdomadaire.*
De weekelijkſche dooden. *Les morts d'une ſemaine.*
De weekelijkſche dienſten of bedieningen. *Les offices ou fonctions de ſemaine.*
Weekelijkſche winſt. *Le gain d'une ſemaine, le gain qu'on fait toutes les ſemaines.*
Weekelijkſche tijdingen, Courant. *Nouvelles hebdomadaires, gazette.*
WEEKEN. *w. w.* Week maaken, in water leggen. *Tremper, deſſaler, faire tremper, detremper.*
Stokviſch weeken. *Tremper ou détremper du ſtokfiſch ou de la morue ſéche.*
Zoute viſch weeken. *Deſſaler de la morue, des harengs, &c. les faire tremper.*
Beſchuit in melk te weeken zetten. *Tremper du biſcuit dans du lait.*
Sop weeken. *Tremper de la ſoupe.*
Vlas of hennip weeken. *Rouïr du lin ou du chanvre.*
‡ Een week gebakken of weeke broêr. *Un homme délicat, qui n'eſt pas robuſte.*
WEEKGELD. *z. g.* Geld dat ieder week gegeven word. *Argent de ſemaine, argent que les parens donnent à leurs enfans par ſemaine.*
WEEKHARTIG. *bijv. w.* Flaauwhartig. *Puſilanimé, mou, efféminé, qui a manque ou défaut de cœur & de courage, timide.*
Een wondarts dient niet weekhartig te zijn. *Un Chirurgien ne doit pas être timide, il*

Digitized by Google

il faut qu'un Chirurgien ait du cœur, du courage, de la hardiesse.

Weekhartigheid. z. v. Slaphartigheid. *Pusillanimité, timidité.*

Hier koomt geen weekhartigheid te passe. *La timidité n'a pas lieu ici.*

Weekheid. z. v. Zagtheid. *Mollesse, qualité molle.*

De weekheid der kaas begint te verdwijnen. *Le fromage commence à perdre sa mollesse, commence à devenir ferme & dur.*

* De weekheid van gesteltenisse. *La foiblesse du tempérament.*

Weekjes, zagtjes. *Mollet, mollasse.*

Weekkuip. *zie* Weekbak.

WEEKLAAGE. z. v. Jammerklagt. *Lamentation, plainte, gémissement.*

Eene weeklaage opheffen. *Faire des plaintes ou des lamentations.*

Weeklaagen. *g. w.* Jammeren. *Se lamenter, se plaindre, déplorer, regretter avec plaintes & gémissemens.*

Zij doet niet dan weeklagen over 't verlies van haaren man. *Elle ne fait que lamenter la mort de son mari.*

Weeklaagen over den ondergang zijns vaderlands. *Se lamenter de la ruine de sa patrie.*

Weeklagt. *zie* Weeklaage.

WEEKMARKT. z. v. Weekelijksche markt. *Le marché qui se tient chaque semaine.*

WEELDE. z. v. Dartelheid, overdaad, wellust. *Luxe, volupté, délices.*

Zij leeft in eene gestadige weelde. *Elle vit dans des délices.*

Zig in de weelde verdrinken. *Se plonger dans des délices ou dans les voluptés.*

Die weelde zal niet lang duuren. *Ces délices ne dureront pas toujours, cette grande aise cessera.*

Weelderig of weeldig. *zie* Weeldrig.

Weeldrig *bijv. w.* Dartel, overdaadig, wellustig. *Voluptueux, sensuel.*

Een weeldrig leven leiden. *Mener une vie voluptueuse.*

Zommige vrouwen zijn zeer weeldrig. *Quelques femmes sont fort sensuelles.*

Hij is heel weeldrig opgebragt. *Il est élevé dans le libertinage ou dans les plaisirs.*

Een weeldrig kind. *Un enfant gâté.*

Een weeldrig paerd. *Un cheval bien nourri & qui ne fait que sauteler.*

Weeldrig. *bijw.* Darteliik. *Voluptueusement, sensuellement.*

Den tijd weeldrig doorbrengen. *Passer le temps voluptueusement.*

Weeldrig, weelig. *zie* Weelig.

Weeldrigheid. z. v. Dartelheid, wellustigheid. *Volupté, sensualité.*

Zij is in alle weeldrigheid opgevoed. *Elle est nourrie ou élevée dans les délices.*

Weelig. *bijv. w.* Weeldrig, sterk groeijende. *Qui croît avec superfluité ou en abondance.*

Een weelige boom. *Un arbre qui croît très bien.*

Een weelig gewas; eene weelige plant. *Une recolte abondante; une plante qui croît à souhait.*

Weelig vleesch. *Surcroissance de chair dans une playe, terme de Chirurgie.*

Dat weelig vleesch moet door bijtende middelen verdreeven worden. *Il faut ôter cette surcroissance par des remèdes corrosifs, il faut dissiper la chair qui surcroît en cette playe.*

WEEMOEDIG. *bijv. w.* Teêrhartig. *Pusillanime, tendre, qui s'émeut facilement.*

Weemoedigheid. z. v. Teêrhartigheid *Tendresse de cœur, pusillanimité, facilité à s'émouvoir.*

Weemoediglijk. *bijw. D'une manière pusillanime, avec pusillanimité.*

WEEN. z. v. meerv. *zie* Wee.

WEENEN. z. g. De hoofdstad van Oostenrijk. *Vienne, Capitale d'Autriche.*

WEENEN. z. g. Schreijen, traanen storten. *Pleurer, verser des larmes.*

Bitterlijk weenen. *Pleurer amérement, fondre en larmes, pleurer à chaudes larmes.*

Zij doet niet dan weenen. *Elle ne fait que pleurer.*

Staak uw weenen, hou op van schreijen. *Cessez de pleurer.*

Al weenende. *Les larmes aux yeux, en pleurant.*

Zij antwoordde al weenende. *Elle répondit les larmes aux yeux.*

WEENER. z. m. Die weent. *Pleureur, celui qui pleure.*

WEENIG. *zie* Weinig.

WEENING. z. v. Geween. *Pleurs.*

In de helle zal weeninge der oogen en knarsinge der tanden zijn. *Dans l'enfer il y aura pleurs & des grincemens de dents.*

Weenster. z. v. Een weenend vrouwmensch. *Pleureuse, femme ou fille qui pleure.*

WEEPS. *bijv. w.* Smaakeloos, laf. *Fade, insipide.*

Weepse spijze. *Viande fade.*

WEER. NB. De woorden die met *weêr* niet gevonden worden, moeten op *weder* gezogt worden.

WEER. *bijw.* Weder. *Derechef, encore, de nouveau.*

Doet het eens weêr, hebt gij 't hart. *Faites le encore une fois, si vous en avez le cœur, faites-le encore une fois pour voir.*

Zij is weêr bekomen, zij is weder tot haar zelven gekomen. *Elle est revenue de sa foiblesse.*

WEER. z. v. Wal, dijk; verweering, moeite. *Défense; résistance; peine.*

Borstweer. Bruikweer. Landweer. Strijkweer, enz.

zie onder Borst, enz.

Zig te weer stellen. *Se mettre en défense, en état de défense, faire résistance.*

Dapper in de weer zijn, wakker op zijne hoede staan. *Etre sur ses gardes, être en état de défense, être sur la défensive.*

* Hij was al vroeg in de weer, hij was al vroeg beezig. *Il étoit en action bien matin ou de grand matin.*

Veel weers tot iets doen, veele moeite aanwenden. *Prendre beaucoup de peine, se peiner.*

Hij heeft veel weers om dat vrouwmensch gedaan, hij heeft sterk maar haar gevrijd. *Il s'est donné beaucoup de peine pour cette fille.*

WEER. z. g. Weder, gesteltenis der lugt. *Temps.*

Stil weêr. *Temps calme.*

* Mooi weêr en geen haring. *Beaucoup de montre & peu de rapport.*

* Mooi weêr speelen, vioolen laaten zorgen. *Se donner au cœur joye, se jetter dans la débauche, s'abandonner aux plaisirs. Zie ook* Weder.

WEER. z. g. Eelt. *Durillon, callus.*

WEER. z. m. Hamel. *Mouton.*

WEERAGTIG. *bijv. w.* Eeltagtig. *Plein de durillons ou de callus.*

WEERAGTIG. *bijv. w.* Walgelijk, magtig, al te vet. *Qui fait bondir le cœur, qui est trop gras.*

Weeragtige kost. *Des viandes qui font bondir le cœur, des viandes trop grasses.*

Ganzenvet is weêragtig. *La graisse d'oye fait bondir le cœur.*

WEERBAAR. *bijv. w.* Bequaam om zig te verweeren. *De défense, capable de se défendre.*

Weerbaare manschap. *Des combattans, des soldats armés qui combattent, des troupes réglées.*

Eene weerbaare vesting. *Une forteresse qui peut se défendre.*

Hij had maar zes duizend weerbaare mannen in zijn leger. *Il n'avoit que six mille combattans effectifs dans son armée.*

Eene weerbaare stelling. *Une proposition soutenable ou qu'on peut soutenir.*

WEERBARSTIG. *bijv. w.* Hardnekkig, koppig, wrevelig. *Têtu, bourru, capricieux, fantasque, opiniâtre, acariâtre.*

Hij is van eenen weerbarstigen aart. *Il est d'une humeur opiniâtre ou acariâtre.*

Weerbarstigheid. z. v. Koppigheid, wreveligheid. *Opiniâtreté, humeur acariâtre.*

WEERBRUILOFT. z. v. Onthaal dat men geeft aan jonge getrouwden bij dewelken men te bruiloft geweest is. *Retour de noces, repas qu'on donne à de nouveaux mariés aux noces desquels on a été.*

WEERD. *zie* Waerd.

WEERDRUK. z. m. *Boekdrukkers woord.* De tweede gedrukte zijde van een blad. *Feuille de dehors, terme d'Imprimeur.*

WEERELD. *zie* Wereld.

WEEREN. *bijv. w.* Van eenen weer of hamel. *De mouton.*

Een weeren bout. *Quartier, gigot ou éclanche de mouton.*

Weeren nat. *Bouillon de mouton.*

WEEREN. *w. w.* Verweeren. *Défendre, protéger, soutenir, résister, repousser la force par la force.*

Hij heeft zig braaf geweerd. *Il s'est défendu vaillamment.*

Zij konden zig niet wel weeren. *Ils ne pouvoient pas bien se défendre.*

Weeren, schutten, sluiten, verhinderen. *Empêcher, repousser.*

Zij weerden den vijand buiten de grenszen. *Ils repoussèrent l'ennemi hors des frontieres, ils empêchèrent l'ennemi de passer les frontières, d'entrer dans le pays.*

Ik kon't niet weeren. *Je ne pus l'empêcher.*

WEERGAA. z. v. Wederga, zijns gelijk. *La pareille, la même chose.*

Ik wilde zijn weêrgaa wel eens zien. *Je voudrois bien voir son semblable.*

Waar is de weêrgaa van dien handschoen? *Où est le pareil de ce gant-là?*

Zonder weêrgaa, gadeloos, onvergelijkelijk. *Sans pareil, incomparable, qui n'a pas son pareil ou son semblable.*

Dat is iets zonder weêrgaa. *Voilà ce c'est une chose sans pareille.*

't Is een man zonder weêrgaa. *C'est un homme incomparable.*

Hij heeft zijne weêrgaa niet in dat stuk. *Il n'a pas son semblable en cela.*

Weêrgaloos. *zie* Weêrgadeloos.

Weêrgadeloos. *bijv. w.* Onvergelijkelijk. *Incomparable, sans pareil.*

WEERGALM. z. m. Weêrklank. *Retentissement, écho, son rédoublé.*

De weêrgalm is de dogter van de lugt. *L'écho est la fille de l'air.*

De weêrgalm van de lugt. *Le retentissement de l'air ou des airs.*

WEERGALMEN. *g. w.* Weêrklinken. *Retenir, resonner, rendre ou redoubler un son.*

Alles weêrgalmde van klagten. *Tout retentissoit de plaintes.*

Gantsch Europa weêrgalmt van zijnen lof. *Toute l'Europe retentit de ses louanges.*

WEER-

Digitized by Google

WEERGAVE, wedergave z. v. *Reſtitution.*
WEERGEEVEN. w. w. Wederom geeven. *Rendre, reſtituer.*
Iemand het zijne weêrgeeven of wedergeeven. *Rendre ce qu'on a pris à quelqu'un.*
Weêrgifte. z. v. *zie* Weêrgave.
WEERGLAS. z. g. Zeker konſtglas daar de verandering van 't weêr in aangewezen word. *Thermometre, tuyau de verre pourvu d'une liqueur qui ne peut ſe geler & qui ſert à marquer les différens degrés du froid & du chaud; & Barométre, tuyau rempli de vif-argent & qui ſert à marquer les changemens de l'air.*
WEERHAAK. z. m. Haak die weder ombuigt. *Croc ou crochet recourbé.*
Een pijl met weêrhaaken voorzien. *Une fléche dentelée.*
WEERHAAN. z. m. De haan op eenen tooren. *Girouette, coq de cuivre au haut d'une tour.*
Hij is zoo veranderlijk als een weêrhaan. *Il tourne à tous vents comme une girouette, il eſt extrémement changeant.*
WEERHEBBEN. w. w. *Ravoir.*
WEERKAATSEN. w. w. Toekaatſen. *Rechaſſer ou renvoyer la bale.*
WEERKANTEN. (van) *bijw.* Wederzijds. *De côté & d'autre, des deux côtés, mutuellement, réciproquement.*
WEERKEEREN. g. w. Wederkeeren, te rugge keeren. *Retourner, revenir.*
WEERKLANK. z. m. Weergalm. *Echo, retentiſſement.*
Weerklinken. *zie* Weergalmen.
WEERKOMEN. g. w. Te rugge komen. *Retourner, revenir ſur ſes pas.*
Weêrkomen, bekomen. Als, zij is weêr bij haar zelve gekomen. *Elle eſt revenue à elle, elle eſt revenue de ſa foibleſſe.*
WEERKRIJGEN. w. w. Wederbekomen. *Recouvrer, ravoir.*
WEERLEEVEREN. w. w. Wederom geeven. *Livrer de nouveau, faire ravoir.*
WEERLIEFDE. z. v. *zie* Weedermin of Wederlieſde.
WEERLIGT. z. g. Eene flikkering van blikſem zonder donder. *Eclair.*
Snel als een weerligt. *Prompt comme un éclair.*
WEERLIGTEN. g. w. Blikſemen. *Eclairer, faire des éclairs.*
Het weerligt geweldig. *Il éclaire fort, il fait de terribles éclairs.*
WEERLOOS. *bijv. w.* Zonder wapenen, ongewapend. *Sans défenſe, ſans armes, pas capable de ſe défendre.*
Schaapen zijn weêrlooze dieren. *Les moutons ſont des animaux ſans défenſe.*
Zij zijn weerlooze menſchen. *Ce ſont des gens ſans armes, incapables de ſe défendre.*
Weerloosheid. z. v. *Etat paiſible, irréſiſtance, état de ceux qui ne peuvent ou ne veulent pas ſe défendre.*
Weêrloosheid is een van de leerſtukken dier gezindheid. *L'irréſiſtance eſt un des dogmes de ceux qui font profeſſion de cette religion.*
WEERNAT. z. g. Geſtold vleesnat. *Bouillon de viande.*
WEERNEEMEN. w. w. Herneemen. *Reprendre, prendre une ſeconde fois.*
Hij heeft het weêrgenomen. *Il l'a repris.*
Eenig geld weêrneemen. *Reprendre quelque argent.*
WEEROM. *zie* Weder, Wederom.
Weêromreis. *zie* Weêrreis.
WEERPARTUUR. z. v. Egaade. *Mari ou femme, chére moitié, parti.*
Hij heeft eene goede weêrpartuur aan haar. *Il a en elle une bonne femme, un bon parti.*
WEERREIS z. v. te Huiskomſt, weêromreis. *Retour d'un voyage ou d'une promenade.*
Weêrreis, gaſtmaal tot dank van eene voorgaande gaſterije. *Repas de remercîment, &c.*
WEERROEPEN. w. w. Herroepen. *Révoquer.*
Zijn woord weêrroepen. *Révoquer ſa parole.*
Iemand uit zijne ballingſchap weerroepen. *Rappeller quelqu'un de ſon exil.*
Weêrroeping uit ballingſchap. *Rappel, ordre ou permiſſion de revenir d'exil.*
WEERSCHIJN. z. m. Weêrglans. *Réflexion, réverbération, rejailliſſement.*
De weêrſchijn van 't ligt. *La réflexion de la lumiére.*
Den weêrſchijn der zonne kan men kragtig in 't water beſpeuren. *On remarque très-bien la réflexion du ſoleil dans l'eau.*
Weêrſchijn, zekere zijden ſtof van tweederlei kleuren. *Taffetas changeant.*
Stoffen met weêrſchijn. *Des étoffes changeantes.*
Weêrſchijnen. g. w. Eenen weêrſlag geeven. *Réfléchir, renvoyer.*
De duiſtere lichaamen doen 't ligt weêrſchijnen. *Les corps opaques réfléchiſſent la lumiére.*
Een weêrſchijnend ligt. *Lumiére réfléchie.*
Weerſchijnſel. z. g. Weêrſchijn. *Réflexion, rejailliſſement, réverbération.*
't Weêrſchijnſel der zonneſtraalen. *La réflexion des rayons du ſoleil.*
WEERSLAG. z. m. Te rug zending. *Réverbération.*
De weêrſlag van een geſchreeuw. *La réverbération d'un cri.*
Weêrſlag, weêromſlag. *Coup qu'on rend à quelqu'un.*
Wagt u voor den weêrſlag. *Gardez-vous du coup qu'on vous rendra*, c'eſt-a-dire, *ne frappez perſonne.*
Weêrſlagtig *bijv. w.* Weêrzendend, weêrſchijnend. *Réfléchi, réfléchie.*
Een weêrſlagtig ligt. *Lumiére réfléchie.*
WEERSMAAK. *zie* Walging.
WEERSPANNIG, enz. *zie* Wederſpannig, enz.
WEERSTROOM. z. m. Weêrvloed. *Reflux, le retour des flots de la mer.*
‡ Den weêrſtroom krijgen als men zig dronken gedronken heeft. *Vomir ou dégobiller après qu'on a trop bu ou qu'on s'eſt enivré.*
WEERSTUIT. z. m. Weêrom ſtuiting. *Bond, ſaut ou bond que fait une bale.*
Den bal in den weerſtuit opneemen. *Prendre la bale au bond.*
Ik kreeg eenen ſlag van den weêrſtuit. *Je reçus un coup du bond que fit la bale.*
Weêrſtuiten. g. w. Te rugge ſtuiten. *Rebondir, faire un ſecond bond, rejaillir.*
De bal weêrſtuitte tegen den muur. *La bale rebondit contre la muraille ou contre le mur.*
Weêrſtuiting. *zie* Weêrſtuit.
WEERTIJ. z. g. Tegentij, verandering van tij. *Le flux ou reflux, les différens mouvemens de la marée.*
Alle tij heeft zijn weêrtij. *Chaque choſe a ſon temps, chacun a ſon tour.*
• 't Geluk heeft zijn tij en weêrtij. *La fortune a ſon flux & ſon reflux.*
WEERVAAREN. g. w. *Beeter* Wedervaaren, bejeegenen. *Rencontrer, faire rencontrer, arriver: parlant des choſes.*
Zeg mij eens wat u daar weêrvaaren is. *Dites-moi quelle rencontre vous avez fait-là, ce qui vous y eſt arrivé, comment les choſes ſe ſont paſſées à votre égard.*
Weêrvaaren. z. g. Wedervaaren. *Rencontre, avanture.*
WEERWERK. z. g. Beezigheid. *Occupation, affaires.*
Hij vind daar geen weêrwerk, hij vind daar niets te doen. *Il ne trouve point d'occupation là, il n'y trouve rien à faire.*
WEERWIJZER. *zie* Weêrglas.
WEERWIL. z. m. Weêrzin, in weêrwil, in weêrzin. *Malgré, en dépit de.*
In weêrwil van hem en de zijnen. *Malgré lui & les ſiens, malgré ſes dents.*
In weêrwil van hem, in ſpijt van hem. *Malgré lui, en dépit de lui.*
Weêrwil. *zie* Hardnekkig.
WEERWOLF. z. m. Menſchwolf. *Loup-garou.*
Men vertelt van hem dat hij zig in eenen weêrwolf kon veranderen. *On dit de lui qu'il pouvoit ſe transformer en loup-garou.*
‡ 't Is een regte weêrwolf, een bullebak, een wreevelig menſch. *C'eſt un vrai loup-garou, un franc loup-garou, un homme d'une humeur farouche & mélancolique.*
WEERWOORD. z. g. Tegenreden. *Réponſe, réplique.*
Na veele woorden en weêrwoorden. *Après pluſieurs répliques, après pluſieurs redites de part & d'autre.*
WEERWRAAK. z. v. Wraak. *Vengeance.*
WEERZANG. z. m. Tegenzang. *Antienne.*
Den weêrzang beginnen of opheffen. *Entonner une antienne.*
WEERZIEN. w. w. Andermaal zien. *Revoir, voir encore une fois, voir de nouveau.*
Tot weêrziens toe. *A revoir, juſqu'au revoir.*
WEERZIN. z. m. Afkeer, tegenzin. *Averſion, répugnance, antipathie.*
Ik deede het met weêrzin. *Je le fis avec répugnance.*
‡ WEERZOORIG. *bijv. w.* Weêrbarſtig, ſtram. *Revêche, qui ne va pas comme il faut, qui eſt rude & roide.*
‡ Een weêrzoorig menſch. *Un homme revêche.*
‡ Eene weêrzoorige huid. *Une peau rude.*
‡ Weêrzoorigheid. z. v. Weêrbarſtigheid. *Humeur revêche, rudeſſe.*
WEES. *onv. tijd* van Wijzen. Als, Ik wees. *Je montrois ou je montrai.*
WEES. z. m. Ouderloos kind. *Orphelin, enfant qui a perdu ſon pére & ſa mére ou l'un des deux.*
Den weezen goed doen. *Faire du bien aux orphelins.*
God is de vader der weezen. *Dieu eſt le pére des orphelins.*
Weesbezorger. *zie* Weesheer of Weesvader.
Weesbezorgſter. *zie* Weesmoeder.
Weesheer. z. m. *zie* Weesmeeſter.
Weeshuis. z. g. Stads-huis voor weeskinderen. *Maiſons des orphelins.*
Weeshuismoeder. *zie* Weesmoeder.
Weeshuisvader. *zie* Weesvader.
Weesjongen. z. m. Wees. *Orphelin.*
Weeskamer. z. v. Kamer daar het geld en goed der weezen in bewaaringe gehouden word. *Chambre où l'on garde l'argent & les ſucceſſions des orphelins.*
Weeskind. z. g. Weesje. *Petit garçon orphelin.*
Weesmeeſter. z. m. Gemagtigde die toezigt heeft op de goederen der weezen. *Curateur ou Adminiſtrateur des biens & des fur-*

Digitized by Google

ſucceſſions qui appartiennent aux orphelins.
Weesmeisje. z. g. *Orpheline, petite fille élevée dans la maiſon des orphelins.*
Weesmoeder. z. v. Moeder in 't weeshuis. *La Mére ou la Directrice d'une maiſon d'orphelins.*
Weesvader. z. m. Vader in 't weeshuis. *Le Pére ou le Directeur des enfans dans une maiſon des orphelins.*
WEET. *onv. tijd* van Wijten. Als, Ik weet. *Je reprochois ou je reprochai.*
WEET. *tegenwoordige tijd* van Weeten. Als, Ik weet, gij weet, hij weet. *Je ſai, tu ſais, il ſait.*
Weet. z. v. Kondſchap, aankondiging. *Avis, connoiſſance, notification.*
Hij had 'er de weet van. *Il en étoit informé.*
Iemand de weet doen. *Faire ſavoir, donner avis à quelqu'un.*
De Heeren hebben hem eene openbaare weet toegezonden. *Meſſieurs les Magiſtrats lui ont fait une notification publique.*
Hij is met eene openbaare weet aan de ſtads poorten ingedaagd. *On l'a ajourné aux portes de la ville par une notification publique.*
Weet, ſleur, trant. *Habitude, trantran, routine.*
't Is maar eene weet. *Ce n'eſt qu'une habitude, qu'une routine.*
Weet, gevoelen. *Sentiment.*
Hij heeft 'er geen weet van. *Il n'en eſt pas touché.*
Weet-al z. m. Een die alles meint te weeten. *Savantas ou ſavantaſſe, un ſavant malpeli.*
Weetelijk. *bijv. w.* Kennelijk, kenbaar. *Connoiſſable.*
WEETEN. *w. w.* Kennis hebben. *Savoir, avoir connoiſſance.*
Ik weet met waar hij is. *Je ne ſai pas où il eſt.*
Hij weet niet wat ik meene. *Il ne ſait pas ce que je penſe.*
Ik weet 'er niet van. *Je ne ſai rien de la choſe.*
Al heb ik gisteren veel gedronken, weet ik 'er van daag niet af. *Quoique j'aye beaucoup bu hier, je ne m'en ſens ou je ne m'en reſſens pas aujourd'hui.*
Niet weeten willen. *Ignorer, faire l'ignorant.*
Laaten weeten, doen weeten, de weet doen. *Faire ſavoir.*
Ik zal 't u laaten weeten. *Je vous le ferai ſavoir.*
Dank weeten. *Savoir gré.*
Ik weete het u dank. *Je vous en ſai gré.*
Beter weeten. *Etre mieux informé.*
Ik weet wel beter. *Je ſai que la choſe eſt autrement qu'on ne la rapporte.*
Gij weet wel beter. *Quoique vous diſiez cela, vous ſavez bien le contraire.*
Tegen zijn beter weeten ſpreeken. *Parler contre la connoiſſance qu'on a des choſes, parler contre ſa conſcience.*
Weeten. z. g. Kennis, wetenſchap. *Connoiſſance, ſavoir, ſcience, érudition.*
Het weeten is niet genoeg. *La connoiſſance ne ſuffit pas.*
Te weeten. *bijw.* Namelijk. *Savoir, c'eſt à ſavoir.*
't Is te weeten. *C'eſt un à ſavoir, il n'eſt pas ſûr.*
Wel te weeten. *Bien aſſurément, de ſcience certaine.*
Weetens. *bijw.* Voorbedagtelijk. *De propos délibéré, de guet à pens.*
Al willens en weetens iets doen. *Faire quelque choſe de propos délibéré.*
Mijns weetens niet. *Non que je ſache.*
Weetenſchap. z. v. Kennis. *Science, connoiſſance, ſavoir, érudition.*
Eene treffelijke wetenſchap. *Une belle ſcience, de belles connoiſſances.*
Uit onze regte weetenſchap. *De notre certaine connoiſſance, &c.*
Weetenswaerdig. *bijv. w.* Waerdig om geweeten te worden. *Digne d'être ſu ou connu, qui mérite d'être ſu ou connu.*
't Is eene weetenswaerdige zaak. *C'eſt une choſe qui mérite d'être connue.*
Weetgierig. *bijv. w.* Onderzoekend, nieuwsgierig. *Curieux d'apprendre, qui a de la curioſité pour connoître tout.*
Weetgierigheid. z. v. Begeerigheid naar wetenſchap. *Curioſité, deſir d'apprendre.*
Daar is eene misprijzelijke weetgierigheid. *Il y a une curioſité blamable.*
Weetgierigliik. *bijw.* *Curieuſement, avec deſir d'apprendre.*
Weetgierigliik navorſchen. *S'informer, s'enquerir & rechercher curieuſement.*
Weetluſt. z. m. Begeerte tot kenniſſe. *Envie d'apprendre & de ſavoir ce qu'on ignore.*
Door zijnen weetluſt is hij verre gevorderd. *Il s'eſt fort avancé, il a beaucoup profité par le deſir qu'il avoit d'apprendre.*
Weetniet. z. m. en v. Botmuil. *Un ignorant, un idiot, un niais, une pécore.*
WEEVEN. *w. w.* Linnen of ander ſtof maaken. *Faire de la toile ou des étoffes, travailler au métier.*
Hij heeft dat linnen geweeven. *Il a fait ou il a tiſſu cette toile.*
WEEVER. z. m. Die weeft. *Tiſſerand.*
Koullenweever. Lakenweever. Linnenweever. Lintweever. Pellenweever. Wollenweever. Zijdenweever, enz. *zie onder* Kous, enz.
Een ſaaiweever. *Sergier, marchand de ſerges ou ouvrier qui travaille en ſerge.*
Stofjesweever. *Ouvrier en petites étoffes.*
Weeversboom. z. m. Boom daar de ſcheering op gewonden is. *Enſuble, enſouple.*
Weevers getouw. *Métier de tiſſerand.*
Weeverskam. z. m. De litzen daar de ſcheering door gaat. *Peigne de tiſſerand.*
Weeversſpoel. z. v. Schietſpoel. *Navette de tiſſerand.*
Weeverije. z. v. Weefkonſt. *L'art de faire de la toile.*
Weeving. z. v. *Action du Tiſſerand qui travaille ſur ſon métier.*
WEEUW. *zie* Weduw.
WEEUWENAAR. *zie* Weduwnaar.
WEEZEN. *meerv.* van Wees. *zie* Wees.
WEEZEN. *zelfſtandig werkw.* Wezen, zijn. *Etre, exiſter.*
Weezen heeft zomtijds den zin van *gaan.*
Als, Ik meene morgen bij u te weezen. *Je crois aller demain chez vous ou que j'irai demain chez vous.*
Ik ben 'er geweeſt. *J'y ai été.*
Weezen. z. g. Zelfſtandigheid. *Eſſence, exiſtence, état de ce qui exiſte, un être.*
Ieder ding heeft zijn weezen. *Chaque choſe a ſon exiſtence.*
Al wat in de waereld is heeft zijn weezen van God. *Tout ce qui eſt au monde tient ſon exiſtence de Dieu.*
God heeft ons het weezen gegeeven. *Dieu nous a donné l'être ou l'exiſtence.*
In weezen blijven, in gebruik blijven, ſtand houden. *Continuer à ſubſiſter ou à exiſter.*
In weezen zijn, beſtaan, duuren. *Exiſter, ſubſiſter.*
Dat is niet meer in weezen. *Cela n'eſt plus, cela n'exiſte plus.*
Die ſtad is nog in weezen. *Cette ville ſubſiſte encore.*
Weezen, gelaat. *Mine, bon ou mauvais viſage.*
Stuurſch van weezen. *D'une mine revêche, fiére ou rechignée.*
Weezen, gevoelen. *Sentiment.*
Hij heeft geen weezen van zijns vaders dood. *Il n'eſt pas touché de la mort de ſon pére.*
Wezenlijk. *bijv. w.* Beſtaanlijk. *Eſſentiel, réel.*
Chriſtus wezenlijke tegenwoordigheid. *La préſence réelle de Jéſus-Chriſt.*
Eene weezenlijke zaak. *Une choſe eſſentielle.*
Weezenlijk. *bijw. Eſſentiellement.*
Weezenlijkheid. z. v. Beſtaanlijkheid. *Eſſence, exiſtence, réalité.*
Gods weezenlijkheid. *L'exiſtence de Dieu.*

W E G.

WEG. z. m. Pad, ſtraat, doorgang. *Chemin, voye, ſentier, route.*
Een bedekte weg. *Un chemin couvert: terme de fortification.*
De groote weg, de wagenweg. *Le grand chemin, le chemin royal.*
Een breede weg. *Un chemin large.*
Een moeijelijke weg. *Un chemin difficile.*
Een betreeden weg. *Chemin frayé ou battu.*
Zijns wegs gaan, zig nergens meê ophouden. *Marcher ſon chemin, ne ſe pas amuſer à d'autres choſes.*
Iemand den weg wijzen. *Montrer le chemin à quelqu'un.*
De weg der zaligheid. *La voye du ſalut.*
Uit den weg gaan, verre omgaan. *Se ſoustraire, s'égarer.*
Uit den weg gaan, wijken. *Sortir du chemin, ceder.*
* Hij wou niet een voet voor mij uit den weg gaan. *Il ne voulut pas me céder un pied de terre, il ne voulut pas ſe détourner d'un pas pour moi.*
Gij moet dien weg neemen. *Il faut prendre cette route.*
Op weg zijn. *Etre en chemin.*
* Ik kan met hem niet over weg. *Je ne puis pas m'accorder avec lui.*
* Weg, middel, wijze. *Voye, moyen, maniére.*
* Dat geſchied door deezen weg. *Cela ſe fait par cette voye.*
* Weg, gang, bedrijf. *Voye, action.*
* Quaade wegen gaan. *Prendre des voyes indirectes, faire de mauvaiſes actions, s'éloigner du bon chemin.*
* Uwe wegen zijn niet mijne wegen, ſpreekt de Heer. Jeſ. LV. 8. *Vos voyes ne ſont pas mes voyes, dit le Seigneur.*
Achterweg. Binnenweg. Doolweg. Doorweg. Drieweg. Dwaalweg. Heirweg. Kromweg. Kruisweg. Landweg. Melkweg. Middelweg. Rijweg. Scheidweg. Sprietweg. Trekweg. Wageweg. Zandweg. Zonneweg, enz. *zie onder* Achter, enz.
Heerenweg. *zie* Wagenweg.
Kleiweg. *Chemin de glaiſe ou de terre graſſe.*
De regen bederft de kleiwegen. *La pluye gâte les chemins de terre graſſe.*
WEG. *bijw.* Heen, verlooren. Woord van ontroovinge, afgelegenheid, of verplaatzinge. *Terme de privation, d'éloigne-*

Digitized by Google

gnement ou de déplacement.

Weg! weg! voort, voort. *Allons, allons, va, va, sortez d'ici, retirez-vous d'ici, allez, allez.*

Weg daar mee. *Allez vous promener, bagatelles.*

't Is weg, 't is verlooren. *Il est perdu, il n'est plus en son lieu.*

Hij heeft het al weg, hij is haast dronken. *Il en tient déjà, il ne s'en faut guères qu'il ne soit ivre.*

Zij had het al weg, toen ik in de kamer quam. *Elle étoit déjà en foiblesse, elle étoit déjà évanouie lorsque j'entrai dans la chambre.*

Hij heeft het spek al weg: zij heeft het spek al weg. *zie onder* Spek.

WEGBLAAZEN. *w. w.* Heen blaazen. *Souffler de sa place, de son lieu, emporter en soufflant.*

WEGBLIJVEN. *g. w. Tarder, demeurer derrière, ne pas venir.*

WEGBOENEN. *w. w.* Met eenen boender wegdoen, wegneemen. *Oter avec un frottoir.*

‡ Wegboenen, wegjaagen, doen vertrekken. *Chasser, faire sortir d'un lieu, faire déloger.*

WEGBRENGEN. *w. w.* Heen brengen of t'zoek maaken. *Emmener, ôter d'un lieu, transporter, emporter.*

Gij moet dat goed wegbrengen naar de schuit. *Il faut porter ces bardes au bateau.*

Breng die verdrietige praatster weg. *Emmenez cette ennuyante jaseuse.*

Het kind heeft mijnen tandenstooker weggebragt. *L'enfant a emporté mon cure-dent.*

Wegbrenging. *z. v.* t'Zoekmaaking. *Action d'emporter, ou d'ôter.*

WEGDOEN. *w. w.* Ter zijde leggen, verschuijven. *Oter, ferrer, se défaire de, emporter.*

Zij heeft het vuil linnen weggedaan. *Elle a ferré ou emporté le linge sale.*

Oude vodden wegdoen. *Se défaire de vieilles guenilles ou de lambeaux.*

Wegdoening. *z. v. Action d'ôter, de ferrer, &c.*

WEGDRAAGEN. *w. w.* Heen draagen, uitdraagen. *Emporter, porter d'un lieu dans un autre.*

De puin wierd weggedragen. *On emporta les décombres.*

• Den zegen wegdraagen. *Remporter la victoire.*

• Den prijs wegdraagen of behaalen. *Remporter le prix.*

Wegdraaging. *z. v.* Uitdraaging. *Action d'emporter ou de porter d'un lieu dans un autre.*

WEGDRIJVEN. *w. w.* Heen drijven, voortdrijven. *Chasser, faire aller ou sortir, mener paître.*

Dat geneesmiddel drijft de oorzaak van 't quaad weg. *Ce remède chasse la cause du mal.*

't Vee wegdrijven. *Mener paître les troupeaux ou bestiaux.*

Wegdrijven. *g. w.* Heen drijven, van de eene plaats naar de andere drijven. *Dériver, flotter d'un lieu à un autre.*

Het boot is weggedreven. *La chaloupe a dérivé.*

Wegdrijving. *z. v. Action de chasser, &c.*

WEGDRUIPEN. *g. w.* Weglekken, of doorsluipen. *S'enfuir, goutter, s'écouler.*

Al 't nat is weggedroopen. *Toute l'eau est écoulée.*

• Hij droop stilletjes weg, hij sloop heen. *Il s'esquiva, il s'échappa doucement.*

WEGE, wegen, halven, een woord als volgt te gebruiken. *Terme de l'usage suivant.*

Zijnent wege, zijnent halven. *De sa part.*

Zeg hem dat van mijnent wegen. *Dites-lui cela de ma part.*

Gij zijt het van Gods wegen verschuldigd. *Vous y êtes obligé de la part de Dieu.*

Amptswegen. *Ex officio, par devoir de sa charge, en vertu de sa charge.*

Van 's Heeren wegen. *De la part des Seigneurs ou du Magistrat.*

Te wege brengen, uitvoeren. *Faire en sorte, exécuter.*

Onder wege, óp weg. *En chemin.*

WEGEN, enz. *w. w. zie* Wegen, enz.

WEGEN, *meerv.* van Weg.

WEGENS. *voorz.* Aangaande, nopende. *Au sujet de, touchant, pour.*

't Is wegens die zaak geschied. *Cela s'est fait au sujet de cette affaire.*

't Is wegens 't saizoen zeer koud. *Il fait bien froid pour la saison.*

WEGENSCHENDER. *z. m* Struikroover. *Voleur de grands chemins, brigand.*

Wegenschenderije. *z. v.* Struikrooverije. *Brigandage.*

WEGGAAN. *g. w.* Heene gaan. *S'en aller, se retirer, partir.*

Hij is weggegaan. *Il s'en est allé.*

Weggang. *zie* Vertrek.

WEGGE. *z. v.* Wittebrood. *Petit pain blanc.*

WEGGE, wig of wigge. *zie* Wigge.

WEGGEBLAAZEN. *d. w.* van Wegblaazen. *Emporté en soufflant, &c.*

WEGGEBLEVEN of weggebleeven. *d. w.* van Wegblijven. *Demeuré derrière.*

WEGGEBOEND. *d. w.* van Wegboenen. *Oté avec un frottoir.*

WEGGEBRAGT of weggebrogt. *d. w.* van Wegbrengen. *Emporté, emmené.*

WEGGEDAAN. *d. w.* van Wegdoen. *Oté, ferré, &c.*

WEGGEDRAGEN of weggedraagen. *d. w.* van Wegdraagen. *Emporté d'un lieu dans un autre.*

WEGGEDREVEN. *d. w.* van Wegdrijven. *Chassé, mené, paître.*

WEGGEDROOPEN of weggedropen. *d. w.* van Wegdruipen. *Ecoulé, &c.*

WEGGEEVEN of weggeven. *w. w.* Wegschenken. *Faire présent, donner, distribuer.*

Al zijn goed weg geeven. *Donner tout son bien*

WEGGEGAAN. *d. w.* van Weggaan. *zie* Wegaaan.

WEGGEGEEVEN of weggegeven. *d. w.* van Weggeeven. *Donné en présent.*

WEGGEGOOID. *d. w.* van Weggooijen. *Jetté loin de soi.*

WEGGEHAALD. *d. w.* van Weghaalen. *Emporté, &c.*

WEGGEJAAGD. *d. w.* van Wegjaagen. *Chassé.*

WEGGEKEERD. *d. w.* van Wegkeeren. *Détourné, écarté.*

WEGGEKOMEN. *d. w.* van Wegkomen. *Evadé, échappé, sauvé, fui.*

WEGGELEGD of weggeleid. *d. w.* van Wegleggen. *Mis de côté, ferré.*

WEGGELEID. *d. w.* van Wegleggen. *zie* Weggelegd.

WEGGELEID. *d. w.* van Wegleiden. *Emmené.*

WEGGELEKT. *d. w.* van Weglekken. *zie* Weglekken.

WEGGELOOPEN of weggelopen. *d. w.* van Wegloopen. *Enfui &c.*

WEGGEMAAKT. *d. w.* van Wegmaaken. *zie* Wegmaaken.

WEGGEMOFFELD. *d. w.* van Wegmoffelen. *Escamoté, filouté, caché.*

WEGGENOOMEN of weggenomen. *d. w.* van Wegneemen. *Emporté, ôté.*

WEGGEPAKT. *d. w.* van Wegpakken. *zie* Weppakken.

WEGGERAAKEN. *zie* Wegraaken.

WEGGERAAKT. *d. w.* van Wegraaken en Weggeraaken. *Perdu, disparu, échappé.*

WEGGEREDEN of weggereeden. *d. w.* van Wegrijden. *Parti à cheval ou en voiture.*

WEGGEREISD. *d. w.* van Wegreizen. *zie* Wegreizen.

WEGGEROLD. *d. w.* van Wegrollen. *zie* Wegrollen.

WEGGEROOFD. *d. w.* van Wegrooven *zie* Wegrooven.

WEGGERUKT. *d. w.* van Wegrukken. *Arraché.*

WEGGESCHAAKT. *d. w.* Wegschaaken. *Enlevé.*

WEGGESCHIKT. *d. w.* van Wegschikken. *Serré, mis à part: Envoyé, dépêché, expédié.*

WEGGESCHONKEN. *d. w.* van Wegschenken. *Donné en présent.*

WEGGESCHOPT. *d. w.* van Wegschoppen. *Chassé à coups de pied.*

WEGGESLAGEN of weggeslaagen. *d. w.* van Wegslaan. *zie* Wegslaan.

WEGGESLEEPT. *d. w.* van Wegsleepen. *Entraîné.*

WEGGESLOOPEN of weggesloopen. *d. w.* van Wegsluipen. *zie* Wegsluipen.

WEGGESLOTEN of weggesloten. *d. w.* van Wegsluiten. *zie* Wegsluiten.

WEGGESMETEN. of weggesmeeten. *d. w.* van Wegsmijten. *Jetté.*

WEGGESPOELD. *d. w.* van Wegspoelen. *Emporté par la force de l'eau.*

WEGGESTEEKEN en weggesteken of weggestoken en weggestooken. *d. w.* van Wegsteeken. *Caché, ferré.*

WEGGESTIERD of weggestuurd. *d. w.* van Wegstieren of wegstuuren. *Envoyé, dépêché, expédié.*

WEGGESTOOTEN. *d. w.* van Wegstooten. *Poussé, repoussé, poussé au loin.*

WEGGESTREKEN of weggestreeken. *d. w.* van Wegstrijken. *zie* Wegstrijken.

WEGGESTUURD. *zie* Weggestierd.

WEGGETROKKEN. *d. w.* van Wegtrekken. *Tiré, retiré, parti, &c.*

WEGGEVAREN of weggevaaren *d. w.* van Wegvaaren. *Parti par eau.*

WEGGEVEEGD. *d. w.* van Wegveegen. *Balayé, ôté avec le balai.*

WEGGEVEN. *zie* Weggeeven.

WEGGEVLODEN of weggevlooden. *d. w.* van Wegvliegen. *Fui, enfui.*

WEGGEVLOGEN of weggevlogen. *d. w.* van Wegvliegen. *Envolé.*

WEGGEVLUGT. *d. w.* van Wegvlugten. *Enfui.*

WEGGEVOERD. *d. w.* van Wegvoeren. *Emporté, enlevé.*

WEGGEWAAID. *d. w.* van Wegwaaijen. *Emporté par le vent.*

WEGGEWORPEN. *d. w.* van Wegwerpen. *Jetté, rejetté.*

WEGGEZEL. *z. m.* Reisgezel. *Compagnon ou camarade de voyage.*

WEGGEZET. *d. w.* van Wegzetten. *Serré, mis à part.*

WEGGEZONDEN. *d. w.* van Wegzenden. *Envoyé, dépêché, expédié.*

WEGGEZWOMMEN. *d. w.* van Wegzwemmen. *Sauvé ou échappé à la nage.*

WEGGOOIJEN. *zie* Wegwerpen.

Digitized by Google

WEGGRAS, verkensgras. *zie* Duizendknoop.

WEGHAALEN. *w. w.* Wegbrengen. *Quérir, emporter.*

Hij heeft zijn goed van onzent weggehaald. *Il eſt venu querir ſes hardes de chez nous, il les a emportées de chez nous.*

WEGJAAGEN. *w. w.* Verjaagen. *Chaſſer, mettre hors d'un lieu.*

Eenen ſchelm wegjaagen. *Chaſſer un fripon, un coquin, un ſcélérat.*

WEGKEEREN. *w. w.* Ontdraaijen, ontrekken, ontſteelen. *Détourner adroitement, eſcamoter.*

WEGKOOMEN. *g. w.* Ontkoomen, wegraaken, vertrekken. *S'évader, fuir, échapper, ſe ſauver, s'en aller, partir.*

Ik kon niet eer wegkoomen. *Je ne pouvois ou je ne pus partir plutôt.*

Zij zijn op eene wonderlijke wijze weggekoomen. *Il ſe ſont ſauvés d'une façon merveilleuſe.*

WEGKRUID. *zie* Bloedkruid.

WEGLEGGEN. *w. w.* Te bewaaren leggen. *Serrer, garder, réſerver.*

Leg uw goed of uwe kleêren weg. *Serrez vos hardes ou vos habits.*

Het ſchoon linnen wegleggen. *Serrer le linge blanc.*

De kroon die voor mij weggelegd is. *La couronne qui m'eſt réſervée.*

WEGLEIDEN. *w. w.* Heenen leiden. *Emmener, mener ou conduire en priſon.*

Hij wierd door de Geregtsdienaaren weggeleid. *Il fut mené en priſon par les Archers.*

WEGLEKKEN. *g. w.* Lekken, wegloopen. *Couler, s'écouler, s'enfuir.*

WEGLOOPEN. *g. w.* Doorgaan. *S'en aller, s'enfuir, montrer les talons.*

Gij moet niet wegloopen. *Il ne faut pas vous en fuir ou vous en aller.*

Wegloopen. *g. w.* Weglekken. *S'écouler, s'enfuir.*

De wijn is weggeloopen. *Le vin s'eſt écoulé ou enfui.*

WEGLOOPER. *z. m.* Die wegloopt. *Déſerteur, fuyard, ſoldat qui fuit ou qui déſerte.*

Wegloopingh. *z. v.* 't Wegloopen der ſoldaaren. *Déſertion des ſoldats.*

WEGMAAKEN. *w. w.* Zig wegmaaken, vlugten. *Fuir, ſe retirer, s'en aller, déloger ſans trompette, s'évader, s'eſquiver.*

WEGMOFFELEN. *w. w.* Verſteeken. *Cacher, eſcamotter, filouter.*

Hij moffelde dat weg onder de bank. *Il cacha cela ſous le banc.*

Hij heeft mijne ſnuifdoos weggemoffeld. *Il a eſcamotté ma tabatière.*

WEGNEEMEN. *w. w.* Naar zig neemen, ontrooven. *Prendre, ôter.*

Neem uw goed weg. *Otez vos hardes.*

Wegneemen, verplaatzen. *Oter, changer de lieu ou de place.*

De tafel wegneemen, de tafel of het tafelgoed opneemen. *Oter la table ou la nappe, lever la table ou la nappe.*

Wegneemen, verdrijven, doen ophouden. *Oter, chaſſer, faire ceſſer.*

Dat middel neemt de koorts niet weg. *Ce remède n'ôte pas ou ne chaſſe pas la fievre.*

Wegneeming. *z. v.* Verdrijving, verplaatzing. *Action d'ôter, de chaſſer, de faire ceſſer.*

WEGPAKKEN, zig wegpakken. *zie* Zig wegmaaken.

WEGRAAKEN. *g. w.* Verlooren worden, ontkoomen. *Se perdre, échapper.*

Dat is weggeraakt of verlooren. *Cela eſt perdu.*

Hij is weggeraakt, hij is 't ontkoomen. *Il s'eſt échappé.*

WEGREIZEN. *g. w.* Weggaan, zig op de reis begeven. *Se mettre en voyage, partir pour voyager.*

WEGRIJDEN. *g. w. Partir, s'en aller à cheval ou en chariot.*

De wagen is weggereeden. *Le chariot eſt parti.*

WEGROLLEN. *w. w. Rouler pour emporter.*

WEGROOVEN. *w. w. Faire du butin & l'emporter.*

WEGRUKKEN. *w. w.* Afrukken. *Arracher.*

WEGSCHAAKEN. *zie* Wegvoeren.

WEGSCHENKEN. *w. w.* Weggeeven. *Donner, faire préſent.*

WEGSCHIKKEN. *w. w.* Wegleggen, wegzenden. *Serrer, mettre en ſureté, envoyer.*

De kleederen zijn weggeſchikt. *On a ſerré les hardes, le linge, les habits.*

WEGSCHOPPEN. *w. w.* Met den voet weg doen gaan of wegdrijven. *Chaſſer à coups de pied.*

WEGSLAAN. *w. w.* Als, den bal weg ſlaan. *Chaſſer la balle, la renvoyer.*

WEGSLEEPEN. *w. w.* Heen ſleepen. *Entrainer, emporter.*

WEGSLUIPEN. *g. w.* Ter ſluip doorgaan. *Déloger ſans trompette, s'en aller en cachette, s'eſquiver.*

WEGSLUITEN. *w. w. Emporter quelque choſe pour l'enfermer, enfermer une choſe à part.*

WEGSMIJTEN. *w. w.* Wegwerpen. *Jetter.*

WEGSPOELEN. *w. w. Emporter par la force de l'eau.*

Dat ſtuk lands is door het water weggeſpoeld. *Cette piéce de terre a été emportée par les eaux.*

De vuiligheid met water wegſpoelen. *Chaſſer les ordures à force d'eau.*

WEGSTEEKEN. *w. w.* Verbergen. *Cacher.*

Hij heeft het weggeſtoken. *Il l'a caché.*

WEGSTIEREN. of wegſtuuren. *zie* Wegzenden.

WEGSTOOTEN. *w. w.* Verſtooten. *Pouſſer en arrière, pouſſer d'un lieu, faire reculer, repouſſer.*

Hij wou mij wegſtooten. *Il voulut me repouſſer.*

WEGSTRIJKEN. *w. w.* Naar zig ſtrijken. *Tirer à ſoi.*

Wegſtrijken. *zie* Zig wegmaaken.

WEGSTUUREN of wegſtieren. *zie* Wegzenden.

WEGTREKKEN. *w. w. en g. w.* Voorttrekken, verreizen. *Tirer de quelque lieu, retirer, partir, s'en aller.*

Zij zijn weggetrokken. *Ils ſont partis.*

Eene kiſt wegtrekken. *Retirer un coffre.*

WEGVAARDIG. *zie* Reisvaerdig.

WEGVAAREN. *g. w.* Heen vaaren. *Partir, s'en aller, démarer.*

Het ſchip zal morgen wegvaaren. *Le vaiſſeau partira demain.*

WEGVEEGEN. *w. w. Balayer, ôter avec le balai.*

De vuiligheid wegveegen. *Balayer les ordures, les ôter avec le balai.*

WEGVLIEDEN. *g. w.* Vlugten. *Fuir, s'enfuir, prendre la fuite.*

De vijand moeſt wegvlieden. *Les ennemis furent obligés de prendre la fuite.*

De vijanden, hoe talrijk dat die ook waren, zijn laſhartig weggevloden. *Les ennemis, quelque nombreux qu'ils fuſſent, ont pris la fuite en poltrons.*

WEGVLIEGEN. *g. w.* Heen vliegen. *S'envoler.*

De oijevaars zullen haaſt wegvliegen. *Les cigognes ſe retireront ou s'envoleront bientôt.*

WEGVLUGTEN. *g. w.* Wegvlieden. *Se réfugier, ſe retirer, s'enfuir.*

WEGVOEREN. *w. w.* Vervoeren, ontvoeren. *Emporter, enlever.*

Goederen wegvoeren. *Emporter des hardes, des marchandiſes, &c.*

Wegvoeren, wegſchaaken. Als, Een meisje wegvoeren. *Enlever une fille.*

WEGWAAIJEN. *g. w.* Door den wind opgenoomen worden. *Etre emporté ou enlevé par le vent.*

Mijn hoed waaide weg. *Le vent emporta mon chapeau ou mon chapeau fut emporté du vent.*

WEGWERPEN. *w. w.* Wegſmijten. *Jetter, rejetter.*

Bedorven goed wegwerpen. *Jetter des choſes gâtées.*

De wapenen wegwerpen of afleggen. *Jetter ou mettre bas les armes.*

Wegwerping. *z. v.* Verſmijting. *Action de jetter ou de rejetter.*

Wegwerpzel. *z. g.* Uitvaagzel. *Excrément, ordures.*

WEGWIJZER. *z. m.* Leidsman. *Guide, conducteur.*

Wegwijzer, paal op de kruiswegen om den weg te wijzen. *Poteau ou pilier qui ſert de guide dans les endroits où les chemins ſe croiſent.*

WEGZENDEN. *w. w.* Verzenden. *Envoyer, dépêcher.*

Goederen wegzenden. *Envoyer ou dépêcher des marchandiſes.*

WEGZETTEN *w. w.* Elders zetten. *Serrer, mettre en quelque lieu.*

Zet die doos weg, fluit die doos op. *Serrez cette boîte.*

WEGZIJN. *g. w. Etre parti.*

Ik dagt dat gij al weg waart. *Je croyois que vous étiez déja parti.*

WEGZWEMMEN. *g w.* Met zwemmen ontkoomen. *Se ſauver à la nage.*

WEL

WEI, weide. *zie* Weide.

WEI. *z. v.* Wei, hui. *Petit lait.*

Wei drinken. *Boire du petit lait.*

Zoete wei. *Du petit lait doux.*

Kaaswei. Schaapenwei. *zie onder* Kaas, enz.

Weiagtig. *bijv. w.* Huijagtig. *Séreux, ſéreuſe.*

Weiagtig bloed. *Du ſang ſéreux.*

Weiboter. *z. b.* Boter van wei gekarnd. *Du beurre fait de petit lait.*

WEIDE. *z. v.* Beemd, veld. *Pré, prérie ou mieux prairie.*

De koeijen gaan in de weide. *Les vaches paiſſent dans les prez.*

Koeiweide. *z. v.* Een ſtuk lands dat eene koe jaarlijks weiden kan. *Autant de prairie qu'il en faut pour nourrir une vache pendant un an.*

Hij heeft zes koeiweiden lands. *Il a un pré pour ſix vaches.*

Hooge weiden, laage weiden. *Prairies hautes & élevées, prairies baſſes.*

Oſſenweide. Vetweide. *zie onder* Os, enz.

Weidegeld. *z. g.* Huur van de weide. *Louage de prairies.*

Weidegraaf of Weidegraave. *z. m.* Regter over eene gemeene of ſtads weide, Weideregter. *Juge établi ſur les prez qui ſont dans le reſſort d'une ville.*

WEIDEN. *w. w.* In 't veld hoeden. *Paître, mener paître.*

Een.

Digitized by Google

Een herder weid zijne ſchaapen. *Le berger mène paître ou paît ſes brebis.*
Oſſen weiden. *Mener paître des bœufs, les engraiſſer dans une prairie.*
Weiden. *g. w.* Weijen, graazen, 't gras opeeten. *Paître, manger l'herbe dans les prairies.*
De ſchaapjes weiden langs den ſtroom. *Les moutons paiſſent le long du fleuve.*
WEIDER. *z. m.* Oſſenweider, vetweider. *Celui qui engraiſſe des bœufs pour les revendre.*
Oſſenweider. Vetweider. *zie onder* Os, enz.
Weideregter. *zie* Weidegraaf.
Weiding. *z. v.* Hoeding in 't veld. *Action de paître ou de mener paître.*
WEIDMES, weimes. *z. g.* Jaagers mes. *Couteau de véneur.*
WEIDS. *bijv. w.* Weidſch, pragtig, zwierig. *Pompeux, magnifique.*
Een weids kleed. *Un habit magnifique.*
Weidſch. *bijw.* Pragtiglijk. *Magnifiquement, ſomptueuſement.*
Weidſch gekleed gaan of zijn. *Etre magnifiquement habillé.*
WEIFELAAR. *z. m.* Een die niet regt door zee gaat, falivouwer. *Hypocrite, qui n'eſt pas ſincere, qui ne va pas droit.*
WEIFELEN. *g. w.* Wankelen, aarzelen. *Chanceler, n'être pas aſſuré, n'être pas ferme.*
Hij begint te weifelen. *Il commence à chanceler.*
Weifelen. *Zeewoord.* Tegen den wind worſtelen, in den wind op laveeren. *Chicaner le vent, le prendre en louvoyant.*
Weifelig. *bijv. w.* Wankelbaar. *Chancelant, inconſtant.*
Weifeling. *z. v.* Wankeling. *Doute, état chancelant.*
WEIGERAAR. *z. m.* Die weigert. *Celui qui refuſe.*
Weigeragtig. *bijv. w.* *Qui refuſe, qui fait le renchéri.*
Zij hield zig heel weigeragtig. *Elle fit la renchérie.*
WEIGEREN. *w. w.* Afſlaan, ontzeggen. *Refuſer.*
Eenen vriend iets weigeren. *Refuſer quelque choſe à un ami.*
Zijn roer heeft geweigerd. *Son fuſil a manqué, il n'a pas pris feu, il a pris un rat.*
Weigerig. *zie* Weigeragtig.
Weigering. *z. v.* Ontzegging. *Refus, action de refuſer.*
Eene eerlijke weigering. *Un honnête refus.*
Weigerlijk. *zie* Weigeragtig.
WEIGROEN. *bijv. w.* *Verd de pré.*
WEIK. *z. v.* Als, Linnen goed in de weik zetten. *Eſſanger le linge ſale, le mettre tremper dans de l'eau froide avant que de le blanchir.*
WEIKAAS. *z. v.* Kaas van tapte melk gemaakt. *Fromage maigre fait de petit lait.*
WEIKEN. *w w.* Weeken. *Tremper. zie* Weeken.
WEILAND. *z. g.* Veldland. *Prairie, étendue de terre en pré.*
Daar zijn veele weilanden in de Provintie van Holland. *Il y a beaucoup de prairies dans la Province de Hollande.*
WEIMAAND. *zie* Zomermaand.
WEIMAN. *z. m.* Jager, wildſchut. *Chaſſeur, veneur, giboyeur.*
Een weimans taſch. *Gibecière.*
WEIMES. *zie* Weidmes.
WEINIG. *bijw.* Luttel, niet veel. *Peu, guères.*
Weinig gelds. *Peu d'argent.*
Weinig volks. *Peu de gens.*
Een weinig wijns. *Un peu de vin.*
Daar is weinig aan gelegen. *Cela eſt de peu d'importance ou de peu de conſéquence.*
Ik geef 'er weinig om. *Je ne m'en mets guéres en peine, je ne m'en ſoucie guéres, je m'en ſoucie fort peu.*
Weinigheid. *zie* Weinigte.
Een weinigje. *Un peu, tra peu, tant ſoit peu.*
Geef mij een weinigje daar van. *Donnez-moi tant ſoit peu de cela, donnez-m'en un peu.*
Weinigte. *z. v.* Klein getal. *Un petit nombre.*
WEISCHUIT. *z. v.* *Petit bateau fort leger à l'uſage des chaſſeurs.*
WEISSEL, ſtroom in Polen. *Viſtule, fleuve de Pologne.*
WEIT. *z. v.* Tarw. *Du froment.*
WEITAS. *z. v.* Hageltas. *Gibecière de chaſſeur.*
WEITENBROOD. *z. g.* *Du pain de froment.*
Weitenkoek. *z. v.* *Gâteau fait de farine de froment.*
Weitenmeel *z. g.* *Farine de froment.*

W E K.

WEKGEZANG. *z. g.* *Aubade.*
WEKKEN. *w. w.* Wakker maaken. *Réveiller, éveiller, faire ceſſer ou rompre le ſommeil.*
Iemand tijdiglijk wekken. *Réveiller quelqu'un de bon matin, de bonne heure.*
WEKKER. *z. m.* Wekker aan een uurwerk. *Réveil, réveille-matin, ſonnerie fort rapide qui dure quelque temps & qui ſert à éveiller par ſon bruit.*
Den wekker tegen een zeker uur zetten. *Monter le réveille-matin pour une certaine heure.*
De wekker is afgeloopen. *Le réveil eſt au bas.*
Morgenwekker. *zie onder* Morgen.

W E L.

WEL, wiel, kolk, draaikolk, draaikuil. *zie* een van die woorden.
WEL, welle. *z. v.* Bron. *Source.*
Daar is eene ſchoone wel. *Il y a là une belle ſource.*
Eene wel zoeken *Chercher une ſource.*
Men heeft veele wellen gevonden met het raadzelſtokje of met de wichelroede. *On a trouvé pluſieurs ſources avec la baguette divinatoire.*
WEL. *bijw.* Behoorlijk. *Bien, comme il faut.*
Dat is wel. *Cela eſt bien.*
Dat gaat wel. *Cela va bien.*
Wel aan. *zie* Welaan.
Wel eer. *zie* Weleer.
Wel bekoom het u, wel moet het u bekomen. *Bien vous faſſe.*
Hij heeft zijn geld wel beſteed. *Il a bien employé ſon argent.*
Hij is wel bekend. *Il eſt bien connu.*
Het gaat wel. *L'affaire va bien, cela va bien.*
't Gaat hem zeer wel. *Ses affaires vont fort bien, elles ſont ſur un bon pied, elles ſont en bon train.*
Ik heb het niet te wel. *Je ne ſuis pas trop à mon aiſe.*
Zoo ik het wel hebb', moet de zaak zoo gaan. *Si je ne me trompe, la choſe doit aller ainſi.*
Zoo ik het wel hebb', wilt gij zeggen, dat, enz. *Si je vous comprens bien, vous voulez dire, que, &c.*
Zoo ik het wel hebb', zou de Koning nog van avond konnen aankomen. *Si je ſuis bien informé, ſi j'en dois croire ce que l'on m'écrit ou ce que l'on m'a dit, le Roi pourroit bien encore arriver ce ſoir.*
Ik geloove het wel. *Je le crois bien.*
Hij is wel gelaaden. *Il eſt bien chargé.*
Wel bedaagd. *Bien âgé.*
Ik mag zijn gezelſchap wel lijden. *Je puis bien ſouffrir ſa compagnie, je puis bien m'en accommoder.*
Ik mag 't wel lijden. *Je le veux bien, j'y conſens, je ne m'y oppoſe pas.*
Ik heb wel gedronken en wel gegeten. *J'ai bien mangé & bien bu.*
Wel, wel *Bien, bien.*
Wel, wat is 't? *Eh bien, qu'eſt-ce?*
Wel, waar zijt gij geweeſt? *Eh bien, où avez-vous été?*
Wel, heb ik 't u niet gezegd? *Eh bien, ne vous l'ai-je pas dit?*
Wel, wie zou dat gedagt hebben? *Ah! qui auroit cru cela?*
WELAAN. *bijw.* Wakker, luſtig! *Orça, ça, courage, allons donc, bé bien, or ſus.*
Welaan als het tog moet zijn. *Hé bien allons, puis qu'il le faut.*
Welaan dan, laat ons een begin maaken. *Ça, commençons.*
WELBEDAGT. *bijv. w.* Voorzigtig. *Prudent, ſenſé, bien aviſé.*
Wees welbedagt in 't geen gij doet. *Soyez prudent en ce que vous faites, penſez bien à ce que vous faites.*
WELBEHAAGEN. *z. g.* Believen. *Bon plaiſir, volonté.*
Naar Gods welbehaagen. *Selon le bon plaiſir de Dieu.*
Welbehaagen. *g. w.* *zie* Welgevallen.
Welbehaaglijk. *bijv. w.* *Agréable, qui plaît.*
Welbehaaglijk. *bijw.* *Agréablement, d'une manière agréable & qui plaît.*
WELBEREID. *bijv. w.* Wel toegemaakt. *Bien préparé.*
Welbereide ſpijs. *Des viandes bien préparées.*
WELBESPRAAKT. *bijv. w.* Wel ter taale. *Eloquent, qui dit & parle bien, qui a la langue bien pendue.*
Eene welbeſpraakte vrouw. *Une femme éloquente.*
Welbeſpraaktheid. *z. v.* Behaaglijke manier van uitſpraak. *Eloquence, élegance, élocution élégante & agréable, manière agréable de s'exprimer.*
WELDAAD. *z. v.* Gunſt. *Faveur, bienfait.*
Gods weldaaden aan den menſch zijn ontelbaar. *Les bienfaits de Dieu envers les hommes ſont innombrables.*
Eene weldaad erkennen. *Reconnître une faveur, un bienfait.*
Weldaadig. *bijv. w.* Goedgunſtig, mild, goeddoende. *Bienfaiſant, libéral, caritatif.*
Een weldaadig menſch. *Une perſonne bienfaiſante ou libérale.*
Weldaadiger. *zie* Weldoender.
Weldaadigheid. *z. v.* Goedgunſtigheid. *Munificence, libéralité.*
Weldaadigheid bewijzen aan den armen. *Faire du bien aux pauvres.*
WELDIG. *zie* Geweldig.
WELDOEN. *g. w.* Goed doen. *Faire du bien, bien faire, faire de bonnes œuvres ou de bonnes actions.*
Weldoen, wel handelen. *Woord van Ambagtlieden en Winkeliers.* *Servir bien, ſervir comme il faut.*
Indien ik uwe kalandiſie mag hebben, ik zal u altijd wel doen. *Si je puis avoir votre chalandiſe, je vous ſervirai toujours comme il faut.*
Door weldoen 't quaade overwinnen. *Vaincre le mal en bien faiſant.*

Digitized by Google

Weldoende. *bijv. w.* Verpligtend, gedienstig. *Obligeant, officieux.*
Weldoender. *z. m.* Weldaadiger. *Bienfaiteur, bienfacteur.*
Zijnen weldoender eeren. *Honorer son bienfaiteur.*
Weldoenster. *z. v. Bienfaitrice, bienfactrice.*
WELEER. *bijw.* Voorheen. *Ci-devant, autrefois.*
WELFSEL. *z. g.* Gewelf, verwulfsel. *Voûte.*
Het welfsel der zaale was beschilderd. *La voûte de la sale étoit peinte ou enjolivée de peintures.*
WELGEBOOREN. *bijv. w.* Van adelijke afkomst. *Noble, de noble race ou famille.*
De welgeboorene mannen van Rhijnland. *Les Juges de Rhinland.*
Welgeboorene vrouwe. *Femme noble.*
WELGEDAAN, gezond. *bijv. w. De bonne mine, bien fait, sain.*
Hij zag 'er welgedaan uit. *Il avoit bonne mine, il avoit de l'embonpoint.*
Welgedaan. *d. w.* van Weldoen. *zie* Weldoen.
WELGEGROND. *bijv. w. Bien fondé.*
WELGELEGEN. *bijv. w.* Op eene bequaame plaats staande. *Bien situé, bien placé.*
Eene welgelegene plaats. *Une place bien située.*
WELGELUKZALIG. *bijv. w. Bien-heureux.*
WELGEMAAKT. *bijv. w.* Van een goed fatsoen. *Bien fait, bien taillé, qui a bonne mine, qui a de la beauté & de l'agrément.*
Een welgemaakt man. *Un homme bien fait.*
Een welgemaakt kleed. *Un habit bien fait.*
Zij is welgemaakt van lichaam. *Elle est bien faite.*
WELGEMOED. *bijv. w.* Blijmoedig, kloekmoedig. *Courageux, résolu, content.*
Hij is wel gemoed om dien togt te doen. *Il est fort résolu de faire ce voyage.*
WELGESTELD. *bijv. w.* Welhebbend. *Qui est à son aise, qui a de quoi vivre.*
Een welgesteld man. *Un homme qui est à son aise.*
WELGEVALLEN. *g. w.* Behaagen. *Plaire, agréer, trouver bon.*
Ik zal 't mij laaten welgevallen. *Cela m'agréera, cela me plaira.*
Welgevallen. *z. g. Bonplaisir, volonté.*
Hij doet naar zijn welgevallen. *Il fait selon son bon plaisir.*
Welgevallig. *bijv. w.* Behaaglijk. *Agréable, complaisant.*
WELGEZIND. *bijv. w.* Welmeenende. *Bien intentionné.*
Het getal der welgezinden is 't grootste. *Le nombre des bien intentionnés prévaut, l'emporte, a le dessus, &c.*
WELGROND. *z. m.* Grond daar eene wel is. *Un fond où il y a une source.*
WELHEBBENDE. *bijv. w.* Welgegoed. *Qui est à son aise, qui a du bien.*
Welhebbende lieden. *Des gens qui sont à leur aise, qui ont du bien.*
WELIG. *zie* Weelig.
WELK, welke. *Opzigtelijk voornaamwoord.* Die, dat. *Lequel, laquelle, qui.*
Kinderen welker of wier vader gestorven is. *Des enfans dont le père est mort ou qui ont perdu leur père.*
Welk, welke? *Ondervragend voornaamwoord. Quel, quelle, qui, lequel, laquelle?*
Welke van beiden is het? *Qui est-ce des deux? Lequel est-ce des deux?*
Welker, welkers. *Dont, de qui, duquel, de laquelle, d'iquels, desquelles.*
WELKOM of welkoom. *bijv. w. Bien venu.*
Welkom zijn. *Etre le bien venu ou la bien venue.*
Welkoom te huis. *Soyez le bien venu.*
Welkoom hier. *Soyez le bien venu ici.*
Welkoom heeten. *zie* Verwelkoomen.
Welkoomheeting. *zie* Verwelkooming.
Welkomst. *z. v.* Aankomst. *Bien venue, bonne entrée.*
De welkomst geeven. *Payer la bien-venue.*
WELLEEVEND. *bijv. w.* Beschaafd. *Poli, civilisé, qui sait vivre, honnête.*
Zij is eene welleevende vrouw. *C'est une femme qui sait vivre.*
Welleevendheid. *z. v.* Beschaafdheid. *Politesse, honnêteté, civilité, la science du monde.*
De welleevendheid leeren. *Apprendre la civilité, les belles manières, apprendre à vivre dans le monde parmi les honnêtes gens.*
WELLEN. *g. w.* Opborrelen. *Soudre, jaillir, bouillonner.*
Het water welt uit den grond. *L'eau jaillit hors de la terre.*
Daar welt eene bron. *Là sourd une fontaine, il jaillit-là une source.*
WELLEN. *w. w.* Kooken. *Faire bouillir.*
Melk wellen. *Faire bouillir du lait.*
Welletje. *z. g.* Kleine opwelling. *Petit bouillon.*
Een welletje laaten opkooken. *Laisser un peu bouiller ou faire un petit bouillon.*
WELLEVEND, enz. *zie* Welleevend, enz.
WELLING. *z. v.* Opborreling. *Bouillonnement, jaillissement, source.*
WELLUIDEND. *bijv. w.* Welklinkend, zoetstemmig. *Harmonieux, mélodieux.*
Een welluidende muzijk. *Une musique harmonieuse ou mélodieuse.*
Welluidendheid. *z. v.* Zoetstemmigheid. *Harmonie, mélodie, accord de divers sons.*
De welluidendheid der toonen. *L'harmonie des tons.*
Welluidendheid der spraake. *Euphonie.*
WELLUST. *z. m.* Verlmaak, weelde. *Délices, volupté, plaisirs, sensualité.*
Hij is de welluft van 't gezelschap. *Il fait les délices de la compagnie.*
Zoo Bourdaloue wat te straf ons zegt, mijd den welluft. *Si Bourdaloue un peu sévère, nous dit, fuyez la volupté.* Boileau.
Zig tot welluften overgeeven. *S'abandonner ou s'adonner entiérement aux voluptés.*
Zig in welluften baaden. *Se plonger dans les voluptés.*
Welluftig. *bijv. w.* Weelderig. *Voluptueux, sensuel.*
Hij leid een welluftig leven. *Il mène une vie voluptueuse.*
Welluftiglijk. *bijw.* Weelderig. *Sensuellement, voluptueusement.*
Zij is welluftiglijk opgevoed. *Elle a été élevée voluptueusement.*
WELMEENEND. *bijv. w.* Van eene goede meeninge. *Bien intentionné.*
Een welmeenend man. *Un homme bien intentionné.*
Welmeenendheid. *z. v.* Eene goede meening. *Une bonne intention.*
't Is uit welmeenendheid geschied. *Cela s'est fait ou a été fait avec une bonne intention.*
WELP. *zie* Wulp.
WELRIEKEND. *zie* Welruikend.
Eene welriekende bloem. *Fleur odorante ou odoriférante.*
Een welriekend gewas. *Plante odoriférante ou aromatique.*
Welruikend. *bijv. w.* Welriekend, geurig. *Odorant, aromatique, qui sent bon, qui a une agréable odeur.*
Welruikende speceryen, reukwerk. *Odeurs aromatiques, drogues odoriférantes.*
Welruikendheid. *z. v.* Geurigheid. *Odeur aromatique, bonne & agréable odeur.*
WELSMAAKEND. *bijv. w. Delicat, de bon goût.*
Welsmaakende kost. *Des viandes délicates.*
WELSPREEKEND *bijv. w.* Welbespraakt, net van taal. *Eloquent, qui dit & parle bien.*
Een welspreekend man. *Un homme éloquent.*
De welspreekendheid is eene konst. *L'éloquence est un Art.*
Welspreekkonst of welspreekkunde. *z. v. La Rhétorique, l'Art de bien parler.*
WELSTAAN. *g. w.* Betaamen, voegen. *Etre bienséant.*
Dat kleed staat u zeer wel. *Cet habit-là vous sied fort bien.*
Welstaan. *z. g. Bienséance.*
Om het welstaan. *zie* Welstaanshalve.
Welstaande *bijv. w.* Welvoegende, welpassende. *Qui sied bien, bienséant, convenable, décent.*
Eene welstaande pruik. *Une perruque qui sied bien.*
Welstaanlijk. *zie* Welstaande.
Welstaanlijkheid. *zie* Gevoegelijkheid.
Welstaanshalve. *bijw.* Om den welstand. *Par bienséance, pour la forme.*
Hij zeide dat alleen welstaanshalve. *Il dit cela seulement par bienséance ou pour la forme.*
Welstand. *z. m.* Welvaart, welwezen. *Prospérité, bien.*
De welstand des lands. *La prospérité ou le bien de l'Etat.*
De welstand des lichaams. *L'embonpoint, la santé du corps.*
Naar iemands welstand verneemen. *S'informer ou s'enquerir de la prospérité de quelqu'un ou de sa santé.*
WELVAAREN. *g. w.* In goede gezondheid of in voorspoed zijn. *Se porter bien, être en prospérité.*
Welvaaren, zijne dingen wel doen. *Prospérer, être en prospérité, faire bien ses affaires.*
Vaar wel, ik wensche u wel te vaaren. *Je vous souhaite bonne santé & prospérité, adieu.*
Welvaaren. *z. g.* Welvaart, voorspoed. *Prospérité.*
's Lands welvaaren. *La prospérité du pays, le bien de l'Etat.*
Welvaarende. *bijv. w.* In eenen goeden staat zijnde. *Qui a de l'embonpoint, qui est en bonne santé, qui se porte bien.*
Het kind is welvaarend. *L'enfant se porte bien.*
Hij is een welvaarend man. *C'est un homme qui a la fortune favorable, ses affaires vont bien.*
Welvaarendheid. *z. v.* Gezonde of voorspoedige staat. *Embonpoint, bon état, prospérité.*
Welvaart. *z. v.* Welvaarendheid, welstand. *Bonheur, prospérité.*
Zijne welvaart hangt 'er aan. *Sa prospérité ou son bonheur en dépend.*
WELVEN. *w. w.* Overwelven. *Voûter, faire en forme de voûte.*
Eenen gang in een huis welven. *Voûter l'allée d'une maison.*
Eene gewelfde zaal. *Une sale voûtée ou faite en voûte.*
WELVERSTAANDE. *Een woord meest in de praktijk gebruikelijk.* Mids, behoudelijk. *Bien entendu: terme de pratique.*

Digitized by Google

Ik zal 't geld verſchieten, welverſtaande dat hij 'er zijn deel in draage. *Je débourſerai l'argent, bien entendu qu'il en payera ſa portion ou ſa part.*

WELVING. *zie* Welfzel.

WELVOEGLIJK. *zie* Welvoegend.

Welvoegend. *bijv. w.* Betaamelijk, welvoeglijk. *Bienſéant, décent, convenable, qui ſied bien.*

Eene welvoegende zaak. *Une choſe convenable.*

Welvoegendheid. *z. v.* Betaamelijkheid. *Bienſéance, convenance.*

Welvoegzaam. *zie* Welvoegend.

Welvoegzaamheid. *zie* Welvoegendheid.

WELWEZEN. *z. g.* Welſtand, welzijn. *Bonheur, bien, ſalut.*

Zijn welwezen hangt 'er aan. *Son bonheur en dépend.*

Hij deede dat tot zijn welwezen. *Il fit cela pour ſon bien.*

WELZAND. *z. g.* Drijfzand. *Sable mouvant, ſable de ravine, gravier.*

WELZIJN. *zie* Welwezen.

W E M.

WEMELEN. *g. w.* Zig al kruipende of vliegende beweegen. *Fourmiller, ſe remuer & s'agiter ſans ceſſe, grouiller.*

• De kinderen wemelen op zondagen in onze ſtraat. *Les jours de dimanche notre rue fourmille d'enfans.*

Het wemelt of krielt van maden in de kaas. *Le fromage grouille de guillots.*

't Wemelen of krielen der mieren. *Fourmillement, le mouvement que font les fourmis.*

Wemeling. *z. v* Gewemel. *Fourmillement.*

WEN. WEP.

WEN. *z. v.* Zeker gezwel of uitwas. *Sorte de tumeur, louppe.*

Zij heeft eene wen aan haar hoofd. *Elle a une tumeur ou louppe à la tête.*

Eene wen afzetten of afbinden. *Couper une louppe, ôter une louppe en attachant un fil autour.*

WEN. *koppelw. Digtkundigw.* Wanneer, als. *Quand, lorſque: Quand? en quel temps?*

Wen zij zijnen lofzang zingt. (Vondel.) *Quand elle chante ſes louanges.*

WENDELBOOM. *zie* Weversboom.

WENDELSTOK. *z. m.* Spil van eene trap *Vis ou noyau de montée.*

Wendeltrap of wenteltrap. *z. m. Eſcalier à vis ou à noyau.*

WENDEN, Volksnaam. *Vandales, nom de peuple.*

WENDEN. *w. w.* Keeren, draaijen. *Tourner, virer, braquer.*

Het ſpit wenden. *Tourner la broche.*

Het ſchip wenden. *Virer le vaiſſeau, changer de bord.*

Zijne ooren naar iets wenden. *Prêter l'oreille à quelque choſe.*

Wend u naar mij toe. *Tournez-vous vers moi.*

Eene koets wenden. *Braquer un caroſſe.*

Wenden. *g. w.* Voorttrekken, naar den eenen of den anderen kant gaan. *Tourner, tirer de quelque côté.*

De Ruiterije zal naar de linkerhand wenden. *La Cavalerie tournera à main gauche.*

• Op eenen anderen boeg wenden, op alle boegen wenden. *zie onder* Boeg.

WENDER. *z. m.* Die wend. *Celui qui tourne ou qui vire.*

Wending. *z. v.* Draaijing, keering. *Action de tourner ou de virer.*

WENK. *z. m.* Knik. *Coup d'œil, clin d'œil, œillade.*

Ik gaf hem eenen wenk. *Je lui fis ſigne de l'œil.*

Oogwenk. *zie onder* Oog.

Wenkbraauw. *z. v. Sourcil.*

De wenkbraauwen optrekken. *Froncer les ſourcils.*

Zij heeft zwarte wenkbraauwen. *Elle a des ſourcils noirs.*

WENKEN. *g. w.* Toeknikken of met de hand een teken geeven. *Faire ſigne de l'œil ou de la main.*

Ik wenkte hem dat hij zwijgen zoude. *Je lui fis ſigne de ſe taire.*

Ik wenkte hem met de hand. *Je lui fis ſigne de la main.*

Wenking. *z. v. Action de faire ſigne de la tête, de l'œil ou de la main.*

WENNEN. *w. w.* Gewennen. *Accoutumer, s'accoutumer, donner ou faire prendre une habitude.*

Ik kan mij daar niet toe wennen. *Je ne ſaurois m'accoutumer à cela.*

Wennis. *zie* Gewoonte.

Hij heeft eene quaade wennis over zig *Il a une mauvaiſe coutume, une méchante habitude.*

WENSCH. *z. m.* Begeerte, verlangen. *Souhait, déſir.*

Een goede wenſch. *Un bon déſir, un bon ſouhait.*

Naar wenſch. *A ſouhait.*

't Weêr is naar wenſch. *Le temps eſt à ſouhait.*

Geboortewenſch. Hartewenſch. Morgenwenſch. Vloekwenſch. Wraakwenſch. Zegenwenſch, enz. *zie onder* Geboorte, enz.

Heilwenſch. *zie* Gelukwenſching.

Wenſchelijk. *bijv. w.* 't Geen men wenſchen mag. *Déſirable, ſouhaitable.*

Eene wenſchelijke zaake. *Une choſe déſirable, ſouhaitable, une choſe à déſirer ou à ſouhaiter.*

WENSCHEN. *w. w.* Begeeren, verlangen. *Souhaiter, déſirer, former des déſirs ou des vœux.*

Ik wenſche u geluk op uwe reize. *Je vous ſouhaite un bon ou un heureux voyage.*

Ik wenſch 'er niet naar. *Je ne ſouhaite pas cela.*

Ik wenſche u goeden dag. *Je vous ſouhaite le bon jour.*

Ik wenſch u goeden avond. *Je vous ſouhaite le bon ſoir.*

Ik wenſch u goeden nagt. *Je vous ſouhaite une bonne nuit.*

Hij wenſchte mij alles goeds. *Il me ſouhaita toute ſorte de proſpérité.*

't Ware te wenſchen dat de menſchen in eene geduurige vreede leefden. *Il ſeroit à ſouhaiter que les hommes vécuſſent dans une paix perpétuelle.*

Ik wenſchte wel dat de gemeene zaaken op eenen beteren voet ſtonden. *Je voudrois bien que les affaires générales fuſſent ſur un meilleur pied.*

De wenſchende wijze. *Woord der Griekſche Spraakkunſt. L'optatif: terme de la Grammaire Grecque.*

Wenſching. *z. v.* Wenſch. *Souhait, déſir.*

Na wenſching van heil en zegen. *Après avoir ſouhaité bonheur & bénédiction.*

Gelukwenſching. *zie onder* Geluk.

Wenſel. *zie* Aanwenning.

Wenſſen. *zie* Wenſchen.

Wenſt. *z. v. zie* Aanwenning.

Wentelroodtjes. *z. g. meerv. Soupes dorées.*

WENTELEN. *w. w.* Rollen, tuimelen. *Tourner ou rouler de côté & d'autre.*

Eenen ſteen voortwentelen. *Rouler ou faire tourner une pierre.*

't Varken wentelt zig in het ſlijk. *Le pourceau ſe veautre dans la boue.*

Wenteling. *z. v.* Tuimeling. *Action de faire tourner, &c.*

Wenteling in 't ſlijk. *L'action de ſe veautrer dans la boue.*

Wentelſpil van eenen trap. *z. v.* Wentelſtok. *Vis ou noyau de montée.*

Wenteltrap. *z. m.* Wendeltrap, ſlingertrap. *Eſcalier à vis ou à noyau.*

Wentelſteen. *z. m.* Rolſteen. *Rouleau de pierre.*

Wentelſtok. *zie* Wendelſtok of wentelſpil.

Een verhoolen wenteltrap. *Eſcalier à noyau dérobé.*

Wenzel. *zie* Aanwenning.

WEPELAAR, enz. *zie* Weifelaar, enz.

W E R.

WERDEN. *zie* Worden.

WERELD. *zie* Waereld.

WERF. *z. v.* Eene ledige plaats om op te werken. *Lieu vuide, où l'on travaille.*

Een ſchip op de werf haalen. *Mettre un vaiſſeau en chantier.*

Een ſchip van de werf laaten loopen. *Lancer un vaiſſeau à l'eau, le faire deſcendre du chantier dans l'eau.*

Timmerwerf. *zie onder* Timmer.

Werfboot. *z. g.* Boot ten dienſt van de werf. *Chaloupe qui ſert au chantier.*

WERFGELD. *z. g.* Aanritsgeld, geld om ſoldaaten te werven. *Argent qui ſert à lever des ſoldats, argent pour les recrues.*

WERK. *z. g.* Arbeid, moeite. *Travail, ouvrage, beſogne.*

Aan 't werk zijn. *Etre au travail.*

Zijn werk deugt niet. *Sa beſogne ne vaut rien.*

Een ſchoon werk. *Un bel ouvrage.*

Ingeleid werk, kiſtenmakers werk. *Ouvrage de rapport, marquetterie.*

Uit zijn werk ſcheiden, het werk ſtaaken. *Quitter le travail.*

Een werk aanneemen. *Entreprendre un ouvrage.*

Iemand werk verſchaffen. *Tailler de la beſogne à quelqu'un, lui donner de l'ouvrage.*

Te werk gaan. *Apprendre un métier.*

• Wonderlijk te werk gaan of handelen. *Agir d'une manière étrange ou bizarre.*

Werk, agting. *Eſtime, cas que l'on fait d'une choſe.*

• Veel werks van iemand maaken, voor iemand groote agting hebben. *Faire beaucoup de cas de quelqu'un, avoir une haute eſtime pour lui.*

Ik maak 'er weinig werks van, ik geef 'er weinig om. *Je n'en fais guéres de cas, je ne m'en ſoucie guéres.*

Werk, daad. *Oeuvre, action.*

Goede werken doen. *Faire de bonnes œuvres.*

Overtollige werken. *Oeuvres de ſurérogation.*

't Geloof zonder de werken is dood. *La foi ſans les œuvres eſt morte.*

Uit de werken der Wet zal geen vleeſch geregtvaerdigd worden. *Nulle chair ne ſera juſtifiée par les œuvres de la Loi.*

Laat ons afleggen de werken der duiſternisſe. *Dépouillons les œuvres de ténèbres.*

God zal een iegelijk naar zijne wer-

Digitized by Google

ken vergelden. *Dieu rendra à chacun selon ſes œuvres.*

De werken van een leger of van eene veſting, beſchanſlingen. *Ouvrages, fortifications, travaux.*

Morgen voor den middag zal de Koning de werken der veſting bezigtigen. *Demain avant midi le Roi viſitera les travaux de la place.*

Werken, geſchriften. *Oeuvres, livres, volumes, ouvrages, productions.*

De werken van Cicero. *Les œuvres de Ciceron.*

Daar zijn tegenwoordig veele groote werken onder de pers. *Il y a préſentement pluſieurs grands ouvrages ſous preſſe.*

Een geeſtig werk. *Un ouvrage fort ſpirituel ou fort ſpirituel.*

Aardenwerk. Landwerk.
Achterwerk. Lapwerk.
Akkerwerk. Latwerk.
Beeldewerk. Legwerk.
Bergwerk. Leurwerk.
Beuzelwerk. Leuterwerk.
Binnenwerk. Liftwerk.
Bloemwerk. Loofwerk.
Boerenwerk. Lorrenwerk.
Bolwerk. Memoriwerk.
Bontwerk. Metzelwerk.
Borduurwerk. Molenwerk.
Breiwerk. Morgenwerk.
Broddelwerk. Muurwerk.
Buitenwerk. Naaiwerk.
Bijwerk. Naaldewerk.
Dagwerk. Nagtwerk.
Draadwerk. Plaatwerk.
Draaiwerk. Poppenwerk.
Futzelwerk. Pronkwerk.
Graafwerk. Pronſelwerk.
Graveerwerk. Puikwerk.
Guitenwerk. Radwerk.
Handwerk. Reukwerk.
Haperwerk. Reuzenwerk.
Haſpelwerk. Rinkelwerk.
Heiwerk. Rooſterwerk.
Hexenwerk. Schilderwerk.
Hoerenwerk. Schimpwerk.
Hoetelwerk. Schrijnwerk.
Hoofdwerk. Slingerwerk.
Hoornwerk. Slingeruurwerk.
Houtwerk. Speldenwerk.
Huiswerk. Steekwerk.
IJzerwerk. Tapijtwerk.
Ivoorwerk. Tinnewerk.
Kantwerk. Touwwerk.
Kerkwerk. Traaliwerk.
Kermiswerk. Venſterwerk.
Kettingwerk. Vliegwerk.
Keukenwerk. Vuurwerk.
Kinderwerk. Weerwerk.
Klinkwerk. Winterwerk.
Knoeiwerk. Witwerk.
Konſtwerk. Wonderwerk.
Koperwerk. Zakuurwerk.
Koraalwerk. Zilverwerk.
Kranswerk. Zimmenwerk.
Kroonwerk. Zinnenwerk.
Kruiswerk. Zomerwerk.
Lakwerk. enz.

zie onder, Aarde, enz.

Netwerk. *zie* Leurwerk.

Paalwerk, paalen daar men op bouwt. *Pilotage.*

Plakwerk. *zie* Legwerk.

Voddenwerk. *zie* Leurwerk.

WERK, het uithekſel van vlas of hennip. *Etoupes, rebut du chanvre & du lin.*

Het naaikuſſen is met werk gevuld. *Le coſſin à coudre eſt rempli d'étoupes.*

WERKAGTIG. *bijv. w.* Arbeidzaam. *Laborieux, laborieuſe.*

Zij is werkagtig van aard. *Elle eſt laborieuſe d'inclination, elle eſt naturellement laborieuſe.*

Werkbaas. *z. m.* Werkmeeſter. *Maître ouvrier, ouvrier.*

Werkbeeſt. *zie* Laſtbeeſt.

Werkdaadig. *bijv. w.* Werkelijk. *Actif, actuel.*

Eene werkdaadige godvrugtigheid. *Une piété actuelle.*

Werkdaadigheid. *z. v.* Werkelijke betragting. *Activité, pratique actuelle.*

Werkdag. *z. m.* Dag om te werken. *Jour, ouvrier, jour ouvrable.*

Werkelijk. *bijv. w.* Werkend, daadelijk. *Actif, agiſſant; actuel, réel, effectif.*

Werkelijk, dat veel werk vereiſcht. *Qui demande beaucoup de travail.*

Een werkelijk huis. *Une maiſon où il y a beaucoup à travailler.*

Werkelijk *bijw.* Daadelijk. *Actuellement, en effet.*

Ergens werkelijk mee bezig zijn. *Etre actuellement occupé à quelque choſe.*

Werkelijkheid. *z. g.* Bezigheid. *Occupation, activité.*

Werkeloos. *bijv. w. Ineffectif.*

Werken. *g. w.* Arbeiden. *Travailler, prendre de la peine, opérer.*

Te vergeefs werken. *Travailler en vain.*

Luſtig werken. *Travailler beaucoup, avec ardeur.*

Op zijn gemak werken. *Travailler à loiſir.*

Bij de kaers werken. *Travailler à la chandelle.*

De genade werkt in of op de harten der wedergeboorenen. *La grace agit ou opére dans les cœurs des régénérés.*

De geneesmiddelen die ik ingenomen had wilden niet werken. *La médicine que j'avois priſe ne fit aucun effet, n'opéra point du tout.*

Werken, giften, ſchuimen. *Fermenter, lever, ſe lever, écumer, jetter de l'écume.*

Het bier werkt nog. *La bière fermente ou travaille encore.*

Men zegt dat de wijn werkt als de wijngaard bloeit of in haaren bloei ſtaat. *On dit que le vin travaille quand la vigne eſt en fleur.*

WERKER. *z. m.* Die werkt. *Ouvrier, celui qui travaille.*

* Werkers der ongeregtigheid. *Ouvriers d'iniquité.*

Bergwerker. Dagwerker. Handwerker. Houtwerker. Lintwerker. Nagtwerker. Pleiſterwerker. Reukwerker. Schrijnwerker. Tapijtwerker. Vuurwerker. Wijnwerker. Witwerker. Zijdenwerker. Zilverwerker, enz. *zie onder* Berg, enz.

Koordwerker. *zie* Lijnſlager.

Schanswerker. *zie* Schansgraver.

Werkheilige. *z. m. en v.* Die door zijne werken meent voor God geregtvaerdigd te worden. *Qui croit être juſtifié devant Dieu par ſes œuvres.*

De Phariseën waren werkheiligen. *Les Phariſiens croyoient être juſtifiés par leurs œuvres.*

Werkhuis. *z. g.* Werkplaats, werkſtede, werkwinkel. *Lieu ou l'on travaille, manufacture, laboratoire.*

Werkje. *z. g.* Klein werk. *Petit ouvrage, petit traitté.*

Een werkje uitgeeven, een traktaatje in 't ligt geeven. *Faire paroître un petit traitté, le donner au jour, le rendre public.*

Werking. *z. v.* Uitwerking. *Effet, opération.*

Dat heeft geen werking gedaan. *Cela n'a pas opéré.*

De werking van de natuur. *L'effet de la nature.*

Werkknegt. *z. m. Compagnon chez un artiſan, celui qui n'eſt plus apprentif, mais qui travaille pour un ſalaire.*

Werklieden. *z. m. meerv.* Arbeiders. *Ouvriers, artiſans, travailleurs.*

De werklieden betaalen. *Payer les ouvriers.*

Werkluiden. *zie* Werklieden.

Werkman. *z. m.* Werker. *Ouvrier, celui qui travaille.*

Hij is een goed werkman, hij verſtaat zijn werk wel. *C'eſt un bon ouvrier, il travaille bien, il entend bien ſon métier.*

Werkmeeſter. *z. m.* Werkbaas, bouwmeeſter. *Ouvrier, architecte.*

Werkmiddel. *z. g. Expédient, moyen.*

Ik heb alle de bedenkelijke werkmiddelen te vergeefs gebruikt. *J'ai employé en vain tous les moyens ou tous les expédiens imaginables.*

Werkplaats. *zie* Werkhuis.

Werkſaam. *zie* Werkzaam.

‡ Werkſloof. *z. v.* Vrouw die uit waſchen of ſchrobben gaat. *Laveuſe, celle qui va nettoyer les maiſons.*

Werkſpelde. *z. v.* Spelde die de ſpeldenwerkers gebruiken. *Epingle dont ſe ſervent celles qui font de la dentelle ſur un coſſin avec des fuſeaux.*

Werkſtede. *zie* Werkhuis.

Werkſtellig. *bijv. En œuvre, en pratique.*

Iets werkſtellig maaken, iets in 't werk ſtellen. *Mettre quelque choſe en exécution, l'exécuter.*

Werkſtelligheid. *z. v.* Werkelijke oefening. *Exécution.*

Werkſter. *z. v. Travailleuſe, femme ou fille qui travaille.*

Werkſtuk. *z. g.* Maakzel, ſtuk werks. *Ouvrage, production.*

Een konſtig werkſtuk. *Un bel ouvrage, un ouvrage admirable.*

Werktijd. *z. m. Temps de travailler, temps deſtiné au travail.*

Werktuig. *z. g.* Gereedſchap om te werken. *Inſtrument, outil.*

Een kiſtenmakers werktuig. *Inſtrument ou outil de menuiſier.*

Werktuigkunde. *z. v. La Mécanique, la Statique.*

Werktuiglijk. *bijw. Mécaniquement.*

De daaden der dieren geſchieden, volgens Descartes werktuiglijk. *Les animaux n'agiſſent que mécaniquement ſuivant Deſcartes.*

Werktuigmaker. *z. m.* Die werktuigen maakt. *Machiniſte.*

Werkverbond. *z. g.* Verbond der werken. *L'Alliance des œuvres: terme de Théologie.*

God maakte met Adam een werkverbond, gelijk zommigen zeggen. *Dieu fit l'alliance des œuvres avec Adam, ſelon le ſentiment de quelques Théologiens.*

Werkvolk. *zie* Werklieden.

Werkvrouw. *z. v.* Vrouw die werkt. *Travailleuſe, femme ou fille qui travaille.*

Werkwijze. *z. v. Woord der Spraakkunſte.* Wijze van de vervoeging der werkwoorden. *Mode ou mœuf dans la conjugaiſon des verbes: terme de Grammaire.*

Werkwinkel. *zie* Werkhuis.

Werk-

Digitized by Google

Werkwoord. z. g. Woord der ſpraakkunde. *Verbe: terme de Grammaire.*
Werkzaam. bijv. w. Arbeidzaam. *Laborieux, actif, agiſſant.*
Een werkzaam man. *Un homme laborieux.*
Werkzaamheid. z. v. Arbeidzaamheid. *Activité, humeur laborieuſe ou agiſſante.*
WERM zie Warm.
WERP. z. m. zie Worp.
Werpanker. z. g. *Ancre à la veille, ancre prête à mouiller, ancre de toue, ancre à touer, toueur.*
WERPEN. w. w. Gooijen, ſmijten. *Jetter.*
Met eenen ſteen werpen. *Jetter une pierre.*
Volk in eene veſting werpen. *Jetter des troupes dans une forteresſe.*
Zig in gevaar werpen. *Se mettre en danger, s'expoſer au péril.*
Hij wierp zig in het dikſte der vijanden. *Il ſe jetta dans la mêlée ou au milieu des ennemis.*
't Geſchut en de koopwaaren over boord werpen. *Faire le jet.*
Twaalf oogen met twee dobbelſteenen werpen. *Jetter douze points avec deux dez.*
Werpen, ſchieten. *Lancer, darder, jetter avec violence.*
Eenen pijl of ſchigt werpen. *Lancer un dard.*
Jongen werpen, jongen voortbrengen als de beeſten. *Mettre bas, faire des petits; pouliner, véler, agneler, chienner.*
De merrije heeft een veulen geworpen. *La cavalle a pouliné.*
De teef heeft jongen geworpen. *La chienne a chienné ou fait des petits.*
Werpgeweer. z. g. Schigten, werplanſen. *Dards, lances, armes à lancer ou à darder.*
Werping. z. v. Gooijing, werping van jongen. *Jet, action de jetter; action de mettre bas.*
Werplanſen. zie Werpgeweer.
Werplood. z. g. Dieploood, zinklood, peillood. *Sonde, terme de Marine.*
't Werplood uitſmijten. *Jetter la ſonde, ſonder: terme de Marine.*
Werpnet. z. g. Net dat men uitwerpt om viſch te vangen. *Epervier, ſorte de filet à pêcher.*
Werpprijl. z. m. Werpſchigt. *Javelot, ſorte de dard.*
Werpſchigt. z. m. *Un Javelot, un dard.*
Werpſchijf. z. m. Speelſchijf. *Petit palet, diſque.*
Werſpeer. z. v. Schigt of werpſpies. *Javelot, ſorte de dard ou de javeline, zagaye.*
Werpſpel. z. g. Dobbelſpel. *Jeu de dez.*
Werſpies. z. v. Spies die de Mooren gebruiken. *Zagaye, ſorte de grand dard, dont ſe ſervent les Moresi*
Werptol. z. m. Zeker kinder ſpeeltuig. *Toupie.*
WERRELD. zie Waereld.
WERS. zie Wars.
WERVEL. z. m. *Tournique.*
Den wervel op de deur doen. *Fermer la porte au tourniquet.*
Spillenwerk. zie onder Spille.
WERVELBEEN. z. g. *Vertèbre, os de l'épine du dos.*
Wervelbeenderen. z. g. *meerv.* De leedjens in 't ruggraat. *Vertèbres, les os de l'épine du dos.*
WERVELEN. w. w. Met eenen wervel toedoen. *Fermer au tourniquet.*
Het deurtje van 't kasje is gewerveld. *La porte de la petite armoire eſt fermée au tourniquet.*
WERVELDRAAIJER. z. m. Die een hek op- en toe doet. *Portier, qui ouvre & ferme une barrière.*
* Werveldraaijer van het hek. Die in de regeering alles beſtiert. *Celui qui a le plus d'autorité dans le gouvernement, celui qui gouverne tout.*
WERVELWIND. z. m. Draaiwind, dwarlwind. *Tourbillon, vent impétueux qui va en tournoyant.*
Een vreeſelijke wervelwind. *Un furieux tourbillon.*
WERVELZIEK. bijv. w. Wuſt, herſenloos. *Sujet à des vertiges, à qui la tête & la cervelle tournent.*
Een wervelziek brein. *Une cervelle démontée.*
Wervelziekte. z. v. *Vertige, tournoyement de tête.*
WERVEN. w. w. In krijgsdienſt aanneemen. *Lever, faire des levées, enrôler.*
Volk werven, krijgsvolk aanneemen. *Lever des ſoldats, enrôler des ſoldats.*
WERVER. z. m. Die krijgsvolk werft. *Celui qui fait des levées de ſoldats.*
Werving. z. v. Aanneeming van krijgsvolk. *Levée de ſoldats.*
De werving gaat ſlap voort. *Les levées ſe font lentement.*
WERWAARTS. bijw. Waar naar toe? *Vers où? De quel côté? Vers quel côté?*
Werwaarts is de reize? *Où allez-vous? De quel côté tournez-vous?*
Ik weete niet werwaarts. *Je ne ſai où, je ne ſai de quel côté.*
WERZELLN. zie Tegenſtreeven.

WES. WET.

WESHALVEN. bijw. Om welke reden. *C'eſt pourquoi, pour cette raiſon.*
Weshalven ik hem voorhield dat, enz. *C'eſt pourquoi je lui repréſentai que, &c.*
WESP. z. v. Horzel. *Guêpe, ſorte de groſſe mouche.*
Ik wierd van eene weſp geſtooken. *Je fus piqué d'une guêpe.*
Weſpenneſt. z. g. Neſt van weſpen. *Nid de guêpes.*
Een weſpenneſt ſtooren. *Troubler un nid de guêpes.*
Weſpenhonig. z. m. Slegte honig. *Miel de guêpe, méchant miel.*
WEST. bijv. w. Dat van 't weſten komt. Als, De wind is weſt. *Le vent eſt oueſt.*
Weſt, Weſten. z. m. en g. *Occident, Ponant, partie de notre hémiſphère qui eſt au couchant, Oueſt.*
Om de weſt vaaren. *Faire route par l'occident.*
De wind waait uit den weſten. *Le vent ſouffle ou vient de l'occident; le vent eſt oueſt.*
Naar 't weſten. *Du côté de l'occident ou du couchant.*
De zon gaat in 't weſten onder. *Le ſoleil ſe couche à l'occident ou à l'oueſt.*
Weſtelijk. bijv. w. Uit den weſten. *D'oueſt, d'aval, qui vient du couchant.*
Weſtelijke winden. *Les vents d'oueſt ou d'aval.*
Weſten. zie Weſt.
Weſter. bijv. w. Weſterſch, naar 't weſten leggende. *Occidental, qui eſt à l'occident.*
De weſterhoek. *La région occidentale.*
De weſterkerk. *L'Egliſe occidentale.*
Weſterſche. bijv. w. Weſter. *Occidental, qui eſt à l'oueſt*
De weſterſche volken. *Les peuples occidentaux.*
Weſterwind. z. m. *Vent d'Occident, vent de Ponant, vent d'Oueſt.*
WESTFAALEN of Weſtphaalen. z. g. Eene groote landſtreek van veele Vorſtendommen, enz. in Duitſchland. *Weſtphalie, une grande étendue de pays, où il y a pluſieurs Souverainetés, un des dix Cercles de l'Empire d'Allemagne.*
Weſtfaaling. z. m. Iemand uit Weſtfaalen. *Weſtphalien, qui eſt natif de Weſtphalie.*
Te Amſterdam woonen veele Weſtfaalingen. *Pluſieurs Weſtphaliens demeurent à Amſterdam.*
't Weſtfaalſch. z. g. *Le Weſtphalien, le langage de Weſtphalie.*
Weſtfaalſch. bijv. w. Dat Weſtfaalen betreft of raakt. *De Weſtphalie, qui regarde ou qui concerne la Weſtphalie.*
De Weſtfaalſche of Munſterſche vreede. *La paix de Weſtphalie ou de Munſter.*
Weſtfaalſche ham. *Jambon de Weſtphalie, jambon de Mayence, ainſi appellé parce qu'il y avoit autrefois une grande foire de jambons de Weſtphalie à Mayence.*
WESTINDIE. z. v. Eene groote landſtreek in Amerika. *Les Indes occidentales.*
Weſt-indiſch. bijv. w. *Qui concerne les Indes occidentales.*
Weſt-Indiſche Maatſchappije. *Compagnie des Indes Occidentales.*
Weſt-Indiſchvaarder. z. m. *Vaiſſeau qui va aux Indes Occidentales.*
Weſtkuſt. z. v. Weſterſche kuſt. *Côte occidentale.*
Wij deeden de weſtkuſt aan. *Nous prîmes terre ſur la côte occidentale.*
Weſtnoordweſt. *Oueſt-nord-oueſt.*
Wij ſtelden onze koers weſtnoordweſt. *Nous fîmes notre cours oueſt-nord-oueſt.*
Een weſtnoordweſte wind. *Le vent d'oueſt-nord-oueſt.*
WESTPHAALEN. zie Weſtfaalen.
WESTVAARDER. z. m. Een ſchip dat om de weſt vaart. *Vaiſſeau qui navige vers l'oueſt.*
WESTVRIESLAND. z. g. Noordholland. *Weſt-Friſe, Northollande ou Hollande ſeptentrionale.*
WESTWAARTS. bijw. Naar 't weſten. *Vers l'oueſt, du côté de l'oueſt.*
Wij zeilden weſtwaarts. *Nous fîmes route vers l'oueſt.*
Weſtzijde. z. v. Weſtkant. *Côte occidentale, côte d'oueſt, côte d'occident.*
Wij zijn aan de Weſtzijde van dat land. *Nous ſommes à l'oueſt de ce pays-là.*
Weſtzuidweſt. *Oueſt-ſud-oueſt.*
De wind quam uit den weſtzuidweſten. *Le vent étoit oueſt-ſud-oueſt.*
WET. z. v. Regel, voorſchrift. *Loi, conſtitution, régle, ordonnance.*
Eene ſtrenge wet. *Une loi ſévère.*
Eene ſtaalen wet, een vaſte regel. *Régle ou loi immuable, loi fondée, maxime inébranlable.*
De wet Gods. *La loi de Dieu.*
De wet van Moſes. *La loi de Moïſe.*
De wet der Natuure leert ons zulks. *La loi de la Nature nous dit cela.*
De wetten des lands. *Les loix ou les conſtitutions du pays.*
De wet onderhouden. *Obſerver la loi.*
De wet overtreeden of ſchenden. *Violer la loi.*
Wetten geeven. *Donner la loi, être le maître.*
Iemand de wet ſtellen, onaangenaam.

Digitized by Google

gebieden. *Faire la loi à quelqu'un, lui donner la loi, maitriſer, lui commander abſolument.*

Nood breekt wet. *Néceſſité n'a point de loi.*

Die van de wet, de Heeren van de Wet, den Geregte. *Le Magiſtrat, la Régence de la ville.*

De Wet veranderen. *Changer la Magiſtrature.*

Akkerwet Burgerwet. Grondwet. Klooſterwet. Kriegswet. Oſſerwet. Oorlogswet. Zedewet, enz.

zie onder Akker, enz.

WET. *z. g.* Paerdewet. *zie* Wed.

WETBOEK. *z. g.* 't Boek der burgerlijke wetten. *Code, Livre du Droit Civil.*

Wetboek, 't boek daar de wetten van Moſes in geſchreven ſtaan. *Le Pentateuque, les livres dans leſquels les loix de Moïſe ſont écrites.*

Het wetboek der Turken. *L'Alcoran.*

Wetbreeker. *z. m.* Wettenſchender. *Tranſgreſſeur de la loi, celui qui enfreint & viole la loi.*

Wetbreuk. *z. v.* Wetſchending. *Tranſgreſſion de la loi.*

Wetgeever. *z. m.* Die de wetten opſtelt. *Legiſlateur.*

Moſes de wetgeever der Hebreën. *Moïſe, le Légiſlateur des Hebreux.*

Wetgeleerde. *z. m.* Regtsgeleerde. *Légiſte, qui a connoiſſance des loix, Juriſconſulte, qui fait profeſſion de la ſcience des loix, Docteur en Droit.*

Wetgeleerdheid. *z. v.* Regtsgeleerdheid. *Juriſprudence, connoiſſance ou ſcience du Droit.*

Wethouder. *z. m.* Regter, Magiſtraat. *Magiſtrat.*

De Wethouders lieten een plakkaat afkondigen. *La Régence fit publier un placard.*

Wetſchending. *zie* Wetbreuk.

WETSTAAL, Vleeſchhouwers ſtaal. *zie* Slagers priem.

WETSTEEN. *z. m.* Slijpſteen. *Pierre à aiguiſer, queux: ce dernier mot eſt un peu vieux.*

* 't Hof is de wetſteen der vernuften. *La cour aiguiſe ou rafine les eſprits.*

Wetſteen, oliſteen. *Pierre douce, pierre à l'huile, pierre à repaſſer des raſoirs.*

WETTELIJK. *bijv. w.* Geöorloſd. *Légitime, licite, permis par les loix, légal.*

Eene wettelijke zaak. *Une choſe ou affaire légitime.*

Wettelijk. *bijw.* Op eene wettelijke wijze. *Légitimement, d'une manière légitime, légalement.*

Wettelijkheid. *Convenance légale, conformité légale.*

Wetteloos. *bijv. w.* Zonder wet, die geen wetten volgt. *Sans loi, qui ne ſuit point de loix.*

WETTEN. *w. w.* Sliipen. *Aiguiſer, éguiſer, repaſſer, affiler.*

Een mes wetten. *Aiguiſer un couteau.*

WETTEN. *z. v. meerv.* van Wet.

Wettenſchender. *zie* Wetbreeker.

WETTIG. *bijv. w.* Wettelijk, egt. *Légitime, qui a les conditions requiſes par la loi, juſte, équitable.*

Een wettig huwelijk. *Un mariage légitime.*

Wettig, bevoegd, geregtigd. *Autoriſé, compétent, qualifié.*

Wettig deel, het deel dat den kinderen volgens de wetten toekoomt uit de goederen der ouderen. *Légitime, légitime portion, droit que la loi donne aux enfans ſeulement ſur les biens de leurs parens.*

Wettig maaken. *w. w. Légaliſer.*

Wettig verklaaren. *w. w. Légitimer.*

Wettig, 't geen in de wet is. *Légal ce qui eſt dans la loi.*

Wettige Regter. *Juge compétent.*

WETTIGEN. *w. w.* Wettig maaken, goed keuren, egten. *Légitimer, déclarer légitime par autorité ſouveraine.*

Een ſpeelkind door een huwelijk wettigen. *Légitimer par un mariage un bâtard ou un enfant naturel, un enfant venu avant le mariage.*

Ik kan zulk eene zaak niet wettigen. *Je ne ſaurois autoriſer une telle choſe.*

Wettigheid. *z. v.* Ten opzigt van een kind, dat in onegt gebooren zijnde, wettig verklaard word. *Légitimité, par rapport à un enfant qui étant né bâtard eſt déclaré légitime.*

Wettigheid, billijkheid. *Equité, juſtice, validité.*

Wettiging. *z. v. Légitimation.*

Wettiglijk. *bijw.* Op eenige wettige wijze. *Légitimement, ſelon la loi.*

Wettiſch. *bijv. w.* Dat in de wet bevolen word. *Légal.*

WEV. WEIJ. WEZ.

WEVEN, enz. *zie* Weeven, enz.

WEIJ, enz. *zie* Wei, enz.

Weijerije. *z. v.* Plaats om beeſten te weiden. *Prairie, lieu où paiſſent les bêtes qu'on engraiſſe.*

Weijerije, oſſenweijerije. *z. v. Le métier de celui qui engraiſſe les bœufs.*

Ik vinde mijne rekening niet bij de weijerije. *Je ne trouve pas mon compte a engraiſſer des bœufs.*

Weijerije, jagerije, jagt. *Vénerie, chaſſe.*

Een liefhebber van de weijerije. *Qui aime la chaſſe, amateur de la vénerie.*

† Een liefhebber van de weijerije of van Venus. *Amateur du ſexe, de la galanterie.*

WEZEL. *z. v.* Wezeltje, zeker beeſtje. *Belette, martre domeſtique.*

WEZEN. *zie* Weezen.

WIC. WIE.

WICHT. *zie* Wigt.

Wicht, gewigt. *zie* Wigt. *Poids.*

WIE, welk man? welke vrouw? welk menſch? is een ondervraagend voornaamwoord. *WIE, pour ſignifier quel homme? quelle femme? quelle perſonne? eſt un pronom interrogatif.*

Wie, wat menſch? welke perſoon. *Qui? quelle perſonne? quel, quelle? lequel, laquelle?*

Wie daar? wie is daar? *Qui-va là? qui eſt-là?*

Wie zegt dat? *Qui dit cela? Qui eſt-ce qui dit cela?*

Wie van beiden? *Qui des deux? Lequel ou laquelle des deux?*

Voor wien is het? *Pour qui eſt-ce?*

Wiens zoon zijt gij? *De qui êtes-vous le fils?*

Wie, dewelke. *Qui, lequel, laquelle.*

De man voor wien ik ſpreek is die gunſt waerdig. *L'homme pour qui ou pour lequel je parle eſt digne de cette faveur.*

Wie, de geene die. *Celui ou celle qui.*

Wie tot zijnen broeder zegt Raka, die zal ſtraf baar zijn door den grooten Raad. *Celui qui dira à ſon frère Racha, ſera puniſſable par le Conſeil. Matth.* V. 22.

Wie 't ook zij, wie 't ook mag zijn. *Qui que ce ſoit, qui que ce puiſſe être.*

Zoo wie, bij aldien iemand, al wie. *Quiconque, ſi quelqu'un, tous ceux qui, tout homme qui, toute perſonne qui.*

Zoo wie gelukkiglijk wil leeven. *Quiconque veut vivre heureux.*

Zoo wie zijn leven behouden wil, die zal 't verliezen. *Quiconque voudra ſauver ſon ame la perdra. Matth.* XVI. 25.

Zoo wie zijn leven verliezen zal om mijnent wille, die zal het behouden. *Quiconque perdra ſon ame pour l'amour de moi, la trouvera.*

WIEDEMAAND. *z. m.* Zomermaand. *Le mois de Juin.*

WIEDEN. *w. w.* Van onkruid zuiveren. *Sarcler, arracher ou couper les méchantes herbes.*

Den hof wieden. *Sarcler le jardin.*

* Elk heeft in zijnen eigen hof genoeg te wieden, elk heeft met zijne eigene zaaken genoeg te doen. *Chacun a aſſez d'affaires chez ſoi, ſans ſe mêler de celles des autres.*

WIEDER. *z. m.* Die 't onkruid uittrekt. *Sarcleur.*

Wiedijzer. *z. g.* Hark of wiedmes. *Sarcloir, inſtrument pour ſarcler.*

Wieding. *z. v.* Zuivering van onkruid. *Action de ſarcler.*

Wiedmes. *zie* Wiedijzer.

Wiedſter. *z. v Sarcleuſe.*

WIEG. *z. v.* Wieg voor kinderen. *Berceau d'enfant.*

Neemt het kind uit de wieg. *Otez l'enfant du berceau.*

* De ketterije in de wieg, *dat is*, in 't begin, ſmooren. *Etouffer l'héréſie dans le berceau.*

* Van de wiege af, van jongs op *Dès le berceau, dès l'enfance.*

* Van de wiege of 't begin der waereld af. *Dès l'origine ou dès le commencement du monde.*

Hij is in de wieg niet geſmoord, hij is heel oud geworden. *Il eſt devenu aſſez vieux.*

Wiegband. *z. m.* Wiegzeel, wiegtouw. *Cordeau ou corde de berceau.*

Wiegen. *w. w.* De wieg heen en weêr trekken. *Bercer, tirer le berceau.*

Een kind in ſlaap wiegen. *Bercer un enfant juſqu'à ce qu'il dorme.*

* Iemand in ſlaap wiegen, *dat is* met ſchoone woorden misleiden of ophouden. *Bercer ou amuſer quelqu'un.*

Wiegen. *g. w.* Gefold worden: van een vaartuig ſpreekende. *Rouler, ſe tourmenter: parlant d'un vaiſſeau.*

Het ſchip wiegde luſtig. *Le bâtiment roula ou ſe tourmenta extrémement.*

Wiegen, met eenen langen riem agter uit roeijen. *Ramer d'une ſeule rame à l'arrière d'un bateau, d'une chaloupe, d'une barque.*

Wieger. *z. m.* Die wiegt. *Celui qui berce.*

Wiegertje. *z. g.* Jongetje dat wiegt. *Petit garçon qui berce.*

Wiegſter. *z. v.* Een vrouwmenſch dat wiegt. *Berceuſe, femme qui berce.*

Wiegſtertje. *z. g.* Wiegmeisje. *Petite fille qui berce.*

Wiegtouw. *zie* Wiegband.

Wiegzeel. *zie* Wiegband.

WIEK. *z. v.* Vleugel. *Aile.*

* Op zijne eigene wieken drijven, zijne eigene dingen doen. *Voler avec ſes propres ailes, faire ſoi-même ſes affaires, ſe maintenir ſoi-même ſans le ſecours d'autrui.*

* Iemands wieken korten of ſnoeijen. *Rogner les ailes à quelqu'un, diminuer ſon pouvoir.*

Wiek, molenwiek. *Aile de moulin à vent.*

Een

Een windmeulen heeft vier wieken. *Le moulin à vent a quatre ailes.*
Wiek, ſteekwiek. *Tente: terme de Chirurgie.*
Wiek, lemmer of pit in eene lamp. *La mèche de la lampe.*
WIEL. *z. g.* Rad. *Roue.*
Een wagen heeft vier wielen. *Un chariot a quatre roues.*
Wiel, ſpinnewiel. *Rouet à filer.*
Wiel, ſpoelwiel. *Dévidoir.*
• Eenen ſtok in 't wiel ſteeken, den voortgang van iets verhinderen. *Empêcher le ſuccès d'une choſe, faire échouer un deſſein.*
Wiel, Nonnenſluijer. *Voile de Religieuſe.*
Wiel, draaikuil. *zie* Draaikuil.
Garenwiel. Spinnenwiel. Spoelwiel, enz.

zie onder Garen, enz.

Wielboor. *z. v.* Soort van groote Avegaar, waar mede de radenmakers de aaven der raaden doorbooren. *Groſſe tarrière dont les charrons ſe ſervent pour trouer les moyeux des roues.*
Wieldraaijer. *z. m.* Stoeldraaijer. *Tourneur.*
Wieling. *z. v.* Draaijing in 't water. *Tournoyement dans l'eau.*
Als men eenen ſteen in 't water plompt, volgt 'er terſtond eene wieling op. *Après avoir jetté une pierre dans l'eau, incontinent on y voit un tournoyement.*
• Wieling, twijfeling. *Doute, état chancelant.*
Wielſtok. *zie* Radſparre.
WIEME. *z. v.* Rookkamertje in eenen ſchoorſteen. *Petite chambre ou petit réduit dans une grande cheminée où l'on fait fumer de la chair.*
WIENS, van wie. *De qui, duquel, de laquelle, dont.*
Wier, van wie in *'t meerv. De qui, deſquels, deſquelles, dont.*
WIER. *z. g.* Zeker watergras. *Varech, ſorte d'herbe aquatique & flottante, ſart, goëmon.*
WIERD. *onv. tijd* van Worden. Als, Ik wierd. *Je devenois ou je devins.*
WIERDIJK. *z. m.* Dijk met wier vaſt en digt gemaakt. *Digue ou levée faite de varech.*
WIERF. *onv. tijd* van Werven. Als, Ik wierf volk. *Je faiſois ou je fis des levées.*
WIERIG. *bijv. w.* Vlug, leevendig van gezigt. *Qui a la vue vive & perçante.*
Het kind ziet 'er wierig uit. *L'enfant a l'air fort vif.*
WIEROOK. *z. m.* Wijrook, heilig reukwerk. *Encens, parfum ſacré.*
Wierook offeren. *Offrir de l'encens.*
Iets met wierook berooken. *Encenſer quelque choſe.*
WIEROOKEN. *w. w.* Wierook aanſteeken. *Encenſer, donner de l'encens.*
WIEROOKER. *z. m.* Die wierook aanſteekt of offert. *Celui qui encenſe.*
Wierooking. *z. v.* Aanſteeking van wierook. *Encenſement.*
Wierooksboom. *z. m. L'arbre qui produit l'encens.*
Wierookvat. *z. g. Encenſoir.*
WIERP. *onv. tijd* van werpen. Als, Ik wierp. *Je jettois ou je jettai.*
WIES. *onv. tijd* van Waſſen. Als, Hij wies. *Il croiſſoit ou il crut.*
WIESCH. *onv. tijd* van Waſſchen. Als, Ik wieſch. *Je lavois ou je lavai.*

W I G.

WIG, wigge *z. v.* Een ſpits ſtukje hout of ijzer om tot houtklooven te gebruiken. *Coin de fer ou de bois qui ſert à fendre du bois.*
Hij kloofde 't hout met ijzeren wiggen en eenen mooker. *Il fendit le bois avec des coins de fer & un gros maillet.*
WIGCHELAAR. *z. m.* Waarzegger uit vogelvlugten of ingewanden der beeſten. *Devin, aruſpice, augure.*
De Roomſche wigchelaars waren bij 't volk in groot aanzien. *Les Aruſpices Romains étoient en grande eſtime parmi le peuple.*
Wigchelaarſter of Wichelares. *zie* Wikſter.
Wigchelarije. *z. v.* Waarzeggerije uit vogelen of het ingewand der dieren. *Divination, ſcience de prédire l'avenir par le vol des oiſeaux ou par l'inſpection des entrailles des bêtes immolées.*
Wigchelen. *w. w.* Voorzeggen uit vogelen of 't ingewand der dieren. *Prédire l'avenir par le vol des oiſeaux ou par l'inſpection des entrailles des victimes.*
Wigchelroede. *Baguette divinatoire.*
Wigchelſtok. *z. m. Baguette divinatoire.*
WIGGELEN. *g. w.* Heen en weêr ſchudden, waggelen. *Chanceler, être prêt à tomber, n'être pas ferme ſur ſes pieds.*
WIGHART, ſteenen hart, onbarmhartig menſch. *Cœur de pierre, cœur de roche, perſonne impitoyable & qui ne ſe laiſſe point toucher par la miſère d'autrui.*
WIGSWIJZE. *bijw.* Spits gelijk eene wigge. *En façon ou en manière de coin.*
De legers der oude Romeinen waren wigswijze geſchaard. *Les armées des anciens Romains étoient rangées en façon de coin ou en pointe.*
WIGT of wicht. *z. g.* Een jong menſch. Dit woord vind men zelden ten zij met een bijvoeglijk woord. Als, Een aardig wigt. *Un joli enfant.*
Een onnoozel wigt. *Une innocente creature.*
Een arm wigt. *Une pauvre & miſérable perſonne.*
Een boos wigt *of met een woord* een boos-wigt. *Un garnement, un ſcélerat.*
WIGT. *z. g.* Gewigt. *Poids, fardeau, peſanteur.*
Een zwaar wigt torſſen. *Porter un peſant fardeau.*
Wigten, wegen, *zie* Wegen.
Wigtig. *bijv. w.* Gewigtig, zijn behoorlijk wigt hebbende. *De poids, de bon poids, qui a ſon poids.*
Het brood was niet wigtig. *Le pain n'avoit pas ſon poids, il étoit trop léger.*
Wigtig, zwaar. *Peſant.*
Die Koffijkan is wigtiger dan de uwe. *Cette caffetière eſt plus peſante que la vôtre.*
• Wigtig, daar aangelegen is. Als, Eene wigtige reden. *Un diſcours de poids ou d'importance.*
Eene wigtige zaak. *Une affaire de conſéquence ou d'importance.*
Wigtigheid. *z. v.* Aangelegenheid, zwaarheid. *Poids, importance; peſanteur.*

W IJ.

WIJ. *Perſoonlijk voornaamwoord. meerv.* van de eerſte perſoonen. *Nous, pronom perſonnel du plurier & de la première perſonne.*
Wij hebben 't gezien. *Nous l'avons vu.*
Wij verſtaan het zoo. *Nous l'entendons ainſi.*
Wij zelfs. *Nous-mêmes.*
Wij lieden. *Nous, nous autres.*
Wij lui. *zie* Wij lieden.
WIJBISSCHOP. *z. m.* Onderbiſſchop. *Vicaire de l'Evêque.*

De dienſt wierd door den Wijbiſſchop der plaatſe gedaan. *Le Vicaire du lieu officia.*
Wijbrood. *z. g. Pain bénit.*
WIJD. *bijv. w.* Ruim, breed. *Large, ample, ſpacieux, étendu.*
Een wijde rok. *Juſte-au-corps large ou ample.*
Een wijd drinkglas. *Grand verre à boire.*
Eene wijde zee. *Mer ſpacieuſe.*
Een wijd verhaal. *Ample récit, ample relation.*
Laat de deur wijd open. *Laiſſez la porte ouverte ou tout à fait ouverte.*
De deur ſtond wagen-wijd open. *La porte étoit autant ouverte qu'elle peut l'être, étoit ouverte à gueule bée.*
Wijder maaken. *Elargir, étendre, rendre plus large.*
Wijd, ver. *Loin, éloigné.*
Dat is heel wijd van de waarheid. *Cela eſt bien éloigné de la vérité.*
Wijd en zijd, overal, van alle kanten. *Au long & au large, de tous côtés, de toutes parts, par-tout.*
Wijdberoemd. *zie* Wijdvermaard.
't Volk quam wijd en zijd aan. *Le peuple accourut de toutes parts.*
WIJDEN, wijën. *zie* Wijën.
WIJDERS. *bijw.* Vorders. *D'ailleurs, outre cela.*
Wijders verhaalde hij. *Outre cela il nous dit.*
WIJDLOOPIG. *bijv. w.* Ruim. *Ample, étendu en longueur & en largeur, prolixe, long, diffus.*
Een wijdloopig geſchrift. *Un écrit ou un traité ample ou étendu.*
Wijdloopig. *bijw.* Breedelijk, in 't breede. *Amplement, avec étendue.*
Over die zaak zal ik u wijdloopig ſchrijven. *Je vous écrirai amplement ou au long ſur cette affaire.*
Wijdloopigheid. *z. v. Prolixité, longueur.*
Men moet de wijdloopigheid in de reden vermijden. *Il faut éviter la prolixité dans le diſcours.*
Wijdluftig. *bijv. w.* Wijdloopig. *Ample, prolixe, étendu, diffus.*
Een wijdluftig geſprek. *Un diſcours prolixe.*
Wijdluftig. *bijw. zie* Wijdloopig. *bijw.*
Wijdluftigheid. *z. v. zie* Wijdloopigheid.
Wijdluftiglijk. *bijw. zie* Wijdloopig. *bijw.*
Wijdte. *z. v.* Breedte. *Largeur.*
De wijdte van een kleed. *La largeur d'un habit.*
De wijdte der zee. *L'étendue de la mer.*
Wijdvermaard. *bijv. w.* Beroemd. *Fameux, célèbre.*
WIJEN. *w. w.* Heiligen. *Sacrer, conſacrer, dédier, dévouer, bénir.*
Eenen Biſſchop wijen. *Sacrer un Evêque.*
Eene Kerk wijen. *Faire la dédicace d'une Egliſe.*
De Paus heeft dien degen gewijd. *Le Pape a bénit cette épée.*
WIJF. *z. g.* Vrouw, getrouwde Vrouw. *Femme, femme mariée.*
Een oud wijf. *Une vieille, une vieille femme.*
Een jong wijf. *Une jeune femme.*
Mijn broeders wijf. *La femme de mon frère, ma belle-ſœur.*
Mijn zoons wijf. *La femme de mon fils, ma bru.*
Ten wijve neemen, trouwen. *Prendre pour femme, prendre en mariage, épouſer.*
Appelwijf. Boterwijf. Groenwijf. Haringwijf. Huiswijf. Koopwijf. Landwijf. Manwijf. Marktwijf. Melkwijf. Melkwijf. Penswijf. Veerwijf. Viſch-

Digitized by Google

wijf. Vlaswijf. Voddenwijf. Vogelwijf. Vroedwijf. Wafelwijf, Zeewijf. enz.
zie onder Appel, enz.

Wijfagtig. *bijv. w.* Verwijfd. zeer tot de wijven genegen. *Efféminé, adonné aux femmes.*

Een wijfagtig Vorst is niet bequaam om zijne Staaten te regeeren. *Un Prince efféminé n'eſt pas capable de gouverner ſes Etats.*

Wijfje. z. *g.* Vrouwtje. *Femmelette, petite femme.*

't Is een goedaardig wijfje. *C'eſt une bonne petite femme.*

Wijfje, dier van 't vrouwelijke geſlagt. *Femelle.*

Mannetje en wijfje. *Mâle & femelle.*

Wijflijk. *bijv. w.* Vrouwelijk. *Féminin.*

Wijfs. Als, die man is goed wijfs. *Cet homme aime ſa femme, c'eſt un bon mari.*

Hij is quaad wijfs. *Il n'aime pas ſa femme, il n'eſt pas bon mari.*

WIJING. z. v. Heiliging, *Sacre, bénédiction, Conſécration.*

Kerkwijing. *Dédicace, Conſécration d'une égliſe.*

WIJK. z. v. Vertrek, ſtads gedeelte, buurt. *Quartier, endroit, partie d'une ville.*

De ſtad is in wijken verdeeld. *La ville eſt diviſée en quartiers.*

Wijk. *Refuge; fuite, évaſion.*

Zijne wijk tot God neemen. *Prendre ſon refuge vers Dieu.*

De wijk neemen, vertrekken. *Se retirer, s'enfuir, plier bagage.*

WIJKEN *g. w.* Ter zijde gaan, vertrekken, plaats geeven. *Se retirer, réculer, s'ôter du paſſage.*

Uit den ſlag wijken. *Sortir du combat.*

Agteruit wijken. *Se retirer en arrière.*

• Van 't gebod wijken. *Tranſgreſſer ou violer la loi ou l'ordonnance.*

Naar eene andere ſtad wijken. *Se retirer dans une autre ville.*

Den vijand doen wijken. *Faire lâcher le pied à l'ennemi.*

Wijk, ſtaa uit den weg. *Retirez-vous, ôtez-vous de là.*

Wijken, den voorrang geven. *Céder.*

Hij wijkt voor niemand in ſtuk van geleerdheid. *Il ne céde à perſonne pour le ſavoir ou pour l'érudition.*

Ik wil voor de reden wel wijken, maar niet voor 't geweld. *Je veux bien céder à la raiſon, mais non pas à la violence.*

Die vrouw wijkt voor geen andere in deugd. *Cette femme ne céde en vertu à aucune autre.*

Voor iemand wijken, voor iemand uit den weg gaan. *Se retirer pour quelqu'un, lui céder la place.*

• Niemand in grootsheid wijken, hoogmoedig zijn. *Ne vouloir céder à perſonne.*

Wijking. z. v. *Action de ſe reculer ou de ſe retirer; action de céder.*

Wijkmeeſter. z. *m.* Buurtmeeſter. *Quartenier, ſorte d'Officier dans une ville.*

Wijkplaats. z. v. Bergplaats. *Refuge, azyle, lieu où l'on ſe retire.*

Wijkregter. z. *m.* Schout van eene wijk in de ſteden. *Commiſſaire, Officier de police à Paris.*

Wijkſchans. z. v. Binnenſchans. *Fort ou forteresſe de dedans.*

Wijkſtad. z. v. Vluchtſtad, vrijſtad. *Ville de refuge, ville qui ſert d'azyle.*

WIJL., wijle. z. v. Eenige tijd. *Eſpace de temps, quelque temps, certain temps.*

Eene wijle geleden. *Depuis peu, il y a quelque temps.*

Eene wijle tijds. *Un peu de temps.*

Bij wijlen, zomwijlen, zomtijds. *Quelquefois.*

Wijl, dewijl. *zie* Dewijl.

Wijl, terwijl. *zie* Terwijl.

Kortswijl. *zie onder* Kort.

WIJLEN: ſpreekende van iemand die overleden is. *Feu, défunt: parlant de quelqu'un qui eſt mort.*

Ik bewaare nog eenen brief van wijlen mijne moeder. *Je garde encore une lettre de feue ma mére.*

WIJN. z. *m.* Druivenſap. *Vin, ſuc de raiſin.*

Wijn drinken. *Boire du vin.*

Zwaare wijn. *Un vin fort, un vin fumeux, vin qui monte à la tête.*

Ligte wijn, ſlappe wijn. *Petit vin.*

Mollige wijn, milde wijn. *Vin moëlleux, vin qui a du corps.*

Rijzende wijn. *Vin qui a du montant ſans douceur.*

Lekkere wijn. *Du vin délicat.*

Wreede wijn. *Vin rude, vin âpre.*

Zuure wijn. *Vin verd.*

Onvervalſchte wijn, zuivere wijn. *Du vin qui n'eſt pas frelaté.*

Onklaare wijn. *Vin trouble.*

Geſneeden wijn. *Vin frelaté.*

Verſchaalde wijn. *Du vin éventé.*

Gewaterde wijn. *Du vin trempé.*

Witte wijn. *Vin blanc.*

Roode wijn. *Vin rouge.*

Franſche wijn. *Vin de France.*

Bourgonje wijn. *Vin de Bourgogne.*

Champagne wijn. *Vin de Champagne.*

Graave wijn. *Vin de Grave.*

Pontac wijn. *Vin de Pontac.*

Hooglandſche wijn. *Vin de Languedoc ou de Provence. vin du haut pays.*

Rhijnſche wijn. *Vin de Rhin.*

Moeſel-wijn. *Vin de Moſelle.*

Spaanſche wijn. *Vin d'Eſpagne.*

Alikantſche wijn. *Vin d'Alicante.*

Tokaïſche wijn. *Vin de Tokay.*

Toskaanſche wijn. *Vin de Florence.*

Eene fleſch wijns. *Une bouteille de vin.*

Een glas wijns. *Un verre de vin.*

Wijn kelderen, wijn inleggen. *Encaver du vin, le mettre en cave.*

Wijn opſteeken. *Percer du vin, mettre du vin en perce.*

Wijn wateren of met water bemengen. *Tremper le vin, y mêtre de l'eau.*

Wijn perſſen. *Preſſurer du vin.*

Ik kan den wijn niet verdraagen, ik kan tegen den wijn niet. *Je ne ſaurois porter le vin.*

Mijn buurman houd veel van den wijn *Mon voiſin aime fort le vin, il aime à boire.*

Zijnen wijn uitſlaapen. *Cuver ſon vin.*

De wijn is uit, de wijn is opgedronken. *Le vin eſt bu ou eſt fini.*

De wijn is af, het wijnvat is leeg getapt. *Le tonneau eſt vuide.*

• Goede wijn behoeft geen krans, de waare deugd behoeft geen lof. *A bon vin point d'enſeigne, la véritable vertu n'a pas beſoin de louanges.*

Aalbeſſenwijn. Alantswijn. Alſemwijn. Brandewijn. Dropwijn of Druipwijn. Eerenwijn. Haalwijn. Honingwijn. Kandeelwijn. Kaneelwijn. Korenwijn. Lekwijn. Maagwijn. Morellenwijn. Muskadelwijn *of* Muskaatwijn. Offerwijn. Scheutwijn. Spaanderswijn. Spoelingwijn *of* Spoelwijn. Stortwijn. Tafelwijn. Vulwijn, enz.
zie onder Aalbes, enz.

Wijnaffteeker, *zie* Wijnverlater.

Wijnagtig. *bijw. w.* Gelijk wijn. *Vineux, comme le vin, de vin, qui ſent le vin.*

Daar zijn meloenen die eenen wijnagtigen ſmaak hebben. *Il y a des melons qui ont un goût vineux.*

Wijnagtig, geneegen tot den wijn. *Adonné au vin.*

Hij is niet geheel wijnagtig. *Il n'eſt pas fort adonné au vin.*

Wijnappel. z. *m.* Zekere appel die eenen wijnagtigen ſmaak heeft. *Pomme de rambour un peu vineuſe, & bonne à manger au mois d'Août.*

Wijnazijn. z. *m.* Azijn van wijn gemaakt. *Du vinaigre de vin.*

‡ Wijnbalg. z. *m.* Zuipert. *Sac à vin, ivrogne.*

Wijnberg. z. *m.* Berg met wijngaarden beplant. *Côte ou côteau planté de vignes.*

Wijnbezie. z. v. Druif. *Grain de raiſin.*

WIJNBRAAUW. *zie* Wenkbraauw.

WIJNDRAAGER. z. *m.* Een die wijn draagt. *Porteur de vin, celui qui porte le vin de la cave des Marchands de vin chez ceux qui l'achettent.*

Wijndrinker. z. *m.* Die wijn drinkt. *Buveur de vin, grand buveur.*

Wijndroeſem. z. *m.* *Lie de vin.*

Wijndronken. *bijv. w.* Dronken van wijn. *Ivre de vin.*

Wijndruiven. z. v. *meerv.* Druiven daar men wijn uit parſt. *Des raiſins.*

Wijnedik. *zie* Wijnazijn.

Wijnfleſch. z. v. Wijnvleſch. *Bouteille à vin ou pour y mettre du vin.*

Wijngaard. z. *m.* Wijnſtok. *Vigne, treille, plante qui porte le raiſin.*

Een wilde wijngaard. *Vigne ſauvage.*

Den wijngaard ſnoeijen of ſnijden. *Tailler la vigne.*

In den wijngaard werken. *Travailler à la vigne.*

• In den wijngaard des Heeren werken. *Travailler à la vigne du Seigneur ou à la converſion des ames.*

Wijngaardblad. z. *g.* Wijgaardlof. *Feuille de vigne, pampre.*

Wijngaardbot. z. v. Wijngaardknop. *Bourgeon, bouton de vigne.*

Wijngaardenier. z. *m.* Wijngaardplanter. *Vigneron.*

Wijngaardknop. *zie* Wijngaardbot.

Wijngaardloof. *zie* Wijngaardblad.

Wijngaardloot. z. v. *Marcotte de vigne.*

Wijngaardplanter. *zie* Wijngaardenier.

Wijngaardrank. z. v. Wijngaardſcheut. *Jet de vigne, ſarment.*

Wijngaardſcheut. *zie* Wijngaardrank.

Wijngaardſnoeijer. z. *m.* *Vigneron qui taille la vigne & qui en a ſoin.*

‡ Wijngaardſnoeijer bij nagt, ſtillevecger. *Coureur de privez, maître des baſſes œuvres.*

Wijngaardſtaak. z. *m.* *Echalas.*

Wijngaardſtam. z. *m.* *Cep de vigne.*

Wijngaardſtok. *zie* Wijngaardſtaak.

Wijngewas. z. *g.* Gewas van wijn. *Recolte des vins ou du raiſin, vendange.*

Zij hebben dit jaar een goed wijngewas gehad. *Ils ont fait cette année une bonne recolte de vin ou une bonne vendange.*

Wijnglas. z. *g.* *Verre à vin.*

Wijngod z. *m.* Bacchus, zekere Godheid bij de oude Heidenen. *Bacchus, Dieu du vin, certaine Divinité parmi les anciens Payens*

Wijnhandelaar. *zie* Wijnkooper.

Wijnhuis. z. *g.* Huis daar men wijn tapt. *Cabaret, lieu où l'on vend du vin.*

Wijn-

Digitized by Google

Wijnjaar. z. g. *Année qui produit beaucoup de vin.*
Een flegt wijnjaar. *Une méchante année pour les vins.*
Wijnkan. z. v. Kan daar men wijn in tapt. *Pot à vin.*
Wijnkelder. z. v. Kelder daar men wijn in legt. *Cave à vin.*
Wijnkenner. *zie* Wijnproever.
Wijnkoop. z. m. Wijn dien men op eenen koop toe geeft of krijgt. *Pot de vin.*
Ik heb den wijnkoop al gegeeven. *J'ai déjà donné le pot de vin.*
Wijnkooper. z. m. Wijnhandelaar. *Marchand de vin.*
Wijnkraan. z. v. *Robinet, canelle ou fontaine à tirer du vin.*
Wijnkrans. z. m. *Bouchon de cabaret.*
Wijnkruik. z. v. Wijnkan. *Pot, cruche à mettre du vin.*
Wijnkuip z. v. *Cuve à vin.*
Wijnkuiper. z. m. *Tonnelier qui travaille dans les vins.*
Wijnleezen, druiven leezen, wijnoogsten *Vendanger, cueillir les raisins, faire la recolte du raisin ou la vendange.*
Wijnleezer. z. m. Druivenleezer, wijnoogster. *Vendangeur.*
Wijnleezing. z. v. Wijnoogst. *Vendange.*
Wijnlugt. z. v. *Toile soufrée, pour soufrer les tonneaux à vin.*
Wijnmaand. z. v. October. *Le mois d'Octobre.*
Wijnmaat. z. v. *Mesure à vin.*
Wijnmeeter. *zie* Wijnpeiler.
Wijnmoer. z. v. Droesem. *De la lie de vin.*
Wijnoogst of wijnoogst. z. m. Inzameling der druiven. *Vendange, recolte des raisins.*
Wijnoogsten. *zie* Wijnleezen.
Wijnoogster. *zie* Wijnleezer.
Wijnpagt. z. v. *La ferme des vins.*
Wijnpagter. z. m. *Fermier des vins, celui qui prend la ferme de l'impôt sur le vin.*
Wijnpeilder. *zie* Wijnpeiler.
Wijnpeilen. *Jauger les vins.*
Wijnpeiler z. m. Wijnroeijer. *Jaugeur.*
Wijnpers z. m. Druivenpers. *Pressoir.*
Wijn perssen. *Pressurer: terme de vigneron.*
Wijnperser. z. m. *Pressureur.*
Wijnperssing. z. v. Uitpersling van druiven. *Pressurage, action de pressurer.*
Wijnpijp. z. v. Een lang wijnvat. *Sorte de longue futaille à vin.*
Wijnplenging. z. v. *Libation dans les fêtes des Payens.*
Wijnpomp. z. v. *Pompe à vin.*
Wijnproever. z. m. *Gourmet.*
Wijnproever bij eenen Koning, enz. *Echanson, celui qui fait l'essai du vin chez les Princes.*
Wijnroemer. z. m. *Verre à vin.*
Wijnroeper. z. m. *Crieur de vin à vendre.*
Wijnroeijer. *zie* Wijnpeiler.
Wijnruit z. v. Zeker kruit. *De la rhue, sorte d'herbe ou de plante.*
Wijnschaal. z. v. *Tasse à vin, petite coupe basse propre à boire du vin.*
Wijnsopje z. g. Een sopje in wijn gewijkt. *Petite soupe au vin.*
Wijnsteen. z. m. Zekere zoutagtige korst die in de wijnvaten aan de duigen vast zit. *Tartre, certaine croûte formée des sels du vin, & qui s'attache aux douves des futailles.* On l'appelle *vinpierre* dans quelques provinces de France.
Wijnsteenwater. z. g. *Boutare: terme d'orfévre & de monnoyer.*
Wijnstok. z. m. Wijngaard. *Cep, tronc ou tige de vigne, la vigne même.*
Den wijnstok planten. *Planter la vigne.*
De vrugt des wijnstoks. *Le fruit de la vigne.*
Wijntapper. z. m. Herbergier. *Cabaretier, celui qui vend du vin en detail.*
Wijntijd. z. m. Tijd der wijnleezinge. *Vendange.*
Wijntint. z. m. *Sorte de vin d'Espagne rouge, doux & astringent.*
Wijnton. *zie* Wijnvat.
Wijntros. z. v. Druiventros. *Grape de raisin.*
Wijnvat z. g. Wijnton. *Tonneau à vin, futaille.*
Een kelder vol wijnvaten. *Une cave remplie de tonneaux à vin.*
Het wijnvat is uit, het is afgetapt. *Le tonneau est vuide.*
‡ Daar is een groot wijnvat geborsten, een groote wijndrinker gestorven. *Il est mort un grand buveur, un grand avaleur de vin.*
Wijnverlaaten. *Accommoder le vin, avoir soin des vins, transvaser le vin.*
Wijnverlaater z. m. Wijnafstecker. *Marchand de vin ou tonnelier qui a soin des vins, de les transvaser, de les changer, ou de raccommoder les tonneaux.*
Wijnvlesch. *zie* Wijnflesch.
Wijnwerker. z. m. *Celui qui travaille dans les caves à vin, qui transporte les vins, &c. ouvrier en vins.*
Wijnzuiper. z. m. Onmaatige wijndrinker, dronkaard. *Grand buveur, yvrogne, sac à vin.*
WIJQUAST. z. m. Quast daar men wijwater mee sprengt, wijquispel. *Aspergès ou gouppillon pour jetter l'eau bénite.*
De Priester sprengde met den wijquast. *Le Prêtre jetta de l'eau bénite avec l'aspergès.*
WIJROOK. *zie* Wierook.
WIJS, manier. *zie* Wijze.
Wijs. *bijv. w.* Verstandig. *Sage, prudent, spirituel, judicieux.*
Een wijs man. *Un homme sage, un homme d'esprit, un habile homme.*
Eene wijze vrouw. *Une femme sage ou prudente, une habile femme.*
Hij is de wijste van de drie. *Il est le plus sage des trois.*
Hij is niet wijs, hij is gek. *Il est fou.*
Wijsmaaken, vroed maaken, diets maaken, op de mouw spellen. *Faire accroire, en faire accroire.*
Hij heeft u iets wijs gemaakt. *Il vous a fait accroire quelque chose.*
Gij wilt mij wat wijs maaken. *Vous voulez m'en faire accroire.*
Ik ben niet wijzer, ik weet niet beter. *Je n'en sçai pas plus long, voilà tout ce que j'en sçai.*
Wijs worden. *Devenir sage.*
Iets wijs worden, iets te weten komen. *Venir à savoir quelque chose, la découvrir, en faire la découverte.*
Gij zult het wel wijs worden. *Vous le saurez bientôt, vous le viendrez bien à savoir.*
De wijzen uit het Ooften. *Les Mages de l'Orient.*
Wijsbegeerige. z. m. Filosoof, waereldwijze. *Philosophe.*
De aloude Wijsbegeerigen. *Les anciens Philosophes.*
Wijsbegeerte. z. v. Filosophie, waereldwijsheid. *Philosophie.*
Zig in de wijsbegeerte oefenen. *Etudier en Philosophie.*
Wijsgeer. z. m. *Philosophe.*
Wijsgeerte. *zie* Wijsbegeerte.
Wijsheid. z. v. Verstand, kennis, voorzigtigheid. *Sagesse, prudence, esprit, savoir.*
Een man van groote wijsheid. *Un homme de grande sagesse.*
De ongeschapene Wijsheid. *La Sagesse incrée, le propre Fils de Dieu.*
De wijsheid Salomons. *La sagesse de Salomon.*
Het boek der Wijsheid, anders genaamd de Wijsheid Salomons, een der Apocrijphe boecken. *Le Livre de Sapience ou de la Sagesse, appellé autrement la Sagesse de Salomon, l'un des Livres Apocryphes.*
Dat is eene schoone wijsheid, dat is een flegt overleg. *Voilà une sotte conduite.*
‡ Wijshoofd z. m. en v. Wijsneus. *Présomptueux, pédant, fuge imaginaire.*
Wijskunde. z. v. Waereldwijsheid. *Philosophie.*
Wijslijk. *bijv.* Wijzelijk, verstandiglijk. *Sagement, Prudemment.*
Hij antwoordde wijslijk. *Il repondit sagement.*
Dat is wijslijk overlegd. *Cela a été sagement délibéré, cela a été pesé mûrement.*
Wijsneus z. m. Wijshoofd. *Pédant, qui a grande opinion de son savoir.*
Wijsneus. z. v. Wijshoofd. *Prude, précieuse.*
Wijsvinger. z. m. De voorste vinger. *Le second doigt, l'index.*
WIJTE. z. v. Verwijt, schuld. *Faute, reproche.*
Renard gaf den Bisschop de wijte. (Hooft.) *Renard donna la faute à l'Evêque.*
WIJTEN. *w. w.* Te laste leggen. *Imputer, reprocher, attribuer, s'en prendre à quelqu'un ou à quelque chose.*
Iemand iets wijten. *Reprocher quelque chose à quelqu'un.*
Gij behoeft het mij niet te wijten. *Il ne faut pas vous en prendre à moi.*
WIJTING. z. g. Zekere zeevisch. *Petite merlan, sorte de poisson de mer.*
‡ WIJVELOOS. *bijv. w.* Zonder wijf. *Sans femme, qui n'a pas de femme, qui n'est pas marié.*
‡ Een wijveloos man, weduwenaar. *Un veuf, un homme qui n'a pas de femme.*
Wijvenpraat. z. v. *Discours de femme.*
Wijvensmijter. *zie onder* Smijter.
WIJWATER. z. g. Gewijd water. *Eau bénite.*
Een wijwaters quispel. *Aspergès ou gouppillon à jetter de l'eau bénite.*
Wijwatervat. z. g. Bl[illegible]er.
WIJWOUTER. z. m. W[illegible]e. *Papillon.*
WIJWOUTER, kraamkind. *Poupon.*
WIJZE. z. v. Gewoonte, manier, ged[illegible]e. *Maniere, mode, façon, coutume.*
Naar de wijze des lands. *Selon la [illegible] pays, à la mode du pays.*
Op zulk eene wijze. *De telle maniere, telle façon.*
In geenerlei wijze. *En aucune maniere ou façon.*
Bij wijze van gespreks. *Par maniere de discours.*
Eene wijze van leeven. *Maniere ou coutume de vivre.*
Naar de oude wijze. *A la vieille mode.*
Op meenigerlei wijze. *De plusieurs façons.*
• Hij stelt 'er ganseh geen wijze, hij leeft ganseh niet wel. *Il ne fait pas son devoir, il ne prend pas garde à ses affaires.*
De wijze van een lied. *L'air, le chant d'une chanson.*
Eene wijze op een lied stellen. *Faire un air à une chanson.*
Hij blijft altijd op dezelfde wijze. *Il est toujours sur le même ton.*
Landwijze. Leefwijze. Schrijfwijze, Spraakwijze. Spreekwijze, enz. *zie onder* Land, enz.
Wijzelijk. *zie* Wijslijk.

Digitized by Google

WIJZEN. *w. w.* Toonen, te kennen geeven. *Montrer, indiquer, faire voir.*
Den weg wijzen. *Montrer le chemin.*
wijs het mij eens. *Montrez-le moi, faites-le-moi voir.*
Iets door tekenen wijzen. *Montrer quelque choſe par ſignes.*
Het vonnis wijzen. *Prononcer la ſentence.*
Den luijaart naar de mieren wijzen. *Renvoyer les pareſſeux aux fourmis.*
WIJZER. *z. m.* Die wijſt. *Celui qui montre, qui inſtruit, qui enſeigne.*
Wijzer, bladwijzer. *Indice, table de livre.*
Wijzer, uurwijzer van een uurwerk. *Aiguille d'horloge ou de montre de poche.*
Wijzer of naald van eenen zonnewijzer. *Stile ou aiguille d'un cadran au ſoleil.*
De wijzer ſtaat op twaalf uuren. *L'aiguille ou le ſtile marque midi.*
Wijzer, wijsvinger, voorſte vinger. *L'index, le doigt après le pouce.*
Bladwijzer. Dagwijzer. Maandwijzer. Nagtwijzer. Tijdwijzer. Uurwijzer. Weêrwijzer. Wegwijzer. Windwijzer. Zonnewijzer, enz.
zie *onder* Blad, enz.
[illegible]naald. *z. v. Aiguille de cadran, ſtile.*
[illegible]zerplaat. *z. v. Cadran d'une montre.*
WIJZEVROUW. *zie* Vroedvrouw.
WIJZING. *z. v.* Aantooning *Action de montrer, d'indiquer, de faire voir, d'enſeigner ou d'inſtruire.*

W I K.

WIK. *z. v.* 't Geen op de ſchaal in de Stadswaage in eene reis gewoogen word. *Ce que l'on péſe en une fois dans la grande balance du poids de la ville.*
WIK of wak, zus of zoo. *zie onder* Zus.
WIK, wikke. *z. v.* Zekere peulvrugt. *Veſſe ou veſce.*
Mijne duiven eeten wikken. *Mes pigeons mangent de la veſſe.*
Wilde wikke, krok. *Veſſeron, ſorte d'herbe.*
WIKGELD. *z. g.* Waaggeld. *Argent qu'on donne pour ce qu'on pèſe en une fois.*
WIKKELEN. *zie* Inwikkelen.
* Zig in eene zaak wikkelen, zig ergens in ſteeken of mede bemoeijen. *Se mêler, s'engager, ſe fourer dans une affaire.*
WIKKEN. *w. w.* In de hand weegen. *Soupeſer quelque choſe, la peſer ſur la main.*
* Eens welk het zwaar[illegible]s. *Voyez, conſiderez ou jugez en ſoupeſant ces deux choſes, laquelle eſt la plus peſante.*
* 't Is eene zaak die gij wel behoort te wikken eer gij ze aanvaard. *C'eſt une choſe que vous devez bien peſer, conſidérer avant que de la commencer ou avant que de l'entreprendre.*
WIKKEN. *w. w.* Voorzeggen, wigchelen. *Deviner, prédire, augurer.*
Dit ongeluk is mij gewikt. *Ce malheur m'a été prédit.*
WIKKER. *z. m.* Wigchelaar, voorzegger. *Devin, augure.*
Wikſter. *z. v.* Eene vrouw die van voorzeggen haar werk maakt. *Devineresſe, femme qui fait le métier de deviner, ou de prédire.*

W I L.

WIL, wille. *z. m.* Begeerte, believen. *Volonté, deſir, bon-plaiſir, faculté par laquelle on veut ou déſire quelque choſe.*
't Was zijn wil. *C'étoit ſa volonté ou ſon bon-plaiſir.*
Hij heeft het uit zijnen vrijen wille gedaan. *Il l'a fait avec pleine liberté, de lui-même, ſans y être contraint.*
Vrije wil. *Libre-arbitre, franc arbitre.*
Iemand te wille zijn, iemands wil involgen. *Faire la volonté de quelqu'un.*
Hij leeft naar zijnen wil en luſt. *Il vit ſelon ſon bon-plaiſir, à ſa fantaiſie.*
Zijnen wil van iets hebben, zijnen wil daar mede doen. *Faire ſa volonté, ſe ſatisfaire, faire à ſa tête.*
Gods wil of de Goddelijke wil. *La volonté de Dieu.*
In Gods wille gelaaten zijn. *Remettre les choſes entre les mains de Dieu, ſe ſoumettre aux ordres de la divine providence.*
Ik ben zijnen wille gehoorzaam geweeſt. *J'ai fait ce qu'il a voulu.*
Uw wil geſchiede. *Ta volonté ſoit faite.*
Tegen wil en dank. *zie onder* Dank.
Om den wil of om den wille, om de liefde. *Pour l'amour, en conſidération de, &c.*
Om mijnent wille behoeft het niet. *Cela n'eſt pas néceſſaire pour l'amour de moi.*
't Is om uwent wille gedaan. *Cela a été fait pour l'amour de vous, à votre conſidération.*
Om haarent wille. *Pour l'amour d'elle, d'elles ou d'eux.*
Om onzent wille. *Pour l'amour de nous.*
Om beſt wille. *Pour le mieux.*
WILD. *bijv. w.* Woeſt, toomeloos. *Sauvage, féroce, farouche, qui n'eſt point apprivoiſé, volage.*
't Wild gedierte. *Les animaux ſauvages.*
Een wilde os, een buffel. *Un bœuf ſauvage, buffle.*
Eene wilde eend. *Un canard ſauvage.*
Eene wilde geit. *Une chèvre ſauvage, chamois.*
Wilde kat. *Chat ſauvage.*
Wilde duif, ringelduif. *Pigeon ſauvage, ramier.*
Een wild zwijn of wild varken. *Un ſanglier.*
Eene wilde plaats. *Un lieu ou un pays ſauvage.*
Wilde kervel, dulle kervel. *Du cerfeuil ſauvage, de la ciguë.*
Wild worden, verwilderen. *S'effaroucher, devenir ſauvage.*
In 't wilde loopen. *Courir dans les déſerts, être ſauvage.*
* Alle zijne zaaken loopen in 't wilde. *Toutes ſes affaires vont à l'abandon, il ne tient plus d'ordre dans ſes affaires, toutes ſes affaires ſont en confuſion.*
In 't wilde groeijen. *Venir naturellement & ſans culture.*
Wild, ongeënt of ongeplant, 't geen in 't wild groeit. *Qui vient naturellement ſans qu'on prenne ſoin de le cultiver.*
Wilde appelen, woudappelen. *Pommes ſauvages, pommes des bois.*
Een wilde boom die niet gekweekt is. *Arbre ſauvage ou arbre venu ſans culture, ſauvageon.*
Wild, los, uitgelaaten. *Etourdi, volage, libertin, léger.*
De jongens zijn gemeenlijk wild. *Les garçons ſont ordinairement volages.*
Wilde en woeſte kinderen. *Des enfans volages, qui ne ſont pas modeſtes.*
De wilden. *z. m. meerv.* Woeſte menſchen of volkeren. *Les Sauvages.*
Hij wierd van de wilden gevangen. *Il fut pris des Sauvages.*
Het wild. *z. g.* Wild gedierte, 't geen men op de jagt vangt. *Gibier, ce qu'on prend à la chaſſe, comme lapins, liévres, becaſſes, perdrix, &c.*
Het wild jagen. *Chaſſer ou gibier.*
Het wild is zeer ſchaars in 't veld. *Il y a fort peu de gibier à la campagne.*
Wildagtig. *bijv. w.* Dat naar wild gelijkt. *Sauvagin, certain goût ſauvage.*
Die vogels ſmaaken wildagtig. *Ces oiſeaux ont un goût de ſauvagin.*
Wildbraad. *z. g.* 't Vleeſch van wilde dieren. *Venaiſon, chair de bêtes ſauvages.*
Wildbraad, gebraaden ſpijs van gedierte dat op de jagt gevangen is. *Pâté ou roti de venaiſon, toute ſorte de gibier rôti ou en pâte.*
Wildbraad eeten. *Manger de la venaiſon, du gibier rôti, &c.*
Wildeman. *z. m.* Woudman. *Un ſauvage, homme qui vit dans les bois ou dans les forêts.*
Hij wierd verbeeld als een wildeman. *Il fut repréſenté comme un ſauvage.*
Wildernis. *z. m.* Woeſtijn. *Déſert, lieu ſolitaire, terre déſerte, inculte ou inhabité.*
Wij quamen in eene eenzaame of huilende wildernis. *Nous arrivâmes dans un déſert affreux.*
Wildheid. *z. v.* Wilde aard. *Férocité, humeur feroce, ſauvage ou farouche.*
Wildſchut of wildſchutter. *z. m.* Jager die 't wild ſchiet. *Chaſſeur.*
Wildwording. *zie* Verwildering.
Wildzang. *z. m.* De zang van het gevogelte in het wilde. *Ramage, chant naturel des oiſeaux.*
Mijn kneutertje zingt maar wildzang. *Ma linotte ne chante que ſon ramage naturel.*
* Wildzang, ſlegte muzijk. *Muſique enragée, méchante muſique.*
* Wildzang, warreden, duiſtere, ongerijmde, en ongeſchakelde reden. *Galimathias, diſcours obſcur & ſans connexion.*
* Al wat zij zegt is maar wildzang. *Tout ce qu'elle dit n'eſt que galimathias.*
* Wildzanger. *z. m.* Een onbeſuisde ſnapper. *Un juſeur impertinent, un cauſeur qui ne parle jamais raiſon.*
WILG of wilge. *z. m.* Wilgenboom. *Saule, ſorte d'arbre.*
Eene ſloot met wilgen beplant. *Un foſſé bordé de ſaules.*
Waterwilge. *zie onder* Water.
Zeewilge. *zie onder* Zee.
Wilgenboom. *zie* Wilg.
Wilgenboſch. *z. g.* Griend. *Sauſſaye, lieu planté de ſaules.*
Wilgentak. *z. m. Branche de ſaule.*
WILHELM. *z. m.* Mansnaam. *Guillaume, nom d'homme.*
WILLE. *zie* Wil.
WILLEKEUR. *z. m.* Inzetting. *Ordonnance, réglement, ſtatut.*
Volgens de willekeur der ſtad. *Selon les ordonnances de la ville.*
Willekeurig. *zie* Willekeurlijk.
Willekeurlijk. *bijv. w.* Naar goeddunken. *Arbitraire, qui n'eſt pas fixe, qu'on choiſit, qui eſt remis aux choix de quelqu'un.*
Eene willekeurlijke ſtraf. *Une peine arbitraire.*
WILLEM. *zie* Wilhelm.
Willemijn, vrouwe naam. *Guillemette, nom de femme.*
WILLEN. *w. w.* Begeeren, wenſchen. *Vouloir ſouhaiter.*
Ik wil het niet toelaten. *Je ne veux pas le permettre.*
Ik wou dat ik haar eens zag. *Je voudrois bien la voir.*
Willen, willen gaan. Als, Die naar de kerk willen, moeten hun Pſalmboeken niet vergeeten. *Ceux qui veulent aller à l'Egliſe*

Digitized by Google

ne doivent pas oublier leurs livres de Pſeaumes.

Die naar de jagt willen, moeten vroeg opſtaan. *Ceux qui veulent aller à la chaſſe, doivent ſe lever de bon matin.*

Die waare is wel gewild. *Cette marchandiſe a un grand débit, eſt bien recherchée.*

Hij maakt zig gewild overal waar hij koomt. *Il ſe fait aimer par-tout.*

Al willens. *A deſſein, exprès.*

Ik heb het niet al willens gedaan. *Je ne l'ai pas fait exprès ou à deſſein.*

Willens en weetens. *A plaiſir, de deſſein formé, de guet à pens.*

Willig *bijv. w.* Gewillig, begeerd. *Recherché.*

Die waar is zeer willig. *Cette marchandiſe eſt bien recherchée.*

Willig, gehoorzaam, gedienſtig. *Docile, obéiſſant, officieux.*

Een willig paerd. *Cheval obéiſſant.*

Een willig gemoed. *Un eſprit docile.*

Willig, gewillig, ongedwongen *Volontaire, ſans contrainte.*

Een willige afſtand. *Ceſſion volontaire.*

Bereidwillig. *zie onder* Bereid.

Dienſtwillig. *zie onder* Dienſt.

Eigenwillig. *zie onder* Eigen.

Goedwillig, enz. *zie onder* Goed, enz.

Als gij iets geeft, geef het goedwillig. *Si vous voulez donner quelque choſe, donnez-le de bonne grace.*

Quaadwillig, enz. *zie onder* Quaad, enz.

Moedwillig, enz. *zie onder* Moed, enz.

Een moedwillige jongen. *Un garçon inſolent.*

Moedwillig. *bijv. w. De ſang raſſis, de ſang froid.*

Een moedwillige moord. *Un meurtre commis de ſang froid.*

Weerwillig. *zie onder* Weer.

Willigen *g. w.* In prijs ſtelgeren, opſlaan. *Monter, hauſſer, encherir, renchérir, augmenter de prix.*

Het koorn willigt. *Le bled renchérit, devient cher, eſt augmenté de prix.*

Daar is groote willigheid in de graanen. *Les bleds ſont fort recherchés, ſe debitent bien.*

Willigheid. z. v. Graage aftrek. *Bon débit, grand débit.*

Williglijk. *bijv.* Gewilliglijk. *Volontairement, ſans contrainte.*

Wilvaerdig. *bijv. w.* Bereidwillig. *De bonne volonté, prêt à rendre ſervice.*

W I M.

WIMPEL. z. v. Eene langwerpige vlag. *Flamme, pendant, ſorte de banderole longue étroite & fendue par la pointe.*

Wimpelſtok. z. m. Zeewoord. *Digon ou digeon.*

W I N.

WINBAAR. *bijv. w.* Dat te winnen is of gewonnen kan worden. *Prenable, qui peut être pris.*

Een winbaare veſting. *Une forteresſe prenable.*

WIND. z. m. Beweeging der lugt. *Vent, ſouffle, air agité.*

Een zagte wind. *Vent doux.*

Een koele wind. *Un vent frais.*

Een harde wind, een ſtijve wind. *Vent fort, vent rude.*

Een ſlappe wind. *Un vent mou, un vent foible.*

Wij hadden voor den wind. *Nous avions le vent derrière ou le vent en poupe.*

Voor den wind zeilen. *Avoir le vent en poupe, faire vent arrière.*

* Voor den wind zeilen. *Avoir le vent en poupe, avoir du bonheur dans ce qu'on entreprend, avoir la fortune favorable, proſpérer.*

In den wind, tegen wind. *Vent contraire, vent par proue, vent devant, vent de bout.*

In den wind zeilen. *Aller au lof, bouliner, chicaner le vent.*

Boven wind zijn of voor den wind zeilen. *Avoir le vent en poupe, être au deſſus du vent, avoir vent arrière.*

* Boven wind zijn, voorſpoedig zijn. *Avoir le vent en poupe, avoir du bonheur dans ſes affaires, proſpérer dans ce qu'on entreprend.*

Halve wind. *Vent largue, vent de quartier, lit de vent.*

Met halven wind zeilen. *Tenir le lit de vent.*

Bij den wind ſteeken, digt aan den wind opzeilen. *Serrer le vent, s'approcher du vent.*

De wind ſteekt op. *Le vent ſe lève ou s'augmente.*

De wind gaat leggen. *Le vent tombe.*

Wind vatten, koude vatten. *Prendre un astraper des vents ou du froid.*

Wind maaken, waaijen. *Faire du vent, vanter.*

* Maak zoo veel winds niet. *Ne faites pas tant l'impreſſé ou l'affairé.*

Ik agt dat niet meer dan wind. *Autant en emporte le vent.*

* In den wind ſlaan, niet agten. *Ne pas eſtimer, faire peu de cas, rejetter, mépriſer.*

* Aan den wind gaan, optrekken, ravotten. *Courir comme un vagabond, courir la prétentaine, mener une vie débauchée & déréglée.*

* Hij waait met alle winden, hij is heel ongeſtadig. *Il eſt changeant, inconſtant ou variable.*

* Wind in 't hoofd hebben, iedele bevattingen hebben. *Avoir du vent en tête ou ſe repaître de chimères.*

* 't Is maar wind, 't is maar iedele waan. *Ce n'eſt que bablerie, que fanfaronnade.*

Men kan van den wind niet leven. *On ne ſauroit vivre de l'air.*

Wind, ſcheet, veeſt. *Pet, veſſe.*

Eenen wind loſſen. *Lâcher un pet, une veſſe.*

Avondwind. Bakſtagwind. Draaiwind. Dwarlwind. Haazewind. Landwind. Noordewind. Ooſtewind. Regenwind. Rukwind. Stormwind. Tegenwind. Voorwind. Warlwind of Wervelwind. Weſtewind. Zeewind. Zuidewind, enz. *zie onder* Avond, enz.

Windagtig *bijv. w.* Winderig. *Flatueux, venteux, qui cauſe des vents.*

De boonen zijn windagtig. *Les fèves ſont flatueuſes ou venteuſes.*

Windagtigheid. z. v. Winderigheid *Flatuoſité, ventoſité, vent dans le corps.*

WINDAS. z. g. Zeker werktuig of geſtel om zwaare laſten mede op te hijſen. *Vindas machine pour lever des fardeaux.*

WINDBAL. z. m. *Ballon, veſſie enflée & entourée de cuir.*

WINDBIER. z. g. Bier dat van windmout gebrouwen is. *Bière faite avec de l'orge ſechée au vent dans les greniers.*

WINDBOOM. z. m. Spaak daar 't windas mede omgedraaid word. *Levier.*

* WINDBREEKEN. g. w. Pochen, ſnorken. *Faire le fanfaron, babler, parler en exagérant & en mentant.*

‡ WINDBREEKER. z. m. Pofhans, ſnorker, opſnijder. *Hableur, fanfaron, rodomont.*

Windbreekerije. z. v. Opſnijding, gezwets, *Hablerie, fanfaronade.*

‡ Windbreekſter. z. v. *Hableuſe.*

WINDBUI. z. v. Rukwind. *Coup de vent.*

‡ WINDBUIL. z. m. Een losbol. *zie* Windbreeker.

WINDBUS. z. v. Windroer. *Arquebuſe à vent, fuſil à vent.*

WINDDROOG, *bijv. w.* Dat een weinig in den wind gedroogd is. *Un peu ſechè au vent par-dehors.*

De luijeren zijn winddroog, maar niet meer. *Les langes ne ſont qu'un peu ſechés par le vent.*

WINDEGELD. z. g. *Argent pour les cordages qui s'uſent.*

WINDEKEN. *zie* Windje.

WINDEL. z. m. Zwagtel, luijer. *Maillot.*

Een kind in de windelen doen. *Emmailloter un enfant.*

WINDELMAAND. *zie* Wintermaand.

WINDEN. *w. w.* Draaijen, omwinden of opwinden. *Tourner, dévider, mettre en peloton ou en écheveau.*

Een kluwen winden. *Dévider un peloton.*

Garen tot ſtrengen winden. *Dévider du fil en écheveaux.*

Winden, opwinden met eene katrol of een windas. *Iſſer ou élever avec un vindas.*

WINDER. z. m. Haſpel. *Dévidoir.*

WINDERIG. *bijv. w.* Buijig. *Venteux, tempêtueux.*

Winderig, dat winden verwekt. *Venteux, flatueux.*

* Hij is altijd zeer winderig. *Il fait toujours l'empreſſé ſans affaire, il eſt toujours affairé.*

Winderigheid. *zie* Windagtigheid.

WINDEIJ. z. g. Een eij zonder ſchaal. *Oeuf ſans coque.*

De hen heeft een windeij gelegd. *La poule a pondu un œuf ſans coque.*

WINDGAT. z. g. To[illegible] *Ouverture par où vient un vent coulis.*

Windgat, gat of opening in 't ijs door den wind veroorzaakt en onderhouden. *Ouverture ou trou dans la glace cauſé & entretenu par le vent.*

WINDHAVER. z. m. *Folle avoine.*

WINDHOND. z. m. Haazewind, jagthond. *Levrier, chien de chaſſe.*

De teef van eenen windhond *Une levrette.*

Windhondje, z. g. Jonge windhond. *Levron.*

Windje. z. g. Koeltje. *Un petit vent agréable.*

WINDIG. *bijv. w.* Winderig. *Venteux, tempêtueux.*

't windig weêr. *Il fait un temps venteux ou un vent tempêtueux.*

Windigheid z. v. Stormagtigheid. *Tempête, orage, agitation violente de l'air par les vents.*

WINDIJZER. *zie* Windſpil.

WINDING. z. v. Opwinding. *Action de dévider.*

WINDMOLEN. z. m. Windmeulen die door den wind gedreeven word. *Moulin à vent.*

De wieken van eenen windmolen. *Les ailes d'un moulin à vent.*

Windmout. z. g. Mout dat op zolders in den wind gedrongd word. *Orge à demi moulue ou coupée pour faire de la bière & qu'on ſeche au vent des greniers, de la drêche ſechée au vent.*

Windpijp. z. v. Lugtpijp. *Tuyau à vent.*

Digitized by Google

Daar is eene verſtopping in de windpijp. *Le tuyau à vent eſt bouché.*
Windpomp. *z. v. Pompe aſpirante.*
WINDREEP. *z. v.* Touw of talie om meê te hijſſen. *Iſſas ou driſſe, corde qui ſert à guinder, à iſſer, à tirer en haut par le moyen d'un vindas.*
Windreepsblok. *z. g. Treuil de vindas.*
WINDROER. *zie* Windbus.
Windſchut. *z. g. Abat-vent, paravent.*
Windſchutters. *z. m. mecrv.* Planken in de galmgaten van eenen toren. *Abat-vents.*
WINDSEL. *z. g.* Zwagtel. *Bande.*
Windſel of banden. *Bandages.*
Een laatwindſel of laatband. *Une ligature.*
WINDSPIL. *z. v.* Spil om meê te winden, draaiſpil. *Cabeſtan, un pivot.*
WINDSTER. *z. v.* Zijdenwindſter. *Dévideuſe.*
Zijde aan de windſteren uitgeeven. *Donner de la ſoye aux dévideuſes.*
WINDSTIL. *bijw. w.* Kalm. *Calme, ſans vent,*
Windſtilte. *z. v.* Kalmte. *Calme, bonace, tranquilité de la mer.*
Windvang. *z. m.* Zeilaadje, alles wat op de ſcheepen wind vangt. *Toute ſorte de voiles ou autres machines qui prennent ou attrappent du vent ſur un vaiſſeau.*
Windvlaag. *z. v.* Windbui. *Orage, coup de vent.*
Windwaards, *bijw.* Naar de windzij. *Du côté du vent, au lof.*
Het ſchip lag windwaards van ons af. *Le vaiſſeau étoit au lof de nous.*
Windweering. *z. v. Le côté du vaiſſeau oppoſé au vent.*
Windwijzer. *zie* Weêrhaan.
Windzak. *z. m. Muſette, cornemuſe.*
WINDZEEL. *z. g.* Touw van een ſpil of windas. *Corde de cabeſtan, de poulie ou de vindas.*
WINDZIJDE. *z. v. Côté du vaiſſeau expoſé au vent.*
WINGEWEST. *z. g.* Veroverd Landſchap. *Province, nom que les Romains donnoient aux pays dont ils faiſoient la conquête.*
WINK. *zie* Wenk.
WINKBRAAUW. *zie* Wenkbraauw.
WINKEL. *z. m.* Hoek. *Coin.*
Alle winkelen doorzoeken. *Chercher dans tous les coins.*
Winkel, verkoopplaats, kraam. *Boutique.*
Een zijreeders winkel. *Boutique où l'on apprête la ſoye.*
Winkel doen, winkel houden, neering doen. *Tenir boutique.*
Open winkel houden. *Tenir boutique ouverte.*
Hij houd eenen beſlooten winkel. *Il vend en magaſin, il a une boutique fermée.*
Eenen winkel opzetten. *Ouvrir boutique, lever boutique.*
Eenen winkel uitverkoopen. *Vendre tout ce qu'il y a dans la boutique, la vuider tout à fait.*
Uit den winkel ſcheiden. *Quitter le négoce de la boutique.*
Winkel, werkplaats. *Atelier, ouvroir, lieu où l'on travaille.*
Artzenijwinkel. Agterwinkel. Bockwinkel. Drinkwinkel. Garenwinkel. Hoedenwinkel. Houtwinkel. Kaartwinkel. Kaaswinkel. Katoenwinkel. Knoopwinkel. Kouffenwinkel. Kruidwinkel. Lakenwinkel. Linnenwinkel. Moſſenwinkel. Naaldenwinkel. Oogwinkel. Papierwinkel. Pennenwinkel. Printenwinkel Rouwwinkel. Scheerwinkel. Schuilwinkel. Smidswinkel. Snoepwinkel. Spijkerwinkel. Stoffenwinkel. Theewinkel. Timmermanswinkel. Touwwinkel. Verfwinkel. Vlaswinkel. Werkwinkel. Zijdenwinkel, enz.
zie onder Artzenij, enz.
Winkeldogter. *z. v.* Winkelmeisje. *Fille de boutique.*
WINKELEN. *g. w.* Wel tot den winkel ſtaan. *Etre bien ſtué, être dans un bon endroit pour avoir boutique, être à la vue des paſſans.*
Dat huis winkelt wel. *Cette maiſon eſt bien ſituée pour y tenir boutique.*
Winkelhaak. *z. m.* Zeker timmermansgereedſchap. *Equerre, équiere, ſorte d'inſtrument de charpentier.*
Met den winkelhaak paſſen. *Meſurer avec l'équerre.*
Winkelier. *z. m.* Winkelhouder. *Marchand qui tient boutique.*
Een zijden winkelier. *Marchand qui tient boutique d'étoffes de ſoye.*
Winkeljongen. *z. m. Petit garçon de boutique.*
Winkelkamer. *z. m. Magazin de boutique.*
Winkelknegt. *z. m.* Winkeldienaar. *Garçon de boutique, courtaut de boutique.* Dit laatſte is een woord van veragting.
Winkelmeisje. *z. g.* Winkeldogter. *Fille de boutique.*
Winkeltrapje. *z. g.* Trapje dat men in eenen winkel gebruikt. *Degré ou monte de boutique.*
WINKEN. *zie* Wenken.
WINKET. *z. g.* Klinket, het kleín deurtje in de groote deur van eene poort. *Guichet, petite porte par où l'on entre dans une ville le ſoir quand la grande porte eſt fermée, petite porte dans une grande.*
WINNEN. *w. w.* De overhand hebben. *Vaincre, gagner, obtenir, remporter.*
Den ſlag winnen, den ſtrijd winnen. *Gagner la bataille, remporter la victoire.*
Eene ſtad winnen. *Prendre une ville.*
Een pleidooi winnen. *Gagner un procès ou une cauſe.*
Den prijs winnen. *Remporter le prix.*
Den koſt winnen. *Gagner ſon pain ou ſa vie.*
Zijn brood eerlijk winnen. *Gagner honnêtement ſon pain.*
Hij heeft het met ſpeelen gewonnen. *Il l'a gagné au jeu.*
Dat goed is met kaapen gewonnen. *Ce bien a été gagné par la piraterie.*
Winnen, verdienen, verkrijgen, winſt doen. *Gagner, faire du gain ou du profit.*
De dienſtmeid wint dertig gulden 's jaars. *La ſervante gagne trente francs par an.*
Daar valt weinig te winnen. *Il y a peu à gagner.*
Ik win 'er niet op. *Je n'y gagne rien.*
Gij moet geen geld ſpaaren om die luiden te winnen. *Il ne vous faut point épargner l'Argent, afin de gagner ces gens-là.*
Winnen, teelen. *Procréer, engendrer.*
Kinderen winnen. *Procréer ou engendrer des enfans.*
Winnen, inzamelen. *Recueillir, faire recolte.*
De winnen die men verleden jaar gewonnen heeft, vallen zeer flegt. *Les vins qu'on recueillit l'année paſſée, ſont fort chetifs.*
Zaad van eenig gewas winnen. *Recueillir, faire recolte de quelque graine ou ſemence.*
Winnen, in eenen beteren ſtaat vinden. Als, Ik heb veel aan u gewonnen zedert nieuwjaar. *Depuis le nouvel an je vous trouve en beaucoup meilleur état qu'auparavant.*
Wij winnen merklijk met het geneezen van de wonde. *Nous avançons beaucoup dans la guériſon de la playe.*
WINNER. *z. m.* Die wint. *Celui qui gagne, le vainqueur, le victorieux.*
De prijzen wierden aan de winneren uitgedeeld. *Les prix furent diſtribués aux victorieux.*
Hij is bijna altoos een winner van 't ſpel. *Il gagne preſque toujours au jeu.*
Wie is de winner van u beiden? *Qui de vous deux gagne, qui de vous deux eſt le vainqueur ou le victorieux?*
Broodwinner. *zie* Brood.
Winning. *z. v.* Verkrijging, winſt. *Gain, profit, avantage, lucre.*
De winning is daar flegt. *Le gain y eſt fort mince ou fort petit.*
Broodwinning. *Gagne-pain, choſe ou action avec laquelle on gagne ſon pain ou ſa vie.*
Landwinning. *zie onder* Land.
WINOXBERGEN, ſtadsnaam in Vlaanderen. *Berg ou Bergue St. Vinox, ville de Flandre.*
WINST. *z. v.* Voordeel. verdienſte. *Utilité gain, profit, avantage, lucre.*
Groote winſt. *Grand gain, gain conſidérable, beau profit.*
Winſt doen. *Faire du gain ou du profit.*
WINTER. *z. m.* Het koudſte getijde van 't jaar. *Hiver ou hyver, la ſaiſon la plus froide de l'année.*
't Is winter. *Il fait hiver.*
Een natte winter. *Hiver pluvieux.*
Een ſtrenge, felle of koude winter. *Hiver rude.*
Een ſlappe of zagte winter. *Un hiver doux.*
In 't begin van het jaar 1709 is 't geweeſt de felſte winter dien men in 50 jaar gezien heeft. *Il y a eu au commencement de l'an 1709 l'hiver le plus rude qu'on ait vu en cinquante ans.*
De halve winter is voorbij. *La moitié de l'hiver eſt paſſée.*
Te winter, als 't winter is. *En hiver, l'hiver prochain.*
Dat zullen wij te winter doen. *Nous ferons cela l'hiver prochain.*
Winter, winter in handen en voeten. *Engelures aux pieds & aux mains.*
Midwinter. Nawinter. Quakkelwinter. Voorwinter, enz.
zie onder Midden, enz.
Winteragtig. *bijv. w.* dat naar den winter gelijkt. *D'hiver, qui ſent l'hiver.*
Een winteragtige dag. *Un jour d'hiver.*
Een winteragtig weêr. *Un temps d'hiver.*
Winterappels. *z. m.* Laate appels. *Pomme tardive, pommes qui ſe mangent en hiver.*
Winteravond. *z. m. Soirée d'hiver.*
De winteravonden vallen zeer lang. *Les ſoirées d'hiver ſont fort longues.*
Winterbloem. *z. v. Fleur hivernale ou qui vient en hiver.*
Winterdag. *z. m.* Wintertijd. *Temps d'hiver, ſaiſon d'hiver.*
's Winterdaags, bij winterdag, in den winter. *Au temps d'hiver, en hiver, pendant la ſaiſon de l'hiver.*
WINTEREN. *g. w.* Koud zijn. *Faire froid en hiver.*
Het wintert luſtig. *Il fait fort froid.*
Winterfruit. *zie* Winteroost.
Wintergoed. *z. g.* 't Geen 's winters komt of gebruikt word. *Qui vient en hiver ou dequi on ſe ſert en hiver.*

Digitized by Google

Wintergroen. z. g. Zeker kruid. *Pirole, sorte d'herbe.*
Winterhanden. z. v. meerv. *Engelures aux mains.*
Winterhiel. z v. Kakhiel. *Engelures aux talons.*
Winterkaai. *zie onder* Kaai.
Winterkamer. z. v. *Chambre d'hiver en bonne en hiver.*
Winterkerssen. z. v. Zeker gewas, krieken over zee. *Des cequerets, cequerelles ou alkekengi, sorte de plante.*
Winterkeuken. z. v. *Cuisine où l'on cuit en hiver.*
Winterkleed. z. g. Kleed voor den winter. *Habit d'hiver.*
Winterknollen. z. v. meerv. *Navets d'hiver.*
Winterkoninkje. z g. Zeker vogeltje. *Roitelet, sorte de petit oiseau.*
Winterkool. z. v. *Chou d'hiver, chou frisé.*
Winterkooren. z. g. *Bled d'hiver.*
Winterlage. Als, Ergens winterlage houden *Hiverner quelque part.*
Winterleger. z g. Winterquartier. *Quartier d'hiver.*
In de winterlegers gaan. *Se mettre en quartier d'hiver.*
Winterlegering. *zie* Winterleger of winter. quartier.
Winterlink. *zie* Pijpkruid.
Winterloon. z. g. Loon dat een arbeider 's winters verdient. *Loyer d'hiver.*
Wintermaand. z. v. December. *Décembre, mois d'hiver.*
Kerstijd komt in wintermaand. *Noël vient en Décembre.*
Wintermuts. z. v. *Bonnet d'hiver.*
Winterooft. z. g. Winterappelen of winterpeeren. *Fruits tardifs, fruits d'hiver.*
Winterpeer. z. v. *Poire d'hiver*
Winterquartier. z. g. Winterleger. *Quartier d'hiver pour les troupes.*
De troepen in de winterquartieren zenden. *Envoyer les troupes en quartier d'hiver.*
De winterquartieren betrekken. *Prendre des quartiers d'hiver, se mettre en quartier d'hiver.*
Winterrok. z. m. Rok dien men 's winters draagt. *Juste-au-corps d'hiver, juppe d'hiver.*
Winterroos z. v. Bloem van Maluwe. *Rose d'outremer, fleur semblable à une rose & produite par la mauve cultivée.*
Winterseisoen. z. g. Wintertijd. *Saison d'hiver, temps d'hiver.*
Wintersalaad. z. v. *Salade d'hiver.*
Wintersch. *bijv. w.* Winteragtig. *D'hiver.*
Een wintersche dag. *Un jour d'hiver.*
Wintertijd. z. m. *Hiver, temps d'hiver.*
Wintervertrek. z. g. *Appartement d'hiver.*
Wintervlaag z. v. Winterbui. *Orage ou tempête qui vient en hiver.*
Wintervogel. z. m. *Oiseau d'hiver.*
Wintervoorraad. z. m. *Provisions d'hiver ou pour l'hiver.*
Wintervragt. z. v. Vragt die men 's winters betaalt. *L'argent que l'on paye l'hiver pour aller en chariot ou en bateau.*
Wintervrugten. z. v. meerv. *Fruits d'hiver.*
Winteruijen. z. v. meerv. Ajuinen die 's winters duuren kunnen. *Oignons d'hiver.*
Winterweeder. z. g. Wintersaizoen. *Temps d'hiver.*
Winterwerk. z. g. *Ouvrage d'hiver.*
Een Metzelaar heeft geen winterwerk. *Un Maçon n'a point d'ouvrage en hiver, il n'a rien à faire en hiver.*
Winterwijk. z. v. Winterlegering. *Quartier d'hiver.*
Winterwild. z. g. Gevogelte dat 's winters koomt. *Gibier qui vient en hiver.*
Winterzeep. z. v. *Savon qu'on fait pour l'hiver.*

W I P.

WIP. z. v. Slinger om iets mede op te wippen. *Bacule, sorte d'instrument en forme de contrepoids pour élever quelque chose.*
De Brouwers in Holland putten water met eene wip. *Les brasseurs en Hollande puisent de l'eau avec une bacule.*
Wip, zeker straftuig voor soldaaten. *Estrapade, machine de bois au haut de laquelle on élève les soldats criminels suspendus avec des cordes pour les laisser ensuite retomber.*
Hij wierd tot de wip verweezen. *Il fut condamné à l'estrapade.*
Wipkool. *zie* Ligtekooi.
WIPPEN. g. w. en w. w. Opslingeren. *Faire la bacule, berner, faire sauter en l'air.*
De plank wipte op. *L'ais ou la planche fit la bacule.*
Ergens over heen wippen of lugtig overspringen. *Sauter légérement par dessus quelque chose.*
Eenen soldaat wippen, met de wip straffen. *Estrapader un soldat, lui donner l'estrapade.*
WIPSTAERT. z. m. Quikstaert, Zeker vogel. *Hoche-queue, bergeronnette, sorte de petit oiseau.*
WIPSTAERTEN. g. w. Quispelstaerten. *Hocher ou branler la queue.*

W I S.

WIS. *bijv. en bijw.* Gewis zeker. *Sûr, certain, assuré, surement, certainement, assurément.*
Een wisse schoot. *Un coup sûr.*
Wis schieten. *Ne pas manquer, tirer bien son coup.*
Eene wisse zaak. *Une chose sure ou assurée.*
WISCH. z. v Een doek of slet. *Torchon.*
Wischdoek. z. m. *Torchon, linge à essuyer.*
Eene aarswisch of naarswisch. *zie onder* Naars.
Eene stroowisch. *zie onder* Stroo.
* Hij is hier op eene stroowisch koomen drijven. *zie onder* Stroowisch.
Eene hooiwisch. *Torchon de foin.*
WISCH. z. v. Twijg, teen. *Osier, baguette, brossine de saule.*
WISCHEN. *zie* Wisschen.
WISJEWASJE. z. g. Leur, beuzeling. *Bagatelles, babioles, nipes de peu de prix.*
Hij moeit zig maar met wisjewasjes. *Il ne s'amuse qu'à des bagatelles, qu'à des babioles.*
WISKONST. z. v. *Mathématique.*
Ervaaren in de wiskonst, *Expert, savant ou consommé en Mathématique.*
Wiskonstenaar z. m. *Mathématicien, qui sait les Mathématiques.*
Wiskonstig *bijv. w. Mathématique.*
Eene wiskonstige stelling. *Une position mathématique.*
Wiskonstiglijk *bijw. Mathématiquement.*
Iets wiskonstiglijk bewijzen. *Démontrer quelque chose mathématiquement.*
Wiskunde. *zie* Wiskonst.
Wiskundige. *zie* Wiskonstenaar.
WISPELEN. g. w. Quispelen. *Hocher, branler, remuer.*
WISPELSTAERTEN. g. w. Quispelstaerten. *Branler ou remuer la queue.*
De hond doet niet dan wispelstaerten. *Le chien ne fait que branler la queue.*
WISPELTUURIG. *bijv. w.* Wuft, veranderlijk. *Changeant, léger, inconstant, volage.*
Wispeltuurigheid. z. v. Veranderlijkheid. *Légéreté, inconstance.*
Men kan door zijne wispeltuurigheid op hem geen staat maaken. *On ne sauroit se fier à lui à cause de son inconstance ou de sa légéreté.*
WISSCHE, doek. *zie* wisch.
WISSCHE, twijg. *zie* Wisch.
Wisschen, dat van wisschen gemaakt is. *D'osier.*
Een wisschen korfje, een teenen mandje. *Petit panier d'osier.*
Wisschen bosch. *zie* Teenbosch.
WISSCHEN. w. w. Afveegen. *Torcher, essuyer.*
Zij wischte haare traanen af. *Elle essuya ses larmes.*
Wisch dat uit. *Effacez cela.*
WISSCHER. *zie* Wisser.
WISSE. *zie* Wisch.
WISSEL. z. m. en v. *Koopmans woord. Change, lettre de change.*
Geld bij wissel over maaken. *Remettre de l'argent par lettres de change.*
De wissel daalt of valt. *Le change baisse ou diminue.*
Wisselaar z. m. Kassier. *Banquier.*
Wisselaar in den zin der H. Schrift. *Changeur.*
Wisselbaar. *bijv. w.* Dat men verwisselen kan. *Que l'on peut changer.*
Wisselbaar geld, *De l'argent que l'on peut changer.*
Wisselbaar, veranderlijk, onstandvastig. *Changeant, inconstant.*
Een wisselbaar geluk, staat, enz. *Un bonheur, un état inconstant, &c.*
Wisselbaarheid. z. v. Onstandvastigheid, Veranderlijkheid. *Inconstance, état changeant, vicissitude.*
Wisselbank. z. v. Stads geldbank. *Banque, lieu où l'argent est en sureté.*
Wisselbrief. z. m. Briefje om Geld over te maaken. *Lettre de change.*
Eenen wisselbrief trekken. *Tirer une lettre de change.*
Eenen wisselbrief protesteren. *Protester une lettre de change.*
WISSELEN. w. w. Ruilen. *Changer, troquer.*
Geld wisselen. *Changer de l'argent.*
Met iemand brieven wisselen. *Etre en commerce de lettres avec quelqu'un, avoir ou entretenir correspondance avec lui.*
Paerden wisselen, versche paerden neemen. *Changer de chevaux, en prendre de frais.*
Tanden wisselen. *Changer de dents, parlant des enfans lorsque leurs premières dents tombent & qu'il leur en vient de nouvelles.*
Hij heeft nog niet gewisseld. *Il n'a pas encore changé de dents, ses dents ne sont pas encore changées.*
Wisselhandeling. *zie* Wisselbank.
Wisselhonden. z. m. meerv. *Chiens de relais.*
WISSELIJK. *bijv.* Gewisselijk, *Assurément, certainement.*
WISSELING. z. v. Ruiling. *Change, troc.*
Wisseling van Paerden. *Relais de chevaux.*
Brieven wisseling. z. v. *Commerce de lettres, correspondance.*
Wisseling. z. m. *zie* Wisselkind.
WISSELKIND. z. g. Kind dat in zijne jongheid verwisseld is. *Enfant supposé.*
Wisselkoers. *zie* Wisselloop.
Wisselkoets. z. v. *Carosse de relais.*
Wisselloop. z. m. Wisselkoers. *Cours du change.*
Wisselpaerden. z. g. meerv. *Chevaux de relais*

Wissel-

Digitized by Google

Wiſſelplaats. z. v. Plaats daar men verſche paerden krijgt. *Relais, lieu où l'on met les relais & où on les prend.*
Wiſſelſtaat. *zie* Wiſſeloop.
Wiſſelvallig. *bijv. w.* Veranderlijk, ongeſtadig. *Inconſtant, changeant.*
Het wiſſelvallig lot der Grooten. *Le ſort ou le deſtin inconſtant des Grands.*
Wiſſelvalligheid. z. v. Veranderlijkheid. *Viciſſitude, changement, inconſtance.*
WISSEN. *zie* Wiſſchen, uitwiſſchen.
WISSER of Wiſſcher. z. m. Dweil om een ſtuk geſchut uit te wiſſchen. *Ecouvillon, torchon pour nettoyer les piéces d'artillerie.*
Wiſſcherſtok. *Manche de l'écouvillon.*
WISSJEWASSJE. *zie* Wisjewasje.
WIST. *onv. tijd* van Weeten. Als, Ik wiſt. *Je ſavois ou je ſus.*

W I T.

WIT. *bijv. w.* Het tegendeel van zwart. *Blanc, blanche, oppoſé au noir.*
Zoo wit als melk, als ſneeuw. *Blanc comme du lait, comme de la neige.*
Wit linnen. *De la toile blanche, du linge blanc.*
Wit bier. *De la biére blanche.*
Witte wijn. *Du vin blanc.*
Wit geld. *zie* Witgeld.
Wit verwen. *Peindre ou teindre en blanc.*
Hij is heel wit van ouderdom, hij is heel grijs. *Il eſt tout blanc de vieilleſſe.*
Witte monnik. *Moine blanc, Religieux vêtu de blanc.*
Eene witte zuſter. *Religieuſe vêtue de blanc, une Sœur blanche.*
Witte donderdag, de dag voor den goeden vrijdag. *Jeudi ſaint.*
Witte zee. *La mer blanche, golfe de l'Océan ſeptentrional au Nordoueſt de la Moſcovie.*
't Linnen wit waſſchen. *Blanchir le linge.*
Een ſtuk linnen wit bleeken. *Blanchir une piéce de toile.*
Wit maaken. *zie* Witten.
Wit worden. *Blanchir, devenir blanc.*
Het wit. z. g. *Le blanc.*
Het wit van een ei. *Le blanc d'un œuf ou un blanc d'œuf.*
't Wit van het oog. *Le blanc de l'œil.*
In 't wit gekleed. *Habillé ou vêtu d'un habit blanc, vêtu de blanc.*
Wit, doel, doelwit. *Le blanc, le blanc de la butte où l'on tire.*
Naar 't wit ſchieten. *Tirer au blanc.*
Het wit treffen. *Donner dans le blanc.*
* Zijn wit beſchieten. *Parvenir à ſes fins, parvenir à ſon but.*
Doelwit. Melkwit. Oogwit. Sneeuwit. Spierwit, enz. *zie onder* Doel, enz.
Witachtig. *bijv. w.* Naar wit gelijkende. *Blanchâtre, tirant ſur le blanc.*
Witbeen. z. g. Soort van kruid. *Sauge ſauvage, ſorte d'herbe.*
Witbrood. *zie* Wittebrood.
Witgeld. z. g. Zilvergeld. *De l'argent blanc. de la monnoye d'argent.*
Witgeplaaſterd. *bijv. w.* Witgepleiſterd, met witte kalk beſtreeken. *Blanchi, enduit de chaux broyée.*
Withairig. *bijv. w.* Wit gehaird. *Qui a les cheveux blancs.*
Een withairig paerd. *Un cheval qui a le crin ou le poil blanc.*
Eene withairige koe. *Une vache blanche.*
Witheid. z. v. *Blancheur.*
WITJE. z. g. Een klein gevleugeld en bloedeloos diertje. *Papillon, inſecte volant qui [illegible].*
Een witje vangen. *Prendre un papillon.*
WITLIJVIG. *bijv. w.* Wit van lijf. *Qui a le corps ou le teint blanc.*
Witquaſt. z. m. Quaſt om meê te witten. *Broſſe à manche qui ſert à blanchir les murailles.*
Witſel. z. g. Zeker wit kruid. *Du blanc, de la céruſe.*
Witſter. z. g. Een vrouwmenſch die de muuren wit. *Femme qui blanchit les murailles.*
Wittebrood. z. g. Fijn tarwenbrood. *Du pain blanc.*
Hij eet gaerne warm wittebrood. *Il aime le pain blanc chaud.*
Wittebroodskind z. g. Weelderige jonker, kind van weelde. *Enfant gâté, libertin, débauché.*
WITTEN. *w. w.* Met dunne kalk beſtrijken, wit maaken. *Blanchir, enduire de chaux broyée.*
Eenen muur witten. *Blanchir une muraille.*
Gewitte muilen. *Despantoufles blanchies.*
Witvervig. *bijv. w.* Wit van kleur. *Blanchâtre, tirant ſur le blanc.*
Witviſch. z. m. Blei of voorn. *Able ou gardon.*
Witwerk. z. g. Wit houtwerk. *Menuiſerie de bois de ſapin.*
Witwerker. z. m. Die kaſſen en tafels maakt van dennenhout. *Menuiſier en blanc, qui fait des tables & des armoires de ſapin blanc.*

W O E.

WOEDE. z. v. Grimmigheid. *Furie, fureur, rage.*
Hij was in eene bijſtere woede. *Il étoit en fureur, il ne ſe poſſedoit pas de rage.*
De woede der zee. *Mouvement, agitation ou trouble de la mer.*
Harſſenwoede. *zie onder* Harſſenen.
WOEDEN. *g. w.* Grimmig zijn, raazen. *Enrager, être furieux, être en furie ou en colére.*
Hij woedde vreeslijk. *Il étoit dans une extréme colére.*
Woeden, groote wreedheid pleegen. *Déſoler, faire du dégat.*
Den oorlog woed door ganſch Europa. *La guerre déſole toute l'Europe.*
De winden woeden gevaarlijk. *Les vents ſe déchainent d'une maniére terrible, les vents font un ravage horrible.*
Aan 't woeden raaken. *Entrer en fureur ou en furie, ſe mettre en fureur ou en furie, devenir furieux.*
Woedend. *bijv. w.* Woedig. *Furieux, cruel.*
De woedende Turken en Tarters. *Les furieux Turcs & Tartares.*
Woedig. *zie* woedend.
WOEG. *onv. tijd* van Weegen. Als, ik woeg, *Je peſois ou je peſai.*
WOEI. *onv. tijd* van waaijen. Als, 't woei. *Il ventoit ou il venta.*
WOEKER. z. m. *Uſure, intérêt ou rente illicite.*
Op woeker doen of geeven. *Donner à uſure.*
Woekeraarſter. z. v. Vrouw die op woeker leent. *Uſuriére, femme qui prête à uſure.*
Woekeragtig. *bijv. w.* Baatzugtig, van een woekeraar. *Qui recherche un intérêt illicite, d'uſurier, d'uſure.*
WOEKEREN. *g. w.* Zig met woeker verrijken, ſchacheren. *Exercer l'uſure, commettre uſure, s'enrichir par l'uſure.*
Woekergeld. z. g. Woekergewin. *Argent uſuraire, intérêt uſuraire.*
Woekerhandel. *zie* Woekering.
Woekering. z. v. Woekerije, woekerhandel. *Trafic ou négoce d'uſurier, Commerce uſuraire.*
Woekerije. *zie* Woekering.
Woekerzugtig. *bijv. w.* Tot woeker geneigd. *Adonné à l'uſure.*
Een woekerzuchtige vrek. *Un vilain ou un infame uſurier.*
WOELEN. *g. w.* Gewoel maaken, wentelen, zeer beezig zijn. *Se remuer, s'agiter, tourmer, fretiller continuellement.*
De kinderen woelen mij te veel. *Les enfant ſe remuent trop, toupient trop, ne font que tourner la tête.*
* Zij woelen ſterk of zij beweegen hemel en aarde om die zaak ten einde te brengen. *Ils ſe donnent beaucoup de mouvemens ou ils remuent ciel & terre pour mettre fin à cette affaire.*
Hij heeft in zijnen tijd luſtig in de waereld gewoeld. *Il s'eſt donné beaucoup de mouvement en ſon temps.*
WOELEN. *w. w.* Bewoelen, met touw bewinden. *Fourrer ou envelopper de fil ou de cordon.*
De maſt kreeg eenen krak en moeſt gewoeld worden. *Il falut fourrer le mât, à cauſe qu'il étoit fendu.*
Woelerije. z. v. Gewoel, groote omſlag. *Remuement, embarras, tracas.*
Woelgeeſt, z. m. Een woelig, muitziek menſch. *Eſprit remuant, ſéditieux, brouillon.*
Woelig. *bijv. w.* Vol gewoels. *Plein de bruit ou d'embarras, remuant, brouillon, ſéditieux.*
't Is een woelig huis. *C'eſt une maiſon pleine d'embarras.*
Een woelig kind. *Un enfant qui eſt toujours en action, qui n'eſt jamais coi.*
Woeling. z. v. Bewinding met garen of touw. *Action de fourrer & d'envelopper, fourrure.*
Woelſel z. g. Woeltouw of gaaren om meede te woelen. *Fourrure, fils ou cordons de vieux cables que l'on met en treſſe, ou petite natte pour envelopper les cables de ſervice, & toutes les manœuvres que l'on veut empêcher de s'uſer.*
Woelwater. z. g. Water dat altijd opwelt. *De l'eau qui bouillonne ſans ceſſe.*
* Woelwater, een woelig kind, een woelig menſch, albeſchik. *Petit enfant remuant, qui n'eſt jamais coi, un homme fort remuant ou qui ſe mêle de tout.*
Woelziek. *bijv. w.* Geneigd tot woelen. *Turbulent, remuant, ſéditieux.*
WOENSDAG, z. m. De vierde dag der weeke. *Mécredi, le quatriéme jour de la ſemaine.*
WOERD. *zie* Woord, 't mannetje van een eendvogel.
WOERHAAN. z. m. Faizant. *Un faiſan.*
WOERHEN. z. v. 't wijfje van eenen woerhaan. *Faiſande, faiſanne, faiſante, femelle de faiſan.*
WOEST. *bijv. w.* Wild, onbebouwd, eenzaam, verlaaten. *Sauvage, ruſtique, ſolitaire, déſert, inhabité, qui n'eſt guére fréquenté.*
Een woeſt menſch. *Un déterminé, un homme qui a les mœurs d'un ſauvage.*
Een woeſt leeven leiden. *Mener une vie déréglée, vivre en homme ſauvage.*
Een woeſt land. *Un pays déſert.*
Woeſtaardig. *zie* Woeſt.
Woeſtaardigheid. *zie* Woeſtheid.
Woeſtenije. *zie* Woeſtijn.
Woeſtheid. z. v. *Qualité de ce qui eſt inculte ou déſert.*
De woeſtheid van die landſtreek belette ons verder te gaan. *Parce que ce*

Digitized by Google

ce pays étoit inculte nous ne pénétrâmes pas plus avant.
Woestheid der zeden. *Dépravation ou corruption des mœurs.*
Woestijn. z. v. Woestenije, woeste plaats. *Solitude, désert, lieu désert.*
De kinderen Israëls waren veertig jaaren in de woestijne. *Les enfans d'Israël furent quarante ans dans le désert.*

W O L.

WOL, wolle. z. v. Gewold beesten hair. *Laine, poil de bétail laineux.*
Fijne wol. *Laine fine.*
Grove wol. *Laine grosse.*
Wol bereiden. *Préparer la laine.*
Wol plukken of pluizen. *Eplucher la laine.*
Wol spinnen. *Filer la laine.*
Gesponnen wol. *Laine filée.*
Wol verwen. *Teindre de la laine.*
Boomwol. Schaapenwol of Schaapswol, Scheerwol, enz.
zie onder Boom, enz.
Geitenwol. *zie* Geitenhair.
Wolbaal. z. v. *Bale de laine.*
Zig met wolbaalen tegen den vijand dekken. *Se couvrir de bales de laine contre les ennemis.*
Wolbeest z. g. *Bête à laine.*
Wolbereider. z. m. *Celui qui apprête les laines.*
Wolbereiding. z. v. *Apprêt des laines.*
Woldraagend. *bijv. w.* Gewold. *Laineux.*
Woldraagend vee. *Bétail au troupeau laineux, bêtes à laine.*
Wolf, z. m. Zeker fel beest. *Loup, animal sauvage & carnassier.*
De wolf loert op de schaapen. *Le loup guette les brebis ou les moutons.*
‡ Eeten als een wolf, gulzig eeten. *Manger comme un loup, manger goulument, manger beaucoup.*
Hij is van de wolven verscheurd. *Il a été déchiré des loups ou par les loups.*
De wolf in de schaapskooi sluiten. *Spreekw. Enfermer le loup dans la bergerie.* Proverbe.
Wolf, zekere worm in de bijenkorven. *Sorte d'insecte qui entre dans les ruches à miel.*
Wolf, rups, ongedierte in de boomen en in 't koren. *Chenille, insecte nuisible aux arbres & aux bleds.*
Bijenwolf. Gierwolf. Weerwolf, enz.
zie onder Bijen, enz.
Wolfagtig. *bijv. w.* Naar eenen wolf gelijkende. *Ressemblant au loup, de loup.*
Wolfje. z. g. Kleine wolf. *Petit loup, louveteau.*
Wolfinne. *zie* Wolvin.
Wolfs, van eenen wolf. *De loup, qui est de loup.*
Een wolfsvel of wolfsvagt. *Une peau de loup.*
Wolfshonger. *Faim de loup, grande faim.*
Wolfsbezie. z. v. Zekere vrugt. *Raisin de renard, sorte de fruit ainsi nommé.*
Wolfsgind. z. g. *Timmermans woord.* Een dak dat met drie of vier hoeken schuins afloopt. *Toit qui descend à trois ou à quatre coins.*
Wolfsgebit. z. g. Een raauw gebit der paerden. *Mords rude d'un cheval.*
Wolfsklauw. z. v. Zeker kruid. *Pied de loup, sorte d'herbe.*
Wolfskruid. z. g. *Aconit, sorte d'herbe.*
Wolfsmaand. *zie* Wintermaand.
Wolfsmelk. z. v. Zeker kruid. *Tithymale, herbe à lait.*
Wolfsveest z. v. Soort van duivelsbrood. *Vesse de loup, espèce de champignon.*
Wolfswortel. *zie* Wolfskruid.
WOLHANDELAAR. *zie* Wolkooper.
WOLK. z. g. *Nue, nuée.*
De lugt is vol wolken. *L'air est plein de nuées, le ciel est couvert de nuées.*
WOLKAARDE. z. v. Wolkam. *Carde, peigne de cardeur*
WOLKAARDEN. *zie* Wolkammen.
WOLKAARDER. *zie* Wolkammer.
Wolkaarding. z. v. *Action de peigner ou de carder la laine.*
WOLKAGTIG. *bijv. w.* Bewolkt. *Couvert de nuages, nébuleux.*
De lugt is wolkagtig. *L'air est chargé de nuages.*
WOLKAM. *zie* Wolkaarde.
WOLKAMMEN. g. w. Wolkaarden. *Peigner ou carder la laine.*
WOLKAMMER. z. m. Wolkammer. *Peigneur de laine, cardeur de laine.*
Wolkamming. *zie* Wolkaarding.
Wolkamster. z. v. *Peigneuse de laine, cardeuse de laine.*
WOLKBOOG. *zie* Regenboog.
Wolkbreuk. z. v. Zwaare plasregen. *Ondée, grosse pluye causée par une nuée qui crève.*
Wolkje. z. g. Kleine wolk. *Petite nue ou nuée.*
Een wolkje in een gesteente. *Eau, nue ou onde dans une pierre précieuse.*
Wolkig. *bijv. w.* Van wolken betoogen. *Couvert de nuées ou de nuages, nébuleux.*
Eene wolkige lugt. *Un air nébuleux ou chargé de nuages.*
WOLKOOPER. z. m. Wolhandelaar. *Marchand de laine, lainier.*
WOLKVANGER. *zie* Bolkvanger.
WOLKZON. z. v. Bijzon. *Parélie, faux soleil qui paroît auprès du soleil naturel.*
WOLLE. *zie* Wol.
Wolboer. z. m. Boer die wol ter markt brengt. *Paysan qui apporte de la laine à vendre au marché.*
Wollenkruid. z. g. *Bouillon, herbe médécinale.*
WOLLEN. *bijv. w.* Van wolle. *De laine.*
Wollen kousen. *Des bas de laine.*
Wollen hemdrok. *Chemisette de laine.*
Hij heeft geen wollen hemdrok aan. *Il n'a pas de Chemisette de laine.*
Wollenaaijen. g. w. *Coudre en drap ou en laine.*
Wollenaaister. z. v. *Couturière en drap.*
Wollenaald. z. v. *Aiguille à coudre en laine, à coudre des étoffes de laine.*
Wollenweeven. g. w. Laaken of saai weeven. *Travailler en laine, faire des étoffes de laine.*
Wollenweever. z. m. Laakenweever, saaiweever. *Tisserand ou ouvrier qui travaille en laine.*
Wollig. *bijv. w.* Zagt in 't aantasten. *Moëlleux, qui a du corps & qui est doux au maniement.*
Dat laken is zeer wollig. *Ce drap est fort moëlleux.*
Wolscheider. *zie* Wolbereider.
Wolspinster. z. v. *Fileuse de laine.*
WOLVENJAAGERMEESTER. z. m. *Louvetier, Chef de la chasse du loup.*
Wolvenjagt. z. v. Jagt van wolven. *La chasse du loup.*
Wolvenjagts gereedschap. *Louvetterie, l'équipage pour la chasse du loup.*
Wolven. *meerv.* van Wolf.
WOLVERWER. z. m. *Teinturier en laine.*
WOLVIN. z. v. Wijfje van eenen wolf. *Louve, femelle du loup.*
Romulus en Remus zijn van eene wolvin gezoogd. *Rémus & Romulus furent allaités par une louve.*
WOLZAK. z. m. Wolbaal. *Un sac ou une bale à laine.*
De naderniſſen met wolzakken in de belegeringe van eene stad. *Les approches avec des sacs à laine dans le siége d'une ville.*
Dat is een mensch als een wolzak, een lomp grof mensch. *C'est un homme grossier, c'est un pansard.*
De Leden van 't Hoogerhuis in Engeland, zitten op wollen zakken als zij vergaderd zijn. *En Angleterre les Membres de la Chambre Haute sont assis sur des sacs de laine quand ils sont assemblés.*

W O N.

WON. *onv. tijd* van Winnen. Als, Ik won. *Je gagnois ou je gagnai.*
WOND. *onv. tijd* van Winden. Als, Ik wond. *Je dévidois ou je dévidai.*
WONDARTS. z. m. Heelmeester, Chirurgijn, Barbier. *Chirurgien.*
Een ervaaren wondarts. *Un Chirurgien expérimenté, expert, habile, savant & consommé.*
WONDE. z. v. Quetsuur. *Playe, blessure.*
Eene vergiftige wonde. *Playe envenimée.*
Eene doodelijke wonde. *Playe mortelle.*
Eene wonde verbinden. *Panser une playe.*
Eene wonde genezen. *Guérir une playe.*
* Iemands wonden opkrabben, iemands voorige droefheid weder te binnen brengen. *Rouvrir à quelqu'un ses playes, le faire ressouvenir de son affliction précédente.*
Hij is aan zijne wonden overleden. *Il est mort de ses blessures.*
WONDEN. w. w. Quetsen. *Blesser, faire une playe.*
Hij is gewond. *Il est blessé.*
WONDER. z. g. Wonderwerk, zeldzaamheid. *Merveille, chose rare & surprenante, miracle.*
't Is wonder. *C'est merveille, il est étonnant, c'est une chose étonnante.*
't Geeft mij gantsch geen wonder, *Cela ne m'étonne point du tout.*
Daar is een wonder geschied. *Il est arrivé une chose merveilleuse, il s'est fait un miracle.*
't Is een wonder om te zien hoe hij toeneemt. *C'est une merveille de voir comme il profite ou comme il avance.*
De zeven wonderen der waereld. *Les sept merveilles du monde.*
Wonder *bijw. zie* Wonderlijk.
Wonderbaar. *bijv. w.* Wonderlijk, wonderbaarlijk, zonderling. *Merveilleux, rare, admirable, comme étant prodigieux.*
Wonderbaarlijk. *bijv. w.* Op eene wonderbaare wijze. *Merveilleusement, d'une manière merveilleuse, & prodigieuse.*
Hij is wonderbaarlijk gered. *Il est miraculeusement délivré, guéri, sauvé, &c.*
Wonderbaarlijkheid. z. v. Zeldzaamheid. *Merveille, prodige, chose rare & surprenante.*
Wonderboom. z. m. Zeker gewas. *Palme de Christ, sorte de plante.*
Wonderdaad. z. v. Wonderwerk. *Prodige, effet surprenant, miracle.*
Christus wonderdaaden of wonderwerken. *Les prodiges ou les miracles de Christ.*
Wonderdaadig. *bijv. w.* Wonderwerkelijk. *Miraculeux.*
Eene wonderdaadige genezing. *Une guérison miraculeuse.*

Digitized by Google

Wonderdaadiglijk. *bijw.* Wonderwerkelijk. *Miraculeusement, d'une manière miraculeuse.*

Wonderen, verwonderen. *zie* Verwonderen.

Wonderheden. *z. v. meerv.* Wonderen. *Des merveilles, des miracles.*

Wonderlijk. *bijv. w.* Zonderling, vreemd, ongewoon. *Merveilleux, rare, admirable, surprenant, prodigieux, étrange.*

Een wonderlijk bedrijf. *Une action merveilleuse, surprenante ou admirable, une conduite extraordinaire.*

Een wonderlijk geval. *Un cas extraordinaire ou surprenant.*

Wonderlijk, vies, grillig. *Etrange, bizarre.*

Een wonderlijk menſch. *Un homme étrange ou bizarre.*

Wonderlijk. *bijw.* Op eene wonderlijke wijze. *Merveilleusement, admirablement, etrangement, d'une étrange manière.*

Wonderrede. *zie* Wonderſpreuk.

Wonderſpreuk. *z. v.* Wonderreden. *Paradoxe.*

Wonderſpreukig. *bijv. w.* Wonderlijk. *Etrange, paradoxe.*

Een wonderſpreukig gevoelen. *Une opinion ou un ſentiment paradoxe.*

Wonderſtuk. *z. g. Merveille, production merveilleuſe de quelque maître.*

Wonderteken. *z. g.* Een vreemd teken. *Prodige, choſe ſurprenante.*

Wonderwerk. *z. g.* Mirakel, bovennatuurlijk werk. *Miracle, prodige.*

De Apoſtelen deeden wonderwerken. *Les Apôtres faiſoient ou firent des miracles.*

Wonderwerker. *z. m.* Die wonderen werkt. *Celui qui fait des miracles & des prodiges.*

Chriſtus was een uitneemend wonderwerker. *Chriſt a fait des miracles ſurprenans, des merveilles prodigieuſes.*

Wonderzinnigheid. *z. v. Inconſequence.*

WONDHEELER. *z. m.* Wondarts, Chirurgijn, Barbier. *Chirurgien.*

Een wondheelers koker of inſtrumentkoker. *Un étui de Chirurgien.*

Wondijzer. *z. g. zie* Tentijzer.

Wonding. *z. v.* Quetſing. *Action de bleſſer.*

Wondkruiden. *z. v. meerv.* Kruiden bequaam om wonden te geneezen. *Herbes vulneraires.*

Wondteken. *z. g.* Lidteken. *Cicatrice.*

Wondwater. *z. g.* Water dat dienſtig is om wonden te geneezen. *Eau d'arquebuſade, eau propre pour les playes.*

WONEN, enz. *zie* Woonen, enz.

W O O.

WOOG. *zie* Woog.

WOON. *z.* Woning. *Logis, demeure, réſidence.*

Zig naar eene ander ſtad met der woon begeven. *Prendre ſa demeure dans une autre ville.*

Woonagtig. *bijv. w.* Die ergens woont. *Qui demeure, demeurant, domicilié.*

Waar zijt gij woonagtig? *Où demeurez-vous?*

Ik ben tegenwoordig woonagtig t' Utrecht. *Je demeure préſentement à Utrecht.*

Woonbaar. *bijv. w.* Daar men woonen kan. *Habitable, qui peut être habité.*

WOONEN, *g. w.* Zijn verblijf hebben. *Demeurer, faire ſa demeure.*

Waar woont gij? *Où demeurez-vous?*

Wij woonen op 't land. *Nous demeurons à la campagne.*

WOONER. *zie* Bewooner.

Woonhuis. *z. g.* Huis dat bewoond word *Maiſon habitée, habitation.*

Agter het woonhuis ſtaat eene ſchuur. *La grange eſt derrière la maiſon.*

Wooning. *z. v.* Woonplaats, verblijfplaats. *Logis, maiſon, demeure, habitation, domicile.*

Waar heeft hij zijne wooning? *Où a-t-il ſa demeure?*

Woonkelder. *z. m. Cave où l'on peut habiter, où l'on peut demeurer & tenir ménage.*

Woonplaats. *z. v.* Woonſtede. *Logis, maiſon, demeure, habitation, domicile.*

Van woonplaats veranderen. *Changer de logis.*

Ik zal toekomende Mei van woonplaats veranderen. *Au mois de mai prochain je changerai de maiſon.*

Woonſtede. *z. v.* Plaats daar men woont of zig onthoud. *Demeure, lieu où l'on demeure.*

Die landſtreek is alleenlijk eene woonſtede van wilde dieren. *Cette province, ce pays-là n'eſt la démeure ou l'habitation que des bêtes ſauvages.*

Zijne woonſtede verlaaten. *Quitter ſa demeure.*

WOORD. *z. g.* Woord, 't mannetje van eenen eendvogel. *Un canard, le mâle de la canne.*

WOORD. *z. g. Parole, mot, diction articulée, terme.*

Een nieuw woord. *Un mot ou un terme nouveau.*

Een oud woord. *Un vieux mot, mot qui a vieilli.*

Een ongebruikelijk woord. *Un mot inuſité, un mot hors d'uſage.*

Een geeſtig woord. *Un bon mot.*

Met bedekte woorden. *En mots couverts, en paroles couvertes.*

Vuile of ongeſchikte woorden. *Des paroles ſales, obſcènes, deshonnêtes.*

Dubbelzinnige woorden. *Paroles ambigues ou équivoques, mots à double entente ou à deux ententes.*

Met een woord, kortom. *En un mot.*

Hij ſprak niet een woord. *Il ne dit mot.*

Het woord doen of voeren, geſprek voeren. *Porter la parole.*

Hij kon zijn woord wel doen. *Il ſavoit fort bien parler, il avoit la langue aſſez bien pendue.*

't Woord opneemen of opvatten. *Prendre la parole.*

Iemand bij zijn woord of op 't woord vatten. *Prendre quelqu'un au mot.*

Iemand te woord ſtaan, zig met iemand in geſprek begeeven. *Entrer en diſcours avec quelqu'un.*

Hij wou mij niet te woord ſtaan. *Il ne voulut pas m'écouter.*

Een goed woord voor iemand doen, voor iemand ten beſte ſpreeken. *Parler pour quelqu'un ou en faveur de quelqu'un.*

Een goed woord voor en na den maaltijd ſpreeken, bidden en danken. *Faire la priére devant & après le repas, prier & rendre graces.*

Met malkanderen woorden hebben of krijgen, kijven, krakkeelen. *Se prendre de paroles, ſe quereller.*

Woord, belofte. *Parole, promeſſe.*

Zijn woord geſtand doen, zijn woord houden, zijn woord nakomen. *Tenir ſa parole, exécuter ſa promeſſe.*

Zijn woord inhaalen of herroepen. *Dégager ou retirer ſa parole.*

Ik ben een man van mijn woord. *Je ſuis homme de parole.*

Een eerlijk man is niet beter dan zijn woord. *Un honnête homme n'a que ſa parole.*

Het woord Gods, Gods woord. *La parole de Dieu.*

Woord beteekend in de H. Schrift de tweede perſoon van de Heilige Drieenigheid. Als, in den beginne was het woord, en het woord was God. Joh. I. 1. *Au commencement étoit la parole, & la parole étoit avec Dieu, & cette parole étoit Dieu.*

Het woord is vleeſch geworden. Joh. I. 14. *La parole a été faite chair.*

Woord, wagtwoord leuze. *Mot, mot du guet.*

Iemand het woord geeven. *Donner le mot à quelqu'un.*

Het woord haalen. *Aller querir le mot.*

Bijwoord. Deelwoord. Grondwoord. Gunſtwoord. Jawoord. Konſtwoord. Koppelwoord. Krijgswoord. Laſterwoord. Lidwoord. Lokwoord. Naamwoord. Scheldwoord. Schimpwoord. Schriftuurwoord. Spotwoord. Spreekwoord. Stopwoord. Tergwoord. Tijdwoord. Toverwoord. Vloekwoord. Voegwoord. Voornaamwoord. Vulwoord. Wagtwoord. Weerwoord. Werkwoord. Wortelwoord. Zegswoord, enz.
zie onder Bij, enz.

Helpwoord of Hulpwoord. *Woord der Spraakkonſt. Verbe auxiliaire: terme de Grammaire.*

Lapwoord. *zie* Stopwoord of Vulwoord.

Laſchwoord, t' zamengeſteld woord. *Mot compoſé.*

Smaadwoord. *zie* Laſterwoord of Scheldwoord.

Stamwoord. *zie* Grondwoord of Wortelwoord.

Woordboek. *zie* Woordenboek.

Woordbuiging. *z. v. Déclinaiſon.*

Woordenboek. *z. g.* Woordboek, woordenſchat. *Dictionnaire.*

Een woordenboek is een zeer moeijelijk en gantſch verdrietig werk. *Un Dictionnaire eſt un ouvrage très-pénible & tout-à-fait ennuyeux.*

Algemeen Woordenboek. *Dictionnaire Univerſel.*

De beſte woordenboeken zijn nog niet tot volmaaktheid gebragt. *Les meilleurs Dictionnaires n'ont pas encore été portés à la perfection.*

Een Franſch en Nederduitſch woordenboek. *Dictionnaire François & Hollandois.*

Woordenſchat. *zie* Woordenboek.

Woordenſchikking. *z. v.* Woordenſtel. *Syntaxe, arrangement des mots dans un diſcours.*

Woordenſpeeling. *z. v. Jeu de mots.*

Woordenſtel. *zie* Woordenſchikking.

Woordenſtrijd. *z. m.* Woordentwiſt. *Diſpute de mots.*

Woordentwiſt. *zie* Woordenſtrijd.

Woordenvitter. *zie* Woordenzifter.

Woordenzifter. *z. m.* Woordenvitter. *Critique, un homme qui épluche les mots, & qui ne laiſſe rien paſſer.*

Woordhoudend. *bijv. w.* Zijne belofte nakomende. *Qui tient ſa promeſſe ou ſa parole.*

Woordhouding. *z. v.* Nakoming van belofte. *Action de tenir ſa parole.*

Woordje. *z. g.* Een klein woord. *Particule, petit mot.*

Het woordje *en* maakt eene gantſche verandering in den zin. *La particule & fait changer tout le ſens.*

Hoor-

Digitized by Google

Hoor nog een woordje. *Ecoutez encore un petit mot.*
Ik heb u een woordje te ſpreeken. *J'ai un petit mot à vous dire.*
Woordlid. z.g. *Letterkundig woord.* Woordleedje. *Article: terme de Grammaire.*
Woordrijk. *bijv. w.* Rijk van woorden. *Copieux, riche & abondant en paroles.*
De Griekſche en Nederduitſche Taalen zijn zeer woordrijk. *Les Langues Grecque & Hollandoiſe ſont fort riches.*
Woordſmeeder. z. m. *Forgeur de mots.*
Woorduitlaating. z. v. Overſlaaning of uitlaating van een woord. *Ellipſe, omiſſion de quelque mot ſous-entendu.*

W O R.

WORDEL. z. m. Ruggraats been. *L'épine du dos.*
WORDEN. g. w. *Devenir.*
Ziek worden. *Devenir malade.*
Groot worden. *Devenir grand.*
Rijk worden. *Devenir riche, s'enrichir.*
NB. *Worden* dient tot helpwoord bij de leidende werkwoorden of *verba paſſiva.* Worden *eſt un verbe auxiliaire dans la Langue Hollandoiſe, & ſert à la conjugaiſon des verbes paſſifs.*
Ik worde van hem verzogt. *Je ſuis prié de lui, il me prie.*
Hij word benijd. *Il eſt envié, on lui porte envie.*
Bemind worden. *Etre aimé.*
Die boeken zullen haaſt verkogt worden. *Ces livres ſe vendront bientôt.*
WORDING, is niet gebruikelijk dan in eenige t'zamen geſtelde woorden. Als, Geſondwording. z. v. *Convaleſcence, rétabliſſement.*
Menſchwording. *zie onder* Menſch.
WORF. *zie* Wierf.
WORG. z. m. Benauwdheid in de keel. *Eſquinancie ou ſquinancie, maladie vigoureuſe de la gorge, qui empêche la reſpiration.*
WORGEN. w. w. Verſtrikken, de keel digt toetrekken. *Etrangler.*
Zij wierd aan eenen paal gewordg. *Elle fut étranglée à un pieu.*
Worggezwel. z. g. De worg in de keel. *Eſquinancie, ſquinancie, mal de gorge.*
Worging. z. v. Verworging. *Action d'étrangler.*
Worgpaal z. m. *Poteau ou pilier auquel eſt attaché le criminel qu'on étrangle.*
WORK. z. m. Kikvorſch. *Grenouille.*
WORM. z. m. Wurm, een kruipend bloedeloos diertje. *Ver, inſecte rampant.*
Dat kind heeft wormen. *Ces enfant a des vers.*
Worm, een zeker zeer aan het hoofd der kinderen. *Teigne, certain mal à la tête des enfans.*
De worm heeft zijn aanzigt ſchier gantſch opgegeeten. *La teigne lui a preſque tout rongé le viſage.*
* 't Is een naakte worm. *C'eſt un pauvre cancre.*
Aardworm. Blinkworm. Boekworm. Bolworm. Boomworm. Buikworm. Daauwworm of Douwworm. Glinſterworm. Gortworm. Goudworm. Graswworm. Hairworm. Hondsworm. Hoofdworm. Hoornworm. Houtworm. Kaasworm Kleerworm. Koolworm. Korenworm. Kruidworm. Lintworm. Loofworm. Nagtworm. Oorworm. Papierworm. Pierworm. Schietworm. Schimworm. Zijworm of Zijdeworm.
zie onder Aarde, enz.
Blinkworm. *zie* Glinſterworm.
Hoofdworm. *zie* Bolworm.
Kaasworm. *zie* Made.
Wormagtig. *bijv. w.* Daar wormen in zijn. *Verreux, vermoulu.*
Wormagtige appelen of peeren. *Pommes ou poires verreuſes.*
Wormgat. z. g. Gaatje door een worm gemaakt. *Trou ou piquûre de ver.*
Het hout is vol wormgaten. *Le bois eſt tout vermoulu.*
Wormkruid. z. g. Zedoardzaad. *Poudre à vers, barbotine, mort aux vers.*
Wormſchade. z. v. Als de wormen de bladeren der boomen opeeten. *Vermoulure, maladie des arbres dont les feuilles ſont rongées par les vers.*
Wormſteekig. *zie* Wormſtekelig.
Wormſteekigheid. z. m. Vermolming. *Vermoulure, piquûre de vers dans le bois.*
Wormſtekelig *bijv. w.* Wormſteekig, van den worm geſtoken. *Vermoulu, verreux, piqué de vers, gâté par les vers.*
Een wormſtekelige raap. *Navet verreux.*
Wormtje. z. g. Kleine worm, maade. *Petit ver, vermiſſeau.*
WORP. *zie* Wierp.
Worp. z. m. Wurp, ſmak. *Jet.*
Eenen worp doen. *Faire un jet.*
Een worp met eene ſchijf. *Un jet ou un coup de palet.*
Schellingen tellen bij vijf in eenen worp. *Compter des eſcalins par cinq.*
Een worp biggen. *Cochonnée.*
Worpgeweer. z. g. Werpgeweer. *Lance ou dard.*
WORST. z. v. Groote ſauſijs. *Andouille, groſſe ſauciſſe.*
Bloedworſt. Braadworſt. Gortworſt Leverworſt. Metworſt. Verkenswoſt, enz.
zie onder Bloed, enz.
Oſſenworſt. *Andouille de bœuf, ſauciſſe de bœuf.*
‡ Hansworſt. z. m. Jan potagie. *Jean-potage, Jean-farine.*
Worſthoorentje. z. g. *Boudinière.*
* Iemand door een worſthorentje, dat is, heel ſchraal voeden. *Nourrir quelqu'un fort frugalement.*
WORSTELAAR. z. m. Die worſteld. *Athlète, lutteur.*
WORSTELEN. g. w. *Lutter.*
Zig in 't worſtelen oefenen. *S'exercer à la lutte.*
Tegen iemand worſtelen. *Lutter contre quelqu'un.*
* Tegen het ongeluk worſtelen *Lutter contre la mauvaiſe fortune.*
Worſteling. z. v. *Lutte.*
Jakobs worſteling met den Engel. *La lutte de Jacob avec l'Ange.*
Worſtelkonſt. z. v. *L'art de la lutte.*
Worſtelmeeſter. z. m. De meeſter of opziender der worſtelaaren. *Maître de la lutte, maître des lutteurs ou des athlètes, celui qui enſeigne à lutter.*
Worſtelperk. z. g. Worſtelplaats. *Lice.*
Hij trad in 't worſtelperk. *Il entra dans la lice.*
Worſtelplaats. *zie* Worſtelperk.
Worſtelſpel. z. g. Worſtelſtrijd. *Lutte, exercice ou combat de corps à corps.*
Worſtelſtrijd. *zie* Worſtelſpel.
WORSTENPIN. z. v. *Petite brochette dont on ſe ſert pour fermer les ſauciſſes par les deux bouts.*
WORTEL. z. m. *Racine.*
Een geele wortel of peen *Carotte jaune.*
Een witte wortel of pirſternaken. *Panais.*
Een roode wortel of beetwortel. *Béterave.*
Een hairige of veezelagtige wortel. *Racine chevelue.*
Hutspot met wortelen. *De la chair de bœuf cuite au court bouillon avec des carottes & des panais.*
Wortel van eenen boom of van eenig gewas, enz. *Racine d'arbre, de plante, &c.*
Wortel ſchieten. *Pouſſer ou jetter des racines.*
De ondeugd heeft in korten tijd diepe wortelen geſchoten. *Le vice jetta en peu de temps de profondes racines.*
De eigenliefde is de wortel van alle ondeugden. *L'amour-propre eſt la racine de tous les vices.*
Wortel van eenen nagel. *Racine d'ongle.*
De wortel der vingeren, een woord der handkijkkonſt. *Racine: terme de Chiromancie.*
De vierkante wortel in de rekenkonſt. *Racine quarrée dans l'arithmétique.*
De vierkante wortel van negen en veertig is zeven. *La racine quarrée de quarante-neuf eſt ſept.*
Beetwortel. Goudwortel. Graswortel. Grondwortel. Holwortel. Hondswortel. Huiswortel. Kruiswortel. Lieswortel. Meeſterwortel. Peperwortel. Peterſeliwortel. Prangwortel. Schorſoneerwortel. Smeerwortel. Suikereiwortel of Suikerwortel. Wolfswortel, enz.
zie onder Beet, enz.
Teerlingswortel. *Racine cubique.*
WORTELEN. g. w. Wortel ſchieten. *Prendre racine.*
Het boomtje is nog niet vaſt geworteld. *Le petit arbre n'a pas encore bien pris racine.*
* De ondeugd is al te diep in hem geworteld. *Le vice a jetté en ſon cœur de trop profondes racines.*
Wortelings. *bijw.* Tot den wortel toe. *Juſques à la racine.*
Worteltje. z. g. Kleine wortel. *Petite carotte ou racine.*
Wortelwoord. z. g. *Racine, mot primitif d'où d'autres ſont dérivés.*
WORVEL. *zie* Wervel.

W O U.

WOU, woude of wilde. *onv. tijd* van Willen. Als, Ik wou. *Je voulois ou je voulus, je voudrois.*
WOUD. z. g. Boſch. *Forêt.*
Door een woud trekken. *Paſſer par une forêt, traverſer une forêt.*
Luſtwoud. *zie onder* Luſt.
Woudagtig. *bijv. w.* Boſchagtig. *Comme une forêt, comme une bois.*
Woudbezie. z. v. Boſchbezie of blaauwe beſſen. *Sorte de mûres ſauvages, petit fruit qui ſe trouve dans les bois.*
WOUDE. *zie* Wou.
WOUDEZEL. z. m. Wilde ezel. *Ane ſauvage.*
Woudgod. z. m. Veldgod. *Faune, Silvain.*
Woudgodinne. *zie* Boſchgodinne.
Woudheer. z. m. Heer van 't boſch. *Forêtier.*
Woudos. *zie* Buffel.
Woudrave. z. m. Wilde rave. *Corbeau de forêt.*
Woudſlang. *zie* Boſchſlang.
De woudſteeden van Duitsland. *zie* Waldſteeden.
Woudwagter. z. m. Opzigter van 't boſch. *Garde de forêt, Officier ou Maître des forêts.*
WOUT. *zie* Woud.

Digitized by Google

WOUTER. z. m. Mansnaam. *Gauthier, nom d'homme.*
WOUTERMAN. z. m. *Timmermansw.* Stukje lat daar eene plank op ruft. *Petit morceau de bois étroit & long attaché horizontalement dans le bois ou dans la muraille pour faire reposer une planche par les deux bouts.*
WOUW. z. m. Kiekendief, zekere roofvogel. *Milan, écouffle, oiseau de proye.*
WOUW of wouwe. z. v. Kruid daar men geel mede verwt. *Gaude, plante dont les Teinturiers se servent pour teindre en jaune.*

W R A.

WRAAK. z. v. Wreeking. *Vengeance.*
Wraak neemen. *Prendre ou tirer vengeance.*
De Goddelijke wraake volgde hem op de hielen. *La vengeance Divine le suivoit de près.*
Dat roept om wraak. *Cela crie vengeance.*
Weêrwraak. *zie onder* Weêr.
WRAAKBAAR. *bijv. w.* Verwerpelijk. *Récusable: terme de Palais.*
Een wraakbaar getuigenis. *Témoignage récusable.*
Een wraakbaar Regter. *Juge récusable.*
Een wraakbaar gedrag. *Une conduite blâmable.*
WRAAKEN. *w. w.* Verwerpen. *Récuser, rejetter.*
Eenen Regter wraaken. *Récuser un Juge.*
Iemands voorstel wraaken. *Rejetter la proposition de quelqu'un.*
Ik wraake dat gevoelen niet. *Je ne rejette pas cette opinion, ce sentiment.*
Wraaken. *g. w.* Geen streek houden, waalen, van 't kompas spreekende. *Varier: parlant de l'aiguille aimantée.*
WRAAKGIERIG. *bijv. w.* Wraakzugtig. *Vindicatif.*
Een wraakgierig gemoed. *Un cœur vindicatif, une ame vindicative.*
Wraakgierigheid. *zie* Wraakzugt.
Wraakluft. *zie* Wraakzugt.
Wraakwenfch. *zie* Vlockwenfch.
Wraakzugt z. v. Wraakgierigheid. *Envie ou désir de se venger, vengeance.*
Zijne wraakzugt of wraakluft boeten. *Assouvir sa vengeance.*
Wraakzugtig. *bijv. w.* Wraakgierig. *Vindicatif.*
Wraakzwaerd. z. g. *Glaive de la vengeance.*
* God heeft zijn wraakzwaerd gewet. *Dieu a aiguisé le glaive de sa vengeance.*
WRADDEL. z. m. De quabbe of koffem van eenen os. *Fanon, la peau qui pend sous la gorge du bœuf.*
WRAK. *bijv. w.* Gebrekkelijk, ondeugend. *Qui ne vaut rien, de rebut, à quoi il manque quelque chose.*
Wrak goed, wrakke waare. *Des choses ou des marchandises de rebut.*
Wrak aardenwerk. *Poterie de rebut.*
WRAK. z. g. Een gebroken fchip, een ftuk van een gebroken fchip. *Varech, le débris d'un vaisseau.*
Wrak, een fchip dat onder water legt en niet meer gebruikt kan worden. *Vaisseau qui est au fond de l'eau & hors de service.*
Wrak, eene opening in 't ijs, togtgat in 't ijs. *Etendue d'eau qui n'a pas été prise par la gelée à cause du vent ou de quelque autre mouvement.*
Hij viel in een wrak. *Il tomba dans un endroit où il n'y avoit pas de glace.*
WRANG. *bijv. w.* Zuur, zamentrekkend, ftraf. *Acide, aigre, âpre, rude, qui n'est pas mûr.*
Wrange wijn. *Vin âpre.*
Wrange kruiden. *Herbes acides.*
Wrangheid. z. v. Zuurheid, ftrafheid. *Apreté, crudité, acidité.*
Wrangkruid. z. g. *zie* Vierkruid.
WRAT. z. v. *Porreau, verrue.*
Hij heeft veele wratten aan zijne handen. *Il a les mains pleines de porreaux.*
Wratagtig. *bijv. w.* Vol wratten. *Plein de verrues ou de porreaux.*
Wratje. z. g. Kleine wrat. *Petite verrue, petit porreau.*

W R E.

WREED. *bijv. w.* Fel, grouzaam. *Cruel, barbare, inhumain, atroce.*
Een wreed menfch. *Un homme cruel.*
Een wreede dwingeland. *Un cruel tyran.*
Eene wreede vervolging. *Perfécution cruelle ou rude.*
Men heeft hem de wreedfte pijn doen lijden. *On lui a fait soufrir la peine la plus cruelle.*
De verftoorders der gemeene ruft moeten de wreedfte ftraf ondergaan. *Les perturbateurs du repos public doivent subir la plus rude punition.*
Een wreed gezigt. *Un regard affreux, cruel, horrible.*
Wreed, wrang. *zie* Wrang
Wreedaard. z. m. Een wreed menfch. *Tiran, barbare, inhumain.*
Wreedaardig. *bijv. w.* Wreed van aard. *D'un naturel cruel, qui a du penchant à la cruauté.*
Een wreedaardig volk. *Une nation cruelle.*
Wreedaardigheid. z. v. *Inclination ou penchant à la cruauté.*
Wreedelijk. *bijv.* Op eene wreede wijze. *Cruellement, d'une manière cruelle.*
Hij wierd wreedelijk vermoord. *Il fut cruellement tué ou massacré.*
Wreedheid. z. v. Felheid, grouzaamheid. *Cruauté, barbarie, atrocité, inhumanité.*
De wreedheid der menfchen. *La cruauté des hommes.*
Wreedheid van gezigt. *Mine affreuse, regard cruel, visage sévère & rébarbarif.*
Wreedheid pleegen of oeffenen. *Commettre des cruautés.*
WREEF. *ouv. tijd.* van Wrijven. Als, Ik wreef. *Je frottois ou je frottai.*
WREEKEN. *w. w.* Wraak oeffenen. *Venger, prendre vengeance.*
Iemand wreeken. *Venger quelqu'un.*
De dood van iemand wreeken. *Venger la mort de quelqu'un, prendre vengeance de sa mort.*
Het onfchuldig bloed wreeken. *Venger le sang innocent.*
Eenen hoon wreeken. *Venger un affront, un outrage, une injure.*
Zig wreeken, wraak neemen. *Se venger, prendre vengeance.*
WREEKER. z. m. Een die wreekt. *Vengeur.*
God is een regtvaerdig wreeker van 't quaad. *Dieu est un juste vengeur du mal ou des offenses.*
Wreeking. *zie* Wraak.
Wreekfter. z. v. Wreekende vrouw. *Vengeresse.*
WREVEL. z. m. Weêrbarftigheid. *Humeur ou naturel revêche.*
Wreveldaad. z. v. Een wreevelig bedrijf. *Action revêche.*
Wrevelig. *bijv. w.* Korzel, weêrbarftig. *Revêche, capricieux, boureu.*
Een wrevelig kind. *Un enfant revêche.*
Wrevelmoed. z. m. Wreveligheid. *Humeur ou naturel revêche.*
Wrevelmoedig. *bijv. w.* Wrevelig. *Revêche, boureu, fantasque, capricieux.*

W R I.

WRIJFBAAR. *bijv. w.* Dat men ligt in ftukken of tot ftof wrijven kan. *Friable, qui est facile à mettre en poudre.*
Wrijfboritel. z. v. *Décrotoire.*
Wrijfhouten. *zie* Vrijhouten.
Wrijfpaal. z. m Paal waar aan zig de beeften wrijven. *Pieu où les bêtes se frottent.*
* Wrijfpaal, voorwerp van fpot in een gezelfchap *Objet de mocquerie dans une assemblée, le jouet d'une compagnie.*
Wrijfsteen. z. m. Steen waar op men verf of iets anders klein wrijft. *Pierre à broyer des couleurs*
Wrijfster. z. v. *Frotteuse.*
WRIJTEN. *g. w.* Krakkeelen. *Quereller, disputer.*
Hij wil tegen alles aanwrijten. *Il veut contrequerrer tout, il veut disputer sur tout.*
Hij is nooit wrijtens moê. *Il n'est jamais las de quereller.*
WRIJTER. z. m. Krakkeelzugtige. *Querelleur.*
WRIJVEN. *w. w.* Vrijven, verbrijzelen. *Frotter, broyer.*
Eene kast wrijven of boenen om die te doen blinken. *Frotter une armoire pour la faire reluire.*
Den vloer wrijven. *Frotter le plancher.*
Zijne handen wrijven. *Se frotter les mains.*
Zig wrijven, zig fchuuren. *Se frotter, se gratter.*
Het varken wreef zig tegen eenen post. *Le porceau se frotta à un pieu.*
* Zig aan iemand wrijven, iemand foppen of aantasten. *Se frotter à quelqu'un, se prendre, s'attaquer à, se jouer à quelqu'un.*
* Hij zal zig aan mij niet wrijven, hij zal mij niet aanhaalen. *Il ne se frottera pas à moi, il ne m'attaquera pas.*
De verwen wrijven. *Broyer les couleurs.*
WRIJVER. z. m. Boender. *Frottoir, brosse à frotter les meubles de bois.*
Wrijving. z. v. *Fridion, action de frotter.*
WRIKKEN. *g. w.* Waggelen. *Vaciller, n'être pas ferme.*
Wrikken *w. w.* Heen en weêr rukken. *Faire vaciller ou branler.*
Iets los wrikken. *Arracher, faire vaciller ou branler quelque chose.*
WRIKKEN. *g. w.* Met eenen riem agteruit roeijen. *Ramer d'une seule rame à l'arrière d'un bateau.*
WRINGEN. *w. w.* Sterk draaijen. *Tordre, serrer en tournant.*
Eenen doek wringen. *Tordre un linge.*
Wringen, nijpen, drukken. *Serrer, blesser, cause de la douleur.*
* Elk weet waar hem de fchoen wringt. *Spreekw.* Elk weet waar het hem fchort. *Chacun sait où le bât le blesse, chaqu'un sait ce qui lui manque.* Proverbe.
Wringing. z. v. *Action de tordre.*

W R O.

WROEGEN. *g. w.* Aanklaagen, befchuldigen. *Remordre, bourreler, parlant des reproches que fait la conscience.*
Zijn geweeten wroegt. *Il sent des remords de conscience, la conscience lui remord ou le remord.*
Een wroegend geweeten. *Une conscience bourrelée ou agitée.*

WROE-

Digitized by Google

WROEGER. *zie* Verklikker.

Wroeging. *z. v.* Beſchuldiging, knaaging. *Remords*

Eene wroeging des gemoeds. *Remords de conſcience.*

WROETEN. *g. w.* In de aarde booren. *Fouiller, creuſer dans la terre.*

De mollen wroeten in de aarde. *Les taupes fouillent entre deux terres, remuent la terre en fouillant.*

De verkens in de aarde wroetende, wijzen de plaatzen daar de truffels legen. *Les cochons en fouillant la terre montrent les lieux où ſont les truffes.*

* Hij heeft veel in de waereld gewroet, hij heeft veel omſlags gehad. *Il a eu beaucoup de peine pendant ſa vie, il a bien travaillé ſa vie.*

WROETER. *z. m.* Die wroet. *Celui qui fouille, qui creuſe.*

* Die jongen is een regte wroeter. *Ce garçon prend bien de la peine, ce garçon travaille toujours.*

Aardwroeter. *zie onder* Aard.

Wroeting *z. g.* Gewroet. *Action de fouiller, de creuſer dans la terre.*

WROK. *z. m* Bedekte haat. *Vengeance, haine invétérée, dent de lait.*

Eenen wrok op iemand hebben. *Avoir une dent de lait contre quelqu'un, avoir contre lui une vieille haine, une haine invétérée.*

WROKKEN. *g. w.* Een heimelijk misnoegen draagen. *Avoir une dent de lait contre quelqu'un, le haïr depuis longtemps, lui vouloir du mal.*

Hij is van eenen wrokkenden aard. *Il eſt d'un naturel vindicatif*

Wrokkig. *bijv. w.* Die van eenen wrokkenden aard is *Vindicatif, qui ne pardonne, ni n'oublie pas.*

WRONG. *onv. tijd* van Wringen. Als, Ik wrong. *Je tordois ou je tordis.*

WRONG. *z. v.* Vrong, een gewrongen of gedraaide ronde band. *Bourrelet.*

Eene hairen wrong. *Un bourrelet de cheveaux.*

Eene wrong op 't hoofd. *Bourrelet pour coiffer, bourrelet de tête.*

WRONGEL. *z. m.* Geſtremde melk. *Du lait pris ou caillé, du caillé, des caillebottes.*

WT. *zie* Uit.

W U F.

WUFT. *bijv. w.* Wiſpeltuurig, veranderlijk. *Changeant, inconſtant, variable.*

Een wuft gemoed. *Un cœur changeant, une ame inconſtante, un eſprit variable.*

Wuftheid. *z. v.* Wiſpeltuurigheid. *Inconſtance, légéreté.*

W U I.

WUI of wuit. *z. v.* Een werktuig om Schiemans gaaren op te winden. *Inſtrument ſur quoi on dévide du fil de caret ou de vieux cable.*

WUIVEN. *w. w.* Wenken met de muts. *Faire ſigne du bonnet à une perſonne éloignée.*

W U L.

WULF. *zie* Verwelf.

WULP. *z. v.* Welp, 't jong van eenen leeuw. beer, enz. *Lionceau, jeune ours, &c.*

* Wulp. *z. m.* eene jonge onbedagte quant *Etourdi, libertin, une jeune écervelé.*

* Hij is een jonge en loſſe wulp. *C'eſt un jeune étourdi.*

Wulpſch. *bijv. w.* Dartel, naar de wijze van jonge wulpen. *Voluptueux, ſenſuel, laſcif, débauché.*

Een wulpſch leven. *Une vie voluptueuſe.*

Een wulpſche quant. *Un drolle ſenſuel & laſcif.*

Wulpſchheid. *z. v.* Dartelheid. *Volupté, ſenſualité, lubricité.*

W U R.

WURF. *zie* Wierf.

WURG. *z. v.* Benaauwdheid in de keel. *Squinancie ou eſquinancie, maladie de gorge.*

Hij is aan de wurg geſtorven. *Il eſt mort d'une eſquinancie.*

WURGEN. *w. w.* Worgen, verſtrikken. *Etrangler. Zie* Worgen.

WURM, enz. *zie* Worm, enz.

* WURMEN. *g. w.* Wroeten gelijk de wurmen. *Prendre bien de la peine dans le monde pour vivoter, travailler bien ſa vie.*

‡ Wurmen, maalen. Als, Dat wurmt mij in 't hoofd. *Cela me paſſe & repaſſe dans l'eſprit.*

WY. WYB. WYE. WYI.

WY. *zie* Wij.

WYBISSCHOP. *zie* Wijbisſchop.

WYEN. *zie* Wijen.

WYING. *zie* Wijing.

WYQ. WYR.

WYQUAST. *zie* Wijquaſt.

WYROOK. *zie* Wijrook.

W Y W.

WYWATER. *zie* Wijwater.

WYWOUTER. *zie* Wijwouter.

X.

X.

De twee en twintigſte letter van 't ABC. *X La vingt-deuxiéme lettre de l'Alphabet.*

X is eene Griekſche letter en houd de plaats van *cs, gs* en *ks*. *X eſt une lettre Grecque qui tient la place de* cs, gs & ks.

X is van bij na geen gebruik in de Duitſche Taal, en word niet gevonden dan in *Fix* en *Ilex*, die men ook ſchrijft *Fiks* en *Heks*, als ook in *Text*. X *n'eſt de preſque aucun uſage dans la Langue Hollandoiſe, & ne ſe trouve que dans* Fix & Hex *qu'on écrit auſſi* Fiks & Heks, & *dans* Text.

De vreemde naamen daar *X* in koomt, blijven die in de Duitſche Taal houden, als in *Xerxes, Artaxerxes, Alexander*, enz. *Les noms étrangers où la lettre* X *entre, la gardent dans la Langue Hollandoiſe, comme dans* Xerxès, Artaxerxès, Alexandre, *&c.*

Y, IJ.

Y, IJ.

Y Letter, uit de Griekſche Taal ontleend, is de drie en twintigſte van 't 't ABC, die men beter dus ſchrijft, *ij. Y. Lettre priſe de la Langue Grecque, y Grec, eſt la vingt-troiſiéme lettre de l'Alphabet que l'on écrit mieux ainſi*, ij.

Wij willen den Leezer verwittigen, dat wij de *y, upſilon*, uit de neêrduitſche woorden verworpen, en *ij* in plaats van dezelve geſteld hebben Wij hebben hetzelve dienſtig geoordeeld; dewijl van de hedendaagſche Schrijveren, de meeſten de *ij* verkiezen en dus de *y* uit de neêrduitſche Taale verbannen. Wij zeggen ook, met Taalkundigen, dat, indien men zuiver Neêrduitſch wil ſchrijven, men nooit de *y* moet gebruiken, ten zij in uitheemſche woorden: om welke reden wij deezen meeſt al met *y* ſchrijven: als in *Cypres, Pyramide, Syllabe, Synode*, enz.

Daar is 'er veelen, die de *ij* voor eene zeede klinkletter houden, waarin wij mede ſtemmen, om dat de *ij* de beide vereiſchtens eener klinkletter heeft: te weeten

Voor eerſt, van zig zelve eenen klank te geven: als in *blijven, drijven, kijven, lijmen, mijnen, prijzen, ſchijnen*, enz.

Ten tweeden, eene Lettergreep te maaken? als in *ijzer, ijken, ijzen*, enz.

Wij hebben door deeze verandering van *y* in *ij*, ons dikwils in de noodzaaklijkheid gevonden een woord, ja zelfs gantſche Colommen, te verſchrijven, om de order van 't Abc te houden; doch alsdan hebben wij het woord, met *y* geſpeld, niet weggenomen, maar hetzelve op zijne plaats onder *ij* brengende,

Digitized by Google

gende, den Leezer derwaard geweezen.

Nous avertirons le Lecteur, que nous avons rejetté l'ygrec des mots hollandois & mis à sa place un double ij. *Nous l'avons jugé à propos; puisque la plupart des Ecrivains modernes préferent le double ij & banissent conſéquemment l'ygrec de la langue hollandoiſe. Nous diſons auſſi avec les Amateurs de cette langue, que ſi l'on veut écrire purement hollandois, il ne faut jamais uſer de l'ygrec, ſi ce n'eſt dans les mots empruntés de quelque autre langue; pour cette raiſon nous conſervons l'ygrec dans tous ces mots: comme dans* Cypres, Pyramide, Syllabe, Synode, *&c.*

Il en eſt qui font une ſixiéme voyelle du double ij, *que nous ne rejettons point du tout; parceque le double* ij *a les qualités d'une voyelle: ſavoir*

Prémiérement, de former un ſon ſans le ſecours d'aucune autre lettre: comme dans blijven, drijven, kijven, lijmen, raijnen, prijzen, ſchijnen, *&c.*

En ſecond lieu, de faire une Syllabe: comme dans ijzer, ijken, ijzen, *&c.*

Par le changement de l'ygrec en ij, *il a ſouvent falu pour conſerver l'ordre de l'Alphabet, déplacer un mot & méme des colonnes entieres; alors nous n'avons pas rejetté le mot ortographié avec l'ygrec; mais le mettant encore ſous le double* ij *en ſon lieu, nous y avons renvoyé le Lecteur.*

Y, 't Y. *zie* IJ, 't IJ.

Y-ſtroom. *zie* IJ.

YA.YD.YG.YK.YL.YP.YR.YS.YV.YZ.

YACINTH. *zie* Hiacinth.

YAGT of Yacht. *zie* Jagt.

YDEL, enz. *zie* Idel, enz.

YEDER. *zie* ieder.

YGELIJK. *zie* Iegelijk.

YK, enz. *zie* IJk, enz.

YL, enz. *zie* IJl, enz.

YP of Ypenboom. *zie* Iepenboom.

YPEREN. *zie* Iperen.

YR, enz. *zie* Ier, enz.

YS. enz. *zie* IJs, enz.

YSSELIJK. *zie* IJſſelijk.

YVER, enz. *zie* Iever, enz.

YVOOR. *zie* Ivoor.

YZEL, enz. *zie* IJzel, enz.

YZEN. *zie* IJzen.

YZER, enz. *zie* IJzer, enz.

Z.

Z. ZAA.

Z. De laatſte letter van 't ABC. *Z. La derniére lettre de l'Alphabet.*

ZAAD. z. g. 't Geen men zaaid. *Graine, ſemence, ce qu'on ſeme.*

Nieuw zaad. *Nouvelle graine.*

Eenen akker met zaad bezaaijen. *Enſemencer un champ.*

Zaad zaaijen. *Semer la ſemence.*

Zaad vergaderen. *Amaſſer de la graine, recuzillir de la ſemence.*

Zaad voortbrengen. *Produire de la graine ou de la ſemence.*

Mannelijk zaad. *Sperme, ſemence d'homme.*

Vrouwelijk zaad. *Semence de femme.*

Het zaad der dieren. *La ſemence des animaux.*

Zaad ſchieten, gelijk de aardvrugten en kruiden. *Gréner, monter en graine, produire de la graine ou de la ſemence.*

Zaad, nakomelingſchap. *Poſtérité, deſcendans.*

In uwen zaade zullen gezegend worden alle de volkeren der Aarde. *En ta ſemence ſeront bénites toutes les nations de la terré.* Gen. XXII. 18.

Anijszaad. Hennepzaad. Heulzaad. Hoppezaad. Kennipzaad. Knolzaad. Komkommerzaad. Koolzaad. Lijnzaad. Moſtertzaad. Oelzaad. Peenzaad. Peterſelizaad. Raapzaad. Venkelzaad. Vlaszaad. Zedoarzaad. Zeverzaad, enz. *zie onder* Anijs, enz.

Karweizaad. *Semence de carvi.*

Kauwoerdenzaad. *Semence de courge.*

Komijnzaad. *Cumin, ſemence de cumin.*

Meloenzaad. *Semence de melon, graine de melon.*

Pompoenzaad. *Semence ou graine de citrouille.*

Zaadader. z. v. *Veine ſpermatique.*

Zaadakker. *zie* Zaailand.

Zaadbal. *zie* Teelbal.

Zaadboſſertje *zie* Zaadhuisje.

ZAADEN. *zie* Verzaaden.

ZAADHANDELAAR. *zie* Zaadkooper.

Zaadhuisje. z. g. Zaadboſſertje. *Pellicule qui contient les pepins & la graine des fruits & des plantes.*

Zaadkooper. z. m. Zaadhandelaar. *Grénetier, celui qui vend toutes ſortes de graines & de ſemences.*

Zaadkoopſter. z. v. Zaadvrouw. *Grénetiére, celle qui vend toutes ſortes de graines.*

Zaadling. Als, Zaadlingshennip. *Chanvre ſemelle.*

Zaadloop. *zie* Zaadvloed.

Zaadpeul. z. v. Zaadhuisje. *Coſſe.*

Zaadton. z. v. Ton daar men zaad in doet of bewaart. *Tonne ou tonneau propre à garder de la graine.*

Zaadvaten. z. g. meerv. Zeekere deelen binnen in 't lichaam. *Les vaiſſeaux ſpermatiques.*

Zaadvloed. z. m. Zaadloop. *Flux ſpermatique, flux de ſemence involontaire, gonorrhée.*

Zaadwinkel. z. m. *Boutique où l'on vend des graines & des ſemences.*

Zaadzolder. z. m. *Grenier ou magazin de graines &c.*

ZAAG. z. v. Zeker timmermans werktuig. *Sie ou ſcie, outil de charpentier.*

Iets met eene zaag afzaagen. *Scier quelque choſe avec une ſcie.*

Handzaag. Kraanzaag. Raamzaag. Raſpzaag. Spanzaag. Trekzaag, enz. *zie onder* Hand, enz.

Schulpzaag. *Scie à refendre.*

Zaagelis. *zie* Zaagſel.

ZAAGEN. w. w. Met eene zaag doorſnijden. *Scier.*

Hout zaagen. *Scier du bois.*

Steen zaagen. *Scier de la pierre.*

Gezaagd hout. *Siage, ſciage, du bois ſcié, du bois de ſciage.*

Zaagen, met de viool ſpeelen. *zie* Opzaagen.

ZAAGER. z. m. Die zaagt. *Scieur, ouvrier qui ſcie.*

Zaager, ſlegt vioolſpeelder. *Racleur de boyau, méchant joueur de violon.*

Houtzaager. *zie onder* Hout.

Steenzaager. *Scieur de pierre.*

Marmerzaager. *Scieur de marbre.*

Zaagje. z. g. Kleine zaag. *Petite ſcie.*

Zaagmolen. z. v. Molen om hout te zaagen. *Moulin à ſcier du bois.*

Zaagmolens zijn in Holland zeer gemeen. *Les moulins à ſcier du bois ſont fort communs en Hollande.*

Zaagmolm. *zie* Zaagſel.

Zaagſel. z. g. Zaagſtof. *Sciure ou ſciûre.*

Zaagſtof. *zie* Zaagſel.

Zaagswijſe. *bijw.* Getand als een zaag. *Dentelé, fait comme une ſcie, en ſcie.*

Zaagvijl. z. v. *Lime d'Allemagne.*

ZAAIBAAR. *bijv. w.* Dat tot zaaijing bequaam is. *Ce qu'on peut ſemer, ce qui eſt bon à ſemer.*

Dat is geen zaaibaar zaad. *Cette graine n'eſt pas bonne ou propre à ſemer.*

ZAAIJEN. w. w. Den akker of den grond met zaad beſtrooijen. *Semer, répandre de la ſemence en terre.*

Kooren zaaijen. *Semer du bled.*

Moeskruid zaaijen. *Semer des herbes potagéres.*

* Iets onder 't volk zaaijen, iets verſpreiden. *Semer, répandre ou divulguer quelque choſe parmi le peuple.*

Die een ondankbaar menſch goed doet, zaait in onvrugtbaare grond. *Celui qui fait du bien à un ingrat, ſeme dans un fonds ſtérile ou dans une terre ingrate.*

Wie inoogſten wil, moet eerſt zaaijen. *Il faut ſemer pour recueillir.*

ZAAIJER. z. m. Die zaait. *Semeur, qui ſéme du grain.*

De gelijkenis van den zaaijer. *La paraboſe du ſemeur.*

Zaaijing. z. v. *Semailles, action de ſemer.*

ZAAILAND. z. g. Bouwland. *Terre labourable, propre à enſemencer.*

Zaailing. z. v. Gezaaide plant. *Plante ſemée, plante qui vient de graine.*

Zaaitijd. z. m. Tijd om te zaaijen. *Semaille, temps de la ſemaille.*

Zaaizak. z. m. *Semoir.*

ZAAK. z. v. Ding, bedrijf, handel. *Choſe, affaire, action, cauſe.*

Eene regtvaerdige zaak. *Une juſte cauſe.*

Eene quaade zaak. *Une méchante affaire, une mauvaiſe cauſe, &c.*

Veele woorden en weinige zaaken. *Beaucoup de paroles & peu d'effet.*

De zaak blijkt klaar. *L'affaire eſt claire ou parolt clairement.*

Het is eene kleine zaak. *C'eſt une petite choſe, c'eſt une affaire de petite importance ou de peu de conſéquence.*

Die zaak raakt mij niet. *Cette choſe ou ceste affaire ne me touche pas.*

Dat is de zaak. *C'eſt-là l'affaire, voilà l'affaire.*

Gode

Digitized by Google

Gode de zaak beveelen. *Recommander la chose ou l'affaire à Dieu.*
Eene zaak afmaaken. *Terminer, vuider ou accommoder une affaire.*
Zig van eene zaak afmaaken. *Se débarrasser d'une affaire, s'en délivrer.*
De zaak van iemand opneemen. *Prendre en main la cause de quelqu'un, se charger de son affaire.*
De Advokaat die mijne zaak voorſtaan wil, word voor een eerlijk man gehouden. *L'Avocat qui veut défendre ma cause, passe pour un parfaitement honnête homme.*
De zaak ſpreekt van zelve. *La chose parle d'elle-même, cela parle de soi-même, cela s'en va sans dire.*
Geldzaak. Halszaak. Hoofdzaak. Huiszaaken. Markzaaken. Muntzaaken. Noodzaak. Oorlogszaaken. Oorzaak. Pleitzaak. Staatszaaken. Zeezaaken, enz.
zie onder Geld, enz.
Regtzaak. *Procès.*
Is 't zaake, dat bij aldien, zoo. *Si, en cas que: conjonction conditionelle.*
Is 't zaake dat hij dat doet. *S'il fait cela, en cas qu'il faſſe cela.*
Ter zaake van den Godsdienſt, om of wegens den Godsdienſt. *A cauſe de la Religion.*
Zaakelijk. *bijv. w.* Dat zaaken en niet woorden behelſt. *Qui contient des choſes & non des paroles ſeules, ſolide.*
Mijn vaers, het zij goed of quaad, is altoos zaakelijk. *Mon vers, ſoit bien ou mal, dit toujours quelque choſe.*
Zaakelijkheid. *z. v. Solidité, choſe ſolide.*
Zaakvoerder. *z. m.* Die aangeſteld is om de zaaken en de belangen van eenen Vorſt of van een Gemeenebeſte buiten 's lands waar te neemen. *Agent, celui qui fait les affaires d'un prince ou d'une République dans les pays étrangers.*
Zaakvoerderſchap. *z. g.* Zaakvoerders amt. *Agence, function d' Agent.*
ZAAL, zadel. *zie* Zadel.
ZAAL. *z. v.* Groote kamer. *Sale.*
Eene ruime zaal. *Une grande ſale.*
Boekzaal. Bovenzaal. Eetzaal. Pleitzaal. Spreekzaal. Voorzaal, enz.
zie onder Boek. enz.
Zaaltje. *z. g.* Kleine zaal. *Petite ſale, ſalette.*
't ZAAMEN. *zie* T'zamen.
ZAAN. *z. v.* Dikke melk. *Sorte de lait pris, bon à manger.*
Zaan. *Brabantſch woord.* Fijn ſchuim dat op het bier blijft als het in een glas geſchonken is. *Fine écume qui reſte au deſſus de la bière quand elle eſt verſée dans un verre.*
ZAAYEN. *zie* Zaaijen.

ZAB. ZAC.

ZABEL. *zie* Sabel, kromme houwer. *Sabre.*
‡ ZABBERAAR. *z. m.* Quijlbaard, ſmulkok. *Baveur.*
‡ Zabberdoek. *z. m.* Quijldoek. *Bavette.*
‡ Zabberen. *g. w.* Quijlen. *Baver.*
‡ Zabbering. *z. v.* Gezabber. *Bave.*
ZACHT, enz. *zie* Zagt, enz.

Z A D.

ZAADE. *zie* Zaad.
ZADEL. *z. m. Selle.*
Een paerds zadel. *Selle de cheval.*
Een muils zadel. *Selle de mulet.*
Ezels zadel. *Bât d'âne.*
In den zadel ſpringen *Sauter en ſelle.*
Zig in den zadel zetten. *Se mettre à cheval.*
Uit den zadel werpen of ſmijten. *Faire perdre l'arçon, deſarçonner.*
* Uit den zadel werpen, eene ſpreekwijze die vrij wat lugtig is. *Faire perdre l'arçon, deſarçonner.*
* Dat zet hem weder in den zadel. *Cela le remet dans ſes affaires, cela le retire de ſa ruine.*
Muilzadel of Muilzaal. *zie* Muilzaal.
Een pakzadel. *Bât, ſelle de harnois, ſelle de bête de ſomme.*
Scheenzadel. *zie onder* Scheen.
Zadelboog. *zie* Zadelboom.
Zadelboom. *z. m.* Zadelboog. *L'arçon de la ſelle.*
ZADELEN. *w. w.* Den zadel opleggen. *Seller, charger de la ſelle, mettre la ſelle.*
Een paerd zadelen. *Seller un cheval.*
't Paerd is gezadeld. *Le cheval eſt ſellé.*
Zadelkleed. *z. g.* Kleed dat men over eenen zadel legt. *Couverte ou drap que l'on met ſur la ſelle.*
Zadelknop. *z. m. Pommeau de la ſelle.*
Zadelleen. *z. g.* Dat alleen op eenen man verſterft, mansleen. *Fief auquel il n'y a qu'un homme qui puiſſe ſuccéder.*
Zadelmaker. *z. m.* Die zadels maakt. *Sellier, qui fait des ſelles.*
Zadelpaerd. *z. g.* Rijpaerd. *Cheval de ſelle.*
Zadelriem. *z. m.* Riem om den zadel mee te geſpen. *Sangle de ſelle.*
Zadeltas. *z. v.* Tas aan den zadel hangende. *Gibecière de cavalier qui eſt attachée à la ſelle de cheval.*

ZAF. ZAG.

ZAFT. *zie* Zagt.
ZAG. *onv. tijd.* van Zien. Als, Ik zag. *Je voyois ou je vis.*
ZAGEN, enz. *zie* Zaagen, enz.
ZAGT. *bijv. w.* Week, ſlap, leenig, glad. *Mou, doux, moëlleux, mollet, maniable, tendre, ſouple.*
Een zagt bedde. *Un lit mollet.*
Zagt bont. *Fourrure douce & maniable.*
Zagt brood. *Du pain mollet, tendre & frais, & point croûtu.*
Zagte of weeke eijeren. *Des œufs mollets, œufs à la coque.*
Zagte handen. *Des mains douces.*
Zagt laken. *Du drap moëlleux, ſouple ou maniable.*
Een ſtil en zagt leven. *Une vie douce & tranquille.*
Zagte ſpijs. *Des viandes tendres ou faciles à digérer.*
Zagte ſtem. *Voix douce.*
Zagte ſtijl. *Un ſtile doux.*
Zagt vel. *Peau douce & unie.*
Zagt weêr, eene zagte lugt. *Un temps doux, un air doux.*
Een zagte winter. *Un doux hiver, un hiver qui n'eſt pas rude.*
Zagt: van de menſchen ſpreekende. *Doux, d'une humeur douce & débonnaire.*
Zagt. *bijw.* Stil, zagtjes. *Doucement.*
Zagt ſpreeken. *Parler doucement.*
Zagt aangaan. *Marcher doucement.*
Zagt! zagt! zagt wat! *Tout doux! tout beau!*
Zagtelijk. *bijw.* Zoetelijk. *Doucement, mollement, tendrement, pas rudement.*
Zagtelijk handelen. *Manier doucement, agir doucement.*
Zagtheid. *z. v.* Zagtigheid, weekheid, ſlapheid. *Molleſſe, ſouplesſe, qualité molle & ſouple, douceur, tendreſſe, qualité douce ou tendre, agrément.*
De zagtheid van 't weêr. *La douceur du temps.*
Zagtheid van vel. *Douceur de la peau.*
Zagtheid van ſtem. *Agrément de la voix.*
Zagtjes. *bijw.* Stilletjes, langzaam. *Doucement, tout doux, tout doucement.*
Zagtjes roepen. *Appeller doucement.*
Zagtjes gaan, ſtilletjes of langzaam gaan. *Marcher doucement ou lentement.*
Zagtigheid. *zie* Zagtheid.
Zagtmoedig. *bijv. w.* Goedaardig. *Clément, doux, bénin.*
Een zagtmoedig man. *Un homme doux & bénin.*
Een zagtmoedige geeſt. *Un eſprit doux & débonnaire.*
Zagtmoedigheid. *z. v.* Goedaardigheid. *Clémence, douceur, bénignité.*
Zagtmoedigljk. *bijw.* Goedaardigljk. *Bénignement, avec douceur & clémence.*
Zagtzinnig. *bijv. w.* Minnelijk, bedaard. *Traitable, aimable, doux, honnête.*
Eene zagtzinnige vrouw. *Un femme aimable, douce & traitable.*
Zagtzinnigheid. *z. v.* Minnelijkheid. *Douceur.*
Zagtzinnigljk. *bijw. Doucement, avec douceur.*
Iemand zagtzinnigljk aanſpreeken. *Parler doucement à quelqu'un, lui parler avec douceur, lui donner des paroles douces.*

Z A K.

ZAK. *z. m. Sac, poche.*
Een zak kooren. *Un ſac de bled.*
Een zak met boonen. *Un ſac de fèves.*
Een zak geld of met geld. *Un ſac d'argent.*
Zak van eene truktafel. *Belouſe.*
Iets in eenen zak ſteeken. *Mettre quelque choſe dans un ſac.*
Zak, dijezak. *Poche, pochette de juſte-au-corps, de veſte, de culotte, de jupe, &c.*
Iets in zijnen zak ſteeken. *Mettre quelque choſe dans ſa poche.*
Hij haalde den brief uit zijnen zak. *Il tira la lettre de ſa poche.*
Men moet geen kat in den zak koopen, men moet niet onbeziens koopen. *Il ne faut point acheter chat en poche, il ne faut rien acheter ſans l'avoir vu.*
Den zak geeven, afdanken, laaten gaan. *Congédier, licentier, donner permiſſion de s'en aller, donner congé.*
* Hij heeft den zak gekreegen, 't werk is hem opgezegd. *Il a reçu ſon congé.*
Hij viel in elkanderen als een natte zak. *Il ſe plia comme un ſac mouillé, il ſe mit en un petit monceau.*
Aaszak. Apelzak. Beedelzak. Builzak. Bultzak of Bulzak. Diefzak. Dingzak. Dijzak. Geldzak. Haverzak. Hoppenzak. Klompzak. Klootzak. Knapzak. Lekzak. Luiszak. Meelzak. Melkzak. Pijpzak. Pleitzak. Rotzak. Spiezakken. Stroozak. Windzak. Wolzak. Zoutzak, enz.
zie onder Aas, enz.
Doedelzak. *zie* Zakpijp.
Koolzak. *Sac à charbons.*
Koorenzak. *Sac à bled.*
Molenzak. *Sac pour porter au moulin.*
Turfzak. *Sac à porter les tourbes.*
Zakbijbeltje. *z. g.* Kleine bijbel dien men in den zak draagt. *Petite bible de poche, bible portative.*
Zakboekje. *z. g.* Boekje om in den zak te draagen. *Petit livre de poche.*
Zakdraager. *zie* Zakkendraager.
Zakgat. *z. g.* 't Gat of de opening van eenen

Digitized by Google

eenen zak. *L'ouverture ou l'entrée d'une poche.*
De zakgaten zijn te naauw. *Les ouvertures des poches ſont trop étroites.*
Zakgeld. z. g. Speelgeld. *Argent que les parens donnent à leurs enfans pour ſe divertir ou pour leurs menus plaiſirs.*
Zakhorologie. z. g. *Montre, horologe de poche.*
Zakje. z. g. *Sachet, petit ſac.*
Een zakje met geld. *Un petit ſac d'argent.*
Zakje waar in de Diakens de aalmoezen ontvangen. *Sachet, poche ou bourſe au bout d'un bâton, ſervant aux Diacres à recevoir les aumônes dans l'Egliſe.*
Zakje, klootzakje. *La bourſe qui renferme les teſticules, le ſcrotum.*
Zakkendraager. z. m. Turfdraager. *Porteur de tourbes, de grains, de charbons, &c.*
ZAKKEN. w. w. In zakken doen. *Enſacher, mettre dans un ſac.*
Goederen zakken. *Enſacher des hardes.*
Zakken. g. w. Inzakken. *S'affaiſſer.*
Die timmeraadje begint te zakken. *Cette charpente commence à s'affaiſſer.*
Zakken, minderen. *Baiſſer, diminuer.*
De prijs van 't brood begint wat te zakken. *Le prix du pain commence un peu à baiſſer.*
Zakking. z. v. *Action de s'affaiſſer, de baiſſer.*
Gij moet van uwen eiſch zo veel laaten zakken, als het u mogelijk is. *Il faut que vous vous relâchiez des vos prétentions autant que cela vous eſt poſſible.*
Zakkertje. z. g. Een wenig ſterke drank. *Un doigt d'eau de vie ou d'autre liqueur forte, un petit coup d'eau de vie.*
ZAKKUIL. z. v. *Le fond du ſac, le cul du ſac.*
Zakmes. z. g. *Couteau de poche.*
Zakneusdoek. z. m. *Mouchoir.*
Zakpijp. z. v. Doedelzak, zeker ſpeeltuig. *Muſette, cornemuſe, inſtrument de muſique à vent.*
Op de zakpijp ſpeelen. *Jouer de la muſette.*
Zakpijper. z. m. Die op eene zakpijp ſpeelt. *Joueur de muſette.*
Zakpiſtool. z. g. *Petit piſtolet de poche.*
Zakput. z. v. Put daar het buiten water in loopt en zakt. *Puits perdu, puiſard, puits où ſe perdent les eaux qui s'y déchargent.*
Zakſpiegel. z. m. *Miroir de poche.*
Zakvol, een volle zak. *Sachée, ce qu'un ſac peut contenir.*
Zakuurwerk. z. g. Uurwerkje dat men bij zig in den zak draagt. *Montre, horologe de poche.*

Z A L.

ZAL, 't helpwoord van den toekomenden tijd. *Verbe auxiliere pour marquer le futur.*
Ik zal, ik zal 't doen. *Je le ferai.*
Zal men 't zoo doen? *Le fera-t-on ainſi, de cette façon ou de cette manière?*
Men zal het niet konnen zien. *On ne le pourra pas voir.*
Hij zal eeten, drinken, ſlaapen. *Il mangera, boira, dormira.*
ZALF. z. v. Zalve, ſmeerſel. *Onguent.*
* Daar is geen zalf aan hem te ſtrijken, 't is verloorene moeite iets aan hem te doen. *Il n'y a rien à faire pour lui, toutes les peines que l'on prend pour lui ſont inutiles, il eſt tout-à-fait incorrigible.*
Appelzalf. Lapzalf. Luiszalf of Luizenzalf. Oogenzalf of Oogzalf. Roozenzalf. Ruitzalf. Tepelzalf, enz. *zie onder* Appel, enz.
Zalfagtig. *bijv. w.* Naar zalf gelijkende. *Onctueux, qui reſſemble à de l'ongent.*
Zalfbus. *zie* Zalfdoos.
Zalfdoos. z. v. Eene doos met zalf. *Boite d'onguent, à onguent.*
Zalfdoos die de heelmeeſters in den zak draagen. *Boitier.*
Zalfje. z. g. *Un peu d'ongnent.*
Zalfplaaſter. z. v. *Un ou une empldtre d'onguent.*
ZALIG. *bijv. w.* Gelukkig, gezegend. *Bienheureux, comblé de tous biens.*
In eenen zaligen ſtaat zijn. *Etre dans un état bienheureux,*
Zalig worden. *Obtenir le ſalut, être ſauvé.*
Zalig. *bijw.* In eenen zaligen ſtaat. *Dans un état bienheureux par raport au ſalut éternel, ſaintement.*
Zalig ſterven. *Avoir une heureuſe mort, mourir dans l'aſſurance de ſon ſalut, mourir de la mort des juſtes ou des bienheureux, mourir ſaintement*
ZALIGEN. w. w. Zaligmaaken. *Sauver, rendre heureux.*
Zaliger gedagteniſſe. *D'heureuſe mémoire.*
Zaligheid. z. v. Heil, ſtaat van behoudenis. *Salut, état bienheureux & de bonheur éternel.*
De zaligheid der zielen. *Le ſalut des ames.*
Zaliglijk. *bijw.* Gelukzaliglijk. *Bienheureuſement, d'une manière bienheureuſe, ſaintement.*
Om zaliglijk te ſterven, moet men zaliglijk leven. *Pour mourir ſaintement, il faut vivre ſaintement.*
ZALIGMAAKEN. w. w. Eeuwig heil toebrengen. *Sauver, rendre éternellement heureux.*
Door Chriſtus zijn wij zalig gemaakt. *Nous ſommes ſauvés par Jéſus-Chriſt.*
't Zaligmaakend geloof. *La foi ſalutaire ou qui conduit au ſalut.*
ZALIGMAAKER. z. m. Heiland, Verloſſer. *Sauveur.*
Chriſtus alleen is onze Zaligmaaker. *Chriſt ſeul eſt notre Sauveur*
Zaligmaaking. z. v. Zaliging, Verloſſing van zonde. *Délivrance du péché, redemtion, ſalut.*
ZALM. z. v. Zekere lekkere viſch. *Saumon, ſorte de poiſſon excellent.*
Eene moot zalm. *Un darne ou dalle de ſaumon.*
Een neusje van eenen zalm. *Hure de ſaumon.*
* Dat is een neusje van eenen zalm, dat is wat uitſteekende of wat ongemeens. *C'eſt quelque choſe d'excellent ou d'extraordinaire.*
Gerookte zalm. *Du ſaumon fumé.*
Zalmtje. z. g. Eene kleine zalm. *Petit ſaumon.*
ZALVE. z. v. Zalf. *Onguent.*
Welriekende zalve. *Parfum, onguent odoriférant.*
ZALVEN. w. w. Met zalve of olie beſtrijken. *Oindre ou frotter d'onguent ou d'huile.*
Men zalft de Koningen van Vrankrijk. *On oint les Rois de France.*
Zalving. z. v. Beſtrijking met zalve of olie. *Onction, action d'oindre, oignement.*
De laatſte zalving, 't heilig Olifel, een Sacrament in de Roomſche Kerke. *L'extrême Onction, un des Sacraments de l'Egliſe Romaine.*
De heilige zalving. *L'onction ſacrée.*
ZALUW. *bijv. w.* Bleekgeel, taanig. *Qui eſt d'un jaune pâle ou d'une couleur jaunâtre.*

Z A M.

ZAMELEN. w. w. Verzamelen, vergaderen. *Aſſembler, amaſſer, accumuler.*
Schatten zamelen. *Amaſſer des tréſors.*
Zameling. z. v. Vergadering. *Aſſemblage, amas.*
Zamelplaats. z. v. *Rendez-vous.*
Op de zamelplaats niet verſchijnen. *Manquer au rendez-vous.*
't ZAMEN. *bijw.* Te zamen, gezamentlijk, bijeen. *Enſemble, l'un avec l'autre.*
Zij doen t'zamen, zij drijven koophandel te zamen. *Ils font enſemble ou en compagnie.*
Zijne handen t'zamen leggen of vouwen, *Joindre les mains, plier les mains, mettre ſes mains enſemble.*
't Zamenhang. z. g. Aaneenſchakeling. *Connexion, liaiſon, rapport.*
t'Zamenkomen. g. w. Bijeenkomen. *S'aſſembler.*
t'Zamenraapen. w. w. Bijeenraapen. *Aſſembler, amaſſer, accumuler.*
t'Zamenraapſel. z. g. Mengelmoes. *Mélange.*
Zie meer van deeze t'zamengeſtelde woorden onder T'Z.

Z A N.

ZAND. z. g. *Sable, du ſable.*
Grof zand, *Gros ſable, gravier.*
Fijn zand. *Sable menu, ſablon.*
Met zand geballaſt. *Leſté avec du ſable.*
* Op 't zand bouwen, los te werk gaan. *Bâtir ſur le ſable, agir ſans précaution, eſpérer ſans aucun fondament ou ſans aucune raiſon ſolide.*
Met zand ſchuuren. *Sablonner, nettoyer avec du ſablon.*
Drifzand of Drijfzand. Duinzand. Goudzand. Quikzand. Schipzand. Schulpzand. Schuurzand. Voetzand. Welzand. Zilverzand, enz. *zie onder* Drift, enz.
Zandagtig. *bijv. w.* Naar zand gelijkende of met zand vermengd. *Sablonneux, comme du ſable, mêlé avec du ſable.*
Zandbak. z. m. Bak om zand in te doen. *Sablier, fatte à mettre du ſable.*
Zandbank. z. m. Zandplaat. *Banc de ſable, amas de ſable dans la mer.*
Zandberg. z. m. Duin. *Dune, colline ou montagne de ſable, colline ſablonneuſe.*
De duinen in Holland zijn altemaal zandbergen. *Les dunes de la Hollande ſont toutes des collines de ſable ou des côtes ſablonneuſes.*
Zandboer. *zie* Zandman.
Zandbusje. *zie* Zanddoosje.
Zanddoosje. z. g. Doosje daar men droog zand in houd. *Poudrier pour y mettre du ſable, ſablier.*
Zandduin. *zie* Zandberg en Zandgroef.
ZANDEN. w. w. Met zand beſtrooijen. *Sabler, couvrir de ſable.*
De paden van eenen tuin zanden. *Sabler les allées d'un jardin.*
Zandglas. *zie* Zandlooper.
Zandgraaver. z. m. Die zand uitgraaft. *Celui qui tire le ſable des ſablonnières.*
Zandgroef. z. v. Zanddiun, zandkuil. *Sablonnière.*
Zandgrond. z. m. *Fonds ſablonneux.*
Op eenen zandgrond bouwen. *zie* Op 't zand bouwen.
Zandhaaler. *zie* Zandman.
Zandhoop. z. m. Een hoop zand. *Amas de ſable, monceau de ſable.*

Zandje

Digitized by Google

Zandje. *zie* Zandkorentje.
Zandig. *bijv. w.* van zand. *Sablonneux, de sable.*
Een zandige weg. *Chemin de sable ou sablonneux.*
Zandkarre. z. v. *Charete à voiturer le sable.*
Zandkooker. z. m. *Poudrier, petite machine où se met le sable qu'on répand sur l'écriture fraîche.*
Zandkorentje. z. g. Zandkorreltje. *Grain de sable.*
Zandkorntje. *zie* Zandkorentje.
Zandkorreltje. *zie* Zandkorentje.
Zandkraai. *zie* Zandman.
Zandkuil. z. m. Kuil daar men zand uitgraaft. *Sablonnière, lieu d'où l'on tire le sable & le sablon.*
Zandlooper. z. m. Uurglas. *Sable, horologe de sable, clepsydre.*
Zandloopertje. z g. Kleine zandlooper. *Petite horologe de sable, petit sable.*
Zandman. z. m. Zandhaaler. *Sablonnier, homme qui va chercher le sable & qui le voiture ensuite pour le vendre.*
Zandoever. z. m. *Grève.*
Zandpad. z. g. Een pad van zand. *Sentier ou petit chemin de sable.*
Zandplaat. z. v. Droogte in zee. *Banc de sable, amas de sable sous l'eau.*
Het schip stiet op eene zandplaat. *Le vaisseau échoua sur un banc de sable.*
Zandpont. *zie* Zandschuit.
Zandruiter. z. m. Een slegt rijder. *Pauvre cavalier, qui va mal à cheval.*
Zandruiter, die van 't paerd getuimeld is. *Cavalier desarçonné ou tombé de cheval.*
Zandschuit. z. v. Zandpont. *Bateau qui sert à transporter du sable.*
Zandsteen. *zie* Tufsteen.
Zandsteentje. z g. Een heel klein keizeltje. *Petit caillou.*
Zandvoerder. *zie* Zandman.
Zandweg. z. m. Weg van zand. *Chemin de sable, chemin dans les sables.*
* Zijn karretje gaat op eenen zandweg, hij is heel voorspoedig. *Il fait bien ses affaires, il a le vent en poupe, la fortune lui rit.*

ZANG. z. m. Gezang, lied. *Chant, chanson.*
Een herders zang of veldlied. *Bucolique, idylle, poëme pastoral.*
Zang, voys, maat, wijs, toon. *Chant, ton, air de chanson.*
Zang of gequeel der vogelen. *Ramage, chant des oiseaux.*
Bovenzang. Bruiloftszang. Geboortezang. Grafzang. Herderszang. Kerszang. Koekoekszang. Koorzang. Lierzang. Lijkzang. Lofzang. Maatzang. Minnezang. Morgenzang. Nazang. Psalmzang. Vogelzang. Voorzang. Vreugdezang. Weerzang. Wildzang. Zegezang. Zwanenzang, enz. *zie onder* Boven, enz.
Tegenzang. z. Weêrzang.
Zangboek. z. g. *Livre à chanter.*
Zanger. z. m. Zinger. *Chanteur.*
Zangeres. z. v. Zingster. *Chanteuse.*
Eene bevallige zangeres. *Une agréable chanteuse.*
Zanggod. z. m. De God der zangkonst, Apollo. *Le Dieu de la Musique. Apollon.*
Zanggodes of Zanggodin. z. v. Een van 't verdigte negental. *Muse, Nymphe chanteresse.*
De negen Zanggodinnen. *Les neuf Muses.*
Zanggodinnendom. z. v. De rei der Zanggodinnen. *Le chœur des Muses.*
Zangheldin. z. v. Zanggodin. *Muse, Divinité Payenne.*
* Mijne Zangheldin is spraakeloos, mijn digtlust is verdweenen. *Ma Muse est refroidie, elle est muette.*
Zangkonst. z. v. Musiek. *Musique.*
In de zangkonst ervaaren. *Expert dans la musique.*
Zangkonstenaar. z. m. Musikant. *Musicien.*
Zangkunde. *zie* Zangkonst.
Zanglied. z. g. *Air à chanter.*
Zanglust. z. m. *Verve, certain feu qui échauffe les Poëtes.*
Mijn zanglust is verkoeld. *Ma verve est refroidie.*
Zangmaat. z. v. Maat die men in 't zingen houd. *Mesure qu'on suit en chantant.*
Zangmeester. z. m. Die in de zangkonst onderwijst. *Maître à chanter.*
Zangnoot. z. v. *Note de Musique.*
Zangnimf. *zie* Zanggodin.
Zangsleutel. z. v. *Clef de Musique.*
Zangster. z. v. Zangeres. *Chanteuse, Musicienne.*
Zangstuk. z. g. Muziekstuk om te zingen. *Pièce de Musique à chanter, air, chanson.*
Zangvogel. z. m. Zingende vogel. *Oiseau qui chante, oiseau de chant, oiseau de volière.*
Zantje. z. g. Vrouwenaam. *Suson, Susette, nom de femme.*

ZAP. ZAR.

ZAP. *zie* Sap.
ZARK. z. v. Zerk, grafsteen. *Tombe, table de pierre dont on couvre un tombeau.*
Zijn naam staat op zijne zark. *Son nom ou son inscription est mise sur sa tombe.*

Z A T.

ZAT. *onv. tijd* van Zitten. Als, Ik Zat. *Je m'asseyois ou je m'assis; j'étois ou je fus assis.*
ZAT. *bijv. tv.* Vol van spijse of drank, verzaad, overladen. *Saoul, soule* (prononcez *sou, soule*) *rempli de viandes ou de vin, qui a mangé ou bu plus qu'il ne faut ou plus qu'il ne doit.*
Zig zat eeten. *Se soûler, manger à crever.*
Zat maaken verzaadigen. *Rassasier, soûler ou soûler.*
Zat worden. *Se soûler, devenir soû, se crever de viandes ou de boisson.*
* Zat, moede, afkeerig. *Las, lasse, soû, soule.*
* Hij is zijne vrouw al zat. *Il est déjà las de sa femme.*
Zat *bijw.* Genoeg, in overvloed. *Assez, en abondance.*
Ik heb boeken zat. *J'ai assez de livres, j'ai des livres en abondance, les livres ne me manquent pas.*
ZATERDAG. z. m. Zaturdag, de laatste dag der weeke. *Samedi, le dernier jour de la semaine.*
ZATHEID. z. v. Verzaadheid. *Satiété, réplétion d'alimens.*
Onlustig door zatheid. *Pesant pour avoir trop mangé.*
Zatheid. dronkenschap. *Ivrognerie, débauche.*
Zatheid, brooddronkenheid, dartelheid *Pétulance, insolence, bravade de petit-maître.*
ZATURDAG. *zie* Zaterdag.

ZAV. ZE.

ZAVEL. z. v. Grof zand. *Gravier, gros sable.*
Zavelagtig. *bijv. w.* Zandagtig. *Sablonneux, plein de gravier*
Zavelagtige aarde. *Terre sablonneuse ou graveleuse.*
ZAVELBOOM. *zie* Zevenboom.
ZAVELKUIL. z. m. *Sablonnière de gros sable ou de gravier.*
ZE *in plaats van* zij. *Elle, ils, elles.*
Zalze koomen? *Viendra-t-elle?*
Zullenze koomen? *Viendront-ils, viendront-elles?*
Ze *in plaats van* Haar, Hen, Hun. *La, les, leur.*
Ik kenze niet. *Je ne la connois pas; je ne les connois pas.*
Ik zal ze geen quaaden raad geeven. *Je ne lui donnerai point de mauvais conseil: par rapport à une femme ou à une fille. Je ne leur donnerai point de mauvais conseil: par rapport à plusieurs personnes de quelque genre qu'elles soient.*

Z E D.

ZEDE. z. v. Gewoonte, manier. *Mœurs, manière.*
De zeden bederven of verbeteren, *Corrompre ou réformer les mœurs.*
Quaade gezelschappen bederven goede zeden. *Les mauvaises compagnies corrompent les bonnes mœurs.*
De zeden des lands. *Les coutumes du pays.*
Zeden-deugden. z. v. *meerv. Vertus morales.*
Zedekonst, zedekunde. z. v. *Morale, partie de la Philosophie qui traitte des mœurs.*
Christelijke of Heidensche Zedekonst. *Morale Chrétienne ou Payenne.*
Zedekunde. *zie* Zedekonst.
Zedekundig. *bijv. w.* Tot de zedekunde behoorende. *Moral, ce qui regarde la Morale.*
Zedekundige overdenkingen. *Réflexions morales.*
Zedekundige. z. m. Die de zedeleer kent of onderwijst. *Moraliste, celui qui connoit la Morale ou qui l'enseigne.*
Zedeleere. z. v. *Morale, doctrine des mœurs, moralité, réflexion morale.*
De zedeleere des Euangeliums. *La Morale de l'Evangile.*
Zedelesse. z. v. Lesse die de zeden betreft. *Leçon ou trait de Morale, réflexion morale, moralité.*
Daar zijn fraaije zedelessen in de fabelen van Esopus. *Il y a de belles moralités dans les fables d'Esope.*
Zedelijk. *bijv. w. Moral.*
In eenen zedelijken zin. *Dans un sens moral.*
Zedelijkheid. z. v. 't Geen zedelijk is. *Moralité, ce qu'il y a de moral dans une chose, ce qui est perpétuel pour les mœurs.*
De zedelijkheid van 't vierde gebod der Wet. *La moralité du quatrième commandement de la Loi.*
Zedeloosheid. *zie* Brooddronkenheid.
Zedemeester. *zie* Tugtmeester.
Zedenrijk. *bijv. w. Orné ou doué de bonnes mœurs, vertueux.*
ZEDERT. *zie* Sedert.
ZEDEVOOGD. *zie* Tugtmeester.
Zedewet. z. v. De wet der zeden. *La Loi morale.*
Zedig. *bijv. w.* Eerbaar, geschikt, stemmig. *Modeste, honnête, retenu.*
Een zedig gewaad. *Un habit modeste.*
Een zedig verzoek. *Une demande honnête ou modeste.*
Eene zeedige vrouw. *Une femme modeste.*
Zedigheid. z. v. Eerbaarheid. *Modestie, honnêteté.*

Digitized by Google

De zedigheid paſt de vrouwen wel. *La modeſtie ſied bien aux femmes.*
Zedigliik. *bijw.* Eerbaarlijk. *Modeſtement, d'une manière modeſte.*
Zedigliik opgebragt. *Elevé moleſtement.*
ZEDOARDZAAD. *zie* Zeverzaad.

ZEE.

ZEE. z. v. *Mer.*
Eene onſtuimige zee of holle zee, eene woedende zee. *Une mer orageuſe.*
Eene ſtille zee of effe zee. *Mer calme.*
De groote zee. *La grande mer, l'Océan.*
De Ooſterſche zee of de groote Indiſche zee. *L'Océan Oriental ou Indien.*
De Weſterſche zee of Atlantiſche zee. *L'Océan Occidental ou Atlantique.*
De groote Zuider zee. *L'Océan Méridional ou Ethiopique.*
De groote Noorder zee of IJszee. *L'Océan Septentrional, la mer Glaciale.*
De Stille zee, de Zuidzee. *zie* Zuidzee.
De Doode zee, Meir in Judea. *La Mer Morte, Lac de la Judée.*
De Middenlandſche zee. *La mer Méditerranée.*
De Adriatiſche zee of Golf van Venetien. *La Mer Adriatique ou Golfe de Veniſe.*
De Witte zee, Zwarte zee, Roode zee. *La mer Blanche, la mer Noire, la mer Rouge.*
De diepte der zee. *La profondeur de la mer.*
Aan den oever der zee. *Au bord ou ſur le rivage de la mer.*
In volle zee, in de ruime zee. *En pleine mer.*
Meeſter van de zee zijn. *Etre le maître de la mer, avoir l'empire de la mer.*
Ter zee vaaren. *Naviguer, voyager ſur mer, paſſer la mer.*
Zee kiezen, in zee gaan, in zee ſteeken. *Se mettre en mer, faire voile, entrer en mer.*
Zig ter zee geneeren, van de zeevaart leeven. *Vivre de la mer, ſubſiſter par la navigation.*
Over zee, aan de andere zijde der zee. *De l'autre côté de la mer, au delà de la mer.*
Overzeeſch. *zie onder* Over.
* Met iemand te diep in zee zijn. *Etre engagé trop avant avec quelqu'un.*
* Regt door zee gaan, geene omwegen zoeken, regt uitſpreeken, opregt handelen. *Aller, dire, faire ou parler rondement, ne pas chercher d'échappatoires ou de détours, ne pas diſſimuler, aller droit.*
Bodenzee. Hoofdzee. IJszee. Moerzee. Ooſtzee. Schelfzee. Zoutzee. Zuiderzee. Zuidzee, enz. *zie onder* Boden, enz.
Noordzee. *zie* Noorder zee.
De Noorderzee. *La Mer de Nord, partie de l'Océan Atlantique à l'Orient de l'Amérique & à l'Occident de l'Europe & de l'Afrique.*
Zeeaal. z. m. *Congre, anguille de mer.*
Zeeajuin. z. m. *Squille, plante de mer.*
Zeealſem. z. m. Zeker kruid dat in de zee waſt. *Abſinthe de mer, ſorte d'herbe qui croît dans la mer & qu'on appelle en Latin Seriphium.*
Zeearend. z. m. *Aigle de mer, Oſſifrague.*
Zeearm. z. m. Zeeëngte. *Bras de mer, golfe, anſe.*
Zeeatlas. z. m. Zeekaartboek. *Atlas marin.*
Zeebaak. z. v. Baken aan of in de zee. *Balize ou marque que l'on met à l'entrée des ports de mer.*
Zeebaare. z. v. Baare der zee. *Vague, onde de la mer.*
Zeebank. *zie* Zandbank.
Zeebeſchrijving. z. v. *Hydrographie.*
Zeebies. z. v. *Jonc marin.*
Zeeboezem. z. m. Inham der zee. *Golfe de mer.*
Zeebogt. *zie* Zeeboezem.
Zeebraaſem. z. m. *Dorade, brame de mer, ſorte de poiſſon de mer.*
Zeebrand. z. m. Barning der zee. *Agitation des boules & des vagues qui écument.*
Zeebrand, weerligten zonder donder. *Eclairs de chaleur ſans tonnerre.*
Zeebrief. z. m. *Bref*, terme uſité en Bretagne, *congé qu'on eſt obligé de prendre pour ſe mettre en mer.*
Zeebuit. *zie* Zeeroof.
Zeeburg. z. m. Vaſtigheid aan den zeekant. *Forteresſe au bord de la mer.*
Zeede. *zie* Zede.
ZEEDIER. z. g. *Animal marin.*
Zeedijk. z. m. Een dijk aan den zeekant, om 't zeewater uit te houden. *Digue contre les eaux de la mer.*
Dat land word door zwaare zeedijken beſchut. *Ce pays eſt conſervé par de groſſes digues, par des digues fortes qui arrêtent l'eau de la mer.*
Zeedraak. z. m. *Dragon marin, ſorte de poiſſon de mer.*
Zeedrift. z. v. 't Geen door de zee op 't ſtrand geworpen word, ſtrandregt. *Epaves, choſes que la mer jette ſur le rivage après un naufrage.*
Zeeduivel. z. m. Zeker viſch. *Pêcheteau, ſorte de poiſſon de mer.*
Zeegel. z. m. *Hériſſon de mer.*
Zee-engte. z. v. Enge ſleuf der zee. *Détroit, bras de mer.*
ZEEF, zeeve. z. v. De eige en aangenaame ſmaak van eenen drank. *Sève, le goût propre de quelque boiſſon.*
De zeef van 't Luiker bier is aangenaam. *La ſève de la bière de Liége eſt agréable.*
ZEEF. z. v. Zift. *Tamis, ſas.*
Met eene zeef ziften. *Tamiſer, paſſer par le tamis ou par le ſas.*
Zeefbeen. *zie* Ziftbeen.
ZEEG. *onv. tijd.* van Zijgen. Als, Ik zeeg. *Je filtrois ou je filtrai.*
ZEEGAT. z. g. *Embouchure de mer, pertuis, ouverture par laquelle l'eau de la mer a communication avec les eaux intérieures.*
De zeegaten worden wijder. *Les embouchures de la mer deviennent plus larges.*
ZEEGE, zeegen, enz. *zie* Zege, zegen, enz.
ZEEGEDROGT. z. g. *Monſtre marin.*
ZEEGEL. *zie* Zegel.
ZEEGEVEGT. z. g. Gevegt ter zee. *Combat naval.*
Zeegewas. z. g. *Tout ce que la mer produit, comme coquillage, corail, &c.*
ZEEGHAFTIG. *bijv. w.* Overwinnend. *Victorieux, triomphant.*
ZEEGIFT. *zie* Zeedrift.
ZEEGOD. z. m. God der zee. *Dieu marin, Dieu de la mer, Divinité Payenne.*
Zeegodin of zeegodinne. *Déeſſe de la mer.*
Zeegras. z. g. Wier. *Varech, ſart, ſorte d'herbe marine.*
Zeegroen. *bijv. w.* Bleekgroen. *Celadon, verd céladon, verd de mer.*
Zeehaan. z. m. *Rouget, coq de mer.*
Zeehaas. z. m. *Liévre de mer, ſorte de poiſſon de mer.*
Zeehard. *bijv. w.* Die niet zeeziek word. *Fait aux fatigues de la mer, qui n'a pas le mal de naufrage.*
Zeehaven. z. v. *Port de mer.*
Zeehond. z. m. *Chien marin.*
Zeehoofd. z. g. Hoofd of dijkwerk dat in de zee uitſteekt. *Eſpéce de digue qui avance dans la mer, mole.*
Zeehoofd. z. m. Bevelhebber op zee. *Officier de Marine.*
Zeehoorn. z. g. Kinkhoorn. *Conque, coquille en guiſe de trompe.*
Zeekaart. z. v. Paskaart. *Carte marine.*
Zeekalf. z. g. *Veau marin.*
Zeekant. z. m. Zijde der zee. *Le côté, le bord, le rivage de la mer.*
Aan den zeekant woonen. *Demeurer au bord de la mer.*
Zeekap. z. v. Zeerok. *Cape de matelot.*
Zeekapitein. z. v. Hopman ter zee. *Capitaine de mer, Capitaine d'un vaiſſeau de guerre ou d'une galére, Capitaine de vaiſſeau.*
Zeekaſteel. z. g. *Digtkundig. w.* *Un vaiſſeau, un navire, un château flottant.*
Zeekat. z. v. *Langouſte.*
Spaanſche zeekat. *Séche, ſorte de poiſſon de mer.*
Zeeklip. z. v. Rots in zee. *Roc, rocher.*
Zeekoe. z. v. *Vache marine, lamentin.*
Zeekompas. z. g. Stuurmanskompas. *Bouſſole, cadran de mer.*
Zeekrab. z. v. *Cancre ou écreviſſe de mer.*
Zeekreeft. z. v. *Homard, groſſe écreviſſe de mer, langouſte.*
De zeekreeften worden op de kuſt van Noorwegen gevangen. *Les homards ou les écreviſſes de mer ſe prennent ſur les côtes de la Norvége.*
Zeekrijg. z. m. Oorlog ter zee. *Guerre par mer.*
Zeekuſt. z. v. Het land langs de zee. *Côte, bord de la mer.*
Langs de zeekuſt zeilen. *Friſer la côte.*
ZEEL. z. g. Koord. *Corde, cordeau, tiſſu ou faſcicule de chanvre.*
Helpzeel. Hennepzeel. Kruizeel. Leizeel. Trekzeel. Wiegzeel. Windzeel, enz. *zie onder* Helpen, enz.
ZEELAND. z. g. Een van de zeven vereenigde Nederlanden. *La Zélande, une des ſept Provinces-Unies.*
Zeeland, het grootſte Eiland van Denemarken. *Zélande, la plus grande Ile de Danemarc.*
Zeelander. z. m. Een inboorling van Zeeland. *Zélandois, homme de Zélande.*
Zeelandſch. *bijv. w.* Van Zeeland. *De Zélande.*
Zeelandſche moſſelen. *Moules de Zélande.*
ZEELEEUW. z. m. Zekere zeekreeft. *Lion marin, eſpéce de cancre ou d'écreviſſe de mer.*
ZEELIEDEN. z. m. *meerv.* Zeevaarende lieden. *Des matiniers, des gens de mer.*
Zeelook. *zie* Zeeajuin.
ZEELT. z. v. Zekere binnenwaters viſch. *Tanche, poiſſon d'eau douce.*
ZEELUGT, z. v. *Air marin, air de mer.*
Een zeelugtje ſcheppen. *Aller prendre l'air de la mer.*
Zeelui, zeeluiden. *zie* Zeelieden.
ZEEM, zeemleer. z. g. Zeker zagt bereid leder. *Chamois, ſorte de cuir doux, ſouple & maniable.*
Honingzeem. *zie onder* Honing.
ZEEMAGT. z. v. *Forces maritimes, forces navales.*
Zeeman. z. m. Zeevaarend man, matroos. *Matinier, matelot.*
Zeemanſchap. z. g. Stuurmanſchap. *Navigation, l'Art de la navigation, Marine, manœuvre, la connoiſſance de conduire ou de gouverner un vaiſſeau.*
Zeemanſchap, goed beleid op zee. *Sage conduite ou direction ſur mer.*

* Men

Digitized by Google

• Men moet zeemanſchap verſtaan of een goed beleid in alles toonen. *Il faut tenir une bonne conduite dans toutes les occaſions.*

ZEEMBEREIDER. z. v. *Chamoiſeur, celui qui apprête du chamois.*

ZEEMEEUW. z. v. *Mouette, ſorte d'oiſeau de mer.*

Zeemerk. z. g. *Baliſe ou tonneau flottant qui ſert de marque aux gens de mer.*

ZEEMLEER. z. g. *Du chamois, du cuir de chévres ſauvages, &c.*

Zeemleeren handſchoenen. *Des gans de chamois.*

ZEEMONSTER. z. g. Zeegedrogt. *Monſtre marin.*

Zeemoſch z g. Zeker zeegewas. *Mouſſe de mer, plante marine.*

ZEEMTOUWER. *zie* Zeembereider.

Zeemverkooper. *zie* Zeembereider.

ZEENETELEN. *zie* Wier.

Zeenymph. z. v. *Néréide, Nymphe de la mer.*

Zeeoever. z. m. Zeeſtrand, oever der zee. *Rivage, bord de la mer.*

Zeeoverſte. z. m. Admiraal. *Amiral.*

ZEEP. *onv. tijd* van Zijpen. Als, De wiin zeep uit het vat. *Le vin s'écoulois ou s'écoula tout doucement du tonneau.*

ZEEP. z. v. *Savon.*

Gemeene zeep. *Savon commun, ſavon noir.*

Spaanſche zeep. *Savon d'Eſpagne.*

Winterzeep. *zie onder* Winter.

Zeepagtig. *bijv. w.* Naar zeep gelijkende. *comme du ſavon, qui a les qualités du ſavon, qui reſſemble au ſavon.*

ZEEPAERD. z. g. Zeker zeedier. *Cheval marin.*

ZEEPBAK. z. m. Bakje of doosje om zeep in te doen. *Petite jatte of boite à mettre du ſavon.*

Zeepballetje. z. g. Waſchballetje. *Savonnette.*

Zeepballetjes met reukwerk. *Des ſavonnettes parfumées.*

Zeepbrood. z. g. *Pain de ſavon, maſſe de ſavon faite en quarré long.*

ZEEPEN. *w. w.* Met zeep beſtrijken. *Frotter de ſavon ou avec du ſavon.*

Zeeperij. z. v. Zeepziederij. *Savonnerie.*

Zeepig. *bijv. w.* Gezeept. *Qu'on a frotté de ſavon.*

Zeepketel. z. m. *Chaudière d'une ſavonnerie.*

Zeepkooper. z. m. Koopman in zeep. *Marchand de ſavon en gros.*

Zeepkraam. z. v. *Boutique où l'on vend le ſavon en détail.*

Zeepkramer. z. m. *Marchand de ſavon en détail.*

Zeepkruit. z. g. *Savonnière, ſorte d'herbe.*

ZEEPLAATS. z. v. Zeeſtad. *Ville ou place maritime.*

Zeepomp. *zie* Hoos.

ZEEPSOP. z. g. Zeepwater, wapeling. *Eau de ſavon.*

't Linnen in 't zeepſop zetten. *Mettre le linge au ſavonnage.*

Zeepwater. *zie* Zeepſop.

Zeepzieden. *Faire le ſavon, faire du ſavon.*

Zeepziederij. *zie* Zeeperij.

ZEER. z. g. Pijn. *Mal, douleur.*

Zeer doen, ſmarten, pijnlijk zijn. *Etre douloureux, cauſer de la douleur.*

Mijn hoofd doet mij zeer. *La tête me fait mal.*

Zig zeer doen, zig bezeeren. *Se bleſſer, ſe faire mal.*

Zeer, eene uitwendige quaal, puiſt, roof, wonde of zweer. *Maladie extérieure du corps, comme ulcére, inflammation, apoſtume, contuſion, &c.*

Hij heeft een zeer aan zijne hand. *Il eſt incommodé à la main, il a du mal à la main.*

Quaad zeer op 't Hoofd, lazerije. *Dartre farineuſe, ſorte de lépre qui vient à la peau de la tête & qui y fait une vilaine croûte.*

Hartzeer. Hoofdzeer. Koningszeer, enz.

zie onder Hart, enz.

Zeer of zeere. *bijv. w. Douloureux, qui cauſe de la douleur.*

Zeere oogen. *Ophtalmie, maladie ophtalmique, maladie des yeux.*

Hij heeft een zeer been, eene zeere hand, enz. *Il a mal à la jambe, à la main, &c.*

ZEER. *bijw.* Grootelijks, geweldig, ongemeen. *Fort, très, extrêmement.*

Zeer aangenaam. *Très-agréable.*

Zeer aardig. *Très-joli.*

Zeer gaarne. *Très-volontiers.*

Zeer groot. *Très-grand.*

Zeer hard. *Fort dur.*

Zeer koud. *Extrêmement froid.*

Zeer klein *Très-petit.*

Zeer mooi, zeer ſchoon. *Fort beau, fort belle.*

Zeer toornig. *Fort en colère.*

Zeer vroeg. *De fort bonne heure, de grand matin.*

Zeer laat. *Fort tard.*

Zeer veel. *Extrêmement beaucoup.*

Zeer weinig. *Fort peu.*

Hoe zeer? *Combien?*

Ik zal u doen zien hoe zeer ik u lief heb. *Je vous ferai voir combien je vous aime.*

Ze zeer. *Trop, trop fortement, au-delà des bornes.*

Gij klaagt te zeer. *Vous vous plaignez trop.*

ZEERAT. *zie* Zeerot.

Zeeregt. z. g. 't Regt over zeezaaken of voorregt ter zee. *Juſtice de mer, droit marin, Juſtice marine.*

Die zaak behoort tot het zeeregt. *Cette affaire appartient à la Chambre de juſtice marine.*

Dat is een oud zeeregt. *C'eſt un ancien droit marin.*

Zeereis. z. v. *Voyage par mer.*

ZEERIG. *bijv. w.* Met zeeren of rooven gequeld. *Qui a du mal à la ſuperficie du corps.*

Zeerigheid. *zie* Zeer, uitwendige quaal

ZEEROK. z. m. Bolkvanger, zeemans rok of pij. *Caſaque de matelot, gros juſte-au-corps.*

Zeeroof z. m. Buit ter zee. *Butin fait par mer ou ſur mer.*

Zeeroover. z. m. Vrijbuiter ter zee. *Pirate, corſaire, écumeur de mer.*

Zeerooverij. z. v. Rooving ter zee. *Piraterie, métier ou courſe de pirate.*

Zig met zeeroverij behelpen. *Faire le métier de pirate.*

Zeerot. z. m. *Rat de mer, ſorte de poiſſon de mer.*

Zeerots. z. v. Zeeklip. *Roc, rocher en mer.*

ZEEROVER, enz. *zie* Zeeroover, enz.

ZEERTJE. z. g. Zweertje. *Petit ulcére, petite apoſtume, petite bleſſure ou écorchure.*

ZEESCHIP. z. g. Schip dat ter zee vaart *Vaiſſeau ou navire qui paſſe & traverſe les mers.*

Zeeſchoot. *zie* Zeeboezem.

Zeeſchuim. z. g. Schuim der zee. *Ecume de mer.*

Zeeſchuim, been van eene Spaanſche zeekat. *Os de ſeiche.*

Zeeſchuimer. z. m. Zeeroover. *Ecumeur de mer, pirate.*

Zeeſlag. z m. Zeegevegt. *Combat naval, bataille ſur mer.*

Zeeſlak. *zie* Zeeſlek.

Zeeſlek. z. v. *Limaçon de mer.*

Zeeſnoek. *zie* Zeewolf.

Zeeſoldaat. z. m. Soldaat ter zee. *Soldat de vaiſſeau, ſoldat de mer ou de marine.*

Zeeſpin. z. v. Zeker zeedier tje. *Araignée de mer, ſorte d'animal.*

Zeeſtad. z. v. Stad aan de zee gelegen. *Ville maritime.*

De zeeſteden leeden den meeſten aanſtoot van den vijand. *Les villes maritimes ſouffrirent le plus ou eſſuyerent les plus dangereuſes attaques de l'ennemi.*

Zeeſtilte. z. v. *Calme, bonace, calme ſur mer.*

Zeeſtorm. z. m. Sorm ter zee. *Orage, tempête ſur mer.*

Zeeſtrand. z. v. en g. Zeeoever. *Rivage, bord de la mer.*

Zeeſtreek. *zie* Zeekuſt.

Zeeſtrijd. *zie* Zeegevegt en Zeeſlag.

ZEET. z. v. Zitplaats. *Siége, place pour s'aſſeoir.*

Ter zeet komen, aan 't zitten geraaken. *S'aſſeoir.*

Zig zeet vlijen. *S'aſſeoir.*

Dat heeft zijne zeet genomen. *Cela a pris ſa forme.*

Zeetel. *zie* Zetel.

Zeetogt. *zie* Zeereis.

ZEETON. z. v. Zeebaak. *Tonne flottante en mer qui ſert de baliſe.*

Zeevaarder. z. m. Zeeman, matroos. *Matelot, matinier, homme de mer.*

Zeevaarend. *bijv. w.* Ter zee varende. *Qui hante la mer, qui va ſur mer.*

Een zeevarend man. *Un homme de mer, un marinier, un matelot.*

Zeevaart. z. v. Scheepvaart, vaart ter zee. *Navigation, voyage ſur mer.*

Zeevaart, ſtuurmanſchap. *Navigation, Art de naviguer.*

De Zeevaart leeren. *Apprendre la navigation.*

Zeevaartkonſt. *zie* Zeevaartkunde.

Zeevaartkunde. *zie* Stuurmanſchap of zeemanſchap.

ZEEVE. z. v. Zeeft, zift. *Tamis.*

Zeevenkramer z. m. Die zeeven verkoopt. *Marchand de Tamis.*

Zeevenmaaker. z. m. Die zeeven maakt. *Celui qui fait des tamis.*

ZEEVERWIG. *bijv. w.* Van kleur gelijk de zee. *Céladon, de couleur de mer.*

Zeevisch. z m. Viſch der zee. *Poiſſon de mer.*

Gaerne zeevisch eeten. *Aimer le poiſſon de mer.*

• Zeevoeten hebben: dit zegt men van iemand die de zee gewend is. *Avoir le pied marin: cela ſe dit d'un homme fait aux fatigues de la mer.*

Zeevogel. z. m. Vogel die zig bij de zee onthoud. *Oiſeau de mer.*

Zeevond. z m. Al wat de zee op ſtrand werpt. *Epave, tout ce que la mer jette ſur le rivage.*

Zeevoogd. z. m. Zeegod. *Le Dieu qui a l'empire de la mer.*

Neptunus wierd voor den Zeevoogd gehouden. *Neptune fut eſtimé le Dieu de la mer.*

Zeevoogd, Admiraal. *Amiral.*

Zeevoogdije. z. v. *Le commandement en chef d'une flotte.*

Zeevos. z. m. Zekere zeevisch. *Renard marin, ſorte de poiſſon de mer.*

ZEEUW. z. m. Zeelander. *Zélandois.*

De Zeeuwen zijn goede krijgsluiden ter zee. *Les Zélandois ſont de braves & de bons ſoldats ſur mer.*

Zeeuwſch. *bijv. w.* Van Zeeland. *De Zélande.*

Digitized by Google

Eene Zeeuwſche vrouw. *Une femme de Zélande.*
Zeeuwſche tarwe. *Froment ou bled de Zélande.*
Zeeuwſche koorts. *Fièvre de Zélande, fièvre à laquelle ſont ſujets ceux qui viennent pour la première fois en Zélande.*
Zeewaarts. *bijw.* Naar de zee toe. *Vers la mer, plus avant ou plus loin en mer.*
Zeewaarts in wenden, van land afſteeken. *Quitter les côtes, entrer plus avant en mer.*
Zeewater. z. g. 't Water der zee. *Eau de mer.*
't Zeewater is zout. *L'eau de la mer eſt ſalée.*
Zeewiif. z. g. Meermin. *Siréne.*
Zeewilge. z. v. *Arbriſſeau qui reſſemble à l'ozier.*
Zeewind. z. m. Wind die uit zee komt. *Vent de mer.*
De zeewinden zijn gemeenlijk heel ſterk. *Les vents de mer ſont ordinairement fort violens.*
Zeewolf. z. m. *Loup marin, ſorte de poiſſon de mer.*
Zeezaak. z. v. *Affaire de la Marine.*
Commiſſaris der zeezaaken. *Commiſſaire des affaires de la Marine.*
Zeeziek. *bijv. w.* Ziek door de beweeginge der zee. *Malade ſur mer à cauſe du mouvement du vaiſſeau, qui ſent des naufées ſur mer.*
Zeeziekte. z. v. Walging door de beweeginge der zee. *Maladie de mer, ſoulévement de cœur & envie de vomir.*
Zeezog. z. g. De ſtreek die een zeilend ſchip agter zig in zee laat. *Sillage, trace du cours d'un vaiſſeau ſur mer.*

Z E G.

ZEGAGTIG. *zie onder* Zeggen.
ZEGE. z. v. Overwinning. *Victoire.*
Wij hebben de zege bevogten. *Nous avons remporté la victoire.*
Zegeboog. z. m. Triomfboog. *Arc triomphal, arc de triomphe.*
Zegeboogen opregten. *Elever, dreſſer ou ériger des Arcs triomphaux ou des arcs de triomphe.*
Zegedigt. *zie* Zegevaerzen.
Zegekoets. z. v. Zegewagen. *Char de triomphe.*
Zegekrans. *zie* Lauwerkrans.
ZEGEL z. g. 't Merk op of aan eenen brief. *Sceau, cachet, ſcellé.*
't Zegel des briefs opbreeken. *Rompre le cachet de la lettre.*
* Zijn zegel aan iets hangen of ſteeken, iets goedkeuren. *Approuver quelque choſe.*
Zegelaar. z. m. Een die zegelt. *Scelleur, celui qui ſcelle, qui applique le ſceau.*
Zegelbewaarder. z. m. *Garde des ſceaux.*
Zegeldoosje. z. g. Kleine doos waar in een zegel bewaard word. *Petite boite dans laquelle on conſerve un ſceau.*
ZEGELEN. *w. w.* Een zegel opdrukken. *Sceller, appliquer ou mettre le ſceau, cachetter.*
Eenen brief zegelen. *Cachetter une lettre.*
Gezegeld papier. *Du papier timbré.*
Zegellak. z. g. Lak daar men meê zegelt. *Cire d'Eſpagne.*
Zegelmerk. z. g. Merk of wapen des zegels. *Sceau, l'empreinte du ſceau.*
Zegelring. z. m. Ring met een zegelmerk. *Cachet, anneau à cachetter.*
Zegelſnijder. z. m. Zegelſteeker. *Graveur de cachets.*
Zegelwaſch. z. g. *Cire dont on ſe ſert pour l'empreinte des ſceaux.*

ZEGEN. z. v. Zeker viſchnet. *Seine, traineau, ſorte de filet de pêcheur.*
Met eene zegen viſſchen. *Prendre du poiſſon au traineau.*
Zegen. z. m. Heil, voorſpoed, geluk. *Bénédiction, proſpérité, bonheur.*
Den zegen uitſpreeken. *Prononcer la bénédiction.*
Ik wenſche u veel zegens. *Je vous ſouhaite toute ſorte de proſpérité ou de bonheur.*
Morgenzegen. *zie onder* Morgen.
ZEGENEN. *w. w.* Begunſtigen, gelukkig maaken. *Bénir, favoriſer, rendre heureux.*
God zeide tot Abraham, in uwen zade zullen gezegend worden alle volken der aarde. *Dieu dit à Abraham, En ta ſemence ſeront bénites toutes les nations de la terre. Geneſe* XXII. 18.
God zegene u. *Dieu vous béniſſe.*
Hij is gezegend in zijnen koophandel. *Il eſt heureux dans ſon negoce.*
Zegenen, looven. *Bénir, louer.*
Gezegend is 'of zij hij die koomt in den name des Heeren. *Bénite eſt ou ſoit celui qui vient au nom du Seigneur. Matth.* XXI. 9. & XXIII 39.
Zegenen, geluk of heil wenſchen. *Bénir, ſouhaiter du bien.*
Zegentze die u vervlocken. *Beniſſez ceux qui vous maudiſſent.*
Zegenen, den zegen uitſpreeken. *Bénir, donner ou proconcer la bénédiction.*
Het bruiloftsbed zegenen. *Bénir le lit nuptial.*
Chriſtus de brooden genomen hebbende zegende die en brakze. *Jeſus-Chriſt ayant pris les pains, les bénit & les rompit. Luc* IX. 16.
Zegenen, wijen of inwijen. Als, eene Kerk zegenen. *Bénir, dédier ou conſacrer une Egliſe.*
Zegening. z. v. Uitſpreeking des zegens. *Bénédiction, action de bénir.*
Zegening, heiliging. *Conſécration.*
De zegening van 't brood. *La conſécration du pain.*
Zegening, gunſt, weldaad. *Bénédiction, faveur, bienfait.*
Gezegend zij de God en de Vader onzes Heeren Jeſu Chriſti, die ons gezegend heeft met alle geeſtelijke zegeningen in den hemel in Chriſto. *Béni ſoit Dieu qui eſt le Pére de notre Seigneur Jeſus-Chriſt, qui nous a bénis de toute bénédiction ſpirituelle dans les lieux céleſtes en Chriſt, Eph.* I. 3.
Zegenrijk. *bijv. w.* Die zegeningen uitſtort. Als, Wij moeten alle gunſten van den zegenrijken God verwagten. *Nous devons attendre tous les biens, de Dieu qui y eſt riche en bénédictions.*
Zegenrijk, gezegend, gelukkig. *Bénit, heureux, ſalutaire.*
Een zegenrijk huwelijk. *Un heureux mariage.*
Zegenwenſch. z. m. *Souhait de bonheur & de proſpérité.*
ZEGEPRAAL. z. m. Triomf. *Triomphe.*
Met zegepraal te huis koomen. *Entrer en triomphe, revenir triomphant.*
ZEGEPRAALEN. *g. w. Beter,* Met de zege praalen, triomfeeren. *Triompher, aller en triomphe.*
Hij heeft over zijne vijanden gezegepraald. *Il a triomphé de ſes ennemis.*
Zegepraalend *bijv. w. Triomphant.*
Een zegepraalend Held. *Un Héros triomphant.*
Zegepraalende wapenen. *Des armes triomphantes.*
De zegepraalende Kerk. *L'Egliſe triomphante.*
ZEGEPRAALER. z. m. *Triomphateur.*
Zegepraaling. z. v. *zie* Zegepraal.
Zegelijk. *bijv. w.* Zeeghaftig. *Victorieux.*
Een zegerijk leger. *Une armée victorieuſe.*
Zegeſtandaard. z. m. *Etendart de triomphe, trophée.*
Zegeteken. z. g. Teken van zegepraal. *Trophée.*
Een zegeteken opregten. *Eriger une trophée.*
Zegevaan. z. v. *Drapeau arboré en ſigne de victoire ou de triomphe.*
Zegevaerzen. z. g. *meerv. Vers faits pour célebrer une victoire.*
Zegevieren. *g. w.* Vreugde over de zege betoonen. *Faire des feux de joye, donner des marques de réjouiſſance.*
Zegevuur. z. g. Zegevier, vreugdevuur over eene zege. *Feu de joye, illumination publique.*
Zegevuuren aanſteeken. *Faire des feux de joye.*
Zegewagen. z. m. *Char de triomphe.*
Zegezang z. m. *Chant de triomphe.*
ZEGGELEN. *Woord bij* Hooft *gebruikt.* Dikwils zeggen. *Dire ſouvent.*
ZEGGEN. *w. w.* Spreeken. *Dire, parler, prononcer.*
Ik zal 't u zeggen. *Je vous le dirai.*
Zeg mij eens. *Dites-moi un peu.*
Zeg op, verhaal het. *Parlez, dites le.*
Ik zeg van ja, ik zeg van neen. *Je dis que oui, je dis que non.*
Ja zeggen. *Dire oui.*
Zoo men zegt, naar men zegt. *Comme on dit.*
Iemand moet zeggen. *Quelqu'un pourroit dire.*
Hij heeft niet te zeggen. *Il n'a rien à dire.*
* Hij heeft daar niet te zeggen, hij is daar niet geagt. *Il n'a rien à dire là, il n'y eſt point eſtimé.*
Dankzeggen, bedanken. *Remercier, rendre graces.*
Dankzegging. *zie onder* Dank.
Zeggen. z. g. Als, Naar zijn zeggen. *A ſon dire.*
't Is een gemeen zeggen. *C'eſt un commun proverbe.*
ZEGGER. z. m. Als, Zegger van goeder geluk, gelijk de Heidenen en Landloopers. *Diſeur de bonne avanture, comme ſont ceux qu'on appelle Bohémiens ou Egyptiens.*
Zegagtig. *bijv. w.* Praatagtig. *Qui a du babil, qui parle beaucoup.*
Hij is niet heel zegagtig. *Il ne parle guére, il n'eſt pas babillard.*
Zegslieden. z. m. *meerv.* Scheidsmannen. *Des arbitres.*
Zegsman. z. m. Scheidsman. *Arbitre, celui qui termine un différend.*
‡ Zegsman, een die ons iets verhaald heeft. *Auteur, celui qui nous a dit ou raconté quelque choſe, auteur de quelque nouvelle, conte ou récit.*
Zegsvrouw. *zie* Scheidsvrouw.
Zegswoord. z. g. Een gemeen zeggen, ſpreekwoord. *Expreſſion, maniére, ou façon de parler.*

Z E I.

ZEI of zeide. *onv. tijd* van Zeggen. Als, Ik zei of ik zeide. *Je diſois ou je dis.*
ZEIKEN. *w. w. lang w.* Piſſen. *Piſſer, faire de l'eau.*
De kat heeft daar gezeikt. *Le chat a piſſé là.*
Zeikpot. z. v. *lang woord. zie* Waterpot

ZEIL.

Digitized by Google

ZEIL. z. g. *Voile.*
Het zeil van een ſchip. *La voile d'un vaiſſeau.*
Het zeil van eenen meulen. *La voile ou toile d'un moulin.*
't Groote zeil. *Voile du grand mât.*
't Bezaans zeil. *Voile d'artimon, voile latine.*
Blinde zeil, zeil van de boegſpriet. *Savadière, voile de beaupré.*
De bovenblind of 't zeil van de kleine boegſprietree. *Tourmentin ou petite voile de beaupré, perroquet de beaupré, petit beaupré.*
De zeilen op den maſt zetten. *Mettre le vent ſur les huniers.*
De zeilen bijzetten. *Porter ou appareiller ſes voiles.*
* Alle zeilen bijzetten, zijn uiterſte beſt doen om tot zijn oogmerk te geraaken. *Faire tous ſes efforts pour parvenir à ſon but.*
De zeilen ophijſſen. *Iſſer les voiles.*
De zeilen inhaalen, inneemen, ſtrijken. *Baiſſer, amener les voiles.*
't Zeil ſtrijken, met het zeil groeten. *Baiſſer la voile pour ſaluer, ſaluer en baiſſant la voile.*
't zeil ſtrijken, eene reef inbinden. *Caler la voile, filer doux.*
‡ 't Zeil ſtrijken, zieltoogen, op ſterven leggen. *Etre à l'extrémité, être à l'agonie, être prêt à partir pour l'autre monde.*
De zeilen oprollen. *Plier, ferler, ſerrer les voiles.*
't Zeil gorden, aan de raa vaſt binden. *Enverguer la voile.*
't Zeil in top zetten of haalen. *zie onder* Top.
't Zeil minderen of inbinden. *zie onder* Reef, eene reef inbinden.
* Alle zeilen blank ſpeuren, alles op zee rooven wat men ontmoet. *Faire le métier de pirate, pirater, prendre tous les vaiſſeaux qu'on rencontre ſans diſtinctions, faire toutes voiles blanches.*
Dat ſchip voert weinig zeil. *Ce vaiſſeau fait petites voiles.*
* Een oog in 't zeil houden, naauwe toezigt neemen. *Avoir l'œil au guet, prendre bien garde à quelque choſe.*
* Het waait hem in zijn zeil, het gaat hem voor den wind. *La fortune lui en veut, il a le vent en poupe.*
Met een nat zeil loopen, 't zeil nat maaken om den wind beter te vatten. *Voguer en louvoyant avec une voile mouillée ou empoſée, pour lui faire mieux prendre le vent.*
* Met een nat zeil loopen. *Marcher comme un ivrogne.*
Met volle zeilen zeilen. *Aller à toutes voiles.*
Met leggende zeilen vaart maaken, roeijen. *Aller à ſec, à voiles abbattues, à force de rames.*
Met de zeilen voor den maſt leggen. *Ne pouvoir avancer faute de vent.*
* Met de zeilen voor den Maſt leggen. *Ne pouvoir avancer dans une affaire, ne pouvoir ſe tirer d'embarras.*
* Met een opgeſtreecken of opgezet zeil, heel grammoedig. *En colére, tout troublé, ſans modération.*
Onder 't zeil zijn. *Etre à la voile, voguer.*
Stijf onder 't zeil zijn: van een ſchip ſpreekende. *Porter bien la voile.*
* Stijf onder 't zeil zijn: van de menſchen ſpreekende. *Etre en aſſez bon état pour pouvoir aiſément ſupporter quelque dommage, avoir les reins forts.*
t' Zeil gaan. *Faire voile, mettre à la voile, partir & mettre à la mer.*
* Ergens op t' zeil gaan of ſtaat op maaken. *Se fier à ou en quelque choſe, prendre ſes meſures ſelon quelque choſe qu'on ſuppoſe.*
* Met de laatſte ſcheepen t' zeil gaan, de gelegenheid verwaarloozen. *Partir avec les derniers vaiſſeaux, c'eſt à dire, manquer ou perdre l'occaſion faute de faire diligence.*
* Zeil, een zeilend ſchip. *Voile, vaiſſeau.*
Wij zagen ten zuiden van ons drie zeilen. *Nous découvrimes trois voiles au ſud.*
Bramzeil. Fokzeil. Hoofdzeil. Kruiszeil. Lijzeil. Marszeil. Raazeil. Schooverzeil of Schoverzeil. Stagzeil. Topzeil, enz.
zie onder Bram, enz.
Zeilaadje. z. v. Alle de zeilen van een ſchip. *Jet de voiles.*
Zeilbaar. *bijv. w.* Bequaam om te zeilen. *Beau temps ou vent médiocre pour faire voile.*
Zeilbaar weêr. *Temps à perroquet, beau temps qui porte à route.*
Zeilblok. z. g. *Galoche, poulie à monſſle.*
Zeilder. z. m. Een ſchip dat wel zeilt. *Voilier, bon voilier, vaiſſeau bon voilier.*
Zeildoek. z. g. Grof linnen om 'er zeilen van te maaken. *Du canefas ou de la toile à faire des voiles.*
Zeildoek is ook eene ſoort van grof linnen daar men bloemen, enz. op plakt, om kamers te behangen. *Groſſe toile ſur laquelle on applique des fleurs &c. pour en faire des tentures.*
ZEILEN. g. w. Met eenen zeil vaaren. *Aller à la voile, faire voile.*
Wij zeilden met volle zeilen. *Nous allâmes ou nous allions à pleines voiles.*
't Schip is weggezeild. *Le vaiſſeau a mis à la voile.*
Uit zeilen gaan. *Faire un petit tour, un petit voyage ou une promnade en jachs.*
ZEILER. *zie* Zeilder.
Zeilgaren. z. g. *Du fil de voile, fil de tré.*
Zeiljagt. z. g. Een jagt om meê te zeilen. *Jacht à voiles propre pour ſe promener ſur la mer ou ſur de groſſes rivières.*
Zeiling. z. v. *Action de naviger à la voile.*
Zeilmaker. z. m. *Ouvrier qui fait des voiles, voilier.*
Zeilmaker, zekere bediende op een ſchip om de zeilen te bezorgen. *Voilier, celui qui a ſoin des voiles.*
Zeilnaald. z. v. *Aiguille à coudre des voiles, aiguille d'emé.*
Zeilrede. *bijv. w.* Gereed om te zeilen. *Prêt à mettre à la voile.*
Het ſchip legt zeilrede. *Le vaiſſeau eſt prêt à mettre à la voile.*
Zeilſchip z. g. *Vaiſſeau qui va à la voile.*
Zeilſchuit. z. v. Schuit om meê te zeilen. *Bateau qui va à la voile.*
Is 't eene roeiſchuit of eene zeilſchuit? *Eſt-ce un bateau à rames ou à voiles.*
Zeilvak. z. v. Zekere ſchelpviſch van ſatzoen als een ſchip, en die daar mede voortzwemt. *Sorte de poiſſon de mer ou eſpéce de polype enfermé dans une coquille ſemblabe à un petit navire, & qui la fait voguer.*
Zeilſteen. z. m. Magneetſteen. *Aiman ou aimant.*
Met den zeilſteen geſtreeken. *Aimanté, touché avec l'aiman.*
Zeiltje. z. g. Een klein zeil. *Une petite voile.*
Een zeiltje bijzetten. *Faire petite voile.*
* Onder een ſtaand zeiltje is 't goed roeijen, 't is gemakkelijk wat neering te doen onder een weinig inkomſt. *Il fait bon ramener quand la voile porte, il fait bon aller à pied quand on tient le cheval par la bride, il fait bon faire quelque négoce quand on a de bons revenus ou de bonnes rentes.*
Zeilvaerdig. *bijv. w.* Gereed om t' zeil te gaan. *Prêt à faire voile ou à mettre à la voile.*
ZEIN. z. v. Zeiſſen. *Faux ou faulx.*
't Gras word met eene zein afgemaaid. *On fauche l'herbe avec la faux.*
ZEIN. z. g. Sein, teken dat men ter zee geeft. *Signal ſur mer.*
Een zein of ſein geeven of doen. *Donner un ſignal.*
Zeinſchoot. z. m. Seinſchoot. *Coup de canon pour donner un ſignal, pour avertir du danger où l'on ſe trouve.*
Eenen zeinſchoot doen. *Donner un ſignal avec un coup de canon.*
ZEISSEN. z. v. *Faux, inſtrument pour faucher l'herbe.*
De maaijers maaijen met zeiſſens. *Les faucheurs coupent l'herbe avec la faux.*
Korenzeiſſen. *zie onder* Koren.
ZEISSEN. *w. w. zie* Seiſſen.

Z E K.

ZEKER. *bijv. w.* Gewis, veilig. *Certain, vrai, aſſuré, ſûr.*
Eene zekere zaak. *Une choſe certaine, vraye ou aſſurée.*
Dat is een zeker geneesmiddel. *Voilà un remède aſſuré ou infaillible.*
De tijding is nog niet zeker. *Cette nouvelle n'eſt pas encore aſſurée ou certaine.*
Zeker, om 't Latijnſche *quidam* te beteekenen. *Certain, un certain.*
Een zeker man verhaalde mij. *Un certain homme me raconta.*
Op eene zekere plaats. *Dans un certain endroit, dans un certain lieu.*
Op eenen zekeren dag kreeg ik tijding, dat, enz. *Certain jour je reçus nouvelle que, &c.*
Zeker. *bijw.* Voorwaar, zekerlijk. *Certes, aſſurément, certainement, en vérité.*
't Is zeker iets zonderlings. *C'eſt certes quelque choſe de rémarquable,*
Zekerheid. z. v. Gewisheid, veiligheid. *Certitude, aſſurance, ſureté.*
Men heeft daar nog geen zekerheid van. *On n'en a encore aucune certitude.*
Men zal 'er u zekerheid van geeven. *On vous en donnera des aſſurances.*
't Schip is in zekerheid, 't ſchip is buiten gevaar. *Le vaiſſeau eſt en ſureté.*
Iemand of eene zaak in zekerheid ſtellen. *Mettre quelqu'un ou quelque choſe en ſureté.*
Iemand in plaats van zekerheid ſtellen, hem buiten gevaar ſtellen. *Mettre quelqu'un en lieu de ſureté, le mettre hors de danger.*
Iemand in plaats van zekerheid ſtellen, hem gevangen zetten. *Mettre quelqu'un en lieu de ſureté, s'aſſurer de lui, le tenir priſonnier.*
Zekerlijk. *bijw.* Gewislijk. *Certes, aſſurément, certainement.*
Ik zal 't zekerlijk doen. *Je le ferai aſſurément.*

Z E L.

ZELDEN. *bijw.* Niet dikwils. *Rarement, pas ſouvent, peu ſouvent.*

Digitized by Google

't Gebeurd zelden, dat, enz. *Il arrive rarement, que, &c.*
Zeldzaam. *bijv. w.* Vreemd, zonderling. *Singulier, rare, particulier.*
Een zeldzaam geval. *Un cas, un accident rare.*
Het is iets zeldzaams. *C'eſt quelque choſe de ſingulier.*
Zeldzaamheid. *z. v.* Vreemdigheid. *Rareté, ſingularité.*
Zeldzaamlijk *bijw.* Op eene zeldzaame wijze. *Singulierement, d'une maniere ſingulière.*
ZELF. *z. v. zie* Salie, zeker kruid.
ZELF, zelve of zelfs. *Een voornaamwoord. Même.*
Ik zelf, gij zelf, hij zelf, wij zelfs. *Moi-même, vous-même, lui-même, nous mêmes.*
De zaak ſpreekt van zelve. *La choſe parle de ſoi-même.*
Zig zelven in iets zoeken, baatzugtig zijn. *Etre intéreſſé, chercher ſon propre profit en quelque choſe.*
Van zelfs, van zig zelven, vrijwillig. *De ſoi-même.*
Van zig zelven, van zelfs. *De ſoi-même.*
Van zig zelven, in zwijm. *En pamoiſon, en défaillance.*
Zij viel van zig zelven. *Elle tomba en pamoiſon ou en défaillance.*
De zelve. *Le même, la même.*
Ter zelver tijd. *Au même temps.*
De zelve, het zelve, houd zomtijds de plaats van *die, dien, daar, den, dun, ſe of ze.* Als,
Als ik de wijn, die ik verwagt, zal gekreegen hebben, zal ik dezelve klaar maaken, en dan aftappen. *Quand j'aurai reçu le vin que j'attens, je le clarifierai & enſuite je le mettrai en bouteilles.*
Als de kinderen ſtout zijn, moet men dezelven ſtraffen. *Quand les enfans ſont méchans, il faut les punir.*
Dezelfde. *Le même, la même.*
Hij is nog de zelfde die hij was. *Il eſt encore le même qu'il étoit autre fois.*
Ter zelfder plaatze. *Au même lieu.*
Zelfde word van zommigen gebruikt in plaats van *zelve* om onderſcheid te maaken tuſſchen *ipſe* en *idem. Le même, la même.* Veele goede Schrijvers neemen dat verſchil egter niet waar. *Pluſieurs bons Auteurs n'obſervent pas cette différence.*
De zelfde vrouw. *La même femme, eadem mulier.*
De vrouw zelve. *La femme même, ipſa mulier.*
Derzelver en Deſſelfs of Deszelfs. *zie onder* Der . . en Des, .
ZELFEGGE. *zie* Zelfkant.
ZELFEIND. *zie* Zelfkant.
ZELFKANT. *z. m.* De buitenſte kant van laken, linnen, enz. *Liſière.*
De zelfkanten worden niet gezoomd. *On n'ourle pas les liſières.*
ZELFS. *bijv. w.* Daarenboven. *Même, de plus, en outre.*
't Koſte hem zelfs nog 't leven. *Il lui en coûta même la vie.*
Zelfliefde. *z. v.* Eigen liefde. *L'amour propre.*
Zelfsmoord. *z. m.* Zelfsmoorder. *z. m. Homicide de ſoi même.*
Zelfſtandig. *bijv. w.* Dat van zig zelven beſtaat. *Subſtantif, terme de Grammaire.*
Een zelfſtandig naamwoord. *Nom ſubſtantif.*
Zelfſtandig, dat tot de zelfſtandigheid behoort. *Subſtantiel.*
Eene zelfſtandige vorm of gedaante. *Forme ſubſtantielle.*
Zelfſtandigheid. *z. v.* Een weezen dat door zig zelven beſtaat. *Etre qui ſubſiſte par ſoi-même.*
Zelfſtandiglijk. *bijw. Subſtantiellement.*
Zelfſtrijd. Strijd in zig zelven. *Combat intérieur, irréſolution.*
Joſefs zelfsſtrijd. *Le combat intérieur de Joſeph.*
Zelfsverloochening. *z. v.* Verloochening van zig zelven. *Renoncement à ſoi même.*
De zelfsverloochening is de voornaamſte Chriſtelijke pligt. *Le renoncement à ſoi-même eſt le principal devoir d'un Chrétien.*
Zelve, zelven, zelver. *zie* Zelf.

Z E M.

ZEMEL of zemelen. *z. v.* De baſt van rogge of tarwe. *Son, du ſon, la partie extérieure du bled moulu.*
Roggenzemel. *Son de ſeigle.*
Tarwenzemel. *Son de froment.*
Zemelagtig. *bijv. w.* Zemelig. *Plein de ſon.*
Zemelagtig brood. *Du pein plein de ſon.*
Zemelagtig meel. *De la farine qui n'a pas été blutée.*
Zemelen. *zie* Zemel.
Zemelig. *zie* Zemelagtig.
‡ Zemelknooper. *z. m.* Muggenzifter, hair kloover. *Pédant, vetilleur, qui critique ſur des bagatelles.*

Z E N.

ZENDBODE. *zie* Boode.
Zendbrief. *z. m.* Brief om te verzenden. *Epitre, lettre.*
De zendbrieven van den Apoſtel Paulus. *Les Epitres de l'Apôtre St. Paul.*
Zendeling. *z. m.* Afgezondene van de Roomſche kerke om de Chriſtelijke Leere te verbreiden. *Miſſionnaire de l'Egliſe Romaine pour planter la Foi Chrétienne.*
ZENDEN. *w. w.* Heen ſchikken, toeſchikken. *Envoyer, expédier.*
Iemand ergens zenden. *Envoyer quelqu'un quelque part.*
Iemand een geſchenk zenden. *Envoyer un préſent à quelqu'un.*
ZENDER. *z. m.* Die zend. *Celui qui envoye.*
Wie is de zender van dat geſchenk? *Qui eſt celui qui a envoyé ce préſent?*
Zending. *z. v.* Toezending. *Envoi, action d'envoyer.*
Zending. *Miſſion.*
De zending der Apoſtelen. *La miſſion des Apôtres.*
ZENEBLAD. *z. g.* Blad van zeker boomtje. *Du ſené, feuilles purgatives qui ſe recueillent d'un arbriſſeau qui croit en Egypte.*
ZENGEN. *w. w.* Schroeijen. *Rouſſir, brûler légérement.*
Zijnen rok zengen. *Rouſſir ſon juſte-au-corps.*
Een hoen zengen. *Griller un poulet, le paſſer ſur la flamme.*
Ik heb mijn haar aan de kaers gezengd. *J'ai brûlé mes cheveux à la chandelle.*
De gezengde lugtſtreek. *La zone torride.*
ZENNIP. *zie* Moſtertzaad.
ZENUW. *z. v. Nerf.*
Eene gekneusde zenuw. *Nerf foulé.*
Trekking der zenuwen. *Convulſion, retirement de nerfs.*
Zenuwagtig. *bijv. w.* Vol zenuwen. *Nerveux, plein de nerfs.*
Zenuwagtig vleeſch. *Chair nerveuſe.*
Zenuwknoop. *z. m.* Gezwel. *Loupe, ſorte de tumeur froide.*
Zenuwloos. *bijv. w. Enervé, foible*
Eene zenuwlooze reden. *Un diſcours qui n'a point de force, un diſcours languiſſant.*
Zenuwrijk. *bijv. w.* Vol zenuwen. *Qui a beaucoup de nerfs.*

Z E R.

ZERK. *z. v.* Zark, graffteede. *Tombe, table de pierre pour couvrir un tombeau.*
ZERP. *bijv. w.* Zuuragtig, rijnſch, wrangagtig. *Apre, rude, aigre, acide.*
Gedroogde pruimen hebben eenen zerpen ſmaak. *Les pruneaux ont un goût âpre.*
Zerpheid. *z. v.* Amperheid. *Apreté, ſaveur âpre, rudeſſe, verdeur.*
Zerpzoet. *bijv. w. Aigre-doux.*

Z E S.

ZES. *bijv. w.* Het getal van 6. *Six, nombre de 6.*
Hij is zes jaaren oud. *Il a ſix ans.*
In zes reizen. *En ſix fois.*
Zes ten honderd. *Six pour cent.*
Wij waren met ons zeſſen. *Nous étions ſix.*
Een vaers van zes regelen. *Un ſixain, une piéce de ſix vers.*
Zes is ook een zelfſtandige naam om de cijfferletter 6 te beteekenen. Een zes. *Un ſix.*
Harte zes. *Le ſix de cœur.*
Ik heb twee zeſſen gegooid: van de dobbelſteenen ſpreekende. *J'ai amené deux ſix: parlant des dez.*
De zesde. *bijv. w. Le ſixiéme, la ſixiéme.*
Hij gaat in zijn zesde jaar. *Il eſt dans ſa ſixiéme année.*
Karel de zesde is de naam van den tegenwoordigen Keizer. *Charles VI. ou Charles-Six eſt le nom de l'Empereur d'aujourd'hui.*
Zesde word ook als een zelfſtandige naam gebruikt. Als in 't piketſpel, Een zesde van 't aas. *Une ſixiéme majeur.*
Een zesde van den Heer, van de vrouw. *Une ſixiéme au Roi, à la Dame.*
Een zesde, het zesde deel. *Un ſixiéme, une ſixiéme partie.*
Wij hebben een zesde in dat cargezoen. *Nous avons un ſixiéme dans cette cargaiſon.*
De Actien zijn tegen 105 en 3 zesde. *Les Actions ſont a 105 & trois ſixiémes.*
Een zesde in de Muziek. *Une ſixiéme en Muſique.*
Ten zesden. *Sixiémement, en ſixiéme lieu.*
Zesderlei. *bijv. w.* Van zes ſoorten. *De ſix ſortes.*
Zesd'half. *Un eſcalin de cinq ſous & demi, qui a cours dans les Provinces-Unies.*
Zesduizend. *bijv. w.* 6000. *Six mille.*
Zesentwintig. *Vingt-ſix.*
Zeshoek. *z. m.* Zeshoekige gedaante. *Hexagone, figure à ſix angles.*
Zeshoekig. *bijv. w.* Dat zes hoeken heeft. *Hexagone, qui a ſix angles.*
Eene zeshoekige veſting. *Une forteresſe hexagone, qui a ſix baſtions.*
Zeshonderd. *bijv. w.* 600. *Six cent.*
De zeshonderſte. *bijv. w. Le ſix centiéme.*
Zesjaarig *bijv. w.* Dat zes jaaren oud is. *Qui a ſix ans, de ſix ans.*
Eene zesjaarige koei. *Une vache de ſix ans.*
Zeskant, zeskantig. *zie* Zeshoek, zeshoekig.
Zesmaal. *bijw.* Zes reizen. *Six fois.*

Zes-

Digitized by Google

Zesmaandig. *bijv. w.* Van zes maanden. *Semestre, de six mois, qui dure six mois.*
Een zesmaandige tijd *Un semestre.*
Zesregelig. *bijv. w.* Als, Een zesregelig vaers. *Un six-vin.*
Zesthalve. *zie* Zesd'halve.
Zestal. *z. g.* Getal van zes. *Nombre de six, sixain.*
Zestien. *bijv. w.* 't Getal van 16. *Seize, nom de nombre, le nombre de 16.*
Zestiende. *bijv. w. Le onzième.*
Het zestiende gedeelte. *La seizième partie.*
Zesstiende is ook zomtijds een zelfstandige naam. Als, Een zestiende van 't aas in 't piketspel. *Une sixième ou une seizième major au piquet.*
Een zestiende van den Heer, van de vrouw. *Une sixième ou seizième au Roi, à la Dame.*
Zestig. *bijv. w.* 't Getal van 60. *Soixante, le nombre de 60.*
‡ Hij is zestig, hij zuft of is half gek. *Il radotte, il est à demi fou.*
Zestigjaarig. *bijv. w.* Die zestig jaaren oud is. *Sexagénaire, qui a 60 ans, âgé de soixante ans.*
Zestigmaal. *bijw. Soixante fois.*
Zestigste. *bijv. w. Soixantième.*

Z E T.

ZET, oogenblik. Als, met een zet, terstond *Dans le moment, tout à l'heure.*
ZETEL. *z. m.* Stoel, zitplaats. *Siége, chaise, tabouret, fauteuil.*
Een Koninglijke zetel of Troon. *Trône, Siége Royal.*
Aartsbisschoppelijke zetel. *Siége Archiépiscopal.*
Draagzetel. Hoofdzetel.
zie onder Draag, enz.
ZETGANG, plank voor de scheepen om 'er in en uit te gaan, legger. *Planche devant les vaisseaux pour y entrer & pour en sortir.*
ZETGANGEN. *zie* Schaarstokken.
ZETHAAK. *z. m.* Letterzetters werktuig. *Compositeur, crochet de fer ou de cuivre, instrument de compositeur d'imprimerie pour arranger des lettres.*
Zethaak, Scheepstimmermans werktuig. *Croc, instrument de charpentier de vaisseau.*
ZETHAMER. *z. m. Marteau à tête quarrée.*
ZETIJZER. *z. g.* Werktuig dienende tot het buigen der tanden van eene zaag. *Tourne-à-gauche, instrument qui sert à tourner les dents d'une scie de côté & d'autre.*
ZETPIL. *zie* Steekpil.
ZETREGEL. *z. m.* Grondregel. *Maxime.*
ZETSCHIPPER. *z. m.* Schipper die niet en vaart als wanneer hij gehuurd word *Maître de navire ou batelier qui ne voyage que quand on le loue, que quand on le prend à louage.*
ZETSEL. *z. g.* Als, Een zetsel thee. *Certaine quantité de thé que l'on fait infuser en une fois.*
ZETTEN. *w. w.* Stellen. *Mettre, placer, poser*
Zet de kan op de tafel. *Mettez le pot sur la table.*
Zet uwen hoed op. *Mettez votre chapeau, couvrez vous.*
Wanneer zal men de spijzen op tafel zetten? *Quand mettra-t-on les viandes sur la table, quand servira-t-on les viandes?*
Iemand eenen stoel zetten. *Donner ou présenter une chaise à quelqu'un.*
Iets te pande zetten. *Donner ou mettre quelque chose en gage.*
Een huis te koop zetten. *Mettre une maison à vendre ou en vente.*
Iets weg zetten. *Serrer quelque chose.*
Iemand aan land zetten. *Mettre quelqu'un à terre.*
Voet aan land zetten. *Mettre pied à terre, débarquer.*
Iemand gevangen zetten. *Mettre quelqu'un en prison, l'emprisonner.*
Gelagen zetten. *Tenir ordinaire.*
Zet het water te kooken. *Mettez bouillir l'eau.*
Ik zal 't hem vroeg of laat betaald zetten. *Je le lui revaudrai tôt ou tard, j'en aurai revanche.*
Tijd of dag zetten of stellen. *Fixer au arrêter un temps ou un jour.*
Boomen zetten of planten. *Planter des arbres.*
De teering zetten, aan de teering slaan. *Devenir étique.*
Hij had de doodverf al gezet. *Il étoit moribond, on voyoit la mort peinte sur son visage.*
* Zij mogt hem ganschen niet zetten, zij mogt hem niet dulden. *Elle ne l'aimoit pas, elle ne le pouvoit souffrir.*
Op prijs zetten. *Mettre à prix, fixer le prix des choses.*
Zetten, letterzetten. *Composer dans une imprimerie.*
ZETTER. *z. m.* Letterzetter. *Compositeur d'imprimerie.*
Hij is een zetter en drukker te gelijk. *Il est compositeur & imprimeur tout ensemble.*
Zetter, die den koorendraageren den zak helpt op 't hoofd zetten. *Mesureur de grains ou de bleds qui aide à lever & à charger les sacs.*
Koppenzetster. Koppenzetter. Ledenzetter, enz.
zie onder Koppe, enz.
Zetting. *z. v.* Stelling. *Prix fixé.*
De zetting van 't brood, de gezette prijs van 't brood. *Le prix fixé du pain.*
ZETSEL. *zie* Zetsel.

Z E V.

ZEVEN. *bijv. w.* 't Getal van 7. *Sept, le nombre de 7.*
Het is zeven uuren geslagen. *Il est sept heures sonnées.*
De zeven dwaalsterren. *Les sept Planètes.*
Wij waren met ons zeven. *Nous étions sept.*
Zeven is ook een zelfstandig naamwoord om de cijfferletter 7 te betekenen. Een zeven. *Un sept.*
Ruite zeven. *Le sept de carreau.*
ZEVENBERGEN. Vorstendom in Europa. *Transylvanie, Principauté de l'Europe.*
ZEVENBOOM. *z. m. Sabine ou savinier, sorte d'arbrisseau.*
ZEVENDE. *bijv. w.* Zevenste. *Septième, nombre ordinal.*
De zevende dag der weeke. *Le septième jour de la semaine.*
Daar zijn twee Pauzen met de naam van Clemens de zevende geweest. *Il y a eu deux Papes du nom de Clément VII.*
Zevende is ook zomtijds een zelfstandig naamwoord. Als, Een zevende van 't aas in 't piketspeel. *Une septième major.*
Een zevende van den Heer. *Une septième au Roi.*
Een zevende, het zevende deel. *Un septième, une septième partie.*
Ten zevenden. *Septièmement, en septième lieu.*
Zevenderlei. *bijv. w.* Van zeven soorten. *De sept sortes.*
Zevenduizend. *bijv. w.* 7000. *Sept mille.*
Zevenentwintig. *Vingt sept.*
Zeevengestarnte. *z. g. L'Ourse, constellation de sept étoiles.*
Zevengetijde. *z. g.* Zeker kruid. *Trèfle odoriférant, herbe médicinale.*
Zevenhoek. *z. m. Heptagone, figure à sept angles.*
Zevenhoekig. *bijv. w.* Dat zeven hoeken heeft. *Heptagone, qui a sept angles.*
Zevenhonderd. *bijv. w. Sept cens.*
Zevenhonderdste. *bijv. w. Septantième.*
Zevenjaarig. *bijv. w.* Van zeven jaaren. *Agé de sept ans, qui a sept ans.*
Een zevenjaarige tijd. *Septénaire, espace de sept ans.*
Zevenmaal. *bijw.* Zeven reizen, zevenwerf. *Sept fois.*
Zevenman. *z. m. Septemvir, Membre d'un Collége de certains Magistrats dans l'ancienne Rome.*
Zevenmanschap. *z. g. Septemvirat.*
Zevenoog. *z. g. Froncle, tumeur impure.*
Zevenste. *zie* Zevende.
Zevental. *z. g.* Een getal van zevenen. *Septénaire, nombre de sept.*
Zeventien. *bijv. w.* 't Getal van 17. *Dix-sept, le nombre de 17.*
Zeventiende. *bijv. w. Dix-septième.*
Zeventiende is ook zomtijds een zelfstandig naamwoord. Als, Een zeventiende van 't aas in 't piketspel. *Une dix-septième major.*
Een zeventiende van den Heer. *Une dix-septième au Roi.*
De Zeventienen: daar onder verstaande, Bewindhebbers van de Oostindische Maatschappij. *Les dix-sept: sous entendant, Directeurs de la Compagnie des Indes Orientales.*
Zeventig. *bijv. w.* 't Getal van 70. *Soixante & dix, septante, le nombre de 70.*
Die zeventig jaaren oud is. *Septuagénaire, âgé de soixante & dix ans.*
Daar zijn, volgens de Griekesche grondtext, zeventig Discipelen van Christus geweest, en volgens de Roomsche Latijnsche overzetting tweeënzeventig. *Selon l'Original Grec, il y a eu septante Disciples de Jésus-Christ, & selon la Vulgate il y en a eu septante-deux.*
De zeventig overzetters. *Les septante interprètes.*
De zeventig weeken der Profecije van Daniel. *Les septante semaines de la prophétie de Daniel.*
Zeventigste. *bijv. w. Soixante & dixième, septantième.*
ZEVER. *z. v.* Speekzel, quijl. *Bave, écume de la bouche.*
Zeveraar. *z. m. Baveur, celui qui bave.*
Zeverbaard. *z. m.* Quijlbaard, een die quijlt. *Baveur, celui qui bave.*
Zeverdoek. *z. m. zie* Slab of Slabdoek.
ZEVEREN. *g. w.* Quijlen. *Baver, jetter de la bave.*
Zeverzaad. *z. g.* Zedoarzaad, wormkruid. *Barbotine, poudre aux vers.*

Z E U.

ZEUG. *z. v.* 't Wijfje van een varken. *Truye, femelle d'un verrat.*
Eene morsige zeug. *Une sale truye.*
Zeug, pillebed. *Cloporte, pourcelet, sorte d'insecte.*
ZEUNI. *z. v.* Verkens slobberbak. *Auge de cochon.*
ZEUR, leur. *zie* Leur.
ZEUREN. *g. w.* Snerten. Als, Dat zeurt hem

Digitized by Google

nu. *Cela lui fait à préſent de la peine, cela lui cauſe du chagrin.*

ZIC. ZIE.

ZICH. *zie* Zig.
ZICHT, enz. *z. g. zie* Zigt, enz.
ZIDDEREN. *zie* Sidderen.
ZIE DAAR. *zie onder* Zien.
ZIEDEN. *w. w. en g. w.* Kooken. *Bouillir.*
Het water zied al. *L'eau bout.*
Gezooden vleeſch. *De la chair bouillie.*
Ziedend heet. *Tout chaud, preſque bouillant.*
Ziedharing. *z. m. Hareng bouilli ou* bien *préparé pour être bouilli.*
Zieding. *z. v.* Kooking. *Action de bouillir, bouillon.*
Zeepzieden, zeepzieder, zeepziederij. *zie onder* Zeep.
ZIEGEN, zijpen. *zie* Zijpen.
ZIEK. *bijv. w.* Krank. *Malade.*
Zij is heel ziek. *Elle eſt fort malade ou fort mal.*
* Zij liggen in 't zelfde gaſthuis ziek, zij hebben het zelfde gebrek. *Ils ſont frappés au même coin, ils ont le même mal.*
Ziek te bedde leggen. *Tenir le lit.*
Zig ziek maaken. *Faire ou contrefaire le malade.*
Buikziek. Doodziek. Galziek. Knibbelziek. Krakkeelziek. Maanziek. Minneziek of Minziek. Moederziek. Muitziek. Praalziek. Roofziek. Speelziek. Stalziek. Toverziek. Twiſtziek. Venſterziek. Vraagziek. Vrouwziek. Werveziek. Woelziek. Zeeziek, enz.
zie onder Buik, enz.
Schoolziek. *bijv. w.* Schoolziek zijn. *Faire le malade pour n'aller pas à l'école.*
Wagenziek. *Qui eſt malade dans un chariot, que la voiture du chariot rend malade.*
Ziekagtig. *bijv. w.* Onpaſſelijk. *Maladif, maladive, infirme.*
Ziekbed of ziekbedde. *z. g. Lit de malade, lit où couche un malade.*
Zieke. *z. m.* Kranke. *Malade.*
Eenen zieke bezoeken. *Aller voir ou viſiter un malade.*
Eenen zieke oppaſſen. *Solliciter un malade, en avoir ſoin.*
Eenen zieke bewaaken. *Veiller un malade.*
Ziekelijk. *bijv. w.* Ziekagtig, ongezond. *Valétudinaire, maladif, maladive.*
Hij heeft eene ziekelijke vrouw. *Il a une femme valétudinaire.*
Zieklijkheid. *z. v.* Staat van een ongezond of zieklijk menſch. *Etat d'une perſonne malſaine, maladive ou valétudinaire, état languiſſant, langueur, inaiſpoſition.*
Ziekenbewaarder, Ziekenbezorger. *z. m. Celui qui a ſoin des malades dans une infirmerie, Infirmier.*
Ziekenhuis. *z. g.* Gaſthuis. *Hôpital, infirmerie.*
Ziekenkamer. *z. v.* Kamer voor de zieken. *Chambre pour les malades.*
In 't weeshuis is eene ziekenkamer. *Il y a une chambre pour les malades dans la maiſon des orphelins.*
Ziekentrooſt. *z. m.* Trooſt der zieken. *Conſolation pour les malades.*
Ziekentrooſter. *z. m.* Krankenbezoeker *Conſolateur pour les malades.*
Ziekte. *z. v.* Krankheid. *Maladie, incommodité du corps.*
Eene zwaare ziekte. *Une grande maladie, maladie dangereuſe.*
Beſmettelijke ziekte. *Maladie contagieuſe.*
In eene ziekte vallen. *Tomber malade, être attaqué de maladie.*
Uit eene ziekte opſtaan, van eene ziekte opkomen. *Se relever d'une maladie.*
De vallende ziekte. *Haut mal, épilepſie, mal caduc.*
Erfziekte. Keelziekte. Krakkeelziekte. Landziekte. Legerziekte. Longziekte. Luisziekte. Maagziekte. Mildziekte. Minneziekte. Pokziekte. Quakkelziekte. Slaapziekte. Venusziekte. Wervelziekte, enz.
zie onder Erf. enz.
Leverziekte. *zie* Leverzugt.
ZIEL. *z. v.* Geeſt des levens. *Ame, eſprit ou principe de vie dans les choſes vivantes.*
Elk menſch heeft eene onſterflijke ziel. *Chaque perſonne a une ame immortelle.*
De liefde is de ziel der Chriſtelijke deugden. *La charité eſt l'ame des Vertus Chrétiennes.*
Ter zielen vaaren, in 't rijk of den ſtaat der verſtorvenen komen. *Rendre l'ame ou l'eſprit, mourir, décéder.*
Ziel, menſch. *Ame, homme, perſonne.*
Een ſchip met 300 zielen. *Un vaiſſeau dans lequel il y a trois cens perſonnes.*
Men telt in Londen, zo men zegt, ten minſten een millioen zielen. *On compte à Londres, à ce qu'on dit, pour le moins un million d'ames.*
't Is eene vroome ziel. *C'eſt une homme de candeur ou de ſincérité.*
Eene ligte ziel. *Un homme libertin ou débauché, un débauché.*
Daar is geen levendige ziel. *Il n'y a ame qui vive.*
Aller zielen dag, zekere feeſtdag der Roomſche Kerke. *Fête en mémoires des Fidéles trépaſſés qui ſe célébre dans l'Egliſe Romaine le deuxième Novembre ou le lendemain de la Touſſaints.*
Zielkooper. *zie* Zielverkooper.
Zielloos. *bijv. w.* Onbezield, levenloos. *Inanimé, qui n'a ni ame ni vie.*
Zielmis of zielmiſſe. *z. v.* Miſſe voor de overledenen. *Meſſe pour les trépaſſés.*
Zielmiſſen doen. *Dire des meſſes pour les trépaſſés.*
* Koper geld, koper zielmiſſe, zulk geld, zulke waare. *Tel argent, telle marchandiſe, la marchandiſe eſt ſelon le prix.*
Zielroerend. *bijv. w.* Beweeglijk. *Touchant, pathétique.*
Zieltje. *z. g.* Kleine ziel. *Petite ame.*
‡ Een zieltje of een menſch winnen. *Gagner une ame.*
‡ Zieltje, vrouwen onderrok. *Jupe de deſſous, cotillon.*
Zieltoogen. *g. w.* Opſterven leggen. *Agoniſer, être à l'agonie ou à l'extrémité.*
Hij lag te zieltoogen. *Il agoniſoit, il étoit à l'agonie.*
Een zieltoogend of ſtervend menſch. *Une perſonne mourante.*
Zieltooging. *z. v.* Doodſnik. *Le dernier ſoupir.*
Zielverkoper. *z. m.* Zielkoper, een eerlooze weekeraar. *Uſurier infame, marchand de chair humaine.*
Zig van eenen zielverkooper laaten uitruſten. *Se laiſſer équiper par un marchand de chair humaine.*
ZIEN. *w. w.* Kijken, aanſchouwen, beſpeuren. *Voir, regarder, contempler, appercevoir, découvrir.*
Ziet gij dat niet? *Ne voyez-vous pas cela?*
Naar den Hemel zien. *Regarder au Ciel ou vers le Ciel.*
Hij kan geen leed aan haar zien. *Il ne trouve ou ne voit rien de mal en elle.*
Zie voor u, wagt u. *Prenez garde à vous.*
Zie toe, let 'er op. *Prenez garde de, prenez-y garde.*
Laaten zien, toonen. *Montrer, faire voir.*
Zie daar. *Voilà.*
Zie hier. *Voici.*
Ziende blind. *Qui ne veut pas voir, qui fait mine de ne pas voir, qui connive.*
ZIENDER. *z. m.* Die ziet. *Celui qui voit, qui regarde, ſpectateur.*
Ziender, voorzegger. Profeet die toekomende dingen voorziet en voorzegt. *Voyant, Prophète, qui prévoit & prédit les choſes à venir.*
Zienlijk. *bijv. w.* Blijkbaar, zigtbaar. *Viſible, ce que l'on voit.*
De zienlijke Schepſelen. *Les creatures viſibles.*
ZIER. *z. v.* Klein diertje. *Ciron, petit inſecte imperceptible.*
* Niet eene zier, niet met al. *Rien du tout.*
* Hij gaf mij niet eene zier. *Il ne me donna rien du tout.*
* Ik weet 'er niet eene zier van. *Je n'en ſai rien du tout.*
* Ziertje. *z. g.* Stoſje. *Petit grain de pouſſiére.*
Daar is een ziertje in mijn oog gewaaid. *Le vent a chaſſé un petit grain de pouſſiére dans mon œil.*

Z I F.

ZIFT. *z. v.* Zeef. *Sas, tamis, crible.*
Eene hairen zift. *Tamis de crin.*
Ziftbeen. *z g.* Zeefbeen boven in den neus. *Ethmoïde, os cribleux, os percé qui eſt au deſſus du nez.*
ZIFTEN. *w. w.* Door eene zeef ſchudden. *Tamiſer, paſſer par un tamis, ſaſſer, paſſer par un ſas ou par un crible, cribler.*
Kooren ziften. *Cribler du bled.*
* Eene reden naauw ziften. *Eplucher une raiſon, examiner à fonds une raiſon ou un diſcours.*
ZIFTER. *z. m.* Die zift. *Celui qui tamiſe, qui ſaſſe ou crible,* & dans le figuré *qui épluche.*
Een koorenzifter. *Cribleur.*
Een woordenzifter. *Un critique, un homme qui épluche les mots.*
Muggenzifter. *zie onder* Mugge.
Zifterije. *zie* Hairklooverije.
Zifting. *z. v. Action de cribler, d'éplucher ou de rechercher exactement.*
Ziftzel. *z. g.* 't Gruis dat uitgezift word. *Criblure.*

Z I G.

ZIG. *Voornaamwoord in 't eenvoudig en meervoudig getal. Se, ſoi.*
Zig bezeeren. *Se bleſſer, ſe faire du mal.*
Zig branden. *Se brûler.*
Zig ſnijden. *Se couper.*
Zig warmen. *Se chauffer.*
Zig bedriegen. *Se tromper.*
Zig vleijen. *Se flatter.*
Laat ieder voor zig zorgen. *Que chacun ſoigne pour ſoi.*
Hij bewaart, niet voor zig, de ſchatten die hij vergadert. *Il garde, non pas pour ſoi ou pour lui, les tréſors qu'il amaſſe.*
Zig zelfs, zig zelve. *Soi-même, lui-même, elle-même, à lui même, à elle même, eux-mêmes, elles-mêmes, à eux-mêmes, à elles-mêmes: précédés de* ſe.
Hij heeft zig zelven verraaden. *Il s'eſt trahi ſoi même ou lui-même.*

Digitized by Google

Zij is van zig zelve gekomen. *Elle eſt venue de ſoi-même ou d'elle-même.*
Men moet van zig zelven niet veel ſpreeken. *On ne doit pas beaucoup parler de ſoi ou de ſoi-même.*
Het is niet betaamlijk zig zelven te prijzen. *Il n'eſt pas bienſéant de ſe louer ſoi-même.*
Zij hebben zig zelven te kort gedaan. *Ils ſe ſont fait tort à eux mêmes, elles ſe ſont fait tort à elles-mêmes.*
Die Chriſtus wil volgen, moet zig zelven verloochenen. *Celui qu'veut ſuivre Jéſus Chriſt, doit renoncer à lui-même ou à ſoi-même.*
Zij hebben zig zelven met haaren overdaad in den grond geholpen. *Ils ſe ſont ruinés eux-mêmes ou elles ſe ſont ruinées elles-mêmes par leur luxe.*

ZIGT. z. g. *Woord van den wiſſelſtijl.* Gezigt. *Vue: terme de change.*
Op zigt betaalen. *Payer à vue.*
Op drie dagen zigt betaal dezen mijnen wiſſel. *A trois jours de vue payez ma préſente lettre de change.*
Landzigt. *zie onder* Land.
Zigtbaar. *bijv. w.* Zienlijk, blijkbaar. *Viſible, évident, manifeſte, connoiſſable.*
Eene zigtbaare zaak. *Une choſe viſible.*
* Hij was niet zigtbaar, hij was zoo geſteld dat men hem niet mogt aanſchouwen. *Il étoit horrible ou affreux à voir, il n'étoit pas connoiſſable.*
Zigtbaarheid. z. v. Blijkbaarheid. *Evidence, certitude manifeſte.*
Zigtbaarlijk *bijw.* Blijkbaarlijk. *Viſiblement, évidemment.*
Zigteinder. z. m. De waereldkim of Horizont. *L'Horiſon.*
Zigteinderlijk. *bijv. w. Horizontal.*
Zigtkunde. z. v. Een gedeelte der wiskonſt. *Optique, ſcience qui fait partie des Mathématiques, & qui traitte de la vue en général.*
ZIGTMAARTKRUID. z. g. *Mauve ſauvage, herbe médicinale.*

Z IJ.

ZIJ, vrouwelijk enkelvoudig voornaamwoord van den derden perſoon. *Elle, pronom féminin de la troiſième perſonne.*
Zij is zeer ſchoon. *Elle eſt très-belle.*
Zij is de bruid, zij zal trouwen. *Elle eſt la fiancée, elle va ſe marier.*
Zij, meervoudig voornaamwoord in de drie geſlagten. *Ils, elles.*
Zij zijn gekomen. *Ils ſont venus, elles ſont venues.*
Zij zijn zeer ſchoon. *Elles ſont très-belles.*
Zij zijn verre van ons. *Ils ſont ou elles ſont loin de nous.*
Zij zijn rijk geworden. *Ils ſont devenus riches, elles ſont devenus riches.*
ZIJD, wijd en zijd. *zie onder* Wijd.
ZIJDE. z. v. Kant, deel. *Côté, endroit, lieu, partie.*
Aan de andere zijde van de ſtraat. *De l'autre côté de la rue.*
Hij woont op deeze zijde van de graft. *Il demeure de ce côté-ci du canal.*
Van beide zijden. *Des deux côtés.*
Van alle zijden, van alle kanten. *De tous côtés.*
De zijde van een blad. *Page, le côté d'un feuillet d'un livre.*
De regte zijde van eene ſtoffe. *Le beau côté ou l'endroit d'une étoffe.*
De binnen zijde, de averegtſe zijde van eene ſtoffe. *L'envers d'une étoffe.*
* Hij heeft veele menſchen aan zijne zijde gekreegen. *Il a attiré beaucoup de gens dans ſon parti.*
Een ſchip op zijde haalen om het zelve te kalefaten. *Mettre un vaiſſeau à la bande, le mettre ſur un des côtés pour le radouber.*
Een ſchip in de zijde zeilen. *Donner de la proue ſur le flanc d'un vaiſſeau.*
* Iemand in de zijde zeilen. *Abymer quelqu'un, lui cauſer une perte irréparable.*
De regter zijde. *Le côté droit.*
De linker zijde. *Le côté gauche.*
Hij heeft pijn in zijne zijde. *Il a mal au côté.*
Hij word van eenen ſteek in de zijde zeer gequeld. *Il eſt fort tourmenté d'un point de côté.*
Ter zijde, aan de zijde, nevens. *A côté.*
Ter zijde gaan. *Marcher ou aller à côté.*
Ter zijde, bezijden, dwars. *De côté, de biais, de travers.*
Hij gaf hem eenen ſlag van ter zijden. *Il lui donna un coup de travers.*
Iemand van ter zijde aanzien. *Regarder quelqu'un de travers, avec indignation.*
Ter zijde gaan, langs heene gaan. *Côtoyer, aller à côté.*
Zijde, kant, geſlagt. *Côté, race.*
Van mijne moeders zijde is hij mijn neef. *Il eſt mon couſin du côté de ma mère.*
Bladzijde. Noordzijde. Oostzijde. Slagzijde. Weſtzijde. Windzijde. Zuidzijde, enz. *zie onder* Blad, enz.
Zijde, partije. *Parti, faction.*
Zijde kiezen, partije kiezen. *Prendre parti.*
Ik kieze de zijde der welmeenenden. *Je prens le parti des bien intentionés, je me range de leur côté.*

ZIJDE. z. v. Zij, 't gewrogt der zijdewormen. *Soye, de la ſoye, l'ouvrage des vers à ſoye.*
Fijne zijde. *De la ſoye fine.*
Eene ſtreng zijde. *Un écheveau de ſoye.*
Een kleed van zijde. *Un habit de ſoye.*
Perſiaanſche zijde. *Soie de Perſe.*
Stikzijde. *zie onder* Stik.
Zijden. *bijv. w.* Van zijde gemaakt. *De ſoye, fait de ſoye.*
Zijden kouſſen. *Des bas de ſoye.*
Zijdenkraamer. *zie* Zijkooper.
Zijden ſtoffen. *Des étoffes de ſoye.*
ZIJDELINGS. *bijv. w.* Van de zijdlinie. *Collatéral.*
Zijdelingſche linie. *Ligne collatérale.*
Zijdelingſche erfgenaamen. *Héritiers collatéraux.*
ZIJDETWIJNDER. *zie* Zijreeder.
ZIJDENWEE. z. g. Steeking der zijde, pleuris. *Pleuréſie, douleur de côté cauſée par une inflammation de la pleure.*
ZIJDENWERKER. *zie* Zijdenwever.
ZIJDENWEVER. z. m. Die zijden ſtoffen weeft. *Ouvrier en ſoye.*
ZIJDENWINKEL. z. m. *Boutique où l'on vend des étoffes de ſoye.*
Zijdenworm. *zie* Zijdworm.
ZIJDGEWEER. z. g. Al een degen, ſabel, enz. *Armes qu'on porte au côté, comme épée, ſabre, &c.*
Men heeft hen hun zijdgeweer toegeſtaan. *On leur a accordé leur épée.*
Zijdje. z. g. Zijdje van een boek. *Page, un côté de feuillet.*
ZIJDPIJN. *zie* Zijdewee.
ZIJDWORM. *zie* Zijdworm.
ZIJGANGEN. z. m. meerv. Verkeerde gangen. *Des détours, des voyes indirectes.*
ZIJGEN. w. w. *Couler, faire paſſer, paſſer, filtrer.*
Een kookſel van kruiden door eenen doek zijgen. *Paſſer une décoction par un linge, filtrer une décoction.*
Zijgen g. w. Nedrzinken. *Tomber à terre, tomber en défaillance.*
Zij zeeg op den vloer neêr. *Elle tombe à terre en défaillance ou en pamoiſon.*
ZIJKAMER. z. v. *Chambre de côté, chambre d'embas que l'on trouve à droit ou à gauche en entrant dans une maiſon.*
ZIJKOOPER. z. m. Zijdenkraamer. *Marchand de ſoye.*
ZIJLINGS. *zie* Zijdelings.
ZIJN. g. w. Weezen, beſtaan. *Etre, exiſter.*
Gehoorzaam zijn. *Etre obéiſſant ou obéiſſante.*
Gelukkig zijn, arm zijn. *Etre heureux, être pauvre.*
Zij zijn weggegaan. *Ils s'en ſont allés.*
Daar zijn groote mannen aan dat hof. *Il y a de grands hommes à cette cour.*
Daar zijn meer zotten dan wijzen in de waereld. *Il y a plus de fous que de ſages dans le monde.*
't Geen van 't woord *Zijn* nog meer kan gezegd worden, betreft de Spraakkonſt, maar geenſins 't Woordenboek.

ZIJN, ZIJNE. *Bezittend voornaamwoord. Son, ſa, ſien, ſienne, pronom poſſeſſif: terme de Grammaire.*
Zijn oom, zijne moei. *Son oncle, ſa tante.*
Zijn zoon, zijne dogter. *Son fils, ſa fille.*
Zijne, 't meervoud van den bezittenden voornaam. *Ses, le pluriel du pronom poſſeſſif.*
Zijne ſchuldeiſſchers. *Ses créanciers.*
Zijne kinderen, zijne goederen. *Ses enfans, ſes biens.*
De zijne, het zijne. *Le ſien, la ſienne.*
Uw brief is beeter geſchreeven dan de zijne. *Votre lettre eſt mieux écrite que la ſienne.*
Uw hulpmiddel is beeter dan het zijne. *Votre reméde eſt meilleur que le ſien.*
Mijne kinderen zijn ouder dan de zijnen. *Mes enfans ſont plus âgés que les ſiens.*
Mijne dogters zijn zedigter dan de zijnen. *Mes filles ſont plus modeſtes que les ſiennes.*
De zijnen. *Les ſiens, ſes gens, ſon monde.*
Hij wierd met de zijnen gevangen genomen. *Il fut fait priſonnier avec ſes gens.*
Tot zijnent. *Chez lui.*
Zijnenthalve, om zijnent wille. *Pour l'amour de lui, à ſa conſidération, par égard pour lui.*
Ik hebb' dat zijnenthalve gedaan. *J'ai fait cela à ſa conſidération ou pour l'amour de lui.*
Zinentwege. *bijw.* Van zijnen kant, uit zijnen laſt. *De ſa part, en ſon nom.*
Ik groete u zijnentwege. *Je vous ſalue de ſa part.*
Zijnentwil (om) *zie* Zijnenthalve.
Zijner, van zijn, van zijne. *De ſes.*
Zijns, van zijn. *De ſon, de ſa.*

DE ZIJP. z. v. Zekere landſtreek in Noordholland bij Alkmaar. *Le Zyp, eſpace de pays dans la Northollande auprès d'Alkmaar.*

ZIJPEN. g. w. Zooties afdruipen of lekken. *Couler doucement, goutter, dégoutter.*
De wijn zijpt uit het vat. *Ce muid, ce baril, ce tonneau de vin coule.*
't Bloed zijpt uit zijne wonde. *Le ſang coule de ſa playe.*
Zijperen, zijpen. *zie* Zijpen.
ZIJREEDEN. g. w. *Préparer & tordre la ſoye.*
ZIJREEDER. z. m. Zijdetwinder. *Ouvrier qui tord de la ſoye.*
Zijreeders moolen. z. m *Moulin qui ſert à tordre de la ſoye, moulin à retordre de la ſoye.*

Digitized by Google

Zijreeders winkel. z. m. *Le lieu où l'on tord ou retord de la soye.*
Zijreederije. z. v. *L'art ou le métier de tordre la soye.*
Zijreeders zijde. *Soye torse.*
ZIJSPEK. z. v. Het spek van een half verken. *Une fléche de lard.*
ZIJVERWER. z. m. Die zijde verwt. *Teinturier en soye.*
Zijworm. z. m. Worm die zijde maakt. *Ver à soye, ver qui fait de la soye.*
De zijwormen spinnen zijde en leeven van moerbezienbladen. *Les vers à soye font la soye & vivent de feuilles de meurier.*

Z I K.

ZIKKEL. z. m. Sikkel, een krom mes om 't koorn op 't veld af te snijden. *Faucille, instrument en demi-cercle pour couper le bled.*
* 't Is tijd den zikkel in den oogst te slaan. *Il est temps de mettre la faucille dans la moisson, il est temps de mettre la main à l'ouvrage.*
ZIKKEL. z. m. Sikkel, zeker gewigt en munt bij de Jooden. *Sicle, sorte de poids & de monnoye chez les Juifs.*

Z I L.

ZILT. *bijv. w.* Zout. *Salé, salée.*
Zilt nat. *Liqueur salée.*
Ziltig *bijv. w.* Brak. *Salé, salée.*
Ziltig water. *Eau salée.*
* Ziltig nat. *Digit. woord.* zie Pekelnat.
ZILVER. z. g. Een van de zeven metaalen. *Argent, un des sept métaux.*
Gemunt zilver. *Argent monnoyé.*
Gewerkt zilver. *Argent travaillé ou ouvragé.*
Geslagen zilver. *Argent en feuilles.*
Baarzilver. *Argent en barres ou en lingots.*
Blokzilver. zie Baarzilver.
Quikzilver. zie onder Quik.
Zilver, zilveren. zie Zilveren.
Zilver-ader. z. v. Zilverstreek in de aarde *Veine d'argent.*
Zilveragtig. *bijv. w.* Naar zilver gelijkende. *Qui ressemble à de l'argent.*
Zilveragtig tin. *De l'étain argenté, qui ressemble à de l'argent.*
Zilverdraad. z. m. *Fil d'argent.*
Zilverdraadtrekker. z. m. Die zilverdraad maakt. *Tireur d'argent, ouvrier qui tire l'argent en fil délié.*
Zilveren. *bijv. w.* Van zilver. *D'argent.*
Eene zilveren plaat. *Plaque ou lame d'argent.*
Zilveren bruiloft. *Festin ou regal que le mari & la femme donnent à leur famille & à leurs parens après vingt-cinq ans de mariage.*
Zilveren kant. *dentelle d'argent.*
Zilveren. zie Verzilveren.
Zilvergeld. z. g. *Monnoye blanche, argent blanc.*
Ik hebb' geen zilvergeld bij mij. *Je n'ai pas d'argent blanc sur moi.*
Zilvergeld, zilvermunt. *Monnoye d'argent*
Zilvergoed. zie Zilverwerk.
Zilverkas. z. v. *Armoire pour serrer l'argenterie.*
Zilverkruid. z. g. *Argentine, sorte d'herbe.*
Zilverling. z. v. Zeker zilver stuk gelds bij de Jooden. *Denier d'argent, sorte de monnoye chez les Juifs.*
Zilvermijn. *Mine d'argent.*
Zilverschuim. z. g. Zekere artzenij stoffe. *Litarge d'argent, sorte de minéral.*
Zilversmid. z. m. Zilverwerker. *Orfévre, ouvrier qui met l'argent en œuvre.*
Zilververguld. *bijv. w.* *Du vermeil, vermeil doré.*
Een zilververgulden beker. *Une coupe de vermeil ou de vermeil doré.*
Zilververwig. *bijv. w.* Van eene zilveren kleur. *Argentin, d'une couleur blanche comme l'argent.*
Zilverwerk. z. g. Gemaakt zilver. *Argenterie, vaisselle & autres meubles d'argent.*
Zilverwerker. zie Zilversmid.
Zilverzand. z. g. *Poudre d'argent.*

Z I M.

't ZIM, gebruikelijk in deeze Spreekwijze Iemand onder 't zim houden. *Tenir quelqu'un dans la crainte ou dans le respect.*
ZIM of zimme. z. v. Sim, aap, meerkat. *Singe.*
Zimmetje, simmetje. z. g. Kleine simme, aapje. *Petit singe.*
Zimmenwerk. z. g. Aapenwerk. *Singeries, actions de singe.*

Z I N.

ZIN. z. m. Een van onze vijf aandoeningen. *Sens, une de nos sensations.*
Men telt gemeenlijk vijf zinnen, te weeten, 't Gezigt, 't Gehoor, den Smaak, den Reuk, 't Gevoel. *On compte ordinairement cinq sens, savoir, la Vue, l'Ouie, le Goût, l'Odorat & le Toucher.*
Zin, de beteekenis van een woord of spreekwijze. *Sens, signification d'un mot ou d'une expression.*
Zin, reden. *Sens, raison.*
Ik vind geen zin in uw gesprek. *Je ne trouve aucun sens dans votre discours, dans ce que vous dites.*
Zin, welbehaagen; gedagten. *Fantaisie, envie, pensée.*
Al wat men ook zeggen mag, hij wil 'er zijn zin van doen. *Quelque chose qu'on lui puisse dire, il veut en faire à sa tête, il veut suivre sa fantaisie, il veut en passer son envie.*
Ergens zin in krijgen. *Concevoir du desir pour quelque chose.*
Zin in iemand krijgen. *Concevoir ou sentir l'amitié pour quelqu'un.*
Ik zal het naar uwen zin doen. *Je le ferai à votre fantaisie.*
Ik heb daar geen zin in. *Je ne trouve pas cela à mon gré, cela ne me plait pas.*
Dat is mij in den zin niet gekomen. *Cela ne m'est pas venu dans l'esprit.*
Dat schiet mij nu in den zin. *Cela m'entre maintenant dans la pensée, cela me vient dans l'esprit.*
Tegenzin. Weerzin.
zie onder Tegen, enz.
ZINDELIJK. *bijv. w.* Zinnelijk. *Propre, net, qui a de la propreté.*
Zindelijkheid. z. v. *Propreté.*
ZINGEN. *w. w.* *Chanter.*
De nagtegaal zingt in de lente. *Le rossignol chante au printemps.*
ZINGER. zie Zanger.
Psalmzinger. zie onder Psalm.
Zingkunst. zie Zangkunst.
Zingster zie Zangster.
ZINKEN. *g. w.* *Couler à fonds, s'enfoncer, s'affaisser.*
Den moed laaten zinken. *Perdre courage, être découragé.*
Zinking. z. v. *Fluxion, catarrhe ou catarrhe.*
Zinklood. zie Werplood.
Zinknooten. z. v. *meerv.* *Des Noisettes pleines, de bonnes noisettes.*
Zinkroer. z. g. Pistool. *Pistolet.*
ZINLIJKHEID. zie Zin, Welbehaagen.
ZINNELIJK. zie Zindelijk.
ZINNENBEELD. z. g. Zinnenpop. *Emblême.*
Zinnenbeeldig. *bijv. w.* *Symbolique, emblématique.*
ZINNENLOOS. *bijv. w.* Beroofd van zinnen *Insensé, qui a l'esprit troublé.*
Zinnenloosheid. z. v. *Frénésie, aliénation d'esprit.*
Zinnenpop. z. v. Zinnenbeeld. *Emblême.*
Door zinnenpoppen de waarheid verbeelden. *Représenter la vérité par emblêmes.*
Zinnenspel. z. g. *Pièce de théatre allégorique.*
Zinnenwerk. z. g. Werk voor de zinnen. *Ouvrage pour les sens.*
Zinreden. zie Zinspreuk.
Zinrijk. *bijv. w.* Geestig, aardig. *Ingénieux, spirituel, plein d'esprit, où il y a beaucoup d'esprit.*
Eene zinrijke vinding. *Une invention ingénieuse.*
Zinrijke spreuken. *Des sentences spirituelles.*
Zinrijkheid. z. v. Geestigheid. *Grandeur d'esprit ou de génie.*
Hij toont eene groote zinrijkheid in zijne redenen. *Il fait voir beaucoup d'esprit dans ses discours.*
Zins (van) Als, Ik ben van zins of van voorneemen. *J'ai dessein, j'ai envie.*
Zinslot. z. g. Slot van eenen zin in eene reden. *Fin d'une période dans un discours.*
Zinsnijding. z. v. *Virgule, point ou autre marque qui sert à distinguer le sens d'un discours.*
ZINSPEELEN. *w. w.* Ergens op zinspeelen. *Faire allusion à quelque chose.*
Zinspeeling. z. v. *Allusion, figure de Rhétorique.*
De zinspeelingen zijn koud indienze niet gelukkig zijn. *Les allusions sont froides à moins qu'elles ne soient heureuses.*
Zinspel. z. g. zie Zinnenspel.
Zinspreuk. z. v. *Sentence allégorique, devise.*
Zinteken. z. g. Schrijfteken, teken in 't schrijven. *Virgule ou point dans l'écriture pour distinguer le sens.*
Zintuig. z. g. *Organe.*
ZINTWISTEN. *w. w.* Twistredenen. *Disputer, contester, défendre son sentiment contre quelqu'un.*
Zintwisting. z. v. Twistreding. *Dispute, contestation.*
Zinuiting. z. v. Uitdrukking zijner meeninge. *Expression.*

Z I T.

ZITBANK. z. v. Bank om te zitten. *Banc pour s'asseoir.*
Zitdag. z. m. Rigters zitdag. *Jour de séance ou d'audience.*
De Ontvanger houd morgen zitdag of betaalt morgen de renten. *Le Receveur paye demain les rentes.*
De zitdag van 't Hof, der Schepenen, enz. *Assises de la Cour de Justice, des Echevins, &c.*
‡ Daar moeten wij eens zitdag over houden, *dat is,* eenen vrolijken dag van hebben. *Il faut nous assembler un jour pour nous divertir à ce sujet, il faut un jour faire bonne chére pour ce sujet.*
Zitkussen. z. g. *Coussin ou carreau sur lequel on s'assied.*
Zitplaats. z. v. Zitsteede. *Place, lieu ou endroit pour s'asseoir.*

Eene

Eene zitplaats in de Kerk hebben. *Avoir une place dans l'Eglise.*.
Zitstede. *zie* Zitplaats.
ZITTEN. *g.w.* Gezeten zijn. *S'asseoir, être assis.*
Op eenen Stoel zitten. *Etre assis sur une chaise.*
Aan tafel zitten. *Etre à table, être assis à table.*
Zij was zoo onbeleefd datze bleef zitten toen ik in de kamer trad. *Elle fut assez incivile pour demeurer assise lorsque j'entrai dans la chambre.*
Blijf zitten. *Ne vous levez pas, ne bougez, ne vous bougez pas, demeurez assis, demeurez à votre place.*
* Bij gebrek van vrienden moeten veelen blijven zitten. *Il y a beaucoup de gens qui faute d'amis ne fauroient s'avancer, & demeurent toujours dans le même état.*
* Zoo hij niet doen wil wat ik van hem begeere, zal ik hem laaten zitten. *S'il ne veut pas faire ce que je souhaite de lui, je ne ferai rien pour lui, je ne contribuerai en aucune manière à son avancement.*
De nagtegaal zit in dien boom. *Le rossignol est dans cet arbre.*
* Op den troon zitten, Koning zijn. *Etre Roi, être assis sur le trône.*
* De Paus zit op den stoel te Rome. *Le Pape est assis sur le siége de Rome.*
* Hij zit in den Raad, hij is een lid van den Raad. *Il est membre du Conseil.*
* Wanneer zal 't Parlement zitten of vergaderen? *Quand s'assemblera le Parlement?*
* Hij zit 'er wel in, hij is wel gesteld. *Il a de quoi, il est bien dans ses affaires.*
* Haar man heeft haar wel laaten zitten, heeft haar veel goed nagelaaten. *Son mari lui a laissé beaucoup de bien.*
* Daar zit niet op, daar is niet van te haalen. *C'est un misérable, il n'a pas de quoi payer.*
* Daar zit niet op dien handel. *Il n'y a point de profit à ce négoce.*
* Aan 't roer der regeeringe zitten. *Tenir le gouvernail de l'Etat ou le timon du gouvernement.*
* Die rok zit u wel of staat u wel. *Ce juste-au-corps vous sied bien ou vous va bien.*
Zittend. *bijv. w.* Die zit. *Qui est beaucoup assis, sédentaire.*
Een zittend man, een man die veel zit. *Un homme sédentaire.*
Zittende, al zittende. *Etant assis.*
Zittende zijn werk doen. *Travailler étant assis.*
ZITTER. *z. m.* Een die veel zit. *Un homme qui demeure assis la plupart du temps, qui écrit ou qui travaille beaucoup, un cul de plomb, un sédentaire.*
* De Duitschers zijn sterke zitters. *Les Allemands sont assidus au travail ou travaillent beaucoup.*
* Zitter, die in den staat blijft daarin hij is, zonder hooger bevorderd te worden. *Celui qu'on laisse dans l'état où il se trouve, sans songer à l'avancer.*
Zitting. *z. v. Séance.*
De eerste zitting van den grooten Raad. *La première séance du grand Conseil.*
Hij heeft zitting in den Raad. *Il a séance au Conseil.*
Zitting, eene zitbank. *Banc pour s'asseoir.*
Zitting of bril van een heimelijk gemak. *Le siége ou la lunette d'un privé.*

Z O.

ZO. *zie* Zoo. *met alle de t'zamengestelde woorden, die 'er aan volgen.*
ZODE, zoô of zoode. *zie* zoô.
ZODIAK. *zie* Zonneweg.

Z O E.

ZOEK, t' zoek, gebruikelijk in de volgende spreekwijzen,
t' Zoek zijn, verborgen zijn. *Etre caché ou égaré.*
t' Zoek raaken. *g. w.* Verlooren of gemist worden. *Se perdre, s'égarer.*
Dat kan ligtelijk t' zoek raaken. *Cela se perdroit aisément, cela pourroit facilement s'égarer.*
Zig t' zoek maaken. *S'absenter, s'éloigner d'un lieu ou d'une personne.*
ZOEKEN. *w. w.* Naspeuren. *Chercher, tâcher de trouver.*
't Verlorene zoeken *Chercher ce qui est perdu.*
* Zijn fortuin zoeken. *Chercher sa fortune.*
Krakkeel, twist, questie of ruzie zoeken *Chercher noise, chercher querelle.*
‡ ZOEKER. *z. m.* Een die zoekt. *Chercheur, celui qui cherche.*
Baatzoeker. Buitzoeker. Gewinzoeker. Goudzoeker. Twistzoeker. Voetzoeker, enz.
zie onder Baat, enz.
Zoeking. *z. v.* Het zoeken. *Action de chercher.*
Huiszoeking. *zie onder* Huis.
ZOEL. *bijv. w.* Zwoel, warm: van de lugt spreekende. *Chaud, vain, étouffant.*
Het is zoel weêr. *Il fait un temps vain.*
't Is eene zoele lugt. *L'air est chaud, vain, étouffant.*
Zoelheid. *z. v.* Warmte. *Chaleur, température, chaud de l'air.*
ZOEN. *z. m.* Verzoening. *Expiation, satisfaction pour quelque crime.*
Hij deede dat tot zoen zijner misdaad. *Il fit cela pour l'expiation de son crime.*
Zoen bieden, zig verzoenen. *Se réconcilier.*
Zoen bieden: van 't weêr of den wind spreekende. *S'appaiser, se calmer, devenir plus doux.*
Zoen, kus. *Baiser.*
Iemand eenen zoen geeven. *Donner un baiser à quelqu'un.*
Paerdenzoen. *zie onder* Paerd.
Zoender. *zie* Zoener.
ZOENEN. *w. w.* Kussen. *Baiser.*
Iemand met een goed hart zoenen. *Baiser quelqu'un de bon cœur.*
‡ Hij heeft dat meisje gezoend. *Il a baisé cette fille, il en a eu les dernières faveurs.*
ZOENER. *z. m.* Die gaerne zoent. *Baiseur, celui qui baise volontiers, qui aime à baiser.*
Zoenoffer. *z. g.* Offer tot verzoeninge der zonde. *Sacrifice ou oblation propiciatoire, pour l'expiation des péchés.*
Christus eenig zoenoffer aan het kruis. *Le seul sacrifice propiciatoire de Jésus-Christ sur la croix.*
Zoenofferen. *g. w.* Zoenofferhande doen. *Faire des sacrifices expiatoires.*
Zoenofferhande. *zie* Zoenoffer.
Zoenoffering. *zie* Zoenoffer.
‡ Zoenster. *z. v.* Likkebek. *Baiseuse, celle qui baise volontiers, qui aime à baiser.*
Zoentje. *z. g.* Kusje. *Un petit baiser, un doux baiser.*
Ik gaf 't kind een zoentje. *Je donnai un petit baiser à l'enfant.*
ZOET. *bijv. w.* Het tegenovergestelde van bitter en zuur. *Doux au goût, l'opposé à l'aigre & à l'amer.*
De witte Fransche wijnen worden in Holland zoet gemaakt. *On rend doux en Hollande les vins blancs de France, on leur donne de la douceur.*
Zoo zoet als honig. *Doux comme miel.*
Suiker is zoet. *Le sucre est doux.*
Zoet hout. *zie* Zoethout.
* Zoet, lieflelijk, aangenaam, behaaglijk. *Doux, amiable, aimable, agréable.*
Ik heb van mijn leven geen zoeter stem gehoord. *Je n'ai de ma vie entendu une voix plus douce.*
De roos heeft eene zoete reuk. *La rose a une odeur douce.*
De zieke heeft van den nagt eenen zoeten slaap gehad. *Le malade a dormi cette nuit d'un doux sommeil.*
Als men iemand iets moet weigeren, moet men 't zelve met zoete woorden doen. *Quand on est obligé de refuser quelque chose à quelqu'un, il faut le faire avec de douces paroles.*
Een zoet gezelschap. *Une compagnie agréable.*
Zoet, niet stout: van de kinderen spreekende. *Doux, docile, sage.*
Een heel zoet kind. *Un enfant fort doux, qui se conduit sagement, qui est fort docile.*
* Zoet en zuur, voor- en tegenspoed. *Douceur & aigreur, le doux & aigre, la prospérité & l'adversité.*
* Men heeft zoet en zuur in 't huwelijk. *Il y a dans le mariage du doux & de l'amer, des agrémens & des chagrins.*
Daar is eene zekere soort van appel dien men den naam van *huwelijksstaat* geeft, om dat dezelve half zoet en half zuur is. *Il y a une certaine espéce de pomme qui porte le nom de* huwelijksstaat, *c'est-à-dire*, état du mariage, *parce qu'elle a une moitié douce & l'autre aigre.*
Suikerzoet. *zie onder* Suiker.
Zoet. *bijw. Agréablement.*
Die Juffer kan zeer zoet zingen en dansen. *Cette Demoiselle chante & danse fort agréablement.*
Zoetekoek. *z. v. Pain d'épice.*
ZOETELAAR *z. m.* Spijs en drankverkooper in 't leger. *Vivandier dans l'armée.*
Zoetelaarster. *z. v. Vivandière, celle qui vend des vivres à l'armée.*
ZOETELEN. *g. w. en w. w.* Spijs en drank in een leger verkoopen. *Vendre des vivres dans une armée.*
* Koopmanschap allenskens uitzoetelen. *Vendre peu à peu des marchandises.*
ZOETELIJK. *bijw.* Zagjes, vriendelijk, minzaam. *Doucement, d'une manière douce & obligeante.*
Zoetemelk. *z. v. Du lait doux.*
Zoeten, verzoeten. *zie* Verzoeten.
Zoetheid. *zie* Zoetigheid.
Zoethout. *z. g.* Wortel van zekere plant met eenen zoeten smaak. *Réglisse* & mieux *réglisse, racine douce au goût produite par une certaine plante.*
Drop van zoethout. *Jus de réglisse.*
‡ Eene zoethouts pruik, eene slegte uitgedraagene pruik. *Une mauvaise perruque usée, qui a perdu sa couleur & sa frisure.*
Zoetjes. *bijw. w.* Zagjes. *Doucement, tout bas, à l'oreille.*
Zoetjes aangaan. *Marcher doucement.*
Zoetjes of zagtjes spreeken. *Parler doucement.*
Iemand iets zoetjes inluisteren. *Dire à quelqu'un tout bas quelque chose à l'oreille, chuchoter.*
Zoetigheid. *z. v. Douceur, saveur douce.*
De zoetigheid des honigs. *La douceur du miel.*

Digitized by Google

* Zoetigheid, vermaak, aangenaamheid, behaaglijkheid. *Douceur, plaisir, commodité, aise.*

Ik deede het maar uit zoetigheid of uit vermaak. *Je le fis seulement par plaisir ou pour me divertir.*

De zoetigheden van 't leven. *Les douceurs de la vie.*

* Zoetigheid, gewin, voordeel. *Douceur, gain, profit.*

Daar zal voor u eene zoetigheid in steeken. *Il y aura quelque douceur ou profit pour vous.*

Zoetlijk. *zie* Zoetelijk.

Zoetluidend. Als, Zoetluidende stem. *Une voix mélodieuse.*

Zoetsappig. *bijv. w.* Zoet van sap. *D'un jus doux.*

Zoetspreekend. *bijv. w.* Die zoete woorden geeft. *Qui dit des douceurs, douceurs en paroles.*

Zoetvijl. *z. v. Lime douce.*

* Ergens de zoetvijl over laaten gaan, iets naauwkeurig verbeeteren. *Limer quelque chose, polir ou corriger quelque chose, y mettre la dernière main.*

ZOETVIJLEN. *w. w. Limer avec la lime douce.*

* Eene reden zoetvijlen of beschaaven. *Limer ou raboter un discours.*

Zoetvloeijend. *z. w.* Net en vloeijend. *Doux & coulant.*

Zoetvloeijende vaerzen. *Des vers doux & coulans.*

ZOG. ZOK.

ZOG. *z. v.* Zeug, 't wijfje van een geltverken. *Truye, la femelle d'un verrat.*

Eene zog met jongen. *Une truye pleine.*

ZOG. *z. g.* Vrouwenmelk. *Du lait de femme.*

Zij heeft weinig zog. *Elle a peu de lait.*

ZOG. *z. g.* Het water dat een vaarend schip gelijk als na zig trekt. *Sillage, lague, ouage ou ouaiche, la trace d'un vaisseau qui navige ou qui vogue.*

Zeezog. *zie onder* Zee.

ZOGEBROEDER. *zie* Zoogbroeder.

Zogeling. *zie* Zoogeling.

ZOGEN. *zie* Zoogen.

ZOGGAT. *z. g.* Zekere plaats onder de kruid- of konstapelskamer, daar de kogels, enz bewaard worden. *Endroit ou réduit pratiqué sous la gardienneric ou Sainte-barbe, & destiné à garder les boulets, &c.*

ZOGLAM. *zie* Zooglam.

ZOGSTUKKEN. *z. g. mecrv. Zeeword.* Zekere driehoekige houten, die men gebruikt in het timmeren van een schip. *Fourcats, fourçats, fowéques, foxes, sunglons: Terme de marine.*

ZOGT. *onv. tijd* van Zoeken. Als, Ik zogt. *Je cherchois ou je cherchai.*

ZOGZUSTER. *zie* Zoogzuster.

ZOK. *zie* Sok.

S O L.

ZOLDER. *z. m.* Hoogste vertrek van een huis, daar men de kleeren hangt, enz. *Grenier, le plus haut appartement d'une maison où l'on pend de linge, &c.*

Zolder, planken vloer tusschen twee vertrekken. *Plancher entre deux appartemens.*

De bovenkamers zijn zoo laag van verdieping dat ik den zolder met de hand raaken kan. *Les chambres hautes ont si peu de haut qu'en je puis de la main atteindre au plancher.*

Appelzolder. Graanzolder. Hooizolder. Houtzolder. Kleerzolder. Korenzolder. Pakzolder. Rookzolder Turfzolder. Zoutzolder, enz.

zie onder Appel, enz.

ZOLDEREN. *w. w.* Op zolder leggen. *Mettre au grenier.*

Dat kooren zal gezolderd worden. *On mettra ces blés au grenier.*

Zolderen, eene zoldering leggen. *Plancheyer, mettre un plafond.*

Zoldering. *z. v.* Verdieping van een gebouw. *Etage.*

Zoldering, het plankwerk des zolders of de bovenvloer.

De zoldering is van onder geschilderd. *Le plafond est peint.*

Zoldering, houten bedding. *Sorte de plancher qu'on fait dans les parties basses d'un magazin ou dans les caves, pour préserver les marchandises de toute sorte d'humidité.*

ZOLLEN. *zie* Solen.

Z O M.

ZOM. *zie* Som.

ZOMER. *z. m.* 't Warmste getijde des jaars. *Eté, la saison la plus chaude de l'année.*

De zomer staat voor de deur of is nabij. *L'été s'approche, nous touchons à l'été.*

Een heete zomer. *Un été fort chaud.*

In't jaar 1725 hebben wij eenen zeer regenagtigen zomer gehad. *En 1725 nous eûmes un été fort pluvieux.*

Nazomer. Voorzomer.

zie onder Na, enz.

Kraanzomer. *L'été St. Martin.*

Zomeragtig. *bijv. w.* Naar den zomer gelijkende. *D'été.*

Zomeragtig weder. *Temps d'été, beau temps, temps chaud.*

Zomerbloem. *z. v. Fleur d'été.*

's Zomerdaags, bij zomerdag, in den zomer. *En été, dans le temps d'été, pendant l'été.*

Zommerdag. *z m. Jour d'été, beau jour.*

Zomerdijk. *zie* Kaaidijk.

Zomerdraaden. *zie onder* Draad.

Zomerhitte. *z. v.* Hitte des zomers. *Chaleur d'été.*

Zomerhuisje. *z. g* Speelhuisje, tuinhuisje. *Maisonnette d'été, cabinet dans un jardin.*

Zomerkaai. *zie* Kaaidijk.

Zomerkeuken. *z. v. Cuisine où l'on cuit en été.*

Zomerkleed. *z. g. Habit d'été.*

Zomerloon. *z. m. en g.* Loon dat een arbeider 's zomers verdient. *Salaire d'été.*

Zomermaand. *z. v. Le mois de Juin.*

Zomerpeer. *z. v. Poire d'été.*

's Zomers. *bijv.* In den zomertijd. *En été.*

Zomersch. *bijv. w.* Zomeragtig. *D'été.*

Een zomersche dag. *Un jour d'été.*

Zomertijd. *z. m.* Zomergetijde, het heetste van de vier getijden des jaars. *La belle saison, celle des quatre saisons de l'année qui est la plus chaude.*

Zomervogel *z. m.* Vogel die zig 's zomers vertoont. *Oiseau d'été.*

Zomervreugde. *z. v.* Genoeglijkheid des zomers. *Plaisir d'été.*

Zomervrugten. *z. v. merv. Fruits d'été.*

Zomerwerk. *z. g. Ouvrage qui ne se fait qu'en été.*

Hooijen en maaijen zijn zomerwerken. *Faucher & moissonner sont des ouvrages d'été ou qui ne se font qu'en été.*

ZOMMIGEN. *bijv. w.* Eenigen. *Quelques-uns certains.*

Zommige Schrijvers zijn van een ander gevoelen. *Il y a de certains Auteurs qui sont d'une autre sentiment.*

ZOMP, enz. *zie* Somp, enz.

ZOMTIJDS. *bijw.* Bij wijlen, altemets. *Quelquefois, par fois.*

't Gebeurt zomtijds. *Il arrive quelquefois.*

ZOMWIJLEN. *bijw.* Zomtijds. *Quelquefois.*

Z O N.

ZON. *z. v.* Het grootste hemellicht. *Le soleil, l'astre qui produit le jour.*

De zon schijnt. *Le soleil luit.*

De rijzende of opgaande zon. *Le soleil levant.*

* De opgaande zon aanbidden, zijn hof maaken aan de geenen die in groot aanzien geraaken. *Adorer le soleil levant, faire sa cour à ceux qui entrent en faveur ou qui commencent à avoir un grand credit.*

God doet zijne zonne opgaan over boozen en goeden. *Dieu fait lever son soleil sur les bons & sur les méchans. Matth.* V. 15.

De daalende of ondergaande zon. *Le soleil couchant.*

Zij is van de zon verbrand. *Elle est hâlée.*

In de zon staan. *Etre ou se tenir au soleil.*

Uit de zon. *A l'abri du soleil.*

Den wind en de zon tot zijn voordeel hebben. *Avoir l'avantage du vent & du soleil.*

* De zon der geregtigheid, *dat is*, Christus. *Le soleil de justice*, c'est-à-dire, *Jésus-Christ.*

Ulieden die mijnen naam vreest zal de zon der geregtigheid opgaan. *A vous qui craignez mon nom se lévera le soleil de justice. Mal.* IV. 2.

‡ Bij de noorder zon verhuizen, bij nagt van woonplaats veranderen. *Changer de logis la nuit, s'enfuir de nuit, faire banqueroute, faire un trou à la lune.*

De opgang der zonne. *Le soleil levant, le lever du soleil.*

De ondergang der zonne. *Le soleil couchant, le coucher du soleil.*

Middagzon. Morgenzon. Wolkzon. Zuiderzon.

zie onder Middag, enz.

Rijzon. *zie* Wolkzon.

ZOND. *onv. tijd* van Zenden. Als, Ik zond. *J'envoyois ou j'envoyai.*

ZOND. *z. v.* Enge tusschen de Noord- en Oostzee. *Le Sund, détroit entre le Dannemarc & la Suède par où la mer du Nord & la mer Baltique ont communication.*

ZONDAAR. *z. m.* Die zondigt. *Pécheur, celui qui pèche.*

Een boetvaerdige zondaar. *Un pécheur repentant.*

Zondaaresse. *z. v.* Zondigende vrouw. *Pécheresse, celle qui pèche.*

ZONDAG. *z. m.* De eerste dag der weeke. *Dimanche, le premier jour de la semaine.*

De Heidelbergsche Catechismus is in twee en vijftig, en die van de Fransche Gereformeerde Gemeentens in vijf en vijftig zondagen verdeeld. *Le Catéchisme d'Heidelberg est divisé en cinquante-deux dimanches, & celui des Eglises Reformées Françoises en cinquante-cinq.*

Een zondags kleed. *Un habit des dimanches.*

Zondagletter. *z. v.* Zondagsletter in den Almanak. *Lettre dominicale dans l'Almanac.*

De zeven eerste letters van 't A. B. C. zijn de zondagsletters. *Les sept premières lettres de l'Alphabet sont les lettres dominicales.*

In de schrikkeljaaren zijn twee zondagsletters,

Digitized by Google

letters, waar van de tweede na de schrikkeldag plaats heeft. *Dans les années bissextiles il y a deux lettres dominicales dont la seconde a sa place depuis le jour de bissexte.*
Palmzondag. *zie onder* Palm.
ZONDARESSE. *zie* Zondaaresse.
ZONDE. *z. v.* Misdaad tegen God. *Péché, crime fait contre la loi de Dieu.*
Dadelijke zonde. *Péché actuel.*
Aangewende of inwonende zonde. *Péché d'habitude, péché habituel.*
Bedrijvelijke zonde. *Péché de commission.*
Zonde van nalating. *Péché d'omission.*
Vergeeflijke zonde. *Péché véniel.*
Onnatuurlijke zonde of zonde tegen de natuur. *Péché contre nature.*
De zonde of lastering tegen den Heiligen Geest zal niet vergeven worden. *Le péché ou blasphème contre le St. Esprit, ne sera point pardonné. Matth.* XII. 31.
Zonde begaan, zonde doen. *Commettre un péché.*
In de zonde vallen, tot zonden vervallen. *Tomber dans le péché.*
Johannis de Dooper ziende Jesus tot hem komen, zeide, ziet het lam Gods dat de zonde der waereld wegneemt. *Jean Baptiste voyant Jésus venir à lui, dit, Voici l'agneau de Dieu qui ôte le péché du monde. Jean* I. 29.
Ik geloove de vergevinge der zonden. *Je crois la remission des péchés.*
Doodzonde. Erfzonde. Hoofdzonde. Pekelzonde, enz.
zie onder Dood, enz.
ZONDER, uitsluitend voorzetsel. *Sans: préposition exclusive.*
Zonder oorzaak. *Sans cause, sans raison.*
Zonder twijfel. *Sans doute.*
ZONDERBAAR. *zie* Zonderling.
Zonderen. *zie* Afzonderen.
Zonderling. *bijv. w.* Zonderbaar. *Particulier, extraordinaire, singulier, spectar.*
Eene zonderlinge zaak. *Une chose particulière.*
't Is een zonderling geval. *C'est un cas extraordinaire.*
Eene zonderlinge genade. *Une grace spéciale.*
Eene zonderlinge schoonheid. *Une beauté singuliere.*
Ik heb de courant gelezen, maar 'er niets zonderlings in gevonden. *J'ai lu la gazette, mais je n'y ai rien trouvé de particulier, ni qui merite quelque attention.*
ZONDIG. *bijv. w.* Met zonde besmet. *Pécheur, pécheresse, criminel devant Dieu, qui pèche.*
Eene zondige ziel. *Ame pécheresse.*
Zondige werken. *Mauvaises œuvres, actions criminelles.*
ZONDIGEN. *g. w.* Zonde doen. *Pécher, transgresser la loi divine, commettre des péchés.*
Wij hebben allen gezondigd. *Nous avons tous péché.*
Zondoffer. *z. g.* Offerhande voor de zonde. *Sacrifice pour les péchés, sacrifice propiciatoire ou expiatoire.*
ZONDVLOED. *z. m.* De algemeene watervloed der eerste waereld. *Déluge, inondation universelle de l'ancien ou du premier monde.*
ZON EKLIPS. *zie* Zonverduistering.
ZONG. *onv. tijd* van Zingen. Als, Ik zong *Je chantois ou je chantai.*
ZONK. *onv. tijd* van Zinken. Als, Ik zonk. *J'enfonçois ou j'enfonçai.*
ZONNE. *zie* Zon.
Zonnebeeld. *zie* Wolkzon.
Zonnebloem. *z. v. Tourne-sol ou soleil, sorte de fleur.*
Zonnedek. *z. g. Zeewoord.* Gespannen doek of zeil over 't agterdek van een schip voor de zon. *Teniclet, toile tendue en forme de pavillon contre le soleil sur la poupe d'un vaisseau.*
Zonnejaar. *z. g.* Een jaar volgens den loop der zonne. *Année solaire.*
Zonneklaar. *bijv. w.* Zoo klaar als de zon. *Clair comme le soleil.*
Een zonneklaar bewijs. *Une preuve convinquante ou claire comme le soleil.*
Zonnekring. *z. m. Cycle solaire.*
Zonneligt. *z. g. Lumière du soleil.*
Zonneloop. *z. m. Le cours du soleil.*
Zonne-ondergang. *z. m. Couchant, coucher du soleil.*
Zonne-opgang. *z. m. Levant, lever du soleil.*
Zonnescherm. *z. m.* Zonneschutsel. *Parasol.*
In de warme landen zijn de zonneschermen zeer gemeen. *Les parasols sont fort communs dans les pays chauds.*
Zonneschijn. *z. m.* 't Schijnsel der zonne. *Soleil, chaleur ou lumière du soleil.*
In den zonneschijn wandelen. *Se promener au soleil.*
Zonneschuuw. *bijv. w.* Zonneschouwende. *Qui hait le soleil, qui fuit le soleil.*
De Uil is een zonneschuuwe nagtvogel. *Le Hibou est un oiseau nocturne, qui hait & fuit le soleil.*
Zonnestand. *z. m.* De tijd wanneer de zon 's zomers op 't hoogst of 's winters op 't laagst is. *Solstice, le temps auquel le soleil est dans l'un des deux tropiques.*
Zomerzonnestand. *Solstice d'été.*
Winterzonnestand. *Solstice d'hiver.*
Zonnesteen. *z. m. Phosphore lumineux, pierre de Bologne qui après s'être imbibée des rayons du soleil, jette de la lumière dans l'obscurité, autant de temps quelle a été à les recevoir.*
Zonnestraal. *z. m.* Een straal der zonne. *Rayon du soleil, rayon solaire.*
Zonnetaning. *zie* Zonverduistering.
Zonverduistering. *z. v.* Zonnewijm. *Eclipse de soleil.*
Zonnevogel. *z. m.* Fenix. *Phénix, oiseau qui aime le soleil.*
Zonnewagen. *z. m.* De wagen der zon. *Le chariot du soleil.*
Faëton of Phaëthon zig vermeeten hebbende om den zonnewagen te mennen, konde zijn voornemen niet uitvoeren. *Phaéton ayant entrepris de mener le chariot ou le char du soleil, ne put exécuter son dessein.*
Zonneweg. *z. m.* Dierkring. *Ecliptique, cercle qui partage le Zodiaque en deux parties.*
Zonnewijzer. *z. m. Cadran, cadran solaire.*
Een zigtemderlijke zonnewijzer. *Quadran ou cadran horizontal.*
Een toppige zonnewijuer. *Quadran vertical.*
Zonnewijzerskunde. *z. v. La Gnomonique, l'art de faire des cadrans au soleil.*
Zonnezwijm of zonnezwijming. *zie* Zonverduistering.

Z O O.

ZOO. *bijw.* Alzoo, aldus, dus, op die of deze wijze. *Ainsi, de cette façon, de cette manière, de cette sorte, en ces termes.*
Is dat zoo? *Cela est-il ainsi?*
Men moet zoo te werk gaan. *Il faut s'y prendre de cette manière.*
Zoo zullen wij de zaak bestieren. *C'est ainsi que nous gouvernerons cette affaire.*
Zoo antwoordde hij hem. *Il lui répondit ainsi ou en ces termes.*
Gij moet haar zoo niet quellen. *Vous ne devez pas la tourmenter de cette sorte.*
Zoo de meester, zoo de knegt. *Tel maître, tel valet.*
Zoo loopen de waereldsche zaaken. *C'est ainsi que vont les affaires du monde.*
Zoo dat. *De sorte que.*
ZOO. *bijw.* Aanstonds in den toekomenden tijd. *Dans un moment, tout à l'heure, tout d'abord, à l'instant.*
Ik zal zoo weêrkomen. *Je reviendrai tout d'abord, &c.*
Zoo, eventjes in den voorleden tijd. Als, Hij is zoo aangekomen. *Il ne fait que d'arriver.*
Hij is zoo uitgegaan. *Il ne fait que de sortir.*
ZOO, zoo zeer. *Si, si fort, tant.*
Dat stinkt zoo. *Cela put si fort.*
Hij drinkt zoo. *Il boit tant.*
Het kind is zoo zoet. *L'enfant est si sage.*
Zij zingt zoo wel. *Elle chante si bien.*
ZOO. *Koppelw.* Gelijk als. *Comme, à ce que.*
De Koning zal dat jaar, zoo ik hoor, zoo ik verstaa, zoo ik verneem, zoo men schrijft, niet overkomen. *Comme j'entends, à ce que j'entens, à ce qu'on écrit, le Roi ne fera pas le trajet cette année.*
De vreede, zoo men zegt, zal haast getroffen worden. *La paix, à ce qu'on dit, se conclurra au premier jour.*
ZOO. *Koppelw.* Indien, bij aldien. *Si, en cas que.*
Ik zal het doen, zoo gij 't begeert. *Je le ferai si vous le souhaittez ou en cas que vous le souhaittiez.*
Zoo ik kan komen. *Si je puis venir.*
Zoo 't u belieft. *S'il vous plait.*
Zoo hij bij mij wil komen, zal 't mij aangenaam zijn, zoo niet, zal ik tot hem gaan. *S'il veut venir chez moi, cela me fera plaisir, si non j'irai chez lui.*
Zoo wie. *zie onder* Wie.
ZOO voor een bijvoeglijk woord of een bijwoord zonder ontkennend woordje, gevolgd met 't woordje *als. Aussi* Met een ontkennend woordje. *Si, aussi.*
Hij is zoo lang als ik. *Il est aussi grand que moi.*
Ik ben zoo ver als gij. *Je suis aussi avancé que vous.*
Ik schrijf zoo wel als gij. *J'écris aussi bien que vous.*
Ik ben zoo rijk niet als gij. *Je ne suis pas si riche ou aussi riche que vous.*
Gij kunt zoo ras niet gaan als ik. *Vous ne sauriez marcher si vite ou aussi vite que moi.*
Zoo voor een bijvoeglijk woord of een bijwoord gevolgd met het woordje *dat. Si.*
Ik ben zoo moede dat ik rust van nooden heb. *Je suis si las que j'ai besoin de repos.*
Gij gaat zoo ras dat ik u niet volgen kan. *Vous marchez si vite que je ne saurois vous suivre.*
ZOO ALS, gelijk als. *Comme.*
Zoo als hij. *Comme lui.*
Die zaak, zoo als gij zeer wel zegt, zal nog veel moeite en zorge kosten. *Cette affaire, comme vous le dites fort bien, coutera encore bien des peines & des soins.*
Zoo als, toen, wanneer. *Lorsque comme.*
Zoo als ik voorbij zijn huis ging. *Comme ou lorsque je passois devant sa maison.*
Zoo draa, zoo draa als. *Dès que, si tôt que aussi tôt que, dès aussi tôt que, d'abor*

Digitized by Google

Zoo draa of zoo draa als ik dat verſtond. *Auſſi tôt que j'entendois cela.*
Zoo dikwils of zoo dikmaals als. *Auſſi ſouvent que, toutes les fois que.*
Zoo haaſt als. *zie* Zoo draa als.
Zoo lang als. *Si longtemps que, auſſi longtemps que, tant que, autant que.*
Zoo menigmaal als. *zie* Zoo dikwils als.
Zoo ras als. *zie* Zoo draa als.
Zoo dat, invoegen dat. *Tellement que, de ſorte que.*
Zoo veel. *Tant, autant.*
Zoo zeer. *Tellement, de telle ſorte, ſi fort.*

ZOO ZOO. *bijw.* Taamelijk, tuſſchen beiden. *Tellement quellement, médiocrement, paſſablement, couci couci, là là.*
Zus of zoo. *zie onder* Zus.

ZOO, vulwoordje zonder het welk de zin zoude konnen beſtaan. Als, Dewijl gij mijn gedagten daar ontrent begeert te weeten, zoo zal ik u zeggen, enz. *Puiſque vous ſouhaittez de ſavoir ce que je penſe ſur ce ſujet, je vous dirai, &c.*

ZOO, zoode, aardzoode. *zie* Zoode.

ZOO. *z. v.* Kooking. *Bouillon, bouillonnement, action de bouillir.*
Het water is aan de zoô. *L'eau bout ou eſt prête à bouillir.*
Eene ſchoone zoô viſch. *Un bon plat de poiſſon, une bonne quantité de poiſſon pour un repas.*
De zoô in de maag, giſting, rauwigheid of overtollige hitte in de maag. *Aigreurs dans l'eſtomac.*
Rommelzoo. *zie onder* Rommel.
Waterzoo. *zie onder* Water.

ZOOD. *onv. tijd* van Zieden. Als, Het water zood. *L'eau bouillonnoit ou bouillonna.*

ZOOD of zoode, aardzoode. *zie* Zoode.

ZOODANIG. *bijv. w.* Diergelijk, zulke. *Tel, pareil, ſemblable.*
Zoodanig. *bijw.* Diervoege. *Tellement, de telle ſorte, d'une telle manière.*
Is het daar zoodanig geſteld? *Les affaires ſont-elles dans un tel état?*
Zoodanig dat hij ziek wierd. *Tellement qu'il devint malade.*

ZOODE. *z. g.* Aardzoode. *Gazon, motte de terre couverte d'herbe.*
Zooden atſpitten. *Bêcher des gazons, couper des gazons avec un bêche.*
Met zooden beleggen. *Gazonner, revêtir de gazons.*
* Dat brengt geen zooden aan den dijk, die winſt kan niet verre ſtrekken *C'eſt un petit profit, cela ne peut aider beaucoup.*

ZOODJE. *z. g.* Kleine zoô. *Petite quantité ou petit plat de poiſſon.*

ZOODJE. *z. g.* Kleine zoô aarde. *Petit gazon, petite motte de terre couverte d'herbe.*

ZOOG. *onv. tijd* van Zuigen. Als, 't Kind zoog. *L'enfant tettoit ou tetta.*
Zoogbroeder. *z. m.* Medezoogeling. *Frère de lait, terme de relation entre le nourriſſon & le fils de la nourrice qui ont été nourris du même lait.*
Zoogeling. *z. m.* Zuigeling, zuigend kind. *Nourriſſon, enfant qui tette.*

ZOOGEN. *w. w.* Te zuigen geeven. *Allaiter, nourrir de lait.*
Eene zoogende vrouw. *Une femme qui allaite, qui donne à tetter.*
Zoogherſt. *z. m. Poulain ou jeune cheval qui eſt au deſſous de trois ans.*
Zoogkalf. *z. g. Veau de lait.*
Zoogkind. *zie* Zuigkind.
Zooglam of zooglam. *z. g. Agneau de lait.*
Zoogſter. *z. v.* Voedſter min. *Nourrice.*
Zoogverken. *zie* Speenverken.
Zoogvrouw. *zie* Voedſtervrouw.
Zoogzuſter. *z. v. Sœur de lait.*

ZOOL. *z. v. Semelle.*
De zoolen der ſchoenen. *Les ſemelles, le cuir de deſſus d'un des ſouliers.*
Zool, hoef van een paerd. *zie onder* Hoef.
Voetzool. *zie onder* Voet.
Zoolleêr. *z. g.* Leêr tot zoolen. *Du cuir propre à faire des ſemelles.*

ZOOM. *z. m.* Genaaide omſlag, boord. *Ourlet, le repli, le rebord que l'on fait à du linge, &c.*
Een breede zoom, *Un ourlet large.*
De zoom van een wapenſchild. *L'orle d'un écu: terme de Blazon.*
* De groene zoom eener riviere. *Le bord gazonné d'une rivière.*

ZOOMEN. *w. w.* Met eenen zoom bezetten. *Ourler, faire un ourlet à quelque choſe.*
Een hemd zoomen. *Ourler une chemiſe.*

ZOOMER. *zie* Zomer.

ZOON. *z. m.* Mannelijk kind. *Fils, enfant mâle.*
De oudſte zoon. *Fils aîné.*
Jonger zoon. *Fils puîné.*
De jongſte zoon. *Le cadet, le plus jeune des frères.*
Aangenoomen zoon. *Fils adoptif.*
Eenige, eenigſte, eeniggebooren zoon. *Fils unique.*
Zoon na zijns vaders dood gebooren. *Fils poſthume, fils né depuis la mort de ſon père.*
De Vorſtin is van eenen zoon in de kraam bevallen. *La Princeſſe eſt accouchée d'un fils.*
Gods zoon. *Le fils de Dieu.*
Chriſtus is Gods eeniggeboren zoon. *Chriſt eſt le fils unique de Dieu.*
De zoone des menſchen. *Le fils de l'homme.*
Zoons vrouw, ſchoondogter. *Bru, femme du fils.*
De verlooren zoon. *L'enfant prodigue.*
Behouwdzoon of Behuwdzoon. Broederszoon. Hoerenzoon. Moederszoon. Schoonzoon. Stiefzoon. Voorzoon. Zoonszoon. Zuſterszoon, enz. *zie onder* Behouwd, enz.
Baſtaardzoon. *zie* Hoerenzoon.

Zoonſchap. *z. v.* De ſtaat eens zoons. *Filiation, état de fils.*

Zoontje. *z. g.* Kleine zoon. *Jeune fils, petit garçon.*
Zijn zoontje is ſchielijk geſtorven. *Son jeune fils eſt mort ſubitement.*

ZOOP. *onv. tijd* van Zuipen. Als, Hij zoop. *Il buvoit ou il but avec excès.*
Zoopje. *z. g.* Een ſlokje ſterken drank. *Un petit coup ou un petit verre d'eau de vie ou de quelque autre liqueur forte.*
Een zoopje neemen, een zoopje drinken. *Boire un coup d'eau de vie, un doigt d'eau de vie.*
Zoopiesman. *zie* Brandewijnkoper.

ZOOR. *bijv. w.* Stram, ruuw. *Rude, dur à manier.*
Zoor vel, eene zoore huid. *Une peau rude.*
Zoorheid. *z. v.* Stramheid, ruuwheid. *Rudeſſe dans le maniement.*

ZOP. ZOR.

ZOP. *zie* Sop.

ZORG. *z. v. en m.* Eene oude zorg. *Une vieille ou un vieillard que les ſoins travaillent trop.*
Zorg. *z. v.* Toezigt, bekommering. *Soin, ſouci, inquiétude.*
Zorg dragen, toezien, agthebben. *Avoir ſoin, prendre ſoin.*
* Ik zal daar wel zorg voor draagen, ik zal het wel beletten. *J'y mettrai bon ordre, je l'empêcherai bien.*
De zorgen die hem quellen. *Les ſoucis qui le travaillent.*
Zorg hebben, bekommerd zijn. *S'inquiéter, avoir de l'inquiétude.*
Zonder zorg, onbekommerd. *Sans ſouci.*
Achterzorg. Huiszorg. Minnezorg. Moederzorg. Nagtzorg. Nazorg. Rijkszorg. Voorzorg, enz. *zie onder* Huis, enz.

Zorgagtig. *bijv. w.* Bezorgd. *Soigneux, en peine.*

Zorgdraagend. *bijv. w.* Zorgvuldig. *Soigneux, qui a du ſoin.*

Zorgelijk. *bijv. w.* Kommerlijk, ſchroomelijk, gevaarlijk. *Dangereux, fâcheux.*
Hij is in eenen zorgelijken ſtaat. *Il eſt dans un état dangereux.*
't Is een zorgelijke tijd. *C'eſt un temps fâcheux.*

Zorgeloos. *bijv. w.* Onagtzaam, agteloos. *Nonchalant, négligent, qui manque de ſoin.*
Een zorgeloos menſch. *Un homme negligent ou nonchalant.*

Zorgeloosheid. *z. v.* Onagtzaamheid, agteloosheid. *Négligence, nonchalance, ſécurité.*

Zorgelooslijk. *bijw.* Onagtzaamlijk. *Nonchalamment, négligemment.*

Zorgelooslijk leeven. *Vivre ſans ſouci, en plutôt, dans la débauche.*

ZORGEN. *g. w.* Zorgdraagen, bezorgd zijn. *Prendre ſoin, avoir ſoin, ſoigner, veiller à quelque choſe.*
God zorgt voor den menſch. *Dieu a ſoin de l'homme, Dieu pourvoit à ſes beſoins ou à ſes néceſſités.*
Voor zijne gezondheid zorgen. *Prendre ſoin de ſa ſanté*
Zorgen, bezorgd zijn. *S'inquiéter, avoir peur, craindre.*
Waarom zorgt gij zoo? *Pourquoi vous inquiétez-vous tant?*
Ik zorge dat het qualijk met hem zal afloopen. *J'ai peur que ſes affaires n'aillent mal.*
* Hij laat vioolen zorgen, hij leeft zorgeloos. *Il ne ſe ſoucie de rien.*

ZORGER. *z. m.* Een bezorgd man. *Homme ſoigneux.*

Zorglijn. *z. v.* Roertouw. *Corde attachée au gouvernail par précaution.*

Zorgſter. *z. v.* Vrouw die zorge draagt. *Femme ſoigneuſe & vigilante.*

Zorgvuldig. *bijv. w.* Vlijtig, zorgdraagend, bekommerd. *Soigneux, vigilant, diligent, qui prend ſoin des affaires.*
Eene zorgvuldige moeder. *Une mère ſoigneuſe & prudente.*
Hij is al te zorgvuldig. *Il prend trop de ſoin.*

Zorgvuldigheid. *z. v.* Naarſtigheid, bezorgdheid. *Soin, vigilance.*

Zorgvuldiglijk. *bijw.* Naarſtiglijk. *Soigneuſement, avec ſoin & vigilance, avec attention & prudence.*
Ik heb die zaak zorgvuldiglijk onderzogt, overwogen, enz. *J'ai examiné ou peſé ſoigneuſement cette affaire.*

ZOT.

ZOT. *bijv. w.* Dwaas, gek. *Sot, fol ou fou, ſtupide.*
Eene zotte daad. *Une folle action.*
Zot worden. *Devenir fou.*
Zotte woorden, zotte klap. *Des paroles ſottes, de ſots diſcours.*

Zot. *z. m.* Nar, gek. *Un ſot, un fat, un fou.*

Tooneelzot. *zie onder* Tooneel.

Zotheid. *z. v.* Dwaasheid. *Sottiſe, folie.*
't Is eene groote zotheid zulks te onderſtaan.

Digitized by Google

staan. *C'eſt une grande folie ou ſottiſe d'entreprendre de telles choſes.*
Erasmus heeft in 't Latijn uitgegeven een boekje met den titel van *Lof der Zotheid. Erasme a mis au jour en Latin un livre qui a pour titre* Eloge de la Folie.
Zotje. *z. g.* Kleine zot. *Petit ſot, ſat ou fou.*
Zij houden hem voor 't zotje. *Il ſe moquent de lui.*
Zotskap. *z. v.* Narrekap, kap met bellen. *Sorte de chaperon à grelots.*
‡ Zotskap. *z. m, en v.* Gekskap, nar, zot. *Fou, ſot, benêt.*
Zotsſtok. *z. m. Marotte.*
Zotagtig. *bijv. w.* Dwaas, onwijs. *Sot, ſotte, fou, folle.*
Eene zotagtige daad. *Action ſotte ou folle.*
Zottelijk. *bijw.* Dwaaslijk. *Sottement, follement.*
Zig zottelijk in eene zaak inwikkelen. *S'engager follement dans une affaire.*
Zotternije. *z. g.* Gekkernije, dwaze kuuren. *Folie, ſottiſe, fadaiſes.*
Zottigheid. *zie* Zotheid.
Zottin. *z. v.* Gekkin. *Sotte, femme folle ou fille ſotte.*
Zij is eene regte gekkin. *C'eſt une vraye folle, une franche ſotte.*

Z O U.

ZOU, zoud, zoude, komen van 't helpwoord *Zullen.* Als, Ik zoude u gaerne geld leenen als ik 't hadde. *Je vous prêterois volontier de l'argent ſi j'en avois.*
Wij zouden onze vijanden niet konnen wederſtaan *Nous ne pourrions pas réſiſter à nos ennemis.*
Waar toe zou dat dienen? *A quoi cela ſerviroit-il.*
Ik zou mijn oogmerk bereikt hebben, indien gij mij niet gedwaarsboomd had. *Je ſerois parvenu à mon but ſi vous ne m'euſſiez traverſé.*
Had het niet geregend, zoo zou ik bij u gekomen zijn. *S'il n'eût pas plu ou ſans la pluye, je ſerois venu chez vous.*
Dit alles is geſchied op dat vervuld zoude worden 't geen van den Heere geſprooken is door den Propheet. *Tout ceci eſt arrivé afin que fût accompli ce dont le Seigneur avoit parlé par le Prophète.*
Zoo zoud gij niet ſpreeken, bij aldien gij beter onderrigt waart. *Vous ne parleriez pas de la ſorte, ſi vous étiez mieux informé.*
ZOUT. *z. g. Sel.*
Grof zout. *Gros ſel.*
Fijn zout. *Menu ſel, petit ſel.*
Met zout beſprengen, of beſtrooijen. *Saupoudrer.*
Met zout wrijven. *Frotter avec du ſel.*
Vlugtig zout of vlugzout. *Sel volatil.*
Zout, 't pit, 't merg. *Sel, ſuc.*
In dat boek heb ik niet een korrel zout gevonden. *Je n'ai point trouvé de ſel dans ce livre, tout y eſt fade.*
Bergzout. *zie onder* Berg.
Haringzout. *zie onder* Haring.
Vlugzout. *zie* Vlugtig zout.
Zout *bijv. w. Sale, ſalée.*
Zout water. *Eau ſalée.*
Zout vleeſch, pekelvleeſch. *Chair ſalée.*
Zoute viſch. *Poiſſon ſalé, ſaline.*
Zoutagtig. *bijv. w.* Naar zout ſmaakende. *Un peu ſalé, qui a un goût de ſel.*
Zoutbak. *z. m.* Bak om zout in te doen. *Salin, baquet à ſel.*
Zoutberg. *zie* Zoutmijn.
Zoutdraager. *z. m.* Arbeider, die zout draagt. *Porteur de ſel.*
Zouteloos. *bijv. w.* Laf, zonder zout. *Fade, ſans ſel, inſipide.*
* Eene zouteloose reden. *Un diſcours fade.*
ZOUTEN. *w. w.* In 't zout leggen. *Saler, mettre dans le ſel.*
Vleeſch zouten. *Saler de la chair.*
Zoutgeld. *z. g. Gabelle, impôt ſur le ſel.*
Hij geeft veel aan zout- en zeepgeld *Il paye beaucoup pour impôt du ſel & du ſavon.*
Zoutgroef of zoutgroeve. *zie* Zoutkuil.
Zoudhandelaar. *zie* Zoutverkooper.
Zoutheid. *z. v.* Zoutigheid, ziltigheid. *Saliure, le goût du ſel.*
Zouthuis. *z. g.* Huis daar men zout in legt of zoutwinkel. *Maiſon ou magazin du ſel, boutique où l'on vend du ſel.*
Zoutigheid. *zie* Zoutheid.
Zouting. *z. v.* Inzouting. *Saliure, action de ſaler.*
Zoutkeet. *z. v.* Plaats daar men 't zout zuivert. *Saline, endroit où l'on purifie le ſel.*
Zoutketel. *z. m.* Ketel daar men 't zout in kookt en ſchuimt. *Chaudière à ſel.*
Zoutkooker. *zie* Zoutmaker.
Zoutkooper. *z. m.* Zouthandelaar. *Marchand de ſel.*
Zoutkooperije. *z. v.* Zoutkoopmanſchap. *Saunage.*
Zoutkoopmanſchap. *zie* Zoutkooperije.
Zoutkraamer. *z. m. Regrattier, celui qui vend du ſel en détail.*
Zoutkuil. *z. m.* Zoutgroeve. *Foſſe à ſel, mine de ſel, ſaline.*
Zoutkuip. *z. v.* Kuip of tobbe om in te zouten. *Saloir, vaiſſeau dans quoi l'on ſale.*
Zoutmaker. *z. m.* Zoutkooker. *Saunier, celui qui purifie de ſel.*
Zoutmeer. *zie* Zoutmoeras.
Zoutmeeter. *z. m.* Arbeider die het zout bij de maat meet. *Meſureur de ſel, qui meſure le ſel.*
Zoutmijn. *z. v.* Zoutgroef. *Saline, mine de ſel, foſſe à ſel.*
Zoutmoeras. *z. g. Marais ſalant, lieu préparé près de la mer pour y faire du ſel.*
Zoutpagt. *z. v.* Belasting op 't zout. *La ferme du ſel.*
Zoutpagter. *z. m.* Die de belasting op 't zout in pagt heeft. *Fermier du ſel.*
Zoutpan. *z. v.* Poel waar in zig 't zout zet *Saline, le lieu où ſe fait le ſel par le ſoleil.*
Zoutpijlaar. *z. m.* Zoutzuil. *Colonne de ſel.*
Lotis wijf veranderde in eenen zoutpijlaar. *La femme de Loth fut métamorphoſée en une colonne ou en une ſtatue de ſel.*
Zoutregter. *z. m.* Beampte of Raadsheer van de zoutkamer. *Grénetier, Conſeiller au grenier à ſel.*
Zoutſchip. *z. g. Vaiſſeau chargé de ſel.*
Zoutſieder. *z. m. Faux-ſaunier.*
Zoutsteen. *z. m.* Groote klomp zout. *Maſſe de ſel.*
Zoutvatje. *z. g. Petite ſalière.*
Zoutvat. *z. g. Salière.*
Het zoutvat op de tafel zetten. *Mettre la ſalière ſur la table.*
Zoutverkooper. *z. m. Marchand de ſel.*
Zoutzak. *z. m.* Zak om zout in te doen. *Sac à ſel.*
‡ Zoutzak, een traag menſch. *Un ſac de ſel, une ſouche, une perſonne peſante, une buche.*
Zoutzee of Doode zee, Meir in Judea. *Mer ſalée, Mer Morte, Lac de Judée.*
Zoutzolder. *z. m. Grenier à ſel.*
Zoutzuil. *zie* Zoutpijlaar.

ZUF. ZUG.

ZUF. *zie* Suf.

ZUGT. *z. v.* Verzugting. *Soupir.*
Zugten loozen. *Pouſſer ou faire des ſoupirs.*
Zugt, trek, neiging. *Penchant, inclination.*
Zugt tot geleerdheid. *Penchant pour les belles lettres.*
Zugt, ziekte. *zie* Ziekte.
Zugt, gezwollenheid door quaade vogtigheden. *Enflure cauſée par des ſéroſités.*
Zij heeft zugt in haare beenen. *Elle a les jambes enflées.*
Baatzugt. Belgzugt. Bloedzugt. Eerzugt. Geelzugt. Geldzugt. Gewinzugt. Hebzugt. Heerſchzugt. Ieverzugt. Krakkeelzugt. Leerzugt. Leverzugt. Longezugt. Mildzugt. Minnezugt of Minzugt. Pleitzugt. Praalzugt. Roemzugt. Regeerzugt. Roofzugt. Schrijfzugt. Slaapzugt. Slokzugt. Staatzugt. Teelzugt. Twistzugt. Volgzugt, enz.
zie onder Baat, enz.
NB. Van die zelfſtandige naamwoorden worden gemaakt bijvoegelijke woorden die op *zugtig* uitgaan. Als,
Baatzugtig. *Avare, intéreſſé, attaché au gain & à l'intérêt.*
Eerzugtig of ſtaatzugtig. *Ambitieux, qui a de l'ambition, pouſſé par l'ambition.*
Waterzugtig. *Hydropique, attaqué d'hydropiſie.*
ZUGTEN. *g. w.* Eene zugt loozen. *Soupirer, gémir.*
Tot God zugten. *Soupirer après Dieu, pouſſer des ſoupirs vers Dieu.*
Zugtig. *bijv. w.* Met quaade vogtigheden bezet, onpaſſelijk. *Indiſpoſé, incommodé par des férolités ou cruditées d'humeurs.*
Zij is wat zugtig van natuure. *Elle eſt un peu ſujette aux ſéroſités.*
Als men ziek of zugtig is. *Quand on eſt malade & incommodé.*
Zugting. *z. v.* Gezugt. *Gémiſſement, lamentation.*
Zugtvrij. *bijv. w.* Onzijdig, onpartijdig. *Impartial, neutre.*

Z U I.

ZUID of zuiden. *z. g.* Het tegendeel van 't noord. *Sud, contraire & oppoſé au Nord, midi.*
De wind is zuid, de wind is in 't zuiden. *Le vent eſt ſud.*
De zon is des middags in 't zuiden. *Le ſoleil eſt au ſud à midi.*
Zuidelijk. *bijv. w.* Zuidwaards. *Méridional, vers le midi, vers le ſud.*
De zuidelijke landſtreeken. *Les contrées ou les provinces méridionales.*
Zuidelijke wind. *Vent de ſud, vent de midi.*
De landſtreek legt zuidelijk. *Cette région, cette contrée, cette province eſt ſituée du côté du midi ou vers le midi.*
De wind is gisteren zuidelijk geloopen. *Le vent tourna hier au ſud.*
ZUIDEN. *z. g. zie* Zuid.
Zuidend. *z. g.* Zuidhoek. *Côté méridional.*
ZUIDER. *bijv. w.* Tot het zuiden behorende. *Méridional, du ſud.*
Het zuider deel, het zuider gewest. *La partie méridionale.*
Zuiderpool. *zie* Zuidpool.
De zuiderzee, zekere binnenlandſche zee tuſſchen Holland en Vriesland. *Le Zuiderzee, la mer qui eſt entre la Hollande & la Friſe.*
Zuiderzon. *z. v.* Middagzon. *Le ſoleil de midi, le ſoleil en ſon midi.*
Zuidewind. *z. m.* Wind die uit het zuiden waait. *Vent de ſud.*

Digitized by Google

Zuidhoek. *zie* Zuidend.
Zuidkuft. z. v. Kuft die naar 't zuiden legt. *Côte méridionale, côte du fud.*
Zuidpool. z. m. 't Zuider aspunt. *Pole antarctique.*
Zuidooft. z. g. Zuidoosten. *Sud-eft.*
Zuidoostelijk. *bijv. w. Du côté du Sud eft.*
Zuidoostewind. z. m. *Vent de Sud-eft.*
Zuidwaard of zuidwaards. *bijw.* Naar 't zuiden. *Vers le fud, du côté du fud.*
Zuidweft. z. g. Zuidwesten. *Sud-oueft.*
Zuidweftelijk. *bijv. w. en bijw. Du côté du Sud-oueft.*
Zuidweftewind. z. m. *Vent de fud-oueft.*
Zuidzee. z. v. De zee aan de weftzijde van Amerika. *Mer pacifique, mer du Sud, grande mer qui eft à l'occident de l'Amerique.*
Zuidzijde, zuidzij. z. v. De zijde naar 't zuiden. *Le côté du fud.*
Zuidzuidooft. *bijv. w. Sud-fud-eft.*
Zuidzuidweft. *bijv. w. Sud-fud oueft.*
ZUIGELING. z. m. Zuigend kind. *Nourriffon, enfant à la mamelle.*
* Apolloos zuigelingen, zuigelingen der Zangodinnen, de Digters. *Les nourriffons d'Apollon ou des Muſes, les Poëtes.*
Medezuigeling. *zie onder* Mede.
ZUIGEN. w. w. *Sucer, tirer avec la bouche, tetter.*
De melk zuigen. *Sucer le lait.*
De borft zuigen. *Tetter, tirer le lait de la mamelle ou du teton en ſuçant.*
Het kind zuigt fel. *L'enfant tette avec force.*
Eene wonde zuigen om die te geneezen. *Sucer un playe pour la guérir.*
Te zuigen geeven, zoogen, de borft geeven. *Allaiter, nourrir de ſon lait, donner la mamelle, donner à tetter.*
Eene pijp tabak zuigen of rooken. *Fumer une pipe de tabac.*
ZUIGER. z. m. Die eene wonde zuigt. *Celui qui ſuce une playe, ſuceur.*
Zuiger van eene pomp. *Piſton d'une pompe.*
Zuiger, z. [illegible] weftschape misdragt. *Sorte d'avorton monſtrueux.*
Zuiger, van de bloedlooze dieren. *Trompe.*
Zuiger. z. m. Bloedzuiger. *Sang-ſue.*
Bloedzuiger. Goudzuiger. *zie onder* Bloed, enz.
Zuiging. z. v. *Action de ſucer ou de tetter.*
Zuigkind. *zie* Zuigeling.
Zuiglam. z. g. Zoglam, een lam dat nog zuigt. *Agneau qui tette, agneau de lait.*
Een boutje van een zuiglam. *Un gigot d'un agneau de lait.*
Zuigminne. z. v. Minnemoêr. *Nourriſſe, nourrice.*
Zuigpapier. *zie* Kladpapier.
‡ ZUIJEN. w. w. Neuriën. *Fredonner, chanter.*
‡ Een kind in ſlaap zuijen. *Chanter pour faire endormir ou pour appaiſer un enfant.*
ZUIKER, enz. *zie* Suiker, enz.
ZUIL. z. v. pilaar. *Colonne, pilier.*
Eene zuil opregten. *Dreſſer une colonne.*
* Zuil, fteunſel. *Soutien, appui, colonne.*
Willem de eerfte Prins van Oranien is de zuil geweeft van den Staat der Vereenigde Nederlanden. *Guillaume I. Prince d'Orange, a été le ſoutien, la colonne ou l'appui de la République des Provinces-Unies.*
Eerzuil Rolzuil. *zie onder* Eer, enz.
ZUILOOR, enz. *zie* Steloor, enz.
ZUILWERK z. g. Gebouw op zuilen. *Edifice poſé ſur des colonnes.*
ZUIMACHTIG. *bijv. w.* Onagtzaam. *Negligent.*
ZUIMEN. *zie* Verzuimen.

ZUINIG. *bijv. w.* Spaarzaam. *Qui épargne, qui ménage, ménager, économe.*
Eene zuinige huishoudfter. *Une bonne ménagére.*
Zuinig *bijw. zie* Zuiniglijk.
Zuinigheid. z. v. Spaarzaamheid. *Epargne, économie dans le ménage.*
Zuinigjes. *zie* Zuiniglijk.
Zig zuinigjes behelpen. *Se contenter de peu, ſe paſſer à peu.*
Zuinigli k. *bijw.* Spaarzaamlijk. *Frugalement, avec épargne, avec économie.*
ZUIPAGTIG. *bijv. w.* Tot zuipen genegen. *Adonné à boire.*
ZUIPEN. *w. w.* Gulzig drinken. *Boire avec excès.*
Vreeten en zuipen. *Manger & boire goulument.*
Hij heeft zijn lijf vol wijns gezoopen. *Il a rempli ſon eſtomac de vin, il s'eſt rempli de vin.*
Zuipen, ſlurpen. *Humer.*
ZUIPER. z. m. Wijnzuiper, gulzige drinker. *Buveur, biberon, ſac à vin.*
Hij is een ſterke zuiper. *C'eſt un grand biberon, un bon biberon.*
Zuipluft. z. m. Groote luft tot drinken. *Envie de beaucoup boire.*
Zuipfter. z. v. Een zuipagtig vrouwmenfch. *Ivrogneſſe, femme adonnée à boire.*
ZUIVEL. z. g. De ſtoffe om boter en kaas van te maaken. *Laitage.*
Die kaas is van goed zuivel gemaakt. *Ce fromage eſt fait de bon laitage.*
NB. Onder het naamwoord van *zuivel* in eenen uitgeſtrekten zin genoomen, verſtaat men *boter, kaas* en *eyeren. Sous le nom de* zuivel *prit dans un ſens étendu, on entend* les œufs, le beurre & le fromage.
* Hij is zoo vol bedrog als een ei vol zuivel. *Il eſt auſſi plein de fraude qu'un œuf de ſubſtance.*
ZUIVER. *bijv. w.* Rein, ſchoon, onbevlekt. *Pur, net, immaculé, propre.*
Eene zuivere lugt. *Un air pur.*
Een zuiver ſtuk werks. *Une pièce d'ouvrage bien propre ou bien polie.*
Zuivere wijn. *Du vin pur, ſans mélange ou ſans mixtion.*
Eene zuivere maagd of ongerepte maagd *Une vierge pure.*
Zuivere leere. *Doctrine pure ou ſaine.*
Zuivere ſtijl. *Un ſtile pur.*
Zuiver. *bijw. Certes, tout de bon, ſérieuſement, ingénument.*
* Zuiver opbiegten. *Dire ingénument la vérité.*
Zuiverdrank. z. m. Purgatie. *Purgation, potion qui purge, médecine purgative.*
ZUIVEREN. w. w. Reinigen. *purger, purifier, nettoyer, rendre pur & net.*
De Stads graften zuiveren. *Nettoyer les foſſés de la ville.*
De lugt zuiveren. *Purifier l'air.*
De zee van kapers of roovers zuiveren. *Nettoyer la mer de corſaires ou de pirates.*
Zig zuiveren van eene misdaad *Se purger, ſe juſtifier d'un crime, ſe difculper.*
Wie kan zeggen, ik heb mijn hart gezuiverd, ik ben rein van mijne zonde? *Qui eſt-ce qui peut dire, j'ai purifié mon cœur, je ſuis net de mon péché? Prov. XX. 9.*
Het Franſch genootſchap vondt alle moogelijke zorgen aan om de taal te zuiveren. *L'Académie Françoiſe emploie tous ſes ſoins à épurer la langue, à la polir.*
Een hulpmiddel dient om het bloed te zuiveren. *Ce remède ſert à purifier le ſang.*
Zijn gemoed zuiveren of reinigen. *Purifier ſa conſcience.*
Zuiverheid. z. v. Reinigheid. *Pureté, netteté, propreté.*
Zuiverheid van bloed, van lugt, van taal, der leere, van zeden, enz. *Pureté du ſang, de l'air, du langage, de la doctrine, des mœurs, &c.*
Zuiverheid des gemoeds. *Pureté & intégrité de cœur ou d'ame.*
Zuivering. z. v. Reiniging. *Purification, nettoyement, action de purger, de nettoyer & de purifier.*
* Zuivering, verantwoording. *Juſtification, apologie, démonſtration d'innocence.*
Zuiverlijk. *bijw.* Rijnlijk. *Purement, nettement, proprement.*
Heel zuiverlijk met de ſpijzen omgaan. *Préparer proprement les viandes.*
Zuiverlijk Franſch ſpreeken. *Parler purement François.*

ZUK. ZUL.

ZUKKELEN. *zie* Sukkelen.
ZULK. *bijv. w.* Zoodanig. *Tel, pareil, ſemblable.*
Zulk een. *Un tel.*
Zulk een meefter, zulk een knegt. *Tel maître, tel valet.*
Zulk. *bijw.* Zoo. *Si*
't Is zulk een wijs man. *C'eſt un homme ſi ſage.*
Zulk beduid zomtijds *zoo groot.* Als, Het is zulk eene moeite niet als gij wel denkt. *Ce n'eſt pas une auſſi grand peine que vous penſez.*
In zulker wijze, in dier voege. *En telle manére.*
Zulks, zulk eene zaak, zulk een ding, dit of dat. *Une telle choſe, ceci ou cela.*
Ik kan zulks niet verdraagen. *Je ne ſaurois ſouffrir une telle choſe, je ne puis ſupporter cela.*
Zulks dat. *voegw.* Zoo dat. *De ſorte que, conjonction.*
Overzulks. *zie onder* Over.
ZULLEN. *Hulpwoord* tot den toekomenden tijd dienende. *Verbe auxiliaire qui ſert à marquer les futurs abſolus & conditionels.*
Wij zullen zien. *Nous verrons.*
Zij zullen komen. *Ils ou elles viendront.*
Zult (gij) dient tot den tweeden perſoon van den toekomenden tijd. Als, Gij zult mij dienſt doen. *Vous me ferez plaiſir.*
Zult gij doen, wat gij mij beloofd hebt? *Ferez vous ce que vous m'avez promis?*
ZULT. z. g. Dat met azijn en zout bewaard word. *Marinade.*
ZULTEN. w. w. In azijn en zout of in azijn alleen met ſpecerijen gemengd, leggen *Mariner, confire au ſel & au vinaigre ou au vinaigre ſeul.*
Agurietjes zulten. *Confire de petits concombres ou des cornichons au vinaigre.*
Een ſtuk van een wild varkens dijebout inzulten. *Mariner un morceau de cuiſſe de ſanglier.*
Zulting. z. v. *Action de mariner.*
Zultſpek. z. g. *Du lard mariné, du lard en marinade.*

ZUN. ZUR.

ZUNTVLOED. *zie* Zondvloed.
ZURKEL. *zie* Zuuring.

Z U S.

ZUS. *bijw.* Dus, op zulk eene wijze. *Tellement, de telle manière, ainſi.*

Digitized by Google

Zus en zoo, tuſſchen beiden. *Tellement quellement, paſſablement.*
Het ſtond zus of zoo, het ſcheelde bijna niet. *Il s'en fallut peu.*

ZUS. z. v. Zuſter. *Sœur.*
Onze zus. *Notre ſœur.*
Zusje. z. g. Zuſtertje. *Petite ſœur, jeune ſœur.*
‡ Een heel fijn Zusje. *Une mangeuſe de crucifix, une dévote, une femme ou fille d'un extérieur dévot, une fine.*
Zuſter. z. g. *Sœur*
Mijne zuſter. *Ma ſœur.*
Volle zuſter. *Sœur germaine, ma propre ſœur.*
Halve zuſter, van denzelfden vader maar niet van dezelfde moeder gebooren. *Sœur conſanguine.*
Halve zuſter, van dezelfde moeder maar niet van denzelfden vader gebooren. *Sœur utérine.*
Mijne oudſte zuſter. *Ma ſœur aînée.*
Mijne jongſte zuſter. *Ma cadette.*
De negen zuſters op Parnas. *Les neuf Sœurs, les Muſes du Mont Parnaſſe.*
* Zuſter, zekere koek van tarwenmeel. *Gâteau de fleur de farine de froment cuit dans une tourtière.*
Kloosterzuſter. Klopzuſter. Leekezuſter. Luiſterzuſter. Schoonzuſter. Stiefzuſter, enz.
zie onder Klooſter, enz.
Zuſterlijk. *bijv. w.* Eener zuſter voegende. *De ſœur, qui ſied à une ſœur.*
Zuſterlijke liefde. *Amour de ſœur.*
Zuſterling. z. m. en v. Zuſterskind. *Neveu ou nièce.*
Zij zijn zuſterlingen, zij zijn zuſters kinderen. *Ils ſont couſins germains, elles ſont couſines germaines.*
Zuſterſchap. z. v. Zuſterlijke ſtaat. *L'état ou condition de ſœur.*
Zuſtersdogter. z. v. *Nièce.*
Zuſterskind. z. g. *Neveu, nièce.*
Zuſtersman. z. m. Schoonbroeder. *Beau-frère.*
Zuſters zoon. z. m. *Neveu.*
Zuſtertje. z. g. Kleine zuſter. *Petite ſœur.*

Z U U.

ZUUR. *bijv. w.* Wrang. *Apre, acide, aigre.*
Zuure appelen. *Des pommes aigres.*
Zuur bier. *De la bière aigre.*
Zuure ſaus. *Une ſauce où le vinaigre domine, une ſauce de haut goût.*
't Zuur of de zoo in de maag. *zie* Zoo.
Zuur maaken. *Aigrir, faire devenir aigre, rendre aigre.*
Zuur worden. *S'aigrir, devenir aigre.*
Zuure druiven. *Des raiſins qui ne ſont pas mûrs.*
De druiven zijn zuur, zei de vos, en hij kon ze niet krijgen. *Proverbe Flamand dont on ſe ſert, quand on ne peut pas obtenir ce qu'on ſouhaiteroit. Autant en dit le renard des mûres, elles ſont trop vertes.*
* Zuur, ſtraf, ſtuurſch. *Auſtère, rude, ſévère.*
* Een zuur gezigt. *Regard rude, fier ou ſévère.*
Zuur, moeijelik. *Difficile, ce qui coute de la peine, pénible.*
't Viel haar zuur. *Cela lui coûta bien de la peine.*
Zuure arbeid. *Ouvrage pénible, travail pénible.*
Zuur. *bijw.* Met groote moeite. *Fort difficilement, avec grande peine.*
De zoon heeft in weinige jaaren alle de ſchatten verſpild, die de vader in al zijn leven zoo zuur gehaald of gewonnen had. *Le fils a dépenſé en peu d'années tous les tréſors que le père avoit amaſſés pendant toute ſa vie avec tant peine & de travail.*
* Dat zal hem zuur opbreken. *Il lui en cuira, il aura lieu de s'en repentir.*
Zuur zien. *Avoir la mine refrognée, regarder de travers,*
Zuuragtig. *bijv. w.* Zerp. *Aigret, qui tire ſur l'aigre.*
De melk ſmaakte zuuragtig. *Le lait étoit un peu aigre.*
Zuurdeeg. z. g. Zuurdeeſſem. *Levain, petit morceau de pâte levée.*
Zuurdeeſſem. *zie* Zuurdeeg.
* De Zuurdeeſſem der Pharizeën. *Le levain des Phariſiens.*
ZUUREN. g. w. Zuur worden. *S'aigrir, devenir aigre.*
Zuurheid. z. v. Zuure ſmaak. *Aigreur, acidité, âpreté, goût aigre.*
Zuurigheid. *zie* Zuurheid.
Zuuring. z. v. Zurkel, zeker moeskruid. *Oſeil, ſorte d'herbe potagère.*
Vleeſchnat met zuuring en andivie. *Du bouillon ou du potage avec de l'oſeille & de la chicorée.*
‡ Zuurmuil. z. m. en v. Een ſtuurſch menſch. *Grognard, grogneur, grogneuſe.*
Zuurtjes. *zie* Zuuragtig.

Z U Y.

ZUYEN. *zie* Zuijen.

Z W A.

ZWAAD. *zie* Zwad.
ZWAAI. z. m. Keer, draai, zwenk. *Tour, action de tourner & virer.*
Hij deede het met eenen zwaai. *Il le fit d'un tour de main, avec un ſeul tour.*
De zaak kreeg eenen anderen zwaai. *L'affaire prit un autre tour.*
ZWAAIJEN. w. w. Wenden, keeren. *Tourner, virer, braquer.*
Eenen wagen zwaaijen. *Braquer un chariot.*
Het vaandel zwaijen. *Faire l'exercice de l'enſeigne ou du drapeau, jouer du drapeau.*
* Den ſcepter zwaaijen, den rijksſtaf voeren. *Porter le ſceptre, tenir le ſceptre, être ſur le trône.*
Zwaaijen. g. w. *Timmerm. en Metſelaars woord.* Niet regthoekig zijn. *Etre oblique, n'être pas à angle droit, biaiſer.*
Die muur zwaait. *Ce mur biaiſe.*
‡ Daar zal ſlaag zwaaijen. *Il s'y donnera des coups, il y aura des coups donnés.*
Zwaaihaak. *zie* Zwei.
ZWAAN. z. v. Zekere groote witte watervogel. *Cigne, gros oiſeau aquatique de plumage blanc.*
De zwaan heeft ſpierwitte veeren. *Le cigne a les plumes tout-à-fait blanches.*
De jonge zwaanen hebben grijze veeren. *Les jeunes cignes ou les petits des cignes ont des plumes griſes.*
Zwaanendons. z. g. *Duvet de cigne.*
Zwaanendrift. z. m. Eene drift zwaanen. *Une troupe de cignes; droit de tenir des cignes.*
Zwaanenhals. z. m. Hals van eene zwaan. *Cou de cigne.*
Zwaanenhals, lang- en mager hals. *Cou de grue, cou de cigogne, cou long & grêle.*
Zwaanenpen. *zie* Zwaanenſchagt.
Zwaanenpoot. z. m. *Patte de cigne.*
Zwaanenſchagt. z. v. Schagt of pen van eene zwaan. *Plume de cigne.*
Zwaanenzang. z. m. *Chant de cigne qui approche de la mort, parce qu'on dit que le cigne ne chante qu'à ſa mort.*
* Zwaanenzang, het laatſte vaers of het laatſte gedigt van eenen Digter. *Les derniers vers ou le dernier ouvrage d'un Poëte, &c.*
ZWAAR. *bijv. w.* Gewigtig, laſtig, moeijelijk. *Peſant, lourd, difficile, pénible, grand.*
Een zwaare ſteen. *Une pierre lourde & peſante.*
Het goud is het zwaarſte der metaalen. *L'or eſt le plus peſant des métaux.*
Zwaar werk. *Ouvrage difficile.*
Het viel mij heel zwaar. *Cela m'étoit fort pénible, cela me donna bien de la peine.*
Dat is zwaar om te verſtaan. *Cela eſt difficile à entendre.*
Zwaare ſchattingen. *De grands impôts.*
Een zwaare weg. *Un chemin difficile ou incommode.*
Eene zwaare ſtraf. *Une peine rude ou griève.*
Zwaar bier, ſterk bier. *De la bière forte.*
Zwaar: van eene vrouw ſpreekende. Zwanger. *Groſſe, enceinte: parlant d'une femme.*
Zij is zwaar. *Elle eſt groſſe.*
Zwaar. *bijw.* Als, Het quikzilver weegt zwaar. *Le Vif-argent ou le Mercure péſe beaucoup ou eſt fort peſant.*
ZWAARD, bord, degen. *zie* Zwaerd.
Zwaard van ſpek, ſpekzwaard. *zie* Zwoord.
ZWAAREN, beladen. *zie* Beladen.
Zwaaren, verzwaaren. *zie* Verzwaaren.
Zwaarheid. z. v. Gewigtigheid, laſtigheid. *Peſanteur.*
De zwaarheid der lugt. *La gravité, le poids ou la peſanteur de l'air.*
Zwaarhoofd, een zwaarhoofdig menſch. *zie* Zwaarhoofdig.
Zwaarhoofdig *bijv. w.* Bekommerd. *Inquiet, ſoucieux, qui eſt trop en peine.*
Gij zijt al te zwaarhoofdig. *Vous prenez la choſe trop à cœur, vous êtes trop en peine, vous vous donnez trop d'inquiétude.*
Zwaarhoofdigheid. z. v. Bekommerdheid. *Souci, inquiétude, ſoin fâcheux.*
Zwaarigheid. z. v. Bekommering, ſchroom, moeijelijkheid, gevaar. *Difficulté, danger, péril.*
Maak geen zwaarigheid, wees niet bekommerd. *Ne vous mettez pas en peine.*
Ik maak geen zwaarigheid om te zeggen, enz. *Je ne fais point difficulté de dire, &c.*
Daar is ganſch geen zwaarigheid. *Il n'y a point de danger du tout.*
* Zwaarigheid. peſtziekte. *Peſte, contagion.*
Hij is aan de zwarigheid geſtorven. *Il eſt mort de la peſte.*
Zwaarlijk. *bijv. w.* Moeijelijk, naauwlijks, ſtrengelijk. *Difficilement, avec peine, grièvement, rudement.*
Zwaarlijk geſtraft. *Puni rudement, ſévérement ou grièvement.*
Zwaarlijvig. *bijv. w.* Diklijvig, grof, vet. *Gros & gras, de grande & groſſe taille, corpulent.*
Een zwaarlijvig man. *Un homme gros & gras, un gros corps.*
Eene zwaarlijvige vrouw. *Une femme groſſe & groſſe.*
Zwaarlijvigheid. z. v. Diklijvigheid. *Corpulence.*
Zwaarmoedig. *bijv. w.* Droefgeeſtig, pein-

Digitized by Google

actig. *Melancolique, penſif, morne, inquiet, triſte.*

Zwaarmoedige gedagten. *Des penſées mélancoliques, triſtes, ſombres ou fâcheuſes.*

Zwaarmoedigheid. z. v. Droefgeeſtigheid. *Mélancolie, triſteſſe, chagrin.*

Zwaarmoedigh k. *bijv.* Ongeruſtelijk, kommerlijk. *Avec inquiétude, avec crainte.*

Zwaarte. z. v. Zwaarheid, gewigt. *Peſanteur, peſeſte.*

Het gebouw is door zinne zwaarte ingeſtort. *L'édifice s'eſt affaiſſé par ſa peſanteur.*

Zwaarte, laſt. *Charge.*

De muil-ezels draagen groote zwaarte. *Les mules portent de peſantes charges ou de grands fardeaux.*

Zwaarwigtig. *bijv. w.* Moeijelijk. *Peſant, de grand poids, difficile.*

Een zwaarwigtig werk. *Un ouvrage difficile ou penible, un ouvrage difficile à exécuter.*

Zwaarwigtig, van groot belang. *D'importance ou de grande importance, de conſequence.*

Eene zwaarwigtige onderneeming. *Une entrepriſe de grande importance, de grande difficulté*

Zwaarwigtigheid z. v. *La difficulté ou l'importance d'une choſe*

ZWAAIJEN *zie onder* Zwaai.

ZWABBER. z. m Scheeps dweil. *Vadrouille, eſcouje, ſwabert, trouſſeau fait de vieux cordages déliés qui ſont attachés au bout d'un bâton, & dont on ſe ſert comme d'un balai.*

‡ Zwabber, ſcheepsjongen. *Garçon qui a ſoin de nettoyer le vaiſſeau avec la vadrouille, bole-boulines, mouſſe.*

ZWABBEREN. *g. w.* Met den zwabber opdwailen. *Eaubertter, nettoyer avec le ſaubert ou la vadrouille.*

‡ Zwabberen, plaſſen of morſſig werk doen. *Tremper dans l'eau en ſaloppant, patrouiller.*

ZWABEN, naam van eenen der Kreitzen van Duitſland. *Souabe, nom d'un des Cercles de l'Allemagne.*

Zwabiſche Kreits. *Le cercle de Souabe.*

ZWAD, zwade. z. v. Een regel afgemaaid gras. *Ligne d'herbe fauchée.*

Het gras leit met zwaden op 't veld. *L'herb ſ fauchée eſt couchée en lignes dans les champs, l'herbe eſt fauchée en lignes, &c*

ZWADDER z g. Slangenſpog. *Ecume d'un ſerpent ou d'une vipére.*

't Vergiftig zwadder van ſlangen. *L'écume vénimeuſe des ſerpens.*

Zwadder van aal. *Ecume d'anguille.*

* Zwadder, laf hering. *Venin, calomnie.*

Zwadderig *bijv. w.* Kladderig, bemorſt. *Sale, ſouillé, trouble.*

Zwadderig vernis. *Du vernis trouble.*

ZWAERD. z g. Een hoord dat aan de zij van een zeilſchip in 't water hangt, om het voor om dan te beveriden. *Semelle, aſſemblage de trois planches qui ſont aux petits bâtimens, pour aller à la boulines & empêcher qu'ils ne renverſent: on l'appelle auſſi dérive.*

't Zwaerd laaten vallen. *Laiſſer tomber la ſemelle ou la dérive*

ZWAERD z. v. Degen houwer. *Epée, glaive.*

't Zwaerd aangorten. *Ceindre le glaive, mettre le glaive au côté*

Het zwaerd trekken. *Tirer le glaive, tirer l'épée.*

't Zwaerd in de ſcheede ſteeken, uit het oorlogen ſcheiden. *Remettre l'épée dans le fourreau, ceſſer de faire la guerre, quitter le métier de la guerre.*

Een tweeſnijdend zwaerd. *Un glaive à deux tranchans.*

Alles te vuur en te zwaerd verdelgen of verwoeſten. *Mettre tout à feu & à ſang.*

Keer uw zwaerd weder in zijne plaatſe, want allen die het zwaerd neemen, zullen door het zwaerd vergaan. *Remets ton épée en ſon lieu, car tous ceux qui auront pris l'épée, périront par l'épée. Matth.* XXVI. 52.

De Overheid draagt het zwaerd niet te vergeefs. *Le Magiſtrat ne porte point l'épée en vain. Rom.* XIII. 4.

Het zwaerd des geeſtes is Gods woord. *L'épée de l'eſprit eſt la parole de Dieu. Ephéſ.* VI. 17.

Met den zwaerde geſtraft worden. *Perdre la tête par la main du bourreau, être décapité, avoir la tête tranchée ou le cou coupé.*

Slaezwaerd. Straſzwaerd.

Spekzwaerd. enz.

zie onder Slag, enz.

Zwaerdſchermer. *zie* Zwaerdvegter.

ZWAERDVEEGEN. *g. w. Fourbir, polir: terme de Fourbiſſeur.*

ZWAERDVEEGER. z. m. Opmaaker van degens en zwaerden. *Fourbiſſeur.*

ZWAERDVEGTER. z. m. Kampvegter, ſchermer. *Gladiateur.*

ZWAERDVISCH. z. m. Zekere viſch alzoo genaamd wegens zijn getand zwaerd *Sorte de gros poiſſon de mer pourvu d'un glaive dentelé, appellé en Latin* Gladius, *& en Grec* Xiphias.

ZWAGER. z. m. Schoonbroeder. *Beaufrére, le mari de ma ſœur ou le frére de ma femme.*

Zwager, ſchoonzoon, dogters man. *Gendre, mari de ma fille.*

Zwagerin of zwagerinne. z. v. Schoonzuſter, broeders vrouw of mans zuſter. *Belle ſœur, femme de mon frére ou ſœur de mon mari.*

Zwagerſchap. z. v. Verzwagering. *Couſinage, parenté, parentage, alliance.*

ZWAGTEL. z. m. Windzel. *Bande, Bandage, maillot d'enfant.*

ZWAGTELEN. *w. w.* Met eenen zwagtel bewinden. *Bander, envelopper dans une bande.*

't Zwagtelen is eene der grootſte geheimen van de Heelkonſt. *Un des plus grands ſecrets de l'art des Chirurgiens c'eſt le bandage.*

Een kind zwagtelen. *Emmailloter un enfant avec une bande.*

ZWAK. *bijv. w.* Magteloos, ſlap, ziekelijk. *Foible, débile, infirme.*

Een zwak man. *Un homme foible.*

Eene zwakke maag. *Un eſtomac foible ou débile.*

Zwak van leden, ſlap of buigzaam. *Qui a les membres ſouples.*

Een zwak gebouw. *Un édifice foible, qui n'eſt pas fort.*

Eene zwakke ſtem. *Une voix foible.*

Zwakke oogen. *Des yeux foibles.*

Zwak gezigt. *Vue foible.*

De geeſt is wel gewillig, maar het vleeſch is zwak. *L'eſprit eſt prompt, mais la chair eſt foible. Matth.* XXVI. 41. *Marc* XIV. 38

De vijanden zijn te zwak om eene belegering te onderneemen of aan te vangen. *Les ennemis ſont trop foibles pour entreprendre un ſiége.*

Zwak worden, verzwakken. *S'affoiblir, devenir foible.*

Hij blijft nogheel zwak. *Il demeure encore fort foible.*

Zwak van middelen. *Qui a peu de bien.*

Zwak, bros. *Fragile.*

Zwakheid. z. v. Magteloosheid, ſlapheid. *Debilité, foibleſſe, manque de force & de vigueur.*

Zwakheid der maag. *Foibleſſe d'eſtomac.*

Zwakheid van verſtand *Foibleſſe d'eſprit.*

Zwakheid van gemoed, kleinmoedigheid. *Puſillanimité, manque de cœur & de courage.*

De zwakheid van 't huis kon den laſt niet draagen. *La maiſon n'étoit pas aſſez forte pour porter le poids ou la peſanteur.*

Zwakheid, brosheid. *Fragilité.*

Zwakheid des lichaams. *Foibleſſe de corps ou de membres.*

Zwakjes. *bijv. w.* Eenigzins zwak. *Un peu foible, un peu débile, délicat, pas robuſte.*

Zwakkelijk *bijv. w* Slap, ziekelijk. *Maladif, malsdive, valétudinaire.*

Hij heeft eene zwakkelijke vrouw. *Il a une femme maladive.*

Zwakkelijks. *bijw* Zwakkelijk. *Foiblement.*

Zwakte. *zie* Zwakheid.

ZWALP z. m. Gulp. *Houle ou lame d'eau, lame de la mer.*

Wij kreegen eenen zwalp waters in de ſchuit *Une boule ou lame d'eau donna dans le bateau.*

ZWALPEN. *g. w.* Gulpen, golven. *Faire des boules ou des lames d'eau.*

De baaren zwalpten in het boot. *La mer agitée pouſſoit les lames d'eau dans la chaloupe.*

Het zwalpend pekelſchuim, de golvende zee. *La mer agitée, les boules ou lames d'eau qui groſſiſſent.*

Zwalping. z. v. Gezwalp. *Action de faire groſſir la boule.*

ZWALUW. z. v. Zeker vogeltje. *Hirondelle, ſorte d'oiſeau de paſſage.*

* 't Is eene naakte zwaluw of kaale vink, *dat is*, hij is een arme duivel, een behoeftig menſch. *C'eſt un pauvre diable, un pauvre chancre.*

Gierzwaluwe. *zie onder* Gier.

Zwaluweneſt. z. g. Neſt van zwaluwen. *Nid d'hirondelle.*

Zwaluweſtaert. z. m. *Timmermans woord. Queue d'aronde: terme de Menuiſier.*

ZWAM. z v. Eene ſpons of ſponsagtig gewas. *Eponge, plante ſpongieuſe.*

Eene zwam aan de boomen. *Nœud, boſſe ou excreſcence qui vient aux parties extérieures des arbres.*

Zwam, uitwas aan de voorſte beenen van een paerd. *Excreſcence de chair ſpongieuſe ou poireau qui vient aux paturons des chevaux.*

Zwamagtig. *zie* Sponsagtig.

ZWANG. z. m Gang. *Uſage, cours, vogue.*

In zwang zijn, in gebruik zijn. *Etre en vogue ou en uſage, avoir cours.*

Dat is nu geheel in zwang. *Cela eſt tout à fait à la mode, cela eſt fort en vogue.*

ZWANGER. *bijv. w.* Zwaar, bevrugt: van de vrouwen ſpreekende. *Groſſe, enceinte: parlant des femmes.*

Zwanger worden, bevrugt worden. *Devenir groſſe. devenir enceinte.*

Zwanger zijn, zwanger gaan. *Etre groſſe d'enfant, être groſſe ou enceinte.*

Eene zwangere vrouw. *Une femme enceinte ou groſſe.*

* Zwanger, beladen. *Plein, poſſédé, chargé.*

Hij ging met dat voorneemen zwanger. *Il étoit plein de ce deſſein.*

Zwangerheid. z. v. Bevrugtheid. *Groſſeſſe.*

ZWANKEN *zie* Zwenken.

Zwarigheid. *zie* Zwaarigheid.

ZWART.

Digitized by Google

ZWART. *bijv. w. Noir.*
Een zwart paerd. *Cheval noir.*
Zwart hair. *Cheveux noirs.*
Zij is zwart van de zon verbrand. *Elle eſt baſanée, hâlée ou brûlée du ſoleil.*
Zwarte verw of zwarte verf. *Du noir, couleur noire.*
Eene zwarte noot in de zangkunſt. *Noire, certaine note dans la muſique.*
Zwart. z. v. Het zwart, de zwarte verf. *Le noir, la couleur noire.*
De Geeſtelijken gaan in 't zwart gekleed. *Les Eccléſiaſtiques vont en habit noir ou ſont habillés de noir.*
Zwart maaken. *zie* Zwarten.
Zwart maaken, zijn eigen aanzigt zwart verwen, om dus onbekend huisbraak en ſtraatſchenderije te pleegen. *Se noircir le viſage pour n'être pas reconnu en commettant quelque crime.*
• Zwart maaken, ſchenden, laſteren. *Noircir, diffamer.*
Zwartagtig. *bijv. w.* Donker bruin, ſmodderig. *Mornes, noirâtre, obſcur, hâlé, baſané.*
Zwarte. z. m. Een Moriaan. *Un More, un Noir, un Nègre.*
Zwarte konſt. z. v. Toverije. *Nécromance ou nécromancie, négromance ou négromancie.*
Zwarte konſt, zekere ets- of ſchraapkonſt door den Prins Robert uitgevonden *Gravure en noir.*
Een afbeeldſel in zwarte kunſt. *Un portrait en noir.*
Zwarte konſtenaar. z. m. Toveraar. *Magicien.*
Zwartekonſtenaar, die de ſchraapkonſt verſtaat. *Graveur en noir.*
ZWARTEN. *w. w.* Zwart maaken. *Noircir, rendre noir.*
Zwarthairig, die zwart hair heeft. *Noiraud, qui a les cheveux noirs.*
Zwartheid. z. v. Zwartigheid. *Noirceur, couleur noire.*
Zwartigheid. *zie* Zwartheid.
Zwartin z. v. Moorin. *Moreſque, femme noire, une Négre.*
Zwartmaaker. z. m. Een zwartgeverfde ſtraatſchender. *Homme noir, homme qui ſe noircit pour voler & demeurer inconnu.*
De zwartmaakers zijn alomme verſtrooid. *On a diſſipé les hommes noircis.*
Zwartzel. z. g. Zekere zwarte ſtoffe om meê te zwarten. *Noir de fumée, noir à noircir.*
Zwartzeldoos, doos met zwartzel. *Boîte de noir à noircir.*
ZWARTZELEN. *w. w.* Met zwartzel verwen. *Noircir avec du noir de fumée.*
Zwartzelpot. z. m. *Pot au noir.*
Zwartzelquaſt. z. m. *Broſſe à noircir.*
ZWAVEL. z. m. Sulfer. *Soufre.*
Zwavel vat aanſtonds vlam. *Le ſoufre prend feu aiſément, s'allume facilement, s'enflamme d'abord.*
Zwavelagtig. *bijv. w.* Naar zwavel riekende. *Sulfureux ou ſulfuré, qui ſent le ſoufre.*
Eene zwavelagtige lugt, een zwavelagtige damp. *Air ſulfuré, exhalaiſon ſulfureuſe.*
ZWAVELEN. *w. w.* Met eene zwavellugt doortrekken. *Soufrer, paſſer par le ſoufre.*
Zij den laken zwavelen. *Soufrer de la toile, de ſoye, la paſſer ſur la vapeur du ſoufre.*
Wijn zwavelen, een wijnvat met lugt berooken. *Soufrer le vin, faire brûler une mêche de ſoufre dans le tonneau après l'avoir bien bouché.*
Zwavelen, in de zwavel doopen. *Tremper dans le ſoufre.*
Zwavelſtokken zwavelen. *Soufrer des allumettes, en tremper le bout dans le ſoufre.*
Zwavelig. *zie* Zwavelagtig.
Zwavelſtok. z. m. Sulferſtok. *Allumette.*
Steek de kaers aan met eenen zwavelſtok. *Allumez la chandelle avec une allumette.*
Een bosje zwavelſtokken. *Une botte d'allumettes.*
Zwavelwortel. *zie* Verkensvenkel.

Z W E.

ZWEED. z. m. Een inboorling van Zweeden. *Suédois, homme de Suède.*
De Zweeden zijn hardvogtige menſchen. *Les Suédois ſont hommes de fatigue.*
ZWEEDEN. z. g. 't Zweedſche Koningrijk. *La Suède, le Royaume de Suède.*
De Koning van Zweeden. *Le Roi de Suède.*
Zweedſch. *bijv. w.* Dat van Zweeden is. *Suédois, qui eſt de Suède.*
De Zweedſche krijgsbenden. *Les troupes Suédoiſes.*
Zweedſch koper. *Le cuivre de Suède ou qui vient de Suède.*
't Zweedſch z. g. De Zweedſche ſpraak *Le Suédois, la Langue Suédoiſe.*
ZWEEFSTAR. z. v. Dwaalſtar. *Etoile errante, planète.*
ZWEEG. *onv. tijd* van Zwijgen. Als, Ik zweeg. *Je me taiſois ou je me tus.*
ZWEEM. *onv. tijd.* van Zwijmen. Als, Zij zweem. *Elle ſe pâmoit ou elle ſe pama.*
ZWEEM. *zie* Zweemſel.
ZWEEMEN. *g. w.* Gelijken. *Reſſembler, avoir l'air de quelqu'un ou de quelque choſe.*
Hij zweemt naar zijnen vader. *Il a de l'air de ſon père.*
Zweemſel. z. g. Gelijkenis. *Reſſemblance, image, mine, air, rapport.*
ZWEEP. z. v. Geeſſel. *Fouet pour fouetter les chevaux.*
't Paerd de zweep geeven. *Donner des coups de fouet au cheval, le lui faire ſentir.*
Een oud veerman hoort nog gerne het klappen van de zweep. *zie onder* Klappen.
Zweepbrok. z. m. Iemand die geduurig ſlagen verdient. *Celui qui mérite toujours des coups de fouet.*
ZWEEPEN. *w. w.* Met eene zweep ſlaan of voortdrijven. *Battre ou chaſſer à coups de fouet.*
Zweepje. z. g. Kleine zweep. *petit fouet.*
Zweepig. *bijv. w.* Krom. Als, Zweepige boomen. *Des arbres tortus.*
Zweepſlag. z. m. De ſlag van eene zweep. *Coup de fouet.*
Zweeptol. z. m. Drijftol. *Sabot, ſorte de toupie.*
Zweeptouw. z. g. Touwtje dat men aan't end van eene zweep bind om dezelve harder te doen klappen. *Fouet, cordelette attachée au bout du fouet pour le faire mieux claquer.*
ZWEER. z. g. Etterend zeer, verzweering. *Apoſtume, abſcès.*
Hij heeft een zweer aan den middelſte vinger. *Il a une apoſtume au doigt du milieu.*
't Is tijd het zweer door te ſteeken. *Il eſt temps de percer l'apoſtume.*
Bloedzweer. Borſtzweer. Hoofdzweer. Kropzweer. Schaelhoofdzweer, enz. *zie onder* Bloed, enz.
ZWEERD. *zie* Zwaerd.
ZWEERDER. z. m. *Jureur, celui qui jure par habitude.*
ZWEEREN. *w. w.* Eenen eed doen. *Jurer, faire ſerment, affirmer avec ſerment.*
Hij heeft het gezwooren. *Il l'a juré.*
Iemand trouw zweeren. *Jurer fidélité à quelqu'un.*
Iemands bederf zweeren. *Jurer la perte de quelqu'un.*
Vlocken en zweeren. *Jurer & blaſphémer.*
ZWEEREN. *g. w.* Etteren. *Apoſtumer.*
Mijn vinger zweert. *Mon doigt s'apoſtume.*
Zweering. z. v. Ettering. *L'action d'apoſtumer, apoſtume.*
ZWEERING. z. v. Vloek. *Jurement.*
ZWEERTJE. z. g. Kleine zweer. *Petite apoſtume.*
Ik heb een zweertje aan mijnen vinger. *J'ai une petite apoſtume au doigt.*
ZWEESRIK. z. v. Kalfs zweesrik. *Ris de veau, ſorte de glande qui ſe trouve ſous l'eſtomac d'un veau.*
ZWEET. z. g. Uitwaaſſeming of damp des lichaams. *Sueur, ſérоſité qui ſort par les pores.*
Hij dreef in zijn zweet, hij zweette meer dan gemeen. *Il étoit tout en ſueur.*
't Koude zweet brak hem uit. *Il lui prit une ſueur froide.*
In 't zweet uwes aanſchijns zult gij brood eeten. *Tu mangeras le pain à la ſueur de ton viſage. Gen. III. 19.*
‡ Hij mag zijn zweet niet ruiken, hij is lui. *Il eſt pareſſeux.*
Doodszweet. Reeuwzweet. *zie onder* Dood.
Zweetbad. z. g. *Etuve ou bain pour ſuer, bain où l'on ſue.*
Zweetbank. z. g. Slaapplaats in de wagthuizen. *Banc, place où les ſoldats dorment dans les corps de garde.*
Zweetdoek. z. m. Doek om 't zweet af te veegen. *Sorte de linge pour eſſuyer la ſueur.*
De Heilige zweetdoek. *Le Saint Suaire.*
Zweetdrank. z. m. *Potion ſudorifique.*
ZWEETEN. *g. w.* Zweet uitwaaſſemen. *Suer, jetter ou rendre des ſérоſités par les pores.*
Hij zweette van angſt. *Il ſua de peur, de frayeur, d'angoiſſe.*
Met zware droppels zweeten. *Suer à groſſes gouttes.*
De muuren zweeten door de vogtigheid van 't huis. *Les murailles ſuent, elles rendent de l'humidité, les murs ſont moites.*
• Zweeten. *w. w.* Als, Water en bloed zweeten, zeer groote moeite neemen. *Suer ſang & eau, prendre une peine extrême.*
ZWEETER. z. m Die zweet. *Celui qui ſue.*
Zweeterig. *bijv. w.* Die of dat ligt zweet. *Suant, ſujet à ſuer, qui ſe fait facilement.*
Zweeterige voeten. *Des pieds ſuants.*
Zweeterigheid. z. v. *Petite ſueur.*
Zweetgat. z. g. Zweetgaatje. *Pore, petit trou preſque imperceptible dans la peau de l'animal, par où ſortent la ſueur & les particules qui tranſpirent.*
Als de zweetgaten open zijn. *Quand les pores ſont ouverts.*
Zweeting. z. v. *Sueur ou remède ſudorifique.*
Eene koorts door zweeting verdrijven. *Chaſſer la fièvre par des ſudorifiques ou par les ſueurs.*
Zweetkamer. *zie* Zweetſtoove.
Zweetmiddel. z. g. *Remède ſudorifique.*
Men heeft den zieken een zweetmiddel ingegeeven. *On a donné ou fait prendre un ſudorifique au malade.*
Zweetplaats. *zie* Zweetſtoove.
Zweetſtoove. z. v. Badſtoove. *Etuve ou bain où l'on ſue.*
ZWEEVEN. *g. w.* Drijven, beweegen. *Voguer, errer çà & là, aller & venir.*
De vogel zweeft in de lugt. *L'oiſeau promène en l'air.*

Digitized by Google

Het ſtof zweefde voor mijne oogen. *La pouſſière ſe remuoit devant mes yeux.*
Zweevende geſchillen *Des différents qui ne ſont pas encore terminés.*
ZWEL. z. v. Schuinſche winkelhaak. *Sauterelle, fauſſe équerre, bueau.*
Zweibruck. *zie* Tweebrugge.
ZWELG. z. v. Slok. *Coup, action d'avaler.*
ZWELGEN. g. w. Doorſlikken. *Avaler.*
Gulzig zwelgen. *Engloutir, avaler gloutonnement.*
Zuipen en zwelgen, gulzig zijn. *Goinfrer, manger & boire avec excès & gourmandiſe.*
ZWELGER. z. m. Die zwelgt, een gulzigaard. *Glouton, avaleur, gourmand.*
Zwelgerije. z. v. Gulzigheid. *Gloutonnerie, gourmandiſe.*
Zwelging. z. v. Doorſlokking. *Action d'avaler.*
ZWELKENBOOM. z. m. *Aubier, ſorte d'arbre.*
ZWELLEN. g. w. Dik worden, uitzetten. *S'enfler, ſe groſſir.*
Mijn vinger begint te zwellen. *Le doigt ou mon doigt commence à s'enfler.*
Dat kind heeft eenen gezwollen buik. *Cet enfant a le ventre enflé.*
Dat ſpek is in den ketel gezwollen. *Ce lard s'eſt renflé en cuiſant.*
Naar 't ſmelten der ſneeuw zwellen altijd de ſtroomen en rivieren. *Après la fonte des neiges les fleuves & les rivières s'enflent toujours.*
Zwelling. z. v. Gezwel. *Enflure, tumeur, tumefaction.*
Zij heeft eene zwelling aan haare wang. *Elle a une tumeur à la joue.*
ZWEMMEN. g. w. Door beweeging op 't water drijven. *Nager.*
Hij zwom over de rivier. *Il paſſa la rivière à la nage.*
ZWEMMER. z. m. Die zwemt. *Nageur, celui qui nage.*
Hij is een goed zwemmer. *Il eſt bon nageur.*
Zwemming. *Action de nager.*
ZWENGEL. z. m. Zeil van eenen windmoolen. *Toile de moulin à vent.*
Molenzwengel Putzwengel. *zie onder* Molen.
ZWENGEN. w. w. Heen en weêr ſlingeren. *Secouer çà & là.*
ZWENK. z. m. Draai, keer, zwaai. *Tour, coup, mouvement.*
't Was met eenen zwenk uit mijn gezigt. *En un moment ou tout d'un coup je ne le vis plus.*
ZWENKEN. w. w. Draaijen, zwaaijen, omwenden. *Tourner, virer, pirouetter.*
Een paerd zwenken *Faire tourner un cheval, faire la pirouette à un cheval: terme de Manège.*
ZWERK. z. g. Eene drift van wolken, de wolken. *Mouvement, cours ou chemin des nues, les nues.*
't Zwerk drijft ſterk. *Les nues ſont dans un grand mouvement, le vent les fait aller extrêmement vite.*
* Zijne gedagten ſtijgen op boven 't zwerk. *Ses penſées vont bien haut, il a des penſées bien ſublimes ou fort relevées.*
ZWERM. z. m. Een bewegende trop. *Eſſain, multitude, bande, troupe remuante.*
Een zwerm bijen. *Eſſain, ou eſſaim, jet, volée de jeunes mouches à miel qui ſe ſéparent des vieilles pour aller ailleurs.*
Een zwerm landloopers. *Une troupe de vagabonds.*
Bijenzwerm. *zie onder* Bije.
ZWERMEN. g. w. Van de bijen ſpreekende: Gins en weer vliegen. *Voler çà & là, faire des eſſains: parlant des abeilles ou des mouches à miel.*
De bijen zwermen. *Les mouches à miel volent çà & là, les jeunes mouches à miel ſont des eſſains.*
* De ſoldaaten zwermen ten platten lande. *Les ſoldats courent la campagne, ils courent par les champs.*
ZWERMER. z. m. Voetzoeker. *Petite fuſée ſans baguette, ſerpenteau.*
Zwermgeeſt. z. m. Vrijgeeſt. *Libertin.*
ZWERVEN. g. w. Doolen, geen vaſte plaats hebben. *Courir çà & là, errer, vaguer.*
Agter land zwerven. *Etre exilé de ſa patrie, être errant hors de ſa patrie, être obligé de mener une vie vagabonde hors de ſa patrie.*
Op zee zwerven. *Errer ſur mer, flotter au gré des vents.*
Zij moeſt met haare kinderen jammerlijk zwerven. *Elle a été longtemps errante avec ſes enfans, elle a été longtemps ſans avoir ni feu ni lieu avec ſes enfans.*
ZWERVER. z. m. Die zwerft, landlooper. *Vagabond, celui qui erre, qui va de côté & d'autre pour gagner ſa vie.*
Landzwerver. *zie onder* Land.
Zwerving. z. v. *Action d'errer çà & là.*
ZWETSEN. g. w. Kakelen, pochen. *Hâbler, ſe vanter, faire des fanfaronnades, des rodomantades.*
Hij zwetſt altoos van groote dingen. *Il fait fort l'important, il tranche de l'homme de conſéquence ou d'importance.*
ZWETSER. z. m. Kakelaar, opſnijder. *Charlatan, hâbleur, fanfaron, rodomont.*
Zwetſerije. z. v. Gekakel, gepoch. *Hâblerie, charlatanerie, fanfaronnade, rodomontade.*
Al dat gepraat is niet dan zwetſerije. *Tout cela n'eſt que hâblerie.*
Zwetſing. *zie* Zwetſerije.
Zwetzen. enz. *zie* Zwetſen. enz.
ZWEVEL. *zie* Zwavel.
ZWEY. *zie* Zwei.
ZWEYSNIK. *zie* Zweesrik.

Z W I.

ZWIER. z. m. 't Gemeen gebruik; aardigheid. *Mode, manière, bonne grace, air, contenance.*
Den zwier volgen. *Suivre la mode.*
Met eenen aardigen zwier. *D'un air galant.*
Hoofſlike zwier. *Air de Cour.*
ZWIEREN. g. w. Gints en weêr dwarlen. *Aller & venir, paſſer & repaſſer, marcher çà & là.*
Die vogel zwiert in de lugt. *Cet oiſeau ſe promène en l'air.*
Hij zwiert als een dronken man. *Il marche de guingois comme un ivrogne.*
Zij zwiert langs de Straat als eene ligte kooi. *Elle court les rues comme une ribaude.*
Zwierig. *bijw.* w. Hoflijk, koſtelijk, naar den zwier. *Galant, leſte, à la mode, du grand air, du bel air.*
Een zwierig kleed. *Habit à la mode.*
Zwierige Juffers. *Demoiſelles du bel air, du grand air.*
Zwierig. *bijw.* Met zwier. *De bonne grace.*
De jonge prins van - - - doet alles zoo zwierig, dat hij alle menſchen bekoort. *Le jeune Prince de - - - fait tout de ſi bonne grace qu'il charme tout le monde.*
Zwierigheid. *zie* Zwier.
Zwierigliik. *bijw.* Met zwier. *Galamment, élégament, à la mode, de bonne grace, avec un certain air.*

ZWIGTEN. w. w. De zeilen der molenwieken oprollen. *Ferler les voiles d'un moulin à vent.*
De zeilen zwigten. *Ferler les voiles.*
* Zwigten. g. w. Wijken, toegeeven. *Céder.*
Hij wil voor niemand zwigten. *Il ne veut céder à perſonne.*
ZWIJGAGTIG. *bijv.* w. Niet ſpraakzaam. *Taciturne, qui parle fort peu.*
Hij is zwijgagtig van aart. *Il eſt fort taciturne de ſon naturel.*
ZWIJGEN. w. w. Stil zijn, niet ſpreeken. *Se taire, ne pas parler.*
Hij kan zijne eigene ſchande niet zwijgen. *Il ne ſauroit taire ſa propre honte.*
Zwijg ſtil. *Taiſez-vous.*
Zij kan niet zwijgen. *Elle ne ſauroit ſe taire.*
Stilzwijgend, ſtilzwijgens. *zie onder* Stil.
Zwijgendheid. *zie* Stilzwijgendheid.
ZWIJGER. z. m. Die zwijgt. *Homme taciturne, qui parle peu, qui peut ſe taire.*
Willem de eerſte, Prins van Oranje, is de Zwijger toegenaamd geweeſt. *Guillaume I. Prince d'Orange, fut ſurnommé* le Taciturne.
Zwijgter. z. v. Een zwijgend vrouwmenſch. *Femme taciturne, qui parle peu.*
ZWIJKEN. *zie* Bezwijken.
ZWIJM z m. Bezwijming. *Défaillance, pâmaiſon, évanouiſſement.*
Zij lag in zwijm. *Elle étoit en pâmoiſon ou en défaillance.*
Zwijmelen. *zie* Zwijmen.
Zwijmelgeeſt. z. m. *Eſprit d'étourdiſſement.*
ZWIJMEN. g. w. In zwijm vallen. *S'évanouïr, tomber en défaillance, en pâmoiſon, pâmer, ſe pâmer, défaillir.*
Zij zwijmt als zij maar bloed ziet. *Elle s'évanouit dès qu'elle voit du ſang.*
Zwijming. z. v. Bezwijming. *zie* Zwijm.
Zwijming der zonne. *Eclipſe de ſoleil.*
ZWIJMEN, zig inbeelden. *zie* Inbeelden.
ZWIJMEN, gelijken. *zie* Zweemen.
ZWIJN. z. g. Verken. *Cochon, porc, pourceau.*
Een wild zwijn. *Sanglier, porc ſauvage.*
Een geltzwijn, een zwijn dat niet gefneeden is. *Un verrat.*
Jong wild zwijn. *Marcaſſin, petit ſanglier, jeune ſanglier au deſſous d'un an.*
't Wijfje van een wild zwijn, wilde zeug. *Laye, femelle d'un ſanglier.*
* Een morſig zwijn, een overdaadig morſig vrouwmenſch. *Une truye, une ſalope.*
* Een zwijn, een menſch die niet doet als vreeten en zuipen. *Un cochon à l'auge, perſonne qui ne fait que boire & manger.*
Zwijnegel. z. m. IJzerverken. *Porc-épic.*
Zwijnenhoeder. z. m. Verkenshoeder. *Porcher.*
Zwijnenjagt. z. v. *Chaſſe au ſanglier.*
Zwijnenjongen. z. m. Jongen die de verkens hoed. *Porcher, garçon qui garde les cochons.*
Zwijnenkot. z. g. Verkenskot. *Etable à cochons.*
Zwijnentijd. z. m. Tijd wanneer de wilde zwijnen vet zijn. *Procbaiſon, temps où les ſangliers ſont gras & où la chaſſe en eſt bonne.*
Zwijnsborſtels. z m. meerv. *Soye de cochon.*
Zwijnshair. z. g. *Poil de ſanglier, ſoye de ſanglier.*
Zwijnshoofd. z. g. *Hure, tête de ſanglier.*
Zwijnſpriet. z. g. Speer die men op de jagt der wilde zwijnen gebruikt. *Epieu, lance dont on ſe ſert à la chaſſe du ſanglier.*
Zwijnstrog. z. m. Verkenstrog. *Auge, trone d'arbre creuſé où l'on donne à manger aux cochons.*

Digitized by Google

ZWIK. *z. m.* Knak, verdraaijing, verſtuiking. *Détorſe, entorſe.*

Zwikje. *z. g.* Houten pennetje boven in de vaten of in den boden, om dezelven lugt te geeven. *Fauſſet.*

ZWIKKEN. *w. w.* Knakken. *Se donner une détorſe ou entorſe.*

Dat kind is gezwikt, dat kind heeft een knak in de lendenen gekreegen. *Cet enfant s'eſt donné un tour de reins.*

Zwikken. *g. w.* Waggelen, niet vaſt gaan. *Vaciller, chanceler.*

ZWILGE of zwilk. *z. g.* Trielje, zeker gegomd linnen. *Du treillis, ſorte de toile gommée.*

ZWINGELEN. *g. w.* Omdwarlen. *Pirouetter, tourner ou ſe tourner agilement.*

Alles zwindelt voor mijne oogen. *Tout tourne devant mes yeux.*

Zwindelig. *bijv. w.* Duizelig. *Sujet à des vertiges.*

Zwindeligheid. *zie* Duizeling.

Zwindeling. *zie* Duizeling.

ZWINGELEN. *zie* Zwingen.

ZWINGEN. *z. w.* Vlas braaken. *Tiller, tirer le chanvre du tuyau.*

ZWITSER. *z. m. Suiſſe, un Suiſſe.*

Zwitzerland. *z. g. Suiſſe, la Suiſſe.*

Zwitzers, Zwitzerſch. *bijv. w. De Suiſſe.*

De Zwitzerſe Cantons. *Les Cantons Suiſſes.*

Z W O.

ZWOEGEN. *g. w.* Hijgen. *Reprendre ſouvent ſon haleine par laſſitude ou fatigue.*

Hij zwoegde van moeheid. *Il haleta de laſſitude ou de fatigue.*

* Indien gij het een of het ander aspunt verkooren had tot uwen zetel, zou de waereld, te zeer beladen, zwoegen onder het zwaar gewigt. Dus vleit Lukanus Nero, volgens de overzetting van Brebeuf. Zie hier de eigene woorden van deezen. *Si l'un ou l'autre pole avoit rempli ton choix, le monde trop chargé gémiroit ſous le poids.*

ZWOEL. *bijv. w.* Zoel, heel warm. *Etouffant, fort chaud, vain.*

Eene zwoele lugt. *Un air chaud ou vain, un air étouffant.*

ZWOER. *onv. tijd.* van Zweeren. Als, Ik zwoer. *Je jurois ou je jurai.*

ZWOERD. *zie* Zwoord.

ZWOL. *onv. tijd van* Zwellen. Als, Ik zwol. *J'enflois ou j'enflai.*

ZWOLG. *onv. tijd* van Zwelgen. Als, Ik zwolg. *J'avalois ou j'avalai.*

ZWOM. *onv. tijd.* van Zwemmen. Als, Ik zwom. *Je nageois ou je nageai.*

ZWOORD. *z. g.* De huid van 't ſpek. *Couenne ou coine, la peau du lard.*

Dat ſpek heeft dik zwoord. *Ce lard a la coine bien épaiſe.*

Z Y.

ZY. *zie* ZIJ.

ZY, zijde. *zie* Zijde.

Digitized by Google

TER DRUKKERIJE

VAN WILLEM JAN REERS,

Ordinaris Drukker der Ed. Mog. Heeren Staaten
's Lands van Utrecht.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google